BIBLIOTECA NAZ.
Vittorio Emanuele III
XXXIX
H
6
NAPOLI

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

XXXIX
H
6

Digitized by Google

ΑΡΙΣΤΟΦΑΝΟΥΣ
ΚΩΜΩΔΙΑΙ ΕΝΔΕΚΑ,

ΩΝ ΑΙ ΜΕΝ ΕΝΝΕΑ ΜΕΤΑ ΣΧΟΛΙΩΝ
ΠΑΛΑΙΩΝ, ΚΑΙ ΝΕΩΤΕΡΩΝ,
πάνυ ὠφελίμων.

ΑΙ ΔΕ ΔΥΟ, ΜΕΤΑ ΣΧΟΛΙΩΝ ΝΕΩΤΕΡΩΝ, ΑΠΕΡ ΕΚ
παλαιοτάτων ὑπομνημάτων, καὶ δοκιμωτάτων λεξικῶν, οὐκ ἄνευ μεγίστης ἀκριβείας καὶ πόνου,
εἰς τὴν φιλελλήνων χάριν νῦν πρῶτον συλλεχθέντα, σὺν πίνακι ἀφθονωτάτῳ
πάντων τῶν ἀξιολόγων, εἰς φῶς ἐξηνέχθη.

◆

ARISTOPHANIS
COMOEDIAE VNDECIM,
CVM SCHOLIIS ANTIQVIS,

Quæ ſtudio & opera Nobilis viri ODOARDI BISETI *Carlæi ſunt quamplurimis locis accuratè emendata, & perpetuis nouis Scholiis illuſtrata. Ad quæ etiam acceſſerunt eiuſdem in duas poſteriores noui Commentarij: operâ tamen & ſtudio Doctiſsimi viri D. Æmylij Franciſci Porti Cretenſis filij ex* BISETI *autographo exſcripti & in ordinem digeſti. Quæ ad hanc editionem acceſſerunt præterea, pagina 36. demonſtrat.*

FAMA
GLO RIA
QUE COM
PARA
TUA
PERPE TUS

BIBLIOTECA NAZIONALE VITTORIO EMANUELE III
NAPOLI

GENEVÆ

SVMPTIBVS CALDORIANÆ SOCIETATIS.
M. DC. VII.

ΑΙΜΙΛΙΟΣ ΠΟΡΤΟΣ

Ο ΦΡΑΓΚΙΣΚΟΥ ΠΟΡΤΟΥ ΤΟΥ ΚΡΗΤΟΣ

τοῖς ἐντευξομένοις εὐπράττειν.

Οἱ τῶν φιλοτίμων, καὶ σκαιῶν ἀνθρώπων, ὦ φιλέλληνες, ποτὲ μὲν τοὺς ἀλλοτρίους πόνους ἀναιδῶς ὑφαρπάζουσι, καὶ παρανόμως σφετερίζεσθαι φιλοῦσιν, ἵνα μνήμης, καὶ δόξης, εἰ δυνατὸν, αἰωνίου τύχωσι. ποτὲ δὲ τοὺς ἑαυτῶν λήρους, καὶ περὶ καπνοῦ λεπτολογίας σεμνοῖς ἰδίων ἐπαίνων στεφάνοις στεφανοῦν φιλοτιμοῦνται. ταύτην δὲ φιλοτιμίαν, καὶ σκαιότητος μανίαν ἡμεῖς μισοῦντες, τούτους οὐκ ἐθέλομεν μιμεῖσθαι. τοῖς δὲ τῶν σοφῶν, καὶ δικαίων ἀνδρῶν καλοῖς παραδείγμασιν ἀκολουθεῖν, καὶ τὸ οἰκεῖον δίκαιον ἑκάστῳ νέμειν προειλόμεθα. καὶ τοῖς μὲν εὐεργέταις τὰς ὀφειλομένας τιμὰς ἀποδιδόναι, καὶ τὰς αὐτῶν εὐεργεσίας πᾶσι φανερὰς ποιεῖν προθύμως ἠξιώσαμεν. Ἐν δὲ τοῖς ἡμῶν λόγοις πολλὴν μὲν ἀληθείας παρρησίαν, οὐδεμίαν δὲ θωπείας ὑποψίαν εὑρήσετε. ποῖον γὰρ, καὶ πόσον ἦν τὸ τῶν σφαλμάτων πλῆθος, ὃ τὸν Ἀριστοφάνην, καὶ τὰ παλαιὰ εἰς αὐτὸν σχόλια πρότερον ἐλυμαίνετο, καὶ τῆς ἀττικῆς ῥήσεως τὴν εὐτραπελίαν, τὴν κομψότητα, τὴν ἡδονὴν, καὶ χάριν ἠφάνιζεν, οὐδεὶς τῶν μετρίως πεπαιδευμένων ἀγνοεῖ. ταῦτα δὲ τῆς τοιαύτης διαφθορᾶς κωλύματα τοὺς τοῖς Ἀριστοφάνους δράμασιν ἐντυχεῖν ἐπιθυμοῦντας ἐτάρασσε, καὶ τῶν ὑπ' αὐτοῦ λεγομένων τὸ σκοτεινὸν, καὶ δύσγνωστον τοὺς φιλέλληνας ἀπὸ τῶν Ἀριστοφανείων ποιημάτων ἀπεῖργεν. ἡμῖν δὲ πλεῖστον ἤδη χρόνον ἀμηχανοῦσι, καὶ [illegible] ἀπορεῖν, τέλος παρὰ πᾶσαν προσδοκίαν λαμπρὸν ἔλαμψε φέγγος, ὅπερ εὐφυέστατος, καὶ ταῖς Μούσαις φίλτατος ἀνὴρ, ΟΔΟΑΡΔΟΣ ΒΙΖΕΤΟΣ ἐνεγκὼν τὴν τοῦ σκότου πυκνότητα διεσκέδασε. τίς οὖν ταύτης τῆς ποθεινῆς ἀληθείας ἀνδρὶ τηλικούτῳ χαριστήρια φθονήσει; τίς οὕτω κακοήθης, τίς οὕτω φθονερὸς, ὥστε τοιαῦτα, καὶ τοσαῦτα τοῦ πάντας τῆς ἑλληνικῆς γλώσσης ἐραστὰς εὐποιήσαντος εὐεργετήματα σιωπῇ ἐθέλειν; Οὗτος τῇ συνέσεως εὐστοχίᾳ, καὶ παιδείας ἐπιμελείᾳ τὸν Ἀριστοφάνην εἰς τὴν ἀρχαίαν [illegible], καὶ κόσμου κτῆσιν ἀνήγαγε. πρὸς δὲ τούτοις καὶ μεγίστῳ παντοίων, καινῶν τε διορθωμάτων πλήθει πλουτίσας ἐκόσμησεν, ἅπερ αὐτοῦ τὴν [illegible], τὰ ἐπιτηδεύματα, καὶ πολύτροπον ἐπιστήμην ἀρέσκοντες ὑμνοῦσιν. ἡ γὰρ αὐτοῦ σωφροσύνη, καὶ περιβόητος ἐπιείκεια τὴν ἀγαθὴν ἡμετέρας προαιρέσεως συνῳδὴν περὶ τὰς ἀληθινὰς κατορθωμάτων μαρτυρίας ἀνακηρύξεις ἐπέχει. Βέλτιον δὲ τοῖς ἔργοις ἢ ταῖς κεναῖς ἀκαίρων ἐγκωμίων μακρολογίαις τῶν ἡμῖν εἰρημένων πεῖραν αὐτίκα λαμβάνειν. Εἰ δέ τις καὶ τὴν ἐμοῦ μικρὰν συνεισφορὰν ἀποδεκτέαν οἴεται), τοῦτο χαρὰν μοι, καὶ τέρψιν μεγάλην οἴσει, καὶ πρὸς μειζόνων ἐπιχείρησιν τάχα προτρέψει. περὶ δὲ κωμῳδίας, καὶ τῶν αὐτῆς μερῶν ἤδη πολλοὶ πολλὰ παρέδωκαν, ἃ καὶ νῦν ἔχομεν ἐντυπωθέντα, διὰ πλειόνων ἐν τῷ παρόντι μηδὲν λεκτέον. Ἐκεῖνο μέντοι τῶν κριτικῶν τις ἴσως ἂν εἴποι τοὺς τὰς ἑλληνικὰς κωμῳδίας κατὰ τὴν τῶν Λατίνων παράδοσιν διαιρεῖν ἐπιχειρήσαντας, καινῆς, καὶ παρὰ δόξαν διδαχῆς εἰσηγητὰς φανῆναι. καὶ γὰρ οὐ μόνον ἐν δράματος ἑκάστου διαιρέσει, καὶ μέρεσιν, ἀλλὰ καὶ ἐν αὐτῇ τῶν ὀνομάτων πλάσει παρὰ πᾶσαν τῶν παλαιῶν Ἑλλήνων γνώμην ἀναμφισβητήτως καινοτομῆσαι δοκοῦσιν. ἀλλὰ τούτων κρίνειν τοῖς ἐμπειροτέροις ἐάσω. περὶ δὲ λέξεων, καὶ φωνῶν τινων, αἳ ἐν τοῖς Ἀριστοφάνους παλαιοῖς σχολίοις πολλάκις ἡμῖν ἀπαντῶσαι, καὶ τὸν τῆς ἀναγνώσεως δρόμον διὰ [illegible] ἄγαν αὐτῶν ἀσάφειαν σφόδρα κωλύσασαι εὑρισκόμεθα, ὡς σαφέστατα, καὶ βραχύτατα δυνατόν, λέγειν πειράσομαι. τοῦ δὲ τολμήματος τὸ βάρος, καὶ τοῦ κινδύνου τὸ μέγεθος αἰσθανόμενος· οὐ γὰρ εἰς τοσοῦτον ἀλαζονείας, μᾶλλον δὲ φρενοβλαβείας οὐ προῆλθον, ὡς ὑπ' ἐμοῦ τῶν οὔπω [illegible] δηλωμένων (ὑπ' οὐδενὸς γὰρ οὔπω τῶν πάλαι, οὔτε τῶν νῦν ἀνθρώπων οὐδεμίαν περὶ τούτων [illegible] οἶδα πεποιημένην) ἀκριβεστάτην ἑρμηνείαν εὑρεθήσεσθαι νομίζειν. ἀλλὰ τῇ συνήθει [illegible] δεήσει, καὶ τῶν κρειττόνων παρακλήσει συγχωρεῖν [illegible]. εἰ τοίνυν τολμηρόν τι [illegible] παρακινδυνευόμενον, ἢ τῆς δόξης ὑποδεέστερον εἰπὼν δόξω; τούτου συγγνώμην αἰτοῦμαι. τ[illegible] τῶν ἄλλων ἐξηγήσεις, εἴπερ βεβαιοτέρας, καὶ πιθανωτέρας εὗ πα-

τὰ μάθω, μετὰ φιλομαθοῦς προσοχῆς ἄσμενος ἀκούσω, καὶ τοὺς ἄριστα φρονοῦντας ἐπαινεῖν οὐκ ὀκνήσω. Καιρὸς οὖν ἀκριβῶς ζητεῖν τὰς τῆς εἰσθέσεως, τῆς ἐπεισθέσεως, τῆς ἐκθέσεως, τῆς ἐπεκθέσεως, τῆς παρεκθέσεως, καὶ τῆς ἀποθέσεως σημασίας, ἵνα τούτων ἀλήθειαν, καὶ χρῆσιν ἐκ τῶν ὑπαρχόντων εὑρεῖν, καὶ νοεῖν δυνηθῶμεν. ταῦτα γὰρ ἡμᾶς οὐκ ὀλίγων, οὐδὲ μικρῶν ἀπορημάτων, καὶ δυσχερειῶν ἀπαλλαχθέντας εὐφρανοῦσι. περὶ δὲ τῶν προβλημάτων, ὧν ἐξήγησιν σαφεστέραν ζητοῦμεν, ἐκ τῆς ἐπιτηρήσεως τῶν παλαιῶν Ἀριστοφάνους σχολίων ὑπ᾽ ἐμοῦ σπουδαίως ἀναγνωσθέντων, τὰ πιθανῶς ἔχειν φαινόμενα δηλώσω. Τὸ τῆς εἰσθέσεως ὄνομα τοῖς δράμασιν ἐφαρμοσθὲν, καὶ πρώτην εἴσοδον, εἴτε ἀρχὴν σημαίνειν εὑρίσκω. ὥσπερ δὲ ἐν τοῖς πεζοῖς τῶν λόγων ἐστὶν ὅτι πλείω προοίμια ἐν διαφόροις τοῦ αὐτοῦ λόγου χωρίοις διὰ τὰς καινὰς καινῶν πραγμάτων ἐξηγήσεις τίθενται, οὕτω καὶ ἐν τῷ αὐτῷ δράματι πλείους εἰσθέσεις ἐν διαφόροις αὐτοῦ μέρεσι κατ᾽ ἀρχὰς ὡς καινὰ καινῶν μερῶν προοίμια ἐν τοῖς σχολίοις τεθείσας εὑρήσεις. ἀλλαχοῦ δὲ τῷ τῆς εἰσθέσεως ὀνόματι δηλοῦται κοινόν τι κοινῶν ἐπῶν, καὶ στίχων σύστημα, καὶ συνάθροισμα μετὰ τὸ πρῶτον ἐν τῷ αὐτῷ δράματι κείμενον, ὃ τῶν προηγουμένων ἢ συγκατάθεσιν καὶ βεβαίωσιν, ἢ εἱρμὸν, καὶ συνέχειαν, ἢ ἐπεξήγησιν, ἢ καινοῦ τινος πράγματος καινὴν ἀπόφανσιν ἐπιδείκνυσι. μετὰ δὲ τὴν εἴσθεσιν πολλάκις ἡ ἐπείσθεσις ἐπιφέρεται, ἣ δεύτερόν τι λόγου μέρος τῇ τάξει μόνον (ὡς ἐκ τῆς ἐπὶ προθέσεως, ἐξ ἧς ἡ λέξις σύγκειται) τῆς εἰσθέσεως διάφορον σημαίνειν δοκεῖ. μετὰ δὲ τὴν ἐπείσθεσιν ἡ ἔκθεσις, μετὰ τὴν ἔκθεσιν ἡ ἐπέκθεσις, μετὰ τὴν ἐπέκθεσιν ἡ παρέκθεσις, μετὰ δὲ τὴν παρέκθεσιν ἡ ἀπόθεσις τὸ παντὸς τέλος δηλοῦσι. τούτων δὲ πάντων οὐδεμίαν ἐξήγησιν, οὐδεμίαν χρήσεως μέθοδον, ἀλλὰ πλείστην σύγχυσιν, καὶ ταραχὴν ἐν πλείστοις τῶν παλαιῶν σχολίων χωρίοις τὰ γραφόμενα σκοπῶν ἴδοις. καὶ γὰρ ἄλλοτε μὲν ἡ ἔκθεσις τῇ εἰσθέσει ταυτὸν δύνασθαι φαίνεται. ἄλλοτε δὲ ἡ ἔκθεσις τῇ εἰσθέσει ὡς τὸ τέλος τῇ ἀρχῇ ἀντίκειται. καὶ, εἰ τὰ τῶν ἀντιγράφων καλῶς ἔχει, ἡ ἔκθεσις ἀντὶ τῆς εἰσθέσεως λαμβάνεται, οἷον ἡ τῆς διπλῆς ἔκθεσις. ὃ γὰρ τῆς διπλῆς ἔκθεσις καλεῖται, τοῦτο καὶ τῆς διπλῆς εἴσθεσις πολλάκις συνωνύμως ἔοικε κληθῆναι. εἰ μή τις ἴσως ἔκθεσιν ἐνταῦθα ταυτὸν τῇ πραγμάτων τινῶν ἐξηγήσει δηλοῦν εἴποι, πρὸς ὃν φιλονείκως οὐ διαμαχοῦμαι. αὐτὴ δὲ τοῦ τέλους ἀναμφιλέκτως καὶ διαῤῥήδην λαμβάνεται. ὅπου τὸ τοῦ δράματος τέλος, δράματος ἔκθεσις καλεῖται, ἡ ἔκθεσις τοῦ δράματος, τοῦ δράματος ἐπίλογος καλεῖται, ταυτέστι τὸ τελευταῖον μέρος, ᾧ τὸ δρᾶμα τελειοῦται. ἐπίλογος μέντοι, καὶ ἔκθεσις, καὶ ἀπόθεσις οὐ μόνον ἐν τῷ τελευταίῳ τοῦ δράματος μέρει, ἀλλὰ καὶ ἐν τοῖς προηγουμένοις ὡς αὐτῶν συμπέρασμα, καὶ τέλος πολλάκις εὑρίσκεται. ὅταν δὲ ἡ ἔκθεσις ἀντὶ τῆς εἰσθέσεως, καὶ ἀρχῆς τινος λαμβάνεται, τότε αὐτῇ ὡς ἀρχῇ, καὶ στρατιώτῃ πρώτην ἐχούσῃ τάξιν ἡ ἐπέκθεσις οἱονεὶ δευτέρας τάξεως στρατιώτης συλλήπτωρ ἐπιφέρεται ταυτὸν τῷ προηγουμένῳ ποιοῦσα. καὶ γὰρ ἀμφότερα διάφορον μὲν ὄνομα, καὶ τάξεως ἀξίωμα, δύναμιν δὲ τὴν αὐτὴν ἔχει, ὡς ἐκ τῆς εἰσθέσεως, καὶ τῆς ἐπεισθέσεως τεκμαίρεσθαι δυνάμεθα. ἐπεὶ δὲ ἡ τῶν πραγμάτων πραγματεία ἑρμηνείας σαφεστέρας χρείαν ἔχει, καὶ στίχους πλείους ἀπαιτεῖ ὥστε μακροτέρας ῥήσεως τῷ ποιητῇ δεῖ, ἕπεται ἡ παρέκθεσις, οἱονεὶ τῶν λεγομένων παρέκτασις, ἣ τοὺς λόγους παρεκτείνει, καὶ μηκύνει. ὅταν δὲ ἡ γνώμη, καὶ τὸ πᾶν τὴν ἑαυτοῦ τελείωσιν ἔχει, τότε δὴ ἡ ἀπόθεσις, ὡς κατάληξις, καὶ παντὸς συμπέρασμα τίθεται. σημείωσαι δὲ τὴν ἔκθεσιν, καὶ τὴν διασκευὴν ἐκ παραλλήλου ἐνίοτε λαμβάνεσθαι, ὅπου τὰ λεγόμενα οὕτως ἔχει, διασκευὴ δὲ, καὶ ἔκθεσις τοῦ δράματος τοιάδε. ὥσπερ δὲ λέγεται ἔκθεσις, ἐπέκθεσις, παρέκθεσις, οὕτω καὶ λεκτέον δοκεῖ εἴσθεσις, ἐπείσθεσις, παρείσθεσις. ἀλλὰ τὸ τῆς παρεισθέσεως ὄνομα (ὧν μέμνημαι) οὐκ ἐν χρήσει. πολλάκις δὲ ταῦτα τὰ ὀνόματα ἐν παλαιοῖς σχολίοις συντετάρακται, καὶ ἄλλα ἀντ᾽ ἄλλων κακῶς γράφεται. εἰ δὲ ἡ τούτων σύγχυσις, καὶ τὸ ἄδηλον τοὺς ἐμπειροτάτους ταράσσει, τοὺς ἀπειροτέρους πολὺ μᾶλλον ταράξει, καὶ πρὸς πλείστην ἀμηχανίαν ἀπάξει. τούτων οὕτως ἐχόντων ἰστέον τέσσαρα εἶναι δράματος ἑκάστου κύρια μέρη, εἴτε οὐσιώδη, εἴτε καὶ οὐκ οὐσιώδη. καὶ γὰρ πρὸς τὴν παροῦσαν πραγματείαν ἡ ταύτης τῆς ἀμφισβητήσεως ἀναζήτησις οὐδὲν ποιεῖ. τὸ δὲ πρῶτον, πρόλογος καλεῖται, τὸ μέχρι τῆς εἰσόδου τοῦ χοροῦ. τὸ δεύτερον, χορικὸν, τὸ τοῦ χοροῦ διδόμενον μέλος. τὸ τρίτον, ἐπεισόδιον, τὸ μεταξὺ δύο χορικῶν μελῶν. τὸ τέταρτον, ἔξοδος, τὸ τοῦ χοροῦ ἐπὶ τῷ τέλει λεγόμενον. ἀλλ᾽ ὅμως οὔτε ἡ εἴσθεσις, οὔτε ἡ ἐπείσθεσις, οὔτε τὰ λοιπὰ ἐν τοῖς τοῦ δράματος μέρεσιν ἐξετασία, μᾶλλον δὲ τάξιν τινὰ, καὶ ποιότητα μέρους ἑκάστου σημαίνει. οὐκ ἀεὶ δὲ ταῦτα πάντα ἐν τῷ αὐτῷ δράματι τίθεται. ὥσπερ γὰρ ἔν τισι τῶν Πινδάρου εἰδῶν στροφὰς ἄνευ ἀντιστρόφων, καὶ στροφὰς, καὶ ἀντιστροφὰς ἄνευ ἐπῳδῶν εὑρίσκομεν, οὕτω καὶ πολλάκις ἐν ἑτέροις μόνον ἐν δράμασιν εἴσθεσιν, ἔκθεσιν, παρέκθεσιν, καὶ ἀπόθεσιν. καὶ τότε κατὰ τὴν τῶν τεττάρων διαίρεσιν ἡ εἴσθεσις τῷ προλόγῳ, ἡ ἔκθεσις τῇ προτάσει, ἡ παρέκθεσις τῇ ἐπιτάσει, ἡ ἀπόθεσις τῇ καταστροφῇ κατ᾽ ἀναλογίαν τινὰ ταυτὸ δύνασθαι δοκεῖ, ὅπερ οὐ παντελῶς ἀπίθανον. ἰστέον δὲ καὶ ταύτας τὰς λέξεις οὐ μόνον γενικῶς ἑκάστας ἑκάστοις τοῦ δράματος προειρημένοις μέρεσι χωρὶς προστεθείσας ἁρμόζειν, ἀλλὰ καὶ ἐν ἑκάστῳ τῶν τεσσάρων μερῶν, καθάπερ ἐν τοῖς παλαιοῖς σχολίοις πολλάκις ὁρῶμεν, ἐξῆς τεθείσας εὑρίσκεσθαι. καὶ τοῦτο εὔλογον. ἕκαστα γὰρ τοῦ δράματος μέρη χωρισθέντα τὴν ἰδίαν εἴσθεσιν, καὶ πρώτην εἴσοδον, ὡς τοῦ λόγου ἀρχὴν ἔχει, τὴν ἔκθεσιν, ὡς προχώρησιν, καὶ τῶν γραφομένων ἐναργεστέραν ἐξήγησιν, τὴν παρένθεσιν, ὡς τοῦ λόγου παρέκτασιν, καὶ μείζονος σαφηνείας ἕνεκα μακροτέραν ῥῆσιν, τὴν ἀπόθεσιν δὲ, ὡς τῶν λεγομένων τέλος, εἴτε τῆς ὁλοκλήρου γνώμης ἀποτέλεσμα, καὶ πλήρωμα. Ὅταν δὲ ἡ ἐπείσθεσις τῇ εἰσθέσει, καὶ ἡ ἐπέκθεσις τῇ ἐκθέσει προστίθεται, καὶ ταῦτα τοῦ λόγου παρέκτασιν σημαίνειν φασί. ἐν τούτοις δὲ οὔτε ταυτὸν τῶν ἐπῶν καὶ μέτρων γένος, οὔτε τῶν στίχων ὁ αὐτὸς, καὶ ὡρισμένος τις ἀριθμὸς ἀεὶ τηρεῖται, ἀλλὰ κατὰ τὴν τῆς ποιήσεως προαίρεσιν ταῦτα τὰ μέτρα τὸν ἀριθμὸν, τὴν ποιότητα, καὶ τὰ σχήματα ἐν διαφόροις τοῦ αὐτοῦ δράματος χωρίοις διὰ τὸ πρὸς ποίημα καὶ ἄλλοις. ἴσως δὲ καὶ ταῦτα πάσαις τῶν δὲ τὴν λέξιν ὀνόματα μηδὲν ἄλλο, ἢ τάξιν, καὶ συνέχειάν τινα τῶν ἐν ἑκάστοις δράμασι κρατουμένων βούλεται σημαίνειν, εἴτε τὸ σύνολον αὐτῶν σῶμα, εἴτε ἕκαστα αὐτῶν μέρη σκοποίης. καὶ τοῦτο μὲν τῶν προειρημένων πολὺ βραχύτερον, ἀπλούστερον, καὶ σαφέστερον φαίνεται, πᾶσαν δὲ δισταγμοῦ καὶ ἀντιφάσεως ἀφορμὴν ὑπεξεῖλεν. ἀλλ᾽ ἐν τοσαύτῃ πάντων τῶν λεξικογράφων σιωπῇ τίς καὶ ἡμᾶς σιωπᾶν θαυμάσειεν; ἃ μέντοι ἐκ τῆς ἀκριβοῦς τῶν παλαιῶν σχολίων ἀναγνώσεως, καὶ ἐπιτηρήσεως ἔχω, ταῦτα πᾶσι προστίθημι, καὶ τούτων ἐξετασμὸν, καὶ κρίσιν τοῖς ἐπιεικέσι, καὶ φιλαλήθεσι κριταῖς ἑκούσιος ἐπιτρέπω. τοῦ δὲ τῶν ἐμοὶ λεχθέντων βελτίω διδάσκοντος μαθητὴς εὐγνώμων ὑπάρχειν οὐκ αἰσχυνοῦμαι. τὸν γὰρ καλὸν εἶναι φιλομαθέστατον.

Ταῦτα μὲν οὖν ὦ φιλέλληνες, ἅπερ ἐν τοῖς παλαιοῖς Ἀριστοφάνους σχολίοις ἐπιτηρήσας, καὶ στοχασμοῖς οὐκ ἀθεωρήτοις ἀκολουθήσας ἔμαθον, εἰς μέσον προφέρειν, καὶ τοῖς τὰς ἀλλοτρίας φροντίδας οὐκ ἀπαξιοῦσι κοινωνεῖν ἀφθόνως ἠβουλόμην. καὶ γὰρ ἐν πράγμασι χαλεποῖς τὰς ἀναιτίους δι᾽ χάρις ἀμέμπτως ἀρέσκειν ἀδύνατον ἡγοῦμαι. Ἔρρωσθε.

INSIGNI PIETATE, NOBILITATE, ET DOCTRINA ORNATISS. V. D. ODOARDO BISETO, D. de Charlay, D. ſuo plurimùm obſeruando

AEmilius Portus Franciſci Porti Cretenſis F. *S. P.*

CVM propter facinus ab illis auſum (nobiliſſime Vir) qui turris Babylonicę faſtigium ad ipſos vſque cœlorum vertices moliri ſtatuerant, vt ſui conatus, & audaciæ vix credendæ monumentum poſteritati relinquerent, tanta linguarum varietas olim ſit orta, quarum cognitio generis humani ſocietatem fouet, ac tuetur, nullus ſana mente prædictus homines harum diſcendarum ſtudioſos iure damnarit. Sed vt cæteras quarum maximus eſt vſus, ſilentio prætercam, de Gręca tantùm verba faciam. Quis rerum adeò eſt imperitus, quin hanc omnium ſcientiarum quaſi matrem quandam eſſe fateatur? Quamuis autem linguæ Gręcę plurimos, optimóſque ſcriptores eſſe conſtet, quos magna cum laude poſſumus imitari, ſi quis tamen Ariſtophanem, vt eximium Attici lepôris exemplar, cæteris anteponat, à veritatis ſcopo fortaſſe non aberrarit. Facundiam enim, & in dicendo ſuauitatem incredibilem habet. Hęc in multorum animis ingens huius authoris ſtudium excitarunt. Hęc Ariſtophani multos amatores conciliarunt. Hęc Iohannem illum Antiochenum, ſummorum Theologorum lumen, qui propter aureum eloquentię flumen, Chryſoſtomi cognomen obtinuit, ad huius poetæ quotidianam lectionem impulerunt, ex qua maximam tum facundiæ, tum vehementię ſuę partem in corripiendis vitiis hauſiſſe fertur. Vt Alexander Homeri poema, ſic etiam pręſtātiſſimus iſte Theologus Ariſtophanem puluillo ſubdere ſolebat, quēadmodum à viris fide dignis memorię proditum. Quare nihil pręter pietatem ab illis factum videtur, qui nunc, vt iuuentutem Gręcarum literarum ſtudioſam iuuarent, eíque ad Atticę eloquentiæ intelligentiam, ac notitiam aditum faciliorem patefacerent, ampliſſimam grauiſſimorū errorum in hoc authore per vetuſtatis inuidiam, & hominum incuriam natorum ſegetem pro viribus purgare, & obſcuriſſimos quoſque locos dilucidius explicare ſunt conati. Huius tamen poëtæ ſcripta, vt ſuauiſſimas roſas ſpinis acutiſſimis circumſeptas, prudenter legere debemus.

Quicquid noſtra literarum ſtudia promouere poteſt, hoc arripiendū, hoc magna cura ſeruandum. Quicquid ad virtutis amorem nos impellit, hoc ſtrenuè ſectandum. Quicquid verò bonos mores labefactare, & corrumpere videtur, hoc pro virili fugiendum. Quòd ſi quis Ariſtophanem ob multa cùm dicta, tum facta verè flagitioſa, quę priſcum illud dicendi genus comicum redolent, de medio tollendum cenſeat, idem & cęteros omnes tam Gręcos, quàm Latinos ſcriptores eadem de cauſa perdendos eſſe cenſet. Nam, vt Ouidius Triſt. 2. canit,

Ilias ipſa quid eſt niſi turpis adultera, de qua
Inter amatorem pugna, virúmque fuit?
Quid prius eſt illic flamma Chryſeidos? aut quã
Fecerit iratos rapta puella duces?
Aut quid Odyſſea eſt niſi fœmina propter amorem,
Dum vir abeſt, multis vna petita procis?
Quid niſi Mæonides Venerem, Martemq́; ligatos
Narrat in obſcœno corpora prenſa toro?
Vnde niſi indicio magni ſciremus Homeri,
Hoſpitis igne duas incaluiſſe Deas?
Omne genus ſcripti grauitate Tragœdia vincit,
Hæc quoque materiam ſemper amoris habet.
Et paulò poſt,
Eſt & in obſcœnos deflexa Tragœdia riſus,
Multáque præteriti verba pudoris habet.

Hoc vnum exemplum nobis omnium inſtar erit. hinc facilè coniici poteſt quidnam de cęteris ſit ſentiendum, quid iudicandum. An igitur Homerum, qui ſuorum Heroum, quin etiam Deorum furta, mendacia, periuria, rixas, iracundiam, pugnas, vulnera, venereos amores, adulteria, inceſta, & ſcelera, quę ne honeſtè quidem nominari poſſunt, prolixè deſcripſit, abſolues, vtque poetarum principem laurea coronandum cenſebis, Ariſtophanem verò, qui grauius non peccauit, omnib. ſuffragiis damnabis, eiúſque nomini ſempiternam infamię notam inures? Quodnam fuerit hoc iudicium? quod ius? quę lex? O formidabilem Cenſorum ſeueritatem! Quod ſi ne Homero quidem parcas, quis de reliquis poetis, aut oratoribus, aut hiſtoricis manus iſtorum, & ſuffragia vitabit? Actum de omnibus. nullum enim eorum inuenias, quin multa multorum nefaria ſcelera narret: Omnes igitur cum ſuis ſcriptis perdendi, ne ſcelerum ab impiis perpetratorum narratione piorum mores corrumpant. Hûc enim ſpectat tantę ſeueritatis iudicium. Sed quis quęſo medicam artem dānandā ac abolendā cenſebit, quia non ſolū de bonis: ſed de malis etiam pharmacis agit, quibus multi mortaliū perimuntur? Quis rerum nauticarum ſcientiā de medio tollendā dicet, quòd multi ſæpe cū ipſis nauibus pereant? Quis artes imperatorias vituperabit, quòd ab Imperatoribus, eorúque militibus multa præter ius, & fas ſæpè fiant? Bona, laudationē, mala, vituperationē merentur. Vſus, non abuſus habenda ratio. Bona à malis, & mala à bonis ſecernenda, & ſua cuique laus, aut vituperatio tribuenda. Homines, quos nulla religionis, quos nulla pietatis, quos nulla Dei cura tangit, vel optimis quibuſque ſcriptis abutuntur. hi referunt τοὺς κακοχύμους, quibus optimi quiq; cibi nocent: ſed mali culpa non in ciborū bonitatē, verū in ipſam hominū καχεξίαν eſt conferenda. Haud tamen vllo modo probandi qui neglecto numinis diuini cultu totũ vitę tẽpus in profanorũ authorũ ſcriptis aſſiduè voluendis, & attentè legẽdis terunt, ſummáq; voluptatẽ ex horũ lectione capiunt, vt in his quaſi pręcipuã beatitudinis humanę partẽ ponere videãtur. Hoc enim pietati vehementer repugnat. Ea tantũ in his obſeruanda, & decerpenda, quæ ſalua pietate nos iuuare poſſunt. Cętera verò, quę non ſine ſummo flagitio dici, fieríve poſſunt, deteſtãda, prorſúſq; damnãda. Verũ ne dubij feramur; ac incerti fluctuemus, ſacroſanctam legis ab ipſo Deo latæ regulã habemus, ad quã omnes animi cogitationes, omnes corporis actiones, omnia verba dirigamus. Quantũ aũt religio, quantũ pietas, quantũ honeſtas patitur, quantũ generis humani ſocietas, vtilitáſque flagitat, profanis authorib. vtamur, ſed omnẽ abuſum ſemper fugiamus. Multa in Ariſtophane valde dãnãda fateor, multa tamẽ in eodẽ magnã laudẽ merentur. omnẽ dictorũ, omnem factorũ impuritatẽ, ac impietatẽ dãno: ſed Atticæ linguæ puritas, elegantia, copia, ſuauitas, in variarũ vocũ aptiſſima cõpoſitione felicitas, multorũ vocabulorũ, rerúmq. ad forũ, ad iudicia, variáſque ſciẽtias ſpectantiũ interpretatio cur à me dãnetur? Hic vitiorũ acerrimus eſt obſeruator, ac reprehenſor. Hic virorũ, hic mulierũ mores, & ingeniũ ſuis colorib. inſignitũ vt penicillo nobis depingit. Quibus in rebus, & quomodo quiſque peccet, quã animaduerſionẽ, quas pœnas pro vitiorũ grauitate promereatur, apertè demõſtrat, & cũ multis aliis in locis paſſim, tũ verò pręcipuè in illis, quas Comici παραβάσεις appellãt, modò ſummos Atheniẽſis Reip Magiſtratus, & vniuerſum populũ, modò ſingulos ciues carpit, obiurgat, officij ſui monet, à vitiis deterret, & ad virtutis ſtudiũ plurib. hortatur. Hæc igitur ipſi laudẽ nõ vulgarẽ cõciliãt Hęc eius comœdias lectione dignas reddũt Huius ingeniũ, acumẽ, eloquẽtiã, atticiſmos, flores, ſuauitatẽ, & in vitiis acriter caſtigãdis dexteritatẽ ſequamur. At quicquid pias aures offendit, moréſque deteriores facit, id omittamus, & vt rẽ nobis perniciosiſſimã vitemus, ac deteſtemur. Quoniã aũt (nobiliſſ. V.) tuas in hũc authorẽ doctiſſimas emẽdationes, & cõmentationes ex tuæ bibliothecæ theſauris deprõptas mecũ humaniter cõmunicare nõ es grauatus, ego labores alienos impudẽtiùs mihi vẽdicare, & ex alienis ſudorib. vigiliiſq. gloriã captare nolui. In hac poſtrema Ariſtophanis editione, quæ cęteris omnib. lõgè pręſtãtior in lucẽ prodit, tu pulcherrimas quaſque tuæ ſingularis doctrinæ caſtigationes, meditationes, & ornamenta mihi benignè ſuppeditaſti, pro quibus Ariſtophanes ipſe, ſi viuã vocẽ nũc aſſumeret, eas gratias tibi corã ageret, quas viri beneficiorũ acceptorũ nõ immemores illis agere ſolẽt, qui magnis beneficiis eos ornarunt. Quòd ſi quid & ego in hac nouiſſima expeditione cõtra tot grauiſſimorũ errorũ millia, quæ miſerũ Ariſtophanẽ antè dẽſiſſimis tenebrarũ copiis obſeſſũ premebãt, & variis inſultibus vexabãt, tuis auſpiciis, ductúque feliciter ſuſcepta præſtitiſſe videor, hoc quoque tuũ eſt. Quare quę tua ſunt, & quę tibi debẽtur, ad perpetuã meę erga te obſeruãtię memoriã tibi reddenda, & dedicãda cẽſui Hîc nõ meos: ſed tuos dulciſſimos fœtus agnoſces, quos vt eruditionis tuæ germanam ſobolem alacriter excipies, amplecteris, & amore paterno proſequeris.

Vale Nobiliſſ. Vir, méque tuæ Dignitatis obſeruantiſſimum conſtanter ama.

Datum Lauſannæ Cal. Iunij 1589.

AEMILIVS PORTVS

FR. PORTI CRETENSIS F.

CANDIDO LECTORI S.

EN tibi, candide Lector, αὐτὸς, imò verò (vt Ariſtophanico vocabulo ordiar) αὐτότατος ὁ Ἀριστοφάνης, qui dudum ſub Ariſtophanis nomine delituit: hoc eſt, Ariſtophanis, quæ nunc extant Comœdiæ, multifariam hactenus & mutilatæ, & deformatæ, ſumma diligentia inſtauratæ, & priſtino nitori (quantum fieri potuit) reſtitutæ. Quorum autem opera magnus hic, & propemodum Herculeus labor ad exitum ſatis felicem fuerit perductus, rem, vt habet, ſincerè narrabo. Ante aliquot annos accidit, vt nobilis quidam Gallus qui ſe (ea fuit viuentis modeſtia) non fuiſſet paſſus nominari, Lauſanna iter faciens, vt longiùs progrederetur, ibi dies nonnullos ſibi obiter terendos putarit, vt quorundam veterum amicorum precibus, ac votis indulgeret. Eius enim conſpectus, & præſentia cùm ob morum ſuauitatem, ac inſignem vitæ probitatem, tum quia nec ἄμουσος, nec ἀπαίδευτος inter doctos habebatur, omnibus longè gratiſſima erat. Quoniàm autem ipſum in primis linguæ Græcæ & amantiſſimum, & ſtudioſiſſimum ab omnibus amicis prædicari intellexeram, ego, qui ſum φιλέλλην, φιλόμουσος καὶ φιλομαθὴς, ſummo deſiderio amicitiæ, atque familiaritatis cum tanto viro contrahendæ flagrare cœpi. Quod non admodum difficile fuit, ſiquidē ambo συμπαθείᾳ quadam affecti bonas literas amore pari proſequebamur. Non multò pòſt, cùm in amici cōmunis ædibus vna pranderemus, inter familiaria varijs de rebus colloquia, vt eſt moris, ſermo factus eſt de Poetis Græcis. Tunc ille ſummis laudibus Ariſtophanem euehere, tum ob ingenij acumen, & feſtiuitatem, tùm quòd in eo præcipuè linguæ proprietas, & Atticus lepos vbique eluceret. Addebat illius lectione (qua vel maximum illud Theologorum lumen Iohannem Chryſoſtomum olim delectatum ferunt) ſe quoque mirificè delectari, & illius frequenti repetitione multa, quæ in vulgatis exemplaribus deprauata leguntur, emendaſſe. Multa in antiquis ſcholijs aut omiſſa, aut negligentiùs tractata explicaſſe, ac illuſtraſſe. Quin etiam in duas poſtremas Comœdias, quæ ad hoc vſque tempus nudæ in lucem prodierant, iuſtos, & accuratos commentarios ad reliquarum normam iam pridem conſtruxiſſe. Horum vt fidem faceret Ariſtophanem à famulo in medium afferri iuſſit, in cuius margine multa manu annotata, multa diuerſis folijs ſeorſum, & paſſim, vt tumultuariè inter legendum ſeſe obtulerant, deſcripta extabant. cùm autem hæc oculis raptim pro temporis exiguitate percurriſſem, ſtatim animaduerti iuuentutem linguæ Græcæ ſtudioſam, non paruam vtilitatem, doctiores verò non leuem voluptatem inde percepturos. Illum igitur oraui vt hæc mihi per otium accuratiùs legenda, ac perpendenda permitteret. At is recuſare, & negare dignam eſſe rem, quæ in hominum conſpectum veniret, quòd hæc, dum eſſet iunior, animi gratia, vtque Ariſtophanem ſibi familiariorem, ac notiorem redderet, ſibi ſoli ceu quoddam Atticæ linguæ penum paraſſet. Scopas eſſe diſſolutas, aliquando fortaſſe meliùs colligandas, ac proinde intra bibliothecæ clauſtra continendas. Multa alia huiuſmodi afferebat. Tandem tamen meæ, & amicorum, qui tum aderant, ſententiæ, precibúſque cedens, Imò, inquit, mi Porte, fac vt lubet.

Quicquid id eſt, hoc tuo arbitrio, & cenſuræ committo. Si ex his leuioribus magis aliquid in commune literatorum commodum putas acceſſurum, tibique tantum supereſt otij, vt tua lima expolire, & exornare, atque adeò inchoatum opus abſoluere & velis, & poſſis, eſto, per me licet, in lucem etiam hæc, qualiacunque tandem futura ſunt, emittas, ea tamen lege, vt nomini parcas. Nunc enim ita comparatum videmus hominum ingenium, vt horum plerique habita perſonæ, non rei ipſius ratione, non quid dicatur, aut fiat: ſed à quo dictum, aut factum ſit ſpectantes, beneuoli, aut maleuoli potiùs, quàm ſynceri, & veri ſcriptorum ſint iudices, ac cenſores. Quid multis opus? Accepta ego conditione domum reuerſus operi manum admouere cæpi, diligentiùs ſingula perpendens, & in ordinem redigens. Hoc certè ingenuè fatebor me in his Ariſtophanicis obſeruationibus ſexcentos locos, qui antè aut deprauati, aut minùs perſpicui erant, ſummo cum Iudicio, & incredibili dexteritate, ac felicitate correctos inueniſſe. Si quid tamen hic deeſſe videbatur (vt certè non pauca deerant) id ego pro virili addere, & opus Marte meo perfectius reddere ſum conatus, vt res ipſa fidem apertè faciet. Quamobrem illud auſim non arroganter aſſeuerare nullos, aut perpaucos remanſiſſe intactos, niſi ſi qui fortè Oedipo coniectore indigeant.

Porrò quid in hac editione tibi nunc exhibeatur, accipe. Primum poetæ textus innumeris in locis fideliter, & religioſè emendatum, quod & in ipſis antiquis ſcholiis accuratè factum comperies. Quicquid tranſpoſitum erat, id in ſuas ſedes denuò reductum. Quicquid omiſſum, aut obſcuriùs declaratum, hoc additum, & dilucidiùs explicatum, & aſteriſco notatum, vt à ſcholiis iam vulgatis diſcerneretur. Interpunctiones ſuo loco non collocatæ, quæ ſenſum plerumque peruertebant, vbique reſtitutæ, omnis vocum κακογραφία *ſublata. Perſonarum interloquentium multis in locis nomina tranſpoſita, & perturbata, in ſuas ſedes reducta. Poſtremæ duæ Comædiæ ab initio ad finem vſque nouis, ac amplis commentariis illuſtratæ. Qua in re cùm alios multos, tum verò præcipuè Suidam, Heſychium, Euſtathium, Iulium Pollucem, Stephanum* περὶ πόλεων, τὸ μέγα Ἐτυμολογικὸν, *Sophoclis, Aeſchyli, Euripidis græcos commentatores, Strabonem, Athenæum, & Pauſaniam, prout vnuſquiſque aliquid ad rem præſentem dicere videbatur, maxima fide, & diligentia ſumus ſequuti. Quicquid ex horum ſcriptis depromi non potuit, hoc ipſum nos firmiſſimis iudicij coniecturis nixi, ſenſus, & mentis poetæ ratione habita, pro virili ſuppeditauimus. Quoniam verò Comædiarum partitiones à Latinis receptæ ſub his nominibus, Actus primus, ſcena prima, & deinceps, in nullo græco exemplari reperiuntur: ſed integræ Comædiæ ſine illa huiuſmodi diſtinctionis nota manifeſta deſcriptæ leguntur, quod maximam obſcuritatem, ac anxietatem lectori parit, operæpretium nos facturos duximus, ſi relictis vocabulis, ne quid peregrini in Græciam inuehere videremur, rem ipſam ſimpliciter aperiremus. Id autem hoc modo commodè fieri poſſe viſum eſt. Ante omnia ſtatim poſt cuiuſque Comædiæ argumentum collocata eſt accuratior, quàm priùs, perſonarum deſcriptio, idque eo ordine, quo in ſcenam prodeunt. In toto Comædiæ contextu, quoties occurrit perſonarum aut mutatio, aut acceſſio, aut quoties noua materia tractari incipit, prima primi verſus vox maiuſculo charactere notatur, & in ipſa fronte ipſorum interlocutorum nomina præfiguntur, vt & à Latinis factitatum videmus. In ſcholiis verò ante vocum interpretationem ponitur breue aliquod argumentum, quod rerum, quæ ibi continentur, ſumma capita declarat, quod maximam poetæ lucem affert, & lectorem ad eius lectionem magis allicit. Sic enim facetiæ, & Attici illi lepores, & ſales, qui priùs in Ariſtophane deliteſcebant, meliùs agnoſcuntur. Illud etiam ſilentio minimè prætereundum, verſus omnes diligenter examinatos, & quos potuimus ſine ſenſus, & conſtructionis iactura, leuiſſima vulgatæ lectionis mutatione facta, ad legis metricæ regulas ſincerè reuocatos: horum enim plurimi* antè claudicabant, ſyllaba, aut etiam pede integro breuiores, vel longiores. Quod vt plurimum accidiſſe videbatur vel propter articuli neceſſarij, aut particularum indeclinabilium (quales ſunt ἄν, ἂν, γε, & aliæ huiuſmodi) prætermiſſionem, aut propter earundem ſuperfluam additionem. Item propter adiectionem, aut detractionem literæ ν. quæ nominum, & participiorum datiuis pluralibus addi ſolet, vt αἱ θριξὶν, pro αἱ θριξὶ, & contrà, &, τύπτουσιν, pro τύπτουσι, & contrà, & verborum tertijs perſonis pluralis numeri, vt λέγουσιν, pro λέγουσι, & contrà. Hinc fiebat vt metri ſtructura corrumperetur, dum pes ex huiuſmodi ſyllaba & ſequente confectus ſuis temporibus careret, ac in locum Iambi ſuccederet, trochæus aut ſpondæus, aut alius pes metro contrarius, præter ipſius poetæ mentem, qui alioqui metricæ rationis & peritiſſimus, & obſeruantiſſimus ab omnibus cenſetur. Erat & alius frequens error, quem typographorum incuria in ipſum poetæ textum irrepere paſſa fuerat, quum videlicet duarum ſyllabarum κῶλα, vt αἰβοῖ, vt οἴμοι, vt ἰοὺ, aut μονόμυξα, vt ἰὼ, ἰὼ, & ſimilia, quæ ſeparata linea ſcribenda erant, perperam cum ſequenti verſu confundebantur, aut præcedenti annectebantur. In ſtrophis etiam, & antiſtrophis, quæ breuioribus verſibus conſtare ſolent, ſæpe duo verſus in vnum coaluerant, & contrà vnus in duos perperam reſolutus erat. Nonnulla etiam in ipſo poetæ textu ſcholiorum lectionem ſequuti, correximus. Multa etiam, præcipuè verò in extremis Comœdijs ſunt emendata, quæ à variarum dialectorum imperitis hominibus non correcta: ſed deprauata videri potuiſſent. Videndum enim erat, & attentè perpendendum quinam eſſent qui loquebantur. Nam plerunque Theſſalus, aut Lacon, aut Acharnenſis, aut Athenienſis, aut Bœotus, vrbanus, aut ruſticus, doctus, aut indoctus, vir, aut mulier, dominus, aut ſeruus aliquis in ſcenam introducitur, qui pro varia perſonæ, ſexus, fortunæ, regionis, vrbis, locique conditione, vario etiam vtitur ſermone, quod Ariſtophanes conſultò voluit obſeruare, vt vnicuique, quod ſuum eſt, attribueret, atque τὸ πρέπον ſeruaret, & ſi quid præter decorum, & eruditum loquendi genus afferretur, riſum inde captaret, quod Comici ſibi potiſſimum proponunt. In nonnullis etiam Comœdiis argumenta, quæ verſibus conſcripta fuerant, & tamen perpetua linearum ſerie non aliter ac oratio ſoluta legebantur, rurſus diſtincta ſunt, & ad priſtinos legis metricæ numeros reuocata. Idem etiam factum in variis variorum poetarum verſibus, qui ſparſim in vetuſtis ſcholiis ita erant ſcripti, & confuſi, vt non verſus, at oratio ſoluta viderentur. Item nonnullæ hiſtoriæ ex diuerſis authoribus allatæ, & tamen corruptæ, ex ipſis archetypis ſunt reſtitutæ. Hæc ſunt, candide lector, quæ in hac nouiſſima huius poetæ editione præſtitimus. Quòd ſi quis verbis noſtris fidem habere nolit, hanc ſaltem cum cæteris omnibus conferre ne grauetur. Tunc enim longè plura, quàm quæ à nobis ſunt dicta, reapſe reperiet. Interea verò hæc, qualiacunque ſunt, æqui, bonique conſule, & iis, qui tantum laborem vtilitatis publicæ cauſa non ſine graui moleſtia tolerarunt, gratus gratiam habe. Vale.

ΕΚ ΤΟΥ ΕΓΧΕΙΡΙΔΙΟΥ ΗΦΑΙΣΤΙΩΝΟΣ, ΕΠΙΤΟΜΗ ΤΩΝ ΕΝΝΕΑ ΜΕΤΡΩΝ.

ΤΟ ἰαμβικὸν μέτρον δέχεται κατὰ μὲν τὰς περιττὰς χώρας, τουτέστι πρώτην, τρίτην, πέμπτην, ἴαμβον, τρίβραχυν, σπονδεῖον, δάκτυλον, ἀνάπαιστον. κατὰ δὲ τὰς ἀρτίους, τουτέστι δευτέραν, τετάρτην, ἕκτην ἴαμβον, καὶ τρίβραχυν καὶ ἀνάπαιστον. τοῦτον δὲ παρὰ τοῖς κωμικοῖς συνεχῶς. παρὰ δὲ τοῖς ἰαμβοποιοῖς καὶ τραγικοῖς σπανιώτερον. ὅτε μὲν οὖν ἀκατάληκτόν ἐστιν, ἐπὶ τῆς τελευταίας τὸν ἴαμβον δέχεται μόνον. ἢ πυρρίχιον διὰ τὴν ἀδιάφορον. ὅτε δὲ καταληκτικόν, τὸν ἴαμβον παραλήγοντα. ἢ σπανίως τρίβραχυν. ὥστε γίνεσθαι τὴν κατακλεῖδα ἤτοι ἀμφίβραχυν, ἢ βακχεῖον. Τὸ τροχαϊκὸν, κατὰ μὲν τὰς περιττὰς χώρας δέχεται τροχαῖον, τρίβραχυν, ἴαμβον, καὶ δάκτυλον, κατὰ δὲ τὰς ἀρτίους, τούτοις τε καὶ σπονδεῖον, καὶ ἀνάπαιστον. καταληκτικὸν δὲ ὅτε ἐστὶ, τὸν παραλήγοντα μὲν τροχαῖον δέχεται. ἔστι δ' ὅτε καὶ τρίβραχυν. ἐὰν δὲ ᾖ βραχυκατάληκτον, οὐ βούλεται τὸν παραλήγοντα τετράχρονον ἔχειν. Τὸ δακτυλικὸν δέχεται δακτύλους καὶ σπονδείους κατὰ πᾶσαν χώραν, πλὴν τῆς τελευταίας. ἐπὶ ταύτης δὲ εἰ μὲν καταληκτικὸν εἴη, δάκτυλον ἕξει, ἢ διὰ τὴν ἀδιάφορον κρητικόν. εἰ δὲ καταληκτικόν, τὰ ἀπ' αὐτῆς λείπεται δύο, ἤτοι συλλαβῇ, ἢ δύο συλλαβαῖς καὶ τὸ μὲν, καλεῖται καταληκτικὸν εἰς συλλαβήν. τὸ δὲ, καταληκτικὸν εἰς δισύλλαβον. τὰ δὲ Αἰολικὰ καλούμενα, τὴν μὲν πρώτην ἔχει πάντως ἕνα τῶν δισυλλάβων ἀδιάφορον. ἤτοι σπονδεῖον ἢ ἴαμβον ἢ τροχαῖον ἢ πυρρίχιον. τοὺς δὲ ἐν μέσῳ δακτύλους πάντας. ἔστι δέ τινα καὶ λογαοιδικὰ καλούμενα δακτυλικὰ, ἅπερ ἐν μὲν ταῖς ἄλλαις χώραις, δακτύλους ἔχει. τελευταίαν δὲ τροχαϊκὴν συζυγίαν. ἰστέον ὅτι τὰ μὲν ἄνω εἰρημένα κατὰ συζυγίαν μετρεῖται, τοῦτο δὲ μόνον, κατὰ μονοποδίαν. Τὸ ἀναπαιστικὸν κατὰ πᾶσαν χώραν δέχεται σπονδεῖον, καὶ ἀνάπαιστον σπανίως δὲ καὶ προκελευσματικόν. παρὰ δὲ τοῖς δραματοποιοῖς, ἴαμβον καὶ δάκτυλον. εἰσὶ δὲ αὐτοῦ αἱ ἀποθέσεις ἕξ, κατὰ συζυγίαν διαιρουμένου. ὑπερκατάληκτον εἰς δισύλλαβον. ὑπερκατάληκτον εἰς συλλαβήν. ἀκατάληκτον. καταληκτικὸν εἰς δισύλλαβον. καταληκτικὸν εἰς συλλαβὴν, βραχυκατάληκτον. ὥσπερ δὲ ἐν τῷ δακτυλικῷ ἦν τι λογαοιδικὸν, οὕτω καὶ τοῖς ἀναπαιστικοῖς τὸ εἰς βακχεῖον περαιούμενον. οὗ ἐστιν ἐπισημότατον, τὸ κατὰ τέσσαρας πόδας αὐτὸ ἔχον τὸν βακχεῖον. ὧν ὁ πρότερος γίνεται καὶ σπονδεῖος καὶ ἴαμβος.

Τὸ χοριαμβικὸν συντίθεται μὲν καὶ καθαρόν, συντίθεται δὲ καὶ ἐπίμικτον πρὸς τὰς ἰαμβικάς. εἰς ἐπίπαν δὲ, ὅτε καταληκτικόν ἐστιν, εἰς τὴν ἰαμβικὴν κατακλεῖδα περαιοῦται, τουτέστιν εἰς ἀμφίβραχυν, ἢ βακχεῖον διὰ τὴν ἀδιάφορον. περαιοῦται μὲν γὰρ καὶ εἰς τὴν ἰδίαν τὸν δάκτυλον ἢ κρητικόν. ἀλλὰ τὰ ταῦτα συνεχέστερα ἀπρεπέστερά εἰσιν.

Τὸ ἀντισπαστικὸν, τὴν μὲν πρώτην συζυγίαν ἔχει τρεπομένην κατὰ τὸν πρότερον πόδα, εἰς τὰ τέσσαρα τῶν δισυλλάβων σχήματα. τὰς δ' ἐν μέσῳ καθαρὰς ἀντισπαστικάς. τὴν δὲ τελευταίαν ὁπότε ἐστὶν ἀκατάληκτον, ἰαμβικήν. ἐὰν δὲ ἀναμίσγηται τοῖς ἰαμβικοῖς, οὐ μόνον τὴν πρώτην συζυγίαν ἔχει τρεπομένην κατὰ τὸν πρότερον πόδα, ἀλλὰ καὶ τὴν τῆς ἰαμβικῆς ἑπομένην. ἔστι δὲ ὅτε καὶ λύεται ὁ πρότερος ποὺς εἰς τρίβραχυν.

Τὸ ἀπὸ μείζονος ἰωνικὸν, συντίθεται μὲν καὶ καθαρόν. συντίθεται δὲ καὶ πρὸς τὰς τροχαϊκὰς ἐπίμικτον. ὅτε μέντοι ἀκατάληκτόν ἐστι καθόλου, σπανίως εἰς τὴν ἰωνικὴν περαιοῦται, διὰ τὸ ἀπρεπῆ εἶναι τὴν ἰωνικὴν ἐπὶ τέλους οὖσαν.

Τὸ ἀπ' ἐλάσσονος ἰωνικὸν, συντίθεται μὲν καὶ καθαρόν. συντίθεται δὲ καὶ ἐπίμικτον, πρὸς τὰς τροχαϊκὰς διποδίας, οὕτως, ὥστε τὴν πρὸ τῆς τροχαϊκῆς ἀεὶ γίνεσθαι παράσημον. τουτέστι τρίτην παιωνικὴν. καὶ τὴν τροχαϊκὴν, ὅπου ἂν προτάττοιτο τῆς ἰωνικῆς, γίνεσθαι ἐπίσημον τροχαϊκὴν. τὸν καλούμενον δεύτερον ἐπίτριτον. ἰσθ' ὅτι δὲ, ἡ μὲν τρίτη παιωνικὴ συναιρεῖται εἰς παλιμβάκχειον. τῆς δὲ ἐπιφερομένης τροχαϊκῆς ὁ πρότερος λύεται εἰς τρίβραχυν. ἐμπίπτουσι δὲ καὶ οἱ μολοττοὶ ἐπὶ τῶν περιττῶν χωρῶν, ἐν τοῖς ἀπ' ἐλάττονος ἰωνικοῖς. ὥσπερ ἐν τοῖς ἀπὸ μείζονος ἐπὶ τῶν ἀρτίων. Τὸ δὲ παιωνικὸν, εἴδη μὲν ἔχει τρία. τό τε κρητικὸν, τὸ βακχειακὸν, καὶ τὸ παλιμβακχειακόν.

ὃ καὶ εὐεπιτήδειόν ἐστι πρὸς μελοποιίαν. τὸ δὲ κρητικόν, ἐπιτήδειον. δέχεται δὲ καὶ λύσεις, τὰς εἰς τοὺς καλουμένους παίωνας, καλεῖται δὲ καὶ ὑπ' αὐτῶν τῶν ποιητῶν, κρητικόν. Τοσαῦτα περὶ τῶν ἐννέα μέτρων τῶν μονοειδῶν καὶ ὁμοιοειδῶν. παντὸς δὲ μέτρου ἀδιάφορός ἐστιν ἡ τελευταία συλλαβή. ὥστε δύνασθαι εἶναι αὐτὴν καὶ βραχεῖαν καὶ μακράν. καὶ πᾶν δὲ μέτρον εἰς τελείαν περατοῦται λέξιν. ὅθεν ἐπίληπτά ἐστι τὰ μὴ οὕτως ἔχοντα.

Δημητρίου τοῦ Τρικλινίου.

ΙΣτέον ὅτι πάντα τὰ μέτρα πλὴν τοῦ δακτυλικοῦ, κατὰ διποδίαν μετρεῖται καὶ ἀνέρχεται μέχρι τοῦ ὀκταμέτρου. ἔστι δὴ μονόμετρον τὸ ἔχον πόδας β. δίμετρον τὸ ἔχον πόδας δ. τρίμετρον τὸ ἔχον ς. τετράμετρον τὸ ἔχον η. πεντάμετρον τὸ ἔχον ι. καὶ περαιτέρω οὐ πρόεισι. παντὸς δὲ μέτρου, πλὴν τοῦ δακτυλικοῦ ἀποθέσεις ἤτοι καταλήξεις εἰσὶ τέσσαρες. βραχυκατάληκτον. καταληκτικόν. ἀκατάληκτον. καὶ ὑπερκατάληκτον. καὶ βραχυκατάληκτον μέν ἐστιν ὡς ἐν παραδείγματι ἐπὶ τοῦ μονομέτρου εἰπεῖν, ὅπερ ποδὸς ὅλου δεῖται πρὸς ἀπαρτισμόν. οἷον, τὸ φεῦ φεῦ. ἢ τὸ ἰὼ ἢ τὸ ἔα. ταῦτα γὰρ μονόμετρά ἐστι βραχυκατάληκτα. διὰ τὸ ἔχειν μὲν τὸν ἕνα πόδα. τοῦ ἑτέρου δὲ λείπεσθαι. καταληκτικὸν δὲ, τὸ δεόμενον μιᾶς συλλαβῆς πρὸς ἀπαρτισμόν. οἷον. τὸ ἰώ μοι ἢ τὸ ὤμοι μοι. ταῦτα γὰρ μονόμετρά ἐστι καταληκτικὰ διὰ τὸ ἔχειν ὅλον πόδα καὶ μίαν συλλαβήν. ἤτοι ἥμισυ ποδός. λείπεσθαι δὲ μιᾶς συλλαβῆς πρὸς ἀπαρτισμόν. ἀκατάληκτον δὲ ὅπερ ἀπηρτισμένους ἔχει τοὺς πόδας. οἷον, τὸ ἰὼ ἰώ. ἢ τὸ ἰὼ ἰὼ ἢ τὸ φεῦ φεῦ ἰώ. ταῦτα γὰρ μονόμετρά ἐστιν ἀκατάληκτα. διὰ τὸ ἀπηρτισμένους ἔχειν τοὺς πόδας, καὶ μὴ ἐλλιπεῖς ὡς τὰ εἰρημένα. ὑπερκατάληκτον δὲ, τὸ ἔχον ἀπηρτισμένους τοὺς πόδας. ἔχον δὲ καὶ συλλαβὴν μίαν πλείονα. εἴρηται δὲ πλὴν τοῦ δακτυλικοῦ, ὅτι τοῦτο μόνον κατὰ μονοποδίαν μετρεῖται, διὰ τὸ εἶναι τοὺς πόδας τρισυλλάβους. ὅτε μὲν οὖν ἀπηρτισμένους ἔχει τοὺς πόδας, λέγεται ἀκατάληκτον. ὅτε δὲ πλείονα συλλαβὴν ἔχει. λέγεται καταληκτικὸν εἰς συλλαβήν. ὅτε δὲ δύο. καταληκτικὸν εἰς δισύλλαβον. οὐκ ἔχει γὰρ ἐν τούτῳ χώραν τὸ βραχυκατάληκτον ἢ τὸ ὑπερκατάληκτον. ὡς οἱ μετρικοί φασι. ταῦτα καὶ ἐπὶ διμέτρου καὶ τριμέτρου, καὶ τῶν λοιπῶν συμβαίνει τὰ πάθη.

Τοῦ αὐτοῦ περὶ σημείων τῆς κοινῆς συλλαβῆς τῶν ἐντὸς κειμένων τῆς βίβλου.

ΕΠειδήπερ οἱ πάλαι τὰ περὶ γραμματικῆς συνταξάμενοι, σημεῖά τινα σοφῶς ἐπινοήσαντες παραδεδώκασιν, ἐξ ὧν τήν τε δύναμιν καὶ τὴν ὡς ἂν εἴποι τις ποιότητα τῶν συλλαβῶν καὶ τὴν προφορὰν διαγινώσκειν ἔχοιμεν. συλλαβῶν δέ μοι καὶ οὐ στοιχείων εἴρηται, ἐπειδὴ τὰ μὲν στοιχεῖα καθ' αὐτὰ κείμενα, οὐδεμιᾶς τινος μετέχει δυνάμεως. συλληφθέντα δὲ καὶ οἷον ἑνωθέντα πρὸς ἄλληλα καὶ τὰς συλλαβὰς ἀποτελέσαντα, δυνάμεις τέ τινας καὶ ποιότητας ἔχει. ἐπενόησαν δὲ ἄλλα τε σημεῖα. τόνους φημὶ καὶ πνεύματα καὶ τὰ λοιπά. ἃ δὴ καὶ προσῳδίας ὠνόμασαν. ὡς πρὸς τὴν ᾠδὴν καὶ τὴν ἐκφώνησιν τῶν συλλαβῶν συντείνουσας. πρὸς τούτοις δὲ καὶ μακρᾶς μὲν σημεῖον τοδί. -- τὸ δὲ βραχείας τουτί. υ τὸ δὲ κοινῆς οὐδαμῶς. ἐκείνων γὰρ καὶ ὅρους ἔθεντο. ταύτης δὲ οὔ. καὶ τὰς αἰτίας αὐτοὶ λέγουσιν, ἐπενοήθη ἐμοί γε τὸ κοινῆς σημεῖον διὰ τὴν τῶν πολλῶν πλάνην, καὶ οἶμαι καλὸν ἂν δόξαι τοῖς εὖ φρονοῦσιν. ἐπενοήθη δὲ διπλοῦν τὸ σημεῖον. διὰ τὸ διπλῆν τινα καὶ ταύτην ἔχειν τὴν δύναμιν. ὅτε μὲν οὖν ἀντὶ βραχείας ὀφείλει λαμβάνεσθαι σημεῖον ἐπενοήθη τοδί. L μακρὰ δηλονότι κατ' ἀρχὰς ἄνω βλέπον τὸ τοῦ ἰῶτα στοιχείου σημεῖον ἔχουσα ὅτε δ' ἀντὶ μακρᾶς, τοῦτο ἀντεστραμμένον οὑτωσί. ˥. μακρὰ δηλονότι ἐν τῷ τέλει κάτω νεῦον τὸ τοῦ ἰῶτα σημεῖον ἔχουσα. βέλτιον γὰρ ταῦτα τιθέναι, καὶ διαγινώσκειν ποία ἐστὶν ἡ κοινή, ἢ πλανωμένους τινὰς τὸ ποιεῖν, γράφειν ποιεῖν ἀμαθῶς. καὶ φύσει βραχὺ φωνῆεν, ἔχον δὲ ἐπαγόμενα δύο σύμφωνα, ὧν τὸ δεύτερον ἀμετάβολον, ἀεὶ ἀντὶ μακροῦ λαμβάνειν. ἢ καὶ τὸ φύσει βραχὺ φωνῆεν ὅταν εἰς μέρος λόγου καταλήξῃ, τὴν μακρὰν ἐπιτιθέντας, ἀντὶ μακροῦ λαμβάνειν. ἄτοπον γὰρ οἶμαι τοῦτό γε. ταῦτα μοι πρὸς τοὺς συνετοὺς εἴρηται, καὶ τῶν μέτρων ἔχοντας πεῖραν. εἰ δέ τινες ὑπ' ἀμαθίας μεμφόμενοι. βραχὺς τούτων λόγος. οὐδὲ γὰρ οὐδ' οἱ πάλαι τὰ κάλλιστ' ἐπινενοηκότες, ταῦτα τοῖς τοιούτοις ἐκδεδώκασιν. ἀλλὰ τοῖς συνετοῖς, βραχὺν λόγον τῶν μὴ συνετῶν ἔχοντες. ὡς καί πού τις ἔφη ἀείδω ξυνετοῖσι, θύρας δ' ἐπίθεσθε βέβηλοι. ἐγὼ δὲ καὶ ἀδικεῖν ἂν φαίην τοὺς συνετούς, ὅς ἂν ἐπινοήσας σοφόν τι, τοῦτο λήθης βυθοῖς κατακρύψει, δεδιὼς ἴσως τὴν ἐκ τῶν ἀπαιδεύτων μέμψιν. ἵν' οὖν μὴ καὶ αὐτὸς ἀδικεῖν δόξω τοὺς συνετούς, τὸ ἐπελθόν μοι κατὰ νοῦν τούτοις προὔθηκα ὅτι δ' ἂν εἰδεῖεν, εἰ καλῶς ἔχει ἢ μή. ἐπεὶ καὶ ἅμοι περὶ τῶν χορικῶν μελῶν καὶ τῶν ἄλλων τῶν ἐν τοῖς δράμασι φερομένων εἰδῶν ἐπινενόηται θείᾳ τινὶ καὶ ἀπορρήτῳ ἐμπνεύσει, πλεῖστα πονησαμένῳ περί τε τούτων καὶ τῶν ἐν αὐτοῖς μέτρων, καὶ ταῦτ' ἐν τοῖς δράμασιν ἐξετέθη. ὡς ἂν οἱ ἐντυγχάνοντες ἔχοιεν διαγινώσκειν, τάς τε στροφὰς καὶ ἀντιστροφὰς τῶν μελῶν καὶ τὰς ἐπῳδούς, καὶ τίνος ἐστὶν εἴδους καὶ μέτρου τῶν μελῶν ἕκαστον. καὶ μὴ μάτην τὰ τῶν χορῶν ὁρᾶν μέλη τοῖς ὀφθαλμοῖς, μηδὲν δὲ τούτων εἰδέναι, ὥσπερ τινὲς μὴ γραμμάτων ἔχοντες πεῖραν, καὶ βιβλίον ἀνὰ χεῖρας ἀράμενοι, βλέπουσι μὲν τύπους γραμμάτων, οὐδὲν δὲ τῶν ἐγκειμένων ἴσασιν.

Ἐκ τῶν Πλατωνίου, περὶ διαφορᾶς κωμῳδιῶν.

Καλὸν ἐπισημήνασθαι τὰς αἰτίας, δι' ἃς ἡ μὲν ἀρχαία κωμῳδία, ἴδιόν τινα τύπον ἔχει. ἡ δὲ μέση, διάφορός ἐστι πρὸς ταύτην. ἐπὶ τῶν Ἀριστοφάνους καὶ Κρατίνου καὶ Εὐπόλιδος χρόνων, τὰ τῆς δημοκρατίας ἐκράτει παρὰ Ἀθηναίοις. καὶ τὴν ἐξουσίαν σύμπασαν ὁ δῆμος εἶχεν, αὐτὸς αὐτοκράτωρ καὶ κύριος τῶν πολιτικῶν πραγμάτων ὑπάρχων. τῆς ἰσηγορίας οὖν πάσης ὑπαρχούσης, ἄδειαν οἱ τὰς κωμῳδίας συγγράφοντες εἶχον τοῦ σκώπτειν καὶ στρατηγοὺς καὶ δικαστὰς τοὺς κακῶς δικάζοντας. καὶ τῶν πολιτῶν τινὰς, ἢ φιλαργύρους, ἢ συζῶντας ἀσελγείᾳ. ὁ γὰρ δῆμος ὡς εἶπον, ἐξῄρει τὸν φόβον τῶν κωμῳδούντων, φιλοτίμως τῶν τοιούτων βλασφημούντων ἀκούων. ἴσμεν γὰρ ὡς ἀντίκειται φύσει τοῖς πλουσίοις ἐξ ἀρχῆς ὁ δῆμος καὶ τῆς δυσπραγίας αὐτῶν ἥδεται. ἐπὶ τοίνυν τῆς Ἀριστοφάνους καὶ Κρατίνου καὶ Εὐπόλιδος κωμῳδίας, ἀφόρητοί τινες κατὰ τῶν ἁμαρτανόντων ἦσαν οἱ ποιηταί. λοιπὸν δὲ τῆς δημοκρατίας ὑποχωρούσης ὑπὸ τῶν κατὰ τὰς Ἀθήνας τυραννούντων, καὶ καθισταμένης ὀλιγαρχίας καὶ μεταπιπτούσης τῆς ἐξουσίας τοῦ δήμου εἰς ὀλίγους, καὶ κρατυνομένης τῆς ὀλιγαρχίας, ἐνέπιπτε τοῖς ποιηταῖς φόβος. οὐ γὰρ ἦν τινὰ φανερῶς σκώπτειν, δίκας ἀπαιτούντων τῶν ὑβριζομένων παρὰ τῶν ποιητῶν. ἴσμεν γοῦν τὸν Εὔπολιν, ἐπὶ τῷ διδάξαι τοὺς Βάπτας, ἀποπνιγέντα εἰς τὴν θάλασσαν ὑπ' ἐκείνων, εἰς οὓς καθῆκε τοὺς Βάπτας. καὶ διὰ τοῦτο ὀκνηρότεροι πρὸς τὰ σκώμματα ἐγένοντο, καὶ ἐπέλιπον οἱ χορηγοί. οὐ γὰρ ἔτι προθυμίαν εἶχον οἱ Ἀθηναῖοι τοῦ χορηγοὺς τοὺς τὰς δαπάνας τοῖς χορευταῖς παρέχοντας χειροτονεῖν. τὸν γοῦν Αἰολοσίκωνα Ἀριστοφάνης ἐδίδαξεν, ὃς οὐκ ἔχει τὰ χορικὰ μέλη. τῶν γὰρ χορευτῶν μὴ χειροτονουμένων, καὶ τῶν χορηγῶν οὐκ ἐχόντων τὰς τροφὰς, ὑπεξῃρέθη τῆς κωμῳδίας τὰ χορικὰ μέλη, καὶ τῶν ὑποθέσεων ὁ τρόπος μετεβλήθη. σκοποῦ γὰρ ὄντος τῇ ἀρχαίᾳ κωμῳδίᾳ τοῦ σκώπτειν δήμους καὶ δικαστὰς καὶ στρατηγοὺς, παρεὶς ὁ Ἀριστοφάνης τοῦ συνήθους ἀποσκῶψαι διὰ τὸν πολὺν φόβον, Αἴολον τὸ δρᾶμα τὸ γραφὲν τοῖς τραγῳδοῖς ὡς κακῶς ἔχον διασύρει. τοιοῦτος οὖν ἐστιν ὁ τῆς μέσης κωμῳδίας τύπος, οἷός ἐστιν ὁ Αἰολοσίκων Ἀριστοφάνους, καὶ οἱ Ὀδυσσεῖς Κρατίνου, καὶ πλεῖστα τῶν παλαιῶν δραμάτων, οὔτε χορικὰ οὔτε παραβάσεις ἔχοντα. παράβασις δέ ἐστι τὸ τοιοῦτο. μετὰ τὸ τοὺς ὑποκριτὰς τοῦ πρώτου μέρους πληρωθέντος ἀπὸ τῆς σκηνῆς ἀναχωρῆσαι, ὡς ἂν μὴ τὸ θέατρον ᾖ καὶ ὁ δῆμος ἀργῶς καθέζηται, ὁ χορὸς οὐκ ἔχων πρὸς τοὺς ὑποκριτὰς διαλέγεσθαι, ἀπόστροφον ἐποιεῖτο πρὸς τὸν δῆμον. κατὰ δὲ τὴν ἀπόστροφον ἐκείνην οἱ ποιηταὶ διὰ τοῦ χοροῦ ἢ ὑπὲρ ἑαυτῶν ἀπελογοῦντο. ἢ περὶ δημοσίων πραγμάτων εἰσηγοῦντο. ἡ δὲ παράβασις ἐπληροῦτο ὑπὸ μελυδρίου καὶ κομματίου καὶ στροφῆς, καὶ ἀντιστρόφου, καὶ ἐπιρρήματος καὶ ἀντεπιρρήματος καὶ ἀναπαίστων. τὰ μὲν γὰρ ἔχοντα τὰς παραβάσεις, κατ' ἐκεῖνον τὸν χρόνον ἐδιδάχθη, καθ' ὃν ὁ δῆμος ἐκράτει. τὰ δὲ οὐκ ἔχοντα, τῆς ἐξουσίας λοιπὸν ἀπὸ τοῦ δήμου μεθισταμένης, καὶ τῆς ὀλιγαρχίας κρατούσης. οἱ δὲ τῆς μέσης κωμῳδίας ποιηταὶ, καὶ τὰς ὑποθέσεις ἤμειψαν, καὶ τὰ χορικὰ μέλη παρέλιπον, οὐκ ἔχοντες τοὺς χορηγοὺς, τοὺς τὰς δαπάνας τοῖς χορευταῖς παρέχοντας. ὑποθέσεις μὲν γὰρ τῆς παλαιᾶς κωμῳδίας ἦσαν αὗται, τὸ στρατηγοῖς ἐπιτιμᾶν, καὶ δικασταῖς οὐκ ὀρθῶς δικάζουσι, καὶ χρήματα συλλέγουσιν ἐξ ἀδικίας τισὶ καὶ μοχθηρὸν ἐπανῃρημένοις βίον. ἡ δὲ μέση κωμῳδία ἀφῆκε τὰς τοιαύτας ὑποθέσεις. ἐπὶ δὲ τὸ σκώπτειν ἱστορίας ῥηθείσας ποιηταῖς ἦλθον. ἀκίνδυνον γὰρ τὸ τοιοῦτον. οἷον, διασύρειν Ὅμηρον εἰπόντα τί. ἢ τὸν δεῖνα τῆς τραγῳδίας ποιητήν. τοιαῦτα δὲ δράματα καὶ ἐν τῇ παλαιᾷ κωμῳδίᾳ ἔστιν εὑρεῖν. ἅπερ ὕστατον ἐδιδάχθη λοιπὸν τῆς ὀλιγαρχίας κρατυνθείσης. οἱ γοῦν Ὀδυσσεῖς Κρατίνου, οὐδενὸς ἐπιτίμησιν ἔχουσι. διασυρμὸν δὲ τῆς Ὀδυσσείας τοῦ Ὁμήρου. τοιαῦται γὰρ αἱ κατὰ τὴν μέσην κωμῳδίαν ὑποθέσεις εἰσίν. μύθους γάρ τινας τεθέντας ἐν ταῖς κωμῳδίαις τοῖς παλαιοτέροις εἰρημένους, διέσυρον ὡς κακῶς ῥηθέντας. καὶ τὰς παραβάσεις παρῃτήσαντο διὰ τὸ τοὺς χορηγοὺς ἐπιλεῖψαι, χορῶν οὐκ ὄντων. οὐ μὴν οὐδὲ τὰ προσωπεῖα ὁμοιότερα τοῖς ἐν τῇ παλαιᾷ κωμῳδίᾳ κατεσκευασμένοις εἶχον. ἐν μὲν γὰρ τῇ παλαιᾷ εἴκαζον τὰ προσωπεῖα τοῖς κωμῳδουμένοις, ἵνα πρὶν ἢ καὶ τοὺς ὑποκριτὰς εἰπεῖν ὁ κωμῳδούμενος ἐκ τῆς ὁμοιότητος τῆς ὄψεως κατάδηλος ᾖ. ἐν δὲ τῇ μέσῃ καὶ νέᾳ κωμῳδίᾳ, ἐπίτηδες τὰ προσωπεῖα πρὸς τὸ γελοιότερον ἐδημιούργησαν, δεδοικότες τοὺς Μακεδόνας καὶ τοὺς ἐπηρτημένους ἐξ ἐκείνων φόβους. ἵνα δὲ μὴ ἐκ τύχης πρὸς ὁμοιότητα προσώπου συμπέσῃ τινὶ Μακεδόνων ἄρχοντι, καὶ δόξας ὁ ποιητὴς ἐκ προαιρέσεως κωμῳδεῖν, δίκας ὑπόσχῃ. ὁρῶμεν γοῦν τὰς ὀφρῦς ἐν τοῖς προσώποις τῆς Μενάνδρου κωμῳδίας ὁποίας ἔχει. καὶ ὅπως ἐξεστραμμένον τὸ σῶμα καὶ οὐδὲ κατὰ ἀνθρώπων φύσιν.

ΠΕΡΙ ΚΩΜΩΔΙΑΣ.

Τοῦ αὐτοῦ περὶ διαφορᾶς χαρακτήρων.

Κρατῖνος ὁ τῆς παλαιᾶς κωμῳδίας ποιητής, ἅτε δὴ κατὰ τὰς Ἀρχιλόχου ζηλώσεις αὐστηρὸς μὲν ταῖς λοιδορίαις ἐστίν. οὐ γὰρ ὥσπερ ὁ Ἀριστοφάνης ἐπιτρέχειν τὴν χάριν τοῖς σκώμμασι ποιεῖ τὸ φορτικὸν τῆς ἐπιτιμήσεως διὰ ταύτης ἀναιρῶν, ἁπλῶς καὶ κατὰ τὴν παροιμίαν γυμνῇ τῇ κεφαλῇ τίθησι τὰς βλασφημίας κατὰ τῶν ἁμαρτανόντων. πολὺς δὲ καὶ τῆς ῥοπῆς τυγχάνει. εὔστοχος δὲ ὢν ἐν ταῖς ἐπιβολαῖς τῶν δραμάτων καὶ διασκευαῖς, εἶτα προϊὼν καὶ διασπῶν τὰς ὑποθέσεις, οὐκ ἀκολούθως πληροῖ τὰ δράματα. Εὔπολις δὲ εὐφάντασος μὲν εἰς ὑπερβολήν ἐστι κατὰ τὰς ὑποθέσεις. τὰς γὰρ εἰσηγήσεις μεγάλας τῶν δραμάτων ποιεῖται καὶ ἥνπερ ἐν τῇ παραβάσει φαντασίαν κινοῦσιν οἱ λοιποί, ταύτην ἐκεῖνος ἐν τοῖς δράμασιν ἀνάγειν ἱκανὸς ὢν ἐξ ᾅδου νομοθετῶν πρόσωπα καὶ δι᾽ αὐτῶν εἰσηγούμενος ἢ περὶ θέσεως νόμων ἢ καταλύσεως. ὥσπερ δέ ἐστιν ὑψηλός, οὕτω καὶ ἐπίχαρις. καὶ περὶ τὰ σκώμματα λίαν εὔστοχος. ὁ δὲ Ἀριστοφάνης τὸ μέσον εἴληφε τῶν ἀνδρῶν χαρακτήρα. οὔτε γὰρ πικρὸς λίαν ἐστίν, ὥσπερ ὁ Κρατῖνος, οὔτε χαρίεις ὥσπερ ὁ Εὔπολις. ἀλλ᾽ ἔχει καὶ πρὸς τοὺς ἁμαρτάνοντας τὸ σφοδρὸν τοῦ Κρατίνου, καὶ τὸ τῆς ἐπιτρεχούσης χάριτος Εὐπόλιδος.

Περὶ κωμῳδίας.

Τῆς κωμῳδίας, τὸ μέν ἐστιν ἀρχαῖον. τὸ δὲ νέον. τὸ δὲ μέσον. τῆς δὲ νέας. διαφέρει ἡ παλαιὰ κωμῳδία. χρόνῳ. διαλέκτῳ. ὕλῃ. μέτρῳ. διασκευῇ. χρόνῳ μέν, καθὸ ἡ μὲν νέα ἐπὶ Ἀλεξάνδρου. ἡ δὲ παλαιὰ ἐπὶ τῶν Πελοποννησιακῶν εἶχε τὴν ἀκμήν. διαλέκτῳ δέ, καθὸ ἡ μὲν νέα τὸ σαφέστερον ἔχει, τῇ νέᾳ κεχρημένη ἀτθίδι, ἡ δὲ παλαιά, τὸ δεινὸν καὶ ὑψηλὸν τῆς λέξεως. ἐνίοτε δὲ ἐπιτηδεύει καὶ λέξεις τινάς. ὕλῃ δέ, καθὸ ἡ μὲν νέα κατὰ τὸ πλεῖστον στρέφεται περὶ τὸ ἰαμβικόν. σπανίως δὲ μέτρον ἕτερον. ἐν δὲ τῇ παλαιᾷ, πολυμετρία τὸ σπουδαζόμενον. διασκευῇ δέ, ὅτι ἐν μὲν τῇ νέᾳ χοροῦ οὐκ ᾔδει, ἐν ἐκείνῃ δὲ ᾔδει. καὶ αὐτὴ δὲ ἡ παλαιά, ἑαυτῆς διαφέρει. καὶ γὰρ οἱ ἐν Ἀττικῇ πρῶτον συστησάμενοι τὸ ἐπιτήδευμα τῆς κωμῳδίας, ἦσαν δὲ οἱ περὶ Σουσαρίωνα, καὶ τὰ πρόσωπα εἰσῆγον ἀτάκτως. καὶ μόνος ἦν γέλως τὸ κατασκευαζόμενον. ἐπιγενόμενος δὲ ὁ Κρατῖνος, κατέστησε μὲν πρῶτον τὰ ἐν τῇ κωμῳδίᾳ πρόσωπα μέχρι τριῶν, συστήσας τὴν ἀταξίαν. καὶ τῷ χαρίεντι τῆς κωμῳδίας, τὸ ὠφέλιμον προσέθηκε, τοὺς κακῶς πράττοντας διαβάλλων, καὶ ὥσπερ δημοσίᾳ μάστιγι τῇ κωμῳδίᾳ κολάζων. ἀλλ᾽ ἔτι μὲν καὶ οὗτος τῆς ἀρχαιότητος μετεῖχε, καὶ ἠρέμα πως τῆς ἀταξίας. ὁ μέντοι γε Ἀριστοφάνης μεθοδεύσας τεχνικώτερον τῶν μεθ᾽ ἑαυτοῦ τὴν κωμῳδίαν ἐνέλαμψεν ἐν ἅπασιν, ἐπίσημος ὀφθεὶς οὗτος. καὶ οὕτω πᾶσαν κωμῳδίαν ἐμελέτησε. καὶ γὰρ τὸ τούτου δρᾶμα ὁ Πλοῦτος, νεωτερίζει κατὰ τὸ πλάσμα. τήν τε γὰρ ὑπόθεσιν ὡς ἀληθῆ ἔχει καὶ χοροῦ ἐστέρηται. ὅπερ τῆς νέας ὑπῆρχε κωμῳδίας.

Ἄλλως περὶ κωμῳδίας.

Ὅτι ὁ γέλως τῆς κωμῳδίας ἐκ τῆς λέξεως καὶ πραγμάτων ἔχει τὴν σύστασιν. ἐκ μὲν τῆς λέξεως, κατὰ τρόπους ἑπτά. πρῶτον καθ᾽ ὁμωνυμίαν. ὡς τὸ διαφορούμενος. οἷον τὸ μέτρον. δεύτερον δὲ κατὰ συνωνυμίαν. ὡς τὸ ἥκω καὶ κατέρχομαι, ταὐτὸν γάρ ἐστι. τρίτον κατὰ ἀδολεσχίαν, ὡς ὅταν τις τῷ αὐτῷ ὀνόματι χρήσηται. τέταρτον κατὰ παρωνυμίαν, ὅταν τῷ κυρίῳ ἔξωθέν τις ἅπτηται. ὡς τὸ μάμαξ καλοῦμαι μίδας. πέμπτον κατὰ ὑποκορισμόν, ὡς τὸ Σωκρατίδιον Εὐριπίδιον. ϛ. κατὰ ἐξαλλαγήν. ὡς τὸ ὦ βδελῦ δέσποτα. ἀντὶ τοῦ ὦ Ζεῦ. ἕβδομον κατὰ σχῆμα λέξεως τούτῳ γίνεται ἡ φωνὴ ἢ τοῖς ὁμογλώσσοις. ἐκ δὲ τῶν πραγμάτων, κατὰ τρόπους δύο. πρῶτον κατὰ ἀπάτην, ὡς Στρεψιάδης πεισθεὶς ἀληθεῖς εἶναι τοὺς περὶ ψυχῆς λόγους. δεύτερον κατὰ ὁμοίωσιν. ἡ δὲ ὁμοίωσις εἰς δύο τέμνεται. ἢ εἰς τὸ βέλτιον, ὡς ὁ Ξανθίας εἰς Ἡρακλέα, ἢ εἰς τὸ χεῖρον, ὡς ὁ Διόνυσος εἰς Ξανθίαν.

Ὁ χορὸς ὁ κωμικὸς εἰσήγετο ἐν τῇ ὀρχήστρᾳ τῷ νῦν λεγομένῳ λογείῳ. καὶ ὅτε μὲν πρὸς τοὺς ὑποκριτὰς διηγεῖτο, πρὸς τὴν σκηνὴν ἀφεώρα. ὅτε δὲ ἀπελθόντων τῶν ὑποκριτῶν τοὺς ἀναπαίστους διεξῄει, πρὸς τὸν δῆμον ἀπεστρέφετο. καὶ τοῦτο ἐκαλεῖτο στροφή. ἦν δὲ τὰ ἰαμβεῖα τετράμετρα. εἶτα τὴν ἀντίστροφον προσᾴδοντες, πάλιν τετράμετρα ἐπέλεγον, ὧν ὁ στίχος ἦν δὲ ἐπὶ τὸ πλεῖστον ις. ἐκαλεῖτο δὲ ταῦτα ἐπιρρήματα. ἡ δὲ ὅλη πάροδος τοῦ χοροῦ ἐκαλεῖτο παράβασις. Ἀριστοφάνης ἐν Ἱππεῦσιν. εἰ μέν τις ἀνὴρ τῶν ἀρχαίων κωμῳδοδιδάσκαλος ἡμᾶς ἠνάγκασεν ἐπὶ τὸ μέτρον παραβῆναι.

Τῶν τῆς ἀρχαίας κωμῳδίας ποιητῶν ὀνόματα καὶ δράματα.

Θεοπόμπου δράματα	ιζ	Πλάτωνος δράματα	κη
Στράτιδος δράματα	ϛ	Τηλεκλείδου δράματα	ϛ
Φερεκράτους δράματα	ιη	Φρυνίχου δράματα	ι
Κράτητος δράματα	η		

Ὅτι κατὰ τρόπους δέκα διαφέρει τὸ ἑλληνίζειν τοῦ ἀττικίζειν. κατ' ἀναλογίαν. παρὰ τὴν ἐτυμολογίαν. παρὰ τὰ σχήματα. παρὰ τὸν σχηματισμὸν τῶν ὀνομάτων. παρὰ τὴν ἀλληγορίαν. παρὰ τοὺς ἀριθμούς. παρὰ τὰ γένη. παρὰ τὰ πνεύματα. παρὰ τοὺς χρόνους. παρὰ τοὺς τόνους. παρὰ μὲν τὴν ἀναλογίαν καὶ ἐτυμολογίαν, ὅτι οἱ μὲν ἑλληνίζοντες, ταύταις μάλιστα χρῶνται. οἱ δὲ ἀττικίζοντες οὐδ' ὅλως. παρὰ τὰ σχήματα, ἐπεὶ πάλιν ἔθος τοῖς Ἀττικοῖς χρῆσθαι σχήμασι. τοῖς δὲ ἑλληνίζουσιν οὐκ ἔτι. παρὰ δὲ τὸν σχηματισμὸν ἐπειδὴ κατὰ πολλοὺς τρόπους ἐκ τῆς ἑλληνικῆς συνηθείας μετασχηματίζεται τὰ ὀνόματα.

Παρὰ δὲ τοὺς χρόνους, ὅτι συστελλόντων τινὰ τῶν ἑλληνιζόντων, αὐτοὶ ἐκτείνουσι μᾶλλον ἢ συστέλλουσι. παρὰ δὲ τὰ πνεύματα, ἐπεὶ δασύνουσιν ἔνια ψιλούντων, ἢ ψιλοῦσι δασυνόντων. παρὰ δὲ τὰ γένη ἐπειδὴ θηλυκῶς τινα λεγόντων, ἢ οὐδετέρως αὐτοὶ προφέρονται ἢ ἀνάπαλιν ἀρσενικῶς ἢ οὐδετέρως ἐκφέρουσι. παρὰ τοὺς ἀριθμοὺς ἐπειδὴ ἑνικῶς τινα λεγόντων, πληθυντικῶς λέγουσιν ἢ καὶ ἀνάπαλιν.

Ἀριστοφάνους βίος.

ΑΡιστοφάνης ὁ κωμῳδοποιὸς, πατρὸς μὲν ἦν Φιλίππου τὸ δὲ γένος Ἀθηναῖος. τὸν δῆμον Κυδαθηναιεύς. Πανδιονίδος φυλῆς, ὃς πρῶτος δοκεῖ τὴν κωμῳδίαν ἔτι πλανωμένην τῇ ἀρχαίᾳ ἀγωγῇ, ἐπὶ τὸ χρησιμώτερον καὶ σεμνότερον μεταγαγεῖν, πικρότερον καὶ αἰσχρότερον Κρατίνου καὶ Εὐπόλιδος βλασφημούντων ἢ ἔδει. πρῶτος δὲ καὶ τῆς νέας κωμῳδίας τὸν τρόπον ἐπέδειξεν ἐν τῷ Κωκάλῳ, ἐξ οὗ τὴν ἀρχὴν λαβόμενοι Μένανδρός τε καὶ Φιλήμων, ἐδραματούργησαν. εὐλαβὴς δὲ σφόδρα γενόμενος τὴν ἀρχὴν ἄλλως τε εὐφυὴς, τὰ μὲν πρῶτα διὰ Καλλιστράτου καὶ Φιλωνίδου καθίει δράματα. διὸ καὶ ἔσκωπτον αὐτὸν Ἀριστώνυμός τε καὶ Ἀμειψίας, τετράδι λέγοντες αὐτὸν γεγονέναι κατὰ τὴν παροιμίαν ὡς ἄλλοις πονοῦντα. ὕστερον δὲ καὶ αὐτὸς ἠγωνίσατο. διεχθρεύσας δὲ μάλιστα Κλέωνι τῷ δημαγωγῷ, καὶ γράψας κατ' αὐτοῦ τοὺς Ἱππέας, ἐν οἷς διελέγχει αὐτοῦ τὰς κλοπὰς καὶ τὸ τυραννικὸν, οὐδενὸς δὲ τῶν σκευοποιῶν τολμήσαντος τὸ πρόσωπον αὐτοῦ σκευάσαι δι' ὑπερβολὴν φόβου ἅτε δὴ τυραννικοῦ ὄντος, μηδὲ μὴν ὑποκρίνεσθαί τινος τολμῶντος, δι' ἑαυτοῦ Ἀριστοφάνης ὑπεκρίνατο αὐτοῦ τὸ πρόσωπον μίλτῳ χρίσας. καὶ αἴτιος αὐτῷ γέγονε ζημίας πέντε ταλάντων ἃ ὑπὸ τῶν Ἱππέων κατεδικάσθη, ὡς φησὶν ἐν Ἀχαρνεῦσιν. ἐγᾦδ' ἐφ' ᾧ γε τὸ κέαρ εὐφράνθην ἰδὼν, τοῖς πέντε ταλάντοις οἷς Κλέων ἐξήμεσε. διήχθρευσε δὲ αὐτῷ ὁ Ἀριστοφάνης, ἐπειδὴ ξενίας γραφὴν κατ' αὐτοῦ ἔθετο, καὶ ὅτι ἐν δράματι αὐτοῦ Βαβυλωνίοις, διέβαλε τῶν Ἀθηναίων τὰς κληρωτὰς ἀρχὰς παρόντων ξένων. ὡς ξένον δὲ αὐτὸν ἔλεγε παρ' ὅσον οἱ μὲν αὐτὸν φασὶ Ῥόδιον ἀπὸ Λίνδου. οἱ δὲ Αἰγινήτην. στοχαζόμενοι ἐκ τοῦ πλεῖστον χρόνον τὰς διατριβὰς αὐτόθι ποιεῖσθαι. ἢ καὶ ὅτι ἐκέκτητο ἐκεῖσε κατά τινας δὲ ὡς ὅτι ὁ πατὴρ αὐτοῦ Φίλιππος, Αἰγινήτης. ἀπολυθῆναι δὲ αὐτὸν εἰπόντα ἀστείως ἐκ τῶν Ὁμήρου ταῦτα.

Μήτηρ μέν τ' ἐμέ φησι τοῦ ἔμμεναι αὐτὰρ ἔγωγε
Οὐκ οἶδ' οὐ γάρ πώ τις ἑὸν γόνον αὐτὸς ἀνέγνω.

Δεύτερον δὲ καὶ τρίτον συκοφαντηθεὶς ἀπέφυγε, καὶ οὕτω φανερῶς κατασταθεὶς πολίτης κατεκράτησε τοῦ Κλέωνος. ὅθεν φησὶν αὐτὸς ἃ δ' ἐμαυτὸν ὑπὸ Κλέωνος ἅ τ' ἔπαθον, ἐπίσταμαι δὴ καὶ τὰ ἑξῆς. φασὶ δὲ αὐτὸν εὐδοκιμῆσαι, συκοφάντας καταλύσαντα. οὓς ὠνόμασεν ἠπιάλους ἐν Σφηξίν. ἐν οἷς φησιν. οἳ τοὺς πατέρας αὐτῶν ἦγχον νύκτωρ, καὶ τοὺς πάππους ἀπέπνιγον. μάλιστα δὲ ἐπῃνέθη καὶ ἠγαπήθη ὑπὸ τῶν πολιτῶν ἐπειδὴ δὲ διὰ τῶν ἑαυτοῦ δραμάτων ἐσπούδασε δεῖξαι τὴν τῶν Ἀθηναίων πολιτείαν ὡς ἐλευθέρα τέ ἐστι καὶ ὑπ' οὐδενὸς τυράννου δουλαγωγουμένη, ἀλλ' ὅτι δημοκρατία ἐστὶ καὶ ἐλεύθερος ὢν ὁ δῆμος ἄρχει ἑαυτοῦ, τούτου χάριν ἐπῃνέθη καὶ ἐστεφανώθη θαλλῷ τῆς ἱερᾶς ἐλαίας, ὃς νενόμισται ἰσότιμος χρυσῷ στεφάνῳ, εἰπὼν ἐκεῖνα ἐν τοῖς Βατράχοις περὶ τῶν ἀτίμων. τὸν ἱερὸν χορὸν δίκαιον πολλὰ τῇ πόλει συμπαραινεῖν.

Ὠνομάσθη δὲ ἀπ' αὐτοῦ ἐπειδὴ ἔνδοξον τὸ μέτρον τὸ Ἀριστοφάνειον. οὕτω δὲ γέγονεν ἡ φήμη τοῦ ποιητοῦ ὡς καὶ παρὰ Πέρσαις διίκετο, καὶ τὸν βασιλέα Περσῶν πυνθάνεσθαι παρ' ὁποτέροις εἴη ὁ κωμῳδοποιός. φασὶ δὲ καὶ Πλάτωνα Διονυσίῳ τῷ τυράννῳ, βουληθέντι μαθεῖν τὴν Ἀθηναίων πολιτείαν, πέμψαι τὴν Ἀριστοφάνους ποίησιν, τὴν κατὰ Σωκράτους ἐν Νεφέλαις κατηγορίαν, καὶ συμβουλεῦσαι τὰ δράματα αὐτοῦ ἀσκηθέντα, μαθεῖν αὐτῶν τὴν πολιτείαν. ἐγένετο δὲ καὶ αἴτιος ζήλου τοῖς νέοις κωμικοῖς. λέγω δὲ Φιλήμονι καὶ Μενάνδρῳ. ψηφίσματος γὰρ γενομένου χορηγοῦ ὥστε μὴ ὀνομαστὶ κωμῳδεῖν τινα, καὶ τῶν χορηγῶν οὐκ ἀντεχόντων τὸ χορηγεῖν καὶ παντάπασιν ἐκλελοιπυίας τῆς ὕλης τῶν κωμῳδιῶν διὰ τούτων αὐτῶν, αἴτιον γὰρ κωμῳδίας τὸ σκώπτειν τινάς, ἔγραψε κωμῳδίας τινάς, Κώκαλον ἐν ᾧ εἰσάγει φθορὰν καὶ ἀναγνωρισμὸν, καὶ τἄλλα πάντα ἃ ἐζήλωσε Μένανδρος. πάλιν δὲ ἐκλελοιπότος καὶ τοῦ χορηγεῖν, τὸν Πλοῦτον γράψας εἰς τὸ διαναπαύεσθαι τὰ σκηνικὰ πρόσωπα καὶ μετεσκευάσθαι, ἐπιγράφει χοροῦ, φθεγγόμενος ἐν ἐκείνοις, ἃ καὶ ὁρῶμεν τοὺς νέους ἐπιγράφοντας οὕτω ζήλῳ Ἀριστοφάνους. ἐν τούτῳ δὲ τῷ δράματι συνέστησε τῷ πλήθει τὸν υἱὸν Ἀραρότα, καὶ οὕτω μετήλλαξε τὸν βίον, παῖδας καταλιπὼν τρεῖς, Φίλιππον ὁμώνυμον τῷ πάππῳ, καὶ Νικόστρατον καὶ Ἀραρότα, δι' οὗ καὶ ἐδίδαξε τὸν Πλοῦτον.

τινὲς δὲ δύο φασὶ Φίλιππον καὶ Ἀραρότα, ὧν καὶ αὐτὸς ἐμνήσθη. τὴν γυναῖκα δ' αἰσχύνομαι, τώ τ' οὐ φρονοῦντε παιδίω, ἴσως αὐτῶν λέγων.

Ἔγραψε δὲ δράματα μδ΄. ὧν ἀντιλέγεται τέσσαρα ὡς οὐκ ὄντα αὐτοῦ. ἔστι δὲ ταῦτα. ποίησις. ναυαγός. νῆσοι. νιόβος. ἅ τινὲς ἔφασαν εἶναι τοῦ Ἀρχίππου.

Ὁ κωμικὸς χορὸς συνίστηκεν ἐξ ἀνδρῶν κδ΄. καὶ εἰ μὲν ὡς ἀπὸ τῆς πόλεως ἤρχετο ἐπὶ τὸ θέατρον, διὰ τῆς ἀριστερᾶς ἁψῖδος εἰσῄει. εἰ δὲ ὡς ἀπὸ ἀγροῦ, διὰ τῆς δεξιᾶς ἐν τετραγώνῳ σχήματι, ἀφορῶν εἰς τοὺς ὑποκριτάς. ἀναχωρούντων δὲ τῶν ὑποκριτῶν ἑπτάκις ἐστρέφετο ὁ χορὸς προστοίχων ἐφ' ἑκάτερα μέρη τοῦ θεάτρου. ἐκαλεῖτο δὲ τῷ γένει τὸ τοιοῦτον ὄνομα τῆς ὀρχήσεως παράβασις ὁμωνύμως τῷ γένει, τὸ τρίτον μακρὸν τὸ καὶ πνῖγος. τέταρτον στροφὴ ἢ ᾠδή. τὸ πέμπτον ἐπίρρημα τὸ ἔχον αἰτίας ψόγον ἢ ἀντῳδή. τὸ ἕκτον ἀντεπίρρημα.

Ὑποκριταὶ Ἀριστοφάνους Καλλίστρατος καὶ Φιλωνίδης, δι' ὧν ἐδίδασκε τὰ δράματα ἑαυτοῦ. διὰ μὲν Φιλωνίδου τὰ δημοτικά. διὰ δὲ Καλλιστράτου τὰ ἰδιωτικά.

Πόσα μέρη κωμῳδίας. α΄ πρόλογος ἐστὶ τὸ μέχρι τῆς εἰσόδου τοῦ χοροῦ μέρος. β΄ χορικόν, τὸ τοῦ χοροῦ διδόμενον μέλος. γ΄ ἐπεισόδιον τὸ μεταξὺ δύο χορικῶν μελῶν. δ΄ ἔξοδος τὸ ἐπὶ τέλει λεγόμενον τοῦ χοροῦ. εἴρηται δὲ καὶ πόσα μέρη παραβάσεως τοῦ χορικοῦ.

VITA ARISTOPHANIS A NICODEMO

Friſchlino conſcripta.

ARISTOPHANES Poeta Comicus, patre natus fuit Philippo, ciuis Atticus, ex tribu Cydathenienſi, curia Pandionide. Hunc Suidas Rhodium ex oppido Lindo fuiſſe tradit, & iure ciuitatis donatū affirmat: alij (de quibus postea dicam) Æginetam fuiſſe dicunt. Primus autem hic veterem Comœdiam, rudem adhuc, & diſperſam collegit, eámque in meliorem atque vtiliorem formam traduxit. Nam Cratinus & Eupolis multò acerbius ac turpius alios inſectati fuerant, quam decebat. Sed & ipſe Ariſtophanes initio eandem verborum amaritiem in ſuis vſurpabat fabulis: quam tamen poſtremis Comœdiis iuſta moderatione adhibita, plurimùm mitigauit. Meminit huius priſcæ libertatis Horatius in ſermonibus, vbi ait:

Eupolis, atque Cratinus, Ariſtophanéſque poetæ,
Atque alij, quorum Comœdia priſca virorum eſt:
Si quis erat dignus deſcribi, quòd malus aut fur:
Quòd mœchus foret, aut ſicarius, aut alioqui
Famoſus: multa cum libertate notabant.

Decreto demum promulgato, ne quis actor aut ludio nominatim aliquem in Comœdia perſtringeret, cùm iam hiſtriones ab omni actione deſiſterent, nouæ Comœdię rationem inire cœpit: cuius primum ſpecimen oſtendit in Cocalo, vbi non veras, vt in Equitibus, Nebulis, Ranis, & alibi, ſed fictas perſonas introducit: Interitum ſeu corruptelam & Recognitionem. Vnde initiū ſumētes Menander & Philemon, nouam Comœdiam effinxerunt. Ipſe quidē Ariſtophanes in ſcenam non ſtatim venit, quòd natura eſſet timidus, licèt ingenioſus admodū & perquàm induſtrius. Quę autē per initia ſuorum ſtudiorum facere non audebat, ea per hiſtriones & actores ſuos, Calliſtratum & Philonidē perfecit: quorū ille operà ad populum vtebatur. Caſtigatus ob hoc conuiciis Ariſtonymi & Amipſiæ, vt ex fabulis eius cognoſcitur, qui illū de veteris prouerbij ſentētia, quarta Luna natū dicebāt, quaſi alijs iuuādis operam daret, ſibi ipſe inutilis: tandē metu depoſito in Scenā produit. Et quia ſupra modū infenſus erat Cleoni, tribuno plebis, homini turbulento & noxio ciui, ſcripſit contra eum, Equites, Comœdiá: in qua reprehendit ipſius facta, peculatus, & crudeliſſima quęque facinora. Sed nemo erat ex Hiſtrionibus, qui perſona Cleonis, vel habitu & larua velare, vel geſtu & voce auderet exprimere, propter ſummū metū, in quē ille ciues ſua crudelitate perduxerat. Igitur ipſe Ariſtophanes, facie minio illita in Scena proſilijt, & perſonā Cleonis egit. Quare damnatus ab equitibus, Cleo multā quinque talētūm poetę ſoluere coactus eſt. Hinc illud in Acharnēſibus:

Noui ego, noui meum quod oblectet animum, Quando quinque talenta video, quæ euomuit Cleo. Cauſa huius odij aduerſus Cleonem ab Ariſtophane concepti, non hæc tantùm fuit, quòd turbulentè & raptim ille omnia ageret in Republ. (Nam hanc cauſam cum optimis quibuſque communem poeta habuit) ſed etiam priuata: quòd Cleo ipſum iam olim poſtulaſſet, de iure ciuitatis, quaſi peregrinus eſſet Ariſtophanes, ac ſe nihilominus pro ciue gereret: Tum, quòd in Babylonijs, quadam Comœdia, magiſtratus ſortitò capi ſolitos coram Legatis laceraſſet. Hinc illud in Acharnenſibus: Neque enim Cleo me nunc calumniabitur, quòd in præſentia legatorum malè de ciuitate loquar. Quantum ad crimen prius attinet, non fuit illud de nihilo, quandoquidem patria Poëtæ incerta erat: ſicut initio docuimus. Erant enim Athenis, qui Ariſtophanem dicerent Rhodium, aut Lindium: nonnulli, qui affirmarent Æginetam, ſiue quòd plurimum ille temporis eo in loco contriuiſſet, ſiue quòd ſuas ibi poſſeſſiones haberet, ſiue quòd pater eius Philippus Ægineta fuiſſe perhiberetur. Abſolutum in iudicio tradunt, cùm iocosè & facetè admodum hos verſus Homericos recitaſſet.

Μήτηρ μέν τ' ἐμέ φησι τοῦ ἔμμεναι, αὐτὰρ ἔγωγε
Οὐκ οἶδ'· οὐ γὰρ δή τις ἑὸν γόνον αὐτὸς ἀνέγνω.
Mater me patris huius ait natum eſſe, ſed ipſe
Ignoro: nam nemo ſuum pote noſſe parentem.

Calumnijs iterum atque tertium oppreſſus, vrbe exceſſit; prius tamen Cleone victo, cùm ciuis Atticus manifeſtò eſſet declaratus. Sic enim alibi inquit: *αὐτὸς δ' ἐμαυτοῦ ὑπὸ Κλέωνος ἅττ' ἔπαθον, ἐπίσταμαι δή*, &c. Egomet quæ à Cleone ſim perpeſſus, probè noui In eundem Veſpas compoſuit, de quibus paulò infra dicemus. Fuit etiam Socrati & Euripidi infenſus; propterea quòd nunquam in theatra veniebat Socrates, niſi cùm Euripides cum nouis Tragœdijs certaret, aut etiam in Piræo contenderet. Nam Socrates amabat Euripidem, tum propter ſapientiam, tum propter carminum virtutem & bonitatem. Aliquando tamen ipſum Alcibiades & Critias, vt Comœdias etiam in theatro ſpectaret, inuitârunt: ac modò non vi eòdem pertraxerunt. Verùm ille non magni Comicos pendebat, ſed vehementer contemnebat: ipſe vir modeſtus, iuſtus, probus & ſapiens, homines mordaces, iniurioſos, & ſani nihil dicentes. Quæ res malè ipſos habuit, & odij aduerſus Socratē prima ſemina in Ariſtophane excitauit. Quare ſibi facilius ab Anyto & Melito Socratis hoſtibus perſuaderi paſſus eſt Ariſtophanes, vt drama aduerſus ipſum meditaretur. Cùm enim Anytus & Melitus Socrati eſſent infenſiſsimi, nec tamē ipſum in crimen vocare auderent, partim metu Athenienſiū ne in ſe aliquod malū redundaret, ſi falsò detuliſſent hominem, non modò nullius calamitatis in Republ autorem, ſed etiam ciuitatis ornamentum, partim propter amicos & aſſeclas Socratis, qui ſuum præceptorem nunquam deſerturi videbantur. Ideò Ariſtophanem ſubornāt, eique perſuadent, vt in Comœdia Socratem ab ijs malis taxet, quæ plerique de eo ficta norant: Eſſe loquacem, & loquendo efficere, vt malæ cauſæ bonæ videantur; introducere nouos & inuſitatos Deos, cùm neque noſſet interim, neque reuereretur Deos: atque hæc ipſa in eos quoque transfundere, quos in Philoſophia inſtitueret. Hoc argumento arrepto, Nebulas conſcripſit Ariſtophanes, & per hiſtriones in feſto Bacchanaliorum, maxima Græcorum multitudine eò confluente, exhibuit. Rei inſolētia & inuſitato in Scenis ſpectaculo Socratis, primùm omnes Athenienſes, cùm nihil minus expectaſſent, obſtupuerunt. Deinde, quoniam natura inuidioſi eſſent, & ad detrectandū optimis quibuſque procliues, iucundum eis viſæ ſunt ſpectaculum iſtæ Nebulæ. Nam actorem, teſte Æliano, plauſu tanto proſequebantur, quanto nunquam antea, eóque clamore victoriam ei decreuerunt, mandârúntque, vt Ariſtophanis nomen non alterius, ſupremum ſcriberetur. Refert idem Ælianus Socratē, cùm præſciuiſſet, ſe in Comœdia taxatum iri, in theatrum ingreſſum eſſe, & opportuno loco conſediſſe. Cùm autem circumferretur in Scena, & crebrò nominaretur, peregrinis, quiſnam eſſet ille Socrates, interrogantibus, ipſum ad dubitationem ex animis peregrinorum tollendam ſurrexiſſe, & per totum drama, congredientibus hiſtrionibus, ſtantē ſpectaſſe, magnóque animo & iſtam Comœdiam, & Athenienſes contempſiſſe. Simili odio adductus Ariſtophanes, Euripidem in alijs omnibus Comœdijs traduxit, præcipuè autem in Ranis, Acharnenſibus, Theſmophoriazuſis, vt conceptam de illo opinionem ex animis hominum euelleret: quando optimus ille & ſapientiſſimus habebatur Tragicus.

Itaque Ranas confinxit, in quo dramate Bacchum introducit, ſolicitè quærentem in terris poetam Tragicum, & quòd nullum reperiret, ad inferos deſcendentem, vt Euripidem è campis Elyſijs reducat. Sed cùm Æſchylus & Sophocles, grauitate Tragica ſuperiores Euripide haberi vellent, oritur in ea fabula certamen in quo ab Æſchylo vincitur Euripides. Hac ratione in magnum contemptum perductus fuit Euripides, & reliquis Tragicis longè poſthabitus. Vt autem maius in illum concitaret odium, etiã Theſmophoriazuſas conſcripſit: in qua fabula Euripides à fœminis, ſacra Cereris celebrantibus accuſatur, quòd iniuſto odio mulieres perſequatur, eáſque in ſuis Tragœdiis paſſim traducat. Quibus de cauſis graues ei minãtur pœnas mulieres. Reliquæ Comœdiæ reliquo belli Peloponneſiaci tempore, quo floruit Ariſtophanes, compoſitæ fuerunt. Nam pacem anno decimo tertio belli ſcripſit, cùm poſt mortem Cleonis & Braſidæ, qui apud Amphipolin in acie perierant, pax & fœdus quinquaginta annorum inter Athenienſes & Lacedæmonios eſſet factum, quod tamen ſeptem annos non durauit, quemadmodum refert Thucydides lib. 5. ξυγγρ. Acharnenſes poſt mortem Periclis, & cladem Siculam ſcripſit, cuius in eo dramate ſtultam pertinaciam, & inſecuta mala proponit, vt hoc exemplo malos & plebem terreat, ne ſtultis ducibus, qualis fuerat Lamachus, belli ſummam & Reipublicæ ſalutem committant. Quantam verò noxam Reipublicæ dederit Lamachus, amiſſo exercitu in Sicilia, docuit exitus, ſtultorũ omnium magiſter. Poſt cladem Siculã Aues prodierunt, in qua fabula hortatur Athenienſes, vt Decelæam, quam ille ficto nomine νεφελοκοκκυγίαν vocat, contra Lacedæmonios muniant, priuſquã ab illis occupetur. Cui ſalutari conſilio ſi paruiſſent Athenienſes, in maximum malum non incidiſſent. Veſpæ poſt alteram cladem Siculã ſcriptæ videntur, quam Athenienſibus Chares (quem ille tecto nomine canis, Labetem vocat) ductu ſuo inauſpicato attulit. Periculoſiſsimis autem temporibus, cùm tota Græcia in armis eſſet, Lyſiſtratam compoſuit, in qua mulieres de Rep. & pace deliberant: facta coniuratione, quòd ſuis maritis concubitum denegare, & in arcem muniſsimam ſe tantiſper recipere velint, dum illi pacis negocium ſuſcipiant. Plutum & ſimiles Comœdias ijs demum temporibus commentus eſt, quibus ex interdicto magiſtratus Attici, neminem in Comœdia nominatim carpere licuit. Ac Plutum quidẽ per filium ſuum Ararotem, quem multitudini ipſemet præfecerat. Referunt magnam eſſe laudem conſecutum, quòd calumniatores ſubuertiſſet: alibi eos nominans ἠπιάλους, (febres pituitoſas in Veſpis) οἱ τοὺς πατέρας αὐτῶν ἦγχον νύκτωρ, καὶ τοὺς πάππους ἀπέπνιγον: quæ febres noctu parentum interſtrinxerunt gulas, & auos iugularunt. Inprimis verò ob hoc laudatus atque amatus eſt à ciuibus, quòd fabulis ſuis Rempubl. Athenienſium liberam, neque vllius domini tyrannidi ſubiectam eſſe, ſed ne ipſum quidem populum in ſtatu Reipublicæ populari, & per ſe libero, ſibimetipſi imperitare voluit. Qua de cauſa oleæ ſacræ ramo coronatus eſt, qui non minoris præmij loco habebatur, quàm corona aurea. Ac proinde in Ranis de inglorijs quibuſdam hoc protulit: τὸν ἱερὸν χορὸν δίκαιον πολλὰ τῇ πόλει ξυμπαραινεῖν: Chorum ſacrum eſſe iuſtum, vt qui multa rectè cõſulat ciuitati. Scripſit præter has Comœdias, quæ extant, alias triginta ſex, quarum nomina leguntur apud Athenæum, in Dipnoſoph. Sunt autem hæ: Ἀγηρὸς, Senectæ expers, Ælianus etiam lib. 12. de Animalibus citat, Anagyrus, Babylonij, Ruſtici, Senectus. Gerytades, Dædalus, Conuiuæ, Danaides, Danai dolia, Dionyſus, Niobe, Hiroes, Centauri, Cocalus, Lemnia, Nebulæ ſecundę, Theſmophoriazuſæ alteræ, Naues onerariæ, Ciconiæ, Pelaſgi, Pythagoræ, Scenæ apprehendentes, Sartagine coquentes, Telmiſſenſes, Coloſtrum, Philonides, Phæniſſæ, & Horæ. Peculiaris ab eo inuentus eſt verſus, qui Ariſtophanius appellatur, etiam à Cicerone memoratus in Bruto. Suidas Tetrametrum & Octometrum ab eo inuentum ſcribit. Eloquentia Attica in illo ſingularis fuit, vt ex ijs, quæ ſuperſunt, Comœdijs colligitur. Itaque Platonem memorant Dionyſio Regi Syracuſano, ſtatum Reipubl. Athenienſis & linguam ex optimo autore perdiſcere cupienti, hunc autorem miſiſſe, hortatúmque eſſe, vt fabulas huius Poetæ diligenter tractaret, ſi quidem Reipublicæ Athenienſis ſtatum perfectè vellet cognoſcere. De Ioanne Chryſoſtomo diſertiſſimo Theologo, ſunt, qui ſcribant, eum ſuæ facundiæ & vehementiæ in taxandis vitijs, præſertim mulierum, partem optimam ex quotidiana lectione Ariſtophanis hauſiſſe, & cùm dormitum iret, libros huius autoris puluillo ſubdere ſolitum: vt olim Homeri poema Alexander ille Magnus. Certè adhuc viuus Ariſtophanes tam illuſtre nomen ſuis Comœdijs eſt adeptus, vt fama illius etiam ad Perſas peruenerit: & Rex ipſe Perſarum, facta Poetæ huius mentione, de eo percontatus ſit, quibuſnam cum hominibus iſte Comicus viueret: ſicut ipſe teſtatur in Acharnenſibus. Vrbano & perfaceto eum fuiſſe ingenio, fabulæ oſtendunt, in quibus omnia, pro more veteris Comœdiæ ſalſa, feſtiua, mordacia, maledica: vt quocunque verbo pronunciato, illicò capiatur occaſio ad aliquid ſubſannandum. Eſt enim Ariſtophanes cum riſu mordax, nihil ſine facetijs impingens, cui ex Latinis Horatium ſimilem facit Scaliger lib. 3. de poet. cap. 97. Ego verò Plautum ei non ineptè æquiparãdum iudico, cuius ille locos quamplurimos imitatus eſt: vt ſuo oſtendetur loco. Etſi autem Ælianus nugatorem & ridiculum vocat, quique omninò talis haberi ſtuduerit: & Plutarchus tumidum dicendi genus & Scenæ accommodatum & illiberale, ab eo vſurpatum fuiſſe ſcribit: tamen quia alter Socratis amore, alter Menandri admiratione victus iudicat (ſicuti poſtea commonſtrabitur) ego neutrius iudicio ita ſtandum cenſeo, vt ab eo recedere nefas ſit. Quanti Plato Ariſtophanem fecerit, vel ex ipſo liquet Plutarcho, qui Ariſtophanis ſermonem de amore, à Platone, veluti Comœdiam, in Sympoſio inſertum eſſe ait. Et Cicero primo libro de Legibus Ariſtophanem facetiſſimum veteris Comœdiæ poetam nominat: & eundem plurimum laudat, quòd noui Dij apud eum è ciuitate eijciantur, & publicus Sacerdos imprudentiam conſilio expiatam, metu liberet, audaciam in admittendis religionibus fœdis damnet, atque impiam iudicet. Idem Cicero lib. 12. ad Attic. Epiſtola 4. Ariſtophanem vult, per librarios, ſibi reponi pro Eupolide. Extat in eundem Ariſtophanem Epigramma hoc Græcum.

Βίβλοι Ἀριστοφάνους θεῖος πόνος, αἷσιν Ἀχαρνεὺς
Κισσὸς ἐπὶ χλοερὴν πουλὺς ἔσεισε κόμην.
Ηνὶ δ' ὅσον Διόνυσον ἔχει σελὶς, οἷα δὲ μῦθοι
Ηχεῦσιν, φοβερῶν πληθόμενοι χαρίτων:
Ω καὶ θυμὸν ἄριστε, καὶ Ἑλλάδος ἤθεσιν ἶσε
Κωμικὲ, καὶ στύξας ἄξια, καὶ γελάσας.

Id eſt:

Fabulæ Ariſtophanis, diuinum opus, Attica quarum
In virides venio multa comas hedera.
Quantus ineſt libro Bacchus, quæ perſonat illic
Fabula, acerba licet, plena tamen Charitum.
O & mente ſagax, & moribus optime Graium,
Seu digna irrides Comice ſiue notas.

Athenæus lib. 10. Dipnoſo. cap. 9. Dramata ab Ariſtophane ebrio fuiſſe conſcripta affirmat. Καὶ Ἀλκαῖος δὲ, inquit, ὁ μελοποιὸς, καὶ Ἀριστοφάνης ὁ κωμῳδοποιὸς, μεθύοντες ἔγραφον τὰ ποιήματα. Hoc quàm verum ſit, autor huius famæ videat. Mihi nõ fit veriſimile ab ebrio potuiſſe hæc præſtari, quæ pauci ſobrij, etiam ad Cleanthis lucernam lucubrantes, præſtare potuiſſent. Conſtat eum fuiſſe caluum, quando ſuam ipſemet caluitiem in pace non diſſimulauit. Quo tempore mortuus ſit, nondum reperi. Certum eſt adhuc ſuperſtitem fuiſſe, poſt eiectos triginta tyrannos à Thraſybulo, cuius viri ipſe in Pluto & alibi etiam meminit. Sed duos ab eo relictos eſſe filios, referunt, Philippum & Ararotem, quibus Suidas tertium addit, Philaretum, alij etiam Nicoſtratum. Et hæc habui, quæ de vita Ariſtophanis commentari volui. Nunc Plutarchi iudicium de Ariſtophane ſubijciam, & quanti ab illo fiat, ex ipſo auctore deſcribam.

COMPENDIVM EIVS COMPARATIONIS, QVA Plutarchus Ariſtophanem cum Menandro confert.

VNiuerſe, vt dicam, multò præfert Menandrum, ſingulatim autem hæc adijcit: Genus dicendi tumidum & ſcenæ accommodatum, atque illiberale, Ariſtophanem vſurpaſſe, Menandrum, neutiquam. Indoctus enim aliquis, & plebeius illius oratione capitur, doctus offenditur. Loquor de antithetis, ſimiliter cadentibus, & paronymijs, quibus Menander rarò & cum ratione vtitur, atque accuratè, alter crebro & intempeſtiuè, ac frigide. Laudatur enim, inquit, quod ταμίας, quæſtores, ſubmerſit, non quod eſſent ταμίαι, quæſtores, ſed λαμίαι, ſtryges & lamiæ.

Et: *Hic aut malitiam aut ſycophantiam ſpirat.*
Et: *Ventre viuit, & inteſtinis & membris.*
Et: *Præ riſu ad ridendum perueniam.*
Et: *Quid tibi faciam miſera amphora exoſtraciſata?*
Quia ipſe agreſtibus erat enutritus oleribus.
Et: *Agreſtia vobis, ô mulieres, infert mala,*
Et: *Si crivinori meam criſtam exederunt.*
Et: *Fer Gorgonitergum huc vmbonis mihi circulum.*
Di. *Mihi placentæ caſeitergum orbem cedò.* Multáque id genus alia. Habet nimirum in apparatu verborum aliquid Tragicum, nec non Comicum, proteruum, pedeſtre, obſcuritatem, communitatem, faſtum, elationem, loquacitatem, nugas, quæ nauſeam cieant. Cúmque dictio eius tantum habeat diſsimilitudinis & inæqualitatis, ne decorum quidem ſingulis generibus, & ſuum accommodauit locum. Verbi gratia: Regi faſtum, Oratori vim dicendi, mulieri ſimplicitatem, pedeſtrem ſermonem plebeio ſiue ocioſo, negocioſo ſuperbum, & inſolentem. Sed veluti ſorte, perſonis vocabula, vt occurrebat vnumquodque attribuit, vt dignoſcere non poſsis filiúſne loquatur, an pater, ruſticus, an deus, auus, an heros. At Menandri ita dolata eſt, itáque inter ſe conſpirat contemperata dictio, vt cùm per tam varios omnis generis motus animorum ducatur, ac omnigenis accommodetur perſonis: vnica tamen videatur, æquabilitatémque præſeruet ſuam in vulgaris vſitatíſque vocabulis. Quòd ſi alicubi res præſtigiarum aliquid ſtrepitúſue requirat, tibicines ſolertes imitatur, qui omnib. tibiæ apertis foraminibus, mox vocem artificioſè in ſuam reſtituunt ſedem. Tametſi autem multi fuerunt præclari opifices, nullus tamen calceum, laruam, aut veſtem fecit, quæ ſimul viro, mulieri, adoleſcenti, ſeni ac vernæ conueniret. At Menander tali eſt ſermone vſus, qui congrueret cuiuis naturæ, ſtatui, ætati, cùm quidem & iuuenis ſe ad eam rem contuliſſet, & in ipſo vigore docendi & ſcribendi fabulas deceſſerit: quando maximè ſcribẽtes incrementa facere ad Elocutionis virtutem Ariſtoteles teſtatur. Si quis verò primas Menandri fabulas cum medijs & vltimis comparet, iudicare poterit, quanta fuiſſet additurus, ſi diutius vixiſſet. His addendum & hoc: Comicorum poetarum alios in ſcribendo, populo & multitudini ſe accommodare, alios paucis, non facilè ex omnibus inueniri, qui vtrique generi ſeſe applicuerit. Sed Ariſtophanes neque plebi placere, neque ferri à prudentibus potuit. Nam poeſis eius ſimilis eſt meretricis, quæ ætate iam vltra vigorem progreſſa, matronam imitans, neque fertur à vulgo hominum ob inſolẽtiam: & graues homines impudicitiam eius malitiámque abominantur. Contrà Menãder cum venuſtate quadam vbique ſe gratum aptúmque exhibuit, in theatris, colloquijs, conuiuijs, ſuámque poeſin ita compoſuit, vt eſſet communiſſimus omnium, quæ Græcia tulit, bonorum commentarius: qui legeretur, diſceretur, & certatim ageretur: oſtenditque adeò, quanta res eſſet dexteritas dicendi, vbique vi perſuadendi ineuitabili incedens, omniúmque auditum & intelligentiam Græcæ linguæ ſibi ſubiugans. Cuius enim rei gratia vir rectè inſtitutus venire dignaretur, quàm propter Menandrum? Quando implentur theatra viris eruditionẽ amantibus, quàm cùm Comica oſtẽditur perſona? cui in cõuiuijs iuſtius menſa cedit, locúmque Bacchus dat? Iá ſicut pictores oculis defeſſis, ad floridos & virides ſe auertunt colores, ita Philoſophis laborioſis requies grauium atque continentium meditationum, eſt Menander, tanquam prato pulcrè florenti, & opaco, atque auræ pleno excipiens animum. Item, cùm hoc tempus actores Comœdiarum multos bonóſque vrbs ferat, Menandri Comœdiæ plurimos habent, ſacróſque ſales, tanquam eo natos mari, quod Venerem protulit. Ariſtophanis autem ſales amari & aſperi, acrem & mordentem, adeóque exulcerantem vim habent, vt neſciam vbi ſit illa ab ipſo decantata dexteritas, in verbíſne an perſonis. Quin etiam, quæ imitatus eſt, corrupit, calliditatem facit non ciuilem, ſed malitioſam: ruſticitatem non cautam, ſed fatuam: iocos, non qui rideantur, ſed derideantur: amores non hilares, ſed impudicos. Nulli enim moderato videtur is homo ſuum poema ſcripſiſſe, ſed turpia & libidinoſa intẽperãtibus, maledica & acerba inuidis atq; malignis hominibus.

Defenſio Ariſtophanis contra Plutarchi criminationes.

EX his Plutarchi verbis ſiniſtrum apparet ſummi viri, de ſummo poeta iudicium. In quo refutando, dum aliquid operæ mihi ſumo, tuam, lector amice, æquanimitatem efflagito, téque oro, vt nihil prius contra Ariſtophanem ſtatuas, hac Plutarchi autoritate deceptus, quàm rationes illius probè mecum excutias. Equidem magni iudicij, & multiplicis eruditionis hominem fuiſſe Cheronæum Plutarchum, nemo ſanus dubitat. Nam non modò in omni Græcorum Latinorúmque ſcriptorum hiſtoria verſatum eſſe, ſed etiam Philoſophorum omnium ſcholas perluſtraſſe, & accuratas dicendi ac diſſerẽdi de rebus varijs rationes egregiè eum tenuiſſe, quiuis poteſt intelligere, qui in ſcriptis illius cognoſcendis mediocrem operam poſuit. Ego certè huius viri literaria monumenta tanti facio, vt è maximo optimorum ac præſtantiſsimorum auctorum cumulo, quouis alio potius, quàm hoc auctore carere velim. Nam ita iudico, cæterorum ſcriptorum iacturam, vel vnius Plutarchi operibus reſarciri poſſe. Nihilominus tamen tanti eum non æſtimo, vt, quæ ab illo ſcribuntur, ea cuiquam alteri in præiudicium valere velim. Nam quia in iudicando, & ſententia de alijs ferenda, vt homo, errare, labi, decipi potuit, cautè omninò in ea parte legendus, probandúſque hic auctor eſt. Quàm enim malignè & iniquè de malignitate Herodoti ſcripſerit, id noſtra ætate homines quidam doctiſsimi perbenignè euidentérque demonſtràrunt. Quàm temerè interdum Plutarchus de viris doctiſsimis pronunciet, vel ex vno loco, (vt omittam alios) ſatis intelligi poteſt, vbi ſuam is de Ariſtotelæis Metaphyſicis fert ſententiam: Ἀληθῶς γὰρ (ait in vita Alexandri) ἡ μετὰ τὰ φυσικὰ πραγματεία πρὸς διδασκαλίαν καὶ μάθησιν οὐδὲν ἔχουσα χρήσιμον· ὑπόδειγμα τοῖς πεπαιδευμένοις ἀπ᾽ ἀρχῆς γέγραπται. Reuera (inquit) commentarius ille, qui dicitur Metaphyſica, ad docendum vel dicendum nihil habet momenti, eo fine ab initio ſcriptus, vt eſſet modò ſpecimen eruditis. Hoc iudicium tanti viri de ſummo Philoſopho, quàm ſit friuolum, & prorſus nullum, omnes intelligunt, qui adyta Philoſophiæ intrarunt, & Ariſtotelis pręcepta rectè perdidicerunt. Quare neque in hac comparatione duorum Comicorum, neque in alijs ſcriptis, Plutarcho ita aſſentiendum cenſeo, vt, quid ea in ſe veri aut falſi habeant, prius perſcrutari non liceat, quàm fidem ἁπλῶς adhibeamus. Etſi enim non inficias eo, rectè ſenſiſſe de Menandro Plutarchum, quòd eum Ariſtophani præferendum cenſuit (eſt enim tanto ſuperior Ariſtophane Menander, quanto maior eſt Plauto Terentius, licèt alij diuerſum à me ſentiant) quia tamen non ſine contumelia alterius de altero iudicauit, omninò mei officij eſſe puto, vt à falſis criminibus alter vindicetur. Ac initio quidem non nego, genus ſermonis apud Ariſtophanem repetiri φορτικὸν καὶ θυμελικὸν, καὶ βαναυσὸν, illiberale, ſcenę accommodatum, & ſordidum. Nam multa in Ariſtophanis Comœdia occurrunt verba obſcœna, multa geruntur ſcurrilia, multa dicuntur ſordida. Sed quia tamen iſta non in omnibus Comœdijs, neque in ijſdem ſemper aut crebrò obuia ſunt, propterea non tota accuſanda aut repudianda erat oratio, in qua pleraque dicuntur grauiter, & multa geruntur admodum prudenter. Quinimò hoc ipſo laudat orationem Ariſtophanis Plutarchus, cùm eam ſcenæ accommodatam eſſe dicit. Equidem ſcurrilia, illiberalia, & obſcœna illis tantùm poeta tribuit, qui ſunt tales, vt: ſerui nequam, ſenes auari ac ſalaces, vetulæ libidinoſæ, & conſimiles perſonæ, vbi non ſuum, ſed alienum in perſona introducta ingenium poeta delineat. Equidem hac ipſa ætate inuenias homines doctos, qui hac ipſa de cauſa Ariſtophanem Menandro præferent, quòd genus illud ſermonis Ariſtophanici ſit accommodatius ſcenæ, quàm Menandri: & hoc τραγικώτερον illud κωμικώτερον eſſe dicturi ſunt. Nam vetus Comœdia ante Ariſtophanem omninò talis fuit, vt pleraque in ea obſcœnè & ſcurriliter agerentur, ac dicerentur. Vitio igitur temporum illorum potius quàm poetæ hoc, quicquid reprehenſionis eſt, aſcribi debet. Quid? quòd ne ipſe quidem Menander hac culpa vacat? Si enim adeò eſſet pudicus, adeò probus, vt à Plutarcho prædicatur, certè magnam illi faceret iniuriam Plinius, qui Menandrum vocat OMNIS LVXVRIÆ INTERPRETEM. Poſtremò (vt omittam alia) vel finis poetam excuſat. Nam, Cælio Rhodig. teſte, Comœdiæ finis non ferè alius erat Græcis, quàm lætitia, & hilaritas. Quod adeò verum eſt, vt in libris obſeruatum ſit, & teſtis in Nebulis Ariſtophanes, interpretis item accedente calculo, riſus gratia, plerunque ſcorta pudenda graphicè expreſſa, & id genus alia non pauca produci conſueuiſſe: adeò, vt Comicum riſum prouerbij vice vſurpari quandoque compererim. Cui quoniam ineſſet ſæpè morſus aliquis, & principum fœda ſugillatio, Comicorum ſales venenatos dicit Seneca. Hæc Cælius lib. 6. cap. 17. Idem ergo finis noſtro poetæ fuit propoſitus, vt ſpectatores in riſum ſolutos excitaret, & de ſapientibus dictis, atque occultis in Comœdia conſilijs admoneret, ipſóſque de corrigenda Rep. & emendandis moribus quaſi præpararet. Quid enim vetat & ridentem dicere verum? Certè illis temporibus adeò pruriebant aures populi, vt Cratinum cum ſuo grege loco moueret, propterea quòd nihil obſcœni admiſcuiſſet. Neque enim Comœdias vel audiebant, vel ſpectabant, quæ non obſcœnos haberent iocos: ſicut alibi queritur de hac re ipſemet Ariſtophanes. Quo autem conſilio ipſe obſcœnos homines & ſpurcos in ſcenam introducat: & quo animo dicta illorum velit accipi, idem non obſcurè docet, cùm ait: Σμικρὸν δ' ὑποθέσθαι τοῖς κριταῖσι βούλομαι· τοῖς σοφοῖσι μὲν τῶν σοφῶν μεμνημένοις κρίνειν ἐμέ· τοῖς γελῶσι δ' ἡδέως, διὰ τὸν γέλων κρίνειν ἐμέ. Non enim turpes & obſcœni homines ideò in theatrum producuntur, vt ex illorum turpitudine legibus vetitam voluptatem capiamus, illorúmque ſimiles eſſe ſtudeamus: ſed vt moribus aliorum fœdis & illiberalibus conſpectis, noſtros emendemus, & vitam ad honeſtatem componamus. Enimuerò Ariſtophanem ſua non ſefellit expectatio, & quam de ciuibus, iſta ſpectantibus, conceperat opinio. Nam quod multi Oratores grauiſſimis orationibus, multi Philoſophi prolixis diſputationibus apud plebem conſequi non poterant: hoc Ariſtophanes ridiculis ſuis Dramatibus conſequebatur. Quamobrem nihil à Comico alienum fecit, neque culpatur à Plutarcho ex merito, quòd ridicula & obſcœna in ſcena dixit. Sed videamus nunc etiam reliqua, quæ Plutarchus in Ariſtophane vellicat potius, quàm reprehendit. Nam etiam dictionem & verba carpit, quòd videlicet ab Ariſtophane antitheta, ſimiliter cadentia, paronymiæ, & ſimiles figuræ, intempeſtiuè & frigidè adhibeantur. Atque hoc Plutarchus prolatis exemplis quibuſdam confirmare nititur. Primum eſt, quòd Ariſtophanes ταμίας, quæſtores, & præfectos ærarij, in aquam demerſos, non ταμίας, ſed λαμίας, hoc eſt, ſtriges (vt Alciatus hanc vocē lib. 8. cap. 22. in parergis interpretatur) nominandos cenſet. Paronomaſiam hanc à Plutarcho fruſtrà & iniquè reprehendi, quilibet poteſt intelligere, cui quidem vox Lamia non erit ignota. Lamiam enim fuiſſe reginam Lybicam, ſcribit Diodor. Sicul. lib. 20. quæ obitu filiorum vehementer indignata, aliarum mulierum fœtus è complexibus matrum abripi & contrucidari præceperit. Igitur de ea aliquid dicendum, vt elegans verbi vſus cognoſcatur. Philoſtratus ait, Lamias à quibuſdam laruas appellari & lemures, eſſéque ad amorem & Venerem propenſas, & carnes humanas, maximè formoſorum, eſurientes appetere: quæ cupiditate libidinis eas alliciant, quos poſtea cupiant deuorare. Sed, obſecro te, quomodo elegantiori paronomaſia, magiſque tempeſtiua, potuiſſent ταμίαι, quæſtores iniqui, & peculatores rapaces denotari, quàm ſi dicantur λαμίαι? ſicut enim Lamiæ carnes humanas appetunt, & libidine allectas deuorant: ita Rerumpub. depeculatores homines deuorant: & quos primùm ineſcant, eoſdem pòſt comedunt, dum bona illorum ſudore parta conſumunt. Quid eſt humanum ſanguinem exugere, vt ſtriges faciunt, ſi hoc non eſt? Alterum exemplum eſt de Cleone Sycophanta, cùm Ariſtophanes ait: ὅδε ἤτοι κακίας ἢ συκοφαντίας πνεῖ. Hic aut malitiam, aut ſychophantiam ſpirat. Quo iure hæc ὁμοιόπτωσις vellicetur, ego non video. Nam iſte aut vir ſimpliciter malus fuit, aut malo peior, & ſycophāta peſſimus. Et quomodo poſſit eſſe alluſio venuſtior, quàm eſt in nominibus κακίας, & καικίας: quorum hoc venti nomen eſt, illud malitiam ſignificat? Tertium exemplum eſt, quo Paraſitum Ariſtophanes deſcribit his verbis: τῇ γαστρὶ ζῇ, καὶ τοῖς ἐντέροις, καὶ κώλοις. Elegans eſt alluſio in voce κώλοις: ſignificat enim κῶλον, & membrū externum, vt manum, & pedem: & inteſtinum. Cùm autem homines ad laborandum ſint procreati, vt victum quærant manibus & pedibus: idcirco feſtiuè notat Ariſtophanes paraſitum, quòd in ocio aliorum laboribus fruatur, & ſegnem ventrem, atque inteſtina ſua alieno cibo paſcat: quandoquidem ventre & inteſtinis vtatur, loco membrorum. Quid autē in hoc ὁμοιοπτώτῳ reprehēdēdum cenſeat Plutarchus, æquè neſcio. Sed nec illud improbandum cenſeo, quod Plutarchus quarto loco perſtringit: cùm quidam apud Ariſtophanem ſic loquitur: ὑπὸ γέλωτος εἰς τὸ γελᾶν ἀφίξομαι: præ riſu ad ridēdum deueniam. Nam ſæpe in hominum vita tot res accidunt ridiculæ, vt vna vix ſatis rideri cœpta, alia ſe offerat. Quintum eſt de Amphora, quam dicit exoſtraciſatam. Atqui vt exul ſuam amphoram, quaſi communi exilio multatam, exulem & exilij ſociam nominet, quid, obſecro, vetat? Sæpe à perſonis in res coniunctas, aptiſsima fit nominum & vocabulorum detorſio. Eſt autem ἐξοστρακίζειν proprium & vſitatum vocabulum, quo certa quædam ſpecies exilij continetur. Nam exulum bona publicabantur:

oſtraciſmo damnatorum non item. His locus & tempus exulandi dabatur: neutrùm illis. Sextum profertur ex Teſmophoriazuſis: vbi vna mulierum accuſans Euripidem, inter alia hæc dicit:

Νῦν οὖν ἁπάσαισι παραινῶ, καὶ λέγω:
Τοῦτον κολάσαι τὸν ἄνδρα, πολλῶν οὕνεκα.
Ἄγρια γὰρ ἡμᾶς, ὦ γυναῖκες, δρᾷ κακά:
Ατ' ἐν ἀγρίοισι λαχάνοις αὐτὸς τραφείς.
Nunc igitur vos cunctas hortor, ac moneo:
Vt hunc virum propter multas cauſas plectatis.
Nam agreſti & truculento modo multa nobis infert mala:
Quippe inter olera agreſtia ipſum enutritum.

Ἄγρια pro ἀγρίως. Citantur hi verſus à Gellio, lib. 15. ca. 20. vbi nihil in illis deſideratur, quamuis corruptè ibidem legantur. Quid igitur Plutarchus reprehendit? An illam μεταγωγὴν, in voce ἀγρίοις (quæ vox repetitur in ſequenti verſu) tanquam frigidam & intempeſtiuam carpit? At mihi (quod pace tanti viri dixerim) intempeſtiua videtur hæc reprehenſio: & Ariſtophanica μεταγωγὴ, non frigida, ſed calida: non intempeſtiua ſed feſtiua. Cùm enim Euripides inſectatus fuiſſet mulieres, & ăgreſti feritate illas tractaſſet in ſuis Dramatis: idcirco mulier hæc iudicat eum viciſſim inclementer à fœminis eſſe tractandum. Deinde cauſam addit agreſtis animi & immitis erga fœmineum ſexum, eámque reijcit in illius educationem, quòd agreſtibus oleribus ſit enutritus: quaſi agreſtis victus, agreſtem in illo effeciſſet animum. Nam, vt Gellius refert, mater Euripidis agreſtia olera vendendo, ſibi victum quæſiuit. Poſtremò hoc ipſo ſcommate mulier iſta Euripidem ab inſectatione, & contemptu aliarum mulierum deterrere voluit, dum ei matrem obijcit λαχανοπώλιδα, hoc eſt, olerum venditricem. Nam iſtam genitricis pauperiem, ſuperbo & præfracto homini exprobrare voluit. Nihil ergo hoc in loco video, quod Plutarchus iure poſſit ſugillare, & carpere. Septimum & vltimum exemplũ ex Acharnenſibus adducitur, vbi Dicœopolis circa finem Comœdiæ, Lamachum irridet, poſcentem à famulo armaturam, vt citò ſe expediat contra hoſtes in Sicilia, qui adeſſe nunciabantur. Vbi enim Lamachus nominat arma militaria, & belli ſocia: ibi Dicœopolis contrà arma culinaria & inſtrumenta pacis nominat. Eſtque omninò pulcherrima ibidem parodia, qualis illa Terentiana in Adelphis: vbi, cùm Demea grauiter ac ſeriò, de filio ſuo, rectè, & ex moribus aliorum inſtituendo dixiſſet:

Nihil (inquiens) prætermitto, conſuefacio: denique
Inſpicere, tanquam in ſpeculum vitas omnium
Iubeo: atque ex alijs ſumere exemplum ſibi:
Hoc facito: hoc fugito: hoc laudi eſt: hoc vitio datur.

Ibi Syrus, nequam ſeruulus, eadem propè verba, παρῳδῶν in iocum vertit: & ad conuiuia, & rem propinariam deflectit: Ipſe prandio interim intentus

Conſeruis (inquit) ad eundem illis præcipio modum:
Hoc ſalſum eſt: hoc aduſtum eſt: hoc lautum eſt parum:
Illud rectè: iterum ſic memento: ſedulò
Moneo, quæ poſſum pro mea ſapientia.
Poſtremò, tanquam in ſpeculum, in patinas, Demea,
Inſpicere iubeo: & moneo, quod facto vſus fiet.

Eodem planè modo Lamachum irridet Dicœopolis, ijſdem propè verbis reſumptis, & ad rem diſsimilem accommodatis. Quare, cùm Lamachus dicit ad famulum:

Τὸ λοφεῖον ἐξένεγκε τῶν τριῶν λόφων.
Loculum mihi effer criſtarum trium.

Ibi ſubijcit Dicœopolis, alloquens famulum:

Κἀμοὶ λεκάνιον τῶν λαγῴων δὸς κρεῶν.
Et mihi lancem affer leporinarum carnium.

Iterum vbi dicit Lamachus ſecum ipſo cogitabundus:

Ἀλλ' ἢ τριχόβρωτες τοὺς λόφους μου κατέφαγον?
Niſi crinivori criſtas meas exederint?

Ibi iterum ſubijcit Dicœopolis, & ipſe cogitabundus:

Ἀλλ' ἢ πρὸ δείπνου τὴν μιμάρκυν κατέδομαι.
Niſi ante cœnam farcimen ego deuorem.

Quid in penultimo verſu taxet Plutarchus, nulla coniectura aſſequor, niſi καινοφωνίαν fortè: id eſt, obſcuritatem aut nouitatem vocis τριχόβρωτας. At verò nihil hac ipſa voce potuiſſet venuſtius excogitari, cùm ille Lamachum, tanquam pediculoſum militem, notare vellet, qui fruſtrà de criſtis ſuis, & tinearum arroſu eſſet ſolicitus, & ſuos interim capillos à pediculis non præſeruaret. Cùm enim λόφος non tantùm ſignificet criſtam, ſed etiam capitis verticem, poeta talem vocem excogitauit, quæ vtrique ſignificationi poſſit applicari: ſiue igitur per τριχόβρωτας velis intelligi crinium deuoratrices tineas, & vermes, à quibus criſtæ & comæ illarum eroduntur: ſicut Lamachus hanc vocem accipit: ſiue pediculos, qui inertiſſimi illius Ducis capillos exedant: neutrubi ſua verbo venuſtas aberit. Quinimò hac ipſa nouitate verborum ſeſquipedalium Poeta oſtendit militum iactantiam, & voces inflatas: quales etiam ſuis Thraſonibus affingit Plautus, Ariſtophanem in hac re imitatus. Paulò pòſt alij duo ſequuntur verſus: alter Lamachi, alter Dicæopolidis: quos itidem reprehendit Plutarchus:

Λα. *Φέρε δεῦρο γοργόνωτον ἀσπίδος κύκλον.*
Fer huc mihi Gorgonitergum clypei circulum.
Δι. *Κἀμοὶ πλακοῦντος τυρόνωτον δὸς κύκλον.*
Mihi placenta caſeitergum da circulum.

Vocem γοργόνωτον fortè à Comico alienam putat Plutarchus. At illa non fuit aliena à Lamacho, homine militaris diſciplinæ, & vanæ virtutis opinione inflato. Nam glorioſi milites, quos poetæ Comici in ſcenam producunt: quia (vt modò dixi) animos præ ſe ferunt elatos, ſublimes, regios, tragicos: ideò conſimilis etiam illis affingenda eſt oratio, vt ſermo ſit character animi, non quidem in poeta, ſed in perſona, quam ille in theatrum producit. Inſpice Terentianum Thraſonem; & videbis quam magnificè ille & pompaticè de ſuis rebus loquatur. Quid? an Plautinus ille Pyrgopolinices non ſatis tumidè loquitur? Ego, inquit, hanc machæram mihi conſolari volo, ne lamentetur, néue animum deſpondeat:

Quia ſe iampridem feriatam geſtitem:
Quæ miſera geſtit fartum facere ex hoſtibus.

Et quod paraſitus ibi ſubijcit adulatus hero ſuo:

Mars haud auſit dicere, neque æquiparare ſuas virtutes ad tuas.

Hoc idem noſter Lamachus, miles glorioſus, de ſe innuit, per hanc vocem γοργόνωτον. Nam Perſeo, cuius clypeo caput Gorgonis fuerat inditum, ſemetipſum obliquè æquiparat. Itaque Dicæopolis, vt faſtum illum derideat, vocem τυρόνωτον in ſua parodia γοργονώτῳ, & placentam clypeo opponit. Vt enim clypeus in tergo aliqua imagine exornatur: ita placenta in tergo obducitur caſeo. De hac tota parodia, quid Iulius Cæſar Scaliger, vir non minoris iudicij, quàm Plutarchus, ſentiat: hoc in lib. 3. cap. 97. de re Poetica teſtatum is fecit. Riſus (inquit Scaliger) frequens etiam ex Parodia: cùm ſeriũ verſum deflectunt in ridiculum. Exempli gratia vnum ponam ex Acharnenſibus.
In armorum iudicio apud Æſchylum ille fuit:

Δέσποινα πεντήκοντα Νηρηΐδων χορῶν.

Ad Anguillam à Thetide tranſtulit Poeta:

Πρέσβειρα πεντήκοντα Κωπαΐδων κορῶν.

Similis modus vbi Lamachus petit arma à puero: Dicæopolis, qui bellica irrideret, propter incommoda, & deteſtaretur propter atrocitatem: pacémque iccircò & procuraret, & ſuaderet: contrà totidem verſibus, & penè verbis, inſtrumenta culinaria petit: illud verò feſtiuiſsimum, cùm detracturus è lancea thecam, iubet puero, vt altrinſecus teneat, quoad educat ipſe. Verùm Dicæopolis imperat puero, vt veru teneat, è quo ipſe turdos eximat. Vides enim facti ſimilitudinem ad vnguem: verùm tantam diſsimilitudinem, quanta videtur inter curam viuendi, & ambitionem moriendi.

Cætera per ſe quiſque aut ex illo petat ad imitationem, aut noua inueniat, quæ alij queant imitari. Hactenus Scaliger. Quòd ſi ergo Plutarchus alia non habuit, quæ in verbis Ariſtophanicis caſtigaret, præter ea, quæ ſuperioribus exemplis commonſtrare voluit: ſanè miror, qua fronte hanc atrocem in illum clauſulam, quaſi correlarium, ſubiungere ſit auſus. Habet nimirum (inquit) in apparatu verborum aliquid Tragicum, non Comicum (cur autem tragicè & magnificè in Comœdia loquatur miles glorioſus Lamachus, & alij quidam, cauſa iam dicta eſt) proteruum, pedeſtre: obſcuritatem, communitatem, faſtum, elationem, loquacitatem, nugas, quæ nauſeam creant. Bona verba Plutarche. Nam talem eſſe dictionem Ariſtophanis, nunquam probabis. Sequitur altera criminatio, in qua non verba tantùm, ſed etiam verborum compoſitio, & ipſa φράσις ſeu λέξις reprehenditur, tanquam inæqualis, difformis, varia, & à ſeipſa multùm diſſimilis: hoc eſt, alibi depreſſa & humilis, alibi elata & ſublimis, cùm ex aduerſo Menandri oratio ſimplex, plana, æquabilis, & ſibi per omnia ſit ſimilis. Quod ipſum comparatione quadam petita ab opificibus, illuſtrat. Nam cùm nemo ſutorum tam induſtrius ſit, qui vnum calceum poſſit effingere, omni ſexui & cuiuis ætati accommodum, Menander, Plutarcho auctore, tam conformi ſermone vſus eſt, vt is omni ætati, omni ſtatui, omni ſexui congruat. Hoc quàm verum ſit, non video, niſi tantùm verborum proprietatem, & eorundem connexionem, hoc eſt, ſermonem Grammaticum, hic intelligi velit. Aliàs enim Comica oratio non eſt eadem ſeruo & hero. Neque enim eodem modo affecti atque animati ſunt ambo, neque eaſdem res in actionibus ambo tractant. Quare intererit multùm, Dauúſne loquatur an Heros? Et honeſtæ matronæ ſermo, à meretricis oratione tantum abeſt, quantum à cœlo abeſt terra. Diuerſiſſimus certè eſt ſermo Strepſiadæ à ſermone Phidippidæ, & Socratis oratio ab oratione Lyſiſtratæ, ſi res ſpectes. Eadem nihilominus, & æquabilis oratio, ſi verba & compoſitionem conſideres. Nam quomodo hoc verum ſit de Ariſtophanis Comœdiis, quòd tam diſſimilis loquendi character in illis reperiatur: ego nondum video. Dici quidem à Plutarcho: ſed non probari audio. Quòd ſi parodias Ariſtophanicas notat, quibus ille Tragica dicta, leui immutatione in riſum vertit: tum antè excuſatus eſt à Scaligero Ariſtophanes. Sin Euripides introductus, itémque Æſchylus, poëtæ Tragici, in ſcena dicunt grandiloquentius, eo ipſo poeta decorum ſpectâſſe, non neglexiſſe videtur. Taceo, quòd interdum data opera Tragicam in re ludicra affectat grandiloquentiam, vt vel riſum moueat, vel certè Euripidem, cæteróſque Tragicos ſalsè derideat. Nec diſſimilitudinem φράσεως Ariſtophanicæ arguit, quòd μιμητικῶς ſeu ἀφηγητικῶς, Homeri, Pindari, & aliorum verſus ſuis admiſcet: præſertim cùm id appoſitiſſimè fecerit Ariſtophanes. Vnum videtur pro Plutarcho facere, quòd odæ in choris, in quibus Dij Deæque inuocantur, aliquid τραγικώτερον ſpirant, quàm reliqua oratio. Sed illam grauitatem requirebat ratio chori, qui canebat ſuas ſtrophas, adhibitis etiam tibiæ modis. Id quod omnes docti nôrunt, & facilè item intelligunt. Sed Menandri ætate nullus erat chori vſus, in noua Comœdia. Id quod exemplis confirmare poſſem, ſi iudicio doctorum diffiderem. Quod autem tertio loco, ex hac altera reprehenſione infert Plutarchus, propter ſermonis iſtam inæqualitatem, ne decorum quidem in perſonis obſeruatum ab Ariſtophane: id perinde verum eſt, vt illud alterum fuit, quod de ſermonis diſſimilitudine obiecit. Regi vult Plutarchus affingi faſtum & ſuperbiam: Oratori vim dicendi: mulieri ſimplicitatem: homini otioſo ſermonem pedeſtrem, ſeu humilem: negotioſo & mercatori arrogantem & inſolentem: atque hæc omnia ab Ariſtophane neglecta eſſe dicit. Primum pro Ariſtophane reſpondeo, non omnibus Regibus affingendum in Comœdia faſtum, cùm multi ſint manſueti, clementes: ſed illis tantùm, qui tales ſunt. Neque verò ὀγκώδης oratio Regem Comicum per omnia decet: ſed tantùm Tragicum: cùm Reges propriè ad Tragœdiam, non ad Comœdiam pertineant. Deinde ſimplicitatem in mulierum orationibus rectè neglexit Ariſtophanes, cùm fœminæ ſua natura non ſint ſimplices: ſed duplices, callidæ & verſutiſſimæ. Quòd verò in Concionatricibus orationes Rhetoricas attribuit fœminis: ſicut etiam in Theſmophoriazuſis & Lyſiſtrata, id ſua quadam ratione facit, transmutatis fœminis in viros, & adhibitis in ſcena iuſtis cautelis, vt iure non poſſit ob hanc rem obiurgari. Nam vbi propoſuit ex fœminis facere viros, & imperium ciuium transferre ad mulieres, tanquam hæ multò ſapientiores eſſent illis, ibi ex neceſſitate ipſis etiam viriles orationes affingit.

Quàm autem difficile hoc ſit in fœmina conſequi, ipſemet ſatis in fabulæ actione declarat. Vbi verò Ariſtophanes oratori vim dicendi adimit? an, cùm Niciam & Demoſthenem ſeruos facit Cleonis, & quidem iniuſtè ab eo tractatos, & muſſitantes? At hoc ipſum Scenæ Ariſtophanis inſeruiebat, vt oſtenderet oratoribus & prudentibus in Reipub. viris dicendi vim, tyrannide Cleonis, non autem Comœdia ſua, intercluſam atque præreptam eſſe. Alias cuicunque dicendi partes in fabula tribuit, eum oratoriè & artificioſiſſimè dicentem facit. Quod exemplis mihi demonſtrare in procliui eſſet, ſi prolixitatem iſtam lectori non ingratam fore iudicarem. Præterea in mercatore & negotioſo homine requirit Plutarchus, vt ei affingatur inſolentia & arrogantia ſermonis: plebeio autem attribuatur humilis oratio. Hoc quidem verum eſt: ſed tantùm pro re nata verum. Cur enim Megarenſis mercator, aut Bœotius arroganter & ſuperbè loquatur, qui miſerrima fortuna premitur? Quid? an mercator, cui omnibus Athenienſium Emporijs, & portubus interdictum, in ſcena Attica ſeſe magnificè & ſuperbè oſtentet, vbi ſecum periculo capitis verſari intelligit? Omitto alia, quæ pro Ariſtophane, contra Plutarchi criminationes, fortaſſe non impertinenter afferri in medium poſſent. Vnum tamen ſilentio haudquaquam prætereundum iudico, quod Ariſtophanem ab hac calumnia vel ſolum vendicat. Nam in oratione decora, & cuique perſonæ apta, adeò ſolicitus & curioſus fuit, vt cùm barbaros in Comœdia homines introduceret, ceu ſatrapas Perſicos, Tribalios, & Scythas: Atticæ linguæ nitorem, quo inprimis pollere diximus Ariſtophanem, illis attribuere nefas duxerit. Quare illos aut patrio ſermone loquentes, aut Græcorum ſermonem corrumpentes, & barbarè pronunciantes introducit: ſicut hoc videre eſt in Acharnenſibus, Veſpis, Auibus, Theſmophoriazuſis, & alijs in locis. Venio ad quartam reprehenſionem, in qua finem Comœdiæ ab Ariſtophane fuiſſe impetratum negat, cùm neque plebis imperitæ, neque virorum prudentum applauſu, ſint comprobatæ. Nebulas Æliano, aliiſque doctis diſplicere non miror: ſed propter aliam cauſam diſplicere ſcio, non eam quæ à Plutarcho affertur. Nā & verba, & phraſis, & artificium in ea probari debet ac poteſt: argumentum probari à nemine poteſt: cùm nemo prudens ſit, qui Ariſtophanem in eo modum vindictæ exceſſiſſe neget: quòd cùm à Socrate contemtus eſſet, & Euripidi poſthabitus: fictis criminibus innocentem Socratem in odium populi Athenienſis perducere voluit: impulſu præſertim Anyti & Meliti adductus. Nolim tamen ipſum propterea ab Æliano, & alijs Socratici nominis admiratoribus, prorſus abijci, & tanquam ſceleratum, ac nullius precij poetam è ſcholis Græciæ exterminari. Potuit in hoc malè feciſſe Ariſtophanes: at in Cleone, Braſida, Lamacho, Pericle, & alijs reprehendendis potuit benè feciſſe. Quantum verò fauoris & applauſus à plebe reportârit, ei rei corona oleagina, qua donatus fuit, argumento eſt: vt interim de præclara nominis fama, quam poematis ſuis emeruit, nihil dicam. Quanti etiam hunc poetam ipſe Plato, Ariſtoteles, Cicero, Horatius, & illius imitator Plautus fecerit, ex ſuprà dictis eſt euidens. Cur igitur vni Plutarcho maiorem habeamus fidem, quàm multis alijs longè doctioribus? Quinta occurrit reprehenſio, quòd ſales Ariſtophanij plus mordeant quàm Menandri, cùm ſint acerbiores & acriores. Equidem non inficior, rem ita eſſe, vt ille dicit. Sed ita ferebat Comœdiæ veteris conſuetudo, vt (quemadmodum ſuprà eſt dictum) omnia argumenta eſſent ſalſa, feſtiua, mordacia, maledica, nec quicquam diceretur à quoquam, quod non ad perniciem alicuius accommodaretur. Primus autem Ariſtophanes in vltimis Comœdijs hanc cauillandi profuſam libertatem, & oris amaritiem, Cocalo ſcripto, emendauit, & nouæ Comœdiæ viam Menandro aperuit. Quare non tam Ariſtophanis dicacitati, quàm temporum illorum conſuetudini adſcribendum eſt, quod Plutarchus in ipſo reprehendit. Quid, quòd ſales ijdem omnibus non placent? Nam quæ Philoſophis iucunda & faceta, atque vrbana videntur, ea plebeijs ſupercilioſa & naſuta ſunt, & plerunque pro ſpecie contemptus arripiuntur. Quæ plebi grata & iocularia ſunt, ea doctis viris, & ad grauitatem compoſitis, ſcurrilia videntur. Quare, vt ipſemet Plutarchus fatetur, difficillimum eſt, vtriuſque fauorem conſequi, aut vtrique ſe accommodare. Reſtat vltima cauillatio, qua vituperat Plutarchus Ariſtophanem, quòd callidos fecerit malitioſos, ruſticos fatuos, iocos ſcurriles, qui non riſum, ſed irriſionē mereantur: denique amatores impudicos. Ad hanc cauillationem reſpōdeo pro Ariſtophane; quòd in hominum vita & animis duplex eſt calliditas: vna ciuilis & tecta, quæ prudentiæ ſpeciem induit: altera malitioſa & aperta: duplex item ruſticitas, quædam ſimplex & ſtulta, nihil habens in ſe vrbani: de qua Ariſtoteles diſputat 4. Nicom. cap. 8. quædam ſatis cauta & prouida, ſed non ſemper. Eodem modo iocos & amores hominum diſtinguere liceat: alij enim ſunt liberales, & hilares: alij ſcurriles & impudici. Prout ergo ſunt perſonæ, quarum mores repræſentare & exagitare volumus, pro eo etiam calliditatem, ruſticitatem, iocos & amores illis affingimus. Erant Athenienſes reuera non ciuiliter illis temporibus, ſed malitioſè callidi & fraudulenti, vt Alcibiades & Cleo: & plurimi inter ciues ſycophantæ. Erant in tota Attica homines fatui, qui Lamacho, imperito & malo homini, ſe ſuámque ſalutem concredebant. Cur igitur Ariſtophanes, qui veras, non fictas (ſicut Menander) perſonas in ſcenam producebat, alios illis & probiores mores affinxiſſet, quàm reuera eis inerant? Nequaquam igitur ſuum poema ſcripſit Ariſtophanes, vt turpia & libidinoſa intemperantibus, maledica & acerba timidis atque malignis hominibus proponeret, eóſque (ſicut Plutarchus innuit) rebus iſtis oblectaret, & in riſum exolueret. Sed voluit Poeta, vt populus Athenienſis, ſua ſuorúmque Magiſtratuum turpitudine, in ſcena, tanquam in ſpeculo conſpecta, malum Reipub. ſtatum emendaret, & ad meliorem frugem, ac ſaniora conſilia animum reuocaret. Etſi enim non deerant, qui hoc ipſum, aut orationibus ſplendidiſsimis, aut Tragœdijs grauiſsimis docerent, & ſuaderent: tamen iſtorum audiendorum, veluti inſuauium, ita vt fit, iamdudum erat Athenienſes pertæſum. Quare Comico riſu Ariſtophanes populum excitandum eſſe putauit, vt ſua vitia probè agnoſceret, eáque poſtmodùm diligenter vitaret. Atque hæc pro Ariſtophanis defenſione dicta ſufficiant, ne nodum in ſcirpo quæſiuiſſe, & in re facili modum exceſſiſſe videamur.

ΠΕΡΙ ΚΩΜΩΔΙΑΣ

Τὴν κωμῳδίαν εὑρῆσθαί φασιν ὑπὸ Σουσαρίωνος. τὴν δὲ ὀνομασίαν ἔχειν οἱ μὲν ὅτι ἐπὶ τὰς κώμας περιϊόντες ᾖδον καὶ ἐπεδείκνυντο μήπω πόλεων οὐσῶν. ἀλλ' ἐν κώμαις οἰκούντων τῶν ἀνθρώπων. οἱ δὲ ἀντιλέγοντές φασι μὴ κώμας καλεῖσθαι παρὰ Ἀθηναίοις, ἀλλὰ δήμους. καὶ κωμῳδίαν αὐτὴν καλοῦσιν ἐπεὶ ἐν ταῖς ὁδοῖς ἐκώμαζον.

Τὴν αὐτὴν δὲ καὶ τρυγῳδίαν φασὶ διὰ τὸ τοῖς εὐδοκιμοῦσιν ἐπὶ τῷ Ληναίῳ γλεῦκος δίδοσθαι ὅπερ ἐκάλουν τρύγα, ἢ ὅτι μήπω προσωπείων εὑρημένων τρυγὶ διαχρίοντες τὰ πρόσωπα ὑπεκρίνοντο. γεγόνασι δὲ μεταβολαὶ κωμῳδίας τρεῖς. καὶ ἡ μὲν ἀρχαία. ἡ δὲ νέα. ἡ δὲ μέση. οἱ μὲν οὖν τῆς ἀρχαίας κωμῳδίας ποιηταί, οὐχ ὑποθέσεως ἀληθοῦς, ἀλλὰ παιδιᾶς εὐτραπέλου γινόμενοι ζηλωταί, τοὺς ἀγῶνας ἐποίουν.

Καὶ φέρεται αὐτῶν πάντα τὰ δράματα τξε' σὺν τοῖς ψευδεπιγράφοις. τούτων δέ εἰσιν ἀξιολογώτατοι Ἐπίχαρμος. Μάγνης. Κρατῖνος. Κράτης. Φερεκράτης. Φρύνιχος. Εὔπολις. Ἀριστοφάνης. τούτων πρῶτος τὴν κωμῳδίαν ἐρριμμένην ἀνεκτήσατο πολλὰ προσφιλοτεχνήσας. χρόνοις δὲ γέγονε κατὰ τὴν ογ' ὀλυμπιάδα. τῇ δὲ ποιήσει γνωμικὸς καὶ εὑρετικὸς καὶ φιλότεχνος. σώζεται δὲ αὐτοῦ δράματα μ. ὧν ἀντιλέγονται δ. Μάγνης δὲ Ἀθηναῖος ἀγωνισάμενος Ἀθήνησι νίκας ἔσχεν ια. τῶν δὲ δραμάτων αὐτοῦ οὐδὲν σώζεται. τὰ δὲ ἐπιφερόμενά ἐστιν ἐννέα.

Κρατῖνος Ἀθηναῖος νικᾷ μετὰ τὴν πε' Ὀλυμπιάδα. τελευτᾷ δὲ Λακεδαιμονίων εἰς τὴν Ἀττικὴν εἰσβαλόντων τὸ πρῶτον ὥς φησιν Ἀριστοφάνης ὑπεργηράσας. οὐ γὰρ ἐξηνέσχετο ἰδεῖν πίθον καταγνύμενον οἴνου πλέων. γέγονε δὲ ποιητικώτατος κατασκευάζων εἰς τὸν Αἰσχύλου χαρακτῆρα. φέρεται δράματα αὐτοῦ κα'.

Κράτης Ἀθηναῖος. τοῦτον ὑποκριτὴν φασὶ γεγονέναι τὸ πρῶτον. ὃς ἐπιβέβληκε Κρατίνῳ, πάνυ γελοῖος καὶ ἱλαρὸς γενόμενος. καὶ πρῶτος μεθύοντας ἐν κωμῳδίᾳ προήγαγε. τούτου δράματά ἐστιν ἑπτά.

Φερεκράτης Ἀθηναῖος νικᾷ ἐπὶ θεάτρου γενόμενος. ὁ δὲ ὑποκριτὴς ἐζήλωσε Κράτητα. καὶ αὐτοῦ μὲν λοιδορεῖν ἀπέστη. πράγματα δὲ εἰσηγούμενος καινὰ ηὐδοκίμει γενόμενος εὑρετικὸς μύθων. Φρύνιχος Θεάδμονος ἔθανεν ἐν Σικελίᾳ.

Εὔπολις Ἀθηναῖος ἐδίδαξεν ἐπὶ ἄρχοντος Ἀπολλοδώρου ἐφ' οὗ καὶ Φρύνιχος γεγονὼς δυνατὸς τῇ λέξει καὶ ζηλῶν Κρατῖνον, πολύ γε λοίδορον καὶ σκαιὸν ἐπιφαίνει. Γέγραπται δὲ αὐτῷ δράματα ιζ.

Ἀριστοφάνης Φιλίππου Ἀθηναῖος. μακρολογώτατος Ἀθηναίων καὶ δίφυὴς περὶ τὰς ἰαμβείας. ζηλοῖ δὲ Εὐριπίδην. τοῖς δὲ μέλεσι λεπτότερος. ἐδίδαξε δὲ πρῶτος ἐπὶ ἄρχοντος Φιλοτίμου διὰ Καλλιστράτου. τὰς μὲν γὰρ πολιτικὰς, τούτῳ φασὶν αὐτὸν διδόναι. τὰ δὲ κατ' Εὐριπίδου καὶ Σωκράτους, Φιλωνίδῃ. διὰ δὲ τούτους νομισθεὶς ἀγαθὸς ποιητής, τοὺς λοιποὺς ἐπιγραφόμενος ἐνίκα ὕστερα τῷ ὑφ' ἑαυτοῦ ἐδίδου τὰ

δράματα ὄντα τὸν ἀριθμὸν νδ. ὧν νόθα δ. τῆς δὲ μέσης κωμῳδίας δύο ποιηταὶ πλάσματος μὲν οὐχ ἥψαντο ποιητικοῦ. διὰ δὲ τῆς συνήθους ἰόντες λαλιᾶς, λογικὰς ἔχουσι τὰς ἀρετάς. ὥστε σπάνιον ποιητικὸν εἶναι χαρακτῆρα παρ' αὐτοῖς. καὶ ἀσχολοῦνται δὲ πάντες περὶ τὰς ὑποθέσεις. τῆς μὲν οὖν μέσης κωμῳδίας εἰσὶ ποιηταὶ νζ. καὶ τούτων δράματα χιζ. τούτων δέ εἰσιν ἀξιολογώτατοι Ἀντιφάνης καὶ Στέφανος.

Ἀντιφάνης μὲν οὖν Στεφάνου Ἀθηναῖος. καὶ ἤρξατο διδάσκειν μετὰ τὴν ςή Ὀλυμπιάδα. καί φασιν αὐτὸν γενέσθαι μὲν τὸ ἀπὸ Θεσσαλίας ἐκ Λαρίσσης, παρεγγραφῆναι δὲ εἰς τὴν Ἀθηναίων πολιτείαν ὑπὸ Δημοσθένους. γενέσθαι δὲ λέγουσιν αὐτὸν εὐφυέστατον εἰς τὸ γράφειν καὶ δράματα ποιεῖν. ἐτελεύτησε δὲ ἐν Χίῳ καὶ τὰ ὀστᾶ αὐτοῦ εἰς τὰς Ἀθήνας μετηνέχθη. τὴν δὲ κωμῳδίαν αὐτοῦ τινὰς καὶ ὁ Στέφανος ἐδίδαξεν. ἔστι δὲ αὐτοῦ δράματα σξ.

Τῆς δὲ νέας κωμῳδίας γεγόνασι μὲν ποιηταὶ ξδ. ἀξιολογώτατοι δὲ τούτων Φιλήμων. Μένανδρος. Δίφιλος. Φιλιππίδης. Ποσείδιππος. Ἀπολλόδωρος. Φιλήμων μὲν οὖν Δάμωνος Συρακούσιος. μετέσχε δὲ τῆς Ἀθηναίων πολιτείας. ἐδίδαξε δὲ ἐπὶ τῆς ριγ Ὀλυμπιάδος. σώζεται δὲ αὐτοῦ δράματα ἑπτὰ πρὸς τοῖς ἐνενήκοντα. Μένανδρος δὲ Διοπείθους υἱὸς Ἀθηναῖος. λαμπρὸς καὶ βίῳ καὶ γένει, συνδιατρίψας δὲ τὰ πολλὰ Ἀλέξιδι ὑπὸ τούτου δοκεῖ παιδευθῆναι.

Ἐδίδαξε δὲ πρῶτος ἔφηβος ὢν ἐπὶ Διοκλέους ἄρχοντος. γέγονε δὲ εὐφυέστατος πάνυ. γέγραφε δὲ πάντα δράματα ρη. τελευτᾷ δὲ ἐν Ἀθήναις ἐτῶν ὑπάρχων νβ. Δίφιλος Σινωπεὺς κατὰ τὸν αὐτὸν χρόνον ἐδίδαξε Μενάνδρῳ. τελευτᾷ δὲ ἐν Σμύρνῃ. δράματα δὲ αὐτοῦ ρ.

Περὶ κωμῳδίας.

Τὸ παλαιὸν οἱ ἐν ταῖς κώμαις ἀδικούμενοι ὑπὸ τῶν πολιτῶν, νυκτὸς ἀπήρχοντο παρὰ τὸν δῆμον ἐκεῖνον ἔνθα ὁ ἀδικήσας ἦν. καὶ ἔλεγον ὅτι ἔστι τις ἐνταῦθα ποιῶν εἰς τοὺς γεωργοὺς τάδε. καὶ τοῦτο ποιοῦντες ὑπεχώρουν, λέγοντες καὶ τοὔνομα. μεθ' ἡμέραν δὲ ὁ δράσας ἐξητάζετο καὶ οὕτως αἰσχυνόμενος ἀνεστέλλετο τοῦ ἀδικεῖν. ὁρῶντες οὖν οἱ πολῖται τοῦτο χρήσιμον τῇ πόλει καὶ ἀδικίας ἀποτρεπτικόν, ἐκέλευσαν τοὺς ἀδικουμένους ἐπὶ μέσης ἀγορᾶς τοὺς ἀδικήσαντας κωμῳδεῖν. οἱ δὲ δεδιότες αὐτοὺς ὥς τε πλουσίους, πηλῷ χρίοντες καὶ τρυγίᾳ, ἐπὶ μέσης ἀγορᾶς τοὺς ἀδικοῦντας ἐκωμῴδουν. ἐπεὶ δὲ μεγάλα ἡ πόλις ὠφελεῖτο ἐκ τούτου, ποιητὰς ἔταξαν ἐπὶ τούτῳ κωμῳδεῖν οὓς ἂν βούλωνται ἀκωλύτως. ἐπεὶ δὲ ἡ κακία προέκοπτεν, οἱ πλούσιοι καὶ οἱ ἄρχοντες μὴ βουλόμενοι κωμῳδεῖσθαι, τοὺς μὲν φανερῶς κωμῳδεῖν ἐκώλυσαν. ἐκέλευσαν δὲ κρύφα, οἷον αἰνιγματωδῶς. εἶτα δὴ καὶ τοῦτο ἐκώλυσαν. καὶ πτωχοὺς ἔσκωπτον. οἷς δὲ πλουσίους καὶ ἐνδόξους οὔ. γέγονε δὲ τῆς μὲν πρώτης κωμῳδίας ἄριστος τεχνίτης [illegible] ὁ Ἀριστοφάνης καὶ Εὔπολις. τῆς δὲ δευτέρας Πλάτων. τῆς δὲ τρίτης Μένανδρος. κωμῳδία οὖν ἢ ὅτι οἱ ἀπὸ κωμῶν συναγόμενοι ᾖδον ταῦτα, ἢ ὅτι ἐν καιρῷ κώματος ᾖδον. ἔστι δὲ ταύτην εἰπεῖν καὶ τραγῳδίαν οἱονεὶ τρυγῳδίαν τινὰ οὖσαν. ὅτι τρυγίᾳ χριόμενοι ἐκωμῴδουν. καὶ τὸ μὲν τραγῳδίας τὸ εἰς ἔλεον κινῆσαι τοὺς ἀκροατάς. τὸ δὲ κωμῳδίας τὸ εἰς γέλωτα. διό φασιν ἡ μὲν τραγῳδία λύει τὸν βίον, ἡ δὲ κωμῳδία συνίστησιν.

Θωμᾶ τοῦ Μαγίστρου συνόψις, τοῦ τε βίου Ἀριστοφάνους, καὶ τῶν τοῦ δράματος ὑποθέσεως.

Ἀριστοφάνης ὁ κωμῳδοποιὸς, γένει μὲν ἦν Ἀθηναῖος. πατρὸς δὲ Φιλίππου. τὸν δῆμον Κυδαθηναιεύς. Πανδιονίδος φυλῆς. πάνυ δὲ ὢν εὐφυὴς καὶ ἀγχίνους, ἐπὶ τοσοῦτον ἐν νέᾳ κομιδῇ τῇ ἡλικίᾳ εὐδοκίμησεν ἐν κωμῳδίαις, ὡς οὐ μόνον τοὺς κατ' αὐτὸν, ἀλλὰ καὶ τοὺς πρὸ αὐτοῦ ὑπεράραι. μᾶλλον δὲ οὐδὲ τοῖς ἐπιγιγνομένοις παρῆκεν ὑπερβολὴν ἀλλὰ καὶ τούτους μετὰ πολλοῦ τοῦ περιόντος παρῆλθεν. οὔκουν εὕροι τις ὕστερον Ἀριστοφάνει παραπλήσιον. διὰ τοῦτο καὶ παρὰ τοῖς βασκάνοις αὐτοῖς ἀξιοῦται θαύματος. δράματα δὲ τέσσαρα πρὸς τοῖς πεντήκοντα γέγραφεν, ἅπαντα εὐμουσίας καὶ χάριτος Ἀττικῆς μεστὰ καὶ πείθοντα τοὺς ἀκούοντας θαυμάζειν τε καὶ κροτεῖν. οὕτω δὲ τοῦ τῆς πολιτείας συμφέροντος ἐποιεῖτο λόγον, ὡς μηδένα τῶν ἐπὶ τῆς λαμπρᾶς τύχης οὐδέποτε ἀποσχέσθαι τοῦ σκώπτειν, εἰ ἀδικοῦντας ᾔσθετο. ὅθεν τὴν παρρησίαν αὐτοῦ δεδιότες οἱ τοιοῦτοι, μετρίους σφᾶς αὐτοὺς παρεῖχον ἀεὶ, καὶ τῷ δήμῳ λυσιτελοῦντας. ἔσχε δὲ τρεῖς υἱεῖς. Φίλιππον. Νικόστρατον. καὶ Ἀραρότα. ἀποθανόντα δὲ, ὥς που Πλάτων εἴρηκεν, ἐν ἐπιγράμματι ἡρωελεγείῳ.

Αἱ Χάριτες τέμενός τι λαβεῖν ὅπερ οὐχὶ πεσεῖται
Ζητοῦσαι ψυχὴν εὗρον Ἀριστοφάνους.

Ἰστέον ὅτι κωμῳδία ἐκλήθη, ἀπὸ τοῦ ἐν κώμαις ᾄδεσθαι τὰς κωμῳδίας. κώμας δὲ ἐκάλουν οἱ παλαιοὶ τοὺς στενωποὺς ἢ ἀπὸ τοῦ ἐν τοῖς κώμασι τοῦ Διονύσου πρῶτον ἐπινοηθῆναι τουτωσί. ἢ παρὰ τὸ κῶμα ὅ ἐστιν ὕπνος. φασὶ γὰρ ὡς πρὸ τοῦ εὑρεθῆναι τοὺς κωμικοὺς ποιητὰς, ἀδικούμενοί τινες ὑπό τινων ἀφανῶς ἤρχοντο ἐν νυκτὶ ἐπὶ τοὺς τῶν ἀδικούντων στενωποὺς, βοῶντες ὅτι τοιᾷδε ἀδικίᾳ χαίρει, καὶ τὰς

καὶ τὰ, παρά τισι, δι' ὧν ὄντων καὶ τόπων. καὶ τούτων λεγομένων οἱ συνειδότες ἑαυτοῖς ταῦτα σώφρονες ἐγίνοιντο τοῦ λοιποῦ. ἐπεὶ οὐκ ἀρεστὸν τοῦτο ἔχον ἐδόκει, καὶ τῇ πολιτείᾳ συνοῖσον, ἀπὸ δὲ μὲν ἀδικίας ἐντεῦθεν παντάπασιν ἀναιρουμένης, δικαιοσύνης δὲ ἀντεισαγομένης καὶ τρόπων χρηστῶν, ἐτάχθησαν ἐπὶ τοῦτο οἱ κωμικοὶ ποιηταί, ἐν μέρει παιδιᾶς σκώμματά τε τῶν ἀδικούντων, καὶ διδαχὴν δὲ προσῆκον ἐργαζόμενοι ἡδονῇ δὲ τῇ κωμῳδίᾳ ἐν τοῖς Διονυσιακοῖς, ἔαρος ὥρᾳ.

De veteri Comœdia eiúſque partibus.

QVÆ alij ſcriptores de origine Comœdiæ, ac inprimis de eius inuentoribus, itémque de diſcrimine inter Comœdiam & Tragœdiam, memoriæ tradiderunt, ea hoc loco ſuperuacanea eſſe duco, neque ex aliorum libris repetenda: cùm nulli hominum ſint ignota, niſi literarum rudi atque imperito. Fuiſſe autem aliam veterem Comœdiam, qualis Ariſtophanica eſt: aliam nouam, qualis Plautina & Terentiana, id in confeſſo eſt apud omnes. Atque hæ ambæ multis inter ſe differunt modis, videlicet tempore, materia, phraſi, metro, & partibus, earúmque diſpoſitione. Tempore quidem, quòd vetus Comœdia maximè viguit temporibus belli Peloponneſiaci, & paulò antè, cùm Theopompus, Pherecrates, Crates, Eupolis, Cratinus, Ariſtophanes, & alij ſuas exhibuerunt populo Comœdias. Noua viguit poſteris temporibus, quibus Menāder, Poſidippus, Diphilus, Apollodorus, & ſimiles ſcriptitârunt: quos apud Latinos imitati ſunt Plautus & Terentius. Materia verò diſcrepant, quòd vetus Comœdia, res veras & geſtas, veráſque perſonas in theatrum producit: noua autem perſonas fingit, ſed in ſpeciem veras, & ad vitæ humanæ ſimilitudinem ac ſpeculum, in quo homines vitam moréſque ſuos contemplentur. Differunt & phraſi. Nam vetus Comœdia dictionem habet grandiorem, & paulò minus æquabilem: Noua, puriorem, æquabiliorem, & elegantiorem, non apud Græcos tantum, ſed etiam apud Latinos. Præterea aliæ ſunt partes veteris Comœdiæ, nempe Actus & Chorus: aliæ nouæ, Argumentum, Prologus, & Actus. Nam Argumentum res noua eſt, noua item res & Prologus eſt: ſicut ex collatione Ariſtophanis cum Plauto apparet. Chorum noua Comœdia prorſus amiſit: ſed quæ de perſona Poetæ in veteri Comœdia agebat Chorus, ea deinde Prologus præſtabat in noua. Diſpoſitione etiam & numero Actuum differunt. Noua enim vltra quintum Actum non producebatur: at vetus plures videtur Actus habuiſſe. Ideóque difficile mihi fuit Ariſtophanicas Comœdias, Latinorum more in actus diſtinguere, & actus ipſos in ſcenas ſubdiſtinguere. Qua in re, ſi quibus non ſatisfacio, ab illis admoneri & doceri cupio. Duas autem partes antiquæ Comœdiæ, quas dixi, Actum & Chorum exemplo Cæſaris Scaligeri, ſic partiri libet, vt Actus contineat in ſe ſpeciarias partes: Protaſin, Epitaſin, Cataſtaſin, & Cataſtrophen, niſi quis Actus ſcenicos, & has partes Comœdiæ, diſpoſitione magis, quàm materia diſcrepare velit. Et quoniam hæ ſingulæ partes pro ſubiectæ materiæ varietate, aut cōtrahi, aut extendi ſolent: ideò plures quàm quatuor, & ferè quinque Actus habet quælibet Comœdia. Nam interdum longior eſt Protaſis, interdum Epitaſis longior: nonnunquam res plures in Cataſtaſin, ſæpius in Cataſtrophen incidunt, ita, vt harum vnā duos Actus nonnunquam compleat. Protaſis eſt, in qua proponuntur & ſuſcipiuntur conſilia rei gerendæ. Epitaſis, in quo ſunt conſiliorum progreſſus, & turbæ negociorum creſcunt. Cataſtaſis eſt vigor, ac ſtatus fabulæ, in quo res miſcetur in ea fortunæ tempeſtate, in quam ſubducta eſt. Ibi plerunque mirabiles incidunt controuerſiæ & diſputationes de ſuſcepto negocio. Nam peculiare hoc habet Ariſtophanes, vt in Cataſtaſi totius negocij ſummam in dubium vocet. Cataſtrophe inopinatum conſiliorum, & rerum geſtarum euentum continet: ſiue is lætus ſit, ſiue triſtis, ſiue vtrunque. Hæc pars apud Ariſtophanem aut ſimplex eſt, aut multiplex. Simplicem voco Cataſtrophen, vbi non admiſcentur nouæ perſonæ, quæ prius in theatrum non venerint: ſed exitus tantū illorum acta manet, qui in ſcenam fuerant producti: vt in Ranis, Equitibus, Acharnenſibus, & alibi. Multiplicem verò, quando idem euentus aliquibus bono, aliquibus malo cedit, & varij vtriuſque generis homines introducuntur, quorum aliqui eodem exitu rerum præteritarum lætantur, aliqui contriſtantur: ſicut in Pluto fit, vbi viſus oculati Pluti nocet ſycophantis, & laſciuientibus vetulis, atque idem prodeſt iuſtis & probis: nocet tamen etiam cultui religionis, & impedit ſtudium virtutis. Atque huiuſmodi di Cataſtrophæ ſunt in Nubibus, Auibus, Pace, & alijs. Protaſis & Cataſtaſis verſibus vt plurimum conſtant ſenarijs Iambicis. Epitaſis & Cataſtaſis, partim iiſdem, partim ſeptenarijs Trochaicis, ſæpè etiam octonarijs Iambicis, plerunque Cataſtaſis Ariſtophanijs Anapæſticis. Chorus altera pars veteris Comœdiæ, inter actum & actum ſex habet partes ſpeciaſias, Commation, Parabaſin, Oden ſeu Strophen, Epirrhema, Antoden, ſeu Antiſtrophen, & Antepirrhema. In Commatio Chorus aut aliquam è perſonis alloquitur, aut abeuntes è proſcenio hiſtriones felici acclamatione proſequitur. Subditur Parabaſis, hoc eſt, Tranſitio chori, in qua mouetur chorus è loco, vbi prius erat: & ad populum conuerſus, dicit aliquid de ſe, de ſuis ſtudijs, de furtis, ineptiiſque aliorum Poetarum. In huius locum ſucceſsit apud Latinos Comicos Prologus.

Hæc Parabaſis non ſemper vno carminis genere conſtat, ſed plerunque Trochaicis ſeptenarijs, aut Anapæſticis. Parabaſin ſequitur Ode, quæ interdum canitur cum conuerſione, id eſt, cum ſtrophe: interdum ſine motu, idque quocunque genere verſiculorum, quales apud Melicos Poetas metimur: aliquando tetrametris Anapæſticis. In hac plerunque chorus precationem ad aliquem Deum, Deámue inſtituit; aut eiuſdem laudes peragit. Finita ſtrophe ad ſpectatores ſeſe denuò conuertit chorus, ibíque de rebus ad vitam communem pertinentibus, & de moribus hominũ agit, aut noui aliquid profitetur: idque Trochaicis aut Anapæſticis lõgioribus, aut etiam Dactylicis. Hoc vocatur Epirrhema, quaſi additamentum chori. Latinè etiam dici poſſet diuerbium. In eo taxantur aut ſinguli ciues nequam, aut mores deprauati vniuerſæ ciuitatis. Poſt epirrhema relegunt veſtigia ſtrophes, motu contrario totidem verſiculis atque numeris, quot qualéſue fuerint in ſtrophe. Quare appellatur Antiſtrophe à motu, Antode à cantu, cãtui reſpondente. Qua expleta conſiſtunt, vt reſpondeant Epirrhemati, tum quietis ſimilitudine, tũ numeris. Hoc Antepirrhema vocatur, in quo chorus itidẽ, vt antea, vel aliquos, vel vniuerſos ciues nequam, & ſceleratos vellicat. Atque his ſex partibus integer & totus completur chorus, qui ferè poſt tranſactam Protaſin, & partem aliquã Epitaſeos introducitur. Alij ſunt chori, qui ferè poſt reliquos Actus interponi ſolẽt, multò breuiores. Nam alioquin vltra modum temporis extenderetur actio. Horum quinque aut ſex enumerat genera Iulius Scaliger, lib. 3. de re poet. cap. 97. Nonnunquam, ait, introducta chori ſtrophe, pauculis verſibus: poſtea interponunt perſonam cum prolixã oratione: poſt quam, ſtrophæ reſpondet chorus per Antiſtrophen. Quartò alterum ſyſtema, priori reſpondens. Habere ergo videtur ſyſtema naturam Epodes Lyricorum. Sed hîc eundem eſſe ne putes ἐπῳδὸν & ἐπῳδήν. Nam quemadmodum alibi dictum eſt, προῳδὴ erat ex aliquot verſibus longis, magna ex parte: deinde ſtrophe: tertio loco μεσῳδὴ, reſpondens τῇ προῳδῇ: quartò Antiſtrophe, reſpondens ſtrophæ: poſtremò ἐπῳδὴ, par duab. Odis ſuperioribus. Ἐπῳδὴν tamen & ἐπῳδὸν dictam lego: ſicut & προῳδὴν & προῳδόν: ſed eam tantùm, cui non reſponderet alia Ode, neque in medio, neque in fine. Huic ſubdebatur ſtrophe cum Antiſtrophe: atque his in fine, loco Epodi, ſyſtema. Aliquando ſtrophe. Ex verſiculis aliquot, quibus ſubduntur longi verſiculi, poſt quos Antiſtrophe per omnia par. Eſt etiam modus longè alius, longéque diuerſus. Ponunt enim chori melos, in quo loquitur de re ipſa & perſonis: deinde ſtrophas alias, ſupra alias, vel ſine ſyſtemate vel ſyſtemate interpoſito. Quin etiam poſt ſtrophen ſtatim προῳδήν. Hactenus Scaliger. De mimis ſeu hiſtrionibus vide eiuſdem cap. 10. lib. 1. De diuerſis in choro carminum generibus diligenter admonet Græcus ſcholiaſtes, & noſtra ætate Mycillus. Nos etiam ſuo loco quædam adijciemus. Differt autem chorus ab Actu, duabus potiſsimum rebus: numero perſonarum, & geſtu; ſeu motu, ſiue actione. Nam vltra quatuor perſonas nunquam aut rarò in ſcena decet progredi ad idem colloquium: ſicut Horatius præcipit, quanquam ad nouam, non ad veterem Comœdiam reſpexit Horatius. At chorus 24. conſtat perſonis, quæ ſimul omnes loquuntur, & ſimul omnes modulantur, & tripudiant. Deinde ſimplicior eſt actio hiſtrionis ſeu mimi, quàm chori. Nam chorus in ſcena relictus, non ore tantùm agit, ſed etiam pedibus. Nam ad tibiæ ſonum canit & tripudiat, ita, vt pes ori ac tibiæ reſpondeat. De hoc ſaltationis genere: itẽ de modis ac tibijs, vide Scaligerũ lib. 1. c. 18. 19. & 20. Plura apud eundem de choris Comicis, lib. 7. c. 2. Veſtigiũ aliquod huius choricæ ſaltationis videntur hodie repræſentare chori noſtrarum virginum, quos in vicis triuijs per æſtatem, ſub veſperas agunt. De modis & eorum differentijs, conſulendus erit Plutarchus, in libello de arte Muſica: & Boetius in lib. de eadem arte, & Glareanus in dodecachordo.

ARGVMENTVM IN PLVTVM.

AVaritiam, teterrimam generis humani luem, ac peſtem Rerumpub. ferè omnium poetarum ſcriptis exagitatam, præſenti Comœdia reprehenſurus Ariſtophanes, & verum diuitiarum vſum hominibus commõſtraturus: Chremylum pauperem quendam, ſed bonum & iuſtum, introducit: qui accepto Apollinis Delphici (cum enim de vita filij rectè inſtituenda conſuluerat) oraculo: vt quē primùm ſibi haberet obuium, illius veſtigia ſtudioſè ſequeretur: incidit in quendam cæcum, & ſibi ignotum: & ſicut oraculo fuerat monitus, diligenter eum ſequitur. Chremyli cæcum hominem ſubſequentis præpoſterum morem ſeruus Cario admiratus, herum obiurgat. Sed mox diuino oraculo cognito, vnà cum ipſo Plutum adit, & qui ſit, fateri cogit. Eorum ille vocibus adductus, & qui ſit, & quare cæcutiat, pulchrè exponit: ſimul qualem ſe erga pauperes eſſet geſturus ſi viſum reciperet, facetè commemorat. Qua Pluti voluntate perſpecta, Chremylus conſilium init, de viſu illi reſtituendo: commonſtrata illius potentia, qua Deos omnes, ipſúmque adeò Iouem Plutus exuperet. His verbis Deo perſuadet, vt cæcitatem ſuam pelli, & medicamentis ſanari ſe patiatur. Paulò pòſt Cario ad ſenes Agricolas, ex agro aduocandos, dimittitur, vt & illi diuitiarũ, ac Pluti fiant participes, & è dura vita in meliorem perducantur. Eo rus abeunte, Chremylus Plutum ad ſe domum perducit, vt, rebus omnibus illic adornatis, deinceps in fanum Æſculapij deducatur. Qui vbi domum ignotam intrat, Chremylum perfacetè orat, ne aut ſordidorum more in terram defodiatur aut prodigorum ritu meretricibus & aleatoribus proſtituatur. Chremylus mediocrem ſe, ac liberalem fore promittit. Interim è rure cum ſenibus Agricolis reuertitur Cario, iiſque futuræ vitæ ſtatum commemorat, & heri cõſilium, ac Pluti conditionem recitat. Ruſtici ludibrio ſe haberi arbitrati, ſeruo Carioni omnis generis mala ingerunt. Tandem rei veritate cognita, vitam ſibi voluptariam, vt fert agreſtium hominum conſuetudo, ex opibus pollicentur: & mutuis ſeſe ſcommatis & iocis excipiunt. Mox Chremylo obuianti, & ſalutanti, iidem agricolæ omnem operam in Pluti cæcitate arcenda promittunt. Accedit & Blepſidemus, qui repentina Chremyli opulentia alibi cognita, hominem conuenit, & furti inſimulat. Oritur quædam inter ſenes turba, quæ tamen mox iterum ſedatur. Nam Chremyli fœlicitate, qui Plutum ſe domi habere affirmabat, & conſilio eiuſdem, de viſu illi reddendo, probè perſpecto, ſuam quoque in ea re operam Blepſidemus pollicetur. Quibus ita confabulantibus interuenit Penia, (hoc eſt, Paupertas) & grauiter cum ſenibus expoſtulat, quòd Plutum viſui reſtituere, paupertatémque è Græcia eijcere conſtituiſſent: & quidem nullo eiuſdem merito, cùm Paupertas maiora bona hominibus, quàm Plutus per ſuas diuitias largiatur. Senibus hoc pernegantibus, accedit Chorus; & vtroſque admonet, vt ſuam quiſque ſententiam dicat, & eam rationibus probet. In eo congreſſu diſputatur vtrinque acriter: hinc paupertate ſua monſtrante commoda, illinc ſenibus diuitiarum fructus & vtilitates extollentibus. Sed clamore magis, ita vt fit, quàm rationibus victa paupertas, exulatum abit. Senes propoſitum ſuum exequuntur, & Plutum in fanum Æſculapij ſub noctem deducunt. Reuertitur paulò pòſt è templo ſeruus Cario, & primùm Agricolas in Choro expectantes, læto nuncio de Pluti viſu reparato, exhilarat. Eorum applauſu domo excita vxor Chremyli, celeriter procurrit, & Carionem de rebus in templo geſtis interrogat. Ibi varia ille, quæ in fano acciderant, recitat: ſimul ceremonias, quibus Plutus viſum receperit, alius verò quidam Neoclides, cæcior factus ſit, multis ſalibus & iocis admiſtis, heræ ſuæ commemorat. Aduenit mox ipſe Plutus cum ſene Chremylo, & iubare Solis ſalutato, omnibus iuſtis ſuam deinceps opem, auxiliúmque offert. Eundem Chremyli vxor, conſueto ritu, quo noui ſerui excipi ſolebant, domum intrantem excipit, ac læto animo complectitur. Domo egreſſus Cario, heri ſui affluentiam, & copiæ cornu, quod in ædibus ſuis repentè enatum ſit, admodum facetè prædicat. In eum Dicæus, vir Iuſtus, trita cum tunica & calceis incidit: dona iſta gratiarũ loco oblaturus Pluto iam oculato, eò quòd beneficio illius iam eſſet ditatus. Vtriuſque colloquio interuenit, cum teſte quodam, perfidus & nequam Sycophanta, qui de ſua miſeria ac fame conqueritur: quandoquidem oculatus Plutus malos iam non reſpiciat: ſed à ſeruo Carione & Dicæo irridetur, ac quibus dignus erat, modis afficitur: tandem etiam veſtibus ſuis exuitur, & attritis lacernis induitur, deſertúſque à ſuo, quem adducebat, teſte, miſerrimè multatur. Interim accedit ad oſtium Chremyli quædam anus decrepita, Pluto & ipſa irata. Ná priuſquam ille vidiſſet, ipſa cuidam adoleſcenti placuerat, qui cæco pecuniæ amore adductus, diuitem iſtam amauerat vetulam: nunc autem apertis Pluti oculis, ipſa anus agnita à ſuo deſerebatur marito iuuene. Itaque Iuſtum orat, vt Plutum ad æquitatem redigat, quò ſibi pro datis beneficijs ab adoleſcente digna referatur gratia. Mox ipſe adeſt iuuenis, qui conſpecta amica, ſenectutem & canos ac rugas illius admiratur: vt qui cæcus antea, iſta non viderit. Mirificè illic, tam à ſene, quam à iuuene miſera anus exagitatur. Ad extremum vir Iuſtus adoleſcentem exhortatur, ne eam deſerat: & cùm vinū ebiberit, etiam fæces combibat. Dum hæc illic geruntur, aduenit Mercurius, & Carionem è domo ſeuocat, ac ſe deſertum & famelicum eſſe conqueritur, quando omnibus iuſtis & pietatis cultoribus ditatis (erant enim antea pauperes) iam nemo ſit, qui liba aut ſacra ſibi pro diuitijs offerat. Simul Carionem orat, vt hoſpitio Mercurium dignetur, ipſúmque in domum ſuſcipiat. Ille initiò negat: ſed cùm Mercurius ſe ad omnia, etiam infima officia, deſcenſurum promitteret, tandem recipitur, & pecudum inteſtina abluere iubetur. Poſtremus adeſt Iouis ſacerdos, qui & ipſe de fame ſua conqueritur, quòd nemo iam ſacrificet, nec templum ingrediatur, niſi alui exonerandæ gratia. Huius vicem miſeratus Cario, Plutum è domo euocat, & in locum Iouis Olympij, vbi publicum erat ciuitatis ærarium, reponit: ſimul anui bonam ſpem de reditu amatoris facit, & cum ea templum Iouis ingreditur. Quos abeuntes omnis Chorus cum cantu proſequitur.

ALIVD.

P lutum admonet vir pauper viſum recipere,
L aborioſos ſimul accerſit agricolas.
V bi Blepſidemus acceſsit ſocius: venit
T um pauperies: repellitur. Cæco Deo
V iſum dat Æſculapius: gaudent boni:
S aniunt mali. Pluto etiam cedit Iupiter.

Ἡ ὑπόθεσις τοῦ παρόντος δράματος, ἐστὶν αὕτη.

Βουλόμενος Ἀριστοφάνης σκῶψαι Ἀθηναίους ἀδικίᾳ καὶ συκοφαντίᾳ καὶ τοῖς τοιούτοις συνόντας, καὶ διὰ τοῦτο πλουτοῦντας, πλάττει πρεσβύτην τινὰ γεωργὸν Χρεμύλον τοὔνομα, δίκαιον μὲν ὄντα καὶ τοὺς τρόπους χρηστόν. πένητα δὲ ἄλλως, ὃς μετά τινος αὐτοῦ θεράποντος ἐλθὼν εἰς Ἀπόλλω, ἐρωτᾷ περὶ τοῦ ἰδίου παιδὸς, εἰ χρὴ τουτονὶ τρόπον χρηστὸν ἀμείψαντα, ἀδικίας ἀντιποιεῖσθαι, καὶ ταῦτα τοῖς ἄλλοις ἐπιτηδεύειν, ἐπειδήπερ οἱ μὲν τοιοῦτοι ἐπλούτουν. οἱ δὲ τὰ ἀγαθὰ σπεύδοντες, πένητες ἦσαν. καθάπερ αὐτὸς οὗτος ὁ Χρεμύλος. ἔχρησεν οὖν αὐτῷ ὁ θεὸς σαφὲς μὲν οὐδέν. ὅτῳ δὲ ἐξιὼν ἐντύχῃ, τούτῳ ἕπεσθαι, καὶ ὃς γέροντι ἐντυγχάνει τυφλῷ (ἦν δὲ οὗτος ὁ Πλοῦτος) καὶ ἀκολουθεῖ κατὰ τὰς μαντείας, μὴ εἰδὼς ὅτι ὁ Πλοῦτός ἐστι. δυσχεραίνων δὲ ἐπὶ τούτῳ καθ' ἑαυτὸν ὁ θεράπων, μόλις αὐτὸν ἐρωτᾷ τίνος ἕνεκα τούτῳ ἀκολουθοῦσι. καὶ ὁ Χρεμύλος λέγει αὐτῷ τὴν μαντείαν. ἔπειτα μανθάνουσι παρ' αὐτοῦ Πλούτου ὅς τις ἐστί. καὶ οὗ τοῦ χάριν τυφλὸς ἐγεγόνει παρὰ τοῦ Διός. οἱ δὲ ἀκούσαντες, ἥσθησάν τε καὶ βουλὴν ἔσχον ἀπαγαγεῖν αὐτὸν εἰς Ἀσκληπιοῦ, καὶ τὴν τῶν ὀφθαλμῶν θεραπεῦσαι πήρωσιν. καὶ ἵνα τὰ ἐν μέσῳ παρῶ, τάς τε τοῦ Βλεψιδήμου ἀντιλογίας καὶ τῆς Πενίας αὐτῶν, ἀπήγαγόν τε αὐτὸν ὅτι τάχιστα, καὶ ὑγιᾶ ἐπανήγαγον οἴκαδε. ἐπλούτησαν τε ἱκανῶς, οὐκ αὐτοὶ μόνοι, ἀλλὰ καὶ ὅσοι βίου χρηστοῦ πρόσθεν ἀντεχόμενοι, πένητες ἦσαν. Ἐπιγέγραπται δὲ τὸ δρᾶμα, Πλοῦτος Ἀριστοφάνους.

ΑΛΛΩΣ

Πρεσβύτης τις Χρεμύλος πένης ὢν τὴν οὐσίαν ἀφικνεῖται εἰς θεοῦ. ἐπερωτᾷ δὲ τὸν θεὸν πῶς ἂν εἰς ἔκδηλον ἀβεόντι μετασταίη βίον. τοιόνδε δὲ ἐγγίνεται ὁ χρησμός. χρᾷ γὰρ αὐτῷ ὁ θεὸς ἐξιόντι τοῦ ναοῦ, τούτῳ ἕπεσθαι ᾧ πρώτῳ συντύχῃ. καὶ δὴ τυφλῷ καὶ γέροντι συντυχὼν, εἶτα πληρῶν τὸν χρησμὸν. ἦν δὲ Πλοῦτος οὗτος. ὕστερον δὲ προσδεχθεὶς αὐτῷ, εἰσάγει εἰς Ἀσκληπιοῦ, ἰασόμενος αὐτὸν τῆς πηρώσεως. καὶ οὕτω πλούσιος γίνεται. ἐφ' ᾧ δυσχεράνασα ἡ Πενία παραγίνεται λοιδορουμένη τοῖς τοῦτο κατορθώσασι. πρὸς ἣν καὶ διάλογος οὐκ ἀφυὴς γίνεται, συγκρινομένων τῶν φαύλων τῆς Πενίας καὶ τῶν Πλούτου ἀγαθῶν ὑπὸ Βλεψιδήμου καὶ Χρεμύλου. πολλῶν τε ἄλλων ἐπεισρεόντων, ἐν τῷ ὀπισθοδόμῳ τῆς Ἀθηνᾶς ἀφιερώσαντο Πλούτου ἰνδάλματα. Τὰ μὲν οὖν τῆς ὑποθέσεως τοιαῦτα. Προλογίζει δὲ θεράπων δυσχεραίνων πρὸς τὸν δεσπότην, ὅτι τυφλῷ καὶ γέροντι κατακολουθεῖν οὐκ ἠξίωσε.

Ἑτέρα ὑπόθεσις.

Πρεσβύτης τις Χρεμύλος πένης ὢν καὶ ἔχων υἱὸν, κατανοήσας ὡς οἱ φαῦλοι τανῦν εὖ πράττουσιν, οἱ δὲ χρηστοὶ ἀτυχοῦσιν, ἀφικνεῖται εἰς θεοῦ χρησόμενος, πότερον τὸν παῖδα συμφερόντως ἀναθρέψει, καὶ ὅμοιον ἑαυτῷ τοῖς τρόποις διδάξειεν, ἦν γὰρ οὗτος χρηστὸς, ἢ φαῦλον, ὡς τῶν φαύλων τότε εὐπραγούντων. ἐλθὼν οὖν εἰς τὸ μαντεῖον, περὶ μὲν ὧν ἤρετο, οὐδὲν ἤκουσεν. προστάττει δὲ αὐτῷ, ᾧ τινι πρώτῳ ἐξιὼν συντύχῃ ἀκολουθεῖν· καὶ τὰ λοιπὰ ὡσαύτως.

Ἐδιδάχθη ἐπὶ ἄρχοντος Ἀντιπάτρου, ἀνταγωνιζομένου αὐτῷ, Νικοχάρους μὲν Λάκωσιν, Ἀριστομένους δὲ Ἀδμήτῳ, Νικοφῶντος δὲ Ἀδώνιδι, Ἀλκαίου δὲ Πασιφάῃ. τελευταίαν δὲ διδάξας τὴν κωμῳδίαν ταύτην ἐπὶ τῷ ἰδίῳ ὀνόματι, καὶ τὸν υἱὸν αὐτοῦ συστῆσαι Ἀραρότα δι' αὐτῆς τοῖς θεαταῖς βουλόμενος, τὰ ὑπόλοιπα δύο δι' ἐκείνου καθῆκε, Κώκαλον καὶ Αἰολοσίκωνα.

Ἰστέον δὲ ὅτι τὰ τοῦ δράματος πρόσωπα πεπλασμένα εἰσὶ παρὰ τοῦ ποιητοῦ, Χρεμύλος γὰρ ἀπὸ τοῦ χρέους καὶ τοῦ αἱμύλλω τὸ ἀπατῶ εἴρηται, ὁ ἀπατῶν δηλαδὴ τοὺς χρεοφειλέτας διὰ πενίαν. καὶ τὸ Καρίων ἐξελληνιζόμενον τὸν δοῦλον δηλοῖ. Κᾶρες γὰρ οἱ δοῦλοι. ὅθεν καὶ παροιμία ἐν Καρὸς αἴσῃ, ἤτοι ἐν δούλου τάξει. καὶ τὸ Βλεψίδημος δὲ ἤτοι πτωχὸς ὁ βλέπων ἀεί ποτε εἰς τὸν δῆμον.

Εἴσθεσις τοῦ δράματος ἰαμβικοὶ τρίμετροι ἀκατάληκτοι, ὧν τέλος τί γὰρ αὖ τις πρὸς σὲ τἀληθῆ λέγῃ.

ΑΡΙΣΤΟΦΑΝΟΥΣ ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΟΥ

ὑπόθεσις δι' ἰάμβων.

Μαντεύεται δίκαιος ὤν τις καὶ πένης,
Εἰ μεταβαλὼν, πλουτεῖν τυχεῖν δυνήσεται.
Ἔχρησεν ὁ θεὸς, συνακολουθεῖν ᾧπερ ἂν
Ἀνδρὶ προστύχῃ. Πλοῦτος δ' ὁπταίεται τυφλός.
Γνοὺς δ' αὐτὸν, ἤγαγεν οἴκαδ'· ἄλλους δημότας
Καλέσας μεταχεῖν. εἶθ' ὑγιάσαι τὰς κόρας
Ἔσπευδον. εἰς Ἀσκληπιοῦ δ' ἀπήγαγον.
Ἄφνω πενία διεκώλυσεν.
Ὅμως ἀναβλέψαντος αὐτοῦ, τῶν κακῶν
Οὐδεὶς ἐπλούτει· τῶν δ' ἀγαθῶν ἦν τἀγαθά.

ΤΑ ΤΟΥ ΔΡΑΜΑΤΟΣ πρόσωπα.	PERSONAE DRAMATIS.
Καρίων οἰκέτης.	Carion ſeruus.
Χρεμύλος δεσπότης.	Chremylus dominus.
Πλοῦτος.	Plutus.
Χορὸς ἀγροίκων.	Chorus ruſticorum.
Βλεψίδημος.	Blepſidemus.
Πενία.	Paupertas.
Γυνὴ Χρεμύλου.	Mulier Chremyli.
Δίκαιος ἀνήρ.	Iuſtus vir.
Ἕτερος ἀνὴρ ἄδικος.	Alter iniuſtus vir.
Συκοφάντης.	Sycophanta.
Γραῦς ἡ φίλη τοῦ μειρακίου.	Anus.
Νεανίας.	Iuuenis.
Ἑρμῆς.	Mercurius.
Ἱερεὺς Διός.	Sacerdos Iouis.

TYPOGRAPHVS LECTORI.

QVID à nobis in hac editione ſit præſtitum, Lector beneuole, te lectio ipſa docebit: huc tantum adiicere viſum eſt eorum auctorum nomina, quorum acceſſerũt ad vetera ſcholia, commentarij: & quorum ex Doctiſſimorum virorum iudicio interpretationem ſequuti ſumus. Ac primùm quidem Odoardi Biſeti Carlæi perpetua ſunt in vndecim Comœdias ſcholia, diligentia tamen & labore Clariſſimi doctiſsimíque viri D. Æmylij Franciſci Porti Cretenſis filij, ex illius autographo exſcripta & in ordinem digeſta.

Acceſſerunt Caroli Gerardi in Plutum: Q. Septimij Florentini Chriſtiani in Veſpas, Pacem, & Lyſiſtratam: Bourdini in Cereris ſacra operantes commentarij.

Interpretationem porrò ſequuti ſumus Nicodemi Friſchlini, in Plutum, Nubes, Ranas, Equites, & Acharnenſès. Quinti Septimij Florentis Chriſtiani in Veſpas, Pacem & Lyſiſtratam.

Andreæ Diui Iuſtinopolitani in Aues, Concionantes, Cereris ſacra operantes.

Notas porro quaſdam, quarum in ſcholiis aliquando fit mentio, quibus vel Actus, vel Strophæ vel Parabaſes vel Epirrhemata diſtinguuntur; aut vox aliqua notatur impropria, quales ſunt x. >. & ſimiles, non adhibuimus, quòd in hac editione ſatis diligenter vel Actus vel Strophæ diſtinguãtur. Tu igitur noſtris ſtudiis faue, & laboribus vtere, fruere. Vale.

ΑΡΙΣΤΟΦΑΝΟΥΣ

ΠΛΟΥΤΟΣ.

ΔΡΑΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΠΡΩΤΟΥ Σκηνὴ ἡ πρώτη.

Τρίμετροι Ιαμβικοί. B

ΚΑΡΙΩΝ, ΧΡΕΜΥΛΟΣ.

ΩΣ ἀργαλέον πρᾶγμ' ἐστὶν, ὦ Ζεῦ καὶ Θεοί,
Δοῦλον γενέσθαι παραφρονοῦντος δεσπότου.
Ην γὰρ τὰ βέλτισθ' ὁ θεράπων λέξας τύχῃ,
Δόξῃ δὲ μὴ δρᾶν ταῦτα τῷ κεκτημένῳ·
Μετέχειν ἀνάγκη τὸν θεράποντα τῶν κακῶν. C
Τοῦ σώματος γὰρ οὐκ ἐᾷ τὸν κύριον 5

ARISTOPHANIS

PLVTVS.

ACTVS PRIMI SCENA PRIMA.

Senarij Iambici.

CARIO, CHREMYLVS.

PRoh Iupiter & Dij, quàm dura eſt prouincia,
Si quis hero deſipienti ſeruus ſeruiat.
Nam ſi optima quæq; ſeruus ſuaſerit:
Secus autem hero ſint viſa: ibi neceſſe famulum
Fieri malorum participem cum hero ſuo.
Nam ita inique comparatum eſt, vt ſors inuida
Ius corporis, non illi, qui ipſum poſſidet,

Σχόλια Παλαιά.

ΩΣ ἀργαλέον.] ὁ θεράπων δυσφορεῖ τοῦ δεσπότου ἑπομένου τυφλῷ ἀνδρί. τὸ δὲ ὡς, πέπληκται ἡ διάνοια ἐκ τοῦ θαυμαστοῦ καὶ σχετλιασμοῦ· τὸ γὰρ ὡς ἐπίρρημα, ἐπαμφοτερίζει. ἡ ἐνταῦθα εἴληπται, ἐπιτάσεως δηλωτικόν. ἀπαυδᾷ δὲ οὐ διὰ τὴν μάχην, ἀλλὰ διὰ τὸ ἐπαχθὲς τῶν δεσποτῶν. τὸ δὲ ἀργαλέον, χαλεπὸν, D δύσκολον, δυσχερές. εἴρηται δὲ παρὰ τὸ ἄλγος. ἀλγαλέον. καὶ κατὰ τροπὴν τοῦ λ εἰς ρ. ὡς ποδαλγία ποδαργία. ἢ ἔργον παρὰ τοῖς παλαιοῖς, τὸ δυσχερές. ἐκ τούτου παράγωγον ἀργαλέον. ὡς ἀπὸ τοῦ ἔπω ἀπύω.

GERARDVS. Ως ἀργαλέον πρᾶγμα.] Quàm moleſta res eſt. Ab ἄλγος ἀργαλέος deducitur, τοῦ λ, εἰς τὸ ρ, Attica τροπῇ mutato: quomodo illis ποδαργία, pro ποδαλγία, effertur.

Σχόλια. Ω Ζεῦ.] τὸν Δία παρέλαβε κατ' ἐξοχὴν τῶν ἄλλων θεῶν, ὡς τὸ Ζεὺς δ' ἐπεὶ οὖν Τρῶάς τε καὶ Ἕκτορα νηυσὶ πέλασσεν. καὶ ἀεὶ γὰρ τὸν Ἕκτορα ὀνομάζων, κατ' ἐξοχὴν παρείληφε. E

GERARDVS. Ω Ζεῦ. Iouem κατ' ἐξοχὴν, à reliquis Diis ſeparat, quòd non modò Deus ſit, ſed Deorum omnium longè maximus. Tale eſt illud Homericum Τρῶάς τε καὶ Ἕκτορα νηυσὶ πέλασσε. Troianos & Hectorem nauibus admouit.

Σχόλια. Δοῦλον γενέσθαι.] χαλεποῦ ὄντος φύσει τοῦ δουλεύειν, χαλεπώτερον γίνεται, ἐὰν καὶ ἀνοήτῳ τις δεσπότῃ ὑπουργῇ. Παραφρονοῦντος] ἤγουν μαινομένου, μὴ εἰδότος τί δεῖ ποιεῖν, ἤτοι ἀνοηταίνοντος καὶ μωροῦ, παρὰ τὸ εἰκὸς F φρονοῦντος. ἡ γὰρ παρὰ, ἐνταῦθα τὴν ἔξω σχέσιν δηλοῖ.

GERARDVS. Παραφρονοῦντος, Omnis ſeruitus ſuapte natura odioſa eſt, ea verò demũ eſt odioſiſſima, qua qui ſapit cõpellitur ſeruire inſipiẽti. βέλτισθ' βέλτιστα. Poſt apoſtrophẽ articulus ὁ aſpiratus præcedentem tenuem τ in aſpiratam θ, mutauit.

Σχόλια. Λέξας τύχῃ.] περιφραστικῶς, ἀντὶ τοῦ λέξῃ. Μὴ δρᾶν ταῦτα.] οἱ γράφοντες ταῦτα, οὐ καλῶς γράφουσιν. εὕρηται γὰρ ἐν πολλοῖς τῶν παλαιῶν ἀντιγράφων τὸ τοῦτο. καὶ ἔστι κρεῖττον ἐκείνου. G

GERARDVS. λέξας τύχῃ. Ad verbum ſonant, dicens fuerit: periphraſis eſt, pro λέξῃ, dixerit. Eſt τύχῃ indefinitũ 2. ſubiunctiui, quod dat τυγχάνω, verbum anorme. Eiuſdem modi & tẽporis eſt δόξῃ à δοκέω, quod ſub voce actiua paſſiuè ſignificat. Δρᾶν.] δράω verbum eſt ad facta & dicta commune. Hic de verbis dici, & ſignificare λέγειν, id eſt, dicere, verba illa, λέξας τύχῃ apertè innuũt.

BISETVS. Τῷ κεκτημένῳ] τῷ αὐτοῦ κυρίῳ, ὃς αὐτὸν ἐώνηται, καὶ κέκτηται. ὡς αὐτὸν ὠνήσατο, καὶ ἐκτήσατο.

GERARDVS. Κεκτημένῳ. Non ſignificat κεκτημένος qui poſſidetur, vt dictio præ ſe fert, ſed qui poſſidet, ὁ κτησάμενος dominus. Scitum hoc ſatis, paſſiuas voces Atticis ſubinde actiuè vſurpari. τῶν κακῶν. Articuli ea eſt natura, vt de rebus certis, & de quibus facta prius mentio fuerit, dicatur. Hic cum generaliter, & ſub incerto de malis & incommodis agatur quę ſeruis contingunt à dominis, meritò τῶν hic abũdarit. Non diſſimili forma nuper dixit τὰ βέλτισθ'. Hoc ait: Quemadmodum dominus meus demens cæcum ſequitur deridiculè, ita & me ſeruum inſano quodam modo cæcum ſequi oportet, & cum ridiculo domino me ſimul deridendum omnibus propinare.

Σχόλια. Μετέχειν ἀνάγκη.] πρὸς τὸ ποιητικόν. Ἥμισυ γάρ τ' ἀρετῆς ἀποαίνυται εὐρύοπα Ζεὺς ἀνέρος, εὖ τ' ἄν μιν κατὰ δούλιον ἦμαρ ἕλῃσι. τί γὰρ κακώτερον τοῦ τὰ ἐναντία ἑαυτῷ διαπράττεσθαί τινα, ἐν τῷ μὴ ποιεῖν ἃ βούλεται, καὶ δὲ τῆς τῶν ἄλλων ἀφροσύνης ἀνέχεσθαι. Τῶν κακῶν.] τῶν ἀφροσυνῶν ὧν ὁ δεσπότης ἔχει. ἤγουν τῶν πληγῶν, αἳ τοῖς ἀνοητοῦσι τοῖς δεσπόταις ὀφείλονται. εἰώθασι δὲ οἱ Ἀττικοὶ τὰ ἄρθρα πλεονάζειν. ὥσπερ οὖν ἐν τῷ, τὰ βέλτιστα περιττὸν ἦν ἀττικῶς τὸ ἄρθρον, οὕτω κἀνταῦθα τὸ τῶν. καὶ ἐν τοῖς ἑξῆς τὸ τὸ, ὡς ἐν τῷ τὸ ποῖον. τὸ δὲ ταῦτα τὸ δεύτερον, οὐκ ἔστιν ἀντὶ τοῦ ταύτῃ ὥς οἴονταί τινες. ἀλλ' ἀντὶ τοῦ ταῦτα πάλιν ἀττικῶς. Τοῦ σώματος γάρ.] ἀντὶ ἑαυτοῦ τὸν δοῦλον οὐκ ἐᾷ κρατεῖν· μάλιστα γὰρ κύριος τοῦ σώματος ἕκαστος αὐτὸς ἑαυτοῦ.

GERARDVS. Σώματος] pendet à κρατεῖν: ἐᾷ autem ſinit, permittit, eſt à themate ἐάω. Κύριον. Seruus quãlibet abiectus, ab ipſa natura liber eſt, habétq; corporis ſui dominium naturale. Quod autem per ſeruitutem alij homini ſubiiciatur, introductum hoc eſt de iure Gentium, quod iuri aduerſatur naturali. Propterea ſeruum vocat κύριον, id eſt dominum corporis: dominum autem ſerui ἐωνημένον, emptorem, qui ius in ſeruum precio ab homine redemit, non autem, vt ſeruus, gratis à natura accepit. Perfectum Atticum eſt ἐωνημένον ab ὠνέομαι ſub voce paſſiua actiuè, vt κεκτημένος, ſignificãs. Paſſiuũ fuerit hoc modo: ἀνδράποδον ἐκ Σικελίας ἐωνημένον, mancipiũ è Sicilia emptũ.

Κρατεῖν ὁ δαίμων, ἀλλὰ τὸν ἐωνημένον,
Καὶ ταῦτα μὲν δὴ, ταῦτα. τῷ δὲ Λοξίᾳ
Ὃς θεσπιῳδεῖ τρίποδος ἐκ χρυσηλάτου,

A *Sed ei, qui pretio eſt mercatus, conceſſerit.*
Atque hoc ita, vt dixi, me Caſtor ſeſe habet.
De Apolline autem, qui ex tripode ſuo aureo
Ambigua ſolet reſponſa dare quarentibus,

Σχόλια. Κρατεῖν, ἐξουσιάζειν.

Bisetvs. Ὁ δαίμων.] ἡ τύχη. adde Οὐ μέντοι ἡ φύσις, ἀλλ' ὁ τῶν ἐθνῶν νόμος, καὶ ἡ τύχη τοὺς ἀνθρώπους τοῖς ἀνθρώποις δούλους ποιεῖ. καὶ γὰρ, ὥς φησιν Ἁρμενόπουλος, ἐν τῷ τῆς δουλείας ὅρῳ, Δουλεία ἐστὶν ἐθνικοῦ νόμου διατύπωσις, ἐξ ἧς τις ὑποβάλλεται τῇ ἑτέρου δεσποτείᾳ, ὑπεναντίον τοῦ φυσικοῦ νόμου. ἡ γὰρ φύσις ἐλευθέρους πάντας προήγαγεν. ἡ δὲ τῶν πολεμίων ἐπίνοια τὴν δουλείαν ἐφεῦρεν. ὁ γὰρ τῶν πολέμων νόμος κτῆμα τῶν κρατούντων τοὺς νενικημένους εἶναι θέλει.

Gerardvvs. Ὁ δαίμων.] Apud Græcos δαίμων, τύχη, εἱμαρμένη, ſic ἐπαμφοτερίζουσι, id eſt, modò in bonã, modò in malã partẽ accipiuntur, vt apud Latinos Fortuna, fatũ, genius; vtro autẽ modo accipiẽda ſint, vel ex cõpoſitione cognoſcas, εὐδαίμων, ἀγαθοδαίμων genius bonus, bona fortuna. Cõtrà κακοδαίμων, δυσδαίμων, geni' malus, aduerſa fortuna. vel ex orationis argumento colligas, vt hîc: nõ dubiũ enim quin δαίμων, fortunã notet iniquã, quæ pro ſuo arbitrio, nõ autẽ Carionis merito, Carionẽ cordatũ hominẽ imprudenti Chremylo ſubieciſſe videatur. Adiecit poëta articulum ὁ, quo excellẽtia & maieſtas quædam ſignificatur, vt ſit ὁ δαίμων, fatũ illud ineuitabile, Fortuna illa quæ in rebus humanis bonorum & malorum author cenſetur, ne quis Carioni ſeruitutem exprobret, Diis imputandam & fatis, quibus impellentibus Carion in hoc vitæ genus incidit.

Σχόλια. Τὸν ἐωνημένον.] ἀντὶ τοῦ τὸν ὠνησάμενον ἀπὸ τοῦ ὠνοῦμαι. λέγουσι γὰρ διὰ τῆς αὐτῆς φωνῆς τὰς τοῦ ῥήματος κλίσεις. τοῦ δὲ ὀνόματος τὸ πληθυντικὸν οὐκ ἔστιν ὠνησάμενοι. διὸ μεταβαλόντες αὐτὸ ἐπὶ ἑτέραν φωνὴν πριάμενοι λέγουσιν Ἀττικοί. ἄλλως. διχῶς εὕρηται τὸ ἐώνημαι καὶ ἐπὶ τοῦ ἠγορακότος, καὶ ἐπὶ τοῦ ἠγορασμένου, καὶ ἐπὶ τοῦ μὲν ἠγορακότος ὡς ἐνταῦθα, ἐπὶ δὲ τοῦ ἠγορασμένου, ὡς παρὰ Σιμωνίῳ. ἡ γὰρ Λαῒς ἀνδράποδον ἦν Καρικὸν ἐκ Σικελίας ἐωνημένον. Καὶ ταῦτα μὲν δὴ ταῦτα.] καὶ ταῦτα μὲν δὴ τοῦτον ἔχει τὸν τρόπον. ἔστι δὲ τὸ σχῆμα ἀποθετικὸν τῆς πρώτης διανοίας.

Gerardvs. Καὶ ταῦτα μὲν δή.] voculæ hæ καὶ μὲν δὴ, ſignificãt, & certe quidem, ſi κατὰ λέξιν reddas. Atticus mos eſt multas particulas ornatus, non neceſſitatis gratia componere. Καὶ ταῦτα. ſ. ἐστὶ ταῦτα. Et hæc ſanè ſunt hæc, id eſt, prorſus qualia eſſe dixi. Confirmat Carion, quod hactenus muſſitauit, ſimul ad aliud pergit.

Σχόλια. Τῷ δὲ Λοξίᾳ.] Τῷ Ἀπόλλωνι. ἤτοι τῷ λοξὴν ἰὰν πέμποντι. λοξὰ γὰρ μαντεύεται ὁ θεός. ἢ τῷ λοξὴν πορείαν ποιουμένῳ. ὁ αὐτὸς γάρ ἐστι τῷ ἡλίῳ.

Gerardvs. Λοξίας.] Apollinis eſt eponymum, illi, vt nonnullis placet, propterea inditum, quòd Apollinis id eſt Solis via ſit λοξὴ, id eſt, obliqua. Nam ab oriente per meridiẽ fertur in occidentẽ via inflexa & curua. Sunt quibus videatur probabilius ideo λοξίαν appellari, quòd eius reſpõſa tortuoſa ferè eſſent, & obſcura. Quale illud fuit Lacedæmoniis datũ, fore ſcilicet vt argẽteo ararent vomere, ſi Pliſtonacta ſuũ regẽ ex alieno ſolo in ſuũ non reducerent. Significabat enim hoc verborũ inuolucro, inutilem agrorum cultum, frugum penuriam, & earum pretium intolerabile futurum: non ſecus quàm ſi in ipſa agricolatione argenteis vterẽtur inſtrumentis. Olim ſanè quod inuolutius & intellectu difficilius innuebant, de eo dicebant,
Ταυτὶ δ' ὅ, τι ἐστὶν, οὐδ' ἂν Ἀπόλλων μάθοι, id eſt,
Hæc quid ſibi velint, ne Apollo quidem intelligat.

B Σχόλια. Ὃς θεσπιῳδεῖ.] ἐναγωνίσατο τῇ φράσει. ἡ δὲ Πυθία ἐπὶ τρίποδος καθημένη χρησμῳδεῖ. καλεῖται δὲ τὸ μέρος ἐν ᾧ κάθηται, ὅλμος. ἄλλως, τρίποδι χρῆται ὁ Ἀπόλλων μαντευόμενος διὰ τοὺς τρεῖς καιροὺς τῶν πραγμάτων, ὡς τὸ, Ὃς ᾔδει τά τ' ἐόντα, τά τ' ἐσσόμενα, πρό τ' ἐόντα. τινὲς δὲ οὕτω φασὶ κτήσασθαι τὸν Ἀπόλλωνα τὸν τρίποδα. ἁλιεῖς ἐν Μιλήτῳ τινὲς μισθοῦ βόλον ἔρριπτον, ἵνα τὸ ἀναφερόμενον εἴη τοῦ ἀγοράσαντος τὸν βόλον. συμβέβηκε γοῦν ἀντὶ ἰχθύων τρίποδα χρυσοῦν περιλαβεῖν αὐτοὺς τῷ δικτύῳ. ἐφιλονείκουν οὖν περὶ αὐτοῦ, οἱ μὲν ἁλιεῖς C ὡς ἰχθῦς πεπράκασιν, οὐ τρίποδα. οἱ δ' ἀγοράσαντες ἔλεγον, ὡς πᾶν τὸ ἀνιὸν, καὶ πᾶν ὅτι τύχοι ὠνήσαντο. οὕτως οὖν αὐτῶν φιλονεικούντων, ἔδοξεν ἐρωτῆσαι τὸν Ἀπόλλωνα. ὁ δὲ ἀνεῖλεν αὐτοῖς ταῦτα. Ἔκγονε Μιλήτου τρίποδος πέρι Φοῖβον ἐρωτᾷς. Ὃς σοφίῃ πάντων πρῶτος, τούτῳ τρίποδα δός. προσήγαγον οὖν αὐτὸν τοῖς ἑπτὰ σοφοῖς. ἕκαστος δὲ τούτων παρῃτεῖτο σοφὸς εἶναι. διόπερ ἐγνώκασιν ὡς σοφωτέρῳ πάντων, ἀναθεῖναι αὐτὸν τῷ Ἀπόλλωνι. ὅθεν φασὶν ἐσχηκέναι αὐτὸν τὸν τρίποδα. ἡ δὲ λέξις ἐτυμολογεῖται ἢ παρὰ τὸ θεσπιῳδεῖν, ἢ παρὰ τὸ τὴν θεομάντιν ἐκεῖ τὰς D μαντείας ᾄδειν. χρυσοῦς δέ ἐστιν ὁ τρίπους, ὅτι τιμία ἡ ὕλη. καὶ οἱ ᾀδόμενοι χρησμοὶ τίμιοι. καὶ τὰ μὲν περὶ τοῦ Πυθίου τρίποδος διαφόρως ἱστορούμενα, ἐν τοῖς Πινδάρου ὕμνοις εὐκαίρως ἡμῖν διείληπται. ὃν δὲ τρόπον τὸ ἐν Δελφοῖς εὑρέθη μαντεῖον, Διόδωρος ἐν τῷ ἑκκαιδεκάτῳ τῶν ἱστοριῶν βιβλιοθήκης οὕτω πως φησίν. ὄντος γὰρ χάσματος ἐν τούτῳ τῷ τόπῳ καθ' ὃν ἦν τὸ ἄδυτον, καὶ περὶ τοῦτον νεμομένων αἰγῶν, διὰ τὸ μήπω κατοικεῖσθαι τοὺς Δελφοὺς, αἰεὶ τῷ χάσματι τὴν προσιοῦσαν καὶ προσβλέψασαν αὐτῷ σκιρτᾶν θαυμαστῶς, καὶ προΐεσθαι φωνὴν διάφορον. τὸν δὲ ποι- E μένα θαυμάσαι καὶ προσελθόντα τῷ χάσματι ταυτὸ παθεῖν ταῖς αἰξὶ, καὶ προλέγειν τὰ μέλλοντα. τῆς δὲ φήμης διαδοθείσης, πλείους ἀπαντᾶν ἐπὶ τοῦτον τὸν τόπον. καὶ τοὺς πλησιάζοντας ἐνθουσιάζειν. δι' ἃς αἰτίας νομισθῆναι τῆς γῆς εἶναι τὸ χρηστήριον. καὶ πολλῶν ἀφανιζομένων διὰ τὸν ἐνθουσιασμὸν, προφῆτιν μίαν καταστῆσαι. ταύτῃ δὲ κατασκευασθῆναι μηχανὴν, ἐφ' ἣν, ἀναβαίνουσαν ἀσφαλῶς μαντεύεσθαι, ἔχουσαν τρεῖς βάσεις, ἀφ' ὧν αὐτὴν τρίποδα κληθῆναι. θεσπιῳδεῖν δὲ τὸ ἀρχαῖον παρθένους λέγεται F διὰ τὸ ἁγνόν. ὕστερον δὲ, Ἐχεκράτη τῆς χρησμολογούσης ἐρασθῆναι διὰ τὸ κάλλος, καὶ συναρπάσαντα βιάσασθαι. διὸ νομοθετῆσαι τοὺς Δελφοὺς γυναῖκα πεντήκοντα ἐτῶν παρθενικῇ σκευῇ χρηστηριάζειν καθάπερ ὑπόμνημά τι τῆς παλαιᾶς προφήτιδος.

Gerardvs. Θεσπιῳδεῖ, θέσπια ᾄδει.] Res diuinas canit: oracula enim fermè omnia metro ædebãtur. Proditum eſt memoriæ Daphnen Tireſiæ filiam apud Delphos carmine vſqueadeo excellenti vaticinatã, vt Homerus ipſe multa ex illius carminibus G in ſuum poëma trãſtulerit. Τρίποδος.] Locus oraculorum ſpelũca erat profunda, obliquè ducta (vnde Apollinẽ λοξίαν dici poſſe crediderunt) de qua, efflante numine, aura mittebatur in ſupernũ os antri cui tripus imminebat. Erat tripus κρατὴρ μέγας τρεῖς βάσεις καὶ πόδας ἔχων, id eſt, vaſtus crater, & velut lebes tribus pedibus ſubnixus. In tripodem virgo Apollini ſacra conſcendebat: illinc, hauſta diuinationis ſpiritu, oracula ſciſcitantibus reſponſura. Virguncula ὅλμῳ, id eſt, ſedi vaticinantis idcirco præficiebatur, vt puritatis & innocentiæ ſymbolum eſſet. Cùm autẽ Echecrates Theſſalus Phœbadem, id eſt, Phœbi ſacerdotem formoſam rapuiſſet, violaſſétque, lege lata ex eo ſancitum eſt, vt holmo præeſſet tantùm quæ quinquagenaria eſſet, quoniam mulieribus id ætatis oblatum vitium facilè cælatur. Demoſthenes oraculorum vanitatem, ſimúlque ſacerdotum libidinem apertè coarguebat, cùm diceret Pythiam φιλιππίζειν, id eſt, cum Philippo facere: à Philippo corruptam eam ſignificans. Χρυσηλάτου,] compoſitum eſt hoc nomen à χρυσὸς & ἐλαύνω. ergo χρυσηλάτου, χρυσοῦ ἐληλασμένου, qui ex auro ducebatur & conficiebatur. Fuerunt Apollinis oracula non ſolùm præſtantiſſimorum artificum operibus celebratiſſima, ſed & conſtructis ingentibus theſauris, in quos ſacræ pecuniæ conferebantur, opulentiſſima. Illuc omnium gentium confluxus fiebat, illuc regum, principum & præpotentum dona mittebantur confertiſſima. Traditum eſt; cùm ex Camilli voto ad Apollinem munus eſſet mittendum, implendo autem voto Romæ non ſatis inueniretur auri, Romanas mulieres corporis ornamenta in hanc rem contuliſſe.

Μέμψιν δικαίαν μέμφομαι τούτῳ, ὅτι
Ἰατρὸς ὢν καὶ μάντις, ὥς φασι, σοφὸς,
Μελαγχολῶντ᾽ ἀπέπεμψέ μου τὸν δεσπότην·
Ὅστις ἀκολουθεῖ κατόπιν ἀνθρώπου τυφλοῦ,
Τοὐναντίον δρῶν, ἢ προσῆκ᾽ αὐτῷ ποιεῖν.
Οἱ γὰρ βλέποντες τοῖς τυφλοῖς ἡγούμεθα.
Οὗτος δ᾽ ἀκολουθεῖ, κἀμὲ προσβιάζεται.
Καὶ ταῦτ᾽ ἀποκρινομένου τὸ παράπαν, οὐδὲ γρύ.

Nõ iniuſtã hãc querimoniã habeo: quòd bonus
Cùm ſit medicus, & vates, vt dicunt, bonus:
Herum meum dimiſit à ſe ægerrimum,
Et atra bile percitum: veſtigia
Qui cæci hominis à tergo ſubſequitur videns:
Longéque ſecus facit, quàm facere eum decet.
Nam qui videmus, alios cæcos ducimus:
Hic, qui videt, cæcum ſequitur: ac me inſuper
Eòdem adigit: reſpondens interim ne gry quidẽ.

Gerardvs. μέμψιν μέμφομαι.] Attica eſt locutio, Queror querelã hanc iuſtã, id eſt, iuſtè Apollinem hoc nomine accuſo. ἰατρός. Apollinis tres ſunt præcipuæ virtutes, vaticinium, medicina & muſica. Poſtremam, vt ad rem ſuam nihil pertinentem, Carion tacet: reliquarum ſic meminit, vt Chremylo eas magis obfuiſſe ſentiat, quàm profuiſſe. Apollo enim Chremylum animi morbo non liberauit, quem vt inſanum ab ſe miſit. Quid enim ſtultius quàm cæcum ſubſequi? Vaticinium autem ita Chremylum turbauit, attonitúmque reddidit, vt Carioni cum ſubinde interpellanti ne gry quidem reſpondere poſſe videatur.

Σχόλια. Ὅτι ἰατρὸς ὢν καὶ μάντις.] τῶν δυοῖν ἀρετῶν τοῦ θεοῦ μέμνηται κατὰ τὸ παρόν. θεοπνευστίας τε καὶ τῆς κατὰ τὴν ἰατρικὴν ἐπιστήμης. εὐχερῶς δὲ ταύτην τὴν μνήμην ἐποιήσατο. ἰατρικῆς μὲν, ὅτι ἀνίατον ἔπεμψε τὸν δεσπότην, καὶ τὴν μὴ προσοῦσαν ἐνῆψε μελαγχολίαν. θεοπνευστίας δὲ διὰ τὸ προσεχὲς τῆς ἐκεῖθεν ἐξόδου. τριῶν δὲ οὐσῶν τεχνῶν ὧν μετέχει ὁ θεὸς, νῦν μέμνηται μαντείας καὶ ἰατρικῆς. παρῆκε δὲ τὴν μουσικὴν, ὡς ἐπὶ τοῦ παρόντος μὴ χρείαν αὐτῆς ἔχων. ἢ διὰ τοῦ σοφὸς, τὴν μουσικὴν αἰνίττεται. πρὸς τὸ χεῖρον οὖν διαβάλλει τὸν θεὸν, ὅτι τῶν ἄλλων ἰατρὸς ὢν οὐκ ἰάτρευσεν αὐτόν. ἐξέπεμψε δὲ πρὸς τούτῳ καὶ τῆς προσούσης αὐτῷ συνέσεώς τε καὶ σοφίας ἀπεστέρησεν ἐκταράξας διὰ τῆς μαντείας. τοῦτο οὖν ἐστι λέγειν, ὅτι διὰ τῶν ἑαυτοῦ ἀρετῶν μᾶλλον ἔβλαψε τὸν δεσπότην, ὅπερ ὠφέλησεν. καὶ διὰ μὲν τῆς μαντείας ἐτάραξεν. διὰ δὲ τῆς ἰατρικῆς, μελαγχολᾷν ἐποίησεν. διὰ δὲ τῆς σοφίας ἔξω τῆς φρονήσεως καὶ τὸ φρονεῖν αὐτὸν ἀφείλετο.

Gerardvs. ὥς φασι,] vt aiunt: hoc modo ferè loquuntur, qui aliquid non ſatis credunt.

Σχόλια. Μελαγχολῶντα.] χολᾶν παρὰ τοῖς Ἀττικοῖς τὸ μαίνεσθαι. παρὰ δὲ τοῖς κοινοῖς τὸ θυμοῦσθαι.

Gerardvs. Μελαγχολῶντα.] Melancholia ex humoribus coaleſcit frigidis & ſiccis: quæ aliquando in tantam euadit intemperiem, vt homines ea affecti, prorſum conſternentur, atque à rationali abeãt ſẽſu. Quoniã itaque qui atra bile abũdãt, proximi ſunt inſaniæ, hinc fit vt μελαγχολᾶν pro inſanire accipiatur. Κατόπιν] à tergo, ponè, ὄπισθεν. ſic veſtigiis cæci hærẽs, vt appareat ſine cæco progredi nõ poſſe. Alioqui cæcũ procul ſequi poterat, vt eius ductu nõ vteretur. Τοὐναντίον] τὸ ἐναντίον, cõtrariũ, cõtrà quàm eũ deceat. Προσῆκ᾽] pro προσῆκε, quod pro προσήκει ſæpe accipitur.

Σχόλια. Οἱ γὰρ βλέποντες.] τὸ σύνηθες ἐστὶ μανικὸν κατηγορεῖ τοῦ δεσπότου, ὅτι τὸ παράπαν ἐναντίον. ἡγεῖσθαι γὰρ προσήκει, οὐχ ἕπεσθαι τυφλῷ. Ἡγούμεθα.] ἡγοῦμαι τὸ προοδοποιῶ πρὸς δοτικὴν ἀποδιδόμενον δοκεῖ κατὰ τὴν σύνταξιν ἐλλειπῶς ἔχειν. εἰ γὰρ κατὰ τὸ πλῆρες λεχθείη, γενικῇ ἂν καὶ αὐτὸ συνταχθείη. οἷον, ἡγοῦμαί σοι τῆς ὁδοῦ. Κἀμὲ προσβιάζεται.] ἤγουν σὺν τῷ ἀκολουθεῖν αὐτὸν τῷ τυφλῷ, κἀμὲ τοῦτο ποιεῖν ἀναγκάζει.

Gerardvs. Κἀμὲ] καὶ ἐμὲ προσβιάζεται ſcil. ἀκολουθεῖν τῷ τυφλῷ, & ita, μετέχειν κακῶν. Καὶ ταῦτα] idq; facit, & me ſequi cõpellit: vel ταῦτα pluraliter effert pro ſingulari τοῦτο. Et omnino reſpõdet mihi hoc Quaſi dicturus videtur aliquid, quod reſponderit Chremylꝰ, ſed facetè & Comicè παρ᾽ ὑπόνοιαν, ſubdit οὐδὲ γρὺ, quæ verba ludũt aliquid certi expectãtẽ. Ἀποκρινομένου] Vndenã hic genitiuus? Reſpicit ne ἀνθρώπου τυφλοῦ? Hoc nõ patitur orationis ductus, & ſenſus: potiùs ad Chremylũ refert. At cùm dictũ ſit, οὗτος δ᾽ ἀκολουθεῖ κἀμὲ προσβιάζεται, ſyntaxis exigit, vt ἀποκρινόμενος dicatur. Erit itaque Genitiuus abſolutus loco nominatiui poſitus. Τὸ παράπαν. Aduerbiũ eſt ex articulo, præpoſitione & nomine cõſtitutũ. παντελῶς. Οὐδὲ γρὺ, vnguiũ ſordes γρὺ vocãt. Ita vocatur & Atticorũ numiſma minutiſſimũ. Denique ſuilla vox eſt, qualẽ ædũt, qui pleno ſermone grauãtur reſpõdere. Quomodocũque accipias, ſignificat quod eſt minimũ. eſtq; οὐδὲ γρὺ ἀποκρίνεσθαι, ne tantillum quidem reſpondere.

Σχόλια. Οὐδὲ γρύ.] βραχύ ἐστι δὲ ὄνυχος ῥύπος. τινὲς δὲ παρὰ τὸν γρυλλισμὸν, τουτέστι τὴν φωνὴν τῶν χοίρων. ἢ εἶδος μικροῦ νομίσματος. γρὺ γὰρ τὸ μικρὸν καὶ βραχύτατον. ὅθεν καὶ γρύτη, τὰ λεπτὰ σκεύη, καὶ γρυτοπώλας, ὅπερ οὐχ εὕρηται παρὰ τοῖς παλαιοῖς. ἀλλ᾽ ἀντὶ τούτου, ῥωποπώλης ἐστὶ γρυτάρης. κέχρηται δὲ τῇ λέξει, ἐπιτείνων τὸ στεγανὸν τῆς ἀποκρίσεως ἀπὸ τοῦ πρὸς τὰς ὄνυχας ῥύπου. ὡς μικρὸς καὶ εὐτελὴς [illegible]. ὅταν δὲ θέλωμεν ἐκφαυλίσαι τινὰ, φαμὲν οὐδὲ γρὺ φθέγγεται, ἀντὶ τοῦ, οὐδὲ τὸ τυχόν. οὐδὲ γὰρ ἔχει τινὰ σύστασιν ὁ τοῦ ὄνυχος ῥύπος πλὴν ὅσον ἀπὸ τῆς θέας μόνον δοκεῖ τι.

Ἐγὼ μὲν οὖν οὐκ ἔσθ' ὅπως σιγήσομαι,
Ἢν μὴ φράσῃς, ὅτι τῷδ' ἀκολουθοῦμέν ποτε,
Ὦ δέσποτ'. ἀλλά σοι παρέξω πράγματα.
Οὐ γάρ με τυπτήσεις, στέφανον ἔχοντά γε.
Χρ. Μὰ Δί' ἀλλ' ἀφελὼν τὸν στέφανον ἢν λυπῇς τί με,
Ἵνα μᾶλλον ἀλγῇς. Καρ. Λῆρος. οὐ γὰρ παύσομαι
Πρὶν ἂν φράσῃς μοι, τίς ποτ' ἐστὶν οὑτοσί.
Εὔνους γὰρ ὤν σοι πυνθάνομαι πάνυ σφόδρα.
Χρ. Ἀλλ' οὐ σε κρύψω. τῶν ἐμῶν γὰρ οἰκετῶν
Πιστότατον ἡγοῦμαί σε καὶ κλεπτίστατον.

A *Quare non eſt, vt ſileam nunc diutiùs:*
Niſi tu mihi dixeris here, quid tandem fiet,
Quòd hunc ſequimur. Aliàs moleſtus ero tibi.
Neque enim me verberabis, qui ſertum gero.
CH. *Non per Iouem. ſed ſi moleſtus ſis mihi*
In aliqua re, ego detracto ſerto, te flagris
Mulcabo, vt peius etiã habeas. CA. *Nugas agis.*
B *Nam ego prius non ceſſabo, quàm tu dixeris*
Hic quis fiet. Quia enim fidelis ſum tibi,
Ideò tam ſollicitè, quæ ſunt in rem tuam,
Inquiro. CH. *Agedum, iam non celabo te amplius.*
Nam ex omnibus ſeruis te, vt fideliſſimum
Mihi, ſic & furaciſſimum credo omnium.

Gerardvs. Ἐγώ. Carion hactenus mutiuit, nunc incaluit, déque Chremylo quiſnam ſit cæcus extorquere ſerio contendit. οὐκ ἔσθ' ὅπως. Hic ὅπως pro ὡς ponitur: ὡς autem idem eſt quod ὅτι, vt ſit quaſi οὐκ ἔστιν ὅτι. Attica periphraſis pro οὐδαμῶς, nullo modo, omnino non. Affine huic eſt quod Latini dicunt, nõ eſt quòd fleas, cũ ſimilibus.

Biseti emendatio: Ὅπως σιγήσομαι] τὸ ὅπως μεταληπτικῶς, ἀντὶ τοῦ ὅτι. ἔστι μὲν γὰρ τὸ ὅπως ἀντὶ τοῦ ὡς. τὸ δὲ ὡς ἀντὶ τοῦ ὅτι, ἀντὶ τοῦ οὐδαμῶς σιωπήσω, κατὰ περίφρασιν ἀττικήν. Πράγματα) τὰς ὀχλήσεις φησὶν ἐκ μεταφορᾶς τῶν πολυκτημόνων ἀνθρώπων, ὡς ὄχλον διὰ τούτων ἐχόντων. τὸ δὲ ῥῆμα παρ' ὑπόνοιαν.

Gerardvs. Ποτὶ cum ὅτι quod eſt διότι, quamobrẽ tandẽ. ποτὶ vrget, magnũque loquẽtis indicat affectũ. Πράγματα, moleſtiã. Hoc ſignificato Latini etiam negotium vſurpant: negotiũ faceſſere, moleſtiam ingerere. Sumptum à negotiatoribus, qui multis & grauibus implicati negotiis & curis, perpetuò diſtrahuntur.

Σχόλια. Οὐ γάρ με τυπτήσεις] ἔθος τὸν εἰς θεοὺς ἀπιόντα στεφανοῦσθαι, καὶ ἀνεύθυνον εἶναι. πρὸς τὸ ἔθος οὖν ἀνακομιζόμενοι ἐκ τοῦ μαντείου ἐστεφανηφόρουν. ἄλλως. ἡ στεφανηφορία τοῖς εἰς θεὸν ἀπιοῦσι δούλοις τε καὶ ἐλευθέροις ἰσοτίμως ἐδίδοτο, οὐδὲν πλεονέκτημα τοῖς τιμιωτέροις ἐλευθέροις δωρουμένη. οὐδὲ μὴν δούλοις ὀνειδίζουσα τὸ τῆς τύχης ὑποδεές. ἔπαιξε δὲ ἅμα χαριέντως καὶ δυσωπικῶς ὁ Καρίων. ὡς στέφανον ἔχων παρρησιάζεται καὶ τοῦτό φησι. τὸ δὲ τυπτήσεις, ἀττικόν ἐστιν ἀπὸ τοῦ τυπτέω ἀχρήστου θέματος.

Gerardvs. Τυπτήσεις. Attici de barytonis verbis contracta formant. τύπτω τυπτέω. Ergo τυπτήσεις pro τύψεις. στέφανον. Mos fuit priſcus, vt qui Apollinem conſulerent coronati incederent. Illa autem στεφανηφορία tantam ſeruis concedebat impunitatem, vt à cæde & verberibus eorum, atque adeò ab atrocibus conuiciis dominos abſtinere oporteret. Hinc illa Carionis παρρησία, οὐ γάρ με τυπτήσεις. γε, ſaltem: reſtringit hoc verbulo, quod alioqui ſeruo impunè dicendum non erat. Μὰ Δία. ſupple, τύψω στέφανον ἔχοντα. Quod autem ſubdit, ἀλλ' ἀφελὼν &c. παρὰ προσδοκίαν apponitur. ἀλλὰ. ſ. τύψω. τι. ſ. κατά, in aliquo vel dicto, vel facto. μᾶλλον. Seruus vim domini ſemper animo fert iniquo: at multo iniquiore ferre ſolet, ſi tum coërcetur, cùm quodam iure propoſitam ſibi putat impunitatem.

Σχόλια. Λῆρος, οὐ γὰρ παύσομαι.] ὁ μὲν ἐμφανῶς τὸ λῆρος πρὸς τὸν δεσπότην εἶπεν ἀντὶ τοῦ περιττολογία,
C νοήσεις εἰ δὲ εἰς τὸ οὐ γὰρ παύσομαι πρὶν ἂν φράσῃς μοι, εἰς ἐπίτασιν αὐτὸ εἶπεν. τὸ δὲ λῆρος καθ' ἑαυτό, οὕτως εἴποις. λῆρος καὶ φλύαρος εἶ, ταῦτα λέγων. τινὲς δέ φασιν ἐσχηματισμένως εἰρῆσθαι, ἀντὶ τοῦ λῆρος, ἢ σκωμματικός.

Gerardvs. Λῆρος. ſ. ἐστί, nugæ, verbũ nõ eſt conuiciatorium, περιττολογίαν & inania verba monſtrat: friuolæ ſunt, inquit, ac nullius momenti iſtæ minæ, ego improbitate & pertinacia te vincã. οὑτοσὶ pro οὗτος Atticũ. γὰρ ὤν, propterea quòd enim bono ſum in te animo, diutius ineptire te non ſu-
D ſtineo, proinde rogo te hoc πάνυ σφόδρα etiã atque etiam. Duæ voces idem ſignificãtes ἐκ παραλλήλου componuntur, vt ex geminatis verbis beneuolentiæ & amoris ὑπερβολὴ domino probetur. Aduerbia hæc duo per ſuperlatiuum aduerbium reddas, vehementiſſimè, cupidiſſimè.

Σχόλια. Πάνυ σφόδρα.] ὅτι σύνηθες ἀττικοῖς παράλληλα τιθέναι τὰ ἰσοδυναμοῦντα, δηλοῦται δὲ ἕν τι ἐξ ἀμφοτέρων. οὕτως ἔχει καὶ τό, τυχὸν ἴσως. ἄλλως. εἶπεν
E ἀμφότερα καὶ τὸ πάνυ καὶ τὸ σφόδρα δηλῶν τὴν ὑπερβολὴν τῆς εὐνοίας. τὸ δὲ πυνθάνομαι, τὸ ἐρωτῶ καὶ τὸ ἀκούω. ὧν τὸ μὲν πρὸς γενικὴν συντάσσεται, τὸ δὲ ἀκούω πρὸς ἀπαρέμφατον ἢ πρὸς αἰτιατικήν.

Gerardvs. Ἀλλά. hoc aduerbio vtimur, quãdo nos victos, aut certè nos aliquid de noſtro iure velle remittere ſignificam', ita ferè ſonat, Agè viciſti.

Σχόλ. Κλεπτίστατον.] τὸ σχῆμα παρ' ὑπόνοιαν. ἀντὶ τοῦ εἰπεῖν εὐνούστατον, παίζων κωμικῶς ἅμα καὶ χαριεντιζόμενος διὰ τὸ τῆς κωμῳδίας μεθοδιαστικόν. ἅμα δὲ καὶ τὸν οἰκέτην
F ποιεῖ ἀποδοχῆς τε τυγχάνοντα, καὶ χλεύης ἐκ τοῦ δεσπότου. τὴν γὰρ ἐλπίδα, συμφώνως τῷ πρώτῳ λεχθήσεσθαι τὸ δεύτερον, ἢ ἀντὶ τοῦ κερδαλέον καὶ συνετόν. Ὅμηρος, Κλέπτε νόῳ. ἀντὶ τοῦ παραλογίζου. εἰώθαμεν δὲ καὶ ἐν τῇ κοινῇ συνηθείᾳ κλέπτην τὸν φρόνιμον λέγειν. ἢ μυστηριακώτατον. τὰ γὰρ μυστήρια κρυφίως γίνονται. ἄλλως. δέον οὕτως εἰπεῖν πιστότατον ἡγοῦμαί σε καὶ εὐνούστατον, ὁ δὲ παρ' ὑπόνοιαν κλεπτίστατον εἶπεν. ἀεὶ γὰρ οἱ δοῦλοι λάθρα τὰ τῶν δεσποτῶν ὑφαιροῦνται.

Gerardvs. Κλεπτίστατον. Hoc admodũ fa-
G cetè dictũ. Cariõ cùm dixiſſet ſe intimũ eſſe Chremyli amicũ, ſperauit vt poſt πιστότατον Chremylus diceret, καὶ εὐνούστατον, beneuolẽtiſſimũ: ſed παρ' ὑπόνοιαν ſubiunxit καὶ κλεπτίστατον, ſummũ furẽ vel maximũ impoſtorem. κλέπτω enim quãdoque eſt παραλογίζομαι, illudo, decipio. Porrò quãquã κλέπτης nõnũquã idẽ eſt quod φρόνιμος, id eſt, prudẽs & tacitus, quiq; nõ quibuslibet ſua cõſilia prodit,

ſi hoc loco etiā ita accipias, iocus tamen ex ambiguo ſalibus nō carebit comicis. Θεοσεβὴς,] τοὺς θεοὺς σεβόμενος, cui religio, & Deorū cultus curæ cū primis erat. Δίκαιος] q ex legū præſcripto ſic inter homines verſabar, vt nemo ortā ſibi ex me iniuriam conqueri poſſet. Ergo θεοσεβὴς & δίκαιος, diuini iuris atque humani cultor, & ſedulus obſeruator.

Ἐγὼ θεοσεβὴς καὶ δίκαιος ὢν ἀνήρ,
Κακῶς ἔπραττον καὶ πένης ἦν. Καρ. Οἶδά τοι.
Χρ. Ἕτεροι δ' ἐπλούτουν, ἱερόσυλοι, ῥήτορες,
Καὶ συκοφάνται, καὶ πονηροί. Καρ. Πείθομαι.
Χρ. Ἐπερησόμενος οὖν ᾠχόμην ὡς τὸν θεόν·
Τὸν ἐμὸν μὲν αὐτοῦ τοῦ ταλαιπώρου σχεδὸν

Ego cùm vir eſſem iuſtus, integer & pius:
Hactenus in egeſtate, & ſumma penuria,
Ætatem egi, inopem ac miſerā. CA. *Iſthuc ſcio.*
CH. *Alij verò nequā homines, ſcelerati, improbi,*
Sacrilegi, ſycophantæ, rabulæ, interim
Diteſcebant. CA. *Iſthuc credo facillimè.*
CH. *Interrogaturus igitur, adiui hunc Deum,*
Vt, qui putabam vitæ ærumnoſæ propè

Σχόλια. Καὶ δίκαιος ὢν ἀνήρ.] ἐπεὶ τοῦ θεοσεβοῦς τὸ δίκαιον ἐστι, γνώρισμα γὰρ αὐτοῦ τοῦτο. ὁ γὰρ θεοσεβὴς ἃ τῷ θεῷ ἐστὶ φίλα ταῦτα πράττει.

GERARDVS. Κακῶς.] pro loco aduerbium hoc mutat ſignificatum. Scortator & leno viuunt κακῶς, id eſt libidinoſè & impurè: auarus viuit κακῶς, ſordidè & præparcè: miles loco cedit κακῶς, ignauè: Chremylus inops agebat, id eſt, viuebat κακῶς, exiliter, minimè lautè. Πένης.] ſine fraude vix ingentes parantur opes: ferè per fas & nefas congeruntur. Propterea Plato rectè ſcripſit: Οὐκ εἰσὶν οἱ παμπλούσιοι ἀγαθοί· Admodum diuites boni non ſunt. Οἶδα] noui, & magno meo malo expertus ſum, quàm tenuiter ageres, nam mihi apud te eſuriendum ſæpe fuit. τοι,] vel explet, vel confirmat, vt pro δὴ accipiatur.

Σχόλια. Ἱερόσυλοι. ῥήτορες.] Τινὲς οὐ στίζουσιν εἰς τὸ ἱερόσυλοι. καὶ ῥήτορες γὰρ ὡς φαῦλοι διεβάλλοντο· διὸ εἶπεν ἱερόσυλοι ῥήτορες. Καὶ συκοφάνται.] λοιμοῦ γενομένου ἐν τῇ Ἀττικῇ ὅτι λάθρα τὰς συκᾶς τὰς ἀφιερωμένας τοῖς θεοῖς ἐκαρποῦντο, μετὰ δὲ ταῦτα εὐθηνίας γενομένης, κατηγόρουν τούτων τινὲς, καὶ ἐκεῖθεν συκοφάνται λέγονται. ἄλλως. ἀπείρητο Ἀθήνησι μὴ ἐξάγειν ἐντεῦθεν ἀλλοσέ που σῦκα· βουλομένων οὖν τινῶν ἐξεισάγειν, ἱστάμενοι ἐν ταῖς τῶν πυλῶν ἐξόδοις ἄνδρες πανοῦργοι, τὸ τούτων ἐξέλεγχον τέχνασμα, περὶ ὃ τὴν [illegible] ἐποίουν. ἐκαλοῦντο οὖν συκοφάνται, ὡς τὰ σῦκα φαίνοντες. ἐπεκράτησεν οὖν ἐξ ἐκείνου τοὔνομα πρὸς πάντας τοὺς πανούργους.

GERARDVS. Ἱερόσυλοι,] τῶν ἱερῶν συληταὶ, rerum ſacrarum compilatores, & deprædatores, qui ne à ſacris quidem manus abſtinent, ſed illis abutuntur, in quæſtum, voluptates, & faſtum conuertentes. Ῥήτορες.] Cùm pleriſque aliis vrbibus, tum verò Athenis ſui quondam fuerunt rhetores, qui dicendo populum admonerent eorum quæ ex vſu reipubl. putarent, quales fuere Ariſtides, Nicias, Miltiades, Pericles & aliquot alij viri probi, in quos Ariſtophanes non inuehitur, ſed in eos qui ſuum commodum curantes, publicum negligentes, populo plauſibilia magis quàm vtilia ſuadebant. Eos Demoſthenes, ῥήτωρ ipſe, perſtringit his verbis, ὧν οἱ μὲν ἐκ πτωχῶν πλούσιοι γεγόνασιν· οἱ δὲ ἐξ ἀδόξων ἔντιμοι· ἔνιοι δὲ τὰς ἰδίας οἰκίας τῶν δημοσίων οἰκοδομημάτων σεμνοτέρας εἰσὶ κατεσκευασμένοι· ὅσῳ δὲ τὰ τῆς πόλεως ἐλάττω γέγονε, τοσούτῳ τὰ τούτων ηὔξηται, id eſt; Quorum nonnulli ex mendicis diuites, alij ex obſcuris & ignobilibus euaſerunt præclari. Sunt & qui ſibi ædes publicis quibuslibet auguſtiores extruxerunt. Quanto autem reſpubl. facta eſt deterior, tanto horum bona facta ſunt auctiora. Συκοφάνται.] vt glans primus cibus fuit Arcadum, ita ficus cenſetur fuiſſe Athenienſium. In agro Attico cùm ficus in pretio eſſent, lege lata, pœna conſtituta eſt iis, qui ficus exportarent, præmium autem iis qui exportatores obſeruarent, & deferrent. Hi ioco populari συκοφάνται dicti ἀπὸ τοῦ σῦκα φαίνεσθαι, id eſt ex eo quòd ficus proderent. Tranſiit poſteà hoc conuicium ad calumniatores, & eos qui de quamuis puſilla re litem mouerent, & ex aliorum dictis & factis quæſtum aucuparentur. Πονηροί.] Enumeratis aliquot maleficorum hominum ſpeciebus, iam de illis in genere loquens, ſubdit, καὶ πονηροί. Et vt ſemel, inquit, dicam, alij quouis modo flagitioſi.

Σχόλια. Ἐπερησόμενος οὖν.] ἐπερωτήσων τὸν Ἀπόλλωνα. ὡς τὸν θεὸν δὲ, πρὸς τὸν θεόν. τὸ δὲ ἑξῆς ᾠχόμην οὖν πρὸς τὸν θεὸν, ἐπερησόμενος, καὶ ἐρωτήσων, νομίζων τὸν βίον μὲν ἐμοῦ αὐτοῦ τοῦ ταλαιπώρου σχεδὸν ἄντικρυς ἐκτετοξεῦσθαι καὶ κενοῦσθαι. πευσόμενος δὲ καὶ ἐρωτήσων εἰ χρὴ μεταβαλόντα τοὺς τρόπους τὸν υἱὸν, ὃς μόνος μοι τυγχάνει.

GERARDVS. Ἐπερησόμενος,] ab ἐπερέομαι, interrogo. ὡς pro πρὸς Atticè ponitur. Animaduerte ad σύγχυσιν, & verborum confuſionem quæ in his verſibus eſt. eam ſic expedias: οὖν itaque, quoniam ſcilicet videbam probitati miſeriam, improbitati verò iunctam eſſe felicitatem; ᾠχόμην ὡς τὸν θεὸν, ἐπερησόμενος, eum interrogaturus. ibam autem non propter me, quoniam ἤδη νομίζων βίον τὸν ἐμὸν αὐτοῦ τοῦ ταλαιπώρου σχεδὸν ἐκτετοξεῦσθαι. πευσόμενος δὲ, repete ᾠχόμην, ibam verò ſciſcitaturus, εἰ χρὴ τὸν υἱὸν (ὃς τυγχάνει ὢν μοι μόνος) μεταβαλόντα τοὺς τρόπους εἶναι πανοῦργον, &c.

Σχόλια. Τὸν ἐμὸν μὲν αὐτοῦ.] ἀντὶ, τοῦ ἐμοῦ αὐτοῦ ἀττικῶς. Τοῦ ταλαιπώρου.] τοῦ τλητικοῦ ἢ τετληκότος. ταλαίπωρος δὲ παρὰ τὸ τλῆναι τὸν πῶρον ὅ ἐστι πένθος. ὅτι δὲ πῶρος πένθος ἐστὶ, καὶ Ἀντίμαχός φησι. Πῶρός τοι ἀλόχοισι καὶ οἷς τεκέεσσιν ἕκαστος.

GERARDVS. Ἐμὸν μὲν αὐτοῦ.] Conſtructio Atticorum ad verbum ſonat, vitam meam ipſius luctuoſi. Communis eſſet βίον ἐμοῦ αὐτοῦ, vitam meam ipſius calamitoſi, quæ latinis auribus non eſt vſquequaque inaudita, etiam ſi hæc nonnullis magis probetur, vitam meam qui ſum miſer. Omnium receptiſſima hęc eſt, vitam meam curis & laboribus confectam.

Ἤδη νομίζων ἐκτετοξεῦσθαι βίον.
Τὸν δ' υἱόν, ὅσπερ ὢν μόνος μοι τυγχάνει,
Πευσόμενος εἰ χρὴ μεταβαλόντα τοὺς τρόπους,
Εἶναι πανοῦργον, ἄδικον, ὑγιὲς μηδὲ ἕν.
Ὡς τῷ βίῳ τοῦτ' αὐτὸ νομίσας ξυμφέρειν.
Καρ. Τί δῆθ' ὁ Φοῖβος ἔλακεν ἐκ τῶν στεμμάτων;
Χρ. Πεύσει. σαφῶς γὰρ ὁ θεὸς εἶπέ μοι τοδί.
Ὅτῳ ξυναντήσαιμι πρῶτον ἐξιών,
Ἐκέλευσε τούτου μὴ μεθίεσθαί μ' ἔτι.
Πείθειν δ' ἐμαυτῷ ξυνακολουθεῖν οἴκαδε.
Καρ. Καὶ τῷ ξυναντᾷς δῆτα πρώτῳ; Χρ. Τουτῳί.
Καρ. Εἶτ' οὐ ξυνίης τὴν ἐπίνοιαν τοῦ θεοῦ,
Φράζουσαν ὦ σκαιότατέ σοι σαφέστατα,

A *Exhauſtam à me eſſe partem longè maximam:*
Conſulerem eum de filio, quem habeo vnicum:
An illi expediat permutatis moribus,
Eſſe improbo, malè verſuto, ſani nihil:
Nam ad benè viuendũ hoc credebã apprimè vtile.
CA. *Quid ergo per coronas Phœbus garrijt?*
CH. *Id audies. apertè enim Deus mihi*
Hoc dixit, vt cuicunque primùm occurrerem,
B *Templo egreſſus: eum nullo deſererem loco:*
Animumq́; inducerem, domum vſque perſequi.
CA. *Et huic tu primum ergò occurriſti?* CH. *Huic ſcilicet.*
CA. *Quid, ſi tu homo ineptiſſime, mẽtẽ optimi Dei*
Non aſſecutus es? qui apertè hoc conſulit:

Σχόλια. Ἐκτετοξεῦσθαι,] τετελέσθαι, ἀνηλῶσθαι, ἐκ μεταφορᾶς τῶν τοξευόντων, ὅταν τὴν φαρέτραν κενώσωσιν.

GERARDVS. ἐκτετοξεῦσθαι viribus deſtitutam eſſe, & defectam. Metaphora eſt à ſagittariis ſumpta. Dum viget hominis ætas, hic magnos ambit honores, ille diuitiis inhiat totus: alius ſumma vi incomparabilem affectat eruditionem. At homo cùm ſenio fractum ſe agnoſcit, animum deſpondet, nec eſt cur illa magis perſequatur, quàm ſagittarius in aliquid dirigere arcum cogitet, vbi videt pharetram telis exhauſtam. Ὤν] hoc vnum eſt ex participiis, quæ in oratione Græca quandoque inueniuntur abundare. Πευσόμενος,] participium eſt à πυνθάνομαι. idipſum ſignificat quod ἐπερησόμενος, itaque κατ' ἐπανάληψιν repetitur.

Σχόλια. Εἶναι πανοῦργον, ἄδικον, μηδὲν ὑγιές.] ὁ γὰρ ἄδικος καὶ ἅρπαξ, οὐχ ὑγιαίνει τῇ ψυχῇ. ὡς νομίσας τοῦτο αὐτὸ συμφέρειν ἐν τῷ παρόντι βίῳ. ἔστι δὲ τὸ πευσόμενος κατ' ἐπανάληψιν. ἐπειδὴ ἐπερησόμενος προειπών, ἔθηκε διὰ μέσου τὸ υἱὸν μὲν, μέχρι τοῦ, βίον.

GERARDVS. Πανοῦργον.] Conflata eſt hæc vox à πᾶν & ἔργον, vt dicatur πανοῦργος qui nulla in re non ſit verſatus, cuiuſmodi qui eſt, quoniam aſtutus & vafer eſſe ſolet, fit hinc vt pro fallaci & fraudulẽto accipiatur. Ὑγιὲς μηδὲ ἕν,] nihil ſani: ita vocãt Græci hominem qui deploratis ſit moribus & corruptiſſimis. Sanus, id eſt ſanæ mentis profectò non eſt, ſed egregiè inſanus, qui nullam neque boni, neque honeſti rationem habet, ſed qui probroſum vitæ inſtitutum, & vitiis ſubnixum, ad vitam traducẽdam putat idoneũ. Μηδὲ ἕν] per ἀνάλυσιν dictũ eſt, pro μηδέν. Quomodo οὐδὲ ἕν legas pro οὐδέν. Τοῦτ'] τοῦτο αὐτὸ hoc ipſũ, nẽpe ſceleſtũ eſſe: ξυμφέρειν, συμφέρειν, ξὺν, Atticum eſt pro σύν. Δῆθ',] δῆτα aduerbium cui παρακελεύσεως ineſt.

Σχόλια. Ἔλακεν ἐκ τῶν στεμμάτων.] τραγικώτερον ἀπεφήνατο προσδιασύρων ὥς φασιν Εὐριπίδην. ὁ δὲ νοῦς, τί ἐφθέγξατο ἐκ τῶν στεφάνων τῆς προφήτιδος. ἐστεφανηφόρει γὰρ ἡ Πυθία. ἐπεὶ οἱ τρίποδες δάφνῃ ἦσαν ἐστεμμένοι. τὸ δὲ ἐκ τῶν στεμμάτων, ἐπεὶ οἱ μαντευόμενοι, ἐγγράφῳ ἀνακοινώσει πρὸς τὸν θεὸν τὰς πεύσεις ἐποιοῦντο γράφοντες ἐν πυκτίῳ τὸ κατὰ προαίρεσιν αὐτοῖς κείμενον. στεφάνῳ τε ἀμφιστάντες αὐτῷ, τῇ μαντιπόλῳ ἐχειροτόνουν. ὁ δὲ ἐντυχὼν σύμφωνον τὴν ἀπόκρισιν τοῖς προτεινομένοις ἐποιεῖτο. οἱ δὲ ὅτι ἐν μέσῳ τῶν στεφάνων καθημένη ἐλέγετο ἡ Πυθία. ἢ ὅτι στεφάνην ἔστεπτο ὁ τρίπους ἐφ' οὗ καθῆστο ἡ Πυθία. καὶ ἀνεχρᾶ. ἔλακεν ἀστεῖον διὰ τριπόδων ἱερτίμων. ἄλλως. στέφανοι ἀπὸ τοῦ τρίποδος ἔκειντο, οὓς ἡ Πυθία ἐν τῇ κεφαλῇ φοροῦσα ἐμαντεύετο. ἦν δὲ ἡ Πυθία γυνή τις, ὥς φασιν, ἐπικαθημένη τῷ τρίποδι τοῦ Ἀπόλλωνος καὶ διαιροῦσα τὰ σκέλη πονηρὸν κάτωθεν ἀναδιδόμενον πνεῦμα διὰ τῶν γεννητικῶν ὑπεδέχετο μορίων. καὶ οὕτω μανίας πληρουμένη, καὶ τὰς τρίχας λύουσα, καὶ ἀφρὸν ἐκ τοῦ στόματος ἀποπέμπουσα, καὶ τἆλλα πάντα ποιοῦσα ὅσα οἱ μαινόμενοι ποιεῖν εἰώθασιν, τὰ τῆς μαντείας, ἢ μᾶλλον μανίας, ἐφθέγγετο ῥήματα. ἢ καὶ δαίμων τις ἦν οὕτω καλούμενος Πύθων ἀφ' οὗ ἡ Πύθια παρωνομάζετο. ἢ καὶ αὐτὸς ὁ Ἀπόλλων Πύθιος ὀνομαζόμενος, διὰ τὸ τοῖς πυνθανομένοις χρησμοὺς διδόναι περὶ ὧν ἂν βούλοιντο.

GERARDVS. ἐκ τῶν στεμμάτων, de coronis, id eſt, de tripode, nam & tripodis locus, & quæ reſpõſa dabat ſacerdos, laureis coronis inſignes erant.

Σχόλια. Πεύσει.] οἱ Ἀττικοὶ τὰ τῶν παθητικῶν χρόνων δεύτερα πρόσωπα, ἀεὶ διὰ διφθόγγου γράφουσιν, ὡς καὶ ἐνταῦθα καὶ ἐν τοῖς ἑξῆς εὑρήσεις. οὗτος γὰρ εἴπερ τις, τῇ ἀττικῇ διαλέκτῳ χρῆται. ἡ δὲ κοινὴ διάλεκτος μόνον, τὸ βούλει, καὶ ὄψει, καὶ οἴει, τὰ ἐνεργητικὰ μὴ ἐν χρήσει εὑροῦσα, τῇ ἀττικῇ ἑπομένη συνηθείᾳ, ἀεὶ διὰ διφθόγγου τὰ τρία ταῦτα ἐκφέρει. ἀπαγορευτικοῦ δὲ ἢ αἰτιολογικοῦ μορίου τεθέντος, οἱ ἀττικοὶ οὐχ οὕτω τὰ δεύτερα πρόσωπα ἐκφέρουσιν ὡς εἴρηται, ἀλλ' ὑποτακτικῶς.

GERARDVS. Πεύσει] πυνθάνομαι, futurum facit πεύσομαι, cuius ſecunda perſona eſt πεύσῃ & Atticè πεύσει. Τοδί,] hoc quod iã dicturus ſum. Eſt τοδὶ pro τόδε, quod ipſum eſt τοῦτο. ὅτῳ pro ᾧ, quod eſt, ᾧτινι, quomodo ὅτου pro οὗτινος. ξυναντήσαιμι, à ξὺν pro σὺν & ἀντάω occurro, congredior. Indefinitum eſt α, optatiui. πρῶτον aduerbiaſcit. ἐξιὼν participium ab ἔξειμι, exeo, ſimul atque egreſſus eſſem.

Σχόλια. Μὴ μεθίεσθαί μ' ἔτι.] τὸ μεθίημι ἐνεργητικῶς πρὸς αἰτιατικὴν συντάσσεται ὡς Συνέσιος. μεθῆκε τὸ μηδάλιον ἐκ τῶν χειρῶν. παθητικῶς δὲ πρὸς γενικὴν ὡς ἐνταῦθα.

GERARDVS. Μεθίεσθαι] μεθίεμαι verbum medium à μεθίημι, prætergredior, neglectui habeo. ἔτι poſtea quàm ſemel nactus eſſem. Arguunt hæc omnia Apollinem ſciuiſſe, Plutum omnibus deſpicatui futurum, ac colloquio etiam viſum iri indignum: propterea, inquit, iuſſit vt egomet mihi perſuaderem eum conſequi. Οἴκαδε.] εἰς τὸν οἶκον, Atticum aduerbium. καὶ τῷ pro καὶ τούτῳ hoc profertur contemptim, iſti tam vili & abiectitio homuncioni. ξυναντᾷς, præſens pro præterito ξυνήντησας. δῆτα, ſubſannationem notat, quaſi diceres, Si Diis placet. τουτῳὶ, pro τούτῳ, Datiuus Atticus. Sunt qui loco huius legant τῷγε δὴ, huic ſanè. Sed hoc leuius. εἶτ', εἶτα, aduerbium quod obiurganti cõuenit. Ξυνίεις] ξυνίημι, intelligo à σὺν & ἵημι cõpoſitum, facit imperfectum ξυνίην, ης. loco cuius vſitatius eſt imperfectum primitiui ξυνίεον, ξυνίεες, & contractè ξυνίουν, ξυνίεις, vel Atticè ει in ῃ mu- A tato ξυνίῃς. σκαιότατε. Quemadmodum homines ingenio prompto, paratóque conſilio, & ad res ſcitè gerendas idoneos, vocant δεξιοὺς dextros: ita ſtupidos & hebetes, animóque ruſticano vocant σκαιοὺς, id eſt ſiniſtros. Quod ab vſu manuum eſt deſumptum. Σαφέστατα manifeſtiſſima, & cognitu facillima, vel aduerbium eſto, clariſſimè, apertiſſimè.

Ἀσκεῖν τὸν υἱὸν τὸν ἐπιχώριον τρόπον;
Χρ. Τῷ τοῦτο κρίνεις; Καρ. Δηλονοτιὴ καὶ τυφλῷ
B Γνῶναι δοκεῖ τουθ'. ὡς σφόδρ' ἐστὶ συμφέρον
Τὸ μηδὲν ἀσκεῖν ὑγιὲς ἐν τῷ νῦν χρόνῳ.
Χρ. Οὐκ ἔσθ' ὅπως ὁ χρησμὸς εἰς τουτὶ ῥέπει.
Ἀλλ' εἰς ἕτερόν τι μεῖζον. ἢν δ' ἡμῖν φράσῃ,
Ὅς τίς ποτ' ἐστὶν οὑτοσί, καὶ τοῦ χάριν,
Καὶ τοῦ δεόμενος ἦλθε μετὰ νῷν ἐνθαδί,
Πυθοίμεθ' ἂν τὸν χρησμὸν ἡμῶν. ὅ, τι νοεῖ.
Καρ. Ἄγε δὴ σὺ, πότερον σαυτὸν ὅς τι, εἶ, φράσεις.
C Ἢ τἀπὶ τούτοις δρῶ. Χρ. Λέγειν χρὴ ταχὺ πάνυ.

Vt filium noſtratum moribus imbuas?
C H. *Vnde iſtud conijcis?* C A. *Hoc vel cæcus viderit,*
B *Quòd maximè conducat, hoc nunc tempore*
Nihil quicquam ſani quenquã hominẽ conarier.
C H. *At hoc mihi non fit veriſimile Cario,*
Quòd in iſtam partem propendeat oraculum:
Sed in aliud longè maius. Quòd ſi vir hic
Nobis aperiat, quiſnam ſit, cuius rei
Cauſa, aut qua re indigens, nobiſcũ huc venerit,
Fortè aſſequemur oraculum, quid innuat.
C C A. *Age tu, dic hoc primùm mihi, quinã vir ſies:*
Aut poſt minas ſic faciam. C H. *Dicto opus eſt citò.*

GERARDVS. Ἀσκεῖν, poſt φράζουσι. Quæ mens Apollinis tibi reuelata, iubet te ἀσκεῖν exercere.

Σχόλια. Τὸν ἐπιχώριον τρόπον.] κατὰ τὴν ἐπιχώριον πολιτείαν τῶν Ἀθηναίων. αἰνίττεται δὲ, τὸ τῆς πολιτείας ἰταμόν τε καὶ δυσκίνητον διδάσκειν.

GERARDVS. Ἐπιχώριον.] Si vereris, inquit, D ne ideo tuus filius olim diteſcat, quòd ingenio ſit manſuetiore, & moribus ſimplicioribus, vis ſcire quî diues euadat? fac, quantum in te eſt, vt moribus aſſueſcat vernaculis: nam noſtratibus moribus alibi nuſquam mores ſunt corruptiores, quare & ad opes parandas aptiores. Tuum autem filium noſtris moribus imbuendum, admonet Apollo, dum te ad hunc cæcum mittit, qui typum gerit noſtratium hominum: hi enim diuitiarum, dignitatum & honorum cupiditate nimia excæcati, vir- E tutibus relictis, in vitia feruntur præcipites. τῷ ſcilicet τρόπῳ, quo pacto. δηλονοτιὴ, vt pro ὅτι legimus quandoque ὁτιὴ, ita pro δηλονότι, hîc vides δηλονοτιή.

Σχόλια. Καὶ τυφλῷ.] ἤτοι πρὸς τὸν πλοῦτον αἰνιττόμενος, ἢ τὸν πηρὸν τῷ τῷ. νοῦς γὰρ ὁρᾷ. καὶ νοῦς ἀκούει. καὶ καθάπερ ὁ τυφλὸς τὴν πορείαν εὐθεῖαν οὐ ποιεῖται. πρὸς τὸ ὁμηρικὸν δέ. Καί κ' ἀλαός τοι ξεῖνε διακρίνειε τὸ σῆμα. τυφλῷ δὲ οὐχὶ ὀφθαλμοὺς ἀλλὰ τὴν καρδίαν, τουτέστιν ἀνοήτῳ. παροιμία δ' ἐστὶ, τυφλῷ δῆλα τὰ μαρ- F τύρια. τὸ δὲ ἑξῆς, ὅτι σφόδρα ἐστὶ τοῦτο συμφέρον, τὸ μηδὲν ὑγιὲς ἀσκεῖν. ἄλλως. παροιμία ἐστὶ τὸ τυφλῷ δῆλον ἐπὶ τῶν πάνυ σαφεστάτων λεγομένων, τὰ γὰρ τοῖς τυφλοῖς τοῖς βλέπουσι σαφέστατα σφόδρα. λέγει δὲ ὡς ὁ κελεύσας σε τυφλῷ ἀνδρὶ ἐπακολουθεῖν δῆλόν ἐστι ἐντεῦθεν καθίστησιν, ὡς καὶ τυφλὸς ἂν γνοίη τοῦτο, ὡς οἱ πάντες μετέρχονται, τοῦτο δεῖ καὶ τὸν σὸν υἱὸν μετελθεῖν. ἢ ὅτι ἐπειδὴ πάντες τὴν ἄδικον πολιτείαν μετέρχονται, εἶπέ σοι ὁ Ἀπόλλων, ὡς ᾧ ἂν ἐντύχοις πάντως τοιοῦτος ἔσται. καὶ ἀκολούθει αὐτῷ, ἤγουν τὴν αὐτὴν αὐτῷ καὶ σὺ με- G τέρχου ὁδόν.

GERARDVS. Καὶ τυφλῷ. Non de cæco Pluto hæc dicuntur, ſed reſpicit Ariſtophanes ad hyperbolen prouerbialem, qua vti ſolemus, dum dicimus cuipiam qui ingenio ſit obtuſiore, Hoc vel cæco appareat. In qua dicendi formula quod corporis eſt transfertur ad animum. Oculis enim externa tantùm videmus, mentis autem iudicio & ratione cognoſcimus quæ interna ſunt, & ſenſibus non obuia. Γνῶναι τοῦτο,] noſſe hoc, duo hæc verba loco nominatiui ponuntur ante verbum δοκεῖ. idem enim eſt γνῶναι τοῦτο quod γνῶσις τούτου, huiuſce rei cognitio perſpicua eſt etiam cæco, id eſt, bardo & ſtupido. τὸ τοῦτο, id quod ſequitur, nempe ἀσκεῖν, ſectari, & in eo verſari quod ſit μηδὲν ὑγιὲς, alienum à virtute & honeſto. ἐν τῷ νῦν. Articulus τῷ cum aduerbio νῦν, loco adiectiui ponuntur ἐν τῷ νῦν, id eſt, ἐν τῷ παρόντι. τουτὶ Atticè pro τοῦτο. in hunc ſenſum.

BISETVS. Οὐκ ἔσθ' ὅπως] ὁ χρησμὸς οὗτος τοῦτο οὐδαμῶς λέγειν, καὶ δηλοῦν θέλει.

Σχόλια. Ῥέπει.] φέρεται, ἀποβλέπει, ἐκ μεταφορᾶς τοῦ ζυγοῦ.

GERARDVS. Ῥέπει] vergit, inclinat. Metaphora ab æquilibrio. τοῦ χάριν, τοῦ δεόμενος· τοῦ pro τίνος accipe, & ante χάριν præpoſitionem κατὰ ſubintellige. δεόμενος, cuius rei indigus. Notatur hoc verbo Pluti miſeria & calamitas, quam ipſe de exteriore cultu præ ſe ferebat. μετὰ νῷν. Dualis numerus Atticis amicus: communis lingua μεθ' ἡμῶν dixiſſet. ἐνθαδὶ ἐνθάδε, vt τοδὶ pro τόδε, huc. πυθοίμεθα. Indefinitum β modi optatiui à themate πυνθάνομαι, cum ἂν iuncta hæc vox in modum tranſit potentialem.

Σχόλια. Τὸν χρησμὸν ἡμῶν ὅ, τι νοεῖ.] καὶ Πλάτων τῶν νόμων η. τὸν δὲ νόμον ἡμῶν ὅ, τι νοεῖ ἀεὶ τὰ τοιαῦτα οὐδὲν μὴ ἐξετάζειν δεῖ.

GERARDVS. Τὸν χρησμὸν.] ſcriptoribus Atticis placet hæc caſuum inuerſio. Poſteriori verbo dant caſum verbi prioris. Dialectus communis dixiſſet, πυθοίμεθ' ἂν ὅ, τι ὁ χρησμὸς νοεῖ. Vbi Attica ait πυθοίμεθ' ἂν τὸν χρησμὸν, ὅ, τι νοεῖ. Nõ diſcedit ab hoc genere, quod ſubeſt φράσον σαυτὸν ὅστις εἶ, pro φράσον ὅστις αὐτὸς εἶ.

Σχόλια. Ἢ τἀπὶ τούτοις.] τὰ ἐπὶ τῇ ἀπειλῇ. καὶ γὰρ ἡ σύνταξις ἄνω ἀπειλητική. λέγει οὖν βέλτιόν σοι ἐστὶν ἐξειπεῖν λόγῳ πεισθέντα ἢ βιασθέντα ἢ ὡς μὴ λέγοντός σου βίαιόν τι διαπράξομαι. ἄλλως. Ἢ τἀπὶ τούτοις] ἤγουν τὰ ἀκόλουθα τοῖς μὴ θέλουσιν ἑαυτοὺς ἐμφαίνειν. τὰ δὲ ἐπὶ, πληγαὶ καὶ τραύματα.

GERARDVS. τἀπὶ pro τὰ ἐπὶ, τὰ ea quæ ſunt, ἐπὶ τούτοις, poſt hæc. verba illa, ἄγε δὴ σὺ πρῶτον, &c. ἀπειλητικὰ ſunt, & minarum plena. Poſt minas autem & verba, verbera ſequi ſolent. Ergo hoc ait: Dices quod abs te petimus, aut verbis perſuaſus, aut verberib⁹ coactus. Δρῶ,] præſens eſt pro futuro δράσω. Quo tempore Pluto rem prodere neganti, paratius proponitur ſupplicium. Carion quo ægrius tulerat ſequi Plutum, eo nunc in eum prior manus iniicit violentiores.

Σχόλια. Λέγειν χρή.] τὸ λέγειν, ἐπὶ τοῦ προφορικοῦ λόγου λέγεται. καὶ ἀπὸ τούτου ἐπὶ τοῦ ὀνομάζειν καὶ ἐπὶ τοῦ φράζειν.

ΔΡΑΜΑΤΟΣ ΠΡΩΤΟΥ ΣΚΗΝΗ δευτέρα.

Τρίμετροι ἰαμβικοί.

ΠΛΟΥΤΟΣ, ΚΑΡΙΩΝ, ΧΡΕΜΥΛΟΣ.

Ἐγὼ μὲν οἰμώζειν λέγω σοι. Καρ. Μανθάνεις,
Ὅς φησιν εἶναι; Χρ. Σοὶ λέγει τοῦτ', οὐκ ἐμοί.
Σκαιῶς γὰρ αὐτοῦ καὶ χαλεπῶς ἐκπυνθάνει.
Ἀλλ' εἴ τι χαίρεις ἀνδρὸς εὐόρκου τρόποις,
Ἐμοὶ φράσον. Πλ. Κλάειν ἔγωγέ σοι λέγω.
Καρ. Δέχου τὸν ἄνδρα, καὶ τὸν ὄρνιν τοῦ θεοῦ.
Χρ. Οὔτοι μὰ τὴν Δήμητρα χαιρήσεις ἔτι.
Εἰ μὴ φράσεις γὰρ, ἀπό σ' ὀλῶ κακὸν κακῶς.
Πλ. Ὦ τᾶν ἀπαλλάχθητον ἀπ' ἐμοῦ. Χρ. Πώμαλα.

ACTVS PRIMI SCENA ſecunda.

Senarij Iambici.

PLVTVS, CARIO, CHREMYLVS.

Tibi ego dico, vt malè pereas. CA. *Audis here,*
Quem ſe eſſe dicat? CH. *Hoc tibi dicit, nõ mihi.*
Nam ruſticè & inhumaniter eum interrogas.
Age verò, ſi quid tibi candidi hominis placent
Mores: mihi dicito. PL. *Dico tibi, vt malè habeas*
CA. *Habe virũ tibi, habe hoc auguriũ Apollinis.*
CH. *Ita me Ceres amet: faxo ego ne gaudeas.*
Niſi enim dicas qui ſis, malè te perdam malum.
PL. *Abſcedite à me, obſecro viri.* CH. *Minimè omnium.*

GERARDVS. Οἰμώζειν.] A Carione illata eſt iniuria Pluto, vt qui prior dixerit minaciter, ἢ τἀπὶ τούτοις δρῶ. Deinde à Chremylo Carionis inſolentiæ aſſentienti, λέγειν χρὴ dixit, ταχὺ πάνυ. Plutus itaque illis pœnitudinem proponit, nam οἰμώζειν λέγω σοι ſignificat, prædico tibi fore vt hoc nomine lugeas: illatam mihi vim non impunè feres. ὅς φησιν. Attici iungunt nominatiuum infinitiuo, vbi communis lingua ponit accuſatiuũ, ſic, μανθάνεις ὅν τινά φησιν αὐτὸν εἶναι. Σοὶ λέγει. Cæcitas Pluti fecit, vt ambigeretur, veri malè ominaretur. Propterea imprecationẽ illius & minas vterque in alterũ reiicit. Αὐτοῦ.] genitiuus hic reſpicit præpoſitionem ἐκ, iunctam verbo πυνθάνει, vt ſit, πυνθάνει ἐξ αὐτοῦ, quæris ab eo quis ſit. Dixit autẽ ἐκπυνθάνει Atticè pro ἐκπυνθάνῃ, vt anteà πεύσει pro πεύσῃ. Ἀλλ'.] Demulcet Plutum ſi fortè blanditiis eliciat, quod minis extorquere non potuerunt. εἴ τι ſcilicet κατὰ antè τι, aliquo modo. Εὐόρκου] probè & fideliter iurantis, peierare qui nõ nouit. Quomodo vitia cohærent vitiis, ita virtutes virtutibus. Quare dum Chremylus vult ſe commendatum ab vna εὐορκίᾳ, id eſt à iuſto iureiurando, ſimul commendandum ſe à reliquis virtutibus ſentit. Pertinet huc quod legere eſt apud Athenienſes, Fidei Deæ templum fuiſſe conſtructum, eámque cum primis numinibus cultã illic fuiſſe. Quapropter quod veriſſimè dictum volebant ſignificare, Attica fide dictum: & virum minimè periurum, Atticam fidem: & probatiſſimum teſtẽ, Atticum teſtem dicebant, vt mirum iam non ſit, cur huius virtutis potiùs quàm aliarum meminerit.

Σχόλια. Δέχου τὸν ἄνδρα καὶ τὸν ὄρνιν.] τὴν κληδόνα, τὴν μαντείαν καὶ τὸ σύμβολον. οὕτως ὁ Ῥόδιος Ἀπολλώνιος. μὴ δ' ὄρνις ἀεικελίη πέλοιτο. κοινῶς γὰρ πᾶν σύμβολον ἀποτευκτικὸν ἢ προτρεπτικὸν, ὄρνιν καλοῦσιν. ὄρνεις, ἐπιφωνήσεις, πταρμὸς, καὶ τὰ ὅμοια, ὡς αὐτὸς ἐν Ὄρνισι δεδήλωκεν. ἄλλως. τὴν μαντείαν τοῦ Ἀπόλλωνος ὄρνιν λέγει. ἐπειδήπερ οἱ παλαιοὶ, οὐ μόνον διὰ τῶν ἄλλων, ἀλλὰ καὶ δι' ὀρνίθων ἐμαντεύοντο. καὶ ὅτι οἱ παλαιοὶ πᾶν τὸ ἐπὶ σημείῳ καὶ τεκμηρίῳ τινὶ παραλαμβανόμενον ὄρνιν ἐκάλουν ἀπὸ μεταφορᾶς καὶ τὸ μάντευμα καὶ τὸ σύμβολον.

GERARDVS. Δέχου] deridet Chremylũ, qui tanti fecerit cæcum, à quo minæ, & inauſpicata verba proficiſcantur in Chremylum ipſum. Habes, inquit, hoſpitem dignum qui beneuolè à te excipiatur. Ὄρνιν.] Priſcorũ ſuperſtitio credidit ex inſpectis auibus Deorum voluntatem ſciri poſſe. hinc auem pro augurio, omine & ſymbolo accipiunt: vis, ait, noſſe quid velit conſultus Apollo? te οἰμώζειν καὶ κλάειν, hic enim velut ales eius, hoc ipſum tibi apertè canit.

Σχόλια. Μὰ τὴν Δήμητρα. εἰκότως ταύτην εἰς ὅρκον λαμβάνει ὡς γεωργός. ἡ γὰρ Δημήτηρ τῆς γῆς ἔφορος.

GERARDVS. Δήμητρα. Ceres frugum & rei frumentariæ Dea, Græcis Δημήτηρ appellatur, quaſi ἡ γῆ μήτηρ. id eſt terra mater, quòd omnia nutriat. Chremylum cultorem terræ, per terram iurare nõ dedecet. Χαιρήσεις. nuper vſus eſt cõmuni verbo barytono τῷ χαίρω, Ἀλλ' εἴ τι χαίρεις. hîc vtitur Attico τῷ χαιρέω. Iracundè hoc dicit: Faciam vt tu qui plorare alios iubes, habeas & tu quòd ringaris ac doleas. Φράσεις ſcilicet σαυτὸν ὅς τις εἶ. Ἀπό σ' ὀλῶ, Tmeſis pro ἀπολῶ σε κακῶς.

Σχόλια. Ὦ τᾶν.] ὦ ἑταῖρε. ὅτι οὐ πρὸς ἕνα μόνον τὸ ὦ τᾶν, ἀλλὰ καὶ πρὸς δύο. καὶ Κρατῖνος ἄρα γε ὦ τᾶν ἐθελήσετε. ἄλλως ὦ τᾶν. ὦ φίλοι, πληθυντικῶς νοητέον. ἢ ἀντὶ τοῦ ὦ φίλε. ἵν' ᾖ τὸ μὲν ὦ φίλε, πρὸς μόνον τὸν Χρεμύλον. οὗτος γὰρ αὐτῷ ἠπείλει. τὸ δὲ ἀπαλλάχθητον, πρὸς ἀμφοτέρους. ἐπειδὴ καὶ ἄμφω τούτῳ ἐνώχλουν. ὃ καὶ κρεῖττον. εἰώθαμεν γὰρ ἐν τῇ κοινῇ συνηθείᾳ ἔστιν ὅτε τοὺς λόγους οὕτω ποιεῖσθαι.

GERARDVS. ὦ τᾶν.] ὦ της, ὦ τυ, vocatiuũ ſingularem & dualem facit ἔτα cui Atticè ν additur. Vnde fit ἔταν, & pro ὦ ἔταν ὦ τᾶν cõtractè dicitur, ô amici: vox hæc blandientibus ſeruit, propterea per quæſo, amabò, obſecro, vel ſimilia reddi poteſt. ἀπαλλαχθῆτον, Indef. α, imperatiui à themate ἀπαλλάττομαι, quod eſt ἀπέρχομαι.

Σχόλια. Πώμαλα] Οὐδαμῶς. ἔστι δὲ ἀττικόν. ἔστι γὰρ ἐπίρρημα ἀρνήσεως.

GERARDVS. Πώμαλα] Aduerbio hoc negandi Attici peculiariter vtuntur. Quomodo & pro τοῦτον τουτονὶ dicunt.

Καρ. Καὶ μὴν ὃ λέγω, βέλτιστόν ἐστι δέσποτα.
Ἀπολῶ τὸν ἄνθρωπον κάκιστα τουτονί.
Ἀναθεὶς γὰρ ἐπὶ κρημνόν τιν' αὐτὸν, κᾆτα λιπὼν
Ἄπειμ' ἵν' ἐκεῖθεν ἐκτραχηλισθῇ πεσών.
Χρ. Ἀλλ' αἶρε ταχέως. Πλ. Μηδαμῶς.
Καρ. Οὔκουν ἐρεῖς;
Πλ. Ἀλλ' ἢν πύθησθέ μ' ὅς τις εἴμ' εὖ οἶδ'
ὅτι
Κακόν τι μ' ἐργάσεσθε, κοὐκ ἀφήσετε.
Χρ. Νὴ τοὺς θεοὺς ἡμεῖς γ', ἐὰν βούλῃ γε σύ.
Πλ. Μέθεσθέ νυν μου πρῶτον. Χρ. Ἠνὶ με-
θίεμεν.
Πλ. Ἀκούετον δή. δεῖ γὰρ ὡς ἔοικ', ἐμὲ
Λέγειν, ἃ κρύπτειν ἦ παρεσκευασμένος.
Ἐγὼ γάρ εἰμι Πλοῦτος. Χρ. ὦ μιαρώτατε
Ἀνδρῶν ἁπάντων· εἶτ' ἐσίγας Πλοῦτος
ὤν;

CA. *Here, quod mihi factu nũc videtur optimũ,*
Id eloquar: hunc ego hominem perdam peßimè.
Nã in præcipitiũ aliquod eum ducam: atque ibi
Homine relicto, me ſubducam protinus,
Vt illinc delapſus, collum frangat miſer.
CH *Eia ocyus rape.* PL. *Nequaquã.* CH. *Loquere igitur.*
PL. *Atqui, ſi cognoueritis me, qui vir ſiem,*
Sat ſcio, aliquod mihi dabitis malum: neque
Dimittetis. CH. *Nos per Deos, ſi tu velis.*
PL. *Omittite ergo nunc primum.* CH. *Ecce omittimus.*
PL. *Aduertite nunc (nam quantũ video, res eò*
Rediit, vt cogar expromere, quæ ſtatueram
Celare vos) ego ſũ Plutus. CH. *Hominũ omniũ,*
Qui viuunt, ſordidißime, & fœdißime,
Tun' Plutũ eſſe nos celares? CA. *Túne ſis*

Σχόλια. Καὶ μὴν ὃ λέγω.] τινὲς ἐκ προσώπου αὐτὸ εἶναι λέγουσι τοῦ δούλου. ἀπὸ τοῦ πώμαλα. ἕως τοῦ ἐκτραχηλισθῇ.

GERARDVS. Ἀναθεὶς,] participium ab ἀνατίθημι, in edito loco ſtatuo. [illegible] accuſatiuo propter motum ſine quo in κρημνὸν perduci non potuit.

Σχόλια. Ἐπὶ κρημνόν τινα] οὕτω τὴν αἰτιατικὴν, ἀντὶ γενικῆς. καὶ ἀντὶ δοτικῆς, ἀττικοὶ λέγουσιν ὡς Θουκυδίδης. εἰ οὖν τι σε τούτων ἀρέσκει πέμπε ἄνδρα εἰς ἐν ἐπὶ θάλατταν. καὶ Σοφοκλῆς, οὐ γάρ μ' ἀρέσκει γλῶσσά σου τεθηγμένη. ἀντὶ τοῦ οὐ γάρ μοι. τὸ δὲ ἀναθεὶς ὡς ἐπὶ ἀψύχου. ἢ διὰ τὸ τυφλὸν αὐτὸν εἶναι.

GERARDVS. Κᾆτα] pro καὶ εἶτα. λιπὼν participium indefiniti β, à λείπω. ἄπειμι præſens pro futuro, quod vix vſus admittit.

Σχόλια. Ἐκτραχηλισθῇ.] τὸν τράχηλον κατακλασθῇ, ἐκσφονδυλισθῇ.

GERARDVS. Ἐκτραχηλισθῇ,] indefinitum α ſubiunctiui ab ἐκτραχηλίζομαι, quod eſt τὸν τράχηλον συγκλῶμαι, ceruicem & collum frango. Πεσὼν] participium à πίπτω anomi. Αἶρε] ſublimem rape. plus vehementiæ ineſt huic verbo, quàm τῷ ἄγε: maiórque mora eſſet, ſi Plutum agi, vel trahi oporteret, ideo iubet eum tolli & abſportari. πύθησθε. Indefinitum β, ſubiunctiui à πυνθάνομαι. μ' ὅστις εἰμὶ, pro ὅστις ἐγὼ εἰμὶ, ſi cognoueritis me qui ſim, pro, ſi cognoueritis qui ego ſim. Οἶδα,] medium perfectum ab εἴδομαι. κοὐκ] καὶ οὐκ. ἀφήσετε futurum ab ἀφίημι.

Σχόλια. Ἐὰν βούλῃ γε σύ.] τοῦτο διττῶς νοητέον νὴ τοὺς θεοὺς ἀφήσομέν σε ἂν βούλῃ γε σὺ εἰπεῖν ὅς τις εἶ. ἢ καὶ ἀφήσομεν ἐὰν βούλῃ σὺ μὴ εἰπεῖν ὅς τις εἶ

GERARDVS. Ἡμεῖς.] ſ. ἀφήσομεν. Quid eſt autem, ἐὰν βούλῃ; Si voles dicere qui ſis, An verò ſi vis vere abire à nobis ſinamus? Alterum pendet ab altero: ſi nolles dicere, videberis nolle abire, cùm certum ſit te non prius abiturum quàm dixeris qui ſis. Μέθεσθε,] μεθίημι medium verbum facit μεθίεμαι vnde fit indefinitum β μεθέμην, μέθου, hinc imperatiuum μέθου μεθέσθω, μέθεσθον μεθέσθων. μέθεσθε &c. πρῶτον antè quàm ordiar dicere. Ἠνὶ,] pro ἢν Attici proferunt ἠνί. Eſt aduerbium demonſtrandi, vnde apparet Latinorum aduerbium, en, deductum. μεθίεμεν. Indefinitum β medium. Iam dimiſimus te, vt liberius dicas. Ὡς ἔοικε] εἴκομαι verbum medium facit perfectum οἶκα, Atticè augmento geminato ἔοικα, vnde fluxit tertia hæc imperſonaliter accepta perſona.

Σχόλια. Ἦ παρεσκευασμένος.] τὸ ἦ ἀντὶ τοῦ ἤμην. οἱ γὰρ ἀττικοὶ τὸ ἦν καὶ ὑπῆρχον ἐγὼ ἦ φασιν οὕτως. ἀπὸ τοῦ εἰμὶ τὸ ὑπάρχω. γίνεται ὁ παρατατικὸς ἦν διὰ διφθόγγου καὶ διαλύσει ἰωνικῇ τῆς ει διφθόγγου εἰς ε καὶ α γίνεται ἔα. ὡς καὶ τὸ ᾔδειν ᾔδεα. καὶ τὸ τιθεῖσι τιθέασιν. ἡ χρῆσις δὲ παρ' Ὁμήρῳ ὡς τὸ οὐ γὰρ ἀμύμονες ἔα. εἶτα κρατοῦντες τὸ ε καὶ α εἰς η, ἦ φασιν. ὡς καὶ ἐνταῦθα καὶ ἐν τοῖς ἑξῆς εὑρήσεις.

GERARDVS. Ἦ παρεσκευασμένος] eram meditatus, ἦ pro ἦν. Ab εἰμὶ imperfectum fuit εἶν, Iones ν expuncto ει in ἔα verterunt, pòſt Attici ἔα in ἦ contraxerunt, qui & ipſi ν adiecto ἦν formarunt. παρεσκευασμένος ſub ſpecie paſſiua actiuè ſignificat. Ἐγὼ γάρ.] hoc γὰρ confirmationem dicti habet. Quoniam enim qui arcanum prodit coactus, ſtudet ſe cogentem ludificari, & mendacio eludere, ea de re Plutus vult hoc ſeriò ab ſe dici, nec vanus à Chremylo cenſeri μιαρώτατε. Chremylus audito nomine Pluti expalluit, quòd eum offenderit, cuius ope plurimùm indigeat. Crimẽ verò admiſſum ita diluere parat: Falſum eſſe ſe, externo Pluti habitu, contemptiore nimirum, quàm pro tanto numine. Propterea Deum eſſe adhuc diſſimulat, & quaſi viliſſimus quiſpiam ſit, vocat eum omniũ hominum fœdiſſimum. Subdit veri non eſſe ſimile, tantum Deum tacendo ita ſe hominibus tractandum committere voluiſſe.

Σχόλια. Ἀνδρῶν ἁπάντων.] περιφυλαττομένους ποιεῖται τὴν πρὸς τοὺς θεοὺς ὑπέρθεσιν. ἵνα μὴ θεῶν ὑπερτεθεὶς, κἀκείνους πάθῃ ὑποτάξῃ. ἢ ὅτι ἐν σχήματι ἀνδρὸς ἐφάνη ὁ Πλοῦτος. δοκεῖ δὲ ἐνδεὴς τοῦ πλούτου, ῥυπῶντα καὶ ταπεινὸν ὄντα τὸ σχῆμα. Εἶτ' ἐσίγας.] οἱ μὲν οὕτω τὴν σύνταξιν τεθείκασι, τὸ εἶτα ἀργὸν ὁρῶσι. καθὼς ἐν ταῖς ἀποδό- A σεσι τῶν μετοχῶν ποιεῖν εἰώθαμεν. ὦ μιαρώτατε ἀνδρῶν ἁπάντων ὢν Πλοῦτος, εἶτα ἐσίγας. οἱ δὲ τὸ εἶτα ἐν ἀρχῇ θέσεως, οὐκ ἀργὸν νοήσεως. εἰώθαμεν γὰρ ἐν τοῖς τῶν βαρυτέλος σχήμασιν ἐν ἀρχαῖς πολλάκις τιθέναι τὸ, εἶτα. οὕτως. εἶτα ὦ μιαρώτατε ἀνδρῶν ἁπάντων ὢν Πλοῦτος ἐσίγας;

Καρ. Σὺ Πλοῦτος, οὕτως ἀθλίως διακείμενος;
Ὦ Φοῖβ' Ἄπολλον, καὶ θεοὶ, καὶ δαίμονες,
Καὶ Ζεῦ. τί φής. ἐκεῖνος ὄντως εἶ σύ; Πλ. Ναί.
Χρ. Ἐκεῖνος αὐτός; Πλ. Αὐτότατος. Χρ. Πόθεν οὖν φράσον,
Αὐχμῶν βαδίζεις; Πλ. Ἐκ Πατροκλέους ἔρχομαι.
Ὃς οὐκ ἐλούσατ' ἐξ ὅτουπερ ἐγένετο.
Χρ. Τουτὶ δὲ τὸ κακὸν πῶς ἔπαθες, κάτειπέ μοι.
Πλ. Ὁ Ζεύς με ταῦτ' ἔδρασεν ἀνθρώποις φθονῶν.
Ἐγὼ γὰρ ὢν μειράκιον, ἠπείλησ' ὅτι
Ὡς τοὺς δικαίους καὶ σοφοὺς καὶ κοσμίους

Plutus, qui vſq; adeò nũc agrè & miſerè habeat?
O Phœbe Apollo, ô Dij indigetes, ô cœlites,
O Iuppiter, quid ais? an verè is es? PL. *Etiam.*
B CH. *Is ipſe?* PL. *Ipſiſsimus.* CH. *Sed vndénam cedò*
Tã ſqualidus huc prodis? PL. *E Patrocli domo,*
Qui nunquam lauit, ex quo ætatẽ inter homines
Agis. CH. *Dic mihi amábo, vnde iſthuc ſit tibi malum.*
PL. *His Iuppiter me multauit malis, ſua*
Bona inuidens hominibus: nã olim puer adhuc
C *Minatus fueram, quòd deſertis improbis,*
Iuſtos, modeſtos, eruditos & probos

GERARDVS. Σὺ πλοῦτος] Amor diuitiarũ, & odium paupertatis faciũt vt Carion neque planè affirmet, neque in totũ neget Plutũ eſſe. Cauſa cur à credendo poſſit auocari, hæc eſt, quòd ſit οὕτως ἀθλίως διακείμενος, id eſt tot modis malè affectus, cultu cõtemptibilis, totus ſitu & ſqualore obductus, & quod omnium eſt indigniſſimum, oculis orbus. ὦ φοῖβε. Hæc probant Carionem percupere, vt verè is Plutus ſit, qui in ſuas venit manus, gaudio itaque geſtiens, ad Deos exclamat, quos ſuæ lætitiæ teſtes facit, fautoréſque ſibi eſſe precatur. In primis Apollinem inuocat, qui Plutum Chremylo indicauit. Quare non ſimpliciter, ſed honorificè, & ſpecioſo titulo illi addito, vocat eũ φοῖβον, id eſt, clarum & lucis authorẽ. Καὶ θεοί.] Quicquid numinum eſt & Deorum generaliter citat: per verbum θεοὶ Deos accipe ſelectos, ſummos & præcipuos, cœleſtes ſemper habitos, & immortales, Deos maiorum gentium, vt vocant. Per δαίμονας verò Deos minorum gentium qui ex hominibus diuinos honores meruerunt, & in numerum Deorum allecti ſunt. Prioris generis fuerunt Iupiter, Apollo, Mars. Poſterioris, Hercules, Æſculapius, Caſtor cum ſimilibus. καὶ Ζεῦ. Honoris gratia ſeorſum meminit Iouis. Subit autẽ quod omnino fortaſſe non ſit pœnitendum, Carionem audito nomine Pluti metu exanimatum eſſe, expenſóque, quod in Plutum commiſerat, facinore, Deorum opem implorare, & ſummiſſa voce hæc dicere, ὦ φοῖβ' ἄπολλον, καὶ θεοὶ, καὶ δαίμονες, καὶ Ζεῦ. Confuſa ſanè hæc Deorum inuocatio timorẽ arguit, & animum conſternatum. Quod ſi eſt, τί φής quod ſequitur, eadem voce profertur qua illa præcedentia, Σὺ Πλοῦτος οὕτως ἀθλίως διακείμενος; habent hæc verba, τί φής, admirationem magis quàm interrogationem. ἐκεῖνος ille omnibus notus, apud omnes decantatiſſimus, nulli nõ notiſſimus. ὄντως omnino, non ſolùm nomine, ſed & numine atque poteſtate. Ναί.] Affirmatio Latinis etiam accepta, næ.

Σχόλια. Αὐτότατος.] ὁ αὐτότατος ἀνωνυμία σύγκειται κωμικῶς. τὰ γὰρ ἀόριστα τῶν πραγμάτων, εἰ ἐπιτέτατα, οὐκ ἡ ἀνωνυμία ἐπὶ ὕλας παραλαμβάνεται, καὶ τὸ ἐπίτασιν ὁ δεῖξαι εἰς τὰ ἄλλα μέρη. ἄλλως. ἐποίησεν αὐτότατος ὑπερθετικῶς εἰπών. ἵνα δείξῃ ὡς ἀληθῶς αὐτός ἐστιν. ὥσπερ καὶ τὸ μονώτατος. ἰστέον δὲ ὅτι τὸ μὲν μονώτατος εὕρηται ἐν τοῖς λογοποιοῖς. τὸ δὲ αὐτότατος οὔ.

GERARDVS. Αὐτότατος.] Superlatiuũ de pronomine effictum facetè, & comicè, quaſi diceret: Si vſquam vllus eſt Plutus, ego ille ſum. οὖν, itaD que, nota eſt certitudinis. Βαδίζεις.] Græcis & Latinis βαδίζω & venio ancipitem habent, id eſt progrediundi, vel redeundi, motum.

Σχόλια. Ἐκ Πατροκλέους ἔρχομαι.] ὡς ἐκείνου τὸν Λακωνικὸν βίον ζηλοῦντος Ἀθηναίων. πλούσιος μὲν, σφόδρα· ἄλλως δὲ, κακόβιός τις καὶ φιλοχρήματος, καὶ σκνιφὸς κωμῳδεῖται, ὡς ἐν Πελαργοῖς εὕρηται περὶ τούτου, ὅστις ἕνεκεν τῆς φειδωλίας οὐδένα προσίεσθαι ὢν φυλακῆς ἕνεκα τῶν χρημάτων καὶ γλίσχρου βίου.

GERARDVS. Πατροκλέους.] Patroclus vir E Athenienſis prædiues quidem, ſed auarus, oppidò quàm parcus & incultus. Quo nomine cum à ſuis increparetur, aiebat ſe Λακωνικὸν βίον ζηλοῦν. i. Lacedæmoniorum vitam imitari, quorũ frugalitas, & vitæ integritas, præ cæteris Græciæ partibus, tãta fuit, vt qui ſyncerè & incultè viuerent, Laconicè viuere dicerentur. Patrocli tenacitatem poëta inſectatur, dum ab eo Plutum aridum, pannoſum, & ſitu obductum venire fingit. Ἐλούσατο.] Lauit. Molles viri & luxu diffluentes lauacris, calidis præF ſertim, ſubinde ſe committebant, nitoris & elegãtiæ cauſa. Idem faciebant valetudinarij. & laboribus defatigati: refocillandis enim viribus balnea non parum conferunt. Ariſtophanes dum vult ſignificare congeneam, & innatam Patroclo fuiſſe auaritiam, ait eum balneo nõ eſſe vſum ex quo tẽpore natus eſt, quaſi verò etiam ipſi adhuc infanti ἀλουσία placuerit, & illuuies fœda. Ἐξότουπερ.] Solue, ἐξ ὅτου περ. ὅτου idem eſt quod οὗ, vt anteà vidimus ὅτῳ pro ᾧ. Περ vocula eſt expletiua. Ergo ἐξ G οὗ ſcilicet χρόνου. Τουτὶ, τό.] hoc malum, hanc cæcitatem, & miſerã vitæ conditionem. Ἔπαθες,] Indefinitum β, à πάσχω. πῶς ἔπαθες, quomodo paſſus es, quomodo contigit tibi. ταῦτ', his me affecit malis, hæc mihi mala inflixit.

Σχόλια. Φθονῶν.] φθόνος αἰτία τοῦ φιλοσόφους, ὃ ὑπ' ἀλ-

A ἐπ' ἀλλοτρίοις ἀγαθοῖς λύπη, ἤτοι ἡ ζηλοτυπία ὡς ἐνταῦθα, παρὰ δὲ τοῖς ῥήτορσιν ἡ μέμψις ὡς Εὐριπίδης. Ἀποκλείεσιν φθόνος γυναῖκας. Ἐγὼ γὰρ ὢν μειράκιον] τοῦτό φησιν ἵνα τὸ προπετὲς τῆς ῥήσεως ἐπὶ τὴν ἡλικίαν ἀνενέγκῃ καὶ ἐπὶ τὸ ἐξημμελημένον, καὶ δόξῃ συγγνώμην ἔχειν ἡ ἁμαρτία, ὅτι μειράκιον ὑπείλησι. Οὐ μὴν οὐκ ἔστιν ἁμάρτημα τὸ τοὺς μὲν φαύλους καταλείπειν ὁμολογοῦντας καταλαβεῖν δὲ τοὺς χρηστούς. πῶς οὖν νοούμενος ὁ Ζεὺς εἰς τὸ πρῶτον αἴτιον καὶ μᾶλλον βουλόμενος τοὺς ἀγαθοὺς εὖ πράττειν, ἐτύφλωσε τὸν Πλοῦτον εἰπόντα τοῦτο. λέγομεν οὖν ὅτι εἰ πάντως ἀγαθοῖς, καὶ τοῖς ἀρετὴν ἀσκοῦσι παρείB πετο τὸ πλουτεῖν, πάντες ἂν διὰ τὸ πλουτεῖν μετῄεσαν τὴν ἀρετήν. ὁ δὲ Ζεὺς βουλόμενος τοὺς ἀνθρώπους οὐ διά τι χρήσιμον καὶ ὑποφιλὲς τὴν ἀρετὴν μετιέναι, ἀλλὰ δι' αὐτὴν τὴν ἀρετήν. τοῖς ταύτην ἀσκοῦσι ἐπ' ἀποτυχίαν χρημάτων, ἐθ' ὅτι δίδωσιν ἐν τῷ βίῳ. ἵνα ἕκαστος ἐφίεται τῆς ἀρετῆς A δι' αὐτὴν τὴν ἀρετήν. οὐ μὴν διὰ τὸ ἐλπίζειν ὅτι πάντως διὰ τῆς ἀρετῆς εὐπορήσει χρημάτων.

Gerardvs. Μειράκιον.] Tuetur quantum poteſt ſuam innocentiam. Si quid, inſit, petulantius olim à me dictum eſt, vel incautius, dignum venia fuit. ignoſcendum enim ætatulæ imbecilliori. Peccaſſe autem me nõ puto, Iouem verò iniquius mecum egiſſe credo, vt qui nullo diſcrimine inter homines me agere velit, non etiam, vti exoptabam, ſolo bonorum hominum commerB cio frui. Ἠπείλησα, inſolentiùs dixi in inuidiã ſceleratorum, indoctorum, & ineptorum. ὡς τοὺς, πρὸς τούς. βαδιοίμην, βαδίζω, futurum habet commune βαδίσω, Atticum βαδιῶ, vnde eſt medium futurum βαδιοῦμαι, à quo fit optatiuum βαδιοίμην. Ὁ δὲ] ὁ articulus pro pronomine οὗτος.

Μόνους βαδιοίμην, ὁ δέ μ' ἐποίησε τυφλὸν,
Ἵνα μὴ διαγιγνώσκοιμι τούτων μηδένα.
Οὕτως ἐκεῖνος τοῖσι χρηστοῖσι φθονεῖ.
Χρ. Καὶ μὴν διὰ τοὺς χρηστούς γε τιμᾶται μόνους,
Καὶ τοὺς δικαίους. Πλ. Ὁμολογῶ σοι. Χρ. Φέ-
    ρε, τί οὖν
Εἰ πάλιν ἀναβλέψειας, ὥσπερ καὶ πρὸ τοῦ,
Φεύγοις ἂν ἤδη τοὺς πονηρούς; Πλ. Φήμ' ἐγώ.
Χρ. Ὡς τοὺς δικαίους δ' ἂν βαδίζοις; Πλ. Πά-
    νυ μὲν οὖν.
Πολλοῦ γὰρ αὐτοὺς οὐχ ἑώρακα χρόνου.
Χρ. Καὶ θαῦμά γ' οὐδέν. οὐδ' ἐγὼ γὰρ ὁ βλέπων. D
Πλ. Ἄφετόν με νῦν· ἴστον γὰρ ἤδη τἀπ' ἐμοῦ.

Adire ſolos vellem: ſed me Iuppiter
Occæcauit, vt horum dignoſcam neminem.
C *Adeò frugi hominibus hic Deus male inuidet.*
CH. *Atqui ille honorem accipit à iuſtis & bonis*
Solus. PL. *Fateor.* CH. *Age tu, ſi viſum priſti-*
    num
Recuperes, nunquid fugies iam deinceps malos?
PL. *Ita loquor.* CH. *Ad iuſtos diuertes?* PL. *Sci-*
Nã nuſquã ipſos iam longo vidi tẽpore. (*licet.*
CH. *Neq; id mirũ: quãdo ego oculatus eiuſmodi*
Haud vſquam video. PL. *Dimittite nunc me:*
D   *qua enim*
Scire ex me voluiſtis, ea tenetis omnia.

Σχόλια. Ὁ δὲ μ' ἐποίησε τυφλόν.] παρῴδηται ἐκ τῶν Ἡσιόδου, Κρύψαντες γὰρ ἔχουσι θεοὶ βίον ἀνθρώποισιν. ἢ ὅτι ἀνόσιος ὁ διὰ τῆς ἀρετῆς τοῦ πλούτου φόρτος τοῖς δικαίοις, οἱ χαυνοῦσθαι ἐκ πενίας.

Gerardvs. Ἐποίησε τυφλὸν,] ſine periphraſi vno verbo dicas ἐτύφλωσε. ἵνα μὴ, μὴ abundat, cum ſequatur altera negatio in μηδένα. οὕτως, vt ſuæ faueat cauſæ, indignum facinus Iouis repetẽs, E in impium ἐπιφώνημα erumpit. neque enim ideo Plutum excæcauit Iupiter, quòd bonis inuideret, ſed hoc conſilio vult virtutem propter ſe amari, non ob aliud. Iam ſi illi demum diuites euaderẽt, qui ſtudioſi eſſent, & virtutem colerent, pleroſque videres qui ideo virtutem amplecterentur, quòd per eam diteſcerent. Quare virtutem, non propter virtutem, ſed propter opulentiam amarent. τοῖσι χρηστοῖσι pro τοῖς χρηστοῖς. καὶ μὴν. Bonis bona deberi, non malis, & omnes ſciunt, & ſenarius hic F Græcorum teſtatur verſiculus:

Ἐσθλῷ γὰρ ἀνδρὶ ἐσθλὰ καὶ δίδωσι Θεός. id eſt,
Bono certè viro bona etiam largitur Deus.

Quare Chremylus dum Pluto aſſentitur, & eius fauorem ambit, his verbis illatum vult, non ſine malo animo Iouis fieri, quod à probis Plutum arceat, eos contrà paupertate premi, ac grauia permulta perpeti ſinat.

Σχόλια. Διὰ τοὺς χρηστούς γε.] ἰστέον ὅτι ἡ διὰ πρόθεσις, οὐ μόνον γενικῇ συντάσσεται ὅταν δηλοῖ ἐνέργειαν, G ἀλλὰ καὶ αἰτιατικῇ, ὡς ἐνταῦθα. εὑρήσεις δὲ τοῦτο καὶ ἐν πολλοῖς τῶν λογοποιῶν. καὶ μὴν ὅταν δηλοῖ αἰτίαν, αἰτιατικῇ μὲν ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ συντάσσεται. ἀλλὰ καὶ πρὸς γενικὴν εὕρηται σπανίως. Ὁμολογῶ σοι.] συμφωνῶ σοι. ξυνετά σοι λέγω ἐν τούτῳ. εὑρίσκεται δὲ καὶ πρὸς αἰτιατικήν.

Gerardvs. Φέρε.] Quoniam impium eſt, nec ſatis tutum de Ioue malè vel ſentire, vel dicere, Chremylus occeptam interrumpit diſputationem, alióque ſe conuertit. Tranſitioni commodiſſima eſt hæc vocula, φέρε, quaſi diceret agè, omiſſis hiſce, aliud tractemus. ἀναβλέψειας, ἀνὰ quod E cum βλέπω hîc iungitur, aliud nihil eſt, quàm πάλιν, quod præcedit. Alterum itaque ἐκ παραλλήλου poſitum cenſeatur. Προτοῦ,] vno verbo aduerbialiter ponitur pro πρώην. Quod ſi vocibus diductis legas πρὸ τοῦ, ſubaudies χρόνου, vt cùm dicimus πρὸ μικροῦ, paulò antè. Φήμ',] φημί. Habet hoc verbum non modò conſenſum, ſed & aſſeueratiõe. βαδίζοις. Ideo hoc addit, quod Plutus aſpernari bonos potuiſſet, quorum gratia viſum amiſiſſet.

Σχόλια. Πολλοῦ γὰρ αὐτούς.] διὰ τὸν ἐπιχώριον F τρόπον. ταῦτα γὰρ εἰς τὴν τῶν Ἀθηναίων φησὶ πολιτείαν, ἀποσκώπτων αὐτοὺς ὡς πονηρούς.

Gerardvs. Ἑώρακα.] Athenienſiũ rempub. & τὸν ἐπιχώριον τρόπον, manifeſtè perſtringit. Perfectum eſt Atticum ἑώρακα ab ὁράω. οὐδ' ἐγὼ. ſ. ἑώρακα.

Σχόλια. Καὶ θαῦμά γ' οὐδέν.] οὐδέν φησι παράδοξον εἰ τυφλὸς ὢν οὐχ ἑώρακας.

Gerardvs. Ἄφετον.] ἀφίημι facit indefinitum β imperatiui ἄφες, vnde eſt ſecunda hæc G dualis perſona. Ἴστον] pro ἴσατον per ſyncopen ab ἴσημι. Τ' ἀπ' ἐμοῦ, τὰ ἀπὸ ἐμοῦ, rationem rerum mearum, qui ſim, vnde veniam, & cæcitatis meæ cauſam. Μὰ Δία.] μὰ negat, non per Iouem. ſ. ἀφήσομεν. Ἑξόμεθα,] futurum τοῦ ἔχομαι, quod eſt, ita alicui hæreo, vt ab eo reuelli nequeã. Ἐμέλλετον.] μέλminis extorquere tentat. Est μακρὰ adiectiuum neutrum plurale, ἀττικῶς pro aduerbio positum λίαν, πάνυ, multum, in hoc sensu: dū omnes improbitatis stimulas, facis quod olim etiā atque etiam te pœniteat. Vide ne hoc nomine pœnas aliquando des grauissimas. γενήσεται, aderunt tibi bona. Vt intelligas ergo non cōtinuò omnes malos esse, qui ditescunt, mẽque in eorum albo esse non debere, qui te presente, improbiores euadunt. τὸν νοῦν. non autē solùm, sed & mentem B dictis meis accommoda, quoniā quod dicturus sum ego, de nihilo non est. Πύθῃ.] Indefinitū ſ subiunctiui à themate πυνθάνομαι. οἶμαι, geminatum hoc verbum asseuerationem habet maiorem. Σὺν Θεῷ εἰρήσεται. Quod iam audies, dicetur cum Deo. i. fauente numine: vesanus vsque adeò non sum, vt ausim polliceri planè in me situm esse, quod promittam, & me illud suscepturum inuitis Diis.

Σχόλια. Τῆς ὀφθαλμίας.] τῆς πηρώσεως. ἰδίως δὲ, ὀφθαλμίαν τὴν πήρωσίν φασι, διὸ καὶ ἐν τῷ δευτέρῳ μεταπεποίηται, τῆς συμφορᾶς ταύτης σε παύσειν ἧς ἔχεις. ἄλλως. C ὀφθαλμία κυρίως ἡ κατὰ τοὺς ὀφθαλμοὺς ἀπὸ νοσήματος A τινος γενομένη βλάβη ἥτις καὶ ἰάσιμός ἐστιν, ἐνταῦθα δὲ ἀντὶ τῆς τυφλώσεως παρείληπται. τύφλωσις γάρ ἐστιν ἡ παντελὴς τῆς ὁράσεως στέρησις.

Gerardvs. Ὀφθαλμίας.] Est hîc μείωσις quæ rē extenuat, ὀφθαλμία enim potiùs morbus est oculorum ad tempus: cùm autem agatur de cæcitate quæ nullo tempore curatur, ὀφθαλμίαν pro πηρώσει vel τυφλώσει posuit. Quid autē si cæcitatem ideo vocat ὀφθαλμίαν, quòd eā existimet curabilē? ποιήσας. verba, hoc modo disponantur, B οἶμαι ποιήσας βλέψαι, arbitror, & spero vbi fecero vt videas, ἐμὲ, i. ἀπαλλάξειν σε, me liberaturū te ταύτης τῆς ὀφθαλμίας. Animaduerte nominatiuum ποιήσας cum infinitiuo ἀπαλλάξειν Attica constructione iunctum: nam cōmunis syntaxis exigeret οἶμαι ποιήσαντα ἀπαλλάξειν. φύσει. Non protinus miser natura is est censendus, qui in periculum cadit, sed qui prudens, sciens & volēs ipse sibi malum accersit, aut qui in discrimen lapsus, ab eo vt statim expediatur tota vi non adnititur, C huiusmodi sanè qui est, dignissimus est, qui miser in miseria pereat miserrimè.

Βλέψαι ποιήσας. Πλ. Μηδαμῶς τοῦτ' ἐργάσῃ.
Οὐ βούλομαι γὰρ πάλιν ἀναβλέψαι. Καρ. Τί
φής;
Ἄνθρωπος οὗτός ἐστιν ἄθλιος φύσει.
Πλ. Ὁ Ζεὺς μὲν οὖν εἰδὼς τὰ τούτων μῶρ', ἐμὲ,
Πύθοιτ' ἂν, ἐπιτρίψειε. Χρε. Νῦν δ' οὐ τοῦτο
δρᾷ,
Ὅς τις σε προσπταίοντα περινοστεῖν ἐᾷ;
Πλ. Οὐκ οἶδ'. ἐγὼ δ' ἐκεῖνον ὀρρωδῶ πάνυ.
Χρ. Ἄληθες; ὦ δειλότατε πάντων δαιμόνων.
Οἴει γὰρ εἶναι τὴν Διὸς τυραννίδα,

Tibiq́ visum restituam. Pl. *Minimè omnium*
Hoc feceris: nam visum recipere non lubet.
Ch. *Quid ais?* Ca. *Hic homo ingenio est na-*
to ad miseriam.
Pl. *At Iuppiter, quem vesania horum non latet,*
D *Si hoc resciscat, me penitus perdust.* Ch. *Quasi*
Verò hoc ipsum iam non agat, cùm scilicet
Te cæcum oberrare, & passim impingere sinit?
Pl. *Id nescio: sed ego formido ipsum maximè.*
Ch. *Itáne verò, ô meticulosissime omnium?*
Sed censen' tu illud imperium magni Iouis,

Σχόλια. Ὁ Ζεὺς μὲν οὖν εἰδώς.] τὰ τούτων τῶν ἀνθρώπων πάντα εἰδώς. ἐπεὶ οὐδὲν αὐτὸν λανθάνει. μεταπεποίηται δὲ καὶ τοῦτο ἐν τῷ δευτέρῳ. τὸ δὲ μῶρα μεταξύ. ἄλλως. εἰ μὲν γράφεται μῶρ' ἐμὲ, οὕτω συντακτέον, ὁ Ζεὺς μὲν εἰδὼς τὰ τούτων μῶρα ἔπη, εἰ πύθοιτο ἐμὲ ἀναβλέψαντα ἐπιτρίψειέ με. εἰ δὲ μῶρ' ἔπη, τὸ πύθοιτ' ἂν διὰ μέσου ἐστί. τουτέστι γνοίη ἂν ταῦτα καὶ οὐδὲν αὐτοῦ λήσεται.

Gerardvs. Ὁ Ζεύς.] Plutus verba hæc summissè, & auersa nōnihil facie, profert. Quare F perinde ac si Chremylum & Carionem nō alloqueretur, tertia persona vtitur, non secunda, τὰ τούτων μῶρα, horum, id est, vestram insipientiam. At Chremylus in Plutum valde intētus, quæ dicuntur omnia exaudit, ad eaque respondet. Μωρά. i. ἔπη,] sermones tam impios, & vsqueadeo inconsulta consilia. Capit adiectiuum genere neutro pro substantiuo, τὴν μωρίαν, τὴν μωρολογίαν. εἰ πύθοιτο, si intellexerit. Qui possūt, quæso, hæc cōstare? ὁ Ζεὺς εἰδώς, εἰ πύθοιτο, Iupiter qui hęc nouit, G si ea intellexerit. Iupiter omnia videt, omnia audit, omnia intelligit, sed in multis conniuet: eáque quasi non audire videtur, quorum tamē vltionem in aliud tempus differt. Hoc adde flagitiosius esse, malè loqui, quàm malè sentire.

Bisetvs. Τὰ τούτων μῶρα] τὴν τούτων μωρίαν, καὶ παιόντα. τὰ τούτων μῶρα, καὶ παράλογα ἔπη. Σουίδας μῶρα, ἀσύνετα, παράλογα. μῶρος παρὰ τοῖς Ἀττικοῖς προπαροξύνεται, παρὰ δὲ τοῖς νεωτέροις ὀξύνεται. ἀλλὰ κατὰ τὸν E Εὐστάθιον μωρὸς ἀναλογώτερον προπερισπᾶται διὰ τὴν συναίρεσιν. Καὶ γὰρ μῶρος λέγεται παρὰ τὸ μὴ ὁρᾶν, οἱονεὶ μόορος, καὶ ὁ νῦν τυφλὸς ὑπάρχων.

Gerardvs. Ἐπιτρίψειεν] fregerit, attriuerit, non eo contentus quòd me excæcarit. οὐ τοῦτο δρᾷ. οὐ σε ἐπιτρίβει, προσπταίοντα. Dū cæci in cespites, ligna, lapides offendunt, προσπταίουσι. Dum sic ingrediuntur, vt vnde profecti sunt, eodem sæpe videantur reuerti, περινοστοῦσι.

F Σχόλια. Περινοστεῖν ἐᾷ.] κυρίως μὲν ἡ ἀπὸ ἀλλοδαπῆς οἴκαδε ἄφιξις, καταχρηστικῶς δὲ ἡ ἀπὸ τόπου εἰς τόπον μετάβασις καὶ πορεία.

Gerardvs. Οὐκ οἶδα,] Auribus obturatis auertit se à Chremylo. Nec volo, inquit, nec debeo, nec audeo huiuscemodi verba in Iouē cogitare, vel dicere, imò ne audire quidem.

Σχόλια. Ὀρρωδῶ πάνυ.] φοβοῦμαι. ἀπὸ τοῦ ὄρρου. ὅ ἐστι μετόπισθεν τῆς ὀσφύος. ἔστι γὰρ περιμερὲς τὸ μέρος καὶ κυρίως μὲν ἐπὶ τῶν ἀλόγων ζώων. πεποίηται δὲ παρὰ τὸ συστέλλειν τὰ ὀπίσω τὸ δέος. ἢ παρὰ τὸ ἱδρύειν τούτῳ τῷ μέρει τὰ αἰδοῖα κατὰ τὴν τοῦ δέους διάθεσιν, ἢ ὅτι τῶν φοβουμένων ἐκεῖθεν ὁ ὄρρος ἤτοι ὁ ἱδρὼς ῥεῖ. Ὄρρος δέ ἐστι τὸ ἐπάνω τῆς πυγῆς ὀστοῦν, ἐξ οὗ ἡ οὐρὰ τῶν ζώων φύεται.

Gerardvs. Ὀρρωδῶ] ὄρρος, os est vnde caudā pendet, pro cauda ipsa capitur. δέω timeo, ὀρρωδῶ metuo, formido, propriè de animalibus dicitur caudam propter metum reducentibus.

Σχόλιον. Ἀληθές.] ἀντὶ τοῦ ὄντως. ἀξιοῦσι δ᾽ ὀξύνειν τὴν A πρώτην ὅταν τὸ δηλοῖ. ἔστι δ᾽ ἐπίρρημα θαυμαστικὸν καὶ προπαροξύνεται ἀττικῶς.

Gerardus. Ἄληθες,] Aduerbiaſcit adiectiuum neutrum. Atticè autem eſt proparoxytonum, communiter enim oxytonum eſt. δειλότατε. Quid faciat vehemēs pecuniæ ſtudium! Chremylus ſcit Deos minores ſubiici maioribus: propterea Vulcanum quondam ab Ioue de cœlo in terrā præcipitatum tradunt, & Plutus ipſe ab eodem ſe ait excæcatum, & tamen dum Plutum in ſuam ſen- B tentiam pellicit, Iouem aſpernari nō dubitat. Plutúmque vt ignauum, accuſat. πάντων omniū Deorum, quē puto etiam Diis minoribus pauidiorē, cùm tamen inter maiores ſis collocandus. Γὰρ] Interrogationi particula hæc ſeruit non inuenuſtè. Τυραννίδα.] Priſcis ſeculis tyrannus rex erat, & tyrannis imperium ſignificabat, vt hîc. Iouem Deorum regem fuiſſe poetica figmenta canunt: illius arma κεραυνὸν eſſe tradunt, vnde κεραύνιον & τερπικέραυνον, id eſt, fulminatorem, fulmine gaudētem, quod in ſontes contorquet. Quoniam ergo Chremylus ſentit Plutum, metu Iouis illius tanti, à ſua ſententia alieniorem, Iouis ὑπεροχὴν deſpicienter tractat.

Καὶ τοὺς κεραυνοὺς ἀξίους τριωβόλου,
Ἐάν γ᾽ ἀναβλέψῃς σὺ, κἂν μικρὸν χρόνον;
Πλ. Ἆ, μὴ λέγ᾽ ὦ πόνηρε ταῦτ᾽. Χρ. Ἔχ᾽ ἥσυ-
χος.
Ἐγὼ γὰρ ἀποδείξω σε τοῦ Διὸς πολὺ
Μεῖζον δυνάμενον. Πλ. Ἐμὲ σύ; Χρ. Νὴ τὸν οὐ- C
ρανόν.
Αὐτίκα γὰρ ἄρχει διὰ τίν᾽ ὁ Ζεὺς τῶν θεῶν;
Καρ. Διὰ τἀργύριον· πλεῖστον γὰρ ἔστ᾽ αὐτῷ. Χρ.
Φέρε
Τίς οὖν ὁ παρέχων ἐστὶν αὐτῷ τοῦτ᾽. Καρ. Ὁδί.
Χρ. Θύουσι δ᾽ αὐτῷ διὰ τίν᾽; οὐ διὰ τουτονί;
Καρ. Καὶ νὴ Δί᾽, εὔχονταί γε πλουτεῖν ἄντικρυς.
Χρ. Οὐκοῦν ὅδ᾽ ἐστὶν αἴτιος· καὶ ῥᾳδίως
Παύσειεν, εἰ βούλοιτο, ταῦτ᾽ ἄν. Πλοῦτ. Ὅτι τί D
δή;

Et fulmina eius digna vel teruncio:
Si tu oculos recipias, vel modico tempore?
PL. *Abiſta ne dixis, ſcelus.* CH. *Acquieſce:*
nam
Ego demonſtrabo, quòd tu plus ipſo Ioue (illicò.
Poſsis. PL. *Egon?* CH. *Tu, per cœlum: & nunc*
Bonus ille Iuppiter, per quem Dÿs imperat?
CA. *Per argentum: hoc enim illi abūdè ſuppetit.*
CH. *Age, quis Ioui illud argētū largitur?* CA. *hic.*
CH. *Per quē Ioui homines ſacrificant? nunquid*
per hunc?
CA. *Omninò: nam huc omnia vota ſacrificantiū*
Redeunt: vt ÿ diteſcant, qui Deum inuocant.
CH. *An nō igitur hic autor ſacrorum omniū eſt?*
Et, ſi velis hic, facilè iſta omnia deſiuerint? PL.
Quamobrem?

Σχόλιον. Τοὺς κεραυνούς.] τὰ μέγιστα ἀμυντήρια τοῦ Διός. ἐκ δὲ τούτων, τὴν δύναμιν αὐτοῦ λέγει.

Gerardus. Τριωβόλου.] Obolus æreum fuit numiſma, minutulum, inde dictū quòd obeliſci imaginem præferret. Quoniam verò huius nummi pretium eſt minimum, quod volunt videri viliſſimum & contemptiſſimum, aiunt non eſſe dignum obolo, dyobolo, triobolo, tettrobo- E lo &c. Compoſitio, ο in ω mutat in ſecunda horum nominum ſyllaba.

Bisetus. Κεραυνούς.] Εὐστάθιος. κεραυνὸς παρὰ τὸ κέρσαι, ὅ ἐστι φθεῖραι, καὶ τὸ αὔειν, ὅ ἐστι ξηραίνειν, λέγεται. ὁ διὰ τοῦ ξηραίνειν φθείρων. ὁ τῷ καύσει φθείρων. κεραυνῶν δὲ εἴδη τέσσαρα, ἀργηστὴρ, σκηπτὸς, ἀργὴς, ψολόεις, καὶ ἑλικίας. Σουίδας δὲ τὸν κεραυνὸν λέγει εἶναι ἔξαψιν σφοδρὰν μετὰ πολλῆς βίας πίπτουσαν ἐπὶ γῆς, νεφῶν παρατριβομένων, ἢ ῥηγνυμένων. οἱ δὲ λέγουσιν εἶναι συστροφὴν πυρώδους ἀέρος βιαίως καταφερομένην. καὶ τὸν κεραυνὸν [illegible], ἀλλ᾽ ἐπιλέγειν. F ἐνίοτε δὲ καὶ ἀντὶ τῆς ἀστραπῆς ὁ κεραυνὸς λαμβάνεται.

Gerardus. Ἐάν γε.] Nō in totum aſpernatur Iouis fulmen: ait, Iouem ſolere quidē eos fulmine tangere, qui grauiora admittunt facinora, leuiora autem cum negligere; quale fuerit ſi Plutus per aliquot tantùm dies viderit.

Σχόλιον. Κἂν μικρὸν χρόνον.] τὸ κἂν δηλοῖ τὸ καὶ ἐάν, νῦν δὲ ἐπὶ τῆς συνηθείας ὁ ἀστείως εὕρηται. Ἆ μὴ λέγ.] G ἐπίρρημα ἀπευκτικόν. πόνηρε] ἤγουν γεωργὲ ἢ ἄθλιε. εὕρηται γὰρ καὶ οὕτως μετατιθεμένου τοῦ τόνου ἀττικῶς.

Bisetus. Πόνηρε] πόνηρος κατά τινας ἐπὶ μὲν τοῦ σώματος προπαροξύνεται καὶ τὸν ἐπίπονον σημαίνει. ἐπὶ δὲ τῆς ψυχῆς, ὀξυτονεῖται, καὶ τὸν ἄθλιον δηλοῖ.

Gerardus. Ἆ aduerbium ἀποτιμητικόν.] Auerſatur, & increpat Chremylum, de quo audire quidquam in contemptum Iouis non ſuſtinet. πόνηρε. Tranſtulit accentum Atticè, nam communiter πονηρὸς ſcribitur. ἔχε, gere te, eſto ἥσυχος, id eſt quietus: vno verbo dicas ἡσύχαζε, contice, de hac re loqui ſuperſede. Μείζω,] maiora, comparatiuum anorme plurale, contractum Atticè à communi μείζονα. ἐμέ; Ex animo autem hoc profertur & diſtinctè. Méne tantillum Deum Ioui anteponas? Σὺ tu qui homuncio tantùm es, & idem ruſticus imperitiſſimus? οὐρανόν. Per Cœlum iurat, quoniam olim Solem, Lunam, Stellasq́; & Cœlum non modò animalia eſſe, verùm etiam Deos exiſtimarunt, Θεούςque, id eſt Deos dixerunt, ἀπὸ τοῦ θέω curro, quòd perpetuo motu circumagerentur. αὐτίκα γὰρ, ſtatim certè, ſcilicet ἀποδείξω. In promptu habeo vnde tibi monſtrem te Ioue ipſo potentiorem: hoc nullo negotio probare poſſum. ἄρχει, præeſt, præficitur aliis Diis: nam appellari conſueuit, πατὴρ ἀνδρῶν τε, θεῶν τε, hominum ſator, atque Deorum. διὰ τίνα. τίνα accuſatiuus ſingularis perſonæ rationem habet. Per quem habet imperium? cui debet acceptum ferre ſuum imperium? τἀργύριον, pro τὸ ἀργύριον. Rogauit Chremylus de perſona, Carion reſpondet de re. Per pecuniam, nomine autem pecuniæ omne diuitiarum genus intelligit. Ridet interim, & pro veteris comœdiæ libertate Iouem inſectatur, qui cùm viueret fortunatiſſimus, & hominum longè ditiſſimus, honores diuinos ſibi aſſumpſit, templa ſibi ſacrari iuſſit, & poſteritatem veſana religione adſtrin-

A adſtrinxit, nunquã hæc facturus, ſi diuitiis nõ præcelluiſſet. Τίς ὁ παρέχων ἐστί; periphraſis ſolius verbi, τίς παρέχει; τοῦτ', τοῦτο ἀργύρειον. ὁδί. Atticũ pro ὅδε, hic, demõſtrato Pluto. Sic antea dixit τοδὶ pro τόδε.

Σχόλια. Θύουσι δ' αὐτῷ.] ἅπερ ἐπὶ τῶν δυναστευόντων ἀνθρώπων συμβαίνει, ταῦτα ἐπὶ τοῦ Διὸς μετήγαγε.

GERARDVS. Θύουσι] vt in cœlis Iupiter regnat per Plutum, ita in terris per eundem colitur. Ergo nihil vſquam Iupiter habet, quod Pluto non debeat. εὔχονται] πλουτεῖν. Iouem inuocant vt diuites B fiant, ſcopus ſacrificantium, opes. Itaque non tam propter Iouem, quàm propter Plutum, & eius largitionem vota ſacrificantium videantur ſuſcepta.

Σχόλια. Ἄντικρυς.] διὰ ἐναντίας φανερῶς. ὁ δὲ ποιητὴς ἐκτεταμένως λέγει δίχα τοῦ ς ἀντικρὺ δηλονότι.

GERARDVS. Ἄντικρυς.] manifeſtè: huiuſmodi preces vulgò audiuntur, vt nemo ſit qui diffiteatur, aut id negare audeat. αἴτιος cauſa τῶν θυσιῶν, καὶ εὐχῶν ſacrificiorum & precum. ταῦτ'. ταῦτα, illa ſacrificia & vota. Cum παύσειεν iunge ἄν. C

Σχόλια. Ὅτι τί δή.] ἤγουν πῶς ἂν τὸ τιμᾶσθαι τὸν Δία καὶ βασιλεύειν τῶν θεῶν παύσειεν, ἤγουν πῶς ἄρα ἢ διὰ τίνα τρόπον τοῦτ' ἔλεξας.

GERARDVS. Ὅτι τί δή;] Hactenus Chremylus & Carion de Ioue diſputarunt Pluto tacente, omnia tamen audiente, tandem verò quadam honoris, & potentiæ ſuæ titillatione tactus, quidnam ſit quod illi de ſe aſſerãt, altiori indagine ſcire cupit, ὅτι τί δή; In ὅτι ο abundat: τι interrogat, alterum τι vacat, ſignificat πῶς. Ergo ὅτι τί δή; nihil aliud eſt quàm τί δὴ πῶς. Quî tandem hæc cõſtent quæ dicitis? Iam verò ὁ πλεονάζειν videre eſt in quamplurimis locis, ὅτινα ἔργα, pro τίνα ſolùm, & ὅτεοις pro τοῖς. Tale fuit ὅτῳ, quod antea legimus B ὅτῳ ξυναντήσαιμι πρῶτον ἐξιών. &c. vbi τῷ pro ᾧ vel ᾧ τινι accipitur, τοῦ ο præpoſitiuo, otioſo manente. Quid autem ſi ὅτι ſimpliciter & ſine interrogatione accipias, pro quoniam, τι itidem abundante, vt cum ironia Plutus aliquid dicere incepiſſet, quod Chremylum & Carionem morderet, eorúmque dicta ſubſannaret? Quoniam ſcilicet, inquit, Vlterius autem dicendo ne progrederetur Chremylus impedit: verbum eius interrumpit, aliò ſpectans, quàm quò euaſurus erat Plutus. ὅτι οὐδ' εἷς pro οὐ- C δεὶς θύσειεν ἄν, Quoniam nullus mortalium poſthac Ioui oblaturus eſt, non bouem &c. Græcus interpres ὅτι pro πῶς accipit. πῶς ἄρα. i. διὰ τίνα τρόπον, quomodo iſthæc dixiſti? conuenit hæc interpretatio cum priore illa.

Χρ. Ὅτ' οὐδ' ἂν εἷς θύσειεν ἀνθρώπων ἔτι,
Οὐ βοῦν ἄν, οὐχὶ ψαιστὸν, οὐκ ἄλλ' οὐδὲ ἕν,
Μὴ βουλομένου σοῦ. Πλ. Πῶς; Χρ. Ὅπως; οὐκ
 ἔσθ' ὅπως D
Ὠνήσεται δήπουθεν, ἢν σὺ μὴ παρὼν
Αὐτὸς διδῷς τ' ἀργύρειον, ὥστε τοῦ Διὸς
Τὴν δύναμιν, ἢν λυπῇ τι, καταλύσεις μόνος.
Πλ. Τί λέγεις; δι' ἐμὲ θύουσιν αὐτῷ; Χρ. Φήμ'
 ἐγώ.
Καὶ νὴ Δί', εἴ τί γ' ἐστὶ λαμπρὸν καὶ καλὸν,
Ἢ χαρίεν ἀνθρώποισι, διὰ σὲ γίγνεται.
Ἅπαντα τῷ πλουτεῖν γάρ ἐσθ' ὑπήκοα. E

CH. *Quia ne vnus hominum quidem offerat*
Libum deinceps, aut pecudẽ, aut aliud denique,
Si tu prohibeas. PL. *Quomodo?* CH. *Quomo-*
 do? quia
Non erit, vnde quis emat, ad libandũ quippiam,
Niſi tu præſens ei argentum dederis: ita,
Vt vim Iouis (ſi tibi moleſtus ſit forſitan)
Tu ſolus deſtruas. PL. *Quid ais? nũ homines ei*
Per me ſacra faciunt? CH. *Ita dico: & per Iouem*
Si quid præclarũ, aut pulchrũ, aut gratũ denique
Inter homines exiſtit, per te maximè
Exiſtit: nam pecuniæ obediunt omnia.

Σχόλια. Θύσειεν.] ὅτι ἐπὶ τοῦ θυμιάσαι τὸ θύειν ἐπὶ μέντοι τοῦ βοὸς σφάξειεν. ἐπὶ δὲ τοῦ ψαιστοῦ θυμιάσειεν. κυρίως δὲ ψαιστὸν, ἄλευρον ἐλαίῳ δεδευμένον. καταχρηστικῶς δὲ καὶ τὸ πόπανον.

GERARDVS. Βοῦν ἄν.] Particula hæc ἂν apud Atticos ſubinde vacat, vel præcedentis verbi rationem habet, οὐ βοῦν ἂν θύσειεν. Ψαιστόν.] Pſæſta placentę erant, & liba in ſacrificiis adhiberi ſolita. vocãtur & κάμματα, quæ ſunt folia lauri: F propterea autem κάμματα dicebãtur, quòd pſæſta foliis lauri tecta apponebantur comedenda.

Σχόλια. Ὅπως; οὐκ ἔσθ' ὅπως.] τὸ πρῶτον ὅπως ἐν μὲν καθ' ὑποστιγμήν, ἴσως, ἀντὶ τοῦ πῶς νοήσεις. ἐν δὲ κατ' ἀπόφασιν ἀντὶ τοῦ ὅτι.

GERARDVS. Ὅπως.] Ecce & ὅπως pro πῶς, τοῦ ο, περιττεύοντος. οὐκ ἔσθ' ὅπως ὠνήσεται), non eſt vt quis emat, nullo modo qui volet ſacrificare empturus eſt bouem. ἢν σὺ μὴ pro ἐὰν μὴ σύ. niſi. Παρών.] præſens, id eſt, propitius & fauens. αὐτὸς, ipſe, G non alius tuas vices gerens. Τί. ſ. κατά in aliquo, vel minimo etiam.

Σχόλια. Καταλύσεις.] καταλύω τὸ ἀφανίζω καὶ διαλύω. ὃ καὶ μεταβαίνει συντασσόμενον μετὰ αἰτιατικῆς ὡς κἀνταῦθα. καὶ ὁ Φάλαρις, εἰ βούλεσθε τὸν πρὸς ὑμᾶς καταλῦσαι πόλεμον. καταλύω καὶ τὸ ἀναπαύομαι ἀμεταβάτως, ἀφ' οὗ καὶ κατάλυμα, ἡ ἀνάπαυσις.

Φήμ' ἐγώ.] ὅτι ἀναβιβάζεται ὀξεῖα, πάλιν ὀξεῖαν ὀφείλει τίθεσθαι. οὐ μὴν περισπωμένην. ἄτοπον γάρ, ὥσπερ ἐνταῦθα τὸ φήμ' ἐγώ. καὶ τὸ χρῆσθ' ἔδρασε καὶ τὸ δεῖν' ἄτλα. καὶ τὰ τοιαῦτα. ἀλλὰ καὶ ὅτι περισπωμένη ἐν τισὶ λέξεσι κεῖται μονοσυλλάβως, εἰ μὲν πρὸ δύο συλλαβῶν ἐστὶ τόνος, ἐγκλινόμεναι, ὡς οὗτοί που σπουδὴν ποιεῖς. οὐκ ἔστι σοι τὰ πράγματα ἐν τούτῳ. εἰ δὲ πρὸ F τριῶν συλλαβῶν ἐστὶν ὁ τόνος, ἄτοπον τὴν περισπωμένην ἀναβιβάζειν καὶ ὀξεῖαν ποιεῖν. ὡς ἐν τῷ ἕνεκα σοῦ μύθους λέγει. καὶ τοῖς τοιούτοις. χρὴ γὰρ ἀκίνητον τηρεῖν τὴν περισπωμένην. καὶ μὴ διὰ τὸν πρὸς τὴν ἀνάγνωσιν κρότον, ἄτοπά τινα καὶ ἀνάρμοστα πάνυ καινοτομεῖν. ἔνθα δὲ ἀνάγκη τίς ἐστι καὶ οὐκ ἂν ἄλλως ἔχῃ ῥηθῆναι, οὐ καιρόν ἐστι καινοτομῆσαί τι ὡς, ἐπὶ τοῦ μέμνηταί μου. καὶ τῶν τοιούτων. ἄνευ δ' ἀνάγκης τοιαῦτα καινοτομεῖν, οὔ μοι δοκεῖ λόγον ἔχειν.

BISETVS. Ἅπαντα τῷ πλουτεῖν] ὅμοιον τούτοις τὸ, G

Χρυσὸς δ' ἀνοίγει πάντα, κ' ἅδου πύλας.
καὶ τὸ Πινδάρου,
Πλοῦτος ἀστὴρ ἀρίζηλος, ἀλαθινὸν ἀνδρὶ φέγγος.
καὶ τὸ Θεόγνιδος,
Πλοῦτε θεῶν κάλλιστε καὶ ἱμεροέστατε πάντων,
Σὺν σοὶ καὶ κακὸς ὢν γίγνομαι ἐσθλὸς ἀνήρ.

GERARDVS. Τῷ πλουτεῖν, verbum pro nomine τῷ πλούτῳ diuitiis. In hanc rem extant nō inuenusti, neque relatu indigni Græcorum versiculi.

Τ' ἀργύριόν ἐστιν αἷμα καὶ ψυχὴ βροτοῖς·
Ὅστις δὲ μὴ ἔχει τοῦτο, μηδὲ ἐκτήσατο,
A Οὗτος μετὰ ζώντων τεθνηκὼς περιπατεῖ. id est,

Hominibus velut sanguis & anima est argentum: eo qui destituitur, nec ipsum sibi parauit, is inter viuos mortuus obambulat. ἐσθ' ὑπήκοα, pro ὑπακούουσιν, subseruiunt.

Καρ. Ἔγωγέ τοι διὰ σμικρὸν ἀργυρίδιον,
Δοῦλος γεγένημαι. διὰ τὸ μὴ πλουτεῖν ἴσως.
Χρ. Καὶ τάς γ' ἑταίρας φασὶ τὰς Κορινθίας,
Ὅταν μὲν αὐτάς τις πένης πειρῶν τύχῃ,
Οὐδὲ προσέχειν τὸν νοῦν· ἐὰν δὲ πλούσιος,
Τὸν πρωκτὸν αὐτὰς εὐθὺς ὡς τοῦτον τρέπειν.
Καρ. Καὶ τούς γε παῖδάς φασι ταὐτὸ τοῦτο δρᾶν,
Οὐ τῶν ἐραστῶν, ἀλλὰ τἀργυρίου χάριν.
Χρ. Οὐ τούς γε χρηστούς, ἀλλὰ τοὺς πόρνους. ἐπεὶ
Αἰτοῦσιν οὐκ ἀργύριον οἱ χρηστοί. Καρ. Τί δαί;
Χρ. Ὁ μὲν ἵππον ἀγαθόν, ὁ δὲ κύνας θηρευτικάς.
Καρ. Αἰσχυνόμενοι γὰρ ἀργύριον αἰτεῖν ἴσως,
Ὀνόματι περιπέττουσι τὴν μοχθηρίαν.

CA. Ego certè, modico ære emtus, miserā seruio
Hanc seruitutem: quia nummatus non eram.
CH. Etiam Corinthiacas aiunt meretriculas,
B *Si quando pauper eas sollicitando ambiat,*
Nullam rationem eius habere. At si quispiam
Diues: statim illi facere copiam sui.
CA. Hoc ipsum aiunt facere pueros tenellulos,
Non propter amatores, sed quæstus gratia.
CH. At tu hoc non de bonis, sed de meritoriis
Dici puta: nam frugi argentum haud expetunt.
CA. Quid ergo petūt? CH. Alius quidē generosū (equum,
Alius verò expetit canes venaticos.
C *CA. Fortasse dū eos pecuniam exposcere pudet,*
Hoc prætextu suam tegunt infamiam.

GERARDVS. Ἔγωγε] idem quod ἐγώ, nisi quòd ἔγωγε pronomē Atticum in principio amat poni. ἐγὼ autem commune in principio iuxta & in medio. τοι vel expletiuum sit, vel pro γὰρ accipitur.

Σχόλια. Διὰ σμικρὸν ἀργυρίδιον.] καλῶς τὸ σμικρόν. οὔτε γὰρ πολυτίμητοι οὔτε ἀξιόπιστοι οἱ δοῦλοι. ἐξηυτέλισε δὲ ἑαυτὸν πρὸς τὸ ἐπιτυχεῖν τοῦ σκοποῦ. διαφέρει δὲ ὁ ἔγωγε τοῦ ἐγώ. τὸ μὲν γὰρ ἔγωγε ἐπὶ ἀρχῆς μόνον τίθεται καί ἐστιν ἀττικόν. τὸ δὲ ἐγώ, καὶ ἐν τῇ ἀρχῇ καὶ μεταξὺ καί ἐστι κοινόν. τὸ δὲ ἴσως ἢ διστακτικόν, ἢ ἐπίσης τοῖς ἄλλοις. τὸ δὲ γέ τοι ἢ ἀντὶ τοῦ δὲ ἢ ἀντὶ τοῦ γάρ, ὃ καὶ κρεῖττον. εὕρηται δὲ καὶ ἐν πολλοῖς τῶν λογοποιῶν, ὡς ἐξετάζων εὑρήσεις. Λιβάνιος γάρ φησι. σὺ δὲ οὕτω πικρῶς ὥστε χειρὸς προσπεσόντος ἐτιμωρήσω. Ἰούλιος γέ τοι τῶν μὲν ἄλλων χρήματα ἐκόμισε, παρὰ σοῦ δὲ σιγῆς αἰτίαν.

GERARDVS. Σμικρόν.] Prosthesis pro μικρόν. Superflua videri potest hæc dictio, cùm ἀργυρίδιον pecuniolam, id est, paruam pecuniam significet. Verùm vel poetico iure diminutiuū pro primitiuo vsurpat: vel per duo hæc ὑποκοριστικά, rei & pecuniæ exprimit tenuitatem. Ne quis autem putet hæc rusticè à seruo subiici, & leuia grauibus stultè immisceri. Si etenim libertas inæstimabilis res est, an non est miranda vis pecuniæ, quæ, pusilla etiā, homini libertatē seruare, auferréve queat? Ἴσως. ἐπίσης τοῖς ἄλλοις, non æquè diues atque alij. Seruorum origo à bello est, in quo qui capiuntur, si redimere sese non possunt præ inopia, in seruitutem rediguntur.

Σχόλια. Καὶ τάς γ' ἑταίρας.] ἐπίσημοι ἐν Κορίνθῳ ἑταῖραι μνημονεύονται. Λαΐς. Κυρήνη. Λέαινα. Σινώπη. Πυρρίνη. Σικυωνία. Στράβων δὲ ἐν ὀγδόῳ τῶν γεωγραφουμένων εἶναί φησιν ἐν Κορίνθῳ ἀφροδίτης ἱερὸν ἐν ᾧ πλείους ἢ χιλίας ἑταιρίδας ἀφωσιωμένας τῇ θεῷ, προκεῖσθαι τοῖς βουλομένοις, ἕκαστον τῶν ἀφικνουμένων ὑπαγαγούσας, μηδένα μέντοι τῶν ὑπὸ βίου διαφερόντων προσιεμένας. ὅθεν τὸ λεγόμενον παροιμιάσθαι. οὐ παντὸς ἀνδρὸς ἐς Κόρινθον ἔσθ' ὁ πλοῦς. Φωκίων δὲ ὁ περιπατητικός, ἐν τῷ πέρατι τῆς ἀμαλθείας, Δημοσθένην ἱστορεῖ Λαΐδος αὐτὸν μυρίας δραχμὰς αἰτησαμένης εἰς μισθὸν παννυχίδος, οὐκ ὠνοῦμαι φάναι μυρίων δραχμῶν μεταμέλειαν. περὶ δὲ Λαΐδος ἐν τοῖς ἑξῆς ἀκριβέστερον εἰρήσεται.

GERARDVS. Ἑταίρας.] Non modo Iouem, sed & Venerem sine Pluto frigere ostendit: idque nō ex quibuslibet meretricibus, sed ex Corinthiis, vt nobilioribus. Corinthus vrbs in Isthmo collocata fuit, duos habens portus, alterum qui Asiam, alterum qui Italiam spectaret. Corinthij ad pelliciendos vndecunque homines, & vt ex frequētiori
D hominum concursu suam vrbem opulētiorem redderent, templum Veneri sacrarunt, quod puellas Veneri sacras plus mille capiebat, quæ prostādo ac vulgò quæstum faciundo, tandem eò luxus & delitiarum peruenerunt, vt non nisi opulentissimos quosque admitterent: qui enim quod poscebant, non pendebat, probrosè eiiciebatur. Nemo ferè est qui non sciat Demosthenē Laidem, Corinthiacum celeberrimum scortum, adiisse, quæ posteaquam petiuisset μυρίας δραχμάς. i. decem mil-
E lia drachmarum, Demosthenes magnitudine pretij perculsus, non minus prudenter quàm verecundè illinc se subducēs, ait, οὐκ ὠνοῦμαι μυρίων δραχμῶν μεταμέλειαν, id est, decies mille drachmis pœnitudinem non emo. πειρῶν τύχῃ, tentans fuerit, pro πειράσῃ tentarit, de stupro interpellarit. Atticè πειρῶν pro πειράων positum est.

Σχόλια. Οὐδὲ προσέχειν τὸν νοῦν.] οὐ μόνον ὅτι οὐ προσδιαλέγονται, ἀλλ' οὐδ' ὁρῶσι χρεὼν.

F **GERARDVS.** Τὸν νοῦν.] adeò aspernātur, adeò non dignātur alloquio, vt ne ad eos quidem animaduertant. Non modò autem Corinthiarum, sed & omnibus omnium meretricum ingeniis insitum est, vt non gratia aut elegantia amantis moueantur neque rationibus vllis eas meliùs flectas, quàm tinnulis, i. pecunia numerata. Proinde Plautinum illud scottillum dicebat: Oculatæ sunt nostræ manus, credunt quod vident. πλούσιος repete, πειρῶν τύχῃ.

G Σχόλια. Τὸν πρωκτὸν αὐτάς.] πρὸς τὸ ἐρεθίζειν αὐτούς. ἄτοπον δὲ τὴν γυναῖκα τὸ ἔμπροσθεν μόριον ἐπισείειν. σφόδρα δὲ ἄσημον ἐγχρέειν τοῦ πρωκτοῦ.

GERARDVS. Πρωκτόν,] podicē, τὰ αἰδοῖα intelligit, videtur sumptū à canib⁹. αὐτάς. i. φασί, & ὡς pro πρὸς vt anteà accipe. Καὶ τούς. Execratur infandos amores & spurcos παιδεραστῶν cōcubitus, de quibus, Platone referente, μυρία γέγονεν ἀνθρώποις ἰδίᾳ, καὶ ὅλαις πόλεσι κακά, id eſt, hominibus priuatim, vrbibus verò publicè innumera contigerũt mala. Quoniam libido hæc, vt idem Plato ait, ἐκ προνοίας τὸ τῶν ἀνθρώπων γένος κλείνει, id eſt, conſultò, atque dedita opera genus humanũ deſtruit. Ab hoc plus quàm prodigioſo coitu, quoniã contra naturam eſt, bruta & expertia rationis animalia abſtinent. Authorem παιδικῶν Ouidius Orpheum ſcribit:

Ille etiam Thracum populis fuit author, amorem
In teneros transferre mares &c.

Sunt qui Thalonem Cretenſem faciãt principem: Hic autem fuerit necne non ſatis certum. Hoc tamen ex Ariſtotele ſcitur, Maſculam Venerem, lege etiam lata, permiſſam in Creta fuiſſe. Ταυτό. τὸ αὐτό. id ipſum, nempe τὸν πρωκτὸν τρέπειν. τ' ἀργυρίου, τοῦ ἀργυρίου pecuniæ gratia. Propterea Latini ſcorta maſcula vocant pueros meritorios, à merẽdo. i. lucri & quæſtus gratia aliquid faciendo. χρηστούς γ' φασί, inquam, τοὺς χρηστοὺς τοῦτο δρᾶν τοῦ ἀργυρίου χάριν, vocat per ironiam χρηστοὺς pueros faciliores & placidiores, quaſi verò ideo culpabiles non ſint, quòd aliis contenti rebus, ære nõ mereãt.

Σχόλια. Αἰτοῦσιν.] αἰτῶ καὶ αἰτοῦμαι ταὐτό, ὥσπερ ποιῶ καὶ ποιοῦμαι, πλὴν ὅτι τὸ μὲν αἰτῶ τὸ ἁπλῶς A ζητῶ, τὸ δὲ αἰτοῦμαι τὸ μεθ' ἱκεσίας. Τί δαί;] σχηματισμὸς ἐρωτηματικός. διὰ δὲ τὴν ἔκπληξιν διφθογγίζεται.

Gerardvs. Τί δαί;] δαί, loco τοῦ δὲ productionis gratia διφθογγίζεται. ὁ μὲν. ſ. αἰτεῖ ὀνόματι, hoc nomine, huiuſmodi petitione. Peterẽt quidem non illibenter argentum, ſed honeſtiore titulo ſuam cælant infamiam: homine enim liberali & ingenuo dignius eſt, equum, annulum, aut aliquid tale, quàm pecuniam petere.

Σχόλια. Περιπέττουσι.] διὰ τὸ τοῖς προστιθεμένοις κοσμεῖσθαι κόσμου. ὁ αὐτὸς Θεσμοφοριαζούσαις. ὃς λῷ περίεργος αὐταῖσι τῶν φαρμάκων. ὅταν τι περιπέττωσιν ἑαυτὰς
B προσθέτοις ἢ περιπέττωσιν ἀντὶ τοῦ περικαλύπτωσι τὴν ἀσέλγειαν. μοχθηρίαν δὲ τὴν τοῦ ἀργυρίου ἐπιθυμίαν. ἢ τὴν δι' αἰτήσεως τοῦ ἀργυρίου. τὸ δὲ περιπέττειν, ἤτοι ἀπὸ τοῦ παραπέσματος εἴρηται, ἢ ἀπὸ τῆς ζύμης τὰ ἄλφιτα περιλαμβανόντων, καὶ τοῖς περικαλυπτόντων τινὰ εἰώθασι γὰρ τὰ καταλιμπανόμενα ἀφ' ἑκάστου ἄρτου μιγνύντες ποιεῖν ἄρτον. δοκεῖ οὖν ὅτι εἰώθασι καταχρῆσθαι τῷ ὀνόματι τούτῳ εἰς τὴν μοχθηρίαν.

C Gerardvs. Περιπέττουσι,] inuoluunt, occultant. Sumptum à piſtoribus fermẽtũ in cõficiẽdo pane ſic cõfundẽtibus, vt nuſquã eſſe appareat. μοχθηρίαν, auaritiã & argẽti cupiditatẽ: vel poti' τὴν ἀσέλγειαν turpitudinem & obſcœnam libidinem.

Χρ. Τέχναι δὲ πᾶσαι διὰ σὲ καὶ σοφίσματα,
Ἐν τοῖσιν ἀνθρώποισιν ἔσθ' ηὑρημένα.
Ὁ μὲν γὰρ αὐτῶν σκυτοτομεῖ καθήμενος.
Ἕτερος δὲ χαλκεύει τις, ὁ δὲ τεκταίνεται.
Ὁ δὲ χρυσοχοεῖ, χρυσίον παρὰ σοῦ λαβών.
Ὁ δὲ λωποδυτεῖ γε νὴ Δί'. ὁ δὲ τοιχωρυχεῖ.
Ὁ δὲ κναφεύει τις. ὁ δὲ πλύνει κῴδια.
Ὁ δὲ βυρσοδεψεῖ γ'. ὁ δέ γε πωλεῖ κρόμμυα.

CH. *Artes item omnes, omnes præſtigiæ & doli,*
Inter homines propter te excogitata ſunt.
Te propter in ſutrina alius corium ſecat:
D *Alius ferrum ducit: alius ligna fabricat:*
Alius, quod à te accepit, aurum liquefacit.
Eſt qui tua cauſa ſpoliat: qui parietes
Perfodit: alius fullonem agit: hic pelles lauat:
Hic corium tingit: ille cepas venditat.

Σχόλια. Τέχναι δὲ πᾶσαι διὰ σέ.] αἱ μηχαναί. πλείων κατασκευαὶ τέχναι λέγονται τὰ τῶν ἀνθρώπων σοφίσματα. οἷον χαλκευτική, τεκτονικὴ καὶ ὅσαι ἄλλαι τοιαῦται. τέχνη λέγεται καὶ ἡ μηχανὴ καὶ ὁ δόλος, ἀφ' ἧς καὶ τεχνάζομαι ἀντὶ τοῦ δολιεύομαι καὶ μηχανῶμαι. σοφίσματα δὲ τὰ διὰ λόγων μαθήματα.

Gerardvs. Τέχναι.] Ex iis quæ ſequuntur, intelligit artes quibus ineſt μεταχείρησις καὶ ἐργασία. id eſt, quæ manibus peraguntur, ſordidas artes, & illiberales, quo in genere ſunt, quarum hîc meminit. Καὶ σοφίσματα.] impoſturæ, & fraudes cõpoſitæ, ſiue in artibus ſint, ſiue extra artes. ἐν τοῖσιν ἀνθρώποισιν ἔσθ', Atticè pro ἐν τοῖς ἀνθρώποις εἰσί.

Σχόλια. Ἔσθ' ηὑρημένα.] τὴν σύνταξιν πρὸς τὸ οὐδέτερον τελευταῖον ἀπέδωκε. λέγει δὲ τὸ ηὑρημένα πρὸς τὸ σοφίσματα.

Gerardvs. Σκυτοτομεῖ.] Confictum verbum à σκύτος corium, & τέμνω ſcindo. Eos generaliter notat qui ex corio opus faciunt. Latini à ſuendo ſutores appellant. Χαλκεύει.] Si verbi huius genuinam reſpicis ſignificationem, is dicetur χαλκεύειν qui æs tractat, & ex eo aliquid facit. Laxiùs tamen accipi poteſt, pro eo nimirum qui æs, ferrum, plumbum, & alia metalla quæcunque parat. Sic τεκταίνεσθαι hîc eum notat qui ex ligno, lapidibus, aut alia materia cõficit opus, quamuis τέκτων (vnde ductum eſt hoc verbum) à τεύχω facio, & paro deriuetur, ſuaptéq; natura ſignificatio τοῦ τέκτονος tã latè pateat apud Græcos, quàm fabri apud Latinos. Χρυσοχοεῖ,] τὸ χρυσίον χέω, aurũ fundit, ex auro fuſili opus aliquod facit: quod munus eſt aurificũ. παρὰ σοῦ. Chremylus nõ tribuit ſpeciatim Pluto æs, lignũ, nec lapides, ſed aurũ: quoniã in auro diuitiarũ pars vulgo cenſetur eſſe potiſſima
E & pulcherrima. Simul Chremylus indicat ſe nõ tã ἐπὶ σκύτη quod aiũt, quàm ἐπὶ χρυσίον βλέπειν, id eſt, nõ tã ipſi animũ eſſe in coriis, quàm in auro. Λωποδυτεῖ,] vox hæc, ſi non fallor, cõſtituta eſt ex tribus, λώπη veſtis, ὁδὸς via, & δύω τὸ ἐκδύω exuo, vt ſit in via prætereuntes ſpoliare, vicos & vias obſidere, minor vis eſt in hoc quàm in eo qui τοιχωρυχεῖ, i. qui ædium muris & parietibus effoſſis ædes inuadit alienas. Duobus hiſce verbis furta & rapinas omnis generis poëta tangit.

F Bisetvs. Λωποδυτεῖ] Εὐστάθιος. λώπη, καὶ λώπιον, τὸ λεπτὸν ὕφασμα κατὰ τὸν τοῦ κρομμύου λοπόν, τὸ δὲ μέγα κατ' ἔκτασιν. καὶ λῶπος προπερισπωμένως, τὸ ἱμάτιον, ὅθεν τὸ λωπίζειν, τὸ γυμνοῦν. καὶ τὸ ἐκλωπίζειν, τὸ ἐκδύειν. καὶ λωποδύτης, ὁ τὰ ἱμάτια ἀποδύων. ὅθεν τὸ λωποδυτεῖν, τὸ τὰ ἱμάτια ἀποδύειν, καὶ ἀφαιρεῖσθαι Σ ἰδίως. λωποδύτης, ὁ τῶν ἱματίων κλέπτης, ἢ ὁ τοὺς νεκροὺς ἐκδύων. λωποδυτεῖν, τὰ ἱμάτια κλέπτειν. ὁ δὲ ποιητὴς τὸ λωποδυτεῖν ὡς περὶ τέχνης παρὰ προσδοκίαν παράγει, καὶ γέλωτος χάριν, ὡς καὶ τὸ τοιχωρυχεῖν κωμικῶς εἶπε.

G Σχόλ. Κναφεύει.] ἀττικὸν μὲν τὸ διὰ τοῦ κ. κοινὸν δὲ τὸ διὰ τοῦ γ. οἱ παλαιοὶ δὲ ἀττικοὶ διὰ τοῦ κ, κνάφος. ἔστι δὲ ἀκανθώδές τι, ᾧ ξαίνουσι τὰ ἱμάτια. οἱ δὲ νεώτεροι διὰ τοῦ γ παρὰ τὸ γνάψαι. κναφεὺς δὲ παρὰ τὸ κνᾶν, ὃ σημαίνει τὸ ξύειν. Ὅμηρος ἐπὶ δ' αἴγειον κνῆ τυρόν. καὶ κνήστι χαλκείῃ. παρὰ τὸ τοῦ φάρους γνάψιν. ἥτις ἐστὶ παρὰ τὸ γάνος τὸ λαμπρόν.

GERARDVS. Κναφεύει.] ἀ κνάω, quod eſt A ξύω, id eſt, radò, fit κναφεύω verbum fullonũ, pãnos & veſtes carduis radẽdo, polientium. Atticum eſt κναφεύω pro communi γναφεύω. Πλύνει.] Pellium nullus eſt vſus, antè quàm in vaſis ligneis, lapideis, terreis, vel æneis probè macerentur, deinde lauentur. Aliud itaque agit qui πλύνει κώδια, aliud qui σκυτοτομεῖ. ab vtroque differt qui βυρσοδεψεῖ, hic enim neque coria ſcindit, neque lauat, ſed tingit & pilo nudatis colorem addit: βύρσα corium eſt, δέψω, tingo. κρόμμυα. Species pro genere ponitur. Per cepas itaque, olera & omne genus herbas edules intellige. Ἁλούς,] captus, deprehenſus, ab ἁλίσκομαι verbo anormi.

Ὁδὶ ἁλοὺς γε μοιχὸς, διὰ σέ που παρατίλλεται.
Πλ. Οἴμοι τάλας, ταυτί μ' ἐλάνθανε πάλαι.
Χρ. Μέγας δὲ βασιλεὺς οὐχὶ διὰ τοῦτον κομᾷ;
Καρ. Ἐκκλησία δ' οὐχὶ διὰ τοῦτον γίγνεται;
Χρ. Τί δέ; τὰς τριήρεις οὐ σὺ πληροῖς; εἰπέ μοι.
Καρ. Τὸ δ' ἐν Κορίνθῳ ξενικὸν οὐχ οὗτος τρέφει;

Hic deprehenſus adulter, vulſuram miſer
Patitur: tuiq́; hæc ſtudio fiunt omnia.
B *PL. Ah me miſerũ, qui iſthæc ignoraui hactenꝰ.*
CH. Rex ille Perſarũ, annõ ſe effert propter hũc?
CA. Et cœtus hominũ nũquid fiunt propter hũc?
CH. Quid? nũ triremes tu non cõples? cedò mihi.
CA. Conductũ exercitũ in Corintho hic non alit?

Σχόλια. Παρατίλλεται.] ἔθος ἦν τοὺς ἁλόντας μοιχοὺς παρατίλλεσθαι ἵνα δὺς ἀργύρεον ποινῆς λυθῇ. παρατίλλεται οὖν, διασύρεται. τὰς τρίχας τοῦ πρωκτοῦ τίλλεται. αὕτη γὰρ μεγίστη δίκη τοῖς μοιχοῖς πένησιν, ἀποραφανίδωσις καὶ παρατιλμός. οἱ γὰρ πλούσιοι χρήματα παρέχοντες ἀπελύοντο. παρατίλλεται οὖν φησι διὰ τὸ μὴ δύνασθαι χρήμασι λυτροῦσθαι τὴν πυγήν. δημοσίᾳ γὰρ ταῦτα ἔπασχον.

GERARDVS. Παρατίλλεται.] Olim mœchus adulterij conuictus, pœnam ob flagitium irrogandam ſi diues erat pecunia redimebat, pauper pœnas luebat, quæ παρατιλμὸς vocabatur, ἀπὸ τοῦ παρατίλλεσθαι. i. ab euellendo, quoniam mœchorum nates & pudenda publicè vellebantur. Haud D ſcio vtrum magis mirum, inueniri potuiſſe qui ſtudio pecuniæ rem exercerent adeò ſordidam: rurſum tam miſeros fuiſſe, qui pecuniolæ penuria, tã probroſo cunctis eſſent ſpectaculo. Οἴμοι] aduerbium eſt hominis aliquid indignè ferentis, proptereà conuenientiſſimè illi adiungitur nominatiuus τάλας, quo ſignificatur, qui miſer eſt, & aliquid præter meritum paſſus eſt, παρὰ τὸ τλάω, ſuffero, & perpetior. ταυτί, ταῦτα. hæc fugerunt me, nec ſciui tantam vim ineſſe mihi.

E Σχόλια. Μέγας δὲ βασιλεύς.] τὸν τῶν Περσῶν λέγει. οὕτως γὰρ ἔλεγον αὐτὸν διὰ τὸ πλείονι δυνάμει χρῆσθαι περσικῇ. κομᾷ δὲ ἀντὶ τοῦ, τουτέστι σεμνύνεται τῇ ἐξουσίᾳ τῆς ἀρχῆς. ἀπὸ τῶν μέγα φρονούντων τῇ κόμῃ.

GERARDVS. Μέγας.] Paucula dixit Plutus, ſed eiuſmodi fuerunt, quæ facilè Chremylo & Carioni animum adderent. Proptereà quò magis vrgeant, orationibus vtuntur & rationibus vt non paucis, ita nec ſimplicibus, ſed interrogatiuis, & vehementiæ maioris. Magnum regem abſolutè F vocant regem Perſarum. Cùm enim Cyrus Aſſyriæ & Mediæ regna in Perſas tranſtuliſſet, Aſiam debellaſſet (vnde argenti quingenta millia talentorum reportauit, præter craterem Semiramidis, cuius pondus erat quindecim talentorum) vocatus eſt μέγας βασιλεύς, à quo poſteà Perſarum reges μεγάλους βασιλέας appellari ſe voluerũt. Οὐχὶ] idem quod οὐ. κομᾷ, effertur & ſuperbit. Ductum eſt ab iis qui ab elegãtiore capillitio, & comptula G coma ſibi placent.

Σχόλια. Ἐκκλησία δέ.] ἵνα πόρον εὕρῃ χρημάτων. ἐκκλησιάζομεν γὰρ ἢ τῶν ἰδίων τι σῶσαι βουλόμενοι, ἢ τῶν ἀλλοτρίων ἀντιποιεῖσθαι. διαβάλλει δὲ τὸ ἐπὶ φιλονεικίᾳ τῶν Ἀθηναίων τελεσβόλον.

GERARDVS. Ἐκκλησία.] Et belli & pacis tempore comitia fiunt, & hominum cœtus lucri gratia: nam volunt vel ſua tueri, & conſeruare, vel aliena vſurpare. Quod autem ſic vrbes & populi concitentur, ingens Pluti numen facit.

Σχόλια. Τὰς τριήρεις.] οἱ γὰρ εὔποροι τῶν τριηράρ- C χων, πλείονας ναύτας ἔτρεφον. καὶ διὰ τοῦτο ἐπλήρουν τὰς ναῦς. οἱ δὲ πένητες οὐδαμῶς.

GERARDVS. Τριήρεις.] Cùm bellum nauale gerendum erat, τριηράρχαι. i. claſſis & nauium præfecti eligebantur non pauperes, ſed diuites, qui claſſem rebus bello gerendo neceſſariis inſtruerent. εἰπέ μοι. Sic loquimur vbi rem ſignificamus omnibus confeſſam. Dic mihi nũ tu ſis qui naues communias? hoc innuit, non poſſis negare.

Σχόλια. Τὸ δ' ἐν Κορίνθῳ.] ὡς τῶν Ἀθηναίων δι' D ἑαυτῶν μὴ βουλομένων πολεμεῖν πρὸς Κορινθίους διὰ τὸν κίνδυνον. μισθουμένων δὲ ξένους εἰς τὸν πόλεμον καὶ τρεφόντων αὐτούς. τοῦτο δὲ ἐν τοῖς πολλοῖς τῶν πολέμων διεπράττοντο. ἄλλως, ὡς ἀεὶ ξενικόν τι ἐχόντων Κορινθίων καὶ οὐχ ὡς ἰδίως κατὰ τὸν καιρὸν τοῦτον. δῆλον δὲ ἐκ τοῦ ἐν δευτέρῳ φέρεσθαι, ὃς ἔσχατος ἐδιδάχθη ὑπ' αὐτοῦ εἰκοστῷ ἔτει ὕστερον. εἰ μὴ ὅπερ εἰκὸς ἐκ τοῦ δευτέρου τοῦτο μεμνῆσθαι. ἐκεῖ γὰρ ὀρθῶς ἔχει. ἤδη γὰρ ὁ Κορινθιακὸς πόλεμος συνέστη τέτρασιν ἔτεσι πρότερον τοῦ Ἀντιπάτρου ὑφ' οὗ E ἐδιδάχθη. καὶ τὸ συμμαχικὸν ἐπανήθροιστο ἐν Κορίνθῳ. τὸ δὲ Λακεδαιμονικὸν, ἐν Σικυῶνι. ἄλλως μετὰ τὸν πόλεμον τὸν Πελοποννησιακὸν, αὐτοὶ οἱ σύμμαχοι τῶν Λακεδαιμονίων, ἐκρότησαν πόλεμον κατ' αὐτῶν. συνέβαλον δὲ αὐτοῖς Ἀθηναῖοι καὶ εἶχον τὴν Κόρινθον ὁρμητήριον. εἰς ἣν ἔπεμψαν ξενικὸν στράτευμα καὶ αὐτοὶ ἔτρεφον αὐτό. τοῦ δὲ στρατεύματος ἦρχεν Ἰφικράτης ὁ στρατηγός. τινὲς δέ φασι Κορινθίοις ἀδικουμένοις ὑπὸ Λακεδαιμονίων συμμάχους πέμψαι Ἀθηναίους, καὶ ἔτρεφον Κορίνθιοι. φασὶ δὲ αὐτοὺς ὑφορωμένους Ἀθηναίους ξενικὸν τρέφειν συμ- F μαχίας χάριν. ἣν δὲ καταστήσας τοὺς ξένους ἐν Κορίνθῳ, Κόνων ὁ Ἀθηναίων στρατηγὸς καθελὼν Λακεδαιμονίους, ὅπως φυλάττοι τὴν ἔφοδον αὐτῶν. ἄλλως. διπλῶς ᾄδεται ἡ ἱστορία. ἢ ὅτι Κορίνθιοι Λακεδαιμονίους ὑφορώμενοι ἐμισθοῦντό τινας τῶν Ἀθηναίων εἰς τὴν αὐτῶν φυλακήν. ἢ Ἀθηναίους ἐφοβοῦντο, ἵνα μὴ ὑπ' αὐτῶν δουλαγωγηθῶσι, καὶ διὰ τοῦτο ξένους τινὰς ἐν Κορίνθῳ ἔτρεφον, ἀσφαλείας ἕνεκα.

GERARDVS. Ἐν Κορίνθῳ. ſ. ὄν, quod eſt. ξενικὸν vocat τοὺς ξένους στρατιώτας peregrinos milites, & G accititios. ſi Athenienſes diuitiis non abundarent, vnde nunc apud Corinthum conductitium alerẽt exercitum? Facit Plutus, inquit, vt noſtra negotia diſcriminis plena, ſine periculo & noxa geramus. Obiter Athenienſes mordet vt timidos & ignauos, quo nomine etiam Demoſthenes in eos ſubinde inuehitur, quòd contra morem maiorum ipſi in belin bellum non prodirent, ſed metu periculi extraneos mercede conducerent. A

Χρ. Ὁ Πάμφιλος δ' οὐχὶ διὰ τοῦτον κλαύσεται;	CH. *Non Pamphilus ab iſthoc habet, quod lugeat?*
Καρ. Ὁ Βελονοπώλης δ' οὐχὶ μετὰ τοῦ Παμφίλου;	CA. *Et Belonopoles nónne vnà cum Pamphilo?*
Χρ. Ἀργύριος δ' οὐχὶ διὰ τοῦτον πέρδεται;	CH. *Nónne Argyrius hunc propter immodeſtè agit?*
Καρ. Φιλέψιος δ' οὐχ ἕνεκά σου μύθους λέγει;	CA. *Phileſius nónne tui cauſa fabulas recitat?*
Χρ. Ἡ ξυμμαχία δ' οὐχὶ διά σε τοῖς Αἰγυπτίοις; B	CH. *Non propter te auxilium Ægyptijs datur?*
Καρ. Ἐρᾷ δὲ Λαῒς οὐ διά σε Φιλωνίδου;	CA. *An non propter te Lais amat Philonidem?*

Σχόλ. Ὁ Πάμφιλος δὲ.] ὁ Πάμφιλος ἐστὶ καὶ ὁ Βελονοπώλης, ἀμφότεροι δανεισταὶ Ἀθήνησιν. ἀντὶ τοῦ εἰπεῖν πλουτήσει, εἶπεν οὐχὶ κλαύσεται· ὁ Πάμφιλος δὲ δημαγωγὸς ἦν οἱονεὶ πολιτευόμενος καὶ ἔκλεπτε τὰ τοῦ δήμου. ὡς καὶ Πλάτων φησὶν Ἀμφιαράῳ. καὶ νὴ Δί' ὁ Πάμφιλόν γε σαφῶς κλέπτοντα τὰ κοινά, ἅμα τε συκοφάντην. ἐστὶ οὖν ἁλοὺς ἐπὶ κλοπῇ τῶν δημοσίων χρημάτων, ἀθρόως ἐξέπεσε δημευθείς, ταύτην δίκην πεπονθώς. τινὲς δὲ τὸν Βελονοπώλην παράσιτόν φασι τοῦ Παμφίλου, δυστυχοῦντος οὖν τοῦ Παμφίλου ἀνάγκη καὶ αὐτὸν συνδυστυχεῖν αὐτῷ. C

GERARDVS. Πάμφιλος.] Pamphilus Athenienſis fœnerator inſignis rempublicam adminiſtrauerat, qui cum ærariũ expilaſſet, peculatúſque conuictus eſſet, publicata ſunt vniuerſa eius bona. Pamphilo paraſitabatur Belonopola, qui in gratiã D Pamphili ſic ſe inſinuauerat, vt Pamphili bona vtriuſque viderentur communia. Si itaque ob irrogatam multam, & amiſſas opes habuit Pamphilus quod lugeret, nõ defuit itidem Belonopolæ quod angeretur. Vides Plutum optabilem & hominibus deſideratum, vt propter quem amiſſum, indoleant qui amiſerint. κλαύσεται, futurum medium à themate κλαίω.

Σχόλια. Ἀργύριος δὲ.] Ἀθηναῖος ἐστὶ ἐπὶ μαλακίᾳ τοῦτον διαβάλλεται, ὡς καὶ πορδὰς ἀφιέναι. καὶ εἰς E θρασύτητα δὲ τὸν Ἀργύριον κωμῳδοῦσι. πέρδεσθαι δὲ, σημεῖα πλούτου.

BISETVS. Ἀργύριος] τοῦτον ὁ Σουΐδας καὶ Ἀγύρειον καὶ Ἀγύρειον καλεῖ. καὶ ἐν Ἐκκλησιαζούσαις ἐστὶ Ἀγύρειος ὀνομάζεται. Ἀγύρειος γοῦν τὸν Προνόμου πώγων' ἔχων.

GERARDVS. Ἀργύριος.] Argyrius Athenienſis vir fuit prædiues, ſed ob eximias opes adeò immodeſtus, & inuerecundus, vt in congreſſu hominum πορδὰς & crepitus infames edere non puderet. Ferè fit, vt credam hinc inoleuiſſe, vt apud Græcos βδεῖν & πέρδειν, accipiantur pro opulentiam oſtentare, vel ſimulare. Quod confirmatur prouerbiolo: Νεκρὸς κεῖται βδέων. id eſt, Mortuus iacet pedens. Hoc vult poëta dictum: Diuitibus licet qualiacunque facere, pauperibus non item.

Σχόλια. Φιλέψιος.] [illegible] πένης ὢν λέγων ἱστορίας ἐτρέφετο. τερατώδης δὲ καὶ λάλος διαβάλλεται. ὡς ὁ Πλάτων ὁ κωμικός.

GERARDVS. Φιλέψιος.] Philepſium tradũt non modò pauperem fuiſſe, ſed & monſtroſum, præterea linguacem & verboſum: qui tamen fabellis ingenioſè recitandis, totam operam nauabat, vt vel hac ratione vitam faciliùs toleraret. Adeò natura etiam, & quæ nobis ſunt congenea vitia, nos non queunt à ſtudio & amore Pluti reuocare!

Σχόλια. Ἡ ξυμμαχία.] ἐπὶ Ἀμάσιδος Αἰγυπτίων βασιλέως ἐν σιτοδείᾳ ὄντες οἱ Ἀθηναῖοι ἔπεμψαν πρὸς αὐτὸν αἰτοῦντες σῖτον. καὶ ἔπεμψεν αὐτοῖς ἱκανόν. διὰ τοῦτο Ἀθηναῖοι ἔπεμψαν τοῖς Αἰγυπτίοις συμμαχίαν εἰς τὸν τῶν Περσῶν πόλεμον. καὶ εἶχον φιλίαν καὶ συμμαχίαν πρὸς ἀλλήλους. ὕστερον μέντοι ἐλύθη καὶ συνεμάχησαν οἱ C Ἀθηναῖοι τοῖς βασιλέως στρατηγοῖς κατὰ τῶν Αἰγυπτίων Ἰφικράτους ἡγουμένου· ἦσαν γὰρ ἄμφω αὐτοῖς φίλοι. διὸ καὶ Ψαμμίτιχος λέγεται πέμψαι πυρῶν μυριάδας τρεῖς. ἄλλως. Ψαμμίτιχος χαλεπὸς Αἰγυπτίων τύραννος καὶ σκαιότατος, βασιλεύειν ὑπερηκοντικῶς. οὗ καταψηφισάμενοι οἱ ἀρχόμενοι, πρεσβεύουσι πρὸς Ἀθηναίους διὰ σίτου ἀποπομπῆς ἀμοιβαῖον αἰτοῦντες, καὶ ἀμείλικτον ἄρχοντα τοῦτον ἐκβαλόντες. ἄλλως. ὅτι Ξέρξης, ἐπ' Αἰγυπτίους ἐστρατεύετο, οἱ Ἀθηναῖοι συμμαχίαν αὐτοῖς ἀπέστειλαν. D ἄλλως. Ἴναρος ὁ τῶν Αἰγυπτίων βασιλεὺς ἀπέστησε τοῦ βασιλέως Ξέρξου μοῖράν τινα τῆς Αἰγύπτου, καὶ χρήματα πέμψας τοῖς Ἀθηναίοις ἔλαβε συμμάχους. οἵτινες καὶ διαπεράσαντες εἰς τὴν Αἴγυπτον καὶ ἔν τινι τῶν τοῦ Νείλου στομάτων ἀναπλεύσαντες, προσέσχον τοῖς Ἕλλησι. Μεγάβαζος δὲ ὁ τοῦ βασιλέως Περσῶν στρατηγὸς τὸν ποταμὸν διακόψας, καὶ ἀλλαχόσε τρέψας, εἷλεν ἐκείνους ἐπὶ ξηρᾶς καὶ ἀπέκτεινεν.

GERARDVS. Αἰγυπτίοις.] Athenienſis ager parum fœcundus eſt, quo fit vt rei frumentarię pe- E nuria laboret non raro. Contrà autem Ægyptus eſt feraciſſima. Contigit vt Athenienſes σιτοδείᾳ premente, miſſis ad Ægyptios legatis, frumentum ab illis peterent, petitúmque abundè reportarent. Illo ipſo tempore Perſæ coniuratis animis de occupanda Ægypto conſultarunt. Protinus rogati Athenienſes Ægyptiis auxilium mittunt: coniunctis ergo vtriuſque gentis viribus, Perſa profligato, ſtetit Ægyptus. Ecce vt regiones etiam ab iniuria tutas Plutus vindicet.

F Σχόλια. Ἐρᾷ δὲ Λαΐς.] ὅτι Ἀριστοφάνης οὐ λέγει σύμφωνα κατὰ τοὺς χρόνους. ληφθῆναι γάρ φασιν αὐτὴν ἐν Σικελίᾳ Πολιχνίου τινὸς ἁλόντος ὑπὸ Νικίου ἑπτέτιν. ὠνηθῆναι δὲ ὑπὸ Κορινθίου τινὸς, καὶ πεμφθῆναι δῶρον τῇ γυναικὶ εἰς Κόρινθον. ἵνα δὴ ἐπὶ Χαβρίου τις ταῦτα γενέσθαι δοῖ ὅτε οὐκ ἐστράτευον Ἀθηναῖοι ἐν Σικελίᾳ. ἔστι δὲ ἕως Διοκλέους ἔτη ιδ΄. ὥστε ἄλογον διὰ ὀνόματος αὐτὴν ἐπαίρειν. ἐμφαίνει δὲ καὶ Πλάτων ἐν τῷ Φαίδρῳ [illegible] ἑκάστῳ ἔτει ὕστερον διδαχθῆναι ἐπὶ Διοκλέους ὡς μηκέτι αὐ- G τῆς οὔσης. δοκοῦσι μέντοι καὶ αὐτῆς ζώσης λέγεσθαι. Φιλωνίδην δὲ οὐ τὸν ποιητήν φασι τὸν ἐν τοῖς Ἀριστοφανείοις ἐγγεγραμμένον δράμασιν, ὡς οἱ περὶ Καλλίστρατον ἐν τῇ ὁμωνυμίᾳ πλανηθέντες. ἀλλὰ παιδείας ἕνεκεν τὸν αἴσχιστον καὶ ἀπαίδευτον. κωμῳδεῖται δὲ ὡς εὔπορος καὶ ὡς μέγας τὸ σῶμα, καὶ ἠλίθιος. Νικοχάρης Γαλατείᾳ. οὐδ' εἶτ' ἀπαιδευτότερος εἶ Φιλωνίδου τοῦ Μελιτέως.

BISETVS. Ἀντὶ τοῦ καὶ ἔτι ὑπάρχεις ἀπαιδευτό-

τερος. τὸ δὲ ἡδὺ, ἀντὶ τοῦ καὶ ποιητικώτερον.) Σχ. Περὶ δὲ τοῦ A μεγέθους, Φύλλιός φησιν. ἥτις κάμηλος ἔτεκε τὸν Φιλωνίδην. καὶ Πλάτων δὲ, Λαΐ φησιν οὐχ ὁρᾷς ὅτι Φιλωνίδην που τέτοκεν ἡ μήτηρ, ἀνόητον Μελιτέα, καὶ οὐκ ἔπαθεν οὐδέν. καὶ Θεόπομπος Ἀφροδισίοις. ὄνος μὲν ὀγκᾶθ' ὁ Μελίτου Φιλωνίδης. ὄνῳ μιγείσης μητρὸς ἔβλαστε τῇ πόλει. δόξειε δ' ἂν ἐρᾶσθαι τῆς Λαΐδος, ἐκείνης ὑποκρινομένης αὐτόν. οὐ γὰρ ἐκείνου ἠράσθη Λαΐς, ἣν Διογένης ὁ φιλόσοφος ἐπιγράφει τῆς ἑλληνικῆς ἀκρασίας τὸ τρόπαιον. Φιλωνίδης ἐν Κορίνθῳ. τούτου δὲ προσεποιεῖτο ἐρᾶν διὰ τὸν Πλοῦτον Λαΐς. αὕτη δὲ θυγάτηρ ἦν Ἐπιμάνδρας. ἥ τις ἐξ Ὑκκαρῶν τῆς Σικε- B λίας ἦν. (BISETVS. Ὑκκάρων. ὡς παρ' Ἀθηναίῳ ἐν τῷ τῶν δειπνοσοφιστῶν ιγ.) Ταύτην δὲ Φιλοξένῳ τῷ διθυραμβοποιῷ δίδωσι Διονύσιος ὁ ἐν Σικελίᾳ τύραννος. εἰς Κόρινθον οὖν ἦλθεν ἅμα Φιλοξένῳ, καὶ ἐπίσημος ἐκεῖ ἐγένετο καὶ ἐφιλήθη ὑπὸ πάντων καὶ περιβόητος ἦν ἑταιρίς. λέγουσι δὲ ὅτι ἅμα Ἀλεξάνδρῳ ἀπεδήμησεν εἰς Πέρσας ἐκ Κορίνθου. ἡ δὲ Λαΐς ἐπισημοτέρα γέγονε τῆς μητρὸς ἐν Κορίνθῳ. ὕστερον δὲ καὶ αὐτὴ ἀπεδήμησεν εἰς Θετταλίαν. ἔνθα Εὐρυλόχου τινὸς ἢ Ἀριστονίκου ἠράσθη. παρ' ᾧ καὶ ἐβίωσε τὸν λοιπὸν χρόνον. αὐτῆς δὲ πολλοὶ τῶν Θετ- C ταλῶν ἠράσθησαν, καὶ τὰ ἐρωτικὰ πρόθυρα αὐτῆς οἴνῳ ἔρραινον. καί φασιν ὅτι ζηλοτυπήσασαι αἱ Θετταλαὶ γυναῖκες, ἐφόνευσαν αὐτὴν ξυλίναις χελώναις τύψασαι ἐν τῷ ἱερῷ τῆς Ἀφροδίτης, πανηγύρεως οὔσης, ἐν ᾗ ἄνδρες οὐ παρεγί- A νοντο. διὰ τοῦτο ἕνεκα λοιμὸς κατέλαβε τὴν Θετταλίαν, ἕως ὕστερον ἱερὸν ἐποίησαν ἀνοσίας ἀφροδίτης, ἐπειδὴ αἱ γυναῖκες ἐν τῷ ἱερῷ ἀνόσιον τετολμήκασι φόνον.

GERARDVS. Φιλωνίδου.] Philonidem & deformem, & rerum imperitum fuiſſe ex ſequentibus conſtat. κάμηλος, inquit Phyllius, ἔτεκε τὸν φιλωνίδην· Camelus peperit Philonidem. Nicochares ἀπαιδευτότερος εἶ φιλωνίδου· Indoctior es Philonide. Theopompus & aſinum, & aſina matre natum eũ ſcripſit. ὄνος μὲν ὀγκᾶθ' ὁ μελίτου φιλωνίδης, ὄνῳ μιγεί- B σης μητρὸς ἔβλαστε· Philonides Meliti filius more rudit aſinino, matre cum aſino conſueſcente genitus eſt. Illum quamlibet inelegantem, ineptum & ſtultum, Lais tamen diuitem amauit, aut ſaltem illum amare, ſe ſimulauit. En quanta vis pecuniarum, & Pluti. Hic ſubit quod forſan indignum animaduerſione non fuerit. Athenæus, vbi de Naide ſcorto verba facit, ambigit num hoc in loco pro Lais ſit ſcribendum Nais. Verba illius ſic habent: Μνημονεύει αὐτῆς καὶ Ἀριστοφάνης ἐν τῷ Γηρυτάδῃ. μή- C ποτε δὲ κἂν τῷ Πλούτῳ (ἐν ᾧ λέγει· Ἐρᾷ δὲ Λαῒς οὐ διὰ σὲ φιλωνίδου;) γραπτέον Ναῒς καὶ οὐ Λαΐς. id eſt, Meminit eius etiam Ariſtophanes in Gerytade. Ac neſcio an in Pluto (vbi ait: Nonne propter te Lais amat Philonidem?) ſcribere oporteat Nais, non Lais.

Χρ. Ὁ Τιμοθέου δὲ πύργος; Καρ. Ἐμπέσοι γέ σοι.
Χρ. Τὰ δὲ πράγματ' οὐχὶ διὰ σὲ πάντα πράττεται;
Μονώτατος γὰρ εἶ σὺ πάντων αἴτιος
Καὶ τῶν κακῶν καὶ τῶν ἀγαθῶν, εὖ ἴσθ' ὅτι.
Καρ. Κρατοῦσι γοῦν κἂν τοῖς πολέμοις ἑκάστοτε,
Ἐφ' οἷς ἂν οὗτος ἐπικαθέζηται μόνος.
Πλ. Ἐγὼ τοσαῦτα δυνατός εἰμ' εἷς ὢν ποιεῖν;

CH. *At Timothei turris?* CA. *Ea te quidem obruat.*
CH. *Nónne hæc, quæ dico, propter te fiunt om-* D *nia?*
Tu namque ſolus autor & perfector es
Bonorum, quod ſcias, malorúmque omnium.
CA. *Imò etiam in bello plerunque ſolet vincere*
Ea pars, in quam hic potiſſimum propenderit.
PL. *Egóne vnus hæc efficere tanta ſim potens?*

Σχόλιον. Ὁ Τιμοθέου δὲ πύργος] ἐπειδὴ εἰς τοσοῦτον ἤρθη τῆς τύχης, ὥστε καὶ ἐν ὄψει τούτῳ τὴν δαίμονα φαίνεσθαι. E κατασκευάσας δὲ πύργον, οὐκ ἀπὸ τύχης ἔφη κατεσκευακέναι, ἀλλ' ἀπ' ἀνδρείας. ὀργισθεῖσα δὲ ἡ τύχη πένητα ἐποίησεν. οὐκ εἴασε δὲ εἰπεῖν διὰ τὸν πλοῦτον ἐγένετο. ἀλλ' ἐπήγαγε παρ' ὑπόνοιαν. ἄλλως. ὁ Τιμόθεος πλούσιος ἅμα δὲ καὶ ὄλβιος ἀνὴρ στρατηγὸς Ἀθηναίων, τεῖχος οἰκοδομήσας εἰς τοσοῦτον ἤρθη τῆς τύχης, ὡς τὴν δαίμονα ἐν ὄψει φαίνεσθαι τούτῳ. καὶ ἐν Ἀθήναις ἐν εἰκόσιν ἐποίουν αὐτὸν κοιμώμενον οἱ ζωγράφοι, καὶ τὰς τύχας φερούσας αὐτῷ εἰς δίκτυα πόλεις καὶ πορθοῦντα αὐτὰς, αἰνιττόμενοι τὴν εὐ- F δαιμονίαν αὐτοῦ. ὃς ὑψηλὸν πάνυ πύργον ἐποίησεν ὡς πλούσιος.

GERARDVS. Ὁ Τιμοθέου.] Timotheus Athenienſium dux fuit, qui vulgò εὐτυχὴς, id eſt fortunatus eſt appellatus, propterea quòd ad quodcunque bellum miſſus eſſet, facilem inde ac certam victoriam reportaret. Felicitatem eam qui illi inuidebant, victorias Fortunæ magis fauore, quàm prudentia aut conſiliis eius comparatas ia- G ctitabant. Quare in illius inuidiam pingebant Fortunam velut piſcantem, & vrbes ad rete cogentẽ, Timotheo interim propè dormiente. Inuidorum maledicentiam ipſe ſic eludebat: Si tantas vrbes capio dormiens, quid putatis facturum me vigilãtem? Extruxit hic mirandę celſitudinis arcem: quã cùm ſua, non Fortunæ opera iactaſſet, conſtructã, Fortuna quæ prius in conſpectũ eius ſubinde veniſſe credebatur, ab eo tempore nunquam eſt illi viſa. Licet per Timothei arcem ædificia quæcun- E que magnifica intelligere, quæ nemo, citra fauorem Pluti, condat.

Σχόλιον. Ἐμπέσοι γέ σοι.] παρ' ὑπόνοιαν τοῦτό φησι. δέον εἰπεῖν θαυμαστὸς καὶ μέγας. ἀλαζονευόμενος δὲ ἐπὶ τῇ εὐτυχίᾳ ὁ Τιμόθεος ἔφη μᾶλλον αὐτοῦ εἶναι ἢ τῆς τύχης τὰ πραττόμενα. διὸ καὶ ἠτύχησεν ὕστερον, νεμεσησάσης αὐτῷ τῆς τύχης. πολλοὶ δὲ Τιμόθεοι κωμῳδοῦνται. νῦν δὲ τοῦ στρατηγοῦ μέμνηται.

GERARDVS. Ἐμπέσοι.] Iocularitet, præter- F que expectationem Chremyli Carion verba hæc interiicit: cùm enim diceret Chremylus, ὁ Τιμοθέου δὲ πύργος, quis non expectaſſet, aut hoc, aut tale quiddã eſſe addendum, οὐ διὰ Πλοῦτον μέγας καὶ θαυμαστὸς ἐγένετο; Nonne magna & mirabilis authore Pluto condita eſt? Carion verò ſeruili quadam licentia, domino imprecatur, vt turris tanta ſuo caſu eum opprimat. Quæ tam ominoſa verba Chremylus pro nihilo ducit, non ſolùm quòd ipſi non G liceat coronatum, & ab oraculo vnà ſecum redeũtem ſeruum ferire, ſed quòd ea verba, ſic præter opinionem audientium enuntiata, gratia non vacent, ſintque eiuſmodi quæ Plutum nonnihil faciliorem reddant. Omiſſo igitur ſermone quem de turre Timothei dicere inſtituerat, ne in ſingulis referendis quæ à Pluto fiunt immoretur, omnia generaliter ab illo vno fieri contendit.

Σχόλιον. Μονώτατος γὰρ εἶ σύ.] Λυκοῦργος κατὰ Λαοκράτους. Ἰσαγόρου μονώτατοι ἐπώνυμοι τῆς χώρας εἰσί.

GERARDVS. Μονώτατος.] Contra naturam rei finxit hoc ſuperlatiuum, quo Pluti vnius ope, arbitrio, & voluntate, atque ſine commercio numinis vllius cuiuſuis ac quanticunque, omnia fieri apertiùs monſtret. Εὖ ἴσθ' ὅτι.] Hoc bene ſcias, de eo quod dico, nullo prorſus modo hæſites, ſed ipſum tibi ſit perſuaſiſſimum. ἴσημι imperatiuum facit ἴσαθι ἰσάτω, quæ per ſyncopen efferuntur, ἴσθι, ἴστω. Quod ad ὅτι pertinet, ſunt qui abundare credant, quomodo & in ὅτι τί δή, de quo anteà diximus.

Σχόλια. Κρατοῦσι γοῦν.] χρήμασι γὰρ ἐπικτῶνται συμμάχους καὶ περιγίνονται.

GERARDVS. Κρατοῦσι,] vel milites vel gentes. κἀν, καὶ ἐν, etiam in bellis. quod Demoſthenicū de bello dictum palam confirmat: δεῖ χρημάτων, καὶ ἄνευ τούτων οὐδὲν ἔστι γενέσθαι τῶν δεόντων. id eſt, pecuniis opus eſt, neque enim ſine illis quidquam facere licet eorum quæ fieri oportet.

Σχόλια. Ἐπικαθίζηται,] ἀπὸ μεταφορᾶς τῶν ζυγῶν. καθίζεσθαι γὰρ τὸ βαροῦν λέγεται.

GERARDVS. Ἐπικαθίζηται.] Μεταφορικῶς ab æquilibrio, in quo id dicitur ἐπικαθίζεσθαι quod propendet, & grauius eſt. δυνατός εἰμι. Periphraſis verbi δύναμαι. εἷς ἄν. vacat ἂν, eo enim expuncto, nihilo ſecius conſtat oratio.

Χρ. Καὶ ναὶ μὰ Δία τούτων γε πολλῷ πλείονα.
Ὥστ' οὐδὲ μεστὸς σοῦ γέγον' οὐδεὶς πώποτε.
Τῶν μὲν γὰρ ἄλλων ἐστὶ πάντων πλησμονή:
Ἔρωτος. Καρ. Ἄρτων. Χρ. Μουσικῆς. Καρ. Τραγημάτων.
Χρ. Τιμῆς. Καρ. Πλακούντων. Χρ. Ἀνδραγαθίας. Καρ. Ἰσχάδων.
Χρ. Φιλοτιμίας. Καρ. Μάζης. Χρ. Στρατηγίας. Καρ. Φακῆς.
Χρ. Σοῦ δ' ἐγένετ' οὐδεὶς μεστὸς οὐδεπώποτε.
Ἀλλ' ἢν τάλαντά τις λάβῃ τρισκαίδεκα,
Πολὺ μᾶλλον ἐπιθυμεῖ λαβεῖν ἑκκαίδεκα.
Κἂν ταῦτ' ἀνύσῃ, τετταράκοντα βούλεται,
Ἤ φησιν, οὐκ εἶναι βιωτὸν αὑτῷ τὸν βίον.
Πλ. Εὖ τοι λέγειν ἔμοιγε φαίνεσθον πάνυ·

CH. *Et per Iouem, hiſce multò plura tu potes,*
Neque quenquam hominem tui vnquam cepit ſatietas.
Nam aliarum rerum ſatietas eſt omnium:
Amoris. CA. *Panum.* CH. *Muſicæ.* CA. *Bellariūm.*
CH. *Ambitionis.* CA. *Polentæ.* CH. *Imperij.* CA. *Lentium.*
CH. *Tui autem tædio, nemo vnquam affectus eſt.*
Nam ſi quis accipiat talenta tredecim,
Auidius contendit parare ſedecim.
Si & hæc confecerit, quadraginta appetit:
Aut vitam ſibi poſt eſſe vitalem negat.
PL. *Videmini profectò mihi benè dicere.*

Σχόλια. Ναὶ μὰ Δία.] ὅτι καὶ [illegible] κατωμοτικὸν τὸ μὰ Δία, ὅταν αὐτῷ προστεθῇ τὸ ναί.

GERARDVS. Καὶ ναί.] iunge καὶ cum πλείονα, & μὰ, particulam per ſe negatiuam, hîc affirmatiuè cape: vim enim eius perdit ναὶ præcedens affirmatiua, nihílque aliud eſt ναὶ μὰ Δία quàm ſimplex ναί. Res ergo ita habet, ναὶ μὰ Δία. ſ. δυνατὸς εἶ ποιεῖν καὶ πολλῷ πλείονα τούτων. ὥστε, itaque: vt intelligas verum eſſe quod de te dicimus, ecce & aliud quo tuam virtutem volumus confirmatam. γέγον' pro γέγονε fuit, medium præteritum perfectum à γίγνομαι. Iam οὐδεὶς poſt οὐδὲ pro ſimplici εἷς accipitur οὐδεὶς μεστὸς, niſi quod maior eſt dicti affirmatio, quam auget etiam σοῦ ante ποτὲ, nulla omnino vel tantilli etiam ſatietas.

Σχόλια. Τῶν μὲν γὰρ ἄλλων.] παρὰ τὸ Ὁμηρικὸν, πάντων μὲν κόρος ἐστὶ καὶ ὕπνου καὶ φιλότητος. Ἔρωτος.] ὁ δοῦλος λέγει τὰ πρὸς τὴν γαστέρα, πρὸς τὸ θυμῆρες τῆς κωμῳδίας ταῦτα τοῖς ὑπὸ τοῦ δεσπότου λεγομένοις ἀντιθεὶς παραλλήλως.

GERARDVS. Ἔρωτος,] conuenit cum hoc, quod Poëta cecinit: Πάντων μὲν κόρος ἐστὶ καὶ ὕπνου καὶ φιλότητος. id eſt, Omnium ſatietas eſt, & ſoporis & amoris. Cum vtroque autem parum conuenire videtur ſenarius quem citat & probat Ariſtoteles: οὐδεὶς ἐραστὴς, ὅστις οὐκ ἀεὶ φιλεῖ. id eſt, Qui non perdurat amando, amicus non eſt. Certè amor cuius cauſa fuit virtus, nunquam deſinit, ſicut nec virtus. Aliunde qui coaleſcit, nempe vel ex emolumento, vel ex voluptate, facilè cum pereuntibus cauſis perit & ipſe. ἄρτων. Caput artis eſt, aiunt, decere quod quis vel dicat, vel faciat: propterea hîc poeta confingit ingenioſè alia dici à domino, alia à ſeruo. Quæ dominus refert, σπουδαῖα ſunt, id eſt, ſeria & honeſta quæque à virtute aliena non ſunt. Seruus contrà, eorum tantùm meminit, quæ ſint gulæ & ventri amica. Quapropter herus ſic ſua dicere pergit, vt rationem eorum non habeat, quæ ſeruus ſcurriliter, & geſticulatione quadam poſtica interiicit. Μουσικῆς.] Nemo exiſtimet Muſicam hîc accipiendam pro ea parte artium liberalium quæ concentum, & vocum harmoniam docet. Eſt enim muſica à Muſis deducta. Muſæ autē Deæ ſunt bonarum artium præſides. Muſica itaque generali ſignificato literas humaniores & liberales diſciplinas comprehendit. Propterea apud Comicos qui negant ſe literas didiciſſe, aiunt ſe non didiciſſe Muſicam. Quare ἄμουσοι vocabantur, & ineruditæ fabulæ, ἀμουσολογίαι. è diuerſo quos dicebant politiorum literarum peritiſſimos, appellabant μουσικωτάτους.

Σχόλια. Τραγημάτων.] τὰ μετὰ τὴν εὐωχίαν τῇ τραπέζῃ τιθέμενα, καλοῦσι τραγήματα, ὅθεν καὶ παροιμία, ἐκ τραγημάτων τὴν εὐωχίαν. λέγεται δὲ ἡ παροιμία ἐπὶ τῶν ἀπὸ τῶν ἡττόνων τὸ μεῖζον θαυμαζόντων.

GERARDVS. Τραγήματα] ſunt, inquit interpres Græcus, τὰ μετὰ τὴν εὐωχίαν τῇ τραπέζῃ τιθέμενα. i. quæ poſt conuiuium menſæ apponuntur. Antiquitus enim conuiuiis, ſua vnicuique portio apponebatur, prius quàm cœnaculū ingrederentur. Poſtea quæ proponebantur, vt amygdala, poma, & id genus aliæ lautitiæ, vocabantur τραγήματα, ἐπιδορπίσματα, μεταδορπίσματα, ἐπιφορήματα, & ἐπαίκλια. Latini ſecundas menſas appellāt, & bellaria quòd ſint τρώγματα ſuauiora & dulciora. ἀνδραγαθία, ſtudium & voluntas rerum honeſtarū viriliter, ſtrenuéque peragendarum, vt φιλοτιμία egregij ſunt conatus, & feruens cupiditas honorū, atque dignitatum capeſſendarum,vehemens contentio alicuius honorificè ſuperandi. μάζας. Carion videtur inter edulia delicatiora μάζαν reponere. Id quod ſi eſt,de ea mazæ ſpecie intelligendum,quæ ex farina,ſale,lacte, vel oleo conficiebatur,quandoque etiam ex vino ſubigebatur. Fuit hæc ſpecies non ſolū humanis vſibus dicata, ſed & Diis ipſis ſacra. Sed quid ſi de ſuo more.i.ridicule & facetè,μάζαν & φακῆν inter lautitias collocet?vt dicat mazæ & lētis ſatietatem eſſe,perinde ac ſi diceret,homines eſu raparum & fabarum quandoque ſatiari. Nam maza fuit quæ ex farina,ſale & aqua tātùm fiebat. Propterea qui hoc cibo victitabant, dicebantur ἀλφιτοσιτεῖν,quaſi farina ſola veſci,quomodo qui pane veſcerentur,ἀρτοσιτεῖν.Panem autem à maza ſeiūgi ipſemet indicauit,vt quem primo loco poſuerit.pane verò mazam fuiſſe deteriorem, Græcorum prouerbiolo probatur: ἀγαθὴ καὶ μάζα μετ' ἄρτον.i.poſt panem maza etiam bona eſt. Memoriæ enim datum eſt in apparatu conuiuiorum mazam primum apponi conſueuiſſe,poſtea panē.Pane autem conſumpto amplius eſurienti ad mazā erat recurrendum.Porrò mazam nō vſquequaque à pane alienam fuiſſe vel hinc credas,quòd nōnulli eam interpretētur ϛρυφνὸν ἄρτον,rigidum & auſterum panem. Athenæus certè inamœnum cibū fuiſſe teſtatur his verbis:Πεινῶντι ἀνδρὶ μᾶζα τιμιωτέρα χρυσοῦ τε,κ' ἐλέφαντος.i.Maza eſurienti homini charior eſt auro & ebore. Quod ad Lentē attinet, quam mazę ſubiungit,hoc ſcitur,legumen eſſe viliſſimum,aciei oculorum graue,ſtomacho,inteſtinis,neruis,pulmoni & capiti valde noxium, vt A legumine tam inſuaui & incōmodo, minimè mirū ſit aliquem poſſe ſatiari.

Σχόλιον. Φακῆς.] φακὸς ἐστὶν ὁ ἀνέψητος. φακῆ δὲ ἡ ἑψημένη. περισπᾶται δὲ ὥσπερ συκῆ ἀμυγδαλῆ καὶ τὰ τοιαῦτα. Θεόκριτος,κάλλιον ὦ 'πιμελητὰ φιλάργυρε τὸν φακὸν ἑψεῖν.

Gerardus. Οὐδεὶς μεστός.] Quoniā creſcit amor nūmi quantùm ipſa pecunia creſcit.Cúmque rerū ferè omniū cupiditates in ſenectute remittātur,& langueſcant,locupletibus tamen cum æta- B te cōgerēdarū opū magis ac magis creſcit amor. Τάλαντα.Ferunt duo fuiſſe talentorum genera,minus quod libras valebat ſexaginta, & maius, quod octoginta.Quanquam hoc nomen per ſe poſitū. i.ſine diſtinctione maioris & minoris, maximam pecuniæ ſummam notat,vt cū Tantali,& Pelopis talenta dicimus,opes immenſas ſignificantes.

Σχόλια. Ἑκκαίδεκα.] οἱ γράφοντες ἑξκαίδεκα καὶ φάσκοντες οὕτω κάλλιον γράφειν,ἐπειδὴ ἔστιν ἐξ πρόθεσις ἵνα συμφώνου ἐπιφερομένου ἐκ γίνηται,οὐ καλῶς οἶμαι λέ- C γουσι.καὶ δῆλον ἀπό τε τοῦ ἕκτου καὶ τοῦ ἐκτός.καὶ ἀπὸ τοῦ ἑκτικοῦ λεγομένου πυρετοῦ. οὐ γὰρ μόνον ἐν τῇ προθέσει τὸ ξ τρέπεται,ἀλλὰ καὶ ἐν ἑτέροις,ὡς δηλοῖ τὰ εἰρημένα.τὸ γὰρ ἑκτικὸν,ἐκ τοῦ ἕξεως γίνεται. καὶ τὸ ἐκτὸς,ἐκ τοῦ ἔξω. καὶ τὸ ἕκτον ἀπὸ τοῦ ἕξ.

Gerardus. Κἂν pro καὶ ἄν. Ταῦτ'. ea ſedecim talenta accumulauerit. ἢ alioqui,ſi non poterit eam ſummam perficere. οὐ βιωτὸν,ἀβίωτον, non putat plenè ſe viuere,ſed languide victitare,vt vita D illi videatur & acerba,planéque indigna nomine vitæ. οὐ cum πάνυ iūge,admodum bene,& ex animi mei ſententia.τοι expletiuum eſt.

Πλὴν ἓν μόνον δέδοικα. Χρ. Φράζε τοῦ πέρι.
Πλ. Ὅπως ἐγὼ τὴν δύναμιν,ἣν ὑμεῖς φατὲ
Ἔχειν με,ταύτης δεσπότης γενήσομαι.
Χρ. Νὴ τὸν Δί'. ἀλλὰ καὶ λέγουσι πάντες ὡς
Δειλότατόν ἐσθ' ὁ Πλοῦτος. Πλ. Ἥκιστ', ἀλλά
    με
Τοιχωρύχος τις διέβαλλ'. εἰσδὺς γάρ ποτε,
Οὐκ εἶχεν,εἰς τὴν οἰκίαν,οὐδὲν λαβεῖν,

*Hoc præter vnū,quod metuo.*CH. *Quidnā,cedò?*
PL. *Vereor,vt hanc potentiam,qua præditum*
Me vos eſſe affirmatis, ego vnquam conſequar.
CH. *Sanè verò:ſed illud omnes dictitant,*
Plutum rē eſſe timidiſſimam. PL. *Nihil minus:*
E *Sed olim quidam perfoſſor parietum me ita*
Calumniatus eſt:qui cùm in meam domum
Tacitè irrepſiſſet,nihil aſportare potuit,

Σχόλια. Πλὴν ἓν μόνον δέδοικα.] τυφλὸς γὰρ ὢν οὐ δύναμαι ἐπελθεῖν,εἰ καί μοι τοσαύτη δύναμίς ἐστι. δέον οὖν ἐστιν ἀναβλέψαι με.καὶ δέδοικα μὲν ἐγὼ ἀμεταβάτως,δεδίττω δὲ ἕτερον πρὸς αἰτιατικὴν συντασσόμενον.

Gerardus. Τοῦ πέρι.] Præpoſitio locum mutat:poſtponitur enim ſuo caſui,idcirco accen- F tus etiam locus mutatus eſt. Alioqui dictum eſſet, περὶ τοῦ, vbi τοῦ pro τινος capitur. τὴν δύναμιν. Mutata eſt conſtructio.Accuſatiuus enim pro genitiuo ponitur.Ordo communis ſyntaxeos hic eſſet, δέδοικα ὅπως γενήσομαι δεσπότης ταύτης τῆς δυνάμεως, ἣν ὑμεῖς &c. Hoc fecit vicinia relatiui & antecedentis,quæ non rarò cōtra regulas communes,caſus naciſcuntur eoſdem. Quid eſt quod ait,vereri ſe ne non eam aſſequatur potentiam, quam ipſi ineſſe dicunt?Nouit ex eorum rationibus quātum G poſſit,ſed vim ſuam,maxima ex parte,nullam fore credit,ſi cæcus eſſe pergit: Chremylo autē viſum pollicenti non ſatis fidit. Et quoniam ſuſpectum Iouem habet, non audet apertè dicere,vereor ne non per vos mihi viſus reſtituatur.Plutum autem hoc ſentire,& Chremylum idem intelligere, quæ ſequuntur manifeſtè probāt. Trāſeūt et hoc dicēdū ὅπως hîc ſignificare ὅπως μὴ,vt ne. Quod Latini planè imitantur,dū dicunt,verba hæc,vereor,metuo,timeo & ſimilia,idem efficere,vel cum negatione,vel ſine negatione, vt vereor ne veniat: &, vereor vt veniat.

Σχόλια. Νὴ τὸν Δί'.ἀλλὰ καὶ λέγουσιν.] οὐ σὺ μόνος λέγεις σαυτὸν δειλὸν,ἀλλὰ καὶ πάντες. τοῦτο δὲ εἶπεν ἐπειδὴ ὁ πλοῦτος εἶπεν,ἓν μόνον δέδοικα.τὸ δὲ νὴ Δία,κατωμοτικῶς ἀντὶ τοῦ ἔσῃ κύριος τῆς δυνάμεως.

Gerardus. Νὴ τὸν Δία.] Verba hæc cum iureiurando affirmationem habēt,hoc ſenſu:Eris per Iouē potētiæ tuæ cōpos,cui meliùs exercendæ viſus tibi nō defuerit.Poſt illa trāſit ad aliud.ἀλλὰ καὶ.Sed omnes hoc de te etiā dicunt quòd ſis pauidiſſimus.vt nemo eſt quin tibi eas virtutes tribuat, G ita & ab omnibus hoc tibi vitio datur. Aliter alij accipiūt,vt nimirū hîc ſit prima orationis pars imperfecta,quę ſequentia reſpiciat,vnde ſenſum perficit, hoc modo: νὴ τὸν Δία.ſ.σὺ μόνος λέγεις σαυτὸν δειλὸν,id eſt per Iouē tu nō es ſolus, qui te formidoloſū ais,ἀλλὰ καὶ λέγουσι πάντες ὡς δειλότατόν ἐστιν ὁ Πλοῦτος.i.ſed per omniū etiā ora circūfertur,Plutū rē eſſe meticuloſiſſimā.Plutū autē tū ſe timidū indicaſſe, cum dixit δέδοικα. Porrò quod ait πάντες λέγουσι, tritum notat prouerbium, δειλὸς ὁ Πλοῦτος, timidus Plutus, quo per metonymiam Plutus diuites ſignificat, qui perpetuò metuunt frumentis in agro, mercibus in mari. Rurſum qui ſibi ſemper timent à furibus, calumniatoribus, hoſtibus, quibus omnia circumſpectius ſunt & dicenda & facienda, cum pauperes interim harum omnium rerum ſecuri in vtramque dormiant aurem. Ariſtophanes ſine metonymia Plutum hîc capit. Verum eſt quod vulgò dici ſolet, Plutus eſt timidiſſimus, vel res timidiſſima: nam δειλότατον genere neutro eo modo dixit, quo Vergilius, Triſte lupus ſtabulis.

Σχόλια. Δειλότατον ἐσθ' ὁ πλοῦτος.] λέγεται περὶ τῶν πλουσίων ὅτι δειλοί, διὰ τὸ ἀγωνιᾶν περὶ τῶν χρημάτων. αἰνίττεται δὲ εἰς Εὐριπίδην. ἐκεῖνος γάρ φησι. δειλὸν δ' ὁ πλοῦτος καὶ φιλόψυχον κακόν. ἀναφέρεται δὲ ἐπὶ θεὸν ἡ τῶν χρημάτων κατηγορία. Τοιχωρύχος.] περὶ πολλοῦ ποιοῦνται τὴν ἀσφάλειαν οἱ πλούσιοι, καί τις τῶν κωμικῶν φησι. τί ποτ' ἐστὶ χλωρὸν ἀντιβολῶ τὸ χρυσίον. δέδοικεν ἐπιβουλευόμενον ὑπὸ πάντων ἀεί. οἱ γὰρ εὔποροι τῷ φόβῳ τοῦ μὴ ληφθῆναι τὰ χρήματα, δειλότεροι γίνονται. τὸ ἐπ' ἐκείνων οὖν μετήνεγκεν ἐπὶ τὸν πλοῦτον.

Gerardvs. Ἥκιστα,] minimè ſum timidus. διέβαλλε, hoc nomine, id eſt, timoris me inſimulauit. εἰς τὴν οἰκίαν, ſubiunge participio εἰσδύς. ἀπαξάπαντα, omnia loca in quibus abditæ erant pecuniæ, theſaurum. Non enim ſatis eſt domum ſubiiſſe, niſi in capſas & ſcrinia penetres, κειμηλιάρχιονque expiles. εἶτα, deinde, poſtea quàm ſenſit ſe non poſſe in res pretioſiores manus rapaces iniicere. νῦν, nunc quoniam timidus non es. πρόνοιαν, proſpicientiam quæ mihi à natura ineſt: caueo enim quàm poſſum diligētiſſimè ne in perditorum hominum manus deueniam. γένῃ, indefinitum β coniunctiui, à γίγνομαι.

Bisetvs. Εἰσδὺς] ταῦτα οὕτω σύνταξον. εἰσδὺς γάρ ποτε εἰς τὴν οἰκίαν, οὐκ ἔσχεν οὐδὲν λαβεῖν. ἀλλ' ὑπερβατόν.

Εὗρον ἀπαξάπαντα κατακεκλεισμένα.
Εἶτ' ὠνόμασέ μου τὴν πρόνοιαν, δειλίαν.
Χρ. Μὴ νῦν μελέτω σοι μηδέν· ὡς ἐὰν γένῃ,
Ανὴρ πρόθυμος αὐτὸς εἰς τὰ πράγματα,
Βλέποντ' ἀποδείξω σ' ὀξύτερον τοῦ Λυγκέως.
Πλ. Πῶς οὖν δυνήσει τοῦτο δρᾶσαι, θνητὸς ὤν;
Χρ. Ἔχω τιν' ἀγαθὴν ἐλπίδ', ἐξ ὧν εἶπέ μοι
Ὁ Φοῖβος αὐτὸς, πυθικὴν σείσας δάφνην.
Πλ. Κἀκεῖνος οὖν ξυνοῖδε ταῦτα; Χρ. Φήμ' ἐγώ.
Πλ. Ὁρᾶτε. Χρ. Μὴ φρόντιζε μηδὲν, ὦ ἀγαθέ.
Ἐγὼ γὰρ εὖ τοῦτ' ἴσθι, κἂν δέῃ μ' ἀποθανεῖν,

Propterea, quòd occluſa repperiſſet omnia.
Exinde meam fur ille prouidentiam
Interpretatus eſt falsò formidinem.
CH. *Nihil prorſum curæ ſit tibi iam. Nam ſi ego*
Promtum & paratum te hac in re cognouero,
Faxo, vt videas acutiùs vel Lynceo.
PL. *Quî tu hoc perficere poſſis, qui mortalis es?*
CH. *Bonam ſpem concepi ex iis, quæ modò mihi*
Phœbus reſpondit, laurum excutiens Pythicam.
PL. *Etiam ille horum tecū conſcius eſt?* CH. *Ita loquor.*
PL. *Videte.* CH. *Ne ſis ſollicitus. Ego enim, vt*
Iſtuc ſcias, vel capitis mei periculo *(probè*

Σχόλια. Ἀπαξάπαντα.] ἀντὶ τοῦ τέλειον. τὸ δὲ ἑξῆς, εἶτα εὑρὼν ἀπαξάπαντα κατακεκλεισμένα. Ἀνὴρ πρόθυμος.] ἐὰν προθυμηθῇς καλῶς μετελθεῖν ταῦτα τὰ πράγματα, ὥστε τοῖς μὲν δικαίοις συνεῖναι, τοῖς δὲ πονηροῖς μηδαμῶς.

Gerardvs. Εἰς τὰ πράγματα,] in facta: ſi facere vis ex animo quod facturum te illic prædixiſti. Rogatus à me antea φέρε, τί οὖν εἰ πάλιν ἀναβλέψειας, ὥσπερ καὶ πρὸ τοῦ, φεύγοις ἂν ἤδη τοὺς πονηρούς; Reſpondiſti, φήμ' ἐγώ. Amplius roganti mihi, ὡς τοὺς δικαίους δ' ἂν βαδίζοις; Dixiſti aſſeuerantiſſimè, πάνυ μὲν οὖν. Si illa ergo facere ſtat ſententia, de tollenda cæcitate tua nihil dubites.

Σχόλια. Ὀξύτερον τοῦ Λυγκέως.] Λυγκεὺς ὡς αὐτὸς ἐν Δαναΐσι φησίν, υἱὸς Αἰγύπτου. ἐρρήθη δὲ ἐκεῖ τὰ περὶ αὐτοῦ. ἐπεὶ δ' ὀκνῶ παρ' ἱστορίαν λέγειν. τοσοῦτον δὲ ὀξυωπέστατος ἦν, ὡς καὶ δι' ἐλάτης ἰδεῖν κάστορα δ' ἐλαφονεύοντα τὸν ἀδελφόν, ὥς φησι Πίνδαρος. Ἀπολλώνιος δέ φησι περὶ αὐτοῦ ἐν τοῖς Ἀργοναυτικοῖς, εἰ ἐτεόν γε πέλει κλέος, ἀνέρα κεῖνον ῥηϊδίως καὶ νέρθεν ὑπὸ χθονὸς αὐγάζεσθαι. γεγόνασι δὲ Λυγκεῖς διάφοροι. εἷς παῖς Αἰγύπτου. καὶ ἄλλος Ἀφαρέως παῖς ὁ Λάκων λέγεται Λυγκεύς. οὗ μέμνηται καὶ Θεόκριτος ἐν τῷ εἰς Διοσκούρους ὕμνῳ.

Τὼ μὲν ἀναρπάξαντε δύω φερέτην Διὸς υἱὼ
Δοιὰς Λευκίπποιο κόρας. δοιὼ δ' ἄρα τώγε
Ἐσσυμένως ἐδίωκον ἀδελφεὼ υἷ' Ἀφαρῆος
Γαμβρὼ μελλογάμω Λυγκεὺς καὶ ὁ καρτερὸς Ἴδας. ὃς

ἐλέγετο πάνυ ὀξυδερκέστατος ὥστε καὶ τὰ ὑπὸ γῆν ὁρᾶν. οὕτω μὲν μυθολογοῦσι. πρὸς δὲ τὸ πιθανὸν τοῦ λόγου [illegible]), ὅτι πρῶτος εὗρε μέταλλα χρυσοῦ καὶ σιδήρου καὶ τῶν ἄλλων. ἐν δὲ τῇ μεταλλεύσει λύχνους μεταφέρων ὑπὸ τὴν γῆν, τοὺς μὲν κατέλειπεν ἐκεῖσε. αὐτὸς δὲ ἀνέφερε τὸν χαλκὸν καὶ τὸν σίδηρον καὶ τὰ λοιπά. ἔλεγον οὖν οἱ ἄνθρωποι, ὅτι Λυγκεὺς καὶ τὰ ὑπὸ γῆν ὁρᾷ καὶ καταδύων, ἀργύριον ἀνέφερε.

Gerardvs. Λυγκέως,] Lynceus vir fuit quem auri, argenti, æris, aliorumque metallorum fodinas in viſceribus terræ abſtruſas, exquiſiuiſſe ferunt. Vnde poeticum illud, & fabuloſum figmētum, Lynceum adeò perſpicaci oculorū acie fuiſſe, vt viſu terram penetraret, quæque apud inferos eſſent peruideret. οὖν. tranſitio eſt: fieri poſſe credit, quî fiat autem non intelligit. δυνήσει. Atticum futurum pro δυνήσῃ. θνητὸς ὤν. Excæcato oculos reſtituere planè diuinum eſt, viréſque omnes excedit humanas. Quare intempeſtiua non eſt percontatio. ἐξ ὧν. Attica conſtructio, pro ἐξ ἐκείνων ἃ εἶπέ μοι. αὐτὸς, emphaſim habet. Quis enim Apollini ipſi non credat?

Σχόλια. Πυθικὴν σείσας δάφνην.] φασὶν ὡς πλησίον τοῦ τρίποδος δάφνη ἵστατο ἣν ἡ Πυθία ἡνίκα ἐχρησμῴδει ἔσειεν.

Gerardvs. Πυθικὴν σείσας δάφνην, dum Pythicam excuteret laurum, id eſt, dum oraculum redderet. Latona à Ioue cōpreſſa Apollinem peperit & Dianam. Quod vbi Iuno Iouis vxor reſciuit, Latonam perſequitur, vt matrem cum liberis peſſimè perdat. Latona Iunonis iram fugiens, partum ab Chalcide Delphos transferre ſtudet. Fortè dum in via iuxtà antrum prætereunt, ingẽs draco, qui illic deliteſcebat, exiluit vim illaturus, niſi Apollo arcu ſtatim correpto, immiſſóque telo ſerpentem confeciſſet. Serpenti nomẽ erat Pytho. vnde Apollo Pythius dictus, & eius ſacerdos Pythia, & adiectiuum hinc Pythicus. Pythicam igitur Laurum accipe Lauream Pythiæ coronam, quam Pythius Apollo reſponſa daturus concutiebat, ſpiritu ex antro, & quod antea dixit, τρίποδος ἐκ χρυσηλάτου, erumpente. κἀκεῖνος. ἐ κεῖνος, ille etiam Phœbus tecum hoc ſcit, quòd iterum ſim per te viſurus. Optaret Plutus, Iouem reformidans, ſibi, Chremylo, & Carioni tantùm hoc cognitum. ὁρᾶτε. Trepidè hoc, videte: dicturus erat neſcio quid amplius, puta, ne fruſtra hoc ſuſceperitis, & hinc Iouem mihi infeſtiorem reddideritis. Sed orationem eius Chremylus interrumpit. ὦ 'γαθέ. Synæreſis Attica, pro ὦ ἀγαθὲ, blandimentum eſt in hac voce. κἂν βούλῃ γ' ἐγώ. Sic diſpone, καὶ ἐγώ. ſcil. διαπράξω ταῦτα. ἂν βούλῃ γε. repete πρόθυμός εἰμι εἰς τὰ πράγματα. Ego etiam hoc ſpondeo vitæ meæ periculo. Ridicula cautio, quaſi plus fidei ſit in ſeruo quàm in domino. χ' ἄτεροι pro καὶ ἕτεροι. κ tenuis mutatur in χ aſpiratam conſonantẽ, propterea quòd ſequitur ε aſpiratum. Differentia quæ datur inter ἕτερος & ἄλλος, vt illud de duobus, hoc de pluribus intelligatur, aliquando, vt hic, cõfunditur. ὅσοις pro οἷς quibus, quòd boni ſint & iuſti.

Αὐτὸς διαπράξω ταῦτα. Καρ. Κἂν βούλῃ γ' ἐγώ.
Χρ. Πολλοὶ δ' ἔσονται χ' ἄτεροι νῷν ξύμμαχοι,
Ὅσοις δικαίοις οὖσιν οὐκ ἦν ἄλφιτα.
Πλ. Παπαῖ, πονήρους γ' εἶπας ἡμῖν ξυμμάχους.
Χρ. Οὐκ. ἤν γε πλουτήσωσιν ἐξ ἀρχῆς πάλιν.
Ἀλλ' ἴθι σὺ μὲν ταχέως δραμών. Κα. Τί δρῶ, λέγε.
Χρ. Τοὺς ξυγγεώργους κάλεσον (εὑρήσεις δ' ἴσως
Ἐν τοῖσιν ἀγροῖς αὐτοὺς ταλαιπωρουμένους)
Ὅπως ἂν ἴσον ἕκαστος ἐνταυθοῖ παρὼν,
Ἡμῖν μετάσχῃ, τοῦδε τοῦ Πλούτου μέρος.
Καρ. Καὶ δὴ βαδίζω. τουτοδὶ τὸ κρεάδιον,
Τῶν ἔνδοθέν τις εἰσενεγκάτω λαβών.
Χρ. Ἐμοὶ μελήσει τοῦτό γ', ἀλλ' ἀνύσας τρέχε.
Σὺ δ', ὦ κράτιστε Πλοῦτε πάντων δαιμόνων,
Εἴσω μετ' ἐμοῦ δεῦρ' εἴσιθ'. ἡ γὰρ οἰκία
Αὕτη 'στὶν, ἣν δεῖ χρημάτων σε τήμερον
Μεστὴν ποιῆσαι, καὶ δικαίως κἀδίκως.

Ipſemet hæc conficiam. CA. *Et ego tecum, ſi lubet.*
CH. *Aderunt etiam alij adiutores plurimi,*
Qui, quòd iuſti ſunt, non habent quod eſitent.
PL. *Papæ, miſeros hos adiutores prædicas.*
CH. *Haudquaquam, ſi modò ij diteſcant denuò.*
Sed curre tu curriculo. CA. *quid faciam, cedo.*
CH. *Vicinos agricolas accerſe (reperies*
Ipſos fortè in agris, operi intentos ruſtico)
Vt hîc preſtò aſſient, & æquam quilibet
Eorum partem Pluti nobiſcum auferat.
CA. *Eo: ſed hanc carnem aliquis hinc intrò ferat.*
CH. *Mihi hæc res curæ erit, tu curre celeriter.*
At ô Deorum Plute præſtantiſſime,
Nunc tu huc mecum ingredere, quoniã hæc mea eſt domus,
Quam te hodiè oportet ditare, per fas & nefas.

Σχόλια. Οὐκ ἦν ἄλφιτα.] ἀντὶ τοῦ οὐκ ἦν χρήματα. ἀπὸ μέρους τὸ πᾶν. ἀπὸ γὰρ τῶν ἀλφίτων τὴν περιουσίαν δηλοῖ. ἢ ἀπὸ τοῦ προηγουμένου τὸ ἑπόμενον.

GERARDVS. Οὐκ ἦν.] non ſunt, farinæ. volunt enim ἦν pro ἐστὶ accipi. ἄλφιτα ſignificat τὸ ἑπόμενον ἀπὸ τοῦ προηγουμένου. id eſt, quod ſequitur ab eo quod præcedit, vt per farinam panis ſignificetur. vel generaliter ad quemcunque victum porrigitur: quibus non eſt quod eſitẽt. Receptũ etiam eſt, nec multũ à ſuperiore differt, vt pars pro toto hac dictione ſignificetur, ſintque ἄλφιτα idem quod περιουσία ἢ χρήματα, res familiaris, facultates & bona. Tale eſt quod Græci dicunt, οὐδὲν πρὸς τ' ἄλφιτα, nihil ad farinas, id eſt, ad opes parandas.

Σχόλια. Παπαὶ πονήρους εἶπας.] τὸ παπαὶ σχετλιαστικὸν ἐνταῦθα. πονήρους δὲ, ἐπιπόνους, ἀτυχεῖς, ἀθλίους. ἢ τοὺς πάνυ φροντίζοντας ἤγουν τοὺς ἀσθενεῖς, ἀπράκτους. ὡς φαμὲν πονήρως ἔχει τὰ πράγματα ἡμῖν. σημαίνει γὰρ νῦν τὸ ἐπιπόνους.

GERARDVS. Παπαί.] Aduerbiũ hoc capite agitato proferendum, quo modo rem nobis non ſatis probari innuimus. Πονήρους.] Notant Grammatici verbũ πονηρὸς, ſi de homine miſero & afflicto dicatur primã acuere πόνηρος. Propterea putant hic legendum πονήρους γ' εἶπας. Si autẽ de improbo & malo, πονηρός. Inuenies tamẽ quandoque πονηρὸς pro ἀσθενὴς, vt tam latè pateat πονηρὸς quàm κακὸς, & quàm malus apud Latinos. De κακὸς dictum eſt ſuprà. Deinde certũ eſt Atticos communem accentuum formam faſtidire, cum pro λαβὲ dicunt λάβε, & anteà in verbo ἄληθες, obſcurum non fuit.

Σχόλια. Οὐκ.] ἤν γε πλουτήσωσιν, οὐκ ἔσονται φησὶ πόνηροι καὶ ἐπίπονοι ἅπαξ πλουτήσαντες. Πλουτεῖν ἀμεταβάτως, ἀντὶ τοῦ πλοῦτον ἔχω, καὶ πλουτίζω μεταβατικῶς πρὸς αἰτιατικὴν, οἷον πλουτίζω ἀρετὴν, καὶ πλουτῶ μεταβατικῶς πρὸς γενικὴν ὡς παρὰ Λιβανίῳ. πλουτῶ ῥημάτων, ἤγουν ὑπὲρ τῶν ῥημάτων.

GERARDVS. Οὐκ. ſ. ἔσονται πόνηροι. πάλιν ἐξ ἀρχῆς, rurſus à principio, id eſt, vt prius. ob probitatem pauperiores factos notat.

BISETVS. Ἐξ ἀρχῆς πάλιν] ταῦτα δύο ἐκ παραλλήλου, τὸ συνωνύμως λέγεται.

Σχόλια. Πάλιν] ὡς καὶ πρότερον. Ἀλλ' ἴθι.] τὸ ἴθι ῥῆμα μὲν ὂν μετὰ μέλλοντος μετοχικοῦ συντάσσεται οἷον ἴθι ποιήσων τόδε. ἐπίρρημα δὲ παρακελευσματικὸν, ὥσπερ τὸ ἄγε, μετὰ προστακτικοῦ οἷον ἴθι ποίησον τόδε.

GERARDVS. Ἀλλ'.] excitandi vim habet ἀλλά. ἴθι, imperatiuum ab εἶμι τὸ πορεύομαι. Mirũ autem cur cùm dixerit ἴθι ταχέως, adiecerit δραμών, vt Carionem admoneret diligẽtiæ maioris. I citò currens, id eſt, quam ocyſſimè, curſu perniciſſimo. Eſt δραμὼν participiũ ab anormi verbo τρέχω. In aliis exẽplaribus legas μολὼν, ſignificatu nõ diſſimili. δρῶ, facio. præſenti vtitur pro futuro

τὸ δράσω

ro δράσω, hac re cōmonstrās ad imperata faciēda animum ipſi eſſe promptum & vehemētem.

Σχόλια. Τοὺς ξυγγεώργους.] ξυγγέωργος βαρυτόνως. συνηθέστερον γὰρ, ὡς πάγκαλος, πάνσοφος. τὰ γὰρ εἰς ος ὀξύτονα, συντιθέμενα βαρύνεται.

BISETVS. Τοὺς ξυγγεώργους] ὁ Σουίδας τούτων μνημονεύει, ἀλλὰ παρ' αὐτῷ κακῶς ἔχει τὸ πάγγελος ἀντὶ τοῦ πάγκαλος.

GERARDVS. Ξυγγεώργους,] mei ordinis homines, qui mihi in colendis agris ſocij & æquales fuerunt. ἴσως. Etiam ſi vix vſquam alibi quàm in agris reperiuntur, tamen ideo ἴσως addit, quòd illinc quandoque, vel inuiti, auocentur, vt cum ſæuit aëris intemperies, premit aduerſa valetudo, vel præſentiam requirunt domeſtica negotia. ἴσον pertinet ad μέρος, æquam portionem. ἡμῶν nobis, pronomen eſt. primitiuum pro deriuatiuo τῷ ἡμετέρῳ μέρει, partem ſimilem, & æqualem noſtræ. Sic Homerus: οὐ μὲν σοί ποτε ἴσον ἔχω γέρας. Nunquam donum habeo ſimile tibi, id eſt, tuo, τῷ σῷ.

Σχόλια. Ἡμῶν μεθέξῃ.] ὥσπερ μεταλαμβάνω τούτου καὶ τοῦτο φαμὲν, οὕτω καὶ τὸ μετέχω διπλῶς συντάσσεται. καὶ ὅτε μὲν ἐστι γενικὴ τὸ μὴ ἔχειν τὴν δύναμιν. ὅτε δὲ αἰτιατικὴ τὸ ἔχειν ἢ τὸ λαμβάνειν. Τουτογὶ κρεάδιον.] ὃ ἔρχεται ἀπὸ τῆς θυσίας ἔχων τῶν δελφῶν. οἱ γὰρ ἐκ θυσίας ἰόντες, ἔφερον ἐξ αὐτῆς τῆς θυσίας τοῖς οἰκείοις κατὰ νόμον τινά. ἄλλως. ὅπερ ἧκον ἄγοντες λειφθὲν ἀπὸ τῆς θυσίας. ἔνιοι δὲ, τὸ λεβήτιον.

GERARDVS. Μεθέξῃ.] Indefinitum β ſubiunctiui, à μετέχω. Πλούτου, huius Pluti, id eſt, diuitiarum quas largiturus eſt nobis hic Plutus. Κρεάδιον] diminutiuum eſt à κρέας, ſonat carunculam, paruam carnis portionem. Moris erat, vt peracto ſacrificio, qui ex eo redibant, portiunculam aliquam victimæ referrent ad domeſticos. τῶν eorum qui ſunt ἔνδοθεν, intus, nam adhuc foris erant. εἰσενεγκάτω, imperatiuum ab εἰσφέρω anomi.

Σχόλια. Ἐμοὶ μελήσει.] τῷ οἰκέτῃ φησὶ τὸ κρεάδιον. τὸ δὲ ἀνύσας, ἀντὶ τοῦ ἄνυσον. Σὺ δ' ὦ κράτιστε.] τὸ κράτιστε ἤτοι ἐγκωμιάζων φησὶν, ἢ ὅτι προεδίδαξεν ὡς καὶ θεῶν ὁ Ζεὺς δι' αὐτὸν βασιλεύει. ἄλλως. παρεπιχειρεῖ ὅτι εἰς τὴν οἰκίαν ἔφθασεν. τοὺς γὰρ λόγους πάντας ἐκείνους ἐρχόμενοι ἐν τῇ ὁδῷ ἔλεγον.

GERARDVS. Ἀνύσας τρέχε,] perficiēs curre, pro τρέχων ἄνυσον, currēs perfice, curſu expedi quod iuberis. vel ἀνύσας participiū pro nomine ἀνύσιμος expedit' ponatur, vt illi, poſt adēptas carnes, Chremylus dicat, Agè expeditus curre. σὺ δέ. vide quò ſpectet σὺ δέ. Chremylus antea dixit Carioni, ἀλλ' ἴθι σὺ μὲν ταχέως δραμών. Nunc poſtea quàm ſatisfecit Carioni, ad Plutum conuerſus ait, σὺ δὲ Πλοῦτε, &c. κράτιστε πάντων δαιμόνων. Deorum omnium potentiſſimum vocat, vt Ioue etiam ipſo ſuperiorem faciat, cuius nomen prudenter ſubticet: ſi enim illius meminiſſet, Plutus metu correptus exhorruiſſet, vixque impetratum eſſet, vt Chremyli ædes ingrederetur. αὐτηὶ 'στιν. Atticorum eliſio pro αὐτηὶ ἐστίν. Quorū eſt & τήμερον pro σήμερον.

Σχόλια. Καὶ δικαίως κἀδίκως.] τὸ ἀδίκως ἁπλῶς ἔρριπται. ὅτι ἀπὸ δὴ τέχνῃ. οὐ γὰρ ὑπόκειται αὐτῷ, ἄδικος ὤν. οὐκ ἀπειλητικῶς δὲ, ἀλλὰ μειλικτικῶς προσαγγέλλει ἄλλως. ἀντὶ τοῦ παντὶ τρόπῳ. οὕτως Ἀττικοί.

GERARDVS. Καὶ δικαίως κἀδίκως] Quid? conueniunt ne hæc Chremylo? qui ſuam probitatem Pluto probaturus, antea dicebat, οὐ γὰρ εὑρήσεις ἐμοῦ ζητῶν ἔτ' ἄνδρα τοὺς τρόπους βελτίονα. ſimpliciter hæc dicta ſunt, neque tam ex animo, quàm ex vulgato dicendi modo. Significant ergo verba hæc τὸ δικαίως κἀδίκως, παντὶ τρόπῳ, quacunque ratione, quomodocumque eam implere viſum fuerit. ἑκάστοτε, perpetuò, vt nunquam omnino mihi hæc res bene ceſſerit, nec ſolū mihi ſemper, ſed & πάνυ. i. grauiter doluit. ἀπέλαυσα, voluptatem cepi, commodum ſenſi, thema eſt ἀπολαύω. αὐτοῦ illic, aduerbium eſt τοπικόν.

Πλ. Ἀλλ' ἄχθομαι μὲν εἰσιὼν, νὴ τοὺς θεοὺς,
Ἐς οἰκίαν ἑκάστοτ' ἀλλοτρίαν πάνυ,
Ἀγαθὸν γὰρ ἀπέλαυσ' οὐδὲν αὐτοῦ πώποτε.
Ἢν μὲν γὰρ εἰς φειδωλὸν εἰσελθὼν τύχω,
Εὐθὺς κατώρυξέ με κατὰ τῆς γῆς κάτω.
Κἄν τις προσέλθῃ χρηστὸς ἄνθρωπος φίλος,
Αἰτῶν λαβεῖν τι μικρὸν ἀργυρείδιον,

PL. Atenim moleſtū eſt mihi, Deos teſtor, domū
Ingredi, alienam præſertim atque incognitam.
Nam nihil vnquā illic habui, quo fruerer, boni.
Si enim mihi contigerit ad ſordidum ingredi:
Continuò ille in terra defoſſum me occulit.
Pòſt, vbi probus quiſpiā amicus adiuerit, opem
Implorans, & pecuniolæ parum exigens:

BISETVS. Αὐτοῦ] αὐτόθι, ἐκεῖ. ἐν ταύτῃ τῇ ἀλλοτρίᾳ οἰκίᾳ. Ὅμηρος.
Στῆτ' αὐτοῦ, καὶ λαὸν ἐρυκάκετε πρὸ πυλάων.

Σχόλια. Φειδωλόν] φειδωλός τις ὁ φεύγων τὸ δοῦναι, παρὰ τὸ φείδομαι καὶ τὸ δοῦναι. φειδωδός τις ὤν. ἐν τροπῇ τοῦ δ εἰς λ, φειδωλός.

GERARDVS. Φειδωλὸν] compoſita vox eſt à φείδομαι parco, fugio recuſo, & δοῦναι dare, quaſi φειδωδὸς, mutato δ, in λ, parcus in donando tenax, & auarus. εἰσελθὼν ab εἰσέρχομαι participium. τύχω indefinitum β ſubiunctiui à τυγχάνω. εὐθὺς. modis omnibus exprimit animum cupidum, ſtatim, vix exceptum humo defodit, κατὰ cum verbo ponit, mox cum nomine repetit, nec hoc contentus, κάτω ſubiungit, hoc modo animum altè fodiendi indefeſſum notans. Denique præterito tempore κατώρυξε vtitur, quo diligentia recondendi mōſtratur, quaſi dictum velit, ſe ſimul accipi, & abſtrudi. Græci huiuſmodi opes vocant, πλοῦτον ἄπλουτον quaſi opes inopes, quòd earum nullus ſit vſus, vt meritò cum pictura conferantur repoſita.

Σχόλια. Κἄν τις προσέλθῃ χρηστός.] ἵνα τὴν ὑπερβολὴν τῆς φιλαργυρίας σημάνῃ προσκαλεσαμένης καὶ τῶν χρηστῶν φίλων.

GERARDVS. Χρηστὸς,] φίλος. τι μικρὸν, & ἀργυρείδιον, ſummam tenacitatē apertiſſimè docent. Quibus enim potius dandum, quàm bonis, & amicis? quòd ſi non ita multum, ſaltē modicum, & quantum licet. Ἔξαρνος.] Si verbale nomen fingere lubet, eſt negator, niſi quòd ἐξ additum auget negantis affectum. Ipſo verbo vno dicas ἐξαρνεῖται, fortiter. i. & mendacio, & iureiurando ſuas ſordes, atque auaritiā tegens, inficiatur. ἰδεῖν, tantum abeſt vt dicat ſe κατωρύξαι.

A Ἔξαρνός ἐστι, μηδ' ἰδεῖν με πώποτε.
Ἦν δ' εἰς παραπλῆγ' ἄνθρωπον εἰσελθὼν τύχω,
Πόρναισι καὶ κύβοισι παραβεβλημένος,
Γυμνὸς θύραζ' ἐξέπεσον ἐν ἀκαρεῖ χρόνῳ.
Χρ. Μετρίου γὰρ ἀνδρὸς οὐκ ἐπέτυχες πώποτε.
Ἐγὼ δὲ τούτου τοῦ τρόπου πώς εἰμ' ἀεί.
Χαίρω τε γὰρ φειδόμενος (ὡς οὐδεὶς ἀνήρ.)
Πάλιν τ' ἀναλῶν, ἡνίκ' ἂν τούτου δέῃ.
B Ἀλλ' εἰσίωμεν, ὡς ἰδεῖν σε βούλομαι
Καὶ τὴν γυναῖκα καὶ τὸν υἱὸν τὸν μόνον,
Ὃν ἐγὼ φιλῶ μάλιστα μετὰ σέ. Πλ. Πείθομαι.
Τί γὰρ ἄν τις οὐχὶ πρὸς σὲ τἀληθῆ λέγοι;

A *Negat ille habere, ac ne vidiſſe me quidem*
Ait: ſin ad prodigum hominem diuertera:
Scortis, & aleis obiectus, temporis
Momento, nudus illinc protrudor forâs.
CH. *Mediocrem hominem nactus es huc vſque neminem:*
At ego tali ingenio ſum præditus lubens,
Si quiſquam alius, mea comparco: rurſum, vbi opus eſt,
B *Sumptus facio. ſed eamus intrò: nam volo,*
Vt te vxor videat, & gnatus meus vnicus
Quem, poſt te, amo maximè. PL. *Credo facillimè*
CH. *Cur enim aliquis, quæ vera, ſibi nó indicet?*

C Σχόλια. Παραπλῆγα.] ἄφρονα, μωρόν. ἀπὸ τῶν κρουμάτων τῶν διαπεπτωκότων τῆς ἐναρμονίου λυρισμοῦ. ἀληθῶς γὰρ ἡ ἀσωτία παραπεπληγμένη ἐστὶ διάνοια.

GERARDVS. Παραπλῆγα.] παραπλήττειν ſignificat perperam & inſcitè percutio. Competit hoc verbũ propriè in eos, qui fides nulla nec arte, nec iudicio vllo pulſant, proptereáque diſcordes edunt ſonos & obſtreperos. Dicitur μεταφορικῶς de iis qui diſcinctè & profusè. i. non perſonarum, non temporis, non loci adhibita ratione rem ſuam dilapidant & abliguriunt. Horum certè mentem παραπεπληγμένην εἶναι, nemo ſanus negarit: nam in Lyra quod fides & chordæ ſunt, hoc ſunt in animo, iudicium & ratio. πόρναισι καὶ κύβοισι, πόρναις καὶ κύβοις. Scorta corpus primum exuccum & debile, deinde loculos inanes reddunt. Alea rem quãdoque vniuerſam iactui vni, & fortunæ ſolius temerariæ committit arbitrio. παραβεβλημένος temere & inconſiderate expoſitus. παραβεβλημένος eſt à παραβάλλομαι. γυμνός. Plutus ſibi aſſumit, quod prodigis, libidinoſis, & aleatoribus contingit. ἐξέπεσον, præterito vtitur loco præſẽtis, vt quàm citò foras emittatur, oſtendat. Ab auaro vix exceptus reconditur, à prodigo vix exceptus eiicitur. Mediũ hac in re laudabile.

Σχόλια. Ἐν ἀκαρεῖ.] πεποίηται παρὰ τὸ ἄτμητον τοῦ χρόνου. ὡς καὶ τὸ κείρομαι τρίχας. ἀκαρὲς τὸ ἄτμητον. ἄλλως. τῷ ἐλαχίστῳ, ὃ οὐχ οἷόν τε διακόψαι διὰ τὸ βραχύτατον τοῦ χρόνου. πεποίηται δὲ ἀπὸ τῶν μικρῶν τριχῶν τῶν διὰ βραχύτητα μὴ δυναμένων καρῆναι. ἄλλως. ἐπίρρημα τὸ ἀκαρῶς. ἀφ' οὗ τὸ ἀκαρὲς ἐπιρρηματικὸν ὄνομα. ὅπερ δὲ πάσχουσιν ἐκεῖνοι δι' ἀσωτίαν γυμνούμενοι, τοῦτο εἰς ἑαυτὸν ἐπήγαγε.

GERARDVS. Ἐν ἀκαρεῖ.] ἀκαρὲς breue dicitur, volúntque propriè id nominis dici de capillis διὰ βραχύτητα μὴ δυναμένοις καρῆναι, qui breues vſque adeo ſint, vt tonderi nequeát. Ergo ἄτμητον, id eſt, indiuiſibile & minimum tempus, ἀκαρὲς vocat. ἐλάχιστον.

Σχόλια. Μετρίου γὰρ ἀνδρός.] τουτέστι ταῦτα πάσχεις, ἐπεὶ οὐδέποτε μετρίου ἀνδρὸς ἔτυχες.

GERARDVS. Μετρίου.] Liberalem antehac non adiiſti, qui in re familiari adminiſtranda modũ teneat. Auarus nimis parcit, prodigus non ſatis: qui inter vtrunque medius eſt μέτριος eſt. ἐπέτυχες, indefinitum β ab ἐπιτυγχάνω. τούτου τοῦ τρόπου, his ſum moribus, non pro modico tempore autem, ſed ἀεί. quoniam oportet virtutem eſſe conſtantem: nec liberalis eſt, qui ſemel & iterum ſe præſtitit liberalem.

Σχόλια. Πῶς εἰμ' ἀεί.] τὸ πῶς, θαυμαστικόν ἐστι. θαυμάζει γὰρ αὐτὸν ὡς ἀεὶ πάνυ σύμμετρον ὄντα. μετρίου δὲ λέγει ἀνδρός, τοῦ διαμετροῦντος ἑαυτὸν τῷ ζῆν.

GERARDVS. Πῶς,] aduerbium θαυμαστικόν, neſcio quo modo, ſibi ipſi placet, ſeipſum, ſuóſque mores vſque adeò συμμετρίους, demiratur.

D Σχόλια. Φειδόμενος.] ἀρετῆς γὰρ ἐστὶ τῷ δέοντι καιρῷ ἁρμοζομένως καὶ φείδεσθαι καὶ δαπανᾶν. Ἡνίκ' ἂν τούτου δέῃ.] τὸ ἡνίκ' ἂν τούτου δέῃ κοινῶς λάμβανε, καὶ πρὸς τὸ ἀναλῶν καὶ τὸ φειδόμενος.

GERARD. Τούτου δέῃ.] dictũ eſt hoc ἀπὸ κοινοῦ, nam ad vtrumque, quo de agitur pertinet. Quãdo id facto opus eſt, vel parcere ſcilicet, vel expendere.

E Σχόλια. Ὡς ἰδεῖν σε βούλομαι.] οὐχ ἵνα ὁ πλοῦτος ἴδῃ τὴν γυναῖκα καὶ τὸν υἱόν, ἀλλ' ἵνα ἐκεῖνοι τὸν Πλοῦτον ἴδωσιν. οὕτω γὰρ πρέπει. Ἀττικὸν δὲ τὸ πλεονάζειν τοῖς ἄρθροις. Πείθομαι,] χαριέντως τοῦτο. οἶδα γάρ φησιν, ὅτι καὶ τέκνων προτιμᾷς τὸν Πλοῦτον.

F GERARDVS. Ἰδεῖν σέ,] volo te videant, vt de tuo ad nos aduentu gratulabundi, benignè te excipiát. τὸν υἱὸν τὸν μόνον. Geminatur articulus Atticè, alioqui alter ſuffeciſſet. μετὰ σέ. Indigna pio patre verba, ſi non ſecus ſentit atque dicat, vt cũ Pluto gratiã ineat maiorẽ, faciliúſque in ſuas ædes pelliciat. Quod intelligẽs Plutus, ironicè ait πείθομαι, credo ſcilicet. Si ſeriò enim hæc dicerentur à Chremylò, ab eo ſtatim, vt ab iniquiſſimo, Plutus abiret infenſus.

Σχόλ. Τί γὰρ ἄν τις] ἡ κατασκευὴ αὕτη ἐστί. τί γὰρ ἄν τις πρὸς τὸ ὃν ἐγὼ φιλῶ μάλιστα μετὰ σέ. τὸ δὲ πείθομαι διὰ μέσου τῷ Πλούτῳ εἴρηται.

G GERARD. Πρὸς σέ.] tibi Deo tã beneuolo, & de me, meiſq; omnib⁹ bene mereri paratiſſimo. Et hęc verba aſſentationem Chremyli produnt. Diſſertationis quæ hactenus fuit inter Plutum, Chremylum & Carionẽ hæc ſumma periodus. Plutus ergo Chremyli domũ, præeũte Chremylo, ingreditur. Carion ruſticos adit, qui totus prę gaudio geſtiens, aliquantum procul etiam viſos eos, ſequentibus compellat verbis.

A

ΔΡΑΜΑΤΟΣ ΣΚΗΝΗ πρώτη.

Τετράμετροι Ἰαμβικοὶ, Καταληκτικοὶ, Δίμετροι, Ἀνακρεόντειοι, καὶ ἄλλοι τινές.

ΚΑΡΙΩΝ, ΧΟΡΟΣ.

Ω πολλὰ δὴ τῷ δεσπότῃ ταὐτὸν θύμον φαγόντες
Ἄνδρες φίλοι, καὶ δημόται, καὶ τοῦ πονεῖν ἐρασταί,
Ἴτ᾽, ἐγκονεῖτε, σπεύδεθ᾽, ὡς ὁ καιρὸς οὐχὶ μέλλειν,
Ἀλλ᾽ ἔς᾽ ἐπ᾽ αὐτῆς τῆς ἀκμῆς, ᾗ δεῖ παρόντας ἀμύνειν.
Χο. Οὔκουν ὁρᾷς ὁρμωμένους ἡμᾶς πάλαι προθύμως,
Ὡς εἰκός ἐστιν, ἀσθενεῖς γέροντας ἄνδρας ἤδη.
Σὺ δ᾽ ἀξιοῖς ἴσως με θεῖν, πρὶν ταῦτα καὶ φράσαι μοι,
Ὅτου χάριν γ᾽ ὁ δεσπότης ὁ σὸς κέκληκεν ἡμᾶς.

ACTVS SECVNDI SCENA prima.

Octonarij Iambici, Catalectici, Dimetri, Anacreontij, & alij quidam.

CARIO, CHORVS.

O Qui multas cum hero cepas ediſtis vnà amici
B *Viri, & populares, & laborum ſtudioſi, venite,*
Ite, properate, currite: neque enim vllus eſt mo-
Locus: ſed ipſa ſe offert occaſio rei gerēda: (rādi
Quam vt arripiatis protinus, vi tota anniti oportet. (incitare,
CH. *Atqui vides me promptè iamdudum gradū*
Quātū quidē à nobis fieri eſt æquū, viris labore
Feſſis, & natu grandioribus: ſed tu requiris,
C *Vt æquis paſſibus tecū curramus: & hoc priuſquā*
Nos certos reddas, quare tuus herus nos huc vocâris.

Σχόλια. Ω πολλὰ δὴ τῷ δεσπότῃ.] εἴσθεσις διπλῆς ἀμοιβαίας ἐκ στίχων ἰαμβικῶν ἐννέα πρὸς τοῖς τεσσαράκοντα, ἄχρι τοῦ, ἐγὼ δὲ τὴν Κίρκην. ὧν οἱ μὲν τετράμετροί εἰσι καταληκτικοί. οἱ δὲ, βληχώμενοί τε προβατίων καὶ αἰγῶν τε κιναβρώντων μέλη, ἔτι δὲ ἡγούμενον τοῖς προβατίοις καὶ εἰκῇ δὲ καταδαρθέντα που τέσσαρες ὄντες, δίμετροί εἰσιν ἀκατάληκτοι. καὶ τὸ μὲν τετράμετρον ἱππωνάκτειον καλεῖται, διὰ τὸ κατακόρως αὐτὸν τούτῳ χρήσασθαι. οἷόν ἐστι καὶ τὸ, εἴ μοι γένοιτο παρθένος καλή τε καὶ τέρεινα. τὸ δὲ δίμετρον ἀνακρεόντειον, οἷόν ἐστι τὸ, καὶ μαίνομαι κοὐ μαίνομαι. ἐφ᾽ ἑκάστῳ συστήματι παράγραφος. ἐπὶ δὲ τῷ τέλει τῶν στίχων, διπλῆ ἔξω νενευκυῖα. ἰστέον δὲ ὅτι, ὅτε τίθεται ἐν τοῖς ἀμοιβαίοις τῶν ὑποκριτῶν προσώποις ἐν ἐκθέσει κῶλά τινα μετὰ τὴν περίοδον τῶν στίχων τοῦ αὐτοῦ μέτρου ὄντα, ἢ καὶ ἑτέρου. εὕρηται γὰρ καὶ οὕτως, ὁ τοιοῦτος σχηματισμὸς καλεῖται διπλῆ, διὰ τὸ μετὰ τὴν συμπλήρωσιν τούτων τὸ σημεῖον ἔσωθεν τίθεσθαι τῆς διπλῆς. ὅπερ τελευταῖον πλαγίῳ σχήματι ἔοικεν τῆς βάσεως μόνης λειπούσης. μεθ᾽ ἣν. οὐ δὲ ἡ χοροῦ πάροδος ἀεὶ γίνεται, ἀλλὰ σπανίως. ὅτε δὲ οὐ τίθεται κῶλα τοιαῦτα, ἀλλ᾽ ἐν οἷς ἤρξατο στίχοις, ἐν τούτοις οἱ ὑποκριταὶ παύονται. τὸ τοιοῦτο καλεῖται κορωνίς, διὰ τὸ μετὰ τὴν συμπλήρωσιν τούτων, τὸ σημεῖον τῆς κορωνίδος τίθεσθαι. ὅπερ γραμμή τίς ἐστι βραχεῖα, καμπήν τινα ὑποκάτω ἔχουσα. ἣν ἑξῆς ἀεὶ τίθεται κορωνὶς ἑτέρα χοροῦ, ἐπισφραγίζουσα πάντα τὰ ῥηθέντα. ἐν δὲ ταῖς στροφαῖς καὶ ἀντιστροφαῖς, καὶ τῷ μεταξὺ τούτων τῶν ὑποκριτῶν περιόδῳ, παράγραφος τίθεται, ὡς Ἡφαιστίων φησίν. ἧς τὸ σχῆμα, γραμμή τίς ἐστι βραχεῖα ὥσπερ τινὰ στιγμὴν ἐν τῷ ἄκρῳ ἔχουσα. δῆλα δέ ἐστι τὰ τοιαῦτα σχήματα, καὶ ἐν τῷ βιβλίῳ κείμενα, μεθ᾽ ὧν ἐστι καὶ ὁ ἀστερίσκος. οὗ τὸ σχῆμα ἀστέρι ἔοικεν. Ἡφαιστίων δέ φησιν ὅτι κατὰ τὴν Ἀριστοφάνειον ἔκδοσιν ὁ ἀστερίσκος ἐπὶ ἑτερομετρίας ἐτίθετο μόνης. χρώμεθα δέ φησι τῇ κορωνίδι ἐν τοῖς δράμασι κατὰ τρόπους τρεῖς. ἤτοι ὅταν τῶν ὑποκριτῶν εἰσελθόντων τινὰ καὶ ἀπαλλαγέντων καταλείπεται ὁ χορός. ἢ ἔμπαλιν. ἢ ὅταν μεταβάσεις ἀπὸ τόπου εἰς τόπον γίνονται δ᾽ ἐκ τῆς σκηνῆς. τῇ δὲ παραγράφῳ κατὰ πρόσωπα ἀμοιβαῖα, ἔν τε τοῖς ἰαμβικοῖς καὶ τοῖς χορικοῖς, μεταξὺ τῆς τε στροφῆς καὶ τῆς ἀντιστρόφου. ἐὰν μέντοι ἡ στροφὴ ἐξ ἀμοιβαίων τυγχάνῃ συγκειμένη, οὐκ ἐξαρκεῖ πρὸς τὸ δηλῶσαι ὅτι πεπλήρωται ἡ στροφή, ἡ παράγραφος, ἐπιφερομένης ἄλλης στροφῆς. ἐπεὶ καὶ ἐφ᾽ ἑκάστῳ κώλῳ οὐδ᾽ ἂν ἧττον τίθεται. ἀλλὰ κεῖται καὶ ἡ ἔσω νενευκυῖα διπλῆ. τοῦτο δὲ ἐὰν ἀντίστροφος ἐπιφέρηται, ὡς ἐάν γε μεταβολὴ μόνον ᾖ στροφῶν, ἡ ἔξω βλέπουσα τίθεται. Ταὐτὸν θύμον.] ἀντὶ τοῦ τῆς αὐτῆς πενίας μεταχόντες. θύμον γάρ ἐστιν εἶδος βοτάνης εὐτελοῦς. τινὲς δέ φασιν ὅτι παρῴδηται ἐκ τῶν Ἡσιόδου. οὐδ᾽ ὅσον ἐν μαλάχῃ τε καὶ ἀσφοδέλῳ μέγ᾽ ὄνειαρ. ἀντὶ τοῦ, οἱ δίκαιοι καὶ εὐτελῆ θέλοντες ἐσθίειν διὰ τὸ μὴ ἐθέλειν ἀδικεῖν. ἅμα δὲ καὶ τὸ τραχὺ τῆς γῆς διαβάλλει. οὐδετέρως δὲ τὸ θύμον λέγεται. καὶ βραχυπαραλήκτως. καὶ βαρυτόνως. ἐκτεινόμενον γὰρ καὶ ὀξυνόμενον καὶ ἀρσενικῶς κλινόμενον, δηλοῖ τὴν ψυχήν.

D

GERARDVS. Πολλά.] ſ. κατά, ſæpe, πολλάκις. τῷ δεσπότῃ. ſ. ξυν. Ταὐτὸν eandem cepam. i. ſimilem & æquè vilem, vulgò ferunt θύμον generis eſſe maſculini, cui ſententiæ Græcus interpres manifeſtè refragatur his verbis: οὐδετέρως δὲ τὸ θύμον λέγεται, καὶ βραχυπαραλήκτως, καὶ βαρυτόνως· ἐκτεινόμενον γὰρ καὶ ὀξυτονούμενον καὶ ἀρσενικῶς κλινόμενον δηλοῖ τὴν ψυχήν. id eſt, Neutro genere τὸ θύμον dicitur, penultima correpta, & barytonè: nam cùm hoc nomen priorem producit, eſt oxytonū & maſculinum, ſignificátque animum. Erroris cauſam dediſſe putes ταὐτὸν, quod Atticè pro ταὐτὸ ſcriptum eſt, quomodo ἔτυπτεν, ἔβλαψεν, pro ἔτυπτε, ἔβλαψε. Interpretantur θύμον cepā, quam eſu non ita commendabilem, atque viſu, medici tradunt: ea tamen agreſtes vitam vtcunque ſuſtinēt: quoniā etenim illi acrimonia ineſt, ad irritādā ὄρεξιν, & edēdi appetitionē plurimum valet. Apud Comicū qui cepe comedit, tenuiter & illotè viuit. Et eādē cepā comederūt, qui pariter inopes fuerūt, qui eiuſdē paupertatis ſocij & participes vixerūt. φίλοι. Rectè hoc, quādoquidē ἰσότης vt aiūt, φιλότητα ἀπεργάζεται. i. æqualitas amicitiæ eſt author. Æquales aūt à Carione notātur, qui vt Chremylus, exiliter & iuſtè viuere maluerunt, quàm opiparè & iniuſtè. δημόται, tribules, ciues, quare quibuſcum magna interceſſit familiaritas, vicinitas enim in propinqua parte amicitiæ putatur. τοῦ πονεῖν ἐρασταί. Periphraſis eſt. φιλόπονοι, φίλεργοι, quos iuuat labore opus facere, non domi deſides & ignauos manere, otij

& inertiæ oſores. τῶν πονεῖν pro τοῦ πόνου.

Σχόλια. Ἴτ' ἐγκονεῖτε.] ἀντὶ τοῦ ἐνεργεῖτε. ταχύνατε. ἐπεὶ οἱ τρέχοντες κόνεως πληροῦνται. ἢ ἀπὸ τῶν ἀθλητῶν. ἐν κόνει γὰρ ἐκείνων τὸ ἔργον. ἢ ὅτι πρὸ τῆς κόνεως ἅψασθαι νικῶσιν.

GERARDVS. Ἴτε] tria verba ponit progreſſionem & accelerationem ſignificantia, vt ea re curſum in illis citatiorem deſiderare ſe mõſtret. Ἐγκονεῖτε.] Pertinet propriè hoc verbum ad eos qui currendo κόνεως πληροῦνται. i. puluere implẽtur.

B Σχόλ. Ὁ καιρὸς οὐχὶ μέλλειν.] οὐ τοῦ μέλλειν ϗ ἀναβάλλεσθαι καιρός ἐστιν, ἀλλὰ τοῦ σπεύδειν ϗ κόνιν πιμπλεῖν.

GERARDVS. Ὁ καιρὸς οὐχί. ſ. ἐστί.] Tempus nõ eſt procraſtinandi, & in aliud tempus aduentum veſtrum proferendi, ſed tẽpus rei peragendæ eſt, & (vt ad verbum reddam) in ipſo flore, ac gradu ſummo, vt cõmodior opportunitas & maior vobis ſit futura nunquam. ᾗ cum qua occaſione oportet vos ἀμύνειν, congredi, conflictari, arripiẽda vobis eſt & premenda. παρόντας. oportet voſ ipſos occaſionem oblatam captare, nõ alios qui C

A eam vobis captent, mittere.

Σχόλ. Πάλαι προθύμως.] συντόμως δεξιῶς. τὸ δὲ πάλαι, οὐ μόνον βραδυτῆτος ἐπίρρημα, ἀλλὰ ϗ ταχυτῆτος.

GERARDVS. Ὁρμώμενοι.] poſſis vertere hoc participium in verbum infinitum ὁρμᾶσθαι, geſtire, & promptè facere velle quod ais, nẽpe ire ad te, & properare. Verbi huius ſignificatio, & ſenſũ affectus maior, demonſtrantur ex duobus aduerbiis πάλαι & προθύμως. Quamuis enim πάλαι aliquando tarditatẽ innuat, hìc tamen celeritatis B nota eſt, ſignificátque nulla mora, ſtatim vbi ſumus abs te acciti. ἡμᾶς. Chorus multos capit: ex eis autem vnus omnium nomine loquitur. propterea modò vt vna perſona, modò vt plures verba facit. εἰκὸς, vt par eſt. ſ. ὁρμᾶσθαι.

Σχόλ. Ἴσως μετθεῖν.] ἐξ ἴσου με τρέχειν. τὸ δὲ λοιπὸν, ἐν ὑπερβατῷ. καὶ τί ἐστιν εἰπεῖν ϗ ταῦτα πρὶν φράσαι μοι.

GERARDVS. Ἴσως] ex æquo, curſu æquè pernici, ac ſi robuſti eſſem⁹ & iuuenes, qualis tu es. ταῦτα ϗ. Anaſtrophe, pro ϗ ταῦτα. ὅτου pro οὗ τινος, qua C de re. κέκληκεν, à καλέω anormi verbo manauit.

Καρ. Οὔκουν πάλαι δήπου λέγω· σὺ δ' αὐτὸς οὐκ ἀκούεις.
Ὁ δεσπότης γάρ φησιν, ὑμᾶς ἡδέως ἅπαντας
Ψυχροῦ βίου ϗ δυσκόλου ζήσειν ἀπαλλαγέντας.
Χο. Ἔστιν δὲ δὴ τί; ϗ πόθεν τὸ πρᾶγμα τοῦθ' ὅ φησιν;
Κα. Ἔχων ἀφῖκται δεῦρο πρεσβύτην τιν', ὦ πόνηροι,
D Ῥυπῶντα, κυφὸν, ἄθλιον, ῥυσὸν, μαδῶντα, νωδὸν,
Οἶμαι δὲ νὴ τὸν οὐρανὸν, ϗ ψωλὸν αὐτὸν εἶναι.
Χο. Ὦ χρυσὸν ἀγγείλας ἐπῶν, πῶς φής; φράσον μοι.
Δηλοῖς γὰρ αὐτὸν σωρὸν ἥκειν χρημάτων ἔχοντα.

CA. *Atqui ego iam dudum dixi, ſed tu non aduertis aures,*
Quòd Chremylus herus meus dicat, vos deinceps vniuerſos
Hãc auſterã & odioſam vitã, cum alia ſuauiori
Permutaturos, & beatè victuros & delicatè.
CH. *Quid hoc negotij eſt? aut vndenám, de quo ille dicit?*
CA. *Modò huc aduenit, ô agricolæ, adducẽs quẽpiam vnà*
Senem gibboſum, ſqualidũ, ærũnoſum, carioſum,
Edẽtulũ, rugoſũ, caluũ, &, vt puto, etiã apellam.
Nam teſtor altũ cælum, talis eſſe mihi videtur.
CH. *O aureũ mihi nũciũ: quid ais? dic quæſò nobis:*
Nã innuis ipſũ venire cũ pecuniarũ aceruo.

Σχόλια. Οὔκουν πάλαι δήπου.] σύνδεσμος ἀποδεικτικός. τοὺς γέροντας δὲ παίζει μηδὲν εἰπὼν ϗ ὑποκρίνεται εἰρηκέναι διὰ τὸ αὐτῶν τὰ ὦτα γήρᾳ πεπηρῶσθαι. E ἐπεγγελᾷ οὖν τῷ ἀμυδρῷ τῶν αἰσθήσεων διὰ τὸ γῆρας. ἄλλως. δέον ἔλεξα εἰπεῖν πρὸς τὸ πάλαι, ὁ δὲ λέγω εἶπε, δεικνὺς ὡς οὐχ ἅπαξ ἀλλὰ πάλαι ϗ νῦν λέγει. παίζων δὲ ὁ θεράπων τοῦτό φησιν. οὐ γὰρ προεῖπεν αὐτοῖς τίνος χάριν αὐτοὺς καλεῖ.

GERARDVS. Οὐκοῦν.] Seruus nebulo irriſurus ſenes ab eodem verbo incipit, quo & illi, ſimul de ſuo & ſeruili more mentitur, dum dudum ſe id dicere ait, cum de ea re antea ne γρῦ F quidem. ἡδέως, iunge infinitiuo ζήσειν.

Σχόλια. Ψυχροῦ βίου.] ἤγουν ταλαιπώρου, ἢ ἐπιμεμφομένους τῷ γήρᾳ, ταῦτά φησιν ἀντὶ τοῦ εὐτελοῦς. τὸ δὲ ἑξῆς, ὑμᾶς ἅπαντας ἀπαλλαγέντας ψυχροῦ καὶ δυσκόλου βίου ζήσειν.

GERARDVS. Ψυχροῦ.] Græcis pariter & Latinis frigidũ dicitur quod deſpicabile eſt, odioſũ & miſerũ, quo in genere ſenilis vita eſt, præſertim quæ opibus deſtituitur. ἀπαλλαγέντας, liberatos, reſpicit ὑμᾶς. Participiũ eſt ab ἀπαλλάττομαι. ἔστιν. Qui nomine totius chori loquitur, ad G mirabũdus hęc ait reliquis agricolis. Quid ſibi vult illa vitę metamorphoſis? vnde eſt. i. quid mouit Chremylũ, vt hęc nobis per Carionẽ ſuũ ſignificaret? non enim temerè hoc ab eo eſt factũ. ἀφῖκται perfectũ ab anormi ἀφικνέομαι. Δεῦρο] pro ἐκεῖσε, illuc demõſtratis ædibus Chremyli. τινὰ, nõ quòd neſciat quis ſit: audiuerat enim ab ipſo

Pluto, ἐγὼ γάρ εἰμι Πλοῦτος. & de numine Pluti diu cum Chremylo diſputauerat, ſed contẽptim E hoc dicit, vt ex inſperato gaudio, vbi diu ſuſpenſos tenuerit, voluptate eos afficiat maiore.

Σχόλια. Ῥυπῶντα.] αὐχμοῦ μεστόν. ἔστι καὶ ῥυπόω, ῶ. καὶ ῥυπάω. ὡς ἐνταῦθα καὶ ῥυπαίνω.

BISETVS. Κυφόν.] κυρτὸν, ῥυσὸν δὲ, ῥυτίδας ἔχοντα. Μαδῶντα.] γράφεται ϗ μυδῶντα, ϗ μαδῶντα ϗ μυδῶντα μὲν, ἀντὶ τοῦ, δυσώδη ἀποπέμποντα. μαδῶντα δὲ ἀντὶ τοῦ, κόμην μὴ ἔχοντα, φαλακρὸν, καθόλου τρίχας μὴ ἔχοντα. Νωδόν.] ὀδόντας μὴ ἔχοντα, διὰ τὸ γῆρας. οὐ μέντοι ἄφωνον. αὐδᾷ γὰρ ὁ Πλοῦτος. Ψωλόν.] ἀσχήμονα κατὰ F παρέκτασιν τοῦ μορίου. Ψωλὸς κατὰ Σουίδαν, ὁ λεπτόδερμος, ὀξυτενής. οἱ δὲ Αἰγύπτιοι ψωλοὶ λέγονται εἶναι, τουτέστι περιτετμημένοι.

GERARDVS Κυφὸν,] à κύπτω deducitur, ſignificat eũ qui decrepitus adeò eſt, vt rectus ingredi non poſſit, curuus & in terrã propẽſus. Comicus Latinus, vt quibuſdã placet, ſilicerniũ appellat. Ψωλόν. hoc ab aliis vitiis ſeparat, vt riſũ excitet. Præ ſenio nõ ſolũ pilos & dẽtes amiſit, ſed & ψωλόν.

Σχόλια. Ὦ χρυσὸν ἀγγείλας ἐπῶν.] ἀττικὴ ἡ σύνταξις G ἀντὶ τοῦ ὦ πλοῦτον ἐκ τῶν ἐπῶν ἀγγείλας, ἢ ἀντὶ τοῦ ὦ τιμιώτατον εἰπὼν λόγον.

GERARD. Ὦ χρυσόν.] Si verbũ verbo hęc reddas, dicas; ô aurũ qui nũc aſti verborũ. Attica cõſtructio eſt, qua pro adiectiuo ſubſtãtiuũ ponunt: nã aurũ verborũ vocat aurea verba, ὦ ἄγγελε τῶν χρυσῶν ἐπῶν, O nũtiũ verborũ aureorũ. πῶς φής! Sermo demirãtis. Quã tu nobis rẽ narras, oppidò quàm læta eſt.

Σχόλια. Δηλοῖς γὰρ αὐτὸν σωρὸν ἥκειν χρημάτων ἔχοντα.] ὡς πολύπειροι συνῆκαν τὴν τοῦ πλούτου ἐν μύθοις οὕτως ἔχουσαν ἀποσκευήν. κυρίως δὲ σωρὸς, τὸ ἐκ μικρῶν σπερμάτων συνηγμένον πλῆθος παρὰ τὸ σαῶ. ὅ ἐστι σώζω. συνάγω. σορὸς δὲ θηλυκῶς ἐπὶ τοῦ τάφου, καὶ διὰ τοῦ ō μικροῦ. ἐπὶ δὲ τῶν καρπῶν ἀρσενικῶς διὰ τοῦ ω μεγάλου. καλῶς οὖν ἀπὸ τῶν καρπῶν φαίνονται εἰρηκότες. οἱ γὰρ εὐθηνοῦντες, καὶ πλούσιοί εἰσιν. ἢ ὡς γεωργοὶ, ταύτῃ κέχρηνται τῇ παραβολῇ.

GERARDVS. Σωρὸν] ruſtica hyperbole, σωρὸς cumulus eſt, & ingens multitudo ſeminum B nullo numero aggregatorum. volens ergo ſenex ſignificare confertiſſimam rerum opulentiam, dixit ſenem adductum à Chremylo, ſecum apportaſſe diuitias, quæ neque numero conſtarēt, neque pondere, ſed aceruatim, & velut ipſo cumulo congeſtas. ἔχοντα. vnde nouit ſenem illum tam miſerum σωρὸν habere χρημάτων? Non aliūde coniectauit quàm ex eo quod dixit πρεσβύτην eſſe. Ille enim eſt ſenum genius, vt dū parta non C

A ſolùm tueri volunt, ſed magis ac magis augere, ſacculóſque inanes implere, fabas arrodāt tamelici, & quod à Perſio dictum eſt, cepe tunicatum cum ſale mordeāt, quoniam inexplebili eorum φιλοπλουτείᾳ nihil poteſt eſſe ſatis. πρεσβυτικῶν. vt ludit ſenes Carion. Illi ſperabant σωρὸν χρημάτων. hîc contrà proponit σωρὸν κακῶν, nec quorumlibet malorum, ſed ſenilium. i. maximorum, cuiuſmodi eſſe, ſenarij Græcorum indicant:

Φοβοῦ τὸ γῆρας, οὐ γὰρ ἔρχεται μόνον. id eſt,

B Senectutem time, quandoquidem nō ſola venit.

Senectutis comitatum ita exprimunt,

Τὸ γῆρας ὥσπερ βωμός ἐστι τῶν κακῶν,
Πάντ' ἐστ' ἰδεῖν εἰς τοῦτο καταπεφευγότα. id eſt,

Senectus eſt velut malorum ara & refugium, nàm ad eam nullum non genus malorum videre eſt concurrere. ἔγωγε. ſ. δηλῶ. φενακίσας, poſtea quàm nobis impoſueris, & nos vana ſpe lactaris: ſumptū à nomine φενάκη ſuppoſititia coma, quæ caluos falsò refert crinitos & criſpulos. C

Καρ. Πρεσβυτικῶν μὲν οὖν κακῶν ἔγωγ' ἔχοντα
σωρόν.
Χο. Μῶν ἀξιοῖς φενακίσας ἡμᾶς ἀπαλλαγῆναι
Ἀζήμιος, καὶ ταῦτ' ἐμοῦ βακτηρίαν ἔχοντος;
Καρ. Πάντως γὰρ ἄνθρωπον φύσει τοιοῦτον εἰς τὰ
πάντα.
Ἡγεῖσθέ μ' εἶναι, κοὐδὲν ἂν νομίζεθ' ὑγιὲς εἰπεῖν;
Χο. Ὡς σεμνὸς οὑπίτριπτος· αἱ κνῆμαι δέ σου
βοῶσιν D
Ἰοὺ, ἰοὺ, τὰς χοίνικας καὶ τὰς πέδας ποθοῦσαι.
Κ. Ἐν τῇ σορῷ νυνὶ λαχὸν τὸ γράμμα σου δικάζειν,

CA. Imò, vt ego arbitror, habet aceruum ſeni-
lium malorum. (inani
CH. Ehem! tun' impune abiturū te ſperas, ſi me
Spe ludifices: præſertim cū hūc ego geſtē ſcipionē?
CA. Vah: num vos ita me ad omnia naturâ eſſe
procreatum
Putatis, vt nihil ſani à me dici iudicetis?
CH. Vt honeſtus eſt hic verbero: at interim tua
D crura clamant (ſunt.
Heu, heu: & cōpedes, & craſſas pedicas expeteſ-
C. In tumulo tibi ſorte obtigit, ius dicēdi poteſtas:

Σχόλια. Πρεσβυτικῶν μὲν οὖν.] διὰ τὸ τῷ γήρᾳ ἕπεσθαι ταῦτα τὰ συμπτώματα. ἀπὸ κοινοῦ δὲ τὸ δηλῶ. Φενακίσας.] φενάκη τὸ προκόμιον, ὅτι τοῦ φαινομένου κρανίου τὸ ἄκος, καὶ σκέπη. ἄλλως δὲ κεφαλῆς τριχῶν πεπονημένης ἄκος. φενάκη δὲ κυρίως ἡ προσθετὴ καὶ ἐπιτηδευτὴ κόμη. ἀπὸ τῶν κατερρυηκυιῶν γυναικῶν. καὶ οὕτως ἀπατωσῶν διὰ τὸ ἐπείσακτον τῆς κόμης. Ἀζήμιος.] ἀβλαβής. κυρίως δὲ E ζημία ἡ τῆς ζωῆς μείωσις. βακτηρία δὲ ἤτοι ἡ τὴν βάσιν ποιοῦσα ἐρρωμένην, ἢ βακτηρία τις ἐστιν. οἱονεὶ βάσεως αἰτία. καὶ ἐν πλεονασμῷ τοῦ κ. πάντες γὰρ οἱ γέροντες ἐν ταῖς Ἀθήναις βακτηρίας ἐβάσταζον ἦν δὲ προειρηκὼς ἀθενεῖς γέροντας ἤδη. εἶχον δὲ ἢ διὰ τὸ ἐπερείδεσθαι αὐτῇ. ἢ διὰ τὸ ἀμύνεσθαι ταύτῃ μὴ δυναμένους χερσί.

GERARDVS. Βακτηρίαν.] ſcipionē & baculum ſignificat, quo pedum ſupplebat imbecillitatem: propterea dixit paulò antè, chorum ſenum, ἀσθενεῖς γέροντας ἄνδρας eſſe, vel ſi non ha- F buit, ſimul cum dicto de proximo loco arripuit.

Σχόλια. Πάντως γάρ.] ἀληθῶς γὰρ νομίζετέ με τοιοῦτον ἄνθρωπον φύσει εἰς ἅπαντα καὶ οὐδὲν ὑγιὲς εἰπεῖν.

GERARDVS. Πάντως,] omnino, irreuocabili ſententia, vt nemo poſſit diuerſum ab eo quod de me nūc ſentitis, perſuadere? φύσει, naturali quodā inſtinctu. Quod cōſilio fit, poteſt homini nō eſſe cōgeneū, propterea ad tēpus eſt, pro G loco, tēpore, perſona, & aliis rebus occurrētibus mutatur. Quod natura fit, cōgeneū eſt, & ipſum aut ægerrimè aut nūquā mutatur. Proinde Naturā, inquit poeta, expellas furca, tamē vſque recurret. τοιοῦτον nēpe φένακα. impoſtorē naturalē, propterea ſubdit, εἰς τὰ πάντα. ad omnia, ſine vllo diſcrimine, rerū, locorū, tēporū, & perſonarū. Κοὐδὲν] pro καὶ οὐδὲν, & nihil, νομίζετε εἰπεῖν ἄν. Propter ἂν potētialē particulā, expone εἰπεῖν poſſe loqui. ὡς σεμνός. Qui hoc pronūciat faciē auertit à Carione, ſimul digito eū cōtēptim oſtēdit, hoc ſenſu: videtis quātā innocētiā & probitatē flagitioſus iſte nebulo prę ſe ferat? Οὑπίτριπτος pro ὁ ἐπίτριπτος, E ἐπιτριβῆναι ἄξιος cōminuēdus & perdēd': ſubauditur verbū ἐστί. κνῆμαι. Cōuertitur nunc ad Carionē cui nō ingrata προσωποποιΐα, hoc dicit. Tibias tuas baculo hoc ſic feriā, vt poſt ictū clamaturus ſis, heu heu. Eſt ἰοὺ aduerbiū σχετλιαστικόν, quod geminatum, notat maiorem cruciatum.

Σχόλια. Τὰς χοίνικας καὶ τὰς πέδας.] ἐν τῷ εἴδει καὶ τὸ γενικὸν ἐπήνεγκεν. αἱ γὰρ χοινικίδες, πέδαι τινές εἰσιν, χοῖνιξ δὲ πᾶν περιφερές. διὸ καὶ τὸ μέτρον χοῖνιξ καλεῖται.

GERARDVS. Χοίνικας.] Chœnix lignū erat F rotūdū, & craſſum, quale eſt quod ſummū axem currus capit, eo coercebātur ſontiū & maleficorū hominū pedes. Nomini huic ſpeciali, poeta ſubiicit nomē generale τὰς πέδας. Sunt enim πέδαι genus omne vinculorū, quibus pedes cōſtringuntur. Sit ergo in poſteriore ἐπεξήγησις. i. expoſitio prioris: nā chœnicis nō vna eſt ſignificatio.

Σχόλ. Ἐν τῇ σορῷ νυνὶ λαχών.] παρὰ τοῖς Ἀθηναίοις δέκα ἦσαν φυλαί. ἔθος οὖν ἀπὸ πασῶν τῶν φυλῶν, δικαστὰς G καθίζειν. εἶτα ἀπὸ μιᾶς ἑκάστης ἐλάμβανον ἄνδρας πέντε τοὺς ἐπισημοτέρους. καὶ πάλιν ἐκ τῶν πέντε τὸν ἕνα τῷ κλήρῳ λαχόντα ἐποίουν δικάζειν. ἀντὶ τοῦ εἰπεῖν οὖν ἐν τῷ δικαστηρίῳ κληρωθὲν τὸ γράμμα καὶ τὸ ψήφισμα, ὅ ἐστιν ὁ κλῆρος δικαστὴν δικάζειν σε καὶ ἤδη καθίζεσθαι. ὡς πρὸς γέροντα παρ' ὑπόνοιαν παίζει. ἄλλως. ἐν ταῖς Ἀθήναις πολλὰ ἦν δικαστήρια. καὶ ἔν τισι μὲν, ἐδίκαζον περὶ φονικῶν πραγμάτων. ἔν τισι δὲ περὶ δημοτικῶν. καὶ ἕκαστον δὲ τούτων, εἶχεν ἕν τι τῶν

στοιχείων ἰδικὸν ὄνομα. ἐπεὶ, ἦν τι τῶν δικαστηρίων λεγόμενον ἄλφα. ὁμοίως ἄλλο λεγόμενον βῆτα, ἄλλο γάμμα. καὶ ἑξῆς τὸ δ καὶ τὸ ε, καὶ ἕως τοῦ κ. δέκα γὰρ ἦν τὰ δικαστήρια ἐν Ἀθήναις. καὶ πρὸ θυρῶν δὲ ἑκάστου δικαστηρίου ἐγέγραπτο πυρρῷ βάμματι τὸ στοιχεῖον, ᾧ τινι τὸ δικαστήριον ὠνομάζετο. ὅσοι δὲ δικασταὶ ἦσαν ἐν Ἀθήναις, ἕκαστος καθ' ἕκαστον δικαστήριον εἶχε δέλτον. τουτέστι πινακίδιον, ἐν ᾧ ἐγγεγραμμένον ἦν τὸ ὄνομα αὐτοῦ καὶ τοῦ δικαστηρίου. εἶχε δὲ καὶ ῥάβδον ἅμα τῷ πινακιδίῳ. καὶ ἐν αὐτῇ δὲ τῇ ῥάβδῳ ἦν τὸ ὄνομα τοῦ δικαστηρίου ἐγγεγραμμένον. ὅτε οὖν συνέβαινε καιρὸς τοῦ δικάζειν, ἤρχοντο B πάντες οἱ δικασταὶ εἰς τὴν ἀγοράν. κἀκεῖ κλήρους ἔβαλλον. καὶ ὅς τις ἂν κλῆρον ἐκληροῦτο ἔχοντα τὸ α. ἀπήρχετο εἰς τὸ α δικαστήριον. ὁμοίως εἰς τὸ β καὶ τὰ ἐφεξῆς. ἀπήρχετο δὲ καὶ πρῶτον μὲν ἐδείκνυε τῷ κήρυκι τοῦ δικαστηρίου τὸν κλῆρον τοῦ στοιχείου. ὁ δὲ κῆρυξ λοιπὸν ἐδίδου αὐτῷ τὸ πινάκιον αὐτοῦ καὶ τὴν ῥάβδον. εἶτα οὕτως ἐδίκαζεν. εἰ δέ τις δικαστὴς εἰσῄει μὴ κληρωθεὶς εἰς τὸ δικαστήριον, διαφόρως ἐζημιοῦτο. ἄλλως. ἔρχεται ἕκαστος εἰς τὸ πινάκιον ἔχων ἐπιγεγραμμένον τὸ ὄνομα αὐτοῦ καὶ πατρόθεν καὶ τοῦ δήμου. καὶ γράμμα ἕν τι μέχρι τοῦ κ. διὰ τὸ C πάλαι δέκα φυλὰς εἶναι Ἀθήνησι. διῄρηντο γὰρ κατὰ φυλάς. εἶτα οἱ θεσμοθέται κατὰ φυλὴν ἕκαστος, καὶ ἐνδέκατος ὁ γραμματεὺς ἐκλήρουν τὰ γράμματα μέχρι τοῦ κ. καὶ τὰ λαχόντα ἴσα τὸν ἀριθμὸν τοῖς μέλλουσι κληροῦσθαι δικαστηρίοις ὑπηρέτης φέρων ἐτίθει καθ' ἕκαστον δικαστήριον ἕν. εἶτα πάλιν ἀπεκληροῦντο οἱ τὰ εἰληχότα γράμματα ἔχοντες, τίνες δικάσουσι καὶ τίνες οὔ. τοῦτο οὖν ἐστιν ὃ λέγει, ἀμείψας τοῦ γελοίου χάριν. ἀνθυπήλλαξε γὰρ εἰπὼν ἐν τῇ σορῷ, δέον ἐν τῇ ἡλιαίᾳ. ἔγραφον δὲ, ὅτι ἐπεὶ ἦν πέντε δικαστήρια ἐκληροῦντο πέντε γραμματεῖς ἀπὸ τοῦ D α ἕως τοῦ ε. εἶτα τὸ πρῶτον ἀνενεχθὲν, ἐπὶ τοῦ α προσετίθετο δικαστηρίου, ὡς ἂν ἔτυχεν, καὶ οἱ δικάζοντες ἐκληροῦντο εἰς ὅπερ ἕκαστος λάχῃ δικάσαι. τοῦτο δὲ ἐγίνετο ἵνα μὴ διαφθείρῃ τις τὸ δικαστήριον ἀκαίρως ἐρχομένων τινῶν χωρὶς κλήρου εἰς τὸ δικαστήριον δικάσαι. τὸ δὲ, ὁ Χάρων τὸ ξύμβολον δίδωσι, τοιοῦτόν ἐστι. τοῖς λαχοῦσι δικάσαι εἰσελθοῦσιν ἑκάστῳ σύμβολα δίδοται δημόσια παρὰ τῆς ἐπὶ τούτων εἰληχυίας ἀρχῆς, ἵνα ἐξιόντες καὶ τοῦτο προφέροντες λαμβάνωσι τὸν δικαστικὸν μισθόν. εἰπὼν οὖν σορὸν, ἐπήγαγε Χάρων. δέον δὲ εἰπεῖν ὁ ἄρχων τὸ σύμβολον E δίδωσιν, ὅς ἐστιν ὁ μισθὸς ὁ δικαστικὸς, εἶπεν ὁ Χάρων ὡς γερόντων αὐτῶν καὶ μελλοθανάτων. ἄλλως. δέον οὕτως εἰπεῖν ὅτι καιρὸς ἦλθεν ὑμᾶς πλουσίους γενέσθαι, ὑμεῖς δὲ μέλλετε. ὁ δὲ οὐχ οὕτως εἶπεν, ἀλλ' ἠθέλησεν αὐτοὺς σκῶψαι ὡς γέροντας ὄντας καὶ ἐγγὺς τοῦ θανάτου. σκώπτει δὲ οὐ καθαρῶς ἀλλὰ διὰ τοῦ ἔθους ὃ Ἀθηναῖοι εἶχον περὶ τὰς δίκας, ἦν δὲ τοιοῦτο. δέκα δικαστήρια ἦσαν παρ' Ἀθηναίοις, τὸ μὲν φόνου, τὸ δὲ μοιχείας, τὸ δὲ ἑτέρου τινός. οὐσῶν δὲ F καὶ ι΄ φυλῶν, ἐξελέγοντο ἐξ ἑκάστης φυλῆς ἕνα ἄνδρα καὶ ἔταττον αὐτοὺς εἰς τὰ τοιαῦτα δικαστήρια κριτὰς εἶναι. πλὴν ἔγραφον πρότερον τὰ τῶν ἀνδρῶν ὀνόματα, καὶ κλήρου γινομένου, ὁ μὲν εἰς τοῦτο, ὁ δὲ εἰς ἐκεῖνο δικάζειν ἐλάμβανεν. ἐδίδου δὲ ὁ κῆρυξ αὐτοῖς ῥάβδον, ἥτις ἦν σύμβολον τοῦ δικάζειν. ἵνα ἕκαστος καθ' ἑσπέραν ἀποδιδοὺς τῷ πρυτάνει τὴν ῥάβδον τριώβολον λαμβάνῃ μισθὸν τοῦ δικάσαι. ἀντὶ τοῦ εἰπεῖν ἐν τῷ δικαστηρίῳ τὸ γράμμα σου λαχὸν δικάζειν, καὶ διὰ τοῦτο καὶ ὁ κῆρυξ δίδωσί σοι τὸ σύμβολον, ὁ δὲ σκώπτων αὐτοὺς ὡς γέροντας καὶ ἐγγὺς G θανάτου ὄντας φησὶν ἐν τῇ σορῷ καὶ ὁ Χάρων. ἔστι δὲ ἡ σύνταξις σολοικοφανής. λαχόντος γὰρ τοῦ γράμματός σου ὤφειλεν εἰπεῖν. ὁ δὲ εὐθεῖαν ἔθηκεν ἀντὶ γενικῆς, ἀττικῷ ἔθει χρησάμενος. ἔθος γὰρ τοῖς ἀττικοῖς οὕτω ποιεῖν. ἐπὶ τῶν οὐδετέρων μετοχῶν. ἔστιν οὖν ἡ σύνταξις καὶ ἡ διάνοια τούτου αὕτη. λαχόντος τοῦ γράμματός σου δικάζειν σὺ ἐν τῇ σορῷ, ἤγουν ἐν τῷ δικαστηρίῳ, σὺ οὐ βαδίζεις, ὁ δ' ὁ Χάρων, ἤγουν ὁ κῆρυξ δίδωσί σοι τὸ σύμβολον τοῦ κριτὴν εἶναι, τουτέστι τὴν ῥάβδον. πάνυ δὲ ἀστείως καὶ τὸν κήρυκα Χάρωνα ὠνόμασεν. ὁ γὰρ Χάρων κατὰ ἀναγραμματισμὸν ἄρχων λέγεται.

GERARDVS. Ἐν τῇ σορῷ] Apud Athenienſes olim duæ curiæ fuerunt. Altera περὶ τῶν φονικῶν, id eſt de capitalibus cauſis pronuntiabat. Sedes huius ἀρειοπάγος iudices eius qui perpetuũ gerebant magiſtratum, ἀρειοπαγῖται dicebantur. Altera curia iudices habuit annuos, qui τὰ δημοτικὰ tractabant, id eſt, publicas cauſas. Erant à principio quinquaginta numero. Vnde ea curia ἡ τῶν πεντακοσίων βουλὴ, id eſt, quinquagenaria curia vocabatur. Cum autem ſenſiſſent Athenienſes iuriſdictionem in tanto numero iudicum eſſe impeditiorem, viſum eſt ex quinquaginta illis decem tantum quotannis eligere. Rurſus, vnum ex decemuiris illis creandum, qui reliquis nouẽ præeſſet, hic ἄρχων appellabatur, alij πρόεδροι. Electio fiebat ad hunc modum: Decem litteræ ab α vſque ad κ ſigillatim in tabellis expreſſæ in καδίσκον. i. ſitellam vel vrnam confuſè iniiciebantur, vnde ordine eductæ in ſingulos diſtribuebantur. Cui contigiſſet α, ἄρχων erat: reliquis ordo literarum in iudicando ordinem deſignabat locorum. Ductis ſortibus præco virgam dabat iuriſdictionem ſortitis, quo geſtamine inſigniti, & in curiam proficiſcebantur, & de curia abibant, ſymbolum ac iuriſdictionis præmium accepturi. Cariõ ergo ad priſcam illam iuris dicendi formulam ſpectans, grauiter commotus, quòd à ſene illo vocatus eſſet ἐπίτριπτος, duobus hiſce verſibus ſenem inſectatur. Fuerit itaque hæc horum verſuũ lucidior explanatio, τὸ γράμμα σου λαχὸν νυνὶ δικάζειν, cum tua litera paulò antè ſortita ſit iuriſdictionem (cõfert ſenem cum ſenibus illis iudicibus, quoniam vt illi ῥάβδον, id eſt, virgam geſtabant, ita hic βακτηρίαν, id eſt, ſcipionem & baculum, quo intentato nuper minatus eſt Carioni. καὶ ταῦτ' ἐμοῦ βακτηρίαν ἔχοντος) ἐν τῇ σορῷ. Sine ſcommate dixiſſet ἐν τῷ δικαστηρίῳ, ſed quoniam pauper, & ideo diuitiarũ cupidior ſenex dixerat Carioni, Δηλοῖς γὰρ αὐτὸν σωρὸν ἥκειν χρημάτων ἔχοντα. nunc dedita opera volens ſignificare ſenem eſſe capularem, & morti proximũ, ſyllabam illius vocis variat, próque σωρὸς qui eſt aceruus, reponit σορὸν tumulum ſepulchralem, verbis inter ſe tam affinibus, quàm duo hæc Latina ſunt cumulus & tumulus. Σὺ δ' οὐ βαδίζεις. Tu verò non vadis. ſ. δικάζειν, vel εἰς τὸ δικαστήριον, in forum, qui hîc hæres, & in loco minus tibi iudici congruo, mendacij me damnas, vel illuſoriè εἰς σορὸν in ſepulchrum. Ὁ δὲ Χάρων facetè κατὰ ἀναγραμματισμὸν, id eſt, per inuerſionem literarum pro ἄρχων dicit Χάρων, vt hoc verbo clarum ſui ſcommatis prodat intellectum. Charon, inquit, inferorum portitor, & qui per Cocytum & Stygem mortuorum animas ad inferos Deos tranſuehit, iam multos dies te vocat, quò te vnà cum aliis vita functis trãſmittat. Quamuis ergo ſymbolum, id eſt ſignum illuc properandi det tibi, σὺ δ' οὐ βαδίζεις. λαχὼν participiũ ab anormi verbo λαγχάνω. Conſtructio eſt Attica, nam nominatiuus abſolutè ponitur pro genitiuo, λαχόντος τοῦ γράμματός σου. δικάζειν, vel ſubaudi σε, vel verbum loco nominis δίκην poſitum putato.

Σὺ δ' οὐ βαδίζεις; ὁ δὲ Χάρων τὸ ξύμβολον δίδωσιν.	A *Tu verò non abis. Atque Charon tibi ſymbolum dat.*
Χο. Διαρραγείης· ὡς μόθων εἶ, καὶ φύσει κόβαλος,	CH. *Rumparis: vt moleſtus es, & ingenio verſipelli,*
Ὅστις φενακίζεις. φράσαι δ' οὔπω τέτληκας ἡμῖν,	*Qui nos ita ludere pergis, nec dum protuliſti apertè,*
Ὅτου χάριν μ' ὁ δεσπότης ὁ σὸς κέκληκε δεῦρο.	*Cuius nam rei cauſa tuus herus nos huc aduocârit:*
Οἳ πολλὰ μοχθήσαντες, οὐκ οὔσης σχολῆς προθύμως	*Cùm multis nos laboribus diſtricti & occupati,*
Δεῦρ' ἤλθομεν, πολλῶν θύμων ῥίζας διεκπερῶντες.	B *Huc properemus, thymi radices multas tranſeuntes.*
Καρ. Ἀλλ' οὐκέτ' ἂν κρύψαιμι. τὸν Πλοῦτον γὰρ, ὦ ἄνδρες, ἥκει	CA. *At iam non calabo amplius. Herus intra tecta Plutum*
Ἄγων ὁ δεσπότης ὃς ὑμᾶς πλουσίους ποιήσει.	*Adduxit ſecũ: qui vos agricolas ditabit omnes.*
Χο. Ὄντως γὰρ ἔστι πλουσίοις ἅπασιν ἡμῖν εἶναι;	CH. *An reuera nos omnes diuites ſumus futuri?*
Καρ. Νὴ τοὺς θεοὺς, Μίδαις μὲν οὖν, ἢν ὦτ' ὄνου λάβητε.	CA. *Imò Midæ: ſi modò aſininas induatis aures.*
Χο. Ὡς ἥδομαι, καὶ τέρπομαι, καὶ βούλομαι χορεῦσαι	C CH. *Vt lætor, vt delector, vt tripudiare allubeſcit*
Ὑφ' ἡδονῆς· εἴπερ λέγεις ὄντως σὺ ταῦτ' ἀληθῆ.	*Mihi nunc, præ gaudio: ſi vera ſunt, quæ prædicas tu.*
Καρ. Καὶ μὴν ἐγὼ βουλήσομαι, Θρεττανελὸ τὸν Κύκλωπα	CA. *At ego volo Threttanelò Cyclope m imitãs, & pedes hoc*

Ὁ δὲ Χάρων τὸ ξύμβολον.] περὶ τοῦ παραδιδομένου τοῖς εἰσιοῦσιν εἰς τὸ δικαστήριον συμβόλου, Ἀριστοτέλης ἐν τῇ Ἀθηναίων πολιτείᾳ οὕτω γράφει. τοῖς γὰρ δικασταῖς χρῶμα ἐπιγέγραπται ἐφ' ἑκάστῳ ἐπὶ τῷ σφηνίσκῳ τῆς εἰσόδου. ὁ δὲ λαβὼν τὴν βακτηρίαν βαδίζει εἰς δικαστήριον τὸ ὁμόχροον μὲν τῇ βακτηρίᾳ, ἔχον δὲ τὸ αὐτὸ D χρῶμα ὅπερ ἐν τῇ βαλάνῳ. ἐπειδὰν δὲ εἰσέλθῃ, παραλαμβάνει σύμβολον δημοσίᾳ παρὰ τοῦ εἰληχότος ταύτην τὴν ἀρχήν. ἀντὶ δὲ τοῦ εἰπεῖν ὁ κῆρυξ ἢ ὁ δῆμος, ἀτελεύτησε πρὸς τὴν σορόν. Μόθων.] εἶδος αἰσχρᾶς καὶ δουλοπρεποῦς ὀρχήσεως. οἱ δὲ Λάκωνες τοὺς παρατρεφομένους τοῖς ἐλευθέροις παῖδας μόθωνας καλοῦσιν. ἄλλως. μόθων, φλύαρος, φορτικὸς, ἄτιμος, αἰσχρός. λέγουσι γὰρ τοὺς E Ἀθηναίους χειρωσαμένους τοὺς μόθωνας δουλικῇ καὶ ἀγοραίῳ περιστῆσαι τύχῃ. ὅθεν καὶ ἀττικοὶ μόθωνες. ἢ ἀπὸ μόθωνός τινος αἰσχροποιοῦντος καὶ ἀεὶ ἐν τοῖς πότοις ὀρχουμένου. ἢ ἀντὶ τοῦ ἀνόητος. ἄλλοι δὲ λέγουσι, δουλοπρεπεῖς, σπερμολόγους.

GERARDVS. Διαρραγείης, dolore & inuidia crepes medius: compoſita vox eſt à διά, & anomi verbo ῥηγνύω, ſiue ῥήγνυμι. Μόθων] homo fuit garrulus, qui in compotationibus inſcitiſſimè ſaltitabat. Lacedæmonij pro verna & ſeruili F ingenio accipiunt, quique ingenuis liberis, comitatus, vel doctrinæ gratia adhibebatur, qualẽ Terentius fingit Dauum Pamphilo datum. Pro nugone, & ruſticæ cuiuſdam ac odioſæ loquacitatis viro vſurpatur.

Σχόλια. Κόβαλος.] κόβαλοι δαίμονές εἰσί τινες σκληροὶ περὶ τὸν Διόνυσον ἀπατεῶνες.

BISETVS. Κόβαλος κατὰ τὸν Σουίδαν, ἀνελεύθερος. πανοῦργος. ληστής. ἀπὸ τῆς κοπίδος, ἢ ὁ κακότεχνος. κόβαλα γάρ ἐστι τὰ κακά. καὶ κοβαλία, ἡ παρὰ πονηροῦ ἀνθρώπου κολακεία. τοὺς αὐτοὺς καὶ κορυνηφόρους καλεῖ Ἀριστοφάνης. οἱ δὲ κόβαλον, τὴν μετ' ἀπάτης παιδιάν. κοβαλεύειν, τὸ τὰ ἀλλότρια μικρὸν κατ' ὀλίγον μεταστρέφειν. G

GERARDVS Κόβαλος, vafer & veterator. κόβαλα, inquit Suidas, ἐστι τὰ κακά. Pro κακότεχνος ponitur, id eſt eo qui arte ſua in perniciem alterius, & damnum vtitur, vnde & κοβαλία dicitur ἡ D προσποίητος μετ' ἀπάτης παιδιά. i. ars ad decipiendum effecta. Carioni hoc nomen videtur ideo obiectare, quòd cum ſeruus ſit, tamen rei politicæ, & doctrinæ politioris ſe quodammodo peritum eſſe oſtentauit: cum Athenienſium iudicum & Charontis meminit, Chorũque illis verbis tectè momordit. τέτληκας, ſuſtinuiſti, voluiſti, noſtra gratia tantum laboris ſumere, à τλῆμι. Ἥμιν.] Ariſtophanes videtur de induſtria feciſſe, ut chorus ruſticus accentu ruſtico & inepto E ἥμιν proferret. Alioqui enim vel ἡμῖν cõmuniter vel ἧμιν, Atticè enuntiaſſet. μὲ, με pro ἡμᾶς, pronomen eſt συλληπτικὸν, vnus enim omnium nomine loquitur, propterea verſu proximo numerũ mutat, οἳ πολλὰ &c. Πολλὰ, πολύ.] poſteaquàm multum laborauimus. οὐκ οὔσης, deeſt coniunctio, καί. ἤλθομεν ab ἐλεύθω παραγόμενον.

Σχόλια. Πολλῶν θύμων.] τὸ πολλῶν θύμων ῥίζας διεκπερῶντες τοιοῦτον ἔχει τὸν νοῦν. οἱ τὴν ἀττικὴν οἰκοῦντες πένητες ἐπεὶ μὴ εἶχον τὰς ἐκ τῶν σπερμάτων τροφὰς, ἀνεπιτήδειος γὰρ ὁ τόπος ἦν εἰς γεωργίαν κατάξηρος ὤν, ἤσθιον θύμους, οὓς οἱ κοινοὶ βολβοὺς ἢ ἀγριοκρόμμυα φασίν. λέγει γοῦν ὁ χορὸς τῶν πενήτων ὅτι ἡμεῖς πολλὰ κοπιάσαντες, καὶ ταῦτα οὐκ οὔσης ἀδείας ἡμῖν, ἤλθομεν μετὰ προθυμίας ὧδε. Διεκπερῶντες.] ἀντὶ τοῦ παρορῶντες καὶ παρατρέχοντες ὑπὸ τῆς ἄγαν σπουδῆς, καὶ αὐτὰς δὴ τὰς τῶν θύμων ῥίζας πολλῶν ὄντων, ἃς ἐξ ἔθους εἴχομεν συλλέγειν. F

GERARDVS. Θύμων.] Dictũ antea eſt Athenienſem agrum frugibus ſerendis ineptum G fuiſſe, propterea alia ſemina terræ mandabant, quæ commoda videbantur, allia, cepas & huiuſmodi alia pro genio ſoli. Conqueritur ergo chorus pauperum quòd cũ colligendis cepis intentus eſſet, ſtatim vt vocatus eſt à Carione, feſtinus accurrerit, relictis etiã in agro cepis quàm pluximis. Ideo autem ῥίζας, quia præcipua pars cæparum eſt caput, quod ipſis radicibus hæret. διαπερῶντες, prætereuntes, occeptũ opus prætermittentes. Ὦ'νδρες,] pro ὦ ἄνδρες. Attica Synæreſis, qualis eſt & hæc conſtructio ἥκει ἄγων, venit adducens, pro ἄγει, adducit.

Σχόλια. Ἄγω τὸ δεσπότης] ἄγω τὸ φέρω τὸ ὁδηγῶ. ἄγω νομίζω τὸ θυμῶ καὶ τὸ συντρίβω, ἀφ' οὗ τὸ κατέαξαν ἀντὶ τοῦ συνέτριψαν. Μίδας μὲν οὖν.] Μίδας βασιλεὺς ὢν Φρυγίας πλουσιώτατος, ὦτα ὄνου εἶχε. τοῦτο οὖν παροιμιωδῶς ἐλέγετο ἐπὶ τούτου, ἤτοι ὅτι πολλοὺς ὠτακουστὰς εἶχεν, ἢ ὅτι κώμην Φρυγίας κατέσχεν ἥτις ὦτα ὄνου ἐλέγετο. λέγεται δὲ τούτῳ τὸν Πακτωλὸν χρυσὸν ῥεῦσαι. λέγεται δὲ αὐτὸν πάλιν εὔξασθαι ὥστε πάντα γενέσθαι χρυσὸν ὧν ἂν ἅψαιτο. ἢ ἐπεὶ ὄνος μᾶλλον ἀκούει τῶν ἄλλων ζώων πλὴν μυός. καὶ Μίδας δὲ πολλοὺς ὠτακουστὰς εἶχεν. οἱ δέ φασιν, ὅτι ψέξας τὸν Διόνυσον ὁ Μίδας, μετεβλήθη εἰς ὄνον. ἢ ὅτι ὄνους τοῦ Διονύσου παρελθὼν, ἠδίκησε, διὸ ὀργισθεὶς ὁ θεὸς, ὦτα ὄνου αὐτῷ περιῆψεν. οἱ δὲ, ὅτι ὦτα μεγάλα φύσει εἶχεν. ἄλλως. οὗτος ὁ Μίδας, σφόδρα πλούσιος ἦν. ᾔτησε γὰρ ὥς φασι τοὺς θεοὺς, ὅ, τι ἂν εἰς χεῖρας λάβῃ χρυσὸν γίνεσθαι. καὶ τυχὼν τῆς εὐχῆς, λιμαγχονηθεὶς ἀπέθανεν. ὅσα γὰρ ἐλάμβανεν εἰς τροφὴν εἰς χρυσὸν μετεβάλλετο. μυθεύονται δὲ αὐτὸν καὶ ὦτα ὄνου ἔχειν, ὅτι τὰ τῆς ἀκοῆς αἰσθητήρια μέγιστα εἶχεν, οἷάπερ ὄνος. τὸ δ' ἀληθὲς, ὅτι πολλοὺς εἶχεν ὠτακουστὰς, ὡς πάντ' ἔχειν γινώσκειν, τὰ ἐν τῇ ὑπ' αὐτοῦ χώρᾳ λεγόμενά τε καὶ πραττόμενα. τὸ δὲ μὲν οὖν, ἀντὶ τοῦ δέ. ἐμφαίνει δὲ ἐντεῦθεν, ὡς οὐχ ἁπλῶς πλουσίους ποιήσει. Μίδας δὲ, οἱονεὶ ὑπερβολικῶς πλουσίους, οἷος ὁ Μίδας.

GERARDVS. Ἔστι] pro ἔξεστι, licet, datur, in nobis ſitum eſt. Μίδας, Phrygię rex fuit, cui inter egregiè diuites primus locus dari ſolet. Proditum eſt literis huic adhuc puero dormiẽti formicas grana tritici in os congeſſiſſe, de ea re rogatos augures reſpondiſſe, eum olim ditiſſimum futurum, quod & contigit. tandem verò cũ opũ deſiderio inexplebili flagraret, petiit à Diis vt quicquid corpore contigiſſet, ſtatim in aurũ verteretur, quod illi à Diis conceſſũ eſt, ſed ſummo eius malo, nam cibus & potus inter fauces aurũ fiebat, quo quoniam ali nõ potuit, fame interiit miſerrima. Fabulantur eundem prætuliſſe Pana canentem Phœbo, propter quod iudicium tam ſtolidũ Phœbus indignatus, capiti eius aſininas affixit aures. μὲν οὖν, correctio eſt. Quid dixi vos fore πλουσίους, imò verò dico vos futuros Midas, id eſt, πλουσιωτάτους, opulentiſſimos. Καὶ βούλομαι.] Prępone τὸ καὶ verbo χορεῦσαι, incrementũ enim habet, volo nõ modò apud me, & in animo gaudere, ſed & tripudiare.

Σχόλια. Θρεττανελὸ τὸν Κύκλωπα.] ἡ τοῦ Κύκλωπος ἱστορία δήλη. ὅτι ποιμὴν ὢν καὶ λύρας κατέχων, ἡγεῖτο τοῖς αὐτοῦ θρέμμασι, καὶ ὅτι αὐτὸν Ὀδυσσεὺς ἐτύφλωσεν. ὥσπερ οὖν ἐκεῖνος, οὕτω καὶ οὗτος ἦν πρὸς τοὺς γέροντας, ᾄδων καὶ πορευόμενος μετ' αὐτῶν. ἔστι δὲ τὸ Θρεττανελὸ τῆς λύρας ἀπήχημα. καὶ οὐ συνάπτεται πρὸς τὴν σύνταξιν. ἀλλὰ διότι καὶ αὐτὸς ᾖδε, τούτου χάριν ἐνέθηκεν. οἱ δὲ λέγοντες τὸν Θρεττανελὼ Κύκλωπα, ἤγουν τὸν ᾄδοντα τὸ Θρεττανελὸ, καὶ διὰ τοῦτο καὶ τὸ λω μεγεθύνοντες, ἀμαθῶς. τοῦτο δὲ ἐκ Κύκλωπος Φιλοξένου ἐστί. πεποίηκε γὰρ οὗτος τὸν Κύκλωπα κιθαρίζοντα. ἄλλως τε καὶ τὸ μέτρον συστέλλειν θέλει τὴν λο συλλαβήν. διὰ δὲ τοῦ εἰπεῖν καὶ τοῖν ποδοῖν ὡδὶ παρενσαλεύων, ἔδειξεν ὅτι πρὸς τὴν πυγὴν

A αὐτοὺς τῷ ποδὶ ἔτυψεν. τὸ δὲ ἑξῆς, καὶ μὴν ἐγὼ βούλομαι ὑμᾶς ἄγειν. διασύρει δὲ Φιλόξενον τὸν τραγικόν, ὃς εἰσήγαγε κιθαρίζοντα τὸν Πολύφημον. τὸ δὲ Θρεττανελὸ, μέλος καὶ κρουμάτιόν ἐστι. τὸ δὲ ἀλλ' εἶα τέκεα θαμίν' ἐπαναβοῶντες, ἐκ τοῦ Κύκλωπος Φιλοξένου ἐστί. Θρεττανελό.] τὸ κιθαρῳδόν, ἡ γὰρ κιθάρα κρουομένη τοιοῦτο μέλος ποιεῖ. Θρεττανελό. Θρεττανελό. ἄλλως. Φιλόξενον τὸν διθυραμβοποιὸν ἢ τραγῳδοδιδάσκαλον διασύρει. ὃς ἔγραψε τὸν ἔρωτα τοῦ Κύκλωπος τὸν ἐπὶ Γαλατείᾳ. εἶτα κιθάρας ἦχον μιμούμενος ἐν τῷ συγγράμματι, B τοῦτό φησι τὸ ῥῆμα Θρεττανελό. ἐκεῖ γὰρ εἰσάγει τὸν Κύκλωπα κιθαρίζοντα τὴν Γαλάτειαν. ἐπεὶ οὖν ἔφη ὁ χορός, ἥδομαι καὶ βούλομαι χορεῦσαι, ὁ οἰκέτης φησὶ, καὶ ἐγὼ βουλήσομαι χορεύειν. καὶ ἅμα ἀναφωνεῖ τὸ μέλος ἐκεῖνο. Φιλόξενος δὲ ὁ διθυραμβοποιὸς ἐν Σικελίᾳ ἦν παρὰ Διονυσίῳ. λέγουσι δὲ ὅτι ποτὲ Γαλατείᾳ τινὶ παλλακίδι Διονυσίου προσέβαλε. καὶ μαθὼν Διονύσιος, ἐξώρισεν αὐτὸν εἰς λατομίαν. φεύγων δὲ ἐκεῖθεν ἦλθεν εἰς τὰ μέρη Κυθήρων. καὶ ἐκεῖ δρᾶμα τὴν Γαλάτειαν ἐποίησεν ἐν ᾧ εἰσήνεγκε τὸν Κύκλωπα ἐρῶντα τῆς Γαλατείας. C τοῦτο δὲ αἰνιττόμενος εἰς Διονύσιον. ἀπείκασε γὰρ αὐτὸν τῷ Κύκλωπι, ἐπεὶ καὶ αὐτὸς ὁ Διονύσιος οὐκ ὀξυδέρκει.

GERARDVS. Καὶ μήν.] Sunt hæc nobis altius paulò repetenda. Polyphemus Neptuni filius, immanis vir fuit, & proceritatis, fortitudiniſque prodigioſæ, huic in media fronte vnicus erat oculus, & idem orbicularis ac rotundus, vnde κύκλωψ eſt appellatus (κύκλος enim circulus eſt, ὢψ viſus) Amicam habuit hic Galateam, cũ D qua in Sicilia greges paſcebat. Homerus ſcribit in Odyſſea Vlyſſem naui egreſſum cum aliquot ex ſuis, ad antrum Polyphemi fortè diuertiſſe, vixque eum hominis feritatem euaſiſſe. Multis pòſt ſeculis Dionyſius Siciliæ tyrannus pellicem amauit Galateam, quam cùm Philoxenus poëta Siculus deperiret, Dionyſius riualem eum odioſum in lapicidinas exulem egit. Illinc Philoxenus cùm aufugiſſet, carmen edidit, in quo fingit Dionyſium cum Galatea pecudes E paſcere, & inter paſcendum citharam pulſare. Dionyſium autem Cyclopem vocat, non ſolùm quòd in amanda Galatea cum Cyclope conueniret Homerico, ſed & eum ridet, quòd viſu eſſet hebetiore. Ariſtophanes Philoxeni poeſim taxans, facit vt Carion paſtorem agat, ſenes verò gregem Carionis eſſe fingit, quem pręiens Carion, ac citharam imitans, poſt ſe ridiculè ducit. Θρεττανελό.] Vox hæc factitia eſt, indeclinabilis, F per ſe poſita, & præter rationem cõſtructionis, quæ vtcunque refert extremum lyræ ſonum. Hoc ait Carion, Dum ad Chremylum pergemus, ego ero velut alter Cyclops, vos meũ pecus, ego citharam illius imitabor, vos in numerum quaſi ſaltantes, me alacriter ſectabimini. Ὡδὶ] pro ὧδε. Hoc dum dicit terram pedibus quatit, ſaltandi formulam illis præſcribens, aut, quod probabilius, nates ſenum tardiorum pede ferit: nam ea parte ceſſantes oues paſtor impellerę G ſolet, ea de re cunctantioribus illis ait: ἀλλ' εἶα, quæ verba Philoxeni ſunt, nam Ariſtophanes Atticè potius dicturus erat contractè τέκη, quàm diſiunctè τέκεα. Θαμίνα,] aſſiduè, iugiter, & ſine intermiſſione.

Μιμούμενος καὶ τοῖν ποδοῖν ὡδὶ παρενσαλεύων,
Ὑμᾶς ἄγειν. ἀλλ' εἶα τέκεα θαμίν' ἐπαναβοῶντες

Modo inferens, vos agere: Eia filioli clamitantes

Βληχώμενοι

Βληχώμενοί τε προβατίων,
Αἰγῶν τε κιναβρώντων μέλη,
Ἕπεσθ' ἀπεψωλημένοι, τράγοι δ' ἀκρατιεῖσθε.
Χο. Ἡμεῖς δέ γ' αὖ ζητήσομεν, Θρεττανελὸ τὸν Κύκλωπα
Βληχώμενοί, σε τουτονὶ πεινῶντα καταλαβόντες,
Πήραν ἔχοντα, λάχανά τ' ἄγρια δροσερὰ, καὶ κραιπαλῶντα,
Ἡγούμενον τοῖς προβατίοις,
Εἰκῆ δὲ καταδαρθέντα που,
Μέγαν λαβόντες ἡμμένον σφηκίσκον, ἐκτυφλῶσαι.
Καρ. Ἐγὼ δὲ τὴν Κίρκην γε, τὴν τὰ φάρμακ' ἀνακυκῶσαν,

A *Balate mecum velut oues,*
Et fœtida velut capra.
Subſequimini, vt hirci, intemperantiùs laſciuientes.
CH. *At nos viciſſim, Threttanelo illum quæremus Cyclopem,*
Balantes: & vbi famelicum te prẽderimus: gerentem
B *Peram, & olera roſida, & agreſtia, necnon & temulentum,*
Ouibus tuis præcedere,
Aut fortè ſomnum carpere:
Illic ingenti te palo excæcabimus præuſto.
CA. *At ego omnibus modis Circen imitabor, quæ venenis*

Σχόλια. Βληχώμενοι.] ποιᾷ φωνῇ χρώμενοι. βληχᾶσθαι γὰρ τὸ τὰ πρόβατα ποιᾷ φωνῇ χρῆσθαι. τὸ δὲ ἑξῆς, βληχώμενοι μέλη. κινάβρα δὲ, ἡ δυσωδία τῶν μασχαλῶν. ἢ τῶν αἰγῶν. κιναβρώντων οἷον ταύτην δυσωδίαν ἐχόντων, ἢ τὴν δυσοσμίαν ποιούντων ἐκ τῶν μασχαλῶν. κινάβρα δὲ κυρίως ὁ τῶν κινῶν βρῶσις. κινοβορά τις οὖσα. ἀλλ' εἰ τοῦτ' ἦν, ἔγραφετ' ἂν διὰ τοῦ υ ψιλοῦ.

GERARDVS. Βληχώμενοι,] balatu referẽtes μέλη, vocem ouium, & caprarum κιναβρώντων, fœtidè olentium. per capras, hircos accipe, quibus κινάβρα, id eſt, virus & graueolentia maior eſt. Rurſus vide vt rationem habet ſenſus non verborum, quando poſt neutrum τέκεα ſubdit ἐπαναβοῶντες. βληχώμενοι & ἀπεψωλημένοι. Salaciora ſũt hæc, quibus hircorum cum capris coeuntium libidinem explicat. nam, ſi verba aures non offendunt, reddas ἀπεψωλημένοι genitali renudato, & ἀκρατιεῖσθε. intemperantius vos gerite, id eſt, vt Græcus interpres ſentit, μετὰ τὴν συνουσίαν τὸ ἄκρον τοῦ αἰδοίου λείχετε, qui hircorum mos eſt.

Σχόλια. Τράγοι δ' ἀκρατιεῖσθε.] τὸ ἑξῆς, τράγοι δ' ἀπεψωλημένοι ἀκρατιεῖσθε. λείπει τὸ ὡς. ὡς τράγοι. τὸ δὲ ἀκρατιεῖσθε ἀντὶ τοῦ φάγοιτε. ἀκρατισμὸς γὰρ λέγεται τὸ πρωϊνὸν φαγεῖν. ἢ ἀκρατῶς πράξατέ τι. ἐπειδὴ μετὰ τὴν συνουσίαν οἱ τράγοι λείχουσι τὰ ἑαυτῶν αἰδοῖα. ἢ λείχετε τὸ ἄκρον τοῦ αἰδοίου.

GERARDVS. Τράγοι δ'. ὡς. ἡμεῖς δέ. Intricatior hæc verborum ſtructura, ſapit ſuam ruſticitatem. Singula ordine digerantur. Αὖ] contrà, vt pár pari referamus. Chorus indignè fert imperiũ Carionis, qui ſe cum Cyclope, chorum vero cũ ouibus, capris, & fœtidis hircis voluit collatum. Quare cõuitium regerit, perniciemque illi promittit, ſi tale imperium ſuſceperit. Θρεττανελὸ τὸν κύκλωπα. Moris eſt, vt eorum verba ridiculè repetamus, quibus illudere paramus. Quod à choro hîc factitatum videmus. Poſt ἐκτυφλῶσαι, quod vltimo loco eſt, ſtatue, τὸν κύκλωπα, hoc modo, ἡμεῖς δὲ βληχώμενοι ζητήσομεν ἐκτυφλῶσαι τὸν κύκλωπα, nos poſt multum balatum quæremus, & operam dabimus vt exoculemus cyclopẽ. Quãdo autẽ id fiet? καταλαβόντες σὲ τουτονὶ &c. Eſt καταλαβόντες participiũ à cõpoſito verbo anormi καταλαμβάνω.

Σχόλια. Πήραν ἔχοντα] καὶ γὰρ παρὰ τῷ Φιλοξένῳ πήραν ἔχων εἰσῆλθε. ταῦτα δέ φησι καὶ τὰ ἑξῆς ὡς καὶ τὸν τυφλώσαντος αὐτὸν ἐν ποιήματι ὄντος. Καὶ κραιπαλῶντα.] ἀντὶ τοῦ ἐκ μέθης ἀτακτοῦντα, μεθύοντα, ἀπὸ τοῦ τὴν κάραν σφάλλεσθαι.

BISETVS. Κραιπαλῶντα.] Κραιπάλη καλεῖται ὁ ἐκ πολλῆς οἰνώσεως παλμὸς, ἀπὸ τοῦ τὸ κάρα πάλλειν
C τοὺς μεθύοντας. Σ. ἄλλως. κραιπάλη οἱονεὶ καραπάλη, ἐκ τοῦ κάρα, καὶ τοῦ πάλλειν, τὸ δινεῖν. ὅτι ἡ οἴνωσις τὴν κεφαλὴν τῶν μεθυόντων πάλλει, κινεῖ, καὶ δινεῖ.

GERARDVS. Πήραν.] Ridet Ariſtophanes Philoxenum, qui Polyphemũ introduxerit pera & herbis grauatum, cùm apud Homerũ nõ herbulis, ſed carnibus vixiſſe feratur. Quid enim tãtæ moli cum herbis? Chorus ergo mendicitatem obiicit ſeruulo, & ingentem famẽ, per quã veſci
D cogatur non cultis & ſatiuis herbis, ſed agreſtibus, iiſdémque adhuc rore aſperſis, quaſi ingens fames rorẽ à ſole deſiccari nõ patiatur. Simul alludit ad id quod Homerus ſcribit de Cyclopib⁹:

Οὔτε φυτεύουσι χερσὶ φυτὸν, οὔτ' ἀρόωσιν,
Ἀλλὰ τά γ' ἄσπαρτα καὶ ἀνήροτα πάντα φύονται. id eſt,

Qui neque manibus quidquã plantant, neque agros colũt, ſed quibus omnia nullo ſemine, nulloque aratu producuntur. καὶ κραιπαλῶντα, reſume
E καταλαβόντες. Ebrium fingit futurum Carionem, alludẽs ad Polyphemum, cuius antrũ cũ ſubiiſſet Vlyſſes, vt feroces eius animos vitaret (iam enim aliquot è ſociis ſuis miſerè diſſectos à Polyphemo, & exeſos viderat) potum illi propinauit, ἀκηράσιον, μελιηδέα, θεῖον ποτὸν, id eſt, merum, melleum, & dignum Diis poculũ, cuique diluẽdo aqua opus erat vigecupla. Polyphemum hoc vino grauatum, ſupinè iacẽtem, atque altè ſter-
F tentem Vlyſſes excæcauit. ἡγούμενον τοῖς προβατίοις, periphraſis, ποιμένα.

Σχόλια. Εἰκῇ.] μάτην καὶ ὡς ἔτυχεν. ἢ ἀχρείως, ὅθεν καὶ εἰκαῖος ὁ μάταιος. Καταδαρθέντα.] ὡς ἔοικε κατακοιμηθέντα που ὡς τὸν Κύκλωπα ὃν μιμεῖται. τοῦ δὲ οἰκέτου μιμουμένου τὸ μέλος τοῦ κύκλωπος, οἱ γέροντες ἐπάγουσιν ἃ ἔπαθε παρὰ τοῦ Ὀδυσσέως ὁ Κύκλωψ. Ἡμμένον σφηκίσκον.] ἐπιτετήδευται ἡ λέξις παρὰ τὸν σφῆκα. τὰ γὰρ μικρὰ τῶν ξύλων καὶ εἰς ὀξὺ συνηγμένα, σφηκίσκους καλοῦσιν. ἐπεὶ καὶ οἱ σφῆ-
G κες τὴν κοιλίαν ἐπεσφιγμένην ἔχουσιν ἰσχνοὶ ὄντες ὄπισθεν. καὶ τοὺς λαγαροὺς δὲ τοῖς σώμασιν ἀνθρώπους καὶ μὴ προκοιλίους, σφηκώδεις φασίν. ἄλλως. σφηκίσκον. ἐξυσμένον ξύλον. ἐπεὶ καὶ ὁ σφὴξ, ὀξὺς ἐκ τῶν ὄπισθεν. ἐκτυφλῶσαί σε φησὶν ὡς τὸν Κύκλωπα ὃν μιμῇ. ἄλλως. ἐνταῦθα ὁ ποιητὴς παιγνιωδῶς ἐπιφέρει τὰ τοῦ Φιλοξένου εἰπόντος πήραν βαστάζειν τὸν Κύκλωπα, καὶ λάχανα ἐσθίειν. οὕτω γὰρ πεποίηκε τὸν τοῦ Κύκλωπος ὑποκριτὴν εἰς τὴν σκηνὴν εἰσαγόμενον. ἐμνήσθη δὲ καὶ τῆς τυφλώσεως ὡς ὄντος ἐν τῷ ποιήματι. ταῦτα δὲ πάντα διασύρων τὸν Φιλόξενον

ᾄσειν, ὡς μὴ ἀληθεύοντα. ὁ γὰρ Κύκλωψ, ὡς φησὶν Ὅμηρος κρέα ἤσθιε καὶ οὐ λάχανα. ἃ τοίνυν ἔφησεν ἐκεῖ ὁ Φιλόξενος, ταῦτα ὁ χορὸς εἰς τὸ μέσον ἀναφέρει.

Gerardvs. Εἰκῆ,] nulla ratione habita loci, commodi, vel incommodi, ſiue in via, ſiue extra viam, ſiue ſub tecto, ſiue ſub dio. καταδαρθέντα. A cõpoſito, & heteroclito verbo καταδαρθάνω participiũ. μέγαν. ecce quomodo ſint Carioni oculos effoſſuri. Ἡμμένον] ab ἅπτω themate, τὸ δαίω comburo, accendo. πεπυρωμένον, accenſum, igni induratũ. Σφηκίσκον.] Græcis σφὴξ, veſpa eſt, quæ quoniam acuminata habet poſteriora, & quæ ſenſim gracileſcũt, hinc fit vt σφηκίσκος pro ſude, & ligno acuto ponatur. Homerus vocat μόχλον ὀξὺν ἐπ' ἄκρῳ, repagulum in ſummo acutum.

Σχόλια. Ἐγὼ δὲ τὴν Κίρκην] ἔκθεσις τῆς διπλῆς συστηματικῶς στίχων καὶ κώλων εἴκοσι. εἰσὶ δὲ τοῦ πρώτου συστήματος στίχων καὶ κώλων ἑπτά. τούτων ὁ πρῶτος τετράμετρος ἀκατάληκτος. ἔστι τὸ τοῦ Ἀλκαίου. δέξαι με κωμάζοντα δέξαι λίσσομαί σε λίσσομαι. ὁ δεύτερος τετράμετρος καταληκτικὸς ὡς τὰ πρὸ τούτων. ὁ δὲ τρίτος δίμετρος ἀκατάληκτος. ὁ δὲ τέταρτος τετράμετρος καταληκτικὸς ὁμοίως τῷ δευτέρῳ. ὁ δὲ πέμπτος ὁμοίως τῷ τρίτῳ. ὁ ἕκτος τρίμετρος ἀκατάληκτος. ὁ δὲ ἕβδομος τρίμετρος καταληκτικός. ὡς ἐκεῖνα τοῦ Ἀνακρέοντος. ὁ μὲν θέλων μάχεσθαι. πάρεστι γὰρ μαχέσθω. ἑφθημιμερῆ δὲ τὰ τοιαῦτα καλεῖται. ὡς τρεῖς ἔχοντα πόδας καὶ συλλαβήν. ἐπὶ τῷ τέλει παράγραφος.

Gerardvs. Κίρκην.] Poſt vitatum Polyphemũ Vlyſſes ad Læſtrygonas deflexit, vbi nauibus egreſſus, agit cum ſuis de inuiſenda regione, vt quæ gentes ea loca tenerẽt, quique eſſent regionis mores, & ritus, noſcerẽt. Dum regionẽ luſtrant aliquot ſocij Eurylocho duce ad Circẽ mulierem veneficam, & incantatricem celeberrimam fortè diuerterunt, quos blanditiis introductos, & mollibus lectis exceptos, Circe, pharmaco in eam rẽ mixto, & ab illis cupidè exhauſto, in ſues mutauit, ſic mutatos in haram baculo coegit, glandémque illis propoſuit edendam. Carion ergo ſenes ſuos nouo ſcommate aggreditur, quò tædium itineris iocãdo excutiat. Circen, inquit, imitatus, vos in ſues cõmutabo, qui ſtercorib' paſti, ac illius cibi ſuauitate capti, præeũtem me, quaſi ſcrophã aliquã, grũniẽtes ſequemini, vt qui cũ ouib' & capris cõferri nõ ſuſtinuiſtis, cũ porcis multò ſpurciorib' hîc cõferamini.

Ἢ τοὺς ἑταίρους τοῦ Φιλωνίδου ποτ' ἐν Κορίνθῳ,
Ἔπεισεν, ὡς ὄντας κάπρους,
Μεμαγμένον σκῶρ ἐσθίειν, αὐτὴ δ' ἔματτεν αὐτοῖς,
Μιμήσομαι πάντα τρόπον.
Ὑμεῖς δὲ γρυλλίζοντες ὑπὸ φιληδίας,
Ἕπεσθε μητρὶ χοῖροι.
Χο. Οὐκοῦν σὲ τὴν Κίρκην γε, τὴν τὰ φάρμακ' ἀνακυκῶσαν,

Ex arte confectũ, ſocios Philonida apud Corinthum
Mutauit in fœdos ſues:
Ipſiſque perſuaſit, vt oletum coctum deuorarent,
Quod illa prius ſubegerat.
Vos igitur hac voluptate illecti, ite grunnientes
Porcam ſues ſecuti.
Ch. *At nos viciſſim te Circen permiſcentem venena,*

Σχόλια. Ἑταίρους τοῦ Φιλωνίδου.] δέον εἰπεῖν Ὀδυσσέως, ὁ δὲ Φιλωνίδου εἶπε. κωμῳδεῖ δὲ αὐτὸν ὡς πλούσιον, καὶ παρασίτους ἔχοντα καὶ διὰ τὸν Λαΐδος ἔρωτα ἐν Κορίνθῳ διάγοντα. κωμῳδεῖται καὶ ὡς συνὼν τοῖς ἑταίροις αὐτοῦ, ὡς κάπροις οὖσι. τὴν δὲ Λαΐδα Κίρκην εἶπε, ἐπεὶ τοὺς ἐραστὰς ἐφαρμάκευεν. ἄλλως. ὥσπερ καὶ Κίρκην φησὶ παίζων τὴν Λαΐδα φαρμάσσουσαν τοὺς ἐρῶντας. τροπικῶς δὲ παίζει εἰς ταύτην ἐκεῖθεν ἄγων τὴν ἱστορίαν. δῆλον δὲ ἐκ τοῦ περὶ Φιλωνίδου διειληφέναι. κάπρους δὲ φησὶ τοὺς ἑταίρους τοῦ Φιλωνίδου. τῷ ὅλῳ ἤθει. καὶ ταῦτα δὲ εἰς Φιλωνίδην τὸν Μελιτέα, ὡς οὐ μόνον μέγαν, ἀλλὰ καὶ ἀμαθῆ καὶ ὑώδη καὶ Νικόχαρις ἐν Γαλατείᾳ. ἦν δ' ἔτ' ἀπαιδευτότερος ὁ Φιλωνίδου τοῦ Μελιτέως. ἄλλως. ἐν τῇ νήσῳ τῶν Λαιστρυγόνων ἡ Κίρκη ἦν, πάντας γυναῖκας παραλαβοῦσα μαγείαις. προσέσχεν οὖν Ὀδυσσεὺς τῇ νήσῳ μετὰ τὸ φυγεῖν τὸν Κύκλωπα, καὶ πέμψας τινὰς τῶν αὐτοῦ ἰδεῖν, τίς ἂν εἴη ἐνταῦθα. ἔρημος γὰρ ἦν ὁ χῶρος, ἐπεὶ ἀπελθόντες οὗτοι καὶ τὴν Κίρκην εὑρόντες χοῖροι ὑπ' αὐτῆς διά τινος πόσου γεγόνασιν. αὐτὸς εἰς τὴν τούτων ἀφίκετο ζήτησιν. ἐντυχὼν οὖν ἐν τῷ μέσῳ τῆς ὁδοῦ τῷ Ἑρμῇ, καὶ παρ' αὐτοῦ μαθὼν τὰ περὶ τῶν ἑταίρων, καὶ λαβὼν παρ' αὐτοῦ τὸ μῶλυ ἥτις ἐστὶν ἀντιφάρμακος βοτάνη, τὸν τῆς Κίρκης οἶκον κατέλαβε. ἐπιχειρησάσης οὖν καὶ αὐτὸν τὰ ὅμοια δρᾶσαι, τὸ ξίφος κατ' αὐτῆς ἀνέτεινεν· ὅθεν αὐτὴ φοβηθεῖσα, τούς τε ἑταίρους αὐτοῦ πρὸς τὴν ἀρχαίαν μορφὴν ἀποκαθίστησι. καὶ πρὸς μῖξιν αὐτῷ συνελθεῖν ἐπεθύμησεν. ὁ δὲ καὶ ἐμίγη, καὶ παῖδα ἔσχεν ἐξ αὐτῆς τὸν Τηλέγονον, ὑφ' οὗ καὶ ὕστερον κατ' ἄγνοιαν ἀνῃρέθη κέντρῳ τρυγόνος. δῆλον οὖν ὁ ποιητὴς σκῶψαι τὸν Φιλωνίδην ὅτι αὐτοῦ ἐρᾷ Λαΐς, ἀντὶ τοῦ εἰπεῖν τοὺς ἑταίρους τοῦ Ὀδυσσέως, Φιλωνίδου εἴρηκεν. ἀντὶ δὲ τοῦ εἰπεῖν ἐν τῇ νήσῳ τῶν Λαιστρυγόνων, ἐν Κορίνθῳ εἴρηκεν, ὡς ἐκεῖ τῆς Λαΐδος οἰκούσης.

Gerardvs. Φιλωνίδου.] Dixiſſet vel Εὐρυλόχου, vel Ὀδυσσέως, ſed mordaciter hoc, & dẽtata, quod aiunt, charta agitur. Redit enim ad Philonidem, de quo antea dictum: ἐρᾷ δὲ Λαΐς οὐ διὰ σὲ Φιλωνίδου; nam diues hic agebat Corinthi, cum turba hominum paraſitorum, helluonum, & inſana libidine infamium, quos cum porcis comparat, quomodo Corinthum & Philonidem pro Circe, & Circes ædibus accipit. Sanè poeticum illud de Circe figmentum, aliud nihil quàm meretrices notat, quæ iuuentutem rebus nequiter diſſipatis, moribus & fama contaminatis ac deploratis, apud bonos viros reddũt probroſam & procul fugiendam. ἔπεισεν. Facit Philonidẽ Circe deteriorem, vt qui ſuorum aſſectatorum mẽtem, formámque mutarit internam, cùm Circen exteriorem formam tantũ mutare potuiſſe cantet Homerus:

Οἱ δὲ συῶν μὲν ἔχον κεφαλὰς, φωνήν τε, δέμας τε,
Καὶ τρίχας, αὐτὰρ νοῦς ἦν ἔμπεδος, ὡς τὸ πάρος περ. i.

illi capite quidem, voce, corpore, pilóque ſues referebant, at quę prius mens fuerat, illis conſtanter permanſit. σκῶρ. Circe dicitur transformatis abs ſe tantùm obiectaſſe ἄκυλον βάλανον, καρπόν τε κρανείης, id eſt quernas glandes, & corna: Carion autem quò ſenibus maiorem inurat dolorẽ σκῶρ appoſuiſſe ait, vt intelligant non aliud genus cibi ipſis à Carione parandum. μιμήσομαι, reduc ad illa, ἐγὼ δὲ τὴν Κίρκην. πάντας. ſ. κατά. Ferè ſingulariter effertur, πάντα τρόπον. γρυλλίζοντες, verbum eſt effictum, à voce γρῦ, de qua prius egimus. ἕπεσθε. Olim ἕπεσθε μητρὶ χοῖροι prouerbiali tropo de iis dicebatur, qui indocti ipſi indoctos ſequebantur, propterea quòd ſus Mineruę opponitur. Hîc ſimpliciter, & nulla figura Carion ſenibus velut in porcellos transfiguratis, hoc deridiculè ingerit.

Σχόλια. Οὐκοῦν σε τὴν Κίρκην.] τοῦ δευτέρου συστήματος στίχοι καὶ κῶλα ἑπτά. ἔχουσι δ' ὁμοίως τῇ προφθάσῃ περιόδῳ καθ' ἕκαστον.

GERARDVS. Σὲ τὴν Κίρκην,] te qui Circen eſſe velle dixiſti. μολυνοῦντα, voles enim nos cogere μεμαγμένον σκῶρ ἐσθίειν. τὸν. ſ. υἱόν. Laërtis filium, Vlyſſem, cuius ſocios nos eſſe fingis. τῶν ὄρχεων. Ariſtophanes reſpicit ad ſupplicium Melanthij quod ſcribit Homerus Odyſſ. χ. Penelopen Vlyſsis vxorem (abſente Vlyſſe, & mortuo à pleriſque omnibus credito) proci admodum multi ambiuerunt, donis & precibus ſolicitarunt, cuius conſtantiam dum expugnare nequeunt, bonis interim & rei familiari eius, multa, eadémque grauia attulerunt incommoda. Procis gratificabatur in primis Melanthius caprarius, qui de ſuis gregibus quàm poterat plurima, & maxima illis diripienda ſuppeditabat. Omnium verò malorum quæ Melanthius admiſit, hoc fuit grauiſſimum. Vlyſſes domum reuerſus, mendicum agens, vt quid domi ſuæ ageretur, diſſimulanter exploraret, incidit in Melanthium, qui poſtea quàm cõtumeliis Vlyſſem inceſſiſſet, calce etiam in eum adacta, violenter percuſſit. Tantam eam iniuriam Vlyſſes poſtea ſic vltus eſt,

Ἐκ δὲ Μελάνθιον ἦγον ἀνὰ πρόθυρόν τε καὶ αὐλήν·
Τοῦ δ' ἀπὸ μὲν ῥῖνάς τε καὶ οὔατα νηλέϊ χαλκῷ,
Τάμνον, μήδεά τ' ἐξέρυσαν κυσὶν ὠμὰ δάσασθαι.
Χεῖράς τ' ἠδὲ πόδας κόπτον. id eſt,

Melanthium autem per veſtibulum & aulã tractum, foras egerunt, nares illi & aures ferro præſciderunt, genitalia vi auulſerunt, quæ cruda canibus obiicerentur deuoranda, manus [illegible]inde & pedes amputarunt. Quod Chorus ſimpliciter dicturus erat, nos te in crucem agemus, comicè & facetè dixit, nos te de teſticulis ſuſpendemus.

Καὶ μαγγανεύουσαν μολύνουσάν τε τοὺς ἑταίρους,
Λαβόντες, ὑπὸ φιληδίας
Τὸν Λαρτίου μιμούμενοι, τῶν ὄρχεων κρεμῶμεν,
Μινθώσομέν θ', ὥσπερ τράγου,
Τὴν ῥῖνα· σὺ δ' Ἀρίστυλλος ὑποχάσκων ἐρεῖς,
Ἕπεσθε μητρὶ χοῖροι.
Καρ. Ἀλλ' εἶα νῦν τῶν σκωμμάτων ἀπαλλαγέντες ἤδη

Et præſtigiis ſocios ludificantem, & contaminantem
Prendemus: & prægaudio,
Vlyſſem imitantes, tibi ſuſpenſo à teſticulis, vt hirco,
Nares linemus ſtercore:
Tum tu, vt Ariſtyllus, riſu modicè diducto, intonabis:
Matrem ſequare porca.
CA. *Age nunc cauillis & iocis omiſſis, vos redite*

BISETVS. Μαγγανεύουσαν] μάγγανον, παράδοξόν τι. καὶ μαγγανεία, ἡ γοητεία. πῶς δὲ ἡ μαγγανεία τῆς γοητείας διαφέρει Σουίδας καλῶς δηλοῖ. ἐκ δὲ τοῦ μαγγάνου γίνεται τὸ μαγγανεύειν, ἤγουν γοητεύειν.

Σχόλια. Λαβόντες] οὕτω κατὰ τοὺς παλαιοὺς τῶν ἀντιγράφων εὕρηται ἵν' ᾖ ὅμοιον τῷ ἄνω τρίτῳ κώλῳ. τὸ δὲ λῆ λαβόμεθα οὐ πάνυ δόκιμον. Τῶν ὄρχεων κρεμῶμεν.] δέον εἰπεῖν ὅτι ξίφος ἐπιφέρωμέν σοι καθὰ καὶ Ὀδυσσεὺς τῇ Κίρκῃ, ὃ δὲ συμβέβηκε τῷ Ὀδυσσεῖ κατὰ τὴν ἑαυτοῦ ὑποχὴν ἐν τῷ στομίῳ τῆς Χαρύβδεως, ἐπὶ τὴν Κίρκην μετήγαγεν. ἢ ὡς ἐκεῖνοι Μελάνθιον ἐκρέμασαν. Κρεμῶμεν] ἀντὶ τοῦ κρεμάσομεν.

Μινθώσομεν] μίνθον οἱ μὲν, τὸ ἡδύοσμον. οἱ δὲ τὴν ἴυγγα. ὡς κεῖται ἐν τῇ κωμικῇ λέξει. οἱ δὲ εἶδος ἄνθους ἐν τῇ κόπρῳ φυομένου, ᾧ χαίρουσιν οἱ τράγοι. ἢ καὶ ἄλλως. μίνθος λέγεται ἡ κόπρος τῶν αἰγῶν. ἐπειδὰν δὲ οἱ τράγοι ψυγμῷ περιπέσωσιν, εἰώθασιν οἱ αἰπόλοι λαμβάνειν τὴν κόπρον αὐτῶν καὶ χρίειν αὐτῶν τοὺς μυκτῆρας καὶ οὕτω τῇ δυσωδίᾳ πταρμὸν κινεῖν. τούτῳ δὲ τῷ τρόπῳ λύειν τὸ πάθος. πταρμὸς γὰρ θεραπεύει τὸ πάθος. ἐκ τούτου οὖν φησιν ὅτι ἀνθίσομέν σε. ἐπεὶ καὶ αἱ αἶγες ἐκ τῆς κόπρου ἀνθίζονται. ἄλλως κοπρώσομεν. μίνθος γὰρ ἄνθος ἐν τῇ κόπρῳ φυόμενον, ᾧ χαίρουσιν οἱ τράγοι. οἱ δὲ μίνθον φασὶ τὴν ἀνθρωπίνην κόπρον. ᾗ χρῶνται παρατρίβοντες οἱ ποιμένες τῷ δυσεκγεῖ τῶν τράγων πταρμῷ.

GERARDVS. Μινθώσομεν,] τῷ μίνθῳ χρίσομεν, mintho inungemus. Febris, caprarum morbus eſt familiaris, quo dum tabeſcere caprariis videntur, protinus nares earum deliniunt μίνθῳ, id eſt ſtercore caprino, vel hircino, huius enim ſtercoris graueolentia facilè capris ſternutationem elicit, quare maximè ſuo ψυγμῷ & horrore liberantur.

Σχόλια. Σὺ δ' Ἀρίστυλλος.] ὁ Ἀρίστυλλος αἰσχρὸς καὶ ἐν Ἐκκλησιαζούσαις μέμνηται αὐτοῦ ὡς αἰσχροποιοῦ. λείπει δὲ τὸ ὡς ὁ Ἀρίστυλλος αἰσχρουργίαις κεχηνώς. αἰσχρουργὸν γὰρ αὐτόν φησι ποιητὴν ὃς διὰ τὴν αἰσχρουργίαν αὐτοῦ ἀεὶ ἐκεχήνει. τοῦτο οὖν φησιν ὥσπερ ὁ Ἀρίστυλλος κεχηνὼς ἐρεῖς. ἕπεσθε μητρὶ χοῖροι. ἀντὶ τοῦ ἡμεῖς. τοῦτο δὲ παροιμιῶδες εἶναί φασιν. οἱ γὰρ παῖδες τοῦτο εἰώθασι λέγειν, ἕπεσθε μητρὶ χοῖροι. παροιμιακὸν οὖν ἐστὶ καὶ ἐπὶ τῶν ἀπαιδεύτων φασὶ λέγεσθαι.

GERARDVS. Ἀρίστυλλος. ſ. ὡς, vt Ariſtyllus, fuit is poëta obſcœnior, quapropter Ariſtophanes illi rem applicat immundam. Pręter animi vitia illi inerat & hoc corporis vitium, inter loquendum ὑπέχασκε, id eſt, ore non ſatis aperto loquebatur, ſed ſubhiabat, adeò vt ferè tota vox eius per nares prodiens ſtridula eſſet, qualis eſt grunnitus porcorum. Ait itaque Chorus Carioni, tu ita ſuſpenſus & oblitus, ſuilla velut voce inclamans, nobis porcellis tuis dices, ἕπεσθε μητρὶ χοῖροι.

Ὑμεῖς, ἐπ' ἄλλ' εἶδος τρέπε-
σθ'. ἐγὼ δ' ἰὼν ἤδη, λάθρα
βουλήσομαι, τοῦ δεσπότου
λαβών τιν' ἄρτον, καὶ κρέας,
Μασσώμενος τὸ λοιπὸν, οὕτω τῷ κόπῳ ξυνεῖ-
ναι.

Σχόλια. Ἀλλ' εἶα.] τῆς τρίτης περιόδου στίχοι καὶ κῶλα ἕξ. ὧν τὸ μὲν πρῶτον καὶ τελευταῖον τετράμετρα καταληκτικά, τὰ δὲ μεταξὺ δίμετρα ἀκατάληκτα, ἐπὶ τοῦ τέλους διπλῆ ἔξω νενευκυῖα. ἡ μὲν ἐν τῇ ἀρχῇ τοῦ κώλου, ἡ δὲ κατὰ τὸ τέλος. Ἐγὼ δ' ἰών.] δείκνυσιν ἐντεῦθεν ὡς τοιαῦτα οἱ δοῦλοι ποιεῖν εἰώθασιν. Τῷ κόπῳ] τῇ περὶ τὸν πλοῦτον ἐπιμελείᾳ. ἀπὸ θέματος δὲ τοῦ μασσῶ δευτέρας συζυγίας, τὸ μασσώμενος. ὡς κλώμενος.

Gerardvs. Νυῶ,] nunc, cõfecta demum via, quandoquidem eò ventum eſt quò tendebamus, ad ædes ſcilicet Chremyli. εἶδος in aliam formam conuertimini: nam antea oues, capras, nautas & ſues finxerat. τρέπεσθ', τρέπεσθε. ἰών. Præit Carion, vt hero Chremylo ſenes aduẽtare, & iam haud procul eſſe nuntiet. λάθρα, clam,

A *Ad priſtinum formæ decus:*
Ego hinc abibo clanculum,
Et pane carnibúſque hero
Surreptis, vbi probè ſatur
Fuero, huic negotio quanam manum admo-
uebo.

& inſcio hero, bellè exprimit ingenium ſeruorum, qui vt lurcones ſunt ita & furaces, poſt B λαβὼν ponendum λάθρα. μασσώμενος, à themate μασσάομαι, mando. Dum hoc dicit, guloſe aliquid ſe mandere fingit. οὕτω ſic, nempe ſatiatus, & ventre cibis diſtento. κόπῳ, labori mihi futuro. Plutus enim & Chremylus poſthac multa mihi præſcribent facienda, quæ ventre expleto alacrius obibo, promptiúſque exequar. His dictis Carion ſtatim ſenes deſerit, ad Chremylum præcurrit, ad quem vbi peruenit, & aduentum chori appetere ſignificauit, Chremylus, relicto C in ſuis ædibus Pluto, obuiam choro ire contendit, quem exporrecta fronte, ambitioſáque excipit ſalutatione.

ΔΡΑΜΑΤΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟΥ

Σκηνὴ δευτέρα.

Τρίμετροι Ιαμβικοί.

D ΧΡΕΜΥΛΟΣ, ΧΟΡΟΣ.

Χαίρειν μὲν ὑμᾶς ἐστιν ὦνδρες δημόται,
Ἀρχαῖον ἤδη προσαγορεύειν καὶ σαπρόν.
Ἀσπάζομαι δ' ὁτιὴ προθύμως ἥκετε,

Σχόλια. Χαίρειν μὲν ὑμᾶς.] κορωνὶς ὅτι εἰσίασιν οἱ ὑποκριταί. οἱ δὲ στίχοι ἰαμβικοὶ τρίμετροι ἀκατάληκτοι ϟγ. ὧν ὁ τελευταῖος. καὶ δὴ βαδίζω. σπεῦδέ νυν. τοῦτ' αὐτὸ δρῶ. ὁ δὲ Χρεμύλος ὡς καινισθεὶς τῇ τύχῃ, καινοτέραν προσηγορίαν ἐπινοεῖ. τὸ γὰρ χαίρειν, παλαιόν ἐστι. περὶ δὲ E τοῦ ἐν τῇ συνηθείᾳ χαίρειν, τοῦ ἐν ταῖς ἐπιστολαῖς γέγραπται Διονυσίῳ μονόβιβλον περὶ αὐτοῦ. καὶ λέγει μὲν ὑπὸ Κλέωνος πρῶτον αὐτὸ τετάχθαι, γράφοντος πρὸς Ἀθηναίους πῶς εἷλε τοὺς ἐν Σφακτηρίᾳ. Κλέων Ἀθηναίων τῇ βουλῇ καὶ τῷ δήμῳ χαίρειν. λέγει δὲ αὐτὸ κεῖσθαι περιττὸν καὶ περὶ τὴν σύνταξιν ἀσύστατον. ἐκ δὲ τῆς συντάξεως τοῦ λόγου φασὶν ἀσύστατον, εἰ μή τις αὐτὸ λάβοι ἀπαρέμφατον ἀντὶ προστακτικοῦ ὡς καὶ παρὰ τῷ ποιητῇ. Πειρᾶν δ' ὥς κεν Τρῶες ὑπερκύδαντας Ἀχαιούς. Ἐμφαίνεται ἐντεῦθεν, ὡς οἱ ἐξαίφνης καὶ παρ' ἐλπίδα εὐτυχήσαντες, ἕτεροι τοῖς τρόποις γίνονται καὶ πρὸς ὑπεροψίαν F χωροῦσι. καὶ γὰρ οὐκ ἔστι τὸ χαίρειν κακόν. ἀλλὰ διότι πένης ὢν πρώην πρὸς τοὺς συνήθεις τοῦτο ἐχρῆτο, διὰ τοῦτο ἀτιμάζει αὐτό, θέλων μετὰ τοῦ βίου καὶ τὰ προσρήματα μεταβαλεῖν. συνάπτεται δὲ τὸ ἔστι πρὸς τὸ ἀρχαῖον.

Gerardvs. Χαίρειν μὲν ὑμᾶς,] id eſt, vos quidem ſaluere. Comprehenſim poſita hæc verba vicem nominatiui gerunt, hoc ſenſu: Si in ſalutandis vobis ego tantùm dixero χαίρετε (qui antea inopi mihi mos erat ſalutandi) exiſtimabo nunc ditior factus, me non ſatis pro mea G dignitate facere, leuiorique vos excipere ſalutatione. Ἀρχαῖον.] Quod à multo tempore innotuit, & iam vſitatius eſt, vt ineptum, nec ſatis plauſibile reiicitur, quomodo & ingratũ dicitur quod eſt σαπρὸν, id eſt, aridum, exuccum, & inſipidum.

ACTVS II. SCENA II.

Senarij Iambici.

Chremylvs, Chorvs.

Vt vos iubeam ſaluere, ô populares mei,
Inſipida & obſoleta ſalutatio mihi
Videtur. Itaque ſaluto more vos nouo:

Sentit Chremylus mutato vitæ genere, & ſorte, mutandam quoque ſalutandi formulam. προσαγορεύειν, infinitiuum loco nominis προσηγορία.

Σχόλια. Ἀσπάζομαι.] ἀσπάζομαί φησιν, ἅτε καινότερον παρὰ τὴν ὑπόνοιαν δέ. εἰπὼν γὰρ μὴ ἐρεῖν χαίρειν, ἀσπάζομαί φησιν. Καὶ συντεταγμένως.] καθωπλισμένως μετὰ τάξεως καὶ σπουδαίως καὶ γοργῶς. καὶ μετὰ συγκροτήματός τινος. κατεβλακευμένως δὲ, ἀντὶ τοῦ βραδέως καὶ τρυφερῶς. βλὰξ γάρ ἐστιν ὁ μαλθακευόμενος ἐν ὑποκεῖσθαι τὸ σῶμα. καὶ βλακεία, ἡ μεθ' ὑπεροψίας ὁμιλία.

Gerardvs. Ἀσπάζομαι.] Per hoc verbũ ſalutatio notatur officioſior quàm per προσαγορεύω, vel per προσείπω. Nam qui ἀσπάζεται, obuiis vlnis in illius complexum properat, quem ſummo excipit deſiderio. Ὁτιή.] pro ὅτι, τῷ η abundante, vt in δηλονοτιὴ, quo de prius dictum. Συντεταγμένως,] pleno gradu, conſpiranter, verbũ militare, ſumptũ enim eſt ab acie ordinata quæ magno impetu fertur in hoſtem. huic aduerbio contrarium eſt κατεβεβλακευμένως remiſsè, lento inceſſu, quomodo ingrediuntur οἱ βλακεύοντες homines in obeundis negotiis cunctabundi & molles, quos lutum, lapillus, vel modicus ceſpes in via remoratur. ὅπως. Subaudire imperatiuum verbum, Atticorum eſt, ὁρᾶτε videte, ποιεῖτε, efficite, vel aliud quoddam ſimile. Κατ' τἄλλα. ſ. κατὰ. videte vt in cæteris ac ſequentibus aliis rebus, quomodo & fuiſtis in præcedentibus olim. Συμπαραστάται.] Militaris eſt hæc dictio. eſt συμπαραστάτης, auxiliarius miles, & qui opis gratia alicui adſtat. ἔσεσθε. Modus indicatiuus pro optatiuo ὄντες, vel ἔσεσθε. ὄντως, re vera: ne falso nomine putent ſe vocatos & de re vulgari. Exemplaria nōnulla legunt ὄντες, quod ſi probatur; dices eſſe dictionem περιττὸν, id eſt, otioſam, & ornatus non neceſſitatis gratia adhibitam. τοῦ, illius Dei, de quo facta eſt vobis, à Carione vos accerſente, mentio. Θάρρει,] imperatiuum à θαῤῥέω, confi- A do, audacior fio. Quoniam Chremylus choro indicauerat ſe nonnihil dubitare cùm dixit ὅπως δέ μοι &c. idcirco chorus eum confirmans hoc verbo, iubet vt animo ſit hac in re otioſo, in ſeruando enim Pluto auxiliatorem ſtrenuum ſe futurum, & acerrimum tutatorem.

Καὶ συντεταγμένως, κοὐ καταβεβλακευμένως.
Ὅπως δέ μοι καὶ τἄλλα συμπαραστάται
Ἔσεσθε, καὶ σωτῆρες ὄντως τοῦ θεοῦ.
Χο. Θάῤῥει. βλέπειν γὰρ ἄντικρυς δόξεις μ' Ἄρη.
Δεινὸν γὰρ εἰ τριωβόλου μὲν εἵνεκα
Ὠστιζόμεσθ' ἑκάστοτ' ἐν τῇ 'κκλησίᾳ,
Αὐτὸν δὲ τὸν Πλοῦτον παρείην τῳ λαβεῖν.
Χρ. Καὶ μὴν ὁρῶ καὶ Βλεψίδημον τουτονὶ
Προσιόντα. δῆλος δ' ἐστὶν, ὅτι τοῦ πράγματος
Ἀκήκοέν τι, τῇ βαδίσει καὶ τῷ τάχει.

Et obuiis vlnis amplector: quòd animis
B *Tam propenſis pleno huc aduentatis gradu,*
Miniméque remiſſo. Quod nunc reliquum eſt, date operam,
Vt etiam in cæteris præſtò adſitis mihi:
Plutúmque mecum vnà aſſeruetis seriò.
CH. *Bono animo es, nam talem me ſociū ſenties,*
Vt alterum Martem videre te putes.
Si enim in conuentibus propter teruncium
Subinde altercamur: certè indignum ſiet,
C *Ipſum Plutum è manibus cuiquam dimittere.*
CH. *Atenim video huc & Blepſidemum accedere:*
Certum eſt ex inceſſu propero, & celeri gradu,
Quòd iam aliquid de iſthoc reſciuit negotio.

Σχόλια. Δόξεις μ' Ἄρη.] ὡς αὐτὸν τὸν Ἄρεα τὸν θεὸν, ἕξεις σύμμαχον. δόξεις με φησὶ τὸν Ἄρεα ὁρᾷν. ἀντὶ τοῦ κατορθωτικὸν καὶ πρακτικὸν ἄκρως. καὶ ἀπειλητικῶς ὅλον βλέψω πρὸς τοὺς βιαζομένους. ἄλλως. παροιμία ἐπὶ τῶν D ὑπισχνουμένων παντὶ σθένει συμπαραστῆναι καὶ συναίρεσθαι εἰς βοήθειαν. Εἰ τριωβόλου.] ὅτι οὐχ ἵστατο ὁ δικαστικὸς ὁ μισθὸς ἀλλὰ κατὰ καιρὸν μετέβαλλον. τὸ δὲ λέγει, ὡς τινων ἐκ τούτων δικαστῶν ὄντων.

Gerardvs. Βλέπειν γάρ.] Si κατὰ λέξιν hoc reddere lubet, dices: Palam exiſtimabis me Martem videre, id eſt, dices me illis præditum oculis quales Marti tribuuntur, tetro vultu meo & E minaci, animi ardorem, truculentiam, tumultū & bellum præ me ferā, vt ſola ſpecie, & ipſo vultu quem repræſentabo, quoſcunque abs te facilè ſim propulſaturus. legunt nonnulli pro δόξεις ἄρη, δόξεις ἄρην, quæ Attica ſunt, nam pro ει Attici ponunt η, próque ἄρης ἄρεος, dicunt ἄρης, ἄρου. δεινὸν. ſ. εἴη graue fuerit, & non ferendum. Τριωβόλου,] ob rem nullius pretij, pro re viliſſima & vix triobolo digna.

Σχόλια. Ὠστιζόμεσθ'.] ὠθούμεθα. καὶ Ῥωμαῖοι ὄστια F τὰς θύρας φασὶ παρὰ τὸ ἐξωθεῖν τὸν εἰσερχόμενον. ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ δὲ οὐδεὶς ἐδίκαζεν εἰ μὴ ὑπερέβαινε τῶν ξ ἐνιαυτῶν. ὅσοι δὲ τελείας ἡλικίας ἦσαν, εἰσήρχοντο μὲν εἰς τὴν ἐκκλησίαν, οὐκ ἐδίκαζον δέ. τούτους οὖν τοὺς ἐκκλησιαστὰς ἐποίησαν φανερόν τι λαμβάνειν ἀπὸ τῶν τῆς πόλεως προσόδων οἱ δημαγωγοὶ πείθοντες τὴν πόλιν. ὕστερον δὲ ὁ Κλέων ἐποίησεν αὐτὸ τριώβολον. ἀφῆλιξ δὲ εἰς τὴν ἐκκλησίαν οὐκ εἰσήρχετο.

Bisetvs. Ὠστιζόμεσθα] Ὁ Σουΐδας οὐ καλῶς ὠ- G στίας τὰ ὤστια παρὰ τοῖς Ῥωμαίοις καλεῖσθαι λέγει. ὅθεν ὠστιάριος, ὁ κρατῶν τὰς θύρας καὶ ὠθίζων τοὺς εἰσιέναι βουλομένους. ὡς δὲ ἐκ ἀνύσω μέλλοντος γίνεται ἀνυστέω, ῶ. οὕτω ἐκ τοῦ ὤσω γίνεται τὸ ὠστέω, ῶ. ὅθεν ὠστίζω καὶ ὠστίζομαι, τὸ ὠθίζω. ὁ αὐτὸς Σουΐδας καὶ διὰ τοῦ ο μικροῦ ὄστια τὰς θύρας καλεῖσθαι λέγει. ἀλλ' οἱ Ῥωμαῖοι ὄστια λέγουσιν οἱονεὶ ὄβστια, παρὰ τὸ ὀβστάρε, ὃ κατὰ τὴν ἐπιχώριον αὐτῶν διάλεκτον, τὸ ἀνθίστασθαι δηλοῖ, ὅτι τοὺς εἰσιέναι θέλοντας κωλύει.

Gerardvs. Ὠστιζόμεσθα,] pro ὠστιζόμεθα. hoc modo primam perſonam pluralem verborū D in μεσθα priſci Attici proferebāt, qui mos Ionibus poſtea fuit familiariſſimus. ὠστίζεσθαι autem, ſiue ὠθίζεσθαι, plebs dicebatur, quando in concilium & conuentum vocata diſcrepabat, altercatione turbulenta conflictabatur: huiuſmodi porrò, id eſt vulgi & plebis miſcellaneæ ἐκκλησία, concio & cōgregatio, ἔκκλησις vocabatur, quomodo Cōſulū cœtus σύγκλητος. Per aphæreſin 'κκλησία pro ἐκκλησία effertur. αὐτὸν, ipſum Plutum, id eſt, ſoliE das opes quales Plutus ſuis largitur. παρείην à πάρειμι ſino & permitto, concedo. τῳ, τινὶ, alicui.

Σχόλια. Βλεψίδημον.] Βλεψίδημος, ὁ πρὸς τὸν δῆμον βλέπων, κἀκ τούτου τὰ πρὸς ζωὴν πορίζόμενος. ὑπηρέτης γὰρ ἦν τῶν τὰ δημόσια ἐνεργούντων.

Gerardvs. Καὶ Βλεψίδημον,] καὶ præterea, præter vos à me vocatos ecce qui vltro etiā ad nos venit. In hac comœdia tria ſunt ab Ariſtophane conficta nomina βλεψίδημος, χρεμύλος F & καρίων. Blepſidemus quaſi ὁ βλέπων εἰς τὸν δῆμον, vir pauper qui oculos conuertit & iactat in populum vnde auxilium ſperat: proinde ad Chremylum quondam æqualem ſuum, nunc diuitem factū inuocatus etiam venit. χρεμύλος ἀπὸ τοῦ χρέος debitum, & αἱμύλλω τὸ ἀπατῶ decipio, quaſi qui præ inopia cogatur ſuos creditores fallere non ſoluendo quod debet. Quod ad Carionem attinet, nulli dubium quin à Caribus nomen ductū G ſit, qui ſeruili fuiſſe ingenio dicuntur, parati quiduis malorū pati mercede propoſita. Propterea Ariſtophanes alibi ait, εἰ δὲ δοῦλός ἐστι, καὶ Κάρ. id eſt, Quod ſi ſeruus eſt, & Car. Δῆλός ἐστι] manifeſtus eſt, id eſt, apparet: vel neutro genere δῆλόν ἐστι, cōſtat, certum eſt. τοῦ πράγματος, de hoc noſtro negotio, népe de Pluto, & de cōmutata mea ſorte. ἀκήκοε, perfectum Atticū ab ἀκούω audiuit pro intellexit, coniecturis collegit, quod corporis eſt animo tribuit, ᾔσθηται, reſciuit, deprehendit. τῷ βαδίζειν καὶ τῷ τρέχειν, pro τῷ βαδίζειν ταχινῷ, inceſſu propero. Tale eſt, Pateris libamus & auro, pro pateris aureis. &, Chalybem frenóſque momordit. i. Chalybeos frenos. τί ἂν οὖν. Blepſidemus hæc ſecum loquitur. Rationem inire nō poteſt, quomodo ille vitæ conditionem mutarit, i, ſe verò in priſtina calamitate permanſerit, præſertim quũ amplius diteſcēdi cauſa in neutro maior videatur. τὸ πρᾶγμα hę diuitię quid ſibi volũt?

ΔΡΑΜΑΤΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟΥ

Σκηνὴ τρίτη.

Τρίμετροι Ἰαμβικοί.

ΒΛΕΨΙΔΗΜΟΣ, ΧΡΕΜΥΛΟΣ.

ACTVS II. SCENA III.

Senarij.

BLEBSIDEMVS, CHREMYLVS.

BISETVS. Ἐνταῦθα εἰσάγεται Βλεψίδημος, ὃς ἀκούσας τὸν Χρεμύλον ἐξαπίνης πεπλουτηκέναι, πρὸς αὐτὸν ἥκει, καὶ ὡς κλέπτου κατηγορεῖ. ἐκ δὲ ταύτης τῆς ὑποψίας καὶ κατηγορίας ταραχή τις μεταξὺ τῶν γερόντων ἐγείρεται. ἧς πεπαυμένης ἄμφω οἱ γέροντες καθ' αὑτοὺς διασκοποῦσι πῶς ἂν τὸν Πλοῦτον ἀναβλέψαι ποιήσαιντο.

Τί ἂν οὖν τὸ πρᾶγμ' εἴη; πόθεν καὶ τίνι τρόπῳ
Χρεμύλος πεπλούτηκ' ἐξαπίνης; οὐ πείθομαι,
Καίτοι λόγος γ' ἦν, νὴ τὸν Ἡρακλέα, πολὺς,
Ἐπὶ τοῖσι κουρείοισι τῶν καθημένων.
Ὡς ἐξαπίνης ἀνὴρ γεγένηται πλούσιος.
Ἔστιν δέ μοι τοῦτ' αὐτὸ θαυμαστὸν, χ' ὅπως,
Χρηστόν τι πράττων, τοὺς φίλους μεταπέμπεται.
Οὔκουν ἐπιχώριόν τι πρᾶγμ' ἐργάζεται.

Qvid hoc rei obſecro? aut vnde & quomodo meus
Chremylus tam ſubitò ſit diues? non crederem;
Tametſi in tonſtrinis ſermo de hac re frequens,
Mehercule erat hominum, illic deſidentium:
Quòd ille repentè factus ſit ditiſſimus.
Hoc autem mihi planè nouum & mirum accidit:
Quod fortunatior factus, amicos vocat.
Na, contra Patria conſuetudinem hoc agit.

Σχόλια. Ἐξαπίνης] ἐξαπίνης. γίνεται ἀπὸ τὸ ἀφανὲς ἄφνω καὶ ἄπινα. Ἐπὶ τοῖσι κουρείοισι.] διαβάλλει τοὺς Ἀθηναίους ὡς διημερεύοντας ἐπὶ τῶν κουρείων ἀργοὺς, καὶ ἵνα ἐν τοῖς ἰατρείοις ποιούμενοι τὰς συντυχίας. Κουρεῖα δὲ ἦσαν ἐργαστήρια ἐν οἷς οἱ βουλόμενοι κείρειν τὰς τρίχας τῆς κεφαλῆς καὶ τοῦ πώγωνος ἀπιόντες ἐκείροντο, ὁπότε ἐκβαίη τοῦ μέτρου. Οὔκουν ἐπιχώριόν τι.] σκώπτει πάλιν τοὺς Ἀθηναίους ὡς ἐπιφθόνους. ἵνα ἀκολουθῶν φησι τῇ Ἀθηναίων ἀγωγῇ. καὶ ἀλλαχοῦ. ἐπὶ τοῦ προσώπου γὰρ ἔστιν ἀττικὸν βλέπος.

GERARDVS. Ἐπὶ τοῖσιν, ἐν τοῖς κουρείοις, in officinis tonſorum in quas loquaciſſimi quique conueniunt, vbi deſidentes otioſis fabulis tēpus fallunt. Propterea Theophraſtus dicebat τὰ κουρεῖα, i. tonſtrinas eſſe ἄοινα συμπόσια, id eſt, ſympoſia & compotationes ſine vino: quòd illic homines loquacitate velut temulenti reddantur. ἔστιν δέ. Prudenter facere creduntur diuites, qui ſuas fortunas celāt, propterea quòd delatoribus & furibus obnoxij eſſe ſoleant, vnde fit vt ne amicorum quidem commercio frui ament. Chremylus cōtrà facit: Plutum nactus, ſtatim amicos accerſit, ſuæ felicitatis & fortunarum ſocios ac participes futuros. Hanc rem vt inſolentem, & cum Athenienſium moribus non cōuenientem Blepſidemus demiratur. χ' pro καὶ. χρηστόν τι. Gręcis χρηστὸν πράττειν cui res ex animi ſententia cedunt, εὐτυχεῖν, εὖ καὶ καλῶς πράττειν. Contrà cui res infeliciter cedit, κακὸν ſiue κακῶς πράττειν & κακοτυχεῖν. οὔκουν nequaquam, ἵνα. nam οὖν explet, accentúmque in præcedentem dictionem reiicit. ἀλλά. agè, vt de ſtatu meo certior fias, nec rerum mearum ignarus à me diſcedas. ἐρῶ, præſens pro futuro: iam tibi dico hoc modo cognoſcitur ad dicendum propenſa Chremyli voluntas. Μά.] Si hunc locum μὰ τοὺς θεοὺς, cum illo, de quo antè μὰ Δί', ἀλλὰ πολλῷ μᾶλλον ἐχόμεθά σου, conferas, videbis particulam, μὰ, modò negandi, modò non negandi vim habere, idque ex ſeipſa, nā poſtpoſita affirmationi vt ναὶ μὰ, vel negationi, vt οὐ μὰ, ſi vel affirmabit, vel negabit, nihil fuerit miri. ἄμεινον, his verbis ſignificatur fortuna in melius commutata, χθὲς autem non tam heri, quàm quodcunque tempus præteritum notat: vt ſit idem quod anteà. Qua ratione αὔριον cras, pro poſthac leges, αὔριον ἔσται ἄμεινον, Poſtea nobis melius erit. ὥστε quia ex voto res ceſſerūt. τῶν φίλων. ſ. εἷς, vnus, vel præpoſitionem, ἐκ, quia vnus es meorum amicorum, vnus ex meis amicis, non autem ex eorum genere, quorum οὐδ' ὁ λόγος, οὐδ' ἀριθμὸς, id eſt, nec ratio vlla habetur, nec numerus vllus. ἀληθῶς re vera, non falſo rumore, qualis ferè eſt qui in tonſtrinis exceptus in vulgus diſſipatur. ἔσομαι. quamuis dixerit ἄμεινον ἢ χθὲς πράττομεν, non tamen continuò effutit rationem ſuarum diuitiarum, ſed perplexa oratione diu eum ludit, ἔσομαι, nondum ergo ſum, deinde ἢν θεὸς θέλῃ, necdum ergo voluit. Poſtremò ſi quid habeo diuitiarum, non ſine magno periculo retinere poſſum. Quibus verbis Blepſidemo cogitandum relinquit, opes quas habet, furto, ſacrilegio, aut malis artibus partas eſſe. Ἔτι] pro ἔνεστι, quod agitato capite profertur, & repetitur, quo certior res, & magis ſeria monſtratur. Τις,] hic magnitudinē notat: poſt ποῖος, abūdat. οἷος. hæſitanter & cogitabunde hoc effertur, quale: additurus quidpiā videbatur, quale nō tibi credatur, vel nulli vnquā eſt auditum, vel aliquid huiuſmodi. Quoniā aūt cūctātior eſt Chremylus, propterea Blepſidemus eũ vrget, ὅ,τι φῄς, inquit, quod dicis, id eſt, dicere inſtituiſti, λέγε A ἀνύσας, dic perficiens, id eſt, perfice occœptum ſermonem.

Χρ. Ἀλλ' οὐδὲν ἀποκρύψας, ἐρῶ μὰ τοὺς θεούς.
Ὦ Βλεψίδημ', ἄμεινον ἢ χθὲς πράττομεν·
Ὥστε μετέχειν ἔξεστιν, εἶ γὰρ τῶν φίλων.
Βλεψ. Γέγονας δ' ἀληθῶς, ὡς λέγουσι, πλούσιος;
Χρεμ. Ἔσομαι μὲν οὖν αὐτίκα μάλ', ἢν θεὸς θέλῃ.
Ἔνι γάρ τις ἔνι κίνδυνος ἐν τῷ πράγματι.
Βλεψ. Ποῖός τις; Χρεμ. Οἷος. Βλ. Λέγ' ἀνύσας, ὅ,τι φῄς ποτε.
Χρ. Ἢν μὲν κατορθώσωμεν, εὖ πράττειν ἀεί·
Ἢν δὲ σφαλῶμεν, ἐπιτετρῖφθαι τὸ παράπαν.
Βλ. Τουτὶ πονηρὸν φαίνεται τὸ φορτίον·
Καί μ' οὐκ ἀρέσκει. τό, τε γὰρ ἐξαίφνης ἄγαν
Οὕτως ὑπερπλουτεῖν, τό τ' αὖ δεδοικέναι·
Πρὸς ἀνδρὸς οὐδὲν ὑγιές ἐστ' εἰργασμένου.
Χρεμ. Πῶς δ' οὐδὲν ὑγιές; Βλεψ. Εἴ τι κεκλοφὼς νὴ Δία,
Ἐκεῖθεν ἥκεις, ἀργύριον ἢ χρυσίον
Παρὰ τοῦ θεοῦ· κἄπειτ' ἴσως σοι μεταμέλει,
Χρ. Ἄπολλον ἀποτρόπαιε· μὰ Δί', ἐγὼ μὲν οὔ.
Βλ. Παῦσαι φλυαρῶν ὤγαθ'. οἶδα γὰρ σαφῶς.
Χρ. Σὺ μηδὲν εἰς ἔμ' ὑπονόει τοιοῦτο. Βλ. Φεῦ·

CH. Nihil celabo hominem: ſed rem ipſam proloquar.
O Blepſideme, hodiè multò præclariùs,
Ac melius nobiſcum omnibus agitur, quàm heri.
Cuius ego rei te participem fieri volo.
Nam tu vnus ex amicorum numero es mihi.
BL. Eſne autem verè, vt aiunt, tam diues modò
B *Factus? CH. Ero iã ſtatim, modò Deus annuat.*
Nam facinus tantum non fit ſine periculo.
BL. Quónam periculo? CH. Hoc nimirum. BL. Dic obſecro.
Et vt occepiſti, ſic tandem perge eloqui.
CH. Si rem pulcrè explicatã dederimus: dehinc
Perpetuò erimus fortunati, & proſperrimè
Agemus: ſin autem decepti, ſpe irrita,
Exciderimus, penitiſſimè periuimus.
C *BL. Iſthuc graue omninò apparet: mihi non placet.*
Nam & ſic repentè ditari, & hæc interim
Metuere, hominis eſt, qui nihil admiſit boni.
CH. Quomodo nihil boni? BL. Si tu furatus es
Aurum, vel argentum, ex fano hoc Apollinis:
Vnde modò proripis: & nunc facti pœnitet.
CH. Iſthuc Apollo me prohibeas: ego nihil
Quicquam commiſi tale hic vnquã, per Iouem.
D *BL. Deſiſte nugari, bone vir: noui palàm.*
CH. Noli, obſecro, de me ita malè ſuſpicarier.

Σχόλια. Λέγ' ἀνύσας.] οἱ λέγοντες τὸ ἀνύσας ἀντὶ τοῦ ἄνυσον, καὶ τὸ λέξας ἀντὶ τοῦ λέξον οὐ καλῶς λέγουσιν. ἔχει δὲ οὕτως. λέγε ὅ,τι φῄς ποτε ἀνύσας καὶ τελέσας τοῦτο. τουτέστιν εἰς τέλος καὶ διασάφησιν ἀγαγὼν τὸν λόγον. Ἐπιτετρῖφθαι.] τοῦτο εἶπε φοβούμενος μὴ ἀποτυχὼν ἐγείρῃ τὸν Δία πρὸς ὀργὴν καὶ ἐπιτρίψῃ αὐτούς. Τὸ παράπαν.] ἀντὶ τοῦ παντελῶς κατὰ πάντα τρόπον. ἐξ ὁλοκλήρου. Ἀττικὸν δὲ τὸ καί μ' οὐκ ἀρέσκει ὡς προείρηται.

G E R A R D V S. Εὖ πράττειν,] bene agere, verba hæc loco ſubſtantiui accipiuntur: εὐπραγία, vel εὐτυχία felicitas & rerũ ſucceſſus ſcilicet erit mihi ſemper. Sic ἐπιτετρῖφθαι perdi, loco nominis ἐπίτριψις, καὶ δυσπραγία, infelicitas, & miſeria ſumma. Hæc eo dicuntur à Chremylo, quòd veretur ne ſi quod ſperat de Pluto, non conſequetur, ab irato Ioue, ipſe vnà cum choro & reliquis conſortibus peſſimè perdatur. τουτὶ, hoc. hæc tua ſolicitudo, & anxietas quæ præpedit quo minus mecum tutò loquaris, quæ peccanti tibi grande periculum proponit: hoc, inquã, nõ diuitiæ ſunt, vt vulgus exiſtimat, ſed onus miſerum, & quo tu miſerè cruciaris. καί μ'. με accuſatiuus eſt pro datiuo μοι Atticè poſitus. τό, τε. τὸ, τοῦτο, hoc nempe admodum breui tempore ita diteſcere. τό, τ' αὖ, hoc item, nempe δεδοικέναι, iugiter expaueſcere. hoc ergo vtrunque, ἐστὶ πρὸς ἀνδρὸς, in hominem cadit qui nihil boni operatus ſit. Eſt δεδοικέναι ab anomalo δείδομαι.

Σχόλια. Πρὸς ἀνδρός.] ἡ πρὸς ἐνταῦθα οὔτε παραγωγική ἐστιν ὡς οἴονταί τινες, οὔτε ἀντὶ τοῦ ὑπὸ, κεῖται. ἀλλὰ τὸ καθῆκον σημαίνει. ὡς καὶ παρὰ Σοφοκλεῖ, οὐ πρὸς ἰατροῦ σοφοῦ θροεῖν ἐπῳδάς.

G E R A R D V S. Εἰργασμένου ab ἐργάζομαι, qui fecit, faciundum ſuſcepit. πῶς, quo ſenſu ais, repente qui diues factus eſt, & poſtea pauitat, fecit οὐδὲν ὑγιές? Interpretare nobis tuam mentem, & aliquo modo proba. κεκλοφὼς participium Atticum à κλέπτω. ἐκεῖθεν illinc. propinquum aliquod templum oſtendit. παρὰ τοῦ θεοῦ. i. θεῖον ἀργύριον. Verbi gratia, inquit, ſi ſacras ædes ſpoliaſti, & ſacrilegio ditatus es. E Cui rei peragẽdæ nox vnica tibi ſatis fuit. κἄπειτα, καὶ ἔπειτα. ἴσως. quoniam non aſſeuerat rem ita habere, tantùm exempli cauſa meminit ſacrilegij.

Σχόλια. Ἀποτρόπαιε.] ὡς ἐν ἀρνήσει εἴληφε τὴν τοῦ θεοῦ ἐπίκλησιν.

G E R A R D V S. Ἄπολλον.] Sacrilegiũ deteſtatur, cuius criminis ne quãdo reus fiat, Apollinẽ implorat, quẽ ἀποτρόπαιον appellat, quo nomine Dij appellãtur, qui ab hominibus diras, mala, F & nocumẽta, ἀποτρέπουσι. i. auertũt & amoliũtur, ἀλεξίκακοι etiã ea de re vocãtur. Quibus opponũtur Dij προστρόπαιοι nocui & infeſti, & παλαμναῖοι. ἐγὼ μὲν οὔ. ſ. ἥκω κεκλοφὼς, ſeu οὐ κέκλοφα. παῦσαι, imperatiuũ à παύομαι, cui participiũ φλυαρῶν additũ per infinitiuũ φλυαρεῖν cõmodè redditur. ὤγαθ'. ὦ ἀγαθέ. Ironiã habet, ſimulat enim ſe ſcire, vnde Chremylo ſint opes, vt ipſi, ceu conſcio, Chremylus rẽ omnẽ prõptius retegat. ὑπονόει, ſuſpiceris, excogites. τοιοῦτο, rẽ meis morib' vſqueadeo G contrariã vt eſt ſacrilegium, quod in me ingeris.

Σχόλια. Φεῦ.] ἀποδυσπετεῖ ὡς ἠρνημένου Χρεμύλου τὸ κακούργημα. Ὑγιές ἐστιν οὐδενός.] ὅτι οὐδεὶς ὃς δοκεῖ ἔχειν πλεονέκτημα ἀρετῆς, ὑγιῶς ἔχει. εἰς τὸ αὐτὸ, Πλάτων Φαίδωνι. τελευτῶν δ' ἢ θαμὰ προσκρούων, μισεῖ τε καὶ πάντας ἡγεῖται οὐδενὸς οὐδὲν εἶναι τοπαράπαν. Ὑγιαίνειν μοι δοκεῖς.] ἐπεὶ τοιαῦτα κατ' ἐμοῦ ὑποπτεύεις.

G E R A R D V S. Φεῦ,] vox hæc ſubſannationẽ

A quandã habet cũ admiratione. Οὐδενός.] abundare videtur hic genitiuus, ſed non caret ſua vi, ſonat quaſi dicas, vt nihil cuiuſquã rei, id eſt, nulla omnino res, vt nihil quidquam. Poſtea quàm hic, quem ego ſemper hactenus probum virum eſſe putaui, fallax eſt, & verſutus, meritò credam nullam amplius virtuti & probitati relictum locũ. Criminibus falſis Blepſidemus conatur eruere rationem qua diues factus ſit Chremylus, nã videt quo animo ille hæc obiiciat, propterea æquanimitatem ſeruat, & probra patiẽter releuit obiecta. Ἥττονες τοῦ κέρδους lucro inferiores, quales ſunt qui peruam iã vſum pecuniarũ neſciũt. Qui pecuniis cõmodè, & vt oportet vtitur, illis imperat, illis eſt ſuperior. Qui vti neſcit, illis ſeruit, & inferior eſt.

Ὡς οὐδὲν ἀτεχνῶς ὑγιές ἐστιν οὐδενός·
Ἀλλ᾽ εἰσὶ τοῦ κέρδους ἅπαντες ἥττονες. B
Χρ. Οὔτοι μὰ τὴν Δήμητρ᾽ ὑγιαίνειν μοι δοκεῖς.
Βλ. Ὡς πολὺ μεθέστηχ᾽, ὧν πρότερον εἶχε, τρόπων.
Χρ. Μελαγχολᾷς ὤνθρωπε, νὴ τὸν οὐρανόν.
Βλ. Ἀλλ᾽ οὐδὲ τὸ βλέμμ᾽ αὐτὸ κατὰ χώραν ἔχει·
Ἀλλ᾽ ἔστιν ἐπίδηλόν τι πεπανουργηκότι.
Χρ. Σὺ μὲν οἶδ᾽ ὃ κρώζεις. ὡς ἐμοῦ τι κεκλοφότος, C
Ζητεῖς μεταλαβεῖν. Βλεψίδ. Μεταλαβεῖν ζητῶ; τίνος;
Χρ. Τόδ᾽ ἐστὶν οὐ τοιοῦτον, ἀλλ᾽ ἑτέρως ἔχον.
Βλ. Μῶν οὐ κέκλοφας, ἀλλ᾽ ἥρπακας; Χρ. Κακοδαιμονᾷς.
Βλ. Ἀλλ᾽ οὐδὲ μὴν ἀπεστέρηκας γ᾽ οὐδένα;
Χρεμ. Οὐ δῆτ᾽ ἔγωγ᾽. Βλεψίδ. Ὦ Ἡράκλεις· φέρε, ποῖ τις οὖν
Τράποιτο; τἀληθὲς γὰρ οὐκ ἐθέλεις φράσαι. D
Χρεμ. Κατηγορεῖς γοῦν, πρὶν μαθεῖν τὸ πρᾶγμά μου.

BL. Deus bone, vt nihil quicquã ſani eſt vſpiã:
Adeóque omnes ad vnum lucro ſeruiunt.
CH. Non tu ſat mihi ſanus videre, per Deum.
BL. Quàm longè à priſtinis receſſit moribus?
CH. Per cœlum, mi vir, atra te bilis agitat.
BL. Sed neque vultum ſatis fixũ habet: & mobiles
Oculi, veteratorium animum palàm arguunt.
CH. Noui iã, quò tu hæc crocites: vt mei ſcilicet
Furti, ſi quod commiſerim, partem auferas.
BL. Ego vt partẽ auferam? cedo cuiuſnám rei?
CH. Hoc non ita eſt: nam ego quod ago, longè aliter ſe habet.
BL. Num tu non es furatus, ſed tantummodò
Rapuiſti? CH. Laruæ te atque intemperiæ agitant.
BL. At neque quẽquã circumueniſti fraudibus?
CH. Non certè. BL. ô Hercules, quónam ſe quiſpiam
Vertat, ſi tu verum non vis faterier?
CH. Qui tu me damnas, antequam rem noueris.

Σχόλια. Μεθέστηχ᾽ ὧν πρότερον.] πρώην καὶ χρηστὸς ὤν, νῦν πανοῦργος γέγονεν. Ἐπίδηλόν τι.] ἀλλ᾽ ἔστι τὸ βλέμμα αὐτοῦ ὅμοιον πεπανουργηκότι βλέμματι.

GERARDVS. Μεθέστηχ᾽] pro μεθέστηκε, perfectum medium à μεθιστήκομαι, recedo ab aliqua E re. vt antiquos mores procul ablegauit qui nũc tam veterator eſt, quàm olim candidus fuit. ὧν pro οὓς. relatiuum ſequitur caſum antecedentis Attica conſtructione. κατὰ χώραν, in vno loco. vt vultus eſt imago animi, ita oculi ſunt indices. Propterea dicunt animum in oculis habitare, in illiſque peculiarem animi ſedem eſſe, ex oculis enim, mentis vel leuitatem, vel conſtantiam, irã, F faſtum, manſuetudinẽ, in ſumma ſic ne an ſic afficiamur poſſe colligi. Obiicit ergo Blepſidemus Chremylo, quod nunc verſutior factus quã olim fuiſſet, non ita vt quõdam placidis ſit oculis, ſed mobilibus, & huc illuc circunſpectantibus, quo vult probatum, mentẽ Chremyli ſic ad alios fallendos verſatilẽ eſſe & ad omne genus impoſturæ excogitandũ accõmodam. ἐπίδηλον. oculus eſt perſimilis veteratori, id eſt prorſus qualis ſolet eſſe veteratori: te improbũ manifeſtè notat tuus G aſpectus, præ ſe fert neſcio quid, quo te perperã aliquid feciſſe liquido conſtat.

Σχόλια. Οἶδ᾽ ὃ κρώζεις.] παροιμία ἐπὶ τῶν θρυλλούντων ὡς αἱ κορῶναι. ἀντὶ τοῦ σὺ ἄνω καὶ κάτω θεῖ τοῦ κεκλοφέναι μοι διαλέγῃ. Ὡς ἐμοῦ τι κεκλοφότος.] τὸ ὡς οὐκ ἔστιν ἐνταῦθα ἀντὶ τοῦ ὅτι ὡς οἴονταί τινες. οὐ γάρ ἐστι πρὸς τὸ ζητεῖς, ἀλλὰ πρὸς τὸ κεκλοφότος. καὶ ἔστιν ἀντὶ τοῦ καθασίζων οὖν πρὸς τὸ κρώζεις, τὸ λοιπὸν λόγῳ κομματικῶς. Ἀπεστέρηκας.] ἀποστερεῖν ἐστὶν ὅταν παρακαταθήκην τινὸς λαβὼν εἰς διαβολὴν χωρήσῃ, καὶ οὐκ ἐθέλῃ διδόναι αὐτῷ, καὶ ἔλαβον.

GERARDVS. Κρώζεις.] verbũ κρώζειν, ſignificat κράζειν ὡς κορώνη, ἢ κόραξ, id eſt, vocem ædere, qualis eſt cornicũ, vel coruorũ. vbi ad cornices refertur, ſignificat ineptè garrire: cornicari Latini dicunt. Ad coruos ſi referas, eſt prædæ inhiare, Latini crocitare à voce coruorũ cro, cro, cro, vt Græci κρώζειν effinxerunt. Chremylus Blepſidemum cum coruo confert qui in partẽ prædæ venire laborat. ὡς ἐμοῦ. quaſi ego ſim furatus aliquid. τινος. Genitiuus hic pendet à μεταλαμβάνω, quod genitiuo iungitur, vt ferè fit vbi non totũ, ſed pars tantùm ſignificatur. τόδ᾽. hoc, hæ opes quas audiſti mihi eſſe, non ſunt vt dicis, nõ ſunt ſcilicet ſacrilegio paratæ. ἔχον. ſ. ἐστί. eſt habens, id eſt, ἔχει. alia ratione diues ſiam quàm dicas. ἥρπακας. Hoc nimis feſtiuè dictum. Dum obiectũ vitium fingit ſe corrigere, alterum ſubiicit, & ingerit quod eſt priori deterius: raptor enim qui rem alienam tollit vi, nocentior eſt fure, qui clàm aufert. Non abludit hinc quod vulgò dicitur in edaciores: Non edis, ſed deuoras. κακοδαιμονᾷς. vt Blepſidemus vitia maiora intendere ſtudet, ita & Chremylus eum grauioribus conuitiis inſectatur. Leue non eſt conuitium, οὐχ ὑγιαίνειν μοι δοκεῖς. Peius autem eſt, μελαγχολᾷς. Omnium autem teterrimum eſt κακοδαιμονᾷς, id eſt, cacodæmone agitaris. Dixerunt cacodæmones eſſe ſpiritus malos, tus malos, ab iuſtitia & æquitate alienos, nocere paratos,& qui impias hominum mentes transuersas agere vnicè affectent. ἀλλ' οὐ τι μήν. ſed an non. γ' οὖν, ſaltem, id eſt ſi neque ſacrilegio,neque furto,neque rapina opes tibi paraſti, an non ſaltem fraude aliqua & dolo cuiuſpiam bona tibi quæſiſti? ὦ Ἡράκλεις. Exclamat præ indignatione, quod mentem Chremyli non aſſequatur,mox quaſi deſponderit animum, ſubdit

A φέρε,quod eſt,ipſe dic ſi lubet:poſthac certum eſt nihil diuinare. ποῖ. quò, in quam partem quis vertatur,id eſt,quis alias vias promptè ditescēdi comminiſcatur? ipſe enim ſibi in animum inducere nequit, bona Chremyli ex hæreditate aliqua, donatione, aut arte quapiam lucroſa, tantillo tempore facta fuiſſe auctiora. [illegible] à [illegible] eſt: & τἀληθὲς pro τὸ ἀληθὲς ponitur.

Βλ. Ὦ τᾶν, ἐγώ σοι τοῦτ' ἀπὸ σμικροῦ πάνυ
Ἐθέλω διαπρᾶξαι πρὶν πυθέσθαι τὴν πόλιν,
Τὸ στόμ' ἐπιβύσας κέρμασι τῶν ῥητόρων.
Χρ. Καὶ μὴν φίλος γ' ἄν μοι δοκῇς, νὴ τοὺς θεούς,
Τρεῖς μνᾶς ἀναλώσας γε λογίσασθαι δώδεκα.
Βλ. Ὁρῶ τιν' ἐπὶ τοῦ βήματος καθεδούμενον,
Ἱκετηρίαν ἔχοντα, μετὰ τῶν παιδίων
Καὶ τῆς γυναικός· κοὐ διοίσοντ' ἄντικρυς
Τῶν Ἡρακλειδῶν οὐδ' ὁτιοῦν, τῶν Παμφίλου.

B *Bl. At ego,bone vir,negotium hoc modico tibi*
Sumptu effectum dabo:& priuſquam ciuibus
Innoteſcat,iam rabularum os pecunia
Probè obturabo. Ch. *Atqui per Deos,tu mihi*
Talis vidêre amicus:qui ſi tres minas
Expoſueris,repetiturus ſis duodecim.
Bl. *Virum ego mi videre videor, qui ſupplicem*
Oliuæ ramum geſtitans,cum liberis
C *Et vxore ad tribunal ſedebit:&*
A Pamphili Heraclidis,ſi quis conferat,
Ne tantillum quidem,vlla in parte differet.

Σχόλια. Ἐγώ σοι τοῦτ' ἀπὸ σμικροῦ.] ὡς πρὸς εἰρηκότα ἡ διάλεξις. κεῖται δὲ ἐπὶ τῆς πηλικότητος, ἀντὶ ποσότητος. Τὸ στόμ' ἐπιβύσας.] τείνεται πρὸς τοὺς ῥήτορας ἐπειδὴ εἰώθασι τοῖς ἕρμαιον κεκληρωμένοις ἐπιφορτίζεσθαι ὡς κοινωφέλιμοι.

Bisetus. Ἐπιβύσας] Σ. ἐμπλήσας, γεμίσας, ὡς Ὅμηρος, - Νήματος ἀσκητοῖο βεβυσμένον. καὶ ἐπιβύσαντες, ἐπικαλύψαντες, σκεπάσαντες. καὶ βύειν τὸ φράττειν, καὶ καλύπτειν. Κέρμασι] Σ. κέρματα, τὰ λεπτότατα. καὶ κερματίζειν, εἰς λεπτὰ διαιρεῖν. παρὰ τὸ κείρειν λέγεται. καὶ τῶν χρημάτων λεπτότατόν τι μέρος δηλοῖ. μέτρου δὲ χάριν [illegible] κέρμασιν.

Gerardus. Τοῦτο,] hoc tuum crimen diluam,qualecunque, ac quantumcunque fuerit, ob hócque non traduceris,neque male audies a- E pud ciues. Ad rhetorem enim illum veniam,qui cōtra te dicturus eſt,& verborum lenocinio tuū flagitium exaggeraturus:is, vbi puſillum pecuniæ numerato,non modò ſcelus tuum extenuabit,ſed vbi te innocentiſſimum probarit, aduerſario tuo, atque adeo cunctis ciuibus, æternum imponet ſilentium. Celebre eſt,neque extra rē, quod de Demoſthene traditur. Is cum in cōcio- F ne acriter Mileſiorum legatis reſtitiſſet,ac in poſterum diem cauſa reiecta eſſet,per noctē legati eum adiere, magnopere rogantes ne poſtridie contra ſe diceret, quod impetrarunt, tradita illi pecunia,quantam petiuerat. Poſtridie ergo venit Demoſthenes in concionem, collo multa lana circumducto,συνάγχην,id eſt,anginā ſe pati fingens,propterea ſpiritibus coartatis, dicere ſe non poſſe innuens. Aderat tum non inſcitus vir, G quem ſimulatio non fefellerat, qui exclamauit Demoſthenem non συνάγχην ſed ἀργυράγχην, id eſt non anginam,ſed argentanginam pati, ſilentium eius argento redemptum ſignificans. Πυθέσθαι] à πυνθάνομαι. prius quàm reſciſcat vrbs, id eſt,ciues:ita enim rhetor ſciet crimen arte diſſimulare:vt nemo ciuium crediturus ſit, te illius reum eſſe. φίλος. Quoniam dictum erat ὦ τᾶν. Sentio hanc tuam amicitiā fictam. Si enim mea cauſa tres libras inſumpſeris,in libris rationum duodecim cōputabis. ὁρῶ. Deterret Chremylum à minis iudiciorum,à calamitate quę ipſi,liberis eius & vxori impendeat:ſi in ius vocatus ab eo, cuius rem occupat,cogetur ob delictum pœnas D dare. ὁρῶ,ita cert⁹ ſum de eo quod tibi imminet, vt non dubitem affirmare illud iam me videre. τινα. Euryſtheus Herculi viuo infeſtus ſemper fuit,& inimicus ſummus. Mortuo Hercule Heraclidas,id eſt,liberos Herculis,& qui à partibus illius ſteterant,pertinaciſſimè eſt inſectatus:cuius ſæuitiam cùm neque ferre, neque repellere poſſe ſe agnoſcerent, tandem ad Athenienſes opis gratia ſupplices venerunt. Chærephon tra- E gicus poëta horum miſeriā poſtea carmine deſcripſit. Deinde Pāphil⁹ inſignis pictor in Stoa, porticu Athenienſium,mirè expreſſit. Ait ergo Blepſidemus ſe propediem ſimile quiddā viſurū in Chremylo,vxore,& liberis eius:fore enim breui,vt hi omnes ob ſurreptas opes in ius pertrahantur, corámque ſenatu tam calamitoſi videantur,quàm Heraclidæ quondam fuere. τινα, vnum aliquem: non nominat, quoniam putat F Chremylum ſatis intellecturum,hoc de ſe,& de ſuis dici. Καθεδούμενον,] participium futuri poſterioris à καθέζομαι. Etiamnum obſeruatur, vt rei coram ſenatu ſedeant nudato capite.

Σχόλια. Ἱκετηρίαν ἔχοντα] ἱκετηρία ἐστὶ κλάδος ἐλαίας ἐρίῳ πεπλεγμένος. οἱ γὰρ ἱκετεύοντες ἐλαίας κατεῖχον κλάδον.

Bisetus. ἱκετηρίαν,] ταύτην τὴν ἱκετηρίαν Σοφοκλῆς ἐν τῷ Οἰδίποδι τυράννῳ, κλάδους ἱκτηρίους, καὶ κλάδους ἱκε- G σίους καλεῖ. Εὐριπίδης δὲ, θαλλοὺς ἱκτῆρας, καὶ κλάδους ἱκεσίους. Αἰσχύλος δὲ ἐν Εὐμενίσιν ἡμῖν τὸ τῆς ἱκέτου σχῆμα καλῶς διὰ τούτων δηλοῖ.

Ἐγὼ μὲν ἕρπω πρὸς πολυστεφῆ μυχόν,
Ὁρῶ δ' ἐπ' ὀμφαλῷ μὲν ἄνδρα θεομυσῆ
Ἕδραν ἔχοντα, προστρόπαιον, αἵματι
Στάζοντα χεῖρας, καὶ νεοσπαδὲς ξίφος,
Ἔχοντ' ἐλαίας θ' ὑψιγέννητον κλάδον,
Λήνει μεγίστῳ σωφρόνως ἐστεμμένον
Ἀργῆτι μαλλῷ.

A Σχόλια. Τῶν Παμφίλου.] Πάμφιλος ζωγράφος ἦν. ὅς τις τοὺς Ηρακλείδας ἔγραψεν, ἱκετεύοντας τὸν τῶν Ἀθηναίων δῆμον μετὰ γὰρ θάνατον Ηρακλέους, Εὐρυσθεὺς διώκει τοὺς Ηρακλείδας, διὰ τὸ πρὸς τὸν Ηρακλέα τὸν ἐκείνων πατέρα ἔμφυλον μῖσος. ταύτην τὴν ἱστορίαν ἔγραψε Πάμφιλος τραγικός, κατὰ δέ τινας ζωγράφος ἦν, ὃς τὴν τῶν Ηρακλειδῶν τύχην χαρακτῆρσιν ὑφηγήσατο. Καλλίστρατος δὲ καὶ Εὐφρόνιος τραγῳδιῶν ποιητὴν φασὶ καὶ διδάξαι Ηρακλείδας. τὰ δὲ λίαν ἐπιτετμημένα ὑπομνήματα, διστάζει, πότερον τραγικὸς ποιητὴς ἢ ζωγράφος, B ὃν καθηγήσασθαί φασιν Ἀπελλοῦ. ἐπεκαλοῦντο δὲ ζωγράφος ὁ Ἀπελλῆς. ἐν μέντοι ταῖς διδασκαλίαις πρὸ τούτων τῶν χρόνων Πάμφιλος οὐδεὶς φέρεται τραγικός. γραφὴ μέντοι ἐστὶν οἱ Ηρακλεῖδαι καὶ Ἀλκμήνη καὶ Ηρακλέους θυγάτηρ Ἀθηναίους ἱκετεύοντες Εὐρυσθέα δεδιότες. ἥτις Παμφίλου οὐκ ἔστιν ὥς φασιν ἀλλ' Ἀπολλοδώρου. ὁ δὲ Πάμφιλος ὡς ἔοικε καὶ νεώτερος ἦν Ἀριστοφάνους. ἄλλως. οὗτος τραγῳδοποιός. ἔγραψε δὲ τοὺς Ηρακλείδας ἱκετηρίαν ἔχοντας, ὅτε Εὐρυσθεὺς μετὰ θάνατον Ηρακλέους τοὺς Ηρακλείδας ἐδίωξε. C καὶ οὗτοι μετὰ τῆς Ἀλκμήνης παρεκάλεσαν τοὺς Ἀθηναίους βοηθῆσαι αὐτοῖς ὅπερ καὶ ἐγένετο. τὰ οὖν συμβάντα αὐτοῖς ζωγράφος τις Πάμφιλος Ἀθηναῖος εἰς τὴν στοὰν τῶν Ἀθηναίων ἔγραψε καὶ αὐτοὺς ἱκετεύοντας. τοῦτο οὖν λέγει, ὅτι οἱ καταδικαζόμενοι μετὰ τῶν παίδων καὶ τῶν γυναικῶν παρακολουθούντων λόγον ὑπεῖχον τοῖς ἐγκλήμασι. ἄλλως. ὁ Πάμφιλος οὗτος εἷς ἦν τῶν Ηρακλειδῶν, υἱὸς μὲν Αἰγιμιοῦ, ἀδελφὸς δὲ Δυμάνου καὶ Δώρου ἀφ' ὧν φυλαὶ ἐν Λακεδαίμονι, Παμφιλεῖς, καὶ Δυμᾶνες καὶ Δωριεῖς, ἀφ' ἧς αἱ Δωριεῖς οἵτινες οἰκοῦντες πρότερον τὴν Πίνδον μίαν οὖσαν τῆς τετραπόλεως, τῆς ὑπ' Εὐβοίᾳ, ἀφικνοῦνται εἰς τὴν μεταξὺ Οἴτης καὶ Παρνασσοῦ Δωρίδα ἑξάπολιν οὖσαν. ἔστι δὲ Ἐρινεόν. Κύτινον. Βοιόν. Λίλαιον, Κάρφαια, Δρυόπη. ἐκ δὲ τούτων σὺν τοῖς Ηρακλείδαις ἀναχωροῦσιν ὁμοῦ ἐκ τῆς Ἀττικῆς εἰς Λακεδαίμονα ὡς Πίνδαρός φησι. θέλοντι δὲ Παμφίλῳ.

Gerardvs. Ἱκετηρίαν,] hiceteria, quæ & hicteria per ſyncopen dicitur, ramus eſt oliuæ, quem geſtabant ſupplices, vnde oliua arbor ſupplex appellari ſolet: ducta vox eſt ab ἱκετεύω, ſupplico. διοίσεται, futurum eſt à διαφέρομαι, quod genitiuum poſcit. Ὁτιοῦν,] quodlibet, quantumuis modicum. τῶν Παμφίλου, qui fuerunt Pamphili, id eſt, quorum hiſtoriam Pamphilus depinxit. τῶν ὑπὸ Παμφίλου γεγραμμένων.

Χρ. Οὐκ, ὦ κακόδαιμον, ἀλλὰ τοὺς χρηστοὺς μόνους
Ἔγωγε, καὶ τοὺς δεξιοὺς καὶ σώφρονας
Ἀπαρτὶ πλουτῆσαι ποιήσω. Βλ. Τί σὺ λέγεις;
D Οὕτω πάνυ πολλὰ κέκλοφας; Χρ. Οἴμοι τῶν κακῶν,
Ἀπολεῖς. Βλ. Σὺ μὲν οὖν σεαυτόν, ὥς γ' ἐμοὶ δοκεῖς.
Χρ. Οὐ δῆτ'. ἐπεὶ τὸν Πλοῦτον, ὦ μόχθηρε σύ,
Ἔχω. Βλ. Σὺ Πλοῦτον; ὁποῖον; Χρ. Αὐτὸν τὸν θεόν.
Βλ. Καὶ ποῦ 'στιν; Χρ. Ἔνδον. Βλ. Ποῦ; Χρ. Παρ' ἐμοί. Βλ. Παρὰ σοί; Χρ. Πάνυ.
E Βλ. Οὐκ ἐς κόρακας, Πλοῦτος παρὰ σοί; Χρ. Νὴ τοὺς θεούς.
Βλ. Λέγεις ἀληθῆ; Χρ. Φημί. Βλ. Πρὸς τῆς Ἑστίας;
Χρ. Νὴ τὸν Ποσειδῶ. Βλ. Τὸν θαλάσσιον λέγεις;
Χρ. Εἰ δ' ἔστιν ἕτερός τις Ποσειδῶν, τὸν ἕτερον.

CH. *Nequaquam bone impuriſſime, ſed tantum bonos*
Ego, & gnauos, & frugi reddam diuites.
BL. *Quid ais? adeóne multa ſuffuratus es?*
CH. *Ah enecas.* BL. *Tuteipſum, vt mihi videre.* CH. *Non*
Hercle, quandoquidẽ ego Plutum ipſum, ô ſcelerum caput,
Domi habeo. BL. *Túne Plutum? quem Plutum?* CH. *Deum.*
BL. *Vbi is eſt?* CH. *Intus.* BL. *Vbi?* CH. *Apud me.* BL. *Apud te?* CH. *Scilicet.*
BL. *Abi in malam rem: num nam apud te Plutus eſt?*
CH. *Ita me Dij ament.* BL. *Veráne hæc?* CH. *Veriſſima.*
BL. *Per Veſtam?* CH. *Per Neptunum.* BL. *Nũ marinum?*
CH. *Dico: & ſi eſt alter Neptunus, per alterum.*

Σχόλια. Οὐκ, ὦ κακόδαιμον.] εἰ γὰρ ὡς φῂς ἐκεκλόφειν, φαῦλος ἦν ἂν τὸν τρόπον. φαῦλος δὲ ὤν, οὐκ ἂν παρέσχον ἄν, ἄλλῳ τινί. νῦν δὲ τοῖς χρηστοῖς προῃρημένος δοῦναι, F δῆλον ὅτι ἀγαθός εἰμι. εἰ δὲ ἀγαθός, οὐ κέκλοφα. Ἀπαρτί.] ἀπηρτισμένως. ἐπίρρημα δ' ἐστὶν ὡς ἀμογητί. παρὰ τὸ ἀπηρτισμένον καὶ πλῆρες. κέχρηται αὐτῷ Ηρόδοτος λέγων. ἀπὸ τούτου εἰσὶ στάδια δύο ἀπαρτί. καὶ Φερεκράτης ἐν Κραπατάλλοις. φράζε μοι ἀπαρτὶ δή που προλαβεῖν. συνωνυμεῖ δ' ἡ λέξις. ἔσθ' ὅτε γὰρ καὶ χρονικὸν ἐπίρρημα δηλοῖ, ὡς καὶ Καλλίμαχος.

Gerardvs. Κακόδαιμον.] Vir diris, & intemperiis vexate, in cuius animum id demum cadit, quod abominandum eſt, & viris bono genio præditis auerſandum. ἀλλά. Tantum abeſt, G aliena rapiá, vt aliis etiá ego bona ſim largitur'. μόνους, ſolos bonos (ne putes mihi cõmerciũ vllũ cum malis fuiſſe) & rebus gerendis idoneos, non ignauos: & modeſtos, ac cordatos, non ſtupidos, & qui nullo iudicio ſua profundũt: homines frugi, ſtudioſos, & virtutis amantes. οἴμοι τῶν κακῶν, ô ſcelera. abhorret à furto. Obtundis me, nec eſt vt te, verba de flagitiis tantis tam præpoſterè facientem diutius ſuſtineã. σεαυτόν. non ego te perdo flagitia tua cõmemorans, ſed tu teipſum deſtruis, qui ea cõmittis: furẽ enim eſſe te credam oportet, cui cũ paulò antè pauperrim' eſſes, nũc ita ſuppetãt opes, vt alios efficere poſſis diuites. ὦ μοχθηρὲ σύ.] Obſeruent pueri σὺ pronomẽ vocatiuum habere ὦ σύ, aduerſus Grammaticorum regulam. καθολικῶς, inquiunt, αἱ πρωτότυποι ἀντωνυμίαι οὐκ ἔχουσι, id eſt, Pronomina primitiua vocatiuos nõ habent. Ὁποῖον.] Indefinita eſt hæc dictio ſuapte natura, hîc autem o abũdat, eſtque ὁποῖον, ποῖον, ὅντινα. Αὐτὸν,] notat excellẽtiam, & certitudinẽ, illum ipſum magnũ Deum nomine Plutũ. Ποῦ 'στιν.] ſynęreſis Attica pro ποῦ ἐστίν. οὐκ ἐς κόρακας, an non ad coruos, ſubaudi verbũ πορεύσῃ, ἀπελεύσῃ, πέμψῃ, perges, ibis, mitteris, aut aliud quod cõueniat. Quibus Græci precantur exitiũ, iubẽt eos ad coruos abire, vt ſit, vade ad coruos, faceſſe hinc ſe hinc inauſpicatò, malè pereas. φθείρου. Huius rei alij aliam adferunt cauſam. Locum fuiſſe apud Æoles Arnam incolentes, nomine κόρακας, id eſt, corui, in quem locum maleficos relegabant. Alij locum huius nominis in Theſſalia fuiſſe contēdunt, in quē nocentes dabantur præcipites. Sūt qui hoc referant ad volatum coruorum: quoniā enim in deſertis volitare conſueuerunt, volūt ad coruos illi eſſe eundum, quē intelligunt in extremas ſolitudines publicitus deportandum. Quid ſi coruos pro cruce & patibulo nos accipiamus? nam cùm minamur cuipiā, futurū, vt vitā ſuſpēdio finiat, dicere ſolemus, Tu coruos in cruce paſces. Quò reſpiciebat Diogenes Cynicus cū diceret, κρεῖττον ἐστὶν ἐς κόρακας ἀπελθεῖν, ἢ ἐς κόλακας, id eſt, Satius eſſe ad coruos deuenire, quàm ad aſſentatores, propterea quòd corui improbos homines tantum, & eoſdē mortuos infectantur, adulatores verò bonos deuorant, viuos etiam. ἀληθῶς. poſt inſigne iuſiurandum, incipit nonnihil fidei habere.

Σχόλια. Πρὸς τῆς Ἑστίας.] ἡ Ἑστία θυγάτηρ τοῦ Κρόνου, κατ' ἀρχὰς τὴν οἰκίαν εὑροῦσα. τὴν ἐντὸς τοῦ οἴκου ἐσχάραν ἵνα τούτους συνέχῃ καὶ τῶν οἰκούντων ᾖ φύλαξ. οὕτω καὶ ἐφέστιον Δία καλοῦσιν εἰς ὃν φυλακὴν τοῦ οἴκου γράφουσιν.

GERARDVS. Ἑστίας.] Quoniam Chremylus in genere iurauit, νὴ τοὺς θεούς, ne de obſcurioribus Diis tantummodo iuraſſe putetur, Blepſi- A demus in ſpecie enim iurare vult iureiurādo ſanctiore propoſito. adſtringi ergo eū vult per Veſtam, Deam apud priſcos in tanta veneratione habitam, vt qui ei ſacra non faceret, ἀνέστιος, quē pro impio & iniuſto accipiebāt, diceretur. Gręci omnia ſua ſacrificia ab hac auſpicati, in eādē deſinebant. Tantum fuit hoc numē, vt Pauſanias dixerit, Θύουσι δὲ Ἑστίᾳ μὲν πρώτῃ, δευτέρῳ δὲ Ὀλυμπίῳ Διΐ, id eſt, Sacrificant Veſtę quidem primùm, Ioui deinde Olympio. Per Veſtam nonnulli Terrā B & Cererē accipiendam putāt, per quam antè iurauerat Chremylus, Οὔ τοι μὰ τὴν Δήμητρα, propterea ad imaginem terrę templū Veſtæ forma conſtruebatur rotunda. Quapropter Chremylo non ſatis fuit per Veſtā iurare, ſed per Neptunū iurare viſum eſt, numen tanto potentius Veſta, quanto mare latius eſt & maius terra. Olim cùm e terra mugitus & terribilia audirētur tonitrua, horrorē metuendū mortalibus incutientia, rur- C ſus cū per terræ motus prærupti mōtes in planū viderentur deuolui, adde & ſubito terræ hiatu totas vrbes & vaſtas terræ partes abſorberi, Neptuno ſacra obibant, quē & ἀσφάλειον, id eſt, terrę confirmatorem, & hominum protectorē: rurſus γεούχον, id eſt, τὴν γῆν ἔχοντα, id eſt, qui terram continebat, appellabant. θαλάσσιον, hoc addit, ne ſimilitudine vocis fallatur. τὸν ἕτερον, repete νή.

Βλ. Εἶτ' οὐ διαπέμψεις καὶ πρὸς ἡμᾶς τοὺς φίλους; D
Χρ. Οὐκ ἔστι πω τὰ πράγματ' ἐν τούτῳ. Βλ. Τί
φῄς;
Οὐ τοῦ μεταδοῦναι; Χρ. Μὰ Δία. δεῖ γὰρ πρῶτα.
Βλ. τί; (σον.
Χρ. Βλέψαι ποιῆσαι νώ. Βλ. Τίνα βλέψαι; φρά-
Χρ. Τὸν Πλοῦτον, ὥσπερ πρότερον, ἑνί γε τῷ
τρόπῳ.
Βλ. Τυφλὸς γὰρ ὄντως ἐστί; Χρ. Νὴ τὸν οὐρανόν. E
Βλ. Οὐκ ἐτὸς ἄρ', ὡς ἔμ' ἦλθεν οὐδεπώποτε.
Χρ. Ἀλλ', ἢν θεοὶ θέλωσι, νῦν ἀφίξεται.
Βλ. Οὐκ οὖν ἰατρὸν εἰσαγαγεῖν ἐχρῆν τινα;
Χρ. Τίς δῆτ' ἰατρός ἐστι νῦν ἐν τῇ πόλει;

D BL. *Annón etiam ad amicos tranſmittes tuos?*
CH. *Res nondum eò rediit.* BL. *Quid ais? an*
nondum eò
Res rediit, vt Plutus aliò tradatur? CH. *Haud*
Dū per Iouē, ſed oportet prius. BL. *Quid prius?*
CH. *Viſū reſtituere.* BL. *Cui reſtituere? dic age.*
CH. *Pluto, & talē omnino, qualē prius habuit.*
BL. *Vtrū ille verè cæcus eſt?* CH. *Ita per Deos.*
E BL. *Non temerè eſt ergo, quòd ad me nunquam*
venerit.
CH. *At iam porrò veniet, Dijs volentibus.*
BL. *An nō oportet medicū aliquē huc adducere?*
CH. *Quis hac in vrbe ſit medicus? vbi medicis*

Σχόλια. Καὶ πρὸς ἡμᾶς τοὺς φίλους.] ὅτι οὐ μετέστειλαν τὸν Βλεψίδημον. ἀκηκόει δὲ ἤδη. Βλέψαι ποιῆσαι νώ.] ὅτι τὸ νώ, ἀντὶ τοῦ αὐτόν. ἢ ἀντὶ τοῦ δεῖ ἡμᾶς ποιῆσαι αὐτὸν βλέψαι.

BISETVS. Νώ] σημείωσαι τὸ νώ ἀντὶ τοῦ νιν, ἤγουν αὐτόν, οὐ λέγεται. διὸ καὶ τὰ παλαιὰ σχόλια ἴσως ἐπανορθώσεως δεῖται. τὸ νῷ, καὶ τὸ σφῷ τινες γράφουσι σὺν τῷ ι, λέγοντες ἐκ τοῦ νῶϊ, καὶ σφῶϊ κατὰ συναίρεσιν γεγονέναι. διὸ καὶ περισπῶνται. οἱ δὲ τὸ νώ, καὶ τὸ σφώ χωρὶς τοῦ ι γράφουσι, καὶ κατ' ἀποκοπὴν ὀξύνεσθαι λέγουσιν. ἀλλ' εἰ ἦν τῶν νῶϊ, καὶ σφῶϊ προπερισπωμένων ταῦτα γίνεται, τὴν περισπωμένην τάσιν ὤφειλεν ἔχειν, ὥσπερ κυκεῶνα, κυκεῶ. δῶμα, δῶ. οἱ δὲ ταῦτα λέγουσιν ἀναλόγως ὀξύνεσθαι. καὶ γὰρ τὸ ἐν τοῖς πληθυντικοῖς ω ἀπέστραπται τὴν περισπωμένην, ἐπὶ τὰ σφώ, τὰ καλώ, καὶ ἐν τοῖς πληθυντικοῖς οὐδέποτε εὑρίσκεται τὸ ω πρὸ τοῦ ι προπερισπώμενον, ἀλλ' ἢ προπαροξύτονον, ὡς τὸ Μίνωι, Ἥρωι. ἢ ὀξύτονον, ὡς ἐπὶ τοῦ Τρωΐ, καὶ δμωΐ. οἱ ποιηταὶ μέντοι καὶ πρωΐ, καὶ πρῷ λέγουσι. περὶ δὲ τούτων καὶ πολὺ πλείω ἐν τῷ τῆς Ἀμαλθείας κέρατι εὕροις ὃν ἠκριβωμένα. ὁ δὲ νοῦς ἐστι. δεῖ γὰρ νώ, τουτέστιν ἡμᾶς ποιῆσαι βλέψαι τὸν Πλοῦτον, ὃς τυφλός ἐστι.

Σχόλ. Οὐκ ἐτός.] οὐκ ἀλόγως ἀλλὰ δικαίως. ἢ ἀντὶ τοῦ οὐκ ἀληθῶς. ἐπιρρηματικὸν γάρ ἐστιν ἀντὶ τοῦ ἐτῶς ἀπὸ τοῦ ἐτεὸς σεσημειωμένου.

F GERARDVS. Οὐκ ἔστι.] res nōdū in hoc ſunt. De tranſmittendo Pluto non eſt cur iam ſoliciti eſſe debeamus. ἢ τοῦ, ſ. τὰ πράγματα οὐκ ἔστιν ἐν τῷ μεταδοῦναι; An nondum res poſtulat vt aliò transferatur Plutus? τί; Prę ſtudio exequendi id quod prius factum oportet, quàm Plutus traducatur, interrumpit ſermonem Chremyli: nam vno tenore dicturus erat Chremylus, δεῖ γὰρ πρῶτα βλέψαι ποιῆσαι νώ. Oportet enim anteà nos efficere vt videat. νώ autem dualis accuſatiuus pro plurali ἡμᾶς Atticè ponitur. ἑνί γε τῷ τρόπῳ, vno ac G perſimili modo ita neque lippus, neque luſcus, neque luſcioſus, in ſumma vt omni oculorum vitio ſublato, non hebetius videat, quàm olim puer videbat. Ἐτός.] Aduerbiū eſt, ſine cauſa, ab re, ἀλόγως. οὐκ ἐτὸς ergo δικαίως, optimo iure. ὡς ἦλθε πρός με, quod ad me non venerit, quare quòd diues nō antehac fuerim. Εἰσαγαγεῖν.] Aoriſtus eſt poſterior infinitiui. thema εἰσάγω anorme verbũ. Ἐχρῆν] imperfectum à χρῆμι, quod ipſum etiam inter [illegible] verba collocant. Attico autem proſchematiſmo ἐχρῆν pro ἔχρη dictum. Sonant ἐχρῆν εἰσαγαγεῖν, adductum tam oportuit.

Σχόλια. Τίς δ' ἔστ' ἰατρὸς ἐστι. διασύρει καὶ διαβάλλει τοὺς ἰατροὺς ὡς ἀμαθεῖς καὶ τοὺς διδόντας ὡς μικρολόγους.

Gerardvs. Ἰατρός. In vrbe tanta quantę fuerunt Athenæ, medicum non fuiſſe veri non A eſt ſimile: ſed pro nullo cenſetur, qui alius eſt, quàm eſſe debet. Duos hic ſimul taxat: medicos Athenienſes, vt qui per imperitiam & inſcitiam digni ſint, qui nullo numeróque locóq; habeantur. Rurſus ciues Athenienſes, vt diſciplinarum, & doctorum hominum contemptores. Nácùm ita ſint homines, vt præmiis & honoribus ad conatus inuitentur egregios, proptereáque vulgò receptũ ſit vt honos artes alere dicatur, qui fieri poteſt, vt illic artes vigeant, vbi nullus arti honos? B δοκεῖ. ſ. ἰατρόν τινα εἶναι.

Οὔτε γὰρ ὁ μισθὸς, οὐδέν ἐστ', οὔθ' ἡ τέχνη.
Βλ. Σκοπῶμεν. Χρ. Ἀλλ' οὐκ ἔστιν. Βλ. Οὐδ' ἐμοὶ δοκεῖ.
Χρ. Μὰ Δί'. ἀλλ' ὅπερ πάλαι παρεσκευαζόμην
Ἐγὼ, κατακλίνειν αὐτὸν εἰς Ἀσκληπιοῦ
Κράτιστόν ἐστι. Βλ. Πολὺ μὲν οὖν, νὴ τοὺς θεούς.
Μή νυν διάτριβε· ἀλλ' ἄνυε πράττων ἕν γέ τι.
Χρ. Καὶ δὴ βαδίζω. Βλ. Σπεῦδέ νυν. Χρ. Τοῦτ' αὐτὸ δρῶ.

Neque præmium eſt vllum, neque magni ars ipſa fit?
Bl. *Videamus.* Ch. *At non eſt.* Bl. *Neque videtur mihi.*
Ch. *Haud vllus eſt, me hercle: ſed, quod dudum ego*
C *Apud me penſitabam, id longè erit optimum,*
Vt in templum ducamus Æſculapij.
Bl. *Ita per Deos: atque ideo ne moram trahe:*
Et, vt aliquid perficias, da operam ſedulò.
Ch. *Iſthuc eo.* Bl. *Propera ocyus.* Ch. *At hoc ipſum ago.*

Σχόλια. Μὰ Δί' ἀλλ' ὅπερ πάλαι.] τὸ ἑξῆς, ἀλλ' οὐκ ἔστι μὰ Δία, ἀλλ' ἐκεῖνο κράτιστόν ἐστιν ὅπερ πάλαι παρεσκευαζόμην κατακλῖναι αὐτόν. Σπεῦδέ νυν] τοῦτο τὸ νυν καθ' ὁμαλισμὸν, ἀναγνωστέον. ἵν' ᾖ ἀντὶ τοῦ δή. ἐγκλίνεται γὰρ ἀεί. καὶ βραχύ ἐστι, φωνήεντος ἐπιφερομένου. ὡς τὸ, σίγα νυν ἴσως καὶ μὲν ὡς κυρεῖς ἔχων, παρὰ Σοφοκλεῖ. τὸ δέ γε νῦν τὸ περισπώμενον, ἐπίρρημά ἐστι χρονικὸν καὶ μακρὸν ἀεὶ εὑρίσκεται. διὸ καὶ περισπᾶται.

Gerardvs. Πάλαι,] antequàm etiã huc ad me venires. Κατακλίνειν,] vt collocemus, & reclinare faciamus. Cæcis progredi non audentibus, & valetudinariis nequeuntibus, hoc verbum eſt proprium. Quoniam autem duci non potuit ſine motu, ſubdit εἰς quæ accuſatiuo iungi debet. Accuſatiuus de more Attico ſupplendus, εἰς ναὸν, in templum, in ædem Æſculapij deductum, illic ſedere faciemus. Ἀσκληπιοῦ. Æſculapius Apollinis, qui idem Sol eſt, fuit filius, ab Apolline artis medicæ inuentore medicinam ſic doctus, vt non modò languidos ſanitati reſtitueret, ſed & mortuos ab inferis reuocaret, id quod Virbio Hippolyto, vel vt alij malũt Glauco Minois filio cõtigiſſe aiunt. Strabo ſcribit in Epidauro templũ Æſculapij fuiſſe ingenti ægrotantium D multitudine refertũ, tabellis hinc inde propendentibus, quibus conſtaret, qui, quóque morborum genere curati eſſent. νυν encliticum eſt, & pro δὴ accipitur: nam νῦν circunflexum tẽporale eſt aduerbium. διάτριβε. ſ. τὸν χρόνον, ne tẽpus teras. ἄνυε πράττων, perfice faciens pro perfice. Tale fuit λέγ' ἀνύσας, paulo ante. ἕν τι, rẽ vnam aliquam, vel medicum huc vocato, vel ad Æſculapium ducito. Τοῦτ' αὐτό. De curando Pluto ſummè angor: hoc vnum meditor. Chremylus vix ea E fatus, ſubſequẽte Blepſidemo, domum ſuã ingreditur. Vbi dum de ducendo ad Æſculapium Pluto inter ſe agũt, ecce Penia, paupertatis Dea, Pluto & diuitibus hoſtis maxima, in mediũ prodit, facie arida, & macilenta, ſordido cultu & neglectiſſimo, oculis toruè, atq; præ vehemẽti iracũdia ſurſum, deorsũ ſeſe circũagentibus. Chremylus, Blepſidemus, & chorus vnà cũ Pluto iam itineri accincti, in eã incidunt: quos ſimul atque Penia vidit, in hæc verba ſtomachoſior erupit.

F

ΔΡΑΜΑΤΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟΥ

Σκηνὴ τετάρτη.

Τρίμετροι ἰαμβικοί.

ΠΕΝΙΑ, ΧΡΕΜΥΛΟΣ, ΒΛΕΨΙΔΥΜΟΣ.

Bisetvs. Ἡ Πενία ἐξαίφνης, καὶ παρὰ προσδοκίαν τοῖς γέρουσιν ἐπιφαίνεται ἀγανακτοῦσα, καὶ βαρέως G φέρουσα ὅτι ἐβούλοντο ποιῆσαι τὸν Πλοῦτον ἀναβλέψαι, καὶ αὐτοὺς σφόδρα μεμφομένη κακολογεῖ, ὅτι ἑαυτὴν ἐκ τῆς Ἑλλάδος ἐκβάλλειν ἀναξίως ἔγνωσαν. καὶ γὰρ ἀποδεικνύουσι τὴν πενίαν πολλῷ πλείω, καὶ μείζω ἀγαθὰ, ἢ τὸν Πλοῦτον τῷ ἑαυτοῦ πλούτῳ τοῖς ἀνθρώποις παρέχειν. οἱ δὲ γέροντες τοὐναντίον διϊσχυρίζονται, καὶ αὐτὴν τὴν Πενίαν ὡς πάντων τῶν κακῶν αἰτίαν σὺν λοιδορίαις ἀπωθοῦσι.

ACTVS II. SCENA IIII.

Senarij Iambici.

Pavpertas, Chremylvs, Blepsidemvs.

Ὦ θερμὸν ἔργον, κἀνόσιον καὶ παράνομον,
Τολμῶντε δρᾷν ἀνθρωπαρίω κακοδαίμονε

O Facinus audax, impium & nefarium,
Vos facere aggreſſi homunciones peſſimi:

Σχόλια. Ὦ θερμὸν ἔργον] κορωνὶς ἑτέρα ὁμοία. οἱ δὲ στίχοι ὡς οἱ προφθάντες ἰαμβικοὶ εἰσι τρίμετροι ἀκατάληκτοι

A λαμβάνοντος. ὧν τελευταῖος, ἔχοι τις ἂν δίκαιον ἀντειπεῖν ἔτι. ἐπὶ τῷ τέλει κορωνίς. Θερμὸν ἔργον.] παράδοξον ἢ τολμηρόν. ἢ εὐκίνητον. ἡ πενία δὲ ἐντεῦθεν παρελθοῦσα μάχεται πρὸς Χρεμύλον καὶ Βλεψίδημον.

GERARDVS. Ὦ] cum vocatiuo ἀνθρωπαρίω vim habet vocandi: at primo loco ab irata Penia poſitum, indignationem præterea notat. Θερμόν.] Quod Græcis eſt θερμὸν, hoc Latinis eſt calidum. Vtrobique præceps ſignificat, & inconſultum, quódque iunctũ ſibi habet incommodum. Illi enim parum feliciter ſuccedit, qui B incogitanter rem tractat calidiorem. Taxat itaque Penia Chremylum & Blepſidemum, quòd non ſatis deliberatè, ſed præcipitantiore conſilio, ac animo adhuc velut efferueſcente, rē nouã moliantur, id eſt, quòd ſpreta ſe (cũ qua ſemper antea magna illis conſuetudo interceſſerat) Plutum iam ſequi malint, καινότατον, καὶ ἀνόσιον. Duobus his verbis ἀνόσιον, & παράνομον, diuina ſimul & humana comprehenduntur: facinus Diis, hominibuſque inuiſum. τολμῶντε participiũ duale à τολμάω. κακοδαίμονε inconſultiſſimi, furijs & genio malo perciti, furiata mente homunculi. φεύγετον. quid ita properatis? vt fugere quàm ire magis videamini. Ἡράκλεις. inter Deos quos ἀποτροπαίους appellari diximus, Hercules numeratur: fuit enim monſtrorũ domitor. Peniæ conſpectu, vt oſtento aliquo perterrefactus, Herculis opē implorat. Poteſt etiam hoc verbũ ſimpliciter capi, vt aduerbium ſit mirantis. τόλμημα τολμᾶτον. Atticè. B Quomodo antea dixit, μέμψιν μέμφομαι οὐδεὶς. l. τετόλμηκε. Quod ſequitur οὔτε θεὸς, οὔτ' ἄνθρωπος, exponit, quid ſit ἀνόσιον & παράνομον. ἀπολώλατον. Perfectum medium Atticum, à themate ἀπόλλω, futuri loco ponitur propter certitudinē rei quam illis minatur. ὠχρά. Pallent qui fame tabeſcunt, qui typus in aniculam hanc Peniam macie confectam pulchrè competit. Chremylus autē ideo pallere eã putat, quòd bile cõmota ſit, vt quæ exclamarit, ὦ θερμὸν ἔργον &c.

C

Ποῖ ποῖ; τί φεύγετον; οὐ μενεῖτον; Χρ. Ἡράκλεις.
Πε. Ἐγὼ γὰρ ὑμᾶς ἐξολῶ κακοὺς κακῶς.
Τόλμημα γὰρ τολμᾶτον, οὐκ ἀνασχετόν.
Ἀλλ' οἷον οὐδεὶς ἄλλος οὐδεπώποτε,
Οὔτε θεὸς, οὔτ' ἄνθρωπος, ὥστ' ἀπολώλατον.
Χρ. Σὺ δ' εἶ τίς; ὠχρὰ μὲν γὰρ εἶναί μοι δοκεῖς.
D Βλ. Ἴσως Ἐριννύς ἐστιν ἐκ τραγῳδίας.
Βλέπει γέ τοι μανικόν τι καὶ τραγῳδικόν.
Χρ. Ἀλλ' οὐκ ἔχει γὰρ δᾷδας. Βλ. Οὐκοῦν κλαύσεται.
Πε. Οἴεσθε δ' εἶναι τίνα με; Χρ. Πανδοκεύτριαν,
Ἢ λεκιθόπωλιν. οὐ γὰρ ἂν τοσουτονὶ

Quò, quò? quid fugitis? annón reſtitabitis?
CH. *Proh Hercules.* PA. *ego pol malè vos perdã malos.*
Nam facinus auſi eſtis facere intolerabile:
Quale neque vllus Deorum, neque mortalium
Quiſquam antehac auſus fuit vllo ſeculo:
Quapropter ambo periiſtis nunc illico.
CH. *Quæ tu es mulier? nam mihi videre lurid.*
D BL. *Fortaſſe Erinnys eſt, aliqua ex Tragœdia:*
Quia vultum præſefert furialem atque Tragicum.
CH. *At non geſtat faces.* BL. *Ideo pœnas dabit.*
PA. *Quam vos putatis me eſſe?* CH. *Cauponariam,*
Aut venditricem ouorum: alioqui non ita

Σχόλια. Ἴσως Ἐριννύς ἐστι.] ἐπισκώπτει τὴν διὰ τῶν Ἐριννύων Αἰσχύλου ὑπόθεσιν. παρεισάγει δὲ μετὰ λαμπάδων. δεινοπαθοῦσαι ὡς Εὐριπίδης. γοργῶπες νερτέρων ἱέρειαι δὲ εἶναι θεαί. ἢ ἄλλως εἰώθασιν οἱ τραγῳδοὶ Ἐριννύας εἰσφέρειν μετὰ λαμπάδων. καὶ γὰρ τὰ ἀποτρόπαια τῶν φαντασμάτων, τραγῳδοῖς μᾶλλον ἁρμόττει. Βλέπει γέ τοι.] τὸ γέ τοι, ἢ ἀντὶ τοῦ δέ, ἢ ἀντὶ τοῦ γάρ. ὃ καὶ κρεῖττον. εὕρηται δὲ καὶ ἐν πολλοῖς τῶν λογοποιῶν ὡς ἐξετάζων εὑρήσεις. Τραγῳδικόν] θρηνῶδες. καὶ γὰρ ἐν ταῖς τραγῳδίαις οἱ ποιηταὶ εἰσάγουσι.

GERARDVS. Ἐριννύς.] Tragœdia cædi- F bus, luctu, & omni miſeriarum genere plena eſt, exitúmque habet miſerabilem. Illic furiæ, tartarea mõſtra viſuntur. Græci Ἐριννύας ἀπὸ τῆς ἔριδος, id eſt, à contentione & rixis, vocant. De illis ſic varij poetæ Latini:

His triſtia bella
Iræque, inſidiæque, & crimina noxia cordi.
Poſſunt vnanimes armare in prælia fratres.
Atque odiis verſare domos.
Poſſunt verbera tectis, G
Funereaſque inferre faces.
Has luctus comitatur euntes.
Et pauor, & terror, trepidóque inſania vultu.
Has penes inſani fremitus, animuſq; profanus:
Error, & vndantes ſpumis furialibus iræ. &c.

Cum tã fœdo, támque horrendo monſtro Blepſi- E demus Peniam confert, quæ videtur omnia ſurſum, deorſum miſcere velle, adeo ſtatim à principio exclamauit, & minacibꝰ in eos vſa eſt verbis. μανικόν. Qui in Tragœdiis furioſè debacchãtur, excandeſcunt, vulnera inferunt vel recipiũt, oculis intuẽtur vſqueadeo acribus vt ſolo aſpectu terrorem ſpectatori incutiant. Hinc μανικὸν βλέπειν, & τραγῳδικὸν eſt toruè & truculẽter oculos coniicere. Tale eſt quod antea dixit, βλέπειν ἄει.

F Σχόλια. Ἀλλ' οὐκ ἔχει γὰρ δᾷδας.] ἐπειδὴ παρὰ τὸ σχῆμα ἦλθε. καὶ γὰρ ἐν ταῖς τραγῳδίαις μετὰ λαμπάδων εἰσήγοντο αἱ Ἐριννύες. τὸ δὲ γὰρ ἀργὸν ὡς ὑποτασσόμενον τοῦ ἀλλά. Οὐκοῦν κλαύσεται.] ἀντὶ τοῦ οἰμώξεται. ὡς μὴ οὖσα κατὰ φύσιν φοβερά, ἀλλὰ μάτην ἀπατῶσα ἡμᾶς. Πανδοκεύτριαν.] ἀντὶ τοῦ κάπηλιν. ἀπὸ τοῦ δέχεσθαι πάντας. εἴρηται δὲ κάπηλις, παρὰ τὸ καπνοῦν τὸν πηλόν. πηλὸς δὲ ὁ οἶνος, ὅθεν καὶ ἄμπελος, οἱονεὶ ἔμπηλος οὖσα ἢ ἐν αὐτῇ ἔχουσα τὸν πηλόν. Ἢ λεκιθόπωλιν.] ἀπὸ τοῦ χρυσίζοντος ὠοῦ ὠόπωλιν. λέκιθος δὲ κυρίως τὸ ξανθὸν τοῦ ὠοῦ, G διὰ τὸ τῷ λίπει κεύθεσθαι. ἔστι δὲ καὶ εἶδος ὀσπρίου, ὃ καλεῖται πίσον ὅτι ἐν Πίσῃ τῆς Ἤλιδος κατακόρως φύεται, διὰ τὸ ἐοικέναι τὴν χροιὰν λεκίθῳ ὠοῦ. ἀπὸ μέρους οὖν τὴν ὠόπωλιν δηλοῖ. καὶ ἐν Λυσιστράτῃ. νὴ τὸν Δί' ἔγωγ' οὖν ἄνδρα κομήτην φυλαρχοῦντα εἶδον ἐφ' ἵππου εἰς τὸν χαλκοῦν ἐμβαλλόμενον πῖλον, λέκιθον παρὰ γραός.

GERARDVS. Δᾷδας,] contractũ à δάϊδας.

Furiarum eſt terrificum hoc geſtamen: γὰρ autem quod præcedit iunge cum ἀλλ' vt ſit ἀλλὰ γὰρ, atenim. οὐκοῦν, itaque quoniam non eſt Erinnys, ſed tantùm falſa hæc imagine nos ludere & territare conatur, κλαύσεται plorabit, malè multabitur, ſuæque impoſturæ graues pœnas dabit. Poſt hæc verba Chremylus & Blepſidemus ad Peniam ſecuri accedunt. πανδοκεύτριαν. Mulier quæ cauponariam exercet, πανδοκεύτρια vocatur παρὰ τὸ πάντας δέχεσθαι quòd in tabernā ſuam B diuerſoriam omneis recipiat. Mulierum autem id genus clamoſum eſt, auſterum, & difficile, vt quod oporteat, modò cū ſuis, & domeſticis, modò cum extraneis rixari & contendere. Idcirco Chremylus Peniam πανδοκεύτριαν quādam eam A interpretatur. λεκιθόπωλιν.] λέκιθος, vitellū oui ſignificat, pro ouo quandoque accipitur, hinc λεκιθόπωλις mulier dicitur, quæ τοὺς λεκίθους πωλεῖ, quæ oua publicè vendit, ᾠόπωλις. Alias piſum ſignificat, & legumen quodcunque. Pro ea igitur muliere λεκιθόπωλις ponatur quæ legumina & viliſſima quæque diſtrahit, ἰσχαδόπωλις. Eſt & hoc mulierum genus audax ac verboſum, cuius ordinis Peniam eſſe Chremylus ſuſpicatur. Τουτονὶ] pro τοῦτον, quod & ipſum Atticè ι in B finem capit pro τουτί. Non diſſimile illi ταυτὶ θύμον φαγόντες. ἐνέκραγες indefinitum β. thema, ἐγκράζω. οὐδ' ἕν. ſ. κατὰ, in nullo, nulla in re. δεδράκατον à δράω perfectum. Iam grauiſſima in me feciſtis.

Ἐνέκραγες ἡμῖν, οὐδὲν ἠδικημένη.
Πε. Ἀληθές; οὐ γὰρ δεινότατα δεδράκατον,
C Ζητοῦντες ἐκ πάσης με χώρας ἐκβαλεῖν;
Χρεμ. Οὐκοῦν ὑπόλοιπόν σοι τὸ Βάραθρον γίνεται.
Ἀλλ' ἥτις εἶ, λέγειν ἐχρῆν σ' αὐτίκα μάλα.
Πε. Ἥ σφὼ ποιήσω τήμερον δοῦναι δίκην,
Ἀνθ' ὧν ἐμὲ ζητεῖτον ἐνθένδ' ἀφανίσαι.
Βλ. Ἆρ' ἐστὶν ἡ καπηλὶς ἡ 'κ τῶν γειτόνων,
D Ἥ ταῖς κοτύλαις ἀεί με διαλυμαίνεται;
Πε. Πενία μὲν οὖν, ἣ σφῷν ξυνοικῶ πόλλ' ἔτη.
Βλεψ. Ἄναξ Ἄπολλον, καὶ θεοί· ποῖ τις φύγοι;
Χρεμ. Οὗτος, τί δρᾷς, ὦ δειλότατον σὺ θηρίον,

Fueras in nos debacchatura: cùm tibi
Nulla vnquam à nobis illata ſit iniuria.
PA. *Scilicet? annón hæc iniuria grauiſſima:*
C *Quòd cogitatis me eijcere omnibus locis?*
CH. *Imò tibi Barathrum eſt reliquum. Sed tu, quæ ſies,*
Age ac dudum nobis te oportet dicere.
PA. *Quæ vobis promeritas pœnas hodiè inferam:*
Quòd me cupitis de medio inſontem tollere.
BL. *Quid ſi hæc foret iſta, de fœdis mulierculis,*
Quæ in hac cauponatur vicinia: & ſuis
D *Cotylis iniquis ſemper imponit mihi?*
PA. *Paupertas ego ſum, paupertas: veſtras domos*
Quæ multos iam annos, vobiſcum ſeruo, & colo:
BL. *O Phœbe Apollo, ô Dij, quò quis profugiat hinc?*
CH. *Heus tu quid agis? ô timidiſſimum animalculum,*

Σχόλια. Τὸ βάραθρον.] χάσμα τι φρεατῶδες καὶ σκοτεινὸν ἐν τῇ Ἀττικῇ, ἐν ᾧ τοὺς κακούργους ἔβαλλον. ἐν δὲ τῷ χάσματι τούτῳ ὑπῆρχον ὄγκινοι, οἱ μὲν ἄνω, οἱ δὲ κάτω. ἐνταῦθα τὸν Φρύγα τὸν τῆς μητρὸς τῶν θεῶν ἐνέβαλλον ὡς μεμηνότα. ἐπειδὴ προέλεγεν ὅτι ἔρχεται ἡ μήτηρ εἰς ἐπιζήτησιν τῆς κόρης. ἡ δὲ θεὸς ὀργισθεῖσα, ἀκαρπίας ἔπεμψε τῇ χώρᾳ. καὶ γνόντες τὴν αἰτίαν διὰ χρησμῶν, τὸ μὲν χάσμα, κατέχωσαν. τὴν δὲ θεὸν ἵλεων ταῖς θυσίαις ἐποίησαν.

GERARDVS. Βάραθρον.] Athenienſium F mos fuit, rerum atrocitatem & triſtitiam, molliore nomine lenire, vt cùm δεσμωτήριον, quo nomine ſignificatur locus vinctorum, id eſt, carcer, οἴκημα, i. domum vocabant. Ab ea vrbanitate Chremylus in Peniam malè affectus adeò abeſt, vt non ſolùm velit δεσμωτήριον Peniæ relictum, ſed βάραθρον, qui locus erat Athenis, in mirandā depreſſus altitudinem, in quem deturbabantur, qui immanibus flagitiis, & omni vitę turpitudine infames erant. σφὼ pro ὑμᾶς. Ἀνθ' ὧν.] Sup- G primitur antecedens ἐκείνων, cuius caſum vſurpat relatiuum Attico more. Plena & communis oratio fuiſſet ἀντὶ ἐκείνων, δι' ὧν. Si ad verbū reddes, ſonant ἀνθ' ὧν, pro quibus. Latini per coniunctionem reddunt. ὅτι, διότι, eò quòd, propterea quòd.

Σχόλια. Καπηλίς.] Κάπηλις προπαροξυτόνως ἡ τὸν οἶνον πιπράσκουσα. δηλοῖ ἀπὸ τοῦ κακοῦν ὅ ἐστι τι- E λουῶ τὸν πηλὸν ἤτοι τὸν οἶνον, καπηλὶς δὲ ὀξυτόνως ὑποκοριστικῶς, ἡ ταύτης ὑπηρέτις τῆς καπήλιδος. Ἢ ταῖς κοτύλαις.] ἀντὶ τοῦ παρακλέπτουσά με ταῖς κοτύλαις. ἥτις φησὶ μικρομετροῦσά με βλάπτει. διὰ ταῖς μεταφοραῖς τῶν μέτρων ἀπατῶσά με ἢ μετὰ ὕδατος μιγνῦσα δίδωσιν ὡς τοῦ Βλεψιδήμου πεπωκότος καὶ δεδωκότος ἀργύριον. κοτύλη δέ ἐστιν εἶδος μέτρου ὃ λεγόμενον ἡμεῖς, ἡμίξεστον.

GERARDVS. Καπηλίς.] Κάπηλος ferè dicitur, qui aliquid emit, quod reuendat. Propola vocatur Latinis. Strictius hîc accipitur, vt de eo F tantùm dicatur qui vinum vendit: οἰνοπώλης. In Græcorum commentariis dictū reperimus παρὰ τὸ κακοῦν τὸν πῆλον, id eſt à corrumpendo vino, quoniam ſolent caupones bona vina cum deterioribus mixta pauperibus venūdare. Quæ mulier hoc facit, κάπηλις appellatur. Interpres Græcus nos huius rei admonet, κάπηλις paroxytona dictio eam ſignificat quæ vinum vendit: καπηλὶς autem dictio oxytona vel diminutiui formam quandam habet, vel eius quæ vinum venale ha- G bet ancilla eſt. Quomodocunque accipias, ſcitū eſt, huius generis mulieres, viragines ferè quaſdam eſſe, quæ vt ornatu ſunt inculto, ita moribus ſunt agreſtibus, & ſeueris. ἡ 'κ pro ἡ ἐκ. Sic dixit haud multò antè ἐν τῇ 'κκλησίᾳ. κοτύλαις. Menſuræ genus eſt κοτύλη, alio nomine vocant ἡμίξεστον. i. dimidium ſextarium. Latinis hemina nuncupatur. Rhennius Fannius apud Priſcianum:

At cotylas quas (ſi placeat) dixiſſe licebit. A
Heminas, recipit geminas ſextarius vnus.

Cóqueritur Blepſidemus, vel quòd minore menſura, vel quòd vino corrupto, puta diluto, euaneſcente, vel aceſcēte deceptus ſit. Poſterius videtur probabilius. Vina enim corrupta homines διαλυμαίνονται. i. perdunt & eorum valetudinem grauiter lædunt. σφῷν pro ὑμῖν. pēdet hic datiuus à præpoſitione ξὺν, quæ cum οἰκῶ iuncta eſt. ὁ οἰκῶ ξὺν ὑμῖν, cuius familiaritate vtimini à multis annis. B Ceſſabit tamen Peniæ conſuetudo, vbi hi à Pluto diuitias fuerint conſecuti.

Σχόλια. Ἄναξ Ἄπολλον.] ἰδίως τὸν Ἀπόλλωνα, ὅτι ὡς ἀλεξίκακον καὶ χρησμοὺς παρέχοντα πρὸς ἀποτροπὴν τῶν δεινῶν, ἢ ὡς πατρῷον θεόν.

GERARDVS. Ἄναξ.] Hoc nomen non minus competit in Deos, quàm in homines, quamquam ſunt qui putent Iouem potius βασιλέα, A cæteros Deos ἄνακτας debere dici. Dignitatis & potentiæ nomina ſunt. In auertendis monſtris, quale hoc videtur Blepſidemo, Apollini prima dignatio & virtus datur, propterea ſolum eum cum titulo honorifico nominat, & ab aliis Diis ſeponit. ποῖ τις φύγοι, quò quis ſe proripiat, & occultet, qui tam abominandum monſtrum videat? Tertiam perſonam capit pro ſua. i. prima, quoniam hinc vult ſignificatum, nullum omnium hominum eſſe tam conſtantem & fortem, B qui Peniam non ſit execraturus. ἄλλ. i. ἢ. τί δρᾷς, vel quid fugis ſignificat, vel quid agis. Nam δρᾶν pro φεύγειν capi, compoſitum ἀποδράω manifeſtè docet. θηρίον. Feræ hominum conſpectum refugiunt, quo autem ſunt iuniores, eo ſunt & formidoloſiores. Timidiſſimum itaque volens eum ſignificare, diminutiuo eum compellat nomine.

Οὐ περιμενεῖς; Βλεψ. Ἥκιστα πάντων. Χρεμ. Οὐ μενεῖς; C
Ἀλλ' ἄνδρε δύο γυναῖκα φεύγομεν μίαν;
Βλεψ. Πενία γάρ ἐστιν, ὦ πόνηρ', ἧς οὐδαμοῦ
Οὐδὲν πέφυκε ζῷον ἐξωλέστερον.
Χρε. Στῆθ', ἀντιβολῶ σε, στῆθι. Βλεψ. Μὰ Δί', ἐγὼ μὲν οὔ.
Χρ. Καὶ μὴν λέγω, δεινότατον ἔργον παραπολὺ
Ἔργων ἁπάντων ἐργασόμεθ', εἰ τὸν θεὸν D
Ἔρημον ἀπολιπόντε ποι φευξούμεθα,
Τηνδὶ δεδιότε, μηδὲ διαμαχούμεθα.
Βλεψ. Ποίοισιν ὅπλοις, ἢ δυνάμει πεποιθότε;
Ποῖον γὰρ οὐ θώρακα, ποίαν ἀσπίδα,
Οὐκ ἐνέχυρον τίθησιν ἡ μιαρωτάτη;

C *Non reſtitas? BL. Minimè omnium. CH. Non reſtitas*
Inquam? quid hoc? duóſne viros mulierculam
Vnam fugitare? BL. Quia enim Paupertas ea eſt:
Qua non aliud vſquam animal peſtilentius.
CH. Mane, obſecro, mane. BL. Non maneo, per Iouem.
CH. At tibi ego dico: rem faciemus omnium
D *Turpiſſimam: ſi intus deſerto iſthoc Deo,*
Metu muliercula profugiamus aliò:
Neque fortiter eam oppugnemus. BL. Quibus obſecro
Armis, aut qua nam freti virtute Chremyle?
Nam quas loricas, quos clypeos hæc ſordida
Mulier, non pridem aliis oppoſuit pignori?

Σχόλια. Ἥκιστα πάντων.] ὥσπερ φαμὲν μάλιστα πάντων καὶ ἔστι τὸ μάλιστα ἐπίτασις ὑπερθετική. οὕτω καὶ ἥκιστα πάντων καὶ ἔστιν ἀπαγόρευσις ὑπερθετική. E

GERARDVS. Πάντων.] Additamentū hoc, πάντων, negationem auget. Maiore enim negatione vtitur, qui ait ἥκιστα πάντων, quàm ſi ſolùm diceret ἥκιστα. Quemadmodum affirmatiuè dicitur μάλιστα πάντων, quàm μάλιστα tantùm. Latini ſic dicunt vbique gentium, locorum, terrarū, vel contra, nuſquam gentium &c. Ad quam dicendi formam pertinet hæc, iamdudum ætatem. F πέφυκε, natum eſt, & à natura æditum, quæ alioqui ſolet nocentiſſima animalia, & venenatiſſima gignere. Ζῷον] Vbi de homine loquentes dicimus. Quod animal hoc? figura dicendi eſt non inelegans, qua quod beſtiarum eſt, homini tribuitur. Quo pertinet hæc oratio. Πενίας οὐδαμοῦ πέφυκε ζῷον ἐξωλέστερον. Sic legas. Pater huius bipedum nequiſſimus. Huc accedunt & illa ὁ τόκος τί θηρίον; Vſura quęnam belua eſt? Et, in ſcriptis illius nullum agnoſcas docti hominis veſtigiū. G ἐγὼ μὲν οὔ. ſ. στήσω:

Σχόλια. Ἐξωλέστερον.] ἀπολέσθαι ὀφεῖλον ἢ ἐξολοθρευτικώτερον. ἢ μᾶλλον ἐξολέσαι δυνάμενον.

BISETVS. Ἐξωλέστερον] Θέογνις.

Ἄνδρ' ἀγαθὸν πενίη πάντων δάμνησι μάλιστα,
Καὶ γήρως πολιοῦ Κύρνε, καὶ ἠπιάλου.
Ἣν δὴ χρὴ φεύγοντα καὶ ἐς μεγακήτεα πόντον
Ῥίπτειν, καὶ πετρῶν Κύρνε κατ' ἠλιβάτων.
E Πᾶς γὰρ ἀνὴρ πενίῃ δεδμημένος οὔτε τι εἰπεῖν,
Οὔθ' ἔρξαι δύναται, γλῶσσα δέ οἱ δέδεται &c.

Σχόλια. Παρὰ πολύ.] κατὰ πολύ, σφόδρα. ὡς παρὰ Θουκυδίδῃ ἐν πρώτῳ. καὶ ἐνίκησαν Κερκυραῖοι παρὰ πολύ. Ἔρημον.] ἔρημος κυρίως ἡ μονωθεῖσα τῶν ἐνοικούντων· ἢ ἡ παρὰ τὴν ἔραν ὃ σημαίνει τὴν γῆν. Ἀπολιπόντε ποι.] τὸ ποι ἐνταῦθα οὐκ ἔστιν ἐρωτηματικόν· ἀλλ' ἀόριστον. ἐπὶ μὲν γὰρ κινήσεως μόνον τὸ ποῖ διὰ τῆς οι καὶ ι διφθόγγου γράφεται. διὰ δὲ τοῦ η γραφόμενον καὶ ἐπὶ στάσεως καὶ κινήσεως τίθεται. καὶ δῆλον ἐκ τοῦ πῇ μολ. πῇ F στῶ. παρ' Εὐριπίδῃ. εἰ δέ που καὶ διὰ διφθόγγου εὕρηται ἐπὶ στάσεως κατὰ παράχρησιν ἐστίν.

GERARDVS. Παραπολύ.] In cōpoſitis his vocibus παραπολὺ & ἁπάντων ineſt neſcio quid vehementiæ maioris, quàm in ſimplicibus πολὺ & πάντων. ἀπολιπόντε participiū duale. Si poſtea quàm nos deſeruerimus. Φευξούμεθα à φεύγομαι,] futurū eſt anomale pro φευξόμεθα. τηνδὶ pro τήνδε. Et δεδιότε participium à δείδω, per ſyncopen pro δεδοικότε. Μαχούμεθα,] futurum medium à G μάχομαι quod inter anomala verba reponitur. πεποιθότες à πείθομαι credo, innitor & fido. γὰρ οὐ, γὰρ interrogat, οὐ abundat.

Σχόλια. Οὐκ ἐνέχυρον] δηλοῖ ὡς οὐ μόνον ἐνεχυράσασα, ἀλλὰ καὶ ἐνέχυρον. φαίνεται δὲ καὶ ἀπαγορευόμενον ὂν μὴ θεῖναι τὰ ὅπλα ἐνέχυρα. λέγει οὖν ὅτι αὕτη τῇ ἑαυτῆς βίᾳ ἀναγκάζει καὶ τοὺς νόμους παραβαίνειν τοὺς διαπίσαντας ὅπλα, ἐνέχυρα μὴ τιθέναι. δέον γὰρ εἰπεῖν ὅτι οὐ τιτρώσκει ὡς ἐπὶ τῶν ὄντων ἐν πολέμοις, εἶπεν ἐνέχυρον τίθησιν. εἰκότως δὲ τίθησι καὶ οὐ τέθεικε. δεικνὺς τὸ ἀεὶ οὕτω ταῦτα γίνεσθαι ἐν τοῖς πένησιν. ἀεὶ γὰρ ἀπορουῦντες ἐνέχυρα τιθέασιν. A

GERARDVS. Τίθησιν] Oratio est ἀπροσδόκητος, cum enim de bello gerēdo agatur, apparet Blepsidemum fuisse dicturū, ποῖον θώρακα, ποίαν ἀσπίδα οὐ τιτρώσκει; quem thoracem, quod scutum non frangit, ac retundit? ridiculè autem, & præter expectationem dixit, ἐνέχυρον τίθησι, non dat in pignus. i. nos dare facit, mutata verbi significatione, & ab aliquo translata actione. Homerus ita dixit ἀναβήσομεν Χρυσηΐδα conscendamus, id est cōscēdere faciamus Chryseidem. Simul præsenti vtitur τίθησι potius quàm præterito τέθεικε, vt monstret pauperibus esse continuam oppignerandi necessitatem. οἶδα cum ὅτι, hoc ordine verborum οἶδα γὰρ ὅτι ὁ οὗτος μόνος &c.

B

Χρεμ. Θάῤῥει. μόνος γὰρ οὗτος (οἶδ') ὁ θεὸς, ὅτι
Τροπαῖον ἀναστήσαιτο τῶν ταύτης τρόπων.
Πε. Γρύζετον δὲ καὶ τολμᾶτον, ὦ καθάρματε,
Ἐπ' αὐτοφώρῳ δεινὰ δρῶντ' εἰλημμένω;
Χρ. Σὺ δ', ὦ κάκιστ' ἀπολουμένη, τί λοιδορεῖς
Ἡμῖν προσελθοῦσ', οὐδ' ὁπωστιοῦν ἀδικουμένη;
Πε. Οὐδὲν γὰρ, ὦ πρὸς τῶν θεῶν, νομίζετον C
Ἀδικεῖν με, τὸν Πλοῦτον ποιεῖν πειρωμένω
Βλέψαι πάλιν; Χρεμ. Τί οὖν ἀδικοῦμεν τοῦτό σε
Εἰ πᾶσιν ἀνθρώποις πορίζομεν ἀγαθόν.
Πε. Τί δ' ἂν γ' ὑμεῖς ἀγαθὸν ἐξεύροιθ'; Χρεμ. ὅ, τι;
Σὲ πρῶτον ἐκβαλόντες ἐκ τῆς Ἑλλάδος.
Πε. Ἔμ' ἐκβαλόντες; καὶ τί ἂν νομίζετον
Κακὸν ἐργάσασθαι μεῖζον ἀνθρώποις; Χρεμ. ὅ, τι; D
Εἰ τοῦτο δρᾶν μέλλοντες, ἐπιλαθοίμεθα.

CH. *Bono animo es: solus hic Deus (quod sat scio)*
De moribus huiusce, tropæum mox eriget.
PA. *Etiamne audetis biscere, vos piacula?*
In ipso deprehensi facinore pessimo?
CH. *Quid tu nos, pessimè perdita, conuitiis*
Aggredere, ne tantillum passa iniuria?
C PA. *Proh dij immortales, nihilne iniuria*
Mihi fieri putatis: si Pluto suum
Visum restituere tantopere conemini? (minum
CH. *Quam tu hinc accipis iniuriam, si, quod ho-*
Generi vniuerso conferat, nos quærimus?
PA. *Quid vos excogitetis, in rē hominū boni?*
CH. *Quid? si te primùm eiecerimus è Græcia.*
PA. *Méne eieceritis? at quodnā maius malum,*
Quàm hoc ipsum possitis generi hominum dare?
D CH. *Quódnam? si hoc ipsum, quod iam facturi sumus,*
Segnius aggredimur, & incepti obliuiscimur.

Σχόλ. Τροπαῖον] οἱ παλαιοὶ ἀττικοὶ προπερισπῶσιν. οἱ δὲ νεώτεροι προπαροξύνουσιν. ὡς παρὰ τουτωὶ τῷ ποιητῇ ἐν Θεσμοφοριαζούσαις, γυναῖκες ἐκ ἀρήξετ' ἢ πολλὴν βολὴν στήσασθε καὶ τρόπαιον; καὶ οἶμαι κατ' ἀναλογίαν τοῦτο μᾶλλον παρὰ σφίσι τοῦτο προφέρεσθαι ὡς ἀπὸ τοῦ τρίτον τὸ τριταῖον καὶ ἀπὸ τοῦ οὐρὰ τὸ οὐραῖον. ἔστι δὲ τρόπαιον ὃ ἐν ταῖς νίκαις οἱ παλαιοὶ ἐποίουν, τοῖχον ἢ λίθον μέγαν ἱστάντες. καὶ γράφοντες ἐν τούτῳ ἃ κατὰ τῶν ἀντιπάλων ἔργα δεδράκασιν. ἐκαλεῖτο δὲ τρόπαιον διὰ τὸ ἐπὶ τῇ τροπῇ τῶν ἐχθρῶν γεγενῆσθαι. E

GERARDVS. Τροπαῖον, vel vt recentiores scribūt. τρόπαιον, trophæum est, quod ita dicitur, διὰ τὸ ἐπὶ τῇ τροπῇ τῶν ἐχθρῶν γεγενῆσθαι. i. quod fieret ob hostium conuersionem & fugam. Erat trophæum murus, vel columna lapidea, ligneáve illic erecta, vbi aduersariorum copiæ debellatæ, F accisǽque fuissēt. In trophæis scriptum erat quo tempore & die, quo item duce parta fuisset victoria, vt rei feliciter gestæ perpetuum seruaretur posteritati monumentum. ἀναστήσαιτο, erexerit, ab ἀνίσταμαι. τρόπων, de moribus huius. mores, & ingenium pro persona quandoque accipiuntur, vt vxoré his moribus nemo dabit. i. homini his moribus prædito. Quid agas cum his moribus? .i. cū homine cui sint hi mores? & Qui cum ingeniis conflictatur eiusmodi. i. cum viris G ingenio eiusmodi. Plutus efficiet repressis Peniæ moribus, vt de ea triumphemus, nec coacti inopiá res nostras posthac pignori demus. Γρύζειν,] verbum est deductum à γρῦ de quo abūde suprá. Est, vel minimum, os loquendi gratia aperire, mutire.

Σχόλια. Ω καθάρματε.] καθάρματα ἐλέγοντο οἱ ἐπὶ καθάρσει λοιμοῦ τινὸς, ἢ τινος ἑτέρας νόσου θυόμενοι τοῖς θεοῖς. τουτὶ δὲ τὸ ἔθος καὶ παρὰ Ῥωμαίοις ἐπεκράτησε. λέγεται δὲ τοῦτο καθαρισμός.

BISETVS. Ἐπ' αὐτοφώρῳ.] Σ. ἐπ' αὐτῷ τῷ κλέμματι ἁλούς. οἱ δὲ ἐπαυτοφώρω γράφουσιν, ὅπερ ἐπιῤῥήματος ἀρχῆς οὐ δύναμιν ἔχει. τοῦτο γὰρ οὐ λέγομεν ἐπαυτοφώρως. τοῦτο οἱ μὲν μετὰ τοῦ ι γράφουσιν, οἱ δὲ χωρὶς τοῦ ι ἐπαυτοφώρω λέγουσι. Μοσχόπουλος. φὼρ, ὁ κλέπτης. φώριον, τὸ κλέμμα. φωρῶ, τὸ κλέπτοντα καταλαμβάνω, ἀφ' οὗ τὸ ἐπαυτοφώρω, ἤγουν ἐπ' αὐτῇ τῇ κλεψίᾳ.

GERARDVS. Καθάρματι.] Prisci moris fuit, homines quosdā ignobiles & reip. inutiles, publicè alere, qui grassante peste, aut alio quopiam morbo grauiore, ad expiationem vrbis, & placā-F da numina irata, in excelsum locum ducebātur, vnde, in modum victimarum redimiti, in mare præcipites iaciebantur, inter deiiciendum autē solennia hęc ædebantur verba, Περίψημα ἡμῶν γενοῦ, id est, Sis pro nobis peripsema, quod est piaculum, & vrbis nostrę victima seruatrix existimabant enim, si quid in vrbe esset, quod Deos offenderet, in capita sacrorum & detestandorum horum hominum recidere. Hoc adiiciendū, κάθαρμα substantiuum esse, significaréque expia-G tionem, & purgationem, poni autem pro adiectiuo καθαρτήριος ἤτοι φαρμακὸς, deuot' in lustrationem, piacularis. Latini sic scelus & perniciē pro scelesto & pernicioso accipiūt. ἐπ' αὐτοφώρῳ. A verbo φέρω antiqui fecerūt nomē φὼρ, fur. Rursus à nomine φὼρ verbum duxerunt, φωράω quod deprehendo significat, propriè autem in furto, vnde eſt compoſitum αὐτόφωρος, & κατάφωρος fur manifeſtus, atque in furto ipſo deprehẽſus. Hæc tamen ad alia transferuntur, vt ſit αὐτόφωρος, qui in aliquo maleficio deprehenditur, ſit in adulterio, homicidio, alióve quouis flagitio. Propterea furem manifeſtarium vocant nõ ſolùm αὐτόφωρον, ſed κλέπτην αὐτόφωρον. Hinc non eſt aliud αὐτόφωρος quàm καταληφθεὶς, εὑρεθεὶς, deprehẽſus, inuentus & interceptus. Ab hoc nomine fit aduerbium ἐπαυτοφώρῳ idem ſignificans quod φανερῶς manifeſte. Legas etiam, vt hic, ἐπ' αὐτοφώρῳ, diductis dictionibus, cuius generis illa ſunt Latinorum, è diuerſo, in primis, ad poſtremum, quę ſonant, diuersè, primùm, poſtremò. δεινὰ, iniuſta, non toleranda. δρῶντε, facientes, pro infinitiuo δρᾶν, admittere, deſignare, patrare. εἰλημμένω. Duale participium: λαμβάνω præter commune perfectum λέληφα, Atticum facit εἴληφα. Qua de re in noſtris Hebdomadibus. Penia non putat Chremylum & Blepſidemum dignos qui loquũtur, vt qui deprehenſi ſint Plutum eò ducere ad Æſculapium, quò Plutus ſua cæcitate liberetur, quod facinus Penia pro odioſiſſimo habet, & ſceleratiſſimo.

Σχόλια. Τί λοιδορεῖ.] τὸ λοιδοροῦμαι παθητικῶς, δοτικῇ συντάσσεται. ἐνεργητικῶς δὲ αἰτιατικῇ. εἰ καί τινες ἀγνοοῦντες λοιδορεῖς ἐνταῦθα γράφουσι τὸ ἡμῖν πρὸς τὸ προσελθοῦσα συνάπτοντες.

GERARDVS. Λοιδορεῖς.] Incertum an datiuus ἡμῖν ad λοιδορεῖς, an ad προσελθοῦσα referatur. Græcus interpres, ad λοιδορεῖς (vel vt ipſe Atticè legit, ad λοιδορεῖ, quod eſt à λοιδορέομαι) putat referẽdum. Id quod ſi probandum, προσελθοῦσα participium vacabit, aut certè conſtructio eſt, quam Latini imitantur hoc modo: Siccine me venis iniuria affectum? Cur me venis cæſum? pro ſolis verbis, ſiccine afficis? cur cædis? οὐδ' ἕν. i. κατ' οὐδὲν, in nullo, nulla in re. ὦ. hîc vim habet exclamandi. πεπειραμένω, participium à πειράομαι. τί οὖν; Ante τί, & antè τοῦτο, præpoſitio κατὰ intelligenda, κατὰ τί; in quo, κατὰ τοῦτο, in hac re. i. in reddendo viſu Pluto. ἐν πᾶσιν; ſi communi omnium bono, videntur nõ modo excuſatione, ſed & fauore digni, qui aliquid non ſuo tantùm, ſed publico cõmodo moliuntur. ἐξεύροιθ' pro ἐξεύροιτε, quod iunctum cum ἂν vim habet potẽtialem: quid excogitetis. i. excogitare & cõminiſci poſſetis? ὅ,τι, pro ſimplici, τί; Suſpenſum habet auditorem, quòd ſubiũcturus ſit aliquid præter expectationem. Ἑλλάδος.] Ab Hellene Deucalionis filio, Græcia eſt Hellas appellata, & Hellenes, Græci. ἐμέ. Intercipit ſtomachosè verba Chremyli: cùm enim dixit, πρῶτον, de Penia videbatur mala dicturus quàm plurima. ὅ,τι. & hic proferet παράδοξον aliquid.

Σχόλια. Δρᾶν μέλλοντες.] ἀντὶ τοῦ εἰ μέλλοντες ἐκβαλεῖν σε ἐπιλαθοίμεθα. μέγα κακὸν πράττομεν τότε εἰ τοῦτο δρᾶν μέλλοντες, τὸ ἐκβαλεῖν σε, ἐπιλαθοίμεθα. ἄλλως. ἐκ παραδόξου εἴρηκεν, ὡς φασι δράσαιμεν κακὸν ἀντὶ καλοῦ. ἢ εἰκῆ ἡ ἀπόκρισις.

GERARDVS. Μέλλοντες.] Si nos qui facturi ſumus τοῦτο hoc, id eſt, qui eiecturi te hinc ſumus, ἐπιλαθοίμεθα, obliti fuerimus noſtri incœpti: ἐπιλαθοίμεθα ſcilicet δρᾶν τοῦτο. Eſt ἐπιλαθοίμεθα optatiui indefinitum β. ab ἐπιλανθάνομαι verbo παραγομένῳ. περὶ τούτου, de hac re, dignáne ſim quæ expellar, & an ex veſtro, atque aliorum vſu fuerit, oculos Pluto reſtitui.

Πε. Καὶ μὴν περὶ τούτου σφῷν ἐθέλω δοῦναι
 λόγον
Τὸ πρῶτον αὐτοῦ· κἂν μὲν ἀποφήνω, μόνην
Ἀγαθῶν ἁπάντων οὖσαν αἰτίαν ἐμὲ
Ὑμῖν, δι' ἐμέ τε ζῶντας ὑμᾶς. εἰ δὲ μή,
Ποιεῖτον ἤδη τοῦθ', ὅ,τι γ' ἂν ὑμῖν δοκῇ.
Χρ. Ταυτὶ σὺ τολμᾷς, ὦ μιαρωτάτη, λέγειν;
Πε. Καὶ σύ γε διδάσκου· πάνυ γὰρ οἶμαι ῥᾳ-
 δίως
Ἅπαντ' ἁμαρτάνοντά σ' ἀποδείξειν ἐγώ·

PA. Atqui ego rationẽ de hac re vobis reddere
Volo, & demonſtrare hoc loco, quòd ſola ego
Vobis bonorum quorumcunque cauſa ſim:
Neque alius, quàm mei vnius beneficio,
Vos hanc vitam degatis: ſin minus: agite,
Vt vultis: & de me pro lubitu ſtatuite.
CH. Hoccine tu dicere audes impuriſſima?
PA. Modò tu doceri te ſinas. Confido ego
Perfacile mihi fore, vt commonſtrem, te procul
A via aberrare, ſi tu iuſtos diuites

Σχόλια. Τὸ πρῶτον αὐτοῦ] τὸ αὐτοῦ ἐπιρρηματικῶς ἀντὶ τοῦ ἐνταῦθα. ἢ συνάπτε τῷ τούτου, ἵν' ᾖ περὶ αὐτοῦ τούτου, ἐκ παραλλήλου τὸ αὐτό.

GERARDVS. Τὸ πρῶτον,] pro πρῶτον, abũdante articulo, primùm antè quàm me proſcribendam eſſe vobis perſuadeatis. Αὐτοῦ,] pronomen eſſe poteſt quod cum τούτου iungatur, ſic, περὶ τούτου αὐτοῦ. Sed præſtat ſit aduerbium loci: hic antè quàm hinc digrediar, ne putetis me multum laboraſſe in exquirendis rationibus, quibus veſtra dicta refellam. Κἂν] καὶ ἐὰν, & ſi. ἀποφήνω, ſubiunctiuum ab ἀποφαίνω.

Σχόλια. Οὖσαν αἰτίαν ἐμέ.] ἰστέον ὅτι ἡ αἰτιατικὴ ἔλλειψις ἤτοι ἐν ἀρχῇ γίνεται ὡς τὸ ὅπως μὴ ποιήσῃς τόδε. νοουμένου ἔξωθεν τοῦ σκόπει. ἢ ἐν τῷ τέλει ὡς ἔχει τὸ ἐν νεφέλαις. τὸ δὲ μὴ νυνὶ οἴκοθεν ἐλθεῖν ἐμὲ τὸν κακοδαίμον' ἔχοντα. κακοῖ γὰρ νοεῖται ἔξωθεν τὸ οὐ σχετλιόν; ἢ ἐν τῇ μέσῃ ὡς τὸ παρ' Ὁμήρῳ. Ἀλλ' εἰ μὲν δώσουσι γέρας μεγάθυμοι Ἀχαιοὶ, λείπει γὰρ τὸ παύσομαι ἢ ἡσυχάσω. καὶ Θουκυδίδης κατ' ἀρχὰς τοῦ τρίτου τῆς συγγραφῆς. καὶ εἰ μὲν συμβῇ ἡ πεῖρα. εἰ δὲ μὴ Μιτυληναίοις εἰπεῖν ναῦς τε παραδοῦναι καὶ τείχη καθελεῖν. τὸ δὲ σχῆμα καλεῖται ἀνανταπόδοτον. ᾧ καὶ νῦν Ἀριστοφάνης ἐχρήσατο. οὐ γὰρ ἀποδίδωκε τὴν σύνταξιν ἐνταῦθα. ἔδει γὰρ εἰπεῖν, κἂν μὲν ἀποφήνω μόνην ἐμὲ ἀγαθῶν οὖσαν αἰτίαν, ἐᾶτε. εἰ δὲ μὴ, ποιεῖτον ὅ, τι ἂν ὑμῖν δοκῇ.

GERARDVS. Οὖσαν ἐμὲ,] vt ζῶντας, ζῆτε. εἰ δὲ μή. Schema eſt, quod vocant ἀνανταπόδοτον. ſuſpenditur enim & imperfecta relinquitur quæ præcedit oratio. Et ſi, inquit, apertè indicaro me ſolám eſſe cauſam bonorum quæ vobis ſunt, vóſque per me viuere. ſ. ἐάσατέ με, ſinite me, ne ita deſæuiatis. εἰ δὲ μὴ, alioqui &c. ἅπαντα. ſ. κτ̃ A in omnibus iis quæ nunc ſentis, & dicis. ἐγώ, vel ad οἶμαι reducitur, vel ante ἀποδείξειν pro ἐμὲ Atticè ponitur.

Εἰ τοὺς δικαίους φῂς ποιήσειν πλουσίους.
Βλ. Ὦ τύμπανα καὶ κύφωνες, οὐκ ἀρήξετε;
Πε. Οὐ δεῖ σχετλιάζειν καὶ βοᾶν, πρὶν ἂν μάθῃς.
Βλ. Καὶ τίς δύναιτ' ἂν μὴ βοᾶν, ἰοὺ, ἰοὺ,
Τοιαῦτ' ἀκούων; Πε. Ὅστις ἐστὶν εὖ φρονῶν. B
Χρ. Τί δῆτά σοι τίμημ' ἐπιγράψω τῇ δίκῃ,
Ἐὰν γ' ἁλῷς. Πε. Ὅ, τι σοι δοκεῖ. Βλ. Καλῶς λέγεις.
Πε. Τὸ γὰρ αὐτό γ' ἂν ἡττᾶσθε καὶ σφὼ δεῖ παθεῖν.
Βλεψ. Ἱκανοὺς νομίζεις δῆτα θανάτους εἴκοσιν;
Χρ. Ταύτῃ γε. νῷν δὲ δύ' ἀποχρήσουσιν μόνω. C
Πε. Οὐκ ἂν φθάνοιτε τοῦτο πράττοντ'. ἢ τί γ' ἂν
Ἔχοι τις ἂν δίκαιον ἀντειπεῖν ἔτι.

Velis efficere. Bl. *ô Cyphones, ô tympana,*
Vbi eſtis vos? nihilne mihi ſuccurritis?
Pa. *Non æquum eſt clamitare & indignarier,*
Priusquam, vt res ſeſe habeat, rectè didiceris.
B Bl. *Et quis poßit nō exclamare, heu, heu mihi,*
Si iſta audiat? Pa. *Non clamet, qui rectè ſapit.*
Ch. *Sin ſuccumbas, quam tibi mulctam irrogauero?*
Pa. *Quamcunque lubuerit.* Bl. *Rectè ſanè hoc ais.*
Pa. *Atenim ſi vos vincamini, multam mihi*
Eandem dabitis. Bl. *Viginti mortes ſatin?*
Ch. *Huic ſatis at nobis ſolæ ſufficiunt duæ.*
C Pa. *Cauſam haud poteſtis dicere, quin faciatis hæc:*
Aut aliquis habeat, quod iuſtè opponat mihi.

Σχόλια. Ὦ τύμπανα] τοῦτό φησιν ὡς τῆς πενίας τῶν τοιούτων ἀξίας οὔσης. τύμπανα ξύλα, ἐφ' οἷς ἐτυμπάνιζον, ἐχρῶντο γὰρ ταύτῃ τῇ τιμωρίᾳ. ἢ βάκλα παρὰ τὸ τύπτειν. ἤγουν ξύλα οἷς τύπτονται ἐν τοῖς δικαστηρίοις οἱ τιμωρούμενοι. κύφων δὲ δεσμός ἐστι ξύλινος. ὃν οἱ μὲν κλοιὸν ὀνομάζουσιν. οἱ δὲ καλιόν. ἔνθεν καὶ ὁ πονηρὸς ἄνθρωπος κύφων. τέτακται δὲ καὶ ἐπὶ πάντων τῶν δυσχερῶν καὶ ὀλεθρίων, καὶ κυφωνισμὸς ἐπὶ τῶν τιμωριῶν. Ἀρχίλοχος δὲ, ἀντὶ τοῦ κακὸς καὶ ὀλέθριος. εἴρηται δὲ κύφων παρὰ τὸ τοὺς δεσμίους ἀναγκάζεσθαι κύφειν, διπλῶς ἅμα κολαζομένους, τῇ τε τοῦ τραχήλου πιέσει, καὶ τῷ μηδαμῶς ἀνανεύειν δύνασθαι. ἢ ἄλλως ξύλα ἐστὶν ἐπιτιθέμενα εἰς τοὺς τείνοντας τῶν καταδίκων ἵνα μὴ δύνωνται ἀνακύψαι. καὶ γὰρ τὸ κεκλιμένον ποιοῦσι κύφειν. D

Gerardus. Τύμπανα,] à τύπτω hoc nomē fit, ſunt ligna quibus ſontes olim cædebantur, vnde eſt τυμπανίζω, fortiter & validè percutio. E Κύφωνες] à κύπτω, inclino manauit: vincula erant lignea quibus colla maleficorum ſic conſtringebantur, vt caput ſurrigere nō poſſent. Pœna hæc κυφωνισμὸς appellatur. Ait Blepſidemus Peniam dignam eſſe quæ tympanis & cyphonibus coërceatur. ἀρήξετε. Proſopopœia, non opem feretis? in cruciatum Penię non adhibebimini? Μάθῃς,] ſubiunctiuum à μανθάνω. Ἰού.] oxytonum, aduerbium eſt indignantis, οἴμοι, heu cum exclamatione effertur. Circumflexum ἰοῦ huic eſt cōtrarium, exultantis enim eſt. F

Σχόλια. Τί δῆτά σοι τίμημα.] ἐπέβαλλον γὰρ ἐνίοτε ζημίαν τοῖς ἁλοῦσιν ἢ χρήματα καταθέσθαι, ἤ τι τοιοῦτον. τῇ δίκῃ δὲ τιμωρίᾳ. εἴθιστο γὰρ τὸ τῆς ἥττης ἤδη πρόστιμον, ὁριζόμενον ὑπὸ τῶν κρινομένων. Τῇ δίκῃ.] ἤγουν τῇ κρίσει ἢ τῇ ὀφειλομένῃ σοι τιμωρίᾳ. ἤγουν ἐποῖον ἡ ὀφειλόμενόν ἐστι δίκην δοῦναί σε ἐὰν ἡττηθῇς, τίνα κόλασιν ὑπόσχῃς. ἔθος δὲ ἦν πάλαι τοῖς δικαζομένοις γράφειν πρὸ τῆς κρίσεως ὡς τιμωρίαν ἡττηθεὶς δοίη, ὅπερ δὲ ἐπιγράφειν, τουτέστιν ἐπὶ τῇ προτέρᾳ γραφῇ καὶ τὸ γράφειν ὡς καὶ τοιάνδε τιμωρίαν ἢ βίου τυχὸν ἀφαίρεσιν ἢ κεφαλῆς. G

Gerardus. Ἐπιγράψω.] Præter pœnam quæ in ſententia iudicis erat aduerſus damnatū, erat quandoque & altera, quæ à litigantibus ſtatuebatur, quam qui ſtatuebat, dicebatur τίμημα ἐπιγράφειν, ἢ τιθέναι, mulctam irrogare, pœnam inſcribere, & ſtatuere. Ἁλῷς,] ἁλίσκω, verbum actiuæ vocis paſſiuam habet ſignificationē: quaſi ab ἅλωμι format indefinitum β, ἥλων ἥλως, vnde fit ſubiunctiuum temporis eiuſdem ἁλῶ, ἁλῷς, quemadmodum fit à δίδωμι δῶ, δῷς.

Σχόλια. Τὸ γὰρ αὐτὸ ἐὰν ἡττᾶσθε,] ἀντὶ τοῦ, τὴν αὐτὴν προστίμησιν. τοῦτο δὲ θέλει εἰπεῖν ὅτι ὅπερ ὁρίσητε πρόστιμον ἐὰν ἡττηθῶ, τοῦτο ὁριστέον ὑμῶν ἡττημένων. Ἱκανοὺς νομίζεις] ἀντὶ τοῦ ἀρκοῦντας. ὁ γὰρ ἱκανὸν ὅ ἐστι παραγινόμενος ἤρκεσε πρὸς τὴν ὁδόν. Ἀποχρήσουσι.] ἀποχρῇ ἐπὶ ἐνεστῶτος ἀντὶ τοῦ ἀρκετόν ἐστι, καὶ ἀποχρῶσα δίκη ἐπὶ θηλυκοῦ, ἀντὶ τοῦ ἀρκετὴ ὑπάρχει, καὶ ἐπὶ μέλλοντος ἀποχρήσει ἀντὶ τοῦ ἀρκετὸν γενήσεται.

Gerardus. Τὸ γὰρ αὐτό. ſ. τίμημα, τὴν αὐτὴν προστιμίαν. ἡττᾶσθε ab ἡττάομαι ſubiunctiuū. ταύτῃ, huic Peniæ. ſ. εἴκοσι θάνατοι ἔσονται ἱκανοί. νῷν, dualis datiuus, ἡμῖν. δύ' δύο μόνω, duæ ſolæ mortes. Ἀποχρήσουσι Ab ἀπὸ & χρῆμι fit compoſitum ἀπόχρημι, cuius futurum eſt ἀποχρήσω, à themate ἀποχράω.

Σχόλια. Τοῦτο πράττοντες.] ἀντὶ τοῦ ἀποθανόντες. οὐκ ἂν φησιν ἀναβάλοισθε ἀποθανόντες. ἀντὶ τοῦ ταχέως ἀπελθόντες τελευτήσατε. εἰ γὰρ νικήσετε, οὐκέτι δίκαιόν ἐστι. ἄλλως. οὐκ ἂν μὴ φησι νικήσετε. ἐὰν δὲ νικήσητε οὐχ ὑπάρχει δίκαιον.

Gerardus. Τοῦτο πράττοντε, hoc agentes, tam friuola & inania dictitantes. ἢ τί γ'. Ambigua eſt hæc lectio, cum interrogatione conſtabit hoc ſenſu: Alioqui enim quid iuris, aut cauſæ quis poſthac aduerſus vos dicat? Sine interrogatione ſic: Alioqui ſanè poſſet quis poſthac ſemper mihi huiuſmodi neſcio quod ius obiectare. Vtrouis modo accipias, alterum ἂν quod cum ἔχοι iungetur, erit δυνητικόν. Alterum verò παραπληρωματικόν.

A

ΔΡΑΜΑΤΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟΥ

Σκηνὴ πέμπτη.

Τετράμετροι Καταληκτικοὶ, Ἀναπαιστικοὶ, Ἀριστοφάνειοι.

ΧΟΡΟΣ, ΧΡΕΜΥΛΟΣ, ΒΛΕΨΙΔΗΜΟΣ, ΠΕΝΙΑ.

B

Bisetvs. Τῆς Πενίας, καὶ τῶν γερόντων ἀντιλογίαις ἐριζόντων ὁ χορὸς ἀμφοτέρους νουθετεῖ, καὶ διδάσκει πῶς ἕκαστον δεῖ τὴν ἑαυτοῦ γνώμην ἀποφαίνεσθαι, καὶ λόγοις καὶ πίστεσι βεβαιοῦν. ἐν ταύτῃ τῇ συνόδῳ, καὶ ὁμιλίᾳ τὸ πρᾶγμα διὰ λόγων ἀμφοτέρωθεν ἀκριβοῦνται. καὶ ἤδη μὲν ἡ Πενία τὰ ἑαυτῆς ἀγαθὰ ἀπαριθμεῖ, καὶ πᾶσι συνίστησιν ἐπαινοῦσα. οἱ δὲ γέροντες τοὺς τοῦ Πλούτου καρποὺς, ὠφελείας, καὶ ἡδονὰς εἰς τὸ μεῖζον ἐξαίρουσι.

Ἀλλ' ἤδη χρῆν τι λέγειν ὑμᾶς σοφὸν, ᾧ νικήσετε τηνδὶ,
Ἐν τοῖσι λόγοις ἀντιλέγοντες· μαλακὸν δ' ἐνδώσετε μηδέν.
C Χρ. Φανερὸν μὲν ἔγωγ' οἶμαι γνῶναι, τοῦτ' εἶναι πᾶσιν ὁμοίως,
Ὅτι τοὺς χρηστοὺς τῶν ἀνθρώπων εὖ πράττειν, ἐστὶ δίκαιον·
Τοὺς δὲ πονηροὺς καὶ τοὺς ἀθέους, τούτων τἀναντία δήπου.
Τοῦτ' οὖν ἡμεῖς ἐπιθυμοῦντες, μόλις ηὕρομεν ὥς τε γενέσθαι,
D Βούλημα καλὸν, καὶ γενναῖον, καὶ χρήσιμον εἰς ἅπαν ἔργον.

ACTVS II. SCENA V.

Octonarij Catalectici, Anapaſtici, Ariſtophanij.

Chorvs, Chremylvs, Blepsidemvs, Pavpertas.

Igitur nunc ſeria proferte, & veris rationibus illi
Obſiſtite, quò vincatis: neque quicquam admiſcete iocoſum.
C CH. *Principiò hoc omnibus ex æquo puto perſpicuum & manifeſtum:*
Quod fas ſit & æquũ, frugi homines rebus gaudere ſecundis,
Prauos ex aduerſo & ſceleratos, fortuna premi iniqua.
Igitur hoc nos perpendentes, aliquando vt fiat, honeſtam
D *Rationẽ iniimus, generoſam, atque ad opus hoc perficiundum*

Σχόλια. Ἀλλ' ἤδη χρῆν τι λέγειν] κομμάτιόν ἐστι δύο στίχων, ἢ τριῶν. οὐδέποτε δὲ ὑπερβάλλει εἰς τὸ τέταρτον. τὸ δὲ ἑξῆς, χρὴ λέγειν ὑμᾶς ἀντιλέγοντας. τὸ δὲ μέτρον ἀναπαιστικὸν τετράμετρον καταληκτικὸν εἰς συλλαβήν. δέχεται δὲ τὸ ἀναπαιστικὸν κατὰ πάσας χώρας ἀνάπαιστον, σπονδεῖον, καὶ δάκτυλον παρὰ τοῖς δραματοποιοῖς. σπανίως δὲ καὶ προκελευσματικόν. ἄλλως. ἀλλ' ἤδη χρῆν τι λέγειν. εἴσθεσις διπλῆς ἀμοιβαίας ἐκ στίχων ἀναπαιστικῶν τετραμέτρων καταληκτικῶν, ὧν τελευταῖος, τοὺς δὲ πένητας τῶν ἀνθρώπων ἁρπάζειν πρὶν καὶ καταθεῖναι. καλεῖται δὲ τοῦτο τὸ μέτρον Ἀριστοφάνειον, διὰ τὸ κατακόρως αὐτὸν τούτῳ κεχρῆσθαι, οὐ μὴν εὑρηκέναι πρῶτον. ἐπεὶ καὶ παρὰ Κρατίνῳ καὶ πρὸ τούτου παρ' Ἐπιχάρμῳ καὶ Ἀριστοξένῳ τῷ Σελινουντίῳ Ἐπιχάρμου πρεσβυτέρῳ ὡς Ἡφαιστίων φησὶ τούτῳ τινὰ τῷ μέτρῳ μνημονεύεται γεγραμμένα. ἐπὶ ταῖς ἀποθέσεσι τῶν συστημάτων παράγραφος. ἐπὶ δὲ τῷ τέλει τῶν στίχων διπλῆ ἔξω νενευκυῖα.

Gerardvs. Ἀλλ' ἤδη,] vt tandem modus ſit ridiculis & inſolẽtibus Chremyli, ac Bleplidemi dictis, ſimul vt certò ſciatur, illi ne, an Penia rectius ſentiat, Chorus viris ſuadet, vt nugis relictis, conentur rationibus Peniam refutare. Quod ideo factum vult Comicus, vt interim demonſtret Peniæ ſuam eſſe virtutem, quomodo antea Pluto ſuam eſſe patefecerat. Χρῆν,] pro χρὴ ἦν, Atticè adſcribitur. σοφόν. Innuit hoc verbo, quod præceſſit fuiſſe μωρόν.

Σχόλια. Μαλακὸν δ' ἐνδώσετε μηδέν.] Ἡρόδοτος ἐν Θαλείᾳ. τὰς δὲ θηλέας ἀναμιμνησκομένας ὧν ἔλιπον τέκνων, ἐνδιδόναι μαλακὸν οὐδέν.

Gerardvs. Μαλακὸν,] molle, & muliebre, ſed quod virile ſit, quod rationibus adeò validis ſubnitatur, vt refelli non poſſit, & ne turpiter à muliere victi, cauſa excidatis. Incipiunt ergo quàm poſſunt ſcitiſſimè cauſam aduerſus Peniam dicere. γνῶναι τοῦτο, hoc noſſe, id eſt, τὴν τούτου γνῶσιν φανερὰν εἶναι: Simili formula loquendi
E vſus eſt antea Carion, cum diceret, δηλονότι καὶ τυφλῷ γνῶναι δοκεῖ τουθ' &c. ὁμοίως, æquè iuuenibus pariter ac ſenibus, pauperibus iuxta & diuitibus. τοὺς χρηστοὺς τῶν ἀνθρώπων, genitiuus pro accuſatiuo τοὺς ἀνθρώπους. Latini hoc imitati dicunt, albi piſcium, pro piſces. ἀθέους. vocant ἀθέους qui nulla religione tenentur, Deorum cõtemptores. Cur autem ſeorſim meminit ἀθέων, cùm verbo generali, τοὺς πονηροὺς, comprehenderentur? hoc fortaſſe propter Socratem, quẽ fuiſſe
F inuiſum Ariſtophani ſequens comœdia quæ Νεφέλαι inſcribitur, palam arguit. Peſſimè enim apud Athenienſes audiuit, quòd Priſcos, & ciuitatis Deos non colere, iuuentutémque docere non colendos, cenſeretur. Falſiſſimum tamẽ hoc fuiſſe Xenophon ait, qui virum fuiſſe iuſtiſſimũ, & ſapientiſſimum conſtanter aſſerit. Adeò periculoſum eſt viros quamlibet doctos, cordatos & bonos inſano vulgo ſua cõſilia retegere, vt quod ſtatim & pertinaciter damnet, quod non aſſe-
G quitur. τούτων, repete τῶν ἀνθρώπων, ex hominibus autem qui mali eſſent, eos, ſcilicet ἐστι δίκαιον τἀναντία πράττειν, contrario ſe habere modo, nempe κακῶς πράττειν. Τἀναντία] aduerbium pro τὰ ἐναντία, lingua communi effertur ſingulariter τοὐναντίον. δήπου particula βεβαιωτική. τοῦ-

το poſt ὥστε, hac ſerie verborum, οἱ ἡμεῖς σὺν ἐπιθυμοῦντες ὥστε τὸ χρῆσθαι. Nam ὡς & ὥστε, iuncta infinitiuo paſſim inueniuntur. Quanquam nihil prohibet poſt ἐπιθυμοῦντες poſſe locari. μόλις. Diſputauit enim diu Chremylus cũ Bleplidemo de curando Pluto, & Chremylus ipſe apud ſe prius de ducendo eo ad Æſculapium cogitauerat. Ne quis putet hoc temerè & incogitãter ab ipſis eſſe ſuſceptum.

Σχόλια. Βούλευμα καλόν.] βούλευμα μὲν τὸ ἴδιον. βούλημα δὲ τῆς δημοσίας ἡ γνώμη. καί τοι ἐν τοῖς παλαιοῖς B τῶν Σοφοκλέους ἀντιγράφων ἦν τὸ βούλημ' ὡς ἐπ' Ἀργείοις τὸ δ' ἦν, εὕρηται, οὐχὶ βούλευμα. ἐν δὲ τῷ ὥστε χρῆσθαι, παραπληρωματικὸν κεῖται τότε. ὡς καὶ ἐν τῷ σέβοντε. τὸ δὲ βλέψῃ καὶ μὴ τυφλὸς ὢν περινοστῇ, δηλοῖ ὅτι παράλληλα ταυτὸν σημαίνειν. τὸ δὲ βαδιεῖται καὶ φευξεῖται οὐ μόνον [illegible] ἐστὶν Ἀττικά, ἀλλ' ἤδη καὶ ἀπλᾶ. τὸ δὲ δήπου βεβαιωτικόν. τὸ δὲ τοὺς δὲ πονηροὺς καὶ τοὺς ἀθέους, δὶς ἐνταῦθα εἴρηται διὰ τὸ χαρίεν. κεῖται δὲ καὶ μετ' ὀλίγα. τὸ δὲ τούτου οἱ μὲν ἀρσενικόν, τῶν χρηστῶν ἀνθρώπων. οἱ δὲ οὐδέτερον, ὧν εὖ πάσχουσιν οἱ χρηστοί. τοὺς δὲ τὰ θεῖα σέ- C

A βοντας, ὡς ἐναντίους τοῖς ἀθέοις ἔθετο. ἐνταῦθα δὲ ὅρα τὸ σέβοντας, νῦν μὲν λεχθὲν ἐνεργητικῶς. παρὰ δὲ τοῖς ὕστερον τὰ πλείω παθητικῶς. τὸ δὲ πάντας χρηστούς, ὅτι οἱ πονηροὶ τοὺς ἀγαθοὺς ἰδόντες διὰ τοῦτο εὖ πράττοντας, ἐθελήσουσι τὸν πρότερον ἀφέντες βίον μεταπεσεῖν ἐπὶ τὰ ἀμείνω, ἵνα δι' αὐτὸ τοῦτο εὖ πράττωσιν. τὸ δὲ καί τοι τούτου τίς ἂν ἐξεύροι πότ' ἄμεινον, ἀποφατικόν ἐστι σχῆμα δι' ἐρωτήσεως ἀναντιρρήτως βεβαιούμενον. ἐν ᾗ τό, τίς, ταυτόν ἐστι τῷ οὐδείς. ὡς καὶ ἐν ἄλλοις πολλαχοῦ φαίνεται. τὸ δὲ ἀνερώτα, ἢ περιττὴν ἔχει τὴν πρόθεσιν ἢ δηλωτικόν ἐστι τοῦ πολλάκις ἐρωτᾶν. ἐνταῦθα δὲ σημαίνει ὅτι ἔθος τοῖς ποιηταῖς ἐν ταῖς ἐρωτήσεσι καθ' ἃς οἴεταί τις ἀντιλογίαν εὑρεῖν ποθεν, παράγειν πρόσωπον φιλικὸν ἀποκρινόμενον τὸ ἀρέσκον τῷ ἐρωτῶντι. ὡς καὶ ἐνταῦθα ὁ Βλεψίδημος ποιεῖ. δεδιὼς γὰρ μή ποτε ἡ Πενία πρὸς τὴν τοῦ Χρεμύλου ἀπαντήσῃ ἐρώτησιν, ἀποκρίνεται αὐτὸς τὸ δοκοῦν τῷ Χρεμύλῳ. ἐν δὲ τῷ κακοδαιμονίαν τ' ἔτι μᾶλλον, δοκεῖ χεῖρον μανίας ἡ κακοδαιμονία εἶναι. ἴσως δὲ καὶ ἐπιδιορθωτικῶς αὐτὸ εἴρηται ὡς τῶν κατὰ βίον ἀτάκτων, μανία μὲν ὡς ἂν εἰκάζων. δυσδαιμονία δὲ μάλιστα.

Ἢν γὰρ ὁ Πλοῦτος νυνὶ βλέψῃ, καὶ μὴ τυφλὸς ὢν
περινοστῇ,
Ὡς τοὺς ἀγαθοὺς τῶν ἀνθρώπων βαδιεῖται, κοὐκ
ἀπολείψει.
Τοὺς δὲ πονηροὺς καὶ τοὺς ἀθέους φευξεῖται. κᾆτα
ποιήσει
Πάντας χρηστοὺς καὶ πλουτοῦντας δήπου, τά τε θεῖα D
σέβοντας.
Καίτοι τούτου τοῖς ἀνθρώποις τίς ἂν ἐξεύροι πότ'
ἄμεινον;
Βλε. Οὔτις· ἐγώ σοι τούτου μάρτυς· μηδὲν ταύ-
την γ' ἀνερώτα.
Χρ. Ὡς μὲν γὰρ νῦν ἡμῖν ὁ βίος τοῖς ἀνθρώποις
διάκειται,
Τίς ἂν οὐχ ἡγοῖτ' εἶναι μανίαν, κακοδαιμονίαν τ'
ἔτι μᾶλλον; E
Πολλοὶ μὲν γὰρ τῶν ἀνθρώπων ὄντες πλουτοῦσι
πονηροί,

Vtilem & aptam: nam ſi Plutus nũc viſum ocu-
lóſque receptet,
Neque cæcus oberret: apud frugi tantùm diuer-
tet, eóſque
Nunquam deſeret: at prauos & ſceleratos negli-
get: atq;
Hinc fiet, vti omnes frugi & amantes pietatis lo-
cupletes.
Quo conſilio, cedò quis hominum melius exco-
gitet vllum?
BL. *Nemo profectò. nam me tibi teſtem do: ex*
hac quærere noli.
CH. *Etenim ſi hominum vitam, vt nũc eſt, quis*
ſecum expenderit: annon
Quandam inſaniam, & vt dicam veriùs, ex-
tremam reputabit
Eſſe miſeriam? Nam hodiè bona pars hominum
praua & ſcelerata

GERARDVS. Νυνὶ.] Atticum pro νῦν. τυφλὸς ὤν. Cum dixit νῦν βλέψῃ, cæcum ſignificauit. cum itaque ſubdit, καὶ μὴ τυφλὸς ὢν περινοστῇ, idem διὰ παραλλήλου repetiuit. τῶν ἀνθρώπων, τοὺς ἀνθρώπους, vt paulo antè χρηστοὺς τῶν ἀνθρώπων. Βαδιεῖται,] futurum Atticum: à βαδίζω enim commune F futurum eſt βαδίσω, Atticum βαδιῶ, hinc mediũ βαδιοῦμαι. Φευξεῖται,] anorme futurum à φεύγομαι. πάντας. Si bonos tantum adibit, quoniam hominibus innata eſt lucri, & diuitiarum cupiditas, nõ alia ratione autem diteſcere liceat, quàm vt quis melior fiat, meritò mali, mutatis in diuerſum moribus malis, boni fient, quare & diuites. θεῖα σέβοντας, numina colẽtes, pios, & religioſos: opponit hos τοῖς ἀθέοις. ἐξεύροι. Optatiuum ab ἐξ & εὑρίσκω verbo anormi. οὔτις. Alibi legas, οὐδείς. G Dum vidit Bleplidemus Chremylum in Peniã intentum, velléque ſuum conſiliũ de Penia probari (vt quam roget, ſitne conſilium vllum hoc ſuo ſalubrius) ſtatim præoccupat loqui, & ſuo teſtimonio confirmare dictum Chremyli. μηδὲν, in nullo. ἀνερώτα, pro ſimplice. ἐρώτα, aut ἀνὰ iterum, rurſus, poſthac. Ὡς.] Rara eſt huius voculæ hæc ſignificatio. ὡς βίος διάκειται, vt vita nobis hominibus iam eſt conſtituta, vt nunc viuunt homines. Si quis conſiderabit, quæ ſit inter homines, viuendi ratio & conditio. ἡγοῖτο ab ἡγέομαι eſt. κακοδαιμονίαν Promptum hinc eſt noſſe κακοδαιμονίαν peius aliquid eſſe, quàm ſit μανία. fortaſſe μανίαν vocat inſaniam, quæ hominibus quãdoque accidit ex vitiato corpore, & humoribus corruptis: malum eſt humanum. At κακοδαιμονίαν intelligit, quòd à malo genio homini infertur. Quaſi diceret, adeò præpoſterè res agi humanas, vt non tam malorum hominũ cõſilio, quàm cacodæmonibus authoribus, & humanas res ſurſum deorſum verſantibus, putet gubernari. Vſqueadeo videre eſt humana omnia in ſtatu eſſe peruerſiſſimo, vt hominum vitam cum cacodæmonum vita, non abs re quis conferat. πολλοί. Ecce in quo humanam conſtituit δυσδαιμονίαν. αὐτὰ. i. τὰ ἀγαθὰ, ea quæ ipſis ſunt bona. ξυλλεξάμενοι, à ξὺν pro σὺν, & λέγομαι ſic συλλέγομαι colligo, congero.

μισοῦν,

μετὰ σοῦ. Qui cum Penia viuit, ſic pauper eſt & inops, vt diues, qui cum Pluto agit. Τὰ πλεῖστα.] ſ. κατὰ, vt plurimum, fere ſemper. Quàm pauciſ- A ſimos videas bonos, & eoſdem diuites. Συνέσει à σὺν & εἰμὶ, fit σύνειμι, verſor, conuiuo, familiaritate alicuius, & conſuetudine vtor.

Ἀδίκως αὐτὰ ξυλλεξάμενοι. πολλοὶ δ' ὄντες
πάνυ χρηστοὶ,
Πράττουσι κακῶς, καὶ πεινῶσι, μετὰ σοῦ τε τὰ πλεῖ-
στα σύνεισιν.
Οὐκοῦν εἶναί φημ', εἰ παύσει ταῦτ', ἢν βλέψῃ
ποθ' ὁ Πλοῦτος,
Ὁδὸν, ἥν τιν' ἰὼν, τοῖς ἀνθρώποις ἀγάθ' ἂν μεί-
ζω πορίσειεν.
Πε. Ἀλλ' ὦ πάντων ῥᾷστ' ἀνθρώπων ἀναπει-
σθέντ' οὐχ ὑγιαίνειν,
Δύο πρεσβύτα, ξυνθιασώτα τοῦ ληρεῖν καὶ παρα-
παίειν.
Εἰ τοῦτο γένοιθ', ὃ ποθεῖθ' ὑμεῖς, οὔ φημ' ἂν λυσι-
τελεῖν σφῷν.
Εἰ γὰρ ὁ Πλοῦτος βλέψειε πάλιν, διανείμειέ τ' ἴσον
ἑαυτὸν,
Οὔτε τέχνην ἂν τῶν ἀνθρώπων, οὔτε σοφίαν με-
λετῴη
Οὐδεὶς, ἀμφοῖν δ' ὑμῖν τούτοιν ἀφανισθέντοιν,
ἐθελήσει
Τὶς χαλκεύειν, ἢ ναυπηγεῖν, ἢ ῥάπτειν, ἢ τροχο-
ποιεῖν,

Diuitiis per fas atq; nefas, corraſis, affatim abũ-
dat:
Multi autem iuſti & probi inopia atque fame
preßi, male vitam (re degunt.
Peragunt: & tecum, Paupertas, nullo non tempo-
B *Itaq; vnam hanc eſſe viam puto: quam ſi oculis,*
eat ille receptis: . (lumentis.
Genus humanũ maioribus accumulauerit emo-
PA. *O homines perfacile, præ aliis, huc illecti, vt*
nihil vſquam (mentes:
Sani inceptetis: duo vetuli, deliri atque halluci-
Socÿ nugarum & fraudum: ſi, quod vos ſumma
cupitis vi,
C *Contingat: non video, qui nam in rem hoc ve-*
ſtram cedere poßit.
Quoniã ſi Pluto viſus reddatur: ſeq; omnib' ille
Ex æquo diſtribuat: & communis velit omni-
bus eſſe: (libus vlli
Tum neq; doctæ artes, neq; diſciplina ex morta-
Fuerint curæ. Deletis autẽ per vos artibus atq;
E vita hominum ſublatis: quis quæſo ferrum fa-
bricabit? (ſtra parabit?
D *Quis naues cõpinget? quis ſutor erit? quis plau-*

Σχόλια. Οὔκουν εἶναί φημι.] ὁ νοῦς· οὐκοῦν ἐπιλύσει ταῦτα ὁ Πλοῦτος ἢν ποτε βλέψῃ, φημὶ εἶναι ὁδὸν ἥν τιν' ἰὼν τοῖς ἀνθρώποις ἀγαθὰ ἂν μείζω πορίσειεν. κακόμετρος δὲ οὗτος. ἐν ἐνίοις δὲ καὶ ἄμετρος. ὁ δὲ νοῦς δῆλος. οὐκοῦν εἶναί φημι ὁδὸν ἑτέραν, ἣν βαδίζων τις ἀγαθόν τι τοῖς ἀνθρώποις ἐργάσεται. λέγει δὲ ὅτι δεῖ τὸν Πλοῦτον ἀναβλέψαι ποιῆσαι. ἐὰν δέ τις προσθείη τὸ καὶ, ἰᾶται ἡ φράσις. οὐκοῦν ἢν βλέψῃ ποτὲ ὁ Πλοῦτος, φημὶ εἶναι ὁδὸν ἥν τινα ἰὼν, παύσει ταῦτα καὶ τοῖς ἀνθρώποις ἀγαθὰ μείζω πορίσειεν. ἄλλως. τὸ οὐκοῦν, ἀποφαντικόν ἐστιν ὅτι ἐὰν βλέψῃ ὁ Πλοῦτος, καὶ παύσῃ τὴν Πενίαν, οὐκέτι κακοδαιμονία ἔσται. τὸ δὲ ἑξῆς. οὐκοῦν εἶναί φημι ὁδὸν ἥν τινα ἰὼν ὁ Πλοῦτος βλέψας ταύτην, καὶ τὰ ἀγαθὰ μείζω πορίσειε τοῖς ἀνθρώποις. ἄλλως. οἱ γράφοντες φημὶ δίχα τοῦ ἄρθρου τοῦ ἡ, στοχάζεσθαι τοῦ μέτρου δοκοῦσιν οὐ μάλα ἀκριβῶς. τὸ γὰρ ἑξῆς οὕτως ἔχει. οὐκοῦν εἶναί φημι ὁδὸν ἥτις παύσει ταῦτα ἣν βαδίζων τις ἀγαθὸν τοῖς ἀνθρώποις πορίσειεν. ἡ δέ ἐστιν, ἢν βλέψῃ ποθ' ὁ Πλοῦτος. οἱ πολλοὶ δὲ λαμβάνουσιν ἔξωθεν γὰρ πρὸς τὸ φημί. οὐκοῦν παύσει ταῦτά ποτε ὁ Πλοῦτος ἢν βλέψῃ. φημὶ γὰρ εἶναι ὁδὸν, ἥν τινα ἰὼν πορίσειεν τοῖς ἀνθρώποις μείζω ἀγαθά.

GERARDVS. φημὶ,] ita οὐκοῦν φημὶ ὁδὸν εἶναι ἣ παύσει ταῦτα. Quæſita igitur nobis eſt via, quæ iniquam hanc rerum diſtributionem corrigat & emendet, ἥν τινα ἰὼν, quam ingreſſus Plutus aliquando, ſi videre illi dabitur, multo maiora tum hominibus erunt bona, quàm ea quæ nunc ſunt. Ex ea re etenim fiet, vt qui ſunt mali, tum ſint boni, & qui pauperes, tum euadant diuites. Quare omnes erunt & boni & diuites. ἰὼν, participium ab εἶμι, vado. Subauditur præpoſitio διὰ. Per quam viam cùm inceſſerit, id eſt, poſtquam oculos receperit. πορίσειεν. Optatiuum Atticum à πορίζω. Ῥᾷστα,] aduerbium ſuperlatiuum poſcit genitiuum ἀνθρώπων, omnium facillimè perſuaſi, & præcipitatis conſiliis eò adducti, vt rem damni & incõmodi plenam moliremini. οὐχ ὑγιαίνειν, non ſanos eſſe, οὐδὲν ὑγιὲς ποιεῖν, nihil vtile, neque frugis bonæ facere. ξυνθιασώτα.] Θίασος congregatio eſt hominum E rei diuinæ, maximè vero Bacchi gratia coëuntium. Vergil.

Inſtituit Daphnis thiaſos inducere Baccho.

Hinc ξυνθιασώτης rei diuinę ſocius & particeps. Pro ſocio ſimpliciter accipitur. τοῦ ληρεῖν, pro ſubſtantiuo τοῦ λήρου, nugarum & veſaniæ: falſidicos notat eſſe, & deliros ſenes. Eſt enim παραπαίω, aberro, aliud pro alio capio, hallucinor, ſumptũ ab iis qui perperam fides pulſant. Qui nihil cõ- F meritos lędit, meritis malũ parcit, verè παραπαίει.

Σχόλια. Εἰ τοῦτο γένοιθ'.] εἰ γὰρ ὁ Πλοῦτος βλέψειε πάλιν, διανείμειέ τ' ἴσον ἑαυτὸν [illegible], οἶδεν ἡ Πενία τὴν Χρεμύλου γνώμην καὶ τὴν τοῦ Πλούτου. ὅτι πρὸς μόνους τοὺς δικαίους ἥξει.

GERARDVS. Διανείμειεν, Atticum optatiuũ à διανέμω. ἴσον.] ſ. κατὰ, æqualiter, nullo diſcrimine. οὔτε τέχνην. Quæ Chremylus Pluto tribuerat, cũ illi diceret, τέχναι πᾶσαι διὰ σὲ καὶ σοφίσματα ἐν τοῖσιν ἀνθρώποισιν ἐσθ' ηὑρημένα, pugnãt prorſus cum iis G quæ Penia ſibi vendicat.

Σχόλια. Σοφίαν μελετῴη.] σοφίαν ἐνταῦθα καλεῖ τὰς περὶ τὰς τέχνας πανουργίας καὶ μηχανὴν, τέχνην δὲ τὴν μεταχείρησιν αὐτὴν καὶ ἐνέργειαν.

GERARDVS. Μελετῴη. à μελετάω fit optatiuum cõmune μελετάοιμι, cõtractè μελετῷμι. Atticè ῳη, in ἢν verſo μελετῴην, ης, η. ἀμφοῖν, & ὑμῖν datiui ſunt, alter dualis, alter pluralis, deeſt autem præpoſitio ὑπὸ, ſub ambobus vobis, id eſt; authoritate & arbitratu veſtro. δ', δὲ, quod eſt δὴ, ſanè. ſ. τούτοιν ἀφανισθέντοιν, genitiui duales quos per ablatiuum abſolutum reddas, his artibus & diſciplinis abolitis. Ναυπηγεῖν,] naues compingere & conficere, hinc ναυπηγὸς conſtruendarum nauium peritus. ſub hoc verbo comprehende quidquid eſt in re nautica: vt per ῥάπτειν quæ cōſtāt futura. Τροχοποιεῖν] ποιεῖν τροχοὺς, id eſt rotas facere: à parte totum ſignificat, currus, & vehicula quæcunque rotis aguntur. Πλινθουργεῖν] lateres & tegulas facere. Sub hoc continetur ſiglinum quodcunque opus. ἢ γῆς, aut aratris duros terræ campos vbi fregerit, eſt hæc γεωργίας i. agriculturæ periphraſis, per quam arandi notatur difficultas.

Ἢ σκυτοτομεῖν, ἢ πλινθουργεῖν, ἢ πλύνειν, ἢ σκυ-
τοδεψεῖν,
Ἢ γῆς ἀρότροις ῥήξας δάπεδον, καρπὸν Δηοῦς
θερίσασθαι; (λοῦσιν;
Ἢ ἐξῇ ζῆν ἀργοῖς ὑμῖν τούτων πάντων ἀμε-
Χρ. Λῆρον ληρεῖς. ταῦτα γὰρ ἡμῖν πάνθ' ὅσα
νυνὶ κατέλεξας, (θεράποντας;
Οἱ θεράποντες μοχθήσουσι. Πε. Πόθεν οὖν ἕξεις
Χρ. Ὠνησόμεθ' ἀργυρίου δήπου. Πε. Τίς δ' ἔ-
σται πρῶτον ὁ πωλῶν,
Ὅταν ἀργύριον κἀκεῖνος ἔχῃ; Χρ. κερδαίνειν
βουλόμενός τις
Ἔμπορος ἥκων ἐκ Θετταλίας παρὰ πλείστων
ἀνδραποδιστῶν.
Πε. Ἀλλ' οὐδ' ἔσται πρῶτον ἁπάντων οὐδεὶς, οὐδ'
ἀνδραποδιστὴς,
Κατὰ τὸν λόγον ὃν σὺ λέγεις, δήπου. τίς γὰρ πλου-
τῶν, ἐθελήσει

Quis corium incidet? quis pelles tinget? quis cō-
B *teget ædes?*
Quis arabit terram? quis fructus demetet & in
horrea condet?
Siquidem vobis ita ſecuris & inertibus eſſe li-
cebit.
CH. *Nugaris, nam hæc quæ modo nobis enume-*
raſti, omnia ſerui
Perficient. PA. *Vnde autem tibi ſerui?* CH. *Illos*
C *mercabimur.* PA. *At quis*
Vendet primùm, cui nō minor argēti vis, quàm
tibi prompta?
CH. *Aliquis lucri cupidus mercator, peregrè è*
Theſſalia ad nos
Proficiſcens, à plagiariis atque propolis manci-
piorum.
PA. *At neque plagiarii erunt: ſiquidē iſta, quam*
dicis, ratio ſit:

Σχόλια. Δηοῦς θερίσασθαι.] ἀντὶ τοῦ γεωργοὺς ἐπιμελεῖσθαι. ἤδη τὸ ἔπος τοῦτο τῆς μέσης κωμῳδίας ὄζει. Ἐξῇ ζῆν ἀργοῖς.] πρὸς τὸ ἀνώτερον. τίς ἐθελήσει τέχνην μεταλαβεῖν, ἐὰν ἔξεστιν ὑμῖν ἀργοῖς ζῆν τούτων ἀμελοῦσιν; ἄλλως τὸ ἐξῇ ζῆν. πρὸς τὸ ἐθελήσει τίς, ἔχει τὴν δύναμιν. διότι δὲ μετὰ ταῦτα μὲν τίθεται τὴν δὲ τῶν τεχνῶν ἀπαρίθμησιν προτάξει, διὰ τοῦτο εἶναι τὸ τούτων. οἱ δὲ ἀπ' ἄλλης ἀρχῆς τὸ ἢν ἐξῇ λέγοντες, καὶ ἐπερώτησιν ἔξωθεν λαμβάνοντες οὐκ ὀρθῶς οἴονται.

GERARDVS. Θερίσασθαι καρπὸν Δηοῦς] pro ſolo θερίσασθαι. vocat ſegetes, fructum Cereris: nam homines quondam glande victitantes, Ceres docuit arare, & fruges eſitare. Ouid.

Prima Ceres vnco glebam dimouit aratro:
Prima dedit fruges, alimentaque mitia terris.

Et à Græcis Δηὼ appellari videtur παρὰ τὸ δήω, quod eſt εὑρίσκω, inuenio, quoniam αὕτη ἐφεῦρε τὸν σῖτον. Variatur Δηὼ vt Λητώ. Ἐξῇ] imperſonale verbum ἔξεστι, licet, habet ſubiunctiuum hoc, ἐξῇ, licuerit.

Σχόλια. Λῆρον ληρεῖς.] ἀντὶ τοῦ κατὰ λῆρον. ἀττικὴ ἡ φράσις καὶ τὸ σχῆμα. ὡς τὸ μανίαν μαίνῃ. καὶ φυγὴν φεύγεις. καὶ ὅλως ἐφ' ὧν τῷ πράγματι ἐπάγεται τὸ ἀπὸ τοῦ πράγματος ῥῆμα, ὡς τὸ ὕβριν ὑβρίζεις. καὶ φυγὴν φεύγεις.

GERARDVS. Λῆρον ληρεῖς.] Atticum pro ληρεῖς ſolùm: tale fuit τόλμημα τολμᾶτον. πωλῶν vendens, pro πωλητὴς, τίς πρῶτον πωλήσει; quis lubēs careat ſeruis, quorum opera rē facit? Quod enim quandoque vendantur, compellit inopia, cui tum nullus erit locus.

Σχόλια. Ἔμπορος ἥκων.] ἔμπορος ὁ πραγματευτὴς ἄνθρωπος. κυρίως δὲ ὁ πλέων θάλασσαν παρὰ τὸ πόρος. πόρος δὲ κυρίως ἐπὶ ὑγρῶν λέγεται. καὶ εὔπορος ὁ ἔχων ἀεὶ τὸν ἐπιρρέοντα πλοῦτον ἐκ μεταφορᾶς τοῦ ὑδατικοῦ πόρου. διαβάλλονται δὲ οἱ Θετταλοὶ, ὡς ἀνδραποδισταὶ καὶ ἄπιστοι. ἀεὶ γὰρ τὰ Θετταλῶν ἄπιστα, ἡ παροιμία φησίν. Εὐριπίδης. πολλοὶ παρῆσαν, ἀλλ' ἄπιστοι Θετταλοί. δῆλον δὲ καὶ ἀπὸ Ἰάσωνος ὃς ἠνδραπόδισε τὴν Μήδειαν. ἀνδράποδον δὲ εἴρηται ὁ πούς ὁ ἐν ἀνδράσιν. ἀπὸ τοῦ ὑποκειμένου μέρους τῷ ὅλῳ. ὑπόκειται γὰρ ὁ οἰκέτης τῷ δεσπότῃ, καθάπερ ὁ πούς τῷ ὅλῳ σώματι.

GERARDVS. Θετταλίας,] Theſſala gens nō ſolum malè audiuit olim, quod perfida, quòd mollis & venefica, ſed & quod plagiaria eſſet. Seruos enim alienos dolis circunductos, & à ſuis dominis ſubductos, pro ſuis vendebat. Sunt qui dicant eos non modò ſeruos, ſed & liberos homines pro ſeruis in peregrinis & remotioribus locis vendere conſueuiſſe. Propterea poeta obiter eos mordet. παρὰ. ſ. λαβὼν, vel ὠνημένος quos ipſe acceperit ab andrapodiſtis, qui illic ſunt frequentes & permulti.

Σχόλια. Παρὰ πλείστων ἀνδραποδιστῶν.] καὶ αὐτὸς παρὰ ἀνδραποδιστῶν λαβών. εἴρηται δὲ ἀνδραποδιστὴς παρὰ τὸ ἄνδρας ἀποδίδοσθαι τουτέστι πωλεῖν. ἄλλως. ἀνδραποδιστὴς οὐ μόνον τοὺς ἐλευθέρους δι' ἀπάτης ἀπάγων εἰς δουλείαν, ἀλλὰ καὶ ὁ τοὺς δούλους ἀπὸ τῶν δεσποτῶν ἀποσπῶν εἰς ἑαυτὸν ἐπὶ τῷ ἀπαγαγεῖν ἀλλαχοῦ καὶ διαπωλῆσαι. διεβάλλοντο γοῦν οἱ Θετταλοὶ ὡς οὐ μόνον τούτοις χαίροντες ἀλλὰ καὶ λῃστείαις.

BISETVS. Ἀνδραποδιστῶν] Εὐστάθιος. ἀνδράποδα οἱ δοῦλοι παρὰ τὸ ὑπὸ τοῖς δεσπόταις, ὥσπερ οἱ πόδες τῷ ἄνω σώματι. καὶ αὕτη ἡ κλῆσις τοῖς ὑποζυγίοις μᾶλλον ἂν ἥρμοττεν. ἀνδραποδισταὶ οἱ τὰ ἀνδράποδα πορίζόμενοι τοῖς ἐμπόροις. οἱ δὲ λέγουσιν ἀνδραποδιστὰς ὀνομασθῆναι παρὰ τὸ τοὺς ἄνδρας βίᾳ ληφθέντας ποδίζειν. καὶ ποδισθέντας, εἴτε δεθέντας κατὰ τοὺς πόδας ἀπάγειν εἰς δουλείαν. ὅπερ οἱ πολέμιοι μετὰ τὴν νίκην ποιεῖν εἰώθασι.

GERARDVS. Ἀνδραποδιστής.] Nomen eſt ductum παρὰ τὸ ἄνδρας ἀποδίδοσθαι, à vendendis hominibus: vel vt alij, παρὰ τὸ ἀνδράποδον & δίδωμι, à tradendis ſeruis. ἀνδράποδον verò dicitur ὁ πούς ὁ ἐν ἀνδράσιν pes hominum, quòd quemadmodum pes corpori ſubiicitur, ita & ſeruus domino. οὐδ᾽ ἔσται πρῶτον. Tres ponit negationes pro duabus, nullus erit primus, ne andrapodiſta A quidem Theſſalus. Si enim verũ eſt quod antea dixit Chremylus, τὸν Πλοῦτον ποιήσειν πάντας χρηστοὺς καὶ πλουτοῦντας. Vbi ſentiãt omnes ſe diuites, ceſſabit quantumlibet auarus homo ἀνδραποδιστὴς eſſe, neque huc veniet κερδαίνειν βουλόμενος, quoniã non ſolùm diues non eſt, qui amplius lucrari cupit, ſed multò etiã minus talis eſt, qui κινδυνεύων περὶ τῆς ψυχῆς τῆς αὑτοῦ, hoc facere audet.

B Κινδυνεύων περὶ τῆς ψυχῆς τῆς αὑτοῦ, τοῦτο ποιῆσαι;
Ὥστ᾽ αὐτὸς ἀροῦν ἐπαναγκασθεὶς, καὶ σκάπτειν τἄλλά τε μοχθεῖν,
Ὀδυνηρότερον τρίψεις βίοτον πολὺ τοῦ νῦν. Χρ. Ἐς κεφαλήν σοι.
Πε. Ἔτι δ᾽ οὐχ ἕξεις οὔτ᾽ ἐν κλίνῃ καταδαρθεῖν· οὐ γὰρ ἔσονται.
Οὔτε ἐν τάπησιν. τίς γὰρ ὑφαίνειν ἐθελήσει, χρυσίου γ᾽ ὄντος;
C Οὔτε μύροισι μυρίσαι στακτοῖς, ὁπόταν νύμφην ἀγάγησθον.
Οὔθ᾽ ἱματίων βαπτῶν δαπάναις κοσμῆσαι ποικιλομόρφων.
Καίτοι τί πλέον πλουτεῖν ἐστι, πάντων τούτων ἀποροῦντας;
Παρ᾽ ἐμοῦ δ᾽ ἐστὶν ταῦτ᾽ εὔπορα πάνθ᾽ ὑμῖν, ὧν δεῖσθον. ἐγὼ γὰρ
D Τὸν χειροτέχνην, ὥσπερ δέσποιν᾽, ἐπαναγκάζουσα κάθημαι,
Διὰ τὴν χρείαν, καὶ τὴν πενίαν, ζητεῖν ὁπόθεν βίον ἕξει.

Nam quis locuples hoc faciat propoſito diſcrimine vitæ?
Itaque tute fodere, arare, & cætera vitæ munia (obire
Cogeris, multóque miſerior, quàm nũc eris. CH. *In caput iſthæc*
Mala tuum recidant. PA. *Sed neque tum in lecto (quia non erit vllus)*
Neque tapetibus es dormiturus: quis enim ſtragula texat,
Cui nummorum ſatis eſt? neque item vnguentis olim pretioſis (amicti
Delibuti, neque ſumptuoſè tinctis gradiemini
Veſtibus, vbi domum duxeritis ſponſam. Quaſi omnia vobis
Deſint: quomodo pro diuitibus cenſebimini atque opulentis?
A me autem iſta omnia, quorumcunque modò veſtrum indiget vſus,
In promptu vobis adſum. nam ego opificem, veluti imperioſa
Domina aſtans, compello: vt rerum vſu & paupertate premente,

Σχόλια. Κινδυνεύων περὶ τῆς ψυχῆς.] ψυχὴ ἡ λογικὴ καὶ ἡ ἐν τοῖς ἀλόγοις ζώοις ψυχὴ, καὶ ἡ φύσις ὡς παρ᾽ Εὐριπίδῃ, ὅς τις τῆς ἐμῆς ψυχῆς γεγώς, ἤγουν τῆς ἐμῆς φύσεως. ψυχὴ καὶ ἡ ἐν τοῖς φυτοῖς καὶ ἁπλῶς ἡ ζωή.

E GERARDVS. τ᾽ ἄλλα] reliquóſque vitæ humanæ labores exhaurire coactus. Τρίψεις βίοτον,] terit vitam potius quàm vita fruatur, qui calamitosè & acerbè viuit. Τοῦ νῦν,] quàm nunc, quàm hoc tempore & in eo ſtatu rerum qui nũc eſt, vt non ſit cur rerum nouarum ita ſtudioſus eſſe debeas. Articulus τοῦ cum νῦν pro adiectiuo præſenti, ponuntur: vitam deges multò miſeriorem, præſenti .i. quàm ea eſt quam nunc degis. Ἐς κεφαλήν.] Chremylus bene memor laborũ quos hacten’ perpeſſus erat, eos abominatus, & in F Peniæ caput retorquet. Verba hæc, ἐς κεφαλήν σοι olim apud ruſticos prouerbiũ fuiſſe, quo imprecabantur vt malum in authorem mali recideret, ex Platone intelligi poteſt εἰ μὴ, inquit, ἀγροικότερον ἦν εἰπεῖν, εἶπον ἄν, σοὶ εἰς κεφαλήν, id eſt, ſi ruſticius dictu non eſſet dicere, dicerem, Tibi in caput .ſ. recidat: σοὶ autem pro εἰς τὴν σὴν accipe. Parũ eſt hoc alienum, ab eo quod antea Cariõ de turre Timothei dixit Chremylo ἐμπέσοι γέ σοι. οὐχ ἕξεις, οὐ δυνήσῃ, non licebit tibi.

Σχόλια. Καταδαρθεῖν.] κατακοιμηθῆναι. κυρίως δὲ καταδαρθεῖν, τὸ ἐν δέρματι κοιμηθῆναι. Μύροισι μυρίσαι στακτοῖς.] τοῖς ὑγροῖς καὶ χρησίμοις, πρὸς ἀντιδιαστολὴν τῶν ξηρῶν.

GERARDVS. Καταδαρθεῖν,] ἀπὸ κατὰ & δαρθάνω verbo anormi. ἔσονται .ſ. κλῖναι. ἐν τάπησι. Lecti tapetibus ſternuntur, vel ad ornatũ lecti & domus, vel ad frigus arcendum. frigori depellendo aptiores erant qui ἀμφιτάπητες & ἀμφίμαλλοι E dicebãtur, id eſt, vtrinque hirſuti: calorẽ enim minus fouent ἑτερόμαλλοι .i. altera tantùm facie villoſi. ὑφαίνειν, non ſolùm eſt texere, ſed carminare, & quæcunque quomodocunque artem iuuãt textrinam. στακτοῖς liquidis, & ſtillatim collectis. Sunt enim & ξηρὰ vnguenta, id eſt, fixa & ſicca. Moris fuit vetuſti vt cũ bellariis & corollis vnguenta in ſecundas menſas venirent, quibus pectus vngeretur & caput: nam præter quàm quod fragrantia & odore grato oblectabant, corpori F etiam vtilia erãt. Alia autem aliis rebus, alio tẽpore commodiora. Quæ ex roſa & viola cõficiebantur, quoniam meatus reſtringũt, vapores repercutiunt aſcendentes, propterea, καρηβαρίαν, & capitis grauamina largiùs potis ſedabant. Quæ ex liguſtro & baccare, ſuauem inducebant ſoporem. Sic aliorum erat alius vſus. Legimus Solonẽ & vnguenta & vnguentarios eſſe execratum. Et Spartam neque hos, neque infectores admittere voluiſſe: mollitiẽ enim in his eſſe, quæ viros, præ- G ſertim bellicoſos (quales ſemper habiti Spartani) minimè deceat. Ἀγάγησθον.] ἄγω indefinitũ β habet ἦγον, Atticum ἤγαγον, vnde eſt medium ἠγαγόμην, quod facit ſubiunctiuum ἀγάγωμαι, à quo hæc dualis perſona.

Σχόλια. Οὔθ᾽ ἱματίων βαπτῶν.] βαπτὰ γὰρ ἱμάτια φορῶσιν οἱ νυμφίοι, πρὸς τὸ φαίνεσθαι τιμιώτεροι οἶμαι τῆς νύμφης. οὐκ ἔσται οὖν σοι φησὶ ποικίλα ἱμάτια ἐπὶ τῷ κοσμῆσαι τὴν νύμφην.

GERARDVS. Δαπάναις,] neque poteritis vos ornare ſumptibus veſtium, pro ſumptuoſis veſtibus, τοῖς ἱματίοις δαπανοῖς, καὶ πολυτελέσι.

Σχόλια. Καίτοι τί πλέον πλουτεῖν.] τίς χρεία ἐστὶ τοῦ πλουτεῖν. ὅτι ἀπορεῖτε, ὧν χρήζετε.

GERARDVS. Καὶ τοι.] Iam quod ſi ita res habet: τί, ἐστι. ſ. ἀνθρώπους πλουτεῖν πλέον, quid eſt quod dicamus homines amplius diteſcere ſolito, vbi omnia hæc illis defuerint. Quaſi diceret pauperiores multo futuros, quare non modò vanum eſſe conſilium horum ſenum, ſed & hominibus A longè deterrimum futurum. δεῖσθον cõtractum à δείεσθον, thema δέομαι.

BISETVS. Τὸν χειροτέχνην] Θεόκριτος ἐν κα. εἰδυλλίῳ,

Ἁ πενία Διόφαντε μόνα τὰς τέχνας ἐγείρει
Αὕτα τῷ μόχθοιο διδάσκαλ'· οὐδὲ γὰρ εὕδειν
Ἀνδράσιν ἐργατίναισι κακαὶ παρέχοντι μέριμναι.
Κἂν ὀλίγον νυκτός τις ἐπιψαύσῃσι τὸν ὕπνον,
Αἰφνίδιον θορυβεῦσιν ἐφιστάμεναι μελεδῶναι.

GERARDVS. Κάθημαι] ſedeo, authoritatem B hinc ſibi parat: ipſa nihil ago, ſedendo tantùm impero, nec eſt ineſficax meum imperium, vt quod vel nolentes cogat. δύναις, optatiuum eſt à δύναμαι.

Χρ. Σὺ γὰρ ἂν πορίσαι τί δυνάι' ἀγαθὸν, πλὴν φῴδων ἐκ βαλανείου,
Καὶ παιδαρίων ὑποπεινώντων, καὶ γραϊδίων κολοσυρτὸν,
Φθειρῶν τ' ἀριθμὸν, καὶ κωνώπων καὶ ψυλλῶν οὐδὲ λέγω σοι C
Ὑπὸ τοῦ πλήθους, αἳ βομβοῦσαι περὶ τὴν κεφαλὴν ἀνιῶσιν,
Ἐπεγείρουσαι καὶ φράζουσαι, πεινήσεις· ἀλλ' ἐπανίστω.
Πρὸς δέ γε τούτοις, ἀνθ' ἱματίου μὲν ἔχειν ῥάκος, ἀντὶ δὲ κλίνης
Στιβάδα σχοίνων, κόρεων μεστὴν, ἣ τοὺς εὕδοντας ἐγείρει. D
Καὶ φορμὸν ἔχειν ἀντὶ τάπητος σαπρὸν, ἀντὶ δὲ προσκεφαλαίου
Λίθον εὐμεγέθη πρὸς τῇ κεφαλῇ· σιτεῖσθαι δ' ἀντὶ μὲν ἄρτων
Μαλάχης πτόρθους· ἀντὶ δὲ μάζης, φύλλ' ἰσχνῶν ῥαφανίδων,

Rationem ineat, qua vitam toleret. CH. *Quidnam tu obſecro poſſis*
Præſtare boni cuiquam, præter tubercula balneolorum:
Et puerorum eſurientum & vetularũ voces gemibundas:
Numerum pediculorũ, culicũ & pulicum, (quos iam numerare
Non eſt) qui odioſo bombo ſtridunt hominis tẽpora circùm,
Et ſomnum abigunt, dicentes: ſurge: fames ceruicibus inſtat.
Quid des præterea, niſi tritam, pro integra veſte, lacernam:
Pro pulchro lecto, cimicibus oppletum, fœdumque grabatum:
Qui homini ſomnum excutiat: pro picturato tegmine putrem
Stoream: pro puluino lapidem: pro pane abſumere maluæ
Gramina: pro maza, raphanorũ foliis exilib⁹ vti:

Σχόλια. Πλὴν φῴδων ἐκ βαλανείου.] φλυκταινῶν. ἐκ βαλανείου δὲ, διὰ τὸ τοὺς πένητας ἀποροῦντας ἐνδυμάτων, διὰ τὸ ψῦχος ἐν βαλανείοις καθεύδειν. καὶ ἐκ θέρμης ἢ ἀέρος αὐτοὺς ἐξιόντας παραχρῆμα προσβαλόντος φλυκταίνας ποιεῖν. Ἀπολλόδωρος τὰ ἐκ τοῦ πυρὸς ἐρυθήματα, ἢ ἐκ ψύχους ἢ τοὺς τύλους καὶ τὰ ἐπικαύματα τὰ ἐκ τοῦ πυρὸς, ὡς τῶν πενήτων διὰ τὸ αὐτουργεῖν τοῦτο πασχόντων. τὸ δὲ πλὴν οὐκ ἐνταῦθα ἀντὶ τοῦ χωρὶς ἀλλ' ἀντὶ τοῦ εἰμὴ πρὸς τὸ, κολοσυρτὸν. ὅς ἐστιν ἦχος φρυγάνων συρομένων.

GERARDVS. Φῴδων.] Sunt φῴδες rubentes maculæ cruribus inductæ ex nimia ignis propinquitate, quæ pauperibus maximè inſũt: dũ enim ferè nudi horrent frigore, ad ignẽ accedũt, quàm poſſunt proximè, vnde eas ſibi contrahunt. ἐκ βαλανείου. ſ. participium γιγνομένων, vel aliud ſimile, quæ accedunt, à balneo. Hybernis enim temporibus quibus balneum intrare per pecuniam nõ licebat, ſaltem hoc precibus impetrabant, vt ad ignem balneo ſubiectũ quandoque accederent, vel prunas inde in ſuas ædes referrẽt: nam qui in balneo ſunt, huiuſmodi ἐρυθήματα non ita ſibi contrahunt. Κολοσυρτὸν.] Propriè volunt hoc nomen ſignificare ſonum qui fit ex aridis lignis detractis: ὁ κτύπος ἀπὸ κόλων συρομένων. vocant enim κόλα τὰ φρύγανα, ligna exiccata. Per metaphoram notat ſonum quemcũque moleſtum, & auribus E ingratum, qualis eſt vel puerorũ fame tabeſcentium, vel muliercularum ſenio confectarum, eæ enim nunquam non gemere, & plangere audiũtur. φθειρῶν enumerat aliquot animalcula inopibus familiaria: illic enim naſcuntur, vbi ſordes, ſitus, & ſquallor. λέγω. ſ. ἀριθμὸν, numerũ tibi nõ dico quantum. Innumera ergo eſſe ait.

Σχόλια. Αἱ βομβοῦσαι.] ἰδίως τὰς ψύλλας ἀφώνους οὔσας, βομβεῖν φησι. κωνώπων γὰρ μᾶλλον τοῦτο ἴδιον. F ἐντεῦθεν παραπλανηθέντες τινὲς θηλυκῶς εἰρῆσθαι ὑπέθεντο τὰς κώνωπας, ληροῦσι δὲ, ἀρσενικῶς γὰρ λέγονται, εἰ δὲ Δωριεῖς, ἀρσενικῶς λέγουσι τὸν ψύλλον. θηλυκῶς δέ τινες τὴν κώνωπα κατὰ τοὺς Ἀττικούς. ἠχοῦσαι φησὶν αἱ κώνωπες. καὶ γὰρ ἠχοῦσα περιέπτατο. ἢ περιέπτατο. οὐκ ἔστι δὲ ἀλλὰ πρὸς τὰς ψύλλας ἀποδέδεικται. ἰδίως δὲ εἶπε τὰς ψύλλας βομβεῖν. οὐ γὰρ προΐασι φωνήν. κώνωπας δὲ λέγει τὰς ἐμπίδας.

GERARDVS. Βομβοῦσαι] ſonum edentes, βομ, βομ, eſt enim βομβεῖν factitium verbũ, quod G neque ad φθειροὺς, neque ad ψύλλας eſt referendũ, vt pote ἀφώνους, ſed ad κώνωπας. quo nomine non modo culices notat, ſed muſcas, & fucos, aliáque eius generis, quæ quoniã lacte & fructibus gaudẽt, idcirco in caſis & domunculis agreſtiũ agminatim volitant βομβοῦντα. Quò autem pertinent hæc, αἱ βομβοῦσαι, cum de pulicibus βόμβος nõ dicatur, neque de pediculis? Habuit rationẽ vocis proximæ, ψυλλῶν, quod ad ſyntaxin pertinebat verborum non ad ſenſum orationis. φράζεται. Protopopœia. ἀλλὰ.] dictio hęc παρακελευσματικὴ eſt, quaſi age. ἐπανίστω,] Imperatiuum ab ἐπανίσταμαι. Communis perſona eſt ἐπανίστασο, Ionica ἐπανίσταο, Attica contracta, ἐπανίστω. ἱματίου. Contra id quod Penia dixit, ἀνθ' ἱματίου βαπτοῦ &c. Tantum abeſt vt veſtimētis induamur precioſè infectis, vt vix etiam centonibus tegamur. Στιβάδα.] Thorus humi iacens, ex lignis & ramis B confectus vel paleis & foliis, Græcis vocatur στιβὰς vel στιβάδιον, nonnulli ἀνακλιντήριον appellāt. Stibadis tenuitatem voluit expreſſam, cū σχοινῶν addidit. i. iuncorum, ex iuncis confectā, ſiue iunceam culcitram, quæ dormientem magis frangat, quā reficiat. Κόρεων.] Cimex odore fœtidus eſt, in lectis ferè naſcitur, ex corrupto ligno, vel paleis. Opponit hoc μύροις στακτοῖς quorum meminerat Penia. Addidit autem μεστὴν ὑπερβολικῶς. εὕδοντας, non modò dormiturientes, ſed & iam dormientes, & alto ſopore dotertentes.

C BISETVS. Στιβάδα] Εὐστάθιος. στιβὰς, ἡ εὐτελὴς, καὶ κατεπτιλημένη στρωμνὴ, παρὰ τὸ στείβω, τὸ καταπατῶ. εἰ δὲ τὴν στιβάδα φύλλων χαμαὶ κατακεκλιμένων, καὶ ἄττα ἠθροισμένων θέσιν καλοῦσι.

Σχόλια. Φορμόν.] φορμὸς πᾶν πλεκτὸν, ἐνταῦθα δὲ τὸ ψιάθιον. Ἀντὶ μὲν ἄρτων.] διαφέρουσιν ἄρτος καὶ μάζα, ὅτι ὁ μὲν ἄρτος πάλαι μεμάλακται. ἡ δὲ μάζα νέα.

BISETVS. Ἄρτος δὲ παρὰ τὸ αἴρειν, τὸ προσφέρειν, ὅθεν καὶ προστάγματα αἱ τροφαὶ διὰ τὸ τοῦ σχήματος ἄρτιον, D ὅ ἐστι τέλειον· οἱ γὰρ ἄρτοι κυκλοτερεῖς εἰσιν εἰς ὁμοίωσιν τῆς τοῦ παντὸς σφαιροειδείας, ἢ καὶ ἄρτοι λέγονται, οἱονεὶ ἄρτιοι, διὰ τὸ τοῦ σχήματος ἄρτιον· ἤγουν τέλειον. Μάζα δὲ παρὰ τὸ μάττειν, τὸ φυρᾶν. Συνώνυμα. μάζα, ἄρτος, φύραμα. κυρίως δὲ μάζα ἡ τροφὴ ἀπὸ γάλακτος, καὶ σίτου.

GERARDVS. Φορμὸν,] nos tegetē aut ſtoream vocamus, ſtramineum tegmen. εὐμεγέθη. Durities, non vaſtitas lapidis, obſtat dormienti, ſed ruſtico more duritiem à magnitudine metitur. E μαλάχης, malua eſt hortenſis & ſatiua quæ quàm agreſtis ſapidior multo eſt & eſui aptior, quanquam vtraque parum admodum ſapida. Inter multas commoditates, pręcipuum hoc habet incommodum, quod ſtomacho aduerſetur. Eius autem rationem habet magis ex ſapore, quàm ex occultiore vtilitate.

Σχόλια. Ἰσχνῶν ῥαφανίδων.] ἀττικῶς ῥαφανίδα λέγουσιν ἣν ἡμεῖς ῥάφανον. πάλιν δὲ ῥάφανον ἣν ἡμεῖς κράμβην. εἴρηται δὲ ῥαφανὶς παρὰ τὸ ῥᾳδίως φαίνεσθαι. λόγος γὰρ ὡς σπειρομένη θᾶττον ἀνεῖσιν. F Ἀντὶ δὲ θράνους.] θράνος, ὑποπόδιον. ὁ καὶ θρῆνυς ἴσως παρὰ τῷ ποιητῇ. καὶ ναὸς θράνος. ἔνθεν καὶ θρανίτας. ἐτυμολογεῖται δὲ παρὰ τὸ θορεῖν ἄνω, ἢ παρὰ τὸ θρονεῖσθαι ὅ ἐστι καθῆσθαι. τὸ δὲ στάμνου, δοκεῖ ἀρσενικῶς εἰρῆσθαι ὡς δηλοῖ τὸ, κατεαγότος. οὗ τὸ θέμα ἄγω τὸ κλῶ. παρακείμενος ἔαγα ὁ μέσος ἦγα καὶ ἐν διαλύσει ἔαγα. ὅθεν μετοχὴ ὁ ἐαγὼς καὶ τὰ ἐξ αὐτοῦ. ὅρα δὲ ὅτι στάμνου κεφαλὴν λέγει μεταφορικῶς τὸ ἄνω πρὸς τῷ στόματι. οὕτω δὲ καὶ πιθάκνης πλευρὰ τὸ ταύτης πλάγιον. εἰ δὲ στάμνου κεφαλὴν λέγει, οὐκ ἂν αὐτὸ σύμφωνον τῷ, πιθὼν κρήδεμνον παρὰ τῷ ποιητῇ. κεφαλῆς γὰρ φόρημα τὸ κρήδεμνον. ὅτι δὲ ἀπὸ τοῦ στάμνου ἢ τοῦ στάμνου καὶ Ζεὺς λέγεται στάμνιος, δηλώσει που καὶ ὁ κωμικός. τινὰ δὲ τῶν ἀντιγράφων, ἀντὶ στάμνου κέραμον γράφεται. Ἀντὶ δὲ μάκτρας.] μάκτρα κατὰ τοὺς παλαιοὺς θυεία ἐπιμήκης ἐν ᾗ μάττουσι τὰ ἄλευρα, ὅθεν καὶ γίνεται. παρὰ τὸ μάσσω γὰρ ἡ μάκτρα. B ὅθεν καὶ μεμαγμένον προσείρηται. καὶ ἡ μάζα γίνεται. πενίας δὲ πάντως δῶρον καὶ ἡ τοιαύτη μάκτρα ἡ ἐκ πιθάκνης καὶ αὐτῆς οὐδ᾽ ὅλης συνεχοῦς, ἀλλὰ διερρωγυίας τὴν πλευρὰν ἐν ᾗ τὸ μάγμα γίνεται. ὑποκοριστικῶς δὲ λέγεται ἡ πιθάκνη. κατὰ τὸ πολίχνη. ὅρα δὴ ἐν τοῖς προεκτιθεμένοις καὶ σχῆμα κάλλους ἐπαναφορικὸν διὰ τῆς ἀντὶ προθέσεως. τοιοῦτον γὰρ τὸ ἀνθ᾽ ἱματίου ἀντὶ τάπητος ἀντὶ προσκεφαλαίου. ἀντὶ ἄρτου. ἀντὶ μάζης. ἀντὶ θράνους. ἀντὶ μάκτρας. ἔχει δέ τι καὶ ἐπιμονῆς τὸ τοιοῦτον σχῆμα. C ἀντιθεὶς δὲ ὁ Χρεμύλος καὶ πρὸς τὴν κλίνην ἣν ἡ Πενία εἶπε καὶ τοὺς τάπητας καὶ τὰ μύρα καὶ τὰ συμφορικὰ ἱμάτια, τὴν ῥηθεῖσαν στιβάδα καὶ τὸν φορμὸν ἀντέθετο καὶ τοὺς κακῶς ὀδωδότας κόρεις καὶ τὸ ῥάκος. προσθεὶς τὰ λοιπὰ ἐπέκεινα εἰς ἐπαύξησιν τῶν τῆς πενίας κακῶν.

GERARDVS. Ἰσχνῶν,] tenuium, gracilium: Atqui hoc nomine videntur folia commēdabiliora, quo enim magis ſunt tenuia, eo ſunt teneriora: ſed innuit propter egeſtatem ipſi non licere D expectare, dum folia in iuſtam excreuerint magnitudinem. Ῥαφανίδων. Interpres Grecus ait per quintam declinationē ῥαφανίδων, Atticè dici pro ῥαφάνων. Olim autē ῥάφανον fuiſſe, quod nūc κράμβην. i. braſſicam appellamus. στάμνου. στάμνος vel στάμνιον dicitur ἀμφορεὺς ἐν ᾧ ὁ οἶνος βάλλεται. i. amphora in qua vinum fertur, duo habet latera, vinū hinc inde continentia, vt ſedeat ſuper ſtamnum, oportet alterum latus deprimi, alterum leuari, quod ſurſum ſpectat κεφαλὴν appellat, quòd E autē addit caput illud fractū eſſe, notat hinc moleſtiā quā ſentit ſedendo, apertū enim vas podex ingreditur, quare non quieſcit: nates verò à circumferentia cui inſidēt, grauiter lędūtur, ea enim nōnihil acuta eſt, aut certe non ſatis obtuſa, quo fit, vt qui ita ſedeat, illic diu nō conſiſtat, niſi ægerrimè. Κατεαγότος.] Participiū eſt mediū à κατάγνυμαι. Vide ἄγω in catalogo τῶν ἀνωμάλων. Μάκτρα] παρὰ τὸ μάσσω. i. pinſo dicitur, arca eſt in qua panis pinſitur. Ridiculè ait ſe pro mactra vti F latere dolioli, quod rimoſum ſit, & diductum. Si enim rimas agit, vix eſt vt farinā & aquā ſubigēdo pani contineat. ἐρρωγυῖαν. ῥήσσω, findo, ſcindo, mediū facit ῥήσσομαι. cuius perfectū ἔρρηγα, mutat η in ω, vnde ἔρρωγα quod creat participium ἐρρωγώς· ἐρρωγυῖα. πλευρῶν. i. ſinu.

Ἀντὶ δὲ θράνους, στάμνου κεφαλὴν κατεαγότος·
 ἀντὶ δὲ μάκτρας,
Πιθάκνης πλευρὰν ἐρρωγυῖαν καὶ ταύτην; ἆρά γε
 πολλῶν
Ἀγαθῶν πᾶσι τοῖς ἀνθρώποις ἀποφαίνω σ᾽ αἰ-
 τίαν οὖσαν; (ὑπεκρούσω.
Πε. Σὺ μὲν οὐ τὸν ἐμὸν βίον εἴρηκας, τὸν πτωχῶν δ᾽

Pro ſede, cadum capite effracto: pro mactra, do-
 liolorum
G *Latera, ipſa etiam diffiſſa? An non quā bona des*
 plurima, monſtro:
Teq́, oſtendo omnibus hominibus cauſam quā-
 dam eſſe bonorum? (*propoſuiſti.*
PA. *Atqui tu non mea, ſed mendicorum mala*

Σχόλια. Ὑπεκρούσω] ἐφθέγξω, ἀνεκρούσω. ἀπὸ μεταφορᾶς τῶν κιθαρῳδῶν ἤ τινος ἄλλου τοιούτου ὀργάνου. ἀντὶτέχει δὲ πτωχεία πενίας. ὅτι ἡ μὲν πενία, μεμετρημένη ἐστὶν ἔνδεια, πόνῳ τὰ χρειώδη θηρῶσα· ἀπὸ δὲ τὸ πένεσθαι ὅ ἐστιν ἐνεργεῖν, εἴρηται, καὶ ἐκ τούτου πορίζειν τὰ χρειώδη. ὁ δὲ πτωχὸς, παρὰ τὸ πλάζεσθαι πάντας.

Gerardvs. Ὑπεκρούσω.] ſecunda perſona indefiniti prioris medij, ab ὑποκρούομαι, quod propriè eſt, fides pulſo. ἀδελφὴν, ſororem, coniunctiſſimam, & ſimillimam. οἵπερ ſcilicet φατέ. Exemplaria quædam ita habent, Διονύσιον φάθ᾽ ὁμοῖον. Vbi εἶναι ſubaudiendum, & ὁμοῖον Atticè, pro ὅμοιον, effertur.

Χρ. Οὐκοῦν δήπου τῆς πτωχείας πενίαν φαμὲν εἶναι ἀδελφήν.

Πε. Ὑμεῖς γ᾽, οἵπερ καὶ Θρασυβούλῳ Διονύσιον εἶναι ὅμοιον.

Ἀλλ᾽ οὐχ οὑμὸς τοῦτο πέπονθε βίος· οὐ μὰ Δί᾽ οὐδέ γε μέλλει.

Πτωχοῦ μὲν γὰρ βίος, ὃν σὺ λέγεις, ζῆν ἐστι μηδὲν ἔχοντα·

Τοῦ δὲ πένητος, ζῆν φειδόμενον· καὶ τοῖς ἔργοις προσέχοντα·

Περιγίγνεσθαι δ᾽ αὐτῷ μηδὲν, μὴ μέντοι μηδ᾽ ἐπιλείπειν.

Χρ. Ὡς μακαρίτην, ὦ Δάματερ, τὸν βίον αὐτοῦ κατέλεξας·

Εἰ φεισάμενος καὶ μοχθήσας, καταλείψει μηδὲ ταφῆναι.

Πε. Σκώπτειν πειρᾷ, καὶ κωμῳδεῖν, τοῦ σπουδάζειν ἀμελήσας·

CH. *Atqui paupertatem mendicitatis dicimus eſſe ſororem.*

PA. *Vos ſanè: qui Dionyſium adæquare ſoletis Thraſybulo.*

Sed mea vita nihil tale experta eſt: neque tale experietur

Vnquam: mendici hæc vita eſt, quam dicis, nihil prorſus habendo

Viuere: ſed pauperis eſt: viuere parcè, rebúſque gerendis

Operam dare: vti nihil habenti, nihil in vita quoque deſit.

CH. *O quàm felicem vitam narras pauperis atque beatam:*

Si parcendo atque laborando vix tātum à morte relinquat,

Vnde ipſius ſepeliri poſſit. PA. *Riſu, ludo atque cauillis,*

Σχόλια. Οἵπερ καὶ Θρασυβούλῳ.] τὰ μὴ ὅμοια φασιν. ὡς εἴ τις λέγοι Διονύσιον τὸν ἐξώλη τύραννον, ἐοικέναι Θρασυβούλῳ τῷ Λύκου ἀνδρὶ φιλοπόλιδι καὶ παντὸς κρείττονι λόγου διά τε τὰς ἐπιφανεῖς αὐτοῦ κατὰ τῶν πολεμίων νίκας, καὶ διότι κατέλυσε τὴν τῶν λ τυραννίδα. ὕπερες γὰρ ὢν τὸ ἐξ αὐτῶν ἐκπεσὼν, μετὰ ταῦτα Φυλὴν καταλαβὼν, καθεῖλεν αὐτούς. ἄλλως. μήποτε ἀξιωματικὸς καὶ αὐθάδης. ὡς Στράτις ἐν τῇ Κινησίᾳ. Διονύσιος δὲ ὁ μέν τις φαίνεται μαινόμενος· ὁ δὲ ὡς ἔοικεν ἰχθυοπώλης. μήποτε δὲ τὸ ἐπὶ τὴν ὄψιν περισκώπτει ὡς ὁμοιούντων σφόδρα ἀνομοίοις, μᾶλλον δὲ ἄν τις ὑπονοήσειεν ἕτερον Διονύσιον Θρασυβούλου τοῦ Κολλυτέως ἀδελφὸν ἔγγιστα συγγενείας εἶναι. καὶ ἐν τῇ Ἰλιάδι τρεῖς φησιν εἶδος ἢ κατὰ Δίδυμον. ὡς εἴ τις λέγοι Διονύσιον τὸν ἐξώλη τύραννον ἐοικέναι Θρασυβούλῳ τῷ Λύκου, ἀνδρὶ φιλοπόλιδι καὶ παντὸς κρείττονι λόγου, διότι κατέλυσε τὴν τῶν λ τυραννίδα. ἄλλως. οἱ Λακεδαιμόνιοι κρατήσαντες τῶν Ἀθηναίων ἔταξαν λ τυράννους ἀπὸ τῆς πόλεως ἐν Ἀθήναις διατρίβειν. ὁ οὖν Θρασύβουλος ἐραστὴς ὢν τῆς δημοκρατίας κατέλαβε Φυλὴν τῆς Ἀττικῆς μετά τινων ἄλλων, μεθ᾽ ὧν κατέλυσε τοὺς λ. Διονύσιος δὲ τύραννος ὅμοιος ἐν Σικελίᾳ. ἄλλως. ὁ μὲν Διονύσιος ἐμπαθής. ὁ δὲ Θρασύβουλος ἄνους. ἢ Διονύσιος, τύραννος. ὁ δὲ Θρασύβουλος ἀτελὴς καὶ πένης πλὴν στρατηγός. ἄλλως. ἡ Πενία φησὶν ἐν τῷ πρὸς τὸν Χρεμύλον ὅτι τὰ μὴ ὅμοια ὅμοια λέγεις εἶναι, ὥσπερ ἂν εἰ τὸν Σικελίας τύραννον Διονύσιον ὅμοιον εἶναι τῷ Θρασυβούλῳ ἀνδρὶ χρηστῷ καὶ κοσμίῳ.

Gerardvs. Θρασυβούλῳ.] Thraſybulus Athenienſis vir fuit ſupra modum φιλόπολις, & democratiæ Atheniēſis ſtudioſus, qui quinquaginta tyrannos, quos Lacedæmonij victores Athenienſibus victis conſtituerant, de Tyrannide fortiter expulit. Dionyſius contrà, in Sicilia vixit Tyrannus peſtilentiſſimus. Sicque vixit, vt tandem exutus imperio, coactus ſit Corinthi ludum aperire, & pueros literas docere. Quoniam itaque hi fuerunt inter ſe ſtudiis multo diuerſiſſimis, factum eſt, vt qui res longo interuallo inter ſe diſſidentes componerent, Dionyſium Thraſybulo ſimilem exiſtimare dicerētur. Οὑμὸς] pro ὁ ἐμός. nam ο & ε in ου contrahuntur τὸ-τὸ, hoc: eas incommoditates quas pauperibus eſſe dixiſti, mea vita non paſſa eſt. i. ego dum vixi nunquam ea mala ſuſtinui. Πέπονθε,] perfectum medium ab anomalo πάσχω, patior. Latinè nō infeliciter per contingit redditur. οὐ μὰ Δί᾽. Tribus negationibus, & iureiurando interpoſito, rē aſſeuerātius negat. μέλλει ſ. πείσεσθαι, paſſura eſt. πτωχοῦ. Statuit diſcrimen inter πένητα καὶ πτωχόν. Mendicus viuit cùm nihil ipſe habeat, ſed ex aliis mendicatim accipiat. Propterea dictum volunt πτωχὸν ὡς ἐκπεπτωκότα καὶ καταβάντα ἀπὸ τοῦ πλούτου εἰς ἔνδειαν, id eſt, qui à diuitiis excidit, & lapſus eſt in rerum carentiam, & penuriā. At πένης παρὰ τὸ πένεσθαι, quod eſt ἐνεργεῖν, laboribus & ſudore bona ſibi parare. Mendicus in neceſſitate, perā habet cōfugium vnicum: Pauper, laborem & induſtriam. ἔχοντα. ſ. πτωχόν. Vita mendici eſt eum nihil habentem viuere. i. vt viuat de alieno tantum. τοῦ δὲ πένητος. ſ. βίος ἐστί, contrà pauperis vita ſic eſt, vt viuat parcendo, habet itaque aliquid pauper: prætereà προσέχοντα. ſ. τὸν νοῦν, animum adiungentem vt velit rebus gerendis animum applicare, Laborem non detrectare.

Σχόλια. Περιγίγνεσθαι δ᾽ αὐτῷ.] περιγίνεσθαι σημαίνει μὲν καὶ τὸ νικᾶν. σημαίνει δὲ καὶ τὸ περιττεύειν ὡς ἐνταῦθα. Ὡς μακαρίτην ὦ Δάματερ.] ὅτι ἁπλῶς τὸ εἰωθὸς κατεχρήσατο ἀντὶ τοῦ μακάριον· οἱ μὴ ὥρᾳ παίζει ἐπὶ νεκροβίου. ἄλλως. ὥσπερ εἰώθασιν Ἕλληνες ἐπειδάν τι παράλογον ἀκούσωσι χλευάζειν καὶ βοᾶν Ἡράκλεις ἢ Ἄπολλον, ἢ ὦ Ζεῦ, οὕτω καὶ οὗτος ἀκούσας τῆς Πενίας τοιαῦτα λεγούσης, ὥσπερ χλευάζων βοᾷ, ὦ Δάματερ. εἰκότως δὲ πρὸς τὴν γῆν ποιεῖται τὸν λόγον ὡς γεωργός.

Gerardvs. Μόλις] Medius eſt pauper

inter diuitem & mendicum: diuiti res familiaris abundat, mendico deficit, pauperi neque abundat, neque deeſt, tantum habet quod ad vitam ſatis eſt. Μακαρίτης] propriè dici volunt, de eo qui iam ſit mortuus, & ideo beatus, quòd à miſeriis quæ in vita ſunt, liber ſit. Tectè igitur ſignificat vitam mendici, quandam eſſe mortis ſpeciem, & nõ aliud eſſe, quàm βίον νεκρόβιον, mortuam vitam. Alioqui dixiſſet, μακάριον βίον. Δάματερ. Doricè & ruſticè, pro Δήμητερ. Vrbanius dictum eſſet, ὦ Ζεῦ.

Bisetvs. Καταλείψει μηδὲ ταφῆναι] ὃ πολλοῖς τῶν καλῶν καὶ ἀγαθῶν, καὶ λαμπρῶν ἀνδρῶν, διὰ τὸ τῆς [illegible] στέρεσθαι, καὶ πάλαι, καὶ πρώην παθεῖν συνέβη.

Gerardvs. Μηδὲ ταφῆναι,] ne ſepeliri quidem. i. μηδὲ τὰ εἰς τὴν ταφὴν ἀναγκαῖα, id eſt, quæ A exequiis & ſepulturæ ſufficiant. πειρᾷ, conatis, ſecunda perſona à πειράομαι. κωμῳδεῖν.] Vt Tragici eſt luctum ſpectatoribus excitare, ita comici, riſum. Hinc frons comica pro exporrecta & hilari accipitur, & comici ſales & riſus, pro ſuauibus, feſtiuis & iucundis. Præter facetias autem recipit comœdia etiam ſcommata, & mordacia dicteria. Hoc poſterius per verbum σκώπτειν notatur, ſignificat enim ὑβρίζειν. Alterum verò, nempe iocari per κωμῳδεῖν. i. παίζειν. tametſi κωμῳδεῖν B vtramque habere ſignificationem non me fugit. τοῦ σπουδάζειν, τὴν σπουδαίαν. Πλούτου. dicimus βελτίονας τοῦ Πλούτου, non meliores Pluto, ſed meliores quàm Plutus præbeat. τὴν γνώμην, ſcilicet, κατὰ. per ἰδέαν, formam accipe, & corporis habitum. τῷ pro τούτῳ.

Οὐ γινώσκων, ὅτι τοῦ πλούτου παρέχω βελτίονας
ἄνδρας
Καὶ τὴν γνώμην, καὶ τὴν ἰδέαν. παρ' αὐτῷ μὲν γὰρ
ποδαλγοῦντες,
Καὶ γαστρώδεις, καὶ παχύκνημοι, καὶ πίονές εἰσιν ἀ-
σελγῶς.
Παρ' ἐμοὶ δ' ἰσχνοὶ, καὶ σφηκώδεις, καὶ τοῖς ἐχθροῖς
ἀνιαροί.
Χρ. Ὑπὸ τοῦ λιμοῦ γὰρ ἴσως αὐτοῖς τὸ σφηκῶδες
σὺ πορίζεις.
Πε. Περὶ σωφροσύνης ἤδη τοίνυν περανῶ σφῷν
κἀναδιδάξω.

Non ſeriò agis rem: neque perpendis, quòd ego
reddo viros, quàm
C *Plutus, meliores ingenio & ſpecie. Nam apud*
hunc podagroſi,
Ventrioſi, craſſis ſuris, pingues, & ſupra modum
obeſi.
At apud me graciles atque agiles, & formidandi
inimicis.
CH. *Gracilitatem hanc tu inducis per ieiunia*
nempè, famémque.
D PA. *De vita integritate atque modeſtia eorum*
paucula dicam,

Σχόλια. Ποδαλγοῦντες.] Τοιοῦτοι γὰρ οἱ πλούσιοι γίνονται ὑπὸ τῆς τρυφῆς, ὅπερ ἀσελγείας καὶ φαυλότητος δηλωτικόν ἐστι. γράφεται δὲ καὶ ποδαλγοῦντες. τὸ ποδαγρῶντες ὅτι καὶ αὐτὸ τὸ πάθος καὶ ποδάγρα λέγεται τὸ ποδαλγία. Σφηκώδεις] λεπτοὶ κατὰ τὸ μέσον ὡς σφῆκες. ἢ πικροὶ ἐπεὶ καὶ τὸ ζῶον πικρόν ἐστι σφόδρα. ἅμα μὲν ὅτι καὶ δριμύτεροι. ἅμα δὲ ὅτι καὶ ἰσχνότεροι γίνονται οἱ λιμώττοντες, ὡς σφῆκες. ἄλλως σκληροὶ ἢ λεπτοί. μάλιστα τὰ κάτω τῆς γαστρὸς διὰ τὸ γοργὸν καὶ εὐκίνητον. τοιοῦτοι γὰρ οἱ σφῆκες ἐς τὸ μέσον. Τοῖς ἐχθροῖς ἀνιαροί.] ὁ γὰρ ταῖς σαρξὶ μὴ βαρυνόμενος, ἀλλὰ κούφως ἔχων τοῦ σώματος, ῥᾷστ' ἂν καὶ πρὸς τοὺς ἐχθροὺς ἀντιπαρατάξεται. τοιοῦτοι δὲ οἱ πένητες διὰ τὸ μὴ εὐσαρκεῖν ἀπορίᾳ τροφῶν.

Gerardvs. Ποδαγρῶντες] Podagra morbus ferè eſt φιλοδείπνων, & gulonum. Lectum eſt, viros articulari morbo & podagra laborantes, cùm ad menſam reducti fuiſſent frugaliorem, ſuo morbo eſſe liberatos. γαστρώδεις, & ventroſi, & ſura ſaginata homines tardi, & πίονες, id eſt, corpulenti. & craſſi, ſuam adipem nulli, quàm crapulæ debent, vbi autem ſi non apud diuites, ἀδηφαγίαν expleas? Ἀσελγῶς,] Σελγοὶ, vt ſcribũt, ἔθνος σωφρονέστατόν ἐστι, ἔνθεν ἀσελγεῖς μὴ σώφρονες, id eſt, Selgi, gens eſt temperatiſſima, hinc aſelges dicti, intemperati. Ergo ἀσελγῶς immoderatè, ſupra modum. Nam ἀσελγὲς vocant prægrande, & ἄνεμον ἀσελγῆ, magnum ventum. Σφηκώδεις,] ὡς σφῆκες λεπτοὶ, quibus, vt veſpis, corpus eſt gracile. Ne quis autem putet eos ideo viribus deſtitutos, & imbelles, quòd macie ſint confecti, Penia ſtatim ſubiicit, καὶ τοῖς ἐχθροῖς ἀνιαροί, & hoſtibus infeſti. Primùm conſilio, cùm præpingues illi nihil aut parum proſpiciant: venter enim eorum oppletus, & exæſtuans animum obruit. Deinde corpore. nam bello gerendo, & hoſti debellando ſunt aptiores, victum hoſtem perſequuntur alacriùs, à victore fugiunt expeditius. Proinde Epaminondas Thebanorum dux, cùm vnum a- E liquem ex ſuis ventrem geſtare videret prominentiorem, ab exercitu iuſſit ſubmouendum, propterea quòd (hæc enim fuit honeſta ſubmouendi illius cauſa) vix tres, quatuórve clypei ventrem eum tegerent, qui impedimento fuiſſet, quo minus ille ſua pudenda videret vnquam. τὸ σφηκῶδες, τὴν κουφότητα, exilitatem. Eſt in his verbis, σκῶμμα, ſed ad quod Penia non videtur aduertere, nam neglecto eo, perſequitur inſtitu- F tum. Itaque poſtquàm compendioſè de iis dixit, quæ ad corpus pertinent, tranſit ad ea quæ animi ſunt.

Σχόλια. Περὶ σωφροσύνης ἤδη] κατέλεξα τὰ ἀγαθὰ ἃ δι' αὐτὴν ἀνθρώποις γίνονται. νῦν βούλεται ἀποδεῖξαι, ὅτι καὶ σωφροσύνης αἰτία ἐστὶν, ὥσπερ ὁ πλοῦτος αὖ τοὐναντίον. οἰκείως δὲ εἶπε τὸ ἀναδιδάξω. τὸ γὰρ ὅτι γαστρώδεις ἔλεγε τοὺς ἀνθρώπους ἐκ τοῦ πλούτου γίνεσθαι, καὶ ἀσελγεῖς ἔλεγεν. οἱ γὰρ πλεῖστα ἐσθίοντες καὶ G πρὸς τοῦτο καταφοροί εἰσιν. Συμπεραίνω τὸ συλλογίζομαι ἀφ' οὗ καὶ συμπέρασμα παρὰ τοῖς φιλοσόφοις, τὸ ἐκ τῶν προτάσεων συναγόμενον. τὸ γὰρ κύριον μέρος τοῦ συλλογισμοῦ οὐδέν ἐστιν ἕτερον ἄλλο ἢ τὸ συμπέρασμα. σύγκειται γὰρ ὁ συλλογισμὸς ἐκ δύο προτάσεων καὶ συμπεράσματος. καὶ ἔστι τὸ συμπέρασμα ἀπόδειξις τοῦ ζητουμένου ἀναντίρρητος. ἡ Πενία γοῦν καταλέξασα τὰ ἀγαθὰ ἃ δι' αὐτὴν ἀνθρώποις γίνεται νῦν βούλεται ἀποδεῖξαι ὅτι καὶ σωφροσύνης αἰτία ἐστὶν, ὥσπερ ὁ Πλοῦλος τοὐναντίον εἰκότως δὲ εἶπε τὸ ἀναδιδάξω. καὶ γὰρ ὁπι γαστρώδεις ἔλεγε τοὺς ἀνθρώπους ἤγουν ἀσελγεῖς ὑπὸ τοῦ πλούτου ἔλεγε γίνεσθαι. οἱ γὰρ πλεῖστα ἐσθίοντες καὶ εἰς ταῦτα κατάφοροι.

GERARDVS. Περανῶ] futurum à περαίνω,

A abſoluam paucis, ne verboſior videar, & ne loquacitatem nimiam prætendentes, meam cauſam audire nolitis. Ἀναδιδάξω.] Propriè hoc eſt enim ἀναδιδάσκω contrà quàm quis credat, aliquid doceo & demonſtro. ὑβρίζειν, ἡ ὕβρις.

Ὅτι κοσμιότης οἰκεῖ μετ' ἐμοῦ. τοῦ πλούτου δ' ἐστὶν ὑβρίζειν.
Χρ. Πάνυ γοῦν κλέπτειν κόσμιόν ἐστι, καὶ τοὺς τοίχους διορύττειν;
Βλ. Νὴ τὸν Δί' εἴ γε δεῖ λαθεῖν αὐτὸν, πῶς οὐχὶ κόσμιόν ἐστι;
Πε. Σκέψαι τοίνυν γ' ἐν ταῖς πόλεσι τοὺς ῥήτορας. ὡς ὁπόταν μὲν
Ὦσι πένητες, περὶ τὸν δῆμον καὶ τὴν πόλιν εἰσὶ δίκαιοι.
Πλουτήσαντες δ' ἀπὸ τῶν κοινῶν, παραχρῆμ' ἄδικοι γεγένηνται.
Ἐπιβουλεύουσί τε τῷ πλήθει, καὶ τῷ δήμῳ πολεμοῦσιν.
Χρ. Ἀλλ' οὐ ψεύδει τούτων γ' οὐδὲν καίπερ σφόδρα βάσκανος οὖσα.
Ἀτὰρ οὐχ ἧττόν γ' οὐδὲν κλαύσει. μηδὲν ταύτῃ γε κομήσῃς
Ὅτι ζητεῖς τοῦτ' ἀναπείσειν ἡμᾶς, ὡς ἔστιν ἀμείνων
Πενία πλούτου. Πε. καὶ σύ γ' ἐλέγξαι μ' οὔπω δύνασαι περὶ τούτου
Ἀλλὰ φλυαρεῖς καὶ πτερυγίζεις. Χρ. καὶ πῶς φεύγουσί σ' ἅπαντες;

Vóſque docebo, quod apud me ſit laudata modeſtia vitæ:
Sed apud Plutum iniuria. CH. *quaſi modeſti hoc ſiet, aut mediocris,* B
Furari, perfodere parietes? BL. *certè: nã latitare*
Si eum oportet, qui admiſit: quomodo non tibi honeſta hæc videantur?
PA. *Quæſo aſpice tantùm vrbis cauſidicos: qui quantiſper egeni*
Sunt, erga populum atque vrbem, ſe præbent æquos facilésque:
C *Ditati è Republica, omnes confeſtim efficiuntur iniqui:*
Plebique parant inſidias: & populo bellum facere audent.
CH. *Nihil horum mentiris: licet vſque adeò mihi ſis odioſa:*
Pœnam tamen hic nihilo ſecius dabis: vt ne idcirco tumeſcas,
Quòd nobis pſuadere aggrederis, diuitijs meliorẽ
D *Paupertatem eſſe.* PA. *At tu iſtorum neſcis conuellere quicquam,*
Sed nugas agis & fruſtra alas audes expandere. CH. *qui fit*

Σχόλια. Πάνυ γοῦν.] ἐν εἰρωνείᾳ. ἐπεὶ οἱ πένητες κλέπτουσι διὰ ἀπορίαν. Πῶς οὐχὶ κόσμιον.] τὸ πειρᾶσθαι λαθεῖν. τοῦτο δὲ ὁ ἕτερος πρεσβύτης λέγει πειράζων καὶ χλευάζων ἢ ὅτι τὸ παλαιὸν οὐ διεβέβλητο ἡ κλοπὴ εἰ μὴ φωραθεὶς κλέπτης ὑπῆρχεν. ἄλλως. εἴ γε ὁ κλέπτης λανθάνει. ψυχρὸν δὲ τὸ ἐνθύμημα.

GERARDVS. Πάνυ γοῦν.] Ironia eſt, quam Blepſidemus alia excipit ironia dum ſubdit, Νὴ τὸν Δία. αὐτὸν ſ. κλέπτειν ἢ τοιχωρύχον. τοὺς ῥήτορας, Ecce vt ſuum in rhetores odium neſcit diſſimulare! Iam anteà inſectatus eos erat illic apertiſſimè. ἕτεροι δ' ἐπλούτουν, ἱερόσυλοι ῥήτορες, καὶ συκοφάνται. Et illic, τὸ στόμ' ἐπιβύσας κέρμασι τῶν ῥητόρων. περὶ τὸν δῆμον, in cauſis priuatis περὶ τὴν πόλιν, in communi & publica cauſa. τῶν κοινῶν. ſcil. χρημάτων.

Σχόλια. Ἐπιβουλεύουσί τε.] διαβάλλει τοὺς ῥήτορας ὡς δῶρα λαμβάνοντας παρὰ τῶν πολεμίων ἀσύμφορα τῇ πόλει συμβουλεύουσιν. ἐᾶν δέοντες αὐτὴν τούτους ἀμύνασθαι. Καίπερ σφόδρα.] συναινεῖ δὲ ἰσχυριζόμενος τὸ κατὰ τῶν ῥητόρων πρᾶγμα διασύρειν. τὸ δὲ βάσκανος ἁπλῶς ἐπὶ λοιδορίᾳ τίθεασιν.

BISETVS. Βάσκανος] ὁ φθονερὸς. ὁ κακοήθης, ὁ συκοφάντης οὕτω καλεῖται. ὅθεν τὸ βασκαίνειν, τὸ φθονεῖν, τὸ ἀχαριστεῖν τὸ συκοφαντεῖν. καὶ βασκανία, ὁ φθόνος, ἡ ἀχαριστία, ἡ κακοήθεια. ἡ συκοφαντία βασκαίνειν δὲ λέγεται παρὰ τὸ τοῖς φάεσι καίνειν, ὅ ἐστι τοῖς ὀφθαλμοῖς κτείνειν, διὰ τοῦ βλέμματος φθείρειν.

GERARDVS. Ἐπιβουλεύουσι,] popellum circumueniunt, & bona eius inſidioſa oratione ad ſe trahunt. πολεμοῦσιν, non armis, & aperto Marte dimicant, ſed orationibus, quibus reipublicæ ſtatum perturbant, & vrbem factionibus proſcindunt: E tunc enim ad dicendum maximè prodeunt, ex communibúſque incommodis vberrima ſibi & ampliſſima comparant cõmoda. ψεύδει Atticum pro ψεύδῃ, & τούτων pro ἐν τούτοις, καὶ & οὐδὲν pro ſolo οὐδὲν, κατ' οὐδέν. nulla in parte in negotio rhetorum.

Σχόλια. Ἀτὰρ οὐχ ἧττον.] ὅμως φησὶν εἰ καὶ ἀληθεύεις μὴ μέγα φρονήσῃς. οὐδὲν γὰρ ἧττον ταῦτα πείσῃ. κομήσῃς δὲ ἀντὶ τοῦ ὑπερηφανήσῃς. παρὰ τοὺς κομῶντας. ἢ ἀπὸ μεταφορᾶς τῶν δένδρων, F ἃ τὴν κόμην ὕψου ἔχουσι. τοιοῦτοι δὲ καὶ οἱ ὑπέρφρονες ὑψοῦ τὴν γνώμην αἴροντες. τὸ δὲ διὰ μέσου εἴρηται, καὶ ἔστι τὸ ὅτι ζητεῖς τὸ πρὸς τὸ κλαύσει. Καὶ πτερυγίζεις.] κοῦφα καὶ μάταια διαλέγῃ. ἀπὸ τῶν νεοσσῶν. ἃ πειράζουσι μὲν τὰς πτέρυγας. ἵπτασθαι δὲ οὐ δύνανται. οὕτω καὶ σὺ θέλεις μὲν εἰπεῖν καὶ πειράζεις. οὐδὲν δὲ ἀνύεις. ἄλλως. ἀλλὰ φλυαρεῖς διαλέγων. τὸ γὰρ πτερὸν ἠχῶδές τε καὶ θορυβητικόν. ἢ κοῦφα λαλεῖς. ἢ ματαιοπονεῖς. ἀπὸ μεταφορᾶς τῶν ὀρνίων τῶν μὴ δυναμένων πέτεσθαι διὰ τὸ βραχὺ τῆς G ἡλικίας: ἄλλως. ἀντὶ τοῦ πειράζεις πολλὰς ἀνηνύτους ὁρμάς. καθάπερ καὶ οἱ νεοττοὶ πειράζοντες τὴν πτέρυγα καὶ γυμνάζοντες ἄπρακτον ἔχουσι τὴν τῆς πτήσεως φοράν.

GERARDVS. Κλαύσει] itidem pro κλαύσῃ à κλαίομαι, quanquam κλαίω vſitatius. Scilicet Attici voces paſſiuas pro actiuis amant capere. ταύτῃ ſcilicet αἰτίᾳ vel ὁδῷ, hac via, modo, ratione & cauſa, quoniam ſcilicet aliquid dixeris de rhetoribus, quod volentes credidimus, neque vllo modo tibi in ea re contradiximus. ὅτι reſpicit verbum κλαύσει. τοῦτο, hoc quod ſequitur ὡς ἔστιν ἀμείνων &c. περὶ τούτου, in

A hac diſputatione, vtrum præſtet, diuitiæ ne an paupertas. Πτερυγίζεις.] verbum hoc ad auiculas pertinet, volitare geſtientes; per ætatem verò adhuc inuolucres: per metaphoram ſignificat fruſtra conari, μετεωροποιεῖν καὶ οὐδὲν ἀνύειν. Multa quidem dicis, verum nihil efficis.

Πε. Ὅτι βελτίους αὐτοὺς ποιῶ. σκέψασθαι δ' ἔστι
 μάλιστα
Ἀπὸ τῶν παίδων· τοὺς γὰρ πατέρας φεύγουσι, φρο-
 νοῦντας ἄριστα
Αὐτοῖς. οὕτω διαγιγνώσκειν χαλεπὸν πρᾶγμ'
 ἐστὶ δίκαιον.
Χρ. Τὸν Δία φήσεις ἆρ' οὐκ ὀρθῶς διαγιγνώσκειν
 τὸ κράτιστον;
Κἀκεῖνος γὰρ τὸν πλοῦτον ἔχει. ταύτην δ' ἡμῖν
 ἀποπέμπει.
Πε. Ἀλλ' ὦ Κρονικαῖς γνώμαις ὄντως λημῶντες
 τὰς φρένας ἄμφω.
Ὁ Ζεὺς δήπου πένεται. καὶ τοῦτό γε δὴ φανερῶς σε
 διδάξω.
Εἰ γὰρ ἐπλούτει, πῶς ποιῶν αὐτὸς τὸν Ὀλυμπι-
 κὸν ἀγῶνα,
Ἵνα τοὺς Ἕλληνας ἅπαντας ἀεὶ δι' ἔτους πέμπτου
 ξυναγείρει,
Ἀνεκήρυττεν τῶν ἀθλητῶν τοὺς νικῶντας, στεφα-
 νώσας
Κοτίνου στεφάνῳ, καίτοι χρυσῷ μᾶλλον ἐχρῆν, εἴ-
 περ ἐπλούτει.

Ergo, quòd te omnes fugiunt? PA. *Quia per me*
 fiunt meliores.
B *Id quod vel de pueris noſſe imprimis promtum*
 eſt: etenim illi
Patrum auerſantur vultus, ſuadentium ipſis opti-
 ma quæq;
Adeò, quid turpe, quid honeſtum, diſcernere, res
 operoſa eſt.
CH. *Ergóne Iouem etiam dices optima non di-*
 gnoſcere poſſe.
C *Nam diuitias habet & ille, & eas nobis cœlitus* (*offert.*
PA. *O verè animis Saturninis, & lippis menti-*
 bus ambo:
Etiam Iuppiter ille ipſus inops eſt: quod tibi iam
 manifeſtò
Demonſtrabo: nam ſi diues erat, cur iuxta Elida
 quondam
Certamen Olympiacum inſtituens, vt quinto
D *quolibet anno,*
Omnes illuc Græcos acciret, victores oleaſtro
Præconis voce coronari voluit? ſi opulentus erat,
 tum
Auro potius, quàm olea redimire athletam con-
 ueniebat.

Σχόλια. Ἀπὸ τῶν παίδων.] δυσχερές ἐστι μαθεῖν τὸ δίκαιον. ἐπεὶ καὶ οἱ παῖδες διὰ τοῦτο μισοῦσι τοὺς πατέρας. Τὸν Δία φήσεις.] τὸ μὲν φήσεις λέγεται πρὸς τὴν Πενίαν. τὸ δὲ ταύτην δ' ἡμῖν ἀποπέμπει πρὸς τὸν Βλεψίδημον. ἢ καὶ φήσεις πρὸς τὸν Βλεψίδημον, ἤγουν ἐρεῖς κατὰ τὸν αὐτῆς λόγον. Ἀλλ' ὦ κρονικαῖς γνώμαις,] ἤγουν ἀρχαίαις μωρίαις ἐσκοτισμένοι τὸ φρονεῖν. παροιμία δέ ἐστιν ἐπὶ τῶν ἀμβλυωπούντων ἥτις εἴρηται καὶ ἐν Νεφέλαις. ἀντὶ δὲ τοῦ γνώμαις, γράφεται λήμαις. λήμη δέ ἐστι τὸ πεπηγὸς δάκρυον. ὅπερ ἐπικαθεζόμενον βλάπτει τοὺς ὀφθαλμούς. τὸ γὰρ τῶν γερόντων δάκρυον παχὺ ὄν, λήμας μεγάλας ποιεῖ. σημαίνει οὖν τὸ τετυφλωμένοι τὰς φρένας, ὥσπερ οἱ τὰς λήμας ἔχοντες τῶν ὀφθαλμῶν ἐμποδίζονται τὰς ὄψεις.

GERARDVS. Φρονοῦντας,] animo & ſecum illis quærentes optima, & ſaluberrima, optimè illis volentes. Quomodo, inquit, filij patres ſuos fugiunt, non ob id quòd ſint patres (hoc nomine enim eos potius amplectuntur) ſed quod patres de filiis exigant, quod ipſis bonum eſt. Sic & homines me fugiunt, non odio mei, ſed virtutis & honeſti quod in me eſt. οὕτω. Exclamat Penia dum perpendit quàm ſit hominibus difficile virtutem ſequi, & amare, cùm filij, propter virtutem, etiam ſuos oderint patres. φήσεις. Verbum hoc non ſolùm ad Peniam referri poteſt, ſed & ad Bleplidemum, vt non ſit interrogatio, ſed ironia: Si mulierculæ, inquit, huic credis inſanæ, dices Iouem etiam, quid verum & æquum ſit ignorare. Nam eidem Bleplidemo dicuntur, ταύτην δ' ἡμῖν ἀποπέμπει. Vbi ταύτην magno contemptu profertur, iſtam pauperiei & omnium calamitatum authorem, ad nos miſeros homines tranſmittit. τὸν πλοῦτον. Hoc ipſum prædixerat, ἄρχει διὰ τίν' ὁ Ζεὺς τῶν θεῶν; Cui reſpondit Carion, διὰ τ' ἀργύριον, πλεῖστον γὰρ ἔστ' αὐτῷ. Κρονικαῖς. O viris ſaturniis mentibus. Κρόνος temporum Deus poëtis fingitur. Vnde κρόνιον Saturnium, id eſt, multorum annorum aliquid dicimus. Iam notius fuerit, antiqua pro ſtultis capi. Plato, ἀρχαιότερος εἶ τοῦ δέοντος, id eſt, antiquior es, id eſt, ſtultior quàm oporteat. Cicero, Negligimus iſta, & nimis antiqua, & ſtulta dicimus. Quin hominem vecordem vocant κρόνον, Saturnum, quemadmodum nugas & deliramenta κρόνους. Nec hinc abeſt quod Plutarchus homines ætate deſipientes vocat κρονολήρους, quaſi Saturni more hebeſcentes. λημῶντε. O viri animo cæcutientes, iudicio corrupto, inſcitia, & ignorantia falſi. Græcis, λήμη humor eſt in oculis craſſus, qualis eſt hominibus ætate affectis. Vnde ſpiſſiores lachrymæ genitæ, ſic oculorum aciem occupant, vt ſenes λημᾶν, id eſt, cæcutire, & de rebus viſis male iudicare cogant. Ad animum non ineleganter transfertur. ὀλυμπιακόν. Certamen Olympicum ab Hercule inſtitutum ferunt: nomen habet ab vrbe Olympia in quam nobiliſſimi quique Græcorum confluebant, alij tantùm vt variorum certaminum genera viderent, alij vt ſuæ virtutis ſpecimen ederent. Ludi illi & ſpectacula numero multitudinis Olympia dicta: ſuntque ab Hercule Ioui patri cōſecrata. πέμπτον. Olympia & quinquēnalia fuerunt, & per quinque dies celebrari conſueuerūt, quòd quinque fratres eſſent, Hercules, Peonęus, Epimedes, Iaſius, & Ida.

Σχόλια. Κοτίνου στεφάνῳ.] κοτίνου στεφάνῳ στεφανοῦντας ἀνεκήρυττε τοὺς νικῶντας. οὐ κοτίνῳ δὲ ἐστέφοντο. ἀλλὰ τῷ τῆς καλλιστεφάνου ἐλαίας κλάδῳ ἐστεφανοῦντο. οὐκ ἀκριβῶς οὖν. καλλιστέφανος γὰρ ἡ ἐλαία λέγεται. ταύτης δὲ τὰ φύλλα ἔμπαλιν ταῖς λοιπαῖς ἐλαίαις. ἔξω γὰρ ἀλλ' οὐκ ἐντὸς ἔχει τὰ λευκά. τούτῳ δὲ ἥρμοττεν ἐκφαυλίζοντι, λέγειν κοτίνου. (Biseti emendatio. Ἀριστοτέλης δὲ ἐν τῷ θαυμασίων ἀκουσμάτων οὕτω φησὶ κατὰ λέξιν περὶ αὐτῆς. ἐν τῷ Πανθείῳ ἐστὶν ἐλαία) καλεῖται δὲ ἡ καλλιστέφανος. ταύτης δὲ ἔμπαλιν τὰ φύλλα, ταῖς λοιπαῖς ἐλαίαις πέφυκεν. ἀφίησί τε τοὺς πτόρθους ὥσπερ ἡ μύρτος, εἰς τοὺς στεφάνους συμμέτρους. ἀπὸ ταύτης λαβὼν Ἡρακλῆς ἐφύτευσεν Ὀλυμπιάσιν. ἀφ' ἧς οἱ στέφανοι τοῖς ἀθληταῖς δίδονται. ἔστι δὲ αὕτη περὶ τὸν Ἰλισσὸν ποταμόν, σταδίους ξ τοῦ ποταμοῦ ἀπέχουσα. περιῳκοδόμηται δέ, καὶ ζημία μεγάλη τῷ θίγοντι αὐτῆς ἐστιν. ἀπὸ ταύτης ἔφερον λαβόντες Ἠλεῖοι τῶν ἀθλητῶν ἐν Ὀλυμπίᾳ τοὺς στεφάνους. (Biseti emendatio. Τὸ δὲ Πάνθειον παρ' Ἀριστοτέλει ἦν θεῶν πάντων βωμοί, ὥς φησι Παυσανίας Ἠλιακῶν α. οὕτω λέγων, πρὸς αὐτῷ δὲ ἐστὶν ἀγνώστων θεῶν βωμὸς, καὶ μετὰ τοῦτον καθαρσίου Διός, καὶ Νίκης. καὶ αὖθις Διὸς ἐπωνυμίαν χθονίου. εἰσὶ δὲ καὶ θεῶν πάντων βωμοί. καὶ μετ' ὀλίγον, καλεῖται δὲ ἐλαία καλλιστέφανος, καὶ τοῖς νικῶσι τὰ Ὀλύμπια καθέστηκεν ἀπ' αὐτῆς δίδοσθαι τοὺς στεφάνους.) τῷ δὲ κωμικῷ φασιν ἥρμοττεν ἐκφαυλίζοντι τὸ πρᾶγμα, λέγειν ὡς ἐκ κοτίνου ἐστεφανοῦντο. ὃ δηλοῖ τὴν ἀγριέλαιον. καὶ ἅμα διότι καὶ χρήσιμος αὐτῷ ἡ λέξις ἐν τοῖς ἑξῆς. [illegible] γὰρ ὁ Χρεμύλος καὶ [illegible] ἐρεῖ. ἀλλ' ὡς ὁ Ζεὺς ἐξώλεσε κοτίνου στεφάνῳ στεφανοῦντας. τουτέστι κότον θέμενος περὶ τὴν κεφαλήν. παρήχηται γὰρ ὁ κότινος τῷ κότῳ, δι' οὗ δηλοῦται μεγάλη ὀργή. ἀπὸ δὲ τοῦ τοιούτου κοτίνου τοῦ φυτοῦ δηλαδή, καὶ νῆσος Κοτινοῦσσα F

A τὰ Γάδειρα, διὰ τὸ τοιούτοις εὐθηνεῖσθαι φυτοῖς. ὡς ὁ Περιηγητὴς δηλοῖ. ὡς δὲ καὶ ἕτεροι τόποι ἀπὸ φυτῶν τὴν κλῆσιν ἔχοντες, τεθρύλληνται καὶ αὐτοί. Μυρρινοῦς γοῦν δῆμος ἐν Ἀττικῇ Μυρρίνας ἔχων. ὅθεν αὐτοὺς Μυρρινουσίους καὶ κατὰ συναίρεσιν Μυρρινούς. ὥσπερ ἕτερος Ῥαμνοῦς. ἀπὸ τῶν ἐκεῖ φυομένων ῥάμνων. ὧν οἱ δημόται, Μυρρινούσιοι καὶ Ῥαμνούσιοι. καὶ ἡ Ἐρεικοῦσσα λέγεται διὰ τὰς ἐν αὐτῇ ἐρείκας. καὶ ἡ ποντικὴ δὲ Κερασοῦς ἀπὸ τῶν φυτῶν τῶν κεράσων κέκληται. καὶ Πιτυοῦσσα ἡ Μίλητός ποτε διὰ τὸ πολλὰς ἔχειν πίτυας ἐκλήθη. οὕτω καὶ τὶς Πιτυούσιος B ἀπὸ τόπου ἑτέρου πολλὰς ἔχοντος πίτυας, ἐξ ὧν ἐκεῖνος καὶ παρωνόμασται. τὸ δὲ αὐτὸ καὶ ἄλλοι τόποι πεπόνθασιν. ἰστέον δὲ ὡς καὶ κρατεῖ τὸ ἐν τοῖς ἀπειροτέροις κότινον στέφανον εἶναι, ἀλλ' αὐτὸς μὲν φυτοῦ ὡς ἐρρέθη κλῆσίς ἐστιν. ὁ δὲ κωμικὸς ἐδήλωσεν ἐντελὲς καὶ σαφὲς εἶναι τὸ μὴ κότινον τὸ τοιοῦτον λέγεσθαι στέφανον, ἀλλ' ἐκ κοτίνου στέφανον. οὕτω δὲ καὶ ταινία οὐχ ἁπλῶς οὕτω στέφανος ἀλλ' ἡ ἐκ ταινίας περιείλησις ἐν τῇ κεφαλῇ. ταινία δέ, στενόν τι καὶ ἐπίμηκες ὕφασμα. κοινότερον δὲ εἰπεῖν φασκία. C

Bisetus. Κοτίνου στεφάνῳ] ἔστω καλῶς κατὰ τὸ ἐπίγραμμα,

Τέσσαρες εἰσὶν ἀγῶνες ἀν' Ἑλλάδα, τέσσαρες ἱροί,
Οἱ δύο μὲν θνητῶν οἱ δύο δ' ἀθανάτων.
Ζηνός, Λητοΐδαο, Παλαίμονος, Ἀρχεμόροιο.
Ἆθλα δὲ τῶν Κότινος, μῆλα, σέλινα, πίτυς.

Gerardus. Κοτίνου.] Brabeū & præmiū τῶν ὀλυμπιονικῶν corona erat oleagina. Propterea D olea illa dicebatur ἐλαία καλλιστέφανος. Ariſtoteles de olea verba faciēs, ſcripſit, ἀπὸ ταύτης λαβὼν Ἡρακλῆς ἐφύτευσεν Ὀλυμπιάσιν, ἀφ' ἧς οἱ στέφανοι τοῖς ἀθληταῖς δίδονται, id eſt, Hercules acceptam hāc ad Olympiam plantauit, de qua coronę Athletis contexuntur. Pindarus κόσμον ἐλαίας, id eſt, ornamētum & coronā oleæ, vocat μνῆμα τῶν ὀλυμπίᾳ κάλλιστον ἀθλῶν, id eſt, pulcherrimum monumētum olympicorum certaminum. Penia autē vt coronā huiuſmodi eleuaret, inuidioſè vocat E στέφανον κοτίνου, quo nomine ſignificāt nō ἐλαίαν, ſed ἀγριέλαιον. i. oleaſtrum, & ſylueſtrem oleam. τούτῳ i. τρόπῳ hoc modo, hac ratione. δηλοῖ τιμῶν, ad verbum. ipſe ſignificat honorās, pro ipſe manifeſtū facit ſe charas habere opes, vt ſubaudias αὐτόν, & τιμῶν pro τιμᾶν accipias, participium ſcilicet pro infinitiuo, quā cōſtructionem aliquoties antea vidimus. Quanquā nihil prohibet δηλοῖ pro δηλοῦται poni, cùm ſcitum ſit, apud Atticos actiua loco paſſiuorum, & contrà vſurpari. F

Χρ. Οὐκοῦν τούτῳ δήπου δηλοῖ τιμῶν τὸν πλοῦτον ἐκεῖνος.
Φειδόμενος γὰρ καὶ βουλόμενος τούτου μηδὲν δαπανᾶσθαι,
Λήροις ἀναδῶν τοὺς νικῶντας, τὸν πλοῦτον ἐᾷ παρ' ἑαυτῷ.

CH. Imò hoc ipſo Iuppiter oſtendit, quanti ipſe æſtimet aurum.
Quia enim parci vult auro, neque temerè profundi: ideo re
Nihili victores illos ornat: diuitias ſibi ſeruat.

Σχόλια. Λήροις ἀναδῶν.] εὐτελίζει τὸ ὀλυμπιακὸν στέφανον. ὡς μὴ σπουδαῖον. λῆρον δέ πως ὄντα καὶ ἔτι ἐκφλυαρεῖσθαι καθά τις ἔφη τῶν παλαιῶν τουτέστι περιφρονεῖσθαι. εἰσὶ δὲ οἳ καὶ παίζειν φασὶ τὸν κωμικὸν πρὸς ὁμοιότητα ἤγουν τὸ κατά τι τὸν λῆρον τὸν διὰ τοῦ η γραφόμενον ἐκεῖνον πρὸς τὸ λείριον ὃ γράφεται μὲν διὰ διφθόγ- G γου κατὰ τὴν ἄρχουσαν, σημαίνει δὲ τὸ ἄνθος. ἀφ' οὗ καὶ φωνὴ λειριόεσσα ἡ ἀνθηρά, καὶ λείριον Ποδαλείριος. εἰ γὰρ ἀνθηρέστερος ἡ διατρίβων ἰατρικῶς περὶ τὰ λείρια. περὶ οὗ καὶ ἐν τῇ Ἰλιάδι. ἵνα ἐν τῷ λέγειν λήροις ἀναδῶν τοὺς νικῶντας, δέῃ διχῶς νοεῖν. ἢ ὅτι ἀνθηροῖς στεφάνοις στεφανοῖ. ὡς ἐπὶ λειριόεντι. ἢ ὅτι λήρῳ τῷ κατὰ φλυαρίαν. τοιοῦτόν τι

παίζει δὲ περὶ Κορύδαλον ὄρνισιν. ἔνθα δὲ διὰ τὸ νοσεῖν ἡ λέξις, ὡς ἐπὶ ὀρνίθων οὕτω λεγομένου. καὶ διὰ τὸ φθέγγεσθαι διὰ ἵνα κουρεία ὡς ἀπὸ τοῦ κάρα. τὸ δὲ ἀναδεῖν, τουτέστιν ἐνταῦθα τῷ στεφανίῳ. ἐξ οὗ καὶ ἀνάδετος γυναικεῖος κόσμος. ὃς καὶ ἀνάδεσμα λέγεται. ἔχει δὲ ἐναντίον πρὸς τὸ ἀναδεῖν, τὸ ὑποδεῖν, ἐξ οὗ καὶ τὸ ὑπόδημα. τὸ μὲν γὰρ διάδημα ἐπὶ κόσμου κεφαλικοῦ τοῦ διαδεδεμένου δι' ὅλου σώματος. Ζητεῖς αὐτῷ περιάψαι] ἴσον ἐστὶ τῷ προσάψαι. λέγεται δὲ τὸ αὐτὸ καὶ ἀνάψαι, ὡς παρ' Ὁμήρῳ ἐν τῷ, ἤθελες δέ κε μῶμον ἀνάψαι. ἔστι δέ τι καὶ ἄλλο σημαινόμενον τοῦ περιάπτειν, ἐξ οὗ τὰ γοητευτικὰ περίαπτα. δηλοῖ δὲ ἀπαιώρησίν τινα ἡ λέξις. ὅθεν καὶ τὰ ῥηθέντα περίαπτα. ὧν ἀπαιωρουμένων τοῦ σώματος δοκοῦσιν οἱ φαῦλοι εὖ ἔχειν τοῦ ζῆν δι' αὐτά. ὡς δὴ μᾶλλον αὐτοὺς ἀπαιωρουμένους τῶν τοιούτων οἷς ἐλπίζουσιν ἐπ' αὐτά. ὁ δὲ ἀνελεύθερος κακίᾳ παρωνόμασται τῇ ἀνελευθεριότητι. ἔστι δὲ κατ' ἀρετὴν μὲν ἄνθρωπος ὁ ἐλεύθερος, ὃς ἀντιθέτως τῷ φειδωλῷ, δαπανᾷ δεόντως. ἀνελεύθερος δὲ ὁ μὴ τοιοῦτος. ἀλλὰ κατὰ τοὺς κίμβικας καὶ σκνιφοὺς διαιρούμενος. ὁ δὲ φιλοκερδὴς, εἰς ταυτὸν ἥκει τῷ ἀνελευθέρῳ. εἰκὸς γὰρ τὸν φιλοκερδῆ καὶ σμικρολόγον εἶναι, ὥστ' οὖν ἀνελεύθερον.

GERARDVS. Λήροις.] nugis, id eſt, rebus friuolis, & inanibus. ἀναδεῖν. ab ἀναδέω, redimio, circundo. τοὺς νικῶντας, vincentes, capita vincentium, totum pro parte. ἐᾷ, ſinit, ſeruat intactum. πρᾶγμα αἴσχιον, turpius facinus ſcilicet, τοῦ πράγματος quàm ſit facinus paupertatis.

Πε. Πολὺ τῆς Πενίας πρᾶγμ' αἴσχιον ζητεῖς αὐτῷ περιάψαι.
Εἰ πλούσιος ὢν, ἀνελεύθερος ἐσθ' οὑτωσί, καὶ φιλοκερδής. C
Χρ. Ἀλλά σέ γ' ὁ Ζεὺς ἐξολέσειε, κοτίνου στεφάνῳ στεφανώσας.
Πε. Τὸ γὰρ ἀντιλέγειν τολμᾶν ὑμᾶς, ὡς οὐ πάντ' ἔστ' ἀγάθ' ὑμῖν,
Διὰ τὴν πενίαν. Χρ. Παρὰ τῆς Ἑκάτης ἔξεστιν τοῦτο πυθέσθαι.
Εἴτε τὸ πλουτεῖν εἴτε τὸ πεινῆν βέλτιον. φησὶ γὰρ αὕτη, D
Τοὺς μὲν ἔχοντας καὶ πλουτοῦντας, δεῖπνον κατὰ μῆνα προσάγειν.

PA. Si, vt dicis, ita eſt, ſanè tu crimen multò fœdius illi
Affingis, quàm paupertati cuiuis: vt, qui cùm opulentus
Sit, adeò ſit ſordidus, atque immenſi lucri ſtudioſus.
CH. At te Iuppiter eradicet, & oleæ ramo caput ornet.
PA. Hoccine mihi nunc ſit contradicere: quod non omnia vobis
A paupertate bona obtingant? CH. Ex Hecate hoc ſcire licebit,
Vtrũ ſatius ſit ditem, quàm inopẽ viuere: Nam ipſamet inquit,
Opulentos & dites, quouis menſe, ſibi apponere cœnam:

Σχόλια. Ἀλλά σέ γ' ὁ Ζεύς.] τοῦτο εἴρηκεν ὁ Χρεμύλος ἐπιστομισθεὶς παρὰ τῆς Πενίας. καὶ μὴ δυνάμενος ἀντιλέγειν εἰς κατάραν τὸν λόγον ἔτρεψε. τὸ δὲ κοτίνου στεφάνῳ στεφανώσας, παιγνιωδῶς ἀντιλογεῖται. κεῖται γὰρ καὶ ἀνωτέρω. ἔθος δὲ τῷ κωμικῷ πολλαχοῦ ἀντιλογεῖν ἐπὶ γέλωτι. Τὸ γὰρ ἀντιλέγειν.] ὅτι σχῆμα κεῖται κοινὸν ἐλλειπτικὸν ἐνταῦθα τόδε. τὸ γὰρ λέγειν τολμᾶν ὑμᾶς ὡς οὐ πάντ' ἐστὶ τἀγάθ' ὑμῖν διὰ τὴν πενίαν. λείπει γὰρ φανερῶς ἐνταῦθα. ἔννοιά τις ἀκεραία τοιαύτη. τίς ἂν ἀκούων ἀνάσχοιτο. ἢ, πῶς οὐκ ἂν εἴη φορτικόν. ἢ πῶς οὐκ ἀντιλέγοιτο. ἢ τοιοῦτόν τι. ἵνα λέγῃ ἡ Πενία ὅτι τὸ γὰρ τολμᾶν ὑμᾶς λέγειν ὡς οὐδ' ἐστὶν ὑμῖν τὰ ἀγαθά, πῶς ἂν εἴη φορητὸν ἀκούεσθαι; καὶ σιωπῆσαι τὸ τοιοῦτον εἶδος τῆς ἐλλείψεως ἐνδεικτικὸν ὂν θυμικοῦ ἤθους καὶ ἐγκοπτομένης τῆς τελείας φράσεως διὰ τὸ πολὺ τῆς ὀργῆς. ἄλλως. αὕτη ἡ κατασκευὴ πρὸς τὸν τοῦ Χρεμύλου λόγον ἐστίν. ὥσπερ τῆς Πενίας αὐτῷ λεγούσης, ὅτι οὐ δεῖ δυσχεραίνειν πρὸς τοὺς ἐμοὺς λόγους. δίκαιον γὰρ τὸ τολμᾶν ὑμᾶς ἀντιλέγειν καὶ ὡς οὐ πάντ' ἐστὶ τἀγαθὰ ὑμῖν διὰ τὴν πενίαν. ἡ γὰρ ἀντιλογία ὑπὲρ εἰς τοιούτους ὑμᾶς τοὺς ἀσεβεῖς λόγους καὶ ἀκούοντας [illegible]. ἀσεβὲς γάρ ἐστι τὸ λέγειν τὸν Δία φειδωλὸν καὶ τὰ τούτῳ ἑπόμενα.

GERARDVS. Ἀλλά γε.] Cum vidit Chremylus ſe amplius nihil habere, quo Peniam vinceret, ad maledicentiam, & imprecationes conuertit orationem. Ridiculè repetit verba Peniæ, κοτίνου στεφάνῳ στεφανώσας. Mos ſanè familiaris eſt comicorum, riſus gratia, ἀντιλογεῖν. τὸ γάρ. Vbi videt Penia ſenes vſqueadeo peruicaces ſui eſſe contemptores, excandeſcit, propterea oratione vtitur ἐλλειπτικῇ. hoc enim genus orationis maximè conuenit iratis. τὸ pro τοῦτο accipitur, & γὰρ interrogationem notat. Sic perficias orationem, τίς γὰρ ἂν ἀκούων τοῦτο, ἀνάσχοιτο; Quis ſe contineat, qui hæc audiat? vel πῶς γὰρ ἂν τὸ φορτικὸν οὐκ εἴη, Cuinam hoc non videatur graue & permoleſtum? τὸ demonſtrat quod ſubſequitur, nempe ὑμᾶς τολμᾶν ἀντιλέγειν &c.

Σχόλια. Παρὰ τῆς Ἑκάτης ἔξεστι.] τὴν ἐν ταῖς τριόδοις ἐτίμων τὸ παλαιὸν, διὰ τὸ τὴν αὐτὴν Σελήνην καὶ Ἀρτέμιδα καὶ Ἑκάτην καλεῖσθαι. κατὰ δὲ νουμηνίαν οἱ πλούσιοι, δεῖπνον ἑσπέρας ὡς θυσίαν τῇ Ἑκάτῃ προσάγοντες ἐπὶ ταῖς τριόδοις ἐτίθουν. οἱ δὲ πένητες ἤρχοντο πεινῶντες καὶ ἤσθιον αὐτά, καὶ ἔλεγον ὅτι ἡ Ἑκάτη ἔφαγεν αὐτά. λέγει οὖν παρὰ τῆς Ἑκάτης μάθωμεν τῆς ἐπισταμένης τί καλὸν, Πενία, ἢ Πλοῦτος. αὐτῇ γὰρ ἐπίσταται τινὲς παρέχουσιν αὐτῇ δεῖπνα. ἄλλως. ἔθος ἦν ἄρτους καὶ ἄλλα τινὰ κατὰ μῆνα τίθεσθαι τῇ Ἑκάτῃ τοὺς πλουσίους. λαμβάνουσι δ' ἐξ αὐτῶν τοὺς πένητας. ἀπὸ τῶν ἱερῶν γὰρ οἱ πτωχοὶ ζῶσιν.

GERARDVS. Ἑκάτης.] Moris fuit peruetuſti, vt Luna in triuiis coleretur, illicque potius quàm in biuiis, vel in quadriuiis, quòd

tribus vocaretur nominibus: σελήνη, ἄρτεμις, ἑκάτη. Et quoniam menses ad cursum Lunæ prisci metiebantur, κατὰ νουμηνίαν, id est, nouilunio (qui primus dies mensis erat) in triuiis pro sacrificio, cœnam diuites Lunæ apparabant, in quem locum irruentes pauperes protinus illatos cibos deuorabant, quos Lunam comedisse dictitabant. Porrò quamuis scitum sit cœnam illam perparcam fuisse, cibique non ita multi (nam Hecatæ cœnam vocant eam, quæ admodum est frugalis) tamen Chremylus vult vt Penia intelligat eam lautam fuisse, vt quæ à diuitibus pararetur. Nam eo iure hanc cœnam Chremylus magni facit, quo iure Penia, coronam oleaginam depressit, dum κίτινον & λήρους appellauit. Πεινῆν, | pro πεινᾶν Atticè, vt ζῆν pro ζᾶν. Iam verò πεινῆν est pauperem esse, sumpto eo quod sequitur, pro eo quod præcedit: pauper enim qui est, sæpe esurit. ἔχοντας. s. πλοῦτον vel χρήματα, eos quibus res est, & facultates suppetunt.

Τοὺς δὲ πένητας τῶν ἀνθρώπων ἁρπάζειν πρὶν καταθεῖναι.	*Inopes verò & egenos priùs auferre hanc, quàm penè feratur.*

Bisetus. Ἡ Πενία ταῖς βοαῖς, καὶ κακολογίαις (ὅπερ ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον συμβαίνει) μᾶλλον ἢ ταῖς πίστεσι βεβαίων λόγων νενικημένη φεύγειν ἀναγκάζεται.

Ἀλλὰ φθείρου καὶ μὴ γρύξῃς	C *Sed pereas, nec verbum musses*
Ἔτι μηδ' ὁτιοῦν.	*Mihi tantillulum.*
Οὐ γὰρ πείσεις, οὐδ' ἢν πείσῃς.	*Nam non vinces, etsi vincas.*
Πε. Ὦ πόλις Ἄργους, κλύεθ' οἷα λέγει;	*PA. O mea tu Argos, cape quæ memoret.*
Χρ. Παύσωνα κάλει τὸν ξύσσιτον.	*CH. Pausona voca commensalem.*
Πε. Τί πάθω τλήμων;	*PA. Quid agam infelix?*
Χρεμ. Ἔρρ' ἐς κόρακας θᾶττον ἀφ' ἡμῶν.	*CH. Abi in malam rem, procul à me.*
Πε. Εἶμι δὲ ποῖ γῆς;	*PA. Quo misera ibo?*
Χρ. Ἐς τὸν Κύφων', ἀλλ' οὐ μέλλειν	D *CH. In Cyphonem: atque haud est cunctandum,*
Χρή σ', ἀλλ' ἀνύειν.	*Sed cursitandum.*

Σχόλια. Ἀλλὰ φθείρου καὶ μὴ γρύξῃς.] ἔκθεσις τῆς διπλῆς ἐκ κώλων ὁμοίων ἀναπαιστικῶν κα'. ὧν τὸ πρῶτον δίμετρον ἀκατάληκτον. τὸ δεύτερον μονόμετρον ἀκατάληκτον. τὸ γ ὅμοιον τῷ πρώτῳ. τὸ δ, καὶ τὸ πέμπτον ὅμοια. τὸ ς ὅμοιον τῷ δευτέρῳ. τὸ ἕβδομον ὅμοιον τῷ α'. τὸ η. ὅμοιον τῷ δευτέρῳ. τὸ ἔνατον ὅμοιον τῷ α'. τὸ δέκατον ὅμοιον τῷ δευτέρῳ. τὸ ια ὅμοιον τῷ πρώτῳ. τὸ ιβ. ὅμοιον τῷ β. τὸ ιγ. τὸ ιδ. τὸ ιε. τὸ ις. τὸ ιζ. τὸ ιη. τὸ ιθ. ὅμοια τῷ πρώτῳ. ἤτοι δίμετρα ἀκατάληκτα. τὸ κ. ὅμοιον τῷ β. ἀναπαιστικὴ βάσις ἤτοι μονόμετρον ὃ καὶ ἀποτέλευτον ὀνομάζεται. τὸ κα. καὶ τῆς πενίας καταπαρθὲν δίμετρον καταληκτικὸν εἰς συλλαβὴν ἤτοι ἑφθημιμερές. ὅμοιον τῷ Κρατίνου ἐν Ὀδυσσεῦσιν, σιγᾶν νῦν ἅπας ἔχε σιγάν. καλεῖται δὲ καὶ παροιμιακὸν διὰ τὸ πολλὰς παροιμίας τούτῳ πεποιῆσθαι τῷ μέτρῳ. ἄλλως. παροιμία ἐστὶ τῷ ἀκριβῶς εἰδότι τι. Καὶ πάντα λόγον τάχα πεύσῃ. Ἡμῖν δ' Ἰθάκη πατρίς ἐστι. Πλεύσομαι ἅμ' Ὀδυσσεῖ θείῳ. καλεῖται δὲ παροιμιακὸν ὡς Ἡφαιστίων φησί, διὰ τὸ παροιμίας τινὰς ἐν τούτῳ τῷ μέτρῳ εἶναι. οὐκ εἰκότως δέ. εἰσὶ γὰρ παροιμίαι ἐπικαὶ καὶ ἰαμβικαὶ καὶ οὐ τούτου μόνου τοῦ μέτρου. εἶτα δύο διπλαῖ. ἡ μὲν ἐν ἀρχῇ τοῦ τελευταίου κώλου, ἡ δὲ κατὰ τὸ τέλος, ἀμφότεραι ἔξω νενευκυῖαι. E F

Bisetus. Ἀλλὰ φθείρου] ἀντὶ τοῦ, μετὰ φθορᾶς ἀπέρχου, ὡς καὶ τὸ, ἔρρ' ἐς κόρακας, καὶ τὸ, τοτε γαστέσεως. νυνὶ δὲ φθείρου.

Gerardus. φθείρου,] abi in exitium, malè pereas. Id ipsum quod ἐς κόρακας, de quo suprà. vulgò qui indignantur, solent eos in quos inuehuntur, ad satellitium Orci ablegare. μὴ cum ἔτι μηκέτι. G

Σχόλια. Καὶ μὴ γρύξῃς.] μὴ φθέγξῃ. κυρίως δὲ γρύζειν ἐστὶ, τὸ τοὺς μικροὺς χοίρους φωνὴν προΐεσθαι.

Οὐδ' ἢν πείσῃς.] ἐν ὑπερβολῇ λέγει ὅτι κἂν πείσῃς οὐχ ἕξεις ἡμᾶς πειθομένους σοι, οὐδ' ἐὰν πιθανῶς διαλεχθείης. πείσεις ἡμᾶς συνθέσθαι σοι καὶ τὸν Πλοῦτον καταλιπεῖν.

Gerardus. Πείσεις.] Egregia hyperbole, qua significat rem nullo modo ipsi videri E posse credibilem, aut probabilem. Non persuadebis vt relicto Pluto te sequamur: etiam si persuaseris, id est, omnia dixeris quæ ad persuadendum habẽt momenti vel plurimum. Ita dici solet: Non credam, etiam si ipse videro.

Σχόλια. Ὦ πόλις Ἄργους.] ταῦτά φασιν ἐκ Τηλέφου Εὐριπίδου τραγικεύεται, μετείληπται δὲ ὁ στίχος ἐκ Φοινισσῶν Εὐριπίδου Πολυνείκους λέγοντος. οὐδὲ γὰρ ἀκολούθως καλεῖ ἐν Ἀθήναις οὖσα. διαβάλλει δὲ τοὺς Ἀργείους ὡς πένητας. F Παύσωνα καλεῖ τὸν ξύσσιτον.] συντροφον καὶ διαιτητήν. ὁ Παύσων δὲ ἐπὶ πενίᾳ κωμῳδεῖται ζωγράφος ὤν. Ἐς τὸν κύφωνα] κύφων ὁ ξύλινος δεσμός, ἐν ᾧ δεσμεύονται οἱ ἐν τῇ φρουρᾷ, ὃν καὶ κυφῶνα ἀπεσπασμένως λέγουσι. τινὲς δὲ κύριον φασὶν ὄνομα τὸν Κύφωνα πτωχοῦ τινος. οἱ δὲ κρομμυὸν οὕτω καλοῦσιν. Ἀλλ' οὐ μέλλειν.] ἀλλ' οὐ χρή σε φησὶ βραδύνειν, ἀλλ' ἐπείγεσθαι εἰς ὄλεθρον. Ἀλλ' ἀνύειν.] ἀνύω τὸ τελειῶ. ἀνύω καὶ τὴν ὁδὸν ἤτοι σπουδαίως βαδίζω.

Gerardus. Πόλις,] ô vrbs Argos: vrbem pro ciuibus capit, fidem & opem Argiuorũ implorat. Scilicet cùm Athenis hæc facta sint, Argos autem in Peloponneso fuerit, (quæ ab Attico agro lõge dissita est) cur potius Argiuos, quã Athenięses inuocat? Argiuos pauperes, & Peniæ familiares tectè significat. κλύετε Indicatiuum vel

Imperatiuũ eſſe poteſt. Ideo autẽ pluraliter extulit, quod πόλις collectiuum nomen ſit. Παύσωνα.] Pauſon pictor Athenienſis fuit extremæ inopiæ, quem propterea fingit auxilij gratia, vt commenſalem à Penia vocari. Nota vſqueadeo fuit huius, non dicam paupertas, ſed mendicitas, vt prouerbio dederit locum, Παύσωνος πτωχότερος, Pauſone mendicior. καλεῖ. Etiam ſi poteſt imperatiuum eſſe, vt κλύετε, tamen meo iudicio indicatiuum eſt, dicuntur enim hæc à Chremylo non Peniæ, ſed Blepſidemo. Iam, eius quem alloquimur, per tertiam quàm per ſecundam perſonam, maior eſt deriſio. Ξύναπτον] idem quod σύναπτον eſt, niſi quod illud Atticum, hoc commune. Πάθω] à πάσχω eſt ſubiunctiuum. Quid patiar? quis tandem futurus eſt rerum mearum exitus? Quo me vertam? ἔρρε. ἔρρω & φθείρομαι idem ſignificat. Expreſſior fit verbi ſignificatio cum dicitur ἔρρ' ἐς κόρακας. Propterea cũ anteà ſine verbo di- A xit, ἐς κόρακας, hoc verbum ſubaudiendum fuit. Εἶμι.] Penia non habet rationem eorum quæ à Chremylo dicũtur, ſolùm intenta eſt in gemitũ. Quare poſt illa, τί πάθω τλήμων ſubdit, εἶμι δὲ ποῖ γῆς, εἶμι præſens eſt verbum quod quoniam futurum non habet ſatis vſitatum, idcirco futuri loco ponitur. Ποῖ γῆς.] Perinde fuiſſet, ſi genitiuum γῆς omiſiſſet, niſi quod ineſt in hoc dicendi genere affectus quidam maior. Antea Blepſidemus ſic dixit Chremy- B lo, ἥκιστα πάντων. μέλλειν, cunctari, βραδύνειν. Cum hæc dicuntur, Chremylus Peniam aliqua corporis parte prehenſam, propellit, & vrget. ἀνύειν. Magis placet aliis ἀνύτειν, vel Atticè geminato τ ἀνύττειν, ire properè & feſtinanter quò inſtituiſti. μεταπέμψεσθον. poſt hæc verba Penia ſenſim ab his diſcedit. Quo autem longiùs abit, eò altiùs illi verba faciunt abeunti.

C

Πε. Ἦ μὴν ὑμεῖς γ' ἔτι μ' ἐνταυθοῖ
Μεταπέμψεσθον.
Χρ. Τότε νοστήσεις· νῦν δὲ φθείρου.
Κρεῖττον γάρ μοι πλουτεῖν ἐστιν,
Σὲ δ' ἐᾶν κλάειν μακρὰ τὴν κεφαλήν.
Βλ. Νὴ Δί' ἔγωγ' οὖν ἐθέλω πλουτῶν
Εὐωχεῖσθαι μετὰ τῶν παίδων,
Τῆς τε γυναικὸς, καὶ λουσάμενος
Λιπαρὸς χωρῶν ἐκ βαλανείου,
Τῶν χειροτεχνῶν.
Καὶ τῆς πενίας καταπαρδεῖν.

PA. Certè illud tempus erit, quo me
Reuocetis vos.
CH. Redibis tunc: iam perdaris.
Nam præſtat nunc ditari me:
Te verò caput deflere tuum.
BL. Per Iouem ego nunc volo ditatus
D *Potare inter pueros, & cum*
Coniuge: dein' poſtquam lauero me,
Benè curata pelle reuerſus,
Contra artifices
Et pauperiem vndique pedam.

Σχόλια. Τότε νοστήσεις.] ὅτε μεταπεμψόμεθα. ἐν ἤθει δὲ καὶ τοῦτο. Κλάειν μακρὰ τὴν κεφαλήν.] λείπει τύπτουσαν. ἢ οὐδὲν λείπει. ἀλλὰ κατακλαίειν ὅλον τὸ σῶμα καὶ σεαυτήν. ἀττικὸν τὸ σχῆμα.

BISETVS. Εὐωχεῖσθαι] Ἀθήναιος ἐν τῷ α. βιβλίῳ. τὰς δὲ εὐωχίας ἐκάλουν, οὐκ ἀπὸ τῆς ὀχῆς, ὅ ἐστι τροφὴ, ἀλλ' ἀπὸ τοῦ κατὰ ταύτας εὖ ἔχειν. εὐωχεῖσθαι τοίνυν, τὸ καλῶς, καὶ εὖ σιτεῖσθαι, καὶ διὰ τοῦτο εὖ ἔχειν. οἱ δὲ τὸ εὐωχεῖσθαι λέγουσιν ἤ, τὸ εὐφραίνεσθαι ἐν τῇ τραπέζῃ.

GERARDVS. Μακρά.] adiectiuum neutrum plurale pro aduerbio diu, εἰς μακρὰν ἡμέραν, in multos dies. τὴν κεφαλήν. Subaudiunt τύπτουσαν, ferientem præ dolore. Poſſis ſubaudire ξύουσαν ſcalpentem & fricantem. Ij quos pœnitet, quique de mutando inſtituto ſecum agitant, ſolent caput ſcabere, cogitabundi. A vero fortaſſe non abeſt ſi τὴν κεφαλὴν per ſynecdochen ponas, plorare tuum caput, id eſt, te, & miſeram tuam conditionem. νὴ Δία ſcilicet κρεῖττον ἐστὶ πλουτεῖν. confirmat ſententiam Chremyli. λουσάμενος. De more Priſcorum ante menſam & conuiuium balnea ingredientium. Poſt lotionem autem E oleo vngebantur, nam balneorum æſtus poros aperit, in quos ne penetret externus, & frigidior aer, oleum adhibebant, quo non ſolum pori occupabantur, ſed & nerui refocillabantur.

Σχόλια. Τὸ λιπαρός.] ἢ ἀντὶ τοῦ τρυφηλὸς νοητέον. ἢ διότι ἔθος ἦν τοῖς παλαιοῖς μετὰ τὸ λελοῦσθαι, ἐλαίῳ δι' ὅλου τοῦ σώματος ἀλείφεσθαι. ἵνα οἱ πόροι ὑπὸ θέρμης ἀνοιχθέντες, κλεισθῶσιν ὑπὸ τοῦ F ἐλαίου ἐπιπλωματικοῦ ὄντος, καὶ μὴ δέξωνται ἀέρα ἔκτοθεν.

GERARDVS. Χειροτεχνῶν.] Meminit eorum quæ Penia elatior viſa eſt illic dicere, ἐγὼ γὰρ τὸν χειροτέχνην, ὥσπερ δέσποινα, &c. vbi arroganter dixit homines multum ſibi & artificibus, quibus imperitabat debere. καταπέρδειν, πέρδεσθαι κατὰ τῶν χειροτεχνῶν, oppedere, & ventris crepitus ædere in opifices, & Peniam, quo non aliud eſt maius ſignum contem- G ptus.

A

ΔΡΑΜΑΤΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟΥ

Σκηνὴ ἕκτη.

Τρίμετροι ἰαμβικοί.

ΧΡΕΜΥΛΟΣ, ΒΛΕΨΙΔΗΜΟΣ.

ACTVS II. SCENA VI.

Senarij Iambici.

CHREMYLVS, BLEPSIDEMVS.

Bisetvs. Τῆς Πενίας ἀπελθούσης οἱ γέροντες τὸ ἐγνωσμένον, καὶ δεδογμένον ἤδη τελοῦσι, καὶ τὸν B Πλοῦτον κατὰ τὴν νύκτα εἰς τὸν Ἀσκληπιοῦ ἀπάγουσιν, ὅπως αὐτὸν ἀναβλέψαι ποιῶσι.

Αὕτη μὲν ἡμῖν ἡ 'πίτριπτος οἴχεται.
Ἐγὼ δὲ, καὶ σύ γ', ὡς τάχιστα τὸν θεὸν
Ἐγκατακλινοῦντ' ἄγωμεν εἰς Ἀσκληπιοῦ.
Βλεψ. Καὶ μὴ διατρίβωμέν γε, μὴ πάλιν τις αὖ
Ἐλθὼν διακωλύσῃ τι τῶν προὔργου ποιεῖν.
Χρεμ. Ὦ παῖ Καρίων, τὰ στρώματ' ἐκφέρειν ἐχρῆν·
Αὐτόν τ' ἄγειν τὸν Πλοῦτον, ὡς νομίζεται,
Καὶ τἄλλ', ὅσ' ἐστὶν ἔνδον ηὐτρεπισμένα.

Abit tandem hæc anus ſcelerata: noſtrum erit
Nunc Blepſideme, vt Plutum quàm citiſſimè
In templum deducamus Aeſculapij:
Et, vt illic decumbat, curemus ſedulò.
C *Bl. Modò ne cunctemur, ne quis fortè denuò*
Suo interuentu diſturbet negotium.
Ch. Heus Cario, effer huc ſtragula: & iſtum Deum
Deducito, prout recepti moris eſt,
Et cætera ſimul, quæ domi parata ſunt.

Σχόλια. Αὕτη μὲν ἡμῖν.] σύστημα κατὰ περικοπὴν ἀνομοιομερὲς στίχων ἰαμβικῶν τριμέτρων ἀκαταλήκτων ὀκτώ. ἐπὶ τέλει παράγραφος. καὶ ἑξῆς τὸ χοροῦ. κἀνταῦθα γὰρ χορὸν ὤφειλε θεῖναι καὶ διατρίψαι μικρὸν ἄχρις ἄν τις ἐξ Ἀσκληπιοῦ ἀναστρέψοι τὴν τοῦ Πλούτου ἀπαγγέλλων ἀνάβλεψιν.

Bisetvs. Ἡ 'πίτριπτος] ἡ ἀξία τοῦ ἐπιτριβῆναι, ἢ ἡ μεγάλα φθεγγομένη. Σ. ἐπίτριπτος, ὁ πονηρὸς, ὁ ἄξιος τοῦ ἐπιτριβῆναι, τουτέστι πληγωθῆναι. ἔτυμ. μέγα.

Gerardvs. Ἡμῖν] pro ἀφ' ἡμῶν, vel ἡμῖν nobis, pro voto noſtro, vti exoptabamus. Ἡ 'πίτριπτος,] contractio eſt, pro ἡ ἐπίτριπτος. Eodem modo antea Carion dictus eſt ὁ ὑπίτριπτος. ἐγκατακλινοῦντε, participium futurum, inclinaturi, vt inclinemus, in lectulo collocemus. In templo Æſculapij decumbere oportebat, qui opem illius expectabat.

Σχόλια. Ἄγωμεν εἰς.] ἄγειν τὸ διεξάγειν στράτευμα. ὅθεν καὶ ἀγὸς ποιητικῶς ὁ ἡγεμών. καὶ τὸ τὰ πράγματα ἄγει τις ἤτοι διευθετεῖ. ἄγειν τὸ νομίζειν καὶ ἡγεῖσθαι ὡς παρὰ Συνεσίῳ. ἡμέρα μὲν οὖν ἦν ἣν τινα ἄγουσι Ἰουδαῖοι παρασκευήν. ἄγειν καὶ τὸ φέρειν ἐπὶ ἐμψύχων, ὡς τὸ ἄγει τὸν υἱὸν εἰς τὸ διδασκαλεῖον. ἄγειν καὶ τὸ συντρίβειν, ἀφ' οὗ τὸ κατέαγε καὶ κατεαγὼς, καὶ παρ' ἰατροῖς κάταγμα τὸ τῶν ὀστῶν σύντριμμα. Εἰς Ἀσκληπιοῦ.] τὸ ἐν ἄστει λέγει Ἀσκληπιεῖον. δύο γάρ εἰσι. ὁ μὲν ἐν ἄστει. ὁ δὲ ἐν Πειραιεῖ. ἢ ἐν Ἀχάρναις ὥς φασι. Αὐτόν τ' ἄγειν τὸν Πλοῦτον.] τοῦτο ὥσπερ διὰ μέσου εἴρηκεν. οὐ γὰρ τὸν Πλοῦτον ἔμελλεν ὁ Καρίων ἀγαγεῖν, ἀλλὰ τὰ στρώματα καὶ τὰ ἄλλα ἃ αὐτοῖς εἰς τὴν χρείαν παρεσκεύαστο. τὸ δὲ ὡς νομίζεται ἢ πρὸς τὸ ἐκφέρειν συνάπτει, ἵν' ᾖ ὡς νομίζεται καὶ νόμιμόν ἐστι τοῖς δούλοις ποιεῖν. ἢ πρὸς τὸ ἄγειν, ἵν' ᾖ ὡς νομίζεται ποιεῖν τοὺς ἄγοντας ἀσθενεῖς εἰς Ἀσκληπιοῦ ἢ καὶ τὸ ἄγειν αὐτὸν τὸν Πλοῦτον πρὸς τὸν Καρίωνα, ἤγουν μετὰ τῶν ἄλλων καὶ τοῦτον D ἐξάγαγε.

Gerardvs. Εἰς] ſcilicet ναόν. Sic poſt διατρίβωμεν ſcilicet χρόνον. πάλιν & αὖ ponuntur ἐκ παραλλήλου. διακωλύσῃ ſcilicet ἡμᾶς ποιεῖν τι τῶν aliquid eorum quæ ſunt προὔργου, vel ſolutis vocibus πρὸ ἔργου. Id porro dicitur πρὸ ἔργου, quod ad rem peragendam vtile eſt & neceſſarium. Puta, hic τὸ ἔργον eſt, ἡ τοῦ Πλούτου ἀνάβλεψις, id eſt, viſum Pluto reſtitui. τὰ δὲ πρὸ ἔργου ſunt, τὰ εἰς ἀνάβλεψιν ἀναγκαῖα, ea quæ ad reponendum viE ſum prius facta ſunt neceſſaria, vt templum adire Æſculapij, vota illic nuncupare, Pluto locum illic parare, & id genus alia, citra quæ viſum Plutus non recipiat. Ὡς νομίζεται,] vt moris eſt, vt moribus eſt receptum, ſolennia enim quædam erant, & legitima obſeruanda, ea Chremylo & Blepſidemo potius quam Carioni ſeruo ſunt perficienda. Quomodo contra, ſeruum magis decet in templum humeris ea portare, quæ ſuſcepto operi erant neceſſaF ria. Nequid autem Carion prætermittat, ſubdit, καὶ τἄλλ'. ηὐτρεπισμένα Augmentum Atticum, pro εὐτρεπισμένα. Igitur deducto ad Aeſculapium Pluto, & rebus omnibus neceſſariis in templum à Carione perlatis, actoribus in templo expectantibus dum Plutus viſum receperit, proſcenium remanſiſſet vacuum, niſi chorus è ſcena ſtatim prodiiſſet, qui iocoſis quibuſdam carminibus & facetiis ſpeG ctatores tantiſper retinuiſſet, dum quiſpiam exiret, qui Plutum viſu priſtino donatum nunciaret. Carion ergo de templo egreſſus, vbi Chorum videt gaudio geſtiens ingenti, illi verba hæc, edita voce, acclamat.

A

ΧΟΡΟΥ.

ΔΡΑΜΑΤΟΣ ΤΡΙΤΟΥ

Σκηνὴ πρώτη.

ΧΑΡΙΩΝ, ΧΟΡΟΣ.

Τοῦ αὐτοῦ γένους μέλη, μέχρι τοῦ
τέλους.

B

Bisetvs. Καρίων ἐκ τοῦ ναοῦ ἐπαναχωρήσας τὸν χορὸν τῶν ἀγροίκων, οἷς τὰ τῆς πράξεως τέλος προσιὸν ὄχων, καλῇ περὶ τοῦ Πλούτου ἀναβλέψαντος ἀγγελίᾳ εὐφραίνει.

Ὦ Πλεῖστα Θησείοις μεμιστυλλημένοι,
Γέροντες ἄνδρες, ἐπ᾽ ὀλιγίστοις ἀλφίτοις,

Σχόλια. Ω πλεῖστα Θησείοις.] ἕτερον σύστημα ἀμοιβαῖον τῶν ὑποκριτῶν. εἰσὶ δὲ οἱ πρῶτοι ι στίχοι, ἰαμβικοὶ C τρίμετροι ἀκατάληκτοι. ὁ ἑνδέκατος, ἀντισπαστικὸς τρίμετρος βραχυκατάληκτος, ἐπιμεμιγμένος ἐπιτρίτῳ β. ὁ δωδέκατος ἰαμβικὸς τρίμετρος. οἱ ἑξῆς δύο, ἀντισπαστικοὶ τρίμετροι βραχυκατάληκτοι τοῦ πρώτου ποδὸς πεντασυλλάβου τουτέστι διτροχαίου. αἱ γὰρ βραχεῖαι κατ᾽ ἀρχὰς συλλαβαὶ, ἀντὶ μιᾶς μακρᾶς λογίζονται. τοῦ δὲ δευτέρου. ἐπὶ τοῦ δευτέρου. ἐπὶ τῷ τέλει παράγραφος. σημειωτέον ἐνταῦθα, ὅτι δέον χορὸν διὰ μέσου θεῖναι, μέχρις ἂν ἐκεῖνοι ἐς Ἀσκληπιοῦ ἐλθόντες ἀναβλέψειν τὸν Πλοῦτον. D ὁ δὲ παραχρῆμα τὸν Καρίωνα εἰσφέρει εὐαγγελιζόμενον τοῖς γέρουσι περὶ τῆς τοῦ Πλούτου ἀναβλέψεως. ἐποίησε δὲ τοῦτο οὐκ ἀλόγως. ἀλλὰ τῇ τε τῆς νέας κωμῳδίας συνηθείᾳ, ἐν ᾗ αἱ παραβάσεις ἐπαύσαντο ὡς προείρηται. καὶ ἅμα δεῖξαι βουλόμενος, ὡς ἄρα τάχιστα πάνυ ὁ Πλοῦτος ἀνέβλεψεν. Ω πλεῖστα Θησείοις μεμιστυλλημένοι.] ὁ θεράπων ἔρχεται ἀπαγγέλλων τὸν Πλοῦτον ἀναβλέψαντα. μετὰ δὲ τὸ χειρώσασθαι τὴν δημοκρατίαν τοὺς Ἀθηναίους τὸν Θησέα Λυκομήδης συκοφαντήσας, ἐποίησεν ἐξοστρακισθῆναι τὸν ἥρωα. ὁ δὲ παραγενόμενος εἰς Σκῦρον διῆγε E παρὰ Λυκομήδει τῷ δυνάστῃ τῆς νήσου. ὃς ζηλοτυπήσας αὐτὸν ἀναιρεῖ αὐτὸν δόλῳ. Ἀθηναῖοι δὲ λιμώξαντες καὶ κελευσθέντες ἐκδικῆσαι τῷ Θησεῖ, τὸν μὲν Λυκομήδην ἀνεῖλον. τὰ δὲ ὀστᾶ μεταστειλάμενοι, καὶ Θησεῖον οἰκοδομήσαντες, ἰσοθέους οὕτω τιμὰς νέμουσι. διανομαὶ δὲ καὶ εὐωχίαι τοῖς πένησι γίγνονται. ταῖς δὲ ὀγδόαις τὰ Θησεῖα ἤγετο. ἡ ἑορτὴ δὲ αὐτῷ ἐπετελεῖτο, ἐπειδὴ αὐτὸς συνήγαγε τὴν Ἀττικὴν, πρότερον σποράδην καὶ κατὰ κώμας οἰκουμένην.

Gerardvs. Πλεῖστα] aduerbium. Mala & incommoda quo sæpius ad nos recurrunt, eo nobis sint inuisiora. F Propterea fit, vt si qua postea continget felicitas, ea sit multo gratior futura. Θησείοις.] ἑορ. Theseus Athenienses dispersos, & vicatim habitantes nactus, in vnam vrbem coegit, statum vrbis constituit, mores & leges ciuitati dedit, cuius rei gratia posteri eum vita functum, amplis cumularunt honoribus. Nam quo in loco tumulus eius erat, templum sacrarunt, templo illi ἀσυλίαν concesserunt, id est tantum G iuris, vt ex eo nemo supplex auelleretur. Amplius, in eius honorem octauus cuiusque mensis dies celebrabatur. Diebus illis festis, quæ Thesea dicebantur, διανομαὶ, largitio fiebat populo, vt eo die non solum diuites, sed & cuiuscunque generis homines conuiuia agitarent, lautoque splendidius viuerent. Cario hic gratulatur choro, & reliquæ plebi, quæ simpliciter & probè C vixit, asserens futurum posthac, vt à Pluto ditati, vitam agant liberaliorem.

Chori.

ACTVS III. SCENA I.

Cario, Chorvs.

Eiuſdem generis verſus vſque ad
finem.

O Fortunatos, ô beatos vos ſenes:
Qui Theſeorũ tempore, in ſumma inopia

Σχόλια. Μεμιστυλλημένοι.] ἤγουν εὐωχημένοι. ζωμὸν ἀρυσάμενοι ἄρτοις κοίλοις καὶ μυστρίοις ἱμουμένοι. ὅθεν καὶ τὸ ὄνομα τοῖς μυστρίοις. οἱονεὶ μυστλίστι ὄν. ἐν ταύτῃ δὲ τῇ ἑορτῇ πάντες προῖκα ἤσθιον ἀθάραν καὶ ἄλλα τινά. ἄλλως, ὁ κοῖλος ἄρτος μιστύλη καλεῖται, ἢ οὕτω ἀθάρα. ἐν γὰρ τοῖς Θησείοις, ἀθάραν ἤσθιον. ὁ δὲ νοῦς, ὦ πολλὰ ταλαιπωρήσαντες καὶ εἰς οὐδὲν ἱστάντες. νῦν δὲ εὐτυχήσαντες. ἄλλως. τὸ Θησείοις, εἰ μὲν διὰ τοῦ ει διφθόγγου γράψεις D τὴν ἑορτὴν τοῦ Θησέως. ἱερεῖς. εἰ δὲ ι ἀντὶ τοῦ μισθαρνίαις ποιήσεις. τὸ δὲ μεμιστυλλημένοι ἀντὶ τοῦ τετραφημένοι καὶ ζωμὸν ῥοφήσαντες. μιστυλλᾶν γὰρ παρὰ τοῖς Ἀττικοῖς δευτέρας συζυγίας τῶν περισπωμένων, τὸ διὰ μιστύλης (ὅ ἐστιν ἄρτου κοίλου εἶτα δείδυκος) ζωμὸν ἀρύεσθαι. γίνεται δὲ παρὰ τὸ μύστον ὅ ἐστι τὸ σμικρότατον. ἀλλὰ τὸ μὲν μεῖστον διὰ διφθόγγου γράφεται ὡς ἀπὸ τοῦ μείων γινόμενον. καὶ γὰρ ἐκεῖνο διὰ διφθόγγου. τὸ δὲ μιστύλλα διὰ τοῦ ι. οὐδὲν οὖν χεῖρον εἰ τὸ μὲν μεῖστον διὰ διφθόγγου γράφεται, τοῦτο δὲ διὰ E τοῦ ι. ὅπου γε καὶ ἀπὸ τοῦ χερείων χείριστος. ἀρείων ἄριστος τοῦτο γέγονε.

Biseivs. Εὐστάθιος. μιστύλη, κοῖλος ἄρτος. μιστύλλειν, τὸ εἰς μεῖστα, ὅ ἐστι μικρότατα διακόπτειν. μιστυλλᾶσθαι, τὸ διὰ μιστύλης, ὅ ἐστι κοίλου ἄρτου ζωμὸν ἀρύεσθαι. τινὲς δὲ καὶ μιστύλλη διὰ δυοῖν λλ γράφουσιν, ὅτι μιστύλλειν, καὶ μιστυλλᾶσθαι λέγομεν. καὶ ἐντεῦθεν μεμιστυλλημένοι γραπτέον οἴονται, καθάπερ ἔν τισι τῶν παλαιῶν ἀντιγράφων εὕρηται γεγραμμένον.

F **Gerardvs.** Μεμιστυλλημένοι.] Panis ſorbitionis gratia excauatus, μιστύλλη appellatur. Ab hoc fit μιστυλλάω, quod eſt de cauato pane ius exhaurio: præterea panis portiunculas alicui do. Et μιστυλλᾶσθαι is dicitur, cui particulæ panis & fruſta dantur. Itaque μεμιστυλλημένοι duriter educati, & qui parcè ac tenuiter vixiſtis, puta, pulte, iure, aqua, & vili legumine, quæ vocat ὀλίγιστα ἄλφιτα, minimas farinas, id eſt, victum anguſtiſſimum. Propterea quod, inquit, minimum vobis eſſet, quo viueretis.

G Σχόλια. Ἐπ᾽ ὀλιγίστοις ἀλφίτοις.] οἱ τοῖς κοίλοις ἄρτοις τοὺς ζωμοὺς ἀρυόμενοι ταχέως κορέννυνται δι᾽ ἔνδειαν ἄρτων. ὀγδόῃ δὲ τὰ Θησεῖα ἦγον. καὶ ταύτην τὴν ἡμέραν ἐπανηγύριζον εἰς τιμὴν τοῦ ἥρωος. πεποίηται δὲ ἡ λέξις, λέγω δὲ ἡ μιστύλη, παρὰ τὴν μάσησιν. ἄλλως. ἢ διὰ τὸ πλῆθος τῶν ὄψων ὀλίγον ἄρτον ἀνηλίσκετε. ἢ τῷ ζωμῷ χολάζοντες καὶ ὑπὸ τούτου κορεννύμενοι. Τί δ᾽

ἐστὶν ὦ βέλτιστε τῶν σαυτοῦ φίλων.] ἀντὶ τοῦ πρὸς τοὺς σοὺς φίλους οἷον τῶν ὁμοίων σοι μαστιγιῶν. οἱονεὶ οὐκ ἄλλων τινῶν, ἀλλὰ τῶν ὁμοίων σοι μαστιγιῶν. ἢ τρόπων. οὕτως. ὦ βέλτιστε τῶν σαυτοῦ τρόπων ἐστίν. ἀντὶ τοῦ τί ἀγαθὸν ἡμῖν ἀγγέλλεις; εἰκὸς γάρ σε καλλίστοις χρώμενον τρόποις, πρὸς τοὺς τρόπους καὶ τὰς ἀγγελίας ποιεῖσθαι. A

GERARDVS. Ολιγίστοις] Dictum eſt ὀλίγιστον vt κάκιστον, forma irregulari, ab ὀλίγος. πεπράγατε medium perfectum à πράττομαι. ἄλλοι τε. ſ. ὡς ἄλλοι εὐτυχοῦσι, καὶ μακαρίως πράττουσι. μέτεστι, B cum datiuo & genitiuo ſignificat copiam alicuius rei cuipiam eſſe, aut certe participem & ſocium eſſe. Qui, quomodo vos, ſine cuiuſquam iniuria vixerunt. ὦ βέλτιστε. Ironia eſt, ô ſociorum & amicorum tuorum optime, id eſt, ὦ τῶν ὁμοίων σοι μαστιγιῶν κάκιστε, optime eorum qui ſunt tui generis & ordinis, verberonum ſcilicet, ac nebulonum. Quomodo autem optimus latro, ſummus eſt latro: ita optimus verbero, eſt perditiſſimus & nequiſſimus. φαίνει, Attice pro φαίνῃ. Αὐτὸς, emphaſin habet, ipſe, qui alioqui Deus eſt, quare qui ipſe ex ſeipſo debet feliciſſimus eſſe. B Hominibus qui dicit, rem feliciter cedere, mirũ non dicit, at Deo ita contingere ſi dicetur, mirũ videatur, cùm illi aliter non ſoleat euenire.

Ὡς εὐτυχεῖθ', ὡς μακαρίως πεπράγατε,
Ἄλλοι θ', ὅσοις μέτεστι τοῦ χρηστοῦ τρόπου.
Χο. Τί δ' ἐστὶν, ὦ βέλτιστε τῶν σαυτοῦ φίλων;
Φαίνει γὰρ ἥκειν ἄγγελος χρηστοῦ τινος.
Καρ. Ὁ δεσπότης πέπραγεν εὐτυχέστατα,
Μᾶλλον δ' ὁ Πλοῦτος αὐτός. ἀντὶ γὰρ τυφλοῦ,
Ἐξωμμάτωται, καὶ λελάμπρυνται κόρας,
Ἀσκληπιοῦ παιῶνος εὐμενοῦς τυχών.
Χο. Λέγεις μοι χαράν, λέγεις μοι βοάν.

Antehac pane modico, victúque ſordido
Sæpenumerò victitaſtis, ô omnes ſimul
Felices, quotquot hic bonis ſunt moribus.
CH. *Quid eſt, optime tuorum conſodalium?*
Videris enim bonæ rei adeſſe nuncius.
C CA. *Cum hero meo nunc actum eſt optatiſſimè,*
Potiùſque cum Pluto ipſo. Nam cùm is antea
Eſſet cæcus, receptis perſpicacibus
Atque nitentibus oculis, videt iam acerrimè:
Medico in hac re bono vſus, Aeſculapio.
CH. *Magnam ſanè voluptatem mihi nuncias:*
Magno me cogis exclamare gaudio.

Σχόλια. Ἐξωμμάτωται] ἐκ Φινέως Σοφοκλέους ὁ στίχος. D ὅρα δὲ πῶς τοῖς παρ' αὐτοῖς γελοίοις καταμίξας λανθάνει εἰρηκὼς ἐξωμμάτωται καὶ λελάμπρυνται. ἡ δὲ λέξις, ἀντὶ τοῦ ἐπιτεταμένως ὁρᾷ. ἡ γὰρ ἐξ ἐπίτασιν δηλοῖ. ὡς τὸ ἐκ θυμοῦ φιλεῖν. ἢ μᾶλλον παίζων, ἐπὶ στερήσεως λέγει. ἄλλως. δέον εἰπεῖν ἀνέβλεψε καὶ καθαροὺς ἔχει τοὺς ὀφθαλμοὺς, ἐξωμμάτωται εἶπε καὶ λελάμπρυνται. παίζων γὰρ ἀμφοτεριζούσας λέξεις ἔθηκεν. ἐξωμμάτωται γὰρ καὶ ἀντὶ τοῦ ἐκκέκοπται τοὺς ὀφθαλμοὺς δύναται νοεῖσθαι, καὶ ἀντὶ τοῦ ἐκ τῶν ὀφθαλμῶν ἀφῃρέθη τὸ κάλυμμα. ὁμοίως δὲ καὶ τὸ λελάμπρυνται, καὶ ἀντὶ τοῦ E καθαροὺς ἔχει τοὺς ὀφθαλμοὺς, καὶ ἀντὶ τοῦ λεύκωμα ἐν αὐτοῖς ἔχει. ἔχει δὲ τὸ λελάμπρυνται τρίτον πρόσωπον τῶν ἑνικῶν, ὁμόφωνον τῷ τρίτῳ τῶν πληθυντικῶν. ὡς τὸ ἐξήρανται καὶ κατήχυνται καὶ ὅσα τοιαῦτα. Ἀσκληπιοῦ παιῶνος.] παιὰν μὲν ὕμνος ἐστὶν εἰς Ἀπόλλωνα ἐπὶ παύσει λοιμοῦ ᾀδόμενος, ἀλλὰ καὶ ἐπὶ παύσει πολέμου. πολλάκις δὲ καὶ προσδοκωμένου τούτου. καὶ παιανίζειν ῥῆμα ἀπὸ τούτου τὸ παιᾶνα ᾄδειν. καὶ γίνεται ἀπὸ τοῦ παύω F παυᾶν καὶ παιάν. παιὼν δὲ ὁ καὶ παιήων ὁ ἰατρὸς καὶ θεραπευτὴς τῶν νοσημάτων. καὶ γίνεται ἐκ τοῦ παίω τὸ θεραπεύω παίων καὶ παιάων, ὡς μαχάων, καὶ κατὰ τροπὴν τοῦ α εἰς η παιήων, καὶ αὖθις κατὰ συγκοπὴν παιών.

GERARDVS. Ἐξωμμάτωται.] Ea ferè eſt natura & vis huius particulæ ἐκ vel ἐξ, vt ἀποστέρησιν, id eſt, priuationem ſignificet, propterea quis prima fronte credat ἐξωμμάτωται ſignificare ἐκκέκοπται τοὺς ὀφθαλμοὺς, oculis orbatus eſt, &, quod ſimillima compoſitione Latini dicunt, exoculatus eſt. G Sed comico ioco vult hoc verbum ἀμφοτερίζειν, & hic ἐξ, ἐπίτασιν, id eſt, intentionem notare, ſignificaréque ἐπιτεταμένως valdè, ſupra modum oculatus factus eſt, vt cùm dicimus nos aliquem amare ἐκ θυμοῦ, ex animo, vt ſit idem ἐξωμμάτωται, quod ὀξύτατα ἀνέβλεψε, viſum recuperauit acutiſſimum. Non diſſimile eſt λελάμ- D πρυνται, quamuis enim ſignificare poſſit λεύκωμα ἐν ὀφθαλμοῖς ἔχει, albugine illi caligauerunt oculi, intelligit tamen hoc ſenſu, λαμπροὺς καὶ καθαροὺς ἔχει ὀφθαλμοὺς, claros, & ab omni macula puros recepit oculos. Dictum eſt λελάμπρυνται pro λελάμπρυται: ſolent enim tertiam perſonam ſingularem efferre ſimilem tertiæ plurali. Sic dicunt ἐξήρανται, κατήχυνται, pro ἐξήραται κατήχυται. Iam κόρας, id eſt, palpebras pro oculis ponit partem nimirum pro toto. Παιῶνος.] volunt παίω E verbum ſignificare θεραπεύω, curo, vnde ſit παίων καὶ παιάων, vel contractè παιῶν, medicus, ἰατρὸς καὶ θεραπευτὴς τῶν νοσημάτων, qui morbos & corporis vitia curat. Haud ſcio tamen num ab Apolline medicorum præſide hoc nomen manarit. Dictus eſt enim Apollo Παιὼν παρὰ τὸ παίειν, id eſt, à feriendo, quòd ſagittis Pythonem ſerpentem confoderit. Vnde & hymnus in Apollinem decantatus παιὰν appellatus. F Τυχὼν, nactus, poſteaquàm incidit: à τυγχάνω.

Σχόλια. Λέγεις μοι χαράν.] τινὰ γελᾷ τῶν τραγικῶν. ἀπαγγέλλεις μοι πρᾶγμα χαρᾶς ἄξιον, ὥστε καὶ βοᾶν χαρᾷ νικώμενον. λέγεις μοι χαράν. τὸ σχημάτιον τοῦτο κώλων ἐστὶ δ'. τὸ α' τρίμετρον βραχυκατάληκτον ἐξ ἀντισπάστου ἐπὶ τρίτῃ δευτέρου καὶ δύο συλλαβῶν, ἡμιολίου ποδὸς οὔσης. τὸ β' ἰαμβικὸν τρίμετρον ἀκατάληκτον. τὸ τρίτον καὶ τέταρτον τετράμετρα καταληκτικὰ ἐκ παιώνων δύο καὶ συλλαβῶν τεσσάρων λειπουσῶν μιᾷ συλλαβῇ εἰς ἀναπλήρωσιν τελείου ποδός.

G GERARDVS. Χαράν.] ἢ χαρᾶς ἄξιον, aliquid gaudio dignum. Sic βοὰν dignum clamore nuncium. Sapit hic verſus tragœdiam magis quàm comœdiam: neque enim vociferationes comœdia poſcit. Id non omnino eſt diſſimile veri, cùm βοὰν pro βοὴν, & poſtmodum ἀναβοάσομαι pro ἀναβοήσομαι, poſitũ ſit, τοῦ η ideo in α mutato, quod altè vociferanti « quàm » magis conueniat, clamorémque magis exprimat. χαίρειν, gaudere. i. χαρὰ, gaudium. βούλησθε ſubiunctiuum à βούλομαι. ἤν τε μή. βούλησθε. Etiam ſi per totam vitam vix

A vnquam licuit vobis ridere, ſed potius frontem caperate, & triſtari, adeo vt vix ridere poſſitis, etiam ſi ridendi cauſæ fuerit vel plurimum, tamē quod narro, iā vobis ridēdi imponet neceſſitatē.

Καρ. Πάρεστι χαίρειν, ἤν τε βούλησθ', ἤν τε μή.
Χο. Ἀναβοάσομαι τὸν εὔπαιδα, καὶ
Μέγα βροτοῖσι φαῖος, Ἀσκληπιόν.

CA. *Velitis nolitis, gaudendi tempus eſt.*
CH. *Laudabo Deum iſtum, filium probi Patris:*
Inſigne iubar mortalibus, Aeſculapium.

Σχόλια. Ἀναβοάσομαι] ἐξ Ἠλέκτρας Εὐριπίδου ἀναφωνήσω φησὶ τὸν Ἀσκληπιὸν μέγα φῶς ὄντα τοῖς ἀνθρώποις. πολλοὶ δὲ παῖδες τοῦ Ἀσκληπιοῦ. Ποδαλείριος. Μαχάων. Ἰασώ. Πανάκεια. Ὑγεία. ἀνατετύπωνται δὲ τὰ ὀνόματα παρὰ τὸ ἰᾶσθαι καὶ πάντα ἀκεῖσθαι καὶ παρὰ τὸ ὑγείαν παρέχειν. εὔπαιδα δὲ τὸν καλοὺς ἔχοντα παῖδας, ἢ τὸν καλὸν παῖδα. ἐπαμφοτερίζει γὰρ τὰ τῆς χρήσεως ἐπί τε τοῦ καλοῦ παιδὸς καὶ τοῦ καλοὺς παῖδας ἔχοντος ἢ τοῦ καλοῦ πατρὸς παῖδα. ὁ δὲ νοῦς τείνεται εἰς τραγῳδίαν. ὁ γὰρ χαρακτὴρ τραγικὸς ὡς ἐν Ὀρέστῃ. ἀναβοάσομαι παλαιῷ Ταντάλῳ.

B

Bisetvs. Μέγα βροτοῖσι φαῖος] Ἰητρὸς γὰρ ἀνὴρ πολλῶν ἀντάξιος ἄλλων. Ὅμηρος Ἰλιάδ. λ. τὸ δὲ φαῖος ἀντὶ τοῦ φέγγος, σπανιώτερον. ὁ φανὸς δὲ, ὁ πυρσὸς, ἡ δᾲς, ἡ λαμπάς. φανὸς δὲ φαίνω, φανὸν, φανερός, φαιδρόν.

C

Gerardvs. Εὔπαιδα.] Mire ambigua eſt hæc vox: exponas enim εὔπαιδα, τὸν καλὸν παῖδα, pulchrum filium Apollinis Aeſculapium, vel καλοῦ πατρὸς παῖδα, filium pulchri patris, vel καλοὺς παῖδας ἔχοντα, fortunatum in pulchris liberis ſuſcipiendis. Fuit enim Æſculapio proles hęc non incelebris, Podalirius, Machaon, Iaſo, Panacea, & Hygia. φαῖος potius videbatur legendum φανὸν ſplendorem, & claritatem, propterea legunt nonnulli φέγγος. Quid autem ſi φάος legatur? impediat fortaſſe Atticis parum amica dięreſis. Appoſitiuè dixit Æſculapium eſſe hominibus lumen & ornamentum inſigne, vt cuius dono & beneficio erit poſthac hominibus, quo ſpectatiores fient, virtutibus & diuitiis quàm olim facti illuſtriores. Hęc cùm diceret Chorus, vxor Chremyli (cui Carion indicaturus eſt, qua ratione Plutus ab Aeſculapio cæcitate eſt liberatus) domo ſua egreditur, excitata voce Carionis exultantis, & quondam pauperum, & proborum omnium inſtantem felicitatem prędicantis. Manſerat illa apud ſe, Plutum, Chremylum & reliquos opperiens, qui inde ad Aeſculapium profecti erāt. Itaq; in ipſo limine domus quæ ſequūtur, ipſa ſibi ipſi, audientib. tamē cūctis loquitur.

D

* * *

ΔΡΑΜΑΤΟΣ ΤΡΙΤΟΥ

Σκηνὴ δευτέρα.

ΓΥΝΗ, ΚΑΡΙΩΝ.

ACTVS III. SCENA II.

Mvlier, Cario.

Bisetvs. Ἡ τοῦ Χρεμύλου γυνὴ λαμπροῖς τῶν χαιρόντων κρότοις καὶ φωναῖς οἴκοθεν κινηθεῖσα προέρχεται, καὶ τῷ Καρίωνι ἀπαντᾷ, καὶ περὶ τῶν ἐν τῷ ναῷ πεπραγμένων αὐτὸν ἀνακρίνει. ὁ δὲ πάντα ἀκριβῶς, καὶ εὐτραπέλως αὐτῇ ἑξῆς διηγεῖται.

E

Τίς ἡ βοή ποτ' ἐστίν; ἆρά γ' ἀγγελεῖ
Χρηστόν τι; τοῦτο γὰρ ποθοῦσ' ἐγὼ πάλαι,
Ἔνδον κάθημαι περιμένουσα τουτονί.
Καρ. Ταχέως ταχέως φέρ' οἶνον, ὦ δέσποιν', ἵνα
Καὐτὴ πίῃς. φιλεῖς δὲ δρῶσ' αὐτὸ σφόδρα.
Ὡς ἀγαθὰ συλλήβδην ἅπαντά σοι φέρω.
Γυ. Καὶ ποῦ 'στιν; Καρ. ἐν τοῖς λεγομένοις εἴσῃ τάχα.
Γυ. Πέραινε τοίνυν, ὅ,τι λέγεις ἀνύσας ποτέ.

Qvis clamor iſte? num quis nunciat boni
Mihi quippiam: nam dudum deſideo domi,
Lætum deſiderans nuncium, & hunc ſeruulum
Expectans. CA. *Vinum fer citò, citò huc hera,*
F *Vt & ipſa bibas: quoniam iſthanc rem ſcio tibi*
Tam gratam & acceptam eſſe, quàm quod maximè.
Sed ô quantum bonorum ad te affero cumulum?
MV. *Vbi illa?* CA. *faxo ex his, quæ iam dicam ſcias.*
MV. *Quin expedis ergo, quæ dices, pauciſſimis.*

G

Σχόλια. Τίς ἡ βοή ποτ' ἐστί.] κορωνὶς εἰσιόντων ὑποκειμένων. οἱ δὲ στίχοι, ἰαμβικοὶ τρίμετροι ἀκατάληκτοι, μεθ' ὧν τελευταῖος. ἐγὼ δ' ἀπαντήσαι γ' ὀκνηρῶς βούλομαι. ὅτι τέλει ἑκάστου συστήματος, παράγραφος. ἐπὶ δὲ τῷ τέλει πάντων τῶν στίχων κορωνὶς καὶ ἑξῆς τὸ κομμάτιον τοῦ χοροῦ. καὶ τοῦτο γὰρ χοροῦ τὸ μέρος ὤφειλε θεῖναι καὶ διατρῖψαι μικρόν, ἄχρις ἂν ὁ Καρίων ἐκείνοις συμμίξῃ. Ταχέως ταχέως φέρ' οἶνον.] ἐπὶ καλῇ ἀπαγγελία, ἔθος ἦν πίνειν οἶνον.

Gerardvs. Ταχέως.] geminata hæc dictio animi lęti, & rei bene geſtæ habet ſignificationem. φέρ' οἶνον. nuntiis vinum proponi ſolet, vt eo recreati, ſiquid eſt dicendum, melius exponant. καὐτή, etiam ipſa, vt tibi æquè ac mihi pares. Bibacem heram ſuam apertè notat. πίνῃς. Subiunctiuum ab anormi πίνω, δρῶσα à δράω. participium, pro infinitiuo δρᾶν, hoc facere, id eſt, ποιεῖν. συλλήβδην, comprehenſiuum, in vnum aceruum collecta omnis generis bona νῦν ἐστιν. i. ἀγαθὰ εἰσι Attice pro εἰσιν, thema εἴδομαι. πέραινε perfice, finem impone, conclude, ἀνύσας ad extremum deducens quod narras. ἐκ τῶν ποδῶν. vt ſumma & prima hominis pars eſt caput, ita pedes ſunt infima. Proinde caput & pedes pro prima & vltima partibus accipiuntur. Et qui rem totam atque ordine narraturos ſe aiunt, ἐκ κεφαλῆς ἐς πόδας dicturos ſe pollicentur. Contrà qui recurrunt, id eſt, præpoſterè, & inuerſo ordine rem narrant, dicuntur narrare ἐκ τῶν ποδῶν ἐς κεφαλήν. Quod Carion iocularitur facturum ſe ait, ſed non ſine malo quod ſuæ heræ imprecatur. Nam hæc verba, ἐς κεφαλήν σοι, in perniciem alicuius proferuntur, id quod nos antea ſemel atque iterum A obſeruauimus. Hanc autem fuiſſe Carionis mentem, verbum hoc πράγματα manifeſte docet. Significat enim hæc vox quandoque ὄχλησιν, id eſt, moleſtiam. Quomodo Latinis negotium, dum dicunt, faceſſam tibi negotium. Propterea vxor Chremyli ſentiens ſe hoc verbo ludi, prudenter malum, à ſuo capite petit repulſum, dum ſubdit, μὴ δῆτα, &c. μὴ μὲν. ἀγαθὰ quidem volo & probo, ſed non πράγματα. ὡς cum τάχιστα. Vbi primum, ſtatim vt. ἄνδρα. Seruiliter Deum vocat B ἄνδρα, eumque ἀθλιώτατον, mouetur enim ex eo quod foris in Pluto apparebat, ex cæcitate, & externa calamitate, quæ interni numinis & virtutis in Pluto latentis maieſtatem tegebat. vel ſi deo ἄνδρα dixit reſpectu Aeſculapij, quem θεὸν vocauit, vt potentiorem Deum, & vt à quo Plutus eſſet curandus.

Καρ. Ἄκουε τοίνυν, ὡς ἐγὼ τὰ πράγματα,
Ἐκ τῶν ποδῶν εἰς τὴν κεφαλήν σοι πάντ' ἐρῶ.
Γυ. Μὴ δῆτ' ἔμοιγ' ἐς τὴν κεφαλήν. Καρ. μὴ τἀγαθὰ
Ἃ νῦν γεγένηται; Γυ. μὴ μὲν οὖν τὰ πράγματα.
Καρ. Ὡς γὰρ τάχιστ' ἀφικόμεθα πρὸς τὸν θεὸν,
Ἄγοντες ἄνδρα, τότε μὲν ἀθλιώτατον,
Νῦν δ' εἴ τιν' ἄλλον μακάριον κ' εὐδαίμονα,
Πρῶτον μὲν αὐτὸν ἐπὶ θάλατταν ἤγομεν.
Ἔπειτ' ἐλοῦμεν. Γυ. νὴ Δί' εὐδαίμων ἄρ' ἦν
Ἀνὴρ γέρων ψυχρᾷ θαλάττῃ λούμενος.
Καρ. Ἔπειτα πρὸς τὸ τέμενος ᾖμεν τοῦ θεοῦ.

CA. *Auſculta iam igitur: nam totum negocium*
C *Percenſebo ordine tibi: à calce vſque ad caput.*
MY. *Minimè mihi in caput:* CA. *an non ea, quæ modò bona*
Euenerunt? MV. *modò non mihi dent negotium.*
CA. *Igitur ſimulatque peruenimus ad hunc Deū,*
Ducentes Plutum, (tunc quidem miſerrimum,
At nunc beatum & fœlicem, vt, ſi quis alius:)
Primo omnium nos ad mare cum perduximus
Et aquis marinis abluimus. MV. *na tum fuit*
D *Beatus ille: frigido lotus mari,*
Homo ſenex. CA. *pòſt in delubrum Æſculapij*
Conceſſimus: & aræ impoſitis ſacrificij

Σχόλια. Ὡς ἐγὼ τὰ πράγματα ἐκ τῶν ποδῶν εἰς τὴν κεφαλήν σοι.] Τὸ μὲν φαινόμενον ἐστι τὸ τὰ ἐξ ἀρχῆς μέχρι τέλους ἐρῶ τὰ πράγματα νοεῖται· τὸ δὲ καὶ ἕτερόν τι παρὰ τοῦ αἰσχρὸν καὶ ἄξιον τῆς δούλων ἀσελγείας καὶ μοχθηρίας. ἡ γυνὴ δὲ πράγματα τὰς ὀχλήσεις ἐνόησε, καὶ διὰ τοῦτο λέγει μὴ δῆτ' ἔμοιγ' ἐς τὴν κεφαλήν. Μὴ μὲν οὖν τὰ πράγματα.] ὅτι ἐπὶ κακοῦ ἔλεγον οἱ Ἀθηναῖοι τὰ πράγματα, ἰδοὺ διεσάφησεν. καὶ Μένανδρος δὲ ἐν γεωργῷ. ἐν πράγμασιν, ἐν μάχαις. ἐν ἤθει δὲ ἀναγνωστέον. Νῦν δ' εἴ τιν' ἄλλον.] ἴσον εἴπερ τις ἄλλος εἶναι· εἴπερ τιν' ἄλλον εἶπε πρὸς τὴν ὅπισθεν αἰτιατικήν. Ἐπὶ θάλατταν ἤγομεν.] ἔθος γὰρ τοῖς ἀρχαίοις ἦν καθαίρειν τοὺς ἀφωσιωμένους. Ὅμηρος· Κ' εἰς ἅλα λύματ' ἔβαλλον.

BISETVS. Ἐπὶ θάλατταν.] Οἱ παλαιοὶ τοὺς φόνους, καὶ τὰς ἀκαθαρσίας ὕδατι καθαίρεσθαι ἐνόμιζον. Σοφ. Αἴ. Μασ.

Ἀλλ' εἶμι πρός τε λουτρὰ καὶ παρακτίους
Λειμῶνας, ὡς ἂν λύμαθ' ἁγνίσας ἐμὰ
Μῆνιν βαρεῖαν ἐξαλύξωμαι θεᾶς.

Σχόλια. Ἔπειτ' ἐλοῦμεν,] ἀπὸ τοῦ λούω. ἢ ἀπὸ τοῦ ἐλούομεν κατὰ συγκοπήν.

BISETVS. Ἐλοῦμεν, ἀντὶ τοῦ ἐλούομεν, ὡς καὶ τὸ λούμενος, ἀντὶ τὸ λουόμενος.

Σχόλια. Νὴ Δί' εὐδαίμων.] ἐν εἰρωνείᾳ, ἀντὶ τοῦ κακοδαίμων· τὸ γὰρ ἐν νόσῳ τῆς δυσμενείου. τὸ δὲ ψυχρᾷ θαλάττῃ διὰ τὸ τῆς οὐσίας ψυχρὸν τῶν γερόντων. τὸ δὲ ᾖμεν ἀντὶ τοῦ ἐπορευόμεθα. διὸ μετὰ τοῦ ι ἀπὸ τοῦ εἶμι.

GERARDVS. Εἴ τιν' ἄλλον.] Accuſatiuus pro nominatiuo poſitus eſt: accuſatiuos enim ſpectauit antecedentes & ſubſequentes. Dictum certè oportuit εἴ γέ τις, vel εἴπερ τις ἄλλος. i. ἐστὶ μακάριος. κ' εὐδαίμονα pro καὶ εὐδαίμονα. ἐπὶ θάλατταν. Ab antiquis vſque huc manauit hęc opinio, vt mare polluta quæcunque purgaret. Traditur hoc monumentis literarum. Cùm Plato ad Aegyptios ſacerdotes ire ſtatuiſſet, vt Aegyptiæ ſapientiæ E (quæ tunc celeberrima erat) placita & dogmata perdiſceret, Euripidem comitem habuit, quem ſacerdotes Aegyptij, vbi intellexiſſent morbo comitiali (ita enim nonnulli credunt) obnoxium, in mare demergi iuſſerunt, qua ex lotione Euripides morbo liberatus, carmen hoc cecinit:

Θάλασσα κλύζει πάντα τ' ἀνθρώπων κακά. id eſt, Mare abluit vniuerſa mortalium mala. Euripidi & Ariſtophani aſſentiuntur & huius temporis F homines, qui à rabido cane morſos, putant à rabie fore tutos, modò aliquot dies poſt morſum mari abluantur. ἐλοῦμεν imperfectum à λούω, per ſyncopen autem pro ἐλούομεν, quomodo & mox dicet λούμενος pro λουόμενος. εὐδαίμων per ironiam, pro κακοδαίμων. ψυχρᾷ. Etiamſi aqua marina dulcibus aquis calidior eſt, vt quæ ſpiſſior eſt & corpulentior, quare & quæ calorem melius confoueat, proptereaque flammam non æquè promptè extinguat, atque aliæ aquæ, tamen G ſuapte natura frigida eſt, frigidior autem cenſenda, ſi ſenibus accommodes: hi enim naturali calore extincto, perpetuo frigore rigeſcūt. ᾖμεν, εἴω vnde eſt εἶμι vado, facit perfectum medium ἦα Atticè ᾖα, prima pluralis hinc fit ᾔμεν, quæ per ſyncopen efficitur ᾖμεν. Poteſt eſſe & præteriti imperfecti ab eodem εἶμι. facit enim

ἦν,

εἶν, εἶς, εἶ, in plurali ὑμεῖν, Atticè ἦμεν. Πόπανα. Scribunt πόπανα fuiſſe πλακούντια πλατέα, λεπτὰ, καὶ περιφερῆ. i. placentulas latas, tenues, & rotundas. Forſitan id fuerit quod Homerus οὐλοχύτας ſub-A inde appellat: panes qui ex hordeo & ſale confecti ante ſacrificium aris infundebantur. Molam vocant Latini.

Ἐπεὶ δὲ βωμῷ πόπανα καὶ προθύματα
Καθωσιώθη, πέλανος Ἡφαίστου φλογὶ,
Κατεκλίνομεν τὸν Πλοῦτον ὥσπερ εἰκὸς ἦν.
Ἡμῶν δ᾽ ἕκαστος στιβάδα παρεκαττύετο.
Γυ. Ἦσαν δέ τινες κἄλλοι δεόμενοι τοῦ θεοῦ;
Καρ. Εἷς μέν γε Νεοκλείδης. ὅς ἐστι μὲν τυ-
φλός.
Κλέπτων δὲ τοὺς βλέποντας ὑπερηκόντισεν.
Ἕτεροί τε πολλοὶ παντοδαπὰ νοσήματα
Ἔχοντες. ὡς δὲ τοὺς λύχνους ἀποσβέσας,
Ἡμῖν παρήγγελλε καθεύδειν τοῦ θεοῦ
Ὁ πρόπολος, εἰπὼν, ἤν τις αἴσθηται ψόφου,
Σιγᾶν, ἅπαντες κοσμίως κατεκείμεθα.
Κἀγὼ καθεύδειν οὐκ ἐδυνάμην. ἀλλά με
Ἀθάρης χύτρα τις ἐξέπληττε κειμένη,
Ὀλίγον ἄπωθεν τῆς κεφαλῆς τοῦ γρᾳδίου.
Ἐφ᾽ ἣν ἐπεθύμουν δαιμονίως ἐφερπύσαι.

Præludijs, & popanis: igni præterea
Vulcanio admotis libis: more ſolito
Decumbere fecimus Plutum: mox quilibet
Noſtrûm, ſedulò adornabat ſibi grabatulum.
B *MV. Erántne & alij, qui peterent opem à Deo?*
CA. Vnus quidem fuit Neoclides nomine:
Qui quanquam cæcus eſt, furando quemlibet
Tamen oculatum facilè ſuperat. Alij item
Aderant, cum omnis generis conflictantes malis.
Poſtquam autem ſacrificulus, extinctis lucibus,
Dormire nos: & ſi quis forte ſibilum
Exaudiret, ſilere iuſsiſſet: ibi, hera,
C *Nos omnes, quàm placidiſsimè decubuimus,*
Ego autem ſomnum capere non poteram: quia
Non procul à capite, neſcio cuius, aniculæ,
Pulte referta olla ſtabat: quæ nares meas
Feriebat. Ad hanc ego geſtiebam adrepere

Σχόλια. Ἐπεὶ δὲ βωμῷ.] ἀντὶ τοῦ ὁσιωθείσης τῆς θυσίας καὶ τῶν ἀπαργμάτων ἐπὶ τοῦ βωμοῦ τιθέντων. ἅπτεται δὲ τοῦ βωμοῦ, ἢ τοῦ κανοῦ, καὶ ἐπιφθέγγεται ὅσια, καὶ τότε ἔξεστι τοῖς ἀπὸ τῆς θυσίας ἀδεῶς χρῆσθαι. Καὶ D προθύματα.] γράφεται καὶ θυλήματα. σημαίνει δὲ τὰ προκατάργματα ἢ τὰ πρὸ τῆς θυσίας γινόμενα θυμιάματα, ἢ πλακούντια. Καθωσιώθη πέλανος.] τοῖς καθήκουσι νόμοις ἀνιερώθη. καθηγιάσθη ἢ ὁσίως ἀνετέθη, ἐπειδὴ δὲ ὁ πέλανος τῇ Ἡφαίστου φλογὶ καθωσιώθη καὶ τὰ πόπανα καὶ τὰ προθύματα δὲ, τουτέστιν, ἢ τὰς ὀλύρας περὶ τὸ προθύεσθαι τῶν ἱερείων ἢ κριθὰς ἢ λιβανωτὸν. τὸ δὲ ἑξῆς. ἐπεὶ δὲ βωμῷ προθύματα καθωσιώθη Ἡφαίστου φλογὶ, καὶ πόπανα καὶ πέλανος. ἄλλως. E δέον εἰπεῖν καὶ πέλανος. ὁ δὲ ἀσυνδέτως πέλανος εἶπεν. ἰστέον δὲ ὅτι τὸν μὲν πέλανον ἐν τῷ πυρὶ ἔρριπτον. τὰ δὲ πόπανα καὶ τοὺς πλακοῦντας καὶ τἄλλα, ἐν μέρει τοῦ βωμοῦ ἐτίθεσαν. ἢ τὸ πέλανος ἑρμηνεία ἐστὶ τοῦ προθύματα οὕτως ἐπεὶ δὲ τῷ βωμῷ καθωσιώθη τὰ πόπανα καὶ τὰ προθύματα καθωσιώθη τῇ φλογὶ τοῦ Ἡφαίστου, ὁ πέλανος λέγω. ὃ καὶ κρεῖττον. Παρεκαττύετο.] ἐκ συλλογῆς εὐτρεπίζετο ἀπὸ τῶν καττυμάτων. καττύματα δὲ λέγονται οἱ μικροὶ ἱμάντες, οἱ ἐπὶ τοῦ κόπρου ἐρριμμένοι. λέγει οὖν ἐκ πολλῶν καὶ μικρῶν τὴν στιβάδα ηὐτρεπίζομεν. F

GERARDVS. Προθύματα.] hoc nomen γενικὸν eſt, i. generale. Πόπανα verò εἰδικὸν ſpeciale. Sunt enim προθύματα τὰ πρὸ τῆς θυσίας γινόμενα, id eſt, quęcunque ſacrificium pręcedunt, & velut quędam pręludia atque paraſceue ſacrifici: non enim prius accedebatur ad peragendum ſacrificium, quàm permulta circa panem, aquã, ignem, ornamenta ſacrificuli, & id genus alia facta de more eſſent, ſecundum ritum luſtrata, & diſpoſita. Carion tantùm meminit ποπάνων, & G πελάνων, quæ ędulia erant: cætera, vt quæ ad gulam nihil faciant negligit. καθωσιώθη. Indefinitum prius à καθοσιόομαι quod componitur à κατὰ & ὁσιόομαι. Πέλανος. Erant πέλανοι ἄρτοι ἀκάθαρτοι καὶ εὐτελεῖς, panes non ſacrati, & viles, fiebant hi ex pepale. πιπάλη δὲ ἦν λεπτότατον τοῦ ἀλεύρου, id eſt pars ſubtiliſſima, & flos farinæ. Tradunt pelanos ſanctificari conſueuiſſe ἐν τῷ πυρὶ, & (quod ait poeta) ἐν Ἡφαίστου φλογί. popana autem D & alias placentas ἐν μέρει τοῦ βωμοῦ, in aliqua parte altaris. Subaudiendum καὶ ἐπεὶ καθωσιώθη πέλανος. Ἡφαίστου. Vulcanus igni præeſt, per metonymiam pro igni accipitur. παρεκαττύετο. καττύματα vilia ſunt calceorum lora, & quibus calcei ſubligantur. pro vili ſolea quandoque capitur, vnde παρακαττύεσθαι eſt res qualeſcunque, & minimi pretij parare. Hoc verbo Carion ſignificat vnumquemque eorum, qui tum aderant, humi lectulos viliſſimos ſibi ſubſtrauiſſe, & ex multis, E iiſdémque detritis particulis velut cõſarcinaſſe.

Σχ. Εἷς μέν γε, Νεοκλείδης.] εἰς πολλὰ κεκωμῴδηται. ῥήτορα καὶ τὰ δημόσια κλέπτοντα καὶ ξένον καὶ τὰς ὄψεις λελωβημένον. εἴρηται δὲ καὶ Πελαργοῖς περὶ αὐτοῦ ὅτι ῥήτωρ καὶ συκοφάντης. Ἀθάρης χύτρα τις] ἀθάρα, μόνη ἡ σεμίδαλις. Ἀττικοὶ δὲ διὰ τοῦ η ἀθάρης, Αἰολεῖς ἀθήρας. ἡ δὲ κοινὴ διὰ τοῦ α. ἀθάρας. Ἐφ᾽ ἣν ἐπεθύμουν δαιμονίως ἐφερπύσαι. περιττὴ ἡ μία ἐπί. ὡς εἰς τὸν ἱερὸν ὄφιν δηλονότι. ἐφερπύσαι δὲ, βαδίσαι. ἀπὸ μεταφορᾶς τῶν ἑρπετῶν. ἐκ τούτου δὲ τὴν ἥσυχον κλοπὴν, τὴν ἐπὶ τὴν F χύτραν δηλοῖ.

GERARDVS. Νεοκλείδης.] Fuit hic rhetor Athenienſis, qui vel hoc vno nomine potuit Ariſtophani inuiſus eſſe, inuiſior autem quòd ærarium expilaſſet, pituita & lippitudine admodũ vexabatur, poeta odioſè cæcum fuiſſe fingit, & ea de cauſa ad Aeſculapium adductum. Ὑπερηκόντισεν.] ab ὑπὲρ & ἀκοντίζω, quod eſt iaculor: propriè ὑπερακοντίζειν eſt iactu iaculi vincere, tranſumptiuè quocunque modo ſuperare. Ἀποσβέσας, par- G ticipium à verbo compoſito & anormi ἀποσβέννυμι. Πρόπολος.] Quicunque, ac cuiuſcunque ſeruus πρόπολος appellatur, diſcriminis gratia addit τοῦ Θεοῦ, vt ſit ἱερομύστης, ſacrorum pręfectus & antiſtes, qui myſteriis, atque ritibus ſacris pręeſt. αἴσθηται. ſubiunctiuum ab anormi verbo αἰσθάνομαι. σιγᾶν. Illa erat priſcæ religionis inſtitutio, A vt tantiſper dum ſacra ritè peragerentur, ἱεροκήρυξ, id eſt, præco ſacer, iuberet populum linguis fauere, id eſt, tacere, nulla voce mala obſtrepere, ſed in alto ſilentio permanere. Quæ omnia poſſent videri ab hoc naſuto poeta rideri, qui ait ſacerdotem imperaſſe καθεύδειν, & audito etiam ſtrepitu per noctem, σιγᾶν, huc ſpectabat nimirum, vt ipſi commodius liceret, ſacra ſuo more tractare, id eſt, Diis oblata ſuffurari, & deuorare. κἀγὼ, ὁ καὶ & ἐγὼ. καὶ autem pro δέ. ἀθάρης, geni- B tiuus eſt à nominatiuo ἀθάρη quæ Ionicè ἀθήρη effertur ἀθάρα. cibus erat quo priſci vtebantur, vſu coquendi panis nondum reperto: conficiebatur ex farina, aqua, melle aut caſeo, immixtis ouis. Quanquam autem Ariſtophanis ętate panis coquebatur, tamen aniculam edentatam puls magis decebat quàm panis. ἐξέπληττε, ab ἐκπλήττω, terreo, tango. oculos primùm puls tetigerat, lampadibus enim adhuc lucentibus Carion pultem pręuiderat, ſed magis nares & odoratum: non enim eò ſerpere nititur, vt oculis ſatisfaciat, ſed palato potius. Δαιμονίως, ἀγαθῶς: beatum me fore exiſtimabam, ſi nihil ſentiente vetula, ego pultem illi auferrem. ἐφερπύσαι. Verbum hoc ad reptilia pertinet, per metaphoram eſt leniter, & nullo ſtrepitu edito, aliquò ſe proripere. Præpoſitio ἐπὶ ante verbum ἑρπύζω ponitur ἐκ παραλλήλου, nam iam poſita erat ante τὴν ἐφ' ἣν ἐπεθύμουν

Ἔπειτ' ἀναβλέψας ὁρῶ τ' ἱερέα
Τοὺς φθοῗς ἀφαρπάζοντα καὶ τὰς ἰσχάδας,
Ἀπὸ τῆς τραπέζης τῆς ἱερᾶς. μετὰ τοῦτο δὲ
Περιῆλθε τοὺς βωμοὺς ἅπαντας ἐν κύκλῳ,
C Εἴ που πόπανον εἴη τι καταλελειμμένον.
Ἔπειτα ταῦθ' ἥγιζεν εἰς σάκταν τινά.
Κἀγὼ νομίσας πολλὴν ὁσίαν τοῦ πράγματος,
Ἐπὶ τὴν χύτραν τὴν τῆς ἀθάρης ἀνίσταμαι.
Γυ. Ταλάντατ' ἀνδρῶν, οὐκ ἐδεδοίκεις τὸν
θεόν;
Κα. Νὴ τοὺς θεοὺς ἔγωγε μὴ φθάσειέ με,
Ἐπὶ τὴν χύτραν ἐλθὼν ἔχων τὰ στέμματα.
D Ὁ γὰρ ἱερεὺς αὐτοῦ με προὐδιδάξατο.
Τὸ γράδιον δ' ὡς ᾔσθετο δή μου τὸν ψόφον,
Τὴν χεῖρ' ὑφῄρει. κᾆτα σίξας ἐγὼ
Ὀδὰξ ἐλαβόμην ὡς παρείας ὢν ὄφις.
Ἡ δ' εὐθέως τὴν χεῖρα πάλιν ἀνέσπασεν.
Κατέκειτο δ' αὑτὴν ἐντυλίξασ' ἡσυχῇ
Ὑπὸ τοῦ δέους βδέουσα δριμύτερον γαλῆς.
Κἀγὼ τότ' ἤδη τῆς ἀθάρης πολλὴν ἔφλων.

Capite hic modicè ſublato, video ſacrificum
Liba & nuces, à menſa ſurripere ſacra:
Et aras circuire cunctas ordine:
Sicubi fortè popanum relictum eſſet aliquod:
Ibi quicquid inueniebat, id omne ſacculo
Indebat. Ego ratus magnam eſſe in facinore
Hoc ſanctitatem, in ollam pultis erigor.
MV. *Hominum miſerrime, non tu veritus es*
Deum?
CA. *Ita per Deos. ne pultem præriperet mihi*
Cum ſuis corollis: ita enim me ſacrificulus
Eiuſdem prædocuerat. Cæterùm anicula,
Vt ſtrepitum ſenſit, tacitè lectulo manum
Extendit: ego autem ſibilans, anguis velut
Pareus, mordicus arripui: ſed ea manum,
Subitò reduxit, & inuoluta ſtragulo,
Quieta iacuit, pedens interim ex metu,
Quauis fele acerbius. Ego verò tum bonam
Pultis partem abſorpſi. Pòſt demum ventre
iam

E

Σχόλια. Τοὺς φθοῖς] Ἀττικοὶ μὲν μονοσυλλάβως οἱ φθοῖς. ὁ δὲ Καλλίμαχος φθοΐας ἀντὶ τοῦ πλακοῦντας. στέμματα. (BISETVS. Εὐστάθιος. φθοῖς, πέμματά τινα μετὰ σπλάγχνων ἐσθιόμενα. ἀλλαχοῦ δὲ φθοῖς, πλακοῦς ποιοὺς ἐκ τυροῦ καὶ μέλιτος σκευαζομένους. ἄδηλον δὲ εἰ κλίνεται ἡ λέξις.) Ἀπὸ τῆς τραπέζης τῆς ἱερᾶς.] εἰσὶ γὰρ τράπεζαι ἐν τοῖς ἱεροῖς, ἐν αἷς τιθέασι τὰ ἐπιφερόμενα. Εἰς σάκταν τινά.] γράφεται εἰς σάκκον ὅ ἐστιν εἰς θύλακον. ἀπὸ τοῦ σάττεσθαι. δέον εἰπεῖν εἰς τὸν βωμὸν ἥγιζε, F φησὶν εἰς τὸν σάκκον. ἥγιζε δὲ ἀντὶ τοῦ ἔβαλλεν εἰς δέρματος σακκίον. ὅπερ θύλακον λέγομεν. τινὲς δὲ ἀντὶ τοῦ ἁγίως ἀπετίθετο. παίζει δὲ τοῦτο ὡς ἐπὶ ἱερέων. ἀρσενικῶς δὲ σάκτας ὡς αἱ χρήσεις διδάσκουσιν. Κἀγὼ νομίσας πολλὴν ὁσίαν.] ὅσια μὲν τὰ πρὸς ἀνθρώπους ἐν ἔξεσι θέμιν. δόξας φησὶν ὅσιον εἶναι τὸ λαμβάνειν τι ἀπὸ τῶν ἐν τῷ ἱερῷ, ἐπεὶ καὶ ὁ ἱερεὺς ἐλάμβανεν.

GERARDVS. Φθοῖς, φθοΐδες & φθοΐδας contrahi in φθοῖς ſcitur, quod ad ſignificatum attinet, tradunt eſſe πλακούντιον πλατὺ καὶ περιφερὲς, vt à ποπάνῳ non differat. Ἀφαρπάζοντα, vt in ἐφερπύσαι vacauit ἐπὶ ita in ἀφαρπάζω ἀπό. ſequitur enim ἀπὸ τῆς τραπέζης. Menſas autem fuiſſe in templis oportebit, vt ſuper quas ea deponerentur quæ Diis, vel potius (vt poeta rectè ſentit) ſacrificulis offerebantur. ἰσχάδας, non tantum nuces, ſed ficus, & omne genus bellariorum quę à pauperibus poſſunt Diis præſentari intellige. ἐν κύκλῳ. Circuitio illa, ſacerdotis auiditatem quandam notat. καταλελειμμένον eſt à καταλείπομαι. ἥγιζεν ab ἁγίζω, ſiue ἁγιάζω, ſanctifico, venuſtiſſimè dixit παρ' ὑπόνοιαν, ἥγιζεν εἰς σάκταν, pro ἥγιζεν εἰς τὸν βωμὸν iniecit ſanctè, id eſt, guloſè, & vt famelicum decet. Proinde τινὰ non ineptè quis vertat, amplum, & magnum: vt habeat magnitudinis notationem, vt illic, ἔτι γάρ τις κίνδυνος ἐν τῷ πράγματι. σάκταν, viſum eſt nonnullis legendum σάκκον, ſed nihil refert, nam σάκκος, σάκτος, & σάκτας παρὰ τὸ σάττεσθαι. i. ab onerando & implendo dicuntur. πολλὴν ὁσίαν. (i.) factum illud. i. furtum huiuſmodi, nempe quod in templo fieret, ſanctimoniam quandam habere, & omni reprehenſione vacare fas mihi & licitum eſſe. τῆς ἀθάρης. G Articulus τῆς Attico more πλεονάζει. Ταλάντατε. ſuperlatiuum à τάλας. ἐδεδοίκεις, pluſquamperfectum medium à δείδω anormi. ἔγωγε. ſ. ἐδεδοίκειν. Rogatus num timuiſſet Dei numen & maieſtatem, reſpondet potius ſe timuiſſe illius rapacitatem.

Σχόλια. Μὴ φθάσῃ με] ἐκδιώξας ἀπὸ τοῦ βωμοῦ δηλονότι. διαβάλλει δὲ τὸν θεὸν ὡς κλέπτην καὶ λαίμαργον. [illegible] ἐφοβήθην οὖν μὴ καὶ αὐτὸς ἐλθὼν κλέψαι τὴν χύτραν φθάσῃ με. ἄλλως. πάνυ καλὸν καὶ συνεσκιασμένον τὸ πρᾶγμα ὁ ἐκεῖνος ποιεῖ ἡγησάμενος καὶ οὐκ ἀσεβεῖς κρίνας ἀνέστην καὶ αὐτὸς ἐπὶ τὴν χύτραν τῆς ἀθάρας. ἐν τούτῳ δὲ δείκνυσιν ὡς ἀεὶ οἱ δοῦλοι περὶ τὸ φαγεῖν τὸν νοῦν ἔχουσιν. τὸ δὲ ἔχων τὰ στέμματα λέγει διὰ τὸ γράφειν τὸν Ἀσκληπιὸν ἀεὶ στεφανηφόρον, ὡσανεὶ ὡς ὑγείας αἴτιον. Τὴν χεῖρ' ὑφῄρει.] ὑπετείνει κατὰ τῆς χύτρας ἵνα μηδεὶς αὐτὴν λάβῃ. ἢ ἐξέτεινε. καὶ Μένανδρος, ἐξάραντες ἐπεροτήσατο. Κᾆτα συρίξας ἐγώ] ἀγροικόν φασιν Ἀττικοὶ καὶ συρικτὸς καὶ συρίζω μα. ἀκόλουθον δὲ τῷ ἐθισμῷ ὄντι, τὸ συρίξαι. ἕκαστον γὰρ τῶν ζώων ἰδίαν φωνὴν ἔχει, ὡς αἶξ τὸ μηκάζειν. βοῦς, τὸ μυκᾶσθαι. κορώνη τὸ κρώζειν. καὶ τἄλλα ὁμοίως. οὕτω καὶ ὄφις τὸ συρίζειν. Ὀδὰξ ἐλαβόμην] ἀντὶ τοῦ τοῖς ὀδοῦσιν αὐτὴν ἔλαβον. ἀντὶ τοῦ ἔδακον αὐτήν. Ὡς παρείας ὢν ὄφις.] εἶδος δὲ ὄφεως ὁ παρείας παρὰ τὸ ἐπῆρθαι τὰς παρειάς. φασὶ δὲ αὐτὸν μὴ δάκνειν ἢ καὶ δάκνοντα μὴ λυπεῖν. μέμνηται δὲ αὐτοῦ καὶ Δημοσθένης τοὺς ὄφεις τοὺς παρείας φάσκων. καὶ Λυκοῦργος ἐν τῷ κατὰ Δημάδου λόγῳ. ἔστι δὲ τὸ τοιοῦτον εἶδος καὶ ἐν τῇ Ἀλεξανδρείᾳ. τὸ δὲ τοιοῦτον εἶδος εὑρίσκεται ἐν τοῖς ἱεροῖς τοῦ Διονύσου. Ἔφλων.] ἤσθιον. λέγεται δὲ ῥοφεῖν. φλᾶν δὲ νῦν, τὸ μετὰ ψόφου ἐσθίειν. καὶ γὰρ φλᾶν, τὸ θλᾶν. ὡς φησὶν ὀρεσκῴοισιν.

Bisetvs. Ἔφλων.] Εὐστάθιος. φλᾶν, ἀντὶ τοῦ θλᾶν Ἀττικῶς. τοῦ θ. εἰς φ. οὕτω καὶ φὴρ, ἀντὶ τοῦ θήρ. φλᾶν δὲ καὶ ἐμπιπλᾶν σημαίνει κατὰ τὸν Σουίδαν, ὡς καὶ δῆλον ἐκ τῶν ἑξῆς. Ἔπειτ' ἔφλα — Ἐν τῇ θυσίᾳ συμπιέσαι γνώμην ὀπόν.

Gerardvs. Φθάσειε] a φθάνω, quod ſua tēpora de φθάω ducit, habet hoc verbum ferè vim anteuertendi & præoccupandi. στέμματα. Deorū ſimulachra olim corollas geſtabant, quas ædituī A ſubinde renouabāt, quaſi ea re ſignificatum vellent, Deorum virtutem non marceſcere, ſed viridem, i. potentem & efficacem perenniter eſſe. προσιδιάξατο, pro προσεδιάξατο, compoſitum à πρὸ, & διαχέομαι, antea docuerat, cùm res menſis Deorum appoſitas, clàm abligurïendas auferret. ᾔσθετο, ab anomi αἰσθάνομαι, ſenſit, intellexit. ὑφῄρει ab ὑπὸ, & αἱρέω, tacitè & ſenſim in ollam extēdit, ne quis eā ſurriperet. ὀδὰξ. aduerb. τοῖς ὀδοῦσι dentibus, mordēdo. παρείας, ſerpētis ſpecies διὰ τὸ B παρειὰς μείζους ἔχειν, dictus, quod maxillas habeat inflatiores & maiores, rarò mordet, neq; fere vnquam lędit. Propterea Carion ait ſe momordiſſe, vt pareas: nam ſi morſu lęſiſſet vetulam, illa exclamaſſet, quod factum non videmus, magis ergo terrefecit quàm læſit. κατέκειτο. ſ. γ. ῥᾳδίως, à κατάκειμαι. ἐντυλίξασα, vbi manum inuoluiſſet, & linteis implicuiſſet, hoc modo ſerpentis morſum vitare volens ab ἐντυλίττω. γαλῆς. Dici ſolet, vnicuique ita innatum eſſe amorem ſui, vt cuique C ſuus etiam crepitus bene oleat, aut certè, vt ab alienis excrementis & crepitu, quàm à ſuis quiſque vehementius abhorreat: verum felis excrementa vſque adeo acida ſunt, & fœtida, vt quoniam ipſa graueolentiam illam ferre nequit, aliquid quærat quo ſuum ſtercus contegat. φλᾶν. ſ. μασσᾶσθαι. ἔφλων. φλάω verbum eſt factitium: ſignificat enim μετὰ ψόφου ἐσθίω, cum flatu & ſibilo comedo, qui mos eſt helluonum, & lurconē, auidiuſque edentium.

D

Ἔπειτ' ἐπειδὴ μεστὸς ἦν, ἀνεπαυόμην.
Γυ. Ὁ δὲ θεὸς ὑμῖν οὐ προσῄειν; Καρ. οὐδέπω.
Μετὰ τοῦτο δ' ἤδη καὶ γέλοιον δῆτά τι
Ἐποίησα. προσιόντος γὰρ αὐτοῦ, μέγα πάνυ
Ἀπέπαρδον. ἡ γαστὴρ γὰρ ἐπεφύσητό μου.
Γυ. Ἦπου σε διὰ τοῦτ' εὐθὺς ἐβδελύττετο.
E Καρ. Οὐκ. ἀλλ' Ἰασὼ μέν τις ἀκολουθοῦσ' ἅμα,
Ὑπηρυθρίασε, χ' ἡ Πανάκει' ἀπεστράφη,
Τὴν ῥῖν' ἐπιλαβοῦσ'. οὐ λιβανωτὸν γὰρ
    βδέω.
Γυ. Αὐτὸς δ' ἐκεῖνος; Καρ. οὐ μὰ Δί', οὐδ' ἐφρόν-
    τισεν.
Γυ. Λέγεις ἄγροικον ἄρα σύ γ' εἶναι τὸν θεόν;

Diſtento, me ad quietem compoſitè dedi.
Mv. *Num verò Deus ille ad vos nōdū acceſſerat?*
Ca. *Nōdū: ſed poſtea feci aliud quiddā admodū*
Ridiculum. Nam propius cùm acceſſiſſet Deus,
Mirum in modum pepedi: nam venter meus,
Ex pulte, quam vorāram, nimium intumuerat.
Mv. *Certe vel ob iſthoc te execraretur Deus.*
Ca. *Minime: ſed Iaſo, quæ ſequebatur patrem,*
Erubuit ob crepitum: at Panacea naribus
Compreſſis, ſe auertit. nam ego thus non viſio.
Mv. *Quid autem ille Deus?* Ca. *nihil penſi habuit hercule.*
Mv. *Adeóne ruſticanum hunc ais Deum?*

F

Σχόλια. Ὁ δὲ θεὸς ὑμῖν οὐ προσῄειν.] ἰωνικῶς ὡς καὶ παρ' Ὁμήρῳ. ἤσκειν εἴρια καλά. ἀντὶ τοῦ ἤσκει. τρίτου γὰρ ἐστὶ προσώπου. Ἀπέπαρδον.] διὰ τὴν ἀθρόαν τῶν πνευμάτων ἐκπέμψιν. ὅθεν καὶ πάρδος. ὁρμητικὸν γὰρ τὸ ζῶον. Ἐπεφύσητό μου] ὑπὸ τῆς ἀθάρας δηλονότι. ποιεῖ γὰρ αὕτη πνεύματα τῇ γαστρί. Ἐβδελύττετο.] ἐμίσουν. χαριέντως εἶπε ἐβδελύττετο πρὸς τὸ ἀπέπαρδον παρὰ τὸ βδεῖν. Ἀλλ' Ἰασὼ μέν τις] οὐκ ἐπειδὴ διότι προσῆκε τῷ Ἀσκληπιῷ ἡ Ἰασὼ παρὰ τὴν ἴασιν ὀνομασμένη. ἀλλὰ καὶ θυγατέρα τοῦ Ἀμφιαράου αὐτὴν ἐποίει ἐν ἐκείνοις. ἀλλ' ὦ θύγατερ ἔλιξα τοι προσήμενος. εἰ καὶ τὴν Ἰασὼ Ἀσκληπιοῦ θυγατέρα ὥσπερ Ἀμφιαράου, ἄξιον ἀπορεῖν. ἐπεὶ καὶ Ἕρμιππος ἐν τῷ πρώτῳ ἰάμβῳ τῶν τριμέτρων Ἀσκληπιοῦ καὶ Λαμπετίας τῆς Ἡλίου λέγει Μαχάονα καὶ Ποδαλείριον καὶ Ἰασὼ καὶ Πανάκειαν καὶ Αἰγλὴν νεωτάτην. ἄλλοι δὲ προστιθέασιν Ἰασονεν καὶ Ἀλεξήνορα. ἔστι δὲ καὶ Ἀμφιαράου θυγάτηρ Ἰασώ. Οὐ λιβανωτὸν γὰρ βδέω.] ἄλλο λίβανος καὶ ἄλλο λιβανωτός. λίβανος μὲν γὰρ αὐτὸ τὸ δένδρον, λιβανωτὸς δὲ ὁ καρπὸς τοῦ λιβάνου. ἔστι δὲ καὶ ὄρος Λίβανος καλούμενος.

Gerardv. προσῄειν. εἶμι τὸ πορεύομαι, i. vado habet præt. med. εἶα & Atticè ἦα. Vnde fit pluſquāperf. ἤειν, ἤεις, ἤει. Tertiæ huic perſonæ ν itidem Atticè additur, & pro ἤει, ἤειν dicitur. μέγα pro μεγάλως, nō cōtentus hac voce ſubiūgit alterā πάνυ, vt ex G his cōpoſitis crepitus maior mōſtretur. ἀπέπαρδον, ab ἀπὸ & πάρδω, quāquā πέρδω vſitatius. ἐπεφύσητο, ab ἐπὶ intēdēdi particula & φυσάω, intumuerat autē propter pultē quæ flatuoſa eſt, & in ventre multos gignit ventos, vnde magno impetu erumpunt. ἐβδελύττετο. Appoſitū & in rē exquiſitum verbum: eſt enim βδελύττεσθαι propriè eum execrari qui βδέει. i. pedit. Ἰασώ. hanc & Panaceam Aeſculapij filias fuiſſe paulò antè diximus. Illa παρὰ τὴν ἴασιν, i. à medela & ſanitate, ſortita eſt nomen: hæc verò παρὰ τὸ πᾶν & ἄκος, i. à curandis omne genus morbis. ἅμα pro σὺν vel ξὺν, vt ſit ξυνακολουθοῦντα. χ' ἢ pro καὶ ἡ. λιβανωτόν. Alludit ad thureum illum vaporem qui in ſacris A acerra penſili ſpargitur. λέγεις; cum interrogatione, quæ increpationem habet: Túne dicere audes Aeſculapium inter agreſtes, & ruſticas ſordes verſari ſolitum, honeſtatis & elegantiæ ignarum?

Καρ. Μὰ Δί' οὐκ ἔγωγ', ἀλλὰ σκατοφάγον. Γυ. αἰ τάλαν.
Καρ. Μετὰ ταῦτά γ' εὐθὺς ἐγὼ μὲν συνεκαλυψάμην
Δείσας. ἐκεῖνος δ' ἐν κύκλῳ τὰ νοσήματα B
Σκοπῶν περιῄει πάντα κοσμίως πάνυ.
Ἔπειτα παῖς αὐτῷ λίθινον θυείδιον
Παρέθηκε καὶ δοίδυκα καὶ κιβώτιον.
Γυ. Λίθινον; Κα. μὰ Δί', οὐ δῆτ' οὐχὶ τό γε κιβώτιον.
Γυν. Σὺ δὲ πῶς ἑώρας ὦ κάκιστ' ἀπολούμενε,
Ὃς ἐγκεκαλύφθαι φῄς; Καρ. διὰ τοῦ τριβωνίου.
Ὀπὰς γὰρ εἶχεν οὐκ ὀλίγας, μὰ τὸν Δία.
Πρῶτον δὲ πάντων τῷ Νεοκλείδῃ φάρμακον C
Καταπλαστὸν ἐνεχείρησε τρίβειν, ἐμβαλὼν

CA. *Non ruſticanum modò, ſed merdiuorum.*
MV. *hem ſcelus.*
CA. *Poſt crepitũ ergo Deũ veritus, me cooperui.*
B *At ille morbos circum explorans, admodum*
Compoſito & magnifico omnia luſtrabat gradu.
Poſtea puer ille mortariolum lapideum
Appoſuit, cum piſtillo, nec non capſulam.
MV. *Lapideum?* CA. *non, non hercle appoſuit capſulam.*
MV. *Age verò, cùm te fuiſſe opertum dixeris,*
Quomodo videre potuiſti hæc, homo perdite?
CA. *Per palliolum: nam, per Iouem, foramina*
C *Haud pauca habet. ſed Neoclidæ primùm omniũ*
Cœpit parare medicamentum vnctorium.

Σχόλια. Ἀλλὰ σκατοφάγον.] ἀναίσθητον. εἴρηται δὲ ἀπὸ τῶν περὶ Βοιωτοὺς βοῶν. οἳ διὰ πολλὴν ἀναισθησίαν σκατὰ ἤσθιον. ἑτερόκλιτος δ' ἐστὶν ἡ σκατὸς γενική, ἀπὸ εὐθείας τῆς σκώρ. Οὐ δῆτ' οὐχὶ τό γε κιβώτιον.] παίζων πρὸς τὸ πρῶτον ἀπηλλώτησεν. οὐχί γε κιβώτιον. εἰπὼν γὰρ ὅτι κιβώτιον λίθινον ἦν ὥσπερ ἑαυτοῦ λήθην ἐπανορθούμενός φησι, μὰ Δί' οὐκ ἦν λίθινον τὸ κιβώτιον.

D GERARDVS. Σκατοφάγον.] Dictum hoc παρ' ὑπόνοιαν. Accuſatus videbatur corrigere velle quod dixerat, μὰ Δί' οὐκ ἔγωγε. ſ. λέγω εἶναι ἄγροικον, non certè dico eſſe ruſticanum: ſed deterius crimen illi impingens, ſcatophagum vocat, per hoc ἀναίσθητον, & brutum notans. Competere volunt id verbi propriè in boues Bœotios, & Cyprios, qui oletis & ſtercoribus humanis paſcuntur: quãuis credant eos huiuſmodi excrementa non tam paſtus gratia, quàm vt torminibus liberentur, E appetere. Proditum eſt memorię, Hippocratem medicum illum ſummum, rei medicę vſqueadeo fuiſſe ſtudioſum, vt ęgrotorum etiam retrimenta guſtarit, quo morbi naturã inde perſentiſceret. Hoc tamen nonnulli Aeſculapio tribuunt, quos inter apparet Ariſtophanem fuiſſe, qui hoc nomen in illum, & in medicos quoſcunq; torquet, quòd in curandis ægrotis lotiũ & alia ſordidiora tractent, quo ſane quæſtu dũ viuunt, quodammodo σκατοφάγοι dici poſſunt. Compoſita dictio F à nomine heteroclito σκὼρ σκατὸς, & ἐσθίω verbo φάγω, vnde eſt indefinitum β. ἔφαγον. ad aduerbium [illegible], eadem forma dictum eſt, qua & [illegible], quo de nuper. παῖς. vt Latinis puer ad ſeruum porrigitur, ſic Græcis παῖς. Δοίδυκα. Nomen δοίδυξ poteſt ſignificare non ſolùm τριβίδιον, i. piſtillum quo pharmaca tunduntur in mortario, ſed & ἀλετρίβανον, i. coclear quo ea quę in mortario tuſa ſunt, colliguntur. Verum credi- G bilius eſt de piſtillo dici, propterea quòd coclear potiùs fuerit in κιβωτίῳ, i. arcula quam circumferunt vulnera curaturi, in ea enim ſunt linteola, faſciolæ, & inſtrumenta curando vulneri neceſſaria. λίθινον. Carion prępoſuit adiectiuum multis ſubſtantiuis, cum primo autem conuenit tãtùm, cum duobus aliis, vt aptetur, rerum earum natura non fert. Ridiculè itaque rogat Chremyli vxor generaliter λίθινον; Carion ratus interrogari ſe de θυειδίῳ, reſpondet, μὰ Δία, i. omnino. ſ. παρέθηκε λίθινον. poſtmodum verò abſurditatem ſentiens, & dictum ſuum corrigens, ſubiungit, οὐ D δῆτα οὐχὶ non ſanè, non inquam παρέθηκε τὸ κιβώτιον. κάκιστα ἀπολούμενε, peſſimè perdende, maſtigia improbiſſime. Domini iocando ſic ſeruos ſolent compellare: non itaque ſunt hęc verba contumelioſa. ἐγκεκαλύφθαι. ſ. σε, te contectum fuiſſe?

Σχόλια. Διὰ τοῦ τριβωνίου.] ἀντὶ τοῦ παλαιοῦ καὶ τετριμμένου ἱματίου. τὸ γὰρ τρίβακον ἱμάτιον οὕτω καλοῦσιν Ἀττικοί. ὀπὰς δὲ τὰς τρώγλας. ἔνθεν καὶ ὦπες οἱ ὀφθαλμοί. ἀνοίγματα γάρ εἰσι.

E GERARDVS. Ὀπάς.] Si veſti non fuiſſent ὀπαὶ, vix digna fuiſſet, quæ τριβώνιον vocaretur: cum lacera veſtis & detrita dicatur τριβώνιον, παρὰ τὸ τρίβεσθαι. Ea fortaſſe veſtis fuerit, quam à lacerando Latini nuncupant lacernam. πρῶτον. Poſt infirmitates animaduerſas, & mores ęgrotorum expenſos (nouerat enim Deus quales cuique eſſent mores) primùm conuertit ſe ad Neoclidem, qui reliquis exemplo eſſet, impios homines Diis odioſos eſſe, nec oportere tales ſe Diis F impunè offerre.

BISETVS. Φάρμακον.] Εὐστάθιος. φάρμακα, τὰ δηλητήρια, παρὰ τὸ φέρειν ἄχος, εἴτε λύπην. καὶ φάρμακα τὰ ἀκεσώδυνα, παρὰ τὸ φέρειν ἄκος, τουτέστιν ἴασιν. καὶ τὰ τῶν ζωγράφων βάμματα, καὶ ἁπλῶς αἱ βαφαὶ φάρμακα λέγονται. Σουίδας δέ φησι φάρμακον εἰρῆσθαι παρὰ τὸ φέρειν ἅμα ἄκος. τοῦτο δὲ νοητέον περὶ τῶν ἐσθλῶν φαρμάκων, ὧν τὰ μὲν, πιστά, τὰ δὲ, χριστά, τὰ δὲ, πάστα, εἴτε ἐπίπαστα, τὰ δὲ, καταπλαστά.

G Σχόλια. Καταπλαστόν.] τῶν φαρμάκων, τὰ μέν ἐστι καταπλαστά. τὰ δὲ, χριστά, τὰ δὲ ποτά. τινὲς δὲ προπαροξύνουσι κατάπλαστα λέγοντες. ἔστιν οὖν πλαστὸν τὸ πλασσόμενον. πλαστὸν τὸ πλατυνόμενον. ὃ καὶ καταπλαστὸν λέγεται. καὶ πιστὸν τὸ πινόμενον. Ἐνεχείρησεν.] οἱ γράφοντες ἐνεχύρησε τρίβειν διὰ τοῦ ι ἀμαθεῖς. οὐ γὰρ ἰατρικῶς ἐθεράπευσεν ὁ Ἀσκληπιός, ἵνα καὶ τὸν Νεο-κλείδην [illegible] αὐτὸν λεγομένη [illegible] τὸ φαρμακον, ἀλλ' [illegible] ἐπιχειρη-[illegible] τρίβειν τὰ Νεοκλείδου [illegible] κα-ταπλάσσειν. [illegible] πρὸς τὸ τρίβειν [illegible] ὑγιείας.

Gerardus. Κατέπλασεν.] Pharmacorum quæ medelæ causa adhibentur, alia sunt τὰ καταπλαστά, quibus in carbunculis(?) & malignis vlceribus vtimur, cuius generis erant quæ Neoclidæ sunt apposita. Alia sunt χριστά, quibus illinimus & vngimus. Postrema potabilia πιστὰ καὶ ποτὰ vocantur, potiones appellamus. Ad pharmacum ἐδώδιμα καὶ ἐδεστὰ quod pertinet, quibus fames & sitis arcetur, in hunc ordinem non redu-

A cas. Τηνίων. Tenos vna est ex Cycladibus insulis, quam ex hoc loco fuisse σκοροδοφόρον, i. alliorum feracem inferunt. a Τῆνος fit adiectiuum Τήνιος. Ideirco autem alliorum succum in oculos coniecit, quod illorum acrimonia aciem oculorum perstringat & grauissime vrat. θυεία. Ecce primitiuum vnde diminutiuum θυείδιον, cuius meminit paulo antè. ὀπόν. Vis illa humecta quæ folia ramis agglutinat ὀπὸς vocatur. Pro lachryma cuiusuis arboris ponitur. Omnium tamen significationum B hæc est frequentissima, vt ponatur pro radice silphij. Quæ acceptio pulchrè hic quadrat, vt ex herbis solis, potiùs quàm ex herbis & arboribus, mixtum sit pharmacum. De silphio postea paulo plura.

Σκορόδων κεφαλὰς τρεῖς Τηνίων. ἔπειτ' ἔ-
φλα
Ἐν τῇ θυείᾳ συμπαραμιγνύων ὀπὸν,
Καὶ σχῖνον. εἶτ' ὄξει διείμενος Σφηττίῳ,
Κατέπλασεν αὐτοῦ τὰ βλέφαρ' ἐκστρέψας, ἵ-
να
Ὀδυνῷτο μᾶλλον. ὁ δὲ κεκραγὼς καὶ βοῶν,
Ἔφευγ' ἀνάξας. ὁ δὲ θεὸς γελάσας ἔφη.
Ἐνταῦθα νῦν κάθησο καταπεπλασμένος.
Ἵν' ἐπομνύμενον παύσω σε τῆς ἐκκλησίας.
Γυν. Ὡς φιλόπολίς τις ἔσθ' ὁ δαίμων καὶ σο-
φός.

Itaque alliorum Teniorum capita tria
Iniecit, eaque in mortariolo contudit:
C *Deinde silphium & scillam commiscuit,*
Aceto super omnia conspersa Sphettio:
Post vnguentum hoc Neoclidæ admouit oculis:
Et, vt dolor esset maior, vertit palpebras.
Ille inclamans, & vi magna exiliens, fugam
Meditabatur: quod Aesculapius videns,
Dicebat: sede hic, ad istum vnctus modum:
Vt si tu iureiurando forte postules
D *Dilationes causarum, ego te liberem.*
MV. *Quàm amans reipublicæ & sapiens est hic Deus?*

Σχόλια. Τρεῖς Τηνίων. ὅτι ἐν τῇ Τήνῳ μιᾷ τῶν Κυκλά-δων [illegible] ἐγένετο, [illegible] [illegible] αὐτὴ [illegible] [illegible] τῷ [illegible] διὸ καὶ τὸ [illegible] [illegible] δοκεῖ.

E Bisetus. [illegible] καὶ τὸ [illegible] [illegible] ἐπιτιθέασιν.

Σχόλια. Καὶ [illegible] [illegible] ὀπὸν [illegible] τὸ [illegible] Θεόφραστος [illegible] καὶ [illegible] [illegible] διείμενος] [illegible] [illegible] καὶ συντήκεται. [illegible] τὰς [illegible]. [illegible] ὄξος [illegible] Σφηττίοις [illegible].

Gerardus. Σχῖνον] Est schinus herba inter cæpas connumerata, alio nomine scilla dicta, succi est mordacis & amarulenti, vnde [illegible] σχίζεσθαι ductam volunt, quòd oculos quasi proscindat, & vi sua vi lachrymas excutiat. διείμενος, διίημι a διὰ & ἵημι, efficitur quandoque in syllabam διειμ. vnde est διείμενος, quod est [illegible] asperso, pertundo, hinc illi [illegible] hoc διείμενος. σφηττίῳ. Existimarit aliquis, non immeritò quondam celebre fuisse Sphettiorum acetum, quàm alliorum fuerit Teniorum. Verùm haud scio an, quoniam Sphettiis nota inhæsit calumniæ, poeta velit [illegible] significare, eam Neoclidæ fuisse calumniam, quam Sphettiis olim fuisse tradunt. κεκραγὼς, participium perfectum a κράζω, [illegible]

ἔφευγ' effugiebat. i. fugere volebat: magis fugiendi animus fuit, quàm re vera fugere potuerit, quid enim fugisset, qui bis cæcus propemodum erat? ἀναΐξας, ab ἀνὰ & ἀΐσσω, ἀναΐσσω fit, quod est impetu facto exurgo, cum dolore vehementius eum vrgente a grabato prosiliisset.

Bisetus. Σφηττίῳ.] Ἀθήναιος ἐν τῷ β. τῶν δειπνοσοφιστῶν. [illegible] ὄξος [illegible] Χρύσιππος [illegible] Αἰγύπτιον, καὶ τὸ Κνίδιον. Ἀριστοφάνης δὲ ἐν Πλούτῳ φησὶν ὄξει διείμενος Σφηττίῳ. Δίδυμος δὲ [illegible] Σφήττιοι [illegible] τούτων τοῦ Ἀθηναίου [illegible] χόλικα [illegible].

Σχόλια. Ἵν' ἐπομνύμενον.] ἀντὶ τοῦ ἐκκαλούμενον. ἐπωμοσία δὲ [illegible] ὁ βουλόμενος [illegible] ψηφίσματι [illegible] ἐκκαλοῦνται δὲ εἰς τὸ δικαστήριον πολλάκις. Σαλούστιος δέ φησιν ὡς μέλλοντες εἰς [illegible] δημοσίαν ἀποστέλλεσθαι [illegible] τοῦ δήμου, πολλάκις [illegible] τὸ μὴ [illegible] αὐτὰ ποιεῖν, ἵνα [illegible] ἄλλως. ἐπωμοσία [illegible] αἰτίας [illegible] τῆς δίκης [illegible] καὶ [illegible] ἀσθενείας καὶ ὑπομνήσεως [illegible] [illegible] τὰς δίκας, [illegible] μέλλοντες [illegible] προφασίζεσθαι, [illegible] ἀναβάλλεσθαι καὶ [illegible] ἐξ ἀρχῆς [illegible] [illegible] ὄμνυσθαι μὴ [illegible] καὶ [illegible] διαλέγεσθαι [illegible] [illegible] Νεοκλείδην [illegible]. ἄλλως. ἐπομνύμενον [illegible] τῆς ἐκκλησίας καὶ [illegible] τοῦ [illegible]. ἵνα [illegible] οἱ δικασταὶ καὶ [illegible] εἰς αὐτὰς [illegible] λαι. ἢ πανουργοῦμεν. εἰ γὰρ ὑπωμόσαιτο, ἐπὶ κακῷ ὤμοσεν. ἄλλως. ὑπωμοσία ἐστὶν ἡ δευτέρα πρόθεσις τῆς δίκης ὑπερτιθεμένου μετὰ τὴν τῶν ἀπολειφθέντων παρουσίαν. Ὡς φιλόπολις.] καθὸ τὰ λυμαινόμενα τῆς πόλεως ἠμύνατο.

Gerardus. Ὑπωμνύμενον,] ab ὑπὸ & ὄμνυμαι, cuius origo est ὄμνυμι anorme verbum, significat hoc verbum aliquo prætextu puta peregrinationis, vel morbi, caussam in aliud tempus re- A iicere, qui mos est calumniatorum, & subterfugientium. Hoc ait Aesculapius, si in concionem venire non potes, vbi tu oraturus eras, liberabo te, & quo minus illic sis, faxo vt omnes intelligant, dignum esse te, qui iureiurando dilationem postules & impetres. φιλόπολις publicæ tranquillitatis amator: qui vrbis statum quietum esse cupit, imputis ciuibus exturbatis.

Καρ. Μετὰ τοῦτο τῷ Πλουτωνὶ παρεκαθέζετο.
Καὶ πρῶτα μὲν δὴ τῆς κεφαλῆς ἐφήψατο. B
Ἔπειτα καθαρὸν ἡμιτύβιον λαβὼν,
Τὰ βλέφαρα περιέψησεν. ἡ Πανάκεια δὲ
Κατεπέτασ' αὐτοῦ τὴν κεφαλὴν φοινικίδι,
Καὶ πᾶν τὸ πρόσωπον. εἶθ' ὁ θεὸς ἐπόππυσεν.
Ἐξηξάτην οὖν δύο δράκοντ' ἐκ τοῦ νεὼ,
Ὑπερφυεῖς τὸ μέγεθος. Γυ. ὦ φίλοι θεοί.
Καρ. Τούτω δ' ὑπὸ τὴν φοινικίδ' ὑποδύνθ' ἡσυχῆ
Τὰ βλέφαρα περιέλειχον, ὥς γέ μοι δοκεῖν. C
Καὶ πρίν σε κοτύλας ἐκπιεῖν οἴνου δέκα,

Ca. Digreſſus ab hoc, mox Pluto aſſedit: ac manu
Caput primum tractare cœpit: poſtea B
Mundo & nitenti palpebras ſudario
Abſterſit: Panacæa autem rubro ſerico
Caput obuelauit, & omnem faciem. Poſt Deus
Signa dedit ſibilo: tum ſerpentes duo
E templo proſiluerunt, magnitudine
Inuſitata conſpicui. Mv. *Dij boni.*
Ca. Illi ſub rubrum ſericum, placidè admodum
Subibant, & (quantum ego conijcio) palpebras C
Circum lingebant. Ibi, priuſquam tu decem

Σχόλια. Τῷ Πλουτωνὶ.] τὸν Πλοῦτον, Πλουτῶνα εἶπε παίζων. ἢ ὅτι καὶ Πλουτῶνα αὐτὸν ὑποκοριστικῶς ἐκάλεσεν. ὡς Σοφοκλῆς Ἰνάχῳ Πλούτωνος δὲ ἐστέρωδος. καὶ πάλιν. τοιόνδ' ἐμὸν Πλούτων' ἀμφιφίας χάριν. ἄλλως. τὸν Πλοῦτον οὕτω λέγουσι. καὶ εἰκότως τὸν αὐτὸν τῷ Πλουτωνὶ τὸν ἅδην νομίζουσι. καὶ γὰρ Ἡσίοδός φησιν. εὔχεσθαι δὲ Διὶ χθονίῳ Δημήτερί θ' ἁγνῇ. ἐκτελέα βρίθειν Δημήτερος ἱερὸν ἀκτήν. Ἡμιτύβιον,] ἀντὶ τοῦ σουδάριον ῥάκος ἡμιτριβὲς λινοῦν τι, ἢ ἱμάτιόν ἐστι. καὶ Σαπφώ. ἡμιτύβιον στάλασσον. ἢ δίχρωμον φακιόλιον. Ἐπόππυσεν.] ἐσύριξεν ἵνα οἱ δράκοντες ἐξέλθωσι δηλονότι.

D

Gerardus. Πλουτωνὶ.] Carion ſibi ipſi placens, & ob rem feliciter geſtam exultans, ridiculè diminutiuum finxit, dum Plutum Plutonem vocauit. ἐφήψατο, thema huius indefiniti, ἐφάπτομαι, quod ab ἐπὶ & ἅπτομαι componitur. ἡμιτύβιον, pannus eſt lineus ſemitritus, linteolum. Pollux legit (ſi modo mendum non ſubeſt) ἡμιτύμβιον, qui idem ait hoc nomen vocari καψιδρώτιον, idq́ue ipſumque eſſe, quod σουδάριον dicitur. κατεπέτασε à καταπετάννυμι verbo anomalo & compoſito. φοινικίδι. Purpureæ veſtes vocantur ἀλουργίδες, πορφυρίδες, φοινικίδες. volunt tamen φοινικίδα colorem phœniceum magis referre, id eſt, ſanguineum. Propterea Lacedæmonij dicuntur in bello vti φοινικίδι, quæ ſanguini quoniam concolor erat, ſi quem vulnerari contingebat, & ſanguinem per veſtem defluere, aſpectus vulnerati, ob coloris ſimilitudinem, facilè fallebatur, nec viſus ſanguinis metum illi incutiebat. Et hoc tempore familiare eſt iis qui ὀφθαλμίᾳ laborant, ſerico rubro, oculos ſubinde purgare. ἐπόππυσεν. Factitium verbum eſt ποππύζω, ſignificat enim identidem πῦ, πῦ, πῦ, proferre. Ad equos indomitos demulcendos pertinere volunt, pro ſibilare, & quouis ſono quodcunque animal pellicere ponitur.

E

F

G

Σχόλια. Ἐξηξάτην οὖν δύο δράκοντες.] κοινῶς μὲν πᾶσι τοῖς ἥρωσι δράκοντες παρετίθεντο. ἐξαιρέτως δὲ τῷ Ἀσκληπιῷ. δράκοντες δὲ λέγονται ἀπὸ τοῦ δέρκω. ὀξὺ βλέπουσι. ὀξυδερκὲς γὰρ τὸ ζῶον. ἀνιέρωται δὲ τῷ Ἀσκληπιῷ, ἐπειδὴ τὰ γήρας ἀποβάλλει. καὶ ἡ ἰατρικὴ δὲ φυλάττει φύσει τὸ νέον ἐξωθοῦντα τὰ νοσήματα.

Bisetus. Ἐξηξάτην] προῆλθον ἐξαίφνης, ὥστε μετὰ ὁρμῆς. καὶ εἰς θύραζε, καὶ ἀλλαχοῦ. ὁ πρότερος ἀόριστος ἐξήιξα, καὶ κατὰ συναίρεσιν ἐξῇξα, ὅθεν τὸ δυϊκὸν τρίτον πρόσωπον ἐξηξάτην. οἱ δὲ γράψαντες ἐξηξάτην ἄνευ τοῦ ι ὑπογεγραμμένου, γινώσκουσι λέξεις περὶ τὸ ἐξάκω, ἐξήκω, τὸ ἐξέρχομαι.

Gerardus. Ἐξηξάτην, duale eſt ab ἐξάσσομαι. δράκοντε. Serpentes Aeſculapio ſacros eſſe omnes quidem ſentiunt, ſed non vno modo, & eadem ratione. Alij quòd ſerpens quotannis reiuueneſcat, & bis ferè in anno, Vere ſcilicet atque autumno λεβηρίδα. i. pellem ſuam à capite vſque ad caudam exuat. Aeſculapio autem maximo medico maximè id conuenire, vt qui depulſis hominum morbis, homines quodammodo in iuuentutem & priſtinum ſtatum reducat. Sunt qui ideo illis præeſſe credant, quòd ſerpentes inter omnia animantium genera, acerrimè intueantur. Vnde & prouerbio homines perſpicaciſſimos, ὄφεως ὄμμα. i. ſerpentis oculum vocant. Et δράκοντες dicuntur ἀπὸ τοῦ δέρκειν. id eſt à videndo. Denique potius cenſent angues Aeſculapio ſacros, quod huic animali multa remedia inſint. Quale hoc fuerit, contra omnium ſerpentiũ ictus, quãuis etiã inſanabiles, exta ſerpẽtũ vulneri impoſita auxiliari. Et hoc, Eos qui viperę iecur coctũ hauſerint, nũquã poſtea feriri à ſerpẽte. ἐκ τοῦ νεώ. Adparet hinc eos qui opis gratia ad Aeſculapiũ veniebãt, nõ in tẽplo, ſed in veſtibulo tẽpli, & porticu decumbere cõſueuiſſe. νεὼ Atticus genitiuus, communis enim eſſet ναοῦ. τούτω, duale ad δράκοντε refertur, vt ὑποδύντε participium ab ὑποδύομαι ſubeo ὑποδύομαι.

Σχόλια. Ὥς γέ μοι δοκεῖν.] καλῶς τὸ ἐμοὶ δοκεῖν. ὑπὸ γὰρ πέρα αὐτοὺς ἔσω τῆς φοινικίδος ὄντας. Καὶ πρίν σε κοτύλας] ὡς εἰ ἔλεγε, πρὶν πιεῖν. κοτύλη δὲ εἶδος μέτρου, ὅπερ καὶ ἔστι ἡμιξέστιον. ἀλλ' ὡς σκώπτει τὰς γυναῖκας ὡς μεθυούσας δέον οὖν εἰπεῖν, πρὶν εἰπεῖν σε λόγον ἕνα, ἔφη πρὶν ἐκπιεῖν κοτύλας οἴνου δέκα.

Biset. Κοτύλας] Ἀπολλόδωρος κατὰ τὸν Ἀθηναῖον λέγει (τὴν κοτύλην εἶναι) ποτήριον τι γένος ὑψηλόν, καὶ ἐγκοῖλον. πᾶν δὲ ἐγκοῖλον κοτύλην ἐκάλουν οἱ παλαιοί. καὶ τὰ ἑξῆς.

Gerardvs. ὥς γε.] hoc ideo addit, quòd latentibus sub phœnicide anguibus, quid illic agerent, plene ſcire non potuit. ἐκπιεῖν. Expectabat mulier dum Carion diceret, πρὶν εἰπεῖν σε λόγον ἕνα, antequam tu verbum vnum efferre poſſes, vel aliquid huiuſmodi. Sed præter expectationem ſubdit, antè quàm tu epotes decem co-

A cotylas vini. Quo vinoſam admodum eam fuiſſe monſtrat apertiſſimè, vt quę breuiſſimo temporis ſpatio, tantum vini exhaurire poſſet. ἀνεςήκει ab ἀνὰ & ἵςημι, pręſens eſt, quo tempore promptiſſimam fuiſſe curationem oſtendit, vt per verbum etiam ipſum ſolida ea ſignificatur. Nã ἵςάμαι eſt βεβαίως διαμένω, conſtãter permaneo & ſto.

Ο Πλοῦτος ὦ δέσποιν' ἀνεςήκει βλέπων.
Εγὼ δὲ τὼ χεῖρ' ἀνεκρότησ' ὑφ' ἡδονῆς.
Τὸν δεσπότην τ' ἤγειρον. ὁ θεὸς δ' εὐθέως
Ηφάνισεν αὑτὸν οἵ τ' ὄφεις, εἰς τὸν νεών.
Οἱ δ' ἐγκατακείμενοι παρ' αὐτῷ, πῶς δοκεῖς
Τὸν Πλοῦτον ἠσπάζοντο, καὶ τὴν νύχθ' ὅλην
Εγρηγόρεσαν, ἕως διέλαμψεν ἡμέρα,
Εγὼ δ' ἐπῄνουν τὸν θεὸν πάνυ σφόδρα,
Οτι βλέπειν ἐποίησε τὸν πλοῦτον ταχὺ,
Τὸν δὲ Νεοκλείδην μᾶλλον ἐποίησε τυφλόν.
Γυ. Οσην ἔχεις τὴν δύναμιν ὦναξ δέσποτα.
Ατὰρ φράσον μοι ποῦ 'σθ' ὁ Πλοῦτος. Καρ. ἔρχεται.
Αλλ' ἦν περὶ αὐτὸν ὄχλος ὑπερφυὴς ὅσος.
Οἱ γὰρ δίκαιοι πρότερον ὄντες, καὶ βίον
Εχοντες ὀλίγον, αὐτὸν ἠσπάζοντο, καὶ
Εδεξιοῦνθ' ἅπαντες ὑπὸ τῆς ἡδονῆς.
Οσοι δ' ἐπλούτουν οὐσίαν τ' εἶχον συχνὴν,
Οὐκ ἐκ δικαίου τὸν βίον κεκτημένοι,
Οφρῦς συνῆγον, ἐσκυθρώπαζόν θ' ἅμα.
Οἱ δ' ἠκολούθουν κατόπιν, ἐστεφανωμένοι,
Γελῶντες εὐφημοῦντες. ἐκτυπεῖτο δὲ
Εμβὰς γερόντων εὐρύθμοις προβήμασιν.
Αλλ' εἶ' ἁπαξάπαντες ἐξ ἑνὸς λόγου
Ορχεῖσθε, καὶ σκιρτᾶτε, καὶ χορεύετε.
Οὐδεὶς γὰρ ὑμῖν εἰσιοῦσιν ἀγγελεῖ,
Ως ἄλφιτ' οὐκ ἔνεστιν ἐν τῷ θυλάκῳ.
Γυ. Νὴ τὴν Εκάτην. κἀγώ γ' ἀναδῆσαι βούλομαι
Εὐαγγέλιά σ' ἐν κριβανωτῶν ὁρμαθῷ
Τοιαῦτ' ἀπαγγείλαντα. Καρ. μή νυν μέλλ' ἔτι.
Ως ἄνδρες ἐγγύς εἰσιν ἤδη τῶν θυρῶν.

Cotylas vini exhaurires, hera. Plutus videns
B *Surrexit. Ego manibus plaudo, herum excito*
Præ lætitia: Deus ſtatim diſparuit:
Et iã ambo ſimul ſerpentes in templum inerãt.
Pluto autem qui adiacebant proximi, virum
Amplexabantur (qui putas?) & relliquam
Noctem omnem erant peruigiles, donec iã dies
Rurſum illuceſceret. Ego verò Deum omnibus
Celebrabam laudibus, quòd Plutum tàm citò
C *Videntem, Neoclidem verò, cæcum virum,*
Feciſſet cæciorem, quàm fuerat priùs.
Mv. *Rex Æſculapi, quam habes potentiam?*
Sed vbinam Plutus eſt, cedò? Ca. *Iam venit huc,*
Mirabili cinctus hominum frequentia. (*hera.*
Nam qui antea iuſtè & tenuiter vixerant,
Plutum amplexati, porrectis ei dexteris,
Cum gaudio ſanè excipiebant maximo.
Qui verò in lauta atq; bene aucta parte fuerãt:
D *Magnáſque opes ſibi inhoneſtè parauerant:*
Frontem corrugabant, & vultu tetrico
Toruè intuebantur: Boni cum gaudio
Sequebantur ponè, coronati, & riſibus
Ac fauſtis lætati acclamationibus.
Quin etiam ſolea ſenum, in numerum ſaltantiũ,
Aptè compoſitis perſtrepebat paſſibus.
Sed agite vos, quotquot adeſtis, cuncti ſimul
Tripudiate, exilite, choros inſtituite.
E *Quia nemo dicet nobis ingredientibus,*
Farinam non ineſſe noſtris ſacculis.
Mv. *Et, per Hecaten, ego coronare te volo*
Rei tam lætæ nuncium, clibanariis
Panibus, & multis, & diſpoſitis ordine.

Σχόλια. Ηφάνισεν αὐτόν.] ἀφανῆ ἑαυτὸν ἐποίησεν ἐμοῦ συγκροτήσαντος. Τὸν Πλοῦτον ἠσπάζοντο.] ἐφιλοφρονοῦντο. κυρίως δὲ ἀσπάζεσθαί ἐστι τὸ περιπλέκεσθαί τινα, διὰ τὸ ἄγαν σπᾶν εἰς ἑαυτὸν τὸν ἕτερον, καὶ περιβάλλειν τὰς χεῖρας ἐν τῷ φιλοφρονεῖσθαι. Πάνυ σφόδρα.] ἐκ παραλλήλου τὸ αὐτό. ἀττικὸν δὲ τὸ ἐπῄνουν ἐπὶ τοῦ θεοῦ, κυρίως γὰρ ἐπὶ ἀνθρώπου. Οσην ἔχεις τὴν δύναμιν.] ταῦτα ἡ γυνὴ τοῦ Χρεμύλου θαυμάζουσα τὸν θεόν.

Gerardvs. Ηφάνισεν] celauit, occultauit, ἀφανῆ καὶ ἄδηλον ἐποίησεν. αὐτὸν pro ἑαυτόν. οἵ τ' ὄφεις. ſcil ἠφάνισαν αὑτούς. Obiter obſeruandum quamplurimos diſcrimen ſtatuere inter ὄφιν καὶ δράκοντα. i. inter ſerpentem & draconem, quòd G ille minor, hic maior ſit differentiámque confirmari hoc prouerbio ὄφις εἰ μὴ φάγῃ ὄφιν, δράκων οὐ γενήσεται. i. ſerpens niſi ſerpentem comederit, draco non fiet. Verùm ea confundi hinc liquet, nam quod nuper dixit δράκοντα, iam ὄφεις dicit. εἰς τὸν νεών. Sub verbo ἠφάνισεν, quod quietē notat, ſubaudiendum verbum motus ὑποστρέψαντες, ἀνερχόμενοι, recipientes ſe, regreſſi. πῶς δοκεῖς, vel
F ſubaudi participium διακειμένους, quomodo cenſes eos fuiſſe affectos? vel quomodo cenſes eos ἐγκατακεῖσθαι iuxta illum fuiſſe, ſe geſſiſſe? Quomodo autem ſe habuerint exponit. ἕως, donec illuxit, non intelligas poſt ortũ diē indormiuiſſe, verùm nulla intermiſſione vſque ad auroram vigilaſſe, neq; præ gaudio & alacritate quieſſe potuiſſe. Diem autem expectarunt, quòd lãpadib. extinctis, & Deo inde profecto, tenebrę illic eſſent vt nuſquam progredi liceret. ἐπῄνουν. Rara
G eſt huiuſmodi acceptio, vt ἐπαινῶ de Deo dicatur, propriùs enim de homine dici exiſtimatur. ὦναξ pro ὦ ἄναξ. Deeſt ὦ, vel ἄναξ vim habet adiectiui, ἀνάσσων, imperium in homines habens. Deum magis miratur, quàm laudet, nam auara eius mens tota eſt in Pluto, quare poſthabito Æſculapio, nulla item neque mariti, neque reli-

quorum facta mentione, de Pluto ſolicita inquirit. ποῦ 'σθ' pro ποῦ ἐστιν. idem quod ſuprà dixit, ποῦ 'στιν; εἰσέρχεται ineptum, & ſeruo dignum reſpōſum. Rogatus de loco, reſpondet de facto. Apud Comicum Latinum idem facit Dauus, interrogatus enim, Quid iſthic tibi negotij eſt? reſpondet. Modò introii. ὅσος. Notanda hic ſignificatio particulę ὅσος, adiectiuo enim poſtpoſita, aduerbii λίαν vim habet. Ergo ὑπερφυὴς ὅσος, eſt ingens, & conferta admodum.

Σχόλια. Ἐδεξιοῦντο ἅπαντες.] ἤγουν ταῖς δεξιαῖς ἠσπάζοντο. Ὅμηρος. δεξιῇ ἠσπάζοντο ἔπεσσί τε μειλιχίοισιν. Ἐν κριβανωτῶν ὁρμαθῷ.] ἐπεὶ ἐκεῖνος εἶπεν ὅτι οὐκέτι ἔσται σπάνις ἄρτων, ἀλλ' εὐπορία, διὰ τοῦτο αὐτὸν ἄρτοις ἀναδῆσαι βούλεται καὶ στεφανῶσαι. κριβανωτῶν δὲ ὁρμαθῷ, ἀντὶ τῶν ἄρτων δέσμῃ, ἐν κριβάνῳ ὠπτημένων. δέον εἰπεῖν στεφάνῳ. κρίβανος δὲ παρὰ τὸ κρι καὶ τὸ βαύνος. παίζει δὲ μὲν τὸ ἀδηφάγον αὐτοῦ. γράφεται δὲ καὶ ἐκ κριβανωτῶν ὁρμαθῶν. (BISETVS. Οἱ Ἀττικοὶ δὲ, καθάπερ Ἀθήναιος ἐν τῷ γ. τῶν δειπνοσοφ. λέγει διὰ τοῦ ρ στοιχείου καὶ κρίβανον. καὶ κριβανίτην λέγουσιν. Ἡρόδοτος δὲ, κλίβανον, ὅθεν ἄρτος κλιβανίτας καὶ κλιβανωτός. κρίβανα δὲ Σωσίβιός φησι λέγεσθαι πλακοῦντάς τινας σχήματι μαστοειδεῖς.

GERARDVS. Ἐδεξιοῦντο.] δεξιοῦσθαι, eſt aliquem per dextram capere, vel illi dextram dare: quæ prehenſatio perhumana eſt, & beneuola. Dextra enim vt fidei, ita & charitatis atq; amoris ſymbolum eſt. Propterea Pythagoras admonens quoslibet in amicitiam non eſſe admittendos dicebat, Μὴ παντὶ ἐμβάλλειν δεξιὰν, id eſt, dextram non cuiuis eſſe porrigendam. Βίον facultates & ea omnia quæ vitæ degendæ ſunt neceſſaria. ὀφρῦς συνῆγον, ſupercilia cogebant, ſtringebantur. Supercilium duarum potiſſimùm rerum index eſt, arrogantiæ & iracundiæ. Modeſti homines & placidi frontem & ſupercilia remittunt, quæ faſtuoſi & iracundi contrahunt. Ἐσκυθρώπαζον, ſæuitiam quandam præ ſe ferebant. Σκυθικοὺς ὦπας εἶχον, vultu Scythico, id eſt, immani & toruo erant. Scythicum vocant quod eſt immite, inamœnum, tetricum & auſterum. Verbo conficto à nota Scytharum feritate. ἐκτυπεῖτε, modum ruſticæ ſaltationis velut depingit: denſior enim ſolea agreſtium, inter ſaltationem, durius terram ferit quàm vrbanorum, in ſaltatorio ludo ſcitè tripudiare doctorū. εὐρύθμοις προβήμασι, numeroſo progreſſu & cōpoſito, quod fit vbi omnes vno tenore, & concordi ſaltu incedunt. Ne putes autem hęc ironi-A cè dicta, nam ruſtica ruſticis placent, quemadmodum vrbana vrbanis. ἐξ ἑνὸς λόγου, vno modo, vna ratione & conſenſu, nemine alij contradicente, aut aliqua ratione illi obſiſtente. In vno enim cœtu ſi diuerſę ſunt ſaltationes, probari poteſt illic diuerſas & diſſentientes eſſe voluntates. Vbi in verbis & oratione conſenſus requiritur, Græci non diſſimili loquendi formula dicuntur loqui, dicere, vel concinere ἐξ ἑνὸς στόματος vno ore, quod & μιᾷ φωνῇ, id eſt, vna voce pro-B fertur. χορεύετε, Choros celebrate. accipiendus chorus non pro chorea & ſaltatione (hoc enim per ὀρχεῖσθαι notatur) ſed pro hominum cœtu & ęqualium coitione. quæ diebus ferè feſtis & ſolennibus ſolet certis in locis fieri, vbi ludo, riſui, & nugis plurimus eſt locus. εἰσιοῦσι, participium indefinitum ab εἶμι, interdum eo, εἰσέρχομαι. ἀλφίτων. Apparet verba hęc olim in pauperes iactari conſueuiſſe, quo volebant ſignificare eos extrema pauperie premi. Nam illi cui farina deeſt & panis, multa alia vt deſint neceſſe eſt. C Ἑκάτην. Prædiximus Lunam à diuitibus in triuiis coli conſueuiſſe. Hæc itaque putans ſe in numero diuitum eſſe, per Lunam iurare audet. κἀγώ. Quoniam Carion dixerat pauperes coronatos Plutū ſequi, faciam ego quoque vt Pluto adſis coronatus, & vt intelligant omnes in noſtris ſaccis farinam eſſe, coronam tibi contexam ex multis panibus: his verbis ſeruum notans tam edacem, quàm ſeruus eam anteà dixerat bibacem. Ἀνα-D δῆσαι circumligare ſignificat, quæ ſignificatio nō vacaret ioco: hic tamen pro στεφανῶσαι accipit Carion, qui ſubdit, μή νυν μέλλ' ἔτι. ἐν κριβανωτῶν. Sunt κριβανωτοὶ panes clibanarii, id eſt, in clibano cocti. Quod Atticis dicitur κρίβανος, communis lingua effert κλίβανος. Senſus eſt ſi legas ἐν κριβανωτῶν ὁρμαθῷ, in multitudine. i. inter multos & ordine diſpoſitos panes. Gręcum gloſſema aliam nouit lectionem, ἐκ κριβανωτῶν ὁρμαθῶν, multis E ordinibus panum: vt non ex alia re, quam ex panibus coronam intelligat concinnandam, nam alia re coronari poteſt, qui in mediis panib. coronatur. θυρῶν. Qui fit vt dicat Plutum prope fores eſſe, cùm ipſe & Chremyli vxor præ foribus eſſent? Quanuis Plutus tum procul adhuc eſſet, & ideo cui Carion ait ſe obuiam iturum, interea dum Chremyli vxor cętera domi curabit, tamen ita dici ſolet, de iis quę poſtmodum futura ſunt, F & quæ inſtant. Græci etiam dicunt ἐπὶ ταῖς θύραις εἶναι, in foribus. i. in proximo adeſſe.

Γυ. Φέρε νυν ἰοῦσ' εἴσω, κομίσω καταχύσματα,
Ὥσπερ νεωνήτοισιν ὀφθαλμοῖς ἐγώ.
Καρ. Ἐγὼ δ' ἀπαντῆσαί γ' ἐκείνοις βούλομαι.

CA. Modò ne quid cuncteris. Nam præ forib. viri
Nūc adsūt. MV. *Ego domū ingredior, vt his no-*
Oculis, quaſi recens emptis, miſſilia afferam. (uis
CA. *Ego verò illis volo obuiam procedere.*

Σχ. Φέρε νυν ἰοῦσα.] πρὸς τὸ ἔθος παρ' αὐτοῖς. τῶν γὰρ νεωνήτων δούλων τῶν πρῶτον εἰσιόντων εἰς τὴν οἰκίαν, ἢ ἁπλῶς τῶν ἐφ' ὧν οἰωνίσασθαί τι ἀγαθὸν ἐβούλοντο, ὡς καὶ ἐπὶ τοῦ νυμφίου, περὶ τὴν ἑστίαν τὰ τραγήματα κατέχεον εἰς σύμβολον εὐπορίας. ὡς καὶ Θεόπομπός φησιν ἐν Ἡδυχάρει. φέρε σὺ τὰ καταχύσματα ταχέως κατάχει τοῦ νυμφίου καὶ τῆς κόρης. ἐπεὶ οὖν καὶ ὁ Πλοῦτος ἐν πρώτοις εἰσέρχεται, τοῦτό φησι. σύγκειται δὲ τὰ καταχύσματα ἀπὸ φοινίκων, κολλύβων, τρωγαλίων, ἰσχάδων, καὶ καρύων ἅπερ ἥρπαζον οἱ σύνδουλοι. κυρίως δὲ ἔλεγον τὸ ἐπὶ G δούλους ἐπόραζον. ἔφερον γὰρ αὐτὸν ἐπὶ τὴν ἑστίαν. καθίζοντες, κατὰ τῆς κεφαλῆς κατέχεον κόλλυβα καὶ ἰσχάδας. καὶ φοίνικας. καὶ τρωγάλια ἄλλα καὶ τραγήματα. καὶ οἱ σύνδουλοι ταῦτα ἥρπαζον. ἐλέγοντο οὖν ταῦτα καταχύσματα. τοὺς οὖν ὀφθαλμοὺς τὸν Πλοῦτον διὰ τὸ νεωστὶ βλέψαι ὑπὸ Χρεμύλου, ὡς ἐπὶ δούλου νεωνήτου εἰληφώς, τὰ καταχύσματα εἶπεν. ὥσπερ νεωνήτοισιν ὀφθαλμοῖς, δέον εἰπεῖν δούλοις ὀφθαλμοῖς εἶπεν, διὰ τὸ ἀναβλέψαι τὸν πλοῦτον.

GERARDVS. Καταχύσματα. Athenienſib. mos

fuit vt cũ ſeruus emptus in ædes domini primũ ingrederetur, ante focũ in caput eius effunderẽtur nuces, ficus, & varia tum leguminum, tum fructuum genera, quæ à conſeruis excipiebãtur. Vnde miſſilia eiuſmodi à κατὰ & χέω καταχύσματα vocabantur. Signum erat copiæ & vbertatis quæ in ea domo erat. Vxor itaque Chremyli, quoniã intelligit Plutũ oculos recuperaſſe, & quaſi nouos ſibi comparaſſe, qui primùm ad ſe veniant, A vult catachyſmata parare, quæ de more effundat in oculos illos, ὥσπερ νεωνήτους, id eſt, quaſi qui ſint nuper empti, & recepti. βούλομαι. Poſt hæc vterque ab altero diſcedit. Chremyli vxor domum ſe recipit: Carion ad Plutum recurrit. Interea chorus cantiuncula ſpectatores remoratur, donec de templo Æſculapij egrediatur Plutus, qui promiſcua hominum caterua ſtipatus, coniectis in cœlum oculis, in hæc verba loquitur.

B

ΚΟΜΜΑΤΙΟΝ ΧΟΡΟΥ.

ΔΡΑΜΑΤΟΣ ΤΡΙΤΟΥ

Σκηνὴ τρίτη.

Τρίμετροι Ιαμβικοί.

ΠΛΟΥΤΟΣ, ΧΡΕΜΥΛΟΣ, ΓΥΝΗ.

C

Bisetvs. Ὁ Πλοῦτος τελευταῖον καὶ αὐτὸς προσέρχεται, ὃς τὸν ἥλιον προσκυνήσας πᾶσι τοῖς δικαίοις τὴν αὐτοῦ ὀργὴν, καὶ βοηθήσειν εἰς τὸ λοιπὸν ἀσμένως ὑπισχνεῖται.

Καὶ προσκυνῶ γε πρῶτα μὲν τὸν Ἥλιον,
Ἔπειτα σεμνῆς Παλλάδος κλεινὸν πέδον,
Χώραν τε πᾶσαν Κέκροπος, ἥ μ' ἐδέξατο.
Αἰσχύνομαι δὲ τὰς ἐμαυτοῦ ξυμφοράς,
Οἵοις ἄρ' ἀνθρώποις ξυνὼν, ἐλάνθανον·
Τοὺς ἀξίους δὲ τῆς ἐμῆς ὁμιλίας
Ἔφευγον, εἰδὼς οὐδὲν ὁ τλήμων ἐγώ.
Ὡς οὐδ' ἐκεῖν' ἄρ' οὐδὲ ταῦτ' ὀρθῶς ἔδρων,
Ἀλλ' αὐτὰ πάντα πάλιν ἀνας ρίψας ἐγὼ,
Δείξω τὸ λοιπὸν πᾶσιν ἀνθρώποις, ὅτι
Ἄκων ἐμαυτὸν τοῖς πονηροῖς ἐνεδίδουν.

COMMATIVM CHORI.

ACTVS III. SCENA III.

Senarij.

PLVTVS, CHREMYLVS, MVLIER.

PRimò omnium ſaluto Solis hoc iubar:
Deinde hoc inclytum ſolum almæ Palladis,
Omnémque terram, quæ me excepit, Cecropis.
Meæ verò pudet & piget me miſeriæ.
Nã quibus, obſecro, cũ hominibus imprudẽs fui?
D *Quàm iniquè, defugi meo conſortio*
Digniſſimos? ignarus ego miſerrimus,
Quàm & hic, & illic indecenter egerim?
Verùm relatis in melius his omnibus,
Iam nunc deinceps vniuerſis hominibus
Oſtẽdam, quòd me inuitũ tradiderim improbis.

Σχόλια. Καὶ προσκυνῶ γε.] κορωνὶς ἑτέρα εἰσιόντων ὑποκριτῶν. οἱ δὲ στίχοι ἰαμβικοὶ τρίμετροι ἀκατάληκτοι λα΄. ὧν τελευταῖος ἀνισαβ' ὡς ἀρπαστόμενος τὰς ἰσχάδας ἐφ' ἑκάστου συστήματος κατὰ χορόν. ἐπὶ δὲ τῷ τέλει τῶν στίχων κορωνὶς καὶ ἑξῆς τὸ χοροῦ αὖθις. κἀνταῦθα γὰρ χορὸν ὤφειλε θεῖναι καὶ διατρῖψαι μικρὸν ἄχρις ἂν ἐξέλθωσιν ἀπαγγέλλοντες ὅπως εἰσιόντος τοῦ Πλούτου, πάντα τὰ τούτων πρὸς τὸ κάλλιον μεταβέβληται. Χώραν τε πᾶσαν Κέκροπος.] παίζει πρὸς Ἀθηναίους, φιλεγκωμίους ὄντας. Κέκροψ δὲ Αἰγύπτιος ὢν τὸ γένος, ᾤκησε τὰς Ἀθήνας. ὅθεν οἱ Ἀθηναῖοι Κεκροπίδαι. τινὲς δέ φασι τοῦτον καὶ διφυῆ λέγεσθαι οἱ μὲν ὅτι τὰ ἄνω ἀνδρὸς εἶχε, τὰ δὲ κάτω θηρίου. ἕτεροι δὲ ὅτι νόμους πολλοὺς εὗρε τοῖς ἀνθρώποις, καὶ ἀπὸ ἀγριότητος εἰς ἡμερότητα ἤγαγεν. ἄλλοι δὲ, ὅτι τῶν ἀνθρώπων ὡς ἔτυχε μισγομένων ταῖς γυναιξὶν καὶ ἐκ τούτου μὴ γινωσκομένου ἢ τοῦ παιδὸς ὑπὸ τοῦ πατρὸς, ἢ τοῦ πατρὸς ὑπὸ τοῦ παιδὸς, αὐτὸς νόμους θέμενος ὥστε φανερῶς συγγίνεσθαι αὐταῖς, καὶ μιᾶς τυχεῖν, καὶ σχεδὸν εὑρὼν τὰς δύο φύσεις τοῦ τε πατρὸς, καὶ τῆς μητρὸς τούτου χάριν διφυὴς ἐκλήθη.

Gerardvs. Καὶ] Quo ſpectat hoc καί; Si cum γε ponas, vim habet confirmãdi. Aut verò credendum quod veriſimile eſt, Plutum, antè quàm de templo egrederetur, alia quædam illic dixiſſe, puta, multas Æſculapio gratias egiſſe, ſibi congratulatum eſſe, Chremylo & Bleplidemo magnam gratiam habuiſſe. Nunc ergo in maiorem lucẽ prodiens, adiiciens quæ ſequuntur, iis quæ præceſſerant, ait καὶ id eſt præterea. Ἥλιον. Sol E & Apollo idẽ ſunt. Apollo Æſculapij pater fuit, qui vt Plutus viſum reciperet, author primarius fuit, cùm Chremylo iuſſit, vt eũ ſubſequeretur; ex ea enim re contigit, vt ad Æſculapium deduceretur. Deinde Solem meritò adorat: nã ille eſt fons omnis luminis. Ille vt omnia videt, ita omnes omnia videre facit, corporibus ſuperioribus iuxta & inferioribus ſuũ lumen impartitur. Mos fuit antiquis, præcipuè autem Perſis, Solẽ Deum eſſe credentibus, religionis cauſa orientẽ ſaluta- F re. Quod & ab Elephantis fieri traditũ eſt. Παλλάδος. Athenis ab Neptuno & Pallade conſtructis, quæſitum ab vtro nomen vrbi daretur. Tãdem viſum eſt ab eo eſſe imponendum qui rem ederet hominibus commodiorem. Ille terrã tridente ferit, vnde natus equus ad bellum cõmodus. Hæc terrã haſta percuſſit, hinc orta eſt oliua, arbor pacis typus, & medicaminibus vtiliſſima. A Pallade igitur quæ Ἀθηνῆ dicitur, Athenæ appellatæ, in quarum agro quoniam Plutus viſum G recuperauit, Palladẽ loci eius præſidẽ, & ipſum Athenarũ ſolũ laudat. Κέκροπος. Cecrops genere Ægyptius fuit, qui in Atticã profectus regionẽ, multas vrbes illic conſtruxit, & ab auſteriore vita in manſuetiorem traduxit. Ab eo Atheniẽſes Cecropidæ nuncupati. Plutus ergo non ſolùm Apollini, Palladi & Athenis, ſed & vniuerſo Attico agro ἀναβλέψειαν ſuā fert acceptam, eóque nomine omnibus illis debitorē ſe agnoſcit memorem & gratum.

Σχόλια. Αἰσχύνομαι δὲ ταῖς ἐμαυτοῦ ξυμφοραῖς.] τὰ συμβάντα μοι φησὶν αἰσχύνομαι. εἰς γνῶσιν δὲ ἐλθὼν καὶ αἴσθησιν ἂν ἔπραττον, εἰδ' ὅτι ὡς μὴ ἀδικῶν ἦν. Οὐδ' ἔδρων ἄρ' οὐδὲ ταῦτα.] οὔτε φυγὼν τοὺς ἀγαθοὺς, οὔτε μεταδιώκων τοὺς φαύλους. οὔτε τοὺς κακοὺς πλουτίζων, οὔτε τοὺς ἀγαθοὺς ἀφαιρούμενος τὸν πλοῦτον. Ἀναστρέψας.] ἱκανὴ γὰρ ἀπόδειξις ἀκουσίου ἁμαρτήματος, ἡ διόρθωσις.

GERARDVS. Οἵοις.] Plutus cùm circumſpectans improbiſſimos quoſque & flagitioſiſſimos videret opulentos per ſe factos, exclamat, οἵοις, cum qualibus, & quātum iniquis viris verſatus ſum! ξυνὼν ἐλάνθανον. Eſt ξυνὼν participiū à ξύνειμι cum aliquo ago. ἐλάνθανον, ab anormi λανθάνω. Notanda cōſtructio, vt λανθάνω per aduerbium imprudenter, vel per nomen imprudēs, ſiue per imprudentiam exponatur. Participium autem conuertatur in ſuum verbum, quod erit eius temporis & modi cuius erat λανθάνω. Propterea redde ξυνών, ξυνῆν verſabar, ἐλάνθανον imprudenter. Muta tempus, λανθάνω ξυνών, imprudens verſor. Per futurum λήσομαι ξυνών, imprudenter verſabor. Iam per tempus perfectū ξυνὼν λέλησμαι, neſciui me verſatum. εἰδὼς οὐδ' ἕν, nihil comperti habens, nullū diſcrimen faciens. ὁ τλήμων. ὁ notationem habet excellētiæ: inſignis ego miſer, infelix vt ſi quis alius. Ὡς pro διὰ τοῦτο, οὐδ' ἐκεῖνα, neque illa rectè faciebam, cùm malos ditarem, οὐδὲ ταῦτα, neque hæc, cùm inopes eſſe bonos ſinerem. ἔδρων, imperfectū à δράω. Ἐνεδίδουν,] δίδωμι creat imperfectum ἐδίδων. ſed vſitatius eſt, quod à primitiuo deſumitur, διδόω, ἐδίδοον. Vnde fit contractè ἐδίδουν & compoſitè ἐνεδίδουν.

A B

Χρ. Βάλλ' ἐς κόρακας. ὡς χαλεπόν εἰσιν οἱ φίλοι
Οἱ φαινόμενοι παραχρῆμ' ὅταν πράττῃ τις εὖ.
Νύττουσι γὰρ καὶ φλῶσι τἀντικνήμια,
Ἐνδεικνύμενοι ἕκαστος εὔνοιάν τινα.
Ἐμὲ γὰρ τίς οὐ προσεῖπε; ποῖος οὐκ ὄχλος
Περιεστεφάνωσεν ἐν ἀγορᾷ πρεσβυτικός;
Γυ. Ὦ φίλτατ' ἀνδρῶν, καὶ σὺ καὶ σὺ χαίρετε.
Φέρε νυν, νόμος γάρ ἐστι, τὰ καταχύσματα
Ταυτὶ καταχέω σου λαβοῦσα. Πλ. Μηδαμῶς.
Ἐμοῦ γὰρ εἰσιόντος εἰς τὴν οἰκίαν
Πρώτιστα, καὶ βλέψαντος, οὐδὲν ἐκφέρειν
Πρεπῶδές ἐστιν, ἀλλὰ μᾶλλον εἰσφέρειν.
Γυ. Εἶτ' οὐχὶ δέξῃ ταῦτα τὰ καταχύσματα;

C

CH. Abi in malam rem: quàm moleſtum illud genus
Amicorum, qui amici exiſtunt protenus,
Sicubi ſecundiores eſſe res vident.
Nam & lancinant me: & propè crura infringūt mihi,
Dum quiſque ſuam declarat beneuolentiam.
Nam quis me hodiè in foro non allocutus eſt?
Quæ turba ſenum non illîc me circumdedit?
D *MV. Optatiſſime vir, & tu, & tu, quā plurimum*
Saluete: Age autem, ſicut patrij moris eſt,
Bellaria hæc accipio, & in caput tuum
Effundo. PL. Minimè. Nam me, qui nunc tuam domum
Primum ingredior oculatus: nihil efferre, ſed
Potius inferre quidpiam decet. MV. Quid? an
Hæc tu miſſilia à me non accepturus es?

Σχόλια. Βάλλ' ἐς κόρακας.] ὁ Χρεμύλος ἀγανακτεῖ, πολλῶν αὐτὸν ἀσπαζομένων καὶ περιεχόντων. οἵτινες πρὸ τοῦ οὐδὲ ἑώρων αὐτὸν πένητα ὄντα, νῦν πλουτήσαντα κολακεύουσιν. ἔστι δὲ τὸ βάλλ' ἐς κόρακας παρ' ὑπόνοιαν πεποιηθὲν, ἀντὶ τοῦ βάλλ' ἐς μακαρίαν. ὡς καὶ ἀλλαχοῦ δεδήλωται. δηλοῖ δὲ τὸ ῥίψαι ἑαυτὸν εἰς φθοράν. τοιοῦτον γάρ τι τὸ ἐς κόρακας. τὸ δὲ παραχρῆμα νῦν ἀντὶ τοῦ κατ' αὐτὸ τὸ πρᾶγμα. καὶ ὡς εἰπεῖν παραυτίκα. ἢ μᾶλλον πρὸ τοῦ πράγματος. διὸ ἑρμηνεύων ἐπήγαγεν. ὅταν πράττῃ τις εὖ. ἤγουν ἐν αὐτῇ τῇ εὐπραγίᾳ, οὐ πρὸ αὐτῆς.

GERARDVS. Βάλλ'.] Chremylus illis ſuccenſet, qui vbi ditiorem eum factum viderunt, obſequioſi ad eum conuolarūt, & beneuoli, qui prius tamen aſpectu etiam eum non fuiſſent dignati: rebus olim afflictis miſerum aſpernabantur, & deſerebant, at eundem rebus bene cedentibus, ficto obtundunt obſequiolo. Eſt βάλλε à βάλλω, actiuum pro paſſiuo, βάλλου conijciaris, relegeris, vel ſubauditur accuſatiuus ἑαυτόν. Antea dixit ἔρρ'. à comica feſtiuitate non fuerit alienum, quod de Stratonico Athenienſi citharœdo, & muſico celeberrimo, ſcriptum extat: is cum in pſalten, moleſtius neſcio quid obſtrepentem incidiſſet, pro, βάλλ' ἐς κόρακας dixit literula vna per iocū deprauata, ψάλλ' ἐς κόρακας. χαλεπόν. ſ. πρᾶγμα. φαινόμενοι, tantè viſi, & apparentes, re vera

E enim φίλοι non ſunt. παραχρῆμα ilico, ſtatim vbi fortunam in melius mutatā olfecerunt, & quaſi in ipſa ſtatus permutatione. Τὰ ἀντικνήμια. κνήμη eſt ſura, oppoſita pars, ἀντικνήμιον, id eſt, crus vocatur. Non modò ſequuntur adulatores ſed vt conſpicui ſint magis, offerunt ſeſe, verùm tanta multitudine vt ab illis tantùm non opprimatur. Τίς, admirationem potius habet, quàm interrogationem, quis non? quaſi nemo non: ergo omnes. Sic ποῖος ὢ, quanta nō turba, maxima igitur.
F ἐν ἀγορᾷ. Ab Æſculapij æde rediēs domum ſuā, per forū illi fuit iter. πρεσβυτικός. Grauitas ſenes decet & illis potius honos debetur, quàm ab illis vlli debeatur, ſed hoc præpoſtere fit, vbi ſenex inops iuniori occurrit potētiori. ὦ φίλτατε. Chremylóne marito, an Pluto hęc? Eſt enim ſalutatio hæc prima ex propenſiore animo profecta. Cæterę ſunt perfunctorię. Vidimus anteà hanc mulierem magis de Pluto, quàm de Chremylo ſolicitā, quare credibilius eſt, hoc illi, quàm Chre-
G mylo dici, & ita rē habere quæ ſequuntur confirmant. φέρε νυν. Excitat Plutum ad id quod factura eſt. νόμος. hoc obtendit, ne quid ineptè videatur ſuſcepiſſe. καταχέω, effundo: hoc pręſenti tēpore monſtrat, quàm prōpta fuerit in ſpargendis catachyſmatis. Nā, vt & hoc ſciatur, non modo

in seruos, sed & in quoscunque catachysmata A iaciebantur, vnde boni aliquid sperari poterat, vt esset eiusmodi fusio, velut quoddam bonum omen. Vergilius. Tibi ducitur vxor, sparge marite nuces. ἐκ. Pendet hic genitiuus à præpositione cum verbo iuncta χίω κτ ἐκ. λαβοῦσα, accipiens de canistro, calatho vel sacculo.

Σχόλια. Ἐμοῦ γὰρ] πιθανῶς ἵνα μὴ ἐν φανερῷ καταχέῃ τὰ τραγήματα, διὸ καὶ ἐπιφέρει.

GERARDVS. Πρωτίστα, primùm, per me scilicet, ac nullo duce, B propterea subiungit ἀναβλέψαντος, alioqui, certum est antea eum illuc ingressum, & olim vidisse, priùs quàm à Ioue excæcatus esset. ὥσπερ νόμος. s. κελεύει, aut aliud quiddam tale. ἔπειτα, postea quàm domum ingressi fuerimus. φόρτον, onus, prementem multitudinem quæ ἀντιπνίγμα etiam Chremyli paulò antè lædere dicebatur. vel φόρτον accipe, cum Græco interprete, φορτικὸν γέλωτα, risum effusum & odiosum, quem ederet subsequens hominum C colluuies, si in Plutum nuces spargi videret. διδασκάλῳ Aristophanes διδασκάλους vocat comicos quosdam, simúlque eos insectatur, quòd illi auræ popularis captandæ gratia, antè quàm fabula cepisset agi, in coronam spectatorum bellaria profundebant. vnde fiebat, vt hinc vulgus illectum, fauore prosequeretur, quod alioqui erat ineptissimum. Nolo (inquit Plutus) exemplo huiusmodi διδασκάλων, proiectis ante tuas ædes catachysmatis, risum hic cieri & cachinnos, dum alij super alios corruent, & non sine inani vociferatione, atque contentione, ob rem nihili, ad manus deuenient. προβαλόντι, respicit διδασκάλῳ. ἐπαναγκάζειν cogere, quoniam res suapte natura, & per se, id est, si ratio haberetur scripti & argumenti, digna potius esset quæ exsibilaretur, atque exploderetur: quare risus hic quodammodo est coactus. ὡς δή. Cum mulier dixisset, domum referenda esse bellaria, in turba, quæ Plutum sequebatur, aderat vir quidam, non de vicinia Chremyli, sed ξενικὸς, id est, peregrinus & mulieri ignotus, qui vel quòd esuriret, vel vt risum excitaret, manibus in tragemata porrectis, aliquam partem auidè sibi arrepturus fuit, si non cauisset mulier: ob hoc itaque eum accusat, & vt helluonem importunum Pluto accusandum demonstrat. ἀνίστατο, exurrexit, corpus promouit, vt bellaria pertingeret. Interea Plutus & Chremylus cum suis domum ingrediuntur, reliqua turba se subducente. Chorus in proscenio restat, qui spectatores tripudio & carmine tantisper erigit, dum Carion domo Chremyli egrediatur, summam illius opulentiam cunctis palàm facturus.

ΠΛ. Ἐνδόν γε παρὰ τὴν ἑστίαν ὥσπερ νόμος.
Ἔπειτα καὶ τὸν φόρτον ἐκφύγοιμεν ἄν.
Οὐ γὰρ πρεπῶδές ἐστι τῷ διδασκάλῳ,
Ἰσχάδια καὶ τρωγάλια τοῖς θεωμένοις
Προβαλόντ', ἐπὶ τούτοισιν ἐπαναγκάζειν γελᾶν.
ΓΥ. Εὖ πάνυ λέγεις, ὡς ὁ Ξένικος οὑτοσὶ
Ἀνίσταθ' ὡς ἁρπασόμενος τὰς ἰσχάδας.

D PL. Intus apud focum, uti fieri lex patria iubet.
Sic nanque turba onerosa hac liberabimur.
Neque enim decet Poetam comicum, nuces
Et bellaria proiicere spectatoribus:
Vt sic auram popularem & plausum captitet.
MV. Benè admodum dicis. nam hic Peregrinus modo
In me irruebat, quasi rapturus caricas.

Σχόλια. Παρὰ τὴν ἑστίαν.] πρὸς τὸ ἔθος ὅτι παρὰ τὴν ἑστίαν ἐποίουν τὰ καταχύσματα. Ἔπειτα καὶ τὸν φόρτον ἐκφύγοιμεν ἄν.] τουτέστι τὸν φορτικὸν γέλωτα ἵνα μὴ γελασθῶμεν. Οὐ γὰρ πρεπῶδες.] ἔμφασις τῆς ἀριστοφανείου προσώπου. ὁ δὲ λόγος πρὸς τοὺς ἀντιτέχνους πρὸς διασυρμόν. οἱ διὰ τῶν αὐτῶν ἔβαλον, ἐπειρῶντο τὸν δῆμον πρὸς ἑαυτοὺς ἐπάγειν. καὶ ἐν τοῖς Σφηξὶ δὲ ἰσομυ- E γελο ὅτι οὐκ εἰσὶ παρ' αὐτῷ κάρυα ἐκ φορμίδος. φαίνεται μέντοι τὸ τοιοῦτον οὐ διὰ τῶν χορηγῶν γίνεσθαι, ἀλλὰ δι' αὐτῶν τῶν διδασκάλων. ὡς καὶ Ἐρατοσθένης ἐπισημαίνεται. Ὡς ὁ Ξένικος.] οὗτος πένης ἦν καὶ κωμῳδεῖται ὡς τὰ ὄψα ἁρπάζων. καὶ λίχνος. τινὲς δὲ καὶ στρατηγόν φασιν αὐτόν.

BISETVS. Ξένικος] ἀνδρὸς ὄνομα κύριον προπαροξύνεται πρὸς διαστολὴν τοῦ ἐπιθέτου ξενικός.

F

ΧΟΡΟΥ.

ΔΡΑΜΑΤΟΣ ΤΕΤΑΡΤΟΥ
Σκηνὴ πρώτη.

Τρίμετροι Ιαμβικοί.

ΧΑΡΙΩΝ.

CHORI.

ACTVS IIII. SCENA I.

Senarij.

CARIO.

BISETVS. Καρίων ἐκ τῆς οἰκίας ἐξελθὼν τὴν ἀφνίδιον τοῦ δεσπότου εὐπορίαν, καὶ πάντων ἀφθονίαν μετὰ πλείστης χαρᾶς, καὶ κόμπου πᾶσι διὰ πλειόνων ἐξαγγέλλει.

G

Ὡς ἡδὺ πράττειν ὦνδρες ἔστ' εὐδαιμόνως,
Καὶ ταῦτα μηδὲν ἐξενεγκόντ' οἴκοθεν.

QVanta est voluptas, ô viri, ditescere,
Et præsertim, qui domo nihil extulit:

Σχόλια. Ὡς ἡδὺ πράττειν ὦνδρες] εὐθέως συστηματικῶς ἄρχεται ἐκ στίχων ὁμοίων κβ. ὧν τελευταῖος, ἔνδον μένειν ἦν. ἐδόκει γὰρ τὰ ἔλεγχά μου. ἐπὶ τῷ τέλει τοῦ δράματος. ἐχρῆν καὶ τοῦτο μετὰ τὸ ἀδεῖόν τε παρέντος συστήματος κομματίου τι θεῖναι χορῷ, ἄχρις ἂν θύσας ὁ Χρεμύλος ἐξέλθοι. ὁ δὲ ἱκανὸν ἡγεῖται καιρὸν λογισάμενος

ὡς τὸ ἦθος [illegible] τοὺς λόγους τούτους ὁ Καρίων A διέξεισιν [illegible] ὡς μήτις τὸ δίκαιον. ἄτοπον γὰρ εἶναι δοκεῖ καὶ ἄπορον ἀγαθὸν ἄνδρα καὶ δίκαιον ὄντα εἶναι μὴ πλούσιον. ὡς δ' ἐν ταῖς παλαιαῖς τῶν ἀντιγράφων εὕρηται, [illegible] ὡς ἡδὺ τὸ εὐτυχεῖν. καὶ μάλιστα δίχα ἀναλωμάτων γινόμενον. Καὶ ταῦτα μηδὲν ἐξενεγκόντα οἴκοθεν.] οὕτω γὰρ ἡδύ ἐστι πρᾶγμα τὸ πλουτεῖν.

GERARDVS. Πράττειν cum εὐδαιμόνως, sonat εὐπραγεῖν καὶ εὐτυχεῖν, quod est, τὸ πλουτεῖν. καὶ ταῦτα μηδὲν, &c. maxime verò placet ἐξενεγκόντι ei qui extulit μηδὲν. Est ἐξενεγκὼν participium ab ἐξήνεγκα aoristi. Posses legere & ἐξενεγκόντος, vt ad infinitiuum πράττειν referas, non ad ἡδύ ἐστι.

Ημῖν γὰρ ἀγαθῶν σωρὸς εἰς τὴν οἰκίαν
Επεισπέπαικεν οὐδὲν ἠδικηκόσιν.
Οὕτω τὸ πλουτεῖν ἐστὶν ἡδὺ πρᾶγμά τι.
Η μὲν σιπύη, μεστή 'στι λευκῶν ἀλφίτων.
Οἱ δ' ἀμφορῆς, οἴνου μέλανος ἀνθοσμίου.
Απαντα δ' ἡμῖν ἀργυρίου καὶ χρυσίου
Τὰ σκευάρια πλήρη 'στὶν, ὥστε θαυμάσαι.
Τὸ φρέαρ δ' ἐλαίου μεστόν. αἱ δὲ λήκυθοι
Μύρου γέμουσι. τὸ δ' ὑπερῷον, ἰσχάδων.
Οξὶς δὲ πᾶσα καὶ λοπάδιον καὶ χύτρα,
Χαλκῆ γέγονε. τοὺς δὲ πινακίσκους τοὺς σαπρούς,
Τοὺς ἰχθυηροὺς, ἀργυροῦς πάρεσθ' ὁρᾶν.
Ο δ' ἰπνὸς ἡμῖν ἐξαπίνης ἐλεφάντινος.
Στατῆρσι δ' οἱ θεράποντες ἀρτιάζομεν
Χρυσοῖς. ἀποψώμεσθα δ' οὐ λίθοις ἔτι,
Αλλὰ σκοροδίοις ὑπὸ τρυφῆς ἑκάστοτε.
Καὶ νῦν ὁ δεσπότης μὲν ἔνδον βουθυτεῖ,
Υν καὶ τράγον καὶ κριὸν ἐστεφανωμένος.
Εμὲ δ' ἐξέπεμψεν ὁ καπνός. οὐχ οἷός τε γὰρ
Ενδον μένειν ἦν. ἔδακνε γὰρ τὰ βλέφαρά μου.

Et opes ſuas parauit ſine diſpendio.
B *Veluti iam nobis accidit quibus omnium*
Bonorum aceruus in domum, quaſi vi irruit:
Nulli cuiuſquam iniuria: ſic ſcilicet
Diteſcere, homini demum ſuaue atque volupe eſt.
Primum area plena eſt triticea ſimilagine:
Vino rubello & fragranti plena amphora:
C *Argento & auro plena ſunt vaſa omnia:*
Ita vt nemo ſatis poſſit admirarier:
Puteus oleo plenus: plenæ ſunt lecythi
Pretioſo vnguento: plenum denique caricis
Summum cœnaculum: Vaſa omnia, obbullæ,
Acetabula, fideliæ ſunt ærea,
Piſcarias autem ſcutellas, antea
D *Putres, videre nunc domi eſt argenteas:*
Culina derepente eſt facta eburnea,
Nos ſerui ludimus par impar aureis
Nummis: ijdem aluo exonerata, non lapidibus
Nates detergimus, vt olim, ſed alliis,
Idq́; ſubinde, animi & deliciarum gratia.
At herus meus corona comptus aurea,
Suem, hircum, arietem Diis intus immolat.
E *Me verò fumus huc exire compulit:*
Qui palpebras vſque adeo offendebat meas:
Vt intus durare diutius haud potuerim.

Σχόλια. Ἠδικηκόσιν.] Παίζων πρὸς τὸ ὄνομα, ὡς τῶν πολλῶν, μάλιστα τῶν Ἀθηναίων, ἐξ ἀδικίας τι συνειλοχότων. τὸ δὲ ἐπεισπέπαικεν, ἀντὶ τοῦ εἰσεπήδησεν, εἰσῆλθε. κυρίως δὲ ἐπὶ στρατείας πολεμίων, διὸ παίζων ἐπήγαγεν, οὐδὲν ἠδικηκόσιν. Οὕτω τὸ πλουτεῖν ἐστὶν ἡδύ.] ἀδιάφορος ὁ ἴαμβος. [illegible] Η μὲν σιπύη.] [illegible] ἡ ἀρτοθήκη. ταῦτα δὲ ἐξ Ἰνάχου Σοφοκλέους, ὅτι τοῦ Διὸς εἰσελθόντος, πάντα μεστὰ ἀγαθῶν ἐγένετο. προσάγει δὲ τὰ λευκὰ τῶν ἀλφίτων. Μέλανος ἀνθοσμίου.] μέλανος, ἐρυθροῦ. [illegible] μέλανες οἶνοι. ἀνθοσμίου δὲ ἡδέος. [illegible] ὥσπερ τὰ ἄνθη, ἢ ὡς ἀπὸ τόπου [illegible] [illegible] ἀμπέλου [illegible] ἡδέος καὶ [illegible] καὶ ἀνθηροῦ [illegible] Τὸ φρέαρ δ' ἐλαίου μεστόν.] [illegible] τῆς τύχης μεταβολῆς [illegible] Οξὶς δὲ [illegible] λοπὰς δὲ εἶδος [illegible] ἰχθυηροὺς δὲ πινακίσκους τοὺς ἐπιτηδείους [illegible] Ο δ' ἰπνός.] τὸ μαγειρεῖον. ἢ ἡ καπνοδόχη. [illegible] ἰπνοῖς πῦρ.

F GERARDVS. Ἡμῖν & ἠδικηκόσιν datiui ſunt poſt verbum ἐπεισπέπαικεν. Nihil prohibet quominus vertas in genitiuum, hoc modo, ἐπεισπέπαικεν εἰς τὴν οἰκίαν ἡμῶν οὐδὲν ἠδικηκότων. Verbum ἐπεισπέπαικεν componitur ab ἐπὶ, εἰς & παίω. Militare eſt verbum: per vim irruo, magno impetu aggredior. violentiam verò tollit, cùm ſubiungit οὐδὲν ἠδικηκόσιν, vt notetur hoc verbo ingens vis diuitiarum, domum Chremyli certatim ingreſſarum. μεστή 'στι pro μεστή ἐστι. Vocat farinas albas triticeas: iis enim nullæ farinæ albiores. vel capit id quod præcedit pro eo quod
G ſequitur, albis panibus qui ex iis fiunt ſuauiores Cationi, quo veſci conſueuerunt ditioribus. ἀμφορεῖς ab ἀμφορεὺς pluralem nominatiuum facit ἀμφορεῖς contractè, Atticè autem mutato ει in η, ἀμφορῆς. μέλανος, ruſtico palato vinum nigrum conuenit, quod vt auſterius, ita & generoſius illis exiſtimatur. vel nigrum vocat ἐρυθρὸν rubrum.

brum & nigro proximum: commẽdatur hoc nomine à colore, quomodo per ἀνθόσμιον à ſapore, & odore, voce compoſita ab ἄνθος & ὀσμὸς, floreo. i. ſuauiſſimo odore, cuius odor nares tangit amœnius, quàm quiuis flos. σκευάρια diminutiuũ nomen, vaſcula noſtra: pauperibus enim qualis antea fuit Chremylus, non eſt ampla, ſed curta ſupellex. ὥστε infinitiuo iungitur, quomodo antea dixit Chremylus, in Peniam. μόλις εὑρόμενοι, ὥστε ... βάλλημα καλόν. τὸ φρέαρ. O rerum inſignẽ mutationem, & copiam mirabilem. Oleum tam nobis abundat, quàm olim aqua; & vnguenta, quantumuis precioſa, non pluris apud nos fiunt, quàm antehac oleum. Propterea poëta Lecythum, vas olearium, tribuit vnguentis. ὑπερῷον. ſ. γέμει. ὑπερῷον pro ὑπερώϊον contractè & Atticè dicitur, vt πατρῷον pro πατρώϊον. Dictio componitur ab ὑπὲρ, & ὤιον, quod fimbriam ſignificat, & extremitatem. Primam verò huius vocis originem ducunt à nomine οἶς ἐκβάσει τοῦ ο εἰς ω. atque ideo pro limbo accipi. ὅτι οἱ ἀρχαῖοι προβάτων δέρματα ἐπέβαλλον τοῖς τῶν ἱματίων κρασπέδοις. i. quòd antiqui aliquid de pellibus ouium extremis veſtibus adiicerent. Hinc factum, vt pro quacunque extremitate ima, ſumma, aut alia quauis accipiatur. Summum itaque tabulatum, & contignatio ὑπερῷον vocatur, τὸ ὑπερκείμενον οἴκημα. Nonnulli τὰ ὦα vocant οἰκήματα. Vnde hoc nomẽ compingunt. λοπάδιον, obbula, quomodo primitiuum λοπὰς obbam ſignificat: poculum eſt ligneum, humile quidem, ſed latum. χαλκῆ. cur ænea? vel quia pulchra, & ſplendida per hoc innuit: eſt enim χαλκὸς Homero νῶροψ à ſplendore dictus. Deinde quòd metallum hoc rubiginis ſit expers. Poſtremo cõmendabile à fortitudine, vnde & χαλκὸν dictum volunt παρὰ τὴν ἀλκήν. id eſt, à robore & firmitate. aſpiratam verò literam χ præponi ab Dorica proprietate. Illud ſcitum, veteres, præſertim diuites, æneis vſos eſſe poculis, vnde eorum repoſitoria χαλκοθήκας nuncupabant. ἰχθυηροὺς vocat πινακίσκους ſcutellas quibus venales piſces à pauperibus circunferuntur. πάρεσθ' pro πάρεστιν, quod eſt παρόν ἐστιν, promptum eſt, licet. idem quod ſimplex ἔστιν. ἰπνός. Diuites facibus & tædis vtuntur noctu, pauperes laternis corneis. Quod ergo antea cornu tegebat heri ſui laternam, ait in ebur eſſe mutatum. ἐλέφας non modò elephantem animal ſignificat, ſed & ebur, quod ex oſſibus elephantis conficitur: hinc ἐλεφάντινος, eburneus.

Σχόλια. Στατῆρσι δ' οἱ θεράποντες ἀρτιάζομεν.] εἶδος νομίσματος ὁ στατήρ· οἱ οἰκέται οὖν φησι νομίσμασιν ἀρτιάζομεν. ἤγουν παίζομεν ἄρτια ἢ περιττά. παιδιὰ δέ τις ἦν καθ' ἣν ἐγίνετο ψῆφός τε τοῦ κατὰ χεῖρα ἀπὸ κρίσεως τοῦ προσπαίζοντος. ἀρτιάζειν δὲ λέγουσι τὸ ἁρπαγῇ παίζειν ἀπὸ τοῦ ἑταίρου, ἴσως δὲ τὸ σφαιρίζειν. ἢ ὅπερ ἐν τῇ συνηθείᾳ ζυγὰ ἢ ἄζυγα λέγομεν. Σκοροδίοις ὑπὸ τρυφῆς.] γελοίως ἀντὶ τοῦ λίθοις. ἐπειδὴ ἤσθιον ἑκάστοτε σκόροδα, τοῦτο λέγει. ὅτι ὡς πλουτήσαντες καταφρονοῦμεν τῆς παλαιᾶς διαίτης. μάλιστα δὲ τοῦ σκορόδου λέγει τὸν καυλόν. ἔστι δὲ ἀσφόδελος ἥμερος. καὶ ὥσπερ ἐπιτήδειος εἰς τοῦτο. εἰ δ' ἄρα δηκτικόν τι ἔχει, τάχα ἂν εἴη πρὸς τὴν ὑπόνοιαν εἰρημένον. εἴρηται δὲ σκορόδοισιν, ἴσως, σκαιόν τι ῥόδον ὄν, πρὸς τὸ σκαιὸν ὄν. τινὲς δὲ σκοροδίοις, τοῖς τῶν σκορόδων καυλοῖς. λιμοῦ δὲ ἐπιπεσόντος οἱ Ἀθηναῖοι τούτοις ἐχρήσαντο. ἄλλως. οὐχ ἁπλῶς τοῦτο. ἀλλ' ἵνα δηλώσῃ ὅτι τοιαύτῃ μεταβολῇ κεχρήμεθα, ὥστε ἃ πρότερον ἠσθίομεν καὶ ἀπητοῦμεν, τούτοις νῦν ἀφοδεύοντες ἀποματτόμεθα. Βουθυτεῖ.] καταχρηστικῶς εἴρηται ἡ βουθυσία, δηλοῦσα τὸν τοῦ ὄγκου τοῦ μεγέθους καὶ τὸ ἐντελὲς τῆς θυσίας. ἣν ἑκατόμβην καλοῦσιν. ἐντελὴς δὲ θυσία, ἡ ἐξ ὑός, ταύρου, τράγου, καὶ κριοῦ. ἣν καλοῦσι τριττύν. τριττὺς δὲ παρ' Ἀθηναίοις ἡ ἐξ ὑὸς καὶ κριοῦ καὶ τράγου θυσία. Ἔδακνε γὰρ τὰ βλέφαρά μου.] μετὰ πολλῆς παιδιᾶς, εἰ ὁ μὲν δεσπότης ὑποφέρει τὸν καπνόν, ὁ δοῦλος δὲ οὔ.

GERARDVS. στατῆρσι.] Stater nummus fuit Atticus aureus & didrachmus. Pollux: ὁ δὲ χρυσοῦς στατὴρ δύο εἶχε δραχμὰς ἀττικάς. i. Stater aureus nummus duas drachmas Atticas habebat. ἀρτιάζομεν. Qui ἀρτιάζουσι, talos, nuces, nummos, aut quidpiam aliud in manu concludunt: poſt, pugno colluſori demonſtrato, rogant eum, ſintne in ea manu ἄρτια ἢ περιττά. i. res in numero pari, an verò impari. Si is qui reſpondet rectè coniectauit, obtinuit. qui autem exquirit, excidit: & è diuerſo. ἀποψώμεσθα pro ἀποψώμεθα, abundat σ Atticè. λίθοις. Pauperes aluo exonerata qualibet re nates tergent, lapide, tegula, ligno, herba, aut alia re quacunque, ad manum quæ eſt. Carion diues factus, adeò allia dedignatur (quæ tamen illi quondam deliciæ fuerant) vt alliis nates purget. idque crebrò facere, mira eſt illi voluptas, vt ſeceſſum adire ſæpius intelligatur, ductus voluptate magis quàm neceſſitate. βουθυτεῖ hoc verbũ per ſe ſignificat boues immolo, quod regum propriè eſt. Sacrificium huiuſmodi ἑκατόμβη appellatur. Hic autem quoniam reſpicit ὗν, τράγον & κριὸν, tantùm ſignificat macto, niſi quòd hoc verbo apparatus magnificentior demonſtratur. Quemadmodum verò pauperes in ſacrificium molam, popana, & pelanos, ita diuites in legitimum & perfectum ſacrificium Diis mactabant ſuem, hircum & arietem, quæ victima trittys dicebatur. Apud Romanos ex trib. itidem conſtabat ſacrificium, ex ſue, oue, & tauro: hinc conficta illis vox, ſolitaurilia. ἐστεφανωμένος. Hoc de more eſt ſacra facientium. οὐχ οἷός τ' ἦν, non eram potens. i. οὐκ ἠδυνάμην. non poteram intus manere. Sed perpende non ferendam ſeruuli inſolentiam: dominus fumum fert, quem ſeruus ferre ſe non poſſe ait. Hæc cum iactaret Carion & iam redire domum pararet, ecce ſuperuenit qui antea diues, liberalitate factus erat miſer, poſteà verò quàm Plutus viſum recepit, in diuitem rurſus euaſit. Quoniam autem id ſibi contigiſſe ſcit à Pluto, cũ puero ad Chremylum pergit, non immemorem beneficij, neque ingratum ſe Pluto probaturus. Puerum ergo ſuum vir iuſtus ſic alloquitur.

ΔΡΑΜΑΤΟΣ ΤΕΤΑΡΤΟΥ

Σκηνὴ δευτέρα.

ΔΙΚΑΙΟΣ, ΚΑΡΙΩΝ.

BISETVS. Δίκαιος ἀνὴρ μετὰ τριβωνίου, καὶ παλαιῶν ὑποδημάτων προσέρχεται τὸν Πλοῦτον ζητῶν, ἵνα ταῦτα τὰ χρείττω, καὶ λαμπρὰ δῶρα αὐτῷ χαριστήρια διδῷ, ὅτι δι' ἐκεῖνον ἤδη ἐξαπίνης πλουτεῖ.

Δι. Ἕπου μετ' ἐμοῦ παιδάριον, ἵνα πρὸς τὸν θεὸν B
Ἴωμεν. Καρ. ἔα τίς ἔσθ' ὁ προσιὼν οὑτοσί;
Δι. Ἀνὴρ πρότερον μὲν ἄθλιος, νῦν δ' εὐτυχής.
Καρ. Δῆλον ὅτι τῶν χρηστῶν τις ὡς ἔοικας εἶ.
Δι. Μάλιστ'. Καρ. ἔπειτα τοῦ δέῃ. Δι. πρὸς τὸν θεὸν
Ἥκω. μεγάλων γάρ μοι 'στὶν ἀγαθῶν αἴτιος. C
Ἐγὼ γὰρ ἱκανὴν οὐσίαν παρὰ τοῦ πατρὸς
Λαβὼν, ἐπήρκουν τοῖς δεομένοις τῶν φίλων,
Εἶναι νομίζων χρήσιμον πρὸς τὸν βίον.
Καρ. Ἦπου σε ταχέως ἀπέλιπε τὰ χρήματα.
Δι. Κομιδῆ μὲν οὖν. Καρ. οὐκοῦν μετὰ ταῦτ' ἦσθ' ἄθλιος; D
Δι. Κομιδῆ μὲν οὖν· κἀγὼ μὲν ᾤμην οὓς τέως
Εὐηργέτησα δεομένους, ἕξειν φίλους
Ὄντως βεβαίους, εἰ δεηθείην ποτέ.
Οἱ δ' ἐξετρέποντο, κοὐκ ἐδόκουν ὁρᾶν μ' ἔτι.

ACTVS IV. SCENA II.

IVSTVS, CARIO.

B SEquere me puer, vt hunc eamus ad Deum.
CA. *Quis iſthic, qui ad nos recta contendit via?*
IV. Vir antehac miſer, at nunc beatus illicò.
CA. Apparet te virum bonum eſſe. nam mihi
Talis videre. IV. omnino. CA. quid vis tibi?
IV. Deo
Veſtro mihi cõuento opus eſt: Námque ingentiũ
Bonorũ is autor eſt mihi. Ego enim cùm, à patre
C *Mihi relictam olim, accepiſſem ſubſtantiam,*
Satis amplam: amicos in re dubia opis indigos,
Meis fortunis iuui liberaliter:
Ratus hoc in vita mihi fore apprime vtile.
CA. Annon tua citò defecit pecunia?
IV. Planiſsimè. CA. annon tu inde factus es miſer?
IV. Videlicet. Nam ego ſpem firmam conceperã,
D *Eos, quos mihi demeruiſſem beneficiis,*
Si quando mala ſors ferret, vt indigerem ego
Ipſe, mihi amicos fore longè certiſsimos.
At illi, ſicubi occurrebant in via,
Protenus in aliam deflectebant: vt ſuo
Aſpectu ne quidem dignarentur inopem.

Σχόλια. Ἕπου μετ' ἐμοῦ παιδάριον.] κορωνὶς ἑτέρα εἰσιόντων ὑποκριτῶν. οἱ δὲ στίχοι ἴαμβοι οἱ τρίμετροι ἀκατάληκτοι, κζ. ὢν πλουτεῖος, χαρίεντα γ' ἥκεις δῶρα τῷ θεῷ φέρων. ἐπὶ τῷ τέλει κορωνίς. E Ἕπου μετ' ἐμοῦ.] Πλάτων Μετεξίνῳ. ἀλλ' εἰ μὴ πιστεύεις ἀκολούθει μετ' ἐμοῦ. Ἀνὴρ πρότερον μὲν ἄθλιος.] δίκαιος ἀνὴρ πρότερον πενόμενος ᾧ διαλέγεται ἢ ὁ Χρεμύλος ἢ ὁ οἰκέτης.

GERARDVS. [Παιδάριον,] non de ſeruulo dici, ſed de puero huius hominis iuſti placet accipi. Si enim de ſeruo diceretur, potius dixiſſet ἕπου μοι, id eſt, ſequere me, quàm μετ' ἐμοῦ, mecũ: nam vult pater vt filius ſuus ſentiat à Pluto bona F ipſis eſſe, quæ vt vtriuſque erunt communia, ita conſentaneum eſt, vt communibus votis Deo gratos ſe teſtentur. Quod ſi cui magis lubet, vt de ſeruulo dicatur, non magnopere refragabor. vtrumlibet fuerit, inducitur κωφὸν πρόσωπον, id eſt, muta perſona, nam in hac ſcena cæteris loquentibus tacebit. Ideo autem adiicitur, vt intelligatur, quò, egreſſus domo ſua hic iuſtus, ire intendat. τὸν Θεόν. Articulus excellentiam notat: G magnum illum, & celeberrimum Deum cuius nomen apud omnes innotuit. ἔα. Quemadmodum ἄγω & φέρω de ſuis imperatiuis ἄγε & φέρε aduerbia formant, ſic ab ἐάω fit imperatiuum ἔα, συγχώρησον, id eſt ſine, quod migrat in aduerbium hominis ſe continentis, & ad aliquid conſiderandum ſe componentis.

δῆλον ὅτι, hoc in loco hæc verba non explanant, ſed confirmant, certè, dubio procul. ὡς ἔοικας, vt E appares & videris. Si is es, quem præ te fers: nam externæ fronti non ſemper habenda fides. Eſt ἔοικας perfectum medium Atticum de quo ſupra: pro præſenti ponitur. μάλιστα. Minimè erras, *probus vir ſum: quod ideo de ſe prædicat, ne à Pluto arceatur. τοῦ δέῃ; τοῦ pro τίνος, qua re indiges, id eſt, quid te mouet vt huc ad nos venias? Antea dixit τοῦ χρῄζων καὶ τοῦ δεόμενος ἦλθε. Quid quærens, cuius rei gratia. μεγ. τῶν ἐμῶν. ἱκανὴν οὐσίαν, tantum facultatum, quantum homini libero de- F bet eſſe ſatis. Ita loquitur qui modeſtus eſt, Arrogans oſtentator ſuas opes cum Crœſi opibus comparaſſet. Eodem & æquè modeſto animo ait, ἐπήρκουν. ſic ſubminiſtrabam, vt contentos amicos eſſe oporteret. τῶν φίλων pro τοῖς φίλοις. χρήσιμον. Si vera ſunt quæ ſcribit Plato, ἕκαστος ἡμῶν οὐχ αὑτῷ μόνον γέγονεν, Nemo noſtrum natus eſt ſibi tantùm. Si quæ vulgò audiuntur, Ἀναγκαιότερος πυρὸς καὶ ὕδατος ὁ φίλος, Magis neceſſarius eſt amicus, quam ignis & aqua. Rurſum, oportere etG iam ἄχη τῶν φίλων κοινὰ (ἐ) dolores & incommoda amicorum communia eſſe: quis non ſtudeat amicis ſua impartiri, & ſuppeditare? Et re vera id fieri ita oportet, verè amicis, non autem iis de quibus dici ſolet Ζεῖ χύτρα, ζῇ φιλία. Feruet olla, viget amicitia. ἦσ pro ἦσθα, quod ab Æolibus manauit, qui ſecundis perſonis in σ exeuntibus θα adiuθα adiiciunt, ergo ἦθα eſt τὸ ἦς. κομιδῇ μὲν οὖν. Ecce vt ſimpliciter, minimèque accuratè loquitur, idem bis dixit, κομιδῇ μὲν οὖν. Qui affectatè loqui voluiſſet, lenocinio exquiſitiore ſuam orationē variaſſet: fucus enim mendacium comitari ſolet. κἀγὼ μὲν. In κἀγὼ, καὶ abundat, & μὲν pro δὲ ponitur, ἐγὼ δὲ ἕξειν. ſ. ἐμὲ. ὄντως, pertinaciter, vt proprio etiam periculo parati eſſent, mea cauſa perire. ἐξετρέποντο. Theognis optimo iure eos damnat amicos (ſi modò digni ſunt amicorum nomine) A qui ſunt μέχρι προσηγορίας φίλοι, i. ſalute tenus amici, quid autem de his dicturus erat, qui congreſſu, imò & aſpectu bene meritos de ſe, non dignantur? καὶ κατεγέλων. καὶ, præterea, augmentum habet ingratitudinis. Non ſalutari, non lubenter videri ab amico, videri graue debet, at etiam derideri, omnium eſt grauiſſimum. εὖ οἶδ' ὅτι. Aſſeuerationis formula, qualis eſt in τῷ οἶδ' ὅτι, quo de ſuprà κομιδῇ μὲν οὖν. Vides perpetuam in dicendo ſimplicitatem? B

Καρ. Καὶ κατεγέλων γ' εὖ οἶδ' ὅτι. Δι. κομιδῇ μὲν οὖν.
Αὐχμὸς γὰρ ὢν τῶν σκευαρίων μ' ἀπώλεσεν.
Καρ. Ἀλλ' οὐχὶ νυνί. Δι. ἀνθ' ὧν ἐγὼ πρὸς τὸν θεὸν
Προσευξόμενος ἥκω δικαίως ἐνθάδε.
Καρ. Τὸ τριβώνιον δὲ τί δύναται πρὸς τῶν θεῶν,
Ὃ φέρει μετὰ σοῦ τὸ παιδάριον τουτί; φράσον.
Δι. Καὶ τοῦτ' ἀναθήσων ἔρχομαι πρὸς τὸν θεόν.
Καρ. Μῶν οὖν ἐμυήθης δῆτ' ἐν αὐτῷ τὰ μεγάλα;
Δι. Οὔχ. ἀλλ' ἐνερρίγωσ' ἔτη τρισκαίδεκα.
Καρ. Τὰ δ' ἐμβάδια; Δι. καὶ ταῦτα συνεχειμάζετο.
Καρ. Καὶ ταῦτ' ἀναθήσων ἔφερες οὖν; Δι. νὴ τὸν Δία.
Καρ. Χαρίεντά γ' ἥκεις δῶρα τῷ θεῷ φέρων.

CA. Etiam irridebant te, ſat ſcio. IV. *planiſſimè.*
Nam ego arefactus, & exhauſtus, me perdidi.
CA. Sed iam non amplius. IV. *ac proinde nunc Deum hunc*
Accedo, vt illi agam, quas debeo, gratias.
CA. Sed hoc detritum palliolum, quod fert tuus
Puerulus tecum, quid vult ſibi? dic obſecro.
C IV. *Pluto huic, ad quem venio, conſecrare animus eſt.*
CA. Númnam hæc ea veſtis eſt, qua tu magnis ſacris
Initiatus es? IV. *haudquaquam: ſed in ea frigui*
Annos nunc totos tredecim. CA. *ſed calcei*
Quid ſibi? IV. *& ipſi annos mecum hyemauêre totidem.*
D *CA. Ergo hos etiam ſacrandos affers?* IV. *Per Iouem.*
CA. Speciosa nimirum dona affers huic Deo.

Σχ. Κομιδῇ μὲν οὖν.] ἀντὶ τοῦ παντάπασιν μὲν οὖν. Αὐχμὸς γὰρ] τὸ ἑξῆς ἀπώλεσέ με ὁ ὢν αὐχμὸς τῶν σκευαρίων· ἢ τὸ ὢν ἀντὶ τοῦ δή, ἀττικῶς δὲ εἶπεν ἀντὶ τοῦ ξηρὸς γενόμενος ὑπὸ πενίας ἀπώλεσα τὰ σκευάρια. ἄλλως. μεταφορικῶς ἀπολέσαι με τὰ σκευάρια ἐποίησεν. ἄλλως. ἀντὶ τοῦ ἀπώλεσά με, εἴρηται δὲ ἀπὸ τοῦ σίτου. ὅταν γὰρ αὐχμὸς ἐπιγένηται ἤδη τῶν σταχύων ἁδρυνομένων, ἀφανίζεται ὁ σῖτος καὶ καταφθείρεται. εἴρηται δὲ παρ' ὑπόνοιαν ἀντὶ τοῦ πυρῶν καὶ κριθῶν. E Τὸ τριβώνιον δὲ.] τὸ παλαιὸν ἱμάτιον. τοῦτο γὰρ ὁ οἰκέτης ἐβάσταζεν. Μῶν οὖν ἐμυήθης.] παίζει πρὸς τὸν ἐλευσίνιον νόμον. ἔθος γὰρ ἦν ἐν οἷς ἱματίοις μυηθεῖεν, εἰς θεοῦ τινος ταῦτα ἀνατιθέναι, ὥσπερ δηλοῖ καὶ Μελάνθιος ἐν τῷ περὶ μυστηρίων. πάτριόν ἐστι ταῖς θεαῖς ἀνιεροῦν καὶ τὰς στολὰς τοῖς μύσταις ἐν αἷς τύχοιεν μυηθέντες. μυστήρια δὲ δύο τελεῖται τοῦ ἐνιαυτοῦ Δήμητρι καὶ κόρῃ τὰ μικρὰ καὶ τὰ μεγάλα. καὶ ἔστι τὰ μικρὰ, ὥσπερ προκάθαρσις καὶ προάγνευσις τῶν μεγάλων. F ἄλλως σκώπτων εἰς τὰ ἱμάτια τοῦτό φησιν ὅτι ῥυπαρά ἐστιν. ἔνιοι δὲ τὰς τοιαύτας στολὰς εἰς τέκνων σπάργανα φυλάττουσι. καθαραὶ δὲ πάνυ ὑπάρχουσι καὶ νέαι. ἄλλως. μεγάλα καὶ μικρὰ μυστήρια ἐτελοῦντο ἐν Ἐλευσῖνι τῆς Ἀττικῆς. μὴ ὄντων δὲ πρότερον μικρῶν, ἐλθόντος Ἡρακλέους καὶ θέλοντος μυηθῆναι, ἐπειδὴ νόμος ἦν Ἀθηναίοις μηδένα ξένον μυεῖν, αἰδεσθέντες τὴν αὐτοῦ ἀρετὴν καὶ ὅτι φίλος τε ἦν τῆς πόλεως καὶ υἱὸς τοῦ Διός, ἐποίησαν μικρὰ μυστήρια ἐν οἷς αὐτὸν ἐμύησαν. ἦσαν δὲ τὰ μὲν μεγάλα τῆς Δήμητρος, τὰ δὲ μικρὰ, Περσεφόνης τῆς αὐτῆς θυγατρός. ὁ δὲ μυηθεὶς, τὸ ἱμάτιον ὃ ἐφόρει ἐν τῇ μυήσει, G οὐ δι' ὅλου ἀπεδύετο, μέχρις ἂν τελέως ἀφανισθῇ ἢ διαρρυῇ. ὅπερ δὲ πρὸς Ἡρακλέα, τοῦτο καὶ πρὸς Διοσκούρους ἐποίησαν.

GR. ARD. Αὐχμὸς γὰρ ὤν.] quæ n. orta eſt ſiccitas, τῶν σκευαρίων. i. vaſculorum. Præter expectationē hoc ſubdit, credi potuit vt diceret, τῶν πυρῶν, ἢ κριθῶν, tritici vel hordei. Sine humore & imbre ſata, & fruges ad iuſtā nō perueniūt maturitatē, ſed ex maiore ſiccitate naſcitur ſterilitas, & agricolarū calamitas. Per metaphorā ait, poſt ſupellectilē conſumptā in gratia amicorū, ſe in extremā deueniſſe paupertatē. Vnde poſtea propemodū periit: nā in rebus aduerſis, perſonati amici amicos deſerūt. E ἀλλ' οὐχὶ νυνί. ſ. αὐχμὸς ἀπολεῖ σε. ἀνθ' ὧν, quàobrem: quoniā ſcilicet res mihi iā ſuppetūt. δύναται, quid poteſt, cuius, aut quātę virtutis eſt. Ironię plena ſūt verba Carionis. Cū n. lacerū ſit palliū, in quē vſū ferri poteſt? πρὸς τῶν θεῶν. Adiurat per Deos, quo ironiā prodat maiorē. φράσον. Hoc dicitur, vt hærenti & perplexo. ἀναθήσων. Quæ donaria in templis ſuſpenduntur, vt ſint poſteritati monimētū diuini alicuius beneficij, ἀναθήματα vocātur. Qui ea dicat & ſuſpēdit, ἀνατιθέναι dicitur. F καὶ ante τοῦτο vel abundat, vel affirmat. ἐμυήθης. Apud Eleuſin Atticæ regionis vicum, ſacra fiebant, Eleuſinia dicta, quæ duûm generum erant μεγάλα καὶ μικρὰ, i. magna & parua. illa Cereri, hæc Proſerpinæ Cereris filiæ celebrabantur. Parua fuerunt velut προκάθαρσις & κατήχησις quædā, i. luſtratio prima & inſtructio, qua inſtituebantur, qui μεγάλοις ſacris volebant initiari. Moris fuit, vt quam veſtem quis eo tempore geſtaret, quo initiaretur, non priùs eam exueret, G quàm longo vſu detrita, geſtari amplius non poſſet. nam tum ferebatur in templum, dicanda illi Deo religionis cuius cādidatus fuiſſet, qui ſacrādā offerebat. Rogat itaq; Cariō num ea veſtis ſit, quam puer portat, quam induerat luſtus vir, cùm ſacris Cereris initiaretur, ἐμυήθης, indefinitum eſt à μυέομαι. ἐν αὐτῷ. ſ. τριβωνίῳ. τὰ μεγάλα. ſ. μυστήρια. ἐνεῤῥίγωσα, in ipſo τριβωνίῳ ἐῤῥίγωσα, rigui, horrore & frigore penè contabui: à them. ῥιγόω. τὰ δ' ἐμβάδια. ſ. τί δ' ὠνία; χαριέντως. Ironia eſt, vt ἥκεις φέρων periphraſis, pro φέρεις. Poſt hæc Iuſtus vir cum Carione ad Plutum erat in- A greſſurus, de improuiſo autem aliunde prodiens Sycophanta, eos remoratur, qui deſperatis rebus, lamentabili voce, ſuam calamitatem deflet, grauitérque offenſus, de Pluto, tanti mali authore, conqueritur.

ΔΡΑΜΑΤΟΣ ΤΕΤΑΡΤΟΥ

Σκηνὴ τρίτη. B

ΣΥΚΟΦΑΝΤΗΣ. ΧΑΡΙΩΝ, ΔΙΚΑΙΟΣ.

Bisetvs. Ἄπιστος, καὶ πονηρὸς Συκοφάντης μετὰ μάρτυρός τινος ἥκει περὶ τῆς ἑαυτοῦ δυστυχίας, καὶ λιμοῦ σφόδρα μεμφόμενος. ἀλλ' ὑπὸ τοῦ Καρίωνος, καὶ δικαίου ἀνδρὸς καταγελᾶται, καὶ ὑπὸ τοῦ μάρτυρος, ὃν ἤγαγεν, ἐρημωθείς, κάκιστος κάκιστα ζημιοῦται.

Οἴμοι κακοδαίμων, ὡς ἀπόλωλα δείλαιος.
Καὶ τρισκακοδαίμων, καὶ τετράκις καὶ πεντάκις C
Καὶ δωδεκάκις καὶ μυριάκις. ἰοὺ ἰού.
Οὕτω πολυφόρῳ συγκέκραμαι δαίμονι;
Καρ. Ἄπολλον ἀποτρόπαιε. καὶ θεοὶ φίλοι.
Τί ποτ' ἐστὶν ὅ, τι πέπονθεν ἅνθρωπος κακόν;
Συ. Οὐ γὰρ σχέτλια πέπονθα νυνὶ πράγματα,
Ἀπολωλεκὼς ἅπαντα τἀκ τῆς οἰκίας
Διὰ τὸν θεὸν τοῦτον, τὸν ἐσόμενον τυφλὸν
Πάλιν αὖθις, ἤνπερ μὴ λίπωσιν αἱ δίκαι;
Δι. Ἐγὼ σχεδὸν τὸ πρᾶγμα γιγνώσκειν δοκῶ. D
Προσέρχεται γάρ τις κακῶς πράττων ἀνήρ,
Ἔοικε δ' εἶναι τοῦ πονηροῦ κόμματος.
Καρ. Νὴ Δία καλῶς τοίνυν ποιῶν, ἀπόλλυται.
Συ. Ποῦ ποῦ 'σθ' ὁ μόνος ἅπαντας ἡμᾶς πλουσίους
Ὑποσχόμενος οὗτος ποιήσειν εὐθέως,
Εἰ πάλιν ἀναβλέψειεν ἐξ ἀρχῆς; ὁ δὲ
Πολὺ μᾶλλον ἐνίους ἐστὶν ἐξολωλεκώς. E
Καρ. Καὶ τίνα δέδρακε δῆτα τοῦτ'; Συ. ἐμὲ τουτονί.
Καρ. Ἦ τῶν πονηρῶν ἦσθα καὶ τοιχωρύχων.
Συ. Μὰ Δί', οὐ μὲν οὖν ἔσθ' ὑγιὲς ὑμῶν οὐδενός,
Κοὐκ ἔσθ' ὅπως οὐκ ἔχετέ μου τὰ χρήματα.

ACTVS IV. SCENA III.

Sycophanta, Cario, Ivstvs.

Hei mihi miſero, quàm miſerè perij nunc miser?
C *O ter me miſerè miſerũ, & quater & quinquies,*
Et duodecies, & decies millies: ah, ah
Men obrui tam multiplici infortunio?
CA. *Proh auerrunce Apollo, & vos Dij boni.*
Quid hoc tandem mali eſt, quod hic homo pertulit?
SY. *An non miſerè perij: qui tantum hodiè mala*
Accepi, rebus amiſsis domi omnibus:
Idque hunc propter Deum? ſed niſi iura omnia
D *Deficiant, cæcitatem ad priſtinam breui*
Iterũ redigetur. IV. *videor propemodũ, quid hoc*
Rei ſit, proſpicere. Nam qui huc accedit, is
Fortuna premitur iniqua: cæterùm,
Vt mihi videtur, eſt homo peſſima nota.
CA. *Meritò ergò, per Iouem, perieris furcifer.*
SY. *Vbi eſt? vbi ille, qui ſe promiſit hodiè,*
Repentè facturum nos omnes diuites:
E *Modò ei videre liceat, vt antè viderat?*
Nam ille miſeriores quoſdã, quàm fuerant, facit.
CA. *Et quem ille miſeriorem fecit?* SY. *me puta.*
CA. *Quia tu nebulo eras, & perfoſſor parietum.*
SY. *Non per Iouem: ſed veſtrum nemo ſanus eſt.*
Neque eſt, vt meam non habeatis pecuniam.

Σχόλια. Οἴμοι κακοδαίμων.] κορωνὶς ἑτέρα ὁμοία. οἱ δὲ στίχοι, ἰαμβικοὶ τρίμετροι ϱθ. ὧν τελευταῖος νῦν δ' εἰσίωμεν ἵνα προσεύξῃ τὸν θεόν. ἐπὶ τῷ τέλει κορωνὶς καὶ ἰξῆς χοροῦ αὖθις. ἐχρῆν γὰρ κἀνταῦθα θεῖναι χορόν, εἰσιόντων τῶν ὑποκριτῶν ἐντός, ἄχρις ἄν τις ἐπέλθῃ ὑποκριτὴς ἕτερος. Οὕτω πολυφόρῳ.] πολλά μοι κακὰ ὑφ' ἓν καιρὸν ἄγοντι ἢ ποικίλα. εἴρηται δὲ ἀπὸ τοῦ πολὺ ὕδωρ ἐπιδεχομένου οἴνου, ἤγουν ἀκράτου καὶ ἰσχυροῦ πρὸς τὸ κακόν. εἴρηται δέ, ὅτι πολύφορον μὲν ἔλεγον τὸν πολλὴν κρᾶσιν δεχόμενον. ὀλιγόφορον δέ, τὸν ὀλίγην. ἢ μεταφορικῶς, ἀπὸ τῶν πολυκάρπων χωρίων, ἢ πολυανθῶν δένδρων. ἄλλως. συγκέκραμαι. μεταφορικῶς ὡς ἀπὸ οἴνου καὶ ὕδατος τῆς συγκράσεως γινομένης.

Bisetvs. Πολυφόρῳ] πολυφόρος, καὶ ὀλιγοφόρος παροξυτόνως δοκεῖ γραπτέον, ὡς πυρφόρος, καρποφόρος, καὶ τὰ παραπλήσια.

Gerard. Τρισκακοδαίμων,] de incremento numerorũ vult incremẽtũ notari malorũ. Qui infelices omneis, inquit, mea ſupero infelicitate, tripla, quadrupla, quintupla, duodecupla, & decies millecupla. πολυφόρῳ, vinũ multę aquæ patiens, & F quod vocant οἶνον οἰνώδη, i. vinũ vinoſũ, Gręci appellant πολυφόρον, quẽadmodũ quod debile eſt, & aquæ impatiens ὀλιγοφόρον. Sycophanta non ineleganti metaphora dicit ſe diuexatũ à dæmone, & genio quopiã malo πολυφόρῳ, qui ipſi multa & varii generis mala inuexit, quibus non aliter vires & bona amiſit, quàm vinũ dilutius ſuã vim amittere ſolet. Id quod vel protrito liquet adagio, ἀπώλεσας τὸν οἶνον ἐπιχέας ὕδωρ, i. Perdidiſti vinũ infuſa aqua. συγκέκραμαι, commixtus ſum, de vi- G no enim dicitur diluto & tẽperato. Accipitur pro oppreſſus ſum, attritus & ſubuerſus. Dicitur autẽ συγκέκραμαι, pro συγκεκέραμαι per ſyncopen, thema συγκεραννύω, ſeu συγκεράννυμι. Vide κεραννύω, verbum anorme. φίλοι amici hominibus, qui ab hominibus mala depellitis, triſtia, & calamitoſa amolimini. ἀπολωλεκώς. Participium

Atticum ab ἀπόλλω, commune esset ἀπολλυκώς. Tale fuit ἀπόλωλα, verbum perfectum ab ἀπόλλομαι pro ἀπῶλλα. τἀκ pro τὰ ἐκ. τὰ. i. ἀγαθά. ἐκ τῆς οἰκίας, οἰκεῖα, domestica, i. domus meæ. τουτονί, in hoc pronomine subest fastidium & contemptus.

Σχόλια. Ηνπερ μὴ λίπωσιν αἱ δίκαι] ἀντὶ τοῦ ἐὰν τὸ δικάζειν ἀφῃρημένον. σκώπτει δὲ πάλιν, ὡς βιοῦσιν οὐδὲν πλὴν ἐν δικαστηρίοις κρίνειν. Εἶναι τοῦ πονηροῦ κόμματος.] κόμμα, εἶδος φαύλου νομίσματος. ἀντὶ δὲ τοῦ εἰπεῖν φαύλου συστήματος, πονηροῦ κόμματος εἶπεν. ἐπειδὴ καὶ περὶ πλούτου ὁ λόγος. εἴρηται ἀπὸ μεταφορᾶς τῶν κιβδήλων νομισμάτων διὰ τὸ ὀλίγον μὲν ἔχειν χρυσόν, πλείονα δὲ χαλκόν. ἐσημείωται δὲ τὴν λέξιν συνήθως τῷ χ. ἐπειδὴ μὴν ἐπὶ νομισμάτων τὸ κόμμα εἴρηκεν. ἀττικὸν δὲ τὸ ἐξολωλεκώς.

GERARDVS. Πάλιν αὖθις] ἐκ παραλλήλου. altera enim dictio suffecisset. ἤνπερ ἐὰν, si iura non me reliquerint, i. si iudices corrupti non fuerint. Est λίπωσιν à th. λείπω. κόμματος à κόπτω, percutio, cudo, numus dicitur non bene percussus, qui illegitimus est & adulterinus. κίβδηλος, ad imposturam factus. Per metaphoram dicimus mali commatis esse, qui moribus est improbis. Ideo autem ἔοικε. quia quemadmodum numisma ex inspecta imagine protinus dignoscitur quale sit, legitimum an adulterinum, ita ex oris figura ferè ingenium hominis & mores deprehendimus. Euripides,

Γνοίη δ᾽ ἂν ὡς τὰ πολλά γ᾽ ἀνθρώπων φύσει,
Τὸ σχῆμ᾽ ἰδών, τίς εἰ πέφυκεν εὐγενής. id est,

Vbi hominum formam consideraris, vt plurimum sanè cognoscas quisne sit indolis generosæ. καλῶς ποιῶν, rectè agens. Quod rectè fit, iure fit. Dum hic κακῶς πράττει, i. præposteris vtitur rebus, A καλῶς ποιεῖ, pulchrè facit, optimo iure ita illi contingit. Oportet enim bona bonis esse, & mala malis. ὑποσχόμενος, participiũ à verbo ὑπισχνέομαι. ἐνίους. in genere loquitur, nec se lubenter nominat expressim, vir superbus, & qui falso titulo probitatem præ se fert, vt hoc modo simplices in fraudem illiciat, & in exitiũ calumniosè protrahat. ἐστὶν ἐξολωλεκώς, periphrasis, pro ἐξολώλεκε. τίνα post δέδρακε, quod duobus accusatiuis iungitur. Latini personam vertunt vel in datiuum, B vel in accusatiuum cum præpositione: cui? vel in quem hæc fecit? i. Quosnam peius tractauit? τουτονί, τοῦτον, pronomen est δεικτικόν. Ne longius petas qui de Pluto queratur, habes qui tecum de eo expostulet, me hũc scilicet ipsum. τῶν πονηρῶν. genitiuus hic subauditum habet vel nomen, εἷς, vnus es improborum: vel prępositionem ἐκ, vt sit ἐκ τῶν πονηρῶν, ex improbis es, i. de numero & ordine scelestorum hominum, & qui vi, iniuria, ac violentia sibi viuendi rationé parant. μὰ Δία, C negatio cum iureiurando. Repetitur negatio ὑμῶν οὐ (vel iunctis particulis οὐχ ὑμῶν) non est, Ioué testor, nõ est, inquam, ὑγιὲς οὐδὲ εἷς ὑμῶν. sana mẽs in vllo vestrum: Nemo planè vestrum, sanæ mentis est. Sonant hęc ad verbum, non est sanum, id est, sanitas & sanus animus, vllius vestrum. οὐδὲ εἷς tertiam habet negationem, quæ summam sycophantę importat asseuerationem. κοὐκ ἔσθ᾽ ὅπως οὐ. Verbum verbo sic reddes, Nec est vt non, id est, non fieri potest quin. verbo vno dixisset, ἢ D vel ὄντως, Re vera possidetis: sed longa verborum hęc circuitio, irritati animi significationem habet expressiorem.

Καρ. Ὡς σοβαρὸς, ὦ Δάματερ, εἰσελήλυθεν
Ὁ συκοφάντης. δῆλον ὅτι βουλιμιᾷ.
Συ. Σὺ μὲν εἰς ἀγορὰν ἰὼν ταχέως, οὐκ ἂν φθάνοις.
Ἐπὶ τοῦ τροχοῦ γὰρ δεῖ σ᾽ ἐκεῖ στρεβλούμενον
Εἰπεῖν ἃ πεπανούργηκας. Καρ. οἰμώζ᾽ ἄρα σύ.
Δι. Νὴ τὸν Δία τὸν σωτῆρα πολλοῦ γ᾽ ἄξιος
Ἅπασι τοῖς Ἕλλησιν ὁ θεὸς ἔσθ᾽ ὅτι
Τοὺς συκοφάντας ἐξολεῖ κακοὺς κακῶς.
Συ. Οἴμοι τάλας. μῶν καὶ σὺ μετέχων καταγελᾷς;
Ἐπεὶ πόθεν θοἰμάτιον εἴληφας τοδί;
Ἐχθὲς δ᾽ ἔχοντ᾽ εἶδόν σ᾽ ἐγὼ τριβώνιον.

CA. Proh magna Ceres, quàm sese infert feroculũ
Hic Sycophanta? IV. *Certum, quòd inedia perit.*
SY. *Nunquam effugies hodie, quin te illicò in forum*
Ad iudicem rapiam. Nam oportet te, rotæ
E *Illic reuinctum, & radijs insertum, tua*
Flagitia profiteri. CA. *hem tibi: plora tu interim.*
IV. *Na per Iouem seruatorem, magni hic Deus*
A Græcis fieri posthac debet omnibus:
Quòd etiam sycophantas malè perdit malos.
SY. *Heu me miserum, an tu etiã pro ridiculo tibi*
Atque oblectamento me habes? sed hem, cedò
Vnde hoc tibi pallium tam splendidum? Nam heri
F *Modò, trita te lacerna amictum videram.*

Σχ. Ὡς σοβαρὸς ὦ Δάματερ.] σεσοβημένος. καταμωκώμενος. ἡ δὲ τῶν Δωριέων τὸ ὦ Δάματερ λέγουσιν. ὁ δὲ νοῦς, πῶς ὑπερηφάνως καὶ μέγα φρονῶν καθ᾽ ἡμῶν εἰσῆλθεν. Ὁ συκοφάντης] ἡ διαίτιος τοὔνομα ἐν τοῖσι μοχθηροῖσιν ἐστὶ κείμενον, ἔδει γὰρ ὅς τις χρηστὸς ἦν ἡδύς τ᾽ ἀνὴρ τὰ σῦκα προστιθέντα δηλοῦν τὸ πρᾶγμα. νῦν δὲ πρὸς μοχθηρὸν ἡδὺ προστιθεὶς ἀπορεῖν πεποίηκε διὰ τί τὸ θ᾽ οὕτως ἔχει ὁ συκοφάντης. οὕτω καλοῦνται οἱ ἐπηρεάζοντες. ἀπὸ τοιαύτης αἰτίας. τὸ παλαιὸν [illegible] μηδὲν ἦν σῦκα ἐξάγειν ἐκ τῆς Ἀττικῆς. τοῦ φυτοῦ κατ᾽ ἀρχὰς θαυμαζομένου. τοὺς σμικροὺς οὖν [illegible] τοὺς [illegible] οὕτως ὀνομασθῆναι λέγουσιν ἀπὸ τοῦ [illegible] καλεῖσθαι τὸ ὄνομα καὶ τοῦ φαίνειν τὸ συκαλεῖν. ἢ εἰς δίκην εἰσάξειν δηλοῦντος. ὅτι δὲ ἀπὸ τούτων εἴδοιεν, ἐκ τοῦ δεῖ δῆλον. συκαστὰς γὰρ τοὺς φιλεγκλήμονας καὶ συκοβίους. καὶ σύκηρούς. καὶ συκολάδους. καὶ φιλοσύκους καὶ συκοειδεῖς. καὶ συκοπαίδας. ἴσως ἀπὸ τοῦ πάντας ἐγκλήματα ἐφέλκεσθαι. Βουλιμιᾷ] πάνυ λιμώττει. καὶ πεινᾷ λίαν. ἀπὸ τοῦ βου ἐπιρρήματος ὅπερ ἐπιτάσεώς ἐστι δηλωτικόν. ἀντὶ τοῦ λίαν. ὥσπερ καὶ ἐν τῷ βούπεινα, μεγάλη πεῖνα. καὶ βουγάϊος. καὶ βούγλωσσος. τινὲς δὲ εἶδος νόσου G φασίν, ἐν ᾗ πολλὰ ἐσθίοντες, οὐ πληροῦνται. τῷ γὰρ συκοφάντῃ τοιοῦτος ὁ τρόπος. Γαληνὸς δὲ ἐν τοῖς ἀφορισμοῖς κατάπτωσις δυνάμεως ὑπὸ τῆς ἔξωθεν ψύξεως ὁ βούλιμος, ἀρξάμενος μὲν ἀπὸ πείνης, ἐπὶ τι δὲ ἔχων αὐτὴν συνοῦσαν.

GERARD. σοβαρὸς] elato & audaci animo, vt qui vix dum ingreſſus, & Deum vanitatis, atque impoſturæ, & nos furti accuſet. εἰσελήλυθεν, huc venit, nos adortus eſt, rectà nos adiit. ὁ pro οὗτος, geſtu hoc effertur aſpernabili. βυλιμιᾷ. Ingens & non toleranda fames βουλιμία dicitur, vnde βουλιμιᾶν ſumma laborare inedia. βοῦ, aduerbium eſt intendẽdi, quod ſignificat πάνυ, μεγάλως, & λίαν. λιμὸς fames: vt is dicatur βουλιμιᾶν, qui præ fame totum bouem ſit deuoraturus. Iuſtus culpam iracundiæ in famem ſycophantæ cenſuit reiiciendam. Quod ita acerbe deſæuiat, inquit, hoc fames efficit. Dictum eſt autem vetere prouerbio, Fames & mora bilem in naſum conciunt. Et famelicorum ventrem, latrantem dicunt, & iratum.

Σχόλια. Σὺ μὲν εἰς ἀγοράν.] τοῦτο πρὸς τὸν θεράποντα. τὸ δὲ οὐκ ἂν φθάνοις, ἀντὶ τοῦ οὐκ ἂν πέρας σχοίης τῶν κακῶν. Ἐπὶ τοῦ τροχοῦ,] τροχός τις ἦν ἐν ᾧ δεσμούμενοι οἱ οἰκέται ἐκολάζοντο. τοῦτο δὲ λέγει ὁ ἄδικος πρὸς τὸν θεράποντα.

GERARDVS. φθάνοις. Sic expones verbum φθάνω, οὐκ ἂν φθάνοις ἰὼν, nunquam efficies quin eas, nulla ratione poteris te expedire, quin à me in ius voceris. Dicuntur hæc Carioni, qui acerbius eum vocauerat πονηρὸν, τοιχωρύχον, & σοβαρὸν συκοφάντην. Modeſtius enim multo Iuſtus dixerat eum βουλιμιᾶν. Ecce autem vt ad lites mouendas paratus eſt calumniator. τροχοῦ. Noxij adligabantur rotis, vt radiis rotarum conuulſi, lenta quidem morte, ſed maximo cruciatu illic perimerentur. Peculiarius fuiſſe ſeruis tormentum hoc volunt, quo exſculpebatur, quod illi perperam admiſerant. οἴμωζε, luge. Ergo iam te tui pœniteat dicti. Minatur illi verbera & luctum. Aut verò contemptus eſt. Quos enim aſpernamur, iubemus eos plorare. Sumptum à Scythis, qui Dario regi nihil aliud reſponderunt, quàm κλαίειν. Σωτῆρα. Ex quampluriinis cognominibus Iouis, vnum fuit cum primis celebre quo Σωτὴρ, id eſt, ſeruator dictus eſt, quod in conuiuiis maximè veteres vſurpabant. Priſci moris fuit, vt cibis appoſitis vinum merum infunderetur, quo ſignificatum volebant, quanta vis eſſet boni dei. Poſtea quàm verò quiſque pro ſuo arbitrio diluiſſet, nomen Iouis Seruatoris præfabantur, per hoc innuentes, vinum ita eſſe temperatum, vt citra noxam bibi iam poſſet. Primum poculum Ioui ſacrabatur, qui pro loco, & re nomen ſortiebatur. In victoriali conuiuio, calix dicebatur Διὸς ὀλυμπίου. Iouis Olympici. In nuptiali autem, Διὸς ὡραίου γάμου, Iouis tempeſtiuarum nuptiarum authoris. In hac re primus crater Iunoni itidem vt Ioui ſacrabatur. Secundum poculum ἥρωσι tribuebatur, heroibus & ſemideis. Tertium poculum τῷ Διὶ τῷ σωτῆρι ſacrabant, id eſt, Ioui ſoſpitatori propterea quòd crederent potationem hucuſque citra ebrietatem conſiſtere poſſe. Vltra autem quod erat, ad libidinem vergere & intemperiem. Qua ratione tertium craterem vocabant τέλειον, id eſt, perfectum & ſummum, vt in quem bibendi deſineret modus. Quanquam Aſclepiades ad tertium vſque ſcyphum progredi noluerit qui aiebat, primum ad ſitim pertinere, ſecundum ad voluptatem, tertium ad ebrietatem, quartum ad inſaniam. Vide autem, num idcirco Iuſtus vir hic per Iouem Seruatorem ideo iuret, vt recordatio conuiuiorum, in quibus frequens ſycophanta fuerat, & mentionem Iouis Seruatoris audierat, grauius eum offendat, qui nunc miſer, à conſortio hominum, vt execrabilis ſubmouendus eſt. πολλοῦ ἄξιος, multa re dignus eſt, magni fit, multum honoris conſequitur. μετέχων, ſocius iniuriàtum θοἰμάτιον, τὸ ἱμάτιον. εἴληφας. Perfectum Atticum ab anormi verbo λαμβάνω.

Δι. Οὐδὲν προτιμῶ σου. φορῶ γὰρ πριάμενον
Τὸν δακτύλιον τονδὶ παρ' Εὐδάμου, δραχμῆς.
Καρ. Ἀλλ' οὐκ ἔνεστι συκοφάντου δήγματος.
Συ. Ἆρ' οὐχ ὕβρις πολλὴ ταῦτ' ἐστί; σκώπτετον,
Ὅτι δὲ ποιεῖτον ἐνθάδ' οὐκ εἰρήκατον.
Οὐκ ἐπ' ἀγαθῷ γὰρ ἐνθάδ' ἐστὸν οὐδενί.

Iv. *Nihili ego te facio. Nam & hunc geſto annulum,*
Drachma redemptum ab Eudamo, ſummo opifice.
CA. *Sed contra ſycophantæ morſum non ineſt*
Remedium. SY. *an non inſignis hæc iniuria eſt?*
Illuditis quidem: ſed cuius rei gratia
Hic hæreatis, nondum dixiſtis mihi.
Neque enim vllius bonæ rei cauſa eſtis hic.

Σχόλια. Οὐδὲν προτιμῶ σου.] οὐ φροντίζω σου. εἴρηται δὲ τὸ προτιμᾶν ἐπὶ τοῦ λόγον ἔχειν καὶ ἐπιστρέφεσθαι. λέγει οὖν, οὐ φοβοῦμαί σε ἔχων φυσικὸν δακτύλιον. δακτύλιον δὲ τὸν λεγόμενον φαρμακίτην. Εὔπολις Βάπταις μέμνηται. ὁ δ' Εὔδαμος φαρμακοπώλης καὶ ἐμπειρίας ἢ χρυσοχόος, τετελεσμένους δακτυλίους πωλῶν. φιλόσοφος δὲ ἦν ἐστὶ ὁ Εὔδαμος φυσικοὺς δακτυλίους ποιῶν πρὸς δαίμονας καὶ ὄφεις καὶ τὰ τοιαῦτα. ἐθεράπευον γὰρ τοὺς ὀφιοδήκτους. μᾶλλον δὲ τὴν ἀρχὴν οὐκ εἴων ὑπ' ὄφεων δάκνεσθαι. Τὸν δακτύλιον τονδί.] ἀλεξιτήριον τῶν δακτυλίων ὃ εἰκὸς ἦν ἀμφὶ καὶ βασκανίας ἀποτρεπτικὸν δακτύλιον, ὃν καλοῦσι φαρμακίτην, πρὸς ὃ ὑπεῖπον, κἂν ἔχῃς φαρμακίτην δακτύλιον, ἀλλ' οὐ πρὸς δῆγμα συκοφάντου, ὡς τούτων χειρόνων ὄντων καὶ θηρίων, πρὸς ἃ ὁ δακτύλιος πεποίηται. ἀλλ' οὐκ ἔνεστι φησὶν ἐστὶν ὁ δακτύλιος πρὸς τὸ δῆγμα τοῦ συκοφάντου. τοῦτο δὲ ὁ ἕτερος πρεσβύτης λέγει ὁ τὸν πλοῦτον κομίζων. οἱ γὰρ δύο τὸν συκοφάντην ἐκφλυαροῦσι. λέγεται δὲ ἐν ἤθει. ἔτι καὶ ἔστι τις ἐν τῷ δακτυλίῳ ἐπῳδὴ ἢ φάρμακον πρὸς δῆγμα τοῦ συκοφάντου. ἐπεὶ εἰώθασι λέγειν οἱ τὰ φάρμακα πωλοῦντες ὅτι χρησιμεύει τόδε πρὸς τόδε. λέγει οὖν ἀλλὰ τοῦτο τὸ ἄκος καὶ ἡ ἀντιπάθεια οὐδὲν ἰσχύει πρὸς δῆγμα συκοφάντου. τὸ δὲ δῆγμα, σκληρὰ λέξις ἀπὸ τῶν ἑρπετῶν εἰρημένη. ἄλλως. μὴ λάβῃς εἰς τὸ δήγματος ἔξωθεν τὸ ἀποτρεπτικὸν, ὡς οἴονταί τινες, ἀλλ' ἔστιν ἡ γενικὴ πρὸς τὸ δακτύλιος. οὕτως. ἀλλ' οὐκ ἔστιν ὁ δακτύλιος δήγματος συκοφάντου. τουτέστιν, οὐκ ἔχει ἰσχὺν πρὸς τοὺς συκοφάντας, ὥσπερ εἰς τὰ τῶν ὄφεων δήγματα.

GERARDVS. Προτιμῶ] propriè eſt, pluris facio, pro ſimplici ponitur, facio, curo, κήδομαι. Idem quod dixerat Carion, οἰμώζει ἄρα σύ. Δακτύλιον. In anulis ferendis fatalem quandam, ac velut magicam ineſſe virtutem, antiquitas exiſtimauit, vel ad depellenda incommoda, vel commoda iis conciliãda, qui anulos geſtarent. Gyges Lydorum rex tantæ efficaciæ anulos habuiſſe fertur, vt illis diteſceret, illis gratus & amabilis eſſet, & quocunque libitum erat, iret. Talem habere ſe Iuſtus ait, quem ab Eudamo emerit, qui philoſophus fuit, rerum naturalium peritiſſimus, in hoc genere adeò exercitatus, vt anulos conficeret aduerſus dæmones, veneficia, ferarum morſus. præſertim contra ſerpentes, qui eiuſmodi erant, vt non ſolum homines ὀφιοδήκτους. id eſt, à ſerpentibus iam morſos curarent, ſed & ne morderentur, impedirent, qui propter præſentem remedij præſtantiam φαρμακῖται vocabantur, quemadmodum φυσικοὶ, propter mutuam rerum naturalium vel συμπάθειαν, id eſt, conſenſum & cognationem, vel ἀντιπάθειαν, id eſt, diſſenſum & repugnantiam. Naturalium enim rerum opportuna applicatio conferebat ad contrahendum, vel expellendum. Iſthæc noſſe exactè, eius demum eſt, qui naturalium rerum cauſam callet, & vim ſecretiorem. δραχμῆς. Collocatur hæc dictio poſt participium πριάμενος. Drachma tantùm caput ſex obolos, vt mirè exiguum videri queat pretium rei tam nouæ & ex-

A quiſitæ. At hoc dicit vt iniuriam faciat ſycophantæ, cui iam adeò anguſta res eſt, vt ne drachma quidem ſuperſit huiuſmodi anulis comparandis, cùm contra, bonis vſqueadeò nihil deſit, vt pretioſiſſima quæque minimo etiam conſtent. δήγματος. Etiam ſi anulus quem geſtas plurimùm poteſt aduerſus morſum ferarum, tamen aduerſus dentem & calumniam ſycophantæ, inefficax eſt. Nam nemo eſt, quamlibet etiam bonus & æquus, qui ſycophantarum vitet calu-
B mniam. Conſtructio eſt eiuſmodi, οὐκ ἔνεστι, ſcilicet φάρμακον, id eſt, remedium, vel ἐπῳδὴ, id eſt, incantatio, δήγματος συκοφάντου, aduerſus morſum ſycophantæ. vel οὐκ ἔνεστι, ſcilicet δακτυλίῳ, non conficitur anulus, δήγματος, ἔχον ἰσχὺν πρὸς τὸ δῆγμα, συκοφάντου. εἰρήκατον. Non fuit cur illi dicerent. præſertim non roganti, ſed hoc illi graue, quod nihil de illis audiat, vnde cauſam arripiat, qua eos poſſit in ius vocare. Id quod fa-
C cturus erat cùm Carion dixit, ὦ τῶν πονηρῶν ἐνθάδε, καὶ τοιχωρύχων (Animum enim eius rei faciundæ fuiſſe ſycophantæ, teſtatus ſatis eſt ipſe, cùm dixit, Σὺ μὲν εἰς ἀγορὰν ἰὼν ταχέως, οὐκ ἂν φθάνοις) ſed illi nondum aderat teſtis, qui poſtea quaſi aliud agens, eo adrepſit, vbi hi contendebant. At coram teſte cauent Iuſtus & Carion, ne quid inconſultius effutiant, quod ipſis poſtea obfuturum ſit.

D

Καρ. Μὰ τὸν Δί᾽, οὔκουν τῶν γε σῶν, σάφ᾽ ἴσθ᾽ ὅτι.
Συ. Ἀπὸ τῶν ἐμῶν γοῦν καὶ μὰ Δία δειπνήσετον.
Δι. Ὡς δὴ ᾽π᾽ ἀληθείᾳ σὺ μετὰ τοῦ μάρτυρος
Διαρραγείης, μηδενὸς ἐμπεπλησμένος.
Συ. Ἀρνεῖσθον; ἔνδον ἐστὶν ὦ μιαρωτάτω
Πολὺ χρῆμα τεμαχῶν, καὶ κρεῶν ὠπτημένων.
ῦ ῦ. ῦ ῦ. ῦ ῦ. ῦ ῦ. ῦ ῦ. ῦ ῦ.
Καρ. Κακόδαιμον. ὀσφραίνει τι; Δι. τοῦ ψύχους γ᾽ ἴσως,
Ἐπεὶ τοιοῦτον ἀμπέχεται τριβώνιον.
Συ. Ταῦτ᾽ οὖν ἀνάσχετ᾽ ἐστὶν ὦ Ζεῦ καὶ θεοὶ
Τούτους ὑβρίζειν εἰς ἐμ᾽; οἴμ᾽ ὡς ἄχθομαι.
Ὅτι χρηστὸς ὢν καὶ φιλόπολις, πάσχω κακῶς.

CA. *Quæ tibi quidem bona ſit, eam propter non adſumus.*
SY. *Vos per Iouem, hodiè de meo cœnabitis.*
IV. *Vtinam, ſi hoc verum eſt, tu cum teſte tuo crepes*
Medius, licet nullo diſtentus ſis cibo.
SY. *Negatis? at intus magna vis eſt piſcium:*
E *Et magna, vt olfacio, aſſarum vis carnium,*
Hy hy, hy hy, hy hy, hy hy, hy hy, hy hy.
CA. *Et quid odoraris tu ſcelus?* IV. *frigus puto:*
Cùm perforato ſiet amictus pallio.
SY. *Tantámne pati me ab iſtis contumeliam?*
Proh Deûm & hominum fidem: dolore differor:
F *Quòd vir bonus, & patriæ amans, hæc mala ſuffero.*

Σχόλια. Οὔκουν τῶν γε σῶν.] ἀγαθῶν δηλονότι. Ὡς δὴ ᾽π᾽ ἀληθείᾳ.] λείπει, διαρραγείης. Μετὰ τοῦ μάρτυρος.] κλητῆρα γὰρ ἤγετο ἵνα αὐτοὺς εἰς δίκην καλέσῃ. ἄλλως. τῷ συκοφάντῃ εἵπετό τις ὥστε μαρτυρεῖν. ὡς ἀγανακτήσαντος οὖν τοῦ συκοφάντου καὶ μάρτυρα ἵνα εἰς δίκην καλέσηται τοῦτό φησι. ῦ ῦ.] διὰ τῶν ψιλῶν τούτων ὑ δείκνυσι ὅτι χοιρείων κρεῶν ὀσμῆς ᾐσθάνετο. ἄλλως. ῦ ῦ, ἐπίρρημα θαυμαστικόν. ὁ ὀσφραινόμενος τοῦτό φησι. Τοῦ ψύχους γ᾽ ἴσως.] ἐπειδὴ τὰ ζῷα ἴσμεν ψύχους αἰσθανόμενα πολλάκις ὀσφραίνονται).

GERARDVS. τῶν γε σῶν.] ſ. ἀγαθῶν. repete ἐκ τῶν ἔμπροσθεν, ἐπ᾽ ἀγαθῷ τῶν γε σῶν. ἀπὸ pro ἐκ, vel ὑπό. τῶν ἐμῶν. ſ. ἀγαθῶν de meis facultatib. furti eos inſimulat, vt quid contũmelioſe illi obiiciãt, ſed iuſtus prudenter conuitium in riſum vertit. Sic diſrumparis, vt verum eſt quod dicis, nempe nos de tuo cœnaturos. Sic ergo illudit, Si nos de tuo cœnabimus, tu velim, vt rumparis inuidia. Quod ſi non ita contingeт, meritò mendacij es
G accuſandus. Vtrouis accidente, omnis & noxa, & culpa in te erit retorquenda. τοῦ μάρτυρος. demõſtrat teſtē Sycophantę, cui tantundē mali imprecatur. χρῆμα. Nomen hoc cum genitiuo excellētiam quandam notat. χρῆμα φρονήσεως, mirabilis prudentia. Aliquando adiectiuum adiicitur, vt καλόν τι χρῆμα καὶ μέγα, res pulcherrima &

maxima. Per ſuperlatiuum enim excellentia quę huic dictioni ineſt, ſignificatur. Ergo πολὺ χρῆμα τεμαχῶν, vocat ingentia fruſta piſcium. Non enim aliarum rerum, quam piſcium τεμάχη, id eſt, pars eſt. Propterea diſcrimen notaturus poeta ſubiungit, καὶ κρεῶν. In aliis rebus à piſce, portio τόμος vel κόμμα potius vocetur. Meminit autem piſcium, quòd olim in conuiuiis præcipuus luxus in piſcibus eſſet. ὖ ὖ, his aduerbiis exprimit ſonum eorum, qui ſpiritu per nares ducto, & B reducto, nidorem ciborum olfaciunt. ὀσφραίνει. A Atticum pro ὀσφραίνῃ, τοῦ ψύχους. Subaudi τι vel ὀσμὴν, olfacit, id eſt, ſentit, percipit. Quod natium eſt, ad totum corpus transfert. Verba enim ſenſuum, confundi nouum non eſt, vt videre pro audire. ταῦτ' ἀνάσχετα, hæc tolerabilia & æquo animo ferenda? ὤμοι vrget, & indignationem habet. Subiungit autem quæ illa ſint quæ non patienter ſufferat, nempe τούτους ὑβρίζειν εἰς ἐμὲ χρηστός. verba hæc meram ſapiunt συκοφαντίαν, modeſtus enim qui eſt, ſuarum laudum & virtutum B ἐγκωμιαστὴς non eſt.

Δι. Σὺ φιλόπολις καὶ χρηστός; Συ. ὡς οὐδεὶς ἀνήρ.
Δι. Καὶ μὴν ἐπερωτηθεὶς ἀπόκριναί μοι. Συ. τὸ τί;
Δι. Γεωργὸς εἶ; Συ. μελαγχολᾶν μ' οὕτως οἴει;
Δι. Ἀλλ' ἔμπορος; Συ. ναὶ σκήπτομαί γ' ὅταν τύχω.
Δι. Τί δαί; τέχνην τιν' ἔμαθες; Συ. οὐ μὰ τὸν Δία.
Δι. Πῶς οὖν διέζης, ἢ πόθεν μηδὲν ποιῶν;
Σο. Τῶν τῆς πόλεώς εἰμ' ἐπιμελητὴς πραγμάτων
Καὶ τῶν ἰδίων πάντων. Δι. σύ; τί μαθών; Συ. βούλομαι.
Δι. Πῶς οὖν ἂν εἴης χρηστὸς ὦ τοιχωρύχε,
Εἴ σοι προσῆκον μηδὲν, εἶτ' ἀπεχθάνει;

Iv. *Tu vir bonus, & patria amans?* SY. *vt nullus alius.*
Iv. *Quæſo hoc reſponde mihi, quod te rogo.* SY. *quid rogas?*
Iv. *Eſne agricola?* SY. *an ita inſanire me putas?*
Iv. *Sed mercator?* SY. *eũ aßimulo, ſi res poſtulat.*
C Iv. *Quid ergo? num artem aliquam tenes?* SY. *non per Iouem.*
Iv. *Vnde autem & quomodo victitas, qui nihil agis?*
SY. *Reipub. capeſſo negotia, & omnium*
Rerum priuatarum ſatago. Iv. *tu? qua arte?* SY. *Sic*
Lubet. Iv. *at ſi nihil ad te attinent, & tu interim*
D *Odioſus fias omnibus, trifurcifer,*
Qua fronte te virum bonum eſſe prædicas?

Σχόλια. Φιλόπολις.] τὸ μὲν φιλόπολις κοινόν. ἀττικὸν δὲ τὸ φιλόπατρις. Μελαγχολᾶν μ' οὕτως οἴει,] ὥσπερ οἱ μαινόμενοι, οὕτω καὶ ἐν τοῖς πλήθεσι διατρίβειν ἀπαναινόμενοι ἐν ἐρημίαις φέρονται, διὰ τοῦτο καὶ τὴν τῶν γεωργῶν διατριβὴν μελαγχολίαν ὀνομάζει ὡς ἐν ἀγροῖς γινομένην. Σκήπτομαι γ' ὅταν τύχω.] τινὲς τῶν πολιτῶν ἡνίκα χρημάτων ἦν εἰσφορὰ πρὸς τὴν πόλιν, E τὴν ἐμπορείαν ἐπροφασίζοντο, τὴν εἰσφορὰν βουλόμενοι φυγεῖν. ἀζήμιοι γὰρ οὗτοι διεφυλάττοντο ὡς φησὶν Εὐφρόνιος, ὡς τὴν πόλιν ὠφελοῦντες πλεῖστα, διὰ τῆς αὐτῶν ἐμπορείας. διὸ καὶ ὁ συκοφάντης λέγει, ὅτι ὅταν περιστατῇ τις καιρὸς πολέμου, καὶ εἰσφορᾶς, ἔμπορον ἐμαυτὸν ἀποκαλῶ. ἄλλως. ὅταν φησὶν ἀνάγκη γίνεται πράγματος, σκήπτομαι ὅτι ἔμπορός εἰμι. προφασίζομαί φησιν, ὅτι πέμπομαι εἰς τὸν πόλεμον. Τῶν τῆς πόλεώς εἰμ'.] τῶν δημοσίων πραγμάτων φροντιστής. οἷον χορηγίας, τριηραρχίας καὶ τῶν τοιούτων. ἰδίων δὲ, τῶν καθ' ἕκαστον. οἷον F εἰ ἀδικοῖτό τις καὶ δικάζοιτο πρός τινα, αὐτὸς ἐφρόντιζεν. ὅτι δὲ λέγει τῶν ἰδιωτικῶν, καὶ Εὐεστίδης ἐν Βάκχαις. εἰμὶ γὰρ ἴδιον ἔλαβον εἰς χεῖρας μισθός. Πῶς οὖν ἄν.] ὁ νοῦς. πῶς ἂν οὖν χρηστὸς εἴης σὺ, ὁ λυπούμενος καὶ ἀγανακτῶν εἰς μηδὲν σοὶ διαφέρον. Εἴ σοι προσῆκον μηδέν.] εἰ διὰ τῶν πραγμάτων τῶν σοὶ μηδὲν διαφερόντων ἀπεχθάνῃ τοῖς ἀνθρώποις, διὰ τὸ ἐπιχειρεῖν ἀλλοτρίοις πράγμασιν. ὁ γὰρ ἀλλοτρίων προϊστάμενος μισεῖται.

GERARDVS. Ἐπερωτηθεὶς ἀπόκριναι] G interrogatus reſponde, ita dici conſueuit iis, qui inconſultius, & amplius quàm par eſt loqui ſolent, quod vitium proprium eſt ſycophantarum. τὸ τί, pro ſimplice τί, articulo τὸ vacante. μελαγχολᾶν. Sycophantæ diuites quàm pauperes potius inſectantur, propterea pro inſano ſe haberi vellet, ſi vrbibus relictis, agricolarum ſolitudinem quæreret. σκήπτομαι. Olim quoniam negotiatores reipublicæ plurimùm commodabant, vt qui ab externis regionibus vrbi neceſſaria adueherent, quæ autem in patria ob copiam nimis euileſcebant, ad exteros tranſportarent. Rurſus, ſiquando bellum ingruebat, quoniam reipubl. E cauſa belli commeatum & expenſas ſuppeditabant, his de cauſis viſum priſcis eſt, vt mercatores in bellum non mitterentur. Ait itaque Sycophanta, ſi contingit vt milites conſcribantur, ego fingo me negotiatorem eſſe, vt hoc prætextu fugiam diſcrimina belli. Τύχω, ſi quando è re mea fuerit, ſi aliquid hinc conſequar, & vtilitatem ex eo mihi fore intellexero. Τέχνην τινὰ, liberalem ſcilicet, aut illiberalem, & ex alterutro F genere, vnam aliquam? Ἔμαθες à μανθάνω. διέζης imperfectum à διαζάω, quòd Atticè amat mutare α in η pro διέζας, vt in infinitiuo διαζῆν pro διαζᾶν. πόθεν, πῶς, quàm lautè aut tenuiter, quàm beatè & iucundè, aut miſerè, & infeliciter? πόθεν, qua induſtria, quibus dolis & commentis. τῶν quæ ſunt τῆς πόλεως reipub. hoc eſt τῶν πολιτικῶν, ἤτοι δημοτικῶν. εἰμὶ ἐπιμελητὴς, periphraſis τοῦ ἐπιμελέομαι ſiue ἐπιμέλειαν ποιοῦμαι. Μαθὼν, indefiniti 2 participium à μανθάνομαι. βούλομαι. G Reſponſum Sycophanta dignum. Ita volo & audeo, quo iure, quave iniuria id de me fiat, ne cures. προσῆκον μηδέν. Nominatiui ſunt abſoluti pro genitiuis μηδενὸς σοι προσήκοντος. εἶτα, interim. ἀπεχθάνει, Atticum pro ἀπεχθάνῃ.

Συ. Οὐ γὰρ προσήκει τὴν ἐμαυτοῦ μοι πόλιν
Εὐεργετεῖν μ', ὦ κέπφε, καθ' ὅσον ἂν σθένω;
Δι. Εὐεργετεῖν οὖν ἐστι τὸ πολυπραγμονεῖν;
Συ. Τὸ μὲν οὖν βοηθεῖν τοῖς νόμοις τοῖς κειμένοις,
Καὶ μὴ 'πιτρέπειν ποτ' ἤν τις ἐξαμαρτάνῃ.
Δι. Οὔκουν δικαστὰς ἐξεπίτηδες ἡ πόλις
Ἄρχειν καθίστησιν. Συ. κατηγορεῖ δὲ τίς;
Δι. Ὁ βουλόμενος. Συ. οὔκουν ἐκεῖνός εἰμ' ἐγώ.
Ὥστ' εἰς ἔμ' ἥκει τῆς πόλεως τὰ πράγματα.
Δι. Νὴ Δία πονηρόν γ' ἆρα προστάτην ἔχει.
Ἐκεῖνο δ' οὐ βούλοι' ἄν, ἡσυχίαν ἔχων
Ζῆν ἀργός; Συ. ἀλλὰ προβατίου βίον λέγεις.
Εἰ μὴ φανεῖται διατριβή τις τῷ βίῳ.
Δι. Οὐδ' ἂν μεταμάθοις; Συ. οὐδ' ἂν εἰ δοίης γέ μοι
Τὸν πλοῦτον αὐτόν, καὶ τὸ Βάττου σίλφιον.
Δι. Κατάθου ταχέως θοἰμάτιον. Καρ. οὗτος, σοὶ λέγει.
Δι. Ἔπειθ' ὑπόλυσαι. Καρ. πάντα ταῦτα σοὶ λέγει.
Συ. Καὶ μὴν προσελθέτω πρὸς ἔμ' ὑμῶν ἐνθαδί,

A SY. *An non decet me benè mereri de mea*
Republica, tu fatue, pro meis viribus?
IV. *Quasi verò aliena curare, neglectis suis,*
Bene sit mereri de sua republica.
SY. *Imò est, latis opem præstare legibus:*
Et si quis peccet, non impunè pe peti.
IV. *At ipsa ciuitas idoneos sibi*
Constituit iudices. SY. *esto, quis autem reos*
B *Deferet?* IV. *is, cui lubet.* SY. *atqui is delator sum ego.*
Ac proin omnia Reipublicæ negocia.
In me recidunt. IV. *eum, per Iouem, sibi noxium,*
Et perquàm sceleratum hæc urbs nacta est præsidem.
Sed tu non malis, sine turbis, in ocio
Tranquillè viuere? SY. *ouiculæ hæc vita est, ita*
Viuere, vt absque exercitio ætatem transigas.
C IV. *Non tu mutabis hunc animum?* SY. *non si dares*
Mihi Plutum ipsum, adeóque Batti silphium.
IV. *Depone pallium citò.* CA. *heus, tibi dicitur.*
IV. *Et calceos solue.* CA. *omnia dicuntur tibi.*
SY. *Age accedat aliquis vestrûm ad me, si lubet.*

Σχόλια. Ὦ κέπφε] ὦ εὐτελέστατε καὶ λάλε. φασὶ γὰρ τὸν κέπφον εὐτελέστατον καὶ λάλον. ὄρνεον γὰρ ἄφρον, ὅπερ φιλεῖ ἀφρὸν θαλάττιον ἐσθίειν. τοῦτο θηρώμενοι οἱ τῶν ἁλιέων παῖδες χειροῦνται. ῥίπτουσι τὸ πρῶτον πόρρωθεν ἀφρόν. εἶτα ἐγγύτερον. εἶτα φέρουσι τοῦτο ἐν ταῖς χερσίν. καὶ οὕτω κατὰ μικρὸν ἀπατῶντες, εὐχερῶς ἀγρεύουσι τοῦτο ἐμπεσὸν εἰς τὰς χεῖρας αὐτῶν. εἴληπται οὖν εἰς παροιμίαν, ἐπὶ τῶν ἀλογίστων ἀνδρῶν καὶ ἀνοήτων. καλεῖται δὲ κοινῶς λάρος. Ἐξεπίτηδες] ἐξ ἀνάγκης. ἢ ματαίως. οὕτως Ἀττικοί. ἀργῶς καὶ μάτην. κοινότερον δὲ, καὶ τὰς τοιαύτας φιλὰς ἐπιστασίας καὶ λειτουργίας, ἀρχὰς ἔλεγον. καὶ τὸ [illegible], ἄρξαι. γράφεται δὲ καὶ ἐν σχήματι ἀποφατικῷ οὐκοῦν. τὸ δὲ ὁ βουλόμενος ἀντὶ τοῦ ὁ ἐπιμελητής, ὁ κατήγορος, ὁ προϊστάμενος.

GERARDVS. Ὦ κέπφε] κέπφος qui & λάρος appellatur, auis est circa mare versans, spuma enim marina mirè gaudet, adeo vt cibi illius auiditate facilè capiatur. Primùm spuma illi obiicitur satis longo spatio, postea propius, propiúsque, tandem qui spumam gestat, manibus illi exhibet, quam dum inde sibi capere Larus putat, capitur ipse. Insignis vecordia huius auis fecit, vt Cephus & Larus pro stulto & stupido accipiantur. Nonnunquam pro κέπφος, legitur κέμφος. Latinè dici solent Fulica & Gauia. Pompeius fertur aliquando adportasse ex Ægypto cephum prodigiosum, quem ob miraculum Romanis ostendit: erat enim quadrupes, sed sic vt pedes posteriores humanis responderent pedibus, priores verò manibus. καθ' ὅσον, quantum, quatenus. πολυπραγμονεῖν est rebus suis neglectis aliena curare, & illis ita se implicare, vt & sibi & aliis multum negotij atque molestiæ exhibeatur. Verbum huic oppositum est οἰκειοπραγεῖν. Tum inquit, fatebor te εὐεργετεῖν, cùm εὐεργετεῖν & πολυπραγμονεῖν sensu accipientur eodem. μὲν οὖν, atqui εὐεργετεῖν est τὸ hoc, nempe βοηθεῖν, tutari leges. κειμένοις. vocat leges κειμένους non iacentes, & quæ in desuetudinem abiuerunt, sed quæ latæ sunt, sancitæ, & propositæ. 'πιτρέπειν, ἐπιτρέπειν, noxam remittere. ποτε cum μὴ, μήποτε numquam. ἐξεπίτηδες, quod dicitur & ἐπίτηδες, aduerbium est, quod prouidè, & studiosè significat, quo modo hic capere licet, tametsi sunt qui pro ἀργῶς & μάτην accipiant, vt cum interrogatione dicatur. Ergo vrbs magistratus sibi frustra constituit? ἄρχειν post καθίστησιν, reddas per πρὸς τὸ ἄρχειν, vt aliis ciuibus præsint, & secundum leges vnicuique suum ius tribuant. ἐκεῖνος, ille nobilis delator. Iudicium non constat solo iudice, E opus est præterea actore, & reo. Nec vllus est reus si non erit actor. Quamuis autem liberum cuique sit accusare, nemo tamen in vrbe visitur qui sæpius accuset, & reos agat, quàm ego. Sycophantam se & calumniatorem esse manifestè docet, quam rem non vitio, sed laudi sibi dandam existimat, quasi ipse sit cuius ope iudicia vigeant, cum tamen id tantùm sit, quod subiungit Iustus, προστάτης scilicet πονηρὸς, id est, non iuris sed iniustitiæ summæ præses & fautor: idémF que eo iniustior, quo magis conatur æquitatem suis prætendere calumniis. βούλοιο. Subaudiendum comparatiuum μᾶλλον. Vtrum verò non malles ἐκεῖνο, illud quod iam propono, videlicet, ἡσυχίαν ἔχων, quiescendo, non ita miserè & te, & tuos ciues vexando. Ociosum esse, malum est, probos viros calumniis exagitare, malum grauius est, præstat autem vni quàm duobus obnoxium esse malis.

G Σχόλια. Προβατίου βίον.] μωροῦ καὶ ἀνοήτου. διὰ τὸ ἀδρανὲς τῆς διανομῆς τῶν πραγμάτων. ἢ ὅτι τὰ πρόβατα μηδὲν ἐργαζόμενα ζῇ. Διατριβή τις τῷ βίῳ.] ἐπιτήδευμα. ἀσχόλημα. δίαιτα. διαγωγή. πρόφασις. ἀφ' ἧς μέλλομεν ἀεὶ τὰ πράγματα διατρίβειν. Οὐδ' ἂν μεταμάθοις.] ἀντὶ τοῦ ἀναπαύσαιο. κυρίως δὲ μεταμαθεῖν ἔλεγον, τὸ μετὰ ταῦτα ἕτερόν τι μαθεῖν ἀφιεμένον τοῦ πρώτου. Καὶ τὸ Βάττου σίλφιον.] Βάττος Κυρήνην ἔκτισεν ἐλθὼν ἀπὸ Θήρας τῆς κατὰ Κρήτην νήσου. ὃν τιμήσαντες Λίβυες, ἐχαρίσαντο αὐτῷ τὸ κάλλιστον τῶν λαχάνων τὸ σίλφιον καὶ ἐν νομίσματι αὐτὸ ἐχάραξαν, τῇ μὲν βασιλείαν, τῇ δὲ σίλφιον παρὰ τῆς πόλεως δεχόμενον. ὡς Ἀριστοτέλης ἐν τῇ Κυρηναίων πολιτείᾳ. ἔνθεν καὶ ἡ παροιμία ἐπὶ τῶν διαφόρους καὶ ἐξόχους τιμὰς δεχομένων. ἄλλως. σίλφιον βάττου πολυτιμῶντες. ἡ δὲ αἰτία τοιαύτη ἐστί. Βάττος ὡς Ἀριστοτέλης ἐν Λιβύῃ Κυρήνην λεγομένην ἔκτισε κατὰ τὸν δοθέντα αὐτῷ παρὰ τοῦ Ἀπόλλωνος χρησμόν. καὶ οἱ πολῖται οἱ Κυρηναῖοι ἀνταποδοῦσιν εὐεργεσίας βουλόμενοι χαρίσασθαι τῷ βασιλεῖ, ἐποίησαν εἰκόνα. ὡς δέ τινες δακτύλιον, ἐν ᾧ ἡ πόλις αὐτῷ προσφέρει τὸ βασιλικὸν σίλφιον. καὶ τὸ φύλλον δὲ αὐτοῦ καὶ ὁ καρπὸς καὶ ὁ κλάδος καὶ ὁ ὀπός, καὶ ἁπλῶς τὸ πᾶν αὐτοῦ, πολλῆς τιμῆς ἄξιον ἐστί. καὶ οἱ Ἀμπελιῶται δὲ ἔθνος Λιβύης, εἰς Δελφοὺς ἀνέθεσαν καυλὸν σιλφίου, ὥς φησιν Ἀλεξανδρείδης.

GERARDVS. Προβατίου.] Omnium quadrupedum inertiſſimum eſt προβάτιον, vt ſcribit Ariſtoteles, nam nulla etiam de cauſa quandoque prorepit in deſerta, ac non rarò hybernis menſibus è ſeptis egreditur, quòd ſi à niuibus occupabitur, niſi paſtor compulerit, illinc diſcedere non vult, illic ceſſans peritura, ni paſtor arietem ipſum eò adduceret, quem ouis ſequeretur præeuntem. Vnde factum vt vita & mores ouium dicantur de ſtolidis & imbecillioribus. μεταμάθοις à μεταμανθάνω, quod eſt priore inſtituto relicto, nouum ſectari. αὐτ., ipſum etiam Plutum, quem vos tantopere eſſertis. Βάττου. Iuxta Cretam inſula eſt, nomine Thera, vnde profectus Battus in Africam venit, vbi Cyrenem vrbem condidit. Huius beneficii memores Afri ſilphium illi ſacrarunt, quod apud eos herba hęc gloriam inter herbas obtineat primam, vt cuius caulis, ſuccus, folia, fructus, omnia denique quæ in ſilphio ſunt precioſa ſint, & vtilia. Amplius Batto numiſma percuſſerunt, in cuius altera parte regia facies ſculpta erat, in altera ſilphium, quo donatus à Cyrenæis Battus fuerat. Hinc factum eſt vt Batti ſilphium, pro raro & nouo quopiam honore, vel dono accipiatur. Tali tamen pręmio ſycophantam adeò adduci non poſſe, vt à calumniis abſtineat. κατάθου, imperatiuum à κατατίθεμαι, quod eſt onus & rem grauem excutere: quo demonſtrat non qualicunque ſed ampla, & diuite veſte ſycophantam fuiſſe indutum. ἔα. ἔα. videtur Sycophanta demiratus, quod Iuſtus manum in veſtem eius iniecerit, exiſtimaſſéque in ſe hoc fieri non debere. προσελθέτω, opis gratia veniat ad me: Nam agnoſcit ſe nudandum ſerio. ὑμῶν dicturus erat τις ὑμῶν aliquis ex vobis: ſed quoniam videt cunctantiores eſſe ſpectatores, & mutuò ſeſe conſpicere, alius alium propellere, rem autem celeritatem deſiderare, pręcipitanter ſubdit, ὁ βουλόμενος προσελθέτω.

Ὁ βουλόμενος. Καρ. οὐκοῦν ἐκεῖνός εἰμ' ἐγώ.
Συ. Οἴμοι τάλας, ἀποδύομαι μεθ' ἡμέραν.
Καρ. Σὺ γὰρ ἀξιοῖς τἀλλότρια πράττων ἐσθίειν.
Συ. Ὁρᾷς ἃ ποιεῖς; ταῦτ' ἐγὼ μαρτύρομαι.
Καρ. Ἀλλ' οἴχεται φεύγων ὃν εἶχες μάρτυρα.
Συ. Οἴμοι, περιείλημμαι μόνος. Καρ. νυνὶ βοᾷς;
Συ. Οἴμοι μάλ' αὖθις. Καρ. δός σύ μοι τὸ τριβώνιον
Ἵν' ἀμφιέσω τὸν συκοφάντην τουτονί.
Δι. Μὴ δῆθ', ἱερὸν γάρ ἐστι τοῦ Πλούτου πάλαι.
Καρ. Ἔπειτα ποῦ κάλλιον ἀνατεθήσεται,
Ἢ περὶ πονηρὸν ἄνδρα καὶ τοιχωρύχον;
Πλοῦτον δὲ κοσμεῖν ἱματίοις σεμνοῖς πρέπει.
Δι. Τοῖς δ' ἐμβαδίοις τί χρήσεταί τις; εἰπέ μοι.
Καρ. Καὶ ταῦτα πρὸς τὸ μέτωπον αὐτίκα δὴ μάλα

CA. *Atqui is ſum ego.* SY. *heu mihi ſpolior interdiu.*
CA. *Quia enim tu tibi victum ex alienis quæritas*
Negotiis, & nihil ad te attinentibus.
SY. *Viden quid agat? nam horum te teſtem mihi voco.*
CA. *At ille, quem adducebas, arripuit fugam*
Teſtis. SY. *Væ mihi ſolus ab his obſideor miſer.*
CA. *Nunc clamitas?* SY. *væ mihi iterum.* CA. *cedo penulam*
Mihi tuam, vt illa ſycophantam hunc amiciam.
IV. *Minimè, nam hæc Pluto conſecrata eſt penula.*
CA. *At vbinam obſecro, reponatur decentiùs,*
Quàm ſuper hominem nequam, & foſſorem parietum?
Nam Plutum honeſto decet ornari pallio.
IV. *Sed calcei in quem cedent vſum? dic mihi.*
CA. *Eos ego iam volo ad frontem huius viri,*

Σχόλια. Οὐκοῦν ἐκεῖνός εἰμ' ἐγώ.] ἐκεῖνός εἰμι ἐγώ φησιν ὁ μέλλων σοι προσελθεῖν· τοῦ θεράποντος ἀποσκώπτων λέγει. ἅμα δὲ καὶ μιμεῖται τὰ παρ' αὐτῷ ἄνω εἰρημένα. ἐν ὅσῳ δὲ λέγουσιν, ἀπέδυσεν. Μεθ' ἡμέραν.] ἀντὶ τοῦ ἐν ἡμέρᾳ. Ἀττικὸν τὸ σχῆμα. μεθ' ἡμέραν γὰρ φασιν, ὡς ἐν ἡμέρᾳ. Ἱερὸν γάρ ἐστι.] ἱερὸν λέγουσι πᾶν ἀνατιθέμενον τοῖς θεοῖς.

GERARDVS. Οὐκοῦν.] Carion inſultat Sycophantæ, dum repetit, quod de ſe glorioſulè paulò antè dixerat. Roganti enim illi κατηγορεῖ δὲ τίς, cùm reſpondiſſet Iuſtus, ὁ βουλόμενος, ſtatim elato animo protulit, οὐκοῦν ἐκεῖνός εἰμ' ἐγώ. Nunc paria faciens Carion, poſtea quàm ille opem implorans, dixit, προσελθέτω ὁ βουλόμενος, reſpondet: Ego ille ero, qui te adibit quo animo autem accedet, poſtmodum planum faciet. ἀποδύομαι. An vero à Iuſto iuſtè fit, dum hunc ſpoliat? iuſtiſſimè ſanè, nam oportet, poſthac bonos tantùm ditari, & felices fieri. μεθ' ἡμέραν. Diurna vis grauior eſt, & ab audaciore animo profecta: quare ſupplicio maiore digna, nam minus effrons eſt, qui clàm & noctu violentas manus alicui infert.

Atticè

A Atticè autem μεθ' ἡμέραν pro ἐν ἡμέρᾳ dictum volunt. ἀλλότρια πράττων, aliena negotia curans. πολυπραγμονῶν. ſycophantam perpetuò agens. μαρτύρομαι. circumſtanti populo hoc ait, ego vos teſtes cito. ταῦτα περὶ τούτων, de ea quę nunc mihi fit iniuria. οἴχεται ſcilicet ὁ μάρτυρ, quem in accuſatiuum mutauit, vt conueniret cum verbo ἦγες cui poſtponitur. περιείλημμαι, à περιλαμβάνομαι. Vide anorme λαμβάνω. μόνος ſine teſtibus: qui aderant enim, teſtimonium dicere contra ſpoliantes recuſabant. vel μόνος, nemine opitulante. τὸ τριβώνιον, palliolum intelligit, quod Iuſtus puero ferendum dederat ad Plutum de quo Carion ſic dixerat, τὸ τριβώνιον δὲ τί δύναται πρὸς τῶν Θεῶν; ἀμφιέσω. futurum ab ἀμφιέννυμι, quod pro ἀμφιέω ponitur. Prima huius verbi origo eſt ἕω, τὸ ἐνδύομαι, id eſt induo. μὴ δῆτα ſcilicet δώσω. ἱερόν. ſubſtantiuum eſt, τὸ ἀνάθημα, donum, idcirco ſubdit τοῦ ἀνατεθήσεται), vbi ſuſpendetur aptius. Certè quando vilis, & detrita veſtis, vili homini & inutili accommodatur, omnino illic eſt, quod vulgato fertur adagio, Dignũ patella operculũ. ἐμβαδίοις. Vbi palliolo ornatus eſt Sycophãta, ro- B gat Iuſtus, quid de calceis, quos puer geſtauerat cum palliolo, fiet. Ex iis quæ ſequuntur, conſtat in caput Sycophantę à Carione fuiſſe cõiectos.

Ὥσπερ κοτίνῳ προσπατταλεύσω τουτωΐ.
Συ. Ἄπειμι. γιγνώσκω γὰρ ἥττων ὢν πολὺ
Ὑμῶν. ἐὰν δὲ σύζυγον λάβω τινὰ
Καὶ σύκινον, τὸν ἰσχυρὸν τοῦτον Θεὸν
Ἐγὼ ποιήσω τήμερον δοῦναι δίκην.
C Ὅτι καταλύει περιφανῶς εἷς ὢν μόνος,
Τὴν δημοκρατίαν, οὔτε τὴν βουλὴν πιθὼν,
Τὴν τῶν πολιτῶν, οὔτε τὴν ἐκκλησίαν.
Δι. Καὶ μὴν ἐπειδὴ τὴν πανοπλίαν τὴν ἐ-
μὴν
Ἔχων βαδίζεις, εἰς τὸ βαλανεῖον τρέχε.
Ἔπειτ' ἐκεῖ κορυφαῖος ἱστηκὼς θέρου.
Κἀγὼ γὰρ εἶχον τὴν στάσιν ταύτην ποτέ.
D Καρ. Ἀλλ' ὁ βαλανεὺς ἕλξει θύραζ' αὐτὸν, λα-
βὼν
Τῶν ὀρχιπέδων, ἰδὼν γὰρ αὐτὸν, γνώσεται
Ὅτ' ἔστ' ἐκείνου τοῦ πονηροῦ κόμματος.
Νῷ δ' εἰσίωμεν ἵνα προσεύξῃ τὸν Θεόν.

Velut à pertica oleaſtrina, ſuſpendere.
SY. *Abeo. nam video me vobis viribus*
Eſſe imparem: at breui confido, tamen fore,
Vt, conſortem nactus aliquem ficulneum,
Ego faxim, iſtum Deum feroculum, hoc die
C *Pœnas dare: quandoquidem ipſe unus populi*
ſtatum
Dirimit, neque ſenatum, neque plebẽ conſulens.
IV. *Age nunc quoniam armaturam tu meam*
geris.
Procurre in balneum: & primam ibi ſedem oc-
cupans
Calefito. Nam eandem ſtationem ego quoque
D *Olim tenui.* CA. *ſed balneator teſtibus*
Apprehenſum, exturbabit forâs. Nam vbi vi-
derit
Hominẽ ſtatim intelliget, ipſum eſſe malæ notæ:
Eamus nunc intrò, vt ſalutes tu hunc Deum.

Ὥσπερ κοτίνῳ προσπατταλεύσω.] ὅτι ἐπὶ τῶν κοτίνων καὶ ἄλλων δένδρων πανταχοῦ ἐν τοῖς ἱεροῖς προσπατταλεύουσι τὰ ἀναθήματα. ἄλλως. εἰώθασι τοῖς δένδροις E κῶλα καὶ κρανία προσπατταλεύειν πρὸς ἀποτροπὴν βασκανίας οἱ γεωργοὶ πρὸς τὸ μὴ ξηρανθῆναι αὐτά. ἄλλως. ἔθος ἦν τοὺς θηρῶντάς τινα ἄγραν, μέρος τι τοῦ θηρωμένου κεφαλὴν ἢ πόδα προσηλοῦν πασσάλῳ ἐπί τινος δένδρου εἰς αὐτὴν τὴν ὕλην, πρὸς τιμὴν τῆς Ἀρτέμιδος. Καὶ σύκινον.] ἴσον, καὶ ἀσθενέστατον. τὸ γὰρ ξύλον τῆς συκῆς ἀσθενὲς καὶ χαῦνον. ὅθεν καὶ συκίνη ἐπικουρία ἀντὶ τοῦ ἀσθενὴς καὶ ἀνωφελής. ἢ σύκινον τὸν συκοφάντην κεκαλυμμένως λέγει ἀπὸ τῆς συκῆς σχηματίσας τὸ ὄνομα. Οὔτε τὴν βουλὴν πιθών.] ἀντὶ τοῦ πεί- F σας. ὅσα δὲ τῇ βουλῇ δόξει, ταῦτα ἐπὶ τὸν δῆμον ἀναφέρεται. καὶ ἐκ τοῦ ἐναντίου. τὰ ὑπὸ τοῦ δήμου ψηφιζόμενα ὑπὸ τῆς βουλῆς κυροῦται. Ἐπειδὴ τὴν πανοπλίαν.] ἀντὶ τοῦ ἐπειδὴ ἔχεις κατ' ἐμὲ ὅτι ἤμην πένης. λόγους δὲ συκοφάντου μιμεῖται. Κορυφαῖος.] ἔπειτα περιΐστασο περὶ τὸ πῦρ, ὥσπερ χορὸς ἐν τοῖς βαλανείοις. οὐκ ἐξῆν δὲ ξένον χορεύειν ἐν τῷ ἀστικῷ χορῷ. παρὰ τοῦτο πέπαιχεν, ἐν δὲ τῷ Ληναίῳ ἐξῆν. ἐπεὶ καὶ μέτοικοι ἐχορήγουν. κορυφαῖος δὲ ὁ ἐν βουλῇ πρῶτος. τὸ δὲ θέρου. ἀντὶ G τοῦ θερμαίνεσθαι. ὥσπερ ἀνδελεὰς ἐπὶ κεφαλήν. Ἀλλ' ὁ βαλανεὺς] λέγουσιν ὅτι οἱ πολλοὶ ἐλαττοῦσι τὸν ἀέρα τῶν λουτρῶν, εἰς ἑαυτοὺς αὐτὸν ἕλκοντες. Τοῦ πονηροῦ κόμματος.] ὡς ἐπὶ νομίσματος εἶπεν, ἀπὸ μεταφορᾶς τῶν νομισμάτων τῶν φαύλως διακεκομμένων.

GERARDVS. κοτίνῳ] In templis perticæ erant, de quibus donaria pendebant. Perticæ autem, quoniam nullo diſcrimine ex arboribus ſumebantur, ſpeciem pro genere capit, cum ait προσπατταλεύσω κοτίνῳ τουτῳί, agam in hanc perticam oleaſtrinam, id eſt, in hunc nebulonem, & E virum calumniatorem, quem ego poſſim non immeritò cum ligno & ſtipite conferre. Diis quæ offeruntur, ipſi non portant, ſed in ligna quædam reiiciuntur, hic autem, velut ridiculus aliquis Deus, feret ipſe, perticæ loco, quæ ſacrata ipſi ſunt, calceos & palliolum videlicet. ἥττων, comparatiuum anorme à poſitiuo μικρός, eſt autem ὢν participium pro infinitiuo εἶναι cui adderetur accuſatiuus, ἥττονα ὄντα. σύζυγον. Hoc no- F men de bobus propriè dicitur, qui ſub idem iugum mittuntur, nomine à σὺν & ζυγὸς conflato. Per metaphoram pro æquali, ſocio, pro homine qui moribus ſit ſimilibus, eiuſdem ſortis & conditionis. Apud Græcos verſiculus extat prouerbialis,

Ἐγώ τε, καὶ σὺ ταὐτὸν ἕλκομεν ζυγόν. id eſt,

Ego & tu idem trahimus iugum. Pro eo quod eſt, pari ſtudio, ac ſimili contentione, commune peragimus negotium. λάβω. Subiun- G ctiuum à themate λαμβάνω. σύκινον. Exponit poëta conditionem Sycophantæ, dum vocat eius æquales ficulnos homines, id eſt, vanos, & nullius pretij homines. Sumptum hoc à ficu, quæ arbor eſt fragilis, & ad res propemodum omnes, inutilis, præterea cuius fumus acerrimus ſit, & moleſtiſſimus. Quamobrem homines ξύλου συκίνου, id eſt, ligni ficulni, pro eo accipiuntur, quod

A antea dixit, πονηρῶ κόμματος. Bene eſt autem, quod Sycophanta poſcit ſibi ſycophantas adiungi, & improbos, vt cui non liceat cum bonis congruere. Quando enim fiat, vt qui bonus vir ſit, bonum & inſontem accuſet? ἰσχυρὸν, potentem: interim tamen Pluti potentiam notat ſibi eſſe inuiſam, vt per quam ad extremam ſentiat ſe redactum paupertatem. Proinde contemptim & inuidioſè addit τοῦτον. ποιήσω, iiſdem verbis Penia vſa eſt anteà aduerſus Chremylum, rogantem quænam ea tandem eſſet. B εἷς ὢν μόνος. Certum eſt ὢν participium vacare, & μόνος idem quod εἷς eſſe, ideo autem additum, vt culpam violatæ democratiæ in hunc vnum conferat expreſsius. Eſt hæc inſignis calumnia, ait Plutum velle μονοκρατίαν & tyrannidem introducere, δημοκρατίαν verò velle ſupprimere. Eſt μονοκρατία vbi vnus imperat, δημοκρατία, vbi vniuerſus populus. Quædam monocratia erit, ſi Plutus vnus diuites reddat Athenienſes, vel pauperes. C Id quod fieri, ſycophanta manifeſtiſſimo experitur argumento. Qua ex re calumniandi occaſionem ſibi arripit, vt Plutum ad populum deferat, tanquam δημοκρατίας hoſtem, quam ſcit Athenienſibus ſemper multò optatiſſimam. In democratia hæc obſeruantur, ὅσα τῇ βουλῇ δόξει, ταῦτα ἐπὶ τὸν δῆμον ἀναφέρεται. καὶ ἐκ τοῦ ἐναντίου, τὰ ὑπὸ τοῦ δήμου ψηφιζόμενα, ὑπὸ τῆς βουλῆς κυροῦται. id eſt, Quæ conſilio, &c, vt ſic dicam, ſenatui Athenienſi, viſa erant, ea ad populum referebantur, & è diuerſo, D quæ populus decreuerat, conſilij authoritate confirmabatur, vt hæc duo βουλὴ & ἐκκλησία, rempublicam. Athenienſium vniuerſam moderarentur. Quare qui hæc euertenda cenſuiſſet, ſimul cenſendus erat, vniuerſam euertere velle rempublicam, & democratici ſtatus authoritatem. πανοπλίαν. hoc nomine comprehenditur vniuerſus armorum apparatus, omnia ſimul arma, intelligit ridiculè ſuum palliolum & calceos E quibus quondam vſus erat aduerſus rigorem hyemis, non ſecus quàm ſuis armis aduerſus hoſtem miles ſolet: illis autem ſycophanta exutus ab Iuſto, à Carione eſt antea ornatus. βαλανεῖον. Dictum ſuprà eſt balneum brumali tempore locum ſuffugij iis fuiſſe, qui præ inopia domi ſuæ ignem extruere nequirent. Quem locum ſycophantæ eſſe expetendum ideo putat, quod nudus penè ſit. Propterea cùm nidorem culinæ ſuæ olfacere ſe antea ſimularet, Carioni roganti κακόδαιμον ὀσφραίνει τί; reſpondit Iuſtus, τοῦ ψύχους γ' ἴσως, ἐπεὶ τοιοῦτον ἀμπέχεται τριβώνιον. κορυφαῖος, princeps & primarius, à κορυφὴ dictus, qui vertex eſt, & ſumma capitis pars, ἔνδοξος ἢ ἔξοχος. ἑστηκώς, perfectum medium ab ἵσταμαι. θέρου, imperatiuum verbum à θέρομαι. στάσιν. Verbum eſt militare, quo locus notatur, quem miles defendendum ſuſcipit. Reſpicit ad πανοπλίαν, vt perduret in metaphora. ποτέ. cùm pauper eſſem vt tu. Sed hoc tam debet gratum eſſe Iuſto, quòd illic ob probitatem eſſet, quàm ſycophantæ ingratum, quòd ob improbitatem futurus illic ſit. ἐκείνου, illius, & notiſſimi commatis. Iam enim apud omnes percrebruit, eos tantùm pauperes eſſe, qui mali ſint. προσεύξῃ. Ea ſanè gratia Iuſtus dixerat ſe huc conceſsiſſe,

> Ἀνθ' ὧν ἐγὼ πρὸς τὸν θεὸν
> Προσευξόμενος ἥκω δικαίως ἐνθάδε.

Ergo Carione & Iuſto domum Chremyli ingreſsis, Sycophanta diſparuit. Chorus in proſcenio canit, cui ſuperuenit anus libidinis indomitæ, Plutum quæritans, vt apud eum expoſtulet, de iuuene amatore, à quo ipſa paulò antè fuerit relicta. Diſceſsionis cauſa diuitiæ fuerunt, quas ſpecioſus adoleſcens ideo nactus eſt, quòd probus, & indolis bonæ eſſet, nam paupertate coactus, aniculæ amore captum ſe eſſe prius ſimulabat: reuera enim à putidis meretriculæ moribus alieniſsimus erat.

ΧΟΡΟΥ.

ΔΡΑΜΑΤΟΣ ΤΕΤΑΡΤΟΥ,

Σκηνὴ τετάρτη.

ΓΡΑΥΣ, ΧΟΡΟΣ, ΧΡΕΜΥΛΟΣ.

F BISETVS. Πάρεστιν ἤδη ὁ νεανίας, ὃν ἡ γραῦς ἐφίλει, ὃς τὴν φίλην ἰδὼν, αὐτός, καὶ ὁ Χρεμύλος ποικίλως, καὶ πικροῖς σκώμμασιν ἐνδεχόμενοι καταγελῶσι.

Γρ. ΑΡ' ὦ φίλοι γέροντες, ἐπὶ τὴν οἰκίαν
Ἀφίγμεθ' ὄντως τοῦ νέου τούτου θεοῦ,
Ἢ τῆς ὁδοῦ τὸ παράπαν ἡμαρτήκαμεν.
Χο. Ἀλλ' ἴσθ' ἐπ' αὐτὰς τὰς θύρας ἀφιγμένη
Ὦ μειρακίσκη, πυνθάνει γὰρ ὡραϊκῶς.
G Γρ. Φέρε νυν ἐγὼ τῶν ἔνδοθεν καλέσω τινά;

CHORI.

ACTVS IIII. SCENA IIII.

ANVS, CHORVS, CHREMYLVS.

Dicite mihi optimi ſenes, an ad domum
Eamus huc rectà, noui iſtius Dei:
An verò aberrauerimus à tota via.
CHO. *At ſcito ad ipſum te perueniſſe oſtium,*
Mea adoleſcentula: nam oportunè interrogas.
AN. *Quid ſi nunc aliquem huc à domo euocem foràs?*

Σχόλια. Ἆρ' ὦ φίλοι γέροντες.] κορωνὶς ἑτέρα ὁμοία. οἱ δὲ στίχοι ἰαμβικοὶ τρίμετροι ἀκατάληκτοι πε'. ὧν τελευταῖος, στέφανόν γέ τοι καὶ δᾷδ' ἔχων πορεύεται. ἐπὶ τῷ τέλει κορωνίς. ἄλλως. ἆρ' ὦ φίλοι γέροντες. γραῦς ἐστί τις, ἥτις πρώην ἐμισθώσατο νεανίσκον δίκαιον, ἐπὶ τῷ γαμεῖν αὐτήν. οὗτος δὲ πλουτήσας νῦν ὡς δίκαιος ὀκνεῖν αὐτήν. διὸ καὶ καταβοᾷ τοῦ Πλούτου. Ὦ μειρακίσκη.] προσπαίζουσι τῇ πρεσβύτιδι οἱ γέροντες. καὶ μειρακίσκην μὲν, διὰ τὸ τεθρυμμένον τοῦ ὡραϊσμοῦ. ὡραϊκῶς δὲ ἀντὶ εὐπρεπῶς. ἢ κατὰ καιρόν.

Gerardvs. γέροντες. Chorus in hac Comœdia ex viris ſenibus conſtituebatur. Id quod antea vidimus, cùm ipſe à Carione ad Chremylum vocatus dixit. Οὐκοῦν ὁρᾷς ὡρμημένους ἡμᾶς πάλαι προθύμως, ὡς εἰκός ἐστιν ἀσθενεῖς γέροντας ἄνδρας ἤδη. ἀφίγμεθα perfectum ab ἀφικνέομαι anomi. ὄντως omnino, abſque hallucinatione. Anus coniectauit Plutum illic eſſe, quòd Chorus in honorem Pluti illic aliquid cecinisſet. Tùm autem, ſicut nec aliàs, quòd Chorus cecinerit nõ extat. τοπαράπαν, prorſus. B Non aberrat à via τὸ [illegible] qui quò tendebat eò peruenit, etiam ſi magno viæ diſpendio eò peruenerit: aberrat autem τοπαράπαν, qui ab eo quò tendit, in diuerſum vadit. ἡμαρτήκαμεν. Thema eſt ἁμαρτάνω, quod ſua tempora ducit ab ἁμαρτέω. ἴσθι ἀφιγμένην, A ſcias te veniſſe. participium loco infinitiui ponitur, ἴσθι σε ἀφικέσθαι. μειρακίσκη. Non eſt obſcura deriſio cùm vetula, nomine iuuenculæ ſalutatur. Eo autem ipſo quòd de Pluto conqueritur, ſuæ improbitatis non dubiam fidem facit. πυνθάνει pro πυνθάνῃ. ὡραίως. Tempus peragendæ rei commodiſſimum, ὥρα dicitur, vnde eſt ὡραίως opportunè, κατὰ καιρόν. Si citius rogaſſes, nõdum perueneras: ſi ſerius, præterieras. τῶν ἔνδοθεν, τῶν. ſ. ὄντων, eorum qui ſunt intus. hoc idcirco rogat, B quoniã veretur ne Pluto fiat importuna, & ne repétino ingreſſu magis Plutũ in ſe prouocet, quã eũ ſibi cõciliet. Poſt hęc verba, Iuſtus, qui antea cũ Carione ingreſſus erat, domo egreſſus, in anũ hãc incidit, cuius querelã excipit, nec minus feſtiuè ludit, quã paulo antè ſycophantã luſerat.

Χρ. Μὴ δῆτ', ἐγὼ γὰρ αὐτὸς ἐξελήλυθα.	*CH. Nihil opus eſt, cùm illinc primùm egrediar ego:*
C Ἀλλ' ὅτι μάλις' ἐλήλυθας, λέγειν ἐχρῆν.	*Sed quid tu huc venias, dicendum prius eſt tibi.*
Γρ. Πέπονθα δεινὰ καὶ παράνομ' ὦ φίλτατε.	*AN. Graues & inauditas patior iniurias.*
Ἀφ' οὗ γὰρ ὁ θεὸς οὗτος ἤρξατο βλέπειν,	*Nam ex quo Deus iste videre occœpit, vitam ego*
Ἀβίωτον εἶναί μοι πεποίηκε τὸν βίον.	*Miſerrimam ago, vitæque indignam nomine.*
Χρ. Τί δ' ἐστὶν, ἦπου καὶ σὺ συκοφάντρια	D *CH. Quid hoc eſt? num & tu fortè ſycophantria*
Ἐν ταῖς γυναιξὶν ἦσθα; Γρ. μὰ Δί' ἐγὼ μὲν οὔ.	*Inter mulieres fuiſti? AN. ego non, per Iouem.*
Χρ. Ἀλλ' οὐ λαχοῦσ' ἔπινες ἐν τῷ γράμματι;	*CH. Sed an non ſortibus ductis per literas*
Γρ. Σκώπτεις. ἐγὼ δὲ κατακέκνισμαι δειλάκρα.	*Potaſti? AN. ab ludibrio habes me, quæ peſſime*

E

Σχόλια. Τί δ' ἐστὶν, ἦπου καὶ σὺ συκοφάντρια.] ἐπειδὴ εἶδε τοὺς πονηροὺς τῶν ἀνδρῶν ἀτυχήσαντας βλέψαντος τοῦ Πλούτου φησίν. ἆρα καὶ σὺ ἐν ταῖς γυναιξὶ πονηρὰ εἶ. ὥσπερ δὲ πανδοκεύτρια, οὕτω καὶ συκοφάντρια. Ἀλλ' οὐ λαχοῦσ' ἔπινες.] παρ' ὑπόνοιαν, ἀντὶ τοῦ ἐδίκαζες. ὅτι δὲ κατὰ γράμματα ἐκληροῦντο, προείρηται. [illegible] ἀλλὰ καὶ ἐβουλεύοντο οὗτοι τῷ πρὸ τούτου ἔτει ἀρξάμενοι. φησὶ γὰρ ὁ Φιλόχορος, ἐπὶ Γλαυκίππου, καὶ ἡ βουλὴ κατὰ γράμμα τότε πρῶτον ἐκαθέζετο. καὶ ἔτι F νῦν ὀμνύουσιν ἀπ' ἐκείνου καθεδεῖσθαι ἐν τῷ γραμματείῳ ᾧ ἂν λάχωσι. τοῦτο δὲ ἀφ' ἑτέρου ἐστὶν ἑρμηνεῦσαι. Ἀθηναῖοι γὰρ ἀπὸ τῶν φυλῶν ἐποίουν τοὺς δικαστὰς κατὰ τὰ γράμματα. οἷον ἡ πρώτη τὸ α εἶχε σημεῖον. καὶ ἡ δευτέρα τὸ β καὶ αἱ ἄλλαι ὁμοίως ἕως τοῦ κ. δέκα γὰρ οὐσῶν φυλῶν, δέκα ἐγράφοντο δικασταί. ὁ οὖν λαχὼν τὸ α πρῶτος ἐδίκαζε καὶ ἄλλαι ὁμοίως. ἐν τῷ γράμματι οὖν εἶπεν, ὡς ἐπὶ τῶν ῥητόρων. οἱ γὰρ λαχόντες μόνον ῥητορεύουσι. λέγει οὖν ὅτι, ἆρα ὁ κλῆρός σου οὐκ ἀνῆλθεν. ἄλλως. ἐκληροῦντο γὰρ πρὸς τὸ γράμμα καὶ οὕτως ἐδίκαζον. τάχα οὖν σύ φησι G λαχοῦσα οὐκ ἐδίκαζες, ἔπινες δὲ, παίζων πρὸς τὸ τῶν γυναικῶν φῦλον. ἐρωτηματικῶς οὖν. ἐπειδὴ δὲ καὶ γέροντές εἰσιν οἱ δικάζοντες, διὸ εἶπε πρὸς τὴν γραῦν, ἀλλ' οὐ λαχοῦσ' ἔπινες ἐν τῷ γράμματι.

Gerardvs. ἐξελήλυθα] perfectum medium Atticum ab ἐξέρχομαι anomi, temporum habet communionem cum ἐλεύθω. αὐτὸς, ego ipſe nunc primùm ex ædibus prodeo, quare fides mihi, vt ſi cui alij, maximè eſt habenda. ὅτι pro διότι, vel τινος ἕνεκα. ἀφ' οὗ. ſ. χρόνου. ἀβίωτον βίον, vitam nomine vitæ indignam, ingratam, vt iam mihi ſit ſatius mori, quàm diutius ita miſerè victitare. καὶ σύ. Iuſtus qui antè quàm domum Chremyli ingrederetur, ſycophantam deluſum ab ædibus Chremyli ſubmouerat, quærit, num anus hæc inter mulieres idem factitarit, F quod ſycophanta inter viros facere ſolebat. συκοφάντρια, calumniatrix, συκοφάντρια & πανδοκεύτρια ſimili forma finguntur. λαχοῦσα. Alludit ad priſcam illam iuris dicundi formulam, cuius illic meminimus, vbi Carion ludificabatur Chorum, ἐν τῇ σορῷ νυνὶ λαχὸν τὸ γράμμα σου δικάζειν &c. Ordo enim literarum in vrnam coniectarum, & inde reductarum iudicandi locum ſortientibus præſcribebat. Hoc ait, Si non es ca- G lumniatrix, an non ſaltem es egregia quædam potrix? Potuit hoc accidiſſe, vt ſortitione facta, inter te & tuas compotrices, litera bibendi locum tibi dederit poſtremum. proinde tu fortaſſe turbatior nunc es, quòd exiccatis poculis, quod bibas nihil ſit relictum. κατακέκνισμαι, amoris vi oppreſſa ſum. Sed quoniam κνισμὸς, id eſt, libido, multarum rerum poteſt ſignificare deſiderium, nunquam autem crediturus fuerat Iustus anum vſqueadeo effœtam amoribus adhuc indulgere puellaribus, percontatur de quo κνι- A σμῷ intelligat, eiúſque rei audiendæ cupidus rogat, vt id demum quid ſit properè dicat.

Χρ. Οὔκουν ἐρεῖς ἀνύσασα τὸν κνισμὸν τίνα;
Γρ. Ἄκουε τοίνυν. ἦν δή μοι τι μειράκιον φίλον,
Πενιχρὸν μὲν, ἄλλως δ' εὐπρόσωπον καὶ καλὸν,
Καὶ χρηστόν. εἰ γάρ του δεηθείην ἐγὼ,
Ἅπαντ' ἐποίει κοσμίως μοι καὶ καλῶς.
Ἐγὼ δ' ἐκείνῳ πάντα ταῦθ' ὑπηρέτουν.
Χρ. Τί δ' ἦν ὅ,τι σου μάλιστ' ἐδεῖθ' ἑκάστοτε.
Γρ. Οὐ πολλά. καὶ γὰρ ἐκνομίως μ' ᾐσχύνετο.
Ἀλλ' ἀργυρίου δραχμὰς ἂν ᾔτησ' εἴκοσιν
Εἰς ἱμάτιόν γ'. ὀκτὼ δ' αὖ εἰς ὑποδήματα.
Καὶ ταῖς ἀδελφαῖς ἀγοράσαι χιτώνιον
Ἐκέλευσεν αὖ, τῇ μητρί τε θοἰματίδιον.
Πυρῶν τ' αὖ ἐδεήθη μεδίμνων τεττάρων.
Χρ Οὐ πολλὰ τοίνυν μὰ τὸν Ἀπόλλω ταῦτά γε
Εἴρηκας. ἀλλὰ δῆλον, ὅτι σ' ᾐσχύνετο.
Γρ. Καὶ ταῦτα τοίνυν οὐχ ἕνεκεν μισητίας
Αἰτεῖν μ' ἔφασκεν, ἀλλὰ φιλίας οὕνεκα.
Ἵνα τοὐμὸν ἱμάτιον φορῶν, μεμνῇτό μου.
Χρ. Λέγεις ἐρῶντ' ἄνθρωπον ἐκνομιώτατα.
Γρ. Ἀλλ' οὐχὶ νυνί γ' ὁ βδελυρὸς τὸν νοῦν ἔχει,
Τὸν αὐτόν. ἀλλὰ πολὺ μεθέστηκεν πάνυ.
Ἐμοῦ γὰρ ὥσπερ τὸν πλακοῦντα τουτονὶ,
Καὶ τἄλλα τἀπὶ τοῦ πίνακος τραγήματα
Ἐπόντα πεμψάσης, ὑπειπούσης θ' ὅτι
Εἰς ἑσπέραν ἥξοιμι. Χρ. τί σ' ἔδρασ', εἰπέ μοι.

Amore deperij. CH. *qui hic amor? perge eloqui.*
AN. *Auſculta. erat hîc quidam adoleſcens carus mihi*
Pauper quidem, ſed honeſto vultu: tum probus
B *Et integer. nam omnia quibus indigebam ego,*
Ea perbellè, atque egregiè præſtabat mihi:
Ego viciſſim illi ſuppeditabam hæc omnia.
CH. *Quid ergo erat, quod à te peteret maximè?*
AN. *Non multa, nam verebatur me impendiò:*
Aliàs erat, vt viginti drachmas poſceret,
Emendo pallio: aliàs octo, calceis
Parandis: erat etiam, vt veſtem ſororibus
C *Et matri ſuæ pallam emi vellet: erat denique,*
Dum frumenti opus illi eſſet modiis quatuor.
CH. *Hæc ſanè non dixiſti multa, me hercule:*
Nam apparet, quod te verebatur admodum.
AN. *Et hæc aiebat ille non ſe poſcere,*
Vt copiam ſibi facerem aliquam mei:
Sed beneuolentiæ atque amoris gratia:
Vt pallio meo amictus, meminiſſet mei.
D CH *Narras hominem tui amantem, pluſquàm impendiò.*
AN. *Sed nunc ſceleſtus eundem in me animum non habet:*
Suúmque amorem longè hinc aliò tranſtulit.
Nam modò cùm illi placentam hanc mitterem, & alia
Quædam catino aptè impoſita bellaria:
Et dicerem me innij[illegible]am ipſum veſperi:
E CH. *Quid egit ille? dic quæſo.* AN. *& meam, quam e[illegible]*

Σχόλια. Τὸν κνισμὸν τίνα.] ἀντὶ τοῦ κατακνισμόν, ἐπίτηδες δὲ κατηρώτα σκώπτει τὴν γραῦν. ἄλλως. κνισμός ἐστι κυρίως ἡ πρὸς τὴν μῖξιν βακχεία καὶ πύρωσις. ἐν τῷ συνήθει κατακέκνισμαι, ἀντὶ τοῦ ὑπ' ἔρωτος πάσχω. Ἐκνομίως.] ἀντὶ τοῦ ὑπερφυῶς, ὑπερβαλλόντως. μεγάλως. κυρίως δὲ τὸ ὑπὲρ τὸ νενομισμένον. Οὐχ ἕνεκεν μισητίας.] F πορνείας. οἱονεὶ μισγητίας. ἀπὸ τοῦ μίσγεσθαι. καὶ ἐν τούτοις μισητίαν φησὶ, τὸ εἰς τὰς συνουσίας ἐπίφορον. οὐχ ἕνεκά φησι τοῦ ὑπηρετεῖν μου τῇ ἀσελγείᾳ. Τουτονί.] εἰκότως εἶπε τουτονί. ἔφερε γὰρ ἐν ταῖς χερσὶν ὥστε τὸ πέμψαι μὲν αὐτὴν ἐκείνῳ, μὴ δέξασθαι δὲ αὐτὸν, ἀλλ' ἀποπέμψαι πάλιν αὐτῇ.

GERARDVS. ἦν,] fuit: non amplius itaque ipſi eſſe innuit, vnde illi tam vehemens querimoniarum cauſa. χρηστόν, rerum mearum ſtudioſus. Multis nominibus probat amabilem fuiſ- G ſe, propterea grauius ipſi eſſe nunc eo carendum. του, τινός, reſpicit potius χρηστὸν quàm εὐπρόσωπον & καλόν. δεηθείην. Indefinitum α optatiui, ab anormi δέομαι. κοσμίως, opponitur τῷ ἀτάκτως præpoſterè, inordinatè: & καλῶς τῷ κακῶς malè, vt fit ab iis qui non ex animo, ſed coactè, & perfunctoriè opus faciunt, atque ea de re ab inuiſo ſe vtcunque expediunt negotio. ταῦτα. Vox hæc indicat anum in animo habuiſſe ordine ac ſigillatim referre, quæ ſufficere adoleſcenti ſolebat. Iuſtus autem occeptam interrupit narrationem. Vel de induſtria, & vt comico ſeruiret riſui, dum ταῦτα protulit, totam ſe demonſtrauit, hoc modo ſignificans ſe liberam ſui copiam adoleſcenti facere conſueuiſſe. Quò reſpiciés Iuſtus ſubdit τί δ' ἦν, ex omnibus illis rebus, & corporis tui partibus, quænam illa erat, qua potiſſimum indigebat quotidie τὰ αἰδοῖα notans. ἐδεῖθ', ἐδεῖτο, ab eodem δέομαι, de quo nuper. οὐ πολλά. i. ἦν. Iuſto de re, & ſubſtantia interroganti, anus reſpondet de quantitate: fingit ſe non intellexiſſe quorſum ſpectarent verba Iuſti, ſed in memoria habere, quæ adoleſcenti ſuppeditabat, ea autem pauca fuiſſe. ᾐσχύνετο, pro αἰδεῖτο. Verecundè gerebat ſe erga me, obſeruabat me, & ita verebatur, vt præ pudore multa petere non auderet. Vide autem facetum Ariſtophanis ingenium, vſurpat verbum hoc in ſignificatione ambigua, quando-

A quandoquidem poteſt ſignificare idem quod ἀλχεῖον, vitulum & caprum offero. ᾔτησεν cum ἂν tranſit in modum potentialem, neque tam exprimit quod fecit adoleſcens, quàm quod facere poterat. Aut ἂν reſolue per ſolet, ἀπαιτεῖν εἴωθε, petere ſolebat. εἰς ἱμάτιον, in veſtem εἰς τὴν τοῦ ἱματίου ὠνήν, vel [illegible] κατὰ δ' ἄν, repete cum ἄν, [illegible] χιλωνάριον diminutiuo vtitur, rei vilitatem, & pretii tenuitatem ſignificans. Quòd ſibi veſtem & calceos peteret, cogebat neceſſitas: quòd matri, & ſorori, charitas, & genuina quædam probitas: quòd vilia, & pauca, verecundi animi ſimplicitas, in ſumma, delirans anus modis omnibus adoleſcentem probat inculpabilem. ἐκέλευσε. Quando hoc verbum de maioribus erga minores dicitur, imperium ſignificat: quando contrà, vt hic, preces. μεδίμνων, Medimnus Attica menſura ſex modios (vulgus boſſellis vocat) capiebat. ἀπόλλω, accuſatiuus pro ἀπόλλωνα, ι expuncto, ο & α in ω contrahuntur. ἀλλ' οὖν. Et hoc ridiculè in anum torquetur, ἀλλὰ veruntamen, id eſt, etiam ſi iſthæc modica fuerint, certum tamen eſt, quòd ille tua conſuetudine ſubinde vtebatur. Sed ad hunc ſenſum anus non animaduertens, dum crimen à ſe propulſare nititur, maiorem ſuæ libidinis ſuſpicionem relinquit. τοὐμὸν, τὸ ἐμὸν, meum, meis pecuniis emptum. [illegible] Si veſte non conſpecta, memoria euaneſcebat aniculæ, oportuit eius amore [illegible] fixè animo adoleſcentis inſediſſe. ἐκνομιώτατα. Anus nuper cum dixit ἐκνομίως μ' ἐχρῆτο ἐκνομίως ſenſit ab ἐκ & νομίζω compoſitum, vt eſſet [illegible], incredibiliter, ſupra quàm credi poſſit. Stultus diuerſius accipit aduerbium ἐκνομιώτατα, vt deducatur ab ἐκ & νόμος, ſonétque enormiſſime, omnibus & honeſti, & amoris legibus reclamantibus. Quid enim abſurdius, quam ſi formoſus deformem, pauper diuitem, iuuenis amauerit vetulam? Præter veras amoris leges amauit, qui τὴν φιλίαν ἰσότητα εἶναι, id eſt, amicitiam æqualitatem eſſe, ignorauit. ὁ βδελυρός. Articulus ὁ præponitur adiectiuo in αὔξησιν: nimis ſceleratus ille. Maior hic affectus arguit anum fuiſſe libidinoſiorem, & animi impotentioris. πολὺ πάνυ. Iunctæ dictiones, eiuſdem ſignificati, impetui ſeruiunt anili. Vehementem hanc animi affectionem non incommodè per ſuperlatiuum exprimas, ſceleratiſſimus ille à me B nunc eſt alieniſſimus. τουτονί. illam ipſam offert placentam, quam ad adoleſcentem miſerat, vt intelligatur eam non fuiſſe indignam quæ reciperetur: quare adoleſcentis ingratitudinem animaduerſione grauiori eſſe digniſſimam, talia ſecum reputat deſipiens anus. ταυτὶ, τὰ ἐπί. Cum autem ἐπὶ ſequatur in ἐπιόντα participio ab ἐπὶ & εἰμὶ compoſito, neceſſe eſt alterum abundare, eſſeque id quod ſæpe contingit, compoſitum pro C ſimplice acceptum, ἐπιόντα pro ὄντα. πεμψάσης καὶ ὑπειπούσης reſpiciunt genitiuum ἐμοῦ. Tradunt in ὑπειπούσης præpoſitionem ὑπὸ ἀντὶ τοῦ πρὸ accipiendam, ἐμοῦ τι προειπούσης, cùm prædixiſſem illi me ſub veſperam ad eum venturam. Nihil vetat quo minus ſignificet poſt, & vltimi loci quandam habeat rationem. Anus primùm cogitauit de dono mittendo, deinde placentam & bellaria cenſuit mittenda potiſsimum: illa ordine diſpoſita tradidit deferenda, poſt illa omnia D dixit illuc ituram ſe. τί σ' ἔφρασε. Quoniam hoc tantùm ſupereſſe videbatur, vt anus diceret ſe protinus ad adoleſcentem conuolaſſe, amoris impatientia in amplexus eius irruiſſe, Iuſtus cupidiſsimè hoc audire geſtiens, vt ſpectatori eſſet vnde magis rideret, his verbis, τί σ' ἔφρασεν, εἰπέ μοι, anum excitat, vt promptiùs & liberius quod in animo habet proferat.

E

Γρ. Ἀμητά τε προσέπεμψεν ἡμῖν τουτονὶ,
Ἐφ' ᾧτ' ἐκεῖσε μηδέποτέ μ' ἐλθεῖν ἔτι.
Καὶ πρὸς ἐπὶ τούτοις, εἶπεν ἀποπέμπων, ὅτι
Πάλαι ποτ' ἦσαν ἄλκιμοι Μιλήσιοι.
Χρ. Δῆλον, ὅτι τοὺς τρόπους τις οὐ μοχθηρὸς ἦν.

Dederam placentam ad nos remiſit: innuens
Vt ne poſthac ad eum vadam ampliùs: & mihi hæc
Remittens, inſuper hoc dicterium addidit,
Quòd tunc olim fortes fuerint Mileſii.
CH. *Adoleſcentem hunc ingenio haud eſſe malo arbitror;*

F

Σχόλια. Ἀμητά τε προσέπεμψεν.] εἶδος πλακοῦντος γαλακτώδους. οὐ μόνον ὅτι οὐκ ἐδέξατο τὰ δῶρά μου, ἀλλὰ καὶ οἴκοθεν ἔπεμψέ μοι ἄλλο πλακουντίον, ὡς [illegible] μηκέτι ἐκεῖσε [illegible]. Πάλαι ποτ' ἦσαν ἄλκιμοι Μιλήσιοι.] τινές φασιν, ὅτι ἐν τοῖς παλαιοῖς χρόνοις ἰσχυροὶ ἦσαν οἱ Μιλήσιοι. καὶ ὅπου προσετίθεντο, πάντως ἐνίκων. Πολυκράτης οὖν ὁ Σάμιος συγκροτῶν πρός τινα πόλεμον, ἠβουλήθη λαβεῖν αὐτοὺς εἰς συμμαχίαν· καὶ εἰς τὸ μαντεῖον ἀπελθὼν ἐρωτήσων περὶ τούτου. ὁ δὲ θεὸς ἔφη, πάλαι ποτ' ἦσαν ἄλκιμοι G Μιλήσιοι. ἄλλως. αὕτη ἡ παροιμία [illegible] τῶν Δηλίων οὐσῶν [illegible] τῶν Καρῶν περὶ τῆς πόλεως πρὸς τοὺς [illegible] ἀλκιμωτάτους ὄντας τῶν [illegible] συμμάχους, οἱ μὲν τοὺς Μιλησίους [illegible] τότε μάλιστα τῶν [illegible]. ἔδοξε [illegible] τὴν Καρῶν τὴν τούτων χώραν. οἱ δὲ διαλύσασθαι πρὸς τοὺς Πέρσας συνεβούλευον, τὴν τούτων ἀρχὴν μεγίστην γεγονέναι φάσκοντες καὶ πάντων ἀλκιμωτάτους εἶναι, κρατοῦντας τῆς Ἀσίας. ἔδοξεν οὖν τοῖς Καρσὶν ἐρωτῆσαι τὸν Ἀπόλλωνα. τὸν δὲ θεὸν ἀποκρίνασθαι, πάλαι ποτ' ἦσαν ἄλκιμοι Μιλήσιοι. τοῦ δὲ χρησμοῦ διαδοθέντος εἰς τὰς Ἀσιατίδας πόλεις, οἱ μὲν Μιλήσιοι τὴν προφῆτιν αἰτιασάμενοι διεφθάρθαι χρήμασιν ὑπὸ τῶν μηδιζόντων πανδημεὶ τοῖς Καρσὶ βοηθήσαντες καὶ τοῖς Πέρσαις μετ' ἐκείνων συμβαλόντες, σχεδὸν πάντες ἀπέθανον. τὸν δὲ χρησμὸν διὰ τὴν ἀλήθειαν εἰς παροιμίαν ἐλθεῖν. ἄλλως. ἰσχυροὶ ποτ' ἦσαν οἱ Μιλήσιοι ὡς Ἀνακρέων. πολεμούμενοι δὲ Κᾶρες ὑπὸ Δαρείου τοῦ Ὑστάσπου, ἐβούλοντο λαβεῖν τὸν χρησμὸν πυνθανόμενοι εἰ προσλάβοιεν συμμάχους Μιλησίους. ὁ δὲ νοῦς τοῦ λεγομένου τοιοῦτος. ἀντὶ τοῦ πάλαι [illegible], νῦν δὲ οὔ. εἴρηται δὲ ἡ παροιμία ἐπὶ τῶν πρότερον μὲν εὐδαιμονούντων, νῦν δὲ ἀτυχούντων.

GERARDVS. Ἄμητα.] Eſt ἄμης πλακοῦς γαλακτοῦς, i. placenta ex lacte confecta: ſapidior, quàm ſi ex aqua & farina temperaretur. Vult placentam quæ ipſi miſſa eſt ab adoleſcente intelligi non fuiſſe vulgarem. Τὸ, ineſt vis huius voculæ, ſignificat prætereа, i. præter noſtram, præter quàm quòd meam mihi remiſit, à ſe quoque aliam mihi miſit. ἀποπεμψάσης τὸν πλακοῦντά μου, ἄμητα τὸν αὑτοῦ προσέπεμψεν. τουτονί, exhibet placentam ab iuuene datam. ἐφ' ᾧτε aduerbialiter pro ἵνα ponitur: poteſt diductis partibus etiam dici ἐφ' ᾧ, cum μὴ iunctum ſignificat vt ne. ἐφ' ᾧ autem vt ὥστε infinitiuum amat, ἐφ' ᾧ μηδέποτέ μ' ἐλθεῖν ἔτι, vt nunquam omnino ad eum irem, ſed via ad illum eſſet in totum poſthac mihi præcluſa. καὶ πρὸς, Atticis particula πρὸς quandoque videtur abúdare. quomodo hic eſſe putes, niſi pro πλεῖον capias καὶ ἐπὶ τούτοις πλεῖον, his etiam amplius. Præter miſſam ſuam placentam, & meam remiſſam, ingenti arrogantia ductus, & nimio mei contemptu, καὶ πρὸς εἰπὼν, vel iunctim, προσειπὼν, ἀποπέμπων. ἔτι. Subinde ἔτι ſic à Græcis vſurpatur, vt eo dempto, ſenſus nihilo ſecius conſtet. Μιλήσιοι. Mileſii belli gloria diu floruerunt, pòſt delitiis fracti, & in mollitiem conuerſi, imbelles facti ſunt, & effœminati. Polycrates Samiorum rex bellum geſturus oraculum conſuluit, num ſibi vtile eſſet Mileſios accerſere ſocios, cui oraculum reſpondit, Πάλαι ποτ' ἦσαν ἄλκιμοι Μιλήσιοι. qui verſiculus poſtea cœpit dici de iis qui deteriores facti, deſierunt id eſſe quod antea erant, & præſtare poſſe quod antea præſtabant. Feſtiuiſſimè Iuuenis hoc in vetulam torquet, non ſolùm quòd eam iam faſtidiat opibus exhauſtam, quam quondam emolumenti gratia coluerat prædiuitem, verùm hoc verſu ſignificat anum quondam fuiſſe iuuenculam ſpecioſam, & ad vſum Veneris aptiſſimam, nunc verò ob ſenium ad amorem eſſe ineptam, neque ſatis ſtrenuam & idoneam. fœdiſſimum ſane eſt, & nimis indecorum vetulam laſciuire, & inſana libidine præter ętatem prurire.

Ἐπειδὴ πλουτεῖ, οὐκέθ' ἥδεται φακῇ.
Πρὸ τοῦ δ' ὑπὸ τῆς πενίας ἅπαντα κατήσθιεν.
Γρ. Καὶ μὴν πρὸ τοῦ γ' ὁσημέραι, νὴ τὼ θεὼ,
Ἐπὶ τὴν θύραν ἐβάδιζεν αἰεὶ τὴν ἐμήν.
Χρ. Ἐπ' ἐκφοράν. Γρ. μὰ Δί', ἀλλὰ τῆς φωνῆς μόνον
Ἐρῶν ἀκοῦσαι. Χρ. τοῦ λαβεῖν μὲν οὖν χάριν.
Γρ. Καὶ νὴ Δί', εἰ λυπουμένην γ' αἴσθοιτό με,
Νιττάριον ἂν καὶ βάτιον ὑπεκορίζετο.
Χρ. Ἔπειτ' ἴσως ᾔτησεν ἄν σ' ὑποδήματα.
Γρ. Μυστηρίοις δὲ τοῖς μεγάλοις ὀχουμένην
Ἐπὶ τῆς ἁμάξης ὅτι προσέβλεψέν μέ τις,
Ἐτυπτόμην διὰ τοῦθ' ὅλην τὴν ἡμέραν.
Οὕτω σφόδρα ζηλότυπος ὁ νεανίσκος ἦν.
Χρ. Μόνος γὰρ ἥδεθ' ὡς ἔοικεν ἐσθίων.
Γρ. Καὶ τάς γε χεῖρας, παγκάλους ἔχειν μ' ἔφη.
Χρ. Ὁπότε προτείνοιέν γε δραχμὰς εἴκοσιν.
Γρ. Ὄζειν τε τῆς χρόας ἔφασκεν ἡδύ μου.

Quòd ditior nunc factus lentem negligit:
Ante cibum quemlibet præ inopia deuorans.
AN. *Atqui antehac, Deos teſtor, quotidiè*
Ad oſtium meum accedebat. CH. *quippiam*
Exportandi cauſa. AN. *non ſanè per Iouem,*
Sed tantùm vocis audiendæ gratia.
CH. *Per quam, puto, aliquid à te acciperet muneris.*
AN. *Et per Iouem, ſicubi me triſtem cerneret,*
Nitarion appellabat, aut Batium ſuum.
CH. *Poſteaquàm fortè à te petiiſſet calceos.*
AN. *Cùm aliquando ad magna illa Cereris ſacra veheret*
Curru: & fortè quis in me conieciſſet oculos:
Ego propter vnum illum intuitum, toto die
Ab ipſo vapulaui: tanta erat in eo
Me propter æmulatio. CH. *Solus enim tuis*
Cupiebat veſci ac perfrui bonis. AN. *manus*
Præterea aiebat eſſe mihi pulcherrimas.
CH. *Cùm ſcilicet porrigerent viginti drachmas.*
AN. *Cutim aiebat redolere mihi ſuauiſſimè.*

Σχόλια. Ἥδεται φακῇ.] εἰκότως παρεικάζει φακῇ τὴν γραῦν, διά τι τὸ ὥσπερ εἶναι χαῦνον. τοιαῦται γὰρ καὶ αἱ γραῖες. καὶ διὰ τὸ ἐσθίειν φακῆν τὰς γραῦς ἅτε οὐκ ἐχούσας ὀδόντας. Νιττάριον ἂν καὶ βάτιον.] Σύμμαχός φησι, Νίτταρος πολὺς ἐπὶ μαλακίᾳ ὀνειδιζόμενος ἐν τοῖς ἑξῆς δράμασι καὶ Βάτος. καὶ τὰς μικρὰς δὲ θηλείας, βατύλους ἔλεγον. καὶ Θεοπόμπου δρᾶμά ἐστι Βατύλη. τινὲς δὲ νιττάριον καὶ βάτιον εἴδη φυτῶν. θέλει οὖν εἰπεῖν ὅτι ὡς ἄνθη με εἶχε. Δίδυμος δέ φησιν ὑποκοριστικὰ ὀνόματα πρὸς γυναῖκας. νιττάριον δὲ, νεόττιον, οἱονεὶ κεράσιον. ἄλλως. φιλοφρονητικὴ ἡ προσφώνησις. βάτταλον δὲ τὴν ἕδραν, παρὸ καὶ τὸ βάτιον. τὸ δὲ αὐτὸς ἀλλ' ἡμεῖς ἀναγινώσκομεν, ἀνόητον. ἢ δύναται τὸ βάτιον ἀντὶ τοῦ τρυφερὸν καὶ μαλακὸν, οἷος ὁ βάτος τὸ ἰχθύδιον. Μυστηρίοις τοῖς μεγάλοις.] ἐπεὶ ἔστι καὶ μικρὰ μυστήρια γενόμενα δι' Ἡρακλέα. Ἡρακλῆς γὰρ ἐλθὼν, ἠξίου μυηθῆναι. ἔθος δὲ ἦν τοῖς Ἀθηναίοις ξένον μὴ μυεῖν. μὴ βουλόμενοι δὲ λῦσαι τὸ ἔθος μηδὲ ἀπῶσαι τὸν εὐεργέτην Ἡρακλέα, ἐποίησαν μυστήρια εὐμεγέθη ἐκεῖ. Ὀχουμένην.] ὄχος ποιητικῶς τὸ ἅρμα τὸ ἐκ τῆς ἁμάξης κατεσκευασμένον καὶ ὑπὸ τῶν ἵππων κινούμενον καὶ ὀχούμενον, καὶ ὀχοῦμαι, τὸ ἐπὶ ἅρματος τοιούτου φέρομαι. Ἐπὶ τῆς ἁμάξης.] αἱ γὰρ τῶν Ἀθηναίων γυναῖκες ἐπὶ ἁμαξῶν ὀχούμεναι εἰς τὰ μεγάλα Ἐλευσίνια ἀπήρχοντο. ὡς ἐπὶ ἁμαξῶν οὖν ὀχουμένων αὐτῶν ἐπὰν εἰς Ἐλευσίνια βαδίζωσιν εἰς τὰ μεγάλα μυστήρια, καὶ λοιδορουσῶν ἀλλήλαις ἐν τῇ ὁδῷ τοῦτο εἶπεν. ἔθος γὰρ ἦν αὐταῖς τοῦτο.

GERARD. Φακῆ.] Lens tenuium eſt, & pauperũ cibus, quæ tamen faſtidio eſſe ſolet, vbi lautior cõtigit fortuna & vberior. Iuuenis prius inops aniculę morẽ gerebat, eius amorẽ boni cõſulebat, iam diues factus eam aſpernatur, ea neglecta iuuenculam amplexari mauult, nec mirum profectò. Quis enim tam vecors, qui velit οἴνου παρόντος, quod aiunt, ὄξος πιεῖν, id eſt, vino præſente acetum bibere. ὁσημέραι, aduerbium quod compoſitum videtur ἀπὸ τοῦ ὅσαι καὶ ἡμέραι. Significat πάντοτε, ſiue quod ſequitur, ἀεί. νὴ τὼ θεώ. Duali numero νὴ τὼ θεώ, iuſiurandum muliebre, non virile eſſe volunt: virorum enim hoc potiùs eſſe, Μὰ τοὺς θεούς. ἐπ' ἐκφοράν, ad exportationem, vt efferret. ſ. ἐβάδιζε. non tam propter te, quàm propter tua te quotidie adibat. μὰ Δία. Per Iouem non eo animo veniebat. Perſuaderi non poteſt anus, quin gratia & amore ſui, ab adoleſcente inuiſeretur. Proinde, etiam ſi ſunt veriſſima quæ poſtea Iuſtus dicet, tamen anus dum, nimium ſibi placebit, & ſuæ libidini ſeruire ſtudebit, quæ à Iuſto dicentur non audiet. τοῦ λαβεῖν, τῶν λημμάτων χάριν, quæſtus & lucri gratia. Plurimùm illi placebat hæc tua vox, Iſthuc cape, Hinc abiens hoc tecum aufer, His ego te dono: cum ſimilibus orationibus miſero adoleſcenti quidpiam largientibus. ᾄδοιτο. Optatiuum ab anormi ᾄδομαι. νιττάριον. Apud comicos νίτταρος mollem ſignificat & delicatum. βάτος quoque ἰχθύδιον, id eſt, piſciculus eſt. Pro τρυφερῷ & μαλακῷ itidem ponitur, vnde βατάλους vocant fœminas puſilli & prætenuis corporis. à nittaro & bato diminutiua finxit, nitarium & batium. quæ ſonant velut, mea delicatula, mollicula, tenella amica. Amatoribus ſanè aſſentantibus propria admodum ſunt ὑποκορίσματα, mi paſſercule, mea ani-

A mula, meum ſuauiolum, meum corculum, mei ocelli, & ſimilia. Propterea verbum addit huic rei congruum, nam ὑποκορίζεσθαι eſt ſuaui & blando nomine appellare. Compoſitum videtur ab ὑπὸ diminutionis vim habente, & κόρη puellam, vt ſit κοράσιον ſiue κορίσκιον, id eſt, puellulam vocitare. ἔπειτα poſt huiuſmodi blanditias. Quod nunc dicitur, à Iuſto, ſic effertur, vt ſpectatores reſpiciat, interim autem anum digito, vel manu monſtret. ἐπὶ τῆς ἁμάξης. Quanquam ὀ-
B χεῖσθαι fere de vehiculo dicatur, tamen aliquando generaliter accipitur, vt qualemcunque comprehendat vecturam, ſiue ea nauigio, ſiue equo, ſiue curru conſtet. Eam ob rem non contentus poëta dixiſſe ὀχουμένην, adiecit ἐπὶ τῆς ἁμάξης. ἐτυπτόμην, cædebar. Si ad eum accedere volebam, inquit, ille obtendens manum, ac me à ſe ſubmouens, nouum amaſium mihi obiiciebat. Nam qui verè amant, & zelotypia laborant,
C nullum in partem amoris admittunt. Leuiter pulſatam intellige, quoniam dum amicus amicam cædit, amaritudo abeſt. Quod fictè, neque ex animo fiebat, anus ridicula ſeriò fieri exiſtimauit. ἥδετο ἐσθίων pro ἐσθίειν, ea demum illi ſumma erat voluptas, ſi ſolus tua comederet. Quæ vna cauſa erat, cur alios omneis abs te cuperet ſubſtractos. χρόας. Attica conſtructione genitiuum pro accuſatiuo poſuit, hoc modo, ὤσφραινεν τὴν χρόαν μου ὄζειν ἡδύ. Iam cum χρόα
D color ſit, coloris autem nullus ſit odor, colorem pro colorata cute poſuit. ἡδὺ pro aduerbio ἡδέως.

Χρ. Εἰ Θάσιον ἐνέχεις, εἰκότως γε νὴ Δία.
Γρ. Τὸ βλέμμα θ' ὡς ἔχοιμι μαλακὸν καὶ καλόν.
Χρ. Οὐ σκαιὸς ἦν ἄνθρωπος. ἀλλ' ἠπίστατο,
Γραὸς καπρώσης τἀφόδια κατεσθίειν.
Γρ. Ταῦτ' οὖν ὁ θεὸς ὦ φίλ' ἄνερ, οὐκ ὀρθῶς ποιεῖ,
Φάσκων βοηθεῖν τοῖς ἀδικουμένοις ἀεί.
Χρ. Τί γὰρ ποιήσει φράζε, καὶ πεπράξεται.
Γρ. Ἀναγκάσαι δίκαιόν ἐστι νὴ Δία
Τὸν εὖ παθόνθ' ὑπ' ἐμοῦ, πάλιν μ' ἀντευποιεῖν.

CH. Credo, ſi Thaſium fortè infuderas merum.
AN. Oculos mihi venuſtos dicebat & illices.
CH. Na homo ille haud inſcitus fuit: qui anicula
E *Subantis edere nouerat viaticum.*
AN. Igitur, mi vir, nouus hic Deus non rectè agit:
Qui iniuriam paſſis, opem laturum ait.
CH. Quid igitur faciat, dic: & iam ſtatim hoc erit.
AN. Aequum eſt, vt adoleſcentem hunc, de quo tam bene
F *Sum merita, viciſſim de me benè mererier*

Σχόλια. Εἰ Θάσιον ἐνέχεις.] ἐπεὶ ἐν Θάσῳ ᾤκει στάφυλος ὁ ἐρώμενος Διονύσου. διαφέρει γὰρ ὁ θάσιος οἶνος. ἐνέχεις δὲ ἀντὶ τοῦ ἐκίρνας. Γραὸς καπρώσης τἀφόδια.] ὀρωδομανοῦς. μαχλώσης. ὀρεγομένης συνουσίας. τὰ ἀναλώματα. τὴν οὐσίαν. ἔφοδος θηλυκῶς, ἡ ἐπέλευσις τινός. ἐφόδιον δὲ οὐδετέρως. καὶ ἐφόδια πληθυντικῶς. τὰ ἐν τῇ ὁδῷ πορείας γινόμενα ἀναλώματα. ἐνταῦθα δὲ ἁπλῶς λέγει τὰ ἀναλώματα. Φάσκων βοηθεῖν.] καίπερ ἀναλογῶν βοηθεῖν τοῖς ἀδικουμένοις, τοὐναντίον ποιεῖ, ἐπεὶ τοὺς ἀδικοῦντάς με ποιεῖ ἀμείνους. ἐπειδὴ τοῖς δικαίοις ὡς ἀδικουμένοις προσεκλήθη.

GERARDVS. Θάσιον.] ſ. οἶνον. Thaſus inſula eſt iuxta Thraciam, vbi vinum naſcitur laudatiſſimum, quod à ſoli nobilitate Thaſium vocatur. Negat Iuſtus fragrantiam vllam fuiſſe à merettrice putidula, potiùs verò odorem illum ſuauem prodiiſſe ab odoratiſſimo vino quod amatori bibendum proponebat. ὡς ἔχοιμι, repete ἔφασκε. καπρώσης, à nomine κάπρος fit verbum καπράω, quod de porcis porcam appetentibus dicitur. Latini ab his nominibus, ſus, caper, hircus, formant ſubare, capriſſare, & hirciſſare, quæ ſignificant libidine ardere, & dementius laſciui-
G re. τἀφόδια, τὰ ἐφόδια, quæ propriè ſunt τὰ ἐν τῇ ὁδῷ γινόμενα ἀναλώματα, viatica, id eſt, commeatus in viam comparatus. Simpliciter hic accipitur pro bonis & facultatibus. ταῦτα, ſupprimitur præpoſitio διά. φάσκων, qui anteà dicebat, non quod à Pluto audierit ipſa, ſed hoc à Pluto fuiſſe dictum rumor paſſim increbuerat.

ἀδικουμένοις, quaſi verò ipſa ſit affecta iniuria, quòd ab adoleſcente formoſo fuiſſet amata. πεπράξεται. Paulò pòſt futuro vtitur, quo monſtret in reprimendis iniuriis Plutum vindicem eſſe acerrimum & promptiſſimum. τὸν παθόντα. πάσχω. anorme verbum eſt, & per ſe paſſiuum, id eſt, quod voce actiua paſſionem ſignificat, idcirco A illi ſubiungit præpoſitionem cũ genitiuo, haud aliter quàm ſi participium eſſet paſſiuum. Oppoſitæ ſunt ſignificationis τὸ πάσχειν & τὸ ποιεῖν. Qui beneficium recipit ab aliquo, τὸ πάσχει, qui in alium prior confert, τὸ ποιεῖ, nam ſi rependit, ἀντιποιεῖ.

Η μηδ' ὁποιοῦ δίκαιον ἀγαθόν ἐστ' ἔχειν.
Χρ. Οὐκοῦν καθ' ἑκάστην ἀπεδίδου τὴν νύκτα σοι;
Γρ. Ἀλλ' οὐδέποτέ με ζῶσαν ἀπολείψειν ἔφη.
Χρ. Ὀρθῶς γε. νῦν δέ γ' οὐκ ἔτι ζῆν σ' οἴεται.
Γρ. Ὑπὸ τοῦ γὰρ ἄλγους κατατέτηκ', ὦ φίλτατε.
Χρ. Οὔχ. ἀλλὰ κατασέσηπας, ὥς γέ μοι δοκεῖς.
Γρ. Διὰ δακτυλίου μὲν οὖν ἐμέ γ' ἂν διελκύσαις.
Χρ. Εἰ τυγχάνει γ' ὁ δακτύλιος ὢν τηλία.
Γρ. Καὶ μὴν τὸ μειράκιον τοδὶ προσέρχεται.
Οὗπερ πάλαι κατηγοροῦσα τυγχάνω.
Ἔοικε δ' ἐπὶ Κῶμον βαδίζειν. Χρ. φαίνεται.
Στέφανόν γέ τοι καὶ δᾷδ' ἔχων πορεύεται.

Compellat: aut ne particulam minutulam
B *Facultatum mearum habere eum ſinat.*
CH. *An non rependit tibi quauis nocte meritum?*
AN. *At pollicebatur, quòd me, quantiſper viuerem,*
Nunquam vellet deſerere. CH. *rectè iſthuc quidem:*
Verùm is non cenſet te amplius ſuperſtitem.
C AN. *Ego certè præ mærore iam liquefacta ſum.*
CH. *Imò putrefacta, vt mihi videre tu quidem.*
AN. *Sane per medium me pertraxeris annulum.*
CH. *Siquidem is fortè eſſet cribri circulus.*
AN. *Sed eccum ipſum adoleſcentem, de quo conqueror:*
Mihi videtur iturus ad aliquod conuiuium.
D CH. *Apparet: nam coronam geſtat, & facem.*

Σχόλια. Η μηδ' ὁτιοῦν δίκαιον.] ἢ δίκαιόν ἐστι μηδ' ὁτιοῦν ἀγαθὸν ἔχειν τὸν νεανίσκον. Ἀλλὰ κατασέσηπας.] ὑπὸ τοῦ γήρως καὶ τοῦ χρόνου. γελοίου δὲ χάριν, οὐ κατατέτηκας εἶπεν, ἀλλὰ κατασέσηπας. Ὢν τηλία.] κοσκίνου κύκλος ἢ σανὶς πλατεῖα ἐφ' ἧς ἄλφιτα πωλοῦσιν. ἐν δὲ τῷ ὑπομνήματι οὕτως. τοῦτο τί ἐστιν οὐκ οἶδα. ὅτι δὲ συμβάλλεται ἐν Μαρικᾷ Εὐπόλιδος, οἶδα. κἀκεῖ γὰρ τὴν Ὑπερβόλου μητέρα τηλίᾳ εἰκάζει τῇ πλατείᾳ σανίδι. E τινὲς δὲ τηλίαν, ξύλον φασὶ πλατὺ, ὡς ὃ οἱ ἀρτοκόποι τοὺς ἄρτους ἐπιξηραίνουσιν. ἄλλοι δὲ τηλίαν τὸ τῆς καπνοδόχης πῶμα ὅ ἐστι περιφερές. φησὶν οὖν ὅτι διὰ δακτυλίου ἑλκυσθείης, ἐὰν ᾖ ὁ δακτύλιος τηλία. τοῦτο δὲ ὡς παχείας αὐτῆς οὔσης. καὶ μὴ δυναμένης διὰ δακτυλίου ἑλκυσθῆναι ἀλλὰ διὰ τηλίας. ἄλλως. τηλία ἔχει μέν τοι καθ' ἑαυτὸ ἄπορον. ἐὰν δὲ τὸ ἐν Μαρικᾷ προσελθῇ ἔνθα εἰς τηλίαν φησὶ τὰ τοῦ Ὑπερβόλου ὀστᾶ ἐμβεβλῆσθαι, ἀπορώτερον ἔσται. ζητητέον οὖν. τηλία μὲν γάρ ἐστιν ἡ ἀτρύπητος σανίς. F ἐὰν δὲ τρυπηθῇ, ἀψὶς γίνεται. λέγει οὖν ὅτι εἰ μὴ ὁ δακτύλιος τοσοῦτον ἔχει τρύπημα, ὡς δοκεῖν εἶναι ἐν τηλίᾳ τὸ τρύπημα. ἄλλως. τηλία σανὶς ἡ λεγομένη κάρδοπος. τηλία δὲ ἡ στηλία, ὥσπερ τὸ σήμερον τήμερον. καὶ δὴ καὶ ἰδίως ἐκαλεῖτο τηλία περίφραγμα σανίδων ἐν τῇ ἀγορᾷ ἐν ᾧ ἄλφιτα ἐπιπράσκοντο. καὶ ὀρτυγοτρόφοι τοὺς ὄρτυγας συνέβαλλον ἐν τούτῳ. Καὶ μὴν τὸ μειράκιον.] πρόσεισιν ὁ παῖς στεφάνους κομίζων τῷ Πλούτῳ διὰ τὸ πεπλουτηκέναι.

GERARDVS. Μηδ' ὁτιοῦν.] Si ad δίκαιον refers, ſonat, nulla prorſus ratione par eſt. Si ad ἀγαθὸν, ne minutulam portionem bonorum meorum habere eum æquum eſt. G καθ' ἑκάστην τὴν νύκτα, nocturnos tangit concubitus, à quibus anum nullis noctibus temperaſſe ait, quo nomine ſalaciſſimam eam fuiſſe perdocet. ἀπεδίδου. ſ. χάριν vel τὸ ὀφειλόμενον. ὀρθῶς, illudit Iuſtus anui, quam ſignificat adeò multis annis eſſe grauatam, vt adoleſcenti credibile meritò fuerit, iampridem eam è viuis exceſſiſſe. κατατέτηκα, perfectum medium à κατατήκομαι, emarcui, extenuata ſum, gracilis & macilenta effecta. οὐχ. Videtur primùm innuere vetulam non eſſe dolore maceratam, ſed maioris riſus gratia, præter expectationem ſubdit, οὐ. ſ. μόνον κατατέτηκας, ἀλλὰ κατασέσηπας, prę nimio ſenio putris es, tota ſanioſa, rancidula, ſitu & carie obducta. hoc particip. eſt à med. κατασήπομαι. δακτυλίου. Qui morbo, triſtitia, ſtudio, aut alia quauis re, arefacti ſupramodum gracileſcunt, per anulum tranſire, vel trahi poſſe dicuntur. ὢν cum τυγχάνει abundat. τηλία eſt cribri circunferentia. κατηγοροῦσα τυγχάνω, ſum accuſans, pro κατηγορῶ. Κῶμον. Fuit Comus comeſſationũ, ebrietatis, & intemperantiæ Deus, quem iuuentus olim colere ſe exiſtimabat, dum ante fores amicarum noctu cum facibus & muſicis inſtrumentis ſaltabant, nonnunquam etiam perpoti foribus effractis in ædes irrumpebant. Quod adoleſcẽtem facere velle, & neglecta ſe, illum aliã abire, interpretatur ſuſpicax anus, cũ tamẽ Pluto ſacrificaturus accedat, & de more coronatus, facẽ illi adferat. φαίνεται. Auget aniculæ ſuſpicionẽ, & per ſe plus ſatis inſaniẽtẽ, amplius etiã inſtigat.

A

ΔΡΑΜΑΤΟΣ ΤΕΤΑΡΤΟΥ

Σκηνὴ πέμπτη.

Τρίμετροι Ἰαμβικοί.

ΝΕΑΝΙΑΣ, ΓΡΑΥΣ, ΧΡΕΜΥΛΟΣ.

ACTVS IV. SCENA V.

Senarij.

IVVENIS, ANVS, CHREMYLVS.

B

BISETVS. Πάρεστιν ἤδη ὁ νεανίας, ὃν ἡ γραῦς ἐφίλει, ὃς τὴν φίλην ἰδὼν, αὐτὸς, καὶ ὁ Χρεμύλος ποικίλοις, καὶ πικροῖς σκώμμασιν ὀνειδιζόμενοι καταγελῶσι.

Ἀσπάζομαι. Γρ. τί φησιν; Νε. ἀρχαία φίλη
Πολιὰ γεγένησαι ταχύ γε νὴ τὸν οὐρανόν.
Γρ. Τάλαιν' ἐγὼ, τῆς ὕβρεως ἧς ὑβρίζομαι.
C Χρ. Ἔοικε διὰ πολλοῦ χρόνου σ' ἑωρακέναι.
Γρ. Ποίου χρόνου ταλάνταθ', ὃς παρ' ἐμοὶ χθὲς ἦν.
Χρ. Τοὐναντίον πέπονθε τοῖς πολλοῖς ἄρα.
Μεθύων γὰρ, ὡς ἔοικεν, ὀξύτερον βλέπει.
Γρ. Οὐκ. ἀλλ' ἀκόλαστός ἐστιν ἀεὶ τοὺς τρόπους.
D Νε. Ὦ Ποντοπόσειδον καὶ θεοὶ πρεσβυτικοὶ,
Ἐν τῷ προσώπῳ τῶν ῥυτίδων ὅσας ἔχει;
Γρ. ἆ. ἆ.
Τὴν δᾷδα μή μοι πρόσφερ'. Χρ. εὖ μέντοι λέγει.
Ἐὰν γὰρ αὐτὴν εἷς μόνος σπινθὴρ λάβῃ,

Iubeo saluere. AN. *quid ait?* IV. *amica mea vetus*
Celeriter sanè incanuisti, per Iouem.
AN. *Me miseram, hànccine me contumeliam pati?*
C CH. *Opinor, quòd te iamdiu non viderit.*
AN. *Hem quàm diu credis? qui modò apud me heri fuit.*
CH. *Tùm sanè huic homini longè aliter vsu venit,*
Quàm cæteris: nam quantò hic est temulentior,
Tantò, vt mihi videtur, perspicit acutiùs.
D AN. *Minimè. sed semper his moribus est perditis.*
IV. *O rex maris Neptune, ô seniores Dei:*
Quot hæc vetula in fronte senili rugas habet?
AN. *Ah, ah, facem mihi ne admoueas.* CH. *benè commonet.*
Nam si vnica inciderit scintilla, tàm citò

Σχόλια. Ἀσπάζομαι.] ὡς διὰ χρόνου αὐτὴν ἀσπαζόμενος φησί. μεθύων δὲ οὐ λέγει χαῖρε. ἢ γὰρ διὰ τὸ ἄτοπον δοκοίη τῆς προσρήσεως ὡς ἐν ὕβρει, τί φησιν. ἀσπάζομαι. κορωνὶς ἑτέρα ὁμοία. οἱ δὲ στίχοι ἰαμβικοὶ τρίμετροι ἀκατάληκτοι πεντήκοντα ἕξ, ὧν τελευταῖος, ὥσπερ λεπὰς τῷ μειρακίῳ προσίσχεται. μετὰ δὲ τὸν δέκατον στίχον, κῶλον ἰαμβικὸν μονόμετρον βραχυκατάληκτον. ἔστι δὲ βραχυκατάληκτον ὡς εἴρηται, τὸ λειπόμενον ὅλῳ ποδὶ πρὸς ἀπαρτισμὸν τῆς συζυγίας τῶν ποδῶν. ἢ τοῦ μονομέτρου τυχὸν ἢ τοῦ διμέτρου. ἐπὶ τῷ τέλει κορωνίς. καὶ ἑξῆς τὸ χοροῦ αὖθις. ἐχρῆν γὰρ κἀνταῦθα θεῖναι χορὸν εἰσιόντων ἐντὸς τῶν ὑποκριτῶν. ἄχρις ἄν τις ἕτερος ἐπέλθοι ὑποκριτής. F Μεθύων γὰρ ὡς ἔοικεν ὀξύτερον βλέπει.] οἱ γὰρ μεθύοντες οὐχ ὁρῶσι. παίζει οὖν ὅτι ὀξέως ἐθεάσατο τὰς πολιὰς αὐτῆς ὄντως, ἀμαυροῦσθαι ὀφείλων τὴν ὄψιν ἐκ τῆς μέθης. μεθύων δὲ ἔφη, ἐπειδὴ ἐπὶ κῶμον αὐτὴν ὥς φησι. τοὐναντίον δὲ εἶπε τοῖς ἄλλοις πέπονθεν, ἐπειδὴ νήφων οὐκ ἔγνω, ἀλλὰ μεθύων γνωρίζει.

GERARDVS. Τί φησιν.] Dedignatur iuuenem alloquio, vel pudore vel dolore. ἀρχαία. G Non quam à multo iam tempore amaui, nunquam enim te amaui, sed παλαιὰ annosa, senio confecta. Quid autem si ἀρχαίαν interpreteris μωράν, stultam insipidam & delirantem? φίλη. Ironia est. ταχύ, dum hoc profert admouet facem capiti vetulæ, vt de capillitio eius canescente E certius pronunciet. Quod ait ταχὺ, non vult ex eo intelligi, caniciem illàm esse præproperam, præterque ætatis rationem accidisse, verùm quoniam negligenter caput compsit, canos prodit, quos dum iuueni placere studuit, anxiè occuluit. τῆς ὕβρεως, scilicet ἕνεκα. Duplex affectus hic subesse videtur: τάλαιναν se ait, id est, infelicem, miseram, & modis acceptam indignis ab adolescente, qui se deseruit. Ab eodem autem indignioribus acceptam modis, F vt qui ipsi, alioqui miseriori, conuicia ingerat odiosissima. Hoc sensu si accipis, exaudienda sunt aduerbia, οἴμοι τάλαινα ἐγώ. φεῦ τῆς ὕβρεως. Atticum σχῆμα est, ὕβρεις ὑβρίζεσθαι, vt μέμψιν μέμφεσθαι. πολλοῦ. Colligit hoc, quod dixerit Iuuenis ἀρχαία φίλη, deinde, πολιὰ γεγένησαι. ἑωρακέναι. Atticum inest augmentum ab ὁράω, commune esset ὡρακέναι. ταλάντατε. Sentit se etiam ab hoc rideri, propterea etiam in hunc deseuit. τοῖς πολλοῖς. Ad verbum, G contrarium aliis pro eo quod est, contrà quàm vulgò euenire consueuit. Cùm enim compertum sit, vinolentorum oculos ignea quadam vi scintillantes, retusiores fieri, & hebetiores, tamen hic, quem egregiè potum dixisti Como, & comessationi operam dare, potuit tuos etiam canos internoscere. Vel ideo hoc di-

cit, vt dicatur iuuenis id vidiſſe ebrius, quod antè non viderat ſobrius: nam nunc primùm videtur deprehendere hanc eſſe vetulam, & canam.

Σχόλια. Ὦ Ποντοπόσειδον.] ὦ πόντιε Πόσειδον. θεοὶ δὲ πρεσβυτικοὶ οἱ τοῖς πρεσβύταις ἐφιστάμενοι θεοί. ἐπειδὴ καὶ ὁ Ποσειδῶν τῶν πρεσβυτέρων θεῶν. καὶ οὐχ ὅμοιός ἐστι Διονύσῳ ἢ Ἀπόλλωνι. τὸ δὲ Ποντοπόσειδον ἀπὸ τοῦ πόντου. ὦ μέγιστε Πόσειδον. καὶ Σώφρων γάρ φησι, πόντος ἀγαθῶν. πλῆθος καὶ μέγεθος θέλων σημᾶναι. ἄλλως. ἐπεὶ γραῦς ἐστιν, ὡς τοῦ ὅρκου τούτου πρεσβυτῶν ὄντος. ἢ οὐ πάντως, ἀλλ' ἐν παιδιᾷ μετ' ἐκπλήξεως φαίνεται καὶ μεγάλης τινὸς ἐμφάσεως χρῆσθαι τούτῳ. ἆ ἆ.] ὡς τοῦ νεανίσκου προσφέροντος τὴν δᾷδα αὐτῇ. τοῦτο λέγει. ἔστι δὲ ἐπίρρημα ἐκπλήξεως καὶ καλεύσεως.

GERARDVS. Ποντοπόσειδον.] ὦ τοῦ πόντου θεὸς Πόσειδον. O Neptune maris Deus, & præ- A fecte ſumme: Neptune marine. Admonet Græcus interpres πόντον quandoque idem ſignificare quod μέγεθος, amplitudo, vnde lectum eſſe, Πόντος ἀγαθῶν pro πλῆθος, abundantia, & copia bonorum, hinc Ποντοπόσειδον ſonare, potentiſſime Neptune, ditiſſime. Scitum eſt apud vetuſtiſſimos, Solem, Lunam, Stellas, Terram & Cœlum Deos ſolos fuiſſe putatos. Poſt illos Deos perueteres fuiſſe Neptunum, Plutonem, & Iouem, hos enim τὸ πᾶν, id eſt, quicquid ſub cœlo B eſt, inter ſe diſtribuiſſe. Quoniam itaque res ipſi eſt cum anu, Deum inuocat Neptunum, & alios ſeniles deos, vt quibus curæ maiori ſoleant, vel quodammodo debeant ſenes eſſe. τῶν ῥυτίδων, pro ὅλας τὰς ῥυτίδας ἔχει. Iſta effert face ardent, admota faciei aniculæ. ἆ ἆ, aduerbium conſternatæ mulieris, & ignem à facie ſua repellentis.

Ὥσπερ παλαιὰν εἰρεσιώνην καύσεται.
Νε. Βούλει διὰ χρόνου πρός με παῖσαι; Γρ. ποῖ τάλαν;
Νε. Αὐτοῦ λαβοῦσα κάρυα. Γρ. παιδιὰν τίνα;
Νε. Πόσους ἔχεις ὀδόντας. Χρ. ἀλλὰ γνώσομαι
Κἄγωγ'· ἔχει γὰρ τρεῖς ἴσως ἢ τέτταρας.
Νε. Ἀπότισον· ἕνα γὰρ γόμφιον μόνον φορεῖ.
Γρ. Ταλαίτατ' ἀνδρῶν, οὐχ ὑγιαίνειν μοι δοκεῖς,
Πλυνόν με ποιῶν ἐν τοσούτοις ἀνδράσιν.
Νε. Ὄναιο μέν γ' ἄν, εἴ τις ἐκπλυνειέ σε.
Χρ. Οὐ δῆτ', ἐπεὶ μὲν νῦν καπηλικῶς ἔχει.
Εἰ δ' ἐκπλυνεῖται τοῦτο τὸ ψιμύθιον,
Ὄψει κατάδηλα τοῦ προσώπου γε τὰ ῥάκη.
Γρ. Γέρων ἀνὴρ ὤν, οὐχ ὑγιαίνειν μοι δοκεῖς.
Νε. Πειρᾷ μὲν οὖν ἴσως σε, καὶ τῶν τιτθίων
Ἐφάπτεταί σου λανθάνειν δοκῶν ἐμέ.
Γρ. Μὰ τὴν Ἀφροδίτην οὐκ ἐμοῦ γ' ὦ βδελυρὲ σύ.
Χρ. Μὰ τὴν Ἑκάτην οὐ δῆτα μαινοίμην γὰρ ἄν.
Ἀλλ' ὦ νεανίσκ' οὐκ ἐῶ τὴν μείρακα
Μισεῖν σε ταύτην. Νε. ἀλλ' ἔγωγ' ὑπερφιλῶ.
Χρ. Καὶ μὴν κατηγορεῖ γέ σου. Νε. τί κατηγορεῖ;
Χρ. Εἶναί σ' ὑβριστήν φησι καὶ λέγειν ὅτι,
Πάλαι ποτ' ἦσαν ἄλκιμοι Μιλήσιοι.
Νε. Ἐγὼ περὶ ταύτης οὐ μαχοῦμαί σοι. Χρ. τὸ τί;
Νε. Αἰσχυνόμενος τὴν ἡλικίαν τὴν σήν, ἐπεὶ
Οὐκ ἄν ποτ' ἄλλῳ τοῦτ' ἐπέτρεπον ποιεῖν.
Νῦν δ' ἄπιθι χαίρων, συλλαβὼν τὴν μείρακα.
Χρ. Οἶδ' οἶδα τὸν νοῦν. οὐκέτ' ἀξιοῖς ἴσως

Cremabitur, quàm arefactus ramus oleæ.
C IV. *Age vin' tu mecum luſitare diutule?*
AN. *Vbinam, homo miſer?* IV. *hic ſcilicet: vbi tamen nuces*
Tu acceperis. AN. *quid? quem ludum?* IV. *quot ſint tibi*
Dentes. CH. *lubet & mihi hoc diuinando aſſequi:*
Tres habet opinor, aut fortaſſe quatuor.
D IV. *Solue nuces. nam molarem habet tantùm vnicum.*
AN. *Satin' ſanus es, homo infortunatiſsime?*
Qui, præſentibus adeò multis, ex me labrum
Facis: in quo ſordes & maledicta tua eluas.
IV. *Ex re tua ſit, ſi quis te probè eluat.*
CH. *Minimè ex re ſit: quia nunc fucata eſt hæc anus.*
E *Quòd ſi ceruſſa hæc eluatur, tum palàm*
Videas faciem eius detritam atque flaccidam.
AN. *Tu pro ætate tua, non videre mihi ſatis*
Sapere. IV. *Procat te forſan, & mammas tuas*
Contrectat, inſcio me: credens ſe tibi
Amatorem fore. AN. *non per Venerem, tu ſcelus.*
CH. *Non per Hecaten, non ſanè: aliâs peritiſsimè*
F *Inſanirem. ſed heus tu adoleſcens, nunquam ego*
Committam, vt iſthanc aderis iuuenculam.
IV. *Ego verò eã deperio.* CH. *& te accuſat tamẽ.*
IV. *Qua de re accuſat?* CH. *de tuis contumelijs.*
Nam ait obiectaſſe te ſibi hoc dicterium.
Quòd nunc olim fortes fuerint Mileſii.
IV. *Ego de hac puella tecum non contendero.*
CH. *Cur ita?* IV. *nam veneror & colo ætatem tuã:*
G *Alioqui nulli cuiquã hominũ hoc permitterem.*
Quare abeas, habeas, valeas cũ hac iuuencula.
CH. *Noui noui iam, quid animi habeas: forſitan*

Σχόλια. Ὥσπερ παλαιὰν εἰρεσιώνην.] εἰρεσιώνη στέμματα πρὸ τῶν πυλῶν περιειλημμένα πλακουντικοῖς τισὶ κολύροις καὶ ἄλλοις τισὶ τοιουτοτρόποις τοῖς τε ὡραίοις καρποῖς, καὶ ἐλαίῳ ἀποκεκραμένα. λιμοῦ γὰρ ἐν σκήψαντος, ἀνεῖλεν ὁ θεὸς τὰς εἰρεσιώνας πρὸ τῶν θυρῶν κρεμάσαι. εἰρεσιώνη δὲ θαλλὸς ἐλαίας ἢ δάφνης ἐξ ἐρίων καὶ θαλλοῦ συμπεπλεγμένος, ἔχων ἄρτον ἐξηρτημένον καὶ κοτύλην. ἔστι δὲ μέτρον ὃ νῦν καλοῦμεν ἡμίξεστον. καὶ σῦκα καὶ πάντα τὰ ἀγαθά. ταύτην δὲ τὴν εἰρεσιώνην πρὸ τῶν οἰκημά-

ἀμμάτων ἐτίθεντο οἱ Ἀθηναῖοι. καὶ κατ᾽ ἔτος ἤλλαττον. εἰώθει δὲ παῖς ἀμφιθαλὴς ἀμφ᾽ αὐτῇ ταῦτα λέγειν.

Εἰρεσιώνη σῦκα φέρει καὶ πίονας ἄρτους,
Καὶ μέλι ἐν κοτύλῃ, καὶ ἔλαιον ἀποψήσασθαι,
Καὶ κύλικ᾽ εὔζωρον, ὡς ἂν μεθύουσα καθεύδῃς.

ἄλλως. κλάδος ἦν ἐλαίας ἐρίοις πεπλεγμένος. ἐξήρτητο δὲ αὐτῇ τὰ ὡραῖα πάντα. ἵστασαν δὲ αὐτὸν πρὸ τῶν θυρῶν κατὰ τὸ παλαιὸν χρηστήριον. οἱ μὲν γάρ φασιν, ὡς λιμοῦ πᾶσαν τὴν γῆν κατασχόντος, ὁ θεὸς εἶπε προηροσίαν ὑπὲρ ἁπάντων θῦσαι θυσίαν Ἀθηναίους. οὗ ἕνεκα χαριστήρια πανταχόθεν ἐκπέμπουσιν Ἀθήναζε τῶν καρπῶν τὰς ἀπαρχάς. ἄλλως. Πυανεψίοις καὶ Θαργηλίοις ὥραις θύουσιν Ἀθηναῖοι. φέρουσι δὲ οἱ παῖδες τὰ προκατειλεγμένα ἀκρόδρυα καὶ ταῦτα πρὸ τῶν θυρῶν κρεμῶσι. κατά τι δὲ χρηστήριον πρὸς ἀποτροπὴν λιμοῦ ταῦτα ἐποίουν.

GERARDVS. Εἰρεσιώνην.] Cum olim peſtis per vniuerſum Athenienſem agrum graſſaretur, conſultum oraculum reſpōdit, luem illam ceſſaturam, vbi Atheniēſes vouiſſent, ſuos pueros quotannis antè ædes ereſionem in honorem Apollinis collocaturos. Erat εἰρεσιώνη, ramus oleaginus, lana obuolutus, de quo omnis generis fructus circumpendebant. Iam ramus ille cùm ſuapte natura incendi facilè poſſit, quo tempore excinditur, poſt annum aëri & ſoli expoſitus, quî non ſtatim conflagret? Καύσει.] ſ. ὁ ἀσειν θήρ. eſt futurum à καίομαι, quod hic actiuè ſonat, eam cremabit.

Σχόλια. Ποῖ τάλαν.] τὸ ποῖ σκωπτικόν. δηλοῖ γὰρ ἀκολασίας τόπον ζητούσης.

BISETVS. Αὐτοῦ] αὐτόθι. ἐκεῖ. ἐν τούτῳ τῷ τόπῳ.

Σχόλια. Παιδιάν τινα.] οὕτως Ἀττικοὶ βραχυκαταλήκτως καὶ ὀξυτόνως ἐπὶ τῆς παιγνίας. Πόσους ἔχεις ὀδόντας.] δέον εἰπεῖν κάρυα εἶπεν ὀδόντας ὡς πρὸς γραῦν. τοῦτο παρ᾽ ὑπόνοιαν εἶπε κωμῳδῶν αὐτὴν ὡς πάνυ γραῖαν. ἔδει γὰρ εἰπεῖν πόσα ἐν χερσὶν ἔχω ὥσπερ εἰώθασι λέγειν οἱ τὰ ἄρτια καὶ περιττὰ παίζοντες. ἄλλως. πόσους ὀδόντας εἶπεν ἀντὶ τοῦ πόσα ἔχεις κάρυα. παιδιὰ γάρ ἐστι τοιαύτη. δραξάμενός τις καρύων καὶ ἐκτείνας τὴν χεῖρα ἐρωτᾷ, πόσα. καὶ ἐὰν ἐπιτύχῃ λαμβάνει ὅσα ἔχει ἐν τῇ χειρί. ἐὰν δὲ ἁμάρτῃ κατὰ τὴν ἀπόκρισιν, ἀποτίνει ὅσα ἂν ὁ ἐρωτήσας εὑρεθείη ἔχων. Πλυνόν με ποιῶν.] ἐφύβριστον πλῦμα. πλυνὸς δὲ ὀξυτόνως τὸ ἀγγεῖον αὐτό. παροξυτόνως δὲ τὸ πλυνόμενον. Καπηλικῶς ἔχει.] πανουργικῶς ἐπεὶ οἱ κάπηλοι χρίειν καὶ ἀναπείθειν τὰ ἱμάτια εἰώθασι, καὶ τὸν οἶνον δὲ νοθεύουσι συμμιγνύντες αὐτῷ σαπρόν. ἄλλως. κομμωτικῶς καὶ ἐψιμμυθιωμένως ἔχει, καὶ οὐ τὴν κατὰ φύσιν χροιάν, ἀλλὰ νόθον καὶ ξένην. Τὸ τί] ὅτι οἱ χαλεπαίνοντες τὸ σχετλιάζειν οὕτως ἔλεγον τὸ τί.

GERARDVS. Ποῖ.] Anus iniuriam vltura, non tam quęrit locum vbi cum iuuene ludat, quàm in quo eum cædat, aut certè animi ſui indignationem pro voto euomat. At iuuenis quaſi de loco ludendi illa ſeriò rogarit, ſubdit, αὐτοῦ, ſimul genus ludi ridiculæ anui præſcribit. Riſu maiore digna fuerit anus, ſi de luſu Venereo ſenſiſſe intelligetur. Ouidius, Lude, ſed occultè. κάρυα. Quoniam anus ſenium à ſe quantum poteſt arcere laborat, ad puerilem luſum eā prouocat, qui quomodo nucib⁹ peragatur, antea diximus, vbi quid ἀρτιάζειν ſignificet, expoſuimus. παιδιάν τινα; Quàm ingratum ludum mihi proponis? qui puerorū de more, nuces etiā repetere me vis. Sed quaſi illa percontata ſit, quonam potiſſimū genere ludi, qui nucibus conſtet, luſuri ſint, cōſul-

A tò iuuenis ait, Quęremus quot habeas in ore dētes, cum dicere debuiſſet, in manu quot habeas nuces. hoc ſcommate edentulam anū eſſe apertè indicat. κἀγώ, ego quoque quemadmodū & tu, hoc diuinando aſſequi poſſum. πλυνόν με ποιῶν, lotam me faciens, periphraſis, pro πλύνων με, lauans me. Significat verbum hoc ἐξονειδίζειν, καὶ λοιδορεῖν, probris inceſſere, ſugillare, dedecore & conuiciis afficere. Significationem huiuſmodi traductam volunt, ab iis qui ludibrij cauſa aliquē
B conſpergunt aqua. Ludibrium autem eo cenſetur atrocius, quo pluribus fit præſentibus. ὄναιο ἄν. Vtile ſit tibi, in vſum & commodum tuum vertatur, hoc bono fruaris ſi te quis lauerit. Optatiuum ab ὄνομαι, τὸ ἀπολαύω. Capit hîc πλύνειν in ſignificatu primario. Non putes me propterea ineptire, ſi te præſentibus hiſce lauero, nam non poteſt non eſſe tibi ex vſu, ſi quis te, adeò fœdam & ſqualidam eluerit. καπηλικῶς ἔχει. In ſuperioribus dictū eſt, καπηλίδας mulieres, cau-
C ponarias eſſe, quę vina bona deteriori mixta pro natiuo vēdunt. Καπηλικῶς ἔχειν, eſt ita ſe in aliqua re gerere, vt ſolent in ſua arte καπηλίδες, nēpe cum fraude & impoſtura. Quomodo habere ſe ait ceruſſatam hanc vetulam, quæ vitia cutis artificioſe ſuperinducto colore diſſimulat, vt nihil hic ſit καπηλικῶς, quàm ἐψιμμυθιωμένως fucatè ſe habere, id eſt, fucatam eſſe. ἀποπλυνεῖται. futurum medium vtramque ſignificationem recipere poteſt. Si fucum abluerit, vel ſi fucus abluetur.
D ὄψει, Attica forma, quomodo nuper dixit βούλει, quæ ita vſu recepta ſunt, vt βούλῃ, & ὄψῃ vſus non admittat. ῥάκη, panni ſunt viles, & detriti. conuicioſè cutem aniculæ rugoſam, & flacceſcentem cum reticulis & longo vſu attritis pannis confert. γέρων ὤν. longo vitæ vſu, & multarū rerum perit:a, ſenes prudentiores eſſe debent, & meliores, at tu contumelioſus es, qui me fucatam eſſe dicis, & vir peſſimus, qui me iniuria ab hoc affectam, & multis probris afflictam, nouis
E etiam inſectaris. πειρᾷ σε, tentat te, procatur, cū ſenex ſit, & ob ætatem ad amores inutilis, hinc fortaſſe ais eum non eſſe ſanum. λανθάνειν ἐμέ, me hoc ignorare, me inſcio credens ſe amatorē tibi fore. ἀφροδίτην. Meretricis eſt, & libidinoſæ mulieris, per Venerem iurare, ſed iuſiurandum hoc in anu tam eſt ridiculū, quàm oportet eam ab amoribus eſſe alienam. Iuſtus diues factus per
F Hecaten (quæ à diuitibus colebatur) tempeſtiuius iurat. μαινοίμην inſanus eſſem, ſi ſenex ego iuuenculam hanc mihi adiungere pararem. Propterea ſubdit adoleſcens non impedio quo minus ames hanc puellam. οὐ μάχομαι. Inter procos & riuales, amicarum gratia, pugna ſæpe cooritur. Quod ſi eſt vt tu hanc ames, ego de ea tecū non contendero, vt quæ tuæ potius quàm meæ conueniat ætati. Τὸ, τί. pro ſolo τί, articulus τὸ abundat. τοῦτ᾽ τοῦτο ποιεῖν, hoc facere, eam ſibi ha-
G bere. ἄπιθι, imperatiuum ab ἄπειμι, vade. χαίρων, nulla inuidia, cum bona venia, ſic vt nemo te cū hac muliercula conſueſcere impediat. οἶδ᾽ οἶδα. Verbum hoc effertur vt à cogitabundo, ideóque geminatur, vt innuat vix tandem conſilium adoleſcentis deprehendiſſe, quo motus videatur non illibenter hanc à ſe dimittere.

Εἶναι μετ' αὐτῆς. Γρ. Ὁ δ' ἐπιτρέψων ἐστὶ τίς; A
Νε. Οὐκ ἂν διαλεχθείην διεσπεκλωμένῃ
Ὑπὸ μυρίων ἐτῶν γε καὶ τρισχιλίων.
Χρ. Ὅμως δ' ἐπειδὴ καὶ τὸν οἶνον ἠξίους
Πίνειν, συνεκποτέ' ἐστί σοι καὶ τὴν τρύγα.
Δε. Ἀλλ' ἔστι κομιδῇ τρὺξ παλαιὰ καὶ σαπρά.
Χρ. Οὐκοῦν τρύγοιπος ταῦτα πάντ' ἰάσεται.
Νε. Ἀλλ' εἴσιθ' εἴσω. τῷ θεῷ γὰρ βούλομαι
Ἐλθὼν ἀναθεῖναι τοὺς στεφάνους τούσδ' οὓς ἔχω. B
Γρ. Ἐγὼ δέ γ' αὐτῷ καὶ φράσαι τι βούλομαι.
Νε. Ἐγὼ δέ γ' οὐκ εἴσειμι. Χρ. Θάρρει. μὴ φοβοῦ.
Οὐ γὰρ βιάσεται. Νε. Πάνυ καλῶς τοίνυν λέγεις.
Ἱκανὸν γὰρ αὐτὴν πρότερον ὑπεπίττουν χρόνον.
Γρ. Βάδιζ'. ἐγὼ δέ σου κατόπιν εἰσέρχομαι. C
Χρ. Ὡς εὐτόνως ὦ Ζεῦ βασιλεῦ τὸ γρᾴδιον,
Ὥσπερ λεπὰς τῷ μειρακίῳ προσίσχεται.

A Te conſuetudinis cum hac vetula pœnitet.
AN. Quis erit, qui hoc permittat, cum alio vt potius ſiem,
Quàm tecum? IV. Verba iam non cõmutauerim
Cum anu: quæ ab annis decies mille propemodũ,
Et ter mille ſubagitata ſit. CH. Veruntamen
Quia vinum bibere tibi non ingratum fuit:
Etiam fecem ſimul ebibendum tibi ſcias.
B IV. Sed iſta fex inueterauit ſupra modum.
CH. Qualis igitur huic malo poterit mederier.
IV. I mecum intrò nam quando huc adueni, volo
Haſce corollas Deo ſacrare, quas gero.
AN. Habeo & ego nunc, illi quod dictum velim.
IV. Iam non ingredior. CH. Bono animo es: nihil time,
Vim tibi non faciet. IV. Scitè loqueris admodũ:
C Quoniam antehac ſatis obleui iſthoc dolium.
AN. Ingredere: at ego è veſtigio te ſubſequor.
CH. Deus bone, quam pertinaciter hæc anicula
Huic iuueni adhæret, non ſecus ac lapidi oſtreũ.

Σχόλια. Ὁ δ' ἐπιτρέψων.] ἀντὶ τοῦ τίς αὐτὸν ἐάσει ἀναχωρῆσαι ἢ αὐτὸς ὁ Χρεμύλος. ὅτι οὐ συγχωρῶ σοι ἐᾶσαι αὐτήν. δύναται δὲ τὸ ὁ δ' ἐπιτρέψων τοῦ νεανίσκου εἶναι. ἢ ὅτις μοι ἐπιτρέψῃ συνεῖναι αὐτῇ. εἶτα ὡς παραιτούμενος ἐπιφέρει, οὐκ ἂν αὐτῇ διαλεχθείην διεσπεκλωμένῃ ἤγουν [illegible] γεγυμνασμένῃ ἐν τῇ συνουσίᾳ καὶ τετριμμένῃ. ἢ ἀχρήστῳ πρὸς συνουσίαν διὰ τὸ γῆρας. σπεκλοῦν γὰρ τὸ συνουσιάζειν [illegible] τὸ πλέκειν. σπέκλωμα γὰρ ὀχεῖ τῆς συνουσίας. ἡ διαλελυμένη κυρίως ἐπὶ χορίων τῶν πλακέντων, εἶτα διαλυθέντων ἐν χρόνῳ ἢ ὑπὸ [illegible] καταδιεσπεκλωμένῃ, πρὸς συνουσίαν ἀχρήστῳ γινομένῃ καὶ πεπαλαιωμένῃ. καὶ ὑπὸ πολλῶν ἐν συνουσίᾳ τετριμμένῃ. τὸ δὲ σπεκλοῦν, ἐπὶ τοῦ συνουσιάζειν τέθεικεν, οὐχ ὡς προσηκόντως τοῦτο σημαῖνον, ἀλλ' ὅμοιον πολλοῖς συμβολικοῖς ὀνοματοποιοῦντες καὶ μάλιστα ἐφ' ὧν τὸ ὑποῤῥημονεῖν ἵστατο. D E

GERARDVS. Ὁ δ' ἐστὶ δὲ τὶς ὁ ἐπιτρέψων.] Eſtne quiſquam qui hoc permittat? Pro prima perſona ſic, Egóne permittam vt cum alio potius quàm tecum ſim? διεσπεκλωμένη, διασπεκλοῦσθαι eſt corrumpi, pollui, vitiari, & contaminari, propriè autem ἐν τῇ συνουσίᾳ, & coitu nefario, illegitimóque, dicturus propterea erat ὑπὸ μυρίων ἀνδρῶν, ſed longæuitatem illi exprobrans, & ætatem aniculæ ad coitum intempeſtiuam, dixit, ὑπὸ μυρίων ἐτῶν. Quod autem minorem numerum poſtpoſuit maiori (ſunt enim τὰ μύρια ἔτη decem millia annorum τὰ δὲ τρισχίλια, tria millia) vt ab homine perturbato, & indignato cenſendum eſt eſſe pronunciatum. F

Σχόλια. Ὑπὸ μυρίων ἐτῶν.] δέον εἰπεῖν ἀνδρῶν, ἐτῶν εἶπε, σκώπτων αὐτὴν ὡς γραῦν.

BISETVS. Ὑπὸ μυρίων] καὶ τοῦτο παρὰ προσδοκίαν γέλωτος χάριν εἴρηται. τὸ δὲ συνεκποτέα ἐστί σοι καὶ τὴν τρύγα, [illegible] ὅτι δεῖ σε καὶ αὐτὴν τὴν τρύγα συνεκπίνειν. ὁ δὲ νοῦς ἐστίν. ἐπειδὴ ταύτῃ τῇ γυναικὶ [illegible], νῦν καὶ παλαιᾷ οὔσῃ δεῖ σε χρῆσθαι. [illegible] καὶ ἄλλης [illegible] ἐξελήλυθεν. διὰ γὰρ τοῦ οἴνου τὸ τῆς ἡλικίας κάλλος, καὶ ἄνθος, διὰ δὲ τῆς τρυγὸς, τὸ ἀσθενὲς καὶ σαπρὸν νοεῖται. G

GERARDVS. Καὶ τὸν οἶνον.] Hoc ſignificat. Quæ quondam ætate florenti tibi placuit, nunc grandis natu diſplicere tibi non debet, faſtidire iam non debes anum rugoſam, qua quondã fruitus es iuniore, & formoſiore. συνεκποτέον, aduerbium poſitionis, à σὺν, ἐκ, & πίνω conflatum.

D Σχόλια. Καὶ τὴν τρύγα σοι.] πολλάκις καὶ τὸν νέον οἶνον τρύγα ἐκάλουν. νῦν δὲ οὐχ οὕτως ἀλλ' ὡς ἡμεῖς [illegible]. Οὐκοῦν τρύγοιπος.] ὁ ὑλιστὴρ ὁ σάκκινος. πρὸς ἃ οὖν εἶπεν ὁ νεανίσκος, ἀπήντησεν ὁ γέρων. Οὐ γὰρ βιάσεται.] ὃ ποιοῦσιν οἱ ἄνδρες, τοῦτο ἐπὶ τῆς γραὸς φησί. οὐ γὰρ βιάσεταί σε ἡ γραῦς. Ὑπεπίττουν χρόνον.] ἀντὶ τοῦ ἠσέλγαινον, ἀντὶ τοῦ κατεπίλαινον. πιττοῦν δέ ἐστι κυρίως, τὸ τὰς πλατείας τοὺς πίθους χρίειν. ἔνθεν οὖν μετήνεγκε τὴν λέξιν. ἢ ἀντὶ τοῦ ἐπίνουν, συνῆλθον. Ὥσπερ λεπάς.] λεπὰς κογχύλιον ἐρίζει(?) ταῖς πέτραις. ὅτ' αὐταῖς προσάγηται, δυσαπόσπαστόν ἐστιν, ἐπειδάν τις ἀποβουληθείη λαβεῖν. εὐπερίφορος δέ ἐστιν εἰς τὸ λεπὰς ὁ Ἀριστοφάνης. παρ' ὑπόνοιαν δὲ, ὥσπερ λεπὰς τῷ μειρακίῳ. λεπὰς δέ ἐστιν εἶδος ὀστρέου. E

GERARDVS. Παλαιὰ.] anum eſſe fatetur, ſed eiuſmodi quæ non nunc primùm incipiat anus eſſe, verùm quæ iampridem deſierit iuuenis eſſe, & indigna planè quæ à quoquam amari vel poſſit, vel debeat. Τρύγοιπος. ἀπὸ τῆς τρυγὸς, καὶ τοῦ [illegible], id eſt à fece & retinere ſit nomen τρύγοιπος vas vimineum per quod muſtum de torculari fluens tranſmittitur, denſius autem ſi quid eſt, ab eodem retinetur. Vt cum fece anum hanc contulit, ita iculariter adoleſcentem cum trygœpo confert. Tu inquit ſi quid erit in anu, vnde commodũ capere poſſis, cape & boni conſule, cætera quæ minus placebunt, abiice. Opertè ſignificat adoleſcentem poſſe querimonias, & luctum vetulæ ſedare, ſi cum ea redire in gratiam volet, & eam, vt prius, amore complecti. εἴσιθι. Poſtpoſitis de vetula nugis, rog[illegible], vt domum regreſſus, locum tibi monſtret, in quo Plutus colatur. Βιάσεται Verbum hoc ferè & conuenienter de viris pudicitiam puellæ, vel mulieris expugnantibus dicitur: iocosè autem anui adaptauit, quæ iuuenem vſqueadeo miſerè deperit, vt ipſi ab ea vis potius metuenda ſit, quàm contrà. ἱκανὸν pro ἱκανῶς. ὑπεπίττουν ab ὑπὸ & πιττόω, F G

pico, id eſt, pice coniungo. Vina violẽtiora qualia præſertim ſunt recentia, *βιάζονται*, quãdo per rimulas doliorum impetu, & magna vi erumpunt: propterea qui timent ne qua parte vinum effluat, diligenter dolia ſua picare ſolent. Ergo quoniam Iuſtus dixit de anu, *οὐ βιάζεται*, iuuenis ſignificatione verbi ad vinum tranſlata, ait, vis huius mulierculę aduerſus me nihil poterit, cum antea de me ſedulò picata fuerit. Sentit ſe anteà cum anu rem ſæpiſſimè habuiſſe, proinde nihil ſibi ab illa timendum eſſe. In his altius rimandis ingenioſiores nos eſſe non oportet. *βάδιζε.* Dum anus hoc dixit, ſimul iuuenis domũ Chremyli ingreſſus eſt, eo autem vix ingreſſo, anus ſimul ingrediens hoc dixit, *ἐγὼ δὲ σοῦ* &c. Iuſtus autem non ſine riſu ſubdit *ὡς ἐντόνως.* λεπὰς, piſcis eſt de genere oſtreorum, qui vbi ſemel lapidi adhæſerit, ab eo reuellitur non niſi ægerrimè. Adoleſcente & anu intromiſſis, Iuſto ſubducto, & finita chori cantiuncula, Mercurius de Pluto & ipſe queſturus, quòd vniuerſa Deorum ſacrificia numen Pluti antiquaret, ad ædes Chremyli accedit, qui foribus potentiſſimè ictis, illinc ſubitò reuolat, vt nemine comparente, fores reſeranti diuinitùs tactæ viderentur. Carion ergo domo egreſſus, huc illuc proſpiciens, dum neminem videt qui pulſarit, ſecum ipſe in hæc verba loquitur.

A B

ΔΡΑΜΑΤΟΣ ΠΕΜΠΤΟΥ,

Σκηνὴ πρώτη.

C

Τρίμετροι Ιαμβικοί.

ΚΑΡΙΩΝ, ΕΡΜΗΣ.

BISETVS. Νῦν Ἑρμῆς ἥκει, ὃς τὸν Καρίωνα οἴκοθεν ἐκκαλεῖ, καὶ μετὰ πολλῆς βαρύτητος καὶ ἀγανακτήσεως αὐτοῦ δηλοῖ ἑαυτὸν ὑπὸ πάντων ὠσθέντα, καὶ δει-τῷ λιμῷ κακωθέντα, ὅτι οὐδεὶς ὑπὲρ τῆς εὐπορίας ἔτι θυσίας ποιεῖν, ἢ πλακοῦντας, καὶ προσφορὰς προσφέρειν ἐθέλει.

Καρ. Τίς ἔσθ' ὁ κόπτων τὴν θύραν; τουτὶ τί
ἦν;
Οὐδεὶς ἔοικεν. ἀλλὰ δῆτα τὸ θύριον D
Φθεγγόμενον ἄλλως κλαυσιᾷ. Ερ. Σέ τοι σέ τοι
Λέγω Καρίων, ἀνάμεινον. Καρ. Οὗτος, εἰπέ
μοι,
Σὺ τὴν θύραν ἔκοπτες οὑτωσὶ σφόδρα;
Ερ. Μὰ Δί', ἀλλ' ἔμελλον. εἶτ' ἀνέῳξάς με
φθάσας.
Ἀλλ' ἐκκάλει τὸν δεσπότην τρέχων ταχύ.
Ἔπειτα τὴν γυναῖκα καὶ τὰ παιδία. E
Ἔπειτα τοὺς θεράποντας. εἶτα τὴν κύνα.
Ἔπειτα σαυτόν. εἶτα τὴν ὗν. Καρ. Εἰπέ μοι
Τί δ' ἐστίν. Ερ. Ὁ Ζεὺς, ὦ πόνηρε, βούλεται
Ἐς ταυτὸν ὑμᾶς συγκυκήσας τρύβλιον,
Ἁπαξάπαντας εἰς τὸ βάραθρον ἐμβαλεῖν.
Καρ. Ἡ γλῶττα τῷ κήρυκι τούτου τέμνεται.
Ἀτὰρ διατί γε ταῦτ' ἐπιβουλεύει ποιεῖν
Ἡμᾶς; Ερ. ὁτιὴ δεινότατα πάντων πραγμάτων
Εἴργασθ'. ἀφ' οὗ γὰρ ἤρξατ' ἐξαρχῆς βλέπειν F
Ὁ Πλοῦτος, οὐδεὶς οὐ λιβανωτὸν. οὐ δάφνην.
Οὐ ψαιστὸν. οὐχ ἱερεῖον. οὐκ ἄλλ' οὐδὲν,
Ἡμῖν ἐπιθύει τοῖς θεοῖς. Καρ. Μὰ Δί'. οὐδέ γε
Θύσει. κακῶς γὰρ ἐπεμελεῖσθ' ἡμῶν τότε.
Ερ. Καὶ τῶν μὲν ἄλλων μοι θεῶν ἧττον μέλει.

ACTVS V. SCENA I.

Senarij Iambici.

C

CARIO. MERCVRIVS.

Quis nám à me pepulit tam grauiter fores?
quid hoc?
D *Nemo vſpiam apparet: mirum ni ianua*
Suapte ſponte crepuit. ME. *Tibi dico, heus tibi*
Cario, mane, mane inquam. CA. *Ehodum tu, cedo mihi:*
An tu tam vaſto impetu arietaſti has fores?
ME. *Non per Iouem: ſed niſi tu reſerando mihi*
Præuertiſſes, iam iam volebam inuadere.
Verùm curriculo curre, tuúmque huc euoca
E *Herum ocyus, & heram, & communes liberos,*
Et omnes ſeruos. & canem: & teipſum: & ſuem
Denique. CA. *Quid eſt? dic illicò.* ME. *Summus Iuppiter*
Vos omnes in eodem permixtos culeo,
Profundum in barathrum decreuit demergere.
CA. *Oh lingua tali nuncio præciditur.*
Sed cur iam dira in nos meditatur Iuppiter?
ME. *Quia facinus admiſiſtis longè peſſimum,*
F *Nam ex quo Plutus videre cœpit: deſinunt*
Homines thus, laurum, panem, libum, victimã,
Breuiter, quodcũque aliud, Diis ſacrare. CA. *nec*
Sacrabunt vnquam per Iouem: quoniã ante hac
Male conſuluiſtis nobis. ME. *De reliquis Deis*
Minus anxiè laboro: ſed quantũ ad me attinet,

Σχόλια. Τίς ἔσθ' ὁ κόπτων.] κορωνὶς ἑτέρα ὁμοία. οἱ δὲ στίχοι ἰαμβικοὶ τρίμετροι ἀκατάληκτοι οδ. ὧν τελευταῖος, ἐν εὐθέως διακονικὸς εἶναί μοι δοκῆς. ἐπὶ τῷ τέλει κορωνίς. Τουτὶ τί ἦν.] ὁ Ἑρμῆς ἔκοψε. καὶ ἐξελθὼν ὁ Καρίων οὐδένα εὗρε. τὸ θύριον καὶ οὐ θυρεῖον. τὰ γὰρ εἰς ον. οὐδέτερα ἀπὸ βραχέος ἀρχόμενα προπαροξύνονται οἷον ἔριον. θύριον. ὄριον. καὶ ἕτερα. (BISETVS. Κλαυσιᾷν δὲ, ὥς φησιν Εὐστάθιος, λέγεται θύρα, ἀντὶ τοῦ ὑποτρίζειν, τροπικῶς ἀπὸ τῶν νεογιλῶν σκυλακίων. καὶ Σουίδας, κλαυσιᾷν ἀντὶ τοῦ αὐτομάτως ἠχεῖν, ἑρμηνεύει.) G Ἡ γλῶττα τῷ κήρυκι.] διχῶς νοεῖται. ἡ γλῶττα τῶν θυομένων τῷ Ἑρμῇ δίδοται. ἐπειδὴ τῶν θυομένων δεσπότης ἐστίν. ἢ τῶν καταρωμένων ἀπ' αὐτοῦ ἡ ἀρχή. Καλλίστρατος δὲ τῶν θυομένων φησὶ τὰς γλώσσας τοῖς κήρυξιν ἀπονέμεσθαι. διὸ καὶ τὸν ποιητὴν ποιεῖν τῷ Ἑρμῇ τεμνομένας αὐτάς. καὶ τοῦτο δὲ πρὸς τὸν Ἑρμῆν λέγει ἥκοντα παρὰ Διός. κολακούων δὲ αὐτόν φησιν, ὅτι τῶν ἱερείων ἡ γλῶττα τῷ Ἑρμῇ δίδοται ἐν ταῖς δημοτελέσι θυσίαις. ἄλλως. εἰρωνικῶς ὡσεὶ ἔλεγε κακὰ συλλέγει. καὶ ἡμεῖς ἀδίκως αὐτῷ θύομεν τὰς γλώσσας. Ὅμηρος, ὁδὲ ἐν πυρὶ βάλλε γλώττας. πρὸς δὲ τὸ λεγόμενον ἔπαιζεν ἡ γλῶττα τῷ κήρυκι, ὅτι τὰς γλώσσας Ἑρμῇ ἔθυσαν ὡς τοῦ λέγειν ἐφόρῳ. διὸ καὶ ὁ κωμικὸς δύσφημά τινα τοῦ Ἑρμοῦ εἰπόντος ἐξονειδίζει λέγων. ἡ γλῶττα τῷ κήρυκι τούτων, τέμνεται. ὅπερ ὅμοιόν ἐστι τῷ εἰς μάτην αἱ γλῶτται θύονται τῷ τὰ τοιαῦτα κηρύσσοντι. οὕτως Εὐστάθιος Οδ. γ. Ἀθήναιος δὲ εἰπών. ὅτι αἱ γλῶσσαι τέμνονται τῷ Ἑρμῇ διὰ τὴν ἑρμηνείαν, καὶ ὅτι σπένδον οἱ παλαιοὶ ἀπὸ τῶν δείπνων ἀναλύοντες, προσιστορεῖ καὶ ὅτι τὰς τοιαύτας σπονδὰς ἐποιοῦντο τῷ Ἑρμῇ. καὶ οὐχ ὡς οἱ ὕστερον Διὶ τελείῳ. δοκεῖ γὰρ Ἑρμῆς ὕπνου προστάτης εἶναι.

Bisetvs. Ἡ γλῶττα] ἴσως τοῦτο ἀμφιβολίαν ἔχει. καὶ γὰρ ἁπλῶς μὲν λαμβάνεσθαι δύναται, ὡς ἐν τοῖς παλαιοῖς σχολίοις ὁρῶμεν. δύναται δὲ καὶ κωμικῶς, καὶ σκωπτικῶς ἀντὶ κατάρας νοεῖσθαι, ἵνα ὁ νοῦς τοιοῦτος εἴη, ἀλλ' ἡ γλῶττα τῷ ταῦτα τὰ κακὰ ἡμῖν ἀπαγγείλαντι τεμνέσθω. ὅταν γάρ τις κακὴν ἀγγελίαν ἡμῖν φέρει, εἰώθαμεν αὐτῷ καταρώμενοι τοιαῦτα λέγειν, ἀπόλοιο δῆτα ὦ κακὴν ἀγγελίαν ἡμῖν ἐνέγκας καὶ, ἡ γλῶττα τῷ ταῦτα πρῶτον ἀπαγγείλαντι τεμνέσθω. οὐδεὶς γὰρ τὰς ἑαυτοῦ ἡδονὰς ταράττεσθαι θέλει οὐδεὶς κακὴν ἀγγελίαν ἀκούειν ἐπιθυμεῖ, ἀλλὰ καὶ τὴν κακὴν ἀγγελίαν, καὶ αὐτὸν τὸν ἄγγελον τῶν κακῶν μισεῖ, καὶ ἀποστρέφεται.

Gerardvs. Τίς ἔσθ' ὁ κόπτων;] pro τίς κόπτει; τουτί, τοῦτο, hæc pulſatio vnde eſt? putat miraculum eſſe, quod cum nuſquam videat qui fores tetigerit. ἀλλὰ δῆτα. Sed certè hæc porta vltro inſonuit. Subeſt hic negatio, & perinde eſt ac ſi dicat, fieri non poteſt quin ab aliquo pulſata ſit. φθεγγόμενον reſonans, κλαυσιᾷ lugubrē quēdam tactum exprimit, & modo quodam inſolito, diſtinctum interuallo, ſed vehementem: κλαυσιάω enim à κλαίω, id eſt fleo formatum eſt. Voluit Mercurius nouitate tactus domeſticos omnes attentiores reddi, vt dicturo illi fides promptior & maior haberetur. σέ τοι. Carion cum neminem ante fores vidiſſet, de recipiendo ſe cogitauit. Mercurius autem quaſi tū primùm eò accederet, illi de via acclamat, σέ τοι σέ τοι, λέγω. Eſt σὲ accuſatiuus Atticè pro datiuo σοὶ poſitus. τοι explet. Geminatus autem caſus ſeriam rem promittit. ἔμελλον ſcilicet κόψειν εἶτα, ſed interim φθάσας με, anteuertens, & antè quā pulſarem, ἀνέῳξας, aperuiſti. Atticum perfectū eſt ab anormi ἀνοίγω. κυνί. Quorſum attinet & canem, & ſuē vocari? his verbis demonſtrat vniuerſam Chremyli familiam Ioui eſſe inuiſiſſimam. Iouem in vlciſcēda ſua iniuria, etiam in bruta fore immiſericordē. Oportuit autē vt ſimul eſſent præmonendi, qui ſimul erant perdēdi. καὶ σαυτόν. Atqui nemo ſeipſum vocat. Hoc ait, Non illis modò periculum imminet, ſed & tibi, propterea quod tu illis dices, tibi quoque idem dictum putato. Ridiculè inter canem & ſuem collocat Carionem, quaſi A in ordine animalium rationis expertium ſit cōnumerandus, εἰπέ μοι. Carion blanditur Mercurio vt hoc quid ſit, omniū primus reſciſcat. Ferè ſanè ita comparatum videmus, vt ingeniis ſeruorū inſita ſit vanitas, quare & curioſitas. ὁ Ζεύς. Hinc reddit attentum: ὦ πόνηρε, hinc ſolicitum. συγκυκήσας, vbi ſumma pernicie perdēdos vos cōfuderit, ita vt de hac familia tota, nihil poſtea reliqui ſit futurum. Sumptum eſt à coquis diuerſas carnes minutatim conciſas, & in eadem ſartagine B commixtas frigentibus. ἡ γλῶττα. Lingua victimarum quondam Mercurio debebatur, διὰ τὴν ἑρμηνείαν. i. propter beneficium interpretationis quod per plectrum linguæ fit. Quò reſpexit Carion dum dixit, τούτων horum omnium noſtrum, quos mactandos propediē dixiſti lingua tua fuerit. Melius credas ita dictum. Quoniā præco ante ſacrificium admonebat populū vt linguis fauerent. i. conticerent, lingua victimarum præconi dari ſolebat. Idcirco ait ἡ γλῶττα τούτων. ſ. θυομένων. C In vtraque interpretatione genitiuus τούτων reſpicit nomen γλῶττα. Sed venuſtiſſimum fuerit, & veriſimillimū, ſi τούτων exponas horum malorum, vt ſubiiciatur τῷ κήρυκι. Nam quemadmodum moris fuit læta nuntiātibus mercedem dare, quod εὐαγγέλιον vocabant, ita æquum cenſet Carion, vt Mercurio tam infauſta nuntianti lingua incidatur. εἴργασθε, perfectū ab ἐργάζομαι. ἀφ' οὗ. ſ. χρόνου. Quod addit, ἤρξατο ἐξ ἀρχῆς, incepit à principio, demonſtrat efficaciſſimā fuiſſe Pluti D diuinitatem, vt quæ aliorum Deorum numen repentina quadā vi reprimere potuerit. Succurrāt quæ Chremylus prædixerat Pluto adhuc cæco: ἔχ' ἥσυχος, ἐγὼ γὰρ ἀποδείξω σε τοῦ Διὸς πολὺ μείζω δυνάμενον Et paulò pòſt, Οὐδ' ἂν εἷς θύσειεν ἀνθρώπων ἔτι, οὐ βοῦν ἄν, οὐχὶ ψαιστὸν, οὐκ ἄλλ' οὐδὲν, μὴ βουλομένου σοῦ. λιβανωτόν. Thus in ſuffitum Deorum, vt Laurum in ſerta & coronas Deorum & ſacra facientium. ψαιστὸν placentas & panes ſacerdotū gulæ maximè debita fuiſſe teſtatus eſt antea ſacrificus E Æſculapij. ἱερεῖον animalia vocat immolari ſolita, quæ ferè erant, ſus, hircus, aries, & boues nonnunquam. ἐπιμελεῖσθε ἡμῶν, ſoliciti fuiſtis de nobis κακῶς, nullo modo, τότε, tū ſcilicet cùm affatim vobis omnia eſſent, & nullius indigeretis. τῶν μὲν ἄλλων. Non eſt incelebris Græcorum ſententia:

Φιλεῖ δ' ἑαυτοῦ πλεῖον οὐδεὶς οὐδένα, id eſt,

Nemo quenquam magis ſeipſo diligit. Quam F cum hoc comico Græco Latinus confirmauit comicus:

Verum, inquit, illud verbum eſt, vulgò quod dici ſolet,
Omnes ſibi eſſe melius malle quàm alteri.

Mercurius ergo poſtpoſitis aliorum Deorū cōmodis, ſtudioſius ſuum agit negotium. κἀπιτέτριμμαι. καὶ ἐπιτέτριμμαι. thema huius perfecti eſt ἐπιτρίβομαι.

G Ἐγὼ δ' ἀπόλωλα κἀπιτέτριμμαι. Καρ. σωφρονεῖς.
Ἑρ. Πρότερον γὰρ εἶχον μὲν παρὰ ταῖς καπηλίσιν
Πάντ' ἀγάθ' ἕωθεν εὐθύς. οἰνοῦτταν. μέλι.
Ἰσχάδας, ὅσ' εἰκός ἐστιν Ἑρμῆν ἐσθίειν.

Fame confectus perij. CA. *Nunc demum ſapis.*
ME. *Antè quidem à cauponarijs mulierculis*
Omnia bona habebam, in ipſo etiam diluculo:
Maſſam, mel, caricas, & quocunque genere
Cibi Mercurium veſci decet: at nunc fame

Νυνὶ δὲ πεινῶν, ἀναβάδην ἀναπαύομαι.
Καρ. Οὔκουν δικαίως, ὅς τις ἐποίεις ζημίαν
Ἐνίοτε, τοιαῦτ᾽ ἀγαθ᾽ ἔχων. Ερ. Οἴμοι τάλας
Οἴμοι πλακοῦντος τοῦ 'ν τετράδι πεπεμμένου.
Καρ. Ποθεῖς τὸν οὐ παρόντα καὶ μάτην καλεῖς.
Ερ. Οἴμοι δὲ κωλῆς ἣν ἐγὼ κατήσθιον.

A *Contabeſcens, porrectis requieſco pedibus;*
CA. Nec immeritò, vt qui damno multabas eos,
A quibus iſta bona acceperas. ME. Hei, hei mihi:
Vbi nunc placenta, quæ mihi quarto quolibet
Die cuiuſuis menſis pinſebatur. CA. Ah
Deſideras abſentem: & fruſtra illam vocas.
B *ME. Heu victimarum armos, quos comedebam antehac.*

Σχόλ. Σωφρονεῖς.] ἀντὶ τοῦ μόλις ἐπεστράφης. ἢ καλῶς καὶ ἀληθῆ λέγεις. Οἰνοῦτταν.] οὕτω τὴν οἴνῳ πεφυραμένην μᾶζαν. τινὲς δὲ οἰνοῦτταν, εἶδος πλακοῦντος μετ᾽ οἴνου καὶ μέλιτος γινόμενον. Ἀναβάδην.] ἀντὶ τοῦ κάθημαι πεινῶν, ἄνω φησὶν ἔχων τοὺς πόδας κοιμώμενος. οἱ γὰρ διάκονοι τοὺς πόδας ἄνω εἶχον πρὸς τὸ μὴ βαρεῖσθαι ὑπὸ τοῦ δρόμου. Οὔκουν δικαίως ὅς τις ἐποίεις ζημίαν.] ἀντὶ τοῦ ἐποίεις ζημιοῦσθαι τοὺς ταῦτα τὰ ἀγαθά σοι παρέχοντας. ὁ γὰρ Ἑρμῆς, τοιαῦτα ποιεῖ. καὶ ὁ Αἴσωπος γὰρ ἐν τοῖς μύθοις τὰ αὐτὰ λέγει. Τοῦ 'ν τετράδι πεπεμμένου.] ἡ τετρὰς ἐνομίζετο Ἑρμοῦ, καὶ καθ᾽ ἕκαστον μῆνα ταύτῃ τῇ ἡμέρᾳ ἀπετίθεντο τῷ Ἑρμῇ. ἔξω γὰρ τῆς ἑορτῆς, ἱεραί τινες τοῦ μηνὸς ἡμέραι νομίζονται Ἀθήνησι, θεοῖς τισίν. οἷον, νουμηνία καὶ ἑβδόμη, Ἀπόλλωνι. τετρὰς, Ἑρμῇ. καὶ ὀγδόη Θησεῖ. Ποθεῖς τὸν οὐ παρόντα καὶ μάτην καλεῖς.] Ἡρακλῆς πλέων μετὰ τῶν Ἀργοναυτῶν εἰς Κόλχους σὺν Ἰάσονι ἐν Κίῳ τῇ νήσῳ ἐξελθὼν καὶ πέμψας τὸν ἐρώμενον αὐτοῦ Ὕλαν ὕδωρ ἀντλῆσαι. ἀπελείφθη αὐτοῦ. τοῦ δὲ ὑπὸ νυμφῶν ἁρπασθέντος, Ἡρακλῆς πολὺν χρόνον ἐζήτει. ὕστερον δὲ ὑπό τινος ἀθείας φωνῆς ἤκουσε, ποθεῖς τὸν οὐ παρόντα καὶ μάτην καλεῖς. ἐλέχθη οὖν τοῦτο εἰς παροιμίαν ἐπὶ τῶν μάτην προσδοκώντων.

BISETVS. Ποθεῖς] ποθεῖν κατὰ τὸν Εὐστάθιον κυριολεκτεῖται περὶ τῶν ἀπόντων. τὸ δὲ ἐρᾶν, περὶ τῶν παρόντων, καὶ τῶν ἐν ὄψει ὄντων.

GERARDVS. Καπηλίσιν.] Mercurius furtis & furibus præeſſe credebatur, quare à mulierculis cauponariam exercentibus colebatur, vt eius fauore, ipſæ aliis commodiùs imponerent. σωφρονεῖς. Sine interrogatione ſignificat, Sapis, qui priuati, quàm alieni commodi magis meminiſti. Cum interrogatione hunc habet ſenſum, Tu qui quondam nos aſpernabaris, nunc rebus tuis acciſis, & afflictis, ſapis? οἰνοῦτταν. Ductum eſt hoc verbum ἀπὸ τοῦ οἴνου, eſt enim ſpecies mazę quæ ex vino ſubigebatur. Atqui, inquies, Dij humanis non veſcuntur cibis. Res ita habet, neque hìc fuit Mercurius, ſed Mercurij ſacrificulus, qui ſpecie Mercurij ſuæ rei diligenter inſeruit. Quæ Mercurio offerebantur, à ſacerdote ablata comedebantur. Haud ſcio eo tempore vtrum maius fuerit, ſacrificorúm ne impoſtura, an popelli ſtupor & ignauia. Illi quæ edebant, Deos comediſſe aiebant, populus vanitati illorum credebat, qui etiam exiſtimat perſonatum hunc Mercurium, verum eſſe Mercuriũ, qui relicto cœlo, & cœleſtibus Diis in conſortiũ & familiã Chremyli iam aſciſci percupiat. Tale quiddam fieri ab Æſculapij ſacrifico vidimus. ἀναβάδην, aduerbiũ quod ſignificat ἄνω τοὺς πόδας ἔχων, ſublatis, & in altum porrectis pedibus otiũ ago, ſupinus ſum: ſupinitatem pro negligentia & torpore accipiunt. Mirum videri vult, quòd ipſe qui Deorum nuncius eſt, & qui antea nulla intermiſſione, dum variè à Diis ablegaretur, vix vnquam quieſceret, nunc per otium ſupinus & ignauus quieſcat, &, quod eum peius habet, πει-
C νῶν famelicus langueat. δικαίως ſcilicet ἀναπαύῃ πεινῶν. Hæc quæ narras, optimo iure tibi contingunt. Quoniam cauponariæ illæ tua ope fretæ, & tuo fauore innixæ, liberiùs furari pergebãt, aliquando deprehenſæ grauiter multabantur. Quod ſi eas probè curaſſes, pœnas ſuæ impoſturę non dediſſent. Non ab re igitur illæ nunc te deſerunt, abs te priùs damnoſè deſertæ quæ fuerũt. οἴμοι τάλας. Animaduertenda conſtructio τοῦ οἴμοι, nominatiuo primùm iungitur, deinde mul-
D tis genitiuis deſiderium notantibus earum rerũ quas olim Mercurius habuerat, iam verò habere ipſi non liceat. τοῦ 'ν τετράδι. Diximus antea ὀγδόην, id eſt octauum cuiuſque menſis diẽ fuiſſe Theſeo ſacratum, hic intelligendum Mercurio τετράδα, id eſt quartum diem cuiuſque menſis dicatum fuiſſe. Vnde eſt non diſſimile veri etiamnum obſeruari, vt cuiuſque hebdomadis quartus dies, Mercurij dies vocitetur. πεπεμμένου participium eſt à πέπτομαι. ποθεῖς. Hylas Theo-
E damantis filius eximia fuit pulchritudine, is cũ fortè aquatum iuiſſet, à nymphis ob egregiam formam raptus eſt. Hercules adoleſcentem eum deperibat, propterea longiorem eius ceſſationẽ miratus, Polyphemum miſit, qui cũ nomen Hylæ ſæpius, at nequicquam mirabili vociferatione inclamaſſet, audita tandem vox hæc, Ποθεῖς τὸν οὐ παρόντα, καὶ μάτην καλεῖς. Hinc verſiculus cœpit dici de iis qui rem abſentem, & quæ haberi nequit, deſiderant, interim autem votis ni-
F hil proficiunt.

Σχόλια. Οἴμοι δὲ κωλῆς.] τοῦ κώληκος λεγομένου. κῶλα δὲ τὰ ἐμπρόσθια μέρη τῶν ἱερείων. ἔστι δὲ ἱερὸν Ἑρμοῦ, ὁ βραχίων τῶν ἀλόγων ζώων. ἄλλως. τὰ ἐμπρόσθια μέρη τῶν ἱερείων, τὰς ἀγκύλας ὀστώδεις. διαβάλλει οὖν ὡς ὀστέα τοῖς θεοῖς προσφέροντας.

BISETVS. Οἴμοι δὲ κωλῆς.] κωλῆς, παρὰ τῷ Σουΐδᾳ, ἀντὶ τοῦ κώληκος, ὅπερ ἐν τοῖς παλαιοῖς σχολίοις ἔχομεν, γέγραπται κωλῆνος. Ἀθήναιος δὲ ἐν τῷ τῶν δει-
G πνοσοφ. θ. κωλῆνα δὲ λέγουσι, καὶ κωλῆν. Εὔπολις Αὐτολύκῳ. σκέλη δὲ, καὶ κωλῆνες εὐθὺ τοῦ ῥάθυ. ἀπὸ δὲ τοῦ κωλέα, συνῃρημένον ἐστὶν, ὡς συκέα, συκῆ. λεοντέα, λεοντῆ. κωλέα, κωλῆ. καὶ τούτου τοῦ Ἀριστοφανείου στίχου ἐκεῖ μνήμην ποιεῖται. Εὐστάθιος. κωλῆ, σαρκικόν τι μόριον παρὰ τὸ κῶλον. κῶλα δὲ, τὰ μέλη, καὶ ἰδίως οἱ πόδες. ἐκ δὲ τοῦ

κωλία συνήρτηται, ὡς ἐκ τοῦ συκέα, συκῆ.

Gerardus. Κωλῆς.] Per quintam declinationem κωλῆξ oſſa ſignificat, per ſecundam κωλῆ partes anteriores victimę quibus ineſt plus oſſium, quàm carnis & pinguedinis, cuiuſmodi ſunt caput & pedes. Græcus interpres putat A κωλῆς ἀντὶ τοῦ κώλυκος dictum, vt conqueratur Mercurius, quòd ipſi iam nihil præter oſſa carnibus nudata apponantur rodenda. Non autem intelligendum de quibuslibet oſſibus, ſed de iis quę in priore parte victimę erāt, & illi vnà cum carne proferri ſolebant.

Καρ. Ἀσκωλίαζ' ἐνταῦθα πρὸς τὴν αἴθειαν.
Ερ. Σπλάγχνων τε θερμῶν, ὧν, ἐγὼ κατήσθιον. B
Καρ. Ὀδύνη σε πρὸς τὰ σπλάγχν' ἔοικ' ἐπιστρέφειν.
Ερ. Οἴμοι δὲ κύλικος, ἴσον ἴσῳ κεκερασμένης.
Καρ. Ταύτην ἐπιπιὼν, ἀποτρέχων οὐκ ἂν φθάνοις;
Ερ. Ἀρ' ὠφελήσαις ἄν τι τὸν σαυτοῦ φίλον;
Καρ. Εἴ του δέει γ' ὧν δυνατός εἰμί σ' ὠφελεῖν.
Ερ. Εἴ μοι πορίσας ἄρτον τιν' εὖ πεπεμμένον, C
Δοίης καταφαγεῖν καὶ κρέας νεανικὸν,
Ὧν θύεθ' ὑμεῖς ἔνδον. Καρ. Ἀλλ' οὐκ ἐκφορά.
Ερ. Καὶ μὴν ὁπότε τι σκευάριον τοῦ δεσπότου
Ὑφέλοι', ἐγώ σε λανθάνειν ἐποίουν ἀεί.
Καρ. Ἐφ' ᾧτε μετέχειν αὐτὸς ὦ τοιχωρύχε.
Ἧκεν γὰρ ἄν σοι ναστὸς εὖ πεπεμμένος.
Ερ. Ἔπειτα τοῦτόν γ' αὐτὸς ἂν κατήσθιες.

CA. Nunc ſub dio, per vtres ſalta vno pede.
ME. Heu calida viſcera, ego quæ comedebā an-
B *CA. Dolore inteſtinorum te credo affici. (tea.*
ME. Heu calicem aqua æquali dilutū, quē bibi.
CA. Hunc ſi inbibas, tu hinc nunquam meditē-
ris fugam?
ME. Nihilne, tui amantiſſimum, me tu iuuas?
CA. Si modo quicquā erit, in quo iuuare te queā.
ME. Imò modo vnū aliquē panē mihi porrigas,
Benè confectum: & carnē des comedendā mihi
C *Teneram, ex his quas intus ſacrificatis Deo.*
CA. At iſthæc efferri domo haudquaquam licet.
ME. At tu cùm vaſculū aliquod ſurriperes hero,
Faciebam ego, nequis te in furto deprehenderet.
CA. Hoc ideo faciebas, perfoſſor parietum,
Quòd ſperares, te furti participem fore.
Nam panis mellitus eò cedebat tibi.
ME. Sed eum panem tute ipſe edebas poſtea.

Σχόλια. Ἀσκωλίαζ' ἐνταῦθα.] ἑορτὴν οἱ Ἀθηναῖοι D ἦγον τὰ ἀσκώλια. ἐν ᾗ ἐνήλλοντο ἀσκοῖς ἀληλιμμένοις, εἰς τιμὴν τοῦ Διονύσου. δοκεῖ δὲ ἐχθρὸν εἶναι ἀμπέλῳ τὸ ζῶον. ἀμέλει καὶ ἐπίγραμμα φέρεται τῆς ἀμπέλου πρὸς τὴν αἶγα, οὕτω λέγον. κἤν με φάγῃς ἐπὶ ῥίζαν, ὅμως ἔτι καρποφορήσω, ὅσσον ἐπισπεῖσαι σοὶ τράγε θυομένῳ. ἀσκωλίαζε δὲ, ἀντὶ τοῦ ἅλλου. κυρίως δὲ ἀσκωλιάζειν ἔλεγον, τὸ ἐπὶ τῶν ἀσκῶν ἅλλεσθαι, ἕνεκα τοῦ γέλωτα ποιεῖν. ἐν μέσῳ δὲ τοῦ θεάτρου ἐτίθεντο ἀσκοὺς πεφυσημένους, καὶ ἀληλιμμένους. εἰς οὓς ἐναλλόμενοι ὠλίσθαινον καθάπερ Εὔβουλός φησι. καὶ πρός γε τοῦτο ἀσκὸν εἰς μέσον E καταθέντες, εἰσάλλεσθε, καὶ καγχάζετε ἐπὶ τοῖς καταρρέουσιν οὕτω καὶ Δίδυμος. ἄλλως. ἀσκωλιάζειν ἔλεγον, τὸ ἐνάλλεσθαι τοῖς ἀσκοῖς, ἢ τὸ ἐφ' ἑνὸς ποδὸς ἅλλεσθαι. ἄλλως. ἀσκώλια ἑορτὴ Διονύσου. ἀσκὸν γὰρ οἴνου πληροῦντες, ἑνὶ ποδὶ τοῦτον ἐπήδων. καὶ ὁ περιγενόμενος ἆθλον εἶχε τὸν οἶνον. Ὀδύνη σε πρὸς τὰ σπλάγχνα. ἐπειδὴ γὰρ πνεῦμα δι' ἐνδείας ἐποίουν, τὸ τοιοῦτον γίνεται. διὸ τὸ πνεῦμα εἰπεῖν ὀδύνην ἔοικεν. πρὸς τὰ σπλάγχνα δὲ, ἀντὶ τοῦ F ἐπὶ κωλῆς καὶ τοῖς σπλάγχνοις. Ἴσον ἴσῳ κεκερασμένης.] οἴνου καὶ ὕδατος. ζωρότερον γὰρ τὸ τοιοῦτο κρᾶμα. ταῦτα δὲ πρὸς τοὺς καπήλους. ζητεῖται δὲ διὰ τί τοῖς μὲν ἄλλοις θεοῖς δίδοται ἄκρατος σπονδὴ, τῷ δὲ Ἑρμῇ κεκραμένη. καὶ φαμὲν, ὅτι καὶ τῶν ζώντων καὶ τῶν τετελευτηκότων ἄρχει, καὶ παρ' ἀμφοτέρων τιμὰς δέχεται.

Gerardus. Ἀσκωλίαζε.] ἀσκοὶ vtres ſunt, vnde feſta quædam Bacchi dicta ſunt ἀσκώλια, quaſi vtralia. Scitum eſt capram viti eſſe inimicā, proinde in feſtis Bacchi capra immolari conG ſueuit, de pellibus autem caprinis vtres conficiebātur, qui vino pleni, & vncti in medio theatro collocabantur, vt altero pede innixi iuuenes in eos exilirent, faciebat autem vtrium volubilitas, vt ferè omnes laberent[illegible], nec ſuper vtrem conſiſterent, vnde ſpectatoribus ridendi erat non modica occaſio. Quod ſi quis fortè D conſtitiſſet, & vtrem, & vinum præmij loco reportabat, hinc ἀσκωλιάζειν, propriè eſt τοῖς ἀσκοῖς ἐνάλλεσθαι in vtres inſilire. Simpliciter tamen dixit ἀσκωλίαζε pro ἅλλου ſali. Porrò gratia non caret, quod eſurientem inuitet ad ſaltum, nam bene prantis & ſaturis ſaltus minimè conuenit. Σπλάγχνων, ſcilicet οἴμοι, & ὧν pro ἃ conſtructione Attica intellige, ſequitur enim caſum antecedentis. πρὸς τὰ σπλάγχνα. Tuus dolor non in capite eſt, vbi graues curæ ſunt, ſed E videtur te ad inteſtina conuertere, non enim tantopere te mouet hominum erga Deos impietas, quàm ſtomachi tui latrantis, & inteſtinorū tuorum inanitas, nam de eſurie & tua fame, tota tua diſputatio eſt. Ἴσον ἴσῳ, par pari, id eſt, æquali mixtura temperatum, ex æquo moderatum, vt tantum eſſet aquæ, quantum & vini. Rogant cur aliis Diis vinum merum detur, Mercurio F autem dilutum. Quoniam, aiunt, ius obtinet in viuos & mortuos. nam & ad hos & ad illos Iupiter Mercurium mittere ſolet. Hoc figmento fortaſſe monentur, qui magni momenti legationes obeunt, vt à temulentia & ebrietate prorſus abſtint. Verba hæc ἴσον ἴσῳ abſolutè ponuntur, & præter rationem legitimæ conſtructionis. Participium autem κεκραμένης vnde ſit ſcies ex anomali verbo κεράννυμι.

Σχόλια. Ταύτην ἐπιπιὼν, ἀποτρέχων οὐκ ἂν φθάνοις.] οὐκ ἂν πέρας σχοίης τῶν κακῶν. οὐκ ἂν ἀναβάλοιο.

G Bisetus. Ταύτην ἐπιπιὼν] τοῦτό τινες καλῶς οὐ πρὸς τὴν κύλικα ἀναφέρουσιν, ἀλλὰ πρὸς τὴν πορδὴν τοῦ Καρίωνος, ὃς τὸν Ἑρμῆν [illegible] ταῦτα λέγει, [illegible] ταύτην τὴν πορδὴν ἐπιπιὼν, ἀποτρέχων οὐκ ἂν φθάνοις; βέλτιον γὰρ μετ' ἐρωτήσεως ταῦτα προφέρειν [illegible] ὁ Καρίων τὸ σκέλος ἄρας, καὶ ἅμα πέρδων, ὧν, ταῦτα λέγει.

GERARDVS. Ταύτην] ſcilicet κύλικα ἐκπιών, participium indefinitũ ab ἐκπίνω, vbi hoc poculum ebiberis. Carion dum hoc ait, ſimul Mercurio calicem vini meracioris porrigit. φθάσεις, non properabis, ἀποτρέχων, pro ἀποτρέχειν recurrere eò vnde huc veniſti. Satius duces hic hærere, quàm illic vbi antea fuiſti diutius languere. Mercurius itaque, auidè epoto vino, Carionem amicè interpellat, rogatque vt ſe in ordinem eorum, qui cum Pluto agunt, cooptet.

Σχόλια. Τὸν σαυτοῦ φίλον.] τοῦτο λέγει, ἢ διότι καὶ αὐτὸς διάκονος καὶ ὑπηρέτης ἦν τῶν θεῶν ὥσπερ ἐστὶ Χρεμύλου, ἢ διὰ τὰς βοηθείας, ἃς πρώην ἠρώτα. εἰώθασι γὰρ οἱ ἄνθρωποι ὅταν εἰς ἀνάγκην ἐμπέσωσιν, εὔνοιαν πρὸς τούτους πλάττεσθαι, ἀφ' οὗ ἂν ἡμῖν ἔσται ὠφέλεια. Ἀλλ' οὐκ ἐκφορα.] ὡς ἐν ταῖς θυσίαις λεγόμενα ταῦτα. καὶ [illegible] κατ' οὐδέτερον πληθυντικόν, ἀλλ' ἑνικῶς κατὰ θηλυκόν. ὡς Θεόπομπος. [illegible] ἀλλ' ἐκφορά, καὶ εἰ μὲν οὐδέτερον εἴη πληθυντικόν, προπαροξύνουσι. εἰ δὲ θηλυκόν, ὀξύνουσιν.

BISETVS. Ναστὸς] Σουίδας. ναστὸς ἀρσενικῶς, πλακοῦς, ἢ θερμὸς ἄρτος μετ' ἐλαίου. [illegible] δέ φασι ναστός, ἄρτος ἐπιθετικῶς, ὁ ζυμίτης, καὶ πεπιλημένος. καὶ ναστὸς προσηγορικῶς: εἶδος ἄρτου πεπιλημένου, καὶ ναστὸς, πλακοῦς ἔχων ἔνδον καρυκείας, παρὰ τὸ νάσσω, ὃ συμπιλῶ.

GERARDVS. Τί;] ſcil. κατά. φίλει. Vnde coaluit inter hos amicitia? An ex æqualitate officiorum? vterque enim Deorum miniſter eſt. Vel hoc, efficit fames, & neceſſitas, quæ, inferiorem alioqui, vtilitatis gratia cogit amicum vocare. εἰ, repete verbum ὠφελήθειμι, id eſt, iuuero, τοῦ pro τινός, & δέοι Atticè pro δέῃ accipe, vt ſic habeat lectio, ὠφελήθειμί σε, εἴ γέ τινος δέῃ. Iam ὧν relatiuum eſt, quòd capit caſum antecedentis tacitè ἐκείνων. Alioqui pro ὧν dictum eſſet καθ' ἅ, in quibus. εἴ μοι. Et hic ſubaudiendum ὠφελήθειμι ἄν. τινά. ſecretionem facit panum: non enim petit ſacerdos ſecundarium panem aut cibarium, ſed εὖ πεπεμμένον, bene piſtum, πεπτικόν, concoctionis facilioris, primarium, qui materia præſtet, & artificio. νεανικόν. Quomodo Mercurius nuper ſibi panem poſcebat εὖ πεπεμμένον, optimum ſignificans, ita nunc petit carnem ſibi dari νεανικόν, quod nomen interpreteris teneriuſculam: iuniorũ enim caro tenerior eſt. Vel carnis portionem ſignificat ingẽtem & permagnam, quẽadmodum meatus inſignes vocant πόρους νεανικούς. Simillimũ autẽ veri eſt, carnẽ νεανικὸν vocari præcipuã, præſtãtiorẽ: nã quod cæteris præpollet, νεανικὸν vocãt. Sũptũ ab ætate iuuenili, quę ætatibus aliis, virili nempe & ſenili, viribus longè præcellit. ὧν genitiuus pro accuſatiuo ἅ. Subauditur autem in hoc caſu antecedens, hoc modo, δεῖ με χεῖρας τῶν ζώων, vel ἱερείων ἃ θύετε ὑμεῖς. ἐκφορα adiectiuum eſſe accentus indicat, ſubſtantiuum enim quando eſt, oxytonum eſt. Ea quæ petis non ſunt ἐκφορα quaſi dicas exportabilia. Quæ Laribus Diis & penatibus ſacrificabantur, religioſum erat foras emittere. Propterea Plutus exon Chremyli catachyſmata ſpargi [illegible] ante ædes, dixit: ἔνδον γὰρ [illegible] τὴν ἑστίαν [illegible]. ὑφείλου, indefinitum β. ab ὑφαιρέομαι anomali verbo. λανθάνειν, latere ignorari. [illegible], idem quod [illegible], de quo ſupra, iungitur infinitiuo, cui hic loco accuſatiuum præponit nominatiuum αὐτός. ᾔει, veniebat, accedebat, dabatur. ναστός. Inter panes qui in ſacrificiis olim Diis proferebantur, naſtus fuit: ferè ex melle & vuis paſſis conficiebatur, aliiſque aromatis. Qui pauperiores erant, ex oleo tantùm faciebant. [illegible]. Obiicit Mercurius Carioni, quòd non ſemper ipſi dederit naſtum nomine Mercurii piſtum, ſed comederit ipſe qui Mercurio daturum ſe vouerat, id quod fiebat, cùm Carion ante oblatum Mercurio naſtum, reus fiebat furti. Qua conditione autem Carion daturum ſe diceret, quæ ſequuntur docent, nimirum ſi impunè furaretur. Si furtum bene cedebat Carioni, Mercurio ſacrabatur naſtus: ſin minus, Carion in naſtum ſæuiebat.

Καρ. Οὐ γὰρ μετεῖχες τὰς ἴσας πληγὰς ἐμοί,
Ὁπότε τι ληφθείην πανουργήσας ἐγώ.
Ερ. Μὴ μνησικακήσῃς, εἰ σὺ Φυλὴν κατέλαβες.
Ἀλλ' οὖν ξύνοικον πρὸς θεῶν δέξασθέ με.
Καρ. Ἔπειτ' ἀπολιπὼν τοὺς θεοὺς ἐνθάδε μενεῖς;
Ερ. Τὰ γὰρ παρ' ὑμῖν ἐστὶ βελτίω πολύ.
Καρ. Τί δέ γ' αὐτομολεῖν ἀστεῖον εἶναί σοι δοκεῖ;
Ερ. Πατρὶς γάρ ἐστι πᾶσ' ἵν' ἂν πράττῃ τις εὖ.
Καρ. Τί δῆτ' ἂν εἴης ὄφελος ἡμῖν ἐνθάδ' ὤν;
Ερ. Παρὰ τὴν θύραν στροφαῖον ἱδρύσασθέ με.

CA. Rectè, neque enim tu eorundem mecum verberum
Fiebas particeps: ſicubi deprehenderer,
Aliquod committens flagitium. ME. Ah ne memineris
Iniuriarum, quæſo: qui nunc Phylã habes: (ſecro.
Sed me adſcribe potiùs in veſtrum gregem ob-
CA. Quid! Nũ tu Dys relictis hic nobiſcũ eris?
ME. Ero: nam vobiſcum multò agitur fœlicius.
CA. Sed profugere ab illis non abſurdum putas?
ME. Patria illic ſua cuique eſt, vbicunque homini bene eſt.
CA. At ſi hic ſis, cui nobis poteris eſſe vſui?
ME. Foribus his verſandis nunc me præponite.

Σχόλια. Οὐ γὰρ μετεῖχες τὰς ἴσας πληγάς.] οὐ μόνον μετέχω τοῦδε, ἀλλὰ καὶ μετέχω τόδε φασίν. καὶ εὕροις ἂν τοῦτο [illegible], ἀλλὰ καὶ λογογράφοις. Εἰ σὺ Φυλὴν κατέλαβες.] ὅτι μετὰ τὸ κατελθεῖν τοὺς μετὰ Θρασυβούλου, Φυλὴν καταλαβόντας καὶ νικήσαντας ἐν Πειραιεῖ τοὺς τριάκοντα, ψηφίσασθαι ἔδοξε μὴ μνησικακῆσαι ἀλλήλοις καθάπαξ τοὺς πολίτας. ἀλλὰ ταῦτα γὰρ οὔπω ἐπέπρακτο, οὐδὲ τὸ ἐπὶ [illegible] ἤδη ἦν. ἀλλὰ καὶ ὡς Φιλόχορος, [illegible] ἔτει ὕστερον μάχεσθαι μετὰ Θρασυβούλου γενομένου ὁ Κριτίας ἐν Πειραιεῖ τελευτᾷ. τοῦτο οὖν, ἔοικέ τις ἐκ τοῦ δευτέρου Πλούτου μετενεγκὼν ἐνθάδε, ὀλιγωρῆσαι τῆς ἀλογίας ταύτης. ἢ καὶ αὐτὸς ὁ ποιητὴς ὕστερον ἐνθεῖναι ἀπὸ τῶν συνθηκῶν τῶν Ἀθηναίων γενομένων πρὸς τοὺς καταλαβόντας. Φυλὴν δὲ, τὸν δῆμον, ἀφ' οὗ Φυλάσιος. ἄλλως. ὁ Θρασύβουλος βουλόμενος καταλῦσαι τοὺς λ. κατέλαβε Φυλὴν τόπον τινὰ, κἀκεῖσε συμμάχους λαβὼν, κατέλυσε. καὶ ἐπεὶ ἀλαζονικὸν ἐφθέγξατο, ἤκουσε μὴ μνησικακῆσαι, καὶ ἔστι τοῦτο παροιμιακόν. Φυλὴ δὲ, δῆμος τῆς Ἀττικῆς. καὶ οἱ οἰκοῦντες, Φυλάσιοι. τὸ γὰρ εἰ Φυλὴν κατέλαβες, ἀντὶ τοῦ εἰ ἐπλούτησας. εἰ μέγας γέγονας, Φυλὴν καταλαβόμενος καὶ τοὺς λ τυράννους μεταχειρισάμενος. Φυλὴ γὰρ τόπος οὕτω καλούμενος. περὶ δὲ Θρασυβούλου εἴρηται διὰ τὸ ἐπαρθῆναι ὅτι ἐκεῖ ἐφόνευσε τοὺς λ τυράννους.

GERARDVS. Ἐμοὶ, poſt τὰς ἴσας, æquales mihi, pro τὰς ἴσας ταῖς ἐμαῖς πληγαῖς, æquales meis plagis. Si communia tibi mecum fuiſſent verbera, fuiſſet & communis naſtus. Verùm quia ſolus cædebar, ſolus naſto fruebar. λαβοίμην. Indefinitum a, Optatiui. thema eſt anormé verbum λαμβάνω. μνησικακήσῃς. Verbum hoc μνησικακεῖν ſonat, meminiſſe malorum & iniuriæ præteritæ. Vt altius res repetatur, ſcire oportet Athenienſes aliquando cum Lacedæmoniis bellum geſſiſſe acerrimum, in quo Athenienſibus victis, Lacedæmonij ſtatim triginta viros Athenas miſerunt, qui ſummum ius & in vrbem, & in ciues obtinerent. Hi poſtmodum inſolentiores facti, atque in tyrannidem conuerſi, quorundam ciuium bona publicabant, illos profligabant, alios denique pro ſua libidine crudeliter etiam occidebant. Fuit per id tempus Athenis Thraſybulus vir ingenio admodum ſublimi & generoſo, qui tyrannidem exoſus, clàm ſelectorum militum manu comparata ſe in Phylam recipit (erat Phyla locus in Attico agro) vbi de expellendis ab vrbe Lacedæmoniis ſeriò cum ſuis agit. Id ſubodorati Lacedæmonij, aduerſus Thraſybulum bellum inſtaurant, magno impetu eum adoriuntur, nec ſine magno ſuo malo congrediuntur, quo enim res Athenienſium fuerat deploratior, eo victoria quam tum de Lacedæmoniis reportarunt fuit glorioſior. Profligatis Lacedæmoniis Thraſybulus plebiſcitũ interpoſuit, in quod Ciues iurarunt. Plebiſcito hoc cauebatur, Ne cuiquam Athenienſium liceret in poſterum, rerum antè malè actarum memoriã refricare. Sed præterita mala obliuione ſempiterna (ἀμνηστίαν vocant) deleretur. Mercurius ergo Carioni ait, Si Phylam occupaſti, id eſt, ſi diues euaſiſti, & fortunam nactus es ſplendidiorem, μὴ μνησικακήσῃς, id eſt, ne quid eorum malorum quæ antea paſſus es, in tuam mentem reuoces, ſed veteris illius Athenienſiũ ἀμνηστίας memor, omnia mihi benignè condones, & ignoſcas. τὰ παρ' ὑμῖν, ea quæ apud vos ſunt, res veſtræ, ſtatus & conditio veſtra. Subaudiendum autem eſt μενῶ manebo. βελτίω, Atticum & anorme comparatiuum, pro βελτίονα. αὐτομολεῖν, ex te ipſo, nemine imperante, vel te cogente, transfugere, ac velut hoſpite inſalutato diſcedere? πατρίς. Socrates dictum Mercurij confirmauit, dum interrogatus cuias eſſet, reſpondit, κοσμικὸς, id eſt, mundanus, innuens nulli debere patriam præſcribi certam, nam vbicunque commodè viuitur & feliciter, illic patria eſt: vbi ſecus contingit, exilium. Circũfertur apud Græcos verſiculus eiuſdem prorſus argumenti, τοῖς γὰρ καλῶς πράττουσι πᾶσα γῆ πατρίς. id eſt, Quæuis terra illis patria eſt, quibuſcum benè agitur.

Καρ. Στροφαῖον; ἀλλ' οὐκ ἔργον ἔστ' οὐδὲν στροφῶν.
Ερ. Ἀλλ' ἐμπολαῖον. Καρ. Ἀλλὰ πλουτοῦμεν. τί οὖν
Ἑρμῆν παλιγκάπηλον ἡμᾶς δεῖ τρέφειν;
Ερ. Ἀλλὰ δόλιον τοίνυν. Καρ. δόλιον; ἥκιστά γε.
Οὐ γὰρ δόλου νῦν ἔργον, ἀλλ' ἁπλῶν τρόπων.

CA. Foribus verſandus? nihil hîc opus verſutiis.
ME. At mercatorem me ſtatuite. CA. At diuites
Cùm ſimus antè: cur Mercurium ſordidum
Propolam alamus? ME. At vultiſne callidum?
CA. Hîc callidis nihil opus eſt, ſed candidis.

Σχόλια. Στροφαῖον.] ἐπὶ ἀποστροφῇ τῶν ἄλλων κλεπτῶν. στροφαῖος, παρὰ τὸ στρέφεσθαι καὶ πανουργεῖν. λέγεται δὲ ὁ Ἑρμῆς, στροφαῖος. ἐμπολαῖος. κερδῷος. δόλιος. ἡγεμόνιος. ἐναγώνιος. διάκονος. ἄλλως. στροφαῖον, ἐπεὶ στροφαὶ λέγονται καὶ οἱ συμπεπλεγμένοι καὶ δολεροὶ λόγοι. στροφαῖον δὲ ἐκάλουν, ἱδρυμένον παρὰ τῇ θύρᾳ τὸν δαίμονα. ἅμα δὲ καὶ παρὰ τὸ στρέφειν τὰ πράγματα. οἱ γὰρ τοῦτο ποιοῦντες, πανοῦργοι. ἐπωνυμία δὲ τοῦτο Ἑρμοῦ, παρὰ τὸ ταῖς θύραις ἱδρύεσθαι ἐπὶ φυλακῇ τῶν ἄλλων κλεπτῶν. οὗτοι γὰρ ὄπισθεν τῶν θυρῶν εἰώθασι καὶ ἀναδύεσθαι, καὶ ὅλως πανουργεύεσθαι. Ἀλλ' ἐμπολαῖον.] πραγματευτικὸν ἢ ἀγοραῖον. καὶ τῆς καπηλείας προεστῶτα. παλιγκάπηλοι δὲ λέγονται, οἱ τὰ αὐτὰ πωλοῦντες καὶ ἀγοράζοντες. πέντε δέ εἰσιν αἱ διαφοραὶ τῶν πωλούντων. αὐτοπώλης κάπηλος. ἔμπορος. παλιγκάπηλος. μεταβολεύς. καὶ ἔστιν αὐτοπώλης μὲν ὁ ἐν τῇ ἰδίᾳ χώρᾳ πωλῶν τὴν ἑαυτοῦ πρόσοδον. κάπηλος δὲ, ὁ ἀγοράζων ἀπὸ τοῦ αὐτοπώλου, καὶ πωλῶν ἐν τῇ χώρᾳ ἐν ᾗ ἠγόρασεν. ἔμπορος ὁ ἀγοράζων καὶ ἐπὶ ξένης πωλῶν. ἢ ἀπὸ τοῦ αὐτοπώλου ἢ ἀπὸ τοῦ καπήλου. παλιγκάπηλος, ὁ ἀπὸ τοῦ ἐμπόρου ἀγοράζων καὶ πωλῶν. μεταβολεὺς, ὁ κατὰ κοτύλην πωλῶν, ὥσπερ οἱ νῦν λεγόμενοι κάπηλοι. εἴρηται δὲ παρὰ τὸ συνεχὲς μεταβάλλειν. καὶ αὗται μέν εἰσιν αἱ σημασίαι κυρίως τῶν πωλούντων. καταχρηστικῶς δὲ πᾶς πωλῶν, κάπηλος λέγεται.

GERARDVS. Στροφαῖον.] vertigo & volutio στροφὴ dicitur, vnde στροφαῖος Mercurij ἐπώνυμον. Quoniam enim fures interdiu poſt oſtium latitare ſolent, donec per occaſionem aliò ſe conferant, ad arcendos illinc fures, poſt oſtium iuxta cardines Mercurij ſtatua erigebatur, aut certè figura eius depingebatur. Hoc itaque primũ munus eſt, quo ſe functurum in ædibus Chremyli pollicetur obſeruabit ne quis poſt fores deliteſcat. στροφῶν. Apparet genitiuum eſſe à nominatiuo στροφὴ, vt ſit, nihil nobis opus his reuolutionibus, neque lucrum, neque damnum ab oſtij conuerſionibus expectamus, quare neque te στροφαίῳ nobis opus eſt. ἐμπολαῖον. Mercurius olim creditus eſt mercatoribus & negotiatoribus præeſſe, & ſuo fauore illorum rem augere: vnde ἐμπολαῖος vocabatur παρὰ τὸ ἐμπολᾶν λεῖν negotiari, & ex mercimonia quæstum facere. Si me in ministeriam domesticorum allegeris, faciam mea in industria & negotiatione vt breui Chremylus in virum euadat opulentissimũ. παλιγκάπηλον. Propriè κάπηλος, vini venditor est, vt καπηλεύω vendo. παλιγκάπηλος, est qui à venditore vini vinum emit, quod reuendat. Mercurius iactitabat se ἐμπολαῖον fore, significans quarumcunque rerum commercium exercere se posse. Carion negociationem eius eleuans, vocat eum παλιγκάπηλον, innuens eum tantũmodo vinum reuendere posse, vnde non licet lucrum accedit per exiguum, quare non esse cur Chremylus iam ditissimus, παλιγκάπηλον sordidũ vel sibi faciat. A B

δόλιον. impostoribus, præstigiatoribus, vafritie & ingenio subtiliore præditis viris, Mercurium adesse vetustas existimauit. Conatur ergo Mercurius propter versutias sui animi, in familiaritatem Chremyli se insinuare. Qua vna se non aliam esse Pluto inutiliorem ex præcedentibus scitur. Aut, quod magis credendum, δόλος est & ἀγαθὸς & κακός, quomodo & Latinis dolus bonus, & dolus malus. Prior prudentiam signat, & socordiam habet oppositam: hoc significato δόλιον se vocat Mercurius, faciam vt in rebus gerẽdis cauti sitis, & prouidi. Mercurius de dolo malo intelligit, qui simplicitati & morum candori opponitur.

Ερ. Ἀλλ' ἡγεμόνιον. Κα. ἀλλ' ὁ θεὸς ἤδη βλέπει.
Ὥσθ' ἡγεμόνος οὐδὲν δεησόμεσθ' ἔτι.
Ερ. Ἐναγώνιος τοίνυν ἔσομαι. καὶ τί ἔτ' ἐρεῖς;
Πλούτῳ γάρ ἐστι τοῦτο συμφορώτατον
Ποιεῖν ἀγῶνας μουσικοὺς καὶ γυμνικούς.
Καρ. Ὡς ἀγαθόν ἐστ' ἐπωνυμίας πολλὰς ἔχειν,
Οὗτος γὰρ ἐξηύρηκεν αὑτῷ βίοτον.
Οὐκ ἐτὸς ἅπαντες οἱ δικάζοντες θαμὰ
Σπεύδουσιν ἐν πολλοῖς γεγράφθαι γράμμασιν.
Ερ. Οὐκοῦν ἐπὶ τούτοις εἰσίω; Καρ. Καὶ πλῦνέ γε D
Αὐτὸς προσελθὼν πρὸς τὸ φρέαρ τὰς κοιλίας,
Ἵν' εὐθέως διακονικὸς εἶναί μοι δοκῇς.

ME. At ductorem? CA. *Neque ductore est nobis opus.*
Nã Plutus nunc videt. ME. Igitur certaminum
C *Procurator ero: quid dices mihi amplius?*
Etenim Pluto huic res est multo vtilissima,
Edere certamina vel Musica, vel Gymnica.
CA. *Quàm bonum homini est, habere multa agnomina!*
Nam iste etiam hac ratione sibi parauit victũlum:
Nec temerè est, quòd nostros videmus iudices
D *Affectare, vt multis inducantur literis,*
Et per sortem occupent varia putealia.
ME. Nunquid igitur ob ea, quæ dixi, ingredior domum?
CA. *Imo, sed exta victimarum fer ad aquas*
Putei, & laua: vt sit, quàm officiosus sis, probes.

Σχόλια. Ἀλλ' ἡγεμόνιον.] [illegible] οἱ Ἀθηναῖοι ἡγεμόνιον Ἑρμῆν [illegible] τοῖς τυφλοῖς τοὺς βλέποντας [illegible] Πλούτῳ, [illegible] αὐτὸν [illegible] δεῖσθαι [illegible]. Οὗτος γὰρ ἐξηύρηκεν.] [illegible] οἱ δικάζοντες [illegible] εἰς ἄλλο δικαστήριον δικάσωσιν. Οὐκ ἐτὸς ἅπαντες] [illegible] πολλὰ ὀνόματα ἔχειν ἵνα ἐὰν ἀπὸ τοῦ [illegible] εἰς ἄλλο δικαστήριον δικάσωσιν [illegible] τῶν γραμμάτων [illegible] δικαστηρίων. [illegible] οἱ δικάζοντες, ἵνα ἐὰν ἀπολειφθῶσιν [illegible] ἐν τῷ ἄλλῳ δικάσωσι τὸν μισθὸν, καὶ εἰς τὸ [illegible] τῶν δικαστηρίων. Γεγράφθαι] [illegible] E F βούλονται γὰρ ἐν ἄλλῳ δικαστηρίῳ ἀναγεγράφθαι, διὰ τὸ μὴ ἀργεῖν ὅλως.

GERARDVS. Ἡγεμόνιον.] Mercurius dictus est ἡγεμόνιος: dux & index viarum. Qua ratione ἐνόδιος dicebatur, quòd in viis esset. Proclides Ἑρμῆν τρικέφαλον, i. Mercurium tricipitem in triuiis posuit. In singulis autem capitibus inscri- G ptio erat, quæ præmonstraret quò vnaquæque via duceret. Porrò quoniam nulli magis quam cæcis necessarius est Mercurius ἡγεμόνιος, ideo eius operam reiicit, quod visum receperit Plutus, nec vllo duce ipsi iam sit opus. δεησόμεσθα pro δεησόμεθα. ἐναγώνιος. Moris antiquitus erat, vt in honorem Deorum in theatris ludi ederentur, quos ἀγῶνας vocabant, ad quos spectandos E quoniam populus vndique confluebat, ingens emolumentum τοῖς ἀγωνοθέταις, i. iis qui certamina constituebant parabatur. Censet itaque Mercurius certamina in gratiam Pluti proponenda: hinc enim Pluto & Chremylo lucrum accessurum immodicum. Id quod si faciundum arbitrabuntur, pollicetur Mercurius se ἐναγώνιον fore, id est, eum qui solicitè, summaque diligentia curaturus sit, vt ἀγωνισταί, id est, certatores, & actores partium, vnusquisque suarum meminerint: F adeò vt in eiusmodi ludis spectator nihil quidquam sit desideraturus. τί ἔτι. (Quæ alia functio est (quælibet etiã illa fuerit abiecta) quam ego non subeam, modò in vestrum admittar cõsortium? μουσικούς. Theatricorum artificum apud Græcos duo fuere potissimum genera. Prioris ordinis erant qui à scenis & tabernaculis, quibus in theatro vtebantur, σκηνικοί dicebantur. In his erant ὑποκριταί, i. alienæ personæ simulatores, G vt comœdi, & tragœdi, actores fabularum. Rursus θυμελικοί, χειρονόμοι, & ὀρχησταί. Sub thymelicis cõprehẽdebãtur citharistæ, qui citharã pulsabãt, & citharœdi qui fidibus citharæ accinebãt. fidicines Latini eos vocãt. Chironomi gesticulatores erãt qui manuũ imprimis & pedũ gestũ flexũ & motũ probè formabãt: cauebãt enim ne corporis ſtatus indecorus eſſet, ne pedes inſcitè proferrētur, ne à reliqua corporis parte, caput, oculíque diſſiderent. Orcheſtę ſaltatores erant. Antiquæ ſaltationis tres fuerũt ſpecies, πυῤῥίχη, κόρδαξ, & σίκιννις. Pyrrhichã Pyrrhus docuit: ſaltatio erat armatorũ, idcirco ὄρχησις ἐνόπλιος vocata eſt. Cordax obſcœna erat ſaltatio, & quæ cum ruſticitate quadam iunctam habebat laſciuiã. Sicinnis muſicatior fuit, & ſatyrica ſaltatio exiſtimata. Ad hæc obeunda muſicis opus erat inſtrumẽtis, ea de re ἀγῶνες μουσικοὶ vocabãtur. Appellantur & Dionyſiaci ludi, propterea quòd Dionyſio .i. Baccho dicati eſſent. Alterum genus ἀγώνων dictum eſt γυμνικὸν, quòd qui ſe in illis exercerent, γυμνοὶ, id eſt, nudi eſſent. Hoc quintuplex fuit. certantium nomina hęc ſunt, πύκται, δισκόβολοι, ἁλτικοὶ, δρομεῖς καὶ παλαισταί. Vno & generali nomine ἀθληταὶ vocabantur. Pyctæ τῇ πυγμῇ, id eſt, cæſtu ſe exercebant. Cęſtus dictus eſt a cædẽdo, erat autem lorum è corio crudo confectum, cui maſſa plumbea inſita erat: hoc cæſtu manus Pyctarum armabantur, vt ictum aduerſarij minus ſentirent, & eũ grauius ferirent. fuit πυγμαχία hæc diſcriminis plena, nec niſi à fortiſſimis viris tentata. Latini Pyctas, à pugnis Pugiles vocarunt. Diſcoboli à δίσκος & βάλλω dicti. Diſcus erat lapis rotundus, & pertuſus, quem tota vi in ſublime iactabant. Haltici dicuntur ab ἅλλομαι ſalio: hi ſaltu contendebant. In ſaltu halteribus vtebantur. Erant ἁλτῆρες maſſulę, & pilę plũbeæ, quibus vtraque manu ſe librabant vt certius aſſiſterent. Dromei curſu certabant, nomenque pro modo curſus ſortiebantur. Qui ſtadium percurrebant σταδιοδρόμοι vocabantur. Qui poſtquã ad metam peruenerant eò recurrebant, vnde primùm inierant curſum διαυλοδρόμοι. nam δίαυλος duplum eſt curriculum. Sic δολιχοδρόμοι, appellabantur, qui longiſſimo curſu certabãt. Curſus enim qui lõgiſſime profertur δόλιχος δρόμος dicitur. Denique palęſtræ erant qui & palęſtritæ, & palęſtrici nuncupantur, Luctatores vocantur à A Latinis. Hi ceromate .i. oleo cerato vncti, puluere aſpergebantur, vt corpora illorum ceromate, & ſudore lubrica, mutuas prehenſiones admitterent. Sed περὶ τῶν μουσικῶν τε & γυμνικῶν ἀγώνων pro loco ſatis. ἐπωνυμίας. Varios titulos, varias artes & functiones, vt ſi quid erit, quod per vnam aſſequi nequeas, per aliam liceat. Quomodo cõtigit Mercurio, qui quãuis στροφαῖος eſſet, ἐμπολαῖος, δόλιος & ἐναγώνιος, tamẽ omnibus hiſce nominibus nihil proficere ſe cum videret, ἐναγώνιον ſore ſe B cùm dixit, tandem hac via quodãmodo extorſit à Carione vt admitteretur. Eſt iſte alioqui viliſſimus. Dicuntur hęc ſpectatoribus, interim Mercurius vt contemptibilis, & faſtidiendus digito obliquè monſtratur. ἐξηύρηκεν, perfectũ hoc tempus manauit ab ἐξ & anomalo verbo εὑρίσκω. βιότιον, diminutiuũ eſt: paruã vitã, paruulũ victũ, vt qui tantũmodo cũ miniſtris ſacrorũ certaminũ poſthac victitabit. σπεύδουσιν, feſtinãt, irrequietè ambiunt, ſumma ope nituntur. γράμμασιν. Antea C dictũ eſt Athenis morē fuiſſe, vt iudices ſortibus eligerentur, ſortē autē per literas fieri. Tãgit hic auarũ & ambitioſum quorondã Athenienſiũ ingeniũ, qui ne iudiciorũ prorſus expertes viuant, vbicunque ſortitio fit, illic ſortiantur, vt ſi fortè ex aliquo loco excludantur, ſaltē in alio quopiã obtineant. γεγράφθαι pro ὠνομάσθαι nominari & iudicē declarari accipe, & γράμμασιν pro κληρώσει ſortitione. εἰσίω cõpoſitũ eſt ab εἰς & ἴω vado, pro ἴω ἴω quandoque, vt hic ponitur, τοῦ ι εἰς τὸ ε D mutato, receptius eſt εἴσειμι, vtrũque tēpore præſenti ponitur, loco futuri non ſatis vſitati. δεῦρο. Hic domũ Chremyli Carion ingreditur, quem ſubuerecundè ſequitur Mercurius. Illis ingreſſis, chorus nonnihil tripudiat, interea ſacerdos Iouis extat, qui de Pluto conqueritur eadem de cauſa, de qua paulò antè queſtus erat Mercurius. Poſtmodum fit, vt ſimul ſacerdos percontari de Chremylo incipiat, & Carion domo Chremyli exeat, vt miſeri ſacerdotis, quæ iam ſequi- E tur, excipiat querimoniam.

ΚΟΜΜΑΤΙΟΝ ΧΟΡΟΥ.

ΔΡΑΜΑΤΟΣ ΠΕΜΠΤΟΥ

Σκηνὴ δευτέρα.

ΙΕΡΕΥΣ ΤΟΥ ΔΙΟΣ, ΚΑΡΙΩΝ.

Bisetvs. Τελευταῖος ὁ τοῦ Διὸς ἱερεὺς προσέρχεται, ὃς καὶ αὐτὸς περὶ τῆς ἑαυτοῦ δυστυχίας, καὶ λιμοῦ πολλὰ μεμφόμενος λέγει. ἀλλὰ Καρίων τοῦτον οἰκτεί- F ρων οἴκοι μετὰ τῶν ἄλλων τῶν ἐξαπίνης πλουτησάντων, καὶ εὐτυχούντων μένειν ἐᾷ.

ΤΙς ἂν φράσειε ποῦ 'στι Χρεμύλος μοι σαφῶς;
Καρ. Τί δ' ἐστὶν ὦ βέλτιστε; Ιερ. Τί γὰρ ἀλλ' ἢ κακῶς;
Ἀφ' οὗ γὰρ ὁ Πλοῦτος οὗτος ἤρξατο βλέπειν,
Ἀπόλωλ' ὑπὸ λιμοῦ. καταφαγεῖν γὰρ οὐκ ἔχω.
Καὶ ταῦτα τοῦ σωτῆρος ἱερεὺς ὢν Διός.
Καρ. Ἡ δ' αἰτία τίς ἐστιν ὦ πρὸς τῶν θεῶν;
Ιερ. Θύειν ἔτ' οὐδεὶς ἀξιοῖ. Καρ. Τίνος οὕνεκα;
Ιερ. Ὅτι πάντες εἰσὶ πλούσιοι. καίτοι τότε

COMMATIVM CHORI.

ACTVS V. SCENA II.

SACERDOS IOVIS, CARIO.

QVis mihi certò indicet, vbinam Chremylus habet? (ſit, niſi malè?
CA. *Quid eſt, bone vir?* SA. *Quid enim aliud*
Nam ex quo Plutus videre cœpit: ego fame
Perij: neque, quod edam, quicquã reliquũ habeo:
G *Quanquam ſacerdos ſoſpitatoris Iouis.*
CA. *At quæ nã huius rei cauſa eſt, dic obſecro?*
SA. *Nemo hominum vult quicquam ſacrificare amplius.*
CA. *Quamobrem?* SA. *Quia nunc adeò omnes ſunt diuites:*

Οτ

Ὅτ' εἶχον οὐδὲν, ὁ μὲν ἂν ἥκων ἔμπορος,
Ἔθυσεν ἱερεῖόν τι σωθείς. ὁ δέ τις αὖ
Δίκην ἀποφυγών. ὁ δ' αὖ ἐκαλλιερεῖτό τις,
Καὶ μετεκάλει τὸν ἱερέα. νῦν δ' οὐδὲ εἷς
Θύει τὸ παράπαν οὐδὲν οὐδ' εἰσέρχεται.
Πλὴν ἀποπατησόμενοί γε πλεῖν ἢ μύριοι.
Καρ. Οὔκουν τὰ νομιζόμενα σὺ τούτων λαμβάνεις;
Ιερ. Τὸν οὖν Δία τὸν σωτῆρα καὐτός μοι δοκῶ
Χαίρειν ἐάσας, ἐνθάδ' αὐτοῦ καταμένειν.
Καρ. Θάρρει. καλῶς ἔσται γὰρ ἢν θεὸς θέλῃ.
Ὁ Ζεὺς ὁ σωτὴρ γὰρ πάρεστιν ἐνθάδε,
Αὐτόματος ἥκων. Ιερ. Πάντ' ἀγαθὰ τοίνυν λέγεις.
Καρ. Ἱδρυσόμεσθ' οὖν αὐτίκ'. ἀλλὰ περίμενε.
Τὸν Πλοῦτον οὗπερ πρότερον ἦν ἱδρυμένος,

A *At olim nihil tum haberent: ibi alius quidem*
Quod saluus atque incolumis rediisset domum
Peregrè adueniens mercator, pinguem victimā
Ioui immolabat: alius, quòd causam in foro
Tenuisset, absolutus iudicum sententiis:
Alius, magnificè sacra facturus, etiam
Sacerdotem conuiuam accersebat sibi.
Nunc autem ne vnus est quidem, qui sacrificet,
B *Vel tantillum: nullus qui templum adeat Iouis,*
Nisi turba hominū quædā innumerabilis: quæ eò
Secedit à via, cacandi gratia.
CA. Cur non ab his legitimā partem tibi capis?
SA. Nunc igitur & ipse, meo valedicturus Ioui,
Statui hic apud vos ætatem agere in posterum.
CA. Bono animo es. Nā, Deo volēte, benè omnia
Habebunt: quandoquidem tuus ille Iuppiter
C *Seruator hic est, quo sponte aduenit sua.*
SA. Benè hercle nuncias. CA. parumper sustine.
Nam Plutum eòdem collocabimus, vbi erat
Prius repositus Iuppiter: vt ærarium

Σχόλια. Τίς ἂν φράσειεν] κορωνὶς ἑτέρα ὁμοία ἐν ἐκθέσει τοῦ δράματος. οἱ δὲ στίχοι ἰαμβικοὶ τρίμετροι ἀκατάληκτοι λζ΄. ὧν τελευταῖος τῆς χορικῆς ἀποστολῆς ἕνεκεν αἱ χύτραι. ἑξῆς δὲ τούτων καὶ τελευταῖοι πάντες τοῦ δράματος στίχοι ἀναπαιστικοὶ τετράμετροι καταληκτικοὶ β΄. ἑξῆς δ' αὖ τούτων, ἡ κορωνίς, ἣ καὶ τὸ δρᾶμα περατοῦσα. Τοῦ σωτῆρος] ἐν ἄστει σωτῆρα Δία τιμῶσιν, ἔνθα καὶ σωτῆρος Διὸς ἐστὶν ἱερόν. τὸν αὐτὸν δέ τινες καὶ ἐλευθέριον φασι. Ἔθυσεν. ἱερεῖόν τι σωθείς.] ἀντὶ τοῦ. τὰ τῆς θυσίας ἐπετέλει. ἢ ἐξιλεοῦτο τὸ θεῖον ἐπὶ τοῖς μέλλουσι. μετεκάλει δ' αὖ τὸν ἱερέα, ἐπειδὴ νόμος ἐστὶ, τὰ ὑπολειπόμενα τῆς θυσίας, τὸν ἱερέα λαμβάνειν. Οὔκουν τὰ νομιζόμενα.] τὰ ἀφοσιώματα. παίζων δὲ τοῦτο, δέον εἰπεῖν, τὸ δέρμα καὶ τὰ κῶλα. ἐπειδὴ νόμος ἦν τὰ ὑπολειπόμενα τῆς θυσίας τὸν ἱερέα λαμβάνειν. ἄλλως. τὰ ἔθιμα τῶν παρεχομένων τοῖς ἱερεῦσι δέρματα καὶ κῶλα. φησὶν οὖν, ὅτι τὰ τοῦ κόπρου τὰ νομιζόμενα λαμβάνεις, τὰ ἔθη σκώπτων.

GERARDVS. Βέλτιστε,] superlatiuum irregulare, ô vir optime, ironia subest: nam scit malum esse, postea quam illi res malè cedunt. ἄλλο scilicet εἴη, fuerit. ἢ κακῶς, quam malè. Aduerbium est pro nomine κακόν. Per F aduerbia dictum esset, πῶς γὰρ ἢ κακῶς; Rogatus autem per nomen, debuit respondere itidem per nomina: τί ἄλλο ἢ κακόν; οὐκ ἔχω, non possum: ideo autem non potest, quòd non habeat. καὶ ταῦτα, idque, præsertim verò & quod maximè mirandum, cùm sim sacerdos Iouis Soteris, quem conueniebat inter omneis Deorum sacrificos quæstum facere vberrimum. ὦ πρὸς τῶν θεῶν. Si ὦ tollis, lectio integra est: Si G apponis, subaudi, vel σὺ, vel οὗτος, heus tu. πάντες. hyperbole, pro maxima parte: Soli enim boni diuites erant, qui sua bona Pluto ferebant accepta Improbi suis diuitiis spoliati, consueta peragere sacrificia non poterant. ἥκων, veniens ad me ex instituta negotiatione, ἔθυσεν ἄν, immolasset, ἱερεῖον, victimam non vulgarem, sed τι, magnam & excellentem aliquam. τι enim quandoque præstantiam notare antea vidimus. σωθείς, indefinitum σώζομαι, à piratis, prædonibus & D naufragio, à grassatoribus & viarum obsessoribus liberatus. ὁ δέ τις, vnus item alius, scilicet ἔθυσεν ἂν ἱερεῖόν τι, δίκην ἀποφυγών, qui reus factus crimen intentatum declinauit, & euasit. Est ἀποφυγών participium indefiniti β, ab anomi ἀποφεύγω. ἐκαλλιερεῖτο, etiam nulla causa externa eum impellente, præclarum sacrificium in honorem Iouis parasset. Plus est καλλιερεῖσθαι quàm θύειν. est enim καλλιερεῖν, καλῶς E τὰ ἱερὰ ποιεῖν, splendidè & magnificè sacra facere. μετεκάλει, vocabat in suas ædes, vbi dum de sacrificio ritè peragendo tractaremus, lauto interim conuiuio excipiebat. τὸ παράπαν; satis dictum esset, νῦν δ' οὐδεὶς θύει, nisi ex amisso lucro commotior animus hoc adiiciundum putasset τὸ παράπαν οὐδέν. εἰσέρχεται, scilicet εἰς τὸν τοῦ Διὸς ναόν. ἀποπατησόμενοι cacaturi, & ventrem exoneraturi. Non potuit sacerdos contemptiùs loqui de Iouis sui templo, quàm dum conferendum cum Latrina & publico secessu existimauit. γε, saltem: hoc addit religiosè, ne mentitus videatur; πλεῖν. Attici pro πλέον dicunt πλεῖν plus. ἀτθικώτερον autem dictum hîc volunt πλεῖν pro πλείους plures. Sed Atticis consuetum nonnihil est, aduerbia pro nominibus vsurpare. ἢ μύριοι, quàm decie mille: numerus est certus, pro incerto, & maximo. νομιζόμενα. Moris erat, vt quæ in sacrificium adhiberi non possent, quod nullius vsus essent, vt pellis victimæ, & alia huiuscemodi reiicula, sacerdotes suo quodam iure acciperent, proinde sacerdotem ludens ait, par fuisse, vt de excrementis quæ in Iouis templo ponerentur, ipse de more partem aliquam sibi auferret. τὰ νομιζόμενα, scilicet μέρη. Genitiuus autem τούτων habet subauditum genitiuum ἀποπατημάτων, vel præpositionem ἐκ, vt A ſit, ἐκ τούτων ἀποπατουμένων τὰ ἔθιμα λαμβάνεις. Sacerdos ad ea quæ Carion dixit, parũm attentus (magis enim propter ſpectatorem, quàm propter ſacerdotem hoc interiectum eſt) pergit dicere quod inceperat. κἀυτὸς, καὶ αὐτὸς, & ego cenſeo. Aut καὶ hic abundat, aut ego quoque, quemadmodum aiunt Mercurium feciſſe, volo, vbi Ioui vale dixero, & eius negotium curare deſiero. χαίρειν. Quando ſignificamus nos de aliqua re non laborare, ad nos quæ B nihil attineat, dicere ſolemus, χαιρέτω, valeat. ἐνθάδε αὐτοῦ, ἐκ παραλλήλου ponuntur. θάρρει. Antea cùm Carion ingreſſus eſt domum Chremyli cum Mercurio, audiuit Chremylum in animo habere, deducere Plutum in arcem Palladis, quam prius occupabat Iupiter Soter, vt ab auguſtiore eo loco gloria maior Pluto eſſet, tam anguſtas enim Chremyli ædes tanto numini non conuenire. Iam ergo Carion nactus ſacerdotem Iouis, qui Ioue relicto optet Pluto C adiungi, cupidè eum retinet; magnum enim cunctis erit ex hac re indicium, Plutum ipſo Ioue eſſe potentiorem. ὢ θεός. De quo Deo intelligit? De nullo ſpeciatim: ratio tantùm loquendi eſt, quam boni ominis cauſa, de re futura verba facientes, vulgò vſurpare ſolent. Propterea quandoque pluraliter etiam effertur. ἂν οἱ θεοί γ' ἐθέλωσιν. Siquidem Diis ita viſum fuerit. αὐτόματος nomen eſt, vltroneus, ſpontaneus pro aduerbio αὐτομάτως vltrò, ſpontaneè. Compoſita dictio pleriſque videtur ab αὐτὸς & ab ἀχρήστῳ verbo μάομαι, excitor, promptus ſum. Sonat ergo αὐτόματος ἀφ' ἑαυτοῦ προθυμούμενος, à ſeipſo inductus vt veniret, nemine eum vocante, B ἄκλητος non vocatus, quomodo irrumpunt in præpotentum ædes, qui tenuioris ſunt fortunæ. πάντα. Omnium bonorum cumulus mihi in eo eſt, quod ais. Quid eſt enim quod poſthac Iupiter mihi ſuccenſeat, ad vos quod diuerterim, ſi ille tantus idem prior fecit? ἱδρυσόμεσθα, Attica forma, pro ἱδρυσόμεθα. περίμενε. Carion multa ſecum in animo voluit, quibus efficiat, vt aliquando ceſſet verbis fouere, & retinere hunc ſacerdotem: C propterea rogat vt dum rem occeptam tractabit, ipſe interea quod fiet, æquanimiter ferat. οὗπερ, pro ſolo οὗ, quod ipſum pro ὅπου, vbi, quo in loco, accipitur. ἦν, ſ. Ζεύς.

Τὸν ὀπισθόδομον ἀεὶ φυλάττων τῆς θεοῦ.
Ἀλλ' ἐκδότω τις δεῦρο δᾷδας ἡμμένας
Ἵν' ἔχων προηγῇ τῷ θεῷ σύ. Ιερ. Πάνυ μὲν οὖν D
Δρᾶν ταῦτα χρή. Καρ. Τὸν Πλοῦτον ἔξω τις καλεῖ.

Palladis immunito loco cuſtodiat.
Age faces accenſas aliquis huc proferat.
Tu eas geſtabis & Pluto præibis. SA. & D
Lubens: nam hæc omnia faciunda cenſeo.
CA. Plutum aliquis huc foras ex ædibus euocet.

Σχόλια. Τὸν ὀπισθόδομον ἀεὶ φυλάττων.] ὄπισθεν τοῦ νεὼ διπλοῦς τοῖχος τῆς καλουμένης πολιάδος Ἀθηνᾶς, ἔχων θύραν, ὅπου ἦν τὸ θησαυροφυλάκιον. ἐπειδὴ τὰ χρήματα ἐν τῷ ὀπισθοδόμῳ ἀπέκειτο. μέσον δὲ ἦν τῆς E ἀκροπόλεως ἔνθα ἦν τὰ ταμιεῖον, ὄπισθεν τοῦ τῆς Ἀθηνᾶς ναοῦ. τοῦτο δὲ εἶπεν, ὡς μέλλοντος προϊέναι τοῦ Πλούτου. Ἀλλ' ἐκδότω τις δεῦρο.] ὅτι ὁ Λυκόφρων ἐν τῷ Ε- [illegible] φησίν, [illegible] πρῶτον τοῦτον δᾷδας ἧφθαι. [illegible] δὲ, καὶ ἐν Ἐκκλησιαζούσαις αὐτὸ [illegible] πρὸ ἀμφοτέρων τούτων τοὺς [illegible] φυλλίον [illegible] τὸ πρᾶγμα. [illegible] λαβόντες λαμπάδας. [illegible] ἄλλο μηδὲν ἐχόμενον φυλλίον. Ἵν' ἔχων προηγῇ τῷ θεῷ.] τῆς Ἀθηνᾶς· εἰς τὴν ἀκρόπολιν ἀνέθεσαν τὰ χρή- F ματα. κἀνταῦθα ἐφυλάττετο [illegible] καὶ Θουκυδίδης φησὶν ἐν τῷ δευτέρῳ οὕτως. ὑπαρχόντων δὲ ἐν τῇ ἀκροπόλει [illegible] ἀργυρίου ἐπισήμου, ἑξακισχιλίων ταλάντων. τὰ γὰρ πλεῖστα [illegible] ἀφ' ὧν τὰ προπύλαια τῆς ἀκροπόλεως καὶ τὰ ἄλλα οἰκοδομήματα, καὶ ἐς Ποτίδαιαν ἀπανηλώθη.

GERARDVS. Ὀπισθόδομον.] Athenis poſt templum Palladis locus erat munitiſſimus, quẽ vocant ὀπισθόδομον, quod eſſet δόμος ὄπισθεν τοῦ τῆς Ἀθηνᾶς ναοῦ. Arcem fuiſſe ferunt, in cuius medio G Athenienſe ærarium recondebatur, proinde θησαυροφυλάκιον dicebatur. Illius loci cuſtos perpetuus erat Iupiter Soter, illicque religioſiſſimè colebatur. Hi ſtatuunt, Ioue illinc depoſito, Plutum in eius locum ſubſtituere. τῆς θεοῦ. E Atticum eſt, voces maſculinas in fœmininas transferre: τῆς θεᾶς ſcilicet Παλλάδος, vel Ἀθηνᾶς. Simpliciter autem & abſolutè θεὸς apud Athenienſes Pallas vocatur: fuit enim illa ciuitatis Athenienſiũ præſes, adeò propitia, vt eorũ δυσβουλίαν, i. incogitãtiam, ſtulta & incõſulta cõſilia, benè vertere crederetur. ἀλλ' ἐκδότω. Cariõ iã occupatiorẽ ſe mõſtrat in inſtruenda põpa, cũ qua deducendus eſt Plutus. πάνυ μὲν οὖν ſcilicet δᾷδας ἔχων προηγήσομαι. F Τίς καλεῖ. Poſſis cum interrogatione legere. Quis vocat, id eſt, vocare vult Plutum? Sed per imperatiuum ait, κάλει, voca. viſus eſt Cariõ vni alicui ex iis qui aderant iniungere, vt Plutum euocaret, verùm aliò ſpectans, nec ſatis otij habens, ſubdit tertiam, & eam indefinitam perſonam τις vnus aliquis veſtrum ſcilicet καλείτω. Non abludit hinc Plautinum illud, Aperite aliquis oſtium. Neque quod dixit antea Sycophanta, καὶ μὴν προσελθεῖν φασὶ πρὸς ἐμὲ ὑμῖν ἐνθάδε, ἐβουλόμην. G

ΔΡΑΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΠΕΜΠΤΟΥ,

Σκηνὴ τρίτη.

Τρίμετροι καὶ Ἀναπαιστικοὶ Ἀριστοφάνειοι.

ΓΡΑΥΣ, ΚΑΡΙΩΝ, ΧΟΡΟΣ.

BISETVS. Καρίων τὴν γραῦν ὑπὲρ τῆς τοῦ νεανίσκου, τοῦ ἐρωμένου πρὸς αὐτὴν ἐπαναχωρήσεως ἀγαθὴν ἐλπίδα ἔχειν κελεύει, καὶ μετ' αὐτῆς εἰς τὸν τοῦ Διὸς ναὸν εἰστρέχεται.

Γρ. Ἐγὼ δὲ τί ποιῶ; Καρ. τὰς χύτρας αἷς τὸν θεὸν
Ἱδρυσόμεθα, λαβοῦσ' ἐπὶ τῆς κεφαλῆς φέρε
Σεμνῶς. ἔχουσα δ' ἦλθες αὐτὴ ποικίλα.
Γρ. Ὧν δ' οὕνεκ' ἦλθον. Καρ. πάντα σοι πεπράξεται.
Ἥξει γὰρ ὁ νεανίσκος ὥς σ' εἰς ἑσπέραν.
Γρ. Ἀλλ' εἴ γε μέντοι νὴ Δί' ἐγγυᾷ σύ μοι
Ἥξειν ἐκεῖνον ὡς ἔμ', οἴσω τὰς χύτρας.
Καρ. Καὶ μὴν πολὺ τῶν ἄλλων χυτρῶν τἀναντία
Αὗται ποιοῦσι. ταῖς μὲν ἄλλαις γὰρ χύτραις,
Ἡ γραῦς ἔπεστ' ἀνωτάτω, ταύτης δὲ νῦν
Τῆς γραὸς, ἐπιπολῆς ἔνεισιν αἱ χύτραι.

ACTVS V. SCENA III.

Senarij & Anapæstici Aristophanij.

ANVS, CARIO, CHORVS.

Ego verò quid agam? CA. *ollas iſtas, quibus Deum*
In arce collocari conuenit, accipe:
Et eas capiti impoſitas defer honeſto gradu.
Nam alioqui verſicoloribus ades veſtibus.
AN. *Sed quid de iis, quorum cauſa huc aduenerim?*
CA. *Omnia nunc fient illicò, ex ſententia.*
Nam adoleſcens ad te rurſum ibit ſub veſperam.
AN. *Atqui ſi tu mihi fidem dederis, veſperi*
Eum ad me rediturum: ollas deferam adepol:
CA. *Enimuerò longè diuerſum hæ ollæ ab aliis*
Faciunt ollis, in aliis ſpuma candida
In ſummo eſſe ſolet: in his autem anicula
Ollis, cana ſubeſt ſpuma: ollæ ſummum tenent.

Σχόλια. Τὰς χύτρας αἷς τὸν θεόν.] ἔθος γὰρ ἦν, ἐν ταῖς ἱδρύσεσι τῶν ἀγαλμάτων ὀσπρίων ἑψημένων χύτρας περιφέρεσθαι ὑπὸ γυναικῶν ποικίλως ἠμφιεσμένων, καὶ τούτων ἀπήρχετο χαριστήρια τοῖς θεοῖς ἀπονέμοντες. Ἐπὶ τῆς κεφαλῆς.] ἐπειδὴ, ὁπότε μέλλοιεν βωμοὺς ἀφιδρύειν ἢ ἀγάλματα θεῶν, ἕψοντες ὄσπρια ἀπήρχοντο τούτων τοῖς ἀφιδρυμένοις, ἰσχαρ χαριστήρια ἀπονέμοντες τῆς πρώτης διαίτης. ὅθεν καὶ ἐν ταῖς Δαναΐσι. Μαρτύρομαι δὲ Ζηνὸς Ἑρκείου χύτρας. Παρ' αἷς ὁ βωμὸς οὗτος ἱδρύθη ποτέ. Αὐτὴ ποικίλα.] λείπει τὸ ἱμάτια. ἵν' ᾖ ποικίλα ἱμάτια ἔχουσα σεμνῶς ἦλθες. πορφυροῖς γὰρ καὶ ποικίλοις ἱματίοις ἐπόμπευον. δεῖ δὲ ὑπονοεῖν ὅτι ἡ γραῦς ἐβιάζετο καὶ συνεισῆλθε τῷ νεανίσκῳ. καὶ ὅτι ἡ γραῦς ποικίλα ἦλθεν ἔχουσα ἱμάτια. Ἡ γραῦς ἔπεστ' ἀνωτάτω.] ἐν τῷ ὑπερζεῖν τὰ μαγειρευόμενα ὄσπρια. γραῦς γὰρ καλεῖται ὁ ἀφρὸς ὁ ἀνωτάτω, ἢ τὸ πηγνύμενον ἐλαιῶδες τοῦ ζωμοῦ. ἢ ἐπιφάνεια τῆς ἀθάρης. τὸ δὲ ἴα ἔτι τούτων καὶ τὰ ἐφεξῆς διὰ τοῦ ποιητοῦ διὰ τοῦ χοροῦ.

GERARDVS. Ἐγὼ δέ.] Anus hæc expoſtulatura de iuuene quem deamabat, Chremyli domum anteà ingreſſa, cùm re infecta videt Plutum exire, & omnes iam ad pompam accingi, de recuperando amico ſpem nullam ipſi relinqui, lamentabili voce exclamat, ἐγὼ δὲ τί ποιῶ? Ego autem quæ tam atroci iniuria ſum affecta, quid faciam? quo me vertam? Carion ridiculè eius verba excipit, & quaſi illa roget, quidnam in ea pompa factura ſit, cùm præſertim omnes rei alicui gerendæ intenti ſint, ait, τὰς χύτρας, &c. τὰς χύτρας. Moris erat tum in dicandis aris, & cuiuſpiam Dei ſtatua ſacranda, vt mulier adeſſet, veſtibus compta varij coloris (eò fortaſſe res ſpectabat, vt colorum varietas variam ſignificaret hominum alacritatem, & multiplicem numinis poteſtatem.) Præterea vt muliercula ad eum modum veſtita, ollas ſecum ferret leguminibus coctis plenas, quæ primitiæ eſſent, & noui Dei libamina prima. αἷς, ſcilicet σύν. λαβοῦσα, vbi acceperis, acceptas. σεμνῶς, grauiter & reuerenter, neque hoc ſcommate caret: quo enim magis ſe componet anus ad grauitatem, eo, vel Diis ipſis riſum ciebit maiorem. αὐτή. Vltro, nemine te admonente vt ποικίλα geſtares, etiam ſi peropus erat, vt in exornanda ſic muliere, laborandum nobis fuiſſet. Ea autem induerat, non vt Deo ita placeret, ſed vt amatum adoleſcentem in amorem ſui ita pelliceret. ποικίλα poſt ἔχουσα. ſ. ἱμάτια. ὧν δ'. Imperfecta eſt oratio, ſubaudiendum quid tandem futurum? aut aliud huiuſmodi. Carion ſatis intelligens mentem aniculæ, verba illi obtruncauit in ore, omniaque illi pronuntiet secunda, veritus ne ea de gestandis ollis sententiam mutet. [illegible], paulò post futurum rem notat, breuiter futuram. Et hinc animam recipiet anus. ὡς σε, πρός σε. adeò captus erit amore tui. Antea enim anus dicebat se ituram ad adolescentem, nunc contrà fit. εἰς ἑσπέραν. Eo animo profert hoc Carion, vt velit intellectum ad anum iuuenem iturum nunquam. νὴ Δία. Virile magis quàm muliebre iusiurandum, sonat quasi diceret, Per Deum, B quod ex animo & asseueratione summa profertur. Vide autem, quæso, in se indecenti, quo affirmatius vetula iurat, hoc stolidiorem se, & magis ridiculam præstat. οἴσω, futurum est ab anormi φέρω. καὶ μὴν. Ollis vetulæ capiti impositis, Carion ad spectatorem conuersus, & digito ollas ostentans, hoc ait, αὗται. ſ. χύτραι. ἡ γραῦς ἔπεστι. De nomine ὁμωνύμῳ & varias res significanti, sumitur hic iocandi occasio. γραῦς enim quandoquè spumam notat, quæ feruente olla C A supernatat, quomodo accipiendam vult, dum ait, ἡ γραῦς ἐπιπολῆς ἐπέστιν. Quandoque autem & ferè semper, anum significat, quo sensu per metaphoram anum hanc vocat spumam, sordes, id est, sordidam, immundam, & ab omnibus reiiciendam, conculcandámque. ἐπιπολῆς quod & ἐξ ἐπιπολῆς dicitur, significat ἐπάνω, supra, in summo, genitiuum amat. Ergo, Carionis præsertim diligentia, compositis omnibus, sacerdos cum faculis, anus cum ollis, Chremylus cum B aliquot aliis, honorificè, solennique adhibita pompa, Plutum in ὀπισθόδομον τοῦ θεοῦ deducere parant, quos dum continua serie chorus progredi videt, populo finem actionum expectanti, quod sequitur ait.

BISETVS. Γραῦς.] Εὐστάθιος. γραῦς, παρὰ τὸ γράω, γρῶ, ὃ ἐστιν ἐσθίω καὶ φθείρω, λέγεται, ἡ γραῖα κοινῶς. γραῦς δὲ ἀττικῶς λέγεται. καὶ τὸ ἐν χύτραις ἐπιπολάζον, καὶ τὸ ἐπάνω τοῦ γάλακτος, καὶ τοῦ μέλιτος, γραῦς λέγεται ὁμωνύμως. C

ΧΟΡΟΣ.

BISETVS. Ὁ Χορὸς τοὺς πρὸς τὸν ναὸν μετὰ πομπῆς πορευομένους ὁρῶν, οὐκ ἔτι μελλήσας εἰς τοὔπισθεν ἀναχωρεῖ, καὶ αὐτοῖς ἀκολουθεῖ, καὶ οὕτω τῷ δράματι τέλος ἐπιτίθησι.

Χρ. Οὐκ ἔτι τοίνυν γ' εἰκὸς μέλλειν οὐδ' ἡμᾶς,
ἀλλ' ἀναχωρεῖν
Εἰς τοὔπισθεν. δεῖ γὰρ κατόπιν τούτων ᾄδοντας D
ἕπεσθαι.

CHORVS.

CH. Nihil est igitur, quòd nos hic cunctemur: sed
ponè sequentes
Abeamus: oportet enim horum nota sequi vestigia cantu.

GERARDVS. Τοίνυν,] itaque, quoniam videlicet omnes hinc abeunt. οὐκ εἰκὸς. ſ. ἐστί. οὐδ' ἡμᾶς, neque nos qui hucusque inseruiuimus Comœdiæ, dum post alios alij prodirent actores. εἰς τοὔπισθεν. εἰς τὸ ὄπισθεν, retro. Dum Chorus hęc dicit, oculos in spectatores intendit, E à tergo Plutum & reliquam pompam incedentem habet, quos non priùs subsequetur, quàm εἰς τοὔπισθεν conuertatur. τούτων. Dixisset ἕπεσθαι τούτοις, sed κατόπιν cum genitiuo adiecit, vt doceret Chorum simul, continuóque tractu, cum aliis abire debere. ᾄδοντας. Ad chorum enim χορεύειν pertinet, καὶ ᾄδειν, & comica lege exitus Comœdiæ lætus esse debet.

ΤΕΛΟΣ

ΑΡΙΣ

ΑΡΙΣΤΟΦΑΝΟΥΣ ΝΕΦΕΛΩΝ

ΠΡΟΘΕΩΡΙΑ.

ΤΟ' δράμα τὶ τῶν Νεφελῶν κατὰ Σωκράτους γέγραπται τοῦ Φιλοσόφου ἐπίτηδες, ὡς κακοδιδασκαλοῦντος τοὺς νέους Ἀθήνησι, τὴν κωμικὴν πρὸς τοὺς Φιλοσόφους ἐχόντων τινὰ αἰτιολογίαν. οὐχ ὥς τινες, διὰ Ἀρχέλαον τὸν Μακεδόνων βασιλέα ὅτι προσύκεσεν αὐτὸν Ἀριστοφάνους. Ο χορὸς δὲ ὁ κωμικὸς εἰσήρχετο ἐν τῇ ὀρχήστρᾳ, τῶν νῦν λεγομένων λογεῖα καὶ ὅτε μὲν πρὸς τοὺς ὑποκριτὰς διελέγετο, εἰς τὴν σκηνὴν ἑώρα. ὅτε δὲ ἀπελθόντων τῶν ὑποκριτῶν, καὶ τοὺς ἀναπαίστους διεξῄει, καὶ πρὸς τὸν δῆμον ἀπεστρέφετο. καὶ τοῦτο ἐκαλεῖτο στροφή. ἦν δὲ τὰ ἰαμβεῖα τετράμετρα ἑπτὰ τὴν αὐτῆς στροφὴν ἀποδόντες, πάλιν τετράμετρον ἀπέλεγον ἴσων στίχων. ἦν δὲ περὶ τὸ πλεῖστον ις. ἐκαλεῖτο δὲ ταῦτα ἐπιρρήματα. ἡ δὲ ὅλη πάροδος τοῦ χοροῦ, ἐκαλεῖτο παράβασις. Ἀριστοφάνης ἐν Ἱππεῦσιν. ἦν μέν τις ἀνὴρ τῶν ἀρχαίων κωμῳδιδάσκαλος. ὃς ἡμᾶς ἠνάγκαζε λέξοντας ἔπη πρὸς τὸ θέατρον παραβῆναι. ἄλλως. Φασὶ τὸν Ἀριστοφάνην γράψαι τὰς Νεφέλας, ἀναγκασθέντα ὑπὸ Ἀνύτου καὶ Μελίτου, ἵνα προδιασκέψωνται, ποῖοί τινες εἶεν Ἀθηναῖοι, ἀκούοντες κατὰ Σωκράτους. ηὐλαβοῦντο γὰρ ὅτι πολλοὺς εἶχεν ἐραστάς, καὶ μάλιστα τοὺς περὶ Ἀλκιβιάδην. οἱ ἐπὶ τοῦ δράματος τούτου μηδὲ νικῆσαι ἐποίησαν τὸν ποιητήν. ὁ δὲ πρόλογός ἐστι τῶν Νεφελῶν, ἁρμοδιώτατα καὶ δεξιώτατα συγκείμενος. πρεσβύτης γὰρ ἐστὶν ἄγροικος, ἀχθόμενος παιδὶ ἀστικοῦ φρονήματος γέμοντι, καὶ τῆς εὐγενείας εἰς πολυτέλειαν ἀπολελαυκότι. ἦν γὰρ τῶν Ἀλκμαιονιδῶν οἰκία, ὅθεν ἦν τὸ πρὸς μητρὸς γένος, ἐξ ἀρχῆς ὥς φησιν Ἡρόδοτος, τεθριπποτρόφος ἦν, καὶ πολλὰς ἀνῃρημένη νίκας, τὰς μὲν, Ὀλυμπίασι. τὰς δὲ Πυθοῖ ἐνίας δὲ Ἰσθμοῖ καὶ Νεμέα καὶ ἐν ἄλλοις ἀγῶσιν. εὐδοκιμοῦσαν οὖν ὁ νεανίσκος, ἀπέκλινε πρὸς τὸ ἦθος, τῶν πρὸς μητρὸς προγόνων. ἄλλως. Πρεσβύτης Στρεψιάδης ὑπὸ δανείων καταπιεζόμενος, διὰ τὴν ἱπποτροφίαν τοῦ παιδὸς, δεῖται τούτου φοιτήσαντος ὡς τὸν Σωκράτη, μαθεῖν τὸν ἥττονα λόγον. μὴ πειθομένου δὲ τοῦ μειρακίου, αὐτὸς ἐλθὼν μανθάνειν, μαθητὴν Σωκράτους ἐκκαλέσας τινὰ διαλέγεται. ἐκλυθείσης δὲ τῆς διατριβῆς, οἵ τε μαθηταὶ κύκλῳ καθήμενοι, πιναροὶ συνορῶνται. καὶ αὐτὸς ὁ Σωκράτης ἐπὶ κρεμάθρας αἰωρούμενος καὶ ἀποσκοπῶν τὰ μετέωρα θεωρεῖται. μετὰ ταῦτα τελεῖ παραλαβὼν τὸν πρεσβύτην, καὶ τοὺς νομιζομένους παρ᾽ αὐτῷ θεοὺς ἀέρα, προσέτι δὲ Αἰθέρα καὶ Νεφέλας, κατακαλεῖται. πρὸς δὲ τὴν εὐχὴν, εἰσέρχονται Νεφέλαι, ἐν σχήματι χοροῦ. καὶ φυσιολογήσαντος οὐκ ἀπιθάνως τοῦ Σωκράτους, καταστᾶσαι πρὸς τοὺς θεατὰς περὶ πλειόνων διαλέγονται. μετὰ δὲ ταῦτα, ὁ μὲν πρεσβύτης διδασκόμενος ἐν τῷ φανερῷ τινὰ τῶν μαθημάτων γελωτοποιεῖ. καὶ ἐπειδὴ διὰ τὴν ἀμαθίαν ἐκ τοῦ φροντιστηρίου ἐκβάλλεται, διάγων πρὸς βίαν τὸν υἱὸν, συνίστησι τῷ Σωκράτει. τούτου δὲ ἐξάγοντος αὐτῷ ἐν τῷ θεάτρῳ τὸν ἄδικον καὶ τὸν δίκαιον λόγον, διαγωνισθεὶς ὁ ἄδικος πρὸς τὸν δίκαιον λόγον, καὶ παραλαβὼν αὐτὸν ὁ ἄδικος λόγος, ἐκδιδάσκει. κομισάμενος δὲ αὐτὸν ὁ πατὴρ ἐκπεπονημένον, ἐπηρεάζει τοῖς χρήσταις, καὶ ὡς κατωρθωκότα εὐωχεῖ παραλαβών. γενομένης δὲ περὶ τὴν εὐωχίαν αἰτιολογίας, πληγὰς λαβὼν ὑπὸ τοῦ παιδὸς, βοὴν ἵστησι, καὶ προσκαταλαλούμενος ὑπὸ τοῦ παιδὸς, ὅτι δίκαιον τοὺς πατέρας ὑπὸ τῶν υἱῶν ἀντιτύπτεσθαι, ὑπεραλγῶν διὰ τὴν πρὸς τὸν υἱὸν σύγκρουσιν ὁ γέρων, κατασκάπτει καὶ ἐμπίμπρησι τὸ φροντιστήριον τῶν Σωκρατικῶν. Τὸ δὲ δρᾶμα, τῶν πάνυ δυνατῶς πεποιημένων. ἄλλως διὰ στίχων.

Πατὴρ τὸν υἱὸν σωκρατίζειν προξενεῖται.
Καὶ τῆς περὶ αὐτὸν ψυχρολογίας διατριβὴ
Ἱκανὴ, λόγων ἀπόνοια πρὸς τοὐναντίον.
Χορὸν δὲ νεφελῶν ὡς ἐπωφελῆ λέγων.
Καὶ τὴν ἀσέβειαν Σωκράτους διεξιών.
Ἀλλαί θ᾽ ὑπ᾽ ἀνδρὸς κατηγορίαι πικραί.
Καὶ τῶν μαθητῶν εἰς παραλοίας ἐκτόπως.
Εἶτ᾽ ἐμπυρισμὸς τῆς σχολῆς τοῦ Σωκράτους.

Τὸ δὲ δρᾶμα τοῦτο τῆς ὅλης ποιήσεως κάλλιστον εἶναί φασι, καὶ τεχνικώτατον. Αἱ πρῶται Νεφέλαι ἐδιδάχθησαν ἐν ἄστει. ἐπὶ ἄρχοντος Ἰσάρχου, ὅτε Κρατῖνος μὲν ἐνίκα, Πυτίνῃ. Ἀμειψίας δὲ Κόννῳ. διόπερ Ἀριστοφάνης ἀπορριφθεὶς παραλόγως, ᾠήθη δεῖν ἀναδιδάξας τὰς δευτέρας καταμέμφεσθαι τὸ θέατρον. ἀτυχῶν δὲ πολὺ μᾶλλον καὶ ἐν τοῖς ἔπειτα, οὐκέτι τὴν διασκευὴν εἰσήγαγεν. αἱ δὲ δεύτεραι Νεφέλαι, ἐπὶ Ἀμεινίου ἄρχοντος. τοῦτο δὲ ταὐτόν ἐστι τῷ προτέρῳ. διεσκεύασται δὲ ἐπὶ μέρους, ὡς ἂν δὴ ἀναδιδάξαι μὲν αὐτὸ τοῦ ποιητοῦ προθυμηθέντος. οὐκέτι δὲ τοῦτο δι᾽ ἣν ποτε αἰτίαν ποιήσαντος. καθόλου μὲν οὖν σχεδὸν παρὰ πᾶν μέρος γεγενημένη διόρθωσις. τὰ μὲν γὰρ περιῄρηται. τὰ δὲ πέπλεκται, καὶ ἐν τῇ τάξει. καὶ ἐν τῇ τῶν προσώπων διαλλαγῇ μετεσχημάτισται. ἃ δὲ ὁλοσχερῆ τῆς διασκευῆς, τοιαῦτα ὄντα τετύχηκεν, αὐτίκα ἡ παράβασις τοῦ χοροῦ ἤμειπται. καὶ ὅπου ὁ δίκαιος λόγος πρὸς τὸν

ἄδηναι λέγει. καὶ πλοῦτον οὔπου καὶ τ) ἡ διαφθορὰ Σωκράτους.

Τὴν μὲν κωμῳδίαν καθῆκε κατὰ Σωκράτους, ὡς τοιαῦτα νομίζοντος, καὶ Νεφέλας καὶ ἀέρα, καὶ τὰ γὰρ ἄλλ' ἢ ξένους εἰσάγοντος δαίμονας. χορῷ δὲ ἐχρήσατο Νεφελῶν πρὸς τὴν τοῦ ἀνδρὸς κατηγορίαν, διὰ τοῦτο οὕτως ἐπεγράφη. διτταὶ δὲ φέρονται Νεφέλαι. οἱ δὲ κατηγορήσαντες Σωκράτους, Μέλιτος καὶ Ἄνυτος.

Ἄλλως. Θωμᾶ τοῦ Μαγίστρου.

Ἄνυτος καὶ Μέλιτος Σωκράτει τῷ Σωφρονίσκου βασκαίνοντες, ἐπεὶ αὐτὸν μὴ δυνατοὶ ἦσαν βλάψαι, ἀργύριον ἱκανὸν Ἀριστοφάνει δεδώκασιν, ἵνα δρᾶμα κατ' αὐτοῦ συστήσηται. καὶ δὴ πεισθεὶς, γέροντά τινα Στρεψιάδην καλούμενον ἐπλάσατο ὑπὸ χρεῶν πιεζούμενον, ἃ δι' αἰτίαν ὤφειλε περὶ τὴν τοῦ παιδὸς Φειδιππίδου ἱπποτροφίαν. οὗτος δὲ τοῦτον ἔχοντα, μὴ ἔχων ὁ Στρεψιάδης τί ποιήσει περὶ τὰ χρέα, βουλεύεται προσαγαγεῖν τῷ Σωκράτει τοῦτον τὸν παῖδα, ἵνα παρ' αὐτοῦ τὸν ἄδικον μάθῃ λόγον, καὶ οὕτω τοὺς δανειστὰς ἀποκρούσηται. Φειδιππίδης μὲν οὖν πολλὰ δεηθέντος τοῦ πατρὸς, προσελθεῖν οὐκ ἐπείσθη. ἀποτυχὼν δὲ ὁ πρεσβύτης τῆς ἐπ' ἐκείνῳ ἐλπίδος, καὶ μάτην πως πεπονηκὼς, εἰς δευτέραν εἶδε πλοῦν. οὐδὲν δὲ τῆς ἡλικίας φροντίσας, οὐδ' ἐνθυμηθεὶς εἴπερ ἄτοπος δόξειεν ἀνὴρ γέρων ὢν ἐκμανθάνειν καθάπερ κομιδῇ νέος, αἰσχυνθεὶς ἀλλ' ἐκείνου ἀφροντιστήσας μόνον ἐκεῖνο, ἵν' ἄρα εἰ δέοι γένηται τοὺς δανειστὰς διὰ πειθοῦς ἀποστερῆσαι τὰ χρήματα, αὐτὸς προσέρχεται Σωκράτει. οὐκ ἔχων δὲ ὑπηρετοῦντα τῇ νοήσει τὸν νοῦν, ἀλλὰ τοιοῦτος ὢν οἷος ἐκμανθάνειν, οἷος καὶ πρὶν τῆς παιδείας ἐφάνη, αὐτὸς μὲν ἀπέγνω παιδεύεσθαι, προσελθὼν δὲ τῷ παιδὶ καὶ αὖθις πολλὰς πεποίηκε τὰς δεήσεις ἵνα τῷ Σωκράτους ὁμιλητὴς γένηται. ὁ δὲ, καὶ γέγονε καὶ μεμάθηκε. συνίσταται δὲ τὸ δρᾶμα ἐκ χοροῦ Νεφελῶν. ἔχει δὲ κατηγορίαν τοῦ Σωκράτους ὅτι τοὺς συνήθεις θεοὺς ἀφεὶς καινὰ ἐνόμιζε δαιμόνια. Ἀέρα. Νεφέλας καὶ τὰ τοιαῦτα.

OCCASIO FABVLÆ QVÆ INSCRIBITVR NVBES.

EX FRISCHLINO.

QVoniam Ariſtophanes hac Comœdia Socratem inſectatur: nos Occaſionem Fabulæ ex Æliano referemus, apud quem lib. 2. Var. hiſtoriæ Cap. 13 copioſe & eleganter omnia, quæ huc pertinent, deſcribuntur. Anytus, inquit, cauſas & vias quærebat contra Socratem propter ea quæ ſupra diximus. Metuebat vero Athenienſes, & illorum voluntatem ſuſpectam habebat quemadmodum accepturi eſſent hominis accuſationem. Nam celebre nomen Socratis erat, tum propter alia, tum potiſſimum, quod in Sophiſtas vehementer inuehebatur: in quibus nihil ſanum inerat: & qui neque ſciebant, neque docebant quicquam operæpretium. Ab his igitur tentamentum petere & periculum facere cœpit, quam in partem accepturi eſſent accuſationem Socratis Athenienſes. Nam ſtatim eum in crimen vocare, non arbitrabatur eſſe conſultum: partim ob ea, quæ expoſui: partim, ne Socratis amici & aſſeclæ exaſperatos, contra accuſatorem, iudicum animos in ſuas partes abſtraherent, & ſic in ſe aliquod malum redundaret, vt qui falſò detuliſſet hominem, non ſolum nullius calamitatis in Repub. autorem: verum etiam ex diuerſo, ciuitatis Athenienſium ornamentum. Quid ergo excogitat? Ariſtophanem Poetam Comicum, nugatorem: qui & ridiculus erat, & talis haberi ſtudebat: ſubornat & perſuadet, vt in Comœdia Socratem ab iis, quæ plerique de eo conficta norant, malis taxaret atque inceſſeret. Eſſe loquacem, & dicendo efficere, vt malæ cauſæ bonæ videantur: introducere nouos & inſolitos Dæmones: cum neque noſſet interim, neque reuerenter haberet Deos, atque hæc ipſa quoque in eos qui eius opera vterentur, transfundere, & eos in falſam opinionem inducere. Ariſtophanes, arrepto argumento, admodum ſtrenuè riſum interpoſuit, & metrorum feſtiuitatem: optimum Græcorum, aduerſus quem diceret, materiam ſibi faciens. Non enim illi Cleon erat in Dramate propoſitus: non ſuggillabat Lacedæmonios, aut Thebanos aut ipſum Periclem: ſed virum Diis omnibus, præſertim Apollini, charum. Proinde rei inſolentia, & inſolito in Scena ſpectaculo Socratis, primum omnes Athenienſes cum nihil minus expectaſſent, obſtupuerunt. Deinde, quoniam natura inuidioſi erant Athenienſes, & ad optimis quibuſque detrectandum procliues: non ſolum illis, qui in adminiſtratione Reipub. & magiſtratibus excellerent: verum etiam qui vel doctrina literarum, vel vitæ grauitate præfulgerent, iucundum eis ludicrum

dicrum viſæ ſunt illæ Nebulæ, & actorem plauſu tanto proſequebantur: quanto nunquam anteà, & clamore victoriam ei decreuerunt: mandarúntque iudicibus, vt Ariſtophanis nomen, non alterius, ſcriberent. Atque Drama fuit eiuſmodi. Socrates verò rarò veniebat in theatra: niſi quando Euripides Tragicus Poeta cum nouis Tragœdis certaret: tum enim accedere ſolebat. Et tunc quoque cum Euripides in Piræo contenderet, eo deſcendebat. Nam amabat hominem tum propter ſapientiam, tum propter carminum virtutem & bonitatem. Aliquando tamen ipſum Alcibiades filius Cliniæ, & Critias filius Callaſchri, vt Comœdias etiam in Theatro audiret, inuitarunt: & tantùm non coëgerunt. Verum ille non magni Comicos pendebat: ſed egregiè contemnebat (vt vir modeſtus, iuſtus, probus & ſapiens) homines mendaces, iniurioſos & ſani nihil dicentes: quod ipſos malè habuit. Atque etiam hæc erant Ariſtophanis comœdiæ ſeminaria: non ſolùm ea, quæ Anytus & Melitus ſuggeſſerant. Haud etiam verò diſſimile eſt, Ariſtophanem magna pecunia ex hac re locupletatum fuiſſe. Nam, cùm illi cuperent & omninò feſtinarent, Socratem calumniis & conuitiis proſcindere: ipſe verò pauper & ſceleroſus eſſet: quid abſurdum ſequatur, ſi ſtatuamus eum argentum ob rem inhoneſtam, & maleficioſam cepiſſe? Sed de his ipſe ſibi conſcius eſt. Conſecutum eſt igitur Drama magnam gloriam. Etenim illud Cratini tum maximè verum erat: Theatrum male ſana corda habebat: & quoniam Bacchanaliorum feſtum celebrabatur, magna multitudo Græcorum eò ſpectandi cupiditate, confluxerat. Cùm ergo circumferretur in ſcena Socrates & crebrò nominaretur (non mirum, ſi etiã viſus in hiſtrionum perſonis, nam figulos etiam pulchrè eum perſæpe expreſſiſſe conſtat) Peregrini, quis ille, qui in Comœdia traduceretur, eſſet, neſcientes: ſuſurrum & murmur excitabant: atque quiſnam eſſet ille Socrates, interrogabant. Quod cùm animaduertiſſet ille (etenim non fortè fortuna aderat: ſed ſciens ſe in Comœdia taxandum: ſedebátque in opportuno loco Theatri) ad tollendam dubitationem ex animis peregrinorum ſurrexit, & per totum Drama, congredientibus hiſtrionibus, ſtans cernebatur. Adeò Socrates & iſtam Comœdiam & Athenienſes nihili fecit.

Hactenus Ælianus, cuius integram narrationem huic libro inſerere voluimus, propterea quòd ea huic Comœdiæ non parum lucis afferat. Sed nos iſta iam neque confirmare neque confutare inſtituimus: hanc rem in alium locum reiicientes. Qui plura volunt in promptu habere pro defenſione Socratis: hi legant Apologiam Socratis apud Platonem & Xenophontem, item Plutarchi lib. De Genio Socratis: & Appuleium de Deo Socratis. Nos ad argumentum fabulæ accedimus, quod tale eſt.

ARGVMENTVM FABVLAE.

INTRODVCIT Poeta quendam Strepſiadem, noctu diúque ſemetipſum torquentem, propter debita & ęs alienum, à fœneratoribus acceptum: in quod pater ſe cauſa filij, cui equos emerat, temerè coniecerit. Nam inſtante iam nouilunio, quo debita exigebantur, noctem iſte inſomnem habet. Quare accenſa lucerna, ſumtus & debita ſecum ſupputat: filium, qui equos & currus ſomniabat, è lecto excitat: orat, vt Philoſophos, Socratem & Chęrephontem adeat, & ab illis Sophiſticam perſuadendi artem addiſcat. Sic enim fore, vt creditoribus imponat: & quòd pater nihil cuiquam debeat, illis perſuadeat. At Phidippides (hoc enim nomen filio) rei equeſtris amore adductus, Philoſophicum pallorem deteſtatur, patríque morem gerere recuſat, & conditionem reſpuit. Quare, ſenex, omni ſpe, quam de filio conceperat, abiecta, ipſemet Socratem adire, & mentiendi artem, nulla ætatis ratione habita, perdiſcere conſtituit. Non longè progreſſus, ad oſtium Academiæ ſeu Lycei peruenit, atque hoc pulſat & Socratem quærit. Diſcipulus domo egrediens, cognita aduentus cauſa, exponit ſeni quædam arcana Socratis: ſed ridicula: vt ſunt, de dimenſione ſaltus pulicum, de culicibus, ore ne an podice ſonum edant, & ſimilibus. Quas ſubtilitates homo ruſticus primùm admiratur: deinde in Scholam introducitur: vbi conſpicatus fortè globum cœleſtem & terreſtrem affabrè factum: nonnulla de ſitu Vrbium & Inſularum, déque erudito puluere ridiculè docetur. Ibidem in calatho conſiſtentem Socratem, quaſi à terra ſubmotum: & in ſublimiori loco cœlum contemplantem, ſalutat: cauſam aduentus exponit: doceri cupit: mercedem ſanctè per Iouem promittit. Ille Iouis audito nomine, negat eſſe Iouem: & præter Nubes, nulla reſtare vſquam numina. Mox homine ruſtiço, ſacris Philoſophicis initiato, Nebulas inuocat: vt hæ ſibi in Strepſiade informando, opem ferant. Introgreſſis, muliebri ſpecie, in Theatrum Nubibus, docet Socrates: illas eſſe Sophiſtarum Deas: eaſdem tonare & fulgurare. Hac de cauſa etiam à Strepſiade adorantur: eique omnem operam pollicentur Nubes. Quare iterum rogat Socratem Strepſiades, vt Sophiſticam ſe doceat: promittit omnem diligentiam cum laborum & plagarum tolerantia coniunctam: dummodo tabula fiat: & à debitis liberetur. Annuit Socrates, & homini ſuam operam promittit: exploratis tamen prius ingenij viribus, facultate Memoriæ & dono facundiæ. Poſtea introductum in ſcamno collocat, & quæ facere eum velit, paucis admonet. Illis è proſcenio digreſſis, Nubium Chorus de Ariſtophanicis Comœdiis & de hac cumprimis, ad ſpectatores verba facit: Poetam laudat: alios Comicos reprehendit. Hinc orationem ad Deos conuertit: & Iouem, Neptunum, Solémque inuocat. Mox iterum ad ſpectatores conuerſus, Athenienſes accuſat: quòd Nubibus ſacra non faciant; & ingrati ſint pro Cleone, à ſe tempeſtatibus interemto. Hinc Apollinem, Dianam, Mineruam & Bacchum Chorus adorat. Poſtremò rurſus quædam in ciuibus vituperat. Redit interim in Scenam cum Strepſiade Socrates, & de Hominis hebeti ingenio conqueritur: ſimul varia ex ipſo interrogat. At ille rogatus de cepis, ſemper reſpondet de alliis: ac nihil penè in ore habet, quàm λόγον ἥττονα καὶ κρείττονα: hoc eſt, quemadmodum cauſa inferior, dicendo fieri poſſit ſuperior: ſicut hæc nomina interpretatur Cicero in Bruto. Socrates hominem agreſti ingenio præditum, monet, artem Grammaticam primò illi diſcendam, vt poſſit maſculinum diſcernere à fœminino. Ibi iocoſa & lepida, de Nominum quorundam generibus oboritur diſputatio, ſed inutilis & ocioſa. Tandem ſcamno inſidere & ſecum meditari iubetur ruſticus. Sed vexatus à cimicibus, Socratem rogat, vt celeriter rem expediat, cuius ipſe gratia aduenerat. Ille mollitiem hominis incuſat, & animum nunc huc, nunc illuc diuidere, adeóque in omnes partes rapere iubet, vt inde viam inueniat, qua ſuos debitores defraudet. Quare operto capite, ruſticus ſenex, mirabiles technas excogitat, quibus fœneratores poſſit in fraudem inducere. Sed cùm ætatis vitio nimium eſſet obliuioſus, nec firmiter præcepta Socratis retinere poſſet: ſuadente Nubium choro, filium accerſitum abit, vt ipſe Sophiſticam in ſchola Socratis addiſcat. Ægrè hunc illò pertractum, & precibus miniſque adactum, vix tandem adducit: fortè iurantem per Iouem, caſtigat: narrat Socratis ſubtilitates, & vitam ſordidam: ad extremum Socrati eundem commendat, & bona ſpe vtrinque accepta, recedit. Tum duo viri accedunt, vna cum Nubium choro: alter Dicæus, id eſt, iuſtus: alter Adicus, id eſt, iniuſtus, qui mutuis conuitiis & calumniis dignè & indignè ſe perſequuntur. Choro litem & altercationem ſedante, & ferente leges diſputationis, ambo iuuenem aggrediuntur, non aliter atque Herculem illum Prodicium, Virtus & Voluptas. Prior ſententiam dicit Iuſtus, & mores antiquitatis bonos ac frugales commendat: ſimul Phidippidem exhortatur, vt relicto Adico & Nubibus, ſe conſequatur. Huic magnis clamoribus ſe opponit Adicus, & vitæ voluptariæ commodis monſtratis, Temperantiæ vero & aliarum virtutum incommodis, iuueni perſuadet, vt ſuæ inſiſtat viæ: ſimulque pluribus conuitiis Dicæum è ſchola profligat. Strepſiade oranti & inſtanti, denuò Socrates fidem & diligentiam, optatúmque ſtudiorum euentum pollicetur. Chorus vero ſpectatorum æquanimitatem expetit, pro qua fœcūdas illi pluuias pollicetur. Vexatus interim ſumma creditorum, in quos inciderat, importunitate & minis, Strepſiades: redit ad Socratem, ſperans filium ſuum aliquid in arte Sophiſtica iam profeciſſe. Idque vbi cognouit, vehementer lætatur, & filium iam doctiorem ſalutat, ipſúmque præſtigiarum ſuarum ſpecimen aliquod exhibentem, ſummoperè admiratur. Adueniunt ibi duo creditores, fœnus ab illo poſtulaturi, Paſias & Amynias, vterque cum teſte. Sed vtrunque eludit Strepſiades: alterum, quòd artem Grammaticam nō didiciſſet, nec Maſculinum a Fœminino poſſet diſcernere: eaque de cauſa nihil ei deberi affirmat. Alterum verò, quòd, cum meteororum ſit ignarus, nihil ipſe debeat pro mutuo exigere. Sic vtrunque à ſua domo remouet. Ipſe cum filio inſtituit conuiuium. Interim Chorus malum, quod ſtatim euenit, Strepſiadæ prædicit: quod cum veterator ſit, etiam dignum ſuis fraudibus accepturus ſit ſtipendium. Subitus ergo tumultus oritur, in quo verberatus à filio Phidippide pater, iniuriam queritur ſpectatoribus. Sed filius, Sophiſticam edoctus, iuſtè a ſe verberatum eſſe patrem oſtendit, propterea quod ipſe in conuiuio Simonidem & Æſchylum laudaſſet: Euripidem vero reprehendiſſet. Patre paterna obiiciente beneficia filio,& ingratitudinem iſtam exprobrante , Phidippides copioſis verborum præſtigiis probare conatur,contra legis edictum parentes iuſte à filiis verberari,& inſuper matri quoque verbera minatur. Quibus rebus commotus atque irritatus Strepſiades,damnatis Nubibus,& Socratis Sophiſmatis, ſeruum ſuum adhortatur , vt arrepto ligone ſcholam Socratis diruat : ſimul ipſe etiam accenſis facibus eandem incendit,ac diripit.

ARGVMENTVM

ΑΚΡΟΣΤΙΧΕΣ

N *actus magiſtrum Socratem cum Nubibus*
V *anam Sophiſticam aggreditur vir ſenex,*
B *attologiis ſua ſoluturus debita.*
E *xin,vbi nil proficit,adducit filium.*
I *s iam,Sophiſta factus,edit ſpecimina:*
S *ed,verberatus ab hoc pater euertit ſcholam.*

ΤΑ ΤΟΥ ΔΡΑΜΑΤΟΣ ΠΡΟΣΩΠΑ.	*PERSONAE DRAmatis.*
Στρεψιάδης.	Strepſiades, Senex ruſticus.
Φειδιππίδης.	Phidippides, Adoleſcens.
Θεράπων Στρεψιάδου.	Famulus Strepſiadis.
Μαθητὴς Σωκράτους.	Diſcipulus Socratis.
Σωκράτης.	Socrates.
Χορὸς Νεφελῶν.	Chorus Nubium.
Δίκαιος λόγος.	IuſtusSermo.
Αδικος λόγος.	Iniuſtus Sermo.
Δανειστὴς Πασίας.	Paſias,Daniſta.
Δανειστὴς Αμυνίας.	Amynias,Daniſta.
Μάρτυς.	Teſtis.
Χαιρεφῶν.	Chærepho.

Η εἴσθεσις τοῦ δράματος ἄρχεται ἐκ συστηματικῆς περιόδου. καὶ ἑξῆς ἐκ προσώπων ἀμοιβαίων. οἱ δὲ στίχοι εἰσὶν ἰαμβικοὶ τρίμετροι ἀκατάληκτοι σνθ. ὧν προστίθεται ἐν ἀρχῇ τοῦ δράματος, κῶλον ἰαμβικὸν μονόμετρον ἀκατάληκτον. Ἐν εἰσθέσει κῶλον ἰαμβικὸν μονόμετρον ἀκατάληκτον. καὶ μετὰ τὸν διακοσιοστὸν εἰκοστὸν, ἕτερον κῶλον ἰαμβικὸν μονόμετρον καταληκτον. τελευταῖος δὲ πάντων τούτων, σξβ. καταπαττόμενος γὰρ παιπάλη γενήσομαι. ἐπὶ ταῖς ἀποθέσεσι τῶν συστημάτων παράγραφος. ἐπὶ δὲ τῷ τέλει πάντων τῶν στίχων κορωνίς.

ΑΡΙΣΤΟΦΑΝΟΥΣ ΝΕΦΕΛΑΙ.

ΔΡΑΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΠΡΩΤΟΥ,

Σκηνὴ πρώτη.

Τρίμετροι Ἰαμβικοί.

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ, ΦΕΙΔΙΠΠΙΔΗΣ, ΘΕΡΑΠΩΝ.

ΙΟΥ ἰού.
Ω Ζεῦ βασιλεῦ τὸ χρῆμα τῶν νυκτῶν, ὅσον
Ἀπέραντον; οὐδέποθ' ἡμέρα γενήσεται;
Καὶ μὴν πάλαι γ' ἀλεκτρυόνος ἤκουσ' ἐγώ.
Οἱ δ' οἰκέται ῥέγκουσιν, ἀλλ' οὐκ ἂν πρὸ τοῦ.
Ἀπόλοιο δῆτ' ὦ πόλεμε πολλῶν οὕνεκα.
Ὅτ' οὐδὲ κολάσ' ἔξεστί μοι τοὺς οἰκέτας.
Ἀλλ' οὐδ' ὁ χρηστὸς οὑτοσὶ νεανίας
Ἐγείρεται τῆς νυκτὸς, ἀλλὰ πέρδεται
Ἐν πέντε σισύραις ἐγκεκορδυλημένος.
Ἀλλ' εἰ δοκεῖ ῥέγκωμεν ἐγκεκαλυμμένοι.

A

ARISTOPHANIS NVBES.

ACTVS I. SCENA prima.

B Trimetri Iambici.

Strepsiades, Phidippides, Puer.

Heu, eheu:
C Proh Iuppiter Rex, quàm infinitum hoc noctis eſt?
Nunquàm ne luceſcet hodie? atqui dudum ego
Galli audiui cantum: & adhuc ſtertunt ſerui.
Sed non licebat antehac ita ſtertere.
Malè pereas ô Bellum, tum propter alia
Multa mala: tum quòd mihi pulſare ſeruulos
Per te non licet. At enim neque bonus hic meus
D Adoleſcens hac nocte è ſomno expergiſcitur:
Sed pedit, inuolutus quinque ſtragulis.
Age, ſi placet, in lecto pergamus ſtertere.

Σχόλια. Ἰοὺ ἰού.] σχετλιαστικὸν ἐπίρρημα. διὰ τὸ ἐγρηγορέναι καὶ ἀγρυπνεῖν, δυσφορῶν ἀναβοᾷ. συμβαίνει γὰρ τοῖς ἀγρυπνοῦσι, μάλιστα μεγάλας τὰς νύκτας νομίζειν. ἠγρύπνει δὲ ὁ Στρεψιάδης μὴ δυνάμενος ὑπνώττειν ὑπὸ τῆς τῶν χρεῶν φροντίδος. τὸ δὲ προοίμιον σχετλιαστικὸν ἐκ τοῦ πράγματος. Βασιλεῦ.] οὐκ ἀργῶς χρὴ τοῦτο νομίζειν τὸν ποιητὴν εἰρηκέναι. ἔχεται γὰρ ἱστορίας τοιαύτης. τοῖς Ἀθηναίοις πυθοχρήστως ἐχρήσθη καταλῦσαι μὲν τὰς βασιλείας. προσήβασθαι δὲ, Δία βασιλέα. ὥστε τὸ λεχθὲν, τῆς ἱστορίας ταύτης ἔχεσθαι χρὴ νομίζειν. Τὸ χρῆμα τῶν νυκτῶν.] τὸ μέγεθος. τὸ ἔκταμα. ἔθος δὲ τοῖς Ἀττικοῖς ἐπαγωγῇ χρῆσθαι. οἷον ἵππος σπάνιόν τι χρῆμα. καὶ γυνὴ, σπάνιόν τι χρῆμα. καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων ὁμοίως. Ἀπέραντον.] μέγα. οὗ πέρας οὐκ ἔστιν. οἱ δὲ ἀπέραντον μετὰ τοῦ γ γράφοντες, ἁμαρτάνουσι. ζητεῖται δὲ πῶς τὰς νύκτας μεγάλας λέγει. Διονυσιακοῦ γὰρ ὄντος τοῦ δράματος, συστέλλεσθαι τὰς νύκτας ἀνάγκη, διὰ τὸ τοιούτῳ καιρῷ ὑποπίπτειν τὰ Διονύσια. πλὴν εἰ μὴ τούτῳ μεγάλας παρεμφαίνονται, διὰ τὸ φροντίζειν ὅπερ πάσχειν συμβαίνει τοὺς ἀγρυπνοῦντας. παρεπιγραφὴ δὲ, συγκεκαλυμμένος καὶ καθεύδων ὑποτίθεται, ἐξανακαλυψάμενος καὶ ἔξω τὴν κεφαλὴν ποιήσας τοῦ περιβλήματος. Οἱ δ' οἰκέται ῥέγκουσιν.] οὕτως Ἀττικοὶ διὰ τοῦ κ. οἰκέτας δὲ νῦν οὐ τοὺς θεράποντας μόνον λέγει, ἀλλὰ πάντας τοὺς κατὰ τὴν οἰκίαν. καθεύδουσιν οὖν πάντες, ὡς τῶν ἄλλων μὲν ἀμεριμνούντων, αὐτοῦ δὲ φροντίζοντος. διὰ τοῦτο, καὶ τὸ ῥέγκουσιν ἐπήγαγεν. ἵνα μᾶλλον αὐτοὺς δείξῃ πάσης ὄντας ἔξω φροντίδος. τῶν γὰρ βαθέως καθευδόντων, ἴδιον τὸ ῥέγκειν. Ἀλλ' οὐκ ἂν πρὸ τοῦ.] ἀλλ' οὐκ ἂν πρότερον. ἐν γὰρ τῇ εἰρήνῃ φησὶν ἐξέπεμπον αὐτοὺς ἐργαζομένους, ὡς ὑπὸ τοῦ ἀεὶ γεωπονεῖν ἀσχολεῖσθαι μὴ ἀνέτως μηδὲ οὕτω βαθέως δύνασθαι καθεύδειν. Ἀπόλοιο δῆτ' ὦ πόλεμε.] φασὶν ὡς Ἀθηναῖοι Λακεδαιμονίοις ἐν Ἀργινούσαις συμμαχήσειν μέλλοντες, προεῖπον E τοῖς δούλοις, ὡς εἴ τις αὐτῶν συμμαχήσεται, τῇ ναυμαχίᾳ, τιμῆς εἰς τὸ λοιπὸν ἀπολαύσειεν. βοηθησάντων οὖν τῶν δούλων, Λακεδαιμονίους ἐνίκησαν. καὶ ταῦτα μέν τινες φάσκουσι. τὸ δ' ἀληθὲς οὕτως ἔχει. Ἀθηναίοις καὶ Λακεδαιμονίοις πόλεμος ἦν. οὐκ ἤθελον οὖν Ἀθηναῖοι τοὺς δούλους κολάζειν ἔτι πλεῖστον, δεδιότες μὴ πρὸς Λακεδαιμονίους αὐτομολήσωσι. τὸ δὲ ὅτι, ποτὲ μὲν μόνον χρόνον δηλοῖ. ποτὲ δὲ, καὶ χρόνον καὶ αἰτίαν. ὡς ἐστι κἀνταῦθα. Ἀλλ' οὐδ' ὁ χρηστὸς οὑτοσί.] νῦν οὐκ ἐπαινῶν αὐτὸν χρηστὸν φησὶν, ἀλλ' ἐν εἰρωνείᾳ. πῶς γὰρ δύναται θαυμάζειν, ὃν ἐπὶ F ῥᾳθυμίᾳ μέμφεται. Ἐν πέντε σισύραις.] στρωμνὰ περιβλήματα παχέα τοῖς καλουμένοις ἐμφερῆ σισύραις. ἔστι δὲ φαῦλα καὶ μικρὰ περιβλήματα. Ἐγκεκορδυλημένος.] ἐγκεκρυμμένος. κορδύλην γὰρ οἱ Κύπριοι λέγουσι τὸ περιείλημα τῆς κεφαλῆς. παρεπιγραφή. ποιήσας γὰρ ἀσχήμονα τὴν ὄψιν καὶ τὸ σχῆμα τοῦ νεανίσκου μιμησάμενος ὥσπερ ἐκεῖνος ἐκάθευδεν. ἀποστραφεὶς καὶ αὐτὸς, πειρᾶται δῆθεν καθεύδειν, ἐγκρύψας τὴν κεφαλὴν τοῖς περιειλήμασιν.

Bisetus. Ἐγκεκορδυλημένος] Σουίδας. κορδύλη, πᾶν τὸ ἐξέχον, καὶ συνεστραμμένον, καὶ ὁ περὶ τὸν G ὦμον δεσμός. καὶ παροιμία, κορδύλος οὐκ ἄξιος.

Σχόλια. Ἀλλ' εἰ δοκεῖ ῥέγκωμεν.] ἰστέον ὅτι λήγοντος τοῦ χειμῶνος, ἀρχομένου δὲ τοῦ ἔαρος, γίνεται τὰ Διονύσια. ὥστε διὰ τὸ κρύος αὐτοὺς εἰκὸς καθεύδειν, τοιούτῳ σχήματι τὴν κεφαλὴν περιειλημμένους. ὥστε καὶ πέντε περιβόλαια περιβεβλῆσθαι τὸν υἱόν.

Ἀλλ' οὐ δύναμαι δείλαιος εὕδειν, δακνόμενος
Ὑπὸ τῆς δαπάνης. καὶ τῆς φάτνης. καὶ τῶν χρεῶν,
Διὰ τουτονὶ τὸν υἱόν. ὁ δὲ, κόμην ἔχων,
Ἱππάζεταί τε καὶ ξυνωρικεύεται.
Ὀνειροπολεῖθ' ἵππους. ἐγὼ δ' ἀπόλλυμαι,
Ὁρῶν ἄγουσαν τὴν σελήνην εἰκάδας.
Οἱ γὰρ τόκοι χωροῦσιν. ἅπτε παῖ λύχνον,
Κἄκφερε τὸ γραμματεῖον. ἵν' ἀναγνῶ λαβὼν,
Ὁπόσοις ὀφείλω, καὶ λογίσωμαι τοὺς τόκους.
Φέρ' ἴδω τί ὀφείλω. δώδεκα μνᾶς Πασίᾳ.
Τοῦ, δώδεκα μνᾶς Πασίᾳ; τί ἐχρησάμην;
Ὅτ' ἐπριάμην τὸν Κοππατίαν. οἴμοι τάλας.

At non queo miser ego somnum capere vexatus:
Ita me impensa, & præsepe & debita lancinant,
Hunc propter filium. Sed ille comam [illegible]
Alit, equitat, aurigatur; atque insuper equos
In somno somniat: dum ego pereo miser.
Nam video Lunam iam adducere vigesimas,
Et usuras procedere. Puer, heus, cape
Lucernam, & profer huc tabulas, ut mox sciam,
Quibus, & quot debeam, & usuras ut supputem.
Sine videam, quid debeam. Duodecim
Minas Pasiæ: hui, duodecim Minas Pasiæ!
At in quem usum? cùm Coppatiam emerem: hei mihi!

Σχόλια. Ἀλλ' οὐ δύναμαι.] ἀλλ' οὐκ ἔπεστί μοι ὕπνος. εὐθὺς δὲ καὶ τὴν αἰτίαν ἐπάγει τοῦ μὴ δύνασθαι καθεύδειν. Δείλαιος.] ἄθλιος, κακοδαίμων. Δακνόμενος.] ἐνοχλούμενος ὑπὸ τῶν τῆς ἱπποτροφίας ἀναλωμάτων. δοκεῖ γὰρ δαπανηρὸν εἶναι, ἵππους τρέφειν. ὥσπερ καὶ τῇ λακωνικῇ προσέζευκται κατάρα. καὶ γὰρ δὴ καὶ τοῦτο οἱ Λακεδαιμόνιοι ἐν κατάρας ἔθεσαν μέρει. τὸ δὲ δακνόμενος εἴληφεν, ἀπὸ τοῦ κυνὸς [illegible] ὑπὸ τῶν στρωμάτων καὶ τῶν ὀφειλημάτων. τὸ δὲ χρεῶν νῦν περισσόν. δηλοῖ γὰρ τῶν ὀφλημάτων. εἴρηκε δὲ ἀπὸ τῶν κόρεων. δαπάνην δὲ τὴν ἔξοδον τὴν διὰ τοῦ χόρτου, ἵνα ἑξῆς καὶ ἀκολούθως τῇ φάτνῃ λέγειν δοκῇ. Ὁ δὲ, κόμην ἔχων.] ἐκόμων γὰρ οἱ περὶ ἱππικὴν ἔχοντες. κἂν τοῖς ἱππεῦσι. Μὴ φθονεῖθ' ἡμῖν κομῶσι μηδ' ἀπεστλεγγισμένοις. Ἱππάζεταί τε καὶ ξυνωρικεύεται.] νῦν μὲν ἐπὶ κέλητος, νῦν δὲ ἐπὶ ξυνωρίδος ἅρματος ὀχούμενος ἄνω καὶ κάτω βακχεύει. ξυνωρὶς δὲ, τὸ μὴ πλῆρες ἅρμα, ἀλλ' ἐκ δυοῖν ἵππων συνεστώς, δυνάμει δίφρον καλούμενον. τὸ δὲ ἱππάζεσθαι, οὐχ ἁπλῶς χρείαν περὶ ἱππικὴν ἔχειν, ἀλλὰ τὸ ἐπὶ ἑνὸς ἵππου ὀχεῖσθαι καὶ αὐτὸς ἱππεύεσθαι. ὃ νῦν κέλητα καλοῦσιν. Ὀνειροπολεῖθ' ἵππους.] κἂν τοῖς ὀνείροις ἵππους περινοεῖ. τουτέστιν οὕτω προσέστηκε τῷ πράγματι, καὶ οὕτω περὶ ἵππους ἐσπούδακεν, ὥστε καὶ καθεύδων τὰ ὀνείρατα περὶ ἵππων ὁρᾷ. τὸ ὀνειροπολεῖν δὲ καὶ ὀνειρώττειν ταύτῃ διαφορὰν ἔχει. ὅτι τὸ μὲν ὀνειροπολεῖν, ἐπὶ τῶν ἐνύπνιον ὁρώντων. τὸ δὲ ὀνειρώττειν, ἐπὶ τῶν νυκτὸς αὐτομάτως ἀφιέντων γόνον. ὅπερ τοῖς ἐρῶσιν ἐν τούτοις συμβαίνει, δόξασι τοῖς παιδικοῖς συνεῖναι. Ὁρῶν ἄγουσαν τὴν σελήνην εἰκάδας.] ἤγουν μετ' εἰκάδα ὁμοῦ καὶ προσεγγίζει τῇ τριακάδι καὶ τῶν δανείων οἱ τόκοι αὐξάνονται, ἢ ὅτι αἱ συνεχεῖς δαπάναι ὑπάρχουσι. οἱ Ἀττικοὶ δὲ τὰς εἰκάδας πληθυντικῶς λέγουσιν. ἄλλως. ἐπεὶ ἡ σελήνη ἐν ἡμέραις εἰκοσιεννέα τελεῖται. τὰ δὲ κ τῶν εἰκοσιεννέα ἐγγύς, ἰδιαίτατα δὲ ἐν τῷ τέλει τῆς σελήνης οἱ τόκοι. διὰ τοῦτο εἰκάδας εἶπεν. ἢ τὸ εἰκάδας μὴ νόει διὰ μόνα τὰ εἴκοσιν, ἀλλὰ καὶ διὰ τὰ ἐφεξῆς. τούτου γὰρ ἕνεκα, πληθυντικῶς εἴρηται. Ἅπτε παῖ λύχνον.] ταῦτα [illegible] ἐστι. δεῖ γὰρ τὸν οἰκέτην προσαχθέντα ποιῆσαι. ἅψασθαι τὸν λύχνον, καὶ δοῦναι τὸ βιβλίον, ὅπερ καθορᾶν ἐν τῷ αὐτῷ. καὶ οὕτω λέγειν τοὺς δανειστάς. Δώδεκα μνᾶς Πασίᾳ.] τῶν ὡς ἱπποτρόφον καὶ διὰ τοῦτο πορθησάντων τὴν οὐσίαν παρεισάγει. χαριέντως δὲ τούτου νῦν μνημονεύει. ἐπεὶ καὶ αὐτὸς δι' ἱπποτροφίαν δοκεῖ δυστυχεῖν. Τοῦ δώδεκα μνᾶς.] τοῦτο [illegible] ἐφίστησιν, ὡς διαπορῶν τοῦ δανείου τὴν αἰτίαν. εἶτα ἀναμνησθεὶς, τὰ ἑξῆς ἐπάγει. τὸ, δώδεκα, μὴ λάβῃς εἰς τὸ τοῦ, ἔξωθεν τὸ ἕνεκα ὡς οἴονταί τινες. ἀλλ' ἔστιν ἡ τοιαύτη γενικὴ πρὸς τὸ μνᾶς. Τὸν κοππατίαν.] κοππατίας ἵππους ἐκάλουν, οἷς ἐγκεχάρακτο τὸ κ στοιχεῖον. ὡς σαμφόρας, τοὺς ἐγκεχαραγμένους τὸ σ. τὸ γὰρ σ καὶ τὸ ν χαρασσόμενον, σὰν ἔλεγον. αἱ δὲ χαράξεις αὗται καὶ μέχρι τοῦ νῦν σώζονται ἐπὶ τοῖς ἵπποις. συνεζευγμένου γὰρ τοῦ κ καὶ σ, τὸ σχῆμα τοῦ ς ἀριθμοῦ δύναται νοεῖσθαι, οὗ προηγεῖται τὸ κ. καὶ παρὰ γραμματικοῖς, οὕτω διδάσκεται. καὶ καλεῖται κόππα, ἐνενήκοντα. τινὲς δὲ κοππατίαν ἐξηγήσαντο, τὸν κόπτοντα καὶ κοιλαίνοντα ταῖς ὁπλαῖς τὸ ἔδαφος, οὐδὲν ὄντως ὑποτιθέμενοι. οὐ γὰρ βουκεφάλους ἵππους καλοῦμεν, διὰ τὸ μορφὴν τοιαύτην αὐτοὺς ἔχειν, ἀλλὰ διὰ τὸ οὕτως ἐγκεχαράχθαι, ὡς ὁ Ἀλεξάνδρου τοῦ Μακεδόνος ὁ ἵππος ἦν. ὃς τελευτήσαντος τοῦ Βουκεφάλου, Ἀλεξάνδρειαν ἔκτισεν, ἐπιτάφιον αὐτῷ τῆς ἀρετῆς χαριζόμενος πόλιν.

BISETVS. Ἃ μέχρι τοῦδε ὑπὸ τοῦ παλαιοῦ σχολιαστοῦ εἴρηται, μεγάλην ἔχει ἀσάφειαν. ἵνα δὲ ταῦτα φανερώτερα εἴη, αὐτὰ τὰ τῶν παλαιῶν σημείων χαράγματα σαφέστερον ἐκδοτέα. ἐν δὲ τούτοις τρία παρατηρητέα. ἓν μὲν, τὸ τὸ χάραγμα τοῦ σ, οὐ καλῶς ἔχειν ἐνταῦθα. ὄντων γὰρ πλειόνων τούτου τοῦ γράμματος χαραγμάτων, ἐκεῖνο ἔδει ἐκλέγειν, ὅπερ μάλιστα προσήκει, ἤγουν ς. Δεύτερον δὲ, τοῦ ἀριθμοῦ τοῦ ἐνενήκοντα δηλονότι σημεῖον, ὅπερ ἄνω κεῖται μετὰ τὸ γράμμα κ. τὴν τῶν παλαιοτέρων κοινὴν χρῆσιν οὕτω δηλουμένην ςι, προσάγεσθαι δεῖν οὕτω, ις. ὥστε σχηματίζεσθαι τοῦτο τὸ σημεῖον, ὅπερ ὁ σχολιαστής φησιν ἐκ τοῦ κ καὶ τοῦ ς συγκεῖσθαι. εἰ γὰρ τοῦτον τὸν διπλοῦν χαρακτῆρα ις. προσεχῶς ἐξετάσῃς, εὑρήσεις καὶ τοῦ κ καὶ τοῦ ἀριθμοῦ τοῦ ἐνενήκοντα σχηματισμόν. τοῦ μὲν κ, εἰ συνεζευγμένως γράψῃς Κ. τοῦ δὲ ἀριθμοῦ, εἰ διαιρετικῶς, οὕτω, ις. ἀλλὰ τοῦτο τὸ σημεῖον, ὅπερ ὅμοιον τῷ ι, οὐ προηγεῖσθαι, ἀλλὰ μετατίθεσθαι [illegible] τὴν τοῦ [illegible] ἀριθμήσεως χρῆσιν, οὕτως εἰσί· τρίτον δὲ, ταῦτα τὰ ῥήματα, Καὶ καλεῖται Κόππα, ἐννενήκοντα, οὐκ ἔστιν αὐτὰ τοῦ σχολιαστοῦ ῥήματα, ἀλλὰ ἐκ τῶν γραμματικῶν, οὓς οὗτοι διδάσκειν φησί. καὶ αὐτὴν τὴν λέξιν (Καὶ) κακῶς γεγράφθαι, ἀντὶ τοῦ σημείου, Κ, ὅπερ ἐνεχαράσσετο τοῖς ἵπποις, ἐκ τοῦ Κ καὶ ς συνεζευγμένων, ὡς προειρήκαμεν. τοῦτο γὰρ τὸ σημεῖον αἱ γλῶσσαι ἐδίδασκον [illegible] δηλοῦν, κόππα δηλονότι, καὶ ἐννενήκοντα. οὕτως οὖν σαφέστερον ἐν τοῖς προτέροις σχολίοις. συνεζευγμένου γὰρ τοῦ κ καὶ τοῦ ς, τὸ σχῆμα τοῦ ϙ ἐννενήκοντα ἀριθμοῦ δηλοῦ-

A ται νοεῖσθαι, οὗ προηγεῖται τὸ Κ καὶ παρὰ τοῖς γραμματικοῖς οὕτω διδάσκεται, ὃς καλεῖται κόππα, καὶ ἐννενήκοντα. καὶ ταῦτα μὲν κατὰ στοχασμὸν οὐκ ἀπιθάνως τοῖς φιλομαθέσι ταπεινῶς χάριν εἰρήσθω. ἀλλὰ πολλῷ σαφέστερον, καὶ ἁπλούστερον οἱ παρὰ ταῦτα τὰς ἐκ [illegible] ἐπιλογίας, τὸν ἵππον τὸν Κοππατίαν καλεῖσθαι λέξης, ὃς τὸ κόππα, τουτέστι Κ. χαρακτῆρα εἶχε. καὶ ὡσαύτως τὸν Σαμφόραν· ὃς ἔφερε τὸ στοιχεῖον τὸ ς ὃ δωρικῶς σὰν λέγεται, καὶ τούτου ὁ μείζων χαρακτὴρ διπλοῦν ἔχει σχῆμα. τὸ μὲν, Σ. τὸ δ', C.

B

Εἴθ' ἐξεκόπην πρότερον τὸν ὀφθαλμὸν λίθῳ.

Φει. Φίλων ἀδικεῖς. ἔλαυνε τὸν σαυτοῦ δρόμον.

Στρ. Τοῦτ' ἐστὶ τοῦτο τὸ κακὸν, ὅ μ' ἀπολώλεκεν.

Ὀνειροπολεῖ γὰρ καὶ καθεύδων ἱππικήν.

Φει. Πόσους δρόμους ἐλᾷ τὰ πολεμιστήρια;

Στρ. Ἐμὲ μὲν σὺ πολλοὺς τὸν πατέρ' ἐλαύνεις δρόμους.

Ἀτὰρ τί χρέος ἔβα με μετὰ τὸν Πασίαν;

Τρεῖς μναῖ διφρίσκου, καὶ τροχοῖν Ἀμυνίᾳ,

Φει. Ἄπαγε τὸν ἵππον ἐξαλίσας οἴκαδε.

Στρ. Ἀλλ' ὦ μέλ' ἐξήλικας ἐμέ γ' ἐκ τῶν ἐμῶν.

Vtinam prius esset à me huic exculptus oculus.

PHI. *Philon, iniquè agis: mane in tua Orbita.*

ST. *Hoc illud est malum, quod me malè perdidit.*

Nam dormiens etiam rem equestrem animo agitat.

PH. *Quot cursibus peragitur decursorium?*

C ST. *Me tu quidem multis exagitas cursibus patrem.*

Sed, quodnam debitum restat post Pasiam?

Mina tres pro sella curuli, & pro rotis,

Amyniæ. PH. *Equum prouoluito, ac domum reduc.*

ST. *At tu prouoluisti me, bone vir, è meis*

Σχόλια. Εἴθ' ἐξεκόπην.] ἐπαίξε τὸ ἐξεκόπην περὶ τὸν κοππατίαν. φησὶ οὖν ὄφελον πρὶν πρίασθαι τὸν ἵππον, τὸν ὀφθαλμὸν ἐκκεκόφθαι, πατάξας αὐτὸν λίθῳ. Φίλων ἀδικεῖς.] ὁ νεανίσκος Φειδιππίδης περὶ τὸ καθεύδων ἀποφθέγγεται, ὥς τινα συνηνιοχοῦντα μεμφόμενος. ὅτι δέον αὐτὸν ἐλαύνειν μὴ παρεκκλίνοντα, μηδὲ ὑποθέοντα τὰς τῶν ἵππων ὁδοὺς, ὡς ἀνεμποδίστως θέοιεν, ὁ δὲ ὑποθέει καὶ ἐμποδίζει προλαμβανόμενος τὸν ἵππον τὸν ἐκείνου τὸν δρόμον. δεῖγμα δὲ τῆς περὶ τὴν ἱππικὴν αὐτοῦ σπουδῆς, τὸ φροντίζειν καὶ καθεύδοντα περὶ τούτων. τὸ δὲ φίλων οἱ μὲν φασιν ἀναρμόστως κατὰ ὕπνον εἰρηκέναι τὸν νεανίσκον, ἀντὶ τοῦ ὦ φίλε. οἱ δὲ κύριον ἡνιόχου.

D BISETVS. Ὀνειροπολεῖ] Εὐστάθιος. ὀνειροπόλος, ὁ περὶ τοὺς ὀνείρους πολούμενος, καὶ ἢ ἐξ ὧν αὐτὸς βλέπει, ἢ ἐξ ὧν ἄλλοι κρίνων. ὄνειρος δὲ παρὰ τὸ ὂν εἴρειν, τουτέστι λέγειν τὸ ἀληθές. ὄνειρος ἀρσενικῶς, καὶ ὄνειρον οὐδετέρως. τὸ ἀληθὲς ἐνύπνιον.

E Σχόλια. Πόσους δρόμους.] ὀνειρώττων εἶπε πόσους δρόμους. εἷς δέ ἐστιν ἀπὸ τῆς ἀφετηρίας μέχρι τοῦ καμπτῆρος. οἱ δὲ ἡνίοχοι, καθωπλισμένοι ἤλαυνον. εὗρε δὲ τοῦτο ὁ Θησεύς. Πολεμιστήρια.] κατά τινας, ἀγὼν Ἀθήνησιν ἱππικοῦ δρόμου. ἕνα δὲ δρόμον ἐκεῖ τρέχουσιν. ὡς τοῦτο ἁμιλλητήρια, πληθυντικῶς εἶπεν ὁ νέος, σφαλλόμενος ἐκ τοῦ ὀνειροπολεῖν. πολεμιστήρια καλοῦνται καὶ τὰ πολεμικὰ ἅρματα, ἐφ' ὧν ὁπλίτας ἐπεβίβαζον ἅμα τῷ παραβάτῃ. ταῦτα δὲ ἐξεῦρεν ὁ Θησεύς. ἁμιλλητήρια δὲ τὰ ἀγωνίσματα. ἄλλως. δέον εἰπεῖν πόσους δρόμους ἐλαύνει τὰ ἁμιλλητήρια, ἀντὶ τοῦ πόσοι δρόμοι εἰσὶ τῆς ἁμίλλης. ὁ δὲ ἐπεὶ καθ' ὕπνους τοῦτ' ἔλεγε, πολεμιστήρια εἶπεν. ὁ γὰρ νοῦς, τῶν ἐργασιῶν ἀργούντων τῷ ὕπνῳ οἰκεῖα φέρεται. Ἀτὰρ τί.] τί δὴ μετὰ ταῦτα ὄφλημά με κατέλαβεν. Εὐριπίδης, τί χρέος ἔβα δῶμα. Τρεῖς μναῖ διφρίσκου.] δίφρος καλεῖται τὸ σκεῦος, ἐν ᾧ οἱ ἡνίοχοι ἐφεστῶτες ἐλαύνουσιν. ὑποκοριστικῶς δὲ εἶπε τοὺς διφρίσκους. διὰ τὸ μικροὺς εἶναι καὶ κούφους τοῖς ἀγωνιζομένοις πρὸς τοὺς ἀγωνιστικούς.

D BISETVS. Διφρίσκου] Εὐστάθιος. δίφρος, ὁ τοῦ ἅρματος κορυφαῖος τόπος, ἐφ' οὗ ἵσταντο, ὅ, τε παραβάτης καὶ ὁ ἡνίοχος. ἀπὸ δὲ μέρους καὶ τὸ ὅλον ἅρμα ἐστὶ καὶ δίφρος, εἶδος δὲ θρόνου εὐτελοῦς ὁμωνύμως τῷ τοῦ ἅρματος δίφρῳ. καὶ εὐτελέστερον θρόνου καὶ κλισμοῦ δοκεῖ σημαίνειν ὁ δίφρος. λέγεται δὲ καὶ δίφρος, καὶ δίφρα κατὰ γένος μεταπλασμόν. δίφρος δὲ παρὰ τὸ δύο φέρειν λέγεται, τροπῇ τοῦ υ εἰς ι.

Σχ. Καὶ τροχοῖν Ἀμυνίᾳ.] καὶ ἐπὶ τῶν ὑπὲρ ἵππους πλασάντων. μέμνηται δὲ αὐτοῦ καὶ ἐν τοῖς σφηξί. νῦν δὲ οὐκ ἐκεῖνον καθαπτόμενος μνημονεύει αὐτοῦ, ἀλλὰ τὸν ἄρχοντα διασύρειν βουλόμενος τῇ ἐκείνου προσηγορίᾳ ἐχρήσατο. τότε γὰρ
E ἦρχεν Ἀμεινίας Προνάπους υἱός. ἐκώλυεν οὖν ἀποσκώπτεσθαι θελήσας, παρέτρεψε τὸ ι εἰς τὸ υ, καὶ παρεγραμμάτισε γελοίως. ὅτι περὶ τοῖς Ἀθηναίοις ὀνόμασι, φανερῶς ἐκώλυε τὸν ἄρχοντα κωμῳδεῖν. Ἀμυνίαν δὲ αὐτὸν εἶπεν, ἀντὶ τοῦ Ἀμεινίαν. Ἄπαγε τὸν ἵππον ἐξαλίσας.] καὶ τοῦτο ὀνειροπολούμενος ὁ νεανίσκος λέγει. ἐξαλίσας δὲ, ἐκκυλισθῆναι ποιήσας καὶ τὸν τόπον ἐν ᾧ τιθέντες ἑαυτοὺς οἱ ἵπποι τοῦτο ποιοῦσιν, ἀλινδήθραν ἐκάλουν, ὥσπερ καὶ ἐν τοῖς βατράχοις ὁ αὐτὸς ποιητής. ἀλινδήθρας τε καὶ ἐγκυλίσματα.

F BISETVS. Ἐξαλίσας.] Εὐστάθιος. ἐξαλίσαι, ἤγουν κυλισθῆναι ποιῆσαι. ἀπὸ τοῦ ἀλίζω θέματος. ἀλίζειν δὲ, τὸ ἐν κόνει κυλίεσθαι, ἢ κόνει φυρᾶσθαι, ὅθεν ἵππον ἐξαλίσαι, τὸ κυλισθῆναι ποιῆσαι. ἀλλαχοῦ δὲ παρὰ τὸ κυλίω, ἀποβολῇ τοῦ κ, καὶ τροπῇ τοῦ υ εἰς α γίνεται ἀλίω, ὅθεν τὸ ἐξαλίσαι παρ' Ἀριστοφάνει. ὁ αὐτὸς, ἀλινδήθρα, ἡ κονίστρα, παρὰ τὸ ἀλινδῶ. ὃ παρὰ τὸ κυλινδῶ, ὃ ἐκ τοῦ κυλίω.

Σχ. Ἀλλ' ὦ μέλ' ἐξήλικας.] κατ' ἀποκοπὴν τοῦ ε. Ἀττικῶς. ἐν τοῖς παλαιοῖς τῶν ἀντιγράφων εὕρηται [illegible].

G BISETVS. Ἐξήλικας.] μεταφορικῶς δὲ τοῦτο εἴρηται, ἀντὶ τοῦ ἐξήλασας, τουτέστι διὰ τὴν σὴν ἱπποτροφίαν καὶ δαπάνας τῶν ἐμῶν κτημάτων ἐμὲ ἀπεστέρησας. τὸ δὲ μέλ', ὥς φησιν Εὐστάθιος, ἀντὶ τοῦ μέλεε, κατ' ἀποκοπὴν τῶν δύο ε, μέτρου χάριν. μέλεος δὲ, μάταιος, ἄθλιος, ταλαίπωρος, δυστυχής. ὁ μὲν ποιητὴς ἐπὶ τοῦ ματαίου ἐνδείκνυται τὸ μέλεος, ὅθεν μελεον [illegible].

τὸ δὲ

τὸ τῆς σκοποῦ ἀμφιβάλλειν. Ἰλιάδος π.
[illegible] γχιστ μὲν γὰρ

A Ἡμέτερον ἀλλήλων, μάλιστα δ' ἀκόντιζον ἄμφω.
οἱ δὲ τετράγωνοι ἐπὶ τοῦ σίστρου. Σ.

Ὅτε καὶ δίκας ὤφληκα, χ' ἅτεροι τόκου
Ἐνεχυράσεσθαί φασιν. ΦΕΙ. ἐτεὸν ὦ πάτερ
Τί δυσκολαίνεις, καὶ στρέφῃ τὴν νύχθ' ὅλην;
ΣΤ. Δάκνει με δήμαρχός τις ἐκ τῶν στρωμάτων.
ΦΕΙ. Ἔασον ὦ δαιμόνιε καταδαρθεῖν τί με.
ΣΤ. Σὺ δ' οὖν κάθευδε. τὰ δὲ χρέα ταῦτ' ἴσθ' ὅτι
Εἰς τὴν κεφαλὴν ἅπαντα τὴν σὴν τρέψεται.
ΦΕΙ. εἴθ' ὤφελ' ἡ προμνήστρι' ἀπολέσθαι κακῶς.
Ἥτις με γῆμ' ἐπῆρε τὴν σὴν μητέρα.
Ἐμοὶ γὰρ ἦν ἄγροικος ἥδιστος βίος.
Εὐρωτιῶν, ἀκόρητος, εἰκῇ κείμενος.
Βρύων μελίτταις, καὶ προβάτοις καὶ στεμφύλοις.
Ἔπειτ' ἔγημα Μεγακλέους τοῦ Μεγακλέους

Bonis: quando etiam multas pendere debui:
Et alij pro vſura minitantur pignora
Seſe capturos. PH. *Quid tu adeo moroſus es*
Pater, & tota nocte teipſum torques miſer?
ST. *Mordet me prætor quidam, & è lecto fugat.*
B PH. *Sinas me, miſer homo, dormire aliquantulum.*
ST. *Age dormias: at ſcito, quòd iſthæc debita*
Omnia redundabunt dein in caput tuum.
Vtinam male pereat iſthæc Pronuba peſſima,
Quæ me impulit, vt matrem olim duxerim tuam.
Nam ruri agebam vitam priùs ſuauiſſimam,
C *Squalentem, incomtam, humi proiectam temerè, apum*
Refertam copia, & fracibus, & pecudibus.
Pòſt vxorem duxi hanc Megaclis, ex ana

Ὅτε καὶ δίκας [illegible].] [illegible] δίκας προσώφληκα. [illegible] ὅτι [illegible] D [illegible] ἐνεχυράζεσθαι ἀπειλοῦσιν. Χ' ἅτεροι τόκου.] ἀντὶ τοῦ καὶ ἄλλοι, Ἀττικῶς εἶπε. λείπει ἡ ὑπέρ. καὶ ἕτεροι ὑπὲρ τόκου ἐνέχυρα παρ' ἐμοῦ λήψεσθαί φασι. μᾶλλον δὲ τὴν ὄχλησιν δηλοῖ [illegible]. Ἐτεὸν ὦ πάτερ.] [illegible] οὐκέτι ὀνειροπολούμενος, ἀλλ' ἐγερθεὶς λέγει, [illegible]. Τί δυσκολαίνεις καὶ στρέφῃ.] [illegible] συμβαίνει δὲ τοῖς ἀγρυπνοῦσι τοῦτο πάσχειν, [illegible] E Δάκνει με δήμαρχός τις.] [illegible] οἱ δὲ δήμαρχοι [illegible] Ἀριστοτέλης [illegible] φησι [illegible] τοῖς πρότερον ναυκράροις [illegible] Σόλωνος [illegible] F [illegible] Παναθηναίων [illegible] Δημήτριος δὲ ὁ Φαληρεύς [illegible] G [illegible] ἐνεχυράζειν [illegible].

Bisetus. Φεῦ.] τὸ φεῦ θαυμαστικόν ἐστι, καὶ χρεὶς [illegible] εἶτα τὸ, εἴθ' ὤφελε, [illegible] συνωνύμως τίθεται.

Σχόλιον. Εἴθ' ὤφελ' ἡ.] τὸ ὤφελε τινὲς ἐπίρρημα [illegible] D [illegible] καὶ τὸ Εὐριπίδου ἐν Μηδείᾳ κατ' ἀρχὰς τοῦ δράματος. [illegible] σχῆμα [illegible] ὁ δὲ ποιητὴς ῥῆμα αὐτὸ οἶδε. [illegible] Ἡ προμνήστρι' [illegible].] [illegible] Γῆμ' ἐπῆρε.] [illegible] E [illegible].

Bisetus. Γῆμαι] γῆμαι ὡς Εὐστάθιός φησι λέγεται ὁ ἀνήρ. γήμασθαι δὲ ἡ γυνή. [illegible] Ἄγροικος.] [illegible].

Σχόλιον. Εὐρωτιῶν.] ἀντὶ τοῦ ἱδρῶν. [illegible] εἰκῇ κείμενος. [illegible] F [illegible] τὸν ἀγροίκων βίον. [illegible] Καὶ προβάτοις καὶ στεμφύλοις.] στέμφυλα κυρίως λέγεται τὰ ἀποπιέσματα τῶν ἐλαιῶν [illegible] G [illegible] στεμφύλων. [illegible] Τοῦ Μεγακλέους.] [illegible] Ἀλκμαιωνιδῶν [illegible].

Ἀδελφιδῆν ἄγροικος ὢν ἐξ ἄστεος.
Σεμνήν, τρυφῶσαν, ἐγκεκοισυρωμένην.
Ταύτην ὅτ' ἐγάμουν, συγκατεκλινόμην ἐγὼ
Ὄζων τρυγός, τρασιᾶς, ἐρίων περιουσίας.
Ἡ δ' αὖ, μύρου, κρόκου, καταγλωττισμάτων.
Δαπάνης. λαφυγμοῦ. Κωλιάδος. Γενετυλλίδος.
Οὐ μὴν ἐρῶ γ' ὡς ἀργὸς ἦν, ἀλλ' ἐσπάθα.
Ἐγὼ δ' ἂν, αὐτῇ θοἰμάτιον δεικνὺς τοδὶ
Πρόφασιν, ἔφασκον. ὦ γύναι λίαν σπαθᾷς.
Θε. Ἔλαιον ἡμῖν οὐκ ἔνεστ' ἐν τῷ λύχνῳ.
Στ. Οἴμοι τί γάρ μοι τὸν πότην ἧπτες λύχνον.
Δεῦρ' ἔλθ' ἵνα κλάῃς. Θε. διατί δὴ κλαύσομαι.
Στ. Ὅτι τῶν παχειῶν ἐνετίθεις θρυαλλίδων.
Μετὰ ταῦθ' ὅπως νῷν ἐγένεθ' υἱὸς, οὑτοσὶ,

A *Sorore neptem rusticus ego ex vrbe scilicet:*
Magnificam, sumtuosam, delicatulam.
Vbi hanc duxissem, vno accumbebam lectulo,
Ego quidem olens fecem, ficum, lanas, opes:
Illa autem vnguentum, crocum, obscœna basia,
Et sumtum, & crapulam, & Venerem, & genium suum.
B *Non iam dicam, quod ociosa ipsa fuerit:*
Quippe in texendo erat opera sua prodiga.
At ego illi palliolum hoc, prætextus nomine,
Commonstrans, dicebam, tu nimium texis hic.
FA. *Here, oleum nobis in lucerna deficit.*
ST. *Ehem, cur tu igitur tam bibulum indideras lychnum?*
Age, accede huc, vt eiules. FA. *cur eiulem?*
ST. *Quia crassius oleo immisisti ellychnium.*
C *Pòst vbi mihique, & vxori meæ bona*

Σχ. Ἄγροικος ὢν ἐξ ἄστεος.] ἤτοι ἀργῶς τῇ παραθέσει νῦν ἐχρήσατο. οὐ γὰρ ἐνειδίσαι βουλόμενος ἑαυτὸν ἄγροικον καλεῖ, ἀνόητον γὰρ καὶ ἄγροικον παντάπασι διαβάλλειν ἑαυτόν, ἀλλὰ πρᾶττον μὲν λεληθότως, διὰ τούτου τὴν εὐπορίαν δείκνυσι τὴν ἑαυτοῦ. οὐ γὰρ ἂν εἰ μὴ πάνυ ἦν πλούσιος, ἐπεδικάσατο ἂν αὐτοῦ ἡ γυνή, καὶ τῇ δόξῃ αὐχοῦσα τοῦ γένους καὶ τῇ ἐν ἄστει διατριβῇ. δόξαν γὰρ εἰώθασιν οἱ ἄνδρες ἔχειν οὐχ ἧττον τῶν γυναικῶν. ὁ δὲ τῇ ἀντιπαραθέσει καὶ τὸ ἐπιστάσθαι, φήσας αὐτὸν ἄγροικον εἶναι, τὴν δὲ γυναῖκα πολιτικήν. θαυμαστὸν γὰρ οὐδέν, εἰ ἄνθρωπον ἰδιοπράγμονα καὶ μέτριον τοὺς τρόπους τῇ ἐπὶ τῆς ἀγροικίας διαίτῃ, γύναιον ὑπέταξε πολιτικὸν καὶ κατεδουλώσατο. Σεμνήν.] οὐ τὴν σώφρονα. οὐ γὰρ ἐπαινεῖ αὐτὴν ἀλλ' ἀλαζόνα καὶ ὑπέρογκον καὶ σοβαρὰν τῷ εἴδει. τρυφῶσαν δὲ ἱματίοις καὶ τῇ ἄλλῃ διαίτῃ. Ἐγκεκοισυρωμένην.] περιττῶς κεκοσμημένην. ἢ ἔθνος ἡ Κοισυρόπολις ὀνομάζεται πάνυ αἰσχρὸν καὶ μιαρόν. ἢ τὰ τῆς Κοισύρας φρονοῦσαν. ἔστι δὲ Ἐρετριακὸν τὸ ὄνομα. ἥτις δὲ εἰς τρυφὴν διαβάλλεται. αὕτη δὲ ἐγαμήθη Πεισιστράτῳ ἐπιχειρήσαντι τυραννεῖν. Ὄζων τρυγός.] νέου οἴνου. ἢ τῆς ὑποστάθμης. τρασιὰ δὲ λέγεται ὁ τόπος ὅπου ψύχεται τὰ σῦκα καὶ ταριχεύεται. ἢ ταρσίς. τρία δὲ εἶπε τὰ αὐτά, τρυγός, τρασιᾶς, ἀντὶ τοῦ σύκων. καὶ ἐρίων περιουσίας. καὶ τὰ ἐκείνης δέ. ἐλεγκτικὸν δὲ τὸ τοιοῦτον σχῆμα. Ἐρίων περιουσίας.] ἀντὶ τοῦ πλούτου. τοιοῦτος δὲ ὁ γεωργικὸς βίος. ἀπὸ δὲ τοῦ καθόλου, ἐπὶ τὰ κατὰ μέρος ἦλθε. καθόλου γὰρ ἐν τοῖς ἐπάνω εἰπὼν τὴν εὐδαιμονίαν τὴν ἑαυτοῦ, βρύων μελίτταις, καὶ προβάτοις, καὶ στεμφύλοις, πάλιν καταμερίζει αὐτά. ἀπὸ μὲν γὰρ τῶν προβάτων, τὰ ἔρια. ἀπὸ δὲ τῶν στεμφύλων, τρὺξ καὶ οἶνος. ἀπὸ δὲ τρασιᾶς, τὰ σῦκα. Καταγλωττισμάτων.] αἰσχρῶν φιλημάτων περιεργότερον, ἢ εἶδος αἰσχροῦ φιλήματος τὸ καταγλώττισμα. κυρίως δὲ καταγλώττισμα, ὅταν ἐν τῷ καιρῷ τῆς συνουσίας ὁ ἀνὴρ τὴν γλῶτταν αὐτοῦ, τῷ τῆς γυναικὸς ἐμβάλλῃ στόματι. Λαφυγμοῦ.] τῆς περὶ τὰ ἐδέσματα πολυτελείας. τουτέστιν ἀσωτίας. λαφυγμὸν γὰρ λέγει, τὸ ἀπλήστως ἐσθίειν. Εὔπολις ἐν Κόλαξι. Λαφύσσεται λαφυγμὸν ἀνδρεῖον πάνυ. Ὅμηρος δὲ κατὰ πάντα λαφύσσετον. ἔστι γὰρ λάπτω καὶ λαφύσσω, τὸ ῥοφῶ, κυρίως ἐπὶ κυνῶν καὶ χοίρων. ὅθεν παράγεται καὶ ὁ λαφυγμός. εἰκότως δὲ ταῦτα καταλέγει, δεικνὺς ὅτι αἱ εὐγενεῖς γυναῖκες τοιαῦτα πράττουσιν ὑπὸ τῆς ἄγαν τρυφῆς. Κωλιάδος.] οἱ μὲν Κωλιάδα τὴν θεὸν καλοῦσι νεανίου Ἀττικοῦ ἀποδράντος ἀπὸ λῃστῶν, συμμαχίᾳ τῆς θεοῦ, καὶ οὕτως αὐτὴν ὀνομάσαντος, καθάπερ αὐτὸς δεθεὶς τῶν κώλων ἐλύθη ὑπὸ γυναικός, οἱ δὲ θυγατρὸς τοῦ ἀρχιλῃστοῦ δι' ἔρωτα. οἱ δέ, τόπον ἐοικότα κώλοις ἀνδρὸς ἔνθα ἡ θεὸς τιμᾶται. ἔνιοι δὲ Ἴωνος θύοντος, κόρακα ἁρπάσαι κωλῆν καὶ ἐν ἐκείνῳ τῷ τόπῳ ἀποθέσθαι, ὅθεν οὕτως ὠνομάσθη. ἄλλως. Κωλιὰς ναός ἐστιν Ἀφροδίτης οὕτω καλούμενος ἀπό τινος νεανίσκου Ἀττικοῦ ἁλόντος ὑπὸ τυράννων καὶ δεθέντος τὰ κῶλα. εἶτα ἐρασθείσης αὐτοῦ τῆς θυγατρὸς τοῦ τυράννου καὶ λυσάσης, ἐπανελθὼν εἰς Ἀθήνας, χαριστήριον τῇ Ἀφροδίτῃ ναὸν ἱδρύσατο Κωλιάδος, διὰ τὸ τὰ κῶλα λελύσθαι.

BISETVS. Τυῤῥηνοὶ δὲ ὡς κακοῦργοι, καὶ λῃσταὶ διεβάλλοντο. οὗτοι νῦν Τοῦσκοι καλοῦνται. σημείωσαι δὲ ἐν τοῖς παλαιοῖς σχολίοις κακῶς γεγράφθαι τυράννων, καὶ τυράννου, ἀντὶ τοῦ Τυῤῥηνῶν, καὶ Τυῤῥηνοῦ, ὅπερ ἐκ τοῦ Σουΐδα φανερὸν ἐν τῇ Κωλιάδος φωνῇ.

Σχ. Γενετυλλίδος.] Γενετυλλὶς ἡ τῆς γενέσεως ἔφορος Ἀφροδίτη. Οὐ μὴν ἐρῶ γ' ὡς ἀργὸς ἦν, ἀλλ' ἐσπάθα.] πρὸς τὸ ἀργός, ἐσπάθα. καὶ τοῦτο εἰρωνευόμενος. περὶ γυναικὸς δὲ λέγει, ἀντὶ τοῦ κατηνάλισκε. κατάθεσι δὲ διὰ τοῦτο ἀργὸς ἦν. Ἀττικοὶ δὲ ἐπὶ τῶν θηλυκῶν, ἀρσενικῶν ὀνομάτων ἀρχαίαν λέξεσιν ὡς ἐν τῷ καὶ παρ' Ὁμήρῳ κλυτὸς Ἱπποδάμεια. καὶ Εὐριπίδης ἐν Ἑκάβῃ. τὸ δ' αὖ λίαν παρεῖλες ἀγγελθεῖσά μοι γενναῖος. σπαθᾶν δέ, τὸ ἀφειδῶς καταναλίσκειν. καὶ παρὰ τοῖς ῥήτορσιν εἴρηται πολλάκις. οἰκείως δὲ νῦν τῇ λέξει χρῆται ἐπὶ γυναικός. καὶ γὰρ ἐπὶ τῶν ὑφαινομένων ἱματίων σπαθᾶν, τὸ διὰ κρούσεως τὴν κρόκην. δύναται μὲν οὖν τὸ σπαθᾶν, ἐπ' ἀμφότερα νοεῖσθαι. ὅτι δὲ νῦν ἐπὶ τοῦ πολλοῦ παρείληπται, δῆλον ἐκ τοῦ ἐπιφερομένου. ἐγὼ δ' ἂν αὐτῇ θοἰμάτιον δεικνὺς τοδί, κατὰ πρόφασιν ἔφασκον, ὦ γύναι λίαν σπαθᾷς. τοῦτο δὲ ἐπεποίηκε διὰ τοῦ ἑνός, τό τε ἀναλοῦν καὶ τὸ ὑφαίνειν. Λίαν σπαθᾷς.] ἐργάζῃ. εἰρωνικῶς καὶ τοῦτο. δεικνὺς γὰρ αὐτῇ τὸ ἱμάτιον παραρραγὲν ἔλεγε τοῦτο αὐτῇ. Πότην ἧπτες.] πότης Ἀττικῶς ὁ ταχέως ἀναλίσκων λύχνος.

BISET. Κλάῃς.] Σ. κλαίῃς, θρηνῇς. οἱ δὲ Ἀττικοὶ κλάειν. Εὐστάθιος. κλαίω, παρὰ τὸ κλῶ, ὡς ἐκ τοῦ ῥῶ ῥαίω, ὁ μέλλων κλαύσω, τροπῇ τοῦ ι εἰς υ.

Σχ. Θρυαλλίδων.] ἀπὸ τῆς θρύου τὸ παλαιὸν τὰ ἐλλύχνια. τὰ γὰρ παχέα ἐλλύχνια πολὺ ἔλαιον δαπανῶσι. Μετὰ ταῦθ' ὅπως.] μετὰ τὸ ἐπιτιμῆσαι τῷ οἰκέτῃ ἐπὶ τὸ διήγημα πάλιν ἀνατρέχει τοῦ γάμου. οὐ μὴν συνεκτέον ταῦτα τὸν στίχον. ἀλλ' ἀναπαυστέον μέχρι τῆς υἱός. εἶτα διαστήσαντα, καὶ μετ' ὑποκρίσεως ἐπάγειν οὑτοσί, ὡς ἀχθόμενον αὐτοῦ τῇ γενέσει.

Ἐμο

Ἐμοί τε δὴ καὶ τῇ γυναικὶ τἠγαθῇ,
Περὶ τοὐνόματος δὴ 'ταῦτ' ἐλοιδορούμεθα.
Ἡ μὲν γὰρ ἵππον προσετίθει πρὸς τοὔνομα.
Ξάνθιππον, ἢ Χάριππον, ἢ Καλλιππίδην.
Ἐγὼ δὲ τοῦ πάππου τιθέμην Φειδωνίδην.
Τέως μὲν οὖν ἐκρινόμεθ', εἶτα τῷ χρόνῳ
Κοινῇ ξυνέβημεν, κἀθέμεθα Φειδιππίδην.
Τοῦτον τὸν υἱὸν λαμβάνουσ' ἐκορίζετο.
Ὅταν σὺ, μέγας ὢν ἅρμ' ἐλαύνῃς πρὸς πόλιν,
Ὥσπερ Μεγακλέης ξυστίδ' ἔχων. ἐγὼ δ' ἔφην,
Ὅταν μὲν οὖν τὰς αἶγας ἐκ τοῦ Φελλέως,
Ὥσπερ ὁ πατήρ σου διφθέραν ἐνημμένος.
Ἀλλ' οὐκ ἐπείθετο τοῖς ἐμοῖς οὐδὲν λόγοις.
Ἀλλ' ἵππερόν μου κατέχεε τῶν χρημάτων.
Νῦν οὖν ὅλην τὴν νύκτα φροντίζων ὁδοῦ
Μίαν εὗρον ἀτραπὸν δαιμονίως ὑπερφυᾶ.
Ἣν, ἢν ἀναπείσω τουτονὶ, σωθήσομαι.
Ἀλλ' ἐξεγεῖραι πρῶτον αὐτὸν βούλομαι.
Πῶς δῆτ' ἂν ἥδιστ' αὐτὸν ἐπεγείραιμι. πῶς.
Φειδιππίδη, Φειδιππίδιον. Φει. Τί ὦ πάτερ.

A Hic natus est filius: altercati sumus
Primo omnium de imponendo illi nomine:
Mater quidem ab equo nomen indebat, vocans
Xanthippum, vel Charippum, vel Callippidem:
Ego vero ab avo dicebam ipsum Phidonidem.
Diu cùm dissensissemus: tandem temporis
Progressu inter nos convenimus, & filio
Nomen dantes, vocavimus Phidippidem.
Atque hunc, manu prehendens mater, filium,
B Occœpit abblandiri ei, quando, inquiens,
Tu grandiusculus fueris, age currum agas
Ad urbem, veste succinctus curuli, uti
Megacles. at ego contrà illi dicebam, ubi
Grandior eris, capellas agito è Phelleo,
Pelliceam amictus penulam, ut & pater tuus.
Sed ipse monitis nihil obtemperat meis:
Et morbum equestrem offundit meis pecuniis.
C Itaque nunc totam hanc noctem cogito de via:
Unamque reperi commodissimam omnium,
Supra modum: quam si huic persuasero, illico
Salvus sim: sed prius excitare ipsum volo.
At quomodo illum quàm lenissime excitem?
Phidippide, Phidippidule. PH. Quid est? pater.

Σχολ. Τἠγαθῇ] καὶ τοῦτο εἰρωνευόμενος λέγει. οὐ γὰρ ἀγαθὴν αὐτὴν παρίστησι στασιαζόμενος, ὥστε ὑπὸ τῆς φιλονεικίας καὶ εἰς λοιδορίαν ἐκτραπῆναι. Ξάνθιππον.] ὁ Ξάνθιππος, Περικλέους ἦν πατήρ. ὃς ἦν τοῦ τῶν Ἀλκμαιονιδῶν γένους. ἐσεμνύνετο δὲ τὸ γενναῖον θείῳ Μεγακλεῖ, τρίτον νικήσαντι Ὀλύμπια. καὶ δι' ἱπποτροφίαν κατελθόντι ἐκ τῆς φυγῆς. ἐδίωξε γὰρ αὐτὸν ὁ Πεισίστρατος. ὃν καὶ μετεπέμψατο παραχωρήσαντα αὐτῷ τὸ τῆς νίκης κήρυγμα. Καλλίας δὲ ὁ δᾳδοῦχος, προσελθὼν ἐν τῇ ἱερᾷ στολῇ κατὰ Περσῶν ἐν Μαραθῶνι καὶ ἀριστεύσας κατὰ βαρβάρων, καὶ τρίτον ὀλύμπια νικήσας ἅρματι, τὸν υἱὸν Ἱππόνικον ὠνόμασε. λέγεται δὲ τοῦτον νικῆσαι μάλιστα, αἰχμαλώτου τινὸς ἐν τῇ μάχῃ τῶν βαρβάρων, προσελθόντος αὐτῷ καὶ μηνύσαντος θησαυρόν. καὶ αὐτὸν ὕστερον ἀπέκτεινεν ὁ Καλλίας. Ξάνθιππος μὲν οὖν ἐγένετο Περικλέους πατήρ. οὐδὲν δὲ νῦν πρὸς αὐτὸν ἐπικοινωνεῖ τὸ λεγόμενον. πλὴν εἰ μὴ ἄρα διὰ Κοισύραν ἣν ἔφαμεν. δήλην οὖσαν μητέρα γενέσθαι τοῦ Μεγακλέους, τὸ ὄνομα τοῦ Ξανθίππου εἴληφει. παραδίδοται δὲ τὸ Περικλέους Μεγακλέους. ὡς ἀδυνάμενον ἀμφότερα δηλοῦν. σημεῖα γὰρ καὶ ἀστεῖα τῆς κωμῳδίας σκώμματα.

BISETVS. Φειδωνίδην] ὁ Στρεψιάδης τοῦτο λέγει, ἵνα τὸν υἱὸν καὶ αὐτῷ τῷ ὀνόματι, καὶ τῷ πράγματι φειδωλὸν ἔχῃ. ἐφοβεῖτο γὰρ τὸ τοῦ ἵππου ὄνομα, διὰ τὰς τῆς ἱπποτροφίας δαπάνας.

Σχ. Κοινῇ ξυνέβημεν.] ἀντὶ τοῦ ὡμονοήσαμεν. ὅτι καὶ ἀμφοτέροις ἡμῖν ἔδοξε τοῦτο. ἢ διότι ἀφ' ἑκατέρων τῶν γονέων τῷ ὀνόματι ἐπετέθη μέρος. Ἐκορίζετο.] ἐκολάκευεν οἷα τοῖς παιδίοις συμβαίνει τοῖς μικροῖς.

BISETVS. Ἐκορίζετο]. ὑποκοριστικῶς ἐκάλει. ὑποκορίζεσθαι δέ, τὸ τοῖς παισὶ πρὸς ψυχαγωγίαν λέγειν τινὰ κολακείας ὀνόματα, οἷον μετ' ὀλίγον, Φειδιππίδιον. καὶ τὰ τοιαῦτα.

Σχ. Ξυστίδ' ἔχων.] ξυστίδα προσαγορεύουσιν. ἤγουν πορφυρίδα. καὶ γὰρ μέχρι νῦν οἱ εἰσελαύνοντες ἀθληταί, τοιούτῳ κοσμηθέντες σχήματι καὶ ἅρματος ἐπιβάντες, διὰ μέσης πομπεύουσι τῆς πόλεως. ᾗ καὶ οἱ βασι-
D λεῖς χρῶνται. ἄλλως. ξυστὶς λέγεται τὸ κροκωτὸν ἱμάτιον. ὃ οἱ ἡνίοχοι φοροῦσι μέχρι νῦν πομπεύοντες. χρῶνται δὲ αὐτῷ καὶ οἱ τραγικοὶ βασιλεῖς. Ἐκ τοῦ φελλέως.] τόπος οὕτω καλούμενος ἐν Ἀττικῇ. οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ περὶ τὸν Διόνυσον ἐστί τις ἑορτὴ τοῖς Ἀθηναίοις Φάλλος καλουμένη. ἢ τις τῶν Διονυσίων ἄρχεται. Λουκιανὸς δὲ ἐν τῷ περὶ τῆς Συρίης θεοῦ φαλλούς φησιν Ἕλληνες τῷ Διονύσῳ ἐγείρουσιν. ἐπὶ τῶν καὶ τοιόνδε τι φέρουσιν. ἄνδρας μικροὺς ἐκ ξύλου πεποιημένους μεγάλα αἰδοῖα ἔχοντας. καλέεται δὲ τάδε νευρόσπαστα. καὶ παρακατιὼν δέ, ἐν τοῖς
E προπυλαίοις τοῦ Συρίης θεοῦ ναοῦ, φαλλοὶ ἑστᾶσιν οὓς Διόνυσος ἐστήσατο. ἄλλως. τόπος τῆς Ἀττικῆς οὕτω καλούμενος. ἐκ τούτου δὲ φελλεάτας λέγουσι Δωριεῖς, τοὺς κισσηρώδεις λίθους. αἱ δὲ αἶγες, πρὸς τὰ τραχύτερα διώκουσι. Διφθέραν ἐνημμένος.] ἐνδεδυμένος. ποιμενικὸν δὲ περιβόλαιον ἡ διφθέρα. Ἀττικοὶ δὲ λέγουσιν ἣν νῦν ἰσάλλην καλοῦμεν. ἔστι δὲ ἐκ δερμάτων.

BISETVS. Ἐνημμένος] παρὰ τὸ ἐνάπτεσθαι, τὸ ἐνδύεσθαι, καὶ περιβάλλεσθαι. Σ. ἐνημμένος, περιβεβλη-
F μένος. Τὴν τοῦ πατρῴου διφθέραν ἐνημμένος ὁ Ἡρακλῆς.

Σχ. Ἀλλ' ἵππερόν μου κατέχει.] ἔπαιξε παρὰ τὸν ἴκτερον. νόσημα δὲ ὁ ἴκτερος. ὃς περιχεῖται ταῖς ὄψεσι τῶν τοιούτων. διὸ καὶ τὸ κατέχει κατὰ λόγον ἐπήγαγεν. οὕτω δὲ καὶ τοῖς χρήμασιν αὐτοῦ ἐπιβεβλῆσθαί φησιν ἵππερον ἀντὶ ἱππικὸν ἔρωτα. νόσον ἱππικήν, διὰ τὸ πολλὰ δεδαπανηκέναι. Τῶν χρημάτων.] εὕρηται τοῦτο καὶ ῥημάτων. ὅπερ οὕτως εἴποις. ἀλλὰ κατέχει τῶν ῥημάτων
G ἐμοῦ ἱππικὸν ἔρωτα. τουτέστιν ἐμοῦ, ὡς οὐδὲν δεῖ δαπανᾶν ἀφειδῶς λέγοντος, λῆρον ἡγησάμενος τοὺς λόγους, ἀντιτίθησιν αὐτοῖς ὡς ἐραστὴς ὢν ἵππων, καὶ οὐδέποτε τούτου ἂν ἀποσταίη. Φειδιππίδιον.] τὸ ὑποκορίζεσθαι, φιλούντων ἔθος. κολακεύει δὲ νῦν τὸν υἱὸν καὶ προσποιεῖται φιλεῖν, ἵνα ἑτοιμότερον αὐτὸν πρὸς τὴν ἀξίωσιν ἑαυτοῦ πείθεσθαι παρασκευάσῃ.

Στρ. Κύσον με καὶ τὴν χεῖρα δὸς τὴν δεξιάν.
Φει. Ἰδού, τί ἐστιν; Στρ. εἰπέ μοι φιλεῖς ἐμέ;
Φει. Νὴ τὸν Ποσειδῶ τουτονὶ τὸν ἵππιον.
Στρ. Μή μοί γε τοῦτον μηδαμῶς τὸν ἵππιον.
Οὗτος γὰρ ὁ θεὸς αἴτιός μοι τῶν κακῶν.
Ἀλλ' εἴπερ ἐκ τῆς καρδίας μ' ὄντως φιλεῖς
Ὦ παῖ, πιθοῦ. Φει. Τί οὖν πιθοῦμαι δῆτά
σοι.
Στρ. Ἔκστρεψον ὡς τάχιστα τοὺς σαυτοῦ τρόπους.
Καὶ μάνθαν' ἐλθὼν ἃ 'ν ἐγὼ παραινέσω.
Φει. Λέγε δὴ τί κελεύεις. Στρ. Καὶ τί, πείσει;
Φει. Πείσομαι
Νὴ τὸν Διόνυσον. Στρ. Δεῦρό νυν γ' ἀπόβλεπε.
Ὁρᾷς τὸ θύριον τοῦτο καὶ τοἰκίδιον;
Φει. Ὁρῶ. τί οὖν τοῦτ' ἐστὶν ἐτεὸν ὦ πάτερ.
Στρ. Ψυχῶν σοφῶν τοῦτ' ἐστὶ φροντιστήριον.
Ἐνταῦθ' ἐνοικοῦσ' ἄνδρες, οἳ τὸν οὐρανὸν
Λέγοντες ἀναπείθουσιν ὡς ἐστὶ πνιγεύς.
Κἄστι περὶ ἡμᾶς οὗτος. ἡμεῖς δ' ἄνθρακες.
Οὗτοι διδάσκουσ' ἀργύριον ἤν τις διδῷ,
Λέγοντα νικᾶν καὶ δίκαια κἄδικα.

A ST. *Exoſculare me, & tuam cedo dexteram.*
PH. *Eho, quid eſt?* ST. *Dic mihi, mi fili, utrum me ames?*
PH. *Ita per Neptunum equeſtrem.* ST. *Ne hũc, ne nomines,*
Deum equeſtrem. Nam hic malorum fons eſt omnium:
Sed, ſi me amas, mi fili: age mihi
Obtempera. PH. *Quid ergo obtemperem tibi?*
B ST. *Mores tuos immuta quam celerrime:*
Et ego quæ te iuſſero, in his morem geras mihi.
PH. *Quid ergò iubes? cedo.* ST. *An morem geres?* PH. *Geram,*
Per Bacchum. ST. *Age nunc, accede huc fili, & proſpice.*
Viden' oſtiolum illud, & hãc ædiculã proximã?
PH. *Video: ſed quidnã eſt, mi pater, iſthoc ædiũ?*
C ST. *Eſt animarum ſapientum conciliabulum:*
In quo viri habitant, qui de Cælo diſputant,
Et hominibus perſuadent, quod furnus ſiet,
Nóſque ambiat: & quòd nos carbones ſimus. Hi
Docent, ſi modo quis argentũ illis det, hominem
Orantem cauſas, æquum & iniquum vincere.

Σχ. Κῦσόν με καὶ τὴν χεῖρα δός.] πρὸς τὸ Ὁμηρικόν. χεῖρας τ' ἀλλήλων λαβέτην καὶ πιστώσαντο. φιλῆσαί με καὶ προσπτύξαι καὶ τὴν χεῖρα δὸς τὴν δεξιάν. ἔθος δὲ ἐπὶ πίστει καὶ συνθήκαις βεβαίαις, τὰς δεξιὰς διδόναι ἀλλήλοις. Ἰδοὺ τί ἐστιν.] τὸ ἐνταῦθα περὶ τοῦ [illegible] ὁ νεανίσκος τὴν δεξιὰν ὤρεξεν αὐτῷ. καὶ δῆλον ὅτι παρεπιγραφὴ τὸ εἶδος. Νὴ τὸν Ποσειδῶ τουτονί.] ἅρμα δείξας ὀμνύουσιν ἢ ἄλλο τι ἡνιοχικὸν ἢ πολεμικὸν σκεῦος. κυρίως δὲ νῦν ὁ νεανίσκος ὀμνύει τὸν Ποσειδῶνα, θεὸν ἱππικὸν ὄντα, ἐπεὶ καὶ αὐτὸς περὶ ἵππους ἐσπουδακώς. τουτονὶ δέ, τὸ κοινὸν τῶν ἀνθρώπων ἔθει χρώμενον αὐτὸν [illegible] εἰρῆσθαι. εἰώθασι γὰρ ὀμνύοντες λέγειν μὰ τοῦτον τὸν θεόν, μὰ τοῦτον τὸν Ἀσκληπιόν. ἄλλως δὲ [illegible] Ποσειδῶνος. διὰ τοῦτο καὶ ὁ πρεσβύτης τῷ ὅρκῳ ἀκολούθως ἤχθετο. Μή μοί γε.] μὴ εἴπῃς μοι φησὶ τὸν ἵππιον. ἐγὼ γὰρ ἀνιῶμαι τὸ τῶν ἵππων ἀκούων ὄνομα, δι' οὓς ἀπώλεσα τὰ χρήματα. Ἔκστρεψον.] ἀντὶ τοῦ μετάβαλε ἀπὸ μεταφορᾶς τῶν [illegible] ἱματίων καὶ ἐκστρεφομένων. ἐκστρέψαι δέ ἐστι τὸ ἀλλάξαι τὸ πρὸς τὸ ἔσω μέρος ἔξω. ἀλλάξον οὖν φησι τοὺς τρόπους σου καὶ μεταβαλοῦ [illegible]. τὸ γὰρ ὡς τάχιστα, κυρίως ἐπὶ ἁρματηλάτου. ταχινὰ γὰρ τὰ ἅρματα.

BISETVS. ἃ 'ν ἐγώ.] ἀντὶ τοῦ ἃ ἐγὼ παραινέσω ἄν.

Σχ. Νὴ τὸν Διόνυσον.] ἐκεῖνος [illegible] τοῦ Ποσειδῶνα ὀμνύναι, μεταβαλών, τὸν Διόνυσον ὀμνύειν. Καὶ τοἰκίδιον.] τὸ οἰκίδιον [illegible]. [illegible] καὶ τοῖς ὀνόμασιν αὐτοῖς τὸ εὐτελὲς τῆς φιλοσοφίας [illegible]· τὸ δὲ θύριον [illegible], ἀντὶ τοῦ [illegible]. [illegible] γὰρ ἤδη αὐτῷ ἐπὶ τὴν Σωκράτους οἰκίαν.

BISETVS. Τὸ θύριον, καὶ τοἰκίδιον.] ἐν δὲ [illegible] δυοῖν. ἀντὶ τῆς τὸ θύριον τοῦτο τοῦ οἰκιδίου.

Σχ. Ψυχῶν σοφῶν.] [illegible] ἔστι γὰρ ἀμφίβολον καὶ ἄδηλον. πότερον τὰς ψυχὰς αὐτὰς λέγει σοφὰς ἢ τοὺς ἄνδρας σοφούς. ταῖς δὲ ψυχαῖς ἐκείνων, οἷς ἐστι τὸ φροντιστήριον. ἐὰν μὲν γὰρ ψυχῶν σοφῶν τοῦτ' ἐστὶ φροντιστήριον ἐκδέχηται τὸ αὐτὸ ἐστὶ τὰς ψυχὰς σοφάς. ἐὰν δὲ ψυχῶν, σοφῶν, ἀνδρῶν λέγει. δύναται δὲ καὶ σκώπτειν διὰ τούτου τὸν περὶ ψυχῆς Σωκράτους λόγον. καὶ ἀσαφῶς ἐπιτηδὲς εἰρηκέναι. ἐπεὶ καὶ Σωκράτης [illegible] περὶ ψυχῆς, ἀσαφῶς ἐδόξε λέγειν. καὶ ὥς τινες νομίζουσιν ἀπεναντίας ἀπὸ τῆς ἰδέας [illegible] Σωκράτους ποιούμενος [illegible] περὶ ψυχῆς ὥρισε, ταῦτα. ψυχὴ πᾶσα ἀθάνατος. τὸ γὰρ ἀεικίνητον ἀθάνατον. τὸ δ' ἄλλο κινοῦν, [illegible] ὑπ' ἄλλου κινούμενον, παῦλαν ἔχει κινήσεως καὶ ζωῆς. Φροντιστήριον.] [illegible]. ἢ συνέδριόν τι καὶ θᾶκος ταῦτ' ἂν εἴη σοφῶν. θᾶκος δὲ καλεῖται, ὁ τόπος, ἐν ᾧ [illegible]. φροντισταὶ δὲ ἐκαλοῦντο οἱ περὶ τὸν Σωκράτη διὰ τὸ φροντίζειν [illegible] ταύτῃ τῇ φροντίδι. Ὡς ἔστι πνιγεύς.] πνιγεύς, ἡ τῶν ἀνθράκων κάμινος. διὸ ἐπιλέγει, ἡμεῖς δ' ἄνθρακες διὰ τὸ ὑπὸ ἡλίου θερμαίνεσθαι. [illegible] Κρατῖνος ἐν Πανόπταις δράματι περὶ Ἵππωνος [illegible] αὐτὸν λέγει. ἀφ' οὗ στοχαζόμενοί τινες φασί [illegible] Ἀριστοφάνης [illegible] ἀλλὰ [illegible] Σωκράτης [illegible] ἱκανός [illegible] διδάσκειν [illegible] τὸν κρείττονα [illegible] [illegible] φιλοσόφων [illegible] [illegible] ἐγκλήματα [illegible] [illegible] [illegible] ἀμφοτέρους τοὺς φιλοσόφους [illegible] εἰς αὐτὸν [illegible] [illegible] εἰς Βοίδαν [illegible] [illegible] Σωκράτης, μᾶλλον ἢ Ἀριστοφάνης ἐν ὅλαις ταῖς Νεφέλαις αὐτοῦ κατεψεύσατο. οὐδὲν δὲ χεῖρον ὑπομνησθῆναι τῆς Εὐπόλιδος. δεξάμενος δὲ Σωκράτης τὴν ἐπιδέξια Στησιχόρου οἰνοχόην ἔκλεψεν. ἀλλ' ἦν ὁρᾶν τὸν φιλόσοφον, τὸ ἐν φανερῷ μάλιστα σκεῦος καταπειρώμενον κλέπτοντα καὶ ὑφαιρούμενον.

Οὗτοι διδάσκουσιν ἀργύριον ἤν τις διδῷ.] καὶ A τοῦτο ψεῦδος, διαβολῆς χάριν, οὐδεὶς γὰρ μισθὸν ἐτέλει Σωκράτει. ἐπεὶ ἑκάστοτε ἔφασκε, μηδὲν εἰδέναι, διόπερ καὶ ὑπὸ Πυθίου σοφὸς ἐκλήθη. τοῦτο γὰρ αὐτὸν πρῶτον ἐποίει εἶναι σοφόν, τὸ γινώσκειν ὅτι οὐδὲν οἶδε. πῶς οὖν ἂν μισθὸν ἐπράττετο παρὰ τῶν συνόντων, ὁ λέγων περὶ αὐτοῦ ὅτι οὐδὲν οἶδα.

Φει. Εἰσὶ δὲ τίνες; Στρ. Οὐκ οἶδ' ἀκριβῶς τοὔνομα.
Μεριμνοφροντισταὶ, καλοί τε κἀγαθοί.
Φει. Αἰβοῖ. πονηροί γ' οἶδα. τοὺς ἀλαζόνας.
Τοὺς ὠχριῶντας, τοὺς ἀνυποδήτους λέγεις.
Ὧν ὁ κακοδαίμων Σωκράτης καὶ Χαιρεφῶν.
Στρ. ἢ ἤ, σιώπα. μηδὲν εἴπῃς νήπιον.
Ἀλλ' εἴ τι κήδει τῶν πατρῴων ἀλφίτων,
Τούτων γενοῦ μοι, σχασάμενος τὴν ἱππικήν.
Φει. Οὐκ ἂν μὰ τὸν Διόνυσον εἰ δοίης γέ μοι
Τοὺς φασιανοὺς, οὓς τρέφει Λεωγόρας.
Στρ. Ἴθ' ἀντιβολῶ σ' ὦ φίλτατ' ἀνθρώπων ἐμοί,
Ἐλθὼν διδάσκου. Φει. Καὶ τί σοι μαθήσομαι;
Στρ. Εἶναι παρ' αὐτοῖς φασὶν ἄμφω τὼ λόγω.
Τὸν κρείττον' ὅστις ἐστὶ, καὶ τὸν ἥττονα.
Τούτοιν τὸν ἕτερον τοῖν λόγοιν, τὸν ἥττονα,
Νικᾶν λέγοντά φασι τἀδικώτατα.
Ἢν οὖν μάθῃς μοι τὸν ἄδικον τοῦτον λόγον,
Ἃ νῦν ὀφείλω διὰ σὲ τούτων τῶν χρεῶν,
Οὐκ ἂν ἀποδοίην οὐδ' ἂν ὀβολὸν οὐδενί.
Φει. Οὐκ ἂν πιθοίμην. οὐ γὰρ ἂν τλαίην ἰδεῖν
Τοὺς ἱππέας τὸ χρῶμα διακεκναισμένος.

PH. *Quinam illi?* ST. *Nomen haud noui exacte: boni,*
Et qui ærumnis conflictantur quàm plurimùm.
B PH. *Au, au: miseri isti, scio, quos dicas, pallidi,*
Discalceati, iactabundi Philosophi:
Quorum genius est Socrates & Charepho.
ST *St, st, tace: ne stolidum quiddam effutias.*
Sed si patris tu rebus consultum cupis:
Age fito mihi unus ex istorum hominum grege.
Et equestre omitte rem. PH. *Nō sanè, mi pater,*
Per Liberum: etiamsi Phasianos mihi dares,
C *Quos educat in viuariis Leogoras.*
ST. *Obsecro te, mi fili, hominū mihi charissime:*
Veni, & doceri te sine. PH. *Quid docear, pater?*
ST. *Aiunt penes illos esse sermonum duo*
Genera: unum superius, & inferius alterum.
Et ex his alterum sermonem, qui siet
Inferior, vincere perorando iniquissima.
Quod si ergò iniustum hunc sermonem addiscas mihi,
D *Quæcunque tua causa conflaui debita,*
Horum ne obolum quidem cuiquam ego persoluero.
PH. *Nō sanè obtemperauero: neque enim equites*
Possim aspicere, ipse colore pallidus, & macer.

Σχόλια. Ἀλαζόνας.] ἰδίως τοὺς ψεύστας ἐκάλουν. εἰκότως δὲ καὶ τοὺς φιλοσόφους, ἀλαζόνας καλεῖ, ἐπεὶ λέγειν ἐπαγγέλλονται, περὶ ὧν οὐκ ἴσασιν. ἢ ὅτι σεμνὰ ἔχοντες ἤθη, ἀλαζόνες δοκοῦσιν. ὠχριῶντας δὲ καὶ ἀνυποδήτους, ἐπεὶ μόνης ἀρετῆς φροντίζοντες καὶ οὐ τρυφῆς, διάκεινται τὸ ἀντίθετον. πόνηροι δὲ ἀντὶ τοῦ ἐπίπονοι, ἄθλιοι.

Καὶ Χαιρεφῶν.] ἑταῖρος Σωκράτους ὁ Χαιρεφῶν. ὃς ἐκαλεῖτο καὶ νυκτερίς, διὰ τὸ μέλας εἶναι καὶ ἰσχνόφωνος. Μηδὲν εἴπῃς νήπιον.] μηδὲν εὔηθες μηδὲ μειρακιῶδες, μηδὲ ἀνόητον εἴπῃς. ἀπὸ τοῦ μηδὲ τὰ νήπια παιδία εἰδέναι τι. Ἀλλ' εἴ τι κήδει] ἤγουν φροντίζεις. πατρῴων δὲ ἀλφίτων, ἀντὶ τοῦ τῶν χρημάτων. ἢ τῆς πατρῴας οὐσίας. τὸ δὲ χασάμενος, ἀντὶ τοῦ καταπαύσας. ἀπὸ μεταφορᾶς τῶν ἀποσχιζομένων καὶ διαχεομένων ὑδάτων. ἄλλως. καταλύσας. καταπαύσας. ἀποστὰς τούτου. ὡς διαστέλλει καὶ σχίζει τὸ ὕδωρ τῇ κώπῃ ἐρέσσων. καὶ Πίνδαρος κώπαν ἤδη μοι χάσαι. καὶ Εὐελπίδης. χάσον δὲ τὸ ἐμὸν ὄμμα. ἄλλως. στήσας καταπαύσας. χάσαι γὰρ τὸν κωπηλατοῦντα στῆσαι τὴν κώπην. Οὐκ ἂν μὰ τὸν Διόνυσον.] εὐλόγως τὸν Διόνυσον ὄμνυσι. τούτῳ γὰρ ἐπετελεῖτο τὰ Διονύσια. οἷς ἠγωνίζοντο οἵ τε τῆς τραγῳδίας καὶ τῆς ἀρχαίας κωμῳδίας ποιηταί. Τοὺς φασιανούς.] οἱ μὲν ἵππους, οἱ δὲ ὄρνεα, ἔνιοι δὲ ἵππους χάραγμα ἔχοντας φασιανοῦ ὡς ἀλεκτρυόνος. καὶ εἴπερ ἀπὸ τοῦ τὸ μὴ κατεψευσμένον, οἰκεῖον ἂν εἴη τῇ τοῦ νεανίσκου σπουδῇ. οἱ δὲ περὶ Ἀρχίλοχον, ὀρνίθων γένος. οἱ δὲ ὅτι Φᾶσις ποταμὸς τῆς Σκυθίας. ὅπου καλοὶ ἵπποι γίνονται. Λεωγόρας δὲ E τρυφερός τις, ὁ Ἀνδοκίδου πατήρ. Πλάτων Περιαλγεῖ. ὦ θεοὶ Μόρυχέ τε, νῦν γὰρ εὐδαίμων ἔφυς καὶ χλανιδίτης. ἢ ψῆττα καὶ Λεωγόρας, οἱ ζῶντε τερπνὸν οὐδέν, ἐνθυμούμενοι. Εὔπολις ἐν Αὐτολύκῳ β. ὡς καὶ διὰ Μυρρίνην ἐκφαρόντα χρήματα ἀποβέβληκέ φησιν. οἱ δὲ ἔχοντας τοῦ μηροῦ ἐγκεχαραγμένον φασιανόν. Λεωγόρας δέ, ὄνομα κύριον ἑνὸς τῶν Ἀθήνησι πολιτευομένων τότε. πατὴρ δὲ ἦν Ἀνδοκίδου τοῦ ῥήτορος. ἄδηλον δὲ εἰ καὶ ὄρνεα ἔτρεφεν ὁ Λεωγόρας. μέμνηται δὲ αὐτοῦ ὡς ἱπποτρόφου. Ἀθήναιος. καὶ τὸ ἐν ταῖς Ὄρνισι ἐπὶ τῶν ὀρνίθων ἔγωγε ἀκούω καὶ ἐπὶ ἵππων ὡς οἱ πολλοί. F τοὺς φασιανοὺς οὓς τρέφει Λεωγόρας. δύναται γὰρ ὁ Λεωγόρας καὶ ἵππους τρέφειν, καὶ ὄρνεις φασιανούς. κωμῳδεῖται γὰρ ὁ Λεωγόρας ὡς γαστρίμαργος, ὑπὸ Πλάτωνος ἐν Περιαλγεῖ. Ἴθ' ἀντιβολῶ.] παρειὼν νῦν δὲ πείσθητί μοι. τὸ δὲ ἀντιβολῶ, παρακαλῶ Ἀττικῶς. Καὶ τί σοι μαθήσομαι.] οὐ γὰρ ἑαυτοῦ ἔμελε μαθεῖν, ἤγουν δι' οἰκεῖον θέλημα, ἢ ὠφέλειαν, ἀλλὰ διὰ τὸ τοῦ πατρός. διό τοι σοι λέγει. ἤγουν τί μαθήσομαι ὑπὲρ σοῦ. Ἄμφω τὼ λόγω.] δυϊκῶς εἶπεν. φασὶ δὲ ἀμφοτέρους τοὺς λόγους τοὺς περὶ Σωκράτην ἐκπαιδεύειν ἱκανῶς. Τὸν ἕτερον τοῖν λόγοιν.] τὸν δίκαιον G νικᾶν. ὡς ἀγνοῶν δὲ τὸν δίκαιον εἶπε τὸν ἕτερον. ἐβούλετο γὰρ ἀδικίαν μανθάνειν. Τοὺς ἱππέας τὸ χρῶμα.] ὅτι οὐχ ὑπομείναιμι ὁραθῆναι ὑπὸ τῶν ἱππέων ὠχρὸς καὶ διεφθαρμένος. ἐκόμων γὰρ οἱ ἱππεῖς, οἱ δὲ φιλόσοφοι κατακείρονται. διακεκναισμένος δὲ ἠμαυρωμένος. ὠχρὸς καὶ διεφθαρμένος γενόμενος. οἱ γὰρ ἱππεῖς ἐν γυμνασίοις καὶ παλαίστραις διέτριβον. οὐ γνωρίμην φησὶν ὠχρὸς ὡς οἱ περὶ τὸν Σωκράτην. καὶ ἀνυπόδυτος καὶ ῥυπῶν. οἱ γὰρ ἱππεῖς, εὔχροι καὶ ὑποδεδεμένοι καὶ ἐν γυμνασίοις ἐξεταζόμενοι. καὶ ἐν τοῖς ἱππεῦσι φησί. μὴ φθονεῖτ' ἡμῖν μηδ' ἀπεστλεγγισμένοις. τουτέστι λιπῶσι. τοῦτο οὖν ὁ A νεανίσκος δέδοικεν φησὶ τὸ ἀπεχθέσθαι τοῖς περὶ τὴν ἱππικὴν ἔχουσιν, εἰ καταλιπὼν τὸ κοσμεῖν τὸ σῶμα καὶ μετιέναι τὰ τῶν ἱππέων ἐπιτηδεύματα, τὰ τῶν φιλοσόφων μετέλθοι. ὡς ἱππαζόμενον δὲ καὶ τοῦτον, μετὰ τῶν ἱππέων φησὶ τετάχθαι.

ΣΤ. Οὐκ ἄρα μὰ τὴν Δήμητρα τῶν γ' ἐμῶν ἔδει.
Οὔτ' αὐτὸς, οὔθ' ὁ ζύγιος, οὔθ' ὁ σαμφόρας.
Ἀλλ' ἐξελῶ σ' ἐς κόρακας ἐκ τῆς οἰκίας.
ΦΕ. Ἀλλ' οὐ περιόψεταί μ' ὁ θεῖος Μεγακλέης
Ἄνιππον. ἀλλ' εἴσειμι, σοῦ δ' οὐ φροντιῶ.

ST. Ergo neque de meo posthac comedes, eccere,
Neque tu, neque iugalis, neque Sāphoras tuus.
Sed è domo ad coruos te nunc statim exigam.
B *PH. At sine equo non patietur me Megacles, meus*
Auunculus: eo intrò: posthac te negligam.

Σχόλια. Οὐκ ἄρα μὰ τὴν Δήμητρα.] εἰκότως τὴν Δήμητρα ὄμνυσιν, ἐπεὶ περὶ τροφῶν ὁ λόγος ἐστί. τούτων γὰρ ἡ θεὸς εὑρέτις. Οὔθ' ὁ ζύγιος, οὔθ' ὁ σαμφόρας.] ζύγιοι ἵπποι καλοῦνται, οἱ ὑποβαλλόμενοι τῷ τοῦ ἅρματος ζυγῷ, τουτέστιν ὁ μέσος δεξιὸς, καὶ ὁ μέσος ἀριστερός. σαμφόραι δὲ, οἱ στίγμα ἔχοντες περὶ τὸν μηρόν. καὶ διὰ τοῦ μ καὶ π γράφεται. Ἀλλ' ἐξελῶ σ' ἐς κόρακας.] ἀλλ' ἐκβαλῶ σε καὶ διώξω σε τῆς οἰκίας τῆς ἐμῆς. ταχύτερον δὲ αὐτῷ διαλέγεται καὶ ἀνηλεέστερον, τὴν ἐλπίδα τοῦ πείσειν αὐτὸν ἀπολωλεκώς. Ἀλλ' οὐ περιόψεταί με.] εἰκὸς γὰρ ἦν καὶ τοῦτον σεμνυνόμενον ἐπὶ ταῖς ἵπποις νίκαις τοῦ πατρὸς, οὐδ' ἐᾶσαι τὸν νεανίσκον ὁρῶντα μετερχόμενον τὰ προγονικὰ ἐπιτηδεύματα. C

ΔΡΑΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΠΡΩΤΟΥ
Σκηνὴ δευτέρα.
Τρίμετροι Ιαμβικοί.
ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ, ΜΑΘΗΤΗΣ Η ΠΑΙΣ ΣΩΚΡΑΤΟΥΣ.

ACTVS I. SCENA II.
Senarij Iambici.
STREPSIADES, DISCIPVLVS SEV PVER SOCRATIS. D

BISETVS. Στρεψιάδης τὴν ἐλπίδα περὶ τοῦ παιδὸς πρότερον συλληφθεῖσαν ἀποβαλὼν, αὐτὸς πρὸς τὸ Σωκράτους φροντιστήριον, τήν τε τοῦ ψεύδεσθαι, καὶ φενακίζειν τέχνην, οὐδένα λόγον τῆς ἡλικίας προσχηματιζόμενος ποιούμενος, μανθάνειν ἔγνω.

ΣΤ. Ἀλλ' οὐδ' ἐγὼ μέντοι πεσών γε κείσομαι.
Ἀλλ' εὐξάμενος τοῖσι θεοῖς, διδάξομαι,
Αὐτὸς βαδίζων εἰς τὸ φροντιστήριον.
Πῶς οὖν γέρων ὢν, κἀπιλήσμων, καὶ βραδὺς,
Λόγων ἀκριβῶν σκινδαλμοὺς μαθήσομαι;
Ἰτητέον. τί ταῦτ' ἔχων στραγγεύομαι;
Ἀλλ' οὐχὶ κόπτω τὴν θύραν; παῖ, παιδίον.
ΜΑ. Βάλλ' ἐς κόρακας, τίς ἐσθ' ὁ κόψας τὴν θύραν;

EGo verò, etsi cecidi, non iacebo tamen:
Sed inuocatis Dijs, in ludum ipsemet
Me conferam, & hanc artem doceri me sinam.
E *At cùm sim obliuiosus, & tardus senex:*
Quomodo subtiliores discam literas?
Eundum est. nam quid hac re sollicitor miser?
Cur cesso pulsare ostium? Puer heus, puer.
DI. Abi in malam rem: quisnam pepulit has fores?

Σχόλια. Ἀλλ' οὐδ' ἐγὼ μέντοι.] ἀλλ' οὐδ' ἐγὼ μέντοι ἀθυμήσω διότι μὴ πέπεικα τὸν υἱόν. οὐδὲ τέλειον ἀφέξομαι τῆς γνώμης τῆς προκειμένης. ἤγουν, οὐ παραδώσω ἐμαυτὸν ταῖς λύπαις.

BISETVS. Τοῦτο δὲ τὸν στίχον παροιμιακῶς ἂν χρῆσις εἴη, εἴ τις δυστυχήματί τινι πειραθεὶς τούτου ἀπαλλαχθήσεσθαι ἐλπίζει. ἢ ὅταν τις εἰς ἁμαρτίαν τινὰ καταλισθήσας, μεταμεληθεὶς ἔπειτα, ἐν αὐτῇ διαμένειν οὐκ ἐθέλει.

Σχόλια. Διδάξομαι] ἀντὶ τοῦ μαθήσομαι. παθητικὸν ἀποδεκτέον. διδάξομαι δὲ τὸν υἱὸν φιλοσοφεῖν κυριώτερον, ἢ διδάξω. διδάξω μὲν γὰρ, ὁ φιλόσοφος διδάσκαλος ἐρεῖ. διδάξομαι δὲ ὁ πατήρ. καὶ πᾶς ὁ παραδιδοὺς ἕτερον μανθάνειν. δύναται οὖν καὶ τοῦτο εἶναι τὸ αὐτὸ ἐν ἢ νοούμενον, ἐπεὶ οὐ τὸν υἱὸν, ἐμαυτὸν διδάξομαι ἤδη, ἤτοι βαδίζων εἰς τὸ φροντιστήριον. τὸ δὲ ἑαυτὸν λείπει τοῦ μέτρου ὡς ἐπιπίπτοντος. ἄλλως. ἀντὶ τοῦ διδασκάλου παραδώσω. ἐπεὶ μέσον ὂν τὸ διδάξομαι, πρὸς ἄμφω τὰς ἐνεργείας χωρεῖ.

BISETVS. Ἄλλως. Διδάξομαι, ἀντὶ τοῦ, μαθήσομαι. πῶς; τοῖς θεοῖς εὐξάμενος, καὶ αὐτὸς βαδίζων εἰς τὸ φροντιστήριον. διδάσκεσθαι, μανθάνειν. ἡ διδαχὴ δὲ πρὸ τῆς μαθήσεως εἶναι φιλεῖ. τὸ δὲ διδάξομαι ἡ ἐπεξήγησις F ἔπειτα, μαθήσομαι.

Σχόλια. Πῶς οὖν γέρων ὤν.] ταῦτα καθ' ἑαυτὸν λογίζεται ἐν τῷ ἀπιέναι. τὸ δὲ βραδὺς, οὐκ ἐπὶ τῆς τοῦ σώματος κινήσεως παρείληφεν, ἀλλὰ τὸ μὴ ἀγχίνουν εἶναι. ἀνόητον δὲ τὰ τῆς διανοίας δηλοῦν θέλει. Λόγων ἀκριβῶν σκινδαλμούς.] λόγων ἰσχνῶν λεπτολογίας. λεπτὰ γὰρ καὶ ἰσχνὰ τὰ τῶν λόγων ζητήματα. σκινδαλμὸς δὲ, λεπτολογίας ἀπὸ τῆς σχίσεως τῶν καλάμων. ἐξήγησις δὲ καὶ ἐπεξεργασία τῶν ἀκριβῶν οἱ σκινδαλμοί. ἰδίως γὰρ σκινδαλμοὺς καλοῦμεν, τὰ λεπτότατα τῶν ξύλων. καὶ τὰ τῶν καλάμων ξύσματα. G τοῦτο δὲ ἐπὶ τῆς εὐθείας, ὀξύνεται. ἐπὶ δὲ τῶν πλαγίων παροξύνεται.

BISETVS. Σκινδαλμός.] παρὰ τῷ Σουίδᾳ γέγραπται σκινδάλαμοι. καὶ ἴσως ἐνταῦθα σκινδαλάμους γραπτέον. ἀλλὰ πῶς τοῦτο τὸ ὄνομα ἐν τῇ εὐθείᾳ μὲν ὀξύνεται, ἐπὶ δὲ τῶν πλαγίων προπαροξύνεται, ἄδηλον. καὶ τὰ παλαιὰ σχόλια ἐπανόρθωσιν ἀπαιτεῖν δοκεῖ. Ἰτητέον] ἰτέον, πορευτέον. Σ.

Σχόλια. Τί ταῦτ᾿ ἔχων στραγγεύομαι.] διὰ τί ταῦτ᾿ ἔχων κατὰ νοῦν, πιέζομαι καὶ συνθλίβομαι. στράγξ δέ ἐστιν, ὁ διὰ λεπτοτάτης ὀπῆς χεόμενος κατιὼν σταλαγμός.

Bisetus. Ἄλλως.] στραγγεύομαι κατὰ τὸν Σουΐδαν, μεταφορικῶς, ἀντὶ τοῦ ἀναβάλλομαι, διατρίβω, παρέλκω, μέλλω, ἀναδύομαι.

Σχόλια. Ἀλλ᾿ οὐχὶ κόπτω τὴν θύραν.] ἀλλ᾿ οὐκ ἔχομαι τῶν ἐγχειρουμένων. τοῦτο δὲ παρεγκύκλημα· δεῖ γὰρ αὐτὸν ἐλθεῖν καὶ κόψαι τὴν θύραν Σωκράτους. παρατηρητέον δὲ ὅτι ἐπὶ μὲν τῶν ἔξωθεν κρουόντων, κόπτειν λέγουσιν. ἐπὶ δὲ τῶν ἔσωθεν ψοφεῖν. ἱκανῶς δὲ διέστειλε Μένανδρος. ἐπὶ μὲν τοῦ ἔξω, κόψω τὴν θύραν εἰπών. ἐπὶ δὲ τοῦ ἔσω, ἐψόφηκε τὴν θύραν ἐξιών. Βάλλ᾿ ἐς κόρακας.] ἄπιθι ἐς κόρακας. ἔστι δὲ παροιμία ἐπὶ κατάρας λεγομένη, ἀντὶ τοῦ εἰς ἀπώλειαν καὶ εἰς φθοράν. Βοιωτοῖς γὰρ ἀναστάτοις ὑπὸ Θρακῶν γενομένοις, εἶπεν ὁ θεὸς ἐκεῖ κατοικεῖν, ἔνθα ἂν ἴδωσι λευκοὺς κόρακας. οἱ δ᾿ ἐν Θετταλίᾳ περὶ τὸν A Παγασητικὸν κόλπον εἶδον περιπλανωμένους τοὺς τοῦ ἡλίου ἱεροὺς κόρακας, οὓς παῖδες ἀφῆκαν γυψώσαντες ὑπὸ μέθης. καὶ τελεῖσθαι τὸν χρησμὸν φήσαντες, ἐνταῦθα κατῴκησαν. οἱ δὲ ἐκ τοῦ ζῴου λέγεσθαι τὴν παροιμίαν. ἐν γὰρ τοῖς ἐρημοτέροις τόποις, ἐπιτηρεῖ τὰ πτώματα. Ζηνόδοτος δὲ ὁ τὰς Ταῤῥαίου καὶ Διδύμου παροιμίας ἐπιτεμών, Βοιωτοῖς φησιν Ἄρνην ποτὲ οἰκοῦσι προειρῆσθαι ὑπὸ τοῦ θεοῦ ἐκπεσεῖσθαι λευκῶν κοράκων φανέντων. νεανίσκοι δέ ποτε μεθυσθέντες, καὶ συλλαβόντες κόρακας, γυψώσαντες ἀφῆκαν πέτεσθαι. ἰδόντες δὲ οἱ Βοιωτοὶ, ἐταράχθησαν. ὡς B τῆς μαντείας λαβούσης τὸ τέλος. καὶ φοβηθέντες οἱ νεανίσκοι τὸν θόρυβον φυγόντες, ᾤκησάν τινα τόπον, ὃν ἐκάλεσαν κόρακας. μετὰ δὲ ταῦτα, ἐκβαλόντες τοὺς Βοιωτοὺς οἱ Αἰολεῖς, ἔσχον τὴν Ἄρνην οἰκίαν αὐτῶν. καὶ τοὺς ἁμαρτάνοντας μεθιστᾶσιν εἰς τοὺς κόρακας καλουμένους.

Bisetus. Τὸ δὲ βάλλ᾿ ἐς κόρακας, ἐλλειπτικῶς εἴρηται, ἀντὶ τοῦ σαυτὸν ἐς κόρακας βάλλε.

Στ. Φείδωνος υἱὸς Στρεψιάδης Κικυννόθεν.
Μα. Ἀμαθής γε νὴ Δί᾿ ὅστις οὑτωσὶ σφόδρα
Ἀπεριμερίμνως τὴν θύραν λελάκτικας.
Καὶ φροντίδ᾿ ἐξήμβλωκας ἐξευρημένην.
Στ. Σύγγνωθί μοι. τηλοῦ γὰρ οἰκῶ τῶν ἀγρῶν.
Ἀλλ᾿ εἰπέ μοι τὸ πρᾶγμα τοὐξημβλωμένον.
Μα. Ἀλλ᾿ οὐ θέμις πλὴν τοῖς μαθηταῖσιν λέγειν.
Στρ. Λέγε νῦν ἐμοὶ θαῤῥῶν. ἐγὼ γὰρ οὑτοσὶ,
Ἥκω μαθητὴς εἰς τὸ φροντιστήριον.
Μα. Λέξω. νομίσαι δὲ σε ταῦτα χρὴ μυστήρια.
Ἀνήρετ᾿ ἄρτι Χαιρεφῶντα Σωκράτης,
Ψύλλαν ὁπόσους ἅλλοιτο τοὺς αὐτῆς πόδας.

SI. *Phidonis gnatus Strepsiades Cicynnius.*
C DI. *Ineptus per Iouem: qui tam grauiter fores*
Calcibus impetisti, nihil considerans.
Nam cogitationem quandam animo meo
Conceptam, abortire assultu facis tuo.
SI. *Ignosce mihi: nam procul huc aduenio ex agro.*
Sed age, tu dic mihi, quid illud sit rei,
Quod feci abortire nimio assultu meo?
D DI. *Non licet hoc, nisi solis discipulis proloqui.*
ST. *Loquere audacter: nam & ego in hunc literarium*
Aduenio ludum, discipulus vt iam fiem.
DI. *Dicam: sed oportet habere hæc pro mysteriis.*
Modò Chærophontem interrogabat Socrates,
E *Quot aliquis pulex saltaret pedes suos.*

Σχόλια. Κικυννόθεν.] ἀπὸ δήμου τῆς Ἀκαμαντίδος φυλῆς. Κίκυννα, ἔνθα ἄγεται καὶ τὰ Ἀπολλώνεια. Ἀμαθής γε νὴ Δία.] ἰδιώτης καὶ ἀπαίδευτος. Ἀπεριμερίμνως.] ἀμαθῶς καὶ ἀπείρως καὶ ἀνεπιστημόνως. τὸ δὲ λελάκτικας, σφοδρότητος καὶ βίας σημαντικόν. διόπερ καὶ τὴν μέμψιν ἐπήγαγεν, οὐ τὸ κροῦσαι καὶ τὸ προσελθεῖν αἰτιώμενος. οὐδὲ γὰρ πρὸς φιλοσόφου τὸ τοῖς δεομένοις μὴ παρέχειν τοῦ συνιέναι ἐξουσίαν. τὸν δὲ τρόπον μεμφόμενος, ὅτι βιαιοτέρως ἔπαισε τὴν θύραν, ὡς διαταραχθῆναι τοὺς φιλοσοφοῦντας. Ἐξήμβλωκας.] ἐξέωσας. ἐξέβαλες. ἐξαμβλοῦσαι δὲ ἰδίως, ἐπὶ τῶν γυναικῶν λέγεται ἀπὸ τῶν τικτουσῶν θᾶττον ἢ κατὰ τὸν τῆς ὠδῖνος καὶ τῆς κυοφορίας νόμον, καὶ φάρμακον ἀμβλίσκειν τὰς γυναῖκας ποιοῦν. ἰδίως δὲ νῦν ἐπὶ φιλοσόφων τὴν φροντίδα. ἐπεὶ καὶ μαιευτικοὺς φροντιστὰς ἐκάλουν αὐτοὺς, ὡς προεῖπεν. τοῦ δὲ Σωκράτους λέγοντος ὅτι τέχνην ἔχει τὴν μαιευτικὴν, καὶ διὰ ταύτης ποιεῖ τοὺς νέους ἀποτίκτειν τὰ νοήματα ἐν τῇ ἑαυτῶν ψυχῇ, τοῦτον νῦν κωμῳδεῖ Ἀριστοφάνης διὰ τοῦ ἐξήμβλωκας. Τηλοῦ γὰρ οἰκῶ τῶν ἀγρῶν) ἀντὶ τοῦ, ἐν τοῖς ἀγροῖς. πρὸς τὸ σχῆμα, ὅτι αὐτὸς κεῖται πόῤῥω τῆς πόλεως. ἄδηλον δὲ πότερον λέγει. πόῤῥω τῶν ἀγρῶν αὐτὸς κατοικεῖν, ἢ τοῖς μακρὰν καὶ πολὺ τῆς πόλεως ἀπέχουσι. λέγεται γὰρ αὐτὸ παρὰ τῷ Εὐριπίδῃ. τηλοῦ γὰρ οἴκων βροτὸν ἐξιδρυσάμην. Ἀλλ᾿ οὐ θέμις πλὴν τοῖς μαθηταῖσι λέγειν.) ἀλλ᾿ οὐ δυνατόν. δηλονότι ἐπὶ διασυρμῷ καὶ διαβολῇ ταῦτα παρεισάγει λέγοντα τὸν θυρωρόν. ἀλλότριον γὰρ τῶν φιλοσόφων τὸ βασκαίνειν καὶ φθονεῖν. Ἀνήρετ᾿ ἄρτι.) ἐπύθετο, ἐπηρώτησεν. ἄρτι δὲ ἀντὶ τοῦ ἐξ ὑπογύου, ἵνα αὐτοσχεδιάζειν δοκῶσι. διαβάλλει δὲ τοὺς φιλοσόφους ὡς εὐτελῆ ζητοῦντας. διὸ καὶ ταῦτα γελοίως χαριέντως λέγεται. καὶ διὰ γελοίων τὴν Σωκράτους παιδείαν ὠνείδισεν. F Χαιρεφῶντα.] τῶν πάνυ γνωρίμων Σωκράτους ὁ Χαιρεφῶν. οὐδὲν δὲ αὐτοῦ διασέσωσται τῶν συγγραμμάτων. δοκεῖ δὲ γενέσθαι περίθερμος καὶ σφόδρα ἐχθρεύσας τῷ ἀδελφῷ. καὶ φησὶ Ξενοφῶν Σωκράτην συνάγοντα αὐτοὺς, λέγειν ὡς οὐδὲν ὀφθαλμῶν ὄφελος εἴη, εἰ μὴ συμφωνοῖεν. οὐδὲ χειρῶν οὐδὲ ποδῶν. δήμου δὲ ἦν ὁ Χαιρεφῶν Σφήττιος. τούτῳ καὶ ἡ Πυθία δοκεῖ τὸν περὶ τοῦ Σωκράτους χρησμὸν εἰπεῖν,

Σοφὸς Σοφοκλῆς, σοφώτερος δ᾿ Εὐριπίδης.
Ἀνδρῶν δὲ πάντων, Σωκράτης σοφώτατος.

G Τοῦτον τὸν χρησμὸν ὁμολογοῦσιν ἐν τῷ κατὰ φιλοσόφων ψεύδεσθαι τὴν Πυθίαν. τοὺς γὰρ φυσικοὺς χρησμοὺς, ἑξαμέτρους εἶναι. καὶ ἔστι δὲ παρὰ κωμικὸν ἔτι. τοῦ συγκεχωρῆσθαι τὸν χρησμὸν δοκεῖται. ὅτι δὲ καὶ ἄλλοι διὰ τοῦ μέτρου πλείους χρησμοὶ, οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ πεζῷ λόγῳ λεχθέντες τῇ Πυθίᾳ, τὸ μὲν καὶ ἐπ᾿ ἐμοὶ μέχρι καὶ νῦν κεχρηκέναι τὸν Πυθῶνα οὕτω, παρήσω λέγειν, ἀλλὰ τῶν ἀρχαίων περὶ δόγματος ἕνεκα χεῖρον οὐδὲν μνημονεῦσαι. τοῦτο μὲν γὰρ ἐπὶ τῷ φέρεται ὅτι ὁ χρησμὸς ἐξενεχθεὶς ὑπὸ τῆς Πυθίας. ἐμοὶ μελήσει ταῦτα καὶ λευκαῖς κόραις. ἐν Αἰτωλῷ δὲ Γοργαπαῖς Ἀπόλλωνος ὁ δοθεὶς Πύλης τι αἰτήσαντος αὐτὸν ἀνάθημα τοῦ θεοῦ τῆς ἄρτι τὴν χρυσῆν ἑτέρα παρέχοντα κειμήλια. ἐστὶ δὲ οὗτος. Ὃ βούλομαι δός μὴ δίδου δ' ὃ μὴ θέλω. φέρει δὲ τὸν χρησμὸν τοῦτον Ἀντικλείδης ἐν τοῖς νόστοις. καὶ ἑτέρους πλείστους ἄν τις ἔχοι λέγειν τοιούτῳ ἐξενεχθέντας μέτρῳ. ψύλλαν ὁπόσους ἅλλοιτο.] ψύλλαν μὲν ἀττικῶς. ὃν ἡμεῖς ψύλλον καλοῦμεν. τὸ δὲ λεγόμενον τοιοῦτο τὸ πήδημα τῆς ψύλλης διαμετρῆσαι τοῖς αὐτῆς τῆς ψύλλης ποσὶν, ὁπόσους τούτους πηδήσειε. δῆλον δὲ, ὅτι ταῦτα φησὶ διασύρειν βουλόμενος τὰ τῶν φιλοσόφων ζητήματα, ὡς ἰσχνὰ καὶ λόγου μηδενὸς ἐχόμενα. διὸ καὶ τὰ ἑξῆς, γελοίαν χάριν αὐτῷ λέλεκται.

Δακοῦσα γὰρ τοῦ Χαιρεφῶντος τὴν ὀφρῦν
Ἐπὶ τὴν κεφαλὴν τοῦ Σωκράτους ἀφήλατο,
Στ. Πῶς δῆτα τοῦτ' ἐμέτρησε; Μα. Δεξιώτατα.
Κηρὸν διατήξας, εἶτα τὴν ψύλλαν λαβὼν,
Ἐνέβαψεν εἰς τὸν κηρὸν αὐτῆς τὼ πόδε.
Κᾆτα ψυγείσῃ, περιέφυσαν περσικαί.
Ταύτας ὑπολύσας, ἀνεμέτρει τὸ χωρίον.
Στ. Ὦ Ζεῦ βασιλεῦ τῆς λεπτότητος τῶν φρενῶν.
Μα. Τί δῆτ' αὖ, ἕτερον εἰ πύθοιο Σωκράτους
Φρόντισμα; Στ. Ποῖον; ἀντιβολῶ κάτειπέ μοι.
Μα. Ἀνήρετ' αὐτὸν Χαιρεφῶν ὁ Σφήττιος,
Ὁπότερα τὴν γνώμην ἔχοι. τὰς ἐμπίδας
Κατὰ τὸ στόμ' ᾄδειν, ἢ κατὰ τοὐρροπύγιον.
Στ. Τί δῆτ' ἐκεῖνος εἶπε περὶ τῆς ἐμπίδος;
Μα. Ἔφασκεν εἶναι τοὔντερον τῆς ἐμπίδος
Στενόν. διὰ λεπτοῦ δ' ὄντος αὐτοῦ τὴν πνοὴν
Βίᾳ βαδίζειν εὐθὺ τοὐρροπυγίου.
Ἔπειτα κοῖλον πρὸς στενῷ προσκείμενον,
Τὸν πρωκτὸν ἠχεῖν ὑπὸ βίας τοῦ πνεύματος.
Στ. Σάλπιγξ ὁ πρωκτός ἐστιν ἄρα τῶν ἐμπίδων.
Ὦ τρισμακάριος τοῦ διεντερεύματος.
Ἦ ῥᾳδίως φεύγων ἂν, ἀποφύγοι δίκην,
Ὅστις δίοιδε τοὔντερον τῆς ἐμπίδος.
Μα. Πρῴην δέ γε γνώμην μεγάλην ἀφῃρέθη
Ὑπ' ἀσκαλαβώτου. Στ. τίνα τρόπον; κάτειπέ μοι.

Nam fortè Charephontis admomorderat
B *Supercilium, atque inde insilverat in caput*
Socratis. ST. *Et quomodo isthuc mensus est*
senex?
DI. *Dexterrimè: nam ceram liquefecit, & ei*
Duos immersit capti pulicis pedes:
Refrigerato calceamenta innata sunt:
Quibus detractis spacium rei dimensus est.
ST. *Proh Iuppiter, quæ hæc animorum est subtilitas?*
C DI. *Quid verò, si alterum Socratis hîc audias*
Commentum? ST. *Quodnam illud? dic obsecrò mihi.*
DI. *Interrogabat ipsum Charepho iste Sphettius,*
Vtrum statueret culices ore sonum edere,
An podice. ST. *Et quid ille respondit homini,*
De culice? DI. *Aiebat intestinum esse culicis*
D *Angustum, quod cùm sit prætenue, spiritum*
Quodam impetu rectà perrumpere podicem.
Inde adiacere intestino quiddam cauum,
Et vi flatus actum sonare podicem. (ba est
ST. *Ergò, quantum intelligo, culicum podex, tu-*
Beatum, qui illud intestinum repperit.
Næ facile iudicium effugiat aliquis reus:
Quisquis culicis intestinum dignouerit.
E DI. *Pridem etiam alio commento spoliatus fuit*
Astele. ST. *quo pacto: dic mihi.* DI. *cũ inquireret*

Σχόλια. Τοῦ Χαιρεφῶντος τὴν ὀφρῦν.] ἰστέον ὅτι αὐτοπροσώπως εἰσῆγον τοὺς κωμῳδουμένους. καὶ ὅτι γελοίαν χάριν παρείληφε τοῦτο. αὐτίκα γοῦν οὐδὲ ἄλλου τινὸς ἐμνημόνευσε μέρους τοῦ σώματος, ἢ τοῦ ἐν ἑκατέρῳ γελοίου. ὁ μὲν γὰρ μεγάλας εἶχε τὰς ὀφρῦς ὁ Χαιρεφῶν. ὁ δὲ φαλακρὸς ἦν ὁ Σωκράτης. Τὼ πόδε.] δυϊκὸν τὼ πόδε, ἐπὶ τῆς ψύλλης κακῶς. λέγεται γὰρ ἓξ ἔχειν πόδας. ψυγείσῃ δὲ ἀντὶ τοῦ θανούσῃ. Περσικαί.] εἶδος ὑποδήματος αἱ Περσικαί, ὡς καὶ Ἡρόδοτος. ἐπεὶ καὶ δένδρου ὄνομά ἐστι Περσική, διὸ καὶ περιέφυσαν εἶπεν ὡς ἐπὶ δένδρου. ἔστι μὲν γὰρ καὶ δένδρον. ἔστι δὲ καὶ ὑποδημάτων εἶδος γυναικείων. διὸ ἐπιφέρει, ὑπολύσας. διὰ δὲ τὸ δένδρον, παίζων περιέφυσαν εἶπεν. Ταύτας ὑπολύσας] ἀδύνατον. οὔτε γὰρ ὑποδήματα δύνανται φορέσαι ψύλλαι, οὔτε ὑπολύσασθαι, οὔτε μετρῆσαι τῷ προσπλασθέντι κηρῷ τοῖς ποσὶ τὸ διάστημα τοῦ ὑποδήματος. ἀλλ' ἀδύνατον ἀδυνάτῳ ἐπήγαγεν. οὔτε γὰρ τὰ ὑποδήματα ἐκ κηροῦ φύναι φύσιν ἔχει, οὔτε τὴν τῆς ψύλλης ποδῶν ταῦτα δυνατὸν ἐξελεῖν καὶ διαμετρῆσαι τῷ τοῖς ποσὶν αὐτῆς προσπλασθέντι κηρῷ τὸ διάστημα τοῦ ὑποδήματος. Σφήττιος ἀπὸ δήμου τῆς Ἀκαμαντίδος φυλῆς. Ὁπότερα τὴν γνώμην.] ἀντὶ τοῦ πῶς διανοεῖται καὶ διαλογίζεται περὶ τῶν ἐμπίδων. τὸ δὲ ὁπότερα ἀντὶ τοῦ ὁποτέρως. ἐμπίδας δὲ, ὡς ἡμεῖς κώνωπας καλοῦμεν. οἱ δὲ, εἶδος κώνωπος προτεταμένην ζώνην (vel, ζωὴν) ἔχοντος. Κατὰ τὸ στόμ' ᾄδειν.] ἀντὶ τοῦ διὰ τοῦ στόματος φθέγγεσθαι καὶ βοᾶν, ἢ διὰ τοῦ ὀρροπυγίου. τὰ γὰρ τοιαῦτα τῶν ζώων, τροφὴν μὲν λαμβάνει στόματι. φθέγγεται δὲ δι' αὐτοῦ οὐκέτι. καὶ γάρ ἐστιν ἐκ τῶν τεττίγων τοῦτο καὶ τῶν ἰσκελάδων ἰδεῖν. ἃ καὶ οὕτω προσηγορεύθησαν, ἐπειδὴ αὐτοῖς τὸ κέλαδον ἔχουσιν. οὕτω γὰρ καὶ τὰ τοιαῦτα ζῷα πάντα διὰ τοῦ στήθους τὴν φωνὴν προΐεται. εἰ γὰρ τοῦτο λάβοιο, καὶ οὔτε φθέγξαιτο τὸ ἰσκέλαδον, οὔτε ὁ μουσικὸς καὶ καλὸς τέττιξ ἔτι προΐοι φωνήν. τῆς αὐτῆς γὰρ καὶ ὁ τέττιξ ἐστὶ φύσεως. καὶ τὰ τοιαῦτα ζῷα, καλεῖται μὲν παρά τισι βομβύκια. καλεῖται δὲ καὶ ἔντομα, ὅτι κατὰ τὴν ῥάχιν ἐκτέτμηται. ὡς ἔστιν ἰδεῖν ἐπὶ τῶν σφηκῶν καὶ κανθάρων καὶ ἰσκελάδων, καὶ τῶν τεττίγων μάλιστα. διὸ καὶ φθέγγεσθαι ἀξιοῦσιν αὐτά. Σάλπιγξ ὁ πρωκτός.] τοιοῦτο γάρ. κατὰ μὲν ἀνώτατον καὶ πρὸς τὸ ἄκρον, κοίλη ἡ σάλπιγξ. τὰ κάτω δὲ, στενή. διὸ καὶ εὐθὺ ᾄδει. Τοῦ διεντερεύματος.] τοῦ ἐρωτήματος τοῦ διὰ τοῦ ἐντέρου. τοῦ ἐπινοήματος ἢ τῆς λύσεως τοῦ μαθήματος τοῦ περὶ τοῦ ἐντέρου καὶ ἐμπίδος. ἐπειδὴ δὲ περὶ τῶν τῆς ἐμπίδος ἐντέρων λέγει, ἔπαιξε παρὰ τὸ ὑπὸ τοῦ Σωκράτους λόγον τὸν περὶ τῆς ἐμπίδος ἐντέρου. Γνώμην μεγάλην ἀφῃρέθη] οἷον ἐστερήθη, ἐμποδισθεὶς ὑπὸ ἀσκαλαβώτου ὁ Σωκράτης. λέγεται δὲ καὶ ἀσκαλαβώτης καὶ γαλεώτης.

BISETVS. Ἀσκαλαβώτου] περὶ τούτων οὕτως ὁ Σουίδας.

Σουΐδας. ἀσκαλαβώτης. ὁ δὲ γαλεώτης, τὸ ζωύφιον ἐοικὸς σαύρᾳ, ἐν τοῖς τοίχοις τῶν οἰκημάτων ἀνέρπον. ἀλλ᾽ A ἑκάτερον ἐνταῦθα οὐδὲν ἄλλο σημαίνει ἢ αὐτὸ γαλέω, τουτέστιν αἴλουρον.

Μα. Ζητοῦντος αὐτοῦ τῆς σελήνης τὰς ὁδοὺς,
Καὶ τὰς περιφορὰς, εἶτ᾽ ἄνω κεχηνότος,
Ἀπὸ τῆς ὀροφῆς νύκτωρ γαλεώτης κατέχεσεν.
Στ. Ἥσθην γαλεώτῃ καταχέσαντι Σωκράτους.
Μα. Ἐχθὲς δέ γ᾽ ἡμῖν δεῖπνον οὐκ ἦν ἑσπέρας.
Στ. Εἶεν. τί οὖν πρὸς τἄλφιτ᾽ ἐπαλαμήσατο;
Μα. Κατὰ τῆς τραπέζης καταπάσας λεπτὴν τέφραν,
Κάμψας ὀβελίσκον, εἶτα διαβήτην λαβὼν,
Ἐκ τῆς παλαίστρας θοἰμάτιον ὑφείλετο.
Στ. Τί δῆτ᾽ ἐκεῖνον τὸν Θαλῆν θαυμάζομεν;
Ἄνοιγ᾽ ἄνοιγ᾽ ἀνύσας τὸ φροντιστήριον,
Καὶ δεῖξον ὡς τάχιστά μοι τὸν Σωκράτη.
Μαθητιῶ γὰρ, ἀλλ᾽ ἄνοιγε τὴν θύραν.
Ὦ Ἡράκλεις. ταυτὶ ποδαπὰ τὰ θηρία;
Μα. Τί ἐθαύμασας; τῷ σοι δοκοῦσιν ἐοικέναι;

Lunæ vias & ambitus: & intuens
Cælum ore hiaret: forte è tecto desuper
Felis cacauit nocturnus. ST. *Gaudeo equidem,*
Quòd felis percacauit illum Socratem.
DI. *Heri nobis nihil cœna fuit sub vesperam.*
B ST. *Esto, sed quidnam iste ad farinas repperit?*
DI. *In mensa sparsit exilem cinerem: & veru*
Incuruato, mox apprehendit circinum,
Et pallium è palæstra furtim sustulit.
ST. *Quid ergo Thaletem illum miremur amplius?*
C *Aperi, aperi ludum hunc mihi literarium:*
Et Socratem mihi monstra quàm citissimè:
Nam discere gestio. Quin aperis ostium?
Proh Hercules, cuiusmodi hæ sunt bestiæ?
DI. *Quid mirare? cui similes esse videntur hi?*

Σχόλια. Ἀπὸ τῆς ὀροφῆς.] καὶ ἀρσενικῶς ὁ ὄροφος D καὶ θηλυκῶς ἡ ὀροφή. ὡς τὸ πρὸς τὸν ὄροφον ἀνατείνω τὰ Περσικά. καὶ ἐν Λυσιστράτῃ καὶ ἐν Σφηξὶν ὀροφὴν θέασαι. Ἐχθὲς δέ γ᾽ ἡμῖν.] λεληθότως σκώπτει τὸν τῶν φιλοσόφων βίον, ὡς ἐπίπονον καὶ ταλαίπωρον, διὰ τὸ εἰς αὔξησιν καὶ τῷ χειρῶν συνεχέσθαι. οὐδὲ μέχρι τῆς ἑσπέρας ἀναμένοντες φαγεῖν, οὐδὲ τότε παρεσκευασμένον οὐδὲν εἶχον.

BISETVS. Ἐπαλαμήσατο] ἐτεχνήσατο, ἐμηχανήσατο. παλαμᾶσθαι κυρίως τὸ διὰ τῶν παλαμῶν ἐστι χειρῶν τι ποιεῖσθαι. μεταφορικῶς δὲ τὸ τεχνᾶσθαι, καὶ μηχανᾶσθαι δηλοῖ. E

Σχόλια. Λεπτὴν τέφραν.] ἰσχνὴν σποδόν. οὐχ ἁπλῶς δὲ τὸ λεπτὴν προσέθηκε πρὸς τὴν ὁμοίωσιν τῶν ἀλφίτων καὶ τὰ παραπλήσια. ἰσχνὴν δὲ τέφραν, τὴν ἐκ τῶν καιομένων ξύλων κόνιν. οὐ ματαίως δὲ τὸ λεπτὴν προσέθηκε πρὸς τὸ ταύτην δεῖξαι παραπλήσιον τοῖς ἀλφίτοις. Κάμψας.] καμπύλον ποιήσας. ὥσπερ ὀγκίνου εἶδος. ὀρθοὶ γὰρ οἱ ὀβελίσκοι καὶ Ὅμηρος. αὐτὰρ ἐπεὶ ῥ᾽ ὤπτησε καὶ ἀμφ᾽ ὀβελοῖσιν ἔπειρεν. ἀλλ᾽ ἐπειδὴ εἴδισμα ἦν οὐδὲν, F πρὸς τὸ ὀβελίσκου δεῖσθαι. πρὸς δὲ τὸ λαθεῖν, καὶ ἁρπάσαι τι καὶ κατασχεῖν τὸ κεκαμμένον εἶναι τοῦτον ἦν χρήσιμον. ἵνα δὲ μέλλων εἰπεῖν ὅτι ὑφείλετο ὀρθὸν ὄντα φησὶ τὸν ὀβελίσκον ἔκαμψεν ἵνα δι᾽ αὐτοῦ δυνηθῇ κλέψαι τὸ ἱμάτιον. τοιαῦτα γὰρ οἱ κλέπται μηχανῶνται, ἵνα ῥᾳδίως πόρρωθεν ἁρπάσωσιν ὃ βούλονται. Εἶτα διαβήτην λαβών.] ὄργανον ὁ διαβήτης, πολλαῖς εὔχρηστον τέχναις, τῷ λ στοιχείῳ παρεοικός. τοῦτο τὸ ἓν ἐντιθέντες μέρος καὶ τὸ ἕτερον περιάγοντες καὶ χαράσσοντες τὸ ὑποκείμενον, τὸ ἴσον τηροῦσι διάστημα τοῦ κύκλου ἐκ τοῦ κέντρου. Ἐκ τῆς παλαίστρας.] ὅμοιον τῷ ὑπὸ Εὐπόλιδος ῥηθέντι περὶ Σωκράτους. Στησίχορον πρὸς τὴν λύραν οἰνοχόην ἔκλεψεν. ἐμφαίνει δὲ διὰ τούτου ὅτι παίδων ἤρα ὁ Σωκράτης. ἐν ταῖς παλαίστραις γὰρ τὰ πολλὰ ἐξητάζοντο ἵνα αὐτοὺς ὁρῴη. Ὑφείλετο.] τοῦτο παρ᾽ ὑπόνοιαν ἐπήγαγεν. ἔδει γὰρ αὐτὸν εἰπεῖν μετέβαλεν αὐτὸν εἰς τὰ ἄλφιτα. ἄλλως. δέον γὰρ αὐτὸν εἰπεῖν καλὴν ἐχρήσατο τοῖς προσέχουσιν ἐπινενοημένον καὶ σχήματά τινα ὑπονοήσαντες, ὡς ἂν πάντων ἡμῶν ὁ νοῦς καθάπερ κεχηνὼς προσέξει ὑπολαθέσθαι, ἐπήνεγκεν ὅτι ἀπὸ τῆς παλαίστρας ἔλαβε τὸ ἱμάτιον. διαβάλλει δὲ αὐτὸν ὡς περὶ τὰς παλαίστρας τῶν παίδων ἕνεκα διατρίβοντα. ἐκεῖ γὰρ ἐφοίτα ὡς γυμνοὺς τοὺς παῖδας ὁρῴη. ἄλλως. ἐπειδὴ δὲ τὰ γεωμετρικὰ θεωρήματα διδάσκοντες διαβήταις γράφουσι ταῦτα, φησὶν ὅτι ὀβελίσκον κάμψας καὶ διαβήτου σχῆμα διαλαβὼν πάντας πρὸς αὐτὸν E ἐπαγόμενος, ὑφεῖλε τὸ ἱμάτιον. Τί δῆτ᾽ ἐκεῖνον τὸν Θαλῆν.] οὗτος ἐγένετο τῶν ἑπτὰ σοφῶν εἷς Μιλήσιος. ὃς πρῶτος τὰ περὶ οὐρανὸν ἐξεῦρε. παρατηρητέον δὲ, ὅτι ἀπ᾽ εὐθείας τῆς ὁ Θαλῆς ὡς Ἑρμῆς, Ἑρμῆν Θαλῆν: καὶ Ἑρμέας, ὡς Θαλέας. διχῶς δὲ τοὔνομα ἐκφωνητέον. βαρύτονον μὲν, Θάλης ὡς Χρέμης, οὗ ἡ γενικὴ, Θάλητος ὡς Χρέμητος, Θάλητι Θάλητα. ὡς τὸ Θάλητα χρημάτων ἐλεύθερον. εἰ δὲ καὶ περισπωμένως Θαλῆς, ὡς Ἑρμῆς. καὶ Θαλοῦ, ὡς F Ἑρμοῦ. ἄλλως. ὁ Θαλῆς οὗτος Μιλήσιος ἦν, εἷς τῶν ἑπτὰ σοφῶν, οὗτος ἄκρος μηχανικὸς ἦν. στρατεύσαντος γὰρ Κροίσου πρὸς Κῦρον, καὶ μὴ δυναμένης τῆς στρατιᾶς αὐτοῦ διαβῆναι τὸν Ἅλυν ποταμὸν μέγιστον ὄντα, τοιόνδε τι μηχανᾶται. ἄνω τῆς στρατιᾶς ἰὼν τέμνει τὸν ποταμὸν ἑτέρωσε ῥεῖν. οὐ πάντα, ἀλλὰ τὸ ῥεῖθρον αὐτοῦ σχισθὲν, τὸ μὲν ἓν εἰς τὴν ἀρχαίαν πορείαν διεχώρει. θάτερον δὲ ὑπ᾽ ἀγκάλης ὄπισθε τὴν στρατιάν. καὶ οὕτως διεπεραιώθησαν. ἐποίησε δὲ τὴν εἰς δύο τομὴν, ἵνα καὶ ἐναντιοῦντες περαιωθήσωνται.
G Μαθητιῶ] ἀντὶ τοῦ μαθεῖν ἐπιθυμῶ. Ὦ Ἡράκλεις.] ὑπήκουσε γὰρ τὸ προσαχθὲν ὁ φιλόσοφος, καὶ ἀνέῳξε τὰς θύρας. ὁ δὲ εἰσελθὼν καὶ θεασάμενος αὐτοὺς ὠχροὺς καθημένους, ὡς ἀνθρώπων μορφὰς μὲν ἔχοντας, τεθηριωμένας δὲ ὄψεις διὰ τὴν ὠχρότητα ἔχοντας. ὁρᾷ δὲ ὡς φιλοσόφους κεκμηκότας στραφέντος τοῦ ἐγκυκλήματος.

A Στρ. Τοῖς ἐκ Πύλου ληφθεῖσι τοῖς Λακωνικοῖς.
Ἀτὰρ τί ποτ' ἐς τὴν γῆν βλέπουσιν οὑτοιί;
Μα. Ζητοῦσιν οὗτοι τὰ κατὰ γῆς. Στρ. Βολβοὺς ἄρα
Ζητοῦσι; μὴ νῦν τοῦτό γε φροντίζετε.
Ἐγὼ γὰρ οἶδ' ἵν' εἰσὶ μεγάλοι καὶ καλοί.
B Τί γὰρ οἵδε δρῶσιν, οἱ σφόδρ' ἐγκεκυφότες;
Μα. Οὗτοι δ' ἐρεβοδιφῶσιν ὑπὸ τὸν τάρταρον.
Στρ. Τί δῆθ' ὁ πρωκτὸς ἐς τὸν οὐρανὸν βλέπει;
Μα. Αὐτὸς καθ' αὑτὸν ἀστρονομεῖν διδάσκεται.
Ἀλλ' εἴσιθ', ἵνα μὴ 'κεῖνος ἡμῖν ἐπιτύχῃ.
C Στρ. Μήπω γε, μήπω γ'· ἀλλ' ἐπιμεινάντων, ἵνα
Αὐτοῖσι κοινώσω τι πραγμάτιον ἐμόν.
Μα. Ἀλλ' οὐχ οἷόν τ' αὐτοῖσι πρὸς τὸν ἀέρα
Ἔξω διατρίβειν πολὺν ἄγαν γ' ἐστὶ χρόνον.
Στρ. Πρὸς τῶν θεῶν τί γὰρ τάδ' ἐστὶν εἰπέ μοι.
Μα. Ἀστρονομία μὲν αὑτηί. Στρ. τουτὶ δὲ τί;
Μα. Γεωμετρία. Στρ. τοῦτ' οὖν τί ἐστι χρήσιμον;
D Μα. Γῆν ἀναμετρεῖσθαι. Στρ. Πότερα τὴν κληρουχικήν;
Μα. Οὐκ. ἀλλὰ τὴν σύμπασαν. Στρ. Ἀστεῖον λέγεις.

A *ST. Lacedæmoniis ſimiles, captiuis è Pylo.*
Sed terram cur ita intuentur cernui?
DI. Hi quæritant ea, quæ ſunt terræ. ST. Quæritant
Igitur bulbos. At pueri, huius rei ne ſatagite.
Ego enim noui melius, vbi ſint magni & boni:
B *Sed hi quid agunt obſtipo proni vertice?*
DI. Erebum iſti inquirũt, & quæ ſubſunt Tartaro.
ST. At podex illorum cur ita ſurſum aſpicit?
DI. Addiſcit vltrò contemplari ſydera.
Sed ingredimini, ne is forte in nos incidat.
ST. Minime, minime inquam: ſed maneant hic, vt meum
C *Cum ipſis communicem quoddam negocium.*
DI. At ipſis intolerabile prorſus eſt, diu
Morari in aere. ST. Per Deum te quæſo, dic
Mihi, quid hæc ſint? DI. Aſtronomia hæc eſt. ST. ſed quid hoc?
DI. Geometria. ST. ſed quam ad rem ſiet hoc vtile?
D *DI. Ad metiendum terram. ST. Eam nè, quæ datur*
Sortitò? DI. Non, ſed ad vniuerſam. ST. Lepide ais.

Σχόλια. Τοῖς ἐκ Πύλου ληφθεῖσι.] Πύλος, χωρίον τῆς Λακωνικῆς. ἔνθα Κλέων στρατηγήσας, ἔλαβεν αἰχμαλώτους προανύσαντος τὸν πόλεμον Δημοσθένους καὶ Νικίου. εἰκὸς οὖν τούτους καὶ διὰ τὸν αἰχμαλωτισμοῦ φόβον καὶ διὰ τὸ πολλαῖς μὲν ἡμέραις πεπολιορκῆσθαι ἐν ἐρήμῃ νήσῳ καὶ ἀφ' ἧς οὐδὲν τῶν ἐπιτηδείων ἦν λαβεῖν, πολλῷ δὲ καὶ μετὰ τὴν ἅλωσιν συγκλεισθῆναι χρόνῳ δεδεμένους ἐν ξύλῳ ὠχρούς τε καὶ ἰσχνούς, καὶ δυσειδεῖς γεγονέναι. ἰστέον δὲ ὅτι τρεῖς ἐπωνυμίας εἶχε τότε. Πύλος, Κορυφάσιον, Σφακτηρία. ἄλλως. Πύλος. νῆσος πλησίον Πελοποννήσου. ταύτην ἐν τῷ Πελοποννησιακῷ πολέμῳ Λάχης προκαταλαβὼν ὁ τῶν Ἀθηναίων στρατηγὸς, φρούριον ᾠκοδόμησεν. ὅθεν ἐξορμώμενος, τὴν παραλίαν ἐδῄου τῆς Λακωνικῆς, Λακεδαιμόνιοι γοῦν καταλῦσαι τὸ φρούριον θέλοντες, ἐπέπλευσαν τῇ νήσῳ. καὶ παραταξάμενοι, ἄνδρας ἑπτακοσίους ἐντὸς τοῦ φρουρίου κατέλιπον. Ἀθηναῖοι οὖν ἔπεμψαν πολλήν τινα στρατιὰν κατὰ τῶν ἀνδρῶν τούτων μετὰ Κλέωνος στρατηγοῦ. ἐλθὼν οὖν ὁ Κλέων, μετὰ τῆς στρατιᾶς, καὶ πλεῖστον χρόνον τούτους πολιορκήσας, ὕστερον παρεστήσατο καὶ αἰχμαλώτους λαβὼν, Ἀθήναζε ἤγαγεν. οἱ, διά τε τὸν πολὺν λιμὸν ὃν ὑπέστησαν διὰ τῆς πολιορκίας, καὶ διὰ τὸ κατακλεισθῆναι Ἀθήνησιν εἰς εἱρκτὴν, πάνυ ὠχροὶ ἦσαν. Ἀτὰρ τί ποτε.] διὰ τί ἄρα. εἰσελθὼν δὲ, ἐπὶ συννοίᾳ κατέλαβε τοὺς περὶ Σωκράτην καθημένους. ἅ τι φροντίζοντας περὶ τῆς ἐμπίδος. καὶ συγκεκυφότας εἰς γῆν. Βολβούς.] τὰ λεγόμενα ὕδνα. ἅ τινα τὴν γῆν σκάπτοντες εὑρίσκουσιν οἱ ἄνθρωποι. Ἐγὼ γὰρ οἶδα.] ὡς ἀγροικός φησιν εἰδέναι τῶν περὶ Σωκράτην ἀκριβέστερον, ἔνθα οἱ βολβοὶ φύονται. Οἱ σφόδρ' ἐγκεκυφότες.] τοιαῦτα γὰρ τὰ τῶν ἄγαν φροντιζόντων. καὶ περὶ τὴν διάνοιαν ἐχόντων σχήματα. Ὅμηρος. στάσκεν, ὑπαὶ δὲ ἴδεσκε κατὰ χθονὸς ὄμματα πήξας. Ἐρεβοδιφῶσιν.] τὰ ὑπὸ ἐρέβους διφῶσι. τουτέστι τὰ ὑπὸ γῆν ζητοῦσι. ἐρευνῶσιν ἐξετάζουσι. τάρταρος δέ ἐστι ὁ ὑπὸ γῆν κατώτατος τόπος. Τί δῆθ' ὁ πρωκτός.] ἴσως ἐντεῦθεν τοῦτο εἴληφεν ἐκ τῆς ἐμπίδος. ἐπεὶ κἀκείνην διὰ τοῦ πρωκτοῦ ᾄδειν ἔλεγεν. ἀστρονομεῖν διδάσκεσθαι λέγει. ἀνάγκη γὰρ συγκεκυφότων αὐτῶν καὶ εἰς γῆν ὁρώντων. ἄνω τὸν πρωκτὸν βλέπειν. Ἀλλ' εἴσιθ' ἵνα μὴ ἐκεῖνος.] κατὰ τὸ σιωπώμενον ἄλλων ἐξεληλυθότων ἐκ τοῦ φροντιστηρίου, τοῖς φιλοσόφοις φησὶν, ὅτι εἴσιτε ἀντὶ τοῦ εἰσέλθετε ἵνα μὴ ὁ Σωκράτης εὕρῃ ἡμᾶς ἐνταῦθα διατρίβοντας. τὸ δὲ ἐκεῖνος, κατ' ἐξοχήν. ἄλλως. τὸ ἐκεῖνος τὸ αὐτὸς, ἀντὶ ὀνομάτων παραλαμβάνουσι. καὶ Ὅμηρος παρεισάγει τὴν Θέτιν λέγουσαν, τίπτε μ' ἐκεῖνος ἄνωγε μέγας θεός. καὶ παρὰ Πυθαγορείοις τὸ αὐτὸς ἔφα, τουτέστιν ὁ Πυθαγόρας. καὶ ἐν τοῖς ἑξῆς αὐτός. ἤγουν ὁ Σωκράτης.

BISETVS. Ἐπιμεινάντων] ἀντὶ τοῦ ἐπιμεινάτωσαν. τοῦτο δὲ Ἀττικόν.

Σχόλια. Πρὸς τῶν θεῶν τί ταῦτα.] εἰσελθὼν ὁ πρεσβύτης ὁρᾷ τὰ τῶν φιλοσόφων σκεύη. ἄβακα ἢ σφαῖραν, ἢ ζωγραφίαν καὶ ἐρωτᾷ τί ἐστι. τουτὶ δὲ τί. διαγράμματά τινα καὶ πίνακας δείκνυσιν ἀστρονομικῶν καὶ γεωμετρικῶν. Πότερα τὴν κληρουχικήν.] ὡς ἄγροικος ταῦτά φησι. τὴν ἰδιωτικὴν τὴν ὑπὸ κλήρου διδομένην [illegible]. ἐπειδὴ οἱ Ἀθηναῖοι λαμβάνοντες πόλιν πολεμίαν, καὶ τοὺς ἐνοικοῦντας ἐκβάλλοντες, κλήρῳ τὴν γῆν αὐτοῖς διένεμον. ἢ κληρουχικὴν ἐνταῦθα λέγει τὴν γεωργικήν. κληροῦχοι γὰρ οἱ γεωργοί, διὰ τὸ τοὺς Αἰγυπτίους κλήρῳ μερίζειν τὴν αὐτῶν γεωργίαν.

Τὸ γὰρ σόφισμα δημοτικὸν καὶ χρήσιμον.
Μα. Αὕτη δέ σοι γῆς περίοδος πάσης. ὁρᾷς;
Αἵδε μὲν Ἀθῆναι. Στρ. τί σὺ λέγεις. οὐ πείθομαι.
Ἐπεὶ δικαστὰς οὐχ ὁρῶ καθημένους.
Μα. Ὡς τοῦτ᾽ ἀληθῶς, Ἀττικὸν τὸ χωρίον.
Στρ. Καὶ ποῦ Κικυννεῖς εἰσὶν οἱμοὶ δημόται;
Μα. Ἐνταῦθ᾽ ἔνεισιν. ἡ δέ γ᾽ Εὔβοι᾽ ὡς ὁρᾷς
Ἡδί. παρατέταται μακρὰ πόρρω πάνυ.
Στρ. Οἶδ᾽. ὑπὸ γὰρ ἡμῶν παρετάθη καὶ Περικλέους.
Ἀλλ᾽ ἡ Λακεδαίμων ποῦ ᾽στιν. Μα. Ὅπου ᾽στιν, αὑτηί.
Στρ. Ὡς ἐγγὺς ἡμῶν. τοῦτο πάνυ φροντίζετε,
Ταύτην ἀφ᾽ ἡμῶν ἀπαγαγεῖν πόρρω πάνυ.
Μα. Ἀλλ᾽ οὐχ οἷόν τε νὴ Δί᾽. Στρ. Οἰμώξεσθ᾽ ἄρα.
Φέρε. τίς γὰρ οὗτος οὑπὶ τῆς κρεμάθρας ἀνήρ;
Μα. Αὐτός. Στρ. τίς αὐτός; Μα. Σωκράτης. Στρ. Σώκρατες.
Ἴθ᾽ οὗτος ἀναβόησον αὐτόν μοι μέγα.
Μα. Αὐτὸς μὲν οὖν σὺ κάλεσον. οὐ γάρ μοι σχολή.

A *Nam hoc commentum populare eſt, & perquàm utile.*
DI. *Hîc vniuerſa terra eſt ambitus: viden'?*
Hæ ſunt Athenæ. ST. *Quid au? non credo: quia*
Hîc nuſquam video conſidentes iudices.
DI. *Atqui veriſſimum hoc eſt Atticum ſolum.*
ST. *Et vbi ſunt populares mei Cicynnij?*
B DI. *Hîc inſunt. Hæc Eubœa eſt, vt tumet vides:*
Ea admodum eſt diſtracta in longitudinem.
ST. *Scio, nam à Pericle & nobis diſtracta eſt malè.*
Sed vbinam Lacedæmon ſita 'ſt? DI. *Iſthîc ſita 'ſt.*
ST. *Vt prope nos adiacet: at vos huc incumbite,*
C *Vt illam à nobis ducatis longiſſimè.*
DI. *Sed, per Iouem, fieri nequit.* ST. *Ergò flebitis.*
Age verò, quiſnam hic eſt, qui Calatho inſiſtit huic?
DI. *Ipſe 'ſt.* ST. *Quis ipſe?* DI. *Socrates.* ST. *Hem Socrates?*
D *Abi tu, & alto clamore illum huc mihi voca.*
DI. *Tute ipſe voca: nam mihi nunc non eſt ocium.*

Σχόλια. Τὸ γὰρ σόφισμα δημοτικόν.] οἴεται τὴν πρὸς γεωργίαν εἶναι τοῦτο [illegible], ἢ τοιοῦτόν τι δημοφιλὲς μάθημα τῷ δήμῳ συμφέρον. Αἵδε μὲν Ἀθῆναι] χωρογραφίαν δεικνύουσιν αὐτῷ τινὲς ἔνθεν ἕως τοῦ, οἱ μοὶ δημόται, τὸν γέροντός φασιν. ἔνιοι δὲ διαιροῦσι. καὶ κατ᾽ ἐρώτη- E σιν δέ ἐστι τὸ τοῦ φιλοσόφου, καὶ ἐν ἀποφάσει δύναται τὸ δὲ ἑξῆς, ὡς τοῦτ᾽ ἀληθὲς ἐν ἐρωτήσει. ὡς τοῦτό σοι δοκεῖ Ἀττικὸν χωρίον, ἐν ᾧ καθήμενοι δικάζουσιν. Ἐπεὶ δικαστὰς οὐχ ὁρῶ.] κατηγορεῖ Ἀθηναίων ἐνταῦθα, ὡς περὶ τὰ δικαστήρια μόνα ἠσχολημένων, καὶ τοῦ στρατεύειν ἀμελούντων. τοῦτο δὲ καὶ Δημοσθένους ἐστὶν ὅτε ποιεῖ. Ἡ δί] αὕτη, ἤγουν ἰδού. Τὸ δὲ παρατέταται μακρὰ διὰ τὸ σχῆμα. λέγει δὲ τὸ ἐπίμηκες τῆς θέσεως. διὸ καὶ Μάκρις ἐκλήθη. ἐπιμήκης γὰρ ἦν. κλίνεται δὲ ἡ Μάκρις αὕτη διὰ καθαροῦ τοῦ ο διὸ καὶ ὁ πολίτης αὐτῆς Μακρεύς. ἦν δὲ F καὶ Αἴγεια ὃς οὕτω λεγόμενος, κλινόμενος δὲ διὰ τοῦ δ. ἐλέγετο δὲ Μάκρις, ἢ τῶν Κυκλάδων μία ἡ Ἴκαρος. ἀφ᾽ ἧς νομίζουσί τινες εἰρῆσθαι καὶ τὸ Ἰκάριον πέλαγος. Ὑπὸ γὰρ ἡμῶν παρετάθη.] εἰς φόρον ἐξηλάθη, πλείονα φόρον παρέχουσα. δηλοῖ δὲ καὶ τὸ ἀπολέσθαι. ἐπεὶ προὔχοντο δὲ Ἀθηναῖοι κρατήσαντες αὐτῆς. πρὸς τὸν χρόνον δὲ ἀπλειώτησαν καὶ τὸ μῆκος τοῦ πολέμου τὸ σχῆμα τῆς λέξεως διακινοῦντος αὐτοῦ τοῦ φιλοσόφου. ἐπολιόρκησαν δὲ αὐτὴν Ἀθηναῖοι μετὰ Περικλέους. καὶ μάλιστα Χαλκιδέας. καὶ Ἐρετριέας οὕτω πρὸς τὸ παρατέταται ἐν ᾧ ἡ θέσις δηλοῦ- G ται καὶ αὐτὸς ἐπλεόνασε τὸ παρετάθη. ἴσον τῷ ἐξετρυχώθη. καὶ κατεπονήθη. Περικλέους δὲ στρατηγοῦντος, καταστρέψασθαι αὐτὴν πᾶσάν φησι Φιλόχορος. καὶ τὴν μὲν ἄλλην ἐπὶ ὁμολογίᾳ κατασταθῆναι. Περικλῆς γὰρ αὐτὴν ὑπὸ τοὺς Ἀθηναίους ἐποίησεν ἐν πολέμῳ νικήσας τοὺς Ἄβαντας. διὸ παρετάθη τοῖς φόροις καὶ ἐπεφορτίσθη.

ὡς τῶν Ἀθηναίων ἐπιτεινάντων τοὺς φόρους αὐτῇ. ἄλλως. τοῦτό φησιν ὁ Στρεψιάδης οὐ νοήσας τὸ παρὰ τοῦ μαθητοῦ λεγόμενον τὸ παρατέταται μακρὰ πόρρω πάνυ, ὅτι νοεῖ. ὁ μὲν γὰρ τοῦτο εἴρηκεν, ὅτι μακρὰ καὶ ἐπιμήκης ἡ Εὔβοια. ὁ δὲ ἐπὶ αὐξήσεως τοῦ τῶν φόρων ἐξέλαβε. παραστησάμενος γὰρ Περικλῆς τὴν Εὔβοιαν ἐξέτεινε τοὺς αὐτῆς πόρους ἐπὶ πολύ. τοῦτο οὖν ἔοικε τῷ Στρεψιάδῃ νοεῖν τὸ παρατέταται μακρὰ πόρρω πάνυ. καὶ διὰ τοῦτό φησιν, οἶδα. ὑπὸ γὰρ ἡμῶν καὶ Περικλέους παρετάθη. Τοῦτο πάνυ φροντίζετε.] τοῦτο λέγει, ὅτι προσέκειτο Ἀθηναίοις. γράφεται μέγα, ἀντὶ τοῦ μεγάλως. τὸ δὲ φροντίζετε, ἀντὶ τοῦ μεταβουλεύσασθε. ἐγγὺς δὲ ἡμῶν, διὰ τοῦτό φησι διὰ τὸ ἐν χωρογραφίᾳ σύνεγγυς παρεῖναι. ἐπεὶ οὐκ εἰσὶν οὗτοι ἀστυγείτονες. Φέρε τίς γὰρ οὗτος οὑπὶ τῆς κρεμάθρας.] ἀντὶ τῆς ὑπό. Ἀττικὴ δὲ ἡ σύνταξις. κατὰ δὲ διάνοιαν ἧς προτάσσεται, σημαίνει πλείονα τὸ φέρε. νῦν μὲν οὖν τὸ ἄγε δηλοῖ. ἐν ἄλλοις δὲ σημαίνει ἄλλο τι, ὥσπερ Δημοσθένης. φέρε ἂν ἡμᾶς ἀπαιτήσωσιν οἱ Ἕλληνες ὧν νῦν παρήκαμεν καιρῶν. ἐνταῦθα γὰρ βούλεται λέγειν. ὅτι ὑπερεθέμεθα. κρεμάθρα δὲ λέγεται, διὰ τὸ μετέωρον εἶναι αὐτὴν κρεμαμένην. ἔστι δὲ σκεῦος εἰς ὃ τὰ περιττεύοντα ὄψα εἰώθαμεν ἀποτίθεσθαι. ἄλλως. παρεγκύκλημα. δεῖ γὰρ κρεμᾶσθαι τὸν Σωκράτην ἐπὶ κρεμαστῷ καθήμενον. καὶ τοῦτον εἰσελθόντα καὶ θεασάμενον αὐτόν, οὕτω συνθέσθαι. κρεμαστὴ δὲ λέγεται, διὰ τὸ οὕτως αὐτὴν ἀεὶ μετέωρον εἶναι κρεμαμένην. γελοίου δὲ χάριν, ἐν τῷ τοιούτῳ παρήγαγεν αὐτὸν σχήματι. Αὐτός.] τιμῶν τὸν διδάσκαλον οὐκ εἶπε πρῶτον τὸ ὄνομα. Ἀναβόησον.] τῷ μαθητῇ λέγει ὁ Στρεψιάδης καὶ τοῦτο. ὅτι οὐκ ἤκουσέ μου, αὐτὸς σὺ βόησον.

A

ΔΡΑΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΠΡΩΤΟΥ
Σκηνὴ τρίτη.

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ, ΣΩΚΡΑΤΗΣ.

Bisetus. Ὁ Στρεψιάδης τὸν Σωκράτην καλῶν, τῆς ἑαυτοῦ παρουσίας αἰτίαν αὐτῷ δηλοῖ, τὴν τῆς μαθήσεως ἐπιθυμίαν, καὶ μισθὸν ὑπισχνεῖται.

Στρ. Ω Σώκρατες.
Ω Σωκρατίδιον. Σω. τί με καλεῖς ὦ 'φήμερε. B
Στρ. Πρῶτον μὲν ὅ, τι δρᾷς ἀντιβολῶ κάτειπέ μοι.
Σω. Ἀεροβατῶ καὶ περιφρονῶ τὸν ἥλιον.
Στρ. Ἔπειτ' ἀπὸ ταῤῥοῦ τοὺς θεοὺς ὑπερφρονεῖς.
Ἀλλ' οὐκ ἀπὸ τῆς γῆς εἴπερ. Σω. Οὐ γὰρ ἄν ποτε
Ἐξεῦρον ὀρθῶς τὰ μετέωρα πράγματα. C
Εἰ μὴ κρεμάσας τὸ νόημα, καὶ τὴν φροντίδα
Λεπτὴν καταμίξας ἐς τὸν ὅμοιον ἀέρα.
Εἰ δ' ὢν χαμαὶ, τ' ἄνω κάτωθεν ἐσκόπουν,
Οὐκ ἄν ποθ' εὗρον. οὐ γὰρ ἀλλ' ἡ γῆ βίᾳ
Ἕλκει πρὸς αὑτὴν τὴν ἰκμάδα τῆς φροντίδος
Πάσχει δὲ ταὐτὸ τοῦτο καὶ τὰ κάρδαμα.
Στρ. Τί φής; ἡ φροντὶς ἕλκει τὴν ἰκμάδ' εἰς τὰ κάρδαμα; D
Ἴθι νῦν. κατάβηθ' ὦ Σωκρατίδιον ὡς ἐμὲ,
Ἵνα μ' ἐκδιδάξῃς ὧν περ οὕνεκ' ἐλήλυθα.

ACTVS I. SCENA III.

STREPSIADES, SOCRATES.

HEm Socrates.
Hem Socratiſce. SO. *Quem vocas tu, qui in diem es?*
ST. *Quaeſo te, dic hoc primum mihi, quid rei geras.*
SO. *In aere incedo, & Solem ſic intuor.*
ST. *Deinde ex alto calatho deſpectas Deos:*
Nequaquam verò è terra. SO. *At enim nunquã ego prius*
Sublimiora inueſtigaui, vt decet,
Niſi ſuſpenſa foret animi intelligentia,
Et cogitatio tenuis in aerem
Conſimilem permiſta. At ſi humi conſiſterem,
Et, quae ſupra, deorſum contemplarer, nihil
Vnquam ſubtile reperirem. Etenim vi ſua
Tellus humorem noticiae ad ſe detrahit:
Quod idem ſolet accidere, vt aiunt, naſturtio.
ST. *Quid ais? noticia humorem ad naſturtia trahit?*
Agè nunc, deſcende ad me ocyus, mi Socrates:
Vt ea me doceas, quorum adueni gratia.

Σχόλια. Τί με καλεῖς ὦ 'φήμερε.] ἀντὶ τοῦ ὦ θνητέ. ὦ ἐφήμερα φρονῶν. καὶ ὑπερφρονῶν τὰ τῶν ἀνθρώπων. ἄλλως. ὦ ἄνθρωπε. ἐλέγετο δὲ ὁ Σωκράτης τὴν ὄψιν Σειληνῷ παρεμφερὴς εἶναι. σιμός τε γὰρ καὶ φαλακρὸς ἦν. περιέθηκεν οὖν αὐτῷ διὰ τοῦτο τὴν Πινδάρου Σειληνοῦ φωνήν. ὁ γάρ τοι Πίνδαρος διαλεγόμενον εἰσάγων τὸν Σειληνὸν τῷ Ὀλύμπῳ, τοιούτους αὐτῷ περιέθηκε λόγους. ὦ τάλας ἐφήμερε. νήπια βάζεις χρήματά μοι διακομπέων. ἅμα δὲ ὡς ὑπερφρονοῦντος τοῦ Σωκράτους τὰ ἀνθρώπινα, καὶ ἐν θεοῖς ὄντος αὐτοῦ διότι μετεωρολέσχης ἦν, οὕτως ἐφήμερον ἐποίησεν αὐτὸν καλοῦντα τὸν γέροντα. Ἀεροβατῶ καὶ περιφρονῶ τὸν ἥλιον.] ἀντὶ τοῦ περιεργάζομαι τὸν ἥλιον. ἢ τὸν τούτου δρόμον ἐπιβαίνω τῷ ἀέρι. διὰ τοῦτο γὰρ καὶ μετέωρον αὐτὸν ἐποίησεν αἰωρούμενον. ἔγκειται δὲ ἅμα καὶ τὸ τοῖς πολλοῖς ἀσεβὲς διὰ τῆς λέξεως. ἴσον γὰρ τῷ καταφρονῶ. ἄλλως. ὅτι περιφρονῶ εἶπε καὶ οὐ περισκοπῶ. ἐν' ἐπειδὴ τὸ περιφρονῶ διπλασιάζον ἐστι. καὶ ἀντὶ τοῦ περισκοπῶ, καὶ ἀντὶ τοῦ περιφρονῶ, ἀμφότερα εἰς τὸν Σωκράτην νοεῖται. ὅτι τε ἀέρα καὶ ἥλιον καὶ νεφέλας καὶ ὅσα τοιαῦτα ἐφρόντιζε καὶ ἐφιλοσόφει. καὶ ὅτι αἰθέριον ἑαυτὸν ἡγεῖτο, καὶ ὑπὲρ αὐτὸν μονονουχὶ τὸν ἥλιον. ὁ Στρεψιάδης δὲ, ἀντὶ τοῦ καταφρονῶ μόνον ἐνόησεν. Ἔπειτ' ἀπὸ ταῤῥοῦ.] Ἀττικῶς τὰ ἐξ οἰσύων πλέγματα οὕτω καλεῖται. τοὺς γὰρ καλάθους τοὺς γεωργικοὺς, ταλάρους καλοῦσι. νῦν δὲ τὴν κρεμάθραν οὕτως ἐκάλεσεν, ἐφ' ἧς ὁ Σωκράτης ἐκρέματο. ἄλλως. ταῤῥός. μετέωρόν τι ἰκρίον ἐφ' ᾧ ἀλεκτορίδες κοιμῶνται. ἔφη δὲ ὑπερφρονεῖς ἀντὶ τοῦ εἰπεῖν περινοεῖς καὶ περισκοπεῖς. ἵνα διαβάλῃ τὸν Σωκράτην ὑπερφρονοῦντα τῶν θεῶν. Ἀλλ' οὐκ ἀπὸ τῆς γῆς εἴπερ.] ἀλλ' οὐκ ἀπὸ τῆς γῆς ἦν δυνατὸν ἄνθρωπον ὄντα διαγνῶναι τὰ θεῖα. Ἐξεῦρον ὀρθῶς.] ἀκριβῶς. Τὰ μετέωρα.] τὰ ὑψηλὰ καὶ οὐράνια. περὶ τούτων γὰρ τοῖς φιλοσόφοις τὰ ζητήματα. ἐπὶ τῆς γῆς δηλαδὴ ἐπιβεβηκώς. ψυχρὰ δὲ ἡ αἰτία, ἣν ὁ Σωκράτης λέγει. Λεπτὴν καταμίξας εἰς τὸν ὅμοιον ἀέρα.] ἀπολογεῖται πρὸς τὴν ἐρώτησιν τοῦ γέροντος ὁ Σωκράτης, λέγων τὴν αἰτίαν δι' ἣν κρεμάμενος, ἀλλ' οὐκ ἀπὸ τῆς γῆς φησὶ περιθεῖν τὰ μετέωρα πράγματα. ὅμοιον δὲ εἶπε τὸν ἀέρα ἀντὶ τοῦ ὁμοιολεπτομερῆ. ψυχρὰν δὲ καὶ ματαίαν αὐτῇ πεποίηκε παρέχοντα λύσιν. Οὐ γὰρ ἀλλ' ἡ γῆ βίᾳ.] ἀντὶ τοῦ καὶ γάρ. Ἀττικῶς. Καλλίμαχος. ἀκούσατ' Ἱππώνακτος. οὐ γὰρ ἀλλ' ἥκω. ἀντὶ τοῦ καὶ γὰρ ἥκω. Τὴν ἰκμάδα.] τουτέστι τὸ νοητικὸν καὶ γονιμώτατον (aut, γνωριστικὸν) τῆς ψυχῆς. φασὶ γὰρ οἱ φιλόσοφοι καὶ περὶ τὴν κρᾶσιν τῶν ἀέρων τὸ ὀξύτερον, ἢ τὸ ἀραιότερον ἐπιβάλλειν τοῖς θείοις. διαπαίζει δὲ τοὺς φιλοσόφους ἡ κωμῳδία. λόγος γὰρ παρ' ἐκείνοις, ὡς ὄντως ἐπισπᾶται εἰς ἑαυτὴν τὰς ὑποκειμένας νοτίας ἡ γῆ. τὸ δὲ πάσχειν οὐ μόνον ἐπὶ τῶν πασχόντων τι λέγεται. ἀλλὰ καὶ ἐπὶ τῶν ποιούντων. καὶ γὰρ οἱ ποιοῦντες, τρόπον τινὰ καὶ αὐτοὶ πάσχουσι πάθος αὐτὸ τὸ ποιεῖν. τὰ οὖν κάρδαμα τὴν τῶν παρακειμένων αὐτοῖς βοτανῶν ὑγρότητα εἰς ἑαυτὰ ἕλκοντα, ξηρὰς αὐτὰς καταλείπει. καὶ ἔστι τοῦτο αὐτῶν πάθος. Καὶ τὰ κάρδαμα.] εἶδος βοτάνης ἀγρίας παρὰ Πέρσαις. νῦν δὲ, τὴν σκάφην λέγει. ταῦτα δὲ τῶν περὶ αὐτὰ φυομένων λαχάνων τὴν δύναμιν ἐπισπᾶται. καὶ πᾶν τὸ ἐν ἐκείνοις ὑγρὸν ἐπισπώμενον, αἴτιον τοῦ ξηραίνεσθαι καθίσταται. Ἡ φροντὶς ἕλκει.] δέον εἰπεῖν. ἡ γῆ ἕλκει τὰ κάρδαμα. ὁ δὲ ὡς ἰδιώτης συνέχεε τὴν φράσιν. καὶ ἀσαφὲς ἐποίησε τὸ δηλούμενον. τοῦτο δὲ πρὸς τὴν τοῦ Στρεψιάδου ἀμαθίαν ἐπιτηδείως ὁ ποιητὴς ἐποίησεν ἀδιανόητον.

A Σω. Ἦλθες δὲ κατὰ τί; Στρ. Βουλόμενος μαθεῖν λέγειν,
Ὑπὸ γὰρ τόκων, χρήστων τε δυσκολωτάτων,
Ἄγομαι, φέρομαι, τὰ χρήματ' ἐνεχυράζομαι.
Σω. Πόθεν δ' ὑπόχρεως σαυτὸν ἔλαθες γενόμενος;
B Στρ. Νόσος μ' ἐπέτριψεν ἱππική, δεινὴ φαγεῖν.
Ἀλλά με δίδαξον τὸν ἕτερον τοῖν σοῖν λόγοιν,
Τὸν μηδὲν ἀποδιδόντα. μισθὸν δ' ὅντιν' ἂν
Πράττῃ μ', ὀμοῦμαί σοι καταθήσειν τοὺς θεούς.
Σω. Ποίους θεοὺς ὀμεῖ σύ; πρῶτον γὰρ θεοὶ
C Ἡμῖν νόμισμ' οὐκ ἔστι. Στρ. Τῷ γὰρ ὄμνυτ'; ἢ
Σιδαρέοισιν ὥσπερ ἐν Βυζαντίῳ;
Σω. Βούλει τὰ θεῖα πράγματ' εἰδέναι σαφῶς,
Ἅττ' ἐστὶν ὀρθῶς; Στρ. Νὴ Δί', εἴπερ ἐστί γε.
Σω. Καὶ ξυγγενέσθαι ταῖς Νεφέλαισιν εἰς λόγους,

A *SO. Cuius tu igitur aduenisti gratia? ST. Volo*
Dicendi artem discere: nam ab vsuris malis
Et vsurariis quàm difficillimis
Agor, feror, & bona mea miserè oppignero.
SO. At obaratus cùm esses: teipsum quomodo
B *Ignorâsti? ST. Morbus equestris me perdidit,*
In deuorando vehemens. Sed tu me alterum
Condocefacito è magnis sermonibus tuis,
Qui debita non reddit: mercedem me dare,
Quamcunque pactus fueris, obtestor Deos.
SO. Quosnam Deos testaris? nam primùm Dei
C *Nobis non sunt recepto more. ST. Quomodo*
Iuratis igitur? an per nummos ferreos,
Sicut Bizantij? SO. Vin' tu res cælicas
Clarè perdiscere: & quales sint cognoscere?
ST. Volo equidem, per Iouem: si tales sunt modò.
SO. Etiam cum Nubibus in colloquio congredi,

Σχόλια. Ἦλθες δὲ κατὰ τί.] ἐντεῦθεν κατέρχεται κατὰ τὸ σπευδόμενον. φθάσαντι δὲ αὐτῷ, λέλεκται ἐν εἰρωνείᾳ. καὶ ὡς ἐκεῖ τοῦ αὐτοῦ μνημονεύειν Ἀριστοφάνης. Ὑπὸ γὰρ τόκων.] ὅτι χρήστας Ἀριστοφάνης τοὺς δανειστὰς λέγει. ἡ μὲν γὰρ συνήθεια, τοὺς χρεωφειλέτας, χρήστας καλεῖ. Ἀθηναῖοι δὲ τοὺς μὲν δανειστὰς χρήστας λέγουσι. τοὺς δὲ ὀφειλέτας, χρεωφειλέτας καὶ χρεώστας. Φωκυλίδης ἐν μὲν τοῖς αὐτοῦ ποιήμασι κατὰ τὴν συνήθειαν, τοὺς χρεωφειλέτας χρήστας καλεῖ, λέγων οὕτως. χρήστης κακοῦ ἔμμεναι ἀνδρὸς φεῦγε. μή σ' ἀνιήσειε διδοὺς παρὰ καιρὸν ἀπαιτέων. ἐν ἐκείνῳ μέν τοι ἀντὶ τοῦ δανειστὴς λαμβάνεται. μηδέποτε χρήστης πικρὸς γένῃ ἀνδρὶ πένητι. Τὰ χρήματ' ἐνεχυράζομαι.] τουτέστιν εἰς ἐνέχυρον ἀφαιροῦμαι τὴν ἐνυπάρχουσαν οὐσίαν. οἷον ἱμάτια καὶ σκεύη καὶ ἄλλα. Πόθεν δ' ὑπόχρεως σαυτὸν ἔλαθες.] ὡς ὑπὸ νοσήματος τινὸς οὕτως εἰσήγαγε τὸν λόγον. εἰώθαμεν γὰρ ἐν τῇ συνηθείᾳ πυνθανόμενοι τῶν καμνόντων λέγειν, πόθεν δέ σοι συνέβη γενέσθαι τὴν νόσον. διὸ κἀκεῖνος ἑξῆς λέγει, νόσος μ' ἐπέτριψεν ἱππική. ἐκ ποίας δέ τινός φησιν αἰτίας, ἔλαθες σεαυτὸν, πολλοῖς ὑποτεθεὶς δανείοις. Νόσος μ' ἐπέτριψεν.] ἔστι γὰρ ὡς ἀληθῶς νόσος, καὶ τὸ ἵππους τρέφειν. δαπανηρὸν γὰρ καὶ οὐκ ἔχον τοὺς καρποὺς ἀξίους τοῦ ἀναλώματος. Ἐπέτριψε δὲ, ἀντὶ ἐξέτριψε καὶ κατεδαπάνησε. Δεινὴ φαγεῖν.] [illegible] δεινή, δαπανηρά. ἅμα δὲ ὅτι τὰ ἐναντία τῶν σιτίων νόσων προξενα γίνεται. Ὀμοῦμαί σοι.] ἀντὶ τοῦ, ὃν συνθῶμαι μισθόν σοι τελεῖν, ὀμνύω τοὺς θεοὺς τοῦτόν σοι δοῦναι. τοῦτο δέ ἐστιν, ἵνα διδάξῃς αὐτόν.

Bisetus. Ἀμφιβολία δέ. ὡς καὶ διπλῆ τούτων σύνταξίς ἐστι. καὶ γὰρ ταῦτα δύναται λαμβάνεσθαι ὡς ἐν τοῖς παλαιοῖς σχολίοις εἰρημένοις οὕτως, ὀμοῦμαι τοὺς θεοὺς, ἵνα καταθήσειν σοι μισθὸν, ὅντινα πράττῃ με, εἴτε ἐκπράττῃ ἀπ' ἐμέ.

Σχόλια. Ποίους θεούς.] ταῦτα ἴσως αἰνίττεται δύναται πρὸς τὴν διαβολὴν τοῦ Σωκράτους, ἣν τινες διέ-

D βαλλον αὐτὸν ὡς ἠσέβει. λέγοντες περὶ τὸ θεῖον ὀμνύναι, νὴ τὸν ἀλεκτρυόνα καὶ τὴν πλάτανον. καὶ ἄλλα τοιαῦτα. ὡς ἐν τοῖς ἀπομνημονεύμασι Ξενοφῶν ἱστορεῖ λέγων οὕτως. πολλάκις ἐθαύμασα τίσι ποτὲ λόγοις ἔπεισαν Ἀθηναίους οἱ γραψάμενοι Σωκράτη ὡς ἄξιος εἴη θανάτου τῇ πόλει. εἶθ' ὑποβὰς ὀλίγον, ἀδικεῖ γάρ φησι Σωκράτης τοὺς νέους διαφθείρων, καὶ ξένα δαιμόνια εἰσάγων. ἤτοι οὖν ὡς τέλεον ἀναιροῦντος αὐτοῦ θεοὺς, τὸ λόγιον ἐκδεκτέον. ἢ ὡς πολυπραγμονοῦντος ποῖον ὁμέστιον γένος θεῶν γεγένηται. πρῶτον μὲν, τοὺς κατὰ Ὀφίωνα καὶ E Εὐρυνόμην, δεύτερον δὲ τοὺς κατὰ Κρόνον καὶ Ῥέαν. οὕς τινας Ὅμηρος οὐρανίωνας. τρίτον δὲ Δία τὴν ἀρχὴν καταλύσαντας τὴν ἐκείνων, οὓς ὀλυμπίους κλήζομεν. ἄλλως. τοῦτό φησιν, ἐπεὶ ἐκεῖνος ὁ γέρων ἀσυναρτήτως εἶπεν, ὡς νομίσματα αὐτῷ καταθήσειν τοὺς θεοὺς, ἅμα ἐπιφέρει, τὸ ποίους ὀμεῖ σὺ θεούς. οὐχ ὡς ἄλλοις αὐτὸς χρώμενος θεοῖς, ἀλλ' ὅτι ὤμοσεν ὡς νόμισμα καταθήσειν τοὺς θεούς.

Bisetus. Πρῶτον γὰρ θεοί.] καὶ τοῦτο ἀμ- F φίβολον. καὶ γὰρ ταῦτα τούτοις ἰσοδυναμεῖ. πρῶτον γὰρ οὔ τινας θεοὺς ἔχομεν νόμισμα. τουτέστιν οὐδένα θεὸν σέβομεν ὄντα νόμισμα. ἢ, οὐδένα θεὸν ἔχομεν, ὃς νόμισμα εἴη, καὶ νόμισμα καλοῖτο. ἢ καὶ οὕτως. ἡμεῖς γὰρ κατὰ τὸ ἡμέτερον νόμισμα, καὶ ἔθος, οὐδένα θεὸν ἔχομεν, οὐδένα θεὸν νομίζομεν ἐκείνων, οὓς ἡ πόλις νομίζει, καὶ σέβει. τὸ δὲ ἡμῖν συνεκδοχικῶς ἐτέθη, ἀντὶ τοῦ, ἐμοὶ τῷ Σωκράτει, ἢ καὶ τὸ ἡμῖν ἁπλῶς νοητέον, ἀντὶ τοῦ, ἐμοὶ τῷ Σωκράτει, καὶ τοῖς ἐμοῦ μαθηταῖς.

Σχόλια. Σιδαρέοισιν.] τοῦ νομίσματος σημαίνοντος G δύο, τό τε νόμιμον ἔθος καὶ τὸ τύπωμα τὸ τετυπωμένον χαλκοῦ ἢ χρυσοῦ· ἐπὶ τοῦ χαλκοῦ ὁ Στρεψιάδης ἐδέξατο. καὶ οὐ πρὸς τὸ ὑπὸ Σωκράτους ῥηθὲν ἀπήντησεν. ἀλλ' ἔμιξεν ἀμφότερα. ἔδει γὰρ εἰπεῖν τίσιν ὄμνυτε θεοῖς. ἢ τίνι χρῆσθε νομίσματι. λεπτοῖς δὲ νομίσμασι φαίνονται κεχρημένοι Βυζάντιοι. διὸ καὶ διαπορεῖ ὡς εἴπομεν. ἔνιοι δὲ κατὰ πολυμάθειαν [illegible]. Πλάτων Πεισάνδρῳ. χαλεπῶς ἂν οἰκήσαιμεν ἐν Βυζαντίοις. ὅπου σιδαρέοισι νομίσμασι χρῶνται. ἄλλως. ἐπειδὴ ἐδόκει τὸ τῶν Βυζαντίων νόμισμα, ἐλάχιστον εἶναι πάντων καὶ φαυλότατον, ἀλλὰ σιδηροῦν ὑπάρχον. ἢ ὅτι ἐκεῖ μέταλλον ἦν, ἐξ οὗ ὤμνυον. Βούλει τὰ θεῖα A πράγματ'.] οὐχ ὡς θεοὺς ἡγούμενος τοὺς παρὰ τοῖς ἄλλοις νομιζομένους τὰ θεῖα λέγει οὕτως, ἀλλ' ὅτι τὰ ἀξιοθέατα καὶ ὄντως μεγάλα καὶ τίμια.

Ταῖς ἡμετέραισι δαίμοσιν; Στρ. Μάλιστά γε.
Σω. Κάθιζε τοίνυν ἐπὶ τὸν ἱερὸν σκίμποδα.
Στρ. Ἰδοὺ κάθημαι. Σω. Τουτονὶ τοίνυν λαβὲ B
Τὸν στέφανον. Στρ. Ἐπὶ τί στέφανον; οἴμοι Σώκρατες.
Ὥσπερ με τὸν Ἀθάμανθ' ὅπως μὴ θύσετε.
Σω. Οὔκ, ἀλλὰ πάντα ταῦτα τοὺς τελουμένους
Ἡμεῖς ποιοῦμεν. Στρ. Εἶτα δὴ τί κερδανῶ;
Σω. Λέγειν γενήσει τρίμμα, κρόταλον, παιπάλη.
Ἀλλ' ἔχ' ἀτρέμας. Στρ. Μὰ τὸν Δί' οὐ ψεύσει γέ με, C
Καταπαττόμενος γὰρ παιπάλη γενήσομαι.

Noſtris Deabus? ST. *Imò maximè volo.*
SO. *Agè, conſide hoc in lecto diſcubitorio.*
ST. *En conſideo.* SO. *Hanc coronam à me primum accipe.*
ST. *Quorſum coronam? væ mihi Socrates: modò*
Ne ſacrificetis me, tanquam Athamanta alterum.
SO. *Non, ſed quos initiamus, illis omnia*
Illhæc facimus. ST. *Sed lucri quid nam hinc aufero?*
SO. *Fies in dicendo tritus, crepitaculum,*
Pollen: quieſce modò. ST. *Non fallis per Iouem:*
Nam ſi ita conſpergar, mox redigar in pollinem.

Σχόλια. Δαίμοσιν.] ὡς εἰ ἔλεγε τοῖς καπνοῖς. ταῖς σκιαῖς ταῖς ἡμετέραις θεαῖς. τὰ γὰρ μηδενὸς ἄξια καπνοὺς καὶ σκιὰς καὶ νεφέλας ὀνομάζομεν. Εὔπολις ἐν Αὐτολύκῳ, καπνοὺς ἀποφαίνει καὶ σκιάς. ἁρμοζόντως δὲ τῶν φιλοσόφων ἐπιγράφει ταύτας εἶναι θεάς, ἐπειδὴ ὡς ἐφημένοι D περὶ τὰ οὐράνια μᾶλλον ἐπτόηνται. Σκίμποδα.] τὸν κράβατον σκίμποδα λέγουσιν Ἀττικοί. οἱ δέ φασι σκιμπόδιον. ἰδίως δὲ λέγουσι τὸ χωλὸν κραβάτιον. σκιμπάζειν γὰρ τὸ χωλαίνειν παρὰ τοῖς παλαιοῖς εἴρηται, παρὰ τὸ σκαμβοὺς ἔχειν τοὺς πόδας.

BISETVS. Ἐνταῦθα δέ φησι Σουίδας ἱερὸν σκίμποδα λέγεσθαι, ἢ τὴν τῶν φιλοσόφων καθέδραν, ἢ κράβατον. καὶ κατὰ τὸν αὐτὸν τὸ σκιμπόδιον ἰδίως λέγεσθαι τὸ χωλοκράβατον μιᾷ λέξει καλούμενον.

E

Σχόλια. Τουτονὶ τοίνυν λαβέ.] καὶ τοῦτο παρεπιγραφή. καὶ γὰρ τὸν Σωκράτη περιθεῖναι δεῖ τὸν στέφανον αὐτῷ κἀκεῖνον λαβεῖν. Ὥσπερ με τὸν Ἀθάμανθ'.] Ἀθάμας ἐκ Νεφέλης δύο παῖδας ἔσχεν, Φρύξον καὶ Ἕλλην. ἀφεὶς οὖν τὴν Νεφέλην θεὰν οὖσαν, θνητῇ γυναικὶ ἐμίγη. ζηλοτυπήσασα οὖν ἡ Νεφέλη, ἀπέπτη εἰς οὐρανόν, καὶ τὴν τοῦ ἀνδρὸς χώραν αὐχμῷ ἐκόλαζε. πέμπει οὖν θεωροὺς εἰς Ἀπόλλωνα Ἀθάμας, ἐρέσθαι περὶ τοῦ αὐχμοῦ. ἡ οὖν τούτου γυνὴ θέλουσα Φρύξον καὶ Ἕλλην ἀπολωλέναι, ἔπεισε διὰ δώρων τοὺς θεωροὺς εἰπεῖν F Ἀθάμαντι, ὡς οὐκ ἂν ἄλλως παύσασθαι τὸν αὐχμὸν ἔχρησεν ἡ Πυθία, εἰ μὴ τοὺς τῆς Νεφέλης θύσειεν παῖδας. ἀκούσας οὖν Ἀθάμας, μεταπέμπεται τοὺς παῖδας ἐκ τῶν ποιμνίων. εἷς οὖν κριὸς ἀνθρωπίνῃ χρησάμενος φωνῇ, λέγει Φρύξῳ καὶ Ἕλλῃ τὰ περὶ τῆς σφαγῆς. φυγόντων οὖν τούτων μετὰ τοῦ κριοῦ, ἡ μὲν Ἕλλη ἐν τῷ περαιοῦσθαι τὸν ἐν Ἀβύδῳ πορθμὸν, ἀπεπνίγη πεσοῦσα ἀπὸ τοῦ κριοῦ. ὅθεν καὶ ἀπ' ἐκείνης Ἑλλήσποντος κέκληται. Φρύξος δὲ ἐποχούμενος τῷ κριῷ εἰς τὴν τῶν Κόλχων γῆν διασώζεται. ἔνθα καὶ τὸν κριόν, G ὃς ὑπὸ τῶν θεῶν χρυσόμαλλος γέγονε, θύει τῷ Ἄρει ἢ τῷ Ἑρμῇ. καὶ κατοικήσας αὐτόθι, τοὔνομα καταλέλοιπε τῷ τόπῳ. ἐκ τούτου γὰρ ἡ Φρυγία οὕτως ἐκλήθη. Ἀθάμαντα δὲ ἡ Νεφέλη δίκην αὐτῇ δώσειν διὰ τοὺς παῖδας πεποίηκε. προσαχθεὶς οὖν στεφανηφορῶν ἐν τῷ βωμῷ τοῦ Διὸς σφαγιαζόμενος, ὑπὸ Ἡρακλέους σέσωσται. οὕτω γὰρ Σοφοκλῆς ἐν δράματι πεποίηκε. ἄλλως. ἐν Ἀθάμαντι Σοφοκλέους, εἰσάγεται Ἀθάμας στεφανηφορῶν ὥσπερ ἱερεῖον δίκας εἰσπραττόμενος περὶ Φρύξου. ἄλλως. τοῦτο πρὸς τὸν ἕτερον Ἀθάμαντα Σοφοκλέους ἀποτεινόμενος λέγει. ὁ γάρ τοι Σοφοκλῆς πεποίηκε τὸν Ἀθάμαντα ἐστεφανωμένον καὶ παρεστῶτα τῷ βωμῷ τοῦ Διὸς σφαγιασθησόμενον. μέλλοντα δὲ ἀποσφάττεσθαι αὐτὸν, παραγενόμενος Ἡρακλῆς ἐκ τοῦ θανάτου ῥυόμενος λέγοντα ὡς σώζοιτο ὁ Φρύξος, δι' ὃν ἔμελλεν ἐκεῖνος τεθνήξεσθαι. ἐπεὶ οὖν καὶ ὁ πρεσβύτης ἔστεπται ὥσπερ παρὰ δράματι τῷ κατ' ἐκεῖνον χρώμενος, δεδοικέναι φησὶν ἐκείνου παραπλήσια. Τοὺς τελουμένους.] τοὺς μυουμένους. ἐνδόξοις δὲ μυστηρίοις παραβάλλει τὰ τῶν φιλοσόφων μαθήματα, ἵνα ἔτι μᾶλλον πείθῃ προσέχειν τὸν γέροντα, ὡς θειοτέρῳ τῷ πράγματι. Λέγειν γενήσει τρίμμα.] ἱκανὸς καὶ δεινὸς ἔσῃ λέγειν. καὶ Δημοσθένης ἐν τῷ περὶ τοῦ στεφάνου, ὡς ἐπαμοῦ καὶ ἀναισχύντου ῥήτορος καθαπτόμενος Αἰσχίνου, περίτριμμα ἀγορᾶς αὐτὸν καλεῖ. τρίμματα δὲ τοὺς τετριμμένους ἐν λόγοις. κρόταλος δὲ, εὔγλωττος. εὔστομος. ἡ μεταφορὰ ἐκ τοῦ κροτάλου. ταῦτα δὲ λέγων λίθους συγκρούει ὅθεν αὐτὴ τρίμμα οὖν ἐστι, διὰ τὸ τρίβεσθαι τοὺς λίθους. κρόταλον δὲ, διὰ τὸ κρούεσθαι αὐτόν. παιπάλη δὲ, διὰ τὴν τραχύτητα. ἐπεὶ παιπάλαι καλοῦνται τὰ δύσβατα. ἄλλως. ταῦτα λέγων ἅμα ὁ Σωκράτης εἰς τὰ θύματα περιτρίβων ὀρεινοὺς λίθους καὶ κρούων πρὸς ἀλλήλους, συνάγων ἀπὸ τούτων θραύσματα, βάλλει τὸν πρεσβύτην, καθάπερ τὰ ἱερεῖα οἱ ταῖς οὐλαῖς θύοντες. καὶ διὰ τοῦτο παίζει τοῖς ὀνόμασι. τρίμμα μὲν τὴν ἀπὸ τούτων ἐκπεσοῦσαν λατύπην. καλοῦμεν δὲ καὶ τῶν ἀνθρώπων τινὰς κακοτρόπους καὶ μὴ ἁπλοῦς, τρίμματα καὶ τοὺς τετριμμένους καὶ πολυκρότους, καὶ κρόταλα. ὅθεν καὶ τὸν πρῶτον στίχον Ὀδυσσείας, οὕτως ἀξιοῦσι γράφειν τινές, ἄνδρα μοι ἔννεπε μοῦσα πολύκροτον.

BISETVS. Οὕτω καὶ ὁ ἐν τοῖς πράγμασι τετριμμένος, καὶ τούτων ἔμπειρος, τρῖμμα καλεῖται.

Σχόλια. Κρόταλον.] κυρίως ὁ σχιζόμενος κάλαμος. A
ὁ κατασκευαζόμενος ἐπιτηδείως ὥστε ἠχεῖν ὅτε τις αὐτὸν δονοίη ταῖς χερσί, καθάπερ κρότον ἀποτελῶν. τρανὸς οὖν ἔσῃ φησί. καὶ τὴν φωνὴν διηρθρωμένος, καθάπερ κρόταλον. Ἔχ' ἀτρέμας.] μένε ἐφ' ἡσυχίας. βαλλόμενος γὰρ ὁ πρεσβύτης τῇ παιπάλῃ ἀποσείεται, διὸ παρακελεύεται αὐτὸν μένειν. παιπάλη δὲ κυρίως τὸ λεπτομερὲς τοῦ ἀλεύρου. Οὐ ψεύσει γέ με.] τουτέστιν ἀπατήσεις. ὅτι μηδὲν ὧν ἐπαγγέλλεται Σωκράτης ψεύδεται. πληρωθεὶς γάρ φησι τούτων, λέγω δὴ τῶν τριμμάτων τῶν λίθων καὶ τῆς λεπτότητος ἣν ἔφαμεν παιπάλην καλεῖσθαι, γενήσομαι παιπάλη. ἄλλως. τῇ γιάνι πασσόμενος ἐὰν ἔλθωσιν αἱ Νεφέλαι. λέγεται δὲ παιπάλη, τὸ λεπτότατον τοῦ ἀλεύρου. ἀφ' οὗ παλύνειν τὸ λευκαίνειν. ὡς τὸ πολλὰς δὲ χιὼν ἐπάλυνεν ἀρούρας. ἐπεὶ οὖν ἐκεῖνος εἶπε γενήσῃ τρῖμμα κρόταλον παιπάλη, αὐτὸς ἔπαιξε παρὰ τὴν παιπάλην, τουτέστι τὸ ἄλευρον εἰπὼν καταπασσόμενος.

B

ΣΥΣΤΗΜΑ ΚΑΤΑ ΠΕΡΙΚΟΠΗΝ ΣΤΙΧΩΝ
ιβ.

Αναπαιστικοὶ Αριστοφάνειοι.

Bisetus. Σωκράτης τὰς Νεφέλας ἐπικαλεῖ, ὅπως τὴν ἑαυτῶν θείαν ἀρετὴν ἑαυτῷ φέρωσι, καὶ παροῦσιν εὐμενεῖς τὸν Στρεψιάδην διδάξοντι. C

Εὐφημεῖν χρὴ τὸν πρεσβύτην, καὶ τῆς εὐχῆς ὑπακούειν.
Ὦ δέσποτ' ἄναξ, ἀμέτρητ' ἀὴρ, ὃς ἔχεις τὴν γῆν μετέωρον,
Λαμπρός τ' αἰθὴρ, σεμναί τε θεαὶ Νεφέλαι βροντησικέραυνοι, D
Ἄρθητε, φάνητ', ὦ δέσποιναι, τῷ φροντιστῇ μετέωροι.
Στ. Μήπω, μήπω γε, πρὶν ἂν τουτὶ πτύξωμαι· μὴ καταβρεχθῶ.
Τὸ δὲ μὴ κυνῆν οἴκοθεν ἐλθεῖν ἐμὲ τὸν κακοδαίμον' ἔχοντα.
Σω. Ἔλθετε δῆτ' ὦ πολυτίμητοι Νεφέλαι, τῷδ' εἰς ἐπίδειξιν. E

CONGERIES DVODECIM VERSVVM PER INCIſionem.

Anapæſtici Ariſtophanij.

SO. *Fauiſſe decet lingua vetulum, precibúſque attendere mentem.*
O rex, immenſe aer, qui terram pendentem undique cingis:
O rutile æther: ô veneranda Nubes, quæ fulmina vento
Mittitis: attollimini & contemplanti mihi adeſte coruſcæ.
ST. *Nondum, nondum: priuſquàm ego veſtes complicuero, ne madeſiam.*
Sed me miſerum: qui non modò domo huc aduenio benè tectus.
SO. *Age, adeſte citò Nubes, & vos præbete huic conſpiciendas:*

Σχόλια. Εὐφημεῖν χρή.] ἡ συστηματικὴ αὕτη ἀμοιβαία τοῦ ὕμνου ἔκθεσίς ἐστιν, ἐκ στίχων ἀναπαιστικῶν τετραμέτρων καταληκτικῶν ιβ. ὧν τελευταῖος, ἐπακούσατε δεξάμεναι θυσίαν, καὶ τοῖς ἱεροῖσι χαρεῖσαι. καλεῖται δὲ τὸ μέτρον τοῦτο Ἀριστοφάνειον ὡς εἰρήκαμεν. τὰ τοιαῦτα δὲ εἴδη καλεῖται ἑτερόστροφα. ἐπὶ τῷ ἀπὸ θέσεως ἀπερίγραφος. ἄλλως. εὐφημεῖν χρή. ταῦτα πρὸς τὸν Στρεψιάδην παρακελεύεται γὰρ αὐτῷ σιωπᾶν καὶ εὐφημεῖν, ἵνα εὔξηται, καὶ μηδὲν βλάσφημον εἰπεῖν. F Ἀμέτρητ' ἀήρ.] ὁ κατάληπτε καὶ ἀναρίθμητε. τὸν δὲ ἀέρα προσεύχεται. ἐπεὶ αἱ νεφέλαι τούτου. μιμεῖται τοῖς φιλοσόφων λόγοις, ἀέρα βούλεται εἶναι τὸ πᾶν, καὶ τὴν ἐν ἡμῖν ψυχὴν ἀέρα καὶ πνεῦμα ἐδογμάτισαν. Ὃς ἔχεις.] ὃς περιλαβὼν τὴν γῆν καὶ βαστάζεις. δόξα γάρ τις ἐθρυλλεῖτο τῶν φυσικῶν, ὅτι πλατεῖα οὖσα ἡ γῆ, ὀχεῖται ἐν τῷ ἀέρι. Λαμπρός τ' αἰθήρ.] ἰδίως τὸ τοῦ ἡλίου φῶς αἰθὴρ καλεῖται. ἀπὸ τοῦ αἴθειν ὅ ἐστι πυροῦν. θερμὸς γὰρ G ὁ ἥλιος καὶ διάπυρος. διόπερ εὐκαίρως ὁ ποιητὴς τῷ ἐπιθέτῳ ἐχρήσατο. αἰθέρα λαμπρὸν εἰπών. Σεμναί τε θεαί.] οὐχ οὕτω λέγει τὰς νεφέλας σεμνὰς ὡς τὰς Ἐριννύας. ἃς ἐκτρεπόμενοι πάντως ἐν ὀνόμασι λέγειν Εὐμενίδας αὐτὰς καὶ σεμνὰς θεὰς προσηγόρευσαν. τὸ γὰρ σκυθρωπὸν, σεμνὸν νενόμισται. Βροντησικέραυνοι.] ἄλλων γὰρ περιερχομένων τῶν νεφελῶν πῦρ ἐξάπτεται ἐκ τῆς πυκνῆς ἐκτρίψεως. ἰδίως δὲ καὶ τὸ, τῷ συνθέτῳ τούτῳ κέχρηται. δοκοῦσι γάρ πως αἱ Νεφέλαι προδεικνύναι καὶ προσημαίνειν ἡμῖν, τούς τε ὄμβρους καὶ τὰς χαλάζας τοῦ οὐρανοῦ, ὅτι βροντᾷ ἢ ἀστράπτει ἢ ὅτι σκηπτοὺς ἐπιπέμπει. ἐκ τῶν Νεφελῶν φησι τὴν ἀστραπὴν καὶ βροντὴν συγκρουομένας ἀποπέμπειν. Ἄρθητε.] φυσικώτερον ἐχρήσατο τούτῳ τῷ λόγῳ ἄρθητε εἰπών. οἱονεὶ, ἐπάρθητε. φασὶ γὰρ τὰς Νεφέλας εἰς ὕψος αἴρεσθαι κατ' ὀλίγον ἀπὸ τῆς γῆς, ἢ τῆς θαλάσσης. Τῷ φροντιστῇ.] δύναται καὶ ἐπὶ τοῦ Σωκράτους καὶ ἐπὶ τοῦ πρεσβύτου νοεῖσθαι. ἐπὶ μὲν τοῦ Σωκράτους ἵνα ὁ παρακαλῶν αὐτῷ φανῶσι τὰς Νεφέλας. ἐπὶ δὲ τοῦ γέροντος, ὡς ἤδη συγκαταριθμουμένου αὐτοῦ τοῦ Σωκράτους τῷ τῶν φιλοσόφων συλλόγῳ. Μήπω μήπω γε.] ἐπαναδίπλωσις καλεῖται τὸ τοιοῦτον σχῆμα, τὸ δὶς τοῖς αὐτοῖς ὀνόμασι χρῆσθαι ἐμφαντικῶς. ἔστι δὲ παραστατικόν. διπλασιάσας γὰρ τὸ ἱμάτιον περιβαλέσθαι φησὶν αὐτὸ θέλειν ὑπὲρ τοῦ σκεπάζεσθαι καὶ ἧττον αὐτὸ καθικνεῖσθαι τὸν ὑετὸν τοῦ σώματος. ἡ γὰρ ἀρχὴ τῶν Διονυσίων χειμῶνος ἄγεται. Τὸ δὲ μὴ κυνῆν.] περικεφαλαίαν. ἀγροίκων φόρημα. οὕτω δὲ ἐκλήθη, ὅτι τὸ πρότερον ἀπὸ κυνείων δερμάτων ἦν. Ἔχοντα.] οὐ μωρὸν δηλονότι, ὡς ἀνόητον, ἐλλειπτικῶς γὰρ εἴρηται.

Εἴτ᾽ ἐπ᾽ ὀλύμπου κορυφαῖς ἱεραῖς χιονοβλήτοισι κάθησθε.
Εἴτ᾽ Ὠκεανοῦ πατρὸς ἐν κήποις ἱερὸν χορὸν ἵστατε νύμφαις.
Εἴτ᾽ ἄρα Νείλου προχοαῖς, ὑδάτων χρυσίοις ἀρύεσθε πρόχουσιν.
Η Μαιῶτιν λίμνην ἔχετ᾽ ἢ σκόπελον νιφόεντα Μίμαντος.
Επακούσατε δεξάμεναι θυσίαν, καὶ τοῖς ἱεροῖσι χαρεῖσαι.

A *Seu vos in Olympi vertice niuali sacróque sedetis:*
Siue Oceani patris in hortis instituitis arte choream:
Siue ad Nili ostia lympham nunc hauritis aqualibus aureis:
Siue Paludem Mæotin, siue Mimanta niuosum habitatis:
B *Audite preces, & placata sacris, hæc sacra probate.*

Σχ. Χιονοβλήτοισι κάθησθε.] ἀντιπαρατίθεται Ὁμήρῳ λέγοντι, οὔλυμπόνδ᾽ ὅθι φασὶ θεῶν ἕδος ἔμμεναι. χιονόβλητα γὰρ τὰ ὑψηλὰ τῶν ὀρῶν. πληροῦσθαί τε καὶ διατηρεῖν τὴν χιόνα πέφυκεν. εἰώθασι δὲ καὶ τὰ νέφη τούτοις ἐπικαθῆσθαι. Εἴτ᾽ Ὠκεανοῦ πατρός.] καὶ τοῦτο φυσικὸν φησὶν ἀπὸ τοῦ ὠκεανοῦ πάντα τὸν ἀέρα τὴν νοτίαν τὴν ἰκμάδα καὶ τὸν ὑετὸν τούτοις ἐπιχορηγεῖν. Νύμφαις] λείπει ἡ σύν. ἤγουν, σὺν ταῖς νύμφαις. Προχοαῖς] λείπει ἡ ἐπί. ἤγουν ἐπὶ ταῖς προχοαῖς τοῦ Νείλου. πρόχουσιν δὲ ἀγγείοις. Η Μαιῶτιν λίμνην.] περὶ ταύτης Ἡρόδοτος μαρτυρεῖ, λίμνην εἶναι Σκυθίας. ἀπὸ τῶν ποταμῶν δὲ ἀρύονται ὕδωρ εἰς χρῆσιν. διὰ δὲ τὸ ἄδηλον, ἐκ διαφόρων τόπων καλεῖ αὐτὰς ἵνα πιστευθῇ. Νιφόεντα Μίμαντος.] τὸν ἀεὶ νιφόμενον. ὄρος Θρᾴκης ὁ Μίμας. καὶ Ὅμηρος. Παρ᾽ ἠνεμόεντα Μίμαντα. C Χαρεῖσαι.] ἡσθεῖσαι. χάρηται δὲ φανεῖσαι.

ΔΡΑΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΠΡΩΤΟΥ,

Σκηνὴ τετάρτη.

ΧΟΡΟΣ Η ΝΕΦΕΛΑΙ, ΣΩΚΡΑΤΗΣ, ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ.

Χο. Ἀέναοι Νεφέλαι
Ἀρθῶμεν φανεραί.
Δροσερὰν φύσιν εὐάγητον.
Πατρὸς ἀπ᾽ Ὠκεανοῦ βαρυαχέος
Ὑψηλῶν ὀρέων κορυφὰς ἐπὶ
Δενδροκόμους, ἵνα

ACTVS I. SCENA quarta.

D

CHORVS SEV NVBES, SOCRATES, STREPSIADES.

CH. Perpetuæ Nebulæ
Tollamur liquidæ,
Madida simul & corusca
Vi, patre ab Oceano, horrisono patre,
E *Celsorum super ardua montium:*
Et iuga frondea:

Σχόλια. Ἀέναοι Νεφέλαι.] ἡ ἰσοστροφὸς αὕτη στροφὴ καὶ ᾠδὴ τοῦ χοροῦ κώλων ἐστὶ ιϛ, ὧν τὰ πρῶτα δύο, δακτυλικὰ πενθημιμερῆ. ἃ καλεῖται ἀρχιλόχεια ὡς Ἡφαιστίων φησὶ, διὰ τὸ τὸν Ἀρχίλοχον τούτοις χρήσασθαι ἐν ἐπῳδίαις. ὡς τὸ ἐν δὲ βατουσιάδης. ἔχει δὲ τὸ πενθημιμερὲς ὡς εἴρηται πόδας δύο καὶ συλλαβήν. τὸ γ ἀναπαιστικὸν ἑφθημιμερὲς ὃ καλεῖται ὡς εἴρηται, παροιμιακόν. ἔχει δὲ πόδας γ καὶ συλλαβὴν ὡς εἴρηται. τὸ δ δακτυλικὸν τετράμετρον ἀκατάληκτον. ὃ καλεῖται καὶ αὐτὸ Ἀρχιλόχειον. καὶ τούτῳ γὰρ οὕτως ἐν ἐπῳδαῖς ἐχρήσατο ὡς Ἡφαιστίων φησί. τετράμετρον δὲ εἴρηται, διότι κατὰ μονοποδίαν μετρεῖται τὰ δακτυλικά. τὸ ε, ὅμοιον. τὸ ἕκτον δίμετρον ἀκατάληκτον. τὸ ζ ὅμοιον τῷ τετάρτῳ. τὸ η. τὸ θ καὶ τὸ ι. ὅμοια. τὸ ια, ὅμοιον τῷ πρώτῳ. τὸ ιβ, ἀναπαιστικὸν πενθημιμερές. τὸ ιγ, δακτυλικὸν τρίμετρον κατὰ μονοποδίαν. τὸ ιδ, ὅμοιον τῷ δ. τὸ ιε, ὅμοιον τῷ ιϛ, τηλεσκόπῳ ὄμματι γαῖαν. ἀναπαιστικὸν ἑφθημιμερές. ὃ καλεῖται ὡς εἴρηται παροιμιακόν. ἔστι γὰρ κοινὴ συλλαβὴ τὸ πω, διὰ τὸ ἔχειν ἔμπροσθεν φωνῆεν. ἐπὶ τῷ τέλει παράγραφος καὶ διπλῆ ἔσω νενευκυῖα δηλοῦσα ἔχειν ἀνταπόδοσιν. ἄλλως. ἀέναοι Νεφέλαι. μετὰ τὴν τοῦ Σωκράτους εὐχὴν αἱ Νεφέλαι παρακελεύονται δῆθεν ἑαυταῖς ἀναστῆναι τῇ ἐπικλήσει καὶ συναθροισθῆναι καὶ οὕτως ἐπιφανῆναι τῷ Σωκράτει. ἐκ τούτων δὲ ὁ χορὸς συνέστηκεν αὐτῷ. διόπερ καὶ τὴν ἐπιγραφὴν ταύτην ἔχει τὸ δρᾶμα Νεφέλαι. ἅτε ἐξ ἀέρος καὶ πνεύματος οὖσα παχυνομένη σωματοειδής. F ἀέναοι δὲ, αἱ διαπαντὸς νάουσαι. ὡς ἀέναος ποταμὸς, ὁ ἀδιαλείπτως ῥέων. τοῦ δὲ χοροῦ τὰς ἑκατέρωθεν λέγουσι περιόδους, οὔσας ιϛ κώλων. τῶν δὲ ὑποκειμένων μέσων ὄντων ἐκ στίχων ζ ἀναπαιστικῶν τετραμέτρων καταληκτικῶν. καλῶς δὲ εἶπεν ἀέναοι. εἰσὶ γὰρ ὑδάτων μητέρες. ἀρθῶμεν δὲ, ἀναπηδήσωμεν. Φύσιν εὐάγητον.] πανταχοῦ φερομένην. ἢ λαμπράν. Ὠκεανοῦ βαρυαχέος.] ἀκολούθως τοῖς ὑπὸ τοῦ Σωκράτους εἰρημένοις. εἴτ᾽ Ὠκεανοῦ πατρὸς ἐν κήποις. ἀλλ᾽ ὁ μὲν διὰ τὸ ἄδηλον, G ἐκ διαφόρων αὐτὰς τόπων καὶ πηγῶν καλεῖ. ἵν᾽ οὕτως τῆς ἀληθείας τυχεῖν δυνηθῇ. αἱ δὲ, ἅτε τῆς ἑαυτῶν φύσεως γινώσκουσαι τὸ ἀκριβὲς, εὐθὺς δηλοῦσι καὶ πόθεν αὐτὰς ἀρθῆναι δεήσει. ἄλλως. βαρυαχέος, τοῦ μέγα ἠχοῦντος. οἱ γὰρ βαρεῖς ποταμοὶ ῥέοντες, μέγαν ἦχον ἀπεργάζονται.

Τηλεφανεῖς σκοπιὰς ἀφορώμεθα.
Καρπούς τ' ἀρδομέναν θ' ἱερὰν χθόνα.
Καὶ ποταμῶν ζαθέων κελαδήματα.
Καὶ πόντον κελάδοντα βαρύβρομον.
Ομμα γὰρ αἰθέρος ἀκάματον σελαγεῖται,
Μαρμαρέαισιν ἐν αὐγαῖς.
Αλλ' ἀποσεισάμεναι νέφος ὄμβριον
Αθανάταις ἰδέαις ἐπιδώμεθα
Τηλεσκόπῳ ὄμματι γαῖαν.

A *Vt ſpeculas videamus ibi eminus,*
Fructúſque, atque ſacram & madidam hanc humum,
Et volucrum vaga murmura fluminum,
Pontúmque horribili ſtreperum ſono.
Nam ætheris iſte oculus
Sine fine coruſcat,
Cum iubare irradianti.
B *Sed pulſa imbrifera nebula procul,*
Aetheria ſpeculemur imagine,
Et claro lumine terram.

Σχόλια. Ινα τηλεφανεῖς.] ὅθεν ἀφ' οὗ ἐστιν ἰδεῖν τὰ πόῤῥω. τοῖς γὰρ εἰς ὕψος οὖσι, καὶ τὰ μακρὰ καταφανῆ. τὸ δὲ ἵνα, ἀντὶ τοῦ ὅπου. ἢ τὸ ἵνα ἀφορώμεθα ἐστὶν, ἀντὶ τοῦ ὅθεν. κέχρηται δὲ ἐπιῤῥήματι τῷ ἐν τόπῳ ἀντὶ τοῦ ἐκ τόπου. Σελαγεῖται.] ἀντὶ τοῦ καταλάμπεται. ἔοικε δὲ λέγειν τὸν ἥλιον. ἐπεὶ γὰρ οἱ τραγικοὶ εἰώθασι ὀφθαλμὸν ὀνομάζειν αὐτὸν, τοιαύτη δόξα ἐστὶ παρὰ τοῖς φιλοσόφοις ὄμμα αἰθέρος καλεῖν τὸν ἥλιον. Αθανάταις ἰδέαις.] ἐπεὶ καὶ γυναικοειδῶς εἰσιέναι μέλλουσι τοῦτο λέγουσιν. C ἱματιοσκευαζόμεναι τὴν εἴσοδον. ὡς ὅμοιαι μὲν τοῖς ἄλλοις θεοῖς οὖσαι. ἀποσεισάμεναι δὲ νέφους ἵνα ὦσιν. ἄλλως ἀθανάτας ἰδέας κεῖται. καὶ ἔστιν ἑνικὸν ἐν γενικῇ πτώσει. μέλλει δὲ τὰς Νεφέλας γυναικομόρφους εἰσάγειν ἐσθῆτι ποικίλῃ χρωμένας ἵνα τὰ τῆς οὐρανίας φυλάττωσι σχήματα. τὸ δὲ ἐπιδώμεθα, ἀντὶ τοῦ ἐπιφανῶμεν, ἐπισκεψώμεθα ἵνα γυναῖκας εἰσαγάγῃ τὰς τοῦ χοροῦ, ἐπιδώμεθα καὶ σκεψώμεθα.

ΣΥΣΤΗΜΑ ΚΑΤΑ ΠΕΡΙΚΟΠΗΝ ΣΤΙΧΩΝ
ζ.

Σω. Ω Μέγα σεμναὶ Νεφέλαι, φανερῶς ἠκούσατέ μου καλέσαντος.
Ησθου φωνῆς ἅμα καὶ βροντῆς μυκησαμένης θεοσέπτου·
Στ. Καὶ σέβομαί γ' ὦ πολυτίμητοι. καὶ βούλομαι ἀνταποπαρδεῖν
Πρὸς τὰς βροντάς. οὕτως αὐτὰς τετρεμαίνω καὶ πεφόβημαι.
Καὶ θέμις ἐστὶ νυνί γ' ἤδη, καὶ μὴ θέμις ἐστὶ, χεσείω.
Σω. Οὐ μὴ σκώψῃς. μὴ δὲ ποιήσῃς, ἅπερ οἱ τρυγοδαίμονες οὗτοι.
Αλλ' εὐφήμει. μέγα γάρ τι θεῶν κινεῖται σμῆνος ἀοιδαῖς.

CONGERIES SEPTEM VERSVVM PER INCIſionem.

D SO. *O Veneranda Nubes, manifeſtò audiſtis vota precantis.*
Senſiſtin' tu vocem diuinam, cum tonitru reboante?
ST. *Et veneror vos, Nubes ſanctæ, volóque oppedere veſtris*
E *Tonitrubus. Adeò ipſa horreo trepidus, attonitúſque paueſco.*
Et iam nunc, ſeu fas ſiue nefas ſiet, vſque cacaturio ager.
SO. *Ne quæſo, illudas: neu facias, quod fecibus ora peruncti:*
Sed voce faue: nam grande Dearum examen carmine gaudet.
F

Σχόλια. Ω μέγα σεμναί.] τὸ μετὰ τοῦτο ἀμοιβαῖον σύστημα ἐκ στίχων ἐστὶν ἀναπαιστικῶν τετραμέτρων καταληκτικῶν ζ. ὡς ἐῤῥέθη. λέγεται δὲ τοῦτο σύστημα κατὰ περικοπὴν ἀνομοιομερὲς, ὡς Ηφαιστίων φησίν. ἐπὶ τῷ τέλει παράγραφος. Ησθου φωνῆς.] ἐν ταῖς κωμῳδίαις τινὲς τὰ καλούμενα ἠχεῖα ἐν ᾧ ὁ κτύπος σχηματίζεται εἰς βροντῆς ἀπήχησιν. ἔστι δὲ καὶ ἐν τῇ σκηνῇ μηχάνημά τι ὃ καλεῖται βροντεῖον, ἀμφορεὺς μεστὸς ψηφίδων ἀντιβαλλομένων εἰς χαλκοῦν λέβητα. Καὶ σέβομαί γ' ὦ πολυτίμητοι.] ἀντὶ τοῦ προσκυνῶ. ἢ καταπέπληγμαι. δεῖ δὲ καὶ τοῖς τούτου σχήμασιν ἐνδείκνυσθαι τὸ δεδιττόμενον, καὶ ἐπὶ τῇ παρουσίᾳ τῶν Νεφελῶν ἐκπεπληγμένον. σέβεται δὲ ὡς σεβασμίας ὑπὸ θεῶν καὶ τετιμημένας. καὶ προσκυνῶν δὲ ὅθεν ταῦτα λέγει. Ανταποπαρδεῖν.] ἀντὶ τοῦ κτυπῆσαι καὶ ἀντηχῆσαι. ἀεὶ δὲ G τὴν βροντὴν ἔπαιξεν, ὁμοιῶν αὐτῇ τῆς πορδῆς τὸν ἦχον. Πρὸς τὰς βροντάς.] μηχανή ἐστιν, ὃ καλεῖται βροντεῖον ὑπὸ τὴν σκηνήν. ὃ ἦν ἀμφορεὺς, ἔχων ψηφίδας θαλασσίας. ἦν δὲ λέβης χαλκοῦς, εἰς ὃν αἱ ψῆφοι κατήρχοντο, καὶ κυλιόμενοι ἦχον ἀπετέλουν. Τετρεμαίνω.] τρέμω παραγώγως. ἐπίτηδες δὲ ἐξέτεινε τὴν λέξιν τερατευόμενος. Κἂν θέμις ἐστί.] καὶ εἰ εὐσεβές ἐστι καὶ ὅσιον καὶ εἰ μὴ εὐσεβές, ὡς ὑπὸ τοῦ φόβου παρειλημμένος καὶ μὴ δυνάμενος ἑαυτὸν ἀνασχεῖν ἔτι. ὁ γὰρ ἐπιστάμενος ὅτι μὴ δέοντα ποιεῖ, εἶτα τοῦτο οὐδὲν ἧττον ποιῶν, ὑπὸ μείζονος ἀνάγκης ἐξαγόμενος εἰς τὸ παρανομεῖν δείκνυσιν ἑαυτόν. Οὐ μὴ σκώψῃς] τοῦτο οἶμαι μὲν ὁ Σωκράτης ὡς καταφρονῶν τὰ ἀνθρώπινα πιστῶς λέγει, καὶ τοὺς τῆς κωμῳδίας ποιητὰς ἡγούμενος ἀθλίους. ὅμως δὲ καὶ Αριστοφάνης αὐτὸς μὲν ὢν τῶν δὲ ἄλλων κωμῳδογρά-

φων ἀτεχνώτατων. ὡς παλαιοτέρων μὲν τὴν ποίησιν, τῆς δὲ σκώπτειν ἐχομένων. Οἱ τρυγοδαίμονες.] οἱ ποιηταί. ἐπεὶ τὴν τρύγα χριόμενοι ἵνα μὴ γνώριμοι γένωνται, οὕτω τὰ αὐτῶν ᾖδον ποιήματα κατὰ τὰς ὁδοὺς ἁμάξης ἐπικαθήμενοι. διὸ καὶ παροιμία, ὡς ἐξ ἁμάξης λαλεῖ. ἤγουν ἀναισχύντως ὑβρίζει. τοῦτο δὲ ἐποίουν οἱ κωμικοὶ ποιηταί. ἄλλως. οἱ κωμικοὶ παρὰ τὸ κακοδαίμονες. ἐπεὶ πολλοὶ A τῇ αἰσχροποιίᾳ ἐχρῶντο. κακοδαίμονας δὲ, παρόσον ἀφιέμενοι τῶν θείων, περὶ τὸ σκώπτειν τρέπονται. Σμῆνος ἀοιδαῖς.] κυρίως μὲν τὸ σύστημα τῶν μελισσῶν. Ὅμηρος δὲ κέχρηται τῇ τροπῇ ἐπὶ εὐγλωττίας ἐπαινῶν τὸν Νέστορα. τοῦ καὶ ἀπὸ γλώσσης μέλιτος γλυκίων ῥέεν αὐδή. ὅπερ ἐστὶν ἑσμὸς τουτέστι σμῆνος τῶν Ἀριστοφάνους ᾠδῶν.

B

ΑΝΤΩΔΗ ΑΝΤΙΣΡΟΦΗΣ ΚΩΛΩΝ ιϛ.

ΧΟ. Παρθένοι ὀμβροφόροι
Ἔλθωμεν λιπαρὰν
Χθόνα Παλλάδος, εὔανδρον γᾶν
Κέκροπος ὀψόμεναι πολυήρατον
Οὗ σέβας ἀρρήτων ἱερῶν, ἵνα
Μυστοδόκος δόμος
Ἐν τελεταῖς ἁγίαις ἀναδείκνυται.
Οὐρανίοις τε θεοῖς δωρήματα.
Ναοί θ' ὑψιφερεῖς, καὶ ἀγάλματα.
Καὶ πρόσοδοι μακάρων ἱερώταται,
Εὔστεφανοί τε θεῶν
Θυσίαι, θαλίαι τε,

CHORVS SEV NVBES.

Imbrifera domina,
Visamus grauida
Loca Palladis, illustrem oram
Cecropis, & decus orbis amabile:
C *Hic, vbi sacrorum nitor inclytus*
Tectáque mystica,
Luce sacra, populo celebri patent.
Hic, vbi cælicolis sua munera
Templáque marmorea, & statua sacra,
Diuorúmque aditus venerabiles:
Hic vbi sacra Deûm
Benè comta, diésque

D

Σχόλια. Παρθένοι ὀμβροφόροι.] ἡ ἀντῳδὴ αὕτη τοῦ χοροῦ κώλων ἐστὶν ὁμοίων τῇ ᾠδῇ δεκαέξ. ὧν ὁ τελευταῖος, καὶ μοῦσα βαρύβρομος αὐλῶν. ἐπὶ τῷ τέλει δύο διπλαῖ. ἡ μὲν κατ' ἀρχὰς τοῦ κώλου, ἡ δὲ κατὰ τὸ τέλος. καὶ ἀμφότεραι ἔξω τετευχυῖαι, δηλοῦσαι ὅτι τέλος ἔχει τὰ ἀποδιδόμενα. τινὲς δὲ εἰς τὸ παρθένοι στίζουσι, τὸ παλίμβολον τῶν Νεφελῶν παριστάντες. ἄμεινον δὲ εἰς τὸ ὀμβροφόροι στίζειν. ἄλλως. τοῦτο οὐχ ὑφ' ἓν ἀναγνωστέον. οὐδ' ὡς ἐπίθετον τῶν Νεφελῶν τὸ ὀμβροφόροι νῦν ἐκληπτέον. ἀλλ' ὡς αὐτὸ καθ' αὐτὸ πρᾶγμα δηλοῦν. ἢ καὶ ἄμεινον μὲν ἂν εἴη ὑποστίζειν εἰς τὸ παρθένοι. συζευγνύναι δὲ τὸ ὀμβροφόροι τῷ ἐπιφερομένῳ ἵν' ᾖ νοούμενον, ἔλθωμεν ἐπὶ τὴν Ἀθηναίων γῆν ὄμβρου γέμουσαι. καὶ γὰρ ἐν ἀμφοτέροις ἡ ἔννοια σώζεσθαι δύναται, ἀλλ' εὐφημότερόν ἐστιν ὥσπερ προειρήκαμεν. αἱ Νεφέλαι παρακελευόμεναί φασιν. ὅλαι ὀμβρείας πληρωθεῖσαι τῇ τῶν Ἀθηναίων ἐπιπτεύσωμεν πόλει. ἡ δὲ τοιαύτη διαστολὴ ὑπεναντία τοῖς ἄνω γίνεται προειρημένοις ὑπὸ τοῦ ποιητοῦ, ὡς χρὴ τὰς Νεφέλας τὸ λοιπὸν εὐδίους εἶναι. δι' ὧν ἔφη. ἀλλ' ἀποσεισάμεναι νέφος ὄμβρειον. ἐκεῖνο δὲ πρὸς τοῦτο ἀντιθετέον. ὅτι τὸ συμβαῖνον περὶ τὰς Νεφέλας αἰνιττόμενος ὁ ποιητὴς, παλίμβολόν τινα καὶ παλίστροφον ἐποίησε τὴν γνώμην αὐτῶν. ἐπεὶ καὶ ἐκ τοῦ χειμῶνος εἰς εὐδίαν χωρεῖν καὶ πάλιν ἐξ εὐδίας χειμάζειν πεφύκασι. Λιπαρὰν χθόνα.] λιπαρὰς Ἀθήνας ἐπεικότως καλοῦσι. μάλιστα μὲν καὶ διὰ τὸ δόξαι πλουτεῖν τὴν πόλιν, ἔπειτα δέ γε καὶ διὰ τὴν τῶν ἡμέρων τροφῶν εὕρεσιν. παρ' οἷς ἔτι καὶ νῦν, τὸ λιπαρὸν τῆς ἐλαίας δείκνυται. ἄλλως. λιπαρὰν εὐθαλῆ. [illegible] Πίνδαρος. λιπαραὶ καὶ ἀοίδιμοι Ἑλλάδος ἔρεισμα κλειναὶ Ἀθῆναι. (γράφεται, Ἀθᾶναι) εὔανδρον δὲ τὴν ὑπ' ἀρίστων ἀνδρῶν παροικουμένην, πολυήρατον δὲ πᾶσιν ἐράσμιον. Οὗ σέβας.] ὅπου σεβάσμια ἐστὶ καὶ ἄρρητα μυστήρια. ὅτι δὲ λίαν ἐσπούδαζον περὶ τὰ μυστήρια, δῆλον ἐκ τοῦ ψηφίσματος Μεγαρέων.

ἄλλως. εἰκότως πρὸ πάντων σεμνολογοῦσι τὰ Ἐλευσίνια. κοινωνίαν γὰρ ἔχουσι πρὸς τὰς θεὰς ὅθεν ἐκ τοῦ τούτους ἄρξαι καὶ τῆς τῶν καρπῶν αὐξήσεως. αὗται δὲ τὸν Ἴακχον ἐχόρευσαν ταῖς θεαῖς Νεφέλαις μυστικαῖς ὡς Ἡρόδοτος. φησὶ γὰρ ἐν τῇ περὶ Σαλαμῖνα ναυμαχίᾳ, πολὺ λειπομένου τοῦ Ἑλληνικοῦ πλήθους τῶν νεῶν τῶν Περσικῶν, συμμαχῆσαι Ἀθηναίοις τὰς θεάς. μέγιστον τῆς E συμμαχίας ἐπιδειξαμένας καὶ ἐναργέστατον τεκμήριον. μελλόντων γὰρ τῶν Ἑλλήνων καὶ τῶν βαρβάρων εἰς χεῖρας ἥξειν, πρῶτον μὲν πλεῖστον ὅσον κονιορτὸν, αἰρόμενον ἀπὸ Ἐλευσῖνος ἐπὶ τὴν συμβολὴν, παντὶ τῷ στρατῷ δῆλον γενέσθαι. εἶτα τοῦτον εἰς οὐρανὸν ἀνιέντα καὶ νέφος γενόμενον, διὰ μέσου τοῦ στρατοπέδου χωροῦντα, τὸν Ἴακχον βοᾶν. μυστικὸς δὲ ὁ λόγος ὁ περὶ τὰ ἀπόρρητα μυστήρια. λίαν γὰρ αὐτοῖς τὸ μὴ ἐξαγγέλλεσθαι ταῦτα ἐσπουδάζετο. Μυστοδόκος δόμος.] τὴν Ἐλευσῖνα λέγει. μυστικὸς καὶ ἱερός. τοὺς μύστας ἐπιδεχόμενος. ἔνθα τὰ Δήμητρος F καὶ Κόρης ἐπιτελεῖται μυστήρια. Ἐν τελεταῖς ἁγίαις.] ἐν τελεσιουργίαις ὁσιωτάταις τουτέστι μυστηρίοις. εἰκότως δὲ τὰς Νεφέλας παρήγαγε πρῶτον σεμνολογούσας περὶ τῶν μυστηρίων. ἐπεὶ ἔχουσί τινα πρός τε τὰς θεὰς αὐτὰς καὶ τοὺς διὰ ταύτας καρποὺς τελεσιουμένους οἰκειότητα. ἡ γὰρ Νεφελῶν τὸ ὕειν. ἀδύνατον δὲ καρποὺς ἄνευ ὄμβρων γεωργεῖν, πῶς οὐκ οἰκεῖος ὁ περὶ τῶν θεῶν τῆς Νεφέλαις λόγος. Οὐρανίοις τε θεοῖς] πρὸς ἀντιδιαστολὴν τῶν καταχθονίων, ὧν ἡ Δημήτηρ καὶ Κόρη, τὸ οὐρανίοις τε θεοῖς ἐπήγαγεν ὑπερβαλλόντως εὐσεβῆ βουλόμενος ἀποδεῖ-G ξαι τὴν πόλιν. αἱ μὲν γὰρ ἄλλαι πόλεις ἑνὶ κέχρηνται θεῷ. αἱ δὲ Ἀθῆναι πάντας ἀδιαφόρως τοὺς θεοὺς τιμῶσι. Καὶ πρόσοδοι.] θρησκεῖαι περὶ τοὺς βωμοὺς πρόσοδοι τοῖς θεοῖς καὶ προσελεύσεις. Εὐστέφανοί τε.] παρὰ τὸ Ὁμηρικόν. εἴ ποτέ τοι χαρίεντ' ἐπὶ νηὸν ἔρεψα. (γράφεται νηὸν ἔριψα. Ἰλ. α.) αὗται γάρ εἰσιν αἱ εὐστέφανοι θυσίαι κοσμεῖν μὲν καὶ στεφανοῦν τοὺς ναούς. πληροῦν δὲ τοὺς βωμοὺς ἱερῶν καὶ θυμιαμάτων. ἢ ὅτι στεφανηφοροῦντες τὰς θυσίας ἐτέλουν. Θαλίαι.] εὐδαιμονίαι, εὐθυμίαι, ἀκμαί, εὐφροσύναι, πανηγύρεις.

BISETUS. Θαλίαι.] Εὐστάθιος. θάλεια προπαροξυτόνως διαφόρως ἐπίθετον, καὶ ὄνομα Μούσης ἰδίως, καὶ Νηρεΐδος. θαλία παροξυτόνως διὰ τοῦ ι, ἡ εὐωχία, παρὰ τὸ θάλλειν. Ἀθήναιος δὲ ἐκ τοῦ β. τῶν δειπνοσοφιστῶν περὶ τούτων ταῦτα λέγει. Σέλευκος δέ φησι τὸ παλαιὸν οὐκ A ἦν ἔθος οὔτ' οἶνον ἐπὶ πλεῖον, οὔτ' ἄλλην ἡδυπάθειαν προσφέρεσθαι μὴ θεῶν ἕνεκα τοῦτο δρῶντας. διὸ καὶ θοίνας, καὶ θαλίας, καὶ μέθας ὠνόμαζον. τὰς μὲν, ὅτι διὰ τοὺς θεοὺς οἰνοῦσθαι δεῖν ὑπελάμβανον· τὰς δὲ, ὅτι θεῶν χάριν ἠλίζοντο, καὶ συνῄεσαν. τοῦτο γάρ ἐστι τὸ δαῖτα θάλειαν. τὸ δὲ μεθύειν φησὶν Ἀριστοτέλης, τὸ μετὰ τὸ θύειν αὐτοῦ χρῆσθαι.

Παντοδαπαῖσιν ἐν ὥραις.
Ἦρί τ' ἐπερχομένῳ, Βρομία χάρις,
Εὐκελάδων τε χορῶν ἐρεθίσματα,
Καὶ Μοῦσα βαρύβρομος αὐλῶν.
Στ. Πρὸς τοῦ Διὸς ἀντιβολῶ σε φράσον τίνες εἴσ', ὦ Σώκρατες αὗται
Αἱ φθεγξάμεναι τοῦτο τὸ σεμνόν; μῶν ἡρῷναί τινές εἰσιν;
Σω. Ἥκιστ', ἀλλ' οὐράνιαι Νεφέλαι μεγάλαι θεαὶ ἀνδράσιν ἀργοῖς,
Αἵπερ γνώμην καὶ διάλεξιν, καὶ νοῦν ἡμῖν παρέχουσιν,
Καὶ τερατείαν καὶ περίλεξιν, καὶ κροῦσιν καὶ κατάληψιν.
Στ. Τοῦτ' ἄρ' ἀκούσασ' αὐτῶν τὸ φθέγμ' ἡ ψυχή μου πεπότηται.
Καὶ λεπτολογεῖν ἤδη ζητεῖ, καὶ περὶ καπνοῦ στενολεσχεῖν.
Καὶ γνωμιδίῳ γνώμην νύξασ' ἑτέρῳ λόγῳ ἀντιλογῆσαι.
Ὥστ' εἴ πως ἐστὶν ἰδεῖν αὐτὰς ἤδη φανερῶς ἐπιθυμῶ.

B *Tempore festus in omni:*
Vere nouo Bromij Charites Dei,
Frondicomique chori certamina,
Et suaui tibia cantu.
ST. *Per summum ego te oro Iouem: dicas mihi, quæ sunt, Socrates, istæ?*
Quæ adeò grauiter dixerunt? Vtrum sunt Heroides aliæ?
C SO. *Minimè, sed Nubes cælestes, magna virûm numina pigris:*
Quæ sensum & mentem nobis suppeditant, viresque loquendi,
Nugandi, circumscribendi, apprehendendi, animosque mouendi.
ST. *Certè meus hic animus, quàm primùm audiuit verba loquentum,*
D *In pectus continuò emicuit: & iam subtilia rerum*
Euoluere gestit, iam nugari de fumo incipit: & iam
Sententiolam vnam alia conuellit: iam verbis aliorum
Contradicit. Itaque nunc earum, vbi vbi sint, aueo ora tueri.

Σχόλια. Παντοδαπαῖς ἐν ὥραις.] διηνεκῶς. παντὶ καιρῷ, διὰ τὸ θρησκεύειν πάντας θεοὺς καὶ πανηγυρίζειν ἀεί, θύουσι διαπαντὸς καὶ διηνεκῶς. Ἦρί τ' ἐπερχομένῳ.] τὴν παροῦσαν ἑορτὴν λέγει. τουτέστι τὰ Διονύσια. ἀρχομένου γὰρ τοῦ ἦρος, ἄρχεται καὶ ἡ πανήγυρις. βρομία δὲ χάρις οἱ Διονυσιακοὶ ἀγῶνες, ἐν οἷς αἱ ἅμιλλαι τῶν χορῶν. Εὐκελάδων τε χορῶν.] προσηύλουν γὰρ τοῖς τραγικοῖς καὶ τοῖς κωμικοῖς. ἐπηύλων δὲ προηγουμένως τοῖς κυκλίοις χοροῖς. εὐκελάδων δὲ τῶν εὐμούσων καὶ ἡδέων χορῶν. ἐρεθίσματα δὲ, ἤγουν ἅμιλλαι ἢ ὄργανα μουσικά. τοῖς γὰρ Διονυσίοις τοὺς κυκλικοὺς χορεὺς ἵστασαν. καὶ ἠγωνίζοντο οἱ κωμικοὶ καὶ οἱ τραγικοὶ ποιηταί, ἀναγορεύοντες τὰ ὑπ' αὐτοῖς πεποιημένα δράματα. Πρὸς τοῦ Διός.] ἔκθεσις διπλῆς ἀμοιβαίας καθόλου. ἐκ στίχων ἀναπαιστικῶν τετραμέτρων καταληκτικῶν, ρκέ. ὧν τελευταῖος διὰ τοὺς ἵππους τοὺς κοππατίας καὶ τὸν γάμον, ὅς μ' ἐπέτριψεν. καλεῖται δὲ τὸ μέτρον Ἀριστοφάνειον ὡς εἴρηται. ἐπὶ τῷ τέλει διπλῆ ἔξω νενευκυῖα. Τοῦτο τὸ σεμνόν.] λεληθότως φασὶν ἑαυτὸν ἐπαινεῖ, σεμνὸν εἶναι λέγων τὸ μέλος. ἔστι γὰρ τοῦτο ἀληθές. ὁ δὲ G τὸν ἔπαινον ἐπὶ τὰς Νεφέλας τρέπων οὐκ ἔστι φορτικὸς εἶναι. Μῶν ἡρῷναι.] ἀττικὴ ἡ συνήθεια τὸ, ἡρῷναι. ὡς ἠΐθεοι, ἤθεοι. κατὰ δὲ τὸ ἀρχαῖον καὶ σύνηθες αὐτοῖς, ἐνθάδε τρισυλλάβως προήνεγκε τὸ ἡρῷναι. Ἀνδράσιν ἀργοῖς.] τοῖς φιλοσόφοις. διασύρει δὲ αὐτοὺς πάλιν. ὠφέλιμοί φησι τοῖς ἀνθρώποις ἀπράκτοις. οἱ γὰρ ἀργοὶ σχολάζουσιν εἰς E τὰς Νεφέλας. Αἵπερ γνώμην.] αἵπερ σύνεσιν καὶ φρόνησιν ὡς τὰ δέοντα νοεῖν. καὶ διάλεξιν λόγων. ἐμπειρίαν. ὥστε τὰ νοηθέντα φράζειν δύνασθαι. Νοῦν.] σύνεσιν. Τερατείαν.] ψευδολογίαν. Περίλεξιν.] περιττολογίαν, περίφρασιν. Κροῦσιν.] ἀπάτην, δοκιμασίαν. παραλογισμόν. κατάληψιν. εὕρεσιν. τὰ αὐτὰ δὲ καὶ διεξοδικώτερον ἑρμηνευτέον ἂν εἴη πάλιν ἀναλαβόντας. διάλεξιν τοίνυν λόγων ἐμπειρίαν ὡς ἔφαμεν. ὥστε τὰ νοηθέντα δύνασθαι ἑρμηνεύειν. διαφέρει δὲ διάλεκτος καὶ διάλεξις. F διάλεκτος μὲν γάρ ἐστι φωνῆς χαρακτὴρ ἐθνικός. διάλεξις δὲ τῆς συνήθους φωνῆς ἐπὶ τὸ σεμνότερον ἐκτροπὴ καὶ ἐπὶ τὸ ἀγροικότερον. τερατείαν δὲ, τερατολογεῖν καὶ ἀπίθανα διηγεῖσθαι. καὶ λέγειν πράγματα ἐπέκεινα τῶν ἀνθρωπίνων. περίλεξιν δὲ περιττῶς καὶ περιέργως περιττεύεσθαι διὰ λόγων καὶ δύνασθαι ἑρμηνεύειν τὸ νοηθέν. ὅπερ ἐστὶ λοιπὸν ἔργον τῆς ἐξηγήσεως τοῦ λόγου. δείκνυσι δὲ ἐξ ὅσων συνίστησι ῥητορική. δεῖ γὰρ νοεῖν, εἶθ' ἑρμηνεύειν ὅπερ ἐστὶ λοιπὸν ἔργον τῆς ἐξηγήσεως τοῦ λόγου. ἢ τὸν παραλογισμὸν καὶ τὴν ἀπάτην. τὸ συναρπάσαι τοὺς ἀκούοντας. G ἢ δοκιμασίαν. ἐπεὶ τὰ σαθρὰ κροτούμενα δοκιμάζεται. κατάληψιν. τὴν γνῶσιν αἴσθησιν καὶ τὴν τέχνην. οὕτω γὰρ ὁριζόμεθα τὴν τέχνην. ἔστι σύστημα ἐκ καταλήψεων ἐγγεγυμνασμένων. καὶ τὰ ἑξῆς. κατάληψιν δὲ εἰώθασιν οἱ μουσικοὶ λέγειν, ἐπειδὰν πλήξαντες τοῖς δακτύλοις ἢ τῷ πλήκτρῳ τὰς χορδὰς καταλάβωσι καὶ ἀποτείνωσι τὸν φθόγγον. Πεπότηται.] ἀνέπτα καὶ ἀνακουφίσθη. καὶ μετέωρα φρονεῖ ἤδη. Καὶ περὶ καπνοῦ.] ἀντὶ τοῦ περὶ μηδενὸς καὶ κενῶν πραγμάτων. στενὸς γὰρ καὶ ἀμαυρὸς καὶ ἀδρανὴς ὁ καπνός. ἀπὸ δὲ τὸ μετεωρολεσχεῖν εἰς τὸ στενολεσχεῖν ἄλλασσεται καὶ τὸ μηδέν. καὶ τοῦτο δὲ τὸ λεπτολογεῖν διασυρμοῦ λέγει χάριν. ὡς ἴχνη τῶν φιλοσόφων ζητούντων ζητήματα. ἢ ποικίλα καὶ λεπτὰ διεξέρχεσθαι ὡς εἰς στενὸν κομιδῇ τοὺς διαλεγομένους καθιστᾶν μὴ ἔχοντας ὅ,τι ἀπολογῶνται.

Σω. Βλέπε νυν δευρὶ πρὸς τὴν Πάρνηθ'. ἤδη γὰρ ὁρῶ κατιούσας
Ἡσυχῇ αὐτάς. Στρ. φέρε ποῦ; δεῖξον. Σω. χωροῦσ' αὗται πάνυ πολλαὶ
Διὰ τῶν κοίλων καὶ τῶν δασέων αὗται πλάγιαι. Στρ. τί τὸ χρῆμα,
Ὡς οὐ καθορῶ; Σω. παρὰ τὴν εἴσοδον. Στρ. ἤδη νῦν μόλις ὁρῶ
Σω. Νῦν γέ τοι ἤδη καθορᾷς αὐτὰς εἰ μὴ λημᾷς κολοκύνταις.
Στρ. Νὴ Δί' ἔγωγ' ὦ πολυτίμητοι. πάντα γὰρ ἤδη κατέχουσι.
Σω. Ταύτας μέντοι σὺ θεὰς οὔσας, οὐκ ᾔδεις; οὐδ' ἐνόμιζες;
Στρ. Μὰ Δί' ἀλλ' ὁμίχλην καὶ δρόσον αὐτὰς ἡγούμην καὶ σκιὰν εἶναι.
Σω. Οὐ γὰρ μὰ Δί' οἶσθ' ὁτιὴ πλείστους αὗται βόσκουσι σοφιστάς,
Θουριομάντεις, ἰατροτέχνας, σφραγιδονυχαργοκομήτας,

SO. Huc respice versus Parnetem: hic ipsas descendere cerno
Sat placidè. ST. Age vbi? commonstra. SO. magno sanè huc agmine tendunt,
Per loca caua densáq́; sed ipsa obliqua. ST. quidnam rei hoc sit,
Quòd nusquam video? SO. iuxta ingressum. ST. vix eas cerno etiamnunc.
SO. At nunc iam cernis, nisi cucurbitam in ipsis oculis malè lippis.
ST. Video per Iouem ego, ô venerandæ: námque opplent omnia Nubes.
SO. An verò Deas tu hasce ignorabas, nec statuebas?
ST. Non equidem: sed credebam nebulam & rorem, umbrámque nigrantem.
SO. Ergo ignorasti, has quòd multos pascúntque fouéntque sophistas:
Vates augurij, acres medicos, digiti gemmanulocomtos,

Σχόλια. Βλέπε νυν.] καθ' ὑπερβατόν. βλέπε νῦν δευρὶ πρὸς τὴν Πάρνηθα ἡσύχως. ὁρῶ γὰρ ἤδη κατιούσας αὐτάς. Πάρνης δὲ ὄρος τῆς Ἀττικῆς. τοῦτο καὶ ἀρσενικῶς λέγεται, ὡς τό. ἐς κόρακας ἥξω φέρων τὸ δεῦρο τὸν Πάρνηθα ὅλον. καὶ θηλυκῶς ὡς ἐνταῦθα. εἰκότως δὲ εἶπε πρὸς τὴν Πάρνηθα κατέρχεσθαι αὐτάς. πᾶσαι γὰρ αἱ τῶν ὀρέων κορυφαὶ διὰ τὸ ὕψος ἀεὶ συννεφεῖς φαίνονται. Χωροῦσ' αὗται.] τὸ χωροῦσι καθ' αὑτὸ ἀναγνωστέον. εἶτα ὡς τοῦ πρεσβύτου οὐχ ὁρᾶν λέγοντος προστίθησι πλέον ἐκτείνων τὴν προφορὰν τοῦ λόγου, τὸ αὗται πάνυ πολλαί. εἶτα ὡς οὐδὲ οὕτως ὁρῶντος, πρὸς πλείονα γνῶσιν προστίθησι καὶ τόπον, τὴν δὲ τῶν λεγομένων ἐνάργειαν τῷ τῶν ὑποκρινομένων σχήματι δείκνυσι. δείκνυσι δὲ αὐτῷ ὄρος ἐν τῷ θεάτρῳ τὴν Πάρνηθα, ἐξ οὗ κατέρχονται. Εἰ μὴ λημᾷς.] τῶν Νεφελῶν πλησίον οὐσῶν. ἐκεῖνος μὴ δὴ οὕτως ὁρῶν, ἔτι νῦν προστίθησιν, ἵν' ᾖ τὸ νοούμενον οὕτως. νῦν αὐτὰς ὁρᾷς εἰ μὴ λήμας ἔχεις ἐν τοῖς ὀφθαλμοῖς μεγάλας ὡς κολοκύντας. λήμη δέ ἐστι τὸ πεπηγὸς δάκρυον. δέον δὲ εἰπεῖν ἐν λήμαις, ὁ δὲ κολοκύνταις εἶπε δηλοῦν τὴν ὑπερβολὴν τῆς λημότητος. λείπει δὲ ἡ ἐν, ἵν' ᾖ ἐν κολοκύνταις, ὡς τὸ νοσεῖν ἐν φρενίτιδι. ἀπὸ δοκιμασίας δὲ οἱ νοσοῦντες ἔξωθεν ὁμοίας. οὐκ ὀρθῶς γὰρ ἐοίκασι λέγειν. ὁ δὲ Λουκιανὸς ἐν τῷ πρὸς ἀπαίδευτον καὶ πολλὰ βιβλία ὠνούμενον οὐκ ὤκνησεν εἰπεῖν, χύτραις λημῶντες. Νὴ Δί' ἔγωγε.] ἔξωθεν ὑπακούεται τὸ ὁρῶ ὡς ἀληθῶς. ἑώρα γὰρ πλησίον οὐσῶν. Σοφιστάς.] ἐν ἄλλοις τοὺς πεπαιδευμένους. νῦν δὲ τοὺς μετεωρολέσχας λέγει. καὶ πάντας τοὺς ἀπὸ τῶν μαθηματικῶν ὁρμωμένους. καὶ θαυμαστὸν οὐδὲν ὅπου μηδὲ τοὺς αὐλητὰς οὕτως ἀγορεύειν ὤκνησαν. Πλάτων γὰρ ὁ κωμικὸς ἐν δράμασι σοφισταῖς, καὶ τὸν Ὀπούντιον αὐλητὴν Βακχυλίδην, ὡς τοιοῦτόν τινα κατέταξε τῶν σοφιστῶν. καταχωρεῖν δὲ νῦν πάσης ἐπιστήμης παρέλαβε τὸ ὄνομα τῶν σοφιστῶν. Σοφισταὶ οἱ ῥήτορες καὶ οἱ ἀπατεῶνες. καὶ οἱ διδάσκαλοι. καὶ ὅσοι τῶν φιλοσόφων ῥητορικῶς ἔγραψαν. ἰδίως δὲ σοφιστὰς τοὺς διδασκάλους νόει. ὡς τοὺς ἄλλους σοφίζοντας. Θουριομάντεις.] ἀπὸ τοῦ γενικοῦ ἐχώρησεν ἐπὶ τὸ κατ' εἶδος. εἰπὼν γὰρ ὅτι πάντας αἱ Νεφέλαι τρέφουσι τοὺς σοφιστάς, ἐπάγει τίνας καὶ τίνας. Θουριομάντεις δέ, οὐ τοὺς ἀπὸ Θουρίου μάντεις, ἀλλὰ τοὺς εἰς Θούριον πεμφθέντας ἐπὶ τὸ κτίσαι αὐτήν. ἐπέμφθησαν δὲ δέκα ἄνδρες. ὧν καὶ Λάμπων ἦν ὁ μάντις, ὃν ἐξηγητὴν ἐκάλουν. ἦν δὲ καὶ τῶν πολιτευομένων πολλάκις. λόγους δὲ συνεχῶς εἰσάγειν ἐφαίνετο περὶ τῆς εἰς Θούριον ἀποικίας. ἁλούσης γὰρ Συβάρεως Θούριοι ἐκλήθησαν ἀπὸ κρήνης Θουρίας. ὕστερον δὲ ἀποικία λέγεται καὶ Θούριον. ὡς ἐν τῷ Ἡροδότου ἐπιγράμματι.

Ἡρόδοτον Λύξεω κρύπτει κόνις ἥδε θανόντα,
Ἰάδος ἀρχαίης ἱστορίης πρύτανιν.
Δωριέων πάτρης βλαστόντ' ἄπο. τῶν γὰρ ἄπλητον
Μῶμον ὑπεκπροφυγὼν, Θούριον ἔσχε πάτρην.

τὸ ἐθνικὸν ὁμωνύμως Θούριοι καὶ Θουριακοί. καὶ Θουρῖνος οἶνος ὡς Στράβων. Παυσανίας δὲ ἄνθειαν αὐτὴν καλεῖ. ἄλλως. πολλῶν γενομένων μαντειῶν ἐπὶ τῆς εἰς Θουρίαν ἀποικίας, τούτους δὲ ἔφη τρέφεσθαι ἐκ τῶν Νεφελῶν, ὡς διὰ τῶν οἰωνῶν τῶν ἐν τῷ ἀέρι μαντευομένους, καὶ εἰς τὸν οὐρανὸν καὶ τὰ νέφη ἀποβλέποντας. Ἰατροτέχνας.] καὶ ἰατροὶ περὶ ἀέρων καὶ ὑδάτων συνέγραψαν. ὕδατα δὲ εἰσὶ καὶ αἱ Νεφέλαι. σύνταγμα δέ ἐστιν Ἱπποκράτους περὶ ἀέρων τόπων καὶ ὑδάτων. Σφραγιδονυχαργοκομήτας.] τοὺς κόμῃ καὶ σφραγῖσι δακτυλίοις τὰς χεῖρας κοσμουμένους μέχρι τῶν ὀνύχων, ὡς ὑπὸ τῶν δακτυλίων σκέπεσθαι. τῶν ὀνύχων ἐπιμελουμένους καὶ ὁσημέραι ξύοντας αὐτούς, ὑπὲρ τοῦ ἐκλάμπειν ἄγαν. ὃ πάσχουσιν οἱ τῷ καλλωπίζεσθαι σχολάζοντες μόνον.

Κυκλίων τε χορῶν ᾀσματοκάμπτας. ἄνδρας με-
τεωροφένακας,
Οὐδὲν δρῶντας, βόσκουσ' ἀργοὺς ὅτι ταύτας μου-
σοποιοῦσιν.
Στρ. Ταῦτ' ἄρ' ἐποίουν ὑγρᾶν Νεφελᾶν στρεπταιγ-
λᾶν δάϊον ὁρμάν.
Πλοκάμους θ' ἑκατογκεφάλα Τυφῶ, πρημαι-
νούσας τε θυέλλας.
Εἶτ' ἀερίας διερὰς γαμψοὺς οἰωνοὺς ἀερονη-
χεῖς.
Ὄμβρους θ' ὑδάτων δροσερᾶν Νεφελᾶν. εἶτ' ἀντ'
αὐτῶν κατέπινον
Κεστρᾶν τεμάχη μεγαλᾶν ἀγαθᾶν, κρέα τ' ὀρνί-
θεια κιχλᾶν.

A Cyclicarum chorearum & cantus flexores, & ſu-
blimia ſi qui
Perſcrutantur, quibus auditorum animis impo-
nere poſſint.
Paſcunt & inertes & nihil agentes: quia ab his
celebrantur.
ST. Ergo hæc finxerunt, madidarum nebula-
rum verſicolorum
Immaneḿ, impulsū, cirrósq́, ſtridētésq́, procellas,
B Incenticipites typhones: tū volucres aëre nantes,
V. das, aërias, uncas: liquidisq́, ortos Nubibus
imbres.
Pro his illi fruſta biberunt, mugilum turdo-
rumq́, ſaliuam.

Σχόλια. Κυκλίων τε.] αἰνίττεται εἰς τοὺς περὶ Κινη-
σίαν καὶ Φιλόξενον καὶ Κλεομένην. καὶ τούτους εἶναι τῶν σο-
C φιστῶν βούλεται διθυραμβοποιοὺς χρηματίζοντας. τῶν γὰρ
κυκλίων χορῶν εἰσὶν οὗτοι διδάσκαλοι. ᾀσματοκάμπτας
δὲ, ὅτι διὰ τὸ ἐναρμόνιον ὑποτιθέναι αὐτῶν τὰ συγ-
γράμματα, καμπὰς ἔχουσι πλείονας, ἃς μουσικοὶ κα-
λοῦσι στροφὰς καὶ ἀντιστρόφους, καὶ ἐπῳδούς. διὸ καὶ ἐν
[illegible] χορείᾳ ἄλλως. οἱ παλαιοὶ διαφθορὰν
μουσικῆς ἡγοῦντο εἶναι τοὺς διθυράμβους. καὶ προσελ-
θὼν αὐτῶν μᾶλλον καθάψασθαι λέγων. εἰ δέ τις αὐτῶν
[illegible] σχίζει τ' ἢ κάμψει τινὰ καμπὴν, οἵας οἱ νῦν
D τὰς καὶ φρεμεῖν ταύτας τὰς δυσκολοκάμπτους, [illegible]
[illegible] τυπτόμενος πολλὰς ὡς τὰς μούσας ἀφανίζων.
Καλλίμαχος δὲ πρὸς αὐτοὺς ἀποτεινόμενος οὕτω περὶ
αὐτῶν [illegible] αἱ ἀοιδαί. ᾈσματο-
κάμπτας.] οἱ λυρικοὶ ποιηταὶ χοροῖς καὶ αὐλοῖς καὶ
λύραις τὰ ποιήματα ᾖδον. καὶ νῦν μὲν οἱ τοιοῦτοι χορευ-
ταὶ ἐνταυθοῖ τὰς μετακλίσεις καὶ τὰς καμπὰς ἐποιοῦν-
το. νῦν δὲ ἐνταυθοῖ, ἀκολουθοῦντες τῷ ᾄσματι. λέγει
οὖν τοὺς τοιούτους ποιητὰς ᾀσματοκάμπτας. Με-
τεωροφένακας.] τοὺς διὰ τῶν μετεώρων ἀπατῶντας. φε-
E νακίζειν γάρ ἐστι τὸ ἀπατᾶν. περὶ δὲ τῶν φιλοσόφων λέγει.
Μουσοποιοῦσι.] ποιητικῶς ὑμνοῦσι. Ταῦτ' ἄρ' ἐποίουν.] λεί-
πει διὰ [illegible] τοὺς διθυράμβους. τὸ δὲ στρεπταίγλαν,
εἰς τὸ [illegible] αὐτῶν. [illegible] αἴγλης
τοῦ ἡλίου [illegible]. Νεφέλας γὰρ ἐπιτιθείσης τῷ ἡλίῳ,
[illegible] τὰς ἀκτῖνας εἰς [illegible]. ταῦτα δὲ εἰς Φι-
λόξενον τὸν διθυραμβοποιόν. τὸ γὰρ στρεπταίγλαν αὐτὸς
[illegible] καὶ πολυπλοκεῖς οἱ διθυραμ-
βοποιοὶ [illegible] καὶ αὐτὸς
F τοιαύταις [illegible]
[illegible] Νεφ[illegible] στρεπταίγλαν. [illegible]
[illegible], ἀλλ' [illegible]
ἐν τοῖς ποιήμασιν [illegible] αὐτὸς οὕτως ἔθηκεν. οἱ δὲ,
[illegible]
[illegible] Νεφελᾶν. οἱ δὲ
στρεπταίγλαν [illegible] Νεφελᾶν.
[illegible] Εἶτ. [illegible] στρεπταίγλαν παροξυ-
τόνως, [illegible]
[illegible] Φιλόξενος ὁ διθυ-
G ραμβοποιὸς [illegible] πολυπλόκοις
οἱ δι[illegible]
αὐτοὺς [illegible]
[illegible] τοῖς συνθέτοις. στρε-
[illegible]
[illegible]
[illegible]

τὸ δάκω, τὸ χάω, χάσκω, κακὸς, δήϊος, ὁ καυστηρὸς, ὁ πολε-
C μικὸς, ὁ ὁρμητικός. Ἑκατογκεφάλα Τυφῶ.] Εὐστάθιος.
Τυφὼν, δαίμων τις γηγενὴς ἑκατογκέφαλος πλαττόμε-
νος, ὃς ἀντίπαλος τῷ Διὶ Ἥρας βουλῇ ὑπὸ τῆς γῆς ἀναδο-
θεὶς, καὶ κατακεραυνωθεὶς ὑπὸ τοῦ Διὸς τῇ Σικελικῇ Αἴτνῃ
ὑποκατακεκλεῖσθαι μυθεύεται, ὅθεν ἀναδίδοσθαι τὰ ἐκεῖ
πυρὰ, καὶ εἰς θερμὸν ὑπόγειον πνεῦμα ἀλληγορεῖται ὁ
Τυφὼν, ὅθεν καὶ παρὰ τὸ τύφειν, τὸ καίειν λέγεται. τὸ δὲ περὶ
τῶν κεφαλῶν μυθολόγημα ὑπαγορεύει τὸν Τυφῶνα, ἀρχι-
κόν τινα, καὶ πολὺ στράτευμα [illegible] γεγονέναι. Ἡρόδοτος
ὡς βασιλέως μέμνηται τοῦ Τυφῶνος, λέγεται δὲ καὶ Τυφὼν,
D καὶ Τυφῶς, μετὰ τοῦ [illegible], καὶ Τυφάων, καὶ Τυφωεὺς,
καὶ ἐκ τοῦ Τυφάων, τὸ Τυφῶν κέκραται, καὶ τοῦτο μόνον
σημείωσαι καὶ πρὸς τὸ λέγεσθαι, Ποσειδῶν Ποσειδῶ-
νος [illegible] λεγόντων, διὰ τοῦ ντ, ἐκλί-
νεται. καὶ Τυφῶς διὰ τοῦ σ ἀεὶ διὰ τοῦ ω μεγάλου γρά-
φεται. Ἡσίοδος Θεογονίᾳ,

Ὁπλότατον τέκε παῖδα Τυφωέα Γαῖα πελώρη
Ταρτάρου ἐν φιλότητι, διὰ χρυσῆν Ἀφροδίτην.
Οὗ χεῖρες μὲν ἔασιν ἐπ' ἰσχυῒ, ἔργματ' ἔχουσαι,
Καὶ πόδες ἀκάματοι κρατεροῦ θεοῦ. ἐκ δέ οἱ ὤμων
E Ἦν ἑκατὸν κεφαλαὶ ὄφιος, δεινοῖο δράκοντος. καὶ τὰ ἑξῆς.

Τινὲς δὲ ἐν τῇ κατακεκαυμένῃ τῆς Μυσίας χώρᾳ πλάττουσι
γεγονέναι τὰ κατὰ τὸν Τυφῶνα, οἱ δὲ, ἐν τῇ Κιλικίᾳ, καὶ ἄλ-
λοι ἀλλαχοῦ, ὧν τινες καὶ δράκοντα γεγονέναι τὸν Τυ-
φωέα μυθεύουσιν, εἶτα εἰς ποταμὸν μεταβληθῆναι. ἰ-
στέον δὲ ὅτι ἐν τῷ Τυφῶν, ἢ Τυφῶς, ἡ πρώτη συλλαβὴ ἐκ-
τείνεται. ἐν δὲ τῷ Τυφωεὺς, βραχύνεται. ἑκατογκεφάλα
δὲ δωρικὴ γενικὴ ἐστὶν ἀπὸ τοῦ ἑκατογκεφάλας, ὃς καὶ
ἑκατογκέφαλος [illegible] λέγεται. διεφθαρμένως δὲ ἐν τισι τῶν
ἀντιγράφων γέγραπται ἑκατοντακέφαλα.

F Σχόλια. Πρημαινούσας τε θυέλλας.] τουτέστι συστρο-
φὰς ἀνέμου. πρημαινούσας δὲ ἀντὶ τοῦ μαινομένας καὶ
λάβρως φυσώσας. πρηνὲς γὰρ τὸ φυσῆσαι. Γαμψοὺς οἰω-
νούς.] ἤτοι τὰς κατεπτυγμένας καὶ πλαγίας Νεφέλας. ἢ τὰς
ὀρνίθων ὄψεσιν εἰκαζούσας. γαμψὰς γὰρ ἐκάλουν τὰς ὄρ-
νιθας. αὐτίκα γοῦν καὶ αὐτὰς τῷ γαμψὰς οἰωνοὺς ἐπή-
γαγεν. Οἰωνοὺς. οἰωνοὶ δέ τινες [illegible]. Ἀερονηχεῖς.] τὰς ἐν τῷ
ἀέρι νηχομένας. παρόσον ἐν αὐτῷ νήχονται τὰ ὄρνεα ἢ διὰ
τὸ [illegible] ἀπατᾶν αἱ Νεφέλαι. ταῦτα δὲ πάντα ἐκ τῶν
G ποιητῶν εἴρηται ἄλλα ἀλλαχοῦ γράψαντος. καὶ τὸ μὲν τοῦτο
τῷ [illegible] ἐκεῖνο. Εἶτ' ἀντ' αὐτῶν.] τουτέστιν ἀντὶ τούτων ὧν ἐ-
ποίουν εἰς τὰς Νεφέλας, διὰ τοῦτο ἤσθιον τὰς κεστρέας καὶ
τὰ ὀρνίθεια κρέα. Κεστρᾶν τεμάχη.] ἰστέον ὅτι οὐχ οἱ αὐ-
τοὶ τοῖς κεστρεῦσιν ἰχθύσιν αἱ κεστραί. ἄλλοι μὲν γὰρ τὰς
μυραίνας ἀξιοῦσι καλεῖν. οἱ δὲ ἄλλο τι διάφορον ἰχθύων
εἶδος. νῦν μέντοι κεστρεῖς καλοῦμεν τοὺς κεφάλους.

Τεμάχη μεγάλαν ἀγαθᾶν.] τουτέστι τεμάχη καὶ λαμπρῶν. ἐπὶ ἰχθύων τὸ τέμαχος. καὶ ἐπὶ πλακοῦντος. ἐπὶ δὲ κρεῶν κάτι. ἰδ' ἀρέσκε δὲ μιμούμενος τοὺς διθυράμβους. τὸ δὲ ὅλον τείνει πρός τε τοὺς περὶ τὰς χορηγίας ἑστιωμένους καὶ πρὸς τοὺς ἐν πρυτανείῳ ἀεὶ δειπνοῦντας. Κρέα τ' ὀρνίθεια.] παρακεχαρακτηρικῶς ἐπὶ ὀρνίθων κρέα εἶπεν, τούτων δὲ

A μέμνηται τῶν ὠνειρωμένων Νεφέλαις ὑδάτων καὶ ὀρνίθων. ταῦτα δὲ φησιν ἐπεὶ ἐν Πρυτανείῳ τινὲς αὐτῶν ἐσιτοῦντο, τῶν χρησμολόγων καὶ τῶν μάντεων. βέλτιον μὲν τοι ὑφ' ἓν ἀναγινώσκειν κρέα τ' ὀρνίθεια. ἵνα ὁ ποιητὴς μνημονεύῃ τῶν τῆς Νεφέλαις προσῳκειωμένων τῶν τε ἐνύγρων καὶ τῶν πτηνῶν.

Σω. Διὰ μέντοι ταύτας δ' οὐχὶ δικαίως; Στρ. λέξον
δή μοι τί παθοῦσαι,
Εἴπερ Νεφέλαι γ' εἰσὶν ἀληθῶς, θνηταῖς εἴξασι
γυναιξίν.
Οὐ γὰρ ἐκεῖναί γ' εἰσὶ τοιαῦται. Σω. φέρε ποῖαι γὰρ
τινές εἰσιν;
Στρ. Οὐκ οἶδα σαφῶς. εἴξασιν οὖν ἐρίοισι πεπταμένοισιν.
Κοὐχὶ γυναιξὶ μὰ Δί' οὐδ' ὁτιοῦν. αὗται δὲ ῥῖνας ἔχουσιν.
Σω. Ἀπόκριναί νυν ἅττ' ἄν σ' ἔρωμαι. Στρ. λέγε
ταχέως ὅ,τι βούλει.
Σω. Ἤδη ποτ' ἀναβλέψας εἶδες Νεφέλην Κενταύρῳ ὁμοίαν;
Ἢ παρδάλει, ἢ λύκῳ, ἢ ταύρῳ; Στρ. νὴ Δί' ἔγωγ'.
εἶτα τί τοῦτο;
Σω. Γίνονται πάνθ' ὅ,τι ἂν βούλωνται. κᾂν μὲν ἴδωσι
κομήτην
Ἄγριόν τινα τῶν λασίων τούτων οἷόν περ τὸν Ξενοφάντου.
Σκώπτουσαι τὴν μανίαν αὐτοῦ, Κενταύροις εἴκασαν αὑτάς.
Στρ. Τί γὰρ ἢν ἅρπαγα τῶν δημοσίων κατίδωσι
Σίμωνα, τί δρῶσιν;
Σω. Ἀποφαίνουσαι τὴν φύσιν αὐτοῦ, λύκοι ἐξαίφνης ἐγένοντο.

SO. *Has certè propter, nunquid merito?* ST. *ce-*
B *dò quid Nubibus istis*
Acciderit (si modò veræ sunt Nubes) quòd con-
similes sunt
Mulierum: nam nubes non sunt tales. SO. *quales*
igitur sunt?
ST. *Nescio certum: at similes floccis volitanti-*
bus esse videntur
Nubes: haud mulieribus, ne tantillum: hæ nasu-
tæ etiam sunt.
C SO. *Responde nunc mihi, quod te rogo.* ST. *quid-*
nam est? dic ocyus, ehem.
SO. *Nunquam tu suspiciens, vidisti Centauro si-*
milem, aut cui
Pardo, aut tauro, aut lupo etiam æqualem nu-
bem? ST. *imò per Olympum.*
Sed quid tum postea? SO. *Nubes fiunt omnia,*
quæ lubet esse.
D *Quòd si videant comtum aliquem ex hirsutis i-*
stis, Xenophanta
Similẽ gnato: rident illius insaniã, & ora ferocis
Centauri assumunt. ST. *sed ubi peculatorem*
fortè Simonem
Conspicere datur, quid agunt tùm Nubes? So. *ut*
morem ingeniúmque (luporum.
Hominis demõstrent, illicet assimulãt rapida ora

E

Σχόλια. Διὰ μέντοι ταύτας δ' οὐχὶ δικαίως.] οὐ δικαίως φησὶν ἠξιοῦντο τῆς τιμῆς ἐκ τῶν δείπνων, διὰ ταῦτα τὰ εἰς τὰς Νεφέλας ὑπ' αὐτῶν γραφόμενα. οὐδὲν γὰρ ἀξιόλογον ἐποίουν.

BISETVS. Εἴξασι] εἴκασι, ἐοίκασι. παρὰ τὸ εἴκω, τὸ ὅμοιος τυγχάνω.

Σχόλια. Φέρε ποῖαι γάρ τινες.] διέσκωψεν ἐνταῦθα ὁ Σωκράτης ὡς ἐν ὅσῳ τις βλέπει τὰς Νεφέλας τοῦτο τὸ σχῆμα ἐχούσας, μεταστραφεὶς ἀλλοίας ὁρᾷ. Αὗται δὲ ῥῖνας ἔχουσιν.] εἰσεληλύθασιν οἱ χορευταὶ προσωπεῖα περικείμενοι μεγάλας ἔχοντα ῥῖνας, γελοῖα καὶ ἀσχήμονα. διόπερ φησὶν εἰκὸς αὐτὰς μὴ ἐοικέναι διὰ τὸ μὴ Νεφελῶν ἀλλὰ γυναικῶν ὄψεις ἔχειν. ὃ τὴν ἀγνωσίαν αὐτῷ παρέχει. δῆλον οὖν ὅτι ὁπόσα ἐν τοῖς ἄνω λέλεκται χορικά, ταῦτα ἐπὶ τῆς σκηνῆς ὄντος λέλεκται. τοῦ χοροῦ δὲ ἔξω ἑστῶτος καὶ κρυπτομένου, ἡ φωνὴ μόνη τοῖς ἔνδον ἐξηκούετο. οὐ γὰρ ἂν ἠδύναντο ἔνδον εἶναι τῆς σκηνῆς αἱ μὴ καταστᾶσαι ἀνδρῶν. προειρήκαμεν δὲ τῶν Νεφελῶν εἶναι. Κενταύρῳ ὁμοίαν.] τὸ συμβαῖνον γίνεσθαι περὶ τὰς Νεφέλας διηγεῖται. πολλάκις γάρ εἰσιν αὗται παρομοιούμεναι ζώοις ἢ φυτοῖς ἢ ἀνθρωποειδεῖς γινόμεναι, ἢ ἄλλην τινὰ τοιαύτης ὄψεως ἀποτελοῦσαι εἰκόνα. φησὶν οὖν οὐ χρή σε θαυμάζειν εἰ αἱ Νεφέλαι γυναικῶν ἔχουσι μορφάς. καὶ γὰρ ἐν τῷ οὐρανῷ πολλὰς ἔχουσιν εἰκόνας. τούτων δὲ ἐμνημόνευσεν, ἐκείνων εἵνεκα μόνον, δι' ὧν λοιδορῆσαί τινας τῶν πολιτευομένων βούλεται. Κομήτην,] κλεῖτον λέγει ὡς ἐπὶ κόμῃ σκωπτόμενος. ἀγρίους, δὲ καὶ καλοποδιῶντας ἐκάλουν τοὺς τὰς ἀπαγορευμένας πράξεις ποιοῦντας. [illegible] παιδεραστάς. Ἱερώνυμον δὲ λέγει τὸν διθυραμβοποιόν. ὃς Ξενοφάντου μὲν ἦν παῖς, περὶ παιδικὰς δὲ ἀγάμας ἐπτόητο. λάσιον δὲ

F εἶχε τὸ σῶμα. ἐπεὶ οὖν καὶ οἱ Ἱπποκένταυροι λάσιον εἶχον τοῦ σώματος τὰ ὀπίσω μέρη, ὥστε καὶ ὁ πρὸς τοὺς Λαπίθας πόλεμος δι' ἀκρασίαν ἔρωτος αὐτοῖς συνέστη, εὐλόγως τῶν ἐρωμανῶν τινα θεασάμεναι, ἐξομοιοῦν αὑτὰς ἐπὶ τῶν Κενταύρων ἰδέαν τὰς Νεφέλας παρήγαγεν. Τί γὰρ ἢν ἅρπαγα.] οὗτος κεκωμῴδηται παρὰ Ἀριστοφάνει ὡς χρεωφειλέτης. τί, φησὶν αἱ Νεφέλαι, ἑαυτὰς ἂν εἰκάσειαν, ἐὰν ἀφομοιῶσαι θελήσωσιν ἑαυτὰς Σίμωνι, διαρπάζοντι καὶ νοσφιζομένῳ τὰ κοινά. ἐφιστᾶσι δὲ ὁ

G Σίμων ἦν καὶ τῶν ἐν πολιτείᾳ διαπρεπόντων τότε. καὶ πάντως τῶν δημοσίων τι ἐνοσφίσατο χρημάτων. μνημονεύει δὲ αὐτοῦ καὶ Εὔπολις ἐπὶ τοῖς αὐτοῖς διαβάλλων αὐτὸν ἐγκλήμασιν οὕτως. ἐξ Ἡρακλείας ἀργύριον ὑφείλετο. κωμῳδεῖται δὲ νῦν, ἐν ᾧ παύονται ἁρπάζων, ὃ ἀπεκύκλισαν οἱ Ἀθηναῖοι. εἰς εὐθύνας [illegible] κατεδίδοσο. (BISETVS. γέγραπται. τί δὲ ἢν ἅρπαγα.)

Στ. Ταῦτ' ἄρα, ταῦτα Κλεώνυμον αὗται τὸν ῥίψασπιν χθὲς ἰδοῦσαι
Ὅτι δειλότατον τοῦτον ἑώρων, ἔλαφοι διὰ τοῦτ' ἐγένοντο.
Σω. Καὶ νῦν ὅτι Κλεισθένη εἶδον, ὁρᾷς, διὰ τοῦτ' ἐγένοντο γυναῖκες.
Στ. Χαίρετε τοίνυν γ' ὦ δέσποιναι· καὶ νῦν εἴπερ τινὶ κἄλλῳ,
Οὐρανομήκη ῥήξατε κἀμοὶ φωνὴν, ὦ παμβασίλειαι.

A ST. Hoc illud erat, quod viſo heri Cleonymo inermi & fugitiuo,
Cùm timidiſſimum eum aſpicerent: ceruorum ſpeciem aſſimularunt.
SO. Et nunc, quia viderunt Cliſthenem, ideò factæ ſunt mulieres.
ST. Saluete ergo ô Dominæ, ô reginæ ſaluete omnipotentes:
B Et ſi tui vnquam alij, mihi cælos ferientem rumpite vocem.

Σχόλια. Κλεώνυμον.] τοῦτον ὡς δειλὸν καὶ ἐπὶ τῆς παρατάξεως ῥίψαντα τὴν ἀσπίδα, οἵ τε ἄλλοι κωμικοὶ διαβάλλουσι πάντες. καὶ ἐν ταῖς Σφηξὶν ὁ αὐτός. ὡς δειλὸς δὲ ἐν πολλοῖς κωμῳδεῖται. τὸ δὲ χθὲς προστίθησιν. ὡς ὑπόγυον τοῦ Κλεωνύμου ῥιψάσπιδος γεγενημένου, τῷ καιρῷ χρώμενος εἰς ἀγωνίαν τοῦ [illegible]. πλεῖστα γὰρ τὴν συμφορὰν τὰ πλάσματα ἔχει τὰ ὑπόγυα. Καὶ νῦν ὅτι Κλεισθένη.] καὶ νῦν φησι διὰ τὸν Κλεισθένη ἐγένοντο γυναῖκες. οὗτος δὲ ἐπὶ κιναιδείᾳ διαβάλλεται. τοῦτον δὲ ὡς γυναικιζόμενον οὐκ Ἀριστοφάνης διαβάλλει μόνον, ἀλλὰ καὶ Κρατῖνος ἐν Πυτίνῃ, λέγων οὕτως. ληρεῖς ἔχων γραφὰς αὐτὰς ἐν ἐπεισοδίῳ. γελοῖος ἔσται Κλεισθένης κυβεύων ἐν τῇ τοῦ κάλλους ἀκμῇ. τοῦτον ἰδοῦσαί φασιν αἱ Νεφέλαι, ὡς γυναῖκας μεταμορφῶσαι ἑαυτάς.
C

ΣΥΣΤΗΜΑ ΚΑΤΑ ΠΕΡΙΚΟΠΗΝ ΣΤΙΧΩΝ

ϛ'.

Χο. Χαῖρ' ὦ πρεσβῦτα παλαιογενὲς, θηρατὰ λόγων φιλομούσων.
Σύ τε λεπτοτάτων λήρων ἱερεῦ, φράζε πρὸς ἡμᾶς ὅ,τι χρῄζεις.
Οὐ γὰρ ἂν ἄλλῳ γ' ὑπακούσαιμεν τῶν νῦν μετεωροσοφιστῶν,
Πλὴν ἢ Προδίκῳ· τῷ μὲν, σοφίας καὶ γνώμης οὕνεκα· σοὶ δὲ,
Ὅτι βρενθύει τ' ἐν ταῖσιν ὁδοῖς, καὶ τὠφθαλμὼ παραβάλλεις,
Κἀνυπόδητος κακὰ πόλλ' ἀνέχει, κἀφ' ἡμῖν σεμνοπροσωπεῖς.

CONGERIES SEX VERSUVM PER INCISIONEM.

D CH. Salue nunc olim nate ſenex, ô ſermonum ſapientum
Venator: túque ſacerdos nugarum ſubtilium, ehodum
Dic, quid nos deinde velis: neque enim cuiquam alteri in vrbe hac (ramus,
Rerum cæleſtium indagatori, morem ita ritè ge-
Niſi fortè Prodico: huic, propter conſilium & doctum ingenium eius:
E Tibi verò, quòd elatè hic incedis, circumferſq́; oculos: & ſeuero es.
Diſcalceatus mala multa pateris, & in nos ore

Σχ. Χαῖρ' ὦ πρεσβῦτα.] νῦν οὐχ ὡς σεμνόν τινα προσηγόρευσαν διὰ τὸν χρόνον, ἀλλ' ἀνόητον, τοὺς γὰρ εὐήθεις ἀρχαίους καὶ παλαιοὺς, πρεσβύτας ἔλεγον. Θηρατά.] ἀντὶ τοῦ ἰχνευτὰ λόγων ἢ ζηλωτὰ ἢ μετιὼν λόγους. Ὅτι χρῄζεις.] ὅτι βούλει. Σωκράτη δὲ λέγουσι, τὸ δὲ λεπτοτάτων λήρων, ἀντὶ τοῦ [illegible] καὶ δυσπαρακολουθήτων λόγων. Πλὴν ἢ Προδίκῳ.] οὕτως ἡ ἀκολουθία ἔχει τοῦ λόγου. πλὴν ἢ Προδίκῳ καὶ σοί, ὃ δὲ ἄλλως τὸν λόγον ἐσχημάτισε τὸ μὲν σοὶ κα[illegible] ἐπιτείνων. μέμνηται δὲ νῦν τοῦ Προδίκου διαμαρτυρῶν ὅτι μεγίστην δόξαν εἶχε περὶ αὐτοῦ, ὡς [illegible] πάντας ὢν τῇ σοφίᾳ. σοφιστὴς δὲ ἦν ὁ Πρόδικος Κῖος τὸ γένος. ἤκμασε δὲ κατὰ τοὺς χρόνους Σωκράτους. πρῶτος δὲ [illegible] ἐπὶ πεντήκοντα δραχμαῖς ἐπίδειξιν ἐποιήσατο. μνημονεύει δὲ αὐτοῦ Πλάτων ἐν τῷ Πρωταγόρᾳ. καὶ Ξενοφῶν ἐν τοῖς Ἀπομνημονεύμασιν, ἡ μὴν ἀλλὰ καὶ Ἀριστοφάνης ἐν Ταγηνισταῖς. τὸν ἄνδρα τοῦτον ἢ βιβλίον διέφθειρεν ἢ Πρόδικος ἢ τῶν [illegible]. διαβάλλει δὲ αὐτὸν καὶ ἐν Ὄρνισι, [illegible] παρ' ἐμοῦ Προδίκῳ κλάειν εἴπητε τὸ λοιπόν. [illegible] ἦν ὥστε τοῦ ἐπικαλουμένου Κοθόρνου, ὃς τῆς τῶν τριάκοντα τυραννίδος συμμετέσχεν. Κοθόρνος δὲ ἐκαλεῖτο, ἐπεὶ καὶ τοῖς τριάκοντα συνεστασίαζε, καὶ πλάττει τὸν Ἡρακλέα τῇ ἀρετῇ καὶ τῇ κακίᾳ συντυγχάνοντα, καὶ καλουσῶν ἑκατέρων ἐπὶ τὰ ἤθη αὐτῶν, προελέσθαι τὴν ἀρετὴν τὸν Ἡρακλέα. καὶ τοὺς ἐκείνης ἱδρῶτας προκρῖναι τῶν προσκαίρων τῆς κακίας ἡδονῶν. ἄλλως. ἐπὶ καθαιρέσει Σωκράτους τὸν Πρόδικον νῦν μέγαν ἀποφαίνει διαφερόντως. οὗτος δὲ σοφιστὴς ἦν μετεωρολόγος. ἐπὶ κιναιδίᾳ δὲ διεβάλλετο. Βρενθύει.] ἀποσεμνύνεις σεαυτὸν ἐν τῷ σχήματι καὶ ταυρηδὸν ὁρᾷς.
F

BISETVS. Βρενθύει.] Εὐστάθιος. βρενθύεσθαι, κατατρυφᾶν ἀλαζονικῶς. ὅθεν ὁ βρένθος, ὃ τὴν ἀλαζονείαν δηλοῖ.

Σχόλια. Καὶ τὠφθαλμώ.] ἀπὸ τῶν ὀφθαλμῶν σεμνὴν τὴν ὄψιν ἔχεις. εἰσὶ γὰρ ἀνθρώπων τινὲς τοιοῦτοι σεμνοὶ μὲν φαίνεσθαι, οὐ κατὰ τὴν ὄψιν δὲ ἔχοντες [illegible] ἐπιτηδεύματα. οὕτω δὲ ἐβάδιζε Σωκράτης καὶ Πλάτων. ἄλλως. σεμνυνόμενος καὶ μέγα φρονεῖς. οἱ γὰρ ἐπιδεδωκότες αὐτοῖς σοβαρῶς πεφύκασι βαδίζειν. ὡς τοῦ μὲν Προδίκου ὄντος σοφοῦ. τοῦ δὲ Σωκράτους κενὴν μόνον ἐπὶ σοφίᾳ δόξαν καρπουμένου.
G

Στρ. Ὦ γῆ τοῦ φθέγματος, ὡς ἱερὸν. καὶ σεμνὸν καὶ τερατῶδες. A
Σω. Αὗται γάρ τοι μόναι εἰσὶ θεαί· τἄλλα δὲ πάντ' ἐστὶ φλύαρος.
Στρ. Ὁ Ζεὺς δ' ἡμῖν φέρε πρὸς τῆς γῆς ὁ'υλύμπιος οὐ θεός ἐστιν;
Σω. Ποῖος Ζεύς; οὐ μὴ ληρήσεις, οὐδ' ἐστὶ Ζεύς. Στρ. τί λέγεις σύ;
Ἀλλὰ τίς ὕει; τουτὶ γὰρ ἔμοιγ' ἀπόφηναι πρῶτον ἁπάντων. B
Σω. Αὗται δήπου, μεγάλοις δὲ σημείοις ἐγώ σ' αὐτὸ διδάξω.
Φέρε. ποῦ γὰρ πώποτ' ἄνευ Νεφελῶν ὕοντ' ἤδη τεθέασαι;
Καί τοι χρῆν, αἰθρίας ὕειν αὐτόν. ταύτας δ' ἀποδημεῖν.
Στρ. Νὴ τὸν Ἀπόλλω, τοῦτό γέ τοι τῷ νυνὶ λόγῳ εὖ προσέφυσας. C
Καί τοι πρότερον τὸν Δί' ἀληθῶς ᾤμην διὰ κοσκίνου οὐρεῖν.
Ἀλλ' ὅς τίς ὁ βροντῶν ἐστι, φράσον. τοῦτό με ποιεῖ τετρεμαίνειν.
Σω. Αὗται βροντῶσι κυλινδόμεναι. Στρ. ᾧ τρόπῳ ὦ πάντα σὺ τολμῶν.
Σω. Ὅταν ἐμπλησθῶσ' ὕδατος πολλοῦ κἀναγκασθῶσι φέρεσθαι D
Κᾆτα κρημνάμεναι πλήρεις ὄμβρου δι' ἀνάγκην, εἶτα βαρεῖαι
Εἰς ἀλλήλας ἐμπίπτουσαι ῥήγνυνται καὶ παταγοῦσιν.
Στρ. Ὁ δ' ἀναγκάζων ἐστὶ τίς αὐτάς, οὐχ ὁ Ζεὺς ὥστε φέρεσθαι;
Σω. Ἥκιστ' ἀλλ' αἰθέριος Δῖνος. Στρ. Δῖνος, τουτί μ' ἐλελήθει.
Ὁ Ζεὺς οὐκ ὤν, ἀλλ' ἀντ' αὐτοῦ Δῖνος νυνὶ βασιλεύων; E
Ἀτὰρ οὐδέν πω περὶ τοῦ πατάγου καὶ τῆς βροντῆς μ' ἐδίδαξας.
Σω. Οὐκ ἤκουσάς μου. τὰς Νεφέλας ὕδατος μεστὰς ὅτι φημὶ
Ἐμπιπτούσας εἰς ἀλλήλας παταγεῖν διὰ τὴν πυκνότητα;

F

ST. O tellus, quæ vox hæc? quàm sacra? quàm grauis & prodigiosa?
SO. Sanè hæ solæ sunt Deæ amicæ nobis: alia omnia, nugæ.
ST. At Iuppiter Olympius, age dic per terram, an non Deus ipse est?
SO. Quinam Iuppiter? oh, ne nugeris, non est Iuppiter ullus.
ST. Quid ais? quis pluit ergo? hoc expedias ante omnia nobis.
SO. Hæ scilicet: id quod multis ego te signis ritè docebo.
Age dic, vbi tu Iouem vnquam vidisti sine Nube pluentem?
At oportebat eum, his amotis, cœli pluere axe sereno.
ST. Ita per Phœbum: huic tu rationi bene te nunc applicuisti.
Nam ego Iouem antehac censebam per magnum aliquod meiere cribrum.
Verùm age, dic mihi, quis tonat? etenim hoc mihi terrorem incutit ægro.
SO. Hæ quippe tonant, cùm prouoluuntur. ST. homo audacissime: qui dum?
SO. Vbi repletæ fuerint multa aqua, & impulsæ, vi vt cieantur,
Et postea suspensæ, plenæ imbri, vti necesse, inde graues &
Collapsæ in se inuicem: ibi rumpuntur demum, eduntq; fragorem.
ST. Sed quisnam est, qui impellit eas, annon Iuppiter, vt cieantur?
SO. Minimè, sed turbo ætherius. ST. turbo? hoc verò me antè latebat.
An non est Iuppiter? an nunc habet imperium pro Ioue turbo?
Sed tu me nondum de tonitru atque fragore illo docuisti.
SO. Non percepisti me? dico, si aquis Nubes fortè redundent,
Collapsas in se inuicem, & addensatas, dare ab axe fragorem.

Σχόλια. Καί τοι χρῆν] ἀντὶ τοῦ, καί τοι χρῆν αἰθρίας οὔσης ὕειν αὐτόν. εἰ τὸ βρέχειν ἦν φησὶν ἐν τῇ τοῦ Διὸς ἐξουσίᾳ, καὶ μὴ τῶν Νεφελῶν ἦν τοῦτο τὸ ἔργον, ἐχρῆν αὐτὸν καθ' ἑαυτὸν ὕειν ἄνευ Νεφελῶν. ἄλλως. δοκεῖ τὸ κατὰ Μύσκελλον ἱστορίας ἔχεσθαι τὸ λεχθέν. Μυσκέλλῳ γάρ φασι χρησμὸν δοθῆναι κτίζειν πόλιν, ὅπου ἂν αὐτὸν ἐξ αἰθρίας ὑετὸς λάβῃ. ὁ δὲ ᾤετο οὐκ ἄν ποτε ὑπ' αὐτοῦ κτισθήσεσθαι πόλιν διὰ τὸ ἀδύνατον τοῦ χρησμοῦ. περιερχόμενος δ' αὐτὸς περὶ τὴν Ἰταλίαν καὶ ἀμηχανοῦντος περὶ τὴν κτίσιν, παρακαθίζουσαν τὴν παλλακίδα δακρύειν ἐπ' αὐτῷ ὀδυρομένην. καὶ τέλος εἰληφέναι τὸ χρηστήριον διὸ καὶ εὐθὺς ἔκτισε τὴν πόλιν. G Τετρεμαίνειν.] κατὰ ἀναδιπλασιασμὸν ἀντὶ τοῦ φρίττειν καὶ δεδιέναι. τὸ γὰρ τρέμειν καὶ πάλλεσθαι τὸ σῶμα τῶν ἄγαν εὐλαβουμένων. Κρημνάμεναι] κρεμάμεναι ἐκ τοῦ ἀέρος. ἢ ἐπικρεμάμεναι ἀλλήλαις καὶ ἐπιβαρούμεναι. περισσὸν δὲ τὸ εἶτα. Παταγοῦσιν.] ἠχοῦσιν. Ὅμηρος. Πάταγος δὲ διὰ στόμα γίνετ' ὀδόντων. Αἰθέριος δῖνος.] καὶ τοῦτο ἐθρυλεῖτο παρὰ τοῖς φυσικοῖς. τουτέστιν ἡ δίνησις ἡ αἰθερία. ταῦτα δὲ ἐκ τῶν Ἀναξαγορείων λαμβάνει. Δῖνος νυνὶ βασιλεύων.] ἐπειδὴ ἔλαβεν ἐκ τοῦ Διός. ὥσπερ εἰ ἔλεγε μὴ βασιλεύειν τὸν Δία. ἀλλὰ Δῖνον. οὐχ ὅτι τὴν δίνησιν ὑποβάλλει, ἐκ τούτου Δῖνος εἶπεν, ἀλλὰ κεραμεικόν ἐστι βαθὺ ποτήριον ὃ καλεῖται Δῖνος. ὅπερ ἄνω εὐρύτερον ὂν κάτω εἰς ὀξὺ λήγει. τὸ γὰρ γελοῖον ἐκ τούτου εἰς τὴν τοῦ Δίνος παρείληφε διάνοιαν.

Σρ. Φέ-

Στ. Φέρε τουτὶ τῷ χρὴ 'πιστεύειν; Σω. ἀπὸ σαυτοῦ 'γώ σε διδάξω.
Ἤδη ζωμοῦ Παναθηναίοις ἐμπλησθεὶς, εἶτ' ἐταράχθης
Τὴν γαστέρα, καὶ κλόνος ἐξαίφνης αὐτὴν διεκορκορύγησεν;
Στ. Νὴ τὸν Ἀπόλλω. καὶ δεινὰ ποιεῖ γ' εὐθύς μοι καὶ τετάρακται.
Χ' ὥσπερ βροντὴ τὸ ζωμίδιον παταγεῖ. καὶ δεινὰ κέκραγεν.
Ἀτρέμας πρῶτον παππάξ. κᾆπειτ' ἐπάγει παπαπαππάξ.
Χ' ὥταν χέζω κομιδῇ βροντᾷ παπαπαππάξ ὥσπερ ἐκεῖναι.
Σω. Σκέψαι τοίνυν γ' ἀπὸ γαστριδίου τυννουτουὶ οἷα πέπορδας.
Τὸν δ' ἀέρα τόνδ' ὄντ' ἀπέραντον, πῶς οὐκ εἰκὸς μεγα βροντᾶν.
Ταῦτ' ἄρα καὶ τὠνόματ' ἀλλήλοιν, βροντὴ καὶ πορδὴ ὁμοίω.
Στρ. Ἀλλ' ὁ κεραυνὸς πόθεν αὖ φέρεται λάμπων πυρὶ τοῦτο δίδαξον.
Καὶ καταφρύγει βάλλων ἡμᾶς, τοὺς δὲ ζῶντας περιφλύει.
Τοῦτον γὰρ δὴ φανερῶς ὁ Ζεὺς ἵησ' ἐπὶ τοὺς ἐπιόρκους.
Σω. Καὶ πῶς ὦ μῶρε σὺ, καὶ Κρονίων ὄζων, καὶ βεκκεσέληνε,
Εἴπερ βάλλει τοὺς ἐπιόρκους πῶς δῆτ' οὐχὶ Σίμων' ἐνέπρησεν,

A ST. *Cedò, quomodo poſsim hoc credere?* SO. *ego hoc in teipſo exinde docebo.*
Nónne in Panathenaicis vbi iam iure oppletus tibi venter
Fuerit, túque illum commôris, ſubitum murmur ſonat intus?
ST. *Ita, per Phœbum: illicet horrendum intonat, exoritúrque tumultus:*
B *Et iuſculum, vti tonitru, ſtrepit intus: tum fragor editur ingens:*
Primò ſenſim, Pappax, mox inde infert ſonitum, Papappax:
Et quando caco, tùm demum papapappax intonat, vt & illa.
SO. *Iam tu igitur conijce. ſi è tantillo tam grande pepederis aluo,*
C *Qui non ſiet aequum, hunc immenſum aera, & ipſum grande tonare?*
Atque hinc crepitus & tonitrus nomina ſono æquantur eodem.
ST. *Sed quæſo, vnde ignitum iſtud fulmen decidit? hoc doceas me.*
Nam feriens nos & frigore percellit, & amburit: & æquus
Iuppiter hoc ipſum in periuros, celſa iaculatur ab arce.
D SO. *Et quomodo tu fatue, & Lunatice, qui Saturnia oles' (ſi*
Periuros fulmine plectit) quomodo non etiam ille Simonem

Σχόλια. Ἀπὸ σαυτοῦ 'γώ σε διδάξω.] εἰς τὸ σαυτοῦ τελείαν στικτέον. ἐπεὶ σύνθετόν ἐστι καὶ ἀμετάβατον γίνεται, ὑφ' ἓν λέγουσι. Ζωμοῦ Παναθηναίοις.] ἐν τοῖς Παναθηναίοις αἱ Ἀττικαὶ τοῖς Ἀθηναίοις πόλεις ἔπεμπον βοῦς. ὅθεν ἡ δαψίλεια τῶν κρεῶν. ἄλλως. ἤδη ποτ' ἐν τοῖς Παναθηναίοις ἐκόρεσας σου ζωμοῦ τὴν γαστέρα. τὰ δὲ Παναθήναια ἑορτὴ παρ' Ἀθηναίοις ἐστὶ μεγίστη παρὰ πάντων ᾄδεται. ἐπεὶ οὖν ἐν τοῖς Παναθηναίοις πᾶσαι πόλεις αἱ ἀπὸ τῶν Ἀθηνῶν ἀποικισθεῖσαι βοῦν θυσόμενον ἔπεμπον, συνέβαινεν ἄδειαν εἶναι τῶν κρεῶν ὥστε πληροῦσθαι πάντας καὶ παρὰ τὸ δέον ἐσθίοντας, διὰ τὴν ἀφθονίαν τῶν κρεῶν.

BISETVS. Παναθηναίοις] Σ. Παναθήναια Ἀθήνησιν ἑορτὴ ἐπὶ τῷ ὑπὸ Θησέως γινομένῳ συνοικισμῷ. πρῶτον μὲν ὑπὸ τοῦ Ἐριχθονίου τοῦ Ἡφαίστου, καὶ τῆς Ἀθηνᾶς. ὕστερον δὲ ὑπὸ Θησέως συναγαγόντος τοὺς δήμους εἰς ἄστυ. ἄγεται δὲ ὁ ἀγὼν διὰ πενταετηρίδος. καὶ ἀγωνίζεται παῖς Ἴσθμια, οὐ πρεσβύτερος. καὶ ἀγένειος, καὶ ἀνήρ. τῷ δὲ νικῶντι δίδοται ἆθλον, ἔλαιον ἀμφιφορεῦσι. καὶ ὁ νικῶν στεφανοῦται ἐλαίᾳ πλεκτῇ. δίττα δὲ τὰ Παναθήναια ἤγετο Ἀθήνησι. τὰ μὲν καθ' ἕκαστον ἐνιαυτὸν, τὰ δὲ διὰ πενταετηρίδος, ἃ καὶ μεγάλα ἐκάλουν.

Σχόλια. Εἶτ' ἐταράχθης.] εἶτα συνέβη κινηθῆναι καὶ διαταραχθῆναι τὴν γαστέρα. Καὶ κλόνος ἐξαίφνης.] καὶ στρέφος τις καὶ εἵλιξ αὐτὴν συνέσεισε. διεκορκορύγησε δὲ ἀντὶ τοῦ ἤχησε. κορκορυγεῖν γάρ ἐστι τὸ τὴν γαστέρα λαλεῖν μόνον. ἢ ἐμιμήσατο τῇ φωνῇ τῶν ἐντέρων τὸν ἦχον. Ἀπὸ γαστριδίου τυννουτουὶ οἷα] τὸ τυννουτοὶ ποσὸν δηλοῖ συναγαγὼν δὲ τοὺς δακτύλους ἐρεῖ, τυννὸν γὰρ τὸ μικρόν. ὅτι δὲ ἔλαβεν ὁμολογοῦντα τὸν πρεσβύτην, τότε προσάγειν αὐτὸν ἐπιχειρεῖ τῇ συγκρίσει. καί φησι, θαυμάζεις εἰ βροντῶσιν αἱ Νεφέλαι πάντα κατέχουσαι τὸν οὐρανὸν, ὅτε ἀπὸ E μικρᾶς οὕτω τῆς σῆς οὔσης κοιλίας τοσοῦτος ἦχος ἀπὸ τῶν πορδῶν γίνεται. Τὠνόματ' ἀλλήλοιν] διὰ τοῦτο καὶ τὰ τοιαῦτα ὀνόματα ἀλλήλοις εἶναι δοκεῖ προσφερῆ καὶ ὅμοια τῆς βροντῆς καὶ τῆς πορδῆς. ἔπαιξε δὲ παρὰ τὸ ὁμοιοκατάληκτον. Καὶ καταφρύγει.] λέγεται γὰρ ὅτι πολλάκις ὁ κεραυνὸς ἁψάμενος, οὐκ ἀναιρεῖ, ἀλλὰ περιφλέγει μόνον. ἄλλως, καταφρύγει, καταίθει. περιφλύει δὲ περικαίει ἐπιπολῆς. τὸ δὲ ζῶντας, τινὲς ἀντὶ τοῦ πλουσίους ἤκουσαν. Κρονίων ὄζων.] ἀντὶ ἀρχαϊκῆς συνηθείας ὀδωδώς. F ἔστι δὲ Κρόνια παρὰ τοῖς Ἕλλησιν ἑορτή, τὰ παρὰ Ῥωμαίοις καλούμενα Σατουρνάλια, ἢ Ἀπατούρια. Βεκκεσέληνε.] Σισόγχωσις ὁ βασιλεὺς τῶν Αἰγυπτίων κοσμοκράτωρ γεγονὼς, ἠθέλησε γνῶναι τοὺς ἀρχαιοτέρους τῶν ἀνθρώπων. καὶ τροφόν τινα γλωττοτομήσας ἀπέκλεισε μετὰ βρέφους. αὐξηθέντος οὖν καὶ βοῶντος βὲκ, ἤκουσε καὶ ἔγνω ὁ βασιλεὺς, ὅτι ἀρχαιότεροι ἦσαν οἱ Παφλαγόνες. παρ' αὐτοῖς δὲ ὁ ἄρτος βὲκ λέγεται. συνθέτως δὲ εἶπε τὴν λέξιν βεκκεσέληνε. ἐπεὶ καὶ G οἱ Ἀρκάδες προσέληνοι ἐλέγοντο. Ἀπολλώνιος Ἀρκάδες οἱ καὶ πρόσθε σεληναίης ὑδέονται. τοῦτο δὲ τοῦτος οἱ περὶ τὸν Λούκιλλον τὸν Ταρραῖον καὶ Σοφόκλειον καὶ Θέωνα ἑρμηνεύοντες τάδε φασίν. οἱ Ἀρκάδες δοκοῦσι πρὸ τῆς σελήνης γεγονέναι ὡς καὶ Εὔδοξος ἐν τῇ περιόδῳ. Θεόδωρος δὲ ἐν τῇ εἰκοστῇ δευτέρᾳ, ὀλίγῳ πρότερόν φησι τοῦ πρὸς γίγαντας πολέμου Ἡρακλέους τὴν σελήνην φανῆναι. καὶ Ἀρχεσίας ὁ Χῖος ἐν τὰς Θήσεως. καὶ Διονύσιος ὁ Χαλκιδεὺς ἐν πρώτῳ κτίσεως, καὶ ἔθνος φησὶν Ἀρκάδας, σεληνίτας εἶναι. Μνασέας δέ φησι Προσέληνον Ἀρκάδων βασιλεῦσαι. Ἀριστοτέλης δὲ ἐν τῇ Τεγεατῶν πολιτείᾳ φησὶν ὅτι βάρβαροι τὴν Ἀρκαδίαν ᾤκησαν. οἵ τινες ἐξεβλήθησαν ὑπὸ τῶν νῦν Ἀρκάδων πρὸ τοῦ ἐπιτεῖλαι τὴν σελήνην. διὸ καὶ προσωνομάσθησαν Προσέληνοι. Δοῦρις δὲ ἐν τῷ πεντεκαιδεκάτῳ τῶν Μακεδονικῶν Ἀρκάδα φησὶν ἀφ' οὗ ἡ Ἀρκαδία καλεῖται, Ὀρχομενοῦ υἱόν. διὸ καὶ ποταμὸν τῆς Ἀρκαδίας Ὀρχομενόν. τινὲς δέ φασιν Ἐνδυμίωνα εὑρηκέναι τὰς περιόδους τῆς σελήνης. ὅθεν καὶ Προσεληναίους τοὺς Ἀρκάδας κληθῆναι. ἱστοροῖ δὲ ὑπὸ Τυφῶνος. ὑπὸ δὲ Ἄτλαντος καὶ ἑτέρας ὥρας εἴρηκεν. ἄλλως. ἀντὶ τοῦ ἀρχαῖε καὶ μωρέ. τοὺς γὰρ μωροὺς ἀρχαίους ἐκάλουν ἀπὸ τῆς ἱστορίας. τοὺς Ἀρκάδας κατὰ τοὺς πρὸ σελήνης χρόνους, ἐν τοῖς ἐρήμοις διάγειν ἢ ὑπὸ ταῖς ὕλαις καὶ ἐκ τῶν ἀποπιπτόντων καρπῶν διαζῆν. φιλονεικησάντων δέ ποτε Ἀρκάδων καὶ τῶν Φρυγῶν καὶ Περσῶν περὶ τοῦ ἀρχαιότητος καὶ εἰς κρίσιν ἐλθόντων, Ψαμμήτιχος ὁ βασιλεὺς Αἰγύπτου λαβὼν δύο ἀρτίτοκα παιδία, ἔν τινι ἀποκλείσας τόπῳ καὶ αἶγας ἐποίησε ταῦτα θηλάζειν. ἄλλοι δέ φασιν οὐκ αἶγας, ἀλλὰ τὰς ἑαυτῶν μητέρας ἐκτετμημένας τὰς αὐτῶν γλώσσας ἵνα μὴ δύνωνται διδάσκειν ὁμιλούσας ἀλλήλαις τὰ παιδία. ἔπειτα μετὰ τριετῆ χρόνον ἐκέλευσε σιωπῶντα ἄνδρα εἰσελθεῖν πρὸς αὐτά. εἰσελθόντος δὲ αὐτοῦ προσπεσόντα τὰ παιδία λέγοντα βέκ. ἔστι δὲ τὸ Φρυγιστὶ, ἄρτος. ἐκ τούτου Φρύγες ἐφάνησαν ἀρχαιότεροι. ἀπὸ ἱστορίας οὖν εἴρηται ἡ λέξις. ἔστι δὲ παρ' Ἡροδότῳ ἔνθα περὶ Ψαμμητίχου φησί. δέον δὲ εἰπεῖν προσέληνε, τὸ βὲκ παρέπλεξεν, ὅπερ ἐστὶ κατὰ Φρύγας ἄρτος. ὡς σεληνόβλητε καὶ ἀπόπληκτε.

Οὐδὲ Κλεώνυμον, οὐδὲ Θέωρον. καίτοι σφόδρα γ'
εἴσ' ἐπίορκοι.
Ἀλλὰ τὸν αὑτοῦ γε νεὼν βάλλει, καὶ Σούνιον ἄ-
κρον Ἀθηνέων.
Καὶ τὰς δρῦς τὰς μεγάλας. τί παθών. οὐ γὰρ δὴ
δρῦς ἐπιορκεῖ.
Στρ. Οὐκ οἶδ' ἀτὰρ εὖ λέγειν φαίνει. τί γάρ ἐστι
δῆθ' ὁ κεραυνός;
Σω. Ὅταν εἰς αὐτὰς ἄνεμος ξηρὸς μετεωρισθεὶς
κατακλεισθῇ,
Ἔνδοθεν αὐτὰς ὥσπερ κύστιν φυσᾷ. κἄπειθ'
ὑπ' ἀνάγκης
Ῥήξας αὐτὰς, ἔξω φέρεται σοβαρὸς, διὰ τὴν πυκνό-
τητα.
Ὑπὸ τοῦ ῥοίβδου καὶ τῆς ῥύμης, αὐτὸς ἑαυτὸν κα-
τακαίων.
Στρ. Νὴ Δί'. ἔγωγ' οὖν ἀτεχνῶς ἔπαθον τουτί
ποτε Διασίοισιν.
Ὀπτῶν γαστέρα τοῖς συγγενέσιν, κᾆτ' οὐκ ἔσχων
ἀμελήσας.
Ἡ δ' ἄρ' ἐφυσᾶτ'. εἶτ' ἐξαίφνης διαλακήσασα
πρὸς αὐτὼ
Τὠφθαλμώ μου προσετίλησε, καὶ κατέκαυσεν
τὸ πρόσωπον.

Atque Theorum, atque Cleonymum eodem ſa-
C *cro percutit igni:*
Quandoquidem ſupra modum & illi periuri: ſed in ædem
Ipſe ſuam ferit, & concutit, aut excelſa cacumina Suni,
Aut rigidas quercus, quid ab his patitur? núm-nam peierat ilex?
ST. *Ego neſcio, nam mihi videre tu non malè*
D *dicere: ſed quid*
Ipſum eſt fulmē? SO. *quādo ventus in ipſas ſubnectus, ibique*
Incluſus fuerit: tūc ipſas, ceu veſicā, inflat: & acri
Vi, nubē perrūpit: & extra violento cum impete fertur,
Propter craßitiem, atque à ſtridore & vi ſeſemet adurit.
ST. *Per Iouem. Equidem ego iſthuc inſcitè in Diali feſto, aliquando*
Expertus ſum: cùm ventriculum aſſarem agna-
E *tis: negligensq́;*
Cultro non aperirem, vt ſpiritus exiret: ibi ille repente
Fuit inflatus, mediúsque crepans, oculos mihi polluit ambos
Et ſtercore cōmaculauit: faciémque mihi feruor aduſſit.

Σχόλια. Σφόδρα γ' εἴσ' ἐπίορκοι.] οὗτοι οὓς εἶπεν, ὡς ἐπίορκοι καὶ εἰς ἀλλήλους κακοὶ κωμῳδοῦνται. Καὶ Σούνιον ἄκρον Ἀθηνέων.] χλεύης ἐστὶν ἐκ στίχου τοῦ [illegible] ὥς φησι Διονύσιος ὁ Ἁλικαρνασσεὺς ἐν τῷ περὶ ἑρμηνείας. οὔτε γὰρ ὁ Ζεὺς κωμῳδεῖσθαι δοκεῖ, ἀλλ' Ὅμηρος, καὶ ὁ στίχος Ὁμήρειος. Τάς δρῦς γε τὰς μεγάλας.] ἐπεὶ τοῖς ὑψηλοῖς καὶ τοῖς δένδροις ἐμπίπτει ὁ κεραυνός. σημειωτέον δὲ ὅτι Πελοποννήσιοι ἀρσενικῶς λέγουσι τοὺς δρῦς. Οὐκ οἶδ' ἀτάρ.] ἐστενοχωρήθη ὑπὸ τῶν Σωκράτους λόγων. Ξηρός.] εὔδιος καὶ θερμὸς καὶ μηδεμίαν ὑγρασίαν ἔχων. φησὶ δὲ ὅτι ἄνεμος ἐμπεσὼν ταῖς Νεφέλαις, καὶ ὑπό τινος ἀνάγκης ἐλαυνόμενος, σφοδρότερον πνεύσας καὶ διαρρήξας ἀπορρήγνυσιν ἐξ αὐτῶν τὸν κεραυνόν.

BISETVS. Ξηρὸς] τὸ ἐπίθετον ξηρὸς ἐν αὐτῷ τούτῳ τοῦ Ἀριστοφάνους στίχῳ εἶναι ὀφείλει, ὡς ἐκ τῶν τοῦ σχολιαστοῦ ῥημάτων δηλοῦται, ὅπερ ἐν ἄλλοις τῶν παλαιῶν ἀντιγράφων ἐλλειπῶς ἔχει.

Σχόλια. Κατακλεισθῇ.] ἀντὶ τοῦ στενοχωρηθῇ, συσχεθῇ. καὶ μεῖζον καὶ σφοδρότερον πνεύσῃ. ἐντεῦθεν δὲ δῆλον ὡς πυκνότατόν ἐστι τὸ τῶν νεφῶν σῶμα. εἰ γὰρ ἦν ἀραιὸν, διεφορεῖτ' ἂν ὁ ἄνεμος κατ' ὀλίγον. Ὥσπερ κύστιν.] τὴν κοιλίαν. τὴν φῦσαν. εἴρηται δὲ φῦσα ἀφ' οὗ φυσᾶν πέφυκε, κύστις δὲ κοιλίας διενήνοχε. τὸ μὲν γὰρ τῆς ὑγρᾶς περιττώσεως δεκτικὸν μόριον, ὀνομάζεται κύστις. τὸ δὲ τῆς ξηρᾶς, κοιλία. ὡς Ἀριστοτέλης περὶ ζώων ἱστορίας. ῥήξας δὲ διασκεδάσας διασκορπίσας. Διασίοισιν.] Ἀθήνησιν ἑορτὴ Μειλιχίου Διὸς, μηνὸς Ἀνθεστηριῶνος φθίνοντος. Ἀπολλώνιος δὲ ὁ Ἀχαρνεὺς διακρίνει τὰ Διάσια ἀπὸ τῆς τοῦ Μειλιχίου Διὸς ἑορτῆς ὀνομάσθαι λέγων. ὡς δέ τινες ἀπὸ τοῦ φυγεῖν αὐτοὺς ταῖς εὐχαῖς τὰς ἄτας. ἄλλως. ἑορτὴ Διὸς τὰ Διάσια Ἀθήνησιν. ἐν ᾗ πανδημεὶ ἔξω τείχους συνόντες, ἑορτάζουσιν.

Κάτ'

Κᾆτ' οὐκ ἔχεζον.] οὐκ ἔχεζεν. Ἀττικῶς ἔλεγον. οὐκ ἐχέζομεν. οὐκ ἔχεσα. ποιοῦσι δὲ τοῦτο, ἵνα μὴ διαῤῥαγῇ. ἄλλως. οὐκ ἐχάζον. εἰώθασι δὲ κατατεῖν καὶ χέζειν, διόδον χαλαζόμενοι τῷ πνεύματι. ἔστι δὲ ἀπὸ τοῦ χάω χῶ. ἐξ οὗ τὸ χάζω, ὡς ἀπὸ τοῦ χλοῶ χλοάζω καὶ χνοῶ χνοάζω. Ἠδ' ἄρ A ἐφυσᾶτο.] ὠγκοῦτο ἐπαιρομένων τῶν ἀρτύσεων. διαλακήσειε δὲ διαῤῥαγείη. λακὶς γὰρ τὸ σχίσμα. Προσετίλησε.] προσεῤῥάντισεν. οἰκείως δὲ νῦν προσετίλησε κέχρηται ὡς ἐπὶ κοιλίας.

ΣΥΣΤΗΜΑ ΚΑΤΑ ΠΕΡΙΚΟΠΗΝ ΣΤΙΧΩΝ ή.

B
Σω. Ὦ τῆς μεγάλης σοφίας ἐπιθυμήσας ἄνθρωπε παρ' ἡμῶν.
Ὡς εὐδαίμων ἐν Ἀθηναίοις καὶ τοῖς Ἕλλησι γενήσῃ,
Εἰ μνήμων εἶ καὶ φροντιστὴς καὶ τὸ ταλαίπωρον ἔνεστιν
Ἐν τῇ ψυχῇ. καὶ μὴ κάμνεις, μήθ' ἑστὼς, μήτε βαδίζων. C
Μήτε ῥιγῶν ἄχθει λίαν. μήτι γ' ἀριστᾶν ἐπιθυμεῖς.
Οἴνου τ' ἀπέχει καὶ γυμνασίων, καὶ τῶν ἄλλων ἀνοήτων.
Καὶ βέλτιστον τοῦτο νομίζεις, ὅπερ εἰκὸς δεξιὸν ἄνδρα.
Νικᾶν, πράττων καὶ βουλεύων, καὶ τῇ γλώττῃ πολεμίζων.
Στ. Ἀλλ' οὕνεκά γε ψυχῆς στεῤῥᾶς, δυσκολοκοίτου τε μερίμνης, D
Καὶ φειδωλοῦ καὶ ξυσιβίου γαστρὸς καὶ θυμβρεπιδείπνου,
Ἀμέλει, θαῤῥῶν, ἕνεκα τούτων ἐπιχαλκεύειν παρέχοιμ' ἄν.
Σω. Ἄλλο τί δῆτ' οὐ νομιεῖς εἶναι θεὸν οὐδένα. πλὴν ἅπερ ἡμεῖς.
Τὸ Χάος τουτὶ καὶ τὰς νεφέλας καὶ τὴν γλῶτταν. τρία ταυτί. E
Στ. Οὐδ' ἂν διαλεχθείην ἀτεχνῶς τοῖς ἄλλοις οὐδ' ἂν ἀπαντῶν
Οὐδ' ἂν θύσαιμ' οὐδ' ἂν σπείσαιμ' οὐδ' ἐπιθείην λιβανωτόν.
Χο. Λέγε νῦν ἡμῖν, ὅ,τι σοι δρῶμεν θαῤῥῶν. ὡς οὐκ ἀτυχήσεις
Ἡμᾶς τιμῶν καὶ θαυμάζων καὶ ζητῶν δεξιὸς εἶναι.
Στ. Ὦ δέσποιναι. δέομαι τοίνυν γ' ὑμῶν, τουτὶ πάνυ μικρόν, F
Τῶν Ἑλλήνων εἶναί με λέγειν ἑκατὸν σταδίοισιν ἄριστον.
Χο. Ἀλλ' ἔσται σοι τοῦτο παρ' ἡμῶν. ὥστε τὸ λοιπόν γ' ἀπὸ τουδὶ

SYSTEMA PER INCISIONEM VERSVVM OCTO.

SO. O præclaræ ſapientiæ amator: eam qui quæris apud nos:
Quàm tu inter Athenienſes felix poſthac eris atque beatus,
Si memor es & indagator: & ærumnæ patientia cordi
Tuo ineſt: neque fatigaris vel ſtando multùm, vel eundo:
Neque doles algens: neque prandere appetis: atque inſuper omni
Vino abſtines, atque exercitijs, & nugis alijs: &
Optimum id eſſe omnino ducis, quod conueniens viro honeſto
Vincere agendo, conſultando, bellando fulmine linguæ.
ST. At ego pro duro animo, pro ſomnifuga cura inuenienda,
Pro parco, & vitam diſcrucianti ventre, & non niſi thymbram
Comedente, (bono ſis tantum animo) me incudem tibi dare poßim.
SO. Ergò iam nihil aliud eſſe Deum credes: numina præter
Hæc noſtra, Chaos, Nubes & Linguam: tria primordia rerum.
ST. Imò alijs Dijs ne loquar ego quidem: licet offerar ipſis
Obuiam: neque ſacrificem: neque libem: neque thus ingeram in aras.
CH. Agè nunc, dic nobis audacter, quid vis tibi nos faciamus?
Nam ſi colere nos, atque admirari, tum induſtrius eſſe
Ita pergas: nūquā fortuna poſthac vteris iniqua.
ST. O domina, oro vos igitur, rem non magnam: nempe, vti Græcos
Alios omnes dicēdo cētū ſtadijs vincere poßim.
CH. Sanè hoc erit à nobis: vt ab hoc iam deinceps tempore nemo

Σχόλια. Μήτε ῥιγῶν.] ἐν γὰρ μόνῳ τῷ τρίβωνι ἐχείμαζον οἱ φιλόσοφοι μηδὲν ἐσθίοντες. Οἴνου τ' ἀπέχει.] G τὸ αὐτὸ οὐκ ἐποίει Σωκράτης. ἀλλὰ πίνειν μὲν αὐτόν φησι πλεῖστον, νήφειν δὲ καὶ τὰ συνήθη πράττειν. Ἀνοήτων.] τῶν ἀφροδισίων. ἢ τῆς αὐτῆς λαγνείας. τὸ γὰρ ἀνοηταίνειν, μωραίνειν διὰ τὸ ἀφροδισιάζειν ἔλεγον.

BISETVS. Ἀνοήτων] Εὐριπίδης ἐν Τρῳάσι.
Τὰ μῶρα γὰρ πάντ' ἐστὶν Ἀφροδίτη βροτοῖς,
Καὶ τοὔνομ' ὀρθῶς ἀφροσύνης ἄρχει θεᾶς.

Σχόλια. Τῇ γλώττῃ πολεμίζων.] τῇ γλώττῃ πολεμοῦσι τοὺς ἐναντίους οἱ ῥήτορες. ἐκ τούτων δὲ δείκνυσι τῶν τριῶν, ὡς ἐστὶν ἄριστος ἐν ἀνθρώποις, ὃς ἔν τε πράξει καὶ βουλῇ καὶ λόγῳ τοὺς ἄλλους νικᾷ. τὸ δὲ δυσκολοκοίτου δυσκόλως κοιμιζούσης. τρυσιβίου δὲ, κεκολασμένους καὶ καταπονοῦντος τὸν βίον. Θυμβρεπιδείπνου.] θύμβρα εἶδος λαχάνου. ἀφ' οὗ δῆλον ὅτι λάχανα μόνον ἤσθιον εὐτελῆ. ἐκ δὲ

τῷ λαχάνῳ τούτῳ καλοῦμεν τὸν εὐτελῶς καὶ φειδωλῶς ζῶντα θυμβρεπίδειπνον. Ἐπιχαλκεύειν.] παιδεύσαντες οἱονεὶ ἄκμων. Τὸ Χάος τουτί.] Χάος λέγει τὸν ἀέρα. παρὰ τὸ κεχύσθαι. ἐτίμων δὲ καὶ τὴν γλῶτταν καὶ ἤσκουν τὴν

A πολυλογίαν. Οὐδ᾽ ἂν διαλεχθείην.] ἀντὶ τοῦ οὐδὲ προσείποιμι. Οὐκ ἀτυχήσεις.] οὐκ ἀποτεύξῃ. ἀντὶ τοῦ τεύξῃ ὧν ἐθέλεις. δεξιὸς δὲ ἀντὶ τοῦ πεπαιδευμένος.

Ἐν τῷ δήμῳ γνώμας μεγάλας οὐδεὶς νικήσει πλείονας ἢ σύ.
Στρ. Μή μοί γε λέγειν γνώμας μεγάλας. οὐ γὰρ τούτων ἐπιθυμῶ,
Ἀλλ᾽ ὅσ᾽ ἐμαυτῷ στρεψοδικῆσαι, καὶ τοὺς χρήστας διολισθεῖν.
Χο. Τεύξει τοίνυν γ᾽ ὧν ἱμείρεις. οὐ γὰρ μεγάλων ἐπιθυμεῖς.
Ἀλλὰ σεαυτὸν παράδος θαῤῥῶν τοῖς ἡμετέροις προπόλοισιν. (με πιέζει.
Στρ. Δράσω τοῦθ᾽ ὑμῖν πιστεύσας. ἡ γὰρ ἀνάγκη
Διὰ τοὺς ἵππους τοὺς Κοππατίας, καὶ τὸν γάμον ὅς μ᾽ ἐπέτριψεν.

Magnas ſententias in populo plures queat vincere, quàm tu.
SI. *Nihil dicatis de magnis ſententijs: neque enim expeto noſſe:*
B *Sed quantum ad me, facite, vt ius inuertam, perdámque Daniſtas.*
CH. *Sane perfacile voti compos eris: neque enim ardua poſcis.*
Sed bono es animo, & noſtris teipſum informandum trade miniſtris. (*torquet,*
ST. *Iſthuc faciam, vobis fretus: quia me penuria*
Propter equos Coppatias, & coniugium, quod me male perdit.
C

Σχόλια. Γνώμας μεγάλας.] δημηγορίας. Στρεψοδικῆσαι.] στρέψαι τὰς δίκας. πρὸς ταύτην δὲ τὴν λέξιν καὶ τὸ ὄνομα πεποίηται τῷ γέροντι Στρεψιάδης. τὸ δὲ τοὺς χρήστας διολισθεῖν. τοὺς δανειστὰς ἐκφυγεῖν. Προπόλοισι] πρόσφυξι καὶ θεράπουσι. λέγει δὲ τοῖς φιλοσόφοις. πιέζει δὲ, στενοχωρεῖ, ἀναγκάζει. Τοὺς Κοππατίας] μετὰ τοῦ χαράγματος καὶ τοὺς ἐκκεκοφότας αὐτοῦ τὴν οὐσίαν δηλοῖ. Ὅς μ᾽ ἐπέτριψεν.] ὃς αἴτιός μοι πάντων τῶν συμβάντων κακῶν. ἢ δι᾽ ὃν ἐδυστύχησα.

ΔΡΑΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΠΡΩΤΟΥ

Σκηνὴ πεμπτή.

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ ΜΟΝΟΣ.

D ACTVS I. SCENA V.

STREPSIADES SOLVS.

BISETVS. Στρεψιάδης ἑαυτὸν ταῖς Νεφέλαις, καὶ τῷ Σωκράτει παντάπασιν διδασκαλίας, καὶ μαθήσεως χάριν ἐπιτρέπει.

Νῦν οὖν χρήσθων ἀτεχνῶς ὅτι βούλονται.
Τουτὶ τό γ᾽ ἐμὸν σῶμ᾽ αὐτοῖσι
Παρέχω τύπτειν. πεινῆν. διψῆν.
Αὐχμεῖν. ῥιγοῦν. ἀσκὸν δέρειν.
Εἴπερ τὰ χρέα διαφευξοῦμαι,
Τοῖς ἀνθρώποις τ᾽ εἶναι δόξω.
Θρασύς. εὔγλωττος. τολμηρός. ἴτης.
Βδελυρός. ψευδῶν συγκολλητής.
Εὑρησιεπής. περίτριμμα δικῶν.
Κύρβις. κρόταλον. κίναδος. τρύμη.

NVnc ergò vtantur me, vti libitum eſt:
Ego meum hoc corpus præbebo,
E *Ad percutiendum, eſuriendum,*
Sitiendum, ſqualeſcendum, etiam
Algendum & pellem excoriandum:
Dummodo debita ſic effugiam.
Neque me commoneat, ſi me homines
Dicant audacem, linguacem,
Petulantem, præcipitem, impurum,
Nugarum confabricatorem,
Fictorem verborum, rabulam,
F *Crepitaculum & aſtutam vulpem,*

Σχόλια. Νῦν οὖν χρήσθων.] ἡ ἔκθεσις τῆς διπλῆς κώλων ἐστὶν ὁμοίων ἀναπαιστικῶν ιη. ὧν τὸ πρῶτον τρίμετρον βραχυκατάληκτον. τὰ δὲ ἑξῆς δίμετρα ἀκατάληκτα, πλὴν τοῦ δωδεκάτου καὶ ἑπτακαιδεκάτου, ἀναπαιστικῶν βάσεων παρατελεύτων καὶ ἰάμβων, καὶ τοῦ τελευταίου ἑφθημιμεροῦς ὄντος, καὶ παροιμιακοῦ ὡς εἴρηται καλουμένου. ἐπὶ τῷ τέλει δύο διπλαῖ ἔξω νενευκυῖαι. Χρήσθων] κατὰ δυϊκὴν προφορὰν ὡς δυϊκὸν ἔχον τὸν σχηματισμόν. πληθυντικῶς δὲ νῦν λέλεκται χρήσθωσαν. ἀττικὴ δὲ ἡ τοιαύτη σύνταξις. οἷον ποιούντων ἐκεῖνοι, ἀντὶ τοῦ ποιείτωσαν. φρονούντων, ἀντὶ τοῦ φρονείτωσαν, ὡς καὶ ἐνταῦθα νῦν φησι. τὴν ἐξουσίαν αὐτοῖς παραδίδωμι τοῦ ἐμαυτοῦ σώματος. Τύπτειν.] ὑπὲρ τοῦ πιστεύεσθαι ἐμμένειν αὐτὸν τοῖς ὑπεσχημένοις, προσέθηκε πλεῖον ἢ ἐκεῖνοι προσέταξαν. ὁ γὰρ τὸ μεῖζον ἐπαγγελλόμενος ὑπομένειν, πῶς οὐκ ἂν τὸ ἧττον ἐνέγκοι ῥᾳδίως. Ἀσκὸν δέρειν.] ἀντὶ τοῦ τὸ σῶμα ἐκδέρειν, εἰ δέοι καταφρονήσειν ἐκδερομένου τοῦ σώματος. Ἴτης.] ἰταμός. ἀναιδής. καὶ δι᾽ αὐτῶν χωρῶν τῶν πραγμάτων. Βδελυρός.] καὶ τὸ πρότερον οὕτως ἐκάλουν ὡς ἐν τῷ κατὰ Τιμάρχου Αἰσχίνης. καὶ τὸν μίσους ἄξιον. καὶ τὸ μισητῶς βδελύττεσθαι. ἢ τὸν ἀνελεύθερον. τὸ δὲ ψευδῶν συγκολλητής, ἀντὶ τοῦ ψευδοπλάστης. Κύρβις.) οἱ ἄξονες ἔνθα ἦσαν οἱ νόμοι γεγραμμένοι. λέγει οὖν, εἰ τά τε G ἄλλα δόξαιμι τοῖς πολλοῖς καὶ ἔμπειρος εἶναι τῶν νόμων καὶ τῶν λόγων, ἡδέως ἂν ὑπομείναιμι πᾶν ὁτιοῦν παθεῖν. ἄλλως. κύρβις ὁ περίεργος. ὃν οὐκ ἔστι λαβεῖν. ἢ μνήμων. καὶ γὰρ αἱ κύρβεις πρὸς μνήμην εἰργάζοντο. Ἀπολλόδωρος δέ φησι τὰς τῶν δημοσίων γραφὰς καὶ νόμους κύρβεις καλεῖσθαι, ὅτι οἱ ἀρχαῖοι λίθους ἱστάντες, τὰ δόξαντα ἀναγράφοντες, οὓς μὲν ἀπὸ τῆς στάσεως στήλας, κύρβεις δὲ ἀπὸ τοῦ εἰς ὕψος φος ἀναβάντος. ὕστερον δὲ τὰ ξύλα λευκώματα γράφοντες, ὁμοίως ἐκάλεσαν. κύρβεις οὖν ἡ περιέχουσαι τὰς ἱερὰς γραφὰς στήλαι. ἢ ὡς Ἐρατοσθένης φησὶν ἄξων Ἀθήνησιν οὕτω καλούμενος, ἐν ᾧ οἱ νόμοι περιέχονται. Πλούταρχος δὲ ἐν τῷ Σόλωνος βίῳ περὶ αὐτοῦ λέγων, ἰσχὺν δέ φησι τοῖς νόμοις πᾶσιν εἰς ἑκατὸν ἔδωκεν ἐνιαυτούς. καὶ ἐγκατεγράφησαν εἰς ξυλίνους ἄξονας ἐν πλαισίοις περιέχουσι στρεφομένους. ὧν ἔτι καθ' ἡμᾶς ἐν Πρυτανείῳ λείψανά τινα διεσώζετο. καὶ προσηγορεύθησαν ὡς Ἀριστοτέλης φησὶ κύρβεις. καὶ Κρατῖνος ὁ κωμικὸς, εἴρηκέ που πρὸς τοῦ Σόλωνος καὶ Δράκοντος. οἷσι νῦν φρύγουσιν ἤδη τὰς κάχρυς ταῖς κυρβέσιν. ἔνιοι δέ φασιν ἰδίως ἐν οἷς ἱερὰ καὶ θυσίαι περιέχονται κύρβεις. ἄξονας δὲ, τοὺς ἄλλους A ὀνομάζεσθαι. Κρόταλον] εὔστομος καὶ εὔλαλος ὡς τὰ κρόταλα λάλος. Κίναδος.] εἶδός τι θηρίου. καὶ Δημοσθένης ἐν τῷ περὶ στεφάνου. τοῦτο δὲ καὶ φύσει κίναδος τἀνθρώπιον ἐστι. οἱ δὲ, πᾶν μὲν θηρίον κίναδος ἀξιοῦσι καλεῖσθαι, ἰδίως δὲ τὴν ἀλώπεκα. καὶ Σοφοκλῆς ἐν Αἴαντι μαστιγοφόρῳ, ἢ τοὐπίτριπτον κίναδος ἐξήρου μ' ὅπου. κακοῦργος οὖν φησιν ὡς ἀλώπηξ. τινὲς δὲ, κίναδος ζῶον μικρὸν τὸ αἰδοῖον εἰσωθεῖν καὶ ἐξωθεῖν. Τρύμη.] ὁ περιτετριμμένος ἐν τοῖς πράγμασιν, ὃν ἡμεῖς τρύπανον καλοῦμεν. τρύμα καὶ τρῆμα τὴν ὀπὴν φασι. θέλει οὖν εἰπεῖν λε- B πτόλογος καὶ εὔστομος ὡς τρύπανον. τρύμη οὖν, τρύπανον ὡς πάντων περιγενόμενον, ἢ τρίβων καὶ ταλαίπωρος. ἢ τριμαλιά.

Μάσθλης. εἴρων. γλοιός. ἀλαζών.
Κέντρων. μιαρός.
Στρόφις. ἀργαλέος. ματιολοιχός.
Ταῦτ' εἴ με λέγουσιν ἀπαντῶντες,
Δρώντων ἀτεχνῶς ὅ, τι χρήζουσι.
Καὶ βούλονται νὴ τὴν Δήμη-
τρ' ἐκ μοῦ χορδὴν
Τοῖς φροντισταῖς παραθέντων.

Veteratorem, malitioſum,
Simulatorem, iactabundum,
Lubricum item, centonem, atque hominem
Spurcum & fœdum,
Verſutum, difficilem, friuolum.
C *His ſi me criminibus lacerent*
Occurſantes faciant vt lubet,
Et ſi voluerint, per Cererem,
Ex me chordam
Iſti apponunto magiſtris.

Σχόλια. Μάσθλης.] ἰδίως καλεῖται ὁ ἱμὰς ὁ κατειργασμένος καὶ ἔκλυτος. μάσθλης οὖν ὁ πολυτρίμμων καὶ μηδὲν βέβαιον μηδὲ σταθερὸν γινώσκων. ἀλλ' ἄλλο μὲν νοῶν, ἄλλο δὲ ποιῶν, οἱονεὶ τοὺς τρόπους ἔκλυτος. μάσθλος οὖν ὁ μεμαλαγμένος λῶρος. λέγει οὖν τὸν ὀλισθηρὸν καὶ διαβατικόν. D Εἴρων.] πάντα παίζων [illegible] ἐκτὸς εἰρωνευόμενος. Γλοιός.] τὸ αὐτὸ δηλοῖ τῷ μάσθλης. εἴληπται δὲ ἡ μεταφορὰ ἀπὸ τῶν ἐν τοῖς βαλανείοις ἐλαίου ἀποσμήγματος. ὅπερ τοὺς ἐπιλαμβανομένους διολισθαίνειν πέφυκε. τοιοῦτος οὖν ὁ πρεσβύτης εὔχεται γενέσθαι τοὺς τρόπους, ἵνα διολισθαίνειν καὶ φεύγειν δύνηται τοὺς δανειστάς. καὶ μεταφορὰ δὲ τῶν ὑπὸ τοὺς τῇ γνώμῃ σκάζοντας, καὶ μηδὲν σταθερὸν φρονοῦντας, ἀλλὰ ἄλλα μὲν ἐπαγγελλομένους, ἄλλα δὲ πράττοντας, διὰ τὸ τῆς γνώμης ὀλισθηρὸν καὶ ἄπιστον, γλοιοὺς καλοῦμεν. E ὁ γλοιὸς λέγεται ὁ ῥύπος τοῦ ἐλαίου. λέγει οὖν τὸν ῥυπαρὸν τοὺς τρόπους. ἄλλως. γλοιὸς ἐπὶ τοῦ ῥυπαροῦ καὶ μικροῦ καὶ μικρολόγου παραλαμβάνεται. καὶ γὰρ ὁ ῥυπαρὸς διὰ τὴν ἄσκησιν [illegible] τοῦ γλοιοῦ. ἐπὶ δὲ τὸ ἦθος μετενεχθὲν τὸ μοχθηρὸν δηλοῖ καὶ ὀλισθηρὸν καὶ εὐμετάβολον. Κέντρων.] φανερὸς κλέπτης. ὅτι βασανιζομένοις αὐτοῖς κέντρα προσφέρουσιν. ἢ κέντρων, τουτέστι χαλεπὸς καὶ φευκτός. καθὸ καὶ τοὺς ἡνιόχους κεντροτύπους καλοῦσιν, ἤγουν τοὺς τοῖς κέντροις τύπτοντας. κέντρων δέ ἐστι τὸ ἐπιβαλλόμενον τοῖς ὄνοις ἐκ πολλῶν καὶ διαφόρων συρραφὲν ῥάκιον καὶ ἐπίβλημα τῶν ὤμων. ἄλλως. οἱ ἐκ τῶν ἄλλων συναθροιζόμενοι ἐπὶ τοιαῦτά τινα τοῖς ὑποζυγίοις ῥιπτούμενα, καλοῦνται κέντρωνες. οἱ δὲ τὸν λοίδορον ἀκούουσιν. οἱονεὶ κεντροτύπος ἢ κεκεντρωμένος καὶ φευκτός. Στρόφις.] ἀπὸ τῆς στρόφιγγος ἡ μεταφορὰ ἐπὶ τοῦ εὐστρόφου καὶ εὐκινήτου ἐν τοῖς πράγμασι. λέγεται δὲ στρόφιγξ καὶ τοῖς σωλῆσιν ἐμβαλλόμενον, ὥστε τὴν τοῦ ὕδατος ἐπέχειν ὅτε τις θέλοι καὶ αὖ πάλιν ἀνιέναι φοράν. Ματιολοιχός.] ἤτοι ὁ χρυσομέτρης. μάτιον γὰρ εἶδος μέτρου. ἢ ὁ φειδωλὸς καὶ σμικρολόγος. ἢ ὁ μυκτηριστής. ἐξηγεῖται δὲ Ἡρωδιανός. ἢ μάταιον τὸ ἐλάχιστον. ἤτοι τὸν μάταια βουλευόμενον καὶ λογιζόμενον.

BISETVS. Δρώντων] δρώντων, καὶ παραθέντων ἀττικῶς ἀντὶ τοῦ, δράτωσαν, παραθέτωσαν.

ΔΡΑΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΠΡΩΤΟΥ
Σκηνὴ ἕκτη.

ΣΩΚΡΑΤΗΣ, ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ, ΧΟΡΟΣ.

Σω. Λῆμα μὲν πάρεστι τῷδε
Οὐκ ἄτολμον, ἀλλ' ἕτοιμον. ἴσθι δ' ὡς
Ταῦτα μαθὼν παρ' ἐμοῦ,

ACTVS I. SCENA VI.

F
SOCRATES, STREPSIADES, CHORVS.

Huic adeſt virile pectus
Non iners, ſed impigrum. at tu iam dehinc
Scito, quòd hæc capiens,

Σχόλια. Λῆμα μὲν πάρεστι.] ἐπίθεσις τῆς διπλῆς ἀμοιβαίας, ἐκ κώλων κ. ὧν τὸ πρῶτον τροχαϊκὸν δίμετρον ἀκατάληκτον. τὸ δεύτερον τροχαϊκὸν τετράμετρον καταληκτικόν. τὸ τρίτον δακτυλικὸν πενθημιμερές. τὸ τέταρτον ἀναπαιστικὸν πενθημιμερές. τὸ πέμπτον τροχαϊκὸν δίμετρον βραχυκατάληκτον, ὃ καλεῖται Φερεκράτειον ἀτελές. τὸ ἕκτον ἰαμβικὴ βάσις. τὸ ἕβδομον, ἀναπαιστικὸν δίμετρον βραχυκατάληκτον. τὸ ὄγδοον, ὅμοιον. τὸ ἔνατον ἰαμβικὸν πενθημιμερές, ὃ προῦχον καλεῖται. G τὸ δέκατον ὅμοιον τῷ τρίτῳ. τὸ ἑνδέκατον ὅμοιον τῷ ἕκτῳ. τὸ δωδέκατον τροχαϊκὸν πενθημιμερές. τὸ τρισκαιδέκατον ἀναπαιστικὴ βάσις. τὸ τεσσαρεσκαιδέκατον ὅμοιον τῷ ἐνάτῳ. τὸ πεντεκαιδέκατον δακτυλικὸν ἑφθημιμερές, ὃ Ἀλκμάνειον καλεῖται. τὸ ἑκκαιδέκατον ὅμοιον τῷ τετάρτῳ. τὸ ἑπτακαιδέκατον ὅμοιον τῷ τρίτῳ. τὸ ὀκτωκαιδέκατον, ὅμοιον τῷ ἐνάτῳ. τὸ ἐννεακαιδέκατον δ παρατέλευτον [illegible], δακτυλικὴ βάσις. τὸ εἰκοστὸν, A ὅμοιον τῷ πεντεκαιδεκάτῳ.

Κλέος οὐρανόμηκες
Ἐν βροτοῖσιν ἕξεις.
Στ. Τί πείσομαι;
Σω. Τὸν πάντα χρόνον μετ' ἐμοῦ,
Ζηλωτότατον βίον ἀν-
θρώπων διάξεις.
Στ. Ἆρά γε τοῦτ' ἄρ' ἐγὼ
Ποτ' ὄψομαι;
Σω. Ὥς τέ σου πολλοὺς
Ἐπὶ ταῖσι θύραις
Ἀεὶ καθῆσθαι,
Βουλομένους ἀνακοινοῦσθαί
Τε καὶ ἐς λόγον ἐλθεῖν
Πράγματα κἀντιγραφὰς
Πολλῶν ταλάντων,
Ἄξια σῇ φρενὶ
Συμβουλευσομένους μετὰ σοῦ.
Χο. Ἀλλ' ἐγχείρει τὸν πρεσβύτην, ὅ,τι περ μέλλεις προδιδάσκειν
Καὶ διακίνει τὸν νοῦν αὐτοῦ, καὶ τῆς γνώμης ἀποπειρῶ.
Σω. Ἄγε δὴ κάτειπέ μοι σὺ τὸν σαυτοῦ τρόπον,
Ἵν' αὐτὸν εἰδὼς ὅστις ἐστὶ μηχανὰς
Ἤδη 'πὶ τούτοις πρὸς σὲ καινὰς προσφέρω.
Στρ. Τί δὲ, τειχομαχεῖν μοι διανοεῖ πρὸς τῶν θεῶν;
Σω. Οὔκ. ἀλλὰ βραχέα σου πυθέσθαι βούλομαι,
Εἰ μνημονικὸς εἶ. Στ. Δύο τρόπω νὴ τὸν Δία.
Εἰ μέν γ' ὀφείλεταί μοι, μνήμων πάνυ.
Ἐὰν δ' ὀφείλω, σχέτλιος ἐπιλήσμων πάνυ.
Σω. Ἔνεστι δῆτά σοι λέγειν ἐν τῇ φύσει;
Στ. Λέγειν μὲν οὐκ ἔνεστ', ἀποστερεῖν δ' ἔνι.
Σω. Πῶς οὖν δυνήσει μανθάνειν; Στ. Ἀμέλει καλῶς.
Σω. Ἄγε νῦν ὅπως ὅταν τι προβάλωμαι σοφὸν
Περὶ τῶν μετεώρων, εὐθέως ὑφαρπάσει.
Στ. Τί δαί; κυνηδὸν τὴν σοφίαν σιτήσομαι;
Σω. Ἄνθρωπος ἀμαθὴς οὑτοσὶ καὶ βάρβαρος.
Δέδοικά τ' ὦ πρεσβῦτα, μὴ πληγῶν δέῃ.
Φέρ' ἴδω τί δρᾷς, ἤν τίς σε τύπτῃ. Στ. Τύπτομαι.
Κᾄπειτ' ἐπισχὼν ὀλίγον, ἐπιμαρτύρομαι.
Εἶτ' αὖθις ἀκαρῆ διαλιπὼν, δικάζομαι.

Decus vsque ad Olympum
Proferes in orbe.
ST. *Quid hinc feram?*
SO. *Quid? tempore iam reliquo*
Vitam speciosissimam ages
Mecum beatus.
ST. *Quando erit hoc igitur*
B *Vt aspiciam?*
SO. *Tum tuas multos*
Faciam ante fores
Semper sedere:
Qui tua consilia exquirant,
Cupiántque loqui ad te:
Dignáque mox pretio
Rescripta tecum,
C *Atque negocia*
Tractent, ex animo vsque tuo.
CH. *Eia, aggredere hunc vetulum, qua constituisti iam antè, docere:*
Animum ipsius pretenta, & vires explora ingenij eius.
SO. *Age tu, dic primùm hoc mihi, qui sint mores tui?*
D *Vt illis cognitis, cuiusmodi sient,*
Nouas in te admoueam nunc machinas meas.
ST. *Quid ergò? vtrùm tu expugnare hîc me cogitas?*
SO. *Nô, sed pauca ex te interrogare volo. valen'*
Memoria? ST. *Ita per Iouem: & gemino sanè modo.*
Nam si mihi quis debet: memor sum scilicet:
Sin ego cui debeo: obliuiosus sum nimis.
E SO. *Sed nullane vis dicendi tibi naturâ inest?*
ST. *Vis dicendi haud inest, sed vis spoliandi inest.*
SO. *Quomodo igitur poteris discere?* ST. *Quietus es.*
SO. *Vide sis, vt si quid de rebus sublimibus*
Proposuero doctum, tu istthuc surripias statim.
ST. *Quid? vtrúmne ego doctrinam arripiam, quasi canis?*
F SO. *Homo hic ineptus, & rudis est, & barbarus.*
Metuo tibi, senex, ne flagris egeas. age
Si quis te verberat, quid pateris? ST. *Verbera.*
Sed vbi me paulum continui, testes cito:
Rursum acquiescens paulum, mox in ius voco.

Σχόλια. Οὐρανόμηκες.] μέγιστον παρὰ τὸ ἐπουράνιον κλέος ἐστί. πάλιν δὲ ὡς φιλόσοφος ἀπὸ τοῦ οὐρανοῦ τὴν λέξιν παρήγαγε, διὰ τὸ διδάσκειν τὰ οὐράνια. Πράγματα G κἀντιγραφάς.] ὅταν γὰρ ἐκκαλῶνται τὰς δίκας πάντας, πράγματα κἀντιγραφὰς διὰ τὰς ἀντιθέσεις καὶ λύσεις τῶν ἐπιφερομένων. τὸ δὲ ἑξῆς ἀνακοινοῦσθαι τὰ πράγματα καὶ τὰς ἀντιγραφάς. Ἄξια σῇ φρενί.] τὰ ἄξια πράγματα σοῦ τῇ σῇ φρενὶ βουλευσόμενοι. Ἀλλ' ἐγχείρει.] ἐν ἐκθέσει δίστιχον ἀναπαιστικὸν τετράμετρον καταληκτικόν. εἰώθασι γὰρ μετὰ τὰς τοιαύτας περιόδους ἐπάγειν δίστιχον. ἐπὶ τῷ τέλει τῶν μὲν ἐκθέσεως, ὁ συνήθως διπλῇ ἔξω νενευκυῖα. τῇ δὲ διστιχίᾳ παράγραφος. καλεῖται δὲ ταῦτα πολυσχημάτιστα, διὰ τὸ διάφορα ἔχειν μέτρα. τὰ δὲ ἑξῆς λβ ἰαμβικά εἰσιν ἀκατάληκτα τρίμετρα. ὧν τελευταῖον, χώρει τί κυπτάζεις ἔχων περὶ τὴν θύραν. ἐπὶ τῷ τέλει κορωνίς. Τειχομαχεῖν μοι διανοεῖ.] ἐντεῦθεν παρίστησι τὴν ἰδιωτείαν. τὸ γὰρ μηχανὰς οὐχ ὡς ὁ Σωκράτης εἶπεν οὕτω καὶ αὐτὸς ἐνόησεν, ἀλλ' εἰς τειχομαχικὰ ὄργανα ἐξε-

πιταδες

…πίτηδες δὲ ὁ ποιητὴς ταύτην τὴν λέξιν ἔθηκεν. Ἀποστερεῖν δ' ἔνι.] πρὸς ὁμοιοκατάληκτον. καὶ πρὸς τὸ αὐτὸ ὁ γέρων βούλευμα. τοῦτο γὰρ αὐτοῦ σπουδάζεται τὸ ἀποστερεῖν τοὺς δανειστάς. Ἀμέλει] παρέλκει, ἀττικὴ δὲ ἡ φράσις. ἀν- A τὶ τοῦ μὴ ἀθύμει. Ὑφαρπάσει.] ἀττικοῦ δευτέρου προσώπου, ἀντὶ τοῦ ὑφαρπάσῃ. ἔπαιξε δὲ διὰ τοῦ ὑφαρπάσαι αἰνιττόμενος τὴν [illegible] φιλοσοφίαν. ἴσως δὲ κἀκεῖνος ἐκ τῶν κωμικῶν φιλοσόφων ἔλαβε τὸ κωμῳδεῖν.

Σω. Ἴθι νυν κατάθου θοἰμάτιον. Στ. Ἠδίκηκά τι;
Σω. Οὔκ. ἀλλὰ γυμνοὺς εἰσιέναι νομίζεται.
Στ. Ἀλλ' οὐχὶ φωράσων ἔγωγ' εἰσέρχομαι. B
Σω. Κατάθου. τί ληρεῖς; Στ. Εἰπὲ δή νυν μοι τοδί.
Ἢν ἐπιμελὴς ὦ καὶ προθύμως μανθάνω,
Τῷ τῶν μαθητῶν ἐμφερὴς γενήσομαι;
Σω. Οὐδὲν διοίσεις Χαιρεφῶντος τὴν φύσιν.
Στ. Οἴμοι κακοδαίμων, ἡμιθνὴς γενήσομαι;
Σω. Οὐ μὴ λαλήσεις. ἀλλ' ἀκολουθήσεις ἐμοὶ, C
Ἀνύσας τί, δευρὶ θᾶττον. Στ. Ἐς τὼ χεῖρέ νυν
Δός μοι μελιτοῦτταν πρότερον. ὡς δέδοικ' ἐγὼ,
Εἴσω καταβαίνων ὥσπερ ἐς Τροφωνίου.
Σω. Χώρει. τί κυπτάζεις ἔχων περὶ τὴν θύραν.

SO. Age nunc, veſtem depone. ST. Quid feci mali?
SO. Nihil: ſed nudos ingredi leges iubent.
ST. Atqui ego non ingredior, ut hinc auferam aliquid.
SO. Depone, quid nugaris? ST. Dic hoc iam mihi,
Si diligens fuero, atque cupide didicero:
Cuinam ſimilis ex diſcipulis tuis ero?
SO. Nihil ab ingenio Charephontis differes.
ST. Va mihi miſero: nam fiam ſemimortuus.
SO. Non fies, ne dixis: ſed ſequere me ocyus,
Vt perficias aliquid, propera. ST. In manum primum
Des mellitam placentam. Vah, ut mihi metuo,
Intrans, non ſecus ac ſi antrum adeam Trophonij.
SO. Perge, quid hic ita circumſpectas iuxta oſtium?

D

Σχόλια. Ἴθι νυν κατάθου.] ὅπερ ἐποίουν ἐπὶ τῶν μυουμένων τὰ μυστήρια. ἀποδύσαι δὲ αὐτὸν βούλεται τὴν ἐσθῆτα. ὡς μέλλων δὲ ἐκεῖνος τύπτεσθαι, φησὶν ἠδίκηκά τι; ὁ δὲ τερατευόμενος ὡς ἐπὶ τῶν μυουμένων γυμνὸν εἰσάγει αὐτόν. Ἀλλ' οὐχὶ φωράσων.] ἔθος ἦν τοὺς εἰσιόντας εἰς οἰκίαν τινὰς ἐπὶ τῷ ἐρευνῆσαι, γυμνοὺς εἰσιέναι, ἵνα μή τι ὑπὸ τὰ ἱμάτια κρύψαντες λάθωσιν, ἢ ἵνα μὴ ὑπὸ ἔχθρας λάθωσιν ὑποβαλόντες τὸ ζητούμενον, καὶ ζημίας αἴτιοι τούτῳ γένωνται. οἱ γοῦν μέλλοντες εἰσιέναι ἵνα ἐπιθεάσωνται χρήματα τὰ δημόσια, ἢ κατ' ἔρευναν, γυμνοὶ εἰσῄεσαν ἵνα μή τι ἀποκρύψωνται. E Ἡμιθνὴς γενήσομαι.] ἐπεὶ ἰσχνὸς καὶ ὠχρὸς τὴν ἰδέαν ὁ Χαιρεφῶν. ἅτε φιλοσοφίᾳ συνεστηκώς, παρὸ ἐκαλεῖτο νυκτερὶς καὶ πύξινος. Μελιτοῦτταν.] μᾶζαν τῷ μέλιτι δεδευμένην. ἔφερον δὲ ὡς ἐδόκουν τοῖς ὄφεσιν. Ὥσπερ ἐς Τροφωνίου.] ὁ Τροφώνιος ἐγένετο λιθοξόος ἄριστος. ὃς κατεσκεύασεν ἱερὸν ἐν τῇ Λεβαδείᾳ τῆς Βοιωτίας ὑπὸ γῆν ὃ καλεῖται Τροφωνίου. ἐκεῖ οὖν οἱ μυούμενοι καθίζονται ἐπὶ τοῦ στόματος γυμνοί, καὶ ἁρπάζονται ὑπό τινων πνευμάτων καὶ φέρονται ὑπὸ τὴν F γῆν. ἐπειδὴ δὲ ἀπαντῶσι δαίμονες καὶ ὄφεις καὶ ἄλλα τινὰ ἑρπετά, βαστάζουσι πλακοῦντά τινα καὶ ῥίπτουσιν ἐπὶ τὸ ἐκφυγεῖν. καὶ μετὰ τὴν μύησιν, δι' ἄλλου στόματος ἀναρρίπτονται. ἄλλως. οὕτως ὁ Χάραξ. Ἀγαμήδης ἄρχων Στυμφήλου τῆς Ἀρκαδίας ἔγημεν Ἐπικάστην. ἧς παῖς ἦν Τροφώνιος σκότιος. οὗτοι τοὺς τότε ὑπερβάλλοντες πάντας εὐτεχνίᾳ τόν τε ἐν Δελφοῖς Ἀπόλλωνος ναὸν ἠργολάβησαν. ἐν Ἤλιδι δὲ ταμιεῖον χρυσοῦ κατεσκεύασαν Αὐγείᾳ· οὗ καταλείψαντες ἁρμὸν λίθου, νυκτὸς εἰσιόντες ἔκλεπτον τῶν χρημάτων ἅμα Κερκυόνι, ὃς ἦν γνήσιος Ἀγαμήδους G καὶ Ἐπικάστης υἱός. ὡς δὲ ἠπόρει λίαν Αὐγείας, ἐπιδημήσαντα Δαίδαλον ἔπεισε κατὰ φυγὴν Μίνωος. ἐλιτάρευσεν ἐξιχνεῦσαι τὸν φῶρα. ὁ δὲ παγίδας ἔστησεν. αἷς περιπεσὼν Ἀγαμήδης ἀναιρεῖται. Τροφώνιος δὲ τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ τεμὼν πρὸς τὸ μὴ γνωρισθῆναι, ἅμα Κερκυόνι φεύγει εἰς τὸν Ὀρχομενόν. Αὐγείας δὲ κατὰ κέλευσιν Δαιδάλου ὑπὲρ τὴν τῶν αἱμάτων ἔκλυσιν ἐπιδιώκοντες, καταφεύγουσιν ὁ μὲν Κερκυὼν εἰς Ἀθήνας ὡς Καλλίμαχος. Ὀρ. ἔφυγε μὲν Ἀρκαδίην, ἡμῖν δ' ὁ κακὸς παρενάσσατο γείτων. ὁ δὲ ἕτερος εἰς Λεβάδειαν τῶν Βοιωτῶν, οὗ κατὰ τρώγλην ποιησάμενος οἴκησιν, διετέλει. τελευτήσαντι δὲ αὐτῷ μαντεῖον ἀρχαῖον ἐφάνη αὐτόθι. καὶ θύουσιν αὐτῷ ὡς θεῷ. περιέλιπε δὲ υἱὸν Ἀλκάνδρον. ἄλλως. Ἐν μὲν τοῖς παλαιοῖς ἀντιγράφοις οὕτως εὗρον. πρῶτον μὲν ὅτι οἱ περὶ Ἀγαμήδην υἱὸν Ἀπόλλωνος καὶ Ἐπικάστης. οἱ δὲ Διὸς καὶ Ἰοκάστης. οἱ δὲ Ἐργίνου. εἶτα ὡς Δαίδαλος μὲν τὸ τειχίον ἐποίησεν, αὐτοὶ κεκλοφότες ἑάλωσαν. καὶ τῷ ἑτέρῳ φεύγοντι διέσχεν ἡ γῆ, καὶ ἐδέξατο περὶ Λεβάδειαν. ὕστερον δὲ Βοιωτοῖς λιμώττουσιν ἔχρησεν ὁ θεὸς Τροφώνιον τιμᾶν. οἱ δὲ ἀγνοοῦντες ὅπου εἴη τὸ μνῆμα, σμήνει μελισσῶν προσέτυχον ἐξ ὑπορρῶγός τινος ἀνιοῦσιν. καὶ στοχασάμενοι τὸν τόπον εὗρον ἐκεῖσε δεῖν τινα κατελθεῖν θεασόμενον. ὃς εὑρὼν δύο δράκοντας, προσήνεγκε μελιτούττας καὶ οὐκ ἠδικήθη. ἐξ οὗ τὸ ἔθος ἐγένετο. οἱ δὲ βουλόμενοι χρηστηριασθῆναι, ἁγνεύοντες [illegible] καὶ στολῇ κεκοσμημένοι θεοπρεπεῖ, κατίασι [illegible] ἔχοντες πρὸς τὸ βάλλειν τοὺς ὄφεις καὶ μὴ ἀδικηθῆναι ὑπ' αὐτῶν καὶ πολλοὶ μὲν αὐθημερὸν ἐπέμφθησαν, οἱ δὲ διὰ πλειόνων. ἐν δὲ τοῖς νεωτέροις, οὕτως. Ὁ Τροφώνιος ἀνὴρ ἦν πάνυ φιλόδοξος. ποιήσας οὖν ἐν Λεβαδείᾳ τῆς Βοιωτίας ὑπόγειον οἴκημα εἰσελθὼν ἐμαντεύετο. καὶ λιμαγχονηθεὶς ἀπέθανεν. ἐγκατοικήσαν δέ τι δαιμόνιον τὰς μαντείας ἐτέλει. εἰσήρχοντο οὖν ἐντὸς οἱ χρώμενοι ἔχοντες ἐν ταῖν χεροῖν πόπανα, ἵνα τοῖς ἐκεῖ ἐμφιλοχωροῦσιν ὄφεσι διδόντες μηδὲν ὑπ' αὐτῶν δυσχερὲς πάσχωσιν. ὁ δὲ εἰσιὼν ἐκεῖσε λοιπὸν οὐκ ἔτι ἐγέλα διὰ τὴν τῶν ὄφεων ἔκπληξιν. ὅθεν καὶ παροιμία ἐπὶ τῶν ἀγελάστων καὶ συνωφρυωμένων, ἐς Τροφωνίου μεμάντευται. Τί κυπτάζεις ἔχων.] ἀττικῶς περιττεύει τὸ ἔχων. τὸ δὲ κυπτάζεις, στραγγεύῃ, διατρίβεις. Περὶ τὴν θύραν.] βραδέως διακείμενος εἰς τὸ εἰσιέναι δι' αὐτῆς.

A

ΚΟΜΜΑΤΙΟΝ ΚΩΛΩΝ η.

Χο. Ἀλλ' ἴθι χαίρων τῆς ἀνδρείας
Εἵνεκα ταύτης.
Εὐτυχία γένοιτ' ἀν-
θρώπῳ ὅτι προήκων
Ἐς βαθὺ τῆς ἡλικίας,
Νεωτέροις τὴν φύσιν αὑτοῦ
Πράγμασι χρωτίζεται
Καὶ σοφίαν ἐπασκεῖ.

CHORVS.

I Pede fauſto, propter robur
Magnanimum iſtud
Proſperitas viro adſit,
Quod ſpacium ſenecta
Emeritæ cum tetigit:
B *Tamen negocijs animum ſuum,*
Vt iuuenis, applicas,
Et ſapientiam auget.

Σχόλια. Ἀλλ' ἴθι χαίρων.] τοῦτο διὰ τὸ εἰσάγεσθαι τὸν χορὸν ἐξιόντων τῶν ὑποκριτῶν, ὀνομάζεται κομμάτιον. διὰ δὲ τὸ προτίθεσθαι τῆς παραβάσεως κατὰ τὸ ἔθος, ὀνομάζεται κομμάτιον. κῶλα μὲν ὀκτώ. ὧν τὸ μὲν πρῶτον ἀναπαιστικὸν δίμετρον ἀκατάληκτον. ἢ χοριαμβικὸν δίμετρον ὑπερκατάληκτον μεμιγμένον δισπονδείῳ. τὸ δεύτερον ἀναπαιστικὸν μονόμετρον. τὸ τρίτον καὶ τὸ ἑξῆς καὶ ἕβδομον καὶ τὸ μετ' αὐτὸ, χοριαμβικὰ δίμετρα καταληκτικὰ εἰς ἀμφίβραχυν περαιούμενα ἢ βακχεῖον διὰ τὸ ἀδιάφορον, λεισοφανέα ἢ αὐτὰ καλούμενα. τὸ πέμπτον, χοριαμβικὸν δίμετρον ἀκατάληκτον. τὸ ἕκτον ἀπὸ ἰαμβικῆς βάσεως εἰς χοριαμβικὴν ὑπερκατάληκτον.

C

Bisetus. Αὐτοῦ] ἢ αὐτοῦ γραπτέον, ἵνα τοῦτο πρὸς τὸν Στρεψιάδην ἀναφέροιτο. ἢ αὐτοῦ ἐπιρρηματικῶς ληπτέον, ἀντὶ τοῦ αὐτόθι, ἐν τῷ φροντιστηρίῳ.

Σχόλια. Χρωτίζεται] ἀντὶ τοῦ χρωματίζεται. αὐτὸς δὲ ὁ χρωματισμὸς εἰς πρόσωπον γίνεται. αὐτὸς γὰρ κατὰ τοῦ νοῦ ἐχρωματίζετο διὰ τοῦτο ἐπήγαγε τὴν αὐτοῦ φύσιν. ἐν ᾧ ὅλον, καὶ μέρος. διὰ μὲν τοῦ χρωματίζεται νοούμενον τοῦ ὅλου. διὰ δὲ τοῦ τὴν αὐτοῦ φύσιν, τοῦ μέρους.

Bisetus: Χρωτίζεται] Σ. ἐλπιστάζει. λέγεται δὲ ἐπὶ τῆς μουσικῆς.

ΠΑΡΑΒΑΣΙΣ ΚΩΛΩΝ μα.

Τροχαῖοι καταληκτικοί.

Ὦ θεώμενοι κατερῶ πρὸς ὑμᾶς ἐλευθέρως
Τἀληθῆ, νὴ τὸν Διόνυσον τὸν ἐκθρέψαντά με.
Οὕτω νικήσαιμί γ' ἐγὼ καὶ νομιζοίμην σοφός,
Ὡς ὑμᾶς ἡγούμενος εἶναι θεατὰς δεξιούς,
Καὶ ταύτην σοφωτάτ' ἔχειν τῶν ἐμῶν κωμῳδιῶν,

D

TRANSITVS CHORI.

Trochaici Catalectici.

O Spectatores, ego ad vos loquar, quæ vera ſunt,
Liberè per Dionyſum, qui me eduxit paruulam.
Sic ego vincam & æſtimer ſapiens, vt vos æſtimo
E *Spectatores candidos eſſe, & hanc Comœdiam*
Præ alijs, quas ſcripſi, omnibus, ducere ſapientiſſimam.

Σχόλια. Ὦ θεώμενοι.] ἡ παράβασις δοκεῖ μὲν ἐκ τοῦ χοροῦ λέγεσθαι. εἰσάγει δὲ τὸ ἑαυτοῦ πρόσωπον ὁ ποιητής. παράβασις δέ ἐστιν ὅταν ἐκ τῆς προτέρας στάσεως ὁ χορὸς μεταβὰς ἐπαγγέλλῃ πρὸς τὸν δῆμον ἀφορῶν. εἰσὶ δὲ παραβάσεως εἴδη, ἁπλᾶ μὲν τρία, κατὰ δὲ σχέσιν τέσσαρα. τὰ μὲν οὖν ἁπλᾶ ἐστι ταῦτα, κομμάτιον. παράβασις ὁμωνύμως ἢ τὸ ἀνάπαιστος καλεῖται, ἐπειδὴ πολλάκις ἐν ταύτῃ τῷ ἀναπαίστῳ χρῆται. τρίτος ὁ τὸ μακρόν. τὰ δὲ κατὰ σχέσιν, στροφή, ἀντιστροφή, ἐπίρρημα, ἀντεπίρρημα. συμπίπτει γὰρ ἀλλήλοις τὸ κατὰ μέτρον καὶ τὰ κῶλα. ἡ γὰρ στροφὴ ἔχει ὁμοίαν ἑαυτῇ τὴν ἀντιστροφήν. καὶ τὸ ἐπίρρημα ὁμοίως τὸ ἀντεπίρρημα. τινὲς δὲ προστιθέασι καὶ ᾠδὴν καὶ ἀντῳδήν. ἴσασι γὰρ καὶ ταῦτα σχέσιν πρὸς ἄλληλα. ἡ μὲν οὖν παράβασις ἡ ἐκ τούτων συγκειμένη τελεία ἐστί. εἰσὶ δὲ καὶ ἀτελεῖς παραβάσεις, [illegible] τὴν τῶν [illegible] περαιοῦσαι [illegible] ἡ παράγραφος. [illegible] ἐπιρρήματος [illegible] ἀντιστροφῆς [illegible] ἀντεπίρρημα, ἐπὶ τοῦ ἐπιρρήματος [illegible] ὑπὲρ τοῦ δηλῶσαι ὅτι ἐστὶ τὰ ἀνταποδιδόμενα. ἐπὶ δὲ τοῦ ἀντεπιρρήματος ἢ ἔξω τεθεικυῖα. ἐν δὲ ταῖς ἀποδιδομέναις πάλιν ἐστὶν ἡ στροφὴ παράγραφος ἐπὶ δὲ τὸ τέλειον κῶλον διπλαῖ, ἡ μὲν κατ' ἀρχάς, ἡ δὲ κατὰ τὸ τέλος. ἀμφότεραι μὲν [illegible] ὅτι ἀνταποδίδονται. τὸ δ' ἕτερον [illegible] Εὐπολίδειον καλούμενον στίχων τροχαϊκὸν τετράμετρον καταληκτικὸν [illegible] ὥρας τὰς ἑτέρας [illegible] δεκάπεντε. τὸ δὲ [illegible] κατὰ πᾶσαν μὲν χώραν δέχεται τροχαῖον καὶ σπονδεῖον [illegible] τελευταῖα μὲν ὄντος τοῦ μέτρου [illegible] ἀντὶ δὲ [illegible] ἀνάπαιστον [illegible] ἰδίως δὲ τὴν [illegible] ἰαμβικὴν [illegible] ἐδέχετο γὰρ μετοχὴν [illegible].

F

G

Νὴ τὸν Διόνυσον.] ἐπειδὴ Διονύσιος παρῆλθε τὰ δράματα καὶ ἐν τοῖς Διονυσιακοῖς ἀγῶσι τὰ δράματα [illegible]. Οὕτω νικήσαιμί γ' ἐγώ.] [illegible] εἰς τὴν παράβασιν. οὐχ ἡ αὐτὴ δέ ἐστιν οὐδὲ τοῦ αὐτοῦ μέτρου τῇ ἐν ταῖς Νεφέλαις πρώταις, ἀλλ' ὡς ὀλίγῳ προτέροις ἄρχεται τοῦ καλουμένου Εὐπολιδείου.

Πρώτους ἠξίωσ' ἀναγεῦσ' ὑμᾶς, ἣ παρέσχε μοι
Ἔργον πλεῖστον. εἶτ' ἀνεχώρουν ὑπ' ἀνδρῶν φορτικῶν
Ἡττηθεὶς οὐκ ἄξιος ὤν. ταῦτ' οὖν ὑμῖν μέμφομαι
Τοῖς σοφοῖς, ὧν οὕνεκ' ἐγὼ ταῦτ' ἐπραγματευόμην.
Ἀλλ' οὐδ' ὣς ὑμῶν ποθ' ἑκὼν προδώσω τοὺς δεξιούς.
Ἐξ ὅτου γὰρ ἐνθάδ' ὑπ' ἀνδρῶν, οἷς ἡδὺ καὶ λέγειν
Χ' ὡ σώφρων τε χ' ὡ καταπύγων, ἀρίστ' ἠκουσάτην,
Κἀγὼ, παρθένος γὰρ ἔτ' ἦν, κοὐκ ἐξῆν πω μοι τεκεῖν,
Ἐξέθηκα, παῖς δ' ἑτέρα τις λαβοῦσ' ἀνείλετο,
Ὑμεῖς δ' ἐξεθρέψατε γενναίως, κἀπαιδεύσατε,
Ἐκ τούτου μοι πιστὰ παρ' ὑμῖν γνώμης ἔσθ' ὅρκια.
Νῦν οὖν Ἠλέκτραν κατ' ἐκείνην ἥδ' ἡ κωμῳδία
Ζητοῦσ' ἦλθεν ἤν που 'πιτύχῃ θεαταῖς οὕτω σοφοῖς.
Γνώσεται γὰρ ἤνπερ ἴδῃ, τἀδελφοῦ τὸν βόστρυχον.
Ὡς δὲ σώφρων ἐστὶ φύσει, σκέψασθ'. ἥτις πρῶτα μὲν
Οὐδὲν ἦλθε ῥαψαμένη σκύτινον καθειμένον.
Ἐρυθρὸν ἐξ ἄκρου, παχύ. τοῖς παιδίοις ἵν' ᾖ γέλως.

A Vtque vos primùm rogaui, vti guſtetis hanc, mihi
Quæ multum fecit negoti. Poſt ſeceſsi à viris
Victus ſordidis indignè: quod nunc vobis queror,
Qui hîc adeſtis ſapientes, & quorum hæc ego gratia
B Commentatus ſum: non vt vos volens prodam bonos.
Ex quo enim hic apud viros, quibus eſt ſuaue dicere,
Et apud quos Cinædus & Caſtus optimè audiunt:
Et ego (nanque adhuc eram virgo, nec licebat mihi
C Parere) expoſui fœtum: quem quæpiam alia ſuſtulit.
Vos autem educaſtis ingenuè, atque inſtituiſtis probè:
Ex hoc fida apud vos ſunt ſententiæ teſtimonia.
Nunc ergo ſecũdum Electram illam iſthæc Comœdia
D Quæritans venit, ſi fortè in ſpectatores bonos
Incidat: (nam cincinnum ſi videat fratris, ſtatim
Agnoſcet) ſed quàm ſit hæc caſta, vos cognoſcite.
Primùm non venit aliquid conſuens coriacium,
E Rubrum, humile, à ſummo denſum: vt ſit pueris riſui: neque

Σχόλια. Ἀναγεῦσ' ὑμᾶς.] διατάξαι τὸ δρᾶμα. ὡς ἐπὶ βρώματος δὲ εἶπεν. Ὑπ' ἀνδρῶν.] τῶν κριτῶν τοῦτο ἐπὶ τῶν προτέρων νεφελῶν. Ταῦτ' οὖν ὑμῖν μέμφομαι.] ἐπειδὴ Κρατίνου ἀλλ' Ἀμειψίου δεύτερος ἐτέθη. Οἷς ἡδὺ καὶ λέγειν.] εἰς τὸ ἐμὲ ἐπιδείκνυσθαι ἡδύ ἐστιν ἢ ἐλλογίμοις. Χ' ὡ σώφρων.] τὸ πρῶτον δρᾶμα γράψας ὁ ποιητὴς ἐξέθηκε τοὺς δαιταλεῖς, ἐν ᾧ σώφρον μειράκιον εἰσάγει καὶ ἕτερον ἄχρηστον. εὐδοκίμησε δὲ σφόδρα ἐν τούτῳ τῷ δράματι. Ἀρίστ' ἠκουσάτην.] ἀντὶ τοῦ ηὐδοκιμησάτην. οὐ γὰρ τότε ἐνίκησεν. ἐπεὶ δεύτερος ἐκρίθη ἐν τῷ δράματι. διόπερ, ἐστὶ μὲν αὐτὸ πρῶτον τῶν δραμάτων. ὑπὸ δὲ αἰδοῦς οὐ δι' ἑαυτοῦ ἐπεδείξατο αὐτό. Κοὐκ ἐξῆν πω μοι.] οὔπω ἐπετέτραπτο ἐμαυτῷ τὸ λέγειν δημοσίᾳ διὰ τὸ νέον τῆς ἡλικίας, οὐ γὰρ πρῶτον δι' ἑαυτοῦ καθίει τὰ δράματα ὁ ποιητὴς εὐλαβούμενος ἀπὸ δὲ τῶν ἱππέων ἤρξατο εἰσιέναι. νόμος δὲ ἦν μὴ εἰσελθεῖν τινα εἰπεῖν μήπω τεσσαράκοντα ἔτη γεγονότα. ὡς δέ τινες τριάκοντα. Ἐξέθηκα.] ἀπὸ μεταφορᾶς τῶν λάθρα τικτουσῶν καὶ φοβουμένων γνωσθῆναι γυναικῶν. καὶ διὰ τοῦτο ἔξω ῥιπτουσῶν τὰ βρέφη, ἵν' ἰδών τις ἀνέλοιτο. Εὐριπίδης. δίδωσι βουκόλοισιν ἐκθεῖναι βρέφος. λέγει οὖν Ἀριστοφάνης ὡς ἐπειδὴ παρθένος ὢν ταύτην τὴν κωμῳδίαν ἔτεκον, ὥσπερ τι βρέφος ἔξω ἔρριψα. Παῖς δ' ἑτέρα.] Κλεωνίδης καὶ Καλλίστρατος. οὐ γὰρ δι' ἑαυτοῦ ἐδίδαξε τοὺς δαιταλεῖς πρῶτον αὐτοῦ δρᾶμα. τὸ ἀνείλετο λαβοῦσα ἢ ἐκ παραλλήλου, ὡς τὸ ἀγνοίας ἐκάθηρεν, ἢ τὸ μὲν λαβοῦσα, διὰ τὴν ἐκ τῆς γῆς ὑπὸ τῶν χειρῶν ἄρσιν. τὸ δὲ ἀνείλετο διὰ τὴν ἀναδοχὴν καὶ εἰσποίησιν. Πιστὰ παρ' ὑμῖν.] ἤγουν μεγάλη πίστις ἐστί μοι πρὸς ὑμᾶς καὶ πληροφορία. εἴρηται δὲ ἐκ μεταφορᾶς τῶν τὰς φιλίας δι' ὅρκων ποιούντων. Νῦν οὖν Ἠλέκτραν.] Αἰσχύλος ἐποίησε δρᾶμα Χοηφόρους. ἐν ᾧ Ἠλέκτρα παραγενομένη εἰς τὸν τάφον τοῦ πατρός, ἐκ τοῦ πλοκάμου τὸν ἀδελφὸν ἐγνώρισεν. αὕτη φησὶν ἡ κωμῳδία ἀδελφὴ οὖσα τῆς πρώτης, ὡς ἐν τοῖς Χοηφόροις Αἰσχύλου Ἠλέκτρα ἐκ τοῦ πλοκάμου τὸν ἀδελφὸν ἐπιγνοῦσα καὶ παραγενομένη πρὸς τὸν τάφον ὅπως αὐτὸν γνωρίσῃ ἦλθεν, εἰς ζήτησιν ἦλθε τῶν τοιούτων θεατῶν. ἐπιγνώσεται γὰρ ἐάν τι ξύμβολον ἴδῃ ἐκείνων. Ἡ Χρυσόθεμις ἀπελθοῦσα θῦσαι τῷ πατρὶ καὶ τὸν Ὀρέστου πλόκαμον ἐνταῦθα εὑροῦσα, εἶπε τοῦτο τῇ Ἠλέκτρᾳ. ἡ δὲ ἀπελθοῦσα ἐγνώρισεν αὐτὸν ὄντα Ὀρέστου. εἰ καὶ Σοφοκλῆς τοῦτο οὐ λέγει. λέγει οὖν ὁ ποιητὴς ὅτι εἰ ἐπαινεθήσεται παρ' ὑμῶν ἡ νῦν κωμῳδία, γνώσεται ὅτι ὑμεῖς ἐστε οἱ καὶ τὴν πάλαι αὐτῆς ἀδελφὴν ἐπαινέσαντες. Τἀδελφοῦ τὸν βόστρυχον.] ὅ ἐστι σύμβολον καὶ ἔπαινον ἐκείνων ἐπιγνώσεται ἐὰν ἴδῃ. Οὐδὲν ἦλθε.] παρέλκει τὸ δὲ ὡς καὶ παρ' Ὁμήρῳ. νῦν δ' οὔ τι ἔτισε. θέλει δὲ εἰπεῖν οὐκ ἦλθε συνήθως. Σκύτινον.] διεζωσμένοι γὰρ δερμάτινα αἰδοῖα οἱ κωμικοὶ εἰσῄεσαν τοῦ γέλωτα ἐγχέειν. θέλει δὲ εἰπεῖν αὐτοὺς φορτικῶς χαριεντιζομένους. Ἐρυθρόν.] τὸ ἐρυθρὸν ἐξ ἄκρου ἢ ἐξ ἄκρου παχύ. ταῦτα γὰρ οἱ κωμικοὶ εἰσῆγον διὰ γέλωτα.

Οὐδ' ἔσκωψε τοὺς φαλακροὺς, οὐδὲ κόρδαχ' εἵλκυσεν. A
Οὐδὲ πρεσβύτης ὁ λέγων τἄπη τῇ βακτηρίᾳ
Τύπτει τὸν παρόντ' ἀφανίζων πονηρὰ σκώμματα.
Οὐδ' εἰσῇξε δᾶδας ἔχουσ' οὐδ' ἰοὺ ἰοὺ βοᾷ.
Ἀλλ' αὐτῇ καὶ τοῖς ἔπεσι πιστεύουσ' ἐλήλυθεν.
Κἀγὼ μὲν τοιοῦτος ἀνὴρ ὢν ποιητὴς, οὐ κομῶ. B
Οὐδ' ὑμᾶς ζητῶ 'ξαπατᾷν δὶς καὶ τρὶς ταῦτ' εἰσάγων.
Ἀλλ' αἰεὶ καινὰς ἰδέας εἰσφέρων, σοφίζομαι,
Οὐδὲν ἀλλήλαισιν ὁμοίας καὶ πάσας δεξιάς.
Ὃς μέγιστον ὄντα Κλέων' ἔπαισ' ἐς τὴν γαστέρα.
Κοὐκέτ' εἰσαῦθίς γ' ἐπεπήδησά γ' αὐτῷ κειμένῳ. C
Οὗτοι δ', ὡς ἅπαξ παρέδωκεν λαβὴν Ὑπέρβολος,
Τοῦτον δείλαιον κολετρῶσ' αἰεὶ, καὶ τὴν μητέρα.
Εὔπολις μὲν τὸν Μαρικᾶν πρώτιστον παρείλκυσεν,
Ἐκστρέψας τοὺς ἡμετέρους ἱππέας κακὸς κακῶς. D
Προσθεὶς αὐτῷ γραῦν μεθύσην, τοῦ κόρδακος οὕνεκα.

Insectata caluos est, nec saltauit cordacem:
Neque senex, qui metra canit, præsentem baculo ferit,
Amouens è conspectu maledictis mordacibus:
Neque tædiferam introduxit: sed neque heu heu clamitat:
Sed sibiipsa & versibus fidens, in scenam venit.
Atqui ego vir tantus, Poëta tantus nihil superbio:
Neque vos quærito fallere, bis térque introducendo eadem:
Sed nouas subinde formas infero, argutè & catè
A me inuentas, nihil inter se similes: omnes probas:
Qui etiam magnum illum Cleonem, in ventrem olim perculi,
Neque demum insultaui ipsi tacenti. Verùm hi comici
Nouitij, vt semel dedit ansam ad scribendum Hyperbolus,
Miserum istum semper proculcant, & matrem eius simul.
Eupolis quidem Maricam primùm in scenam protulit,
Nostrósque EQVITES *in alium habitum malè commutauit malus,*
Addiditque anum ebriam ad desaltandum Cordacem:

Σχόλια. Τοὺς φαλακρούς.] Εὔπολις ἔσκωψε τοὺς φαλακρούς, τοῦτο δὲ εἰς Ἀριστοφάνην. Οὐ κόρδακ' εἵλκυσε] τρία εἴδη ὀρχήσεως. ἐμμέλεια μὲν, τραγική. σίκιννις, σατυρική. κόρδαξ, κωμική, ἥτις αἰσχρῶς κινεῖ τὴν ὀσφύν. Οὐδὲ πρεσβύτης ὁ λέγων.] ὡς Εὔπολις ἐν τοῖς Προσπαλτίοις. ἢ ὡς εἰς τοῦτο τὸ μέρος εὐτελέστερον ὄντα τὸν Ἕρμιππον. οἱ δὲ Σισέρμιον τὸν ὑποκριτήν. Τύπτει τὸν παρόντ' ἀφανίζων.] καὶ γὰρ ἐκεῖνος τοῦ γελᾶν χάριν τοὺς ἐγγὺς ἑστῶτας ἔτυπτε τῇ βακτηρίᾳ. τὸ δὲ ἀφανίζων, ὅ ἐστιν ἐκτοπίζων καὶ ἀποφυγὼν τὰ σκώμματα, δι' ὧν ἔδει σωφρονίζειν τοὺς κακῶς πράττοντας, ἐκτὸς ἑαυτοῦ ποιῶν τὰ πονηρὰ σκώμματα. ἢ τὸ ἀφανίζων, ἀντὶ τοῦ ἀφανεῖς ποιῶν. τουτέστιν ἀποκαλύπτων τῷ γέλωτι τὰς εἰκῇ διεσκευασμένας αὐτοῦ κωμῳδίας καὶ εὐτελῶς πεπλασμένας. ἰστέον δὲ ὅτι πάντα ὅσα ἂν λέγῃ, εἰς ἑαυτὸν τείνει. τοὺς μὲν γὰρ φάλητας εἰσήγαγεν ἐν τῇ Λυσιστράτῃ. F τὸν δὲ κόρδακα ἐν τοῖς Σφηξί. τοὺς δὲ φαλακροὺς, ἐν Εἰρήνῃ. τὸν δὲ πρεσβύτην ἐν Ὄρνισι. τὰς δὲ δᾶδας καὶ τὸ ἰοὺ ἰοὺ ἐν Νεφέλαις τοσαῦτον. Οὐδ' εἰσῇξε δᾶδας.] οὐκ ἔστι δῆλος τίνι προσονειδίζει. ἀλλ' ἴσως ἑαυτῷ. ἐπεὶ πεποίηκεν ἐν τῷ τέλει τοῦ δράματος καιομένην τὴν διατριβὴν Σωκράτους, καί τινας τῶν φιλοσόφων λέγοντας ἰοὺ ἰού. ἐν δὲ ταῖς πρώταις Νεφέλαις, τοῦτο οὐ πεποίηκε. ποιήσει δὲ αὐτὸ μετὰ λόγου. οὗτοι δὲ ἀκαίρως. Ἀλλ' αὐτῇ.] τῇ ἐπινοίᾳ τῆς ὑποθέσεως καὶ οἰκονομίᾳ καὶ τῇ χάριτι τῶν ἐπῶν θαρροῦσα. Οὐ G κομῶ] οὐ σεμνύνομαι. χαριέντως δὲ λέγει ἐπεὶ φαλακρὸς ἦν. Δὶς καὶ τρίς.] καί τοι καὶ αὐτὴ δεύτερον εἰσήχθη. ἀλλ' ἴσως διάφορος. δοκοῦσι δὲ καὶ οἱ ἄλλοι κωμικοὶ ἀπὸ τῶν αὐτῶν λημμάτων, τὰ αὐτὰ εἰσάγειν δράματα.

BISETVS. Ταῦτ' εἰσάγων] οὕτω γραπτέον. τ' αὔτ' εἰσάγων, ἀντὶ τοῦ, τὰ αὐτά, ἢ, ταῦτ', ἀντὶ τοῦ ταῦτα.

Σχολ. Ὃς μέγιστον ὄντα.] ὥσπερ ζῶντος αὐτοῦ διαλέγεται ἐν οἷς φησι Κλέωνα τὸν λάρον. καὶ Ἀπολλώνιος δέ φησιν E αὐτὸν ἐπὶ Ἀλκαίου τεθνάναι δυσὶν ἔτεσιν ὕστερον. Ἵππαρχος δέ φησιν ἀφ' οὗ αἱ πρῶται Νεφέλαι ἐδιδάχθησαν. πῶς οὖν δύναται καὶ τοῦ Μαρικᾶ μεμνῆσθαι; ἐδιδάχθη μὲν πρὸ τῶν Νεφελῶν ὡς καὶ νῦν αὐτός φησιν. ἐπεὶ δὲ ὁ Εὔπολις ὡς τεθνηκότος Κλέωνος μέμνηται. ἢ ἐπειδὴ φέρονται αἱ διδασκαλίαι τῶν δύο Νεφελῶν, οὐδὲν δυνάμεθα διαρθρῶσαι. ὁ Εὔπολις [illegible] τοῦ Κλέωνος τελευτῇ ἐν Μαρικᾷ. Ἔπαισ' ἐς τὴν γαστέρα.] ἔτυψα. ἐγένετο γὰρ κατ' αὐτοῦ τοὺς ἱππέας. ἔτυψα ἐν τοῖς ἱππεῦσιν. ἀντὶ τοῦ ἠρίστευον τῇ πρώτῃ κωμῳδίᾳ. Κολετρῶσ' ἀεί.] κατὰ τῆς κοιλίας τύπτουσιν. ἢ καταπατοῦσιν. F ἀπὸ τῶν τὰς ἐλαίας πατούντων. ἢ τὸ ἐναλλεσθαι τῇ κοιλίᾳ καὶ τύπτειν εἰς τὴν γαστέρα. κόλον γὰρ τὸ παχὺ ἔντερον. δῆλον δὲ ὅτι πρῶτος ὁ Μαρικᾶς ἐδιδάχθη τῶν δευτέρων Νεφελῶν. Ἐρατοσθένης δέ φησι Καλλίμαχον ἐγκαλεῖν ταῖς διδασκαλίαις ὅτι φέρουσιν ὕστερον τρίτῳ ἔτει τὸν Μαρικᾶν τῶν Νεφελῶν, σαφῶς ἐνταῦθα εἰρημένον, ὅτι πρότερον καθεῖται. λανθάνει δ' αὐτόν φησιν, ὅτι ἐν μὲν ταῖς διδαχθείσαις οὐδὲν τοιοῦτον εἴρηκεν, ἐν δὲ ταῖς ὕστερον διασκευασθείσαις εἰ λέγεται, οὐδὲν ἄτοπον. αἱ διδασκαλίαι δὲ, δῆλον ὅτι τὰς διδαχθείσας φέρουσι. πῶς δ' οὐ συνεῖδεν ὅτι καὶ ἐν G τῷ Μαρικᾷ προτετελεύτηκε Κλέων. ἐν δὲ ταῖς Νεφέλαις λέγεται εἰς τὸ θεοῖσιν ἐχθρὸν τὸν βυρσοδέψην. Εὔπολις δὲ ἐν τοῖς Βάπταις τοὐναντίον φησὶν, ὅτι συνεποίησεν Ἀριστοφάνει τοὺς Ἱππέας. λέγει δὲ τὴν τελευταίαν παράβασιν. φησὶ δὲ κἀκείνους τοὺς Ἱππέας συνεποίησα τῷ φαλακρῷ τούτῳ κἀδωρησάμην. Κλέων ἀποθνήσκει ἐπὶ Ἀμεινίου. πρὸ τούτοῦ δὲ Ἰσάρχος ἐφ' οὗ αἱ Νεφέλαι εἰσήχθησαν. ὁ μέντοι Ανδροτίων ἐπὶ Ἀλκαίου φησὶ τοῦ μετ' Αμεινίαν, τὸν Κλέωνα δηλονότι ὕστερον ἔτεσι τεθνάναι τῆς τῶν Νεφελῶν διδασκαλίας. εἰκότως οὖν ὡς ἔτι περιόντι τῷ Κλέωνι λοιδορεῖται ὁ Ἀριστοφάνης. οὐ μόνον ἐν τοῖς προκειμένοις, ἀλλὰ καὶ ἐν τοῖς ἑξῆς τὸν Κλέωνα τὸν λάρον δώρων.

BISETVS. Κολετρῶσι] Σ. κολετρῶσι, κατὰ κώλου τύπτουσι, διὰ τοῦ ω. εἰσὶ δὲ οἱ τὸ κῶλον, καὶ τὸ κόλον ταυτὸν εἶναι νομίζουσιν. ὅθεν τὴν νόσον καὶ κωλικὴν, καὶ κολικὴν καλοῦσιν. ἀλλ' οὐ καλῶς. τὸ γὰρ κῶλον τοῦ κόλου διαφέρει. κόλον γὰρ κατὰ τὸν Ἀθήναιον λέγεται ἡ τροφή. ὅθεν ὁ βούκολος, καὶ ὁ δύσκολος, τουτέστι δυσάρεστος, καὶ στεχές. ὅθεν καὶ κοιλία, ἡ τὴν τροφὴν δεχομένη. καὶ κόλον τὸ κενὸν, τὸ μάταιον, τὸ κολοβόν. Ὅμηρος, , Πὰλ' αὐτὰρ ἐν χερσὶ κόλον δόρυ. τουτέστι κολοβὸν, κεκολοβωμένον. Εὐστάθιος. κόλον ἡ τροφὴ, κόλον, τὸ μέγα, ἢ τὸ κολοβὸν, τὸ μὴ ἔχον ὁλότητα. κόλος βοῦς, ὁ κεκολουμένος τὰ κέρατα. κόλον δόρυ, τὸ κεκολουμένον τὴν αἰχμὴν, καὶ ἐκ τοῦ κόλον, καὶ βοῦς. γίνεται τὸ κολοβός. ὅθεν καὶ τὸ κολοβοῦν, ὃ καὶ κολούειν λέγεται. τὸ δὲ κῶλον, τὸ μέρος σημαίνει. καὶ κῶλον, τὸ μονέντερον, καὶ παχὺ τοῦ σώματος ἔντερον, ὅθεν ἡ διάθεσις κωλική. καὶ τὸ τοῦ λόγου πεζοῦ μέρος τι. καὶ παρὰ τοῖς Λυρικοῖς, τοῖς Κωμικοῖς, καὶ τοῖς Τραγικοῖς, τὰ κῶλα μέρος τοῦ ποιήματος αὐτῶν. περὶ τούτων δὲ ὁ Ἡφαιστίων ἀκριβέστερον πολλὰ παραδέδωκεν. ἀλλαχοῦ δὲ ἄλλαι τοῦ κώλου σημασίαι.

Σχόλια. Καὶ τὴν μητέρα.] τὴν Ὑπερβόλου. τὴν δοκοῦσαν ἐν ταῖς ἀρτοπώλισι. πολλὰ κατ' αὐτῆς εἶπεν Ἕρμιππος. Ἐκστρέψας.] πάντα τὰ ἐμά φησιν ἔλαβεν.

Ην Φρύνιχος πάλαι πεποίηχ' ἣν τὸ κῆτος ἤσθιεν.
Εἶθ' Ερμιππος αὖθις πεποίηκεν εἰς Υπέρβολον.
Αλλοι τ' ἤδη πάντες ἐρείδουσιν εἰς Υπέρβολον.
Τὰς εἰκοῦς τῶν ἐγχέλεων τὰς ἐμὰς μιμούμενοι.
Ος τις οὖν τούτοισι γελᾷ, τοῖς ἐμοῖς μὴ χαιρέτω.
Ην δ' ἐμοὶ καὶ τοῖσιν ἐμοῖς εὐφραίνησθ' εὑρήμασιν,
Ες τὰς ὥρας τὰς ἑτέρας εὖ φρονεῖν δοκήσετε.

Qualem olim introduxit Phrynichus, deuoratam à belua,
Maris. Exinde nouam rursus fecit Hermippus in Hyperbolum:
Et nunc cæteri simul omnes ingruunt in Hyperbolum:
Imitantes meam de anguillis sat notam imaginem.
His quicunque applaudit, is ne delectetur meis.
Sin voluptatem aliquam ex me meísque inuentis percipitis:
Reliquum in tempus rectè vos sapere indicauero.

Σχόλια. Ην Φρύνιχος.] φέρεται ὑπεύθυνος Φρυνίχου. μή ποτε οὖν ἐκείνην φράζων ὡς γραῦν ἐκκειμένην τῷ κήτει. καὶ ἴσως ἐν Υπερβόλῳ ἂν λέγοι αὐτὸς, ὅτι τὸ κῆτος ἤσθιεν. ἄλλως. εἰσῆγε γραῦν Φρύνιχος ὑπὸ κήτους ἐσθιομένην κατὰ μίμησιν Ἀνδρομέδας διὰ γέλωτα τῶν θεατῶν. ἦν δὲ καὶ αὐτὸς κωμῳδίας ποιητής. Εἶθ' Ερμιππος] Ερμιππος μετὰ, δράματα ἐποίησεν εἰς Υπέρβολον· ἔοικε δὲ τὸ πλείστας ἀρτοπώλιδας λεχθὲν, κατ' αὐτοῦ σημαίνειν.

BISETVS. Τὰς εἰκοῦς] ἐν τοῖς πρότερον ἀντιγράφοις τὸ εἰκὼς κακῶς μετὰ περισπωμένης ἐγράφετο. ἀλλὰ γραπτέον εἰκοῦς, ὡς Λητοῦς ἐν τῇ αἰτιατικῇ πληθυντικῇ κατὰ τοὺς γραμματικοὺς κανόνας. εἰκὼ δὲ, εἰκόος, εἰκοῦς, καὶ εἰκὼν, εἰκόνος ταυτόν. Εὐριπίδης Μηδείᾳ, Ἄψυχον εἰκὼ [illegible] βλέπουσα σώματος.

Σχόλια. Τῶν ἐγχέλεων.] ἀντὶ τοῦ λέξεων εἰπεῖν, ἐγχέλεων ἔφη. παρ' ὅσον ἐν τοῖς Ἱππεῦσιν ἐμνήσθη τῶν ἐγχέλεων. ὅπερ γὰρ οἱ τὰς ἐγχέλεις θηρώμενοι πεπόνθασι, τὸ δὲ διὰ παραβολῆς εἰκάζειν τῆς πόλεως τὰ πράγματα ἐξ αὐτοῦ φησιν εἰληφέναι τοὺς ἄλλους ὁ Ἀριστοφάνης. Τούτοισι γελᾷ.] εἴ τις ἐκείνοις τέρπεται καὶ ἡδέως ἀκούει, τοῖς ἐμοῖς μὴ προσίτω. Εὖ φρονεῖν.] παρ' ὑπόνοιαν. δέον γὰρ εἰπεῖν ἐλεύσεσθε, ἐπενήνοχεν ὅτι φρόνιμοι δόξετε εἶναι καὶ εὔνομοι καὶ εὐφρονοῦντές μοι. διὸ ἐπισημειοῦνται τὴν λέξιν ἔδει τὸ χ.

ΩΔΗ ΚΑΙ ΣΤΡΟΦΗ ΚΩΛΩΝ ιβ.

STROPHE, CONVERSIO CHORI.

Χο. Υψιμέδοντα μὲν θεῶν
Ζῆνα τύραννον, ἐς χορὸν
Πρῶτα μέγαν κικλήσκω.

Principiò Iouem Optimum
Maximum, ad hunc chorum inuoco,
Cælicolum potentem,

Σχόλια. Υψιμέδοντα μὲν.] τοῦτο ᾠδὴ καὶ στροφὴ ὀνομάζεται, διὰ τὸ στροφήν τινα ποιεῖσθαι τὸν χορὸν ἀπὸ τοῦ πρὸς τοὺς θεατὰς ὁρᾶν καὶ λέγειν εἰς ἕτερον ἀφορῶντα μέρος. ἔστι δὲ ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον εἰς θεοὺς ἡ ᾠδή. ἔστι δὲ ἡ παροῦσα στροφὴ κώλων ιβ. ὧν τὸ πρῶτον χοριαμβικὸν δίμετρον ἀκατάληκτον ἐπιμεμιγμένον διιάμβῳ. τὸ β΄ ὅμοιον. τὸ τρίτον δίμετρον καταληκτικὸν, ἐπιμεμιγμένον βακχείῳ. ὃ καλεῖται ἰθυμιμερές. τὸ τέταρτον καὶ τὸ πέμπτον τῷ πρώτῳ ὅμοια. τὸ ἕκτον τρίμετρον ἐκ διιάμβου χοριαμβικοῦ καὶ βακχείου, τὸ ἕβδομον δακτυλικὸν τετράμετρον. τὸ ὄγδοον δακτυλικὸν πεντάμετρον. τὸ ἔνατον δίμετρον ἐξ ἐπιτρίτου τρίτου καὶ χοριάμβου. τὸ δέκατον ὅμοιον ἐκ διιάμβου καὶ χοριάμβου. ἢ δακτυλικὸν ἑφθημιμερὲς τ̃ σι ἀντὶ μακρᾶς λογιζομένης. τὸ ἑνδέκατον ἀντισπαστικὸν δίμετρον ἀκατάληκτον τὸ καλούμενον Γλυκώνειον ἐκ διτροχαίου καὶ διιάμβου ὡς ἔχει τὰ Γλύκωνος. κάπρος ἡνίχ' ὁ μαινόλης Κύπριδος θάλλας ὤλεσε. τὸ δυοκαιδέκατον ἀντισπαστικὸν δίμετρον καταληκτικὸν τὸ καλούμενον Φερεκράτειον ἑφθημιμερές. ἐξ ἐπιτρίτου τετάρτου καὶ βακχείου ὡς ἔχει τὰ Φερεκράτους. Ἄνδρες πρόσχετε τὸν νοῦν ἐξευρήματι καινῷ. συμπτύκτοις ἀναπαίστοις. καλοῦνται δὲ ταῦτα πολυσχημάτιστα διὰ τὸ διάφορα δέχεσθαι μέτρα. ἐπὶ τῷ τέλει παράγραφος, καὶ διπλῆ ἔσω νενευκυῖα δηλοῦσα ἔχειν ἀνταπόδοσιν. ἄλλως τὸν Δία ἐπικαλοῦνται ὃν οἱ φιλόσοφοι εἶναι οὐκ ἔφασκον ἀλλὰ ταύτας εἶναι τὸ πᾶν διεβεβαιοῦντο. εἰκότως οὖν καὶ διὰ τούτων σκώπτει τοὺς φιλοσόφους. ὃν γὰρ εἶναι οὐκ ἐδόξαζον, αἱ νομιζόμεναι ὑπ' αὐτῶν νεφέλαι τοῦτον ἐπικαλοῦνται.

Τόν τε μεγασθενῆ τριαί-
νης ταμίαν, γῆς τε καὶ ἁλ-
μυρᾶς θαλάσσης ἄγριον μοχλευτήν.
Καὶ μεγαλώνυμον ἡμέτερον πατέ-
ρ' Αἰθέρα σεμνότατον βιοθρέμμονα πάντων.
Τόν θ' ἱππονώμαν ὃς ὑπερ-
λάμπροις ἀκτῖσιν κατέχει
Γῆς πέδον, μέγας ἐν θεοῖς
Ἐν θνητοῖσί τε δαίμων.

Et validum tridente Deum,
Qui pelagus ſalſipotens,
Grauiſque terræ vada cæca quaſſat,
Eximiúmque patrem celeberrimi
Nominis æthera, vitæ hominum omniparentē:
Illúmque equorum domito-
Rem, qui humum illuſtrat radiis:
Ipſe magnus apud Deos,
Numen terricoliſque.

Σχόλια. Τόν τε μεγασθενῆ.] ὅτι ἔθος τοῖς ποιηταῖς ἀπὸ Διὸς ἄρχεσθαι. μετὰ δὲ τὸν Ποσειδῶνα ὑμνεῖν. καὶ αὐτὸς δὲ τὴν Ὁμηρικὴν τάξιν τῆς ἡλικίας δηλοῖ.

BISETVS. Τριαίνης ταμίαν.] περίφρασις τοῦ Ποσειδῶνος. Αἰσχύλος ἐν Προμηθεῖ δεσμώτῃ,
Θαλασσίαν δὲ γῆς τινάκτειραν νόσον
Τρίαιναν, αἰχμὴν τὴν Ποσειδῶνος σκεδᾷ.
μοχλευτὴν δὲ λέγει, ὅτι τὸ σεισίχθων, καὶ ἐνοσίχθων, καὶ ἐννοσίγαιος ὁ αὐτὸς καλεῖται, παρὰ τὸ ἐνόθειν, τὸ σείειν, καὶ κινεῖν τὴν γῆν.

Σχόλια. Γῆς τε καὶ ἁλμυρᾶς.] δοκεῖ γὰρ Ποσειδῶν, οὐ τὴν θάλασσαν κινεῖν μόνον, ἀλλὰ καὶ τὴν γῆν. ἔχει δὲ καὶ κοινωνίαν πρὸς αὐτὰς ὡς δεσπόζων ὑγρᾶς οὐσίας. εἰκότως οὖν τούτων ἐπιμνημονεύουσι. τοῦ μὲν Διός, ὅτι ἐπάρχης. τοῦ δὲ Ποσειδῶνος ὅτι τῶν ὑγρῶν δεσπότης. Ἀέρος δέ, ὅτι πατήρ, Ἡλίου δέ, ἐπεὶ διάπυρος ὤν, τὴν ἰκμάδα ἀνασπώμενος ἐργάζεται νεφέλην. Αἰθέρα.] ἀντὶ τοῦ ἀέρα. ὁ γὰρ αἰθὴρ διακαὴς ὤν, ἀνέφελός ἐστι. καὶ ἐκ τοῦ βιοθρέμμονος δῆλον ὅτι ἀὴρ οὐκ αἰθήρ. ἢ ἐπειδὴ τὰ ζῶα ἐν τῷ ἀέρι ἔχει τὴν ζωήν. βιοθρέμμονα δέ, ἐπειδὴ ἀρδεύει τὴν γῆν. Τόν θ' ἱππονώμαν.] τὸν ἥλιον τὸν ἐλαύνοντα καὶ νωμῶντα τὸ ἅρμα καὶ τοὺς ἵππους ἡνιοχοῦντα. ἐξ αὐτοῦ δὲ δοκοῦσι συνεστάναι. διάπυρος γὰρ ὤν, ἕλκει εἰς ἑαυτὸν τὴν τῆς θαλάσσης ὑγρότητα. ἐξ ἧς αἱ νεφέλαι.

ΕΠΙΡΡΗΜΑ ΣΤΙΧΩΝ κ.

Τροχαϊκοὶ τετράμετροι Καταληκτικοί.

Χο. Ὦ σοφώτατοι θεαταί, δεῦρο τὸν νοῦν προσέχετε.
Ἠδικημέναι γάρ, ὑμῖν μεμφόμεσθ' ἐναντίον.
Πλεῖστα γὰρ θεῶν ἁπάντων ὠφελούσαις τὴν πόλιν,
Δαιμόνων ἡμῖν μόναις οὐ θύετ' οὐδὲ σπένδετε,
Αἵτινες τηροῦμεν ὑμᾶς. ἢν γὰρ ᾖ τις ἔξοδος
Μηδενὶ ξὺν νῷ, τότ' ἢ βροντῶμεν ἢ ψεκάζομεν.
Εἶτα τὸν θεοῖσιν ἐχθρὸν βυρσοδέψην Παφλαγόνα
Ἡνίχ' ᾑρεῖσθε στρατηγόν, τὰς ὀφρῦς συνήγομεν,

ADDITAMENTVM.

Trochaici Octonarii Catalectici.

O Sapientiſſimi Spectatores, huc aduertite,
Quoniam affectæ iniuriâ, contra vos heic querimoniam
Instituimus: nam cùm nos præ cæteris Diis omnibus,
Vrbem hanc plurimùm locupletemus: vos nobis ex Deis
Solis, neque ſacrificatis, neque libatis: quæ plurimùm
Conſeruamus vos. Nam ſi quando comitiorum exitus
Non ſit commodus, tum aut tonamus, aut pluuiam damus.
Equidem Diis infeſtum Paphlagona illum coriarium,
Quando exercitus ducem creaſtis, nos ſupercilia

Σχόλια. Ὦ σοφώτατοι θεαταί.] τοῦτο ἐπίρρημα ὀνομάζεται, διὰ τὸ ἐπιρρέπειν αὖθις τὸν χορὸν πρὸς τοὺς θεατάς. καὶ χρηστά τινα συμβουλεύειν αὐτοῖς. ἢ σκώπτειν τοὺς πονηρούς. ἔστι δὲ ἐκ στίχων τροχαϊκῶν τετραμέτρων καταληκτικῶν ὧν τελευταῖος. ἐπὶ τὸ βέλτιον τὸ πρᾶγμα τῇ πόλει συνοίσεται. ἐπὶ τῷ τέλει διπλῆ ἔσω νενευκυῖα, δηλοῦσα ἔχειν ἀνταπόδοσιν.

Μηδενὶ ξὺν νῷ.] σὺν μηδεμιᾷ κρίσει. μετ' οὐδενὸς νοῦ. ἀλλ' ἀσυμφόρως καὶ ἀκαίρως μετὰ μηδενὸς λογισμοῦ. ἀλλὰ προπετῶς. ἐκ τῶν πρώτων δὲ Νεφελῶν ἐστὶ ταῦτα. τεθνεὼς γὰρ ἦν νῦν ὁ Κλέων. Τὰς ὀφρῦς συνήγομεν.] συνήγομεν ἐποιήσαμεν. καὶ ἐχαλεπήναμεν. ἢ ἐστυγνάσαμεν. ἄλλως. ἐπεὶ ὁ Κλέων τοιοῦτος. εἴρηται δὲ ἀνωτέρω ὅτι πάντας μιμοῦνται.

Κάτοι-

Κἀποιοῦμεν δεινά. Βροντὴ δ' ἐρράγη δι' ἀστραπῆς.
Ἡ Σελήνη δ' ἐξέλιπε τὰς ὁδούς. ὁ δ' Ἥλιος
Τὴν θρυαλλίδ' εἰς ἑαυτὸν εὐθέως συνελκύσας,
Οὐ φανεῖν ἔφασκεν ὑμῖν, εἰ στρατηγήσοι Κλέων,
Ἀλλ' ὅμως εἵλεσθε τοῦτον. φασὶ γὰρ δυσβουλίαν
Τῇδε τῇ πόλει προσεῖναι. ταῦτα μέντοι τοὺς θεοὺς
Ἅττ' ἂν ὑμεῖς ἐξαμάρτητ', ἐπὶ τὸ βέλτιον τρέπειν.
Ὡς δὲ καὶ τοῦτο ξυνοίσει, ῥᾳδίως διδάξομεν.
Ἢν Κλέωνα τὸν λάρον δώρων ἑλόντες καὶ κλοπῆς
Εἶτα φιμώσητε τούτου τῷ ξύλῳ τὸν αὐχένα,
Αὖθις ἐς τ' ἀρχαῖον, ὑμῖν εἴ τι κἀξημάρτετε,
Ἐπὶ τὸ βέλτιον τὸ πρᾶγμα τῇ πόλει ξυνοίσεται.

A *Contraximus, & horrendum fecimus, erupitque igneum*
Tonitru cum corusco fulgure: Lunáque deſeruit vias:
Et Sol contracto ſtatim in ſeſe lucernæ ellychnio,
Noluit lucere vobis: ſi Cleonem exercitus
B *Legeretis ducem: & vos legiſtis tamen. Hoc eſt, quod ferunt*
Stulta conſilia huic ineſſe ciuitati: ſed tamen
Ea, quæ vos peccatis, in melius Deam conuertere.
Quomodo autem hoc profuturum ſit, facile docebimus:
C *Si Cleonem Larum illum furti damnatum, atque ambitus*
Capiatis, gulámque ligno interſtringatis, tunc ad ſtatum
Priſtinum redibunt omnia, & ſi quid fuit antehac
Peccatum à vobis, id in melius cedet Reipublicæ.

Σχόλια. Βροντὴ δ' ἐρράγη.] παρὰ τὰ ἐκ Τεύκρου Σοφοκλέους. οὐρανοῦ δ' ἄπο ἤστραψε, βροντὴ δ' ἐρράγη δι' ἀστραπῆς. Ἡ Σελήνη δ' ἐξέλιπεν.] ἐπειδὴ ἔκλειψις ἐγένετο Σελήνης τῷ προτέρῳ ἔτει ἐπὶ Στρατοκλέους Βοηδρομιῶνος. Τὴν θρυαλλίδα] τὴν ἀκτῖνα εἰς ἑαυτὸν συνείλας. ἀπὸ τοῦ λύχνου δὲ ἡ μεταφορά. οὐχ ὡς τοῦ ἡλίου ἐκλείψαντος ἀλλ' ὡς ἀπειλοῦντος ἐκλείψειν εἰ στρατηγήσει Κλέων. οἷον παρ' Ὁμήρῳ. Δύσομαι εἰς Ἀΐδαο καὶ ἐν νεκύεσσι φαείνω. ἡλίου δὲ ἐγένετο κατά τινα τύχην ἔκλειψις Κλέωνος χειροτονουμένου. Δυσβουλίαν.] τὴν μὴ ὀρθῶς βουλήν. ἀποτυχόντα φασὶ Ποσειδῶνα τῆς χώρας, τὸ κακῶς βουλεύεσθαι ἐπισκῆψαι αὐτοῖς. τὴν δὲ Ἀθηνᾶν προσθεῖναι τὸ κακῶς βουλεύεσθαι μὲν, ἀποβαίνειν δὲ καλῶς. καὶ ἦν τοῦτο λεγόμενον ἐπιχώριον. Εὔπολις. Ὦ πόλις πόλις, ὡς εὐτυχὴς μᾶλλον ἢ καλῶς φρονεῖς. ἄλλως. φασὶν ὅτι Ποσειδῶν ἡττηθεὶς τῇ Ἀθηνᾷ δυσβουλίαν ἐπέβαλεν Ἀθηναίοις. Ἀθηνᾶν δὲ τὰ βουλευόμενα καλῶς μεταβάλλειν. Ἅττ' ἂν ὑμεῖς] εἶτα Ἀθηναῖοι κακῶς ἐβουλεύσαντο, δι' ὑπερβάλλουσαν εὐτυχίαν εἰς τὸ χρήσιμον ἀπέβαινε καὶ εἰς τὸ καλόν. αἰνίττεται δὲ εἰς Ἀθηνᾶν. Τὸν λάρον.] ὅτι ὁ λάρος τοιοῦτος. καὶ ἐν Ἱππεῦσι. λάρος κεχηνὼς ἐπὶ πέτρας δημηγορῶν. ταῦτα δὲ D ἀπὸ τῶν προτέρων Νεφελῶν. τότε γὰρ ἔζη ὁ Κλέων. ἐπὶ δὲ τούτων τέθνηκε. καὶ γὰρ Εὔπολις μετὰ θάνατον Κλέωνος, τὸν Μαρικᾶν ἐποίησεν. καὶ μὴν ὡς μετὰ θάνατον Κλέωνος φαίνεται γεγραφὼς τὸ δρᾶμα, ὅπου γε τοῦ Μαρικᾶ Εὐπόλιδος μέμνηται. ὃ ἐδιδάχθη καθ' Ὑπερβόλου μετὰ τὸν Κλέωνος θάνατον. ταῦτα δὲ ὡς ἔτι ζῶντος Κλέωνος λέγεται. δῆλον οὖν ὅτι κατὰ πολλοὺς τοὺς χρόνους διεσκεύασε τὸ δρᾶμα. καὶ ταῦτα μὲν οὐ πολλῷ ὕστερον. ἐν οἷς δὲ Εὐπόλιδος μέμνηται καὶ τῶν εἰς Ὑπέρβολον κωμῳδιῶν πολλῶν.

E BISETVS. Τὸν λάρον] Λάρος κεχηνὼς, κατὰ Σουίδαν λέγεται ἐπὶ τῶν ἁρπακτικῶν, καὶ κλεπτῶν. ἐπεὶ καὶ ὁ λάρος ὄρνεόν ἐστιν ἁρπακτικὸν, καὶ ἀδδηφάγον. Εὐστάθιος. οἱ [illegible] λάροις εἰκάζονται διὰ τὴν κατὰ λιχνείαν ὁμοιότητα πρὸς τὸ ὄρνεον. καὶ πᾶς εὐήθης λάρος λέγεται σκωπτικῶς. λαρὸς δὲ ὀξυτόνως, ὁ ἡδὺς πρὸς διαστολὴν τοῦ λάρος προσηγορικοῦ. καὶ μακρὰν ἔχει τὴν λα συλλαβήν. Ὅμηρος,
Νήσῳ ἐν ἀμφιρύτῃ λαρὸν τετυκοίμεθα δόρπον.
λαρὸν δὲ τὸ ἄγαν ἀρηρὸν τῇ ψυχῇ (ἢ τὸ ἄγαν ἀρηρὸς, ὃ πιθανώτερον) F παρὰ τὸ λα ἐπιτατικὸν, καὶ τὸ ἄρω, ὅ ἐστιν ἁρμόζω. κράσει τῶν δύο αα εἰς ᾱ μακρόν.

ΑΝΤΩΔΗ ΚΑΙ ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΗ
ΚΩΛΩΝ ιϛ.

Χο. Ἀμφί μοι αὖτε Φοῖβ' ἄναξ

ANTISTROPHE. OPPOSITA CONVERSIO CHORI

Hvc ades, ô Apollo Rex

G

Σχόλια. Ἀμφί μοι ἄναξ.] ἡ ἀντῳδὴ αὕτη καὶ ἀντιστροφή, ὁμοία ἐστὶ τῇ ᾠδῇ ἢ καὶ στροφῇ κατά τε τὰ κῶλα καὶ τὰ μέτρα. μιμεῖται δὲ τῶν διθυράμβων τὰ προοίμια. πυκνῶς γὰρ χρῶνται ταύτῃ τῇ λέξει. διὸ καὶ ἀμφιάνακτας αὐτοὺς ἐκάλουν. Ἔστι δὲ Τερπάνδρου, ἀμφ' ἐμοὶ ἄνακτα ἑκατηβόλον. λείπει δὲ τὸ ἔστω. ἢ τὸ χόρευσον, ἤ τι τοιοῦτον. καὶ τὸ προοιμιάζεσθαι δὲ ἀμφιανακτίζειν ἔλεγον. εἰκότως δὲ μετὰ τὸν ἥλιον ἀνυμνοῦσι τὸν Ἀπόλλωνα. ὅτι δὲ ὁ αὐτός ἐστιν ἥλιος καὶ Ἀπόλλων, δῆλον. τὸ δὲ αὖτε, ἀντὶ τοῦ πάλιν. ὥσπερ γὰρ ἀναλαμβάνων πρὸς τὸ ἄνω λέγει ἀντίστροφον. ἔφαμεν γὰρ ἐν τοῖς χορικοῖς γίνεσθαι τὰς στροφὰς καὶ τὰς ἀντιστρόφους

καὶ ἐπῳδὸς, ἅ τινες καλοῦσιν ἐπιρρήματα. καὶ ἐνταῦθα οὖν τὸ ἀντίστροφον ἐπιτίθησιν ὁ ποιητὴς, ὥσπερ ἀναστρέφων ἐπὶ τὸ ἐξ ἀρχῆς μέλος, ὅθεν περ ἐξετράπη εἰς τὸ ἐπίρρημα. ἀρξάμενος γὰρ ὑμνεῖν τοὺς θεοὺς καὶ προαγόμενος μέχρι τῆς ᾠδῆς, ἐπήγαγε τὴν ἐκτροπήν. τουτέστι τὸ ἐπίρρημα. ἀπὸ τοῦ ὦ σοφώτατοι θεαταί. οὔτε γὰρ ἡ διάνοια τοῖς προειρημένοις ἀκόλουθος, οὔτε τὸ μέτρον τοῦ λόγου. πάλιν οὖν ἐπαναστρέφων ἐπὶ τὸν ὕμνον τῶν θεῶν χρῆται ἀντιστροφῇ. εἰ γοῦν τις τὰ ἐν μέσῳ ἅπαντα ἀφελὼν ἐπὶ ταῦτα ἔλθῃ, οὔτε ὁ λόγος οὔτε ὁ νοῦς ἐπιζητήσειεν. ἀλλὰ μᾶλλον ἡ ἀκολουθία οὕτω φυλάττοιτο. B Τόν θ' ἱππονώμαν ὃς ὑπερλάμπροις ἀκτῖσι, καὶ ἑξῆς. Ἀμφί μοι αὖτε Φοῖβ' ἄναξ.] φησὶν οὖν ἀλλὰ σὺ πάλιν ὦ A Ἄπολλον ἥξομαι καὶ τὴν σὴν ἐπαινῶν. οὐ μὴν ἁπλῶς ἐπὶ τὴν ἀντίστροφον ἐλθὼν θεοῦ τινος ἐμνημόνευσεν ἀλλὰ μετὰ τὸν ἥλιον εὐθὺς τὸν Ἀπόλλωνα, ἐπεί τινες τὸν ἥλιον τὸν αὐτὸν εἶναί φασι τῷ Ἀπόλλωνι. ὅτι δὲ τῷ λόγῳ τούτῳ καὶ ὁ ποιητὴς κατακολουθῶν, μετὰ τὸν ἥλιον ἐπὶ τὸν Ἀπόλλωνος ἔρχεται ὕμνον, φανερὸν ποιεῖ αὐτὸς λέγων. ἀμφί μοι αὖτε Φοῖβ' ἄναξ. τουτέστι πάλιν. οὐδαμοῦ γὰρ νῦν τοῦ Ἀπόλλωνος μέμνηται. τί οὖν ἔδει μνημονεῦσαι τοῦ αὖτε, εἰ μὴ τῆς προειρημένης διανοίας εἴχετο. τὸ δὲ μέτρον ἀντῳδὴ B καὶ ἀντιστροφή. ἔστι δὲ τὸ μέτρον καὶ ἡ ποσότης ὁμοία τῇ στροφῇ. ὁμοίωται δὲ καὶ τὸ ἐπίρρημα καὶ τὸ ἀντεπίρρημα.

Δήλιε, Κυνθίαν ἔχων,
Ὑψικέρατα πέτραν,
Ἥτ' Ἐφέσου μάκαιρα πάγχρυσον ἔχεις οἶκον, ἐν ᾧ
Κόραι σε Λυδῶν μεγάλως σέβουσιν.
Ἥτ' ἐπιχώριος ἡμετέρα θεὸς
Αἰγίδος ἡνίοχος, πολιοῦχος Ἀθάνα.
Παρνασίαν θ' ὃς κατέχων
Πέτραν, σὺν πεύκαις σελαγεῖ,
Βάκχαις Δελφίσιν ἐμπρέπων,
Κωμαστὴς Διόνυσος.

Delie, Cynthiam tenens,
Altijugum cacumen:
Queque Ephesi beata habes
Ex solido tecta domus
Obryzo: ubi Lydæ nurus te honorant.
C *Túque soli indigena ô Dea Cecropis:*
Ægida, quæ quatis, vrbipotens Minerua: &
Parnasii tu scopuli
Rector, qui ignitis facibus
Inter Thyadas emines
Comessator Iacche.

Σχόλια. Κυνθίαν ἔχων.] περιφραστικῶς τὴν Κύνθον. ἔστι δὲ ὄρος Δήλου ἡ Κύνθος. τὸ δὲ ὑψικέρατα πέτραν, ἐπῳδός ἐστι. τὸ αὐτὸ δὲ μέτρον τῷ μέλει τῷ πρώτῳ. D καὶ ἑξῆς οὕτως. ἔστι δὲ περιαγωγὴ ἀντὶ τοῦ ὑψηλήν. μεταπλασμὸς δέ ἐστιν ἀντὶ τοῦ ὑψικέρατον. Ἥτ' Ἐφέσου.] μετὰ τὸν ἥλιον εὐθὺς ἡ Ἄρτεμις ἡ ἐν Ἐφέσῳ. πάγχρυσον δὲ οἶκον λέγει, τὸν πολυτελέστατον ναόν. ὃς ἦν εἷς τῶν ἑπτὰ θεαμάτων. Ἐν ᾧ κόραι.] ἔνθα σε αἱ παρθένοι Λυδῶν τιμῶσιν ὦ Ἄρτεμι, ὅτι τῆς Λυδίας τὸ παλαιὸν ἡ Ἔφεσος. Σὺν πεύκαις.] μετὰ δᾳδῶν. παρὰ τὸ Εὐριπίδειον. Διόνυσος ὃς πεύκαισι καὶ νεβρῶν δοραῖς καθαπτὸς ἐν πεύκαισι Παρνασὸν κατὰ πηδᾷ χορεύων σὺν παρθένοις. Σελαγεῖ.] μετὰ λαμπάδων καὶ πυρὸς χορεύει. διὰ E πυρὸς γὰρ ὁ θεός. καὶ ὁ Ζεὺς διὰ πυρὸς τῇ Σεμέλῃ συνῆλθεν. οὐ γὰρ ἀργῶς παρέλαβεν ὁ ποιητής. Βάκχαις Δελ- D φίσι.] ταῖς τὴν Δελφικὴν χώραν κατοικούσαις. κἀκεῖ γὰρ ἐτιμᾶτο ὁ Διόνυσος. Κωμαστής.] ὅτι καὶ μεθύοντες βακχεύονται καὶ ὥσπερ ἐκμαίνονται.

Bisetus. Κωμαστής.] Εὐστάθιος. κῶμος, ὁ ἐν συμποσίῳ κόρος, δι' οὗ καταφέρεταί τις εἰς κῶμα, ὅ ἐστιν ὕπνον. ὅθεν κωμάζειν, καὶ εἰσκωμάζειν, τὸ κατὰ τοὺς μεθύοντας ἐπέρχεσθαι αὐθαδέστερον. ἀλλαχοῦ δὲ κῶμος καὶ κωμάζειν παρὰ τὸ κῶ, τὸ κεῖμαι, λέγονται. Σουίδας. κωμαστὴς, ὁ τρυφῶν μετ' ᾠδῆς ἀσελγῶς. καὶ κῶμοι, ᾠδαὶ, ὀρχήσεις μετὰ μέθης. E

ΑΝΤΕΠΙΡΡΗΜΑ ΣΤΙΧΩΝ Κ.

Τροχαϊκοὶ Τετράμετροι Καταληκτικοί.

Χο. Ἡνίχ' ἡμεῖς δεῦρ' ἀφορμᾶσθαι παρεσκευάσμεθα,
Ἡ Σελήνη συντυχοῦσ' ἡμῖν, ἐπέστειλε φράσαι.
Πρῶτα μὲν χαίρειν Ἀθηναίοισι, καὶ τοῖς ξυμμάχοις.
Εἶτα θυμαίνειν ἔφασκε. δεινὰ γὰρ πεπονθέναι,
Ὠφελοῦσ' ὑμᾶς ἅπαντας, οὐ λόγοις, ἀλλ' ἐμφανῶς·
Πρῶτα μὲν τοῦ μηνὸς εἰς δᾷδ' οὐκ ἔλαττον, ἢ δραχμήν·
Ὥστε καὶ λέγειν ἅπαντας, ἐξιόντας ἑσπέρας·
Μὴ πρίῃ παῖ δᾷδ', ἐπειδὴ φῶς Σεληναίης καλόν.

OPPOSITVM ADDITAMENTVM.

Octonarij Catalectici.

QVando nos huc instructi fuimus via contendere:
Luna in occursu nobis obuia mandauit, dicere
F *Primum Atheniensibus salutem, & sociis omnibus:*
Postea se irasci dixit: propter graues iniurias
Pro beneficiis, quæ non ore ineat: sed re ipsa cõprobet.
Primùm singulis mensibus, ad tædas non minus drachma
Præstat: vt nunc omnes dicant exeũtes vespere,
G *Ne facem emas puer: nam Lunæ lumen est præfulgidum.*

Σχόλια. Ἡνίχ' ἡμεῖς.] τὸ ἀντεπίρρημα τοῦτο, ὅμοιόν ἐστι τῷ ἐπιρρήματι. καὶ τοῦτο γὰρ ἐκ στίχων ἐστὶ τροχαϊκῶν τετραμέτρων καταληκτικῶν εἴκοσι. ἐνταῦθα μέντοι ὁ ἐπὶ τῆς τετάρτης χώρας ἴαμβος ἐξέλιπεν. ἐπὶ τῷ τέλει διπλῆ ἔξω νενευκυῖα. Πρῶτα μὲν χαίρειν.] τὸν Κλέωνά φασιν ἀπὸ τῆς Πύλου καὶ Σφακτηρίας τοῖς Ἀθηναίοις ἐπιστείλ-

ἐπιστέλλοντα, χαίρειν προστιθέναι, ὥσπερ γὰρ ἔγωγε νῦν ἐν χρήσει. Πλάτων μέντοι ἐν ἀρχῇ τῶν ἐπιστολῶν τὸ εὖ πράττειν προσέθηκεν. οἱ δὲ Πυθαγόρειοι τὸ ὑγιαίνειν. καὶ τό γε τριπλοῦν τρίγωνον, τὸ δι' ἀλλήλων τὸ περιγεγραμμένον ᾧ

A συμβόλῳ πρὸς τοὺς ὁμοδόξους ἐχρῶντο, ὑγίεια πρὸς αὐτῶν ὠνομάζετο. ἄλλως. ἀρχαῖον ἦν ἔθος προστάττειν ἐν ταῖς ἐπιστολαῖς χαίρειν. οὐ γὰρ ὥς τινες Κλέων ἔστι πρῶτος ἐπιστείλας Ἀθηναίοις ἐκ Σφακτηρίας.

Ἀλλά τ' εὖ δρᾶν φησιν ὑμᾶς, κοὐκ ἄγειν τὰς ἡμέρας
Οὐδὲν ὀρθῶς, ἀλλ' ἄνω τε καὶ κάτω κυδοιδοπᾶν.
Ὥστ' ἀπειλεῖν φησιν αὐτῇ τοὺς θεοὺς ἑκάστοτε,
Ἡνίκ' ἂν ψευσθῶσι δείπνου, κἀπίωσιν οἴκαδε,
Τῆς ἑορτῆς μὴ τυχόντες, κατὰ λόγον τῶν ἡμερῶν.
Κᾆθ', ὅταν θύειν δέῃ, στρεβλοῦτε καὶ δικάζετε.
Πολλάκις δ' ἡμῶν ἀγόντων τῶν θεῶν ἀπαστίαν,
Ἡνίκ' ἂν πενθῶμεν, ἢ τὸν Μέμνον', ἢ τὸν Σαρπηδόνα,
Σπένδεθ' ὑμεῖς, καὶ γελᾶτ', ἀνθ' ὧν λαχὼν Ὑπέρβολος
Τῆτες ἱερομνημονεῖν, κἄπειθ' ὑφ' ἡμῶν τῶν θεῶν
Τὸν στέφανον ἀφῃρέθη. μᾶλλον γὰρ οὕτως εἴσεται
Κατὰ σελήνην ὡς ἄγειν χρὴ τοῦ βίου τὰς ἡμέρας.

Alia vos bene facere dixit: at nullos recte dies
Transigere: sed hic sursum atque deorsum confundere omnia.
B *Ac proinde sibi minari ait Deos subinde: cùm*
Frustrantur conuiuio, & domum redeunt, festi sui
Compotes non redditi, iuxta dierum idoneam
Rationem: Sed & cùm sacrificare oportet, vos reos
Quæstioni accipitis, & iudicia exercetis fori.
C *Sæpè autem cùm nos Deæ ieiunamus ieiunium:*
Quando nimirum lugemus Memnonem, aut Sarpedonem,
Ibi vos libatis vel etiam ridetis, quòd Hyperbolus,
Hoc anno designatus scriba sacrorum, à nobis fuit
D *Iterum priuatus corona: nam sic citiùs sciuerit,*
Quòd dies vitæ ipsum oporteat ad Lunam traducere.

Σχόλια. Ἀλλά τ' εὖ δρᾶν.] καὶ εἰς ἄλλα φησὶν ἡμᾶς εὐεργετεῖν. οὐ παρατηρεῖν δὲ ὑμᾶς ἀκριβῶς τὰς κατὰ σελήνην ἡμέρας. Κυδοιδοπᾶν.] συνταράττειν. γίνεται δὲ ἐξ ἑκατέρου. ἐὰν μὲν διὰ τοῦ κ, παρὰ τὸ κυκᾶν. ἐὰν δὲ διὰ τοῦ δ, παρὰ τὸν κυδοιμόν.

Bisetus. Κυδοιδοπᾶν] Σ. κυδοιμὸς, ὁ τάραχος, ὁ θόρυβος. κυδοιμεῖν, θορυβεῖν. τῇ αὐτῇ λέξει καὶ ἐν τῇ Εἰρήνῃ ὁ ποιητὴς ἐχρήσατο.

Σχόλια. Ψευσθῶσιν.] ἀποτύχωσιν ἢ μὴ δέξωνται τὰς θυσίας εὐτάκτως. Κατὰ λόγον τῶν ἡμερῶν.] διὰ γὰρ τὸ πλανᾶσθαι τὴν τάξιν τῶν ἡμερῶν, ὑπερβαίνειν τὰς δειπνήσεις καὶ τὰς ἑορτὰς ἀνάγκη. Ἀπαστίαν.] ἀγευστίαν παρὰ τὸ πάσασθαι. Μέμνονα] Μέμνων δὲ καὶ Σαρπηδὼν υἱοὶ ὄντες Διός, ἀποθανόντες ἐν Τροίᾳ οὕτω παρὰ θεοῖς ἐτιμήθησαν τοῦ πατρὸς νομοθετήσαντος, ὡς τὴν ἡμέραν καθ' ἣν ἀπέθανον ἐν πένθει καὶ νηστείᾳ τοὺς θεοὺς διάγειν κατ' ἔτος. Λαχὼν Ὑπέρβολος] εἰς τὴν σύνοδον τῶν Ἀμφικτυόνων πεμφθῆναι εἰς τὴν Πυλαίαν. κατὰ πόλιν δὲ ἔπεμπον τοὺς θύσοντας, καὶ συνεδρεύσοντας. καὶ ἦσαν οἱ πεμπόμενοι Πυλαγόραι καὶ Ἱερομνήμονες. λέγουσι δὲ ὅτι Πυλάδης πρῶτος ἐκλήθη ἐπὶ τῷ Κλυταιμνήστρας φόνῳ. καὶ ἐξ αὐτοῦ κεκλῆσθαι κατὰ τὸν τόπον. ἀπῄεσαν δὲ εἰς Δελφοὺς ἐπίσκοποι τῶν ἀναλισκομένων ἐν ταῖς θυσίαις. Ἱερομνήμονας ἔπεμπον εἰς Πυλαίαν καὶ Πυλαγόρας. Ἀριστοφάνης Θεσμοφοριαζούσαις. ἀγαθὰ μεγάλα τῇ πόλει ἥκειν φέροντάς φασι τοὺς Πυλαγόρας καὶ τὸν Ἱερομνήμονα. καὶ εἰσὶν οὗτοι ἱερεῖς γραμματεῖς. μνήμονας γὰρ τούτους ἐκάλουν. φόρτου τε μνήμων καὶ ἐπίσκοπος ἦσιν ὁδαίων.

E **Bisetus.** Ἦσιν ὁδαίων] γραπτέον ᾖσιν ὁδαίων. ἢ, ἦεν ὁδαίων, ἤγουν τῶν ἐφοδίων μνήμων, ἐπίσκοπος, καὶ ἔφορος ἐτύγχανεν.

Σχόλια. Τῆτες.] ἐν τῷδε τῷ ἔτει. οἱ δὲ Δωριεῖς σατὶς φασίν. ὅθεν σατίνους πυροὺς τοὺς μὴ τελεσφοροῦντας. ἀλλὰ πρὸ ὥρας θεριζομένους. Τῆτες ἱερομνημονεῖν.] F ἐξέπεμπον γὰρ οἱ Ἀθηναῖοι εἰς Δελφοὺς Ἱερομνήμονας, οἳ πρὸ Πυλαγόρου προεστήκεσαν τῶν ἡμερῶν τοῦ θεοῦ. οὐδεὶς δὲ ἱστόρησε κατ' ἐκεῖνον τὸν ἐνιαυτὸν Ἱερομνήμονα εἶναι τὸν Ὑπέρβολον. οὐδὲ ἔστι γὰρ διέπρεψε Κλέωνος ἔτι ζῶντος. Μᾶλλον γὰρ οὕτως εἴσεται.] τέως γὰρ μαθήσεται ὅτι καλόν ἐστι ζῆν αὐτὸν ὡς πρότερον καὶ ὡς ἀνάξιος ἦν.

ΔΡΑΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΔΕΥΤΕΡΟΥ,

Σκηνὴ πρώτη.

Τρίμετροι ἰαμβικοί.

ΣΩΚΡΑΤΗΣ, ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ.

G

ACTVS II. SCENA I.

Senarij Iambici.

SOCRATES, STREPSIADES.

Bisetus. Εἴσθεσις διπλῆς ἐκ στίχων ἰαμβικῶν τριμέτρων ἀκαταλήκτων ιγ.

Μὰ τὴν Ἀναπνοὴν, μὰ τὸ Χάος, μὰ τὸν Ἀέρα, A
Οὐκ εἶδον οὕτως ἄνδρ' ἄγροικον οὐδένα,
Οὐδ' ἄπορον, οὐδὲ σκαιὸν, οὐδ' ἐπιλήσμονα.
Ὃς τις σκαλαθυρμάτι' ἄττα μικρὰ μανθάνων,
Ταῦτ' ἐπιλέλησται πρὶν μαθεῖν. ὅμως γε μὴν B
Αὐτὸν καλῶ θύραζε δευρὶ πρὸς τὸ φῶς.
Ποῦ Στρεψιάδης; ἔξει τὸν ἀσκάντην λαβών.
Στρ. Ἀλλ' οὐκ ἐῶσί μ' ἐξενεγκεῖν οἱ κόρεις.
Σω. Ἀνύσας τι, κατάθου, καὶ πρόσεχε τὸν νοῦν. Στρ. ἰδού.
Σω. Ἄγε δὴ τί βούλει πρῶτα νυνὶ μανθάνειν,
Ὧν οὐκ ἐδιδάχθης πώποτ' οὐδέν; εἰπέ μοι.
Πότερα περὶ μέτρων, ἢ περὶ ἐπῶν, ἢ ῥυθμῶν.
Στρ. Περὶ τῶν μέτρων ἔγωγ'. ἔναγχος γάρ ποτε C
Ὑπ' ἀλφιταμοιβοῦ παρεκόπην διχοινίκῳ.
Σω. Οὐ τοῦτ' ἐρωτῶ σ'. ἀλλ' ὅ,τι κάλλιστον μέτρον
Ἡγεῖ. πότερον, τὸ τρίμετρον. ἢ τὸ τετράμετρον;
Στρ. Ἐγὼ μὲν, οὐδὲν πρότερον ἡμιεκτέω.
Σω. Οὐδὲν λέγεις ὤνθρωπε. Στρ. περίδου νυν ἐμοί. D

Per halitum, per Chaos atrum, per aëra:
Nunquam vidi ego quenquam ita ingenio agresti & hebeti:
Ita perplexum atque obliuiosum: velut hic est
Strepsiades: qui etiam nugamenta leuicula,
Et ludicra, quæ discit, prius obliuiscitur,
Quàm didicerit. Sed euocabo ipsum forâs,
Huc in claram lucem. Vbinam Strepsiades? age
Exi: & grabatum unà effer huc tecum illicet.
ST. *At cimices non ſinunt efferre me.* SO. *ocyus*
Propera, & depone, & aduerte animum ſedulò.
ST. *Eccum me.* SO. *age tu, quid vis nunc primùm discere,*
Quod antea nunquam didiceris? cedò mihi:
Vtrum de mensuris, aut versibus, aut Rythmis?
ST. *De mensuris equidem. Nam nuper admodũ*
Pollintor emunxit me duobus Congijs.
SO. *Non hoc te rogo, ſed quodnam metrum iudices*
Pulcerrimum: utrum Trimetrum, an verò Tetrametrum?
ST. *Ego nullum melius eſſe iudico metrum,*
Quàm eſt ſemiſextarius. SO. *nihil dicis, mi homo.*

Σχόλια. Μὰ τὴν ἀναπνοήν.] ὑποχωρήσαντος τοῦ χοροῦ, εἰσίασιν αὖθις οἱ ὑποκριταί. ἔστιν οὖν ἡ παροῦσα εἴσθεσις τῆς διπλῆς ἐκ στίχων ἰαμβικῶν τριμέτρων ἀκαταλήκτων, ογ. ὧν τελευταῖος οἵαν δίαιταν τοῖς κόρισι δώσω τήμερον. ἐπὶ τῷ τέλει διπλῆ ἔξω νενευκυῖα. δυσφορεῖ δὲ Σωκράτης ἐπὶ τῇ τοῦ Στρεψιάδου ἀμαθίᾳ. ἐντεῦθεν δέ φασι τὸν Ἀριστοφάνη χαριεντιζόμενον τοῖς περὶ Ἄνυτον καὶ Μέλιτον γεγράφθαι τὸ δρᾶμα διαβάλλοντα εἰς ἀθεΐαν τὸν Σωκράτη διὰ τῆς πολυμαθίας. καὶ τοὺς φιλοσόφους ἁπλοϊκοὺς διαβάλλειν. ἐπεὶ καὶ οὕτω προεῖπε μὴ ἡγεῖσθαι θεοὺς, πλὴν τὸ χάος καὶ τὴν ἀναπνοὴν καὶ τὸν ἀέρα. E Σκαιόν.] σκαιοὺς τοὺς ἀμαθεῖς καὶ δυσπαρακολουθήτους ἔλεγον, ἢ τοὺς μωροὺς ἀπὸ τῆς σκαιᾶς. Σκαλαθυρμάτι' ἄττα.] σκαλεύματα σμικρὰ καὶ λεπτὰ παντάπασι νοήματα καὶ μαθήματα σκαριφήματα. F ἔγκειται δὲ καὶ τὸ ἄθυρμα. οἱονεὶ παίγνια καὶ οὐδὲν ἀξιόπιστα. ἐκ τούτου δὲ διαβάλλει Σωκράτη, ὡς εὐτελῆ εἰσιν ἃ διδάσκει, καὶ οὐδενὸς ἄξια λόγου. Ἔξει.] ἀντὶ τοῦ ἔξελθε. ἔστιν εἶμι τὸ πορεύομαι. ἐξ οὗ παράγωγον εἴμι. ὁ παρατατικὸς εἶν. εἷς. εἶ. καὶ ὥσπερ ἐν τοῖς εἰς ω τὸ τρίτον πρόσωπον τοῦ ὁριστικοῦ παρατατικοῦ, δεύτερόν ἐστι προστακτικὸν, οὕτω καὶ ἐν τοῖς εἰς μι σχηματίζουσιν οἱ Αἰολεῖς καὶ οἱ Ἀθηναῖοι. οἷον ἵστη μοι κῦμα. ἀντὶ τοῦ ἵσταθι. Ἀριστοφάνης. καὶ τοὺς κοφίνους ἅπαντας ἐμπίμπλη πτερῶν. ἀντὶ τοῦ ἐμπίμπληθι. οὕτως οὖν καὶ ἐκ G τοῦ ει τρίτου προσώπου τοῦ ὁριστικοῦ παρατατικοῦ ἐν συνθέσει ἔξει προστακτικόν. ἢ ἀπὸ τοῦ εἴω. οὗ ὁ δεύτερος ἀόριστος ἶον. ἶες. ἶε. καὶ μετὰ τῆς ἐξ ἔξιε καὶ κατὰ μετάθεσιν καὶ συναίρεσιν ἔξει. ὡσαύτως καὶ μετὰ τῶν λοιπῶν προθέσεων μέτει καὶ δίει. πλὴν τῆς παρὰ καὶ σύν. ἐν ταύταις γὰρ αἱ προθέσεις τῷ ει ἀντὶ τοῦ ὑπάρχεις συνδυάζονται. Τὸν ἀσκάντην.] σκίμποδα, δίφρου τι εἶδος ἢ τὸν κράβαττον. Πότερα περὶ μέτρων.] καλῶς διέστησεν. οὐ γὰρ ὅτι μέτρον ἐστὶν, ἤδη καὶ ἔπος. ὅτι δὲ ἔπος, ἤδη πάντως καὶ ῥυθμὸς καὶ μέτρον. σημειωτέον δ' ὅτι καὶ ταῦτα τῶν κυκλικῶν μαθημάτων. διαφέρει δὲ μέτρον καὶ ῥυθμός, καὶ ὅτι πατὴρ μέτρου ῥυθμός. καὶ ὅτι ἀρχαία ἡ τῶν μέτρων καὶ ῥυθμῶν διδασκαλία. Περὶ τῶν μέτρων.] λείπει τὸ θέλω μαθεῖν. διαβολὴ δὲ τὸ πᾶν. ὅτι τὰ μὴ οἰκεῖα τῇ τέχνῃ ἐπαγγέλλεται διδάσκειν. οὔτε γὰρ ποιητής ἐστιν οὔτε κωμικός. ὡς ἄγροικος δὲ πρεσβύτης ἀπεκρίνατο περὶ τῶν γεωργικῶν δεξάμενος. Ἀλφιταμοιβοῦ.] τοῦ ἀντικαταλλάσσοντος καὶ πιπράσκοντος ἄλφιτα. ἢ τοῦ ἀμείβοντος ἀντὶ ἀργυρίου ἄλφιτα. οὕτω καὶ ἀργυραμοιβοὶ, οἱ ἀντὶ ἀργυρίου κέρματα ἀμείβοντες. Παρεκόπην.] ἐζημιώθην. ἀντὶ τοῦ ἠλάττωσέ με τῇ μέτρου ποσότητι δύο χοίνικας. Κάλλιστον μέτρον.] διαβάλλει Σωκράτη. οὐ γὰρ ποιητικὴν ἢ μουσικὴν ἐπηγγέλλετο διδάσκειν. ὁ δὲ τὰ προσόντα μὴ λέγων, χαριζόμενος δὲ τὰ μὴ προσόντα ἀμφοτέρων ἑκάτερος ἀποστερεῖται, ὁ τοὺς λόγους ἀμφοτέρων ἀποφαίνων ἀλλοτρίους καὶ ἀπείρους. Ἡμιεκτέου.] τοῦ τετραχοινίκου. ὁ γὰρ μέδιμνος χοίνικας ἔχει μη. τούτων τὸ ἕκτον ἑκτεύς. τὸ ἥμισυ τοῦ ἕκτου τουτέστι τῶν ὀκτὼ τὰ τέσσαρα ὃ καλεῖται τετράμετρον. ὁ οὖν ἡμίεκτος τέσσαρας ἔχει χοίνικας. ἔπαιξε δὲ πάλιν εἰπὼν, οὐδὲν κάλλιον ἡγοῦμαι ἡμιεκτέου μέτρου τουτέστι τεσσάρων χοινίκων. τούτου οὖν τὸ ἕκτον ἐστὶν ὀκτὼ χοίνικες. τὸ δὲ ἡμίεκτον τουτέστι τὸ δωδέκατον τῶν ὀκτὼ πρὸς τοῖς τεσσαράκοντα χοίνικας τέσσαρες. παρατηρητέον δὲ ὅτι διὰ τοῦ ι δεῖ γράφειν ἡμιεκτέου. οὐ κατὰ τὴν κοινὴν χρῆσιν διὰ διφθόγγου, ἡμιεκταίου. Περίδου νυν ἐμοί.] ἀντὶ τοῦ συνθήκας ποίησον. παρὰ τὸ

Ὁμηρικόν. δεῦρό τι γῆρυς τετράποδος προὐδόμεθα. γίνεται δὲ οὕτω. δίδωμι τὸ διδομένω. ὁ μέλλων δώσω. ὁ δεύτερος ἀόριστος ἔδων. μετὰ τῶν ἔδων ἔδιδε καὶ ἀποβολῇ τοῦ σ ἔδοσο καὶ ἔδου. καὶ τὸ προστακτικὸν δοῦ καὶ πρόδου. καὶ Ὅμηρος δίδοι μάγοισι λύγοισιν. ὡς ἄγροικος δὲ πάλιν ὁ πρεσβύτης ἀντεχέτατο. ὁ μὲν γὰρ τὸ τῶν ποιημάτων ἔλεγε μέτρον. ὁ δὲ ὡς ἐπὶ τῶν γεωργικῶν ἐδέξατο.

BISETUS. Πεύθου δὲ δύναται καὶ παρὰ τὸ προδίδοσθαι παράγεσθαι. δίδωμι, ὁ β. ἀόριστος μέσος ἐδόμην. ἔδιδο ἔδοτο, καὶ ἰωνικῶς ἔδεο, κατ' ἀποβολὴν τοῦ σ, καὶ κατ' ἄλλην κρᾶσιν, ἔδου. τὸ προστακτικόν, δοῦ, δόσθω, καὶ μετὰ τῆς προθέσεως, πρόδου. ὃ καὶ βέλτιον. Εὐστά- A θιος. προδόσθαι, τὸ στοίχημα θέσθαι, καὶ συμφωνῆσαι περί τινος. ἐπιδόσθαι δὲ, τὸ μάρτυρας καταστῆσαι. ἀλλαχοῦ δὲ τὸ περιλέσθαι, τὸ συνθέσθαι, καὶ στοίχημα θέσθαι, παρὰ τὸ δέσθαι. ὅ ἐστι δεσμεῖσθαι τῇ συνθήκῃ τοὺς οὕτω συμφωνοῦντας ὅπερ ἐστί.

Δεῦρό τινα ἢ τετράποδος προὐδόμεθον, ἢ λίβανε.
καὶ ἐν τῷ
—ἐμεῦθεν προδώσει αὐτ.

ἀντὶ τοῦ ὑπὲρ ἐμαυτοῦ δώσω. σημείωσαι δὲ τὸ προὐδόμεθον, καὶ παρὰ τὸ προὐδόμεθον κατὰ κρᾶσιν δύνασθαι παρά- B γεσθαι καὶ παρὰ τὸ προδόσθαι, τὸ δὲ προδόσομαι, παρὰ τὸ προδίδομαι.

Εἰ μὴ τετράμετρόν ἐστιν ἡμιεκτέον.
Σω. Ἐς κόρακας, ὡς ἄγροικος εἶ καὶ δυσμαθής.
Ταχύ γ' ἂν δύναιο μανθάνειν σὺ περὶ ῥυθμῶν.
Στρ. Τί δέ μ' ὠφελήσουσ' οἱ ῥυθμοὶ πρὸς τἄλφιτα;
Σω. Πρῶτον μὲν εἶναι κομψὸν ἐν συνουσίᾳ.
Εἶτ' ἐπαΐειν ὁποῖός ἐστι τῶν ῥυθμῶν,
Κατ' ἐνόπλιον, χ' ὡποῖος αὖ κατὰ δάκτυλον.
Στρ. Κατὰ δάκτυλον; νὴ τὸν Δί' ἀλλ' οἶδ'. Σω. εἰπὲ δή.
Στρ. Τίς ἄλλος ἀντὶ τουτουῒ τοῦ δακτύλου;
Πρὸ τοῦ μὲν ἔτ' ἐμοῦ παιδὸς ὄντος, οὑτοσί.
Σω. Ἀγρεῖος εἶ καὶ σκαιός. Στρ. οὐ γὰρ, ὦ 'ζυρὲ,
Τούτων ἐπιθυμῶ μανθάνειν οὐδέν. Σω. τί δαί;
Στρ. Ἐκεῖν' ἐκεῖνο, τὸν ἀδικώτατον λόγον.
Σωκρ. Ἀλλ' ἕτερα δεῖ σε πρότερα τούτου μανθάνειν,
Τῶν τετραπόδων ἅττ' ἐστὶν ὀρθῶς ἄρρενα.
Στρ. Ἀλλ' οἶδ' ἔγωγε τἄρρεν', εἰ μὴ μαίνομαι

ST. *Depone pignus, an tetrametron non fiet*
Dimidium semisextarij. SO. *abi hinc in malam crucem:*
Quàm tu ingenio agresti es? quàm porrò indocilis es?
C *Sed fortè citiùs addiscere poßis Rythmos?*
ST. *Quid ad farinam proderunt mihi Rythmi?*
SO. *Primò quidem in conuictu vt sis bellatulus:*
Deinde, vt poßis intelligere, qui modus
Saltationi armatæ competat optimè,
Qui rursum ad Dactylum quadret quàm maximè.
ST. *Ad Dactylum? sanè hoc noui.* SO. *dic, quomodo?*
D ST. *Quis enim alius sit digitus, quàm isthic, quem vides?*
Nam Dactylus hic erat, cùm ego adhuc essem puer.
SO. *Nullius pretij homo, & perquàm sinister es.*
ST. *At ego nihil horũ quicquam cupio discere.*
SO. *Quid igitur?* ST. *illud, illud verbum iniurium.*
E SO. *Sed oportet te alia priùs, quàm isthuc, prædiscere:*
Quæ masculini generis sint animalia.
ST. *At noui ego, quod sit masculum, ni insanio.*

Σχόλια. Εἰ μὴ τετράμετρον.] πρὸς τὸ τετράμετρον ἀπαντῶντος. τὸ ἡμιεκτέον μέτρον ἐστὶ τέταρτα, ὡς πλεονάκις ἴσως τοῦ δέοντος εἴρηται. Ταχὺ δ' ἄν.] ἐν εἰρωνείᾳ. λέγει δὲ εἰς τὸ κιθαρίζειν. ταχὺ δύνασθαι φησὶν αἰσθάνεσθαι καὶ μεταλαμβάνειν τὸ κιθαρίζειν. Κομψόν.] ἀντὶ τοῦ πιθανὸν καὶ εὔχαριν ἐν συνόδῳ καὶ τῇ πρὸς ἑτέρους κοινωνίᾳ πιθανὸν καὶ ἀστεῖον φαίνεσθαι τοῖς συνοῦσιν. Κατ' ἐνόπλιον.] εἶδος ῥυθμοῦ πρὸς ὃν ὀρχοῦνται σείοντες τὰ ὅπλα. ἔστι δὲ ὁ ἐν ἡμιολίῳ. ἡ γὰρ μακρὰ πρὸς τὰς δύο βραχείας τοῦτο ἔχει ῥυθμὸν ἐκ τετραποδίας ἀναπαιστικόν, ὃς δέχεται πάντας τοὺς δισυλλάβους πόδας. οἱ δὲ ἐνόπλιον τὸν ἀμφίμακρον, ὃς καὶ κρητικὸς καλεῖται ἀπὸ τῶν εἰς τοὺς Κούρητας ᾀδομένων μελῶν. τούτῳ γὰρ τῷ μέτρῳ προσορχοῦνται σείοντες τὰ ὅπλα. καλεῖται δὲ ἐνόπλιος κατὰ δάκτυλον ᾧ χρῶνται ζῆται τίνες. ἴσως δὲ λείπει τὸ, οἱ αὐληταί. Κατ' ἐνόπλιος ὁ μετὰ δύο δακτύλους ἔχων σπονδεῖον κατὰ τὸ πάλιν καὶ πάλιν. οἷον, Ὣς φάτο δακρυχέων τοῦ δ' ἔκλυε πότνια μήτηρ λέγοιτο δ' ἂν ἴσως κατ' ἐνόπλιον, διὰ τὸ πρέπειν μὲν ῥυθμὸν τοιοῦτον, καὶ τοῖς ἄλλοις κινουμένοις μετὰ συντονίας. F ἐπὶ πλεῖον δὲ τοῖς μεθ' ὅπλων σεμνῶς προϊοῦσι καὶ πυρριχίζουσι. Κατὰ δάκτυλον.] ἀριθμητικόν ἐστι μέτρον. ἔστι δὲ ῥυθμὸς, κρούματος εἶδος κατὰ δάκτυλον. ᾧ χρῶνται οἱ αὐληταί. ὁ κατὰ δάκτυλον ῥυθμός ἐστιν ὁ ἐν ἴσῳ λόγος. ὁ δὲ ἐνόπλιος καὶ προσοδιακὸς καλούμενος ὑπό τινων, σύγκειται ἐκ σπονδείου καὶ πυρριχίου καὶ τροχαίου καὶ ἰάμβου. συνεμπίπτει δὲ ἐνίοτε τετραποδίᾳ ἀναπαιστικῇ, ἢ βάσεσι δυσὶν ἀναπαιστικῇ καὶ ἰαμβικῇ. Τίς ἄλλος.] τὴν παράτρεψιν ἰστέον μεταξὺ τοῖν δυοῖν, ὡς ἐν G τοῖς πλείστοις σχεδὸν φέρεται. ὁ πρότερος Σωκράτους. τίς ἄλλος ἀντὶ τουτουῒ τοῦ δακτύλου. καὶ τάχα εἶεν λέγων τῷ γέροντι ἕτερόν τινα εἶναι δάκτυλον νομίζεις ἢ τοῦτον, δεικνὺς αὐτῷ ἕνα τῶν δακτύλων τῶν αὐτοῦ. ὅταν γὰρ περὶ ῥυθμῶν οὐ περὶ τούτου τοῦ δακτύλου φησὶν, ἀλλὰ περὶ ἑτέρου. ὡς γὰρ ἄγροικος καὶ ἐκεῖνος ἐρεῖ οὐδὲν ἄλλο δεῖξειν τὸν μέσον δάκτυλον ἀσελγαινόμενος. ἐὰν δὲ παραιρῆται, ἀμφότεροι ἔστωσαν τοῦ γέροντος ἀσυνδέτως εἰρημένοι. ἄλλως. δεικνύει τὸν μέσον δάκτυλον αἰσχρῶς, ὥσπερ φύσει A ὡς ἔστιν ἄλλως ἀντὶ τούτου τοῦ δακτύλου. καὶ γὰρ παιδόθεν μοι ὄντι πάλαι ὁ αὐτὸς ἦν. καὶ νῦν δὲ γεγηρακότι.

Κριός. τράγος. ταῦρος. κύων. ἀλεκτρυών.
Σωκρ. Ορᾷς ἃ πάσχεις; τήν τε θήλειαν καλεῖς
Αλεκτρυόνα κατὰ ταυτὸ καὶ τὸν ἄρρενα.
Στρ. Πῶς δὴ φέρε; Σω. πῶς; ἀλεκτρυὼν κἀλεκτρυών.
Στρ. Νὴ τὸν Ποσειδῶ. νῦν δὲ πῶς με χρὴ καλεῖν;
Σω. Αλεκτρύαιναν. τὸν δ' ἕτερον ἀλέκτορα.
Στρ. Αλεκτρύαιναν; εὖγε νὴ τὸν ἀέρα.
Ως ἀντὶ τούτου τοῦ διδάγματος μόνου,
Διαλφιτώσω σου κύκλῳ τὴν κάρδοπον.
Σω. Ιδοὺ μάλ' αὖθις τοῦθ' ἕτερον. τὴν κάρδοπον
Αρρενα καλεῖς θήλειαν οὖσαν. Στρ. τῷ τρόπῳ
Αρρενα καλῶ 'γὼ κάρδοπον; Σω. μάλιστά γε.
Ωσπερ γε καὶ Κλεώνυμον. Στρ. πῶς δὴ φράσον.
Σω. Ταυτὸν δύναταί σοι κάρδοπος Κλεωνύμῳ.
Στρ. Αλλ' ὦ 'γαθ' οὐδ' ἦν κάρδοπος Κλεωνύμῳ
Αλλ' ἐν θυείᾳ στρογγύλῃ γ' ἀνεμάττετο.
Ατὰρ τὸ λοιπὸν πῶς με χρὴ καλεῖν; Σω. ὅπως;
Τὴν καρδόπην, ὥσπερ καλεῖς τὴν Σωστράτην.
Στρ. Τὴν καρδόπην θήλειαν, ὀρθότερον λέγεις;
Εκεῖνο δ' ἦν ἄν, καρδόπη, Κλεωνύμη.
Σω. Ετι δ' ὀλίγον περὶ τῶν ὀνομάτων μαθεῖν σε δεῖ.
Ατι' ἄρρεν' ἐστίν, ἅττα δ' αὐτῶν θήλεα.
Στρ. Αλλ' οἶδ' ἔγωγ' ἃ θήλε' ἐστίν. Σω. εἰπὲ δή.
Στρ. Λύσιλλα. Φίλιννα. Κλειταγόρα. Δημητρία.
Σω. Αρρενα δὲ ποῖα τῶν ὀνομάτων; Στρ. μυρία.
Φιλόξενος. Μελησίας. Αμυνίας.
Σω. Αλλ' ὦ πόνηρε. ταῦτά γ' ἔστ' οὐκ ἄρρενα.

Aries, taurus, hircus, canis & gallus. SO. *vides?*
Obſecro, quid ægri acciderit tibi? nam fœminam
Maremq́; vno galli nomine tu appellitas.
ST. *Dic, quomodo?* SO. *Quomodo? gallus & gallus itidem.*
B ST. *Ita per Neptunum: ſed quomodo me oportuit*
Hæc nominare? SO. *Gallinam, & gallum alterum.*
ST. *Gallinam? ita eſt per aëra. Et pro hoc vnico*
Documento ego farina conſpergam omnem tibi
Nunc Cardopum, ſeu mactram tuam piſtoriam.
SO. *Ecce autem iterum peccas: cùm dicis Cardopum:*
C *Marémque facis, quæ ſit fœmina.* ST. *quomodo marem*
Voco Cardopum? SO. *videlicet, vt Cleonymum*
Marem vocas. ST. *dic, quomodo?* SO. *quia Cardopus*
Idem tibi valet, prorſum, quod Cleonymus.
ST. *Atqui, bone vir, Cleonymo haud eſt Cardopus:*
D *Vt qui farinam ſubigit in mortario.*
Sed quomodo poſthac nominari oportet hæc?
SO. *Quomodo? dic Cardopam: ceu dicis, Soſtratam.*
ST. *An verò rectiùs vocas hanc Cardopam?*
At illud erat dicere Cardopa, Cleonyma.
SO. *Præterea oportet te etiam diſcere nomina,*
Quæ maſculina, quæque fœminina ſint.
E ST. *At noui ego, quæ ſint fœminina.* SO. *dic, age.*
ST. *Lyſilla, Philinna, Cletagora, Demetria.*
SO. *Sed quænam maſculina ſunt?* ST. *innumera: ceu:*
Philoxenus, Mileſias, Amynias.
SO. *Miſerum te: non ſunt maſculina hæc nomina.*

F

Σχόλια. Κύων. ἀλεκτρυών.] ἔπαιξε τὴν ἀλεκτρυόνα ὡς τετράποσι καταριθμήσας. καὶ ταῦτα δὲ γελοίου χάριν παρείληπται. ἢ καὶ πρὸς τὴν ἀηθείαν τὰ Σωκράτους ὅτι κατ' αὐτῶν ὄμνυσιν. Αλεκτρυόνα κατὰ ταυτό.] οὐκ ἂν ἄλλως λέγοιτο τοῦτο, εἰ μὴ ἐν ἔθει ἦν τότε καὶ τὴν θήλειαν ἀλεκτρυόνα λέγειν. σαφὲς δὲ γίνεται ἐν Αμφιαράῳ. γυναῖ τί τὸ ψοφῆσάν ἐστιν. ἢ ἀλεκτρυὼν τὴν κύλικα καταβέβληκεν. οἰμώζουσά γε. καὶ ἐν τῷ Πλάτωνος Δαιδάλῳ. ἐνίοτε πολλαὶ τῶν ἀλεκτρυόνων καὶ ὑπηνέμια τίκτουσιν ᾠὰ πολλάκις. ὁ δὲ παῖς ἔνδον τὰς ἀλεκτρυόνας τρέφει. οἱ Αττικοὶ δὲ οὕτω καὶ τὰς θηλείας ἐκάλουν, καὶ Θεόπομπος, λέγουσι δὲ αὐτὴν καὶ ἀλεκτρύαιναν. Νὴ τὸν Αέρα.] μιμεῖται καὶ αὐτὸς τοὺς φιλοσόφους, καὶ κατὰ τοῦ ἀέρος ὄμνυσιν. Ωσπερ καὶ Κλεώνυμον.] σὺ φησὶ τὴν κάρδοπον καλεῖς ἀρσενικῶς δέον θηλυκῶς. ὥσπερ Κλεώνυμον ἄρρενα καλοῦσί τινες, οὐδὲν διαφέροντα τῆς αἰσχύνης τῶν γυναικῶν. Ταυτὸν δύναταί σοι.] ἐπὶ τὸ αὐτὸ γένος. σημαίνει δὲ τὴν κατάληξιν. ὃ ἐστι δοκεῖ σοι ὁμοιοκατάληκτον εἶναι. ἅμα δὲ καὶ ὡς γυναικώδη σκώπτει τὸν Κλεώνυμον, καὶ ὡς ἀδηφάγον διασύρει τῶν ἀλφίτων δεκτικῷ λέγων ὅμοιον τῷ πολιτευομένῳ δὲ εἶχεν ἦν. καὶ ὡς γυναικιζόμενον αὐτὸν οἱ ποιηταὶ διαβάλλουσιν. Αλλ' ἐν θυείᾳ.] ἀδηφαγίας ὑπερβολή. ὡς πτωχὸν δὲ καὶ τρέφοντα διαβάλλει αὐτόν. καὶ ἀπορούμενον μάκτρας. μάκτρα δὲ ἡ θυεία. ἡ δὲ καρδόπη, μεγάλη. ἀδηφαγίας δὲ ἔχει διαβολὴν κατὰ τοῦ Κλεωνύμου. τρόπον γὰρ μάκτρας ἴδιον ὁ Κλεώνυμος. Τὴν Σωστράτην] πάλιν ἐνταῦθα ὁ ποιητὴς σκώπτει τὸν Σώστρατον Σωστράτην εἰπών, διότι λίαν ἀσελγὴς ἦν καὶ θηλυδρίας. Καρδόπη Κλεωνύμη.] τοῦτον ἤδη ὡς κίναιδον διασύρει, ἐπεὶ ῥίψασπις καὶ δειλός. ἐν ἐρωτήσει δὲ ὁ λόγος καὶ λείπει τὸ ὡς. ἵν' ᾖ ἐκεῖνο δ' ἦν ὀρθῶς, ὡς καρδόπην καὶ Κλεωνύμην λέγειν. ὅμοιον δὲ ἦν τὸ λέγειν καρδόπην ὡς Κλεωνύμην.

G

Στρ. Οὐκ ἄρρεν ὑμῖν ἐστιν. Σω. οὐδαμῶς γ' ἐπεὶ
Πῶς ἂν καλέσειας ἐντυχὼν Ἀμυνίᾳ;
Στρ. Ὅπως ἄν; ὡδί, δεῦρο δεῦρ' Ἀμυνία.
Σω. Ὁρᾷς; γυναῖκα δὴ τὴν Ἀμυνίαν καλεῖς.
Στρ. Οὔκουν δικαίως ἥτις οὐ στρατεύεται.
Ἀτὰρ τί ταῦθ' ἃ πάντες ἴσμεν μανθάνω;
Σω. Οὐδὲν μὰ Δί'. ἀλλὰ κατακλινεὶς δευρί. Στρ. τί δρῶ;
Σω. Ἐκφρόντισόν τι τῶν σεαυτοῦ πραγμάτων.
Στρ. Μὴ δῆθ' ἱκετεύω σ' ἐνθάδε, ἀλλ' εἴπερ γε χρὴ
Χαμαί μ' ἔασον αὐτὰ ταῦτ' ἐκφροντίσαι.
Σω. Οὐκ ἔστι παρὰ ταῦτ' ἄλλα. Στρ. κακοδαίμων ἐγὼ
Οἵαν δίκην τοῖς κόρεσι δώσω τήμερα.
Σω. Φρόντιζε δὴ καὶ διάθρει,
Πάντα τρόπον τε σαυτὸν
Στρόβει πυκνώσας.
Ταχὺ δ' ὅταν γ' εἰς ἄπορον πέσῃς,
Ἐς ἄλλο πήδα νόημα φρενί.
Ὕπνος δ' ἀπέστω γλυκύθυμος ὀμμάτων.
Στρ. Ἰατταταί. ἰατταταί.
Σω. Τί πάσχεις; τί κάμνεις;
Στρ. Ἀπόλλυμαι δείλαιος, ἐκ τοῦ σκίμποδος.
Δάκνουσί με ἐξέρποντες οἱ Κορίνθιοι.
Καὶ τὰς πλευρὰς δαρδάπτουσι.
Καὶ τὴν ψυχὴν ἐκπίνουσι.
Καὶ τοὺς ὄρχεις ἐξέλκουσι.
Καὶ τὸν πρωκτὸν διορύττουσι.

A ST. *Non ſunt hæc vobis maſculina?* SO. *neutiquam:*
Nam ſi tu in Amyniam incidas, quomodo vocas?
ST. *Hoc ſcilicet modo: age huc, huc ades Amynia.*
SO. *Vidéſne? Amyniam vocas tu fœminam.*
ST. *Meritò: vt qui proiectis armis non militat.*
B *Sed quorſum hæc diſco: nota quæ ſunt omnibus?*
SO. *Nequaquam, per Iouem: ſed age, accumbe.* ST. *quid agam?*
SO. *In curam aliquam tuarum rerum incumbito.*
ST. *At obſecro, ne in hoc lecto: ſed ſi ita opus eſt,*
Sinito me humi iacentem aliquid meditarier.
SO. *At præter hæc non ſunt alia loca.* ST. *miſerum*
C *Me, quas hodie pœnas exoluam cimicibus.*
SO. *Excogita & diſpice quid:*
Teq́met ipſum in omnes
Conuerte partes:
Et ſicubi in rem dubiam incides,
Ibi tuam mentem abarce aliò:
Sed ſomnus hic abſit ab oculis tuis.
ST. *Eheu, hei: proh dolor, hei mihi.*
D SO. *Quid eſt? quid mali fers?*
ST. *Pereo miſer. nam prorepentes è thoro*
Me Cimicenſes ciues infeſtant admodum,
Et coſtas morſu diſcerpunt:
Et vitam è membris exugunt:
Et teſtes ipſos euellunt:
Et totum perfodiunt anum.

Σχόλια. Γυναῖκα τὴν Ἀμυνίαν.] πρὸς τὴν κατάληξιν τοῦ ὀνόματος ἔπαιξε. καὶ εἰς διαβολὴν τοῦ ἀνδρός. ἐνταῦθα μὲν εἰς δειλίαν μόνον καὶ μαλακίαν. Κράτης δὲ ἐν Δορρίφοις ὡς ἀλαζόνα καὶ κόλακα καὶ συκοφάντην. Εὔπολις δὲ ὡς παραπρεσβεύτην. ὅπερ καὶ ἐν τοῖς Σφηξὶ φαίνεται. Κατακλινεὶς.] τοῦτο κοινόν. τὸ γὰρ κατακλιθεὶς, Ἀττικόν. Ἰωνικῶς δὲ κατακλινθείς. Ἐκφρόντισόν τι.] ἀντὶ τοῦ σκέψαι καὶ διανοήθητι περὶ τῶν ἰδίᾳ σοι συμφερόντων πραγμάτων. Μὴ δῆθ' ἱκετεύω.] παρεπιγραφή. ποιήσει γὰρ τὸ προσταχθὲν. εἶτα καταβρωθεὶς, ἀρνηθήσεται. Οὐκ ἔστι παρὰ ταῦτ' ἄλλα.] εἰ μὴ ἐπὶ τοῦ ἀσκάντου σκέψῃ. τοῦτό φησι πάντως δέδοκται. οὐκ ἀνίημί σε ἐλόντα ποιῆσαί τι. Τήμερα.] ὡς ἐν Ὁλκάσιν. ἰὼ Λακεδαῖμον. τί ἆρα πείσῃ τήμερα ὁ σημερινός. καὶ ἔστι τεταγμένως ἐπὶ σώματος. τὸ δὲ τήμερον ἐπὶ χρόνου λέγεται. Φρόντιζε δὴ καὶ διάθρει.] ἐκάθισεν αὐτὸν ἐπὶ τοῦ ἀσκάντου. τὸ δὲ διάθρει δυνάμει τοῦ νοῦ. ἔκθεσις τῆς διπλῆς ἀμοιβαία ἐκ στίχων καὶ κώλων δύο πρὸς τοῖς εἴκοσιν. ὧν τὸ πρῶτον δίμετρον ἐκ διϊάμβου καὶ χοριάμβου. τὸ δεύτερον δίμετρον ἐκ χοριάμβου καὶ βακχείου, τὸ τρίτον ἰαμβικὸν πενθημιμερές. τὸ τέταρτον ἐκ διϊάμβου καὶ χοριάμβου τρίμετρον βραχυκατάληκτον. τὸ πέμπτον ἐκ διϊάμβου καὶ τροχαίου ταυτοπαθές. τὸ ἕκτον τρίμετρον ἐκ διϊάμβων καὶ κατὰ τὸ μέσον τροχαίου. τὸ ἕβδομον, ἰαμβικὸν δίμετρον ἀκατάληκτον. τὸ ὄγδοον δίμετρον ἀντισπαστικὸν βραχυκατάληκτον ἢ ἐκ δυεῖν βακχείων ἀκατάληκτον, τὰ ἑξῆς δύο ἰαμβικὰ

E τρίμετρα. τὰ δὲ μετὰ ταῦτα ἀναπαιστικὰ δίμετρα καταληκτικὰ εἰς δισύλλαβον πλὴν τοῦ πεντεκαιδεκάτου μονομέτρου ὄντος. ὁμοίως καὶ τοῦ ἑπτακαιδεκάτου καὶ εἰκοστοῦ πρώτου. ἀναπαιστικαὶ γὰρ βάσεις. καὶ τοῦ τελευταίου ἀναπαιστικοῦ μὲν ὄντος ἑφθημιμεροῦς. παροιμιακοῦ δὲ ὡς πολλάκις εἴρηται καλουμένου. ἔστι δὲ καὶ ταῦτα πολυσχημάτιστα. ἐπὶ τῷ τέλει διπλαῖ ὡς ἐν τοῖς προβᾶσιν. ἰστέον δὲ ὅτι τὰς ἐκθέσεις τῶν διπλῶν οὐκ ἀεὶ διὰ τοῦ αὐτοῦ μέτρου ἐκφέρουσιν, ἀλλὰ καὶ δι' ἑτέρου. ἔστι δ' ὅτε καὶ διὰ F διαφόρων ὡς καὶ τοῦτο. Πάντα τρόπον.] τουτέστιν ἐπὶ πολλὰ τὴν διάνοιάν σου στρέφε. Στρόβει.] ἀνάκρινε καὶ δοκίμαζε περίφερε τῇδε κἀκεῖσε ἐπὶ πολλά. πυκνώσας δὲ συνετὸν ποιήσας καὶ φρόνιμον σκεψάμενος. Εἰς ἄπορον πέσῃς.] ἐπειδὰν δέ φησιν εἰς τι ἄπορον πέσῃς, ταχὺ ἐπ' ἄλλο νόημα φρενὸς πήδα. ἄπορον δὲ, οὗ πόρον καὶ λύσιν οὐκ ἔστιν εὑρεῖν. καθάπτεται δὲ τοῦ Σωκράτους ὡς καὶ αὐτοῦ ἐπὶ τῶν ζητήσεων οὕτω ποιοῦντος. ὅταν γὰρ στενοχωρῆται καὶ ἀπορῇ, μεθίσταται εἰς ἕτερον. ὁ γὰρ ὑποτιθέμενος ἄλλῳ, δηλονότι αὐτὸς ἐν πείρᾳ γενόμενος τῶν ὅσα λέγει, ὑπο- G τίθεται. Ἰατταταί.] καταπονούμενος ὑπὸ τῶν κορέων στενάζει ὁ Στρεψιάδης. ἔστι δὲ παρεπιγραφή. κατακλιθεὶς γὰρ καὶ μὴ δυνάμενος ὑπενεγκεῖν, παρακαλεῖ. Οἱ Κορίνθιοι.] ἴσως αὐτοῖς ἐνέκειντο κατ' ἐκεῖνο καιροῦ οἱ Κορίνθιοι. παρονομάζει δὲ παίζων ἅμα μὲν πρὸς τὸ κόρεων, ἅμα δὲ καὶ διὰ τὸν πόλεμον, ὅτι ἐχθροὶ ἦσαν Ἀθηναίων οἱ Κορίνθιοι. Ψυχὴν ἐκπίνουσιν.] ἰστέον ὅτι

τρεῖς ψυχάς φασι, τὴν αὐξητικὴν, ἥτις ἐστὶ κοινὴ τῶν ἀνθρώπων, τῶν ἀλόγων ζώων καὶ τῶν φυτῶν, τὸ αἷμα ὅ-

A περ ἐστὶ μόνων τῶν ζώων, καὶ τὴν λογικὴν, ἥτις ἐστὶ μόνων τῶν ἀνθρώπων.

Καί μ' ἀπολοῦσι. Σω. μὴ νυνὶ βαρέως ἄλγει λίαν.
Στρ. Καὶ πῶς ὅτε μου
Φροῦδα τὰ χρήματα, φρούδη χροιά.
Φρούδη δ' ἡ ψυχή. φρούδη δ' ἐμβάς.
Καὶ πρὸς τούτοις ἔτι τοῖσι κακοῖς,
Φρουρᾶς ᾄδων
Ὀλίγου φροῦδος γεγένημαι.
Σωκρ. Οὗτος τί ποιεῖς; οὐχὶ φροντίζεις; Στρ. ἐγώ.
Νὴ τὸν Ποσειδῶ. Σωκρ. καὶ τί δῆτ' ἐφρόντισας;
Στρ. Ὑπὸ τῶν κόρεων εἴ μου τι περιλειφθήσεται.
Σω. Ἀπολεῖ κάκιστ'. Στρ. ἀλλ' ὦ 'γάθ' ἀπόλωλ' ἀρτίως.
Σω. Οὐ μαλθακιστέ'. ἀλλὰ περικαλυπτέα
Εὑρητέος γὰρ νοῦς ἀποστερητικός.
Κἀπαιόλημ'. Στρ. οἴμοι. τίς ἂν δῆτ' ἐπιβάλοι
Ἐξ ἀρνακίδων γνώμην ἀποστερητίδα;
Σωκρ. Φέρε νυν, ἀθρήσω πρῶτον ὅ,τι δρᾷ τουτονί.
Οὗτος καθεύδεις; Στρ. μὰ τὸν Ἀπόλλω 'γὼ μὲν οὔ.
Σω. Ἔχεις τί; Στρ. μὰ Δί' οὐδὲν ἔγωγ'. Σω. οὐδὲν πάνυ;
Στρ. Οὐδέν γε πλὴν ἢ τὸ πέος ἐν τῇ δεξιᾷ.

Et me perdunt. SO. *ne nimis acerbè iſthuc feras.*
ST. *At quomodo? cùm*
Nulla pecunia, color nullus,
Nec vitæ in me ſit quicquam: nullum
B *Calceamentum: inſuper excubiarum ſim ſatur,*
Propè nullus fio, miſerq́;.
SO. *Heus tu, quid agis? nil commentaris?* ST. *Egon'? ita*
Per Neptunum. SO. *quid ergo commentatus es?*
ST. *An aliquid in me reliquum fiet à cimicibus.* C
SO. *Malè pereas.* ST. *at, ô bone vir, iam antè perij.*
SO. *Non decet ita mollem eſſe, ſed obnubenda facies:*
Et inquirenda apta ad fraudem ſententia,
Et impoſtura ST. *vah quis inijcit mihi*
Nunc ex agninis pellibus ſententiam,
Ad fraudandos cimices aptam. SO. *ſine videam*
D *Primùm, quid hic agat: heus dormis?* ST. *non, per Iouem.*
SO. *Habes aliquid?* ST. *nihil equidem.* SO. *an prorſus nihil?*
ST. *Nihil prorſus habeo, niſi penem in dextera.*

Σχόλια. Φρούδη δ' ἐμβάς.] μέχρι τοῦ εὐτελοῦς κτήματος. τοῦτο δὲ εἶπε διὰ τὸ ὑπολελύσθαι τὰς ἐμβάδας ὅτε ἀπεδύετο μέλλων εἰσιέναι εἰς τὸ φροντιστήριον. E ἄλλως. οὐκ εἶπεν ἄνωθεν, ὅτι τὰς ἐμβάδας ὑπελύσατο ὁ Στρεψιάδης, ὅτι εἰσῄει τὸ ὑπὲρ γῆν ἐκεῖνο φροντιστήριον, ἀλλὰ μόνον ὅτι ἐξεδύσατο τὸ ἱμάτιον. καὶ οὐδὲν θαυμαστὸν ἢ γεγονὸς μὲν τότε παρῆκε. νῦν δὲ λέγει [illegible] τὸ ὑπολύσασθαι τὰς ἐμβάδας. ὃ δὲ ἐκεῖ εἶπεν ἤγουν τὸ ἀποδύσασθαι τὸ ἱμάτιον, νῦν οὐ λέγει. Φρουρᾶς ᾄδων.] οἱ φρουροῦντες ἐν τῷ πολέμῳ διὰ τὸ παραμυθεῖσθαι αὐτῶν τὴν ἀγρυπνίαν ᾖδον. καὶ οὕτως [illegible] F ἐπὶ τῶν ἀγρυπνούντων φρουρᾶς ᾄδειν. ἄλλως. τὸ φρουρᾶς ᾄδειν παροιμία ἐστὶν ἐπὶ τῶν ἀγρυπνούντων καὶ φροντιζόντων πάνυ λεγομένη. οἱ γὰρ ἐπιτραπέντες ἐν νυκτὶ τὴν φυλακὴν ᾄδουσιν, ἵνα μὴ ὑπὸ τοῦ ὕπνου καταμαλθακισθέντες ἐκλείπωσιν ὃ φυλάττουσιν. εἰκότως δὴ ἐνταῦθα ἡ παροιμία ἐλήφθη. καὶ γὰρ αὐτὸς ἐν τῇ κλίνῃ κείμενος οὐκ ἐκοιμᾶτο ἀλλ' ἐφρόντιζεν. ἀστείως δὲ πάνυ καὶ τὸ φροῦδος εἴρηκεν ὁ ποιητὴς ἐκ τῶν δύο λέξεων συνθεὶς τὸ φρουρᾶς καὶ τοῦ ᾄδων σχηματίσας αὐτό. ἄλλως. ἐκ τοῦ παρεπομένου τοῖς φρουροῖς. εἰώθασι γὰρ ἑαυτοῖς ᾄδειν ἀποσείοντες G τὸν ὕπνον. φρουρᾶς ᾄδων εἶπε διεγρηγοροῦντα τὴν φρουράν. [illegible] δὲ τὴν λέξιν τὴν φροῦδος τοῦτο πεποίηκε. διὰ τὴν [illegible] φρουρᾶς ᾄδων ἀντὶ τοῦ [illegible] ᾄδων φρουρᾶς. τὸ δὲ φρουρᾶς ᾄδων, ἀντὶ τοῦ φυλάττων. ἐπεὶ φύλακες ἦσαν τῶν φροντιστηρίων θυρῶν.

BISETVS. Φρουρᾶς ᾄδων] εἰ καλῶς ἔχει τὸ τῆς γραφῆς, ἐλλείψεις ἂν εἴη τὸ ἕνεκα. ᾄδων φρουρᾶς ἕνεκα, E δηλονότι πρὸς τὸ τὸν ὕπνον ἀποσοβεῖν. καὶ λέξεις [illegible] [illegible]. εἰ δ' ἐγράφη φρουράς, εἴη αἰτιατικὴ πληθυντική. ᾄδειν δὲ φρουρὰς ταυτὸ τῷ φρουρᾶς ἕνεκα ᾄδειν, ἵνα τὸν ὕπνον ἀπωθώμεθα. Ὀλίγου φροῦδος] ἐλλείπει ἐκ τοῦ δέω. γεγένημαι φροῦδος ὀλίγου δέω, ἀντὶ τοῦ μικροῦ γεγένημαι φροῦδος. ἀλλὰ τοῦτο ἀρχῆς [illegible] καὶ γὰρ ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον [illegible] μικροῦ [illegible] φροῦδος. ὀλίγου ἐστὶν ἀποθανεῖν, ἀντὶ τοῦ παρὰ μικρὸν, εἴτε [illegible] ἀποθανεῖν.

F Σχόλια. Ἀπόλωλ' ἀρτίως.] ὑπὸ τῶν κόρεων δηλονότι. ἐπεὶ Σωκράτης εἶπεν ἀπολεῖ, ὅ ἐστι μέλλεις ἀπολεῖσθαι, αὐτὸς λέγει, ὅτι ἀπόλωλα ἤδη. Περικαλυπτέα.] δεῖ σε περικαλύψασθαι καὶ σκέψασθαι. [illegible] τὸν ὀφθαλμὸν, [illegible] τὴν γνώμην. Κἀπαιόλημ'] ἀπαιόλημα, [illegible] ὃ δηλοῖ τὸ ταχέως καὶ δίκην αἰόλως κινῶ, ἀφ' οὗ Ὅμηρος αἰολοπώλους τοὺς Φρύγας καλεῖ ἤτοι ταχυπώλους ἢ ποικίλως ἱππαζομένους. Ἀρνακίδων.] ἀρνακὶς λέγεται τὸ τοῦ ἀρνὸς κῴδιον. ἔπαιξε δὲ παρὰ τὸ ἀρνεῖσθαι. δέον [illegible] G ἀρνακίδων [illegible] ἀπὸ τῶν ἀρνῶν τὸ ἀρνεῖσθαι [illegible] ἀρνακίδων. τὸ δὲ ἀποστερητίδα [illegible] πρὸς τὸ ἀπὸ τοῦ [illegible] ἀντὶ τοῦ [illegible]. Ἔχεις τι.] [illegible] ἀναρτῆσαι τὴν φροντίδα, [illegible] τὸ ἔχεις. [illegible] ἔχεις τι. ἀναρτῆσαι γὰρ αὐτὸν κελεύουσι τὴν διάνοιαν καὶ τὴν φροντίδα.

τίδα. ἄλλως. χαριέντως τὸ ἔχεις τι. τῇ τῶν ἀγροίκων λέξει χρώμενος. τοῖς γὰρ ἁλιεῦσιν ἢ ὀρνιθαγρευταῖς, οὕτω φασίν. ἔχεις τι. Ἢ τὸ πέος] παρεπιγραφή. δεῖ γὰρ αὐτὸν καθίξασθαι ἔχοντα τὸ αἰδοῖον. καὶ μιμεῖσθαι τὸν δερμύλλοντα ἑαυτόν.

Σω. Οὐκ ἐγκαλυψάμενος ταχέως τι φροντιεῖς;
Στρ. Περὶ τοῦ; σὺ γάρ μοι τοῦτο φράσον ὦ Σώκρατες.
Σω. Αὐτὸς ὅ,τι βούλει πρῶτος ἐξευρεῖν, λέγε.
Στρ. Ἀκήκοας μυριάκις ἁγὼ βούλομαι.
Περὶ τῶν τόκων ὅπως ἂν ἀποδῶ μηδενί.
Σω. Ἴθι νυν καλύπτου, καὶ σχάσας τὴν φροντίδα
Λεπτὴν κατὰ μικρὸν περιφρόνει τὰ πράγματα,
Ὀρθῶς διαιρῶν καὶ σκοπῶν. Στρ. οἴμοι τάλας.
Σω. Ἔχ' ἀτρέμα. κἂν ἀπορῇς τι τῶν νοημάτων,
Ἀφεὶς ἄπελθε. κᾆτα τὴν γνώμην πάλιν
Κίνησον αὖθις αὐτὸ καὶ ζυγώθρισον.
Στρ. Ὦ Σωκρατίδιον φίλτατον. Σω. τί ὦ γέρον;
Στρ. Ἔχω τόκου γνώμην ἀποστερητικήν.
Σω. Ἐπίδειξον αὐτήν. Στρ. εἰπὲ δή νυν μοι. Σω. τὸ τί;
Στρ. Γυναῖκα φαρμακίδ' εἰ πριάμενος Θετταλὴν
Καθέλοιμι νύκτωρ τὴν σελήνην, εἶτα δὴ
Αὐτὴν καθείρξαιμ' ἐς λοφεῖον στρογγύλον,
Ὥσπερ κάτοπτρον, κᾆτα τηροίην ἔχων.
Σω. Τί δῆτα τοῦτ' ἂν ὠφελήσειέ σ'; Στρ. ὅ,τι;
Εἰ μηκέτ' ἀντέλλοι σελήνη μηδαμοῦ,

SO. *Nihilne coopertus iam commentaberis?*
Qua de re? dic, obſecro, mihi, mi Socrates.
SO. *Dic tu ipſe, quid primùm perſcrutari velis?*
ST. *Decies millies iam audiſti, quid velim:*
B *De vſuris: ne quid reddam cuiquam.* SO. *Agedum tege*
Faciem, & ſubtilem cogitationem apud
Te cohibe, & res minutatim circumſpice:
Appoſitè diuidendo & contemplando eas.
ST. *Hei mihi miſero.* SO. *quietus eſto, & ſicubi*
In cogitatione aliqua hæſitaueris,
Omitte, & ab ea diſcede: ac mentem dein'
Rurſum commoue, & idem repete pòſt ſedulò.
C ST. *Hem Socratiſce cariſſime.* SO. *ſenex, quid eſt?*
ST. *Habeo commentum, quo vſuras fraudauero.*
SO. *Commonſtra.* ST. *age, dic hoc primum.* SO. *quid dicam tibi?*
ST. *Si Theſſalicam mihi quandam emam veneficam,*
Et nocte Lunam ipſam deripiam cælitus,
Atque in rotundum loculum concludam, velut
Speculum: ac poſtea ſic aſſeruans cuſtodiam.
D SO. *Quid verò hoc commodaueris tibi?* ST. *quia*
Si Luna nuſquam terræ oriatur amplius:

Σχόλια. Τί φροντιεῖς.] φροντίζω τὸ φροντίδα ἔχω. κοινῶς μὲν γενικῇ συντάσσεται. ἀττικῶς δὲ μετ' αἰτιατικῆς, ὡς ἐνταῦθα ἢ ἐν τῷ βολβοὺς ζητεῖτε; μὴ τὸ φροντίζετε. Αὐτὸς ὅτι βούλει.] διαβάλλει αὐτὸν ὡς μὴ παρέχοντα εὑρήματα τοῖς μαθηταῖς. Σχάσας.] καταπαύσας. στήσας. ἀτρεμήσας. καὶ Πίνδαρος, κώπαν σχάσον, ἀντὶ τοῦ ἀτρεμήσας. ἔνιοι δὲ σχάσας, ἀντὶ τοῦ ἁπλώσας. Λεπτήν.] ἀκριβῆ. ἔνθα καὶ λεπτολόγος ἔρευνα. διαιρῶν ἀκριβῶς καὶ ἐπιμελῶς καταμερίζων περὶ οὗ τὴν σκέψιν ποιῇ. ἀναπτύσσων δοκιμάζων, καὶ διακρίνων τὰ πράγματα. διὰ διαιρέσεων αὐτὴν ποιοῦ. ἄλλως. ὡς ἐπὶ τῶν μίμων ἐχρήσατο. ὥσπερ ἔλεγε κατὰ κεφάλαιον ἐκζητῶν. Διαιρῶν καὶ σκοπῶν.] ὁ γὰρ σκεπτόμενος, οὕτω διαιρεῖ τὴν βουλήν. διὰ εἰ τόδε ποιήσω, τόδε ἀπαντήσει, καὶ εἰ τόδε, τόδε. Ἔχ' ἀτρέμα.] ἐφ' ἡσυχίας μένε. ὡς αὐτοῦ κινουμένου διὰ τοὺς κόρεις. ἄλλως. ἰστέον ὅτι οἱ Ἀττικοὶ πάντα τὰ ἑνικά τε καὶ πληθυντικά, τρίτα πρόσωπα τῶν ῥημάτων καὶ τὰς τῶν ὀνομάτων δοτικὰς τῶν πληθυντικῶν συμφώνου καὶ φωνήεντος ἐπιφερομένου μετὰ τοῦ ν γράφουσιν, ὡς ἔστι σαφῶς συμβαλεῖν τοῖς πάλαι βιβλίοις πεπονημέναις ἐντυγχάνοντα βιβλίοις. οἱ δὲ Ἴωνες δίχα τοῦ ν, τούτοις οὖν καὶ ἀμφοτέροις οἱ ποιηταὶ παρακολουθοῦντες καὶ διὰ τὴν ἀνάγκην τοῦ μέτρου ἰσοδυναμοῦσι, πολλάκις συμφώνου μὲν ἐπιφερομένου μετὰ τοῦ ν χρῶνται. πολλάκις δὲ καὶ φωνήεντος ἐπιφερομένου δίχα τοῦ ν. τοιοῦτον δή τι τῇ τοῦ μέτρου ἀνάγκῃ, ἐν τοῖς εἰς ν καὶ εἰς θεν λήγουσιν ἐπιρρήμασι ποιεῖν εἰώθασιν, διὰ τὸ πρόσθεν, πρόσθε, ἔμπροσθεν, τὸ οὕτως αὖθις. πολλάκις εὐθὺς ταχὺς ἀτρέμας καὶ τοῖς ὁμοίοις. τοῦτο δ' οὕτως ἔχειν εὑρήσεις, ἀκριβῶς σκοπῶν. Ἀφεὶς ἄπελθε.] ἔασον τὸ ἀπορούμενον. ἔπειτα πάλιν ἀναχωρεῖν καὶ διὰ ἀνάγκην ἀποπειρῶ. τὸ γὰρ ἀναζυγοῦν ἐστι τὸ ἔξωθεν ἀνοίγειν τὴν θύραν. ἔνιοι δὲ ζυγώθρισον. συνάρμοσον. σύμπλεξον. κίνησον δὲ αὖθις. ἀντὶ τοῦ καὶ β καὶ γ ἐπίστησον. περὶ τῶν αὐτῶν ζυγοστάτησον. ἴσωσον. Κίνησον αὖθις.] ὑποτίθεται πῶς δεῖ φροντίζειν καὶ τίνα τρόπον. φησὶ γὰρ ἐὰν ὑποστείλῃς, ἔτι μὴ ἀμελήσῃς. ἀλλὰ πολλάκις αὐτὸ μετέλθε. καὶ οὕτως εἰς ἓν συμφορήσας τὴν ἀρίστην γνώμην ἑλοῦ. Ζυγώθρισον.] ἀπὸ τοῦ ζυγὸς γίνεται καὶ τοῦ ἀθροίζω τὸ ἀποδοκιμάζω ζυγοαθρίζω καὶ κατὰ συγκοπὴν τοῦ ι, καὶ κρᾶσιν τοῦ ο καὶ α εἰς ω μέγα ζυγώθρισον. Ὦ Σωκρατίδιον,] ἐνθυμηθεὶς ἐξανίσταται βοῶν. Γυναῖκα φαρμακίδ'.] ὡς νῦν τὰς φαρμακίδας Θετταλὰς καλοῦσι. διαβάλλονται γὰρ οἱ Θετταλοὶ ὡς γόητες. καὶ μέχρι δὲ νῦν φαρμακίδες παρ' ἡμῖν αἱ Θετταλαὶ καλοῦνται. φασὶ δὲ ὅτι Μήδεια φυγοῦσα, κίστην ἐξέβαλε φαρμάκων ἐκεῖ καὶ ἀνέφυσαν. τὸ δὲ Θετταλὴν Ἀττικοὶ βαρύνουσιν οἱ κατὰ Μένανδρον, ὡς δαμάλην. Λοφεῖον στρογγύλον.] τὴν τοῦ κατόπτρου θήκην. ἢ τὴν θήκην τοῦ λόφου τῆς περικεφαλαίας. περιφερὴς δὲ αὕτη. Ὥσπερ κάτοπτρον.] ὁ γὰρ τῆς σελήνης κύκλος στρογγυλοειδής, καθάπερ καὶ τὰ ἔσοπτρα. καὶ φασὶ τοὺς περὶ τὰ τοιαῦτα δεινούς, οὕτω κατάγειν τὴν θεόν. ἔστι δὲ καὶ Πυθαγόρου παίγνιον διὰ τοῦ τοιούτου κατόπτρου πανσελήνου τῆς σελήνης οὔσης, εἴ τις ἐν ἐσόπτρῳ ἐπιγράψειεν αἵματι ὅσα βούλεται, καὶ προστάξῃ ἑτέρῳ, στὰς κατόπιν αὐτοῦ δεικνύειν πρὸς τὴν σελήνην τὰ γράμματα, κἀκεῖνος ἀτενίσει ὁ πλησίον εἰς τὸν τῆς σελήνης κύκλον, ἀναγνοίη πάντα τὰ ἐν τῷ κατόπτρῳ γεγραμμένα ὡς ἐπὶ τῆς σελήνης γεγραμμένα. Μηκέτ' ἀντέλλοι.] πρὸς τὸ προειρημένον ὑπ' αὐτοῦ. ὁρῶν ἄγουσαν τὴν σελήνην εἰκάδας. τελουμένης γὰρ σελήνης οἱ τόκοι ἐδίδοντο. εἰ γοῦν μὴ ἀνατέλλοι πῶς ἂν οἱ δανεισταὶ γνόντες τὸν μῆνα τελούμενον ἀπαιτήσειαν τοὺς τόκους.

Οὐκ ἂν γ' ἀποδοίην τοὺς τόκους. Σω. τιὴ τί δή.
Στρ. Ὁτιὴ κατὰ μῆνα γ' ἀργύριον δανείζεται.
Σω. Εὖγ'· ἀλλ' ἕτερον αὖ σοι προβαλῶ τι δεξιόν.
Εἴ σοι γράφοιτο πεντετάλαντός τις δίκη,
Ὅπως ἂν αὐτὴν ἀφανίσειας, εἰπέ μοι.
Στ. Ὅπως; ὅπως; οὐκ οἶδ'· ἀτὰρ ζητητέον.
Σω. Μή νυν περὶ σαυτὸν εἷλλε τὴν γνώμην ἀεί
Ἀλλ' ἀποχάλα τὴν φροντίδ' ἐς τὸν ἀέρα,
Λινόδετον ὥσπερ μηλολόνθην τοῦ ποδός.
Στ. Εὕρηκ' ἀφάνισιν τῆς δίκης σοφωτάτην,
Ὥς' αὐτὸν ὁμολογεῖν σ' ἐμοί. Σω. ποίαν τινά;
Στ. Ἤδη παρὰ τοῖσι φαρμακοπώλαις τὴν λίθον
Ταύτην ἑώρακας, τὴν καλὴν, τὴν διαφανῆ,
Ἀφ' ἧς τὸ πῦρ ἅπτουσι; Σω. τὴν ὕαλον λέγεις;
Στ. Ἔγωγε. Σω. φέρε, τί δῆτ' ἄν; Στ. εἰ ταύτην λαβὼν
Ὁπότε γράφοιτο τὴν δίκην ὁ γραμματεὺς,
Ἀπωτέρω στὰς ὧδε πρὸς τὸν ἥλιον,
Τὰ γράμματ' ἐκτήξαιμι τῆς ἐμῆς δίκης.
Σω. Σοφῶς γε νὴ τὰς Χάριτας. Στ. οἴμ' ὡς ἥδομαι,
Ὅτι πεντετάλαντος διαγέγραπταί μοι δίκη.
Σω. Ἄγε δὴ ταχέως τουτὶ ξυνάρπασον. Στρ. τὸ τί.
Σω. Ὅπως ἀποστρέψαις ἂν ἀντιδικῶν δίκην.

A *Nulli perſoluam vſuras.* SO. *quid ita? mi ſenex.*
ST. *Quia argentum ſecundùm menſem fœnerat.*
SO. *Euge: ſed ego tibi proponam aliud quippiam,*
Et æquè callidum. Si ſcribatur tibi
Dica quinque talentorum, quomodo tu obliteres
Eam, cedo mihi? ST. *quomodo? modum neſcio,*
Sed inueſtigandus tamen. SO. *ſed ne tu ita*
B *Animum intra teipſum ſemper verſato ſenex:*
Sed cogitationem, uti vinctum compede
Quodam Scarabæum, ſurſum laxa in aërem.
ST. *Ehem, obliterationem repperi*
Dicæ pulcerrimam, vt tumet fateberis.
SO. *Qualem obſecro?* ST. *vidiſtin' apud vnguentarios,*
Et aliptas, lapidem illum pulcrum, & pellucidum,
Vnde ignem accendunt? SO. *num vitrum dicas?*
C ST. *vtique*
SO. *Quid cum illo ages?* ST. *ſi ſcriba mihi ſcribat dicam:*
Ego procul ſtans, ad hunc modum, ad Solem, vitro
Delenero literas intentæ mihi dicæ.
SO. *Sapienter, ita me Gratiæ ament.* ST. *oh geſtio,*
D *Dicam quinque talentorum eſſe expunctam mihi.*
SO. *Age verò & hoc celeriter arripe.* ST. *quid id eſt?*
SO. *Quo pacto litem effugias aduerſarij.*

Σχόλια. Τιὴ τί δή.] παράλληλα. καὶ παρ' Ὁμήρῳ. τίη τί δὴ λείπεις ἄριστε. Ἀργύριον.] οὕτως ἡ γραφὴ ἀργυρίων παρὰ Φρυνίχῳ κεῖται. ὅτι οἱ κωμικοὶ πληθυντικῶς φασίν. οἱ δὲ ῥήτορες ἑνικῶς. καὶ Σώφρων πληθυντικῶς ἀργυρίων δεήσῃ. Προβαλῶ.] προθήσω, εἰς ὃ δεῖ σε μηχανὴν εὑρεῖν. Εἴ σοι γράφοιτο.] εἰ κληθείης ὀφείλειν πέντε σε δυναμένην ζημιοῦσθαι τάλαντα. Ἀττικῶς δὲ τὸν ἀριθμὸν τὸ ι ἐφύλαξε. ἄλλως. ἰστέον ὅτι ἐν τοῖς δικαστηρίοις οἱ δανεισταὶ ἐρχόμενοι ἔλεγον ὡς ὁ δεῖνα αὐτοῖς ὀφείλει, εἶτα ὁ τῶν δικαστηρίων γραμματεὺς ἔγραφε τοῦτο, καὶ μετὰ ταῦτα ὁ ὀφείλων καλούμενος ἀπῃτεῖτο τὸ δάνειον. Εἷλλε τὴν γνώμην.] εἱλῶ τὸ στρέφω παρὰ κοινοῖς περισπωμένως, εἵλω δὲ βαρυτόνως παρὰ τοῖς ποιηταῖς. Μηλολόνθην.] οὕτω γράφουσιν οἱ ἀκριβέστεροι. τινὲς δὲ λέγουσιν ὅτι ζωΰφιόν ἐστι χρυσίζον κανθάρῳ ὅμοιον. ὃ λαμβάνοντες οἱ παῖδες ἀποδεσμοῦσι λίνῳ καὶ ἐκπετάννυσιν. ἄλλως. τὸν χρυσοκάνθαρον. οὕτως οὖν φησι δῆσόν σου τὴν γνώμην, ἵν' ὅταν ἀρπάσῃς ἐκ τοῦ ἀέρος τὴν γνώμην, πάλιν ἐπισπάσῃ αὐτήν. Τοῖσι φαρμακοπώλαις.] φαρμακοπῶλαι κυρίως οἱ τὰ φάρμακα πιπράσκοντες τά τε λυσιτελοῦντα καὶ τὰ θανάσιμα. παρὰ τοῖς παλαιοῖς δὲ καὶ οἱ τοὺς τιμαλφεῖς τουτέστι πολυτίμους λίθους πιπράσκοντες φαρμακοπῶλαι ἐλέγοντο. οὐδεὶς γὰρ τῶν τοιούτων λίθων ὃς οὐκ ἔχει κρατίστην δύναμιν. Τὴν ὕαλον λέγεις.] κατασκεύασμά ἐστιν ὕαλος τροχοειδὴς παχὺ, εἰς τοῦτο τεχνασθέν. ὅπερ ἐλαίῳ χρίοντες καὶ θερμαίνοντες, προσάγουσι θρυαλλίδα. καὶ οὕτως ἅπτουσι. τοῦτο οὖν φησιν εἰ ὑφάψαιμι διὰ τῆς ὑάλου καὶ προσάγοιμι τῷ δέλτῳ τὸ πῦρ τοῦ γραμματέως, ἀφανίσαιμι τὰ γράμματα τῆς δίκης. ὅτι δὲ ὕαλος θηλυκῶς καὶ διὰ τοῦ α. διὸ τὸ γ'. Ὅμηρος δὲ οὐκ οἶδε τὸ ὄνομα ἀλλὰ παρ' αὐτοῖς τοῖς ἀρχαίοις ἤλεκτρος μέν ἐστιν. ὕαλος δὲ οὐ. ἄλλως. ὕα[illegible]μαῖς μὲν ἀρτίως τὸ ἐκ βοτάνης τινὸς κεκαυμένης καὶ διὰ πυρὸς τηκόμενον εἰς κατασκευὴν ἀγγείων τινῶν λεγόμενον. οἱ παλαιοὶ δὲ τὸν διαφανῆ λίθον αὐτοὶ ἰδιωτικῶς λεγόμενον κρύον, ἐοικότα δὲ ὑάλῳ. Νὴ τὰς Χάριτας.] E οὐχ ἁπλῶς ὄμνυσι κατὰ τῶν Χαρίτων. ὄπισθεν γὰρ τῆς Ἀθηνᾶς ἦσαν γλυφεῖσαι αἱ Χάριτες ἐν τῷ τοίχῳ, ἃς ἐλέγετο ὁ Σωκράτης γλύψαι. τὸ γὰρ πρῶτον λιθογλύφος ἦν τὴν τέχνην. αἰνίττεται οὖν αὐτὸ τοῦ Σωκράτους εἰς τὴν πρώτην τέχνην. ἄλλως. τῷ μὲν φαινομένῳ ἀρεσκόμενος Σωκράτης δείκνυται τῷ τοῦ Στρεψιάδου νοήματι, καὶ ὄμνυσι τὰς Χάριτας ὅτι σοφῶς τοῦτο τὸ νόημα ἐπινόησε τὸ τῆς τοῦ χάρτου ἀφανίσεως. Χαρίτων γὰρ ἔργα καὶ δῶρα, σοφία. ἐσχηματισμένως δὲ τοῦ Σωκράτους καθάπτεται ὁ ποιητὴς ὁ F κωμῳδῶν τοῦτον ὡς λιθοξόον. Σωφρονίσκου γὰρ λιθοξόου ἦν υἱὸς Σωκράτης καὶ τῆς λαξευτικῆς μετεῖχε τέχνης καὶ ἀνδριάντας λιθίνους ἐλάξευε. καὶ ἀγάλματα δὲ τῶν τριῶν Χαρίτων ἐξειργάσατο, Πειθοῦς Ἀγλαΐας καὶ Θαλείας. καὶ ἦσαν ὄπισθεν τῆς Ἀθηνᾶς ἐγγεγλυμμένα τῷ τοίχῳ. Οἴμ' ὡς ἥδομαι.] τὸ οἴμοι καὶ ὤμοι, ποτὲ μὲν ἐπὶ εὐφροσύνης κείμενον εὕρηται. ποτὲ δὲ ἐπὶ λύπης. καὶ ἐπὶ εὐφροσύνης μὲν ὡς ἐνταῦθα οἴμ' ὡς ἥδομαι. καὶ ὤμοι σοφίας ἐμπαθής. ἐπὶ δὲ λύπης ὡς τὸ οἴμοι τάλας. καὶ οἴμοι κακοδαίμων ὡς ἀπόλωλα G δείλαιος. καὶ ἰώμοι μοι τῆς ἐμῆς πόλεώς τε. Διαγέγραπται.] κατέξυσται, ἀπήρηται. ἀπὸ τῆς τοῦ γραμματέως δέλτου ὅπου αἱ δίκαι ἀνεγράφοντο, καὶ αἱ [illegible] τῶν δικῶν. Ἀντιδικῶν.] κατηγορῶν καὶ ἐναντιούμενος. τοῖς γὰρ γραψαμένοις καὶ μὴ ἀποδιδοῦσιν ἐπεβάλλετο χρηματικὴ ζημία. καὶ εἰ μὴ κατὰ τὸ ὡρισμένον ἐξέτισεν ὑπερήμεροι γινόμενοι ἐξέτισε τετραπλῆ. οἱ δὲ μὴ ἔχοντες τίσαι, κατειργνύοντο εἰς τὸ δεσμωτήριον. πολλοὶ δὲ τοῦτο πεπόνθασιν ὡς ὁ ῥήτωρ ἐν τῷ κατὰ Ἀριστογείτονος.

Μελλων

Μέλλων ὀφλήσειν, μὴ παρόντων μαρτύρων.
Στ. Φαυλότατα καὶ ῥᾷστ'. Σω. εἰπὲ δή. Στ. καὶ δὴ λέγω.
Εἰ πρόσθεν ἔτι μιᾶς ἐνεστώσης δίκης,
Πρὶν τὴν ἐμὴν καλεῖσθ' ἀπαγξαίμην τρέχων.
Σω. Οὐδὲν λέγεις. Στ. νὴ τοὺς θεοὺς ἔγωγ'. ἐπεὶ
Οὐδεὶς κατ' ἐμοῦ τεθνεῶτος εἰσάξει δίκην.
Σω. Ὑθλεῖς. ἄπερρ' οὐκ ἂν διδαξαίμην σ' ἔτι.
Στ. Ὁτιὴ τί; ναὶ πρὸς τῶν θεῶν ὦ Σώκρατες.
Σω. Ἀλλ' εὐθὺς ἐπιλήθει σύ γ' ἅττ' ἂν καὶ μάθῃς.
Ἐπεὶ τί δή γε πρῶτον ἐδιδάσκου. λέγε.
Στ. Φέρ' ἴδω τί μέντοι πρῶτον ἦν. τί πρῶτον ἦν;
Τίς ἦν ἐν ᾗ ματτόμεθα μέντοι τἄλφιτα;
Οἴμοι τίς ἦν; Σω. οὐκ ἐς κόρακας ἀποφθερεῖ
Ἐπιλησμότατον καὶ σκαιότατον γερόντιον;
Στ. Οἴμοι. τί οὖν δῆθ' ὁ κακοδαίμων πείσομαι;
Ἀπὸ γὰρ ὀλοῦμαι, μὴ μαθὼν γλωττοστροφεῖν.
Ἀλλ' ὦ Νεφέλαι, χρηστόν τι συμβουλεύσατε.
Χο. Ἡμεῖς μὲν ὦ πρεσβῦτα συμβουλεύομεν,
Εἴ σοί τις υἱός ἐστιν ἐκτεθραμμένος,
Πέμπειν ἐκεῖνον ἀντὶ σαυτοῦ μανθάνειν.
Στ. Ἀλλ' ἔστ' ἔμοιγ' υἱὸς καλός τε κἀγαθός.
Ἀλλ' οὐκ ἐθέλει γὰρ μανθάνειν. τί ἐγὼ πάθω;
Χο. Σὺ δ' ἐπιτρέπεις; Στ. εὐσωματεῖ γὰρ καὶ σφριγᾷ.
Κἄστ' ἐκ γυναικῶν εὐπτέρων τῶν Κοισύρας.
Ἀτὰρ μέτειμί γ' αὐτόν. ἢν δὲ μὴ θέλῃ,
Οὐκ ἔσθ' ὅπως οὐκ ἐξελῶ 'κ τῆς οἰκίας.
Ἀλλ' ἐπαναμεινόν μ' ὀλίγον εἰσελθὼν χρόνον.

A *Iam damnandus, nullis in promtu teſtibus.*
ST. *Leuißimè & facilimè.* SO. *dic, quomodo?*
ST. *Dicam equidem, ſi inſtante actione vna adhuc,*
Priuſquàm mea citetur, ego me ſtrangulem.
SO. *Nihil dicis.* ST. *imò per Deos: nam mortuo*
Mihi quis obſecrò litem velit intendere?
SO. *Nugas agis: apage hinc, non ego te docuero*
B *Amplius.* ST. *at quamobrem, per Deos: mi Socrates.*
SO. *Quia tu obliniſceris tam citò, quæ didiceras:*
Age enim, dic mihi, quid primò diſcebas ſenex?
ST. *Quid primùm? ſine videam: quid erat? quid primum erat?*
At quæ illa, in qua farinas hic ſubegimus?
Væ mihi, quænam illa erat? SO. *non tu hinc is in malam*
C *Crucem, homo ſtultiſsime, atque obliuioſiſsime?*
ST. *Hei mihi, quid agam miſer? nam niſi perdidicerim*
Verſare volubilem linguam: ego perij, occidi.
Nubes date conſilium mihi aliquod vtile.
CH. *Si filius tibi eſt benè educatus, hunc*
Vt mittas pro te in ludum literarium,
Hoc nos tibi ſubminiſtramus nunc conſili.
D ST. *At eſt mihi filius frugi & perquàm bonus.*
Sed diſcere tamen non vult. ah, quid fero mali?
CH. *An verò tu hoc ei permittis?* ST. *corpore*
Benè eſt habito, & viget: & eſt ex mulieribus
Alatis natus, de familia Cæſyra.
Sed accedo illum, vt tentem, ſi renuat mihi:
Non eſt, vt eum non abdicem & extrudam domo.
Tu me interim pauliſper hic operire: eo.

E

BISETVS. Ὑθλεῖς] ὕθλος, ὁ λῆρος, ἡ φλυαρία, ὑθλεῖν, ληρεῖν, φλυαρεῖν.

Σχολ. Τίς ἦν ἐν ᾗ.] ὡς ἐπιλανθανόμενος. θέλει δὲ εἰπεῖν τὴν κάρδοπον. Ἐπιλησμότατον.] ἰδίως εἶπεν ἐπιλησμονέστατον. ἡ λέξις δὲ ἐπιλήσμων. φησὶ δὲ Κρατῖνος ἐπιλήσμοσι. Γλωττοστροφεῖν] τὴν γλῶτταν στρέφειν δι' ἧς ἂν τοὺς δανειστὰς ἀποκρίνωμαι. Εὐσωματεῖ.] ἐκ τοῦ ἐναντίου συγκατατίθεται. δέον γὰρ ἂν μανθάνειν τοιοῦτον ὑγιαίνοντα. εἰ μὴ ἄρα τοῦτο λέγει ὅτι φοβοῦμαι αὐτόν. Εὐπτέρων.] ἀντὶ τοῦ εὐγενῶν. ἀπὸ τῶν ὀρνέων. ἢ κούφων ὧν ὁ λογισμὸς ἐπῆρται. φρονούντων τὰ Κοισύρας. ἀντὶ τοῦ μεγάλα φρονούντων. εὔπτερον δὲ τὸ εὐγενές. ἡ μεταφορὰ ἐκ τῶν ὀρνέων. ἢ τῶν μετεώρων καὶ ὑπερηφάνων. ἢ ἐπαιρομένων. ὡς δραπέτας δὲ αὐτοὺς διαβάλλει. ἀσύμβολος δέ φησιν. ὅτι καὶ ταχέως μεταβαλλόμενοι ἐπιθυμίας ἤθους ἁλίσκονται. Ἀτὰρ μέτειμι.] ἐπὶ δὴ μετελθών. μεταχειρίσομαι ὅπως δυνηθῶ πεῖσαι αὐτόν.

F

ΣΤΡΟΦΗ ΚΩΛΩΝ ί.

Χο. Ἆρ' αἰσθάνει πλεῖστα
Δι' ἡμᾶς ἀγάθ' αὐτίχ'
Ἕξων μόνας θεῶν;
Ὡς ἕτοιμος ὅδ' ἐστὶν

CHORVS.

EQuidem auferes multa
Deinceps commoda per nos,
Solas Deas Vt hic
Promptus eſt & alacris

G

Σχόλια. Ἆρ' αἰσθάνει.] κορωνὶς καὶ εἴσθεσις χοροῦ μεσῳδικὴ κώλων διαφόρων ί. τούτων τὸ μὲν πρῶτον δίμετρον ἀντισπαστικὸν ἐκ διτροχαίου καὶ παλιμβακχείου. τὸ β' ἐξ ἀντισπάστου καὶ ἀμφιβράχεος. τὸ γ' ἐξ ἐπιτρίτου τρίτου δίμετρον βραχυκατάληκτον. τὸ δ' δίμετρον ἐκ διτροχαίου καὶ ἀμφιβράχεος. τὸ πέμπτον τροχαϊκὸν δίμετρον ἀκατάληκτον ἀδιαφόρου τῆς τελευταίας οὔσης. τὸ ἕκτον ἰαμβικὸν δίμετρον ἀκατάληκτον. τὸ ἕβδομον ἐκ χοριάμβου καὶ διϊάμβου δίμετρον. τὸ ὄγδοον χοριαμβικὸν τρίμετρον ἀκατάληκτον. τὸ ἔνατον ὅμοιον τῷ ἕκτῳ ἐχούσης ἀνάπαιστον τῆς ἀρχούσης. τὸ δέκατον χοριαμβικὸν δίμετρον καταληκτικόν. ἔστι οὖν ἐκ χοριάμβου καὶ βακχείου.

Πάντα δρᾶν ὅσ' ἂν κελεύῃς.
Σὺ δ' ἀνδρὸς ἐκπεπληγμένου,
Καὶ φανερῶς ἐπηρμένου,
Γνοὺς, ἀπολέψεις ὅ,τι πλεῖστον δύνασαι,
Ταχέως. φιλεῖ γάρ πως τὰ τοι-
αῦθ' ἑτέρως τρέπεσθαι.

A *Omnia expedire iussa.*
At tu virum attonitum qui habes,
Et manifestè concitum,
Excoriabis citò, quantum poteris.
Quia res solent huiusmodi
Sæpè aliò euenire.

Σχόλια. Ἐκπεπληγμένου.] ἀντὶ τοῦ ἐπαιρομένου. λείπει δὲ τὸ σέ. οἱονεὶ ἐκπλήκτου καὶ μέγα φρονοῦντος. Ἐπηρμένου] γνοὺς ἀπολέψεις. οἱ λέγοντες γνοὺς ἀντὶ τοῦ αἴσθησιν λαβὼν, ἵνα συντάξωσι τὴν γενικὴν, οὐ καλῶς λέγουσιν. δεῖ γὰρ αὐτὴν τὴν γενικὴν πρὸς τὸ ἀπολάψεις, οὕτω, σὺ δὲ ἀπολάψεις, ἀντὶ τοῦ ἀποκερδανεῖς ταχέως ὅ,τι πλεῖστον δύνασαι ἀνδρὸς ἐκπεπληγμένου καὶ φανερῶς ἐπηρμένου. εἶτα ὕστερον ἐπάξεις τὸ γνούς, ἀντὶ τοῦ οὕτως ἔχοντα αὐτὸν νοήσας. ἔστι δὲ ἀπολάψεις ἐνταῦθα ἀντὶ τοῦ προστακτικοῦ, δείκνυται γὰρ ἐκ τῆς κατασκευῆς ὅτι τοῦτο αἱ Νεφέλαι αὐτῷ ἐπιτάττουσι. B Ἀπολέψεις.] ἀπολαύσεις. ἐὰν δὲ ὡς τοῖς πολλοῖς ἀπολάψεις, ἐκπίῃ. ἀπὸ τῶν κυνῶν ἡ μεταφορὰ, ἢ ὅσα λάπτοντα πίνει. καταστρέψαι δὲ εἰς τὸ ἀποκερδανεῖς ἢ ἀφαρπάσεις. ἀποσπάσεις. Ὅμηρος, Λάψαντες γλώσσῃσιν ἀραιῇσι μέλαν ὕδωρ. Φιλεῖ γάρ πως] ἔθος ἔχει. συμβαίνει γὰρ ἄλλως ἀποβαίνειν ἢ ὡς δοκεῖ τις. ἀντὶ τοῦ εὐμετάβλητοί εἰσιν οἱ ἐξ ἐπιθυμίας ἀλόγου τινὸς συμβαλόντες. εὐμετάβλητοι γὰρ αἱ τῶν τοιούτων ἀνδρῶν γνῶμαι.

C

ΔΡΑΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΤΡΙΤΟΥ,

Σκηνὴ πρώτη.

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ, ΦΕΙΔΙΠΠΙΔΗΣ,
ΣΩΚΡΑΤΗΣ,

Τρίμετροι.

ACTVS III. SCENA I.

STREPSIADES, PHIDIPPIDES,
SOCRATES.

Senarij.

Bisetus. Στρεψιάδης τὸ μὲν, δηλώσειν, τὸ δὲ, ἀπειλεῖ τὸν υἱὸν πεισθέντα πρὸς τὸν Σωκράτην ἄ-D γει, καὶ αὐτὸν αὐτῷ συστάσας καὶ ὑποτρίψας παραδοῦναι.

Στρ. Οὔτοι μὰ τὴν Ὀμίχλην ἔτ' ἐνταυθοῖ μενεῖς.
Ἀλλ' ἔσθι' ἐλθὼν τοὺς Μεγακλέους κίονας.
Φει. Ὦ δαιμόνιε. τί χρῆμα πάσχεις ὦ πάτερ;
Οὐκ εὖ φρονεῖς μὰ τὸν Δία τὸν Ὀλύμπιον.
Στρ. Ἰδού γ' ἰδοὺ, Δί' Ὀλύμπιον. τῆς μωρίας. E
Τὸν Δία νομίζειν ὄντα τηλικουτονί.
Φε. Τί δαὶ τοῦτ' ἐγέλασας ἐτεόν. Στρ. ἐνθυμούμενος,
Ὅτι παιδάριον εἶ, καὶ φρονεῖς ἀρχαϊκά.
Ὅμως γε μὴν πρόσελθ', ἵν' εἰδῇς πλείονα.
Καί σοι φράσω πρᾶγμα, ὃ σὺ μαθὼν, ἀνὴρ ἔσει.
Ὅπως δὲ τοῦτο μὴ διδάξῃς μηδένα.
Φει. Ἰδοὺ τί ἐστιν; Στρ. ὤμοσας νυνὶ νὴ Δία;

Heic non manebis iam: non: ita me nebulæ ament.
Age hinc, Megaclis columnas devoratum abi.
PH. *Miserum te: quidnam tibi mali accidit pater?*
E *Non tu rectè sapis, per Olympium Iouem.*
ST. *Ecce autem, ecce Iouem Olympium, quæ insania*
Te isthac ætate credere, esse aliquem Iouem?
PH. *Quid tu isthoc rides, quod verum est?* ST. *quia video*
Te esse puerum, & sapere senum deliria.
Sed age, accede tamen, vt plura ex me scias:
F *Nam ea tibi dicam, quæ si discas, vir eris.*
Tu verò hoc ipsum vt quenquam doceas, caue.
PH. *Eho, quid est?* ST. *Iurastin' modò nũc Iouẽ?*

Σχόλια. Οὔτοι μὰ τὴν Ὀμίχλην.] κορωνὶς ἑτέρα ὁμοία. οἱ δὲ στίχοι ἰαμβικοὶ τρίμετροι ἀκατάληκτοι ιε. ὧν τελευταῖος πρὸς πάντα τὰ δίκαι' ἀντιλέγειν δυνήσεται. ἐπὶ τῷ τέλει κορωνίς. καὶ ἑξῆς τοῦ χοροῦ. ὤφειλε γὰρ κατὰ τὸ θεῖναι χορὸν, ἄχρις ἂν οἱ λόγοι ἐξέλθωσι. Κίονας.] ὡς ἅπαντα καταφαγόντες τοῦ Μεγακλέους ὡς εἰ ἔλεγε τὸν πλοῦτον. ἐμφαίνει δὲ διὰ τούτων ὡς οὐδὲν αὐτῷ κατελείφθη εἰ μὴ ἡ αὐλὴ Μεγακλέους. λέγει δὲ ὅτι πάντα κατηναλωκὼς, καταλέλοιπε τοὺς λίθους τῆς οἰκίας, αἰνίττεται οἷον εἰς τὴν ἀσωτίαν τοῦ υἱοῦ. ὅτι πάντα κατηνάλωσεν αὐτοῦ, καὶ οὐδὲν ἔτι ὑπολείπεται. ἄλλως. ἐντεῦθεν δηλοῖ ὅτι ἐν κίοσιν ἵστατο ὁ οἶκος αὐτοῦ. δείκνυται δὲ ὅτι μόνοι οὗτοι ὑπελείφθησαν αὐτῷ τῶν ἄλλων καταναλωθέντων παρ' αὐτοῦ. G Οὐκ εὖ φρονεῖς] ἔγνω καὶ αὐτὸς ἐπιτιμηθῆναι ἐπὶ τούτοις παρὰ Σωκράτους. ταῦτα δὲ πειρᾶται τὸν υἱὸν διδάσκειν. καταγελᾷ δὲ αὐτοῦ ὡς μὴ δέοντος μήτε Δία ὀμνύοντος μήτε νομίζοντος. τοῦ δὲ διὰ τὸ α ἐκτείνεσθαι φησὶ Σύμμαχος Ἀττικῶς. ἐνδεῖ δὲ τὸ χ. Τηλικουτονί.] τοσαύτην ἡλικίαν ἔχοντα τὴν ἡλικίαν καὶ ὀφείλοντα πάντα εἰδέναι. Ἀρχαϊκά.] μωρά. εὐήθη. λῆρα. Ἀρχαῖοι οἱ μωροὶ ἐκαλοῦντο ἀπὸ τῶν ἐπὶ τοῦ Κρόνου ἐκείνων ἀρχαίων καὶ ἀπραγμόνων ἀνδρῶν. Ὅπως δὲ τοῦτο,] ὡς ἐπὶ τῶν φρονούντων διδασκάλων. ὡς καὶ αὐτὸς παρηγγέλθη. νομίζει δὲ ταῦτα καὶ μυστήρια. ἄλλως. τηρεῖ τὰς παραινέσεις ἃς παρῄνεσεν αὐτῷ πρότερον μαθητὴς Σωκράτους. Ἰδοὺ τί ἐστι.] πληρωτικῶς αὐτῷ φησὶ τὸ ἰδού.

Φει. Ε-

Φει. Ἔγωγ'. Στρ. ὁρᾷς οὖν ὡς ἀγαθὸν τὸ μανθάνειν;
Οὐκ ἔστιν ὦ Φειδιππίδη Ζεύς. Φει. ἀλλὰ τίς;
Στρ. Δῖνος βασιλεύει τὸν Δί' ἐξεληλακώς.
Φει. Αἰβοῖ. τί ληρεῖς; Στρ. ἴσθι τοῦθ' οὕτως ἔχον.
Φει. Τίς φησι ταῦτα; Στρ. Σωκράτης ὁ Μήλιος,
Καὶ Χαιρεφῶν, ὃς οἶδε τὰ ψυλλῶν ἴχνη.
Φει. Σὺ δ' εἰς τοσοῦτο τῶν μανιῶν ἐλήλυθας,
Ὥστ' ἀνδράσι πείθει χολῶσιν; Στρ. εὐστόμει,
Καὶ μηδὲν εἴπῃς φλαῦρον ἄνδρας δεξιοὺς
Καὶ νοῦν ἔχοντας. ὧν ὑπὸ τῆς φειδωλίας,
Ἀπεκείρατ' οὐδεὶς πώποτ' οὐδ' ἠλείψατο.
Οὐδ' εἰς βαλανεῖον ἦλθε λουσόμενος. σὺ δὲ
Ὥσπερ τεθνεῶτος καταλούει μου τὸν βίον.
Ἀλλ' ὡς τάχιστ' ἐλθὼν, ὑπὲρ ἐμοῦ μάνθανε.
Φι. Τί δ' ἂν παρ' ἐκείνων καὶ μάθοι χρηστόν τις ἄν.
Στ. Ἀληθες. ὅσαπέρ ἐστ' ἐν ἀνθρώποις σοφά.
Γνώσει δὲ σαυτὸν ὡς ἀμαθὴς εἶ καὶ παχύς.
Ἀλλ' ἐπανάμεινόν μ' ὀλίγον ἐνταυθοῖ χρόνον.
Φι. Οἴμοι. τί δράσω παραφρονοῦντος τοῦ πατρός.
Πότερον παρανοίας αὐτὸν εἰσαγαγὼν ἕλω;
Ἢ τοῖς σοροπηγοῖς τὴν μανίαν αὐτοῦ φράσω;
Στρ. Φέρ' ἴδω. σὺ τοῦτον τίνα νομίζεις; εἰπέ μοι.
Φι. Ἀλεκτρυόνα. Στρ. καλῶς γε. ταυτηνὶ δὲ τί;
Φι. Ἀλεκτρυόν'. Στρ. Ἄμφω ταὐτό; καταγέλαστος εἶ.
Μή νυν τὸ λοιπόν. ἀλλὰ τήνδε μὲν καλεῖν
Ἀλεκτρύαιναν. τουτονὶ δ' ἀλέκτορα.
Φι. Ἀλεκτρύαιναν; ταῦτ' ἔμαθες τὰ δεξιὰ

A *PH. Equidem. ST. vides ergo, quàm bonum sit discere?*
Ah mi Phidippide, non, non est Iuppiter:
PH. Quis ergo alius? ST. turbo imperat expulso Ioue.
PH. Papæ, quas tu nugas agis? ST. atqui isthæc scias
Ita ſe habere: PH. quis hoc dicit? ST. noſter Socrates
B *Et Charepho, qui nouit paſſus pulicum.*
PH. Quid? an tu eò progreſſus es veſaniæ:
Vt credas hominibus, atra bile percitis?
ST. Bona verba: ne maledicas tàm ſapientibus
Et mente præditis viris: qui vitam ita
Parcè exigunt, vt nemo illorum vnquam fuit
Attonſus, nemo lotus vnquam in balneo,
Nemo vnguento delibutus. Tu autem meam
C *Mihi vitam prodigis, ac ſi ego eſſem mortuus:*
Sed age, ac dudū ſequere hâc, & pro me diſcito.
PH. Et quid boni aut frugi apud illos diſcat aliquis?
ST. Imò omnia, quæ inter homines callidam
Redolent ſapientiam, teq́ ipſum primulum
Noſces, quàm ineptus ſis, & quàm craſſi ingenij.
Sed age, operire me hîc paulisper. PH. hei mihi,
D *Quid agam: quando ita meus delirat pater. vtrū*
In ius vocabo & conuincam delirij?
An libitinarius bilem hanc faciam palàm.
ST. Sine videam: quid tu hoc existimas? cedò.
PH. Gallum. ST. quid verò hoc? PH. itidem Gallum. ST. vtrum
Ambo hæc pro eodem habes? næ tu ridiculus es.
Caue, poſt hac ita dixeris: ſed hanc quidem
E *Gallinam: hunc verò gallum nominaueris.*
PH. Gallinam? an tu hæc tàm docta, hæc ingreſſus modò

Σχόλια. Αἰβοῖ.] γελῶν λέγει τὸ αἰβοῖ. ἔστι γὰρ ἐπίρρημα χλευαστικόν. Ὁ Μήλιος.] παρ' ἱστορίαν. Ἀθηναῖος γὰρ ὁ Σωκράτης. ἀλλ' ἐπεὶ Διαγόρας Μήλιος ὢν διεβάλλετο ὡς θεομάχος, καὶ τὸν Σωκράτη δὲ ὡς ἄθεον διαβάλλων, διὰ τοῦτο Μήλιον αὐτὸν ἔφη. ἄλλως. ὁ Μήλιος ἀντὶ τοῦ ὁ ἀσεβής. Διαγόρου γὰρ τοῦ Μηλίου μαθητὴς ὁ Σωκράτης. διεβέβληντο δὲ ἐπὶ ἀθεΐᾳ οἱ Μήλιοι ἀπὸ Διαγόρου. ὃς χρήματα παραθέμενός τινι καὶ ἀποστερηθεὶς, εἰς ἀσέβειαν ἐτράπη. ἢ διότι Μῆλον ἐπολιόρκησαν Ἀθηναῖοι. οἱ δὲ ὅτι ὁ Διαγόρας διθυραμβοποιὸς ἐξωρχήσατο τὰ Ἐλευσίνια. οἱ δὲ Μήλιον τὸν καταπορνεύοντα τὰς ψυχὰς τῶν Μηλίων. οἱ δὲ τὸν κομψὸν τὸν δασύν. ἄλλως. ὁ Μήλιος τινὲς ἐξεδέξαντο τὸν τὰς τῶν εἰσιόντων ψυχὰς ἐξωθοῦντα πρὶν εἰσελθεῖν ἠρεμισμένας ἀπὸ μεταφορᾶς τῶν ἀλόγων θρεμμάτων. Μῆλα γὰρ τὰ θρέμματα. οἱ δὲ εἰς τὸ δασὺ καὶ αὐχμηρὸν τοῦ σώματος αὐτοῦ. οἱ δὲ παρέλαβον οὕτω. Διαγόρας ὁ Μήλιος ὃς τὸ πρότερον ἦν θεοσεβὴς, παρακαταθήκην ὑπό τινος ἀποστερηθεὶς, ἐπὶ τὸ ἄθεον ἐξετράπη. ἐφ' ᾧ οἱ Ἀθηναῖοι ἀγανακτήσαντες, τὴν Μῆλον ἐκάκωσαν. ἄλλως. Διαγόρας γέγονέ τις ἐπ' ἀθεΐᾳ ἐπίσημος εἰς τὸ θεῖον Μήλιος. ὅς ποτέ φασιν ἐν πανδοχείῳ εὑρεθεὶς, καὶ μὴ εὑρὼν ξύλα; ἀλλ' ἄγαλμα Ἡρακλέους. ἄγε φησὶ τρισκαιδέκατον ἡμῖν ἐπιτέλει ἆθλον καὶ ἕψησον τὴν φακήν. Ὑπὸ τῆς φειδωλίας.] ὡς κομῶντας διαβάλλει τοὺς φιλοσόφους. ταῦτα δὲ ἐποίουν οἱ φιλόσοφοι διὰ καρτερίαν. ὁ δὲ φησὶν ὅτι οὐ διὰ ἀρετὴν ἐποίουν ἀλλὰ διὰ σμικρολογίαν. ἃ γοῦν ὑπ' ἐγκρατείας ἐποίουν οὗτοι, ταῦτα ὑπὸ φειδωλίας φησίν. ἅμα δὲ δοκῶν ἐπαινεῖν, ψέγει. ἀντὶ γὰρ τοῦ εἰπεῖν καρτερίας, εἶπε φειδωλίας. F Καταλούει μου.] ἐντρυφᾷς. καταναλίσκεις τὴν περιουσίαν. τὸ δὲ καταλούει καταναλίσκεις εἰς λουτρά. ἤδη γὰρ ὥσπερ τεθνεῶτός μου καταλούεις. ἄλλως. δαψιλῶς ἀναλίσκεις μου τὸν βίον. ἐκ μεταφορᾶς τῶν ἐκχυομένων ὑδάτων ἐν τοῖς βαλανείοις. ἢ ἐντρυφᾷς. ὡς καὶ τὸ βαλανεῖον διὰ τρυφὴν ὄντος. ἐπεὶ ἔθος ἦν μετὰ τὴν ἐκκομιδὴν τοῦ νεκροῦ λούεσθαι τοὺς κατ' οἶκον καθαρμοῦ χάριν. Ἀληθες.] ἐὰν μὲν προπαροξυτόνως, αὐτὸ τὸ ἀληθὲς λέγει. ἐὰν δὲ ὀξυτόνως, τὸ πρᾶγμα δηλοῖ τὸ μετέχον τῆς ἀληG θείας. Οἴμοι τί δράσω.] πρὸς τὸν πατέρα δικάσομαι. καὶ δείξας αὐτὸν μαινόμενον οὕτω τὴν μανίαν παύσω. Παρανοίας.] ἀντὶ τοῦ εἰς τὸ δικαστήριον εἰσαγαγὼν κατηγορήσω ὡς παραφρονοῦντος. Σοροπηγοῖς.] τουτέστι τοῖς ποιοῦσι σοροὺς τοῖς νεκροῖς. χλευάζει δὲ τὸν πατέρα ὡς πρεσβύτην καὶ γειτνιῶντα τῷ θανάτῳ. ἄλλως. τοῖς σοροπηγοῖς τοῖς τὰς σοροὺς τῶν ἀποθνησκόντων ποιοῦσι. τουτέστιν ἄλλην ἴασιν οὐκ ἔχει ἢ τὸν θάνατον. καὶ δέον αὐτῷ πρὸς τὸ θανεῖν τὰ ἐπιτήδεια κατασκευάζειν.

Εἶτα παρ᾿ αὐτῶν ἄρτι ταῦτα τοὺς γηγενεῖς;
Στρ. Χ᾿ ἅτερά γε πόλλ᾿. ἀλλ᾿ ὅτι μάθοιμ᾿ ἑκάστοτε,
Ἐπελανθανόμην ἂν εὐθὺς ὑπὸ πλήθους ἐτῶν.
Φει. Διὰ ταῦτα δὴ καὶ θοἰμάτιον ἀπώλεσας;
Στρ. Ἀλλ᾿ οὐκ ἀπολώλεκ᾿, ἀλλὰ καταπεφρόντικα.
Φει. Τὰς δ᾿ ἐμβάδας ποῖ τέτροφας ὦ ᾿νόητε σύ.
Στρ. Ὥσπερ Περικλέης, εἰς τὸ δέον ἀπώλεσα.
Ἀλλ᾿ ἴθι βάδιζ᾿, ἴωμεν. εἶτα τῷ πατρὶ
Πειθόμενος ἐξάμαρτε. κἀγώ τοι ποτὲ
Οἶδ᾿ ἑξέτει σοι τραυλίσαντι πειθόμενος,
Ὃν πρῶτον ὀβολὸν ἔλαβον ἡλιαστικὸν,
Τούτου ᾿πριάμην σοι Διασίοις ἁμαξίδα.
Φει. Ἦ μὴν σὺ τούτοις τῷ χρόνῳ ποτ᾿ ἀχθέσει.
Στρ. Εὖ γ᾿ ὅτι ἐπείσθης. δεῦρο δεῦρ᾿ ὦ Σώκρατες
Ἔξελθ᾿. ἄγω γάρ σοι τὸν υἱὸν τουτονὶ
Ἄκοντ᾿ ἀναπείσας. Σω. νηπύτιος γάρ ἐστ᾿ ἔτι,
Καὶ τῶν κρεμαθρῶν οὐ τρίβων τῶν ἐνθάδε.
Φει. Αὐτὸς σὺ τρίβων εἴης ἄν. εἰ κρέμαιό γε.
Στρ. Οὐκ ἐς κόρακας; καταρᾷ σὺ τῷ διδασκάλῳ.
Σω. Ἰδοὺ κρέμαιό γ᾿ ὡς ἠλίθιον ἐφθέγξατο
Καὶ τοῖσι χείλεσιν διερρυηκόσιν.
Πῶς ἂν μάθοι ποθ᾿ οὗτος ἀπόφευξιν δίκης.
Ἢ κλῆσιν. ἢ χαύνωσιν ἀναπειστηρίαν.
Καίτοι ταλάντου τοῦτ᾿ ἔμαθεν Ὑπέρβολος.

A *Didiciſti ab hiſce terræ filÿs, pater?*
ST. *Imò & alia plura, ſed quòd annis obſitus*
Eſſem, ſtatim obliuiſcebar, quæ didiceram.
PH. *Etiam propterea veſtem amiſiſti, pater?*
ST. *Imò non amiſi, ſed in ſtudia artium*
Et literarum impendi. PH. *ſed tuos calceos*
Quò contuliſti tu fatue? ST. *in Rempubl.*
Atque neceſſarium vſum, vt Pericles, perdidi.
Sed abi, perge, vnà eamus, & tu, dum patri
B *Sis obſequens, pecca. nam & ego olim, dum tibi*
Adhuc ſexenni & balbutienti ſum obſequens,
Ploſtellum emi tibi, in feſto Dialium,
Obolo, quem primum pro mercede acceperam,
Quod Heliæo interfuiſſem iudicio.
PH. *Næ, tu iſtuc cum malo tuo olim ſenties.*
ST. *Benè eſt, quòd mihi pares. Age huc, huc Socrates*
C *Exi: nam hunc adduco tibi filium meum:*
Cui vel nolenti perſuaſi. SO. *quippe fatuus*
Eſt, neque adhuc noſtris aſſueuit panarÿs
Hic penſilibus. PH. *tute illis aſſueſcas, vbi*
Suſpenſus fueris. ST. *apage hinc in malam crucem.*
Tun' ita magiſtro maledicas, homo impudens?
SO. *Ecce hoc, vbi ſuſpenſus fueris, quàm friuole*
D *Effutijt, labiis diſtortis? quomodo hic*
Diſcas vitare litem, aut aduerſarium
Citare, vel relaxare animos iudicum
Verbis, ad perſuadendum ſatis idoneis?

Σχόλια. Τοὺς γηγενεῖς] διὰ τὸ ὠχροὺς καὶ νεκρώδεις εἶναι. ἢ ἀσεβεῖς καὶ θεομάχους διὰ τοὺς γίγαντας. Καταπεφρόντικα.] εἰς τοὺς φροντιστὰς ἀνάλωσα. ὡς εἰ ἔλεγε καταπεφρόντικα. ἢ εἰς τὴν παίδευσιν καταδεδαπάνηκα.

Bisetus. ὦ ᾿νόητε σύ.] ὦ ἀνόητε, ὦ ἄφρον.

Σχόλια. Ὥσπερ Περικλέης.] Περικλῆς πολλῶν ὄντων χρημάτων ἐν τῇ ἀκροπόλει, εἰς τὸν πόλεμον τὰ πλεῖστα ἀνάλωσε. φασὶ δὲ ὅτι καὶ λογισμοὺς διδοὺς, τάλαντα εἴκοσιν ἁπλῶς εἰπεῖν εἰς τὸ δέον ἀναλωκέναι. φησὶ δὲ Ἔφορος ὅτι μετὰ ταῦτα μαθόντες οἱ Λακεδαιμόνιοι, Κλεανδρίδην μὲν ἐδήμευσαν, Πλειστοάνακτα δὲ ιε ταλάντοις ἐζημίωσαν, ὑπολαβόντες δωροδοκήσαντας αὐτοὺς διὰ τὸ φείσασθαι τῆς λοιπῆς Ἀθηναίων γῆς ὑπὸ τῶν περὶ τὸν Περικλέα, μὴ θελήσαντα γυμνῶς εἰπεῖν ὅτι δέδωκα τοῖς Λακεδαιμονίοις ταῦτα, εἰπεῖν εἰς τὸ δέον. ἄλλως. Περικλῆς Ἀθηναίων στρατηγὸς χρήματα τὰ δημόσια λαβὼν εἰς τὸ κατασκευάσαι ὁλόχρυσον ἄγαλμα τῇ Ἀθηνᾷ, ἐλεφάντινον ποιήσας, τὰ πολλὰ ἐνοσφίσατο συμποιησάμενος μετὰ Φειδίου τοῦ πλάστου. ἐπεὶ δὲ κατακρινόμενος ὡς πλεῖστα ἀναλώσας ἠρωτᾶτο ποῦ ἀνηλώθη, ὑπὸ μεγαλονοίας ἔλεγεν εἰς τὸ δέον ἀπώλεσα. ἄλλως. Περικλῆς τοῖς Ἐφόροις Λακεδαιμονίων Κλεανδρίδῃ καὶ Πλειστοάνακτι χρήματα δέδωκεν ὑπὲρ προδοσίας, καὶ τούτων ἀπαιτούμενος ὑπὸ τῆς πόλεως λόγον, μὴ ἀξιῶν ἑαυτόν τε καὶ τοὺς Λακεδαιμονίους καταισχῦναι, ἔλεγεν εἰς τὸ δέον ἀπώλεσα. τοῦτο δὲ γνόντες Λακεδαιμόνιοι τὸν μὲν Κλεανδρίδην ἐφυγάδευσαν, τὸν δὲ Πλειστοάνακτα δεκαπέντε ταλάντοις ἐζημίωσαν, οἰηθέντες αὐτοὺς διὰ τὸ φείσασθαι τῆς λοιπῆς Ἀθηναίων γῆς δωροδοκήσαντας, ἐκ τῆς Ἀττικῆς ἀναχωρῆσαι.

Εἶτα τῷ πατρὶ.] ἀντὶ τοῦ ἔχεις ἀπολογίαν ὅτι τῷ πατρὶ πειθόμενος ἐξήμαρτες, ὠφελήθητι καὶ ἁμάρτανε δι᾿ ἐμέ. Τραυλίσαντι] ψελλίσαντι, ἀντὶ τοῦ ἄσημον ἀφιέντι φωνήν. ἡλιαστικὸν δὲ ἀντὶ τοῦ δικαστικόν. ἡλιαία δὲ τὸ δικαστήριον διὰ τὸ ὑπαίθριον εἶναι καὶ τῷ ἡλίῳ βάλλεσθαι. ἦν ἴσως τὸ δὲ τῶν δικαστικῶν ὁ μισθός. Διασίοις.] ἑορτὴ τοῦ Διός. ἁμαξὶς δὲ τὸ μικρὸν ἁμάξιον ἢ πλακοῦντος εἶδος. Ἦ μὴν σὺ τούτοις.] προαναφωνεῖ αὐτῷ ἃ μέλλει ποιήσειν, ἀντὶ τοῦ λυπηθήσῃ ποτὲ ἂν μάθω. τοῦτο δὲ λέγει πεισθεὶς τῷ πατρί. διὸ καὶ ὁ πατὴρ ἐπιφέρει εὖγ᾿ ὅτι ἐπείσθης. Νηπύτιος γάρ.] ἀντὶ τοῦ νήπιος. ὑποκοριστικῶς δὲ τὸ ὄνομα ὁ Σωκράτης ἵνα καταπλήξῃ τὸν νεώτερον τὸν εἰσελθόντα. ἀλλὰ σύ γ᾿ αὐτὸς, ἐκ τῶν κρεμαστῶν δηλονότι τετριμμένος εἴης ἂν κρεμάμενος. λέγει δὲ τῶν ὀργάνων τῶν ἀστρονομικῶν καὶ γεωμετρικῶν. κρεμάθρα γὰρ ἐν τῷ φροντιστηρίῳ κεῖται. ἐπεὶ αὐτὸς ἐπὶ κρεμάθρας ἦν. Ἰδοὺ κρέμαιό γε.] διασύρει ὁ Σωκράτης τῇ φωνῇ ἐκεῖνον μιμούμενος ὅτι κακῶς τῷ στόματι εἶπε τὸ κρέμαιό γε. Καὶ τοῖσι χείλεσι διερρυηκόσι] τῇ φωνῇ μιμούμενος ὁ Σωκράτης φησὶ διακεχηνὼς τοῖς χείλεσι. Κλῆσιν.] τὴν μαρτυρίαν. χαύνωσις δὲ λύσις τῶν δικῶν. καὶ ἡ ἀπάτη τὰ κοινὰ ῥήματα ἀναπείθοντα τοὺς ἀκούοντας. ἄλλως. χαύνωσιν ἀναπειστηρίαν. ὅταν τοῦ ἀντιδίκου προβάλλοντος λόγους πιθανοὺς, εἰς τοὐναντίον τις αὐτοὺς περιτρέψῃ. καὶ χαύνους καὶ ἀπιθάνους ποιήσῃ διὰ τῶν λόγων αὐτοῦ ἀναπείσας τοὺς δικαστὰς ὡς παρ᾿ ἀληθῆ λέγει. Καίτοι ταλάντου.] ἀξιόπιστόν τι ἀεὶ οἱ διδάσκαλοι λέγοντες. ἐλάττονος τὸν δὲ οὐ λαμβάνειν ἐπὶ τούτῳ τῷ ἀναγνώσματι. καὶ ἐπαγγέλλονται προσιέσθαι τῶν κοινῶν μαθημάτων ὅσων φρονοῦσι μάλιστα.

Στρ. Α-

Στρ. Ἀμέλει, δίδασκε. θυμόσοφός ἐστι φύσει.
Εὐθύς γέ τοι παιδάριον ὂν τυννουτονὶ,
Ἔπλαττεν ἔνδον οἰκίας, ναῦς τ' ἔγλυφεν.
Ἀμαξίδας δὲ σκυτίνας εἰργάζετο.
Κἀκ τῶν σιδίων βατράχους ἐποίει. πῶς δοκεῖς;
Ὅπως δ' ἐκείνω τὼ λόγω μαθήσεται
Τὸν κρείττον' ὅστις ἐστὶ καὶ τὸν ἥττονα.
Ἐὰν δὲ μὴ, τὸν γοῦν ἄδικον πάσῃ τέχνῃ.
Σω. Αὐτὸς μαθήσεται παρ' αὐτοῖν τοῖν λόγοιν.
Στρ. Ἐγὼ δ' ἀπέσομαι. τοῦτο δ' οὖν μέμνησ' ὅπως
Πρὸς πάντα τὰ δίκαι' ἀντιλέγειν δυνήσεται.

A ST. *Ne sis sollicitus, sed doce: ingeniosus est*
Suapte natura: nam tantillus cùm adhuc
Puer esset: ædificabat hîc intus casas,
Naues sculpebat, & plostella scortea
Fingebat: etiam ranas faciebat sibi
E punicorum malorum putamine.
Quid tu censes? etiam illos sermones duos
Superiorem atque inferiorem illum posse discernere?
B *Sin minùs ambos, saltem inferiorem, omni modo.*
SO. *Agè, ipsemet ab ipsis discat sermonibus.*
ST. *Abeo hinc: tu fili memineris, ut ad omnia*
Quæ iusta sint, possis mihi contradicere.

Σχόλια. Θυμόσοφός ἐστι] ἐκ φύσεως ἔχει σοφίαν. ἐκ τοῦ ἰδίου θυμοῦ σοφὸς, καὶ οὐκ ἐκ μαθήσεως. Σιδίων] ἐκ τῶν λεπυρίων τῶν ῥοιῶν. ἐκ μὲν τῶν δερμάτων τροχοὺς καὶ ἁμάξια. ὅταν δὲ καταφάγωσι τὰ ἐντὸς, ἐκ τῶν λεπύρων βατράχους γλύφουσιν. C ἔστι τὸ πῶς δοκεῖς θαυμάζων προφέρεται καθ' ἑαυτόν. βούλεται δὲ αὐτὸν ὡς ἐκ παιδὸς ἀποδεῖξαι εὐφυᾶ, καὶ γλύφειν ἀστείως δυνάμενον.

ΔΡΑΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΤΡΙΤΟΥ

Σκηνὴ δευτέρα.

Ἀναπαιστικοὶ Δίμετροι. D

ΔΙΚΑΙΟΣ, ΑΔΙΚΟΣ, ΧΟΡΟΣ.

ACTVS III. SCENA II.

Anapæstici Quaternarij.

IVSTVS, INIVSTVS, CHORVS.

BISETVS. Μετὰ τοῦ τῶν Νεφελῶν χοροῦ δύω ἄνδρες προσέρχονται, ὧν ὁ μὲν, Δίκαιος λόγος, ὁ δὲ, Ἄδικος λόγος ἐκαλεῖτο, ἤτοι ῥητά τε, καὶ ἄρρητα λέγοντες, καὶ μακρολογοῦντες ἀλλήλους λοιδοροῦσι, καὶ συκοφαντοῦσι.

Δι. Χώρει δευρὶ, δεῖξον σαυτὸν
Τοῖσι θεαταῖς καίπερ θρασὺς ὤν.
Αδ. Ἴθ' ὅποι χρῄζεις. πολὺ γὰρ μᾶλλον
Σ' ἐν τοῖς πολλοῖσι λέγων ἀπολῶ.
Δι. Ἀπολεῖς σύ; τίς ὤν; ἀδ. λόγος. δι. ἥττων γ' ὤν.
Αδ. Ἀλλά σε νικῶ, τὸν ἐμοῦ κρείττω
Φάσκοντ' εἶναι. δι. τί σοφὸν ποιῶν;
Αδ. Γνώμας καινὰς ἐξευρίσκων.
Δι. Ταῦτα γὰρ ἀνθεῖ διὰ τουτουσὶ
Τοὺς ἀνοήτους. ἀδ. οὐκ, ἀλλὰ σοφούς.
Δι. Ἀπολῶ σε κακῶς. ἀδ. εἰπὲ τί ποιῶν.
Δι. Τὰ δίκαια λέγων. ἀδ. ἀλλ' ἀνατρέψω
Ταῦτ' ἀντιλέγων. οὐδὲ γὰρ εἶναι
Πάνυ φημὶ δίκην. δι. οὐκ εἶναι φής;
Αδ. Φέρε γὰρ ποῦ 'στιν; δι. παρὰ τοῖσι θεοῖς.
Αδ. Πῶς δῆτα δίκης οὔσης, ὁ Ζεὺς
Οὐκ ἀπόλωλεν τὸν πατέρ' αὑτοῦ
Δήσας; δι. αἰβοῖ. τουτὶ καὶ δὴ

EXi huc: & teipsum commonstra
Spectatoribus, audax sis licet.
IN. *Apage hinc, quò lubet: ego enim fando*
E *Te hîc in populo perdam potiùs.*
IV. *Tune me perdas? quis homo es?* IN. *Sermo.*
IV. *At me inferior.* IN. *Sed te vincam:*
Etiamsi tu superiorem
Te iactes. IV. *quo ingenio fretus?*
IN. *Noua commenta inueniam.* IV. *ista vigent*
Apud hos stultos. IN. *minimè, sed apud*
Sapientes. IV. *ego malè te perdam.*
F IN. *Quidnam acturus?* IV *quæ sunt iusta,*
Dicturus. IN. *at euertam hæc contrà-*
dicendo: nam nihil esse aio
Ius. IV. *quid? num ius nihil esse inquis?*
IN. *Age, dic tu, ubi ius est?* IV. *Apud Diuos.*
IN. *At si illic est: quomodo Iuppiter,*
Constrictum ob patrem, non pessimè
Perijt? IV. *ehem, eò procedit*

G

Σχόλια. Χώρει δευρί.] δεῖξον σεαυτόν. ἁπλῆ κορωνὶς ἀποχωρήσαντος τοῦ ὑποκριτοῦ. μέλος δὲ τοῦ χοροῦ οὐ κεῖται. ἀλλὰ γέγραπται μὲν ἐν μέσῳ ὁ χορὸς καὶ ἔστι εἰς θέσιν ἀναπαιστικὴν τῶν ὑποκριτῶν. καὶ διὰ τὰ πρόσωπα οὐ τελείας ἔχει τὰς συζυγίας. ὑπόκεινται δὲ ἐπὶ τῆς σκηνῆς ἐν πλεκτοῖς οἰκίσκοις οἱ λόγοι δίκην ὀρνίθων διαμαχόμενοι. τοῦ δὲ χοροῦ τὸ πρόσωπον ἐκλέλοιπεν. ἐπιγραφὴ δὲ φέρεται χοροῦ. ὁ δὲ κρείττων λόγος καὶ ὁ ἥττων διαλέγονται. ἄλλως. χώρει δευρί. εἴσθεσις ἁπλῆ κατὰ σχῆμα δικαινικὸν ἐκ κώλων ἀναπαιστικῶν μζ. ὧν τὸ κη. τὸ λε. καὶ τὸ λθ. μονόμετρα ἀκατάληκτα. τὰ δὲ λοιπὰ πάντα δίμετρα ἀκατάληκτα. τῶν δύο προσώπων ὡς ἐπιτοπλεῖστον δίμετρον κῶλον ἀποτελούντων ὧν τὸ τελευταῖον κλαύσει τὴν χεῖρ' ἐπιβάλλεις, ἑφθημιμερές. ἰστέον δὲ ὅτι τὸ κδ κῶλον τετράβραχυ ἔχει ἤτοι προκελευσματικὸν τὸν πρῶτον πόδα ἀντὶ ἀναπαίστου. διαλύεται γὰρ ἡ μακρὰ τοῦ ἀναπαίστου εἰς δύο βραχείας. ὡς καὶ τοῦ ἰάμβου καὶ τοῦ τροχαίου καὶ τῶν λοιπῶν τετρασυλλάβων ποδῶν. ἐπὶ τῷ τέλει διπλῆ ἔξω νενευκυῖα. ιδ'

A ὅποι χρῄζεις.] τοῦτο ἐκ Τηλέφου Εὐριπίδου. ἴθ' ὅποι χρῄζεις. οὐκ ἀπολοῦμαι τῆς Ἑλένης οὕνεκα. Γνώμας καινάς.] ὡς παρορωμένης τοῦ δικαίου παρὰ Ἀθηναίοις. διὸ καὶ μωροὺς αὐτοὺς εἶπεν.

Χωρεῖ τὸ κακόν. δότε μοι λεκάνην.
ἄδ. Τυφογέρων εἶ κἀνάρμοστος.
Δι. Καταπύγων εἶ, κἀναίσχυντος.
ἄδ. Ῥόδα μ' εἴρηκας. Δι. καὶ βωμολόχος.
ἄδ. Κρίνεσι στεφανοῖς. Δι. καὶ πατραλοίας.
ἄδ. Χρυσῷ πάττων μ' οὐ γινώσκεις.
Δι. Οὐ δῆτα πρὸ τοῦ γ'. ἀλλὰ μολίβδῳ.
ἄδ. Νῦν δέ γε κόσμος τοῦτ' ἐστὶν ἐμοί.
Δι. Θρασὺς εἶ πολλοῦ. ἄδ. σὺ δέ γ' ἀρχαῖος.
Δι. Διὰ σὲ δὲ φοιτᾶν
Οὐδεὶς ἐθέλει τῶν μειρακίων.
Γνωσθήσει πότ' Ἀθηναίοισιν,
Οἷα διδάσκεις τοὺς ἀνοήτους.
Αδ. Αὐχμεῖς αἰσχρῶς. Δι. σὺ δέ γ' εὖ πράττεις,
Καίτοι πρότερόν γ' ἐπτώχευες,
Τήλεφος εἶναι Μυσὸς φάσκων,
Εὐριπίδου.
Γνώμας τρώγων Πανδελετείους.
Αδ. Ὤμοι σοφίας, ἧς ἐμνήσθης.
Δι. Ὤμοι μανίας τῆς σῆς πόλεώς θ'
Ἥτις σε τρέφει,
Λυμαινόμενον τοῖς μειρακίοις.
Αδ. Οὐχὶ διδάξεις τοῦτον Κρόνος ὤν;
Δι. Εἴπερ γ' αὐτὸν σωθῆναι χρή,
Καὶ μὴ λαλιὰν μόνον ἀσκῆσαι.
Αδ. Δεῦρ' ἴθι, τοῦτον ἔα μαίνεσθαι.
Δι. Κλαύσει. τὴν χεῖρ' ἐπιβάλλεις;

Hocce malum? date mihi vos pelvim.
IN. *Capularis es, inſanúſque ſenex.*
IV. *At tu impurus es, atque cinædus.*
IN. *Dicis mihi roſas.* IV. *Scurra es tu.*
IN. *Sertis me ornas.* IV. *occidiſti*
B *Patrem & matrem.* IN. *non intelligis,*
Quòd me auro conſpergis neſcius.
IV. *Sed non ante hac: verùm plumbo.*
IN. *At nunc mihi ſunt ornamento.*
IV. *Nimium audax es.* IN. *Sed tu nimium*
Stolidus. IV. *propter*
Te nemo adoleſcentum in ludum
Venit: agnoſcent aliquando te
C *Cives, quàm tu ſtultè eos doceas.*
IN. *Squalles turpiter.* IV. *at tu ſplendes:*
Licet antehac mendicares, &
Miſerum perhiberes te Telephum
Eſſe Euripidis:
Qui Pandeliti dicta crepares.
IN. *O ſapientiam, de qua loqueris.*
IV. *O ſtultitiam urbis, quæ te alit hic,*
Corrumpentem
D *Mores adoleſcentum.* IN. *non tu*
Saturne docebis iuvenem iſtum?
IV. *Siquidem conſervari ipſum opus eſt:*
Non garrulitate exerceri.
IN. *Huc age, ſine hunc inſanire.*
IV. *Væ tibi: túne inijcias huic manum?*

Σχόλια. Δότε μοι λεκάνην.] ἵνα τὴν χολὴν ἐμέσω. ὡς ναυτιῶν ὑπὸ τῆς ἐκείνου ψυχρίας. ἢ ἵνα ἐμέσω. χολὴ γάρ μοι ἐπιπλέει διὰ τὰ αὐτοῦ ῥήματα. Ῥόδα μ' εἴρηκας.] ἀντὶ τοῦ ἐμοὶ τὰ ὑπὸ σοῦ εἰρημένα ῥόδα ἐστί. Βωμολόχος.] ἀσεβής. παρὰ τοὺς λοχῶντας τὰ ἐν τοῖς βωμοῖς ἐπιθέμενα θύματα ἢ τοὺς θύσαντας ἵνα αἰτήσαντες λάβωσί τι. βωμολοχία δὲ κυρίως ἡ περὶ τὸ ἐν παιδιᾷ ἡδὺ ὡς Ἀριστοτέλης ἐν δευτέρῳ ἠθικῶν ὑπερβολή. βωμολόχοι ἐγίνοντο ἐν τοῖς βωμοῖς ἐρχόμενοι καὶ ἀντὶ τοῦ τὸ θεῖον εὐχαῖς ἐξιλεοῦν πολλοῖς τισὶ λόγοις χρώμενοι καὶ ματαίοις. Κρίνεσιν.] ὡς ἀπὸ τοῦ κρίνου κατὰ μεταπλασμόν. Πρὸ τοῦ γ'.] πρὸ τοῦ χρυσοῦ. μολίβδῳ δὲ ἀτιμίᾳ ὡς νυνὶ μᾶλλον τῶν κακῶν ἀνθρώπων. διὸ καὶ ἐκεῖνος ἐπιφέρει νῦν δέ γε κόσμος τοῦτ' ἐστὶν ἐμοί. Διὰ σὲ δὲ φοιτᾶν.] τοῦ αὐτοῦ δ' ἐστὶ πάντα εἶναί φασι τοῦ ἥττονος λόγου. οὐ θέλει γάρ φησι τὰ μειράκια διὰ τὴν σὴν συνήθειαν φοιτᾶν ὡς μαθησόμενα τὰ χρήσιμα μαθήματα. Τήλεφος εἶναι.] διαβάλλει Εὐριπίδην ὡς πτωχὸν εἰσενεγκόντα τὸν Τήλεφον. τοῦτον γὰρ Εὐριπίδης ὡς πτωχὸν εἰσήγαγε. ἀεὶ οὖν καὶ κωμῳδεῖται.

E ἄλλως. ὁ Τήλεφος βασιλεὺς ἦν Μυσίας, ὃν πλανηθέντων ὅτε εἰς Τροίαν ἀπήρχοντο καὶ τὴν Ἑλλήνων δῃούντων τὴν αὐτοῦ γῆν, ἀντὶ τῆς Τροίας Ἀχιλλεὺς ἔτρωσε. καὶ πάλιν ἀπορουμένου τοῦ θεραπεύοντος, τῆς Πυθίας ὁ τρώσας ἰάσεται ἀνελούσης παραγενόμενος εἰς Θετταλίαν τῷ χρησμῷ πεισθείς, θεραπείας ἠξίωσε. δυστυχήσαντα δὲ ὕστερον πεποίηκεν Εὐριπίδης ἐν δράματι πήραν ἔχοντα καὶ προσαιτεῦντα. ἀντὶ δὲ τοῦ εἰπεῖν ἄρτους καθαροὺς ἢ ξηροὺς τρώγων, Πανδελετείους γνώμας εἶπε, διαβάλλων αὐτὸν κατ' ἄμφω. καὶ ὡς ἄτιμον καὶ ὡς πανοῦργον. ἐπὶ γὰρ πανουργίᾳ διεβέβλητο ὁ Πανδέλετος. συκοφάντης δὲ ἦν καὶ φιλόδικος γράφων ψήφων ψηφίσματα. F Πανδελετείους οὖν οὕτως εἶπεν ἀντὶ ἄρτων πανουργίαν σιτούμενος. μέμνηται τοῦ Πανδελέτου καὶ Κρατῖνος Χείρωσιν. ἐστὶ καὶ ψηφίσματα ἔγραψε. διαβάλλει δὲ τοὺς ῥήτορας ὡς ἐκ τῶν πτωχῶν πλουτοῦντας. Λυμαινόμενον.] ἀντὶ τοῦ ἐνυβρίζοντα. οὕτω δὲ αὐτοῖς συνήθες οὐχὶ τὰ μειράκια λυμαινόμενον. πρὸς ὃ καὶ τὸ χ. Κρόνος.] ἀρχαῖος, λῆρος.

BISETUS. Ὁ Χορὸς τὴν τῶν ἀντιλογούντων μάχην παύει, καὶ τῆς ἀντιλογίας νόμους αὐτοῖς τάττει.

Χο. Παύσασθε μάχης, καὶ λοιδορίας.
Ἀλλ' ἐπίδειξαι σύ τε, τοὺς προτέρους
Ἅττ' ἐδίδασκες, σύ τε τὴν καινὴν
Παίδευσιν, ὅπως ἂν ἀκούσας σφῷν

G CH. *Mittite rixas & convitia,*
Et tu, quæ olim docuiſti illos
Priſcos, demonſtra: tu autem novam
Diſciplinam in medium profer.
Ut, ubi hic vos audieris contra-

Σχόλια. Παύσασθε μάχης] ἔκθεσις τῆς διπλῆς συστηματική· ὡς δύο περιόδους διῃρημένη ἐκ κώλων ὁμοίων ἀναπαιστικῶν ιε. ὧν τῆς πρώτης περιόδου κῶλα ζ δίμετρα ἀκατάληκτα ι. καὶ ἐν εἰσθέσει ἕτερα δύο ὅμοια δίμετρα ἀκατάληκτα. τῆς δὲ δευτέρας περιόδου κῶλα ὀκτώ. ὧν τὸ πρῶτον μονόμετρον ἀκατάληκτον. τὰ ἑξῆς ἓξ δίμετρα ἀκατάληκτα. τὸ δὲ τελευταῖον ἑφθημιμερὲς ὃ καλεῖται παροιμιακόν. ἐπὶ τῷ τέλει τοῦ πρώτου συστήματος παράγραφος. ἐπὶ δὲ τοῦ β δύο διπλαῖ, ἡ μὲν ἐν ἀρχῇ τοῦ κώλου, ἡ δὲ κατὰ τὸ τέλος.

Ἀντιλεγέντοιν κρίνας φοιτᾷ.
Δι. Δρᾶν ταῦτ' ἐθέλω. Ἀδ. κἄγωγ' ἐθέλω.
Χο. Φέρε τίς λέξει πρότερος ὑμῶν.
Ἀδι. Τούτῳ δώσω.
Κᾆτ' ἐκ τούτων ὧν ἂν λέξῃ,
Ῥηματίοισι καινοῖς αὐτὸν
Καὶ διανοίαις κατατοξεύσω,
Τὸ τελευταῖον δ' ἢν ἀναγρύξῃ,
Τὸ πρόσωπον ἅπαν καὶ τὠφθαλμὼ
Κεντούμενος ὥσπερ ὑπ' ἀνθρηνῶν
Ὑπὸ τῶν γνωμῶν ἀπολεῖται.

dicentes, arbitrio facto,
In ludum eas alterius vestrûm.
IV. *Faciam hac sanè ego.* IN. *faciam hoc ego idem.*
B CH. *Sed uter vestrum hîc dicet?*
IN. *Isti cedam:*
Et quæ ille locutus prior fuerit:
Ea verbis & sententiis nouis
Prosternam, & ferro traiiciam:
Postremò si hiscere contrà velit,
Omnem faciem, atque ambos oculos
Elisus, velut à crabronibus,
Per sententias ipse peribit.
C

Σχόλια. Κρίνας φοιτᾷ.] ἀντὶ τοῦ φοιτήσει. ἐὰν δὲ ᾖ φοιτᾷ ἀπαρεμφάτως, λείπει ποιήσω. ὡς τὸ τὸν παῖδα φοιτήσω τῷ ἐλλογιμωτάτῳ. Ὑπ' ἀνθρηνῶν.] οὕτως οἱ ποιηταὶ τὰς μελίσσας συνήθως. ὁ δὲ Ἀριστοτέλης συγγενῆ τῇ μελίσσῃ τὴν ἀνθρήνην φησί. κοινότερον δὲ ἐπὶ τῶν μελισσῶν τὰς ἀνθρήνας λέγουσιν. ἔστι δὲ εἶδος μελίσσης ὅμοιον σφηκί.

ΣΤΡΟΦΗ ΚΩΛΩΝ ιβ.

Χο. Νῦν δείξετον τὼ πισύνω
Τοῖς περιδεξίοισιν
Λόγοισι, καὶ φροντίσι καὶ
Γνωμοτύποις μερίμναις,
Ὁπότερος γ' αὐτοῖν λέγων
Ἀμείνων φανήσεται.
Νῦν γὰρ ἅπας ἐνθάδε κίνδυνος
Ἀνεῖται σοφίας.
Ἧς πέρι τοῖς ἐμοῖς φίλοις
Ἐστὶν ἀγὼν μέγιστος.
Ἀλλ' ὦ πολλοῖς τοὺς πρεσβυτέρους ἤθεσι χρηστοῖς στεφανώσας
Ῥῆξον φωνὴν ᾗτινι χαίρεις, καὶ τὴν σαυτοῦ φύσιν εἰπέ.

CHORVS.

D *NVnc vos duo freti animis,*
Nunc specimen date ore
Diserto, animo sollicito,
Mæstificáque cura:
Vestrûm uter hîc appareat
Loquendo disertior.
Liberum enim hîc omne periculum,
In arte studiis:
E *De quibus est hodie meis*
Maxima rixa amicis.
At tu, qui moribus olim egregiis maiores decorasti:
Age, vocem, quâ gaudes, rumpe, ingeniíque ostende vigorem.

Σχόλια. Νῦν δείξετον.] ἔκθεσις μέλους χοροῦ προῳδικὴ στροφῆς λόγον ἔχουσα. ἔχει γὰρ καὶ ἀντιστροφὴν τὸ ὦ καλλίπυργον σοφίαν, ἐκ κώλων χοριαμβικῶν διαφόρως κεκολλημένων ι. ὧν τὸ πρῶτον δίμετρον ἀκατάληκτον ἐξ ἐπιτρίτου τρίτου καὶ χοριάμβου. τὸ β ἐκ χοριάμβου καὶ ἀμφιβράχεος. τὸ γ ἐκ διϊάμβου καὶ χοριάμβου. τὸ τέταρτον ἐκ χοριάμβου καὶ βακχείου. τὸ ε, ἀντιστρόφως τῷ πρώτῳ, ἐκ χοριάμβου καὶ ἐπιτρίτου τρίτου. τὸ ς ἐξ ἀντισπαστικοῦ καὶ κρητικοῦ ἤτοι ἀμφιμάκρου. τὸ ἕβδομον χοριαμβικὸν τρίμετρον βραχυκατάληκτον. F τὸ ὄγδοον ἐξ ἀντισπάστου καὶ ἰάμβου, διὰ τὸ ἔχειν τὸν ὅλον πόδα τὸν τετρασύλλαβον καὶ τὸ ἥμισυ αὐτοῦ τὰς δύο δηλαδὴ συλλαβάς, ἡμιόλιον καλούμενον. τὸ ἔνατον ἐκ χοριάμβου καὶ διϊάμβου. τὸ δέκατον, ἐκ χοριάμβου καὶ ἀμφιβράχεος. Ἀνεῖται.] κεῖται. δέδοται. νῦν πρόκειται ἡμῖν ὑπὲρ ἀπάσης τῆς σοφίας κινδυνεῦσαι. ἤγουν ἀγὼν ἢ στάσις καταλέλειπται.

ΔΡΑΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΤΡΙΤΟΥ
Σκηνὴ τρίτη.
Ἀναπαιστικοὶ Ἀριστοφάνειοι.
ΔΙΚΑΙΟΣ, ΑΔΙΚΟΣ, ΧΟΡΟΣ.

G

ACTVS III. SCENA III.
Anapæstici Aristophanij.
IVSTVS, INIVSTVS, CHORVS.

BISETVS. Ὁ δίκαιος, καὶ ὁ ἄδικος λόγος, ὁ μὲν, ἔσωθεν. ὁ δὲ, ἐντεῦθεν πρὸς τὸν Στρεψιάδου παῖδα, ὡς ἄλλως ἡ πρὸς τὸν κλεινὸν Ἡρακλέα πάλαι ἡ ἀρετὴ, καὶ ἡ ἡδονὴ, ὁρμῶνται. καὶ ὁ δίκαιος λόγος πρότερος λέγει, καὶ τὸν Φειδιππίδην τῷ ἀδίκῳ λόγῳ, καὶ ταῖς Νεφέλαις ἐμμεῖναι πολλὰ φράζειν κελεύει, καὶ πρὸς ἑαυτὸν τρέπεται. τοὐναντίον δὲ ὁ ἄδικος τὰς τῶν βίων ἡδονὰς αὐτῷ συνιστά- A νει, καὶ πρὸς ἑαυτὸν μεταβαίνειν, καὶ τὰς τῆς ἀδικίας ὠφελείας διώκειν πείθει.

Δι. Λέξω τοίνυν τὴν ἀρχαίαν παιδείαν ὡς διέκειτο,
Ὅτ' ἐγὼ τὰ δίκαια λέγων ἤνθουν, καὶ σωφροσύνη 'νενόμιστο.
Πρῶτον μὲν ἔδει φωνὴν παιδὸς γρύξαντος μηδὲν ἀκοῦσαι. B
Εἶτα βαδίζειν ἐν ταῖσιν ὁδοῖς εὐτάκτως εἰς κιθαριστοῦ,
Τοὺς κωμήτας γυμνοὺς ἀθρόους, καὶ κριμνώδη κατανείφοι.
Εἶτ' αὖ προμαθεῖν ᾆσμ' ἐδίδασκε, τὼ μηρὼ μὴ ξυνέχοντας.
Ἢ Παλλάδα περσέπολιν δεινάν. ἢ τηλέπορόν τι βόαμα. C
Ἐντειναμένους τὴν ἁρμονίαν ἣν οἱ πατέρες παρέδωκαν.
Εἰ δέ τις αὐτῶν βωμολοχεύσαιτ' ἢ κάμψειέ τινα καμπὴν,
Οἵας οἱ νῦν τὰς κατὰ Φρῦνιν ταύτας τὰς δυσκολοκάμπτους
Ἐπετρίβετο τυπτόμενος πολλὰς, ὡς τὰς μούσας ἀφανίζων.
Ἐν παιδοτρίβου δὲ καθίζοντας, τὸν μηρὸν ἔδει προβαλέσθαι D
Τοὺς παῖδας. ὅπως τοῖς ἔξωθεν μηδὲν δείξειαν ἀπηνές.
Εἶτ' αὖ πάλιν αὖθις ἀνισταμένους συμψῆσαι καὶ προνοῆσαι
Εἴδωλον τοῖσιν ἐρασταῖς τῆς ἥβης μὴ καταλείπειν γε.
Ἠλείψατο δ' ἂν τοὐμφαλοῦ οὐδεὶς παῖς ὑπένερθε τότ' ἂν, ὥστε E
Τοῖς αἰδοίοισι δρόσος καὶ χνοῦς, ὥσπερ μήλοισιν ἐπήνθει.
Οὐδ' ἂν μαλακὴν φυρασάμενος τὴν φωνὴν πρὸς τὸν ἐραστὴν ἂν
Αὐτὸς ἑαυτὸν προαγωγεύων τοῖς ὀφθαλμοῖς ἐβάδιζεν.

Iu. Dicam igitur de diſciplina veterum, qualis fuerit, cùm
Ego iuſta loquendo florerem, atque modeſtia legibus eſſet
Sancita: ibi nefas primùm, aliquem puero auſcultare loquenti:
Deinde in via oportebat recto ipſos ire gradu ad Cytharædum,
Vicatim nudos, confertos: etiamſi ningeret inſtar
Modios furfuris. Ibi carmen diſcere docebat Citharædus,
Non compreſſantes femora: & vel de Pallade, Dea metuenda,
Vaſtatrice vrbium: vel clamorem, aliũ longéque vagantem
Concentum intendere: ita vt patres iam nunc olim inſtituiſſent.
Sin autem ſcurriliter aliquis caueret, aut flecteret ore
Infractam vocem, qualem noſtri, difficilem vndique flexum (ceſſus
Edunt, imitati Phrynim: continuò flagris multis
Tergúmque dolatus, pœnam dabat: vt qui Muſas aboleret. (intus,
In ludo autem reſidentes, pueri obijciebãt femur
Ne quid monſtrarent turpe ſuibus, qui extrinſecus aſpiciebant.
Tum, quando iterum conſurrexiſſent, omnem rurſus arenam
Conuerrebant: ne pubis veſtigium amanti remaneret.
Nullus tum puer infra vmbilicum vngebatur: ſed ibidem
Ros & lanugo pubetenus efflorescebat, vt agnis.
Nullus vocem ſubigebat molliculam aduerſus amantem:
Nec ſeipſum quiſquam oculorum obtutu, incedens, proſtituebat.

Σχόλια. Λέξω τοίνυν] εἴσθεσις διπλῆς περιοδικῆς ἀμοιβαίας μονοστροφικῆς ὑφ' ἕν, διὰ τὸ εἰς μῆκος ἐκτείνεσθαι τὴν περίοδον ἐκ στίχων ἀναπαιστικῶν τετραμέτρων καταληκτικῶν μγ΄. ὧν τελευταῖος ὅρος ἐν ὥρᾳ χαίρων ὁπόταν πλάτανος πτελέᾳ ψιθυρίζῃ. τοῦτο δὲ τὸ μέτρον Ἀριστοφάνειον καλεῖται. ἐπεὶ εὐδοκίμησε λέγων, ὡς ὅτε ἐγὼ τὰ δίκαια λέγων ἤνθουν καὶ σωφροσύνη νενόμιστο. (ἀντὶ τοῦ ἐνενόμιστο) τότ' οὖν ἄγαν Ἀριστοφάνης ἀπεδέχετο, ὡς εὖ πεποιημένον. ἐπὶ ταῖς ἀποθέσεσι παράγραφος, ἐπὶ δὲ τῷ τέλει διπλῆ ἔξω νενευκυῖα. Εἰς κιθαριστοῦ.] G οὕτως Ἀττικοί. ἐπαίδευον γὰρ περὶ τὴν κιθάραν οἱ Ἀθηναῖοι τότε μανθάνειν μὴ φροντίζοντες τοῦ καλύπτεσθαι. Κωμήτας.] τὸ χ ὅτι κωμήτας τοὺς ἐκ τοῦ αὐτοῦ ἀμφόδου καὶ τόπου ἔλεγον. Κριμνώδη.] ἀντὶ τοῦ παχεῖαν σύστασιν ἔχοντα περὶ τοὺς κρίμνους. οὗτοι γὰρ παχύτεροι τῶν ἀλεύρων. κρίμνος γὰρ εἶδος ἀλεύρου. Τὼ μηρὼ μὴ ξυνέχοντας.] ἀντὶ τοῦ ἀνειμένους ἑστῶτας πρὸς τὸ μὴ θλίβοντας

F τὸ μέρος ἐκθλίβοντος τὰ αἰδοῖα ἐκ τοῦ συνέχειν τοὺς μηρούς. Παλλάδα.] εἴδη ᾀσμάτων ἀμφότερα τὸ Παλλάδα περσέπολιν θεάν, καὶ τὸ τηλέπορόν τι βόαμα. τὸ μὲν οὖν πρότερον Λαμπροκλέους εἶναί φασιν Ἀθηναίου τοῦ Μίδωνος υἱοῦ. ἔχει δὲ οὕτως. Παλλάδα περσέπολιν κλῄζω πολεμαδόκον ἁγνὰν παῖδα Διὸς μεγάλου δαμάσιππον. τὸ δὲ τηλέπορόν τι βόαμα μὴ εὑρίσκεσθαι ὅτου ποτ' ἐστίν. ἐν γὰρ ἀποσπάσμασιν εὑρεῖν Ἀριστοφάνη ἐν τῇ βιβλιοθήκῃ. τινὲς δέ φασιν αὐτὸ Κυδίδου Ἑρμιονέως. τηλέπορόν τι βόαμα λύρας. ἄλλως. οὕτως Ἐρατοσθένης. Φρύνιχος αὐτοῦ τούτου τοῦ ᾄσματος μέμνηται ὡς Λαμπροκλέους ὄντος τοῦ Μίδωνος υἱοῦ ἢ μαθητοῦ. ἔχει δὲ οὕτως. Παλλάδα περσέπολιν δεινὰν θεὸν ἐγρεκύδοιμον ποτικλῄζω πολεμαδόκον ἁγνὰν παῖδα Διὸς μεγάλου δαμάσιππον. καὶ κατὰ Λαμπροκλέα ὑποτίθεται κατὰ λέξιν. τὸ δὲ τηλέπορον βόαμα Κυδίδου τοῦ Ἑρμιονέως κιθαρῳδοῦ ἢ ἀπό τινος τῶν ᾀσμάτων. τηλέπορόν τι βόαμα λύρας. Τὴν ἁρμονίαν.] τὴν κιθάραν, ὡς

ῥαγὰς ἐπαύετο ὥστε τῆς παλαιᾶς ἁρμονίας ἐκ ἀνειμένης A ὡς οἱ νέοι ἐποιοῦντο.

BISETVS. Βωμολοχεύοιτο δέ, ἀντὶ τοῦ, ἀγοραῖον, ἢ εὐτελές τι ἔποι. ἢ εἴτις κεκλασμένῃ τῇ φωνῇ τὴν ᾠδὴν προσείη κοῖτο, οἵας νῦν τὰς κατὰ Φρύνιν καὶ τὰ ἑξῆς. Σ.

Σχόλια. Κάμψειεν.] ἀντὶ τοῦ εἰ κακοηθεύοιτο. κεκλασμένῃ τῇ φωνῇ τὴν ᾠδὴν ἀπείχοιτο. διὰ τὸ καταισχύνειν τῷ μαλθακῷ τῆς φωνῆς. Κατὰ Φρύνιν.] ὁ Φρῦνις κιθαρῳδὸς Μιτυληναῖος. οὗτος δὲ δοκεῖ πρῶτος παρ' Ἀθηναίοις κιθαρῳδικῇ νικῆσαι Παναθήναια ἐπὶ Καλλίου ἄρχοντος. ἦν δὲ Ἀριστοκλείτου μαθητής. ὁ δὲ Ἀριστόκλειτος τὸ B γένος ἦν ἀπὸ Τερπάνδρου. ἤκμασε δὲ ἐν τῇ Ἑλλάδι κατὰ τὰ Μηδικά. παραλαβὼν δὲ τὸν Φρῦνιν αὐλῳδοῦντα, κιθαρίζειν ἐδίδαξεν. ὁ δὲ Ἴστρος Ἱέρωνος αὐτόν φησι μάγειρον ὄντα σὺν ἄλλοις δοθῆναι τῷ Ἀριστοκλείτῳ. ταῦτα δὲ σχεδιάσαι ἔοικεν. εἰ γὰρ ἦν γεγονὼς δοῦλος καὶ μάγειρος Ἱέρωνος, οὐκ ἂν ἀπέκρυψαν οἱ κωμικοὶ πολλάκις αὐτοῦ μεμνημένοι, ἐφ' οἷς ἐκαινούργησε κλάσας τὴν ᾠδὴν παρὰ τὸ ἀρχαῖον ἔθος, ὡς Ἀριστοφάνης φησὶ καὶ Ἀριστοκράτης. καθὸ πρῶτος τὴν ἁρμονίαν ἔκλασεν ἐπὶ τὸ μαλθακώτερον. ἦν δὲ γυῖος καὶ C ψυχρός. Πολλάς] πληγὰς δηλονότι. Ἐν παιδοτρίβου.] εἰς τὸν τόπον ὅπου γυμνάζονται καὶ διατρίβουσιν οἱ παῖδες. Προβαλέσθαι.] τουτέστιν εὐκοσμίως καθεσθῆναι. ὡς μηδὲν τοῖς ἐρασταῖς ἀποδεῖξαι ἄκοσμον. Συμψῆσαι.] ἀντὶ τοῦ συγχέαι τὴν κόνιν ὡς μὴ σημεῖον ἢ τύπον ἀπολείπεσθαι ταῖς καθέδραις. ἐν γὰρ ψάμμῳ λεπτοτάτῃ ἐγυμνάζοντο. κατέψων δὲ τὸν τόπον ὅπου ἐκαθέζοντο, ἵνα μὴ σημεῖον τῆς ἥβης ἑαυτῶν καταλείψειαν τοῖς ἐρασταῖς. παρεγίνοντο γὰρ ὥστε γυμνοὺς ὁρᾶν τοὺς ἐρωμένους.

BISETVS. Ὥσπερ μήλοισιν] Εὐστάθιος. μῆλα κυρίως τὰ πρόβατα λέγονται διὰ τὸ μαλλόν, καὶ ὁμωνύμως πάντες οἱ καρποί. νῦν οὖν τινες τὸν ποιητὴν μῆλα καλεῖν νομίζουσι τοὺς καρπούς, οὓς οἱ Ῥωμαῖοι καὶ μᾶλα, καὶ B πῶμα κατὰ τὴν ἐπιχώριον γλῶτταν καλοῦσι. καὶ γὰρ ταῦτα πρωὶ δρόσον, καὶ χνοῦν τινα ἔχουσι πρὶν ἢ ἥλιον ἀνατέλλειν, ἢ ὑπό τινος συλλέγεσθαι. τότε γὰρ μεταχειριζόμενα, καὶ τὴν δρόσον, καὶ τὸν χνοῦν ἀποβάλλουσιν. αὕτη δὴ εἰκὼν καλλίστη, καὶ καλλίστην ὑποτύπωσιν ἔχει. ἀλλ' ἁπλούστερος, ἴσως καὶ πιθανώτερος ἂν ὁ νοῦς εἴη εἰ μῆλα ἐνταῦθα σημαίνειν λέγοις τὰς γνάθους, τὰς παρειάς, τὰς γένυς. οὕτω γὰρ καλεῖσθαι ὁ Πολυδεύκης φησί, παρὰ τὸ ἀνθεῖν ἐν ὥρᾳ. λέγει δὲ τοῖς αἰδοίοισιν, ὥσπερ C μήλοισιν. ἐπεὶ ἀμφοτέρωθι αἱ πρῶται τρίχες ἅμα φύεσθαι φιλοῦσι. σημείωσαι δὲ καὶ τοὺς μαστοὺς τοὺς γυναικείους μῆλα καλεῖσθαι, καθάπερ ὁ Σουίδας λέγει. τοῦτο δὲ κατά τινα ὁμοιότητα τῶν τε μήλων, καὶ τῶν μαστῶν.

Οὐδ' ἂν ἑλέσθαι δειπνοῦντ' ἐξῆν κεφάλαιον τῆς ῥαφανῖδος
Οὐδ' ἄννηθον τῶν πρεσβυτέρων ἁρπάζειν. οὐδὲ σέλινον.
Οὐδ' ὀψοφαγεῖν. οὐδὲ κιχλίζειν. οὐδ' ἴσχειν τὼ πόδ' ἐναλλάξ. D
Ἀδι. Ἀρχαῖά γε. καὶ διπολιώδη. καὶ τεττίγων ἀνάμεστα.
Καὶ Κηκείδου καὶ Βουφονίων. Δι. ἀλλ' οὖν ταῦτ' ἐστὶν ἐκεῖνα,
Ἐξ ὧν ἄνδρας Μαραθωνομάχους, ἡ 'μὴ παίδευσις ἔθρεψεν.
Σὺ δὲ τοὺς νῦν εὐθὺς ἐν ἱματίοισι διδάσκεις ἐντετυλίχθαι. E
Ὥστε μ' ἀπάγχεσθ' ὅταν ὀρχεῖσθαι Παναθηναίοις δέον αὐτοὺς,

Nulli raphano veſci licitum in cœna: nulli vel anethum,
Vel apium, herbas ſeniorum. fas præripere: obſonia nulli
Edere, aut deliciari, neque pedes alternare licebat. D
IN. *Priſca hæc ſunt, & Ionialia & annis obſita, plena cicadis,*
Nugæ Cecidæ & Buphoniorum. IV. *atque hæc ſcilicet illa,*
Quibus in Marathone viros pugnaces mea doctrina fidéſque
Produxit: tu verò noſtros homines illicò tegumentu E
Inuolui perdoces: ut ego ſuffocer, ſicubi oportet
Illos ſaltare chorum in Panathenæis: clypeumq́ vti peni

Σχόλια. Κεφάλαιον τῆς ῥαφανῖδος.] ὡς θερμὸν καὶ διεγεῖρον πρὸς τὰ ἀφροδίσια, παρῃτοῦντο ταῦτα. κεφάλαιον δὲ τὸ πρὸς τοῖς φύλλοις καυλῶδες. οὐκ ἔτεμον δὲ κατὰ μῆκος ὡς νῦν, ἀλλὰ κατὰ κύκλον φησὶ διὰ τὴν κεφαλήν. F Κιχλίζειν.] ἀντὶ τοῦ λιπαροὺς ὄρτυγας τρώγειν. κίχλας ἐσθίειν. ἢ ἀτάκτως γελᾶν καὶ ἀμέτρως. Τεττίγων ἀνάμεστα.] ἀρχαῖον τὸ τοὺς τέττιγας ἀναπλέκειν. τουτέστι τοὺς κρωβύλους. (τοὺς κρωβύλους.) ἄλλως. οἱ ἀρχαιότατοι τῶν Ἀθηναίων τέττιγας χρυσοῦς ἐν τοῖς τῶν τριχῶν πλέγμασιν εἶχον, διότι οἱ τέττιγες μουσικοὶ ὄντες, ἀνάκεινται τῷ Ἀπόλλωνι, ὃς ἦν πατρῷος τῇ πόλει. τὰ δὲ διπόλεια τῶν ἀρχαιοτάτων ἑορτῶν. τὰ καὶ διάσια. τοὺς δὲ τέττιγας παρ[illegible] ἐπειδὴ οἱ παλαιοὶ κατὰ τὴν ἀναπλοκὴν τῶν τριχῶν χρυσοῦς εἶχον τέττιγας, τεκμήριον ὅτι αὐ- G τόχθονες ἦσαν οἱ Ἀθηναῖοι ὡς οἱ τέττιγες. καὶ Θουκυδίδης. καὶ οἱ πρεσβύτεροι αὐτοῖς τῶν εὐδαιμόνων οὐ πολὺς χρόνος ἐπειδὴ χιτῶνάς τε λινοῦς ἐπαύσαντο φοροῦντες καὶ χρυσῶν τεττίγων ἐνέρσει κρωβύλων ἀναδούμενοι τῶν ἐν τῇ κεφαλῇ τριχῶν.

BISETVS. Κρωβύλος δὲ κατὰ τὸν Σουίδαν, πλέγμα τριχῶν εἰς ὀξὺ λῆγον. ἐκαλεῖτο δὲ ἐπὶ τῶν ἀνδρῶν οὕτω. κόρυμβος δέ, ἐπὶ τῶν γυναικῶν. σκορπίος δὲ ἐπὶ παίδων. οὕτω καὶ ἐν τοῖς τοῦ Θουκυδίδου σχολίοις παραδίδοται.

F Σχόλια. Κηκείδου.] ἀρχαῖος διθυραμβοποιός. οὗ μέμνηται Κρατῖνος ἐν Πανόπταις. τὰ δὲ Βουφόνια παλαιὰ ἑορτή. ἥν φασιν ἄγεσθαι μετὰ τὰ μυστήρια. ὅτε καὶ βοῦν θύουσιν εἰς ὑπόμνησιν τοῦ πρώτου φονευθέντος βοὸς ἐν ἀκροπόλει ἁψαμένου τοῦ πελάνου ἐν τῇ ἑορτῇ Διονυσίων. ἄλλως. ἑορτὴ Ἀθηναίων πάνυ ἀρχαία. ἐν γὰρ τοῖς διπολείοις φασὶ βοῦν τὸ πόπανον καταφαγεῖν τὸ παρεσκευασμένον πρὸς τὴν θυσίαν. Θαύλωνα δέ τινα ὡς εἶχε πελέκει ἀποκτεῖναι τὸν βοῦν. καὶ ὅτι καὶ Ἀνδροτίων μέμνηται διὰ τῆς τετάρτης. Μαραθωνομάχους.] τοὺς ἐν Μαραθῶνι G στρατευσαμένους τὴν Δαρείου στρατιάν, ἧς Δάτις ὁ τούτου στρατηγὸς ἄγαγεν ἦσαν περὶ πεντήκοντα μυριάδας. τὸ δὲ ἐντετυλίχθαι, τὸ ἐναντίον γυμνοῦσθαι. οὐκ ἐγκεκαλύφθαι. Ὀρχεῖσθαι.] ὠρχοῦντο γὰρ ἐν ὅπλοις ἐν τοῖς Παναθηναίοις οἱ παῖδες. διὰ δὲ τὸ ἀπρεπὲς φησὶ προέχοντες τὸ αἰδοῖον τὴν ἀσπίδα. ὡς πρέπει τούτων ἐν τῇ πομπῇ ἀσπίδας φερόντων διὰ τὸ ἐπικαλύπτεσθαι τὴν αἰσχύνην. ηὔξησε δὲ τὴν διαβολὴν εἰς τὴν ἀσπίδα τοῦ θεοῦ.

Τὴν ἀσπίδα τῆς κωλῆς προέχων, ἀμελῇ τῆς Τριτογενείας.
Πρὸς ταῦτ᾽ ὦ μειράκιον, θαρρῶν ἐμὲ τὸν κρείττω λόγον αἱροῦ.
Κἀπιστήσει μισεῖν ἀγοράν. καὶ βαλανείων ἀπέχεσθαι.
Καὶ τοῖς αἰσχροῖς αἰσχύνεσθαι. κἂν σκώπτῃ τίς σε φλέγεσθαι.
Καὶ τῶν θάκων τοῖς πρεσβυτέροις ὑπανίστασθαι προσιοῦσι.
Καὶ μὴ περὶ τοὺς σαυτοῦ γονέας κακοεργεῖν· ἄλλο τι μηδὲν
Αἰσχρὸν ποιεῖν, ὅτι τῆς αἰδοῦς μέλλεις τἄγαλμ᾽ ἀναπλήσειν.
Μηδ᾽ εἰς ὀρχηστρίδος εἰσιέναι· ἵνα μὴ πρὸς ταῦτα κεχηνώς,
Μήλῳ βληθεὶς ὑπὸ πορνιδίου, τῆς εὐκλείας ἀποθραυσθῇς.
Μηδ᾽ ἀντειπεῖν τῷ πατρὶ μηδέν. μηδ᾽ Ἰαπετὸν καλέσαντα
Μνησικακῆσαι τὴν ἡλικίαν, ἐξ ἧς ἐνεοττοτροφήθης.
Αδ. Εἰ ταῦθ᾽ ὦ μειράκιον πείσει τούτῳ, νὴ τὸν Διόνυσον,
Τοῖς Ἱπποκράτους υἱέσιν εἴξεις, καί σε καλοῦσι βλιτομάμμαν
Δι. Ἀλλ᾽ οὖν λιπαρός γε καὶ εὐανθὴς ἐν γυμνασίοις διατρίψεις
Οὐ στωμύλλων κατὰ τὴν ἀγορὰν τριβολεκτράπελ᾽, οἷάπερ οἱ νῦν,
Οὐδ᾽ ἑλκόμενος περὶ πραγματίου γλισχραντιλογεξεπιτρίπτου.
Ἀλλ᾽ εἰς Ἀκαδημίαν κατιὼν, ὑπὸ ταῖς μορίαις ἀποθρέξεις

A *Pretendēdo, negligat saltationem. Proin᾽ ô adolescens*
Bono animo es, méque tibi elige sermonē multò potiorem.
Etenim sic disces odisse forum: & balnea nunquam intrare,
Suffundique pudore ob turpia: tum si quis crimine lædat,
B *Exardere: & senioribus assurgere, quando ingrediuntur.*
Neque male facere parentibus, & nihil usquam admittere turpe:
Adeóque pudoris viuum exemplum in te dare: sed neque lectum
Intrabis saltatricis, ne, dum istis inhias, meretrix te
Malo petat: & exinde bona de fama tu extu
C *tiaris.*
Neque patri responsabis quicquam: neque vetulum, Iapetúmque
Dices, nec senium exprobrabis ei, qui te eduxit alumnum.
IN. *At tu, si huic morigerēre, adolescens: tum sanè per Iacchum*
Similis eris Hippocratis filiis stupidis: bardúmque vocabunt.
D IV. *Imò nitidus versaberis in ludis, & floridus usque:*
Nec prostitues nugacissima verba foro: quod iā nostri:
Neque trahēre in ius, propter miserolitigiosomalignum
Paruúmque negotiolum: sed enim in Academia sub oliuis
E

Σχόλια. Τριτογενείας.] εἶδος ὀρχήσεως, ἣ καλεῖται ἐνόπλιος. διὰ δὲ τὸ εἰς Ἀθηνᾶν ταύτην τελεῖσθαι τριτογένεια κέκληται. τριτὼ γὰρ ἡ κεφαλὴ παρ᾽ Αἰολεῦσιν. ἐγεννήθη δὲ Ἀθηνᾶ ἐκ τῆς κεφαλῆς τοῦ Διός. ἐτέλουν δὲ ταύτην τὴν ὄρχησιν, οἱ πρότεροι μὲν ὡπλισμένοι καὶ τὴν ἀσπίδα ἐν πλαγίῳ φέροντες. οἱ ὕστερον δὲ, ἔμπροσθεν τῶν ποδῶν ἔφερον. σημειωτέον δέ φασι τὴν σύνταξιν. πρῶτον γὰρ πληθυντικῶς εἰπὼν εἰς ἑνικὸν ἀπέδωκεν.

BISETVS. Ἐκεῖ γὰρ τὸ προέχων ἑνικὸν. εὐθείας πτώσεως, πρὸς τὸ αὐτοὺς πληθυντικὸν τῆς αἰτιατικῆς συνάπτεται, ἀντὶ τοῦ, αὐτοὺς προέχοντας. ἀλλὰ τοῦτο τὸ ἀνακόλουθον καλῶς διορθοῦσθαι δύναται εἰ ἀντὶ τοῦ προέχων, προέχειν γράφοις, ὑπακουομένου ῥήματος ὁρῶ. οὕτως, ὥστ᾽ ἂν δέον ὀρχεῖσθαι, ὁρῶ αὐτοὺς προέχειν ἀσπίδα. καὶ τὰ ἑξῆς. ἢ ταῦτα καλῶς ἐκ τοῦ προηγουμένου ῥήματος, διδάσκεις, ἀρτᾶται. διδάσκεις προέχειν. τοῦτο καὶ ἀπίθανον. κωλῆς δ᾽ ἐνταῦθα τὸ αἰδοῖον σημαίνει.

Σχόλια. Ἀμελῇ] ἐν τοῖς παλαιοῖς τῶν ἀντιγράφων, ἀμέλει τῆς τριτογενείας εὕρηται.

BISETVS. Κἀπιστήσει] καὶ ἐπιστήσει, μαθήσει. παρὰ τὸ ἐπίστασθαι, ὁ μέλλων, ἐπιστήσομαι. τὸ δὲ δεύτερον πρόσωπον διὰ τῆς διφθόγγου ει κατὰ τοὺς παλαιούς. κατὰ δὲ τοὺς νεωτέρους διὰ τῆς η διφθόγγου γράφεται. ἐπίστασθαι δὲ, τὸ γινώσκειν καὶ μανθάνειν. ὅθεν ἐπιστήμη, καὶ ἐπιστήμων.

Σχόλια. Μὴ περὶ τοὺς σαυτοῦ.] ἀντὶ τοῦ μὴ περὶ γνώμην τῶν σῶν γονέων, ὅπερ μέλλεις μολύνειν τῆς αἰδοῦς.

Ὅτι τῆς αἰδοῦς] ὅπερ μέλλεις τῆς αἰδοῦς τὰ ἀγάλματα πληρώσειν. χαράττεται δὲ καὶ ἀφανίζειν. Μήλῳ βληθεὶς.] ἀντὶ τοῦ ἐρασθεὶς. μηλοβολεῖν γὰρ ἔλεγον τὸ εἰς ἀφροδίσια δελεάζειν. ἐπεὶ καὶ τὸ μῆλον Ἀφροδίτης ἐστὶν ἱερόν.

BISETVS. Θεόκριτος εἰδ. γ.

Ἱππομένης ὅκα δὴ τὰν παρθένον ἤθελε γᾶμαι
Μᾶλ᾽ ἐνὶ χερσὶν ἑλὼν δρόμον ἄνυεν. ἁ δ᾽ Ἀταλάντα
Ὡς ἴδεν, ὡς ἐμάνη, ὡς ἐς βαθὺν ἅλλετ᾽ ἔρωτα.

καὶ εἰδ. ϛ.

F Βάλλει τοι Πολύφαμε τὸ ποίμνιον ἁ Γαλάτεια
Μάλοισιν, δυσέρωτα τὸν αἰπόλον ἄνδρα καλεῦσα.

Σχόλια. Τοῖς Ἱπποκράτους.] οὗτοι εἰσὶ Τελέσιππος, Δημοφῶν, Περικλῆς. διαβαλλόμενοι εἰς ὑωδίαν. καὶ Εὔπολίς φησιν ἐν δήμοις. Ἱπποκράτους τὰ παιδία ἐμβόλιμοί τινες, βληχητὰ τέκνα καὶ οὐδαμῶς τοῦ τρόπου. Βλιτομάμμαν] μωρὸν, τὸ γὰρ βλίτον μωρόν ἐστι δοκεῖ λάχανον. εἰκότως δὲ εἶπε καλοῦσι καὶ οὐ καλέσουσι πρὸς τὸ εἴξεις. διότι μὲν γὰρ ἅπαξ ἔμελλεν ὅμοια πείσεσθαι εἴξεις εἶπε. διότι δὲ μετὰ τὴν ὁμοίωσιν οὕτως ἀεὶ ἔμελλε καλεῖσθαι, καλοῦσιν εἴρηκε. G Τριβολεκτράπελα.] ἐκ τοῦ τριβόλου καὶ ἐκτράπελος σύγκειται. ἀντὶ τοῦ σκληρὰ καὶ ἀπαίδευτα καὶ ἀποβλητέα καὶ ἀνώμαλα.

BISETVS. Τριβολεκτράπελ᾽] Σουίδας ταύτην τὴν λέξιν ἐκ τοῦ τριβόλου, καὶ ἐκτραπέλου συγκεῖσθαι λέγει. τρίβολος δὲ εἶδος ἀκανθώδους βοτάνης.

Σχόλια. Γλισχραντιλογεξεπίτριπτον.] ἐκ τοῦ γλίσχρου καὶ

A γρου καὶ ἀντιλογίας πεποιημένου τοῦ καὶ δεινωμένου ἐπιτρέψαι. Ἀλλ' εἰς Ἀκαδημίαν] ἐνταῦθα γὰρ διέτριβον οἱ φιλόσοφοι. ἦν γὰρ καὶ γυμνάσιον ἀπὸ Ἀκαδήμου τινὸς καταλείψαντος τὴν κτῆσιν ἑαυτοῦ πρὸς ἐπισκευὴν τοῦ τόπου. περὶ αὐτὸν δὲ ἦσαν αἱ ὄντως ἱεραὶ ἐλαῖαι τῆς θεοῦ, αἳ καλοῦνται μορίαι. ἐξ ὧν τὸ ἔλαιον τοῖς Παναθηναίοις. τὸν δὲ στέφανον τοῦ καλάμου προὔκεινεν ὡς ἁπλούστερον ὄντα καὶ ἀπερίεργον ἢ ὅτι αὐτῷ στέφονται οἱ Διόσκουροι. Ὑπὸ ταῖς μορίαις.] αἱ ἱεραὶ ἐλαῖαι τῆς Ἀθηνᾶς ἐν τῇ Ἀκροπόλει Μορίαι ἐκαλοῦντο. λέγουσι γὰρ B ὅτι Ἁλιρρόθιος ὁ παῖς Ποσειδῶνος ἠθέλησεν ἐκκόψαι αὐτάς. διὰ τὸ τῆς ἐλαίας εὑρεθείσης, κρατῆσαι τῆς Ἀθηνᾶς τὴν πόλιν. ὁ δὲ ἀνατείνας τὸν πέλεκυν καὶ ταύτης ἀποτυχών, ἔπληξεν ἑαυτὸν καὶ ἀπέθανε. καὶ διὰ τοῦτο μορίαι ἐλαῖαι ἐκλήθησαν. ἢ διὰ τὸ πάντα ἄνθρωπον κεκτημένον ἐλαίας ἀναγκάζεσθαι μέρος τι παρέχειν εἰς τὰ Παναθήναια. κέραμον γὰρ ἐλαίου ἐλάμβανον οἱ νικῶντες. ἐπεφύτευτο δὲ ἐν τῷ γυμνασίῳ δένδρον. ἔθος δὲ ἦν τοῖς ἀσκουμένοις, ἀλειψαμένοις ἐν τῷ Ἡλίῳ, τρέχειν. ἄλλως. ἡττηθεὶς τῆς Ἀθηνᾶς ὁ Ποσειδῶν ἐπὶ τῇ τῆς ἐλαίας ἐπιδείξει, ἔπεμψε τὸν υἱὸν αὐτοῦ Ἁλιρρόθιον ταύτην τεμοῦντα. ὁ δὲ ἀνατείνας τὸν πέλεκυν, ταύτης μὲν ἠστόχησε. τὸν δὲ πόδα αὐτοῦ πλήξας ἐτελεύτησε. καὶ οὕτω μορία ἡ ἐλαία ἐκλήθη, ὡς μόρου παρεκτική. ἦν δὲ ἡ Ἀκαδημία σχολεῖόν τι ἐν Ἀθήναις ἐλαίαις καὶ ἄλλοις τισὶ δένδρεσι κατάσκιον.

Στεφανωσάμενος καλάμῳ λευκῷ μετὰ σώφρονος ἡλικιώτου.
Μίλακος ὄζων καὶ ἀπραγμοσύνης καὶ λεύκης φυλλοβολούσης
C Ἦρος ἐν ὥρᾳ χαίρων ὁπότ' ἂν πλάτανος πτελέᾳ ψιθυρίζῃ.
Ἢν ταῦτα ποιῇς ἁγὼ φράζω,
Καὶ πρὸς τούτοις προσέχοις τὸν νοῦν,
Ἕξεις αἰεὶ στῆθος λιπαρόν.
Χροιὰν λαμπράν. ὤμους μεγάλους.
Γλῶτταν βαιάν. πυγὴν μεγάλην.
Πόσθην μικράν. ἢν δ' ἅπερ οἱ νῦν,
Ἐπιτηδεύῃς, πρῶτα μὲν ἕξεις
D Χροιὰν ὠχράν. ὤμους μικρούς.
Στῆθος λεπτόν. γλῶτταν μεγάλην.
Πυγὴν μικράν. κωλῆν μεγάλην.
Ψήφισμα μακρόν. καί σ' ἀναπείσει
Τὸ μὲν αἰσχρὸν ἅπαν, καλὸν ἡγεῖσθαι,
Τὸ καλὸν δ' αἰσχρόν. καὶ πρὸς τούτοις
Τῆς Ἀντιμάχου
Καταπυγοσύνης ἀναπλήσει.

Sacris ſpatiaberis, inter coæquales, calamo redimitus.
Milacémque redolebis, & ocium & indita populna capillis
Folia, Vere nouo gaudens, cùm platanus vlmuſque ſuſurrant.
Quòd ſi hæc facias ego quæ dico:
Animúmque his aduortas dictis:
Pectus habebis ſemper nitidum,
Vultum lucentem, humeros magnos,
Exilem linguam, anum grandem,
Penem exiguum. At ſi eadem, quæ alij
Faciunt facias: ſemper habebis
Vultum pallentem, humeros paruos,
Pectus gracile, ingentem linguam,
Penem magnum, paruúmque anum
Et longum decretum: quod tibi
Perſuadebit, vt omne id honeſtum
Ducas, quicquid erit turpe: & ad hæc
Fœdo Antimachi
Itidem opplebere flagitio.

E

Σχόλια. Καλάμῳ λευκῷ.] λιτὸς γὰρ καὶ ἀπερίεργος ὁ τοιοῦτος στέφανος. ἦν δὲ τῶν Διοσκούρων ἴδιον στεφανοῦσθαι καλάμῳ. Μίλακος.] εἶδος βοτάνης. παρέμιξε τὸ ἀπραγμοσύνης. ἀπραγμοσύνη δὲ φυτὸν ὡς Ἀριστοφάνης ὁ γραμματικὸς ἐν Ἀκαδημίᾳ φυόμενον. ἡ λεύκη δὲ ὁμοία πλατάνῳ. ἄλλως. ἀπραγμοσύνη εἶδος ἄνθους. οἶμαι πάσης εὐηθίας ὄζειν καὶ ἀσφαλείας. ἡ ἀπραγμοσύνης, ἀντὶ τοῦ πολυπραγμοσύνης. τὸ δὲ ψιθυρίζει, ἀντὶ τοῦ ἀνέμου πνέοντος μαλακοῦ καὶ ἠρέμα διὰ τῶν φύλλων διϊόντος, F ὥσπερ προσλαλεῖ τὰ δένδρα, ὅπερ ψιθυρίζειν λέγεται. καὶ Θεόκριτος. ἁδύ τι τὸ ψιθύρισμα.

B I S E T V S. Πλάτανος πτελέᾳ] εἰ τὸ πτελέα ἄνευ ὑπογραφομένου γράφῃς, ἀσύνδετον ἔσται, ἀντὶ τοῦ, ἡ πλάτανος, καὶ ἡ πτελέα. εἰ δὲ πτελέᾳ διὰ τῆς διφθόγγου ᾳ, ταῦτα ληπτέον οὕτως, ἡ πλάτανος τὴν πτελέαν ἠρέμα προσλαλεῖ. τοῦτο δὲ ποιητικῶς εἴρηται, καὶ τὸ ἔαρ οὕτω χαρακτηρίζεται. Ψιθυρίζειν δὲ, παρὰ τὸ ψίειν, ὅ ἐστι λεπτύνειν ἐν ταῖς θύραις, ἤγουν ἐν ταῖς ἀκοαῖς, καὶ ἠρέμα, εἰς τὸ οὖς διαλέγεσθαι. G λέγεται καὶ περὶ τῶν δένδρων, ὅταν πνέοντος ἀνέμου μαλακοῦ τὰ φύλλα σείεται, καὶ μακρὸν καὶ γλυκὺν ἦχον ποιεῖ. Θεόκριτος εἰδ. α. Ἁδύ τι τὸ ψιθύρισμα καὶ ἁ πίτυς αἰπόλε τήνα ἁ ποτὶ ταῖς παγαῖσι μελίσδεται. ἀλλαχοῦ δὲ ψιθυρίζειν, τὸ διαβάλλειν δηλοῖ. καὶ λόγος ψίθυρος, ὁ διάβολος, ἡ διαβολή. Σοφοκ. Αἴαντι μαστιγ. Τοιοὺς δὲ λόγους ψιθύρους πλάσσων.

Σχόλια. Ἢν ταῦτα ποιῇς.] ἔκθεσις τῆς διπλῆς ἐκ κώλων ὁμοίων ἀναπαιστικῶν δεκαπέντε. ὧν τὰ μὲν ιγ δίμετρα ἀκατάληκτα. τὸ τεσσαρεσκαιδέκατον μονόμετρον ὃ ἀποτέλευτον ὀνομάζεται. τὸ τελευταῖον ἑφθημιμερὲς, ὃ καλεῖται παροιμιακὸν ὡς εἴρηται. ἐπὶ τῷ τέλει δύο διπλαῖ, ἡ μὲν ἐν ἀρχῇ, ἡ δὲ κατὰ τὸ τέλος τοῦ κώλου ἔξω τετευχῆαι. Γλῶτταν βαιάν.] σωφροσύνης σύμβολον. διὰ τὸ μὴ φλυαρολογεῖν. τὸ δὲ πυγὴν μεγάλην, ἢ γέλωτος χάριν. ἢ διὰ τὴν τροφὴν ἕξεις πυγὴν μεγάλην. πόσθη δὲ τὸ μόριον τοῦ ἀνδρός. αἰνίττεται δὲ εἰς τοὺς Ἀθηναίους. Χροιὰν ὠχράν.] διὰ τὴν ἀταξίαν. Ὤμους μικρούς.] γράφεται καὶ λεπτοὺς καὶ λευκούς. οἷοι τῶν ἀγυμνάστων καὶ ἀργῶν.

B I S E T V S. Κωλῆν μεγάλην] τουτέστιν αἰδοῖον. τοῦτο δὲ ἐπιφέρει ὁ ποιητὴς ἀντιπαρατιθεὶς τῷ προηγουμένῳ, πόσθην μικράν.

Σχόλια. Ψήφισμα μακρόν.] τὸ ἐκ πολυλογίας συγκείμενον. ἀντὶ τοῦ μεγάλῳ ψηφίσματι γράψεις. Τῆς Ἀντιμάχου.] οὗτος ὡς κίναιδος καὶ εὔμορφος καὶ θηλυμανὴς κωμῳδεῖται. δεύτερος ὁ ἐπὶ πορνείᾳ κωμῳδούμενος. τρίτος ὁ ψακὰς λεγόμενος. τέταρτος ὁ τραπεζίτης οὗ μέμνηται Εὔπολις ἐν δήμοις. πέμπτος ἱστοριογράφος. τάχα δὲ αὐτὸς ἐπὶ τῷ εὐμόρφῳ.

A

ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΗ ΚΩΛΩΝ ιβ.

Χο. Ὦ καλλίπυργον σοφίαν
Κλεινοτάτην τ' ἐπασκῶν,
Ὡς ἡδύ σου τοῖσι λόγοις
Σῶφρον ἔπεστιν ἄνθος.
Εὐδαίμονες δ' ἄρ' ἦσαν οἱ
Τότε ζῶντες, ἡνίκ' ἦς
Τῶν προτέρων. πρὸς οὖν τάδ' ὦ κομψοπρεπῆ μοῦσαν ἔχων.
Δεῖ σε λέγειν τι καινόν, ὡς
Εὐδοκίμηκεν ἁνήρ.
Δεινῶν δέ σοι βουλευμάτων ἔοικε δεῖν πρὸς αὐτόν,
Εἴπερ τὸν ἄνδρ' ὑπερβαλεῖ καὶ μὴ γέλωτ' ὀφλήσῃς.
Ἀδ. Καὶ μὴν πάλ' ἔγωγ' ἐπνιγόμην τὰ σπλάγχνα, κἀπεθύμουν
Ἅπαντα ταῦτ' ἐναντίαις γνώμαισι συνταράξαι.
Ἐγὼ γὰρ ἥττων μὲν λόγος δι' αὐτὸ τοῦτ' ἐκλήθην
Ἐν τοῖσι φροντισταῖσιν, ὅτι πρώτιστος ἐπενόησα
Καὶ τοῖσι νόμοις καὶ ταῖς δίκαις τἀναντί' ἀντιλέξαι.
Καὶ τοῦτο πλεῖν ἢ μυρίων ἔστ' ἄξιον στατήρων,
Αἱρούμενον τοὺς ἥττονας λόγους, ἔπειτα νικᾶν.
Σκέψαι δὲ τὴν παίδευσιν ᾗ πέποιθεν ὡς ἐλέγξω,
Ὅστις σε θερμῷ φησι λοῦσθαι πρῶτον οὐκ ἐάσειν.
Καίτοι τίνα γνώμην ἔχων ψέγεις τὰ θερμὰ λουτρά;
Δι. Ὁτιὴ κάκιστόν ἐστι, καὶ δειλὸν ποιεῖ τὸν ἄνδρα.
Ἀδ. Ἐπίσχες. εὐθὺς γάρ σε μέσον ἔχω λαβὼν ἄφυκτον.
Καί μοι φράσον, τῶν τοῦ Διὸς παίδων τίν' ἄνδρ' ἄριστον
Ψυχὴν νομίζεις, εἰπέ, καὶ πλείστους πόνους πονῆσαι;
Δι. Ἐγὼ μὲν οὐδέν' Ἡρακλέους βελτίον' ἄνδρα κρίνω.

CHORVS. STROPHA SVPERIORI OPPOSITA.

O Qui decoram recolis,
Et ſapientiam altam:
Quàm ſuauis eſt ore tuo
Flóſque lepórque vocum?
B *O quàm beati, qui tum erant*
Superſtites, cùm tu eras
Alterius vir æui. Agè tu, qui habes
Sonos magnificos,
Nunc aliquid noui afferas.
Nam bene ſe dedit hic.
Sed conſilijs acutis tibi opus eſt aduerſus ipſum:
Siquidem virum vis vincere, nec obnoxius eſſe riſui.
C IN. *Atqui mihi iamdudum præfocantur viſcera, volenti*
Et expetenti hæc omnia contrarijs turbare dictis.
Ego enim inferior ſermo, ideo fui vocatus,
A dicendi magiſtris: quòd primus ego excogitârim
Et iuri & legibus contradicere: & iſthuc statеrum
D *Decem millibus eſt condignũ: quòd, qui ad cauſam forenſem*
Sermones eligit inferiores, is conuincat hoſtem.
Sed agè tu, obſerua diſciplinã qua fretus triumphat
Meus aduerſarius: & vide, quo pacto illum refellam;
E *Qui balneas calidas ſe permiſſurum tibi negauit.*
Et quæſo, quonam tu animo balneas calidas reprehendis?
IV. *Quia noxiæ ſunt & hominem faciunt remiſſum.*
IN. *Subſiſte: nam ſtatim nunc medium te teneo prehenſum,*
Vt elabi non poſſis: agè enim, dic mihi, quem virum tu
F *Ex illis qui Ioue ſunt nati, credis fortiſſimũ eſſe:*
Et plurimos exantlaſſe animo indefeſſo labores?
IV. *Ego ſanè neminem eſſe iudico Hercule fortiorem.*

Σχόλια. Ὦ καλλίπυργον.] ἑτέρα εἴσθεσις μέλους χοροῦ μεσῳδικὴ ἀντίστροφος ὁμοία τῇ προῤῥηθείσῃ στροφῇ, ἐκ κώλων χοριαμβικῶν ἐπιμεμιγμένων. ὡς τὰ τῆς στροφῆς καθ' ἕκαστον ἐχόντων, δέκα. πλὴν τοῦ πέμπτου ἐξ ἐπιτρίτου καὶ διϊάμβου συγκειμένου καὶ τοῦ ἑβδόμου ἐκ χοριάμβου ἰάμβου, καὶ ἀντισπάστου. ἐν ἐκθέσει δὲ στίχοι δύο ἰαμβικοὶ τετράμετροι καταληκτικοὶ ὅμοιοι τοῖς ἑξῆς. ἐπὶ τῷ τέλει δύο διπλαῖ ἔξω G νενευκυῖαι, ἡ μὲν ἐν ἀρχῇ, ἡ δὲ κατὰ τὸ τέλος. Καὶ μὴν πάλ' ἔγωγ' ἐπνιγόμην.] εἴσθεσις ἑτέρας διπλῆς ἀμοιβαίας ἐκ στίχων ἰαμβικῶν τετραμέτρων καταληκτικῶν μθ. ὧν τελευταῖος, ἕξεις τινὰ γνώμην λέγειν τὸ μὴ εὐρύπρωκτος εἶναι. τὸ δὲ μέτρον ἱππωνάκτειον. ἐπὶ τῷ τέλει διπλῆ ἔξω νενευκυῖα. Ἐγὼ γὰρ ἥττων.] ὅτι ποιῶ αὐτοὺς ἡττηθῆναι. ἢ ὅτι τὰ ἥττονα λέγω ἐπὶ τὸ πάντας ἡττᾶσθαι. Καὶ τοῦτο.] τὸ τινὰ λαβόντα δίκην τῷ ἀδίκῳ λόγῳ νικᾶν. τὸ δὲ σκέψαι, πρὸς τὸν Φειδιππίδην. Κάκιστόν ἐστι.] ἐψοῖ γὰρ καὶ χαυνοῖ τὰ σώματα. δειλότατον δὲ εἶπεν. ἐκλύει γάρ.

ων. κωλύει γάρ. Μέσον ἔχω.] λαβών σε ἄφυκτον ἔχω εὐθὺς μέσον λαβών. ἡ μεταφορὰ δὲ ἀπὸ τῶν παλαιστῶν A λαμβανομένων εἰς τὸ μέσον καὶ ἐμπλεκομένων. τὸ δὲ εὐθὺς ἀντὶ τοῦ ἐν ἀρχῇ.

Αδ. Ποῦ ψυχρὰ δῆτα πώποτ' εἶδες Ἡράκλεια λουτρά;
Καίτοι τίς ἀνδρειότερος ἦν. Δι. ταῦτ' ἐστὶ ταῦτ' ἐκεῖνα
Ἃ τῶν νεανίσκων ἀεὶ δι' ἡμέρας λαλούντων
Πλῆρες τὸ βαλανεῖον ποιεῖ, κενὰς δὲ τὰς παλαίστρας.
Αδ. Εἶτ' ἐν ἀγορᾷ τὴν διατριβὴν ψέγεις. ἐγὼ δ' ἐπαινῶ.
Εἰ γὰρ πονηρὸν ἦν, Ὅμηρος οὐδέποτ' ἂν ἐποίει
Τὸν Νέστορ' ἀγορητὴν ἄν. οὐδὲ τοὺς σοφοὺς ἅπαντας.
Ἄνειμι δῆτ' ἐντεῦθεν εἰς τὴν γλῶτταν, ἣν ὅδι μὲν
Οὔ φησι χρῆναι τοὺς νέους ἀσκεῖν. ἐγὼ δέ φημι.
Καὶ σωφρονεῖν αὖ φησι χρῆναι. δύο κακὼ μεγίστω.
Ἐπεὶ σὺ διὰ τὸ σωφρονεῖν, τῷ πώποτ' εἶδες ἤδη
Ἀγαθόν τι γενόμενον φράσον. καί μ' ἐξέλεγξον εἰπών.
Δι. Πολλοῖς. ὁ γοῦν Πηλεὺς ἔλαβε διὰ τοῦτο τὴν μάχαιραν.
Αδ. Μάχαιραν; ἀστεῖόν γε κέρδος ἔλαβεν ὁ κακοδαίμων.
Ὑπέρβολος δ' οὐκ ἐκ λύχνων πλεῖν ἢ τάλαντα πολλά
Εἴληφε διὰ πονηρίαν, ἀλλ' οὐ μὰ Δί' οὐ μάχαιραν.
Δι. Καὶ τὴν Θέτιν δ' ἔγημε διὰ τὸ σωφρονεῖν ὁ Πηλεύς.

IN. *Et vbi tu vnquam frigida vidiſti balnea Herculana?*
Et quis erat Herculè fortior? IV. *nimirum hæc illa ſunt, quæ*
Cùm adoleſcentes quotidie in ore habeant, balnea repleta
B *Sunt hodie: ſed vacuæ palæſtræ.* IN. *vituperas deinde*
Hanc verſandi in foro conſuetudinem: ego verò laudo.
Nam ſi mala eſſet, nunquam feciſſet ſapiẽs Poëta Homerus
Oratorem ex Neſtore, neque è ſapientibus vniuerſis.
C *Hinc tranſeo ad linguam, quam negat hic eſſe exercitandam*
Adoleſcentibus: ego verò aio: tum rurſus iſthic inquit,
Quòd oporteat frugi eſſe adoleſcentem: duo maxima damna.
Nam cui tu vnquam boni aliquid vidiſti in vita, obuenire,
D *Quòd ſobrius & frugi fuiſſet? dic, & me refuta.*
IV. *Permultis. nam Peleus iſta de cauſa accepit enſem.*
IN. *Enſem? bellum profectò accepit miſer homo ille lucrum.*
Hyperbolus certè an non ex lychnis, pluſquàm talenta
E *Aliquot parauit, malitia ſua fretus, non machæra?*
IV. *Equidem Thetim propterea ſibi duxit, quòd caſtus eſſet.*

Σχόλια. Ἡράκλεια λουτρά.] Ἴβυκός φησι τὸν Ἥφαιστον κατὰ δωρεὰν ἀναδοῦναι Ἡρακλεῖ λουτρὰ θερμῶν ὑδάτων. ἐξ ἂν τὰ θερμὰ τινές φασιν Ἡράκλεια γίνεσθαι. οἱ δέ φασιν ὅτι τῷ Ἡρακλεῖ μογήσαντι ἡ Ἀθηνᾶ θερμὰ λουτρὰ ἐπαφῆκεν ὡς Πείσανδρος. τῷ δ' ἐν Θερμοπύλῃσι θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη Ποίει θερμὰ λοετρὰ παρὰ ῥηγμῖνι θαλάσσης. Ἃ τῶν νεανίσκων.] ὡς ταῦτα ἀγυμνάστων νεανίσκων λαλούντων, τῶν εὐγενῶν δηλονότι. Ὁ γοῦν Πηλεύς.] ὅτε ἀφῆκεν αὐτὸν Ἄκαστος μεταξὺ θηρίων, οἱ θεοὶ δεδώκασιν αὐτῷ ξίφος πρὸς ἄμυναν τῶν θηρίων. τινὲς δὲ ἐπὶ τῷ Πελίου ἀγῶνί φασι τὸν Πηλέα λαβεῖν διὰ σωφροσύνην ἡφαιστότευκτον μάχαιραν. ἄλλως. ὁ Πηλεὺς ἐγένετο σωφρονέστατος. καί ποτε Ἱππολύτης τῆς γυναικὸς Ἀκάστου ἐρασθείσης αὐτοῦ, καὶ μὴ δυνηθείσης πεῖσαι, ἀλλὰ διαβολῇ χρησαμένης ὡς ἄρα ἐπεχείρησε βιάσασθαι αὐτήν, ὁ Ἄκαστος μαθὼν, καὶ λαβὼν αὐτὸν, εἰς ἐρημίαν καὶ τῶν ὅπλων γυμνώσας, ἀφῆκεν αὐτὸν καὶ ἀνεχώρησεν εἰπών. εἰ δίκαιος εἶ σωθήσῃ. ὡς δὲ ἔμελλεν ὑπὸ θηρίων διαφθείρεσθαι οἱ θεοὶ μάχαιραν αὐτῷ ἐχαρίσαντο ἡφαιστότευκτον διὰ Ἑρμοῦ. καὶ οὕτως ἔφυγε τὸν κίνδυνον. ἄλλως. Πηλεὺς Φῶκον τὸν ἀδελφὸν κατὰ παιδιὰν σὺν Τελαμῶνι διολέσαντας φεύγει εἰς Φθίαν πρὸς Εὔρυτον τὸν Ἄκτορος, ὑφ' οὗ καὶ καθαίρεται. ἐκεῖθεν ἐπὶ τὴν θήραν τοῦ Καλυδωνίου κάπρου ἐλθὼν, Εὐρύτῳ ἐντυγχάνει καὶ κτείνει τοῦτον ἄκων. πάλιν οὖν ὁ Πηλεὺς ἐκ Φθίας φυγὼν ἐς Ἰωλκὸν πρὸς Ἄκαστον ἀφικνεῖται. καὶ F καθαίρεται ὑπ' αὐτοῦ. Ἀστυδάμεια δὲ ἡ Ἀκάστου γυνὴ ἐρασθεῖσα Πηλέως καὶ μὴ πείσασα αὐτὸν διὰ σωφροσύνην συνελθεῖν αὐτῇ, καταψεύδεται αὐτοῦ πρὸς Ἄκαστον ὡς ἀποπειραθέντος αὐτῆς. ὁ δὲ, κτεῖναι μὲν ὃν καθῆρεν, οὐκ ἠβουλήθη, ἄγει δὲ αὐτὸν εἰς θήραν εἰς τὸ Πήλιον. ἀποκοιμηθέντα δὲ αὐτὸν Ἄκαστος καταλιπὼν, καὶ τὴν μάχαιραν ὑπὸ τὴν κόπρον τῶν βοῶν κρύψας ἐπανέρχεται. ὁ δὲ ἐξαναστὰς καὶ μὴ εὑρὼν τὴν μάχαιραν ἔμελλεν ἀπόλλυσθαι καταληφθεὶς ὑπὸ τῶν Κενταύρων. σώζεται δὲ ὑπὸ Χείρω- G νος. ὃς καὶ τὴν μάχαιραν ἐκζητήσας δίδωσιν αὐτῷ. Ὑπέρβολος.] οὗτος λυχνοποιὸς ὢν, πάνυ πανοῦργος ἦν. οὐ γὰρ χαλκῷ μόνον ἐχρῆτο πρὸς τὴν τῶν λύχνων κατασκευήν, ἀλλὰ καὶ μόλιβδον ἐνετίθει ἵνα πολὺ βάρος ἔχοντες πλείονος ἄξιοι ὦσι. καὶ οὕτως ἠπάτα τοὺς ὠνουμένους.

Ἀδ. Κᾆτ' ἀπολιποῦσά γ' αὐτὸν ᾤχετ'. οὐ γὰρ ἦν ὑβριστής.
Οὐδ' ἡδὺς ἐν τοῖς στρώμασι, τὴν νύκτα παννυχίζειν.
Γυνὴ δὲ σιναμωρουμένη χαίρει. σὺ δ' εἶ κρόνιππος:
Σκέψαι γὰρ ὦ μειράκιον ἐν τῷ σωφρονεῖν ἅπαντα
Ἄνεστιν, ἡδονῶν θ' ὅσων μέλλεις ἀποστερεῖσθαι.
Παίδων. γυναικῶν. κοττάβων. ὄψων. πότων. κιχλισμῶν.
Καίτοι τί σοι ζῆν ἄξιον, τούτων ἐὰν στερηθῇς;
Εἶεν. πάρειμ' ἐντεῦθεν ἐς τὰς τῆς φύσεως ἀνάγκας.
Ἥμαρτες. ἠράσθης. ἐμοίχευσας. τί, κατελήφθης;
Ἀπόλωλας. ἀδύνατος γὰρ εἶ λέγειν. ἐμοὶ δ' ὁμιλῶν
Χρῶ τῇ φύσει. σκίρτα. γέλα. νόμιζε μηδὲν αἰσχρόν.
Μοιχὸς γὰρ ἢν τύχῃς ἁλούς, τάδ' ἀντερεῖς πρὸς αὐτόν,
Ὡς οὐδὲν ἠδίκηκας. εἶτ' εἰς τὸν Δί' ἐπανενεγκεῖν.
Κἀκεῖνος ὡς ἥττων ἔρωτός ἐστι καὶ γυναικῶν.
Καίτοι σὺ θνητὸς ὤν, θεοῦ πῶς μεῖζον ἂν δύναιο;
Δι. Τί δ' ἢν ῥαφανιδωθῇ γε πειθόμενός σοι, τέφρᾳ τε τιλθῇ;
Ἕξει τινὰ γνώμην λέγειν, τὸ μὴ εὐρύπρωκτος εἶναι;
Ἀδ. Ἢν δ' εὐρύπρωκτος ᾖ, τί πείσεται κακόν;
Δι. Τί μὲν οὖν ἂν ἔτι μεῖζον πάθοι τούτου ποτέ;

A IN. At illa relicto Peleo diſceſſit: quòd proteruus
Non eſſet, neque ſuauis per totam noctem in lecto. At uxor
Viri coitu gaudet: tu verò ætate deſipis. Nam
Videſis, mi adoleſcens, & perpende omnia, quæ in illa
Caſtæ inſunt vitæ: & quantis te voluptatibus eâdem
B Sis priuaturus: liberis, mulieribus, atque ludis,
Et cottabis, obſoniis, conuiuiis, cachinnis.
Quibus omnibus ſi orbêris: quid proſit tibi caſta vita.
Sed bene nũc transeo hinc ad naturæ neceſſitatẽ.
Peccaſti, amaſti, adulteraſti: ſi ſis deprehenſus,
Iam periiſti illicò. neque enim eloquentia vales, ſed
C Si mecum verſari optas, natura utere, lude, ride,
Nihil pro turpi ducito. Nam ſi fueris adulter
Comprehenſus, ea contra aduerſarium tuum loqueris:
Quibus demonſtres te nullam iniuriã cuiquam intuliſſe.
Sed & culpam in Iouem reiicies: quòd itẽ amore victus
D Inierit fœminas: & quomodo tu, qui homuncio ſis,
Plus poſſis, quàm Deus, qui ſumma cœli templa fulcit?
IV. Quid autem, ſi tibi obſequendo vulſuram patiatur,
Et raphano in anum immiſſo, pœnas exoluat: ciniſque (bebit,
E In loca vulſa inſpergatur: quas tum rationes ha-
Quibus probet, ſibi nõ eſſe amplatũ podicẽ? dic.
IN. Quid tum, etſi lato ſit podice? quid nam mali eſt?
IV. At quid atrocius hoc unquam poſſis perpeti?

Σχόλια. Κᾆτ' ἀπολιποῦσά γ' αὐτόν.] φασὶν ὅτι τοὺς γινομένους παῖδας ἐκ τοῦ Πηλέως ἡ Θέτις λαμβάνουσα διελέγχει τὸ θνητὸν αὐτῶν σῶμα, βουλομένη αὐτοὺς F ἀθανάτους ποιεῖν. καὶ πολλοὺς ἔκαυσε. καὶ τὸν Ἀχιλλέα οὖν τεκοῦσα, ἐπέθηκεν εἰς τὸ πῦρ. καὶ γνοὺς ὁ Πηλεὺς ἐβόησεν. ἡ δὲ λυπηθεῖσα ἐχωρίσθη. ἄλλως. ἡ Θέτις εἰς λέβητα ὕδατος ἐνέβαλλε τοὺς ἐκ Πηλέως γινομένους, γνῶναι βουλομένη εἰ θνητοί εἰσιν. ἑτέρους δὲ εἰς πῦρ ὡς Ἀπολλώνιός φησι. καὶ δὴ πολλῶν διαφθαρέντων, ἀγανακτῆσαι τὸν Πηλέα καὶ κωλῦσαι τὸν Ἀχιλλέα ἐμβληθῆναι εἰς λέβητα. Σοφοκλῆς δὲ ἐν Ἀχιλλέως ἐρασταῖς φησὶν ὑπὸ Πηλέως λοιδορηθεῖσαν τὴν Θέτιν καταλιπεῖν αὐτόν. Στάφυλος G δὲ ἐν τῷ περὶ Θεσσαλίας φησὶ Χείρωνα σοφὸν ὄντα καὶ ἀστρονομίας ἔμπειρον βουλόμενον τὸν Πηλέα ἔνδοξον γενέσθαι, μεταπέμψαι τὴν Ἄκτορος θυγατέρα τοῦ Μυρμιδόνος, καὶ λόγους διασπεῖραι ὅτι μέλλει γαμεῖν τὴν Θέτιν Πηλεὺς Διὸς διδόντος αὐτῷ. οἱ δὲ θεοὶ μετ' ὄμβρου καὶ χειμῶνος ἥξουσιν. ταῦτα φημίσας παρατηρεῖ τὸν χρόνον ἐν ᾧ ὕδατα πολλὰ καὶ πνεύματα ἐξαίσια, καὶ δίδωσι Πηλεῖ φιλομήλαν. καὶ οὕτως ἐπεκράτησεν ἡ φήμη. Σιναμωρουμένη.] ἀσελγῶς συνουσιάζουσα πρὸς μῖξιν. σινάμωρος δὲ ἡ μεμωρωμένη. σίνος δὲ τὸ αἰδοῖον. ὅθεν καὶ σιλλωός. σινάμωρον οὖν τὸ πορνικόν. Κρόνιππος δὲ ὁ μέγας λῆρος κατ' ἐπίτασιν λαμβανομένου τοῦ ἵππου.

BISETUS. Σιναμωρουμένη] τῆσδε τῆς λέξεως ἡ ἐτυμολογία τοιάδε τις εἶναι δοκεῖ. σίνος τὸ αἰδοῖον. μωρᾶσθαι δὲ κατὰ τὸν Ἡσύχιον, τὸ μερίσαι, καὶ διελεῖν. ὅθεν σιναμωρεῖν, οἱονεὶ τὸ σίνω μερίζω, καὶ διαιρῶ, τὸ τῆς γυναικὸς διαμερίζω, ὅπερ ἐν τῇ συνουσίᾳ ὑπὸ τοῦ ἀνδρὸς ποιεῖσθαι φαίνεται. καὶ γυνὴ σιναμωρουμένη λέγεσθαι δύναται ἡ μίξεως χάριν τὸν ἄνδρα φέρουσα, τουτέστιν αὐτῷ μιγνυμένη. ἐξ ὧν δῆλον τὴν λέξιν διὰ τοῦ ο μᾶλλον, ἢ διὰ τοῦ ω μεγάλου γράφεσθαι.

Σχόλια. Κοττάβων.] ἐν συμποσίῳ παίγνιον. ἦν δὲ τοιοῦτον. ἐτίθεσαν λεκάνας καὶ τὸ λείψανον τοῦ πόματος ἐνέβαλον. καὶ κτύπον μέγαν ἀπετέλουν καὶ ἐν τούτοις. Ἀδύνατος γὰρ].οὐ γὰρ δυνατὸς εἶ λόγοις νικῆσαι αὐτοὺς ἐναντίον. Ἢν ῥαφανιδωθῇ.] οὕτω γὰρ τοὺς ἁλόντας μοιχοὺς ᾐκίζοντο. ῥαφανῖδας λαμβάνοντες καθίεσαν εἰς τοὺς πρωκτοὺς τούτων. καὶ παρατίλλοντες αὐτούς, τέφραν θερμὴν ἐπέπασσον βασάνους ἱκανὰς ἐργαζόμενοι. Τίνα γνώμην.] ἀντὶ τοῦ ποίαν ἕξει γνώμην μὴ εὐρύπρωκτος εἶναι. Ἢν δ' εὐρύπρωκτος.] ἔκθεσις τῆς A διπλῆς ἀμοιβαία. ᾗ προτίθενται στίχοι ἰαμβικοὶ τρίμετροι ἀκατάληκτοι τέσσαρες. τὰ δὲ λοιπὰ κῶλα α' εἰσιν ἰαμβικὰ ιη' δίμετρα ἀκατάληκτα. τὸ μὲν ϛ' ζ' καὶ ια' τρίμετρα καὶ τὸ ι' πενθημιμερές. τὸ ιϛ' καὶ ιζ' μονόμετρα. τὸ δὲ τελευταῖον ἑφθημιμερές. ἐπὶ τῷ τέλει διπλαῖ ἔξω νενευκυῖαι. ἡ μὲν ἐν τῇ ἀρχῇ, ἡ δὲ κατὰ τὸ τέλος.

Αδ. Τί δῆτ' ἐρεῖς ἢν τοῦτο νικηθῇς ἐμοῦ;
Δι. Σιγήσομαι. τί δ' ἄλλο; Αδ. φέρε δή μοι φράσον
Συνηγοροῦσιν ἐκ τίνων;
Δι. Ἐξ εὐρυπρώκτων. Αδ. πείθομαι.
Τί δαί; τραγῳδοῦσ' ἐκ τίνων;
Δι. Ἐξ εὐρυπρώκτων. Αδ. εὖ λέγεις.
Καὶ δημαγωγοῦσ' ἐκ τίνων;
Δι. Ἐξ εὐρυπρώκτων. Αδ. ἆρα δῆτ' ἔγνωκας ὡς οὐδὲν λέγεις;
Καὶ τῶν θεατῶν ὁπότεροι πλείους σκόπει.
Δι. Καὶ δὴ σκοπῶ. Αδ. τί δῆθ' ὁρᾷς;
Δι. Πολὺ πλείονας, νὴ τοὺς θεούς,
Τοὺς εὐρυπρώκτους.
Καὶ τουτονὶ γοῦν οἶδ' ἐγὼ κἀκεινονί.
Καὶ τὸν κομήτην τουτονί.
Αδ. Τί δῆτ' ἐρεῖς;
Δι. Ἡττώμεθ' ὦ κινούμενοι,
Πρὸς τῶν θεῶν δέξασθέ μου
Θοἰμάτιον, ὡς
Ἐξαυτομολῶ πρὸς ὑμᾶς.

IN. *Quid verò dices, si ego te tam vicero?*
B IV. *Tacebo: quid ergo?* IN. *agè, dic mihi, quod te rogo.*
Vnde aduocati, aut ex quibus?
IV. *Ex hominibus ampli podicis.*
IN. *Consentio. sed vnde Tragici?*
IV. *Ex hominibus ampli podicis.*
IN. *Rectè. Sed vnde præsides*
Et ciuitatis sunt duces?
IV. *Ex hominibus ampli podicis.*
C IN. *Quàm ergò nihil dicas, viden'?*
Et spectatorum vtri sint plures, dispice.
IV. *Sanè dispicio.* IN. *& quid vides?*
IV. *Quamplurimos, ita me Deus*
Amet, ampli podicis
Et hunc noui talem, atque illum, atque hunc comptulum.
IN. *Quid nunc ais?*
D IV. *Vincor manifestè: obsecro vos,*
Cinædi, pallium meum
Accipite, vti
Hinc perfugiam citò ad vos.

Σχόλια. Ἢν τοῦτο.] λείπει ἡ εἰς. ἵνα ᾖ εἰς τοῦτο. δύο προθέσεων ἐλλείψεις. ἀντὶ τοῦ εἰς τοῦτο νικηθῇς ὑπ' ἐμοῦ ὅτι οὐκ ἔστι κακὸν εὐρύπρωκτον εἶναι. Τραγῳδοῦσιν.] εἰς Φρύνιχόν φησιν αὐτὸν ἀποτείνειν τὸν τραγικὸν χορευτήν. ἐπεὶ διεβάλλετο ἐπὶ μαλακίᾳ διὰ ποικιλίαν σχημάτων. Ὦ κινούμενοι.] τοῦτο ἄδηλον πότερον ὁ κρείττων λόγος φησὶν ὁμολογῶν ἡττᾶσθαι, ἢ νεανίσκος ὁ τῶν λόγων κριτής, ὃ καὶ μᾶλλον φαίνεται ἐν τοῖς ἑξῆς ὁ κρείττων λόγος αὐτῷ συναχθεσθεὶς προσθέντι μανθάνειν τοῦ ἑτέρου.

E BISETVS. Ὦ κινούμενοι] κινούμενοι δέ, τουτέστι κίναιδοι. κινεῖν γὰρ τὸ φθείρειν, καὶ τὸ βινεῖν.

Σχόλια. Θοἰμάτιον.] ἵνα ἐξ ἑτοίμου καὶ εὐχερῶς χωρήσῃ πρὸς αὐτὸν καὶ μὴ ἐμποδίζοιτο τῷ δρόμῳ.

ΔΡΑΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΤΡΙΤΟΥ

Σκηνὴ τετάρτη.

ΣΩΚΡΑΤΗΣ, ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ, ΦΕΙΔΙΠΠΙΔΗΣ, ΧΟΡΟΣ.

Σω. Τί δῆτα; πότερον τοῦτον ἀπάγεσθαι λαβὼν
Βούλει τὸν υἱόν, ἢ διδάσκω σοι λέγειν.
Στ. Δίδασκε καὶ κόλαζε. καὶ μέμνησ' ὅπως

ACTVS III. SCENA IV.

F SOCRATES, STREPSIADES, PHIDIPPIDES, CHORVS.

Quid igitur? vis tu hunc filium compellere
Prehensum, an vis, vt ego doceam illum dicere?
ST. *Doce, castiga, & vt exacuas atque instruas*
G

Σχόλια. Τί δῆτα πότερον.] σύστημα κατὰ περικοπὴν ἀνομοιομερὲς στίχων ἰαμβικῶν τριμέτρων ἀκαταλήκτων ὀκτώ. ἐν ἐκθέσει δὲ κῶλα ἰαμβικὰ δίμετρα καταληκτικὰ ἤτοι ἑφθημιμερῆ. ἔχει δὲ τὸ δεύτερον κῶλον τὸν δεύτερον πόδα τετράβραχυν ὄντα χορεῖον. ἐπὶ τῷ τέλει παράγραφος.

Εὖ μοι στομώσεις αὐτόν. ἐπὶ μὲν θάτερα,
Οἵαν δικιδίοις· τὴν δ' ἑτέραν αὐτοῦ γνάθον
Στόμωσον, οἵαν ἐς τὰ μείζω πράγματα.
Σω. Ἀμέλει. κομιεῖ τοῦτον σοφιστὴν δεξιόν.
Φει. Ὠχρὸν μὲν οὖν οἶμαι, καὶ κακοδαίμονα.
Χο. Χώρει νυν. οἴομαι δέ
Σοὶ ταῦτα μεταμελήσειν.

A *Probè, memento: & alteram buccam quidem*
Ad lenicula obtinenda litigia: alteram
Exacue, vt maiora obtineas negocia.
SO. *Quiesce: reduces hunc impostorem probum.*
PH. *Imò pallidum opinor, sophistámque miserum.*
CH. *I nunc: credo affore illud*
B *Iam tempus, vbi pigebis.*

Σχόλια. Στομώσεις.] ὀξυνεῖς ἢ εὔστομον ποιήσεις. ἡ μεταφορὰ ἀπὸ τῶν μαχαιρῶν. Ἐπὶ θάτερα.] τὸ μὲν ἕτερον μέρος τῆς γνάθου. Οἵαν δικιδίοις.] τουτέστι δυνατὴν καὶ ἔμπειρον δικῶν. ὑποκοριστικῶς δὲ τὸ δικιδίοις.

ΕΠΙΡΡΗΜΑ. στίχων ις.

ADDITAMENTVM.

BISETVS. Ὁ χορὸς τὴν τῶν θεατῶν εὔνοιαν, προσοχήν, καὶ εὐφημίαν αἰτεῖ, ἀνθ' ὧν γονιμωτάτους ὑετοὺς C αὐτοῖς ὑπισχνεῖται.

ΧΟ. Τοὺς κριτὰς ἃ κερδανοῦσιν, ἤν τι τόνδε τὸν χορὸν
Ὠφελῶσ' ἐκ τῶν δικαίων, βουλόμεσθ' ὑμῖν φράσαι.
Πρῶτα μὲν γὰρ ἢν νεοῦν βούλησθ' ἐν ὥρᾳ τοὺς ἀγρούς,
Ὕσομεν πρώτοισιν ὑμῖν, τοῖσι δ' ἄλλοις ὕστερον.
Εἶτα τὸν καρπὸν τεκούσας ἀμπέλους φυλάξομεν, D
Ὥστε μήτ' αὐχμὸν πιέζειν, μήτ' ἄγαν γ' ἐπομβρίαν.
Ἢν δ' ἀτιμάσῃ τις ἡμᾶς, θνητὸς ὢν, οὔσας θεάς,
Προσεχέτω τὸν νοῦν πρὸς ἡμῶν οἷα πείσεται κακά,
Λαμβάνων, οὔτ' οἶνον, οὔτ' ἄλλ' οὐδὲν ἐκ τοῦ χωρίου. E
Ἡνίκ' ἂν γὰρ αἵ τ' ἐλαῖαι βλαστάνωσ', αἵ τ' ἄμπελοι
Ἀποκεκόψονται, τοιαύταις σφενδόναις παιήσομεν.
Ἢν δὲ πλινθεύοντ' ἴδωμεν, ὕσομεν, καὶ τοῦ τέγους
Τὸν κέραμον αὐτοῦ χαλάζαις στρογγύλαις συντρίψομεν.
Κἂν γαμῇ ποτ' αὐτὸς ἢ τῶν ξυγγενῶν ἢ τῶν φίλων, F
Ὕσομεν τὴν νύκτα πᾶσαν. ὥστ' ἴσως βουλήσεται
Κἂν ἐν Αἰγύπτῳ τυχεῖν ὢν μᾶλλον, ἢ κρῖναι κακῶς.

CHORVS. *Indices quid lucri sint reportaturi, si huic Choro*
Ex his, quæ sunt iusta, commodent, aggredimur dicere.
Primùm si renouare agros volueritis iusto tempore.
Nos primis vobis pluemus, postea verò cæteris.
D *Inde frugiparas custodiemus vites: vt neque*
Siccitas æstus, neque humentes pluuia nimium premant.
Sin quis nos contempserit, Deas nos, ipse homuncio:
Is animaduertat, quid à nobis passurus sit mali:
Nam neque vinũ accipiet, nec aliud quicquam è fundo suo.
E *Quando enim oleæ germinabunt, & vites ac pampini*
Amputabuntur, fundis huiusmodi quassabimus.
Sin videbimus lateres fingentem, pluemus ilicet:
Et rotunda grandine tecti comminuemus tegulas.
Tum si nuptias vel ipse, vel ex cognatis quispiam
F *Vel amicus celebrabit, nocte pluemus tota, vt forsitan.*
Malit esse in Ægypto, quàm iudicare perperàm.

Σχόλια. Τοὺς κριτὰς ἃ κερδανοῦσιν.] κἀνταῦθα παράβασίς ἐστιν. ἔχει δὲ οὐ πάντα τὰ μέρη τῆς παραβάσεως, ἀλλὰ μόνον τὸ ἐπίρρημα τῆς παραβάσεως, ἐν ᾧ ἔθος ἦν χρηστὰ συμβουλεύειν τῇ πόλει, ἢ σκώπτειν τοὺς πονηρούς. τίθεται γὰρ οὐ μόνον τελεία παράβασις, ἀλλὰ καὶ μέρη τινὰ G αὐτῆς. ἔστι δὲ τὸ παρὸν ἐπίρρημα ἐκ στίχων τροχαϊκῶν τετραμέτρων καταληκτικῶν ις. ὧν τελευταῖος· κἂν ἐν Αἰγύπτῳ τυχεῖν ὢν μᾶλλον ἢ κρῖναι κακῶς. αἰτιατικὴ δὲ ἀντὶ εὐθείας. ἀντὶ τοῦ οἱ κριταί. Ὅμηρος. μητέρα δ' εἴ οἱ θυμὸς ἐφορμᾶται γαμέεσθαι, ἀντὶ τοῦ ἡ μήτηρ. Ὠφελῶσ' ἐκ τῶν δικαίων.] συναγωνίζονται καὶ συλλαμβάνωνταί τι κατὰ τὸ δίκαιον. ἵνα δὲ μὴ χάριτι δοκῇ νικᾶν καὶ τὴν ψῆφον φέρειν, ἀλλὰ τῆς ἀληθείας, προσέθηκε τοῦτο. Τεκούσας.] χαριέντως εἶπε τεκούσας καὶ φυλάξαι ἀπὸ τῆς βλαστήσεως τὰς ἀμπέλους. λίαν γὰρ ἐστὶν εὐχερὲς τὸ αὐχμὸν πιέζειν ἀντὶ τοῦ ξηρασίαν καταπονεῖν ἀφανίζειν. Σφενδόναις.] ὅτι ἡ χάλαζα ὡς λίθος ἐστίν· ἡ μεταφορὰ ἐκ τῶν λίθων καὶ τῶν σφενδονῶν. θέλει δὲ τὴν χιόνα εἰπεῖν ὡς ἀκύρως δὲ τὸ παιήσομεν ἐπειδὴ ἀνθούντων τῶν καρπῶν ἡ χιὼν γίνεται. Τὴν νύκτα] ὅτι ἀνάγκη ἐστὶ μετελθεῖν τὴν νύμφην. Ἐν Αἰγύπτῳ.]

στυ.] ἐπεὶ μὴ ὕει δοκεῖ αὐτόθι ὡς Ἡρόδοτος. δεῖ οὖν θελήσει τυχεῖν ἔνθα μὴ βλαβήσεται ὑπὸ τῶν Νεφελῶν, ὡς πορρωτάτω τῆς πατρίδος. ἢ ὡς ἐπὶ κατάραν. ἐπεὶ καταρᾶται. ἐλέγετο γὰρ λῃστώδης ὁ Αἰγύπτιος. Αἰσχύλος. A δεινοὶ πλέκειν τοι μηχανὰς Αἰγύπτιοι. καὶ Θεόκριτος ἐν Ἀδωνιαζούσαις. οὐδεὶς κακοεργὸς δαλεῖται τὸν ἰόντα παρέρπων Αἰγυπτιστί. καὶ αἰγυπτιάζειν τὸ ὕπουλα πράττειν.

ΔΡΑΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΤΕΤΑΡΤΟΥ,

Σκηνὴ πρώτη.

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ,

Τρίμετροι.

Bisetus. Στρεψιάδης μεγίστῃ τῶν δανειστῶν, οἷς ὀφείλει, ἀνάγκῃ, συνεχεῖ ἀπαιτήσει, καὶ δειναῖς ἀπειλαῖς πιεσθεὶς πρὸς τὸν Σωκράτην ἐπανέρχεται, καὶ τὸν υἱὸν ἤδη ἐμπειρότερον ἀσπάζεται, καὶ αὐτὸν διδα- C χῆς, καὶ γοητείας πεῖραν τινα ἐπιδείξεως διδόντα θαυμάζει, τὴν τῆς ἀπάτης τέχνην ἐπαινεῖ τὸν υἱόν, καὶ αὐτὸν μακαρίζει, ὅτι τοῦτον τὸν τρόπον, ὃν ὁ παῖς ἔμαθε, πάντων τῶν πρότερον κακῶν ἀπαλλαχθήσεται.

Στρ. Πέμπτη. τετράς. τρίτη μετὰ ταύτην δευτέρα
Εἶθ' ἣν ἐγὼ μάλιστα πασῶν ἡμερῶν
Δέδοικα καὶ πέφρικα καὶ βδελύττομαι.
Εὐθὺς μετὰ ταύτην ἔσθ' ἕνη τε καὶ νέα.
Πᾶς γάρ τις ὀμνύς, οἷς ὀφείλων τυγχάνω,
Θείς μοι πρυτανεῖ' ἀπολεῖν με φησὶ κἀξολεῖν.
Ἐμοῦ μέτριά τε καὶ δίκαι' αἰτουμένου.
Ὦ δαιμόνιε τὸ μέν τι νυνὶ μὴ λάβῃς,
Τὸ δ' ἀναβαλοῦ μοι, τὸ δ' ἄφες, οὔ φασί ποτε
Οὕτως ἀπολήψεσθ', ἀλλὰ λοιδοροῦσί με.
Ὡς ἄδικός εἰμι. καὶ δικάσεσθαί φασί μοι.
Νῦν οὖν δικαζέσθων. ὀλίγον γάρ μοι μέλει.
Εἴπερ μεμάθηκεν εὖ λέγειν Φειδιππίδης.
Τάχα δ' εἴσομαι, κόψας τὸ φροντιστήριον.
Παῖ ἠμί, παῖ, παῖ.

ACTVS IIII. SCENA prima.

Strepsiades,

Senarij.

EN *quinta, quarta, tertia, secunda: & quam ego*
Ex omnibus diebus timeo maximè,
Planeq́ horreo & abominor, mox imminet
Vetus & noua; mensium dies tricesima:
Nam omnes, quibus ego aliquid argenti debeo,
D *Deposita in iudicio pecunia, mihi*
Minantur ac iurant, quòd funditus velint
Me perdere, & omnibus bonis euertere.
Ego quidem, quod iustum est & aequum postulo.
Ah mi vir, isthoc argentum nunc temporis
Ne à me accipias: hoc differas: & terminum
Solutionis proroges: illud mihi
E *Prorsus remittas. nunquam verò, illi inquiunt,*
Hoc se modo quicquam à me accepturos: neque
Consentiunt: sed multis contumelijs
Me afficiunt, quòd sim iniquus: insuper mihi
Minantur, quòd velint me in ius hinc rapere. Age
Rapiant. quid ad me? nihil equidem curo: modò
F *Artem benè dicendi meus iam didicerit*
Phidippides. Sed mox sciam: ubi hoc pulsauero
Ludi ostium. heus puer, sibi dico, heus puer.

Σχόλια. Πέμπτη.] κορωνὶς εἰσιόντων τῶν ὑποκριτῶν. καὶ ἔκθεσις πρὸς τοὺς τετραμέτρους. ἔστι γὰρ τὰ ἑξῆς ἰαμβικὰ τρίμετρα κγ. ἐξάρχεται δὲ ὁ Στρεψιάδης ἀριθμῶν G τὰς ἡμέρας. οὕτω δὲ ἠρίθμουν Ἀθηναῖοι. τὰς μὲν ἀπὸ νουμηνίας ὁμοίως ἡμῖν. λέγοντες πρώτη ἱσταμένου, δευτέρα ἱσταμένου, μέχρι τῶν δέκα. μεθ' ἣν πρώτην ἐπὶ δέκα. εἶτα δευτέραν ἐπὶ δέκα. καὶ ἑξῆς ἄχρι εἰκοστῆς. ἡ αὐτὴ δὲ καὶ εἰκάς. μεθ' ἣν ἐνδεκάτην φθίνοντος. ἢ δεκάτην. ἢ ἐνάτην. ἢ ὀγδόην ὡς ἔτυχεν ἔχων ὁ μήν. καὶ ἑξῆς ἀνάλογον ἄχρι δευτέρας. οὕτω γὰρ Ἀθηναῖοι ἠρίθμουν οὐ προστιθέντες. ἀλλ' ἀφαιροῦντες καὶ ἀναλύοντες μέχρι τριακάδος, Σόλωνος ἡγησαμένου πρὸς τὰ τῆς σελήνης φῶτα οὕτω μετρουμένων. μετὰ δὲ δευτέραν ἀκτέον ἕνην τουτέστι τὴν τελευταίαν τοῦ μηνὸς ἡμέραν. ἄλλως. πέμπτη. τετράς. οὐ προσέθηκε τὸ φθίνοντος. οὕτω γάρ φασιν Ἀθηναῖοι μετροῦσιν. ἀπὸ πρώτης ἕως δευτέρας προστιθέασι τὸ ἱσταμένου. ἀπὸ τρισκαιδεκάτης ἕως ἐννεακαιδεκάτης, τὸ ἐπὶ δέκα. εἶτα ἡ μεγάλη εἰκάς. ἀπὸ εἰκοστῆς πρώτης ἕως εἰκοστῆς ἐνάτης τὸ φθίνοντος. τὴν δὲ τριακοστὴν ἕνην τε καὶ νέαν. ἐπεὶ μετέχει τοῦ τε παλαιοῦ καὶ τοῦ νέου

φθίνοντος. ταύτην καὶ Δημητριάδας προσηγόρευσαν. τὴν οὖν A εἰκοστὴν δευτέραν, ἐκάλουν ἐνάτην φθίνοντος. τὴν εἰκοστὴν τρίτην, ὀγδόην. τὴν εἰκοστὴν τετάρτην, ζ. τὴν εἰκοστὴν πέμπτην ϛ. τὴν εἰκοστὴν ἕκτην ε. τὴν εἰκοστὴν ἑβδόμην δ. τὴν εἰκοστὴν ὀγδόην γ. τὴν εἰκοστὴν ἐνάτην β. εἶτα τὴν τριακοστὴν, ἕνην τε καὶ νέαν. ἐν ᾗ τόκοι ἀπῃτοῦντο. ἐπεὶ ἐν αὐτῇ συντελεῖται ὁ μὴν καὶ ἀρχὴν ἔχει τοῦ ἑτέρου μηνὸς καὶ σελήνης. ὥστε ἡ μὲν εἰκοστὴ ἕκτη παρ' αὐτοῖς πέμπτη ἀκούει. ἡ δὲ εἰκοστὴ ἑβδόμη, τετάρτη λέγεται. Ἕνη καὶ νέα] ἡ νουμηνία. οὕτω παρ' Ἀθηναίοις ἡ παρ' ἡμῖν τριακάς. B ἐπεὶ συμβαίνει ἐν αὐτῇ καταλήγειν τὴν σελήνην καὶ [illegible]. τότε δὲ τοὺς μὲν ταχέως ἀποδιδόντας τοὺς τόκους ἢ τὰ δάνεια, ἀπῄτουν ὡς ὑπερόρους. διὸ λυπεῖσθαί φησιν ὡς ὁρῶν ἐνισταμένην ἕνην καὶ νέαν. ἡ δέ ἐστιν ἡ καλουμένη εἰκὰς φθίνοντος ἕνη καὶ νέα ἡ νουμηνία. διὰ μὲν οὖν τὸ παρελθεῖν τοῦ μηνὸς ἕνη. διὰ δὲ τὴν ἀρχὴν, νέα. ἄλλως. ἡ καλουμένη νουμηνία διὰ τὸ τοῦ μὲν παρελθόντος μηνὸς εἶναι τέλος. ἀρχὴν δὲ τοῦ ἐνισταμένου. τὰς δὲ τριάκοντα ἡμέρας τῆς σελήνης, εἰς τρεῖς δεκάδας Ἀθηναῖοι διαιροῦσι. καὶ τὴν μὲν πρώτην ὡς C ἡμεῖς ἀπαριθμοῦμεν. τὴν δὲ δευτέραν οὕτως. πρώτη ἐπὶ δέκα, δευτέρα ἐπὶ δέκα, ἄχρι τῆς θ. τὴν γὰρ εἰκάδα οὕτω καλοῦσι. τὴν δὲ εἰκάδα πρώτην, ὑστέραν δεκάδα ἢ τὴν μετ' αὐτὴν θ φθίνοντος. ἕως β φθίνοντος, ἥτις ἐστὶν κθ. τὴν δὲ τριακάδα ἕνην τε καὶ νέαν φασί. Θεὶς μοι πρυτανεῖα] τὰς γὰρ δεκάδας τῆς κρίσεως καταβάλλοντες τοῖς πρυτανεῦσιν εἰσῆγον τοὺς χρεωστοῦντας. πρυτανεῖα δὲ τὰ νῦν καλούμενα παρὰ Ῥωμαίοις σπόρτουλα. μέμνηται τῆς λέξεως καὶ Ἰσοκράτης ἐν τῇ πρὸς Καλλίμαχον παραγραφῇ. ἔστι δὲ καὶ παρὰ τοῖς ἄλλοις Ἀττικοῖς τὰ πρυτανεῖα. ἦν δὲ B ἀργύριόν τι, ὅπερ κατετίθεσαν οἱ δικαζόμενοι ἀμφότεροι, ὅ τε φεύγων καὶ ὁ διώκων. ἄλλως. δίκας. ἐκταγάς. αὗται γὰρ εἰς τὸ πρυτανεῖον συνήγοντο. τὸ δὲ ἦν δημόσιόν τι θησαυροφυλάκιον. Ὀλίγον γάρ μοι μέλει.] ἀντὶ τοῦ οὐδὲ ὀλίγον φροντίζω λοιπὸν τῶν δανειστῶν, διὰ τὸ μεμαθηκέναι δηλαδὴ τὸν υἱὸν τὸν ἥττω λόγον, ᾧ περιγίνεσθαι τῶν δίκαια λεγόντων.

Biset. Τὸ φροντιστήριον] τὴν τοῦ φροντιστηρίου θύραν. Ἠμί] φημί, λέγω. νῦν προσφωνητικόν ἐστι μόριον. ἀλλαχοῦ δὲ σαφηνείας ἕνεκα παραλαμβάνεται. C

ΔΡΑΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΤΕΤΑΡΤΟΥ

Σκηνὴ δευτέρα.

ΣΩΚΡΑΤΗΣ, ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ.

Σω. Στρεψιάδην ἀσπάζομαι. D
Στ. Κἄγωγέ σ', ἀλλὰ τουτονὶ πρῶτον λαβέ.
Χρὴ γὰρ ἐπιθαυμάζειν τι τὸν διδάσκαλον.
Καί μοι τὸν υἱὸν εἰ μεμάθηκε τὸν λόγον
Ἐκεῖνον, εἴφ', ὃν ἀρτίως εἰσήγαγες.
Σω. Μεμάθηκεν. Στρ. εὖ γ' ὦ παμβασίλει' Ἀπαιόλη.
Σω. Ὥστ' ἀποφύγοις ἂν ἥντιν' ἂν βούλῃ δίκην. E
Στρ. Κεἰ μάρτυρες παρῆσαν ὅτ' ἐδανειζόμην;
Σω. Πολλῷ γε μᾶλλον κἂν παρῶσι χίλιοι.
Στρ. Βοάσομ' ἄρα ταὐπέρτονον
Βοάν. ἰὼ κλάετ' ὦ βολοστάται,
Αὐτοί τε καὶ τἀρχαῖα, καὶ τόκοι τόκων,
Οὐδὲν γὰρ ἄν με φλαῦρον ἐργάσαισθ' ἔτι. F
Οἷος ἐμοὶ τρέφεται
Τοῖσδ' ἐνὶ δώμασι παῖς.

ACTVS IV. SCENA II.

SOCRATES, STREPSIADES.

D IVbeo Strepſiadem ſaluere. ST. & ego Socratem.
Age, hunc tu primum cape farinæ culeum:
Nam venerari me ſic magiſtrum condecet.
Sed, dic quæſo iam mihi de filio meo,
An ſermonem illum à te introductum didicerit.
SO. Didicit vtique. ST. Euge: ô fraudem, reginam omnium.
E SO. Effugere nunc poteris, quamcunque dicam velis.
ST. Etiam cùm teſtes affuerint mihi, fœnori
Argentum accipienti? SO. imò ſi mille fuerint.
ST. Exclamabo ergo altiſſimè.
Iô, Iô, væ vobis nummulariis:
Pereatis & vos, & veſtra tabularia,
Et vſura vſurarum. Nam nullo amplius
F Me vos affeceritis malo.
O mihi, quanta domo
Hac alitur ſoboles?

Σχόλια. Πρῶτον λαβέ.] θύλακον ἀλφίτων δίδωσιν αὐτῷ. καὶ γὰρ ἄνω εἶπε διαλφιτώσω σου κύκλῳ τὴν καρδόπον. Ἐπιθαυμάζειν.] θαυμαστῶς τιμᾶν καὶ δεξιοῦσθαι.

Bisetus. Εἴφ' ὅν.] ἀντὶ τοῦ ἐκεῖνον εἰπέ, εἰς ὃν G ἀρτίως εἰσήγαγες τὸν υἱόν μου. ἢ, ὃν σὺ ἀρτίως εἰσήγαγες, καὶ ἐδίδαξας.

Σχόλια. Ἀρτίως.] διαφέρει τὸ ἄρτι τοῦ ἀρτίως παρὰ Ἀττικοῖς. ἄρτι μὲν γὰρ ἀντὶ τοῦ νῦν. ἀρτίως δὲ πρὸ ὀλίγου. Ἀπαιόλη.] πέπλακεν ὄνομα δαίμονος σωματοποιήσας αὐτὴν παρὰ τὸ ἀπαιολᾶν καὶ κινεῖν καὶ στερεῖν τινὰ τοιαύτην ὡς ἂν εἴποι τις ὦ ἀδικία. Ἀριστοφάνης δὲ ἐξωνεῖσθαί φησι τὴν ἐσχάτην ἀπαιολήν. τὸ δὲ ὥστε πρὸς τὸ μεμάθηκε. τὸ γὰρ ὦ παμβασίλεια, διὰ μέσου. Βοάσομ' ἄρα.] διπλῆ εἴσθεσις εἰς μέλος ἀμοιβαῖον, τῶν ὑποκειμένων εἰκοσάκωλος. τὸ μὲν πρῶτον, ἐξ ἰαμβικῆς βάσεως. τῶν ἄρα δύο βραχειῶν ἀντὶ μιᾶς μακρᾶς λογιζομένων. καὶ τροχαϊκοῦ πενθημιμεροῦς. τὸ δεύτερον ἐξ ἰαμβικῆς βάσεως καὶ τροχαϊκοῦ ἑφθημιμεροῦς, τὰ δὲ ἑξῆς δύο ἰαμβικὰ τρίμετρα ἀκατάληκτα, μεθ' ἃ δακτυλικὰ πενθημιμερῆ τρία. τὸ ὄγδοον ἐξ ἰωνικοῦ ἀπὸ μείζονος καὶ χορείου δίμετρον. τὸ ἔνατον ἐξ ἐπιτρίτου τρίτου δίμε-

τρον ὑπερκατάληκτον. τὸ δέκατον ἐκ διτροχαίου ἀντισπαστικοῦ ἐπὶ ἐπιτρίτῳ τετάρτου καὶ διιάμβου. τὰ ἑξῆς δύο χοριαμβικὰ δίμετρα βραχυκατάληκτα. τὸ τρισκαιδέκατον, ἐκ χοριάμβου καὶ σπονδείου. τὸ ιδ, σπονδειακὴ ταυτοποδία. τὸ ιε, ἐκ παίωνος τετάρτου καὶ ἰάμβου. τὸ ις, ἀναπαιστικὸν δίμετρον ἀκατάληκτον. τὸ ιζ, δακτυλικὸν δίμετρον ἀκατάληκτον. τὸ ιη, ὅμοιον τῷ ις. τὰ ἑξῆς δῆλα, ζητητέον δὲ ἐπὶ πάντων ἀκριβέστερον. ἄλλως: παρὰ τὰ ἐκ Πηλέως Εὐριπίδου. ἐπίχειρον γὰρ ἐπὶ πύλαισιν ἥτις ἐν δόμοις. καὶ Φρύνιχος Σατύροις. Βοάσομαι γὰρ ἄρα τὰν ὑπέρτονον βοάν. χοριακῇ περιπλοκῇ εἴρηται καὶ διαλέκτῳ Δωρίδι. ὑπέρτονον δὲ, μεγάλην ὑπέροχον. φασὶ δὲ εἰ ἄρα ὁ παῖς ἐπεπαίδευται, μέγιστον ὑπὸ χαρᾶς ἐκβοήσομαι.

BISETVS. Ὀβολοστάται] Ὀβολοστατεῖν, τὸ δανείζειν. Λυσίας, οὐδ᾽ ἂν οἱ πολλοὶ ἐλάττονα τόκον λογίζονται τούτων, ἢ ὅσον οὗτοι ὀβολοστατοῦντες τοὺς ἄλλους πράττονται. ἔλεγον δὲ τοὺς ὀβολοστάτας, τοὺς δανειστὰς ὡς Ὑπερίδης καὶ ἡ κωμῳδία. Σ. Τἀρχαῖα] τὰ τῶν χρεῶν κεφάλαια. καὶ οὕτως ἐστὶ χαριέστερον. Ἀρχεῖα γὰρ διὰ τῆς ει διφθόγγου, τὰ χαρτοφυλάκια, ἔνθα οἱ δημόσιοι χάρται ἀπόκεινται.

Ἀμφήκει γλώττῃ
Λάμπων. πρόβολος ἐμός.
Σωτὴρ δόμοις. ἐχθροῖς ἀνιαρός.
Λυσανίας πατρῴων μεγάλων κακῶν.
Ὃν κάλεσον τρέχων,
Ἔνδοθεν ὡς ἐμέ.
Ὦ τέκνον, ὦ παῖ παῖ.
Ἔξελθ᾽ οἴκων.
Ἄϊε σοῦ πατρός.
Σω. Ὅδ᾽ ἐκεῖνος ἀνήρ.
Στ. Ὦ φίλος, ὦ φίλος.
Σω. Ἄπιθι σὺ λαβών.

Perplexa lingua
Fulgens: columen meum,
Custos domûs, atrox inimicis,
Qui grauibus curis eripuit patrem.
Tu properè euoca
E domo ad os patris.
O gnate mi: ô fili.
Exi tecto, au-
dique patrem tuum.
SO. *Et hic ille vir est.*
ST. *O Soboles mea.*
SO. *Abi, & accipe eum.*

Σχόλια. Ἀμφήκει γλώττῃ.] ὡς ἀπὸ εὐθείας τῆς ἀμφήκης. ἀκόλουθον δὲ τὸ εὖ μοι στομώσεις αὐτὴν, ἐπὶ μὲν θάτερα οἵαν δικιδίοις.

BISETVS. Πρόβολος ἐμός.] ἤγουν ἐμοῦ προβαλλόμενος. προστάτης. τεῖχος. ἀσφάλεια. Σωτὴρ δόμοις] ὡς αὐτὸς ὁ Στρεψιάδης ᾤετο. καὶ γὰρ ὡς Εὐριπίδης λέγει ἐν Ἰφιγενείᾳ ἐν Ταύροις,

Στύλοι γὰρ οἴκων εἰσὶ παῖδες ἄρσενες.

ἀλλ᾽ ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον
φθόρος γὰρ οἴκων εἰσὶ παῖδες ἄρσενες.

Σχόλια. Λυσανίας.] λύων τὰς τοῦ πατρὸς ἀνίας. ἐκτεταμένως δὲ προσενεκτέον τὴν πρώτην καὶ τὴν τρίτην συλλαβήν. πρὸς δὲ τὴν ὀνοματοποιίαν τὸν Σοφοκλέα μυκτηρίζει λέγοντα. Ζεῦ ἄνοτος ἄγαγε τὸ Νικόμαχον καὶ Παυσανίαν. τὸν Ἀτρείδαν.

ΔΡΑΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΤΕΤΑΡΤΟΥ,

Σκηνὴ τρίτη.

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ, ΦΕΙΔΙΠΠΙΔΗΣ.

ACTVS IIII. SCENA tertia.

STREPSIADES, PHIDIPPIDES.

Στ. Ἰὼ ἰὼ τέκνον.
Ἰοῦ ἰοῦ.
Ὡς ἥδομαί σου πρῶτα τὴν χροιὰν ἰδών.
Νῦν μέν γ᾽ ἰδεῖν εἶ πρῶτον ἐξαρνητικὸς
Κἀντιλογικὸς, καὶ τοῦτο τοὐπιχώριον
Ἀτεχνῶς ἐπανθεῖ. τὸ, τί λέγεις σύ, καὶ δοκεῖν
Ἀδικοῦντ᾽ ἀδικεῖσθαι, καὶ κακουργοῦντ᾽ οἶδ᾽ ὅτι.
Ἐπὶ τοῦ προσώπου τ᾽ ἐστὶν Ἀττικὸν βλέπος.

Io, iô, fili.
Iu, iu
Vt lætor, cùm primum colorem hunc intuor
Tuum. nam mihi videris ad negandum ita,
Et contradicendum instructus: & in te palàm
Illud populare verbum effulget: quid tu ais?
Quid est? ut alicui videare pati iniuriam,
Quam tu infers alteri: & damnum accipere aut malum.
Quod tu das alteri: planè hoc scio, quod probè
Possis: nam ipso è vultu aspectus micat Atticus.

Σχόλια. Χροιάν.] ὡς ἐκ τῆς ἀσκήσεως ὠχριάσαντος. οἱ Ἀττικοὶ δὲ παροξύνουσι τὴν χροιάν. Ἰδεῖν εἶ.] λυπηρὸς εἶ τις ἰδεῖν, ἢ ὡς τὸ ἰδεῖν. ἐξαρνητικὸς δὲ, ἀρνεῖσθαι δυνάμενος. Ἀτεχνῶς.] ἄγαν ἀκριβῶς. ἐπανθεῖ δὲ, πλεονάζει, ἀκμάζει. Τί λέγεις σύ.] τὸ περὶ τὴν συνήθειαν καὶ ἀνὰ χεῖρα ἐχρήσατο. εἰώθαμεν γὰρ ἐν τῇ τῶν

ἐναντίων διὰ τὴν λέξιν λέγειν, τί λέγεις σύ. ὅτε γὰρ τοὺς ἐναντίους καταπλῆξαι βουλόμεθα, τῇ τοιαύτῃ φωνῇ χρώμεθα, οἵ τε αἰσχυντοῦντες παρὰ Ἀθηναίοις αὖθις ἀθρόοι ἔλεγον τί λέγεις σύ. Βλέπος.] ἀντὶ τοῦ A πανοῦργον τὸ βλέμμα. τὸ δὲ ἔχω πρὸς τὸν σχηματισμὸν τῆς λέξεως. τοὺς μὲν γὰρ Ἀττικοὺς ἐπὶ ἀναιδείᾳ διέβαλλον. τοὺς δὲ Ἀθηναίους ἐπὶ ἀναιδείᾳ καὶ τοὺς ἱκανοὺς τοῦ λέγειν.

Νῦν οὖν ὅπως σώσῃς μ' , ἐπεὶ κἀπώλεσας.
Φειδιππ. Φοβεῖ δὲ δὴ τί; Στρ. τὴν ἕνην τε καὶ νέαν. B
Φειδιππ. Ἕνη γὰρ ἔστι καὶ νέα τις ἡμέρα;
Στρεψ. Εἰς ἥν γε θήσειν τὰ πρυτανεῖά φασί μοι.
Φειδιππ. Ἀπολοῦντ' ἄρ' αὔθ' οἱ θέντες, οὐ γὰρ ἔσθ' ὅπως
Μί' ἡμέρα γένοιτ' ἂν ἡμέραι δύο.
Στρεψ. Οὐκ ἂν γένοιτο; Φειδιππ. πῶς γάρ, εἰ μή περ γ' ἅμα C
Αὑτὴ γένοιτο γραῦς τε καὶ νέα γυνή;
Στρεψ. Καὶ μὴν νενόμισταί γ'. Φειδιππ. οὐ γάρ, οἶμαι, τὸν νόμον
Ἴσασιν ὀρθῶς, ὅ, τι νοεῖ; Στρεψ. νοεῖ δὲ τί;
Φειδιππ. Ὁ Σόλων ὁ παλαιὸς, ἦν φιλόδημος τὴν φύσιν.
Στρεψ. Τουτὶ μὲν οὐδέπω πρὸς ἕνην τε καὶ νέαν. D
Φειδιππ. Ἐκεῖνος οὖν, τὴν κλῆσιν εἰς δύ' ἡμέρας
Ἔθηκεν, εἴς τε τὴν ἕνην τε καὶ νέαν.
Ἵν' αἱ θέσεις γίγνοιντο τῇ νουμηνίᾳ.
Στρεψ. Ἵνα δὴ τί τὴν ἕνην προσέθηκεν; Φειδιππ. ἵν' ὦ μέλε
Παρόντες οἱ φεύγοντες ἡμέρᾳ μιᾷ
Πρότερον, ἀπαλλάττοινθ' ἑκόντες. εἰ δὲ μή, E

Nunc ergo vt me, quem perdideras, ſerues, vide.
PH. *Quid tu ergo times pater?* ST. *diem veterem & nouam*
PH. *Quid? quaſi verò vna dies vetus ſit & noua?*
ST. *Certè hac ſe depoſituros in foro, mihi*
Minantur fœneratores pecuniam.
PH. *Peribunt, ſi deponent: neque enim illud poteſt*
Fieri, vna dies vt ſit biduum. ST. *quid? non poteſt?*
PH. *Quomodo? Niſi fortè vna mulier ſimul ſiet*
Anus & iuuenis. ST. *at lege ſic cautum eſt.* PH. *at hi,*
Quid lex velit, non rectè intelligunt. ST. *tedò,*
Quid ergo vult? PH. *Solon ille antiquus, fuit*
Naturâ amans populi. ST. *hoc nihil ad veterem & nouam.*
PH. *Atqui is citationem poſuit in duos*
Dies: in veterem ſcilicet & nouam diem:
Vt depoſitiones primo fierent die:
Calendis nimirum menſis cuiuslibet.
ST. *Cur autem veterem appoſuit?* PH. *ideo fatue homo,*
Vt poſtulati prius vno die in forum,
Cum apparuiſſent, vltrò abirent: ſin minus,

Σχόλια. Ἕνη γὰρ ἔστι.] ἀντιλέγει τῷ ὁμολογουμένῳ. ὅτι οὐκ ἔστιν ἡμέρα μία ἕνη καὶ νέα, ἀλλὰ δύο. ὅτι οὐ δύνανται τὰς δύο ἡμέρας μίαν γενέσθαι. καὶ δείκνυσιν ὅτι οὐ τῆς μιᾶς ἡμέρας ἐστὶ τὰ ὀνόματα. ἀλλὰ τὸ μὲν τῆς λ ἕνη. τὸ δὲ τῆς νουμηνίας, ἡ νέα. ἄλλως. παίζει ἐν τῷ ἐρωτᾶν. ἕνη γάρ ἐστι καὶ νέα τις ἡμέρα. ὥσπερ καὶ εἰς τὸ ἀλεκτρύαινα καὶ ἀλεκτρυών. ἡ αὐτὴ γάρ ἐστιν ἕνη καὶ νέα. ἡ γὰρ τοῦ μηνὸς πρώτη ἀρχή τε ἐστὶ τῶν ἐπιλοίπων καὶ νέα. ἐκ ταύτης γὰρ τὰ τῆς σελήνης χωρεῖ πρὸς αὔξησιν. Πλούταρχος περὶ τοῦ μὴ δεῖν δανείζεσθαι. τὴν δὲ τράπεζαν ἡ καλὴ Αὐλὶς ἢ Τένεδος ἀντικοσμήσει τοῖς κεραμίοις καθαρωτέροις οὖσι τῶν ἀργυρῶν. οὐκ ὄζει τόκου βαρὺ καὶ δυσχερὲς ὥσπερ ἰοῦ καθ' ἡμέραν ἐπιρρυπαίνοντος τὴν πολυτέλειαν. οὐδὲ ἀναμνήσει τῶν καλανδῶν καὶ τῆς νουμηνίας. ἣν ἱερωτάτην ἡμερῶν οὖσαν ἀποφράδα ποιοῦσιν οἱ δανεισταὶ καὶ στύγιον. Ἀπολοῦντ' ἄρ'.] ζημιωθήσονται ὥσπερ ἀναλώσουσι. σφίσι δὲ ὅτι οὐ δύναται εἶναί τις ἡμέρα ἡ αὐτὴ ἕνη καὶ νέα. Γραῦς τε καὶ νέα.] διὰ τοῦτο τὸ παράδειγμα τῆς γυναικὸς ἔθηκε, διὰ τὸ τὴν ἕνην ἀρχαίαν καὶ παλαιὰν καὶ ὥσπερ τέλος τοῦ ὄπισθεν μηνὸς ἡγεῖσθαι. νέαν δὲ τὴν τριακοστὴν πρώτην. ἀφ' ἧς ὁ μὴν ἄρχεται. Ὁ Σόλων ὁ παλαιός.] ἀρχὴ αὕτη τῆς τοῦ νόμου διηγήσεως. ἐκωμῳδεῖτο δὲ τοὺς ῥήτορας, οἳ τὰ μὲν ὀνόματα τῶν νομοθετῶν ἴσασιν. οὐ μὴν τοὺς νόμους. Τουτὶ μέν.] οὐκ ἀνασχόμενος ὁ Στρεψιάδης ἀκοῦσαι πάντα τὸν λόγον, ἐπιφέρει κἀπὶ τούτῳ φησὶ τὸ οὐδέν ἐστι τοῦτο πρὸς τὴν ἕνην τε καὶ νέαν. Τὴν κλῆσιν.] τὴν ἐν ταῖς δίκαις εἰσαγωγήν. καλοῦνται γὰρ εἰς τὰ δικαστήρια. Εἰς δύ' ἡμέρας.] ἐγχειρεῖ λέγειν ὅτι οὐκ ἔστι μία ἡμέρα ἕνη καὶ νέα. ἀλλ' ὅτι δύο. ἕνη μὲν ἡ λ. νέα δὲ ἡ νουμηνία. τὰς οὖν κλήσεις τῶν δικῶν τότε φασὶ γενέσθαι ὅπως ὁ κληθεὶς εἰς τὴν δίκην, ἔχῃ τὴν τριακοστὴν ὅλην F εἰς τὸ σκέψασθαι περὶ αὐτοῦ καὶ μὴ ἀποτομίᾳ ζημιωθῇ. ὥς τε καλεῖσθαι καὶ τὰ πρυτανεῖα θεῖναι ἐν τῷ δήμῳ. οὐ χεῖρον δὲ καὶ τὰ παρὰ Πλουτάρχῳ περὶ Σόλωνος παραθέσθαι. συνιδὼν γάρ φησι τοῦ μηνὸς τὴν ἀνωμαλίαν καὶ τὴν κίνησιν τῆς σελήνης οὔτε δυομένῳ τῷ ἡλίῳ πάντως οὔτε ἀνίσχοντι συμφερομένην, ἀλλὰ πολλάκις τῆς αὐτῆς ἡμέρας καὶ καταλαμβάνουσαν καὶ παρερχομένην τὸν ἥλιον. αὐτὴν μὲν ἔταξε ταύτην ἕνην καὶ νέαν καλεῖσθαι. τὸ μὲν πρὸ συνόδου μόριον αὐτῆς, τῷ παυομένῳ μηνί, τὸ δὲ λοιπὸν ἤδη τῷ ἀρχομένῳ προσήκειν ἡγούμενος πρῶτος G ὡς ἔοικεν ὀρθῶς ἀκούσας Ὁμήρου λέγοντος. τοῦ μὲν φθίνοντος μηνός, τοῦ δ' ἱσταμένοιο. τὴν δ' ἐφεξῆς ἡμέραν νουμηνίαν ἐκάλεσεν. τὰς ἀπ' εἰκάδος οὐ προστιθεὶς ἀλλ' ἀφαιρῶν καὶ ἀναλύων ὥσπερ τὰ φῶτα τῆς σελήνης ἑώρα μέχρι τριακάδος ἠρίθμησεν. Ἵν' αἱ θέσεις.] αἱ δίκαι καὶ αἱ παραβολαὶ τῶν πρυτανείων. ἅπερ μισθὸς ἦν τῆς εἰσαγωγῆς τῆς δίκης. ἄλλως. θέσεις τὰ δικαστήρια.

καστήρια. παρὰ τὸ τοὺς δικαζομένους δραχμὴν τῷ δημοσίῳ διδόναι. Ἵν᾽ ὦ μέλε.] ἵνα φησὶ παρόντες οἱ ἐναγόμενοι εἰ συνίδοιεν ἑαυτοῖς ἀδικοῦσι καὶ ὀφείλουσι, τοῦ δικάζεσθαι ἀπαλλάττοιντο, διαλυσάμενοι πρὸς τοὺς δανειστάς, διὰ τῆς τῶν τόκων ἀποδόσεως. εἰ δὲ μὴ οἰκείᾳ ἀποδοῖεν γνώμῃ, ὑπὸ τοῦ δικαστηρίου λυποῖντο. εἰς σκέψιν οὖν αὐτοῖς φησὶν ἐδίδοτο ἡ τριακοστή. ἄλλως. ἵνα πρὸ μιᾶς ἡμέρας παρεστῶτες οἱ κατηγορούμενοι διαλυθῶσιν. εἰ δὲ μή, τῇ νουμηνίᾳ δικάζοιντο. εἰς σκέψιν οὖν αὐτοῖς ἡ τριακοστὴ συνεχωρεῖτο, ἵνα παρόντες τῇ κλήσει συνίδοιεν τὰς ἡμέρας ἐν αἷς μετὰ τῶν ἐχθρῶν δικάζοιντο.

Ἕωθεν ὑπανιῷντο τῇ νουμηνίᾳ.
Στρεψ. Πῶς οὐ δέχονται δῆτα τῇ νουμηνίᾳ,
Ἀρχαὶ τὰ πρυτανεῖ᾽, ἀλλ᾽ ἔνῃ τε καὶ νέᾳ;
Φειδ. Ὅπερ οἱ προτένθαι γὰρ δοκοῦσί μοι παθεῖν,
Ἵν᾽ ὡς τάχιστα τὰ πρυτανεῖ᾽ ὑφελοίατο.
Διὰ τοῦτο προὐτένθευσαν ἡμέρᾳ μιᾷ.
Στ. Εὖ γ᾽ ὦ κακοδαίμονες, τί κάθησθ᾽ ἀβέλτεροι,
Ἡμέτερα κέρδη τῶν σοφῶν, ὄντες λίθοι,
Ἀριθμὸς, πρόβατ᾽ ἄλλως, ἀμφορῆς νενασμένοι.
Ὥστ᾽ εἰς ἐμαυτὸν, καὶ τὸν υἱὸν τουτονὶ,
Ἐπ᾽ εὐτυχίαισιν ᾀστέον μοὐγκώμιον.
Μάκαρ ὦ Στρεψιάδες,
Αὐτός τ᾽ ἔφυς ὡς σοφός;
Χ᾽ οἷον τὸν υἱὸν ἐκτρέφεις;
Φήσουσι δή μ᾽ οἱ φίλοι,
Χ᾽ οἱ δημόται ζηλοῦντες.
Ἡνίκ᾽ ἂν σὺ νικᾷς λέγων τὰς δίκας.
Ἀλλ᾽ εἰσαγαγών σε βούλομαι
Πρῶτον ἑστιᾶσαι.

Ii statim ab aurora diei posteri,
B *Calendis ipsis vexarentur postmodum.*
ST. *Cur ergo magistratus non capiunt Sportulam*
Calendis, sed die vetere & noua?
Cur vno praeuertunt die? PH. *certè illi idem*
Faciunt quod praegustatores facere solent:
Nam vt sportulas praeripiant quàm celerrimè,
Iccircò nummos praegustant vno die.
C ST. *O vos miseri, quid stolidi desidetis hic?*
Nos nostrum rem facimus, qui rectè sapimus: at
Vos estis caudices, lapides, numerus, ouis.
Vos amphora vino expleta. Quare mihi
Ob res secundas accinendum carmen est,
Quo & filium & meas fortunas praedicem.
Bene habes Strepsiades:
D *Namque vt sapiens vir es?*
Et qualem habes hunc filium?
Dicent amici mihi,
Et aemulantes ciues:
Quando tu peroraueris in foro.
Sed iam introductum te volo
Recreare mensa.

Σχόλια. Ὑπανιῷντο.] ἀντὶ τοῦ μετὰ βίας ἀπαιτοῖντο. ἔθος γὰρ ἦν καταβάλλειν τῇ νουμηνίᾳ. Ἔνῃ τε καὶ νέᾳ.] ἀποδεικτικὸς ὁ τόπος, ὅτι ἔνη καὶ νέα λέγεται ἡ τριακάς. ἀντιδιέσταλκε γὰρ πρὸς νουμηνίαν. ἀρχαὶ δὲ οἱ ἄρχοντες. πρυτανεῖα δὲ τὰ διδόμενα ἀπὸ τῶν δικαζομένων τῷ δημοσίῳ ἀργύρια. Ὅπερ οἱ προτένθαι.] οὐκ ἔτι γὰρ δίδοται αὐτοῖς ἡ σκέψις ἡ πρὸ μιᾶς. ἀλλ᾽ εὐθὺς ἐπὶ τὸ καταβάλλειν ὁρμῶσιν. εἰκὸς γὰρ αὐτοὺς ἀποσκευαζομένους τῇ ἐνδεσίμῳ τριακοστῇ, καταβάλλειν χωρὶς δίκης τὸ χρέος, καὶ μηκέτι τούτους λαμβάνειν τὰ πρυτανεῖα. διὰ τοῦτο τοίνυν προέλαβον τὴν προθεσμίαν ἀπὸ τοῦ ἐπιθυμητικῶς ἔχειν ὑπὸ τοῦ κερδαίνειν ἡττώμενοι. προτένθαι δὲ οἱ προλαμβάνοντες καὶ προεσθίοντες τὰ ὄψα πρὶν εἰς ἀγορὰν κομισθῆναι, καὶ μεταπιπράσκοντες πλείονος, οἱ νῦν μεταβόλοι καλούμενοι, ἢ λίχνοι, ἢ ἀκρατεῖς. Ὑφελοίατο] λάβοιεν. οὐκ ἔτι γὰρ δίδοται αὐτοῖς ἡ σκέψις ἡ πρὸ μιᾶς, ἀλλ᾽ εὐθὺς ἐπὶ τὸ καταλαβεῖν ὁρμῶσι. Προὐτένθευσαν.] προελιμβεύσαντο. προελιχνεύσαντο. προὐθέσμευσαν ἡμέραν μίαν. προέλαβον τὴν προθεσμίαν ὑπὸ τοῦ ἐπιθυμητικῶς ἔχειν τοῦ κέρδους.

BISETVS. Εὖ γ᾽ ὦ κακοδαίμονες.] ταῦτα περὶ τῶν δανειστῶν νοητέον, οὓς καὶ μὴ παρόντας ὁ Στρεψιάδης ἀγαλλόμενος καὶ τῇ τοῦ υἱοῦ σοφιστικῇ τέχνῃ πεποιθὼς, κωμαστικῶς οὕτω προσφωνεῖ. εὖ γε, καλῶς, ὁσίως. λέγεται καὶ ἐπὶ εἰρωνείας πολλάκις. Σ. Τί κάθησθ᾽ ἀβέλτεροι] ἄδηλον εἰ ὁ Στρεψιάδης πρὸς αὐτοὺς τοὺς δανειστὰς, ἢ

E πρὸς τοὺς θεατὰς ἐπιστραφεὶς, ὡς παρὰ τῷ Σουίδᾳ γέγραπται, ταῦτα ἐπιφέρει.

Σχόλια. Ἀβέλτεροι.] ἀνόητοι. βέλτερος γὰρ ὁ φρόνιμος. ἢ ἀπαίδευτοι. πρὸς δὲ τοὺς δανειστὰς ποιεῖται τὸν λόγον. διὰ γὰρ τοῦ μωροῦ δοκιμάζεται ὁ φρόνιμος.

BISETVS. Ἡμέτερα κέρδη τῶν σοφῶν] ταῦτα διὰ παρενθέσεως γεγράφθαι δοκεῖ. ἄδηλον δὲ, ὡς προείρηται, πρὸς τίνας λέγεται. εἰ μὲν γὰρ πρὸς τοὺς δανειστὰς, ὁ Στρεψιάδης αὐτὸν, καὶ τὸν Φειδιππίδην σοφοὺς εἶναι νομίζων, ὡς εἰκὸς ἐπὶ τοὺς τοῦ Σωκράτους μαθητὰς, τοὺς δανειστὰς ὡς ἀμαθεῖς, καὶ ἀπαιδεύτους, καὶ ῥᾳδίως διὰ τοῦτο παραλογίζεσθαι, καὶ ἀπατᾶσθαι δυναμένους εὐτελίζει, καὶ φλαυρίζει. εἰ δὲ πρὸς τοὺς θεατὰς, ὃ καὶ πιθανώτερον, διὰ τοῦ ῥήματος κάθησθε. τούτους ὡς ἀργοὺς, καὶ ἀργίας ἐραστὰς χαριέντως σκώπτει. ἡμέτερα δὲ κέρδη τῶν σοφῶν, ἤγουν ἡμῶν, οἳ σοφοὶ τυγχάνομεν ὄντες. Ὄντες λίθοι] τουτέστιν ἠλίθιοι. ἀναίσθητοι. μεταφορικῶς. Ἀριθμός] παροιμιακῶς. ὅμοιον τούτῳ τὸ,

--ἐτώσιον ἄχθος ἀρούρης.

G Πρόβατα] στικτέον οὕτως. ὄντες λίθοι, ἀριθμὸς, πρόβατα. Ἄλλως ἀμφορῆς νενασμένοι] Σουίδας. κέραμοι ματαίως σεσωρευμένοι. ἄλλως. κατὰ τὸν Εὐστάθιον, τὰ μάτην, καὶ μὴ κατὰ γνώμην συμβάντα, ἄλλως ἀναβεβακέναι λέγονται. ὑπακουομένων τῶν, ἢ ὡς ἤλπιζέ τις. Νῆσαι, τὸ σωρεῦσαι. Εὐστάθιος. νῆσαι, καὶ νήσασθαι, τὸ σωρεῦσαι, καὶ φορτῶσαι. ἀπὸ τοῦ νηέω, ῶ. θέματος, ὃ καὶ νῶ. νήσω κοινότερον λέγεται. καὶ νάθω, παρὰ τὸ νῶ, τὸ σωρεύω, ὅθεν τὸ νένησμαι. καὶ νένασμαι κατὰ τροπὴν τοῦ η εἰς α. ἀλλὰ βέλτιον ἴσως εἰ τὸ νενασμένοι λαμβάνοιτο ἀντὶ τοῦ πεπληρωμένοι, ὥσπερ ἐν ταῖς Ἐκκλησιαζούσαις αἱ τράπεζαι ἐπινενασμέναι ἁπάντων ἀγαθῶν λέγονται, τουτέστι πεπληρωμέναι. ἐν σελίδι 504. καὶ ταῦτα, ἀμφορῆς ἄλλως νενασμένοι, παροιμιακῶς δ' εἰώθασι λέγεσθαι περὶ ἀνθρώπων, οὓς ἀχρήστους νομίζομεν, καὶ παρ' οὐδὲν ἡγούμεθα.

Σχόλια. Μάκαρ Στρεψίαδες.] Στρεψιάδη μὲν ἡ κλητική. ἀλλ' ἵνα παίξῃ εἰς τὸ ὄνομα διέστρεψε τὴν κλητικὴν καὶ ὡς ἀρχαϊκὸς ἔπλασεν. ἔκθεσις δὲ τῆς διπλῆς περιοδικὴ, εἰς μέλος μονοστροφικὸν τοῦ ὑποκειτοῦ ὀκτάκωλος. ὧν τὸ πρῶτον, ἰωνικὸν ἀπ' ἐλάσσονος δίμετρον καταληκτικόν. εἰ δὲ βούλει ἀναπαιστικὸν πενθημιμερές. τὸ δεύτερον ἰωνικὸν ἀπὸ μείζονος ἑφθημιμερὲς ἀντὶ ἰωνικοῦ ἔχον ἐπίτριτον. τὸ τρίτον ἰαμβικὸν δίμετρον ἀκατάληκτον. τὸ τέταρτον ὅμοιον τῷ δευτέρῳ. τινὲς δὲ ταῦτα τὰ τρία ἀπὸ ἰαμβικῆς βάσεως καὶ τροχαϊκῆς κατακλεῖδος. τὸ πέμπτον ἰαμβικὸν ἑφθημιμερὲς, τὸ ϛ ἰωνικὸν τρίμετρον καταληκτικὸν ἐκ διτροχαίου καὶ ἐπιτρίτου καὶ κρητικοῦ. εἰ δὲ βούλει τροχαϊκὸν τρίμετρον καταληκτικὸν ἰάμβου κατὰ τὴν τετάρτην χώραν, ὡς ἐπὶ τῆς παραβάσεως τεθειμένου. ἢ τὸ μὲν πέμπτον ἰωνικὸν δίμετρον ἀκατάληκτον. τὸ δὲ ἕκτον ἐξ ἰαμβικοῦ πενθημιμεροῦς, καὶ δοχμίου συζυγίας συνῆψε τῇ λέξει καὶ ἑτέραν διαίρεσιν τὴν εἰς ἰαμβικὴν τρίμετρον ὥσπερ καταληκτικὴν καὶ δόχμιον. τὸ ἕβδομον ἰωνικὸν δίμετρον ὑπερκατάληκτον. ἐξ ἰωνικοῦ καὶ διτροχαίου. ἢ ἰαμβικὸν δίμετρον ἀκατάληκτον. τὸ η ἰωνικὸν ἡμιόλιον ἐκ διτροχαίου καὶ σπονδείου ἢ τροχαϊκὸν ἰθυφαλλικόν. ἐπὶ τῷ τέλει δύο διπλαῖ ἔξω νενεύκασι. ἡ μὲν ἐν ἀρχῇ, ἡ δὲ κατὰ τὸ τέλος. ἔστι δὲ καὶ ταῦτα πολυσχημάτιστα κατὰ τὸν εἰρημένον τρόπον.

ΔΡΑΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΤΕΤΑΡΤΟΥ

Σκηνὴ τετάρτη.

ΠΑΣΙΑΣ Ο ΔΑΝΕΙΣΤΗΣ, ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ, ΜΑΡΤΥΡ.

Τρίμετροι.

Εἶτ' ἄνδρα τῶν αὑτοῦ τι χρὴ προϊέναι
Οὐδέποτέ γ'. ἀλλὰ κρεῖττον ἦν εὐθὺς τότε
Ἀπερυθριάσαι γε μᾶλλον, ἢ σχεῖν πράγματα.
Ὅτε τῶν ἐμαυτοῦ γ' οὕνεκα νυνὶ χρημάτων
Ἕλκω σε κλητεύσοντα, καὶ γενήσομαι
Ἐχθρὸς ἔτι πρὸς τούτοισιν ἀνδρὶ δημότῃ.
Ἀτὰρ οὐδέποτέ γε τὴν πατρίδα καταισχυνῶ
Ζῶν, ἀλλὰ καλοῦμαι Στρεψιάδην. Στρ. τίς οὑτοσί;
Πασ. Ἐς τὴν ἕνην τε καὶ νέαν. Στρεψ. μαρτύρομαι,
Ὅτι ἐς δύ' εἶπεν ἡμέρας, τοῦ χρήματος;
Πασ. Τῶν δώδεκα μνῶν, ἃς ἔλαβες, ὠνούμενος

ACTVS IV. SCENA

quarta.

PASIAS DANISTA, STREPSIADES, TESTIS.

Senarij.

Itáne tandem fas ſit hominem ſua perdere?
Minimè omnium: ſed depoſuiſſe iam ſtatim
Satius erat multò, quàm tot moleſtiis
Affici. Equidem meæ cauſa pecuniæ,
Nunc detraho, vt in ius debitorem mihi voces,
Vtq́; ex amico inimicum ego iam mihi comparem:
Nunquam tamen patriæ meæ fuero probro.
Quoad vixero, ſed vocabo Strepſiadem. ST. *quis hic?*
PA. *Heus tu, vetus & noua appetiit iam dies.*
ST. *Ego teſtor vos, quòd dixerit duos dies.*
Sed cuiuſnam pecuniæ cauſa? cedò.
PA. *Propter duodecim minas, quas fœnore*

Σχόλια. Εἶτ' ἄνδρα] κορωνὶς ὁμοία τῆς ῥηθείσης. οἱ δὲ στίχοι ἰαμβικοὶ τρίμετροι ἀκατάληκτοι μ. ὧν τελευταῖός ἐστιν κάλεσας εὐηθικῶς τὴν κάρδοπον. ἐπὶ τῷ τέλει κορωνίς. ἔρχεται δὲ δανειστὴς τοῦ Στρεψιάδου Πασίας ἄγων μεθ' ἑαυτοῦ καὶ μάρτυρα. πρὸς ὃν διαλέγεται. προϊέναι δὲ ἀντὶ τοῦ προδιδόναι καὶ κιχρᾶν. ἐγκαλεῖ δὲ ἐπὶ τῷ μὴ κεκομίσθαι ὅπερ ἐδανείσατο χρήματα. φησὶν οὖν οὐ χρὴ ῥᾳδίως ἄλλοις προΐεσθαι τὰ ἑαυτοῦ χρήματα. ἐμφαντικῇ δὲ λέξει ἐχρήσατο, εἰπὼν μὴ διδόναι. ὁ γὰρ δῶρον λαβὼν τάχα τὴν χάριν οἶδε τῷ δεδωκότι. ἀλλ' οὔτε δανείσας. ὁ γὰρ δανείζων, ἐπὶ μείζονι ὠφελείᾳ δίδωσί τινι. ἀλλὰ προϊέναι ἐμφαντικῶς, ἀντὶ τοῦ ῥιπτεῖν καὶ ἀπολέσαι καὶ σκορπίζειν. Ἀπερυθριάσαι γε μᾶλλον.] ἀντὶ τοῦ ἀρνησάμενον μὴ χρῆσαι. ἢ χρήσαντα πράγματα ἔχειν. ἀναισχυντῆσαι εἰπόντα μὴ ἔχειν.

BISETVS. Κλητεύσοντα] τουτέστι μαρτυρήσοντα, ὅτι καλῶ αὐτὸν εἰς τὸ δικαστήριον. Σ.

Σχόλια. Ἐς τὴν ἕνην τε καὶ νέαν.] εἰς δικαστήριον δηλονότι, ὑπέρβατόν δε. ἀλλὰ καλοῦμαι Στρεψιάδην, εἰς ἕνην τε καὶ νέαν. ἀπὸ κοινοῦ δὲ τὸ καλοῦμαι. Τοῦ χρήματος.] λείπει χάριν ἢ περί. Ἀττικῶς ἕνεκα. τοῦ χρήματος ἀντὶ τοῦ πράγματος ἐρωτηματικῶς. εἶτα ἀποκρίνεται ὁ δανειστὴς τῶν δώδεκα μνῶν καὶ τὰ ἑξῆς.

Τὸν ψαρὸν ἵππον. Στρεψ. ἵππον; οὐκ ἀκούετε; A
Οὐ πάντες ὑμεῖς ἴστε μισοῦνθ' ἱππικήν;
Πα. Καὶ νὴ Δί' ἀποδώσειν γ' ἐπώμνυς τοὺς θεοὺς
Τὸ χρέος. Στρεψ. μὰ Δί', οὐ γάρ πω τότ' ἐξηπίστατο
Φειδιππίδης μοι τὸν ἀκατάβλητον λόγον. B
Πασ. Νῦν δὲ διὰ τοῦτ' ἔξαρνος εἶναι διανοεῖ;
Στρ. Τί γὰρ ἄλλ' ἂν ἀπολαύσαιμι τοῦ μαθήματος;
Πα. Καὶ ταῦτ' ἐθελήσεις ἀπομόσαι μοι τοὺς θεούς,
Ἵν' ἂν κελεύσω 'γώ σε; Στρεψ. τοὺς ποίους θεούς; C
Πασ. Τὸν Δία, τὸν Ἑρμῆν, τὸν Ποσειδῶ. Στρεψ. νὴ Δία,
Κἂν προσκαταθείην γ', ὥστ' ὀμόσαι, τριώβολον.
Πασ. Ἀπόλοιο τοίνυν, ἕνεκ' ἀναιδείας ἔτι.
Στρεψ. Ἁλσὶ διασμηχθεὶς, ὄναιτ' ἂν οὑτοσί.
Πασ. Οἴμ', ὡς καταγελᾷς. Στρεψ. ἓξ χοᾶς χωρήσεται. D
Πασ. Οὔτοι μὰ τὸν Δία τὸν μέγαν, καὶ τοὺς θεούς,
Ἐμοῦ καταπροίξει. Στρεψ. θαυμασίως ἥσθην θεοῖς,
Καὶ Ζεὺς γελοῖος ὀμνύμενος τοῖς εἰδόσιν.
Πασ. Ἦ μὴν σὺ τούτων τῷ χρόνῳ δώσεις δίκην. E
Ἀλλ' εἴτ' ἀποδώσεις μοι τὰ χρήματ' εἴτε μή,

A *Capiebas, cùm gnato maronem emeres equum.*
ST. *Equum? auditin'? an non vos omnes propalam*
Nouistis, quòd equestrem ego rem prorſus oderim?
PA. *Et per Iouem te redditurum debitum*
Omnes iurabas tum Deos. ST. *ita per Iouem*
B *Sed inexpugnabilem illum dicendi modum*
Tunc meus adhuc ignorabat Phidippides.
PA. *Num tu ideo debitum negare cogitas?*
ST. *Nam, quem alium fructum diſciplinæ huius auferam?*
PA. *Etiámne hæc audebis negare per Deos,*
Si te iuſſero? ST. *per quos Deos? cedò.* PA. *per Iouem,*
C *Per Mercurium, per Neptunum.* ST. *ſic, per Iouem.*
Et ni iurem, deponam etiam triobolum.
PA. *Male pereas ob ſummam hanc impudentiam*
ST. *Sale ſi quis perfricet iſthunc, ſaluum fecerit.*
PA. *Vah, numquid irrides?* ST. *ſex capiet congios.*
D PA. *Ita me magnus amet Iuppiter, & Dij cæteri:*
Haud impunè feres, quòd mihi ſic illuſeris.
ST. *Ego verò mirificè delector Dijs tuis,*
Et iuratus Iuppiter his, qui rectè ſciunt,
Deridiculo atque oblectamento eſt. PA. *næ tu homo,*
E *Pro his dictis omnibus pœnam aliquando dabis.*
Sed age, vtrum redditurus ſis pecuniam.

Σχόλια. Τὸν ψαρόν.] τὸν ταχινόν, ἀπὸ τῶν ψαρῶν· ὅθεν καὶ οἱ ψαροί. ἢ τὸ χρῶμα τοιοῦτον. Τὸν ἀκατάβλητον.] τὸν ἀήττητον, τὸν μηδενὶ καταβαλλόμενον. πρὸ δὲ τοῦ μὰ τὸν Δία, τὸ ναὶ λειπτέον ἔξωθεν οὕτως. ναὶ ὤμνυεν, οὐ γὰρ ἠπίστατο μὰ τὸν Δία ὁ Φειδιππίδης καὶ τὰ ἑξῆς. Προσκαταθείην] ἀντὶ τοῦ ζημιωθείην ἂν τρεῖς ὀβολοὺς ἵνα ἐπιτρέψῃς μοι ὀμόσαι τοὺς θεούς. οὕτω καταφρονῶ τοῦ ὅρκου. θεοὶ γὰρ ὥς φασιν οὐκ εἰσί. τὸ δὲ ἑξῆς καὶ προσκαταθείην ἂν τριώβολον ὥστε ὀμόσαι νὴ Δία. Διασμηχθείς.] οἱ σμηχόμενοι ἁλσὶ βελτίονες γίνονται ἅμα. καὶ ὅτι τοὺς παραφρονοῦντας ἁλσὶ καὶ ἐλαίῳ διέβρεχον. καὶ ὠφελοῦντο. ὡς παχυδέρμονα δὲ αὐτὸν χλευάζει. τὰ γὰρ παχέα ὑπὸ [illegible] τῶν δερμάτων ἁλσὶ μαλαττόμενα εὐρύτερα γίνονται ὡς πλεῖον χωρεῖν μέτρον. ὄναιτο δὲ διὰ τὸ βαρὺ τοῦ δέρματος εἶναι ἀποκαθαρθεὶς τὴν παχύτητα [illegible] ἀπὸ τῶν βυρσῶν. ταῦτα δὲ λέγει ἢ ἀσκὸν ἢ ἀγγεῖον χαλκοῦν βαστάζων ὡς ἐπ' ἀγγείου ἢ ἀσκοῦ. τινὲς δὲ ὡς ἐπὶ οἴνου. οἱ γὰρ δευόμενοι ἁλσὶ οὐ τρέπονται. ἄλλως τὴν μεταφορὰν εἴληφεν ἀπὸ τῶν κεραμέων καὶ τοῦ οἴνου. οἷς ἅλας βάλλουσιν ὑπὲρ τοῦ μὴ ἐξίστασθαι μηδὲ ὀξίζειν εὐχερῶς. ἢ ἐπεὶ τοὺς ὑπὸ μέθης καὶ ὡς παραφρονοῦντας ὑποβρέχειν εἰώθαμεν ἐλαίῳ ἁλσὶ μεμιγμένῳ. ὡς οὖν τοῦ δανειστοῦ μὴ καθεστηκότως ἀλλὰ καὶ παραφρονοῦντος ὡς ἐπὶ ὁμολογουμένοις ἔξαρνός ἐστιν, ἐντεῦθεν τῇ μεταφορᾷ ἐχρήσατο. φησὶν οὖν ὅτι τὰ τυχόντα ὠφεληθείη διαβρεχθεὶς ἁλσίν. Ἓξ χοᾶς.] πάλιν χλευάζει ὡς ἐπὶ ἀμφορέως ἢ οἴνου. ἢ πρὸς τὸ ἀνωτέρω· ἂν σμηχθῇ, τέλειον χωρήσει ὥσπερ λήκυθος ἢ ἀσκὸς ἢ ἄλλο τι F τῶν τοιούτων. πλεῖον γὰρ χωρεῖ τῶν ἐμπεφρακότων ἀποβεβυσμένων. χοῦς δέ ἐστιν εἶδος μέτρου, ᾧ μετροῦσι τὸν οἶνον. ὃ καὶ κλίνεται χοέως ὡς πλέως ὡς ἐν Ἱππεῦσί φησιν. ἀλλ' ἐξένεγκέ μοι ταχέως οἴνου χοᾶ. [illegible] δὲ τὸ χοᾶς εἰμὶ [illegible] ἐκ τοῦ χοεὺς ἐστὶ κατὰ ποιητικὴν εἴδησιν. χοῆς γὰρ ὤφειλεν εἰπεῖν. ὡς ἱππῆς. εἰ δὲ ἐβαρύνετο, ἐξ ἑτέρας ἐστὶν εὐθείας ἥτις ἐστὶν ἡ χοῦ θηλυκῶς καὶ κλίνεται τῆς χοῆς. Καταπροίξει.] καταφρονήσεις. παρὰ τὸ προῖκα δωρεὰν ἐπιτυχάνῃ μοι. G Ἥσθην.] χαριεντίζεται. [illegible] γὰρ τὸ φησιν. [illegible] γὰρ τῆς προσηγορίας ἀκούσας καὶ τοῦ Διός, γέλωτα τὸν ἐκείνου τιθέμενος ὅρκον. ταῦτα δέ φασιν ὅτι δεδίδακται μήτε τὸν Δία μήτε τοὺς ἄλλους ἡγεῖσθαι θεούς, ἀλλ' ἢ τὰς Νεφέλας καὶ τὸν Δῖνον ὡς ἔφησεν ὁ Σωκράτης. Τοῖς εἰδόσιν.] ἀντὶ τοῦ ἐμοὶ τῷ εἰδότι. ἢ τοῖς ἐπισταμένοις καὶ εἰδόσιν ὅτι ὁ Ζεὺς οὐδείς ἐστι. διὸ καὶ γέλωτος ποιητικὸς ὁ Ζεὺς ὁ παρὰ σοί.

A Ἀπόπεμψόν μ' ἀποκρινάμενος. Στρ. ἔχε νῦν ἥσυχος.
Ἐγὼ γὰρ αὐτίκ' ἀποκρινοῦμαί σοι σαφῶς.
Πα. Τί σοι δοκεῖ δράσειν; Μαρ. ἀποδώσειν σοι δοκεῖ.
Στρεψ. Ποῦ 'σθ' οὗτος, ὢ 'παιτῶν με τ' ἀργύριον; λέγε,
Τουτὶ τί ἐστι; Πασ. τοῦθ' ὅ τι 'στί; κάρδοπος.
B Στρεψ. Ἔπειτ' ἀπαιτεῖς τἀργύριον τοιοῦτος ὤν;
Οὐκ ἂν ἀποδοίην οὐδ' ἂν ὀβολὸν οὐδενὶ,
Ὅστις καλέσειε κάρδοπον τὴν καρδόπην.
Πασ. Οὐκ ἆρ' ἀποδώσεις; Στρ. οὐχ, ὅσον γέ μ' εἰδέναι.
Οὔκουν ἀνύσας τι θᾶττον, ἀπολιταργιεῖς
C Ἀπὸ τῆς θύρας; Πασ. ἄπειμι. καὶ τοῦτ' ἴσθ', ὅτι
Θύσω πρυτανεῖ', ἢ μηκέτι ζῴην ἐγώ.
Στρεψ. Προσαποβαλεῖς ἄρ' αὐτὰ πρὸς ταῖς δώδεκα,
Καίτοι σε τοῦτό γ' οὐχὶ βούλομαι παθεῖν.
Ὁτιὴ 'κάλεσας εὐηθικῶς τὴν κάρδοπον.

An non, responde, ac dimitte me. ST. *habe animum bonum.*
Iam enim statim respondebo dilucidè.
PA. *Quid facturus videtur tibi?* TE *pecuniam*
Videtur esse redditurus debitam.
ST. *Vbi ille'st, qui argentum à me postulat: cedò,*
Quid hoc est? PA. *id quod'st, cardopus, aut alueus.*
ST. *Túne argentum à me deinceps postules*
Qui tam rudis es? at ego obolum non reddidim
Illi, qui Cardopum dicit pro Cardopa.
PA. *Quid? an non reddes?* ST. *non, quod ego quidem sciam,*
Sed non tu desistis, atque isthinc te amoues
A foribus? PA. *abeo: verùm tu hoc scias interim,*
Quòd deponam nummos, aut non viuam ego, hodie.
ST. *At hoc argentum perdes cum duodecim*
Minis: quanquam ego nolim te hoc mulctari malo,
Quòd Cardopam stultè appellâris Cardopum.

Σχόλια. Ἀποδώσειν σοι] τινὲς τοῦτο τοῦ κλητῆρος εἶναι λέγουσιν. ἢ εἰσελθόντος τοῦ Στρεψιάδου ὁ δανειστὴς φασὶ πρὸς τὸν μάρτυρα. Τουτὶ, τί ἐστιν.] εἰσελθὼν ὁ Στρεψιάδης προῆλθε πάλιν τῆς οἰκίας, σφραγίδιον ἢ μαγίδιον ἐξαγαγών. ἀνερωτᾷ οὖν αὐτὸν καὶ πυνθάνεται ὅτι ποτὲ αὐτὸ προσαγορεύει. ὁ δὲ συνήθως φησὶν ἀρσενικῶς, κάρδοπος. ἐπεὶ δὲ ἀπὸ τοῦ Σωκράτους καρδόπην αὐτὸ διδάσκεται λέγειν. ἵνα οὖν ἀμαθῆ καὶ ἀπαίδευτον ἀπὸ τρόπου ἀποδείξῃ τὸν δανειστὴν, οὕτω φησίν. D Οὐχ ὅσον γέ μ' εἰδέναι.] ἀντὶ τοῦ ὡς νομίζω ἐν ὅσῳ ἐν ἐμαυτῷ εἰμι, καὶ οἶδά τι. Ἀπολιταργιεῖς] λιταργισμοὺς ἐκάλουν τὰ σκιρτήματα. ἀποδραμῇ, ἀποσκιρτήσεις. καταλείψῃ ἀπὸ τῆς θύρας. ὅτι ἐστὶν ἢ λιτὴ, ἢ ἀπὸ τοῦ ἀργοῦ, ὃ δηλοῖ τὸ ταχὺ, καὶ τὸ λεπτόν. ἢ ταχέως ἂν φησὶν ἀποδραμῇ. Θύσω πρυτανεῖα] λείπει γραφὴν κατὰ σοῦ. ἐν γὰρ τῷ πρυτανείῳ ἐτίθεσαν τὰς τῶν ἀδίκων γραφάς. εὐηθικῶς δὲ ἀπαιδεύτως. Προσαποβαλεῖς.] ἀντὶ τοῦ ζημιωθήσῃ καὶ τὰ πρυτανεῖα πρὸς τὰς δώδεκα μνᾶς ὅ ἐστι τὸ ἐπιτίμιον τῆς δίκης. ὅπερ καλεῖται συνωνύμως παρακαταβολή.

E

ΔΡΑΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΤΕΤΑΡΤΟΥ,

Σκηνὴ πέμπτη.

ΑΜΥΝΙΑΣ Ο ΔΑΝΕΙΣΤΗΣ, ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ, ΜΑΡΤΥΡ.

F

Τρίμετροι.

ACTVS IV. SCENA quinta.

AMYNIAS DANISTA, STREPSIADES, TESTIS.

Senarij.

BISENTVS. Προσέρχεται Ἀμυνίας ἕτερος δανειστὴς μετὰ μάρτυρος, ἀλλὰ καὶ τοῦτον Στρεψιάδης κατεγέλα, φενακίζει, καὶ πόῤῥω τῆς οἰκίας μεθ' ὕβρεως, καὶ ἐμπαιγμοῦ ἀπήλασε.

AM. Ἰὼ μοί μοι.
Στρ. ἔα,
Τίς οὑτοσί ποτ' ἐσθ' ὁ θρηνῶν; ἦ τί που
Τῶν Καρκίνου τις δαιμόνων ἐφθέγξατο.

AM. *Heu me miserum, hei mihi.* ST. *hem*
Quis hic est, qui sic eiulat? fortasse quis
Genius poetæ vocem edidit.

G

Σχόλια. Ἰώ μοι μοι.] κορωνὶς ἑτέρα ὁμοία. οἱ δὲ στίχοι ἰαμβικοὶ τρίμετροι ἀκατάληκτοι μγ. ὧν προτίθεται κῶλα δύο. τὸ πρῶτον ἀντισπαστικὸν μονόμετρον ἀκατάληκτον. τὸ δεύτερον ἰαμβικὸν μονόμετρον βραχυκατάληκτον. ὁ δὲ τελευταῖος τούτων. αὐτοῖς τροχαῖος εἰσὶ καὶ ξυνωνείσιν. ἐπὶ τῷ τέλει κορωνίς. Τῶν Καρκίνου.] παρ' ὑπόνοιαν εἶπεν ἀντὶ τοῦ παίδων. ἐπεὶ τραγικῶς ἀνεφώνησε τὸ ἰώ μοι μοι. Καρκίνου δὲ παῖδες, Ξενοκλῆς, Ξενότιμος καὶ Δημότιμος. καὶ οἱ μὲν χορευταί. Ξενοκλῆς δὲ ὁ τραγῳδίας ποιητής. ὡς βέβαιον δὲ ἔχων τὸ ἰαμβεῖον, κατειρωνεύεται αὐτοῦ. ἄλλως. φασὶν ὡς ὁ Καρκῖνος ἐστὶ ποιητὴς ὢν τραγικὸς, εἰσήγαγε τινὰς τῶν θεῶν ἐν τινι δράματι θρηνοῦντας.

Αμ. Τί δ' ὅστις εἰμὶ, τοῦτο βούλεσθ' εἰδέναι;
Ανὴρ κακοδαίμων. Στρ. κατὰ σεαυτὸν νῦν τρέπου.
Αμ. Ω σκληρὲ δαῖμον, ὦ τύχαι θραυσάντυγες
Ιππων ἐμῶν, ὦ Παλλὰς, ὥς μ' ἀπώλεσας.
Στρεψ. Τί δαί σε Τληπόλεμός ποτ' εἴργασται κακόν;
Αμ. Μὴ σκῶπτέ μ' ὦ τᾶν, ἀλλά μοι τὰ χρήματα
Τὸν υἱὸν ἀποδοῦναι κέλευσον, ἅ 'λαβεν,
Αλλως τε μέντοι καὶ κακῶς πεπραγότι.
Στρεψ. Τὰ ποῖα ταῦτα χρήμαθ'. Αμ. ἃ 'δανείσατο.
Στρ. Κακῶς ἄρ' ὄντως εἶχες, ὥς γ' ἐμοὶ δοκεῖς.
Αμ. Ιπποις γ' ἐλαύνων ἐξέπεσον, νὴ τοὺς θεούς.
Στρεψ. Τί δῆτα ληρεῖς, ὥσπερ ἀπ' ὄνου καταπεσών;
Αμ. Ληρῶ, τὰ χρήματ' ἀπολαβεῖν εἰ βούλομαι;
Στρ. Οὐκ ἔσθ', ὅπως σύ γ' αὐτὸς ὑγιαίνεις. Αμ. τί δαί;
Στρ. Τὸν ἐγκέφαλον ὥσπερ σεσεῖσθαί μοι δοκεῖς.
Αμ. Σὺ δὲ νὴ τὸν Ερμῆν προσκεκλήσεσθαί γέ μοι,
Εἰ μὴ ἀποδώσεις τἀργύριον. Στρ. κάτειπέ νυν,
Πότερα νομίζεις καινὸν αἰεὶ τὸν Δία
Υειν ὕδωρ ἑκάστοτ', ἢ τὸν Ηλιον
Ελκειν κάτωθεν ταυτὸ τοῦθ' ὕδωρ πάλιν;
Αμ. Οὐκ οἶδ' ἔγωγ' ὁπότερον, οὐδέ μοι μέλει.
Στρ. Πῶς οὖν ἀπολαβεῖν τἀργύριον δίκαιος εἶ,
Εἰ μηδὲν οἶσθα τῶν μετεώρων πραγμάτων;
Αμ. Αλλ' εἰ σπανίζεις τἀργυρίου, μοι τὸν τόκον
Απόδος γε. Στρ. τοῦτο δ' ἔσθ' ὁ τόκος τί θηρίον;
Αμ. Τί δ' ἄλλο γ', ἢ κατὰ μῆνα, καὶ καθ' ἡμέραν,
Πλέον πλέον τἀργύριον αἰεὶ γίνεται,
Υπορρέοντος τοῦ χρόνου; Στρ. καλῶς λέγεις.

A Am. *Quid? vultis scire, ego qui siem? Ego sum homo miser.*
St. *In te hoc dictum puta.* Am. *ô genium durissimum,*
O Sortes, quæ mihi rotas & equos perditis.
O Pallas, quàm tu comminuisti me male.
St. *Quid verò Tlepolemus unquam tibi intulit*
Mali? Am. *Ne tu illudas mihi, mi vir. sed tuum*
B *Iubeto potiùs filium, ut pecuniam*
Reddat mihi, quam accepit: præsertim cùm ego
Iam ante malis conflicter tot infortunijs.
St. *Quænam illa pecunia?* Am. *quam ille accepit mutuo.*
St. *Male igitur tecum agitur, ut videre quidem mihi.*
Am. *Ita per Deos: nam equos cùm agitarem, decidi.*
C St. *Nugæ: ut qui potius decidisti ab asino.*
Am. *Nugor ego; cùm recipere volo pecuniam?*
St. *Profectò tu sanus non es.* Am. *quid ita? cedò:*
Nam tu mihi vidêre emoto esse cerebro.
Am. *At tu, nisi argentum mihi reddis debitum,*
In ius vocaberis per Mercurium, illico.
St. *Age dic mihi, censen' tu Iouem subinde aquam*
D *Recentem per pluuiam demittere: an iubar*
Solis sursum ex imo loco attrahere hanc aquam?
Am. *Nescio sanè, neque hoc scire admodum expeto.*
St. *Quomodo tu igitur dignus es, argentum ut recipias,*
Si nihil addidicisti rerum subtilium?
E Am. *Age si argenti laboras nunc penuria,*
Solue usuram. St. *usuram? quid hoc animantis est?*
Am. *Quid enim aliud, nisi quòd per mensem & per diem*
Subinde magis ac magè crescit pecunia,
Sensim labente tempore? St. *dicis largiter.*

F

Σχόλια. Ω σκληρὲ δαῖμον.] τοῦτο Ξενοκλέους ἀπὸ Τληπολέμου. διὸ καὶ ἐπιλέγει, τί δαί σε Τληπόλεμος. ἐπεὶ δὲ Ξενοκλέους τοῦ Καρκίνου ἐμνήσθη, καὶ τὰ αὐτοῦ τραγῳδεῖ, εἰρηκὼς, ὦ σκληρὲ δαῖμον. τοῦτο δὲ εἶπε διὰ τὸ ἄνω εἰρηκέναι ὁμοίως καὶ ἀνὴρ κακοδαίμων. Εὐφρόνιος δέ φησι τὸ, ὦ Παλλὰς ὥς μ' ἀπώλεσας, Ξενοκλέους εἶναι, ἐκ τοῦ Λικυμνίου λεγόμενον ὑπὸ Αλκμήνης, τοῦ Λικυμνίου ὑπὸ τοῦ Τληπολέμου ἀνῃρημένου. διὸ καὶ ἐπιλέγει πρὸς αὐτὸν, τί δαί σε Τληπόλεμός ποτ' εἴργασται κακόν. καὶ τὸ [illegible] τοιοῦτον. ἄλλως δὲ, τραγικὸν ὑποκριτὴν εἶναι τὸν Τληπόλεμον, συνεχῶς ὑποκρινόμενον Σοφοκλεῖ. εἰκότως δὲ τούτοις ὁ δανειστὴς χρῆται· διὰ γὰρ ἱπποτροφίαν ἐπτώχευσεν. Κακῶς ἄρ' εἶχες.] διὰ τὸ ἄνω εἰρηκέναι ὁμοίως καὶ ἀνὴρ κακοδαίμων. Ιππους γ' ἐλαύνων.] καὶ τοῦτο ἐκ παρῳδίας. ἅμα δὲ καὶ αὐτὸς ἱπποτροφῶν ἐδυσπράγησεν. Ωσπερ ἀπ' ὄνου.] ἐπὶ τῶν ἀλόγως πραττόντων ἡ παροιμία. καὶ οὐ δυναμένων ὄνοις χρῆσθαι μήτι γε δὴ ἵπποις. ὁ μέντοι Πλάτων ἐν τρίτῳ νόμων τὴν τελευταίαν περισπᾷ ἀπὸ νοῦ λέγων οὕτως. [illegible] καθάπερ ἀχάλινον κεκτημένον τὸ στόμα βίᾳ ὑπὸ τοῦ λόγου φερόμενον κατὰ τὴν παροιμίαν ἀπὸ νοῦ πεσεῖν. ὃ ἔπαιξε πρὸς τὸ ὑπ' αὐτοῦ εἰρημένον. ἔστι δ' οὖν εἰπεῖν ἀπὸ τοῦ νοῦ, εἶπεν ἀπ' ὄνου. ἄλλως. γράφεται καὶ ἀπὸ ὄνου καὶ ἀπὸ νοῦ. κεῖται δὲ ἡ παροιμία ἀπ' ὄνου. φασὶ γὰρ ὅτι δύο τινὲς περιτυχόντες ὄνῳ ἐν ἐρημίᾳ, φιλονεικοῦντες πρὸς ἀλλήλους περὶ τοῦ τίς αὐτὸν λήψεται, ἔλαθεν αὐτοὺς ἄμφω ἀπολέσαντας αὐτόν. τούτων γὰρ μαχομένων ἀνεχώρησε τὸ ζῶον. Προσκεκλήσεσθαι] ἀντὶ τοῦ διὰ μαρτύρων ἀπαχθήσεσθαι. εἰς τὸ δικαστήριον κληθήσεσθαι. κατὰ κοινοῦ δὲ τὸ δοκεῖς. Καινὸν αἰεὶ τὸν Δία] νέον ὕδωρ ὕειν νομίζεις φησίν. ἢ πάλιν ἀντισπᾶσθαι ὄμβρον αὐτὸ ὑπὸ τοῦ ἡλίου. Τί θηρίον.] τινὲς τὸ θηρίον πρὸς τὸν δανειστὴν λέγουσιν εἰρῆσθαι. ἀντὶ τοῦ ὦ θηρίον τί ἐστιν ὁ τόκος. ἐπεὶ γέννημα φαμὲν ἐπὶ θηρίου τὸν τόκον.

Πρᾶγμ', ὃ τοῦτον ποιήσει
Τὸν σοφιστήν, ὃν πανουργεῖν
Ἤρξατ', ἐξαίφνης τι κακὸν λαβεῖν.
Οἶμαι γὰρ αὐτίκ' εὑρήσειν ὅπερ
Πάλαι ποτ' ἐζήτει,
Εἶναι τὸν υἱὸν δεινόν οἱ,
Γνώμας τ' ἐναντίας λέγειν
Τοῖσι δικαίοις,
Ὥστε νικᾶν ἅπαντας
Οἷσπερ ἂν ξυγγένηται,
Κἂν λέγῃ παμπόνηρα.
Ἴσως ἴσως βουλήσεται
Κἄφωνον αὐτὸν εἶναι.

A Apparet qui hunc ſophiſtam
Protulit, nam ex quo vafra vrſa
Cœpit vſurpare, malum ſibi
Accerſet: & mox reperiet, puto,
Quod antè quærebat:
Vt gnatum haberet callidum;
Qui legibus contraria
Dicere poſſit:
B Et vincere vniuerſos
Cum quibus conuerſetur,
Quamlibet praua dicat.
Erit iam, erit, cùm filium
Optabit eſſe mutum.

Σχόλια. Τὸν σοφιστήν.] τὸν φιλόσοφον. τὸν παῖδα ἢ τὸν γέροντα ἀπὸ τοῦ σοφίζεσθαι. Ἴσως ἴσως.] εὔξεται παρ' αὐτοῦ ἀδικούμενος καὶ δεινὰ πάσχων τέλειον ἄφωνον αὐτὸν εἶναι.

C

ΔΡΑΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΠΕΜΠΤΟΥ

Σκηνὴ πρώτη.

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ, ΦΕΙΔΙΠΠΙΔΗΣ.

Τρίμετροι ἰαμβικοί.

Ἰοὺ, ἰού.
Ὦ γείτονες καὶ ξυγγενεῖς, καὶ δημόται.
Ἀμυνάθετέ μοι, τυπτομένῳ πάσῃ τέχνῃ.
Οἴμοι κακοδαίμων τῆς κεφαλῆς, καὶ τῆς γνάθου.
Ὦ μιαρέ, τύπτεις τὸν πατέρα; Φειδιππ. φήμ' ὦ πάτερ.
Στρ. Ὁρᾶθ' ὁμολογοῦντ', ὅτι με τύπτει; Φει. καὶ μάλα.
Στρεψ. Ὦ μιαρέ, καὶ πατραλοῖα, καὶ τοιχωρύχε.
Φειδιππ. Αὖθίς με ταὐτὰ ταῦτα, καὶ πλείω λέγε.
Ἆρ' οἶσθ', ὅτι χαίρω πόλλ' ἀκούων δὴ κακά.
Στρ. Ὦ λακκόπρωκτε. Φειδιππ. πάττε πολλοῖς τοῖς ῥόδοις.
Στρ. Τὸν πατέρα τύπτεις; Φειδιππ. κἀποφανῶ γε, νὴ Δία,
Ὡς ἐν δίκῃ σ' ἔτυπτον. Στρ. ὦ μιαρώτατε,
Καὶ πῶς γένοιτ' ἂν πατέρα τύπτειν ἐν δίκῃ;

D

ACTVS V. SCENA prima.

STREPSIADES, PHIDIPPIDES.

Trimetri Iambici:

Eheu, eheu:
O populares, cognati, vicini & accolæ;
Ferte mihi opem omnibus modis qui vapulo.
Væ mihi miſero: væ capiti, væ genis meis:
E *Sceleſte, patrem tún' verberas?* PH. *equidem pater.*
ST. *Ecce reum confitentem, quòd me verberet.*
PH. *Imò.* ST. *ſcelerate, parricida, parietum*
Perfoſſor. PH. *repete hæc obſecro, & plura ingere.*
Nam quòd ſcias maledicta audire geſtio.
F ST. *Cinæde.* PH. *perge, nam conſpergis me roſis.*
ST. *Tún' verberas patrem?* PH. *meritò: nam per Iouem*
Tibi ego oſtendam, quòd iure verberauerim.
ST. *Hominum impuriſſime, quomodo iure quis patrem*

G

Σχόλια. Ἰοὺ ἰού.] κορωνὶς ἑτέρα εἰσιόντων αὖθις τῶν ὑποκριτῶν. οἱ δὲ στίχοι ἰαμβικοὶ τρίμετροι ἀκατάληκτοι ξγ΄ ὧν προτίθεται κῶλον ἰαμβικὸν μονόμετρον. ὁ δὲ τελευταῖος τούτων, ἐστὶν ὅτι τὰς λέξεις ἀκοῦσαι βούλομαι. ἐπὶ τῷ τέλει κορωνίς. κέχρηται δὲ προσαναφωνήσει τὸ ἰὼ ἰού. τινὲς δὲ ἁπλοῦν τὸ ἰού φασιν. σχετλιάζων δὲ ἔξεισιν ὁ πρεσβύτης ὡς ὑπὸ τοῦ παιδὸς τετυμμένος. δῆλον δὲ ὅτι πάντα ταῦτα διαπέπλασται αὐτῷ τῆς πρὸς Σωκράτην διαβολῆς χάριν, δεικνύναι δὲ τοῦτον φιλοτιμούμενος ὅτι μηδὲν χρηστὸν διδάσκει τοὺς νέους. ἀλλὰ τοὐναντίον πονηρούς, ὁπότε καὶ εἰς τοὺς γεγεννηκότας τοιοῦτοι γίνονται, καθίστασι.

Φει. Ἔγωγ' ἀποδείξω, καὶ σε νικήσω λέγων.
Στ. Τουτὶ σὺ νικήσεις; Φειδιπ. πολύ γε καὶ ῥᾳδίως.
Ἑλοῦ δ' ὁπότερον τοῖν λόγοιν βούλει λέγειν.
Στ. Ποίοιν λόγοιν; Φειδιπ. τὸν κρείττον' ἢ τὸν ἥττονα;
Στρεψ. Ἐδιδαξάμην μέντοι σε, νὴ Δί', ὦ μέλε,
Τοῖσι δικαίοις ἀντιλέγειν, εἰ ταῦτά γε
Μέλλεις ἀναπείσειν, ὡς δίκαιον καὶ καλὸν
Τὸν πατέρα τύπτεσθ' ἐστὶν ὑπὸ τῶν υἱέων.
Φει. Ἀλλ' οἴομαι μέντοι σ' ἀναπείσειν, ὥστε γε
Οὐδ' αὐτὸς ἀκροασάμενος οὐδὲν ἀντερεῖς.
Στ. Καὶ μὴν ὅ,τι καὶ λέξεις ἀκοῦσαι βούλομαι.

A *Verberet? PH. ego ostendam & conuincam te*
statim.
ST. Tun' hoc euinces? PH. & quidem facillimè.
Elige nunc, utrum duobus ex sermonibus
Velis me adhibere. ST. quibus sermonibus? cedò.
PH. Inferiorem, an superiorem? ST. equidem per
Iouem.
Te, fatue homo, veris docui contradicere.
B *Si tu hoc probaueris, quod pulchrum æquúmque*
sit,
Patrem pulsari à filiis. PH. at opinor, hoc
Ita persuasurum esse tibi, ut si tu audias,
Nihil quicquam possis mihi contradicere.
ST. Age, volo audire, quidnam dicturus sies.

Σχόλια. Ἐδιδαξάμην.] παθητικὸν ἀντὶ ἐνεργητικοῦ. λέγονται δὲ ἐπὶ μεσότητος Ἀττικῶς ἀντὶ τοῦ ἐξεπαίδευσα δι' ἑτέρου. τὸ γὰρ ἐδίδαξα δι' ἑαυτοῦ.

C

ΔΡΑΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΠΕΜΠΤΟΥ,
Σκηνὴ δευτέρα.
ΧΟΡΟΣ, ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ, ΦΕΙΔΙΠΠΙΔΗΣ.

Σὸν ἔργον ὦ πρεσβῦτα φροντίζειν, ὅπῃ
Τὸν ἄνδρα κρατήσεις,
Ὡς οὗτος, εἰ μή τῳ 'πεποίθειν, οὐκ ἂν ἦν
Οὕτως ἀκόλαστος.
Ἀλλ' ἔσθ' ὅτῳ θρασύνεται. δῆλόν γέ τοι
Λῆμ' ἐστὶ τἀνθρώπου.
Ἀλλ' ἐξ ὅτου τὸ πρῶτον ἤρξαθ' ἡ μάχη γενέσθαι,
Ἤδη λέγειν χρὴ πρὸς χορὸν , πάντως δὲ τοῦτο δράσεις.

ACTVS V. SCENA
secunda.
CHORVS, STREPSIADES, PHIDIPPIDES.

D *TVum nunc est senex prospicere, quomodo*
Virum cohibere
Possis: nisi enim hic ingenio fideret suo:
Non tam petulans sit,
Sed est, in quo insolescat, & fortis animi
Est euidens virtus.
Nunc ex quo primùm cœperit hæc concertatio
moueri,
E *Oportet dicere huic gregi: & hoc tibi omnino erit*
agendum.

Σχ. Σὸν ἔργον] ἀνάθεσις χοροῦ στροφῆς μὲν λόγον ἔχουσα. διὰ τὸ ἔχειν τὸ ἀντίστροφον τὸ οἶμαι γε τῶν νεωτέρων. ἧς οὐδὲν διενήνοχε. προῳδικὴ δὲ διὰ τὸ προτίθεσθαι καὶ προᾴδεσθαι τῆς διπλῆς. ἐν εἰσθέσει καὶ αὕτη ὡς ἐπῳδικὴ τριὰς ἢ τετράδια κώλων ἕξ, ὧν τὰ μὲν περιττὰ ὅμοια τοῖς ἀνωτέρω, τὰ δὲ ἄρτια ἰωνικὰ ἡμιόλια. διὰ τὸ ἔχειν πρὸς τῷ ὅλῳ καὶ ἥμισυ τοῦ ἰωνικοῦ καλούμενα, ἀδιάφορον τὴν ἐσχάτην συλλαβήν. τὸ μέντοι τελευταῖον ἀλλὰ καὶ ἐπῳδὸς ὡς ἐπὶ τῷ τέλει τῆς ᾠδῆς τιθέμενον λέγεται, ἀντὶ ἰωνικοῦ ἐπιτεθὲν ἴχου. ἐν ἐκθέσει δὲ στίχοι δύο ἰαμβικοὶ τετράμετροι καταληκτικοί, ὅμοιοι τοῖς ἑξῆς. ἔθος γάρ ἐστι προτίθεσθαι τῆς διπλῆς διστίχων μετὰ τὴν περίοδον τῆς κορωνίδος ἢ τῆς ᾠδῆς. Πρὸς χορόν.] πρὸς ἐμέ. οὕτως ἔλεγον πρὸς χορὸν λέγειν ὅταν τῶν ὑποκριτῶν διαλεγομένων τὴν ῥῆσιν ὁ χορὸς ἐρχῆται. διὸ καὶ ἔλεγον δὲ ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ἐν τοῖς τοιούτοις τὰ τετράμετρα ἢ τὰ ἀναπαιστικὰ ἢ τὰ ἰαμβικά. διὰ τὸ ῥᾳδίως ἐμπίπτειν ἐν τούτοις τὸν τοιοῦτον ῥυθμόν. ἐπὶ τῷ τέλει παράγραφος. καὶ διπλῆ ἔξω νενευκυῖα.

F

BISET. Φειδιππίδης τοὺς τῆς σοφιστικῆς φεναχισμοὺς καλῶς μαθὼν τὸν πατέρα ὑπὸ τοῦ υἱοῦ δικαίως τυφθέντα δείκνυσι.

Στ. Καὶ μὴν ὅθεν γε τὸ πρῶτον ἠρξάμεσθα λοιδορεῖσθαι,
Ἐγὼ φράσω, 'πειδὴ γὰρ εἱστιώμεθ', ὥσπερ ἴστε,
Πρῶτον μὲν αὐτὸν τὴν λύραν λαβόντ' ἐγὼ 'κέλευσα
Ἆσαι Σιμωνίδου μέλος, τὸν κριὸν ὡς ἐπέχθη.

ST. Igitur dicam, unde primùm mutuò conuitiari
Nos cœperimus, nam postquam conuinaremur
domi intus,
G *Vt scitis; ego primò lyram sumsi, gnatumque; iussi*
Carmẽ Simonidu canere de ariete, quomodo sit

Σχ. Καὶ μὴν ὅθεν γε] κορωνὶς καὶ στίχοι ὅμοιοι τοῖς διστίχοις λζ'. ὧν τελευταῖος ἐξώφορον ἂν καὶ προειχόμενον σ'. οὐ δὲ μετ' αὐτῶν αὐξάνων. μεθ' ὃν τρία κῶλα ἰαμβικὰ δίμετρα ὧν α' καταληκτικά. καὶ στίχος ὅμοιος τοῖς ἄνω. Τὴν λύραν λαβόντα.] ἐν τοῖς συμποσίοις κύκλῳ τοῖς ἑστιωμένοις ὁ ἑστιάτωρ διδοὺς λύραν ἐκέλευσεν ᾄδειν ᾠδήν. ᾆσαι Σιμωνίδου.] ὅτι τὸ μέλος Σιμωνίδου καὶ ἔστιν οὕτως. ἐπέξαθ' ὁ Κριὸς οὐκ ἀεικέως. ἦν δὲ παλαιστὴς Αἰγινήτης. ἄλλως. τῇ πρὸς τὸ ζῷον κοινωνίᾳ τῆς λέξεως συνέπλεξε τὰς κοινωνίας ὁ ποιητὴς λέγων. ἐπέξαθ' ὁ Κριὸς οὐκ ἀεικέως, ἐλθὼν εἰς δένδρον ἀγλαὸν Διὸς τέμενος. φαίνεται δὲ εὐδοκιμῶν καὶ διαφανὴς εἶναι. τὸ δὲ ἐπέχθη καὶ διὰ τοῦ ψιλοῦ ἀπὸ τοῦ πέκω, καὶ διφθόγγου χαρακτῆρι.

Οὐδ'

Ὁ δ' εὐθὺς ὡς ἀρχαῖον εἶν' ἔφασκε τὸ κιθαρίζειν,
Ἄδειν τε πίνονθ' ὡσπερεὶ κάχρυς γυναῖκ' ἀλοῦσαν.
Φει. Οὐ γὰρ τότ' εὐθὺς χρῆν σέ γ' ἄρα τύπτεσθαι καὶ πατεῖσθαι,
Ἄδειν κελεύονθ' ὥσπερεὶ τέττιγας ἑστιῶντα;
Στ. Τοιαῦτα μέν τοι καὶ τότ' ἔλεγεν ἔνδον, οἷάπερ νῦν.
Καὶ τὸν Σιμωνίδην ἔφασκ' εἶναι κακὸν ποιητήν.
Κἀγὼ μόλις μὲν ἀλλ' ὅμως ἠνεσχόμην τὸ πρῶτον.
Ἔπειτα δ' ἐκέλευσ' αὐτὸν ἀλλὰ μυρρίνην λαβόντα,
Τῶν Αἰσχύλου λέξαι τί μοι. κᾆθ' οὗτος εὐθὺς εἶπεν.
Ἐγὼ γὰρ Αἰσχύλον νομίζω πρῶτον ἐν ποιηταῖς,
Ψόφου πλέων. ἀσύστατον. στόμφακα. κρημνοποιόν.
Κἀνταῦθα πῶς οἴεσθέ μου τὴν καρδίαν ὀρεχθεῖν;
Ὅμως δὲ τὸν θυμὸν δακὼν, ἔφην, σὺ δ' ἀλλὰ τούτων
Λέξον τι τῶν νεωτέρων, ἅττ' ἐστὶ τὰ σοφὰ ταῦτα.
Ὁ δ' εὐθὺς ᾖσ' ἐξ Εὐριπίδου ῥῆσίν τιν' ὡς ἐκίνει
Ἀδελφὸς, ὦ 'λεξίκακε, τὴν ὁμομητρίαν ἀδελφήν.
Ἐγὼ δέ τ' οὐκ ἠνεσχόμην. ἀλλ' εὐθὺς ἐξαράττω
Πολλοῖς κακοῖς καἰσχροῖσι. κᾆτ' ἐντεῦθεν οἷον εἰκὸς,
Ἔπος πρὸς ἔπος ἠρειζόμεσθ'. εἶθ' οὗτος ἐπαναπηδᾷ.
Κἄπειτ' ἔφλα με. κἀσπόδει. κἄπνιγε. κἀπέτριβεν.
Φει. Οὔκουν δικαίως, ὅς τις οὐκ Εὐριπίδην ἐπαινεῖς,
Σοφώτατον. Στ. σοφώτατόν γ' ἐκεῖνον, ὦ τί σ' εἴπω;
Ἀλλ' αὖθις αὖ τυπτήσομαι. Φει. νὴ τὸν Δί' ἐνδίκως γάρ.
Στ. Καὶ πῶς δικαίως; ὅστις ὦ 'ναίσχυντέ σ' ἐξέθρεψα,

A Detonſus: at hic continuo ſubiecit, quòd ſit vetuſtum
Et ſtultum pulſare cytharam: & cantare inter bibendum:
Velut mulierem, quæ molit hordea. PH. an non te ſtatim hanc ob
Cauſam deuerberari oportuit, dariq́; peſſum:
Quòd conuiuantem modulari velles, tanquam cicadam?
B ST. Eadem hæc intus perinde dixit, vt hic repetis: & tum
Etiam Simonidem dicebat eſſe malum poëtam:
Hic ego vix me continui: ſed tamen primò repreſſi:
Poſtea iuſſi ipſum myrteo ramo ornatũ, referre
Carmen aliquod Æſchyli: ſed ille reſpondit ſtatim mihi:
C Ego, inquit, Æſchylum præcipuũ iudico è poëtis;
Streperum, incompoſitum, inſuauem, confragoſum, quomodo vos
Putatis cor meum intus pulſaſſe hæc verba? & tamen meum
Animum remordens, dicebam: quin tu ergo aliquod recentum
Poëtarum modulâre carmẽ: vbi ſapientia hæret:
D Ibi ille ex Euripide longam accinuit orationem:
Quomodo frater (proh auerrunce Iuppiter) ſororem
Vterinã inceſtârit: ego hîc me diu nõ cõtinebam:
Sed confeſtim inceſſo maledictis multis, & nefandis.
Pòſt, vt fieri ſolet, altercando dedimus verba verbis.
E Hic verò inſultat mihi, tundit, cædit, iugulat, teritque.
PH. Meritò certè: vt qui non laudas Euripidem, poëtam
Nunc ſapientiſſimum. ST. illum ſapientiſſimum? oh, quid inquam?
Sed rurſus vapulabo. PH. per Iouem, & profectò iure.
F ST. Quo pacto? qui te homo impudens, olim paruum educaui:

Σχόλια. Ἀρχαῖον] μωρόν. παραιτοῦνται γὰρ οἱ φιλόσοφοι κιθαρίζειν ἐν τῷ πίνειν. κάχρυς δὲ ἀντὶ τοῦ κριθὰς πεφρυγμένας. ᾄδουσι γὰρ αἱ ἀλήθουσαι ὑπὲρ τοῦ παραπέμψασθαι τὸν κάματον. Ὡσπερεὶ κάχρυς.] καθάπερ τινὰ γυναῖκα κριθὰς ἀλοῦσαν. διαβάλλει δὲ λεληθότως τὸ τῶν γυναικῶν γένος, αἷς ἔργον πίνειν καὶ ἕτερόν τι διαπραττομέναις. Ὡσπερεὶ τέττιγας.] παρετείνατο τὸ ᾄδειν καί φησιν ὅτι τὸ ᾄδειν φλυαρεῖν ὡς τέττιγας καὶ οὐδὲν ἄλλο ἢ ὡς γυναῖκας ᾄδειν ἀλετρευούσας. Ἀλλὰ μυρρίνην.] μυρρίνης γὰρ κλάδον κατέχοντες ᾖδον τὰ Αἰσχύλου, ὥσπερ τὰ Ὁμήρου μετὰ δάφνης. παρὰ τὰ Αἰσχύλου, ἐπεὶ ἐκεῖ ἄνθεα λειμώνια. ἄλλως. Δικαίαρχος ἐν τῷ περὶ μουσικῆς. ἐπεὶ δὲ κοινόν τι πάθος ἀεὶ φαίνεται συνακολουθεῖν τοῖς διερχομένοις, εἴτε μετὰ μέλους, εἴτε ἄνευ μέλους ἔχοντά τι τῇ χειρὶ ποιεῖσθαι τὴν ἀφήγησιν. οἵτε γὰρ ᾄδοντες ἐν τοῖς συμποσίοις ἐκ παλαιᾶς τινος παραδόσεως κλῶνα δάφνης ἢ μυρρίνης λαβόντες ᾄδουσιν. Ἀσύστατον.] οὐ συνεστῶτα, οὐδὲ πυκνὸν ἐν τῇ ποιήσει. ἀλλ' ἀραιὸν καὶ κομπώδη. τὰ γὰρ ῥήματα Αἰσχύλου φαντασίαν μὲν ἔχει. βασανιζόμενα δὲ οὐδεμίαν ἔχει πραγματείαν. ἀσύστατα γάρ. ἀσύστατον δὲ οἷον ἀδιάθετον. ἀπιθάνως συνιστάντα τοὺς μύθους. Στόμφακα.] G σκληρὸν παρὰ τὸ στόμα καὶ τὸν ὄμφακα. οἷον τραχύν. κρημνοποιὸν δὲ, μεγάλας λέξεις ποιοῦντα.

BISETVS. Στόμφακα] Σ. στόμβακα, τραχύν, ἢ κομπαστήν. καὶ στομφάζει, ἀλαζονεύεται. σύνθετος ἡ λέξις ἐκ τοῦ στόματος καὶ τοῦ ὄμφακος. οἷον ἢ λέγων, στόμφακας ἔχων ἐν τῷ στόματι τοὺς μύθους. λέγει δὲ περὶ τοῦ Αἰσχύλου τοῦ ποιητοῦ.

Σχόλια. Τὰ σοφὰ ταῦτα.] ἢ ἀντὶ τοῦ ἴσον ἐπιρρητικόν. ἢ ἴδιον εἰπεῖν, οἵπερ εἰσὶν οἱ σοφοὶ οὗτοι ποιηταὶ, ὁ δὲ πρὸς οὐδέτερον ἔγραψεν, ὥσπερ καὶ ἐν Βατράχοις ποιεῖ λέγων. οὐκοῦν ἔτ' ἐστὶ μειρακύλλια τραγῳδίας ποιοῦντα. Ὡς ἐκίνει ἀδελφός.] τὴν Κανάκην ὁ Μακαρεύς. τὸ δὲ ἀλεξίκακε διὰ μέσου ἀναπεφώνηται. σημειωτέον δὲ τὸ Εὐριπίδου Αἴολον. ἐκεῖ γὰρ τὰς ἀδελφὰς γαμοῦσιν ἀδελφοί. ὡς ἐπὶ Ἡρακλέους δὲ τὸ ἀλεξίκακε. γέγραπται δὲ δρᾶμα Εὐριπίδου Αἴολος λεγόμενον. ἐν ᾧ παρήγαγε Μακαρέα τὸν A παῖδα Αἰόλου φθείροντα Κανάκην τὴν ἀδελφήν. ἐπειδὴ δὲ παρὰ Ἀθηναίοις ἔξεστι γαμεῖν τὰς ἐκ πατέρων ἀδελφάς, εἰς αὔξησιν τοῦ ἀδικήματος προσέθηκε τὴν ὁμομητρείαν. εἶτα εὐφυῶς ἐσχετλίασεν ἐπάγων τὸν ἀλεξίκακον. τουτέστιν ἀποτρόπαιον ὃ τὰ δεινὰ ἀπείργων. ἴδιον γὰρ Ἡρακλέους τὸ ἐπίθετον. Ἐξηράττω.] ἤρειπον αὐτόν. λοιδορῶν, πλήττων πολλοῖς κακοῖς.

Αἰσθανόμενός σου πάντα τραυλίζοντος, ὅ, τι νοοίης,
Εἰ μὲν γε βρῦν εἴπῃς, ἐγὼ γνοὺς ἂν πιεῖν ἐπίσχον,
Μαμμᾶν δ' ἂν αἰτήσαντος ἧκόν σοι φέρων ἂν ἄρτον,
Κακκᾶν δ' ἂν οὐκ ἔφθης φράσαι, κἀγὼ λαβὼν θύραζε
Ἐξέφερον ἄν, καὶ προυσχόμην σε. σὺ δέ με νῦν ἀπάγχων
Βοῶντα, καὶ κεκραγόθ', ὅτι
Χεζητιῴην, οὐκ ἔτλης
Ἔξω γ' ἐνεγκεῖν, ὦ μιαρὲ,
Θύραζέ μ', ἀλλ' ἀποπνιγόμενος αὐτοῦ 'ποίησα κακκᾶν.

Et cùm tu adhuc balbutires, quidnam velles, videbam:
B *Nam si bryn diceres: ego aduertens potum exhibebam:*
Si mammam posceres, ego panem curriculò afferebam:
Priusquam diceres cacan, ego te acceptum efferebam,
Et ante me tenebam. Nunc tu me iugulas vicissim.
C *Et clamitantem quòd nimis*
Cacaturirem, me forâs
Efferre non siuisti, homo
Impure: sed dum iugulor, feci isthic memet cacare.

Σχόλια. Τραυλίζοντος.] ψελλίζοντος καὶ μηδὲν ἔναρθρον λαλοῦντος.

Bisetus. Εἰ μέν γε βρῦν] δικαίως τινὲς λέγουσιν οὐ βρῦν, ἀλλὰ βρῦ καὶ λεκτέον, καὶ γραπτέον, κατὰ τὴν τῶν παιδίων λαλούντων μίμησιν, ὃ τὸ πίνειν διὰ τῆς φωνῆς βρῦ σημαίνει. τὸ γὰρ ρ χαλεπώτατον αὐτοῖς προφέρειν.

Σχόλια. Πιεῖν ἐπέσχον.] οὐ μόνον ἐπέχω τὸ κωλύω. ἀλλὰ καὶ τὸ δίδωμι. Μαμμᾶν.] ἄσημος φωνὴ τῶν παιδίων λαλούντων.

D Bisetus. Οὐκ ἂν ἔφθης φράσαι] σημείωσαι καλῶς τὸ φθάνω φράσαι, καὶ φθάσω φράσας συνωνύμως λέγεσθαι.

ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΗ ΚΩΛΩΝ η.

Χο. Οἶμαί γε τῶν νεωτέρων τὰς καρδίας
Πηδᾶν, ὅ, τι λέξει.
Εἰ γὰρ τοιαῦτά γ' οὗτος ἐξειργασμένος,
Λαλῶν ἀναπείσει,
Τὸ δέρμα τῶν γεραιτέρων λάβοιμεν ἄν,
Ἀλλ' οὐδ' ἐρεβίνθου.
Σὸν ἔργον ὦ καινῶν κινητὰ καὶ μοχλευτὰ,
Πειθώ τινα ζητεῖν, ὅπως δόξῃς λέγειν δίκαια.

CHORUS.

Credo ego adolescentum exilire pectora,
E *Quidnam puer isthic*
Dicturus sit. nam si fando persuaserit,
Vt, quæ ipse patrauit,
Alij agant: ita tenuem senum cutem, ut ciceris
Non est, capiemus. (gitâsti,
Tuum ergo est, qui nouas rationes tecum exco-
Persuasionem exquirere, ut videâre iusta fari.

Bisetus. Τὰς καρδίας πηδᾶν] τουτέστιν ἐπιφόβως προσδοκᾶν, καὶ ἀναμένειν.

Σχόλια. Λάβοιμεν ἄν.] οὕτως ἀφανισθήσεται πληγαῖς ὡς νομίσαι ἡμᾶς καὶ τοῦ δέρματος ἐρεβίνθου λεπτότερον αὐτοὺς ἔχειν. F

Bisetus. Φειδιππίδης διὰ πλειόνων σοφιστικῶς δεῖξαι πειρᾶται τοὺς γονεῖς ὑπὸ τῶν υἱῶν δικαίως τύπτεσθαι, καὶ πρὸς τούτοις τῇ μητρὶ πληγὰς ἀπειλεῖ. Ἀνθ' ὧν Στρεψιάδης κινηθείς, καὶ ἐρεθισθεὶς ἀποδοκιμάζει τὰς Νεφέλας, καὶ τὰ Σωκράτους σοφίσματα, καὶ παῖδα τὴν Σωκράτους οἰκίαν ἐμπιμπράναι κελεύει.

Φει. Ὡς ἡδὺ καινοῖς πράγμασι καὶ δεξιοῖς ὁμιλεῖν,
Καὶ τῶν καθεστώτων νόμων ὑπερφρονεῖν δύνασθαι.
Ἐγὼ γὰρ ὅτε μὲν ἱππικῇ μόνῃ τὸν νοῦν προσεῖχον,
Οὐδ' ἂν τρί' εἰπεῖν ῥήμαθ' οἷός τ' ἦν, πρὶν ἐξαμαρτεῖν.
Νυνὶ δ' ἐπειδή μ' οὑτοσὶ τούτων ἔπαυσεν αὐτός,

PH. *Quàm suaue, nouis & præclaris rebus aliquem studere.*
G *Et constitutas leges posse domi contemtim habere.*
Nam demens ego, cùm ad equestrem duntaxat rem animum applicarem, (præceps
Tria verba non potui profarier, ut non lingua
Impingeret: at nunc, postquam hic à re equestri me remouit:

Γνώμαις δὲ λεπταῖς καὶ λόγοις ξύνειμι καὶ μερίμναις,
Οἶμαι διδάξειν, ὡς δίκαιον τὸν πατέρα κολάζειν.
Στρ. Ιππευέ τοίνυν, νὴ Δί', ὡς ἐμοί γε κρεῖττόν ἐστιν
Ιππον τρέφειν τέθριππον, ἢ τυπτόμενον ἐπιτριβῆναι.
Φει. Εκεῖσε δ', ὅθεν ἀπέσχισάς με τοῦ λόγου, μέτειμι,
Καὶ πρῶτ' ἐρήσομαί γε τουτί, παῖδά μ' ὄντ' ἔτυπτες;
Στρ. Εγωγέ σ', εὐνοῶν τε καὶ κηδόμενος. Φει. εἰπὲ δή μοι,
Οὐ κἀμὲ σοὶ δίκαιόν ἐστιν εὐνοεῖν ὁμοίως,
Τύπτειν τ'; ἐπειδήπερ τοῦτ' ἔστ' εὐνοεῖν, τὸ τύπτειν;
Πῶς γὰρ τὸ μὲν σὸν σῶμα χρὴ πληγῶν ἀθῷον εἶναι,
Τοὐμὸν δὲ μή; καὶ μὴν ἔφυν ἐλεύθερός γε κἀγώ.
Κλάουσι παῖδες, πατέρα δ' οὐ κλάειν δοκεῖς; Στρ. τίη δή;
Φει. Φήσεις νομίζεσθαι σὺ παιδὸς τοῦτο τοὔργον εἶναι;
Εγὼ δέ γ' ἀντείποιμ' ἄν, ὡς δὶς παῖδες οἱ γέροντες.
Εἰκὸς δὲ μάλιστα τοὺς γέροντας, ἢ τοὺς νέους, τι κλάειν,
Οσῳπερ ἐξαμαρτάνειν ἧττον δίκαιον αὐτούς.
Στρ. Αλλ' οὐδαμοῦ νομίζεται τὸν πατέρα τοῦτο πάσχειν.
Φειδ. Οὔκουν ἀνήρ, ὁ τὸν νόμον θεὶς τοῦτον, ἦν τὸ πρῶτον,
Ωσπερ σὺ κἀγώ, καὶ λέγων ἔπειθε τοὺς παλαιούς;
Ηττόν τι δῆτ' ἔξεστι κἀμοί, καινὸν αὖ τὸ λοιπὸν
Θεῖναι νόμον τοῖς υἱέσι, τοὺς πατέρας ἀντιτύπτειν.
Οσας δὲ πληγὰς εἴχομεν πρὶν τὸν νόμον τεθῆναι,

A Et ego ſententiis, ac ſubtilibus aſſueſco verbis:
Puto me docturum, quòd fas ſit, patrem mulctare flagris.
ST. Imo equita, per Iouem. Nam multò ſatius eſt mihi
Equum alere quadriiugalem, quàm comminui vapulantem.
PH. Ego illuc, vnde mihi ſermonem abrupiſti, reuertar.
B Et primùm hoc ex te interrogabo: an nõ tu verberabas
Olim me puerum? ST. maximè: quia tibi bene volebam,
Et curam tui agebam. PH. cedò nunc mihi: an non eſt perinde
Æquum, vt & ego tibi bene velim, & te verberem benignè:
C Siquidem bene velle idem quod verberare eſt? Nam quo iure
Tuum corpus ſit liberum loris, meum non itẽ ſit?
Equidem & ego natus ſum liber: num lacrumẽt filij, non
Lacrumet etiam pater? ST. quamobrem? PH. num tu lege dices
Cautum eſſe, vt pueri ſolùm vapulent? at ego tibi iſthuc
D Obiecerim, quod vulgus dicit, bis pueri ſenes ſunt.
Tum præterea ſenes flere æquius eſt, quàm nos puellos,
Quantò minùs ipſis peccare licet, quàm nobis. ST. at iſthuc
Nulla ſancitum eſt lege, vt patrem ferre iſthac ſit æquum.
E PH. An non vir ille, qui primum hanc legẽ ſanxiſſe fertur,
Itidem homo fuit, qualis ego & tu ſumus: & qui oratione
Legem perſuaſit antiquis? quare non liceat ergo
Et mihi nouam ſancire legem filijs, vt illi
Suos referiãt patres? nã verbera quæcunq; nobis
Illata ſunt, priuſquã lex daretur ea: omnia ipſis

F Σχόλια. Ὡς ἡδὺ καινοῖς.] εἴσθεσις ἑτέρας διπλῆς ἀμοιβαίας ἐκ στίχων ἰαμβικῶν τετραμέτρων καταληκτικῶν μ[ε]. ὧν τελευταῖος, τὴν μητέρ' ὥσπερ καὶ σὲ τυπτήσω. τί δῆτα φῄς σύ; ὁ μέν τοι ἑπτακαιδέκατος, τρίμετρος ἰαμβικός ἐστιν. ἐπὶ τῷ τέλει διπλῆ ἔξω νενευκυῖα. Κλάουσι παῖδες.] τοῦτο ἐξ Ἀλκήστιδος Εὐριπίδου. χαίρεις ὁρῶν φῶς, πατέρα δ' οὐ χαίρειν δοκεῖς.

BISETVS. Στρ. τίη δή] ἐν τοῖς παλαιοῖς σχολίοις ὁρῶμεν τὸν ιζ. στίχον εἶναι τρίμετρον ἰαμβικόν, διὸ ταῦτα. Στρ. τίη δή; ἴσως πλεονάζει. καὶ ἐν τισὶ τῶν παλαιῶν ἀντιγράφων ταῦτα οὐ γέγραπται, ἃ παρὰ τὸ μέτρον τοῦ τετραμέτρου ἰαμβικοῦ γράφεται.

Σχόλια. Δὶς παῖδες οἱ γέροντες] παῖδές τε γὰρ τὴν ἀρχὴν ἦσαν ἄφρονες, καὶ νῦν ὑπὸ τοῦ τῶν ἐτῶν πλήθους παρατραπέντος αὐτοῖς τοῦ λογισμοῦ, παῖδές εἰσι τὸ δεύτερον πάλιν ληροῦντες. καὶ Σοφοκλῆς Πηλεῖ. Πηλέα τὸν Αἰάκειον οἰκουρὸς μόνη γεροντάγωγῶ κἀναπαιδεύω. πάλιν γὰρ αὖθις παῖς ὁ γηράσκων ἀνήρ. καὶ Θεόπομπος. δὶς παῖδες οἱ γέροντες ὀρθῷ τῷ λόγῳ. καὶ Πλάτων. ἄρ' ὡς ἔοικε δὶς γένοιτ' ἂν παῖς γέρων. καὶ Ἀντιφῶν, γηροτροφία γὰρ προσέοικε παιδοτροφίᾳ. Ὅσῳπερ.] οἱ παῖδες ἐξαμαρτάνοντες συγγνώμης μᾶλλον ἄξιοι διὰ τὸ νέον τῆς ἡλικίας. τὸ δὲ ἧττον ἀντὶ τοῦ μηδ' ὅλως. Οὔκουν ἀνήρ.] ἐν ἠθικῇ ἐρωτήσει. Ἧττον τί δῆτ' ἔξεστι κἀμοί.] ἀντὶ τοῦ κἀμοὶ οὐδὲν ἧττον ἔξεστι τοῦ παλαιοῦ νομοθέτου. παρὰ δέ τινι τῶν νεωτέρων κατὰ λέξιν οὕτως. ἀποροῦσι πάντες G ἐνταῦθα περὶ τοῦ ἧττον. τὸ δὲ ὡς οἶμαι τοιοῦτόν ἐστιν. εἰπὼν γάρ, καὶ λέγων ἔπειθε τοὺς παλαιοὺς ἐπήγαγεν ἧττον. δεικνὺς ὡς εἰ καὶ ἔπειθεν, ἀλλ' ἧττον ἢ ἐγὼ αὐτὸς νῦν. ἐπειδὴ καὶ τὰ δίκαια καὶ τὰ μή, λέγων, ὁμοίως νικῶ. οἱ δὲ τὸ ἧττον, πρὸς τὸ τί δῆτα συνάπτοντες, ψυχροί τινές εἰσιν. ἢ τὸ ἧττον μὴ πρός τι συνάπτε. ἀλλὰ μόνον λέγε κατ' ἐρώτησιν. οὐκοῦν ἀνὴρ ἦν ὁ θεὶς τὸν νόμον τοῦτον ὡς σὺ καὶ ἐγώ· καὶ λέγων ἔπειθε τοὺς παλαιούς. ἀντὶ τοῦ οὐδαμῶς τοῦτο οὕτως ἔχει. ἢ ὥσπερ ἐν τῷ πρώτῳ τὸ A ἧττον πρὸς τὸ ἔπειθε συνάψαμεν, οὕτω καὶ πρὸς τὸ λέγων συναπτέον οὕτω. καὶ λέγων ἧττον καὶ ἔλαττον ἢ ἐγὼ νῦν, ἔπειθε τοὺς παλαιούς.

Ἀφίεμεν, καὶ δίδομεν αὐτοῖς προῖκα συγκεκόφθαι.
Σκέψαι δὲ τοὺς ἀλεκτρυόνας, καὶ τἄλλα τὰ βοτὰ ταυτί,
Ὡς τοὺς πατέρας ἀμύνεται, καίτοι διαφέρουσ' οὐδὲν B
Ἡμῶν ἐκεῖνοι, πλὴν ὅτι ψηφίσματ' οὐ γράφουσι.
Στ. Τί δῆτ', ἐπειδὴ τοὺς ἀλεκτρυόνας ἅπαντα μιμεῖ,
Οὐκ ἐσθίεις καὶ τὴν κόπρον, κἀπὶ ξύλου καθεύδεις;
Φει. Οὐ ταυτὸν ὦ τᾶν ἐστὶν, οὐδ' ἂν Σωκράτει δοκοίη. C
Στ. Πρὸς ταῦτα μὴ τύπτ', εἰ δὲ μή, σαυτόν ποτ' αἰτιάσῃ.
Φει. Καὶ πῶς; Στρ. ἐπεί σε μὲν δίκαιός εἰμ' ἐγὼ κολάζειν,
Σὺ δ', ἢν γένηταί σοι, τὸν υἱόν. Φειδ. ἢν δὲ μὴ γένηται,
Μάτην ἐμοὶ κεκλαύσεται, σὺ δ' ἐγχανὼν τεθνήξει.
Στ. Ἐμοὶ μὲν ὦνδρες ἥλικες δοκεῖ λέγειν δίκαια. D
Κἀμοί γε συγχωρεῖν δοκεῖ τούτοισι τἀπιεικῆ.
Κλάειν γὰρ ἡμᾶς εἰκός ἐστ', ἢν μὴ δίκαια δρῶμεν.
Φειδ. Σκέψαι δὲ χἀτέραν ἔτι γνώμην. Στ. ἀπὸ γὰρ ὀλοῦμαι.
Φειδ. Καὶ μὴν ἴσως γ' οὐκ ἀχθέσῃ παθὼν, ἃ νῦν πέπονθας. E
Στ. Πῶς δή; δίδαξον γάρ, τί μ' ἐκ τούτων ἐπωφελήσεις;
Φειδ. Τὴν μητέρ', ὥσπερ καί σε, τυπτήσω. Στ. τί δῆτα φὴς σύ;
Τοῦθ' ἕτερον αὖ μεῖζον κακόν.
Φειδ. Τί δ' ἢν ἔχων τὸν ἥττω
Λόγον σε νικήσω λέγων,
Τὴν μητέρ' ὡς τύπτειν χρεών;
Στρ. Τί δ' ἄλλο γ', ἢν ταυτὶ ποιῇς, F
Οὐδέν σε κωλύσει, σεαυτὸν ἐμβαλεῖν
Ἐς τὸ βάραθρον μετὰ Σωκράτους,
Καὶ τὸν λόγον τὸν ἥττω;

Remittimus, & condonamus, ut impunè ceciderint nos.
Et quæſo, gallos & alias pecudes ſaltem intuere,
Quomodo reluctentur patribus. atqui nulla re illi
A nobis differunt: niſi quod decreta non faciunt. ST. *cur*
Ergo, quandoquidem gallos imitâre per omnia: non &
Fimum comedis, & pertica inſidens dormis? PH. *pater mi,*
Non eſt idem: neque Socrates hoc pro eodem probârit.
ST. *Igitur ne pulſes: ſin minùs, olim accuſabis teipſum.*
PH. *At quomodo?* ST. *quia mihi meum in te ius eſt verberandi*
Te, tibi tuum ius erit in filium: ſi quis naſcetur
Tibi. PH. *at ſi non naſcatur: tum neque à me flebitur: tu*
Verò morieris ore bianti. ST. *certè, vos amici*
Senes, videtur mihi, quod iuſtum eſt dicere: &, quod æquum 'ſt,
Concedere hiſce. nam niſi nos ſenes, quod iuſtum & æquum 'ſt,
Faciam : decet omnino nos vapulare & eiulare.
PH. *Agè verò & alteram hanc rationem perpende.* ST. *interibo.*
PH. *Imò hæc, quæ modò perpeſſus eras, fortè non feres moleſtè.*
ST. *Quidum? agè doce, quid hac re mihi ſis cōmodi daturus.*
PH. *Matrem perinde, ut te pulſabo.* ST. *quid dicis ſceleſte?*
At maius hoc illo eſt malum.
PH. *Quid ſi inferiore iam nunc*
Sermone te vincam, & probem
Opus eſſe, ut matrem verberem?
ST. *Quid obſtet autem, ſi probes*
Tu, quo minus teipſum, cum Socrate tuo,
Et ſermone inferiore mox
Præcipites in Barathrum

Σχόλια. Συγκεκόφθαι.] τυφθῆναι ἡμᾶς, κατακοπῆναι ταῖς μάστιξι.

BISETUS. Τὰ βοτὰ] τὰ βοσκήματα. κατὰ πάντων δὲ χερσαίων, καὶ πτηνῶν, καὶ ἐνύδρων, καὶ ἀγρίων ζώων λέγεται, G παρὰ τὸ βόσκεσθαι. Ἡσύχιος.

Σχόλια. Πλὴν ὅτι ψηφίσματα.] ἀντὶ τοῦ δικαστήρια καὶ ἀγῶνας. εἰς δὲ τὸ φιλόδικον τῶν Ἀθηναίων αἰνίττεται. Σωκράτει δοκοίη.] ἀπορήσας λύσεως ἐπὶ τὴν τοῦ Σωκράτους δόκησιν ἀνάγει πιστοτέραν οὖσαν. τὰ δὲ πρόσωπα οὕτως. ἀπὸ τοῦ οὐ ταυτὸν ἕως τοῦ οὐ ταῦτα τοῦ νέου ἐστίν. τὸ δὲ τοῦ πρεσβύτου τὸ πρὸς ταῦτα, τουτέστιν ἃ σὺ νῦν περὶ τῶν ἀλεκτρυόνων εἶπον. τὸ δὲ πῶς τοῦ Φειδιππίδου λέγοντος. ἐν δέ τισιν ὁ νέος τὸν οὐ ταυτὸν καὶ ἑξῆς στίχον εὕρηται λέγων. τὰ δ' ἑξῆς μέχρι τοῦ ἢν δὲ μὴ γένηται, Στρεψιάδης. ὅτι δὲ πῶς ἐμαυτὸν αἰτιάσομαι. ἔξεστι γάρ μοι τύπτειν σε. ὥσπερ καὶ σοὶ ἐὰν ἔχῃς υἱόν. Ἐμοὶ μέν.] τοὺς τρεῖς τοὺς ἑξῆς ὁ πρεσβύτης πρὸς τοὺς θεατάς. ἐπιεικῆ δὲ, ὅμοια πρέποντα κατὰ τὸ προσῆκον καὶ ἀκόλουθον. συγχωρεῖν τοῖς ἐπιεικέσι, συγχωρεῖν αὐτοῖς. Τοῦθ' ἕτερον αὖ.] ἔκθεσις τῆς διπλῆς ἐκ κώλων ἰαμβικῶν ὀκτώ. ὧν τὸ πρῶτον δίμετρον ἀκατάληκτον. τὸ β δίμετρον καταληκτικὸν, ἤτοι ἑφθημιμερές. τὰ ἑξῆς τέσσαρα ὅμοια τῷ πρώτῳ. τὸ ς τρίμετρον

ἀκατάλη

ἀκατάληκτον. τὸ ἕβδομον δίμετρον ἀκατάληκτον. τὸ τελευταῖον, τῷ πρώτῳ ὅμοιον. ἄλλως. διπλῆ καὶ μέλος ἀμοιβαῖον οὗ ἀρχὴ τοῦθ' ἕτερον αὖ μεῖζον. τέλος δὲ, καὶ τὸν λόγον τὸν ἥττω. ἔστι δὲ ἰαμβικὰ τρίμετρα ἀκατάληκτα τρία. καὶ τὸ πρῶτον ἰαμβικὸν τετράμετρον καταληκτικόν. τινὲς δὲ διαιροῦσι τοῦτο εἰς δύο. ἐπειδὴ καὶ τὰ πρόσωπα κεχωρισμένα εἰσί. καὶ γίνεται μεσῳδικὴ τριὰς ἑκατέρωθεν ἔχουσα κῶλα. τινὲς δὲ τὸ μέσον τετράκωλον.

Ταυτὶ δι' ὑμᾶς ὦ Νεφέλαι πέπονθ' ἐγώ,
Ὑμῖν ἀναθεὶς ἅπαντα τἀμὰ πράγματα.
Χο. Αὐτὸς μὲν οὖν σαυτῷ σὺ τούτων αἴτιος,
Στρέψας σεαυτὸν ἐς πονηρὰ πράγματα.
Στρεψ. Τί δῆτα ταῦτά γ' οὔ μοι τότ' ἠγορεύετε;
Ἀλλ' ἄνδρ' ἄγροικον καὶ γέροντ' ἐπήρατε.
Χο. Ἀεὶ ποιοῦμεν ταῦθ' ἑκάστοθ', ὅτ' ἄν τινα
Γνῶμεν πονηρῶν ὄντ' ἐραστὴν πραγμάτων.
Ἕως ἂν αὐτὸν ἐμβάλωμεν ἐς κακόν,
Ὅπως ἂν εἰδῇ τοὺς θεοὺς δεδοικέναι.
Στ. Οἴμοι, πονηρά γ' ὦ νεφέλαι, δίκαια δέ.
Οὐ γάρ μ' ἐχρῆν τὰ χρήμαθ', ἃ 'δανεισάμην,
Ἀποστερεῖν. νῦν οὖν ὅπως, ὦ φίλτατε,
Τὸν Χαιρεφῶντα τὸν μιαρὸν, καὶ Σωκράτη
Ἀπολεῖς, μετ' ἐμοῦ γ' ἐλθ', οἵ σε κἄμ' ἐξηπάτων.
Φειδ. Ἀλλ' οὐκ ἂν ἀδικήσαιμι τοὺς διδασκάλους.
Στ. Ναὶ ναὶ, καταιδέσθητι πατρῷον Δία.
Φειδ. Ἰδού γε Δία πατρῷον, ὡς ἀρχαῖος εἶ.
Ζεὺς γάρ τις ἔστι; Στρεψ. ἔστιν. Φειδιπ. οὐκ ἔστ', ἐπεὶ
Δῖνος βασιλεύει, τὸν Δί' ἐξεληλακώς.
Στρ. Οὐκ ἐξελήλακ', ἀλλ' ἐγὼ τοῦτ' ᾠόμην,
Διὰ τουτονὶ τὸν Δῖνον. οἴμοι δείλαιος,
Ὅτε καὶ σὲ χυτρεοῦν ὄντα θεὸν ἡγησάμην.
Φει. Ἐνταῦθα σαυτῷ παραφρόνει, καὶ φληνάφα.

O Nubes, hæc ego vestri causa, fero mala:
Dum vobis omnia mea mando negocia.
CH. At horum tuæ malorum tibimet auctor es:
B Quando tuum animum ad res applicuisti malas.
ST. Cur hæc mihi tum non dicebatis? quòd hominem
Me circumueniebatis rusticum & senem?
CH. Isthæc semper nos facere consueuimus: ubi
Aliquem videmus operam dare rebus malis:
Vt eum in aliquod magnum conjiciamus malum:
C Donec is addiscat patrios vereri Deos.
ST. Hei mihi, Nubes, mala quidem isthæc, sed iusta sunt.
Non enim, oportebat fœnori quod sumseram,
Argentum, defraudando me interuertere.
Agè, mi fili: agè nunc mecum adesdum celeriter:
Vt Charephōtem illum scelerosum & Socratem
D Perdas: qui & te, & me ludificârunt hactenus.
PH. Ego verò magistros haudquaquam affecero aliqua
Iniuria. ST. imò reuerere patrium Iouem.
PH. Ecce autem patrium Iouem: ut delirus es.
Nam quis sit Iuppiter? ST. imò est. PH. non est Iuppiter:
Quandoquidē nunc turbo imperat, expulso Ioue.
E ST. Non est expulsus: sed ego rebar hoc ita
Ob isthunc Turbinem Deum, hei misero mihi,
Quod etiam te arbitratus sum ollarem Deum.
PH. Hic tu tibiipse nugare, atque desipe.

Σχόλια. Ταυτὶ δι' ὑμᾶς.] ἐν ἐκθέσει ἴαμβοι τρίμετροι ἀκατάληκτοι μά. ὧν τελευταῖος ἐμοὶ ποιήσω πῦρ σφόδρ' εἰσ' ἀλαζόνες. εἶτα ἀναφώνημα τὸ ἰοὺ ἰού. καὶ πάλιν ἰαμβικοί. καὶ τελευταῖον τοῦ δράματος ἀναπαιστικὸν τετράμετρον καταληκτικόν. ἐφ' ᾧ χορικῶς ἡ καὶ τὸ δρᾶμα ἀποπερατίζεται. Ὦ φίλτατε.] λείπει τὸ υἱὲ ἢ παῖ. ἔτι γὰρ ἐπιχαίρεται. πρὸς τὸν υἱὸν μετελθών. Πατρῷον Δία.] πατρῷος Ζεὺς καὶ Ἀπόλλων ἐν Ἀθήναις τιμῶνται. ὁ Ζεὺς μὲν μετὰ τὴν ἐν Ἀρκαδίᾳ, ἢ ὡς ἕτεροι μετὰ τὴν ἐν Κρήτῃ ἀνατροφήν, ὅτι πρῶτον ταῖς Ἀθήναις ἐπέστη καὶ ἐφάνη τοῖς πατράσιν αὐτῶν. οἵτινες ταύτῃ τῇ προσηγορίᾳ τετιμήκασιν αὐτόν. Ἀπόλλων δὲ ὅτι Ἐρεχθέως θυγατέρα ἔγημε τὴν Κρέουσαν ἐξ ἧς γίνεται ὁ Ἴων. ὡς πρόγονον οὖν αὐτὸν ἐτίμων καὶ οἱ ἄρχοντες ὅτε ἐχειροτονοῦντο. ἐκ γὰρ τοῦ μὴ G εἰδέναι ξένους αὐτοὺς ἐνόμιζον. ἄλλως. οὕτω τιμᾶται παρ' Ἀθηναίοις Ζεὺς πατρῷος καὶ Ἀπόλλων. διὰ τὸ πρώτους ὑποδέξασθαι τὰ θεῷ εἰς τὴν χώραν. καὶ θυσίας συντελεῖσθαι κατὰ φράτρας καὶ δήμους καὶ συγγενείας μόνοις Ἑλλήνων. Ἰδού γε Δία.] ἐξ ὧν ὁ πατὴρ ἐπελάβετο αὐτοῦ ἀνωτέρω, ἐκ τούτων καὶ αὐτὸς πειρᾶται τοῦ πατρὸς λαμβάνεσθαι. Διὰ τουτονὶ τὸν Δῖνον.] ὡς ἀγάλματος Δίνου ὄντος ἐν τῇ διατριβῇ Σωκράτους ὀστρακίνου. Χυτρεοῦν.] τὸ ἐν τῷ φροντιστηρίῳ μηχάνημα ὀστράκινον περιφερὲς ὡς χύτραν ὀνοματοποιήσας. καὶ ὄνομα αὐτῷ ἔθετο χυτρεοῦν. τουτέστι μάταιον εὐτελές. χύτρας ἄξιον. ὡς ὀστρακίνου ἀγάλματος ὄντος πρὸ τῆς διατριβῆς.

Bisetus. Φληνάφα] Σ. φλήναφος, μωρολόγος. φληναφία, μωρολογία. φληναφεῖν, μωρολογεῖν.

ΔΡΑΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΠΕΜΠΤΟΥ
Σκηνὴ τρίτη.
ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ ΜΟΝΟΣ

ACTVS V. SCENA III.
STREPSIADES SOLVS.

Στ. Οἴμοι παρανοίας, ὡς ἐμαινόμην ἄρα,
Ὅτ' ἐξέβαλλον καὶ τοὺς θεοὺς διὰ Σωκράτη.
Αλλ' ὦ φίλ' Ερμῆ, μηδαμῶς θύμαινέ μοι,
Μηδέ μ' ἐπιτρίψῃς, ἀλλὰ συγγνώμην ἔχε
Εμοῦ παρανοήσαντος ἀδολεσχίᾳ.
Καί μοι γενοῦ ξύμβουλος, εἴτ' αὐτοὺς γραφὴν
Διωκάθω γραψάμενος, εἴθ' ὅ,τι σοι δοκεῖ.
Ορθῶς παραινεῖς, οὐκ ἐῶν δικορραφεῖν.
Αλλ' ὡς τάχιστ' ἐμπιπράναι τὴν οἰκίαν
Τῶν ἀδολεσχῶν. δεῦρο δεῦρ' ὦ Ξανθία,
Κλίμακα λαβὼν, ἔξελθε, καὶ σμινύην φέρων,
Κἄπειτ' ἐπαναβὰς ἐπὶ τὸ φροντιστήριον,
Εως ἂν αὐτοῖς ἐμβάλῃς τὴν οἰκίαν,
Τὸ τέγος κατάσκαπτ', εἰ φιλεῖς τὸν δεσπότην.
Εμοὶ δὲ δᾷδ' ἐνεγκάτω τις ἡμμένην,
Κἀγώ τιν' αὐτῶν τήμερον δοῦναι δίκην
Εμοὶ ποιήσω, κἂν σφόδρ' ὦσ' ἀλαζόνες.

A *Me miserum & stupidum: quantam insaniui modo:*
Quòd Socrati credens, abieci omnes Deos?
O Mercuri carissime ne succenseas
Mihi: neu me perdas: sed veniam da mihi:
Quod garrulitate mea desipui: & da tuum
Mihi consilium: an his litem intendam, aut quod tibi
Videbitur. Rectè mones, quòd non sinis
B *Litem nectere: sed hanc nugatorum domum*
Iubes incendere quàm celerrimè. agè, huc agè
Adesdum Xanthia, scalam & rastrum forâs
Effer, scholam conscende, tectum perfode:
Donec domum omnem in ipsos inijcias: perge, si
Herum tuum amas. at mihi facem quis afferat
C *Ardentem: ego faxim pœnas dent mihi hodie,*
Quamlibet elato animo valde superbiant.

Σχόλια. Ὅτ' ἐξέβαλλον.] ταῦτα εἰς διαβολὴν Σωκράτους, ἐκβαλόντος τὰ δαιμόνια. Αλλ' ὦ φίλ' Ερμῆ.] τοῦτο οἱ κλέπται πρὸς τὸν Ερμῆν ἔλεγον ἔτι ἁλισκόμενοι ἐκολάζοντο, αἰτούμενοι αὐτὸν ἐλθεῖν αὐτοῖς εἰς βοήθειαν. ἥρμοττο γὰρ διὰ τὸ μὴ τεθυκέναι αὐτῷ ὡς ἐφόρῳ κλεπτικῆς ὄντι, εἰς ταῦτα περιπεσεῖν τὰ δεινά. Παρανοήσαντος.] ἀντὶ τοῦ ἀνοητεύσαντος παρὰ τὸ φρόνιμον καὶ πεισθέντος. ἀδολεσχία δὲ ἡ περὶ ἀνοήτων ὁμιλία.

D Bisetus. Ἀδολεσχία] Σ. ἀδολεσχία, ἀκαιρολογία, φλυαρία, στωμυλία. Ἀττικοὶ ἐκτείνουσι τὸ α. ἀδολεσχία δὲ παρὰ τῇ χαρᾷ, ἡ συνεχὴς μελέτη. καὶ ἀδολεσχῆσαι, ἀντὶ τοῦ διηνεκῶς μελετῆσαι. ἀδόλεσχος δὲ, καὶ ἀδολέσχης, ὁ ἀδολεσχῶν, ὁ τῇ ἀδολεσχίᾳ χρώμενος. ταῦτα δὲ παρὰ τὸ ἄδος, ὃ τὸν κόρον, καὶ τὴν πλησμονὴν σημαίνει, καὶ τὴν λέσχην. λέσχας δὲ πάλαι ἔλεγον δημοσίους τινὰς τόπους, ἐν οἷς οἱ σχολὴν ἄγοντες ἐκαθέζοντο. Ὅμηρος,
Οὐκ ἐθέλεις εὕδειν χαλκήϊον ἐς δόμον ἐλθὼν,
E Ἠέ που ἐς λέσχην;
Κλεάνθης δέ φησιν ἀνατεθεῖσθαι Ἀπόλλωνι τὰς λέσχας. ἐξέδραις δὲ ὁμοίας γίνεσθαι. καὶ αὐτὸν δὲ τὸν Ἀπόλλωνα παρ' ἐνίοις λεσχηνόριον ἐπικαλεῖσθαι. λέσχη ἡ πολλὴ ὁμιλία, φλυαρία. τὸ δὲ παλαιὸν αἱ καθέδραι, καὶ οἱ τόποι, ἐν οἷς εἰώθεισαν ἀθροιζόμενοι φιλοσοφεῖν, λέσχαι ἐκαλοῦντο. Κλίμακα λαβὼν] Σ. κλίμαξ, ἡ κοινῶς σκάλα. σμινύη δὲ, σκαφεῖον, δίκελλα, ἀξίνη. Τί γὰρ μαθόντ'] χαριέστερον ἴσως, μαθόντες ὑβρίζετον; ἢ ἀνακόλουθον ὁ Στρεψιάδης ὡς ἄγροικος, καὶ ἀπαίδευτος, καὶ ὀργισθεὶς ποιεῖ. ἡ δὲ τούτων ἔννοια, αὕτη. τίς δὲ ὑμᾶς ἐδίδαξεν οὕτως εἰς τοὺς θεοὺς ὑβρίζειν; ἐκ τίνων ταύτην τὴν ἀσέβειαν ἐμάθετε; τῷ δὲ δυϊκῷ ἐχρήσατο, ὅτι πρὸς δύο ὁ λόγος ποιεῖται, τὸν Σωκράτην δηλονότι, καὶ τὸν Χαιρεφῶντα. πολλάκις δὲ παρὰ τούτῳ τῷ ποιητῇ ταύτην τῆς μετοχῆς, μαθὼν, χρῆσιν εὑρήσεις, ὅπερ ἐλέγχου τινὸς σχῆμα ἔχει, καὶ ἐπιτίμησιν, καὶ ἀπαιδευσίας ὀνειδισμὸν σημαίνει. καὶ ἐν Ἀχαρνεῦσι,
Τί μαθὼν φαίνεις ἄνευ θρυαλλίδος;
καὶ ἐν Σφηξὶ,
Τί δὴ μαθὼν τῷ δακτύλῳ τὴν θρυαλλίδ' ὠθεῖς;
καὶ ἐν Λυσιστράτῃ,
Σὺ δὲ δὴ τί μαθὼν ἐκ δεῦρο ἐνήσκεις;
Οὐ μόνον ἀλλὰ καὶ τὸ εἰπὲ ἐνικὸν πολλάκις ἂν εὕροις μετὰ πληθυντικοῦ. ὡς ἐν Ὄρνισιν, Εἰπέ μοι τί μέλλετε; καὶ ἐν Σφηξὶν, „ Εἰπέ μοι τί μέλλομεν; καὶ ἐν Ἀχαρνεῦσιν, „ Εἰπέ μοι ὦ δημόται.

ΔΡΑΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΠΕΜΠΤΟΥ

Σκηνὴ τετάρτη.

ΜΑΘΗΤΗΣ, ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ, ΣΩΚΡΑΤΗΣ, ΧΑΙΡΕΦΩΝ.

Τρίμετροι ἰαμβικοί.

ACTVS V. SCENA IIII.

F DISCIPVLVS, STREPSIADES, SOCRATES, CHAEREPHON.

Senarij Iambici.

Bisetus. Σωκράτους μαθητὴς, Σωκράτης αὐτὸς, καὶ Χαιρεφῶν τὸν τῆς οἰκίας, καὶ τοῦ φροντιστηρίου ἐμπρησμὸν δεινῶς φέροντες ἀγανακτοῦσι, καὶ τοῖς συνεργοῖς μάχονται.

Μα. Ἰοὺ, ἰού,
Στ. Σὸν ἔργον, ὦ δᾲς, ἱέναι πολλὴν φλόγα.
Μα. Ανθρωπε τί ποιεῖς; Στ. ὅ,τι ποιῶ; τί δ' ἄλλο γ' ἢ
Διαλεπτολογοῦμαι ταῖς δοκοῖς τῆς οἰκίας.

G DI. *Heu, eheu:*
ST. *Tuū est, ô fax, flammam immittere quam plurimam.*
DI. *Quid agis homo?* ST. *id quod ago: quid enim aliud, nisi*
Quod arguè disputo cū trabibus huius domus?

Ma. Οἴμοι,

Μα. Οἴμοι, τίς ἡμῶν πυρπολεῖ τὴν οἰκίαν;
Στ. Ἐκεῖνος, οὗπερ θοἰμάτιον εἰλήφατε.
Μα. Ἀπολεῖς, ἀπολεῖς. Στ. τοῦτ' αὐτὸ γὰρ καὶ βούλομαι.
Ἣν ἡ σμινύη μοι μὴ προδῷ τὰς ἐλπίδας,
Ἢ 'γὼ πρότερόν πως ἐκτραχηλισθῶ πεσών.
Σω. Οὗτος τί ποιεῖς ἐτεὸν, οὑπὶ τοῦ τέγους;
Στ. Ἀεροβατῶ, καὶ περιφρονῶ τὸν Ἥλιον.
Σω. Οἴμοι τάλας, δείλαιος ἀποπνιγήσομαι.
Στ. Τί γὰρ μαθὼν ὑβρίζετόν γ' εἰς τοὺς θεούς;
Χαι. Ἐγὼ δὲ κακοδαίμων γε κατακαυθήσομαι.
Στ. Καὶ τῆς Σελήνης ἐσκοπεῖσθε τὴν ἕδραν.
Δίωκε, βάλλε, παῖε, πολλῶν οὕνεκα.
Μάλιστα δ' εἰδὼς, τοὺς θεοὺς ὡς ἠδίκουν.

A DI. *Hei mihi, quis incendit noſtram domum?*
ST. *Is, cuius vos cepiſtis veſtem.* DI. *malè peri.*
Perdes nos. ST. *hoc ipſum volo: modò hic ligo*
Non perdat ſpes, à me conceptas: néue ego
Collum frangam, atque è tecto præceps decidam.
SO. *Heus tu, quid agis verò ſupra tectum? cedò.*
B ST. *In aëre incedo, & Solem ſic contuor.*
SO. *Heu me miſerum, miſer ego iamiam ſtrangulor.*
ST. *Cur ergo Deos afficitis contumelia?*
CHAE. *O me infelicem: qui flamma exanimer miſer.*
ST. *Et Lunæ ſpeculati eſtis ſedem deſuper.*
Age, tunde, iace, feri, cauſas ob plurimas:
C *Tum præcipuè ob hanc: quòd Deos iniuria,*
Et horrenda affecerunt contumelia.

Σχόλιον. Τῆς σελήνης τὴν ἕδραν.] ἀντὶ τῆς κινήσεως τῆς σελήνης. ἕδραν δὲ ἔστιν εἰς τὸ αἰσχρὸν ἀποτεῖναι τὸν λόγον. τὴν ὑποφοράν. ἐπὶ τίνος ὀχεῖται καὶ διὰ τί καὶ τοὺς μῆνας. Δίωκε.] ὡς τῶν φιλοσόφων φευγόντων διὰ τὸ πῦρ. τὸ δὲ ὡς ἠδίκουν, χάριεν, καὶ οὓς ἠδίκουν.

ΧΟΡΟΣ

CHORVS.

BISETVS. Ὁ χορὸς τῷ δράματι D τέλος ἐπιτίθησιν.

Χο. Ἡγεῖσθ' ἔξω, κεχόρευται γὰρ μετρίως τό γε τήμερον ἡμῖν.

CHO. *Exite: quoniam hodie nobis mediocriter hoc pede ſaltum eſt.*

Σχόλιον. Τό γε τήμερον.] ἀντὶ τοῦ τήμερον ἀρκετῶς ἔχει ἡ ἡμέρα. ὡς ἀπὸ τοῦ ποιητοῦ δὲ ὁ λόγος. τέλος.

ΤΕΛΟΣ ΝΕΦΕΛΩΝ.

FINIS NVBIVM.

ΘΩΜΑ ΤΟΥ ΜΑΓΙΣΤΡΟΥ, ΒΑΤΡΑΧΩΝ ΥΠΟΘΕΣΙΣ.

ΔΙΟΝΥΣΟΣ Εὐριπίδου πόθῳ ληφθεὶς, καὶ οὐχ οἷός τ' ὢν ἄλλως θεραπεῦσαι τὸν ἔρωτα, εἰς ᾅδου κατελθεῖν ἐβουλήθη, ὅπως ἐκεῖ τούτῳ ἐντύχῃ. ἐπεὶ δὲ τῆς ὁδοῦ ἄπειρος ἦν, ἔγνω δεῖν εἰς Ἡρακλέα πρότερον ἐλθεῖν. οὗτος γὰρ πάλαι κελεύσαντος Εὐρυσθέως, Κέρβερον χάριν εἰς ᾅδου κατῄει. ἐλθὼν δὲ καὶ πυθόμενος περὶ τῆς ὁδοῦ, ἤκουσε παρ' αὐτοῦ ὅπως ἄρα δεῖ κατελθεῖν, χαριεντισαμένου πρὸς αὐτὸν πρότερον. Διόνυσος δὲ καὶ πρὶν ἀπαντῆσαι πρὸς Ἡρακλέα, κατ' αὐτὸν ἐσκευάσθη, λεοντῆν ἐνδεδυμένος καὶ ῥόπαλον φέρων. ὡς οὖν ἤκουσε παρ' Ἡρακλέους περὶ τῆς ὁδοῦ, μεθ' ἑαυτοῦ δοῦλόν τινα ἔχων Ξανθίαν, ἐχώρει πρὸς ᾅδην. καὶ πρῶτον μὲν ἐντυγχάνει τῇ Ἀχερουσίᾳ λίμνῃ. καὶ ὁρᾷ ἐν αὐτῇ τὸν Χάρωντα μετὰ σκάφους, δι' οὗ τοὺς τεθνεῶτας εἰς ᾅδου ἐπέρα. καὶ ὁ μὲν Ξανθίας οὐκ ἐπέβη τοῦ σκάφους, διὰ τὸ μὴ τὴν ἐν Ἀργινούσαις ναυμαχῆσαι μάχην, πεζῇ δὲ περιῄει τὴν λίμνην. Διόνυσος δὲ ἐπιβὰς καὶ τῶν ἐν αὐτῇ βατράχων ἀκούσας μέλη παρὰ τὸν πλοῦν, διαπεραιοῦται, καὶ αὖθις Ξανθίᾳ συγγίνεται. καὶ σὺν αὐτῷ πάλιν ἁψάμενος τῆς ὁδοῦ, εὑρίσκει ἃ Ἡρακλῆς αὐτῷ προειρήκει, δυσχερῆ τινα θεάματα. καὶ τοὺς μύστας παρ' αὐτὰς τὰς πύλας τοῦ ᾅδου χορεύοντας. εἶτα ὡς Ἡρακλῆς εἰσελθὼν, καὶ μεταξὺ πολλῶν τούτῳ συμβάντων, παραγίνεται πρὸς Πλούτωνα, ἵν' Εὐριπίδην ἀναγάγῃ. ἀλλὰ τῶν ἀγωνισαμένων Αἰσχύλου καὶ Εὐριπίδου, ὅστις τούτων ἄριστος τὰ εἰς τέχνην φανείη, τοῦτον αὐτὸς εἰληφὼς ἀνελεύσεσθαι πρὸς βίον. τούτου δὲ γινομένου καὶ κρείττονος ἀναφανέντος Αἰσχύλου, Διόνυσος τοῦτον λαβὼν, ἀνῆλθε.

Τὸ δὲ δρᾶμα τῶν εὖ καὶ φιλοπόνως πάνυ πεποιημένων. ἐδιδάχθη δὲ ἐπὶ Καλλίου ἄρχοντος τοῦ μετὰ Ἀντιγένην. οὕτω δὲ ἐθαυμάσθη διὰ τὴν ἐν αὐτῷ παράβασιν, καθ' ἣν διαλλάττει τοὺς ἐντίμους τοῖς ἀτίμοις, καὶ τοὺς πολίτας τοῖς φυγάσιν, ὥστε καὶ ἀνεδιδάχθη, ὥς φησι Δικαίαρχος.

ΑΛΛΩΣ

Διόνυσός ἐστι μετὰ θεράποντος Ξανθίου δι' Εὐριπίδου πόθον, εἰς ᾅδην κατιών. ἔχει δὲ λεοντῆν καὶ ῥόπαλον, πρὸς τὸ τοῖς ἐντυγχάνουσιν ἔκπληξιν παρέχειν. ἐλθὼν δὲ ὡς τὸν Ἡρακλέα πρότερον ἵνα ἐξετάσῃ τὰ κατὰ τὰς ὁδοὺς, δι' ὧν καὶ αὐτὸς ὅτε ἐποιήσατο τὴν πορείαν πρὸς τὸν Κέρβερον ᾤχετο, καὶ ὀλίγα περὶ τῶν τραγικῶν διαλεχθεὶς, ὁρμᾷ πρὸς τὸ προκείμενον. ἐπεὶ δὲ πρὸς τῇ Ἀχερουσίᾳ λίμνῃ γίνεται, ὁ μὲν Ξανθίας διὰ τὸ μὴ συννεναυμαχηκέναι εἰς τὴν περὶ Ἀργινούσας ναυμαχίαν, ὑπὸ τοῦ Χάρωνος οὐκ ἀναληφθεὶς, πεζῇ τὴν λίμνην κύκλῳ διέρχεται. ὁ δὲ Διόνυσος δοὺς διώβολον περᾷ, προσπαίζων ἅμα τοῖς κατὰ τὸν πόρον ᾄδουσι βατράχοις καὶ γελωτοποιῶν. μετὰ ταῦτα ἐν ᾅδου, τῶν πραγμάτων ἤδη χειριζομένων, οἵ τε μύσται χορεύοντες ἐν τῷ προφανεῖ καὶ τὸν Ἴακχον ᾄδοντες ἐν χοροῦ σχήματι καθορῶνται. ὅ τε Διόνυσος μετὰ τοῦ θεράποντος, εἰς ταυτὸν ἔρχεται τούτοις. τῶν δὲ προηδικημένων ὑπὸ Ἡρακλέους προσπλεκομένων τῷ Διονύσῳ διὰ τὴν ἐκ τῆς σκευῆς ἄγνοιαν, μέχρι μέν τινος οὐκ ἀγελοίως χειμάζονται. εἶτα μέντοι γε πρὸς Πλούτωνα καὶ τὴν Περσέφασσαν προσελθόντες, ἀλεωρῆς τυγχάνουσιν. ἐν τούτῳ δὲ, ὁ μὲν τῶν μυστῶν χορὸς, περὶ τοῦ τὴν πολιτείαν ἐξισῶσαι καὶ τοὺς ἀτίμους ἐντίμους ποιῆσαι, χἀτέρων τινῶν, πρὸς τὴν Ἀθηναίων διαλέγεται πόλιν. τὰ δὲ λοιπὰ τοῦ δράματος, μονόκωλον, ἄλλως δὲ τερπνὴν καὶ φιλόλογον λαμβάνει σύστασιν. παρεισάγεται γὰρ Αἰσχύλος Εὐριπίδῃ περὶ τῆς τραγῳδίας διαλεγόμενος. τὸ μέχρι πρόσθεν, Αἰσχύλου τὸ πρωτεῖον παρὰ τῷ ᾅδῃ ἔχοντος, καὶ τοῦ τραγῳδικοῦ θρόνου. τότε δὲ Εὐριπίδου τῆς τιμῆς ἀντιποιησαμένου. συστήσαντος δὲ τοῦ Πλούτωνος τὸν Διόνυσον αὐτοῖς ἀκροατὴν, ἑκάτερος αὐτῶν λόγους ποιεῖται πολλούς. καὶ τέλος πάντα ἔλεγχον καὶ πᾶσαν βάσανον οὐκ ἀπαθῶς ἑκατέρου κατὰ τῆς θατέρου ποιήσεως προσαγαγόντος, κρίνας παρὰ προσδοκίαν Διόνυσος Αἰσχύλον νικᾶν, ἔχων αὐτὸν ὡς τοὺς ζῶντας ἀνέρχεται. Τὸ δὲ δρᾶμα τῶν εὖ καὶ φιλοπόνως πάνυ πεποιημένων ἐδιδάχθη ἐπὶ Καλλίου ἄρχοντος τοῦ μετὰ Ἀντιγένην, ἐπὶ Ληναίῳ. Φιλωνίδης ἐπεγράφη καὶ ἐνίκα. Φρύνιχος δεύτερος, Μούσαις. Πλάτων τρίτος Κλεοφῶντι. οὕτω δὲ ἐθαυμάσθη τὸ δρᾶμα διὰ τὴν ἐν αὐτῷ παράβασιν, ὥστε καὶ ἀνεδιδάχθη, ὥς φησι Δικαίαρχος. οὐ δεδήλωται μὲν ὅπου ἐστὶν ἡ σκηνή. εὐλογώτατον δὲ ἐν Θήβαις. καὶ γὰρ ὁ Διόνυσος ἐκεῖθεν. καὶ πρὸς τὸν Ἡρακλέα ἀφικνεῖται Θηβαῖον ὄντα.

Σκοπὸς τοῦ παρόντος δράματος.

Ὁ παρὼν ποιητὴς ὡς ἐν τῷ δράματι Πλούτου τῷ τότε τῶν Ἀθηναίων ἄρχοντι ὅπως δήποτε χαριζόμενος τότε τὸν Πλοῦτον ἀναβλέψαι φησὶ καὶ πλουτῆσαι τοὺς ἀγαθούς. τῶν Νεφελῶν δὲ τὸ δρᾶμα τῷ φιλτομένῳ γράψας κατὰ Σωκράτους, κατὰ παντὸς συνεζεύξατο φιλοσόφου μεταρσιολόγου καὶ φυσικοῦ. Σωκράτης γὰρ μετερχόμενος τὴν ἠθικὴν φιλοσοφίαν κατεγέλα μεταρσιολογίας, καὶ φυσικῆς ὡς γράφει Ξενοφῶν ἐν τοῖς ἀπομνημονεύμασι. θεολογίας δὲ ὡς ἀκαταλήπτου πάντη ἀπόἀπήχθετο. ὡς οὖν τὸ δρᾶμα τοῦ Πλούτου ὑπὲρ τοῦ τότε ἄρχοντος Ἀθηναίων ἀσυμφανῶς ξυντάξατο, κατὰ παντὸς δὲ φιλοσόφου μεταρσιολέσχου καὶ ψευδοτύπου τὸ δρᾶμα τῶν Νεφελῶν, οὕτω καὶ τήνδε τὴν κωμῳδίαν τῶν βατράχων κατὰ ὑποψύχρου καὶ ὑποξύλου, καὶ ἀφυοῦς καὶ ἀτεχνότατα γράφοντος. τῷ μεμηνέναι δὲ οὐ συνιέντος αὐτὸν ὄντα βάρβαρον. οἰόμενον δὲ μὴ μόνον ἰσοῦσθαι ἀλλὰ καὶ τὰ κρείττονα φέρεσθαι τινῶν ἀληθείαν ἀληθεστέρων. ὡς τῷ ὑπὲρ φύσιν Ὁμήρῳ τις ἀνώνυμος ἤριζε σάτυρος. Ἡσιόδῳ δὲ Κέρκωψ. ἢ τὸ πλέον εἰπεῖν, Εὔρυτος μὲν τοξικῇ, Μαρσύας δὲ μουσικῇ τῷ Ἀπόλλωνι. Σειρῆνες δὲ μούσαις καὶ Θάμυρις ὁ μαινόμενος. ἢ ὡς Αἰγύπτιος Σῶφις, καὶ ὁ Θετταλὸς Σαλμωνεὺς ταῖς οὐρανίαις ἀντιπαταγοῦντες βρονταῖς καὶ τοῖς κεραυνοῖς δῆθεν ἀνταπαστράπτοντες. κατὰ τοιούτου παντὸς μὴ συνιέντος αὐτὸν, ἐξομοιουμένου δὲ φιληταῖς ἀλογίστοις καθάρμασι δίκην βατράχων βοῶσι θορυβωδέστατα, τὸ τοιοῦτον ὁ ποιητὴς δρᾶμα ἐξέθετο. διασκευὴ δὲ καὶ ἔκθεσις τοιάδε τοῦ δράματος. Πλάττεται τῷ ποιητῇ δυσφορῶν ὁ Διόνυσος διὰ τὸ ἐν τοῖς Διονυσίοις μὴ εἶναι τραγικὸν ἢ κωμικὸν δεξιὸν ποιητήν. ὅθεν καὶ βουληθεὶς κατίεται εἰς ᾅδου ὡς Εὐριπίδην ἐκεῖθεν ἀνάξειν, ἐπὶ Διονυσιακοῖς τοῖς κοθόρνοις, καὶ λεοντῆν καὶ ῥόπαλον ἔχων πρὸς τῷ τοῦ Ἡρακλέους μετὰ Ξανθίου οἰκέτου ὄνῳ ἐποχουμένου, τοῖς ὤμοις δὲ ἀνάφορον φέροντος, ὃ ἀλλακτὸν δημωδέστερος καλεῖται, εἰς Θήβας ἢ Τίρυνθα πόλιν τοῦ Ἄργους, ἀφικνεῖται πρὸς Ἡρακλέα, ὁδοὺς τὰς εἰς ᾅδου χρήζων μαθεῖν ἐξ αὐτοῦ. καὶ πανδοχεῖα καὶ ἐκτροπὰς ἅτε τοῦ Ἡρακλέους εἰς ᾅδου πρὶν κατελθόντος ἐπ' ἀναγωγῇ τοῦ Κερβέρου. εἰ καὶ δυσὶ γνώμαις προμηθέστερος ἦν Ἡρακλέους ὁ Διόνυσος. παρ' οὗ μαθὼν ὅσων ἔχρῃζεν ἀπάρχεται τῆς πορείας. παρὰ τὴν λίμνην δὲ πεφθακὼς τὴν Ἀχερουσίαν, αὐτὸς μὲν ὁ Διόνυσος δυσὶν ὀβολοῖς περαιοῦται τῷ Χάρωνι. Ξανθίας δὲ ἀνθ' ὧν τῇ περὶ Ἀργινούσας οὐκ ἐναυμάχησε ναυμαχίᾳ τῷ Χάρωνι μὴ ἀναληφθεὶς, πεζῇ τὴν λίμνην κύκλῳ περιπορεύεται. καὶ τί δεῖ λεπτολογεῖν τὰ παρὰ τοῦ συγγράμματος τέλος; Διόνυσος ξενίζεται Περσεφόνῃ καὶ Πλούτωνι καὶ κρίσιν ποιησάμενος ποιητῶν, Εὐριπίδου καὶ Αἰσχύλου, καὶ ἄριστον τῷ ὄντι Αἰσχύλον νομίσας καὶ παρὰ προσδοκίαν τοῦτον λαβὼν ἀλλ' οὐκ Εὐριπίδην αὖθις ἐς τοὺς ζῶντας ἀνέρχεται.

ΒΑΤΡΑΧΩΝ ΥΠΟΘΕΣΙΣ
διὰ στίχων.

Μαθὼν παρ' Ἡρακλέους Διόνυσος τὴν ὁδὸν
Πρὸς τοὺς κατοιχομένους πορεύεται. λαβὼν
Τὸ δέρμα καὶ τὴν σκυτάλην. ἀνάγειν θέλων
Εὐριπίδην. λίμνην δὲ διέβαινε κάτω.
Καὶ τῶν βατράχων ἀνέκραγεν εὔφημος χορός.
Ἐπειτα μυστῶν ἐκδοχή. πλούτων δ'. ἰδὼν,
Ὡς Ἡρακλεῖ προσέκοπτε διὰ τὸν κέρβερον.
Ὡς δ' ἀνεφάνη, τίθεται τραγῳδίας ἀγών.
Καὶ δὴ στεφανοῦταί γ' Αἰσχύλος. τοῦτον δ' ἄγει
Διόνυσος εἰς φῶς. οὐ μὰ Δία γ' Εὐριπίδην.

OCCASIO RANARVM.

Occiso ab Athenienſibus Socrate, Euripides exhibuit populo Tragœdiam: in qua Palamedē iniuſtè occiſum à Græcis introducebat. Sed quia pleraque in ea Tragœdia ſic gerebantur, vt cædem Socratis non Palamedis referrent: magnam conflauit Euripides Ariſtophani inuidiam. Hanc vt declinaret Poëta Comicus, Ranas conſcripſit: in qua Comœdia ſicut in alijs ferè omnibus Comœdiis, laudibus Euripidis detrahit: illi aliâs blandiloquum verborum lenocinium, & ſophiſticum dicendi genus, atque inanem orationis pompam, aliâs rerum ipſarum, quas tractat, neſcio quam abſurditatem & ineptitudinem, non citra odij ſuſpicionem, obijciens. Nam veriſſimum eſt, quod apud Heſiodum dicitur:

Καὶ κεραμεὺς κεραμεῖ κοτέει, καὶ τέκτονι τέκτων,
Καὶ πτωχὸς πτωχῷ φθονέει, καὶ ἀοιδὸς ἀοιδῷ.

Vt autem vulgi & ſapientum, qui Euripidem admirabantur, odium deuitet: Bacchum introducit, qui nullum in terris bonum Poëtam, præſertim Tragicum, exiſtere conqueſtus inferos adire ſtatuit: vt Euripidem in vitam inde reducat. Sed eò cùm perueniſſet, Æſchylum cum Euripide, de ingenij & ſapientiæ gloria, non modò concertantem, ſed etiam aduerſarium ſuum longè ſuperantem inuenit. Quare, quod præter expectationem ipſi euenerat, relicto Euripide, Æſchylum ſecum ab inferis reducit. Eſt autem huius fabulæ argumentum tale.

ARGVMENTVM.

BACCHVS deſiderio boni poëtæ adductus, inferos adire cõſtituit: vt illinc reducat Euripidẽ. Quare cũ ſeruo Xanthia iter ingreditur: geſtãte ſeruo humeris impoſita ſtragula, & interim equitãte aſinũ, vnde riſus materia capitur. Primò autẽ ad oſtiũ Herculis deueniũt, vt eum de via ad inferos eũdi cõſulãt. Ille Bacchũ Herculeo amictũ habitu conſpicatus, facetè irridet. Cognito autẽ profectionis cõſilio, varias Baccho vias aperit, quibus peruenire poſſet ad inferos. Sed cùm nulla earũ placeret Baccho, aliã mõſtrat, qua per Stygiã paludẽ ductu Charõtis ſit trãſeundum. Digreſſi ab Hercule, fortè incidunt in mortuũ, qui ad ſepulturã efferebatur. Ab hoc petũt, vt Xanthiã onere liberet, & ſtragula ſecũ ad inferos deportet. Sed quia de mercede nõ poſſũt cõuenire inter ſe, Bacchus à mortuis repellitur. Interim cõmodè ad ripã Charõtis accedũt. A quo Bacchus in nauẽ ſuſcipitur: ſed Xanthias, quòd nauali prælio apud Arginuſas nõ interfuiſſet, paludẽ circũire cogitur. Trãſmittẽti Baccho RANAE in loco occulto, Stygię paludis, coaxatu ſuo accinũt. Vbi traiecit paludẽ Bacchus, celeriter Xanthiã ad ſe recipit. Occurrũt ipſis varia mõſtra, & Proteo mutabilior Empuſa. Ibi toto animo externatur Bacchus, ac vix tãdẽ ſerui, in Elyſiũ proſpiciẽtis, oratione cõfirmatur. Ad extremũ, in locũ beatorũ perueniunt: vbi Chorus initiatorũ tibiis & vocibus Bacchum laudat, & Bacchanalia celebrat: tædáſq; ardẽtes, pro more Atheniẽſiũ, in manibꝰ geſtat. Idẽ in duas mox partes, ſeu dimidios choros, diuiſus: ex vna parte homines impios, rudes, ſcurras, ſeditioſos, proditores, auaros, & ſimilis farinę, à ſacris remouet: ex altera hymnos canit, quibus Cereris & Bacchi laudes peragũtur. Ab eodẽ ſemichoro Archidemꝰ traducitur, itémq; Cliſthenes & Seuirius notãtur. Poſtremò Bacchus accedit, & Chorũ de Plutonis regia, vbi ea ſit, interrogat. Quã mõſtrata, Chorus ex vtraq; parte lætatur ac tripudiat: ipſe oſtiũ leniter pulſat: prodit ibi Æacus, qui cõſpecta Claua ac Leonina, Herculẽ adeſſe arbitratur, qui iã olim Cerberũ abſtuliſſet. Itaq; graui ira cõmotus, Gorgones & Harpyas vocatũ abit, vt ipſum cõſtringãt. Trepidãte illic Baccho, & totis animis cõſternato, ſeruus Xãthias paulò cõfidẽtior, habitũ cũ illo permutat. Aduenit de improuiſo famula Proſerpinæ, quæ Herculẽ ad lautiſſimũ epulũ, ab hera inſtructum, inuitat. Eã felicitatẽ ſeruo inuidẽs Bacchus, ſe priùs cũ illo iocatũ affirmat: ipſúmq; reſumpto ſeruili habitu, Herculeũ amictũ cogit deponere. Sed priuſquàm in regiã Plutonis ingrediuntur, duæ cauponæ, Pãdoceutria & Plathana, nouũ Baccho terrorẽ iniiciunt. Ratæ enim eũ eſſe Herculẽ, de voracitate illius & furtis queritantur: ſimúlq; viro extrema mala, ac quæuis ſupplicia cõminãtur. Ibi denuò periclitãs Bacchus, ſeruũ orat, exorátque, vt permutato ſecũ habitũ, ſeſe Herculẽ eſſe ſimulet. Redit interim cũ Lorariis ſuis in Scenam Æacus: & Xãthiã pro Hercule, Cerberi raptore, cõſtringit, vt de illo ſupplicium ſumat. Negat Xãthias ſe ad Inferos vnquã deſcẽdiſſe: & vt fidẽ ſibi cõciliet, ſeruũ ſuũ (qui iam erat Bacchus, eũ ſe ſimulãs) vincire & torquere iubet. Sed is, quòd ſibi à quęſtione metueret, Deũ ſe eſſe profitetur, & Bacchũ quidẽ Iouis filiũ. Xanthias, vt herũ confundat, Æaco ſuadet, vt in vtriuſq; diuinitatẽ inquirat: & alternis ictibꝰ vtrũq; verberet: tũ, quẽ dolere videat, eũ pro Deo nõ habeat. Inſtituto hoc examine, cùm vterq; plagas inflictas cõſtãter ferret, Bacchus quidẽ vt Deus ἀπαθὴς: Xanthias verò, vt ſeruus, cuius tergũ plagis occalluerat: tãdẽ omiſſa hac inquirendi ratione, ambos in regiã Plutonis introducit: vt illic examinẽtur. Illis digreſſis, Chorus partim in ſceleratos, vt Cleophõtẽ & Cligẽnẽ, inuehitur partim de ſuo officio. & cõmoda ratione gubernãdi Rẽpub. diſſerit. Paulò pòſt progreditur ex regiã Plutonis famulus, cũ Xãthia, Bacchi famulo. Hi ſeruorũ more, heris abſentibus obtrectãt: & virtutes ſuas narrãt. Orto autẽ in regia tumultu, famulus Plutonis Xãthiæ exponit ambitionẽ Euripidis: quòd ſceleratorũ ſuffragiis adiutus primas tenere, & Æſchylo ac Sophocli palmã tragicã eripere conetur. Tũ, quæ mox inter vtrũq; altercatio futura ſit, paucis cõmemorat. Reuerſis in domũ Plutonis ſeruulis, Chorus de eadẽ altercatione præſagit, Æſchyli iracũdiã & grãdiloquẽtiã, Euripidis vero garrulitatẽ perſtringẽs. Mox adeſt ipſe Euripides; qui occupata ſede Æſchyli, grauiter poëtã veterẽ criminatur. Exiſtũt vtrinq; cõuitia, quæ vix tãdẽ à Baccho ſedãtur: vtroque in placidũ colloquiũ cõſentiẽte. Habitis vndiquaque precibus, prolixa inſtituitur cõcertatio, & poëtarũ inter ſe cõtentio: In qua primum Euripides Æſchylũ reprehẽdit, quòd in Achille & Niobe, perſonas προσκαταρκτικὰς mutas introduxerit, & ſpectatorẽ ſuſpenderit, ideóque deceperit. Tum quod noua verba & animalia, vt ἱππαλεκτρυόνας & τραγελάφους effinxerit. Præterea, quòd ipſe doctos, Æſchylus verò indoctos diſcipulos poſt ſe reliquerit. Denique quòd ſua poëmata Reipubl. profuerint, Æſchyli obfuerint. Qua accuſatione Chorus permotus, Æſchylum hortatur, vt placidè, &

ſine ira, cõtra Euripidẽ ſe tueatur. Itaq; ille primo omniũ, quod vltimo loco ſibi obiectũ fuerat, eruditè diluit, & ſuas Tragœdias pluſquàm Euripidis profuiſſe, ex eo demõſtrat, quòd ſua ætate viri bellicoſi fuerint, qui Perſas vicerint. Euripidis verò tẽpeſtate, homines turbulenti, Cleones & Alcibiades, qui pacem publicam ciuibus & patriæ eripuerint. Deinde verbis ſuis grandibus loquacitatem Euripidis opponit, & neglectum decori, quòd ſeruo & hero eandem tribuerit orationem: vnde morum facta ſit diſſolutio. Tandem Chorus accedit, & poëtas diſceptantes locum mutare, atque aliò ſecedere iubet: tum noua & vetera depromere mandat. Quibus ita conſtitutis, Euripides, Æſchyli Prologos examinat, eúmque ταυτολογίας accuſat. Cuius ille viciſſim Prologos, præmiſſa ſuorum defenſione, mirificè exagitat, omnes ſibi conformes eſſe demõſtrans: vt quibus penè omnibus τὸ ληκύθιον ἀπώλεσεν accommodari poſſit. Hinc à Prologis ad Choros tranſeunt: quos, vt perperam ab Æſchylo factos, Euripides demonſtret, ipſe ex diuerſis eiuſdem Tragœdiis varia carmina ridicule cõſuit: quibus odioſas repetitiones annectit. Sed eandem illi & parẽ gratiam, idque maiori cum venuſtate reponit Æſchylus. Baccho autem vtrunque hortante, vt à certamine, & odioſa altercatione deſiſtant, petit Æſchylus vtriuſque verba & metra appendi ſtatera atque librari. In eo examine Æſchyli verba ſua grauitate, Euripidæis longè præponderant. Ad poſtremum Pluto accedit, & Bacchum de vtroque Poëta ſententiam pronũciare iubet: vt qui melior ei videatur, eum ſecum deducat. Sed quia difficile erat, alterũ alteri præferre: ideo Bacchus nouas vtrique quæſtiones proponit. Et primùm de Alcibiade quid ſentiant, vtrumque iubet dicere. Deinde de Repub. rectè inſtituẽda quærit: vt ciuitas ſalua, & beati ſint ciues. Vbi cùm ambo grauiter dixiſſent, Bacchus fruſtrà indignãte Euripide, Æſchylum ſibi eligit: quibus abituris, Pluto epulũ prius exhibet. Hac re animaduerſa, Chorus ſapientiam laudibus effert, eiuſque vtilitates propoſito Æſchyli exemplo cõmemorat. Pluto abeunti Æſchylo valedicit, & quid Athenis eum efficere velit, paucis exponit. Cui ille viciſſim Sophoclem commẽdat: vt reiecto Euripide, ſuum ipſe interea locum teneat. Accedit & Chorus, qui abeuntes læto carmine proſequitur.

ARGVMENTVM
ΑΚΡΟΣΤΙΧΕΣ.

R *educere optans ad ſuperos vatem bonum,*
A *dit inferos Bacchus: ranæ ſtygis accinunt,*
N *emore ſed Elyſio certat cum Euripide*
Æ *ſchylus: eóque victo mox reducitur.*

ΤΑ ΤΟΥ ΔΡΑΜΑΤΟΣ ΠΡΟΣΩΠΑ.	*PERSONAE DRAmatis.*
Ξανθίας.	Xanthias.
Διόνυσος.	Bacchus.
Ηρακλῆς.	Hercules.
Νεκρός.	Mortuus.
Χάρων.	Charon.
Χορὸς βατράχων.	Chorus Ranarum.
Ἱερεύς.	Sacerdos.
Χορὸς Μυστῶν.	Chorus initiatorum.
Αἰακος.	Æacus.
Θεράπαινα Περσεφόνης.	Famula Proſerpinæ.
Πανδοκεύτρια.	Pandoceutria.
Πλαθάνη, ἑτέρα θεράπαινα.	Plathana, altera famula.
Οἰκέτης Πλούτωνος.	Famulus Plutonis.
Εὐριπίδης.	Euripides.
Αἰσχυλος.	Æſchylus.
Πλούτων.	Pluto.

Η εἴσθεσις τῦ δράματος διπλῆ ἐξ ἀμοιβαίων προσώπων ἄρχεται. οἱ δὲ στίχοι εἰσὶν ἰαμβικοὶ τετράμετροι ἀκατάληκτοι σζ. ὧν τελευταῖος, βατράχων κύκνων θαυμαστὰ κατακαλεῖ δή.

A

ΑΡΙΣΤΟΦΑΝΟΥΣ ΒΑΤΡΑΧΟΙ.

ΔΡΑΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΠΡΩΤΟΥ Σκηνὴ πρώτη.

ΞΑΝΘΙΑΣ, ΔΙΟΝΥΣΟΣ.

Εἴπω τι τῶν εἰωθότων ὦ δέσποτα,
Ἐφ᾽ οἷς ἀεὶ γελῶσιν οἱ θεώμενοι;
Δι. Νὴ τὸν Δί᾽, ὅ,τι βούλει γε, πλὴν
πιέζομαι,
Τοῦτο δὲ φύλαξαι. πάνυ γάρ ἐστ᾽ ἤ-
δη χολή.
Ξανθ. Μηδ᾽ ἕτερον ἀστεῖόν τι; Διόν. πλήν γ᾽, ὡς
θλίβομαι.
Ξανθ. Τί δαὶ, τὸ πάνυ γέλοιον εἴπω; Διον. νὴ
Δία.
Θαῤῥῶν γ᾽, ἐκεῖνο μόνον ὅπως μὴ 'ρεῖς. Ξαν.
τὸ τί;
Διον. Μεταβαλλόμενος τἀνάφορον, ὅτι χεζη-
τιᾷς.
Ξανθ. Μηδ᾽ ὅτι τοσοῦτον ἄχθος ἐπ᾽ ἐμαυτῷ
φέρων,
Εἰ μὴ καθαιρήσει τις, ἀποπαρδήσομαι.
Δι. μὴ δῆθ᾽, ἱκετεύω, πλήν γ᾽ ὅταν μέλλω
᾽ξεμεῖν.
Ξανθ. Τί δῆτ᾽ ἔδει με ταῦτα τὰ σκεύη φέ-
ρειν;
Εἴπερ ποιήσω μηδὲν, ὧνπερ Φρύνιχος
Εἴωθε ποιεῖν, καὶ Λύκις, κ᾽ Ἀμειψίας,
Σκεύη φέρουσ᾽ ἑκάστοτ᾽ ἐν κωμῳδίᾳ;
Δι. Μὴ νῦν ποιήσῃς, ὡς ἐγὼ θεώμενος,
Ὅταν τι τούτων τῶν σοφισμάτων ἴδω,

ARISTOPHANIS RANÆ.

ACTVS I. SCENA I.

XANTHIAS, BACCHVS.

B Loquar né bene vsitata, & quorum
gratia
Risum subinde edere spectatores
solent?
BA. Imò vt lubet: modò ne istud
proferas, premor.
XA. At neque aliud quiddam vrbanum? BA.
modò ne vt premor,
C Caue isthoc. XA. Quid igitur? an nō eloquar,
quod maximè (Iouem:
Sit ridiculum? BA. Imò loquere audacter per
Illud duntaxat ne mihi, quæso dixeris.
XA. Quid illud? BA. nempè, ne, sportam dum
fers super
Humerum, & crebrò reÿcis ex vno in alterum,
Dicas cacaturire te. XA. at neque hoc loquar,
D Quòd tantū onus ferā: vt, nisi me quis hominū
Eo iam subleuet, crepitum emittere velim.
BA. Nequaquam id aies, nisi cùm ego vomere
cœpero. (gula:
XA. At quorsum oportebat me ferre hæc stra-
Si nihil eorum fecero, quæ Phrynichus,
Lycis, atque Amipsias ÿs facere solent,
Quos fingunt vasa gestare in comœdiis.
BA. Caue hoc faxis, nā quoties ego huiusmodi
E Lenociniorum, & præstigiarum quidpiam

Σχόλια. Εἴπω τι τῶν εἰωθότων.] ἀντὶ τοῦ τῶν εἰθισμένων. μετοχὴ ἀντὶ τοῦ ὀνόματος. καὶ Ὅμηρος. τὸν δ᾽ αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος. ἀντὶ τοῦ πινυτός. ὁ Ξανθίας δὲ ἐπὶ ὄνου ὀχεῖται καθήμενος ἔχων ἐπὶ τῶν ὤμων ἀνάφορον, ὅπου ἦν τὰ στρώματα γελοίου χάριν. διὸ καὶ ἀστεῖόν τι λέξαι βουλόμενος, ὑπὸ Διονύσου κωλύεται. εὐθὺς δὲ ἐν τῇ εἰσβολῇ διαβάλλει τούς τε κωμῳδοὺς ὡς γελοίοις χρωμένους καὶ ἀποτρέποντας τοὺς θεατὰς ἀπὸ τῆς ἀστειότητος. Νὴ Δί᾽ ὅτι βούλει γε.] ἴδιον F αὐτοῦ, τὸ εἰς ταῦτα ὀλισθαίνειν· ὡς καὶ ἐν Θεσμοφοριαζούσαις θεράπων φησὶν ὡς διάγει τοῦτο τοὔπος, οὐ δύναμαι σκεύη φέρειν τοσαῦτα, καὶ τοὺς ὤμους θλίβομαι. ἐνταῦθα δέ φησιν ὅτι οὐ δύναμαι ἀνέχεσθαι τοῦ θλίβομαι λεγομένου.

BISETVS. Πλὴν πιέζομαι] ὁ νοῦς οὕτως εἰπὲ ὅ,τι βούλει. ἀλλὰ τοῦτο μόνον· ἢ λέξῃς σὲ πιέζεσθαι καὶ βαρύνεσθαι καὶ θλίβεσθαι τῷ βάρει τῶν σκευῶν, ἃ ἐπὶ τῶν ὤμων φέρεις.

Σχόλια. Πάνυ γάρ ἐστ᾽ ἤδη χολή] ἀντὶ τοῦ πολύ. τὸ δὲ πολὺ κἂν ᾖ γλυκὺ, πονηρόν ἐστιν. ἄλλως. ἀστεῖον ἔλεγε G ταῦτα, διὰ τὸ πολλὴν γίνεσθαι τὴν παιδιὰν ταύτην. συνεχῶς γὰρ εἰσῆγον τοὺς τὰ τοιαῦτα λέγοντας. Γέλοιον.] Ἀττικῶς, γελοῖον δὲ κοινῶς. ἡ δὲ σημασία ἡ αὐτή.

BISETVS. Μὴ 'ρεῖς] μὴ ἐρεῖς, μὴ λέξεις, φύλαξαι μὴ λέγῃς.

Σχόλια. Μεταβαλλόμενος] μεταφέρων ἀποτιθεὶς ἀπὸ ὤμου εἰς ὦμον. τἀνάφορον δὲ ξύλον ἀμφίκοιλον ἐν ᾧ τὰ φορτία ἐξαρτήσαντες οἱ ἐργάται βαστάζουσι. Μὴ δ᾽ ὅτι τοσοῦτον.] μὴ οὕτω ποιήσαιμι καὶ τοῦτο ἄχθος τοσοῦτον φέρων. Ἀποπαρδήσομαι] εἰς τὸ αὐτὸ κατήντησεν ὡς δῆθεν ἄκων. Πλήν γ᾽ ὅταν μέλλω ᾽ξεμεῖν.] εἰ δ᾽ ὅλως λέγεις, τότε φησὶ λέγε ἂν θέλῃς ἐπιτηρήσας, ὅτε μέλλω ᾽ξεμεῖν. ῥᾷστα γὰρ ἐξεμέσαιμι ἐὰν εἴπῃς. Φρύνιχος.] Δίδυμός F φησιν, ὅτι νῦν Φρυνίχου τοῦ κωμικοῦ μέμνηται, ὡς παρ᾽ ἕκαστα ἐν ταῖς κωμῳδίαις φορτικευομένου. ἔστι δὲ πατρὸς Εὐνομίδου, κωμῳδεῖται δὲ ὡς ξένος. καὶ ἐπὶ φαυλότητι ποιημάτων. καὶ ὡς ἀλλότρια λέγων καὶ ὡς κακόμετρα. εἰσὶ δὲ καὶ ἄλλοι τρεῖς Φρύνιχοι. Φρύνιχος δὲ ὁ κωμικὸς οὐδὲν τούτων ἐποίησεν ἐν τοῖς σωζομένοις ἑαυτοῦ. εἰκὸς δὲ ἐν τοῖς ἀπολωλόσιν εἶναι αὐτῷ τοιοῦτό τι. Λύκις.] κωμῳδίας ποιητής. ὡς ψυχρὸς κωμῳδεῖται. λέγει δὲ αὐτὸν καὶ Λύκον. οὐδὲν φέρεται. ὁ δὲ νοῦς εἴπερ ποιήσω μηδὲν ὧν οὗτοι εἰώθασι ποιεῖν τοῖς σκευοφοροῦσιν. ἵνα τὸ φέρουσι σημαίνῃ G πλῶσιν δολιχήν. ἡ δὲ γραφὴ τριχῶς. ἢ γὰρ σκευοφοροῦσιν ἢ σκεύη φέρουσιν. ἢ σκευοφοροῦσιν. ἀντὶ τοῦ σκευοφόρους ἄνδρας ποιοῦσιν. ἔστι δὲ βεβιασμένος ὁ λόγος, εἴπερ ποιήσω μηδὲν ὧν οὗτοι ποιοῦσι σκευοφοροῦντας εἰσάγοντες μετὰ πολλῶν. λείπει οὖν τὸ, ὧν εἰώθασιν οὗτοι ποιεῖν τοὺς σκευοφόρους.

Πλὴν

Πλεῖν ἢ 'νιαυτῷ πρεσβύτερος ἀπέρχομαι.
Ξαν. Ω τρισκακοδαίμων, ἄρ' ὁ τράχηλος οὑτοσὶ
Οτι θλίβεται μὲν, τὸ δὲ γελοῖον οὐκ ἐρεῖ;
Δι. Εἶτ' οὐχ ὕβρις ταῦτ' ἐστὶ καὶ πολλὴ τρυφή;
Οτ' ἐγὼ μὲν ὢν Διόνυσος, υἱὸς Σταμνίου,
Αὐτὸς βαδίζω καὶ πονῶ, τοῦτον δ' ὀχῶ,
Ινα μὴ ταλαιπωροῖτο, μήδ' ἄχθος φέροι;
Ξαν. Οὐ γὰρ φέρω 'γώ; Δι. πῶς φέρεις γὰρ, ὅς γ' ὀχεῖ;
Ξαν. Φέρων γε ταυτί. Δι. τίνα τρόπον; Ξανθ. βαρέως πάνυ.
Δι. Οὔκουν τὸ βάρος τοῦθ' ὃ σὺ φέρεις, οὑνος φέρει;
Ξαν. Οὐ δῆθ', ὅ γ' ἔχω 'γὼ καὶ φέρω, μὰ τὸν Δί' οὔ.
Δι. Πῶς γὰρ φέρεις, ὅς γ' αὐτὸς ὑφ' ἑτέρου φέρει;
Ξανθ. Οὐκ οἶδ'. ὁ δ' ὦμος οὑτοσὶ πιέζεται.
Δι. Σὺ δ' οὖν, ἐπειδὴ τὸν ὄνον οὐ φῂς σ' ὠφελεῖν,
Εν τῷ μέρει σὺ τὸν ὄνον ἀράμενος φέρε.
Ξαν. Οἴμοι κακοδαίμων. τί γὰρ ἐγὼ οὐκ ἐναυμάχουν.
Ητ' αὖ σε κωκύειν ἂν 'κέλευον μακρά.
Δι. Κατάβα πανοῦργε. καὶ γὰρ ἐγγὺς τῆς θύρας
Ηδη βαδίζων εἰμὶ τῆσδ', οἷ πρῶτά με
Εδει τραπέσθαι. παιδίον. παῖ. ἠμὶ παῖ.

A *Video: plus quàm anno ſenior effectus abeo.*
XA. *O ter miſerè miſeram ceruicem iſthanc meam:*
Quæ tantùm affligitur, & ioci nihil proferet?
BA. *Non contumelia hæc eſt, & mollicies mera?*
Ego, qui Bacchus ſum, patre ortus Stamnio,
Pedes ingredior & laſſor: atque iſthunc veho,
B *Ne defatigetur, neu quid oneris ferat.*
XA. *An non fero onus?* BA. *quomodo feras qui ipſe veheris?*
XA. *Fero certè hoc.* BA. *quomodo?* XA. *valde ægrè & duriter.*
BA. *An non iſtud onus, quod tu fers, aſinus gerit?*
C XA. *Minimè, ut quod ego fero atque habeo: non per Iouem.*
BA. *Quomodo fers obſecro: qui ferris ab alio?*
XA. *Neſcio ſane. Sed hic humerus affligitur.*
BA. *Age, ſi nihil prodeſſe tibi dicis aſinum,*
Eum tu humeris impone, & ſublatum gere.
XA. *Heu me miſerum, cur non nauali prælio*
Interfui? certè ego te iam ad fletus here
D *Dudum impuliſſem.* BA. *agedum deſcende verbero.*
Nam nunc prope oſtium via peruenimus:
Quò primùm oportebat gradum conuertere.
Heus, heus: puer heus. puer tibi dico, puer.

Σχόλια. Πλεῖν ἢ ἐνιαυτῷ.] παρὰ τὸ Ὁμηρικόν. αἶψα γὰρ ἐν κακότητι βροτοὶ καταγηράσκουσιν.

E BISETVS. Καὶ ἐν Ἡσιόδῳ, αὐτίκα γῆρας ἔθηκε. διὰ τὴν ἀηδίαν οὖν γηράσκω, φησὶν, ὅταν τι τούτων τῶν σοφισμάτων ἴδω, καὶ πλεῖν ἢ ἐνιαυτῷ πρεσβύτερος ἀπέρχομαι. τὸ δὲ πλεῖν ἐκ τοῦ πλεῖον κατὰ συγκοπὴν γίνεται, ἢ κατὰ κρᾶσιν Ἀττικὴν, ὥς τινες οἴονται.

Σχόλια. Ἄρ' ὁ τράχηλος οὑτοσί] ὁ Ξανθίας ἀχθόμενος ἐφ' ᾧ βαστάζει φορτίῳ λέγει. Υἱὸς Σταμνίου] ἴδιον εἰπεῖν υἱὸς Διός. υἱὸς Σταμνίου εἶπε παρ' ὑπόνοιαν. ἐπεὶ ὁ οἶνος ἐν σταμνίῳ βάλλεται. ὁ δὲ Διόνυσος εἰς τὸν οἶνον ἀλληγορεῖται. σταμνία δὲ καὶ στάμνους, τοὺς ἀμφορεῖς τοῦ οἴνου φασίν. ἔπαιξεν οὖν, ἐπεὶ ὁ κέραμος ἐν ἑαυτῷ βαστάζει τὸν οἶνον καὶ φέρει. Τοῦτον δ' ὀχῶ.] ὀχεῖσθαι ποιῶ. ἐπὶ ὄνου γὰρ ἦν καθήμενος. νοεῖται δέ τι καὶ αἰσχρόν. ἀντὶ τοῦ ἐπιβαίνω αὐτόν.

BISETVS. Οὑνος] ὁ ὄνος. κρᾶσις Ἀττική.

Σχόλια. Οὐ δῆθ' ὅ γ' ἔχω 'γὼ καὶ φέρω.] ἐπάνω γὰρ τοῦ ὄνου καθεζόμενος ὁ οἰκέτης, ἐβάσταζε τὸ ἀνάφορον. τινὲς δὲ εἰς τὸ φέρω δύο στιγμὰς ποιοῦσιν, ἀφαιροῦντες τοῦ μὰ τὸν Δί' οὔ, τὴν μίαν στιγμήν. Πιέζεται.] καταπιέζεται ὅμως καὶ αὐτός. ἐπὶ τὸ πιέζομαι. Ἐν τῷ μέρει σὺ τὸν ὄνον.] ἀντὶ τοῦ κατὰ τὸ σὸν μέρος. ἢ ἐν τῷ ἴσῳ μέρει κατὰ τὴν ἀμοιβὴν βάσταζε τὸν ὄνον. Τί γὰρ ἐγὼ οὐκ ἐναυμάχουν.] πρὸς τοὺς χρόνους. ὅτι τῷ προτέρῳ ἔτει ἐπὶ Ἀντίνου. ὅτε περὶ Ἀργινούσας ἐνίκων ναυμαχίᾳ οἱ Ἀθηναῖοι συμμαχούντων δούλων. προκακωθέντες ἄλλαις ναυμαχίαις, οὓς ἠλευθέρωσαν. πρὸς τοῦτο οὖν χαριεντιζόμενος λέγει, ὅτι εἴπερ ἐνεναυμαχήκειν κἂν ἀφείμην ἐλεύθερος, ὥστε οἰμώζειν ἂν ἔλεγόν σε. αἱ δὲ Ἀργινοῦσαι,

F πόλις τῆς Αἰολίδος, ἀντικρὺ δὲ Λέσβου κειμένη καὶ μανίας καλουμένης ἄκρας. Κατάβα πανοῦργε] ἴσως, ὅτι κατάβα φασὶ, πρὸς τοὺς ἀξιοῦντας ὅτι κατάβηθι λέγεται μόνως. τὸ δὲ πανοῦργε, ἡμεῖς μὲν μετριώτερον φαμὲν, Ἀττικοὶ δὲ, ἐπὶ σφοδρᾶς ἀτιμίας.

G

ΔΡΑΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΠΡΩΤΟΥ

Σκηνὴ δευτέρα.

ΗΡΑΚΛΗΣ, ΔΙΟΝΥΣΟΣ,
ΞΑΝΘΙΑΣ.

ACTVS I. SCENA

ſecunda.

HERCVLES, BACCHVS,
XANTHIAS.

BISETUS. Διόνυσος καὶ Ξανθίας πρὸς τὴν Ἡρακλέους οἰκίαν ἐλθόντες τὴν θύραν πατάσσουσιν, ὅπως A τὴν πρὸς ᾍδου συντομωτάτην, καὶ ἀσφαλεστάτην ὁδὸν διὰ τούτου σαφῶς ἐκμάθωσιν.

Ηρ. Τίς τὴν θύραν ἐπάταξεν; ὡς κενταυρικῶς
Ἐνήλαθ', ὅστις, εἰπέ μοι, τουτὶ τί ἦν;
Δι. Ὁ παῖς. Ξαν. τί ἐστιν; Διόν. οὐκ ἐνεθυμήθης; Ξα. τὸ τί;
Δι. Ὡς σφόδρα μ' ἔδεισε. Ξανθ. νὴ Δία, μὴ μαίνοιό γε.
Ηρ. Οὔτοι μὰ τὴν Δήμητρα δύναμαι μὴ γελᾶν,
Καίτοι δάκνω γ' ἐμαυτόν, ἀλλ' ὅμως γελῶ.
Δι. Ὦ δαιμόνιε πρόσελθε. δέομαι γάρ τί σου.
Ηρ. Ἀλλ' οὐχ οἷός τ' εἴμ' ἀποσοβῆσαι τὸν γέλων,
Ὁρῶν λεοντῆν ἐπὶ κροκωτῷ κειμένην.
Τίς ὁ νοῦς; τί κόθορνος καὶ ῥόπαλον ξυνηλθέτην;
Ποῖ γῆς ἀπεδήμεις; Δι. ἐπεβάτευον Κλεισθένει.
Ηρ. Κἀναυμάχησας; Δι. καὶ κατεδύσαμέν γε ναῦς
Τῶν πολεμίων, ἢ δώδεκ', ἢ τρισκαίδεκα.
Ηρ. Σφώ; νὴ τὸν Ἀπόλλω. κᾆτ' ἔγωγ' ἐξηγρόμην.
Δι. Καὶ δῆτ' ἐπὶ τῆς νεὼς ἀναγιγνώσκοντί μοι
Τὴν Ἀνδρομέδαν πρὸς ἐμαυτόν, ἐξαίφνης πόθος
Τὴν καρδίαν ἐπάταξε. πῶς οἴει σφόδρα;
Ηρ. Πόθος; πόσος τις; Δι. μικρὸς, ἡλίκος Μόλων.

HE. *Quis oſtium pulſauit? quàm centauricè*
Inſiluit, quiſquis eſt, ehem, dic mihi, quid eſt?
BA. *Puer.* XA. *quid eſt?* BA. *non animaduertiſti hoc? quid hoc?*
B BA. *Quomodo me extimuerit?* XA. *ne delira obſecro.*
HE. *Non poſſum non ridere per ſacra Cereris:*
Nam etſi præmordeo memet, rideo tamen.
BA. *Bone vir, accede, nam tua opera mihi opus eſt.*
HE. *Non poſſum continere riſum: quando ita*
Leoninam crocoto inductam conſpicor.
C *Quid hoc animi? quid clauis cum cothurno erat*
Commercij? quò terrarum tendis? BA. *Cliſthenem*
Inſcendi. HE. *& nauali certaſti prælio?*
BA. *Imò aliquot naues hoſtium depreßimus,*
Duodecim, ni fallor: aut fortè tredecim.
HE. *Vos? ſic per Phœbum: & ego expergiſcebar deinde.* D
BA. *Equidem legenti tum in naui Andromedam, mihi*
Subitus quidam Cupido perculit meum
Animum: quàm tu putas vehementer, mi Hercules?
HER. *Cupido? quantúſnam?* BA. *exiguus, vt eſt Molo.*

E

Σχόλια. Ὡς κενταυρικῶς.] πρῶτον μὲν ἴσως τούτου ὑπακούων Διονύσῳ λέγει ὁ Ἡρακλῆς ἐνήλαθ' ὅστις. εἶτα τὴν ὄψιν καταπλαγείς, τὸ μὲν ἀκόλουθον ἵνα ἀναπληρώσῃ, εἰπὼν ὅστις ἐστίν. ἀλλὰ θαυμάζων ἐπηρώτησε τίς εἴη. κενταυρικῶς δὲ, ἀντὶ τοῦ ἀκόσμως καὶ ὑβριστικῶς, ὅτι καὶ οἱ κένταυροι, ὑβρισταί. καὶ τοῦτο εἶδεν Ἡρακλῆς ἐκ τῆς πρὸς αὐτοὺς μάχης. γράφεται, ἀντὶ τοῦ μαλακῶς. εἰρωνεύεται γὰρ Ἡρακλῆς. ὁ γὰρ Διόνυσος, μαλακὸς ἐστὶ F καὶ τρυφερός. Ὁ παῖς.] ὁ Διόνυσος νεύει πρὸς τὸν Ξανθίαν. καὶ λέγει μειρακιευόμενος ὡς δείσαντος αὐτὸν τοῦ Ἡρακλέους. καθόλου γὰρ τοιοῦτον εἰσάγουσι τὸν Διόνυσον [illegible] ματίαν. Μὴ μαίνοιό γε.] Δίδυμος. ἀντὶ τοῦ μὴ μανείης. πιθανώτερον δὲ, ἀντὶ τοῦ ὑπέλαβέ σε μαίνεσθαι ὁ Ἡρακλῆς. ἢ οὕτως. μὴ μανείης οὕτως, ὡς ὑπολαβεῖν σε τὸν Ἡρακλέα φοβηθῆναι. Ἐπὶ κροκωτῷ.] Διονυσιακὸν φόρημα. κροκωτὴν ἐφόρει λεοντῆν ἵνα ᾖ, ὡς Ἡρακλῆς. Ἡρακλέους γὰρ φόρημα ἡ λεοντῆ. κροκωτὴν δὲ, ἵνα ᾖ φοβερός. G ὁ κροκωτὸς γυναικεῖόν ἐστιν ἔνδυμα. Κόθορνος.] ὅτι ὁ κόθορνος, εἰς ἀμφοτέρους τοὺς πόδας ἁρμόζει. ἔνθεν καὶ Θηραμένης κόθορνος ἐλέγετο, ὅτι τοῖς καιροῖς καθομιλεῖν δύναται. οἱ δὲ, ὅτι ἀνδράσι καὶ γυναιξὶν ἁρμόττει. ὁ δὲ Ξενοφῶν ἐν Ἑλληνικοῖς. ἀμφοτέροις τοῖς ποσὶν ἁρμόζειν αὐτόν φησιν. ἐκπλήττεται δὲ ὁ Ἡρακλῆς ὁρῶν τὴν ἄτοπον ταύτην σκευήν, καὶ ὅτι τὰ ἄμικτα ἔμιξεν. ὁ μὲν γὰρ κροκωτὸς καὶ ὁ κόθορνος γυναικεῖά ἐστιν. ἡ δὲ λεοντῆ καὶ τὸ ῥόπαλον ἀνδρεῖα. Ἐπεβάτευον Κλεισθένει.] λέγεται γὰρ καὶ ἐπὶ νεὼς τὸ ἐπιβατεύειν. καὶ ἐπὶ συνουσίας κατὰ μεταφορὰν τῶν ἀλόγων ζώων, ἃ ἐπιβαίνοντα συνουσιάζει. Κλεισθένης δὲ ὁ Συμβυρτίου, ἐπ' αἰσχρότητι κωμῳδεῖται. ἦν δὲ λεῖος τὸ γένειον. διὸ καὶ εὐνούχῳ εἰκάζει αὐτόν. κωμῳδοῦσι δὲ αὐτὸν καὶ ἐπὶ τοῦ πασχητιᾶν. ἐμφαίνει οὖν εἰ καὶ στρατείαν συνεδήλωσε μετὰ Κλεισθένους ἐστρατευσάμην. καὶ τὸ ἐπεβάτευον ἐκείνῳ, κακεμφάτως. ἐστρατήγησε δὲ ἴσως καὶ ἐνίκησεν ἐκεῖ. Σφώ, νὴ τὸν Ἀπόλλω] θαυμάζων καὶ ἀπιστῶν λέγει ὁ Ἡρακλῆς. τινὲς δὲ εἰς τὸν Ἀπόλλω δύο στίζουσι. καὶ εἰς τὸ ἐξηγρόμην.

BISETUS. Ἄλλοι δὲ τὰ πρόσωπα χωρίζουσιν οὕτως. Ηρ. Σφώ; Διο. Νὴ τὸν Ἀπόλλω. Ηρ. Κᾆτ' ἔγωγ' ἐξηγρόμην. τὸ δὲ ἐξηγρόμην, ἀντὶ τοῦ ἐξηγειρόμην. ἐγείρω, ἐγείρομαι, καὶ κατὰ συγκοπὴν ἔγρομαι, καὶ ἠγρόμην ἐν τῷ παρατατικῷ.

Σχόλια. Κᾆτ' ἔγωγ' ἐξηγρόμην.] σκώπτει τὸν Διόνυσον καὶ ἐγὼ φησὶν ἀνέστην ἐξ ὀνείρου. δηλῶν ὅτι ὄναρ ταῦτα ἔπραξεν. οἱ δέ φασιν ὡς ὁ Διόνυσος ταῦτα λέγει. κᾆτ' ἔγωγ' ἐξηγρόμην. ὡς τῶν ἐπίτηδες ψευδομένων, ἐπιλέγοντος τοῦτο. καθ' ὃ δηλοῦται ὅτι ἐνυπνίῳ ἔοικε τὸ λεγόμενον. οἱ δὲ τῷ Ἡρακλεῖ προσνέμουσι τοῦτο. οἱ δὲ τῷ Ξανθίᾳ. καὶ ἴσως τὸ Ἀπόλλω τῷ Διονύσῳ μόνον γὰρ τὸ σφὼ λέγοντος τοῦ Ἡρακλέους. Τὴν Ἀνδρομέδαν.] δρᾶμα ἄλλο τι τῶν πρὸ ὀλίγου διδαχθέντων καὶ καλῶν. Ὑψιπύλης. Φοινισσῶν. Ἀντιόπης. ἡ γὰρ Ἀνδρομέδα ὀγδόῳ ἔτει προεισῆκται. ἐπεὶ οὐ συκοφαντεῖα ἦν τὰ τοιαῦτα. Μικρὸς ἡλίκος Μόλων.] παίζει. ἔστι γὰρ μεγαλόσωμος ὁ Μόλων. Δίδυμος δέ φησιν ὅτι δύο Μόλωνές εἰσιν, ὁ ὑποκριτὴς, καὶ ὁ λωποδύτης, καὶ μᾶλλον λωποδύτην λέγει, ὃς ἦν μικρὸς τὸ σῶμα. Τιμαχίδας δὲ, τὸν ὑποκριτὴν λέγεσθαί φησι Μόλωνα. ἄλλως γράφεται μακρός. ἵνα ὁ Κροτωνιάτης νοῆται. ἀνὴρ μεγάλῳ σώματι παρὰ τὴν φύσιν κεκοσμημένος ὡς τοῖς ὁρῶσι παρέχειν ἔκπληξιν. ἐγένοντο δὲ αὐτῷ ἓξ ἐν Ὀλυμπίᾳ πάλῃ νῖκαι. μία δὲ ἐν παισὶν ἐξ αὐτῶν. Πυθοῖ δὲ ἐν ἀνδράσιν ἓξ καὶ μία ἐν τοῖς παισίν. ἀφίκετο δὲ καὶ ἕβδομον παλαίσων ἐς Ὀλυμπίαν. ἀλλὰ γὰρ οὐκ ἐγένετο οἷός τε καταπαλαῖσαι Τιμασίθεον πολίτην τε ὄντα αὐτῷ καὶ ἡλικίᾳ νέον. λέγεται δὲ καὶ ὡς κομίσειεν αὐτὸς αὑτοῦ τὸν ἀνδριάντα ἐς Ἄλτιν. λέγεται δὲ ἐς αὐτὸν καὶ τὸ ἐπὶ τῇ ῥοιᾷ καὶ ἐπὶ τῷ δίσκῳ. ῥοιὰν μὲν δὴ οὕτως εἶχε βιαζομένην, ὥστε αὐτὸς λυμήνασθαι πιέζων. ἑστάμενος δὲ ἐπὶ ἀληλιμμένῳ τῷ δίσκῳ γέλωτα ἐποιεῖτο τοὺς ἐμπίπτοντάς τε καὶ ὠθοῦντας ἀπὸ τοῦ δίσκου. ἀποθανεῖν δὲ ὑπὸ θηρίων φασὶν αὐτόν. ἐπιτυχεῖν γὰρ αὐτὸν ἐν τῇ Κροτωνιάτιδι αὐαινομένῳ ξύλῳ. σφῆνες δὲ ἐγκείμενοι διίστασαν τὸ ξύλον. ὁ δὲ ὑπὸ φρονήματος ὁ Μίλων, καθίησι τὰς χεῖρας ἐς τὸ ξύλον. ὀλισθαίνουσί τε δὴ οἱ σφῆνες. καὶ ἐχόμενος ὑπὸ τοῦ ξύλου λύκοις ἐγένετο εὕρημα, μάλιστα δέ πως τὸ θηρίον τοῦτο ἐν τῇ Κροτωνιάτιδι πολὺ νέμεται καὶ ἄφθονον. ταῦτα δέ φησι κατὰ λέξιν Παυσανίας ἐν δευτέρῳ Ἠλείων.

BISETVS. Locus ex Pauſania] Ἐγένοντο δὲ τῷ Μίλωνι ἓξ μὲν ἐν Ὀλυμπίᾳ πάλης νῖκαι, μία ἐν παισὶν ἐξ αὐτῶν. Πυθοῖ δὲ, ἕντε ἀνδράσιν ἕξ, καὶ μία ἐν τοῖς παισίν. ἀφίκετο δὲ καὶ ἕβδομον παλαίσων ἐς Ὀλυμπίαν. ἀλλὰ γὰρ οὐκ ἐγένετο οἷός τε καταπαλαῖσαι Τιμόθεον πολίτην τε ὄντα αὐτῷ, καὶ ἡλικίᾳ νέον. πρὸς δὲ καὶ συνεγγὺς οὐκ ἐθέλοντα ἵστασθαι. λέγεται δὲ ὡς ἐκόμι- A σειεν αὐτὸς αὑτοῦ τὸν ἀνδριάντα ἐς τὴν Ἄλτιν ὁ Μίλων. λέγεται δὲ ἐς αὐτὸν καὶ τὸ ἐπὶ τῇ ῥοιᾷ, καὶ τὸ ἐπὶ τῷ δίσκῳ. ῥοιὰν μὲν δὴ οὕτω κατέχειν, ὡς μήτε ἄλλῳ παρεῖναι βιαζομένῳ, μήτε αὐτὸς λυμήνασθαι πιέζων. ἑστάμενος δὲ ἐπὶ ἀληλιμμένῳ τῷ δίσκῳ γέλωτα ἐποιεῖτο τοὺς ἐμπίπτοντάς τε, καὶ ὠθοῦντας ἀπὸ τοῦ δίσκου. παρείχετο δὲ καὶ ἄλλα τοιάδε ἐς ἐπίδειξιν. περιέδει τῷ μετώπῳ χορδὴν, κατὰ ταῦτα δὲ καὶ εἰ ταινίαν περιέθετο, ἢ στέφανον, κατέχων δὲ ἐντὸς χειλῶν τὸ ἆσθμα, καὶ ἐμπιπλὰς αἵματος τὰς ἐν τῇ κεφαλῇ φλέβας διέρρηγνυεν ὑπὸ B ἰσχύος τῶν φλεβῶν τὴν χορδήν. λέγεται δὲ καὶ ὡς τῆς δεξιᾶς χειρὸς τὸ μὲν ἐς τὸν ἀγκῶνα ἐκ τοῦ ὤμου παρ' αὐτὴν καθείη τὴν πλευράν. τὸ δὲ ἀπὸ τοῦ ἀγκῶνος ἔτεινεν ἐς εὐθὺ τῶν δακτύλων. τὸν μὲν αὐτῶν ἀναστρέφων τὸν ἀντίχειρα ἐς τὸ ἄνω. τῶν λοιπῶν δὲ ἀλλήλοις ἐπικειμένων κατὰ στοῖχον, τὸν ἐλάχιστον τῶν δακτύλων κάτω γινόμενον, οὐκ ἀπεκίνησεν ἄν τις βιαζόμενος. ἀποθανεῖν δὲ ὑπὸ θηρίων φασὶν αὐτόν. ἐπιτυχεῖν γὰρ αὐτὸν ἐν τῇ Κροτωνιάτιδι αὐαινομένῳ ξύλῳ. σφῆνες δὲ ἐγκείμενοι διίστασαν τὸ ξύλον. C ὁ δὲ ὑπὸ φρονήματος ὁ Μίλων καθίησι τὰς χεῖρας ἐς τὸ ξύλον. ὀλισθαίνουσί τε δὴ οἱ σφῆνες, καὶ ἐχόμενος ὁ Μίλων ὑπὸ τοῦ ξύλου, λύκοις ἐγένετο εὕρημα. μάλιστα δέ πως τὸ θηρίον τοῦτο ἐν τῇ Κροτωνιάτιδι πολὺ νέμεται, καὶ ἄφθονον. ταῦτα δέ φησι Παυσανίας κατὰ λέξιν ἐν β. Ἠλείων. Τούτου δὲ τοῦ Μίλωνος τοῦ παλαιστοῦ καὶ ὁ Θεόκριτος εἰδ. δ. μέμνηται.

Βατ. Αὐτὸς δ' ἐς τίν' ἄφαντος ὁ βουκόλος ᾤχετο χώρας;
Κόρ. Οὐκ ἄκουσας; ἄγεν νιν ἐπ' Ἀλφεὸν ᾤχετο Μίλων.
D
καὶ
Βατ. Πείσει τοι Μίλων καὶ τὼς λύκος αὐτίκα λυσσῆν.
Κορ. Ταὶ δαμάλαι δ' αὐτὸν μυκώμεναι ὧδε ποθεῦντι.

Ηρ. Γυναικός; Δι. οὐ δῆτ'. Ηρακλ. ἀλλὰ παιδός; Δι. οὐδαμῶς.
Ηρ. Ἀλλ' ἀνδρός; Δι. ἀπαπαῖ. Ηρακλ. ξυνεγένου Κλεισθένει;
Δι. Μὴ σκῶπτέ μ' ὦ 'δελφ'. οὐ γὰρ, ἀλλ' ἔχω κακῶς.
Τοιοῦτος ἵμερός με διαλυμαίνεται.
Ηρ. Ποῖός τις; ὦ δελφίδιον. Δι. Οὐκ ἔχω φράσαι.
Ὅμως γε μέντοι σοι δι' αἰνιγμῶν ἐρῶ.
Ἤδη ποτ' ἐπεθύμησας ἐξαίφνης ἔτνους;
Ηρα. Ἔτνους; βαβαιὰξ, μυριάκις ἐν τῷ βίῳ.
Δι. Ἆρ' ἐκδιδάσκω τὸ σαφὲς, ἢ 'τέρᾳ φράσω;
Ηρ. Μὴ δῆτα περὶ ἔτνους γε. πάνυ γὰρ μανθάνω.

HE. *Num mulieris?* BA. *haudquaquam.* HE. *ſed pueri.* BA. *neutiquam.*
E HE. *Sed viri.* BA. *atat.* HE. *num ergo tu fellaſti Cliſthenem?*
BA. *Ne ludifices me frater: enimuerò malè*
Habeo, quandoquidem me tanta cupiditas tenet.
HE. *Quænam cupiditas, mi fratercule?* BA. *non queo*
Dicere: ſed dicam tibi per ænigmata tamen.
F *Vnquámne tu repentè petiiſti fabæ*
Pultem? HE. *fabæ pultem? hui, plus decies millies*
In vita. BA. *quid? clarè hæc dico, an aliud loquar?*
HE. *Nihil de fabis, nam ſatis iſthæc intelligo.*

Σχόλια. Γυναικός. οὐ δῆτα.] τινὲς ἀπὸ τοῦ γυναικὸς ἀμοιβαῖα ποιοῦσι. τινὲς δέ φασιν ὅλον τὸν Ἡρακλέα λέγειν, λογιζόμενον τίνος ἠράσθη Διόνυσος. τοῦ δὲ Διονύσου σιωπῶντος τὸ ἀπαπαῖ, ὁ Ἡρακλῆς ὑποπτεύει, ἀνδρὸς ἐρασθῆναι Κλεισθένους τὸν Διόνυσον. Ἀπαπαί.] [illegible] ἀπαπαί. διὰ τούτου οὐ καταθεμένου τοῦ Διονύσου, καὶ ὁ Ἡρακλῆς ἐπιλέγει, μὴ τοῦ Κλεισθένους, διὰ τὸ ὑποβάτευον Κλεισθένει. Οὐ γὰρ ἀλλ' ἔχω κακῶς.] ἀντὶ τοῦ καὶ γὰρ ἀλλὰ παρέλκει Ἀττικῶς. ἀντὶ τοῦ ἔχω G γὰρ κακῶς. Ἔτνους.] ὀσπρείου [illegible]. ὡς ἀδηφάγον δὲ τὸν Ἡρακλέα κωμῳδοῦσι. τὸ δὲ ἔτνος εἶδος ἀθάρας. οἱ δὲ ἀνδρεῖοι καὶ πρὸς τὰς μάχας θαυμαστοὶ ἔτνος ἐσθίουσιν ὡς συντελοῦν αὐτοῖς πλεῖστα ὡς οἱ περὶ ταῦτα δεινοὶ λέγουσιν. Ἑτέρᾳ φράσω.] διδάσκω σε ὡς ἐρῶ. ὑποβάλλων σοι τὸν ἔρωτα τοῦ ἔτνους. ἢ ἄλλῳ τινὶ ὑποδείγματι φράσω. ἔστι δὲ ἡμιστίχιον ἐξ Εὐριπίδου.

Δι. Τοιουτοσὶ τοίνυν με δαρδάπτει πόθος
Εὐριπίδου, καὶ ταῦτα τοῦ τεθνηκότος.
Κοὐδείς γέ μ' ἂν πείσειεν ἀνθρώπων, τὸ μὴ οὐκ
Ἐλθεῖν ἐπ' ἐκεῖνον. Ηρ. πότερον, εἰς Ἅδου κάτω;
Δι. Καὶ νὴ Δί' εἴ τί γ' ἔστιν ἔτι κατωτέρω.
Ηρ. Τί βουλόμενος; Δι. δέομαι ποιητοῦ δεξιοῦ.
Οἱ μὲν γὰρ οὐκ ἔτ' εἰσὶν, οἱ δ' ὄντες, κακοί.
Ηρακλ. Τί δ' οὐκ Ἰοφῶν ζῇ; Δι. τοῦτο γάρ τοι καὶ μόνον
Ἔτ' ἐστὶ λοιπὸν ἀγαθόν· εἰ καὶ τοῦτ' ἄρα.
Οὐ γὰρ σάφ' οἶδ', οὐδ' αὐτὸ τοῦθ' ὅπως ἔχει.
Ηρ. Εἶτ' οὐχὶ Σοφοκλέα πρότερον ὄντ' Εὐριπίδου
Μέλλεις ἀναγαγεῖν, εἴπερ ἐκεῖθεν δεῖ σ' ἄγειν;
Δι. Οὔ, πρίν γ' ἂν Ἰοφῶντ' ἀπολαβὼν αὐτὸν μόνον,
Ἄνευ Σοφοκλέους, ὅ,τι ποιεῖ κωδωνίσω.
Κἄλλως. ὁ μέν γ' Εὐριπίδης πανοῦργος ὢν,
Καὶ ξυναποδρᾶναι δεῦρ' ἐπιχειρήσειέ μοι.
Ὁ δ' εὔκολος μὲν ἐνθάδ', εὔκολος δ' ἐκεῖ.
Ηρακλ. Ἀγάθων δὲ ποῦ 'στιν. Δι. ἀπολιπών μ' ἀποίχεται,
Ἀγαθὸς ποιητὴς, καὶ ποθεινὸς τοῖς φίλοις.

A BA. *Tantus me amor videndi Euripidem tenet:*
Quamuis iam mortuus ſit: vt nemo mihi
Hominum perſuaſerit, vt ne conueniam hinc cum.
HE. *An obſecro tu ergo deſcendes ad inferos?*
BA. *Et per Iouem, ſi eſt quicquam inferius inferus.*
HE. *Quid illic acturus?* BA. *poeta opus eſt mihi*
B *Bono. nam tales nuſquam ſunt hîc amplius,*
Qui verò ſunt, mali ſunt. HE. *quid ais? an Iopho*
Non viuit amplius. BA. *ſolùm hoc nobis boni.*
Adhuc ſupereſt: ſi modò ſupereſt hoc tempore.
Neque enim ſat noui, quomodo res habeat cum eo.
C HE. *Cur verò non potiùs Sophoclem, quàm Euripidem*
Reduces: ſi quis omninò reducendus eſt?
BA. *Non, niſi priùs ſeduxero Iophonem à patre*
Sophocle: & quidnam rei gerat, explorauero.
Aliâs enim, vt verſutus eſt, Euripides
Iſthinc vnà mecum aufugere huc tentauerit.
D *Nam Sophocles tàm ſimplex illic eſt, quàm hic erat.*
HE. *Vbi verò eſt Agatho?* BAC. *reliquit me, & abijt,*
Bonus Poëta, & amicis optatiſſimus.

Σχόλια. Καὶ ταῦτα τοῦ τεθνηκότος.] τινὲς βούλονται ἐν πρόσωπον λέγειν ὅλον. τινὲς δὲ ὑφορίζουσι τὸ τοῦ τεθνηκότος, ὡς τοῦ Ἡρακλέους λέγοντος αὐτό. οὕτω δὲ καὶ αἱ διδασκαλίαι φέρουσι. τελευτήσαντος Εὐριπίδου, τὸν υἱὸν αὐτοῦ, δεδιδαχέναι ὁμωνύμως ἐν ἄστει, Ἰφιγένειαν τὴν ἐν Αὐλίδι, Ἀλκμαίωνα, Βάκχας.

BISETVS. Εἰς Ἅδου.] Εὐστάθιος. Ἀΐς, Ἀΐδος, ὁ τόπος σκοτεινὸς ὑπὸ γῆν, ἀφανὴς, ἐν ᾧ ἐρευνᾶται? ψυχαῖς. διὸ καὶ Ἀΐδης λέγεται ὁ αὐτὸς, καὶ Ἀϊδωνεύς. ὡς δὲ τινές φασι, καὶ Ἅιδης κατὰ συναίρεσιν τοῦ Ἀΐδης. εἰς τοῦτο δὲ ἐναντιοῦται τὸ πνεῦμα. ὤφειλε γὰρ εἰ ἀπὸ τοῦ Ἀΐδης ὁ Ἅιδης γέγονε συναιρεθεὶς, ψιλοῦσθαι καὶ αὐτὸς καθὰ καὶ ὁ Ἀΐδης. ἀλλὰ δασύνεσθαί φασιν Ἀττικῶς. τάχα δὲ ἰδὲ τὴν ἄθροισιν ἐν αὐτῷ τῶν ψυχῶν. καὶ γὰρ οἱ Ἀττικοὶ τὸ α ἀθροιστικὸν δασύνειν εἰώθασιν, ὡς ἐν τῷ ἅμα, ἅλις, ἅπας. οἱ δὲ γράφουσιν Ἅδης δασυνομένου χωρὶς τοῦ ι. παρὰ τὸ ἥδω, τὸ εὐφραίνω κατ' ἀντίφρασιν, ὅτι τῷ θανάτῳ, καὶ τῷ Ἅδῃ οὐδεὶς ἥδεται, καὶ χαίρει. ἡ τοίνυν Ἅδης. οὕτω χαριέστερον, ἢ ἀΐδης ψιλουμένου, καὶ μετὰ τοῦ ι ὑπογραφομένου, κατὰ συναίρεσιν ἐκ τοῦ αἴδης, ᾅδης, παρὰ τὸ α στερητικὸν, καὶ τὸ ἰδεῖν, τὸ ὁρᾶν. ὁ γὰρ [illegible] ὁ τόπος σκοτεινὸς ὑπάρχει.

Σχόλια. Οἱ μὲν γὰρ οὐκ ἔτ' εἰσί.] Εὐριπίδου ἐξ Οἰνέως. οὐδ' ὧδ' ἔρημος ξυμμάχων ἀπόλλυται. οἱ μὲν γὰρ, οὐκ ἔτ' εἰσὶν, οἱ δ' ὄντες, κακοί. Τί δ' οὐκ Ἰοφῶν.] Ἰοφῶν υἱὸς τοῦ Σοφοκλέους ἐκ Νικοστράτης. ὃς δόκησιν παρέσχεν, ὅτι τοῖς τοῦ πατρὸς ἐχρῆτο ποιήμασιν ὡς οἰκείοις. εἰσήγαγε δέ ποτε Σοφοκλῆς ἐν δράματι τὸν Ἰοφῶντα φθονοῦντα, καὶ πρὸς τοὺς φράτορας ἐγκαλοῦντα τῷ πατρὶ ὡς ὑπὸ γήρως παραφρονοῦντι. οἱ δὲ τῷ Ἰοφῶντι ἐπετίμησαν. Σάτυρος δέ φησιν αὐτὸν εἰπεῖν. εἰ μὲν εἰμὶ Σοφοκλῆς, οὐ παραφρονῶ, εἰ δὲ παραφρονῶ Σοφοκλῆς οὐκ εἰμί. καὶ τότε τὸν Οἰδίπουν ἀναγνῶναι. οὐ μόνον δὲ Χοιρίλῳ καὶ τοῖς περὶ Αἰσχύλον καὶ Εὐριπίδην, ἀλλὰ καὶ Ἰοφῶντι συνηγωνίσατο τῷ υἱῷ. Τοῦτο γὰρ μόνον ἔτ' ἐστὶν ἀγαθόν.] ἠγωνίζετο γὰρ καὶ ἐνίκησε λαμπρῶς ἔτι ζῶντος τοῦ πατρὸς αὐτοῦ. διὸ ἀμφιβάλλει, μή ποτε τοῦ Σοφοκλέους εἴη. Ὅπως ἔχει.] εἴτε αὐτοῦ δηλονότι τὰ ποιήματα εἴτε τοῦ πατρὸς αὐτοῦ Σοφοκλέους. τοιαύτη γὰρ περὶ αὐτοῦ τοὺς πολλοὺς δόξα κατεῖχε. πρότερον δὲ, τῇ ἡλικίᾳ ἢ τιμιώτερον. ἦν γὰρ ὁ Σοφοκλῆς Αἰσχύλου μὲν ἔτεσιν ἑπτὰ νεώτερος Εὐριπίδου δ' ἐκδ. Οὐ, πρίν γ' ἂν Ἰοφῶντα.] κωμῳδεῖται γὰρ Ἰοφῶν ὁ υἱὸς Σοφοκλέους, ὡς τὰ τοῦ πατρὸς λέγων. οὐ μόνον δὲ ἐπὶ τὸ τοῦ πατρὸς τραγῳδίαις ἐπιχειρεῖσθαι κωμῳδεῖται, ἀλλ' ἐπὶ τῷ καὶ ψυχρὸς, καὶ μακρὸς εἶναι. Τὸ δὲ κωδωνίσω, ὅτι τινὰ τῶν ὀρνέων δοκιμάζεται τῷ τοῦ κώδωνος ψόφῳ. καὶ τοὺς ἵππους οὕτως ἐδοκίμαζον εἰ ψοφώδεις εἶεν, ἢ εὔθορυβον ὑπομένειν δύναιντο, μή πως ἐν πολέμῳ εἰς κίνδυνον ὑπ' αὐτῶν [illegible], καὶ τοὺς ὄρτυγας. τινὲς δὲ ἀπὸ τῶν ἀγγείων τῶν [illegible]. ἐπεὶ οὕτω δοκιμάζουσι διακρούοντες. τινὲς δὲ ἐκ μεταφορᾶς τῶν νομισμάτων. τινὲς δὲ ἀπὸ τῶν φυλάκων. Δημήτριος γάρ φησιν ὅτι κατὰ τὰς φυλακὰς εἰ ἐγρηγορᾶσι, κώδωσι διεσήμαινον, ὅπως ἀποφθέγγωνται. βέλτιον δὲ τὸ ἀπὸ τῶν ἵππων καὶ τῶν ἀγγείων. τὰ δὲ ἄλλα [illegible]. Εὔκολος.] ἁπλοϊκὸς καὶ ἐλευθέριος. τοιοῦτος δὲ ὁ Σοφοκλῆς. Ἀγάθων δὲ.] οὗτος τραγικὸς ποιητὴς ἐπὶ μαλακίᾳ διεβάλλετο. Ποθεινὸς τοῖς φίλοις.] τοῖς

βοῖς.

σοφὸς, ἐπεὶ δὲ ὁ Ἀγάθων κωμῳδεῖται ὡς τοῦ Σωκράτους διδασκάλου, ἀγαθὸς· τὸ πρόσωπον καὶ τὸ σχῆμα λαμπρός. καὶ A φασὶν ὅτι Πλάτωνος συμπόσιον ἐν ἑστιάσει αὐτοῦ γέγονε πλείστων, πολλῶν ἅμα φιλοσόφων σὺν αὐτῷ κατακλιθέντων.

Ηρ. Ποῖ γῆς ὁ τλήμων; Δι. ἐς μακάρων εὐωχίαν.
Ηρακλ. Ὁ δὲ Ξενοκλῆς; Δι. ἐξόλοιτο νὴ Δία.
Ηρακλ. Πυθάγγελος δέ; Ξανθ. περὶ ἐμοῦ δ' οὐδεὶς λόγος, B
Ἐπιτριβομένου τὸν ὦμον οὑτωσὶ σφόδρα;
Ηρακλ. Οὔκουν ἕτερ' ἔστ' ἐνταῦθα μειρακύλλια,
Τραγῳδίας ποιοῦντα, πλεῖν ἢ μύρια,
Εὐριπίδου πλεῖν ἢ σταδίῳ λαλίστερα.
Δι. Ἐπιφυλλίδες ταῦτ' ἐστὶ, καὶ στωμύλματα
Χελιδόνων μουσεῖα, λωβηταὶ τέχνης,
Ἃ φροῦδα θᾶττον ἢν μόνον χορὸν λάβῃ, C
Ἅπαξ προσουρήσαντα τῇ τραγῳδίᾳ.
Γόνιμον δὲ ποιητὴν ἂν οὐχ εὕροις ἔτι
Ζητῶν ἂν, ὅστις ῥῆμα γενναῖον λάκοι.
Ηρα. Πῶς γόνιμον; Δι. ὡδὶ γόνιμον, ὅστις φθέγξεται,
Τοιουτονί τι παρακεκινδυνευμένον,
Αἰθέρα, Διὸς δωμάτιον, ἢ χρόνου πόδα,
Ἢ φρένα μὲν οὐκ ἐθέλουσαν ὀμόσαι καθ' ἱερῶν. D
Γλῶτταν δ' ἐπιορκήσασαν ἰδίᾳ τῆς φρενός.
Ηρ. Σὲ δὲ ταῦτ' ἀρέσκει; Δι. καὶ μάλα πλεῖν ἢ μαίνομαι.
Ηρακλ. Ἦ μὴν κόβαλλά γ' ἐστὶν, ὡς καὶ σοὶ δοκεῖ.

HE. *Quò abijt miser?* BA. *ad beatorum conuiuium.*
HE. *Vbi Xenocles?* BA. *pereat Xenocles, per Iouem.*
HE. *Pythangelus verò?* XA. *num de me nulla fit*
Mentio: cuius humerus tanta mole premitur?
HE. *An non alij hic sunt, qui scribunt Tragœdias:*
Puellorum plusquàm decem puto millia:
Qui vltra stadium Euripidem garrulitate superant:
BA. *Reijculi hi sunt racemuli, & loquaculi:*
Hirundinum musæa: artis poeticæ
Corruptores: statim euanidi, vbi vnum chorum
Adepti sunt, qui placeat in Tragœdia.
Sed natiuum Poetam haud vllum reperies,
Vbicunque inquires: qui boni quid proferat,
Et generosam aliquam depromat sententiam.
HE. *Quomodo natiuum?* BA. *sic natiuum: qui canat*
Aliquid, graui coniunctum cum periculo:
Vt æthera, domum Iouis, & temporis pedem:
Aut mentem iurasse quidem inuitam per sacra:
Sed linguam peierasse seorsim à mente. HER. *num*
Ergo hæc tibi placent? BA. *Imò placent supra modum.*
HE. *Certè hæc versuta sunt: vt tu etiam indicas.*

Σχόλια. Ἐς μακάρων εὐωχίαν.] ἢ ὡς περὶ τετελευτηκότος λέγει, ὥσπερ εἰς τὰς μακάρων νήσους. ἢ ὅτι Ἀρχελάῳ τῷ βασιλεῖ μέχρι τελευτῆς μετ' ἄλλων πολλῶν συνῆν ἐν Μακεδονίᾳ. καὶ μακάρων εὐωχίαν ἔφη τὴν ἐν βασιλείοις. ἔστι δὲ καὶ ὑπόνοιαν. Ξενοκλῆς.] υἱὸς Καρκίνου Ξενοκλῆς, κωμῳδεῖται ὡς χείριστος ἐν τῇ ποιήσει καὶ ἄλλως ὀρχηστής. ἀδελφοὶ δὲ αὐτοῦ, Ξενοκλέους καὶ Ξενοτίμου. εἰσὶ δὲ ὥς φασι δύο Ξενοκλέες τραγῳδοὶ γεγονότες. τρίτος δὲ ἐστὶ τούτοις ὁμώνυμος πολιτικός. φαύλου μὲν πατρός, τὸν δὲ δῆμον Χολαργεύς. Πυθάγγελος δέ] τραγῳδίας ποιητὰς μοχθηρός, καὶ ἄτιμος. ὁ Ξανθίας δὲ ὑπομνησθεὶς Πυθαγγέλου φησὶν ὅτι οὐ φροντίζετέ μου καὶ ταῦτα Πυθαγγέλου μνημονεύοντες. καλῶς δὲ καὶ πικρῶς τὸ εἰπεῖν ὡς δοῦλος τὸ προκείμενον. Λαλίστερα] πολυλογώτερα. εἰς ὅτου γὰρ Εὐριπίδης ἐκαλεῖτο. Ἐπιφυλλίδες.] τὰ ἐπικείμενα τοῖς μεγάλοις βότρυσι βοτρύδια. Καλλίστρατος δὲ τὰ καθ' ἑαυτὰ μικρὰ ἐκλήθη δὲ οὕτως. διὰ τὸ τοῖς φύλλοις καλύπτεσθαι. ἢ τὰ πρὸς αὐτοῖς τοῖς φύλλοις. ἄλλως. ἐπιφυλλίδες εἰσὶ τὰ ἐν τοῖς βότρυσιν ἐν ἀρχῇ περιττώματα. οἱ δέ φασι τὰ ἐν τοῖς ἄκροις τῶν κλημάτων. ταῦτα γὰρ οὐχ ὑποκάτω τῶν φύλλων ὡς οἱ βότρυες ἀλλ' ὑπεράνω φύεται. δεικνύουσι δὲ ἐντεῦθεν ὡς οὐδ' ἐν τοῖς λόγοις εἰσί. Χελιδόνων μουσεῖα.] παρὰ τὰ ἐν Ἀλκμήνῃ Εὐριπίδου. πολὺς δ' ἀνεῖρπε κισσὸς εὐφυὴς κλάδος, χελιδόνων μουσεῖα. ἀντὶ τοῦ βάρβαρα καὶ ἀσύνετα. καὶ γὰρ παροιμία ἐπὶ τῶν E βαρβάρων καὶ πολυλόγων καὶ ταχέως ἐπὶ τατλομένων. τοιοῦτον γάρ τὸ χελιδόνων ἦχος. πλέον δὲ τὸ πολὺ τῆς ᾠδῆς ἀνιῶν τοὺς ἀκούοντας ἢ διὰ τὸ μέλος εὐφραῖνον. καὶ ἐν τοῖς ἑξῆς ἐπιβρέμεται θρηικία χελιδών. Ἃ φροῦδα.] ἀφανῆ ὑπὸ τοῦ χρόνου. Ἢν μόνον.] ἢν συμβῇ περ ἅπαξ τοὺς χορηγοὺς ἐπαινέτας γενέσθαι τῶν δραμάτων. Προσουρήσαντα.] ἐνθυβρισάντα. εὐδοκιμήσαντα. ἐν τραγῳδίας δράματι ἐπαινεθέντα. Γόνιμον δὲ ποιητήν.] φύσει ἔχοντα ἀληθῆ. Παρακεκινδυνευμένον.] ὑψηλὸν ἢ ἄσημον παράδοξον. ἀσυνήθες. F Αἰθέρα Διός.] ἐξ Ἀλεξάνδρας Εὐριπίδου. καὶ χρόνου πόδα ἐκ Μελανίππης Σοφοκλέους. ὄμνυμι δ' ἱερὸν αἰθέρα, οἴκησιν Διός. Γλῶτταν δ' ἐπιορκήσασαν.] ταῦτα ἐξ Ἱππολύτου Εὐριπίδου. ἡ γλῶσσ' ὀμώμοχ', ἡ δὲ φρὴν ἀνώμοτος. Σὲ δὲ ταῦτ' ἀρέσκει.] ἀντὶ τοῦ σοὶ Ἀττικῶς. σημειωτέον τοίνυν ὅτι οἱ Ἀττικοὶ κέχρηνται τῷ τοιούτῳ σχηματισμῷ. καὶ Εὐριπίδης ἐν Βάκχαις, κατεφρόνησέ με καὶ Θήβας ὅδε. Μάλα πλεῖν ἢ μαίνομαι.] Ἀττικοὶ μᾶλλον ἢ μαίνομαι. G οἱ μὲν φασὶν ἐκλείπειν. οἱ δὲ συστέλλουσι. μεταλαμβάνεται δὲ εἰς τὸ μὲν οὖν. ἢ οὐκ. ἀλλὰ καὶ μᾶλλον. ἡ γὰρ μὴ ἀπαγόρευσις παρὰ τοῖς παλαιοῖς, ἀντὶ τοῦ οὐ ἀρνήσεως παραλαμβάνεται. ἄλλως. ἀλλὰ πλεῖον ἢ μαίνομαι ἐπ' αὐτοῖς. τουτέστιν, ὑπερβαλλόντως μοι ἀρέσκει. Κόβαλλα.] κακοῦργα καὶ ἀνελεύθερα. Δίδυμος. κατεστωμυλμένα, ἀπατητικά. καὶ κακοβούλους κοβάλλους.

Δι. Μὴ τὸν ἐμὸν οἴκει νοῦν· ἔχεις γὰρ οἰκίαν.
Ηρακλ. Καὶ μὴν ἀτεχνῶς γε παμπόνηρα φαίνεται.
Δι. Δειπνεῖν με δίδασκε. Ξανθ. περὶ ἐμοῦ δ' οὐδεὶς λόγος;
Δι. Ἀλλ' ὧνπερ οὕνεκα τήνδε τὴν σκευὴν φέρων
Ἦλθον, κατὰ σὴν μίμησιν, ἵνα μοι τοὺς ξένους
Τοὺς σοὺς φράσειας, εἰ δεοίμην, οἷσι σὺ
Ἐχρῶ τόθ', ἡνίκ' ἦλθες ἐπὶ τὸν Κέρβερον,
Τούτους φράσον μοι, λιμένας, ἀρτοπώλια,
Πορνεῖ', ἀναπαύλας, ἐκτροπὰς, κρήνας, ὁδοὺς,
Πόλεις, διαίτας, πανδοκευτρίας, ὅπου
Κόρεις ὀλίγιστοι. Ξανθ. περὶ ἐμοῦ δ' οὐδεὶς λόγος;
Ηρ. Ὦ σχέτλιε, τολμήσεις γὰρ ἰέναι καὶ σύ γε;
Δι. Μηδὲν ἔτι πρὸς ταῦτ', ἀλλὰ φράζε τῶν ὁδῶν,
Ὅπῃ τάχιστ' ἀφίξομ' εἰς ᾅδου κάτω.
Καὶ μήτε θερμὴν, μήτ' ἄγαν ψυχρὰν φράσῃς.
Ηρακλ. Φέρε δὴ, τίν' αὐτῶν σοι φράσω πρώτην; τίνα;
Μία μὲν γάρ ἐστιν ἀπὸ κάλω καὶ θρανίου,
Κρεμάσαντι σαυτόν. Δι. παῦε. πνιγηρὰν λέγεις.
Ηρακλ. Ἀλλ' ἔστιν ἀτραπὸς σύντομος τετριμμένη,
Ἡ διὰ θυείας. Δι. ἆρα κώνειον λέγεις;
Ηρακλ. Μάλιστά γε. Δι. ψυχράν γε καὶ δυσχείμερον.
Εὐθὺς γὰρ ἀποπήγνυσι τἀντικνήμια.

A BA. *Ne tu habites meum animum: nam propriam habes domum.*
HE. *At enim prorſus videntur hæc mihi mala.*
BA. *Doce me cœnare.* XA. *an nulla mei fit mentio?*
BA. *Nunc cur iſto apparatu huc venerim, tuum*
Hac re ſecutus exemplum, paucis loquar,
Nempe, vt mihi, ſi opus ſit, monſtres hoſpites
B *Tuos, quibus tu vtebaris, cùm ad Cerberum*
Deſcenderes: Velim ergo dicas ordine,
Portus, popinas, diuerſoria, ganeas,
Deflexiones, fontes, vrbes, itinera,
Victus, cauponas, in quibus pauciſsimi
Sint cimices. XA. *ecquando mei fit mentio?*
HE. *Miſerum te: vin' etiam tu illo deſcendere?*
C BA. *Mitte hæc: neque addas quicquam: ſed vias doce,*
Quibus citiſsimè perueniam ad inferos.
Sed neque nimis calidam docebis, neque nimis
Gelidam. HE. *quam ergo vis primam ex illis eloquar?*
Quámnam? equidem vna eſt à reſti, & ſcabello tibi:
Vt teipſum ſuſpendas. BA. *ſuffocatoria hæc*
D *Via eſt, & nimium feruida: deſine, haud placet.*
HE. *At eſt alia compendioſior, & magis*
Trita illò per mortarium. BA. *an cicutam ais?*
HE. *Omnino.* BA. *at hæc nimis hyberna eſt, & frigida.*
Nam homini citò ſolet congelare tibias.

Σχόλια. Μὴ τὸν ἐμὸν οἴκει.] καὶ τοῦτο παρὰ τὸ ἐν Ἀνδρομάχῃ, μὴ τὸν ἐμὸν οἴκει νοῦν, ἐγὼ γὰρ ἀρκέσω.

Bisetus. Ταῦτα δὲ παροιμιακῶς κατὰ τρόπον τινὰ, καὶ ἀλληγορικῶς ληπτέον δοκεῖ. Εἰπόντος γὰρ τοῦ Ἡρακλέους πρὸς τὸν Διόνυσον

Ἡ μὴν κόβαλλά γ' ἐστὶ πῶς καὶ σοὶ δοκεῖ.

Ἀποκρίνεται ὁ Διόνυσος, Μὴ τὸν ἐμὸν οἴκει νοῦν ὥσπερ ἂν εἰ ἔλεγεν αὐτῷ, μὴ τοὺς τῆς ἐμῆς διανοίας μυχοὺς εἰσδύναι, καὶ διασπορᾶν ἐθέλῃς. ὥστε περὶ τῶν ἐμῶν λογισμῶν καὶ νοημάτων κρίνειν καὶ γνώμην ἀποφαίνεσθαι. σὺ γὰρ οἶδας εἰ ταῦτ' ἐμοὶ οὕτω δοκεῖ, καὶ ἀπιθάνως δὲ καὶ ταῦτα περὶ τῶν πολυπραγμόνων ἀνθρώπων νοεῖσθαι δύναται. καὶ τούτοις καλῶς ἁρμόζει τὸ Ὁμηρικὸν Ιλ. Ζ.

Ἀλλ' εἰς οἶκον ἰοῦσα τὰ σαυτῆς ἔργα κόμιζε.

Σχόλια. Καὶ μὴν ἀτεχνῶς γε] ἀντὶ τοῦ ὅλως. καὶ παντελῶς. καὶ ἔστιν οἷον ἀδόλως. τέχνας γὰρ ἔλεγον, οἷον τοὺς δόλους. ἀμφοῖν δὲ δεσμοὶ τεχνήεντες ἔχυντο. Δειπνεῖν με δίδασκε.] τοῦτο γὰρ ἐπίσταται ἐκεῖνο δ' οὐ. ταῦτά μεθοσι δίδασκε, καὶ μὴ κεῖνα τραγῳδίας. ὅτι ἀδηφάγος ὁ Ἡρακλῆς.

Bisetus. Ἀρτοπώλια] ἀρτοπωλεῖον, τὸ μαγκιπεῖον, ἐν ᾧ οἱ ἄρτοι γίνονται. ἀρτοπώλιον δὲ, ὁ τόπος, ἔνθα οἱ ἄρτοι πιπράσκονται. Σ. Πορνεῖα] τόποι ἔνθα αἱ πόρναι διάγουσι. Σ.

Σχόλια. Κρήνας.] γράφεται κρημνούς. ἐκτροπαὶ δὲ ἐκνεύσεις τῶν ὁδῶν, ὅπου τις ἐκτραπῆναι δύναται. διὰ τὸ ἐκτρέπεσθαι τῆς ὁδοῦ καὶ κρύπτεσθαι, ὅταν ταραχή τις γίνηται

E τῶν νεκρῶν. ὅσα δὲ οἱ ὁδοιποροῦντες ἐπάνω τῆς γῆς εὑρίσκουσι καθ' ὁδὸν, ταῦτα καὶ αὐτὸς οἰόμενος καὶ ὑπὸ γῆν εἶναι, ἐρωτᾷ περὶ τούτων. Μήτε θερμήν.] μήτε ὅπου ἐστὶ καῦμα, μήτε δυσχείμερον ὁδὸν εἴπῃς. Θρανίου.] θράνους καὶ θρανίσκια τινὰ δίφρεια καὶ ὑποπόδια ἔλεγον. καὶ ἡ παρὰ τῷ ποιητῇ δὲ θρῆνυς. ἐφ' ὧν οἱ ἀπαγχόμενοι, ἀρτῶσιν ἑαυτοὺς ἀπολακτίζοντες αὐτά. τοῦ δὲ κάλω ἡ εὐθεῖα κάλως.

Bisetus. Θρανίου] Σ. θράνιον, θράνος, καὶ θράνια, τετράποδά τινα δίφρεια, καὶ ὑποπόδια λέγεται, καὶ ἡ παρὰ τῷ ποιητῇ θρῆνυς. Εὐστάθιος δὲ, θράνος, καὶ θράνιον, ἡ τῶν ἐρεσσόντων καθέδρα. καὶ θρανίτης, ὁ κωπηλάτης, παρὰ τὸν θρῆνυν ὃ δηλοῖ τὸ ὑποπόδιον. τοῦ δὲ κάλω ἡ εὐθεῖα κάλως. Διὰ δὲ τούτων, ἀπὸ κάλω, ὁ ποιητὴς νοεῖ ὅπερ Εὐριπίδης ἐν Ἑλένῃ βρόχον ἀγχόνιον ὀνομάζει. ἀλλ' ὥσπερ ὁ αὐτὸς λέγει,

Ἀσχήμονες μὲν ἀγχόναι μετάρσιοι,
Κἀν τοῖσι δούλοις δυσπρεπὲς νομίζεται.

Σχόλια. Πνιγηρὰν λέγεις] καυματώδη. ἅμα μὲν ὅτι θερμήν, ἅμα δὲ ὅτι πνίγει τὸν χρώμενον τὸ σχοινίον. καὶ τὸ
G θρανίον. Σύντομος.] ὅτι οὐ μόνον ἐπίτομον λέλυσιν, ἀλλὰ καὶ σύντομον. τετριμμένην δὲ, ἅμα μὲν ὡς ἐπὶ ὁδοῦ κατημαξευμένης. ἅμα δὲ καὶ διὰ τὸ τρίβεσθαι τὸ κώνειον. Ψυχράν γε καὶ δυσχείμερον] καὶ ὡς ἐπὶ ὁδοῦ ψυχρᾶς, καὶ ὅτι κατὰ ψύξιν φονεύει τὸ κώνειον. πήγνυσι δὲ, ἐπειδὴ τὰ ἀντικνήμια, ἀπὸ τῶν ποδῶν γὰρ ὁ θάνατος ἄρχεται, πρώτας αὐτὰς καταψύχον. ὡς τοῦ ζωτικοῦ αἵματος περὶ τὴν καρδίαν συστελλομένου.

Ηρ. Βού-

Ἡρακλ. Βούλει ταχεῖαν καὶ κατάντη σοι φράσω;
Δι. Νὴ τὸν Δί', ὡς ὄντος γε μὴ βαδιστικοῦ.
Ἡρακλ. Καθέρπυσόν νυν ἐς Κεραμεικόν. Δι. κᾆτα τί;
Ἡρακλ. Ἀναβὰς ἐπὶ τὸν πύργον τὸν ὑψηλόν. Δι. τί δρῶ;
Ἡρακλ. Ἀφιεμένην τὴν λαμπάδ' ἐντεῦθεν θεῶ,
Κἄπειτ', ἐπειδὰν φῶσιν οἱ θεώμενοι
Εἶναι, τόθ' εἶναι καὶ σὺ σαυτόν. Δι. ποῖ; Ἡρα. κάτω.
Δι. Ἀλλ' ἀπολέσαιμ' ἂν ἐγκεφάλου θρίω δύω,
Οὐκ ἂν βαδίσαιμι τὴν ὁδὸν ταύτην. Ἡρακλ. τί δαί;
Δι. Ἥνπερ σὺ τότε κατῆλθες. Ἡρακλ. ἀλλ' ὁ πλοῦς πολύς.
Εὐθὺς γὰρ ἐπὶ λίμνην μεγάλην ἥξεις πάνυ
Ἄβυσσον. Δι. εἶτα πῶς γε περαιωθήσομαι;
Ἡρ. Ἐν πλοιαρίῳ τυννουτῳῒ σ' ἀνὴρ γέρων
Ναύτης διάξει, δύ' ὀβολὼ μισθὸν λαβών.
Δι. Φεῦ, ὡς μέγα δύνασθον πανταχοῦ τὼ δύ' ὀβολώ,
Πῶς ἠλθέτην κἀκεῖσε; Ἡρ. Θησεὺς ἤγαγε.

A HE. Vin' ergo celerem & præcipitem dicam tibi?
BA. Ita per Iouem: cùm ad itinera non ſim idoneus:
Et tædium viæ perferre non queam.
HE. Perrepe hinc in Ceramicum. BA. quid tum poſtea?
HE. Inſcende turrim illic excelſam. BA quid ibi agam?
B HE. Demiſſam illic facem deſpecta, & poſtea
Cùm decurſores iuſſerint demittere
Facem: tum & tu præcipitem te demittito.
BA. Quónam? HE. deorſum. BA. ſed perdidero ſic duas
Cerebri membranas. Ita ie haud iuero hanc viam.
C HE. Quam igitur? BA. eandem, quam tu iuiſti iam antea.
HE. Sed longa eſt nauigatio: Venies enim
Ad longe maximam, adeoq́; profundiſsimam
Paludem. BA. quomodo eam tranſmittam? HE. portitor
Quidam ſenex te in nauicula tantillula
Traijciet, acceptis à te, nauli vice,
Duobus tantum obolis. BA. eheu, quantùm duo
D Iſti oboli vbique poſſunt? Verum, dic mihi,
Quomodo eò peruenerunt? HE. Theſeo duce.

Σχόλια. Καθέρπυσον.] οὕτως Ἀττικοὶ ἀντὶ τοῦ κατάφερε. εὐκολώτεραι γὰρ καὶ ταχύτεραι αἱ τοιαῦται ὁδοί. Ἀφιεμένην τὴν λαμπάδα.] τοὺς λαμπαδοδρόμους [illegible] λαμπαδοδρομίαι δὲ γίνονται τρεῖς ἐν τῷ Κεραμεικῷ. Ἀθηνᾶς, Ἡφαίστου, Προμηθέως. Κεραμεικὸς δὲ τόπος Ἀθήνησιν ὅπου συντελοῦσιν οἱ Ἀθηναῖοι κατ' ἐνιαυτὸν [illegible] ἀγῶνα [illegible] ταῦτα [illegible] λαμπάδα [illegible] ἀφεθῶσι [illegible] κάτω. Εἶναι τόθ' εἶναι.] ἀντὶ τοῦ ἀφεῖναι τοὺς δρομεῖς [illegible] ἀντὶ τοῦ ἀφεῖναι [illegible] οἱ θεώμενοι [illegible] οἱ τρέχοντες [illegible] σαυτόν [illegible] τοῦ [illegible] τοῦ πρώτου. F λέγοι [illegible] τις [illegible] τοῦτο λόγον ἔχει [illegible] θεωμένων [illegible] τὸ σημεῖον ἀφιέντι κατὰ τὸ ἀρχαῖον σχῆμα [illegible] ἄλλως [illegible] τὸ ἀφεῖναι τὴν λαμπάδα [illegible] δρομέων [illegible] τοῦ δρόμου [illegible] τοῦτο πρὸ τοῦ [illegible] Τυρ[illegible] τὴν σάλπιγγα.

Bisetus. Εἶναι τόθ' εἶναι.] τούτων ὁ νοῦς [illegible] εἰ [illegible] ἐξῆν ἂν τοῖς δρομεῦσιν ἀφεῖναι ἑαυτοὺς πρὸς τὸ τοῦ δρόμου [illegible] τότε καὶ σὺ εἶναι, G ἤγουν [illegible] ἄφες [illegible] ἀπ[illegible] αὐτοῖς [illegible] ἰώνιον [illegible], Ὅμηρος [illegible].

Πάντα μετ' [illegible] ἀγορ[illegible] ἀντὶ τοῦ, ἀγόριον.

Σχ. Ἀλλ' ἀπολέσαιμ' ἂν ἐγκεφάλου.] [illegible] τῶν ἀνθρώπων ἔχει ἐφ' ἑαυτ[illegible] ἐοικότας τοῖς τῆς συκῆς φύλλοις. [illegible] ὅτι πρὸς τὸ σχῆμα τοῦ ἐγκεφάλου. [illegible] θρία [illegible] τὰ τῆς συκῆς φύλλα [illegible] θρία [illegible] ἀπὸ τοῦ [illegible] τοῖς τῆς συκῆς φύλλοις. [illegible] τῆς [illegible] τοῖς τῆς συκῆς φύλλοις, [illegible] τοῦ θρίου [illegible] τὸ θρῖον. Ἄβυσσον.] [illegible] βυθὸς [illegible] βυσσὸν λέγουσι.

Bisetus. Ἄβυσσον.] Εὐστάθιος. ἄβυσσος, παρὰ τὸ α ἐπιτατικὸν καὶ τὸ βυσσόν. ὃ τὸν βυθὸν δηλοῖ.

Σχ. Τυννουτωΐ σε.] συνάγων τοὺς δακτύλους καὶ τὴν [illegible] φησίν, ἀντὶ τοῦ μικρῷ. ὁμοίως δὲ καὶ [illegible] τὸ [illegible] ἀντὶ τοῦ [illegible] καθεστηκός. φασὶ δὲ [illegible] τὸ πλοῖον. Δύ' ὀβολὼ μισθὸν λαβών.] οὐχ ὡς τοῦτο λαμβάνοντος, ἀλλὰ πρὸς τὸν δικαστικὸν μισθὸν ὅτι δύο ὀβολῶν ἦν. [illegible] τὸ λεγόμενον, ὅτι τοῖς νεκροῖς ἐπὶ τοῦ στόματος βάλλουσι δύο ὀβολούς, καὶ ὅτι τὸ δικαστικὸν [illegible] δύο ὀβολοὶ ἦσαν. [illegible] ὡς μέγα δύνασθον πανταχοῦ τὼ δύο ὀβολώ. ὕστερον δὲ [illegible] τοῦτο [illegible] προστιθέντων. [illegible] Ἀριστοφάνης καὶ δραχμὴν [illegible].

Bisetus. Φεῦ.] [illegible] τὸ φεῦ [illegible] παλαιὰ [illegible] τοῦτο [illegible] δοκεῖ.

Σχόλια. Θησεὺς ἤγαγε.] ὅτι κατῆλθε μετὰ Πειρίθου εἰς ᾅδου ἁρπάσαι βουλόμενοι τὴν κόρην τῆς Δήμητρος Περσεφόνην. [illegible] τὸ [illegible] τὸν Χάρωνα [illegible].

Μετὰ ταῦτ' ὄφεις καὶ θηρί' ὄψει μυρία
Δεινότατα. Δι. μή μ' ἔκπληττε, μηδὲ δειμάτου.
Οὐ γάρ μ' ἀποτρέψεις. Ηρα. εἶτα βόρβορον πολὺν,
Καὶ σκῶρ ἀείνων. ἐν δὲ τούτῳ κειμένους,
Εἴ που ξένον τις ἠδίκησε πώποτε.
Ἢ παῖδα κινῶν τἀργύριον ὑφείλετο.
Ἢ μητέρ' ἠλόησεν, ἢ πατρὸς γνάθον
Ἐπάταξεν, ἢ 'πίορκον ὤμοσεν,
Ἢ Μορσίμου τις ῥῆσιν ἐξεγράψατο.
Δι. Νὴ τοὺς θεοὺς ἐχρῆν γε πρὸς τούτοισι, καὶ
Τὴν πυρρίχην τις ἔμαθε τὴν Κινησίου.
Ηρ. Ἐντεῦθεν αὐλῶν τίς σε περίεισι πνοή.
Ὄψει τε φῶς κάλλιστον, ὥσπερ ἐνθάδε,
Καὶ μυρρινῶνας, καὶ θιάσους εὐδαίμονας
Ἀνδρῶν, γυναικῶν, καὶ κρότον χειρῶν πολύν.
Δι. Οὗτοι δὲ δὴ τίνες εἰσίν; Ηρα. οἱ μεμυημένοι.
Ξανθ. Νὴ τὸν Δί' ἐγὼ γοῦν ὄνος ἄγων μυστήρια.
Ἀτὰρ οὐ καθέξω ταῦτα τὸν πλείω χρόνον.
Ηρακλ. Οἵ σοι φράσουσ' ἁπαξάπανθ', ὧν ἂν δέῃ.
Οὗτοι γὰρ ἐγγύτατα παρ' αὐτὴν τὴν ὁδὸν
Ἐπὶ ταῖσι τοῦ Πλούτωνος οἰκοῦσι θύραις.
Καὶ χαῖρε πόλλ' ὦ 'δελφέ. Δι. νὴ Δία καὶ σύ γε
Ὑγίαινε.

A *Sed & posthac videbis angues, & feras*
Innumeras, atque horrendas. BA. *noli mihi metum*
Frustrà inijcere; neque enim me deterrebis hic.
HE. *Tum verò cœnum & sterem desuper innatans:*
In quo iacent scelerati: vt cùm quis hospitem
Iniuria affecerit: aut puerum quempiam
B *Subagitatum pecunia fraudauerit:*
Aut matrem pulsarit suam: aut colaphum patri
Infregerit: aut periurium commiserit:
Aut verbulum vnum transcripserit è Morsimo.
BA. *Et per Deos addere oportebat hoc quoque,*
Si Pyrrichen quis didicerit Cinesiæ.
C HE. *Exinde tibiarum te cinget sonus:*
Lucémque aspicies, vt & hic, lucidissimam,
Et myrteta, & saltationes mulierum,
Virorúmque beatorum, plausúsque manuum.
BA. *At quinam hi sunt homines?* HE. *initiati sacris.*
XA. *Tùm; per Iouem, ego sum asinus portans mysteria:*
Sed non feram hanc oneris molem diutius.
D HE. *Illi tibi omnia exponent, quorum indiges.*
Nam proximè viam, quæ ad Plutonis fores
Perducit, isti habitant. & nunc multum vale,
Mi frater. BA. *& tu per Iouem, semper vale.*

Σχόλια. Καὶ σκῶρ ἀείνων.] τινές φασι τὸ σκῶρ προ... κεῖσθαι ἐν Στράτιδος Ἀταλάντῃ δράματι. ψεῦδος δέ. πολλῷ γὰρ ὕστερον τῶν Βατράχων ὁ Ἀταλάντος Στράτιδος δεδίδακται.

E **Bisetus.** Σκῶρ ἀεὶ νῶν] Σκῶρ ἀποπάτημα, κόπρος. καὶ ἔστιν ἑτερόκλιτον. ἡ γὰρ γενική, σκατός. Σ. [ἀεὶ νῶν] τουτέστι νάον, ἐπιρρέον. κατὰ συναίρεσιν νάον, νῶν, ὡς τὸ βοάων, βοῶν.

Σχόλια. Ἢ Μορσίμου.] τραγῳδίας οὗτος ποιητὴς καὶ ψυχρός. ἦν δὲ Φιλοκλέους υἱός. ἦν δὲ ὀφθαλμῶν ἰατρὸς ἀγαθός. ἦν δὲ καὶ σμικρός. εἶχε δὲ ἀδελφὸν Ἀμφιδάμαντα. Τὴν Κινησίου.] Κινησίας διθυραμβοποιός. ὃς ἐποιήσατο πυρρίχην. ἢ ὅτι ἐν τοῖς χοροῖς πολλῇ κινήσει ἐχρήσατο. τινὲς δὲ οὐ γράφουσι τό, νὴ τοὺς θεοὺς στίχον. F ἀλλ' ἀφαιροῦσι. καὶ οὕτω τὸ ἑξῆς γράφουσιν. ἢ πυρρίχην τις ἔμαθε τὴν Κινησίου. διὸ καὶ Ἀριστοφάνης παρατίθησιν ἀντίσιγμα καὶ τὸ σίγμα. ἄλλως. ὁ Κινησίας ἐπραγματεύσατο κατὰ τῶν κωμικῶν, ὡς εἶεν ἀχορήγητοι. ἦν δὲ καὶ τὸ σῶμα ἀπηρὸς, καὶ κατισχελετευτικῶς. δοκεῖ δὲ καὶ κατηγημένα εἶναι τοῦ τῆς Ἑκάτης ἀγάλματος. διὸ καὶ ἐν τοῖς ἑξῆς φησιν. ὁ κατατίλας τὰ Ἑκαταῖα, κυκλίοισι χοροῖσιν ὑπᾴδων. ἦν δὲ Θηβαῖος, μελοποιὸς κάκιστος, ὃς ἐν τοῖς χοροῖς ἐχρῆτο πολλῇ κινήσει. Οἱ μεμυημένοι.] λόγος γὰρ ἐκράτει παρ' Ἀθηναίοις, ὡς ὁ τὰ μυστήρια διδαχθεὶς, μετὰ τὴν ἐνθένδε τελευτὴν θείας ἠξιοῦτο τιμῆς. διὸ καὶ πάντες πρὸς τὴν μύησιν ἔσπευδον. Ὄνος ἄγων μυστήρια.] τοῖς μυστηρίοις ἐξ ἄστεος εἰς Ἐλευσῖνα, διὰ τῶν ὄνων φέρουσι τὰ εἰς τὴν χρείαν. ὅθεν ἡ παροιμία διὰ τὸ κακοπαθεῖν μάλιστα τοὺς ὄνους ἀχθοφορῶντας. ὡς ἂν οὖν ὅμοιόν τι πάσχων διὰ τὸ πιέζεσθαι τῷ ὑποκειμένῳ ἄχθει, τὴν παροιμίαν μίγνυσιν. Ἀτὰρ οὐ καθέξω.] ἅμα τῷ λόγῳ ῥίπτει τὰ σκεύη, ἵνα ὕστερον φαίνηται γελοιότερος, κελευόμενος ἆραι τὰ σκεύη. λέγει γοῦν, πρὶν ἢ καταθέσθαι εἰπόντος, σὺ δὲ τὰ στρώματα αὖθις λάμβανε.

ΔΡΑΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΠΡΩΤΟΥ
Σκηνὴ τρίτη.

ΔΙΟΝΥΣΟΣ, ΞΑΝΘΙΑΣ,
ΝΕΚΡΟΣ.

G

ACTVS I. SCENA III.

BACCHVS, XANTHIAS,
MORTVVS.

Σὺ δὲ

Δι. Σὺ δὲ τὰ στρώματ' αὖθις λάμβανε. A
Ξαν. Πρὶν καὶ καταθέσθαι; Δι. καὶ ταχέως μέντοι πάνυ.
Ξανθ. Μὴ δῆτ' ἱκετεύω σ', ἀλλὰ μίσθωσαί τινα
Τῶν ἐκφερομένων, ὅς τις ἐπὶ τοῦτ' ἔρχεται.
Δι. Ἐὰν δὲ μὴ 'ὕρω; Ξαν. τότε μ' ἄγειν. Δι. καλῶς λέγεις. B
Καὶ γάρ τινες ἐκφέρουσι τουτονὶ νεκρόν.

BA. *Tu verò Xanthia recipe iſthæc ſtragula.*
XA. *Et antequam vix deponam?* BA. *recipe ocyus.*
XA. *Haudquaquam: ſed te obſecro, ut hîc aliquem ex mortuis*
Mercede conducas: qui huic ſuccedat oneri.
BA. *Sin verò nullum reperiam?* XA. *tunc me adigito.*
BA. *Rectè mones: nam aliqui iam mortuum efferunt.*

Σχόλια. Ἐὰν δὲ μὴ 'ὕρω.] ἀντὶ τοῦ ἐὰν δὲ μὴ εὕρω. γράφεται δὲ καί, ἂν δὲ μὴ ἔχω. ἤγουν. ἐὰν δὲ μὴ ἔχω ἀργύριον, ἵνα λέγῃ τὸ ἀργύριον.

Bisetus. Ὁ Διόνυσος, καὶ Ξανθίας ἀπὸ τοῦ Ἡρακλέους ἤδη ἀποχωρήσαντες, νεκρῷ πρὸς τὸν τάφον ἐκφερομένῳ κατὰ τύχην ἐντυγχάνουσι, καὶ ἐρωτῶσιν εἰ τὰς σκευάς, ἃς ὁ Ξανθίας ἔφερεν εἰς ᾅδου φέρειν ἐθέλει. περὶ δὲ τοῦ μισθοῦ τῆς σκευοφορίας συμφωνεῖν οὐ δυνάμενοι, τοῦτον μὲν ἐῶσιν, ὁ δὲ Ξανθίας τὰς σκευὰς ὡς καὶ πρότερον γενναίως, καὶ ἀμέμπτως φέρει. διὸ καὶ ὑπὸ δεσπότου ἐπαινεῖται. C

Οὗτος, σὲ λέγω μέντοι, σὲ τὸν τεθνηκότα
Ἄνθρωπε, βούλει σκευάρι' εἰς ᾅδου φέρειν;
Νε. Πόσ' ἄττα; Δι. ταυτί. Νε. δύο δραχμὰς μισθὸν τελεῖς;
Δι. Μὰ Δί', ἀλλ' ἔλαττον. Νε. ὑπάγεθ' ὑμεῖς τῆς ὁδοῦ. D
Δι. Ἀνάμεινον ὦ δαιμόνι', ἐὰν ξυμβῶ τί σοι.
Νε. Εἰ μὴ καταθήσεις δύο δραχμάς, μὴ διαλέγου.
Δι. Λάβ' ἐννέ' ὀβολούς. Νε. ἀναβιώην νῦν πάλιν.
Ξαν. Ὡς σεμνὸς ὁ κατάρατος, οὐκ οἰμώξεται; E
Ἐγὼ βαδιοῦμαι. Δι. χρηστὸς εἶ, καὶ γεννάδας.
Χωρῶμεν ἐπὶ τὸ πλοῖον.

Heus tu; tibi dico: tibi inquam mortuo.
Vin' tu homo res noſtras tecum ferre ad inferos?
MO. *Quas res?* BA. *haſce.* MO. *ſiquidem antè mercedem dabis,*
Duas drachmas. BA. *nôn per Iovem, ſed dabo minus.*
MO. *Decedite hinc vos à via.* BA. *mane miſer:*
An poſsim tecum pro mercede paciſcier.
MO. *Niſi dederis duas drachmas, ne diſputes.*
BA. *Cape novem obolos.* MO. *reuiuiſcam ſi accepero.*
XA. *Quàm honeſtus hic nequam? an non pœnas iam dabit?*
Ego ibo. BA. *vir generoſus es & perbonus.*
Pergamus ad nauem.

Σχόλια. Πόσ' ἄττα.] ἀντὶ τοῦ πόσα σκεύη ἔχετε. γελοίως δὲ βασταζόμενος φησίν, ὡς ἑστῶσι δὲ ἐρεῖ. ἡ δραχμὴ δέ, ἓξ ὀβολῶν. δώδεκα οὖν ὀβολοὺς αἰτεῖ. Ὑπάγεθ' ὑμεῖς.] ἀντὶ τοῦ ἀναχωρεῖτε. ἀποστρέφεται δὲ αὐτοὺς ὁ νεκρός, μὴ βουλόμενος σκευηφορεῖν διὰ τὸ ἐλάχιστον εἶναι τὸν μισθόν. τὸ δὲ ὑπάγετε ὑμεῖς τῆς ὁδοῦ, ὁ νεκρὸς ἐρεῖ πρὸς τοὺς νεκροφόρους. Ἐὰν ξυμβῶ τί σοι.] ἐὰν ξυμβῶ σοι. γράφεται δὲ καὶ ἵνα. ἵνα ξυμφωνήσω σοι. ἔλεγον δὲ τὸ ἵνα ἀντὶ τοῦ καί. Ὅμηρος ἵνα μὴ ῥέξωμεν ὧδε. Ἀναβιώην νῦν] ὀχλούμενος ὑπ' αὐτῶν τοῦτο λέγει. ἐν ἤθει δέ, ἐκ τοῦ ἐναντίου ἡμῖν ἐστὶν ἀπολείπειν. οἱ δέ, ὅτι χαλεπὸν τὸ ζῆν ἦν, ὥστε ἄμεινον εἶναι τὸ τεθνάναι. εἰς κατάραν οὖν λαμβάνει τὸ ἀναζῆσαι ἐν Ἀθηναίοις. κατηγορίαν δὲ ἔχει εὖ τὴν τυχοῦσαν. ἢ γοῦν ἐπεὶ ἁπλῶς ὁ ἀνθρώπινος βίος μοχθηρός, τοῦτο λέγει. ἢ ὅτι τότε Ἀθηναίων δυστυχούντων, οἱ ἀπολλύμενοι ἐμακαρίζοντο. F

ΔΡΑΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΠΡΩΤΟΥ, G

Σκηνὴ τετάρτη.

ΧΑΡΩΝ, ΔΙΟΝΥΣΟΣ, ΞΑΝΘΙΑΣ.

ACTVS I. SCENA

quarta.

CHARON, BACCHVS, XANTHIAS.

Bisetus. Διόνυσος καὶ Ξανθίας πρὸς τὴν λίμνην ἐλθόντες, ἐν ᾗ Χάρων ὁ τῶν τεθνηκότων πορθμεὺς ἦν. ἀσπάζονται τὸν Χάρωνα, ὁ δὲ τὸν μὲν Διόνυσον εἰς τὴν σκάφην ὑποδέχεται. τὸν δὲ Ξανθίαν, ὅτι δοῦλος ὢν ἐτύγχανε τὴν περὶ κρεῶν ναυμαχίαν οὐ ναυμαχήσας. εἰσδέχεσθαι οὐκ ἐθέλει, ἀλλὰ τὴν λίμνην δρόμῳ περιτρέχειν κελεύει.

Χα. Ὠὸπ', παραβαλοῦ.
Δι. Τουτὶ τί ἐστι. Ξανθ. τοῦτο λίμνη, νὴ Δία
Αὕτη 'στὶν, ἣν ἔφραζε. καὶ πλοῖόν γ' ὁρῶ
Νὴ τὸν Ποσειδῶ, κἄστι γ' ὁ Χάρων οὑτοσί.
Δι. Χαῖρ' ὦ Χάρων, χαῖρ' ὦ Χάρων, χαῖρ' ὦ Χάρων.
Χά. Τίς εἰς ἀναπαύλας ἐκ κακῶν καὶ πραγμάτων;
Τίς εἰς τὸ Λήθης πεδίον; ἢ 'ς ὄνου πόκας;
Ἢ 'ς Κερβερίους; ἢ 'ς κόρακας; ἢ 'πὶ Ταίναρον;
Δι. Ἐγώ. Χά. ταχέως ἔμβαινε. Δι. ποῦ σχήσειν δοκεῖς;
Ἐς κόρακας ὄντως; Χά. ναὶ μὰ Δία σοῦ γ' εἵνεκα.
Ἔμβαινε δή. Δι. παῖ δεῦρο. Χά. δοῦλον οὐκ ἄγω,
Εἰ μὴ νεναυμάχηκε τὴν περὶ τῶν κρεῶν.
Ξανθ. Μὰ τὸν Δί' οὐ γὰρ, ἀλλ' ἔτυχον ὀφθαλμιῶν.
Χά. Οὐκοῦν περιθρέξει δῆτα τὴν λίμνην τρέχων.
Ξα. Ποῦ δῆτ' ἀναμενῶ; Χά. παρὰ τὸν Αὐαίνου λίθον,

A CH. *OOp, accede ad ſcapham.*
BA. *Quid hoc eſt?* XA. *hæc palus illa eſt here, per Iouem:*
De qua dicebat Hercules: & hic ratem
Video, per Neptunum: atque hic eſt nauita Charon.
BA. *Salue Charon: ſalue Charon: ſalue Charon.*
B CH. *Quis in requiem hùc è miſeriis & malis venit?*
Nunquis in obliuionis campos, ad aſini
Lanam, aut ad Cerberios, aut ad coruos venit?
Aut huc ad Tænarum accedit? BA. *ego.* CH. *at citò*
Ingredere. BA. *ſed quò curſum diriges?*
An ad coruos? CH. *per Iouem, vel tui gratia.*
Ingredere tantùm. BA. *puer heus.* CH. *ſeruum non veho.*
C *Niſi qui nauali interfuerit prælio:*
Et fortiter pro carnibus rem geſſerit.
XA. *Ego non, per Iouem: quia lippus tunc eram.*
BA. *Atqui paludem tu circuibis curſitans.*
XA. *Vbi ego te operiar?* CH. *ad lapidem Auani: hîc vbi*

D

Σχόλια. Ὠὸπ. παραβαλοῦ.] κελευστικόν ἐστιν ἐπίφθεγμα τὸ ὠὸπ. τὸ δὲ παραβαλοῦ, ἀντὶ τοῦ ὅρμιζε τῇ γῇ τὴν ναῦν. ἐν τῇ ναῒ δὲ ὁ Χάρων λέγει. Τοῦτο λίμνη νὴ Δία.] τοῦτο οἱ μὲν τὸν Διόνυσόν φασι λέγειν, οἱ δὲ τὸν Ξανθίαν. ἐντεῦθεν δὲ τοῦ πλοίου ὀφθέντος ἠλλοίωται καὶ ἡ σκηνή. καὶ ἔστι κατὰ τὴν Ἀχερουσίαν λίμνην ὁ τόπος. ἐπὶ τοῦ λογείου. ἢ ἐπὶ τῆς ὀρχήστρας. μηδέπω δὲ ἐν ᾅδου. Χαῖρ' ὦ Χάρων.] Δημήτριός φησιν Ἀχαιοῦ ὅλον εἶναι. λέγουσι δ' αὐτοὶ σάτυροι. Χαῖρ' ὦ Χάρων, χαῖρ' ὦ Χάρων, χαῖρ' ὦ Χάρων. ἴσως σφόδρα θυμικὴ ἢ οὕτω πιθανὸν ὑπονοεῖν. τρεῖς τοῦτο λέγοντας, ἀσπαζομένους τὸν Χάρωνα. Διόνυσον, Ξανθίαν, καὶ τὸν Νεκρόν. δεῖ γὰρ ὑπονοεῖν καὶ αὐτοῦ κελεύσαντος συνεμβαίνειν αὐτοῖς. Τίς εἰς ἀναπαύλας,] εἰς ἀναπαύσεις γὰρ ἐκ κοσμικῶν ὀχλήσεων χωροῦσιν οἱ μεταστάντες ἄνθρωποι. Τίς εἰς τὸ Λήθης πεδίον.] τοῦτο κηρύττει ὁ Χάρων. ὡς τόπους δὲ καταλέγει. οὕτω γὰρ κηρύττειν εἰώθασιν οἱ τὰς ναῦς ἔχοντες ὅτι πρὸς ἑτέραν ἐκπλεῖν μέλλουσι χώραν. ὡς ἂν ἀκούσαντες οἱ ἐκεῖθεν ἀποδημοῦντες τούτους μισθώσαιντο. καὶ τὸ ἄνω οὖν ἔθος καὶ τὰ ἐν ᾅδου σχηματίζει. Λήθης δὲ πεδίον, χωρίον διατετύπωκεν ἐν ᾅδου ὡς καὶ τὸν Αὐαίνου λίθον ἔπλασεν ἀπὸ τοῦ αὐαίνεσθαι τοὺς νεκροὺς καὶ ἀλίβαντας εἶναι. ἐκ δὲ τῆς δευτέρου καὶ τὸ ἀδιάλειπτον τῶν καθ' ᾅδου δηλοῖ. τὸ ἢ 'ς ὄνου πόκας. ἀδύνατον γὰρ πόκας ἀποκείρασθαι τῶν ὄνων. φαίνεται δὲ καὶ παροιμιῶδές τι εἶναι ὄνου πόκον, τὸ ἀνύπαρκτον. οὐδὲ γὰρ αἱ τοῦ ὄνου πόκες χρησιμεύουσιν. ἡ παροιμία δὲ λέγεται ἐπὶ τῶν ἀνηνύτων καὶ ἀνυπόστατων, παρὰ τὸν ὄνον οὔτε τίλλεσθαι δύνασθαι οὔτε κάρεσθαι. λέγεται δὲ καὶ ὄνον κείρεις ἐπὶ τῶν ἀνηνύτοις ἐπιχειρούντων. ἐν ᾧ τρόπῳ φαμὲν καὶ τὸ χύτραν ποικίλλεις καὶ κόπρον ἀναθυμιᾷς. ἀνήνυτα δὲ καὶ τὰ ἐν ᾅδου. διὰ τοῦτο οὖν ὄνου πόκας ἀνέπλασε ποιητικῶς. Ἢ 'ς Κερβερίους.] τινὲς καὶ παρ' Ὁμήρῳ γράφουσιν. ἐνθάδε Κερβερίων ἀντὶ τοῦ Κιμμερίων. ἢ μᾶλλον τοὺς Κιμμερίους φησί. παίζει δὲ παρὰ τὸν Κέρβερον. Ἐς κόρακας.] παίζει ἐντεῦθεν εἰπὼν ἐς κόρακας. Ἀθήνησι γὰρ τόπος ἦν οὕτω καλούμενος, οὐχὶ ἐν ᾅδου. ὅθεν τοῦτο λέγει ἐπεὶ καὶ οἱ ἐκεῖσε ῥιπτόμενοι εἰς ἀπώλειαν ἤρχοντο. Ναὶ μὰ Δία σοῦ γ' εἵνεκα.] παρέλκει. οὕτως εἰώθασι λέγειν οἱ ναῦται ὡς χαριζόμενοι τῷ ἐπιβάτῃ. Εἰ μὴ νεναυμάχηκε.] τὴν περὶ Ἀργινούσας φησὶ ναυμαχίαν. ἦσαν γὰρ οἱ δοῦλοι τότε ναυμαχήσαντες, περὶ οὐδενὸς ἄλλου ἢ περὶ τῶν ἰδίων κρεῶν, τουτέστι σωμάτων. φησὶν οὖν, οὐ περὶ χρημάτων καὶ πατρίδος, ἀλλὰ περὶ τοῦ ἰδίου σώματος. κρέας γὰρ τὸ σῶμα. φέρεται δὲ καὶ ἄλλη γραφή. τὴν περὶ τῶν νεκρῶν. εἴη δ' ἂν λέγων, περὶ τῆς ἐν Ἀργινούσαις ναυμαχίας. ἐν ᾗ ἐνίκων μὲν οἱ Ἀθηναῖοι. τοὺς δὲ νεκροὺς ἐκωλύθησαν ἀνελέσθαι ὑπὸ χειμῶνος. E ἐξ οὗ καὶ τῶν δέκα στρατηγῶν ἀπώλοντο καταδικασθέντες, οἱ ὑπομείναντες ἕξ. ἐπεὶ οὖν συνεναυμάχουν καὶ οἱ δοῦλοι, τοιοῦτόν τι λέγει, δοῦλον οὐκ ἄγω εἰ μὴ ἀνῄρηται τοὺς ἐκ τῆς θαλάσσης νεκρούς. οὐκ ἔχει δὲ νοῦν τὸ λεγόμενον. ναυμαχίας γὰρ οὐδεμιᾶς ἔδει πρὸς τὴν ἀναίρεσιν. χειμῶνι δὲ ἐκωλύθησαν. διά τι δὲ τὸν δοῦλον μόνον ἐκώλυσεν, ἀλλ' οὐχὶ καὶ τῶν ἐλευθέρων, ὅστις μὴ ἀνῄρηται τοὺς νεκρούς. παρείασι γὰρ τὸν Διόνυσον. ἢ εἴη ἂν λέγων νεκροὺς τοὺς Ἀθηναίους, διὰ τὸ ἐσχάτως τότε πράττειν. ὅτι δὲ καὶ κρέας τὸ σῶμα, F καὶ παρὰ Σοφοκλεῖ ἐν Χρύσῃ. τοιοῦτος ὤν, ἄρξεις τοῦ δὲ τοῦ κρέως. ἐνταῦθα οὖν εἰ μὴ νεναυμάχηκε περὶ τῆς ψυχῆς τῆς ἑαυτοῦ. ὡς πολὺ μὲν τῶν Ἀθηναίων ἐν περιστάσει γενομένων, καὶ ὑπὲρ τῶν ψυχῶν ἀγωνιζομένων προσλαβεῖν τοὺς δούλους καὶ ὕστερον ἐλευθερίας ἀξιῶσαι. Οὐκοῦν περιθρέξει.] περικυκλώσει. ὁ Χάρων πρὸς τὸν δοῦλον. ἀντὶ τοῦ οὐ λαμβάνω σε. ἀντὶ δὲ τοῦ τρέχων, γράφεται καὶ κύκλῳ. Παρὰ τὸν Αὐαίνου λίθον.] ἀπὸ τοῦ αὔους τοὺς νεκροὺς εἶναι ὡς ὄντος τινὸς ἐν ᾅδου οὕτω λεγομένου λίθου. φασὶ δὲ Αὐαίνου λίθον τινὰ λέγεσθαι G Ἀθήνησι. παρ' ὃν οἰκείως ἀπὸ τοῦ Αὐαίνου παρήχθη, ἐπεὶ οἱ πολὺν χρόνον περιμείναντές τινας, εἰώθασι λέγειν, αὖος γέγονα περιμένων. ἔοικε δὲ θρυλλούμενον τοῦτο ἤδη. ἀναπλάσσει δὲ τοῦτο, ἀπὸ τοῦ τοὺς νεκροὺς ξηροὺς εἶναι καὶ ἀλίβαντας. ἀμφίβολον δὲ, πότερον ἀπὸ τοῦ εἰς ος εὐθείας, ἢ ἀπὸ τοῦ εἰς ης. ἄλλως. τὸ μὲν φαινόμενον λίθος ἦν αὐαίνου καλούμενος. τὸ δ' ἀληθὲς οὕτως ἔχει. παρὰ τὸν λίθον αὐαίνου καὶ ξηραίνου. ἢ ὅπου ξηραίνονται οἱ νεκροί.

Ἐπὶ ταῖς ἀναπαύλαις. μανθάνεις; Ξανθ. πάνυ μανθάνω.
Οἴμοι κακοδαίμων, τῷ ξυνέτυχον ἐξιών;
Χα. Κάθιζ' ἐπὶ κώπην. εἴ τις ἔτι πλεῖ, σπευδέτω.
Οὗτος, τί ποιεῖς; Δι. ὅτι ποιῶ; τί δ' ἄλλο γ' ἢ
Ἵζω 'πὶ κώπην, οἷπερ ἐκέλευσάς με σύ;
Χα. Οὔκουν καθεδεῖ δῆτ' ἐνθαδὶ γάστρων; Δι. ἰδού.
Χα. Οὔκουν προβαλεῖ τὼ χεῖρε κἀκτενεῖς; Δι. ἰδού.
Χα. Οὐ μὴ φλυαρήσῃς ἔχων, ἀλλ' ἀντιβὰς,
Ἐλᾷς προθύμως. Δι. κᾆτα πῶς δυνήσομαι
Ἄπειρος, ἀθαλάττωτος, ἀσαλαμίνιος
Ὢν, εἶτ' ἐλαύνειν; Χα. ῥᾷστ'· ἀκούσει γὰρ μέλη
Κάλλιστ', ἐπειδὰν ἐμβάλῃς ἅπαξ. Δι. τίνων;
Χα. Βατράχων, κύκνων θαυμαστά. Δι. κατακέλευε δή.
Χα. Ὠὸπ ὄπ, ὠὸπ ὄπ.

A Sunt diuerſoria: intellexti? XA. intelligo.
Ah me miſerum, cuinam occurri egreſſus homini?
CH. Sede ad remum, quòd ſi quis præterea velit
Adnauigare, is ocyus huc properet. Sed heus
Tu, quidnam agis? BA. quid ago? quid enim aliud, niſi
B Quòd ibi ſedeo, vbi me ſedere iuſſeras?
CH. Non igitur huc ſedebis tu, venter popa? BA. en.
CH. Non proijcies manus, atque extendes ita? BA. en.
CH. Non nugas quæſo ne agito: dum remum tenes:
Sed ſtrenuè renitendo iam nauim age.
C BA. At quomodo poßim, rei qui nautica
Rudis, neque expertus mare, nec Salaminius
Sum, nauigare? CH. facillimè, quia audies
Lepidißimos cantus, vbi remum ſemel
Tantùm inieceris aqua. BA. quos cantus obſecro?
CH. Ranarum, velut olorum. BA. age celeuſma incita.
CH. Oop, op. oop, op.

D

Σχόλια. Τῷ ξυνέτυχον.] ἀντὶ τοῦ τίνι ἐξιὼν ξυνέτυχον, ἐξιὼν τῆς οἰκίας. ὁ μέμφεται δὲ τοῦτο καὶ ὁ Διόνυσος καὶ ὁ Ξανθίας λέγειν. Κάθιζ' ἐπὶ κώπην.] τοῦτο ἀκούσας ὁ Διόνυσος ἐπάνω τῆς κώπης ἐκάθισε. Γάστρων.] γαστρίμαργε. εἰσάγουσι γὰρ τὸν Διόνυσον προγάστορα καὶ οἰδαλέον ἀπὸ τῆς ἀργίας καὶ οἰνοφλυγίας. Μὴ φλυαρήσῃς ἔχων.] καὶ Πλάτων Εὐθυδήμῳ. ὅτι ἔχων φλυαρεῖς καὶ ἀρχαιότερος ἢ τοῦ δέοντος. Ἀθαλάττωτος.] θέλει εἰπεῖν, ὅτι μὴ ναυτικός. ἀθαλάττωτος δὲ καὶ ἀσαλαμίνιος, ταυτόν ἐστιν. ἢ διὰ τὴν περὶ Σαλαμῖνα ναυμαχίαν τὴν κατὰ Ξέρξου, ἢ ὅτι ἡ μὲν ἑτέρα τῶν ὑπηρετίδων νεῶν, Σαλαμινία ἐκαλεῖτο. ἡ δὲ ἑτέρα Πάραλος. Ὠὸπ ὄπ ὠὸπ ὄπ.] εἴσθεσις μέλους χοροῦ μονοστροφική. ἧς προτίθεται τὸ τοιοῦτον κῶλον δακτυλικὸν ὂν δίμετρον ἀκατάληκτον. κατὰ γὰρ μονοποδίαν μετρεῖται τὰ δακτυλικά. τὰ δὲ τοῦ χοροῦ κῶλά εἰσι ιβ. ὧν τὸ πρῶτον καὶ β τροχαϊκὰ ἑφθημιμερῆ τὸν πρῶτον ἔχοντα πόδα τετράβραχυν ἤτοι χορεῖον. εἰ δὲ βούλει παιωνικὰ δίμετρα ἀκατάληκτα, ἐκ παίωνος τετάρτου καὶ διϊάμβου. τὰ ἑξῆς δύο χοριαμβικὰ δίμετρα καταληκτικὰ ἤτοι ἑφθημιμερῆ. τὸ πέμπτον τρίμετρον καταληκτικόν. τὸ ϛ μονόμετρον ἡ ἰαμβικὴ βάσις. τὸ ζ δίμετρον ὑπερκατάληκτον ἰωνικὸν ἀπὸ μείζονος. τὸ η χοριαμβικὸν τρίμετρον ἀκατάληκτον. τοῦ μὲν πρώτου ποδὸς πεντασυλλάβου τῆς πρώτης μακρᾶς εἰς δύο βραχείας
E διαλυομένης ἐκ χορείου καὶ ἰάμβου, ὅθεν ἴσως καὶ χοριαμβικὸν ἐκλήθη. τοῦ δὲ δευτέρου ἰωνικοῦ ἀπὸ μείζονος. τοῦ δὲ τρίτου διϊάμβου. τὸ ἔνατον χοριαμβικὸν δίμετρον ἀκατάληκτον. τὸ ἑξῆς ὅμοιον. τὸ προτελευταῖον τρίμετρον ἀκατάληκτον ὃ καλεῖται προσοδιακόν, διὰ τὸ τὸν πρῶτον ἔχειν πόδα ἰωνικὸν ἀπὸ μείζονος. τὸ τελευταῖον ὡς τὸ πρῶτον. ἐπὶ τῷ τέλει κορωνίς. τὸ δὲ ὠὸπ ἐλατικὸν ἐπίφθεγμα. ναυτικῶς οὖν κελεύων ταῦτά φησι.

F

ΔΡΑΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΠΡΩΤΟΥ,

Σκηνὴ πέμπτη.

ΧΟΡΟΣ ΒΑΤΡΑΧΩΝ, ΔΙΟΝΥΣΟΣ, ΧΑΡΩΝ.

ACTVS I. SCENA quinta.

CHORVS RANARVM, BACCHVS, CHARON.

G

Bisetus. Τῷ Διονύσῳ τὴν στυγίαν λίμνην διαπερῶντι ὁ τῶν βατράχων χορὸς μετὰ χαρᾶς ὑπαντᾷ, καὶ τῇ ἑαυτοῦ κοαξήσει τὸν Διόνυσον ὑμνεῖ.

Βρεκεκεκὲξ, κοὰξ, κοάξ.
Βρεκεκεκὲξ, κοὰξ, κοάξ.

Brekekekex, coax, coax:
Brekekekex, coax, coax.

Λιμναῖα κρηνῶν τέκνα,
Ξύναυλον ὕμνων βοὰν
Φθεγξώμεθ', εὔγηρυν ἐμὰν ἀοιδάν,
Κοὰξ, κοάξ.
Ἣν ἀμφὶ Νυσήϊον Διὸς
Διόνυσον ἐν Λίμναισιν ἰαχήσαμεν.
Ἡνίχ' ὁ κραιπαλόκωμος
Τοῖς ἱεροῖσι χύτροισιν,
Χωρεῖ κατ' ἐμὸν τέμενος λαῶν ὄχλος.
Βρεκεκεκὲξ, κοὰξ, κοάξ.

A *Aquæ paludosa stirps,*
Laudum modos consonos
Dicamus hîc concentibus canoris,
Coax, coax.
Quis ante Nyseium Iouis
Dionysium, apud Limnas memorauimus:
Ebria cùm populorum
Turba frequentibus ollis,
B *Sacrum nemus in meum procederet.*
Brekekekex, coax, coax.

Σχόλια. Λιμναῖα κρηνῶν τέκνα.] λιμνῶν καὶ κρηνῶν ὀφείλων εἰπεῖν οὕτως εἶπεν Ἀττικῶς. ταῦτα δὲ καλεῖται παρηγορήματα. (BISETVS. Γραπτέον παραχορήγημα, ὡς ἐκ τοῦ Πολυδεύκους δῆλον. καὶ γὰρ ἐν τῷ δ΄. βιβλίῳ κεφ. ιε. οὕτω λέγει, εἰ δὲ τέταρτος ὑποκριτής τι παραφθέγξαιτο, τοῦτο παραχορήγημα ἐκαλεῖτο.) ἐπεὶ οὐχ ὁρῶνται ἐν τῷ θεάτρῳ οἱ βάτραχοι οὐδὲ ὁ χορός, ἀλλ' ἔσωθεν μιμοῦνται τοὺς βατράχους. ὁ δὲ χορός, ἐκ τῶν εὐσεβῶν (BISETVS. τῶν μυστῶν.) ἐλλείπει δὲ ὁ καί, ἵν' ᾖ λιμνῶν καὶ κρηνῶν τέκνα. καὶ γὰρ ἐν κρήναις γίνονται καὶ εὑρίσκονται βάτραχοι. Ἐμὰν ἀοιδάν.] τὸ ἡμέτερον μέλος, ἢ ὃν εἰώθαμεν ὕμνον ἡμεῖς προφέρειν. Διὸς Διόνυσον ἐν Λίμναις.] λείπει παῖδα. ἀπὸ τῶν ἑαυτῶν δὲ λιμνῶν μεταφέρουσιν ἐπὶ τὸν ἐν Λίμναις Διόνυσον λεγόμενον. Λίμναι δὲ χωρίον τῆς Ἀττικῆς, ἐν ᾧ Διονύσου ἱερόν. Καλλίμαχος. Λιμναίῳ δὲ χοροστάδας ἦγον ἑορτάς. Νύσιος δὲ ὁ Διόνυσος τοῖς Ἰνδοῖς ὀνομάζεται. ἀπὸ τῆς ἐν Ἰνδοῖς νύσης. οὐ μόνον δὲ Ἰνδοῖς ἀλλὰ καὶ πᾶσι τοῖς πρὸς ἀκτῖνα ἔθνεσιν, ὥς φησι Φιλόστρατος ἐν τῷ Ἀπολλωνίου τοῦ Τυανέως βίῳ. κραιπαλόκωμος δὲ, κατὰ μετωνυμίαν ὁ κατὰ μέθην γινόμενος ὕμνος.

BISETVS. Κραιπαλόκωμος] ἀλλ' ἴσως κραιπαλόκωμος ἐπιθετικῶς ληπτέον, καὶ πρὸς τὸ ὄχλος συναπτέον. ὄχλος δὲ κραιπαλόκωμος, ὁ οἴνου, κραιπάλης, καὶ κώμου ἐμπλήρης, ὁ μετὰ τὴν μέθην κωμάζων ὄχλος.

Σχόλια. Τοῖς ἱεροῖσι Χύτροισι.] Χύτροι ἑορτὴ παρ' Ἀθηναίοις γινομένη τῷ Διονύσῳ. ἄγεται δὲ διὰ ταύτην τὴν αἰτίαν, ἣν καὶ Θεόπομπος ἐκτίθεται γράφων
C οὕτω· διασωθέντας οὖν τοὺς ἀνθρώπους ᾗ περ ἐθάρρησαν ἡμέρᾳ, τῷ ταύτης ὀνόματι προσαγορεῦσαι καὶ τὴν ἑορτὴν ἅπασαν. ἔπειτα θύειν αὐτοῖς ἔθος τῶν μὲν Ὀλυμπίων θεῶν, οὐδενὶ τὸ παράπαν. Ἑρμῇ δὲ χθονίῳ. καὶ τὰς χύτρας ἃς ἕψουσι πάντες κατὰ τὴν πόλιν, οὐδεὶς γεύεται τῶν ἱερέων. ταῦτα δὲ ποιοῦσι τῇ ἡμέρᾳ, καὶ τοὺς τότε παραγινομένους ὑπὲρ τῶν θανόντων ἱλάσκεσθαι τὸν Ἑρμῆν. ἤγοντο δὲ ἀγῶνες αὐτόθι, οἱ Χύτρινοι καλούμενοι, καθά φησι Φιλόχορος ἐν τῇ ἕκτῃ τῶν Ἀτθίδων. Ἐμὸν τέμενος.] λέγουσι τὸ ἐν Λίμναις τοῦ Διονύσου ἱερόν. πρὸς δὲ τὴν
D ὁμωνυμίαν, ὅτι ἐν Λίμναις εἰσὶν οἱ βάτραχοι, Λίμναι δὲ καὶ τὸ ἱερόν. ἐφεξῆς δ' ἐστὶ σύστημα καὶ περίοδος ἀμοιβαία ἑπτάκωλος ἰαμβικῶν διμέτρων ἀκαταλήκτων, πλὴν τοῦ κοινοῦ ὃ ἔχει ὡς ἐφύμνιον ὅμοιον τῷ πρώτῳ τοῦ μέλους αὐτῶν. ἐπὶ τῷ τέλει παράγραφος.

BISETVS. Σύστημα κώλων ἰαμβικῶν διμέτρων ἀκαταλήκτων ζ.

Δι. Ἐγὼ δὲ τἀλγεῖν ἄρχομαι
Τὸν ὄρρον, ὦ κοὰξ, κοάξ.
Χο. Βρεκεκεκὲξ, κοὰξ, κοάξ.
Δι. Ὑμῖν δ' ἴσως οὐδὲν μέλει.
Χο. Βρεκεκεκὲξ, κοὰξ, κοάξ.
Δι. Ἀλλ' ἐξόλοισθ' αὐτῷ κοάξ.
Οὐδὲν γάρ ἐστ' ἀλλ' ἢ κοάξ.

E
BA. *At podicem meum dolor*
Nunc occupat, coax, coax.
CH. *Brekekekex, coax, coax.*
BA. *Sed vos nihil fortè afficit.*
CH. *Brekekekex, coax, coax.*
BA. *At occidatis cum hoc coax.*
Nil est enim, præter coax.

Σχόλια. Ἐγὼ δὲ τἀλγεῖν ἄρχομαι.] ὁ Διόνυσος λέγει δεινοπαθῶν ἐπὶ τῷ καταπλεῖν. ὄρρον δὲ, τὸν καλούμενον ταυρόν. μέρος δὲ ἐστὶ τῆς πυγῆς. Ἡρωδιανὸς δὲ καὶ τὸ λέγω καὶ κατὰ τὴν διάλεκτον βαρέως. Ὦ κοὰξ, κοάξ.] διὰ τὸ συνεχὲς αὐτῶν ἀπόφθεγμα, παίζων λέγει. ὄρρον δὲ, τὸν λεγόμενον ταῦ-
F ρον, τὸ μεταξὺ τῶν διδύμων. Καλλίστρατος, τὴν ὀσφύν. καὶ τὸ ἱερὸν ὀστοῦν. Δίδυμος τὴν τράχηλον. οὐχ ὡς τινες τὸ ἰσχίον. ἔνθεν καὶ τὸ ὀρρωδεῖν, τὸ ὄρρον ἱδροῦν. Ὅμηρος. ἴδιεν ὡς ἕνεκα. τοῦτο γὰρ πάσχουσιν οἱ φοβούμενοι. Ἀλλ' ἐξόλοισθ' αὐτῷ κοάξ.] σὺν αὐτῷ τῷ κοάξ. Ὅμηρος, αὐτοῖσιν ἵπποισι καὶ ἀνδράσιν.

BISETVS. Εἴσθεσις μέλους ἑτέρου μονοστροφικοῦ
G ἐκ κώλων διαφόρων ὀκτώ.

Χο. Εἰκότως ἔγωγ', ὦ πολλὰ πράττων.
Ἐμὲ γὰρ ἔστερξαν εὔλυροί τε Μοῦσαι,

CH. *At qui non immeritò ô curiose,*
Quia me amârunt & aureæ Camœnæ, &

Σχ. Εἰκότως.] εἴσθεσις μέλους ἑτέρου μονοστροφικοῦ ἐκ κώλων διαφόρων ὀκτώ. ὧν τὸ α΄ τροχαϊκὸν τετράμετρον βραχυκατάληκτον. τὸ β ἰωνικὸν τρίμετρον ἀκατάληκτον τοῦ πρώτου ποδὸς παίωνος τετάρτου. τῶν δὲ ἑξῆς διτροχαίων. τὸ γ χοριαμβικὸν δίμετρον βραχυκατάληκτον ἐκ παίωνος τετάρτου καὶ τροχαϊκῆς συζυγίας. τὸ δ δίμετρον ἀκατάληκτον ἐκ παίωνος τετάρτου καὶ διτροχαίου. τὸ ε χοριαμβικὸν δίμετρον ὑπερκατάληκτον ἐκ παίωνος τετάρτου καὶ ἰαμβικῶν συζυγιῶν, ἤτοι διϊάμβων. τὸ ϛ δίμετρον ἀκατάληκτον ἔχον ἄμφω τὼ πόδε A ἑξασυλλάβω. τὸ η ἰαμβικὸν δίμετρον ἀκατάληκτον. τὸ τελευταῖον δῆλον. ἐπὶ τῷ τέλει κορωνίς. ἄλλως. εἰκότως ἔγωγ' ὦ πολλά. εἰκότως, οὐδὲν ἄλλο ἴσμεν, ἢ κοάξ. αὐτὸ γὰρ πράττομεν. ἢ εἰκότως ἀλγεῖς τὸν ὄρρον. πολυπραγμονεῖς γάρ. Ὦ πολλὰ πράττων.] ὦ πολυπραγμονῶν. ἢ ὅτι οὐχὶ κατὰ ἡσυχίαν ἀλγεῖ, ἀλλὰ χλευάζει αὐτούς. ἢ ὅτι καὶ εἰς ᾅδου ὑπέμεινεν ἐλθεῖν, ὁ δὲ πολλὰ περιεργαζόμενος.

Καὶ κεροβάτας Πὰν,
Ὁ καλαμόφθογγα παίζων.
Προσεπιτέρπεται δ' ὁ φορμικτὰς Ἀπόλλων,
Ἕνεκα δόνακος, ὃν ὑπολύριον
Ἔνυδρον ἐν λίμναις τρέφω.
Βρεκεκεκὲξ, κοὰξ, κοάξ.

B *Corniger ipſus Pan:*
Calamum ita inflare doctus.
Sed & Apollinem afficis concentus iſte:
Quòd ego calamum alo, lyricinibus
Idoneum, in paludibus.
Brekekekex, coax, coax.

Σχόλια. Καὶ κεροβάτας.] εἰς τὰ κρέατα τῶν ὀρῶν βαίνων, ἢ ὁ ἐπὶ κέρατος βαίνων ἢ ἐπειδὴ χηλὰς ἔχει φορεῖ τράγου. διὸ καὶ αἰγιβότην καὶ τραγοβάμονα λέγουσι. Δίδυμος δέ φησιν, ἢ ὅτι κέρατα ἔχει, ἢ ὅτι κεροβάτης. τὴν βάσιν ἔχων κερατίνην. ἐπείπερ ἱστορεῖται τὰ κάτω τράγου ἔχειν. ὥστε ἀπὸ τῶν ποδῶν κεροβάτης. Καλαμόφθογγα.] ἐξ οὗ ἡ σύριγξ, ὅτι οἱ ἀρχαῖοι καλάμῳ ἀντὶ κερατίου ἐχρῶντο. Σοφοκλῆς Αἰχμαλωτίσιν. ὑφῃρέθη τὸν κάλαμος ὥσπερ λύρας. ἢ ᾔδεισαν μὲν τὸ κέρας. ἀντίφορον δὲ τῷ ὀνόματι, ἐπὶ τὴν ἀρχαίαν χρῆσιν. καὶ χορδὰς λέγομεν ἔτι νῦν τὰς ἐκ τῶν νεύρων ὅτι τὸ παλαιὸν ἐντερικαὶ ἦσαν. ἢ C ἐπεὶ σύριγγι ἥδεται ὁ Πὰν ἢ τίς ἐστιν ἐκ καλάμων. δόνακος δὲ, τοῦ λεπτοκαλάμου, μεθ' ὃς ἀποτελοῦντος τῇ τοῦ ἀνέμου συγκρούσει. ἐν εἰσθέσει δὲ κῶλα πέντε. ὧν τὰ τρία ἰαμβικὰ δίμετρα ἀκατάληκτα. τὸ τέταρτον δῆλον. τὸ πέμπτον χοριαμβικὸν τρίμετρον ἐξ ἐπιτρίτων βραχυκατάληκτον. φλυκταίνας δὲ τὰ τῶν χειρῶν ἐπαναστήματα ἀπὸ τοῦ κωπηλατεῖν. λείπει δὲ ἐν ταῖς χερσί.

BISETVS. Εἴσθεσις κώλων διαφόρων πέντε.

D

Δι. Ἐγὼ δὲ φλυκταίνας γ' ἔχω,
Χὠ πρωκτὸς ἰδίει πάλαι,
Κᾆτ' αὐτίκ' ἐγκύψας ἐρεῖ
Βρεκεκεκὲξ, κοὰξ, κοάξ,
Ἀλλ' ὦ φιλῳδὸν γένος παύσασθε.

BA. *At nunc ego habeo puſtulas:*
Sudátque mihi dudum culus,
Et mox ſonabit pendulus:
Brekekekex, coax, coax.
Eho canorum genus deſiſte.

BISETVS. Εἴσθεσις μέλους ἑτέρου μονοστροφικοῦ κώλων διαφόρων δέκα.

E

Χο. Μᾶλλον μὲν οὖν φθεγξόμεθ', εἰ δή
Ἡλίοις ἐν ἁμέραισιν (ποτ' εὐ
Ἡλάμεσθα διὰ κυπείρου,
Καὶ φλέω χαίροντες ᾠδῆς
Πολυκολύμβοις μέλεσιν.
Ἢ Διὸς φεύγοντες ὄμβρον,
Ἔνυδρον ἐν βυθῷ χορείαν
Αἰόλαν ἐφθεγξάμεσθα
Πομφολυγοπαφλάσμασι.
Βρεκεκεκὲξ, κοὰξ, κοάξ.

CH. *At nos canemus mage nunc: ſi benè*
Vnquam apricis in diebus,
Tranſilinimus cyperum
Et phleum, ſonantes voce
Bene natatos numeros.
Aut cum imbrem Iouis cauentes,
Choræam aquoſam in imo
F *Mirè luſimus profundo,*
Verticum ortentum ſono.
Brekekekex, coax, coax.

Σχόλια. Μᾶλλον μὲν οὖν.] εἴσθεσις μέλους ἑτέρου μονοστροφικοῦ ἐκ κώλων διαφόρων δέκα. ὧν τὸ πρῶτον χοριαμβικὸν τρίμετρον ἐξ ἐπιτρίτων καὶ κρητικοῦ. τὸ δεύτερον τροχαϊκὸν δίμετρον ἀκατάληκτον. τὸ τρίτον ὅμοιον τοῦ τρίτου ποδὸς τετραβράχεος ἢ χορείου. τὸ τέταρτον ὅμοιον καθαρόν. τὸ πέμπτον ἐπιχοριαμβικὸν δίμετρον ἀκατάληκτον ἐκ παίωνος τετάρτου καὶ χοριάμβου. τὸ ἕκτον ὅμοιον ἀποσιοκατάληκτον τοῦ δευτέρου ποδός. τὸ ἕβδομον ἰαμβικὸν δίμετρον ὑπερκατάληκτον. τὰ ἑξῆς δύο τῷ δευτέρῳ πέφυκεν ὅμοια. τὸ τελευταῖον δῆλον. ἐπὶ τῷ τέλει κορωνίς. Εἰ δή ποτ' εὐηλίοις.] ὅτι ἐν τῷ χειμῶνι φοβούμενοι ὑποφεύγουσι καὶ ἀποσιωπῶσιν. ἐν δὲ τῷ θέρει ἄφοβοί εἰσιν. Ἡλάμεσθα.] ἐπηδήσαμεν. ὡρμήσαμεν. κύπειρος δὲ εἶδος βοτάνης. Καὶ φλέω.] φλέως λοχμῶδες φυτόν, οὗ μνημονεύει Θεόφραστος. πρόδηλον ὅτι ποτάμιός ἐστι βοτάνη ὡς κάτοικον. διὸ καὶ τὸ κύπειρον προσέθηκεν, ὡς καὶ Θεόκριτος. ἔνθεν βούτομον ὀξὺ, βαθεῖαν δὲ τάμνοντο κύπειρον. μέμνηται αὐτοῦ καὶ ἐν Ἀμφιαράῳ. πόθεν ἂν λάβοιμι βύσμα τῷ πρωκτῷ φλέων. τοῦ δὲ ἡλίου λάμποντος καὶ θαυμαστῆς οὔσης αἰθρίας τὸ τῶν βατράχων γένος ἄνω καὶ G κάτω πρὸς τὰς λίμνας χωρεῖ, καὶ πρὸς τὴν γῆν ἔσθ' ὅτε ἐκφέρεται ἐπὶ κυπείρῳ καὶ φλέῳ καὶ τῶν τοιούτων βοτανῶν ἐφαλλομένων. Ἢ Διὸς ὄμβρον φεύγοντες.] τὸν ἥλιον καὶ τὴν ἀλέαν διώκουσιν οἱ βάτραχοι. τὸν δὲ ὄμβρον φεύγουσιν. ἴσως ἐπεὶ τῶν χειμάρρων ποταμῶν πληρουμένων ἐκ τοῦ Διὸς ὄμβρου παρασύρονται. Ἔνυδρον ἐν βυθῷ χορείαν.] τὴν ἔξω χορείαν εἶπε. καὶ φθέγγονται μὲν ἐν τῷ βυθῷ. ἀλλ' ἀνέκραγον. ἁπλούστερον δὲ εἴρηται. Πομφολυγοπαφλάσμασιν.] ἐν φύσκαις ἐρρηγνυμέναις ἦχόν τινα ἀποτελοῦσι, ἢ ἐν ταῖς δίναις τῶν ὑδάτων. πομφόλυγες γὰρ αἱ φλυκταινώδεις δῖναι. τὸ δὲ φυσητὸν ἐπειδὴ τῶν ἐξ ὑετοῦ σταγόνων πιπτουσῶν ἐν ταῖς πηγαῖς ἢ λιμναίων ὕδατι πομφόλυγες ἤτοι φύσκαι ὅπως ἀνῶσιν, αὐτίκα διαφθειρόμεναι ἦχον ἀποτελοῦσί τινα.

Bisetus. Ἔκθεσις ἀμοιβαία τῶν μελῶν, ἣ τρισὶ διαιρεῖται περιόδοις. ἡ δὲ πρώτη ἔχει κῶλα πέντε.

Δι. Τουτὶ παρ' ὑμῶν λαμβάνω.
Χο. Δεινά γ' ἄρα πεισόμεσθα.
Δι. Δεινότερα δ' ἔγωγ' ἐλαύνων,
Εἰ διαῤῥαγήσομαι.
Χο. Βρεκεκεκὲξ, κοὰξ, κοάξ.
Δι. Οἰμώζετ'· οὐ γάρ μοι μέλει.
Χο. Ἀλλὰ μὴν κεκραξόμεσθά
Γ' ὁπόσον ἡ φάρυγξ ἂν ἡμῶν
Χανδάνῃ δι' ἡμέρας,
Βρεκεκεκὲξ κοὰξ, κοάξ.
Δι. Τούτῳ γὰρ οὐ νικήσετε.
Χο. Οὐδὲ μὴν ἡμᾶς σὺ πάντως.
Δι. Οὐδὲ μὴν ὑμεῖς γε δή με
Οὐδέποτε, κεκράξομαι γὰρ,
Κἄν με δεῖ δι' ἡμέρας,
Ἕως ἂν ὑμῶν ἐπικρατήσω τῷ κοάξ.
Χο. Βρεκεκεκὲξ, κοὰξ, κοάξ.
Δι. Ἔμελλον ἄρα παύσειν ποθ' ὑμᾶς τοῦ κοάξ.
Χα. Ὦ παῦε παῦε, παραβαλοῦ τῷ κωπίῳ.
Ἔκβαιν', ἀπόδος τὸν ναῦλον. Δι. ἔχε δὴ τὼ
'βολώ.

A BA. *Iſthuc à vobis aufero.*
CH. *Ergo mala ſufferemus.*
B BA. *Imò ego mala ſufferam, ſi*
Rumpar vſque remigans.
CH. *Brekekekex, coax, coax.*
BA. *Perite: nil cura eſt mihi.*
CH. *At clamabimus ſonando,*
Vtique quantum ſuſtinebit
Noſtra faux totos dies,
Brekekekex, coax, coax.
BA. *At hoc me non ſuperabitis.*
C CH. *Sed neque tu nos vniuerſos.*
BA. *Hoc vos vſque me vincitis.*
Vociferabor, etſi totos
Me dies oporteat
Clamare: donec iſtud reprimam coax.
CH. *Brekekekex, coax, coax.*
BA. *Eram vel tãdem veſtrũ inhibiturus coax.*
CH. *Quieſce nunc, quieſce: & remum proÿce:*
D *Egredere, & ſolue naulum.* BA. *en obolos cape*
duos.

Σχόλια. Τουτὶ παρ' ὑμῶν.] ἡ ἀμοιβαία αὕτη ἔκθεσις τῶν μελῶν τρισὶ διαιρεῖται περιόδοις. καὶ ἔστι τῆς μὲν πρώτης περιόδου κῶλα πέντε. ὧν τὸ μὲν πρῶτον δίμετρον ἀκατάληκτον, καθαρὸν ἰαμβικόν. τὸ δεύτερον τροχαϊκὸν δίμετρον ὅμοιον. τὸ τρίτον ὅμοιον τῷ δευτέρῳ τρίβραχυν ἔχοντος ἀντὶ χορείου. τὸ δ'. ὅμοιον ἑφθημιμερές. τὸ τελευταῖον δῆλον. τὸ δὲ ἑξῆς τὸ λέγειν βρεκεκεκὲξ, παρ' ὑμῶν ἔμαθον. Δεινά γ' ἄρα πεισόμεσθα.] πάθοιμεν ἂν ἐκ τῆς βοῆς ἣν ἐπὶ τούτοις παρατεινόμενοι, ἐφ' ὅσον εἰσὶ τεινόμενοι. Οἰμώζετ' οὐ γάρ μοι μέλει.] τῆς δευτέρας περιόδου τὰ κῶλα ὁμοίως πέντε τοῖς ἄνω καθ' ἕκαστον ὁμοίως ἔχοντα. ὁ μέντοι πρῶτος τοῦ τρίτου κώλου ποὺς τρίβραχύς ἐστι. δεῖ δὲ νοεῖν ὡς οἱ βάτραχοι ὑπὸ σκηνὴν εἰσίν. ἀλλ' οὐκ ἐν τῷ φανερῷ. ἡ μέντοι φωνὴ αὐτῶν ἐξακούεται ὥσπερ καὶ αὐτοὶ κατὰ λίμνην ἠχοῦσιν ἐπεὶ οὖν διαλελοίπασι καὶ χορὸς ἐγένετο, διὰ τοῦτο λόγον ἐποίησεν ὁ Διόνυσος λέγων, ἔμελλον ἄρα ὑμᾶς παύσειν. θηλυκῶς δὲ τὴν φάρυγγα λέγει. Οὐ νικήσετε.] τῆς τρίτης περιόδου τὰ κῶλα ὀκτώ. ὧν τὰ μὲν F πέντε ὅμοια πάντως τοῖς ἄνω πλὴν τῆς τετάρτης τοῦ δευτέρου ποδὸς τρίβραχυν ἔχοντος. τὸ δὲ ἕκτον καὶ ὄγδοον ἰαμβικὰ τρίμετρα ἀκατάληκτα. τὸ γὰρ ἕβδομον δῆλον. ἐπὶ τῷ τέλει κορωνίς. Ἔμελλον ἄρα.] σιωπῶσι λοιπὸν οἱ βάτραχοι. καὶ ἕτερος εἰσέρχεται χορὸς ὡς προείπομεν ὁ τῶν μυστῶν. ὅς ἐστιν ἕτερος χορός. Ὦ παῦε παῦε.] κορωνὶς ἀμοιβαία εἰσιόντων τῶν ὑποκριτῶν. οἱ δὲ στίχοι ἰαμβικοὶ E τρίμετροι ἀκατάληκτοι μέντοι. ἂν τελευταῖος, ἀλλ' ἠρεμεῖ πλήξαντες ἀκροασώμεθα. μετὰ δὲ τὸ μβ. κῶλον ἰαμβικὸν ἑφθημιμερές τό, αὐλεῖ τις ἔνδον. ὃ κατὰ παρεπιγραφὴν φασὶ κεῖσθαι. ὡς καὶ ἑξῆς τὸ διαύλιον προσαυλεῖ. ἐπὶ τῷ τέλει κορωνίς. Ἀπόδος τὸν ναῦλον.] Καλλίστρατος ὅτι τὸν ναῦλον ἀρσενικῶς. ἀλλ' οὐχὶ τὸ ναῦλον εἰώθασι λέγειν. διασώζεται δὲ καὶ ἔν τισιν ἡ γραφή. καὶ ὅτι παρὰ τοῖς νεωτέροις καὶ ὁ ναῦλος ἡμῖν τῆς νεὼς ὀφείλεται. οὐ μόνον δὲ ἀρσενικῶς ἀλλὰ καὶ ἐν τοῖς δύο λέγεται, ναῦλος καὶ ναῦλον. Ἔχε δή.] ἀντὶ τοῦ κράτει. ἐν ᾧ δὲ λοιπὸν τὰ πράγματα.

ΔΡΑΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΠΡΩΤΟΥ

Σκηνὴ ἕκτη.

ΔΙΟΝΥΣΟΣ, ΞΑΝΘΙΑΣ, ΙΕΡΕΥΣ.

Bisetus. Διόνυσος τὴν στυγίαν λίμνην ὑπὸ τοῦ Χάρωνος διαπεραιωθεὶς, ποικίλοις καὶ δεινοῖς ἐν Ἅδου θεάμασιν ἐντυχὼν ἐκπλήττεται, καὶ τοῖς Ξανθίου λόγοις G φελπὶς καὶ μόγις θαῤῥυνθεὶς, εἰς τοὺς τῶν μακάρων χώρους μετὰ δούλου τέλος ἀφικνεῖται.

Ὦ Ξανθίας, ποῦ Ξανθίας; ἢ Ξανθίας;
Ξα. Ἰαῦ. Δι. βάδιζε δεῦρο. Ξα. χαῖρ'
ὦ δέσποτα.

ACTVS I. SCENA VI.

BACCHVS, XANTHIAS, SACERDOS.

HEm Xanthia, vbinam Xanthia? ehò Xanthia?
(uus ſies here.
XA. *Hau.* BA. *accede huc Xanthia.* XA. *ſal-*

BISETVS. Ἢ Ξανθίας.] τινὲς τὸ ἢ ἀντὶ τοῦ ἔχι ἔτι, ποῦ. γραπτέον νομίζουσιν. ἀλλὰ τὸ ἢ νῦν ἔχει καλῶς, εἰ τὸ ῥῆμα πάρεστιν ὑπακούεις οὕτως, ἢ πάρεστιν ὁ Ξανθίας; ποῦ ἐστι; ἢ πάρεστιν; Εὐστάθιος τὸ ἢ μετὰ ψιλῆς, καὶ περισπωμένως, αἰτιολογεῖ ἄρα, τοῦ κατ' ἐρώτησιν προπερισπωμένου. Σοφοκλῆς ἐν Ηλέκτρᾳ, ἢ μά-
A μηνας ὦ τάλαινα; καὶ Πλάτων ἐν τῷ [illegible] πρώτῳ. ἢ καὶ φρόνιμαι εἶναι δοκοῦσιν ἔτι, καὶ ἀγαθοὶ οἱ ἄδικοι;

Σχόλια. Ἰαῦ.] μίμημά ἐστι συριγμοῦ.

BISETVS. Ἰαῦ.] φωνὴ τοῦ ὑπακούοντος, καὶ ποιὸς ἦχος ὑλαγμοῦ.

Δι. Τί ἐστι τἀνταυθοῖ; Ξα. σκότος καὶ βόρβορος.
Δι. Κατεῖδες οὖν που τοὺς πατραλοίας αὐτόθι,
Καὶ τοὺς ἐπιόρκους, οὓς ἔλεγεν ἡμῖν; Ξα. σὺ δ' οὔ;
Δι. Νὴ τὸν Ποσειδῶ 'γωγε, καὶ νυνί γ' ὁρῶ.
Ἄγε δὴ τί δρῶμεν; Ξα. προϊέναι βέλτιστα νῷν,
Ὡς οὗτος ὁ τόπος ἐστὶν, οὗ τὰ θηρία,
Τὰ δείν' ἔφασκ' ἐκεῖνος. Δι. ὡς οἰμώξεται.
Ἠλαζονεύεθ', ἵνα φοβηθείην ἐγὼ,
Εἰδώς με μάχιμον ὄντα φιλοτιμούμενος.
Οὐδὲν γὰρ οὕτω γαῦρον ἔσθ', ὡς Ἡρακλῆς.
Ἐγὼ δέ γ' εὐξαίμην ἂν ἐντυχεῖν τινὶ,
Λαβεῖν τ' ἀγώνισμ', ἄξιόν τι τῆς ὁδοῦ.
Ξα. Νὴ τὸν Δία, καὶ μὴν αἰσθάνομαι ψόφου τινός.
Δι. Ποῦ, ποῦ 'στ'; Ξα. ὄπισθεν. Δι. ἐξόπισθε νῦν ἴθι.
Ξα. Ἀλλ' ἔστιν ἐν τῷ πρόσθε. Δι. πρόσθε νῦν ἴθι.
Ξα. Καὶ μὴν ὁρῶ νὴ τὸν Δία θηρίον μέγα.
Δι. Ποῖόν τι. Ξα. δεινὸν, παντοδαπὸν γοῦν γίνεται.
Τοτὲ μὲν βοῦς, νυνὶ δ' ὀρεὺς, τοτὲ δ' αὖ γυνὴ,
Ὡραιοτάτη τις. Δι. ποῦ 'στι; φέρ' ἐπ' αὐτὴν ἴω.
Ξα. Ἀλλ' οὐκέτ' αὖ γυνή 'στιν, ἀλλ' ἤδη κύων.
Δι. Ἔμπουσα τοίνυν γ' ἐστί. Ξα. πυρὶ γοῦν λάμπεται
Ἅπαν τὸ πρόσωπον, καὶ σκέλος χαλκοῦν ἔχει.
Δι. Νὴ τὸν Ποσειδῶ, καὶ βολίτινον θάτερον.
Ξα. Σάφ' ἴσθι. Δι. ποῖ δῆτ' ἂν τραποίμην; Ξα. ποῖ δ' ἐγώ;

BA. Quid iſthic eſt? XA. tenebræ & cœnum. BA. non proſpicis
Alicubi parricidas, & periuros, de quibus
B *Ad me locutus eſt? XA. non tu vides here?*
BA. Ita per Neptunum, & iam nunc video propalàm.
Ecquid nunc agimus? XA. optimum erit nos progredi:
An hic locus ille ſit: vbi iſtæ horrendæ feræ,
De quibus aiebat Hercules. BA. miſerum Herculem,
C *Qui hæc mentiebatur, vti mihi incuteret metum:*
Quem noverat pugnacem, vir mei æmulus.
Nihil enim tàm ſuperbum & tumidum, atque Hercules.
At ego nunc cuperem alicui occurrere beſtiæ,
Et præmium accipere, quod dignum hac ſit via.
XA. Ita per Iouem: & certè ego ſtrepitum aliquem audio.
D *BA. Vbinam, vbi? XA. ponè. BA. ponè igitur recede iam.*
XA. At antè nunc eſt. BA. antè igitur procede iam.
XA. Et per Iouem video prægrandem beluam.
BA. Qualem? XA. horribilem: quæ in omnes ſe variat modos:
Nam modò fit bos, modò mulus, rurſum fœmina
E *Quædam ſpecioſiſſima. BA. vbi ea eſt? ego inibo eam.*
XA. At iam non amplius eſt mulier, ſed fit canis.
BA. Erit ergo quoddam ſpectrum. XA. igni tota facies
Refulget, & crus alterum eſt illi æneum.
BA. Ita per Neptunum, & ſtercoreum crus alterum.
F *XA. Vide ſis. BA. quò me vertam? XA. quò verò me ego?*

Σχόλια. Καὶ νυνί γ' ὁρῶ.] τοὺς ἐν τῷ θεάτρῳ ἐπιόρκους ὁρᾶν φησιν. Ἠλαζονεύετο.] ἐψεύδετο Μένανδρος. ἀλλ' ἀλαζὼν καὶ θεοῖσιν ἐχθρός. Οὐδὲν γὰρ οὕτω γαῦρον.] πρὸς τὰ ἐν Φιλοκτήτῃ Εὐριπίδου. οὐδὲν γὰρ οὕτω γαῦρον ὡς ἀνὴρ ἔφυ.

BISETVS. Γαῦρον] Γαῦρον Σ. σοβαρὸν, μέγα, ἀκλινὲς, ἀκατάπληκτον. καὶ γαυριᾶν, ἀγάλλεσθαι, ἐπαίρεσθαι, θρασύνεσθαι. Ἡσύχιος δὲ, γαῦρος, αὐθάδης, σεμνὸς, μεγαλοπρεπὴς, ἢ μετέωρος. γαυριᾶν, χαίρειν, ἀγάλλεσθαι, ἀλαζονεύεσθαι, ἐπαίρεσθαι.

Σχόλια. Ἀγώνισμα.] ἄθλου κατόρθωσιν ἀξίαν. Ἐξόπισθε νῦν ἴθι.] ὡς φοβούμενος ὁ Διόνυσος ταῦτα λέγει. ὅθεν δὲ αἰσθάνεται τοῦ ψόφου, ἐκεῖθεν αὐτὸν ἄγει καὶ προβάλλει. Φέρ' ἐπ' αὐτὴν ἴω.] ὡς καταφρονοῦς τοῦ Διονύσου ἐπιτηδείως. Ἔμπουσα τοίνυν] φάντασμα δαιμονιῶδες ὑπὸ Ἑκάτης ἐπιπεμπόμενον καὶ φαινόμενον τοῖς δυστυχοῦσιν. ὃ δοκεῖ πολλὰς μορφὰς ἀλλάσσειν. καὶ οἱ μὲν φασὶν αὐτὴν μονόποδα εἶναι. καὶ ἐτυμολογοῦσιν οἱονεὶ ἐνίποδα διὰ τὸ ἑνὶ ποδὶ κεχρῆσθαι. οἱ δὲ ὅτι ἐξαλ-
G λάττετο τὴν μορφήν. δοκεῖ δὲ καὶ ταῖς μεσημβρίαις φαντάζεσθαι, ὅταν τοῖς κατοιχομένοις ἐναγίζουσιν. ἔνιοι δὲ αὐτὴν τὴν Ἑκάτην. ὡς Ἀριστοφάνης ἐν Ταγηνισταῖς. χθονίας Ἑκάτης σπεῖρα ὄφεων ἐξελιζομένη. εἶτα ἐπιφέρει. τὸ καλεῖς τὴν Ἔμπουσαν. Καὶ σκέλος χαλκοῦν ἔχει.] τῷ χαλκῷ προσέθηκε τὸ βολίτινον ἐπιτηδές. ἔνιοι δὲ ὄνου σκέλος λέγουσι, διὸ καί τισι καλεῖσθαι ὀνόκωλον. τὸ δὲ

ὅλον φησὶ Κράτης ἔοικέ τι εἶναι φάντασμα παντοδαπὸν γινόμενον. βολίτινον δὲ ὄνειον. βόλιτος γὰρ κυρίως τὸ τῶν A ὄνων ἀποπάτημα. τὸ αὐτὸ δὲ καὶ βόλβιτος.

Δι. Ἱερεῦ διαφύλαξόν μ', ἵν' ὦ σοι ξυμπότης.
Ιε. Ἀπολούμεθ', ὦναξ Ἡράκλεις. Δι. οὐ, μὴ καλῆς
Μ' ὤνθρωφ', ἱκετεύω, μηδὲ κατερῇς τοὔνομα.
Ιε. Διόνυσε τοίνυν. Δι. τοῦτο δέ γ' ἧττον θατέρου.
Ξα. Ἴθ', ᾗπερ ἔρχει; δεῦρο δεῦρ' ὦ δέσποτα.
Δι. Τί δ' ἐστί; Ξα. θάρρει, πάντα τἀγαθὰ πεπράγαμεν.
Ἔξεστι δ', ὥσπερ Ἡγέλοχος, ἡμῖν λέγειν,
Ἐκ κυμάτων γὰρ αὖθις αὖ γαλῆν ὁρῶ.
Ἥμπουσα φρούδη. Δι. κατόμοσον. Ξα. νὴ Δία.
Δι. Καὖθις κατόμοσον. Ξα. νὴ Δί'. Δι. ὄμοσον. Ξα. νὴ Δία.
Δι. Οἴμοι τάλας, ὡς ὠχρίασ', αὐτὴν ἰδών.
Ὁδὶ δὲ δείσας ὑπερεπυρρίασέ μου.
Οἴμοι, πόθεν μοι ταυτὶ τὰ κακὰ προσέπεσε;
Τίν' αἰτιάσωμαι θεῶν μ' ἀπολλύναι;
Ξα. Αἰθέρα, Διὸς δωμάτιον, ἢ χρόνου πόδα.
Δι. Αὐλεῖ τις ἔνδον.
Οὗτος. Ξα. τί ἐστιν; Δι. οὐ κατήκουσας; Ξα. τίνος;
Δι. Αὐλῶν πνοῆς. Ξα. ἔγωγε, καὶ δᾴδων γέ με
Αὔρα τις εἰσέπνευσε μυστικωτάτη.
Ἀλλ' ἠρεμεὶ πτήξαντες ἀκροασόμεθα.

BA. Sacerdos ſerua me, vt ſim compotor tibi.
SA. Perimus, ô rex Hercules. BA. ne tu, ne ita
Me, obſecro, voces: neu nomen apertè proferas.
SA. Bacchum ergo dicam. BA. hoc multò minus illo altero.
XA. Age, quò tu abis? huc huc adesdum, here
B *ilicet.*
BA. Quid eſt? XA. bono animo es: nam benè nobiſcum agitur: &
Idem nobis, quod Hegelocho, dicere licet:
E fluctibus ſerenitatem conſpicor.
Diſparuit ſpectrum. BA. iura mihi. XA. per Iouem.
BA. Iura iterũ. XA. per Iouem. BA. iura equidem. XA. per Iouem.
C *BA. Hei mihi miſero, vt hoc ſpectro viſo expallui.*
Sed hic meticuloſus Sacerdos pluſquàm ego
Expalluit, heu, hei, vnde hæc mihi mala ingruunt?
Quemnám Deorum perdidiſſe me querar?
XA. Æthera, Iouis cubile, aut temporis pedem.
BA. Cantat quis intus.
D *Heus, heus. XA. quid eſt? BA. non exaudiſti? XA. quidnam here?*
BA. Sonum tibiæ. XA. equidem: & tædarum me inſuper
Afflauit aura quædam valdè myſtica.
Sed age, quieti occulto auſcultemus loco.

Σχόλια. Ἱερεῦ διαφύλαξον.] ἐπεὶ ταῖς θέαις προεδρείᾳ ἐτετίμητο ὁ ἱερεὺς τοῦ Διονύσου, πρὸς οὖν συνήθειαν καλεῖ ὁ Διόνυσος τὸν ἱερέα. ἄλλως. ἤδη γὰρ ἦν τῶν μεμυημένων κατὰ τὴν σκηνὴν γενόμενος. οἱ δέ φασιν ἄτοπον εἶναι νομίζειν ἀκολουθεῖν αὐτοῖς ἱερέα. μὴ γὰρ ἐμφαίνεσθαι. τὸ δ' ἀληθὲς οὕτως ἔχειν. οἱ μεγάλοις κακοῖς περιπίπτοντες πρὸς ἱερεῖς ἐρχόμενοι ἱκέτευον αὐτοὺς εὐχὰς ὑπὲρ αὐτῶν ποιεῖσθαι εἰς ἀπαλλαγήν. κατὰ οὖν μίμησιν ἐκείνων καὶ τοῦτο νῦν λέγει. ἔχειν δέ φασι τὸν λόγον, ὅπως τινὸς τὸν στίχον ποιητοῦ νῦν κατασυρομένου. Ἡράκλεις.] εἶχε γὰρ σχῆμα Ἡρακλέους ὁ Διόνυσος. ἢ ὡς ἀλεξίκακον Ἡρακλέα καλεῖ. Μ' ὤνθρωπε] πρὸς τὸ συνηθὲς τῆς ἀρχῆς τοῦ δευτέρου στίχου. διότι ἀπὸ συναλοιφῆς ἄρχεται. εὐλαβεῖται δὲ καταφανὴς γενέσθαι ὁ Διόνυσος. Τοῦτο δέ γ' ἧττον θατέρου.] πιθανῶς τὸ τοῦ δειλοῦ ἦθος, τὸ μηδαμῶς θέλειν φανερὸν γενέσθαι. θέλει δὲ εἰπεῖν ὅτι τοῦτο χεῖρον τοῦ προτέρου. Ἴθ' ᾗπερ ἔρχει.] τοῦτο ἔμφασιν παρέχει, ὡς προερχομένου αὐτοῦ πρότερον ὄπισθεν τοῦ ἱερέως ὄντος.

B I S E T V S. Ἧπερ] Εὐστάθιος. ἡ ἀντὶ τοῦ ὅπου μετὰ προσγραφῆς τοῦ ι, ὁμοίως τῷ τῇ, καὶ τῷ ὅπῃ. ἡ δὲ ἀντὶ τοῦ ὡς, χωρὶς τοῦ ι. διὸ κἀνταῦθα ᾗπερ γραπτέον δοκεῖ.

Σχόλια. Ἡγέλοχος.] τραγῳδίας ὑποκριτής, ὃς τὸ ἐν τῷ Εὐριπίδου, ἐπιλιπόντος αὐτῷ τοῦ πνεύματος ἐν τῷδε τῷ στίχῳ. ἐκ κυμάτων γὰρ αὖθις αὖ γαλῆν ὁρῶ. ἀφυῶς ἐφθέγξατο συνεκθέμενος τὴν συναλοιφήν. τοῦτον δὲ καὶ ὡς ἀτερπῆ τὴν φωνὴν Πλάτων σκώπτει, καὶ Στράτις. ποῖ ποῖ πρὸς θεῶν ποῖ ποῖ γαλῆν. γαληνὰ ἐγὼ δὲ ᾤμην σε γαλῆν λέγειν ὁρῶ. καὶ Σαννυρίων δὲ ἐν Δανάῃ. τίς ἂν γενόμενος εἰς ὀπὴν γενοίμην; φέρ' εἰ γενοίμην γαλῆ. ἀλλ' Ἡγέλοχός με μηνύσειεν ὁ τραγικός. ἀνακραγὼν ἂν [illegible] εἰσιδών. ἐκ κυμάτων αὖ αὖθις αὖ γαλῆν ὁρῶ. E ἔστι δὲ παροιμία ἐπὶ τῶν διαφυγόντων τὰ λυπηρά. οἱ δὲ λέγοντες ποιητὴν εἶναι τὸν Ἡγέλοχον, Ἀθήνησι τούτῳ συνεχῶς χρωμένων τῷ ἔπει, καὶ ἄλλ' ἄττα τῶν αὐτοσχεδίως συντιθέντων, ὡς ἀνέκαθεν τερατεύονται.

B I S E T V S. Γαλήνη κατὰ τὸν Εὐστάθιον λέγεται νηνεμία. γαλήνη δὲ νηνεμία, ὅταν ἐν μεγάλῳ κλύδωνι παύσηται ὁ ἄνεμος. πρὸς διαστολὴν τῆς ἁπλῶς γαλήνης, καθ' ἣν τελέως τὰ κύματα ἐστόρηνται. ὅθεν γαλήνην ὁρῶ, μεταφορικῶς, τουτέστι νῦν τὰ πράγματα ἡμῖν καλῶς ἔχει. F τὸ γὰρ ἐκ τῶν κυμάτων ἐσώθημεν. ἅπερ ἡμᾶς ἐπεῖχε. ἀλλὰ νῦν τὸ γαλήνην ὁρῶ, ἀμφιβολίαν ἔχει. δύναται γὰρ νοεῖσθαι καὶ αὐτὸ τὸ ζῷον, ὃ γαλῆν καλοῦσιν, ὅπερ ἦν ἀπαισιώτατον τοῖς ἀνθρώποις ἀναίσιος καὶ κακοῦ τινος σημεῖον εἶναι ἐνομίζετο. Ἐπίτηδες τοίνυν ὁ Ξανθίας ταύτῃ τῇ ἀμφιβολίᾳ κέχρηται, ἵνα τὸν ἑαυτοῦ δεσπότην μᾶλλον φοβοίη. εἴη δὲ κατά τινας συναλοιφή, ἤ, ὃ καὶ βέλτιον καὶ πιθανώτερον, γαλῆν γραπτέον, κατ' ἀποκοπήν, ἀντὶ τοῦ γαλήνην. ἡ δὲ γαλῆν γραπτέον περισπωμένως κατὰ κρᾶσιν, ἐκ τοῦ γαλέην. ἐν δὲ τούτων τῶν ὀνομάτων προφορᾷ ἡ G διαφορὰ τῆς σημασίας, οὐ ῥᾳδίως διαστέλλεσθαι, καὶ διαγιγνώσκεσθαι δύναται.

Σχόλια. Ὁδὶ δὲ δείσας.] ὁ τοῦ Διονύσου ἱερεύς. πυρρὸς γὰρ ἦν κατὰ φύσιν. παρ' ὑπόνοιαν δὲ τὸ ἐπυρρίασε, πρὸς τὸ ὠχρίασεν. Ἀρίσταρχος δὲ ἐφ' ἑαυτοῦ φησι λέγειν τὸν Ξανθίαν. καὶ γὰρ διότι πυρρός, οὕτως ἐπικαλεῖσθαι. καθατηρ Πυῤῥίας καὶ Σωσκείνας. ὁ δὲ Ἰξίων, ἐπί τινος τῶν καθημένων. ξανθὸν τὸ χρῶμα ἔχοντος. ἐν ἔθει γὰρ ἦν, διασκώπτειν τοὺς ἀφρονοῦντας. ὡς καὶ Πλάτων ἐν παιδαρίῳ ποιεῖ. Εὔπολις δὲ, τὸν τοῦ Διονύσου ἱερέα, κομίζοντος αἰγίπυρον ἦν, ἀντὶ τοῦ πυῤῥόν. τὸ γὰρ ἄνθος ἔχειν φησὶ Δημήτριος. ἱκανῶς ἐρυθρόν. Αὐλεῖ τις ἔνδον.] παρεπιγραφή. σημειῶσαι γὰρ ὅτι ἔνδοθέν τις αὐλήσει μὴ ὁρώμενος τοῖς θεαταῖς. Αὔρα τίς.] μακροκατάληκτον. τὰ γὰρ εἰς A ρα εἰ μὲν μετὰ φθόγγου προλήγει μακροκατάληκτα. πῆρα. εἰ δὲ διφθόγγου, βραχυκατάληκτα. πλὴν τοῦ, αὔρα καὶ Φαίδρα παρ' Εὐριπίδῃ. Φαίδρα γὰρ τὸ δὴ ὀνοματικῶς καλεῖν. ἀποροῦσι τινὲς ἐνταῦθα πῶς ὁ θέρμον δᾳδὸς ὄσμη. ἀλλὰ αὔρα. καὶ φαμὲν ὅτι τὸ λέγει δεικνὺς ὅτι καὶ δᾷδας οἱ μύσται ἔφερον, καὶ θεία πνοή τις ἐξ αὐτῶν ἐφέρετο. Μυστικώτατα.] τῶν ἐν Ἐλευσῖνι μυστηρίων. τινὲς δὲ εἰς τὸ μυστικώτατον δύο ποιοῦσιν.

B

ΔΡΑΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΠΡΩΤΟΥ
Σκηνὴ ἑβδόμη.

ΧΟΡΟΣ ΜΥΣΤΩΝ, ΞΑΝΘΙΑΣ, ΔΙΟΝΥΣΟΣ.

Bisetus. Ὁ τῶν Μυστῶν χορὸς αὐλοῖς, καὶ λαμπραῖς φωναῖς τὸν Βάκχον ὑμνεῖ, καὶ αὐτῷ τὰ ὄργια τελεῖ.

Ἴακχ' ὦ Ἴακχε.
Ἴακχ' ὦ Ἴακχε.
Ξα. Τοῦτ' ἔστ' ἐκεῖνο δέσποθ'. οἱ μεμυημένοι
Ἐνταῦθά που παίζουσιν, οὓς ἔφραζε νῷν.
Ἄδουσι γοῦν τὸν Ἴακχον, ὅνπερ Διαγόρας.
Δι. Κἀμοὶ δοκοῦσιν. ἡσυχίαν τοίνυν γ' ἄγειν,
Βέλτιστόν ἐστιν ὡς ἂν εἰδῶμεν σαφῶς.
Χο. Ἴακχ' ὦ πολυτιμήτοις
Ἕδραις ἐνθάδε ναίων,
Ἴακχ' ὦ Ἴακχε,
Ἐλθὲ τόνδ' ἀνὰ λειμῶνα χορεύσων,
Ὁσίους ἐς θιασώτας,
Πολύκαρπον μὲν τινάσσων
Ἀμφὶ κρατὶ σῷ βρύοντα
Στέφανον μύρτων.
Θρασεῖ δ' ἐγκατακρούων
Ποδὶ τὰν ἀκόλαστον
Φιλοπαίγμονα τιμὰν,
Χαρίτων πλεῖστον ἔχουσαν
Μέρος, ἁγνὴν, ἱερὰν,
Ὁσίοις μύσταις χορείαν.

ACTVS I. SCENA VII.

CHORVS, XANTHIAS, BACCHVS.

Iacche, ô Iacche.
C *Iacche, ô Iacche.*
XA. Hoc illud est here: hic initiati sacris,
De quibus agebat Hercules, ludos agunt.
Nam Iacchum cantu celebrant, more Diagoræ.
BA. Et mihi videntur. Optimum est, adesse cum
Silentio, ut cognoscam, quid sit rei.
CH. Iacche, ô pretiosas qui
Sedes hic habitas, ô
D *Iacche, ô Iacche.*
Huc ades, nemore hoc, ritè futurus
Thyasi dux venerandi:
Qua te florentem corollam,
Fronte qua ingenitescit,
Folijs myrti:
Leui poplite salta
Hilarem, petulantem,
E *Lepidam, iocularem,*
Charitum flore refertam,
Facilem, sacrificam,
Paribus mystis choream.

Σχόλια. Ἴακχ' ὦ Ἴακχε.] ἡ πάροδος τῆς ᾠδῆς ταύτης, τοῦ τῶν μυστῶν χοροῦ κώλων ἐστὶν ἀντισπαστικῶν δύο διμέτρων βραχυκαταλήκτων. ἑξῆς δὲ τούτων σύστημα ἀμοιβαῖον ἐκ στίχων ἰάμβων τριμέτρων ἀκαταλήκτων πέντε.

Bisetus. Ἴακχε] Εὐστάθιος. Ἴακχος ὁ ἐπὶ τῷ Διονύσῳ ἦχος, παρὰ τὸ ἰαχεῖν. καὶ Ἴακχος, αὐτὸς ὁ Διόνυσος ὁμωνύμως.

Σχόλια. Ὅνπερ Διαγόρας.] Διαγόρας Μήλιος ποιητὴς ἄθεος. ὃς καὶ καινὰ δαιμόνια εἰσηγεῖτο. καὶ ὁ μὲν Ἀρίσταρχος. Διαγόρου νῦν μνημονεύειν φησὶ τοὺς θεούς, οὐχ ὡς ᾄδοντας αὐτοῦ. ἀλλ' ἐν εἰρωνείᾳ κειμένην τὴν λέξιν. ἀντὶ τοῦ χλευάζοντες ἐξορχοῦνται. ἀνακινεῖ οὖν τοὺς Ἀθηναίους ὁ κωμικός. ὅθεν καὶ Ἀθηναῖοι ὡς χλευάζοντος τοὺς θεοὺς κατεψηφισμένοι ἀνεκήρυξαν τῷ μὲν ἀναιρήσοντι, ἀργύριον τάλαντον, τῷ δὲ ζῶντα κομίσαντι, δύο. ἐπεσθον δὲ καὶ τοὺς ἄλλους Πελοποννησίους. ὡς ἱστορεῖ Κρατερὸς ἐν τῇ συναγωγῇ τῶν ψηφισμάτων. ἦν δὲ τοῦ Τηλεκλύτου παῖς. Μήλιος τὸ γένος. τὸν χρόνον κατὰ Σιμωνίδην καὶ Πίνδαρον. εἰ δὲ τὸ δι' ἀγορὰς [illegible], ὡς Ἀπολλόδωρος ὁ Ταρσεὺς καὶ Φερεκράτης. ἄλλως. διθυραμβοποιὸς ὁ Διαγόρας. ποιητὴς συνεχῶς Ἴακχε Ἴακχε ᾄδων. ἢ κωμικὸς διθυραμβικὰ τουτέστι Διονυσιακὰ δράματα ποιῶν. Ἴακχ' ὦ πολυτιμήτοις.] ᾠδὴ καὶ στροφὴ κώλων τεσσαρεσκαίδεκα. ὧν τὸ F πρῶτον ἀντισπαστικὸν δίμετρον ἀκατάληκτον. ὃ καλεῖται γλυκώνειον. τὸ δεύτερον δίμετρον καταληκτικὸν ἢ ἐξ ἀντισπάστου καὶ βακχείου. τὸ τρίτον ὅμοιον ὁποτέρῳ οὖν τῶν ἐν τῇ παρόδῳ. τὸ τέταρτον ἐκ διτροχαίου ἀντισπαστικοῦ καὶ βακχείου Ἀλκαϊκόν φασι καλούμενον. τὸ πέμπτον ἰωνικὸν δίμετρον ἀκατάληκτον ἀνακλώμενον, καθ' Ἡφαιστίωνα καλούμενον ἀντ' ἰωνικῶν παίωνα τρίτον καὶ ἐπίτριτον δεύτερον ἔχον, τὰ ἑξῆς δύο τὸν αὐτὸν τρόπον. τὸ ὄγδοον ἰωνικὸν ἀπ' ἐλάττονος πενθημιμερές. τὸ ἔνατον ἐξ ἀντισπαστικοῦ καὶ βακχείου δίμετρον ἢ ἑφθημιμερές. τὰ ἑξῆς δύο G ἰωνικὰ ἐκ παιώνων τρίτων καταληκτικὰ ἢ ἐκ παίωνος καὶ εἰς ὃν συναιρεῖται βακχείου. τὸ δωδέκατον ἰωνικὸν ἀπ' ἐλάττονος δίμετρον καθαρόν. τὸ τρισκαιδέκατον καθαρὸν μὲν, καταληκτικὸν δέ. τὸ τελευταῖον ὡς τὸ δυοκαιδέκατον, ἐπιμεμιγμένον μὲν τοῖς ἐπιτρίτῳ δευτέρῳ ἢ διτροχαίῳ. ἐπὶ τῷ τέλει παράγραφος καὶ διπλῆ ἔξω νενευκυῖα. ἑξῆς δὲ τριστοιχία ἰαμβικὴ παραγραφαῖς τερματιζομένη. μεθ' ἣν ἀντῳδὴ καὶ ἀντιστροφὴ παραπλησίως καθ' ἑκασιν σχεδὸν ταύτῃ τῇ ποσότητι καὶ ποιότητι τῶν κώλων, ἔχουσα τὰς στροφάς. ἐφ' ἧς τῷ τέλει δύο διπλαῖ ἔξω νενεύκασιν. ἡ μὲν ἐν ἀρχῇ, ἡ δὲ κατὰ τὸ τέλος. ἄλλως. Ἴακχ' ὦ πολυτιμήτοις.] μία τῶν μυστηρίων ᾠδῶν ἐστιν, ἐν ᾗ τὸν Ἴακχον ἐξᾴδουσι. πολυτιμήτοις δὲ ἐν ἕδραις, καθὸ συνίδρυται τῇ Δήμητρι ὁ Διόνυσος. εἰσὶ γοῦν οἵπερ φασὶν αὐτὸν Περσεφόνης εἶναι. οἱ δὲ, τῇ Δήμητρι συγγενέσθαι. ἄλλοι δὲ ἕτερον Διόνυσον εἶναι τὸν Ἴακχον. οἱ δὲ, τὸν αὐτόν. οἱ δέ φασι πολυτιμήτοις ἐν ἕδραις, καθὸ φιλοτιμότεροι εἰσὶν ἐν ᾅδου οἱ μεμυημένοι, ὡς σαφῶς ποιεῖ ἐν Εἰρήνῃ. δεῖ γάρ μυηθῆναί με, πρὶν τεθνηκέναι. Ἀνὰ λειμῶνα χορεύσων.] ἐν τῷ λειμῶνι τὰς χορείας ἐποιοῦντο, διὰ τὰ ἄνθη, χορεύοντες ἐν τῷ περιφανεῖ ἐν χορικῷ σχήματι.

BISETVS. Θιασώτας] Σουΐδας τούτων μέμνηται, καὶ ταῦτα οὕτως ἑρμηνεύει. θίασος, ὁ ἱερὸς χορός. καὶ θιασώτης, ὁ χορευτής, ἀπὸ τοῦ θεῶν, ὅ ἐστι θύειν. ὁ δὲ χορὸς ἀπὸ τῆς συνελεύσεως. θέειν γὰρ τὸ τρέχειν. ἢ ἀπὸ τοῦ ἐνθουσιᾶν, ὅθεν θιασῶται κυρίως οἱ περὶ τὸν Διόνυσον. ὁ αὐτός. θίασος τὸ ἀθροιζόμενον πλῆθος ἐπὶ τέλει, καὶ τιμῇ θεοῦ. οὕτω Δημοσθένης, καὶ Ξενοφῶν. Ἴων δὲ ἐπὶ ταύτης ἀθροίσματος τάττει τοὔνομα. θιασῶται δὲ ἐκαλοῦντο οἱ κοινωνοῦντες τῶν θιάσων. Ἀθήναιος δὲ ἐν τῷ Η. τῶν δειπνοσοφ. περὶ τούτων ταῦτα λέγει. Ἔρανοι δέ εἰσιν αἱ ἀπὸ τῶν συμβαλλομένων εἰσαγωγαί, ἀπὸ τοῦ συνέρραν, καὶ συμφέρειν ἕκαστον. καλεῖται δὲ ὁ αὐτὸς καὶ ἔρανος, καὶ θίασος, καὶ οἱ συνιόντες, ἐρανισταί, καὶ συνθιασῶται. καλεῖται δὲ καὶ ὁ τοῦ Διονύσου παρεπόμενος ὄχλος, θίασος, ὡς Εὐριπίδης φησίν, „Ὁρῶ θιάσους τρεῖς γυναικείων χορῶν. τοὺς μὲν οὖν θιάσους ἀπὸ θεοῦ προσηγόρευον. καὶ γὰρ αὐτοὺς τοὺς θεοὺς οἱ Λάκωνες σιοὺς φασι.

Σχόλια. Στέφανον μύρτων.] μυρσίνης στεφάνῳ ἐστεφανοῦντο οἱ μεμυημένοι, οὐχ ὥς τινες νομίζονται κισσίνῳ. ὁ δὲ Ἀπολλόδωρος καὶ τὰς θεσμοθέτας φησὶ διὰ τὴν μυρσίνης στέφεσθαι. ὅτι οἰκείως ἔχει πρὸς τὸ φυτὸν ἡ θεός. καὶ ὅτι τοῖς χθονίοις ἀνιέρωτο. Ἀκόλαστον.] μανιώδη, βακχικήν. ἴσως. οὐ γὰρ δὴ αἰσχρὰν καὶ ἀσελγῆ. τὸ δὲ ἐγκαταχρούων πρὸς τὸ ὁσίοις μύσταις.

BISETVS. Τριστιχία ἰαμβικὴ παραγράφῳ τμηματιζομένη.

Ξαν. Ὦ πότνια πολυτίμητε Δήμητρος κόρη,
Ὡς ἡδύ μοι προσέπνευσε χοιρείων κρεῶν.
Δι. Οὔκουν ἀτρέμ' ἕξεις, ἤν τι καὶ χορδῆς λάβῃς.

XA. O veneranda Cereris filia Proserpina:
Quàm suauis odor suillarum me afflat carnium?
BA. Igitur acquiescas: dum aliquid intestini auferas.

Σχόλια. Χοιρείων κρεῶν.] παρόσον χοῖροι τῇ Δήμητρι καὶ τῷ Διονύσῳ ἐθύοντο ὡς λυμαντικοὶ τῶν θεοῖν δωρημάτων. εἰκότως δὲ ἐν ᾅδου ὢν ἐπιβοᾶται τὴν Περσεφόνην.

Χορδῆς λάβῃς.] ἡ εἴλησις ἡ τῶν ἐντέρων, ὃ χορδὴν, ἣν εἰλητὴν καλοῦμεν ἡμεῖς.

BISETVS. Ἀντῳδὴ, καὶ ἀντιστροφὴ κώλων ιδ.

Χο. Ἔγειρε φλογέας λαμπάδας. ἐν χερσὶ γὰρ ἥκεις
Τινάσσων Ἴακχε,
Νυκτέρου τελετῆς φωσφόρος ἀστὴρ
Φλογὶ, φέγγεται δὲ λειμὼν,
Γόνυ πάλλεται γερόντων,
Ἀποσείονται δὲ λύπας
Χρονίων τ' ἐτῶν,
Παλαιοὺς τ' ἐνιαυτοὺς,
Ἱερᾶς ὑπὸ τιμῆς.
Σὺ δὲ λαμπάδι φλέγων,
Προβάδην ἔξαγε πάνθηρον. ἕλειον δάπεδον,
Χοροποιὸν, μάκαρ ἥβαν.

CH. Faces flammiuomas tolle.
Venis namque manu ligna quassans Iacche:
Festi noctiuagi lucifer alta
Face, campus at refulget:
Genu senum mouetur:
Dolor omnis hinc fugatur:
Seniumque inertis aui remouetur
Ab honore sacrato.
Age qui facem tenes,
Prai: & hanc instituentium
Choreas duc iuuenum,
Rigua hac in loca, pubem.

Σχόλια. Ἔγειρε φλογέας.] τὸ ἑξῆς. ἔγειρε φλογέας λαμπάδας ἐν χερσὶ τινάσσων νυκτέρου τελετῆς φωσφόρος ἀστήρ. Φωσφόρος ἀστήρ.] τὸ μυστηριακὸν πῦρ, φωσφόρον λέγουσι. λέγεται δὲ ἐπεὶ τὴν νύκτα λέγουσι αἰνιγματωδῶς. διὰ τὸ λαθεῖν τοὺς ἀμυήτους. ἢ ὅτι ἐν νυκτὶ ἄγεται τὰ μυστήρια. ἀξιοῦσι δέ τινες αὐτὴν τὴν λαμπάδα φωσφόρον ἀστέρα λέγεσθαι. ὁ δὲ λόγος, σολοικός ἐστιν εἰ μὴ τὸ τινάσσων ἀντὶ τοῦ τινασσόμενος λαμβάνεται. ἐν δέ τισιν ἐκλέλοιπε τὸ τινάσσων. Ἴακχ' ὦ Ἴακχε ἀναλόγως τῇ στροφῇ γράφουσι καὶ τὸ χερσὶν εἰς τὸ ἔγειρε συνάπτουσιν. ἥκεις γὰρ κατὰ ἀναστροφήν. νύκτωρ δὲ ἐτελεῖτο τὰ μυστήρια. ὧν τῆς τελετῆς οὐ μόνον χορευτὴς ἀλλὰ καὶ ἔξαρχος ἦν ὁ Διόνυσος. καὶ μὲν δὴ Διονύσου ἐν Ἐλευσῖνι ἱερόν ἐστι καὶ ἐν Διονυσίοις ἐτελεῖτο τὰ μυστήρια. Φέγγεται δὲ λειμών.] λειμὼν γὰρ ἀνάκειται τοῖς μύσταις. δηλοῖ δὲ καὶ Σοφοκλῆς. Χρονίων τ' ἐτῶν.] εἰ μὲν οὕτω γράφεται, ἰωνικόν ἐστι πενθημιμερὲς ἐκ παίωνος τρίτου ἀναλόγως τῷ ἐν τῇ στροφῇ οὐδείς. εἰ δὲ χρόνους τ' ἐτῶν ὡς ἐν τοῖς πλείοσιν, ἰαμβικὴ ταυτοποδία. λέγει δὲ ὅτι διὰ τὴν χαρὰν νεάζουσιν οἱ γέροντες. ἡ δὲ δύναμις ἐν γόνασι. καὶ Ὅμηρος. θεῶν ἐν γούνασι κεῖται. Πάνθηρον ἕλειον.] προσληπτέον τὸ εἰς. ἔξαγε εἰς τὸ πάνθηρον καὶ ἕλειον δάπεδον. πάνθηρον δὲ παντοδαπῶν θηρίων δεκτικόν. τινὲς δὲ ἀναγινώσκουσιν ἐπ' ἀνθηρόν.

BISETVS. Πάνθηρον] βέλτιον ἐπ' ἀνθηρὸν γράφειν. καὶ

φαν. καὶ ἐν τοῖς κάτω ὁ ποιητὴς τὸ καλεῖ, ἄλλως ἀνθο- A φόρον.

ΕΡΙΡΡΗΜΑ.

Bisetvs. Οἱ στίχοι ἀναπαιστικοὶ τετράμετροι καταληκτικοὶ ιή.

Ἡμ. Εὐφημεῖν χρὴ κἀξίστασθαι τοῖς ἡμετέροισι χοροῖσιν.
Ὅστις ἄπειρος τοιῶνδε λόγων, ἢ γνώμῃ μὴ καθαρεύει,
Ἢ γενναίων ὄργια μουσῶν μήτ' οἶδέ πω, μήτ' ἐχόρευσε.
Μὴ δὲ Κρατίνου τοῦ ταυροφάγου γλώττης βακχεῖ' ἐτελέσθη.
Ἢ βωμολόχοις ἔπεσι χαίρει, μὴ 'ν καιρῷ τοῦτο ποιοῦσιν.
Ἢ στάσιν ἐχθρὰν μὴ καταλύει, μηδ' εὔκολός ἐστι πολίταις.
Ἀλλ' ἀνεγείρει, καὶ ῥιπίζει, κερδῶν ἰδίων ἐπιθυμῶν.
Ἢ τῆς πόλεως χειμαζομένης ἄρχων καταδωροδοκεῖται,
Ἢ προδίδωσι φρούριον, ἢ ναῦς, ἢ τἀπόρρητ' ἀποπέμπει
Ἐξ Αἰγίνης, Θωρυκίων ὤν, εἰκοστολόγος, κακοδαίμων,

SEMICHORION.

SEM. *Lingua fauiſſe decet, noſtriſque chorũ decedere: quiſquis*
B *Horum inſcius eſt ſermonum, aut mentem habet impuram, aut generoſa*
Muſarum orgia neque deduxit vnquam, neque ſaltu celebrauit:
Neque item Bacchanali feſto taurivori voce Cratini
Initiatus fuit: aut verbis gaudet ſcurrilibus, & quæ
Non fiunt apto in tempore: quique hoſtilem ſeditionem
C
Non ſedat, neque facilem ſe erga ciues præbet: ſed vt auram
Agitat excitos: proprij illum ſtimulante Cupidine lucri.
Aut qui perturbatæ vrbi imperitãs ſordida munera captat:
Aut præſidium, aut naues prodit: & ex Ægina vetitas res
D
Dimittit, ſicut Thorycio: vigeſimarũ miſer ille

Σχόλια. Εὐφημεῖν χρή.] ἐπὶ τοῦτον τὸν χορὸν λέγει Ἀρίσταρχος μιμεῖσθαι εἰς μέρη ἀναπαιστικά, ἀλλὰ διαμείβεσθαι τὸν χορόν. καὶ τί ὅρα συνεῖδεν ὁ Ἀρίσταρχος. δύναται δὲ καὶ συζυγεῖν τὸ λεγόμενον, πολλαχοῦ δὲ μιμεῖσθαι καὶ εἰς διηγορεῖν τὸ λοιπόν. ὥστε εἰς ιβ διὰ ἐμερίσθη. ἄλλως. εὐφημεῖν ἀντιστροφὴ καὶ ἔστιν ἐκ χοροῦ ἐπιρρηματική. ἔθος γὰρ ἐν τοῖς ἐπιρρήμασι χρηστὰ συμβουλεύειν τῇ πόλει, ἢ ἐλέγχειν τοὺς πονηρευομένους. ἐκ στίχων ἀναπαιστικῶν τετραμέτρων καταληκτικῶν ιή. ἂν τελεσταῖς καὶ παννυχίδας τὰς ἡμετέρας αἳ τῇδε πρέπουσιν ἑορτῇ. ἐπὶ τῷ E τέλει παράγραφος. ὁ δὲ λόγος ἀπὸ τοῦ ποιητοῦ, καὶ τοῦ δηλοῦν ἐστὶ χοροῦ. ἰστέον δὲ ὅτι εἰκῇ διὰ τοὺς ἐν ἄστει μύστας φαίνεται λέγειν, ἀλλὰ τῇ ἀληθείᾳ διὰ τοὺς ἐν Ἐλευσῖνι. ἐνταῦθα καὶ ὑφίσταται ἡ σκηνὴ τοῦ δράματος.

Bisetvs. Μήτε Κρατίνου τοῦ ταυροφάγου] F τὰ παλαιὰ σχόλια οὕτω γράφουσιν ὡς ἐν τῷ Σουΐδᾳ καλῶς ἔχει ἐν τῇ λέξει τῇ ταυροφάγος. Ταυροφάγον, τὸν Διόνυσον ὁ Σοφοκλῆς ἐν Τυροῖ καλεῖ. ἀντὶ τοῦ ὅτι τοῖς τὸν διθύραμβον νικήσασι βοῦς ἐδίδοτο. ἢ τὸν ὠμηστήν. ἀφ' οὗ καὶ ἐπὶ τοῦ Κρατίνου μετήνεγκε τὸ ὄνομα Ἀριστοφάνης.

Ὅστις ἄπειρος τοιῶνδε λόγων, ἢ γνώμῃ μὴ καθαρεύει,
Ἢ γενναίων ὄργια Μουσῶν μήτ' εἶδεν, μήτ' ἐχόρευσε.
Μηδὲ Κρατίνου τοῦ ταυροφάγου γλώττης βακχεῖ' ἐτελέσθη.

G Τοὺς περὶ Ἀρίσταρχον οἰομένους ὅτι ταῦροι ἦσαν αὐτοῖς ἔπαθλον τεθεᾶσθαι ψεύδεσθαι. εἴρηται δὲ παρὰ τὸ Σοφοκλέους ἐκ Τυροῦς, Διονύσου τοῦ ταυροφάγου. καὶ ὅτι φίλοινος ἦν, καὶ διὰ τοῦτο ἐπίθετον τοῦ Διονύσου αὐτῷ περιτεθείκασιν. οἱ δὲ ἔτι περιεργότερον τὸν λόγον ἀποδιδόασι, μήτε Κρατίνου, ἥτις βακχεῖα ἐτελέσθη, ὅ ἐστι τοῦ μοσχοφάγου Διονύσου ἢ τολμηροῦ, ἀπὸ τῶν Βακχῶν. τολμηρὸς γὰρ τοὺς Ἀθηναίους διέσυρεν ἐν τοῖς δράμασι.

Σχόλια. Μήτε Κρατίνου.] τοὺς περὶ Ἀρίσταρχον οἰομένους ὅτι ταῦροι ἦσαν αὐτοῖς τὸ ἔπαθλον. εἴρηται δὲ παρὰ Σοφοκλέους ἐκ Τυροῦς, Διονύσου τοῦ ταυροφάγου. ἢ ὅτι φίλοινος ἦν, καὶ διὰ τοῦτο ἐπίθετον αὐτῷ τοῦ Διονύσου ἐπιτεθείκασιν. οἱ δὲ ἔτι περιεργότερον ὅλον τὸν λόγον ἀποδιδόασι. μήτε Κρατίνου βακχεῖ' ἐτελέσθη, ὅ ἐστι τοῦ μοσχοφάγου Διονύσου ἢ τολμηροῦ ἀπὸ τῶν Βακχῶν. τολμηρὸς γὰρ τοὺς Ἀθηναίους διέσυρεν ἐν τοῖς δράμασι. τινὲς δὲ τοῦ ταύρου ἔπαθλον λαμβάνοντας. ἢ τοῦ λαιμάργου. Βωμολόχοις δὲ τοῖς πρὸς χάριν λέγουσι καὶ πρὸς κολακείαν. ἀπὸ δὲ τῶν λοχώντων περὶ τοὺς βωμοὺς καὶ βουλομένων τι λαβεῖν μετενήνεκται ἡ λέξις. οὗτοι γὰρ ὑπὸ τῶν βωμῶν πολλὰ λιπαροῦσι, κολακεύοντες λαβεῖν τι παρὰ τῶν θυόντων. Ἢ προδίδωσι φρούριον.] F πρὸς τοὺς ποιήσαντας τοὺς Φερεκράτους Πέρσας. τὰ γὰρ ἀπόρρητα ἤκουσεν, ὡς νῦν ἡμῖν ἔθος. διὸ καὶ ἐντεῦθεν λοιδορεῖται τῷ Θωρυκίωνι. ἢ αὐτὸς τὸν μὲν οὖν. ἀπόρρητα δὲ ἔλεγον τὰ ἀπειρημένα ἐξάγεσθαι. ἦν γοῦν τότε τοῖς ἀπὸ θέρει ἀπειρημένα. καὶ λίνα. καὶ πίτταν. δῆλον ὅτι οὐδεὶς ἔδει ἀποπέμπειν τούτων ἐξ Αἰγίνης, ἢ Θωρυκίων τὰ ἀπόρρητα Ἀθήνηθεν ἀποπέμπει. ὅτι οὖν πρὸς τοὺς Πελοποννησίους ἦν ὁ πόλεμος, ἀπόρρητα τὰ πρὸς ναυπηγίαν ἐξάγειν. οὗτος δὲ ὁ Θωρυκίων ἐξ Αἰγίνης ὤν, ἢ εἰς Αἴγιναν ἐξάγων, καθὸ δὴ ἐκεῖνον ἐνέμεσεν ἡ Αἴγινα. G ἦν δὲ ταξίαρχος ἐν τοῖς Πελοποννησιακοῖς τῶν Ἀθηναίων. ὁ δὲ Πίσανδρον ἔπεμψε τοῖς ὀλιγάρχοις εἰς τὸ ἀνάψαι τὴν αὐτοῦ πόλιν. ὅθεν γνωσθεὶς ἐκωμῳδεῖτο ἐπὶ προδοσίᾳ. τινὲς δὲ Θορυκίων γεγράφασιν, ἀντὶ τοῦ τὰ τῶν Θορυκίων μιμούμενος. Εἰκοστολόγος.] τὰ εἰκοστὰ ἐν τῇ νήσῳ συνάγων.

Ἀσκώματα, καὶ λίνα, καὶ πίτταν διαπέμπων εἰς
Ἐπίδαυρον.
Ἢ χρήματα ταῖς τῶν ἀντιπάλων ναυσὶ παρέχειν
τινὰ πείθει.
Ἢ κατατιλᾷ τῶν Ἑκαταίων, κυκλίοισι χοροῖσιν
ὑπᾴδων. (τρώγει
Ἢ τοὺς μισθοὺς τῶν ποιητῶν ῥήτωρ ὢν, εἶτ᾽ ἀπο-
Κωμῳδηθεὶς ἐν ταῖς πατρίοις τελεταῖς ταῖς τοῦ
Διονύσου.
Τούτοισιν ἀπαυδῶ, καὖθις ἀπαυδῶ, καὖθις μάλ᾽
ἀπαυδῶ
Ἐξίστασθαι μύσταισι χοροῖς. ὑμεῖς δ᾽ ἀνεγείρετε
μολπὴν,
Καὶ παννυχίδας τὰς ἡμετέρας, αἳ τῇδε πρέπου-
σιν ἑορτῇ.
Ημ. Χώρει δὴ νῦν πᾶς ἀνδρείως
Εἰς τοὺς εὐανθεῖς κόλπους
Λειμώνων, ἐγκρούων,
Καὶ σκώπτων, καὶ παίζων,
Καὶ χλευάζων. ἠρίστηται
Δ᾽ ἐξαρκούντως. ἀλλ᾽ ἔμβα
Χ᾽ ὤπως αἴρῃς τὴν σώτειραν γενναίως
Τῇ φωνῇ μολπάζων.
Ἣ τὴν χώραν σώζειν φήσ᾽ ἐς τὰς ὥρας,
Κἂν Θωρυκίων μὴ βούληται.
Χο. Ἄγε νῦν ἑτέραν ὕμνων ἰδέαν τὴν καρποφό-
ρον βασίλειαν
Δήμητρα θεὰν ἐπικοσμοῦντες ζαθέαις μολ-
παῖς κελαδεῖτε.

A *Collector: clàm miſsis in Epidaurum loris, pice,*
linis.
Aut, qui argentum dare nauibus hoſtiū aliquem
impellit amicum:
Aut, qui concacat Hecataea, choris ſuccinens or-
biculatis: *(Poeta:*
Aut, Rhetor cùm ſit, mercedem deuorat ipſe
Et poſt traducitur in ſcena feſtis patris Dio-
nyſi.
B *Atque his ego denuncio, & iterū ac rurſum edi-*
co, iubeoque
Ex hoc abſcedere choro: Vos autem contollite
cantum,
Noſtráſque lucubrationes, quæ feſto huic ſunt cō-
uenientes.
SEM. *Tendas nunc ſanè vnuſquiſque,*
Hos in florentes campos
C *Pratorum ſubſultans,*
Et ridens, & ludens,
Et ſubſannans. Sat nunc pranſum eſt.
Tu verò pubes ſalta:
Vt ſeruatricem Diuam clarè extollas,
Decantans applauſu:
Vrbem quæ ſe ſemper tutari dicit:
Etſi Thorycion hoc nolit.
D CH. *Age nunc alio genere hymnorum, Cererē,*
frugum genitricem,
Magnam exornate Deam, diuinis carminibus
celebrantes.

Σχόλια. Ἀσκώματα.] εἰς διαφθορὰς γὰρ τὰς ἑαυτοῦ διανοίας χάψας ἔπεμπε τοῖς πολεμίοις ἐν τῇ Λακωνικῇ. ἄσκωμα δὲ δερμάτιόν τι, ᾧ ἐν ταῖς τριήρεσι χρῶνται, καθ᾽ ὃ ἡ κώπη βάλλεται. Ἐπίδαυρον] πόλιν Λακωνικήν. Ἢ χρήματα.] Κῦρος γὰρ Λυσάνδρῳ ἔπεμψε χρήματα τότε εἰς πόλεμον δανείσας χάριν. Ἢ κατατιλᾷ.] ἤγουν ἀσεβῶς διέρχεται περὶ τὰ τῆς Ἑκάτης ἀγάλματα, ὅτε πανηγυρίζει. Κινησίας δὲ τοῦτο πεποίηκε.

BISETVS. Κατατιλᾷ] Σ. κατετίλησε γὰρ τῶν Ἑκάτης μυστηρίων. τοῦτο δὲ εἰς Κινησίαν τὸν διθυραμβοποιὸν ἀποσκώπτει. οὗτος γὰρ ᾄδων κατετίλησε τῆς Ἑκάτης. ἢ ὅτι εἰσήνεγκε δρᾶμα, καὶ κατετίλησεν αὐτοῦ.

Σχόλια. Ἢ τοὺς μισθούς.] ὡς ἔλαβε παρὰ τῆς βουλῆς αὐτοῖς παρέχειν. λέγει δὲ διὰ τὸν Ἀρχῖνον. Τούτοισιν ἀπαυδῶ.] παρὰ τὴν ἱεροφάντου καὶ δᾳδούχου πρόρρησιν, τὴν ἐν τῇ ποικίλῃ στοᾷ. Χώρει νῦν.] εἴσθεσις ἑτέρα μέλους μονοστροφικοῦ διαιρεθέντος τοῦ χοροῦ ἐκ κώλων ἀναπαιστικῶν ι. ὧν τὰ μὲν α καὶ τὸ δ. καὶ ὁ. δίμετρα ἀκατάληκτα. τὸ δὲ β καὶ ς ἑφθημιμερῆ. τὸ γ καὶ τὸ η δίμετρα βραχυκατάληκτα. τὰ δὲ λοιπὰ τρίμετρα καταληκτικὰ εἰς συλλαβήν. ἑξῆς δὲ στίχοι δύο ἀναπαιστικοὶ τετράμετροι καταληκτικοὶ ὡς ἐξ ἑτέρας στροφῆς. ἐπὶ τῷ τέλει παράγραφος. ἐντεῦθεν δὲ Ἀρίσταρχος ὑπονοεῖ μὴ ὅλα τοῦ χοροῦ εἶναι τὰ πρῶτα. τοῦτο δὲ, οὐκ ἀξιόπιστον. πολλάκις γὰρ ἀλλήλοις οὕτω παρακελεύονται οἱ κατὰ τὸν χορόν. Ἐγκρούων.] βαίνων εὐρύθμως ἢ ἀντὶ τοῦ ἐκβάλλων. Ἠρίστηται.] ἄριστον γεγένηται τὸ τῆς τελετῆς. ἔμβα δὲ ἀντὶ τοῦ χόρευε. Αἴρεις τὴν σώτειραν.] ὑψώσεις τοῖς ἐπαίνοις. ἔστι γὰρ Ἀθήνησι σώτειρα λεγομένη, ᾗ καὶ θύουσιν.

E

F

BISETVS. Εἴσθεσις ἑτέρα μέλους μονοστροφικοῦ ἐκ κώλων ι. μεθ᾽ ἃ ὡς ἐκ στροφῆς ἑτέρας κῶλα δ.

Ημ. Δήμητερ ἁγνῶν ὀργίων
Ἄνασσα συμπαραστάτει
Καὶ σῷζε τὸν σαυτῆς χορόν.
Καί μ᾽ ἀσφαλῶς πανήμερον
Παῖσαί τε καὶ χορεῦσαι.
Καὶ πολλὰ μὲν γελοῖά μ᾽ εἰ-
Πεῖν, πολλὰ δὲ σπουδαῖα καὶ
Τῆς σῆς ἑορτῆς ἀξίως
Παίσαντα καὶ σκώψαντα, νι-
Κήσαντα ταινιοῦσθαι.

SEM. *Ceres pudica, quæ orgia*
Regis, huc ades nobis Dea:
Chorúmque conſerua tuum:
Tutóque perdium ſine
Saltaréque & iocari:
Et multa riſu dicere
G *Condigna: multa ſeria,*
Tuóque feſto congrua,
Ludentem & irridentem alios,
Victrice fronde cingi.

Σχ. Δήμητερ.] εἴσθεσις ἑτέρα μέλους μονοστροφικοῦ ἐκ κώλων ἰαμβικῶν δέκα. ὧν τὸ πέμπτον καὶ τὸ δέκατον ἑφθημιμερῆ Ἀνακρεόντεια. τὰ δὲ λοιπὰ δίμετρα ἀκατάληκτα, ὧν τελευταῖον. κάθαρτα ταινιοῦσθαι. ἑξῆς δὲ ὡς ἐξ ἑτέρας στροφῆς κῶλα τέσσαρα. ὧν τὸ πρῶτον καὶ τὸ τρίτον ἰαμβικά. τὸ μὲν τρίμετρον. τὸ δ' ὁ δίμετρον. τὰ δ' ὁ λοιπὰ A τροχαϊκὰ δίμετρα βραχυκατάληκτα ἰθυφαλλικὰ καλούμενα Ἀρχιλόχεια. ἐπὶ τῷ τέλει παράγραφος. Παῖσαι.] ὅπερ ἡμᾶς παῖξαι. ταινιοῦσθαι. στεφανοῦσθαι. ταινία γὰρ ῥάμμα τοῦ στεφάνου.

Χο. Ἄγ' εἶα νῦν γε καὶ τὸν ὡραῖον θεὸν
Παρακαλεῖτε δεῦρο
Ὠδαῖσι, τὸν ξυνέμπορον
Τῆσδε τῆς χορείας.

Ch. Age eia, nunc & istum festiuum Deum
Modulatu vocate
Vestro: sodalem ludicrae
Inclytum choreae.

Σχόλια. Τὸν ὡραῖον.] τὸν κατὰ καιρὸν φαινόμενον Διόνυσον. ἐπεὶ τὸν καιρὸν τοῦ ἔαρος τὰς ἑορτὰς αὐτῷ ἦγον B καὶ τὰ κωμικὰ δράματα ἐν ταύταις εἰσήγετο.

BISETVS. Ἔκθεσις ἑτέρου μέλους διαιρεθέντος αὖθις τοῦ χοροῦ, ἐκ κώλων ιά.

Ημ. Ἴακχε πολυτίμητε μέλος ἑορτῆς
ἥδιστον εὑρών, δεῦρο συνακολούθει
Πρὸς τὴν θεὸν, καὶ δεῖξον ὡς
Ἄνευ πόνου πολλὴν ὁδὸν περαίνεις.
Ἴακχε φιλοχορευτὰ συμπρόπεμπέ με.
Σὺ γὰρ κατεσχίσω μὲν ἐπὶ γέλωτι
Κἀπ' εὐτελείᾳ, τόνδε
Τὸν σανδαλίσκον καὶ τὸ ῥάκος.
Κἀξηῦρες ὥστ' ἀζημίους
Παίζειν τε καὶ χορεύειν.
Ἴακχε φιλοχορευτὰ συμπρόπεμπέ με.
Καὶ γὰρ παραβλέψας τι μειρακίσκης
Νῦν δὴ κατεῖδον καὶ μάλ' εὐπροσώπου
Συμπαιστρίας, χιτωνίου
Παραρραγέντος, τιτθίον προκύψαν.
Ἴακχε φιλοχορευτὰ συμπρόπεμπέ με.
Ξανθ. Ἐγὼ δ' ἀεί πως φιλακόλουθός εἰμι, καὶ μετ' αὐτῆς
Παίζων χορεύειν βούλομαι. Δι. κἄγωγε πρός.

SEM. Iacche venerande: ô hilaris in hoc die
Cantus repertor, huc age, comitare
Nos ad Deam, & dic, quomodo
Multum viae conficias sine labore.
C Iacche, chori amator, consequare me.
Tu discidisti enim propter cachinnum,
Et parsimoniam, istum
Tam sordidum tritúmque amictum:
Vt absque damno lusibus
Vacemus & choreis.
Iacche, chori amator, consequare me:
Nam conspicatus hic aliquam puellam
D Modo iam vidi, & valde quidem elegantem
Consortem: & e velamine
Scisso eminentes aspexi papillas:
Iacche, chori amator, consequare me.
XA. Ego verò lubens vos consequar: nam cum lepida hac puella
Colludere, & saltare volo. BA. volo ego itidẽ.

Σχόλια. Ἴακχε.] ἔκθεσις ἑτέρου μέλους διαιρεθέντος αὖθις τοῦ χοροῦ, ἐκ κώλων ὀκτωκαίδεκα. ὧν τὰ μὲν α β δ ε ιβ ιγ ιε τρίμετρα κατὰ [illegible]. τὰ δὲ γ η ιδ δίμετρα ἀκατάληκτα. τὰ δὲ ι ια ις καὶ τὸ τελευταῖον τρίμετρα ἀκατάληκτα. τὰ δὲ ζ, θ, ἑφθημιμερῆ. τὸ δὲ ιζ τετράμετρον καταληκτικόν. ἐν ταῖς ἀποθέσεσι τῶν συστημάτων παράγραφος. Συνακολούθει.] τοῦτο ἐπειδὴ εἰς Ἐλευσῖνα ὁδεύουσιν ἀπὸ τοῦ Κεραμεικοῦ προπέμποντες τὸν Διόνυσον. τὸ δὲ ἄνευ πόνου πολλὴν ὁδὸν περαίνεις. ἀντὶ τοῦ μετ' ἡμῶν ῥᾳθυμίαν πόνου τὴν ὁδὸν ποιήσεις. ἢ ὅτι ἐν τοῖς [illegible] διατρίβων εἰ θατέρας ἡμῖν [illegible] ἐπικαλεσ[illegible] αὐτοῖς, ἐνταῦθα, δείξεις τὰς ὁδοὺς ἄνευ πόνου τοῖς θεοῖς ποιεῖσθαι. πάντα γὰρ αὐτοῖς εὔπορα. Σὺ γὰρ κατεσχίσω.] ἵνα τῷ διὰ σὲ κατεσχίσθη. εἴρηται γὰρ ὁ αὐτὸς Ἴακχος τῷ E Διονύσῳ κατά τινας. τῷ δὲ Διονύσῳ αἱ κωμῳδίαι ἀνάκειται. ἔοικε δὲ παρεμφαίνειν ὅτι ἤδη λιτῶς ἐχορηγεῖτο τοῖς ποιηταῖς. ἐπὶ γοῦν τοῦ Καλλίου τούτου φησὶν Ἀριστοτέλης ὅτι σύνδυο ἔδοξε χορηγεῖν τὰ Διονύσια τοῖς τραγῳδοῖς καὶ κωμῳδοῖς. ὥστε ἴσως ἦν τις καὶ περὶ τὸν Ληναϊκὸν συστολή χρόνῳ. δι' οὐ πολλοὶ ὕστερον καθάπερ τὰς χορηγίας περιεῖλε Κινησίας. Καὶ τὸ ῥάκος.] ἔτι δ' ἔοικε ταῦτα τὴν αὐτὴν ἔννοιαν ἔχειν. ῥάκος δὲ οἱ μὲν τὸ τριβώνιον, οἱ δὲ τὸ προσωπεῖον, ὅτι ῥάκεσι καταπολλᾶται. Καὶ μετ' αὐτῆς.] τὸ πρὸς τὸ ἄνω τὸ, συμπαιστρίας μετ' αὐτῆς τῆς F συμπαιστρίας δηλονότι. Κἄγωγε πρός.] τοῦτό τινες Διονύσου φασὶ μεταξὺ παρεμβαλόντος λέγειν.

BISETVS. Στροφὴ κώλων δ΄.

Χο. Βούλεσθε δῆτα κοινῇ
Σκώψωμεν Ἀρχέδημον;
Ὃς ἑπτέτης ὢν, οὐκ ἔφυσε φράτερας.
Νυνὶ δὲ δημαγωγεῖ

CH. Vultis ne, nos vt vna
Taxemus Archidemum?
Qui septennis nondum tribules edidit.
Nunc mortuus in vrbe,

Σχόλ. Βούλεσθε δῆτα.] στροφὴ ἡ ἔκθεσις χοροῦ ἐπιρρηματική ἐκ κώλων [illegible] καὶ δέκα [illegible] ὧν ἐφθημιμερῶν [illegible] τελευταῖον τριμέτρων ἀκαταλήκτων. ἐπὶ τῷ τέλει παράγραφος. τὸ δὲ [illegible] λέγεται [illegible] τοῦτό φησιν. ὁ δὲ Ἀρχέδημος ὡς ξένος παρ' αὐτῷ κωμῳδεῖται. νόμος γὰρ ἦν τοὺς ἐξ ἀλλοδαπῆς Ἀθήνησι καὶ G κἂν ἐθέλοντας, εἰς πολίτας ἐνταῦθα χρόνον ὀλίγον διατρίψαντας ἐγγραφῆναι. ὅπερ Ἀρχέδημος οὐκ ἐποίησεν. διὸ οὖν εἶπεν ὅτι οὐκ ἐπολιτογραφήθη, ὥστε τοὺς πολίτας ὥσπερ συγγενεῖς ἔχειν [illegible]. ἑξῆς δὲ ταύτης τῆς στροφῆς ἐν ἐκθέσει σύστημα κατὰ περικοπὴν ἀμοιβαῖον ἐκ κώλων θ' ἀναλόγως τῇ στροφῇ κείμενον. ὧν τὸ τελευταῖον παραγράφῳ σημειοῦται. Οὐκ ἔφυσε φράτορας.] ἀντὶ τοῦ οὐκ

ἐκφύουσιν ὀδόντας. ἵνα ὡς ξένον διαβάλῃ. ἡ δὲ παροιμία ἐπὶ τῆς ἂν ὀδόντας ἐκφύσει. ἀλλ' ὡς ἀντὶ τοῦ εἰπεῖν ὀδόντας, συγγενεῖς εἶπεν. ἡ μεταφορὰ ἀπὸ τῶν παιδίων οἱ ὄντες περὶ τὰ ἑπτὰ ἔτη, ἔχουσι πάντας τοὺς ὀδόντας. λέγει A οὖν, ὅτι ξενίζοντας ἐν ταῖς Ἀθήναις, ἐνθένδε ἀναγράφονται εἰς τοὺς πολίτας. ἔστι δὲ, ὡς ξένος κωμῳδεῖται, καὶ Εὔπολις Βάπταις. ἐπιχώριος δὲ οὐκ ἔστι καὶ ξένος ἀπὸ χθονός.

Ἐν τοῖς ἄνω νεκροῖσι.
Κἄστι τὰ πρῶτα τῆς ἐκεῖ μοχθηρίας.
Τὸν Κλεισθένη δ' ἀκούω
Ἐν ταῖς ταφαῖσι, πρωκτὸν
Τίλλειν ἑαυτοῦ, καὶ σπαράττειν τὰς γνάθους.
Κἀκόπτετ' ἐγκεκυφώς.
Κἄκλαε. κἀκεκράγει
Σεβῖνον ὅς τις ἐστὶν Ἀναφλύστιος.
Καὶ Καλλίαν γε φασὶ
Τουτονὶ τὸν Ἱπποβίνου,
Κύσθῳ λεοντῆν ναυμαχεῖν ἐνημμένον.

Remp. administrat:
Et principatum nequitiæ illic obtinet.
Et fama Clisthenem fert,
Anum sibi in sepulcris
B *Conuellere, & genas depiles reddere.*
Præcisus hic supinus,
Plorabat & vocabat
Sebinum: quisquis ille est tandem Anaphlystius.
Tum Calliam, Cinædi
Gnatum, ferunt amictum
Cunni leonina fuisse in prælio.

Σχόλια. Ἐν τοῖς ἄνω νεκροῖς.] οὐχ ὡς Ἀπολλώνιος πρὸς τὴν ἐξήγησιν τὴν ἐμὴν τεθαυμάκηκε τὴν περὶ τῶν κριῶν, ὅτι διὰ τὴν κακοπραγίαν, νεκροὺς τοὺς Ἀθηναίους λέγει. ψυχροὶ γάρ. ἀλλ' ἀντιθετικῶς οἱ κάτω τοὺς ζῶντας, ἄνω νεκρούς φασιν. ἢ ὅτι κατὰ τελευτῶσιν ἐν τοῖς κακοῖς ὑπὸ τῶν στρατηγῶν. ἄλλως. νεκροὺς τοὺς Ἀθηναίους λέγει ἢ διότι τὸ ἀρχαῖον φρόνημα ἀποβεβλήκασιν. ἢ διότι οἱ ἐν τῷ κόσμῳ ἄνθρωποι οὐ ζῶσιν. ἀλλὰ τοῖς τοῦ βίου ματαίοις ἐσκυλευμένοι δεινότερα τῶν τεθνηκότων πάσχουσι ζῶντες κολαζόμενοι. ἢ διότι πολλοῖς κακοῖς ὑπὸ τῶν δημαγωγῶν καταπιεζόμενοι ἀναισθήτως ἔχουσιν ὡς νεκροί. αὐτοὺς ἀτιμωρήτους ἐῶντες. χαρίεν δὲ τὸ ὑπὸ τῶν νεκρῶν τοὺς ζῶντας καλεῖσθαι νεκρούς. Τῆς ἐκεῖθεν μοχθηρίας.] ἀντὶ τοῦ εἰπεῖν δημαγωγίας ἢ πολιτείας, μοχθηρίας εἶπεν χαριέντως πρὸς τὰ κακὰ αὐτῶν. Τὸν Κλεισθένη.] διαβάλλει τὸν Κλεισθένην ὡς φαυλότατον, καὶ πρὸ τοῦ Σεβίνου πορνευόμενον. διὸ καὶ συμπαθοῦντά φησιν ἐπὶ τῇ τούτου τελευτῇ. Ἐν ταῖς ταφαῖσι.] ταφαί, ὅτε οἱ ἐνδόξως τετε- C λευτηκότες ἐθάπτοντο δημοσίᾳ. ἄλλως. τοῖς κατὰ τὸν πόλεμον ἀποθανοῦσι, δημοσίᾳ ταφὰς προὐτίθεσαν. τὸ οὖν τίλλειν τὰς τρίχας καὶ κόπτεσθαι, ἅμα μὲν ὡς ἐπὶ τετελευτηκότι, ἀναισχύντως. ἅμα δὲ εἰς μαλακίαν. καὶ τὸ κόπτεσθαι κακεμφάτως. Σεβῖνον ὅς τις ἐστὶν Ἀναφλύστιος.] ὀνοματοποιεῖ τοῦτο, ὡς πρὸς τὴν μαλακίαν Κλεισθένους παρὰ τὸ αἰσχρόν. πιθανῶς δὲ τὸ ὅς τις, ἐμφαίνει, οὐχ ὑπὸ ἑνὸς μόνου περαινόμενον. πέπλασται δὲ αὐτῷ ὥσπερ ὁ Σεβῖνος, οὕτω καὶ ὁ Ἀναφλύστιος. ἀναφλᾶν γὰρ ἔλεγον τὸ μαλάσσειν τὸ αἰδοῖον. καὶ Σεβῖνος ἴσως παρὰ τὸ βινεῖν. ἔστι δὲ καὶ D Σεβῖνος ὀνομαζόμενος παρὰ Πλάτωνι ποιητῇ. ἔστι δὲ καὶ δῆμος Ἀττικῆς Ἀναφλύστιος. Τουτονὶ τὸν Ἱπποβίνου.] παραγραμμάτισε διὰ τὴν ἀσέλγειαν. παρὰ τὸ Ἱππονίκου εἰς πορνομανῆ. τὸ δὲ ἵππος πολλαχοῦ, ἐπὶ τοῦ μεγάλου λαμβάνουσιν. ἱππόπορνον. κωμῳδεῖται δὲ καὶ ὁ Καλλίας, ὡς σπαθῶν τὴν πατρικὴν οὐσίαν. καὶ μάλιστα ἐπὶ γυναιξὶ μεμηνώς. ἢ τοῦ κτηνοβάτου.

BISETVS. Σύστημα κατὰ περικοπὴν E ἐκ κώλων ϛ.

Δι. Ἔχοιτ' ἂν οὖν φράσαι νῷν
Πλούτων' ὅπου 'νθάδ' οἰκεῖ;
Ξένω γὰρ ἐσμὲν, ἀρτίως ἀφιγμένω.
Χο. Μηδὲν μακρὰν ἀπέλθῃς.
Μηδ' αὖθις ἐπανέρῃ με.
Ἀλλ' ἴσθ' ἐπ' αὐτὴν τὴν θύραν ἀφιγμένος.
Δι. Αἴροις ἂν αὖθις αὖ παῖ τὰ στρώματα.
Ξα. Τουτὶ τί ἦν τὸ πρᾶγμα;
Ἀλλ' ἢ Διὸς Κόρινθος ἐν τοῖς στρώμασι.

BA. *Scitis monstrare nobis,*
Vbi Plutus hic moretur?
Nam peregrini sumus: & modò huc aduenimus.
CH. *Ne longius recedas,*
Neu denuò roges me:
Sed ipsum te scito attigisse hic ostium.
F BA. *Agè puer iterum tu hac sustolle stragula.*
XA. *Quid hoc res sit obsecro?*
Nisi, quod Iouis Corinthus in ipsis stragulis?

Σχόλια. Ἀλλ' ἢ Διὸς Κόρινθος.] παροιμία ἐπὶ τῶν τὰ αὐτὰ συνεχῶς λεγόντων. τῶν Μεγαρέων ἀποστάντων Κορινθίων, ἀποστέλλων κήρυξ πολλάκις ἔλεγεν, ὅτι οὐκ ἀνέξεται ὑμῶν ὁ τοῦ Διὸς Κόρινθος. ἐπέμενέ τε οὖν αὐτὸ λέγων. οἱ δὲ Μεγαρεῖς συγχυθέντες καὶ εἰς ὀργὴν τραπέντες ἔλεγον, παῖε παῖε τὸν Διὸς Κόρινθον. τουτέστι τὸν κήρυκα. καὶ παροιμία ἐλέχθη ἐπὶ ταυτολογούντων ἀεὶ καὶ τὰ αὐτὰ πραττόντων. ὁ δὲ Διὸς Κόρινθος παῖς Διὸς βασιλεὺς Κορίνθου. Μεγαρεῖς δὲ ὑποτελεῖς ἦσαν Κορινθίοις. Μεγαρέας φασὶ Κορινθίων ἀποίκους, πολλὰ τοῖς Κορινθίοις κατ' ἰσχὺν τῆς πόλεως ὑπείκειν. ἄλλα τε γὰρ πλείονα τοὺς Κορινθίους προστάσσειν, καὶ τῶν Βακχιαδῶν εἴ τις τελευτήσοι, διῴκουν δὲ αὐτοὶ τὴν πόλιν, ἔδει οὖν Μεγαρέων ἄνδρας καὶ γυναῖκας ἐλθόντας εἰς Κόρινθον συγκηδεύειν τὸν νεκρὸν τῶν Βακχιαδῶν. ὡς δὲ ὕβρεως οὐδὲν ἀπέλειπον οἱ Κορίνθιοι, τὰ δὲ τῶν Μεγαρέων ἔρρωτο καὶ πρὸς ἐλπίσι τοῦ μηδὲν παθεῖν ἀποστάντας αὐτούς, ἀλλ' ἀφεῖναι, πέμπουσι δὲ πρέσβεις οἱ Κορίνθιοι, κατηγορήσοντας Μεγαρέων, οἳ προσελθόντες εἰς τὴν ἐκκλησίαν, ἄλλα τε πολλὰ διεξῆλθον, καὶ τέλος, G δικαίως στενάξοι ὁ Διὸς Κόρινθος, εἰ μὴ λάβοι δίκην παρ' αὐτῶν. ἐφ' οἷς παροργισθέντες οἱ Μεγαρεῖς, τοὺς πρέσβεις λίθοις ἔβαλλον. καὶ κατὰ [illegible] ἐπιόντων τινῶν τοῖς Κορινθίοις, καὶ μάχης γενομένης νικήσαντες, φυγῇ τῶν Κορινθίων ἀποφυγόντων [illegible] ἅμα παίειν τὸν Διὸς Κόρινθον ἐκέλευον. ὅθεν φησὶν ὁ Δήμων ὅτι καὶ νῦν ἐπὶ τῶν ἄγαν σεμνυνομένων καὶ δεινῶς ἀπαλλαττόντων, τὴν παροιμίαν τίθεσθαι.

BISETVS. Εἴσθεσις ἑτέρου μέλους ἐκ κώλων η'.

Χο. Χωρεῖτε νῦν ἱερὸν ἀνὰ κύκλον θεᾶς,
Ἀνθοφόρον ἀν' ἄλσος
Παίζοντες, οἷς μετουσία
Θεοφιλοῦς ἑορτῆς.
Δι. Ἐγὼ δὲ σὺν ταῖσι κόραις
Εἶμι καὶ γυναιξὶν,
Οὗ παννυχίζουσι θεᾷ,
Φέγγος ἱερὸν οἴσων.

A CH. Nunc ite in orbem sacrũ legifera Deæ
Et nemore in amœno.
Saltate: quis consortium est
Deicolæ diei.
BA. Ego verò cum virginibus
Ibo fœminisque:
Vbi noctem Deæ peruigilant:
B Præferámque facem illis.

Σχόλια. Χωρεῖτε νῦν.] εἴσθεσις ἑτέρου μέλους προῳδικοῦ διαιρεθέντος αὖθις τοῦ χοροῦ. καὶ τοῦ μὲν τὴν προῳδὸν ᾄδοντος, τοῦ δὲ τὴν ἀντιστροφήν. καί εἰσι τῆς μὲν προῳδοῦ τὰ κῶλα ὀκτώ. τὸ πρῶτον ἰωνικὸν ἀπὸ μείζονος τρίμετρον καταληκτικὸν τοῦ δευτέρου ποδὸς ἑξασυλλάβου ὄντος. καὶ τελευταῖον παιωνικὰ δίμετρα καταληκτικὰ ἐκ παίωνος πρώτου ἢ τετάρτου καὶ βακχείου ἢ ἀμφιβράχεος. τὸ τρίτον ἰαμβικὸν δίμετρον ἀκατάληκτον. τὸ πέμπτον καὶ ἕβδομον ἐπιχοριαμβικὰ δίμετρα ἀκατάληκτα ἐκ διιάμβου ἢ ἐπιτρίτου τρίτου καὶ χοριάμβου. τὸ ἕκτον, τροχαϊκὸν ἰθυφαλλικόν. τῆς δὲ στροφῆς τὰ κῶλα ἕξ. καὶ τὰ τῆς ἀντιστροφῆς τοσαῦτα. ὧν τὰ πρῶτα ἰαμβικὰ δίμετρα ἀκατάληκτα. τὰ δεύτερα καταληκτικὰ ἤτοι ἑφθημιμερῆ. τὸ μέντοι τῆς ἀντιστροφῆς τετράχρονον ἔχει τὸν δεύτερον πόδα. ἔνθα καὶ ἀντὶ τοῦ ἱλαρὸν ἱερὸν γράφεται. τὰ τρίτα ἰωνικὰ ἀπὸ μείζονος δίμετρα καταληκτικὰ ἐκ παίωνος δευτέρου ἢ κρητικοῦ ἤτοι ἀμφιμάκρου. τὰ πέμπτα καὶ τὰ ϛ' ὁμοίως. τὰ μέντοι τῆς ἀντιστροφῆς ἀντὶ ἰωνικῶν, ἔχει παίωνας δευτέρους. τὰ τελευταῖα ἰωνικὰ ἡμιόλια ἤτοι δίμετρα βραχυκατάληκτα. ἐπὶ τῷ τέλει τῆς μὲν προῳδοῦ καὶ τῆς στροφῆς C παράγραφος. τῆς δὲ ἀντιστροφῆς κορωνίς. ἄλλως. χωρεῖτε νῦν. δύνανται πάντες οἱ κατὰ τὸν χορὸν, ἀλλήλοις παρακελεύεσθαι, καὶ μὴ εἰς ἡμιχόρια διαιρεῖσθαι. ἀλλὰ τοῦτο εἰς. οὐδὲν φαίνοιτο ἀδιοικονομουμένως.

BISETVS. Στροφὴ κώλων ϛ'.

Χο. Χωρῶμεν ἐς πολυρρόδους
Λειμῶνας ἀνθεμώδεις,
Τὸν ἡμέτερον τρόπον
Τὸν καλλιχορώτατον
Παίζοντες, ὃν ὄλβιαι
Μοῖραι ξυνάγουσι.

CH. Eamus hæc in florida,
D Herbis referta prata:
Et nunc solito pede
Isthuc lepidum chorum
Agamus: amica quem
Huc fata reducunt.

Σχόλια. Τὸν ἡμέτερον.] ἀντὶ τοῦ κατὰ τὸν ἡμέτερον τρόπον ὡς ἔθος ἔχομεν παίζοντες.

BISETVS. Ἀντιστροφὴ κώλων ϛ'.

Μόνοις γὰρ ἡμῖν ἥλιος,
Καὶ φέγγος ἱλαρόν ἐστιν,
Ὅσοι μεμυήμεθ', εὐ-
σεβῆ τε διήγομεν
Τρόπον, περί τε ξένους,
Καὶ τοὺς ἰδιώτας.

E Nobis enim Sol fulgidus,
Solis & hilaris est lux:
Sacris qui initiamur, &
Piam bene degimus
Vitam erga & incolas,
Erga & peregrinos.

Σχόλια. Ὅσοι μεμυήμεθ.] ἐμυσταγωγήθημεν. μυστήρια δὲ ἐκλήθη, παρὰ τὸ τοὺς ἀκούοντας, μύειν τὸ στόμα, καὶ μηδενὶ ταῦτα ἐξηγεῖσθαι. μύειν δέ ἐστι τὸ κλείειν τὸ στόμα. Καὶ τοὺς ἰδιώτας.] ἀντὶ τοὺς ἰδίους. τοὺς πολίτας. ἀντιστρέφεται δὲ τοῦτο τὸ ἴδιον ἀντὶ τοῦ ἰδιωτικοῦ. καὶ οὕτω πολλάκις εἴρηται κατὰ παραγωγήν. σημειωτέον F ὅτι καὶ ἰδιώτης λέγεται, ὁ πρὸς ἡμᾶς ἴδιος καὶ ὁ ἀμαθής.

ΔΡΑΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΔΕΥΤΕΡΟΥ

Σκηνὴ πρώτη.

ΔΙΟΝΥΣΟΣ, ΞΑΝΘΙΑΣ, ΑΙΑΚΟΣ.

ACTVS II. SCENA I.

BACCHVS, XANTHIAS, ÆACVS.

BISETVS. Ὁ Διόνυσος πρὸς τὸ τοῦ Πλούτωνος βασίλειον ἐλθὼν, τὴν αὐτοῦ θύραν ἐλαφρῶς κόπτει. Αἰακὸς δὲ τὸν τῆς θύρας κοπτείσης ἦχον αἰσθόμενος πρὸς αὐτὴν ὁρμᾶται, ὅπως γιγνώσκῃ ὅστις ἂν εἴη ὁ ταύτην κόψας, καὶ τὸ ῥόπαλον, καὶ τὴν λεοντῆν ἰδὼν, τὸν Ἡρακλέα παρεῖναι νομίζων, τὰς Γοργόνας, τὰς Ἁρπυίας G προσκαλέσων τρέχει, ἵνα τοῦτον ἁρπάσωσι, καὶ συνδήσωσι.

Ἄγε δὴ τίνα τρόπον τὴν θύραν κόψω; τίνα;
Πῶς ἐνθάδ' ἆρα κόπτουσιν οἱ ᾽πιχώριοι;

Age quomodo ostium pulsabo? quomodo?
Aut quo pacto pulsant huius loci incolæ?

Σχόλια. Ἄγε δή.] κορωνὶς εἰσιόντων αὖθις τῶν ὑποκριτῶν. οἱ δὲ στίχοι ἰαμβικοὶ τρίμετροι ἀκατάληκτοι [illegible] σι. ὧν τελευταῖος ἐμοῦ δ' ἐνθένδ' ὡς ἂν οἱ θεοὶ θέλωσι. ἐπὶ τῷ τέλει κορωνίς.

Ξα. Θὐ. μὴ διατρίψῃς, ἀλλὰ γεῦσαι τῆς θύρας,
Καθ᾽ Ἡρακλέα τὸ σχῆμα, καὶ τὸ λῆμ᾽ ἔχων.
Δι. Παῖ, παῖ. Αἰα. τίς οὗτος; Δι. Ἡρακλῆς ὁ καρτερός.
Αἰα. Ὦ βδελυρὲ, κἀναίσχυντε, καὶ τολμηρὲ σὺ,
Καὶ μιαρὲ, καὶ παμμίαρε, καὶ μιαρώτατε,
Ὃς τὸν κύν᾽ ἡμῶν ἐξελάσας τὸν Κέρβερον,
Ἀπῆξας ἄγχων, κἀποδρὰς ᾤχου λαβὼν,
Ὃν ἐγὼ ᾽φύλαττον. ἀλλὰ νῦν ἔχει μέσος,
Τοία Στυγός σε μελανοκάρδιος πέτρα,
Ἀχερόντιός τε σκόπελος αἱματοσταγὴς,
Φρουροῦσι, Κωκυτοῦ τε περίδρομοι κύνες,
Ἔχιδνά θ᾽ ἑκατοντακέφαλος; ἣ τὰ σπλάγχνα σου
Διασπαράξει, πλευμόνων τ᾽ ἀνθάψεται
Ταρτησία Μύραινα, τὼ νεφρὼ δέ σου,
Αὐτοῖσιν ἐντέροισιν ἡματωμένω,
Διασπάσονται Γοργόνες Τιθράσιαι.
Ἐφ᾽ ἃς ἐγὼ δρομαῖον ὁρμήσω πόδα.
Ξα. Οὗτος, τί δέδρακας; Δι. ἐγκέχοδα, κάλει θεόν.
Ξα. Ὦ καταγέλαστ᾽, οὔκουν ἀναστήσῃ ταχὺ,
Πρίν τινά σ᾽ ἰδεῖν ἀλλότριον; Δι. ἀλλ᾽ ὡρακιῶ,
Ἀλλ᾽, οἶσε πρὸς τὴν καρδίαν μου σπογγιάν.
Ξα. Ἰδοὺ λαβέ. Διόν. πρόσθου, ποῦ ᾽στιν; Ξανθ. ὦ χρυσοῖ θεοὶ,
Ἐνταῦθ᾽ ἔχεις τὴν καρδίαν; Δι. δείσασα γὰρ
Εἰς τὴν κάτω μου κοιλίαν καθείρπυσεν.
Ξα. Ὦ δειλότατε θεῶν σὺ κἀνθρώπων! Δι. ἐγώ;

A *X A. Caue, ne conteras, sed fac periculum:*
Quippe & figuram habes, & ipsum animum Herculis.
B A. Heus, heus puer. Æ A. quis hic? B A. validus ille Hercules.
Æ A. O te scelestum, ô impudentem, ô perfidum,
O fœdum hominem, ô perquàm fœdum, ô fœdissimum:
B *Qui quondam Cerberum abegisti nostrum canem:*
Et obtorto collo hinc abduxisti fuga
Dilapsus: ego quem asseruabam. At nunc furcifer
Medius teneris: nam Stygis te atrox petra,
Et sanguine manantes scopuli Acherontij,
Comminuent: & Cocyti circùm canes
Et belua centiceps: quæ etiam viscera tua
C *Discerpet: murena item Tartessia*
Pulmones tibi laniabunt: & renes tuos
Ipsis cruentatos visceribus, distrahent
Tubrasia Gorgones: ad quas cursum incito.
X A. Eho, quid egisti? B A. cacaui, voca Deum.
X A. Homo ridicule: annon resurges illicò,
Priusquàm te alius videat. B A. animus deficit.
Age ad cor applica tu spongiam mihi.
D *X A. Eccam tibi. B A. applica, ubi est? X A. ô aurei Dei,*
Hic ne cor habes tuum? B A. quoniam mihi præ metu
In anum descendit. X A. hominum timidissime
Iuxtà & Deorum. B A. egon'? quomodo timidus siem,

Σχόλια. Ἀλλὰ νῦν ἔχει μέσος.] ἀντὶ τοῦ μέσον ἐλήφθης. τοῦτο δὲ ἐκ μεταφορᾶς τῶν ἀθλητῶν. τὸ ἔχει δὲ, οὕτως E Ἀττικοὶ ἀντὶ τοῦ ἔχῃ ἀπὸ τοῦ ἔχομαι δευτέρου προσώπου. Μελανοκάρδιος.] διὰ τῆς λέξεως τὸ φοβερὸν εἶπε μελανοκάρδιος πέτρα. οὐ γὰρ ἔχει καρδίαν ἡ πέτρα. ἐκ μεταφορᾶς τῶν ἀγρίων ἀνθρώπων οὓς διὰ τὴν ὠμότητα αὐτῶν ἀγριότητα μελανοκαρδίους φασί. καὶ τὰ μὲν ἑαυτοῦ πλάττων λέγει. τὰ δὲ ἐξ Εὐριπίδου πρὸς φόβον Διονύσου. Περίδρομοι.] διὰ τὸ πανταχοῦ δυνάμενοι περιτρέχεσθαι. λέγει δὲ τὰς Ἐριννῦς. Ἔχιδνά θ᾽ ἑκατοντακέφαλος.] ὁ τόπος οὗτος παρὰ τὰ ἐν Θησεῖ Εὐριπίδου. κάρα τε γάρ σου συγχέω κόμαις ὁμοῦ. ῥανῶ τε δὴ ἐγκέφαλον. ὀμμάτων δ᾽ F ἄπο, αἱμοσταγεῖς πρηστῆρες ῥεύσονται κάτω.

Bisetvs. Ἑκατοντακέφαλος] ἑκατογκέφαλος χαπλίον δοκεῖ, ὡς καὶ ἐν τοῖς ἄνω προδεδήλωται.

Σχόλια. Ταρτησία Μύραινα.] Μύραινα, δαίμων φοβερά, παρὰ τὸ μύρεσθαι, παρὰ τὰ ἐν Θησεῖ Εὐριπίδου. Ταρτησίαν δὲ εἶπε πρὸς τὸ ἐκπληκτικώτερον διὰ τὸ ἐκτετοπισμένον. λέγουσι δὲ Ταρτησίαν γαλῆν, ἀντὶ τοῦ μεγάλην. ἡ δὲ Ταρτησὸς Ἰβηρικὴ πόλις περὶ τὴν ἄορνον λίμνην. Μύραινα δὲ ἰχθὺς θαλάσσιος. ἀντὶ δὲ τοῦ εἰπεῖν ἔχιδναν, Μύραιναν εἶπε. τὸ γὰρ γένος, ἐπεὶ πλήσιον εἶπε G τοῦτο. ἔστι δὲ τὰ ἐν Θησεῖ πεπαρῳδημένα Εὐριπίδου. ἐκεῖ γὰρ τοιοῦτός ἐστι σπουδάζων ὁ Εὐριπίδης οἷος ἐνταῦθα παίζων. Γοργόνες Τιθράσιαι.] ἀπὸ δήμου τῆς Ἀττικῆς πονηροῦ. οὐκ εἰκῆ δὲ τοῦτο εἶπεν. ἀλλ᾽ ἐοίκασι τὸν δῆμον διαβάλλειν τοῦτον, ὡς κακοπράγμονα. εἰσὶ δὲ οὗτοι ἀπὸ Τίθραντος τοῦ Πανδίονος παιδὸς ὀνομασ-μοι. εἰς δὲ τὴν Αἰγηίδα φυλὴν κατατετάχαται. E ἄλλως. Τιθράσιος τόπος τῆς Λιβύης. ἔνθα αἱ Γοργόνες διέτριβον. Οὗτος, τί δέδρακας.] ἰδὼν ὁ Ξανθίας διὰ τὸν φόβον ἀποπατήσαντα τὸν Διόνυσόν φησιν, οὗτος, τί δέδρακας. τὸ δὲ κάλει θεὸν, τινὲς οὕτω ἀποδεδώκασιν. ἐν τοῖς Ληναϊκοῖς ἀγῶσι τοῦ Διονύσου ὁ δᾳδοῦχος κατέχων λαμπάδα, λέγει καλεῖτε θεόν. καὶ οἱ ὑπακούοντες βοῶσι. Σεμελήϊ᾽ Ἴακχε πλουτοδότα. ἢ πρὸς τὸ ἐν ταῖς θυσίαις ἐπιλεγόμενον. ἐπειδὰν γὰρ σπονδοποιήσωνται, ὡς ἐκκέχυται, λέγεται κάλει θεόν. πρὸς ὃ ἐξείλεκται εἰς τοῦτο. ἄλλως. κάλει θεόν. πρὸς βοήθειαν F κάλει θεόν. οὐ γὰρ Διόνυσος θεὸς ὤν, ὅτι εἶπεν αὐτῷ κάλει θεόν. τοῦτο γὰρ ἐν κωμῳδίᾳ πέπλασται. ἄλλως. εἰώθασιν οἱ μεγάλοις κακοῖς περιπίπτοντες θεὸν ἐπικαλεῖσθαι πρὸς ἀρωγὴν θυσίας τινὸς ὑποσχέσει. δείκνυσι δὲ ἐντεῦθεν, ὡς ὁ Διόνυσος οὐκ ἔστι θεὸς ὡς ἐν κωμῳδίᾳ παίζων. τὸ δὲ ἐγκέχοδα ἀπὸ τοῦ χέζω μέλλοντος παρακείμενος. Ἀλλ᾽ ὡρακιῶ.] ὠχριῶ. φροντίζω. ὥρα ἡ φροντίς. ἐκ δὲ φροντίδων, ἐκλύεταί τις. ὡρακιᾶσαι δὲ λέγεται τὸ ὑπὸ φόβου ὠχριάσαι ἀπὸ τοῦ τὴν ὥραν αἰκίζειν. τοῦτο δὲ Σοφοκλῆς εἶπεν ἐν Ἀμφιαράῳ σατυρικῷ, τὸ ὠχριάσθαι θλι- G βομένης τῆς καρδίας. τοῦτο δὲ πολλοῖς γίνεται.

Bisetvs. Ὡρακιῶ] Εὐστάθιος. ὡρακιᾶν, τὸ φροντίζειν, παρὰ τὸ ὦρα, ὃ δηλοῖ τὴν φροντίδα λέγεται. ὥρα, τὸ κάλλος, καὶ ὁ καιρὸς, παρὰ τοῖς μετ᾽ Ἀττικοῖς δασύνεται. ἄλλως δὲ ψιλοῦται ὁμοίως τῷ ὦρα, ὃ δηλοῖ τὴν φροντίδα. διὸ καὶ τὸ ὡρακιᾶν ψιλοῦται.

Σχόλια. Ποῦ 'στιν.] ὁ Διόνυσος φοβούμενος λέγει, A ποῦ ἐστιν ἡ καρδία μου. Ἐνταῦθ' ἔχεις τὴν καρδίαν.] ἔνθα μου τὴν χεῖρα προσήγαγες, ἤγουν περὶ τὸν πρωκτόν. λαμβάνει γὰρ ὁ Διόνυσος τὴν χεῖρα τοῦ Ξανθίου καὶ προστίθησιν εἰς τὸν πρωκτόν. ὁ δὲ τίθησι τὸν σπόγγον εἰς τὸ ἀφεδρῶνα αὐτοῦ γέλωτος χάριν.

Πῶς δειλὸς, ὅς τις σπογγιὰν ᾔτησά σε;
Οὔκουν ἕτερος ταῦτ' εἰργάσατ' ἀνήρ. Ξανθ. ἀλλὰ τί;
Δι. Κατέκειτ' ἂν ὀσφραινόμενος, εἴπερ δειλὸς ἦν.
B Ἐγὼ δ' ἀνέστην, καὶ προσέτ' ἀπεψησάμην.
Ξανθ. Ἀνδρεῖά γ' ὦ Πόσειδον. Δι. οἶμαι νὴ Δία.
Σὺ δ' οὐκ ἔδεισας τὸν ψόφον τῶν ῥημάτων,
Καὶ τὰς ἀπειλάς; Ξανθ. οὐ μὰ Δί', οὐδ' ἐφρόντισα.
Δι. Ἴθι νῦν, ἐπειδὴ ληματιᾷς, κἀνδρεῖος εἶ,
Σὺ μὲν γενοῦ 'γὼ, τὸ ῥόπαλον τουτὶ λαβὼν,
C Καὶ τὴν λεοντῆν, εἴπερ ἀφοβόσπλαγχνος εἶ.
Ἐγὼ δ' ἔσομαί σοι σκευοφόρος ἐν τῷ μέρει.
Ξανθ. Φέρε δὴ ταχέως αὔτ'· οὐ γὰρ, ἀλλὰ πειστέον.
Καὶ βλέψον εἰς τὸν Ἡρακλειοξανθίαν,
Εἰ δειλὸς ἔσομαι, καὶ κατὰ σὲ τὸ λῆμ' ἔχων.
Δι. Μὰ Δί', ἀλλ' ἀληθῶς οὐκ Μελίτης μαστιγίας.
D Φέρε νῦν, ἐγὼ τὰ στρώματ' ἄρομαι ταδί.

Quiſpongiam petiui? nunquam alius idem
Feciſſet. XA. *quid igitur?* BA. *hic accubuiſſet utique,*
Et olfeciſſet, an meticuloſus ſiem:
B *At ego ſurrexi inſuper, atque abſterſi nates.*
XA. *Animosè, per Neptunum.* BA. *ita opinor, per Iouem:*
An tu ſtrepitum verborum, atque has graues minas
Non extimuiſti? XA. *non: neque huius æſtimo.*
BA. *Age nunc, quoniam ita ſuperbis, & animoſus es:*
Sis tu, quod ego ſum, & hanc clauam ſume tibi,
C *Et hanc Leoninam; ſiquidem tàm impauidus es.*
Ego verò in hac re baiulus tibi nunc ero.
XA. *Cedò ea mihi celeriter: non auſim, ſed meo*
Mos eſt gerendus hero. Nunc tu, ad me reſpice,
Herculeum Xanthiam, an timidus fuero; & tuî
Similem habuero animum? BA. *non per Iouem:*
Sed ex
D *Melite eris maſtigia, age tollam hæc ſtragula.*

Σχόλια. Πῶς δειλός.] δειλός εἰμι ἐγὼ ὅτι ᾔτησά σε σπογγιάν. θαυμάζων δὲ τοῦτο λέγει ὁ Διόνυσος ἑαυτοῦ, ὅτι καὶ ἂν ἄλλος ᾔτησέ σε ὦ Ξανθία σπόγγον. ἀλλ' ἐσιώπησεν ἄν· τοῦ γὰρ δειλοῦ τὸ σιωπᾶν οἰκεῖον, οὐ τὸ λαλεῖν. τὸ δὲ ἐγὼ ἢ μόνον κατ' ἐρώτησιν, ἢ καθ' ὁμαλισμὸν μέχρι τοῦ δειλός. Ὀσφραινόμενος.] οἱ γὰρ ὑπὸ φόβου ἐκλυόμενοι ὀσφρήσει τὸν πόνον παύουσιν. ὁ δὲ πόνος αὐτοῖς ἐν καρδίαις γίνεται. Ἀπεψησάμην.] κατεμαξάμην. E ἀπὸ τοῦ ψῆν λέγουσι, τὸ ἐκμάσσειν, καὶ ἐν Πλούτῳ. ἀποψώμεθα δ' οὐ λίθοις. Ἴθι νῦν.] τὸ ἴθι ἀντὶ τοῦ ἄγε, συνωνυμεῖ γὰρ τὸ δεῦρο ὃ σημαίνει καὶ τὸ ἄγε. Ληματιᾷς.] λῆμά ἐστι τὸ φρόνημα. ληματιᾷς οὖν μέγα φρονεῖς. γράφεται οὖν καὶ ληματίας χωρὶς τοῦ ι. ἤγουν μεγαλόφρων καὶ ἰσχυρός. Ἀφοβόσπλαγχνος.] ἄφοβος. ὥσπερ δὲ ὁ φόβος ὥς φασιν ἐν τοῖς σπλάγχνοις ἐστίν. ἢ ὅτι ἡ καρδία ἐν τοῖς σπλάγχνοις. περὶ ἣν ὁ φόβος γίνεται. Φέρε δὴ ταχέως.] οὐδαμῶς φησιν ὀφείλεις λέγειν. ἀλλὰ καὶ F δίδοται ἵνα σοι πιστεύσω, ὅτι ἀληθῶς ἐπαγγέλλῃ δεδόναι μοι αὐτά. Εἰς τὸν Ἡρακλειοξανθίαν.] αὐτὸς Ξανθίας ἐκαλεῖτο. παραπλήσια δὲ ὅπλα τοῖς Ἡρακλέους εἶχε. συμμιγῆ οὖν τὰ δύο ὁμοῦ, εἶπεν Ἡρακλειοξανθίαν. Οὐκ Μελίτης μαστιγίας.] ἀντὶ τοῦ ἐκ Μελίτης Ἡρακλῆς. ἡ γὰρ Μελίτη δῆμος τῆς Ἀττικῆς, ἐν ᾗ ἐμυήθη Ἡρακλῆς τὰ μικρὰ μυστήρια. ἔστι δὲ ἐκεῖ καὶ Ἡρακλέους ἱερόν. ἐκλήθη δὲ ἀπὸ Μελίτης νύμφης, ᾗ ἐμίγη ὁ Ἡρακλῆς. μαστιγίας δὲ ὡς πρὸς δοῦλον. πρὸς δὲ τὴν ὑπόνοιαν σκώπτει, ὅτι ἐν Μελίτῃ ἐστὶν ἐπιφανέστατον Ἡρακλέους ἱερὸν ἀλεξικάκου. ὁ δὲ Ξανθίας ἀντιμετείληφε τὴν Ἡρακλέους σκευήν. τὸ δὲ τοῦ Ἡρακλέους ἄγαλμα ἔργον Ἐλάδου τοῦ Ἀργείου, τοῦ διδασκάλου Φειδίου. ἡ δὲ ἵδρυσις ἐγένετο κατὰ τὸν μέγαν E λοιμόν. ὅθεν καὶ ἐπαύσατο ἡ νόσος, πολλῶν ἀνθρώπων ἀπολλυμένων. Ἀπολλώνιος δὲ οὐ καλῶς ὑπονενοῆσθαί φησι, τὸ κωμῳδεῖσθαί τινα. ἴσως δὲ ὅτι ἦρχε, διὰ τοῦτο καὶ ὠνομάσθη. ἢ ὀλίγον πρότερον εἰρῆσθαι. Καλλίας γὰρ ὁ Ἱππονίκου, ἐν Μελίτῃ ᾤκει. παρεικάζει δὲ αὐτὸν ἅμα τῷ Ἡρακλεῖ. ἅμα χλευάζων διὰ τὸ λεοντῆν ἐν ταῖς μάχαις χρῆσθαι, ὡς ἐν τοῖς ὀπίσω εἴρηται λεοντῆν ναυμαχεῖν ἐνημμένον. ἐπεὶ εἴγε ὄντως ἐπὶ τὸν Ἡρακλέα ἀνέφερε, τί μᾶλλον εἶπε τὸ ἐκ Μελίτης, καὶ μὴ ἐξ ἄλλου δήμου. πανταχοῦ F γὰρ Ἡρακλέα ἐπιφανῆ. συνήθεις τε οὐχ οὕτω λέγειν ἐπὶ θεῶν, οὐκ Μελίτης. ἀλλ' ὁ ἐν Μελίτῃ. ὡς καὶ Ζεὺς ἐν Ὀλυμπίᾳ. ἐπὶ δὲ ἀνθρώπων, ἐκ Μελίτης. ἐξ Ἰοῦς. ἐκ Κολωνοῦ. πῶς δὲ καὶ παλαιότερον ἦν Ἀριστοφάνους τὸ ἄγαλμα, εἰ ἀκμάζοντος τοῦ λοιμοῦ ἱδρύθη. σχεδὸν γὰρ μειρακίσκος ὢν ἥπτετο τῶν ἀγώνων.

G

ΔΡΑΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΔΕΥΤΕΡΟΥ,
Σκηνὴ δευτέρα.

ΘΕΡΑΠΑΙΝΑ ΠΕΡΣΕΦΟΝΗΣ,
ΔΙΟΝΥΣΟΣ, ΞΑΝΘΙΑΣ.

Τρίμετροι.

ACTVS II. SCENA
ſecunda.

FAMVLA PROSERPINAE, BACCHVS, XANTHIAS.

Trimetri.

BISETVS. Ἡ τῆς Περσεφόνης θεράπαινα τῷ Διονύσῳ, ἐν ὅπλῳ τοῦ ῥοπάλου καὶ τῆς λεοντῆς Ἡρακλεῖ εἶναι φαίνετο, A πρὸς εὐωχίαν ὑπὸ τῆς δεσποίνης ἤδη παρεσκευασμένην ἐξαπίνης προσκαλίζουσα ὁρμᾶται.

Θε. Ὦ φίλταθ' ἥκεις Ἡράκλεις; δεῦρ' εἴσιθι.
Ἡ γὰρ θεὸς, σ' ὡς ἐπύθεθ' ἥκοντ', εὐθέως
Ἔπεττεν ἄρτους. ἧψε κατερικτῶν χύτρας
Ἔτνους δύ' ἢ τρεῖς. βοῦν ἀπηνθράκιζ' ὅλον,
Πλακοῦντας ὤπτα, κολλάβους. ἀλλ' εἴσιθι.
Ξανθ. Κάλλιστ', ἐπαινῶ. Θε. μὰ τὸν Ἀπόλλω, οὐ μή σ' ἐγὼ
Περιόψομαι ἀπελθόντ'. ἐπεί τοι καὶ κρέα
Ἀνέβραττεν ὀρνίθεια, καὶ τραγήματα
Ἔφρυγε, κᾦνον ἀνεκεράννυ γλυκύτατον.
Ἀλλ' εἴσιθ' ἅμ' ἐμοί. Ξανθ. πάνυ καλῶς. Δι. ληρεῖς ἔχων.
Οὐ γάρ σ' ἀφήσω. Θε. καὶ γὰρ αὐλητρίς γέ σοι
Ἤδ' ἔνδον ἔσθ' ὡραιοτάτη κὠρχηστρίδες,
Ἕτεραι δύ' ἢ τρεῖς. Ξανθ. πῶς λέγεις ὀρχηστρίδες;
Θε. Ἡβυλλιῶσαι, κἄρτι παρατετιλμέναι.
Ἀλλ' εἴσιθ', ὡς ὁ μάγειρος ἤδη τὰ τεμάχη
Ἤμελλ' ἀφαιρεῖν, χ' ἡ τράπεζ' εἰσῄρετο.
Ξανθ. Ἴθι νυν, φράσον πρώτιστα ταῖς αὐλητρίσι,
Ταῖς ἔνδον οὔσαις. αὐτὸς ὡς εἰσέρχομαι.
Ὁ παῖς, ἀκολούθει δεῦρο, τὰ σκεύη φέρων.
Δι. Ἐπίσχες οὗτος. οὔ τι που σπουδὴν ποεῖς
Ὁτιή σε παίζων Ἡρακλέα γ' ἐσκεύασα;
Οὐ, μὴ φλυαρήσεις ἔχων, ὦ Ξανθία,
Ἀλλ' ἀράμενός γ' οἴσεις πάλιν τὰ στρώματα.
Ξανθ. Τί δ' ἔστιν; οὐ δήπου μ' ἀφελέσθαι διανοεῖ
Ἃ 'δωκας αὐτός; Δι. οὐ τάχ'. ἀλλ' ἤδη ποιῶ.
Κατάθου τὸ δέρμα. Ξανθ. ταῦτ' ἐγὼ μαρτύρομαι.
Καὶ τοῖς θεοῖσιν ἐπιτρέπω. Δι. ποίοις θεοῖς;
Τὸ δὲ προσδοκῆσαί σ' οὐκ ἀνόητον καὶ κενὸν,
Ὡς δοῦλος ὢν, καὶ θνητὸς Ἀλκμήνης ἔσῃ;
Ξανθ. Ἀμέλει. καλῶς ἔχ' αὔτ'. ἴσως γάρ τοι ποτὲ
Ἐμοῦ δεηθείης ἄν, εἰ θεὸς θέλοι.

FA. *Veniſtin' Hercules optatiſsime? age, age*
Intra. nam Dea poſtquàm hoc reſciuit, ſtatim
Panes ſubegit, ſumptisq́; ollis, ex fabis
Freſis duas aut tres pultes coxit: bouem
B *Aſſauit integrum: placentas torruit*
Quadrangulas, recentes: age, modò intrò abi.
XA. *Facio tibi gratiam.* FA. *non ego te, ita me bonus*
Apollo amet, hinc abire ſinam: quandoquidem hera
Etiam carnes pullorum elixauit tibi,
Frixitq́; tragemata: & vinum diluit
C *Dulciſsimum: age vnà mecum ingredere.* XA. *Gratia eſt.*
BA. *Nugas agis: neque enim ego te ingredi ſinam.*
FA. *Sed & tibicina intus eſt pulcerrima,*
Et ſaltatrices, & duæ meretriculæ,
Aut tres. XA. *quas tu ſaltatrices dicis mihi?*
FA. *Pubeſcentes, & vellicatas hic modò.*
Sed abi intrò. nam cocus tomacula nunc erat
D *Detracturus foco, & menſa illata 'ſt.* XA. *age*
Dic tu tibicinis, me ingreſſurum ſtatim:
Puer heus, ſequere me huc, & fer tecum ſtragula.
BAc. *Siſte gradum, an tu conuertas iſtud ſeriam*
In rem: ioco quod ex te fecerim Herculem?
Abſiſte ne ineptias, mi ſerue Xanthia:
Sed tolle tu & fer iſta tecum ſtragula.
E XA. *Quid hoc rei eſt? an rurſum mihi adimere cogitas,*
Quæ tute dederas? BA. *non cogito: ſed hoc iam ago.*
Depone pellem. XA. *herum te teſtem mihi cito:*
Et rem Deis committo. BA. *quibus Deis, cedo?*
Hoccine te ſperare auſum vanum & ſtupidum hominem,
Qui ſeruus & mortalis cùm ſis, nunc Iouis
F *Et Alcmenæ dicare?* XA. *ne cures: benè*
Hoc iam habet: egebis me breui: vbi Deus volet.

Σχόλια. Κατερικτῶν χύτρας.] τῶν καταθραυομένων ὀσπρίων. λέγει δὲ [illegible] τοὺς κυάμους, τὰ ἐρεικόμενα καὶ τὰ λεπτά· μᾶλλον δὲ, ἐντεῦθεν ὁμολογοῦσί τινες. Ἔτνους] ὃ νῦν ἔτνα οἱ ἰδιῶται καὶ οἱ ἀρχαῖοι, τὸ [illegible] μίξιν ὑπὸ τῆς ἰσχάδος καὶ τῆς τερμίνθης. τορευθὲν [illegible]. ἄλλως. Πρότερον εἶπεν καθολικῶς καὶ [illegible] ὀσπρίων, ὅτι οὐδὲν ἄλλο τῶν ὀσπρίων ἐρείκεται ἀλλ' ἢ τοὺς κυάμους, ὅθεν ἔτνος τοιοῦτον [illegible] ἔτνους, [illegible] τῶν κατερικτῶν. Κολλάβους.] τοὺς ἄρτους λέγει, τοὺς ἐοικότας G τῇ πλάσει τοῖς κολλάβοις τῆς κιθάρας. οἱ δὲ εἴδη φασὶ πλακοῦντος τετραγώνου. ἢ ἄρτου μικροῦ. [illegible] ἐκ μεγάλων κολλυβίζειν. ἄλλως, ἄρτοι τινὲς ἐκ νεοπύρων. καὶ οἱ λάσταυροι ἀπὸ [illegible] λέγονται. καὶ ἡ νευρὰ τοῦ ὀργάνου. Πάνυ καλῶς.] παραιτούμενος [illegible] ἔλεγεν κάλλιστ' ἐπαινῶ. καὶ [illegible] ἀντὶ τοῦ ἐᾶν. Ληρεῖς ἔχων.] [illegible] αὐτὸ [illegible] ἅμα τῇ θεραπαίνῃ τῆς Περσεφόνης. [illegible] δὲ τοῖχον. Καὶ γὰρ αὐλητρίς.] αὕτη ἡ κλῆσις [illegible] πρὸς τὸ ἀλλ' εἴσιθ' ἅμ' ἐμοί. Ἡβυλλιῶσαι.] ἡβῶσαι καὶ ἀρχὴν τίλλουσι τὰ αἰδοῖα. ἢ ἀντὶ τοῦ ἀκμάζουσαι. Ἄρτι παρατετιλμέναι.] ἐκ τούτου δείκνυται ὅτι παρέτιλλον, καὶ εἰς τὸ ἐξίδερον ἢ ἔτυπτον τὸ γυναικεῖον αἰδοῖον. οὕτω γὰρ πάλαι ἐψίλουν. τὸ δὲ δορίαλος τὸ γυναικεῖον αἰδοῖον. ὡς παρὰ τῷ αὐτῷ ποιητῇ. αἱ γυναῖκες τὸν δορίαλον φρυγανιοῦνται. τίλλουσι δὲ τὰς τρίχας αἱ νεόνυμφοι. ἢ ἐσπασμέναι τὰς ἐπανθούσας τῷ προσώπῳ τρίχας. καὶ τὰς τῶν ὀφρύων. πρέπον γάρ ἐστι τοῦτο τοῦ ξυρεῖν. Τεμάχη.] τὰ κόμματα τῶν ἰχθύων. Ἀφαιρεῖν.] ὀπτᾶν. ἢ διαιρεῖν. ἢ κλίνειν. Ἐσφρεῖτο.] ἰωνικῶς ἀντὶ τοῦ εἰσεφέρετο. Ἐπίσχες.] κρατεῖ τὸν Ξανθίαν ὁ Διόνυσος. τὸ δὲ οὔτι που ἢ ἀντὶ τοῦ ἆρα, ἢ πρὸς τὸ οὔτι που σπουδαῖον. τὸ δὲ λοιπὸν κατ' ἐρώτησιν λέγε. οὔτι που. ἤγουν οὐδαμῶς. σπουδὴν ποιεῖς, ἤγουν ἀληθὲς τοῦτο ἐνόμισας ὅτι σε παίζων Ἡρακλέα ἐσκεύασα. Ἀρά φησι νομίζεις σεαυτὸν Ἡρακλέα εἶναι, ἐπεὶ ἐποίησα παίζων σχῆμα παραπλήσιον τοῦ Ἡρακλέους, διὰ τὴν λεοντῆν καὶ τὸ ῥόπαλον. Οὐ δήπου μ' ἀφελέσθαι διανοεῖ.] ἀντὶ τοῦ οὕτως διανοῇ, ὥστε ἀφελέσθαι με τὰ ὅπλα. ἡ γὰρ οὐ ἄρνησις, συγκατάθεσιν δηλοῖ. Αὐτός.] ἀντὶ τοῦ ὁ δεσπότης. τὸ δὲ παῖς, τῷ Διονύσῳ λέγει. Οὐ τάχ' ἀλλ' ἤδη ποιῶ.] οὐ δ' ὅλως φησὶ διανοοῦμαι, ἀλλ' ἤδη ταῦτα ἀφαιροῦμαι, οὐ διστάζω.

ΧΟΡΟΣ, ΔΙΟΝΥΣΟΣ.

BISETVS. Ὠδὴ, καὶ στροφὴ κώλων ι.

ΧΟ. Ταῦτα μὲν πρὸς ἀνδρός ἐστι
Νοῦν ἔχοντος καὶ φρένας, καὶ
Πολλὰ περιπεπλευκότος,
Μετακυλινδεῖν αὑτὸν αἰεὶ
Πρὸς τὸν εὖ πράττοντα τοῖχον
Μᾶλλον, ἢ γεγραμμένην
Εἰκόν' ἑστάναι, λαβόνθ' ἓν
Σχῆμα. τὸ δὲ μεταστρέφεσθαι
Πρὸς τὸ μαλθακώτερον,
Δεξιοῦ πρὸς ἀνδρός ἐστι, καὶ φύσει Θηραμένους.

CHORVS, BACCHVS.

C CH. *Hoc viri est ſagacioris,*
Et cati, atque verſipellis,
Multum aquæ cui tranſitum,
Vt ſeſe ſubinde flectat
Ad parietem fortunatum
Sæpius, quàm imaginis
In modum ſtet pictæ, amictus
Vnica figura. at iſto
Pacto ſemet vertere
D *Ad meliorem ſortem, dextri eſt, & planè Theramenis.*

Σχόλια. Ταῦτα μὲν πρὸς ἀνδρός ἐστιν.] εἴσθεσις μέλους χοροῦ προῳδικὴ ἢ στροφῆς λόγον ἔχουσα. ἔχει γὰρ καὶ ἀντίστροφον, τὸ νῦν σὸν ἔργον ἐστίν. ἐκ κώλων τροχαϊκῶν ι. ὧν τὰ γ ε θ, δίμετρα καταληκτικά. ἤτοι ἑφθημιμερῆ Εὐριπίδεια. τὰ δὲ λοιπὰ ἀκατάληκτα. πλὴν τοῦ τελευταίου τετραμέτρου ὄντος καταληκτικοῦ. ἑξῆς δὲ σύστημα κατὰ περικοπὴν ἀνομοιομερὲς ἀναλόγως τῇ στροφῇ τῇ τε ποσότητι καὶ ποιότητι τῶν κώλων. ἐπὶ τῷ τέλει ἑκατέρου παράγραφος καὶ ἔσω νενευκυῖα διπλῆ διὰ τὴν ἀνταπόδοσιν. ταῦτα δὲ λέγει ὁ χορὸς διὰ τὸν Διόνυσον. ἐπειδὴ γὰρ ὅτι ἐφοβήθη τὰς τοῦ Αἰακοῦ ἀπειλὰς, τὸν Ξανθίαν ἐποίησεν ὡς δεσπότην, ἑαυτὸν δὲ δοῦλον. ὅτε δὲ ἡ θεράπαινα ἀπήγγειλε τῷ Ξανθίᾳ ὅτι ἡ κόρη δεῖπνον καὶ ὄψα ἐποίησε, δεσπότην πάλιν ἑαυτὸν ποιεῖ, τὸν δὲ Ξανθίαν δοῦλον. ἀποδέχεται δὲ τὸν Διόνυσον ὁ χορὸς ὡς μὴ μένοντα τοῖς αὐτοῖς. Μετακυλινδεῖν.] ὅμοιον τῷ ἐν Ἀλκμήνῃ Εὐριπίδου. οὐ γάρ ποτ' εἴων Σθένελον εὐτυχῆ χωροῦντα τοῖχον, τῆς δίκης ἀποστερεῖν. παροιμία δέ ἐστι πρὸς τὸν εὖ πράττοντα τοῖχον ῥέπειν, ἐπὶ τῶν πρὸς τὸ λυσιτελοῦν αὐτοῖς ἀεὶ στρεφομένων. εἴρηται δὲ ἐκ μεταφορᾶς τῶν ἐπιβατῶν τῆς νεώς, ὅταν θατέρου μέρους αὐτοῖς καταχλυζομένου, πρὸς τὸ ἕτερον οὗτοι μεθίστανται. Ἢ γεγραμμένην.] ἀντὶ τοῦ μηδὲν ἀνύοντα. ὅτι ἀκίνητον τὸ ἐπιγεγραμμένον τῇ εἰκόνι. Θηραμένους.] ἑνὸς τῶν τὰ πολιτικὰ πραττόντων. σκώπτει δὲ αὐτὸν ὡς εὐμετάβολον ὄντα καὶ πρὸς τὸν καιρὸν ἁρμόζοντα. οὗτος δὲ γέγονεν ὁ Θηραμένης διδάσκαλος Ἰσοκράτους. στρατηγὸς δὲ καὶ ὑποκριτὴς, εὐμετάβλητος. Ἅγνωνος παῖς. Στειριεὺς τὸν δῆμον. τούτῳ πολλὰ μὲν καὶ ἄλλα πεπραγμένα. δύο δὲ τὰ μέγιστα καὶ σχετλιώτατα. ἥ τε τῶν ἐν Ἀργινούσαις στρατηγῶν ἀπαγωγὴ, ἣν αὐτὸς συνεστήσατο μετὰ Καλλιξένου. καὶ ἡ τῶν λ. ἐπὶ καταλύσει τοῦ δήμου μετάστασις. τοιγάρτοι τῆς τοῦ βίου προαιρέσεως, ἐπαξίας τῆς τελευτῆς ἔτυχεν. ὑπὸ γὰρ αὐτῶν τῶν λ ἀνῃρέθη Κριτίου κρίναντος αὐτόν. ἔνιοι δέ φασι καὶ καταφυγόντα αὐτὸν ἐπὶ τὴν ἑστίαν ἀποσπασθῆναι. τοῦτον διὰ τὴν ποικιλίαν τοῦ ἤθους, κόθορνον ἐκάλουν. ἐπεὶ ἑκατέρᾳ στάσει τῶν πολιτευομένων ἑαυτὸν παρετίθει, καθομιλῶν τοῖς καιροῖς, καὶ τὸ συμφέρον αὐτοῦ τοῦ πιστοῦ προτάσσων. ἐπεὶ καὶ ὁ κόθορνος ἀνδράσι καὶ γυναιξὶ πρὸς τὰς ὑποδύσεις ἁρμόδιος. δοκεῖ καὶ οὗτος καὶ ταῦτα τὰ τρία ἐπιψηφίσασθαι ἐπὶ ζημίᾳ, ἢ δεσμεύεσθαι ἐν τῷ ξύλῳ, ἢ πιεῖν κώνειον, ἢ ἐκφυγεῖν. δοκεῖ δὲ ἀπὸ Κίω τῆς νήσου εἶναι. καὶ εἰς τοῦτο ὡς μὴ γνήσιος πολίτης λέγεται. ἦν δὲ γνήσιος ἀλλὰ ποιητὸς υἱὸς τοῦ Ἅγνωνος. ὁ Θουκυδίδης δὲ αὐτὸν ἐν πρώτοις ἐπαινεῖ. ἄλλως. ὁ Θηραμένης οὗτος ἀνὴρ πανοῦργος ἦν, καὶ πρὸς τοὺς καιροὺς μεταβαλλόμενος. Χῖοι γὰρ καὶ Κίοι πόλεμον εἶχον πρὸς ἀλλήλους. ὅτε οὖν παρὰ Χίοις ἦν, Χῖον ἑαυτὸν ἐκάλει. ὅτε δὲ παρὰ Κίοις, Κῖον. τῇ δὲ ἀληθείᾳ Χῖος ἦν.

BISETVS. Σύστημα κατὰ περικοπὴν κώλων ι.

ΔΙ. Οὐ γὰρ ἂν γελοῖον ἦν, εἰ
Ξανθίας μὲν δοῦλος ὢν, ἐν

BA. *AN non ridiculum hoc erat, ſi*
Xanthias hic, meus miniſter,

Στρώμασι Μιλησίοις
Ἀνατετραμμένος, κινῶν ὀρ-
χηστρίδ', εἶτ' ἤτησεν ἀμίδ'· ἐ-
γὼ δὲ πρὸς τοῦτον βλέπων,
Τοῦ 'ρεβίνθου 'δραττόμην, οὗ-
τος δ' ἅτ' ὢν αὐτὸς πανοῦργος,
Εἶδε, κᾆτ' ἐκ τῆς γνάθου
Πὺξ πατάξας μοὐξέκοψε τοὺς χοροὺς τοὺς προσ-
θίους.

A *In toris Milesiis*
Innolutus, subagitaret
Saltatricem, & posceret me
Matulam, & hæc ego videns,
Mentulam prehenderem: ille
Conſpicatus hoc vafer, mox
E genu, ori grauem
Pugnum impingens, exculpat mihi hos anterio-
B *res choros.*

Σχόλια. Ἐν στρώμασι Μιλησίοις.] ἐν γὰρ Μιλήτῳ καλὴ ἡ τῶν στρωμάτων ἐργασία. καὶ τὰ Μιλήσια στρώματα, ποικίλα, καὶ ἁπαλὰ γίνεται καὶ διάφορα. εἰς τρυφὴν δὲ οἱ Μιλήσιοι διεβάλλοντο, καὶ εἰς τὸ στολῆς πολυτελές. ἐσθῆτάς τ' ἐν ταύτῃ κατεσκευάζοντο ποικίλας καὶ τάπητες, ὡς καὶ Θεόκριτος. πορφύριοι δὲ τάπητες ἄνω μαλακώτεροι ὕπνω, ἁ Μίλατος ἐρεῖ χὡ τὰν Σαμίαν καταβόσκων. ἀμίδα δὲ τὴν οὐρητρίδα τὸ οὐρηρὸν ἀγγεῖον. Ἐγὼ δὲ πρὸς τοῦτον.] ὁρῶν γὰρ ὁ Διόνυσος τῇ ὀρχηστρίδι συνιόντα τὸν Ξανθίαν, καὶ ὥσπερ ἐρεθιζόμενος καὶ δραττόμενος τοῦ αἰδοίου φησίν, ἀντὶ τοῦ ἐμαυτοῦ. ὁ δὲ Ξανθίας ἅτε καὶ αὐτὸς ταῦτα ποιῶν ἐπάταξεν ἄν. Τοῦ 'ρεβίνθου τοῦ αἰδοίου.] τὸ δὲ ὅλον ὡς ταῦτα τοῦ Ξανθίου πεποιηκότος, ἐπειδὰν διακονῇ τῷ Διονύσῳ. καὶ διὰ τοῦτο διηγοῦντες ἂν αὐτὰ ἐν ἀνὰ μέρος, ἐποίει ὁ Διόνυσος. Τοὺς χοροὺς τοὺς προσθίους.] ἀντὶ τοῦ τοὺς ὀδόντας εἰπεῖν, τοὺς χοροὺς εἶπε. Διόνυσος γάρ ἐστιν ὁ τῶν χορῶν προστάτης. τὸ δὲ
C ὅλον παρὰ τὴν ὑπόνοιαν.

ΔΡΑΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΔΕΥΤΕΡΟΥ,

Σκηνὴ τετάρτη.

ACTVS II. SCENA

quarta.

ΠΑΝΔΟΚΕΥΤΡΙΑ, ΠΛΑΘΑΝΗ,
ΞΑΝΘΙΑΣ, ΔΙΟΝΥΣΟΣ.

D PANDOCEVTRIA, PLATHANA, XAN-
THIAS, BACCHVS.

BISETVS. Πανδοκεύτρια, καὶ Πλαθάνη τὸν Διόνυσον ἐκ τοῦ σχήματος Ἡρακλέα εἶναι ἡγησάμεναι, περὶ τῆς αὐτοῦ λαιμαργίας, καὶ κλεμμάτων πολλὰ διηγοῦνται, καὶ τὴν αὐτοῦ παρουσίαν βαρέως φέρουσι.

Πα. Πλαθάνη, Πλαθάνη, δεῦρ' ἔλθ' ὁ πανοῦρ-
γος οὑτοσί,
Ὃς εἰς τὸ πανδοκεῖον εἰσελθών ποτε,
Ἑκκαίδεκ' ἄρτους κατέφαγεν ἡμῶν. Πλα. νὴ Δία
Ἐκεῖνος αὐτὸς δῆτα. Ξαν. κακὸν ἥκει τινί.
Πα. Καὶ κρέα γε πρὸς τούτοισιν ἀνάβραστ' εἴκο-
σιν,
Ἀνημιωβολιαῖα. Ξα. δώσει τις δίκην.
Πα. Καὶ τὰ σκόροδα τὰ πολλά. Δι. ληρεῖς ὦ
γύναι,
Κοὐκ οἶσθ' ὅ,τι λέγεις. Πλα. οὐ μὲν οἴου με προσ-
δόκας,
Ὁτιὴ κοθόρνους εἶχες, ἀναγνῶναί σ' ἔτι;
Πα. Τί δαί; τὸ πολὺ τάριχος οὐκ εἴρηκά πω,
Μὰ Δί', οὐδὲ τὸν τυρόν γε τὸν χλωρὸν τάλαν.
Ὃν οὗτος σὺν αὐτοῖσι τοῖς ταλάροις κατήσθιε.
Κᾆπειτ', ἐπειδὴ τ' ἀργύριον ἐπραττόμην,
Ἔβλεψεν εἰς ἐμὲ δριμύ, κἀμυκᾶτό γε

PA. *Plathana, Plathana: huc aduenit verſi-*
pellis hic,
Qui olim tabernam ingreſſus diuerſoriam,
E *Comedit ſedecim panes noſtros.* PL. *per Iouem*
Is ipſe eſt. XA. *aliquid imminet cuidam hic*
mali.
PA. *Et elixatas carnes viginti inſuper,*
Haudquaquam ſemiobolares. XA. *aliquis luet*
Pœnam. PA. *& multa allia.* BA. *mulier nugas*
agis:
Neque ſcis, quid garrias. PL. *quia cothurnos*
F *geris*
Scilicet: ideo agnituram te non amplius
Sperabas. PA. *quid? nondum elocuta ſum tibi*
Tot ſalſamenta: non recentem caſeum,
Quem cum caniſtro deuorauit improbus.
Poſt, vbi ab illo argentum exegiſſem ſymboli
Loco, toruum intuitus me eſt, atque emugijt.

G

Σχόλια. Πλαθάνη, Πλαθάνη.] κορωνὶς ὁμοία εἰσιόντων τῶν ὑποκριτῶν. οἱ δὲ στίχοι ἰαμβικοὶ τρίμετροι ἀκατάληκτοι ιδ', ὧν τελευταῖος, δέχεται τὸ ἔρχον καὶ τούτοις λαμβάνω. Πανδοκεύτρια δὲ πρὸς Πλαθάνην διοικοῦσα ταῦτα λέγει. εἰσάγει δὲ Ἡρακλέα τὸν βεβρωκότα τι. ἀνημιωβολιαῖα δὲ ἀντὶ τοῦ ἕκαστον αὐτῶν, ἡμίσεος ὀβολοῦ ἦν ἄξιον ἡμιωβολιαῖον. ἢ ὠμὰ ὄντα καὶ τὸ ἥμισυ. ἄλλως. ὅτι ἰδίως ἐπὶ τοῦ ἀνημιωβόλιν πεπλασμένα. ἀπὸ δὲ συντάξεως, ὄνομα γίνεται καλὸς καὶ ἀγαθός, καλοκαγαθία. θεοῖς ἐχθρός, θεοεχθρία, ἀνημιωβόλιον, ἀνημιωβολιαῖα. σημαίνει δὲ ἡμιωβόλου ἄξια. ὑπομιμνῄσκεσθαι δὲ τὴν λέξιν ἔδει τὸ χ. Ἀνάβραστα δέ,] ζεστὰ ἑψημένα.

BISETVS. Ἀνημιωβολιαῖα] ἀντὶ τοῦ, ἕκαστον
αὐτῶν

αὐτῷ ἡμίσεως ὀβολοῦ ἄξιον, ὅπερ ἡμιωβόλιον. Σ.

Σχόλια. Ἀνηρεῖς ἂν γυναῖκα.] οὐ δύναται Ἡρακλῆς σκορόδων γεύσασθαι, διὸ πρὸς ταύτην φησὶ ληρεῖς. Οὐ μὴ ποιήσω μὴ προσεδόκας.] οὐ προσεδόκας με γνῶναί σε. ἐπεὶ δὲ

A κόθορνον ἔχει. ὁ γὰρ κόθορνος τοῦ Διονύσου ἐστὶν, οὐ τοῦ Ἡρακλέους. Τὸ τάριχος.] οὕτως εἶπεν Ἀττικοί, οὐδετέρως. ὑπολαβόμενος δέ φησιν αὐτὸν τὸν τάριχον. Αὐτοῖς τοῖς ταλάροις.] ἤτοι ὄντα φησὶν ἐν τοῖς μικροῖς καλαθίσκοις.

Ξανθ. Τούτου πάνυ τοὔργον. οὗτος ὁ τρόπος πανταχοῦ.
Πα. Καὶ τὸ ξίφος γ' ἐσπᾶτο, μαίνεσθαι δοκῶν.
Νὴ Δία, τάλαινα. Πλα. νὼ δὲ δεισάσα γέ πως,
Ἐπὶ τὴν κατήλιφ' εὐθὺς ἀνεπηδήσαμεν.
Ὁ δ' ᾤχετ' ἐξάξας γε τὰς ψιάθους λαβών.
Ξανθ. Καὶ τοῦτο τούτου τοὔργον. Πλα. ἀλλ' ἐχρῆν τι δρᾶν;
Πα. Ἴθι δὴ κάλεσον τὸν προστάτην Κλέωνά μοι.
Σὺ δ' ἔμοιγ', ἐάνπερ ἐπιτύχῃς, Ὑπέρβολον,
Ἵν' αὐτὸν ἐπιτρίψωμεν. Πλα. ὦ μιαρὰ φάρυγξ,
Ὡς ἡδέως ἄν σου λίθῳ τοὺς γομφίους
Κόπτοιμ' ἄν, οἷς μου κατέφαγες τὰ φορτία.
Πα. Ἐγὼ δέ γ' εἰς τὸ βάραθρον ἐμβάλοιμί σε.
Πλα. Ἐγὼ δὲ τὸν λάρυγγ' ἂν ἐκτέμοιμί σου,
Δρέπανον λαβοῦσ', ᾧ τὰς χόλικας κατέσπασας.
Ἀλλ' εἶμ' ἐπὶ τὸν Κλέων', ὃς αὐτοῦ τήμερον
Ἐκπηνιεῖται ταῦτα προσκαλούμενος.

Xa. Hoc hominis eſt ſtudium, hi mores videlicet.
PA. Ah miſera, etiam gladium ſtringebat, quaſi furens, B
Per Iouem. PL. at ibi nos ambæ miſeræ, & pauidæ metu
Sublimem ſcalam celeriter conſcendimus,
Ipſe autem abijt cum ſtoreis, quas furtim abſtulit.
Xa. Et hic mos eſt hominis. PL. ſed quid facto opus erat?
C *PA. Age tu voca Cleonem huc, vrbis præſidem:*
Tu verò Hyperbolum accerſas, ſi qua incides,
Vt illum conteramus. PL. ô faucem improbam:
Vt geſtio dentes tibi labefactare lapide:
Quibus tu deuoraſti meum peculium.
PA. At ego te in barathrum præcipitem dare geſtio.
PL. At ego guttur tibi falce excinderem lubens,
Quo panes deglutiſti ſubcinericeos.
Γ. *Sed eo ad Cleonem, vt is ex ipſo euoluat hodie,*
In ius vocato, quæ comedit, omnia.

Σχόλια. Οὗτος ὁ τρόπος πανταχοῦ.] τὸ τρώγειν καὶ μὴ διδόναι φησὶ τὸν μισθόν. τοῦτο δὲ ὁ Ξανθίας ἐπαίρων κατὰ τοῦ Διονύσου πρὸς τὰς γυναῖκας. Μαίνεσθαι δοκῶν.] καὶ παρ' Εὐριπίδῃ μαινόμενος ὡς Ἡρακλῆς. καὶ σπῶν τὸ ξίφος. πρὸς τοῦτο οὖν παίζει. Κατήλιφα.] τὴν μεσόδμην. ἢ τὴν κλίμακα. Τὰς ψιάθους, ὅτι καὶ τὰ στρώματα τοῦ πανδοκείου ἐν δὲ τῷ Καλλιστράτου γέγραπται τοὺς ψιάθους. καὶ ἔστι σεσημείωται τοῦτο, ὅτι ἀρσενικῶς εἴρηται. τὸ δὲ, ἀλλ' ἐχρῆν τι δρᾶν δύναται καὶ ἡ γυνὴ λέγειν ἀντὶ τοῦ τιμωρήσασθαι. Τὸν προστάτην Κλέωνα.] ἦν γὰρ ἀποθανὼν τότε. τὰ δὲ δράματα καθ' ἅδην. Κλέωνα δὲ τὸν βυρσοδέψην, εἰς ὃν γέγραφε τοὺς ἱππέας. Ὑπέρβολος δὲ εἰς ὃν καὶ Εὔπολις ἔγραψε τὸν Μαρικᾶν. ἀπώλετο δὲ περὶ τὴν Σάμον, πολεμούντων αὐτῷ τῶν Σαμίων. Ἐάνπερ ἐπιτύχῃς.] ὡς καὶ τοῦ Ὑπερβόλου τεθνηκότος. παρατηρητέον δὲ ὅτι σαφῶς ἐν τῷ θεάτρῳ διαλέγονται. Φορτία.] ψωμούς. μάζα, τυρὸς καὶ τὰ ἄλλα. τινὲς δὲ ἤκουσαν τὰ κρέα φορτικῶς. Χόλικας.] ἢ ἄρτους. ἢ ἔντερα. τὸ δὲ ᾧ, οὐ πρὸς τὸ δρέπανον, ἀλλὰ πρὸς τὸν λάρυγγα. κατέσπασας δὲ κατεβρόχθισας. Ἐκπηνιεῖται.] ἃ ἔφαγεν ἡμῶν, ἀφελκύσει. ἀπὸ τῆς τὴν κρόκην μηρυομένης εἰς πηνία. ἄλλως. ἐξελκύσει ἀπὸ τοῦ πηνίου Ὅμηρος. πηνίον ἐξέλκουσα. ἢ ἐξάξει. ἀπὸ μεταφορᾶς τῶν κατὰ μικρὸν ἐκ τοῦ σκώληκος ἐξαγομένων πηνίων. εἰ δὲ διὰ τῆς οι διφθόγγου γράφεται, μετὰ τιμωρίας ἀπαιτήσει. Προσκαλούμενος.] ἐγκαλῶν. εἰς δικαστήριον ἕλκων. κατηγορῶν αὐτοῦ.

E

F

ΔΡΑΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΔΕΥΤΕΡΟΥ,

Σκηνὴ πέμπτη.

ΔΙΟΝΥΣΟΣ, ΞΑΝΘΙΑΣ, ΧΟΡΟΣ.

Τρίμετροι.

G

Δι. Κάκιστ' ἀπολοίμην, Ξανθία, εἰ μὴ φιλῶ.

ACTVS II. SCENA quinta.

BACCHVS, XANTHIAS, CHORVS.

Senarij.

BA. Perij niſi tractem amicè ſeruum Xanthiam.

Σχόλια. Κάκιστ' ἀπολοίμην.] ἐντεῦθεν φοβούμενος ὁ Διόνυσος, ὑποκρίνεται φιλίαν πρὸς Ξανθίαν ἵνα πάλιν Ἡρακλῆς γένηται καὶ αὐτὸς Ξανθίας καλούμενος ὑπὸ Διονύσου.

Ξανθ. Οἶδ' οἶδα τ̃ νοῦν. παῦε παῦε τοῦ λόγου.
Οὐκ ἂν γενοίμην Ἡρακλῆς ἄν. Δι. μηδαμῶς,
Ὦ Ξανθίδιον. Ξανθ. καὶ πῶς ἂν, Ἀλκμήνης ἐγὼ
Υἱὸς γενοίμην, δοῦλος ἅμα καὶ θνητὸς ὤν;
Δι. Οἶδ' οἶδ' ὅτι θυμεῖ, καὶ δικαίως αὐτὸ δρᾷς.
Κἂν εἴ με τύπτοις, οὐκ ἂν ἀντείποιμί σοι.
Ἀλλ' ἤν σε τοῦ λοιποῦ ποτ' ἀφέλωμαι χρόνου,
Πρόρριζος αὐτός, ἡ γυνὴ, τὰ παιδία,
Κάκιστ' ἀπολοίμην, κ' Ἀρχέδημος ὁ γλάμων.
Ξανθ. Δέχομαι τὸν ὅρκον, κἀπὶ τούτοις λαμβάνω.

A Xa. Noui, noui animum tuum: deſiſte iam loqui.
Nolim ego iam eſſe Hercules. Ba. minimè iſthuc dixeris,
Mi Xantiſce. XA. at quomodo ego Alcmenæ ſim filius,
Homo ſeruus, & ſimul mortalis? BA. ſcio, ſcio,
Quod iraſcaris mihi, neque fortè iniuria.
B At verberes me licet, ego non tibi obloquar.
Nam ſi poſthac ullo unquam tempore te deſeram,
Tum & ego, & uxor, liberique, & lippiens
Ille Archedemus pereamus radicitus.
XA. Accipio iuſiurandum; ac proin' veſtem induo.

Σχόλια. Καὶ πῶς ἂν Ἀλκμήνης.] ἅπερ πρὸς αὐτὸν ὁ Διόνυσος πρότερον ἔλεγε, ταῦτα λέγει καὶ αὐτὸς C εἰρωνευόμενος καὶ παίζων. Γλάμων.] ὁ ἔχων λήμας. ὁ ἀκάθαρτος. παρόσον ἱερώμενος φασὶν ἦν Διονύσου. Καλλίστρατός φησιν, ὅτι οὕτως ἐκαλεῖτο Γλάμων, ὡς Χάρων. ἄλλοι δὲ, τὸν λημώδη καὶ δίυγρον τοὺς ὀφθαλμούς. Σοφοκλῆς ἐν Μάντεσιν ἐπί τινων ἐρίων, τοὺς γλαμυρεῖς καταφερομένας.

BISETVS. Ἀντῳδὴ καὶ ἀντιστροφὴ κώλων ι.

Χο. Νῦν σὸν ἔργον ἔστ', ἐπειδὴ
Τὴν στολὴν εἴληφας, ἥνπερ
Εἶχες ἐξ ἀρχῆς, πάλιν
Ἀνανεάζειν σαυτ̃ ἀεὶ
Καὶ βλέπειν αὖθις τὸ δεινὸν,
Τοῦ θεοῦ μεμνημένον.
Ὧπερ εἰκάζεις σεαυτόν.
Ἢν δὲ παραληρῶν ἁλώσῃ,
Κἀκβάλῃς τι μαλθακὸν,
Αὖθις αἴρεσθαί σ' ἀνάγκη 'σται πάλιν τὰ στρώματα.

Ch. Nunc tuum eſt, quia induiſti
Hanc ſtolam, qua ſueras antè
D Cinctus, rurſus ab initio
Iuuenilem exhibere mentem:
Et toruum tueri; & uſque
Meminiſſe illius Dei:
Cui tu aſſimulaſti teipſum.
Si per inſipientiam de-
Prendare, & agas mollius:
Rurſum oportebit recipere te ſtoreas & ſtragula.

Σχόλια. Νῦν σὸν ἔργον.] εἴσθεσις μελῶν χοροῦ περίοδος καὶ ἀντίστροφος ὁμοία τῇ προρρηθείσῃ. καὶ τὸ σύστημα τοῖς αὐτοῖς τῷ ἐν τῇ στροφῇ κατά τε ποσότητα καὶ ποιότητα κώλοις συγκείμενον ἔχουσα. ἧς ἐπὶ τῷ τέλει παράγραφος. τοῦ δὲ συστήματος δύο διπλαῖ. ἡ μὲν ἐν ἀρχῇ, ἡ δὲ κατὰ τὸ τέλος. τὸ δ' ἑξῆς, νῦν σὸν ἔργον ἐστὶ πάλιν ἀνανεάζειν.

E BISETVS. Νῦν σὸν] τινὲς ταῦτα τῷ χορῷ ἀνάπτουσι, καὶ πρὸς αὐτὸν ἀναφέρουσι, ὅπερ ἐκ τῆς τοῦ Ξανθίου ἀποκρίσεως δῆλον. διὸ τὸ τοῦ χοροῦ τῶν μυστῶν πρόσωπον ἐνταῦθα δεῖ παραχάραττειν.

Σχόλια. Παραληρῶν.] ἀγεννές τι ποιῶν, καὶ οὐ τῆς Ἡρακλέους σκευῆς ἄξιον.

F BISETVS. Σύστημα [illegible] κώλων ι.

Ξα. Οὐ κακῶς ὦ 'νδρες παραινεῖτ',
Ἀλλὰ καὐτὸς τυγχάνω ταῦτ' ἄρτι συννοούμενος.
Ὅτι μὲν οὖν ἢν χρηστὸν ᾖ τι,
Ταῦτ' ἀφαιρεῖσθαι πάλιν πειράσεταί μ', εὖ οἶδ' ὅτι.
Ἀλλ' ὅμως ἐγὼ παρέξω
Μαυτ̃ ἀνδρεῖον τὶ λῆμα,
Καὶ βλέποντ' ὀρίγανον.
Δεῖν δ' ἔοικεν, ὡς ἀκούω τ̃ θύρας καὶ δὴ ψόφον.

Xa. Non ſiniſtrè commonetis,
O amici, namque idipſum
Animus mihi præſagit.
Atqui ubi appetet boni quid:
Rurſum aufferre veſtem hanc ille
Attentabit, ſat ſcio.
G Sed virum tamen præbebo
Memet, atque animi potentem,
Ac tuentem origanum:
Et certè hoc facto opus eſt, quantum ianuæ ſtrepitum audio.

Σχόλια. Ὀρίγανον.] δριμύ. τοιοῦτον γὰρ τὸ φυτόν.

ΔΡΑ.

A

ΔΡΑΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΔΕΥΤΕΡΟΥ, Σκηνὴ ἕκτη.

ΑΙΑΚΟΣ, ΔΙΟΝΥΣΟΣ, ΞΑΝΘΙΑΣ.

Τρίμετροι ἰαμβικοί.

ΒΙΣΕΤΥΣ. Αἰακὸς νῦν εἰσάγεται προσερχόμενος μετὰ τοῦ Διτύλου καὶ Σκεβλύου, καὶ Παρδόκα, καὶ τὸν Ξανθίαν ἀντὶ τοῦ Ἡρακλέους τοῦ κυνοκλόπου, συλλαμβάνεσθαι, καὶ συνδεῖσθαι κελεύει.

Αἰα. Ξυνδεῖτε ταχέως τουτονὶ, τὸν κυνοκλόπον,
Ἵνα δῷ δίκην. ἀνύετον. Δι. ἥκει τῳ κακόν.
Ξανθ. Οὐκ ἐς κόρακας; μὴ πρόσιτον. Αἰ. εἶεν, καὶ μάχει;
Ὁ Διτύλας, χὡ Σκεβλύας, χὡ Παρδόκας
Χωρεῖτε δευρὶ καὶ μάχεσθε τουτῳί.
Δι. Εἶτ' οὐχὶ δεινὰ ταῦτα, τύπτειν τουτονὶ,
Κλέπτοντα πρὸς τἀλλότρια; Ξανθ. μάλ' ὑπερφυᾶ.
Αἰ. Σχέτλια μὲν οὖν καὶ δεινά. Ξανθ. καὶ μὴν, νὴ Δία,
Εἰ πώποτ' ἦλθον δεῦρ', ἐθέλω τεθνηκέναι,
Ἢ 'κλεψα τῶν σῶν ἄξιόν τι καὶ τριχός.
Καί σοι ποιήσω πρᾶγμα γενναῖον πάνυ.
Βασάνιζε γὰρ τὸν παῖδα τουτονὶ λαβὼν,
Κἄν ποτέ μ' ἕλῃς ἀδικοῦντ', ἀπόκτεινόν μ' ἄγων.
Αἰ. Καὶ πῶς βασανίζω; Ξανθ. πάντα τρόπον, ἐν κλίμακι
Δήσας, κρεμάσας, ὑστριχίδι μαστιγῶν, δέρων,
Στρεβλῶν, ἔτι τε ταῖς ῥῖνας ὄξος ἐγχέων,
Πλίνθους ἐπιτιθεὶς, πάντα τἄλλα, πλὴν πράσῳ Χ.
Μὴ τύπτε τοῦτον, μηδὲ γητείῳ νέῳ.

ACTVS II. SCENA ſexta.

ÆACVS, BACCHVS, XANTHIAS.

B Senarij Iambici.

ÆA. Conſtringite ocyus furem iſtum Cerberi,
Vt pœnas det nobis. BA. malum huic nunc imminet.
C XA. Ite in malam rem: ne accedite. ÆA. quid? furcifer,
An etiam reſtitas? heus vos lorarij,
Tu Detyla, tu Sceblia, tu Pardoca:
Adeſte huc, & cum iſthoc homine confligite.
BA. Non hoc indignum eſt, qui furto aliena abripit,
Vt reuerberet? XA. indignum eſt here, ſupra modum.
D ÆA. Imò flagitioſum eſt, & turpe. XA. ſi, per Iouem,
Si ego pedem prius vnquam huc tuli, mori volo:
Aut ſi quid abſtuli, quod dignum ſit pilo.
Cuius rei argumentum tibi clarum dabo.
Hic ſeruus eſt; iſthunc abduce, quære rem:
Quòd ſi me iniuſtum reperias, occidito.
ÆA. At quomodo rem quæram ex ipſo? XA. omni modo.
E Scala allige, ſuſpende, loris perdoma,
Cæde, rape, torque, naribus acetum ingere,
Lateres admone, & omnia tenta: ſolummodo
Ne porro, neu recenti gethyo feri

Σχόλια. Ξυνδεῖτε ταχέως.] κορωνὶς αὖθις ἑτέρα σημειοῦται τῆς ὑποκρίσεως. οἱ δὲ στίχοι ἰαμβικοὶ τρίμετροι ἀκατάληκτοι ξε. ὧν τελευταῖος πρότερον ποιήσει πρὶν μετὰ τὰς πληγὰς λαβεῖν ὁ ξ. μέντοι ἰαμβικὸς ἑφθημιμερής. εἶτα κῶλον ἀντισπαστικὸν ἐξ ἐπιτρίτου πρώτου ἡμιόλιον. μεθ' ὃ μονόμετρον ὑπερκατάληκτον ἐξ ἐπιτρίτου τετάρτου. καὶ ἰωνικὸν ἀπ' ἐλάσσονος ἡμιόλιον. ἐπὶ δὲ τῷ τέλει πάντων κορωνίς. κυνοκλόπον δὲ, τὸν κλέψαντα τὸν Κέρβερον κύνα. Ἥκει τῳ κακόν.] ὁ Διόνυσος τοῦτο λέγει ἐπειδὴ [illegible] καὶ ὁ Ξανθίας [illegible] διὰ ταῦτα λέγει. Μὴ πρόσιτον.] [illegible] προσκαλεῖται. δύναται δὲ ἄλλοις μὲν λέγειν τὸ πρόσιτε [illegible] ἔτι καλεῖν. ὡς καὶ τὰ ὀνόματα εἴρηκεν ὡς δούλων, ἢ τοξοτῶν ἀνεψιὰ βάρβαρα. τινὲς δέ φασιν, ἐκ τοῦ, εἶεν καὶ τοῦ μάχει, τὸ πρὸ τοῦ Πλούτωνος κελεύοντα λέγειν, ἕως τοῦ κλέπτοντα τἀλλότρια. τὸ δὲ μάλ' ὑπερφυᾶ, τὸν Διόνυσον λέγειν. εἶτα πάλιν τὸ πρὸς τοῦ Πλούτωνος, σχέτλια μὲν οὖν καὶ δεινά. ἕτεροι δέ φασι, πάντα αὐτὸν λέγειν τὸν Πλούτωνα, ἀγανακτοῦντα ἐπὶ τῷ τύπτεσθαι τοὺς ἀκολούθους ὑπὸ Ξανθίου, ἀπὸ τοῦ εἶεν καὶ μάχει, ἕως τοῦ σχέτλια μὲν οὖν καὶ δεινά. F Εἶτ' οὐχὶ δεινά.] εἶτ' οὐχὶ δεινὰ κλέπτοντα τοῦτον τὰ ἀλλότρια πρὸς τούτῳ τύπτειν. Μάλ' ὑπερφυᾶ.] τιμωρίας, βραχέως ἄξιοι προσθέρεσθαι ἀπειθάνως. συναλοιφῆς οὔσης, ἐκ τοῦ μὴ, καὶ ἄλλα. ὅτι γὰρ τῷ μὴ πολλαχοῦ ἀντὶ τοῦ οὐ χρῶνται, πολλάκις εἴρηται. Βασάνιζε γὰρ τὸν παῖδα.] λέγεται βασανίζειν καὶ τὸ χωρὶς πληγῶν ἀνακρίνειν, ἀπὸ τῆς βασάνου λίθου. Ἐν κλίμακι δήσας.] τὸ ἐν πρὸς τὸ δήσας, ἐνδήσας κλίμακι. ἀντὶ τοῦ εἰς κλίμακα δήσας. Ὅμηρος. κάππεσον ἐν Λήμνῳ. ἀντὶ τοῦ εἰς τὴν Λῆμνον. Πλὴν πράσῳ μὴ τύπτε τοῦτον. ἐπειδὴ οἱ ἐλεύθεροι πρὸ τούτου ἐτύπτοντο πράσοις καὶ G σκορόδοις. τὸ δὲ Χ, πρὸς τὸ ἦθος τοῦ τύπτειν. οἱ δὲ ὅτι διέφερεν πράσον ἀπὸ τοῦ γητείου. τινὲς γάρ εἰσιν [illegible] τὸ τοῦ πράσου φύλλον. δύναται μὲν οὖν ἐν ἤθει τοῦτο ὄντως χαλεπὰ προσθεὶς, ἐπιφέρειν, πλὴν μὴ τούτοις αὐτὸν τύπτε, ἅπερ ἐστὶν ἐλαφρότατα. δύναται δὲ καὶ ἄντικρυς βασάνιζε παντελῶς αὐτὸν, μὴ ἐν παιδιᾷ, μηδ' ὡς τοὺς ἐλευθέρους παῖδας, τῷ ἐκκαυλήματι τοῦ πράσου τύπτουσιν, ἢ τῷ γητείῳ.

Αἰ. Δίκαιος ὁ λόγος. κἄν τι πηρώσω γέ σοι
Τὸν παῖδα τύπτων, τἀργύριόν σοι κείσεται;
Ξανθ. Μὴ δῆτ' ἔμοιγ'. οὕτω δὲ βασάνιζ' ἀπαγαγών,
Αἰ. Αὐτοῦ μὲν οὖν. ἵνα σοι κατ' ὀφθαλμοὺς λέγῃ.
Κατάθου σὺ τὰ σκεύη ταχέως, χὤπως ἐρεῖς
Ἐνταῦθα μηδὲν ψεῦδος. Δι. ἀγορεύω τινὶ
Ἐμὲ μὴ βασανίζειν ἀθάνατον ὄντ'. εἰ δὲ μή,
Αὐτὸς σεαυτὸν αἰτιῶ. Αἰ. λέγεις δὲ τί;
Δι. Ἀθάνατος εἶναί φημι Διόνυσος Διός,
Τοῦτον δὲ δοῦλον. Αἰ. ταῦτ' ἀκούεις; Ξαν. φήμ' ἐγώ.
Καὶ πολύ γε μᾶλλόν ἐστι μαστιγωτέος.
Εἴπερ θεὸς γάρ ἐστιν, οὐκ αἰσθήσεται.
Δι. Τί δῆτ', ἐπειδὴ καὶ σὺ φῂς εἶναι θεός,
Οὐ καὶ σὺ τύπτει τὰς ἴσας πληγὰς ἐμοί;
Ξανθ. Δίκαιος ὁ λόγος. χὠπότερόν γ' ἂν νῷν ἴδῃς
Κλαύσαντα πρότερον, ἢ προτιμήσαντά τι
Τυπτόμενον, εἶναι τοῦτον ἡγοῦ μὴ θεόν.
Αἰ. Οὐκ ἔσθ' ὅπως οὐκ εἶ σὺ γεννάδας ἀνήρ.
Χωρεῖς γὰρ εἰς τὸ δίκαιον. ἀποδύεσθε δή.
Ξανθ. Πῶς οὖν βασανιεῖς νῷ δικαίως; Αἰ. ῥᾳδίως.
Πληγὴν παρὰ πληγὴν ἑκάτερον. Ξανθ. καλῶς λέγεις.
Ἰδού, σκόπει νυν γ', ἤν με παρακινήσαντ' ἴδῃς.
Αἰ. Ἤδη 'πάταξά σ'. Ξανθ. οὐ μὰ Δί'. Αἰ. οὐδ' ἐμοὶ δοκεῖς.
Ἀλλ' εἶμ' ἐπὶ τονδὶ καὶ πατάξω. Δι. πηνίκα;
Αἰ. Καὶ δὴ 'πάταξα. Δι. κᾆτα πῶς οὐκ ἔπταρον;
Αἰ. Οὐκ οἶδα. τουδὶ δ' αὖθις ἀποπειράσομαι.
Ξανθ. Οὔκουν ἀνύσεις; ἰατταταί. Αἰ. τί δὴ τατα;
Μῶν ὠδυνήθης; Ξα. οὐ μὰ Δί', ἀλλ' ἐφρόντισα,

A *ÆA. Recte mones: sed si mutilauero tibi*
Seruum verberibus, an pretium reddendum erit?
XA. Minimè. sed abduce, & sic illum examina.
ÆA. Imò hoc ipso loco, vt in faciem dicat tibi.
Age tu, vasa hæc depone statim: sed ne quod hic
Mendacium mihi proferas. BA. at ego tibi
B *Edico, ne me torqueas, qui sum Deus.*
Sin minus, accusa tu ipse teipsum. ÆA. quid ais?
BA. Dico me Dionysum esse filium Iouis,
Hunc verò seruum. ÆA. audis tu ista? XA. haud equidem nego,
Et proinde verberandus est atrocius.
Si enim Deus est, nihil plagarum sentiet.
BA. Cur ergo non & tu mecum vapulas,
C *Quandoquidem & tute affirmas esse te Deum?*
XA. Rectè monet. age tu, vtrum nostrûm videris
Prius plorare, aut magni pendere verbera,
Dum vapulat, hunc tu ne deinceps habeas pro Deo.
ÆA. Non est, vt te non generosum virum æstumem,
D *Quoniam in ius concedis: agite vestes ponite.*
XA. Quomodo nos iure torquebis? ÆA. facillime.
Plagas alternatim incutiam. XA. pulcerrime.
Eccum, an videas moueri me indecentius.
ÆA. Numquid percussi te? XA. non, per Iouem. ÆA. neque
Tu mihi videre. age hunc adibo, atque feriam.
BA. Quando? ÆA. nunquid te tetigi? BA. at cur non sternuis?
E *ÆA. Nescio. sed de hoc iterum faciam periculum.*
XA. Cur non properas? eheu eheu. ÆA. quid hoc rei est?
Eheu, eheu? numnam doles? XA. nō per Iouem,

Σχόλια. Κἄν τι πηρώσω.] ἐὰν [illegible] τοῦ σώματος τοῦ παιδός σου τύπτων, τιμὴν λήψῃ. Μὴ δῆτ' ἔμοιγε.] [illegible] τοῦ Ξανθίου. Κατάθου.] [illegible] τῷ Διονύσῳ ταῦτά φησι.

BISETVS. Χὤπως ἐρεῖς] ὑπακουστέον ὅρα, ἢ σκόπει.

Σχόλια. Μηδὲν ψεῦδος.] ὁ γὰρ τρόπος οὐ δύναται ψεῦδος [illegible]. Ταῦτ' ἀκούεις.] [illegible] Πλούτωνος τοῦτό φησι Ξανθίᾳ, [illegible]. Οὐ καὶ σὺ τύπτει.] [illegible] Ξανθίου [illegible]. ταῦτα δὲ τοῦ Διονύσου, [illegible] τὸν Ξανθίαν. θεὸς γὰρ ὁ Ἡρακλῆς ὃν ὁ Ξανθίας ἐμιμεῖτο. Ἢ προτιμήσαντά τι.] φροντίσαντα τῶν πληγῶν, κατ' Ἴωνας Ἀττικούς. [illegible]

F [illegible]. Παρακινήσαντα] κινηθέντα, σαλευθέντα. [illegible]. Ἤδη 'πάταξά σ'.] [illegible] Ἡρακλέα [illegible]. Πηνίκα.] [illegible]. Κᾆτα πῶς οὐκ ἔπταρον.] [illegible]. Οὔκουν ἀνύσεις.] [illegible]

Ὁπόθ' Ἡράκλεια τἀν Διομείοις γίνεται.
Αἰ. Ἄνθρωπος ἱερός. δεῦρο πάλιν βαδιστέον.
Δι. Ἰοὺ ἰού. Αἰ. τί ἐστιν; Δι. ἱππέας γ' ὁρῶ.
Αἰ. Τί δῆτα κλάεις; Δι. κρομμύων ὀσφραίνομαι.
Αἰ. Ἐπεὶ προτιμᾷς γ' οὐδέν; Δι. οὐδέν μοι μέλει.
Αἰ. Βαδιστέον γ' ἄρ' ἐστὶν ἐπὶ τονδὶ πάλιν.
Ξανθ. Οἴμοι. Αἰ. τί ἐστι; Ξανθ. τὴν ἄκανθαν ἔξελε.
Αἰ. Τί τὸ πρᾶγμα τουτί; δεῦρο πάλιν βαδιστέον.
Δι. Ἄπολλον, ὅς που Δῆλον ἢ Πυθῶν' ἔχεις.
Ξανθ. Ἤλγησεν, οὐκ ἤκουσας; Δι. οὐκ ἔγωγ', ἐπεὶ
Ἴαμβον Ἱππώνακτος ἀνεμιμνησκόμην.
Ξανθ. Οὐδὲν ποιεῖς γάρ, ἀλλὰ τὰς λαγόνας σπόδει.
Αἰ. Μὰ τὸν Δί', ἀλλ' ἤδη πάρεχε τὴν γαστέρα.
Δι. Πόσειδον. Ξα. ἤλγησέ τις.
Δι. Ὃς Αἰγαίου πρῶνας, ἢ γλαυκᾶς μέδεις
Ἁλὸς ἐν βένθεσιν.
Αἰ. Οὔτοι μὰ τὴν Δήμητρα δύναμαί πω μαθεῖν
Ὁπότερος ὑμῶν ἐστὶ θεός. ἀλλ' εἴσιτον.
Ὁ δεσπότης γὰρ αὐτὸς ὑμᾶς γνώσεται,
Χἠ Φερσέφαττ', ἅτ' ὄντε κἀκείνω θεώ.
Δι. Ὀρθῶς λέγεις. ἐβουλόμην δ' ἂν τοῦτό σε
Πρότερον ποιῆσαι, πρὶν ἐμὲ τὰς πληγὰς λαβεῖν.

A *Sed cogitabam, quando in Diomea tribu*
Heraclea fierent. ÆA. *homo religioſus eſt,*
Et perquàm ſacer: ad hunc reuertendum eſt mihi.
BA. *Heu, hei.* ÆA. *quid eſt?* BA. *equites venire conſpicor.*
ÆA. *Cur ergo ploras?* BA. *quia cepas olfactito.*
ÆA. *An nihil aliud hîc curas?* BA. *prorſus iam nihil.*
B ÆA. *Redeundum mihi igitur rurſus ad hunc eſt virum.*
XA. *Hei mihi.* ÆA. *quid eſt?* XA. *Spinam hanc quæſo eximas mihi.*
ÆA. *Quid hoc rei? rurſus hic mihi adeundum eſt.*
BA. *O Phœbe Apollo, qui Delum aut Pythonem habes.*
C XA. *Indoluit: non audiſti?* BA. *non ſanè, quia*
Iambi Hipponactis reminiſcor cuiuſpiam.
XA. *Nihil ſic promoues: age peſſunda latus.*
ÆA. *Non; per Iouem, ſed heus tu, ventrem porrige.*
BA. *Neptune.* XA. *iam dolet viro.*
BA. *Qui colli Ægeo, aut vndis imperas maris,*
Caua ſubter vnda.
D ÆA. *Ita me Ceres amet, vter veſtrûm ſit Deus*
Dignoſcere haud poſſum. Sed agite ingredimini
Nam herus ipſemet vos, & hera mea Proſerpina
Meliùs cognoſcent, cùm ſint ipſi etiam Dei.
BA. *Rectè dicis, quanquam hoc feciſſe te priùs*
Vellem, quàm ego tot pertuliſſem verbera.

Σχόλια. Τἀν Διομείοις.] δῆμος τῆς Αἰγηΐδος φυλῆς. ἀπὸ Διόμου ἐρωμένου τοῦ Ἡρακλέος. ἔστι δὲ Ἡράκλειον αὐτόθι. περὶ οὗ φησι Δήμων, ὅτι Διόμος Ἡρακλῆς ἐτιμᾶτο.

Bisetvs. Τἀν Διομείοις,] τὰ ἐν Διομείοις τὸ πλῆρες. Στέφανος, Διόμεια, οὐδετέρως, δῆμος τῆς Αἰγηΐδος φυλῆς. ὁ δημότης, Διομιεύς.

Σχόλια. Ἄνθρωπος ἱερός.] ἀποδέχεται αὐτὸν ἀτύπτων, ὡς δερόμενον καὶ φροντίζοντα τῶν μυστηρίων. τυπτόμενος γὰρ θείας τελετῆς μέμνηται. Ἱππέας ὁρῶ.] ὡς θαυμάζων ἱππέων ἔφοδον. προφάσεις δὲ ἐξευρίσκουσι γελοίως. Κρομμύων ὀσφραίνομαι.] τοῦτο γὰρ σημαίνει τὸ δακρύειν ἀκουσίως τοῖς ὀσφραινομένοις κρομμύων. Ἐπεὶ τὰ πρὸς ἡμᾶς οὐδέν.] καὶ νῦν [illegible] ὡς ἀπεστρέφη. δύναται δὲ τὸ αὐτὸ πρόσωπον E λέγειν ὅλον. Τὴν ἄκανθαν ἔξελε.] ὑπάρας τὸν πόδα τὴν πτέρναν δείκνυσι. Τί τὸ πρᾶγμα τουτί.] ὡς δυσχείτως ἔχων τοῦτο λέγει ὁ Αἰακός. Ἄπολλον ὅς που.] ᾄδειν προσποιεῖται ἀλγούμενος ὁ Διόνυσος. οἱ γὰρ ἀλγοῦντες τοὺς θεοὺς ἀνακαλοῦνται. Ἴαμβον Ἱππώνακτος.] ὡς ἀλγήσας καὶ συγκεχυμένος, οὐκ οἶδε τί λέγει. ἔστι γὰρ οὐχ Ἱππώνακτος, ἀλλ' Ἀνανίου. ἐπιφέρει δὲ ὁ Ἀνανίας αὐτῷ, ἢ Νάξον, ἢ Μίλητον, ἢ θεῖον Κλάρον ἵκου καθ' ἱερ' ἢ Σκύθας ἀφίξεαι. Τὰς λαγόνας σπόδει.] καθαίρει. σποδεῖν γὰρ κυρίως, τὸ τοὺς βωμοὺς καθαίρειν. Ὃς Αἰγαίου F πρῶνας.] παρὰ τὰ Σοφοκλέους ἐκ Λαοκόωντος Πόσειδον ὃς Αἰγαίου μέδεις πρῶνας, ἢ γλαυκᾶς μέδεις εὐανέμου λίμνας, ἐφ' ὑψηλαῖς σπιλάδεσσι στομάτων.

ΧΟΡΟΣ.

Χο. Μοῦσα χορῶν ἱερῶν ἐπίβηθι καὶ
Ἔλθ' ἐπὶ τέρψιν ἀοιδᾶς ἐμᾶς,
Τὸν πολὺν ὀψομένη λαῶν ὄχλον,
Οὗ σοφίαι μυρίαι κάθηνται,

Chorvs, strophe.

Ch: *Mvſa, chorũ dein' aggredere inclytũ,*
Et fac amabile carmen meum,
Innumeramq́, hominum turbam aſpice,
G *Quæ ſapientia denſa fulget,*

Σχόλια. Μοῦσα χορῶν ἱερῶν.] ἐντεῦθεν ἡ παράβασίς ἐστιν ἀλλ' οὐκ ἔχει πάντα τὰ μέρη τῆς παραβάσεως. ἀλλὰ μόνα τὰ τέσσαρα. τὴν ᾠδήν, τὸ ἐπίρρημα, τὴν ἀντῳδήν, τὸ ἀντεπίρρημα. ἔστι γοῦν ἡ παροῦσα ᾠδὴ ἐκ κώλων πολυσχηματίστων ιε. ὧν τὸ πρῶτον τετράμετρον βραχυκατάληκτον ἀσυνάρτητον προσῳδιακὸν ἀναπαιστικὸν καλούμενον. ἢ δακτυλικὸν τετράμετρον ἀκατάληκτον. τὸ δεύτερον ἀναπαιστικὸν δίμετρον καταληκτικόν. τὸ τρίτον ὅμοιον τρίμετρον ἀκατάληκτον. κατὰ τὴν τελευταίαν χώραν τοῦ μέτρου ᾠδῆς ἀμφίβραχυς, ἢ διἀντῳδῆς κρητικοῦ κειμένου. τὸ τέταρτον χοριαμβικὸν τοῦ δευτέρου ποδὸς ὄντος διτροχαίου τετράμετρον βραχυκατάληκτον. τὸ ε΄ ἀντισπαστικὸν δίμετρον ἀκατάληκτον. τὸ ϛ. δίμετρον ἐξ ἰωνικοῦ ἀπὸ μείζονος καὶ χοριάμβου ἀκατάληκτον. τὸ ζ΄ τῆς ἀντῳδῆς ἐκ διιάμβου καὶ διτροχαίου. τὸ ἕβδομον δακτυλικὸν πενθημιμερές. τὸ η΄ χοριαμβικὸν ἡμιόλιον συνίζησιν ἔχον εἰς τὸ Θρῃκία διὰ A τὸ ἡμιόλιον δὲ τὸ τῆς ἀντῳδῆς ἐκ διτροχαίου. τὸ ἔνατον ὅμοιον τῷ τετάρτῳ καὶ τὸ ι. τὸ ια΄ μονόμετρον ὑπερκατάληκτον. τὸ ιβ τροχαϊκὸν δίμετρον βραχυκατάληκτον ἰθυφαλλικόν. ἡ δὲ ἀντῳδὴ ἰσόμετρος. ἐπὶ τῷ τέλει δὲ μὲν ᾠδῆς παράγραφος καὶ διπλῆ ἔσω νενευκυῖα. τῆς δὲ ἀντῳδῆς δύο διπλαῖ ἔξω νενευκυῖαι. ἡ μὲν ἐν ἀρχῇ τοῦ κώλου, ἡ δὲ κατὰ τὸ τέλος.

Φιλοτιμότεραι Κλεοφῶντος. ἐφ' οὗ
Δὴ χείλεσιν ἀμφιλάλοις,
Δεινὸν ἐπιβρέμεται
Θρῃκία χελιδὼν
Ἐπὶ βάρβαρον ἑζομένη πέταλον.
Κελαδεῖ δ' ἐπίκλαυτον ἀηδόνιον
Νόμον, ὡς ἀπολεῖται,
Κἂν ἴσαι γένωνται.

B *Cleophonte magè ambitioſa ſuo:*
Cuius ſtrepero ore, grauis
Infremit horriſonum
Thracia hirundo melos,
Folio reſidens malè barbarico:
Reſonatq́ uti luſcinia heu miſerum, hoc;
Quod ſit periturus.
Quamuis paria ſint vota.

Σχόλια. Κλεοφῶντος.] Κλεοφῶν στρατηγὸς τῶν Ἀθηναίων, καὶ εἰς τοῦτον τὸ δημαγωγὸν δρᾶμα φέρεται Πλάτωνος, καὶ ἐπιγράφεται ὁμωνύμως αὐτῷ Κλεοφῶν. τοῦτον κωμῳδεῖ, ὡς ξένον καὶ ἀμαθῆ, καὶ φλύαρον καὶ δυσγενῆ. Θρᾷκα γὰρ αὐτὸν ἔλεγον. ἀντεποιεῖτο δὲ τῆς πρωτείας τῆς πόλεως. Θρῃκία χελιδών.] ἵνα διαβάλλῃ αὐτὸν ὡς βάρβαρον. κωμῳδεῖται γὰρ ὡς υἱὸς Θρᾴκης. ἔστι δὲ καὶ ὁ καλούμενος Κλεοφῶν ὁ λυροποιός. καὶ Πλάτων ἐν Κλεοφῶντι δράματι, βαρβαρίζουσαν πρὸς αὐτὸν πεποίηκε τὴν μητέρα. καὶ αὐτὴ γὰρ Θρᾷσσα ἐλέγετο. χελιδὼν γὰρ, ἀπαιδευσία. ἀηδόνιον δὲ ἴσμεν, παρόσον ἡ ἀηδὼν τὸν ἑαυτῆς υἱὸν Ἴτυν θρηνεῖ. καὶ τοῦτον ἐπίκλαυτον ᾄδειν λέγει συνειδότα ἑαυτῷ δεινότατα περὶ τὴν πόλιν πεπανουργηκότι. Κἂν ἴσαι γένωνται.] αἱ ψῆφοι δηλονότι αἱ λευκαὶ καὶ αἱ μέλαιναι. ὑπερβολικῶς δὲ εἶπεν. ὅταν γὰρ ἴσαι γένωνται αἱ ψῆφοι ἀπολύεται ὁ κατηγορούμενος. πρὸς τὸ ἔθος δὲ ὅτι φεύγων ἀπολύεται ἴσων τῶν ψήφων ἐνεχθεισῶν. ἀπὸ τῆς κατὰ C τὸν Ὀρέστην γενομένου. Εὐριπίδης ἐν Ἰφιγενείᾳ τῇ ἐν Ταύροις. Ἐξέσωσά σε καὶ πρίν γ' Ἀρείοις ἐν πάγοις ψήφους ἴσας κρίνασ' Ὀρέστα.

BISETVS. Κἂν ἴσαι γένωνται.] Ἄλλως. ἡ τῶν ψήφων ἰσότης, ἣν ἰσοψηφίαν καλοῦμεν, τοὺς κατηγορουμένους, καὶ φεύγοντας ἀπολύει. τὰ δὲ Εὐριπίδου οὕτως ἔχει,

Γνώμης δικαίας, οὕνεκ' ἐξέσωσά σε,
Καὶ πρίν γ' Ἀρείοις ἐν πάγοις ψήφους ἴσας
D Κρίνασ', Ὀρέστα, καὶ νόμισμ' εἰς ταυτό γε
Νικᾶν, ἰσήρεις ὅστις ἂν ψήφους λάβῃ.

καὶ ἐν Ἠλέκτρᾳ ὁ αὐτὸς Εὐριπίδης περὶ τῆς ἰσοψηφίας ταῦτα λέγει,

Ἴσαι δέ σ' ἐκσῴζουσι μὴ θανεῖν δίκῃ
Ψῆφοι τεθεῖσαι. καὶ
Καὶ τοῖσι λοιποῖς ὅδε νόμος τεθήσεται
Νικᾶν ἴσαις ψήφοισι τὸν φεύγοντ' ἀεί.

E

ΕΠΙΡΡΗΜΑ.

EPIRRHEMA.

BISETVS. Παράβασις, ἢ ἐπίρρημα ἐν στίχοις κ.

ΗΜ. Τὸν ἱερὸν χορὸν δίκαιόν ἐστι χρηστὰ τῇ πόλει
Ξυμπαραινεῖν, καὶ διδάσκειν. πρῶτον οὖν ἡμῖν δοκεῖ,
Ἐξισῶσαι τοὺς πολίτας, κἀφελεῖν τὰ δείματα.
Κεἴ τις ἥμαρτε σφαλείς τι, Φρυνίχου παλαίσμασιν
Ἐγγενέσθαι φημὶ χρῆναι τοῖς ὀλισθοῦσι τότε
Αἰτίαν ἐκθεῖσι, λῦσαι τὰς πρότερον ἁμαρτίας.

SEM. *Aequum eſt, vt ſacer chorus Reipub. bene conſulat,*
F *Et quæ vtilia ſunt, dicat. Principiò ergo nobis bonum*
Hoc videtur, exæquare ciues: atque illis metum
Demere: Nam ſi quis labens deerrârit, more Phrynichi,
Hunc oportet in numerum prolapſorum referre; vbi
Cauſas afferunt erroris, ibi criminis abſoluere.

Σχόλια. Τὸν ἱερὸν χορὸν δίκαιόν ἐστι.] τὰ τοιαῦτα, παράβασις καλεῖται, ὅτι παρέλεγον ἐπιστρέφοντες πρὸς τοὺς θεωμένους. ἔστι δὲ ὁ τρόπος ὅταν καταλιπὼν τὰ ἑξῆς τοῦ δράματος ὁ ποιητὴς συμβουλεύῃ τοῖς θεωμένοις, ἢ ἄλλο τι ἑαυτὸς λέγῃ ἢ τὸ ἐξ ὑποθέσεως. σύγκειται δὲ ἐν στίχοις τροχαϊκοῖς τετραμέτροις καταληκτικοῖς κ. ὧν τελευταῖος ἐν ἑτέρῳ χρόνῳ τότ' αὖθις εὖ φρονεῖν δόξομεν. ἐπὶ τῷ G τέλει διπλῆ ἔσω νενευκυῖα διὰ τὴν ἀνταπόδοσιν. Ἐξισῶσαι τοὺς πολίτας.] τουτέστιν ἐντίμους ποιῆσαι τοὺς ἀτιμωθέντας. τοιαύτη γὰρ κατάστασις ἐγένετο, καθ' ἣν ἐφυγαδεύθησάν τινες τῶν πολιτῶν καὶ ἄτιμοι ἐγένοντο. ἄλλως. ἴσως ἐντεῦθεν, περὶ τῶν δέκα λέγει στρατηγῶν. ὅτι, κεἴ τις ἥμαρτε σφαλείς ἀπολογήσασθαι καταναλωθείς. δείματα δὲ τῆς ἀτιμίας λέγει τοὺς φόβους ἀφελεῖν,

ἀφελεῖν ἀπὸ τῶν φοβουμένων. τὸ δὲ Φρυνίχου παλαίσμασιν, ἐπεὶ τραγικὸς Φρύνιχος Ἀνταίῳ δράματι, περὶ παλαισμάτων πολλὰ διεξῆλθεν, ὡς προείρηται. ἔθος δὲ ἔχουσιν οἱ κωμικοὶ παρακωμῳδεῖν τοὺς τραγικούς, ὅταν πολλάκις καὶ συνεχῶς χρῶνται τοῖς αὐτοῖς. ἄλλως. στρα- A τηγοῦντος αὐτοῦ ἡττήθησαν Ἀθηναῖοι, καὶ πολλοὶ αὐτοῦ προσεκρούσθησαν ὡς προδόντι τὸν πόλεμον. ἴσως δὲ τοῦτον κωμικὸν ποιητὴν λέγει, κατ' ὃς κινουμένους τοὺς γέροντας εἰσῆγε καὶ παλαίοντας. ἐγένετο δὲ στρατηγὸς ἐφ' οὗ πολλοὶ ἥμαρτον τῶν τραγικῶν καὶ ἄτιμοι γεγόνασι.

Εἶτ' ἄτιμον φημὶ χρῆναι μηδέν' εἶν' ἐν τῇ πόλει.
Καὶ γὰρ αἰσχρόν ἐστι τοὺς μὲν ναυμαχήσαντας μίαν
Καὶ Πλαταιᾶς εὐθὺς εἶναι, κἀντὶ δούλων δεσπότας.
Κοὐδὲ ταῦτ' ἔγωγ' ἔχοιμ' ἂν μὴ οὐ καλῶς φάσκειν ἔχειν.
Ἀλλ' ἐπαινῶ· μόνα γὰρ αὐτὰ νοῦν ἔχοντ' ἐδράσατε.
Πρὸς δὲ τούτοις εἰκὸς ὑμᾶς, οἳ μεθ' ὑμῶν πολλὰ δὴ
Χοἰ πατέρες ἐναυμάχησαν, καὶ προσήκουσι γένει,
Τὴν μίαν ταύτην παρεῖναι ξυμφορὰν, αἰτουμένοις.
Ἀλλὰ τῆς ὀργῆς ἀνέντες, ὦ σοφώτατοι φύσει,
Πάντας ἀνθρώπους ἑκόντες ξυγγενεῖς κτησώμεθα,
Κἀπιτίμους, καὶ πολίτας, ὅς τις ἂν ξυνναυμαχῇ.
Εἰ δὲ ταῦτ' ὀγκωσόμεσθα κἀποσεμνυνούμεθα,
Τὴν πόλιν καὶ ταῦτ' ἔχοντες κυμάτων ἐν ἀγκάλαις,
Ὑστέρῳ χρόνῳ ποτ' αὖθις εὖ φρονεῖν οὐ δόξομεν.

Deinde, neminem, honore qui caret, esse volo in Republica.
B *Nam turpe est, qui prælio nauali interfuerunt semel,*
Hos statim Platæenses & pro seruis cæteris heros.
Ego certè non possum dicere hoc se habere sat probè.
Collaudo tamen: nam hoc solùm fecistis prouidè.
Præterea æquum est his, qui unà vobiscum, sæpe, ut & patres
C *Et genere propinqui, commiserunt naualia prælium,*
Hanc unam noxam remittere, & quidem petentibus.
Quòd si iram represserimus, viri à natura prouidi:
Multos homines cognatos vltrò iam possidebimus,
Et prætores & ciues, quicunque adesse prælio
D *Nauali voluerint. Sin his spretis nos superbius,*
Efferemus; qui vrbem, & hæc habemus in vlnis fluctuum:
Postero tempore rursum benè sapere non videbimur.

Σχ. Εἶτ' ἄτιμον φημὶ χρῆναι.] ἴσως τὸ κἀντὶ δούλων δεσπότας. ὅτι τοὺς συνναυμαχήσαντας δούλους ἐλευθέρους ἐποίησαν. καὶ Πλαταιεῖς δὲ εἶναι, ὡς τῶν Πλαταιέων ἀφέντων ἐλευθέρους, τοὺς συνναυμαχήσαντας περὶ Σαλαμῖνα. Καὶ Πλαταιᾶς.] ἀντὶ τοῦ Πλαταιέας. τοὺς συνναυμαχήσαντας δούλους, Ἑλλάνικός φησιν ἐλευθερωθῆναι καὶ ἐγγραφέντας ὡς Πλαταιέας συμπολιτεύσασθαι αὐτοῖς. Καλλίστρατος δέ φησιν οὐ συναρέσκειν εἶναι ἀλλὰ διάλεκτον ἰδίαν, σημαίνοντα τὸ δεῖον εἶναι. ἢ ὁμοίως κατὰ τοῖς ἐν Πλαταιαῖς τὸν Ξέρξην νενικηκόσι πεζόν. Χοἰ πατέρες ἐναυμάχησαν.] ἴσως περὶ τῶν διαλέγει στρατηγῶν τῶν περὶ Ἀργινούσας ναυμαχησάντων, τῶν σωθέντων ἐκ τῶν ι. κατεδικάσθησαν γὰρ αὐτοὶ μὴ ἀνελόμενοι τοὺς νεκρούς. οἱ μὲν ἓξ ἀπομείναντες, θανάτῳ ἐκολάσθησαν. οἱ δὲ λοιποὶ δ' ἔφυγον. ὡς Λεισφάνης μετακαλεῖσθαί φασι καὶ ἐπιδι- E κασθῆναι. ἡ δὲ Ἀργινοῦσα κώμη ἐστὶ τῆς Αἰολίδος. συμβαλόντες γὰρ ἐνίκησαν Ἀθηναῖοι Λακεδαιμονίους. καὶ νικήσαντες, ἐπανῆλθον. ἐν δὲ τῇ ὁδῷ χειμῶνι περιπεσόντες, πολλοὶ τεθνήκασιν αὐτῶν. καὶ τούτους ἐάσαντες οἱ στρατηγοί, ἐπανῆλθον οἱ ι. καὶ οἱ μὲν ἓξ ἐκολάσθησαν, οἱ δὲ δύο ἔφυγον. ἴσως δὲ καὶ ἐν τούτοις ἥμαρτε Φρυνίχου παλαίσμασι περὶ τῶν καταρατῶν λεγομένων καὶ εἴ τις ἥμαρτε σφαλείς, ἀπολογήσασθαι κατακλιθείς. Εἰ δὲ ταῦτ' ὀγκωσόμεθ'.] ἐὰν δὲ εἰς μεγάλα ἁμαρτήματα, μὴ θελήσωμεν ἀνεῖναι τοῖς συμμαχήσασιν ὑπερφρονήσαντες, ἀλαζονευθῶμεν, μεγαλαυχήσωμεν. Κυμάτων ἐν ἀγκάλαις.] Δίδυμός φησι παρὰ τὸ Αἰσχύλου ψυχὰς ἔχοντες κυμάτων ἐν ἀγκάλαις. θέλει δὲ εἰπεῖν, καὶ ταῦτα ὄντες ἐν πολλοῖς F κινδύνοις. ἐνεστήκει γὰρ ὁ Διονυσιακὸς πόλεμος. Ὑστέρῳ χρόνῳ.] ἔτι βλαβησόμεθα τῷ πολέμῳ.

ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΗ.

Εἰ δ' ἐγὼ ὀρθὸς ἰδεῖν βίον ἀνέρος,
Ἢ τρόπον ὅστις ἔτ' οἰμώξεται,
Οὐ πολὺν οὐδ' ὁ πίθηκος οὗτος ὁ
Νῦν ἐνοχλῶν, Κλειγένης ὁ μικρός,

ANTISTROPHE.

Quòd si ego vitā hominū & studia hic queo
Cernere: qui citò pœnas dabunt:
G *Simius hic mihi balneator,*
Durus homo: Cligenes pusillus;

Σχ. Εἰ δ' ἐγὼ ὀρθῶς ἰδεῖν.] τοῦτο Ἴωνός ἐστιν ἐκ Φοίνικος. ἢ καὶ Οἰνέως. εἰ δ' ἐγὼ ὀρθῶς ἰδεῖν βίον ἀνέρος. πολιτεύεται. βούλεται δὲ εἰπεῖν ὅτι εἰ δύναμαι κρίνειν. οἰμώξεται δὲ, τοῦ- μωρηθῆναι ὀφείλει. τὸ δὲ οὐ πολὺν, συνάπτει εἰς τὸ χρόνον. Ὁ πίθηκος τοῦ νῦν, δηλονότι. φασὶ δὲ ὁ Κλειγένης περὶ τὰ πολιτικά, καὶ τῶν πλουσίων μὲν ὄντων. ξένος καὶ βάρβαρος ὤν.

Ὁ πονηρότατος βαλανεὺς, ὁπόσοι
Κρατοῦσι κυκησιτέφρου,
Ψευδονίτρου τε κονίας,
Καὶ Κιμωλίας γῆς
Χρόνον ἐνδιατρίψει. εἰδὼς δὲ τάδ', οὐκ
Εἰρηνικός ἐστ', ἵνα μή ποτε κα-
ταδαρθῇ μεθύων, ἄ-
νευ ξύλου βαδίζων.

A *Sceleratior omnibus ipſe aliis,*
Quicunque lauant cinerem;
Lixiuiumq́ parant
E nitro atque creta:
Modicum teret hic tempus. Sed & hoc
Quia ſcit, paci haud ſtudet, vt ne aliquan-
Do ebrius ſpolietur,
Ambulans ſine ligno.

Σχόλια. Ὁπόσοι κρατοῦσι.] δέον εἰπεῖν ὅσοι κρατοῦσι γῆς, οὐκ εἶπεν. ἀλλ' ἐπελύσατο, ὅσοι παρέχονται βαλανεῖς λελουμένοις σμήγματα.

B BISETVS. Κυκησιτέφρου.] Σ. κυκησιτέφρου, ταρασσούσης τὴν τέφραν. τῆς κυκώσης τέφραν μεμιγμένην τῷ νίτρῳ. ἡ δὲ γῆ ἡ Κιμωλία λευκή.

Σχόλια. Καὶ Κιμωλίας γῆς.] μία τῶν Κυκλάδων νήσων αὕτη ἡ Κιμωλία· νιτρώδης γῆ ἐξ ἧς τὸ νίτρον. ἢ τῶν ἰσχυρῶς τῆς [illegible] ἀκριβέστερον, οἶμαι ἄμμον [illegible]. τὸν οὖν Κλειγένην, ἐν τοιούτῳ ἤθει λέγει. ὥσπερ εἰ ἔλεγε, πονηρότατός ἐστι πάσης τῆς γῆς, ὁπόσοι βαλανεῖς κρατοῦσι, Κιμωλίας καὶ τέφρας, καὶ τοιαύτης λοιπῆς. Οὐκ εἰρηνικός.] οὐχ ἥσυχος, ἀλλ' ἀεὶ ἔνοπλος. εἰδὼς δὲ ὅτι τάδε, προσεποιεῖτο πρόφασιν καὶ μανίαν, εἰδὼς ὅτι μισεῖται ὑπὸ τῶν πολιτῶν. διὸ καὶ βακτηρίαν ἔχων περιῄει, δι' ἧς ἠμύνετο τοὺς ἐπερχομένους αὐτῷ.

C

ΑΝΤΕΠΙΡΡΗΜΑ
ἐν στίχοις κ.

Πολλάκις γ' ἡμῖν ἔδοξεν ἡ πόλις πεπονθέναι
Ταὐτὸν, ἔς τε τῶν πολιτῶν τοὺς καλούς τε κἀγαθοὺς,
Ἔς τε τἀρχαῖον νόμισμα, καὶ τὸ καινὸν χρυσίον.
Οὔτε γὰρ τούτοισιν οὖσιν οὐ κεκιβδηλευμένοις,
Ἀλλὰ καλλίστοις ἁπάντων ὡς δοκεῖ νομισμάτων,
Καὶ μόνοις ὀρθῶς κοπεῖσι, καὶ κεκωδωνισμένοις,
Ἔν τε τοῖς Ἕλλησι καὶ τοῖς βαρβάροισι πανταχοῦ,
Χρώμεθ' οὐδὲν, ἀλλὰ τούτοις τοῖς πονηροῖς χαλκίοις,
Χθές τε καὶ πρώην κοπεῖσι τῷ κακίστῳ κόμματι.
Τῶν πολιτῶν θ' οὓς μὲν ἴσμεν εὐγενεῖς καὶ σώφρονας
Ἄνδρας ὄντας καὶ δικαίους, καὶ καλούς τε κἀγαθοὺς
Καὶ τραφέντας ἐν παλαίστραις, καὶ χοροῖς καὶ μουσικῇ,
Προυσελοῦμεν. τοῖς δὲ χαλκοῖς, καὶ ξένοις, καὶ Πυρρίαις,
Καὶ πονηροῖς κἀκ πονηρῶν, εἰς ἅπαντα χρώμεθα,
Ὑστάτοις ἀφιγμένοισιν, οἷσιν ἡ πόλις πρὸ τοῦ
Οὐδὲ φαρμακοῖσιν εἰκῇ ῥᾳδίως ἐχρήσατ' ἄν.
Ἀλλὰ καὶ νῦν ὦ 'νόητοι μεταβαλόντες τοὺς τρόπους,
Χρῆσθε τοῖς χρηστοῖσιν αὖθις, καὶ κατορθώσασι γὰρ
Εὔλογον, κἄν τι σφαλῆτ' ἐξ ἀξίου γοῦν τοῦ ξύλου
Ἤν τι καὶ πάσχητε, πάσχειν τοῖς σοφοῖς δοκήσετε.

ANTEPIRRHEMA
verſ. 20.

Sæpè nobis viſa eſt hæc Reſp. æquis ac bonis
Ciuibus vti eodem, quo nummis veteribus & nouis,
D *Vtitur modò. Neque enim hos, qui plumbei non ſunt, ſed hos,*
Qui ſunt omnium optimi, negligit hæc noſtra ciuitas.
Nam ſolis probè cuſis, probeq́ tinnientibus,
Nunc paſſim locorum, & apud Græcos, apudq́ Barbaros
Omninò non vtitur: ſed improbis & ferreis,
Qui nuper & heri ſunt procuſi, nota quã peſſima;
E *Iisdem & ciuiũ, quos ſcimus ingenuos & ſobrios,*
Et viros iuſtos, & honeſtos, & frugi, & perquàm probos,
In palæſtra exercitatos, in choris, in Muſica;
Hos expellimus: ferreis autem & peregrinis, & malis
Et malo genere natis, ſeruisq́ ad omnia vtimur:
F *Qui quidem poſtremò aduenerunt: quibus antehac ciuitas*
Ne quidem vſa fuiſſet temerè ac facilè pro vnguentariys.
At nunc ſaltem, ô ſtolidi, mores hos mutate perditos,
Et bonis vtimini denuò viris facientibus
Namq́ officiũ, etſi quid peccetis fortè, excuſabile
G *Erit: à ligno enim pulcro etſi quid patiamini: tamen*
Non inhoneſta pati ſapientib. videbimini viris.

Σχόλια. Πολλάκις ἡμῖν ἔδοξε.] τὸ ἀντεπίρρημα ὅμοιον κατὰ πάντα τῷ ἐπιρρήματι, ἐν στίχοις κ τροχαϊκῶν τετραμέτρων καταληκτικῶν συγκείμενον, ὧν ὁ τελευταῖος ἤν τι καὶ πάσχητε, πάσχειν τοῖς σοφοῖς δοκήσετε. ἐπὶ τῷ τέλει διπλῆ ἔξω νενευκυῖα. τὸ δὲ ἑξῆς, τὸ αὐτὸ πέπονθεν ἡ πόλις εἰς τοὺς χρηστοὺς τῶν [illegible].

τὴν εἰς ἀνθρώπους καὶ εἰς τὸ ἀρχαῖον νόμισμα. ὥσπερ γὰρ τῷ παλαιῷ νομίσματι οὐ χρώμεθα καλῷ ὄντι, ἀλλὰ τῷ καινῷ κακῷ ὄντι, οὕτω καὶ τοῖς ἀρχαίοις ἀνθρώποις οὐ χρώμεθα καλοῖς οὖσι· τοῖς δὲ νῦν στρατηγοῖς κακοῖς οὖσι συγχρώμεθα. Εἴς τε τἀρχαῖον νόμισμα.] τῷ προτέρῳ ἔτει ἐπὶ Ἀντιγένους. ἀλλὰ νέον φησὶ χρυσοῦν νόμισμα κοπῆναι. καὶ Φιλόχορος ὁμοίως, τὸ ἐκ τῶν χρυσῶν Νικῶν. Οὐ κεκιβδηλευμένοις.] ἀντὶ τοῦ κακούργοις, οὐ κεκαπηλευμένοις. ἀλλὰ καθαροῖς. τοῖς παλαιοῖς δηλονότι ἀνδράσι. Κεκωδωνισμένοις.] δεδοκιμασμένοις. ἐκλελεγμένοις ἀκριβῶς. Τοῖς πονηροῖς χαλκίοις.] τοῖς χαλκοῖς στίγμασι. τοῖς ἀδοκίμοις. καὶ νενοθευμένοις χαλκοῖς ὡς ἐπὶ νομισμάτων. χαλκία δὲ ὡς χρυσία ἐλέγετο τὰ χρήματα, χαλκᾶ σκεύη. νῦν δὲ ὡς κακὸν νόμισμα τὸ χρυσοῦν οὕτως εἶπε. δύναται ἂν καὶ τὸ χαλκοῦν λέγειν. ἐπὶ γὰρ Καλλίου, χαλκοῦν νόμισμα ἐκόπη. Χθές τε καὶ πρώην.] ἀντὶ τοῦ καινοῖς. ὡς ἐπὶ νομίσματος δὲ τῷ κόμματι. Προπηλακιζόμενοι.] προπηλακιζόμενοι. ἐλαυνόμενοι. ἐκβαλλόμενοι. Καὶ Πυρρίαις.] ἀντὶ τοῦ δούλοις. ὄνομα γὰρ δούλου ὁ Πυρρίας ἀπό τινος δούλου Πυρρίου. ὡς καὶ Ξανθίας ἀπὸ Ξανθίου τινός. ὁ μὲν πυρρὸς τὴν κόμην. ὁ δὲ, ξανθός. φαρμακοῖσι δὲ τοῖς λεγομένοις καθάρμασιν. Ἐξ ἀξίου γοῦν τοῦ ξύλου.] παρὰ τὴν παροιμίαν ἐξ ἀξιοχρέου τοῦ ξύλου κἂν ἀπάγξασθαι. ἐπὶ τῶν ἐθελόντων σεμνῶς δυστυχεῖν. θέλει οὖν λέγειν, ὅτι ἄμεινόν ἐστι χρῆσθαι τοῖς γνησίοις στρατηγοῖς καὶ δεδοκιμασμένοις, ἢ τοῖς φαύλοις. κἂν γὰρ δέῃ παθεῖν, κρεῖττον ἀπὸ ἀγαθοῦ ἢ φαύλου πάσχειν.

ΔΡΑΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΤΡΙΤΟΥ

Σκηνὴ πρώτη.

ΑΙΑΚΟΣ, ΞΑΝΘΙΑΣ.

ACTVS III. SCENA I.

ÆACVS, XANTHIAS.

Bisetus. Αἰακὸς Πλούτωνος οἰκέτης ἐκ τοῦ βασιλείου μετὰ Ξανθίου εἰς τὸ προσκήνιον προέρχεται. Οὗτοι δουλικῶς τῶν δεσποτῶν ἀπόντων κατηγοροῦσι, τὰς δ' αὐτῶν καλὰς πράξεις, καὶ ἀνδραγαθήματα διηγοῦνται.

Αἰα. Νὴ τὸν Δία τὸν σωτῆρα, γεννάδας ἀνὴρ
Ὁ δεσπότης σου. **Ξαν.** πῶς γὰρ οὐχὶ γεννάδας
Ὅστις γε πίνειν οἶδε καὶ βινεῖν μόνον;
Αἰα. Τὸ δὲ μὴ πατάξαι σ' ἐξελέγξαντ' αὔτικρυς
Ὅτι δοῦλος ὤν, ἔφασκες εἶναι δεσπότης;
Ξαν. Οἴμωζε μέντ' ἄν. **Αἰα.** τουτὶ μέντοι δουλικὸν
Εὐθὺς πεποίηκας, ὅπερ ἐγὼ χαίρω ποιῶν.
Ξαν. Χαίρεις ἱκετεύω. **Αἰα.** μάλα γ' ἐποπτεύειν δοκῶ,
Ὅταν καταράσωμαι λάθρα τῷ δεσπότῃ.
Ξαν. Τί δὲ, τονθορύζων ἡνίκ' ἂν πληγὰς λαβὼν
Πολλὰς ἀπίῃς θύραζε; **Αἰα.** καὶ τοῦθ' ἥδομαι.
Ξαν. Τί δὲ πολλὰ πράττων; **Αἰα.** ὡς μὰ Δί' οὐδὲν οἶδ' ἐγώ.
Ξαν. Ὁμόγνιε Ζεῦ· καὶ παρακούων δεσποτῶν
Ὅταν λαλῶσι; **Αἰα.** μάλα γε πλεῖν ἢ μαίνομαι.
Ξαν. Τί δὲ τοῖς θύραζε ταῦτα καταλαλῶν;
Αἰα. ἐγώ.

ÆA. NÆpe per Iouem seruatorem, vir nobilis
Tuus est herus. XAN. *quomodo enim non sit nobilis,*
Qui scortari, & potare nouit vnicè?
ÆA. *Non autem illum refellisse palam te, & flagris*
Mulctasse: quod seruus cùm esses, te diceres
Herum? XAN. *male pereas mastigia.* ÆA. *iam illicò*
Hoc serui facinus fecisti, quod ego, cùm ago,
Lætor. XA. *lætaris ne obsecro?* ÆA. *prætor aliquis*
Mihi videor, cùm diris clàm deuoueo herum.
XAN. *Etiámne, cùm multis ab hero acceptis flagris,*
Forás exis obmurmurans? ÆA. *lætor vtique.*
XAN. *Etiámne cùm es curiosus?* ÆA. *nil scio per Iouem.*
XA. *Cognate Iupiter, etiam cùm audire te*
Dissimulas, quando heri loquuntur? ÆA. *admodum.*
Plus quàm insanus. XA. *etiam cùm audita eliminas?*
ÆA. *Vtique per Iouem: & id cùm ago, sic lætus gestio:*

Σχόλια. Νὴ τὸν Δία τὸν σωτῆρα.] Αἰακὸς ὁ Πλούτωνος οἰκέτης πρὸς τὸν τοῦ Διονύσου Ξανθίαν. κορωνὶς δὲ εἰσιόντων αὐτῶν τῶν ὑποκριτῶν. οἱ δὲ εἶναι ἰχθυοῦκοι τελ[illegible] ἐπεὶ τελευταῖς ἀποδέχονται. κλαυμυρίζουσι [illegible]. Βινεῖν] συνουσιάζειν. γαμεῖν. ὅτι οἱ κωμῳδοῦντες [illegible] τὸ συνουσιάζειν, ὀρχεῖσθαι [illegible] τὸ βινεῖν δεδώκασιν. Ἐξελέγξαντ' ἄντικρυς.] φανερῶς ἐξελεγχθέντα. λείπει δὲ τὸ θαυμάζω ἢ τοιοῦτόν τι. Οἴμωζε μέντ' ἄν.] ἀντὶ τοῦ οἴμωζε, πολλάκις. [illegible] Τοῦτο μέν τοι δουλικόν.] τὸ λοιδορεῖν τὸν δεσπότην ἀπόν-

Τό. Μάλ' ἐποπτεύειν δοκῶ.] Σύμμαχος οὕτως αὐτὴν τὴν λέξιν φαίνεται συνεχῶς λέγειν. [illegible] τοῖς μυστηρίοις ἐποπτεύειν. οἱ δὲ τὰ μυστήρια παραλαμβάνοντες, μύσται καλοῦνται. οἱ δὲ παραλαβόντες αὐτὰ, τῷ αὖθις ἐνιαυτῷ θεωροῦσι τὰ μυστήρια καὶ ἐποπτεύουσι. καὶ ἐποπτεύοντες χαίρουσιν ἐπὶ τὰ πολλὰ πράττειν. ὁ δὲ νοῦς, ὅταν φησὶ λάθρα καταράσωμαι τῷ δεσπότῃ, λίαν οὕτως ἥδομαι, ὡς δοκεῖν μυστήρια ἐποπτεύειν καὶ ἑορτάζειν. τὸ δὲ μάλα ἔτερον, ἀντὶ τοῦ [illegible] ἀλλὰ [illegible] λέγομεν. οὐχ ἁπλῶς ἥδομαι, ἀλλ' ὑπερήδομαι. ἔστι δὲ καὶ ἄλλη γραφὴ μάλα γ' ἐποπτεύειν δοκῶ. ἔτι δὲ καὶ μάλ' ἐποπτεύειν μοι δοκῶ

τονθορύζων δέ, ψιθυρίζων, ἠρέμα· οἷον ἴζων. ἡ λάθρα φθεγγόμενος. ἀπὸ τῶν χειλέων. τὸ δὲ πολλὰ πράττων, ἢ ἀντὶ τοῦ χαίρεις τονθορύζων ἡνίκα πολλὰ μοχθεῖς [illegible] τοῦ δεσπότου νοητέον. ἢ οὕτω, τὸ δὲ χαίρεις πολλὰ πράττων, ἤγουν πάσχων ἢ μοχθῶν. ἐν ᾧ ὁ τοῦ Αἰακοῦ λόγος κατ' εἰρωνείαν. ἢ τοῦ οἰκέτου λέγοντος οὕτω χαίρω ὡς μὰ τὸν Δία οὐδὲν ἄλλο οἶδα εἰς ὃ A χαίρω ἐν ᾧ. Ὁμόγνιε Ζεῦ.] τὴν ὁμοιότητα θαυμάζων λέγει. ἔστι, ὦ ὁμοιότητος. τὸ δὲ ἐπακούειν, οὐχ ὡς ἡμεῖς εἰώθαμεν λέγειν, κατασκοπεῖν τῶν λεγομένων, παρὰ τῶν δεσποτῶν. ἀλλ' ἴσως τὸ λάθρα ὑπακροώμενος. ἔνθεν καὶ ὠτακουστὰς οἱ Ἀττικοί φασι. τὸ δὲ πλεῖν ἢ μαίνομαι, ἀντὶ τοῦ ἐξανίσταμαι ἑαυτοῦ ἐκ τῆς ἀξίας.

Μὰ Δί', ἀλλ' ὅταν δρῶ τοῦτο, κἀκμιαίνομαι.
Ξαν. Ὦ Φοῖβ' Ἄπολλον, ἔμβαλέ μοι τὴν δεξιάν, B
Καὶ δὸς κύσαι καὐτὸς κύσον, καί μοι φράσον
Πρὸς Διός, ὃς ἡμῖν ἐστιν ὁμομαστιγίας
Τίς οὗτος οὔνδον ἐστὶ θόρυβος, χ' ἡ βοή,
Χὠ λοιδορισμός; Αἰ. Αἰσχύλου κ' Εὐριπίδου.
Ξα. Ἆ. Αἰ. πρᾶγμα γὰρ κεκίνηται μέγα
Ἐν τοῖς νεκροῖσι, καὶ στάσις πολλὴ πάνυ.
Ξαν. Ἐκ τοῦ; Αἰακ. Νόμος τις ἐνθάδ' ἐστὶ κείμενος,
Ἀπὸ τῶν τεχνῶν, ὅσαι μεγάλαι καὶ δεξιαί,
Τὸν ἄριστον ὄντα τῶν ἑαυτοῦ συντέχνων,
Σίτησιν αὐτὸν ἐν Πρυτανείῳ λαμβάνειν.
Θρόνον τε, τοῦ Πλούτωνος ἑξῆς. Ξαν. Μανθάνω.
Αἰα. Ἕως ἀφίκοιτο τὴν τέχνην σοφώτερος
Ἕτερός τις αὐτοῦ. τότε δὲ παραχωρεῖν ἔδει.
Ξαν. Τί δῆτα τουτὶ τεθορύβηκεν Αἰσχύλον;
Αἰα. Ἐκεῖνος εἶχε τὸν τραγῳδικὸν θρόνον,
Ὡς ὢν κράτιστος τὴν τέχνην. Ξαν. Νυνὶ δὲ τίς;
Αἰα. Ὅτε δὴ κατῆλθεν Εὐριπίδης, ἐπεδείκνυτο
Τοῖς λωποδύταις καὶ τοῖς βαλαντιοτόμοις
Καὶ τοῖσι πατραλοίαισι καὶ τοιχωρύχοις,
Ὅπερ ἐστ' ἐν ᾅδου πλῆθος. οἱ δ' ἀκροώμενοι
Τῶν ἀντιλογιῶν, καὶ λυγισμῶν, καὶ στροφῶν,
Ὑπερεμάνησαν, κἀνόμισαν σοφώτατον.
Κἄπειτ' ἐπαρθεὶς, ἀντελάβετο τοῦ θρόνου,
Ἵν' Αἰσχύλος καθῆστο. Ξαν. Κοὐκ ἐβάλλετο;
Αἰα. Μὰ Δί', ἀλλ' ὁ δῆμος ἀνεβόα κρίσιν ποιεῖν
Ὁπότερος εἴη τὴν τέχνην σοφώτερος.

Vt qui Venere ſeſe potitum ſomniat.
XA. O Phœbe Apollo, cedò mihi dexteram tuã:
Vt oſculer, & ipſe oſculare: & dic mihi,
Per verberonem illum ſocium noſtrum, Iouem,
Quis hic intus tumultus? quis clamor oritur?
Quænam iurgatio? ÆA. Æſchyli atque Euripidis.
XA. Hem. ÆA. quippe magnus nuper motus extitit:
Et nimium dira ſeditio, hic apud inferos.
C *XA. At unde? ÆA. lex quædam hic lata eſt, vt qui optimè*
Calleret aliquam, ex magnis atque induſtriis
Artibus, & in eadem alijs longè excelleret:
Is victum in Prytaneo capiat, atque ſolio
Plutonis deinceps inſideat: XA. intelligo.
ÆA. Donec quis adueniat alius qui doctius
Illam artem calleat: & tum cedere opus erit.
D *XA. Quamobrem verò iſthuc turbauit Æſchylum?*
ÆA. Prior ille habebat Tragicam ſedem, vt qui optimus
In ea eſſet arte. XA. quis autem nunc primas habet?
ÆA. Poſtquam huc Euripides deſcendit, illicò
Oſtenſus eſt crumenarum inciſoribus,
Prædonibus, parietum perfoſſoribus,
E *Et parricidis, quorum hic infinitus eſt*
Numerus. Illi vbi perceperunt cantus, ſtrophas,
Contradictiones: ſuprà quàm dici queat
Furentes, iudicarunt ſapientiſſimum
Euripidem: atque ille elatus ſedem Æſchyli
Prehendit. XA. an non inde deturbatus eſt?
ÆA. Non ſanè, ſed populus iudicio cenſuit
Rem committendam, vter artis ſit peritior.

Σχόλια. Κἀκμιαίνομαι.] οὕτως ἔλεγον τὸ ἀποσπερματίζειν ὡς οἱ ὀνειρώττοντες. τοῦτο οὖν φησιν ὅτι ἥδομαι ὡσανεὶ ἀποσπερματίζων. Ὁμομαστιγίας.] ὥσπερ φασὶν ἑταιρεῖος Ζεὺς καὶ ὁμόγνιος καὶ ἱκέσιος καὶ ὅσα τοιαῦτα, οὕτω καὶ δοῦλος ὁ τῶν δούλων ἔφορος. ἐπειδὴ οἱ δοῦλοι μαστιγοῦν [illegible] καὶ πληγαῖς, διὰ τοῦτο ὁμομαστιγίας ἐστίν. ἢ [illegible] εἰς ἡμᾶς [illegible] παίζων παρ' [illegible] ὁμομαστιγίας. ἄλλως. ἀντὶ τοῦ εἰπεῖν ὁ ὁμόγνιος. [illegible] λέγει [illegible] F G [illegible] ἐκ τῶν θρόνων [illegible] Νόμος τις ἐνθάδ' ἐστί.] νόμος ἦν [illegible] βελτίονα ἄνδρα τῶν ἑαυτοῦ συντεχνιτῶν, ἐγγὺς τοῦ Πλούτωνος καθίζεσθαι. Σίτησιν αὐτόν.] ταῦτα μεταφέρει ἀπὸ τῶν ἐν Ἀττικῇ ἐθῶν εἰς τὰ καθ' ᾅδου. Τοῦ Πλούτωνος ἑξῆς.] ἀντὶ τοῦ ἐγγὺς τοῦ θρόνου τοῦ Πλούτωνος. Βαλαντιοτόμοις.] τοῖς τὰ βαλάντια τέμνουσιν ἃ ἐν ταῖς ζώναις ἀποκρεμάμενα φέρουσιν [illegible]. Τῶν ἀντιλογιῶν.] [illegible] ἐν ἄλλοις. στροφῶν [illegible] Λυγισμῶν.] [illegible] G [illegible] Ὑπερεμάνησαν.] ἀντὶ τοῦ λίαν ἐμάνησαν. [illegible] Οὐκ ἐβάλλετο.] λίθοις δηλονότι. [illegible]

Ξαν. Ο

Ξαν. Ὁ τῶν πανούργων; Αια. νὴ Δί' οὐράνιον γ' ὅσον.
Ξαν. Μετ' Αἰσχύλου δ' οὐκ ἦσαν ἕτεροι ξύμμαχοι;
Αια. Ὀλίγον τὸ χρηστόν ἐστιν ὥσπερ ἐνθάδε.
Ξαν. Τί δῆθ' ὁ Πλούτων δρᾶν παρασκευάζεται;
Αια. Ἀγῶνα ποιεῖν αὐτίκα μάλα καὶ κρίσιν.
Κἄλεγχον αὐτῶν τῆς τέχνης. Ξαν. κἄπειτα, πῶς
Οὐ καὶ Σοφοκλέης ἀντελάβετο τοῦ θρόνου;
Αια. Μὰ Δί' οὐκ ἐκεῖνος. ἀλλ' ἔκυσε μὲν Αἰσχύλον
Ὅτε δὴ κατῆλθε, κἀνέβαλε τὴν δεξιάν.
Κἀκεῖνος ὑπεχώρησεν αὐτῷ τοῦ θρόνου.
Νυνὶ δ' ἔμελλεν ὡς ἔφη Κλειδημίδης,
Ἔφεδρος καθεδεῖσθαι. κἂν μὲν Αἰσχύλος κρατῇ,
Ἕξειν κατὰ χώραν: εἰ δὲ μή, περὶ τῆς τέχνης
Διαγωνιεῖσθ' ἔφασκε πρός γ' Εὐριπίδην.
Ξαν. Τί χρῆμ' ἄρ' ἔσται. Αια. νὴ Δί' ὀλίγον ὕστερον,
Κἀνταῦθα δὴ τὰ δεινὰ κινηθήσεται.
Καὶ γὰρ ταλάντῳ μουσικὴ σταθμήσεται.
Ξαν. Τί δέ, μειαγωγήσουσι τὴν τραγῳδίαν;
Αια. Καὶ κανόνας ἐξοίσουσι, καὶ πήχεις ἐπῶν.
Καὶ πλαίσια ξύμπηκτα πλινθεύσουσί γε.
Καὶ διαμέτρους. καὶ σφῆνας. ὁ γὰρ Εὐριπίδης
Κατ' ἔπος βασανιεῖν φησι τὰς τραγῳδίας.
Ξαν. Ἦπου βαρέως οἶμαι τὸν Αἰσχύλον φέρειν.
Αια. Ἔβλεψε γοῦν ταυρηδὸν ἐγκύψας κάτω.
Ξαν. Κρινεῖ δὲ δὴ τίς ταῦτα; Αια. τοῦτ' ἦν δύσκολον.
Σοφῶν γὰρ ἀνδρῶν ἀπορίαν ηὑρισκέτην.
Οὔτε γὰρ Ἀθηναίοισι συνέβαινεν Αἰσχύλος.
Ξαν. Πολλοὺς ἴσως ἐνόμιζε τοὺς τοιχωρύχους.
Αια. Λῆρόν τε τἄλλ' ἡγεῖτο, τοῦ γνῶναι πέρι
Φύσεις ποιητῶν. εἶτα τῷ σῷ δεσπότῃ
Ἐπέτρεψαν, ὁτιὴ τῆς τέχνης ἔμπειρος ἦν.
Ἀλλ' εἰσίωμεν, ὡς ὅταν γ' οἱ δεσπόται
Ἐσπουδάκωσι, κλαύμαθ' ἡμῖν γίγνεται.

A XA. *Hominem versutum.* ÆA. *ita, per summum Iouem admodum.*
XA. *Sed nulli erant commilitones cũ Æschylo?*
ÆA. *Pauci quippe boni sunt: sicut & hoc in loco.*
XA. *Quid Pluto adornat?* ÆA. *certamen Poëticum*
Instituit: vt eruditè contendant, & sua
Quisque artis specimen edat. XA. *sed, cur non eam*
B *Sedẽ occupauit Sophocles, proximus Æschylo?*
ÆA. *Non herculè. Sed Æschylum ille osculatus est,*
Quando huc deuenit, & iniecit ei dexteram:
Ille tamen vltrò cedebat Sophocli locum:
Nunc quidẽ aderit, vt mihi retulit Clidemides,
Spectator assessurus: & si vincat Æschylus,
Nihil tentaturus, sin minus, pro gloria
C *Artis certaturum aiebat, cum Euripide.*
XA. *Quid ergo erit negotij?* ÆA. *paulò post grauis*
Mehercle tractabitur hic controuersia:
Nam Musica ars in trutina examinabitur.
XA. *Quid? an illi ponderabunt hîc Tragœdias?*
ÆA. *Cubitos & regulas depromẽt carminũ,*
Et quadrata ita struent, vt coëant: & quasi
D *Coagmententur: item diametros extruent*
Et cuneos: quoniam Euripides se dictitat
Ad numerum contorquere suas Tragœdias.
XA. *Certè hoc ego grauiter ferre arbitror Æschylum.*
ÆA. *Ideo humũ contuens, taurinis videt oculis.*
XA. *Quis autem erit arbiter?* ÆA. *difficile istuc erat.*
Nam sapientum virorum magna est inopia,
E *Neque enim obtingebat Æschylus Atheniẽsibus.*
XA. *Fortasse multos perfossores parietum*
Censebat ex ijs. ÆA. *imò illos friuolos,*
Et ineptos esse ducebat, qui Poëtica
Dignoscerent ingenia: ac proin' hero tuo
Rem commiserunt, quòd & ipse artem calleat.
Sed ingrediamur, vt si forte nostri heri
Properauerint, nobis verbera parata sint.

Σχόλια. Οὐράνιον γ' ὅσον.] ἀντὶ τοῦ πολύ. καὶ μεγάλως ἐξαίρει. Ὀλίγον τὸ χρηστόν ἐστι.] δείκνυσιν ὡς πρὸς τὸ θέατρον. αἰνίττεται δὲ τοὺς ἐνθάδε τοῖς ἐκεῖ. νῦν γὰρ οὐ περὶ ᾅδου φησίν. Κἀκεῖνος ὑπεχώρησεν αὐτῷ τοῦ θρόνου.] Καλλίστρατος. οὐχ ὡς παραδεδωκότος Αἰσχύλου τὸν θρόνον, ἀλλ' ὡς παραδεδεγμένου αὐτὸν καὶ ὑποκεχωρηκότος. Κλειδημίδης.] Καλλίστρατος, ὅτι ἴσως Σοφοκλέους υἱός ἐστιν. Ἀπολλώνιος δέ, ὅτι Σοφοκλέους ὑποκριτής. τοῦτο δὲ πόθεν, σκέψασθαι. διαβάλλει δὲ καὶ Κλειδημίδην ὡς [illegible]. τινὲς δὲ τὸ νυνὶ δ' ἔμελλε τοῦ Κλειδημίδου φασὶν εἶναι. ἔφεδρος δὲ ὁ μὴ παρατασσόμενος ἐν τοῖς ἀγῶσιν εἰς τὸ ἀγωνίζεσθαι τοῖς νικῶσι. καὶ Σοφοκλῆς. καί μοι δυσανταγώνιστος Αἴας ξυνὼν ἔφεδρος. ἤγουν ἔσχατος καὶ ὡς ἔφεδρος ἐλήφθη μοι Αἴας εἰς κακόν. Ἕξειν κατὰ χώραν.] ἀντὶ τοῦ ἡσυχάσειν οὕτως, ὡς εὗρεν Αἰσχύλον καθέζεσθαι. Μειαγωγήσουσι τὴν τραγῳδίαν.] μειοῖ λέγουσι, τοὺς ὑπὲρ τῶν υἱῶν εἰς τὰ Ἀπατούρια εἰς ὑπὸ τῶν πατέρων ὡς

F φερομένους διὰ τὸ ἐπιφωνεῖν τοὺς φράτορας ἐπὶ τοῦ σταθμοῦ τοῦ ἱερείου, μεῖον. μεῖον. ὅτι δὲ ἵστατο, Ἀριστοφάνης ἐν δράμασι δεδήλωκε. τοῦτο δὲ ἐκαλεῖτο κουρεῖον, ἀπὸ τῆς κουρᾶς, ὑπὲρ ὧν ἐθύετο. μεῖον δὲ διὰ τὴν προειρημένην αἰτίαν. καὶ ἐπεὶ [illegible] τι τοῖς ἧττον εἰσάγουσιν ἀπεδίδοντο, καθάπερ αὐτός φησιν Ἀριστοφάνης. ἀλλ' εὔχομαι ἴσως ἐλαβῶσι τὸν σφυγμόν, ἵνα μή με προσπράττωσι γραῦν οἱ φράτορες. μειαγωγὸς δὲ ἐλέγετο, ὁ προσαγαγὼν τὸ ἱερεῖον. ὅτι μεῖον τὸ ἱερεῖον ἔλεγον, τὸ παριστάμενον ὑπὲρ τῶν εἰς τοὺς φράτορας ἐκφερομένων. μεῖον δὲ ἐκλήθη ἀπὸ τοῦ συμ-
G βαίνοντος. ἔδει γὰρ αὐτό, ἔλαττον ἔχειν σταθμοῦ τινος ἀπὸ τοῦ ὡρισμένου διὰ τοὺς φιλοδεξοῦντας. οἱ δὲ φράτορες ἵνα μείζονες γίνωνται μερίδες, ἐπεφώνουν ὡς ἰδόντες ἱστάναι, διὰ τοῦ μεῖόν ἐστιν. ἄλλως. ἐάν τις εἰσάγῃ εἰς τοὺς ἰδίους φράτορας υἱὸν ἐν ἡλικίᾳ γενόμενον, παρίστα αὐτοῖς ἀπὸ ὡρισμένου σταθμοῦ ἱερεῖον, πρὸς ὃν ἔδει προσάγειν. ἠξίουν δὲ ἀξίαν μεῖον προσάγειν. ὅτι δὲ ἐπλήθυνε τὸ ἱερεῖον ὡς τὸ ξυ-

γὸν, ἀλλ' ἐπὶ τῆς ἰδέας. μεῖον. μεῖον τὸ δῆλον ὅτι ὀλίγον ἐστὶ [illegible] καὶ μειαγωγεῖν περὶ τραγῳδίας, τουτέστι πρὸς τὸν ζυγὸν προσάξουσι καὶ σταθμήσουσιν. ἄλλως. ἐπεὶ εἰώθασι προσφέρειν οἱ εἰς τοὺς φράτερας χαφόμενοι, πρόβατον. καὶ οἱ ἱστάμενοι, ἔλεγον. μεῖον. μεῖον. καὶ τὸν εἰσάγοντα μειαγωγὸν ἐκάλουν. Καὶ κανόνας.] κυρίως τὸ ἐπάνω τῆς τετραγώνου, καὶ εἰς ἰσότητα ταύτην ἄγων. Καὶ πλαίσια.] τὰ τῶν ξύλων τετράγωνα. πλαίσιον γὰρ πλινθίον τετράγωνον. Ἀφθόνως. καὶ τὸ σχῆμα πλαισίον τυγχάνει τοῦ μηχανήματος. διάμετρος δὲ ἡ ἐν τῷ κύκλῳ κέντρον τέμνουσα μέσον γραμμή. διαβήτας. σταφύλη. ὅπερ ἐστὶν ὄνομα παρὰ τοῖς ἀρχιτέκτοσιν ἐπὶ τοῦ καθιεμένου μολύβδου τεθειμένον. Ὅμηρος. σταφύλῃ ἐπὶ νῶτον ἐΐσας. οὐδὲν δ' ἄλλ' ἐστὶ [illegible] ἡ διὰ τούτων δείκνυσιν ὅτι πανταχόθεν ἀπαιτεῖ ἐξετασθήσεσθαι.

BISETVS. Τὸ ἀπὸ τῆς σταφύλης παράδειγμα τοῖς παλαιοῖς σχολίοις οὐ καλῶς ἔχειν δοκεῖ. καὶ γὰρ οὕτως Ὅμηρος Ιλ. Β.

Ἵπποι μὲν μέγ' ἄρισται ἔσαν Φηρητιάδαο,
Τὰς Εὔμηλος ἔλαυνε ποδώκεας ὄρνιθας ὥς,
Ὄτριχας, οἰέτεας, σταφύλῃ ἐπὶ νῶτον ἐΐσας. ἀντὶ τοῦ ἴσας.

Σχόλια. Ταυρηδόν.] τοιοῦτος γὰρ τῷ σχήματι ὀργιζόμενος Αἰσχύλος. Οὔτε γὰρ Ἀθηναίοισι.] ὡς φαύλων περὶ τὰς ἀποκρίσεις ὄντων, οὐ συνεχώρησεν. Τοὺς τοιχωρύχους.] τοὺς προσέχοντας Εὐριπίδῃ πονηρούς. Λῆρόν τε τἄλλ' ἡγεῖτο.] ἀντὶ τοῦ τοὺς ἄλλους. Ἀθηναίους μὲν συνετοὺς ἡγεῖτο, πονηροὺς δὲ τοὺς πλείστους. διὸ μὴ ἐπιτρέψαι αὐτοῖς τὴν κρίσιν. τοὺς δὲ ἄλλους ἀνθρώπους, λῆρον ἡγεῖτο πρὸς τοιαύτην ἐξέτασιν. Ὡς ὅταν γ' οἱ δεσπόται.] ὅταν γὰρ οἱ δεσπόται σπουδάζωσι θᾶττόν τι ἀπαρτισθῆναι, ἐπιπλήττουσι τοὺς δούλους, ἵνα θᾶττον ἐνεργῶσιν.

ΧΟΡΟΣ.

Χο. Ἦ που δεινὸν ἐριβρεμέτας,
Χόλον ἔνδοθεν ἕξει.
Ἡνίκ' ἂν ὀξύλαλον παρίδῃ,
Θήγοντος ὀδόντας
Ἀντιτέχνου. τότε δή
Μανίας ὑπὸ δεινῆς,
Ὄμματα στροβήσεται.
Ἔσται δ' ὑψιλόφων τε λόγων
Κορυθαίολα νείκη,
Σχινδαλάμων τε παραξόνια,
Σμιλεύματά τ' ἔργων,
Φωτὸς ἀμυνομένου,
Φρενοτέκτονος ἀνδρός.
Ῥήμαθ' ἱπποβάμονα.
Φρίξας δ' αὐτοκόμου λοφιᾶς
Λασιαύχενα χαίταν,
Δεινὸν ἐπισκύνιον ξυνάγων,
Βρυχώμενος ἥσει,
Ῥήματα γομφοπαγῆ
Πινακηδὸν, ἀποσπῶν
Γηγενεῖ φυσήματι.
Ἔνθεν δὴ στοματουργὸς ἐπῶν

CHORVS.

C
CH. *Magna iſthic homo grandiloquum*
Agitabitur ira:
Viderit ut ſtrepitum Tragici,
Dentes acuentis
Æmuli: ibi Furijs
Simul actus & Oeſtro,
Lumina huc & huc aget.
D *Verborum ſed enim gravium,*
Pugna aſpera ſurget,
Nugarúmque rota ſtrepera, &
Subtilia rerum
Segmina docti hominis,
Sua verba tuentis:
Verba ſeſquipedalia.
Tum ſetam quatiens rigidam
Ceruice ſupina,
E *Grande ſupercilium trahet, &*
Rugitibus edet,
Contabulata ſuis
Modulamina clauis:
Flans Gygantis halitum.
Inde & vocum opifex lenium,

Σχόλια. Ἦ που δεινὸν ἐριβρεμέτας.] κορωνὶς καὶ ἔκθεσις μέλους χοροῦ μονοστροφικοῦ τετράστροφος [illegible] ὁμοίως ἔχει. τὰ κῶλα δὲ ἑκάστης στροφῆς ἑπτὰ ἰσόμετρα. ὧν τὰ μὲν πρῶτα καὶ τρίτα καὶ πέμπτα δακτυλικά. ἀλλὰ τὰ μὲν [illegible]. τὰ δὲ πέμπτα πενθημιμερῆ. τὰ δεύτερα καὶ τέταρτα, καὶ τὰ [illegible] ἑφθημιμερῆ. τὰ δὲ ἕβδομα τροχαϊκὰ [illegible]. μετὰ τοῦ καὶ δύο δακτυλικὰς ἑξαμέτρους καὶ ἕνα [illegible] τροχαϊκὸν δίμετρον καταληκτικόν. Ἦ που δεινὸν ἐριβρεμέτας. ὁ Αἰσχύλος πρὸς τὸ βροντῶδες [illegible] κομπῶδες. [illegible] ἀρχὴ τοῦ Προμηθέως,

Χθονὸς μὲν εἰς τηλουρὸν ἥκομεν πέδον
Σκύθην ἐς οἶμον, ἄβατον εἰς ἐρημίαν
Ἥφαιστε, σοὶ δὲ χρὴ μέλειν ἐπιστολάς,
Ἅς σοι πατὴρ ἐφεῖτο τόνδε πρὸς πέτραις
Ὑψηλοκρήμνοις τὸν λεωργὸν ὀχμάσαι
F Ἀδαμαντίνων δεσμῶν ἐν ἀρρήκτοις πέδαις
καὶ τὰ λοιπά.
Ἀδαμαντίνου νῦν σφηνὸς αὐθάδη γνάθον
Στέρνων διαμπὰξ πασσάλευ' ἐρρωμένως.

Θήγοντος ὀδόντας.] ἀπὸ μεταφορᾶς ἐστι τῶν χοίρων οἵτινες εἰς μάχην [illegible] τοῦ τε τεῖναι. στροβήσεται δὲ ἀντὶ τοῦ στραφήσεται. Ὑψιλόφων τε λόγων.] τῶν τοῦ Αἰσχύλου. διὰ τὸ ὑψηλόν. τουτέστι μετεώρων. μεγάλων. χαρακτηρίζει δὲ ἀμφοτέρους. Εὐριπίδην καὶ Αἰσχύλον. Σχινδαλάμων τε παραξόνια.] σχινδαλμὸς κυρίως τὸ [illegible] τοῦ [illegible] ξέσμα παραξόνια δὲ αὐτὰ [illegible]
G [illegible] τραγικὰ ἑρμηνεία, καὶ ἀποτείνει ἐπ' αὐτὸ τὸν Εὐριπίδην, τοιοῦτον εἴ τι [illegible] ὠνομασμένον. ἄλλως. παραξόνια αὐτὰ [illegible] ἄξονος ἀεὶ γὰρ τὸ μέρος [illegible] σμιλεύματα δὲ τὰ ἐκβαλλόμενα ἀπὸ σμίλης. ἀντὶ τοῦ [illegible]. Φρενοτέκτονος.] τοῦ ἐκ τῶν αὐτοῦ φρενῶν τεκταινομένου καὶ συντιθέντος Αἰσχύλου.

Αἰσχύλου. ταῦτα δὲ λέγει ἐπειδὴ τοιούτοις ὀνόμασιν Αἰσχύλος ἐχρῆτο ἄτοπον ἀποτελοῦσι. τὸ δ' ἑξῆς οὕτως ἀμωμούμενος τουτέστι τοῦ Εὐριπίδου ἀνιωμένου τὰ ἱπποβάμονα ῥήματα τοῦ φρενοτέκτονος ἀνδρὸς τουτέστι τοῦ Αἰσχύλου. Φρίξας δ' αὐτοκόμου.] ἀντὶ τοῦ ὀργισθεὶς, ὥσπερ λέων. πᾶν δέ τ' ἐπισκύνιον κάτω ἕλκεται. εἰς ἓν δὲ συνήγαγεν ἑαυτοῦ ἀμφοτέρας τὰς Ὁμηρικὰς εἰκόνας. τοῦτο ἐπὶ τοῦ λέοντος ἐν τῷ λασιαύχενα χαίταν, καὶ τὸ ἐπὶ τὰ συνο. Ἐπισκύνιον σῶμα, ὡς. ἡ Ὅμηρος. πᾶν δέ τ' ἐπισκύνιον κάτω ἕλκεται ὄσσε καλύπτων. τὸ περὶ τὰς ὀφρῦς δέρμα κατὰ μετάφρασιν τοῦ λέοντος. σκῦλος γὰρ λέγεται τὸ δέρμα. ἐν τῷ καὶ σκυλοδέψης ὡς βυρσοδέψης. τὸ ἐπάνω τῶν ὀφθαλμῶν μέρος. ἤτοι δέρμα, τὸ συνοφρύωμα τοῦ μετώπου. ὅθεν καὶ σκυζᾶσθαι τὸ ὀργίζεσθαι διὰ τὸ ἐνδείκνυσθαι τοῦτον γίνεσθαι τοῦτο τὸ μέρος τοῖς ὀργιζομένοις. καὶ ἐπισκυνιᾶσθαι τὸ χαλεπαίνειν, ἀπὸ τοῦ τὸ ἐπισκύνιον καθέλκειν τοὺς χαλεπαίνοντας. Γομφοπαγῆ.] ἀκριβέστατα πολυσύνθετα, σκληρὰ καὶ ἦχον ποιοῦντα ὥσπερ αἱ γεγομφωμέναι σανίδες. Πινακηδὸν ἀποσπῶν.] ἀποσπῶν τὰ ῥήματα, ὥσπερ πίνακας ἀπὸ πλοίων. οὐχ ὡς Εὐριπίδης σκινδαλμούς. πινακίδες δὲ αἱ μεγάλαι σανίδες τῶν πλοίων, ἤγουν σανίδων τῶν ἐκ νεὼς ἀποσπωμένων ἐν τρικυμίᾳ. Γηγενεῖ φυσήματι.] μεγάλῳ ὥστε σεισμοὺς ποιεῖν. ἀρχαία γὰρ ὑπόνοια τοὺς ὑπὸ πνευμάτων κατεχομένων σείεσθαι τὴν γῆν.

Βασανίστρια λίσπη,
Γλῶσσ' ἀνελισσομένη, φθονεροὺς
Κινοῦσα χαλινοὺς,
Ῥήματα δαιομένη,
Καταλεπτολογήσει,
Πλευμόνων πολὺν πόνον.

Numerúmq; retortrix
Lingua volubilis, inuidia
Motura lupatum:
Dum sua verba secat:
Tenui ore sonabit,
Magnum anhelitus onus.

Σχόλια. Λίσπη.] σὺν τόνῳ εἰς μέσην. Ἀπολλώνιος δὲ ὀξύνει. ὡς ψιλή. λίσπη δὲ ἡ ἐκτετριμμένη καὶ λεία. οὕτω γὰρ λέγονται, οἱ [illegible] ἀλοίσπο· οὐ καὶ οἱ λίσποι τὰ ἰσχία. Καλλίστρατος δὲ, θηλυκὸν λεπτὸν σφόδρα. ἀφ' οὗ καὶ οἱ τὰ ἰσχία λεπτοὶ, λίσποι λέγονται ἀλλ' ὡς εἰ λέγοι ἀκριτετριμμένη καὶ ὀλισθηρὰ γλῶσσα. διὰ τὸ ἐν τοῖς λόγοις εὐαπόδυτον. ἄλλως, λίσπη [illegible] ὑφ' ἡμῶν καταλυομένοις, στρυφνὴ ἀπράγμονες. οἱ τοιοῦτοι δὲ δυσπρακτοί εἰσιν ἐν τῷ παίζειν. λέγει δὲ τὴν Εὐριπίδου. πρὸς δὲ τὸ ἱπποβάμονα καὶ τὰ λοιπὰ τὸ κινοῦσα χαλινοὺς εἶπε. φθονεροὺς δὲ ὡς φθονούμενον τοῦ Εὐριπίδου ἐπὶ σοφίᾳ. δαιομένη δὲ διαμερίζουσα διαιροῦσα. κατατέμνουσα τὰ Αἰσχύλου ῥήματα. καταλεπτολογήσει δὲ, τὸ τοῦ Αἰσχύλου λεπτολογίαν λεπτῶς βασανίσει ὁ Εὐριπίδης. Πλευμόνων πολὺν πόνον.] τὰ γὰρ τοιαῦτα ῥήματα μετὰ πολλοῦ ἐξέρχονται πόνου.

ΔΡΑΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΤΡΙΤΟΥ
Σκηνὴ δευτέρα.

ΕΥΡΙΠΙΔΗΣ, ΔΙΟΝΥΣΟΣ, ΑΙΣΧΥΛΟΣ.

Τρίμετροι.

ACTVS III. SCENA II.

EVRIPIDES, BACCHVS, ÆSCHYLVS.

Senarij.

BISETVS. Εὐριπίδης, καὶ Αἰσχύλος παρόντος Διονύσου περὶ τῶν πρωτείων φιλοτίμως, καὶ ἐριστικῶς διὰ πλειόνων ἐρίζουσι. καὶ τέλος ὑπ' αὐτοῦ μόλις παύονται, καὶ περὶ ὁμιλίας, καὶ ἀντιλογίας φίλης σύμβασιν ποιοῦνται.

Εὐ. Οὐκ ἂν μεθείμην τοῦ θρόνου, μὴ νουθέτει.
Κρείττων γὰρ εἶναί φημι τούτου τὴν τέχνην.
Δι. Αἰσχύλε τί σιγᾷς; αἰσθάνει γὰρ τοῦ λόγου.
Εὐ. Ἀποσεμνυνεῖται πρῶτον, ἅπερ ἑκάστοτε
Ἐν ταῖς τραγῳδίαισιν ἐτερατεύετο.
Δι. Ὦ δαιμόνι' ἀνδρῶν, μὴ μεγάλα λίαν λέγε.
Εὐ. Ἐγᾦδα τοῦτον, καὶ διέσκεμμαι πάλαι,
Ἄνθρωπον ἀγριοποιὸν, αὐθαδόστομον,
Ἔχοντ' ἀχάλινον, ἀκρατὲς, ἀπύλωτον στόμα.
Ἀπεριλάλητον, κομποφακελορρήμονα.

EV. Sedem haud reliquerim, ne moneas me modò.
Nam doctiorem me esse dico hoc Æschylo.
BAC. Æschyle mi, quid taces? nam verba hac percipis.
EV. primùm magnificè se geret, quòd vndique
Verborum monstra loquatur in Tragœdijs.
BAC. Mire opifex, ne loquare nimium grandia.
EV. Noui ego, qui vir siet: & dudum comperi
Hominem, feros reddentem alios, ore improbo,
Effreni, incontinenti, ianua
Egente, futilem, ampullosis turgidum

Σχόλια. Οὐκ ἂν μεθείμην.] γράφεται καὶ μεθίειμεν. κορωνὶς δὲ εἰσὶ, τῶν [illegible] οἱ δὲ στίχοι ἰαμβικοὶ τρίμετροι ἀκατάληκτοι [illegible] ἐν τελευταίοις. ὑμεῖς δὲ ταῖς μούσαις τὶ μέλος ἐπᾴδετε. ἐπὶ τῷ τέλει κορωνίς. Αἰσθάνει γὰρ τοῦ λόγου.] ὃν λέγει, ὡς οὐ παραχωρήσει τοῦ θρόνου, φάσκων εἶναι τούτου κρείττων. Ἀποσεμνυνεῖται.] ἀντὶ τοῦ ἀπονοεῖται σιωπῶν. ὑπερηφανεῖ πάλιν ὅτι ἐσίγα [illegible] σεμνότητος γὰρ ἕνεκα ἐπὶ πολὺ ἐσιώπα Αἰσχύλος, ἐν ταῖς θεάτροις αὐτῶν. Ἀγριοποιόν.] ἀγρίους εἰσάγοντα καὶ ὠμοὺς τοὺς ἥρωας. Ἀπύλωτον στόμα.] φρυάγης, ἀθύρωτον. οἱ δὲ γραμματικοὶ, ἀπύλωτον, ἀντὶ τοῦ ἀνεῳγμένον καὶ πύλην μὴ ἔχον. μὴ χαλιναγωγούμενον μηδὲ κρατούμενον. Ἀπεριλάλητον.] ὅ ἐστιν, οὐκ εἰδότα λαλεῖν. κομποφακελορρήμονα δὲ βαρυρρήμονα σκληρὰ καὶ συνδεδεμένα ἔπη λέγοντα. φάκελοι γὰρ τὰ βαρέα καὶ συνδεδεμένα φορτία τῶν ξύλων.

Αι. Ἄληθες, ὦ παῖ τῆς ἀρουραίας θεοῦ,
Σὺ δή με ταῦτ', ὦ στωμυλιοσυλλεκτάδη,
Καὶ πτωχοποιὲ, καὶ ῥακιοσυρραπτάδη.
Ἀλλ' οὔτι χαίρων ταῦτ' ἐρεῖς. Διόνυσος. παῦσ' Αἰσχύλε, B
Καὶ μὴ πρὸς ὀργὴν σπλάγχνα θερμήνῃς κότῳ.
Αι. Οὐ δῆτα, πρίν γ' ἂν τοῦτον ἀποφήνω σαφῶς
Τὸν χωλοποιὸν, οἷος ὢν θρασύνεται.
Δι. Ἄρν' ἄρνα μέλαιναν παῖδες ἐξενέγκατε. C
Τυφὼς γὰρ ἐκβαίνειν παρασκευάζεται.
Αι. Ὦ Κρητικὰς μὲν συλλέγων μονῳδίας,
Γάμους δ' ἀνοσίους εἰσφέρων εἰς τὴν τέχνην.
Δι. Ἐπίσχες οὗτος, ὦ πολυτίμητ' Αἰσχύλε,
Ἀπὸ τῶν χαλαζῶν, ὦ πόνηρ' Εὐριπίδη,
Ἄπαγε σεαυτὸν ἐκποδὼν, εἰ σωφρονεῖς,
Ἵνα μὴ κεφαλαίῳ τὸν κρόταφόν σου ῥήματι,
Θενὼν ὑπ' ὀργῆς, ἐκχέῃ τὸν Τήλεφον.
Σὺ δὲ μὴ πρὸς ὀργὴν Αἰσχύλ', ἀλλὰ πρᾳόνως D
Ἔλεγχ' ἐλέγχου, λοιδορεῖσθαι δ' οὐ πρέπει
Ἄνδρας ποιητὰς, ὥσπερ ἀρτοπώλιδας.
Σὺ δ' εὐθὺς, ὥσπερ πρῖνος ἐμπρησθεὶς, βοᾷς.
Ευ. Ἕτοιμός εἰμ' ἔγωγε, κοὐκ ἀναδύομαι
Δάκνειν (δάκνεσθαι πρότερος εἰ τούτῳ δοκεῖ) E
Τἄπη, τὰ μέλη, τὰ νεῦρα τῆς τραγῳδίας,
Καὶ νὴ Δία, τὸν Πηλέα τε, καὶ τὸν Αἴολον,

Verbis. Æs. ita eſt, mi fili ruralis Deæ:
Tu equidem, tu blateramentorum inanium
Collector, tu fabricator mendicantium,
Tu pannoſorum hominum conſutor, hæc mihi
Obycis: at faxo ego iam nunc, haud vt rideas.
BA. Pauſa Æſchyle, nec ad iram accendas viſcera.
Æs. Minimè, priuſquàm hunc commonſtrauero palàm
Claudorum hominum fabrum, quàm ſit feroculus.
BA. Agnum huc, agnum efferte pueri nigrum ocyus,
Nam turbo verborum tentat prorumpere.
Æs. O tu, qui Creticas facis monœdias,
Et nuptias in artes inſers nefarias.
BA. Quæſo abſtine, mi præſtantiſſime Æſchyle,
A vocum grandinibus: tu miſer Euripides,
Hinc temet amoue è conſpectu, ſi ſapis:
Ne iratus duriori verbo tibi caput
Feriat, & fracto cranio effundat Telephum.
Tu verò Æſchyle, ne iracundè, ſed leniter,
Refelle obiecta. non enim bonos decet
Poëtas, ceu piſtorum vxores, inuicem
Conuitiari. tu velut ilex clamitas,
Quæ igni crepitat. EVRIP. *nulla in me mora, neque abnuo*
Mordere (ſiquidem huic priori morderi lubet)
Numeros, modos & neruos in Tragœdia:
Et per Iouem, Peleã meum, & meum Æolum,

Σχόλια. Ἄληθες ὦ παῖ.] ἐν ἐρωτήσει. ἀντὶ ὄντως δὴ σύ. ὅτι δὲ λαχανοπωλητρίας υἱὸς ἦν ὁ Εὐριπίδης, Ἀλέξανδρός φησιν. εἴρηται δὲ ὁ στίχος παρὰ τὰ τοῦ Εὐριπίδου. ἄληθες ὦ παῖ τῆς θαλασσίας θεοῦ. βαρυτονητέον δὲ τὸ ἄληθες. ἀρουραίας δὲ διότι τὰ λάχανα ἐκ τῆς γῆς φύεται. Πτωχοποιέ.] ὅτι τὸν Τήλεφον τὸν βασιλέα Μυσῶν πτωχὸν ποιήσας. στωμυλιοσυλλεκτάδη δὲ ὁ πολυλογίας συνάγων. ῥακιοσυρραπτάδη δὲ, ὁ τὰ ῥάκη συρράπτων καὶ ἐνδύων τοὺς βασιλεῖς. ἢ ὁ τὰ τῶν ἄλλων ποιητῶν συλλέγων καὶ οἰκεῖα ἑαυτοῦ λογιζόμενος. F

BISETVS. Στωμυλιοσυλλεκτάδη] Σ. στωμύλα ῥήματα συλλέγων.

Σχόλια. Σπλάγχνα θερμήνῃς.] θυμὸς γάρ ἐστι ζέσις τοῦ περὶ τὴν καρδίαν αἵματος, δι' ὄρεξιν ἀντιλυπήσεως κινουμένη. ἡ ὀργὴ ἡ ἐναρχομένη. κότος δὲ ἡ ὀργὴ ἡ ἐπιτηρουμένη. μῆνις δὲ ὀργὴ ἡ εἰς πολὺ χρόνον ἀποτιθεμένη. χόλος δὲ ὀργὴ ἡ διὰ ταχέων. ὀργὴ δὲ ἐπιθυμία τιμωρίας τοῦ ἠδικηκέναι δοκοῦντος. ἡ λύπη μεθ' ὑπολήψεως τοῦ ὀλιγωρεῖσθαι. G Τὸν χωλοποιόν.] διὰ τοὺς τρεῖς. Βελλεροφόντην. Φιλοκτήτην. Τήλεφον. Ἄρν' ἄρνα μέλαιναν.] ὡς τοιαύτης γινομένης θυσίας τῷ Τυφῶνι, ἐν τῷ λῆξαι τὰς καταιγίδας. Τυφὼς γὰρ ἐκβαίνειν] ἀντὶ τοῦ σφόδρως ἐκβαίνειν μέλλει. τοὺς δὲ καταιγιδώδεις ἀνέμους, τυφῶς καλοῦσι. τούτῳ ἐνόμιζον μέλαιναν ἄρνα σφαγιάζειν, ὅπως λήξῃ τὸ πνεῦμα. εἰς τὸν Αἰσχύλον δὲ τοῦτο. Ὦ Κρητικὰς μέν.] ἐν γὰρ τοῖς Κρησὶν, Ἴκαρον μονῳδοῦντα ἐποίησε. καὶ οἱ μὲν εἰς τὴν Ἰκάρου μονῳδίαν ἐν τοῖς Κρησὶ. θρασύτερον γὰρ δοκεῖ εἶναι τὸ πρόσωπον. Ἀπολλώνιος δὲ ὅτι δύναται καὶ εἰς τὴν Ἀερόπην, τὴν ἐν ταῖς Κρήσσαις εἰρῆσθαι. ἣν εἰσήγαγε πορνεύουσαν. εἴρηται δὲ διὰ τὰ ἐν τῷ Αἰόλῳ. Τιμαχίδας δὲ, διὰ τὴν ἐν τοῖς Κρησὶ μίξιν Πασιφάης πρὸς τὸν ταῦρον. ἄλλως. ἐκ τῶν ἐν τῷ Αἰόλῳ Κανάκης καὶ Μακαρέως ἢ ὥς τινες Δανάης καὶ Μακαρέως τῶν ἀδελφῶν. οὐκ ἔκειτο γὰρ τοῖς παλαιοῖς πάνυ ἐναγὲς εἶναι ταῖς ἀδελφαῖς μίγνυσθαι. ἢ ὅτι ἡ Φαίδρα ὡς τὸ πάθος [illegible] Κρῆσσα ἦν. καὶ γάμους ἀνοσίους λέγει διὰ τὸ αὐτὴν ἐρασθῆναι τοῦ Ἱππολύτου. ὃν ὁ Θησεὺς ἐξ Ἱππολύτης ἔσχε μιᾶς τῶν Ἀμαζόνων. μὴ δυνηθεῖσαν δὲ τυχεῖν τοῦ ἔρωτος διὰ τὴν Ἱππολύτου σωφροσύνην ἀγχόνῃ χρήσασθαι. Ἵνα μὴ κεφαλαίῳ.] ἀντὶ τοῦ ἀδροῦ. [illegible] κεφάλαιον τῆς ῥαφανίδος. [illegible] κεφάλαιον τῆς ῥαφανίδος.

BISETVS. Κεφαλαίῳ] ὁ τοῦ σοῦ, μὴ τὸν σὸν κρόταφον ῥήματι ὡς κεφαλῇ ῥαφανίδος. ἤγουν μὴ ἄλλῳ τῷ κεφαλαίῳ τῆς ῥαφανίδος δίκην, ὑπ' ὀργῆς θενών, καὶ τὸ πλεῖον ἐκχέῃ τὸν Τήλεφον. τουτέστι τὸν ἐγκέφαλον, καὶ τὸ σοῦ δρᾶμα κακὸν, καὶ ἀποβλητέον εἶναι δείξῃ.

Σχόλια. Ἐκχέῃ τὸν Τήλεφον.] ὡσανεὶ ἔφη τὸν ἐγκέφαλον. ἰδιαίτατα δὲ τὸν Τήλεφον κωμῳδεῖ. A Ὥσπερ πρῖνος.] ὅτι ἡ πρῖνος καιομένη ψόφον ποιεῖ.

Καὶ τὸν Μελέαγρον, κἄτι μάλα τὸν Τήλεφον.
Δι. Σὺ δὲ δὴ τί βούλει ποιεῖν; λέγ' Αἰσχύλε.
Αἰ. Ἐβουλόμην μὲν οὐκ ἐρίζειν ἐνθάδε.
Οὐκ ἐξ ἴσου γάρ ἐστιν ἀγὼν νῷν. Δι. τιή;
Αἰ. Ὅτι ἡ ποίησις οὐχὶ συντέθνηκέ μοι.
Τούτῳ δὲ συντέθνηκεν, ὥσθ' ἕξει λέγειν.
Ὅμως, ἐπειδή σοι δοκεῖ, δρᾶν ταῦτα χρή.
Δι. Ἴθι νυν λιβανωτὸν δεῦρό τις, καὶ πῦρ δότω,
Ὅπως ἂν εὔξωμαι πρὸ τῶν σοφισμάτων,
Ἀγῶνα κρῖναι τόνδε μουσικώτατα.
Ὑμεῖς δὲ ταῖς μούσαις τι μέλος προσᾴσατε.

Et hunc Meleagrum, adeoque ipſum etiam Telephum.
BA. Quid verò tu? quid vis facere? cedo, Æſchyle.
ÆS. Ego hic quidem nolim certare Tragœdijs:
Nam iniquum inter nos certamen erit. BA. cur ita?
B ÆS. Quoniam ars Poëtica mecum haud eſt emortua,
Cum hoc vnà mortua: ſicut ipſe fatebitur.
Verùm ſi tibi places, faciendum eſt quod iubes.
BA. Age nunc thus proferat, & ignem det quiſpiam?
Ego pro ſagaci iudicio faciam preces:
Vt aptè diſcernam certamen Muſicum:
Vos autem Muſis carmen accinite aliquod.
C

Σχόλια. Κἄτι μάλα τὸν Τήλεφον.] ὡσεὶ ἔλεγε. τὸν ἐν κωμῳδίαις Τήλεφον, εἰς μέσον φέρε. Ὅτι ἡ ποίησις οὐχὶ συντέθνηκεν.] ἐπεὶ τὰ Αἰσχύλου ἐψηφίσαντο διδάσκειν. κωμῳδεῖ δὲ τοῦτο ἔφη. τῶν γὰρ δυνατῶν, καὶ μετὰ θάνατον ᾄδειν τὰ ποιήματα. Τούτῳ δὲ συντέθνηκε] συναποθανοῦσα πάρεστιν ἐνθάδε ἐν τῷ ᾅδῃ, καὶ ἕξει αὐτὴν ξύμμαχον. Ὑμεῖς δὲ ταῖς μούσαις] πρὸς τὸν χορὸν ἴσον τῷ προσᾴσατε ὡς ὑπογραμμός τις ἄν.

ΧΟΡΟΣ.

CHORVS.

Bisetus. Κορωνὶς, καὶ εἴσθεσις ἐπῳδικὴ ἐκ κώλων ιγʹ.

D

Χο. Διὸς ἐννέα παρθένοι, ἁγναὶ
Μοῦσαι, λεπτολόγοις
Ξυνετὰς φρένας αἳ καθορᾶτε
Ἀνδρῶν γνωμοτύπων,
Ὅταν εἰς ἔριν ὀξυμερίμνοις
Ἔλθωσι, στρεβλοῖσι
Τε παλαίσμασιν ἀντιλογοῦντες,
Ἔλθετ' ἐποψόμεναι,
Δύναμιν δεινοτάτοιν στομάτοιν,
Πορίσασθαι ῥήματα,
Παραπρίσματ' ἐπῶν. νῦν γὰρ ἀγὼν
Ὁ σοφίας μέγας,
Χωρεῖ πρὸς ἔργον ἤδη.

CH. Soboles Iouis eia nouena
Muſæ, quæ aſpicitis
Animos hominum ſapientum
Doctos atque acutos:
Vbi litem inient, ſibi acutè
Inuentis luctandi
Rationibus oppoſituri
Arma: ibi adeſte Deæ,
E Vt vim nobilis eloquij
Videatis: & ſcobem
Numerorum date. iam concita hic
Sapientiæ capit
Vires quiſque ſurgit.

Σχόλια. Διὸς ἐννέα.] κορωνὶς καὶ εἴσθεσις ἐπῳδικὴ διὰ τὸ μετὰ τὴν κορωνίδα τίθεσθαι, ἐκ κώλων ἀναπαιστικῶν μὲν διμέτρων ἑφθημιμερῶν κατὰ τὰς περιττὰς χώρας. κατὰ δὲ τὰς ἀρτίας ἀντισπαστικῶν ἡμιολίων ἐξ ἐπιτρίτου τετάρτου καὶ τῆς συλλαβῆς πλείω τῶν τρισχηματίστων κατὰ ἰαμβικὴν καθαρὰ ὄντος ἑφθημιμεροῦς. ἐφ' ᾧ κορωνίς. ἔστι δὲ σύστημα κατὰ περικοπὴν ἀνομοιομερὲς οἱ δὲ στίχοι ἰαμβικοὶ τρίμετροι ἀκατάληκτοι δέκα. ὧν τελευταῖος ὀρθῶς μέλλει ἐγχεῖν ὧν ἂν ἀπλωμαι λόγων. ἐπὶ τῷ τέλει παράγραφος. Γνωμοτύπων.] τῶν τὰς οἰκείας γνώμας διὰ τῶν λόγων τυπούντων. ἢ τῶν τύπους αὐτὰς τοῖς ὕστερον καταλιμπανόντων. ἢ τῶν ταῖς γνώμαις ἀλλήλους τυπτόντων. F Ὀξυμερίμνοις.] τοῖς μετὰ ταχέως εὑρισκομένοις, καὶ σοφοῖς. Ῥήματα καὶ παραπρίσματα.] τὰ μὲν ῥήματα πρὸς τὸν Αἰσχύλον. τὰ δὲ παραπρίσματα πρὸς τὸν Εὐριπίδην λεπτολογοῦντα.

Bisetus. Σύστημα κατὰ περικοπὴν ἐκ στίχων ιʹ.

Δι. Εὔχεσθε δὴ καὶ σφώ τι, πρὶν τἄπη λέγειν,
Αἰ. Δήμητερ ἡ θρέψασα τὴν ἐμὴν φρένα,
Εἶναί με τῶν σῶν ἄξιον μυστηρίων. (καλῶς.
Διόν. Ἐπίθες λαβὼν δὴ καὶ σὺ λιβανωτόν. Εὐρ.

BA. Precamini verò & vos, priuſquam carmina
Dicatis. ÆS. ô Ceres, quæ meum animū
G Paſcis, fac arcanis vt ſim dignus tuis. (perplacet.
BA. Cape & tu aliquid thuris, & impone. Ev.

Σχόλια. Δήμητερ ἡ θρέψασα.] παρόσον Ἐλευσίνιος τὸν δῆμον ὁ Αἰσχύλος ἦν. ἢ ὅτι ἐν τοῖς Ἐλευσινίοις ἐτελοῦντο τὰ δράματα τοῦ Αἰσχύλου. ἔστι δὲ τοῦτο ἔπος Αἰσχύλου.

Biset. Εἶναί με] δῆλον ὅτι δὸς, ἢ εὔχομαι ὑπακουστέον. Σχ. Καλῶς.] ὅτι τὸ νῦν τὸ καλῶς, ἐπὶ παραιτήσει. ὥσπερ φερόμενος δὲ καὶ παραιτούμενος ὁ Εὐριπίδης λέγει τὸ καλῶς.

Ἕτεροι γάρ εἰσιν οἷσιν εὔχομαι θεοῖς.
Δι. Ἴδιοί τινές σοι, κόμμα καινόν; Εὐ. καὶ μάλα.
Δι. Ἴθι νυν πρόσευχου τοῖσιν ἰδιώταις θεοῖς.
Εὐ. Αἰθὴρ ἐμὸν βόσκημα, καὶ γλώσσης στρόφιγξ,
Καὶ ξύνεσις, καὶ μυκτῆρες ὀσφραντήριοι,
Ὀρθῶς μ' ἐλέγχειν, ὧν ἂν ἅπτωμαι λόγων.

A *Quoniam diuerſi ſunt, quos ego veneror, Dei.*
BA. An proprij tibi sũt, & noua nota? EV. admodũ.
BA. Age ergo precare peculiares hos Deos.
EV. Æther meũ pabulũ, & hæc lingua volubilis,
Et tu ſolertia, naréſque olfactorij,
Date, vt, quos aggredior, ſermones arguam.

Σχόλια. Ἕτεροι γάρ εἰσιν οἷσιν εὔχομαι.] ἅτε δὴ Σωκρατικὸς ὤν, καινὰ δαιμόνια ἔπλασεν. Τοῖσιν ἰδιώταις θεοῖς.] τινὲς ἐν τῷ θεοῖς δύο τιθέασιν, ἵνα ᾖ ἢ τοὺς ἰδίους τινάς σοι κόμμα καινόν. Αἰθὴρ ἐμὸν βόσκημα.] καὶ Σωκράτης ἐν Νεφέλαις, μὰ τὴν ἀναπνοήν, μὰ τὸ χάος, μὰ τὸν αἰθέρα. χαρακτηρίζει δὲ Εὐριπίδην [illegible] ὄντα ἐπὶ τῷ αἰθέρι ὀνομάζειν. στρόφιγξ δὲ, ἀπὸ τοῦ στρέφειν αὐτὴν καὶ πανουργεύεσθαι. B μυκτῆρες δὲ ὀσφραντήριοι, ὡς συντελούντων τῶν μυκτήρων εἰς τὴν φωνήν.

ΧΟΡΟΣ.

BISETUS. Κορωνὶς, ἢ εἴσθεσις χοροῦ προῳδικὴ ἐκ κώλων ιδ.

Χο. Καὶ μὴν ἡμεῖς ἐπιθυμοῦμεν
Παρὰ σοφοῖν ἀνδροῖν ἀκοῦσαι
Τίνα λόγων ἐμμέλειαν,
Ἔπιτε δαΐαν ὁδόν.
Γλῶσσα μὲν γὰρ ἠγρίωται,
Λῆμα δ' οὐκ ἄτολμον ἀμφοῖν,
Οὐδ' ἀκίνητοι φρένες.
Προσδοκᾶν οὖν εἰκός ἐστι
Τὸν μὲν, ἀστεῖόν τι λέξειν,
Καὶ κατερρινημένον.
Τὸν δ' ἀνασπῶντ' αὐτοπρέμνοις
Τοῖς λόγοισιν ἐμπεσόντα
Συσκεδᾶν πολλὰς ἀλινδήθρας ἐπῶν.

CHORVS.

CH. *ET nos ſanè cupimus quandam, ex*
Hominibus doctis loquendi
Capere concinnitatem,
Et aliquam ſcientiam:
C *Lingua enim noſtra eſt agreſtis:*
Sed vis mentis firma vtrique,
Nec ratio pigri ingenij.
Ergo fas, vt expectemus
Alterum feſtiua quadam
Perpolitáque: alterum
Magno hiatu proloquentem
Verba, ab imo corde tracta: &
D *Spargentem ore,*
Inuolucra verborum.

Σχόλια. Καὶ μὴν ἡμεῖς.] κορωνὶς ἢ εἴσθεσις χοροῦ προῳδική, ὅτι προτίθεται τῆς διπλῆς, ἐκ κώλων τροχαϊκῶν ιδ. ὧν τὰ μὲν α. β. ε. ϛ. η. θ. ι. ιβ. ιδ. δίμετρα ἀκατάληκτα. τὰ δὲ ἄλλα ἑφθημιμερῆ, πλὴν τοῦ τελευταίου μονομέτρου ἀκαταλήκτου ὄντος. ἐπὶ τῷ τέλει κορωνίς. Λόγων ἐμμέλειαν.] ὅτι καταχρηστικῶς νῦν τὸ εὔρυθμον. κυρίως δὲ ἡ μετὰ μέλους ὄρχησις τραγική. οἱ δὲ, ἡ πρὸς τὰς ῥήσεις ὑπόκρισις. Δαΐαν ὁδόν.] ἀγωνιστικήν, ἔμπειρον ἀπὸ τοῦ δαῆναι. ἐπὶ τούτοις δὲ δαΐαν ὁδὸν, ἔμπειρον. ἢ ἀντὶ τοῦ φιλόνεικον. E Προσδοκᾶν οὖν.] ἔθος τοῖς ποιηταῖς προλέγειν ἃ εἰς τὸ ἑξῆς λέγειν μέλλουσι. κἀνταῦθα οὖν ἔοικε τοῦτο ποιεῖν. Κατερρινημένον.] ἐξεσμένον. ῥίνη γὰρ, ἐργαλεῖον τεκτονικὸν, ᾧ ῥινοῦσιν. ἢ εὐτελές. ὅτι ἐξευτελίζομεν τῇ ῥινί.

BISETUS. Κατερρινημένον] γραπτέον οὖν ἢ κατερρινημένον, παρὰ τὸ κατερρινᾶν, τὸ τῇ ῥίνῃ ξέειν, καὶ λεαίνειν. ἢ κατερρινισμένον, παρὰ τὸ κατερρινίζειν, τὸ τῇ ῥινὶ εὐτελίζειν, καὶ μυκτηρίζειν.

Σχόλια. Αὐτοπρέμνοις.] δυσκόλοις. προρρίζοις. ἢ μεγάλοις. Ἀλινδήθρας.] συναγωγάς. στροφάς. λεπτολογίας. πλοκὰς τοῦ Εὐριπίδου.

ΔΡΑΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΤΕΤΑΡΤΟΥ

Σκηνὴ πρώτη.

ΔΙΟΝΥΣΟΣ, ΕΥΡΙΠΙΔΗΣ, ΑΙΣΧΥΛΟΣ.

Δι. Ἀλλ' ὡς τάχιστα χρὴ λέγειν, οὕτω δ', ὅπως ἐρεῖτον
Ἀστεῖα, καὶ μήτ' εἰκόνας, μήθ' οἷ' ἂν ἄλλος εἴποι. F
Εὐ. Καὶ μὴν ἐμαυτὸν μέν γε τὴν ποίησιν οἷός εἰμι,
Ἐν τοῖσιν ὑστάτοις φράσω, τοῦτον δὲ πρῶτ' ἐξελέγξω,
Ὡς ἦν ἀλαζὼν καὶ φέναξ οἵοις τε τοὺς θεατὰς
Ἐξηπάτα, μώρους λαβὼν παρὰ Φρυνίχῳ τραφέντας,
Πρώτιστα μὲν γὰρ ἕνα τινὰ κάθισεν ἐγκαλύψας,
G Ἀχιλλέα τιν', ἢ Νιόβην, τὸ πρόσωπον οὐχὶ δεικνύς

ACTVS IIII. SCENA I.

BACCHVS, EVRIPIDES, ÆSCHYLVS.

BA. *AT nũc celeriter oportet dicere: & ita vt proferatis*
F *Feſtina, non figuras, neq; dicta ab alijs Poëtis.*
EV. *De me quidẽ quãtus Poëta ſim, quáq; erudito,*
Dicã poſtremò: nũc autẽ primo loco hũc reprehẽdam: & quos
Vt ſciatis quàm ſit arrogãs, quantuſq; impoſtor:
Modis ſpectatores fefellerit: in ſcenam theatri
Productis fatuis: quos neſcio quis Phrynichus educârat.
G *Ac initio vnũ quẽpiã cõſtituit inuolutũ,*
Achillẽ quẽdã, aut Nioben: faciẽ neutiquã reuelãs:

Σχόλ. Ἀλλ' ὡς τάχιστα.] εἴσθεσις διπλῆς ἀμοιβαίας ἐκ στίχων ἰαμβικῶν ἑπταποδικῶν τετραμέτρων καταληκτικῶν ξϛ. ὧν τελευταῖος [illegible] ἔξω [illegible] καὶ Χῖος ἀλλὰ Κεῖος, ἐπὶ τέλει δὲ διπλῆ ἔξω νενευκυῖα. Παρὰ Φρυνίχῳ τραφέντας.] ἀνοήτους γάρ, ὡς ἀφελεστέρους ὁ Φρύνιχος. νῦν δὲ Φρύνιχον λέγει τὸν τραγῳδίας ποιητήν. τὸν δὲ ἐπαινοῦσι εἰς τὴν μελοποιίαν. νῦν δὲ ὡς ἀφελοῦς ὄντος αὐτοῦ, μνημονεύει ὁ Ἀριστοφάνης. ἦν δὲ πρὸ Αἰσχύλου. Ἐγκαλύψας.] ὡς αὐτοῦ εἰσάγοντος ἐν δράμασι τινὰ κεκαλυμμένον. ὁ Ἀχιλλεὺς δὲ καθήμενος [illegible],

σαφ

παρ' Αἰσχύλῳ πρὸ δράματι ἐπιγραφομένῳ, Φρυξὶν, ἢ Ἕκτορος λύτροις. οὐδ' ἓν γὰρ ὁ Ἀχιλλεὺς φθέγγεται. ἄλλως. εἰκὸς τὸν ἐν τοῖς Φρυξὶν Ἀχιλλέα, ἢ Ἕκτορος λύτροις. ἢ τὸν ἐν Μυρμιδόσιν, ὃς μέχρι τριῶν ἡμερῶν οὐδὲν φθέγγεται.

BISETVS. Νιόβην] εἰς ταύτην Ἀγαθίας ὁ σχο- A λαστικὸς τοῦτο τὸ ἐπίγραμμα ἔγραψεν.

Ὁ τύμβος οὗτος ἔνδον οὐκ ἔχει νεκρόν.
Ὁ νεκρὸς οὗτος ἐκτὸς οὐκ ἔχει τάφον.
Ἀλλ' αὐτὸς αὑτῷ νεκρός ἐστι, καὶ τάφος.

Πρόσχημα τῆς τραγῳδίας, γρύζοντας οὐδὲ τουτί.
Δι. Μὰ τὸν Δί', οὐ δῆθ'. Εὐ. ὁ δὲ χορός γ' ἤρειδεν ὁρμαθοὺς ἂν
B Μελῶν ἐφεξῆς, τέτταρας ξυνεχῶς ἂν, οἱ δ' ἐσίγων.
Δι. Ἐγὼ δ' ἔχαιρον τῇ σιωπῇ, καί με τοῦτ' ἔτερπεν
Οὐχ ἧττον, ἢ νῦν οἱ λαλοῦντες. Εὐριπ. ἠλίθιος γὰρ ἦσθα,
Σάφ' ἴσθι. Διόν. κἀμαυτῷ δοκῶ. τί δὲ ταῦτ' ἔδρασ' ὁ δεῖνα;
C Εὐριπ. Ὑπ' ἀλαζονείας, ἵν' ὁ θεατὴς προσδοκῶν καθῆτο,
Ὁπόθ' ἡ Νιόβη φθέγξαιτο δή. τὸ δρᾶμα δ' ἂν διῄει.
Δι. Ὢ παμπόνηρος, οἷ' ἄρ' ἐφενακιζόμην ὑπ' αὐτοῦ;
Τί σκορδινᾷ, καὶ δυσφορεῖς; Εὐριπ. ὅτ' αὐτὸν ἐξελέγχω.
D Κἄπειτ', ἐπειδὴ ταῦτα ληρήσειε, καὶ τὸ δρᾶμα
Ἤδη μεσοίη, ῥήματ' ἂν βόεια δώδεκ' εἶπεν,
Ὀφρῦς ἔχοντα καὶ λόφους, δείν' ἄττα μορμορωπά,
Ἄγνωτα τοῖς θεωμένοις. Αἰσχυλ. οἴμοι τάλας. Διόν. σιώπα.
Εὐριπ. Σαφὲς δ' ἂν εἶπεν οὐδὲ ἕν. Διόν. μὴ πρῖε τοὺς ὀδόντας.
E Εὐριπ. Ἀλλ' ἢ Σκαμάνδρους, ἢ τάφρους, ἢ 'π' ἀσπίδων ἐπόντας
Γρυπαέτους, χαλκηλάτους, καὶ ῥήμαθ' ἱππόκρημνα,
Ἃ ξυμβαλεῖν οὐ ῥᾴδιον ἦν. Διόν. νὴ τοὺς θεοὺς ἔγωγ' οὖν
Ἤδη ποτ' ἐν μακρῷ χρόνῳ νυκτὸς διηγρύπνησα
F Τὸν ξουθὸν ἱππαλεκτρυόνα ζητῶν, τίς ἐστιν ὄρνις.
Αἰσχυλ. Σημεῖον ἐν ταῖς ναυσὶν, ὠμαθέστατ', ἐνεγέγραπτο.

Speciem quandam Tragœdia: tantillum haud muſsitantes.
BA. Non eſt ita per Iouem. EV. at Chorus interea pronunciaſſet
B *Continue quatuor ordines verſuum: at ipſi tacebant.*
BA. At ego voluptatem ex illo ſilentio hauriebam:
Neque id me oblectabat minùs, quàm ſi qui hodie loquuntur.
EV. Quia tu ſtolidus eras: ſat noſti. BA. & mihimet videor ipſi
C *Sed cur hoc ille fecit? EV. nempe ex arrogantia, ut ſic*
Suſpenderes ſpectatorem attentum: quando in theatro
Niobe loqueretur: interim totus tranſiret actus.
BA. Hominem improbum: quàm turpiter ergo deceptus ſum ab illo?
Quid pandiculare tu? quid? EVR. quòd eum cauillor:
D *Deinde verò ubi fuiſſet nugatus hæc, & actus*
Propè tranſiiſſet: verba duodecim bubula elocutus
Eſt, quæ criſtas haberent, & ſupercilia terrifica,
Laruata, ſpectatoribus ignota. ÆS. hei mihi. BA. tace tu.
EV. Nihil prorſum dixit perſpicuè. BA. ah noli ſerrare dentes.
E *EV. Sed aut ſcamandros, aut foſſas, aut ſcutis imminentes*
Gryphaquilas, are ductas: voces ſcopulûm inſtar, nec ulli
Coniectu faciles. BA. per Deos, ego iam diu (fatendum hoc)
Noctes duxi aliquot inſomnes propter gallum Poëta
F *Staturôſum: dum cogito mecum, qualis nam hic ſit ales.*
ÆS. Pro ſigno in nauibus, homo fatue, depingi ſolebat:

Σχόλια. Οὐδὲ τουτί.] εἰκὸς αὐτὸν ἄκρον τοῦ δακτύλου δεικνύειν τὸ οὐδὲ τουτί. τὸ δ' εἰ ἐσίγων, ὁ Ἀχιλλεύς φησι καὶ ἡ Νιόβη. Καί με τοῦτ' ἔτερπε.] μᾶλλον τῇ σιωπῇ ἐτερπόμην ἢ τοῖς νῦν λαλοῦσι. πολλοὶ δὲ ἐκ σιωπῆς ἐλάλουν. Ὁ δεῖνα.] ὅτι ἐπὶ ... δείκνυσι γὰρ τὸν Αἰσχύλον παρόντα. Διῄει.] ἀνύοιτο εἰς τὸ τέλος ἂν ἦλθεν. G Ὢ παμπόνηρος.] ἢ ἐγὼ ἢ αὐτὸς νόει καὶ πρὸς μὲν τὸν Διόνυσον ὢ παμπόνηρος ἐγὼ ὁ εἰς πάντα πονηρευόμενος καὶ πάντα ἐπιτάζων, οἷα ἐφενακιζόμην ὑπ' αὐτοῦ ἐπὶ τούτῳ. πρὸς δὲ τὸν Αἰσχύλον εἶξον εἰς τὸ παμπόνηρος καὶ τὸ ὢ ἀντὶ τοῦ φεῦ. ὢ παμπόνηρος ὑπάρχει αὐτός, ταῦτα πονηρευόμενος εἰς ἀπάτην τῶν θεατῶν. Τί σκορδινᾷ.] οὕτως ἔλεγον τὸ παρὰ φύσιν τὰ μέλη ἐκτείνειν, σκορδινᾶσθαι. τινὲς δὲ περὶ τοὺς ἐγειρομένους ἐξ ὕπνου, ὅταν χασμώδεις ὄντες ἐκτείνωσι τὰ μέλη. ὅπερ συμβαίνει καὶ περὶ τοὺς ἄλλως πως βασανιζομένους καὶ διαστρεφομένους τὰ μέλη. Βόεια.] μεγάλα καὶ κτύπου πλέα. ὀφρῦς ἔχοντα, ὑψηλὰ καὶ ὑπερήφανα μορμορωπά. καταπληκτικά, φοβερά. ἐκ μεταφορᾶς τῆς Μορμοῦς τῆς τὰ βρέφη φοβούσης. Ἄγνωτα τοῖς θεωμένοις.] ἀπὸ τοῦ ἀγνῶτος. οὐ γὰρ σχηματίζεται ἀπὸ τοῦ ἀγνώς, εἰς οὐδέτερον γένος. ὥς φησιν Ἡρωδιανός. Ἢ Σκαμάνδρους.] χαρακτηριστικὸν καὶ τοῦτο ὅτι πολὺς Αἰσχύλος ἐν τῷ ποταμοὺς καὶ ὄρη λέγειν. Γρυπαέτους.]

ὑπόσημα ἀσπίδος ἀλλόκοτον. εἰώθασι γὰρ ζωγραφεῖν εἰς τὰς ἀσπίδας αἰετούς. [illegible] ἢ τὸ μᾶλλον σημαντικόν. εἰς τὸ, ἢ τῶν ἀσπίδων ἐπέχοντες, ἢ ταῖς [illegible] τὴν γυναῖκας. Ἦν ποτέ [illegible] Ἱππαλεκτρυών. ἦν ποτ' ἄλλως [illegible] Ἱππαλεκτρυόνα.] γράφεται κολεκτρυόνα, ὡς [illegible] τι λαλεῖν. Περσικὸν αὐτό A ὅμοιον. ἄλλως. ἱππαλεκτρυὼν [illegible] καὶ τοῖς [illegible] [illegible] ἐστι τὸ [illegible], ἐν καί τις τῶν καθ' ἡμᾶς [illegible] ἀπεικότως καὶ πάνυ νεκρὸν ὄρνιθας, [illegible] ἐν τῇ [illegible] αὐτοῦ καὶ τῇ ἀσπίδι, ὡς ἂν καὶ τοὺς μὴ εἰδότας ὁ Αἰσχύλος [illegible]. τινὲς [illegible] τοῦ [illegible].

Δι. Ἐγὼ δὲ τὸν Φιλοξένου γ' ᾤμην Ἔρυξιν εἶναι.
Εὐριπ. Εἶτ' ἐν τραγῳδίαις ἐχρῆν κἀλεκτρυόνα ποιῆσαι; B
Αἰ. Σὺ δ' ὦ θεοῖσιν ἐχθρὲ, ποῖ' ἄττ' ἐστὶν, ἅττ' ἐποίεις;
Εὐ. Οὐχ ἱππαλεκτρυόνας μὰ Δί', οὐδὲ τραγελάφους, ἅπερ σὺ,
Ἃν τοῖσι παραπετάσμασι τοῖς μηδικοῖς γράφουσιν,
Ἀλλ' ὡς παρέλαβον τὴν τέχνην παρὰ σοῦ, τὸ πρῶτον μὲν εὐθὺς
Οἰδοῦσαν ὑπὸ κομπασμάτων, καὶ ῥημάτων ἐπαχθῶν, C
Ἴσχνανα μὲν πρώτιστον αὐτὴν, καὶ τὸ βάρος ἀφεῖλον,
Ἐπυλλίοις, καὶ περιπάτοις, καὶ τευτλίοισι μικροῖς
Χυλὸν διδοὺς στωμυλμάτων, ἀπὸ βιβλίων ἀπηθῶν.
Εἶτ' ἀνέτρεφον μονῳδίαις, Κηφισοφῶντα μιγνύς.
Εἶτ' οὐκ ἐλήρουν, ὅ, τι τύχοιμ', οὐδ' ἐμπεσὼν, ἔφυρον, D
Ἀλλ' οὑξιὼν πρώτιστα μέν μοι τὸ γένος εἶπεν εὐθὺς
Τοῦ δράματος. Αἰσχ. κρεῖττον γὰρ ἦν σοι, νὴ Δί', ἢ τὸ σαυτοῦ.
Εὐριπ. Ἔπειτ' ἀπὸ τῶν πρώτων ἐπῶν, οὐδὲν παρῆκ' ἂν ἀργὸν,
Ἀλλ' ἔλεγεν ἡ γυνή τέ μοι, χὠ δοῦλος, οὐδὲν ἧττον, E
Χὠ δεσπότης, χἠ παρθένος, χἠ γραῦς ἄν. Αἰσχ. εἶτα δῆτα
Οὐκ ἀποθανεῖν σε ταῦτ' ἐχρῆν τολμῶντα; Εὐ. μὰ τὸν Ἀπόλλω.
Δημοκρατικὸν γὰρ αὔτ' ἔδρων. Διόν. τουτὶ μὲν ἔασον ὦ τᾶν.
Οὐ σοὶ γάρ ἐστι περίπατος κάλλιστα περί γε τούτου. F
Εὐριπ. Ἔπειτα τουτουσὶ λαλεῖν ἐδίδαξα. Αἰ. φημὶ κἀγώ,
Ὡς πρὶν διδάξαι γ', ὤφελες μέσος διαρραγῆναι.

BA. Et ego Philoxeni gnatum putabam Erixin esse.
B *Ev. An verò gallos in Tragœdijs fingere decebat?*
Æs. At tu Deis inimice homo, qualia sunt, quæcunque fingis?
Ev. Certè non ſunt ſtaturoſi galli, nō capricerui,
Cuiuſmodi sūt tibi, quæ in aulæis pingūtur. atqui
Vt primum hanc artem a te accepi, iam tum inflatam ac tumentem
C *Vocum ampullis, & pondere verborum nimis grauatam:*
Ibi attenuaui primum, & pondera detraxi: & quibuſdam
Conciſis diſputationibus, & verbis minutis,
Tum paruis betis, ſuccū blateramētorū, ab arte,
Morúmque doctrina inſperſi: poſt intrinis Monœdijs,
Immiſto Cteſephonte: nec prauè nugabar in re
D *Quauis: nec permiſcebam omnia, quibuſcunque incidiſſem.*
Qui primus in ſcenam veniebat, is ſtatim inſequentis
Genus exponebat fabulæ. Æs. quia melius erat, hercle, (pinor.
Audire fabulæ genus tibi, quàm genus tuum, o-
Ev. Deinde à primo verſu nihil prætermittebam ocioſum:
E *Nam & mulier, & ſeruus loquebantur mihi perinde,*
Vt herus, vt virgo, vt anus. Æs. at obſecro, an non fuerat æquum
Te mortem obire, qui iſtuc auderes? Ev. non per Lyceum
Apollinem. Nam hæc faciebam populariter. BA. age, omitte
F *Iſthuc: neq; enim pulcra tibi diſputatio de ea re.*
Ev. Præterea & hos omnes loqui docui. Æs. hoc idem & ego dico.
Atque vtinam priùs medius rupiſſes, quàm hoc illos doceres.

Σχόλια. Ἔρυξιν.] οὗτος γὰρ ὡς ἄμορφος καὶ εἰδεχθὴς διαβάλλεται. Παραπετάσμασι.] ταῖς σκηναῖς ταῖς Περσικαῖς αὐλαίαις, ἢ ὑπολαθύροις. Ἐπυλλίοις] ἀντὶ τοῦ λογίοις μικροῖς. ὡς δὲ [illegible] βραχυλόγιον καὶ εἰδύλλιον, οὕτω καὶ ἔπος ἐπύλλιον. Περιπάτοις.] εἰώθασι γὰρ οἱ καλούμενοι περιπατεῖν, ἢ ἀντὶ τοῦ διατριβεῖν. ὡς ἐπὶ ἀσθενοῦντος δὲ ὁ διάλογος ἐκ μεταφορᾶς τῶν λελιμωμένων σωμάτων διὰ τῶν [illegible]. Μικροῖς] γράφεται λευκοῖς. Χυλὸν διδούς.] οὐκ ἀπό τινος τινός, ἀλλ' ἀπὸ ἠθῶν ῥητόρων καὶ βιβλίων. γράφεται δὲ καὶ ἀπηθῶν ἀντὶ τοῦ ἀναλεγόμενος. G μονῳδίαις ἤγουν ᾄσμασι μονῳδικοῖς.

Bisetvs. Ἀπηθῶν] τὸ μεταφορικῶς εἴρηται. καὶ Εὐστάθιος εἰς τὸ Ξ. τῆς Ὀδυσσείας τοῦτον τοῦ Ἀριστοφάνους τὸν στίχον αἰτιᾶσθαι δοκεῖ, λέγων οὕτω, διηθεῖν μὲν τὸ διυλίζειν, ἕτερον ἀπηθεῖν λέγει ὁ κωμικός. ὅθεν καὶ ἠθμὸς ὁ διυλιστήρ. βέλτιον οὖν ἐνταῦθα γράφειν ἀπηθῶν, ἢ ἀπ' ἠθῶν διῃρημένως, ὡς ἔν τισι τῶν παλαιῶν ἀντιγράφων. ἀπηθεῖν δὲ, διηθεῖν, καὶ διυλίζειν, ταυτόν.

Σχόλια. Κηφισοφῶντα.] ὅτι ἐδόκει δοῦλος ὢν συμποιεῖν αὐτῷ ὁ Κηφισοφῶν καὶ μάλιστα τὰ μέλη. ἐν καὶ συνεῖναι τῇ γυναικὶ αὐτοῦ κωμῳδεῖται. ἕτερος δέ ἐστι Κηφισοφῶν, ὁ καὶ τὸ ψήφισμα ποιήσας, ὑπὲρ τοῦ εἰρχθῆναι τοὺς ἐν πρυτανείῳ σιτήσεως. Η τὸ αὐτοῦ.] ὅτι δυσγενὴς ὁ Εὐριπίδης. ἐπῶν δὲ τῶν ἰαμβείων. ἔπη γὰρ καὶ ταῦτα καλοῦσιν. Αργόν.] ὥσπερ οὖν τὴν Νιόβην καὶ τὸν Ἀχιλλέα ἐποίησας μηδὲν λέγοντας. Η γυνή τέ μοι χὠ δοῦλος.] ἀντὶ τοῦ τὰ αὐτά. καὶ εἰς τοῦτο δὲ κωμῳδεῖται ὁ Εὐριπίδης, ὅτι διαφόροις τοῖς προσώποις ἀνοικείους λόγους περιτίθησιν. Ταῦτα] τούτους δι-

A λως τοῖς δεσπόταις ἰσοτίμους ποιεῖν. Δημοκρατικόν.] τὰ περὶ δημοκρατίας καὶ ἰσότητος. φησὶν οὖν πρὸς ταῦτα ὁ Διόνυσος. ἔασον ἡμῖν γάρ ἐστι μᾶλλον ἐμπεριπατῆσαι περὶ τούτου ὦ τᾶν. παρὰ τὸν εἰρήνης καὶ ἡσυχίας ὁ θεὸς αἴτιος. ἔασον οὖν αὐτόν. ὀρθῶς γὰρ τοῦ κατηγορεῖν ἐστὶ τὰ πάντων ἀδολεσχία ὁ Αἰσχύλος. καὶ ἵνα ἂν ἔχοις ἐμπεριπατῆσαι ὕδει ἐμπαρίσαι παῦσον ἐπὶ τούτῳ. ἄλλως. σὺ δή σε φησὶ ζητεῖν ὅπως ἂν ἀποδείξῃς ὡς κάλλιστα τοῦτο ἐποίεις. οὐ γὰρ καλὸν ἐξεῖναι τοὺς δούλους τοῖς δεσπόταις παῤῥησιάζεσθαι. περίπατος δὲ διατριβή.

B

Εὐρ. Λεπτῶν τε κανόνων ἐσβολὰς, ἐπῶν τε γωνιασμοὺς
Νοεῖν, ὁρᾶν, ξυνιέναι, στρέφειν, ἐρᾶν, τεχνάζειν,
Καχυποτοπεῖσθαι, περινοεῖν ἅπαντα. Αἰσχ. φημὶ κἀγώ.
Εὐρ. Οἰκεῖα πράγματ' εἰσάγων, οἷς χρώμεθ', οἷς ξύνεσμεν,
(Ἐξ ὧν γ' ἂν ἐξηλεγχόμην. ξυνειδότες γὰρ οὗτοι,
Ἤλεγχον αὖ μου τὴν τέχνην) ἀλλ' οὐκ ἐκομπολάκουν,
Ἀπὸ τοῦ φρονεῖν ἀποσπάσας, οὐδ' ἐξέπληττον αὐτούς,
Κύκνους ποιῶν καὶ Μέμνονας, κωδωνοφαλαροπώλους.
Γνώσει δὲ τοὺς τούτου τε, κἀμοῦ γ' ἑκατέρου μαθητάς.
Τούτου μὲν οὖν Φορμίσιος, Μεγαίνετός θ' ὁ μάνης,
Σαλπιγγολογχυπηνάδαι, σαρκασμοπιτυοκάμπται,
Οὑμοὶ δὲ, Κλειτοφῶν τε, καὶ Θηραμένης ὁ κομψός.
Διόνυ. Θηραμένης; σοφός γ' ἀνὴρ καὶ δεινὸς εἰς τὰ πάντα,
Ὃς ἢν κακοῖς που περιπέσῃ καὶ πλησίον παραστῇ,
Πέπτωκεν ἔξω τῶν κακῶν, οὐ Χῖος ἀλλὰ Κεῖος.

Ev. Subtiliúmque regularum ingreſſus, angulóſque
Contiguos verſuũ intelligere, ſapere, peruidere,
Agere verſutè, amare, dolos meditari, ſuſpicari
Quiduis mali: omnia comminiſcier. Æs. hoc idem & ego dico.
Ev. Vernaculas res introduxi, quibus hîc immoramur,
C Et quibus hîc vtimur (ob quas etiam reprehenſus fuiſſem:
Nam hi, qui huius rei ſunt conſcij, reprehendiſſent meam artem)
Sed neque quicquam dixi in Tragœdia pompaticè: quod
Populum à prudentia abſtraheret: neque perterrefaciebam,
D Effingẽs Memnonas, cygnóſque nolipharepolas.
Dignoſces verò etiam diſcipulos vtriuſque noſtrûm,
Huius quidẽ Phormiſius, Megenetúſque ſeruus,
Tubbaſtibarbiformidandi, Erucoſanniones.
Mei verò ſunt Clitipho, & Theramenes comatus
BA. Theramenes? vir prudens ſanè, & ad omnia verſipellis
E Qui ſicubi in malos inciderit, propéque aſtiterit vſquam:
Non Chius à malis, ſed Cius potiùs euolauit.

Σχόλια. Γωνιασμούς.] πλαγιασμούς. ἀπάτας. καχυποτοπεῖσθαι δὲ ἀντὶ τοῦ κακὰ ὑπονοεῖν ἐάν τις εἰς αὐτοὺς τεχνάσηται. Οὐκ ἐκομπολάκουν] κενοὺς καὶ ἐπεισοσόφους οὐκ ἔλεγον κόμπους ὡς Αἰσχύλος. Ἀπὸ τοῦ φρονεῖν ἀποσπάσας.] ἐκ τῆς τερατευομένης αὐτῶν ἀφελόμενος. ἀπὸ τοῦ φρονεῖν καὶ συνιέναι τὸ λεγόμενον ἀποσπάσας αὐτούς. Κύκνους.] ὅτι δύο Κύκνοι ἐγένοντο, ὁ μὲν Ἄρεος υἱὸς ὁ ὑφ' Ἡρακλέους φονευθεὶς ὡς ἐν τῇ ἀσπίδι Ἡσίοδος. ὁ δὲ Ποσειδῶνος ὑπ' Ἀχιλλέως. ὡς καὶ Πίνδαρος ἱστορεῖ. Κωδωνοφαλαροπώλους. Ἀπολλώνιός φησιν, ὅτι παρεισῆγε ζωμένους κωδωνοῦντάς τινας. κώδωνας ἐν τοῖς φαλάροις καὶ χαλινοῖς τῶν ἵππων ἔχοντας. Φορμίσιος] Δίδυμος φησιν, ὅτι Φορμίσιος. δρασύτερος ἦν καὶ τὴν ὄψιν τραχὺς καὶ φοβερὸς δοκεῖν εἶναι. διὸ καὶ αἰγίπυλον καθάπερ φησὶν αὐτὸν εἶναι. βαθὺς δὲ ἦν καὶ πώγωνα. κωμῳδεῖται δὲ καὶ εἰς δωροδοκίαν. Μεγαίνετος θ' ὁ μάνης.] ὁ Μεγαίνετος. ὅτι οὐ G πάντως βάρβαρος ἀλλ' ἀναίσθητος καὶ ὡς ἄγροικος. αὐθάδης δὲ ἦν καὶ τῇ στρατηγίᾳ ἐπὶ καὶ θρασύς. ποιεῖ δὲ ὑπὸ ἀνδρῶν εἰσιμάτων. Σαλπιγγολογχυπηνάδαι.] σάλπιγγας καὶ λόγχας καὶ ὑπήνας ἔχοντες. τοῦτο δὲ εἰς τὸν Φορμίσιον ἀποτείνει. Σαρκασμοπιτυοκάμπται.] ὡς σαρκάζοντας μὲν καὶ προσποιουμένους τὰ πολεμικά. οὐκ ἀληθῶς δὲ τοιούτους ὄντας. δὲ ὁ ἐπιμελητής. διὸ καὶ τὸν Μεγαίνετον μάνην ἔφη. οὐ πάντως βάρβαρον, ἀλλ' ἀναίσθητον καὶ μανικόν. ἐπιτηδείως δὲ ἐχρήσατο τοῖς συνθέτοις, διὰ τὸ Αἰσχύλου ἦθος.

F Βισέτυς. Οὑμοὶ.] οἱ ἐμοί. βέλτιον δὲ ἴσως χωρεῖν οὖν μοί.

Σχόλια. Θηραμένης.] ὡς ἀστεῖος καὶ πιθανός. Κλειτοφῶν δὲ ὡς ἀργὸς ἐκωμῳδεῖτο. νῦν δὲ ὡς πανοῦργον καὶ παλίμβολον βούλεται τοῦτον ἀποδεικνῦναι. καὶ παραπλήσιον Θηραμένει. Οὐ Χῖος ἀλλὰ Κεῖος.] ὅτι δοκεῖ προσεγγίζεσθαι τῇ πολιτείᾳ, ἀγνώτος αὐτὸν ποιησαμένου ὡς Εὔπολις Πόλεσιν. Ἀρίσταρχος δὲ, ὡς γεγραμμένου Κῷος ἐξηγεῖται. ὅτι πρὸς τὸ Κῷος εἴρηκε τὸ Χῖος. τὸν γὰρ ἀντίστροφον τῷ Χίῳ λέγεσθαι. τοῦτο G οὖν φησιν. ὅτι οὐδέποτε κακοπραγεῖ ὁ Θηραμένης ὡς ἐν ἀστραγάλοις, ἀλλ' ἐπιτυγχάνει. ἐπιπολὺ δὲ αὐτὸν ὁ Δημήτριος, ὡς τελέως αἰνίσσεται ὅτι Κεῖος ἦν παραλείπει δὲ ὅμως καὶ αὐτὸς, ὅτι οὐδὲν ἧττον παρὰ τὴν ὑπόνοιαν εἴρηται, ἀντὶ τοῦ Κῷος Κεῖος. Δίδυμος δέ φησιν ὅτι δὴ ὡς παλαιᾶς καὶ τῆς παροιμίας μεμνῆσθαι. οὐ Χῖος ἀλλὰ Κεῖος. παρέστην

[illegible] τίς ἂν καὶ ἀστροφοῖς, καθωμίλει τοὺς χορ- [illegible] μετὰ τοὺς [illegible] Ἐρωτ [illegible] καὶ ἐ- A γους ἂν [illegible] ἐν δυνατῷ [illegible] Θηραμένης ἐκεῖνος ὁ κόθορνος, ὃς ἀμφοῖν τετιμηκότας ἐξίβι [illegible] δίχεται.

BISETUS. Εἴσθεσις τῆς διπλῆς εἰς δύο περιόδους διηρημένη ἐκ κώλων κα. καὶ τῆς πρώτης περιόδου εἰσὶ κῶλα θ΄.

Ευ. Τοιαῦτα μέντοὐγὼ φρονεῖν,
Τούτοισιν εἰσηγησάμην,
Λογισμὸν ἐνθεὶς τῇ τέχνῃ,
Καὶ σκέψιν, ὥστ᾽ ἤδη νοεῖν
Ἅπαντα, καὶ διειδέναι.
Τά τ᾽ ἄλλα, καὶ τὰς οἰκίας
Οἰκεῖν ἄμεινον, ἢ πρὸ τοῦ,
Κἀνασκοπεῖν, πῶς τοῦτ᾽ ἔχει;
Ποῦ μοι τοδί; τίς τοῦτ᾽ ἔλαβε;

Ευ. Ego ſeruulis prudentiam
Nunc indidi atque induſtriam
Peritiamque: vt omnia
B Diſpicere, & noſſe poſſent,
Et tum alia, tum domeſtica
Nunc adminiſtrare melius,
Et cogitare: quomodo
Hoc habet? vbi hoc? quis abſtulit?

Σχόλ. Τοιαῦτα μέντοι 'γὼ φρονεῖν.] ἀναπληροῖ τοιαῦτα μέντοι ἐγώ. ἔκθεσις τῆς διπλῆς εἰς δύο περιόδους διηρημένη ἐκ κώλων ἰαμβικῶν διμέτρων ἀκαταλήκτων [illegible] εἰσὶ δὲ τῆς μὲν πρώτης περιόδου κῶλα θ. τῆς δευτέρας κῶλα δυοκαίδεκα. [illegible] ἐπὶ τῷ τέλει C τῆς μὲν πρώτης [illegible] παράγραφος. τῆς δὲ δευτέρας δύο διπλαῖ, ἡ μὲν ἐν ἀρχῇ τῆς κωλικῆς, ἡ δὲ μετὰ τὸ τέλος. ἀμφότεραι ἔξω νενευκυῖαι. Καὶ τὰς οἰκίας.] προσέχειν τῇ οἰκίᾳ καὶ μηκέτι πολεμεῖν.

BISETUS. Δευτέρας περιόδου κῶλα ιβ΄.

Δι. Νὴ τοὺς θεοὺς, νῦν γοῦν Ἀθηναίων ἅπας τις εἰσιὼν,
Κέκραγε πρὸς τοὺς οἰκέτας,
Ζητεῖ τε, ποῦ 'στιν ἡ χύτρα;
Τίς τὴν κεφαλὴν ἀπεδήδοκε
Τῆς μαινίδος; τὸ τρύβλιον
Τὸ περυσινὸν τέθνηκέ μοι.
Ποῦ τὸ σκόροδον τὸ χθιζινόν;
Τίς τῆς ἐλάας παρέτραγε;
Τέως δ᾽ ἀβελτερώτεροι
Κεχηνότες μαμμάκυθοι
Καὶ Μελιτίδαι κάθηντο.

ΒΑ. Ita per Deos: & iam proinde
quilibet intrat in domum:
Proclamat ad ſeruos ſuos,
Rogatque, vbi eſt fidelia?
Quis deuorauit hic caput
D Maenae? catinus proximo
Anno emptus interijt? vbi
Eſt allium heſternum? cedo.
Oleam quis hanc deglutiit?
Sic ſtultiores redditi
Nunc deſident, & ore hiant
Mammacythi & Melitidae.

Σχόλ. Ποῦ 'στιν ἡ χύτρα;] ταῦτα πάντα μικροπρεπείας δείγματα. Τέθνηκέ μοι.] ἀντὶ τοῦ [illegible] πρὸς τὰς λέξεις Εὐριπίδου. Τῆς ἐλάας.] μέχρι καὶ τοῦ E τελευταίου [illegible] ἐλάα δὲ ὁ καρπὸς τῆς ἐλαίας. [illegible] θάτερον ἀντὶ θατέρου λαμβάνεται. Μαμμάκυθοι.] Ἀρίσταρχος μὲν φησιν [illegible] φησιν, εἰ μὴ σύνηθες αὐτοῖς τὸ ὄνομα. ἢ καὶ ὁ [illegible] [illegible] Πλάτωνος λέγουσιν. ἄλλως. ἀντὶ τοῦ [illegible] Δίδυμος, ὅτι μαμμάκυθος καὶ Μελιτίδης [illegible] Κορέβος [illegible] Μελιτίδης [illegible] τὸ μέλι [illegible] καὶ γεγονέ τις οὕτω μωρός. τοῦ δὲ Μελιτίδου καὶ Κοροίβου καὶ Ἀμφιέως [illegible] μνημονεύεται.

BISETUS. Κορωνὶς, καὶ εἴσθεσις κατὰ [illegible] καὶ [illegible] καὶ ἐν ἐκθέσει δύο στίχοι ἀνα- παιστικοὶ, τετράμετροι [illegible].

Χο. Τάδε μὲν λεύσσεις φαίδιμ᾽ Ἀχιλλεῦ,
Σὺ δὲ τί φέρε πρὸς ταῦτα λέξεις; μό- (νον ὅπως
F Μή σ᾽ ὁ θυμὸς ἁρπάσας,
Ἐκτὸς οἴσει τῶν ἐλαῶν,
Δεινὰ γὰρ κατηγόρηκεν.
Ἀλλ᾽ ὅπως ὦ γεννάδα,
Μὴ πρὸς ὀργὴν ἀντιλέξεις,
Ἀλλὰ συστείλας, ἄκροισι
Χρώμενος τοῖς ἱστίοις,
Εἶτα μᾶλλον μᾶλλον ἄξεις,
Καὶ φυλάξεις, ἡνίκ᾽ ἂν τὸ
G Πνεῦμα λεῖον,
Καὶ καθεστηκὸς λάβῃς.
Ἀλλ᾽ ὦ πρῶτος τῶν Ἑλλήνων πυργώσας ῥήματα
σεμνὰ, (ἀφίει.
Καὶ κοσμήσας τραγικὸν λῆρον, θαρρῶν τὸν κρουνὸν

CH. Age, tum iſthaec inclyte Achilles
Vides? at quid ad haec dices? ſolū- (modò
Ne ira te male impulſum,
Extra oleas raptet, caueb is.
Nam quae acerba dixit in te.
Sed caue vir inclyte,
Ne quid iratus loquare.
Proin contractis ab alto
Nauiga velis, ratemque
Promoue magis, magisque:
Atque vbi vento ſecundo
Aura conſtans
Flabit, hic time tibi.
Iamque age, qui primus Graecorum extruxiſti grandia verba, (ſonorum.
Et Muſam exornaſti tragicam, torrentem emitte

Σχόλ. Τάδε μὲν λεύσσεις φαίδιμ᾽.] κορωνὶς καὶ εἴσθεσις χοροῦ ἐπῳδικὴ μὲν διὰ τὸ μετὰ τὴν διπλῆν [illegible] περιόδου δὲ διὰ δὲ [illegible] ἐπὶ τέρας διπλῆς ἐκ κώλων ιγ. A ὧν τὸ α΄ ἀναπαιστικὸν δίμετρον ἀκατάληκτον. τὸ β΄ [illegible] τρίμετρον [illegible]. τροχαϊκὰ [illegible] καὶ [illegible] τοῦ μονομέτρου [illegible]. ἐν [illegible] δὲ στίχοι δύο ἀναπαιστικοὶ τετράμετροι καταληκτικοί, ὅμοιοι τοῖς ἑξῆς. διπλῆς [illegible] κώλοις [illegible] τῷ [illegible] B [illegible] Αἰσχύλον [illegible] Αἰσχύλου. τοῦτο [illegible]. Βαδίζεσθαι.] ἀντὶ τοῦ [illegible] λέγειν. [illegible] καὶ μάλιστα, [illegible] ἀπὸ [illegible] τὸ δρόμου. [illegible] ἐκτὸς [illegible] A τοῦ [illegible] τὰς ἐλάας [illegible] τὰ [illegible] χορευτοῦ τῆς [illegible] ὁ θυμὸς ἁρπάσας ἐκτὸς [illegible] τῶν ἐλαιῶν. ἄλλως. ἐν τῷ τέλει τοῦ τόπου [illegible] τοῦ δρόμου [illegible] ἱστᾶσι [illegible] τοῦ δρόμου καὶ οὐδεὶς [illegible] τούτων ἐχώρει. ὅς τις οὖν [illegible] ἄλλος [illegible] τὰς ἐλαίας φέρεται. [illegible] εἰς παροιμίαν. Χρώμενος τοῖς ἱστίοις.] [illegible] γὰρ καὶ ἄκροισι χρώμενος. τοῦτο δὲ εἴρηκεν ἐκ μεταφορᾶς τῶν [illegible]. οἱ ὅταν [illegible] B [illegible] συστέλλουσι τὰ ἱστία, ἵνα μὴ [illegible] τοῦ [illegible] τὸ σκάφος. [illegible] ἤδη [illegible] ἄγουσι τὴν ναῦν εἰς τὸ [illegible] ἄκρον [illegible] τοῖς [illegible] πνεῦμα [illegible] τὸ μέσον. Πυργώσας [illegible] καὶ [illegible]. [illegible] ἀντὶ τοῦ [illegible]. τραγικὸν δὲ, ὅτι ἀλλήλους [illegible] κωμικοὶ καὶ τραγικοί.

C

ΔΡΑΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΤΕΤΑΡΤΟΥ,

Σκηνὴ δευτέρα.

ΑΙΣΧΥΛΟΣ, ΕΥΡΙΠΙΔΗΣ,
ΔΙΟΝΥΣΟΣ.

Αναπαιστικοὶ Ἀριστοφάνειοι.

BISETVS. Εἰκότως ἀμοιβαία [illegible]

ACTVS IIII. SCENA secunda.

ÆSCHYLVS, EVRIPIDES,
BACCHVS.

Anapæstici Aristophanij.

Αἰσ. Θυμοῦμαι μὲν τῇ ξυντυχίᾳ, καί μου τὰ σπλάγχν' ἀγανακτεῖ,
Εἰ πρὸς τοῦτον δεῖ μ' ἀντιλέγειν. ἵνα μὴ φάσκῃ δ' ἀπορεῖν με,
Ἀπόκριναί μοι. τίνος οὕνεκα χρὴ θαυμάζειν ἄνδρα ποιητήν;
Εὐ. Δεξιότητος καὶ νουθεσίας, ὅτι βελτίους τε ποιοῦμεν E
Τοὺς ἀνθρώπους ἐν ταῖς πόλεσι. Αἰσ. τοῦτ' οὖν εἰ μὴ πεποίηκας,
Ἀλλ' ἐκ χρηστῶν, καὶ γενναίων μοχθηροτάτους ἀπέδειξας,
Τί παθεῖν φήσεις ἄξιος εἶναι; Δι. τεθνάναι, μὴ τοῦτον ἐρώτα.
Αἰσ. Σκέψαι τοίνυν γ' οἵους αὐτοὺς παρ' ἐμοῦ παρεδέξατο πρῶτον, F
Εἰ γενναίους, καὶ τετραπήχεις, καὶ μὴ διαδρασιπολίτας,
Μήτ' ἀγοραίους, μήτε κοβάλους, ὥσπερ νῦν, μηδὲ πανούργους.
Ἀλλὰ πνέοντας δόρυ, καὶ λόγχας, καὶ λευκολόφους τρυφαλείας
Καὶ πήληκας, καὶ κνημῖδας, καὶ θυμοὺς ἑπταβοείους. G
Εὐ. Καὶ δὴ χωρεῖ τουτὶ τὸ κακόν. Δι. κρανοποιῶν αὖ μ' ἐπιτρίψει.

Æs. Excandesco equidem, ob talem congressum: & mea viscera bile
Feruent: quod oportet me cum isto contendere: nam metuo, ne
Dicat, me pendere animi: quasi dubitem de munere palmæ.
Heus; responde: cur me decet admirari, quæso, Poetam? E
Ev. Propter dexteritatem ingenij, & doctrinam, qua meliores
Efficim' ciues in Rep. Æs. age ergo, nisi tu isthuc
Studuisti, è bonis & frugi fecisti improbiores:
Quo supplicio dignum te dicis? BA. morte: isthunc rogitare
Noli. Æs. vide sis ergo, quales primùm à me acceperis ipsos, F
Generosósne, & cubitorum quatuor: atque haud subfugientes
Munia publica, non errones, neque maleficos, neque vafros
Quales nunc sunt: sed spirantes hastam, galeasque decorum,
Et cristas, atque ocreas, animósque virorum septibouinos. G
EV. Atqui hic illud malum erumpit. BA. si cristas hic iterum aptet,

Σχόλια. Ἐκ χρηστῶν καὶ γενναίων.] ἀντὶ τοῦ ἀπὸ καλῶν κἀγαθῶν ἐποίησας. μοχθηροὺς δὲ ἀντὶ τοῦ αἰσχροτέρους.

Τεθνάναι, μὴ τοῦτον ἐρώτα.] οὐδὲ τοῦτο [illegible] ἕτερον λέγει τεθνάναι. ἴσως γὰρ πρὸς τὸ γελοιότερον ἀπαντδεῖται. γαλεῖα οὖν χάριν εἶναι. [illegible] [illegible] [illegible]. Διοπείθης [illegible] [illegible].] ἀντὶ τοῦ [illegible] [illegible] τὴν πολιτείαν. Κοβάλους.] ἐκ [illegible] κοβάλους καὶ πανούργους. Ἐπ-

A Ἑξαπέδους.] ἀντὶ τοῦ μεγάλους. [illegible] [illegible] ἀσπίδας Αἴαντος. Κρανοτειχεῖς.] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ὀνομάτων.

Ευ. Καὶ σὺ τί δὴ δράσας, αὐτοὺς οὕτως ἀνδρείους ἐδίδαξας;
Δι. Αἰσχύλε λέξον, μηδ' αὐθαδῶς σεμνυνόμενος χαλέπαινε.
Αι. Δρᾶμα ποιήσας Ἄρεως μεστόν. Ευ. ποῖον; Αι. τοὺς ἑπτ' ἐπὶ Θήβας·
Ὃ θεασάμενος πᾶς ἄν τις ἀνὴρ, ἠράσθη δάϊος εἶναι.
Δι. Τουτὶ μέν σοι κακὸν εἴργασται. Θηβαίους γὰρ πεποίηκας
Ἀνδρειοτέρους εἰς τὸν πόλεμον. καὶ τούτου γ' οὕνεκα τύπτου.
Αι. Ἀλλ' ὑμῖν αὔτ' ἐξῆν ἀσκεῖν, ἀλλ' οὐκ ἐπὶ τοῦτ' ἐτράπεσθε.
Εἶτα διδάξας τοὺς Πέρσας, μετὰ τοῦτ' ἐπιθυμεῖν ἐδίδαξα
Νικᾶν ἀεὶ τοὺς ἀντιπάλους, κοσμήσας ἔργον ἄριστον.
Δι. Ἐχάρην γοῦν ἡνίχ' ἤκουσα περὶ Δαρείου τεθνεῶτος.
Ὁ χορὸς δ' εὐθὺς τὼ χεῖρ' ὡδὶ συγκρούσας, εἶπεν, ἰαυοῖ.
Αι. Ταῦτα γὰρ ἄνδρας χρὴ ποιητὰς ἀσκεῖν. σκέψαι γὰρ ἀπ' ἀρχῆς
Ὡς ὠφέλιμοι τῶν ποιητῶν οἱ γενναῖοι γεγένηνται;
Ὀρφεὺς μὲν γὰρ τελετάς θ' ἡμῖν κατέδειξε, φόνων τ' ἀπέχεσθαι;
Μουσαῖος δ' ἐξακέσεις τε νόσων, καὶ χρησμούς. Ἡσίοδος δὲ

Me altrineris. EV. at tu quo pacto ipsos tam fortes potuisti
Efficere? BA. Æschyle dic: & grauitate tua ne difficilis sis. B
ÆS. Cum plenum Martis opus fecissem. EV. quodnam. ÆS. septem ad Thebas.
Nam quisquis spectator fuerat, optabat belligerari.
EV. Sanè hoc abs te male factum est, nam Thebanos hac ratione
Fecisti alacriores ad pugnam: ideoq; hic vapula, homo audax.
C ÆS. Atqui hæc tractare eadem licuit vobis: sed vos aliorsum
Vertistis animum. Sed & exhibitis Persis, magna cupido
Hostem superandi animis iniecta est; me pulcrum opus operante.
BA. Ego certe lætatus sum, ubi Darium audiui occubuisse,
D Et Chorus etiam manibus complosis exclamauit, iopæ.
ÆS. Quippe Poëtas isthæc tractare decet: atque age, vide sis, quam
Magno emolumento fuerint generosi omni tempore vates.
Equidem Orpheus ritus me docuit, & cædibus abstinuisse,
E Musæus remedia morborum atque oracula prodidit: agri

Σχόλια. Τοὺς ἑπτ' ἐπὶ Θήβας.] οἱ Πέρσαι πρότερον διδάσκονται [illegible], εἶτα οἱ ἑπτὰ ἐπὶ Θήβας. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] αὐτῶν. Θηβαίους γὰρ πεποίηκας.] δῆλον ὡς [illegible] [illegible] τοῖς Ἀθηναίοις τῶν Θηβαίων, ἀλλὰ διαφερομένων. Ἀλλ' ὑμῖν αὔτ' ἐξῆν.] ὑμῖν ἐξῆν Ἀθηναίοις, μιμεῖσθαι, καὶ ἀσκεῖν τὰ πολεμικά.

F Βιβλίον. Αὔτ' ἐξῆν] αὐτὰ τὰ πολεμικὰ ἀσκεῖν ἐξῆν.

Σχόλια. Οὐκ ἐπὶ τοῦτο.] ἀλλ' εἰς [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Ἀθηναίων [illegible]. Τοὺς Πέρσας.] Αἰσχύλου δρᾶμα οὕτω καλούμενον. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. Ἐχάρην γοῦν ἡνίκ'] [illegible] [illegible] Αἰσχύλου Πέρσαις [illegible] Δαρείου θάνατος [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. ἀλλὰ τὰ περὶ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Ξέρξου [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible] ἀπαγγέλλων τὴν περὶ Σαλαμῖνα ναυμαχίαν καὶ τὴν Ξέρξου ἧτταν. [illegible] [illegible] Δαρείου, ἀντὶ τοῦ Ξέρξου [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] τῶν πατέρων [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible], ὅτι ἐν τῷ δράματι [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. Ἡρόδικος [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Πλαταιαῖς μάχην. [illegible] [illegible] οἱ Πέρσαι [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] οἱ Πέρσαι τὸ δρᾶμα [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Περσῶν φασι. καὶ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Δαρείου τοῦ Ξέρξου [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. Ὀρφεὺς γὰρ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. Μουσαῖος [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible] Μουσαῖος [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. Ἡσίοδος [illegible] [illegible] [illegible] μιμεῖται.

Γῆς

A Γῆς ἐργασίας, καρπῶν ὥρας, ἀρότους. ὁ δὲ θεῖος Ὅμηρος
Ἀπὸ τοῦ τιμὴν καὶ κλέος ἔσχε, πλὴν τοῦδ' ὅτι χρήστ' ἐδίδαξε,
Τάξεις, ἀρετὰς, ὁπλίσεις ἀνδρῶν; Δι. καὶ μὴν οὐ Παντακλέα γε
Ἐδίδαξεν ὅμως τὸν σκαιότατον. πρώην γοῦν, ἡνίκ' ἔπεμπεν,
B Τὸ κράνος πρῶτον περιδησάμενος τὸν λόφον ἤμελλ' ἐπιδήσειν.
Αἰ. Ἀλλ' ἄλλους τοι πολλοὺς ἀγαθοὺς, ὧν ἦν καὶ Λάμαχος ἥρως.
Ὅθεν ἡ 'μὴ φρὴν ἀπομαξαμένη, πολλὰς ἀρετὰς ἐποίησεν
Πατρόκλων, Τεύκρων, Θυμολεόντων, ἵν' ἐπαίροιμ' ἄνδρα πολίτην
Ἀντεκτείνειν αὑτὸν τούτοις, ὁπόταν σάλπιγγος ἀκούσῃ.
C Ἀλλ' οὐ μὰ Δί', οὐ Φαίδρας ἐποίουν πόρνας, οὐδὲ Σθενεβοίας.
Οὐδ' οἶδ' εἰς ἥν τιν' ἐρῶσαν πώποτ' ἐποίησα γυναῖκα.
Ευρ. Μὰ Δί', οὐ γὰρ ἐπῆν τῆς Ἀφροδίτης οὐδέν σοι. Αἰσ. μηδέ γ' ἐπείη,
Ἀλλ' ἐπί σοι τοῖς τε σοῖσιν πολλὴ πολλοῦ 'πικαθῆτο.
D Ὥς τε γε καὐτόν σε κατ' οὖν ἔβαλεν. Δι. νὴ τὸν Δία τοῦτό γέ τοι δή.
Ἃ γὰρ ἐς τὰς ἀλλοτρίας ἐποίεις, αὐτὸς τούτοισιν ἐπλήγης.
Ευρ. Καὶ τί βλάπτουσ', ὦ σχέτλι' ἀνδρῶν, τὴν πόλιν ἁμαὶ Σθενέβοιαι;
Αἰ. Ὅτι γενναίας καὶ γενναίων ἀνδρῶν ἀλόχους ἀνέπεισας,
E Κώνεια πιεῖν, αἰσχυνθείσας διὰ τοὺς σοὺς Βελλεροφόντας.
Ευρ. Πότερον δ' οὐκ ὄντα λόγον τοῦτον περὶ τῆς Φαίδρας ξυνέθηκα;
Αἰ. Μὰ Δί', ἀλλ' ὄντ'. ἀλλ' ἀποκρύπτειν χρὴ τὸ πονηρὸν τόν γε ποιητὴν,
Καὶ μὴ παράγειν, μηδὲ διδάσκειν. τοῖς μὲν γὰρ παιδαρίοισιν
F Ἐστὶ διδάσκαλος, ὅστις φράζει, τοῖς δ' ἡβῶσι ποιηταί.
Πάνυ δὴ δεῖ χρηστὰ λέγειν ἡμᾶς. Ευρ. ἢν οὖν σὺ λέγῃς Λυκαβηττοὺς,

A *Cultum Heſiodus ſationum, & meſsiũ tempora. Diuus Homerus,*
Vnde eſt gloriam adeptus, honoremq́, niſi quod pulcra doceret:
Acies, virtutes, arma virûm? BA. *ſed ſtolidum Pantaclem Homerus*
Tamen artem haud docuit: qui cùm galeam capiti induceret amens,
B *Prius illam circumuinxit, quàm conum circundaret altum.*
Æs. *Alios alij multos fortes: quorum è grege Lamachus heros:*
Vnde ſubacta hac mens mea, virtutes effinxit Patroclorum,
Teucrorum, Thymaleontum, vt ciues hoc pacto extimularem,
Vt & ipſi horum ſimiles fierent, ſonitu ſtridente tubarum.
C *Non autem Phædras produxi meretrices, non Sthenobæas:*
Nec ſcio, an vllam vnquam fœminam amantem duxerim in ora tuentum.
EV. *Non per Iouem: neque enim tibi quicquam inerat Veneris.* Æs. *neque ineſſe*
Mihi velim: ſed tibi tuiſq́, Venus inſit quàm plurima per me:
D *Vt quæ etiam te peſſundedit, improbe homo.* BA. *ita eſt, per Iouem, vt inquis.*
Nam quicquid finxiſti de alijs, hoc in te tute luiſti.
EV. *Et quid noxæ pariunt vrbi, tu ardelio, meæ Sthenobææ?*
Æs. *Quia viros ingenuos, vxoresq́, ingenuas docuiſti*
E *Potare cicutam, dum tuos reuerentur Bellerophontes.*
EV. *Quid? egon' primus de Phædra ſcripſi hæc quaſi noua, ô Æſchyle? dic dum.*
Æs. *Imo trita: ſed hæc quæ ſunt mala, decet occultare Poëtam,*
Non producere, non condocefacere: nam pueris ſolet æqua
F *Dictare magiſter: adultis inſtillant præcepta Poëtæ.*
Omnino igitur decet vtiliter nos loqui. EV. *an ergo Lycabetos*

Σχόλια. Χρήστ' ἐδίδαξε.] τοὺς συνεχεῖς λόγους χρηστὰ διὰ τὸ χρήσιμα. Καὶ μὴν οὐ Παντακλέα.] διαβάλλει τὸν Παντακλέα ὡς ἀμαθῆ ἐν τῷ ὁπλίζεσθαι. μέμνηται δὲ τούτου καὶ Εὔπολις ἐν χρυσῷ γένει. Παντακλῆς σκαιός. Τὸ κράνος πρῶτον περιδησάμενος.] δέον ἐπιδῆσαι τὸν λόφον πρῶτον, τὸ κράνος περιθέσθαι καὶ Ὅμηρος ἐμφαίνει τοῦτο. κρατὶ δ' ἐπ' ἰφθίμῳ κυνέην εὔτυκτον ἔθηκεν. δεινὸν δὲ λόφος καθύπερθεν ἔνευε. Λάμαχος ἥρως.] ὁ Λάμαχος οὗτος ἄριστος ἦν τὰ πολεμικά. ἦν δὲ ἐπὶ τῶν χρόνων Αἰσχύλου καὶ Ἀριστοφάνους στρατηγὸς Ἀθηναίων. μέμνηται δὲ τούτου καὶ ἐν Ἀχαρνεῦσιν. ὅθεν δ' ἡ 'μὴ ἐκ τοῦ Ὁμήρου. Ἀντεκτείνειν.] G ἀντιπαρατείνεσθαι, ἐξισοῦσθαι. Οὐ Φαίδρας.] δρᾶμα Εὐριπίδου. Σθενέβοια δὲ, ἣν Ὅμηρος Ἄντειαν, ἥτις ἠράσθη τοῦ Βελλεροφόντου, οὗ μὴ ὑπακούοντος καὶ ψευσαμένη πρὸς τὸν ἴδιον ἄνδρα Προῖτον ὡς βιαζομένη, ὁ δὲ ἔπεμψε τοῦτον εἰς τὸν πενθερὸν αὐτοῦ ἀναιρεθησόμενον. ἐλθόντος οὖν ἐκεῖσε Βελλεροφόντου καὶ καθαροῦ φανέντος μὴ φέρουσα τὴν αἰσχύνην ἡ Σθενέβοια, κωνείῳ ἐχρήσατο.

BISETVS. Οὐδὲ Σθενεβοίας.] τὸν δὲ τὸν μῦθον Ὅμηρος ἐν τῷ Ζ τῆς Ἰλιάδος διηγεῖται.

Σχόλια. Ὅτι εἰς αὐτόν σε.] [illegible] ἐξέβαλεν τὴν γυναῖκα τοῦ Εὐριπίδου. τὸ δὲ [illegible] γὰρ εἰς τὰς ἀλλοτρίας ἐποίεις, διπλῶς νομίζειν. ἢ ὅτι τὰς τῶν ἄλλων μοιχευομένας γυναῖκας, καὶ αὐτὸς ὑφ' ἑτέρων τοῦτο πέπονθας. ἃ ἐποίεις περὶ τὰς ἑτέρας, λέγω δὴ Φαίδραν καὶ Σθενέβοιαν μοιχευομένας αὐτὰς λέγων, [illegible] τὴν γυναῖκα μοιχευομένην. Κατὰ τοῦτο.] [illegible] τῆς πολλῆς [illegible] Τάχα μὲν τοι μᾶλλον, [illegible] πολλαὶ γὰρ τὴν Σθενέβοιαν [illegible] ἐπιλαβοῦσαν. Τοῖς μὲν γὰρ παιδαρίοισιν.] ὁ γὰρ διδάσκαλος τοῖς μικροῖς, ὁ δὲ ποιητὴς [illegible].

B Καὶ Παρνασσῶν ἡμῖν μεγέθη, τοῦτ' ἐστὶ τὸ χρηστὰ διδάσκειν;
Ὃν χρῆν φράζειν ἀνθρωπείως; Αἰσχ. ἀλλ' ὦ κακόδαιμον ἀνάγκη
Μεγάλων γνωμῶν καὶ διανοιῶν, ἴσα καὶ τὰ ῥήματα τίκτειν.
Κἄλλως εἰκὸς τοὺς ἡμιθέους τοῖς ῥήμασι μείζοσι χρῆσθαι.
C Καὶ γὰρ τοῖς ἱματίοις ἡμῶν χρῶνται πολὺ σεμνοτέροισιν,
Ἁ'μοῦ χρηστῶς καταδείξαντος διελυμήνω σύ. Εὐρ. τί δράσας;
Αἰσχ. Πρῶτον μὲν τοὺς βασιλεύοντας ῥάκι' ἀμπίσχων, ἵν' ἐλεεινοὶ
Τοῖς ἀνθρώποις φαίνοιντ' εἶναι. Εὐρ. τοῦτ' οὖν ἔβλαψα; τί δράσας;
Αἰσχ. Οὔκουν ἐθέλει γε τριηραρχεῖν πλουτῶν οὐδεὶς διὰ ταῦτα.
D Ἀλλ' ἐν ῥακίοις περιιλλόμενος, κλάει, καὶ φησὶ πένεσθαι.
Δι. Νὴ τὴν Δήμητρα, χιτῶνά γ' ἔχων οὔλων ἐρίων ὑπένερθε.
Κἂν ταῦτα λέγων ἐξαπατήσῃ, παρὰ τοὺς ἰχθῦς ἀνέκυψεν.
Αἰσχ. Εἶτ' αὖ λαλιὰν ἐπιτηδεῦσαι καὶ στωμυλίαν ἐδίδαξας.
E Ἣ 'ξεκένωσε τάς τε παλαίστρας, καὶ τὰς πυγὰς ἐνέτριψε,
Τῶν μειρακίων στωμυλλομένων, καὶ τοὺς Παράλους ἀνέπεισεν
Ἀνταγορεύειν τοῖς ἄρχουσι, καί τοι τότε γ', ἡνίκ' ἐγὼ 'ζων,
Οὐκ ἠπίσταντ' ἀλλ' ἢ μᾶζαν καλέσαι, καὶ ῥυππαπαῖ εἰπεῖν.
F Δι. Νὴ τὸν Ἀπόλλω, καὶ προσπαρδεῖν γ' ἐς τὸ στόμα τῷ θαλάμακι,
Καὶ μινθῶσαι τὸν ξύσσιτον, κἀκβὰς, τινὰ λωποδυτῆσαι.

B *Et Parnaſſos cùm tu memoras, hoc ſit bona & æqua docere:*
Quem humana loqui conuenit? Æs. at tu infelix, omnino neceſſe eſt,
Vt ponderibus ſententiarum paria ſint lumina vocum,
Et aliàs ſemideos æquum eſt verbis grandioribus vti.
C *Nam & habitu illi vtuntur, quàm nos, multò venerabiliori.*
Quæ cùm tibi pulcrè præmonſtraſſem, tu fœdaſti. EV. age quidnam
Feci? Æs. primò indutos panno lacero producere reges
Nō erubuiſti, vt hominib. illorū miſerabilis eſſet
Aſpectus. EV. quid nam hac re nocui? aut quidnam feci? cedo. Æs. nemo
D *Opulentus iam vult exinde triremibus impendere ſumptus:*
Sed panno obſitus eiulat, & ſeipſummet dicit egere.
BA. Ita per Cererem. Nam tunicam ſubtus habet e vellere molli:
Et licet hæc prætexat, tamen ad piſces deflexit ocellos.
Æs. Præterea & garrulitatem, & inanem verborum docuiſti
E *Strepitum; qui & ludos perdidit, & pro more nates puerorum,*
Garrire addiſcentum, afflixit: tum etiam nautis male ſuaſit
Oggannire magiſtris. At ego cùm viuerem adhuc, nihil horum
Sciebant aliud, niſi maſſam poſcere, vel rhyppapa ore ſonare.
F *BA. Ita per Phœbum: inferiori remigi in os oppedere, merda*
Fœdare ſodalem, & egreſſum aliquē veſtitu ſpoliare.

Σχόλια. Καὶ Παρνασσῶν.] ὄρος Φωκίδος. ὅτι ῥήματα [illegible] ὑψηλὰ ὄρεσιν ἢ τὸ Λυκαβηττοὺς καὶ Παρνασσῶν μεγέθη λέγοντες ἐν τοῖς τῶν [illegible] δραμάτων. ἔστι δὲ Λυκαβηττὸς ὄρος Ἀθηναίων. Γνωμῶν καὶ διανοιῶν.] G [illegible] Ἀ'μοῦ χρηστῶς.] τὸ λέγειν τοὺς ἥρωας μείζω ῥήματα καὶ πρὸς τὰς μεγίστας διανοίας καὶ τοὺς λόγους τοιούτους [illegible]. Ῥάκι' ἀμπίσχων.] διὰ Οἰνέα καὶ Τήλεφον καὶ τοὺς ἄλλους. Περιιλλόμενος.] συστραφεὶς ἢ περιειληθείς. [illegible] γὰρ τὸ [illegible].

BISETVS. Περιιλλόμενος.] Εὐστάθιος [illegible] ἢ δεῖ συστρέφειν [illegible] ἐν ῥακίοις [illegible] συστρεφόμενος [illegible] περιειλούμενος. ἢ τὸ περιιλλόμενος, [illegible] περιειλεῖν. ὁ γὰρ [illegible] βαρύθεσιν [illegible] ἐν χρήσει τὸ [illegible] ἁπλῶς ἔχει.

Σχόλια. Οὔλων ἐρίων.] ὁ Διόνυσός φησιν, ὅτι ἐνδεδυμένος ἔνδοθεν ἐρεοῦν χιτῶνα. περιειλοῦνται γὰρ ῥάκη προσποιούμενοι εἶναι τινές.

BISETVS. Οὔλων ἐρίων] ἢ τῶν ἁπαλῶν, ἢ τῶν συνεστραμμένων. οὕτω καὶ οὖλαι θρίξ. παρὰ τὸ εἴλειν, ἢ εἰλεῖν, τὸ συστρέφειν. οὖλος, ὁ συνεστραμμένας ἔχων τὰς τρίχας. Ὅμηρος περὶ Ὀδυσσέως.

Σμικρὸς ἔην, ὤμοισι μελανόχροος, οὐλοκάρηνος.

καὶ οὖλον, μαλακὸν, ἁπαλὸν, συνεστραμμένον τῇ θριξί.

Σχόλια. Παρὰ τοὺς ἰχθῦς ἀνέκυψε.] παρὰ τὰ ἰχθυοπώλια. τὸ δὲ τοιοῦτον, Ἀττικόν. Εὔπολις. περιῆλθον εἰς τὰ σκόροδα καὶ τὰ κρόμμυα. φησὶν οὖν, ὅτι ἀναφαίνεται περὶ τὰ ἰχθυοπώλεια ἀγοραστικῶς. ἀντὶ τοῦ τρέφεται. εὑρίσκεται. Στωμυλίαν.] σκώμματα. κολακείαν. πανουργίαν. Τῶν μειρακίων στωμυλλομένων.] ἀπορεῖ αὐτοῖς ἐκκλησίας. φησὶν οὖν ὑπὸ Εὐριπίδου τραφέντας ἐπὶ τὸ λαλεῖν ὁρμῆσαι, καὶ διατρίβοντα ἐν τῇ ἀγορᾷ πολλοὺς κτᾶσθαι τοὺς ἐραστάς. Παράλους δὲ σημαίνει τοὺς κωπηλάτας, Πάραλος γὰρ καὶ Σαλαμινία, τριήρεις εἰρηναρχικαί. κοινῶς δὲ παράλους, τοὺς ἐν τῇ τριήρει πλέοντας. οὐ γὰρ ἴδιόν τι λέγοι ἂν περὶ τῆς Παράλου τριήρους νεώς. ἄτιμοι δὲ οὗτοι ἦσαν. Ρυππαπαί.] ἐπίφθεγμα ναυτικὸν, παρασκευαστικὸν, ἢ παρακελευσματικὸν κωπηλασίας. Τῷ θαλάμακι] τῷ κωπηλατοῦντι ἐν τῷ κάτω μέρει τῆς τριήρους. οἱ δὲ θαλάμακες ὀλίγον ἐλάμβανον μισθὸν, διὰ τὸ κολοβαῖς χρῆσθαι κώπαις παρὰ τὰς ἄλλας τρεῖς τάξεις τῶν ἐρετῶν, ὅτι μᾶλλον ἐγγύς εἰσι τοῦ ὕδατος. ἦσαν δὲ τρεῖς τάξεις τῶν ἐρετῶν. καὶ ἡ μὲν κάτω, θαλαμῖται. ἡ δὲ μέση, ζυγῖται. ἡ δὲ ἄνω, θρανῖται. θρανίτης οὖν ὁ πρὸς τὴν πρύμναν. ζυγίτης ὁ μέσος. θαλαμίτης ὁ πρὸς πρῷραν. καὶ θαλαμία ὀπὴ, δι' ἧς ἐξέρχεται ἡ κώπη. ἤδη οὖν παρὰ τῷ συγκαθέδρῳ περδεῖν. Μινθῶσαι.] διασπαράξαι. δυσοσμίας ἀναπλῆσαι. μιᾶναι. μίνθα δὲ, τὸ παρ' ἡμῖν ἡδύοσμον. οἱ δὲ τὸ θύμον ἢ κόπρον αἰγῶν.

Νῦν δ' ἀντιλέγει, κοὐκέτ' ἐλαύνει,
Καὶ πλεῖ δευρὶ καὖθις ἐκεῖσε.
ΑΙ. Ποίων δὲ κακῶν οὐκ αἴτιός ἐς';
Οὐ προαγωγοὺς κατέδειξ' οὗτος;
Καὶ τικτούσας ἐν τοῖς ἱεροῖς,
Καὶ μιγνυμένας τοῖσιν ἀδελφοῖς,
Καὶ φασκούσας οὐ ζῆν τὸ ζῆν.
Κᾆτ' ἐκ τούτων ἡ πόλις ἡμῶν
Ὑπὸ γραμματέων ἀνεμεστώθη,
Καὶ βωμολόχων δημοπιθήκων,
Ἐξαπατώντων τὸν δῆμον ἀεί;
Λαμπάδα δ' οὐδεὶς οἷός τε φέρειν,
Ὑπ' ἀγυμνασίας ἔτι νυνί.

At iam obloquitur quiuis: nemo
Remigat aut nauem huc illuc agit.
C *ÆS. Cuius sceleru non hic reus est?*
Non lenones introduxit,
Et parturientes in fanis
Et concubitu fratrum mistas:
Et vitam dicentes mortem?
Non propterea impleta vrbs nostra
Tot scribis, scurris & simiis
Plebis, qui decipiunt populum.
D *At ferre facem nemo hic hominum*
Scit, præ ruditate, etiamnum.

Σχόλια. Νῦν δ' ἀντιλέγει.] ἐκθέσεως τῆς διπλῆς εἰς δύο περιόδους διῃρημένης ἐκ κώλων ὁμοίων ἀναπαιστικῶν κγ. ὧν τὰ μὲν πρῶτα δύο κῶλα δίμετρα ὄντα ἀκατάληκτα τῇ διπλῇ συνάπτεται. τῆς δὲ πρώτης περιόδου εἰσὶ κῶλα ια. ἀκατάληκτα, πλὴν τοῦ τελευταίου ἑφθημιμεροῦς. ὁμοίως δὲ καὶ τὰ τῆς β ἔχει. τὸ μέντοι παρατέλευτον ἀναπαιστικὸν ἐπὶ βάσεις. ἐπὶ τῷ τέλει τῆς μὲν πρώτης περιόδου παράγραφος. τῆς δὲ β δύο διπλαῖ, ἡ μὲν ἐν ἀρχῇ τοῦ κώλου ἡ δὲ κατὰ τὸ τέλος. Καὶ τικτούσας.] ἔγραψε γὰρ τὴν Αὔγην ὠδίνουσαν ἐν ἱερῷ. Τοῖσιν ἀδελφοῖς] ὡς αἱ τοῦ Αἰόλου θυγατέρες. Καὶ φασκούσας οὐ ζῆν] ὅτι παρὰ τὰ ἐκ Φρίξου Εὐριπίδου. τίς δ' οἶδ' εἰ τὸ ζῆν μέν ἐστι κατθανεῖν. τὸ κατθανεῖν δὲ ζῆν. ἀλλ' ὀλίγον ἐστὶ Φρίξος. ἔστι δὲ, ὡς παρὰ γυναικὸς αὐτὸ λέγει εἰρημένον. ἰδεῖν οὖν χρὴ, μήποτε τὸ αὐτὸ νοεῖ παρ' Εὐριπίδῃ γυνὴ λέγει. καὶ μήποτε τὸ ὑπὸ τῆς τροφοῦ ἐν Ἱππολύτῳ λεγόμενον. ἀλλ' ὅτι τούτου φίλτερον ἄλλο σκότος ἀμπίσχον κρύπτει νεφέλαις. καὶ τὰ ἑξῆς. Ἀνεμεστώθη.] ἀνεπληρώθη, τῶν γραμματεύειν βουλομένων καὶ μὴ στρατεύεσθαι. ἢ καὶ ἐπὶ κακοπραγμοσύνῃ τοὺς γραμματεῖς διαβάλλει. ὀλέθρους γραμματεῖς συκοφαντῶν. ἄλλως ἐπεὶ ἀφέντες τὰ [illegible] πράγματα ἀσφαλεῖς γεγένηνται. οἱ δ' ὁμολογοῦντες τὸν λόγον, κέρδους ἕνεκα ταύταις εἵποντο. δημοπιθήκους δὲ τοὺς πανούργους περὶ τὸν δῆμον ὡς τὸ ζῷον ὁ πίθηκος. ἢ τοὺς τὸν δῆμον κολακεύοντας καὶ πείθοντας. Λαμπάδα δ' οὐδείς.] ἔθος γὰρ λαμπαδουχεῖν ἐν Ἡφαιστείοις καὶ Παναθηναίοις. ἐν Ἀθήναις δὲ ἐστὶ γυμνάσιον, ἐν ᾧ ἐλαμπαδοφόρουν οἱ γυμνάζοντες. ὁ τῆς λαμπάδος δὲ ἀγών, τρίτος Ἀθήνησιν ἤγετο. Προμήθεια. Ἡφαίστεια. Παναθήναια.

E

F

Δευτέρας περιόδου κῶλα ι.

ΔΙ. Μὰ Δί' οὐ δῆτ' ὥστ' ἀπεφαυάνθην,
Παναθηναίοισι γελῶν, ὅτε δὴ
Βραδύς ἄνθρωπός τις ἔθει, κύψας,
Λευκός, πίων, ὑπολειπόμενος,
Καὶ δεινὰ ποιῶν. κᾆθ' οἱ Κεραμῆς,
Ἐν ταῖσι πύλαις, παίουσ' αὐτοῦ
Γαστέρα, πλευράς, λαγόνας, πυγήν.
Ὁ δὲ τυπτόμενος ταῖσι πλατείαις
Ὑποπερδόμενος,
Φυσῶν τὴν λαμπάδ', ἔφευγε.

BA. Non equidem. nam risu proximis
Panathenaicis propè dissolui,
Quando quispiam homo tardigradus,
Incuruus, obesus, candénsque,
Ponè relictus, & ægrè affectus.
G *Dein' figuli in foribus feriebant*
Ventrem, ilia, nates & latera.
Percussus homo, in vicis passim
Pedendo, facem
Extinxit: & inde aufugit.

Σχόλια. Ἀπεφαυάνθην.] ἐξηράνθην.

BISETVS. Ἀπεφαυάνθην] αὔω, τὸ ξηραίνω,

τὸ λάμπω, τὸ φαίνω, πάλαι προσέτιθεσαν τὸ στοιχεῖον. ἀλλαχοῦ δὲ τὸ αὔω, τὸ ξηραίνω, δασύνεται. αὔω δὲ, τὸ λάμπω, καὶ τὸ φωνῶ, ψιλοῦται. πρὸς διαστολήν. ἐκ δὲ τοῦ αὔω ὁ αὐαινόμενος γίνεται τὸ αὐαίνω. καὶ τῆς δασείας εἰς φ τραπείσης, φαυαίνω. ὅθεν τὸ ἀποφαυαίνω, τὸ ἀποξηραίνω. εὑρίσκεται μέντοι τὸ φαύω, ἀντὶ τοῦ ξηρῶ. Εὐριπίδης ἐν Ῥήσῳ,

λόγχη ἐξαύσας Ἄρης
Ἔφαυσε λαιμὸν τῆσδε γῆς μέγας σύτον.

τὸ γὰρ ἔφαυσε ἀντὶ τοῦ πάνυ δόκιμον, καὶ εὐπαιδευτον ἄνδρα διὰ τῆς ἑρμηνείας ἐσήμαινεν, ἔπλησεν, ἐνέπλησεν, ἐπεπλήρωσεν. ἴσως δὲ καὶ ἄλλως ἂν εἴη ἡ λέξις παρὰ τὸ φάω, φῶ, κατ' Αἰολικὴν ἐπένθεσιν τοῦ υ φαύω γίνεσθαι. ὅθεν τὸ φαυαίνω, καὶ ἀποφαυαίνω. ὅπερ τινὲς σημαίνει οὕτω ξηραίνειν, ὥστε στίλβειν. οἱ γὰρ Αἰολεῖς ἐν πολλοῖς τῶν ὀνομάτων τὸ υ ἐπιτίθεσθαι εἰώθασιν, ὡς ἐν τοῖς αὔηλος, αὖρος, αὖλος, A ἀντὶ τοῦ ἄηλος, ὄρος, ὅλος. ὅτι δὲ ψιλοῦται τὸ αὔω τὸ ξηραίνω, καὶ οὐ δασύνεται, δῆλον ἐκ τῶν συνθέτων ἀφαύω, ἀφαυαίνω, ὥσπερ ὁ ποιητὴς ἐχρήσατο ἐν τῇ Εἰρήνῃ καὶ ἐν ταῖς Ἐκκλησιαζούσαις. καὶ τὸ ἀφαυαίνω ἐν τῷ αὐτῷ δράματι.

Σχόλια. Καθ' οἱ Κεραμῆς.] οἱ τὸν Κεραμεικὸν οἰκοῦντες. δῆμος δὲ Ἀθηναίων. ἐκεῖ γὰρ ὁ ἀγὼν ἦν οὗτος. καὶ ἐν Πλούτῳ περὶ τῶν λαμπάδων ἐξόρμων τε καὶ πλείστων αἰτίαν τοῖς ὑστάτοις πλατείαις. τοῦτο δὲ φησὶν Ἰωφέριος. ὅτι ἀπὸ τοῦ ἐν τῷ Κεραμεικῷ ἀγῶνος τῆς λαμπάδος, καὶ τοὺς ὑστάτους τρέχοντας ἀπὸ τῶν ἀγοραίων τύπτουσι πλα- B ταῖς ἐπὶ τῶν νεανίσκων χερσί. καὶ λέγονται αἱ τοιαῦται Κεραμεικαὶ πληγαί. ἐμφαίνεται δὲ ἀπὸ τούτων, ὅτι παρὰ τοῖς Κεραμεικοῖς τοῦτο μάλιστα γίνεται. πύλαις δὲ τῆς εἰσόδοις τοῦ ἀγῶνος. Ταῖς πλατείαις.] ταῖς πλατείαις χερσὶ δηλονότι. ὁ μάστιξιν. ὁ οὕτω λεγομέναις Κεραμεικαῖς πληγαῖς τε καὶ πλατείαις.

ΧΟΡΟΣ.

C

Στροφὴ κώλων ι.

Χο. ΜΕγα τὸ πρᾶγμα, πολὺ τὸ νεῖκος, ἁδρὸς ὁ πόλεμος ἔρχεται.
Χαλεπὸν οὖν ἔργον διαιρεῖν, ὅταν ὁ μὲν τείνῃ βιαίως,
Ὁ δ' ἐπαναστρέφειν δύνηται κἀπερείδεσθαι τορῶς.
Ἀλλὰ μὴ 'ν ταὐτῷ κάθησθον.
Εσβολαὶ γάρ εἰσι πολλαὶ, χἄτεραι σοφισμάτων,
Ὅ,τι περ οὖν ἔχετον ἐρίζειν
Λέγετον, ἔπιτον, ἀνὰ δ' ἔρετον,
Τά τε παλαιὰ, καὶ τὰ καινά.
Κἀποκινδυνεύετον λεπτόν τι καὶ σοφὸν λέγειν.

CHORVS.

CH. MAgna res, vehemens certamen, ingens bellum hic ingruit.
Difficile eſt dijudicare.
Cùm alter intendat vehementer:
D Alter & refellere, & ſua rectè tutari queat:
Sed ne eodem perſiſtatis.
Multæ captionum ſunt viæ, ſunt multa ſophiſmata.
Quicquid ergo habetis, omne id
Dicite propalàm & dilucidè:
Tam quæ ſunt noua, quàm quæ priſca.
Et tentate quippiam ſubtile, catúmque dicere.

E

Σχόλια. Μέγα τὸ πρᾶγμα.] ἡ παροῦσα στροφὴ καὶ ἀντιστροφὴ, κώλων ἐστὶν ἑκατέρα δέκα ἐπιμεμιγμένων τροχαϊκοῖς. ὧν τὰ α' δ' ς' ι'. τροχαϊκὰ τετράμετρα καταληκτικά. τὰ δὲ λοιπὰ δίμετρα ἀκατάληκτα. τὸ μέντοι ζ' τῆς στροφῆς ἀναπαιστικὸν πενθημιμερὲς καὶ τὸ ἑξῆς δίμετρον βραχυκατάληκτον. ἐπὶ τῷ τέλει τῆς μὲν στροφῆς, παράγραφος. τῆς δὲ ἀντιστροφῆς κορωνίς. Μὴ 'ν ταὐτῷ κάθησθον.] μὴ ἐν τῷ αὐτῷ τόπῳ καὶ λόγῳ καὶ τρόπῳ τῆς ἀντιλογίας ποιεῖσθε. Εσβολαί.] ἀφορμαί. ἀρχαί. φιλονεικίαι. εἴσοδοι. Κἀποκινδυνεύετον.] ἀποκινδυνεύοντες λέγεται. τουτέστι τολμᾶτε.

F

Ἀντιστροφὴ κώλων ι.

ΕΙ δὲ τοῦτο καταφοβεῖσθον, μή τις ἀμαθία προσῇ,
Τοῖς θεωμένοισιν, ὡς τὰ
Λεπτὰ μὴ γνῶναι λεγόντοιν,
Μηδὲν ὀρρωδεῖτε τοῦθ'. ὡς οὐκέτ' οὕτω ταῦτ' ἔχει.
Ἐστρατευμένοι γάρ εἰσι.
Βιβλίον τ' ἔχων ἕκαστος μανθάνει τὰ δεξιά.
Αἱ φύσεις δ' ἄλλως κράτισαι.
Νῦν δὲ καὶ παρηκόνηνται.
Μηδὲν οὖν δείσητον, ἀλλὰ
Πάντ' ἐπέξιτον, θεατῶν γ' οὕνεχ', ὡς ὄντων σοφῶν.

SIn autẽ timetis, ne qua inſit rerum imperitia
Spectatoribus, qui acuta
Non queant cognoſcere illa:
Nolite hoc pauere: quoniam hoc non ita ſe habet amplius.
Milites enim fuerunt:
G Sed librũ iã quiſq; habet, diſcitq; res lõgè optimas.
Naturæ alias ſunt potentes:
At nunc maximè exacutæ.
Quare nil timete: verùm
Omnia, ꝓpter hos doctos ſpectatores, percurrite.

Σχόλια. Οὐκ ἔθ' οὕτω.] ὡς τῶν Ἀθηναίων πρότερον οὐχ ὁμοίως γεγυμνασμένων ἐν τοῖς ποιητικοῖς σοφισμοῖς.

Τά

Τὰ δεξιά.] δεξιοὺς νομίζουσι τοὺς ἐστρατευμένους καὶ ἐπαίνου ἀξίους. τοὺς δὲ διαδιδράσκοντας στρατείας, φιλοδίκους δὲ καὶ συκοφάντας. ἢ τὸ ἐναντίον ἵνα ᾖ πάντες οἱ ἀμαθεῖς ἐξεστρατευμένοι εἰσίν. Αἱ φύσεις A δ' ἄλλως.] ἐν εἰρωνείᾳ λέγει. Παρηκόνηνται.] παρωξυμμένοι εἰσὶν οἱ θεαταὶ δηλονότι. ἐκ μεταφορᾶς τῶν ξιφῶν, ἅπερ ἀκονῶσιν εἰς μάχην ἐρχόμενοι οἱ ἄνθρωποι. οἰκειοῦται δὲ ἐνταῦθα ὁ Ἀριστοφάνης τοὺς θεατάς.

ΔΡΑΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΠΕΜΠΤΟΥ,

Σκηνὴ πρώτη.

ΕΥΡΙΠΙΔΗΣ, ΔΙΟΝΥΣΟΣ, ΑΙΣΧΥΛΟΣ.

Κορωνὶς ἑτέρα, ἐν ᾗ στίχοι ἰαμβικῶν ρλβ΄.

Εὐ. Καὶ μὴν ἐπ' αὐτοὺς τοὺς προλόγους σου τρέψομαι,
Ὅπως τὸ πρῶτον τῆς τραγῳδίας μέρος,
Πρώτιστον αὐτοῦ βασανιῶ τοῦ δεξιοῦ.
Ἀσαφὴς γὰρ ἦν ἐν τῇ φράσει τῶν πραγμάτων.
Δι. Καὶ ποῖον αὐτοῦ βασανιεῖς; Εὐρι. πολλοὺς πάνυ.
Πρῶτον δέ μοι τὸν ἐξ Ὀρεστείας λέγε.
Δι. Ἄγε δὴ σιώπα πᾶς ἀνήρ. λέγ' Αἰσχύλε.
Αἰ. Ἑρμῆ χθόνιε, πατρῷ' ἐποπτεύων κράτη,
Σωτὴρ γενοῦ μοι, σύμμαχός τ' αἰτουμένῳ.
Ἥκω γὰρ εἰς γῆν τήνδε, καὶ κατέρχομαι.
Δι. Τούτων ἔχεις ψέγειν τί; Εὐρι. πλεῖν ἢ δώδεκα.
Δι. Ἀλλ' οὐδὲ πάντα ταῦτά γ' ἔστ', ἀλλ' ἢ τρία.
Εὐ. Ἔχει δ' ἕκαστον εἴκοσί γ' ἁμαρτίας.
Δι. Αἰσχύλε παραινῶ σοι, σιωπᾶν, εἰ δὲ μὴ,
Πρὸς τρισὶν ἰαμβείοισι προσοφείλων φανεῖ.
Αἰσχ. Ἐγὼ σιωπῶ τῷδέ γ'; Δι. ἂν πείθῃ γ' ἐμοί.
Εὐ. Εὐθὺς γὰρ ἡμάρτηκεν, οὐράνιόν γ', ὅσον;
Αἰσχ. Ὁρᾷς, ὅτι ληρεῖς; Δι. ἀλλ' ὀλίγον γέ μοι μέλει.
Αἰσχ. Πῶς φής μ' ἁμαρτεῖν; Εὐρι. αὖθις ἐξ ἀρχῆς λέγε.
Αἰ. Ἑρμῆ χθόνιε πατρῷ' ἐποπτεύων κράτη.

B ACTVS V. SCENA

prima.

EVRIPIDES, BACCHVS, ÆSCHYLVS.

EV. Igitur ad prologos me iam conuerto tuos,
C Tanquam primam partem cuiusque Tragœdiæ,
Examinabo hunc primum, quid habeat boni,
Nam obſcurus eſt in verbis & rebus ſimul.
BA. Quem tu prologum examinabis? EV. plurimos.
Age recita mihi tu prologum Oreſtiæ.
BA. Tacete nunc omnes: recita tu mi Æſchyle.
D ÆS. Terrene Mercuri, imperia obſeruans patris,
Serua me, & adiutor petenti adſis mihi:
Nam venio & deſcendo modò in hanc terram redux.
BA. Habéſne, quod cauillêre? EV. vltra duodecim.
BA. At hæc omnia non ſunt duodecim, ſed tria.
E EV. At vnumquodque viginti vitia habet.
BA. Æſchyle, ego te moneo, vti taceas: ſin minùs,
Hos præter Iambos tres, reus eris plurium.
ÆS. Huicne vt ego taceam? BA. ſiquidem tu me audire vis.
EV. Quippe initiò ſtatim peccauit, proh Deum
Quantoperè? ÆS. viden' quod nugeris? BA. mihi cura eſt parum.
F ÆS. Quomodo peccare dicis? EV. repete ab initio.
ÆS. Terrene Mercuri, imperia inſpectãs patris.

Σχόλια. Καὶ μὴν ἐπ' αὐτούς.] κορωνὶς ἑτέρα εἰσιόντων τῶν ὑποκριτῶν. οἱ δὲ στίχοι ἰαμβικοὶ τρίμετροι ἀκατάληκτοι ρλβ΄. ὧν τελευταῖος μαλακοποιόν ἐστι καὶ τρισοῦν ταῦτ' ἀεί. ἐπὶ τῷ τέλει κορωνίς. Τοῦ δεξιοῦ.] ἀντὶ τοῦ ἐπιδεξίου. ἐν εἰρωνείᾳ δὲ τοῦτο φησί. Ἐξ Ὀρεστείας.] τετραλογίαν φέρουσι τὴν Ὀρεστείαν αἱ διδασκαλίαι. Ἀγαμέμνονα, Χοηφόρους, Εὐμενίδας, Πρωτέα σατυρικόν. Ἀρίσταρχος καὶ Ἀπολλώνιος τριλογίαν λέγουσι χωρὶς τῶν σατυρικῶν. Πατρῷ' ἐποπτεύων.] τὸ πατρῷα κεκίνηκε τὴν ἀμφιβολίαν. ἤτοι γὰρ τοῦ ἐμοῦ πατρὸς Ὀρέστης φησίν, ἢ τὰ καθ' αὑτὸν λέγει πατρῷα κράτη τοῦ Ἑρμοῦ, καθ' ὃ καὶ χθόνιος ὁ Ἑρμῆς ὁ ἐκ πατρὸς ἔχων τὰς ἐν τῷ κόσμῳ βασιλείας ἐπιτηρεῖν. δέον δὲ εἰπεῖν πατρόθεν, πατρῷα εἶπε πρὸς τὸ κράτη. δῆλον δὲ ἐκ τοῦ πατρῴου τοῦτο κέκτηται γέρας. Σωτὴρ γενοῦ μοι.] ἐπὶ τοῦ παρόντος ἀγῶνος ὃν ἀγωνίζομαι θέλων τιμωρῆσαι τῷ πατρί. G Ἀλλ' ἢ τρία.] ἔξωθεν προσληπτέον τὸ ἔπη ἢ ἰαμβεῖα. Προσοφείλων.] χρεώστης ὢν αὐτοῦ καὶ ἑτέραν μέμψιν πρὸς τῇ προτέρᾳ ᾗ τιμωρηθήσῃ. Ὁρᾷς ὅτι ληρεῖς.] ὁ Αἰσχύλος πρὸς τὸν Διόνυσον, ὡς ἀπατωμένου ὑπὸ Εὐριπίδου. διὸ ἐπιφέρει Διόνυσος ὀλίγον γέ μοι μέλει. Ἀλλ' ὀλίγον γέ μοι.] οὐ μέλει μοι ὑβριζομένου. ἀλλὰ καταφρονῶ σου, οὐ φροντίζω φησὶ κἂν λέγῃς ὅτι ἥμαρτον,

Εὐρι. Οὐκοῦν Ὀρέστης τοῦτ' ἐπὶ τῷ τύμβῳ λέγει,
Τοῦ πατρὸς τεθνεῶτος. Αἰσχ. οὐκ ἄλλως λέγω.
Εὐριπ. Πότερ' οὖν τὸν Ἑρμῆν, ὡς ὁ πατὴρ ἀπώλετο
Αὐτοῦ, βιαίως ἐκ γυναικείας χερὸς,
Δόλοις λαθραίοις, ταῦτ' ἐποπτεύειν ἔφη;
Αἰ. Οὐ δῆτ' ἐκεῖνον, ἀλλὰ τὸν Ἐριούνιον,
Ἑρμῆν χθόνιον προσεῖπε, κἀδήλου λέγων,
Ὁτιὴ πατρῷον τοῦτο κέκτηται γέρας.
Εὐριπ. Ἔτι μεῖζον ἐξήμαρτες, ἢ 'γὼ 'βουλόμην.
Εἰ γὰρ πατρῷον τὸ χθόνιον ἔχει γέρας.
Δι. Οὕτω γ' ἂν εἴη πρὸς πατρὸς τυμβωρύχος.
Αἰ. Διόνυσε πίνεις οἶνον οὐκ ἀνθοσμίαν.
Δι. Λέγ' ἕτερον αὐτῷ. σὺ δ' ἐπιτήρει τὸ βλάβος.
Αἰ. Σωτὴρ γενοῦ μοι σύμμαχός τ' αἰτουμένῳ.
Ἥκω γὰρ εἰς γῆν τήνδε, καὶ κατέρχομαι.
Εὐριπ. Δὶς ταυτὸν ἡμῖν εἶπεν ὁ σοφὸς Αἰσχύλος.
Δι. Πῶς δίς; Εὐριπ. σκόπει τὸ ῥῆμ', ἐγὼ δέ σοι φράσω.
Ἥκω γὰρ ἐς γῆν φησι, καὶ κατέρχομαι.
Ἥκειν δὲ ταυτόν ἐστι τῷ κατέρχομαι.
Δι. Νὴ τὸν Δί', ὥσπερ γ' εἴ τις εἴποι γείτονι,
Χρῆσον σὺ μάκτραν, εἰ δὲ βούλει κάρδοπον.
Αἰ. Οὐ δῆτα τοῦτό γ', ὦ κατεστωμυλμένε,
Ἄνθρωπε ταύτη 'στ' ἀλλ' ἑτέρως ἔχον.
Εὐριπ. Πῶς δή; δίδαξον γάρ με καθ' ὅ τι δὴ λέγεις.

A *EV. An non Orestes hæc dicit, tumulo insidens*
Patris demortui? ÆS. haud aliter. EV. vtrum ne ais
Mercurium ibi inspectare, quomodo pater
Violenta morte, clanculum & dolo malo
Occisus fuerit à Clytemnestra manu?
ÆS. Nequaquam hunc Mercurium, sed illum Eriunium
Terrenum alloquitur: & hoc declarat inquiens,
Quòd hoc paternum adeptus sit munus. EV. sed hoc
Multò plus iam peccasti, quàm volebam ego:
Siquidem paternum munus, terrenum obtinet.
BA. *At sic tumulorum suffossor esset à patre.*
ÆS. Dionyse florem vini veteris haud bibis.
BA. *Dic aliud illi: tu verò obserua malum.*
ÆS. Serua me, & adiutor petenti sis mihi,
C *Nam venio & descendo modò, in hanc terram redux.*
EV. Bis idem nobis sapiens hic dixit Æschylus.
BA. *Quomodo bis? EV. obserua verbum: ego dicam tibi.*
Nam venio, & descendo modò in hanc terram, ait: Idem
Venire est in terram, quod est descendere.
D BA. *Ita per Iouem: ac si quis vicino dixerit:*
Da mihi mactram, aut si iubes, arcam panariam.
ÆS. Minimè, tu blaterator nugacissime:
Nam hæc non sunt eadem, sed diuersa maximè.
EV. Quomodo? doce me, vt, quid dicas, intelligam.

Σχόλια. Οὐ δῆτ' ἐκεῖνον.] ἢ δηλονότι δολερόν. ἀλλὰ τὸν Ἐριούνιον. πρὸς τὴν ἐπιδοξίαν τοῦ Ἐριουνίου. ὅτι οὐκ ὀρθῶς. Ἀρίσταρχος δέ φησι τῶν ἐξῆς ἠρτῆσθαι τὸν στίχον τὴν προτέραν, κατὰ τὸ ποιητικὸν εἶναι. ἣν ὁ Εὐριπίδης εἶπεν. τὰ τοῦ ἐμοῦ πατρὸς κράτη ἐποπτεύων. ὃς κρατηθεὶς ὑπὸ τοῦ Αἰγίσθου ἀπώλετο.

Bisetus. Τὸν Ἐριούνιον] Εὐστάθιος. Ἐριούνιος Ἑρμῆς, ὁ λίαν ὠφελῶν. παρὰ τὸ ἐρι ἐπιτατικόν, καὶ τὸ ὀνῶ, τὸ ὠφελῶ. ἢ ὁ χθόνιος παρὰ τὴν ἔραν, εἴτε γῆν. ὀνομάζεται δὲ ὅτι [illegible] μὲν παρ' ἑτέροις, Ἐριούνιος δὲ παρ' Ὁμήρῳ λέγεται. χθόνιος δὲ Ἑρμῆς, ἢ ὁ καταχθόνιος, ἐστὶ κατὰ τὴν χθόνα στρεφόμενος, ὡς θεῶν ἄγγελος ἵνα τὰς αὐτοῦ ἐντολὰς τοῖς ἀνθρώποις ἀγγέλλῃ, διὸ καὶ διάκτορον, καὶ διάκτορος, καὶ κῆρυξ θεῶν λέγεται. ἢ καὶ χθόνιος, ὁ καταχθόνιος, ἤγουν ὁ κατὰ τῆς χθονός, εἰς Ἅδου τὰς τῶν θνητῶν ψυχὰς προπέμπεται. διὸ καὶ ψυχοπομπὸς λέγεται. οὐ μόνον δὲ τὰς ψυχὰς εἰς Ἅδου κατάγειν, ἀλλὰ καὶ ἐκεῖθεν πρὸς τὸ φῶς ἀνάγειν νομίζεται. Ὅμηρος Οδ. Ω.

Ἑρμῆς δὲ ψυχὰς Κυλλήνιος ἐξεκαλεῖτο
Ἀνδρῶν μνηστήρων. ἔχε δὲ ῥάβδον μετὰ χερσὶν
Καλὴν, χρυσείην, τῇ τ' ἀνδρῶν ὄμματα θέλγει,
Ὧν ἐθέλει, τοὺς δ' αὖτε καὶ ὑπνώοντας ἐγείρει.
καὶ τὰ ἑξῆς.

Σχόλια. Τοῦτο κέκτηται.] τὸ εἶναι χθόνιον ὡς καὶ ὁ πατήρ. ἢ τὸ ἐποπτεύειν τὰ καταχθόνια. Οὕτω γ' ἂν εἴη πρὸς πατρὸς τυμβωρύχος.] ἀντὶ τυμβωρύχου πατρός. ἀντὶ ὁ
E χθόνιος, λέγεται καὶ ὁ γήινος. λέγεται δὲ καὶ ὁ ὑπὸ γῆν. τὰ δ' ὑπὸ γῆν οἱ κλέπται ζητοῦσι. ταῦτα δὲ ὁ Διόνυσος λέγει, ὑποτεμνόμενος τὸν Εὐριπίδου λόγον, διὰ τὸ ὑπερ[illegible], ὡς Ἀρίσταρχός φησιν. οὕτω γὰρ εἰκότως Αἰσχύλος ἐπάγαγε, Διόνυσε πίνεις οἶνον οὐκ ἀνθοσμίαν. Διόνυσε πίνεις οἶνον.] [illegible] ἱκανῶς ἐν λόγοις, σκληρὸν οἶνον πιών, ἀλλ' οὐχ ἡδύν, οὐδὲ [illegible], καὶ μεθύεις. οὐκ ἐν ἐρωτήσει λέγει, ἀλλ' ἐν ἀποφάσει. ἀνθοσμίας δὲ ὁ εὐώδης, ἐγκεκραμένος τῇ ἄνθους καὶ τῇ ὀσμῇ. καὶ γέγονε
F παραγωγὸν ἀνθόσμιος καὶ ἀνθοσμίας. ὁ οὕτως, ἃ οὐκ ἀποδέχῃ ἀκούσας, ἐλλιπεῖς φημὶ καὶ λόγους ἀτρεπεῖς. Σὺ δ' ἐπιτήρει τὸ βλάβος.] τὰς βλάψεις αὐτοῦ ἐν τῇ κατηγορίᾳ ἢ τὸ ἁμάρτημα. Μάκτραν, εἰ δὲ βούλει κάρδοπον] εἴρηται ἐν τοῖς πρόσθεν, ὅτι ταῦτα ἀρχαιότερόν [illegible]. τὰς δὲ μεταλήψεις τῶν λέξεων τῶν ἰσοδυναμουσῶν ἐπιτηδεύειν. Πλάτων ποιητάς. ὁρᾷ τι τὸ δὶς ὑπειπεῖν. ὡς τὸ παρ' Ὁμήρῳ, Ἕκτορα δ' ἐκ βελέων ὕπαγε Ζεὺς ἔκ τε κονίης. Ἔκ τ' ἀνδροκτασίης ἔκ θ' αἵματος ἔκ τε κυδοιμοῦ. καὶ τὸ μηκέτι
G παῖδε φίλω πολεμίζετε μηδὲ μάχεσθον, πρὸς Ἕκτορα καὶ Αἴαντα μονομαχοῦντας ὑπὸ τοῦ Ἰδαίου κήρυκος εἰρημένον. καὶ τὸ, Μνηστῆρες δ' ἄρα Τηλεμάχῳ θάνατόν τε μόρον τε ἤρτυον. καὶ τὸ, Βάσκ' ἴθι οὖλε Ὄνειρε. καὶ Βάσκ' ἴθι Ἶρι ταχεῖα.

Bisetus. Ταύτη 'στ', ἀλλ' ἑτέρως.] ἐν τισι τῶν παλαιῶν ἀντιγράφων γέγραπται. ταὔτ' ἔστ' ἀλλ' ἄριστ' ἐπῶν ἔχον. ἀλλὰ βέλτιον ἢ τοῦτο, καὶ τοῦ μέτρου χάριν οὕτω γράφειν, Ταύτη γ' ἔστιν, ἀλλ' ἑτέρως ἔχον.

Ἐλθεῖν

Αἰσχ. Ἐλθεῖν μὲν ἐς γῆν ἔσθ' ὅτῳ μετῇ πάτρας.
Χωρὶς γὰρ ἄλλης συμφορᾶς ἐλήλυθε.
Φεύγων δ' ἀνὴρ, ἥκει τε καὶ κατέρχεται.
Δι. Εὖ νὴ τὸν Ἀπόλλω. τί σὺ λέγεις Εὐριπίδη;
Εὐ. Οὔ φημι τὸν Ὀρέστην κατελθεῖν οἴκαδε.
Λάθρα γὰρ ἦλθεν, οὐ πιθὼν τοὺς κυρίους.
Δι. Εὖ νὴ τὸν Ἑρμῆν. ὅτι λέγεις δ', οὐ μανθάνω.
Εὐ. Πέραινε τοίνυν ἕτερον. Δι. Ἴθι πέραινε σὺ
Αἰσχύλ' ἀνύσας. σὺ δ' ἐς τὸ κακὸν ἀπόβλεπε.
Αἰσχ. Τύμβου δ' ἐπ' ὄχθῳ τῷδε γε κηρύσσω πατρὶ
Κλύειν ἀκοῦσαι. Εὐ. τοῦθ' ἕτερον αὖθις λέγει,
Κλύειν ἀκοῦσαι, ταὐτὸν ὂν σαφέστατα.
Δι. Τεθνηκόσι γὰρ ἔλεγεν, ὦ μόχθηρε σύ.
Οἷς οὐδὲ τρὶς λέγοντες ἐξικνούμεθα.
Αἰσχ. Σὺ δὲ πῶς ἐποίεις τοὺς προλόγους; Εὐ. ἐγὼ φράσω,
Κἄν που δὶς εἴπω ταὐτὸν, ἢ στοιβὴν ἴδῃς
Ἐνοῦσαν, ἔξω τοῦ λόγου, κατάπτυσον.
Δι. Ἴθι δὴ λέγ'. οὐ γάρ μοὐστιν. ἀλλ' ἀκουστέα,
Τῶν σῶν προλόγων τῆς ὀρθότητος τῶν ἐπῶν.
Εὐ. Ἦν Οἰδίπους τὸ πρῶτον εὐτυχὴς ἀνήρ.
Αἰσχ. Μὰ τὸν Δί', οὐ δῆτ', ἀλλὰ κακοδαίμων φύσει,
Ὅν τινά γε πρὶν μὲν ἢ φῦναι Ἀπόλλων ἔφη,
Ἀποκτενεῖν τὸν πατέρα πρὶν καὶ γεγονέναι,
Πῶς οὗτος ἦν τὸ πρῶτον εὐτυχὴς ἀνήρ;
Εὐριπ. Εἶτ' ἐγένετ' αὖθις ἀθλιώτατος βροτῶν.
Αἰσχ. Μὰ τὸν Δί' οὐ δῆτ', οὐ μὲν οὖν ἐπαύσατο.
Πῶς γάρ; ὅτε δὴ πρῶτον μὲν αὐτὸν γενόμενον
Χειμῶνος ὄντος ἐξέθεσαν ἐν ὀστράκῳ,
Ἵνα μὴ 'κτραφεὶς, γένοιτο τοῦ πατρὸς φονεύς.

A Æs. Venire in terram eſt, cùm quis patria particeps
Redditur. Etenim abſque clade domum reuertitur.
At exul in patriam venit poſtliminio.
BA. Benè per Phœbum quid ad hæc dicis, tu Euripides?
EV. Non dico Oreſtem reuertere hoc loco domum.
B Quoniam clanculum, & inconſultis dominis redit.
BA. Bellè, ſed ego, quid dicas non intelligo.
EV. Tranſi nunc ad aliud. BA. Age tranſi tu Æſchyle,
Et propera: tu verò obſerua, ubi vitium fiet.
Æs. Sepulcri in ora iſthæc renuncio patri,
Vt audiat & auſcultet. EV. hoc nunc alterum:
C Audire enim & auſcultare prorſus ſunt idem.
BA. Quia mortuis loquebatur fatue, quibus
Si ter dicamus, vix exaudimur tamen.
Æs. Quomodo verò tu faciebas prologos? EV. ego
Dicam. ſicubi bis idem dixero, & ſi videris
Tantillum ineſſe extra propoſitum, deſpue.
D BA. Dic tu. nam meum hoc non eſt: ſed carminum
Tuorum, in prologis, audiendus mihi nitor.
EV. Erat Oedipus vir primò feliciſſimus.
Æs. Non per Iouem, ſed omnium miſerrimus;
De quo prædixerat Apollinis oraculum:
Prinſquàm natus fuit, occiſurum patrem.
Quomodo igitur hic initio vir felix fuit?
EV. Poſtea hominum repentè fuit miſerrimus.
E Æs. Non per Iouem: nam haud unquam miſer eſſe deſiit.
Quomodo enim? cùm primùm recens ipſum editum
In teſta expoſuerint, inſtanti frigore,
Ne enutritus, fieret interfector patris.

Σχόλια. Ἐλθεῖν μὲν ἐς γῆν.] ἐλθεῖν μὲν εἰς τὴν πόλιν, ὅταν μετῇ τινὶ τῆς πατρίδος. ὅταν δὲ φυγὰς ἔλθῃ, τότε καὶ κατέρχεται. ἰδίως γὰρ ἐπὶ τῶν φυγάδων χρῆται τῷ κατέρχεται. Οὐ πιθών.] διὰ τοῦ ι γραπτέον καὶ ὀξυτονητέον τὸ πιθών. ἵνα ᾖ δευτέρου ἀορίστου καὶ μέλλοντος. τοῦτο δὲ ὅτι οἱ τὰς διαλέξεις ποιοῦντες, οἱ αὐτοὶ τοὺς ὑπομείναντας ἐπανάγουσι. Σὺ δ' ἐς τὸ κακόν.] ἀντὶ τοῦ παρατήρει τὸ κακῶς λεγόμενον. τὸ δὲ τύμβου δ' ἐπ' ὄχθῳ, τὰ ἑξῆς τοῦ λόγου. Ἐξικνούμεθα.] ἀκουόμεθα, εἰσακουσθῆναι δυνάμεθα. Κἄν που δὶς εἴπω ταὐτόν.] κἄν τι ἐλάχιστον ῥῆμα ἢ περιττὸν εὕρῃς καὶ παρέλκον ἐν τῷ λόγῳ ἀπὸ τῆς στοιβῆς τῶν φορτίων. Ἦν Οἰδίπους] ἐξ Ἀντιγόνης Εὐριπίδου. ἔστι δὲ ἀρχὴ τοῦ δράματος. Ἀποκτενεῖν τὸν πατέρα.] παρὰ τὰ Εὐριπίδου ἐν Φοινίσσαις εἰρημένα περὶ Οἰδίποδος καὶ Λαΐου.

Μὴ σπεῖρε τέκνων ἄλοκα δαιμόνων βίᾳ.
Εἰ γὰρ τεκνώσεις παῖδ', ἀποκτενεῖ σ' ὁ φύς.

καὶ ὁ χρησμὸς δὲ οὕτως ἔχει,

Λάϊε Λαβδακίδη, παίδων γένος ὄλβιον αἰτεῖς,
F Δώσω τοι φίλον υἱόν, ἀτὰρ πεπρωμένον ἐστί
Σου παιδὸς χείρεσσι λιπεῖν φάος. ὣς γὰρ ἔνευσε
Ζεὺς Κρονίδης Πέλοπος στυγεραῖς ἀραῖσι πιθήσας,
Οὗ φίλον ἥρπασας υἱόν. ὁ δ' ηὔξατό σοι τάδε πάντα.

Πρὶν καὶ γεγονέναι.] ἢ τὸ φῦναι καὶ γεγονέναι ἐκ παραλλήλου ἐστίν, ἢ συνάπτει τὸ φῦναι πρὸς τὸ ἔφη. τὸ δὲ γεγονέναι πρὸς τὸ ἀποκτενεῖν. εἰ δέ τις εἴποι ὡς μετὰ τὸ γεννηθῆναι καὶ εἰς ἀνδρὸς ἡλικίαν ἐλθεῖν τοῦτον ἀπέκτεινεν, ἐροῦμεν ὅτι ἐξ οὗ ἐσπάρη μετὰ τὴν ἀπηγορευμένην ἦν ὁ Λάϊος. τὸ δὲ ἐπαύσατο οὐκ ἐπὶ τοῦ ἀεὶ δυστυχοῦντος, ἀλλ' ἐπὶ τοῦ G πρόσθεν μὲν εὐδαιμονοῦντος, ὕστερον δὲ προσκεκρουκότος τῇ τύχῃ. Χειμῶνος ὄντος.] τοῦτο ἔχει διασκευὴν παρ' αὐτῷ, τὸ χειμῶνος ὄντος. τὸ δὲ ἐν ὀστράκῳ, ἐπειδὴ ἐν χύτραις ἐξετίθεσαν τὰ παιδία, διὸ καὶ χυτρίζειν ἔλεγον. εἴρηται δὲ ἀπὸ τοῦ [illegible] τοῦ σημαίνοντος τὸ μετὰ φθορᾶς ἐλθεῖν.

BISETUS. Χειμῶνος] Εὐριπίδης ἐν τῇ τῶν φοι-

Εἶθ' ὡς Πόλυβον ἤῤῥησεν οἰδῶν τὼ πόδε.
Ἔπειτα γραῦν ἔγημεν, αὐτὸς ὢν νέος
Καὶ πρός γε τούτοις, τὴν ἑαυτοῦ μητέρα.
Εἶτ' ἐξετύφλωσεν αὑτόν. Δι. εὐδαίμων ἄρ' ἦν,
Εἰ κἀστρατήγησέ γε μετ' Ἐρασινίδου,
Εὐριπ. Ληρεῖς. ἐγὼ δὲ τοὺς προλόγους καλοὺς ποιῶ.
Αἰσχ. Καὶ μὴν μὰ τὸν Δί', οὐ κατ' ἔπος γέ σου κνίσω
Τὸ ῥῆμ' ἕκαστον, ἀλλὰ σὺν τοῖσιν θεοῖς,
Ἀπὸ ληκυθίου σου τοὺς προλόγους διαφθερῶ.
Εὐρι. Ἀπὸ ληκυθίου σὺ τοὺς ἐμούς; Αἰσχ. ἑνὸς μόνου.
Ποιεῖς γὰρ οὕτως, ὥστ' ἐναρμόττειν ἅπαν
Καὶ κῳδάριον, καὶ ληκύθιον, καὶ θυλάκιον,
Ἐν τοῖς ἰαμβείοισι δείξω δ' αὐτίκα.
Εὐριπ. Ἰδοὺ σὺ δείξεις; Αἰσχ. φημί. Δι. καὶ δὴ χρὴ λέγειν.
Εὐρ. Αἴγυπτος, ὡς ὁ πλεῖστος ἔσπαρται λόγος,
Ξὺν παισὶ πεντήκοντα, ναυτίλῳ πλάτῃ
Ἄργος κατασχών. Αἰσχ. Ληκύθιον ἀπώλεσεν.
Δι. Τουτὶ τί ἦν τὸ ληκύθιον; οὐ κλαύσεται;
Λέγ' ἕτερον αὐτῷ πρόλογον, ἵνα καὶ γνῶ πάλιν.
Εὐ. Διόνυσος, ὃς θύρσοισι καὶ νεβρῶν δοραῖς
Καθαπτὸς ἐν πεύκαισι Παρνασσὸν κάτα
Πηδᾷ χορεύων. Αἰ. Ληκύθιον ἀπώλεσεν.
Δι. Οἴμοι πεπλήγμεθ' αὖθις ὑπὸ τῆς ληκύθου.
Εὐριπ. Ἀλλ' οὐδὲν ἔσται πρᾶγμα. πρὸς γὰρ τουτονὶ
Τὸν πρόλογον οὐχ ἕξει προσάψαι λήκυθον.
Οὐκ ἔστιν, ὅστις πάντ' ἀνὴρ εὐδαιμονεῖ.
Ἢ γὰρ πεφυκὼς ἐσθλὸς, οὐκ ἔχει βίον,
Ἢ δυσγενὴς ὤν. Αἰ. Ληκύθιον ἀπώλεσεν.
Δι. Εὐριπίδη. Εὐριπ. τί ἔστιν; Δι. ὑφέσθαι μοι δοκεῖς.
Τὸ ληκύθιον γὰρ τοῦτό γε πνευσεῖται πολύ.

A *Pòst ad Polybum proserpsit, vtrumque pedem tumens:*
Praeterea anum duxit, iuuenis ipse admodum,
Et genitricem quidem suam: se denique
Ipsum excaecauit. BA. *at beatus ille erat.*
Si militasset cum infelici Erasinide.
EV. Nugaris: equidem prologos ego rectè paro.
Æs. Non sanè: neque ego vellicabo hic singula
B *Verbotenus, sed propitijs Deis, tuos*
Prologos vna subuertam forma carminis:
Quam à parua ampulla Lecythion appellitant.
EV. Túne meos prologos Lecytheo? Æs. & solo quidem.
Nam ita prologos facis, vt cuiuis voci applicem
Pelliculam, vel culeolum, vel Lecythion
In Iambicis: atque hoc nunc ostendam illicò.
C *EV. Túne hoc ostendes? Æs. ita loquor.* BA. *dicere opus est.*
EV. Ægyptus, vt fama huius rei percrebuit,
Cum liberis quinquaginta, rate nautica
Argos prehendens. Æs. Lecythulum deperdidit.
BA. *Quod hoc erat Lecythium? non poenas dabit?*
Dic alium ei prologum, vt cognoscam denuò.
D *EV. Dionysius, hasta & hinnulorum pellibus*
Qui cinctus, in piceis, iugum Parnassium
Saltu pererrat. ÆS. Lecythulum deperdidit.
BA. *Hei mihi, iterum percussi sumus à Lecytho.*
EV. Nihil interest, nam ad hunc, quem recitabo prologum
Non poterit rursus applicare Lecythum,
Nemo est ab omni parte felix: si bonus
Et nobilis sit, non habet victum tamen:
E *Ignobilis sit. Æs. Lecythulum deperdidit.*
BA. *Euripides. EV. quid est?* BA. *videris cedere.*
Nam hic Lecythulus magnos emittet spiritus.

Σχόλια. Μετ' Ἐρασινίδου.] ἐν τῇ περὶ Ἀργινούσας στρατηγοῖς πάντων δυστυχές. ἀπέθανε δὲ δημοσίᾳ, αὐτός τε καὶ οἱ ὑπομείναντες. Θράσυλλος, Περικλῆς, Ἀριστοκράτης, Διομέδων, ὥς φησι Φιλόχορος. Δημήτριος δὲ φησι πρότερόν τι γενέσθαι τῷ Ἐρασινίδῃ, τὸ καὶ κλοπῆς κατηγορηθῆναι τῶν περὶ Ἑλλήσποντον χρημάτων.

Bisetus. Ἀπὸ ληκυθίου σου.] ὁ λήκυθος πρωτότυπον τοῦ ληκυθίου, ὅπερ ὑποκοριστικόν, καὶ ἀγγεῖον, ἤγουν λήκυθος δὲ, καὶ ληκύθιον ἐστὶν ὅτι ταυτὸ καὶ τῷ σημαίνει. δηλοῖ δὲ κυρίως τὸ λάγυνον, καὶ ἐλαιοδόχον ἀγγεῖον, ὅπου τὸ ἔλαιον κεύθεσι. μεταφορικῶς δὲ λήκυθον καλοῦσι τὰς ἔξω γραφάς, καὶ ἀκριβολογίας, ὡς τῷ ληκύθῳ χρώμενοι ῥυκτὸς ποιούμενοι. καὶ ἐνίοτε τὴν μεγαλορρημοσύνην, καὶ τὸν ψόφον. ὅθεν τὸ ληκυθίζειν, τὸ ἀκριβῶς τι γράφειν. ἢ μεγαλορρημονεῖν, καὶ ψοφώδη λαλεῖν. ἐν τούτοις τοίνυν ὁ Αἰσχύλος τῷ Εὐριπίδῃ ἀπειλεῖ τοὺς ἐκείνου προλόγους τοὺς ἄγαν ὀγκώδεις ὑφ' αὐτοῦ ῥᾳδίως διαφθαρῆναι. Ἄλλως. ἐκ τῶν τοῦ ποιητοῦ ῥημάτων ὡς ἀτόπως εἰκάσειας τοὺς Αἰσχύλου πρὸς Εὐριπίδην λόγους οὕτω τοιῶσδε δυνάμεως, ὡς εἰ λέγοι, ἐγὼ δὲ τοὺς ἰδίους σου ὅπλοις, ἤγουν τῷ τῶν ληκυθίων, καὶ σχημάτων προλόγων λεπτολογίαις, καὶ φλυαρίαις διαφθερῶ.

F Σχ. Ποιεῖς γὰρ οὕτως.] οὕτως γὰρ τοὺς λόγους ποιεῖς, ὡς πάντα προσδέχεσθαι. ὅτι μικροπρεπὲς τὸ κῳδάριον. οὐχ οὕτω δὲ θυλάκιον. ἀλλ' ἐάν τις ποιήσῃ θυλάκιον, ἐγχωρεῖ. Αἴγυπτος ὡς ὁ πλεῖστος ἔσπαρται λόγος. Ἀρχελάου αὕτη ἐστὶν ἡ ἀρχὴ, ὥς τινες ψευδῶς. οὐ γὰρ φέρεται νῦν Εὐριπίδου λόγος οὐδεὶς τοιοῦτος, οὐ γάρ ἐστι φησὶν Ἀρίσταρχος τοῦ Ἀρχελάου, εἰ μὴ αὐτὸς μετέθηκεν ὕστερον. ὁ δὲ Ἀριστοφάνης τὸ ἐξ ἀρχῆς κείμενον εἶπε. Διόνυσος ὃς] Ὑψιπύλης ἡ ἀρχή. καθαπτὸς δὲ ἀντὶ τοῦ πυρφόρος. φωτίζων διὰ τῶν δᾳδῶν. ἄλλως. καθαπτός. Τιμαχίδας. ὡς κατάστρατος, καθήλωσε. τὸ δὲ ἑτέρως λελοιδορημένον, διὰ τὸ τῆς καθάψεως. Πηδᾷ χορεύων.] προσήρτησε τὸ ληκύθιον ἀπώλεσεν. τὸ δὲ λοιπὸν τοῦ ἰαμβείου. παρθένοις σὺν Δελφίσιν. Ἢ δυσγενὴς ὤν.] τὸ λοιπὸν τοῦ ἰάμβου, πλούσιος ἀροῖ πλάκα. ἐκ Σθενεβοίας δὲ ἡ ἀρχή. διαβάλλει δὲ τὴν ὁμοειδίαν τῶν εἰσβολῶν τῶν δραμάτων. Ὑφέσθαι δ.] ὑποχωρῆσαι. εἶξαι. ὑποχαλάσαι. ἐνδοῦναι.

G

Εὐ. Οὐδ'

Εὐρ. Οὐδ᾽ αἱ μὰ τὴν Δήμητρα, φροντίσαιμί γε,
Νυνὶ γὰρ αὐτὴ τουτογὶ ἐκκεκόψεται.
Αἰ. Ἴθι δὴ λέγ᾽ ἕτερον, κἀπίσχου τῆς ληκύθου.
Εὐρ. Σιδώνιόν ποτ᾽ ἄστυ Κάδμος ἐκλιπὼν
Ἀγήνορος παῖς. Αἰ. ληκύθιον ἀπώλεσεν.
Δι. Ὦ δαιμόνι᾽ ἀνδρῶν, ἀποπρίω τὴν λήκυθον,
Ἵνα μὴ διακναίσῃ τοὺς προλόγους ἡμῶν. Εὐριπ. τὸ τί;
Ἐγὼ πρίωμαι τῷδ᾽. Δι. ἐὰν πείθῃ γ᾽ ἐμοί,
Εὐ. Οὐ δῆτ᾽, ἐπεὶ πολλοὺς προλόγους ἕξω λέγειν,
Ἵν᾽ οὗτος οὐχ ἕξει προσάψαι λήκυθον.
Πέλοψ ὁ Ταντάλειος εἰς Πῖσαν μολὼν
Θοαῖσιν ἵπποις. Αἰ. ληκύθιον ἀπώλεσεν.
Δι. Ὁρᾷς, προσῆψεν αὖθις αὖ τὴν λήκυθον,
Ἀλλ᾽ ὦ 'γάθ᾽ ἔτι καὶ νῦν ἀπόδος πάσῃ τέχνῃ.
Λήψει γὰρ ὀβολοῦ, πάνυ καλήν γε κἀγαθήν.
Εὐριπ. Μὰ τὸν Δί᾽ οὔπω γ᾽. ἔτι γὰρ εἰσί μοι συχνοί.
Οἰνεύς ποτ᾽ ἐκ γῆς. Αἰσχ. ληκύθιον ἀπώλεσεν.
Εὐ. Ἔασον εἰπεῖν πρῶθ᾽ ὅλον με τὸν στίχον.
Οἰνεύς ποτ᾽ ἐκ γῆς πολύμετρον λαβὼν στάχυν.

A *Ey. Non curo quicquam, ita me maxima Ceres amet.*
Nam nunc adeò excutietur hic illi è manu.
ÆS. Age tu dic alium, & bene caueas à Lecytho.
EV. Sidonio quondam rex Cadmus egreſſus ſolo,
Agenore ſatus. ÆS. Lecythulum deperdidit.
B *BA. Hominum miſerrime, quaſo eme iſt in Lecythum:*
Ne prologos nobis defricet. EV. quid: egóne emam
Hanc Lecythum? BA. ſi me audias. EV. minimè omnium.
Nam multò plures potero recitare prologos,
Vbi ille ſuam nequit applicare Lecythum.
C *Piſam profectus Tantali natus Pelops,*
Veloce curru. ÆS. Lecythulum deperdidit.
BA. Vides? iterum ille accommodauit Lecythum.
Age mi vir Æſchyle, vende hanc omni modo:
Namque uno obolo emes aliam tibi pulcram & probam.
EV. Non per Iouem: quia adhuc mihi ſunt quàm plurimi:
D *Oeneus ab agro. ÆS. Lecythulum deperdidit.*
EV. Sine me priùs verſiculum totum abſoluere.
Oeneus ab agro colligens ſpicam uberem,

Σχόλια. Κἀπίσχου.] τουτέστι σκόπει μὴ τοιοῦτόν τι εἴπῃς, ὡς προσαρμόσαι τούτῳ δυνάσθαι λήκυθον. Σιδώνιόν ποτ᾽ ἄστυ.] Σιδὼν πόλις ἐστὶ Φοινίκης. ἔστι δὲ τοῦ β Φρίξου Εὐριπίδου ἡ ἀρχή. τὸ λοιπὸν δὲ τοῦ στίχου. ἔκτ᾽ ἐς Θήβης πέδον. οὐ χεῖρον δ᾽ ἂν εἴη καὶ τὸν Κάδμῳ δοθέντα χρησμὸν ὥσπερ τι ἐπεισόδιον εἰσενεγκεῖν οὕτως ἔχοντα.

Φράζεο δή μοι μῦθον Ἀγήνορος ἔκγονε Κάδμε.
Ἠοῦς ἐγρόμενος προλιπὼν ἴθι Πυθὼ δῖαν.
Ἠθάδ᾽ ἔχων ἐσθῆτα καὶ αἰγανέην μετὰ χερσί.
Τὴν διά τε Φλεγυῶν καὶ Φωκίδος, εὖτ᾽ ἂν ἵκηαι.
Βουκόλον ἠδὲ βόας κρεατηφίες πιλάγοντος.
Ἔνθα δὲ προσπελάσας ξυλλάμβανε βοῶν ἐρίμυκον.
Ἣν δὴ νώτοισι μετ᾽ ἀμφοτέροισιν ἔχῃσι.
Λευκὸν σῆμ᾽ ἑκάτερθε περίπλοκον ἠύτε μήνης.
Τὴν δὲ σὺ ἡγεμόνα σχεῖν ἀτρέπτοιο κελεύθου.
Σῆμα δέ τοι ἐρέω μάλ᾽ ἀριφραδές, οὐδέ σε λήσει.
Ἔνθα κέ τοι πρώτιστα βοὸς κέρας ἀγραύλοιο
Ἥξῃ τε κλίνῃ τε πέδῳ γόνυ ποιήεντι,
Καὶ τότε τὴν μὲν ἔπειτα μελαμφύλλῳ χθονὶ ῥέζειν
Ἁγνῶς καὶ καθαρῶς. γαίῃ δ᾽ ὅταν ἱερὰ ῥέξῃς,
Ὄχθῳ ἐπ᾽ ἀκροτάτῳ κτίζειν πόλιν εὐρυάγυιαν,
Δεινὸν ἐνυαλίου πέμψας φύλακ᾽ ἄϊδος εἴσω.
Καὶ σύ γ᾽ ἐπ᾽ ἀνθρώπους ὄνομα κλυτὸς ἔσσεαι αὖθις,
Ἀθανάτων λεχέων ἀντάξας ὄλβιε Κάδμε.

Ἀποπρίω τὴν λήκυθον.] ἤτοι πρὸς Εὐριπίδην ὁ λόγος. ὅτι ἀγόρασον παρ᾽ Αἰσχύλου τὴν λήκυθον. ἢ πρὸς Αἰσχύλον, ὥστε πωλῆσαι. ἀντὶ τοῦ ὤνησαι αὐτὴν καὶ ἀπόδος ἀντὶ τῆς ἀπολωλυίας. τὸ γὰρ πρίω ἐν ἴσῳ τῷ ὤνησαι. ἀλλ᾽ ἐν τοῖς ἑξῆς φησιν Εὐριπίδης, ἐγὼ πρίωμαι τῷδ᾽. ὥστε ματαία ἡ παρατήρησις τοῦ Συμμάχου. Ἐγὼ πρίωμαι τῷδε.] ἀντὶ τοῦ ἀγοράσω τὴν λήκυθον καὶ ἀποδώσω τὴν ἀπολωλυῖαν. δῆλον γέγονεν ὅτι τὸ ἀποπρίω, ἀντὶ τοῦ ἐξώνησαι. λέγει δὲ τοῦτο ἐπεὶ συνεχῶς ἐκεῖνος, ληκύθιον ἀπώλεσεν. τὸ δὲ πρίωμαι, ἴσον τῷ ὠνήσωμαι. E Θοαῖσιν ἵπποις.] τὸ δὲ λοιπὸν τοῦ ἰάμβου, Οἰνομάου γαμεῖ κόρην. Ἰφιγενείας δὲ τῆς ἐν Ταύροις ἡ ἀρχὴ αὕτη. Ἀπόδος πάσῃ τέχνῃ.] ληκύθιον αὐτῷ ἀπόδος ἀντὶ τῆς ἀπολομένης. ἐπιλέγει δὲ λήψει ὀβολοῦ πάνυ καλήν. διὰ τούτων δὲ ὁ Διόνυσος ἐμφαίνει, ὡς ἐπεὶ ἐν τοῖς προλόγοις τοῖς σοῖς ἀποδίδοται ἡ λήκυθος, ὥσπερ δανείσας αὐτὴν ὀφείλειν Αἰσχύλῳ. οὐκοῦν ἀγοράσας ταύτην ἀπόδος αὐτῷ. Οἰνεύς ποτ᾽ ἐκ γῆς.] ἔστι μὲν ἐκ Μελεάγρου μετὰ ἱκανὰ τῆς ἀρχῆς. ἡ δὲ ἀρχὴ τοῦ δράματος. Καλυδὼν F μὲν ἥδε γαῖα Πελοπίας χθονός. τὸ δὲ λοιπὸν τοῦ στίχου. οὐκ ἔθυσεν Ἀρτέμιδι. Οἰνεὺς δὲ τῆς αὐτοῦ γῆς εὐφορίας ἀπαρχὰς πᾶσι θεοῖς θύσας, Ἀρτέμιδι οὐκ ἔθυσεν. ὅθεν ὀργισθεῖσα σῦν μέγαν κατὰ τῆς χώρας αὐτοῦ ἀφῆκεν, ἵνα ταύτην λυμαίνηται. ἐπὶ τοῦτον τὸν κάπρον τοὺς ἀρίστους ἐκ τῆς Ἑλλάδος πάντας συνεκάλεσεν, καὶ τῷ κρατήσαντι τοῦ θηρὸς τὴν δορὰν δώσειν ἀριστεῖον ὑπέσχετο. συνελθούσης δὲ μετὰ τῶν ἀριστέων καὶ Ἀταλάντης τῆς Σχοινέως, κοινῇ τὸν κάπρον περιέστησαν ἅπαντες. ἐπεὶ δὲ τὸ δέρας τῇ Ἀταλάντῃ πρώτῃ τὸν κάπρον τοξευσάσῃ ὁ G Μελέαγρος χαριζόμενος δέδωκε, καὶ οἱ πρὸς μητρὸς αὐτοῦ θεῖοι, ἀγανακτοῦντες εἰ τὰ ἀριστεῖα γυνὴ λήψεται, τὸ δέρας μὲν Ἀταλάντης ἀφείλοντο, ὑπὸ δὲ Μελεάγρου ἐφονεύθησαν, ὀλίγον ὕστερον καὶ αὐτοῦ τῆς μητρὸς ἐπὶ τῇ ἀναιρέσει τῶν ἀδελφῶν λυπηθείσης καὶ ἀναψάσης τὸν μοιρῶν δαλόν, ἀποθανόντος.

Θύων ἀπαρχάς. Αι. Ληκύθιον ἀπώλεσεν;
Δι. Μεταξὺ θύων, καὶ τίς αὔθ᾽ ὑφείλετο;
Εὐρ. Ἔα αὐτὸν ὦ τᾶν. πρὸς τοδὶ γὰρ εἰπάτω,
Ζεὺς ὡς λέλεκται τῆς ἀληθείας ὕπο.
Δι. Ἀπολεῖ σ᾽. ἐρεῖ γὰρ ληκύθιον ἀπώλεσεν.
Τὸ ληκύθιον γὰρ τοῦτ᾽ ἐπὶ τοῖς προλόγοισί σου,
Ὥσπερ τὰ σῦκ᾽ ἐπὶ τοῖσιν ὀφθαλμοῖς ἔφυ.
Ἀλλ᾽ ἐς τὰ μέλη πρὸς τῶν θεῶν αὐτοῦ τράπου.
Εὐρ. Καὶ μὴν ἔχω γ᾽, ὡς αὐτὸν ἀποδείξω κακὸν
Μελοποιὸν ὄντα, καὶ ποιοῦντα ταῦτ᾽ ἀεί.

A *Deoq́ ſacrans.* ÆS. *Lecythulum deperdidit.*
BA. *Inter ſacrandum? & quiſnam ſuffuratus eſt?*
EV. *Mitte ipſum, mi vir: atque ad hoc dicat, ſine.*
Iuppiter, ut aiunt, veritatis gratia.
BA. *Perdit te: dicet enim Lecythulum perdidit.*
Nam Lecythulus perinde ineſt prologis tuis,
B *Sicut oculis fici imminent. verùm age*
Confer te, obſecro, ad carmina eius & choros.
EV. *Equidem habeo, quo demonſtrem, ipſum perperam*
Feciſſe choros, atque ſubinde eadem repetere.

Σχόλια. Πρὸς τοδὶ γὰρ εἰπάτω.] ὃ ἔμελλε λέγειν. εἰπάτω τὸ ληκύθιον. ἀκόλουθον τοῦ μὲν αὐτοῦ προστακτικοῦ, τὸ τρίτον εἰπέτω, ὡς λεγέτω. τοῦ δὲ εἶπον, εἰπάτω, ὡς γράψον γραψάτω. Ζεὺς ὡς λέλεκται.] Μελανίππης τῆς σοφῆς ἡ ἀρχή. Ἐρεῖ γὰρ ληκύθιον ἀπώλεσεν.] πεποίηκε τὸν Διόνυσον, ὥσπερ ὑφαρπάζοντα τὸν λόγον. Ὥσπερ τὰ σῦκα.] σῦκα λέγει, τὰ σαρκώματα, ἢ ἕλκος γινόμενον ἐπὶ τοῖς ὀφθαλμοῖς, σῦκον καλούμενον. ἄλλως. C τὰ ὑπὸ τῶν ἰατρῶν συκώματα λεγόμενα, σῦκα ἔφη. σῦκον αὐτὸ ὡς παθήματός ἐστιν τοῖς ὀφθαλμοῖς καὶ ἐν τῷ ἄλλῳ τινὶ μέρει τοῦ σώματος φυόμενον. ὅ φασιν ἰδιωτικῶς συκάμινον. Τράπου] τοῦτο ἢ πρὸς τὸν Αἰσχύλον διὰ Εὐριπίδην ἢ πρὸς Εὐριπίδην διὰ Αἰσχύλον, εἰ καὶ Εὐριπίδης τὸν λόγον προείρηκεν. τὸ δὲ ταῦτ᾽ ἀεί, ἀντὶ τοῦ ταυτά. διὰ δὲ τὴν συναλοιφὴν ἀναβιβάζεται ὁ τόνος. οὐ δεῖ δὲ περισπᾶν ὡς ἐν τῷ Πλούτῳ εἴρηται.

ΣΤΡΟΦΗ κώλων ι΄.

Χο. Τί ποτε πρᾶγμα γενήσεται;
Φροντίζειν γὰρ ἔγωγ᾽ ἔχω,
Τίν᾽ ἄρα μέμψιν ἐποίσει
Ἀνδρὶ τῷ πολὺ πλεῖστα δὴ,
Καὶ κάλλιστα μέλη ποιη-
σαντι τῶν ἔτι νυνὶ ὄντων.
Θαυμάζω γὰρ ἔγωγ᾽, ὅπῃ
Μέμψεταί ποτε τοῦτον
Τὸν βακχεῖον ἄνακτα;
Καὶ δέδοιχ᾽ ὑπὲρ αὐτοῦ.

CHORVS.

D
CH. *Agite, quid rei hoc erit?*
Nam nunc mecum ego cogito:
Quid in eo vate poſſit
Iure carpere, qui optima
Fecit carmina præ omnibus.
Quotquot hoc ſuperant aeuo.
Miror, qua ratione eum
E *Criminarier auſit,*
Bacchaum mihi regem.
Non nihil metuo illi.

Σχόλια. Τί ποτε πρᾶγμα.] κορωνὶς καὶ εἴσθεσις χοροῦ ἐπῳδικὴ διὰ τὸ κεῖσθαι μετὰ τὴν κορωνίδα. εἰσὶ τοῦ δὲ καὶ μετὰ τὴν διπλῆν ὡς πολλάκις εἴρηται. ἐκ κώλων ἀντιστροφικῶν ἐπιμεμιγμένων ἐπιτρίτοις καὶ διϊάμβοις καὶ διτροχαίοις δέκα. ὧν τὸ πρῶτον δίμετρον ἀκατάληκτον ἐκ πεντασυλλάβου ἀντισπάστου ὃ καλεῖται γλυκώνειον. τὸ δεύτερον ἐκ παίωνος τετάρτου καὶ διϊάμβου ὅμοιον. τὸ τρίτον τοῦ πρώτου πόδος πεντασυλλάβου καταληκτικόν. τὸ τέταρτον ἐκ διτροχαίου καὶ ἐπιτρίτου τρίτου ἀκατάληκτον. τὸ ε΄ ὅμοιον τῷ δευτέρῳ. τὸ ἕκτον ἐκ διτροχαίου καὶ ἐπιτρίτου πρώτου. τὸ ἕβδομον ὅμοιον τῷ δευτέρῳ. τὸ η΄ καταληκτικὸν ἐκ διτροχαίου καὶ βακχείου ἢ ἀμφιβράχεος. τὸ θ΄ ὅμοιον τῷ δευτέρῳ. τὸ ι΄ ὅμοιον τῷ ἑβδόμῳ. ἑξῆς δὲ ἐν ἐκθέσει στίχοι ἰαμβικοὶ τρίμετροι ἀκατάληκτοι γ. ἑξῆς δὲ τίθεται κῶλον ἰαμβικὸν ἑφθημιμερές. τὸ διαύλιον προσαυλεῖ, ὅπερ κατὰ παρεγχάραξιν τίθεται, ὥσπερ καὶ τὸ αὐλεῖ F τις ἔνδον καὶ ἄλλα πολλά. φασὶ δὲ διαύλιον λέγεσθαι ὅταν ἡσυχίας πάντων γενομένης ἔνδον ὁ αὐλητὴς ᾄσῃ. ἐπὶ τῷ τέλει τῆς μὲν στροφῆς, κορωνίς. τοῦ δὲ συστήματος παράγραφος. Τὸν βακχεῖον ἄνακτα.] τὸν Αἰσχύλον δηλονότι τὸν ἄριστον μελοποιόν. τὸν ὥσπερ ἐκβακχεύοντα ἐν τῇ ποιήσει. ὁ γὰρ Εὐριπίδης ἔρχεται ἐπὶ τὰ μέλη αὐτοῦ.

ΔΡΑΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΠΕΜΠΤΟΥ,

Σκηνὴ δευτέρα.

ΕΥΡΙΠΙΔΗΣ, ΔΙΟΝΥΣΟΣ, ΑΙΣΧΥΛΟΣ.

Ἀνάκρισις τῶν χορῶν.

G

ACTVS V. SCENA ſecunda.

EVRIPIDES, BACCHVS, ÆSCHYLVS.

Examen Chororum.

Σύστημα κώλων γ.

Εὐ. ΠΆνυ γε μέλη θαυμαστὰ δείξει δὴ τάχα.
Εἰς ἓν γὰρ αὐτοῦ πάντα τὰ μέλη ξυντεμῶ.
Δι. Καὶ μὴν λογιοῦμαι ταῦτα, τῶν ψήφων λαβών.

Σχόλ. Εἰς ἓν γὰρ αὐτοῦ πάντα.] εἰς τὸ αὐτὸ τέλος περατούμενα πάντα. ἐπεὶ κἀκεῖνος εἶπεν, ἀπὸ ληκυθίου σοῦ τοὺς προλόγους διαφθερῶ. Καὶ μὴν λογιοῦμαι.] ἀπαριθμήσω, ψηφίσω. ἐπεὶ προεῖπεν Εὐριπίδης εἰς ἓν συντεμεῖν, λογίζομαι αὐτοῦ πάντα τὰ μέλη. Ἐρατοσθένης δὲ, τῶν ψηφῶν δακτυλικῶν τινὰς γράφειν, τῶν ψήφων λαβών, ἵνα καὶ τὰ πεπλασμένα δράματα, ἐν οἷς τὸ ἀρχὴν ταῦτα εἰρῆσθαι, δοκῇ μὴ συνελκύεσθαι.

B

Ev. Miranda certè carmina monſtrabit tibi:
Nam ego in vnum contraham omnia eius carmina.
BA. At ego rationem inibo ſumptis calculis.

Ὠδὴ κώλων ι.

Εὐ. Φθιῶτ' Ἀχιλλεῦ, τί ποτ' ἀνδροδάϊκτον ἀκούων,
Ἰήκοπον οὐ πελάθεις ἐπ' ἀρωγάν;
Ἑρμᾶν μὲν πρόγονον
Τίομεν γένος οἱ περὶ λίμναν,
Ἰήκοπον οὐ πελάθεις ἐπ' ἀρωγάν.

Ev. Phthiota Achilles: vbi Lethiferũ quid inaudis:
C Cur non adhibes bona fulcra labori?
Patrem Mercurium
Iſtius colit accola ripæ.
Tu non adhibes bona fulcra labori.

Σχόλια. Φθιῶτ' Ἀχιλλεῦ.] τοῦτο ἀπὸ τῶν πρέσβεων πρὸς Ἀχιλλέα Αἰσχύλος πεποίηκεν, ἔστι δὲ ἐκ Μυρμιδόνων. προφέρει δὲ Εὐριπίδης εἰς γέλωτα ἄλλα ἐξ ἄλλων δράματα συναγαγών. διὸ καὶ αὐτὰ μίαν ἁρμονίαν οὐκ ἔχοντα. οὐκ ἄρα τὰ μὴ ξυνετὰ ζητητέον. ἀνδροδάϊκτον δὲ D τὸν ἀνδρῶν φόνον ποιοῦντα. τὰ δὲ τοιαῦτα ᾠδὴ καλεῖται ἀλλοιόστροφα ὡς Ἡφαιστίων φησίν. ὅταν πάντως διαιρεῖται ἢ κατὰ πρόσωπον ἀμοιβαῖον, ἢ χορῷ πρὸς ὑποκριτὴν ἀποκέκριται. ἔστι δὲ τῆς μὲν ᾠδῆς ταύτης τὰ κῶλα ἀναπαιστικὰ ι. ὧν τὸ πρῶτον τετράμετρον καταληκτικὸν εἰς συλλαβήν, ὃ καλεῖται Αἰολικόν. δέχεται τὸ ἴαμβον ἔχειν τὸν πρῶτον πόδα. τὸ δεύτερον καὶ τὸ ε δίμετρα ὑπερκατάληκτα. τὸ γ πενθημιμερές. τὸ δὲ ἑφθημιμερὲς ὃ καλεῖται ὡς εἴρηται παροιμιακόν. ἐπὶ τῷ τέλει παράγραφος. τοῦ δὲ συστήματος τὰ κῶλα ὅμοια ι, πλὴν τοῦ τετάρτου τῷ δευτέρῳ τῆς E ᾠδῆς ὁμοίου, ἑφθημιμερῆ. ἐπὶ τῷ τέλει παράγραφος. τῆς δὲ ἑξῆς ᾠδῆς τὰ κῶλα ἕξ. τὸ πρῶτον δακτυλικὸν ἑφθημιμερές. τὸ β ἀναπαιστικὸν ἑφθημιμερές. τὸ γ καὶ τὸ ς ὡς τὸ β τῆς ἄνω ᾠδῆς. τὸ τέταρτον δακτυλικὸν τετράμετρον. ἔστι δὲ κῶλον ἐκ χορῶν ὡς ἀνέγνων ἐν Ἀγαμέμνονι δράματι Αἰσχύλου. τὸ ε ὅμοιον δίμετρον. ἔστι δὲ ἡμιτελὲς ἐνταῦθα. τὸ γὰρ τέλειόν ἐστιν αἴσιον ἀνδρῶν. ἐκ τελείου. ὅπερ ἑφθημιμερές ἐστιν. ἐπὶ τῷ τέλει παράγραφος. ἑξῆς δὲ σύστημα κατὰ περικοπὴν ἀνομοιομερὲς στίχων ἰαμβικῶν τριμέτρων ἀκαταλήκτων ἕξ. ἐπὶ τῷ τέλει παράγραφος. ὁ μέντοι ἕκτος στίχος ἔν τισιν οὐ κεῖται. διὸ ἴθι δὴ πέραινε. Ἑρμᾶν μὲν πρόγονον.] ἐκ τῶν Αἰσχύλου Ψυχαγωγῶν. προφέρεται δὲ οὐκ ἐφεξῆς τὰ αὐτὰ μέλη αὐτοῦ. ἀλλ' ὡς ἔτυχεν ἄλλο ἄλλοθεν. καὶ ἐπιλέγει τὸ ἰήκοπον κωμικῶς ἐκείνων τῶν στίχων ὂν τοῦ Φθιῶτ' Ἀχιλλεῦ.

Σύστημα κώλων ι.

Δι. Δύο σοι κόπω Αἰσχύλε τούτω.
Εὐ. Κύδιστ' Ἀχαιῶν, Ἀτρέως
Πολυκοίρανε μάνθανέ μου παῖ.
Ἰήκοπον οὐ πελάθεις ἐπ' ἀρωγάν.
Δι. Τρίτος Αἰσχύλε σοι κόπος οὗτος.

BA. Dvo ſunt tibi nempe labores.
Ev. Præclare Achiuorum, Atreî
Domine, hac mea percipe, fili,
Tu non adhibes bona fulcra labori.
F BA. Labor, Æſchyle, tertius hic eſt.

Σχόλια. Κύδιστ' Ἀχαιῶν.] Ἀρίσταρχος καὶ Ἀπολλώνιος, ἐπισκέψασθαι πόθεν εἰσί. Τιμαχίδας δὲ ἐκ Τηλέφου Αἰσχύλου. Ἀσκληπιάδης δὲ ἐξ Ἰφιγενείας.

Ὠδὴ κώλων ς.

Εὐ. Εὐφαμεῖτε μελισσονόμοι
Δόμον Ἀρτέμιδος πέλας οἴγειν,
Ἰήκοπον οὐ πελάθεις ἐπ' ἀρωγάν.
Κύριός εἰμι θροεῖν ὅσιον κράτος
Αἴσιον ἀνδρῶν.
Ἰήκοπον οὐ πελάθεις ἐπ' ἀρωγάν.

Ev. Hvc mellarij adeſte bonis
G Animis, aperite Dianæ.
Tu non adhibes bona fulcra labori.
Poſſum ego deſtruere imperia auſpice
Condita fato.
Tu non adhibes bona fulcra labori.

Σχόλια. Εὐφαμεῖτε μελισσονόμοι.] οἱ [illegible] τὰ τῆς πόλεως, ἢ οἰκοῦντες ἐν τῇ πόλει. Ἰήκοπον.] τινὲς ἀξιοῦσι τὸ ἰὴ ψιλοῦν, ὅταν μὴ ᾖ ἐν ὕμνῳ. ἐκεῖ γὰρ δασύνεται. ὡς ἐφυμνίῳ δὲ κέχρηται ἰήκοπον οὐ πελάθεις. Ὅσιον κράτος.] ἐν τοῖς πλείστοις οὕτως. Ἀσκληπιάδης τὸ δίστιχον. ἔστι δὲ ἐξ Ἀγαμέμνονος Αἰσχύλου. βουβωνιῶ δὲ, φλεγμαίνω τοὺς βουβῶνας.

Σύστημα κατὰ περικοπὴν στίχων ς'.

Δι. ὮΖεῦ βασιλεῦ τὸ χρῆμα τῶν κόπων ὅσον;
Ἐγὼ μὲν οὖν ἐς τὸ βαλανεῖον βούλομαι,
Ὑπὸ τῶν κόπων γὰρ τὼ νεφρὼ βουβωνιῶ.
Εὐ. Μή, πρίν γ' ἀκούσῃς χἀτέραν στάσιν μελῶν,
Ἐκ τῶν κιθαρῳδικῶν νόμων εἰργασμένην.
Αἰ. Ἴθι δὴ πέραινε, καὶ κόπον μὴ προστίθει.

Βα. PRoh Iuppiter, quid hoc laboris? quid rei?
Ego hinc me conferam curriculo in balneum,
B Nam ex ſordibus, dolores inguinis ſentio.
Ev. Noli priuſquam alteram ſtationem carminum
Percipias, compoſitam è Citharœdicis modis.
Æs. Agè perduc ad finem: ſed ſordes ne adijce.

Σχόλια. Στάσιν μελῶν.] στάσιμον μέλος, ὃ ᾄδουσιν ἑστάμενοι οἱ χορευταί. Ἐκ τῶν κιθαρῳδικῶν νόμων.] Τιμαχίδας γράφει, ὡς τῷ ὀρθίῳ νόμῳ κεχρημένου τοῦ Αἰσχύλου καὶ ἀναπεπταμένως.

C Ὠδὴ κώλων ιδ'.

Εὐ. Ὅπως Ἀχαιῶν
Δίθρονον κράτος Ἑλλάδος ἥβας
Τὸ φλαττοθραττοφλαττόθρατ
Σφίγγα δυσαμερίαν
Πρύτανιν κύνα πέμπει
Τὸ φλαττοθραττοφλαττόθρατ.
Ξὺν δορὶ καὶ χερὶ πράκτορι
Θούριος ὄρνις,
Τὸ φλαττοθραττοφλαττόθρατ.
Κυρεῖν παρασχὼν,
Ἰταμαῖς κυσὶν ἀεροφοίτοις,
Τὸ φλαττοφλαττόθρατ.
Τὸ συγκλινὲς ἐπ' Αἴαντι,
Τὸ φλαττοφλαττόθρατ.

Ev. VT nunc Achiuum
Bifidum imperium, Argolidis vim,
To Phlattothrattophlattothrat:
Sphingémque triſtificam
Dominúmque canem det.
To Phlattothrattophlattothrat:
Cum ſeculo & ualida manu.
D Belliceus ales,
To Phlattothrattophlattothrat:
Prædam ut feroces
Aquilæ ſuper aera ferrent:
To Phlattophlattothrat.
Quod incline erat Aiaci,
To Phlattophlattothrat.

Σχόλ. Ὅπως Ἀχαιῶν.] ᾠδὴ κώλων ιδ'. ὧν τὸ πρῶτον ἰαμβικὸν ἑφθημιμερές. τὸ β' ἀναπαιστικὸν ἑφθημιμερές. τὸ δὲ δακτυλικὸν πενθημιμερές. τὸ ε' φερεκράτειον. τὸ ζ' τρίμετρον ἀκατάληκτον. τὸ η' δίμετρον. τὸ ι' ὅμοιον τῷ α'. τὸ ια' ὅμοιον τῷ ς'. τὸ ιβ' ἀντισπαστικὸν δίμετρον ἀκατάληκτον ἐπιμεμιγμένον διχορείῳ. ἐπὶ τῷ τέλει παράγραφος. τὸ δὲ ἑπόμενον δίμετρον ἰαμβικὸν ἀκατάληκτον. Εὐριπίδης δὲ ὁμοίως τὰ Αἰσχύλου χορικὰ μέλη διεσπαρμένα λέγει ἐξ ἄλλων καὶ ἄλλων δραμάτων. τοῦτο μέντοι ἐξ Ἀγαμέμνονος. δίθρονον δὲ κράτος, αὐτόν τε καὶ τὸν Μενέλαον. ἥβαν δὲ τὴν νεότητα. ἔστι δὲ ἀναπόδοτον. Τὸ φλαττοθραττόφλατ.] τοῦτο λέγει χλευάζων ὡς ἀσυμπτοποιοῦντα. E τινὲς δὲ σημειοῦνται αὐτό, ὅτι διορθωτῶν τινες, ἐξεῖλον τὰς τοιαύτας ἐν τοῖς μέλεσι προσθέσεις. Σφίγγα δὲ δυσαμεριᾶν.] τὴν ἐπὶ κακῷ χρόνῳ Θηβαίοις φανεῖσαν. πάροχον θανάτου. ταῦτα δὲ ἐκ Σφιγγὸς Αἰσχύλου. θούριος δὲ ὄρνις ἡ πολεμοῦσα Θηβαίους τύχη. τὸ δὲ ξὺν δορὶ καὶ χερὶ πράκτορι ἐξ Ἀγαμέμνονος ἐκ τῆς συνεπείας τοῦ κύριός εἰμι θροεῖν. ἐπεὶ δὲ καὶ οἱ τῆς Σφιγγὸς πόδες λεοντώδεις ἦσαν, ὁ δὲ τοῦ λέοντος ὄνυξ δίκην δόρατος πλήττει, διὰ τοῦτο δόρατι εἶπεν. Ἰταμαῖς κυσί.] τοῖς ἁρπακτικοῖς ἀετοῖς. ταῦτα δὲ ὡς ἀσαφῆ παρελθεῖν. F Τὸ συγκλινὲς ἐπ' Αἴαντι.] Τιμαχίδας φησὶ τοῦτο ἐν ἐνίοις μὴ γράφεσθαι. Ἀπολλώνιος δέ φησιν ἐκ Θρασσῶν αὐτὸ εἶναι.

Σύστημα κατὰ περικοπὴν στίχων ιγ'.

Δι. Τί τὸ φλαττόθρατ; τοῦτ' ἐστὶν ἐκ Μαραθῶνος; ἢ
Πόθεν συνέλεξας ἱμονιοστρόφου μέλη;
Αἰ. Ἀλλ' οὖν ἐγὼ μὲν ἐς τὸ καλὸν ἐκ τοῦ καλοῦ
Ἤνεγκον αὔθ', ἵνα μὴ τὸν αὐτὸν Φρυνίχῳ
Λειμῶνα Μουσῶν ἱερὸν ὀφθείην δρέπων.
Οὗτος δ' ἀπὸ πάντων μὲν φέρει πορνιδίων

BA. QVid eſt phlattothrat? utrum ex ſolo Marathonio?
Aut unde hoc collegiſti aquatorum melos?
G Æs. At ego ex bono traduxi hæc in aliud bonũ:
Ne idem & unum pratũ Muſarũ cũ Phrynicho
Viderer decerpere. Sed hic Euripides
Ab omnibus meretriculis ſumpſit modos

Σχόλια. Τί τὸ φλαττόθρατ.] σύστημα κατὰ περικοπὴν ἀνομοιομερὲς στίχων ἰαμβικῶν τριμέτρων ἀκαταλήκτων ιγ'. ἐπὶ τῷ τέλει παράγραφος. Ἐκ Μαραθῶνος.] ἐπεὶ ὁ φλέως ἄνθος ἐν Μαραθῶνι, ὃ οἱ ἰδιῶται φλόμον. διὰ τὸ ἔχειν ἐν ἀρχῇ παρόμοιον τῷ φλέῳ τὸ φλαττο. ὡς ἐν Μαραθῶνι οὖν τοῦ φλέω πολλοῦ ὄντος, ἀλλ' οὐδ' ὡς γὰρ ὁ κόπος. Ἱμονιοστρόφου.]

ἱμονιοστρόφου.] τοῦ σχοινιοστρόφου μέλη. ἃ οἱ ἄνδρες ὕδατα ἀρυόμενοι ᾄδουσιν. ἱμονιὰ γὰρ καλεῖται, τὸ τοῦ ἀντλήματος σχοινίον, ὅπως ὡς ἐπιτοπλεῖστον ἐν τοῖς φρέασιν ἀπαιωρεῖται. καὶ τὸ ᾆσμα ὃ ᾄδουσιν οἱ ἀντλοῦντες, ἱμαῖον. Καλλίμαχος. ᾄδει καί που τις ἀνὴρ ὑδατηγὸς ἱμαῖον. A

Bisetus. Ἱμονιοστρόφου] Σ. ἱμᾶν, καὶ ἱμονᾶν, ἀντλεῖν, ἀνέλκειν, ἀνασπᾶν. ἱμονιὰ δὲ καλεῖται τὸ ἀντλητήριον τῶν φρεάτων, καὶ ἱμονιᾶν ἀποπατεῖν, ἀντὶ τοῦ μακρὰ χέζειν, ἀπὸ τοῦ σχοινίου, δι' οὗ τὰ ὕδατα ἀρύονται. ὃ καλοῦσιν ἱμονιάν. ἱμαῖον δὲ τὸ τῶν ἀντλητῶν ᾆσμα.

Σχόλια. Ἀλλ' οὖν ἐγὼ μὲν ἐς τὸ καλὸν μετήνεγκα] ἐκ γὰρ τοῦ κιθαρῳδικοῦ καλοῦ ὄντος, εἰς τὸ τραγῳδικὸν μετήνεγκα. ἵνα μὴ εἰς ταυτὰ τοῖς ὑπὸ Φρυνίχου μέλεσι προσφερομένοις ἐμπέσω. ἀποδέχονται δὲ πάντες τοῖς μέλεσι τὸν Φρύνιχον ἐπιτυγχάνοντα τοῖς κιθαρῳδικοῖς. Ἡ δρέπων.] διχῶς ἔλεγον. λειμῶνα μὲν, ἀπὸ τοῦ [illegible] λείμωνα δὲ ἀπὸ τοῦ [illegible]. Ἵνα μὴ τὸν αὐτὸν Φρυνίχῳ.] ἵνα μὴ τὰ αὐτὰ τῷ Φρυνίχῳ μελοποιῶ. ἦν δὲ οὗτος ἐν τοῖς μέλεσι Φρύνιχος. ὁ δὲ λόγος, ἐκ τῶν κιθαρῳδικῶν εἰς τὸ τραγικὸν μετήνεγκα. τοῦτο γὰρ καὶ Εὐριπίδης B προσεῖναι.

Σκολιῶν Μελίτου καὶ Καρικῶν αὐλημάτων,
Θρήνων, χορείων. τάχα δὲ δηλωθήσεται.
Ἐνεγκάτω τις τὸ λύριον. καίτοι τί δεῖ
Λύρας ἐπὶ τοῦτον; ποῦ 'στιν ἡ τοῖς ὀστράκοις
Αὕτη κροτοῦσα; δεῦρο Μοῦσ' Εὐριπί-
δου,
Πρὸς ἥνπερ ἐπιτήδεια ταῦτ' ᾄδειν μέλη.
Διόν. Αὕτη ποθ' ἡ Μοῦσ' οὐκ ἐλεσβίαζεν, C
οὔ.

Obliquos Meliti, Caricaq́ tibiæ
In funere & Choreis. Quod nunc illicò
Et demonstrabitur. Lyram quis afferat.
Sed quid opus est Lyra ad hanc rem? ubi illa te-
stulis
Crepitans? age huc adesdum Musa Euripidis:
Ad quam hi modi cantatu sunt idonei.
BA. Hæc certè Musa nunquam ante in Lesbo
fuit.

Σχόλια. Σκολιῶν] μελῶν τινῶν ἐν συμποσίοις γινομένων. σκολιὰ λέγονται, τὰ παροίνια ᾄσματα. Τιμοκρέων δὲ ὁ Ῥόδιος ἐποποιὸς τοιοῦτον ἔγραψε σκολιὸν κατὰ τοῦ Πλούτου οὗ ἡ ἀρχή.

Ὤφελες ὦ τυφλὲ Πλοῦτε
Μήτ' ἐν γῇ, μήτ' ἐν θαλάττῃ, μήτ' ἐν ἠπείρῳ
Φανήμεναι.
Ἀλλὰ Τάρταρόν τε ναίειν, κ' Ἀχέροντα
Διὰ σὲ γὰρ πάντ' ἐν ἀνθρώποις κακά.

Τούτοις ἔοικε τὰ ὑπὸ Περικλέους εἰσηγηθέντα. ἔγραψε γὰρ ψήφισμα τοιοῦτον ὁ Περικλῆς. Μεγαρέας μήτ' ἀγορᾶς, μήτε θαλάττης, μήτ' ἠπείρου μετέχειν. ὅμοια τιθεὶς σκολιὰ τοῖς Τιμοκρέοντος. καὶ αὖθις. νόμους ἐτίθει, ὥσπερ σκολιὰ γεγραμμένους. ἄλλως. σκολιὸν ἡ παροίνιος ᾠδή. ὡς μὲν Δικαίαρχος ἐν τῷ περὶ Μουσικῶν ἀγώνων, ὅτι τρία γένη ἦν ᾠδῶν. τὸ μὲν ὑπὸ πάντων ᾀδόμενον καθ' ἕνα ἑξῆς. τὸ δὲ ὑπὸ τῶν συνετωτάτων ὡς ἔτυχε τῇ τάξει. ὃ διὸ καλεῖται σκολιὸν ὡς δι' Ἀριστόξενος καὶ Φύλλις ὁ μουσικὸς ὅτι ἐν τοῖς γάμοις περὶ μίαν τράπεζαν πολλὰς κλίνας τιθέντες παρὰ μέρος ἑξῆς μυρρίνας ἔχοντες ᾖδον γνώμας. καὶ ἐρωτικὰ συντονα. ἡ δὲ περίοδος σκολιὰ ἐγίνετο, διὰ τὴν θέσιν τῶν κλινῶν σκολιόν. ὑπόμνημα ἔγραψε Τυραννίων περὶ τοῦ σκολιοῦ μέτρου, ὃ προσετέθη αὐτῷ ὑπὸ Γαΐου Καίσαρος. σκολιὸν τὸ ῥᾴδιον κατ' ἀντίφρασιν, μέλος τι ὀλιγόστιχον. τὰ δὲ καρικὰ αὐλήματα, καὶ μέλη θρηνώδη ἐστίν. ἢ καρικῶν βαρβαρικῶν. ἢ αὐλητικῶν.

Bisetus. Σκολιῶν] σκόλια, μέλη τινὰ προσηγορικῶς οὕτω λεγόμενα. καὶ προπαροξύνεται. τὸ ὄνομα πρὸς διαστολὴν τοῦ ἐπιθέτου. οὕτω δὲ λέγεται διὰ τὸ μὴ κατ' εὐθὺ μέλπεσθαι, ἀλλὰ σκολιῶς. Εὐστάθιος.

Σχόλια. Μελίτου.] προείρηται ὅτι τραγικὸς ποιητὴς
D ὁ Μέλιτος. ἔστι δὲ ἐπὶ ὁ Σωκράτη γραψάμενος. κωμῳδεῖται δὲ καὶ ὡς ψυχρὸς ἐν τῇ ποιήσει. καὶ ὡς πονηρὸς τὸν τρόπον. χορείων δὲ μικροπρεπῶν καὶ οἷα ἐν τοῖς χοροῖς ᾄδουσι. λύριον δὲ τὴν μικρὰν λύραν ὥστε ψάλαι τὰ Εὐριπίδου. Ἡ τοῖς ὀστράκοις.] ἀπορίᾳ λύρας ὄστρακα τινὰ λαμβάνοντες, ἦχον μὲν ἀπετέλουν, πάνυ δὲ ἄσημον. διαβάλλει δὲ Εὐριπίδην ὡς κακὸν μελοποιόν. ἄλλως. ὅτι φαίνονταί τινες ἀγοραῖοι κρούοντες τοῖς ὀστράκοις, καὶ προσᾴδοντες τῷ κρούματι τῷ διὰ τούτων. λέγεται δὲ εἰς τὴν Ὑψιπύλην ταῦτα. ἢ καθόλου τὴν μοῦσαν αὐτοῦ. ἐπιλέγει
E γὰρ, δεῦρο μοῦσα Εὐριπίδου. Δίδυμος δὲ προστίθησιν ὅτι εἰώθασιν ἀντὶ λύρας κογχύλια καὶ ὄστρακα κρούοντες, εὐρύθμως τινὰ ἦχον ἀποτελεῖν τοῖς ὀρχουμένοις. Αὕτη ποθ' ἡ μοῦσα.] ἐν ἐρωτήσει λέγει. αὕτη ἡ αἰσχροποιεῖ. καὶ ἐν Σφηξὶν ἐπὶ τῆς αὐλητρίδος. μέλλουσαν ὅσον λεσβιεῖν τοὺς ξυμπότας. λεσβιάζειν δὲ τὸ παρανόμως πλησιάζειν καὶ μολύνειν τὸ στόμα. διεβάλλοντο γὰρ ἐπὶ αἰσχρότητι οἱ Λέσβιοι. καὶ ἐν τῷ εἰς Φερεκράτην ἀναφερομένῳ. [illegible] γυναῖκας [illegible] Λεσβίδας. καλὸν τὸ δῶρον, ἵν' ἔχω λαικαστρίας.

F

Bisetus. Διάφορα κόμματα ἐκ διαφόρων Εὐριπίδου δραμάτων ὑπ' Αἰσχύλου τιθέμενα. καὶ οὐδὲ ἓν μέλος κατὰ τὸ ἑξῆς ὑπ' αὐτοῦ λεγόμενον. ἀλλὰ ταῦτα πάντα ἀπρόσπλοκα, καὶ ἀσυνάρτητα. διὰ δὲ τούτων ἁπάντων ὁ Εὐριπίδης ὑπὸ τοῦ Αἰσχύλου διαβάλλεται, καὶ καταγελᾶται.

Αἰ. Ἀλκυόνες αἳ παρ' ἀενάοις θαλάσσης
Κύμασι στωμύλλετε,
Τέγγουσαι νοτεραῖς πτερῶν,
Ῥανίσι χρόα δροσιζόμεναι,
Αἵ τ' ὑπωρόφιοι κατὰ γωνίας
Εἰ εἰ εἰ εἰ εἰλίσσετε δακτύλοις φάλαγγες,

Æs. Halcyones, ore quæ strepitis sonoro, in
Fluctibus marinis,
Tingentes leue guttulis
Corpus, rore madens liquido.
G *Vósque sub tecto habitantes in angulis,*
Quæ eeeee enoluitis digitis, araneæ,

Σχόλια. Ἀλκυόνες.] χαρακτηρίζουσι τὰ Εὐριπίδου μέλη, ὡς ἐκλελυμένα. ἀλκυόνες δὲ εἰσὶ τῷ ἐπὶ τοῦ θαλάσσης ὕδατος καθήμεναι. τὰ αὐτῶν ᾠὰ ἐν τῷ βυθῷ κείμενα θερμαίνουσι. καθ' ὃν δὲ καιρὸν τοῦτο ποιοῦσιν ἀλκυονίδες αὗται αἱ ἡμέραι καλοῦνται. καὶ ἔστιν ἐν αὐταῖς μεγίστη ἡσυχία ἀνέμων τε καὶ κυμάτων. οἱ δέ φασιν ἐν τῷ ἄκρῳ τῆς θαλάσσης ἐπὶ τῆς ψάμμου τοῦτο ποιοῦσι. Κύμασι στωμύλλετε.] διὰ τοῦ στωμύλλετε, πάλιν ὡς αὐτὸν παίζωλὲξ ἄλλων ἢ καὶ ἄλλων Εὐριπίδου δραμάτων κόμματα τίθησι. καὶ νῦν κατὰ τὸ ἑξῆς λέγει μέλος. ἔστι δὲ τὸ προσγκείμενον ἐξ Ἰφιγενείας τῆς ἐν Αὐλίδι. Τέγγουσαι νοτερῆς.] τὸ ἑξῆς. νοτίαις ῥανίσι πτερύγων χρόα δροσιζόμεναι.

Bisetus Ὑπωρόφιοι] ὑπὸ τὴν αὐτὴν οἰκίαν συνειλημμένοι, συγγενεῖς. Σ. ὑπωρόφιος δὲ ὁ ὑπὸ τὸν ὄροφον, καὶ ὄροφος, ἡ ὀροφή. διὸ καὶ κατά τινας διὰ τοῦ ο γράA φεσθαι. εἰ μὲν λέγῃ ἐκ διαιρέσεως ο ο ὡς ω κατὰ κρᾶσιν γίνεται. ἐν δὲ τῇ ἑτέρᾳ γραφῇ τὸ ἕτερον ο ἐκβληθήσεται ἐν τῇ συνθέσει, καὶ ὑπωρόφιος γραφήσεται.

Σχόλια. Εἱειειειει.] ἡ ἐπέκτασις τοῦ εἱλίσσετε κατὰ μίμησιν εὕρηται τῆς μελοποιΐας. Φάλαγγες] αἱ λεγόμεναι καματηραί. ἀράχνιόν τι ἡ φάλαγξ. λέγουσι δὲ τὰ ἄκρα τῶν δακτύλων φάλαγγας. ὅπερ νῦν μᾶλλον λέγομεν.

Ἰστότονα πηνίσματα, καὶ
Κερκίδος ἀοιδοῦ μελέτας,
Ἵν' ὁ φίλαυλος ἔπαλλε δελφὶς
Πρώραις κυανεμβόλοις
Μαντεῖα καὶ σταδίους,
Οἰνάνθας γάνος ἀμπέλου,
Βότρυος ἕλικα παυσίπονον
Περίβαλλ' ὦ τέκνον ὠλένας.
Ὁρᾷς τὸν πόδα τοῦτον; Δι. ὁρῶ.
Αἰ. Τί δαί; τοῦτον ὁρᾷς; Δι. ὁρῶ.
Αἰ. Τοιαυτὶ μέντοι σὺ ποιῶν,
Τολμᾷς τἀμὰ μέλη ψέγειν,
Ἀνὰ τὸ δωδεκαμήχανον
Κυρήνης μελοποιῶν;
Τὰ μὲν μέλη σου ταῦτα βούλομαι δ' ἔτι
Τὸν τῶν μονῳδιῶν διεξελθεῖν τρόπον.
Ὦ νυκτὸς κελαινοφαὴς
Ὄρφνα, τίνα μοι δύστηνον
Ὄνειρον πέμπεις ἐξ ἀφανοῦς,
Ἀΐδα πρόπολον,
Ψυχὰν ἄψυχον ἔχοντα,
Μελαίνας νυκτὸς παῖδα,
Φρικώδη δεινὰν ὄψιν,
Μελανονεκυείμονα,
Φόνια φόνια δερκόμενον,
Μεγάλους ὄνυχας ἔχοντα;
Ἀλλά μοι ἀμφίπολοι λύχνον ἅψατε,
Κάλπισί τ' ἐκ ποταμῶν δρόσον ἄρατε,
Θέρμετε δ' ὕδωρ,
Ὡς ἂν θεῖον ὄνειρον ἀποκλύσω.
Ἰὼ πόντιε δαῖμον,
Τοῦτ' ἐκεῖν'. ἰὼ ξύνοικοι,
Τάδε τέρατα θεάσασθε.
Τὸν ἀλεκτρυόνα μου ξυναρπάσασα, φρούδη Γλύκη.

B *Licia, atelásque, & cercidis*
Rancidi Poëtæ cures:
Vbi cantu gaudens Delphinus
Proris quatiebat mare ſecantibus,
Oracula & ſtadia,
Gemmas, lætitiam vitis,
Racemi capreolum, anum leuantem.
Agè me amplectere, mi puer.
Pedem hunc túne vides? BA. *video.*
C Æs. *Quid hunc? annè vides?* BA. *video.*
Æs. *Hos cùm modos tu ſuccinas,*
Audes meos reprehendere:
Qui per duodecim technas
Cyrenes modularis.
Et hi modi nempe tui. nunc etiam volo
Monœdiarum rationem perquirere.
O noctem nigram tenebris,
D *Quàm tu miſerum affers ſomnum*
Mihi, hunc ex obſcuris caliginibus
Erebi ſeruulum:
Inanime pectus habentem,
Nefariæ noctis prolem,
Atrocem vultu: amictum
Nigronecire dimiculis:
Trucia, trucia tuentem:
Magnos vngues habentem.
E *Ferte facem celeres famulæ mihi:*
Situla aquam è liquido date flumine:
Calfacite vndas.
Has vt ſomnia fontibus abluam,
Iò Pontice Diue
Hoc mihi illud: ô ſodales,
Hæc prodigia, quæſo, videte.
Rapuit mihi gallum Glyce, nec
F *Vſpiam apparet hic.*

Σχόλια. Ἰστότονα.] τοὺς ἱστοὺς οὓς ἐν τῷ ἀέρι αἱ ἀράχναι ὑφαίνουσι. λάμβανε δὲ ἀπὸ κοινοῦ εἰς τὰς μελέτας τὸ εἱλίσσετε· οὕτω καὶ εἱλίσσετε μελέτας κερκίδος ἀοιδοῦ. τινὲς ὥσπερ αἱ ὑφάντριαι διὰ τῶν κερκίδων γυναῖκες ἐν τῷ ὑφαίνειν ᾄδουσι, οὕτω καὶ ὑμεῖς ὦ ἀράχναι. πηνίσματα δὲ ὑφάσματα. τὸ δὲ κερκίδος ἐκ Μελεάγρου Εὐριπίδου. τὸ δὲ ἵν' ὁ φίλαυλος, ἐξ Ἠλέκτρας. φίλαυλος δὲ ὁ τοὺς αὐλοὺς καὶ τὰ μέλη ποθῶν. αἰνίττεται δ' ἴσως εἰς τὸν Ἀρείονος μῦθον. κυανεμβόλοις δὲ ταῖς ἐν τῷ μέλανι βυθῷ χωρούσαις. Οἰνάνθας.] παρὰ τὰ ἐξ Ὑψιπύλης Εὐριπίδου. οἰνάνθη φέρει τὸν ἱερὸν βότρυν. ὁ πρῶτος δὲ ἔκφυσις τῆς ἀμπέλου οἰνάνθη λέγεται. καὶ τὸ περίβαλλ' ὦ τέκνον ἐκ Ὑψιπύλης.

Bisetus. Βότρυος ἕλικα παυσίπονον] τοῦτο καλῶς. Πανύασις Ἁλικαρνασσεύς,

Οἶνος μὲν γὰρ πυρὶ ἴσον ἐπιχθονίοισιν ὄνειαρ,
Ἐσθλὸν, ἀλεξίκακον, πάσης συνοπηδὸν ἀοιδῆς.
Ἐν μὲν γὰρ θαλίης ἱερὸν μέρος, ἀγλαΐης τε,
Ἐν δὲ χοροιτυπίης, ἐν δ' ἱμερτῆς φιλότητος.

καὶ Εὐριπίδης ἐν Βάκχαις,

Ὁ δ' ἦλθ' ἐπὶ τἀντίπαλον, ὁ Σεμέλης γόνος.
Βότρυος πόμ' εὗρε, κ' εἰσηνέγκατο
G Θνητοῖς ὃ παύει τοὺς ταλαιπώρους βροτοὺς
Λύπης, ὅταν πλησθῶσιν ἀμπέλου ῥοῆς.
Ὕπνον τε λήθην τῶν καθ' ἡμέραν κακῶν
Δίδωσιν, οὐδ' ἔστ' ἄλλο φάρμακον κακῶν.

Σχόλια. Ὁρᾷς τὸν πόδα τοῦτον.] ὡς καὶ τοιαῦτα ἀμοιβαῖα ἐν τοῖς μέλεσιν ἐπιτηδεύοντος Εὐριπίδου, καὶ ταῦ-

τα δὲ ἑαυτὸς προστίθησιν ἀναμιμνησκόμενος Εὐριπίδην, ὡς τοιαῦτα ἐν τοῖς μέλεσιν αὐτοῦ ἐπιτηδεύοντα. πόδα δὲ τὸν ῥυθμὸν ἢ τὸ μέλος ἀπὸ μέρους. Κυρήνης μελοποιῶν.] Κυρήνη ἑταίρα τις ἐπίσημος δωδεκαμήχανος ἐπικαλουμένη, διὰ τὸ τοσαῦτα σχήματα ἐν τῇ συνουσίᾳ ποιεῖν. ἔστι δὲ παρὰ τὸ ἐξ Ὑψιπύλης Εὐριπίδου. ἀνὰ τὸ δωδεκαμήχανον ἄστρον. ἐκ δὲ τῆς λέξεως ἀνὰ τὸ δωδεκαμήχανον Κυρήνης, ἤγουν ἀνὰ τὰς ιβ ἐκείνης αἰσχρὰς μηχανάς, δείκνυσιν αὐτὸν πάνυ φαυλότατον. Ὦ νυκτὸς κελαινοφαής.] φασὶν ὡς πάντα ταῦτα τὰ ἔπη ἔκ τινος δράματός ἐστιν Εὐριπίδου. Ἀσκληπιάδης, παρὰ τὰ ἐξ Ἑκάβης Εὐριπίδου μιμήσασθαι δηλονότι. οὕτω γὰρ ἐκεῖ ἄρχεται· ὦ στεροπὰ Διός, ὦ σκοτία νύξ. τί ποτ' αἴρομ' ἔννυχος. πρόσπολον δὲ ὑπηρέτην. ψυχὴν δὲ ὡς φαινόμενον. ἄψυχον δὲ ὡς ἄυλον καὶ εὐθέως οἰχόμενον. νυκτὸς δὲ παῖδα ἐνταῦθα εἴρηκε, καίτοι ἐν Ἑκάβῃ μελανοπτερύγων ὀνείρων εἰπὼν τὴν γῆν μητέρα. μελανονεκυείμονα δὲ μέλανα καὶ νεκρεία ἱμάτια φοροῦντα ὡς θανάτου σημαντικόν. μεγάλους ὄνυχας ἔχοντα ὡς πάνυ τὰς ψυχὰς σπαράττοντα.

A BISETUS. Νυκτὸς παῖδα] Τὰ δὲ τοῦ Εὐριπίδου ἐν Ἑκάβῃ οὕτως ἔχει,

Ὦ στεροπὰ Διός, ὦ σκοτία νύξ,
Τί ποτ' αἴρομ' ἔννυχος οὕτω
Δείμασι, φάσμασιν; ὦ πότνια χθὼν
Μελανοπτερύγων μᾶτερ ὀνείρων.

Σχόλια. Ἀλλά μοι ἀμφίπολοι.] Ἀπολλώνιος παρὰ τὰ ἐκ τῶν Εὐμενίδων. Ὄνειρον ἀποκλύσαι.] B ἀποτρίψασθαι. ὅπερ εἰώθασι ποιεῖν ἐν τοῖς ὀνείροις. τοῦτο δὲ μιμεῖται ὁ Αἰσχύλος. παρ' οὗ ἀποδιοπομπεῖσθαι εἰώθεσαν τοὺς χαλεπωτάτους τῶν ὀνείρων. ἀπροσάπτως δὲ ταῦτα καὶ ἀσυνάρτητα σὺν τοῖς ἑξῆς πᾶσι. τὸ δὲ ὄναρ ὃ εἶδε τοιοῦτον εἶναι δοκεῖ. ὡς γυνή τις ἐκ γειτόνων οὖσα αὐτῇ, Γλύκη καλουμένη, τὸν ἀλεκτρυόνα αὐτῆς ἁρπάσασα ᾤχετο. ἐπικαλεῖται δὲ τὸν Ποσειδῶνα ὡς πλησίον τῆς θαλάσσης ἰδοῦσα τὸ ὄνειρον.

Νύμφαι ὀρεσσίγονοι
Ὦ μανία ξύλλαβε.
Ἐγὼ δ' ἁ τάλαινα προσέχουσ' ἔτυχον,
Ἐμαυτῆς ἔργοισιν,
Λίνου μεστὸν ἄτρακτον,
Εἰεὶ εἰ εἰλίσσουσα χεροῖν,
Κλωστῆρα ποιοῦσ', ὅπως κνεφαῖος
Ἐς τὴν ἀγορὰν φέρουσ' ἀποδοίμαν.
Ὁ δ' ἀνέπτατ' ἀνέπτατ' ἐς αἰθέρα
Κουφοτάταις πτερύγων ἀκμῆς,
Ἐμοὶ δ' ἄχε' ἄχεα κατέλιπεν.
Δάκρυα δάκρυά τ' ἀπ' ὀμμάτων,
Ἔβαλον ἔβαλον ἁ τλάμων.
Ἀλλ' ὦ Κρῆτες, Ἴδης τέκνα,
Τὰ τόξα λαβόντες, ἐπαμύνατε,
Τὰ κῶλά τ' ἀμπάλλετε κυκλούμενοι
Τὴν οἰκίαν. ἅμα δὲ
Δίκτυννα παῖς Ἄρτεμις
Καλά, τὰς κυνίσκας
Ἔχουσ' ἐλθέτω διὰ δόμων
Πανταχῆ. σὺ δ' ὦ Διὸς
Διπύρους ἀνέχουσα λαμπάδας,
Ὀξυτάταιν χεροῖν Ἑκάτα
Παράφηνον εἰς Γλύκης, ὅπως
Εἰσελθοῦσα φωράσω.
Δι. Παύσασθον ἤδη τῶν μελῶν.
Αἰ. Κἀμοί γ' ἅλις.
Ἐπὶ τὸν σταθμὸν γὰρ ἀγαγεῖν βούλομαι,
Ὅσπερ γ' ἐλέγξει ποίησιν νῷν μόνος,

C *Nymphæ montigenæ:*
O rabies occupa.
Ego autem missella propriis operam
Mecum impendo rebus:
Plenum stamine fusum
Ece euoluens manibus.
Nec & glomus: clanculúmque vendo
Pòst in foro, atris septa tenebris:
D *At ille volitabat, volitabat ad æthera*
Remigio alarum leui:
Mihi mala, mala reliquit.
Lacryma, lacryma de palpebris
Cecidit, cecidit infelix.
Verùm ô Cretes, Idæ proles,
Sumptis iaculis, mala repellite:
Et membra concutite: & circumdate
E *Domum. simul etiam*
Dictynna virgo, Dea
Elegans, catellas
Agens, peragetur domos
Vndique. At ô Iouis
Duplices faculas manu tenens
Perquam agili, triceps Hecate.
Ostende te in Glycæ domo:
Vt ingressa in furto prehendam.
F *BA.* *Plures omittite iam modos.*
Æs. *Et mihi satis.*
Nunc ad stateram volo virum hunc deducere.
Nam sola hæc vtriusque ostendet Poëticam,

Σχόλια. Νύμφαι ὀρεσσίγονοι.] ἐκ τῶν Ξαντριῶν Εὐριπίδου, φησὶν Ἀσκληπιάδης. εὗρε δὲ Ἀθήνησιν ἔν τινι τῶν διαχθέντων. νύμφαι ὀρεσσίγονοι θεαῖσιν ἀγείρω Ἰνάχου Ἀργείου ποταμοῦ παισὶ βιοδώροις. ἔοικε δὲ τὸ ὅλον ἐπιτηδεύειν ἀνυπότακτα. ἄλλως οὐδὲ παρ' Αἰσχύλου ταῦτα ἥρμοζε λαμβάνεσθαι. τὸ δὲ μανία ξύλλαβε νῦν λέγει διὰ τὸν ἄτοπον ὄνειρον εὐχομένη μανίας τυχεῖν, ἵνα μηδενὸς τούτων αἰσθάνοιτο. τὸ δέ, ἐγὼ δ' ἁ τλάμων, πρὸς τὸ φρούδου Γλύκην, ἔχει τὴν ἀκολουθίαν. κνεφαῖος δὲ ἑωθινή. κνέφας γὰρ τὸ λυκόφως. Εἰς ἀγορὰν φέρουσα.] πάλιν ἐπὶ πενίαν καὶ μικροπρέπειαν αὐτὸν κωμῳδεῖ. δηλοῖ δὲ καὶ ὅτι ἐν τοῖς μέλεσι δὶς τὰ τοιαῦτα λέγει Εὐριπίδης, ἀνέπτατ' ἀνέπτατο. καὶ τὰ λοιπά. Ἀλλ' ὦ Κρῆτες Ἴδης.] οὐ μόνον ἐν Τροίᾳ ἀλλὰ καὶ ἐν Κρήτῃ Ἴδη ἐστίν, ὡς καὶ G ὁ Λυκόφρων φησίν. ἐπεὶ δὲ ἐν Κρήτῃ ἦν ἡ τοῦτο λέγουσα, διὰ τοῦτο λέγει Ἴδης τέκνα τὰ τόξα λαβόντες ἐπαμύνατε. Δίκτυνναν δὲ λέγει τὴν Ἄρτεμιν διὰ ταῦτα. ἐπειδὴ τὴν κυνηγετικὴν ἐστὶ τὰ δίκτυα φέρειν. ἔφορος δὲ κυνηγίας ἡ Ἄρτεμις. φασὶ δὲ ὅτι νύμφη τις Βριτόμαρτις καλουμένη θηρεύουσα ποτὲ δικτύοις τισὶ κατὰ τύχην ἐνέπεσε. καὶ ὑπὸ Ἀρτέμιδος ῥυσθεῖσα. Δικτύννης Ἀρτέμιδος ἱερὸν ἱδρύσατο. Ἑκάτην δὲ καὶ Ἄρτεμιν οἱ μὲν τὴν αὐτήν φασιν. οἱ δὲ ἀλ-

λαις καὶ ἄλλων ὡς κάρταλλα. ταῦτα δὲ παρὰ τὰ ἐκ Κρητῶν Εὐριπίδου.

Bisetus. Τὰ κῶλά τ' ἐμπάλλετε] τὰ ἄρκυα, τὰ δίκτυα. κατὰ συνεκδοχήν. κῶλον γὰρ, μέρος ἐστὶν ἄρκυος, ὥς φησι Πολυδεύκης ἐκ Ξενοφῶντος οὕτω γράφων. A ὅθεν καὶ Ξενοφῶν τοῖς μὲν ἐνοδίοις παρὰ τὰς ἄρκυς κῶλον ἓν ὃ καλεῖται ἴσος, προστίθησιν. Ἀμπάλλετε δὲ, ἀντὶ τοῦ ἀναπάλλετε.

Σχόλια. Κυλίσκας] τὰς κύλικας, ὡς φιάλας καὶ φιαλίσκας. διπύρους δὲ ἀντὶ τοῦ διπλᾶς.

Τὸ γὰρ βάρος νῷν βασανιεῖ τῶν ῥημάτων.
Δι. Ἴτε δεῦρο νῦν, εἴπερ γε δεῖ καὶ τοῦτό με
Ἀνδρῶν ποιητῶν τυροπωλῆσαι τὴν τέχνην.

Et vtrinque verborum librabit pondera.
BA. Agite huc adeſte: nam Poëtarum ars mihi
B *Ad libram erit vendenda, tanquam caſei.*

Σχόλια. Τὸ γὰρ βάρος] τινές φασιν, ὡς τῶν ἐνθάδε τὸν Αἰσχύλον λέγειν. τὰ δὲ ἑξῆς τὸν Διόνυσον. Τυροπωλῆσαι.] πρὸς γὰρ τὸν σταθμὸν ἐπωλεῖτο ὁ τυρός.

Κορωνὶς, καὶ εἴσθεσις μέλους χοροῦ στροφικὴ ἐκ κώλων ή.

Χο. Ἐπίπονοί γ' οἱ δεξιοί.
Τόδε γὰρ ἕτερον αὖ τέρας
Νεοχμὸν, ἀτοπίας πλέων,
Ὃ τίς ἂν ἐπενόησεν ἄλλος;
Μὰ τὸν, ἐγὼ μὲν οὐδ' ἂν εἴ τις
Ἔλεγέ μοι τῶν ἐπιτυχόντων
Ἐπειθόμην ἀλλ' ᾠόμην ἂν
Αὐτὸν αὐτὰ ληρεῖν.

CH. Viri operoſi, qui cati:
Equidem opus hoc planè nouum,
C *Et prodigioſum, & abſurdum.*
Nam quis vnquam hoc cogitauit?
Teſtor hunc, ſi quis mihi ante
Tale quid dixiſſet, illi haud
Fidem dediſſem ſed putaſſem
Illum afferre nugas.

Σχόλια. Ἐπίπονοί γ' οἱ δεξιοί.] κορωνὶς καὶ εἴσθεσις μέλους χοροῦ στροφικὴ, διὰ τὸ προστίθεσθαι τὴν κορωνίδα ἐκ κώλων τροχαϊκῶν ἑπτημιμερῶν χορείοις καὶ ἰάμβοις ά. D ὧν τὸ γ' ἑφθημιμερὲς τὰ δὲ ἄλλα δίμετρα ἀκατάληκτα πλὴν τοῦ τελευταίου ἰθυφαλλικοῦ ὄντος. ἐπὶ τῷ τέλει κορωνίς. Μὰ τὸν.] ἐλλειπτικῶς ὀμνύει, καὶ οὕτως ἔθος ἐστὶ τοῖς ἀρχαίοις, ἐνίοτε μὴ προστιθέναι τὸν θεὸν εὐλαβείας χάριν. εἰώθεσαν δὲ τοῖς τοιούτοις ὅρκοις χρῆσθαι, εὐφημιζόμενοι· ὥστε εἰπεῖν μὲν μὰ τὸν, ὄνομα δὲ μηκέτι προστιθέναι. καὶ Πλάτωνα δὲ τῷ τοιούτῳ κεχρῆσθαι. λέγει δὲ, οὐκ ἂν ἐπειθόμην οὐδ' εἴ τίς μοι ἔλεγε τῶν ἐπὶ τοῦ πράγματος τυχόντων. τὸ δὲ ἐπιτυχόντων, ἀντὶ τοῦ συμπαθόντων. ἢ ἐπὶ αἰτι τῆς συν.

ΔΡΑΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΠΕΜΠΤΟΥ

Σκηνὴ τρίτη.

ΔΙΟΝΥΣΟΣ, ΑΙΣΧΥΛΟΣ, ΕΥΡΙΠΙΔΗΣ.

E

ACTVS V. SCENA III.

BACCHVS, ÆSCHYLVS, EVRIPIDES.

Bisetus. Διόνυσος, Αἰσχύλου τοῦ αἰτοῦντος, τοὺς ἀμφοτέρων λόγους, καὶ μέτρα ἐπὶ τὸν σταθμὸν λέγεσθαι κελεύει, ἵνα γιγνώσκῃ, καὶ ἀποφήνηται ὁποτέρου τὰ ἔπη βαρύτερα, καὶ τιμιώτερα εἴη.

Κορωνὶς ἑτέρα ἐν στίχοις ί.

Δι. Ἴθι νυν παρίστασθον παρὰ τὼ πλάστιγγ'. Αἰ. Ἰδού.
Δι. Καὶ λαβομένω, τὸ ῥῆμ' ἑκάτερος εἴπατον,
Καὶ μὴ μεθῆσθον, πρὶν ἂν ἐγὼ σφῷν κοκκύσω.
Αἰ. Ἐχόμεθα. Δι. Τοὔπος νυν λέγετον ἐπὶ τὸν σταθμόν.
Εὐ. Εἴθ' ὤφελ' Ἀργοῦς μὴ διαπτάσθαι σκάφος.

F *BA. Age, nunc aſtate ad lances. ÆS. eccum me tibi.*
BA. Et apprendentes quiſque verbum proferat,
Neque è manu mittatis priuſquàm clamitē (bet
Cuculi more. ÆS. tenem᾽. BA. nūc recitet quiſ-
Verſum, ad ſtaterā, aut verbū proferat aliquod.
EV. O ſi ratis non peruolaſſet Argo aquis.

Σχόλια. Ἴθι νυν παρίστασθον.] κορωνὶς ἑτέρα εἰσιόντων τῶν ὑποκριτῶν. οἱ δὲ στίχοι ἰαμβικοὶ τρίμετροι ἀκατάληκτοι ι. ὧν τελευταῖος, νὴ τὸν Δί' οὐ γὰρ αἰσθάνομαι τοῦ πράγματος. ἐπὶ τῷ τέλει κορωνίς. Παρὰ τὼ πλάστιγγ'.] παρὰ τοῖς λαβομένοις ζυγοῖς. τὸ δὲ σχῆμα ἀττικὸν ὡς τὸ χεῖρε, τὼ πόδε, καὶ τὼ ταῦτα. πλάστιγξ δὲ τὸ κατηρτημένον τοῦ ζυγοῦ μέρος, ᾧ ἐπιτίθεται τὰ G ζυγά. Κοκκύσω.] φωνήσω. σύνθημα δῶ. δηλῶν ἀλεκτρυόνος βοῆσαι. τὸ δ' εἴθ' ὤφελεν, ἀρχὴ τοῦ Μηδείας δράματος Εὐριπίδου.

Bisetus. Κόκκυ] Εὐστάθιος. ἐπίρρημα, παρὰ τὸ κοκκύζειν. τὸ κατὰ κόκκυγα ᾄδειν. κοκκύζειν δὲ κυρίως λέγεται ὁ κόκκυξ τὸ ὄρνεον κατὰ λέξεως ὀνοματοποιΐαν. λέγεται δὲ καὶ ἐπὶ τῶν ἀλεκτρυόνων, ἀντὶ τοῦ ᾄδειν.

Αἰ. Σπερχειὲ ποταμὲ, βουνόμοι τ' ἐπιστροφαί.
Διόνυ. Κόκκυ μεθεῖτε, καὶ πολύ γε κατωτέρω
Χωρεῖ τὸ τοῦδε. Ευ. καὶ τί ποτ' ἐστὶ τ' αἴτιον;
Δι. Ὅτ' εἰσέθηκε ποταμὸν ἐριοπωλικῶς
Ὑγρὸν ποιήσας, τοὔπος, ὥσπερ τἄρια.
Σὺ δ' εἰσέθηκας τοὔπος ἐπτερωμένον.
Ευ. Ἀλλ' ἕτερον εἰπάτω τι, κἀντιστησάτω.
B Δι. Λάβεσθε τοίνυν αὖθις. Ευριπ. ἢν ἰδού. Δι. λέγε.
Ευριπ. Οὐκ ἔστι Πειθοῦς ἱερὸν ἄλλο, πλὴν ὁ λόγος.
Αἰ. Μόνος θεῶν γὰρ θάνατος οὐ δώρων ἐρᾷ.
Διόνυ. Μεθεῖτε, μεθεῖτε, καὶ τὸ τοῦδέ γ' αὖ ῥέπει.
Θάνατον γὰρ εἰσέθηκε βαρύτατον κακῶν.
C Ευριπ. Ἐγὼ δὲ πειθώ γ', ἔπος ἄριστ' εἰρημένον.
Διόνυ. Πειθὼ δὲ κοῦφόν ἐστι, καὶ νοῦν οὐκ ἔχον.
Ἀλλ' ἕτερον αὖ ζήτει τι τῶν βαρυστάθμων,
Ὅ τι σοι καθέλξει, καρτερόν τι καὶ μέγα.
Ευριπ. Φέρε ποῦ τοιοῦτο δῆτα μοὐστί; ποῦ φράσω;
D Διονυ. Βέβληκ' Ἀχιλλεὺς δύο κύβω καὶ τέτταρα.
Λέγοιτ' ἄν, ὡς αὕτη 'στὶ λοιπὴ σφῷν στάσις.
Ευριπ. Σιδηροβριθές τ' ἔλαβε δεξιᾷ ξύλον.
Αἰ. Ἐφ' ἅρματος γὰρ ἅρμα, καὶ νεκρῷ νεκρός.
Διόνυ. Ἐξηπάτηκεν αὖ σε καὶ νῦν. Ευριπ. τῷ τρόπῳ;
Δι. Δύ' ἅρματ' εἰσέθηκε καὶ νεκρὼ δύο,
E Οὓς οὐκ ἂν ἄραιντ' οὐδ' ἑκατὸν Αἰγύπτιοι.
Αἰ. Καὶ μηκέτ' ἔμοιγε κατ' ἔπος, ἀλλ' ἐς τὸν σταθμὸν
Αὐτός, τὰ παιδία, χ' ἡ γυνὴ Κηφισοφῶν,
Ἐμβὰς καθήσθω, ξυλλαβὼν τὰ βιβλία,
Ἐγὼ δὲ δύ' ἔπη τῶν ἐμῶν ἐρῶ μόνα.

Æs. Sperchie fluuie, pascuique vortices.
BA. Cucu: stateram mittite: multò pressior
Lanx Æschyli, quàm altera. Ev. quid causa obsecro?
BA. Quia fluuium imposuit: & carmen propemodum
Humectauit perinde, vt qui lanam solent
Humectare, priusquàm in foro diuendiderent:
Tu verò verbum imposuisti volatile.
B *Ev. Age aliud dicat, & contra me proferat.*
BA. Prendite rursum stateram. Ev. ellam. BA. iam proferas.
Ev. Non est fanum Suadæ, nisi bona oratio:
Æs. Mors est Deus sola, haud capit data munera.
BA. Dimittite, mittite: iterum inclinat Æschyli:
C *Nam mortem imposuit, malum grauissimum.*
Ev. At ego Suadæ verbum imposui, dictum optimè.
BA. Res leuicula est suadela, & mentem non habet,
Disquire aliud, & quod sit ponderosius,
Et quod lancem plus deprimat, ac validius.
D *Evr. Sine videam, vbi sit tale. vbi dicam esse, obsecro?*
BA. Duas Achilles tesseras & quatuor
Iecit: pergite: nam res in vno hoc cardine est.
Evr. Lignum graue ferro, comprehendit dextera.
Æs. Nam currui currum, atque funus funeri.
BA. Iterum dolo te circumuenit. Ev. & quomodo?
E *BA. Currus duos, duósque iniecit mortuos:*
Quos ægrè centum sustollant Ægyptij.
Æs. Ne ponderentur iam voces: sed liberi
Et vxor, & Cephisopho, & ipsus & libri
Nunc insideant lanci. ego tantùm duo proferam
Verba è meis.---

Σχόλια. Βουνόμοι.] ὑπὸ βοῶν καταπινόμεναι. ἔστι δὲ ἐκ Φιλοκτήτου Αἰσχύλου. Ἐριοπωλικῶς.] ὡς οἱ τὰ ἔρια πωλοῦντες βρέχουσιν αὐτὰ ἵνα βαρύνωσιν ἐν τῷ σταθμῷ. τὸ δὲ οὐκ ἔστι πειθοῦς, ἐξ Ἀντιγόνης Εὐριπίδου. τὴν δὲ πειθὼ χρῆμα κοῦφον ἔχει φασὶν ὅτι τὸ πείθειν πολλάκις ἢ τροφὴ λόγων ἐστὶ προσάγουσα τοὺς ἀκούοντας καὶ οὐκ ἀληθὴς ὑπάρχει. τὸ δ' ἑξῆς ἐκ Νιόβης Αἰσχύλου. Βέβληκ' Ἀχιλλεύς.] Ἀρίσταρχός φησιν ἀδιαφόρως τοῦτο προφέρεσθαι, ὡς Εὐριπίδου πεποιηκότος κυβεύοντας ἐν τῷ Τηλέφῳ σὺς καὶ ἐβέβαλε. μήποτ' οὖν ἐκεῖθεν ἦν. μᾶλλον δέ, ἐμφατικὸς ἂν εἴη Ἀριστοφάνης. οὐδὲ γὰρ τὸν Εὐριπίδην, τοῦτο προφερόμενον, ἀλλὰ τὸν Διόνυσον χλευάζοντα. τινὲς δ' ὅτι ἐν τῷ Φιλοκτήτῃ ἦν ὁ τόπος. οἱ δὲ ἐν τῇ Ἰφιγενείᾳ τῇ ἐν Αὐλίδι. ἐμφαίνει δὲ καὶ Εὔπολις τοῦτο εἰδώς. δύο βαλεῖς δὲ δύο κύβω καὶ τέτταρα. τοῦτο δὲ Διόνυσος ἐπεμβάλλων G F αὐτοῦ χλευάζων. ἄλλως. ἐκ Μυρμιδόνων. πεποίηκε γὰρ αὐτοὺς κυβεύοντας. ἔθος δὲ τοῖς κυβεύουσιν οὕτω λέγειν β δ γ ι. τοῦτο δὲ λέγει ὁ Διόνυσος δεικνὺς ὡς Αἰσχύλος νενίκηκε. τὸ δὲ σιδηροβριθές, ἐκ Μελεάγρου. τὸ δὲ ἐφ' ἅρματος γὰρ ἅρμα ἐκ Γλαύκου Ποτνιέως Αἰσχύλου. τὸ δὲ ἐξηπάτηκεν εἴρηται ἐκ μεταφορᾶς τῶν παλαιστῶν. ἐκεῖνοι γὰρ ἀπατῶντες τοὺς ἀντιπάλους νικῶσιν. Ἑκατὸν Αἰγύπτιοι.] πανταχοῦ τῶν Αἰγυπτίων ὡς ἀχθοφόρων μέμνηται. Κηφισοφῶν.] καὶ διὰ τούτου δηλοῖ πάλιν, καθότι τὸ σῶμα ἀμφότερον. ὡς Κηφισοφῶν συνεποίει τὰ δράματα καὶ τὴν γυναῖκα αὐτοῦ εἶχεν. ἄλλως. οὐχ ὡς μόνον συμποιοῦντος αὐτῷ τοῦ Κηφισοφῶντος τὰ δράματα, ἀλλ' ὡς συνόντος αὐτοῦ τῇ γυναικί. οἱ δὲ γράφοντες χὠ Κηφισοφῶν. τὸ δ' ἀξιοῦντες ἀνέπαισεν τὸν τελευταῖον πόδα, συνεμφαίνων οἷον προσδεκλόγον συστέλλεται.

ΔΡΑΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΠΕΜΠΤΟΥ Σκηνὴ τετάρτη.

ACTVS V. SCENA IIII.

ΔΙΟΝΥΣΟΣ, ΠΛΟΥΤΩΝ, ΑΙΣΧΥΛΟΣ, ΕΥΡΙΠΙΔΗΣ.

BACCHVS, PLVTO, ÆSCHYLVS, EVRIPIDES.

Bisetvs. Πλούτων προσέρχεται, καὶ τὸν Διόνυσον περὶ ἑκατέρου ποιητοῦ τὴν ἑαυτοῦ γνώμην ἀποφαίνεσθαι κελεύει, ὥστε τὸν μεθ' ἑαυτοῦ ἐξ ᾍδου ἀνάγειν, ὃν κρείττω εἶναι νομίζει.

Δι. Ἄνδρες φίλοι, κἀγὼ μὲν αὐτοὺς οὐ κρινῶ,
Οὐ γὰρ δι' ἔχθρας οὐδετέρῳ γενήσομαι.
Τὸν μὲν γὰρ ἡγοῦμαι σοφὸν, τῷ δ' ἥδομαι.
Πλου. Οὐδὲν ἄρα πράξεις, ὧνπερ ἦλθες οὕνεκα.
Δι. Ἐὰν δ' ἐκρίνω; Πλου. τὸν ἕτερον λαβὼν ἄπει,
Ὁπότερον ἂν κρίνῃς, ἵν' ἔλθῃς μὴ μάτην.
Δι. Εὐδαιμονοίης, φέρε δὴ πύθεσθέ μου ταδὶ,
Ἐγὼ κατῆλθον ἐπὶ ποιητήν. Αἰσχύ. τοῦ χάριν;
Δι. Ἵν' ἡ πόλις σωθεῖσα τοὺς χοροὺς ἄγῃ,
Ὁπότερος οὖν ἂν τῇ πόλει παραινέσειν
Μέλλει τι χρηστὸν, τοῦτον ἄξειν μοι δοκῶ,
Πρῶτον μὲν οὖν περὶ Ἀλκιβιάδου τίν' ἔχετον
Γνώμην ἑκάτερος; ἡ πόλις γὰρ δυστοκεῖ.
Αἰ. Ἔχει δὲ περὶ αὐτοῦ τίνα γνώμην; Διόνυ. τίνα;
Ποθεῖ μὲν, ἐχθαίρει δὲ, βούλεται δ' ἔχειν.
Ἀλλ' ὅ,τι νοεῖτον, εἴπατον τούτου πέρι.
Εὐ. Μισῶ πολίτην, ὅστις ὠφελεῖν πάτραν
Βραδὺς πέφυκε, μεγάλα δὲ βλάπτειν ταχὺς,
Καὶ πόριμον αὑτῷ, τῇ πόλει δ' ἀμήχανον.
Δι. Εὖγ' ὦ Πόσειδον. σὺ δὲ τίνα γνώμην ἔχεις;
Αἰ. Οὐ χρὴ λέοντος σκύμνον ἐν πόλει τρέφειν,

BA. Amici ego hic ſententiam
Inter eos non feram, nam neutrius odio lubens
Memet onerem: alterum ſapientem indico:
Voluptatem non paruam capio ex altero.
PL. Nihil ergo efficies, quorum iuiſti huc gratia.
BA. Sin iudicem? PL. tunc alterum elige, atque abi
Quem tu præpoſueris: ne fruſtra huc veneris.
BA. Dì tibi benè velint. agitè vos, audite me:
Ego huc veni propter Poëtam. ÆS. Cur? cedo.
BA. Vt ciuitas choros agendo ſalua ſit,
Vter ergo veſtrûm conſilia Reipub.
Daturus eſt vtilia: hunc abducere volo.
Primùm de Alcibiade, quæ nam ſententia
Alterutri eſt? Nam male perit noſtra ciuitas.
ÆS. Quid autem de illo ſentit ciuitas? BA. quid? Hoc:
Cupit quidem, ſed odit tamen, & habere vult.
Sed quid vos de illo ſentiatis, dicite.
EV. Ciuem hunc ego odi, qui in ſeruanda patris
Fit tardus, in lædenda eadem fit celer:
Sat commodus ſibi, ciuitati incommodus.
BA. Euge, ô Neptune, & quæ tua eſt ſententia?
ÆS. Catulum Leonis alere in vrbe non decet,

Σχόλια. Τὸν μὲν γὰρ ἡγοῦμαι σοφόν.] σοφὸν μὲν, Εὐριπίδην λέγει. ἥδεσθαι δὲ τῷ Αἰσχύλῳ. οὕτως Ἀρίσταρχος. ἄλλοι δὲ τὸ ἐναντίον καὶ ἑκατέρῳ συνηγορεῖν μάλιστα, ὅτι ἥδεται Εὐριπίδῃ καὶ ὡς ἐν ἀρχῇ προεῖπεν. Οὐδὲν ἄρα πράξεις.] Ἀπολλώνιος τοῦ Πλούτωνος εἶναί φησι τοῦτο, καὶ γίνεται πρόσωπα ἐν τῇ σκηνῇ δ'. τινὲς δὲ τοῦ χοροῦ. Τοῦ χάριν.] οὐκ ἔστιν ἄλλου προσώπου τὸ τοῦ χάριν. ἀλλ' ὁ Διόνυσος ἑαυτῷ ἀνθυποφέρει. Πρῶτον μὲν οὖν περὶ Ἀλκιβιάδου.] περὶ τῆς δευτέρας λέγει αὐτοῦ ἀποχωρήσεως ἣν ἑκὼν ἔφυγε. κατελθὼν μὲν ἐπὶ Ἀντιγένους, πρὸ ἐνιαυτοῦ τῶν Βατράχων. διὰ δὲ τὸ πιστεῦσαι Ἀντιόχῳ τῷ κυβερνήτῃ τὸ ναυτικὸν, καὶ ἡττηθῆναι ὑπὸ Λυσάνδρου δυσχερανθεὶς ὑπὸ Ἀθηναίων. ἀνέδραμε δὲ διαφέρεται πρὸς Ξενοφῶντα περὶ τῆς καθόδου. Καλλίστρατος δέ φησιν, ὅτι ἄδηλον ἦν ὁ καιρὸς, καθ' ὃν ἑκὼν ἔφυγεν ὁ Ἀλκιβιάδης. ὁ δὲ Ἀρίσταρχός φησι, καθ' ὃν ἐκπεσὼν ἐν Λακεδαίμονι διατρίβων ἔπεισε Λακεδαιμονίους Ἀθηναίοις Δεκέλειαν ἐπιτειχίσαι. τελέως δὲ ἀπολείπουσι. λέγουσιν, περὶ τῆς δευτέρας ἀποχωρήσεως ἣν ἑκὼν ἔφυγε. γεγόνασι δὲ Ἀλκιβιάδαι τέσσαρες. δυστοκεῖ δὲ λέγει ἀντὶ τοῦ ἀγανακτεῖ καὶ κακῶς πάσχει ἀπὸ μεταφορᾶς τῶν δυστοκουσῶν γυναικῶν. ἢ δυστοκεῖ λέγει ἀντὶ τοῦ κακῶς ἔχει. ἡμαρτημένα προσάγει. Ἀλκιβιάδης γὰρ φύσει Ἀθηναῖος ὢν ἔφυγε μὲν καὶ πρότερον διά τινα αἰτίαν ἐκ πόλεως. κατελθὼν δὲ ὕστερον καὶ ναύαρχος καταστὰς ἐπίστευσε τὸ ναυτικὸν Ἀντιόχῳ. οὗ καὶ ὑπὸ Λυσάνδρου ἡττηθέντος, φοβηθεὶς Ἀλκιβιάδης μεταχωρεῖ πρὸς Λακεδαιμονίους, οὓς καὶ πείθει Ἀθηναίοις ἐπιτειχίσαι Δεκέλειαν. ἡ δὲ Δεκέλεια χώρα ἐν τῇ Ἀττικῇ. ἧς τειχισθείσης μέγας ἦν κίνδυνος Ἀθηναίοις μὴ δυναμένοις ἐξελθεῖν. Ποθεῖ μὲν, ἐχθαίρει δέ.] παρὰ τὰ ἐκ τῶν Ἴωνος φρουρῶν. ὅπου ἡ Ἑλένη πρὸς τὸν Ὀδυσσέα φησί. σιγᾷ μὲν, ἐχθαίρει δὲ, βούλεται δ' ὅμως. ὁ δὲ λέγει, ποθεῖ μὲν ὡς δραστήριον, διὰ τὰς νίκας. ἐχθαίρει δὲ ὡς τυραννικὸν ἢ ὡς τοῖς Λακεδαιμονίοις χαρισάμενον. Μισῶ πολίτην.] αὕτη Εὐριπίδου ἡ γνώμη μὴ καταδέχεσθαι καθάπαξ Ἀλκιβιάδην. χαρακτηρίζει δὲ αὐτὸν ἅμα. ταῦτα δέ φησιν Εὐριπίδης περὶ Ἀλκιβιάδου ὡς ὄντος αὐτοῦ τοιούτου. βραδέως μὲν ὠφελοῦντος τὴν πατρίδα, ταχέως δὲ βλάπτοντος.

[illegible] Πόριμον αὐτῷ] τὸν ἑαυτῷ πολλοὺς πόρους, καὶ μηχανὰς εὑρίσκοντα, καὶ πορίζοντα, τῇ δὲ πόλει οὐδένα πόρον, οὐδὲ μίαν μηχανὴν εὑρίσκοντα. A [illegible] εὐμήχανον, ὁ τὸν δ' ἀμήχανον μὲν διὰ πολλῶν πόρων, καὶ μηχανῶν ἑαυτὸν ὠφελεῖν, τὴν δὲ πόλιν, οὔτε θέλοντα, οὔτε ἀμήχανον ὠφελεῖν.

Μάλιστα μὲν λέοντα μὴν πόλει τρέφειν.
Ἢν δ' ἐκτραφῇ τις, τοῖς τρόποις ὑπηρετεῖν.
Διον. Νὴ τὸν Δία τὸν σωτῆρα, δυσκρίτως γ' ἔχω.
Ὁ μὲν σοφῶς γὰρ εἶπεν, ὁ δ' ἕτερος σαφῶς.
Ἀλλ' ἔτι μίαν γνώμην ἑκάτερος εἴπατον,
Περὶ τῆς πόλεως ἥντιν' ἔχετον σωτηρίαν;
Εὐ. Εἴ τις πτερώσας Κλεόκριτον Κινησίᾳ,
Αἴροιεν αὖραι πελαγίαν ὑπὲρ πλάκα.
Δι. Γέλοιον ἂν φαίνοιτο, νοῦν δ' ἔχει τινά.
Εὐ. Εἰ ναυμαχοῖεν αὖ, κατέχοντες τ' ὀξίδας
Ῥαίνοιεν ἐς τὰ βλέφαρα τῶν ἐναντίων.
Ἐγὼ μὲν οἶδα, καὶ θέλω φράζειν. Δι. λέγε.
Εὐ. Ὅταν τὰ νῦν ἄπιστα πιστ' ἡγώμεθα,
Τὰ δ' ὄντ' ἄπιστα πιστά. Δι. πῶς; οὐ μανθάνω.
Ἀμαθέστερόν πως εἰπὲ, καὶ σαφέστερον.
Εὐ. Εἰ τῶν πολιτῶν οἷσι νῦν πιστεύομεν,
Τούτοις ἀπιστήσαιμεν, οἷς δ' οὐ χρώμεθα,
Τούτοισι χρησαίμεσθ', ἴσως σωθεῖμεν ἄν.
Εἰ νῦν γε δυστυχοῦμεν ἐν τούτοισι, πῶς
Τἀναντία πράττοντες οὐ σωζοίμεθ' ἄν;
Διον. Εὖ γ' ὦ Παλάμηδες, ὦ σοφωτάτη φύσις,
Ταυτὶ πότερ' αὐτὸς εὗρες, ἢ Κηφισοφῶν;
Εὐ. Ἐγὼ μόνος, τὰς δ' ὀξίδας Κηφισοφῶν.
Διον. Τί δαὶ λέγεις σύ; Αἰσχύλ. τὴν πόλιν νῦν μοι φράσον

Sed maximè ipſum ne Leonem nutrias:
Sin alueris aliquem, obſecunda moribus.
BA. Ego, per Iouem ſeruatorem ægrè iudico:
Nam luculenter illè, prudenter hic ait.
Sed adhuc vnam quiſque recitet ſententiam:
B *Quænam ſalutis ſpes eſt de Republica?*
EV. Si quis Cleocritum applicet, pro alis, Cineſia:
Vtrumque venti mox in mare ſuſtollerent.
BA. Hoc ridiculum quidem: at rationem tamen habet.
EV. Si qui nauale facturi ſunt prælium,
Acetabula teneant, & loculos hoſtium
C *Conſpergant: ego noui, & dicam. BA. Dic obſecro.*
EV. Si fida quæ ſunt, pro infidis habeamus: &
Quæ infida ſunt, pro fidis. BAC. non intelligo.
Rudius hoc dicas, & aliquantò planiùs.
EV. Si ciuibus, quibus iam nimium fidimus,
Poſt diffidemus: & quibus non vtimur,
Illis vtamur: erimus ſalui forſitan.
D *Nam ſi nunc propter iſtam cauſam affligimur,*
Quòmodo contraria agentes non ſeruabimur?
BAC. Euge, ô Palamedes: ô ingenium perſpicax:
Tune ipſus hæc inueniſti, an Cephiſophō?
EV. Ego ſolus inueni: ſed acetabula Cephiſopho.
BA. Quid autem tu dicis? ÆS. primùm hoc memora mihi:
E

Σχόλια. Μάλιστα μὲν λέοντα.] μάλιστα μὲν μὴ ἀνατρέφειν [illegible], [illegible] δὲ ἀναγκάζῃ μὴ [illegible], ἀλλὰ [illegible]. ὥστε ὁ μὲν Εὐριπίδης συμβουλεύει [illegible] μὴ δέχεσθαι. ὁ δὲ Αἰσχύλος, [illegible] τινὰ διδάσκει, ἢ μὴ [illegible], ἢ [illegible] ἐξαμβλοῦν, [illegible]. ἐν τισὶ δὲ μὴ τὸ πρῶτον. [illegible] γέγραπται. ὥστε [illegible] τὸ μὲν [illegible] εἰρημένον Αἰσχύλου. τὰ δὲ ἑξῆς [illegible] ἐν τισίν. F ὡς γὰρ Εὐριπίδης δὶς [illegible]. ἢ ὁ Διόνυσος [illegible] ἐκεῖνον αὐτὸς ἢ λέγων. καὶ ταῦτα [illegible] τὸ παρὰ Αἰσχύλῳ λεγόμενον. ἢ ὁ χορός. ἐν τισὶ δὲ [illegible] τὰ τέλη τοῦ Αἰσχύλου, πρῶτον μὲν [illegible] λέγοντες. τὰ δὲ ἑξῆς δύο, [illegible] ὑποτεθειμένα. Εἴ τις πτερώσας Κλεόκριτον Κινησίᾳ.] ὁ Κινησίας λεπτὸς ἦν. ὁ δὲ Κλεόκριτος μοχθηρός, [illegible] ὅτι [illegible] τὸν Κινησίαν [illegible], ὥστε [illegible], [illegible] αὐτοὺς ὀλέσθαι [illegible]. ἄλλως: [illegible] ὡς λεπτὸς [illegible]. G [illegible] τοῦ Κινησίου [illegible] τοῦ Κλεοκρίτου [illegible]. [illegible] δὲ τοὺς [illegible] ἑξῆς στίχους. [illegible], ῥαίνοιεν εἰς τὰ βλέφαρα τῶν ἐναντίων. [illegible] ὅτι [illegible] καὶ [illegible] τοῦτο [illegible] ἀλλ' ὅτι οὐ πρὸς τὴν ὑπόθεσιν ἔχουσί τι [illegible] μίαν γνώμην λέγει. Κατέχοντες ὀξίδας.] ἐξίδας [illegible] κατέχοντες, ῥαίνοιεν [illegible] πολεμίων. ὀξίδες δὲ [illegible] κεράμια μικρά, ἢ εἶδος λοπάδος. ταῦτα [illegible] μηχανᾶσθαι τις [illegible]. [illegible] τὰ δὲ ἑξῆς κείμενα, [illegible] τῷ ποιητῇ [illegible]. ὅταν φησὶ [illegible] νῦν ἔχομεν [illegible] καὶ [illegible] τῆς πόλεως, τούτους [illegible] εἰς τὸ [illegible], καὶ [illegible] εἰς [illegible] νῦν [illegible] ὡς πιστοῖς, τούτους [illegible] τῆς πόλεως [illegible] ἡ πόλις. τοῦτο δὲ λέγει διότι τοὺς καλοὺς καὶ [illegible] ἄνδρας τῇ πόλει [illegible], [illegible], μοχθηροῖς καὶ φαύλοις [illegible] κοινά. Ἀμαθέστερόν πως εἰπέ.] [illegible] τὴν [illegible] φράζε. Εὖ γ' ὦ Παλάμηδες.] πρὸς τὸν Εὐριπίδην. ὅτι εἶπεν ἐν Παλαμήδει [illegible] ταῦτα. ἢ ἐπειδὴ ὁ Παλαμήδης μηχανικὸς καὶ [illegible] ἦν, εὗρε δὲ καὶ [illegible] μηχανὴν σωτηρίας τῇ πόλει, διὰ τοῦτο Παλαμήδην τοῦτον καλεῖ. Ταυτὶ πότερ' αὐτός.] [illegible] τοῖς [illegible] καὶ [illegible] γάρ, [illegible] τὴν [illegible] ἀθέτησιν. ἐν [illegible] τὰ μὲν πρότερα, Αἰσχύλος λέγει. [illegible] δὲ ἑξῆς Εὐριπίδης. Τὰς δ' ὀξίδας Κηφισοφῶν.] Τιμόθεος, [illegible] λαχανοπώλιδος φησὶ τὸν Εὐριπίδην διὰ τὰς ὀξίδας.

Πρῶτον, τίσι χρῆται; πότερα τοῖς χρηστοῖς; Διον. πόθεν;
Μισεῖ κάκιστα. Αἰ. τοῖς πονηροῖς δ' ἥδεται;
Δι. Οὐ δῆτ' ἐκείνη γ', ἀλλὰ χρῆται πρὸς βίαν.
Αἰ. Πῶς οὖν τις ἂν σώσειε τοιαύτην πόλιν,
Ἡ μήτε χλαῖνα, μήτε σισύρα ξυμφέρει.
Δι. Εὕρισκε νὴ Δί', εἴπερ ἀναδύσει πάλιν.
Αἰ. Ἐκεῖ φράσαιμ' ἄν, ἐνθαδὶ δ' οὐ βούλομαι.
Δι. Μὴ δῆτα σύ γ', ἀλλ' ἐνθένδ' ἀνίει τἀγαθά.
Αἰ. Τὴν γῆν ὅταν νομίσωσι τὴν τῶν πολεμίων
Εἶναι σφετέραν, τὴν δὲ σφετέραν τῶν πολεμίων,
Πόρον δὲ τὰς ναῦς, ἀπορίαν δὲ τὸν πόρον.
Δι. Εὖ, πλήν γ' ὁ δικαστὴς αὐτὰ καταπίνει μόνος.
Πλου. Κρίνοις ἄν; Δι. αὕτη σφῷν κρίσις γενήσεται,
Αἱρήσομαι γὰρ ὅνπερ ἡ ψυχὴ θέλει.
Εὐ. Μεμνημένος νῦν τῶν θεῶν, οὓς ὤμοσας,
Ἦ μὴν ἀπάξειν μ' οἴκαδ', αἱροῦ τοὺς φίλους.
Διον. Ἡ γλῶττ' ὀμώμοχ', Αἰσχύλον δ' αἱρήσομαι.
Εὐ. Τί δέδρακας ὦ μιαρώτατ' ἀνθρώπων; Δι. ἐγώ;
Ἔκρινα νικᾶν Αἰσχύλον, τιὴ γὰρ οὔ;
Εὐ. Αἴσχιστον ἔργον μ' ἐργασάμενος προσβλέπεις.
Δι. Τί δ' αἰσχρὸν, ἢν μὴ τοῖς θεωμένοις δοκῇ;
Εὐ. Ὦ σχέτλιε, περιόψει με δὴ τεθνηκότα;
Δι. Τίς οἶδεν, εἰ τὸ ζῆν μέν ἐστι κατθανεῖν,
Τὸ πνεῖν δὲ δειπνεῖν, καὶ τὸ καθεύδειν κῴδιον;
Πλ. Χωρεῖτε τοίνυν ὦ Διόνυσ' εἴσω. Δι. τί δαί;
Πλου. Ἵνα ξενίσω σφώ, πρίν γ' ἀπελθεῖν. Δι. εὖ λέγεις
Νὴ τὸν Δί'· οὐ γὰρ ἄχθομαι τῷ πράγματι.

A *Quibus vtitur Respub. viris? num bonis?*
BA. At vnde? pessimè odit. Æs. at gaudet malis?
BA. Minimè, sed illis ad vim faciẽdam vtitur.
Æs. Quomodo igitur talem vrbem seruet quispiam?
Cui neque Lana, neq́; sagulum rectè congruit?
BA. Quæso reperi aliquid, an emergas denuò.
B *Æs. Illic memorem, hic non est integrum proloqui:*
BA. Minimè sed hic dimitte, quæ censes bona.
Æs. Quando hostiũ terrã habituri sunt pro sua:
Suam pro hostili: naues, pro recta via:
Viam terrestrem pro re dubia & perdita.
BA. Benè, nisi quòd ea iudex solus deuorat.
PL. Feras sententiam. BA. hanc relinquam vos penes.
C *Ego enim eligam, quicunq; animo arridet meo.*
EV. Memor igitur esto Deorũ, quos iurauerás:
Hinc abducturum me domum: elige me tibi.
BA. Lingua mea iurauit: ego mihi eligam Æschylum. (*BA. egóne?*
EV. Scelestissime hominum, quid nam fecisti?
Victorem iudico Æschylum esse, quippeni?
EV. Turpissimè me aduersus egisti aspicis?
D *BA. Cur turpe, si secus spectator iudicet?*
EV. O scelus, an despicies etiam me mortuum?
BA. Ecquis scit, anne viuere nostrum sit mori:
Spirare, sit cœnare: dormire sit ouis
Vellus? PL. agè, ite intrò, Dionyse. BA. quamobrem? cedo.
PL. Vt excipiam vos hospitio meo, antequam
Abeatis. BA. benè mones: ego non ęgrè fero.

E

Σχόλ. Πόθεν] ἀρνητικῶς ἀντὶ τοῦ οὐδαμῶς. πρὸς βίαν δὲ πρὸς ἀνάγκην, ἐπειδὴ τούτους ὁ καιρὸς εἰσάγει. Ἡ μήτε σισύρα.] χλαίνης εἶδος εὐτελοῦς. ἔστι ἐξωμὶς ἢ ἁπλοΐς ἤ τι τοιοῦτον. καὶ ἀλλαχοῦ. χειμῶνος ὄντος τρεῖς σισύρας ὠφείλετο. τινὲς δὲ ἱμάτιον τραχὺ, περιβόλαιον ἀγροικικόν. ἄλλοι παλαιὸν, ἢ χιτὼν δερμάτινος. βορέαν δὲ λέγουσιν ἥλιον τοιαύτην ἔριν γενέσθαι, ὁπότερος ἄνδρα ἀγροῖκον ὁδοιποροῦντα τὴν σισύραν ἐκδύσῃ. ὁ δὲ νοῦς. μήτε χρηστὸς μήτε φαῦλος ὁ ὄχλος πρὸς πολίτας συμφέρει. πρὸς δὲ τὴν διαφοράν. ἐν τισὶ καὶ σισύρα σισύρνα, ἐκ τρίτου τὸ αὐτὸ, πλὴν ὅτι ἡ μὲν σισύρα, δοκεῖ βαπτὴ εἶναι ἐκ δερμάτων αἰγείων. ἡ δὲ χλαῖνα ἀπὸ ἐρίων. Εἴπερ ἀναδύσει.] ἐπανέλθῃς ἐκ τῆς δυστυχίας ὡς ἐκ βυθοῦ. εἴρηται δὲ ἐκ μεταφορᾶς τῶν βυθιζομένων νεῶν. Ἐκεῖ φράσαιμ' ἄν.] ἐν τῷ βίῳ. ἐνταῦθα δὲ ἀναβιῶναι τοῦτο λέγει. Ἀλλ' ἐνθένδ' ἀνίει τἀγαθά.] ἀντὶ τοῦ ἀνάπεμπε, κατὰ τὴν παροιμίαν. ἐκεῖ βλάστανε, δεῦρ' ἀνίει τἀγαθά. Τὴν γῆν ὅταν νομίσωσι.] τὴν Περικλέους γνώμην λέγει. εἰ τὴν μὲν Ἀττικὴν ὡς πολεμίαν ἐάσουσι τέμνεσθαι ἢ καὶ ὑποτέμνεσθαι, τὴν δὲ Λακωνικὴν περιπλεύσουσιν. G ἄλλως. ἐπὶ τὴν Περικλέους φέρεται γνώμην. ὃς συνεβούλευσε περιπλεῖν τὴν πολεμίαν. μὴ μάχεσθαι δὲ τιμωρουμένους τῆς Ἀττικῆς. ἄλλως. τοιαύτην γνώμην ὁ Περικλῆς συνεβούλευσεν Ἀθηναίοις Λακεδαιμονίων εἰσβαλόντων εἰς τὴν Ἀττικὴν, μέγα βοήθημα ἀπὸ τοῦ ῥεύματος, ὡς οὐκ ἂν ἄλλως ἔσται τοῖς πράγμασι σωτηρία, εἰ μὴ τὸ κατὰ γῆν μάχεσθαι τούτους ἀφέντες περιπλευσούμεθα Λακεδαίμονα πλήθει νεῶν. Πόρον δὲ τὰς ναῦς.] καὶ τοῦτο κατὰ τὴν Περικλέους γνώμην. ὃς ἐκέλευσεν Ἀθηναίοις, ἐμβαλόντων Λακεδαιμονίων εἰς τὴν Ἀττικὴν, μὴ ἀντεξιέναι, ἀλλ' ἔσω τείχους μένειν. αὐτοὺς δὲ διὰ τῶν πλοίων ἐπιέναι τῇ Λακωνικῇ. τὸν οὖν κατὰ γῆν πόρον, ἀπορίαν ἡγεῖσθαι. τὸν δὲ διὰ θαλάσσης τοῦ τοιούτου γένους πόρον. ἢ καὶ οὕτως. ἵνα μὲν πόρον ἡγεῖσθαι χρημάτων, τὸ ναῦς ὡς πλείστας ἔχειν. τὸν δὲ ἄλλον πόρον, ὃς ἂν ἔξω τῆς γῆς ᾖ, τοῦτον ἀπορίαν νομίζειν. ἔστι τὰ θεωρικὰ, F ἢ δικαστικὰ, ἢ ἐκκλησιαστικά. συμβουλεύει οὖν πᾶσαν τὴν ἐν τούτοις γινομένην δαπάνην, ταῖς ναυσὶν ἀφορίσαι. πρὸς ταύτην δὲ τὴν ἔννοιαν, καὶ τὸ ἐπιφερόμενον ἀκόλουθον. φησὶ γὰρ ὁ Διόνυσος. Πλήν γ' ὁ δικαστὴς αὐτὰ καταπίνει μόνος] ὡς πολλῶν ὄντων τῶν δαπανωμένων εἰς τὸν δικαστικὸν μισθόν. τοῦτο δὲ παρ' ὑπόνοιαν εἶπε. νοεῖται μὲν γὰρ κατὰ τὸ φαινόμενον ὅτι ἐγὼ μόνος ὁ δικάζων ὑμῖν κατὰ τὸν ταῦτα λαμβάνω καὶ ἀποδέχομαι. τῇ δὲ ἀληθείᾳ κατηγορεῖν Ἀθηναίων ἐμφαίνεται, ὡς διερρωγότων καὶ μισθοὺς πολλοὺς διὰ τὰς δίκας διδόντων. τὸ δὲ κρίνοις ἂν, τινὲς τὸν Πλούτωνα λέγειν ἀξιοῦσιν. αἱροῦ δὲ τοὺς φίλους. ἀντὶ τοῦ ἐμὲ λάβε. Ἡ γλῶττ' ὀμώμοκε.] παρῴδηται ἐξ Ἱππολύτου. ἡ γλῶττ' ὀμώμοχ', ἡ δὲ φρὴν ἀνώμοτος. Τί δ' αἰσχρὸν ἢν μή.] παρῴδηται ἐξ Αἰόλου Εὐριπίδου. τί δ' αἰσχρὸν ἢν μὴ τοῖσι χρωμένοις δοκῇ. Τὸ πνεῖν δὲ δειπνεῖν.] παρῴδηται ἐκ Φρίξου Εὐριπίδου. τὸ δὲ κῴδιον προσέθηκεν ἐπειδὴ ἐν καθεύδουσιν ἐπιβάλλεται. ἄλλως. τοῦτο ἐξ Ἱππολύτου δράματος. τίς οἶδεν εἰ τὸ ζῆν μέν ἐστι κατθανεῖν, τὸ κατθανεῖν δὲ ζῆν, ὑπονοοῦμεν δὲ τὸ κατθανεῖν.

κατθανεῖν Ἀριστοφάνης δέ φησι τὸ πιεῖν [illegible] καὶ τὸ καθεύδειν ἐν κωδίοις. πεποίηκε δὲ τοῦτο ἐπειδὴ ὁ Διόνυ- A σος οὐδὲν ἕτερον ἠγάπα ἢ δειπνεῖν καὶ καθεύδειν ἐν μαλακοῖς στρώμασιν [illegible] ἐν κωδίοις.

ΧΟΡΟΣ.

CHORVS.

Bisetvs. Ὁ χορὸς τὴν σοφίαν, καὶ σύνεσιν ἐπαίρων ἐπαινεῖ, καὶ τὰς τούτων τῆς ἀρετῆς ὠφελείας καλὸν Αἰσχύλου παράδειγμα προτιθεὶς δηλοῖ.

Κορωνὶς καὶ ἔκθεσις χοροῦ B ἐπῳδικὴ ἐκ κώλων ιη'.

Χο. Μακάριός γ' ἀνὴρ ἔχων
Ξύνεσιν ἠκριβωμένην.
Παρὰ δὲ πολλοῖσι μαθεῖν.
Ὅδε γὰρ εὖ φρονεῖν δοκήσας,
Πάλιν ἄπεισιν οἴκαδ' αὖθις,
Ἐπ' ἀγαθῷ μὲν τοῖς πολίταις,
Ἐπ' ἀγαθῷ δὲ τοῖς ἑαυτοῦ
Ξυγγενέσι τε καὶ φίλοις,
Διὰ τὸ ξυνετὸς εἶναι.
Χαρίεν οὖν μὴ Σωκράτει
Παρακαθήμενον λαλεῖν.
Ἀποβαλόντα μουσικὴν,
Τά τε μέγιστα παραλιπόντα
Τῆς τραγῳδικῆς τέχνης.
Τὸ δ' ἐπὶ σεμνοῖσι λόγοις,
Καὶ σκαριφισμοῖσι λήρων
Διατριβὴν ἀργὸν ποιεῖσθαι
Παραφρονοῦντος ἀνδρός.

Ch. *Homo beatus ille, qui*
Bene animum politum habet.
Datur enim multis discere:
Equidem hic Æschylus repertus
Sapere, nunc domum redibit,
Homo ſuæq́; ciuitati,
Homo ſuiſque dein propinquis
C *Vtilis, atque amiculis:*
Cùm adeò ſapiat aquè.
Itaque pulcrum eſt, Socrate
Procul omiſſo, haud diſcere
Garrulitatem, & Muſicam
Reijcere artis Tragicæ.
Tumida verò proloqui:
Magnificéque nugando
D *Tereréq; tempus otioſum,*
Hominis imperiti eſt.

Σχόλια. Μακάριος.] κορωνὶς καὶ ἔκθεσις χοροῦ ἐπῳδικὴ διὰ τὸ μετὰ τὴν κορωνίδα κεῖσθαι ἐκ κώλων προχαϊκῶν ἐπιμεμιγμένων χορείοις ιη'. ὧν καὶ ἀναπαίστοις διμέτροις [illegible] τὰ μὲν [illegible] καταληκτικὰ ἤτοι ἑφθημιμερῆ [illegible] τὰ δ' ἄλλα ἀκατάληκτα πλὴν τοῦ θ. καὶ τελευταῖον βραχυκατάληκτον ἰθυφαλλικόν. ἐπὶ τῷ τέλει κορωνὶς λέγει ὅτι τὸ πρᾶγμα. ἵν' ᾖ μακάριοι πρᾶγμα. φίλους δὲ νῦν ὡς καὶ ἡμεῖς. πολλαχοῦ δὲ τοὺς συγγενεῖς καὶ ἀναγκαίους. Χαρίεν οὖν.] ἔστι νῦν πρὸς Σωκράτην [illegible] δηλοῖ. Παναίτιος δὲ ὅλα ταῦτα περὶ ἑτέρου Σωκράτους φησὶ λέγεσθαι, τοῦ περὶ σκηνὰς φλυάρου ὡς Εὐριπίδου. ἄλλως. τὸν Σωκράτη ἐνταῦθα [illegible] ζῶν γὰρ ἔτι ὡς πολυλόγος κωμῳδεῖται, ὅτι πολλοὺς λόγους ἐν τοῖς ἐργαστηρίοις καὶ τραπέζαις διεξήρχετο περὶ φιλοσοφίας. λέγει οὖν ὅτι καλὸν ἐστι μὴ μετ' αὐτοῦ τινα διάγειν [illegible] τοὺς ποιητὰς τοιούτους ὄντας ὡς καὶ μετὰ θάνατον ἀναβιῶναι αὖθις δύνασθαι. ὅπερ νῦν Αἰσχύλος ἔτυχε. Καὶ σκαριφισμοῖς.] [illegible] παρόσον [illegible] οἱ φιλόσοφοι διαλέγονται. ὁ δὲ σκαριφισμοῖς καὶ λεπτολογίαις. E σκαριφασίαις. σκαριφᾶσθαι γὰρ τὸ τοὺς ζωγράφους ὑποτυποῦσθαι πρῶτον τὰς γραφομένας καὶ σκελετεύεσθαι [illegible] ἐπισυρμένως τι ποιεῖν καὶ μὴ κατὰ τὴν προσήκουσαν ἀκρίβειαν σκαριφᾶν. εἰσὶ δὲ καὶ οἱ φιλόσοφοι λόγοι ὥσπερ [illegible] καὶ αἰνίγματα διὰ τὸ ἀκριβὲς αὐτῶν καὶ λεπτόν. ἴσως δὲ ἐντεῦθεν καὶ τὸ ἐν τῇ σιωπῇ [illegible] ἤγουν τὸ κάρφος καὶ φρύγανον, μᾶλλον δὲ [illegible]. Παραφρονοῦντος ἀνδρός.] λείπει τὸ, ἐστίν. ὡς καὶ τὸ Ὁμηρικόν. εἴ τ' ἤδη τεθνᾶναι. καὶ εἰν Ἀΐδαο δόμοισι. λείπει γὰρ κἀνταῦθα τὸ ἐστί.

F

ΔΡΑΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΠΕΜΠΤΟΥ

Σκηνὴ πέμπτη.

ΠΛΟΥΤΩΝ, ΑΙΣΧΥΛΟΣ, ΧΟΡΟΣ.

ACTVS V. SCENA V.

PLVTO, ÆSCHYLVS, CHORVS.

Bisetvs. Πλούτων Αἰσχύλῳ ἐξ ᾅδου ἀναχωροῦντι χαίρειν λέγει, καὶ τί ὑπ' αὐτοῦ Ἀθηναίοις πεμφθῆναι ἐθέλοι, διὰ βραχέων διδάσκει. Πάλιν δὲ καὶ ὁ G Αἰσχύλος τὸν Σοφοκλέα τῷ Πλούτωνι συνίστησιν ὅπως τὸν ἑαυτοῦ θρόνον, διὰ τὸ σοφίᾳ δεύτερον κεκρίσθαι, [illegible] βεβαίως [illegible] Εὐριπίδου ἐκεῖθεν ἀπελαθέντος.

Ἔκθεσις τοῦ δράματος, ὃ καὶ ἐπίλογος καλεῖται, ἐκ κώλων κη'.

Πλου. Ἄγε δὴ χαίρων Αἰσχύλε χώρει,
Καὶ σῶζε πόλιν τὴν ἡμετέραν
Γνώμαις ἀγαθαῖς, καὶ παίδευε
Τοὺς ἀνοήτους (πολλοὶ δ᾽ εἰσί)
Καὶ δὸς τουτὶ Κλεοφῶντι φέρων,
Καὶ τουτοισὶ τοῖσι πορισταῖς
Μύρμηκί θ᾽ ὁμοῦ καὶ Νικομάχῳ,
Τόδε δ᾽ Ἀρχενόμῳ,
Καὶ φράζ᾽ αὐτοῖς, ταχέως ἥκειν
Ὡς ἐμὲ δευρὶ, καὶ μὴ μέλλειν.
Κἂν μὴ ταχέως ἥκωσι,
Νὴ τὸν Ἀπόλλω στίξας αὐτοὺς,
Καὶ συμποδίσας,
Μετ᾽ Ἀδειμάντου τοῦ Λευκολόφου,
Κατὰ γῆς ταχέως ἀποπέμψω.
Αἰ. Ταῦτα ποιήσω. σὺ δὲ τὸν θᾶκον
Τὸν ἐμὸν παράδος Σοφοκλεῖ τηρεῖν
Καὶ σώζειν, ἢν ἄρ᾽ ἐγώ ποτε
Δεῦρ᾽ ἀφίκωμαι. τοῦτον γὰρ ἐγὼ
Σοφίᾳ κρίνω δεύτερον εἶναι,
Μέμνησο δ᾽, ὅπως ὁ πανοῦργος ἀνὴρ,
Καὶ ψευδολόγος, καὶ βωμολόχος,
Μηδέποτ᾽ εἰς τὸν θᾶκον τὸν ἐμὸν,
Μηδ᾽ ἄκων ἐγκαθεδεῖται.
Πλου. Φαίνετε τοίνυν ὑμεῖς τούτῳ
Λαμπάδας ἱερὰς, χἄμα προπέμπετε,
Τοῖς τούτου τοῦτον μέλεσι,
Καὶ μολπαῖς κελαδοῦντες.

A PL. *Age verò, Æſchyle, læto pede abi,*
Et ſerua noſtram Rempublicam
Præceptis vtilibus: ciues
Stolidos, quorum multi ſunt, doce.
Cleophonti autem iſthuc fer munus:
Et publicanis hiſce vrbis,
Myrmeci putà, & Nicomacho,
Atque Archenomo:
Et dic illis, vt citò veniant
B *Huc ad me, ſublata omni mora.*
Ni celeriter huc aduenient,
Ita me Phœbus amet, cadam ipſos:
Et quadrupedes
Conſtringam: & Adimanto iunctos,
Sub terra viſcera demittam.
ÆS. *Effecta hæc dabo: ſed tu ſedem*
Committe meam Sophocli, vt ſeruet,
C *Et tueatur, ſi forte huc ego*
Redeam, nam ego ſua hunc ſapientia,
A me eſſe ſecundum, iam ſtatuo.
Memineris verò, ne vafer hic,
Et vaniloquus ſcurra, homo futilis,
Vnquam interea ſedem iſthanc meam,
Inuitus licet, obſideat.
PL. *Præferte facem, & prælucete*
D *Huic, & honeſte illum deducite:*
Vatémque ſuis Carminibus,
Et cantu celebrate.

Σχόλια. Ἄγε δὴ χαίρων.] ἔκθεσις τοῦ δράματος ἣ καὶ ἐπίλογος καλεῖται, ἐκ κώλων διμέτρων ἀναπαιστικῶν κη. μετὰ τὸ ϛ΄ καὶ ι΄ καὶ κζ΄ ἑφθημιμερῆ. τὰ δὲ λοιπὰ ἀκατάληκτα, πλὴν τοῦ ι καὶ ιγ΄ μονομέτρων. ἐφ᾽ ἑκάστης περιόδου τέλει ἢ τοῦ σχήματος παράγραφος. Τὴν ἡμετέραν.] πάντως γὰρ οἱ θεοὶ αὐτὴν φιλοῦμεν διὰ τὴν πρὸς ἡμᾶς εὐσέβειαν. Καὶ δὸς τουτὶ Κλεοφῶντι.] ἴσως τι σχοινίον δίδωσιν αὐτῷ ὁ Πλούτων, πρὸς ἀγχόνην. ἔστι τοιοῦτο σύμβολον θανάτου. ὡς ξένος δὲ ὁ Κλεοφῶν κωμῳδεῖται. ἢ ὅτι γέρων ὢν ἔμελλε μετ᾽ ὀλίγον τεθνήξεσθαι. ἢ ὡς ἀγχόνης ἄξια πράττων. Καὶ τούτοις τοῖσι πορισταῖς.] τοῖς φορολόγοις τούτους λέγει, τοὺς περὶ πόρου χρημάτων εἶναι εὑρέτας. εἴη δ᾽ ἂν σχοινίον, ὃ ἐπιδίδωσιν αὐτοῖς. Μυρμηκί θ᾽ ὁμοῦ.] ὀνόματα κύρια. ἐπὶ πονηρίᾳ δὲ οὗτοι κωμῳδοῦνται. οὐ πάντως δὲ ὁ Μύρμηξ τῶν πορισταῖς ἐστὶν ἀλλ᾽ ὡς δοκεῖ εἶναι ἀπὸ ἄλλης ἀρχῆς. οὐδὲ γὰρ ὁ Νικόμαχος. ἀλλ᾽ ἤτοι ὁ τραγικὸς ὑποκριτὴς ἢ ὁ πολίτης περὶ οὗ προείρηται. τί δ᾽ ἂν εἴη διδοὺς τάχα βρόχους πρὸς ἀγχόνην ἤ τι τοιοῦτον. Συμποδίσας δὲ συμποδίσας τοὺς πόδας. Τοῦ Λευκολόφου.] εἴη ἂν οὗτος ὁ τοῦ Λευκολοφίδου, οὗ καὶ Πλάτων μέμνηται ἐν τῷ Πρωταγόρᾳ. ἦν γὰρ τῶν περὶ τοὺς καιροὺς τούτους στρατηγησάντων. ἡγεῖτο δὲ τοῦ μέρους τοῦ ναυτικοῦ. τάχα δ᾽ ἂν οὗτος εἴη ὃν καὶ παρεγχαραχθέντα λέγουσιν, εἰκὸς γὰρ αὐτοῦ, τὸ στίξας αὐτούς. ἀντὶ τοῦ στιγματίας καὶ μαστιγίας. ἦν γὰρ ξένος. ἄλλως. στρατηγὸς ἦν τοῦ ναυτικοῦ, καὶ Εὔπολις μέμνηται ἐν Πόλεσιν οὕτω περὶ τοῦ Ἀδειμάντου. ὦ ἀργαλέοι δῆτ᾽ ἐστὶ πάσχειν. τὸν ἐμὸν τὸν Λευκολόφου παῖδα. Ἢν ἄρ᾽ ἐγώ ποτε.] ἀνταγορεύει ὡς ἔτι πάλιν εἰς ᾅδου ἀφίξεται. Μηδ᾽ ἄκων.] οὐ μὴν δὴ ἐάν τινες ἄκοντα τοῦτον λαβόντες καθίσωσιν ἐθελήσουσι. Φαίνετε.] πρὸς τὸν χορόν. ἀντὶ τοῦ ἀνάπτετε οἱ μύσται.

ΧΟΡΟΣ.

CHORVS.

Ἡ τελευταία τοῦ δράματος ἔκθεσις ἐν στίχοις ϛ΄.

Χο. Πρῶτα μὲν εὐοδίαν ἀγαθὴν ἀπιόντι ποιητῇ
Ἐς φάος ὀρνυμένῳ δότε δαίμονες οἱ κατὰ γαῖαν,
Τῇ τε πόλει μεγάλων ἀγαθῶν ἀγαθὰς ἐπινοίας,

BA. *Principiò facilémque viam, & bona ſigna Poëtæ,*
G *Dum redis ad ſuperos, date vos pia numina terræ:*
Noſtráque conſiliis defendite mœnia veſtris,

Σχόλια. Πρῶτα μὲν εὐοδίαν.] ἡ τελευταία ἔκθεσις τοῦ δράματος, ἐκ στίχων ἐπῶν δακτυλικῶν ϛ. ἐπὶ τῷ τέλει κορωνὶς ᾗ καὶ τὸ δρᾶμα ἀποπερατοῦται. εὐοδίαν δὲ εὐκολίαν περὶ τὴν ὁδόν. ταῦτα δὲ παρὰ τὰ ἐν Γλαύκῳ Ποτνιεῖ Αἰσχύλου. εὐοδίαν μὲν πρῶτα, ἀπὸ στόματος χέομεν.

Πάγχυ γὰρ ἐκ μεγάλων ἀχέων παυσαίμεθ' ἂν οὕτως,
Ἀργαλέων τ' ἐν ὅπλοις ξυνόδων. Κλεοφῶν δὲ μαχέσθω,
Κἄλλος ὁ βουλόμενος τούτων πατρίοις ἐν ἀρούραις.

A *Sic equidem innumeris releuabimur undique damnis,*
Et ſtrepitu armiſono: Cleophon ſua prælia tractet,
Et male quiſquis amat, patrio ſuper orbe, tumultus.

Σχόλια. Παυσαίμεθ' ἄν.] τὸ παυσαίμεθα εἶπεν ὁ χορὸς διότι τῷ μὲν δοκεῖν, ἐν ᾅδου ἦν. τὸ δ' ἀληθὲς Ἀθήνησιν ἔνθα ἐτελεῖτο τὸ δρᾶμα. ξυνόδων δὲ, συμπλοκῶν ἃς ἡ πόλις νῦν πάσχει. Κλεοφῶν δὲ μαχέσθω.] παρέβη ὡς Ἀριστοτέλης φησὶ μετὰ τὴν ἐν Ἀργινούσαις ναυμαχίαν, Λακεδαιμονίων βουλομένων ἐκ Δεκελείας ἀπιέναι. ἐφ' οἷς ἔχουσιν ἑκάτεροι, καὶ εἰρήνην ἄγειν ἐπὶ τοῦ Καλλίου, Κλεοφῶν ἔπεισε τὸν δῆμον μὴ προσδέξασθαι, ἐλθὼν εἰς τὴν ἐκκλησίαν μεθύων καὶ θώρακα ἐνδεδυκὼς, οὐ φάσκων ἐπιτρέψειν, ἐὰν μὴ πάσας B ἀφῶσι τὰς πόλεις οἱ Λακεδαιμόνιοι. ἐπεὶ δὲ ὁ Κλεοφῶν, ὡς ξένος κωμῳδεῖται καὶ βάρβαρος. οὗ καὶ ἄνω ἐμνήσθη εἰπὼν φιλοτιμότεραι Κλεοφῶντος ἐφ' οὗ χείλεσιν ἀμφιλάλοις δεινὸν ἐπιβρέμεται Θρῃκία χελιδών. μαχέσθω οὖν φησι Κλεοφῶν καὶ οἱ ἄλλοι ὅσοι τούτῳ ὅμοιοί εἰσιν, ἐν τῇ πατρίδι αὐτῶν, καὶ μὴ ἐν τῇ Ἀττικῇ κινείτωσαν πολέμους. οὐ γάρ ἐστιν αὐτῷ πατρὶς αὕτη. Πατρίοις ἐν ἀρούραις.] ἐν ταῖς ἑαυτῶν ἀρούραις. κωμῳδεῖ δὲ αὐτοὺς ὡς ξένους.

ΤΕΛΟΣ ΒΑΤΡΑΧΩΝ.

FINIS RANARVM.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ ΙΠΠΕΩΝ ΑΡΙΣΤΟΦΑΝΟΥΣ.

Τὸ δρᾶμα τοῦτο ποιεῖται εἰς Κλέωνα, τὸν Ἀθηναίων δημαγωγόν. ὑπόκειται δὲ ὡς Παφλαγὼν νεώνητος δουλεύων τῷ δήμῳ, καὶ προαγόμενος παρ' αὐτῷ περιττότερον. ἐπιτιθεμένων δὲ αὐτῷ δυοῖν τῶν ὁμοδούλοιν, καὶ κατά τινα λόγια πονηρίᾳ διάσημον ἀλλαντοπώλην Ἀγοράκριτον ἐπαγόντοιν ὡς ἐπικρατεύσῃ τοῦ δήμου τῶν Ἀθηναίων, αὐτοὶ οἱ Ἀθηναίων ἱππεῖς συλλαβόντες, ἐν χοροῦ σχήματι παραφαίνονται. ὑφ' ὧν περιπλακιζόμενος ὁ Κλέων ἀγανακτεῖ. καὶ διενεχθεὶς ἱκανῶς περὶ τοῦ αἴτιος εἶναι τῶν ἐναντιουμένων, σφᾶς ὡς συνομωμοκότας κατὰ τῆς πόλεως πρὸς τὴν βουλὴν ἵεται. διώξαντος δὲ καὶ τοῦ Ἀλλαντοπώλου κατὰ πόδας οἱ ἱππεῖς, περί τε τοῦ ποιητοῦ τινὰ καὶ τῶν προγόνων, ἔτι δὲ καὶ τῶν κινδυνευόντων σφίσιν ἐπὶ ταῖς μάχαις, πρὸς τοὺς πολίτας ἀδροτέρως διαλέγονται. ὅ, τε Ἀλλαντοπώλης παραγεγυμνημένος ἐν βουλῇ μάλα γενναίως κατὰ τοῦ Κλέωνος, καὶ λοιδορούμενος αὖθις αὐτῷ προσέρχεται. ἐκκαλεσαμένου δὲ τοῦ Κλέωνος τὸν δῆμον, προσελθὼν ἔξω, διαφερομένων ἀκροᾶται. λόγων δὲ πολλῶν γινομένων κατὰ τοῦ Κλέωνος, τοῦ Ἀγορακρίτου μάλ' εὐτέχνως τοῖς ἐπινοήμασι καὶ ταῖς θωπείαις, καὶ προσέτι ταῖς ἐκ τῶν λογίων ὑπερβολαῖς κρατοῦντος, κατὰ μικρὸν ὁ δῆμος τοῖς λόγοις συνεφέλκεται. δείσαντος δὲ τοῦ Κλέωνος κἀπὶ τὸ ψωμίζειν τὸν δῆμον ὁρμήσαντος, ἀντιψωμίζειν ἅτερος ἐγχειρεῖ. καὶ τέλος τοῦ δήμου τὴν ἑκατέρου σίτησιν συνιέντος, εἶτα τῆς μὲν κενῆς, τῆς δὲ τοῦ Κλέωνος μεστῆς εὑρεθείσης, ἐλεγχθεὶς αὐτὸς, ὥσπερ περιφανὴς τὰ τοῦ δήμου κλέπτων ἐκβάλλεται τῆς ἐπιτροπείας. μετὰ ταῦτα δὲ τοῦ Ἀλλαντοπώλου τὸν δῆμον ἀφεψήσαντος, εἶτα νεώτερον ἐξ αὐτοῦ ἐς τοὐμφανὲς γεγονότα προαγαγόντος Κλέωνος περικείμενος τὴν Ἀγορακρίτου θατέραν σκευὴν ἐπὶ παραδειγματισμοῦ διὰ μέσης πόλεως Ἀλλαντοπωλῶν ἀνὰ μέρος καὶ τῇ τέχνῃ χρησάμενος πέμπεται, καὶ ἡ ἐπιτροπὴ τῷ Ἀλλαντοπώλῃ παραδίδοται. Τὸ δὲ δρᾶμα, τῶν ἄγαν καλῶς πεποιημένων. ἄλλως. Ὁ σκοπὸς αὐτῷ πρὸς τὸ καθελεῖν Κλέωνα. ἐπεὶ γὰρ βυρσοπώλης ὢν ἐκράτει τῶν Ἀθηναίων ἐκ προφάσεως τοιαύτης. Ἀθηναῖοι πόλιν Πύλον λεγομένην Σφακτηρίαν, ἐπολιόρκουν διὰ Δημοσθένους στρατηγοῦ καὶ Νικίου. ὧν στρατηγῶν χρονισάντων, ἐδυσχέραινον οἱ Ἀθηναῖοι. καὶ εἰς ἐκκλησίαν συνελθόντων αὐτῶν καὶ ἀδημονούντων, Κλέων τις βυρσοπώλης ἀναστὰς ὑπέσχετο δεσμίους φέρειν τοὺς ἐναντίους, εἴσω εἴκοσιν ἡμερῶν, εἰ στρατηγὸς αἱρεθείη, ὅπερ καὶ γέγονε, κατὰ τὰς ὑποσχέσεις οὖν ἐστρατήγει, κυκῶν τὴν πόλιν. ἐφ' οἷς μὴ ἐνεγκὼν Ἀριστοφάνης, καθίησι τὸ τῶν ἱππέων δρᾶμα δι' αὐτόν. ἐπεὶ τῶν σκευοποιῶν οὐδεὶς ἐπλάσατο τὸ τοῦ Κλέωνος πρόσωπον διὰ φόβον. καὶ τὰ μὲν πρῶτα κρύπτει φοβούμενος. εἶτα προφανῶς αὐτὸ ἀνεδίδαξε τὸ δρᾶμα. Ἔοικεν ὁ προλογίζων εἶναι Δημοσθένης ὃς ἐκεκμήκει περὶ τὴν Πύλου πολιορκίαν. ἀφῃρέθη δὲ τὴν στρατηγίαν ὑπὸ Κλέωνος ὑποσχομένου τότε τοῖς Ἀθηναίοις, παραστήσασθαι τὴν Πύ-

λον εἶναι ἡμετέρων· ὃ καὶ κατώρθωσε διὰ τὸ πλεῖστον τῆς ἁλώσεως προσπεποιῆσθαι Δημοσθένει. ἔοικε δὲ ὡς ἐπὶ οἰκίας δεσποτικῆς ποιεῖσθαι τὸν λόγον. εἴη δ' ἂν δεσπότης ὁ δῆμος, οἰκία ἡ πόλις. οἰκέται δὲ δύο τοῦ δήμου προλογίζουσι, κακῶς πάσχοντες ὑπὸ Κλέωνος. ὁ δὲ χορὸς ἐκ τῶν ἱππέων ἐστὶν, οἳ καὶ ἐζημίωσαν τὸν Κλέωνα πέντε ταλάντοις, ἐπὶ δωροδοκίᾳ ἁλόντα. λέγουσι δὲ τῶν οἰκετῶν, τὸν μὲν εἶναι Δημοσθένην, τὸν δὲ Νικίαν, ἵνα ὦσι δημηγόροι οἱ δύο.

Ἄλλως, διὰ στίχων, Ἀριστοφάνους τοῦ γραμματικοῦ.

Παράγει τινὰ Κλέωνα τὸν καλούμενον
Παφλαγόνα, καὶ ἔτι βυρσοπώλην, πικρότατα
Κατεσθίοντά πως τὰ κοινὰ χρήματα
Κἂν παρὰ λογισμοῖς διαφορεῖν τ' ἐρρωμένως,
Ἀλλαντοπώλην, δ' εὐθέως σκατοφάγον
Πεισθέντα τ' ἐπιθέσθαι σὺν ἱππεῦσιν ποτὲ
Τοῖς ἐν χορῷ παροῦσι τῇ τῶν πραγμάτων
Ἀρχῇ. Κλέωνός τ' ἐν μέσῳ κατηγορεῖ.
Ἐγένετο τοῦτ'. ἐξέπεσεν ὁ Κλέων παγκάκως
Ὁ δὲ σκατοφάγος ἔτυχε προεδρίας καλῆς.

Ἐδιδάχθη τὸ δρᾶμα ἐπὶ Στρατοκλέους ἄρχοντος δημοσίᾳ εἰς Λήναια δι' αὐτοῦ Ἀριστοφάνους. πρῶτος ἐνίκα. δεύτερος Κρατῖνος Σατύροις. τρίτος Ἀριστομένης, Ὁλοφύροις. Ἰστέον ὅτι εἰς δ' μέρη διῄρητο ὁ δῆμος τῶν Ἀθηναίων εἰς πεντακοσιομεδίμνους, εἰς ἱππέας, εἰς ζευγίτας, καὶ εἰς θῆτας.

OCCASIO FABVLÆ.

EX FRISCLINO.

ATHENIENSES, *ducibus Demoſthene & Nicia, inſulam quandam Pylum, vel vt alij, vrbem, alio nomine Sphacteriam dictam obſidebant, anno belli Peloponneſiaci ſeptimo: vt refert Thucyd. lib. 4. In ea Lacedæmonij præſidium habebant, ad quod noctu ſubintrantes, commeatum, & alia neceſſaria clàm importabant. Cùm autem obſidio in longum tempus extraheretur: & obſidentes foris plus difficultatis & inopiæ paterentur, quàm obſeſſi: mittunt legatos Athenas: inter quos fuit & Nicias, alter Ducum: qui iuberet vel paciſci cum Lacedæmonijs (id quod Lacedæmonij ab Athenienſibus poſtularant: ſed Cleone diſſuadente non impetrârant) vel ſubſidium aliquod, aut cibaria mittere: alioquin obſidionem diſſolutum iri. Hoc cùm graue Athenienſibus videretur, & multi in Cleonem eam culpam transferrent: qui anteà interceſſiſſet, quo minus in iſtas conditiones cum Lacedæmonijs itum eſſet: ibi Cleo in concilio ſurgens, omnem hanc moram & culpam in duces retorquebat, iactitans ſe intra vigeſimum diem ſi dux ſit, capturum fuiſſe Pylon. Paratus igitur ſe abdicare imperio Nicias, Cleoni cedit. Atque hic, quod Niciam ſimulare rem crederet, ſe initio promptum oſtendebat, ad ſuſcipiendum imperium. Sed vbi vidit rem ſeriò agi, mox tergiuerſari cœpit. Itaque inſtante ſimul Nicia, ſimul alijs Athenienſibus, compulſus imperium ſuſcipit atque ad exercitus proficiſcitur. Cæterùm vt ferè fit, quòd fortuna meliori indigniores vtuntur: poſtquàm iam in itinere eſſet Cleo, interim Demoſthenes cum exercitu, ad inſulam appulit: & accenſa fortè ibi ſylua, quæ Athenienſibus fuerat aduerſa, in ſpem expugnãdæ inſulæ peruenit. Vt ergo illam inuaderet, omnia apparabat, & tumultuaria auxilia e proximis locis contrahebat. Interea Cleon cum exercitu ſuperuenit, & mox ambo coniunctis viribus inuadunt obſeſſos, atque in deditionem eos accipiunt. Quæ res poſtea Cleoni tantam autoritatem apud plebem creauit quia promiſſa fides ſeruata erat, & ipſe hanc victoriam, non caſu aut fortuna, ſed virtute & conſilio, adeptus vulgò credebatur, vt penè vnus & ſolus Rempubl. deinceps teneret: omniaq́; pro ſuo arbitrio raptim atque turbatè ageret. Solent enim homines, quos ex humili magna ad faſtigia rerum euexit, quando voluit fortuna iocari, rebus ſecundioribus efferri, & modum, qui in re quaìibet optimum*

mum eſt condimentum, excedere. His de cauſis cæteri Principes, ſuperbè & importunè ab illo facta, ſubinde inuidia grauabant: præſertim Nicias & Demoſthenes, quibus ille belli gloriam, & victoriæ laudem præripuerat. Quam quidem inuidiam etiam hoc auxit, quòd humili loco eſſet natus: quippe ex patre coriario, ipſe etiam coriarius: tum, quia pacem cum Lacedæmoniis inire diſſuaſiſſet: & magnis vociferationibus, legatos Lacedæmoniorum è ſenatu expuliſſet. Accedebant & alia flagitia: quòd peculator eſſet Reipub. quòd munerum captator: quòd adulator plebis. Hinc occaſionem ſumpſit Ariſtophanes, vt Cleonem per ſcenas traduceret: & malum ciuem eſſe oſtenderet. Tametſi etiam priuata fuit cauſa Ariſtophani aduerſus Cleonem: nempe, quòd ξενίας, id eſt, peregrinitatis, ab eo fuerat accuſatus.

ARGVMENTVM IN EQVITES.

COMOEDIA hæc exagitaturus Cleonem Poëta, introducit Niciam & Demoſthenem, duces Athenienſes, ſeruili habitu, & miſera ſpecie veſtitos, qui de ſuis ærumnis & ſeruitute queritantur, & conſilium de arripienda fuga ineunt. Sed quia hoc non ſatis tutum videbatur, idcirco alia via rem aggrediuntur, & primùm ſpectatoribus ingenium ac mores cuiuſdam Paphlagonis, ſeu vociferatoris (hoc enim nomine Cleo notabatur) recitant, & flagitia in Rempublicam domi & foris perpetrata exponunt. Deinde vinum ſibi afferri iubet Demoſthenes, vt illo hauſto, bonum conſilium reperiat. Nicias domum ingreſſus herum Cleonem dormientem reperit, & vinum ſubductum effert. Eo accepto, & ſomno Cleonis cognito, Demoſthenes iterum ad herum intrare iubet Niciam, & tabulas, in quibus arcana illius continebantur, proferre. Inſpectis autem & lectis tabulis, oraculum deprehenditur, de Cleonis interitu, & de ſucceſſione Allantopolæ ſeu fartoris cuiuſdam, qui alio nomine dicebatur Agoracritus. Illis oraculum examinantibus, commodùm ipſe Allantopola interuenit, cui ſpem conſequendi imperij duo ſerui faciunt: partim, quòd ipſe vir malus & audax eſſet (nam tales digni imperio tum habebantur) partim, quòd oraculum Reipublicæ adminiſtrationem ei deferret: Ei rei vt fidem maiorem faciant, oraculum ex tabula recitant; & quibus eum moribus præditum eſſe velint, lepidè perſtringunt. Interim è crapuloſo ſomno expergefactus Cleo, cùm ſeruorum ſuorum furtum animaduertiſſet, celeriter procurrit, & ſeruis tanquam coniuratis & ſeditioſis extrema mala comminatur. Fugit Agoracritus: ſed Chorus equitum accedit, & animum illi ad opprimendum Cleonem adiicit. Qui mox confirmatus, Cleonem, fruſtra auxilium Senatus implorantem, verberibus multat. Cùm verò multis querelis, & magno clamore ſublato, Cleo ſe defenderet, equitéſque accuſaret: Allantopola ſuum quoque clamorem contrà attollit. Exoritur grauis inter Cleonem & Agoracritum contentio. Nam mutuis ſe criminibus & calumniis proſcindunt, & extremam internecionem ſibi inuicem minantur. Chorus turbulenti Cleonis audaciam & peculatum execratus, Allantopolam exhortatur, vt productum Cleonem teneat, ac manifeſtorum ſcelerum coram populo reum agat. Qua voce incitatus Allantopola Agoracritus, primùm Cleoni, qui tarditatem linguæ, & ruditatem ei obiiciebat, opponit ipſius loquacitatem & clamores. Deinde Cleonis vitia ſibi ineſſe fingit, & falsè hominem reprehendit. Tū vterque alteri, verbis quibuſdam ex ſua arte petitis, necem interminatur. Qua re animaduerſa, Chorus Allantopolam admiratur: cùm fieri non poſſe exiſtimaſſet, vt ſumma Cleonis dicacitas à quoquam ſuperaretur. Hac oratione equitum denuò confirmatus Allantopola, Cleonem acriter inuadit: & alia multa crimina & flagitia illi obiicit. Sed Cleo nemini impudentia ceſſurum ſe affirmat. Cui reſpondet Agoracritus, & furem, & hominem perfidum, & ſcortatorem, & fellatorem ſeu Pathicum eſſe docet. Itaque noua oritur altercatio, & multis vtrimque conuiciis prolatis, Cleo rurſum ab Allantopola verberatur. Tandem graui ira percitus, in Prytanæum abit, vt coniuratores illic, coram Senatu Athenienſi accuſet. Sed Allantopola relictis in theatro inteſtinis & cultro fartorio: ita monente Choro; celeriter ſubſequitur, vt ſe contra Cleonis calumnias defendat. Illis digreſſis, Chorus primùm abeunti Agoracrito felicitatem precatur, deinde in Strophis & Antiſtrophis Neptunum ac Mineruam pro felici ſucceſſu inuocat: in Epirrhematis autem & Antepirrhematis varia ac multa Athenienſium vitia carpit, comprimis, quòd boni Poëtæ, malorum hoſtes, in populi contemptu eſſent. Præterea res ac virtutes maiorum extollit, & his ſuæ ætatis hominum vitia opponit. Poſtremò Equitum virtutem tam in prælijs naualibus, quàm terreſtribus, cum ſumma frugalitate coniunctam commendat. Reuerſus ex ſenatu Allantopola, rem illic contra Cleonis accuſationem proſperè geſtam Equitibus exponit, & orationem à ſe habitam recitat, in qua Cleonis morem exprimens, Senatum impudenter reprehendit, populo ſpem pacis, & rerum omnium copiam promittit: fœdus Lacedæmoniorum diſſuadet, ac totius chori applauſum conſequitur. Illo ſic perorante, mox adeſt & ipſe Cleo, qui aduerſario ſuo graues minas ingerit, ſed ſalsè ab eodem eluditur. Paulò pòſt vterque ad plebem prouocat. Vbi hæc vtriuſque beneuolentiam cognoſcit, & res pro patria geſtas intelligit, conſtituit de ambobus paulo diligentius inquirere. Chorus Allantopolam, vt circumſpectus ſit, præmonet. Iactitante ibi Cleone ſua in Remp. beneficia & merita, reſpondet Agoracritus, non eſſe viri liberalis, aliis eripere, quod alteri largiatur. Simul obiicit Cleoni furta & rapinas, perturbationes pacis, & alia ſcelera. Cui accuſationi etiam Chorus Equitum adſtipulatur: qui Cleonem ſeditionis arguit, quòd clypeis & armis in templo ſuſpenſis anſas reliquiſſet; quòd perturbata Republ. bona ciuium compilaſſet, vt aquam turbare ſolent, qui anguillas captant: quòd homo eſſet auarus & ſordidus: quòd denique etiam libidinoſus & perquàm ſuperbus. Quibus omnibus plebs, tanquam conſcia, lubens aſſentitur, & Cleonem deteſtatur. Ille aduerſario trierarchiam comminatur: ſed chorus ſilentium ei mandat. Victus ergo modis omnibus Cleo, magiſtratum deponere & anulum iubetur reddere. Vbi cùm nihil ſupereſſet præſidij, oracula ſe allaturum ait, quibus ſuam auctoritatem tueatur. Idipſum effecturum ſe promittit Allantopola. Cæterùm horum oraculorum auctores fuerant: Bacis, qui pro Cleone: & Glanis, qui pro Allantopola faciebat. Prior oraculum ſuum recitat Cleo, poſterior Allantopola, idque alternatis vicibus. Sed ea ita comparata erant, vt facilè intelligeretur, Cleonem imperio ſubmouendum, & in locum eius Allantopolam ſubrogandum. Cùm ergo & hac via nihil profeciſſet Cleo, ad vltimum remedium confugit: ac populum ineſcare conſtituit. Quod idem etiam Allantopola attentat. Digreſſis ambobus, Chorus Equitum cum populo expoſtulat, quòd ſui tam impotens ſit: vt etiam ineſcari ſe patiatur. Sed is ſe ſatis cautum ac circumſpectum fore promittit. Mox reuerſi in ſcenam Cleo & Agoracritus, propoſitis vtrinque dapibus, certatim plebis fauorem mercari conantur. In quo turpi aucupio cùm neuter alteri cederet: tandem Allantopola plebem hortatur, vt ciſtas vtriuſque patefaciat: & cuius vacuam deprehendat, eum probum & beneuolum. cuius verò plenam inueniat, eum pro depeculatore & hoſte Reipub. habeat. Hoc conſilio approbato, cùm vacua Allantopolæ, plena autem Cleonis ciſta reperiretur: de omni dignitatis gradu Cleo deiicitur. Populus ſe Allantopolæ, qui Agoracritum ſe eſſe profitebatur, officiosè commendat. Abeunte cum populo Allantopola, Chorus equitum, in Stropha & Antiſtropha laudatis Equitibus diuitias & paupertatem deprecatur, & Cleonymi ſordes deteſtatur: in Epirrhemate verò & Antepirrhemate ſceleratos & flagitioſos, vt Arignotum & Ariphradem inſectatur: itemque Hyperbolum & Nauphantem, ſed picturatè, ſub perſona triremium. Interim cum populo in theatrum redit Agoracritus & multo iam formoſiorem, & quaſi recoctum populum Athenienſem oſtendit Equitibus. Simul veterem illi cæcitatem & ſtultitiam demonſtrat, quòd ſe Rhetorum præſtigijs decipi, & Sophiſtarum technis circumueniri paſſus eſſet. Quod ne deinceps eueniat, duo ſcorta adducit, quæ fœdera Athenienſium cum Lacedæmoniis repræſentabant, eáque apud Cleonem prius latitaſſe, nunc verò in lucem reddita affirmat. Hiſce plebs à ſe receptis, Agoracrito ſummam rerum committit, Cleonem verò cum farciminibus & inteſtinis negociatum amandat.

ARGVMENTVM

ΑΚΡΟΣΤΙΧΕΣ.

Erat olim Athenis ſeruiens populo Cleon,
Quem Agoracritus quidam, & equites agunt reum.
Vt cauſa vtrinque eſt dicta, vincitur Cleon.
Igitur ineſcando vt rurſum captet ſenem:
Teſte alter inſpicere arculam ſuam iubet.
Ea plena furti inuenta Cleonem deprimit,
Summáque rerum mox potitur Agoracritus.

ΤΑ ΤΟΥ ΔΡΑΜΑΤΟΣ πρόσωπα.	*PERSONAE DRAMATIS.*
Δημοσθένης.	Demoſthenes.
Νικίας.	Nicias.
Ἀγοράκριτος ὁ καὶ Ἀλλαντοπώλης,	Agoracritus, qui Allantopola.
Κλέων.	Cleo, vrbis prætor.
Χορὸς ἱππέων.	Chorus Equitum.
Δῆμος.	Populus Atticus.

Εἴσθεσις τοῦ παρόντος δράματος, διθὶς ἐξ ἀμοιβαίων προσώπων ἄρχεται. οἱ δὲ στίχοι εἰσὶν ἰαμβικοὶ τρίμετροι ἀκατάληκτοι ἑκατὸν ἐνενήκοντα ἕξ. ὧν τελευταῖος. καὶ ποικίλως πως καὶ σαφῶς ἠνιγμένος. μεθ᾽ οὓς καθ᾽ ὑποβολὴν ἐπικοὶ, τουτέστι δακτυλικοὶ ἑξάμετροι πέντε. ἑξῆς δὲ πάλιν ἐν εἰσθέσει ἰαμβικοὶ ὅμοιοι μ. ἐν ἐκθέσει δὲ τούτων στίχοι τροχαϊκοὶ τετράμετροι καταληκτικοὶ πέντε. ὧν τελευταῖος ἀλλ᾽ ἀμύνου καὶ δίωκε καὶ τροπὴν αὐτοῦ ποιοῦ. ἐπὶ ταῖς ἀποθέσεσι παράγραφος. ἐπὶ δὲ τῷ τέλει τοῦ τελευταίου στίχου κορωνίς.

A

ἈΡΙΣΤΟΦΑΝΟΥΣ ΙΠΠΕΙΣ

ΔΡΑΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΠΡΩΤΟΥ.

Σκηνὴ πρώτη.

Τρίμετροι Ἰαμβικοί.

ΔΗΜΟΣΘΕΝΗΣ, ΝΙΚΙΑΣ.

ARISTOPHANIS EQVITES.

ACTVS PRIMI SCENA prima.

B Senarij Iambici.

DEMOSTHENES, NICIAS.

Bisetus. Δημοσθένης, καὶ Νικίας Ἀθηναίων στρατηγοὶ δουλικὸν ἔχοντες σχῆμα διὰ τὴν ἑαυτῶν ἀπριτῆ δουλείαν, καὶ δεινὰς κακοπαθείας ἀγανακτοῦντες μέμφονται, καὶ περὶ τῆς φυγῆς, καὶ αὐτομολίας βουλεύονται, ὅπως τῶν παρόντων κακῶν ἀπαλλαχθεῖεν.

Ἰατταταιὰξ τῶν κακῶν ἰατταταί.
Κακῶς Παφλαγόνα τὸν νεώνητον κακὸν C
Αὐταῖσι βουλαῖς ἀπολέσειαν οἱ θεοί.
Ἐξ οὗ γὰρ εἰσήρρησεν εἰς τὴν οἰκίαν,
Πληγὰς ἀεὶ προστρίβεται τοῖς οἰκέταις.
Νι. Κάκιστα δῆθ', οὗτός γε πρῶτος Παφλαγόνων,
Αὐταῖς διαβολαῖς. Δη. ὦ κακόδαιμον, πῶς ἔχεις; D
Νι. Κακῶς, καθάπερ σύ. Δη. δεῦρό νυν πρόσελθ', ἵνα
Ξυναυλίαν κλαύσωμεν Οὐλύμπου νόμον.
Μὺ μῦ, μὺ μῦ, μὺ μῦ, μὺ μῦ, μὺ μῦ, μὺ μῦ.
Τί κινυρόμεθ' ἄλλως; οὐκ ἐχρῆν ζητεῖν τινὰ
Σωτηρίαν νῷν, ἀλλὰ μὴ κλάειν ἔτι;
Νι. Τίς οὖν γένοιτ' ἄν; λέγε σύ. Δη. σὺ μὲν οὖν μοι λέγε,
Ἵνα μὴ μάχωμαι. Νι. μὰ τὸν Ἀπόλλω 'γὼ μὲν οὔ. E
Ἀλλ' εἰπὲ θαρρῶν, εἶτα κἀγὼ σοὶ φράσω.

Attataax, quid mali hoc? iattata.
Vt illum Paphlagonem, nouitium, Dij malum
Malè perduint, cum eius conſiliis peſſimis.
Nam ex quo ſceleſtus in ædes noſtras irruit,
Plagas aſſiduè infligit nobis ſeruulis.
NI. Ah peſſimè pereat hic primus Paphlagonum,
Suis ipſius cum calumniis. DE. miſer
Homo, quomodo habes? NI. male ſicut & tu. DE. age huc ades.
Quaſi concentum lamentemur, Olympi modum,
Mymy, mymy, mymy, mymy, mymy, mymy.
Sed quid lamentamur fruſtra? annon erat æquius
Salutem nobis quærere: non flere amplius?
NI. Quámnam ſalutem? aut unde? cedò. DE. cedò tu prior,
Ne contradicam. NI. non per Apollinem: at mihi
Tu dic audacter: & ego pòſt dicam tibi.

Σχόλια. Ἰατταταιάξ.] σχετλιασμὸν δηλοῖ αὐτό τε τοῦτο καὶ τὸ ἑξῆς. ἔοικε δὲ ὁ προλογίζων εἶναι Δημοσθένης ὁ στρατηγήσας ἐν Πύλῳ, διὰ τοῦτο. ἄλλως. σχετλιαστικὸν τὸ ῥῆμα. παρεπιγραφὴ λέγεται τὰ τοιαῦτα. ἅπερ καὶ γίνεται τοῖς σχήμασιν. ἔστι δὲ εἰς τὴν προειρημένην ὑπόθεσιν οἰκετῶν ἀποδυρομένους τὸν ἕτερον. Παφλαγόνα.] τὸν Κλέωνα ὡς δημοτικὸν οἰκέτην. Παφλαγόνα δὲ, οὐ τῷ γένει, ἀλλ' ἀπὸ τοῦ ἐπιπαφλάζειν ἐν ἐκκλησίᾳ. νεώνητον δὲ τὸν νεωστὶ κατεξουσιάσαντα τῆς ἀρχῆς. Παφλαγόνα δὲ τὸν Κλέωνα διὰ τὸ τῆς φωνῆς ἄτακτον ἀπὸ τοῦ παφλάζειν ὀνόμασεν. ἔθος γὰρ ὅτι ξένος ὢν ἐπολιτεύετο. ὀνειδίζει οὖν αὐτὸν ὡς ξένον καὶ βάρβαρον. F Τὸν νεώνητον.] τὸν νεωστὶ ἠγορασμένον. ἐπεὶ μὴ ἐκ γένους ἦν Ἀθηναῖος, ἀλλὰ νεωστὶ προσεληλυθὼς τῇ πολιτείᾳ. ἐμφαίνει διὰ τούτων ὅτι καὶ τῶν Ἀθηναίων καθάπτεται, ὅτι δέον αὐτοὺς πιστεύειν τοῖς γνησίοις καὶ πολλὰ τὴν πόλιν εὐεργετηκόσιν, οἱ δὲ μᾶλλον ἐτίμων τὸν Κλέωνα. πεφύκαμεν γὰρ καὶ τῶν οἰκετῶν μᾶλλον πιστεύειν τοῖς οἴκοι γεννηθεῖσι καὶ τραφεῖσιν, ἢ οὓς ἂν κτησώμεθα [illegible]. ἄλλως. ὅτι νεωστὶ τῇ δημαγωγίᾳ προσῆλθε. G ἡ δὲ ἑξῆς, κακὸν κακῶς ἀπολέσειαν οἱ θεοὶ τὸν Παφλαγόνα τὸν νεώνητον. Αὐταῖσι βουλαῖς.] Ἀττικὸν τὸ σχῆμα, καὶ ἡ σύνταξις τοῦ λόγου. ὡς εἰ λέγοιμεν αὐτοῖς ὅπλοις. αὐτοῖς ἵπποις. λείπει δὲ ἡ σὺν πρόθεσις. Εἰσῄρρησεν.] ἀντὶ τοῦ εἰσῆλθεν, εἰσεπήδησεν. ὡς βίᾳ καὶ ἀναιδῶς· ἀπὸ [illegible] προσπελασθέντος. Ἀττικὴ δὲ ἡ λέξις. ἐν ἐνίοις δὲ ἀντιγράφοις εἰσέφρησεν γράφεται. δηλοῖ δὲ τῆς λέξεως τὸ ἐπιπηδῆσαι, ἔτι δὲ καὶ τὸ μετὰ φθορᾶς εἰσελθεῖν. Πρώτιστα Παφλαγόνων.] ὡς πάντων μὲν ὄντων πονηρῶν, ἐξαιρέτως δὲ τοῦ Κλέωνος. Αὐταῖσι διαβολαῖς.] ὅμοιον καὶ τοῦτο τὸ σχῆμα, τῷ αὐταῖσι βουλαῖς. τοῦτο δὲ εἶπεν, ἐπεὶ διαβάλλων Κλέων τοὺς ἄλλους στρατηγοὺς καὶ προσκρούων τῷ δήμῳ, εἰς ἑαυτὸν βλέπειν τοὺς Ἀθηναίους ἐποίησε. Ξυναυλίαν.] ξυναυλία καλεῖται, ὅταν δύο αὐληταὶ τὸ αὐτὸ λέγωσιν. ὁ δὲ Ὄλυμπος μὲν ἦν τοῦ Μαρσύου μαθητής. ἔγραψε δὲ αὐλητικοὺς καὶ θρηνητικοὺς νόμους. ἄλλως. ξυναυλία λέγεται ὅταν κιθάρα καὶ αὐλὸς συμφωνῇ. νόμοι δὲ καλοῦνται, οἱ εἰς θεοὺς ὕμνοι. Ὄλυμπος δὲ μαθητὴς γέγονε Μαρσύου περὶ τὴν αὐλητικὴν ἄριστος, καὶ αὐτὸς δυστυχήσας διὰ μουσικήν. καθάπερ οὖν Ὄλυμπος εὗρε τὸ συναυλεῖν, καὶ ἡμεῖς ὅμοια. καὶ ὥσπερ ἀπὸ μιᾶς φωνῆς τῆς, ὀδυρόμεθα, μιμησώμεθα οὖν τὴν συναυλίαν Ὀλύμπου. Μῦ μῦ.] τοῦτο ὁμοφωνοῦσιν ἀμφότεροι μύζοντες. τοῦτο δὲ ὡς θρηνητικόν. ἔστι δὲ ἴαμβος ἔχων τὸ μὲν πρῶτον βραχύ, τὸ δὲ δεύτερον μακρόν. Τί κινυρόμεθα.] τί δακρύομεν, καὶ ὀδυρόμεθα εἰς κενὸν καὶ ἀνωφελές.

BISETUS. Κινυρόμεθα.] Εὐστάθιος. κινύρεσθαι, τὸ ὑποκλαίειν. κυρίως δὲ κινύρεσθαι, τὸ κινύρᾳ χρώμενον μέλπειν ἐπὶ τοῖς νεκροῖς ᾠδάς. κινύρα δὲ παρὰ τῷ Σουΐδᾳ ὄργανον μουσικόν, ἡ κιθάρα. παρὰ τὸ κινεῖν τὰ νεῦρα.

Σχόλια. Οὐκ ἐχρῆν ζητεῖν τινα.] ἡμᾶς δὲ ἀπαλλα- A γέντας τῶν δακρύων, βουλευσώμεθα τίνα τρόπον ἀπαλλαγησόμεθα τῶν τοῦ Κλέωνος κακῶν. αὐτὸς γὰρ μέλλει τὴν τοῦ ἀποδρᾶναι γνώμην εἰσηγεῖσθαι. ζητεῖν δὲ πολυπραγμονεῖν καὶ σκοπεῖν. Τίς οὖν γένοιτ' ἂν λέγε σύ.] τίς οὖν ἀφορμὴ γένοιτο λέγε σύ. πρὸς τὴν ἐπερώτησιν τοῦ ἑτέρου, ὁ ἕτερος πάλιν ἀντιερωτᾷ. ἑκάτερος δὲ εὐλαβῶς ἔχει τοῦ εἰπεῖν, διὰ τὸ φοβεῖσθαι δ' ἤδη τὸν Κλέωνα, καθ' οὗ συντίθεσι τὴν ἐπιβουλήν. φιλονεικοῦσιν οὖν τίς πρῶτος εἴπῃ. Σὺ μὲν οὖν λέγε.] ἀντὶ τοῦ σὺ εἰπέ. ἵνα εἰπόντος σου, μὴ μαχέσωμαί σοι, μηδὲ ἀντιλέξω. ἢ οὕτως. σὺ λέγε. ἵνα μὴ εἴπω πρῶτος, καὶ φθάνων B ἀντείπῃς. κἀγώ σοι μάχωμαι.

Δημοσθ. Πῶς ἂν σύ μοι λέξειας, ἃ 'μὲ χρὴ λέγειν.
Νικ. Ἀλλ' οὐκ ἔνι μοι τὸ θρέττε, πῶς ἂν οὖν ποτε
Εἴποιμ' ἂν αὐτὸ δῆτα κομψευριπικῶς;
Δημοσθ. Μή μοί γε μή μοι, μὴ διασκανδικίσῃς,
Ἀλλ' εὑρέ τιν' ἀπόκινον ἀπὸ τοῦ δεσπότου.
Νικ. Λέγε δὴ μόλωμεν ξυνεχὲς ὡδὶ ξυλλαβών.
Δη. Καὶ δὴ λέγω, μόλωμεν Νι. ἐξόπισθέ νυν
Αὐτὸ φάθι τοῦ μόλωμεν. Δημ. αὐτό. Νικ. πάνυ καλῶς,
Ὥσπερ δεφόμενος νῦν ἀρέμα πρῶτον λέγε,
Τὸ μόλωμεν εἶτα δ' αὐτό, κατεπάγων πυκνόν.
Δημοσθ. Μόλωμεν αὐτό. μόλωμεν, αὐτομολῶμεν. Νι. ἦν
Οὐχ ἡδύ; Δη. νὴ Δία, πλήν γε περὶ τῷ δέρματι
Δέδοικα τουτονὶ τὸν οἰωνόν. Νι. τί δαί;
Δη. Ὁτιὴ τὸ δέρμα τῶν δεφομένων ἀπέρχεται.

DE. Eadem tu dicas mihi, quæ me vis dicere.
NI. At nulla ineſt mihi confidentia: quomodo
Igitur hoc Euripidicè, & ſat comiè eloquar?
DE. Ne mihi, ne (inquam) iſthuc: ne quem ſcandicem mihi
Hic venditet: ſed inueni viam fugæ
C *Ab hero. NI. dic ergo hanc continenter voculam,*
Fugiamus. DE. age, dico: fugiamus. NI. nunc item
Poſt fugiamus dic trans. DE. trans. NI. rectè admodum
Nunc, vt pudenda vellicantes aſſolent,
Remiſſè primùm dic fugiamus, poſtea
D *Illud trans infer, & repete creberrimè.*
DE. Fugiamus trans, fugiamus, transfugiamus. NI. an
Non ſuaue hoc? DE. per Iouem: niſi, quòd præputio
Nunc metuo, propter hoc augurium. NI. cur iſta?
DE. Nam vellicantibus abſcedit præputium.

Σχόλια. Ἃ 'μὲ χρὴ λέγειν.] ἅ τινά με χρὴ φησὶν εἰπεῖν. ἔθει περὶ τούτων ἤκουσα παρὰ σοῦ λεχθέντων. τοῦτο δὲ E εἶπε διὰ τὸ φοβεῖσθαι λέγειν. ἔστι δὲ παρὰ τὸ ἐν Ἱππολύτῳ Εὐριπίδου ὑπὸ τῆς Φαίδρας πρὸς τὴν τροφὸν εἰρημένον οὕτως ἀποκεκρυμμένην. οὐ μάντις εἰμὶ τἀφανῆ γνῶναι σαφῶς. Ἀλλ' οὐκ ἔνι μοι τὸ θρέττε.] ἀντὶ τοῦ τὸ θαρσαλέον. οὐδὲ τὸ τυχὸν ἔχω φησὶ περὶ τούτων εἰπεῖν. θρέττε δὲ βαρβαρίζει, ἀντὶ τοῦ θαρρεῖν. παρὰ τὸ θρασὺ καὶ ἀνδρεῖον. ἵνα ᾖ, πῶς οὖν εἴπω ὃ σὺ διηγοῦ. ἠρτύσατο δέ, ἵνα ὡς ἀνάγκην τὸν ἕτερον καταστήσῃ, πρὸς τὸ αἰσθέσθαι τι καὶ συμβουλεῦσαι. τὸ δὲ πῶς ἂν οὖν ποτε, ἀντὶ τοῦ οὐ θαρρῶ φησὶν εἰπεῖν, F οὐδὲ τυχόν. βαρβαρίζει δὲ ὡς δοῦλος. Κομψευριπικῶς.] ἀντὶ τοῦ εὐριπιδικῶς, καὶ δεινῶς. διὰ πανουργίας. κομψοὶ δὲ παρὰ τοῖς ἀρχαίοις ἐλέγοντο οἱ πανοῦργοι. φησὶν οὖν πῶς ἄν τις εἴποι περιεσταλμένως καὶ λεληθότως. οἱονεὶ μὴ φανερῶς. Μὴ διασκανδικίσῃς.] μὴ εὐριπιδίσῃς. ἡ γὰρ μήτηρ Εὐριπίδου, σκάνδικας ἐπίπρασκεν. ὃ ἐστιν ἄγρια λάχανα. ἄλλως, μὴ ἀποδειλιάσῃς, μὴ μεταμελήσῃς. σκώπτει δὲ τὸν Εὐριπίδην, ὡς λαχανοπωλητρίας υἱόν. σκάνδιξ γὰρ, εἶδος λαχάνου. G Ἀπόκινον.] φυγὴν. ἀποχώρησιν. ἔστι δὲ καὶ εἶδος ὀρχήσεως φορτικῆς. οἱ δὲ μέλος. καὶ ὁ βαυκισμός. Λέγε δὴ μόλωμεν.] τινὲς τὸ μόλωμεν προσθεῖναι φασί, πρόσκειται δέ, ὑποτίθεσθαι φεύγειν αὐτόν. καὶ λέγειν αὐτομολήσωμεν πρὸς τοὺς Λακεδαιμονίους, αὐτὸς παραιτούμενος λέγειν. αὐτομολῆσαι δέ ἐστι τὸ προδοῦναι τοὺς ἰδίους καὶ ἐᾶσαι καὶ ἀπελθεῖν πρὸς τοὺς ἐναντίους ἐπὶ συμμαχίᾳ. Ἐξόπισθέ νυν.] κατόπιν. τουτέστι πρόσθες τὸ μόλωμεν, τοῦ αὐτό. εἶτα πάλιν τοῦ μόλωμεν τὸ αὐτό. βούλεται δὲ λέγειν, αὐτομολήσωμεν πρὸς τοὺς Λακεδαιμονίους. αἰνιγματωδῶς δὲ μετὰ διαγμοῦ λέγει, ποιεῖν ἐκεῖνον συμπλέκειν τὰς λοιπὰς αὐτοῦ συλλαβάς. τὸ δὲ φάθι ἀπὸ τοῦ φημὶ φήσω. ἔφην. φὰς φάντος. φάθι. ὅπερ ὁ μὲν Ἀπολλώνιος ὀξύνει, ὁ δὲ Ἡρωδιανὸς βαρύνει. παραλόγως γὰρ ὀξύνεσθαι. Ὥσπερ δεφόμενος.] ἀντὶ τοῦ ἀποδέρων τὸ αἰδοῖον. οἱ γὰρ ἁπτόμενοι τῶν αἰδοίων, οὐχ ὡς ἤρξαντο, ἀλλὰ σπουδαιότερον κινοῦσι ἐκπυρεύμενοι τῇ συνεχείᾳ τῆς κινήσεως, πρὸς τῇ τῆς γονῆς ἐκκρίσει. τοῦτο οὖν λέγει ὅτι πρῶτον κατὰ μικρόν, εἶτα συνεχῶς λέγε. Αὐτό. μόλωμεν. αὐτομολῶμεν.] ὡς ἐπιλαμβανόμενος αὐτοῦ τοῦτο λέγει. αὐτομολεῖν δέ, τὸ πρὸς τοὺς πολεμίους ἀπελθεῖν. Ἦν οὐχ ἡδύ.] ἰδοὺ ἐρωτηματικόν. λέγει δὲ οὐκ ἔστιν ἡδὺ τὸ αὐτομολῶμεν; ἔθος δὲ ἦν καὶ τὸ παρὰ τοὺς πολεμίους φεύγειν, εἰ πάσχοιέν τι κακὸν ὑπὸ τοῦ δεσπότου. τὸ δὲ φεύγειν, αὐτομολεῖν λέγουσιν Ἀθηναῖοι. ἄλλως. ὁ τὴν γνώμην λέγων ἐφίστησι τῷ λόγῳ αἰσθανόμενος τοῦ ῥήματος, ὡς ἐξηπατημένος καὶ παρακεκρουσμένος εἰπεῖν τὸ αὐτομολήσωμεν. ἄλλως. μὴ οὐ καλόν. οὐ πρὸς ἡδονὴν ἀποδοκιμάσω σου τὴν συμβουλήν. τὸν οἰωνὸν δὲ τὸ σημεῖον. Ὁτιὴ τὸ δέρμα.] ὅτι ὥσπερ τῶν δεφομένων τὸ δέρμα ἀπέρχεται, οὕτω καὶ τῶν αὐτομολούντων. Τῶν δεφομένων.] τῶν ἀποδερομένων τὸ αἰδοῖον, ὑποχωρεῖ ὄπισθεν. μή πως οὖν καὶ ἡμᾶς νομίσαντες οἱ Ἀθηναῖοι φεύγοντας κρατήσωσι καὶ ἀποδέρωσι.

Νι. Κράτιστα τοίνυν τῶν παρόντων ἐστὶ νῷν,
Θεῶν ἰόντε προσπεσεῖν του πρὸς βρέτας.
Δημοσθ. Ποῖον βρετέτας; ἐτεὸν ἡγεῖ γὰρ θεούς;
Νικ. Ἔγωγε. Δημοσθ. ποίῳ χρώμενος τεκμηρίῳ;
Νικ. Ὁτιὴ θεοῖσιν ἐχθρός εἰμ'. οὐκ εἰκότως.
Δημοσθ. Εὖ προσβιβάζεις μ'. Νικ. ἀλλ' ἑτέρᾳ πῃ σκεπτέον.
Δη. Βούλει τὸ πρᾶγμα τοῖς θεαταῖσι φράσω;
Νι. Οὐ χεῖρον ἓν δ' αὐτοὺς παραιτησώμεθα,
Ἐπίδηλον ἡμῖν τοῖς προσώποισιν ποιεῖν,
Ἢν τοῖς ἔπεσι χαίρωσι καὶ τοῖς πράγμασι.

Ni. Optimum igitur facto eſt nobis præſentibus,
Apud Deorum ſimulacra alibi procumbere.
DE. Quænam ſimulacra? an eſſe tu ſtatuis Deos?
Ni. Immò. DE. ſed quonam argumento hoc edoctus es?
Ni. Quia enim Diis inuiſus ſum vltrà, quàm decet.
DE. Facilè hoc mihi perſuades. Ni. Igitur alia via
Ineunda erit. DE. vin' tu, vt rem ſpectatoribus
Exponam? Ni. non abs re fuerit. ſed vnum eos
Rogabimus: vt nobis manifeſtum frontibus
Faxint, an dicta & facta lati comprobent.

Σχόλια. Πρὸς βρέτας.] ἄγαλμα θεῶν. προσπεσεῖν δὲ, ἱκέτας καθίζειν. ἡ γὰρ φυγὴ ἐπὶ πρὸς βρέτας, [illegible] πρὸς τὰς ἕδρας, ἢ πρὸς ἱερὰς, ἢ πρὸς ἀγάλματα θεῶν. βρέτας δὲ εἴρηται ἀπὸ τοῦ βροτῷ ἐοικέναι αὐτό. Βρετέτας;] ἐν παραλλαγῇ παίζων. οὐ μόνον δὲ τῇ γλώττῃ [illegible] τῇ παρονομασίᾳ τοῦ βρέτας, ἀλλὰ καὶ φησὶν ὅτι εἰ μὴ ἦσαν θεοί, οὐκ ἂν ἤμην θεοῖς ἐχθρός. Ἐτεὸν ἡγεῖ γὰρ θεούς] ἀληθῶς οὕτω πεπίστευκας καὶ ὑπολαμβάνεις εἶναι [illegible]; τεκμηρίῳ δὲ ἀντὶ τοῦ σημείῳ, μαρτυρίῳ. Προσβιβάζεις] ἀντὶ τοῦ πείθεις, ἀντὶ τοῦ [illegible]. Ἀλλ' ἑτέρα πῃ.] ἀλλ' ἑτέρῳ τρόπῳ δεῖ σκέψασθαι. γράφεται δὲ καὶ ἑτέρα. ἔστι δὲ [illegible]. Παραιτησώμεθα.] ἀντὶ τοῦ [illegible]. ἔστι γὰρ αἰτησώμεθα. [illegible] πλεῖστα [illegible] γὰρ καὶ [illegible] ποιοῦσι τοῖς [illegible] Ἀττικοί. Ἐπίδηλον ἡμῖν] δῆλον [illegible] φανερὸν ἡμῖν διὰ τῶν προσώπων εἰ χαίρουσι τοῖς λεγομένοις. ἐκ γὰρ τοῦ προσώπου δηλοῦται ἡ τῆς [illegible] διάθεσις. Ἢν τοῖς ἔπεσι χαίρωσι.] ἔπεσι τοῖς ποιήμασιν, ἢ τοῖς λεγομένοις, ἢ τοῖς ἰάμβοις. πάντα γὰρ ἔπη [illegible] καλοῦσι. πράγμασι δὲ τοῖς ποιήμασι τοῖς [illegible].

Bisetus. Δημοσθένης πρὸς τοὺς θεατὰς [illegible] τὴν φύσιν, τοὺς τρόπους, τὰ ἤθη, τὴν [illegible] τοῦ Κλέωνος, ὃν Παφλαγόνα καλεῖ, διὰ [illegible] ἀκριβῶς διηγεῖται, καὶ [illegible] τίθησιν, εἶτα [illegible] κελεύει, ἵνα [illegible] συλλάβωνται.

Δη. Λέγοιμ' ἂν ἤδη. νῷν γάρ ἐστι δεσπότης
Ἄγροικος ὀργὴν κυαμοτρὼξ, ἀκράχολος,
Δῆμος Πυκνίτης, δύσκολον γερόντιον,
Ὑπόκωφον. οὗτος τῇ προτέρᾳ νουμηνίᾳ
Ἐπρίατο δοῦλον, βυρσοδέψην Παφλαγόνα,
Πανουργότατον, καὶ διαβολώτατόν τινα.

DE. Dicam igitur. Eſt herus nobis ira ferox,
Eſor fabarum, bilioſus, vir tribu
Pynceuſis: moroſum difficiléque ſenium,
Surdaſtrum: qui ſuperiori nouilunio
Emit Paphlagona conſeruum coriarium:
Hominem vaferrimum, delatorem improbum,

Σχόλια. Νῷν γάρ ἐστι δεσπότης] ὥσπερ ἵνα οἰκίαν κατασκευάζει τὴν πόλιν. δεσπότην δὲ φησὶ τὸν δῆμον. οἰκέτας δὲ τοὺς [illegible] ζομένους ὑπ' αὐτοῦ [illegible] ἐν τῇ τῶν κοινῶν [illegible], [illegible] γάρ τινες εἰσὶ δοῦλοι τοῦ δήμου οἱ ἄρχοντες οἱ τῶν κοινῶν [illegible]. Ἄγροικος ὀργήν.] [illegible] ἄγριος δηλοῦν. καὶ κυρίως [illegible] ἄγροικος [illegible] τραχὺς ἢ ἀφιλής. ἀκράχολος [illegible].

Bisetus. Ἀκράχολος] ὁ ἄκρως χολώδης. ἀπὸ Θεοκρίτου εἰδ. α. καλῶς [illegible],
Καί οἱ ἀεὶ δριμεῖα χολὰ ποτὶ ῥινὶ κάθηται.

Σχόλια. Κυαμοτρώξ.] δικαστικός. κυάμοις γὰρ ἐχρῶντο οἱ δικασταί, διὰ τὸ μὴ [illegible], ἢ ἀντὶ ψήφων. ἄλλοι δὲ διὰ τοῦ σ. κυαμοτρὼς, ὁ κυάμους [illegible] ὁ ἐστι τρώγων. τούτοις γὰρ ἐχρῶντο ἀντὶ ψήφων. ἄλλως. τρεφόμενος ἀπὸ τῶν κυάμων ἀντὶ τῶν ψήφων. κυάμοις ἐχρῶντο ἐν ταῖς χειροτονίαις τῶν ἀρχόντων καὶ τῆς ἐκκλησίας. ὡς οὖν τῶν ψηφιζομένων ἀργύριον λαμβανόντων καὶ χειροτονούντων τοὺς δικαστὰς [illegible], οὕτως ὠνόμασε τὸν δῆμον τὸν ἀπὸ τῶν κυάμων τρεφόμενον. Πυκνίτης.] τόπος Ἀθήνησιν ἔνθα ἦσαν ὅτε ἐκκλησίαζον οἱ Ἀθηναῖοι. Πνὺξ γὰρ τόπος ἐν Ἀθήναις, ἔνθα ἡ ἐκκλησία συνεκροτεῖτο. τὸν δῆμον δὲ ὥσπερ πολίτην τὸν τυχόντα εἶπε. Πνυκίτην δὲ λέγει παρὰ τὸ πυκνοῦσθαι ἐκεῖ τοὺς βουλευτὰς, ἢ ἀπὸ τοῦ [illegible]. δύσκολον δὲ δυστράπελον. Δύσκολον γερόντιον.] δυστράπελον πρεσβύτερον. [illegible] ὁ ποιητὴς τὴν ἱστορίαν ὅτι [illegible] οἱ Ἀθηναῖοι [illegible] πᾶσιν [illegible], ἀλλὰ [illegible] μὴ ἀκούειν τῶν λεγομένων. Τῇ προτέρᾳ νουμηνίᾳ.] τῇ παρελθούσῃ [illegible] τὸν Κλέωνα [illegible] τῆς πολιτείας [illegible]. ἐν δὲ ταῖς νουμηνίαις οἱ δοῦλοι ἐπωλοῦντο καὶ οἱ στρατηγοὶ ἐχειροτονοῦντο. Βυρσοδέψην Παφλαγόνα [illegible] Κλεώνυμος [illegible] δηλοῖ βυρσοδέψην. βυρσεύς. συμβαίνει δὲ τούτους ἐκ τοῦ ἐμβρέχειν τὰ δέρματα [illegible] ἐὰν [illegible] αὐτὰ εἰς τὸ φάρμακον ἵνα [illegible] ὑπό τε τῆς [illegible] ὕδατος καὶ τῶν δερμάτων [illegible] ἀχρεῖον [illegible]. ἀλλ' ὡς τι καὶ τὴν εὐτέλειαν δείκνυσι τοῦ Κλέωνος, [illegible] τύχης ὁρμώμενος [illegible] τῶν Ἀθηναίων. [illegible] ὁ πατὴρ αὐτοῦ Κλεώνυμος [illegible] βυρσοδεψεῖον.

Bisetus. Θουκυδίδης ἐν τῷ γ. τοῦ Κλέωνος πατέρα Κλεαίνετον καλεῖ.

Οὗτος καταγνοὺς τοῦ γέροντος τοὺς τρόπους,
Ὁ βυρσοπαφλαγὼν, ὑποπεσὼν τὸν δεσπότην,
Ἤκαλλ', ἐθώπευ', ἐκολάκευ', ἐξηπάτα,
Κοσκυλματίοις ἄκροισι, τοιαυτὶ λέγων.
Ὦ δῆμε, λοῦσαι πρῶτον ἐκδικάσας μίαν,
Ἔνθου, ῥόφησον, ἔντραγ', ἔχε τριώβολον.
Βούλει παραθῶ σοι δόρπον; εἶτ' ἀναρπάσας
Ὅ,τι ἄν τις ἡμῶν σκευάσῃ, τῷ δεσπότῃ
Παφλαγὼν κεχάρισται τοῦτο. καὶ πρώην γ' ἐμοῦ
Μᾶζαν μεμαχότος ἐν Πύλῳ Λακωνικὴν,
Πανουργότατά πως περιδραμὼν ὑφαρπάσας,
Αὐτὸς παρέθηκε τὴν ὑπ' ἐμοῦ μεμαγμένην.
Ὑμᾶς δ' ἀπελαύνει, κοὐκ ἐᾷ τὸν δεσπότην
Ἄλλον θεραπεύειν, ἀλλὰ βυρσίνην ἔχων
Δειπνοῦντος ἑστὼς, ἀποσοβεῖ τοὺς ῥήτορας.
Ἄδει δὲ χρησμούς, εἶθ' ὁ γέρων σιβυλλιᾷ.

A *Is cùm senis mores haberet cognitos,*
Coriarius Paphlago cœpit hero subditus
Esse, illi adulari, morem gerere: undique
Assentari: tum insuper in fraudem ducere,
Summis coriorum præsegminibus, & hæc loqui:
O popule Atheniensis, nunc primùm laua:
Postquam vnum iudicâsti diem: cibum cape,
B *Sorbe vinum, comede; habe tibi triobolum.*
Vis cœnam apponam tibi? pòst nobis omnia
Abripuit, quæ nostrûm aliquis hero parauerat:
Et gratiam ab illo iniit. Nam cùm ego in Pylo
Massam aliquam pinsuissem mihi Laconicam:
Homo astutissimè circumuenit, clanculum
Surripuit, & à me pistam apposuit pro sua,
C *Nos autem dimouet: nec alium sinit herum*
Obseruare, manuq; tenens scuticam loream
Stat, & à populo cœnante abarcet Rhetoras.
Canit item oracula: planeq; Sibyllaturit.

Σχόλια. Οὗτος καταγνούς.] θεωρήσας. περιττὴ ἡ κατά. ἀντὶ τοῦ καταμαθὼν καὶ αἰσθόμενος. πρὸς ἔμφασιν δὲ πλείονα εἶναι τοῦ μαθεῖν. διενήνοχεν δέ φασι, τὸ καταγνῶναι καὶ ἐπιγνῶναι ταύτῃ. ὅτι τὸ μὲν καταγνῶναι, ἰδίως ἐπὶ διαβολῇ καὶ πονηρίᾳ λέγουσιν οἱ παλαιοί. τὸ δὲ ἐπιγνῶναι, ἐπὶ τοῦ γνωρίσαι. γνῶναι δὲ ἢ χωρὶς τῆς κατὰ προθέσεως, τὸ μαθεῖν. καταγνοὺς οὖν, ἀντὶ τοῦ καταμαθὼν καὶ αἰσθόμενος. Ὁ βυρσοπαφλαγών.] συνέμιξε τὸ γένος καὶ τὴν τέχνην. ἵνα τὸ πλέον ὀνειδίσῃ, προσθήκας ἑκατέρου γινομένου θατέρου. Ἤκαλλεν.] αἰκάλλειν ἐστὶ τὸ, τὸ κινεῖν τοῖς ὠσὶ καὶ τῇ οὐρᾷ σαίνειν τοὺς ἠθάδας. ἢ ἀπὸ μεταφορᾶς τῶν ἀλεκτρυόνων. κάλλαια γὰρ καλοῦνται τούτων τὰ γένεια. πολλαὶ δὲ αἱ λέξεις ἀλλὰ τὸ σημαινόμενον ἕν. ἐκολάκευε γάρ. Κοσκυλματίοις.] τοῖς περικοπτομένοις καὶ ἀπορριφεῖσι δέρμασι. βούλεται δὲ λέγειν, λογαρίοις αἱμύλοις. τὸ δὲ πᾶν αὐτοῦ νόημα, ὅτι λόγοις ἐξηπάτα τὸν δῆμον, δοκοῦσι μὲν ὠφέλειάν τινα ἔχειν, βλάπτουσι δὲ τὰ μέγιστα. ἄλλως. κοσκύλματα καλοῦνται τὰ περιττά. τὰ περιλιμπανόμενα ἀπὸ τῶν καττυμάτων. κοσκυλματίοις οὖν λέγει, εὐτελέσι ῥήμασιν ἢ πράγμασιν. Ἐκδικάσας μίαν.] δικάσας. ὡσεὶ ἔλεγε γυμνασθείς. τοιαῦτα δὲ εἰώθασι τοῖς τρυφῶσιν οἱ κόλακες λέγειν. τοῦτό φησι κολακεύων ἔλεγε τὸν δῆμον. λοῦσαι δὲ ἡμέραν. ἢ μίαν ἡμέραν ἐάσας ἀδίκαστον. Ἔνθου.] ἐπὶ ψωμοῦ καὶ τοῦ ἀκόλου οὕτω λεκτέον, καὶ ὅλως τοῦ φαγεῖν. Ἔντραγε.] οὕτω τὸ ἀκρατίζειν. καὶ Μένανδρος. ἀλλ' ἰδὼν ἐντραγεῖν. ὁ γὰρ οἰκέτης ἐστὶ, βαρύτερον τὴν πρὸς τοὺς δεσπότας ποιούμενος τρυφήν, παρονειδίζων ὅτι τοσαῦτα ἀποστέλλεται οὐκ ἐπὶ δεῖπνον ἀλλ' ἀκρατισμόν. Ἔχε τριώβολον.] τὸν δικαστικὸν μισθόν. ἐπεὶ τριώβολον ἐλάμβανον. Μᾶζαν μεμαχότες.] τὰ πεφυραμένα ἄλευρα μαλάξαντες, καὶ ἀρτοποιήσαντες. ὡς ἐπὶ τροφῆς δὲ τὸ κατόρθωμα τὸ ἐν Πύλῳ εἶπεν. ἄλλως. τοῦτο ἀφ' ἱστορίας τέθεικεν ἧς μέμνηται καὶ Θουκυδίδης. ἔχει δὲ οὕτως. Δημοσθένης στρατηγὸς Ἀθηναίων, ἀποσταλεὶς εἰς Σικελίαν διὰ τὸν αὐτόθι πόλεμον, περιπλέων τὴν Πύλον καὶ τὴν Σφακτηρίαν ὀλίγῃ δυνάμει προλαβὼν, τετρακοσίους εἴληφεν αἰχμαλώτους. καὶ δηλώσας Ἀθηναίοις, τί βούλονται περὶ τούτων γνώμην. ἄλλων δὲ ἄλλα λεγόντων, Κλέων ἀναστὰς ἐπηγγείλατο ἡμερῶν ἀριθμὸν προθεὶς, εἴσω εἴκοσιν ἄξειν αὐτούς, ὡς γέλωτα πολλοῦ κατ' αὐτοῦ γενέσθαι. ἀγαγὼν δὲ αὐτοὺς, ὡς ἰδίαν πρᾶξιν κατορθώσας ἐσεμνύνετο. ἄλλως. ἐν τῇ Πύλῳ. τόπος δέ ἐστι τῆς Λα- D κωνικῆς στενός, διείργων καὶ ἀποχωρίζων τὰς ἀπὸ τῆς Θετταλίας καὶ Λακεδαιμονίας εἰσβολάς. ἔνθα Λεωνίδας πρότερον τῶν Μακεδόνων βασιλεύς, ἅμα καὶ Σπαρτιατῶν ἀντέστη Ξέρξῃ τῷ τῶν Περσῶν βασιλεῖ. καὶ πολλοὺς τῶν Περσῶν ἀποκτείνας, ἀριστεύων ἐτελεύτησε, κυκλωθεὶς ἐκ προδοσίας, Ἐπιάλτου τινὸς δείξαντος τοῖς Πέρσαις διὰ τῶν ὀρῶν ὁδόν. ἐνταῦθα οὖν ὁ Δημοσθένης ἀπόβασιν ποιησάμενος σὺν ὀλίγοις, ἐξετείχισε τὸ χωρίον, καὶ κατέστησε φρουρεῖν. βοηθησάντων δὲ τῶν Λακεδαιμονίων, διὰ τάχους Βρασίδου στρατηγοῦντος, αὐτός τε ὁ E Βρασίδας ἀπέβαλε τὴν ἀσπίδα, καὶ πολλοὶ τῶν Λακεδαιμονίων ἀπέθανον ἐν τῇ μάχῃ. ἔνιοι δὲ κατέφυγον καταπονούμενοι, εἰς τὴν κατ' ἀντικρὺ νῆσον τὴν Σφακτηρίαν. καὶ αὐτὸς ὁ Δημοσθένης μετεπέμψατο ἀπὸ τῶν Ἀθηναίων, ὡς ἂν πλείονι δυνάμει χρησάμενος, τοὺς ἄνδρας ἐκπολιορκήσειε. ὁ γοῦν Κλέων γνοὺς ὅτι ὑπὸ τῆς ἀνάγκης καὶ λιμοῦ καὶ δίψους, οὐχ οἷοί τε εἰσὶ πλείοσιν ἀντέχειν ἡμέραις, ἐπεὶ καὶ τότε ἤγγελλον οἱ ἀπὸ τοῦ στρατοπέδου ἀφικνούμενοι, παρελθὼν εἰς τὸν δῆμον, εἰ λάβοι δύ- F ναμιν ὡς αἰτεῖ Δημοσθένης, ὑπηγγείλατο ἐντὸς κ ἡμερῶν παραστήσειν τοὺς πολιορκουμένους. καὶ οὕτω διαπλεύσας, καὶ τοὺς Λακεδαιμονίους λαβὼν, ἔδοξεν αὐτοῖς κατορθοῦν τὸ τοῦ Δημοσθένους ὁ Κλέων. ἐπειράθη γὰρ ὑφαρπάσαι τὸ τέλος τῶν ἐκείνου πόνων. Μεμαγμένην.] παρεσκευασμένην. καὶ ἐν ἑτοίμῳ γενομένην. Ἀλλὰ βυρσίνην ἔχων.] ῥυτῆρα. ἱμάντα. ἔπαιξε δὲ παρὰ τὸ βυρσοδέψην τὸν Κλέωνα, ἐναλλαγὴν στοιχείου ἐργασάμενος. ἔδει γὰρ εἰπεῖν μυρρίνην ἔχων ἀποσοβεῖ τὰς μυίας, ταύτῃ γὰρ ἐστεφανοῦντο οἱ στρατηγοί, βυρσίνην εἶπεν ἔχων ἀποσοβεῖ τοὺς G ῥήτορας, ὡς πρὸς βυρσοδέψην. Εἶθ' ὁ γέρων σιβυλλιᾷ.] διὰ τὸ χρόνον τότε ταραχώδη ὄντα, εἰκότως πολλὰ τοιαῦτα γίνεσθαι. γέρων δὲ ὁ δεσπότης, ἤγουν ὁ δῆμος. σιβυλλιᾷ δὲ, χρησμῶν ἐρᾷ καὶ ἐπιθυμεῖ. ἢ παραληρεῖ ὡς ἡ Σίβυλλα μακρόβιος. ἢ τοῖς χρησμοῖς ἥδεται. ἢ ἀπατᾶται μαντικῶς ἔχει χρησμοὺς φαντάζεται. χρησμολόγος γὰρ Ἐρυθραία ἦν ἡ Σίβυλλα. ἢ μέγα φρονεῖ καὶ ἐπαίρεται.

Ο δ' αὖθ' ὡς ὁρᾷ μεμακκοακότα,
Τέχνην πεποίηται. τοὺς γὰρ ἔνδον αὐτίκα
Ψευδῆ διαβάλλει. κᾆτα μαστιγούμεθα
Ημεῖς. Παφλαγὼν δὲ περιθέων τοὺς οἰκέτας,
Αἰτεῖ, ταράττει, δωροδοκεῖ, λέγων τάδε;
Ορᾶτε τὸν Ὕλαν δι' ἐμὲ μαστιγούμενον;
Εἰ μή μ' ἀναπείσετ', ἀποθανεῖσθε σήμερον.
Ημεῖς δὲ δίδομεν. εἰ δὲ μή, πατούμενοι
Ὑπὸ τοῦ γέροντος, ὀκταπλάσιον χέζομεν.
Νῦν οὖν ἀνύσαντε φροντίσωμεν, ὦ 'γαθὲ,
Ποίαν ὁδὸν νὼ τρεπτέον, καὶ πρὸς τίνα.
Νι. Κράτιστ' ἐκείνην, τὴν μόλωμεν, ὦ 'γαθέ.
Δη. Ἀλλ' οὐχ οἷόν τε τὸν Παφλαγόν' οὐδὲν λαθεῖν,
Εφορᾷ γὰρ αὐτὸς πάντ'. ἔχει γὰρ τὸ σκέλος,
Τὸ μὲν ἐν Πύλῳ, τὸ δ' ἕτερον ἐν τῇ 'κκλησίᾳ.
Τοσόνδε δ' αὐτοῦ βῆμα διαβεβηκότος,
Ο πρωκτός ἐστιν αὐτόχρημ' ἐν Χάοσιν.
Τὼ χεῖρ' ἐν Αἰτωλοῖς. ὁ νοῦς δ' ἐν Κλωπιδῶν.
Νι. Κράτιστον οὖν νῷν ἀποθανεῖν. ἀλλὰ σκόπει,
Οπως ἂν ἀποθάνοιμεν ἀνδρικώτατα.
Δη. Πῶς δῆτα; πῶς γένοιτ' ἂν ἀνδρικώτατα;
Νι. Βέλτιστον ἡμῖν αἷμα ταύρειον πιεῖν.
Ο Θεμιστοκλέους γὰρ θάνατος αἱρετώτερος.

A *Vbi ille illum inſanientem conſpicit,*
Dolum inuenit: nam quotquot eramus in domo,
Falsò calumniatur. Ibi tum nos flagris
Afficimur: Paphlago circumcurſitans petit
Seruos, exterret, munera captat, clamitat:
Videtin' Hylam flagris à me malè domitum?
Niſi me placaueritis, moriemini hodie.
B *Nos verò illi damus: ſin minus, ab improbo*
Sene hoc peſſundati, cacamus octuplum:
Nunc ergo, mi vir, diſpiciamus celeriter,
Quánam via inſiſtendum, & ad quémnam virum.
NI. Illam de fugiendo, quam dixeram.
DE. Sed vt Paphlagonem res lateat, fieri haud poteſt,
C *Ipſius enim diſpicit omnia. Nam pedem alterum*
Habet in Pylo fixum, alterum tenet in foro.
Et cùm tam latis ingrediatur paſſibus:
Podex reapſe illi eſt Hiantiæ, manus
Vtraque Petilitæ, mens in Clepidum tribu.
NI. Ergo optimum, vt moriamur: ſed age, tu vide:
Vt, ſi moriendum eſt, moriamur fortiſſimè.
D *DE. Dic: quomodo? quomodo hoc fiat fortiſſimè?*
NI. Erit optimum bibere taurinum ſanguinem.
Nam mors Themiſtoclis optatiſſima omnium.

Σχόλια. Μεμακκοακότα.] τὸν μακκοῶντα φρονοῦντα. ἀνοηταίνοντα. Μακκὼ γὰρ ἡ Λάμια ἐλέγετο εἶναι. τουτέστι βαρέως νοοῦντα. παραφρονοῦντα. ληροῦντα. γέγονε παρὰ τὸ μακκοᾶν, ὅ ἐστι νοεῖν, ὅθεν δυσκόως, ἢ παρὰ τὸ θύω τὸ κοῶ, ὃ σημαίνει τὸ νοῶ. E Αὐτίκα] προδήλως, ὁμολογουμένως, ἢ ὄξυνε δὲ τὴν ἀναίδειαν, διὰ τὸ φανερῶς καταψεύδεσθαι. ἄλλως. φανερῶς, δεῖγμα γὰρ τῆς ἄγαν χαυνίας τὸ φανερῶς ψεύδεσθαι. Δωροδοκεῖ.] δῶρα λαμβάνει καὶ διαφορεῖ. τίθεται δὲ ἡ λέξις καὶ ἐπὶ τῶν διδόντων.

BISETVS. Δωροδοκεῖ,] παρὰ τὸ δῶρον δέχεσθαι. τὸ δὲ χ εἰς κ ἰωνικῶς ἐτράπη.

Σχόλια. Εἰ μή μ' ἀναπείσετε.] ἀντὶ τοῦ ἀναπείσετε χρήμασι. διαβάλλει δὲ αὐτὸν ὡς δωροδοκούμενον καὶ προδιδόντα τὴν πόλιν. ἄλλως. εἰ μὴ πιστὸν ποιήσετε. τουτέστιν εἰ μὴ μισθόν τινά μοι δῶτε. F Ὀκταπλάσιον χέζομεν] πολλῷ πλείονα. ἐν ἴσῳ τὸ νοούμενον, ὅτι μικροῖς λήμμασιν ἀποδίδονται τῆς πόλεως τὰ πράγματα, ἀφ' ὧν ὠφέλεια μείζων ἂν ἐγίνετο τῇ πόλει. Κράτιστ' ἐκείνην.] ἄμεινον ἐπὶ τὸ αὐτομολήσωμεν. τουτέστι χωρῆσαι πρὸς τοὺς ἐναντίους.

BISETVS. Αὐτόχρημα.] Σ. πάνυ ἀληθῶς, ἀψευδῶς.

Σχόλια. Ἐν Χάοσι.] Θρᾳκικὸν ἔθνος οἱ Χάονες. παρέλαβε δὲ τὸ ὄνομα ἵνα τὸ κεχηνέναι δηλώσῃ. Χάονες δὲ δῆμος τῆς Θεσπρωτῶν. G ἢ βάρβαρον ἔθνος. ἄλλως. οἱ μὲν τῆς Ἠπείρου. οἱ δὲ Θρᾴκης τοὺς Χάονας. ἅμα δὲ τοὺς εὐρυπρώκτους διασύρει. διὰ τὸ χαίνειν τὸν πρωκτόν. Τὼ χεῖρ' ἐν Αἰτωλοῖς.] ἀπὸ τοῦ ὀνόματος τὸ πρᾶγμα λέγει. οὐκ ἐν Αἰτωλίᾳ, ἀλλ' ἐν τῷ αἰτεῖν. τὸ δ' ἐν Κλωπιδῶν, ἐναλλαγὴ ἡ πάλιν στοιχείου, τοῦ ρ εἰς τὸ λ. Κρωπίδαι γὰρ δῆμος τῆς Λεοντίδος φυλῆς. ἔπαιξεν οὖν παρὰ τὸ κλέπτειν. Ὁ Θεμιστοκλέους.] Θεμιστοκλῆς ὁ καταναυμαχήσας ἐν τῇ περὶ Σαλαμῖνα ναυμαχίᾳ τοὺς βαρβάρους, εἶθ' ὕστερον φυγαδευθεὶς ὑπὸ Ἀθηναίων ἐπὶ προδοσίας αἰτίᾳ ψευδεῖ, καταφυγὼν πρὸς Ἀρτοξέρξην τὸν Ξέρξου παῖδα, καὶ τιμηθεὶς τὰ μέγιστα παρ' E αὐτοῦ, ὡς καὶ τρεῖς πόλεις εἰς ὄψον καὶ ἄρτον λαβεῖν, Μαγνησίαν, Μυοῦντα, Λάμψακον, ὑπεστείλατο αὐτῷ καταδουλώσασθαι τὴν Ἑλλάδα, ὁ δυνάμενον ἔλαβεν. παραγενόμενος δὲ ἅμα τῷ στρατηγῷ εἰς Μαγνησίαν, καὶ καταγνοὺς ἑαυτοῦ, εἰ δι' αὐτοῦ σωθέντες Ἕλληνες, εἶτα δουλεύσουσι βαρβάροις, προφάσει χρησάμενος ὡς θυσίαν ἐπιτελέσαι βούλοιτο, καὶ ἱερουργῆσαι τῇ Λευκόφρυι Ἀρτέμιδι καλουμένῃ, ταῦρον ὑποθεὶς τῇ φιάλῃ, καὶ ὑποδεξάμενος τὸ αἷμα, καὶ χανδὸν πιὼν ἐτελεύτησεν εὐθέως. οἱ δέ φασιν, ὅτι συνιδὼν ὁ Θεμιστοκλῆς ὅτι οὐχ οἷός τε ἦν διαπράξασθαι τῷ βασιλεῖ, F ἃ ὑπεστείλατο, οὕτως ἐπὶ τὴν τοῦ θανάτου αἵρεσιν παρεγένετο. τοῦτον οὖν τὸν τρόπον, βέλτιον εἶναί φασι καὶ αὐτοὺς ἀποθανεῖν, κατὰ ζῆλον τοῦ Θεμιστοκλέους. διαβάλλει δὲ τοὺς Ἀθηναίους ὡς κακοὺς περὶ τοὺς εὐεργέτας. ἄλλως. μετὰ τὴν Ξέρξου φυγὴν Λακεδαιμόνιοι προδοσίας κρίνουσι καὶ φονεύουσι Παυσανίαν τὸν ἴδιον βασιλέα Κλεομβρότου καὶ Ἀλκαθίας υἱόν. [illegible] δὲ διακείμενοι πρὸς Θεμιστοκλέα διὰ τὸν τειχισμὸν τῶν Ἀθηνῶν, μεταστέλλονται αὐτὸν εἰς κρίσιν, φάσκοντες Παυσανίαν ὁμολογηκέναι καὶ αὐτὸν κοινωνεῖν ἐν τῇ προδοσίᾳ. Ἀθηναίων δὲ βουλομένων ἀποστέλλειν αὐτόν, φυγὼν ἧκε πρὸς Ἀρτα- G ξέρξην, καὶ Μηδικὴν φωνὴν μαθών, ἐδίδαξεν αὐτὸν πῶς ἴσασι τὸν πατέρα Ξέρξην μὴ συγχωρῆσαι τοῖς Ἕλλησι διαλῦσαι τὰ ἐπὶ Σηστοῦ καὶ Ἀβύδου διαζεύγματα. ἀνθ' ὧν εἰς εὐχαριστίαν ὁ βασιλεὺς δωρεῖται αὐτῷ τρεῖς πόλεις, Μαγνησίαν εἰς σῖτον, Λάμψακον εἰς οἶνον, Μυοῦντα εἰς ὄψα, ὡς φησὶ Κλεάνθης, καὶ Περκώτην εἰς στρωμνήν, καὶ Παλαίσκηψιν, εἰς στολήν. στρατὸν δὲ λαβὼν

αὐτῷ ἐπὶ τῷ προδοῦναι τὴν Ἑλλάδα περὶ τὴν Ἰωνίαν ἐν Μαγνησίᾳ γενόμενος, θύων ὡς ἱστορεῖται αἷμα τελευτᾷ. καὶ μετὰ θάνατον, τὸ μὲν σῶμα ὑπὸ βαρβάρων ἐνδεδεγμένον τρόπον. λοιμώξαντων δὲ Ἀθηναίων, ὁ θεὸς εἶπε μετάγειν τὰ ὀστᾶ Θεμιστοκλέους. Μαγνήτων δὲ μὴ συγχωρούντων, αἰτήσαντο ἐπὶ τεσσαράκοντα ἡμέραις ἐναγίζειν τῷ τάφῳ. καὶ περισκηνώσαντες τὸ χωρίον, λάθρα κομίζοντες ἀνορύξαν- A τες τὰ ὀστᾶ. σύμμαχος δ' ἐστὶ ψεύδεσθαι περὶ Θεμιστοκλέους. οὔτε γὰρ Ἡρόδοτος οὔτε Θουκυδίδης ἱστορεῖ. ἴσως γοῦν ἀπὸ Σοφοκλέους Ἑλένης. ἐμοὶ δὲ λῷστον αἷμα ταύρειον ἐκπιεῖν, καὶ μὴ γὰρ πλείω τῶνδ' ἔχειν δυσφημίας. τινὲς δέ φασιν ὅτι Σοφοκλῆς περὶ Θεμιστοκλέους τοῦτό φησι. ψεύδονται δέ, οὐ γάρ ἐστι πιθανόν.

Δημ. Μὰ Δί', ἀλλ' ἄκρατον οἶνον ἀγαθοῦ δαίμονος.
Ἴσως γὰρ ἂν χρηστόν τι βουλευσαίμεθα.
Νι. Ἰδού γ' ἄκρατον. περὶ ποτοῦ γοῦν ἐστί σοι;
Πῶς δ' ἂν μεθύων χρηστόν τι βουλεύσαιτ' ἀνήρ;
Δη. Ἀληθες οὗτος; κρουνοχυτρολήραιον εἶ.
Οἶνον σὺ τολμᾷς εἰς ἐπίνοιαν λοιδορεῖν;
Οἴνου γὰρ εὕροις ἄν τι πρακτικώτερον;
Ὁρᾷς; ὅταν πίνωσιν ἄνθρωποι, τότε
Πλουτοῦσι, διαπράττουσι, νικῶσι δίκας,
Εὐδαιμονοῦσιν, ὠφελοῦσι τοὺς φίλους.
Ἀλλ' ἐξένεγκέ μοι ταχέως οἴνου χοᾶ,
Τὸν νοῦν ἵν' ἄρδω, καὶ λέγω τι δεξιόν.
Νι. Οἴμοι τί ποθ' ἡμᾶς ἐργάσει τῷ σῷ ποτῷ;
Δη. Ἀγάθ'. ἀλλ' ἔνεγκ'. ἐγὼ δὲ κατακλινήσομαι.
Ἢν γὰρ μεθυσθῶ, πάντα ταυτὶ καταπάσω,
Βουλευματίων, καὶ γνωμιδίων, καὶ νοιδίων.

DE. Non per Iouem: ſed fortuna bona merum
B Meracum: an ſic conſultemus aliquid vtile.
NI. Vide meracum: ergon' de potu agitur tibi?
At quid queat ebrius conſultare vtile?
DE. Certè omnino vtile, tu homo nugaciſſime.
Quid? túne vinum audes calumniarier:
Quaſi ad conſultandum nihil afferat boni?
An vino aliquid reperias ad agendum aptius?
Viden' quando bibunt vinum homines, ibi admodum
C Diteſcunt, cauſas vincunt, lites obtinent,
Beati ſunt, & iam amicis commodant.
Age effer huc mihi vini veteris congium,
Vt irrigem mentem, & dicam aliquid vtile.
NI. Hei mihi, quid acturus es hîc cum potu tuo?
DE. Bene agam: effer tu modò, ego decumbam paululum:
Nam inebriatus, ſpargam vndique ratiunculas,
D Sententiolas, & conſultatiunculas.

Σχόλια. Ἀγαθοῦ δαίμονος.] αἰρομένης τῆς τραπέζης μετὰ τὸ δεῖπνον, ἄκρατον περιεφέρετο, ὃ ἐκαλεῖτο ἡ κρᾶσις ἀγαθοῦ δαίμονος. ἄλλως. τὸ πρῶτον ποτήριον ἀγαθοῦ δαίμονος ἔπινον. εὐφημοῦντες δὲ τὸν Διόνυσον, ὡς τέλεον θεόν. ἔστι καὶ ἐν τῇ Διονύσου ἑορτῇ, τουτέστι τοῖς Διονυσίοις, ἣν ἐνόμιζον οἱ τῆς ἀρχαίας κωμῳδίας ποιηταί.

BISETVS. Πῶς δ' ἂν μεθύων.] τοῦτο μέντοι πάλαι ἐποίουν οἱ Πέρσαι, ὡς Ἡρόδοτος λέγει. καὶ γὰρ ἐν τῇ Κλειοῖ ταῦτα περὶ τούτων γράφει. Μεθυσκόμενοι δὲ εἰώθασι βουλεύεσθαι τὰ σπουδαιότατα τῶν πρηγμάτων, τὸ δ' ἂν ἁδόν σφι βουλευομένοισι, τοῦτο τῇ ὑστεραίῃ νήφουσι προτιθεῖ ὁ στέγαρχος, ἐν τοῦ ἂν ἐόντες βουλεύωνται. καὶ ἢν μὲν ἁδῃ καὶ νήφουσι, χρέωνται αὐτῷ. ἢν δὲ μὴ ἁδῃ, μετιεῖσι. τὰ δ' ἂν νήφοντες προβουλεύσωνται, μεθυσκόμενοι ἐπιδιαγινώσκουσι.

Σχόλια. Ἀληθες οὗτος.] προπαροξυτόνως ἀναγνωστέον. οὕτω γὰρ χρῶνται τῇ λέξει. ὅτε σημαίνει τὸ ἀληθές, ὅτε δὲ ὀξύνεται τὸ ὄνομα.

BISETVS. Τὸ πρᾶγμα δηλοῖ τὸ τῆς ἀληθείας μετ' ἤθους. οὕτω γὰρ χρῶνται πρὸς τὴν τῆς γνώμης ὁλοκληρείαν. τοῦτο δὲ δῆλον ἐν ταῖς Νεφέλαις.

Σχόλια. Κρουνοχυτρολήραιον.] ἀντὶ τοῦ φλύαρος εἶ. κρουνούς, τὸ χύδην καὶ ἀκαίρως καὶ ἀθρόως ῥεῖν. λῆρον δὲ τὸ μάταιον. συνέθηκεν οὖν ἐκ τοῦ κρουνοῦ καὶ λήρου, καὶ τοῦ χύτρας ἀναισθήτου οὔσης, ἵνα τὸ ὅλον δηλώσῃ τὸ ἀναίσθητον καὶ ἀσύνετον καὶ περιττολόγον. Οἴνου γὰρ εὕροις ἄν τι.] Ὁμηρικὸν τὸ νόημα. ἀπὸ οἴνου δὲ κεκμηῶτι μένος μέγα οἶνος ἀέξει. Ἡρόδοτος δὲ τοὺς Πέρσας τοῦτον τὸν τρόπον βουλεύεσθαί φησιν. εἰ μὲν οὖν εἴπῃ ἡ γνώμη αὐτὸ τοῖς νήφουσι, βουλεύεσθαί τι περὶ τούτων ἐν μέθῃ καὶ κυροῦν. νήφοντες δέ, ἐπικυροῦν. φησὶν οὖν Ἡρόδοτος μέλλοντας τοὺς Πέρσας βουλεύεσθαι μεθύειν.

E Ὁρᾷς ὅταν πίνωσι.] ὅρα τὴν Ἀριστοφάνειον. ἀρχόμενον γὰρ σκώμματος, μεθύσκεσθαι, ἵνα μὴ ἰάσων δεισιδαίμονα [illegible] μεγάλους ἄνδρας. Οἴνου χοᾶ.] χοῦς μέτρον Ἀττικὸν χωροῦν κοτύλας ιβ'. ἔστι δὲ καὶ ἑορτὴ Ἀθήνησι. ἐκλήθη δὲ ἀπὸ τοιαύτης αἰτίας. Ὀρέστης δὲ μετὰ τὸν τῆς μητρὸς φόνον ἧκεν εἰς Ἀθήνας· παρὰ τὸν Πανδίονα συγγενῆ καθεστῶτα, ὃς ἔτυχε τότε βασιλεύων τῶν Ἀθηναίων, καὶ αὐτὸν κατέλαβεν ἑορτήν τινα δημοτελῆ τοιαύτην. ὁ δ' οἶνον [illegible] τὸν Ὀρέστην ἐδέξατο, κατὰ μόνας δὲ τραπέζας F ἑκάστοις ἱστάμενος μὴ καθαρθέντος αὐτοῦ τὸν φόνον, ὡς ἂν μὴ ἀπὸ κρατῆρος πίνοιεν, ἑκάστῳ τῶν κεκλημένων παρέθηκε χοῦν. Καταπάσω.] πληρώσω. Καὶ νοιδίων.] λεπτῶν καὶ μεμερισμένων. οὐ γὰρ ὑποκοριστικῶς εἴρηκεν. ἄλλως. διανοημάτων. παρήγαγεν ἀπὸ τοῦ πληθυντικοῦ τοῦ οἱ νοῖ, τὸ νοΐδιον ὑποκοριστικόν. τινὲς δὲ διαιροῦσι καὶ λοιδοροῦσιν ἀπὸ τοῦ οἴνου καὶ τῆς μέθης κακούς.

BISETVS. Νικίας οἰηθεὶς ἐπανελθὼν οἶνον φέρει. G τὸν τοῦ Δημοσθένους χρησμὸν λαβὼν, καὶ τοῦ Κλέωνος καθεύδοντος καὶ ῥέγκοντος μέθῃ [illegible], τὸν Νικίαν ποιεῖ τὸ δεύτερον πάλιν [illegible] κλέπτοντα τὰς [illegible] ἐν οἷς τὰ κρύφια καὶ λαθραῖα αὐτοῦ βουλεύματα ἦσαν γεγραμμένα. Νικίας τὸ προσταχθὲν ταχέως καὶ ἐπιδεξίως ποιεῖ, καὶ πρὸς Δημοσθένην ἐπαναστρέψας τὸ κλέμμα προφέρει, καὶ πᾶσι δηλοῖ τὸν χρησμὸν οἴκοι καταληφθέντα περί τινος Ἀλλαντοπώλου, ὃς τὸν Κλέωνα διαφθείρας, καὶ ἀπολέσας τῆς πόλεως προστατήσει.

Νι. ΩΣ εὐτυχῶς, ὅτ' οὐκ ἐλήφθην ἔνδοθεν,

NI. QVàm proſperè euenit, quòd intus non fui

Κλέπτων τὸν οἶνον. Δημ. εἰπέ μοι, Παφλαγὼν τί A
δρᾷ;
Νι. Ἐπίπαστα λείξας δημιόπραθ' ὁ βάσκανος,
Ῥέγκει μεθύων ἐν ταῖσι βύρσαις, ὕπτιος.
Δη. Ἴθι νυν, ἄκρατον ἐγκάναξόν μοι πολύν.
Νι. Σπονδὴν λαβὲ δὴ, καὶ σπεῖσον ἀγαθοῦ δαίμονος,
Ἕλχ', ἕλκε τὴν τοῦ δαίμονος τοῦ Πραμνίου.
Δη. Ὦ δαῖμον ἀγαθὲ, σὸν τὸ βούλευμ', οὐκ ἐμόν.
Νι. Εἴπ', ἀντιβολῶ, τί ἐστι; Δη. τοὺς χρησμοὺς ταχὺ
Κλέψας ἔνεγκε τοῦ Παφλαγόνος ἔνδοθεν,
Ἕως καθεύδει. Νι. ταῦτ' ἀτὰρ τοῦ δαίμονος;
Δέδοιχ' ὅπως μὴ τεύξομαι κακοδαίμονος.
Δη. Φέρε νυν ἐγὼ 'μαυτῷ προσαγάγω τὸν χοᾶ.
Τὸν νοῦν ἵν' ἄρδω, καὶ λέγω τι δεξιόν.
Νι. Ὡς μεγάλ' ὁ Παφλαγὼν πέρδεται, καὶ ῥέγκεται.
Ὥστ' ἔλαθον αὐτὸν, τὸν ἱερὸν χρησμὸν λαβών,
Ὅνπερ μάλιστ' ἐφύλαττεν. Δη. ὦ σοφώτατε
Φέρ' αὐτὸν, ἵν' ἀναγνῶ. σὺ δ' ἔγχεον πιεῖν
Ἀνύσας τι. φέρ' ἴδω τί ἄρ' ἔνεστιν αὐτόθι.
Ὦ λόγια. δός σύ μοι τὸ ποτήριον ταχύ.
Νι. Ἰδοὺ, τί φησιν ὁ χρησμός; Δη. ἑτέραν ἔγχεον.
Νι. Ἐν τοῖς λογίοις ἔνεστιν, ἑτέραν ἔγχεον;
Δη. Ὦ Βάκι. Νι. τί ἐστι; Δη. δὸς τὸ ποτήριον ταχύ.

A Deprehenſus in furto. DE. quid agit Paphlago? cedò.
NI. Vbi præſtigiator publicata cibaria
Liguriuit, ſtertit ſupinus in corio.
DE. Age nunc meracum cum ſtrepitu infunde mihi.
NI. Cape hoc libamen, & liba genio bono,
Trahe, trahe quæſo, libamen Pramnij Dei.
B DE. O bone Geni, tuum eſt conſilium hoc, non meum.
NI. Dic obſecro: quid eſt? DE. i, aufer Paphlagonis
Oracula furtim, dum intus dormiat. NI. haccine
Vult Genius? vereor ne Genio potiar malo.
DE. Age, nunc ego mihi ipſi admouebo congium,
C Vt irrigem mentem, & dicam aliquid vtile.
NI. Quàm valdè pedit & ſtertit nequam iſte Paphlago.
Nam non ſenſit, cùm ſurriperem ipſi oracula:
Quæ tamen aſſeruabat plurimum. DE. amice optime
Cedò huc oraculum, vt legam: tu, quod bibam,
Infunde: propera, ſine videam quid inſit hic.
D O quæ oracula: da poculum mihi ocyus.
NI. En tibi, quid ait oraculum? DE. infunde alterum.
NI. Oraculóne inſcriptum eſt hoc, infunde alterum?
DE. O Baci. NI. quid eſt? DE. da poculum mihi quam celerrimè.

Σχόλια. Ἐπίπαστα λείξας.] τὰ ἐπιπαστὰ ἐδέσματα [illegible] ἀγοραστὰ [illegible] καὶ τὸ ἐπίπαστον ἔψημα τὰ διὰ [illegible] δημοσίᾳ πιπράσκεται. ἔθος δὲ εἶχον ποιεῖν πλακοῦντας ἢ ἄρτους καὶ ἐπιπάσσειν τινὰ κάρυα ἢ μάζας ἁλμυράς. καὶ διὰ τοῦτο ἔφη τὰ ἐπίπαστα. Δημιόπραθ' ὁ βάσκανος.] τὰ δημευθέντα πιπρασκόμενα. ἐκ δημεύσεως τῶν δημευομένων διὰ Κλέωνα θυσιῶν. ἢ δημιόπρατα εἶπεν ὡς ἐκ δημοσίου πράγματος αὐτοῦ κλέψαντος. ἄλλως. τὰ [illegible] ἐξωνούμενα. τοῦ γὰρ [illegible] τοῦ δήμου μέχρι [illegible], ἀνεῖτο τοῖς [illegible] λόγοις τὴν παρ' αὐτοῦ οὐσίαν. Ῥέγκει.] διὰ τῆς ῥινὸς. συμβαίνει δὲ μάλιστα τοῦτο πάσχειν τοὺς μεθύοντας. ἢ ὅτι ὑπτίους ἀνακειμένους [illegible] λέξεσιν, [illegible] ἀντὶ τοῦ ποιεῖν ἦχον ἀποτελεῖ τῇ ῥινί. Ἐγκάναξον.] ἔγχει. ἐγκάναξον λέγεται δὲ, ὅτι τὴν [illegible] ἀθρόως πινόντων. οἱ δὲ ἐπὶ θορύβου τιθέασι τοῦτο [illegible] τὴν καταχύσιν. ἢ μετὰ ψόφου ἔγχεον. Τὴν τοῦ δαίμονος τοῦ Πραμνίου.] [illegible] ἀπὸ γῆς Πραμνίας [illegible] [illegible] ὁ πολυχρόνιος [illegible] Πραμνίᾳ πέτρᾳ [illegible] πρὸς τὴν Θρᾴκην [illegible] τὴν τοῦ δαίμονος τοῦ ἀγαθοῦ, εἶτα Πραμνίου. [illegible] ὁ Πράμνιος οἶνος πολυτίμητός ἐστιν. [illegible] καὶ μὴ ἱστάναι τὴν [illegible]

Bisetvs. Τοῦ Πραμνίου.] Ἀθήναιος ἐν τῷ α. [illegible] Γίνεται δὲ ἐν Ἰκάρῳ, ὥσπερ Ἐπαρχίδης, ὁ Πράμνιος. ἔστι δὲ οὗτος γένος τι οἴνου. καὶ ἔστιν οὗτος γλυ-
E κὺς, οὔτε παχὺς, ἀλλ' αὐστηρὸς, καὶ σκληρὸς, καὶ δύναμιν ἔχων διαφέρουσαν, οἷῳ Ἀριστοφάνης, οὐχ ἥδεσθαι Ἀθηναίους φησὶ λέγων,

Τὸν Ἀθηναίων δῆμον οὔτε ποιηταῖς
Ἥδεσθαι σκληροῖς, καὶ ἀστεμφέσιν, οὔτε
Πραμνίοις σκληροῖσιν οἴνοις, συνάγουσι
Τὰς ὀφρῦς τε, καὶ τὴν κοιλίαν, ἀλλ'
Ἀνθοσμίᾳ, καὶ πέπονι νεκταροσταγεῖ.

Εἶναι γὰρ ἐν Ἰκάρῳ φησὶ Σῆμος Πράμνιον πέτραν, καὶ παρ'
F αὐτῇ ὄρος μέγα, ἀφ' οὗ τὸν Πράμνιον οἶνον, ὃν καὶ φαρμακίτην τινὰς καλεῖν.

Σχόλια. Ὦ δαῖμον.] ὡς ἐμπνευσθεὶς καὶ [illegible] τέφρασι. Δέδοιχ' ὅπως.] δέδοικά φησι μὴ διὰ τὸ δαίμονα τὸν [illegible] κακοδαίμονος. Φέρε νυν ἐγὼ 'μαυτῷ.] μόνος [illegible] καλουμένους [illegible] ἑστίας, ἐφ' [illegible] ἐκεῖνος [illegible] χρησμούς. Ἄρδω.] ποτίσω [illegible] ἀπὸ τῆς [illegible] Πέρδεται.] [illegible] [illegible] [illegible] Τὸν ἱερὸν χρησμόν.] [illegible] τοῦ Κλέωνος [illegible]
G τὸν μάλιστα [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Ὦ Λόγια.] [illegible] ἰδοὺ, ἀντὶ τοῦ λάμβανε, [illegible] Ὦ Βάκι.] τοῖς Βάκιδος χρησμοῖς. [illegible] Ἀθηναῖος [illegible] Λοκρὸς, ὁ Βοιωτός.

Νι. Πολλῷ γ' ὁ Βάκις ἐχρῆτο τῷ ποτηρίῳ.

Δημοσθ. Ὦ μιαρὲ Παφλαγὼν, ταῦτ' ἄρ' ἐφυλάττου πάλαι,

Τὸν περὶ σαυτοῦ χρησμὸν ὀρρωδῶν. Νι. τιή;

Δημοσθ. Ἐνταῦθ' ἔνεστιν, αὐτὸς ὡς ἀπόλλυται.

Νι. Καὶ πῶς; Δημ. ὅπως, ὁ χρησμὸς ἄντικρυς λέγει,

Ὡς πρῶτα μὲν στυππειοπώλης γίγνεται,

Ὃς πρῶτος ἕξει τῆς πόλεως τὰ πράγματα.

Νι. Εἷς οὑτοσὶ πώλης. τί τοὐντεῦθεν; λέγε.

Δημοσθ. Μετὰ τοῦτον αὖθις προβατοπώλης δεύτερος.

Νι. Δύο τώδε πώλα, καὶ τί τοῦτον χρὴ παθεῖν;

Δημοσθ. Κρατεῖν, ἕως ἕτερος ἀνὴρ βδελυρώτερος

Αὐτοῦ γένοιτο, μετὰ δὲ ταῦτ' ἀπόλλυται.

Ἐπιγίνεται γὰρ βυρσοπώλης Παφλαγὼν,

Ἅρπαξ, κεκράκτης, Κυκλοβόρου φωνὴν ἔχων.

Νι. Τὸν προβατοπώλην ἦν ἄρ' ἀπολέσθαι χρεὼν

Ὑπὸ βυρσοπώλου; Δημοσθ. νὴ Δί'. Νι. οἴμοι δείλαιος.

Πόθεν οὖν ἂν ἔτι γένοιτο πώλης εἷς μόνος;

Δη. Ἔτ' ἐστὶν εἷς, ὑπέρφυα τέχνην ἔχων.

Νι. Εἴπ', ἀντιβολῶ, τίς ἐστι; Δημοσθ. εἴπω; Νι. νὴ Δία.

Δη. Ἀλλαντοπώλης ἔσθ', ὁ τοῦτον ἐξολῶν.

Νι. Ἀλλαντοπώλης; ὦ Πόσειδον, τῆς τέχνης;

Φέρε, ποῦ τὸν ἄνδρα τοῦτον ἐξευρήσομεν;

Δημοσθ. Ζητῶμεν αὐτόν. Νι. ἀλλ' ὅδε προσέρχεται,

Ὥσπερ κατὰ θεῖον, εἰς ἀγοράν. Δημοσθ. ὦ μακάριε

Ἀλλαντοπῶλα, δεῦρο δεῦρ' ὦ φίλτατε.

Ἀνάβαινε σωτὴρ τῇ πόλει καὶ νῷν φανείς.

A Ni. *Multo potu iſthic ſane Bacis vſus eſt.*

De. *Sceleſte Paphlago haccine ſeruabas tamdiu?*

Metuens tuum de te ipſo oraculum? Ni. *quid eſt?*

De. *Ineſt huic chartæ: quonam pacto ipſe pereat.*

Ni. *Et quomodo?* De. *Modum explicat hoc oraculum*

B *Manifeſte: quòd primò ſtuppatum venditor*

Hic adminiſtraturus ſit Rempublicam.

Ni. *Vnus hic eſt venditor: quid deinde iſt? cedò.*

De. *Poſt hunc erit ſecundus ouium venditor.*

Ni. *Duo iam ſunt venditores: & quid alterum*

Hunc pati opus eſt? De. *quid? tantiſper dominarier*

C *Donec alius ſuccedat ipſo nequior.*

Sed poſthac interit: nam corij venditor

Iſte Paphlago ſuccedit in illius locum,

Homo rapax, vociferator, os Cyclobori habens.

Ni. *Erat ergo ita in fatis, vt ouium venditor*

A venditore corij tolleretur è

Medio? De. *ita per Iouem.* Ni. *hei mihi miſero, unde adhuc*

Vel vnus tantum, poſt exiſtat venditor?

D De. *Immo, eſt vnus ſupra modum inſtructus dolis.*

Ni. *Dic, obſecro, quis eſt?* De. *dicámne?* Ni. *per Iouem.*

De. *Iſtum qui perdet, venditor eſt farciminum.*

Ni. *Fartórne? proh Neptune, quæ hæc fallacia?*

Cedò, vbinam iſtum inueniemus commodè virum?

E De. *Quæramus ipſum.* Ni. *eccum ipſo in tempore, in forum*

Huc aduenit, quaſi fato quodā. De. *euge optime*

Fartor adeſdum: huc ades, vir optatiſſime:

Seruator ades nobis, Reique publicæ.

Σχόλια. Πολλῷ γ' ὁ Βάκις ἐχρῆτο.] ἀντὶ τοῦ πολλὰ ἔπινεν. Ὀρρωδῶν.] φοβούμενος, εὐλαβούμενος. ἀπὸ τοῦ τὸν ὄρρον τὸν δειλὸν ἰδίειν. τὸ ἑξῆς. ταῦτ' ὀρρωδῶν, ἐφυλάττου πάλαι τὸν περὶ σεαυτοῦ χρησμόν. ἄντικρυς δὲ φανερῶς διαρρήδην. Στυππειοπώλης.] ὁ τὰ στυππεῖα πωλῶν, τουτέστι κανναβινα λινᾶ. δηλοῖ δὲ τὸν Εὐκράτη καὶ τὴν ἐπ' αὐτοῦ πολιτείαν. ὃς στύππαξ ἐκαλεῖτο, διὰ τὸ στυππειοπώλης εἶναι, ὡς καὶ ἐν ἑτέροις. ἕξει δὲ ἀντὶ τοῦ καθέξει. διοικήσει καὶ διαχειριεῖ. Πώλης.] παρὰ τὸ τέλος τοῦ ὀνόματος παίζει. Προβατοπώλης.] τὸν Καλλίαν λέγει, καὶ τὴν πολιτείαν αὐτοῦ. τινὲς δέ, ὅτι Λυσικλέα λέγει, ὃς προβατοπώλης ἐγένετο. Δύο τώδε πώλα.] ἐπειδὴ δυϊκῶς ἐσήμανεν. ἀντὶ γὰρ τοῦ ἀποδίδοσθαι καὶ πωλεῖν τοὺς πολιτευομένους τὰ τῆς πόλεως πράγματα. κρατεῖν δὲ ἄρχειν καὶ διοικεῖν τὰ πολιτικά. δῆλον δὲ αὐτὸν στρατηγὸς, [illegible] ἐστι. Κυκλοβόρου φωνὴν ἔχων.] Κυκλοβόρος ποταμὸς τῶν Ἀθηναίων, οὐκ ἀεὶ, οὐδὲ διὰ παντὸς ῥέων, ἀλλὰ χειμάρρους. φησὶν οὖν τραχεῖαν φωνὴν ἔχων καθάπερ ὁ ποταμὸς ἐπειδὰν ῥέῃ. ἢ ἀπὸ τοῦ [illegible] ἐκ τοῦ κύκλου. ὁ δὲ κύκλος Ἀθήνῃσιν ἐστί. καθάπερ Μάκελλος, ἐκ τῆς κατασκευῆς, τῆς στρογγυλῆς [illegible]. ἔνθα δὴ πιπράσκεται χωρὶς κρεῶν, τὰ ἄλλα ὤνια. ἐξαιρέτως δὲ οἱ ἰχθύες. οὕτω τὸν Κλέωνα [illegible] μέγα, καὶ φοβερὸν ὄντα, χρηματίζεται παρὰ τῶν πιπρασκόντων, ἵνα μὴ [illegible] αὐτούς. καὶ ἴσως ὁμηρικώτερον ὠνόμασεν. ὁ μὲν γὰρ Ὅμηρος δημοβόρον φησὶ τὸν Ἀγαμέμνονα. λέγων δημοβόρος βασιλεὺς ἐπεὶ οὐτιδανοῖσιν ἀνάσσεις. ἄλλως. ποταμὸς τῆς Ἀττικῆς χείμαρρος ὁ Κυκλοβόρος. ὑπὸ Ἀθηναίων χωσθείς. τὴν κακοφωνίαν οὖν τοῦ Κλέωνος, εἴκασε τῷ ἤχῳ τοῦ ποταμοῦ. καὶ ἀλλαχοῦ, [illegible] ἐγὼ τὸν Κυκλοβόρον κατεῖδον. ἔνιοι δὲ τόπος Κυκλοβόρος, ἐν ᾧ τὰ ὤνια ἐπωλοῦντο [illegible] ὁ Κλέων. Πόθεν ἂν οὖν ἔτι γένοιτο.] ἔχων ἐν τῷ τέλει τὸ ὄνομα τὸ πώλης. διαβάλλει δὲ τοὺς Ἀθηναίους ὡς ἀγοραίους καὶ βαναύσους καθιστάντας τοὺς δημαγωγούς. Ὑπέρφυα.] ὑπερβάλλοντα. θαυμαστὴν καὶ λαμπράν. ἐξαίρει δὲ νῦν αὐτοῦ τὴν τέχνην, ἵνα μᾶλλον ἐνδείξῃ φανείσης αὐτοῦ τῆς τέχνης λίαν εὐτελοῦς. ἐξολῶν δὲ ἐκβαλῶν μέλλων τῆς πολιτείας τὸν Κλέωνα. ἀλλαντοπώλην δὲ τὸν Ἀγοράκριτον λέγει οὕτως αὐτὸν πεπλασμένον κατὰ κωμικὴν παιδιάν. Ὥσπερ κατὰ θεῖον εἰς ἀγοράν.] ἐπὶ τῶν ἐξαίφνης ἐπιφαινομένων, τουτέστιν εὐκαίρως ἐπιφαινομένων, κατὰ θεῖον ἔλεγον. ἐπειδὴ καὶ ὁ ἀλλαντοπώλης αἰφνίδιος βουλευομένοις, μὴ προσδοκήσασι δὲ ἐπεφάνη αὐτοῖς. ἄλλως. κατὰ θεοῦ πρόνοιαν. τοὺς δὲ ἐξαίφνης φαινομένους, οὕτως ἔλεγον κατὰ θεῖον ὀφθῆναι ὅ ἐστι κατὰ πρόνοιαν θεοῦ. Ἀνάβαινε σωτὴρ τῇ πόλει.] ἵνα φησὶν ἐκ τῆς παρόδου ἐπὶ τὸ λογεῖον ἀναβῇ. διὰ τί οὖν ἐκ τῆς παρόδου. τοῦτο γὰρ οὐκ ἀναγκαῖον. λεκτέον οὖν ὅτι ἀναβαίνειν ἐλέγετο τὸ ἐπὶ τὸ λογεῖον εἰσιέναι. ὃ καὶ ἀρέσκεται. λέγεται γὰρ καταβαίνειν, τὸ ἀπαλλάττεσθαι μετιέναι ἀπὸ τῆς παλαιᾶς ἔθους. τοῦτον δὲ οἱ μὲν Κλεώνυμον, οἱ δὲ Ὑπέρβολον. οἱ δέ φασιν Εὔβουλον εἶναι. ὡς ἐν θυμέλῃ δὲ τὸ ἀνάβαινε.

ΔΡΑΜΑΤΟΣ ΠΡΩΤΟΥ

Σκηνὴ δευτέρα.

Τρίμετροι Ιαμβικοί.

ΑΛΛΑΝΤΟΠΩΛΗΣ, Ο ΚΑΙ ΑΓΟΡΑΚΡΙΤΟΣ, ΔΗΜΟΣΘΕΝΗΣ, ΝΙΚΙΑΣ.

Bisetus. Ἀγοράκριτος προσέρχεται, ἐπειδὴ οἱ δύο δοῦλοι τὸν περὶ αὐτοῦ θεόθεν χρησμὸν ἀνέλεξαν, καὶ καλλὴν δυναστείας ἐλπίδα παρέχουσιν.

Αλ. Τί ἐστι; τί με καλεῖτε; Δη. δεῦρ' ἔλθ', ἵνα πύθῃ,
Ὡς εὐτυχὴς εἶ, καὶ μεγάλως εὐδαιμονεῖς.
Νι. Ἴθι δὴ κάθελ' αὐτοῦ τοὐλεὸν, καὶ τοῦ θεοῦ
Τὸν χρησμὸν ἀναδίδαξον αὐτὸν, ὡς ἔχει.
Ἐγὼ δ' ἰὼν προσκέψομαι τὸν Παφλαγόνα.
Δημοσθ. Ἄγε δὴ σὺ κατάθου πρῶτα τὰ σκεύη χαμαί.
Ἔπειτα τὴν γῆν πρόσκυσον, καὶ τοὺς θεούς.
Αλ. Ἰδού τί ἐστι; Δημοσθ. ὦ μακάρι', ὦ πλούσιε,
Ὦ νῦν μὲν οὐδεὶς, αὔριον δ' ὑπέρμεγας,
Ὦ τῶν Ἀθηναίων ταγὲ τῶν εὐδαιμόνων.
Αλ. Τί μ', ὦγάθ', οὐ πλύνειν ἐᾷς τὰς κοιλίας,
Πωλεῖν τε τοὺς ἀλλᾶντας, ἀλλὰ καταγελᾷς;
Δη. Ὦ μῶρε, ποίας κοιλίας; δευρὶ βλέπε,
Τὰς στίχας ὁρᾷς γε τῶνδε τῶν λαῶν; Αλλαν. ὁρῶ.
Δη. Τούτων ἁπάντων αὐτὸς ἀρχέλας ἔσει,
Καὶ τῆς ἀγορᾶς, καὶ τῶν λιμένων, καὶ τῆς πυκνός,
Βουλὴν πατήσεις, καὶ στρατηγοὺς κλαστάσεις,

ACTVS I. SCENA II.

Senarij Iambici.

AGORACRITVS, QVI ET ALLANTOPOLA, DEMOSTHENES, NICIAS.

AG. *Quid eſt? quid me vocatis?* DE. *age huc, vt audias*
Quàm vir beatus ſis, & quàm proſperè habeas.
NI. *Aufer tu menſam et fartoriam: & Dei*
Quale ſit oraculum, & quid velit, ipſum edoce.
Ego ibo, & interuiſam, quid agat Paphlago.
DE. *Age, tu depone primum hæc vaſa humi: dein*
Pronus adora Tellurem, & patrios Deos.
AG. *Eccum: quid eſt?* DE. *ô te fælicem, ô diuitem,*
O qui, hodie nullus cùm ſis, cras maximus eris.
O dux Athenenſium felicium.
AG. *Cur non ſinis me abluere hos ventriculos, & hæc*
Farcimina vendere, quid me habes deſpectui?
DE. *Quos ventriculos, tu fatue? huc ad me reſpice.*
Viden' hos populi ordines? AG. *video ſanè.* DE. *omnium*
Tu horum dux & princeps eris, fori, portuũ, pnycis,
Et portuum: ſenatum calcabis: duces
Confringes: vincies, vinctos cuſtodies:

Σχόλια. Τί με καλεῖτε.] ὁ Ἀγοράκριτος τουτέστιν ὁ Ἀλλαντοπώλης ταῦτα λέγει. εἰσάγει δὲ εἰς τὸ θέατρον, γελοίου χάριν ἔντερα καὶ κοιλίας, καὶ μαγειρικὴν τράπεζαν φέρων. Τοὐλεόν.] τὸ τραπέζιον, ἐν ᾧ ἔκοπτον ἀλλᾶντας. ἐλεοὶ γὰρ λέγονται αἱ μαγειρικαὶ τράπεζαι. καὶ Ὅμηρος. ἐν ἐλεοῖσιν ἔπηξεν. Προσκέψομαι] προσσκοπήσομαι φασὶν ἀπελθὼν, καὶ κατανοήσω τί ποιεῖ ὁ Παφλαγών. Τὰ σκεύη] τὸ ἀγγεῖον ἐν ᾧ ἔφερε τοὺς ἀλλᾶντας. Ἰδού.] ποιῶ φησὶν ὃ προσέταξας. [illegible] αὐτὰ πάντα. ἀμοιβαῖα δὲ ἐστι ταῦτα τοῦ ἀλλαντοπώλου καὶ ἑνὸς τῶν οἰκετῶν. Ταγέ.] ἀρχηγέ. ἡγεμών. καὶ Ὅμηρος. πάντες δ' οἱ ταγοὶ ἄμμι μένοντες. Τὰς κοιλίας.] Ὅμηρος διὰ παντὸς γαστέρας καλεῖ οὐ κοιλίας. Ἀλλὰ καταγελᾷς.] ἀλλὰ χλευάζεις με καὶ γελοῖα τίθεσαι. ὅθεν δὲ ἀνεσκεύαστα ποιεῖ, τὸν τοιοῦτον δημαγωγὸν αὐτὸν τῆς πολιτείας ἀνάξιον, ὡς τὸν ἀλλαντοπώλην διαβάλλειν βουλόμενος, ἀλλ' ἐμοῦ καὶ τῶν Ἀθηναίων καταφρονούμενος, εἰ τοιούτων ἀνέχεται πολιτῶν. καὶ διαβάλλων τὸν Κλέωνα, ὅτι αὐτός τε ἐκεῖνος ἦν εὐτελὴς, καὶ ὑπὸ τοιούτου τῆς πολιτείας ἐκβληθήσεται. Τὰς στίχας ὁρᾷς] τὸ πλῆθος. τὰς τάξεις. τὸ θέατρον δὲ αὐτῷ δεικνὺς ταῦτα φησίν. Ἀρχέλας] ἄρχων λαοῦ. ἡγεμών. ἔξαρχος. δημαγωγός. ἔπαιξε δὲ τῷ ὀνόματι. φησὶ γὰρ ἄρξεις τοῦ λαοῦ. Πυκνός.] τῆς ἐκκλησίας. μετὰ τοῦ ς ἐστι τῶν στοιχείων. εἰ γὰρ πνὺξ ἐστι, ἡ δὲ πυκνός. νῦν δὲ πυκνός. Βουλὴν πατήσεις.] διαπαλαίσεις. καταπατήσεις. ἢ ἀντὶ τοῦ καταφρονήσεις τοῦ βουλευτηρίου. Κλαστάσεις.] οἱ μὲν κλοιώσεις καὶ δεσμεύσεις. οἱ δὲ κρατήσεις. ἄλλοι δὲ κλάσεις, ἀπὸ μεταφορᾶς τῶν τεμνομένων κλημάτων. ἄλλως. ἐκ ῥιζῶν ἀνατρέψεις. ἔνθεν κλαστήρια τὰ δρέπανα ἐν οἷς κλαδεύουσι καὶ ξύλα καὶ κλήματα ἐν ταῖς ἀμπέλοις.

Δήσεις, φυλάξεις, ἐν Πρυτανείῳ λαικάσεις.
Αλ. Ἐγώ; Δη. σὺ μέντοι, κοὐδέπω γε πάνθ' ὁρᾷς,
Ἀλλ' ἐπανάβηθι, καὶ 'πὶ τοὐλεὸν τοδὶ,
Καὶ κάτιδε τὰς νήσους ἁπάσας ἐν κύκλῳ.
Αλ. Καθορῶ. Δη. τί δαί; τἀμπόρια, καὶ τὰς ὁλκάδας;
Αλ. Ἔγωγε. Δη. πῶς οὖν οὐ μεγάλως εὐδαιμονεῖς;
Ἔτι νῦν τὸν ὀφθαλμὸν παράβαλλ' εἰς Καρίαν
Τὸν δεξιὸν, τὸν δ' ἕτερον εἰς Καρχηδόνα.
Αλ. Εὐδαιμονήσω γ', εἰ διαστραφήσομαι;
Δημοσθ. Οὔκ, ἀλλὰ διὰ σοῦ ταῦτα πάντα πέρναται.
Γίγνει γὰρ, ὡς ὁ χρησμὸς οὑτοσὶ λέγει,
Ἀνὴρ μέγιστος. Αλ. εἰπέ μοι καὶ πῶς ἐγὼ
Ἀλλαντοπώλης ὢν, ἀνὴρ γενήσομαι.
Δη. Δι' αὐτὸ γάρ τοι τοῦτο καὶ γίγνει μέγας.
Ὅτι πονηρὸς, κἀξ ἀγορᾶς εἶ, καὶ θρασύς.
Αλ. Οὐκ ἀξιῶ 'γὼ 'μαυτὸν ἰσχύειν μέγα.
Δημοσθ. Οἴμοι, τί ποτ' ἔστ', ὅτι σαυτὸν οὐ φῂς ἄξιον;
Ξυνειδέναι τί μοι δοκεῖς σαυτῷ καλόν;
Μῶν ἐκ καλῶν εἶ κἀγαθῶν; Αλλαν. μὰ τοὺς θεοὺς
Εἴμ' ἐκ πονηρῶν γ'. Δημοσθ. ὦ μακάριε τῆς τύχης,
Οἷον πέπονθας ἀγαθὸν εἰς τὰ πράγματα;
Αλ. Ἀλλ' ὦ 'γάθ' οὐδὲ μουσικὴν ἐπίσταμαι,
Πλὴν γραμμάτων, καὶ ταῦτα μέντοι κακὰ κακῶς.
Δημοσθ. Τουτί σε μόνον ἔβλαψεν, ὅτι κακὰ κακῶς,
Ἡ δημαγωγία γὰρ οὐ πρὸς μουσικοῦ
Ἔτ' ἐστὶν ἀνδρὸς, οὐδὲ χρηστοῦ τοὺς τρόπους,
Ἀλλ' εἰς ἀμαθῆ καὶ βδελυρόν. ἀλλὰ μὴ παρῇς,
Ἅ σοι διδόασ' ἐν τοῖς λογίοισιν οἱ θεοί.
Αλ. Πῶς δῆτα φησ' ὁ χρησμός; Δημοσθ. εὖ νὴ τοὺς θεοὺς,

A *In Prytanæo ſcortum accubabis molliter.*
AG. Egon'? DE. tute ergo: necdum vidiſti omnia:
Verùm conſcende menſam iſtam fartoriam,
Et inſulas circumcirca omnes diſpice.
AG. Video. DE. quid? emporia, & naues onerarias?
AG. Video. DE. quomodo igitur non habeas optimè?
B *Nunc oculum dextrum detorque hinc in Cariam,*
Siniſtrum verò iſthanc verſus, Carthaginem.
AG. An fortunatus ero, ſi oculos diſtorſero?
DE. Non, ſed per te vendentur iſthæc om.
Fies enim, ſicut vult hoc oraculum,
Vir maximus. AG. dic obſecro, quo pacto ego,
Qui fartor ſum, vir poſsim fieri maximus?
C *DE. At propter hoc ipſum fies vir maximus,*
Quòd malus es, & audax, vnúſque è foro.
AG. Egomemet indignum iudico, qui ſim potens.
DE. Eheu, quid hoc rei, quòd te indignum eſſe ais?
Videre mihi aliquid conſcire tibi boni.
Vtrum e bonis ac probis? AG. non per Deos,
D *Ego ſum malorum vnus. DE. felicem te virum,*
Quantum igitur adiumenti ad agendas res habes?
AG. At ego, vir bone, nullam artem didici Muſicam,
Præterquàm literas, & male quidem has malas.
E *DE. Et hoc nocuit tibi unicè, quòd male malas.*
Nam nihil ad doctos pertinet Reſpublica,
Nihil ad probos, ſed ad impuratos & rudes.
Modò ne ſpernas, quæ Dij dant tibi in oraculis.
AG. Quid igitur ait oraculum? DE. bene per Deos.

Σχόλια. Ἐν Πρυτανείῳ] Πρυτανεῖον οἰκίσκος παρὰ τοῖς Ἀθηναίοις, ἔνθα σιτοῦνται δημοσίᾳ οἱ τῆς τοιαύτης τιμῆς παρ' αὐτοῖς τυχόντες. [illegible] τῆς δωρεᾶς τυχεῖν. ἐπὶ γὰρ μεγάλοις κατορθώμασι, τῆς τοιαύτης ἀπήλαυον χάριτος. Λαικάσεις.] δέον εἰπεῖν σιτήσεις, ἢ ἐν Πρυτανείῳ ἀριστήσεις. παρ' ὑπόνοιαν οὖν εἶπεν ὡς ἐν κωμῳδίᾳ, ἀντὶ τοῦ πορνεύσεις. ὅθεν καὶ λαικάστρια ἡ πόρνη.

BISETVS. Λαικάσεις] λαικάζειν, ὥς φησιν Εὐστάθιος, τὸ πορνεύειν, παρὰ τὸ λα ἐπιτατικὸν, καὶ τὸ κάζειν, τὸ κοσμεῖν. ὅθεν λαικάστρια, ἡ πόρνη, διὰ τὸν περιττότερον κόσμον, καὶ καλλωπισμὸν πρὸς τὸ ἐφέλκειν τοὺς ἐραστάς.

Σχόλια. Ἐν κύκλῳ.] ἀπὸ τοῦ συμβεβηκότος καὶ αὐτὸς ὠνόμασε. βουλόμενος δηλῶσαι τὰς Κυκλάδας νήσους κύκλῳ κειμένας. φησὶν οὖν περίβλεπε. καὶ γὰρ τούτων ἄρχεις. ὁλκάδας δὲ τὰς ναῦς ἀπὸ τοῦ ἕλκειν. Καρχηδόνα.] παίζει F πρὸς τὸ ἐνταῦθα κἀκεῖσε ὁρᾶν. ἡ μὲν γὰρ Καρία, πρὸς ἕω. ἡ δὲ πρὸς δύσιν. ἡ Καρχηδὼν ἡ λεγομένη Καρταγένα. λέγει δὲ τὴν δύσιν. διαστραφήσομαι δὲ στρεβλωθήσομαι τοὺς ὀφθαλμοὺς. ἐπεὶ εἶπε στράφηθι. Πέρναται.] πιπράσκεται. δέον εἰπεῖν διοικεῖται. ὁ δὲ εἶπε πέρναται πικρῶς. τουτέστι πιπράσκεται. Κἀξ ἀγορᾶς εἶ.] πάλιν διὰ τούτου δεικνύναι βούλεται, ὅτι ὑπὸ τῶν πονηροτάτων διοικεῖται τὰ τῶν Ἀθηναίων πράγματα. καὶ ὅτι μάλιστα εὐδοκιμοῦσιν οἱ τοιοῦτοι παρ' αὐτοῖς ὥσπερ καὶ ὁ Κλέων. Οὐκ ἀξιῶ.] οὐχ ὑπολαμβάνω. ἢ οὐκ ἄξιον κρίνω. Οἷον πέπονθας ἀγαθόν.] ὑπάρχεις. οἷον πλεονέκτημα ἔχεις. G γράφεται καὶ ὅσον. Οὐδὲ μουσικὴν ἐπίσταμαι] ὅτι μουσικὴν τὴν ἐγκύκλιον παιδείαν φησί. γράμματα δὲ τὰ πρῶτα στοιχεῖα. δεῖ δὲ τοὺς διερχομένους διὰ γραμμάτων παιδεύεσθαι. ἡ γὰρ παιδεία τοὺς ἀτόπους ἐκτρέπει λογισμούς. Πλὴν γραμμάτων.] οἱ γὰρ ἀξιώματος ἀντιποιούμενοι τὴν ἐγκύκλιον μάλιστα ἐπαιδεύοντο παιδείαν. ἡ δὲ ἐγκύκλιος παιδεία,

διὰ πάσης χωρεῖ καὶ παιδεύσεως, καὶ ῥυθμοῦ παντὸς καὶ κινήματος. ταύτην παιδευθῆναι τὸν Θηβαῖον Ἐπαμινώνδαν καὶ ἄλλους δὲ πολλοὺς καὶ ἀγαθοὺς ἄνδρας. Καὶ ταῦτα μέντοι κακὰ κακῶς.] παροιμιῶδες ἐστὶ καὶ κακὰ κακῶς. ὅτι τὸ σμικρόν φησιν ἐπίστασθαι γράμματα τοῦτό ἐστι πρὸς τὴν πολιτείαν ἐστὶν ἀνωφελές. ἀποτείνεται δὲ πρὸς τοὺς πολιτευομένους πάλιν διὰ τούτων. ἢ ὡς ἀμαθῶν ὄντων, καὶ τυχόντων ἀνθρώπων πολιτευομένων. καὶ διὰ τοῦτο ῥᾳδίως χειρουμένων ἐπὶ τὴν ἀδικίαν, ὡς τῆς παιδείας ἱκανῶς καθιστώσης, ἀποδιῶξαι καὶ ἀπελάσαι τῆς ψυχῆς τοὺς πονηροὺς λογισμούς. διὰ τὴν συνήθειαν δὲ τὸ κακὰ κακῶς οὐ καλῶς, ἀλλὰ κακῶς ἐπίστασθαι. Τουτί σε μόνον ἔβλαψεν.] ἢ γὰρ ἂν ἀμείνων ἦσθα μηδὲ τὴν ἀρχὴν πειραθεὶς τῶν γραμμάτων. Ἡ δημαγωγία γάρ.] ἡ τῶν δημαγωγῶν ἀρχή φησιν, οὐκέτι τοῖς σοφοῖς οὐδὲ τοῖς ἀξιολόγοις ἐγχειρίζεται. Ἀλλὰ μὴ παρῇς.] μὴ ὑπερίδῃς. μὴ ἀπώσῃ. μὴ διαπέμψῃ τοιοῦτον καιρὸν παραπεπτωκότα.

B

Καὶ ποικίλως πως, καὶ σαφῶς ἠνιγμένος.
Ἀλλ' ὁπόταν μάρψῃ βυρσαίετος ἀγκυλοχείλης,
Γαμφηλῇσι δράκοντα κοάλεμον αἱματοπότην,
Δὴ τότε Παφλαγόνων μὲν ἀπόλλυται ἡ σκοροδάλμη.
Κοιλιοπώλησι δὲ θεὸς μέγα κῦδος ὀπάζει,
Αἴκεν μὴ πωλεῖν ἀλλᾶντας μᾶλλον ἕλωνται.
Αλ. Πῶς οὖν πρὸς ἐμὲ ταῦτ' ἐστὶν, ἀναδίδασκέ με.
Δημοσθ. Βυρσαίετος μὲν ὁ Παφλαγὼν ἐσθ' οὑτοσί.
Αλ. Τί δ' ἀγκυλοχείλης ἐστίν. Δη. αὐτό που λέγει,
Ὅτι ἀγκύλαις ταῖς χερσὶν ἁρπάζων φέρει.
Αλ. Ὁ δράκων δὲ πρὸς τί; Δη. τοῦτο περιφανέστατον.
Ὁ δράκων γάρ ἐστι μακρὸν, ἀλλᾶς τ' αὖ μακρόν.
Εἶθ' αἱματοπότης ἐστὶν ὅ, τ' ἀλλᾶς, χὠ δράκων.
Τὸν οὖν δράκοντά φησι τὸν βυρσαίετον,
Ἤδη κρατήσειν, αἴκε μὴ θαλφθῇ λόγοις.
Αλ. Τὰ μὲν λόγι' αἰκάλλει με, θαυμάζω δ' ὅπως
Τὸν δῆμον οἷός τ' εἰμ' ἐπιτροπεύειν ἐγώ.
Δη. Φαυλότατον ἔργον, ταῦθ' ἅπερ ποιεῖς, ποίει,
Τάραττε, καὶ χόρδευ' ὁμοῦ τὰ πράγματα
Ἅπαντα, καὶ τὸν δῆμον αἰεὶ προσποιοῦ,

Nam verbis & perspicuis ambagibus editum est:
Verùm vbi rostro ales rapiet Coriarius vnco,
Sanguinis haustorem crudi, stupidúmque Draconem.
Tunc & Paphlagonum muria alliata peribit:
Et Deus ingentem fartoribus addet honorem:
C *Si modò non populo farcimina vendere malint.*
AG. Quid hæc ad me attinent? age edoce, vt sciam.
DE. Ales quidem coriarius est hic Paphlago.
AG. Quid vncus rostro? DE. idem: quia vncis vnguibus
Aufert rapitque. AG. sed quid draco? DE. manifestum id est.
D *Draco est oblongum quiddam: & farcimen itidem*
Oblongum: at sanguibibus & potulus, & Draco est.
Dicit igitur à Dracone aquilam coriariam
Superatum iri: nisi is se inescari sinat.
AG. Oraculum quidem hoc abblanditur mihi.
Sed hoc miror, quî ego possim præesse populo.
DE. Nullo negotio: nam ea, quæ nunc agis, age:
E *Inuolue res omnes, perturba omnia,*
Quiduis simula apud plebem, blandiendo ei,

Σχόλια. Ἠνιγμένος.] μετ' αἰνίγματος λελεγμένος. ἢ αὐτόθεν φανερὸν ἔχων τὸν νοῦν. τοῦτο δὲ παρόσον οἱ χρησμοὶ λοξῶς ἐκφέρονται ὑπὸ τοῦ Ἀπόλλωνος. ἄλλως. μετ' αἰνίγματος, ἄλλα μὲν λέγων, ἄλλα δὲ δηλῶν. Ἀλλ' ὁπόταν μάρψῃ.] αὕτη ἀρχὴ ἐστὶ τοῦ χρησμοῦ. ὁρᾷς ὅτι ἐμπεπλεγμένος τοῖς λόγοις. ἀσάφειαν γὰρ κατὰ ἑρμηνείαν ἐργάζεται. Βυρσαίετος,] τὸν Κλέωνα λέγει. πολλάκις γὰρ προειρήκαμεν, ὅτι διαβάλλει τὸν Κλέωνα. συνέθηκε δὲ τὴν λέξιν, ἀπὸ τῆς βύρσης καὶ τοῦ αἰετοῦ. ἅμα δὲ ὡς βυρσοδέψην κωμῳδῶν τὸν Κλέωνα καὶ ὡς κλέπτην καὶ ἅρπαγα τῶν κοινῶν. ἁρπακτικὸν γάρ ἐστι τὸ ζῶον ὁ αἰετός. τὸ δὲ ἀγκυλοχείλης, ἐπίθετον τοῦ αἰετοῦ ὁ ἐπικαμπεῖς τὰς χηλὰς ἔχων. ἐπὶ δὲ Κλέωνος, τὰς χεῖρας ἀγκύλας ἔχων πρὸς τὸ κλέπτειν, καὶ ἁρπάζειν. διὰ τοῦτο αἰετῷ αὐτὸν ἀπείκασε. Γαμφηλῇσι.] σιαγόσι. δράκοντα τὸν ἀλλᾶντα. κοάλεμον τὸν κωλύοντα καὶ παύοντα τὰ κακὰ ἅπερ καὶ αὐτὸς ἤμελλε παύσειν τὸν Κλέωνα. Κοάλεμον.] τὸν ἀδοράκεστον οὕτως εἶπον. εἴρηται δὲ τῇ λέξει τό, τε ἠλεὸν καὶ τὸ νοεῖν. ὅ ἐστι νοεῖν. τὸν νοῦν ἀνιόντα καὶ μάταια νοοῦντα κοάλεμον εἶπεν.

Bisetvs. Κοάλεμον] Εὐστάθιος, ὅτι τοῦ ἀλῶ τὸ πλανῶ παράγεται ἡ ἄλη, ἡ πλάνη. ὅθεν ἠλεὸς, ὁ μάταιος. οὗ ἡ κλητικὴ ἠλεὲ, καὶ κατὰ συγκοπὴν ἠλέ. καὶ τὸ ἠλέματος, καὶ τὸ ἐν κωμῳδίᾳ, κοάλεμος, ἤγουν ὁ ἐν τῷ κοεῖν, ἤτοι νοεῖν ἀλώμενος, τουτέστιν εὐήθης.

F Σχόλια. Αἱματοπότην.] καὶ τοῦτο οἰκείως ἐπὶ τοῦ δράκοντος. αἱματοποτεῖ γὰρ τὸ ζῶον. καὶ ἐπὶ τοῦ ἀλλαντοπώλου. τὰ γὰρ ἔντερα καὶ τοὺς ἀλλᾶντας μετὰ αἵματος καὶ πιμελῆς ἢ ἀλφίτων φυρῶσιν οἱ ἀλλαντοπῶλαι. αἱματοπότην οὖν τὸν αἷμα καταναλίσκοντα, καὶ ὥσπερ ἐμφοροῦντα. Σκοροδάλμη.] ἡ οἰκεία τοῦ σκορόδου καὶ τῆς ἅλμης, τὸ μετὰ τῆς ἅλμης τρίμμα τῶν σκορόδων. εἴρηται ἡ δριμύτης. εἶπε δὲ Παφλαγόνων, διὰ τὸν Κλέωνα, ἐπειδὴ Παφλαγὼν ἦν. Βυρσαίετος.] ἀμφιβόλως ἐξενήνεκται κατὰ τὴν φράσιν. δύο δὲ αἴτια εἰς ταυτὸ παραλαμβανόμενα ἀμφιβολίαν G ἐργάζονται. εὕρηται δὲ παρὰ τὴν βύρσαν καὶ τὸ ἁρπάζειν. Εἶθ' αἱματοπότης.] παρόσον εἰώθασι τοὺς ἀλλᾶντας μετ' αἵματος φυρᾶν. Αἴκε μὴ θαλφθῇ] καταπλαγῇ ταῖς λοιδορίαις, τουτέστιν ἐὰν μὴ εἴξῃ μηδὲ παραχωρήσῃ λοιδορούμενος. ἄλλως. ἀπάτῃ ἀπατηθῇ καταπλήξας τὰς λοιδορίας Κλέωνος. αἰκάλλει δὲ θωπεύει. χαίρεται καλεῖ με ἀντὶ τοῦ κινεῖ, προσφέρεται. ὑποσκοτώσει δὲ ἀρχαῖον. διηνεκῶς [illegible] δὲ, [illegible] βραχυ [illegible]. Τάραττε.] παρῳδίας [illegible]. παρῴδησε γὰρ τὸν ἴαμβον ἐξ Ἡρακλέους [illegible]. μεταφορικῶς δὲ τοῖς ὀνόμασι χρῆται ἐπὶ τῆς πολιτείας, καὶ τῇ τοῦ ἀλλαντοπώλου τέχνῃ. ταράττειν γὰρ καὶ συμφορεῖν τὰ πράγματα. Χόρδευε.] τὰ ἔντερα τῶν τετραπόδων, χορδὰς καλοῦσι. καὶ τοῦτο οὖν,

A ἀπὸ τῆς τέχνης τοῦ ἀλλαντοπώλου εἴρηκεν. ὥσπερ γάρ φησι γεμίζεις καὶ πληροῖς τὰ ἔντερα πάντα τοῦ φυράματος, οὕτω καὶ χόρδευε καὶ τὰ πολιτικά. ἄλλως. [illegible] τὸ χορδεύειν. χορδὴ γάρ ἐστι τὸ λεπτὸν ἔντερον. [illegible] στρατηγοὺς [illegible] καὶ χορδεύοντας, τουτέστιν εἰς πλοκὰς ἐμβάλλοντας τὴν πόλιν.

Ὑπογλυκαίνων ῥηματίοις μαγειρικοῖς.
B Τὰ δ' ἄλλα σοι πρόσεστι δημαγωγικά,
Φωνὴ μιαρά, γέγονας κακῶς, ἀγοραῖος εἶ,
Ἔχεις ἅπαντα πρὸς τὴν πολιτείαν, ἃ δεῖ,
Χρησμοί τε συμβαίνουσι καὶ τὸ Πυθικόν.
Ἀλλὰ στεφανοῦ καὶ σπένδε τῷ Κοαλέμῳ,
Χὤπως ἀμυνεῖ τὸν ἄνδρα. Αλ. καὶ τίς ξύμμαχος
C Γενήσεταί μοι; καὶ γὰρ οἵ τε πλούσιοι
Δεδίασιν αὐτὸν, ὅ τε πένης βδύλλει λεώς.
Δημοσθ. Ἀλλ' εἰσὶν ἱππῆς ἄνδρες ἀγαθοὶ χίλιοι,
Μισοῦντες αὐτὸν, οἳ βοηθήσουσί σοι,
Καὶ τῶν πολιτῶν οἱ καλοί τε κἀγαθοί,
Καὶ τῶν θεατῶν ὅστις ἐστὶ δεξιός.
Κἀγὼ μετ' αὐτῶν, χὠ θεὸς ξυλλήψεται.
D Καὶ μὴ δέδιθ', οὐ γάρ ἐστιν ἐξῃκασμένος.
Ὑπὸ τοῦ δέους γὰρ αὐτὸν οὐδεὶς ἤθελε
Τῶν σκευοποιῶν εἰκάσαι. πάντως γε μὴν
Γνωσθήσεται, τὸ γὰρ θέατρον δεξιόν.
Νι. Οἴμοι κακοδαίμων, ὁ Παφλαγὼν ἐξέρχεται.

Et verbulis demulcendo coquinarijs.
Insunt tibi alia multa, quæ ad populum valent
Conciliandum, vox fœda, ingenium improbum:
Tum rerum item peritus es forensium.
Habes omnia, quibus indiget Respub.
Et bellè Pythicum conuenit oraculum.
Sed age indue coronam, & liba Coalemo:
Hunc vt hominem oppugnes. AG. & quis erit mihi
Adiutor? nam opulenti metuunt istum virum:
Et pauperes eum extimescunt admodum.
DE. At mille sunt equites, viri perquàm boni,
Qui oderunt ipsum, hi tibi promtam ferent opē.
Nec non & ciuium quotquot frugi ac boni:
Tum spectatorum quisquis vir probus.
Et ego vnà cum ipsis, & opem Deus ipse afferet.
Modò ne metuas: nam qui repræsentatur hic,
Non est ipsus: quia præ metu, nemo voluit
Ex histrionibus illum exprimere: sed tamen
Facile agnoscetur. Nam theatrum industriū est.
NI. Hei mihi misero, foràs egreditur Paphlago.

Σχόλια. Ὑπογλυκαίνων.] ἡδύσμασι χρώμενος καὶ ἀρτύμασι. λόγοις κολακευτικοῖς καὶ γλυκέσι. Ἔχεις ἅπαντα.] σύμφωνα ταῦτ' ἔχεις, καὶ ἁρμόζεις εἰς ἅπαντα. πάλιν δὲ ἐνταῦθα αὐτῶν καθάπτεται τῶν Ἀθηναίων καὶ τῶν πολιτευομένων. ὡς τοῖς μὲν τοιούτοις ἐγχειριζόντων τὰ δημόσια, τῶν δὲ πολιτευομένων οὕτω πεφυκότων. Τῷ Κοαλέμῳ.] ἀντὶ τοῦ ἀνοίᾳ. ἀναπλάττει δὲ αὐτὴν ὡς δαίμονα. τοῦτο δὲ παρῴδησεν ἐκ τῆς τραγῳδίας. ἀνέπλασε δέ τινα δαίμονα ἀπὸ τῶν προειρημένων κωμικῶς. τουτέστιν ἀπατητικῷ καὶ ἀνοήτῳ δαίμονι. ἢ τῷ κωλύοντι τὸν ἄνεμον καὶ παύοντι δαίμονι, ἢ τῷ ἀλλαντοπώλῃ. Βδύλλει.] καταπέπληκται. βδελύττεται, τουτέστι μισεῖ. Ἀλλ' εἰσὶν ἱππῆς ἄνδρες ἀγαθοὶ χίλιοι] οἱ ἱππεῖς ἐπέθεντο αὐτῷ, ἐπειδὴ ἦν εἰς αὐτ. κακῶς αὐτοὺς διέθετο. ἱππεῖς οὖν, τάγμα ἐστὶν ἐν τῇ Ἀττικῇ. ἀφ' ὧν ὁ χορὸς συνέστηκε τῷ δράματι, ὅθεν καὶ τὴν ἐπιγραφὴν πεποίηται. Μι-

E σοῦντες αὐτόν.] Θεόπομπος ἐν δεκάτῃ Φιλιππικῶν φησὶν, ὅτι οἱ ἱππεῖς ἐμίσουν αὐτόν· προπηλακισθεὶς γὰρ ὑπ' αὐτῶν καὶ παροξυνθεὶς ἐπετέθη τῇ πολιτείᾳ, καὶ διετέλεσεν εἰς αὐτοὺς κακὰ μηχανώμενος. κατηγόρησε γὰρ αὐτῶν ὡς λειποστρατούντων. διὰ τοῦτο οὖν ἐμνήσθη Ἀριστοφάνης. Ὅστις ἐστὶ δεξιός.] ἀγαθός. συνετὸς ἡμῖν. ἀπεχθόμενος δὲ τὴν τοῦ Κλέωνος πονηρίαν. Ἐξῃκασμένος.] ἀναπλασμένος πρὸς ὁμοιότητα. ἔθος γὰρ ἦν τοῖς κωμικοῖς ὅμοια τὰ προσωπεῖα ποιεῖν τοῖς κωμῳδουμένοις, ἵνα φανεροὶ ὦσιν ὑπ' αὐτῶν, καὶ [illegible] τοῖς ὑποκριταῖς. ἄλλως. οὐκ
F ἔχει αὐτοῦ προσωπεῖον διὰ τὸ δεδοικέναι τοὺς σκευοποιοὺς καὶ μὴ θέλειν μήτε πλάττειν μήτε σχηματίζειν τὴν ὄψιν τοῦ Κλέωνος. λέγει οὖν ὅτι μηδενὸς ὑποστάντος αὐτὸν ὑποκρίνεσθαι, αὐτὸς ὁ Ἀριστοφάνης μιλτώσας ἑαυτὸν ὑπεκρίνατο, ἢ τῇ τρυγίᾳ χρίσας ἑαυτόν.

ΔΡΑΜΑΤΟΣ ΠΡΩΤΟΥ
Σκηνὴ γ'.

Τρίμετροι Ιαμβικοὶ, καὶ τετράμετροι Τροχαϊκοὶ
Καταληκτικοὶ, καὶ ἄλλοι.

ΚΛΕΩΝ, ΔΗΜΟΣΘΕΝΗΣ,
ΧΟΡΟΣ.

G ACTVS I. SCENA III.

Senarij Iambici, & Septenarij Trochaici
Catalectici, & alij.

CLEO, DEMOSTHENES,
CHORVS.

Bisetus. Κλέων δ' ἐξ ὕπνου ἐγερθεὶς τὸ πλέγμα τῶν δούλων αἰσθάνεται, καὶ τὰ ἔσχατα τῶν δεινῶν αὐ- A τοῖς ἀπειλεῖ.

Κλ. Οὔτοι μὰ τοὺς δώδεκα θεοὺς χαιρήσετον,
Ὅτι 'πὶ τῷ δήμῳ ξυνωμόμενον πάλαι.
Τουτὶ τί δρᾷ τὸ Χαλκιδικὸν ποτήριον;
Οὐκ ἔστιν ὅπως οὐ Χαλκιδέας ἀφίστατον.
Ἀπολεῖσθον, ἀποθανεῖσθον ὦ μιαρωτάτω.

CL. *At nõ gaudebitis per duodecim Deos:*
Quòd dudum coniuraſtis in plebem: quid hoc
Agis Chalcidicum poculum? non eſt, uti
Non ad defectionem impellatis poplum
Chalcidicum, pereatis: moriamini, improbi.

B

Σχόλια. Μὰ τοὺς δώδεκα θεούς.] Τοῦτο Κλέων λέγει ἰδὼν ὁμιλοῦντας, καὶ μὴ εἰδὼς περί του ὁμιλοῦσι, συνωμότας καλεῖ. πικρᾶς οὖν κατὰ τοῦ Κλέωνος ἐκφέρονται, ὡς τοιαῦτα αὐτοῦ συκοφαντοῦντος ἀπὸ μικρῶν καὶ εὐτελῶν προφάσεων. χαιρήσετον δὲ χαίροντες ἀπαλλαχθήσεσθον. Ξυνόμνυτον.] ξυνωμοσίαν ἐποιήσατε. τουτέστιν ὅρκους καὶ πίστεις ἀλλήλοις δεδώκατε ἵνα ὁμοφωνήσητε κατὰ τοῦ δήμου. Τὸ χαλκιδικὸν ποτήριον.] ἔγνω μὲν ὅτι ὁ θεράπων ἔπινε καὶ εἶχεν ἐν χερσὶ τὸ ποτήριον. ἰδὼν οὖν ὁ Κλέων, C προφάσει καὶ τούτῳ κέχρηται τῆς συκοφαντίας. καὶ τὸ ποτήριον εὐθέως ὡς Χαλκιδικόν. κωμῳδεῖ δὲ αὐτὸν ὡς καὶ ἐπὶ τοῖς τυχοῦσι μεγάλα μεμφόμενον. οἱ δὲ Χαλκιδεῖς εἰσὶ μὲν ἐπὶ τῆς Εὐβοίας ἄποικοι Ἀθηναίων. εἰσὶ δὲ καὶ ἐπὶ Θρᾴκης οἱ Χαλκιδεῖς, ἄποικοι ὄντες ἀπὸ τῆς Εὐβοίας. πολλὰ δὲ ἦν τότε χωρία τῆς Θρᾴκης ὑπακούοντα τοῖς Ἀθηναίοις. περὶ ὧν νῦν λέγει. καὶ γὰρ ἐπὶ Θρᾴκης Χαλκιδεῖς ἦσαν ὑπήκοοι τῶν Ἀθηναίων. φησὶν οὖν ὅτι τὸ ποτήριον τοῦτο Χαλκιδικόν ἐστι. καὶ πόθεν ὑμεῖς αὐτὸ ἔχετε, εἰ μὴ δῶρον ὑμῖν ἐδόθη ἵνα ἀποστῶσιν. ἔλαβε δὲ τὴν πρόφασιν εὔκαιρον τοῦ ὀνόματος τῶν Χαλκιδέων. διὰ τὸ κατ' ἐκεῖνον τὸν καιρὸν ἀποστῆναι αὐτοὺς τῶν Ἀθηναίων. ἀπέστησαν δὲ ἀπὸ Ἀθηναίων Χαλκιδεῖς ἐπὶ Εὐκλείδου ἄρχοντος. Χαλκιδέας ἀφίστατον.] πόλις Εὐβοίας. ἄποικοι Ἀθηναίων. ἐχρῶντο δὲ τοῖς ὀστρακίνοις εἰς τὰ συμπόσια. ὡς ἀεὶ ὄντος τοῦ Κλέωνος δι' ἐλάχιστόν τι κατηγοροῦντος. χωρίζετε οὖν φησὶ Χαλκιδέας ἀπὸ τῆς τῶν Ἀθηναίων συμμαχίας.

Bisetus. Ἀγοράκριτος Κλέωνα πόρρωθεν ἰδὼν, ὑπὸ φόβου φεύγει. τοῦτον Δημοσθένης μάτην ἐπέχειν πειρᾶται. Οὐ μετὰ πολὺν δὲ χρόνον ὑπὸ τοῦ τῶν ἱππέων χοροῦ θαρραλεώτερος ποιηθεὶς τὸν Κλέωνα τὴν τῆς βουλῆς βοήθειαν λαμπραῖς φωναῖς ματαίως ἐπιβοῶντα παίει, καὶ τύπτει.

Δη. Οὗτος, τί φεύγεις; οὐ μενεῖς; ὦ γεννάδα D
Ἀλλαντοπῶλα, μὴ προδῷς τὰ πράγματα.
Ἄνδρες ἱππῆς παραγένεσθε, νῦν ὁ καιρός. ὦ Σίμων,
Ὦ Παναίτι', οὐκ ἐλᾶτε πρὸς τὸ δεξιὸν κέρας;
Ἄνδρες ἐγγύς· ἀλλ' ἀμύνου, κἀπαναστρέφου πάλιν.
Ὁ κονιορτὸς δῆλος αὐτῶν, ὡς ὁμοῦ προσκειμένων. E
Ἀλλ' ἀμύνου καὶ δίωκε, καὶ τροπὴν αὐτοῦ ποιοῦ.

DE. *Heus tu quid fugis? bone fartor, non manebis hic?*
At quaeſo te fartor, ne prodas negocium.
Viri equites adeſte, nunc appetit occaſio: ô Simo,
O Panæti, cur non ad ſiniſtrum cornu flectitis?
Huc propè adeſte viri. tu dimica & revertere ocyus.
Pulvis manifeſtè excitatur, ut unà ipſis properantibus.
Age propugna, perſequere: in fugã ipſum ac dudum conijce.

Σχόλια. Ὦ γεννάδα.] τοῦτο ὁ θεράπων πρὸς τὸν Ἀγοράκριτον. ἐν τισὶ δὲ οἱ δύο στίχοι οὐκ ἐγκεῖνται. Ἄνδρες ἱππῆς.] ὡς συκοφαντούμενοι, ἐπικαλοῦνται εἰς βοήθειαν τοὺς ἱππέας. ἵππαρχοι δὲ ὁ Σίμων καὶ ὁ Παναίτιος. Πρὸς τὸ δεξιὸν κέρας.] ὡς ἐπὶ τάξεως φησίν. ὁ δὲ Παναίτιος ὡς μέγας τῶν ἱππέων κωμῳδεῖται. τινὲς δὲ τὸ μὲν ἄνδρες ἱππῆς ἀλλαντοπώλην λέγειν. ἄλλοι δὲ τὸ ἄνδρες ἐγγύς, τὸν θεράποντα. Κἀπαναστρέφου.] ὡς τοῦ ἀλλαντοπώλου πεφευγότος, εἶπεν ἀναστρέφου. Ὡς ὁμοῦ προσκειμένων.] τὸ ὁμοῦ λέγουσιν Ἀττικοὶ ἀντὶ τοῦ ἐγγύς. ὡς καὶ ἐν Εἰρήνῃ. καὶ μὴν ὁμοῦ 'στιν ἤδη.

F

Bisetus. Τοῦ χοροῦ ἀπὸ τῶν ἱππέων συμπληρουμένου πάροδος, καὶ ἔνθεσις τῆς διπλῆς ἀμοιβαίας ἐπὶ στίχων λζ.

Χο. Παῖε παῖε τὸν πανοῦργον καὶ ταραξιππόστρατον,
Καὶ τελώνην, καὶ φάραγγα, καὶ χάρυβδιν ἁρπαγῆς,
Καὶ πανοῦργον, καὶ πανοῦργον. πολλάκις γὰρ αὔτ' ἐρῶ.
Καὶ γὰρ οὗτος ἦν πανοῦργος πολλάκις τῆς ἡμέρας.
Ἀλλὰ παῖε καὶ δίωκε, καὶ τάραττε, καὶ κύκα,

CH. *Cæde cæde verſipellem, copiarum equeſtrium*
Hoſtem, publicanum, barathrúmque & rapinæ gurgitem:
G *Verſipellem, verſipellem (ſæpe hoc repetendum puto:*
Nam ſæpe hic erat uno verſutus die) feri, feri,

Σχόλια. Παῖε παῖε.] ἐντεῦθεν ἡ πάροδος γίνεται τοῦ χοροῦ ἀπὸ τῶν ἱππέων συμπληρουμένου. οἵτινες ἐπικαλουμένου ἀκούσαντες τοῦ θεράποντος, εὐθέως ἀφικνοῦνται βοηθοῦντες αὐτῷ. Ταραξιππόστρατον δ' ἐγκαλοῦσι τὸν Κλέωνα. τουτέστι τὸν ταράξαντα τὸ πλῆθος τὸ ἱππικόν. τοῦτο δὲ εἶπεν ἵνα δόξωσιν εἰκότως αὐτῷ χαλεπαίνειν, καὶ αὐτοὶ, καὶ πολεμεῖν. ἢ ἵνα τὸν Κλέωνα δείξῃ διὰ πάντων λυμαινόμενον τὴν πόλιν. διαφθείροντα μὲν τὸ ἱππικὸν, σφετεριζόμενον δὲ τοὺς φόρους. ἔκθεσις δὲ τῆς διπλῆς ἀμοιβαίας ἑτέρων εἰσιόντων ὑποκριτῶν. οἱ δὲ στίχοι, τροχαϊκοὶ τετράμετροι καταληκτικοὶ λζ. ὧν τελευταῖος, ὃ τίμαχος οὐ Περικλῆς ὢν ἠξιώθη πώποτε. ἐπὶ ταῖς ἀποθέσεσι παράγραφος. ἐπὶ δὲ τῷ τέλει τῶν στίχων διπλῆ ἔξω νενευκυῖα. A Καὶ τελώνην.] διαβάλλεται τὸ τοῦ τελώνου ὄνομα, ὡς καὶ τοῦ Κλέωνος ὄντος τελώνου, καὶ ὑπὲρ τὸ τέλος τελωνοῦντος. φάραγξ δὲ, τὸ ἀπόσχισμα τῆς γῆς, ὃ τὸ παρεμπίπτον ὕδωρ πίνει. τοῦτο δὲ καὶ εἰς τὸ κακόφωνον αὐτοῦ. χάρυβδιν δὲ ἁρπαγῆς, ὡς πᾶν ὁτιοῦν ἁρπάζοντα. Φάραγγα.] τὸ τῆς γῆς βάραθρον. ὃ ἐὰν εἰς αὐτὸ ὕδωρ ἐμπέσῃ, ἀφανὲς ποιεῖ. εἰς ἄδηλον γὰρ τὸ ὕδωρ καταναλίσκεται. τοῦτο δὲ, διὰ τὸ κακόφωνον τοῦ Κλέωνος. καὶ τὸ κράζειν ὡς ἐπὶ τῶν πετρῶν τὰ κύματα.

B

Καὶ βδελύττου. καὶ γὰρ ἡμεῖς, κἀπικείμενος βόα,
Εὐλαβοῦ δὲ, μὴ ᾿κφύγῃ σε, καὶ γὰρ οἶδε τὰς ὁδοὺς,
Ἅσπερ Εὐκράτης ἔφυγεν εὐθὺ τῶν κυρηβίων.

Perſequere ipſum, exterre, conturba, auerſamur nos enim.
Immine illi, clamita: caue, ne effugiat: Nam vias
Nouit, quibus effugit Eucrates rectà, ad furfures.

Σχόλια. Κἀπικείμενος.] ἀντὶ τοῦ τύπτων αὐτόν. διὰ δὲ Κλέωνα τοῦτο πάλιν λέγει. ἐπειδὴ κεκράκτης ἦν. Οἶδε τὰς ὁδούς.] ἐπίσταται φησὶ τὰς καταδύσεις Εὐκράτους τὰς ἐπὶ τὰ κυρήβια. κυρήβια δέ εἰσι τὰ πίτυρα καὶ ἄχυρα τῶν πυρῶν ἢ κριθῶν. μυλῶνας δὲ ἔχων ὁ Εὐκράτης, εἰκότως εἶχε καὶ κυρήβια. ἐκωμῳδοῦσιν οὖν εὐκαίρως αὐτὸν, ὡς μυλωθρὸν. καὶ ὡς πρὸ αὐτοῦ πολιτευσάμενον καὶ πεφευγότα. C τινὲς δὲ, ὅτι ἦν μύλων ἀρχή. Κυρηβίων.] ἔνθα αἱ κάγχρυς φρύγονται. κάγχρυς δέ εἰσιν αἱ λελεπισμέναι κριθαί, ἀφ' ὧν ἡ πτισάνη. σκώπτει δὲ καὶ τὸν Εὐκράτην ὡς τοιαύτην τέχνην ἔχοντα. ἐν ἄλλοις γοῦν φανερωτέρως φησὶ καὶ σὺ κυρηβιοπῶλα Εὔκρατες στύπαξ.

BISETVS. Κλέων ὑπὸ τοῦ Ἀγορακρίτου τυπτόμενος τοὺς γέροντας ἡλιαστὰς ἑαυτῷ βοηθήσοντας ἐπικαλεῖ. οὗτοι δὲ αὐτὸν διὰ τὰς αὐτοῦ πανουργίας, καὶ δὲ τὰς ἀδικίας δικαίως τύπτεσθαι, καὶ ζημιοῦσθαι λέγουσι, καὶ οὐδένα αὐτοῦ πταιομένου λόγον ποιοῦνται, ἀλλ' αὐτῷ ἐπεγγελῶσι.

D

Κλ. Ὦ γέροντες ἡλιασταὶ, φράτορες τριωβόλου,
Οὓς ἐγὼ βόσκω, κεκραγὼς καὶ δίκαια κἄδικα,
Παραβοηθεῖθ', ὡς ὑπ' ἀνδρῶν τύπτομαι ξυνωμοτῶν.
Χο. Ἐν δίκῃ γ'. ἐπεὶ τὰ κοινὰ, πρὶν λαχεῖν, κατεσθίεις,
Κἀποσυκάζεις πιέζων τοὺς ὑπευθύνους σκοπῶν,
Ὅστις αὐτῶν ὠμός ἐστιν, ἢ πέπων, ἢ μὴ πέπων.
Κἤν τιν' αὐτῶν γνῷς ἀπράγμον' ὄντα καὶ κεχηνότα,
Καταγαγὼν ἐκ Χερρονήσου διαβαλὼν ἀγκυρίσας,
Εἶτ' ἀποστρέψας τὸν ὦμον, αὐτὸν ἐνεκολάβησας.
Καὶ σκοπεῖς γε, τῶν πολιτῶν ὅστις ἐστὶν ἀμνοκῶν,

CL. O trioboli vos contribules, iudices ſenes,
Quos ego paſco, æqua & iniqua clamitans, opem mihi
Ferte, ſubuenite mihi, qui à coniuratis verberor.
CH. Meritò: quia Rēpub. priùs deuoras, quàm accipis:
E *Et ficulneus cùm ſis, quoſcunque reos vides, premis,*
Quicunque illorum eſt crudus, ſeu ſit pepo, ſiue non pepo.
Tum ſi noras ſimplicem & oſcitantem ex ipſis quempiam,
Hunc tu è Cherroneſo eductum, & oppreſſum calumnijs,
Supplantâſti, & auerſo humero deglutiniſti: ſed &
F *Ciues obſeruas, qui ſimplices ſunt, quique diuites*

Σχόλια. Ὦ γέροντες ἡλιασταί.] τοῦτο ὁ Κλέων λέγει. καὶ αὐτὸς ἐπικαλούμενος τοὺς δικαστὰς εἰς βοήθειαν. Ἡλιαία γὰρ μέγιστον δικαστήριον Ἀθήνησιν. οἱ δὲ δικασταὶ ὑπὸ τῶν δημαγωγῶν ἐτρέφοντο, τριώβολον λαμβάνοντες μισθὸν δικαστικὸν μετὰ τὸ κρίναι. οἷς δημαγωγὸς οὖν ἐπικαλεῖται ὡς ἔτρεφε. συγγενεῖς δὲ εἶπε τριωβόλου, ὅτι προσῳκειωμένοι καὶ προσπεφυκότες τῷ τριωβόλῳ. καὶ γὰρ τοὺς συγγενεῖς φράτορας καλοῦσιν. εἰσὶ δὲ οἱ τῆς αὐτῆς φατρίας μετέχοντες. ὅτι πατριῶταί τινες. ὁ γοῦν Ὅμηρος αὐτὴν πάτραν λέγει· ἦ μὲν γ' ἀμφοτέροισιν ὁμὸν γένος ἠδ' ἴα πάτρη. καὶ κατὰ ἀναφορὰν πάτρη καλεῖται. μεταπέπτωκε δὲ τὰ στοιχεῖα, καθάπερ ἐπὶ τοῦ Διὸς. ὁ φράτριος Ζεὺς καὶ ὁ πάτρωος. τὸ δὲ τριώβολον ἡμιδραχμιαῖόν ἐστιν. Ἡλιαῖον δὲ καλεῖται, διὰ τὸ ὑπαίθριον αὐτὸ εἶναι, καὶ ὑπὸ τῷ ἡλίῳ καθέζεσθαι τοὺς συνελθόντας δικαστάς. Οὓς ἐγὼ βόσκω.] πικρῶς ὡς θρέμμασιν αὐτοῖς κέχρηται ἀλόγοις. βόσκειν γὰρ ἐπὶ τῶν ἀλόγων ζώων τίθεται. τὸ δὲ δίκαια κἄδικα, ὅτι ἐκ δικαίου. Ξυνωμοτῶν.] ξυνωμοσίαν πεποιημένων. τουτέστι G πίστεις δι' ὅρκων διδόντων αὐτοῖς, καὶ συνθήκας κατ' ἐμοῦ πεποιηκότων. ἄλλως. προδοτῶν τοῦ δήμου. τῶν συνομνυμένων ἐπὶ τῇ καθαιρέσει τοῦ δήμου. Πρὶν λαχεῖν.] πρὶν χειροτονηθῆναι. πρὶν κληρωθῆναι. πρὸ διανομῆς φησιν, ἁρπάζεις. ἡ μεταφορὰ ἀπὸ τῶν ἐν τοῖς δείπνοις ἁρπαζόντων πρὸ διανομῆς.

A Κἀπισυκάζεις.] συκοφαντεῖς. ἐσχημάτισται δὲ τῷ ὀνόματι, ἀφ' οὗ καὶ συκοφάντης κέκληται. τὸ γὰρ παλαιὸν τίμια ἦν τοῖς Ἀθηναίοις τὰ σῦκα ὄντα. καὶ εἴ τις ἀπεβλήθη κλέπτων ἐκολάζετο. φαίνειν δὲ ἔλεγον τὸ κατηγορεῖν. ἄλλως. συκάζειν τὸ ἀποθλίβειν τὰ σῦκα, ἢ ὠμὰ ἢ πέπειρα. καλῶς οὖν ἐπήνεγκε τὸ ἀποπιέζειν, ἐπεὶ ἀποθλίβει τοὺς συκοφαντουμένους, καὶ πιέζει δωροδοκῶν. Τοὺς ὑπευθύνους σκοπῶν.] διαλογιζόμενος. καὶ ὁρῶν καὶ πολυπραγμονῶν. ὠμὸς δὲ σκληρός. δυσκαταμάχητος. ἀντὶ δὲ τοῦ εἰπεῖν πένης, ἢ πλούσιος ἐπέμεινε τῇ μεταφορᾷ ὡς ἐπὶ σύκων. τὸ δὲ πέπων ἢ μὴ πέπων, ἀντὶ τοῦ ἁπαλὸς, ῥᾳδίως διαπεισθῆναι δυνάμενος. μεταφορικῶς δὲ ἀπὸ τοῦ συκάζειν τούτοις τοῖς ὀνόμασι κέχρηται. ὠμὰ δὲ τὰ μηδέπω πεπειρακότα. ὥσπερ οὖν ἐπὶ τῶν καρπῶν, ἃ μὲν τῶν πεπανθέντων ἔστι θρίψασθαι καὶ φαγεῖν, ἃ δὲ τῶν ὠμῶν καὶ ὠμὴν συκῆν. οὕτω φησὶ καὶ τῶν ἀνθρώπων ὁ Κλέων διελογίζετο, καὶ διέκρινε τίς ἐπιτήδειος διαπεισθῆναι, καὶ τίς σκληρὸς καὶ δυσκαταμάχητος. ὑπευθύνους δὲ, τοὺς μηδέπω λογισμὸν παρεσχημένους μηδὲ εὐθύνας τῆς ἀρχῆς ἧς ἐπιστεύθησαν. Ἀπράγμονα.] ἐπιεικῆ καὶ μέτριον τοὺς τρόπους. οὐ φιλοπράγμονα. Ἐκ Χερρονήσου.] C Χερρόνησος τῆς Θρᾴκης χωρίον καὶ πόλις, ὑποτελὴς τῶν Ἀθηναίων εὔφορος εἰς πυροῦ γεωργίαν. ὅθεν καὶ ἐσιταγώγουν οἱ Ἀθηναῖοι. ὡς ἰδιοπραγμόνων δὲ καὶ ἰδιωτῶν ὄντων τῶν Χερρονησιωτῶν καὶ διαστεῖλαι δυναμένων ῥᾳδίως, μάλιστα δὲ τοῦ Κλέωνος ἐμπριάζοντος αὐτοὺς τότε ἐμνήσθη. ὅθεν ὡς ἐπὶ ἄγχοντι καὶ τὸ καταγαγὼν ἐχρήσατο. σημαντικῶς ὥσπερ ἐπ' ἄγχει τινὸς μεταλαμβανομένων καὶ καταιόντων εἰς πόλιν. ἄλλως. ὡς καταγαγόντος αὐτοὺς συμμάχους εἰς Ἀθήνας, καὶ συκοφαντοῦντος καὶ ἀργυριζομένου. Ἀγκυρίσας.] ὑποσκελίσας. κατάξας. μεταλαβόμενος ἐν τῇ ἀγκύλῃ καταλαβών. ὅπερ ἐστὶν ἀκοντίου εἶδος. ἢ καταπαλαίσας. παλαιστρικὰ γάρ εἰσι ταῦτα. B καὶ τὸ διαβαλὼν καὶ τὸ ἀγκυρίσας. καὶ ἀγκύρισμα εἶδος παλαίσματος. καὶ σκεῦος ἀγκυλικὸν σύκων. Ἐνεκολάβησας.] ἄκολος. ψωμὸς, ὅθεν τὸ ἐνεκολάβησας. ἀντὶ τοῦ καταπέπωκας. τὸ δὲ ὅλον καταπαλαίσας αὐτὸν ἐμπεριελθὼν, καὶ διασείσας, ἀργυρίζεται. τὴν βίαν δὲ ἢ κέχρηται κατὰ τῶν ἀνθρώπων, διὰ τῆς πάλης ἐδήλωσε. Καὶ σκοπεῖς γε τῶν πολιτῶν.] διακρίνεις καὶ ἀναζητεῖς. ὁ δὲ τοὺς αὐτοὺς πᾶς τοῦτο λέγειν βούλεται. ὅτι οὐ τῷ προειρημένῳ ἐμπριάζει τρόπῳ. ἀλλ' εἴ τις καὶ τοιοῦτό τι ποιεῖ, ἀναζητεῖ καὶ διακρίνει τίς ἐστι τῶν πολιτῶν C ἀμνοκῶν. ἀντὶ προβατώδης. τουτέστι μωρὸς καὶ εὐήθης. τὰ γὰρ πρόβατα ἐπὶ εὐηθείᾳ διαβάλλεται.

Πλούσιος, καὶ μὴ πονηρὸς, καὶ τρέμων τὰ πράγματα.	Atque haud improbi, & qui maximè abhorrẽt à negociis.
Κλ. Ξυνεπίκεισθ' ὑμεῖς, ἐγὼ δ' ὦνδρες δι' ὑμᾶς τύπτομαι,	CL. Vos unà in me insurgitis, ego verò propter vos vapulo,
Ὅτι λέγειν γνώμην ἔμελλον, ὡς δίκαιον ἐν πόλει	D Qui sententiam dicturus fueram, quòd iustum sit hac
Ἑστάναι μνημεῖον ὑμῶν ἐστὶν, ἀνδρείας χάριν.	Erigere in urbe monumentum vestri, ob fortitudinem.
Χο. Ὡς δ' ἀλαζὼν, ὡς δὲ μάσθλης, εἶδες, οἷ' ὑπέρχεται,	CH. Hominem verberonem & arrogantem: videsis, quomodo
Ὥσπερεὶ γέροντας ἡμᾶς ἐκκοβαλικεύεται.	Se insinuet: quasi qui senibus nobis ôs penitus sublinat.
Ἀλλ' ἐὰν ταύτῃ γε νικᾷ, ταυτηὶ πεπλήξεται,	E At si isthoc modo vincat, eodem mox verberabitur:
Ἢν δ' ὑποκλίνῃ γε δευρὶ, πρὸς σκέλος κυρηβάσει.	Sin huc declinauerit, crus impinget sæuissimè.
Κλ. Ὦ πόλις καὶ δῆμ' ὑφ' οἵων θηρίων γαστρίζομαι;	CL. O urbs, ô plebs, à quibus ventrem percutior feris?
Χο. Καὶ κέκραγας, ὥσπερ ἀεὶ τὴν πόλιν καταστρέφεις;	CH. Etiam clamitas: urbem qui nostram semper destruis?

Σχόλια. Καὶ τρέμοντα τὰ πράγματα.] εὐλαβούμενος καταστῆναι εἰς πράγματα. F πολλοὶ γὰρ οὐ διὰ δειλίαν ἀλλ' ἦθος καὶ τρόπον ἐπιεικῆ, αἱροῦνται ζημιωθῆναι μᾶλλον, ἢ χωρῆσαι διὰ δίκης. καὶ τοὺς τοιούτους ἐπιλεγόμενος φησὶν ὁ Κλέων, καταστῆσαι εἰς φόβον τοῦ παρέξειν πράγματα ἐμπριάζει ῥᾳδίως. Ὡς δ' ἀλαζών.] ἀλαζὼν, ὁ μείζονα τῆς ἑαυτοῦ ἀξίας κομπάζων καὶ φρονῶν. μάσθλης δὲ κυρίως, ἱμὰς μεμαλαγμένος καὶ ἁπαλὸς καὶ τρυφερός. καλῶς οὖν ἐπὶ τοῦ Κλέωνος τῷ ὀνόματι κέχρηται, ὁμοῦ καὶ τὸ τοῦ τρόπου ὕπουλον καὶ τὸ λαγαρὸν αὐτοῦ δεικνὺς, καὶ σκώπτων ὡς βυρσέα. ἀφ' ὧν οἱ ἱμάντες γίγνονται κατεργασθέντες τοιοῦτοι. G μάσθλης οὖν ὁ μεμαλαγμένος ἐν πονηρίᾳ. Εἶδες οἷ' ὑπέρχεται.] ὡς ὑπάγεται τὸν δῆμον ὑποτρέχων. καὶ κολακεύει. καὶ καταπραΰνει ἀπάγων τὴν ὀργὴν ἅπασαν τὴν πρὸς αὐτούς. Ὥσπερεὶ γέροντας.] ὥσπερ φησὶ τοὺς γέροντας δικαστὰς ἐκπανουργήσας, οὕτω καὶ ἡμᾶς ἐπιχειρεῖ ἀπατᾶν. κόβαλα γὰρ καλοῦσι τὰ πανουργήματα. Ἐκκοβαλικεύεται.] ἀπατᾷ. παραλογίζεται. λῃστεύει. κόβαλοι γὰρ οἱ λῃσταί. τοὺς αὐτοὺς καὶ κορυνηφόρους καλοῦσιν. οἱ δὲ. κόβαλον τὴν μετὰ ἀπάτης παιδιάν. Ἀλλ' ἐὰν ταύτῃ γε νικᾷ.] τῇ πανουργίᾳ λέγει. ὅτι ἐν τῇ πανουργίᾳ νικήσει, αὐτῇ τῇ πανουργίᾳ πεισθήσεται. ἄλλως. τὰς χεῖρας δεικνύουσιν. ἡ δὲ μεταφορὰ ἀπὸ τῶν παλαιόντων. διὸ φησὶ καὶ τὸ κυρηβάσει. Κυρηβάσει.] κυρηβασία λέγεται ἡ διὰ τῶν κεράτων μάχη. ὥσπερ ἐν τοῖς ἀλόγοις ζώοις γίνεται. τοῦτο οὖν δηλοῖ ὅτι ἡ μάχη ἢ πλήξει. κυρηβάσεις γὰρ λέγονται αἱ πλήξεις τῶν τράγων. καὶ γὰρ ἐκεῖνοι ταῖς κεφαλαῖς διαμάχονται. ἄλλως. πρὸς τὸ σκέλος μάχεται. ἢ διατινεῖται. γαστρίζομαι δὲ εἶπεν, ὡς πληγεὶς τῷ σκέλει. εἰς τὴν γαστέρα τύπτομαι. παρεπιχάσθη δὲ, συγκέχυται γὰρ καὶ ὑπὸ τῶν διωκόντων τύπτεται. καταστρέφεις δὲ, δουλοῖς. τρέψομαι δέ. εἰς φυγὴν τρέψω. πλεῖόν σου βοῶν νικήσω. ὑπερβαλοῦμαι.

A BISETVS. Κλέων, καὶ Ἀγοράκριτος μεγάλαις βοαῖς ἀλλήλων κατηγοροῦσι, ἀλλήλους λοιδοροῦσι, ἀλλήλοις πληγάς, τραύματα, φόνους, ἀπώλειαν ἀπειλοῦσι.

Αλ. Ἀλλ' ἐγώ σε τῇ βοῇ ταύτῃ γε πρῶτον τρέψομαι.
Χο. Ἀλλ' ἐὰν μέν οἱ γε νικᾷς τῇ βοῇ, τήνελλος εἶ.
Ἢν δ' ἀναιδείᾳ παρέλθῃς; ἡμέτερος ὁ πυραμοῦς. B
Κλ. Τουτονὶ τὸν ἄνδρ' ἐγὼ δείκνυμι, καὶ φήμ' ἐξάγειν,
Ταῖσι Πελοποννησίων τριήρεσι ζωμεύματα.
Αλ. Ναὶ μὰ Δία, κἄγωγε τοῦτον ὅτι κενῇ τῇ κοιλίᾳ
Ἐσδραμὼν ἐς τὸ Πρυτανεῖον, εἶτα πάλιν ἐκθεῖ πλέᾳ.
Δη. Νὴ Δί' ἐξαγαγών γε τ' ἀπόρρηθ', ἅμ' ἄρτον, καὶ κρέας, C
Καὶ τέμαχος, οὗ Περικλέης οὐκ ἠξιώθη πώποτε.

AG. *Ego verò te, cum hoc clamore, primus conyciam in fugam.*
CH. *At si illum vincas clamore, triumphũ daces Musicum:*
Sin superes ipsum impudentia: nobis placenta eris.
CL. *Hunc ego virum dico, & demonstro, clàm triremibus*
Peloponnesiorum efferre iuscula & cibaria.
AG. *Ita per Iouem: & ego dico, quòd hic ventre vacuo solet*
Ingredi Prytaneum: post autem pleno rursum egredi.
DE. *Per Iouem. Nam cum pane atque carne, inde arcana extulit,*
Et frusta, quibus neque Pericles dignus indicatus est.

Σχόλια. Τήνελλος εἶ.] τήνελλος ἁρμονία λύρας. ἐὰν τοῦτον ὑπερακοντίσῃς αὐτῶν, νικηφόρος εἶ. ἄλλως. νικηφόρος. τήνελλος δὲ κρουμάτιον ἐπινίκιον. Ἢν δ' ἀναιδείᾳ.] κἂν ἡττηθῇς φησὶν ὑπ' αὐτοῦ τῇ βοῇ, περιγένῃ δὲ ἐν ἀναιδείᾳ, οὐδὲν ἧττον ἡμετέρα ἡ νίκη. πυραμοῦς δέ, εἶδος πλακοῦντος ἐκ μέλιτος ἑφθοῦ καὶ πυρῶν πεφρυγμένων. ὡς καὶ σησαμοῦς τὸ διὰ σησάμων. ταῦτα δὲ ἐτίθεσαν ἆθλα τοῖς διαγρυπνηταῖς. εἰώθασι δὲ ἐν τοῖς συμποσίοις ἁμιλλᾶσθαι περὶ ἀγρυπνίας, καὶ ὁ διαγρυπνήσας μέχρι τῆς ἕω, ἐλάμβανε τὸν πυραμοῦντα. Ἐγὼ δείκνυμι.] ἐνδείκνυμι καὶ φαίνω. ἐνδείκνυσθαι δὲ ἔλεγον τὸ καταγγέλλειν τινὰ κακουργοῦντα περὶ τὰ κοινά. Ζωμεύματα.] τὰ τῶν νεῶν χρειώδη. λέγεται δὲ ξύλα καὶ κηρὸς καὶ πίσσα. ἄλλως. τὰ λεγόμενα ὑποζώματα. εἰσὶ δὲ ξύλα τῶν νεῶν. ἀντὶ τοῦ εἰπεῖν ὑποζώματα, εἶπεν ὡς πρὸς μάγειρον παίζων ζωμεύματα, ὡς ἀρτύσεως ἔμπειρον καὶ ζωμευμάτων. ἀπείρητο δὲ ἀπὸ Ἀθηναίων ἐξάγειν ξύλα, καὶ πίτταν. εἶχον δὲ καὶ οἱ Λακεδαιμόνιοι τριήρεις. Ἐκθεῖ πλέᾳ.] ἔξεισι καὶ πορεύεται μεστῇ καὶ γεμούσῃ. τουτέστιν ἔξεισιν ἐκ τῆς πολιτείας γενόμενος πλούσιος. εἰσδραμὼν δὲ ἀντὶ τοῦ εἰσελθὼν τῇ πολιτείᾳ. ἐμφαντικῇ δὲ λέξει κέχρηται ἵνα δείξῃ αὐτὸν ἐμπεπηδηκότα βιαίως καὶ ἀναισχύντως τῇ πολιτείᾳ. Πρυτανεῖον δὲ τόπος Ἀθήνησιν οὗ τὰς δημοσίας σιτήσεις ἐποιοῦντο. τιμὴ δὲ ἦν ἐλαχίστη τοῖς δημοσίᾳ σιτουμένοις αὐτοῦ. ταῦτα δὲ εἶπεν ὅτι πένης ὢν ἐκ τῶν κοινῶν πεπλούτηκε, καὶ ὅτι ἀναξίως ἔχει τῆς ἐν Πρυτανείῳ σιτήσεως. Νὴ Δία ἐξαγαγών γε τὰ ἀπόρρητα.] ἐπειδὴ ὁ Κλέων εἶπεν ἀπόρρητα, καὶ αὐτὸς εἶπε κρέας καὶ ἄρτον. λέγει οὖν ὅτι ἀναξίως ἔτυχεν ὁ Κλέων, οὗ Περικλῆς οὐκ ἔτυχε τῶν Ἀθηναίων μὴ παρεχόντων. καίτοι ὑπὸ μεγαλοφροσύνης τοῦ ἀνδρὸς παραιτουμένου, ἢ ὅτι ἐξεστρατευθεὶς, οὐκ ἔτυχε τῆς ἐν Πρυτανείῳ σιτήσεως, ἢ ὅτι διὰ τοῦτο εἶπε κρέας καὶ ἄρτον ἐπειδὴ οὐκ ἐξῆν τὰ θυόμενα Δημήτρι καὶ Περσεφόνῃ, ἔξω ἀφιέναι, ὡς γοῦν αὐτὰ ἐκφέροντος, κατηγορεῖ. Καὶ τέμαχος.] ἰχθύων. ἰδίως δὲ τεμαχίτας ἰχθῦς, τοὺς μεγάλους καὶ κατακοπτομένους.

BISETVS. Διπλῆ, καὶ εἴσθεσις κώλων ιθ'.

Κλ. Ἀποθανεῖσθον αὐτίκα μάλα.
Αλ. Τριπλάσιον κεκράξομαί σου.
Κλ. Καταβοήσομαι βοῶν σε. F
Αλ. Κατακεκράξομαί σου κράζων.
Κλ. Διαβαλῶ σ', ἐὰν στρατηγῇς.
Αλ. Κυνοκοπήσω σου τὸ νῶτον.
Κλ. Περιελῶ σ' ἀλαζονείας.

CL. *Male omnes illicò peribitis.*
AG. *Ego triplò plus clamitabo.*
CL. *Ego magis clamabo, clamans.*
AG. *Ego magis strepam strependo.*
CL. *Ducem ego te calumniabor.*
AG. *Tibi dolabo terga flagris.*
CL. *Tibi superbiam hanc reuellam.*

Σχόλια. Ἀποθανεῖσθον.] διπλῆ καὶ εἴσθεσις περιοδικὴ κώλων ιθ. ὧν τὰ μὲν ιε ἀμοιβαῖα τῶν ὑποκριτῶν δίμετρα. τὰ δὲ τέσσαρα ἐναλλὰξ ἀκατάληκτα. καὶ μέντοι εἰσὶ δίστιχα τετράμετρα καταληκτικά. αὐτίκα δὲ μάλα εὐθὺς παραχρῆμα. Ἀττικὴ δὲ ἡ σύνταξις. κεκράξομαι δὲ, τοῦ κεκραγμοῦ περιέσομαι. ἀντὶ τοῦ νικήσω. Κυνοκοπήσω σου.] τυπτήσω σε, καθάπερ κύνα. τοῦτο δὲ ὡς μάγειρος λέγει. ἔστι γὰρ κύων ἰχθὺς ποιός. ἅμα δὲ καὶ κνίσω σε δέρματι παίσω. ἔστι γὰρ τραχύτατον. Περιελῶ σ' ἀλαζονείας.] περιῃ ἀποδύσω καὶ παύσω τῶν ἀλαζονευμάτων. ἡ μεταφορὰ ἀπὸ τῶν ἱματιζόντων. παύσω καὶ περιελῶ τῆς ἀλαζονείας. περιελάσω. νικήσω.

G BISETVS. Περιελῶ σ' ἀλαζονείας] γέγραπται καὶ περιελάσω. εἰ περιελῶ γράψῃς, εἴη ἂν ἀντὶ τοῦ περιαιρήσω, παρὰ τὸ ἀρχαῖον περιέλω, οὗ ὁ μέλλων περιελῶ ἐν χρήσει παρὰ πολλοῖς, ὡς τὸ ἐξελῶ. Εὐριπίδης ἐν Ἑλένῃ.

Ἐλθὼν δ' ἐς οἴκους ἐξελῶ κόσμον νεκροῦ,
Καί σ' ἡ κεναῖσι χερσὶ γῆς ἀποστελῶ.

περιαιρεῖν δὲ λέγονται καὶ οἱ τέκτονες τὸ τῶν ξύλων περιτὸν, ἵνα καλὸν ἔργον ἀποδείξωσι. λέγεται καὶ τοῦτο περὶ τῶν περιτεμνόντων τὸν φλοιὸν, ἢ τοὺς κλάδους τῶν δένδρων. καὶ οἱ βυρσοδέψαι, καὶ οἱ σκυτοτόμοι περιαιροῦσι τὰς βύρσας, καὶ περιτέμνουσι τὰ δέρματα, ἵνα τὸ περιττὸν, καὶ ἀνωφελὲς ἅπαν ἀφέλωσιν. εἰ δὲ περιελάσω A γράψης, ἡ μεταφορὰ εἴη ἂν ἀπὸ τῶν ἱππευόντων. λέγομεν δὲ περιαιρεῖν τινος ἀλαζονείαν, καὶ περιαιρεῖν τινα ἀλαζονείας. ἀμφίβολον δὲ πότερον νοῦ τὰ σ' ἀλαζονείας ἐστὶν ἀντὶ τοῦ τῆς σου ἀλαζονείας, ἢ τὰς σου ἀλαζονείας, ἢ σὲ τῆς ἀλαζονείας.

Ἀλ. Ὑποτεμοῦμαι τὰς ὁδούς σου.
Κλ. Βλέψον εἰς ἔμ' ἀσκαρδάμυκτος.
Ἀλ. Ἐν ἀγορᾷ κἀγὼ τέθραμμαι.
Κλ. Διαφορήσω σ', εἴ τι γρύξεις.
Ἀλ. Κοπροφορήσω σ', εἰ λαλήσεις.
Κλ. Ὁμολογῶ κλέπτειν, σὺ δ' οὐχί;
Ἀλ. Νὴ τὸν Ἑρμῆν τὸν ἀγοραῖον,
Κἀπιορκῶ γε βλεπόντων.
Κλ. Ἀλλότρια τοίνυν σοφίζει,
Καί σε φανῶ τοῖς Πρυτάνεσιν,
Ἀδεκατεύτους τῶν θεῶν ἱε-
ρὰς ἔχοντα κοιλίας.

Ag. Ego vias tibi obſtruam omnes.
Cl. Reſpice huc ad me inconniventer.
B Ag. Et ego ſum in foro educatus.
Cl. Male peribis, ſi quid hiſcas.
Ag. Male linere, ſi loquaris.
Cl. Fateor eſſe furem: an & tu?
Ag. Na per Mercurium forenſem,
Peiero, viſus licet ſim.
Cl. Ergo tu alienas ſapis res,
At referam ego Prytanibus,
C Non decimatos te Deûm ſacros
Poſſidere ventriculos.

Σχόλια. Ὑποτεμοῦμαι τὰς ὁδούς σου.] ἀντὶ τοῦ σε προλήψομαι. προλήψομαι. νικήσω. τοῦτο ὡς πρὸς βυρσοδέψην. ὑποτέμνεται γὰρ τὰ δέρματα. ἵνα παχέα φαίνηται. διαφέρει γὰρ τὸ τέμνειν τοῦ ὑποτέμνειν. ὅταν γὰρ ὑποτέμνῃ, παχύτερον φαίνεται. ἀσθενέστερον δέ ἐστι. τέμνειν δὲ, τὸ ὀρθὴν ποιεῖσθαι τὴν τομήν. τὸ γὰρ ἀνώμαλον τῆς τομῆς, παχύτητος δόξαν ἐργάζεται. Ἀσκαρδάμυκτος] μὴ μύσας τοὺς ὀφθαλμούς. σκαρδαμύττειν γὰρ, τὸ σκαίρειν καὶ μύειν τοὺς ὀφθαλμούς. τὸ πυκνῶς βλεφαρίζειν, ὃ καὶ ἰλλωπτεῖν λέγεται ἢ ἰλλωπίζειν. ἀσκαρδαμυκτεῖν δὲ προστεθέντος τοῦ α, τὸ ἀτενὲς βλέπειν τὸν ἥλιον. φασὶν οὖν, ὅτι ἀτενὲς εἰς ἐμὲ βλέψον ὡς ἐν τούτῳ καταπληξόμενος τὸν ἀλλαντοπώλην. Διαφορήσω σ' εἴ τι γρύξεις.] ἔπαιξε παρὰ τὸ διαφορεῖν. καλῶς δὲ ὡς ἐπὶ μαγείρου καὶ ἀλλαντοπώλου κέχρηται. ἄλλως. διασπάσω. διολίσω. σχίσω, ἐκφορήσω. ἄλλως τε, καὶ ἐκ ἀρχαίας τῆς λέξεως ἐπὶ μαγείρου καὶ τοῦ ἀλλαντοπώλου. οὗτοι γὰρ τὰ ἔγκατα πλύνοντες, ἐξ ἀνάγκης τῆς ἀπ' αὐτῶν πληροῦνται κόπρου. παρατηρητέον δὲ, ὅτι ἐν πᾶσιν ἁρμόζεται τοῖς ἰδίοις προσώποις τὸν κ[illegible]. Κοπροφορήσω,] κόπρου σε πληρώσω. ἔπαιξε δὲ παρὰ τὸ διαφορήσω σε. οἱ μάγειροι γὰρ τὰ ἔγκατα πλύνοντες, ἀναγκαίως πληροῦνται κόπρου. ἄλλως. τὴν κόπρον ἐκφορήσω τύπτων σε. ἢ ὡς βυρσοδέψην. ὅτι κόπρῳ τὰς βύρσας ἐθεράπευεν. Ὁμολογῶ κλέπτειν.] τοῦτο ἐν ὑπονοίᾳ λέγει. ὡς ἂν εἰ ἔλεγε, σώφρων εἰμὶ καὶ πεπαιδευμένος. ὁ δὲ αὐχεῖ ἐπὶ τῷ κλέπτειν ἃ κλέπτω, ὀμνύων μὴ κεκλοφέναι. ὅ ἐστιν ὑπερβολὴ ἐπιορκίας. Νὴ τὸν Ἑρμῆν τὸν ἀγοραῖον.] περισπωμένως ἐπὶ τοῦ θεοῦ. ἐν μέσῃ τῇ ἀγορᾷ ἵδρυται Ἑρμοῦ ἀγοραίου ἄγαλ-
D μα. πλεονεκτεῖν δὲ αὐτὸν πειρᾶται μὴ μόνον κλέπτων, ἀλλὰ καὶ διαρρήδην ἐπιορκῶν. ἤγουν, ἐμά ἐστι ταῦτα τὰ ἐπιχειρήματα. ἀμφότεροι δὲ ἁμιλλῶνται τίς ἐστιν ὁ τῶν χείρων. Κἀπιορκῶ γε βλεπόντων.] ἤγουν ὁρώντων ὅτι κλέπτων ὀμνύω ὅτι οὐκ ἔκλεψα. τοῦτο δὲ προστέθεικεν ὁ Ἀγοράκριτος, ὅτι πλεονεκτεῖ ἐκεῖνον, καὶ μᾶλλον πονηρὸς εἶναι δοκεῖ, εἰ οὐ κλέπτει μόνον, ἀλλὰ καὶ φανερῶς ἐπιορκεῖ. Σοφίζει] τεχνάζῃ. σοφίας γὰρ ἔλεγον τὰς τέχνας. τὰ ἀλλότρια λέγεις φησίν. ἐμά ἐστι ταῦτα τὰ ἐπιχειρήματα.
E ὡς εἰ ἔλεγε τὰ ἐμὰ τοίνυν κλέπτεις. φανῶ δὲ φανερώσω, κατηγορήσω. Ἀδεκατεύτους τῶν θεῶν] μὴ δεδωκότα ἀπ' αὐτῶν τὴν δεκάτην μοῖραν τοῖς θεοῖς. ἔθος δὲ εἶχον τὰς δεκάτας τῶν θυομένων τοῖς Πρυτάνεσιν οἱ μάγειροι διδόναι. δέον δὲ εἰπεῖν ἀδεκάτευτον ἔχοντα οὐσίαν, ὁ δὲ ἀντὶ οὐσίας, κοιλίας ἐπήνεγκεν ὡς ἀλλαντοπώλῃ.

Κορωνὶς καὶ εἴσθεσις χοροῦ ἐπῳδικὴ ἐκ κώλων θ'.

Χο. Ὦ μιαρὲ καὶ βδελυρὲ,
Καὶ κεκράκτα, τοῦ σοῦ θράσους
Πᾶσα μὲν γῆ πλέα,
Πᾶσα δ' ἐκκλησία,
Καὶ τέλη καὶ γραφαὶ,
Καὶ δικαστήρι' ὦ
Βορβοροτάραξι καὶ
Τὴν πόλιν ἅπασαν ἡ-
μῶν ἀνατετυρβακώς.

F Ch. O nebulo, digne odio:
O clamator: audacia
Hac tua omnes plaga,
Concio omnis, tabu-
La atque portoria,
Et tribunalia
Plena ſunt: ô fimo
Qui male coinquinas
G Omnia, & urbem eruis:

Σχόλια. Ὦ μιαρὲ καὶ βδελυρέ.] κορωνὶς καὶ εἴσθεσις χοροῦ ἐπῳδικὴ διὰ τὸ τίθεσθαι μετὰ τὴν διπλῆν. ἐκ κώλων παιωνικῶν ἐπιμεμιγμένων κρητικοῖς καὶ βακχείοις ἐννέα. ὧν τὸ πρῶτον δίμετρον ἀκατάληκτον ὃ καλεῖται δίρρυθμον. τὸ δεύτερον τρίμετρον βραχυκατάληκτον. τοῦ πρώτου ποδὸς κρητικοῦ. τοῦ δὲ δευτέρου βακχείου. τὰ ἑξῆς τέσσαρα ὅμοια τῷ πρώτῳ ἐκ κρητικῶν. τὰ δὲ τούτων ἑξῆς τρία ὅμοια τοῦ δευτέρου ποδὸς κρητικοῦ, ἐν εἰσθέσει δὲ στίχοι τροχαϊκοὶ τετράμετροι καταληκτικοί. ἐπὶ τῷ τέλει κορωνίς. ἑξῆς δὲ ἐν εἰσθέσει σύστημα κατὰ περικοπὴν ἀμοιβαῖον ἐκ στίχων ὁμοίων. ἐπὶ τῷ τέλει παράγραφος. Καὶ τέλη καὶ γραφαί.] τὰ τελώνια καὶ ἀρχαί. τελώνης γὰρ ἦν. καὶ ἐμίσθου τὰ τέλη, τουτέστι τὰ τάγματα.

Ὦ βορ-

Ω βορβοροτάραξι.] ταραχώδης ἐστί. ταράττων ἡμῶν τὴν πόλιν ὡς βόρβορον. θορύβου πληρώσας τὴν πόλιν καὶ A βορβόρου. Ἀνατετυρβακώς.] ἀνατεταράξας. τυρβάζειν δὲ κυρίως λέγεται, τὸ πηλὸν ταράξαι.

BISETVS. Σύστημα κατὰ περικοπὴν στίχων ι.

Ὅστις ἡμῶν τὰς Ἀθήνας ἐκκεκώφηκας βοῶν,
Κἀπὸ τῶν πετρῶν ἄνωθεν τοὺς φόρους θυννοσκοπῶν.
Κλ. Οἶδ' ἐγὼ τὸ πρᾶγμα τοῦθ', ὅθεν πάλαι καττύεται.
Αλ. Εἰ δὲ μὴ σύ γ' οἶσθα κάττυμ', οὐδ' ἐγὼ χορδεύματα,
Ὅστις ὑποτέμνων ἐπώλεις δέρμα μοχθηροῦ βοὸς,
Τοῖς ἀγροίκοισι πανούργως, ὥς τι φαίνεσθαι παχὺ,
Καὶ πρὶν ἡμέραν φορῆσαι, μεῖζον ἦν δυοῖν δοχμῶν.
Δη. Καὶ νὴ Δία, κἀμὲ τοῦτ' ἔδρασε ταὐτὸν, ὥς τε καταγέλων
Πάμπολυν τοῖς δημόταισι καὶ τοῖς φίλοις παρασχεῖν.
Πρὶν γὰρ εἶναι Περγασῆσιν, ἔνεον ἐν ταῖς ἐμβάσιν.

Qvi noſtras Athenas obtudiſti tot clamoribus,
Quaſi piſcator, è ſpecula procul obſeruans portoria.
B CL. *Noui ego, vnde iſthæc conſuta ſint iamdudum omnia.*
AG. *Niſi tu ſutelas noſti, neque ego inteſtina nouero.*
Quippe tu vendebas diſſectum corium mali bouis
Agricolis aſtutè. Nam cùm appareret ſpiſſum & ſolidum:
C *Antequam vnum eſſet diem calcatum, vltra palmos duos*
Extenuabatur. DE. *ſanè hoc modo & mecum egit per Iouem,*
Magnum vt nuper amicis ciuibúſque riſum mouerim.
Nam priuſquàm in Pergaſis eſſem, natabam in calceis.

D

Σχόλια. Ἐκκεκώφηκας.] βοῆς πληρώσας τὰς ἀκοάς. BISETVS. Ἐκκεκώφηκας] τὰς Ἀθήνας κωφὰς ταῖς σου βοαῖς ἐποίησας. ταῖς σου κραυγαῖς τὰς τῆς πόλεως ἀκοὰς κωφὰς ἐποίησας.

Σχόλια. Κἀπὸ τῶν πετρῶν ἄνωθεν.] ἐπειδὴ οἱ θυννοσκόποι ἐπὶ ὕψους ἱστάμενοι, τὴν κατασκοπὴν τῶν εἰσιόντων θύννων εἰς τὰ δίκτυα ποιοῦνται, φησὶν ὅτι καθάπερ τοὺς θυννοσκόπους εἰσιόντες εἰς τὸ δίκτυον οὐ λανθάνουσιν οἱ θύννοι, οὕτως οὐ λανθάνουσι τὸν Κλέωνα, τῆς πόλεως ἐπιβαίνοντες οἱ τοὺς φόρους φέροντες. προαρπάζει οὖν, δέον τὴν πόλιν τὰ ἑαυτῆς λαμβάνειν. ὀνειδίζει οὖν αὐτῷ, ὅτι τὰ δημόσια νοσφίζεται χρήματα. ἅμα δὲ καὶ εἰς ὀψοφαγίαν διαβάλλει. ἀπὸ μεταφορᾶς δὲ τῶν ἁλιέων. οὗτοι εἰσὶ τῶν ἀγρευόντων τοὺς θύννους. Καττύεται.] συντίθεται καὶ ῥάπτεται κατ' ἐμοῦ. ἀστείως δὲ τῇ λέξει κέχρηται ὡς βυρσοδέψης ἀπὸ τῶν ὑποδημάτων. Χορδεύματα.] ἑξῆς καὶ οὗτος ὡς μάγειρος ἀπεκρίνατο. χορδεύματα καὶ χορδαὶ καλοῦνται τὰ ἔντερα. Μοχθηροῦ βοός.] θνησιμαίου ἢ ἀσθενοῦς. ἰσχνοῦ καὶ λεπτοβύρσου. καὶ τοῦτο δὲ, ὡς βυρσέα σκώπτει. Τοῖς ἀγροίκοισι πανούργως.] εἰς ὑποδήματα τοῖς αὐτοῖς. καὶ ὡς τὰς βύρσας τέμνων καττύματα δὲ τὰ ἄκρα δέρματα καὶ εἰς μικρὰ τετμημένα, ἃ προστίθεται τοῖς σανδαλίοις. τοῦτο δὲ εἴρηκεν ὡς πρὸς σκυτέα. Δυοῖν δοχμαῖν.] παίζων καὶ αὐτὸς, παλαιστὰς ἐξέτεινε. δοχμὴ γὰρ ἡ παλαιστή. ἄλλως. δύο παλαιστάς. ἐκτεινόμενα γὰρ τὰ ἰσχνὰ τῶν δερμάτων, εἰς πλάτος αὔξεται. Κἀμὲ τοῦτ' ἔδρασε.] τὸν αὐτὸν τρόπον E καὶ ἡμᾶς ἐξηπάτηκεν, ὥστε καταγελάστους γενέσθαι. Τοῖς δημόταισι.] διαβολὴ τῶν Ἀθηναίων, εἰ τὸ δοῦλος παρ' αὐτοῖς ὁ δῆμος ἀπαγγέλλεται. Περγασῆσιν.] ὄνομα δήμου. Ἔνεον ἐν ταῖς ἐμβάσιν.] ἐκολύμβων. ἐνηχόμην ἐν τοῖς ὑποδήμασιν. ἐμβάδες δὲ ἐρρήθησαν ἀπὸ τοῦ ἐμβαίνειν αὐτοῖς. ἐκτυπωθέντων γὰρ καὶ πλατυνομένων εὐχερῶς τῶν δερμάτων, ἐκολύμβων ἐν αὐτοῖς, ἐκ τοῦ μηκέτι ἡρμοσμένα τοῖς ποσὶ τῶν φορούντων αὐτὰ εἶναι.

F

BISETVS. Κορωνὶς, καὶ εἴσθεσις χοροῦ προῳδικὴ ἐκ κώλων, τὸ στίχων πολυσχηματίστων ιβ.

Χο. Ἆρα δῆτ' οὐκ ἀπ' ἀρ-
χῆς ἐδήλους ἀναί-
δειαν, ἥπερ μόνη
Προστατεῖ τῶν ῥητόρων;

CH. *Nonne primò ſtatim*
Impudentiam tuam ex-
Ercuiſti, quæ vnica
Omnium eſt dux rhetorum?

Σχόλια. Ἆρα δῆτ' ἐκ ἀπ' ἀρχῆς.] ὁ λόγος πρὸς τὸν ἀλλαντοπώλην. κορωνὶς δὲ καὶ εἴσθεσις χοροῦ προῳδικὴ διὰ τὸ ἀεὶ προτίθεσθαι τῆς διπλῆς. ἐκ κώλων καὶ στίχων πολυσχηματίστων δώδεκα. ὧν τὰ πρῶτα τρία παιωνικὰ δίμετρα ἀκατάληκτα, ἃ καλοῦνται κρητικὰ δίρρυθμα. τὸ δὲ δ΄ τροχαϊκὸν ἑφθημιμερὲς, ὃ καλεῖται G Εὐριπίδειον ἢ λεκύθιον. τὰ δὲ ε ϛ θ ι τετράμετρα καταληκτικά. τὰ δὲ ζ η δακτυλικὰ τετράμετρα. τὰ δὲ τελευταῖα δύο ἰαμβικὰ τετράμετρα καταληκτικὰ, ὅμοια τοῖς ἑξῆς. ἐπὶ τῷ τέλει κορωνίς. Προστατεῖ.] προέστηκε, καθάπτεται τῶν ῥητόρων ὡς ἀναιδῶν.

Η σὺ πιςεύων, ἀμέλγεις τῶν ξένων τοὺς καρπίμους,
Πρῶτος ὤν, ὁ δ᾽ Ἱπποδάμου λείβεται θεώμενος.
Αλλ᾽ ἐφάνη γὰρ ἀνὴρ ἕτερος πολὺ
Σοῦ μιαρώτερος, ὥστε με χαίρειν,
Ος σε παύσει, καὶ πάρεισι, δῆλός ἐστιν αὐτόθεν,
Εν πανουργίᾳ τε, καὶ θράσει, καὶ κοβαλικεύμασιν.
Αλλ᾽ ὦ τραφεὶς, ὅθεν πέρ εἰσιν ἄνδρες, οἵ πέρ εἰσι,
Νῦν δεῖξον, ὡς οὐδὲν λέγει, τὸ σωφρόνως τεθράφθαι.

A Hæc tu fretus, fructuoſos decerpis nunc hoſpites,
Cùm ſis prætor. Hippodami verò filius, tuam
Inſolentiam videns, ferè liqueſcit lacrymis.
Verùm equidem modò vir ſceleratior
Te, ſubitò exoriens, reficit me,
Qui te compeſcet, & adeſt: & hic præclarus autor eſt
In dolis, audacia, atque in aſſentationibus.
B Age tu, qui illic nutritus es, vnde viri ſunt, qui quidem ſunt,
Nunc oſtende, vt pro nihilo hic ducat, eſſe probè educatum.

Σχόλια. Η σύ.] ἤγουν πρὸς τὸν Κλέωνα. ἀμέλγεις δὲ, λαμβάνεις τὰ αὐτῶν πράγματα. τοῦτο δὲ παρὰ τὴν κοινὴν συνήθειαν εἴρηται.

BISETVS. Αμέλγεις] Αμέλγειν κατὰ τὸν Εὐστάθιον, ἐκ τοῦ ἀμέργειν γίνεται κατὰ τροπὴν τοῦ ρ εἰς λ. ἀμέργειν δὲ, τὸ ἀποτίζειν, καὶ καρπολογεῖν. λέγεται καὶ μέργειν, ὅθεν καὶ τὸ ἀμέργειν προστιθέντος τοῦ α ἐπιτατικοῦ. C

Σχόλια. Τοὺς καρπίμους.] τοὺς εὐπόρους τῶν ξένων διαστέλλεις. τοὺς πλουσίους καὶ εὐποροῦντας. ἀμέλγεις δὲ ἀποδρέπῃ. ἀποθλίζεις. τρυγᾷς καὶ καρπίζῃ. ἰδίως δὲ ἀμέλγειν λέγεται, τὸ παρὰ τὸν προσήκοντα καιρὸν τοὺς καρποὺς ἀποσπᾷν, ὅπερ οἱ κλέπται ποιοῦσιν. Ο δ᾽ Ἱπποδάμου] οὗτος ἐν Πειραιεῖ κατῴκει, καὶ οἰκίαν εἶχεν, ἥνπερ ἀνῆκε δημοσίαν εἶναι. καὶ πρῶτος αὐτὸς τὸν Πειραιᾶ κατὰ τὰ Μηδικὰ συνήγαγεν. ἦν δὲ Ἀθηναίοις τίμιος. πικρῶς οὖν λέγει. ὅτι σὺ μὲν ἀνάξιος ὢν, προτερεύεις, καὶ ἀπὸ πάντων κερδαίνεις. D ὁ δὲ εὐνούστατος ὢν τῇ πόλει καταλείβεται τοῖς δάκρυσιν ἀναξίως ὁρῶν σε τὰ τῆς πόλεως καρπούμενον. λυπεῖται φησὶν ὁ Ἀρχεπτόλεμος. οὗτος γὰρ πολλὰ ὠφέλησε τὴν πόλιν. καὶ οἱ μὲν, αὐτὸν φασὶ Θούριον. οἱ δὲ, Μιλήσιον. Κλέωνος δὲ ἐχθρὸς ἦν. λείπει δὲ ὁ ὀφθαλμός. ἄλλως. Ἱππόδαμος μόνος λείβεται καὶ τήκεται. διεβάλλετο γὰρ ἐπὶ πολυφαγίᾳ ὁ Ἱππόδαμος. ὡς οὖν τοῦ Κλέωνος ὄντος γαστριμάργου, παρευδοκιμουμένου δὲ ὑπὸ Ἱπποδάμου, τήκεται τῇ συγκρίσει χρησιμώτατα. ὁμοῦ γὰρ καὶ τὸν Ἱππόδαμον καὶ τὸν Κλέωνα διαβάλλει. E Ἀνὴρ ἕτερος.] ὁ ἀλλαντοπώλης. Ος σε παύσει.] καταπαύσει σε. παρευδοκιμήσει. πάρεστιν ἐγγύς ἐστι καὶ πλησίον καὶ οὐκ εἰς μακράν. ἄλλως. ὑπερβαλεῖ σε, παραδραμεῖται, νικήσει σε. καὶ Ὅμηρος. ἐπεὶ οὐ παρελεύσεαι οὐδέ με πείσεις. Κοβαλικεύμασι.] τῷ κολακεύειν καὶ πρὸς χάριν δημηγορεῖν. ἐπεὶ καὶ ὁ Κλέων ἐδόκει παρὰ τοῖς Ἀθηναίοις εὐδοκιμεῖν, διὰ τὸ πρὸς ἡδονὴν καὶ χάριν δημηγορεῖν. καὶ ὅλως δι᾽ ὧν φησι παρευδοκιμήσειν τοῦτον, τὸν Παφλαγόνα, διὰ τούτων διαβάλλει τὸν Κλέωνα, δεικνὺς ὅτι τὰ τοιαῦτα πάντα πρόσεστιν αὐτῷ, δι᾽ ὧν ἤρθη μέγας. Αλλ᾽ ὦ τραφείς.] τοιαύτης ἀνατροφῆς μετασχών. τουτέστι πονηρᾶς καὶ κακῆς. ὅθεν οἱ ἀνατραφέντες ἄνδρες οἱ ἔξαρχοι καὶ πρωτεύοντες. οἱ ἀνδρεῖοι ὁμηρικῶς.

BISETVS. Οὐδὲν λέγει τὸ σωφρόνως] ὁ νοῦς ἐστι. δεῖξον ὡς τὸ τὴν σωφροσύνην ἀσκεῖν, καὶ σωφρόνως ζῆν, οὐδὲν λέγειν, καὶ δηλῶσαι βούλεται. τουτέστιν ὡς ἡ σωφροσύνη τοὺς σώφρονας οὐδὲν ὠφελεῖ, ἀλλὰ μᾶλλον βλάπτει.

Σχόλια. Τὸ σωφρόνως τεθράφθαι.] τὸ ἐπιεικῶς, καὶ εὐγενῶς ἀνατεθράφθαι. τὸν ἀλλαντοπώλην δὲ βουλόμενος διαβάλλειν, δείκνυσιν αὐτὸν πονηρῶν ἠθῶν. ἀλλὰ λεληθότως δι᾽ ἂν περὶ τούτου λέγει, ὀνειδίζει τοὺς ἄλλους πολίτας ὡς ἀπὸ τῶν τοιούτων ὁρμωμένους ἐπιτηδευμάτων καὶ εὐδοκιμοῦντας.

BISETVS. Εἴσθεσις διπλῆς ἀμοιβαίας ἐκ στίχων λβ΄.

αλ. Καὶ μὴν ἀκούσαθ᾽, οἷός ἐστιν οὑτοσὶ πολίτης.
Κλ. Οὐκ αὖ μ᾽ ἐάσεις; Αλ. μὰ Δί᾽, ἐπεὶ κἀγὼ πονηρός εἰμι.
Αλλ᾽ αὐτὸ, περὶ τοῦ πρότερος εἰπεῖν, πρῶτα διαμαχοῦμαι.
Χο. Εὰν δὲ μὴ ταύτῃ γ᾽ ὑπείκῃ, λέγ᾽ ὅτι κἀκ πονηρῶν.
Κλ. Οὐκ αὖ μ᾽ ἐάσεις; Αλ. οὐ μὰ Δία. Κλ. ναὶ μὰ Δία. Αλ. μὰ τὸν Ποσειδῶ.
Κλ. Οἴμοι, διαρραγήσομαι. Αλ. καὶ μὴν ἐγώ σ᾽ οὐ παρήσω.

AG. Enimuerò audite, hic qualis ſit ciuis, quàm modeſtus.
CL. Non tu ſines me? AG. non hercle, quando & ego vir malus ſum.
At de hoc ipſe primùm pugnabo, vter prior loquatur.
F CH. Si tibi nolit cedere, dic tu, quòd & ipſe vir malus ſis.
CL. Non tu me iam ſines? AG. non, per Iouem. CL. imò per Iouem. AG. non,
Per Neptunum. CL. hei mihi, diſrumpar. AG. ego certè haud te ſinam iſthuc.

Σχόλια. Καὶ μὴν ἀκούσαθ᾽ οἷος.] εἴσθεσις διπλῆς ἀμοιβαίας ἐκ στίχων ἰαμβικῶν τετραμέτρων καταληκτικῶν λβ. G ὧν τελευταῖος. νὴ τὸν Ποσειδῶ. κἀμὲ γὰρ ἤνπερ γε τοῦτον ἕλκῃς. ἐπὶ τῷ τέλει διπλῆ ἔξω νενευκυῖα. ἑξῆς δὲ τούτων ἰαμβικὰ δίμετρα ἀκατάληκτα ιϛ. πλὴν τοῦ παρατελεύτου μονομέτρου ὄντος. καὶ τοῦ τελευταίου διμέτρου καταληκτικοῦ. ἐπὶ τῷ τέλει διπλῆ ἔξω νενευκυῖα. Οὐκ αὖ μ᾽ ἐάσεις.] οὐκ ἐπιτρέψεις. οὐ συγχωρήσεις μοι. ὁ δὲ Κλέων ἐστὶν ὁ λέγων πρὸς τὸν ἀλλαντοπώλην. ἐπιστομίζειν γὰρ αὐτὸν ἐκεῖνος βουλόμενος λέγει. Οὐ παρήσω.] οὐ παραχωρήσω. πρὸς δὲ τὸ οὐκ ἐάσεις, οὐ παρήσω εἰπεῖν πρῶτον δηλονότι. ἀμοιβαίως δὲ εἴρηται. λέγων γὰρ ἐκεῖνος πρώτῳ λέγειν ἐπιτρέψαι μοι, ὁ δ᾽ ἔοικεν εὐφημότερον ἀποκρίνασθαι πρὸς τὸ ὑπ᾽ ἐκείνου ῥηθὲν διαρραγήσομαι. διόπερ ἑξῆς ὁ χορὸς ἀντικεῖται πάρεις πρὸς τὴν θεῶν διαρραγῆναι.

Χο. Πάρες πρὸς τῶν θεῶν αὐτῷ διαρραγῆναι. A
Κλ. Τῷ καὶ πεποιθὼς, ἀξιοῖς ἐμοῦ λέγειν ἐναντία;
Αλ. Ὅτι λέγειν οἷός τε κἀγὼ, καὶ καρυκκοποιεῖν.
Κλ. Ἰδοὺ λέγειν. καλῶς γ' ἂν οὖν σὺ πρᾶγμα προσπεσόν σοι,
Ὠμοσπάρακτον παραλαβὼν, μεταχειρίσαιο χρηστῶς. B
Ἀλλ' οἶσθ' ὅ μοι πεπονθέναι δοκεῖς, ὅπερ τὸ πλῆθος.
Εἴ που δικίδιον εἶπας εὖ, κατὰ ξένου μετοίκου,
Τὴν νύκτα θρυλλῶν, καὶ λαλῶν ἐν ταῖς ὁδοῖς σεαυτῷ,
Ὕδωρ τε πίνων, κἀπιδεικνὺς, τοὺς φίλους τ' ἀνιῶν,
Ὤου δυνατὸς εἶναι λέγειν. ὦ μῶρε τῆς ἀνοίας. C
Αλλ. Τί δαὶ σὺ πίνων τὴν πόλιν πεποίηκας, ὥστε νυνὶ
Ὑπὸ σοῦ μονωτάτου, κατεγλωττισμένην σιωπᾶν;
Κλ. Ἐμοὶ γὰρ ἀντέθηκας ἀνθρώπων τίν'; ὅστις εὐθὺς
Θυννεῖα θερμὰ καταφαγὼν, κᾆτ' ἐπιπιὼν ἀκράτου D
Οἴνου χοᾶ, κασαλβάσω τοὺς ἐν Πύλῳ στρατηγούς;
Αλλ. Ἐγὼ δέ γ' ἤνυστρον βοὸς καὶ κοιλίαν ὑείαν.

A CH. *Sine, obſecrò, ipſum: vt diſrumpatur.* CL. *tu quánam arte fretus,*
Audeas mihi contradicere? AG. *quia dicendi peritus*
Sum, & condimenta noui condire optima. CL. *túne peritus*
Dicendi? pulcrè igitur, ſi quod negocium inuolutum
B *Tibi incidat, tu acceptum perquàm commodè explicabis.*
Sed ſcin' quid accidiſſe tibi putem? quod imperitis.
Si controuerſiolam benè dixeras contra inquilinum,
Noctem ſuſurrando, & tecum in viis demurmurando:
C *Aquam bibendo: & deſerendo & affligendo amicos:*
Ibi te diſertum credebas. ô ſtulte, quæ hæc fatuitas?
AG. *Tu verò quidnam feciſti bibendo ciuitatem,*
Quæ garrulitate tua turbata cogitur tacere?
CL. *Tún' quenquam hominem oppoſueris mihi? qui ſimulac deuorâro*
D *Thynni offam calidam, & vini congium ebibero meraci,*
Omnes calumniabor in Pylo duces. AG. *ego autem*
Simulac omaſum bubulum, & ventrem comedero ſuillum,

Σχόλια. Πάρες.] τοῦ Κλέωνος εἰπόντος διαρραγήσομαι, καὶ τοῦ ἀλλαντοπώλου εἰρηκότος οὐ παρήσω, ὁ χορὸς πρὸς τὸ εἰρημένον φησὶν ὅτι πάρες αὐτὸν διαρραγῆναι. Τῷ καὶ πεποιθώς.] τίνι τεθαρρηκὼς ἀξιοῖς φιλονικεῖν ἐμοὶ καὶ διαλέγεσθαι. Ὅτι ἡ λέγειν οἷός τ' ἐγώ.] κἀγὼ δυνατός εἰμι, καὶ ἱκανὸς εἰπεῖν. Καρυκκοποιεῖν.] κοσμεῖν ποικιλίᾳ τινὶ ῥημάτων τὸν λόγον. πλαγίως δὲ τῇ λέξει ὡς μάγειρος ἐχρήσατο. καρυκεύματα γὰρ καὶ ἡδύσματά εἰσι τὰ ἀρτύματα. καὶ καρύκκη, κοιλία ἣν νῦν μονοθηλευτὴν καλοῦσιν. Ἰδοὺ λέγειν] ἐγχλευάζει αὐτὸν ὅτι δύναμαι λέγειν λέγοντα. τῇ δὲ τοῦ σχήματος ἐμφάσει, τὸν διασυρμὸν ἔδειξεν. φησὶ γὰρ, ἀφόρητόν ἐστιν εἰ καὶ σὺ ῥήτωρ εἶ. Ὠμοσπάρακτον.] ἀστείως καὶ οὕτως ὡς πρὸς μάγειρον. ὁ δὲ νοῦς αὐτῷ τοῦτο βούλεται. εἰ πρᾶγμά φησι σκολιὸν προσπέσοι σοι, οὐκ ἄν ποτε κατορθώσεις. οὐδὲ διανύσεις. ὠμοσπάρακτον δὲ, δυνάμενον σπαράξαι τὸν λέγοντα. ἄλλως. ἀδιάθετον καταλαβὼν καὶ ὠμόν. ὡς πρὸς μάγειρον δὲ τὸ ὠμοσπάρακτον. ἢ τὸ νεοσπάρακτον. χρηστῶς δὲ, ἀντὶ τοῦ καλῶς. ὠφελίμως. συμφερόντως. ἐπιμένει δὲ τῇ τροπῇ καὶ τοῦ ἀστεϊσμοῦ, ὡς πρὸς μάγειρον. χρηστὸν γὰρ ἔδεσμα λέγομεν τὸ εὖ ἠρτυμένον. Ἀλλ' οἶσθ' ὅπερ πέπονθας] ἀλλὰ γινώσκω ὃ πέπονθας. ἢ οἶδα τὸ ἔπαθεν σε. ἀλλά μοι δοκῶ συνειδέναι τὴν αἰτίαν δι' ἣν εἰς τοσοῦτον θράσος προελήλυθας. Εὖ κατὰ ξένου.] οἱ γὰρ κατὰ ξένου λέγοντες, εὐκόλως λέγουσιν. ὡς κατὰ ξένων καὶ οὐ πολιτῶν δημηγοροῦντες. Τὴν νύκτα θρυλλῶν.] οἱ γὰρ μὴ ἔμπειροι τοῦ συνηγορεῖν, ἐὰν διδαχθῶσιν ἀπὸ πραγματείας, μὴ ἔχοντες ἀπὸ φύσεως τὸ λέγειν ἀσκοῦνται καὶ ἰδίως διηγοῦσι καὶ θρυλλοῦσι διὰ τῆς νυκτὸς καὶ ὕδωρ πίνουσιν. Ὕδωρ τε πίνων.] τουτέστι ταλαιπωρῶν. καὶ μετὰ πολλῶν καμάτων καὶ πόνων συντάττων τὸν λόγον. δεικνύναι δὲ διὰ τούτων πάντων βούλεται, τὴν ἀσθένειαν αὐτοῦ τῶν λόγων καὶ τὴν ἀπορίαν. ἄλλως. ἀγρυπνῶν καὶ φροντίζων καὶ τῆς νυκτὸς μελετῶν καὶ σκεπτόμενος τὴν δίκην τουτέστι ταλαιπωρῶν καὶ μετὰ πολλοῦ καμάτου συντάττων τὴν δίκην. Κἀπιδεικνύς.] τουτέστι καταμηνύων τοὺς λανθάνοντας ξένους ποιῶν. Τοὺς φίλους τ' ἀνιῶν.] λυπῶν φίλους. πρὸς γὰρ φίλους καὶ γνωρίμους δημότας, ὅτι τοὺς μὲν φίλους ἱκανός ἐστι βλάπτειν καὶ κακοποιεῖν. πρὸς δὲ τοὺς ἀλλοτρίους καὶ ξένους ἐξασθενεῖ. Τῆς ἀνοίας.] τῆς μωρίας. τῆς ἠλιθιότητος. καὶ ἐξηπάτησας φησὶ διότι κατὰ μετοίκου πολιτεύσας ἐπιτυγχάνων χάριν καὶ ἐλπίζεις διὰ τοῦτο δύνασθαι καὶ δημηγορεῖν. μετοίκους δὲ ἐκάλουν, τοὺς ἀφ' ἑτέρας πόλεως μεταβαίνοντας εἰς ἑτέραν καὶ οἰκοῦντας. Κατεγλωττισμένην.] πλήρη γενομένην τῶν σῶν λόγων. ἀπατωμένην. ταραττομένην καταλελαλημένην τοῦ σοὶ μόνῳ προσέχειν τὸν νοῦν. σύνηθες δὲ τοῦτο λέγουσι, μὴ ἔχον λόγον καὶ παρὰ ἀρχαίοις καὶ νεωτέροις.

BISETVS. Γραπτέον δὲ ἴσως καταγεγλωττισμένην κατὰ τοὺς τῶν γραμματικῶν κανόνας, εἰ μὴ κατεγλωττισμένην κατὰ συγκοπὴν εὐφωνίας χάριν εἰρῆσθαι λέγοις.

Σχόλια. Ἀντέθηκας.] ἔστησας ἐξ ἐναντίας καὶ ἀντέταξας. Κασαλβάσω.] λοιδορήσω. ἔστι δὲ ὄνομα ἑταίρας. καὶ διὰ εἰρῆσθαι διὰ τοῦ Δεκαγόρα, λοιδορηθεῖσαν. πρὸς δὲ τὸ ῥηθὲν ὑπὸ τοῦ ἑτέρου, καταβαλῶ ὁ στρατηγὸς ἀντιθήσει, καὶ Νικίαν ταράξω. Νικίας δὲ στρατηγὸς Ἀθηναίων. ἄλλως. καταβάδες ἑταῖραι εἰσίν, αἳ ἐπὶ τῶν οἰκημάτων ἑστῶσαι, ἐπὶ μισθῷ παρέχουσι τοῖς βουλομένοις. καταβάδες δὲ εἴρηνται, ἀφ' οὗ ποιοῦσι. καλοῦσι μὲν γὰρ ἔσω ἔχουσαι τοὺς ἐραστάς. βοῶσι δὲ τοὺς ὄντας, ἵνα ἄλλους λάβωσιν. ἐπεὶ οὖν ἰταμῶς καὶ ἀναιδῶς καὶ ὁ Κλέων ἀλλοτρίοις ἐπιπηδῶσιν εἰκῇ, καὶ τῆς ἐπὶ τοῖς κατορθώμασι δόξης αὐτοὺς ἀφείλετο, καὶ αἱ ἑταῖραι δὲ ἀναισχυντοῦσι καὶ ἀναιδεῖς, ἐπεὶ ἐπιπηδῶσι τοῖς ἐρασταῖς, εἰκότως ὁ ποιητὴς τῇ λέξει ταύτῃ κέχρηται. Ἐγὼ δέ γ' ἤνυστρον.] τὰ μηρυκάζοντα τῶν ζώων, τρεῖς κοιλίας ἔχει. κεκρύφαλον. ἤνυστρον. ἐχῖνον. μηρυκάζει δὲ, ὅταν μὴ τροφῆς ἀπηλλαγμένης, ἀναπεμπάζῃ τὴν ἐν τῇ κοιλίᾳ τροφὴν, καὶ κινῆται τὸ στόμα. ὥσπερ αἲξ καὶ πρόβατον καὶ κάμηλος. εἰκότως δὲ ὡς μάγειρος τούτοις ἐμέμψατο τὸν Κλέωνα.

B

Καταβροχθίσας, κᾆτ' ἐκπιὼν τὸν ζωμὸν ἀναπόνιπτος
Λαρυγγιῶ τοὺς ῥήτορας, καὶ Νικίαν ταράξω.
Χο. Τὰ μὲν ἄλλα μ' ἤρεσας λέγων, ἓν δ' οὐ προσίεταί με
Τῶν πραγμάτων. ὁτιὴ μόνος τὸν ζωμὸν ἐκροφήσεις.
Ἀλλ' οὐ λάβρακας καταφαγὼν, Μιλησίους κλονήσεις. C
Αλλ. Ἀλλὰ χελίδας ἐδηδοκὼς, ὠνήσομαι μέταλλα.
Κλ. Ἐγὼ δ' ἐπεισπηδῶν γε τὴν βουλὴν βίᾳ κυκήσω.
Αλλ. Ἐγὼ δὲ κινήσω γέ σου τὸν πρωκτὸν ἀντὶ φύσκης.
Κλ. Ἐγὼ δέ τ' ἐξέλξω σε τῇ πυγῇ θύραζε κύβδα. D
Χο. Νὴ τὸν Ποσειδῶ, κἀμὲ γὰρ, ἤνπερ τοῦτον ἕλκῃς.

Et illotis manibus epotanero ius esculentum:
Guttur præcîdam causidicis, & Niciam commouebo.
CH. *Quæ dicis, omnia placent: hoc vnum mihi non probatur:*
Quòd solus exsorpturus es ius illud esculentum.
At non Milesios monebis, si vores labraces.
AG. *At lateribus voratis, etiam mercabor metalla.*
CL. *Ego verò insultans, vi conturbabo hunc omnem senatum.*
AG. *Ego verò pro falisco podicem tuum mouebo.*
CL. *Ego verò natibus te extraham forâs, capite inclinato.*
CH. *Et me vnà per Neptunum: siquidem hunc protrahes, scelestè.*

Σχόλια. Καταβροχθίσας.] ἐκροφήσας. καταπιών. λέγεται δὲ ἐπὶ τῶν ἀθρόως καὶ ἀπλήστως ἐκροφούντων. Ἀναπόνιπτος.] μὴ νιψάμενος μὴ δὲ πλύνας τὰς χεῖρας. ἀλλ' ἀκάθαρτος. ἵνα τὸ ῥυπαρὸν αὐτοῦ μᾶλλον ἐνδείξῃ τὸν τρόπον. παρατηρητέον δὲ ὅτι τοῖς ἴσοις ἀμείβεται φιλονεικῶν τὸν Κλέωνα. τῷ μὲν οὖν θύννῳ τὸ ἤνυστρον καὶ κοιλίαν ἀντιτιθείς. τῷ δὲ θερμῷ, τὸ ἀναπόνιπτος. τῷ δὲ οἴνῳ τὸν ζωμόν. Λαρυγγιῶ.] καταβοήσομαί φησι τῶν ἄλλων ῥητόρων. ἢ τὴν φάρυγγα ἐκτεμῶ. τουτέστι καταστηγάσω τοὺς ῥήτορας. τμηθείσης γὰρ τῆς φάρυγγος οὐχ οἷόν τε τὴν φωνὴν προΐεσθαι. παρατηρητέον δὲ ὅτι ὥσπερ ὁ Κλέων ἠπείλησε καταβαλεῖν τοὺς ἐν Πύλῳ στρατηγοὺς, καὶ οὗτος ἐχρήσατο τῷ λαρυγγιῶ τοὺς ῥήτορας. Καὶ Νικίαν ταράξω.] φοβήσω. δυστυχοῦντος δὲ ὁ Νικίας. ἐμφαίνει δὲ, ὅτι καὶ αὐτὸς τῶν εὐδοκιμούντων ἦν στρατηγός. καὶ ὁ νῦν Στράτιππος. ἐμνημόνευσε δὲ τοῦ Νικίου Δημοσθένης. ἦν δὲ Νικηράτου παῖς. Ἀλλ' οὐ λάβρακας.] λάβραξ εἶδος ἰχθύος. ἀφ' οὗ ποιεῖται τὴν προσηγορίαν. κέχηνέ τε γὰρ ἀεὶ τὸ στόμα καὶ ἀθρόως καὶ λάβρως τὸ δέλεαρ καταπίνει. ὅθεν καὶ εὐχερῶς ἁλίσκεται. ἐπεὶ οὖν ὁ μὲν Κλέων ἔφησε θύννους θερμοὺς καταπιεῖν, ὁ δὲ ἀλλαντοπώλης ἀπὸ τῆς αὐτοῦ τέχνης ὁρμώμενος, τὸ ἤνυστρον καὶ τὴν κοιλίαν. καὶ τὸν ζωμὸν ἀντέθηκεν, ὁ χορὸς μέμφεται ὡς οὐκ εἰκὸς ἀμειψαμένου τοῦ ἀλλαντοπώλου τὸν Κλέωνα. λέγων ὡς ἐχρῆν αὐτὸν ἀντιτεθεικέναι τῷ θύννῳ λάβρακα. ἰδιωτέρα γὰρ αὕτη πρὸς τὸν θύννον τοῦ ἠνύστρου καὶ ἂν αὐτὸς εἶπεν, ἀπαντήσας ἂν ἦν. ἄλλως. βέλτιόν φησιν ἦν λάβρακας καταφαγόντα, τοὺς Μιλησίους κλονεῖν. ἀλλὰ μὴ Νικίαν ταράσσειν. ὅπερ ἠπείλησεν ὁ ἀλλαντοπώλης. ἐν Μιλήτῳ δὲ, τῆς Ἀσίας, μέγιστοι οἱ λάβρακες, διὰ τὴν ὑποστρέφουσαν λίμνην εἰς τὴν θάλασσαν. χαίροντες γὰρ οἱ ἰχθύες τῷ γλυκεῖ ὕδατι εἰς τὴν λίμνην ἐκ τῆς θαλάσσης ἀνατρέχουσι, καὶ οὕτω πληθύνουσι παρὰ τοῖς Μιλησίοις. Μιλησίους δὲ εἶπεν, ὡς τοῦ Κλέωνος τοὺς Μιλησίους ταράξαντος καὶ ὑπερβιάζοντος. Σχελίδας.] βοὸς πλευρά. ἢ ἁπλῶς τὰ πλευρὰ καὶ ὡς Αἰσχύλος. Ὠνήσομαι μέταλλα.] ὠνήσομαι μέταλλα ἀργυρείου καὶ χρυσίου. ὥστε προσόδους ἔχειν τὴν πόλιν. ἦν δὲ μέταλλα Ἀθήνησιν ἐν Λαυρείῳ. Κυκήσω.] συνταράξω ἐπεισπηδῶν. τὸ βίαιον δὲ αὐτοῦ διὰ τῆς λέξεως ἐδήλωσεν. Φύσκης.] φύσκη ἔντερόν ἐστι παχύ. εἰς ὃ ἐμβάλλεται ἄλευρα καὶ κρέα καὶ μάττουσιν. ἐξ οὗ γίνεται ὁ ἀλλᾶς. ὡς ἀλλαντοπώλης δὲ τῆς φύσκης ἐμνημόνευσε. Κύβδα.] κύπτοντα. διὰ δὲ τοῦ σχήματος τὴν αἰσχύνην δείκνυσιν αὐτοῦ. Νὴ τὸν Ποσειδῶ.] καὶ ἐμὲ τὸν θεράποντα ἕλξεις, ἐὰν τὸν ἀλλαντοπώλην ἕλκῃς. ἄλλως. ὁ χορός ἐστιν ὁ λέγων. χρησίμως δὲ κέχρηται τῇ συνδρομῇ. μὴ τοῦτον μόνον, ἀλλὰ καὶ ἡμᾶς τὸν αὐτὸν ἐξάγοις τρόπον.

BISETVS. Σύστημα κώλων ι᾽. περὶ ὧν ὅρα τὰ ἐν τοῖς σχολίοις.

Κλ. Οἶδ' σε δήσω τῷ ξύλῳ.
Αλ. Διώξομαί σε δειλίας.

CL. *Solum alligabo te palo.*
AG. *Timiditatis agam te reum.*

Κλ. Ἡ βύρσα σου θρανεύσεται.
Αλλ. Δερῶ σε θύλακον κλοπῆς,
Κλ. Διαπατταλευθήσει χαμαί.
Αλλ. Περικόμματ᾽ ἐκ σοῦ σκευάσω.
Κλ. Τὰς βλεφαρίδας σου παρατιλῶ.
Αλλ. Τὸν πρηγορεῶνα σου ᾽κτεμῶ.
Δη. Καὶ νὴ Δί᾽ ἐμβαλόντες αὐ-
τοῦ πάτταλον μαγειρικῶς
Εἰς τὸ στόμ᾽, εἶτα γ᾽ ἔνδοθεν
Τὴν γλῶτταν ἐξείραντες αὐ-
τοῦ, σκεψόμεσθ᾽ εὖ κἀνδρικῶς
Κεχηνότος,
Τὸν πρωκτὸν, εἰ χαλαζᾷ.

A *CL. Cutis tua dilatabitur.*
AG. Laniabo te furti saccum.
CL. Distentus affigêre humi.
AG. Ex te faciam præsegmina,
CL. Circum tibi vellam palpebras.
AG. Strumam tibi exscindam illi-
cò.
DE. Et per Iouem, ritu coqui
B *Immittite illi stipitem*
In os, deinde linguam ei
Extrahite: tum videbimus
Hiante eo,
Podéxne grandinosus.

Σχόλια. Οἷόν σε δήσω.] μόνον ἵνα ᾖ λέγων. τῶν μὲν ἄλλων σου συνωμοτῶν καίπερ ἀδικούμενος ὑπ᾽ αὐτῶν φείδομαι, σὲ δὲ μόνον δήσω τῷ ξύλῳ. εἶδος δὲ δεσμωτηρίου τὸ ξύλον. ἣν ποδοκάκην λέγουσι καὶ ποδοστράβην. διώξομαι δὲ κατηγορήσω σου δειλίας. ἀγῶνα ἐνστήσομαι κατὰ σοῦ. Θρανεύσεται.] ἐκταθήσεται. θρᾶνος γὰρ ὑποπόδιον. ὅπου τὰ δέρματα ἐκτείνεται. πάλιν δὲ ὡς βυρσοπώλης τοῦτο λέγει. ἄλλως. ξαίνειν ἔλεγον τὸ τύπτειν, καὶ ξαίνεσθαι τὸ πάσχειν. φησὶν οὖν ἡ βύρσα σου τυπτομένη διαφθαρήσεται. ἰδίως δὲ ὡς βυρσεὺς τῇ ἀπειλῇ ταύτῃ κέχρηται. καὶ γὰρ τὰς βύρσας ξύλοις τύπτειν εἰώθασιν ἵνα ἁπαλαὶ ὦσιν. ἔνιοι δὲ ἵνα διαλάβωσιν εὐχερῶς τοῦ φαρμάκου. Δερῶ σε θύλακον.] ἐκδερῶ σε. τὸ γὰρ ἐκδέρειν μᾶλλον τῶν μαγείρων τέχνη. ἐκδερῶ σε φησὶν ὥστε ἀπὸ τοῦ σώματός σου, θύλακον ποιῆσαι εἰς ὑποδοχὴν κλέμματος. Διαπατταλευθήσει.] ἐκταθήσῃ χαμαί. τὰς γὰρ βύρσας ἐκτείνοντες ἐπὶ τῆς γῆς ἵνα μὴ συνάγοιντο, καὶ συστέλλοιντο ἐκ τῆς τοῦ ἡλίου καύσεως, κατὰ ἄκρα παττάλοις κατακρούοντες, ἐκτείνουσιν. ἄλλως. χαμαὶ ἐπὶ τῶν παττάλων ἐξέδερον τὰ δέρματα. Περικόμματ᾽ ἐκ σοῦ.] περικόμματα τὰ ἐκ τῶν μαγείρων περιαιρούμενα τῶν κρεῶν. ὃ δὲ βούλεται λέγειν τοιοῦτόν ἐστι· τουτέστι κατὰ μέρος σε κόψω τὸ σῶμα. ὡς μάγειρος δὲ λέγει. Τὰς βλεφαρίδας.] παρεπιγραφὴ τὸ σχῆμα. ἐπὶ γὰρ τὰς ὄψεις τοῦ ἀλλαντοπώλου ἐπιβαλὼν τὰς χεῖρας ἐκτίλλει. τῶν γὰρ βυρσέων ἐστὶν ἔργον τῶν δερμάτων ἀπομαδίζειν τὰς τρίχας. ἢ ὅτι πρὸς τὸ ῥάπτειν τριχῶν δέονται. Τὸν πρηγορεῶνα.] τὸν λεγόμενον γαργαρεῶνα. C παρατηρητέον δὲ ἐν πᾶσι τοῖς ἀντιθέτοις, ὅτι ἀπὸ τῆς αὐτῆς τέχνης ἑκάτερος αὐτῶν τοῖς ὀνόμασι χρῆται καὶ τῇ λέξει. ὥσπερ γὰρ τῶν βυρσέων τὸ καθαίρειν καὶ μαδίζειν τῶν δερμάτων τὰς τρίχας, οὕτω καὶ τῶν μαγείρων τὸ τέμνειν καὶ σφάζειν εἰς τὸν λαιμὸν τὰ θρέμματα. κυρίως δὲ ἡ τῶν ὀρνέων φάρυγξ, ἐν ᾗ ἀγείρεται ἡ τροφή. Μαγειρικῶς.] εἰώθασι γὰρ οἱ μάγειροι παττάλοις τὰ τῶν χοίρων ἀνοίγοντες στόματα κατανοεῖν εἰ χαλαζῶσι. χάλαζα δὲ πάθος τῶν χοίρων. ἄλλως. οἱ μάγειροι D μετὰ τὸ ἀποσφάξαι τὰ θρέμματα, εἰώθασι κρεμᾶν αὐτὰ ἐκ τοῦ παττάλου καὶ οὕτως ἐκδέρειν. συνάγειν δὲ εἰώθει τὰ θρέμματα τὸ στόμα. κατὰ ταῦτα οὖν φησι. χρὴ πάτταλον ἐμβαλεῖν εἰς τὸ στόμα καὶ διανοῖξαι πρὸς τὸ ἐξεῖραι τὴν γλῶτταν. ἐξείραντες δὲ αὐτὴν, ἑλκύσαντες ἀναπετάσαντες. Σκεψόμεθα.] ἐπιγνωσόμεθα. ἀνδρικῶς δὲ ἀντὶ τοῦ ἀνεπικωλύτως. ἅτε τῆς γλώττης προεξειρημένης καὶ μὴ ἐμποδιζούσης τὴν θέαν. Χαλαζᾷ.] ἤτοι εἰ χαλαρός ἐστι. καὶ εἰ χαλαζᾷ ἐκεῖ. νόσημα δὲ τοῦτο τῶν θρεμμάτων. ὅπερ ζώντων μὲν λανθάνει. ἀποθανόντων δὲ καὶ τεμνομένων φανερὸν γίνεται. τῇ σαρκὶ δὲ αὐτῶν ἀναμέμικται καὶ ἐμπέφυκεν ἡ E χάλαζα.

BISETVS. Κορωνὶς καὶ ἔκθεσις χοροῦ προῳδικὴ ἐκ κώλων ζ. ἐν ἐκθέσει δὲ στίχοι δύο.

Χο. Ἦν ἄρα πυρός γ᾽ ἕτερα θερμότερα,
Καὶ λόγων ἐν πόλει
Τῶν ἀναιδῶν ἀναιδέστεροι.
Καὶ τὸ πρᾶγμ᾽ οὐκ ἦν φλαῦρον ὧδ᾽.
Ἀλλ᾽ ἔπιθι καὶ στρόβει,
Μηδὲν ὀλίγον ποίει.
Νῦν γὰρ ἔχεται μέσος.
Ὡς ἂν νυνὶ μαλάξῃς αὐτὸν ἐν τῇ προσ-
βολῇ,
Δειλὸν εὑρήσεις. ἐγὼ γὰρ τοὺς τρόπους ἐπί-
σταμαι.

CH. FEruidius ergo aliud igne erat hic.
Vulgi item vocibus
Vox erat quæpiam obscœnior:
F *Et hæc erat res haud mala.*
At tu in hominem irrue:
Tunde, modicum nihil
Fac: medium enim tenes.
Hunc si tu in primo aditu molliorem feceris:
dein
Timidum reperies: nam noui ego mores huius
viri.

G

Σχόλια. Ἦν ἄρα πυρός.] διπλῆ καὶ ἐν ἐπεισθέσει, περίοδος τοῦ χοροῦ παιωνικὴ ἑπτάκωλος ἔχουσα τετράρρυθμα, πρῶτον δεύτερον. τὰ δὲ λοιπὰ δίρρυθμα. ἄλλως. κορωνὶς καὶ ἔκθεσις χοροῦ προῳδικὴ ἐκ κώλων παιωνικῶν ἐπιμεμιγμένων κρητικοῖς ἑπτά. ὧν τὸ πρῶτον τρίμετρον ἀκατάληκτον καθαρόν. τὸ δεύτερον δίμετρον ἀκατάληκτον ἐκ κρητικῶν ἤτοι ἀμφιμάκρων. τὸ γ´ ὅμοιον τῷ πρώτῳ ἐκ κρητικῶν. τὸ τέταρτον ὅμοιον. τὸ ε´ ὅμοιον τῷ δευτέρῳ ἐκ παίωνος καὶ κρητικοῦ ὡς καὶ τὰ ἑξῆς δύο. ἐν ἐκθέσει δὲ στίχοι δύο τροχαϊκοὶ τετράμετροι καταληκτι-

κοί. ἐπὶ τῷ τέλει κορωνίς. ἑξῆς δὲ σύστημα κατὰ περικοπὴν στίχων ὁμοίων ἕξ. τὰ ἑξῆς τρία κῶλα τοῦ χοροῦ τροχαϊκά. ὧν τὰ μὲν δύο δίμετρα ἀκατάληκτα, τὸ μὲν κατὰ τὴν τετάρτην, τὸ δὲ κατὰ τὴν τρίτην ἴαμβον ἔχοντα. τὸ δὲ τρίτον καταληκτικὸν ἑφθημιμερές. αἱ ἑξῆς τούτων δύο στίχοι τροχαϊκοὶ τετράμετροι καταληκτικοί. τῶν δὲ ἑξῆς τοῦ χοροῦ ἑ κώλων τὰ μὲν ά β΄. δακτυλικὰ τετράμετρα, τὰ δὲ γ΄ δ΄. τροχαϊκὰ τετράμετρα καταληκτικά. τὸ δὲ τέταρτον ἰαμβικὸν δίμετρον ἀκατάληκτον. τὸ πέμπτον ὅμοιον ἐκ διτροχαίου διϊάμβου. ἑξῆς δὲ τούτων ἐν ἐκθέσει στίχοι δύο ἰαμβικοὶ τετράμετροι καταληκτικοί. ἐπὶ τῇ ἀποθέσει παράγραφος, ἐπὶ δὲ τῷ τέλει κορωνίς. ἄλλως. ἀπὸ ξοδ ὄξου, σύγκρισιν ὑπειλήφαμεν σφόδρα. τί γὰρ γένοιτο πυρὸς ἐμπυρώτερον καὶ σφοδρότερον, ὅπου γε τὴν Κλέωνος ἀναίδειαν τίς ἂν ὑπερηκόντισε ναυτικῶν. μὴ διὰ τὴν τοῦ ἐληλυθότος ἐπιείκειαν, ἀλλὰ δι' ὑπερβάλλουσαν ἑαυτοῦ πονηρίαν τὴν νίκην ἀποφέρεσθαι δοκεῖ. ὅθεν δὲ τὴν νίκην θαυμάζει τοῦ νενικηκότος, τοῦτον τοῦ ἐληλυθότος

A θαυμάζει τὴν ἀνδρείαν. εὖ γὰρ τὴν ἀλλαντοπώλου τι τοῦτον ὅθεν τὸν Κλέωνα πονηρὸν ὄντα βούλεται δεῖξαι. Οὐκ ἦν φλαῦρον.] ἀντὶ τοῦ φαῦλον οὐκ ἄχρηστον οὐδὲ πονηρόν ἐστι τὸ πρᾶγμα, οὐδὲ ἀνόνητον. εὐφραίνεται γὰρ ἐπεὶ παρευδοκιμούμενον ὁρᾷ τὸν Κλέωνα ὁ χορός. Ἀλλ' ἴσθι.] ἐπίμενε δὲ καὶ ἐπίκεισο, καὶ μὴ ἀνῇς. ταῦτα δὲ τῷ Ἀλλαντοπώλῃ φησὶν ὁ χορός, ἡδόμενος ὅτι προσπαίεται τῷ Κλέωνι ἡττωμένῳ. Καὶ στρέφου.] στρεβλὸς ἐργαλεῖον κναφικόν. φησὶν οὖν, πίεζε αὐτὸν καὶ στρέφε. τοῦτο γὰρ καὶ τοῦ B ἐργαλείου τὸ ἔργον. Μηδὲν ὀλίγον ποίει.] χαρίζεται μηδὲν ἔλαττον ποίει. φησὶν οὖν, πάντα μεγάλα κατ' αὐτοῦ ποίει καὶ μηδὲν εὐτελές. Νῦν γὰρ ἔχεται μέσος.] νῦν γὰρ τὸ κατ' αὐτοῦ μέσος αὔξεται. καταπεπάλαισται φησίν. ἡ μεταφορὰ, ἀπὸ τῶν παλαιόντων τῶν τοὺς ἀντιπάλους μεταλαβόντων. καὶ ἐκ τοῦ κρείττονος γινομένου. Ὡς ἂν νῦν μαλάξῃς.] ἐὰν ἐν τῇ ἀρχῇ καταγωνίσῃ καὶ ἀσθενῆ ποιήσῃς.

C

BISETUS. Σύστημα κατὰ περικοπὴν στίχων ς΄. μεθ' οὓς τρία κῶλα τοῦ χοροῦ. εἶτα δύο στίχοι. καὶ ἄλλοι ἐξ τοῦ χοροῦ διάφοροι.

Ἀλ. Ἀλλ' ὅμως οὗτος τοιοῦτος ὢν ἅπαντα τὸν βίον,
Κᾆτ' ἀνὴρ ἔδοξεν εἶναι, τἀλλότριον ἀμῶν θέρος.
Νῦν δὲ τοὺς στάχυς ἐκείνους, οὓς ἐκεῖθεν ἤγαγεν,
Ἐν ξύλῳ δήσας ἀφαύει, κἀποδόσθαι βούλεται.
Κλ. Οὐ δέδοιχ' ὑμᾶς, ἕως ἂν ζῇ τὸ βουλευτήριον.
Καὶ τὸ τοῦ δήμου πρόσωπον μακκοᾷ καθήμενον.
Χο. Ὡς δὲ πρὸς πᾶν ἀναιδεύεται,
Κοὐ μεθίστησι τοῦ χρώματος
Τοῦ παρεστηκότος.
Κλ. Εἴ σε μὴ μισῶ, γενοίμην ἐν Κρατίνου κῴδιον,

AG. Atqui cùm talis fuerit per omnem vitam, pòſt tamen
Fortis eſſe viſus eſt, alienam meſſem demetens.
D *Nunc autem ſpicas, quas illinc attulit, palo alligat.*
Arefacit, & populo vult rependere. CL. *nil ego curo vos:*
Quantiſper quidem hoc ſuperſtes eſt in urbe ſenaculum.
Et populi perſona ſurda ac muta ſtultè deſides.
CH. *Quàm impudentem gerit ſe undique.*
E *Nec colorem, qui adeſt, improbo*
Mutat in vultu homo!
CL. *Niſi te odi, fiam una de Cratini ouillis pellibus,*

Σχόλια. Ἀλλότριον ἀμῶν θέρος.] τουτέστι τοὺς ἀλλοτρίους καμάτους καὶ πόνους, ὥσπερ γεωργῶν καὶ καρπούμενος. αἰνίττεται δὲ πρὸς τὴν Πύλον. καὶ ὅτι μετὰ τοὺς κινδύνους καὶ τὰς πολλὰς ταλαιπωρίας ἃς ὑπέμεινε Δημοσθένης πολιορκῶν τοὺς ἐν Σφακτηρίᾳ. μηδὲν ὁ Κλέων πονήσας, ἀλλ' ὕστερον ἐφ' ἕτοιμα ἐλθών, τὴν νίκην τὴν ἐκείνου περιελόμενος, αὐτὸς ἐπιγράφει τῷ κατορθώματι. ὡς ἔστιν ἀγνώμων ἀνὴρ ὑπ' αὐτοῦ ἀμητοῦ τὸν ἄλλων ἐκβαλὼν τὸν σπείραντα γεωργὸν καὶ προπεπονηκότα, τοὺς καρποὺς ἀξιοῖ πορίζεσθαι. Νῦν δὲ τοὺς στάχυς] ἑξῆς ἀπὸ τοῦ ἀμητοῦ. ὠνόμασε τοὺς στάχυς ἀντὶ τῶν αἰχμαλώτων οὓς ζῶντας εἶχεν Λακεδαιμονίων κατεπαγγειλάμενος ὁ Κλέων τοῖς Ἀθηναίοις ἐμπροθέσμως ἤγαγεν. φησὶν οὖν τοὺς ἄνδρας ἐκείνους οὓς δήσας ἤγαγεν, ἀφεῖναι νῦν καὶ ἀποδόσθαι διανοεῖται. Ἀποδόσθαι.] πωλῆσαι. τουτέστι λύτρα παρ' αὐτῶν λαβεῖν. Μακκοᾷ] ἀνοηταίνει, ἐν ἤθει ἐστίν. ἔφαμεν δὲ ὅτι ἡ Μακκώ, [illegible]. Κρατίνου κῴδιον.] κῴδιον ἐστι τὸ ἅμα τοῖς ἐρίοις δέρμα σκευαζόμενον. ὡς ἐνουρητὴν δὲ καὶ μέθυσον διαβάλλει τὸν Κρατῖνον. ὁ δὲ Κρατῖνος καὶ αὐτὸς ἀρχαίας κωμῳδίας ποιητής, πρεσβύτερος Ἀριστοφάνους, τῶν ἄγαν εὐδοκίμων. γενοίμην οὖν φησιν εἰς τὴν οἰκίαν Κρατίνου κῴδιον, ὥστε μου κατουρεῖν ἐκεῖνον εἰ μή σε μισῶ. ὅπερ μοι F δοκεῖ παροξυνθεὶς ἐκεῖνος, καίτοι τοῦ ἀγωνίζεσθαι ἀποστὰς καὶ συγγράφειν, πάλιν γράφει δρᾶμα τὴν Πυτίνην, εἰς αὐτόν τε καὶ μέθην, οἰκονομίᾳ τε κεχρημένον τοιαύτῃ. τὴν κωμῳδίαν ὁ Κρατῖνος ἐπλάσατο αὐτοῦ εἶναι γυναῖκα, καὶ ἀφίστασθαι τοῦ συνοικεσίου τοῦ σὺν αὐτῷ θέλειν, καὶ κακώσεως αὐτοῦ δίκην λαγχάνειν. φίλους δὲ περιτυχόντας τοῦ Κρατίνου δεῖσθαι μηδὲν προπετὲς ποιῆσαι καὶ τῆς ἔχθρας ἀνερωτᾶν τὴν αἰτίαν. τὴν δὲ, μέμφεσθαι αὐτῷ ὅτι μὴ κωμῳδοίη, ἢ μηκέτι σχολάζοι τῇ μέθῃ. μηδὲν δὲ χεῖρον πολυμαθίας ἴσασι αὐτά, τὰ ἐπιτάγματα τῶν G ἰάμβων ἐκλέξαντα, θεῖναι ταῦτα,

Ἀλλ' ἐπαναστρέψαι βούλομαι εἰς τὸν λόγον
Πρότερον. ἐκεῖνος πρὸς ἑτέραν γυναῖκα ἔχων
Τὸν νοῦν, κακὰς ὕπνοι πρὸς ἑτέραν, ἀλλ' ἅμα μὲν
Τὸ γῆρας. ἅμα δέ μοι δοκεῖ οὐδ' ἐπ' αὐτοῦ
Πρότερον. καὶ τὰ ἑξῆς.

(BISETUS. Σημειοῦται δὲ ταῦτα διὰ τὴν πήρωσιν τοῦ ον τῆς ὁλοκλήρου γνώμης, ἀσαφέστερον εἰρῆσθαι, καὶ δ. στίχον ἐν τῇ ἕκτῃ χώρᾳ σπονδεῖον ἀντὶ ἰάμβου παρὰ τὸν τοῦ μέτρου νόμον ἔχειν. ἀντὶ δὲ τοῦ κακὰς εἴποι, βέλτιον ἴσως,

A κακά μιν εἴποι.) ἄλλως. κωμῳδίας ποιητὴς πολλὺν οἶνον πίνων ὡς καὶ ἐνουρεῖν. ...οίμην φησὶν ἐν τῷ Κρατίνου κάδιον. ἵνα κατασήπωμαι ἐνουροῦντες αὐτῷ.

Καὶ διδασκοίμην προσᾴδειν Μορσίμου τραγῳδίαν.
Χο. Ὦ περὶ πάντ' ἐπὶ πᾶσί τε πράγμασι,
Δωροδόκοισιν ἐπ' ἄνθεσιν ἵζων,
Εἴθε φαύλως, ὥσπερ εὗρες, ἐκβάλοις τὴν ἔνθεσιν.
Ἄσαιμι γὰρ τότ' ἂν μόνον, Πῖνε, πῖν' ἐπὶ συμφοραῖς,
Τὸν Ἰουλίου τ' ἂν οἴομαι γέροντα Πυῤῥοπίπην,
Ἡσθέντα, καὶ Παιῶνα δή, καὶ Βακχέβακχον ᾆσαι.

Et docear Tragœdiam cantare ſtulti Morſimi.
CH. *O ſuper omnia, rebus in omnibus,*
Donipetas reſidens ſuper herbas:
Vtinam bucceam, male inuentam, mox eÿcias
B *male.*
Tunc enim cantem ſolùm, bibe, bibe, cum calamitatibus.
Senemq́ Pyrrhopipem, tunc credam, impubere poſitum,
Et Bacchebacchum latocantu, & Peána modulari.

Σχόλια. Μορσίμου.] Μόρσιμος, Φιλοκλέους τοῦ ποιητοῦ υἱός, τραγῳδίας ποιητὴς ψυχρός. ἦν δὲ καὶ ἰατρός. ὡς δὲ μοχθηρῶν ὄντων αὐτοῦ τῶν ποιημάτων ἐν ἀρᾶς ἔθηκε μέρει. Ὦ περὶ πάντ' ἐπὶ πᾶσιν.] ὦ ἐπὶ πάσῃ προδοσίᾳ ἐξεταζόμενε καὶ κακίᾳ. μεταφορικῶς δὲ εἴληφε τὸ νόημα ἀπὸ τῶν μελισσῶν. ὃ γὰρ λέγει, τοιοῦτόν ἐστιν. ὥσπερ αἱ μέλισσαι φησὶ πᾶν ἄνθος δρέπονται, οὕτω καὶ σὲ τῶν τῆς πόλεως πραγμάτων οὐδὲν λανθάνει, ὥστε μὴ οὐκ ἀποδόσθαι αὐτὸ καὶ προδοθῆναι. Εἴθε φαύλως.] εἴθε ἐκ τοῦ ῥᾴστου καὶ οὕτως εὐχερῶς. ἐπεὶ μηδὲ ἐλπίσας εἰς τοῦτο δόξης προελθεῖν, ὁ Κλέων ἔδοξεν εὐδοκιμεῖν ἐκ τῶν περὶ Πύλον κατορθωμάτων. Ὥσπερ εὗρες.] ὥσπερ ἐπέτυχες. ἐναργεῖ δὲ τῇ λέξει τῇ εὗρες κέχρηται. τὸ μὲν γὰρ καμάτῳ καὶ πόνῳ πραγματεύεσθαί τινος, τῆς τοῦ κάμνοντος γνώμης καὶ προαιρέσεως ἔλεγχον ἔχει. τὸ δὲ εὑρεῖν ἁπλῶς, τῆς παρατυχούσης τύχης, οὐ τῆς αὐτοῦ τοῦ εὑρόντος γνώμης τὸ ἔργον. ὡς οὐκ ἐκ προνοίας τοῦ Κλέωνος κατορθώσαντος ἃ διεπράξατο ἀλλ' ἁπλῶς εὑρόντος εὕρημα. Τὴν ἔνθεσιν] τὴν τροφήν, τὴν ἐν Πρυτανείῳ δοθεῖσαν αὐτῷ. ἔνθεσις γὰρ ὁ ἄκολος ὁ ψωμός. Ἄσαιμι.] τότε γάρ φησιν ἐπᾴσαιμί σοι τὸ Σιμωνίδου μέλος πῖνε πῖνε ἐπὶ συμφοραῖς. ἐκ τοῦ Σιμωνίδου δὲ τοῦτο τεθρύληται. τὸ δὲ συμφοραῖς, ἐπ' ἐσθλοῖς. τῶν μέσων γὰρ ἡ συμφορά. Τὸν Ἰουλίου γέροντα.] ὡς παιδεραστὴς οὗτος ὁ πρεσβύτης διαβάλλεται. οὐκ ἀργῶς δὲ τὴν ἡλικίαν αὐτοῦ προσέθηκεν.

C διαβολὴν γὰρ ἐπὶ τοῖς νεωτέροις ἔχοντος τοῦ πράγματος, μείζονα τὴν αἰσχύνην ἐποίησεν ὑπ' αὐτοῦ ὅπερ γέροντι ὄντι ἀσελγαίνειν καὶ τὰ τοιαῦτα ὑβρίζειν πρόσεστι. παιδοπίπην δὲ τὸν προσίζοντα καὶ παρακρουόμενον καὶ ἀναπείθοντα τὰ μειράκια. τοῦτον δὲ ὁ Κρατῖνος πυῤῥοπίπην λέγει, τουτέστι, τὸν φύλακα τοῦ σίτου, ὡς εἰς τὸ Πρυτανεῖον παρέχοντα ἄρτους.

BISET. Πυῤῥοπίπην.] Σουίδας. πυῤῥοπίπης ὁ Κλέων. διεβάλλετο γὰρ ὡς παιδεραστής. ἢ διὰ τὴν ἐν Πρυτανείῳ σίτησιν. πυρὸς γὰρ ὁ σῖτος. Εὐστάθιος. πυῤῥοπίπης, ὁ καὶ
D πυροπίπης, παρὰ τὸ ὀπιπτεύειν, σίτου ἐποπτεύειν. ὅ ἐστιν ἐπιτηρεῖν τοὺς πυρούς, λέγεται. καθολικώτερον δ' ἐπὶ τοῦ παιδοφίλης ὄνομα, ὡς καὶ παρθενοπίπης τὸ γυναικομανής.

Σχόλια. Βακχέβακχον ᾆσαι.] εὐφημῆσαι τὸν Διόνυσον καὶ ἀνυμνῆσαι. Βάκχον δὲ οὐ τὸν Διόνυσον ἐκάλουν μόνον, ἀλλὰ καὶ πάντας τοὺς τελοῦντας τὰ ὄργια Βάκχους ἐκάλουν. οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ τοὺς κλάδους οὓς οἱ μύσται φέρουσι. μέμνηται δὲ Ξενοφάνης ἐν Σίλλοις, οὕτως. ἑστᾶσι δ' ἐλάται πυκινὸν περὶ δῶμα. ἔστι δὲ καὶ στεφάνης εἶδος, ὡς Νίκανδρος ἐν τῷ
E περὶ τῶν γλωσσῶν ἱστορεῖ. φησὶ γὰρ οὕτως. βάκχοισι κεφαλὰς περιανθέσιν ἐστέψαντο. τὸ δὲ παιῶνα δὴ χαίρεται παιωνίσαι. ἢ ἡσθέντ' ἐν παιᾶνι ᾆσαι. τοῦτο μέν τοι ὁ στίχος οὐκ ἀπαιτεῖ.

BISETVS. Διπλῆ, καὶ στίχοι λϛ' ὅμοιοι τοῖς ἄνω λβ' στίχοις.

Κλ. Οὔτοι μ' ὑπερβαλεῖσθ' ἀναιδείᾳ, μὰ τὸν Ποσειδῶ
Ἢ μήποτ' ἀγοραίου Διὸς σπλάγχνοισι παραγενοίμην.
Αλ. Ἔγωγε νὴ τοὺς κονδύλους, οὓς πολλὰ δὴ 'πὶ πολλοῖς
Ἠνεσχόμην ἐκ παιδίου, μαχαιρίδων τε πληγάς,
Ὑπερβαλεῖσθαί σ' οἴομαι τούτοισιν, ἢ μάτην γ' ἂν
Ἀπὸ μαγδαλιᾶς σιτούμενος τοσοῦτος ἐκτραφείην.
Κλ. Ἀπὸ μαγδαλιᾶς, ὥσπερ κύων, ὦ παμπόνηρε; πῶς οὖν

F CL. *Ita me Neptunus amet, nunquam impudentis potiores*
Eritis: aut ego nunquam extis interſim Iouis forenſis.
AG. *Per pugnos, quos ſæpenumerò complures à puellis*
Accepi, per plagas gladiolis illatas mihi frequenter:
G *Ego me ſuperaturum te confido impudentia: aut iam*
Fruſtra videbor tam bene paſtus magdalia ſagina.
CL. *Dape magdalia, tamquàm canis, ſceleſte? quomodo ergo*

Σχόλια. Οὔτοι μ' ὑπερβαλεῖσθ' ἀναιδείᾳ] διπλῆ καὶ στίχοι ὅμοιοι τοῖς ἄνω λβ. ὧν τελευταῖος ἀτὰρ ἂν ἰδίως λάβοι τούς τε ἐρίφους παίειν. ἐφ' ᾧ δὴ πλῆξω νενίκηκα. ὑπερβαλεῖσθαι δὲ νικήσειν. ἐκ μεταφορᾶς τῶν τρεχόντων. Η μήποτ' ἀγοραίου.] ἀγοραῖος Ζεὺς ἵδρυται ἐν τῇ ἀγορᾷ καὶ ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ. Εγωγε νὴ τοὺς κονδύλους.] ὁ ἀλλαντοπώλης ἐστὶν ὁ λέγων. ἀποτείνεται δὲ πρὸς τὸν Κλέωνα καὶ φησὶν ὅτι οὐχ ὥσπερ ἐκεῖνος τὴν δόξαν ῥᾳδίως εὗρε, τὸν αὐτὸν καὶ αὐτὸς εὐδοκίμησε τρόπον. ἀλλὰ πολλὰ πειράσας καὶ πολλοὺς κινδύνους ὑποστὰς καὶ κατορθώσεις τε πολεμίων πλείονας. αἰνιττόμενος τὰ περὶ Ἀκαρνᾶνα καὶ Αἰτωλίαν καθ' ὧν εὐδοκίμησε, στρατηγῆσαι φθάσας.

A ἄλλως. ἀποτείνεται πρὸς τὸν Κλέωνα ὁ ἀλλαντοπώλης. ὅτι ἐκεῖνος μὲν εὐκόλως ἐστρατήγησεν. αὐτὸς δὲ πολλὰ κακοπαθήσας καὶ τυπτηθεὶς ἐν τῷ μαγειρείῳ. Ἀπὸ μαγδαλιᾶς.] ἀπὸ εὐτελοῦς τροφῆς ὁρμώμενος. μαγδαλιὰ γὰρ τὰ τῶν ἀλφίτων ἀποβλήματα. ἄλλως. ἡ τῶν κυνῶν τροφή. ἥ τις ἦν σταὶς καὶ λίπος. οὕτω καὶ ὁ ποιητὴς εἶπεν. αἰεὶ γάρ τι φέρει μειλίγματα θυμῷ. μετὰ γὰρ τὸ δεῖπνον, τὸ σταὶς ἀπεψῶντο καὶ τὸ λίπος, καὶ τοῖς κυσὶν ἐπέρριπτον. ἄλλως. τὸ σταὶς, ὃ ἀπομάττονται οἱ μάγειροι, ὅπερ ἐκάλουν χειρόμακτρον. ὃ μετὰ τὴν ἐργασίαν, ἐπερρίπτουν τοῖς κυσίν.

B

Κυνὸς βορᾷ σιτούμενος, μάχει σὺ κυνοκεφάλῳ;
Αλ. Καὶ νὴ Δί' ἄλλα γ' ἐστί μου κόβαλα παιδὸς ὄντος.
Ἐξηπάτων γὰρ τοὺς μαγείρους, ἐπιλέγων τοιαυτί.
Σκέψασθε παῖδες, οὐχ ὁρᾶθ' ὥρα νέα, χελιδών.
Οἱ δ' ἔβλεπον. κἀγὼ 'ν τοσούτῳ τῶν κρεῶν ἔκλεπτον.
Χο. Ὦ δεξιώτατον κρέας, ὡς σοφῶς γε προὐνοήσω.
Ὥσπερ ἀκαλήφας ἐσθίων, πρὸ χελιδόνων ἔκλεπτες.
Αλλ. Καὶ ταῦτα δρῶν ἐλάνθανόν γ'. εἰ δ' οὖν ἴδοι τις αὐτῶν,
Ἀποκρυπτόμενος εἰς τὰ κοχώνα, τοὺς θεοὺς ἀπώμνυον.
Ὥστ' εἶπ' ἀνὴρ τῶν ῥητόρων ἰδών με τοῦτο δρῶντα,
Οὐκ ἔσθ' ὅπως ὁ παῖς ὅδ', οὐ τὸν δῆμον ἐπιτροπεύσει.

Tu, qui canis eſca victitas, canicipiti repugnas?
AG. *At per Iouem etiam in me puero verſutiæ fuerunt.*
Coquos enim fefelli, ſic doloſè ad eos locutus:
C *Spectate pueri: non videtis ver? noua adeſt hirundo:*
Illi videbant. interim ego carnes furtim auferebam.
CH. *O commodam carnem, vt lepidum dolum tu excogitaſti:*
Quaſi qui vrticas comedens, ante hirundines carnem auferebas.
D AG. *Et hæc cùm admiſiſſem, latebam: ſin vidiſſet horum*
Aliquis: occultaſſem ſub femore, Deóſque peieraſſem.
Hoc cùm animaduertiſſet me quiſpiam feciſſe Rhetor:
Dicebat, non eſt, vt puer hic vrbem non adminiſtret.

E

Σχόλια. Κυνοκεφάλῳ.] ἑαυτὸν ὁ Κλέων λέγει κυνοκέφαλον. δεινὸν καὶ ἀναίσχυντον. ὁποῖος ἦν ὁ παρ' Ἡσιόδῳ Γηρυονεύς. Χρυσάωρ δ' ἔτεκε τρικέφαλον Γηρυονῆα. ἄλλως. τῷ κυνὸς κεφαλὴν ἔχοντι. τουτέστιν. ἐμοὶ τῷ Κλέωνι. ἀφ' ἧς δὲ προείρηκε τροφῆς, κυνοκέφαλον αὐτὸν εἶπεν. ἔστι γὰρ ἰταμὸν καὶ ἀναιδὲς καὶ ἁρπακτικόν. ἐπεὶ καὶ τὸ ζῷον, τοιοῦτον. ὃ δὲ λέγει, τοιοῦτόν ἐστι, πῶς οἷόν τε φησὶν εἰ κυνὸς τροφὴν ἐσθίων, τῷ ὁμογενεῖ καὶ ὁμοτρόπῳ μάχεσθαι διανοῇ. λέγει δὲ κυσί. ὅτι πονηρὰ καὶ βίαια. κόβαλα δὲ, σοφίσματα πανουργεύματα. κλέμματα. καὶ κοβαλεία ἡ προσποίητος μετὰ ἀπάτης παιδιά. καὶ κόβαλος ὁ ταύτῃ χρώμενος. ἔοικε δὲ συνώνυμον τῷ βωμολόχῳ. Φιλόχορος ἐν Ἀτθίδος. οὐ γὰρ ὥς τινες λέγουσι βωμολόχον τινὰ καὶ κόβαλον νομιστέον τὸν Διόνυσον. Ἀριστοτέλης δὲ ἐν δευτέρῳ ζῴων ἱστορίας τὸν Ὠτόν φησι κόβαλον καὶ μιμητὴν ὄντα, αὐτορχούμενον ἁλίσκεσθαι. Νέα χελιδών.] παροιμιῶδες. ὁλόκληρος δέ ἐστι παροιμία τὸ λεγόμενον. ἔστιν ἔαρος ἀρχή. δοκεῖ γάρ πως ἅμα τῷ ἔαρι φαίνεσθαι χελιδών. Οἱ δ' ἔβλεπον.] ἑώρων. ὑπὸ τῆς περιεργίας ἐξαγόμενα τὰ παιδία, τῇ θέᾳ τῇ νεωστὶ προσέχον, πότε χελιδὼν παραφαίνεται, κἀκείνων περὶ τὸ ζητούμενον, ῥᾷστον αὐτὸς εἶχε τὸ κλέπτειν. Ὦ δεξιώτατον κρέας.] ὦ κάλλιστον καὶ σοφώτατον κρέας διὰ τὸ καλλίστως κεκλοφέναι, καὶ ὥσπερ δεξιᾷ χειρὶ ὑφῃρῆσθαι. ἀντὶ τοῦ σοφώτατε ἄνθρωπε. Ὥσπερ ἀκαλήφας.] βοτάνης εἶδος, αἳ παρὰ τοῖς πολλοῖς κνίδαι καλοῦνται. ἐμνημόνευσε δὲ τῶν ἀκαληφῶν, διὰ τὴν δριμύτητα τοῦ ἀλλαντοπώλου καὶ τὴν ἀγχίνοιαν. ὅτι κλοπῆς ἐξεῦρε τρόπον. δριμεῖα γὰρ ἡ βοτάνη, καὶ τοὺς θίγοντας κνᾶσθαι ποιεῖ. εἶπε δὲ πρὸ χελιδόνων, ἐπεὶ μετὰ τὴν χελιδόνα ἄβρωτοι αἱ κνίδαι. ἄλλως. ἀκαλήφη εἶδος μυίας. ὡς Ἀριστοτέλης. ἐν τῷ χειμῶνι δὲ ἐδώδιμοι εἰσίν, ἐν δὲ τῷ θέρει ἀπόλλυνται. ἄλλως. λάχανόν ἐστιν ἄγριον. καλεῖται δὲ καὶ θαλασσία ἀκαλήφη, ἣ προσπελασθεῖσα τῷ χρωτί, κνισμὸν ποιεῖ. ἐοίκασι δὲ τῇ ὥρᾳ τῇ πρὸ τοῦ ἔαρος χρῆσθαι. F ἄλλως. ἀκαλήφη. κνίδη. καὶ ἡ χερσαία καὶ ἡ θαλασσία. ἥ τις ἐστὶ κογχύλιόν τι. Φερεκράτης Αὐτομόλοις. νὴ τὴν Δήμητρ' ἀνιαρὸν ἦν τὸ κακῶς ᾄδοντες ἀκούειν. βουλοίμην γὰρ κἂν ἀκαλήφαις τὸν ἴσον χρόνον ἐστεφανῶσθαι. τὰς δὲ θαλασσίας καὶ Ἀριστοτέλης ἀκαλήφας ἐν τῷ πρώτῳ περὶ ζῴων, καὶ Θεόφραστος ἐν ἑβδόμῳ φυτικῶν. Εἰς τὰ κοχώνα.] κοχώνη τόπος ὑπὸ τὸ αἰδοῖον καὶ τῶν μηρῶν καὶ τῆς κοτύλης καὶ τῶν ἰσχίων. μέμνηται δὲ τῆς κοχώνης, καὶ ἐν σκηναῖς καταλαμβανούσαις. ἀλλὰ συναπτᾶσθαι δεῖ τὰς κοχώνας. αἱ αὐταὶ δὲ καὶ G πύγαια καὶ προχῶναι παρ' Ἀρχίππῳ καλοῦνται. οὐδετέρως δὲ ἔφη τὰ κοχώνα. Ἐπιτροπεύσει.] προστήσει. προστατήσει. ἀργῶς δὲ ἐπὶ ἔνδοξον πρόσωπον τὴν τοιαύτην ἀνήγαγε κρίσιν. οὐ γὰρ ἰδίως φησί τινα εἰρηκέναι. ἀλλὰ ῥήτορα, καὶ προσιδεῖν καὶ συνιέναι πλεῖον τῶν ἄλλων δυνάμενον. διὰ δὲ τούτων λεληθότως φησὶν ὅτι καὶ οἱ στρατηγοὶ ἐπίορκοι.

Χο. Εὖγε ξυνέβαλεν αὔτ᾽, ἀτὰρ δῆλόν γ᾽, ἀφ᾽ οὗ ξυνῄδη.
Ὅτι ᾽πιόρκεις θ᾽ ἡρπακὼς, καὶ κρέας ὁ πρωκτὸς εἶχεν.
Κλ. Ἐγώ σε παύσω τοῦ θράσους. οἶμαι δὲ μᾶλλον ἄμφω.
Ἔξειμι γάρ σοι λαμπρὸς ἤδη, καὶ μέγας καθιείς,
Ὁμοῦ ταράττων τήν τε γῆν, καὶ τὴν θάλατταν εἰκῇ.
Αλ. Ἐγὼ δὲ συστείλας γε τοὺς ἀλλᾶντας, εἶτ᾽ ἀφήσω
Κατὰ κῦμ᾽ ἐμαυτὸν οὔριον, κλάειν σε μακρὰ κελεύων.
Δημ. Κἄγωγ᾽, ἐάν τι παραχαλᾷ, τὴν ἀντλίαν φυλάξω.
C Κλ. Οὔτοι, μὰ τὴν Δήμητρα, καταπροίξει, τάλαντα πολλὰ
Κλέψας Ἀθηναίων. Χο. ἄθρει, καὶ τοῦ ποδὸς παρίει.
Ὡς οὗτος ἤδη καικίας, καὶ συκοφαντίας πνεῖ.
Κλ. Σὲ δ᾽ ἐκ Ποτιδαίας ἔχοντ᾽ εὖ οἶδα δέκα τάλαντα.
Αλ. Τί δῆτα; βούλει τῶν ταλάντων ἓν λαβὼν σιωπᾶν;
D Χο. Ἀνὴρ ἂν ἡδέως λάβοι, τοὺς δὲ θείους παρίει.

CH. Euge, ut probè hoc coniectauit? nam manifestum unde nôrit.
Cùm peierasses tu, & carnem ablatam calares anus.
CL. Ego hanc audaciam compescam, & vos, ni fallor, ambos.
Nam ex eo tibi huc iam lucidus, rapidaq́ immissus aura,
Terram simul & mare conturbo, quoquò impellor furenter.
AG. Ego verò contraham farcimina, & in fluctus meipsum
Vento secundo demittam: & te longum flere iubebo.
DE. Et ego sentinam asseruabo, si qua funes remittent.
C *CL. Non tu, sic me Ceres amet, frustra me irriseris, qui*
Talenta multa furatus es Reip. CH. vide & relaxa
Pedem: nam malitias hic spirat, sycophantiásque.
CL. Ego te decem talenta è Potidaea iam habere noui.
AG. Quid? vis tu unum accipere talentum à me, & posteà tacere? D
CH. Homo iste lubens acceperit: elaxa iam rudentes.

Σχόλια. Εὖγε ξυνέβαλεν.] ἀπ᾽ αὐτῶν τῶν πραττομένων φανερὸν ἦν τὸ ἀποβησόμενον. Ὅτι ᾽πιόρκεις.] πάλιν κἀνταῦθα τῶν πολιτευομένων καθάπτεται, ὡς ἐξ ἐπιορκίας καὶ κλοπῆς συνεστηκότων καὶ τοιούτων ἐθῶν. διὰ τοῦτο καὶ τὸν ἀλλαντοπώλην διαπρέψειν ἐν τῇ πολιτείᾳ ὁ ῥήτωρ ἔφησεν. Ὁ πρωκτὸς εἶχεν.] ἤτοι τὴν μοχθηρίαν αὐτοῦ καὶ ῥυπαρίαν, καὶ τούτῳ δείκνυσι τῷ τρόπῳ, καὶ ὅτι κατέκρυπτε κλέπτων ἐν τῷ πρωκτῷ κρέα, καὶ ταῦτα πάλιν αὐτὸς ἤσθιεν. ἢ διαβάλλειν εἰς ἀσέλγειαν αὐτὸν θέλει, ὡς δὴ παρ᾽ ἡλικίαν τὰ τῶν γυναικῶν παθόντα. Καθιείς.] παρεσκευασμένος. καθιέναι δὲ κυρίως τὸ χαλᾶν τὰ τῶν νεῶν ἱστία. ταῦτα δὲ προσφόρως εἴρηκεν ὁ Κλέων. ἦν γὰρ σφοδρὸς ἐν τοῖς λόγοις. καθιεὶς οὖν, ἀντὶ τοῦ καθειμένος πνέων. ἡ δὲ μεταφορὰ ἀπὸ τῶν ἀνέμων. Καὶ τὴν θάλατταν εἰκῇ.] πάλιν ἐπὶ τοῖς μηχανησαμένοις καὶ πάντα κινοῦσιν ἐπιβουλῆς τρόπον. δι᾽ ὧν δὲ ἀπειλεῖ ἀδύνατα καὶ μείζονα, δι᾽ αὐτῶν δηλοῖ τὴν σπουδὴν τῆς ἐπιβουλῆς τῆς κατ᾽ αὐτοῦ. εἰκῇ δὲ ἀντὶ τοῦ ἁπλῶς καὶ ὡς ἔτυχε μάτην. τουτέστιν ἐπ᾽ οὐδενὶ ἀναγκαίῳ καὶ σπουδαίῳ πράγματι, φανερὰν καὶ ἐν τούτῳ ποιῶν τὴν ἑαυτοῦ ἐξουσίαν, ἣν κατὰ τῆς πόλεως εὐτυχεῖ, εἰ ἐπ᾽ αὐτῷ καθέστηκε τὸν δῆμον κινεῖν καὶ παροξύνειν καθ᾽ ὧν βούλεται, καὶ ταῦτα ἐπ᾽ οὐδεμιᾷ προφάσει ἢ λόγῳ. Ἐγὼ συστείλας.] καὶ τοῦτο παρεπιγραφή. ὃ γὰρ εἶπε καὶ ποιεῖ. τουτέστιν ὁ κατέθετο τῶν ἀλλάντων θυλάκους ἐπὶ σοί, τοῦτο πάλιν ἀναιρούμενος τῆς θυμέλης ἐξάγει. Κατὰ κῦμ᾽ ἐμαυτόν.] ἀπὸ τῶν ἀφιέντων ἑαυτοὺς κατὰ κῦμα φέρεσθαι. Κλάειν σε μακρὰ κελεύων.] τὸ μὲν εἶδος ἀρχαῖον Ἀττικὸν τῆς συνθέσεως. ὡς μακρὰ χαίρειν σοι λέγω καὶ οἰμώζειν μακρά. τὸ δὲ λεγόμενον, πρόδηλον. φησὶ γὰρ ἐπὶ τὸν σου φροντίδας τῶν ἀπειλῶν ἀπελεύσομαι ἢ καταλείψω σε δεόντως κλάειν. ἵνα δείξῃ καὶ φιλονεικεῖν καὶ διαλοιδορεῖσθαι πρὸς αὐτόν. σύνηθες γὰρ οἱ βελτίονες καὶ τῶν λοιδορειῶν ὑπερφρονεῖν τῶν ἡττόνων. Κἄγωγ᾽ ἐάν τι παραχαλᾷ.] ἑξῆς καὶ οὗτος τῆς ἀντλίας ἐμνημόνευσεν. ἵνα καὶ αὐτὸς ἴδιον ἀπὸ τῆς θαλάσσης δοκῇ ἀστεΐζεσθαι. ὥσπερ καὶ ὁ ἀλλαντοπώλης. ἀντλία δὲ λέγεται, τόπος τις τοῦ πλοίου E εἰς ὃν τὸ ὕδωρ συρρεῖται εἰς τὴν ναῦν καὶ ἀλλαχοῦ. οὐ γὰρ ἔθ᾽ οἷός τ᾽ εἰμὶ ὑπερέχειν τῆς ἀντλίας. ἀντὶ τοῦ ἀντέχειν καὶ ὑπεργίνεσθαι τοῦ πράγματος. λέγει δὲ ὅτι φυλάξω, ἐάν τις τῆς ἀντλίας εἰσδέχηται. ἰστέον δὲ ὅτι ἱστάμενον καὶ χρονίζον τὸ ὕδωρ, κάκιστον ὄδωδεν. τί ποτε οὖν βούλεται τῷ ποιητῇ ζητητέον τὸ ἀπειλεῖν τούτῳ παραφυλάξειν τὴν ἀντλίαν. πλὴν εἰ μὴ τοὺς προεστῶτας ὡς καὶ αὐτοὺς ψυχρολογοῦντας σκώπτειν θέλει, διὰ τοῦτο ἀδιανόητα εἴρηκεν. οὔτε γὰρ ἦν τῷ Κλέωνι δυνατὸν ἀνθρώπῳ γε ὄντι ταράττειν τὴν γῆν καὶ τὴν θάλατταν. F οὔτε τῷ ἀλλαντοπώλῃ ῥῖψαι καὶ διασκευάσαι κατὰ κυμάτων ἑαυτόν. καὶ τοῦτο ἀνόητον καὶ γελοῖον, ὁ ἐπὶ τῇ ἀντλίᾳ τῆς φρουρᾶς ποιεῖ. ἄλλως. περὶ τῶν ῥηθέντων παρὰ τοῦ Κλέωνος λέγου, ὅτι συνταράξει τὴν θάλασσαν, καὶ οὗτος [illegible] εἰπεῖν. Καταπροίξει.] οὐ προῖκά μου καταφρονήσεις. τουτέστι δωρεάν μοι ἐγχανῇ. καταγελάσεις μου χωρὶς ζημίας. προῖκα γὰρ ἔλεγον τὴν ζημίαν. καὶ ἀλλαχοῦ. οὔτοι μὰ τὼ θεὼ σὺ καταπροίξει λέγουσα ταυτί. ἡ πρὸ δὲ ἀντὶ τῆς παρά. προϊκνεῖσθαι. ἴσως δὲ ἀπὸ τοῦ ἱξιᾶσθαι ὅ ἐστι δωρεάν τινα λαβεῖν. G Ἡρόδοτος. οὐ γὰρ δὴ ἐμέ γε ὧδε λωβησάμενος καταπροίξεται. Ἀρχίλοχος. οὐ δὴ ᾽κεῖνος οὐ καταπροίξεται. Ἡρωδιανὸς δὲ ἐν ἐπιμερισμοῖς παρὰ τὸ ἴσω φησί. καὶ Ἀρχίλοχος. προτείνω χεῖρα καὶ προΐσσομαι. Καὶ τοῦ ποδὸς παρίει.] μεταφορικῶς ἀπὸ τῶν πλεόντων ἐχρήσατο, ἐπειδὰν γὰρ πλείων ὁ ἄνεμος ἐμπέσῃ τοῖς πλέουσι συστέλλουσι, καὶ παραιροῦσι τῶν ἱστίων τὰ πολλά. ἢ τὸ μὲν ἓν μέρος τοῦ ἱστίου τὸ δ' ἕτερον, ἀναστέλλεται, ἂν μὴ χρεία ᾖ. ὁ δὲ καιρὸς ἐπὶ τοὺς πόδας δὲ καλοῦσιν οἱ ναῦται, τοὺς παρ' ἑκάτερα τὰ μέρη κάλως· ἐκ τοῦ ἐφ' ἑκάτερα ἔχεσθαι. φησὶν οὖν ἀσφαλέστερον λοιπὸν διάγου καὶ πρᾶττε. τουτέστι μὴ πολλῇ χρῶ ἀθυρογλωττίᾳ, ἀλλὰ πεφεισμένως διαλέγου τῷ Κλέωνι παροξύνων τὸ πνεῦμα. Καικίας καὶ συκοφαντίας.] ἐπεὶ ψευδῆ κατηγορῶν ἐτόλμησεν ὁ Κλέων ἀπὸ θυσίας αὐτὸν σφετερίζεσθαι τῆς πόλεως τάλαντα πολλά· καὶ ὡς ἄν ποτε συγχωρήσειν προσίκα τῷ αὐτῷ, διὰ τοῦτο εἶναι φησὶν αὐτὸν καὶ συκοφαντίας πνεῖν ὥσπερ στοχάζεσθαι τοῦ ἀλλαντοπώλου. ἐξῆς δέ, ἀπὸ τῶν ἀνέμων τῷ πνεῖν καὶ συκοφαντίας κέχρηται. ἀλλ' ὡς ὄνομα ἀνέμου ὁ Καικίας, ὃν δὴ αὐτὸν καὶ Νότον καλοῦσί τινες ἀκολούθως διὰ τὸ προειρηκέναι τοῦ ποδός. ἅμα δὲ πρὸς τὴν συκοφαντίαν καὶ κακίαν αὐτοῦ, τὸ ὀνόματι πλάττει. ἔστι δέ, ὅτε πνεῖ, τὰ νέφη εἰς ἑαυτὸν ἕλκει. ὡς τὸ κακὰ ἐφ' ἑαυτὸν ἕλκων ὡς ὁ καικίας νέφος. Ποτιδαίας.] ἔπαιξε τῷ ὀνόματι ἵνα ἀκολούθως ἀπὸ τῆς θαλάττης καὶ τῶν ἀνέμων, ἀποπειρᾶσθαι καὶ αὐτὸς δοκῇ. ἡ δὲ Ποτίδαια, πόλις ἐστὶ πρὸς τῷ ἰσθμῷ τῆς Παλλήνης κατῳκισμένη. Κορινθίων μὲν ἄποικος. Ἀθηναίων δὲ σύμμαχος, καὶ φόρους ὑπετέλει. ἣν ἀποστᾶσαν πολιορκήσαντες οἱ Ἀθηναῖοι πολυετίᾳ μακρᾷ ὡς καὶ ἐφ' ἑαυτῶν γεύσασθαι κατέλαβον, παρέδοσαν, καὶ ἐξανδραποδίσαντες τὴν πόλιν. ἀπὸ ταύτης φησὶ τῆς πόλεως κεκλοφέναι δέκα τάλαντα τὸν Κλέωνα. καὶ τοῦτο φιλοτεχνῶν αὐτὸν ἀμείβεσθαι τοῖς ἴσοις, ἐπεὶ πρότερος ἐκεῖνος ἔφησεν αὐτὸν σφετερίζεσθαι τῆς πόλεως τάλαντα πολλά. Δέκα τάλαντα.] χρησίμως μετὰ τὸν τόπον καὶ τὸν ἀριθμὸν εἶπεν. ἵνα ὁ λόγος αὐτῷ πιστῶς ἐλέγχεσθαι δοκῇ, καὶ μὴ μάτην, ἀλλ' ὡς περὶ τοῦ Κλέωνος διαβολῆς λελέχθαι χάριν. πιστῶς γὰρ διηγήματα τὸν κατηγοροῦντα μὴ ψιλοῖς χρῆσθαι ῥήμασιν, ἀλλὰ καὶ ἀριθμὸν προσβάλλεσθαι καὶ τόπον. Βούλει τῶν ταλάντων.] δεῖ νοῆσαι τὸν Κλέωνα ἐπὶ τῇ ἐλπίδι καὶ τῇ ἐπαγγελίᾳ τοῦ ταλάντου πεισθέντα ἐνδοῦναι. πρὸς ὃ φησὶν ὁ ἕτερος, τὸ πνεῦμ' ἔλαττον γίνεται. Θείους.] οἱ ἐκ τῶν καλοὺς ἐκφόρους καλοῦσιν οἱ ναῦται. οὓς ὅταν ἐνδιδῷ τὸ πνεῦμα, πρώτους ἐκ πρώρας χαλῶσι. καὶ οὐκ ἀκολούθως τοῦτο εἶπε. διὰ τὸ προαῖρον τοῦ ποδὸς παρείς. φησὶν οὖν ὁ Κλέων πάντων ἂν ὑφεῖσθαι ἕνεκεν λημμάτων.

BISETVS. Ἔκθεσις τῆς διπλῆς ἐκ κώλων ις'.

Αλ. Τὸ πνεῦμ' ἔλαττον γίγνεται.
Κλ. Φεύξει γραφὰς ἑκατονταλάντους τέτταρας.
Αλ. Σὺ δ' ἀστρατείας γ' εἴκοσι,
Κλοπῆς δὲ πλεῖν ἢ χιλίας.
Κλ. Ἐκ τῶν ἀλιτηρίων σε φημὶ γεγονέναι τῶν τῆς θεοῦ.
Αλ. Τὸν πάππον εἶναί φημί σου
Τῶν δορυφόρων. Κλ. ποίων φράσον.
Αλ. Τῶν Βυρσίνης τῆς Ἱππίου.
Κλ. κόβαλος εἶ. Αλ. πανοῦργος εἶ.
Χο. Παῖ' ἀνδρικῶς. Κλ. ἰοὺ ἰού.
Τύπτουσί μ' οἱ ξυνωμόται.
Χο. Παῖ' αὐτὸν ἀνδρικώτατα,
Γάστριζε καὶ τοῖς ἐντέροις,
Καὶ τοῖς κόλοις,
Χὤπως κολᾷ τὸν ἄνδρα.

AG. V*Entus remittit pluſculum,*
CL. *Talentûm quadringentûm poſtulaberis.*
AG. Tubis decem, vt qui prodisti
Exercitus reus, inſuper
Plus mille, quòd furti es reus.
CL. *De ſacrilegis mihi vnus es,*
Qui arcem profanârunt Deæ.
AG. Vnus ſatellitum fuit
Auus tuus. CL. *quorum? cedò.*
AG. Ex Byrſina grata Hippij.
CL. *Impoſtor es. AG. verſutus es.*
CH. *Audacter verbera.* CL. *hei mihi:*
Coniurati me verberant.
CH. Feri, feri validiſsimè,
Contunde ventrem cum ilijs,
Et cum cibis,
Vt comprimas virum iſtum.

Σχόλια. Τὸ πνεῦμ' ἔλαττον γίνεται.] ἔκθεσις τῆς διπλῆς ἐκ κώλων ις'. διμέτρων ἀκαταλήκτων, πλὴν τοῦ δευτέρου τριμέτρου, καὶ τοῦ προτελευτίου μονομέτρου, καὶ τοῦ τελευταίου ἑφθημιμερούς ὄντος. ἑξῆς δέ εἰσι τετράμετροι τέσσαρες καταληκτικοί, ἐν ἐπῳδῷ τῆς ἑξῆς κειμένοι. μεθ' οὓς τετράμετροι ἀκατάληκτοι. ἐπὶ τῷ τέλει τῆς μὲν ἐκθέσεως δύο διπλαῖ. ἡ μὲν ἐν ἀρχῇ τοῦ κώλου, ἡ δὲ κατὰ τὸ τέλος. τοῦ δὲ συστήματος κορωνίς. ἄλλως. τὸ πνεῦμ' ἔλαττον γίνεται. ἐπέμεινε τῇ τροπῇ τῶν ὀνομάτων. ὁ δὲ λέγει τοιοῦτόν ἐστιν. ὅτι ἐπειδὴ ἰσχυρός ἐστι καὶ πρᾳότερος. λοιπὸν γὰρ ἐπεὶ θεάσας εἶπεν καικίας καὶ συκοφαντίας αὐτὸν πνεῖν, διὰ τοῦτο πάλιν οἰκείως ἔλαττον ἔφησεν αὐτῷ γίνεσθαι τὸ πνεῦμα. Φεύξει γραφάς.] διώκειν καὶ φεύγειν ἔλεγον ἐπὶ τῶν κατηγόρων καὶ τῶν ἀπολογουμένων. ἐδίωκον μὲν γὰρ οἱ κατήγοροι, ἔφευγον δὲ οἱ κατηγορούμενοι. φησὶν οὖν ὅτι κατηγορηθήσῃ δίκας δέκα. Ἐκ τῶν ἀλιτηρίων.] τῶν μετεχόντων τοῦ Κυλωνείου ἄγους ὅπερ εἰς τὴν Ἀθηνᾶν δεινοὶ γενόμενοι ἀσέβημα. ἐπειδήπερ οἱ συγκατακλεισθέντες τῷ Κύλωνι ἐν τῇ Ἀκροπόλει εἰς τὴν κρείσσω κατέφυγον ἐν Ἀρείῳ πάγῳ, ἐκ τοῦ ἕδους τῆς θεοῦ ἐξάψαντες τὴν ἱκετηρίαν. ἧς διαρρυείσης, λίθοις αὐτοὺς ἔβαλλον οἱ Ἀθηναῖοι. ἀλιτηρίων δέ, ἀντὶ τοῦ ἐναγῶν. Ἀλιτηρίων.] τῶν ἁμαρτησάντων εἰς Ἀθηνᾶν. Κύλων γὰρ Ἀθηναῖος ἀνήρ, Μεγαρέα γυναῖκα γήμας Θεαγένους γυναῖκα, θέλων τυραννεῖν, ἔλαβε χρησμὸν τῇ μεγάλῃ ἑορτῇ τοῦ Διὸς ἐπιθέσθαι τῇ πόλει. ἐν Ὀλυμπίᾳ δὲ ἐπιθέμενος, νομίζων ταύτην εἶναι μεγίστην ἑορτήν, δύναμιν λαβὼν παρὰ Θεαγένους, μὴ γνοὺς ὅτι τὰ Διάσια ἦν ἡ μεγάλη ἑορτή. ἐπελθὼν τῇ Ἀκροπόλει κατεσχέθη· ἐλήφθη δὲ συλῶν τὸ ἱερὸν τῆς Ἀθηνᾶς. καὶ αὐτὸς μὲν ὁ Κύλων φεύγει. τοὺς δὲ ἄλλους φονεύουσί τινες. οἳ καὶ ἱκέτας ἐκ τῶν ἱερῶν ἀποσπάσαντες ἀπέκτειναν. τοὺς οὖν ἁμαρτόντας εἰς τοὺς ἱκέτας, ἀλιτηρίους ἔφασκον. οὓς καὶ ἐξέβαλον τῆς πόλεως ὅτι ἐκ τῶν ἀρχαίων νόμων παρέβησαν τοὺς ἱκέτας φονεύσαντες. ἄλλως. Κύλων τὴν ἀκρόπολιν κατέλαβεν ἐπὶ τυραννίδι. καὶ ἐλήφθη περὶ τὸ συλᾶν τὸ ἱερὸν τῆς Ἀθηνᾶς. καὶ ὑπὸ Ἀθηναίων ἐκλείσθη. καὶ οὕτως ἐκεῖνος εὑρὼν καιρὸν φυγῇ ἐχρήσατο. καὶ οἱ φίλοι ἔφυγον εἰς τοὺς βωμοὺς τῶν θεῶν. οὓς οὗτοι ἀποσπάσαντες ἀπέκτειναν, ὅθεν ἀλιτήριοι ἐκλήθησαν. ἐκλήθησαν δ' ἐντεῦθεν οἱ ἀλιτήριοι. λιμὸς κατέλαβέ ποτε τοὺς

Ἀθηναίους. καὶ οἱ πεινῶντες ἐκ τῶν ἀλειώτων ἄλευρα διήρπαζον. ἀπὸ γοῦν ἐκείνων καταχρηστικῶς τοὺς πονηροὺς ἀλιτηρίους ἐκάλουν. παρέτεινε δὲ τὸ ὄνομα καὶ ἐπὶ τῶν μὴ ὄντων τι τοιούτων. ἀπὸ τῆς ἱστορίας τῆς κατὰ τὸν αἰτωλικὸν πόλεμον γενομένης. ἔστι δὲ καὶ παραγωγῶς ἀπὸ τοῦ ἀλιταίνειν ὅ ἐστιν ἁμαρτάνειν. λαμβάνεται δὲ τὸ ἀλιτηρίων καὶ ἀντὶ τοῦ ἀσεχησάντων καὶ ἀποτυχόντων. Τῆς Βυρσίνης.] ἔπαιξε παρὰ τὸ βυρσοδέψην εἶναι τὸν Κλέωνα. καὶ παρὰ τὸ τυράννου ὄνομα τοῦ Ἱππίου. ἐπείπερ τῷ ὀνόματι τοῦ Ἱππίου περιεργότερον ἐχρήσατο. δῆλον μὲν γὰρ καὶ ἐκ τῶν προειρημένων οὐχ ἥκιστα δὲ καὶ ἀπὸ τούτων, ὅτι μὴ αὐτὸς ὁ Ἱππίας κατέστησε τὴν τυραννίδα, ἀλλὰ παρὰ τοῦ πατρὸς ἅμα τοῖς ἀδελφοῖς παρέλαβε τοῦ Πεισιστράτου. οὐ πάντως ἂν ἐμνημόνευσεν, εἰ μὴ χρησιμώτερον τὸ ὄνομα τοῦ Ἱππίου πρὸς τὸ συνάψαι τῇ Βυρσίνῃ κατεφαίνετο. ἐν ἀδήλῳ ἐστὶ διαβάλλοντος τοῦ Κλέωνος αὐτὸν εἰς τῶν ἀλιτηρίων γεγονέναι, τῶν ἐπιβουλευσάντων A τῇ πόλει καὶ τοῖς τυράννοις συναραμένων. ἄλλως. Πεισιστράτου γυνὴ γέγονεν ἡ Μυῤῥίνη, Ἱππίου καὶ Ἱππάρχου μήτηρ. Βυρσίνην οὖν εἶπεν, ἀντὶ τοῦ Μυῤῥίνην. ὡς βυρσοπώλην πάλιν κωμῳδεῖ τὸν Κλέωνα. ταύτην ὁ Πεισίστρατος ὁπότε κατήγαγεν εἰς Ἀθήνας, ἔφασκεν Ἀθηνᾶν εἶναι βουλόμενος τυραννεῖν. Κόβαλος εἶ.] προειρήκαμεν ὅτι τοὺς μετὰ ξύλου λῃστὰς, οὕτως ἐκάλουν οἱ παλαιοί. Ἰού.] τοῦτο παρεπιγραφή. τυπτόμενος γὰρ ἀποκρίνεται. Ξυνωμόται.] οἱ ἀνταράται. οἱ προδόται οἱ τὰ αὐτὰ κατ' ἐμοῦ συντιθέμενοι φρονεῖν. Παῖ αὐτόν.] B ἰστέον ὅτι ὁ χορὸς ταῦτα τῷ ἀλλαντοπώλῃ παρακελεύεται. ἀστείως δὲ διὰ τὴν ἐκείνου τέχνην εἴς τε τὰ ἔντερα καὶ τὸν κόλον αὐτοῦ τύπτειν κελεύει. μάλιστα γὰρ ἡ τῶν ἀλλαντοπωλῶν ἐκ τούτων συνέστηκε τέχνη. Κολᾷ τὸν ἄνδρα.] κολούσεις καὶ παύσεις καὶ ταπεινώσεις. ἀπὸ δὲ τοῦ κόλου καὶ ἐντέρων, τὴν λέξιν ἐποίησεν. ἴσως δὲ καὶ αὐτὸν τύπτουσιν.

Bisetus. Σύστημα C στίχων δ.

Χο. Ὦ γεννικώτατον κρέας, ψυχήν τε ἄριστε πάντων,
Καὶ τῇ πόλει σωτὴρ φανεὶς, ἡμῖν τε τοῖς πολίταις,
Ὡς εὖ τὸν ἄνδρα ποικίλως θ' ὑπῆλθες ἐν λόγοισιν,
Πῶς ἄν σ' ἐπαινέσαιμεν οὕτως, ὥσπερ ἡδόμεσθα;

CH. O Generoſiſſimum corpus, animóque præpotenti
Vir optime, ſeruator tum ciuium, tum ciuitatis.
Quàm captioſis verbis huius viri animum ſubiiſti?
D Quomodo te prædicemus ita, vt volumus animo lubenti?

Σχόλια. Ὦ γεννικώτατον.] ἰσχυρότατον. παίζων κρέας αὐτὸν λέγει. ἐκ μεταφορᾶς τῶν ἰσχυρῶν κρεῶν ἃ ἐν κατοργάζεται μυεί. Ὡς εὖ.] ἐπιτηδείως αὐτὸν καὶ ὑπούλως διὰ τῶν λόγων ἐνίκησας τὸν σοῦ.

Bisetus. Σύστημα στίχων λζ.

Κλ. ΤΑυτὶ μὰ τὴν Δήμητρά μ' οὐκ ἐλάνθανε E
Τεκταινόμενα τὰ πράγματ', ἀλλ' ἠπιστάμην
Γομφούμενά γὰρ τὰ πάντα καὶ κολλώμενα.
Χο. Οἴμοι. σὺ δ' οὐδὲν ἐξ ἁμαξουργοῦ λέγεις.
Αλλ. Οὔκουν μ' ἐν Ἄργει οἷα πράττεις λανθάνει.
Πρόφασιν μὲν Ἀργείους φίλους ἡμῖν ποιεῖ.
Ἰδίᾳ δ' ἐκεῖ Λακεδαιμονίοις ξυγγίγνεται,

CL. Hoc ita geri negocium, me neutiquam
Latebat: ſed ſciebam hæc iampridem omnia
Compacta clauis, & conglutinata iam.
CH. Eheu, nihil tu loqueris è plauſtrario.
AG. Atqui haud latet me, quid in Argolide feceris:
Equidem Argiuos amicos prætendis: at ibi
F Priuatim cum Lacedæmoniis conuentum agis.

Σχόλια. Ἀλλ' ἠπιστάμην.] ὑψηλὸς ὢν καὶ μεγαλόφωνος ὁ Κλέων, πολυτρόποις λόγοις κέχρηται. Γομφούμενα.] ἐσφηνωμένα. γόμφοι γὰρ οἱ σφῆνες οἱ συνείροντες τὰς σανίδας καὶ συναρμονίζοντες καὶ συνέχοντες.

Biset. Γομφούμενα.] Γόμφος, ὁ ἧλος ᾧ αἱ σανίδες συνείρονται. μεταφορικῶς δὲ τὸ στερεὸν, καὶ ἀμετάβολον, ὅθεν καὶ τὸ γομφοῦν τὸ στερεοῦν, καὶ κυροῦν. Αἰσχύλος ἐν Ἱκέτισι,

Ψῆφος κέκρανται μήποτ' ἐκδοῦναι βίᾳ
Στόλον γυναικῶν τῶνδ' ἐφήλωται τορῶς
Γόμφος διαμπὰξ, ὡς μένειν ἀραρότως.

Σχόλια. Ἐξ ἁμαξουργοῦ.] ἁμαξουργοὺς Ἀττικοὶ τοὺς ἀγχιοπηγούς. εἶδος δὲ ἀγχιοπηγοί, τεκτόνων. οἱ τὰς ἁμάξας τεκταίνουσι καὶ πάντων τῶν ἀγχίων ξύλων εἰσὶν ἐργάται. ἐπεὶ δ' ὁ Κλέων τεκτονικοῖς ὀνόμασι πᾶσιν ἐχρήσατο, τεκταινόμενα εἰπὼν καὶ γομφούμενα, ὁ δὲ ἀλλαντοπώλης οὐκ ἀπὸ τεκτονικῆς ἀπαντᾷ, ὁ χορὸς ὥσπερ δεδοικὼς μὴ ἧττον ἀτενίζηται τοῦ Κλέωνος, καὶ ἀγανακτεῖ καὶ δυσφορεῖ, ὅτι οὐδὲν ἀντέθηκε τοιοῦτον ῥῆμα.

Bisetus. Ἁμαξουργοῦ.] Εὐστάθιος, ἅμαξα, παρὰ τὸ ἄγειν τὰ ἀμώμενα, ἤγουν θεριζόμενα, ἢ καὶ ψιλοῦται. ἢ παρὰ τὸ ἅμα, καὶ τὸ ἄξων, καὶ οὕτω δασύνεται Ἀττικῶς. Ἰωνικῶς δὲ ψιλοῦται.

Σχόλια. Οὔκουν μ' ἐν Ἄργει.] παρὰ τὸν πόλεμον τὸν G Πελοποννησιακόν. καί τοι πρότερον ἐχθροὶ ὄντες τοῖς Ἀργείοις οἱ Ἀθηναῖοι διὰ τὴν πρὸς Λακεδαιμονίους ἀπέχθειαν, ἔδοξαν αὐτοῖς γενέσθαι φίλοι. φησὶν οὖν ὅτι Κλέων ἐπὶ βλάβῃ τῆς πόλεως τὴν Ἀργείων φιλίαν προξενῶν, οὐ λανθάνει με πρεσβεύεσθαι πρὸς τοὺς Ἀργείους πείθων τὴν πόλιν παῤῥησίαν εἰς τὸ συγγενέσθαι τοῖς Λακεδαιμονίοις ἑαυτῷ περιποιούμενος.

Καὶ ταῦτ' ἴσ' οἷον ἐπὶ συμφυσώμενα,
Εγῷδ'. ἐπὶ γὰρ τοῖς δεδεμένοις χαλκεύεται.
Χο. Εὖγ' εὖγε, χάλκευ' ἀντὶ τῶν κολλωμένων.
Αλλ. Κ' ξυγκροτοῦσιν ἄνδρες αὔτ' ἐκεῖθεν αὖ.
Καὶ ταῦτα μ' οὔτ' ἀργύριον, οὔτε χρυσίον
Διδοὺς ἀναπείσεις, οὔτε προσπέμπων φίλους,
Ὅπως ἐγὼ ταῦτ' οὐκ Ἀθηναίοις φράσω.
Κλ. Εγὼ μὲν οὖν αὐτίκα μάλ' εἰς βουλὴν ἰὼν,
Υμῶν ἁπάντων τὰς ξυνωμοσίας ἐρῶ,
Καὶ τὰς ξυνόδους τὰς νυκτερινὰς ἐπὶ τῇ πόλει.
Καὶ πάνθ', ἃ Μήδοις καὶ Βασιλεῖ ξυνόμνυτε,
Καὶ τὰ 'κ Βοιωτῶν ταῦτα συντυρούμενα.
Αλλ. Πῶς οὖν ὁ τυρὸς ἐν Βοιωτοῖς ὤνιος;
Κλ. Εγώ σε, νὴ τὸν Ἡρακλέα, παραστορῶ.
Χο. Αγε δὴ σὺ τίνα νοῦν, ἢ τίνα ψυχὴν ἔχεις,
Νυνὶ διδάξεις, εἴπερ ἀπεκρύψω τότε
Ες τὰς κοχώνας τὸ κρέας, ὡς αὐτὸς λέγεις,
Θεύσει γὰρ ἄξας ἐς τὸ βουλευτήριον,
Ὡς οὗτος ἐμπεσὼν, ἐκεῖσε διαβαλεῖ
Ημᾶς ἅπαντας, καὶ κραγὸν κεκράξεται.
Αλλ. Αλλ' εἶμι. πρῶτον δ', ὡς ἔχω, τὰς κοιλίας,
Καὶ τὰς μαχαίρας ἐνθαδὶ καταθήσομαι.
Χο. Εχε νυν, ἄλειψον τὸν τράχηλον τουτῳί.
Ιν' ἐξολισθάνειν δύνῃ τὰς διαβολάς.
Αλλ. Αλλ' εὖ λέγεις, καὶ παιδοτριβικῶς ταυταγί.
Χο. Εχε νυν, ἐπέγκαψον λαβὼν ταδί. Αλλ. τί δαί;
Χο. Ιν' ἄμεινον ὦ τᾶν ἐσκοροδισμένος μάχῃ,
Καὶ σπεῦδε ταχέως. Αλλ. ταῦτα δρῶ. Χο. μέμνησό νυν
Δάκνειν, διαβάλλειν, τοὺς λόφους κατεσθίειν,
Χὤπως τὰ κάλλαι' ἀποφαγὼν, ἥξεις πάλιν.

A *Ego noui, quorum causa hæc conflentur modò.*
Nam propter captiuos fabricantur omnia.
CH. *Euge, euge, tu pro glutinando fabrica.*
AG. *Certè hæc inter se homines illic rursus agitant,*
Neque tu, si aurum atque argentum des, neque
Si tu amicos ad me mittas, mihi persuaseris:
Vt hæc Atheniensibus non produim.
B CL. *Ego hæc nunc illicò in senatum deferam,*
Et coniurationis vos reos agam:
Prodam nocturna in vrbe conuenticula:
Et quæ Regi & Medis iurastis omnia.
Et quæ coagulastis Bœotijs.
AG. *Quanti venditur apud Bœotos caseus?*
CL. *Ego differam te nebulonem, mehercule.*
CH. *Age, nunc tu illi demonstra, quo sis præditus*
Animo, qua mente: siquidem occuluisti catè
C *In fæmoribus carnem, velut aiebas modò.*
Nam celeriter procurres hinc in curiam,
Quoniam incidens hic, ibi calumniabitur
Nos omnes, & vehementer vociferabitur.
AG. *Abeo. Sed priùs hos ventriculos, quos attuli,*
Et cultros huc deponam laniatorios.
CH. *Sine, collum priùs inungas isto plasmate,*
D *Vt eludere possis viri calumnias.*
AG. *Benè hæc mones, & vt ludimagistrum decet.*
CH. *Age, hæc cape nunc, & deuora.* AG. *quamobrem? cedò.*
CH. *Vt plenus allijs resistas fortiùs.*
Propera ac dudum. AG. *isthuc ago.* CH. *memineris nunc probè.*
Mordere, calumniari, cristas comedere.
E *Tum paleis deuoratis vt redeas, face.*

Σχόλια. Καὶ ταῦτ' ἴσ' οἷον ἐπὶ συμφυσώμενα.] κατασκευαζόμενα. ἐπὶ τίνι συμπνέουσι καὶ συνομνύουσιν ὅ, τε Κλέων καὶ οἱ Λακεδαιμόνιοι, φησὶν αὐτὸς [illegible]. ἐπεὶ δὲ ὁ Κλέων τεκτονικοῖς τισιν ὀνόμασιν ἐχρήσατο, πάλιν οὗτος χρῆται χαλκευτικοῖς. φυσώμενα δὲ εἶπε διὰ τὰς φύσας τὰς χαλκευτικάς. τὸ δὲ χαλκεύεται ὡς πρὸς τὰς φύσας εἶπεν. ἔστι δὲ ὅμοιον τῷ τεκταίνεται. πάντα δέ φησι πράττεται τῷ Κλέωνι, ὅπως οἱ ἄνδρες τῶν δεσμῶν ἐκφύγοιεν. Τοῖς δεδεμένοις.] τουτέστι τοῖς τετρακοσίοις τῶν Λακεδαιμονίων οὓς ἀπὸ Πύλου καὶ Σφακτηρίας ἤγαγεν οὓς εἶπεν ἀποδεδρακέναι βουλεύειν τὸν Κλέωνα. Εὖγ' εὖγε.] ὑπερεπαινεῖ πάλιν ὁ χορὸς ἐκ τοῦ τὸν ἀλλαντοπώλην, ὅτι ἀντὶ τῶν τεκτονικῶν ῥημάτων αὐτὸς χαλκευτικὰ φθέγγεται. Καὶ ξυγκροτοῦσι.] συνέχουσι καὶ συμπράττουσι. καὶ οὐδ' ἑνὶ καιρῷ παραλείπουσι τοῦ πείθειν τὸν Κλέωνα τοῖς δεδεμένοις δεσμῶν σωτηρίας ἀφορμήν. ἄλλως. ἐπιμένει τῇ μεταφορᾷ τῇ ἀπὸ τῶν χαλκέων. ἀντὶ τοῦ συμπράττουσιν. Οὐκ Ἀθηναίοις φράσω.] ἡ σύνταξις Ἀττική. λέγει δὲ ὅτι εὐθὺς καὶ παραχρῆμα. Τὰς ξυνωμοσίας.] τὰς ἐπὶ καθαιρέσει τοῦ δήμου ἐν ὅρκοις συνόδους. Τὰς ξυνόδους τὰς νυκτερινάς.] ὅτι νυκτὸς οὔσης κατὰ τῆς πόλεως ἐβουλεύεσθε. Καὶ βασιλεῖ ξυνόμνυτε.] φθάσας ὁ ἀλλαντοπώλης, διαβάλλει αὐτὸν ἐπὶ βλάβῃ τῆς πόλεως Ἀργείοις καὶ Λακεδαιμονίοις ξυνιέναι. διὰ τοῦτο καὶ ὁ Κλέων ὡς τῷ τῶν Περσῶν βασιλεῖ προδιδόντας αὐτοὺς τὰ τῆς πόλεως αἰτιᾶται πράγματα. Ξυνόμνυτε.] συμπράττετε. [illegible] καλῶς δὲ τῆς διαβολῆς ἐκ ἀπατᾶται τῆς δι' αὐτῶν, ξυνωμότας αὐτοὺς τῷ Περσῶν βασιλεῖ λέγων γεγονέναι. ἵνα ὥσπερ ἔθος δείξῃ τοῦτο καὶ βεβαιώσῃ ὅτι καὶ κατὰ τούτου ξυνωμοσίαν πεποίηνται. Συντυρούμενα.] συμπηγνύμενα. καὶ ὅτι παρὰ Βοιωτοῖς πολὺς τυρός. Ὁ τυρὸς ἐν Βοιωτοῖς.] ἔπαιξε τοῦτο πρὸς τὸ συντυρούμενα πρὸς τὴν μεταφοράν. τὸ δ' ὅλον πρὸς τοὺς ῥήτορας ὡς τὸ πλῆθος καταπληττομένους τῇ αὐτῶν [illegible]. Παραστορῶ.] ἐκτενῶ. ἅμα δὲ καὶ ἀπὸ τῶν [illegible]. ἀκολούθως δὲ τοῦ Ἡρακλέους ἐμνήσθη ἐπεὶ Θηβαῖον ἴδιος ὁ θεὸς [illegible]. τῆς δὲ Βοιωτίας αἱ Θῆβαι πόλις. Ἄγε δὴ σύ.] τὸ μὲν Κλέωνος τῆς θυμέλης ἐξῆλθε πρόσωπον, τὴν βουλὴν δῆθεν [illegible] κατ' αὐτῶν. εἰ δὲ περὶ τὸν Νικίαν, τὸν ἀλλαντοπώλην παρακελεύονται γενναίως ἀντιστῆναι πρὸς αὐτόν. νῦν γάρ φησιν ἀντιστὰς πρὸς τὸν Κλέωνα, ἔργῳ δείξεις, ἐὰν γενναῖον ἢ πανοῦργον ἐν τῷ πρώτῳ πέπρακται [illegible]. Θεύσει γὰρ ἄξας.] δραμεῖται μετὰ σπουδῆς εἰσελθών. καὶ Ὅμηρος. ἔμελλε θεύσεσθαι. ἄξας δὲ ἀντὶ τοῦ ἀΐξας εἰσελθών. Κραγὸν κεκράξεται.] Ἀρίσταρχος ὀξυτόνως ἀντὶ τοῦ κραυγαστικῶς. καὶ Ἡρωδιανὸς ἐν Ἀττικῇ προσῳδίᾳ.

Ἔχε νῦν. ἄλειψον.] στέαρ διδοῦσιν αὐτῷ ἀλείφεσθαι. ἵνα εὐχερῶς ὀλισθαίνῃ ὁ ἀγὼν καὶ δυσάληπτος ᾖ τῷ ἀνταγωνιστῇ. οἱ ἄρτῳ δὲ τὸ λίπος παραλαμβάνουσι διὰ τὸ ἀλλαντοποιὸν αὐτὸν εἶναι. εἰώθασι γὰρ αὐτοὶ τὰ λίπη κατατέμνοντες, βάλλειν εἰς τὸ φύραμα, καὶ οὕτω πληροῦν τοὺς βούλους. Τὰς διαβολάς.] δέον εἰπεῖν τὰς λαβὰς ὡς ἐπὶ πάλης, τὰς διαβολὰς εἶπεν ἃς ἔμελλε διαβάλλειν ὁ Κλέων. Παιδοτριβικῶς] ἐπειδὴ ἀνήλειψεν αὐτὸν τῷ λίπει, παιδοτρίβην καλεῖ. ἄλλως. ἀντὶ τοῦ ἀλειπτικῶς. παιδοτρίβαι γὰρ καλοῦνται, οἱ ἀλείφονται καὶ κηρωματισταί. Ἐπίγκαψον.] κάψον ἐπιφαγε ταῦτα. καὶ τοῦτο παρεπιγραφή. σκόροδον γὰρ αὐτῷ προσφέρει. ὃ φασὶ δεῖν αὐτὸν ἐπιφαγεῖν.

A. **Bisetus.** Ἐπίγκαψον] Κάπτειν τὸ χανδὸν ἐσθίειν.

Σχόλια. Ἐσκοροδισμένος μάχῃ] μετενήνεκται ἀπὸ τῶν ἀλεκτρυόνων. ὅταν γὰρ εἰς μάχην συμβάλωσι, σκόροδα διδόασιν αὐτοῖς, ἵνα θερμότεροι ὦσιν ἐν τῇ μάχῃ. ἄλλως. κατάφαγε τὰ σκόροδα, ἵνα ὀξύτερος γενόμενος καὶ σκορόδοις τραφείς, μάχῃ ὡς οἱ ἀλεκτρυόνες. κάλλαια δὲ τοὺς πώγωνας τῶν ἀλεκτρυόνων. Ἥξεις πάλιν.] λεληθότως σκώπτει τὸν Κλέωνα δι' ὧν ἐκείνῳ παρακελεύεσθαι δοκεῖ. μάλιστα γὰρ παρὰ τοῖς Ἀθηναίοις εὐδοκίμησεν ἐκεῖνος τοὺς ἄλλους διαβάλλων τῶν δημαγωγῶν. ὡς καὶ ἐν ἀρχῇ τοῦ ποιήματος λέγων περὶ αὐτοῦ ἔφησε. κάκιστα δῆθ' οὗτός γε πρῶτος Παφλαγόνων αὐταῖσι διαβολαῖς.

ΚΟΜΜΑΤΙΟΝ ΧΟΡΟΥ.

Χο. Ἀλλ' ἴθι χαίρων καὶ πράξειας
Κατὰ νοῦν τὸν ἐμόν, καί σε φυλάττοι
Ζεὺς ἀγοραῖος, καὶ νικήσας,
Αὖθις ἐκεῖθεν πάλιν ὡς ἡμᾶς
Ἔλθοις στεφάνοις κατάπαστος.
Ὑμεῖς δ' ἡμῖν προσέχετε τὸν νοῦν,
Τοῖς ἀναπαίστοις, ὦ παντοίας
Ἤδη μούσης πειραθέντες καθ' ἑαυτούς.

COMMATIVM CHORI.

C CH. *Ipede fauſto, & peragas hanc rem*
Ex animi ſententia: Iuppiter
Agoræus te ſeruet: victor
Illinc ad nos iterum redeas,
Victrice corona redimitus.
At vos animum aduertite noſtris
Anapaſtis, quicunque omnimoda
Experti in vobis eſtis carmina Muſa.

D

Σχόλια. Ἀλλ' ἴθι χαίρων.] κορωνίς. εἰσελθόντων γὰρ τῶν ὑποκριτῶν, εἶτα καταληφθεὶς ὁ χορός, λέγει περίοδον ἀναπαίστους η'. τὴν μὲν προπεμπτικὴν τοῦ ἑτέρου τῶν ὑποκριτῶν οὖσαν δεκάμετρον πεντάκωλον, ὑφ' ὃ διπλῆ καὶ τὴν δευτερεύουσαν, κομμάτιον. ἄρχεται γὰρ τῆς καλουμένης τελείας παραβάσεως. τετράμετρα δέ εἰσι. τὸ δὲ κομμάτιον, τετράμετρον. ἄλλως. τὸ διὰ τὸ μὴ τὴν διπλῆν τίθεσθαι ἔοικεν εἶναι ἔκθεσις τῆς διπλῆς. διὸ καὶ τὸ παρατέλευτον ἔχει κῶλον. ὅπερ ἔθος ἐν τῇ ἐκθέσει τίθεσθαι. διὰ δὲ τὸ προτίθεσθαι τῆς παραβάσεως, κομμάτιον χοροῦ ὀνομάζεσθαι ὡς εἴρηται. ἔθος γάρ ἐστι προτίθεσθαι τῆς παραβάσεως. κομμάτιόν ἐστιν ἐκ κώλων ἀναπαιστικῶν ἑπτὰ πλὴν τοῦ παρατελεύτου, ὅπερ μονόμετρον καὶ τοῦ πέμπτου καὶ τελευταίου, ἅπερ ἐστὶν ἡμιμερῆ, διμέτρων. ἐπὶ τῷ τέλει παράγραφος. ταῦτα δὲ παρὰ τὰ Σοφοκλέους ἐξ Ἰολάου.

Bisetus. Ἐν τούτῳ τὰ παλαιὰ σχόλια μεγίστην ἔχει σύγχυσιν, καὶ ἀσάφειαν ἐν τῇ τούτων τῶν μέτρων δηλώσει. ἀλλὰ τούτων ἀκριβεστέραν ζήτησιν τοῖς τῶν μέτρων ἐμπειροτέροις ἐατέον. ἢ γὰρ τὰ σχόλια, ἢ τὰ τοῦ ποιητοῦ μέτρα ἐπανόρθωσιν ἀπαιτεῖν δοκοῦσιν, ἣν οὐ ῥᾴδιον αὐτίκα παραθεῖναι, διὰ τὸ ἄδηλον τῶν ἐν τοῖς σχολίοις λεγομένων, καὶ διὰ τὸ διάφορον αὐτῶν τῶν μέτρων. ὁ μέντοι νοῦς ὁλόκληρος, καὶ φανερὸς ὑπάρχει.

Σχόλια. Ζεὺς ἀγοραῖος] ὡς Ζεὺς ξένιος. ἢ μειλίχιος ἢ φίλιος, οὕτως ἀγοραῖος. οἰκείως δὲ νῦν διὰ τὸν ἀλλαντοπώλην ἀγοραῖον εἶπεν. Κατάπαστος.] κατάμεστος. πλήρης πεποικιλμένος. Ὑμεῖς δ' ἡμῖν.] ἐντεῦθεν παράβασις γίνεται. καὶ ἔστι τοῦτο, τὸ καλούμενον κομμάτιον. μεθ' ὃ οἱ ἀνάπαιστοι. ἔπειτα τὸ μακρόν. μετὰ ταῦτα, στροφή. ἔπειτα τὸ ἐπίρρημα. ἑξῆς δὲ ἡ ἀντιστροφὴ καὶ ἐπὶ πᾶσι τὸ ἀντεπίρρημα. παντοίας δὲ παντοδαπῆς ποικίλης μεμουσωμένοι ἀκροαταί, καὶ πάσης παιδεύσεως καὶ μέτρου ἀκροασάμενοι.

F

ΠΑΡΑΒΑΣΙΣ ΧΟΡΟΥ.

Ἀναπαιστικοὶ Ἀριστοφάνειοι.

Εἰ μέν τις ἀνὴρ τῶν ἀρχαίων κωμῳδοδιδάσκαλος ἡμᾶς
Ἠνάγκαζεν, ἔπη λέξοντας γ' ἐς τὸ θέατρον παραβῆναι.

TRANSITVS CHORI.

Anapæſtici Ariſtophanij.

SI quis veterum ſcriptorum, Comicus autor nos voluiſſet
G *Iſthæc carmina recitare, atque in veſtrum prodire theatrum:*

Σχόλια. Εἰ μέν τις ἀνήρ.] ἀναπαιστικὴ διπλῆ καὶ ἔκθεσις εἰς αὐτὴν τὴν παράβασιν ἀναπαιστικοὶ στίχοι καταληκτικοὶ τετράμετροι, μ'. ὧν τελευταῖος αἱρεῖτ' ἀπὸ τοῦ πολὺ τὸ ῥόθιον. παραπέμψατ' ἐφ' ἕνδεκα κώπαις. ἐν ἐκθέσει δὲ κῶλα ἀναπαιστικὰ τέτταρα ὧν τὰ μὲν δύο δίμετρα ἀκατάληκτα, τὸ τρίτον μονόμετρον ὃ καὶ

παρατέλευτον ὀνομάζεται. τὸ δὲ τέταρτον δίμετρον καταληκτικόν, ἐφ' ὃ παράγραφος. ὁ δὲ λόγος ἐκ τοῦ χοροῦ παρὰ τοῦ Ἀριστοφάνους τὸν λόγον ποιουμένου. Ἔπη λέξοντας.] ὅτι οὐ μέλη, ἀλλὰ μέτρα ἔπη λέγονται. Παραβῆναι.] τῇ παραβάσει χρήσασθαι. λέγεται δὲ παράβασις, ἤτοι ἐπεὶ ἀπήρτηται τῆς ἄλλης ὑποθέσεως, ἢ ἐπεὶ παραβαίνει ὁ χορὸς τὸν τόπον. BISETVS. ἑστᾶσι μὲν γὰρ A κατὰ στοῖχον οἱ πρὸς τὴν ὀρχήστραν ἀποβλέποντες. ὅταν δὲ παραβῶσιν ἐφεξῆς ἑστῶτες, καὶ πρὸς τοὺς θεατὰς ἀποβλέποντες, τὸν λόγον ποιοῦνται, εἶτα διελθόντες τὴν καλουμένην παράβασιν ἐπιστρέφονται πάλιν εἰς τὴν προτέραν στάσιν. δῆλον δὲ ποιοῦσιν αὐτοὶ οἱ ποιηταὶ τὸ στρέφεσθαι σημαίνοντες, καὶ τὸ παραβαίνειν. Καὶ ταῦτα μὲν οὕτω κατὰ τὸν Σουΐδαν ἐνταῦθα γραπτέον.

Οὐκ ἂν φαύλως ἔτυχε τούτου. νῦν δ' ἄξιός ἐσθ' ὁ ποιητής. B
Οτι τοὺς αὐτοὺς ἡμῖν μισεῖ, τολμᾷ τε λέγειν τὰ δίκαια.
Καὶ γενναίως πρὸς τὸν Τυφῶ χωρεῖ, καὶ τὴν ἐριώλην.
Α δὲ θαυμάζειν ὑμῶν φησὶ πολλοὺς αὐτῷ προσιόντας,
Καὶ βασανίζειν, ὡς οὐχὶ πάλαι χορὸν αἰτοίη καθ' ἑαυτόν.
Ημᾶς ὑμῖν ἐκέλευσε φράσαι περὶ τούτου. φησὶ γὰρ ἀνὴρ C
Οὐχ ὑπ' ἀνοίας τοῦτο πεπονθὼς διατρίβειν, ἀλλὰ νομίζων
Κωμῳδοδιδασκαλίαν εἶναι χαλεπώτατον ἔργον ἁπάντων.
Πολλῶν γὰρ δὴ πειρασάντων αὐτήν, ὀλίγοις χαρίσασθαι.
Υμᾶς τε πάλαι διαγιγνώσκων ἐπετείους τὴν φύσιν ὄντας. D
Καὶ τοὺς προτέρους τῶν ποιητῶν ἅμα τῷ γήρᾳ προδιδόντας.
Τοῦτο μὲν εἰδὼς ἃ 'παθε Μάγνης ἅμα ταῖς πολιαῖς κατιούσαις.
Ος πλεῖστα χορῶν τῶν ἀντιπάλων νίκης ἔστησε τρόπαια.
Πάσας δ' ὑμῖν φωνὰς ἱεὶς καὶ ψάλλων, καὶ πτερυγίζων,
Καὶ λυδίζων, καὶ ψηνίζων, καὶ βαπτόμενος βατραχείοις, E
Οὐκ ἐξήρκεσεν, ἀλλὰ τελευτῶν, ἐπὶ γήρως (οὐ γὰρ ἐφ' ἥβης)
Εξεβλήθη πρεσβύτης ὤν, ὅτι τοῦ σκώπτειν ἀπελείφθη.

B *Haud facile impetraſſet: nunc noſter dignus amore Poëta eſt:*
Quòd eoſdem nobiſcum odit: & audet, quæ ſunt iuſta, profari.
Et forti animo vento venit aduorſum, rapidaque procella:
Quia verò multos veſtrûm ſe adeuntes, mirari inquit,
Et quærere, cur non ipſe chorum à ſe iamdudum exigat ipſo:
C *De his nos voluit loquier vobis. Nam dicit Comicus iſte*
Quòd nulla è ſtultitia iſthoc egerit antehac: ſed quia verum
Artem tractandi Comica difficillimum iudicet eſſe:
(Nam cùm multi illam tentaſſent, paucis ea gratificata eſt,).
D *Et quia iamdudum norat vos eſſe homines vnius anni,*
Veteréſque poëtas à vobis cano cum vertice prodi.
Et quia ſcibat, quid Magnes iam canis venientibus eſſet
Expertus: qui cùm de aliis poetis, arte chori ſuperatis,
Statuiſſet multa tropæa, canendo vobis, geſticulando.
E *Lydos imitando, glabrando faciem atque dolore linendo:*
Non ſat fecit tamen, effœtúſque ſenex, (neque enim iuuenis vir)
Loco motus fuit: eò quòd ſcurrilibus abſtinuiſſet.

Σχόλια. Οὐκ ἂν φαύλως.] οὐκ ἂν εὐχερῶς, οὐδὲ ἄνευ καμάτου καὶ πόνου. Ἄξιος ἐσθ' ὁ ποιητής.] λέγει F ὅτι ἄξιός ἐσθ' ὁ ποιητὴς καὶ τῆς παρὰ τῶν θεωμένων εὐνοίας. ὅτι τὴν πρὸς Κλέωνα ἔχθραν ἐπανείλετο, καὶ τοὺς αὐτοὺς ἐχθροὺς ἡγεῖται, οὓς ἡμεῖς οἱ Ἀθηναῖοι. Καὶ γενναίως πρὸς τὸν Τυφῶ.] ὁ Τυφὼς γῆς μέν ἐστιν υἱός. ἴσχυσε δὲ τοσοῦτον, ὡς μὴ ἀνθρώποις μόνοις δοκεῖν φοβερὸς εἶναι, ἀλλὰ καὶ τοῖς θεοῖς. καὶ εἰς ἀλόγων ζώων ἰδέας μετέβαλλον τὰς μορφὰς διὰ τὸν ἐκείνου φόβον. Τὴν ἐριώλην.] Τυφὼς, ἀνέμου συστροφὴ ἢ πυρός. τὸν G Κλέωνα δὲ λέγει. ἐριώλη δὲ ἀναθυμιάσεως συστροφὴ, πρὶν ἐμπυρωθῆναι τὸν ἀέρα. καὶ ἡ μεγάλη δὲ πνοὴ οὕτως. ἔμπαλιν δὲ εἰπών, ηὔξησεν ἂν μᾶλλον καὶ δεξιώτερον εἶπεν. ἡ γὰρ ἐριώλη, πνοὴ σφοδρά. ἀλλ' ὅ γε Τυφὼς μεῖζόν τι πνεῦμα καὶ καυστικόν. ἔδει οὖν εἰπεῖν πρῶτον ἐριώλην, εἶτα Τυφῶ. καὶ εἶχεν ἂν μείζω τὴν ἔμφασιν. Διατρίβειν.] τὸ ὑπερτίθεσθαι καὶ μέλλειν αὐτούς. Πολλῶν γὰρ δὴ πειρασάντων.] μετελθόντων ἐπιτηδευσάντων. ἀπὸ τοῦ πειρᾶν ἐσχημάτισε. πειρᾶν δὲ, τὸ προσβάλλειν τῇ γυναικὶ περὶ ἀφροδίσια. τροπῇ οὖν κέχρηται ὡς ἐπὶ γυναικός. διὸ καὶ τὸ, χαρίσασθαι ἐπήνεγκε. σημειῶσαι οὖν σπανίως ἐπιτυχεῖν τινὰς καὶ ὀλίγους κατορθῶσαι παντάπασιν. Ἐπετείους.] ἀντὶ τοῦ ἐκ πολλοῦ καταγινώσκων τὸν ἡμέτερον τρόπον. ἀπὸ τῶν ἐτησίων δὲ μετήνεγκε τῶν μὴ μονίμων ὄντων, ἀλλὰ φερομένων τῇ πτήσει. τουτέστιν εὐμεταβλήτους ὀλιγώρους. μὴ διαμένοντας ἐν τοῖς αὐτοῖς. ἀλλ' ἀψικόρους.

BISETVS. Ἐπίτειον.] τὸ ἀπὸ ἐνιαυτοῦ. ἐπίτειος γὰρ δὴ λέγειν τὸν ἐνεστῶτα καιρόν, οὐχὶ διὰ τοῦ ε, ἀλλὰ διὰ τοῦ ι. ὥς φησι Πίνδαρος. καὶ ἐπέτειος, ὁ κατ' ἔτος γινόμενος. Σουΐδας ἐν τῇ τοῦ ε ὁ τόπῳ ἑρμηνείᾳ.

Σχόλια. Καὶ τοὺς προτέρους τῶν ποιητῶν.] οἱ γὰρ τοῖς νέοις χαίροντες ἀεὶ τῶν ποιητῶν, καὶ μὴ τοῖς ἀρχαίοις, καὶ εἰς τὴν θυμέλην παριοῦσι πρῶτον. Προδιδόντας.] ἐπὶ γήρως νῦν με καταλείποντας. Μάγνης δὲ ἀρχαίας κωμῳδίας ποιητής. Τῶν ἀντιπάλων.] κατὰ τῶν ἀνταγωνιστῶν. φησὶ δὲ ὅτι εὐδοκιμῶν ὁ Μάγνης, πολλὰς νίκας ἀπηνέγκατο κατὰ τῶν δι' ἐναντίας. ἱεὶς δὲ, ἀφιεὶς παρερχόμενος. Ψάλλων.] τοὺς βαρβίτιδας τάσσουσιν οἱ λόγοι. τοὺς βαρβαριστὰς ἂν λέγοι. δρᾶμα δέ ἐστι τοῦ Μάγνητος. ἡ δὲ βάρβιτος εἶδος ὀργάνου μουσικοῦ. πτερυγίζων δὲ ὅτι καὶ ὄρνιθας ἐποίησε δρᾶμα. ἔγραψε δὲ καὶ Λυδοὺς καὶ ψῆνας καὶ βατράχους. ἔστι δὲ χρώματος εἶδος τὸ βατράχειον. ἀπὸ τούτου καὶ βατραχὶς ἱμάτιον. ἐχρίοντο δὲ τῷ βατραχείῳ τὰ πρόσωπα, πρὶν ἐπινοηθῆναι καὶ τὰ προσωπεῖα. τὸ πτερυγίζων δὲ εἶπεν, ὡς πρὸς τοὺς ψῆνας ἀναφέρων. A B

BISETUS. Εὐστάθιος. ψάλλειν, τὸ δι' ὀργάνου μουσικοῦ μέλπειν. καὶ ψάλλεσθαι, τὸ ψάλλοντας ἀκροᾶσθαι. ψάλλων δὲ λέγει Ἀριστοφάνης περὶ τοῦ Μάγνητος, ὅτι δρᾶμα ἐποίησε Βαρβιτίδας, ἢ Βαρβιστὰς κατά τινας, παρὰ τὴν βάρβιτον, ὅ ἐστιν εἶδος ὀργάνου μουσικοῦ, ὅθεν τὸ βαρβιτίζειν, τὸ τὴν βάρβιτον κρούειν, καὶ ψάλλειν. ὅτι δὲ καὶ δράματα Ὄρνιθας, Λυδοὺς, ψῆνας, καὶ βατράχους ἐποίησε. διὰ τοῦτο ἔλεξε πτερυγίζων, λυδίζων, ψηνίζων, καὶ βαπτόμενος βατραχείοις, παίζων πρὸς τὸ βατράχειον, ὅ ἐστιν εἶδος χρώματος.

Εἶτα Κρατίνου μεμνημένος, ὃς πολλῷ ῥεύσας ποτ' ἐπαίνῳ,
Διὰ τῶν ἀφελῶν πεδίων ἔρρει, καὶ τῆς στάσεως παρασύρων,
Ἐφόρει τὰς δρῦς, καὶ τὰς πλατάνους, καὶ τοὺς ἐχθροὺς προθελύμνους, C
Ἆσαι δ' οὐκ ἦν ἐν ξυμποσίῳ, πλὴν Δωροῖ συκοπέδιλε,
Καὶ, Τέκτονες εὐπαλάμων ὕμνων. οὕτως ἤνθησεν ἐκεῖνος.
Νυνὶ δ' ὑμεῖς αὐτὸν ὁρῶντες παραληροῦντ' οὐκ ἐλεεῖτε.
Ἐκπιπτουσῶν τῶν ἠλέκτρων, καὶ τοῦ τόνου οὐκ ἔτ' ἐνόντος, D
Τῶν θ' ἁρμονιῶν διαχασκουσῶν, ἀλλὰ γέρων ὢν περιέρρει,
Ὥσπερ Κοννᾶς, στέφανον μὲν ἔχων αὖον, δίψῃ δ' ἀπολωλώς,
Ὃν χρῆν διὰ τὰς προτέρας νίκας πίνειν ἐν τῷ Πρυτανείῳ,
Καὶ μὴ ληρεῖν, ἀλλὰ θεᾶσθαι λιπαρὸν παρὰ τῷ Διονύσῳ. E

Deinde Cratini memor eſt, qui quondam multa laudis abundans,
Per apertos campos fluitabat, & à propria ſede reuulſas
Rapiebat quercus, platanos, atque omnes radicitus hoſtes.
Nihil autem in Sympoſio ille canebat, niſi, ficulnea Dorò,
Aut hoc, Hymnorum pulcrorum artifices. Sic floruit ille.
Sed nihil eius vos nunc miſeret, quem delirare videtis:
Cùm de ſponda exciderint electra, neque corda amplius inſit:
Et commiſſura hiſcant, ſed cùm vetulus eſſet, fluitabat,
Vt Connas, qui cùm ſiccum geſtaret ſertum, ſiti obiuit
Quem certè propter tot palmas bibere æquum erat in Prytaneo:
Neque nugas agere, ſed unctum ſpectare apud almum Dionyſum.

Σχόλια. Ὃς πολλῷ ῥεύσας.] οἱ γὰρ λάβροι ποταμοὶ ῥέοντες καὶ αὐτὸ τῆς γῆς παρασύρουσι μέρος δι' ἧς ῥέουσι. τουτέστιν εὐδοκιμήσας πολλάκις. καὶ Δημοσθένης ἐν Φιλιππικοῖς. τότε τοίνυν τυφῶνος πολλοῦ ῥέοντος καθ' ὑμῶν. δοκεῖ δέ μοι Ἀριστοφάνης ἀφ' ὧν εἶπε Κρατῖνος περὶ αὑτοῦ μεγαληγορῶν, ἀπὸ τούτων καὶ αὐτὸς τὴν τροπὴν εἰληφέναι. ὁ γὰρ Κρατῖνος οὕτω πως ἑαυτὸν ἐπῄνεσεν ἐν τῇ Πυτίνῃ. F

Ἄναξ Ἄπολλον τῶν ἐπῶν τῶν ῥευμάτων
Καναχοῦσι πηγαί. δωδεκάκρουνον στόμα
Ἰλισὸς ἐν φάρυγγι. τί ἂν εἴποιμί σοι;
Εἰ μὴ γὰρ ἐπιβύσει τις αὐτοῦ τὸ στόμα,
Ἅπαντα ταῦτα κατακλύσει ποιήμασιν.

ἤτοι οὖν χάριν τούτων καὶ Ἀριστοφάνης περὶ τοῦ Κρατίνου ταῦτα λέγει, ἢ τὸ ῥεύσας εἶπε σκώπτων πρὸς τὸ ἐνουρεῖν τὸν Κρατῖνον. Διὰ τῶν ἀφελῶν πεδίων.] ἀντὶ τοῦ διὰ τῆς φράσεως. ἔνιοι δὲ διὰ τῶν ἀρουρῶν γράφουσι. πρὸς πάντα δὲ αὐτὸς [illegible] ἀντιτιθέναι τὰ ὑπὸ Κρατίνου εἰρημένα. ἐπεὶ κἀκεῖνος ποταμῷ παρέβαλεν ἑαυτὸν ἀθρόως ῥέοντι. ἤχειν τε φήσας τὰς πηγάς. ὅπερ λάβρως ῥέοντος ὕδατός ἐστιν ἔργον ἦχον ἀποτελεῖν καὶ ψόφον καὶ τὰ λοιπὰ ὡς εἴπομεν. διὰ τοῦτο καὶ Ἀριστοφάνης ὡς ἐπὶ ποταμοῦ ἐχρήσατο τῇ τροπῇ. ἄλλως τὸ ἐπὶ τῆς φράσεως ἄκομψον καὶ ἁπλοϊκὸν τοῦ Κρατίνου ἀλληγορεῖσθαί φασι τὸ ἀφελές. καὶ δὲ νῦν ἀντὶ τοῦ ὑγιὲς καὶ ὁλόκληρον. ἢ τὸ μέγα καὶ ἀνεπικώλυτον ἢ ἀφελῶς ἁπλῶς. διὰ τὰ ἐπιστόλια ἀφελῶς γράφειν. καὶ ἀφελὴς γυνὴ ἡ ἀπόνηρος καὶ δοσίπυγος. ὡς τὸ, μισῶ τὴν ἀφελῆ, μισῶ τὴν σώφρονα λίαν. δύναται δὲ καὶ ἐνταῦθα ἀντὶ τῶν ἁπλῶν διὰ ἁπλῆς φράσεως. στάσεις δὲ, τὰ ἀναχώματα τῶν ποταμῶν. Καὶ τῆς στάσεως παρασύρων.] ὡς διὰ τὸ γῆρας καὶ τὴν πολυποσίαν, σκάζοντος καὶ τρέμοντος τοῦ Κρατίνου τὴν βάσιν. ἐφόρει δὲ κατέβαλλε τοὺς ἀνταγωνιζομένους πρὸς αὐτὸν ὑψηλοὺς ὄντας. τοὺς ἐχθροὺς δὲ, τοὺς περὶ τὸν Καλλίαν αἰνίττεται. Προθελύμνους.] προρρίζους. εἰώθασι γὰρ οἱ ποταμοὶ τὰ ἐπὶ ταῖς ὄχθαις ὄντα δένδρα ἐπειδὰν καταναλώσωσι παρασύροντες καὶ παρατέμνοντες τὴν γῆν, τὰς ῥίζας τέμνειν, ὡς τοῦ Κρατίνου τῇ ψήφῳ νικῶντος τοὺς ἀνταγωνιστάς. Ἆσαι δ' οὐκ ἦν.] πάλιν ὡς μέθυσον αὐτὸν διαβάλλει τὸν Κρατῖνον. οὐκ ἦν γὰρ ἑτέραν φησὶν ἐν τοῖς συμποσίοις ᾠδὴν ποιήσασθαί τινα, προκαταλαμβανόντων αὐτὰ τοῦ Κρατίνου. G Δωροῖ συκοπέδιλε.] Κρατίνου μέλους ἀρχή. σκώπτων δέ τινα ἐκεῖνος δωροδόκον καὶ συκοφάντην τοῦτο εἶπεν. Τέκτονες εὐπαλάμων.] τέκτονες πάντες οἱ τεχνῖται. καὶ τοῦτο δὲ, ἐκ τῶν Εὐμενίδων Κρατίνου. εὐπαλάμων δὲ, εὐδιαχειρισμένων ἢ συντεταγμένων. Παραληροῦντα.] διαπορῶντα καὶ ἀσχημονοῦντα. ταῦτα ἀκούσας ὁ Κρατῖνος, ἔγραψε τὴν Πυτίνην. δεικνὺς

ὅτι καὶ ἐλήρησεν ἐν οἷς καλῶς λέγει τῆς Ἀριστοφάνους εἰς τὰ Εὐπόλιδος λέγοντα. Ἐκπιπλεισῶν τῶν ἠλέκτρων.] ἰδίως τὰ τῶν κλίναις ἐπιβαλλόμενα, οὕτως ἐκάλουν ἤλεκτρα. μεταφορικῶς οὖν κέχρηται ἀπὸ τῶν κλινῶν. αἱ γὰρ ἀρχαῖαι κλῖναι τοὺς πόδας εἶχον ἠσφαλισμένους ἄνθραξι καὶ ἠλέκτροις, ὥσπερ νῦν ἀργύρῳ ἢ κασσιτέρῳ. διόπερ βαρυτόνως ἀναγνωστέον ἀπὸ τοῦ αἱ ἤλεκτροι τῶν ἠλέκτρων. Καὶ τοὺς τόνους ἐντεινόντος.] ἀκολούθως μετὰ τὴν κλίνην ἐμνημόνευσε τοῦ τόνου. τόνος γὰρ, τὰ τῶν κραββάτων σχοινία. τροπικῶς δὲ δηλοῖ τὴν τῆς φωνῆς τάσιν. Τῶν θ᾽ ἁρμονιῶν.] ἁρμονίας λέγει, τὰ συμπηγνύμενα τῶν κρεμάτων μέρη. ἐπέμεινε δὲ τῇ τροπῇ. καὶ γὰρ ἁρμονίαν λέγομεν, τὴν τῶν ποιημάτων σύνθεσιν. Διαχασκουσῶν.] κεχηνυιῶν. διεσκορπισμένων καὶ μὴ ἐχουσῶν εὐέπειαν. Ὥσπερ Κοννᾶς.] ὁ Κοννᾶς αὐλητὴς ἦν καὶ μέθυσος. ὃς εἰς συμπόσια παρήει συνεχῶς. ἐστὶ μιαρός, πολλάκις ὀλυμπιονίκης γενόμενος· καὶ πολλάκις στεφανωθείς, πένης ἦν μηδὲν ἔχων ἀλλ᾽ ἢ τὸν κότινον. ἐφ᾽ οὗ Κρατῖνος εἶπεν.

Ἔσθιε καὶ σῇ γαστρὶ δίδου χάριν ἔφρασε λιμὸς
Ἐχθαίρῃ. Κοννᾶς δὲ, πολυστέφανος νικάσει.

λέγει δὲ αὐτὸν τὰ πάντα νικήσαντα μηδέπω τιμηθῆναι. ἡ δὲ παροιμία. στέφανον μὲν ἔχων, δίψει δ᾽ ἀπολωλώς. καὶ πάλιν.

Δελφὸς ἀνὴρ, στέφανον μὲν ἔχων δίψει δ᾽ ἀπολωλώς.

Πρὸς τὸν Κρατῖνον δὲ καὶ τοῦτο ὅτι μέθυσός ἐστιν.

Ἐν τῷ Πρυτανείῳ.] ἔχεται καὶ τοῦτο τῆς ἐννοίας τῆς προκειμένης. σιτεῖσθαι γὰρ ἔλεγον ἐν τῷ Πρυτανείῳ, οὐχὶ πίνειν. παρὰ τῷ Διονύσῳ δὲ ἀντὶ ἐν τῷ θεάτρῳ.

Οἵας δὲ Κράτης ὀργὰς ὑμῶν ἠνέσχετο καὶ στυφελισμούς;
Ὃς ἀπὸ σμικρᾶς δαπάνης ὑμᾶς ἀριστίζων ἀπέπεμπεν,
Ἀπὸ κραμβοτάτου στόματος μάττων ἀστειοτάτας ἐπινοίας.
Χοὗτος μέντοι μόνος ἀντήρκει, τοτὲ μὲν πίπτων, τοτὲ δ᾽ οὐχί.
Ταῦτ᾽ ὀρρωδῶν διέτριβεν ἀεὶ, καὶ πρὸς τούτοισιν ἔφασκεν,
Ἐρέτην χρῆναι πρῶτα γενέσθαι, πρὶν πηδαλίοις ἐπιχειρεῖν,
Κᾆτ᾽ ἐντεῦθεν πρωρατεῦσαι, καὶ τοὺς ἀνέμους διαθρῆσαι,
Κᾆτα κυβερνᾶν αὐτὸν ἑαυτῷ. τούτων οὕνεκα πάντων,
Ὅτι σωφρονικῶς, κοὐκ ἀνοήτως ἐσπηδήσας ἐφλυάρει,
Αἴρεσθ᾽ αὐτῷ πολὺ τὸ ῥόθιον, παραπέμψατ᾽ ἐφ᾽ ἕνδεκα κώπαις.

Quas verò Crates iras veſtras, & quot conuitia paſſus?
Qui paruo ſumtu vos aſſueſcebat dimittere prãſos,
Et ſententias perquam vrbanas, dulci pinſebat in ore.
Hic ſolus ad obſiſtendum ſufficiebat: ſæpe cadens, &
Sæpe iterum ſtans. Hæc metuens noſter ceſſauit: quia dicit:
Remigem oportere antè eſſe aliquem: quàm clauum in puppe tenere:
Ac poſtea demum proretam agere, atque obſeruare Aquilones,
Ac deinde gubernare ipſum ſeipſo. Pro quibus omnibus: ut quòd
Prudenter, non ſtolidè nugatus veneris in medium: vos
Tollite remorum ſonitum: & ad vndenos tranſmittite remos.

Σχόλια. Οἵας δὲ Κράτης ὀργάς.] οὗτος κωμῳδίας ἦν ποιητής. ὃς πρῶτος ὑπεκρίνατο Κρατίνου. καὶ αὐτὸς ποιητὴς ὕστερον ἐγένετο. καὶ ἐξωνεῖτο τοὺς θεατὰς καὶ τὴν τούτων εὔνοιαν. ἄλλως. τραγικὸς ποιητὴς, ὀλιγόστιχα ποιήματα γράψας. στυφελισμοὺς δὲ, ὀργὰς λοιδορίας. ὕβρεις. μέμψεις. καὶ ἐν μυθικοῖς ὅτι στυφελῶν ἀπὸ πέτρης ὀστρακόεντα νῶτα καὶ ἀγκύλα γυῖα κατάθη. Ἀπὸ σμικρᾶς δαπάνης.] σμικρὰ ἐποίει καὶ ἔτερπε τοὺς ἀκροατάς. γράφων ἡδέα. ἀριστίζων δὲ, τρέφων ἄριστον κατασκευάζων. Ἀπὸ κραμβοτάτου.] ἡδυτάτου ξηροτάτου. ἔπαιξε δὲ ἀπὸ τῆς τοῦ λαχάνου ἐπινοίας. αὐτοσχέδιος γὰρ ἦν περὶ τὰ δράματα. ἢ διὰ τὸ καπυρόν. ἄλλως. ἀπὸ τοῦ χρυσοτάτου. ἔπαιξε δὲ τῷ κραμβοτάτῳ, ἀπὸ τοῦ λαχάνου κράμβης οὕτω καλουμένης. παρὰ δὲ τοῖς Ἀττικοῖς κράμβη διὰ τὸ τὰς κόρας ἀλαπλεῖν. φασὶ γὰρ αὐτὴν ἐκ τῶν ὀφθαλμῶν τοῦ Λυκούργου. ἡνίκα γὰρ ὁ Διόνυσος τοῦτον εὐλαβηθεὶς εἰς τὴν θάλασσαν ἔδυ, ὑπὸ τῆς ἀμπέλου δεσμευθέντα δάκρυον ἐκπεφηκέναι. καὶ ἐκ τοῦ δακρύου τὴν κράμβην. καὶ διὰ τοῦτο ἀντιπαθῶς ἔχειν ἀλλήλων τὴν κράμβην καὶ τὴν ἄμπελον. πιστοῦνται δὲ τὸν μῦθον τοῦτον γεωργῶν παῖδες. εἰ γάρ τις φασὶ τὴν ῥίζαν αὐτῆς ἐξάψαι ἐν ἀμπέλῳ, οὐκ ἂν αὐτὴ καρποφορήσοι. ὅθεν καὶ πρώτη ἐν συμποσίῳ δίδοται. καὶ οἱ Αἰγύπτιοι πρὸ τῶν ἄλλων ἐδεσμάτων ἑφθὰς κράμβας ἤσθιον διὰ τὸ μὴ μεθύσκεσθαι οἴνῳ. βέλτιον δὲ κράμβη λέγοιτ᾽ ἂν ἡ τῷ κάρφῳ ἀντικειμένη. χαριέντως δὲ ὁ ποιητὴς ἀντὶ τοῦ χρυσοτάτου, κραμβοτάτου ἔφησεν. ἵνα τὸ ἀπὸ μικρᾶς δαπάνης καὶ τὸ ἀριστίζω, ἀκόλουθον τῷ ἑξῆς λέγειν δοκῇ. μάττων δὲ, σκεπτόμενος, κατασκευάζων. ἐφευρίσκων. ἀντήρκει δὲ ἀντεῖχε. Τοτὲ μὲν πίπτων, τοτὲ δ᾽ οὐχί.] ἀνὰ μέρος εὐδοκιμῶν. ἔσθ᾽ ὅτε δὲ ἡττώμενος. τοῦτο δὲ εἶπεν, ὡς οὐκ ἀεὶ εὐδοκιμοῦντος. Ἐρέτην χρῆναι.] κωπηλάτην μὴ ἐπιχειρεῖν φησὶ κυβερνᾶν, εἰ μὴ ἐν πείρᾳ γένηται τοιαύτῃ. ἄλλως. μὴ πρὶν κυβερνᾶν. οὐ γὰρ οἷόν τε κυβερνᾶν, μὴ πρότερον ἐν πολλῇ πείρᾳ γενόμενον ἀποδημίας καὶ τῶν ναυτικῶν, καὶ τοὺς ἀνέμους πρὶν εἰδέναι τίνες μέλλουσι πνεῖν καὶ προγνῶναι. εἶθ᾽ οὕτω κυβερνᾶν. ἐντεῦθεν δέ τινες τῶν τῆς παρ᾽ ἡμῖν θρησκείας ἱεροφαντῶν δαιμονίως μετερρύθμισαν τὸ, ἐπαρὼν τὸν νεώτερον νόμον, ὃς τῆς κώπης πρότερον ἐγχειρίσας τῷ νέῳ κυβερνήτῃ καὶ πιστεύσας τὰ ἔμπροσθεν, αὖθις ἐπὶ τῶν οἰάκων καθίζει μετὰ τὴν πολλὴν τυφθεῖσαν θάλασσαν, καὶ τὴν τῶν ἀνέμων διάσκεψιν. Ὅτι σωφρονικῶς.] μετὰ λογισμοῦ καὶ σκέψεως. καὶ οὐκ ἀνοήτως. οὐδὲ ἐκ τοῦ προχείρου. Αἴρεσθ᾽ αὐτῷ πολὺ τὸ ῥόθιον.] ῥόθιον τὸ κῦμα ἀπὸ τοῦ ταχέως ῥεῖν, ἀπὸ τῶν ἐρεσσόντων μετεωρίζεται. ὅταν συνεχῶς ὑπὸ πολλῶν ἐρετῶν, ἐπὶ πλέον προέρχεται ἡ ναῦς εἰς τὸ πρόσθεν. ἀξιοῖ οὖν τὸν νῦν ἔπαινον, μέχρι πολλοῦ παραπέμψαι. Ἕνδεκα κώπαις.] κέλευσμα ναυτικὸν λέγουσιν εἶναι τὸ ἕνδεκα καταπλασίας ἐκτεινομένας. ἐπέμεινε δὲ τῇ τροπῇ. ἄλλως. ἐπαρατέον παραδέχεσθαι ὑφ᾽ ἕνδεκα κώπαις ἐξῆς ἀπὸ τῶν ναυτικῶν. τουτέστιν ἀπὸ τοῦ κυβερνᾶν καὶ τοῦ ἐρέττειν τὸ ἐφ' ἕνδεκα κώπαις ἐρέσσειν. ἢ ἐπειδὴ οἱ Ἀθηναῖοι τῶν A ναυτικῶν ἐπιστήμονες ἦσαν.

BISETVS. Εὐθεῖαι κώλων δ.

Θόρυβον χρηστὸν ληναΐτην,
Ἵν' ὁ ποιητὴς ἀπίῃ χαίρων,
Κατὰ νοῦν πράξας,
Φαιδρὸς λάμποντι μετώπῳ.

STrepitum vtibilem Lenaiten:
Vti poëta hic abeat lætus,
Voti compos,
Vultu fulgénsque sereno. B

Σχόλια. Ληναΐτην.] ἑορτὴ παρὰ τοῖς Ἀθηναίοις, τὰ Λήναια. ἔστι δ' εἰς Διόνυσον. ἐν ᾗ μέχρι νῦν ἀγωνίζονται ποιηταὶ συγγράφοντές τινα ᾄσματα τοῦ γελασθῆναι χάριν. ὅπερ ὁ Δημοσθένης εἶπεν ἐξ ἁμάξης. ἐπὶ ἁμαξῶν γὰρ οἱ ᾄδοντες καθήμενοι λέγουσι καὶ ᾄδουσι τὰ ποιήματα. Φαιδρὸς λάμποντι μετώπῳ.] ἱλαρός. φαιδρὸς τὸ μέτωπον. ἢ διὰ τὸ φαλακρὸν εἶναι τὸν Ἀριστοφάνην.

ΣΤΡΟΦΗ

κώλων ιδ.

Τροχαϊκοὶ δίμετροι.

Ἱππι' ἄναξ, Πόσειδον, ᾧ
Χαλκοκρότων ἵππων κτύπος,
Καὶ χρεμετισμὸς ἁνδάνει,
Καὶ κυανέμβολοι θοαὶ
Μισθοφόροι τριήρεις,
Μειρακίων θ' ἅμιλλα λαμ-
πρυνομένων ἐν ἅρμασιν,
Καὶ βαρυδαιμονούντων.
Δεῦρ' ἔλθ' ἐς χορὸν ὦ χρυσοτρίαιν', ὦ
Δελφίνων μεδέων Σουνιάρατε.
Ὦ Γεραίστιε παῖ Κρόνου,
Φορμίωνί τε φίλτατ', ἐκ
Τῶν ἄλλων τε θεῶν Ἀθη-
ναίοις πρὸς τὸ παρεστός.

C STROPHE

verſ. 14.

Trochaici Dimetri.

REx maris ô equeſter, ô
Cui fremitus placent equûm,
Et creperi frenûm lupi:
Roſtráque acuta nauium,
D *Aera foris merentum,*
Et iuuenes, Olympico
Qui renitent certamine
Sorte grauati iniqua.
Huc huc, qui trifida cuſpide Phocis
Imperas, ſua quam Sunia adorant:
O Gareſtie, magne Rex,
Phormioni amice: tu
E *Præ diuis alijs, Athe-*
Narum vrbi bonus adſis.

Σχόλια. Ἵππι' ἄναξ Πόσειδον.] ὡς ἀρχηγέτῃ τῷ Ποσειδῶνι τὴν ἐπίθεσιν ἔθηκε τοῦτο. ἐπεὶ καὶ αὐτὸς ὁ χορὸς συνέστηκεν ἐξ ἱππέων. ἀποσεμνῦναι οὖν βουλόμενος ἐπιτήδευμα τὸ αὐτοῦ, οὕτω τὸν Ποσειδῶνα προσεῖπε. τουτέστιν ἱππικέ. Εἰς τὸ αὐτὸ διπλῆ εἶτα εἰσάγεται ἐπιρρηματικὴ συζυγία. ἧς μέλη καὶ περίοδοι εἰσὶ ιδ΄ κώλων. ὧν τὰ μὲν ὀκτὼ τροχαϊκὰ ἰαμβικὴν ἔχοντα ἐπιμεμιγμένην ἀκατάληκτον καὶ καταληκτικὴν ὡς ἐν τῷ ε΄ καὶ η΄. τῶν δὲ ἑξῆς ἀντισπαστικῶν τὰ μὲν θ΄ καὶ ι΄ τρίμετρα καταληκτικά. τὰ δὲ λοιπὰ δίμετρα ἀκατάληκτα Γλυκώνεια ἐκ διτροχαίου καὶ ἰάμβου πλὴν τῆς τελευταίας ἑφθημιμεροῦς. ὃ καλεῖται Φερεκράτειον ὑφ' ὃ παράγραφος καὶ διπλῆ ἔσω νενευκυῖα. δηλοῦντα ἔχειν ἀνταπόδοσιν. τοῖς αὐτοῖς δὲ καὶ ἡ ἀντιστροφὴ σύγκειται. ἐφ' ἧς τῷ τέλει δύο διπλαῖ ἔξω νενευκυῖαι. ἡ μὲν ἐν ἀρχῇ τοῦ κώλου, ἡ δὲ κατὰ τὸ τέλος. Χαλκοκρότων.] χαλκοπόδων. τουτέστι τὰς ὁπλὰς ἰσχυρὰς ἐχόντων. συμβαίνει γὰρ ἠχεῖν τὴν γῆν καὶ κτυπεῖν ἐπικρουομένην τοῖς ποσὶ τῶν ἵππων. Κυανέμβολοι.] ἤτοι αἱ τοὺς ἐμβόλους ἔχουσαι κυανῷ βεβαμμένους, ὡς μιλτοπάρῃοι, αἱ μεμιλτωμέναι. ἢ αἱ τέμνουσαι τὴν θάλασσαν. κυανὸν γὰρ τὸ ταύτης ὕδωρ. Μισθοφόροι τριήρεις.] αἱ τοὺς ἐπὶ μισθῷ στρατευομένους ἄγουσαι. Λαμπρυνομένων.] ἀντὶ τοῦ καυχωμένων, καὶ νικώντων ἐν τοῖς ἅρμασι. Βαρυδαιμονούντων.] ὅτι ἄθλιοι ἦσαν οἱ ἱπποτροφοῦντες καταναλίσκοντες αὐτῶν τὴν οὐσίαν. Ὦ χρυσοτρίαιν'.] περιφραστικῶς τῆς θαλάττης βασιλεῦ. Σουνιάρατε δὲ ὡς ἐν τῷ Σουνίῳ ἀρῶνται καὶ εὔχονται. Σούνιον δὲ ἀκρωτήριον τῆς Ἀττικῆς.

BISETVS. Χρυσοτρίαινε,] τουτέστι χρυσῆν τρίαιναν ἔχων. ἔστι δὲ τοῦ Ποσειδῶνος ἐπίθετον, ὡς τὸ Σουνιάρατε. τρίαιναν δὲ λέγουσι κρατεῖν τὸν Ποσειδῶνα, ἢ διὰ τὸ τρίτον στοιχεῖον εἶναι αὐτόν, ἢ διὰ τὸ εἰς τρία διαιρεῖσθαι τὸ ὕδωρ, εἰς ποτάμιον, εἰς θαλάσσιον, καὶ εἰς λιμναῖον. F

Σχόλια. Γεραίστιε.] Γεραιστὸς ἀκρωτήριον τῆς Εὐβοίας, τῇ μὲν Κρηνῖτιν ἔχων, τῇ δὲ Λέχαιον. ἱερὰ δὲ εἰσὶ τοῦ Ποσειδῶνος, ἔνθα ὁ Εὔριπος. Φορμίωνί τε φίλτατε.] προσφιλέστατε τῷ Φορμίωνι. τὴν μᾶλλον δὲ αἰτίαν λέγει, ὅτι καὶ ὁ Ποσειδῶν τῶν Ἀθηναίων ἀντεποιεῖτο, καὶ τῇ Ἀθηνᾷ ἤριζε. στρατηγὸς δὲ Ἀθηναίων ναυτικώτατος ὁ Φορμίων. G καὶ πολλάκις εὐτυχήσας ἐν ναυμαχίαις καὶ ἐν τῇ πρὸς Λακεδαιμονίους μάχῃ κατορθώσας νζ. ναῦς διέφθειρεν. ἐκ τῶν ἄλλων τε θεῶν. ἐκ τῶν ἄλλων θεῶν σὺ μόνος. δεῦρο ἐλθὲ Ἀθηναίοις πρὸς τὸ παρεστός, τουτέστι πρὸς τὰ παρόντα καὶ ἐνεστῶτα πράγματα. ἐπειδὴ νῦν εἰσὶ Ἀθηναῖοι Φορμίωνος στρατηγοῦντος περὶ ναυμαχίαν ἠνδραγάθησαν.

ΕΠΙΡΡΗΜΑ

στίχων ις.

Τροχαϊκοί, Τετράμετροι, Καταληκτικοί.

Εὐλογῆσαι βουλόμεσθα τοὺς πατέρας ἡμῶν, ὅτι
Ἄνδρες ἦσαν τῆσδε τῆς γῆς ἄξιοι, καὶ τοῦ πέπλου,
Οἵτινες πεζαῖς μάχαισιν, ἔν τε ναυφράκτῳ στρατῷ
Πανταχοῦ νικῶντες ἀεί, τήνδ' ἐκόσμησαν πόλιν.
Κοὐδεὶς οὐδεπώποτ' αὐτῶν τοὺς ἐναντίους ἰδὼν
Ἠρίθμησεν. ἀλλ' ὁ θυμὸς εὐθὺς ἦν ἀμυνίας.
Εἰ δέ που πέσοιεν ἐς τὸν ὦμον ἐν μάχῃ τινί,
Ταῦτ' ἀπεψήσαντ' ἄν, εἶτ' ἠρνοῦντο μὴ πεπτωκέναι,
Ἀλλὰ διεπάλαιον αὖθις. καὶ στρατηγὸς οὐδ' ἂν εἷς
Τῶν προτοῦ, σίτησιν ᾔτησ' ἐρόμενος Κλεαίνετον.
Νῦν δ' ἐὰν μὴ προεδρίαν φέρωσι, καὶ τὰ σιτία,
Οὐ μαχεῖσθαί φασιν. ἡμεῖς δ' ἀξιοῦμεν τῇ πόλει
Προῖκα γενναίως ἀμύνειν, καὶ θεοῖς ἐγχωρίοις.
Καὶ πρὸς, οὐκ αἰτοῦμεν οὐδὲν, πλὴν τοσουτονὶ μόνως,
Ἤν ποτ' εἰρήνη γένηται, καὶ πόνων παυσώμεθα,
Μὴ φθονεῖθ' ἡμῖν κομῶσι, μηδ' ἀπεστλεγγισμένοις.

EPIRRHEMA

verſ. 16.

Trochaici, Septenarij, Catalectici.

Prædicare volumus maiores noſtros: quoniam viri
Fuerant & terra hac, & feſtiuo peplo digniſſimi,
Qui mari & terra viriliter conſeruerunt manus
Cum hoſte, ſemper victores, vbique hunc decorantes locum,
Neque quiſquam illorum cõſpectis hoſtium vnquam copijs
Ceſſauit: ſed animus defenſor eis inerat illicò.
Si forte in pugna caderent in humerum, tũ hanc rem protinus
Abſtergebant: pòſt cecidiſſe ſe negabant firmiter.
Mox iterum in pugnam redibant: neque quiſquam veterum ducum
Poſtulabat publicum victum, orato Cleaneto. At
Nunc, niſi vbique primas teneant, vnà cum cibarijs,
Se pugnaturos negant. Nos verò æquum eſſe ducimus,
Gratis, & patriæ, & Dis indigenis opitularier.
Hic nihil amplius requirimus, præterquàm hoc vnicum:
Si quando pax reſtituatur, & à bello ſit ocium:
Ne nobis inuideatis bene comis & terſis viris.

Σχόλια. Εὐλογῆσαι βουλόμεσθα.] τὸ ἐπίρρημα, στίχων ἐστὶ ις, τετραμέτρων τροχαϊκῶν καταληκτικῶν, ὃ φιλεῖ Ἀρίσταρχος. ὁμοίως δὲ καὶ τὸ ἀντεπίρρημα. διπλῆ δὲ ἀμφοῖν παράκειται. ἀλλὰ τὸ μὲν τῇ ἔσω διὰ τὴν ἀνταπόδοσιν. τὸ δὲ τῇ ἔξω. εὐλογῆσαι δὲ ἀντὶ τοῦ ἐπαινέσαι, ὑμνῆσαι, ἐγκωμιάσαι. Ἄξιοι καὶ τοῦ πέπλου.] ἴδια παρὰ τοῖς Ἀθηναίοις πέπλος τὸ ἄρμενον τῆς Παναθηναϊκῆς νεὼς ἦν, οἱ Ἀθηναῖοι κατασκευάζουσι διὰ τετραετηρίδος. ὃς καὶ τὴν πομπὴν ἀπὸ τοῦ Κεραμεικοῦ ποιοῦσι μέχρι τοῦ Ἐλευσινίου. πέπλον δὲ καλοῦσι τὸ ἄρμενον διὰ τὸ ἀραιὸν αὐτὸ εἶναι. ἄλλως. καὶ τοῦ πέπλου. ἦν ἐγγεγραμμένος ὁ Ἐγκέλαδος ὃν ἀνεῖλεν ἡ Ἀθηνᾶ. ἦν δὲ εἷς τῶν Γιγάντων. ἐπισκευάζετο οὖν ὁ πέπλος καθ' ἕκαστον ἐνιαυτὸν, καὶ ἐπομπεύετο ἐν τοῖς Παναθηναίοις. ἄλλως. νικήσαντες πέπλον ἐποίησαν τῇ Ἀθηνᾷ καὶ ἐνέθεντο τὰς ἀριστείας ἐν αὐτῷ. Εὐριπίδης Ἑκάβῃ. ἢ Παλλάδος ἐν πόλει τὰς καλλιδίφρου Ἀθαναίας ἐν κροκέῳ πέπλῳ ζεύξομαι ἅρματι πώλους. Ναυφράκτῳ στρατῷ.] τῷ συμπεφραγμένῳ καὶ συντεταγμένῳ ναυτικῷ.

Bisetus. Πανταχοῦ νικῶντες ἀεί.] Αἰσχύλος ἐν ἑπτὰ ἐπὶ Θήβαις.

Ἔστ' ἆρ' Ἀθηνῶν ἔτ' ἀπόρθητος πόλις.
Ἀνδρῶν γὰρ ὄντων ἕρκος ἐστὶν ἀσφαλές.

Σχόλια. Ἠρίθμησεν] ἀπεδειλίασεν. μεθ' ἡσυχίας ἔζη. Ἀμυνίας.] ἕτοιμος πρὸς τὸ ἀμῦναι, ὡς ἐπὶ τῶν ἐν πάλῃ ἀγωνιζομένων. Εἰ δέ που πέσοιεν.] ἡττηθεῖεν. ἔπλον ἔχοντες ὑπῆλθον. ἄλλως. εἶδος παλαίσματος ὅ τινες ψευδόπτωμα καλοῦσιν. ἐπέμεινε δὲ τῇ τροπῇ. καὶ γὰρ τῶν παλαιόντων οἱ εἰς τὸν ὦμον πεσόντες, ἐξαναστάντες εἰώθασιν ἀποψᾶν τὴν κόνιν, ἵνα μὴ ἴχνος ἔχοιεν μηδὲ ἔνδειξιν τοῦ πτώματος. ὃ δὲ λέγει, τοιοῦτόν ἐστιν. ὅτι οἱ πρόγονοι εἰ καὶ ἡττηθεῖεν ἐν μάχῃ, πάλιν αὐτοὶ τὴν ἧτταν ἀνεκαλοῦντο ταχέως καὶ τοῖς νενικηκόσιν ἡττηθεῖσιν ἐκ δευτέρου, πλέον τῆς προτέρας νίκης οὐδὲν ἦν. Ἀπεψήσαντ' ἄν.] ἀπεμάξαντο ὡς οἱ παλαίοντες. ἵνα μηδὲν ἴχνος ἔχοιεν πτώματος. διεπάλαιον δὲ, ἀνεπάλαιον ἀνεμάχοντο. Τῶν προτοῦ, σίτησιν.] σίτησιν λέγει τὴν ἐν Πρυτανείῳ τράπεζαν, τὴν τῆς δημοσίας τροφῆς. οὐδεὶς ἂν τῶν παλαιῶν ᾔτησεν, ὡς τῶν κατ' αὐτὸν στρατηγῶν τὸ τοιοῦτον, τὸ μὴ ἐπὶ μισθῷ ὑπὲρ εὐχὴν κατορθοῦσθαί τι τῇ πόλει. ἄλλως. στρατηγῶν Ἀθηναίων τῶν πρότερον οὐδεὶς πρὸ τοῦ πολέμου σίτησιν ᾔτησεν, ὡς μηδ' ὅπως χρεΐζονται. νῦν δὲ ἐὰν μὴ τιμῶνται προεδρίαις καὶ σιτήσεσιν, ἀγανακτοῦσιν. ἔσχατον δὲ. ἢ γὰρ τὸ σιτεῖσθαι, ἐὰν μὴ τύχωσι τῆς προεδρείας τιμῆς ἀξιωθῶσιν, οὐ μαχέσασθαί φασι. Κλεαίνετον.] οὗτος ὁ Κλεαίνετος φαίνεται κατεδηδοκὼς τὴν οὐσίαν καὶ ἐνδυστυχήσας. οἱ δὲ, ὅτι οὗτος ἔγραψε ψήφισμα μηδὲν διδόναι τοῖς στρατηγοῖς σίτησιν. ἀπορίας δὲ μέμνηται τοῦ Κλεαινέτου καὶ Χείδου ἐνταῦθα ὡς. στοχάζονται οὖν τινες ὅτι οὗτος ἂν εἴη ὁ τὴν σίτησιν προτείνας τῷ Κλέωνι.

Bisetus. Κλεαίνετον] τοῦτον τὸν Κλεαίνετον Θουκυδίδης

A ἀνδρίας πατέρα Κλέωνος εἶναι λέγει.

Σχο. ιε. Ἐὰν μὴ προεδρίαν φέρωσι.] τιμῆς καὶ προεδρίας τρόπους ἐξῆν δὲ τοῖς τιμῆς ταύτης τυχοῦσι, καὶ ἐν βουλευτηρίῳ καὶ ἐν ἐκκλησίᾳ καὶ ἐν θεάτροις καὶ ἐν ἄλλῳ παντὶ συλλόγῳ, ὥστε τοὺς προσημαίνοντας οἱ τινες ἀναδείξουσιν σφᾶς αὐτοὺς εἰς τὸν ἔμπροσθεν τόπον καθίζειν. πεποίηται δὲ τὸ ὄνομα ἀπὸ τοῦ τὴν προεδρίαν αὐτοὺς ἕδραν ἔχειν. ἄλλως. ἐὰν μὴ προεδρίαν φησὶ τοιούτου τύχωσι τινὸς, ἀπαγορεύουσι μὴ μάχεσθαι διὰ τούτου. καθαπτόμενος ὁ ποιητὴς τῶν Ἀθηναίων καὶ τῶν στρατηγῶν. τῶν μὲν Ἀθηναίων, ὡς οὐ ξένοις διαδιδόντων τὰς τιμὰς καὶ τὰς δωρεὰς, εἰ πρότερον τι ἐργάσαιντο τὴν B πόλιν ἀγαθὸν, ταῦτα διδόασιν αὐτοῖς. τῶν δὲ στρατηγῶν, ὡς τιμωμένων πρὶν τῶν κατορθωμάτων, καὶ τῶν ἤδη τιμῆς τετευχηκότων τὴν δόξαν ἀφαιρουμένων εἰ φαίνοιντο δωρεὰν λαβόντες ἐπ' ἀνδραγαθήμασι. Καὶ τὰ σιτία.] οἱ ἐπὶ στρατείαν ἐξιόντες χρόνου τινὸς, ἐπίλογον τὰ σιτία. οὗτοι δέ φησιν οἱ νῦν, ἐὰν μὴ προεδρίας τινὸς τιμῆς ἀξιωθῶσιν, οὐκ ἐξίασιν ἐπὶ πόλεμον. σιτία γοῦν εἶπε, τῆς ἐν Πρυτανείῳ σίτησιν. Κομῶσι.] τρυφῶσι, χλιδῶσι. τὸ γὰρ κομᾶν ἐπὶ τοῦ τρυφᾶν λέγεται καὶ γαυριᾶν, καὶ μέγα φρονεῖν. ἄλλως τε καὶ τοῦ ἱππεῦσι κομᾶν εἰς τιμὴν συγκεχώρηται αὐτοῖς. Ἀπεστλεγγισμένοις.] κεκαρμένοις. Κινίας γὰρ καὶ Φαῖνος εἰσηγήσαντο μὴ τὰς στολὰς τοὺς νέους, νόμον γράψαντες μηκέτι ἁβροδιαίτους εἶναι, ὃν τρόπον τὸ πάλαι, μηδὲ κομᾶν. ἢ ἀπεξεσμένοις καὶ ἐστανόχροσιν ἀπὸ ἀλείμματος. Ἀττικοὶ δὲ ἀκούει στλεγγίδας τὰς σταγόνας τοῦ ἐλαίου. ἀπεστλεγγισμένοις, ἀντὶ τοῦ ἐγκεκαθαρμένοις, μεμαλαγμένοις. στλεγγὶς γὰρ ἡ ξύστρα καὶ στλεγγιζόμενος ἀποξυόμενος. καὶ ἀλλαχοῦ γ' ἠρα. εἰ παιδαρίοις ἀκολουθεῖν δεῖ σφαῖραν καὶ στλεγγίδ' ἔχοντα. διαβαδίζουσιν. οὐδὲ γὰρ αὐτὴ στλεγγὶς, οὐδὲ λήκυθος. καλεῖται στλεγγὶς καὶ χρυσοῦν ἔλασμα τὸ περὶ τῇ κεφαλῇ τῶν γυναικῶν. ἡ δὲ στλεγγὶς τῶν πρὸς ἀλλότι. οὐ γὰρ πρὸς τὸ περιξυσθῆναι ἄν τις αὐτῇ χρήσαιτο μόνον, ἀλλὰ καὶ πρὸς τὸ ὕδωρ ἀρύσασθαι. ἀπεστλεγγισμένοις οὖν ἀπεξεσμένοις, ἢ ἐλαίῳ ἀληλιμμένοις.

C

ΑΝΤΩΔΗ ΚΑΙ ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΗ

κώλων ιδ.

Τροχαϊκοὶ δίμετροι.

Ὦ πολιοῦχε Παλλὰς, ὦ
Τῆς ἱερωτάτης ἁπα-
σῶν πολέμῳ τε καὶ ποιη-
ταῖς, δυνάμει θ' ὑπερφερού-
σης μεδέουσα χώρας,
Δεῦρ' ἀφικοῦ λαβοῦσα τὴν
Ἐν στρατιαῖς τε καὶ μάχαις
Ἡμετέραν ξυνεργὸν
Νίκην, ἣ χορικῶν ἐστιν ἑταίρα,
Τοῖς τ' ἐχθροῖσι μεθ' ἡμῶν στασιάζει,
Νῦν οὖν δεῦρο φάνηθι. δεῖ
Γὰρ τοῖς ἀνδράσι τοῖσδε, πά-
σῃ τέχνῃ πορίσαι σε νί-
κην, εἴπερ ποτὲ, καὶ νῦν.

ANTODE, ET ANTISTROPHE

verſ. 14.

Trochaici Dimetri.

Caſta Minerua, quæ omnium
Hanc celeberrimam vrbium
D *Marte poëticáque habes:*
Et valida potentia
Huic dominâris ora.
Huc ades, & ſimul fer huc,
Inq; acie, inq; prælio
Auxilij ſodalem
Palmam: grata Chori quæ comes huius,
Nobiſcum aggreditur bello inimicos.
E *Eia huc, huc ades: his enim*
Palmæ præmia, ſi priùs
Vnquam, nunc etiam, viris
Te concedere oportet.

Σχόλια. Ὦ πολιοῦχε Παλλάς.] ἡ τὴν πόλιν κατέχουσα καὶ περιέχουσα. ἐπεὶ καὶ ἦρχε τῆς πόλεως. ἔφορος γὰρ αὐτῆς ἡ θεός. καὶ τὴν ἐπὶ τοῖς πολέμοις ἀρετὴν διὰ τούτων ἐδήλωσεν αὐτῆς. ὁ δὲ νοῦς. ὦ τῆς ἁπασῶν ὑπερφερούσης καὶ ὑπερβαλλούσης χώρας μεδέουσα καὶ βασιλεύουσα F ἐν δυνάμει καὶ ποιηταῖς. ἐπικαλεῖται δὲ τὴν θεὸν μετὰ τῆς νίκης εὐμενῆ παραστῆναι τοῖς ποιήμασιν αὐτοῦ. ὁμοῦ δὲ καὶ τὴν ἐπὶ σοφίᾳ δόξαν τῆς πόλεως καὶ τὴν ἐπὶ τοῖς πολέμοις ἀρετὴν διὰ τούτων ἐδήλωσε. ξυνεργὸν δὲ συμπράκτορα. σύμμαχον. Ἡ χορικῶν ἐστιν ἑταίρα.] ἣ τοῖς χοροῖς ἐστι προσφιλὴς καὶ συνήθης. οἱ γὰρ τῆς ἀρχαίας κωμῳδίας ποιηταὶ καὶ τραγικοὶ, χοροὺς ἵστασαν, οἳ τὰ χορικὰ ὑπεκρίνοντο καὶ ᾖδον μέλη. συνειστήκει δὲ ὁ χορὸς ὁ μὲν κωμικὸς ἐξ ἀνδρῶν ἤδη καὶ γυναικῶν, ὁμοῦ δὲ καὶ G ἐκ παίδων κδ΄, ὡς καὶ αὐτὸς ἀπαριθμήσει ἐν ὄρνισιν. ἄῤῥενας μὲν ὄρνις ιβ. θηλείας δὲ τοσαύτας. ὁ δὲ τραγικὸς ιε. ὡς Αἰσχύλος Ἀγαμέμνονι. ἴσθι δὲ ὅτι καὶ ἡμιχόρια ἵσταντο ἤτοι ἐξ ἀνδρῶν καὶ γυναικῶν. ἐν δὲ τοῖς τοιούτοις χοροῖς, εἰ μὲν ἐξ ἀνδρῶν εἴη καὶ γυναικῶν ὁ χορὸς, ἐπλεονέκτει τὸ τῶν ἀνδρῶν μέρος καὶ ἦσαν ιγ. αἱ δὲ γυναῖκες ἕνδεκα. εἰ δὲ παίδων εἴη καὶ γυναικῶν, αἱ μὲν γυναῖκες τεσσαρεσκαίδεκα ἦσαν. οἱ δὲ παῖδες, ἕνδεκα. εἰ δὲ πρεσβυτῶν καὶ νέων, τοὺς πρεσβύτας πλεονεκτεῖν δεῖν φασιν. ἄλλως. χορικῶν τῶν κωμικῶν καὶ τραγικῶν. ἡ γὰρ ἐνίκων οἱ ἐντεῦθεν ἀγωνιζόμενοι. Τοῖς τ' ἐχθροῖσι.] τοῖς ἀντιπάλοις. τοῖς ἀνταγωνισταῖς. στασιάζει δὲ ἀντὶ τοῦ πρὸς φιλονεικίαν διαφέρεται.

ΑΝΤΕΠΙΡΡΗΜΑ

στίχων ιε.

Τροχαϊκοὶ, τετράμετροι, καταληκτικοί.

ANTEPIRRHEMA

verſ. 16.

Septenarij, Trochaici, Catalectici.

Ἃ ξυνίσμεν, τοῖσιν ἵπποις βουλόμεθ' ἐπαι- A
νέσαι.
Ἄξιοι δ' εἴσ' εὐλογεῖσθαι, πολλὰ γὰρ δὴ πρά-
γματα
Ξυνδιήνεγκαν μεθ' ἡμῶν, ἐσβολάς τε καὶ
μάχας.
Ἀλλὰ τἀν τῇ γῇ μὲν αὐτῶν, οὐκ ἄγαν θαυμά-
ζομεν,
Ὡς ὅτ' εἰς τὰς ἱππαγωγοὺς εἰσεπήδων ἀνδρι- B
κῶς,
Πριάμενοι κώθωνας, οἱ δὲ καὶ σκόροδα, καὶ
κρόμμυα, (τοὶ
Εἶτα τὰς κώπας λαβόντες, ὥσπερ ἡμεῖς οἱ βρο-
Ἐμβαλόντες ἀνεβρύαξαν, ἱππαπαῖ, τίς ἐμβαλεῖ;
Ληπτέον μᾶλλον, τί δρῶμεν; οὐκ ἐλᾷς ὦ Σαμ-
φόρα;
Ἐξεπήδων τ' εἰς Κόρινθον, εἶτά γ' οἱ νεώτεροι
Ταῖς ὁπλαῖς ὤρυττον εὐνάς, καὶ μετῄεσαν στρώ- C
ματα.
Ἤσθιον δὲ τοὺς παγούρους, ἀντὶ πόας Μηδικῆς,
Εἴ τις ἐξέρποι θύραζε, κἀκ βυθοῦ θηρώμενοι.
Ὥστ' ἔφη Θέωρος, εἰπεῖν καρκίνον Κορίνθιον,
Δεινά γ' ὦ Πόσειδον, εἰ μήτ' ἐν βυθῷ δυνή-
σομαι,
Μήτ' ἐν γῇ, μήτ' ἐν θαλάττῃ διαφυγεῖν τοὺς ἱπ-
πέας. D

PRædicare item volumus de equis, quæ pul-
cra nouimus.
Digni enim ſunt, quos celebremus: nam nobiſ-
cum plurima
Pertulerunt, incurſus, irruptiones, prælia,
In terra quidem non valde admiramur eos:
atque vbi
In naues, quis traijci ſolent, inſiluerunt: ibi
Militaria pocula ementes: & cæpas & allia.
Poſtea acceptis remis, vt & nos, impulêre a-
quas,
Hinnierúntque Hippapæ, quis remigabit? cùm
potiùs
Sumendum, quid agimus? cur non agitas cur-
rum Samphora?
Exiluêre etiam in Corinthũ: & iuniores poſtea
Vngulis cubilia perfodère, relictis ſtragulis:
Comedebant autẽ in naui cancros, pro gramine
Medico:
Siqui erepſerant, etiam in cauernis piſcati in-
timis
Vnde apud Theorum ſic loquitur cancer Corin-
thius:
Occidi ô Neptune, ſi neque in cauernis poſtea
Effugere potero hos equites, neque in terra, ne-
que in mari.

Σχόλια. Ἃ ξυνίσμεν.] ὅτι καὶ αὐτοὶ παρακολουθήσαντες γινώσκομεν. ἐπεὶ δὲ ἀλλοτρία τῆς ἱππέων φύσεως μέλλει περὶ αὐτῶν λέγειν, ἵνα θεραπεύσῃ τῆς ἐπαγγελίας τὸ ἀπίθανον, ἅπερ αὐτοῖς σύνεγνω, ταῦτά φησι περὶ αὐτῶν ἐρεῖν. Τοῖσιν ἵπποις.] ἵνα μὴ εἴπῃ τοῖς ἱππεῦσι καὶ δόξῃ χαρίζεσθαι τῷ χορῷ, ἀλλ' ἵνα διὰ τῶν ἵππων ἐπαινέσῃ αὐτούς.

BISETVS. Τοῖσιν ἵπποις] οὕτω δὲ λέγει, ὅτι κατὰ τὸν Εὐριπίδην ἐν Ἰφιγενείᾳ ἐν Αὐλίδι,
Αἰνούμενοι γὰρ οἱ ἀγαθοὶ τρόπον τινὰ
Μισοῦσι τοὺς αἰνοῦντας, ἐὰν αἰνῶσ' ἄγαν.

Σχόλιον. Ἐσβολάς.] τὰς ἐπὶ τὴν τῶν πολεμίων χώραν ἐκάλουν εἰσβολάς. ἱππαγωγοὺς δὲ τὰς ἵππους καὶ ἄνδρας ἀγούσας ναῦς. Κώθωνας.] εἶδος ποτηρίου ὃ ἐλάμβανον οἱ στρατιῶται. τοὺς ἱππεῖς δὲ ἐπαινεῖν βουλόμενος ταῦτά φησιν. ἄλογον γὰρ καὶ ἀλόγοις ζώοις λογισμὸν περιτιθέναι. τοὺς δὲ Ἀθηναίους ἐπαινεῖ, ἐπεὶ ἠπειρῶται ὄντες, ἀντεποιήσαντο τῆς θαλάττης. καὶ ὡς ἀπέτυχον τῆς προσδοκίας. διὰ δὲ τοῦ σκορόδου καὶ κρομμύου, τὴν εὐτέλειαν δείκνυσι τῶν ναυτικῶν καὶ στρατιωτικῶν σιτίων. ὅτι εὐτελῆ οἱ στρατιῶται ἔφερον. ἄλλως. κώθων εἶδος ἐκπώματος ὀστράκινον. ἢ εἶδος ποτηρίου Λακωνικοῦ καὶ στρατιωτικοῦ. ἐπειδὴ μεστὸν ὕδωρ ἐλάμβανον οἱ ναῦται, κώθωνας εἶχον. Ἀππιανός. ἔφερε δὲ δᾶδα συγκεκομμένην καὶ θεῖον ἐν κώθωσι. καὶ κωθωνίζεσθαι τὸ μεθύσαι. ὡς τὸ ἱερὸν δὲ καὶ κωθωνιζόμενος ἀφ' ἡμέρας.

BISETVS. Κώθωνας.] Ἀθήναιος ἐν τῷ ἑνδεκάτῳ τῶν δειπνοσοφιστῶν τούτων μέμνηται. Κώθων, φησί, Λακωνικὸν ποτήριον, οὗ μνημονεύει Ξενοφῶν ἐν πρώτῳ Κύρου παιδείας. καὶ μετ' ὀλίγον. Κώθων, Λακωνικὸν ἔκπωμα χρησιμώτατον εἰς στρατείαν, καὶ εὐφορώτατον ἐν γυλιῷ. καὶ τὰ ἑξῆς. μνημονεύει τούτου καὶ Ἀρχίλοχος ἐν ἐλεγείαις ὡς ποτηρίου ὄντος. G

Ἀλλ' ἄγε σὺν κώθωνι θοῆς διὰ σέλματα νηὸς
Φοίτα, καὶ κοίλων πώματ' ἄφελκε κάδων.
Ἄγρει δ' οἶνον ἐρυθρὸν ἀπὸ τρυγός. οὐδὲ γὰρ ἡμεῖς
Νήφειν ἐν φυλακῇ τῇδε δυνησόμεθα.

Σχόλια. Τίς ἐμβαλεῖ.] ἰδίως τὸ κρούειν ναυτεῖν, ἐμβαλεῖν λέγουσι. φασὶν οὖν, τίς ὁ τολμήσας τοῖς ἱπποτάταις ἐξ ἐναντίας στῆναι. κυρίως οὖν τὸ ἐμβαλεῖν τὸ τῇ κώπῃ κροῦσαι, νῦν δὲ ἀντὶ τοῦ τοῖς ἵπποις συμβαλεῖν. τὸ δὲ ἱππαπαί, ἔπαιξε παρὰ τὸ ῥυππαπαί, οἰκείως ὡς ἐπὶ ἵππων. ἔστι δὲ τὸ ῥυππαπαὶ ἐπιφώνημα ναυτικόν. ἢ ψόφου ἐστὶ μίμημα ἀπὸ τῶν κωπῶν ἀποτελούμενον. ἀνεβρύαξαν δὲ, ἀνεθορύβησαν, ἀνέκραξαν. οὐκ ἐλᾷς δὲ, οὐκ ἐρέττεις, οὐ κωπηλατεῖς. E Ὦ Σαμφόρα] ἰδίως καλοῦνται σαμφόραι ἵπποι ἐγκεχαραγμένοι τὸ σ σημεῖον, οἱ Δωριεῖς τὸ σὰν λέγουσιν. Ἐξεπήδων.] κυρίως τὸ ἐξεπήδων, ἐπὶ ἵππων. φησὶ δὲ ἐξώρμων. ἐναργεῖ δὲ λέξει κέχρηται δεικνὺς αὐτῶν τὴν προθυμίαν. παγούρους δὲ τοὺς παρ' ἡμῖν καράβους. Ἀντὶ πόας Μηδικῆς.] τοῦ παρ' ἡμῖν χόρτου. λέγεται δὲ ἡ πόα Μηδική, ἀρίστη καὶ καλλίστη καὶ ἐπιτηδειοτάτη ἵπποις. F αὐτὴ δὲ, τρίφυλλος λέγεται. ὅτι Μῆδοι ἐχθροὶ Ἀθηναίων καὶ ἡ τῶν Μήδων χώρα ἔνυδρος οὖσα χόρτον πολὺν ἐκφέρει. ἰκτέα δὲ βοτάνη πόα λέγεται. ὃ ἐσμήχετο, πόα λέγεται παρὰ Δημοσθένει καὶ Λυσίᾳ. ἄλλως. ἀντὶ λέγε Μηδικοῦ. ἐδόκει γὰρ ἡ Μηδικὴ χώρα Μηδείας τε οὖσα καὶ κάθυγρος εὔφορος εἶναι εἰς τὰς τῶν κτηνῶν τροφάς. ἐπεὶ τοῖς Ἀθηναίοις ἔθος ἦν Μήδων κρατεῖν. Εἴ τις ἐξέρποι.] εἴ τις προκύψειε μόνον. ἐνέφηνε δὲ τῷ τρόπῳ τούτῳ τὶ περὶ τῶν Ἀθηναίων φιλοτιμούμενος. οὐ γὰρ τοὺς προϊόντας ἔξω διέφθειρον συλλαμβάνοντες, ἀλλὰ καὶ τοὺς ἐν τοῖς αὐτοῖς ὄντας τοῖς βυθοῖς. ταῦτα δὲ πάντα πρὸς τὴν ἐμπειρίαν αὐτῶν ἀποτεινόμενος τὴν περὶ τὰ ναυτικά. Θέωρος.] ὁ ποιητὴς Θέωρος ἔφη εἰπεῖν τινὰ Καρκίνον Κορίνθιον ταῦτα. ἀποδέχεται δὲ αὐτοὺς πίνοντας ἕνεκα τοῦ νικῆσαι μόνον. ὁ Θέωρος ἔγραψε Καρκίνον λέγοντα πρὸς τὸν Ποσειδῶ καὶ ἀποδυρόμενον. προσκρούει ὥς τινα Καρκίνον. διὰ τοῦτο γὰρ καὶ τοὺς ἱπτοὺς ἱππέας καὶ οὐχ ἱππεῖς. ὡς μοιχὸς δὲ κωμῳδεῖται ὁ Θέωρος καὶ ἰχθυοφάγος καὶ πονηρός. περὶ Κόρινθον αὐτοῦ διέτριβεν, ἴσως διὰ τὰς ἐκεῖ πόρνας. ἦν δὲ καὶ κόλαξ. ταῦτα οὖν λέγει, ἴσως κολακεύων τοὺς ἱππέας. Δεινά γ' ὦ Πόσειδον.] σέβουσι καὶ οἱ Κορίνθιοι μάλιστα σέβοντες Ποσειδῶνα διὰ τὸν Ἰσθμόν. ὅθεν καὶ γυμνικὸν ἀγῶνα τὰ Ἴσθμια ἐπιτελοῦσι τῷ τε Παλαίμονι καὶ τῷ Ποσειδῶνι. ἄλλως. ὅτι οἱ Ἀθηναῖοι ἐστράτευσαν ἐπὶ Κόρινθον, καὶ περὶ Κυζχίας ἐνίκησαν Νικίου στρατηγοῦντος τοῦ Νικηράτου, σὺν ἱππεῦσι καὶ ὁπλίταις καὶ ναυσί. Μήτ' ἐν γῇ μήτ' ἐν θαλάττῃ.] ὡς τῶν Ἀθηναίων οὐ κατὰ θάλατταν μόνον, ἀλλὰ καὶ κατὰ γῆν ὄντων τοῖς πολεμίοις κρατούντων.

ΔΡΑΜΑΤΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟΥ,
Σκηνὴ πρώτη.

Τρίμετροι, καὶ ἄλλοι μικτοί.

ΧΟΡΟΣ, ΑΛΛΑΝΤΟΠΩΛΗΣ, Η ΑΓΟΡΑΚΡΙΤΟΣ.

ACTVS II. SCENA I.

Senarij & alij misti.

CHORVS, AGORACRITVS.

BISETVS. Χορὸς τὸν Ἀλλαντοπώλην ἰδὼν πάλιν ἐλθόντα σῶν, καὶ χαίροντα, πᾶν τὸ πρᾶγμα, καὶ τὸν ἐν συνεδρίῳ ἀγῶνα, καὶ τὴν νίκην ἀπὸ Κλέωνος ἀπενεχθεῖσαν ἑαυτῷ φανερῶς αὐτὸν διηγήσασθαι κελεύει. ὅσην δὲ περὶ τῆς αὐτοῦ σωτηρίας, καὶ λαμπρᾶς νίκης ἡδονὴν, καὶ χαρὰν ἔχοι, διαρρήδην λέγει.

BISETVS. Σύστημα

Χο. Ὦ φίλτατ' ἀνδρῶν καὶ νεανικώτατε
Ὅσην ἀπὼν παρέσχες ἡμῖν φροντίδα;
Καὶ νῦν ἐπειδὴ σῶς ἐλήλυθας πάλιν,
Ἄγγειλον ἡμῖν πῶς τὸ πρᾶγμ' ἠγωνίσω.
Αλ. Τί δ' ἄλλο γ', εἰ μὴ νικόβουλος ἐγενόμην;

στίχοι ε.

CH. Hominum chariſsime, & iuuenum fortiſsime,
Quantam iniecisti nobis ſolicitudinem;
Dum abes: At nūc, quādo ſaluus huc reuerteris;
Expone, quomodo tuam cauſam obtinueris.
AG. Quomodo enim aliter, niſi quòd victor fui in foro?

Σχόλια. Ὦ φίλτατ' ἀνδρῶν.] ἔτι τοῦ χοροῦ ἴαμβοι τρίμετροι ἀκατάληκτοι ε τοῦ ὑποκριτοῦ προερχομένου. ἄλλως. ὦ φίλτατε. ὁ χορὸς πρὸς τὸν ἀλλαντοπώλην ἥκοντα ἀπὸ τῆς βουλῆς καὶ καταγωνισάμενον Κλέωνα. Φροντίδα.] ἀγωνίαν καὶ μέριμναν καὶ φόβον. ὃ δὲ λέγει, τοιοῦτόν ἐστιν. εἰς δέος κατέστησας ἡμᾶς, μὴ παρευδοκιμηθῇς πρὸς τοῦ Κλέωνος. Νικόβουλος.] ἐν ᾧ φησι τὴν νίκην ἀπενηνεγμένην. ἀστείως δὲ κέχρηται τῷ συνθέτῳ. καὶ τὰ ὀνόματα συνέπλεξεν ἄμφω. ἐν τῇ βουλῇ γὰρ τὴν φιλονεικίαν ἐποιήσατο προσκαλεσαμένου τοῦ Κλέωνος. καὶ οἱ βούλονται τὴν νίκην προσήκειν αὐτῷ.

BISETVS. Στροφὴ

Χο. Νῦν ἄρ' ἄξιόν γε πᾶσιν ἐστὶν ἐπολολύξαι.
Ὦ καλὰ λέγων, πολὺ δ' ἀμείνον' ἔτι τῶν λόγων
Εἰργασμένε, εἴθ' ἐπέλ-
θοις ἅπαντά μοι σαφῶς,
Ὡς ἐγώ μοι δοκῶ,
Κἂν μακρὰν ὁδὸν διελθεῖν, ὥστ' ἀκοῦσαι.
Πρὸς ταῦτ' ὦ βέλτιστε θαρρήσας λέγ', ὡς ἅπαντες ἡδόμεσθά σοι.

κῶλον ή.

CH. Nunc ergo nos omnes iugiter exclamare par eſt.
O bona loquendo, meliora faciendo qui
Adſtas: vtinam dilucidè
Omnia explices mihi.
Namq; ego longum iter
Ingredi velim, dummodo te audire poſsim.
Dic agè, ô amice audacter: nos vt omnes
Gratulemur hic tibi.

Σχόλια. Νῦν ἄρ' ἄξιον] διπλῆ καὶ εἴσθεσις εἰς περίοδον τοῦ χοροῦ προῳδικὴ στροφῆς λόγον ἔχουσα. ἔχει γὰρ καὶ ἀντιστροφὴν τὰ πάντα δι' [illegible] ὁμοίαν καθ' ἕκαστον ἑαυτῇ. ἔστι δὲ ὀκτάκωλος. ὧν τὸ α. τροχαϊκὸν τρίμετρον ἀκατάληκτον. μᾶλλον δὲ τετράμετρον βραχυκατάληκτον τῶν ς ποδῶν τετραβράχεος. τὸ β, ὃν εἰσθέσει παιωνικὸν τετράρρυθμον ἢ τετράμετρον καθαρὸν καταληκτικόν. τὰ δὲ λοιπὰ ἐν εἰσθέσει. τὸ γ, παιωνικὸν δίρρυθμον. ἤτοι δίμετρον καταληκτικὸν ἀντὶ παίωνος ἰωνικὸν ἀπὸ μείζονος ἔχον. τὸ δ, τροχαϊκὸν ἑφθημιμερές. τὸ ε, παιωνικὸν δίρρυθμον ἀκατάληκτον ἐκ κρητικῶν. τὸ ς, τροχαϊκὸν τρίμετρον ἀκατάληκτον. τὸ ζ, ὅμοιον καὶ τὸ η, τροχαϊκὸν ἑφθημιμερές. ἐπὶ τῷ τέλει τῆς μὲν στροφῆς παράγραφος καὶ διπλῆ ἔσω νενευκυῖα. τῆς δὲ ἀντιστροφῆς δύο διπλαῖ. ἡ μὲν ἐν ἀρχῇ τοῦ κώλου, ἡ δὲ κατὰ τὸ τέλος, ἀμφότεραι ἔξω νενευκυῖαι. ἐπολολύξαι δὲ εὔξασθαι καὶ εὐφημῆσαι. Εἴθ' ἐπέλθοις.] εἴθε ἐθελήσαις μοι διελθεῖν καὶ διηγήσασθαι πάντα τὰ πραχθέντα σοι καὶ γεγενημένα. Κἂν μακρὰν ὁδόν.] καὶ ἀποδημίαν στείλασθαί μοι δοκῶ, ὥστε μαθεῖν τὰ πεπραγμένα. θέλω φησὶ καὶ μακρὰν ὁδὸν διελθεῖν, ἵνα μάθω, πῶς ἐνίκησας τὸν Κλέωνα. Ὡς ἅπαντες ἡδόμεσθά σοι.] ὡς ἐπὶ τῇ σῇ εὐφραινόμεθα νίκῃ καὶ χαίρομεν. λείπει δὲ ἡ ἐπὶ ἢ ἐπὶ σοί. ἢ ἡ σύν. ἵν' ᾖ, συνηδόμεθά σοι.

Κα

Τρίμετροι. A

BISETVS. Περιοδικὴ, μονοστροφικὴ, καὶ διηγηματικὴ ἔκθεσις ἐκ στίχων νθ'.

Ἀλ. Καὶ μὴν ἀκοῦσαί γ' ἄξιον τῶν πραγμάτων.
Εὐθὺς γὰρ αὐτοῦ κατόπιν ἐνθένδ' ἱέμην.
Ὁ δ' ἄρ' ἔνδον ἐλασίβροντ' ἀναρρηγνὺς ἔπη,
Τερατευόμενος ἤρειδε κατὰ τῶν ἱππέων,
Κρημνοὺς ἐρείδων, καὶ ξυνωμότας λέγων.
Πιθανώτατα δ' ἡ βουλή γ' ἅπασ' ἀκροωμένη,
Ἐγένετ' ὑπ' αὐτοῦ ψευδατραφάξιος πλέα,
Κἄβλεψε νᾶπυ, καὶ τὰ μέτωπ' ἀνέσπασε.
Κἄγωγ' ὅτε δὴ 'γνων ἐνδεχομένην τοὺς λόγους,
Καὶ τοῖσι φενακισμοῖσιν ἐξαπατωμένην,
Ἄγε δὴ Σκίταλοι, καὶ Φένακες, ἦν δ' ἐγώ,
Βερέσχεθοί τε, καὶ κόβαλοι, καὶ μόθωνες,
Ἀγορά τ', ἐν ᾗ παῖς ὢν, ἐπαιδεύθην ἐγώ,
Νῦν μοι θράσος, καὶ γλῶσσαν εὔπορον δότε,

Senarij.

Ag. E Quidem operapretium est, rem ipsam cognoscere.
Námque illicet ipsum à tergo consequebar hinc.
At ille vocum rumpere fulmina in foro,
Et contra equites innectens multa proloqui
Portenta verborum, & linguæ præcipitia
B *Eiaculari, vos coniuratos criminans.*
Vbi, quæ verisimillima, senatus audijt,
Completus ab illo est Atraphaxios mendacijs:
Et torua tuens, vti qui sinapi victitant,
Frontem seueram corrugabat. Tunc ego,
Postquàm cognoui sermones admittier,
Et decipi senatum istis fallacijs:
Agite, dicebam, impostores, viri improbi,
Fatui, scurræ, seruili præditi indole:
C *Et tu forum, in quo institutus sum paruulus,*
Ferte expeditam linguam, ferte audaciam,

Σχόλια. Καὶ μήν.] ἡ περιοδικὴ αὕτη, καὶ μονοστροφικὴ ἔκθεσις τοῦ ὑποκριτοῦ διηγηματική ἐστιν, ἐκ στίχων ἰαμβικῶν τριμέτρων ἀκαταλήκτων νθ. ὧν τελευταῖος, ὀβολοῦ κορακίνους ἀναλαβὼν ἐλήλυθα. ἐπὶ τῷ τέλει παράγραφος. κατόπιν δὲ ὄπισθεν ἢ μετ' αὐτὸν ἐπορευόμην. τὸ δὲ ἐλασίβροντα παρὰ τὰ ἐκ τῆς ἀρχῆς Πινδάρου. ἀναρρηγνὺς δὲ ἀποσπῶν, μετὰ σφοδρότητος λέγων. τουτέστι πλάττων καὶ κατασκευάζων καὶ συντιθείς. ἔχεται δὲ καὶ τοῦτο τὸ ῥῆμα ἐμφάσεως μείζονος. ἄλλως. ὥσπερ ὑπὸ βροντῆς ἐλαυνόμενα. τουτέστι μεγάλῃ ὀργῇ καὶ ὑπερόγκοις χρώμενος ῥήμασι, γέμουσι ψόφων. ἤτοι δὲ τὴν φωνὴν σκώπτει τοῦ Κλέωνος· ὅτι ταχέως ἐφθέγγετο, ἢ ὡς ταχεῖαν πρὸς τὴν ἀπειλὴν, ἣν ἠπείλησεν ὁ Κλέων εἰ τὸν συνταράξειν τήν τε γῆν καὶ τὴν θάλασσαν ὑπ' αὐτοῦ. τό τε γὰρ τὴν γῆν κινεῖν καὶ σαλεύειν καὶ τοὺς τῆς θαλάττης βυθοὺς, ἔργον τοῦ Διὸς ὡς καὶ τὸ βροντᾶν. προπαροξυτόνως δὲ ἀναγνωστέον ἐλασίβροντα.

BISETVS. Ἱέμην] ἐπορευόμην, παρὰ τὸ ἵεμαι, ἵεσαι, ἵεται. τὸ πορεύομαι. ὅπερ οὕτω σχηματίζεται, ἴω, τὸ πορεύομαι, καὶ προσλήψει τοῦ ε, ἰέω, καὶ τοῦ ι ψιλουμένου. ὅθεν κατ' ἀποβολὴν τοῦ ε, ἴω. καὶ ἀττικῶς παρεμπιπτομένου ἰέω, ἱῶ, ὅθεν ἵημι, καὶ ἵεμαι. ὁ παρατατικὸς ἱέμην, ἵεσο, ἵετο. οἱ δὲ οὕτως, ἔω, ἴω, ἱέω, ἱῶ, ἵημι, ἵεμαι.

Σχόλια. Τερατευόμενος.] ψευδόμενος καὶ μηδὲν ἀληθὲς μηδὲ ὑγιὲς λέγων. Ἤρειδε κατὰ τῶν ἱππέων.] ἤρειδε καὶ ἐπέμπετο κατὰ τῶν ἱππέων. ἰστέον δὲ, ὅτι συνίστηκεν ὁ χορὸς ἐκ τῶν ἱππέων. εἰς τρία γὰρ μέρη τὸ παλαιὸν τῶν Ἀθηναίων
F διῄρητο ὁ δῆμος. εἰς τοὺς πεντακοσιομεδίμνους καλουμένους, ὡς διὰ τὸ γεωργεῖν τοσαῦτα μέτρα, οὕτως ὠνόμαζον. καὶ τοὺς ἱππέας καὶ τοὺς θῆτας. οἱ μὲν οὖν πεντακοσιομέδιμνοι, ἦσαν εὔποροι. οἱ δὲ ἱππεῖς, ἧττον μὲν πεντακοσιομεδίμνων. μέχρι δὲ τῶν τριακοσίων μέτρων. ἱππεῖς δὲ αὐτοὺς ὠνόμαζον, διὰ τὸ δύνασθαι ὅσον τι αὐτοῖς χρεία γίνεται ἵππων, ἕκαστος αὐτῶν τρέφειν. ἦσαν δὲ τὸ μὲν πρότερον κατὰ τὸν ἀριθμὸν. ὕστερον δὲ μετὰ ταῦτα τῆς πόλεως πληθυνθείσης, ἐγένοντο διακόσιοι πρὸς τοῖς χιλίοις. ὅθεν καὶ τὰς θυσίας ἃς αὐτοὶ ἔπεμπον ἐν ταῖς πομπαῖς, ἐκάλουν ἱππάδας.
G ἐξῆν δὲ αὐτοῖς καὶ χρηματίζειν. ἡ δὲ τρίτη τάξις, ἦσαν οἱ θῆτες παρ' αὐτοῖς. οἷς οὐδὲ ἀρχὴν ἐφεῖτο, ἢ δικάζειν καὶ ἐκκλησιάζειν μόνον, ἐν ἔκτει τοῦ δικαστικοῦ καὶ ἐκκλησιαστικοῦ τρέφοντα. Κρημνοὺς ἐρείδων.] ἐπιπέμπων καὶ ἀκοντίζων. τουτέστιν ἐγκλήματα ὑπέρογκα καὶ διαβολὰς χαλεπωτάτας ῥίπτων καὶ λιθοβολῶν κατὰ τῶν ἱππέων. ἀπὸ δὲ τοῦ ἐλασίβροντα καὶ τοῦτο εἴληφε τὸ ῥῆμα ἐχόμενον τοῦ ὄγκου τοῦ προειρημένου. κρημνοὶ δέ εἰσι τὰ μέρη τὰ ἀπὸ τῶν ὀρῶν ἀποσπώμενα. καὶ τὴν ὄχθην δὲ κρημνὸν λέγουσιν, ἐπειδὴ πάντα τὰ ὑψηλὰ κρημνοί. Πιθανώτατα] ἐγγὺς πίστεως καὶ ἀληθείας ἐχόμενα πλάττει, ἐπιφέρων αὐτοῖς ἐγκλήματα. Ψευδατραφάξιος.] πλήρης ψευσμάτων. ἀτράφαξις δὲ, εἶδος λαχάνου, ὃ
D ταχέως εἰς μέγεθος αὔξεται. ἐπεὶ οὖν ὁ Κλέων ψευδῶς κατὰ τῶν ἱππέων κατηγόρησε, καὶ ἡ βουλὴ πείθεσθαι ἐδόκει, ψευδατραφάξιος εἶπε πλέαν τὴν βουλὴν γεγονέναι, διαβάλλων μὲν ὡς ψεύστην τὸν Κλέωνα, τῆς δὲ βουλῆς καθαπτόμενος, ὡς τοῖς ψευδομένοις καὶ διαβάλλουσι πειθομένοις εὐχερῶς καὶ ῥᾳδίως, ὥσπερ καὶ τὸ λάχανον αὔξεται. Κἄβλεψε νᾶπυ.] καὶ ἀνέβλεψε δριμὺ καὶ ὀργίλον. ἀπὸ τοῦ ψευδατραφάξιος, ἐξ ἧς εἶπε τὸ νᾶπυ. λαχάνου γὰρ καὶ τοῦτο εἶδος. ἔστι δὲ δριμὺ τὴν φύσιν. ἀφ' οὗ σπέρματος τὸ νῦν λεγόμενον σίναπι γίνεται. νᾶπυ γὰρ τὸ σίναπι λέγεται.
E Καὶ τὰ μέτωπ' ἀνέσπασε.] συνέστειλε τὰς ὀφρῦς. καὶ τοῦτο δὲ δεῖγμα ὀργῆς.

BISETVS. Κἄγωγ' ὅτε δὴ 'γνων] τὸ πλῆρες καὶ ἐγὼ δὲ ὅτε δὴ ἔγνων.

Σχόλια. Φενακισμοῖσιν.] ἀπατήμασι. φενάκη γάρ ἐστιν ἡ πρόσθετος κόμη. Ἄγε δὴ Σκίταλοι.] ὀνοματοποιήσας δαίμονάς τινας ἀνέπλασεν ἀναιδεῖς. ὡς ὄντας γὰρ θεοὺς ἐπὶ χλεύῃ ἀσυνήθως προφέρεται τὰ ὀνόματα λέγων ὡς θεῶν. ἄλλως. οἷον προτρεπόμενος καὶ ἐπιθαρσύνων αὑτὸν εἰς ἀναίδειαν καὶ εὐτολμίαν ἀνέπλασε θεοὺς ἐπὶ χλεύῃ, οἷς ηὔξατο ἀρξάμενος τοῦ λέγειν. Σκίταλοι μὲν οὖν, οἱ εὐτελεῖς καὶ πονηροί. ἦν γὰρ σκίταλος [illegible] τις καὶ εὐτελὴς ἐπὶ πονηρίᾳ κωμῳδούμενος. Βερέσχεθοι δὲ, οἱ ἀνόητοι. πέπλασται δὲ ἡ λέξις. κόαλεμοι δὲ, οἱ ἀνόητα νοοῦντες καὶ νοοῦντες. μόθων δὲ, ὁ εὐτελής. μόθωνας γὰρ ἐκάλουν οἱ Λάκωνες, τοὺς παρεπομένους τοῖς ἐλευθέροις. ἔστι δὲ καὶ γένος ὀρχήσεως. ἄλλως. πρὸς τὴν ὁμωνυμίαν ὡς ὄντας θεοὺς ἐπὶ χλεύῃ προσθήσεται. ὥσπερ δὲ παρεστάτας ἀνθρώπους πονηροὺς καὶ πανούργους, τούτους ἐπεκαλεῖτο θεοὺς. οὐδεὶς δὲ αὐτῶν ἡρμήνευσε τὰ ὀνόματα. Ἦν δ' ἐγώ.] ἔφην δ' ἐγώ.
G ἀττικὴ δὲ ἡ λέξις καὶ ἡ σύνταξις. μάλιστα δὲ αὐτῇ συνεχῶς κέχρηται καὶ κατακόρως ὁ Πλάτων. καὶ ἦν δ' ὃς ἀντὶ τοῦ ἔφη ἐκεῖνος.

BISET. Καὶ μόθωνες] ἴσως μέτρου χάριν χρηστέον οὕτω.
Βερέσχεθοί τε, καὶ Μόθωνες, καὶ κόβαλοι.

Σχόλ. Ἀγορά τ' ἐν ᾗ παῖς ὤν.] τά τε ἄλλα φησὶ παρεκελευόμην. καὶ τῆς ἀνατροφῆς ἀνεμιμνησκόμην, ὅτι ἐν τῇ ἀγορᾷ τραφεὶς, καὶ τὰ ἐκ παιδὸς ὑπεκαλούμην ἐπι-

A πεδεύματα συλλαβὼν μοι εἰς τὴν ἄλωνα πρὸς Κλέωνα;

Φωνήν τ' ἀναιδῆ. ταῦτα φροντίζοντί μοι,
Ἐκ δεξιᾶς ἀπέπαρδε καταπύγων ἀνήρ.
Κἀγὼ προσέκυσα, κᾆτα τῷ πρωκτῷ θενὼν,
Τὴν κιγκλίδ' ἐξήραξα, κἀναχανὼν μέγα
Ἀνέκραγον, ὦ βουλὴ, λόγους ἀγαθοὺς φέρων,
Εὐαγγελίσασθαι πρῶτον ὑμῖν βούλομαι.
Ἐξ οὗ γὰρ ἡμῖν ὁ πόλεμος κατερράγη,
Οὐ πώποτ' ἀφύας εἶδον ἀξιωτέρας.
Τῶν δ' εὐθέως τὰ πρόσωπα διεγαλήνισεν,
Εἶτ' ἐστεφάνουν μ' εὐαγγέλια, κἀγὼ 'φρασα
Αὐτοῖς ἀπόρρητον, ποιησάμενος ταχὺ,
Ἵνα τὰς ἀφύας ὠνοῖντο πολλὰς τοὐβολοῦ,
Τῶν δημιουργῶν ξυλλαβεῖν τὰ τρύβλια.
Οἱ δ' ἀνεκρότησαν, καὶ πρὸς ἔμ' ἐκεχήνεσαν.
Ὁ δ' ὑπονοήσας ὁ Παφλαγὼν, εἰδὼς ἄρα
Οἷς ἥδεθ' ἡ βουλὴ μάλιστα ῥήμασι,
Γνώμην ἔλεξεν, ἄνδρες, ἤδη μοι δοκεῖ,
Ἐπὶ συμφοραῖς ἀγαθαῖσιν εἰσηγγελμέναις,
Εὐαγγέλια θύειν, ἑκατὸν βοῦς, τῇ θεῷ.
Ἐπένευσεν εἰς ἐκεῖνον ἡ βουλὴ πάλιν.

Os afferte impudens. Cogitanti iſthac mihi,
Cinædus à dextra pepêdit illicò:
Et ego adoraui, & cancellarum ianuam
Natibus pulſaui, effregique: & quàm maximo
B *Hiatu exclamaui: ô ſenatus, fero bona*
Verba: & lætum volo vobis dicere nuncium.
Ex quo bellum abruptum nobis, haud vnquam ego
Precioſiores vidi apuas. Tum protenus
Senatorum vultus ſerenos conſpicor:
Et illi ob lætum me coronant nuncium.
Dixi autem pleraque illis occultè: & ſtatim
C *Effeci, vt multas apuas vno obolo emerent,*
Et opificum patellas comprehenderent.
Illi autem applauſere, intuiti aperto ore me:
Hic ſuſpectum me habebat Paphlago: & quia
Videbat, quæ ſenatui potiſſimum
Grata oratio, mox protulit ſententiam:
Viri Athenienſes, nunc videtur mihi bonas
Ob ærumnas, quæ nunciatæ ſunt mihi,
D *Deæ immolandam Hecatomben, lætum nuncium.*
Rurſum ſenatus ei tunc annuit. Et ego

Σχόλια. Φροντίζοντί μοι] εὐχομένῳ καὶ μεριμνῶντι. Ἀπέπαρδεν] οὕτως Ἀττικοὶ τὸ πορδὴν ἀφεῖναι. παρατηρεῖ δὲ τοῦτο γέλωτος χάριν. καταπύγων δὲ εὐρύπρωκτος. Προσέκυσα.] προσεκύνησα ὥσπερ σημείου τινὸς δοθέντος, ἰστέον μέντοι ὅτι γέλωτος χάριν προσείληφε ταῦτα. Τὴν κιγκλίδ' ἐξήραξα.] τὴν θύραν τοῦ κάγκελου τοῦ δικαστηρίου. ἰδίως δὲ τὰς διπλᾶς θύρας, οὕτω κλητέον, ἅς τινας δικλίδας φασίν, ἡ κιγκλὶς ἰδίως ἡ ὀπὴ, δι' ἧς ἡ κλεὶς πέμπεται. Ἐξήραξα] ἀνέωξα. ὃ δὲ λέγει, τοιοῦτόν ἐστιν. θαρσήσας φησὶ τῷ δοθέντι σημείῳ, διάρας τὸ στόμα καὶ τὴν ἀγωνίαν ἀποβαλὼν, ὥσπερ τὸ στόμ' ἀνοίξας ἀνέκραγον. εὐαγγελίσασθαι δὲ εὐαγγέλια λέγειν ἀττικῶς. πόλεμος δὲ ὁ Πελοποννησιακὸς δηλονότι. κατερράγη δὲ ἀντὶ τοῦ συνέπεσεν. Ἀφύας.] εἴδες λεπτῶν ἰχθύων ἄγαν. αἷς ὁ πηλὸς γένεσίς ἐστι πάνυ ἰλυώδους ὅταν συστῇ καὶ γένηται μέλας, φύσει τινὶ ἀπορρήτῳ εἰς ζῶα μεταβάλλεται τὰ πολλά. οὐδὲν δὲ δέονται τροφῆς ἀπόχρη γὰρ μόνην ἀλλήλας περιλιχμᾶσθαι. ἄγρα δὲ αὐτῶν εἰμι τὰ λιπία. εἰς δὲ ἄλλων ἰχθύων θήραν κάλλιστον. συμβαίνει δὲ τὴν ἀφύαν τάχιστα ἑψεῖσθαι. ὅθεν καὶ παροιμία ἀφύα ἐς πῦρ, ἐπὶ τῶν τέλος ὀξὺ λαμβανόντων. ἑνικῶς δὲ ὥσπερ ἐν Ταγηνισταῖς εἶπεν ἀφύη. ἐν ἄλλοις δὲ ἀεὶ πληθυντικῶς τὰς ἀφύας. λέγεται δὲ καὶ ἀφρός: διὰ τὴν λευκότητα. ἔστι δὲ ἡ παρὰ πολλῶν λεγομένη ἐγκρασίχολος. καὶ ἀφύαις τιμὴ τὸ ἔλαιον. ἐπειδὴ ἐν αὐτῷ ἕψονται καὶ ἀφύας Φαληρικὰς τὰς μεγάλας. Φαληρεὺς δὲ λιμὴν τῆς Ἀττικῆς. ἔστι δὲ γένη πλεῖστα. ἡ μὲν ἀφρῖτις λεγομένη. ἥτις οὐ γίνεται ἀπὸ γόνου, ἀλλ' ἐκ τοῦ ἐπιπολάζοντος τῇ θαλάσσῃ ἀφροῦ καὶ πηλοῦ ἰλυώδους ὡς ἀνωτέρω εἴρηται. ἑτέρα δὲ ἐστὶν ἡ λεγομένη κωβῖτις. ἣ γίνεται ἐκ τῶν μικρῶν καὶ φαύλων τῶν ἐν τῇ ἄμμῳ φερομένων κωβιῶν. ἐξ αὐτῆς δὲ ἕτεραι αἱ ἐγκρασίχολοι καλοῦνται. καὶ ἄλλη ἥτις ἐστὶ γένος μαινίδων. καὶ ἄλλη ἐκ τῆς μεμβράδος. καὶ ἄλλη ἐκ τῶν μικρῶν κεστρέων. ἔστι δὲ πρώτη συμβαίνει ἡ ἀφρῖτις. σφόδρα δὲ καὶ μέχρι νῦν παρὰ τοῖς Ἀθηναίοις σπουδάζεται. Ἀξιωτέρας.] εὐωνοτέρας τῆς ἀξίας τιμῆς. ἄξιον παρ' Ἀττικοῖς τὸ εὔωνον. Διεγαλήνισεν.] προσηνῆ καὶ πρᾶα, καὶ ἥμερα ἐγένοντο. τουτέστιν ἐκ τῆς ὀργῆς μετέβαλε καὶ μετηλλάγη.
E ἀπὸ δὲ τῶν ἀφύων κυρίως τὸ διεγαλήνισεν ἐχρήσατο, ὅτι ἐμπείρως οἱ Ἀθηναῖοι εἶχον τῆς ναυτικῆς. σκώπτει δὲ αὐτοὺς, ὡς μικροῖς δελεαζομένους λήμμασιν. Ἐστεφάνουν μ' εὐαγγέλια.] τοὺς γὰρ εὐαγγελιζομένους τι ἀγαθὸν, στεφάνοις ἐτίμων.

Bisetvs. Ἐστεφάνουν] τινὲς εὐαγγελίᾳ γραπτέον νομίζουσιν ἀλλ' εἰ μὲν γράψῃς εὐαγγέλια, ἔλλειψις ἔσται τῆς διὰ προθέσεως, διὰ τὰ εὐαγγέλια, διὰ τὴν καλὴν κἀγαθὴν ἀγγελίαν. εἰ δὲ εὐαγγελίᾳ, ἔσται δοτικὴ ἀπὸ τῆς εὐθείας εὐαγγελία.

F Σχόλια. Ἀπόρρητον.] τὸ ἐν μυστηρίῳ λεγόμενον. ὡς τὸ κεκρυμμένον καὶ ἄγνωστον αὐτοῖς ὑποθέμενος, ἵν' ἔχοιεν καὶ τοῦ ἀγοράσειν. Τῶν δημιουργῶν.] τῶν σκευοποιῶν. τῶν κεραμέων. δημιουργοὺς δὲ ἐκάλουν καὶ τὰς νῦν καλουμένας ὑπὸ νυμφίας. τουτέστι τὰς παρεστώσας τῇ νύμφῃ γυναῖκας ὅθεν ἐστὶ καὶ Μενάνδρῳ δημιουργός. κοινῶς δὲ εἶπον δημιουργοὺς τοὺς τὰ δημόσια ἐργαζομένους ποτὲ δὲ καὶ τοὺς ἀρχιτέκτονας. ὡς ἐν εἰρήνῃ. καὶ δημιουργικῶς, ἀντὶ τοῦ τεχνικῶς. τρύβλια δὲ, τὰ ὀξύβαφα. Ἀνεκρότησαν] ἥσθησάν τε καὶ ἐκρότησαν.
G δεινῶς μετὰ δὲ χαρᾶς. ἐκεχήνεσαν δὲ, ἀντὶ τοῦ ἔβλεπον ἢ ἐμοὶ προσεῖχον ὑπονοήσας δὲ. ὑποπτεύσας ἢ κατανοήσας τότε καὶ προϊδών. Ἐπὶ συμφοραῖς ἀγαθαῖς.] ἐπὶ ἀγαθοῖς πράγμασι. μέσον δὲ τὸ ὄνομα, ἡ συμφορά. δηλοῖ γὰρ καὶ τὸ καλὸν καὶ τὸ κακὸν, ἐκ τῆς προσθήκης τοῦ ἐπιφερομένου. ὥσπερ οὖν καὶ νῦν προσθεὶς τὸ ἀγαθαῖσιν, οὐκ ἀφῆκεν ἐπὶ τοῦ πονηροῦ νοεῖσθαι.

Κἄγωγ᾽, ὅτε δὴ 'γνων, τοῖς βολίτοις ἡττημένος,
Διακοσίαισι βουσὶν ὑπερηκόντισα.
Τῇ δ᾽ Ἀγροτέρᾳ κατὰ χιλίων παρῄνεσα,
Εὐχὴν ποιήσασθαι χιμάρων εἰσαύριον,
Αἱ τριχίδες εἰ γενοίαθ᾽ ἑκατὸν τοὐβολοῦ.
Ἐκαραδόκησεν εἰς ἔμ᾽ ἡ βουλὴ πάλιν.
Ὁ δὲ ταῦτ᾽ ἀκούσας, ἐκπλαγεὶς ἐφληνάφα.
Κᾆθ᾽ εἷλκον αὐτὸν οἱ Πρυτάνεις χ᾽οἱ τοξόται.
Οἱ δ᾽ ἐθορύβουν περὶ τῶν ἀφύων, ἑστηκότες,
Ὁ δ᾽ ἠντιβόλει γ᾽ αὐτοὺς, ὀλίγον μεῖναι χρόνον,
Ἵν᾽ ἅττ᾽ ὁ κῆρυξ οὐκ Λακεδαίμονος λέγει,
Πύθησθ᾽. ἀφῖκται γὰρ περὶ σπονδῶν λέγων.
Οἱ δ᾽ ἐξ ἑνὸς στόματος ἅπαντες ἀνέκραγον,
Νυνὶ περὶ σπονδῶν; ἐπειδή γ᾽ ὦ μέλε
Ἤσθοντο τὰς ἀφύας παρ᾽ ἡμῖν ἀξίας;
Οὐ δεόμεθα σπονδῶν, ὁ πόλεμος ἑρπέτω.
Ἐκεκράγεσαν τε τοὺς Πρυτάνεις ἀπιέναι,
Εἶθ᾽ ὑπερεπήδων τοὺς δρυφάκτους πανταχοῦ.
Ἐγὼ δὲ τὰ κορίανν᾽ ἐπριάμην ὑποδραμὼν,
Ἅπαντα, τά, τε γήτει᾽, ὅσ᾽ ἦν ἐν τῇ ἀγορᾷ.
Ἔπειτα ταῖς ἀφύαις ἐδίδουν ἡδύσματα,
Ἀποροῦσιν αὐτοῖς προῖκα κἀχαριζόμην.
Οἱ δ᾽ ὑπερεπῄνουν ὑπερεπύππαζόν τέ με.
Ἅπαντες οὕτως, ὥστε τὴν βουλὴν ὅλην
Ὀβολοῦ κοριάννοις ἀναλαβὼν ἐλήλυθα.

A *Cùm me viderem bubalo victum ſtercore,*
Ducentis bobus ſuperaui centum boues.
Dianæ item præcepi mille circiter
Capellas, in diem vouêre craſtinum.
Si centum Trichides vno obolo venerant.
Hîc iterum ad me ſenatus reflexit oculos.
Ille his auditis, toto externatus animo
Nugas capit agere. Ac pòſt vrbis præſides,
B *Et cum his lorarij protraxerunt eum:*
Et circum apuas tumultuabantur, propè
Stantes: tum Paphlago orabat, vt pauxilluli
Moram temporis ibi facerent: vt quid rei
Præco Lacedæmone afferat, cognoſcerent.
Nam pacis firmandæ cauſſa hûc aduenerat.
Illi omnes vno ore reclamabant: iámne de
Fœderibus? de pace, homo miſer? quando audiunt
C *Hoſtes: quòd apuæ apud nos vilis ſunt pretij.*
Non indigemus fœdere: bellum ſerpito.
Mox ipſos præſides iuſsère abſcedere,
Ipſi omnes cancellos tranſiliêre vndique.
Ego verò emebam coriandrum, circa omnia
Loca curſitans, & allia quæcunque in foro:
Atque apuis ſua condimenta inſuper dabam,
D *Et gratis gratificabar indigentibus.*
Illi me ſummis efferebant laudibus,
Verbiſque demulcebant quàm blandiſsimis,
Omnes adeò, vt totum ſenatum mihi, oboli
Vnius coriandris nunc conciliauerim.

Σχόλια. Τοῖς βολίτοις ἡττημένος.] ταῖς τῶν βοῶν ἐπαγγελίαις ὅτι ἔγνων ἡττηθείς. βολίτοις δὲ τοῖς ἀπελέθοις. βόλιτοι γὰρ οἱ ἀπέλεθοι τῶν βοῶν. ἄλλως. τοῖς βοϊδίοις. ἡ τοῦ βοὸς κοιλία, βόλιτον ἔχει. λέγει δὲ φαύλοις ἤθεσιν, ἐν αὐτοῖς ἡττημένος. Ἀττικοὶ δὲ οὕτω λέγουσι χωρὶς τοῦ β, ὅπερ ἡμεῖς βόλβιτον λέγομεν. βολίτοις δὲ ὅτι περὶ βοῶν ὁ λόγος. καὶ παροιμία βολίτου δίκην πρὸς τοὺς ἐπὶ μικροῖς δίκας ἐπέχοντας. ὁ γὰρ Σόλωνος νόμος καὶ τοὺς βόλιτον ὑφελομένους κολάζει. ὑπερηκόντισα δὲ εἴρηται ἐκ μεταφορᾶς τῶν τοῖς ἀκοντίοις νικώντων. Τῇ δ᾽ Ἀγροτέρᾳ.] τῇ Ἀρτέμιδι. ἰδίως γὰρ οἱ Ἀθηναῖοι σέβουσι καὶ τιμῶσι τὴν Ἀγροτέραν Ἄρτεμιν. ἄλλως. ἐξ ἱστορίας. Καλλίμαχος ὁ Πολέμαρχος λέγεται εὔξασθαι τῇ Ἀρτέμιδι τοσαύτας βοῦς θῦσαι, ὅσους ἂν φονεύσῃ βαρβάρους ἐν Μαραθῶνι. ἐπειδὴ δὲ πολλοὶ ἐφονεύθησαν, μὴ δυνάμενος τοσαύτας βοῦς θῦσαι, ἔθυσε χιμαίρας. παρῄνεσα δέ, συνεβούλευσα, εἰσηγησάμην Ἀθηναίοις. Αἱ τριχίδες.] εἶδος ἰχθύων, ἃς θρίσσας καλοῦμεν. καὶ ἀλλαχοῦ. [illegible] τὴν ὅλην τριχίδων πεπλησμένην. Ἐκαραδόκησεν.] ἀντὶ τοῦ ἀπεῖδεν. ἡ βουλὴ προσεῖχε τὴν κεφαλὴν μετεωρίσαντες. [illegible] δοκοῦσι. ἐφληνάφα δὲ, ἐφλυάρει. ἐξ ὑπερβολῆς. Κᾆθ᾽ εἷλκον αὐτόν.] εἶτα εἷλκον αὐτὸν ἔξω τῆς βουλῆς. Οἱ Πρυτάνεις.] οἱ προεστῶτες τῆς στάσεως. ἢ [illegible] οἱ ἄρχοντες ὑπηρέται. Ἵν᾽ ἅττ᾽ ὁ κῆρυξ.] ταῦτα εἰς τὴν ἀπάτην τοῦ Κλέωνος. τὴν εἰς τὸν δῆμον. ἐξ ἱστορίας δὲ τοῦτο. Λακεδαιμονίους γὰρ περὶ εἰρήνης πρεσβευομένους, οὐκ ἐδέξαντο

E Κλέωνος κωλύσαντος. Ἐξ ἑνὸς στόματος.] ὁμοθυμαδὸν καὶ μιᾷ φωνῇ. Ὦ μέλε.] πρόσφθεγμα Ἀττικὸν, ἀντὶ τοῦ ὦ κάκιστε ἢ κακοδαιμονέστατε. ἢ οἰκτρότατε. παρέλκει δὲ τὸ ὦ μέλε. ἀξίας δὲ, εὐώνους. Ὁ πόλεμος ἑρπέτω.] χαιρέτω καὶ ἐρρέτω. τουτέστι χαιρέτω ὁ [illegible] οὐδεμίαν φροντίδα τοῦ πολέμου ποιοῦμεν. Ὑπερεπήδων.] καὶ εὐθὺς ὑπερήλλοντο καὶ ὑπερεπήδων, τουτέστι δρομαῖοι ὑπήγοντο. διὰ δὲ τῆς σπουδῆς τὴν λιχνείαν ἐνδείκνυσιν αὐτῶν. Τοὺς δρυφάκτους.] τὰ νῦν καγκελώματα καλούμενα. τὰ τῶν οἰκοδομημάτων ἐξέχοντα ξύλα. ἢ τὰ κάγκελα. δρυφάκτους δὲ F [illegible] οἱ γὰρ ἀρχαῖοι πᾶν δένδρον δρῦν ἐκάλουν. ὥσπερ καὶ ἀκρόδρυα τὰ ἄκρα τῶν δένδρων. τουτέστιν ὁ ἐκ δρυῶν φραγμός.

Bisetus. Τὰ κορίαννα] κορίαννον, εἶδος βοτάνης τὸ νῦν κολίανδρον.

Σχόλια. Γήτεια] εἶδος λαχάνου ἀγρίου, παρεοικὸς τοῖς λευκοῖς πράσοις. καὶ ἔστι τὸ ἥδυσμα ὡς τὸ [illegible] πράσον. Ἐδίδουν ἡδύσματα.] ἀρτύματα φησὶν αὐτοῖς ἐχαριζόμην. οἰκείως δὲ ὡς μάγειρος εἶδεν [illegible] τὰ ἀρτύματα. G Ὑπερεπῄνουν.] χαίρεται καὶ ὑπερεπλήσσοντό με καὶ τὴν φιλοτιμίαν ἐθαύμαζον τὴν ἐμήν. διασύρει δὲ αὐτοὺς ὡς μικροθαυμάστους καὶ ταχέως ἀπατωμένους ὀλίγῳ λήμματι. Ὑπερεπύππαζον.] πύππαξ ἐπεφώνουν, ὃ ἡμεῖς ποππύζειν λέγομεν. Ἀναλαβών.] συναρπάσας. κουφίσας. μετεωρίσας. τουτέστιν εἰς ἑαυτὸν τὴν εὔνοιαν ποιήσας ῥέπειν. ἱκανῶς δὲ ἐκωμῴδησε τοὺς Ἀθηναίους.

A

ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΗ

κῶλον η.

Πάντα δὴ πέπραχας, οἷα χρὴ τὸν εὐτυχοῦντα·
Εὗρε δ' ὁ πανοῦργος ἕτερον, πολὺ πανουργίαις
Μείζοσι κεκασμένον,
Καὶ δόλοισι ποικίλοις,
Ῥήμασί θ' αἱμύλοις.
Ἀλλ' ὅπως ἀγωνιεῖ φρόντιζε τἀπίλοιπ' ἄριστα. ξυμμάχους δ' ἡμᾶς ἔχων εὔνους, ἐπίστασαι πάλαι.

ANTISTROPHE

verſ. 8.

CHo. Omnia effeciſti, quæ facere auſpicatò oportet:
Repperitq́; verſutus alium verſutiorem,
Pluribúſque præditum,
Et dolis, & vocibus,
B *Valde blandulis.*
Sed quomodo pugnam depugnes, cogita quàm
Optimè. tu quidem nos ſocios habebis
Dudum promptos, quod ſcias.

Σχόλια. Ὁ πανοῦργος.] ὁ Κλέων τὸν ἀλλαντοπώλην. κεκασμένον δὲ κεκοσμημένον. ποικίλοις δὲ πολλοῖς καὶ διαφόροις. αἱμυλίοις δὲ τοῖς προσηνέσι καὶ ἐξαπαγωγοῖς ἢ ἀπατητικοῖς.

BISETVS. διπλῆ καὶ εἴσθεσις ἐκ στίχων ξζ.

Αλ. Καὶ μὴν ὁ Παφλαγὼν οὑτοσὶ προσέρχεται,
Ὠθῶν κολόκυμα, καὶ ταράττων, καὶ κυκῶν,
Ὡς δὴ καταπιόμενός με, Μορμὼ τοῦ θράσους.

C *AG. At enim video huc ipſum aduolitare Paphlagonem:*
Mouet fluctus, perturbat, miſcet omnia:
Quaſi deuoraturus me, larua audaciæ.

Σχόλια. Καὶ μὴν ὁ Παφλαγών.] διπλῆ καὶ εἴσθεσις εἰς ἰάμβους τριμέτρους ἀκαταλήκτους ξζ. ἐπὶ τῷ τέλει κορωνίς. Κολόκυμα] τὸ κολοβὸν κῦμα, ὅπερ τυφλὸν διὰ τὸ μὴ καχλάζειν λέγουσιν ἢ τὸ κυλίον καὶ ἐπιφέρον. ὑψηλὸν κῦμα καὶ μέγα ἀπὸ τοῦ κορυφοῦσθαι κυλιόμενον. τοῦτο D δὲ ὡς πρὸς ἄνεμον. ἄλλως. ὅπερ τινὲς κωφὸν καλοῦσι τὸ μὴ ἐπηχοῦν μηδὲ καχλάζον. πρὸς τὴν προειρημένην δὲ ἀπειλὴν ὑπὸ τοῦ Κλέωνος ὅτι τὴν γῆν ταράξει καὶ τὴν θάλατταν, ἀποτείνεται διαπαίζων αὐτόν, ὅτι μηδὲν ἔπραξεν ἂν προαπείλησεν, ἀλλ' ἧττον ἔχων ἀπῆλθε τοῦ Ἀγορακρίτου. Ὡς δὴ καταπιόμενός με.] ὡς ἐπικαλύψων με τῷ κύματι, αἰσχρῶς μέλλων καταπιεῖν. Μορμὼ τοῦ θράσους.] τὸ μορμολύκειον, ἣν λέγουσι Λάμιαν. μορμολύκεια δὲ ἔλεγον τὰ φοβερά. λείπει δὲ τὸ ὡς. ὡς Μορμώ. ἢ ἐπιρρηματικῶς ἐξενήνεκται. ὡς εἰ ἔλεγε φεῦ τοῦ θράσους.

ΔΡΑΜΑΤΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟΥ,

Σκηνὴ δευτέρα.

Τρίμετροι Ἰαμβικοί.

ΚΛΕΩΝ, ΑΛΛΑΝΤΟΠΩΛΗΣ,
ΔΗΜΟΣ.

E

Κλ. Εἰ μή σ' ἀπολέσαιμ', εἴ τι τῶν αὐτῶν ἐμοὶ
Ψευδῶν ἐνείη, διαπέσοιμι πανταχῇ.
Αλ. Ἥσθην ἀπειλαῖς, ἐγέλασα ψολοκομπίαις,
Ἀπεπυδάρισα μόθωνα, περιεκόκκυσα.
Κλ. Οὔτοι μὰ τὴν Δήμητρ', ἐὰν μή σ' ἐκφάγω
Ἐκ τῆσδε τῆς γῆς, οὐδέποτε βιώσομαι.

ACTVS II. SCENA II.

Senarij Iambici.

CLEO, AGORACRITVS,
POPVLVS.

CL. Ni te perdã: ſi quid modò ineſt mẽdacij
Veteris, malè omnibus modis intercidã.
AG. Minis oblectatus sũ, & fumidas tuas
Iactantias riſi, ſaltaui turpiter
Circumq́; coccyſaui. CL. niſi ego te exedam
Ex hac terra, non viuam: ita me Ceres amet.

Σχόλια. Εἰ μή σ' ἀπολέσαιμι.] οὕτω διαμαρτήσαιμι φησὶ τῆς ἐλπίδος, εἰ σὲ μὴ ἀπολέσαιμι, εἴ τι τῶν ἐμῶν ὑπολείπεται F ψευσμάτων, ἐπεὶ ἢ ψευδόμενος καὶ ἀνθυπισχνούμενος, ἐδόκει αὐτὸν ὁ ἀλλαντοπώλης παρευδοκιμεῖν. ἄλλως. εἴ τι τῶν ὄντων μοι ψευδῶν σώζεται, εἰ μὴ ἀπολώλεκα τὰ ψευδῆ, διαμάρτοιμι καὶ διαπέσοιμι πανταχοῦ, εἰ μή σε ἐξ ἀνθρώπων ποιήσαιμι. διαπέσοιμι. οὕτω μηκέτι εἴην συκοφάντης. Ἥσθην ἀπειλαῖς.] εὐφράνθην ταῖς ἀπειλαῖς, τουτέστι καταφρονῶ σου τῶν ἀπειλῶν καὶ παρ' οὐδὲν αὐτὰς τίθεμαι. Ψολοκομπίαις.] αἰθαλοκομπίαις. μεγαλοδοξίαις. ψευδολογίαις. μεγαληγορίαις καπνοῖς. ἀπὸ δὲ τῶν προειρημένων ἔπαιξεν ἀπὸ τοῦ βροντᾶν καὶ ταράσσειν τὴν G γῆν καὶ τὴν θάλασσαν, καὶ κρημνοὺς ἐρείδειν, ἃ μόνου τοῦ Διός ἐστιν ἔργα. ἐκ τῶν τοιούτων ἐστὶν ἡ προσηγορία διὰ τὸ κεραυνοῦ χρῆσθαι δοκεῖν. τῶν γὰρ κεραυνῶν οἱ μὲν καταιβάται, οἱ δὲ ψολόεντες, οἱ δὲ ἀργῆτες καλοῦνται, ὡς Ὅμηρος ὀνομάζει. Ἀπεπυδάρισα.] πυδαρίζειν ἐπὶ τῶν ἀλλομένων. ἤτοι ποδαρίζειν καὶ πυδαρίζειν, ὡς ὄνομα καὶ ὄνυμα Αἰολικῶς. ἢ πυδαρίζειν παρὰ τὴν πυδήν, καὶ τρέπει πυδαρίζειν, ὡς γνόφος καὶ δνόφος. δηλοῖ δὲ τὸ λακτίζειν. ὡς τὸ ἀπεπυδάρισα μόθωνα. περιεκόκκυσα περὶ τοὺς πόδας. Μόθωνα.] τὸν εἰρωνικὸν καὶ δόλιον καὶ πανουργίᾳ προσφερόμενον τινί. ἄλλως. μόθων φορτικὸν ὀρχήσεως εἶδος. ἔλεγον δὲ τοὺς φορτικοὺς μόθωνας. Περιεκόκκυσα.] περιεκρότησα. ἔστι δὲ εἶδος ὀρχήσεως. τινὲς δὲ τὸ μὲν ἀπεπυδάρισα, ἀπέπαρδον. ἄλλοι δὲ, ἀπεσκίρτησα καὶ ὠρχησάμην. τὸ δὲ περιεκόκκυσα, περιέσχασα, καὶ ὑπερεῖδον καὶ κατεφρόνησα. Οὔτοι μὰ τὴν Δήμητρα.] πάτριος τῶν Ἀθηναίων ἡ Δημήτηρ, διὰ τὸ ξενωθῆναι παρὰ Κελεῷ, καὶ στῆναι τῆς πλάνης σύμβολα τῆς κόρης ἐκ τῆς ὑποδοχῆς τῆς ἑστίας, καὶ τῆς φιλοφροσύνης, καὶ τῆς ξενίας ἀμοιβὴν ἀποδοῦναι τὰς ἡμέρους αὐτοῖς τροφάς, καὶ ἅρμα δρακόντων, ἐφ' ᾧ τε ἐπὶ πᾶσαν διασπεῖραι τὴν οἰκουμένην. Ἐκφάγω.] ἐὰν μή σε καταναλώσω καὶ ἐκβάλω ἐκ ταύτης τῆς γῆς καὶ διώξω. τὸ δὲ ἐκφάγω εἶπε διὰ καὶ τῆς Δήμητρος ὅρκον.

Αλ. Ἢν μὴ 'κφάγῃς, ἐγὼ δέ σ' ἢν μή γ' ἐκπίω,
Κἀπεκροφήσας, αὐτὸς ἐπιδιαρραγῶ.
Κλ. Ἀπολῶ σε, νὴ τὴν προεδρίαν τὴν ἐκ Πύλου.
Αλ. Ἰδοὺ προεδρίαν. οἷον ὄψομαί σ' ἐγώ,
Ἐκ τῆς προεδρίας ἔσχατον θεώμενον.
Κλ. Ἐν τῷ ξύλῳ δήσω σε, νὴ τὸν οὐρανόν;
Αλ. Ὡς ὀξύθυμος. φέρε τί σοι δῶ καταφαγεῖν;
Ἐπὶ τῷ φάγοις ἥδιστ' ἄν, ἐπὶ βαλλαντίῳ;
Κλ. Ἐξαρπάσομαί σου τοῖς ὄνυξι τἄντερα.
Αλ. Ἀπονυχιῶ σου τὰ 'ν Πρυτανείῳ σιτία.
Κλ. Ἕλξω σε πρὸς τὸν δῆμον, ἵνα δῷς μοι δίκην.
Αλ. Κἀγὼ δέ σ' ἕλξω, καὶ διαβαλῶ πλείονα.
Κλ. Ἀλλ' ὦ πόνηρε, σοὶ μὲν οὐδὲν πείθεται.
Ἐγὼ δ' ἐκείνου καταγελῶ γ', ὅσον θέλω.
Αλ. Ὡς σφόδρα σὺ τὸν δῆμον σεαυτοῦ νενόμικας;
Κλ. Ἐπίσταμαι γὰρ αὐτόν, οἷς ψωμίζεται.
Αλ. Καθώσπερ αἱ τίτθαι γε σιτίζεις κακῶς,
Μασώμενος γάρ, τῷ μὲν ὀλίγον ἐντιθεῖς,
Αὐτὸς δ' ἐκείνου τριπλάσιον κατέσπακας.
Κλ. Καὶ νὴ Δί' ὑπό γε δεξιότητος τῆς ἐμῆς,
Δύναμαι ποιεῖν τὸν δῆμον εὐρὺν καὶ στενόν.
Αλ. Χὠ πρωκτὸς οὑμὸς, τουτοῒ σοφίζεται.
Κλ. Οὐκ ὦγαθ' ἐν βουλῇ με δόξεις καθυβρίσαι.
Ἴωμεν εἰς τὸν δῆμον. Αλ. οὐδὲν κωλύει.
Ἰδοὺ βάδιζε, μηδὲν ἡμᾶς ἰσχέτω.

A *Ag. At nisi tu me exedas, ego verò te ebibam,*
Exorbeámque: medius disrumpar. Cl. ego te,
Per primum accubitum meum è Pylo, perdam ilicet.
Ag. Ecce autem primum accubitum: ô quem te ego mox virum
Ex primo accubitu conſpiciam imo ſubſellio?
Cl. Palo alligabo te, per cœlum & cœlites.
B *Ag. Quàm præceps animi. agè, quid dem comedendum tibi,*
Quod oblectet te maximè? vtrum marſupium?
Cl. Eripiam tibi ego inteſtina meis vnguibus.
Ag. Ego vnguibus euellam in Prytaneo tibi cibum.
Cl. Ad populum te traham, vt pœnam des mihi.
Ag. Traham & ego te: & calumniabor pluribus.
C *Cl. At tibi nebuloni nemo hominum adhibet fidem.*
Ego verò ludos populum faciam, prout volo.
Ag. Quàm pulcrè tu populum tuum eſſe iudicas?
Cl. Quippe ego noui, quibus ineſcetur ferculis.
Ag. Nutricum more tu populum paſcis malè:
D *Quia vbi præmanderis, in os paullum ipſi ingeris,*
Tu verò triplo plus, quàm alumnus deuoras.
Cl. Ego, per Iouem, mea poſſum ſollertia
Populum anguſtum latumque iuxtà reddere.
Ag. Meus hoc idem anus pernouit optimè.
Cl. Non tu in ſenatu iam videberis mihi
Illudere. Eamus ad populum. Ag. nihil moror,
E *Perge modo. nam nihil impedimenti obuiam eſt.*

Σχόλια. Ἐκπίω.] ἑξῆς πρὸς τὸ ὑπ' ἐκείνου ῥηθὲν ἀποκρίνεται. τῷ ἐκφάγῃς ἀντιτιθεὶς τὸ ἐκπιεῖν. ὡς γὰρ ἡ Δημήτηρ τὰς τροφάς, οὕτως καὶ Διόνυσος Ἰκαρίῳ φιλοξενίας ἔδωκε δῶρον, ὅτι φιλοφρόνως αὐτὸν ὑπεδέξατο, τὴν ὕβριν φεύγοντα τοῦ Πενθέως. Κἀπεκροφήσας.] πλέον τι προσέθηκεν ὑπερβολῇ τῆς ἀπειλῆς. τῷ ἐκπίω ἰσοδυναμοῦν τὸ ἐκροφήσας. Οἷον ὄψομαί σ' ἐγώ.] ἀντὶ τοῦ οἵαν. Ὅμηρος, οἷον ἐπαΐξας ἀφαρπάζεται. ἀντὶ τοῦ οἵως. ὁ δὲ νοῦς. οἷον ὄψομαί σε ἀπὸ τῆς τιμῆς ἄτιμον γενόμενον. ἀπειλεῖ δὲ αὐτῷ, ὡς ἀφαιρησόμενος αὐτὸν τὴν προεδρίαν. τοῦτο δέ, ὡς ἀεὶ τοῦ Κλέωνος θρυλλοῦντος τὰ περὶ Πύλον καὶ Σφακτηρίαν, καὶ τοὺς αἰχμαλώτους. Ἐπὶ τῷ φάγοις ἂν ἥδιστα.] ἀντὶ τοῦ εἰπεῖν ἐπ' ἰχθύσι φάγοις ἂν οἷον μετ' ἰχθύων. ἢ ἀντὶ τοῦ εἰπεῖν ἐπὶ τραπέζῃ, πικρῶς εἶπεν ἐπὶ βαλλαντίῳ. ἵνα διαβάλῃ ὡς κλέπτην καὶ τῶν δημοσίων ἅρπαγα. ἐν τῷ ξύλῳ δὲ ἐν τῇ ποδοκάκῃ ὡς εἴρηται. Ἐξαρπάσομαί σου.] ἐξοίσω. διασπαράξω τοῖς ὄνυξιν. ἀπὸ τοῦ χρησμοῦ δὲ ἔπαιξε. βυρσαίετον γὰρ ἐκεῖ προσεῖπε τὸν Κλέωνα. ὁ δὲ ἀετός, τοῖς ὄνυξιν ἐστὶν ἄλκιμος. Ἀπονυχιῶ σου.] [illegible] ὡς πρὸς τὸ μαγειρεῖον ἀπέσκωψε. διασπαράξας γὰρ εἶπεν ἐξελῶ σου τἄντερα. Τὰ 'ν Πρυτανείῳ σιτία.] [illegible] σου φησὶ τὴν σίτησιν. ἀποσπάσω. ἀποκλείσω. ἀπὸ μεταφορᾶς τῶν ὀνυχιζομένων. Ἕλξω σε πρὸς τὸν δῆμον.] ἡττήθη γὰρ ἐν τῇ βουλῇ. παρεπιχαρεὶ δέ. ποιεῖ γὰρ ὅπερ εἰρήκει καὶ ἅμα τῷ λόγῳ εἷλκεν αὐτόν. Καὶ διαβαλῶ γε.] ἔφημεν πολλάκις ὅτι τῷ διαβάλλειν μάλιστα ἴσχυεν ὁ Κλέων. εἰπὼν δὲ ὅτι σοῦ πλείονα διαβαλῶ, τὸ κάκιον, εἰ καὶ ἧττον, ὅμως γοῦν διαβάλλειν ἐνδείξατο. Καταγελῶ γ' ὅσον θέλω.] πᾶσαν ἔχω τοῦ πείθειν ἐξουσίαν, καὶ ὥσπερ ἐντρυφῶ τῷ δήμῳ. Σεαυτοῦ νενόμικας.] οἰκείως ἔχειν πρὸς σὲ ὑπολαμβάνεις. Οἷς ψωμίζεται.] οἷς ἀπατᾶται. οἷς χαίρει. τὸ δὲ ψωμίζεσθαι ἐπὶ τῶν μικρῶν παιδίων λέγεται, ἃ ὑπόκειται τῇ τῶν διδόντων ἐξουσίᾳ. Καθώσπερ αἱ τίτθαι.] τίτθας καλοῦσι τὰς τιτθοῖς καὶ τῷ γάλακτι τρεφούσας τὰ παιδία. ἔγγυθεν οὖν ἀπὸ τοῦ ψωμίζειν ἀντίκειται τῷ λόγῳ, ὅτι κατὰ τὰς τίτθας καὶ σὺ τὸν δῆμον κακῶς τρέφεις. τίτθας οὖν τὰς τροφούς. τὰς μάμμας. ὡς τό, ὅσα δὲ ἀργίᾳ μιαρᾷ καὶ ῥᾳθυμίᾳ διαφθαρῆναι μειράκια, ταῖς τίτθαις ἀπομάττειν καὶ ταῖς γυναιξὶ λύσιν ἀπετίμψατο, καὶ θρυπτόμενα πρὸς ταύτας, στωμύλλεσθαι καὶ λαλεῖν περὶ ῥάκους καὶ σημείων ἐάσωμεν.

BISETVS. Αἱ τίτθαι] Εὐστάθιος. τίτθη βαρυτόνως, ἡ τιτθὴ ὀξυτόνως ἢ τοὺς τιτθούς, ἤγουν μαστοὺς παρέχουσα τοῖς βρέφεσι. καὶ τιτθός, καὶ τιτθίον ἐκ τοῦ θῶ τὸ θηλάζω λεγόμενα ἢ ἀπὸ τοῦ τιθῶ, ὅ ἐστι τίθημι, διὰ τὸ ἐπιτίθεσθαι τοῖς τῶν βρεφῶν στόμασι τοὺς μαστούς.

F G

Σχόλια. Μασώμενος γάρ.] ἰδίως ἡ διαμασώμενος. ἐοίκασι δὲ τῇ ἀμείνονι τὴν ῥᾳδιουργίαν ἐπεξηγούμενος τῶν τροφῶν ἀπὸ τοῦ συμβεβηκότος. αὗται γὰρ διὰ τὸ μὴ δύνασθαι πάσας τὰς τροφὰς δι' ὁλοκλήρου τὰ παιδία ἐσθίειν, λαμβάνουσαι καὶ διαμασώμεναι, οὕτω μετὰ τὸ ἀπεργάσασθαι τὰ ψωμία ἐξαιροῦσαι τοῦ ἰδίου στόματος, ἐντιθέασι τοῖς τῶν παιδίων. εἶτα συμβαίνει τὰς ἀγνώμονας, ὀλίγα μὲν διδόναι τοῖς παιδίοις, αὐτὰς δὲ κατεσθίειν τὰ πλείονα. κατὰ τὰς τίτθας οὖν φησὶν ὁ Κλέων ὀλίγα τῷ δήμῳ χαριζόμενος, αὐτὸς πλείω κερδαίνει καὶ λαμβάνει.

BISETVS. Ἐντιθεὶς.] πρὸς τὸ ἔτυμον τῶν τιτθῶν ὁρῶν ὁ ποιητὴς λέγει, ὀλίγον ἐντιθείς.

A Σχόλια. Κατέσπακας.] ἰδίως ἐπὶ τῶν θηλαζόντων βρεφῶν κατασπᾶν λέγουσι καὶ ἐφέλκειν τὸ γάλα. τῷ ὀνόματι οὖν ἀπὸ τῶν προειρημένων ἐχρήσατο. λέγει οὖν ὅτι τὸ πλεῖον κερδαίνεις αὐτοὺς καὶ κατεσθίεις. εὑρὼν δὲ καὶ στενὸν, πλουσίους καὶ πένητα. Σοφίζεται.] τεχνάζεται. ποιεῖ. τουτέστι ποτὲ μὲν πλατύνεται, ποτὲ δὲ συστέλλεται. ἰστέον δὲ ὅτι γελοίου χάριν παρέλαβε τοῦτο. ἐπὶ δὲ τοῦ καθυβρίσαι, τινὲς τιθέασι δύο διπλᾶς. Ἴωμεν εἰς τὸν δῆμον.] εἰς τὸ βουλευτήριον. ἔδοξε γὰρ αὐτοῦ παρευδοκιμεῖν ἐν τῇ βουλῇ. οὐ καταφρονήσεις οὖν μου B φησὶν ἐπὶ τοῦ δήμου ὥσπερ ἐν τῷ βουλευτηρίῳ. Μηδὲν ἡμᾶς ἰσχέτω.] μηδὲν ἡμᾶς ὑπερισχέτω, μηδὲ ἐν ἐμποδίῳ ἔστω.

Κλ. Ὦ δῆμε, δεῦρ' ἔξελθε, νὴ Δί', ὦ πάτερ.
Αλλ. Ἔξελθε δῆτ' ὦ δημίδιον φίλτατον.
Δημ. Τίνες οἱ βοῶντες; οὐκ ἄπιτ' ἀπὸ τῆς θύρας;
Τὴν εἰρεσιώνην μου κατεσπαράξατε.
Κλ. Ἔξελθ', ἵν' εἰδῇς, οἷά περ γ' ὑβρίζομαι.
Δη. Τίς ὦ Παφλαγὼν ἀδικεῖ σε; Κλ. διὰ σὲ τύπτομαι.
Ὑπὸ τουτουὶ, καὶ τῶν νεανίσκων. Δη. τιή;
Κλ. Ὁτιὴ φιλῶ σ', ὦ δῆμε, ἐραστής τ' εἰμὶ σός.
Δημ. Σὺ δ' εἶ τίς ἐτεόν; Αλλ. ἀντεραστὴς τουτουί.
Ἐρῶν πάλαι σου, βουλόμενός τέ σ' εὖ ποιεῖν,
Ἄλλοι τε πολλοὶ, καὶ καλοί τε κἀγαθοί.
Ἀλλ' οὐχ οἷοί τ' ἐσμὲν διὰ τουτονί. σὺ γὰρ
Ὅμοιος εἶ τοῖς παισὶ τοῖς ἐρωμένοις.
Τοὺς μὲν καλούς τε κἀγαθοὺς οὐ προσδέχει,
Σαυτὸν δὲ λυχνοπώλῃσι καὶ νευρορράφοις,
Καὶ σκυτοτόμοισι, καὶ βυρσοπώλῃσι δίδως.
Κλ. Εὖ γὰρ ποιῶ τὸν δῆμον. Αλλ. εἰπέ νυν τί δρῶν;
Κλ. Ὅτι τὸν στρατηγὸν ὑποδραμὼν τὸν ἐκ Πύλου,
Πλεύσας ἐκεῖσε, τοὺς Λάκωνας ἤγαγον.

CL. Exi huc, exi ô popule, exi obsecro mi pater.
AG. Age, exi, exi ô popelle, mi carissime.
PO. Qui clamitant? non hinc abitis ab ostio?
Oleæ ramum mihi conuellistis pessimi.
C *CL. Quæso exi, vt videas, quas patiar iniurias.*
PO. Quisnam, Paphlago, te afficit iniuria? CL. tui
Causa vapulo ab hoc & hisce iuuenibus. PO. cedò,
Quamobrem? CL. quia te colo & amator sum tuus.
D *POP. Tu verò quis es obsecro? AG. riualis sum viri*
Huius. Nam & ego te iamdudum amo, voloq́ tibi
Benefacere: vt & alij multi boni ac probi.
Sed nihil per hunc valemus, nihilque possumus.
Nam tu similis es pueris, qui amari solent.
Bonos probosq́ ab amore tui tu respuis,
Teq́ lucernariis & restionibus,
E *Et calceariis, atque coriarijs,*
Ipsummet prostituis. CL. quia plebem plurimis
Afficio beneficijs. AG. quo pacto? dic mihi.
CL. Quoniam præuerti exercitus ducem in Pylo,
Et nauigans illò, Lacones expuli.

F

Σχόλια. Ὦ δῆμε δεῦρ' ἔξελθε.] ὁ Κλέων ἐστὶν ὁ λέγων, διὰ δὲ τῆς οἰκειότητος τῶν ὀνομάτων τὸν δῆμον κολακεύει, καὶ προσεταιρίζεται τὸ πάτερ προσφωνῶν αὐτόν. ἵνα κἀκεῖνος ὡς περὶ παιδὸς φρονῇ. εἶτα ὁ ἀλλαντοπώλης ἔξελθε δῆτα ὦ δημίδιον φίλτατον, καὶ αὐτὸς ἀντικολακεύων φησί. Τὴν εἰρεσιώνην μου κατεσπαράξατε.] κλάδοι ἐλαίας ἐρίοις περιπεπλεγμένοις ἀναδεδεμένοι. ἐξήρτητο δὲ αὐτοῦ ὡραῖα πάντα ἀκρόδρυα. πρὸ δὲ τῶν θυρῶν ἵστασιν αὐτὴν εἰσέτι καὶ νῦν. ποιοῦσι δὲ τοῦτο κατὰ παλαιόν τι χρηστήριον. οἱ μὲν γάρ φασιν, ὅτι λιμοῦ, οἱ δὲ, ὅτι καὶ λοιμοῦ τὴν πᾶσαν καταλαβόντος οἰκουμένην, χρωμένων τινῶν τίνα ἂν τρόπον παύσαιτο τὸ δεινὸν, τὴν λύσιν ταύτην ὁ Πύθιος ἐμαντεύσατο. εἰ προηρόσιον ὑπὲρ ἁπάντων Ἀθηναῖοι θύσειαν. θυσάντων οὖν τῶν Ἀθηναίων τὸ δεινὸν ἐπαύσατο. καὶ οὕτως ὥσπερ χαριστήριον οἱ πανταχόθεν τοῖς Ἀθηναίοις ἐξέπεμπον τῶν καρπῶν ἁπάντων τὰς ἀπαρχάς. ὅτε δὴ καὶ Ἄβαριν φασὶ τὸν Ὑπερβόρειον ἐλθόντα θεωρὸν εἰς τὴν Ἑλλάδα, Ἀπόλλωνι ἐπιτυχεῖν, καὶ οὕτω συγγράψαι τοὺς χρησμοὺς τοὺς νῦν προσαγορευομένους Βάκιδας. τινὲς δὲ τὸν Θησέα φασὶ καθ' ὃν καιρὸν εἰς Κρήτην ἔπλει προσχόντα Δήλῳ διὰ χειμῶνα, εὔξασθαι τῷ Ἀπόλλωνι καταστέψαι κλάδοις ἐλαίας ὅταν σωθῇ τὸν Μινώταυρον ἀποκτείνας καὶ θυσιάσειν. καὶ τὴν ἱκετηρίαν ταύτην καταστέψαντα ἑψῆσαι G χύτραν ἀθάρης καὶ ἔτνους. καὶ βωμὸν ἱδρύσασθαι, διὸ καὶ Πυανέψια δοκεῖ λέγεσθαι, οἷον κυαμέψια. τὸ γὰρ πρότερον τοὺς κυάμους, πυάνους ἐκάλουν. ἦγον δὲ ἔσθ' ὅτε ἐπὶ τῇ ἀποτροπῇ λοιμῶν ᾖδον δὲ παῖδες. ὅθεν εἰσέτι καὶ νῦν ἐπειδὰν ἀνιστῶσι τὸν κλάδον, λέγουσι ταῦτα.

Εἰρεσιώνη σῦκα φέρει καὶ πίονας ἄρτους.
Καὶ μέλι ἐν κοτύλῃ. καὶ ἔλαιον ἀποψήσασθαι.
Καὶ κύλικ' εὔζωρον, ὡς ἂν μεθύουσα καθεύδῃ.

μετὰ δὲ τὴν ἑορτὴν ἔξω τῶν ἀγγείων τιθέασι παρ' αὐτὰς τὰς θύρας. Κράτης δὲ ὁ Ἀθηναῖος ἐν τῷ περὶ τῶν Ἀθήνησι θυσιῶν, ἀφορίας ποτὲ κατασχούσης τὴν πόλιν, θαλλόν φησι καταστέψαντας ἐρίοις ἱκετηρίαν ἀναθεῖναι τῷ Ἀπόλλωνι. ἄλλως. Πυανεψίοις καὶ Θαργηλίοις Ἡλίῳ καὶ Ὥραις ἑορτάζουσιν Ἀθηναῖοι· φέρουσι δὲ οἱ παῖδες, τούς τε θαλλοὺς ἐρίοις περιειλημμένους, ὅθεν εἰρεσιώνη λέγεται, καὶ τούτους πρὸ τῶν θυρῶν κρεμῶσιν. ἐξήρτηντο δὲ τῶν θαλλῶν αἱ ὧραι. τὸ δὲ κατεσπαράξατε εἶπεν ἐπὶ ἀλλήλους ὠθοῦσιν. Σὺ δ' εἶ τίς.] τῷ ἀλλαντοπώλῃ λέγει. Ἀλλ' οὐχ οὗτός εἰμ' ἐρῶν.] ἀλλ' οὐ δυνάμεθα προσίεσθαι οὐδ' εὖ ποιεῖν, κωλυόμεθά φησιν ὑπὸ τοῦ Κλέωνος. Λυχνοπώλησιν.] διὰ Ὑπέρβολον. καὶ αὐτὸς γὰρ δημαγωγὸς ἦν λυχνοποιὸς ὤν. νευρορράφοις δέ φησι, διὰ τὸν προβατοπώλην Λυσικλέα. Καὶ σκυτοτόμοις.] Κλέωνι καὶ Λυσικλεῖ. ὀνειδίζει δὲ πάλιν Κλέωνι, ἀφ' οἵας τέχνης ἄγει καὶ φέρει τὴν πόλιν. Δίδως.] παρέχεις ἢ πιστεύεις σεαυτόν. Ὑποδραμὼν τὸν ἐκ Πύλου.] καταδραμὼν τοὺς ἐν Πύλῳ στρατηγούς. ὅτι σεμνύνεται μέμνηται τοῦ ἐν Πύλῳ κατορθώματος. ἄλλως. ὑφαρπάσας διὰ τὴν νίκην τὴν ἐν Πύλῳ. ἐν σχήματι δὲ εἶπεν, ἀντὶ τοὺς στρατηγούς.

Αλλ. Ἐγὼ δὲ περιπατῶν γ' ἀπ' ἐργαστηρίου,
Ἕψοντος ἑτέρου τὴν χύτραν ὑφειλόμην.
Κλ. Καί μοι ποίησον αὐτίκα μάλ' ἐκκλησίαν,
Ὦ Δῆμ', ἵν' εἰδῇς, ὁπότερος νῷν ἐστί σοι
Εὐνούστερος, διάκρινον, ἵν' ἐκεῖνον φιλῇς.
Αλλ. Ναὶ ναὶ διάκρινον δῆτα, πλὴν μὴ 'ν τῇ Πυκνί.
Δη. Οὐκ ἂν καθιζοίμην ἐν ἄλλῳ χωρίῳ,
Ἀλλ' εἰς τὸ πρόσθε χρὴ παρεῖν' εἰς τὴν Πύκνα.
Αλλ. Οἴμοι κακοδαίμων, ὡς ἀπόλωλ'. ὁ γὰρ γέρων
Οἴκοι μὲν, ἀνδρῶν ἐστι δεξιώτατος.
Ὅταν δ' ἐπὶ ταυτησὶ κάθηται τῆς πέτρας,
Κέχηνεν, ὥσπερ ἐμποδίζων ἰσχάδας.

AG. Ego verò ab officina prodeambulans,
Quam coxerat alius, ollam furtim ſuſtuli.
CL. *Obſecro te, mi popule, conuentum age illico:*
Vt videas, noſtrum vter ſit beneuolentior
Tibi, age, dyudica, vt illum ames. AG. *Dyudica*
Sanè: modò ne in Pnyce. PO. *atqui non alio in loco.*
Nam & antehac oportebat adeſſe in Pnyce.
AG. Hei mihi miſero, perij. Nam iſthic ſenex
Domi ſapit optimè: ſed quando in hac petra
Conſidet, haud aliter hiat, atque pueri ſolent,
Cùm ficos, laqueo appenſos, patulo ore capiunt.

Σχόλια. Ἀπ' ἐργαστηρίου.] ἵνα μηδὲ ἐν τούτοις ἀπολείπεσθαι δοκῇ τοῦ Κλέωνος ὁ ἀλλαντοπώλης, ἔδοξέ πως ὅμοιον ἐξευρηκέναι πρᾶγμα τοῖς ἐκείνῳ πεπραγμένοις. οὐ γὰρ Κλέων φησὶ μόνος ἀλλοτρίαν νίκην ὑφήρπασεν, ἀλλὰ καὶ ἐγὼ ἐκ τῆς πόλεως μέσης ἔκ τινος ἐργαστηρίου, φησὶ, χύτραν ὑφειλόμην, ἄλλου κατασκευάσαντος ἑαυτῷ τροφήν, ὡς κἀκεῖνος τὸ ἀλλότριον κατόρθωμα ἴδιον ἐποιήσατο. Διάκρινον.] σύγκρινον. ἢ ἀντεξέτασον πότερός σοι μᾶλλον εὔνους. Μὴ 'ν τῇ Πυκνί.] ὡς ἂν ἐν τῇ συνόδῳ ἀνιστάντες δρῶντες τοῦ δήμου. ἡ δὲ Πνὺξ τόπος ἐστὶν, ἐν ᾧ τὸ παλαιὸν ἐκκλησίαζον. Ἀλλ' εἰς τὸ πρόσθ' ἐχρῆν παρεῖναι.] εἰς τὴν αὔριον χρὴ παρεῖναι ἅπαντας καὶ συνελθεῖν. γέροντα δὲ πάλιν εἶπεν ὅτι ἀρχαῖος ὁ τῶν Ἀθηναίων δῆμος. δεξιώτατος δὲ φιλανθρωπότατος, προσηνέστατος. ἀγαθός. τῆς πέτρας δὲ τῆς Πυκνός. ὀρεινὴ γὰρ ἦν ὡς ἔοικεν.

BISETVS. Τὸ πρόσθε.] Σημειοῦται δὲ τὸ πρόσθε ἀντὶ τοῦ εἰς αὔριον, οὐ μόνον σπάνιόν ἐστιν, ἀλλὰ καὶ σπανιώτατον. καὶ γὰρ ὅτε τὸ πρόσθε χρονικῶς λαμβάνεται, σημαίνει τὸ πρὸ ὀλίγου, καὶ ὡς εἰπεῖν ἐγγύς, καὶ πρόσθε μὲν ἐστὶ λέγονται τὰ πρὸ ὀφθαλμῶν, καὶ ἐνεστῶτα, ὄπισθεν δὲ τὰ μέλλοντα. ὅτι μέντοι ἡ αὔριον ἐγγὺς ἡμῶν ἐστι, διὰ τοῦτο καὶ ὁ ποιητὴς οὕτω τούτῳ κέχρηται.

Σχόλια. Ἐμποδίζων ἰσχάδας.] σῦκα. ὥσπερ φησὶν οἱ τὰς ἰσχάδας ἐσθίοντες ἀνεμποδίστως καὶ λάβρως αὐτὰς ἐσθίουσι, τὸν αὐτὸν τρόπον καὶ ὁ δῆμος, ἐπειδὰν ἐν τῇ Πυκνὶ καθεσθῇ, κατακρίνει καὶ ζημιοῖ. καὶ ὥσπερ οἱ τὰς ἰσχάδας ἐσθίοντες οὐκ ἂν μεταδοῖεν εὐχερῶς τινὶ, οὕτως οὐδὲ ὁ δῆμος καθεσθεὶς δικάζων, οὐκ ἂν φιλανθρωπεύσαιτο ῥᾳδίως. ἄλλως. ἐπεὶ εἰώθει τὰ παιδία παίζοντα, ἀναβάλλειν τὰς ἰσχάδας, καὶ ἐν τῷ στόματι αὐτῶν δέχεσθαι. Ἀρίσταρχος τὸ ἐμποδίζων, ἀντὶ τοῦ μασώμενος, ἢ ἐμφερόμενος. τινὲς δὲ, ἀπὸ τοῦ σῦκα λαμβάνοντα χάσκειν. οἱ δὲ παιδείαν τινά. ἄλλως Σύμμαχος οὕτως. ἀπὸ τῶν μελισσῶν ἡ μεταφορά. εἰώθασι γὰρ οἱ μελισσουργοὶ ἰσχάδας συγκεκομμένας ῥίπτειν ταῖς μελίσσαις, ἐπὰν διὰ κρύος ἢ χειμῶνα ἐξιέναι κατοκνῶσιν ἐκ τῶν σίμβλων, ἵνα ἔνδοθεν ἐσθίωσι. κεχήνασι δὲ οἱ μασώμενοι. Ἀρίσταρχος δὲ ὅτι μασώμενοι τὰς ἰσχάδας ταῖς μελίτταις τρίβουσιν ἃ τοῖς παισὶ τρίβουσιν. ἄλλως. ἐπεὶ οἱ παῖδες παρατιθέντες ταῖς συκαῖς βρόχον, εἰώθασιν ἐσθίειν ἐπιθυμοῦντες τῶν σύκων. εἶτα ὑπὸ τοῦ πάνυ γλίχεσθαι κεχήνασιν. ἢ οὕτως ὅτι εἰώθει τὰ παιδία παίζοντα ἄνω ῥίπτειν τὰς ἰσχάδας ἢ τὰς τῶν βοτρύων ῥᾶγας καὶ τῷ στόματι αὐτὰς κατιούσας δέχεσθαι χαίροντα. ἢ ὅτι τὰ ἐπὶ ταῖς συκαῖς σῦκα διὰ καλάμων ἀποσπῶντα, κεχηνότα ταῦτα ὑποδέχεται τῷ στόματι.

ΣΤΡΟΦΗ στίχων ξή.

ΔΡΑΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΔΕΥΤΕΡΟΥ

Σκηνὴ τρίτη.

ΧΟΡΟΣ, ΚΛΕΩΝ, ΑΛΛΑΝΤΟΠΩΛΗΣ, ΔΗΜΟΣ.

STROPHE.

ACTVS II. SCENA tertia.

CHORVS, CLEO, AGORACRITVS, POPVLVS.

Bisetus. Ὁ Χορὸς τὸν Ἀγοράκριτον θαρρεῖν κελεύει.

ΧΟ. Νῦν δεῖ σε πάντα δὴ κάλων ἐξιέναι σεαυτοῦ,
Καὶ λῆμα θούριον φορεῖν, καὶ λόγους ἀφύκτους,
Ὅτοισι τόνδ' ὑπερβαλεῖ. ποικίλος γὰρ ἁνήρ,
Κἀκ τῶν ἀμηχάνων πόρους εὐμηχάνους πορίζων.
Πρὸς ταῦθ', ὅπως ἔσει πολὺς καὶ λαμπρὸς ἐς τὸν ἄνδρα.
Ἀλλὰ φυλάττου, καὶ πρὶν ἐκεῖνον προσκεῖσθαί σοι, πρότερος σὺ
Τοὺς δελφῖνας μετεωρίζου, καὶ τὴν ἄκατον παραβάλλου.

Ch. Nunc omnem à temetipso oportet immittere rudentem:
Animumq́; præsentem huc adferre, & argumenta tecum
Inuicta, quibus hostem superes: quoniam vir versipellis
Est, qui è vijs incertis certas nouit comminisci.
Quapropter copiosus, & elegans contra virum esto.
Verùm obserua, priusquàm te ille aggrediatur, tu prior ipso
Delphinas vt sustollas, & lembum vt habeas paratum.

Σχόλια. Νῦν δεῖ σε.] κορωνὶς καὶ εἴσθεσις χοροῦ, ἐπῳδικὴ μὲν διὰ τὸ μετὰ τὴν κορωνίδα κεῖσθαι, μεσῳδικὴ δὲ διὰ τὸ ἑξῆς εἰσάγεσθαι ἑτέραν διπλῆν ἐκ στίχων πέντε. ὧν οἱ μὲν τρεῖς ἀσυνάρτητοι, ἐξ ἰαμβικοῦ διμέτρου ἀκαταλήκτου τοῦ καλουμένου Ἀνακρεοντείου καὶ τροχαϊκοῦ ἰθυφαλλικοῦ τοῦ καλουμένου Ἀρχιλοχείου. καλεῖται δὲ ταῦτα ἀσυνάρτητα Εὐριπίδεια. εἰσὶ γὰρ ὅμοια τῷ Εὐριπίδου ἕως ἡνίχ' ἱππότας ἐξέλαμψεν ἀστήρ. οἱ δὲ ἑξῆς δύο ἰαμβικοὶ τετράμετροι καταληκτικοί. εἶτα ἐν ἐκθέσει ἐπὶ τὸ ἔθιμον. διπλῆ ἀνάπαιστος τετράμετρος καταληκτική, ὑφ' ὃ παράγραφος διπλῆ. καὶ ἑξῆς στίχοι ὅμοιοι ζ. ἐφ' ὧν τῷ τέλει κορωνίς. Κάλων.] παροιμία. πάντα δὴ κάλων κινεῖν. εἴληπται δὲ ἐπὶ τῶν πάσῃ προθυμίᾳ χρωμένων. παρῆκται δὲ ἀπὸ τῶν πλεόντων καὶ χειμαζομένων, καὶ τὰ σχοινία ῥιπτόντων σὺν ταῖς ἀγκύραις ἐπὶ θάλασσαν, ὥστε τοῦ κλύδωνος ῥύσασθαι τὸ πλοῖον. ὁμοία δὲ τῇ πάντα λίθον κίνει. τοῦ γὰρ Μαρδονίου ἡττηθέντος ἐν Πλαταιαῖς, φήμη κατεῖχεν ὡς ἐν τῷ [illegible] τῆς σκηνῆς θησαυρὸν κατορύξας ἀπολελοίποι. πριάμενος οὖν Πολυκράτης ὁ Ἀθηναῖος τὸν τόπον πολὺν χρόνον ἐζήτει. ὡς δὲ οὐδὲν ἐπέραινε, πέμψας εἰς Δελφοὺς ἐπηρώτα πῶς ἂν εὕροι. τὸν δὲ Ἀπόλλωνα ἀποκρίνασθαί φασι, πάντα λίθον κίνει. καὶ ἐν ἐπιγράμματι Καλλιμάχου τὸ τορευτὸν ἔπος τόδε. δὴ γὰρ ἐπ' αὐτῷ οὐ τὴν τοὺς μουσέων πάντας ἔσεισε κάλως. φησὶν οὖν πάντα κίνει πράγματα, καὶ πάντα μηχανῶ κατὰ τοῦ Κλέωνος, ἵνα αὐτοῦ περιγένῃ. κάλων δὲ τὸ σχοινίον. τροπικῶς δὲ ὡς ἐπὶ τοῦ ἱστοῦ λέγει. ἅπλωσόν σε δεῖ τὰ ἄρμενα, οἷον πάντα κινεῖν ὑπὲρ τοῦ περιγενέσθαι αὐτόν. θούριον δὲ λῆμα, ὁρμητικόν, ταχύ, [illegible], πολεμικώτατον. καὶ θούριος Αἴας. θούριος Ἄρης. ποικίλος δὲ ὁ ἐπὶ πολλὰ τὴν γνώμην ἄγων. Κἀκ τῶν ἀμηχάνων.] ἐκ τῶν ἀπόρων εὐπόρους ἀφορμάς. καὶ εὐαφόρμους. καὶ εὐσύνετος. λόγων εὐπορίας. ταῦτα δὲ παρὰ τὰ ἐν Προμηθεῖ Αἰσχύλου. δεινὸς γὰρ εὑρεῖν κἀξ ἀμηχάνων πόρους. Πρὸς ταῦθ' ὅπως ἔσει] διὰ ταῦτα φρόντιζε ὅπως ἐπεξελεύσῃ καὶ λαμπρὸς δόξῃς εἶναι πλήρης λόγων καὶ φρονήματος. ἀλλὰ φυλάττου καὶ ἐπιτήρει. Τοὺς δελφῖνας μετεωρίζου] δελφὶς ὄργανον ναυτικόν. μετεωρίζου δέ, τουτέστιν εἰς ὕψος αἶρε. ἐπεὶ καὶ τῶν θαλασσίων δελφίνων πηδήματα μετέωρα. μέμνηται δὲ καὶ Θουκυδίδης. ἄλλως. δελφὶς ἐξάρτημα τῶν νεῶν, ἀγκυρώματα. ἄλλως. σιδηροῦν κατασκεύασμα ἢ μολίβδινον εἰς δελφῖνα ἐσχηματισμένον. τοῦτο δὲ ἐκ τῆς κεραίας τοῦ ἱστοῦ αἱ ναυμαχοῦσαι ἠφίεσαν εἰς τὰς τῶν πολεμίων, καὶ κατεδύοντο. δηλοῦται δὲ ὑπὸ Φερεκράτους ἐν τοῖς Ἀγρίοις, ὅταν λέγῃ. ὁ δὲ δὴ δελφίς, ἐστὶ μολιβδοῦς. δελφινοφόρος τε κέρδος διακόψει τοὔδαφος αὐτῶν ἐμπίπτων καὶ καταδύων. καὶ Θουκυδίδης δὲ φινοφόρον εἴρηκε τὴν ναῦν ἐξηρτῆσθαι, τὴν ἐξηρτημένην ἔχουσαν δελφῖνα τοιοῦτον. ἐν γὰρ τῇ ἑβδόμῃ ἐπεῖτα φησιν αὐτοὺς αἱ κεραῖαι ὑπὲρ τῶν εἴσπλων αἱ ἀπὸ τῶν ὁλκάδων δελφινοφόροι ἠρμέναι ἐκώλυον. δελφίνιον δὲ ἱερὸν Ἀπόλλωνος Ἀθήνησιν οὕτω καλούμενον. ἔνθα ἦν τὸ ἐν Δελφινίῳ δικαστήριον. καὶ χωρίον ἐν Χίῳ. Τὴν ἄκατον παραβάλλου.] ἑτοίμην ποίει ὡς εἴ τις κινδύνως ἐκ τοῦ ἀκίμου αὐτὴν ἐμβησόμενος.

Bisetus. Τὴν ἄκατον καλεῖ πλοίου τι εἶδος. καὶ οἱ μὲν ἀρσενικῶς, οἱ δὲ θηλυκῶς προφέρουσιν. ὅθεν τὸ ὑποκοριστικόν, ἀκάτιον. ἀλλαχοῦ δὲ ἡ ἄκατος ποτήριόν τι πλοιοειδὲς σημαίνει.

Bisetus. Κλέων, καὶ Ἀγοράκριτος ἐξ ὑποβολῆς, καὶ ἐναλλὰξ τὰς ἑαυτῶν εἰς τὴν πόλιν εὐεργεσίας διηγοῦνται, καὶ ἀλλήλους λοιδοροῦσι.

ΚΛ. Τῇ μὲν δεσποίνῃ Ἀθηναίᾳ, τῇ τῆς πόλεως μεδεούσῃ,
Εὔχομαι, εἰ μὲν περὶ τὸν δῆμον τὸν Ἀθηναίων γεγένημαι
Βέλτιστος ἀνὴρ, μετὰ Λυσικλέα, καὶ Κύνναν, καὶ Σαλαβάκχαν,
Ὥσπερ νυνὶ μηδὲν δράσας, δειπνεῖν ἐν τῷ Πρυτανείῳ.

CL. Principiò Deam ego Mineruam, conseruatricem istius vrbis
Veneror atque oro: si ego de ciuibus optima sum meritus, post
Lysiclem, & Cynnam, ac Salabaccham meretrices: vt nihil æqui
Aut boni agendo, nihilominus in Prytaneo prandia sumam.

A Εἰ δέ σε μισῶ, καὶ μὴ περὶ σοῦ μάχομαι, μόνος ἀντιβεβληκὼς,
Ἀπολοίμην, καὶ διαπρισθείην, διατμηθείην τε λέπαδνα.
Αλλ. Κἄγωγ', ὦ δῆμ', εἰ μή σε φιλῶ, καὶ μὴ στέργω, κατατμηθεὶς
Ἑψοίμην ἐν περικομματίοις. κεἰ μὴ τούτοισι πέποιθας,
B Ἐπὶ ταυτησὶ κατακνησθείην ἐν μυττωτῷ μετὰ τυροῦ.
Καὶ τῇ κρεάγρᾳ τῶν ὀρχιπέδων ἑλκοίμην ἐς Κεραμεικόν.
Κλ. Καὶ πῶς ἂν ἐμοῦ μᾶλλον σε φιλῶν, ὦ δῆμε, γένοιτο πολίτης,
Ὃς πρῶτα μὲν ἡνίκ' ἐβούλευόν σοι, χρήματα πλεῖστ' ἀπέδειξα
C Ἐν τῷ κοινῷ, τοὺς μὲν στρεβλῶν, τοὺς δ' ἄγχων, τοὺς δὲ μεταιτῶν.
Οὐ φροντίζων τῶν ἰδιωτῶν οὐδενὸς, εἰ σοὶ χαριζοίμην.
Αλλ. Τοῦτο μὲν, ὦ δῆμ', οὐδὲν σεμνόν. κἀγὼ γὰρ τοῦτό σε δράσω.
Ἁρπάζων γὰρ τοὺς ἄρτους, σοὶ τοὺς ἀλλοτρείους παραθήσω.
D Ὡς δ' οὐχὶ φιλεῖ σ', οὐδ' ἔστ' εὔνους, τοῦτ' αὐτό σε πρῶτα διδάξω.
Ἀλλ' ἢ διὰ τοῦτ' αὔθ' ὁτιή σου τῆς ἀνθρακιᾶς ἀπολαύει.

A *Sin autem te exodi, & iam ſolus collato pede tecum*
Non congrediar: diſperεam, diſtendar, diſſcindar in habenas.
AG. Et ego mi popule, niſi te diligo & amo: diſſecer hic in
Fruſta, & coquar in minutali: ac niſi tu mihi credis amice,
B *Super hisce vaſis iam conterar in offa cum caſeo: & unca*
Forcipe correptis teſticulis, hinc protrahar in Ceramicum.
CL. Et quomodo ſit alius ciuis, qui te plus diligat unum,
Quàm ego: qui, cùm primùm tibi conſulerem, oſtendi plurimùm opimi
C *Argenti: alios torquendo, alios ſtrangulando, ab aliis repetendo:*
Nulli ex priuatis parcendo: dummodo tibi gratificarer.
AG. Hoc ſanè, mi popule, nil habet in ſe laudabile. Namq́;
Eadem iſthæc & ego tibi præſtabo: nam panes aliunde
D *Subreptos, apponam tibi. Sed quòd nec amet te hic, neque fidus*
Tibi ſit, hoc primùm oſtendam: niſi quia tuis prunis perfruitur. Nam

Σχόλια. Βέλτιστος ἀνήρ.] εὔνους. ἄριστος. ἐντεῦθεν δοκεῖ μοι καὶ Δημοσθένης ὠφεληθεὶς, τὸ προοίμιον εἰληφέναι ἐν τῷ περὶ τοῦ στεφάνου λόγῳ. φησὶ γὰρ οὕτω. πρῶτον μὲν ὦ Ἀθηναῖοι τοῖς θεοῖς εὔχομαι πᾶσι καὶ πάσαις, ὅσην εὔνοιαν ἔχων ἐγὼ διατελῶ τῇ τε πόλει. E Μετὰ Λυσικλέα.] Λυσικλῆς ὡς προβατοκάπηλος διαβάλλεται. Κύννα δὲ καὶ Σαλαβάκχα, τῶν θαυμαζομένων ἑταιρίδων. Μηδὲν δράσας.] μηδὲν σπουδαῖον διαπραξάμενος. ἄλλως. μηδὲν διαπραξάμενος ἔργον σπουδαῖον καὶ μέγα. φησὶ γὰρ, ὅτι ἐπὶ μεγάλοις κατορθώμασι, τὴν τιμὴν Ἀθηναῖοι παρεῖχον τοῖς ἀγαθόν τι εὐεργετήσασιν αὐτούς. νῦν οὖν σκώπτει τὸν Κλέωνα, δι' ὧν αὐτὸν ὁμολογοῦντα ποιεῖ, ὅτι μηδὲν διαπραξάμενος τοιοῦτον ἔργον, τῆς ἐν Πρυτανείῳ σιτήσεως μετέχει. F Ἀντιβεβληκώς.] ἀντὶ τοῦ πρὸς βίαν ἀγωνιζόμενος. εἴρηται δὲ ἀπὸ τῶν τοὺς ἵππους ἐλαυνόντων. ἢ τῶν τούτους ταῖς ἡνίαις ἑλκόντων. ἄλλως. ἀνθιστάμενος τοῖς ἀδικεῖν σε προαιρουμένοις. διαπρισθείην. εἰς μέρη λεπτοτμηθείην. Λέπαδνα.] οἱ στηθιαῖοι λῶροι ἢ οἱ μασχαλιστῆρες τῶν ἵππων. τοῦτο δὲ, ὡς βυρσοπώλης εἶπεν. ἄλλως λεπτότατα καὶ εἰς πολλὰ μέρη διῃρημένα. ἀπὸ δὲ τοῦ τεμνομένου χείλους τῇ μεταφορᾷ τῶν ὀνομάτων ἐχρήσατο, παίζων. ὅπου καὶ εἰς τὴν τέχνην τοῦ Κλέωνος διὰ τὰς κατατεμνομένας βύρσας. λέγεται δὲ ἡ εὐθ. [illegible] λέπαδνα. G Εἰ μή σε φιλῶ.] ἔπαιξε κατὰ τοιούτους ὅρκους διὰ τὸ μάγειρον αὐτὸν εἶναι. πειρᾶται δὲ εἷς ἕκαστος αὐτῶν, μᾶλλον φανῆναι τὸν δῆμον φιλῶν, ἢ εὔνουν ἑαυτὸν κατασκευάσαι. Ἑψοίμην ἐν περικομματίοις.] τοῖς περιαιρέμασι τῶν κρεῶν. ἑψηθείην σὺν αὐτοῖς περικόμμασι. Κεἰ μὴ τούτοισιν.] εἰ μὴ τούτοις ἀρκῇ τοῖς ῥήμασιν, καὶ εἰ μὴ πιστεύεις φησὶ τούτῳ μου τῷ ὅρκῳ, ὀμοῦμαί σοι καὶ ἕτερον ὅρκον μείζονα. ἐπὶ ταυτησὶ δὲ εἶπε, τὴν τράπεζαν δεικνὺς τὴν μαγειρικήν. Κατακνησθείην.] καταξεσθείην εἰς ἰσχνὰ μέρη, καὶ ἀναλωθείην. καὶ τοῦτο δὲ ἀπὸ τῆς τέχνης παρείληπται. τὸ ἐν μυττωτῷ δ' εἶπε, παίζων ἴσως πρὸς τὸ Ὁμηρικόν. ἔστι δὲ ὑπότριμμα διὰ σκορόδου. κατασκευάζεται δὲ ἀπὸ τυροῦ καὶ σκορόδου καὶ ᾠοῦ, καὶ ἐλαίου καὶ [illegible]. Κρεάγρα.] εἶδος ἐργαλείου μαγειρικοῦ χειρὶ παρεοικὸς, μόνον ἐγκεκαμμένον τοὺς δακτύλους, ἀνειμένα ταῦτα διὰ τὸ τὰς χεῖρας μὴ καίεσθαι. κρεάγρα δὲ εἴρηται, ἀπὸ τοῦ τὰ κρέα ἐπὶ τοῖς λέβησιν ἀγρεύειν καὶ ἀνασπᾶν. Ὀρχιπέδων.] τοῦτο οὐχ ἁπλῶς, ἀλλ' ἀφ' ἱστορίας, ὡς καὶ αὐτὴν τὴν κόλασιν προσαγόντων τῶν Ἀθηναίων. Εἰς Κεραμεικόν.] τόπος Ἀθηναίων οἱ Κεραμεικοί. θεῶν τὰ ἀγάλματα ἐκεῖσε ἱδρυμένα. ἄλλως. δῆμος Ἀττικῆς. δύο δὲ οἱ Κεραμεικοὶ Ἀθήνησι. ὁ μὲν ἔνδον τῆς πόλεως. ὁ δὲ ἔξω. ἔνθα καὶ τοὺς ἐν πολέμῳ τελευτήσαντας ἔθαπτον δημοσίᾳ. καὶ τοὺς ἐπιταφίους ἔλεγον. εἰσὶ δὲ ἔνθεν καὶ ἔνθεν στῆλαι ἐπὶ τοῖς δημοσίᾳ τεθαμμένοις ἔχουσαι ἐπιγραφὰς ποῦ ἕκαστος τέθαπται. ἐν δὲ τῷ ἑτέρῳ ἦσάν τε καὶ προεστήκεσαν αἱ πόρναι. Τοὺς δ' ἄγχων.] δηλοῖ διὰ τούτων [illegible] τὸ βίαιον τῆς ἀπαιτήσεως, [illegible] τοὺς Ἀθηναίους μὲν [illegible] ἀπαιτήσεις τῶν πολιτικῶν χρημάτων [illegible]. Μεταιτῶν.] τοὺς μὴ [illegible] ἐκείνους διὰ τὸ [illegible] τὸ χρῆμα. [illegible], ὅτι τοὺς μὲν [illegible] τῶν [illegible], τοὺς δὲ [illegible]. Οὐ φροντίζων.] τὸ λεγόμενον τοιοῦτόν ἐστιν. ἐν δευτέρῳ τὴν πρὸς τοὺς ἰδιώτας ἀπέχθειαν ἐποιούμην, ἕνεκα τοῦ ἀποθεραπεῦσαι τὴν πόλιν. Ἄρτους ἀλλοτρείους.] τοὺς βιαίως ἐξαιρουμένους. σκώπτει δὲ τὸν Κλέωνα, ἀπὸ τῶν ἀλλοτρείων φιλοτιμοῦ.

τιμούμενον. ἀπὸ δὲ τῆς αὐτοῦ τέχνης ὁρμώμενος, πάλιν τοῦ ἀλλαντοπώλου μέμνηται.

Bisetus. Διὰ τὴν αὔθ' ἑνιά.] διὰ τοῦτο αὐτό, ἀλλὰ διὰ τὴν ἀποβολὴν τοῦ ο, ὃ ἴσως εἰς τὴν προηγουμένην

A τὴν συλλαβὴν ἀνέλκεται.

Σχόλια. Τῆς ἀνθρακιᾶς.] ὅτι τῶν σῶν ἀγαθῶν ἀπολαύει. χρησιμεύει γὰρ ἡ ἀνθρακιὰ τῷ χειμῶνι. καὶ τοὺς ἔχοντας, οἱ ἄλλοι περιωθοῦνται βουλόμενοι εἰσδῦναι.

Σὲ γάρ, ὃς Μήδοισι διεξιφίσω περὶ τῆς χώρας ἐν
Μαραθῶνι,
Καὶ νικήσας, ἡμῖν μεγάλως ἐγγλωττοτυπεῖν
παρέδωκας,
Ἐπὶ ταῖς πέτραις οὐ φροντίζει σκληρῶς σε καθήμενον οὕτως.
Οὐχ ὥσπερ ἐγὼ ῥαψάμενός σοι τουτὶ φέρω. ἀλλ'
ἐπαναίρου,
Κᾆτα καθίζου μαλακῶς, ἵνα μὴ τρίβῃς τὴν ἐν
Σαλαμῖνι.
Δημ. Ἄνθρωπε τίς εἶ; μῶν ἔγγονος εἶ τῶν Ἁρμοδίου τις ἐκείνων;
Τοῦτό γε τοὔργον ἀληθῶς γενναῖον, καὶ φιλόδημον.
Κλ. Ὡς ἀπὸ μικρῶν εὔνους αὐτῷ θωπευματίων
γεγένησαι;
Αλλ. Καὶ σὺ γὰρ αὐτὸν πολὺ μικροτέροις τούτων
δελεάσμασιν εἷλες.
Κλ. Καὶ μὴν εἴ πού τις ἀνὴρ ἐφάνη τῷ δήμῳ
μᾶλλον ἀμύνων,
Ἢ μᾶλλον ἐμοῦ σε φιλῶν, ἐθέλω περὶ τῆς κεφαλῆς περιδόσθαι.
Αλ. Καὶ πῶς σὺ φιλεῖς, ὃς τοῦτον ὁρῶν οἰκοῦντ'
ἐν ταῖσι πιθάκναισι,
Καὶ γυπαρίοις, καὶ πυργιδίοις, ἔτος ὄγδοον, οὐκ
ἐλεαίρεις.

Te, qui cum Medis pugnauiſti pro patria, in Marathone,
Et qui hoſte ſuperato, feciſti, vt nos iam noſtra
B *crepemus*
Magnificè: te, inquam, in petra hac non ſic reſpicit ille ſedentem:
Sicut ego, qui hunc fero puluinum tibi: ſurge popule, ſurge,
Et molliter hic reſide: vt ne atteras clunes in Salamine.
PO. Quinam es, mi vir? an vnus de iſtis cognatis Harmodij es tu?
C *Nam reuera hoc facinus præclarum eſt, ac valdè populare.*
CL. Quàm beneuolus ob modicum blandimentum tu factus es illi?
AG. At tu populum ineſcaſti antehac multò leuioribus eſcis.
CL. Imò ſi quiſquam alius ſit populi, quàm ego, ſtudioſior, aut qui
D *Te plus, quàm ego, amet: caput auſim & vitam pro hac laude paciſci.*
AG. Quomodo ames tu populum: quem cauis dolijs inhabitare vides, &
Turriculas atque cauernas: tamen octo annis nil miſereris:

Σχόλια. Διεξιφίσω.] ἐπολέμησας πρὸς τοὺς Μήδους. τοῖς ξίφεσι κατ' αὐτῶν ἐχρήσω. Ἐν Μαραθῶνι.] τόπος τῆς Ἀττικῆς εἰς ὃν ἀνώρμησαν Δᾶτις καὶ Ἀρτάβαζος, Μηδικοὶ στρατηγοὶ
E πεμφθέντες ὑπὸ Δαρείου βασιλέως καταδουλώσασθαι τὴν Ἑλλάδα, ἔνθα συμβαλόντες αὐτοῖς οἱ Ἀθηναῖοι Μιλτιάδου στρατηγοῦντος, μόνων Πλαταιέων συμμαχησάντων αὐτοῖς χιλίοις ἀνδράσιν ὡς ἐξισωθῆναι τὴν τῶν Ἀθηναίων δύναμιν τῇ Περσῶν, τοῖς Ἕλλησι τῆς ἐλευθερίας αἴτιοι κατέστησαν, μόνοι ἐξ ἁπάντων τῶν Ἑλλήνων τὸ πρῶτον τῶν Περσῶν διαφθείραντες. Ἐγγλωττοτυπεῖν.] τὴν γλῶσσαν ψοφεῖν τὰ κατορθώματα.
F σεμνολογεῖν τὰ ἐκείνων καὶ ἀεὶ ἐπὶ γλώττης ἔχειν. Ῥαψάμενός σοι τουτὶ φέρω.] ὑποσυρραφή. δείκνυσι γὰρ αὐτῷ προσκεφάλαιον. ὅ φησι τῷ δήμῳ κατεσκεύασα ἵνα μὴ ἐπὶ ψιλοῖς τοῖς βάθροις ἐπικαθέζηται. ἀπαρχῆς τὴν περὶ τὸν δῆμον εὔνοιαν δεικνύς. Ἀλλ' ἐπαναίρου.] ἐπανίστασο καὶ ὑπεγείρου, ἵνα ὑποθῶ τῷ καθίσματι τὸ προσκεφάλαιον. Ἵνα μὴ τρίβῃς.] ἵνα μὴ ἐντρίψῃς μηδὲ διαφθείρῃς τὴν ἐν Σαλαμῖνι καμοῦσαν πυγὴν ἐν ναυμαχίᾳ. ἀντὶ δὲ Μαραθῶνος, Σαλαμῖνος μέμνηται, ὅτι ναυμαχίᾳ Περσῶν περιεγένοντο· ἐν Μαραθῶνι δὲ πεζομαχίᾳ.
G κεῖται δὲ ἡ Σαλαμίς, ὀλίγον πρὸ τῆς Σαλαμῖνος πόλεως, ἱερὰ Δήμητρος καὶ Κόρης. πλήρης οὖσα κατορθωμάτων Ἑλληνικῶν. ἐν γὰρ ταύτῃ, πολλὰς τῶν Περσῶν Ἀθηναῖοι κατεναυμάχησαν τριήρεις ὀλίγῳ ἀριθμῷ, Θεμιστοκλέους στρατηγοῦντος. ἔνθα καὶ πέτρα Εἰρεσία οὕτω καλουμένη, ὥσπερ διὰ τὸ ἐνδόξου τρόπαιον οὖσα τῆς Ἀττικῆς. ἔστι δὲ καὶ Ἀγέλαστος πέτρα καλουμένη παρὰ τοῖς Ἀθηναίοις. ὅπου καθίσαι φασὶ Θησέα μέλλοντα καταβαίνειν εἰς ᾅδου. ὅθεν καὶ τοὔνομα τῇ πέτρᾳ. ἢ ὅτι ἐκεῖ ἐκάθισεν ἡ Δημήτηρ κλαίουσα, ὅταν ἐζήτει τὴν κόρην. ἐρασθεὶς γὰρ Περσεφόνης ὁ Πλούτων ἥρπασεν αὐτὴν κρύφα. Δημήτηρ δὲ μετὰ λαμπάδων νυκτός τε καὶ ἡμέρας κατὰ πᾶσαν τὴν γῆν ζητοῦσα περιήρχετο. μαθοῦσα δὲ παρὰ Ἑρμιονέων ὅτι Πλούτων αὐτὴν ἥρπασεν, ὀργιζομένη θεοῖς κατέλιπεν οὐρανόν. καὶ εἰκασθεῖσα γυναικὶ ἦλθεν εἰς Ἐλευσῖνα, ἔνθα ἐπὶ πέτραν ἐκάθισεν τὴν ἀπ' ἐκείνης κληθεῖσαν Ἀγέλαστον. Μῶν ἔγγονος.] μὴ τὸ γένος φησὶ κατάγεις ἀπὸ Ἁρμοδίου καὶ Ἀριστογείτονος. ὁ δὲ δῆμός ἐστιν ὁ θαυμάζων τὸν ἀλλαντοπώλην ἐπὶ τῇ φιλοτιμίᾳ τῶν καθισμάτων. εἰς Ἁρμόδιον δὲ καὶ Ἀριστογείτονα τὸ γένος ἀνήνεγκεν αὐτοῦ, ἐπεὶ καὶ οὗτοι εὐνοίας πολλάκις ἀπηνέγκαντο δόξαν, ἐπιθέμενοι τοῖς τυράννοις, καὶ τὸν Ἱππίαν διαχειρισάμενοι, ὡς φθάσαντες προειρήκαμεν. τοῦτο γέ τοι πρῶτον ἐπιδείκνυσι τὴν εἰς τὴν πόλιν εὔνοιαν. Ὡς ἀπὸ σμικρῶν.] ἀπὸ βραχέων καὶ τῶν τυχόντων παντάπασι. δελεάσμασιν ἀπάταις. ἰδίως δὲ δέλεαρ καλοῦμεν, τὴν τοῖς ἰχθύσιν ὑποβαλλομένην τροφὴν εἰς ἀπάτην τοῦ ἀγρευθῆναι. ἀπὸ μεταφορᾶς οὖν ἐκείνων φησίν. εἷλες δὲ ἤγρευσας. ὑποχείριον ἐποίησας. Περιδόσθαι.] συνθήκην θεῖναι. καὶ ἀλλαχοῦ. περίδου καὶ ταχέως ἀτὰρ γενοῦ. καὶ αὖθις. εἰ βούλει περίδου μοι περὶ θυμάτιδος ἁλῶν. τουτέστι συνθήκας ποιησώμεθα. καὶ Ὅμηρος, δεῦρό νυν τρίποδος περιδώμεθα. Ἐν ταῖς πιθάκναις.] ὑποσορείαις μικροῖς πίθοις. πιθακνίταις. ἐρήμοις τόποις ὅτι διὰ τὸν πόλεμον οἱ Ἀθηναῖοι ἐκ τῶν ἀγρῶν

ἀνερχόμενοι, ἐν τ(ῶν) πιθάκναις ἃ ἐν τοῖς σπηλαίοις ᾤκουν τῇ σπάνει τῶν οἰκημάτων. οἱ δὲ σπηλαιοὶ φασὶν ἐκείνη λέγουσι. Γυπαρίοις.] εἶδος ὀρνέου γύπες. ἔπαιξε δὲ τὸ ὄνομα διὰ τὸ ἐπιφερόμενον. δοκεῖ γάρ πως παρόμοια τὰ ὀνόματα ταῦτα εἶναι, γυπαρίοις καὶ πυργιδίοις. ἢ διὰ τὸ τοὺς ὄρνεις τούτους μάλιστα τοῖς πύργοις ἐπικαθῆσθαι, ἢ τοῖς τείχεσιν εἰς οὓς οἱ Ἀθηναῖοι ἐκάθευδον διὰ τὸν πόλεμον φρουροῦντες τὴν πόλιν. ἄλλως. ἀντὶ τοῦ ἐν φωλεοῖς καὶ καλιαῖς καὶ στενοῖς χωρίοις. Κρατῖνος δέ φησιν, ὅτι τὰς στενὰς καταδύσεις οὕτως ὠνόμαζον. Ἔτος ὄγδοον.] τοσαῦτα γὰρ ἔτη εἶχον πολεμοῦντες. Οὐκ ἐλεαίρεις.] οὐ κατοικτείρεις. δείκνυσι δὲ διὰ τούτων, ὅτι ὁ κωλύων παύσασθαι τὸν πόλεμόν ἐστιν ὁ Κλέων. ὅπερ οὖν καὶ Θουκυδίδης ἱστορεῖ διὰ τούτων. ἐπεὶ καὶ ἡ ἐν Ἀμφιπόλει ἧττα τοῖς Ἀθηναίοις ἐγένετο, καὶ τεθνήκει Κλέων τε καὶ Βρασίδας, οἵπερ ἀμφότεροι ἠναντιοῦντο τῇ εἰρήνῃ. ὁ μὲν, διὰ τὸ εὐτυχεῖν τε καὶ τιμᾶσθαι ἐκ τοῦ πολεμεῖν. ὁ δὲ γενομένης εὐτυχίας καταφανέστερός τε νομίζων εἶναι κακουργῶν καὶ ἀξιοπιστότερος διαβάλλων.

Ἀλλὰ καθείρξας αὐτὸν βλίττεις. Ἀρχεπτολέμου δὲ φέροντος
Τὴν εἰρήνην ἐξεσκέδασας, τὰς πρεσβείας τ' ἀπελαύνεις,
Ἐκ τῆς πόλεως ῥαθαπυγίζων, αἳ τὰς σπονδὰς προκαλοῦνται.
Κλ. Ἵνα γ' Ἑλλήνων ἄρξῃ πάντων. ἔστι γὰρ ἐν τοῖς λογίοισιν,
Ὡς τοῦτον δεῖ ποτ' ἐν Ἀρκαδίᾳ πεντώβολον ἠλιάσασθαι,
Ἢν ἀναμείνῃ. πάντως δ' αὐτὸν θρέψω 'γὼ καὶ θεραπεύσω,
Ἐξευρίσκων εὖ καὶ μιαρῶς, ὁπόθεν τὸ τριώβολον ἕξει.
Ἀλλ. Οὐχ ἵνα γ' ἄρξῃ, μὰ Δί', Ἀρκαδίας προνοούμενος, ἀλλ' ἵνα μᾶλλον
Σὺ μὲν ἁρπάζῃς καὶ δωροδοκῇς παρὰ τῶν πόλεων, ὁ δὲ δῆμος
Ὑπὸ τοῦ πολέμου, καὶ τῆς ὁμίχλης, ἃ πανουργεῖς, μὴ καθορᾷ σου,
Ἀλλ' ὑπ' ἀνάγκης ἅμα, καὶ χρείας, καὶ μισθοῦ πρός σε κεχήνῃ.
Εἰ δέ ποτ' εἰς ἀγρὸν οὗτος ἀπελθὼν εἰρηναῖος διατρίψῃ,
Καὶ χίδρα φαγὼν ἀναθαρρήσῃ, καὶ στεμφύλων εἰς λόγον ἔλθῃ.
Γνώσεται οἵων ἀγαθῶν αὐτὸν τῇ μισθοφορᾷ παρεκόπτου.

Sed eum, vi constrictum emulges. quid? cùm dux bellicus urbi
Pacem offerret: tu disiecisti: & legatos repulisti:
Pedibusq́ explosisti: qui hortabantur nos fœdera inire.
CL. *Nempe vt Græcis omnibus imperitares, feci: quia diuûm*
Responsa hoc promittunt, quòd populus hic in media Arcadia olim (belli
Pro quinq; obolis sit iudicium dictaturus: mala
Si forti animo toleret, sed ego omnino populum alamq́ colamq́:
Et per fas atque nefas inueniam, vnde triobolum habeat ipse.
AG. *Non, ita me Deus amet, hoc tu prospicis, vt populus dominetur* (captes,
Arcadiæ: sed magis, vt tu diripias, & munera
Populus autem præ bello & tenebris non videat, quid agas, tu
Astute homo: sed præ inopia, & mercede ad te spectet hianti
Ore. vbi verò in agrum hic digressus, pacificè degeris annum,
Seq́ leguminibus recreârit, fraciumq́ accesserit esum.
Tum denique comperiet, qualia tu bona præciderit illi,
Propter militiæ stipendia: mox totum, & ore seuerus

Σχόλια. Βλίττεις.] ἀμέλγεις. βλίττειν ἐστὶ τὸ ἀφαιρεῖν τὸ μέλι ἀπὸ τῶν κηρίων. καὶ πειράζειν καὶ τὸ ψηλαφᾶν. καὶ τὸ ἐκπιέζειν τὰ κηρία τῶν μελισσῶν θλίβειν. Ἀρχεπτολέμου δὲ φέροντος.] παρ' ἱστορίαν τοῦ Ἀρχεπτολέμου ἐμνημόνευσεν. ὄγδοον γὰρ ἔτος ἔχοντος τοῦ πολέμου τούτου, ἔτι ζῶντος τοῦ Κλέωνος, ἐνιαύσιον ἐποιήσαντο πρὸς ἀλλήλους ἐκεχειρίαν οἱ Ἀθηναῖοι καὶ Πελοποννήσιοι, πρέσβεις πέμψαντες πρὸς ἀλλήλους. οὐ μὴν Ἀρχεπτολέμου πρεσβεύοντός τινος. ἀλλὰ τῶν Λακεδαιμονίων ἦν πρεσβευτὴς, Ταῦρος. Ἐχετιμίδης. Ἀθήναιος. Περικλείδας. Αἰνείας. Εὐφαμίδας Ἀριστοδήμου. Σικυωνίων δὲ, Δημότιμος Ναυκράτου. Μενεκράτης Ἀμφιδώρου. Ἐπιδαυρίων δὲ, Ἀμφίας. Ἀθηναίων δὲ στρατηγοὶ, Νικίας ὁ Νικηράτου. Αὐτοκλῆς Τολμαίου. ἐγένετο δὲ πόλεμος ἐπὶ ὀκτωκαίδεκα ἔτη. καὶ οὕτως ἡ πρεσβεία τοῦ Κλέωνος ζῶντος, ἡ εἰρήνη μετ' ἐνιαυτὸν ἐγένετο. εἰκὸς οὖν Ἀρχεπτολέμου μνημονεῦσαι, ἵνα μᾶλλον ἐξάρχων ἐπιδείξῃ τοῦ πολέμου τὸν Κλέωνα καὶ Ἀρχεπτολέμου εἰρήνην διδόντος. ἐξεσκέδασας δὲ ἀντὶ τοῦ διετάραξας. δείκνυσιν οὖν ὅτι ἐστὶν αἴτιος τούτου. Ῥαθαπυγίζων.] τῇ πυγῇ ῥόθιον ποιῶν. τουτέστι πυγὴν τῇ χειρὶ παίων ἢ τῷ ποδὶ τύπτων. ἄλλως. λάθρα τύπτων κατὰ τῆς πυγῆς τῇ πλατείᾳ χειρὶ καὶ πλατεῖ τῷ ποδί. τῇ πυγῇ ῥόθιον ποιῶν. γελοίως δὲ χάριν τούτῳ ἐχρήσατο. Προκαλοῦνται.] παρέχουσιν. εὐτρεπίζουσιν. εὐχερῶς δὲ τῷ προκαλοῦνται ἐχρήσατο, ἵνα μᾶλλον τοὺς Λακεδαιμονίους ἐπιδικαζομένους τῆς εἰρήνης δείξῃ καὶ ἐπιθυμοῦντας. Ὡς τοῦτον δεῖ ποτ' ἐν Ἀρκαδίᾳ.] νικήσαντα τοὺς Πελοποννησίους, δικάσαι μέχρις Ἀρκαδίας, λαμβάνοντα μισθὸν, πεντώβολον ἀλλ' οὐ τριώβολον. Ἢν ἀναμείνῃ.] ἐὰν ὑπομείνῃ καὶ πολεμῶν μὴ ἐνδώσῃ. Εὖ καὶ μιαρῶς.] ἀλλήλοις ἐναντία. εἰ γὰρ εὖ, πῶς μιαρῶς; εἰ δὲ μιαρῶς, πῶς εὖ; πλὴν οἶμαι τοῦτο λέγει. ὅτι ἀνενδεῶς τὸ τριώβολον αὐτῶν προνοήσω καὶ ποιήσω λαμβάνειν. ὃ διεργαζόμενος, οὔτε εἰ ἀπὸ δικαίου, οὔτε εἰ ἀπὸ ἀδίκου προσελθῶσι τὰ πράγματα. πιθανῶς δὲ προσφέρει τὰς ὑποσχέσεις τοῦ Κλέωτοῦ Κλέωνος, περὶ τῶν ἐνεστηκότων καὶ μελλόντων. Ὑπὸ τοῦ A πολέμου καὶ τῆς ὁμίχλης.] ὑπὸ τῶν περιεστώτων κακῶν, καὶ τῆς τοῦ πολέμου δυσχερείας συνεχόμενος μὴ ἐλέγχῃς τὰ σὰ κακουργήματα. ὁμίχλη δὲ, ἐπὶ τοῦ θολουμένου ἀέρος. καὶ μὴ διαυγὴς μηδὲ λαμπρὸς ὑπάρχει. ὁ δὲ νοῦς οὗτος, ὅτι οὐ τῷ δήμῳ φίλα φρονῶν, πείθεις αὐτὸν Ἀρκάσι πολεμεῖν, ἀλλ᾽ ἵνα περὶ τὸν πόλεμον ἀσχολούμενος, μὴ περιεργάζηται τὰ σὰ πανουργήματα, εἰς σὲ κεχήνῃ, εἰς σὲ ἀποβλέπῃ καὶ τὴν ἀρχήν. Χίδρα.] τινὲς ἄγρια λάχανα. οἱ δὲ τὰ ἑφθὰ ἢ τὰ ἐξ ὀσπρίων ἄλευρα ἢ κρίμνα ἢ στάχυες νεοσφαγεῖς. κυρίως δὲ B τὰ ἀπὸ χλωρᾶς κριθῆς πεφρυγμένα ὡς σεμίδαλις ἐρικτά. χίδρα δὲ εἴρηται παρὰ τὸ χεῦσαι. ἀναθαρρήσει δὲ θαρσαλεώτερος γένηται.

Bisetus. Χίδρα.] Σ. χίδρα, τὰ εἰς τὴν χεῖρα λεπτυνόμενα ἀπὸ τῶν ἀσταχύων σίτου, καὶ κριθῆς.

A χίδρον, τὸ ἀπὸ τῆς ἐλύμου γινόμενον ἕψημα. ἰδίως περὶ Καρίαν ἤτοι τὸ ἀπὸ χλωρῶν κριθῶν. οἱ δὲ εἶδος σητάνης. ἐκ δὲ τούτου δηλοῖ τὴν εὐετηρίαν.

Σχόλια. Στέμφυλον εἰς λόγον ἐλθών.] τὸ συμβουλεῦσαι τοῖς στεμφύλοις, ἢ πλησιάσαι. στέμφυλα δὲ ἐκάλουν οἱ παλαιοὶ, τὰ τῶν ἐλαιῶν ἀποπιέσματα. περιτύσματα δὲ τὰ τῶν ἀμπέλων. Παρεκόπτου.] παρήρου, ἐλυμαίνου, ἀπὸ μεταφορᾶς τῶν παρακοπτομένων τὰ πτερὰ ὀρνίθων. ἰδίως δὲ τὸν μισθὸν τῶν στρατευομένων οἱ παλαιοὶ μισθοφορὰν ἐκάλουν. φησὶν οὖν, ὅτι τοῦ πολέμου ἀπαλλαγέντες, ἐπι- B γνώσονται τὴν βλάβην, ἣν διὰ τῆς μισθοφορᾶς αὐτοὺς ἔβλαπτες, πλεῖστα αὐτοὺς ἀγαθὰ παραιρούμενος, ὧν ἀπολαύειν ἠδύναντο εἰρήνην ἄγοντες. ἄγροικος δὲ ὀργῆς γέμων. τραχὺς δὲ, ψῆφον ἰχνεύων, καταδικάσαι προθυμούμενος.

Εἶθ᾽ ἥξει σοι δριμὺς ἄγροικος, κατὰ σοῦ τὴν ψῆφον ἰχνεύων.
Ἃ σὺ γιγνώσκων, τόνδ᾽ ἐξαπατᾷς καὶ ὀνειροπολεῖς περὶ σαυτοῦ. C
Κλ. Οὔκουν δεινὸν, ταυτί σε λέγειν δῆτ᾽ ἐς ἐμὲ, καὶ διαβάλλειν,
Πρὸς Ἀθηναίους καὶ τὸν δῆμον, πεποιηκότα πλείονα χρηστὰ,
Νὴ τὴν Δήμητρα, Θεμιστοκλέους πολλῷ περὶ τὴν πόλιν ἤδη.
Αλλ. Ὦ πόλις Ἄργους, κλύεθ᾽ οἷα λέγει; σὺ Θεμιστοκλεῖ ἀντιφερίζεις; D
Ὃς ἐποίησε τὴν πόλιν ἡμῶν μεστὴν, εὑρὼν ἐπιχειλῆ.
Καὶ πρὸς τούτοις ἀριστώσῃ τὸν Πειραιᾶ προσέμαξεν,
Ἀφελών τ᾽ οὐδὲν τῶν ἀρχαίων ἰχθῦς καινοὺς παρέθηκε;
Σὺ δ᾽ Ἀθηναίους ἐζήτησας μικροπολίτας ἀποφῆναι, E
Διατειχίζων καὶ χρησμῳδῶν ὁ Θεμιστοκλεῖ ἀντιφερίζων.
Κἀκεῖνος μὲν φεύγει τὴν γῆν, σὺ δ᾽ Ἀχιλλείων ἀπομάττει.
Κλ. Οὔκουν ταυτὶ δεινὸν ἀκούειν ὦ Δῆμ᾽ ἐστί μ᾽ ὑπὸ τούτου,
Ὅτι σε φιλῶ. Δη. παῦ᾽ οὗτος, καὶ μὴ σκέρβολλε πονηρά. F
Πολλοῦ δὲ πολύν με χρόνον καὶ νῦν ἐλελήθεις ἐγκρυφιάζων.

Ad te veniet, & calculum iniquè aduerſus te feret atrum.
C Quæ cùm tu ſcias: populum decipis, & de te ſomnia captas.
CL. *Annon hoc graue, tam dura aduerſus me conuitia, iotq́*
Crimina proferri ad populum? beneficia plura locaui
In Rempub. ita me amet Dea, quàm præclara Themiſtoclis arma.
AG. *O urbs Argi, audiſtin' quid dicat? túne Themiſtocli, opinor,* D
Te æquipares: qui quam vacuam reperit, plenam reddidit vrbem:
Et Piræum inſuper adiecit, piſcesq́ nouos epulanti
Appoſuit: de antiquis nihil ademit: tu verò indigenas nos
Extenuas, dirimendo muros, recitando oracula: qui te E
Audes ipſi æquiparare Themiſtocli, tu furcifer amens.
Patriam ille quidem fugit: tu verò Achilleis veſceris ordeis.
CL. *Annon graue mihi, audire hæc, mi popule, ex iſto nebulone:*
Propterea, quòd amo te? POP. *taceſis, nec mala conuitia faxis:* F
Sat longo tempore iam, ex occulto tu mihi verba dediſti.

Σχόλια. Ὀνειροπολεῖς.] περιτρέπῃ, καὶ παραλογίζῃ καὶ παραπλανᾷς. καὶ ὀνειροπολεῖς, ὀνείρους ὁρῶν. τὸ δὲ ὦ πόλις Ἄργους ἀπὸ Τηλέφου Εὐριπίδου. τὸ δὲ κλύεθ᾽ οἷα λέγει, ἀπὸ Μηδείας. τὸ δὲ σὺ δεικτικῶς.

Bisetus. Θεμιστοκλέους πολλῷ.] πολλῷ πλείονα χρηστὰ, ἤτοι ἀγαθὰ πεποιηκότα, πλείονα λέγω τοῦ Θεμιστοκλέους. G

Σχόλια. Ἐπιχειλῆ.] τουτέστι χείλους μὴ ἔχουσαν. αἰνίττεται δὲ διὰ τούτου τὴν ἱστορίαν Θεμιστοκλέους ὅτι τὴν πόλιν ἐτείχισεν. καὶ αὐτὴν παρὰ γνώμην τῶν Πελοποννησίων ἀπατήσας αὐτούς. φασὶ γὰρ τῶν Λακεδαιμονίων μαθόντων ἐντειχίζοντας τὰς Ἀθήνας καὶ μὴ ἐπιτρεπόντων, καταστρατηγῆσαι τὸν Θεμιστοκλέα ἐπὶ τῷ δεῖξαι τοῖς Λακεδαιμονίοις ὅτι ἐπὶ τῷ κοινῷ τῆς Ἑλλάδος συμφέροντι τειχίζουσι τὴν πόλιν. χειροτονηθεὶς δὲ πρεσβευτὴς, τοῖς μὲν Ἀθηναίοις ἔδωκεν ἐντολὰς τειχίζειν πάσῃ σπουδῇ G τὴν πόλιν, μὴ φειδομένους, μήτε ἰδίου μήτε δημοσίου τινὸς οἰκοδομήματος. τοῖς δὲ πρεσβευταῖς προσέταξε, βράδιον ἐλθεῖν εἰς τὴν Λακεδαίμονα. αὐτὸς δὲ ἀφικόμενος ἐκεῖσε καὶ τῶν Λακεδαιμονίων ἀξιούντων αὐτὸν εἰς τὸ κοινὸν παρεῖναι, καὶ λέγειν ὧν χρῄζων ἀφῖκται, τὸ μὲν πρῶτον εἰς τὴν παρουσίαν ὑπερετίθετο τῶν πρέσβεων. μὴ γὰρ ἀσφαλὲς ὑπάρχειν αὐτῷ κοινὰς ἐντολὰς λαβόντι, μόνον ἀποπληρῶσαι τὴν πρεσβείαν.

καὶ ἤγγελλον ὅτι ἐκεῖ μέρος τὰ περιβόλοντα. ὡς δὲ ἐχρόνιζεν ἐκ- νὸς δ' ἤγετο, καὶ πρέσβεις παρῆσαν, ἤδη δὲ τοῦ τείχους ἱκανῶς προκεχωρηκότος τοῖς Λακεδαιμονίοις ἤγγελλε ὅτι τετειχισμένοι εἶεν Ἀθηναῖοι. παρελθὼν ἐκέλευσεν αὐτοὺς μὴ [illegible] τισὶν τοῖς βουλομένοις τὴν ἔχθραν [illegible] τὴν πόλιν. ἀλλ' ἐπὶ ἐξετάσεις αὐτῶν ἄνδρας τοὺς φίλους καὶ πίστει διαφέροντας, ἀποστέλλειν. ἐκ τούτου δὲ μέχρι [illegible] παρουσίας. Ομηρον αὐτ' κατασχεῖν ἠξίου [illegible] τούτου [illegible] χρόνῳ [illegible]. ἀπέστειλαν οὖν Λακεδαιμόνιοι καὶ τοὺς μάλιστα διαφέροντας εὐνοίᾳ καὶ πίστει τῶν πολιτῶν [illegible], λάθρα τοῖς Ἀθηναίοις προστάξας μὴ πρότερον τοὺς Λακεδαιμονίων ἄνδρας [illegible] ἐλθεῖν ἐᾶσαι, πρὶν αὐτόν τε καὶ τοὺς συμπρέσβεις ἀπολύσωσι Πελοποννήσιοι. ἔστι οὖν τὸ νόημα ὑπερβατόν. ὃ γὰρ λέγει, τοιοῦτόν ἐστιν. ὅς τις ἐποίησε μεστὴν καὶ ὁλόκληρον ἡμῶν τὴν πόλιν ἀτείχιστον οὖσαν. ἄλλως. ἐπιχειλῆ. ἀντὶ τοῦ. ἐπιχειλὲς γὰρ μέστον λέγεται τὸ καὶ μὴ πλῆρες, ἀλλ' ἀπὸ [illegible]. αἰνίττεται δὲ, ὅτι ἐτείχισε τὴν πόλιν [illegible]. Καὶ πρὸς τούτοις ἀριστώσῃ.] καὶ πρὸς τούτοις ἄριστα τῇ πόλει ἐχούσῃ. ἔπαιξε δὲ τῇ λέξει ὅση πρὸς τὰ ἐπιφερόμενα. Τὸν Πειραιᾶ.] καὶ τὸν Πειραιᾶ γὰρ ἐτείχισεν. ὃς ἀπέχει τῆς πόλεως σταδίους μ', πρὸς θάλατταν ὤν. ἔπαιξε τῷ ἀριστώσῃ πρὸς τὰ ἐπιφερόμενα. πρὸς ὃ ἐπιφέρει καὶ τὸ ἰχθῦς προσέθηκεν. Προσέμαξεν.] προσέθηκε. προσεκόλλησεν. μάττειν γὰρ λέγεται τὸ ἀναμιγνύναι καὶ φυρᾶν καὶ εἰς ἓν συνάγειν. ἑξῆς οὖν τὸ μάττειν [illegible], διὰ τὸ προειρημένον ἀριστώσῃ. αἰνίττεται δὲ διὰ τούτων τὰ μακρὰ τείχη παρὰ τοῖς Ἀθηναίοις καλούμενα. μακρὰ δὲ ἐλέγοντο, διὰ τὸ ἀπὸ τῆς πόλεως διήκειν μέχρι τοῦ Πειραιῶς. ἄλλως. [illegible] Πειραιεῖ τῶν Ἀθηναίων παρὰ τῇ θαλάττῃ κειμένης, ἀπὸ πέντε τῆς πόλεως σημείων. Ἰχθῦς καινούς.] ἐπεὶ ἐκ τοῦ Πειραιῶς ἐποίησεν αὐτ' ἰχθύας ἐσθίειν. ὁ γὰρ Πειραιεὺς Θεμιστοκλῆς [illegible] προσέβαλλε τῇ πόλει. τὸ δὲ παρέθηκε, προσέθηκε. προσεκόλλησε τὰ μακρὰ τείχη. Μικροπολίτας.] διὰ τὴν ἐκ τοῦ πολέμου στενοχωρίαν τῶν ἀναλωμάτων καὶ τὴν τῶν ἀνδρῶν σπάνιν. Διατειχίζων.] συστέλλων τὰ τείχη. διὰ γὰρ τὸν πόλεμον καὶ τὰ ἐπὶ ταῖς φρουραῖς ἀναλώματα, καὶ τὴν ἀνδρῶν σπάνιν συνεστάλησαν τὰ τείχη. Κἀκεῖνος μὲν φεύγει.] ἐξωστράκισε γὰρ τὸν Θεμιστοκλέα ὁ δῆμος. Σὺ δ' ἀχιλλείων.] σὺ δὲ τῆς ἐν Πρυτανείῳ σιτήσεως μετέχεις. ἐκαλοῦντο γὰρ ἀχίλλειαί τινες κριθαὶ ὡς εὐγενεῖς αὗται. Μὴ σκέρβολλε.] μὴ λοιδόρει. δηλοῖ δὲ καὶ κερτομεῖν. ποιη(τικὴ) δὲ οὖν ἡ λέξις, ἀντὶ τοῦ μὴ ποίκιλλε. καὶ Καλλίμαχος. σκέρβολα μυθήσαντο.

Bisetus. Σκέρβολλε.] Εὐστάθιος. σκερβόλλειν, εἰς κέαρ βάλλειν, ἀποβολῇ τοῦ ι. καὶ ἐκ προσθέσεως.

Σχόλια. Ἐγκρυφιάζων.] ἐμφωλεύων καὶ ἀποκρύπτων. ὃ ἦ λέγει, τοιοῦτόν ἐστι. ἐλάνθανές με ῥᾳδίως ἐν τῇ πόλει. ὅτι ὃ ἐστι ἐγκρυφίαν ἄρτον μετήνεγκεν. ἐπὶ λανθάνοντος ἐγκρύπτοντα σεαυτόν.

Bisetus. διπλῆ καὶ εἴσθεσις εἰς περί. δ' ἐν κώλοιν ιϛ.

Αλλ. Μιαρώτατος, ὦ δημακίδιον, καὶ πλεῖ- στα πανοῦργα δεδρακώς,	AG. Nequiſsimus homo eſt, mi Popule: & qui ætate plurima fecit,
Ὁπόταν χασμᾷ, καὶ τοὺς καυλοὺς	Quando oſcitat, & repetundarum
Τῶν εὐθυνῶν ἐκκαυλίζων,	Caules defringit, & abſorbet,
Καταβροχθίζει, κἀμφοῖν χειροῖν	Manibusq́ ambabus Reipub.
Μυστιλᾶται τῶν δημοσίων,	Bona peculatur, & exugit.
Κλ. Οὐ χαιρήσεις, ἀλλά σε κλέπτον-	CL. Non ridebis. nam ego te furti
θ' αἱρήσω 'γὼ τρεῖς μυριάδας.	Reum agam, propter tres Myriades.
Αλλ. Τί θαλαττοκοπεῖς καὶ πλατυγίζεις,	AG. Quid turbas das? quid ſtrepitas?
Μιαρώτατος ὢν περὶ τὸν δῆμον	Qui peſsimus es erga populum
Τὸν Ἀθηναίων; καί σ' ἐπιδείξω	Atticum: ego te conuincam, ita me
Νὴ τὴν Δήμητρ', ἢ μὴ ζῴην,	Dea amet, aut non viuam, quod plus,
Δωροδοκήσαντ' ἐκ Μιτυλήνης πλεῖν ἢ μνᾶς τετταράκοντα.	Quàm quadraginta minis, corruptus fueris, è Mytilene.

Σχόλια. Μιαρώτατος.] διπλῆ καὶ εἴσθεσις εἰς περίοδον ἀναπαιστικὴν, δυοδεκάκωλον. ὧν τὸ πρῶτον καὶ τελευταῖον τετράμετρα καταληκτικά. τὰ δὲ λοιπὰ δίμετρα. ἐπὶ τοῦ τέλους διπλῆ ἔξω νεύουσα. Ὁπόταν χασμᾷ.] ὁπόταν [illegible]. ἐπεὶ τοὺς ἄλλα τὴν διὰ στόματος ἔχει. Τῶν εὐθυνῶν.] τῶν δικαίων [illegible] λογιστῶν [illegible] ἀρχαίων [illegible] τῶν κοινῶν, καὶ διοικοῦντες, τῶν ἀναλωθέντων χρημάτων εὐθύνας καὶ λογισμοὺς ἐδίδοσαν. Ἐκκαυλίζων.] ἀπὸ τῶν τὰ λάχανα ἀποκλώντων τῇ μεταφορᾷ ἐχρήσατο. ἐπεὶ [illegible] καὶ [illegible]. ὃ δὲ λέγει τοιοῦτόν ἐστι. μισθὸν λαμβάνων παρὰ τῶν διοικούντων τὰ κοινὰ, ἐκκόπτει αὐτῶν τὰς δίκας, ἵνα μὴ ὁ δῆμος εὐθύνας λαμβάνειν παρ' αὐτῶν δύνηται. Καταβροχθίζει.] καταπίνει ἀμφοτέραις ταῖς χερσί. τουτέστιν ἀπλήστως καὶ λάβρως καὶ ἀναιδῶς. Μυστιλᾶται.] κατατρώγει. ἰδίως δὲ παρὰ τοῖς Ἀττικοῖς μύστιλαι ἐκαλοῦντο τὰ ἄρτου τὰ εἰς ζωμὸν παραλαμβανόμενα καὶ ἀλλαχοῦ μεμυστιλημένας, ἀντὶ τοῦ κατεβρωμένας [illegible]. τουτέστι μεμασσημένας. ἄλλως. μύστιλαι ἐκεῖνοι ἄρτοι, οἷς δύναταί τις καὶ ζωμὸν ἀρύσασθαι. Αἱρήσω.] φθερῶ. διελέγξω. ἔλαβε δὲ τὸ αἱρήσω, ἀπὸ τοῦ χαιρήσω. ἄλλως. κλοπῆς συγκατεγνωκέναι. καταδίκης αἴτιός σοι γενήσομαι [illegible] σοι. Τί θαλαττοκοπεῖς.] ἐθαλαττοκράτουν γὰρ οἱ Ἀθηναῖοι. ὡς τοῦ Κλέωνος συνεχῶς προφερομένου τὴν κατὰ θάλατταν δύναμιν. πλατυγίζειν [illegible] κυρίως. τὸ ἐπιτιθέναι [illegible] τῇ ἀριστερᾷ χειρὶ καὶ παίειν τῇ δεξιᾷ καὶ ἦχον ἀποτελεῖν.

ἄλλως. τί ἐστι βράσσειν. ἔλαβε δὲ τὴν χρῆσιν τοῦ ὀνόματος ἀπὸ τῆς θαλάσσης. ἐπειδὰν γὰρ ὑπὸ σφοδρῶν ἀνέμων ταραχθῇ, τὰ κύματα ἀλλήλοις συγκρούουσιν. Πλατυγίζεις.] ἄμφω μεγαλορρημοσύνης δείγματα καὶ πλατυσμοῦ καὶ ἀλαζονείας. ἀπὸ δὲ τοῦ πλατυτέρου μέρους τῆς κώπης ὃ τῇ θαλάττῃ μᾶλλον προσπταίεται, καὶ τύπτον τὸ ὕδωρ τῇ εἰρεσίᾳ ἀπεργάζεται κτύπον, ἡ μεταφορά. ἀκολούθως δὲ τῷ θαλαττοκοπεῖς, ἐπήγαγε τὸ πλατυγίζεις. Δωροδοκήσαντα.] οὕτως ἐδωροδόκησεν ὁ Κλέων ἐκ Μιτυλήνης. δωροδοκεῖν δὲ οὐ μόνον τὸ τὰ δῶρα διδόναι καὶ ἀναπείθειν, ἀλλὰ καὶ τὸ λαμβάνειν. πόλις δὲ Λέσβου τῆς νήσου Μιτυλήνη. φίλη μὲν Ἀθηναίων καὶ σύμμαχος. ὕστερον δὲ νεωτερίσασα καὶ ἀποστᾶσα, κατέστρεψαν μὲν πάλιν οἱ Ἀθηναῖοι Χάρητος στρατηγοῦντος. συμβουλεύσαντος δὲ Κλέωνος, ἐψηφίσαντο, παῖδας μὲν καὶ γυναῖκας ἡβηδὸν ἀποκτεῖναι Μιτυληναίων. ἐξανδραποδίσασθαι δὲ πᾶσαν πόλιν. καὶ ναῦν ἐξέπεμψαν εὐθὺς ἀγγέλλουσαν τὰ βεβουλευμένα τῷ Χάρητι. τῇ δευτεραίᾳ δὲ μετανοοῦντας αἰσθόμενος ἐπὶ τοῖς γνωσθεῖσι Διόδοτος, εἷς καὶ αὐτὸς ὢν τῶν πολιτευομένων τότε, γενομένης αὖθις τῆς ἐκκλησίας, καὶ οὐδὲν ἀντιλέγοντος τοῦ Κλέωνος, καὶ παρακελευομένου ἅπαξ τοῖς δόξασιν ἐμμένειν, παρελθὼν μεταγνῶναι τοὺς Ἀθηναίους ἔπεισεν. ἦσαν γὰρ καὶ ἄλλοι τινὲς τὰ Μιτυληναίων φρονοῦντες, οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ αὐτῶν ἄνδρες Μιτυληναίων κατά τινα πρεσβείαν ἀφιγμένοι πείθουσι διὰ τάχους ἑτέραν πέμψαι τριήρη, ἀπαγορεύουσαν τῷ Χάρητι μηδὲν διαπράξασθαι τῶν πρότερον ἐπεσταλμένων. τοὺς δὲ ναύτας τῆς δευτέρας τριήρους τῇ τε ἄλλῃ παρακελεύσει καὶ δώρων ὑποσχέσει, προὐτρέψαντο πάσῃ σπουδῇ περὶ τὸν πλοῦν χρήσασθαι προθύμως ὡς ἂν τὴν προτέραν τριήρη φθάσειεν. οἱ δὲ, ἅτε καὶ ἐπὶ χρηστὸν πλέοντες πρᾶγμα, καὶ τῆς παρακελεύσεως εἴξαντες, τοσαύτῃ περὶ τὴν εἰρεσίαν ἐχρήσαντο σπουδῇ, ὥστε ἐν ᾧ ἔφθη καταπλεύσασα ἡ προτέρα ναῦς, καὶ ὁ Χάρης λαβὼν τὰ γράμματα, καὶ ἐκείνην ἐπικαταπλεῦσαι ἐκέλευσε. παρὰ τοσοῦτον κινδύνου ἡ Μιτυλήνη ἦλθεν. ἀπὸ ταύτης οὖν φασιν αὐτὸν ἐπιδείξειν τὸ ἀργύριον εἰληφότα. λεληθότως δὲ πάλιν αὐτὸν εἰς ὠμότητα διαβάλλων τῶν τρόπων. οὐ γὰρ φέρεται λαβὼν πλὴν ἢ μνᾶς μ περὶ τῶν Μιτυληναίων ὁ Κλέων μισθόν. πιθανῶς δὲ ἐπλάσατο αὐτὸν εἰληφέναι. ἐπεὶ ἐκεῖνός φησιν αὐτὸν ἀμύνεσθαι τοῖς ἴσοις.

Bisetus. Θουκυδίδης ἐν τῷ γ. τῆς ἑαυτοῦ ξυγγραφῆς ταῦτα περὶ τούτων σαφέστερον λέγει. Καὶ τριήρη εὐθὺς ἄλλην ἀπέστελλον κατὰ σπουδήν, ὅπως μὴ φθασάσης τῆς δευτέρας εὕρωσι διεφθαρμένην τὴν πόλιν. προεῖχε δὲ ἡμέρᾳ καὶ νυκτί. παρασκευασάντων δὲ τῶν Μιτυληναίων πρέσβεων τῇ νηὶ οἶνον καὶ ἄλφιτα καὶ μεγάλα ὑποσχομένων εἰ φθάσειεν, ἐγένετο σπουδὴ τοῦ πλοῦ τοιαύτη, ὥστε ἤσθιόν τε ἅμα ἐλαύνοντες, οἴνῳ καὶ ἐλαίῳ ἄλφιτα πεφυρμένα, καὶ οἱ μὲν ὕπνον ᾑροῦντο κατὰ μέρος. οἱ δὲ ἤλαυνον. κατὰ τύχην δὲ πνεύματος οὐδενὸς ἐναντιωθέντος, καὶ τῆς μὲν προτέρας νεὼς οὐ σπουδῇ πλεούσης ἐπὶ πρᾶγμα ἀλλόκοτον, ταύτης δὲ τοιούτῳ τρόπῳ ἐπειγομένης, ἡ μὲν ἔφθασε τοσοῦτον, ὅσον Πάχητα ἀνεγνωκέναι τὸ ψήφισμα, καὶ μέλλειν δράσειν τὰ δεδογμένα. ἡ δὲ ὑστέρα αὐτῆς ἐπικατάγεται, καὶ διεκώλυσε μὴ διαφθαρῆναι.

ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΗ στίχων ιέ.

ΔΡΑΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΔΕΥΤΕΡΟΥ

Σκηνὴ τετάρτη.

Τετράμετροι Ἰαμβικοὶ Καταληκτικοί.

Ταὐτὰ πρόσωπα.

Bisetus. Ὁ Χορὸς τὸν Ἀγοράκριτον ἐπαινεῖ, καὶ τῆς εὐγλωττίας ζηλοῖ, ὅτι πάντων ἄριστα τοῦ Κλέωνος κατηγόρησε, καὶ πρὸς τὸ μὴ μεθεῖναι τὸν ἄνδρα, ἀλλὰ διωκτικῶς μεθ' ὑπομονῆς αὐτὸν διώκειν. αὐτῷ ἐπιχειρεῖν, καὶ πιέζειν, ἕως καταργάσηται, προτρέπει.

ΧΟ. Ὦ Πᾶσιν ἀνθρώποις φανεὶς μέγιστον ὠφέλημα,
Ζηλῶ σε τῆς εὐγλωττίας, εἰ γὰρ ὧδ' ἐποίσεις,
Μέγιστος Ἑλλήνων ἔσει, καὶ νῦν μόνος καθέξεις
Τἀν τῇ πόλει, τῶν ξυμμάχων τ' ἄρξεις ἔχων τρίαιναν,
Ἧ πολλὰ χρήματ' ἐργάσει, σείων τε καὶ ταράττων.

ANTISTROPHE.

ACTVS II. SCENA quarta.

Octonarij Iambici Catalectici.

Eædem Perſonæ.

CH. *O Qui omnibus nobis ſummo hodie adiumento fuiſti,*
Laudo te ob hanc eloquentiam. Nam ſi ita pergas, eris dehinc
Græcorum maximus; & ſolus Rempubl. capeſſes:
Et imperium in ſocios habebis, armatus tridente,
Quo multum conficies pecuniæ, perterritando,

Σχόλια. Πᾶσιν ἀνθρώποις.] διπλῆ, καὶ εἴσθεσις ἐν καὶ ἑκ τοῖς ἀναπαίστοις εἰς ἰαμβικὰ τετράμετρα καταληκτικὰ ἑπτακαίδεκα ιέ. ἐπὶ τῇ ἀποθέσει παράγραφος. ἐπὶ δὲ τῷ ἄκρῳ τῆς τελευταίας διπλῆ ἔξω νενευκυῖα. τινὲς δὲ τὰ ἑπτὰ πρῶτα κῶλα ὡς ἀντιστροφὴν εἰλήφασιν. Εἰ γὰρ ὧδ' ἐποίσεις.] εἰ γὰρ εἰς τέλος ἐναντιούμενος αὐτῷ παραμείνῃς πρὸς τὴν χάριν καὶ κατηγορίας. εἰ γὰρ οὕτω κατηγορεῖς χρήσῃ. Τῶν συμμάχων τ' ἄρξεις.] ἔπαιξε παρὰ τὸ θαλαττοκρατεῖν τοὺς Ἀθηναίους καὶ τοὺς νησιώτας ἔχειν ὑποτελεῖς φόρων. Ἐργάσει.] συνάξεις. τὸ δὲ σείων. παρὰ διασείειν καὶ ἀπαιτεῖν

Καί μὴ μεθῇς τὸν ἄνδρ'· ἐπειδή σοι λαβὴν δέδωκεν.
Κατεργάσει γὰρ ῥᾳδίως, πλευρὰς ἔχων τοιαύτας.
Κλ. Οὐκ ὦγαθοὶ ταῦτ' ἐστὶ πω ταύτῃ. μὰ τὸν Ποσειδῶ.
Ἐμοὶ γάρ ἐστ' εἰργασμένον τοιοῦτον ἔργον, ὥστε
Ἀπαξάπαντας τοὺς ἐμοὺς ἐχθροὺς ἐπιστομίζειν,
Ἕως ἂν ᾖ τῶν ἀσπίδων τῶν ἐκ Πύλου τι λοιπόν.
Ἀλλ. Ἐπίσχες ἐν ταῖς ἀσπίσι. λαβὴν γὰρ ἐνδέδωκας.
Οὐ γάρ σ' ἐχρῆν εἴπερ φιλεῖς τὸν δῆμον, ἐκ προνοίας
Ταύτας ἐᾶν αὐτοῖσι τοῖς πόρπαξιν ἀνατεθῆναι.
Ἀλλ' ἔστι τοῦτ' ὦ δῆμε μηχάνημ', ἵν' ἢν σὺ βούλῃ
Τὸν ἄνδρα κολάσαι τουτονὶ, σοὶ τοῦτο μὴ 'κγένηται.
Ὁρᾷς γὰρ αὐτῷ στίφος οἷόν ἐστι βυρσοπωλῶν
Νεανιῶν. τούτους δὲ περιοικοῦσι μελιτοπῶλαι
Καὶ τυροπῶλαι. τοῦτο δ' εἰς ἕν ἐστι συγκεκυφός.
Ὥστ' εἰ σὺ βριμήσαιο, καὶ βλέψειας ὀστρακίνδα,
Νύκτωρ καθαρπάσαντες ἂν τὰς ἀσπίδας, θέοντες
Τὰς εἰσβολὰς τῶν ἀλφίτων ἂν καταλάβοιεν ἡμῶν.

A *Et commonendo: modò ne dimittas hominem, tibi anſam*
Qui præbuit: facilè ad nihilum rediges: compage tanta
Laterum qui polles. CL. *ô populares, hæc non ita ſe habent, non*
Per Neptunum. Nam tale ego facinus feci, ut meorum
B *Inimicorum omnium os facillimè obturare poſſim,*
Donec aliquid ſcutorum fuerit è Pylo ſuperſtes.
AG. *Reprime te in ſcutis, quia tu anſam tumultui præbuiſti.*
Neque enim oportebat te (ſiquidem amas populum) ſcuta cum ipſis
Loris, ex compoſito, in templis ſuſpendere. Sed viri huius,
C *O popule, commentum hoc eſt: ut, ſi tu velis in illum*
Animaduertere, non liceat tibi. Vides enim cateruam
Iuuenum coriariorum illi præſtò eſſe: tùm propolæ
Mellis circùm habitant, atq; caſeorum: qui omnes in unum
D *Conſpirant: ut ſi tu fremas, & videas oſtraciſmum,*
Illi clàm è templis ſcuta corripiant noctu: impetumq;
Faciant in frumentorum cameras, auferantq; noſtra.

Σχόλια. Λαβήν.] ἀφορμήν. λῆμμα εἰς παλαιστάς. Κατεργάσει γάρ.] νικήσεις περιέσῃ αὐτοῦ. Πλευρὰς ἔχων.] σῶμα ἔχων ἰσχυρὸν καὶ στερρότατον. τουτέστιν ἰταμείαν ἔχων E τοιαύτην. Οὐκ ὦγαθοί.] οὐ ταῦτα οὕτως ἔχει τὸν τρόπον, ὡς ὑμεῖς φατε καὶ προσδοκᾶτε. Μὰ τὸν Ποσειδῶ.] ὅτι περὶ [illegible] εἰπόντων τῶν ἱππέων καὶ [illegible] καὶ πράττων, τὸν Ποσειδῶνα ὄμνυσιν. Ἐπιστομίζειν.] καταστομίζειν, [illegible] στόμα ἔχειν τῶν κατ' ἐμοῦ. λέγων καὶ διαβάλλων μηδὲ φωνὴν ἐᾶν προϊέναι. Τῶν ἀσπίδων τῶν ἐκ Πύλου.] μεγαλύνει ὁ Κλέων τὰ περὶ Πύλον θρυλλεῖ καὶ στρατηγίαν, καὶ τὰ τῶν αἰχμαλώτων. ἔθος δὲ ἦν, τὰ ἀπὸ τῶν πολεμίων ὅπλα ἐν τοῖς ἱεροῖς ἀνατίθεσθαι. ἕως οὖν φησιν ἀνάκειται ἀπὸ Πύλου καὶ Σφα- F κτηρίας ὅπλα ἅπερ ἀνέθηκα τοῖς θεοῖς νικήσας, οὐδεὶς τῶν ἐχθρῶν τολμήσει κατ' ἐμοῦ λέγειν. Λαβὴν γὰρ ἐνδέδωκας.] κατὰ σεαυτοῦ [illegible] ἀφορμὴν κατὰ σοῦ κατηγορίας. ἀπὸ δὲ τῶν ἀσπίδων τὴν λαβὴν εἶπεν. Αὐτοῖσι τοῖς πόρπαξι.] σὺν αὐτοῖς ὀχάνοις. πόρπαξ ἐστὶν ᾧ τὴν ἀσπίδα κατέχουσιν ὃ καλεῖται ὄχανος. περιφερὴς δὲ οὖσα ἡ ἀσπὶς ἐκινεῖτο κυκλικῶς διὰ τοῦ πόρπακος. ἀνετίθεσαν δὲ τὰ ἐκ τῶν πολεμίων ὅπλα, ἄνευ τῶν ὀχάνων, ἵνα μὴ ἑτοίμως ἔχωσιν αὐτοῖς χρῆσθαι. μηχάνημα δὲ στρατήγημα, πανούργημα. Στίφος.] σύ- G στημα. τάξις πολεμική. ἡ φάλαγξ. συστροφή. πλῆθος συστάσεων. τοῦτο δὲ ἐποίησεν ὁ Κλέων, ἵνα ἔχῃ φησὶ συνεσχημένον αὐτῷ πρὸς τὴν πολιτείαν. Συγκεκυφός.] συνελθόν. ἀντὶ τοῦ ὁμονοοῦσι ἑαυτοῖς καὶ συμπνέουσιν. ἄλλως. ὁμονοοῦσιν ἀντὶ τοῦ συνελθόντες αὐτῷ συμπνέουσι. Βριμήσαιο] ὀργισθείης. βριμᾶσθαι γὰρ τὸ ὀργίζεσθαι καὶ ἀπειλεῖν. παρὰ τισὶ καὶ τὸ ἦχον ἀποτελεῖν. ὡς τὸ ὑπὸ γοῦν τὸ πολλαῖς μύλαις βριμωμέναις ὁ τῶν μυλῶν ψόφος ῥᾳδίως ἐλανθάνετο. Ὀστρακίνδα.] ἔστι μὲν ὄνομα παιδιᾶς. θέλει δὲ εἰπεῖν. θελήσειας αὐτὸν ἐξοστρακισθῆναι. ὁ δὲ τρόπος τοιοῦτος τοῦ ἐξοστρακισμοῦ. προεχειροτόνει ὁ δῆμος ὄστρακον εἰσφέρειν. καὶ ὅταν δόξῃ, ἐφράττετο σανίσιν ἡ ἀγορά, καὶ κατελείποντο εἴσοδοι δέκα. δι' ὧν εἰσιόντες κατὰ φυλὰς ἐτίθεσαν ὄστρακον, ἐπιστρέφοντες τὴν ἐπιγραφήν. ἐπεστάτουν δὲ, οἵ τε ἐννέα ἄρχοντες, καὶ ἡ βουλή. ἀριθμηθέντων δὲ, ὅτῳ πλεῖστα γένοιτο καὶ μὴ ἐλάττω ἑξακισχιλίων, τοῦτον ἔδει ἐν δέκα ἡμέραις μεταστῆναι τῆς πόλεως. εἰ δὲ μὴ γένοιτο ἑξακισχίλια, οὐ μεθίστατο. οὐ μόνον δὲ Ἀθηναῖοι ὠστρακοφόρουν, ἀλλὰ καὶ Ἀργεῖοι καὶ Μιλήσιοι, καὶ Μεγαρεῖς. σχεδὸν δὲ, οἱ χαριέστατοι πάντες, ὠστρακίσθησαν. Ἀριστείδης. Κίμων, τῇ ἀδελφῇ Ἐλπινίκῃ συγκοιμηθεὶς καὶ διαβληθεὶς πρὸς τοὺς πολίτας. Θεμιστοκλῆς. Θουκυδίδης. Ἀλκιβιάδης. [illegible] μέχρι δὲ Ὑπερβόλου ὀστρακισμὸς προῆλθεν, ἐπ' αὐτοῦ κατελύθη, [illegible] τοῦ νόμου διὰ τὴν [illegible] τοῖς Ἀθηναίων πράγμασιν ὕστερον. παροξυνθεὶς δὲ διὰ τὸ ὀστρακίνδα καὶ πάντα τὰ τοιαῦτα ἐπὶ παιδιᾶς [illegible]. διαφέρει δὲ φυγῆς ὀστρακισμός. ὅτι τῶν μὲν φυγῇ ἁλόντων αἱ οὐσίαι δημεύονται. τῶν δὲ ἐξοστρακισθέντων οὐκ ἀφαιρεῖται τὰ χρήματα ὁ δῆμος. καὶ τοῖς μὲν χρόνος ὥρισται καὶ τόπος. οἱ δὲ φυγόντες οὐδέτερον τούτων ἔχουσιν. οἱ [illegible] διὰ τὸ δήμῳ δοκεῖν [illegible] ἐξωστρακίζοντο καὶ κατεδικάζοντο. ὀστράκοις γὰρ ἔγραφον τὸ ὄνομα τοῦ φυγάδος. Εἰσβολάς.] τὰ σιτοφυλάκια. τὰς ἀποθήκας καταλάβοιεν φθάσαντες. ἢ εἰσβολὰς εἶπεν ὅλως τὰς χώρας. εἰσβολὰς δὲ λέγουσί τινες τοὺς τόπους δι' ὧν εἰσέβαλλον οἱ πολέμιοι.

A Δημ. Οἴμοι τάλας. ἔχουσι γὰρ πόρπακας; ὦ πόνηρε.
Ὅσον με παρεκόπτου χρόνον, τοιαῦτα κρουσιδημῶν.
Κλ. Ὦ δαιμόνιε μὴ τοῦ λέγοντος ἴσθι. μηδ᾽ οἰηθῇς
Ἐμοῦ ποθ᾽ εὑρήσειν φίλον βελτίον᾽, ὅστις εἷς ὢν
B Ἔπαυσα τοὺς συνωμότας. κἄμ᾽ οὐ λέληθεν οὐδὲν
Ἐν τῇ πόλει συνιστάμενον. ἀλλ᾽ εὐθέως κέκραγα.
Ἀλλ. Ὅπερ γὰρ οἱ τὰς ἐγχέλεις θηρώμενοι πέπονθας.
Ὅταν μὲν ἡ λίμνη καταστῇ, λαμβάνουσιν οὐδέν.
C Ἐὰν δ᾽ ἄνω τε καὶ κάτω τὸν βόρβορον κυκῶσιν,
Αἱροῦσι. καὶ σὺ λαμβάνεις, ἢν τὴν πόλιν ταράττῃς.
Ἓν δ᾽ εἰπέ μοι τοσουτονί. σκύτη τοσαῦτα πωλῶν
Ἔδωκας ἤδη τουτῳί γε κάττυμα παρὰ σαυτοῦ
Ταῖς ἐμβάσι φάσκων φιλεῖν. Δημ. οὐ δῆτα μὰ τὸν Ἀπόλλω,
D Ἀλλ. Ἔγνωκας οὖν δῆτ᾽ αὐτὸν οἷός ἐστιν; ἀλλ᾽ ἐγώ σοι,
Ζεῦγος πριάμενος ἐμβάδων, τουτὶ φορεῖν δίδωμι.
Δημ. Κρίνω σ᾽ ὅσον γ᾽ ἐγᾦδα περὶ τὸν δῆμον ὄντ᾽ ἄριστον.
Εὐνούστατόν τε τῇ πόλει, καὶ τοῖσι δακτύλοισιν.
E Κλ. Οὐ δεινὸν οὖν δῆτ᾽ ἐμβάδας τοσουτονὶ δύνασθαι,
Ἐμοῦ δὲ μὴ μνείαν ἔχειν ὅσων πέπονθας, ὅστις
Ἔπαυσα τοὺς κινουμένους, τὸν Γρύττον ἐξαλείψας;
Ἀλλ. Οὔκουν σε δῆτα ταῦτα δεινόν ἐστι πρωκτοτηρεῖν.
F Παῦσαί τε τοὺς κινουμένους, κοὐκ ἔσθ᾽ ὅπως ἐκείνους

A PO. Væ miſero mihi: num clypei lora habent? ô tu ſceleſte
Quanto me tempore fraudaſti, ludificando popellum.
CL. Iſtud ne dixis infelix, nec te putes amicum
Inuenturum, qui melior ſit, quàm ego. Nam ego cùm vnus eſſem:
B Coniuratos ſolus compeſcui: neque me latebat
Quicquam, quod in vrbe clàm fieret, nam clamaui repentè.
AG. Idem accidit tibi, quod his, qui anguillas aucupantur
Vbi tranquillus eſt lacus, nil piſcium reportant.
C At ſi lutum ſtagni ſurſum commôrint & deorſum,
Ibi capiunt demum: ſic & tu capis, vbi priùs ciuitatem
Perturbas. Age verò, vnum hoc dicas mihi: cùm venditares
Tantum corij, dediſtin' vnquam ſponte tua, huic popello
Corrigiam vnam, ad ſuendos calceos, tuo ex amore?
D PO. Non ſanè, non, per Apollinem. AG. noras ergo vir iſte
Quinam eſſet, at ego tibi emam, & dabo par iſthoc calceorum.
PO. Ego, quantum video, te bene velle populo arbitror, & vrbi
Amicum te eſſe, & digitis quoque meis. CL. annon graue hoc ſit,
E Quòd calcei tantùm valent: mei autem nulla reſtat
In te memoria, à quo tanta accepiſti bona. Nam ego olim
Sedaui ſubagitatos, & Gryttum extinxi cynædum.
AG. Annon graue hoc Cynædorum nates inſpicere & omnes
F Sedare pathicos. Neque ſanè eſt, vt non ſedâris illos

Σχόλια. Ἔχουσι γὰρ πόρπακας.] ὡς δέον τὰς ἀνατιθεμένας ἀσπίδας μὴ ἔχειν πόρπακας, ὑπὲρ τοῦ μὴ ἐξεῖναι τοῖς ἐπιχειροῦσι κατὰ τοῦ δήμου ἐξ ἑτοίμου χρῆσθαι ταῖς ἀσπίσι. Κρουσιδημῶν.] ἀντὶ τοῦ κρούων τῇ βουλῇ. ἐλυμαίνου τὸν δῆμον ἀπατῶν, καὶ παρακρουόμενος τῷ ἔθει. ἔστι γὰρ παρακρουσόμενον, μέτρον. ὃ λέγεται ἐπὶ τῶν τοῖς μέτροις παραλογιζομένων. καὶ παρακρούεσθαι, ἀνατρέψαι. καὶ παράκρουσιν ἐξαπάτην ἐμπαιγμόν. Ἐν τῇ πόλει ξυνιστάμενον.] οὐδὲν τῶν κατὰ τῆς πόλεως λογιζομένων καὶ ὁμοῦ ἱσταμένων. Καταστῇ.] κατάστασιν λάβῃ. ἐν εὐδίᾳ ᾖ. ἐπεὶ αἱ ἐγχέλεις μὴ δυνάμεναι ἀνέχεσθαι, ἐν τῇ ἰλύϊ εἰσίν. οἱ οὖν θηρεύοντες τὸ ὕδωρ ταράττοντες ἀγρεύουσι τὰς ἐγχέλεις. G Ζεῦγος πριάμενος.] πλείονα εὔνοιαν ἐνδείκνυσιν, ὅτι καὶ πριάμενος ἔδωκεν. ὁ δὲ, ἔχων προῖκα, οὐδ᾽ ἔδωκεν. οὐδ᾽ ὅτι χρήσιμον ἔχει, τῇ πόλει χαρίζεται. Τοῖσι δακτύλοισι.] πρὸς τὸ μὴ πταίειν διὰ τὰς ἐμβάδας. ἅμα δὲ καὶ τοῖς δακτύλοις τῶν χειρῶν, διὰ τὸ μὴ κλέπτειν. Τὸν Γρύττον ἐξαλείψας.] οἱ μὲν ἀντὶ τοῦ τὸ λυχὸν τῆς πορνείας ἐξαλείψας. παρὰ τὸν ἐν τοῖς ὄνυξι ῥύπον ὃν λέγουσι γρῦ. οἱ δὲ, Γρῦττον τινὰ ἐπὶ κιναιδίᾳ διαβάλλουσι. τῶν ἐπὶ μαλακίᾳ γὰρ διαβαλλομένων ὁ Γρῦττος. ἄλλως. ὑγρόν τινα καὶ κατάξηρον. ὃς διὰ τὴν πολλὴν ὑγρότητα, ἐν ἑταιρείοις διετέλει, ὁ δὲ Κλέων δημαγωγῶν, θάνατον αὐτῷ ἐπέθηκε τὴν ζημίαν. Πρωκτοτηρεῖν.] πρωκτὸν ἐπιτηρεῖν τῶν πορνευομένων.

Οὐχὶ φθονῶν ἔπαυσας, ἵνα μὴ ῥήτορες γένωνται.
Τοῦτον δ' ὁρῶν ἄνευ χιτῶνος ὄντα τηλικουτονὶ,
Οὐπώποτ' ἀμφιμασχάλου τὸν δῆμον ἠξίωσας,
Χειμῶνος ὄντος, ἀλλ' ἐγώ σοι τουτονὶ δίδωμι.
Δημ. Τοιουτονὶ Θεμιστοκλῆς οὐπώποτ' ἐπενόησεν,
Καίτοι σοφὸν κἀκεῖν' ὁ Πειραιεύς. ἔμοιγε μέντοι
Οὐ μεῖζον εἶναι φαίνετ' ἐξεύρημα τοῦ χιτῶνος.
Κλ. Οἴμοι τάλας, οἵοις πιθηκισμοῖς με περιελαύνεις.
Αλλ. Οὔκ, ἀλλ' ὅπερ πίνων ἀνὴρ πέπονθ' ὅταν χεσείῃ;
Τοῖσι τρόποις τοῖς σοῖσιν, ὥσπερ βλαυτίοισι, χρῶμαι.
Κλ. Ἀλλ' οὐχ ὑπερβαλεῖς με θωπείαις. ἐγὼ γὰρ αὐτὸν
Προσαμφιῶ τοδί. σὺ δ' οἴμωζ', ὦ πόνηρε. Δημ. αἰβοῖ.
Οὐκ ἐς κόρακας ἀποφθερεῖ, βύρσης κάκιστον ὄζων;
Αλλ. Καὶ τοῦτ' ἐπίτηδές σε περιήμπισχ', ἵνα σ' ἀποπνίξῃ.
Καὶ πρότερον ἐπεβούλευσέ σοι. τὸν καυλὸν οἶσθ' ἐκεῖνον,
Τοῦ σιλφίου τὸν ἄξιον γενόμενον; Δημ. οἶδα μέντοι.
Αλλ. Ἐπίτηδες οὗτος αὔτ' ἔσπευδ' ἄξιον γενέσθαι,
Ἵν' ἐσθίοιτ' ὠνούμενοι, κἄπειτ' ἐν Ἡλιαίᾳ
Βδέοντες ἀλλήλους ἀποκτείνειαν οἱ δικασταί.
Δη. Νὴ τὸν Ποσειδῶ, καὶ πρὸς ἐμὲ τουτί γ' εἶπ' ἀνὴρ κόπρειος.
Αλλ. Οὐ γὰρ τόθ' ὑμεῖς βδεόμενοι δήπου 'γένεσθε πυῤῥοί;
Καὶ νὴ Δί' ἦν καὶ τοῦτο Πυῤῥάνδρου τὸ μηχάνημα.

A *Ex inuidia, metuens eos oratores futuros.*
Sed cùm nudum videres hunc tantillulum popellum,
Ne quidem humerali veſte dignum cenſuiſti,
Etiam durante hyeme: at ego tibi dono pallium iſtuc.
PO. Na tale ne quidem Themiſtocles dare cogitauit:
B *Quamuis hac etiam in parte ſapiens, Piraeenſis iſte:*
Mihi tamen hac tunica nil maius inuentum videtur.
CL. Ah me miſerum, quibus circumagis me modis doloſis?
AG. Minime: ſed idem facio, quod poti, qui aluo vrgente ſurgunt.
Nam vt illi alienis ſoleis, ita tuis moribus ego
C *vtor.*
CL. At non ſuperabis me, palpum obtrudendo: Nam ego popellum
Hac induam tunica. at tu male diſpereas verbero. PO. ehem,
Non tu hinc abis in rem malam, qui corium oles malignè?
AG. Sanè haud ineptè tibi circumdedit, vt te ſtrangulet. Nam
D *Et antehac tibi inſidias ſtruxit, ſcis caulem, opinor,*
Iſtum Laſerpitij, paruo venalem factum? PO. ego noui.
AG. Non abs re voluit illum tam vili venire nuper
Pretio: vt qui emitis, comedatis: ac pòſt in foro ſedentes
Pedatis iudices: & voſmet inuicem enecetis.
E *PO. Ita per Neptunum. Hoc dixit idem ad me quidam ſtercoroſus.*
AG. Nunquámne verò pedendo ſuffuſi eſtis rubore?
Nam per Iouem, Pyrrhandri quoque commentum fuerat iſthuc.

Σχόλια. Ἵνα μὴ ῥήτορες.] ἀπείργετο γὰρ τοῖς τοιούτοις ἀγορεύειν. διαβάλλει δὲ τοὺς ῥήτορας ὡς τοιούτους. Ἀμφιμασχάλου.] χειριδωτοῦ ἱματίου. οἱ δὲ, τηλικοῦ. ἄλλως, μικροῦ χιτωνίσκου. ἦν δὲ καὶ ἑτερομάσχαλος ὁ τῶν ἐργατῶν οὗ τὴν μίαν μασχάλην ἔρραπτον. ἄλλως, ἑκατέρωθεν ἔχοντες χειρίδας οὐ μακράς. ἀλλ' ἕως τῶν μασχαλῶν. Ἀλλ' ἐγώ σοι.] παρεπιγραφή. δίδωσι γὰρ αὐτῷ χιτῶνα. Οὐ μεῖζον εἶναι φαίνεται.] ὅτι σοφίας δόξαν ἀπηνέγκατο ὁ Θεμιστοκλῆς, σαφηνίσας Ἀθηναίοις τὸν δοθέντα χρησμόν. τεῖχος τριτογενεῖ ξύλινον δίδοι εὐρύοπα Ζεύς. ἄλλων δὲ ἄλλα λεγόντων Θεμιστοκλῆς ἔφη, τὰς τριήρεις λέγειν ξύλινον τεῖχος. καὶ τὸν Πειραιᾶ δὲ τειχίσας ὡς εἴρηται καὶ τὰ μακρὰ τείχη ποιήσας τὰ διήκοντα ἀπὸ τῆς πόλεως μέχρι τοῦ Πειραιῶς, ἐπὶ πλεῖον ἔδοξε σοφός. Πιθηκισμοῖς.] ὅ ἐστι τοῖς κολακεύμασιν. ἄλλως, μιμήμασιν, ὡς καὶ αὐτοῦ ταῦτα πεποιηκότος. Περιελαύνεις.] γράφεται παρελαύνεις. Ὅταν χεσείῃ.] οἱ ἀνιστάμενοι ἐκ τῶν συμποσίων πρὸς τὸ ἀποπατῆσαι, πολλάκις τοῖς ἀλλοτρίοις ὑποδήμασιν, ἤτοι σπεύδοντες, ἢ καὶ ἀγνοοῦντες ὑπὸ μέθης ἐξέρχονται.

F BISETVS. Βλαυτίοισι.] Σβλαύτη, εἶδος ὑποδήματος. καὶ βλαυτίοις. σανδαλίοις. ἐκ δὲ τοῦ σβλαύτη, τὸ ὑποκοριστικὸν τὸ βλαύτιον γίνεται.

Σχόλια. Προσαμφιῶ τοδί.] πρὸς οἷς ἔχει ἐνδύσω. παρεπιγραφή ἐστι. δίδωσι γὰρ ὁ Κλέων αὐτῷ χιτῶνα. Βύρσης κάκιστον.] ἐπειδὴ ὁ δῆμος ὁ μυσαττόμενος τὴν ὀσμὴν τῆς βυρσοδεψικῆς, ταῦτά φησι. Τὸν καυλὸν οἶσθ' ἐκεῖνον.] τὴν ῥίζαν τοῦ σιλφίου. σίλφιον δὲ ῥίζα κατά τινας ἡδύοσμος ἐν G Λιβύῃ γινομένη ἀστυπτικὴ καὶ θεραπευτική. καλλίστη δὲ ἡ Κυρηναϊκή. ὅτι τὸν ὀπὸν καὶ τὴν ῥίζαν καὶ τὸν καυλὸν τοῦ σιλφίου ἤσθιον. ἄλλως. φυτόν ἐστι τὸ καλούμενον. Ἀρισταῖος δὲ ὁ Ἀπόλλωνος καὶ Κυρήνης πρῶτον τὴν ἐργασίαν τοῦ σιλφίου ἐξεῦρεν ὥσπερ καὶ τοῦ μέλιτος. Τὸν ἄξιον γενόμενον.] ὅτι καὶ νῦν ὤνιον καὶ ὀλίγης τιμῆς πιπρασκόμενον, Οἶδα μέν τοι.] ὅτι καὶ τῷ ὀπῷ καὶ τῇ ῥίζῃ καὶ τῷ καυλῷ τοῦ σιλφίου ἐχρῶντο. Οἱ δικασταί.] οἱ ἡλιασταί. τὸ μέγα δὲ δικαστήριον ἐν τῇ Ἀττικῇ, Ἡλιαία. καὶ οἱ δικασταὶ Ἡλιασταί. Κόπριος ἀνήρ.] Σ. ὡς ἀπὸ δήμου. λέγει δὲ τὸν κοπρολόγον. ἢ κηπουρόν, παρὰ τὴν κόπρον. Ἄλλως. Κύπρος, τόπος τῆς Ἀττικῆς, ὅθεν τὸ ἐθνικὸν Κύπριος. παίζει δὲ ἐν τῷ τούτων τῶν λέξεων ὁ- A μοιότητι. Πυῤῥάνδρου.] ἀπὸ τοῦ πυῤῥίου ἔπαιξε τὸ ὄνομα. ἦν δὲ οὗτος ὁ Πύῤῥανδρος πονηρὸς καὶ συκοφάντης. βωμολοχεύμασι δὲ κολακεύμασιν ἢ ἀπάταις. βωμολόχοι δέ εἰσιν οἱ περὶ τοὺς βωμοὺς λοχῶντες καὶ ῥυφίως ὑποκαθήμενοι, ἐπὶ τῷ ἁρπάζειν τὰ ἐπιτιθέμενα θύματα. τὸ δ' ἡμῖν πλεονάκις ἴσως τοῦ δέοντος εἴρηται. θεὸν δὲ τὴν Ἀθηνᾶν ἀκουστέον.

Κλ. Οἵοισί μ' ὦ πόνηρε βωμολοχεύμασι ταράττεις;
Αλ. Ἡ γὰρ θεός μ' ἐκέλευσε νικῆσαί σ' ἀλαζονείᾳ.
Κλ. Ἀλλ' οὔ με νικήσεις. ἐγὼ γάρ φημί σοι παρέξειν,
Ὦ δῆμε, μηδὲν δρῶντι, μισθοῦ τρύβλιον ῥοφῆσαι.
Αλ. Ἐγὼ δὲ κυλίχνιόν τέ σοι, καὶ φάρμακον δίδωμι,
Τἀν τοῖσιν ἀντικνημίοισιν ἑλκύδρια περιαλείφειν.
Κλ. Ἐγὼ δὲ τὰς πολιάς γέ σου 'κλέγων, νέον ποιήσω.
Αλ. Ἰδοὺ δέχου κέρκον λαγώ, τὼ 'φθαλμιδίω περιψῆν.
Κλ. Ἀπομυξάμενος, ὦ δῆμ', ἐμοῦ πρὸς τὴν κεφαλὴν ἀπόψω.

B CL. Ab quibus inſultas mihi ſcurrilitatibus, ſceleſte?
AG. Dea Pallas certè iuſsit, vt te vincam vanitate.
CL. Non vinces. Ego enim affirmo tibi, mi popule, me daturum
Etiam ocioſè, vt ollam mercedis ſorbere poſſis.
AG. At ego do iam tibi pyxidem, cum vnguento, vt tibiarum C
Vlcera circùm vngas. CL. at ego canos mihi eligens capillos,
Iuuenem te faciam. AG. hem cape ſis leporis hanc caudam, atque ocellos
Abſterge. CL. ô popule, vbi ego emunxi, tu in caput abſterge meum.

Σχόλια. Μισθοῦ τρύβλιον.] ὀξύβαφον. ἀντὶ τοῦ εἰπεῖν ὄψον. ἢ ἄλλου τινὸς προσφαγίου, μισθοῦ εἶπε διὰ τὸν δικαστικὸν μισθόν. Κυλίχνιον.] ἔκπωμα. ὃ νῦν λέγουσι πυξίδιον. ἔχουσι δὲ οἱ ἰατροὶ τὰ πυξίδια. ἐν οἷς προσβάλλουσι τὰ πάσματα. Κέρκον.] τὴν οὐράν. ἁπαλὸν δὲ καὶ τρυφερὸν τὸ τοῦ λαγὼ ἔριον. ὥστε ἀντὶ σπόγγου χρῆσθαι διὰ τὸ ἁπαλὸν εἶναι, ὥστε τὰς λήμας περιψῆν.

Bisetvs. Λαγὼ] ἴσως λαγῷ γραπτέον. Εὐστάθιος. λαγώς, λαγώ, ἀττικῶς. λαγὸς δὲ. λαγοῦ κοινῶς, κατὰ τὴν ἀρχαίαν χρῆσιν. ἀλλαχοῦ δὲ ἰωνικῶς μὲν διὰ τοῦ ω μεγά- D λου. λαγὸς δὲ κοινῶς διὰ τοῦ ο μικροῦ. παρὰ τὸ λάω, τὸ βλέπω.

Σχόλια. Περιψῆν.] ἀντὶ τοῦ καταμάσσειν. ἀποσπογγίζειν. φιλονεικεῖ δὲ ἕκαστος ὑπερβαλεῖν τῆς δωρεᾶς.

Bisetvs. Ἀπομυξάμενος] Εὐστάθιος. ἀπομύξαι τινά, τὸ ἐξαπατῆσαι ὡς εὐήθη, ὃς ἐκ τοῦ μύξης καταρρεούσης χαρακτηρίζεται. ὁ αὐτός. ἀπομύσσεσθαι, τὸ τὰς μύξας ἐκμάσσειν. μύξα δὲ, τὸ ἐκ μυκτήρων καταρρέον περίττωμα. ὅθεν καὶ ὁ μυκτήρ, καὶ μύξα λύχνου ὁμωνύμως, τὸ τοῦ ἐλλυχνίου περίττωμα, ὃ καὶ μύκης ὁμωνύμως τῷ ἐκ E γῆς φυομένῳ λέγεται.

Δίμετροι Ἰαμβικοί.

Dimetri Iambici.

Bisetvs. Διπλῆ, καὶ εἴσθεσις εἰς ἀμοιβαῖον μέλος κώλων λ'.

Αλ. Ἐμοῦ μὲν οὖν, ἐμοῦ μὲν οὖν.
Κλ. Ἐγώ σε ποιήσω τριηραρχεῖν, ἀναλίσκοντα τῶν
Σαυτοῦ, παλαιὰν ναῦν ἔχοντ', εἰς ἣν ἀναλῶν οὐκ ἐφέξεις, οὐδὲ ναυπηγούμενος.
Διαμηχανήσομαί θ', ὅπως
Ἂν ἱστίον σαπρὸν λάβῃς.
Χο. Ἀνὴρ παφλάζει, παῦε, παῦ'
Ὑπερζέων. ὑφελκτέον
Δὲ τῶν ξύλων. ἀπαρυστέον
Τε τῶν ἀπειλῶν ταυτηνί.
Κλ. Δώσεις ἐμοὶ καλὴν δίκην.

AG. IMò in meum caput, in meum.
CL. Ego faxo, vt inſtructam tuis
F Habeas triremem impendiis:
Nauémque veterem compares:
In qua reficienda haud queas
Perferre ſumtus: poſtea
Excogitabo, vt putridum
In naui velum ſurrigas.
CH. Homo hic furenti ira æſtuat:
Seda feruorem, ſeda, & foco
Ligna aufer: & cohibeas minas.
G CL. Pœnam dabis pulcrè mihi,

Σχόλια. Ἐμοῦ μὲν οὖν.] διπλῆ καὶ εἴσθεσις εἰς ἀμοιβαῖον μέλος τῶν ὑποκειμένων κώλων τεσσαράκοντα διμέτρων ἀκαταλήκτων πλὴν τοῦ παρατελεύτου μονομέτρου συνήθως καὶ τοῦ τελευταίου ἑφθημιμεροῦς. ἐπὶ τῷ τέλει δύο διπλαῖ. ἡ μὲν ἐν ἀρχῇ τοῦ κώλου δὲ κατὰ τὸ τέλος.

Τριηραρχεῖν.] ἀπειλεῖ λειτουργίαν αὐτῷ. λειτουργία γὰρ παρὰ Ἀθηναίοις. δαπανηρὸν δὲ τὸ τριηραρχεῖν. ἔδει γὰρ τὴν τριήρη, πάντα ἔχειν πρὸς τὸν πόλεμον εὐτρεπῆ, ἅπερ παρεσκεύαζεν, ὁ τὴν λειτουργίαν ταύτην προβληθείς. ἄλλως. ἐπειδὴ οἱ στρατηγοὶ εἴ τινα ἔχοι ἐχθρὸν

ὡς τριηραρχίαν ἐνέβαλλον, ὅπως ἂν ὁ βίος αὐτοῦ ἀναλίσκοιτο. εἰ δέ τινι ὑπερβαλλόντως ἀπηχθάνοντο, παλαιὰς ναῦς αὐτῷ ἐδίδοσαν, ὅπως ἂν ἀνάγκῃ καινὰς ἀντ' αὐτῶν κατασκευάσῃ, καὶ πάντῃ ἄποροι γίνοιντο. οὐκ ἐφέξεις δὲ ἀντὶ τοῦ οὐ παύσῃ. διαμηχανήσομαι δὲ διαπράξομαι. Ἀνὴρ παφλάζει.] ἐπειδὴ ἑώρα τὸν Κλέωνα κεκραγότα καὶ παφλάζοντα τῷ λόγῳ, τῇ μεταφορᾷ ἐχρήσατο τοῦ χαλκείου ἐν τῷ πυρὶ κειμένου. ἐπειδὰν γὰρ ἴδωμεν τοῦτο ὑπερζέον, τῶν ὑποκειμένων ξύλων ὑφαιροῦμεν καὶ τοῦ ὕδατος, ἵνα μὴ ὑπερχυθέντος τοῦ ὕδατος τὸ πῦρ σβεσθῇ. χαριέντως δὲ ὡς μαγείρῳ. ἄλλως. ἐντεῦθεν μετὰ τὸ κῶλον, διακρίνεται A τοῖς προσώποις. εἰσὶ δὲ τὰ ὅλα ἰαμβικὰ ὅμοια ποιοῦντα ὅλον περιοδικόν. τὸ δὲ τελευταῖον ἑτέραν ἔχει διαίρεσιν, τὸ εἰς τετράμετρον καταληκτικόν. ἄλλως. βράσω δὲ καὶ τούτῳ χρῆται. πεποίηται παρὰ τὸ πάφλα. τὸ δὲ ἑξῆς, ἀνὴρ παφλάζει ὑπερζέων. Τῶν ξύλων.] ἐν τοῖς πλείοσι τῶν δᾴδων. ἔδει δὲ εἰπεῖν τῶν κρεῶν. ἔστι γὰρ ἀπὸ μεταφορᾶς τῶν ἑψόντων. εἴ τινες ὅταν παφλάζῃ, τῶν ὑποκειμένων ξύλων ἀφαιροῦνται καὶ τῶν κρεῶν. Ἀπαρυστέον.] ἀφαιρετέον. τὴν ἀπειλὴν δὲ εἶπεν, ἀντὶ τοῦ εἰπεῖν τοῦ ζέματος. ἐπειδὴ τῶν ὑπερζεόντων ἀπαρύονται, ἵνα μήτε ὑπερχέηται. μαγειρικῶς δὲ ταῦτα. B Ταυτηί.] ἴσως κρεάγραν ἔδειξεν ὡς μαγείρῳ.

Ἰπούμενος ταῖς εἰσφοραῖς.
Ἐγὼ γὰρ εἰς τοὺς πλουσίους
Σπεύσω σ' ὅπως ἂν ἐγγραφῇς.
Αλ. Ἐγὼ δ' ἀπειλήσω μὲν οὐ-
δὲν, εὔχομαι δέ σοι ταδί.
Τὸ μὲν τάγηνον τευθίδων
Ἐφεστάναι σίζον. σὲ δὲ
Γνώμην ἐρεῖν μέλλοντα περὶ
Μιλησίων καὶ κερδανεῖν,
Τάλαντον ἢν κατεργάσῃ,
Σπεύδειν ὅπως τῶν τευθίδων
Ἐμπλήμενος, φθαίης ἔτ' εἰς
Ἐκκλησίαν ἐλθεῖν. ἔπει-
τα πρὶν φαγεῖν, ἀνὴρ μεθή-
κοι, καὶ σὺ τὸ τάλαντον λαβεῖν
Βουλόμενος ἐ-
σθίων ἀποπνιγείης.
Χο. Εὖ νὴ γε τὸν Δία καὶ τὸν Ἀπόλλω,
Καὶ τὴν Δήμητρα.
Δη. Καί μοι δοκεῖ, καὶ τἄλλα γ' εἶναι καταφανῶς
Ἀγαθὸς πολίτης, οἷος οὐδείς πω χρόνου
Ἀνὴρ γεγένηται τοῖσι πολλοῖς τοὐβολοῦ.
Σὺ δ' ὦ Παφλαγὼν φάσκων φιλεῖν μ' ἐσκορό-
δισας.
Καὶ νῦν ἀπόδος τὸν δακτύλιον, ὡς οὐκ ἔτι
Ἐμοὶ ταμιεύσεις. Κλ. ἔχε, τοσοῦτον δ' ἴσθ' ὅ-
τι,
Εἰ μή μ' ἐάσεις ἐπιτροπεύειν, ἕτερος αὖ
Ἐμοῦ πανουργότερός τις ἀναφανήσεται.
Δη. Οὐκ ἔσθ' ὅπως ὁ δακτύλιος ἔσθ' οὑτοσὶ
Οὑμός, τὸ γοῦν σημεῖον ἕτερον φαίνεται,
Ἀλλ' ἢ οὐ καθορῶ. Αλ. φέρ' ἴδω τί σοι σημεῖον ἦν.

Oppreſſus ærumnis malis
Nam ego faxo, vt inter diuites
Relatus argentum luas.
Ag. Ego nihil tibi comminor:
Sed iſtud imprecor, vt tua
Sartago ſtridat piſcibus.
C *Tu verò, de Mileſiis*
Cùm proferes ſententiam
Lucri cupidus: talentum vbi
Paraneris: ante piſcibus
Repletus: ad cœtum properes.
Sed te, priuſquàm veſcier
Occœperis, vir quiſpiam
Perturbet, & talentum ibi
D *Tu capere vo-*
Lens, cibo hoc ſtrangulerìs.
Ch. Bellè, per Apollinem, Iouémque
Atque almam matrem.
Po. Et mihi palam videtur, etiam cætera
Bonus eſſe ciuis: qualis vix vllus fuit
Vnquam ex multis, qui digni ſunt teruncio.
Tu verò Paphlago, dum ais, quod me diligas,
Moleſtus es mihi alliis, quæ fœde oles.
E *Et nunc agè redde mihi annulum. Neque enim*
amplius
Quæſturam in vrbe geres. Cl. habe: ſed hoc
ſcias,
Si non ſines me rem curare publicam,
Alium fore, me longè verſutiorem præſidem.
Po. Fieri nequit, meus vt ſit iſthic annulus:
Quoniam aliud apparet ſignum, me niſi oculi
Fallunt. Ag. ſine videam, quod ſignum ſit tibi. F

Σχόλια. Ἰπούμενος.] θλιβόμενος ταῖς συντελείαις ἃς ἀπαιτήσουσι. πολλὰ εἰσφέρειν ἀναγκαζόμενος πιεζόμενος.

BISETVS. Ἰπούμενος] Εὐστάθιος. ἶπες, θηρίδια ποιὰ κέρασι, καὶ ξύλοις ἐμφυόμενα. παρὰ τὸ ἴπτειν, τὸ φθείρειν. καὶ ἶπος δὲ ἰπὸς ἡ παγὶς τῶν μυῶν, παρὰ τὸ ἰπούω, ὅ ἐστι βλάπτειν. ἐνταῦθα τοίνυν χρηστέον ἰπούμενος, ἤγουν βλαπτόμενος.

Σχόλια. Σπεύσω σε.] σπεύσω εἰς σὲ καὶ σπουδάσω. ἐπειδὴ οἱ στρατηγοί, ἐχθρούς τινας ἔχοντες πένητας, ἐνέγραφον τῷ πρώτῳ τῶν πλουσίων τάγματι, ὅπως μὴ ἀρκοῦντες πρὸς τὰς μεγάλας ζημίας, ἄποροι γένωνται. εὔχομαι δὲ καταρῶμαι. τάγηνον δὲ τήγανον. τευθὶς δὲ εἶδος ἰχθύος εὐτελοῦς. σίζον δὲ ποιὸν ἦχον ἀποτελοῦν. Μιλησίων.] ὡς ἐκεῖθεν δωροδοκοῦντος. μέτοικοι δὲ Ἀθηναίων οἱ Μιλή- G σιοι. Ἢν κατεργάσῃ.] ἐὰν διαπράξῃς ἅπερ αὐτοῖς ἐπηγγείλω. μεθήκοι δὲ μέτοικοι, καλοῦντες δηλονότι. Εὖ γε νὴ τὸν Δία.] διπλῆ καὶ τοῦ χοροῦ ἐπεισθέσει. ὧν τὸ πρῶτον ἐκ τροχαϊκῆς βάσεως καὶ ἀναπαιστικῆς. καὶ ἑφθημιμερὲς ἰωνικόν. ἀπὸ μὲν τετραμέτρου καταληκτικόν. ἀτακτότερον δὲ ἔχει τὴν τροχαϊκὴν βάσιν ἐμπλάσιμον. τὸ δὲ β' πενθημιμερὲς κοινὸν δακτυλικὸν καὶ ἀναπαιστικόν, ὅπερ ἐστὶ διαλελυμένως τὸ πεζὸν λέγον. ἔστι δὲ πολλὰ καὶ παρ' Εὐπόλιδι σεσημειωμένα. Καί μοι δοκεῖ.] κορωνὶς ἑτέρως εἰσιόντων τῶν ὑποκριτῶν. οἱ δὲ στίχοι ἰαμβικοὶ τρίμετροι ἀκατάληκτοι λ. ὧν τελευταῖος, ἰδοὺ ἰδού. νὴ τὸν Δί' οὐδὲν κωλύει. ἐπὶ τῷ τέλει κορωνίς. Ἀγαθὸς πολίτης] ὁ Ἀλλαντοπώλης δηλονότι. δοκεῖ μοι φησὶν καλὸς εἶναι πολίτης, οἷος οὐδεὶς ἄλλος γένοιτο ἂν ἐν παντὶ χρόνῳ. Πολλοῖς τοῦ βολοῦ.]

ἀβόλῳ.] τοῖς εὐώνοις τοῖς Ἀθηναίοις. οὕτω γὰρ λέγεται ἐπὶ A τῶν πολλῶν τοῦ ὀβολοῦ πωλουμένων. Ἐσκοροδίσας] ἀπέδειξας καὶ ἐπίκρανας. ἢ ἰδεῖν ἐμύξας, ἢ κλαῦσαι πεποίηκας. ἢ ἀπὸ τῶν τὰ σκόροδα τριβόντων. Ἐμοὶ ταμιεύσεις] ὡς οὐκέτι ἐπιμελήσῃ τῶν δημοσίων χρημάτων, ἀλλ' ἐγὼ ταμίας μόνος. τουτέστι διοικήσεις τὰ πρυτανεῖα. Ἐμοῦ πανουργότερος.] ἑαυτὸν διαβάλλει ὁ Κλέων, ὅπως τούτῳ φόβον ἐπιφέρειν βουλόμενος. ὁ δακτύλιος γὰρ ὃν ἐφόρει τῆς ἀρχῆς ὄντα σημεῖον.

Δη. Δημοῦ βοείου θρῖον ἐξωπτημένον.
Αλ. Οὐ τοῦτό γ' ἐστὶν οὐ τὸ θρῖον. Δη. ἀλλὰ τί;
Αλ. Λάρος κεχηνὼς ἐπὶ πέτρας δημηγορῶν. B
Δη. Αἰβοῖ τάλας. Αλ. τί ἐστιν; Δη. ἀπόφερ' ἐκποδών,
Οὐ τὸν ἐμὸν εἶχεν, ἀλλὰ τὸν Κλεωνύμου.
Παρ' ἐμοῦ δὲ τουτονὶ λαβὼν, ταμίευέ μοι.
Κλ. Μὴ δῆτα πώ γ' ὦ δέσποτ', ἀντιβολῶ σ' ἐγὼ,
Πρὶν ἄν γε τῶν χρησμῶν ἀκούσῃς τῶν ἐμῶν.
Αλ. Καὶ τῶν ἐμῶν νυν. Κλ. ἀλλ' ἐὰν τούτῳ πίθῃ, C
Μολγὸν γενέσθαι δεῖ σε. Αλ. κἄν γε τουτῳί,
Ψωλὸν γενέσθαι δεῖ σε μέχρι τοῦ μυρρίνου.
Κλ. Ἀλλ' οἵ γ' ἐμοὶ λέγουσιν, ὡς ἄρξαι σε δεῖ
Χώρας ἁπάσης, ἐστεφανωμένον ῥόδοις.
Αλ. Οἱ 'μοὶ δέ γ' αὖ λέγουσιν, ὡς ἁλουργίδα D
Ἔχων κατάπαστον, καὶ στεφάνην, ἐφ' ἅρματος
Χρυσοῦ διώξεις Σμικύθην, καὶ κύριον.
Κλ. Καὶ μὴν ἔνεγκ' αὐτοὺς ἰὼν, ἵν' οὑτοσὶ
Αὐτῶν ἀκούσῃ. Αλ. πάνυ γε. Δη. καὶ σὺ δὴ φέρε.
Κλ. Ἰδού. Αλ. ἰδού. Δη. νὴ τὸν Δί' οὐδὲν κωλύει.
E

Po. Bubulæ adipis aſſatum folium ficulneum.
Ag. Non hoc ficulneum eſt folium. Po. quid ergo ineſt?
Ag. Larus inhians prædæ, qui è petra verba dat
Pro concione. Po. Hei me miſerum. Ag. quid rei eſt? cedò.
Po. Procul aufer. neque enim meum habet, ſed Cleonymi.
Tu verò hunc à me habe, & quæſturam ſuſcipe.
Cl. Iſtuc ne faxis, mi Domine, quæſo: antequàm
Audiueris, qualia mihi ſint oracula.
Ag. Et qualia mihi ſint. Cl. at ſi huic obtemperes,
Peculatorem oportet te fieri. Ag. & ſi huic,
Herniosum te fieri oportet vſque ad caput.
Cl. Atqui mea dicunt oracula, quòd oporteat
Te imperio totius terræ potirier,
Roſis coronatum. Ag. mea viciſſim mihi
Dicunt quòd tu trabeatus, & ſerto micans
In aureo curru inſequeris Smicytham,
Et Dominum. Cl. quin abis, & huc affers tua
Oracula, vt populus illa audiat. Ag. admodum.
Po. Et tu feras tua. Cl. ecce in promtu ſunt mihi.
Ag. Ecce & mea. Po. Per Iouem, iam nihil eſt in mora.

Σχόλια. Δημοῦ βοείου.] παρὰ τὸν δῆμον ἐποίησε δημὸν ὀξυτόνως. ἐπειδὴ τῷ θρίῳ περιβάλλοντες τὸ λίπος, ὤπτων. θρῖον δὲ, τὸ τῆς συκῆς φύλλον. ὀλίγον οὖν δεῖ τῷ τόνῳ παρεγκλίνειν τὸ ὄνομα. λέγει δὲ καὶ ταῦτα. ἐπειδὴ ὡς ἀναισθήτων διαβάλλει τὸν δῆμον. ἄλλως. λίπους βοείου. ταῦτα δὲ εἰς ἀναισθησίαν τοῦ δήμου, καὶ ἐν Σφηξὶν, ὅστις βόειον δημόν. θρῖον δὲ σκεύασμά τι μετὰ ἐγκεφάλου γινόμενον.

Bisetus. Δημοῦ] Δῆμος προπερισπωμένως, τὸ πλῆθος τῶν ἀνθρώπων, τὸ πολιτικὸν, κατάστημα. ὅθεν F τὸ δημοκρατεῖσθαι. δημὸς δὲ ὀξυτόνως, ἡ κνίσσα, ἐπίπλους, τουτέστι τὸ λίπος.

Σχόλια. Θρῖον.] χόνδρος ἢ ὄρυζα ἑψηθεῖσα, ἢ σεμίδαλις ἀρεσκόντως. εἶτα ἀποχεῖται τὸ ὕδωρ, καὶ συρᾶται τὸ ἑψηθὲν μετὰ ἁπαλοῦ τυροῦ καὶ ᾠῶν ὀλίγων. εἶτα περιλαμβάνεται φύλλοις συκίνοις ὅλως, καὶ περιπλέκεται καννάβει ἢ παπύρῳ, ἢ λίνῳ. καὶ καθίεται εἰς ζωμὸν κρεῶν ἑψομένων, ἄχρι τοῦ λαβεῖν ἱκανὴν ἕψησιν. εἶτα ἀναιρεῖται ἐκ τῶν ἄλλων περιαιρεθέντων, καὶ εἰς λοπάδα νέαν ζέοντος μέλιτος G ἐμβάλλεται καὶ ἕψεται. στρεφόμενον δὲ, ὅτι ἱκανῶς ἔχον καὶ ξανθὸν γένηται, ἐξαιρεθὲν παρατίθεται μέλιτος περιχυθέντος, ἢ ἀπὸ τοῦ ἑφθοῦ, ἢ ἀπὸ τοῦ ἄλλου. θρῖον δὲ καλεῖται, ἀπὸ τῶν φύλλων τῆς συκῆς ἃ οὕτω καλοῦνται. ἄλλως. θρῖα τὰ φύλλα τῆς συκῆς. καὶ θρῖον ἐστὶ σκεύασμά τι παρ' Ἀθηναίοις, ὃ περιλαμβάνει ὕειον στέαρ καὶ ἔλφειον. καὶ σεμίδαλιν καὶ γάλα, καὶ λεκυθῶδες ὠμὸν πρὸς τὸ πήγνυσθαι καὶ οὕτως εἰς φύλλα συκῆς ἐμβαλλόμενον, ἥδιστον ἀποτελεῖ βρῶμα. οὕτω Δίδυμος. ἐκαλεῖτο δὲ καὶ ἄλλη τις σκευασία θρῖον. ἐγκέφαλος μετὰ γάλακτος καὶ τυροῦ σκευαζόμενος καὶ ἐλαιούμενος ἐν φύλλοις συκῆς καὶ ὀπτώμενος. ἐπεὶ ἐπὶ φύλλων τὰ τεμάχη βαλλόμενα βαστάζονται. περὶ δὲ θρίων καὶ ἐν Βατράχοις εἴρηται ἐν τῷ, ἀλλ' ἀπολοίμην ἂν ἐγκεφάλου θρίω δύο. Λάρος κεχηνώς.] τὸν Κλέωνα λέγει παρὰ τὸ ἁρπακτικόν. ἀπὸ τούτου δὲ ὡς κλέπτην τὸν Κλέωνα διαβάλλει, καὶ ὁ λάρος γὰρ ζῷόν ἐστιν ἀδηφάγον. τὴν δὲ πέτραν, διὰ τὸ βῆμα τὸ ἐν τῇ πυκνί. Κλεωνύμου.] ὡς δαπανηρὸν καὶ ἐν τρυφῇ ζῶντα κωμῳδεῖ καὶ διαβάλλει τὸν Κλεώνυμον καὶ ἅρπαγα. εἰπὼν γὰρ λάρος, ἐπήνεγκε τὸν Κλεωνύμου. Παρ' ἐμοῦ δὲ τουτονὶ λαβών.] δακτύλιον ἄλλον δίδωσι, καὶ ἔστι παρεπιγραφή. Μολγὸν γενέσθαι.] φανερὸς, μολγὸν ἀντὶ τοῦ τυφλόν. Ἡρόδοτος δὲ ἱστορεῖ τούτους ἐπάνω τῆς Σκυθίας εἶναι. ἄλλως. πένητα παρὰ τὸ ἀμέλγεσθαι καὶ ζημιοῦσθαι. ἄλλως Σύμμαχος. ἔοικε χρησμός τις εἶναι. ἐν γὰρ τοῖς γεωργοῖς, οὕτως ἔχει. ὅτῳ δοκεῖ τοι δεῖν μάλιστα τῇ πόλει. ἐμοὶ μὲν ἐπὶ τὸν μολγὸν εἶναι ὡς ἀκήκοας. Ἐρατοσθένης. μολγὸν καὶ ἀμολγὸν τὸ αὐτόν. ἀμολγοὺς δὲ παρὰ τούτοις φησὶ λέγεσθαι τοὺς ἀμέλγοντας τὰ κοινά. Ἡσίοδος δὲ, μᾶζά τ' ἀμολγαίη. οἱ δὲ ἀντὶ τοῦ ἀκμαῖον. παρὰ δὲ τοῖς κωμικοῖς, μόλγης ὁ μοχθηρὸς ὥσπερ γόης. οὕτω Σωκράτης. ἄλλως. μολγὸν τιτος μὲν, γλαυκόν. οἱ δὲ, τὸ βραδύ. τὴν ἀμολγὸν ἐπὶ κλέπτην τῶν δημοσίων. μολγοὺς γὰρ ἔλεγον, τοὺς ἐξαμέλγοντας καὶ κλέπτοντας τὰ κοινά. Ψωλὸν γενέσθαι.] ψωλὸς ὁ λεπτόδερμος ὀξυτόνως. καὶ ἀκρόψωλος, ὁ ἐπὶ βραχὺ τοιοῦτος. ἢ ὁ ἀρχόμενος κατὰ παρέκτασιν τοῦ μορίου. ἐνταῦθα δὲ ἰδίως ἐπὶ τῶν μέχρι πολλοῦ διεσκυλμένων. κυρίως δὲ Διοκλῆς ἐν τοῖς ἐναγίσμασι περιπεποίηται ἄχρι τοῦ λάρυγγος. Μέχρι τοῦ μυρρίνου.] μέχρι τῆς κεφαλῆς. ἐπειδὴ οἱ ἄρχοντες μυρρίνῃ ἐστεφανοῦντο. ἢ ἀπὸ τοῦ σκολύφθαι τὸ αἰδοῖον εἰς τέλος καὶ ὁλόκληρον. μύρτον δὲ πεποικιλμένον ἐκάλουν οἱ παλαιοὶ τὸ γυναικεῖον αἰδοῖον. Ἁλουργίδα.] πορφυρᾶν χλανίδα. ἐπειδὴ τὸ ῥόδον πορφυροῦν καὶ στεφάνῳ τῶν ῥόδων καὶ ἁλουργίδα ἐπήνεγκεν. Χρυσοῦν διάξεις.] τῷ διάξεις ἔχοντι λόγον πρὸς τὰ προκείμενα, ὑπέστιξε πρὸς τὴν φωνήν. τὸ διώξεις Σμικύθην καὶ Κύριον. ὥσπερ ἐν ταῖς εἰσαγωγαῖς τῶν ἐγκλημάτων κηρύττειν εἰώθασιν, ἐπειδὰν γυναικὶ ἐπιφέρηται ἔγκλημα. οὕτω γὰρ προσκαλεῖσθαι εἰώθασιν ἐν τῷ δικαστηρίῳ. [illegible] ἐστὶ ὁ κύριος, τουτέστιν ὁ ἀνήρ. ἅμα οὖν ὡς γυναικώδη τὸν Σμικύθην κωμῳδεῖ, καὶ ἔχοντα κύριον ὡς αἱ θήλειαι. ὁ δὲ Σμικύθης, Θρᾳκῶν βασιλεύς. Κύριον δὲ, ἀντὶ τοῦ Κύρου τοῦ Ἀρταξέρξου τοῦ Περσῶν βασιλέως ὃς κατ' ἐκείνους τοὺς χρόνους τῆς Λυδίας πεμφθεὶς ἐστρατεύετο. Λακεδαιμονίοις προσθέμενος εἰς πόλεμον τὸν πρὸς Ἀθηναίους ἐχορήγησε χρήματα. ἄλλως. τὸν Σμικύθην κωμῳδεῖ ὡς κίναιδον. Κύριον δὲ λέγει τὸν ἄνδρα. οὕτω γὰρ ἐπεγράφοντο ἐν τοῖς δικαστηρίοις. Ἀσπασία καὶ Κύριος, τουτέστιν ὁ Περικλῆς.

ΧΟΡΟΣ

Στροφὴ κῶλον κδ'.

Χο. Ἥδιστον φάος ἡμέρας
Ἔσται τοῖσι παροῦσι, καὶ
Τοῖσιν ἀφικνουμένοισιν,
Ἢν Κλέων ἀπόληται.
Καίτοι πρεσβυτέρων τινῶν,
Οἵων ἀργαλεωτάτων,
Ἐν τῷ δείγματι τῶν δικῶν,
Ἤκουσ' ἀντιλεγόντων,
Ὡς εἰ μὴ 'γένεθ' οὗτος ἐν
Τῇ πόλει μέγας, οὐκ ἂν ἤ-
στην σκεύει δύω χρησίμω,
Δοῖδυξ, οὐδὲ τορύνη.
Ἀλλὰ καὶ τόδ' ἔγωγε θαυ-
μάζω τῆς ὑομουσίας
Αὐτοῦ. φασὶ γὰρ αὐτὸν οἱ
Παῖδες, οἳ ξυνεφοίτων,
Τὴν Δωριστὶ μόνην ἂν ἁρ-
μόττεσθαι θαμὰ τὴν λύραν,
Ἄλλην δ' οὐκ ἐθέλειν μαθεῖν,
Κᾆτα τὸν κιθαριστὴν
Ὀργισθέντ' ἀπάγειν κελεύ-
ειν, ὡς ἁρμονίαν ὁ παῖς
Οὗτος οὐ δύναται μαθεῖν,
Ἢν μὴ δωροδοκιστί.

CHORVS.

Choriambici, Glyconij.

CH. *Praſtò lux erit optima*
Nobis, qui modò viuimus:
Quique olim venient, Cleo
Si perdatur iniquus.
Quamquam in Digmate litium
Moroſos aliquos ſenes
Audiui mihi dicere
Contrà: ni Cleo nobis
Iſthic afforet, haud fore
Vaſa urbi duo commoda,
Piſtillum & rudicellam.
Verùm miror & hoc ego,
Quanam hac Muſa ſuilla ſit
Huius. Nam pueros ferunt,
Qui condiſcipuli ſunt:
Solùm carmina Dorica
Plectro aptaſſe lyra: neque
Vllam diſcere, præter hanc,
Tum iratum Cytharœdum
Iuſſurum, à ſe abeat: quia
Iſthic nullam aliam puer
Poßit diſcere Muſicam:
Ni, quæ Dorica tinnit.

Σχόλια. Ἥδιστον φάος.] κορωνίς. εἰσιᾶσι γὰρ ὑποκριταί. ἔστι δὲ ἐν εἰσθέσει τοῦ χοροῦ, ἑξὰς μονοστροφικὴ τετράκωλος ὑπὲρ τὰς περιόδους [illegible] γλυκωνείων ποτὲ μὲν ἐξ ἐπιτρίτου τετάρτου ποτὲ δὲ διτροχαίου. ἐν δὲ τῷ γ καὶ χοριάμβου. καὶ διιάμβου ἐστὶ τοῦ Φερεκρατείου. σεσημείωται δὲ τῇ λέξει καὶ μόνον [illegible] τὸ τετράμετρον. ἑφθημιμερὲς δ' ὅ ἐστιν ἐξ ἐπιτρίτου τετάρτου, ὃ διτρόχαιον καὶ βακχείου συγκείμενον. [illegible] δὲ, ἁπλοῖ μὲν ὁ ἡ γ ἐστὶ μὲν κορωνίδες. ταῦτα δὲ πρὸς τὰ Εὐριπίδου. Τοῖσιν ἀφικνουμένοις.] τοῖς μέλλουσιν ἐσομένοις. ἢ ἔστι τοῖς ἐπιδημοῦσι τῶν ξένων, ἵν' ἐπιδείκνυται τὸν Κλέωνα καὶ τούτοις πονηρὸν, ὅτι μηδὲ τούτων φείδεται, ἀλλ' ὁμοίως ἅπαντας συκοφαντεῖ.

Β [illegible]. Ἢν Κλέων] ἔστι γὰρ αἱ πόλεις οὐδὲν αἴτιοι κακῶν, διὰ τοὺς κακοὺς κυβερνήτας κακῶς ἀκούουσι κατὰ τὸν Εὐριπίδην, ὃς ἐν Ἱκέτισιν οὕτω λέγει,

Τούς τ' ἐξαμαρτάνοντας, οὐχὶ τὴν πόλιν
Ἤχθαιρ'. ἐπαιτίαισι κοὐδ' ἐν αἰτίᾳ πόλις,
Καλῶς κλύουσα διὰ κυβερνήτην κακόν.

Οὐδὲν οὖν ἥδιον τῇ πόλει συμβαίνειν δύναται τοῦ τῶν κακῶν θανάτου καὶ ὀλέθρου.

Σχόλια. Ἐν τῷ δείγματι τῶν δικῶν.] Σύμμαχος. σκέψασθαι τί δή ποτε ἐστὶ τὸ δεῖγμα τῶν δικῶν. ἀπορεῖ γάρ φησιν. οἶμαι τὸ δεῖγμα τόπος ἐστὶν ἐν Πειραιεῖ, ἔνθα πολλοὶ συνήγοντο ξένοι καὶ πολῖται, καὶ ἐλογοποίουν. τὸ δὲ τῶν δικῶν προσέθηκεν, ἵνα διαβάλλῃ τὸ φιλόδικον τῶν Ἀθηναίων. ἄλλως. ἐν τῷ Πειραιεῖ ὅπου δικάζουσιν. ἐπεὶ ἐκεῖ οἱ ἔμποροι τὰ δείγματα τῶν πωλουμένων ἐτίθεσαν. ἅμα δὲ καταψέγει τὸ φιλόδικον τῶν Ἀθηναίων. Δοῖδυξ.] παροιμία δοίδυξ αὔξει ἐπὶ τῶν λίαν μικρῶν. ἢ ἐπὶ τῶν αὐξανομένων φησὶν ὁ Χρύσιππος. ἀλλ' ὡς καὶ ἐπὶ τῶν μικρῶν μενόντων εἴρηται ἡ παροιμία. ὁ γὰρ δοίδυξ, μικρός ἐστι καὶ στρογγύλος. ταῦτα δὲ ὡς πρὸς Κλέωνα πανταχοῦ. τορύνη δὲ τὸ κινητήριον τῆς χύτρας πανταχοῦ δὲ ἐκτείνεται εἰς τὰ παρ' Εὐπόλιδι. τορύνην τέως δὴ ξίφος ὑπεζωσμένος. καὶ αὖθις. καὶ τὰς ἐπιφόρους τορύνας. τῆς ὑσμικοίας δὲ τῆς χοιρωδίας, τῆς ἀπαιωρουμένης. ἡ ὑηνία ἡ μωρία. ὡς ἀλλαχοῦ Ἀριστοφάνης. ἵνα μὴ γένηται Θεαγένους ὑηνία. τινὲς δὲ ὑηνίαν τὴν ἐκ τῶν χοίρων δυσωδίαν φασὶν οἵπερ διαφόροις ἰδιώμασι χρώμενοι δυσώδη ἀποπατοῦσι καὶ εἰς βόρβορον διαλύονται.

A Οἱ ξυμφοιτῶντες.] οἱ συμμαθόντες. Τὴν Δωριστί.] τῷ ὀνόματι παίζει διὰ τὸ δωροδοκεῖν αὐτὸν διαβάλλειν ἐν ᾧ αὐτὸν ὡς κλέπτην καὶ δωροδοκούμενον. Δώριος δὲ οὕτω καλεῖται μία τῶν ἁρμονιῶν, ὡς καὶ Λύδιος καὶ Φρύγιος καὶ Βοιώτιος. ἄλλως. οὐδεμίαν ἁρμονίαν ἄλλην ἤθελε μαθεῖν, μόνην δὲ τὴν τοῦ δωροδοκεῖν ἐπώνυμον. Ὡς ἁρμονίας.] ἁρμονίας οἱ μουσικοὶ καλοῦσι, τὸ εὖ καὶ ἐπιστημόνως εἶναι τὰς νευρὰς ἐν τοῖς κρούμασι τῶν ᾀσμάτων. ἐπιεικῶς οὖν ταῦτά φησιν, ὅτι Κλέων ἑτέρας μουσικῆς οὐ μετεχειρίσατο, οὐδὲ μανθάνειν ἠθέλησε. ταύτης δὲ μόνης μετεποιεῖτο τῆς Δωρίου B διὰ τὴν αὐτοῦ δωροδοκίαν, καὶ ἔμπειρος ἦν.

ΔΡΑΜΑΤΟΣ ΤΡΙΤΟΥ,
Σκηνὴ πρώτη.
Τρίμετροι, Ιαμβικοί.

ΚΛΕΩΝ, ΑΛΛΑΝΤΟΠΩΛΗΣ, ΔΗΜΟΣ, ΧΟΡΟΣ.

BISETVS. Κορωνὶς ἐκ στίχων ἐννενήκοντα

Κλ. Ἰδοὺ, θέασαι, κοὐχ ἅπαντας ἐκφέρω.
Αλ. Οἴμ' ὡς χεσείω, κοὐχ ἅπαντας ἐκφέρω.
Δη. Ταυτὶ τί ἐστι; Κλ. λόγια. Δη. πάντ'; Κλ. ἐθαύμασας;
Καὶ νὴ Δί', ἔτι γ' ἐμοῦ 'στι κιβωτὸς πλέα.
Αλ. Ἐμοὶ δ' ὑπερῷον, καὶ ξυνοικία δύο.
Δη. Φέρ' ἴδω, τίνος γάρ εἰσιν οἱ χρησμοί ποτε;
Κλ. Οὑμοὶ μέν εἰσι Βάκιδος. Δη. οἱ δὲ σοὶ τίνος;
Αλ. Γλάνιδος, ἀδελφοῦ τοῦ Βάκιδος γεραιτέρου.
Δη. Εἰσὶ δὲ περὶ τοῦ; Κλ. περὶ Ἀθηνῶν, περὶ Πύλου,
Περὶ σοῦ, περὶ ἐμοῦ, περὶ ἁπάντων πραγμάτων.
Δη. Οἱ σοὶ περὶ τοῦ; Αλ. περὶ Ἀθηνῶν, περὶ φακῆς,
Περὶ Λακεδαιμονίων, περὶ σκόμβρων νέων,
Περὶ τῶν μετρούντων τἄλφιτ' ἐν ἀγορᾷ κακῶς,
Περὶ σοῦ, περὶ ἐμοῦ, περὶ ἁπάντων πραγμάτων,
Τὸ πέος αὖ οὑτοσὶ δάκοι.
Δη. Ἄγε νυν ὅπως αὐτοὺς ἀναγνώσεσθέ μοι,
Καὶ τὸν περὶ ἐμοῦ 'κεῖνον, ᾧπερ ἥδομαι,
Ὡς ἐν νεφέλῃσιν αἰετὸς γενήσομαι.

ACTVS III. SCENA I.
Senarij Iambici.

C CLEO, AGORACRITVS FARTOR, POPVLVS, CHORVS.

ἐξ. ὧν προτίθενται στίχοι ιη'.

CL. *En videſis oracula mea: nec fero omnia.*
AG. *Hei, quàm cacaturio, nec ego effero omnia.*
PO. *Quid hæc ſunt?* CL. *oracula.* PO. *num omnia?* CL. *miraris hæc?*
D *Et, per Iouem, mihi adhuc referta arca eſt domi.*
AG. *Et mihi cœnaculum, & duo domicilia.*
PO. *Sine videam: cuius ſunt hæc oracula?*
CL. *Mea quidem Bacidis ſunt.* PO. *cuius ſunt tua?*
AG. *Glanidis, qui Bacidis frater maior fuit.*
PO. *De quo loquuntur?* CL. *de hiſce Athenis, de Pylo,*
De te, de me, déque omnibus negocijs.
E PO. *Quæ de re tua dicunt?* AG. *de Athenis, de viris*
Lacedæmoniis, de lentibus, dé piſcibus
Nouis: de his qui malè metiuntur in foro
Frumenta, de te, de me, rebúſque omnibus.
Hoc mentulam momorderit.
PO. *Agè nunc mihi recitate iſthæc oracula,*
Et illud de me, quo delector plurimùm:
F *Vt aquila fiam in nubibus videlicet.*

Σχόλια. Ἰδοὺ θέασαι.] κορωνὶς εἰσιόντων αὖθις τῶν ὑποκριτῶν. οἱ δὲ στίχοι ἰαμβικοὶ καὶ δακτυλικοὶ ἐννενήκοντα ἕξ. ὧν προτίθενται στίχοι ἰαμβικοὶ τρίμετροι ἀκατάληκτοι ιη'. τὸ γὰρ ιε. δίμετρον ἐστὶν ἀκατάληκτον. ἐπὶ τῷ τέλει ἡ παράγραφος. περὶ δὲ τῶν ἑξῆς ἐν ἑκάστῃ περιόδῳ εἰρήσεται. ὁ δὲ Κλέων ἔξεισιν ἐπὶ τὸ μεταφέρειν ἀγγεῖον φέρων τῶν πεπληρωμένων χρησμῶν. καὶ λέγει ὅτι τοσοῦτον ἄχθος βαστάζων, ὥσπερ ἅπαντας ἐξάγειν ἐκ τοῦ οἴκου τοὺς χρησμούς. ὁ δ' ἕτερος, ὁμοίως τὸ αὐτὸ ποιεῖ. τοῦτο γὰρ ἐπιλέγει τοὺς χρησμοὺς οὓς ἔχουσι περὶ τοῦ δήμου. Ξυνοικία δύο.] δοικῶς ἐπήγαγε τὰ ξυνοικία. λέγονται δὲ ξυνοικίαι, αἱ μικραὶ οἰκίαι. καὶ ὑπερῷον, ὡς τοῦ φανέντος θαυμ. Γλάνιδος.] ἔπαιξε πρὸς τὴν παραλλαξιν τὸν Βάκιν καὶ τὸν Γλάνιν εἰπών. ἔστι δὲ εἶδος ἰχθύος ὁ γλάνις. γεραιτέρου δὲ συνετωτέρου. Περὶ σκόμβρων] εἶδος ἰχθύων οἱ σκόμβροι, παρόμοιοι τοῖς μικροῖς θύννοις. νέων δὲ, νεωστὶ τεταριχευμένων. ἔπαιξε δὲ, ὡς μάγειρος. Πέος δάκοι.] ἐνταῦθα οὐ τὸ αὐλάκιον, ἀλλὰ τὸ αἰδοῖον, ὡς καὶ ἀλλαχοῦ. ὅπως ἂν οἰκουρῇ τὸ πέος τοῦ νυμφίου. καὶ αὖθις. τίς τὸ πέος ἀποτετρωγλάκεν. καὶ ἐν Νεφέλαις. τὸ πέος ἐν τῇ δεξιᾷ. Ὡς ἐν νεφέλῃσιν αἰετός.] ἐπίσημος χρησμὸς τοῖς Ἀθηναίοις περὶ τοῦ δήμου αὐτῶν λεγόμενος.

Εὔδαιμον πτολίεθρον Ἀθηναίης ἀγελείης.
Πολλὰ ἰδὸν καὶ πολλὰ παθὸν καὶ πολλὰ μογῆσαν.
Αἰετὸς ἐν νεφέλῃσι γενήσεαι ἤματα πάντα.

τῷ βασιλεὺς μέγας ὑπερέξεις ἁπάντων ὥσπερ αἰετὸς τῶν ὀρνέων. τούτου δὲ τοῦ χρησμοῦ οὐ μόνον ἐνταῦθα, ἀλλὰ καὶ ἐν Ὄρνισι καὶ Δαιταλεῦσι μέμνηται.

Κλ. Ἀκουε δή νυν, καὶ πρόσεχε τὸν νοῦν ἐμοί.	A Cl. Igitur auſculta, & adhibe animum mihi tuum.
Φράζευ Ερεχθείδη λογίων ὁδὸν, ἥν σοι Ἀπόλλων	Aſpice Erechtide, quæ ſint oracula Phœbi,
Ἴαχεν ἐξ ἀδύτοιο διὰ τριπόδων ἐριτίμων,	Hæc tibi de tripode ex adytis penetralibus effert:
Σώζεσθαί σ' ἐκέλευσ' ἱερὸν κύνα καρχαρόδοντα.	Te ſeruare iubet ferratis dentibus acrem
Ος πρὸ σέθεν λάσκων, καὶ ὑπὲρ σοῦ δεινὰ κεκραγὼς,	Ille canem, qui te allatrans, mordénſque viciſſim,
Σοὶ μισθὸν ποριεῖ. κἂν μὴ δρᾷ ταῦτ', ἀπολεῖται.	Mercedem reddet: ni fecerit iſta, peribit.
Πολλοὶ γὰρ μίσει σφε κατακρώζουσι κολοιοί.	B Multæ odio cornices cornicantur in illum.
Δη. Ταυτὶ μὰ τὴν Δήμητρ' ἐγὼ οὐκ οἶδ', ὅ,τι λέγει,	Po. Ita me Ceres amet: ut, quid dicat, neſcio.
Τί γάρ ἐστ' Ερεχθεῖ, καὶ κολοιοῖς, καὶ κυνί;	Quid enim ſit: Erechteo & cornicibus, & cani?
Κλ. Εγὼ μέν εἰμ' ὁ κύων, πρὸ σοῦ γὰρ ἀπύω,	Cl. Ego quidem ſum canis. Nam pro te latro ego:
Σοὶ δ' εἶπε σώζεσθαί μ' ὁ Φοῖβος τὸν κύνα.	Te verò Apollo hortatur, ut ſerues canem.
Αλ. Οὐ τοῦτο φήσ' ὁ χρησμὸς, ἀλλ' ὁ κύων ὁδὶ,	Ag. Non iſthuc iubet oraculum, ſed hic canis
Ὥσπερ θύρας σου τῶν λογίων παρεσθίει,	Non aliter rodit oracula, quàm oſtia tua.
Εμοὶ γάρ ἐστ' ὀρθῶς περὶ τούτου τοῦ κυνός.	C Nam de hoc cane meum canit apertè oraculum.
Δη. Λέγε δή, ἐγὼ δὲ πρῶτα λήψομαι λίθον,	Po. Dic obſecro, ego interim lapidem prehendam manu;
Ἵνα μή μ' ὁ χρησμὸς ὁ περὶ τοῦ κυνὸς δάκῃ.	Ne me iſthuc de cane oraculum malè mordeat.
Αλ. Φράζευ Ερεχθείδη κύνα Κέρβερον ἀνδραποδιστὴν,	Ag. Aſpice Erechtide, quòd Cerberus iſte nefandus,
Ος κέρκῳ σαίνων ὁπόταν δειπνῇς ἐπιτηρῶν,	Aſſentans cauda, quoties cœna imminet hora:
Εξέδεταί σου τοὔψον, ὅταν σύ που ἄλλοσε χάσκῃς,	Sudorem vorat ille tuum, te hiſcente alíorſum:
Ες φοιτῶν δ' ἐς τοὐπτάνιον λήσει σε κυνηδὸν,	D Et latitans intrat, catuli de more, culinam,
Νύκτωρ τὰς λοπάδας, καὶ τὰς νήσους διαλείχων.	Atque ollas noctu lambit, terráſque mari altò.
Δη. Νὴ τὸν Ποσειδῶ, πολύ γ' ἄμεινον ὦ Γλάνι.	Po. Per Neptunum: melius dixiſti, tu Glani.
Κλ. Ὦ τᾶν, ἄκουσον, εἶτα διάκρινον τότε.	Cl. Amice, audi prius, poſt demum indica.
Εστι γυνὴ, τέξει δὲ λέονθ' ἱεραῖς ἐν Ἀθήναις.	Eſt mulier, quæ iſthac partu dabit vrbe leonem,
Ος περὶ τοῦ δήμου πολλοῖς κώνωψι μαχεῖται,	Qui culicum auxilio, populum defendet, & armis
Ὥς τε περὶ σκύμνοισι βεβηκὼς, ὅν σὺ φύλαξαι,	Pro catulis pugnans, hunc tu ſeruare memento,
Τεῖχος ποιήσας ξύλινον, πύργους τε σιδηροῦς.	Aerata turri, atque abiegni pariete muri.
Δη. Ταῦτ' οἶσθ' ὅ,τι λέγει; Αλ. Μὰ τὸν Ἀπόλλω γὼ μὲν οὔ.	E Po. Noſtin', quid dicat? Ag. ego non, per Apollinem.
Κλ. Εφρασεν ὁ θεός σοι σαφῶς σώζειν ἐμέ.	Cl. Hoc vult Deus manifeſtè: ut ſerues me tibi.
Εγὼ γὰρ ἀντὶ τοῦ λέοντος εἰμί σοι.	Ego enim loco leonis ſum tibi propalam.

Σχόλια. Ἀκουε δή νυν.] ὁ πρῶτος στίχος ἐνταῦθα ἰαμβικὸς τρίμετρος ἀκατάληκτος. οἱ δὲ ἑξῆς ϛ. δακτυλικοὶ ἑξάμετροι καταληκτικοί. ἐπὶ τῷ τέλει παράγραφος. Ἐριτίμων ἀπὸ τριπόδων.] ἐφ' ὧν ἐκαθέζετο ἡ πρόμαντις. ἐριτίμων δὲ, πάνυ τιμίων. τὸ γὰρ ἔρι, ἐπίρρημα ἐπιτάσεως. ὡς τὸ ἐριβώλακα καὶ ἐρικυδέα, τὸν μεγάλως ἔνδοξον. περὶ δὲ τοῦ ἐν Δελφοῖς τρίποδος εἰς ἀναπλήρωσιν τῶν ἐν τοῖς εἰς τὸν Πλοῦτον λεχθέντων, οὐ χεῖρον τὰ παρὰ Πλουτάρχῳ ἱστορηθέντα περὶ ἀλλήλων Σόλωνι, κἀνταῦθα παραθέσθαι. τοὺς μὲν γὰρ ἁλιεῖς Κῴους τοὺς τὸν βόλον πριαμένους, ἐκ Μιλήτου ξένους ὑπάρξαι φησίν. τοῦ δὲ ἀναφανέντος χρυσοῦ τρίποδος, ὃν Ἑλένην πλέουσαν ἐκ Τροίας αὐτόθι καταθεῖναι χρησμοῦ τινος ἀναμνησθεῖσαν παλαιοῦ. ἀμφισβητήσεως δὲ τοῖς ξένοις ἄχρι πολέμου διαφερομένοις, τὴν Πυθίαν ἀνελεῖν τῷ σοφωτάτῳ τὸν τρίποδα ἀποδοῦναι, ὅθεν πρῶτον μὲν πρὸς Θαλῆν ἀποσταλῆναι, εἶτα πρὸς Βίαντα, τοῦ Θάλεω σοφώτερον αὐτὸν ἀποφαίνοντος. ἀπ' ἐκείνου δὲ αὖθις εἰς ἕτερον ἀναπεμπόμενον, τέλος εἰς Θήβας ἐκ Μιλήτου κομισθέντα τῷ Ἰσμηνίῳ Ἀπόλλωνι. κατὰ δὲ Θεόφραστον τῷ ἐν Δελφοῖς καθιερῶσθαι. εἰς ὃν δὲ ὕστερον ἐπέμφθη, τινὲς μὲν Θαλῆν τινὲς δὲ Βίαντα, εἰσὶ δὲ οἳ καὶ Σόλωνα ἱστορήκασι. σώζεσθαι δὲ, σώζειν καὶ περὶ πολλοῦ ποιεῖσθαι. Καρχαρόδοντα.] τραχεῖς ὀδόντας ἔχοντα. καρχαρόδοντα δὲ ὅσα στρογγύλους καὶ ἐναλλάσσοντας τοὺς ὀδόντας ἔχουσι. λέων, κύων, πάρδαλις, ἀετίδες, καὶ ἰχθύων γένος ἃ σαρκοφάγα εἰσί. Κἂν μὴ δρᾷ ταῦτα.] κἂν μὴ ποιήσῃ ταῦτα ὁ κύων ἀπολεῖται. Κατακράζουσι.] καταθορυβοῦσι. ἰδίως δὲ νῦν ἐπὶ [illegible] τὸ κράζειν ἀντὶ τοῦ κρώζειν. ἄλλως. οἱ ἄλλοι ῥήτορες κράζουσι καὶ θορυβοῦσι. Ταυτὶ μὰ τὴν Δήμητρα] οἱ ἑξῆς τῆς [illegible] στίχοι ἰαμβ. καί εἰσι τρίμετροι ἀκατάληκτοι ἐννέα. ἐπὶ τῷ τέλει παράγραφος. πρὸ σοῦ δὲ ἀπύω ἀντὶ τοῦ ὑπὲρ σοῦ ὑλακτῶ. Ὥσπερ θύρας σου] οἱ γὰρ ἀποκλειόμενοι κύνες, τὰς θύρας περιτρώγουσι, [illegible] ἑαυτοῖς ποιοῦντες εἴσοδον. ὁ χρησμὸς δὲ ὁ περὶ τοῦ κυνὸς ἀντὶ τοῦ ὁ ἐν τῷ χρησμῷ κύων. ἐν ἐκθέσει δὲ στίχοι ϛ δακτυλικοὶ ἐφ' ὧν τῷ τέλει παράγραφος. Ἀνδραποδιστὴν.] σωματέμπορον, τοὺς ἐλευθέρους καταδουλούμενον. Ος κέρκῳ σαίνων] τῇ οὐρᾷ σαίνων σε, ὑποτρίζων καὶ κολακεύων. ἔπαιξε δὲ παρὰ τὴν παροιμίαν. σαίνεις δ' ἀκούεις καὶ κύων λαίθαργος εἶ. ὅτι τοῦ ὑποκειμένου περιερχόμενοι οὐδὲν εὑρεῖν, ἐπιβαλλόντων δὲ λάθρᾳ. λέγεται δὲ, ὅταν τις ὑγιές. τοῦ ψόφου δὲ, τὸ κρότημα. ἄλλως δὲ ὁ χόρος, ἀντὶ τοῦ περὶ ἄλλα τὸν διατρίβειν ἔχεις.

BISETVS. Τὤψον] τὸ ὄψον.

Σχόλια. Ες τὠπτάνιον.] ἀντὶ τοῦ ἐπὶ τὸ Πρυτανεῖον εἶπεν, ἔστιν εἰς τὠπτάνιον, τουτέστι τὸ μαγειρεῖον.

BISETVS. Τὠπτάνιον] τὸ ὀπτάνιον, τὸ μαγειρεῖον, ἐν ᾧ τὰ ὄψα ὀπτῶνται.

Σχόλ. Νύκτωρ τὰς λοπάδας.] ὅτι τοὺς φόρους τῶν νήσων καὶ τῶν πόλεων ἀφήρπαζεν. ὡς κενοὶ οἱ εἰς τὰ μαγειρεῖα εἰσιόντες περιλείχουσι τὰς λοπάδας καὶ τὰς χύτρας, οὕτω καὶ ὁ Κλέων ἐάν τι τοῖς νησιώταις περιλειφθῇ καὶ τοῦτο λαμβάνει. ἄλλως. ἐπαίζει πρὸς τὸ γινόμενον ὑπὸ τῶν κυνῶν. οἱ γὰρ ἁρπάσαντές τι εἰώθασιν εἰς τοὺς ἡσυχίαν ἔχοντας τόπους ἀναχωρήσαντες, ἐμφορεῖσθαι. Καὶ τὰς νήσους διαλείχων.] ὅτι ἀντὶ τοῦ εἰπεῖν τὰς χύτρας, παρ' ὑπόνοιαν εἶπε τὰς νήσους, τουτέστι τοὺς τῆς πόλεως πόρους διαρπάζων καὶ τοὺς νησιώτας διασείων. Νὴ τὸν Ποσειδῶ.] πρὸς τὸν ἀλλαντοπώλην ὁ λόγος. τῶν δ' ἑξῆς τούτων ἓξ στίχων οἱ μὲν ά ἰαμβικοί. οἱ δὲ λοιποὶ τέσσαρες δακτυλικοί, οἱ ἐπὶ τῷ τέλει παράγραφος. Κύνωψ.] τοῖς ῥήτορσιν ὡς ὁμοίοις μύθοις λέγει. Ωσπερ σκύμνοις.] ὡς λέων ὑπερμαχῶν σκύμνων. Τεῖχος ποιήσας ξύλινον.] τὰς ναῦς φησι μετοικήσας δὲ τότε εἰς Σαλαμῖνα. ὅτε ὁ χρησμὸς ἐπιόντος τοῦ βαρβάρου ἐδόθη, ἀγνοούντων δὲ αὐτῶν, καὶ βουλομένων ξυλίνῳ τείχει τὴν πόλιν τειχίσαι, Θεμιστοκλῆς ὁ στρατηγὸς νοήσας τὸν χρησμὸν ἔφη τεῖχος τὰς ναῦς λέγειν. ἔστι δὲ ὁ χρησμός.

B Τεῖχος Τριτογενεῖ ξύλινον διδοῖ εὐρύοπα Ζεύς.
Μοῦνον ἀπόρθητον τελέθειν διὰ Παλλάδα κούρην.
Μὴ δὲ σύγ' ἱπποσύνην μίμνειν καὶ πεζὸν ἰόντα
Νῶτον ἐπιστρέψαις, ἔτι γάρ τοι κἀντίος ἔσῃ.
Ω θείη Σαλαμὶς ἀπολεῖς δὲ σὺ τέκνα γυναικῶν.
Η του σκιδναμένης Δημήτερος ἢ συνιούσης.

Πύργους ἐπιτρέψεις.] τὰ ὅπλα λέγει. Ταῦτ' ἴσθ' ὅτι.] ἐν ἐκθέσει ἴαμβοι τρίμετροι ἀκατάληκτοι ι, ἐφ' ὧν τῷ τέλει παράγραφος.

C Δη. Καὶ πῶς μ' ἐλελήθεις Ἀντιλέων γεγενημένος;
Αλ. Ενοὐκ ἀναδιδάσκει σε τῶν λογίων ἑκών,
Ο μόνον σιδηροῦν τεῖχός ἐστι, καὶ ξύλινον,
Εν ᾧ σε σώζειν τόνδ' ἐκέλευσ' ὁ Λοξίας.
Δη. Πῶς δῆτα τοῦτ' ἔφραζεν ὁ θεός; Αλ. τουτονὶ
Δῆσαί σ' ἐκέλευε πεντεσυρίγγῳ ξύλῳ.
Δη. Ταυτὶ τελεῖσθαι τὰ λόγι' ἤδη μοι δοκεῖ.
D Κλ. Μὴ πείθου. φθονεραὶ γὰρ ἐπικρώζουσι κορῶναι.
Αλλ' ἱέρακα φίλει, μεμνημένος ἐν φρεσὶν, ὅς σοι
Ηγαγε συνδήσας Λακεδαιμονίων κορακίνους.
Αλ. Τοῦτό γέ τοι Παφλαγὼν παρεκινδύνευσε μεθυσθείς,
Κεκροπίδη κακόβουλε, τί τοῦθ' ἡγεῖ μέγα τοὔργον;
Καί κε γυνὴ φέροι ἄχθος, ἐπεί κεν ἀνὴρ ἀναθείη.
E Αλλ' οὐκ ἂν μαχέσαιτο, χέσαιτο γὰρ, εἰ μαχέσαιτο.
Κλ. Αλλὰ τόδε φράζου, πρὸ Πύλου Πύλον ἥν σοι ἔφραζεν,
Εστι Πύλος πρὸ Πύλοιο. Δη. τί τοῦτο λέγει πρὸ Πύλοιο;

C PO. *Et quomodo me latuisti, qui quasi leo eras?*
AG. *Vnum te celat astutè ex oraculo,*
Qui ligneus & ferreus murus fiet:
In quo te Apollo seruare illum iusserit.
PO. *Quomodo igitur hoc dixit Deus?* AG. *Ligare te*
Iubet virum hunc in ligno quinque foraminum.
PO. *Lubet profectò hæc exequier oracula.*
D CL. *Ne morem gere. cornices malè cornicantur inique:*
Accipitrem sed ama, memor, vt Lacedæmone vinctos,
Duxerit ille tibi Coracinos vndique pisces.
AG. *Hæc equidem subiit Paphlago discrimina potus,*
Cecropide demens, an magnum opus esse putas hoc?
Fert onus & mulier, quod ei indit fortè maritus
E *Nec pugnat. nam turpe cacet, si ferre recuset.*
CL. *Hoc perpende, Pylum siquam ante Pylum tibi dixit,*
Est Pylus ante Pylum. PO. *sibi quid vult ante Pylum isthuc?*

Σχόλια. Αντιλέων.] οὗτος πονηρὸς κωμῳδεῖται καὶ πολυπράγμων, προσφέρεται δὲ ὁ Κλέων ἀντὶ τοῦ λέοντος αὐτῷ εἶναι φύλαξ.

BISETVS. Αντιλέων] ὅτι ὁ Κλέων ἔλεξεν ἑαυτὸν ἀντὶ τοῦ λέοντος κατὰ τὸν χρησμὸν εἶναι τῇ πόλει, ὁ δῆμος παίζων, καὶ διαβάλλων τὸν Κλέωνα τοῦτο λέγει, καὶ ἐκ τοῦ ἀντὶ προθέσεως, καὶ τοῦ λέων, ὄνομα κύριον πονηροῦ ἀνδρὸς ἐποίησεν, ὃν Κλέωνα πρότερον εἶναι ἐνόει.

Σχόλια. Σιδηροῦν.] τεῖχός ἐστι καὶ ξύλινον. ἀντὶ τοῦ ξύλινον σιδηροῦν. οὕτω τὸ ἑξῆς. σώζειν δὲ, φυλάττειν. τελεῖσθαι δέ φησι τὰ λόγια ὡς αὐτὸν δεσμεῦσαι βουλόμενος. Πεντεσυρίγγῳ.] πέντε ὀπὰς ἔχοντι δι' ὧν οἵ τε πόδες καὶ αἱ χεῖρες καὶ ὁ τράχηλος ἐνεβάλλετο. Μὴ πείθου.] οἱ ἑξῆς οὗτοι στίχοι δακτυλικοὶ εἰσὶ δέκα, ὧν ἐπὶ τῷ τέλει παράγραφος. κορώνας δέ φησι τοὺς ἐχθρούς. ἑαυτὸν ἱέρακα. κορακῖνος δὲ εἶδος ἰχθύος. ἔπαιξε δὲ ἀντὶ τοῦ κούρους.

BISETVS. Επικρώζουσι] ὅμοιόν τι καὶ παρὰ Πινδάρῳ Ὀλυμπίων ᾠδῇ β.
Κόρακες ὡς ,, ἄκραντα γαρύετον ,, Διὸς πρὸς ὄρνιχα θεῖον.

Σχόλια. Συνδήσας Λακεδαιμονίων.] πάλιν τὴν ἀναφορὰν ποιεῖται ἐπὶ τὴν Πύλον καὶ τὴν Σφακτηρίαν καὶ τοὺς αἰχμαλώτους τοὺς τ. οὓς ἔλαβε Δημοσθένης ἐπὶ Σικελίαν ἀπιών. ἤγαγε δὲ Κλέων. Παρεκινδύνευσε] πέρας γὰρ ὑπέθετο τοῖς Ἀθηναίοις ὁ Κλέων κατορθῶσαι τὸν ἐν τῇ Πύλῳ πόλεμον ἕως ἡμερῶν κ. καὶ θαυμάσαντες πάντες, ἔλεγον αὐτὸν μεθύειν. καὶ Θουκυδίδης δέ φησιν, ὅτι τῇ ἀπονοίᾳ τῆς ὑποσχέσεως ἐθαύμαζον οἱ Ἀθηναῖοι καὶ ἐγέλων. Κεκροπίδη.] ἀπὸ Κέκροπος τοῦ διφυοῦς τὸ γένος κατάγων. Καί κε γυνὴ φέροι.] ἡ ἱστορία τοῦτον τὸν τρόπον ἔχει. ὅτι διεφέροντο περὶ τῶν ἀριστείων, ὅ, τε Αἴας καὶ ὁ Ὀδυσσεύς, ὥς φησιν ὁ τὴν μικρὰν Ἰλιάδα πεποιηκώς. τὸν Νέστορα δὲ συμβουλεῦσαι τοῖς Ἕλλησι, πέμψαι τινὰς ἐξ αὐτῶν ὑπὸ τὰ τείχη τῶν Τρώων, ὠτακουστήσοντας περὶ τῆς ἀνδρείας τῶν προειρημένων ἡρώων. τοὺς δὲ πεμφθέντας ἀκοῦσαι παρθένων διαφερομένων πρὸς ἀλλήλας. ὧν τὴν μὲν λέγειν, ὁ Αἴας πολὺ κρείττων ἐστὶ τοῦ Ὀδυσσέως διερχομένην οὕτως.

Αἴας μὲν γὰρ ἄειρε καὶ ἔκφερε δηιοτῆτος
Ηρω Πηλείδην, οὐδ' ἤθελε δῖος Ὀδυσσεύς.
Τὴν δ' ἑτέραν ἀντειπεῖν Ἀθηνᾶς προνοίᾳ.
Πῶς ἐπεφωνήσω. πῶς οὐ κατὰ κόσμον ἔειπες
Ψεῦδος.

τοῦτο δὲ ἵνα δείξῃ ὡς Δημοσθένους τοῦ Κλέωνος τὸ κατόρθωμα. ἄλλως. τοῦτο ἐκ τοῦ κύκλου ἀφείλκυσται.

λέγεται δὲ ἀπὸ τῶν Τρῳάδων κεινηθὲν τὸν Αἴαντα καὶ τὸν Ὀδυσσέα. λέγεται δὲ, ὅτι οὐ τοῦ Αἴαντος ἔργον ἀλλὰ τὸ τοῦ Ὀδυσσέως. ταῦτα δὲ λέγει, διὰ τὰ ἐν Πύλῳ. ἃ Δημοσθένης μὲν [illegible], ἐκεῖνος δὲ ἰδιοποιήσατο. Πρὸ Πύλου

A Πύλον] πρὸς τὴν κατάληξιν ἔπαιξεν ὅτι ἀεὶ προσκορὴς ἐστὶ περὶ Πύλου λέγων. Ἔστι Πύλος.] τοῦτο χρησμός. ἔστι Πύλος πρὸ Πύλοιο. Πύλος γε μὲν ἔστι καὶ ἄλλη.

Αλ. Τὰς πυέλους φησὶ καταλήψεσθ' ἐν βαλα-
Δη. Ἐγὼ δ' ἄλουτος τήμερον γενήσομαι. (νείῳ.
Αλ. Αὐτὸς γὰρ ἡμῶν τὰς πυέλους ἀφήρπασεν.
Ἀλλ' οὑτοσὶ γάρ ἐστι περὶ τοῦ ναυτικοῦ,
Ὁ χρησμὸς, ᾧ σε δεῖ προσέχειν τὸν νοῦν πάνυ.
Δη. Προσέχω, σὺ δ' ἀναγίνωσκε τοῖς ναύταισί
μου,
Ὅπως ὁ μισθὸς πρῶτον ἀποδοθήσεται. (λώσῃ,
Αλ. Αἰγείδη, φρᾶσαι κυναλώπεκα, μή σε δο-
Λαίθαργον, ταχύπουν, δολίαν κερδὼ πολύϊδριν,
Οἶσθ' ὅτι τοῦτο τί ἐστι; Δη. Φιλόστρατος, ἡ κυνα-
λώπηξ.
Αλ. Οὐ τοῦτό φησιν, ἀλλὰ ναῦς ἑκάστοτε
Αἰτεῖ ταχείας, ἀργυρολόγους οὑτοσὶ,
Ταύτας ἀπαυδᾷ μὴ διδόναι σ' ὁ Λοξίας.
Δη. Πῶς δὴ τριήρης ἐστὶ κυναλώπηξ; Αλ. ὅπως,
Ὅτι ἡ τριήρης ἐστὶ χὠ κύων, ταχύ.
Δη. Πῶς οὖν ἀλώπηξ προσετέθη πρὸς τῷ κυνί.
Αλ. Ἀλωπεκίοισι τοὺς στρατιώτας ᾔκασεν,
Ὅτι βότρυς τρώγουσιν ἐν τοῖς χωρίοις.
Δη. Εἶεν.
Τούτοις ὁ μισθὸς τοῖς ἀλωπεκίοισι ποῦ;
Αλ. Ἐγὼ πορίῶ καὶ τοῦτον ἡμερῶν τριῶν.
Ἀλλ' ἔτι τόνδ' ἐπάκουσον, ὅν εἶπέ σοι ἐξαλέασθαι,
Χρησμὸν Λητοΐδης Κυλλήνην, μή σε δολώσῃ.
Δη. Ποίαν Κυλλήνην; Αλ. τὴν τούτου χεῖρ' ἐ-
ποίησε
Κυλλήνην. ὀρθῶς ὅτι φήσ' ἔμβαλε κυλλῇ.
Κλ. Οὐκ ὀρθῶς φράζεις, τὴν Κυλλήνην γὰρ ὁ
Φοῖβος

AG. *Se ſuffuratum dicit per balnea pelues.*
Po. *Igitur illoto viuendum erit hodie mihi.*
AG. *Quia enim labra & pelues hic nobis abſtu-
lit.*
B *At hoc de claſſe datum eſt oraculum mihi:*
In quo percipiendo, animum opus eſt aduertere.
Po. *Aduerto ſanè: tu recita nautis meis:*
Vt illis primò numeretur ſtipendium.
AG. *Ægide, caueas caniuulpem, ne male fallat,*
Aſtutam, celerem, mordentem ponè, doloſam.
Noſti hoc, quale ſit? Po. *iſte Philoſtratus eſt,
caniuulpes.*
AG. *Non hoc vult, ſed naues vbique poſtulat*
C *Celeres, & quaſtuarias, oraculum:*
Eas te dare vetat hic Apollo Delphicus.
Po. *Quomodo triremis ſit caniuulpes?* AG. *hoc
modo:*
Quia triremis etiam fortaſſis eſt canis.
Po. *At quomodo vulpes apponitur ad canem?*
AG. *Vulpeculis Deus aſſimilauit milites:*
Quoniam botros comedunt in his regionibus.
D Po. *Eſto: at merces vnde iſtis danda vulpibus?*
AG. *Ego mercedem trium dierum porrigam.*
Verùm etiã hæc capias oracula, quæ tibi dixit,
Cyllenam vt caueas, (ne te deludat) Apollo.
Po. *Qualem Cyllenam?* AG. *dextram nempe
huius Apollo*
*Innuit, & rectè: quoniam clauda indidit, in-
quit.*
E Cl. *Nõ rectè dicis: Cyllena hac Phœbus Apollo*

Σχόλια. Τὰς πυέλους.] τὰς ἐμβάσεις. πύελος γὰρ ὄρυγμα ἐμβατὴ, ἔνθα ἀπολούονται. ἀντὶ τοῦ τὴν ἐν Πύλῳ πρᾶξιν Δημοσθένους. Ὁ μισθὸς ἀποδοθήσεται.] ὡς τοῦ Κλέωνος ἀποστεροῦντος. ἐν ἐκθέσει δ' ἴαμβοι ἕξ. ἐπὶ τῷ τέλει παράγραφος. ἔπαιξε δὲ ἐν τῷ ὀνόματι, διὰ τὸ συνεχῶς τῆς πόλεως μεμνῆσθαι τὸν Κλέωνα. Αἰγείδη φρᾶσαι.] ἐν ἐκθέσει ἐπικοὶ τρεῖς. ἐπὶ τῷ τέλει παράγραφος. ἀπὸ δὲ τῶν ζώων διαβάλλει τὸν Κλέωνα, ὡς ἀναιδῆ καὶ πανοῦργον. Μή σε δολώσῃ.] μή σε δόλῳ ὑπέλθῃ. Λαίθαργον.] λαίθαργοι κύνες λέγονται, αἱ λάθρα προσιοῦσαι καὶ δάκνουσαι. πολυΐδριν δὲ, ὅτι πολύπειροι αἱ ἀλώπεκες. καὶ παροιμία πόλλ' οἶδ' ἀλώπηξ. ἀλλ' ἐχῖνος ἓν μέγα. πρὸς δὲ τὴν παροιμίαν ἔπαιξε. τείνεις δ' ἀκριβῶς καὶ κύων λαίθαργος εἶ. κερδὼ δὲ ἡ ἀλώπηξ παρὰ τὴν κερδοσύνην, τουτέστι τὴν πανουργίαν. ὡς Εἰδοθέα, Εἰδὼ, καὶ Ὑψιπύλη, Ὑψώ. Φιλόστρατος κυναλώπηξ.] οὕτως ἐκαλεῖτο ὁ Φιλόστρατος. λέγει δὲ αὐτὸν καὶ πορνοβοσκὸν καὶ καλλωπιστήν. Οὐ τοῦτό φησιν.] οἱ ἑξῆς οὗτοι στίχοι ἰαμβικοί εἰσι τρίμετροι ἀκατάληκτοι ὀκτώ. ἑξῆς δὲ κῶλον ἰαμβικὸν μονόμετρον βραχυκατάληκτον. λείπει γὰρ ὅλῳ ποδὶ πρὸς τὴν συζυγίαν. καὶ ἑξῆς αὖ στίχοι ἰαμβικοὶ τρίμετροι ἀκατάληκτοι δύο. ἐπὶ τῷ τέλει παράγραφος. Ἀλλὰ ναῦς ἑκάστοτε.] τὰς ἐκπεμπομένας, ἀπὸ τῶν νήσων ἀναπράττεσθαι τοὺς φόρους. οἱ δὲ ἐκπεμπόμενοι πολλὰ ἐκέρδανον. Ταχείας ἀργυρολόγους.] πολεμίας, τὰς συλλεγούσας ἀργύριον. καὶ λήμματα αὐτῷ ποιούσας. ἐλέγοντο δὲ, πάραλοι καὶ σαλαμίνιαι. Ἀλωπεκίοισιν.] ὁμοιοῖ φησιν ἀλώπεξιν αὐτούς. τοῦτο δέ φησι, παρ' ὅσον ἐκπλέοντες οἱ ναῦται ἐξορμῶσιν. ἔπειτα ἐπειδὰν πεινῶσιν ἀμπέλοις φθῶσι τοὺς βότρυας διαρπάζοντες.

BISETVS. Εἶεν.] τὸ ἰαμβικὸν, μονόμετρον, βραχυκατάληκτον κῶλον τὸ ἐν τοῖς σχολίοις λεγόμενον, καὶ χωρὶς ὑπογραπτέον ὄν,

Εἶεν.
F Τούτοις ὁ μισθὸς τοῖς ἀλωπεκίοισι ποῦ;

Σχόλια. Τούτοις ὁ μισθός.] αἰνίττεται διὰ τούτων περὶ τῶν θεωρικῶν χρημάτων, ὅτι χρὴ μᾶλλον τοῖς στρατευομένοις αὐτὰ διδόναι. Καὶ τοῦτον ἡμερῶν τριῶν.] εἰώθασιν εἰς τὸν πόλεμον ἐξιόντες οἱ στρατιῶται λαμβάνειν τροφὴν ἡμερῶν τριῶν. Ἀλλ' ἔτι.] ἐν ἐκθέσει ἐπικοὶ ἑκκαίδεκα. ἐπὶ τῷ τέλει παράγραφος καὶ κορωνὶς ὡς εἴρηται. Κυλλήνην μέν.] Κυλλήνη πόλις ἐστὶ τῆς Ἀρκαδίας, διότι καὶ ἐχρήσατο τῷ ὀνόματι δηλοῖ ἀπὸ τῆς ἕξεως ἵνα παρονομάσῃ τὴν κυλλὴν χεῖρα, G εἰς δωροδοκίαν καὶ διασεισμὸν διαβάλλων τὸν Κλέωνα. οἱ γὰρ διασείοντές τινας καὶ δωροδοκοῦντες, κοιλαίνουσι τὴν χεῖρα, καὶ ὑποβάλλοντες ὑπὸ τὸ ἱμάτιον αἰτοῦσι. Τὴν τούτου χεῖρ.] ἐκ μεταφορᾶς τῶν παιδίων, τῶν αἰτούντων καὶ κοιλαινομένων τὰς χεῖρας, ᾐνίξατο. Ἔμβαλε κυλλῇ.] οἱ μάγειροι ἐπειδὰν πλάττωσί τι, λέγουσιν. ἔμβαλε τῇ λαιᾷ.

Ἐς τὴν χεῖρ᾽ ὀρθῶς ᾐνίξατο τὴν Διοπείθους.
Ἀλλὰ γὰρ ἔστι μοι χρησμὸς περὶ σοῦ πτερυγωτὸς,
Αἰετὸς ὡς γίνει, καὶ πάσης γῆς βασιλεύσεις.
Αλ. Καὶ γὰρ ἐμοὶ καὶ γῆς, καὶ τῆς Ἐρυθρᾶς γε θαλάσσης
Χὤτι γ᾽ ἐν Ἐκβατάνοις δικάσεις, λείχων ἐπίπαστα.
Κλ. Ἀλλ᾽ ἐγὼ εἶδον ὄναρ, καί μοι δοκεῖ ἡ θεὸς αὐτὴ,
Τοῦ δήμου καταχεῖν ἀρυταίνῃ πλουθυγίειαν.
Αλ. Νὴ Δία καὶ γὰρ ἐγὼ, καί μοι δόκει ἡ θεὸς αὐτὴ
Ἐκ πόλεως ἐλθεῖν, καὶ γλαῦξ αὐτῇ ᾽πικαθῆσθαι.
Εἶτα κατασπένδειν κατὰ τῆς κεφαλῆς ἀρυβάλλῳ,
Ἀμβροσίαν κατὰ σοῦ, κατὰ τούτου δὲ σκοροδάλμην.

A *Ad dextram alluſit claudam Diopithis, opinor.*
Verùm eſt aligerum oraclum de te mihi factum:
Quòd Iouis ales eris: toti & dominaberis orbi.
AG. *Et mihi, quòd fies terræ & rubri aquoris, olim*
Arbiter Ecbatanis vbi ſalſa cibaria lambas.
CL. *Vidi ego per ſomnum, mihi Diua apparuit ipſa*
B *In populum hunc & opes, & ſana infundere (membra.*
AG. *Vidi & ego certè, mihi Diua apparuit ipſa,*
His exire locis, & noctua deſuper vrbi
Sidere: tum in capita è ſacra profundere pelui,
Ambroſiam in populum, ſed in hunc muriam alliatam.

Σχόλια. Τὴν Διοπείθους.] ἐσίνατο τὰς χεῖρας. ἦν γὰρ κυλλὸς ὁ Διοπείθης, τουτέστι πεπηρωμένος. κυλλοὺς δὲ Ἀττικοὶ καλοῦσιν ἐπὶ ποδῶν καὶ χειρῶν ὁμοίως. καὶ χωλοὺς τοὺς χεῖρα πεπηρωμένους. Εὐτελὲς, ὅτι χωλὸς ἦν οὐ τὴν χεῖρα σφόδρα. κατὰ καιρὸν δὲ διαβάλλει αὐτὸν ὡς κλέπτην. ἦν δὲ καὶ Νικίου ἑταῖρος. Πτερυγωτός.] πρὸς τὸν αἰετὸν ἐχρήσατο τῷ πτερυγωτῷ. χρησμὸς γὰρ ἐξέπεσε τοῖς Ἀθηναίοις, ὡς ἄρα δεῖ αὐτοὺς τοσοῦτον διενεγκεῖν τῶν ἄλλων ἀνθρώπων, ὅσον αἰετὸς τῶν πτηνῶν. Ἐν Ἐκβατάνοις.] ἐν τῇ βαρβάρων χώρᾳ. Σοῦσα γὰρ καὶ Ἐκβάτανα, τῆς Περσίδος χώρας πόλεις. ὧν ἐν μὲν τῇ ἑτέρᾳ ἐχείμαζε βασιλεὺς ὁ μέγας. ἐν δὲ τῇ ἑτέρᾳ ἐθέριζεν. ἄρξεις οὖν φησιν οὐχ Ἑλλήνων μόνον, ἀλλὰ καὶ βαρβάρων. Λείχων ἐπίπαστα.] ἐνταῦθα δὴ ἑστιῶντες. ἐν δὲ τοῖς ὀφθαλμοῖς λείξεις ἐστὶ δι᾽ ἀσελγοῦς. ἐν οἷς καὶ περὶ τοῦ ἐπίπαστα διείληπται. πλακοῦσι γὰρ ἐπίπαστον ἁλμυρὰ, καὶ ἐκ τούτου ἠναγκάζοντο πίνειν πολλά. Τοῦ δήμου καταχεῖν] ὅτι τὸ καταχεῖν, οὐ πάντως ἐπὶ ὑγρῶν. ἀλλὰ καὶ τὴν ἀμβροσίαν ἐπιφέρει ὃ ἦν ξηρόν. ἀρύταινα δὲ χαλκοῦν σκεῦος, ᾧ τὸ ἔλαιον ἐγχέουσιν εἰς λύχνους. Πλουθυγίειαν.] ἴσως αἰνίττεται τοὺς δοθέντας Μυσκέλῳ καὶ Ἀρχίᾳ, τῷ μὲν Κρότωνα, τῷ δὲ Συρακούσας κτίζειν μέλλουσι καὶ φήμην ἀγαθὴν λαβεῖν αἰτουμένοις, οὕτως ἔχοντας χρησμούς.

Χώρας καὶ πόλεως οἰκήτορα λαὸν ἔχοντες
Ἤλθετ᾽ ἐρησόμενοι Φοῖβον τίνα γαῖαν ἵκησθε.
C Ἀλλ᾽ ἄγε, δὴ φράζεσθ᾽ ἀγαθῶν πότερόν κεν ἕλοισθε
Πλοῦτον ἔχειν κτεάνων ἢ τερπνοτάτην ὑγίειαν.

ὁ μὲν οὖν Μύσκελλος ὑγίειαν εἵλετο, Ἀρχίας πλοῦτον ἑλόμενος. ὅθεν φασὶ Κροτωνιᾶται μὲν ὑγιεινότεροι καὶ ἡ πόλις αὐτῶν ἀθλητῶν πολλῶν καὶ ἀγαθῶν μήτηρ ἐγένετο. καὶ τοῦ Κρότωνος δὲ ὑγιέστερος ὁ γεωγράφος φησὶν ἐντεῦθεν εἰλῆφθαι, ὡς τῶν Κροτωνιατῶν εὐρώστων ὄντων. ἡ δὲ Συρακουσίων πόλις παμπλούσιος ἐγένετο. ὧν καὶ ἡ δεκάτη ὡς πάνυ πολλὴ παροιμιάζεται. ὧν οὖν ἑκάτερον τοῖς συγχρηστηριασθεῖσι τῶν οἰκιστῶν εἰς εὐδαιμονίαν ὧν ἔμελλον οἰκίζειν πόλεων D ἀποχρῆν ἔδοξεν, ἄμφω δὴ ταῦτα τὴν θεὸν ὁ ἀλλαντοπώλης ὄναρ ἐθεάσατο τῷ δήμῳ τῶν Ἀθηναίων χαριζομένην, τὸν Ἀρχίου πλοῦτον καὶ τὴν Μυσκέλλου ὑγίειαν εἰς ἓν συναγαγὼν καὶ πλουθυγίειαν συνθέμενος. Ἐκ πόλεως ἐλθεῖν.] ἐκ τῆς ἀκροπόλεως. γλαὺξ δὲ, ἱερὸν ὄρνεον Ἀθηνᾶς, ἐπιχωριάζον ἐν Λαυρείῳ τῆς Ἀττικῆς ὅπου γίνονται χρυσᾶ μέταλλα. ταύτης ἡ πτῆσις εἰς νίκης σύμβολον ἐλογίζετο. ὅθεν καὶ παροιμίαι γλαῦκας ἐς Ἀθήνας. γλαῦκες λαυρεωτικαί, καὶ γλαὺξ ἵπταται. ἐνετυποῦτο δὲ τῷ Ἀττικῷ χρυσῷ νομίσματι. Ἀρυβάλλῳ.] πλεκτόν τι βαλλάντιον. ὅπερ ἑλκόμενον E κλείεται καὶ ἀνοίγεται, παρὰ τὸ ἀρύειν καὶ βάλλειν. χεῖσθαι δὲ λέγεται οὐ μόνον τὰ ὑγρὰ, ἀλλὰ καὶ στερεὰ, ὃ καὶ νῦν ἐπὶ ἀμβροσίας ἔταξεν.

Β ι σ ε τ. Ἔκθεσις κορωνίδος ἐκ στίχων ιδ΄. ὧν προτίθεται κῶλον ἰαμβικὸν μονόμετρον ἀκατάληκτον, τὸ, ἰοὺ, ἰού.

Δη. Ἰοὺ ἰοὺ, οὐκ ἦν ἄρ᾽ οὐδεὶς τοῦ Γλάνιδος σοφώτερος.
Καὶ νῦν ἐμαυτὸν ἐπιτρέπω σοι τουτονὶ
Γεροντάγωγεῖν, κἀναπαιδεύειν πάλιν.
Κλ. Μήπω γ᾽ ἱκετεύω σ᾽, ἀλλ᾽ ἀνάμεινον, ὡς ἐγὼ
Κριθὰς ποριῶ σοι καὶ βίον καθ᾽ ἡμέραν.
Δη. Οὐκ ἀνέχομαι κριθῶν ἀκούων, πολλάκις
Ἐξηπατήθην ὑπό τε σοῦ καὶ Θουφάνους.
Κλ. Ἀλλ᾽ ἄλφιτ᾽ ἤδη σοι ποριῶ ᾽σκευασμένα.
Αλ. Ἐγὼ δὲ μαζίσκας γε διαμεμαγμένας,
Καὶ τοὔψον ὀπτὸν, μηδὲν ἄλλ᾽ εἰ μὴ ᾽σθιε.
Δη. Ἀνύσατέ νυν, ὅ, τι περ ποιήσεθ᾽, ὡς ἐγὼ
Ὁπότερος ἂν σφῷν εὖ με μᾶλλον ἂν ποιῇ,
Τούτῳ παραδώσω τῆς Πυκνὸς τὰς ἡνίας.
Αλ. Τρέχοιμ᾽ ἂν ἤδη πρότερος. Κλ. οὐ δῆτ᾽, ἀλλ᾽ ἐγώ.

PO. *Hei, hei: nemo fuit hoc Glanide ſapiẽtior*
Ego certè memetipſum cõmendo tibi,
Vt me inſtituas ſenem, atque erudias denuo.
CL. *Ne facias obſecro: ſed hic morare, dum*
F *Frumenta, victúmque diurnum tibi largiar.*
PO. *Non ſuſtineo: cùm de frumentis audio.*
Nam ſæpe deceptus ſum à te, atq; à Theophane.
CL. *At ego paratas tibi farinas iam dabo.*
AG. *Ego verò maceratas offas tibi dabo,*
Piſceſq́; aſſos: nec aliud eſt, niſi comede.
PO. *Properate nũc perficere, quod vultis: vt egò*
Illi quem beneficentiorem videro,
G *Habenas, & moderamen committam Pnycis.*
AG. *Ego te curſu peruertam.* CL. *minimè, ſed ego te.*

Σχόλια. Ἰοὺ, ἰού.] ἔκθεσις τῆς κορωνίδος ἐκ στίχων ἰαμβικῶν. ὧν προτίθεται τὸ παρὸν κῶλον ἰαμβικὸν μονόμετρον ἀκατάληκτον. οἱ δὲ λοιποὶ τρίμετροι ιδ΄. ἐπὶ τῷ τέλει κορωνὶς ἐξιόντων τῶν ὑποκριτῶν. Γεροντάγωγεῖν.] ἔπαιξε παρὰ τὸ παιδαγωγεῖν. τοῦτο δὲ λέγει ὁ δῆμος, ὡς τοῦ Κλέωνος κατεγνωσμένου. ὅλον δὲ τὸ ἰαμβικὸν παρῴδησεν ἀπὸ τοῦ Πηλέως Σοφοκλέους. ὃ δὲ καὶ ἐν Νεφέλαις παρέθηκε, τὸ, δὶς παῖδες οἱ γέροντες.

Καὶ Θουφάνους.] ὡς κόλακα κωμῳδεῖ τοῦτον καὶ ἀπατεῶνα. καὶ τῷ Κλέωνι συνόντα διὰ κολακείας. ἦν δὲ ὑπογραμματεύς. διαμεμαγμένας δὲ, συμφυρμένας.

Bisetus. Θουφάνους] ἀντὶ τοῦ Θεοφάνους κατὰ κρᾶσιν ἀττικήν.

Σχόλια. Καὶ τὸν ψόφον ὅπλον.] καὶ τὸν ψόφον. ἐκέλευσε A δ' ὅτι τὸ ἰχθύδιον. τὸ δ' ἑξῆς μόνον μὴ ἐσθίειν χάλαζαν. τοσαύτην γὰρ ἔχω σοι ἀφθονίαν παρέξειν. Λούσατε νῦν.] ἵνα πληρώσατε καὶ μὴ λόγοις μόνοις ἐπαγγέλλησθε. Τὰς λωίας.] ποιητικῶς ἀπὸ τῶν ἁρμάτων. ταῖς γὰρ λωίαις ὀχοῦνται οἱ ἵπποι. καὶ οἱ δῆμοι διὰ τῶν πολιτευομένων. Τρίχοιμ' ἂν ἴδω.] ἐγλύθη ἀπὸ τοῦ τὰς λωίας τὸ τρέχοιμ' ἐπήγαγε. διαβάλλει δὲ πάλιν τοὺς Ἀθηναίους ὡς ἥττονας κέρδους.

B

ΔΡΑΜΑΤΟΣ ΤΡΙΤΟΥ,

Σκηνὴ δευτέρα.

ΧΟΡΟΣ, ΔΗΜΟΣ.

ΣΤΡΟΦΗ κώλων ι.

ACTVS III. SCENA II.

CHORVS, POPVLVS.

STROPHE.

Bisetus. Κλέωνος, καὶ Ἀγορακρίτου ἀπελθόντων, δ' ἐπ' ἐκείνων χορὸς τοῦ δήμου δικαίαν μέμψιν μέμφεται, καὶ αὐτοῦ κατηγορεῖ ὅτι διὰ τὴν ἑαυτοῦ ἀκράτειαν, καὶ εὐήθειαν ἑαυτὸν ὑπὸ τῶν πονηρῶν ἀεὶ θωπεύεσθαι, καὶ ἀπατᾶσθαι ἐᾷ. ὁ δὲ δῆμος ὑπισχνεῖται ἑαυτὸν τὸ λοιπὸν πολλῷ φρονιμώτερον ἔσεσθαι.

Χο. Ὦ Δῆμε καλήν γ' ἔχεις
Ἀρχὴν, ὅτε πάντες ἄν-
θρωποι δεδίασί σ', ὥς-
περ ἄνδρα τύραννον.
Ἀλλ' εὐπαράγωγος εἶ,
Θωπευόμενός τε χαί-
ρεις, κἀξαπατώμενος.
Πρὸς τόν τε λέγοντ' ἀεὶ
Κέχηνας, ὁ νοῦς δέ σου
Παρὼν ἀποδημεῖ.

C
CH. O Imperium qui habes
Pulcrum: te homines pople
Cuncti metuunt, velut
Virum urbe tyrannum hac.
At tu facile potes
Falli, facile capi,
Palpúmque sinis tibi
Obtrudier, ore hias,
D Cum quis loquitur, procul
Sed corpore abest mens.

Σχόλια. Ὦ Δῆμε.] διπλῆ καὶ εἴσθεσις μέλος μονοστροφικὸν ἀμοιβαῖον περιόδων τεσσάρων, ὧν μὲν ἐξ τοῦ χοροῦ ἐν ἐκθέσει. δεκάκωλοι δὲ εἰσιν αἱ περίοδοι. ἰαμβικὸν δὲ, ἀπὸ μείζονος τὸ μέτρον. ὧν τὸ μὲν ἐφθημιμερῆ. δύο δὲ ἡμιόλια τὸ τέταρτον καὶ τὸ δέκατον. εὕρηται δὲ κατὰ τὴν πρώτην χώραν καὶ παίων ἀντ' ἰαμβικοῦ. ἐν δέ τισι καὶ διτρόχαιος. ἐφ' ἑκάστῃ περιόδῳ παράγραφος. ἐπὶ τῷ τέλει τῆς τετάρτης παράγραφος καὶ κορωνίς.

E

ΣΥΣΤΗΜΑ ΚΑΤΑ ΠΕΡΙΚΟΠΗΝ κώλων ι.

SYSTEMA PRIMVM.

Δη. Νοῦς οὐκ ἔνι ταῖς κόμαις
Ὑμῶν, ὅτε μ' οὐ φρονεῖν
Νομίζετ', ἐγὼ δ' ἑκὼν
Ταῦτ' ἠλιθιάζω.
Αὐτός τε γὰρ ἥδομαι
Βρύλλων, τὸ καθ' ἡμέραν,
Κλέπτοντά τε βούλομαι
Τρέφειν ἕνα προστάτην.
Τοῦτον δ', ὅταν ᾖ πλέως,
Ἄρας ἐπάταξα.

PO. Nil mentis ineſt comis
Veſtris, quia dicitis
Me deſipere: atqui ego
Sic deſipio vltro.
Ipſi volupe eſt mihi
Deludier indies,
F Furémque lubet dein
Præfectum alere vnicum: At
Plenum volo poſtea,
Suſpendere quaſſum.

Σχόλια. Νοῦς οὐκ ἔνι ταῖς κόμαις.] ἀντὶ τοῦ ἐν τῷ ἐγκεφάλῳ ὑμῶν. ὅτι κομῶσιν οἱ ἱππεῖς. ἐγκέφαλος οὐκ ἔστιν ὑμῖν, οὐδ' ἐστὲ φρενήρεις.

Bisetus. Νοῦς οὐκ ἔνι] ἀντὶ τοῦ οὐκ ἔνεστιν. ὁ G γὰρ ὄχλος ἰσχὺν μὲν, καὶ [illegible] ἔχει, νοῦν δ' οὐκ ἔχει.

Σχόλια. Ταῦθ' ἠλιθιάζω.] ἀναισθητῶ. προσποιοῦμαι ἠλίθιος εἶναι, ἀναίσθητοι γὰρ οἱ λίθοι. ἢ ἀντὶ τοῦ ἀνοηταίνω. Βρύλλων.] ἐξαπατώμενος ὑποπίνων καὶ μεθύων. Σύμμαχος δὲ ἀπὸ πίνειν ἐκ μιμήσεως τῆς τῶν παίδων φωνῆς.

Bisetus. Σουίδας τούτων μνημονεύων, τὸ βρύλλων ἑρμηνεύει, ὑποπίνων.

Σχόλια. Προστάτην.] τὸν προεστάμενον τοῦ δήμου. τουτέστι δημαγωγόν. Ὅταν ᾖ πλέως.] φανερῶς, ἀντὶ τοῦ πλήρης. τουτέστιν, ὅταν αὐξηθῇ δοκῇ καὶ μέγας εἶναι. Ἄρας ἐπάταξα.] κατέβαλον. ἐκ μεγάλου καὶ λαμπροῦ ταπεινὸν ἀπέδειξα. λέλειπται ἐάσας πλουτῆσαι, ὕστερον πένητα ἐποίησα.

A

ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΗ κώλων ι.

Χο. Οὕτω μέν εὖ ποιῆς,
Εἴ σοι πυκνότης ἔνε-
στ' ἐν τῷ τρόπῳ, ὡς λέγεις,
Τούτῳ πάνυ πολλή.
Εἰ τούς δ' ἐπίτηδες ὥσ-
περ δημοσίους τρέφεις
Ἐν τῇ Πυκνί. κᾆθ' ὅταν
Μή σοι τύχῃ ὄψον ὄν,
Τούτων ὃς ἂν ᾖ παχὺς
Θύσας, ἐπιδειπνεῖς.

ANTISTROPHE.

CH. SIc tu benefeceris,
Si in te sapientia
Insit, velut ipse ais,
Hoc plurima pacto:
Et si hos uti publicos,
B Summo studio in Pnyce
Alas, ubi pòst tibi
Opsonia non erunt,
Ex pinguibus his sacrans
Vnum, bene cœnes.

Σχόλια. Εἴ σοι πυκνότης ἔνεστι.] σύνεσις. φρόνησις. εἰ συνετῶς καὶ ἀεὶ πάντας οὕτω φρονεῖς. Ὥσπερ δημοσίους.] λείπει βοῦς ἢ ταύρους. ἢ ἀλλ' ὅτι τοιοῦτον θῦμα. δημοσίους δὲ τοὺς λεγομένους φαρμακοὺς, οἵπερ καθαίρουσι τὰς πόλεις τῷ ἑαυτῶν φόνῳ. ἢ τοὺς δημοσίᾳ καὶ ὑπὸ τῆς πόλεως τρεφομένους. ἔτρεφον γάρ τινας Ἀθηναῖοι λίαν ἀγεννεῖς καὶ ἀχρήστους. καὶ ἐν καιρῷ συμφορᾶς τινος ἐπελθούσης τῇ πόλει, λοιμοῦ λέγω ἢ τοιούτου τινὸς, C ἔθυον τούτους ἕνεκα τοῦ καθαρθῆναι τοῦ μιάσματος, οὓς καὶ ἐπωνόμαζον καθάρματα. καὶ ἐν Βατράχοις· οὐδὲ φαρμακοῖσιν εἰκῇ ῥᾳδίως ἐχρήσατ' ἄν. Ὅταν μή σοι τύχῃ.] τροπικῶς ὅταν μή σοι τυχὸν πόρος χρημάτων ᾖ. Ὃς ἂν ᾖ παχύς.] πλούσιος. ἀπὸ μεταφορᾶς τῶν χοίρων. ἐπιδειπνεῖς δὲ δημεύσας αὐτοῦ τὰς οὐσίας. περιττεύει δὲ ἡ ἐπί. ἢ [illegible] τὸ οἰκός. κάλλιον δὲ ἐπὶ τῷ θῦσαι δειπνεῖς.

ΣΥΣΤΗΜΑ ΕΤΕΡΟΝ κώλων ι.

D

Δη. Σκέψασθε δή μ', εἰ σοφῶς
Αὐτοὺς περιέρχομαι,
Τοὺς οἰομένους φρονεῖν,
Καί μ' ἐξαπατύλλειν.
Τηρῶ γὰρ ἑκάστοτ' αὐ-
τοὺς (οὐδὲ δοκῶν ὁρᾶν,)
Κλέπτοντας, ἔπειτ' ἀναγ-
κάζω πάλιν ἐξεμεῖν,
Ἅττ' ἂν κεκλοφῶσί μου,
Κημὸν καταμηλῶν.

SYSTEMA ALTERUM.

Po. ME verò videte, utrum
Circumveniam hos calle,
Qui se sapere autumant,
Et fallere me clàm.
Obſervo equidem undique
Illos, (quaſi qui nihil
Cernam) rapuiſſe: Mox
E Cogo evomere omnia,
Quæ ſurpuerant: ſpatha
Exploroque camum.

Σχόλια. Περιέρχομαι.] ἐνεδρεύω ἐξαπατῶ. ἢ σοφίζομαι καὶ ὑπέρχομαι. Οὐδὲ δοκῶν ὁρᾶν.] οὐδὲ προσποιούμενος εἰδέναι ἅπερ ἠδίκουν. Ἅττ' ἂν κεκλοφῶσί μου.] ἅτινα ἂν κεκλοφότες ὦσι. Κημόν.] κημὸς ὁ κάδος τῶν δικαστικῶν, ἔνθα ἔβαλλον τὰς ψήφους. ἄλλως. κημὸς ὁ ἐπὶ τοῦ καδίσκου εἰς ὃν τὰς ψήφους καθίεσαν τοῖς δικαστηρίοις. Κρατῖνος δὲ αὐτὸν ἐν νόμοις, χοίνιον ἠθμὸν καλεῖ. τοιοῦτος γὰρ ἐγίνετο καὶ ἦν παρόμοιος χώνῃ. ὡς καὶ Σοφοκλῆς ἐν Ἰνάχῳ. ὕστερον δὲ ἀμφότεροι δύο ἵσταντο ἐν τοῖς δικαστηρίοις, ὁ μὲν χαλκοῦς, ὁ δὲ ξύλινος. καὶ ὁ μὲν κύριος ἦν, ὁ δὲ ἄκυρος. ἔχει δὲ καὶ ὁ χαλκοῦς ὥς φησιν Ἀριστοτέλης διῃρημένον ἐπίθεμα, εἰς τὸ αὐτὴν μόνην τὴν ψῆφον καθίεσθαι. πρὸς τοῦτο οὖν ὁ κημός. ἀντὶ δὲ ψήφων ταῖς χοιρίναις οἱ δικασταὶ ἐχρῶντο. αὗται δὲ κόγχαι τινές εἰσιν ὥς φησιν Ἐπαφρόδιτος ἐν ταῖς λέξεσιν. καὶ ὁ τοῖς ἵπποις δὲ περιτιθέμενος οὕτως ἐκαλεῖτο κημὸς, ὁ καλούμενος φιμὸς, ὡς Ξενοφῶν ἐν τοῖς περὶ ἱππικῆς. πλέγμα τι ὂν χοινίῳ γινόμενον ὅμοιον ἠθμῷ. ᾧ τὰς πορφύρας λαμβάνουσιν, εἰς ὃ αἱ πορφύραι καὶ τὰ κογχύλια εἰσέρπουσιν. ἐν αὐτοῖς δὲ τούτοις ἐπὶ καὶ τὸ δέλεαρ ὥς φησιν Ἡρακλείδης περιτιθέμενος τὰ ἐν Πηλεῖ Σοφοκλέους. κημοῖσι φλεκταῖς πορφύρας φθείρει γένος. Αἰσχύλος ἐν Λυκούργῳ ἀλληγορικῶς τοὺς δεσμοὺς εἴρηκε διὰ τούτων. καὶ τούσδε κημοὺς στόματος. ἄλλως, Φαεινός. κημὸς ὁ βάτος, ὁ περιτιθέμενος τοῖς ἵπποις. καὶ κημῶσαι τὸ συγκλεῖσαι. καὶ οἱ ἰατροὶ κημῶσαι λέγουσι τὸ τὸν ὀφθαλμὸν μῦσαι. ἄλλως. κημὸς ἐκαλεῖτο τὸ πλέγμα τὸ ἐπιτιθέμενον τῷ κάδῳ, δι' οὗ οἱ δικασταὶ καθίεσαν τὰς ψήφους. ἄλλως. κημὸς πλέγμα κωνοειδὲς, δι' οὗ καθιᾶσιν οἱ δικασταὶ τὴν ψῆφον εἰς τὸν κάδον. καὶ ἀλλαχοῦ. κἀπιστάσαν ἐπὶ τοῖς κημοῖς. καὶ τὸ τοῖς ἵπποις ἐπιτιθέμενον. καὶ γυναικεῖον προκόσμημα. καὶ αἱ αὐλητικαὶ φορβειαί. καὶ [illegible] τι γένος, καὶ πόα τις. καὶ ὅπερ [illegible] Θραξί. καὶ μηχανικόν τι συμφέρον μηχάνημα. G Καταμηλῶν.] καταμηλώσας, τὸ τὴν μήλην καθίεσθαι ὑπὸ τοῦ ἰατροῦ εἰς τὸν λαιμὸν, ὡς ποιοῦσι καὶ οἱ ἐμοῦντες. τὸ ὅλον οὖν βούλεται, ὅτι καταψηφιζόμενος αὐτῶν καὶ δικάζων, ἀναγκάζω ἐμεῖν τὰς κλοπάς. καταδικάζων καὶ ἐξοστρακίζων. ἀπὸ μεταφορᾶς τῶν ἰατρῶν τῶν δοκιμαζόντων ἀπὸ τῆς μήλης.

A

ΔΡΑΜΑΤΟΣ ΤΕΤΑΡΤΟΥ

Σκηνὴ πρώτη.

Τρίμετροι.

ΚΛΕΩΝ, ΑΛΛΑΝΤΟΠΩΛΗΣ, ΔΗΜΟΣ, ΧΟΡΟΣ.

BISETVS. Κλέων, καὶ Ἀγοράκριτος τοῦ τοῦ δήμου εὔνοιαν ποικίλοις βρώμασι θηρεύειν ἀμφοτέρωθεν πειρῶνται. B

BISETVS. Κορωνὶς ἐκ στίχων ρι.

ΚΛ. Ἄπαγ' ἐς Μακαρίαν ἐκποδών. ΑΛ. σύ γ' ὦ φθόρε.
ΚΛ. Ὦ δῆμ', ἐγὼ μέντοι παρεσκευασμένος
Τρίπαλαι κάθημαι, βουλόμενός σ' εὐεργετεῖν.
ΑΛ. Ἐγὼ δὲ δεκάπαλαί γε, καὶ δωδεκάπαλαι,
Καὶ χιλιόπαλαι, καὶ πρόπαλαι, πάλαι, πάλαι.
ΔΗ. Ἐγὼ δὲ προσδοκῶν γε, τρισμυριόπαλαι,
Βδελύττομαί σφω, καὶ πρόπαλαι, πάλαι, πάλαι.
ΑΛ. Οἶσθ' οὖν ὃ δρᾶσον; ΔΗ. εἴ γε μὴ φράσεις γε σύ.
ΑΛ. Ἄφες ἀπὸ βαλβίδων ἐμέ τε καὶ τουτονί,
Ἵνα σ' εὖ ποιῶμεν ἐξ ἴσου. ΔΗ. δρᾶν ταῦτα χρή.
Ἄπιτον. ΑΛ. ἰδού. ΔΗ. θέοιτ' ἄν. ΚΛ. ὑποθεῖν οὐκ ἐῶ.
ΔΗ. Ἀλλ' ἦ μεγάλως εὐδαιμονήσω τήμερον,
Ὑπὸ τῶν ἐραστῶν νὴ Δί', ἢ 'γὼ θρύπτομαι.
ΚΛ. Ὁρᾷς, ἐγώ σοι πρότερος ἐκφέρω δίφρον.
ΑΛ. Ἀλλ' οὐ τράπεζαν, ἀλλ' ἐγὼ προτεραίτερος.
ΚΛ. Ἰδοὺ φέρω σοι τήνδε μαζίσκην ἐγώ,
Ἐκ τῶν ὀλῶν τῶν ἐκ Πύλου μεμαγμένην.
ΑΛ. Ἐγὼ δὲ μυστίλας μεμυστιλημένας
Ὑπὸ τῆς θεοῦ τῇ χειρὶ τῇ 'λεφαντίνῃ.
ΔΗ. Ὡς μέγαν ἄρ' εἶχες ὦ πότνια τὸν δάκτυλον.
ΚΛ. Ἐγὼ δ' ἔτνος γε πίσινον, εὔχρων καὶ καλόν,
Ἐτόρυνε δ' αὔθ' ἡ Παλλάς, ἡ πυλαιμάχος.
ΑΛ. Ὦ δῆμ', ἐναργῶς ἡ θεός σ' ἐπισκοπεῖ,
Καὶ νῦν ὑπερέχει σου χύτραν, ζωμοῦ πλέαν.
ΔΗ. Οἴει γὰρ οἰκεῖσθ' ἂν ἔτι τήνδε τὴν πόλιν,
Εἰ μὴ φανερῶς ἡμῶν ὑπερεῖχε τὴν χύτραν.

ACTVS IIII. SCENA I.

Senarij.

CLEO, AGORACRITVS, POPVLVS, CHORVS.

CL. *Apage hinc in Macariam.* AG. *tu apage, tu perdite.*
CL. *O popule ego iam paratus aſsideo tibi,*
Nunc dudum vt beneficia mea in te conferam.
AG. *Et ego decies dudum & duodecies, pople,*
Et millies dudum, dudum inquam, mi pople.
C PO. *At ego nunc tricies expecto millies.*
Vóſque execror iamdudum, dudum, inquam, & diu.
AG. *Scin' tu ergo quid facias?* PO. *ſciam, ſi dixeris.*
AG. *A carceribus dimitte me & hunc, vt curſibus*
Æquis tibi benefaciamus. PO. *ſic factò opu'ſt.*
D *Abite.* AG. *Eccum.* PO. *currite.* CL. *ſubuertere haud me ſinam.*
PO. *Aut ego fortunabor hodie quā plurimùm,*
Ab his amatoribus, aut viuam molliter.
CL. *Viden' prior ego tibi ſellam iſthanc offero.*
AG. *Sed non menſam, ego verò prior tibi effero.*
CL. *Eccā hanc tibi maſſulā fero: quæ ex ordeis*
Salſis, Pyli inſulæ bene piſta venit tibi.
E AG. *Ego verò caricas conformatas à Dea*
Cerere, manu eburnea. PO. *quàm magnū ergo ô Dea*
Venerāda habebas digitū. CL. *at ego pultē bonā*
Boni coloris, è piſis coctam fero.
Hanc Pallas coxit, illa direptrix Pyli.
AG. *O popule, acutis oculis te obſeruat Dea,*
Et ollam iure plenam, prætendit tibi.
PO. *Putáſne tu hanc vrbē etiamnū habitari, niſi*
F *Ollam nobis palàm prætendiſſet Dea.*

Σχόλια. Ἄπαγ' ἐς Μακαρίαν.] κορωνὶς αὖθις ἐπιπαρεισιόντων τῶν ὑποκριτῶν. οἱ δὲ στίχοι ἰαμβικοὶ τρίμετροι ἀκατάληκτοι ριδ. πλὴν τοῦ ἰαμβικοῦ μονομέτρου βραχυκαταλήκτου. ὧν ὁ τελευταῖος ἴδ' ἔτ' ἀμείνω τῇ Κεχηναίων πόλει. ἐπὶ τῷ τέλει κορωνίς. γράφεται δὲ ἔρρ' εἰς Μακαρίαν κατ' εὐφημισμὸν ἀντὶ τοῦ εἰς ὄλεθρον. ἐπειδὴ οἱ τεθνεῶτες Μακαρῖται λέγονται. ἄλλως. Μακαρία Ἡρακλέους θυγάτηρ, ἣν Ἀθηναῖοι ὑπὲρ αὐτῶν ἀποθανοῦσαν πολυτελῶς ἔθαψαν. ἄλλως. παροιμιῶδες. βάλλ' εἰς Μακαρίαν. οἱ μὲν κατ' εὐφημισμὸν ἐδέξαντο λέγεσθαι, ἀντὶ τοῦ βάλλ' εἰς δειλαιότητα. Μακαρίαν γὰρ ἐν ᾅδου χωρεῖον ὑποτείνουσιν. οἱ δὲ τὴν Μακαρίαν θυγατέρα φασὶ τοῦ Ἡρακλέους. ἤγουν κατὰ τὴν ἐπὶ τὰς Ἀθήνας Εὐρυσθέως στρατείαν τῶν Ἀθηναίων μὴ ἐνδιδόντων αὐτῷ τοὺς Ἡρακλείδας πρὸς τὸν τοῦ ἐλέου βωμὸν καταφυγόντας, χρησμοῦ δοθέντος τοὺς Ἀθηναίους νικήσειν, εἴ τις τῶν Ἡρακλειδῶν πρὸς θάνατον ἑκούσιον ἐκδῷ ἑαυτόν, κατασφάξαι ἑαυτὴν ὡς ἐν Ἡρακλείδαις Εὐριπίδης. ἧς τὸν τάφον ἄνθεσι καὶ στεφάνοις τιμῶντες οἱ Ἀθηναῖοι ὡς τῶν Ἀργείων ἡττηθέντων, ἔλεγον, βάλλ' εἰς Μακαρίαν. τὸ μὲν οὖν πρῶτον ἐπὶ τῶν κατ' ἀρετὴν διδόντων G ἑαυτοὺς εἰς θάνατον ἡ παροιμία ἐλέγετο. ὕστερον δὲ ἐπὶ πάσης ἀφοσιώσεως. φθόρε δέ, ὄλεθρε φθοροποιέ. Οἶσθ' οὖν ὃ δρᾶσον] Ἀττικὸν ἀντὶ τοῦ δράσεις. Ἀπὸ βαλβίδων.] μετενήνεκται ἀπὸ τῶν περὶ δρόμους ἁμιλλωμένων ἐν τοῖς ἀγῶσι. βαλβὶς δὲ καλεῖται τὸ ἐν τῇ ἀρχῇ τοῦ δρόμου κείμενον ἐγκάρσιον ξύλον, ὃ καὶ ἀφετηρίαν καλοῦσιν. ὅπερ μετὰ τὸ ἑτοιμασθῆναι τοὺς δρομεῖς εἰς τὸ δραμεῖν, ἀφαιρούμενοι

ἀφίεσαν τρέχειν. ἄλλως. ἡ ὑπὸ τὴν ὕσπληγγα γινομένη χαμμὴ διὰ τὸ ἐπ' αὐτῆς βεβηκέναι τοὺς δρομέας, βαλβὶς καλεῖται. ἀπὸ τοῦ εἰσβάλλεσθαι βάσιν. πρῶτον γὰρ εἰσέρχονται βάδην, εἶτα τοῦ δρόμου ἄρχονται. ἢ ἀπὸ τοῦ ἅλλομαι ἀλμὶς ἀλβίς. ὑπερβιβασμῷ βαλβίς. ἢ ἀπὸ τοῦ βαίνω. Ὑποθεῖν με δεῖ.] ὑποτρέχειν. ὑποσκελίζειν. καὶ ἐμποδὼν ἵστασθαι. Ἐγὼ θρύπτομαι.] ἀντὶ τοῦ ἐκθρύπτομαι τρυφῶ. καὶ σεμνύνομαι. μαζίσκην δὲ ἄρτον πεφυραμένον. Ἐκ τῶν ὀλῶν.] ὀλαὶ αἱ μετ' ἁλῶν μεμιγμέναι κριθαὶ, καὶ τοῖς θύμασιν ἐπιβαλλόμεναι. πάλιν δὲ εὐφυῶς ὑπομιμνήσκει τὴν ἐν Πύλῳ. Μεμυστιλημένας.] κατειργασμένας. ἤδη ἑτοίμους τουτέστι μεμασημένας.

A Ὡς μέγαν.] λεληθότως συμπολογεῖ τὸ μέγεθος τοῦ ἀγάλματος διὰ τοῦ εἰπεῖν τῷ δακτύλῳ αὐτὴν μέγαν. ὥσπερ καὶ διὰ τοῦ εἰπεῖν ἐν χειρὶ ἐλεφαντίνῃ τὴν λευκότητα καὶ λαμπρότητα καὶ τὸ κάλλος αὐτοῦ. ἕκαστος δὲ φιλονεικεῖ δεῖξαι τὴν τῆς Ἀθηνᾶς εὔνοιαν ἐν τῇ πόλει. ὡς εἰ τοῦτο δείξειε καὶ τὴν ἑαυτοῦ εἶναι δείκνυσι ποιῆσαι πρὸς τὴν πόλιν εὔνοιαν. Ἐγὼ δ' ἔτνος γε.] ὅτι τὰ ὄσπρια ἐν τῷ ἀφύει διαθρύπτονται. πάλιν δὲ τὸ ἐν Πύλῳ κατόρθωμα διὰ τοῦ πυλαιμάχος. Ὑπερίχεις σύ.] ἀντὶ τοῦ
B ὑπερμαχεῖ καὶ ὑπερασπίζει σου. ἀντὶ δὲ τοῦ εἰπεῖν περικεφαλαίαν, εἶπε χύτραν ὡς μάγειρος. Τὴν χύτραν.] ἀντὶ τοῦ εἰπεῖν χεῖρα.

Κλ. Τουτὶ τέμαχός σοι δῶκεν ἡ φοβεσιστράτη.
Αλλ. Ἡ δ' ὀμβειμοπάτρα γ', ἑφθὸν ἐκ ζωμοῦ κρέας,
Καὶ χόλικος, ἠνύστρου τε, καὶ γαστρὸς τόμον.
C **Δη.** Καλῶς γ' ἐποίησε τοῦ πέπλου μεμνημένη.
Κλ. Ἡ γοργολόφα σ' ἐκέλευε τουτουὶ φαγεῖν
Ἐλατῆρος, ἵνα τὰς ναῦς ἐλαύνωμεν καλῶς.
Αλλ. Λαβὲ καὶ ταδὶ νῦν. **Δη.** καὶ τί τούτοις χρήσομαι
Τοῖς ἐντέροις; **Αλλ.** ἐπίτηδες αὔθ' ἔπεμψέ σοι
Εἰς τὰς τριήρεις ἐντερονείαν ἡ θεός.
Ἐπισκοπεῖ γὰρ περιφανῶς τὸ ναυτικόν.
D Ἔχε καὶ πιεῖν κεκραμένον, τρία καὶ δύο.
Δημ. Ὡς ἡδύς, ὦ Ζεῦ, καὶ τὰ τρία φέρων καλῶς.
Αλλ. Ἡ τριτογενὴς γὰρ αὐτὸν ἐνετριτώνισε.
Κλ. Λαβέ νυν πλακοῦντος πίονος παρ' ἐμοῦ τόμον.
Αλλ. Παρ' ἐμοῦ δ' ὅλον γε τὸν πλακοῦντα τουτονί.
Κλ. Ἀλλ' οὐ λαγῷ' ἕξεις ὁπόθεν δῷς, ἀλλ' ἐγώ.
E **Αλλ.** Οἴμοι, πόθεν λαγῷά μοι γενήσεται;
Ὦ θυμὲ νυνὶ βωμολόχον ἔξευρέ τι.
Κλ. Ὁρᾷς τάδ', ὦ κακόδαιμον; **Αλλ.** ὀλίγον μοι μέλει.
Ἀλλὰ γὰρ ἐκεινοί γ' ὡς ἔμ' ἔρχονται. **Κλ.** τίνες;
Αλλ. Πρέσβεις, ἔχοντες ἀργυρίου βαλάντια.
Κλ. Ποῦ, ποῦ; **Αλλ.** τί δέ σοι τοῦτ'; οὐκ ἐάσεις τοὺς ξένους;
F Ὦ δημίδιον, ὁρᾷς τὰ λαγῷ', ἅ σοι φέρω;
Κλ. Οἴμοι τάλας, ἀδίκως γε τἄμ' ὑφήρπασας.
Αλλ. Νὴ τὸν Ποσειδῶ, καὶ σὺ γὰρ τοὺς ἐκ Πύλου.
Δη. Εἴφ', ἀντιβολῶ, πῶς ἐπενόησας ἁρπάσαι;

CL. *Tomaculum hoc tibi dedit bellatrix Dea.*
AG. *Immò hanc, ex iure coctam, carnem dat tibi*
Patrima Dea cum intestino & ventriculo.
C PO. *Benefecit, quòd pepli recordata est Dea.*
CL. *Cristata Gorgone Pallas te vesci iubet*
Istac placenta, vt remigemus commode.
AG. *Etiam hæc cape.* PO. *quid cum intestinis istis agam?*
AG. *Data opera tibi misit, quasi carinam, Dea*
Ad naues. nam probè obseruat rem nauticam,
Habe & dilutum, quod bibas, tria ac duo.
D PO. *Quàm suaue, proh Deum, & quàm pulcrè fert tria.*
AG. *Tritonia ipsum miscuit poclis tribus.*
CL. *Cape hanc à me placentæ portiunculam.*
AG. *A me verò hanc placentam totam habe tibi.*
CL. *At vnde leporinas des, non habebis, vt*
Ego: AG. *væ mihi! leporinas vnde comparem?*
Anime mi, nunc scurrile quid finge, inuenito.
E CL. *Viden' has, homo miser?* AG. *id paruum est mihi.*
Verùm huc alij quidam ad me tendunt. CL. *qui, obsecro?*
AG. *Legati, onustos ære loculos qui ferunt.*
CL. *Vbinam, vbi?* AG. *quid ad te? quin omittis hospites?*
O mi popelle, viden' leporinas, quas fero?
F CL. *Hei mihi, mea tu rapuisti per nefas bona.*
AG. *Ita per Neptunum, quando & tu aliena è Pylo.*
PO. *Dic quæso, quomodò cogitasti surpere?*

Σχόλια. Ἡ φοβεσιστράτη.] ἡ φοβοῦσα τὸν στρατόν. ἑξῆς δὲ τὰ ἐπίθετα τῆς θεοῦ. Καὶ χόλικος.] χόλικες τὰ παχέα ἔντερα. χόλικος δὲ καὶ ἠνύστρου, ἐκ παραλλήλου τὸ αὐτό. ταῦτα δὲ ἐγκατώδη κρέα. τομὸν δὲ ἐστὶ τέμαχος. ἤνυστρον δὲ ἡ κάτω κοιλία. Ἡ γοργολόφα.] ἡ ἐκ τῆς κεφαλῆς τῆς Γοργοῦς τὴν περικεφαλαίαν ἔχουσα. ἐλατὴρ δὲ, πέμματος εἶδος. τινὲς μὲν, ζύμα. Εὐεπτίδης δὲ πεττά. ἔπαιξε δὲ τοῖς ὀνόμασι διὰ τὴν περὶ ναυτικὰ τῶν Ἀθηναίων ἐμπειρίαν. Ἐντερονείαν.] τὰ ἐγκοίλια τὰ ἀπὸ τῆς τρόπιδος ἀνερχόμενα ξύλα, ἐντερόνεια καλεῖται. ἄλλως. οἱ
G μὲν, τὸ τῆς νεὼς ἔδαφος, οἱ δὲ, τὰ ἐγκοίλια. βέλτιον δὲ, τὴν τῶν ἐγκοιλίων ὕλην λέγειν. ταῦτα δὲ ἡ Ἡρωδιανὸς ἐν τῇ καθόλου προπαροξύνει. καὶ ἡ ἐντερόνεια δὲ τούτῳ τῷ λόγῳ ὤφειλε συστέλλειν τὸ α, καὶ παροξύνειν. οὕτω γὰρ τὴν ἐντερόνειαν Ἀριστοφάνης ἐν τοῖς Ἱππεῦσιν ἔφη, ὅπερ ἐστὶ τὸ μεσαίτατον τῆς νεώς. ὃ ἐστι συνεκτικώτατον ἥτις ἐστὶ τρόπις. ὑπὸ δὲ ἄλλων μήτρα καλεῖται. φησὶ δὲ ὁ κωμικὸς εἰς τὰς τριήρεις ἐντερονείαν ἡ θεός. εἰ μὴ ἄρα ποιητική ἐστιν ἡ ἔκτασις.

BISETVS. Ἐντερόνειαν παρὰ τῷ Πολυδεύκει λέγεται τὸ ἐντὸς τῆς ῥάβδου, ὃ ἐξαιροῦσιν οἱ βουλόμενοι κατασκευάσαι τὴν ῥάβδον εἰς σύριγγα ἢ αὐλὸν, ἤ τι τοιοῦτον. ἐντεριώνην δὲ, τὰ κατὰ τὸ ξύλον ἐγκοίλια τῶν νεῶν Ἀριστοφάνης ὠνόμασεν.

Σχόλια. Τρία καὶ δύο. τρία μέρη ὕδατος ἐπιδεχόμενον. οὕτω δὲ δύο. ἀρίστη δὲ ἡ κρᾶσις. οἴνου δύο μέρη καὶ ὕδατος τρία. Ἐντετρύπηκεν.] εὐκαίρως τῷ ἐπιθέτῳ ἐχρήσατο, ἵνα πλέξῃ πρὸς τὸ τρία καὶ δύο. βούλεται δὲ δηλοῦν ὅτι καὶ ἡ Ἀθηνᾶ τοιοῦτον αὐτὸν ἐποίησεν, ὡς δύνασθαι τρία μέτρα φέρειν ὕδατος. ἢ ὡς ἀπὸ τῆς A τελῶν πραγμάτων. ἢ ὡς ἀπὸ Τρίτωνος ποταμοῦ Λιβύης, παρ' ᾧ ἐτέχθη ἡ Ἀθηνᾶ. βωμολοχεῖ δὲ, πανοῦργον ληστρικόν. Ὁρᾷς τάδε.] τὰ λαγῷα δείκνυσιν αὐτῷ, καὶ χλευάζει ὡς τὰ ἔχοντα. Τίνες.] οἱ μὲν τὸ αὐτὸ πρόσωπον. ἵν' ᾖ τίνες. οἱ δὲ, τοῦ Κλέωνος. ἵν' ᾖ ἐρωτηματικῶς τίνες. Ποῦ, ποῦ.] ὁ Ἀγοράκριτος μεθοδεύει χρῆται πρὸς Κλέωνα, καὶ ἁρπάζων τὰ τοῦ Κλέωνος λαγῷα, δίδωσι τῷ δήμῳ. Οὐκ ἰάσεις.] λείπει ἐπιφοιτᾶν. Καὶ σὺ γὰρ τοὺς ἐκ Πύλου.] ἥρπασας δηλονότι ἀπὸ Δημοσθένους τοῦ στρατηγοῦ.

B

Αλλ. Τὸ μὲν νόημα τῆς θεοῦ. τὸ δὲ κλέμμ' ἐμόν.
Κλ. Εγὼ δ' ἐκινδύνευσ'. Αλλ. ἐγὼ δ' ὤπτησά γε.
Δη. Απιθ' οὐ γὰρ, ἀλλὰ τοῦ παραθέντος ἡ χάρις.
Κλ. Οἴμοι κακοδαίμων, ὑπεραναιδευθήσομαι.
Αλλ. Τί οὐ διακρίνεις δῆμ', ὁπότερός ἐστι νῷν
Ανὴρ ἀμείνων περὶ σὲ, καὶ τὴν γαστέρα;
Δη. Τῷ δῆτ' ἂν ὑμᾶς χρησάμενος τεκμηρίῳ
Δόξαιμι κρίνειν τοῖς θεαταῖσιν σοφῶς;

AG. Dea eſt excogitare: furari eſt meum.
CL. At ego periclitatus ſum. AG. aſſaui autem ego.
PO. Abi: non tua, ſed apponentis gratia eſt.
CL. Ah me miſerum, qui vincor impudentia.
AG. Cur non dyudicas, vter noſtrûm tibi
Tuoque ventri vir ſiet fidelior?
C *PO. Et quo vſus argumento, ſpectatoribus*
Videar dyudicaſſe iam ſat candide?

Σχόλια. Τὸ μὲν νόημα τῆς θεοῦ.] τοῦτο πρὸς τὴν ἀλαζονείαν τῶν δημαγωγῶν. εἰώθασι γὰρ λέγειν τὸ μὲν θεὸς ὑπέβαλλέ μοι, ἥρπασα δὲ ἐγώ. οὕτω γὰρ οἱ δημαγωγοὶ ἀστειζόμενοι, ἔλεγον τὰς ἑαυτῶν ἐπινοίας τοῦ θεοῦ. Ὑπεραναιδευθήσομαι.] τῇ ἀναιδείᾳ νικηθήσομαι. ὁ ἀναιδέστερός μου φανήσεται.

BISETVS. Ἐπειδὴ ἐν τῷ τῆς δημοτικῆς εὐνοίας θηρεύσει οὐδέτερος ἑτέρῳ ἐνδιδοὺς ἐφαίνετο, Ἀγοράκριτος τῷ δήμῳ συμβουλεύει τὴν ἀμφοτέρου κίστην σιωπῇ, καὶ λάθρα ξυλλαμβάνειν, καὶ βασανίζειν τὰ ἐν αὐτῇ D ὄντα. ὁποτέρου δὲ κίστην καταλάβοι κενὴν, τοῦτον ἀγαθὸν, καὶ εὔνουν τῷ δήμῳ κρίνειν, οὗ δὲ ταύτην ἀγαθῶν ἔμπλεων εὕροι, τοῦτον τῶν δημοσίων χρημάτων κλέπτην, καὶ τῇ πόλει πολέμιον ἡγεῖσθαι.

Αλ. Εγὼ φράσω σοι, τὴν ἐμὴν κίστην ἰὼν,
Ξύλλαβε σιωπῇ, καὶ βασάνιζ' ἅττ' ἔνι,
Καὶ τὴν Παφλαγόνος. κἀμέλει; κρινεῖς καλῶς.
Δημ. Φέρ' ἴδω, τί οὖν ἔνεστ'. Αλλ. ἀλλ' οὐχ ὁρᾷς κενήν
Ω παππίδιον; ἅπαντα γάρ σοι παρεφόρουν.
Δη. Αὕτη μὲν ἡ κίστη τὰ τοῦ δήμου φρονεῖ.
Αλ. Βάδιζε νυνὶ καὶ δεῦρο πρὸς τὴν Παφλαγόνος.
Ορᾷς γε; Δη. οἴμοι τῶν ἀγαθῶν ὅσων πλέα,
Ὅσον τὸ χρῆμα τοῦ πλακοῦντος ἀπέθετο.
Εμοὶ δ' ἔδωκεν ἀποτεμὼν τυννουτονί.
Αλ. Τοιαῦτα μέντοι καὶ πρότερον εἰργάζετο.
Σοὶ μὲν προσεδίδου μικρὸν, ὧν ἐλάμβανεν.
Αὐτὸς δ' ἑαυτῷ παρετίθει τὰ μείζονα.
Δημ. Ω μιαρὲ κλέπτων δῆμε ταῦτ' ἐξηπάτας,
Εγὼ δέ σ' ἐστεφάνιξα κἀδωρησάμην.
Κλ. Εγὼ δ' ἔκλεπτον ἐπ' ἀγαθῷ γε τῇ πόλει.

AG. EGo hoc dicam tibi, vade, & ciſtam meã
Clàm ſurripe, & quæ ſunt intus perquirito.
Cape item Paphlagonis, ac tace: ſat commodè
E *Feres ſententiam. PO. ſine videam. AG. quid? an*
Meam non cernis vacuam, mi patercule?
Nam ego omnia, quæ poſſederam, tibi obtuli.
PO. Hæc certè ciſta, quæ populi ſunt, proſpicit.
AG. Accede nunc ad hancce ciſtam Paphlagonis.
Viden? PO. proh Iuppiter, quibus completa eſt bonis?
F *Quantum Paphlago placentarum in ea repoſuit?*
Mihi, quod præciderat, tantillulum dedit.
AG. Atque hæc eadem ille factitauit antehac.
Nam portiunculam minorem tibi dedit.
Ipſe ſibi maiorem reſeruauit ſcelus.
PO. O fur ſceleſte, quàm me bis fraudaſti dolis.
At ego coronatum te ornaui præmiis.
CL. Ego furatus ſum propter vrbis commoda.

G

Σχόλια. Τὴν ἐμὴν κίστην.] τὴν κιβωτόν. ταύτῃ δὲ διενήνοχεν. ὅτι ἡ μὲν, εἰς ὑποδοχήν ἐστιν ἐδεσμάτων. ἡ δὲ, ἱματίων καὶ χρυσοῦ ἡ κιβωτός. Τὰ τοῦ δήμου φρονεῖ.] ἀντὶ τοῦ δημοτικεύεται. τὴν τοῦ ἀλλαντοπώλου δέ φησιν, ὅτι πάντα τῷ δήμῳ παρέθηκεν. Τυννουτονί.] δακτυλικῶς συλλαβὼν τοὺς δακτύλους φησὶ Φαεινὸς ἀντὶ τοῦ μικρόν. Εγὼ δέ σε.] τὸ μὲν δωρεᾶς, ἀντὶ τοῦ σέ. ἔπαιξε δὲ παρὰ τὸ δωροδοκεῖν, δωρεὰς εἰρηκώς. τὸ δὲ ἐστεφάνιξα, ἀντὶ τοῦ στεφάνοις ἐτίμησα. δημοσίᾳ γὰρ ἐτιμήθη ὁ Κλέων στεφάνῳ. μέμνηται δὲ τοὺς ἱππέας, ὅταν στεφανῶσι τὸν Ποσειδῶνα.

Δη. Κατάθου ταχέως τὸν στέφανον, ἵν' ἐγὼ τουτῳὶ
Αὐτὸν περιθῶ. Αλλ. κατάθου ταχέως μαστιγία.
Κλ. Οὐ δῆτ', ἐπεί μοι χρησμός ἐστι Πυθικὸς,
Φράζων ὑφ' οὗ δεῖ 'μ' ἡττηθῆναι μόνου.
Αλλ. Τοὔνομά γε φράζων ὄνομα καὶ λίαν σαφῶς.
Κλ. Καὶ μήν σ' ἐλέγξαι βούλομαι τεκμηρίῳ,
Εἴ τι ξυνοίσεις τοῦ θεοῦ τοῖς θεσφάτοις
Καί σου τοσοῦτο πρῶτον ἐκπειράσομαι.
Παῖς ὢν, ἐφοίτας ἐς τίνος διδασκάλου;
Αλλ. Εν ταῖσιν εὔστραις κονδύλοις ἡρμοττόμην.
Κλ. Πῶς εἶπας; ὥς μου χρησμὸς ἅπτεται φρενῶν.
Εἶεν.
Εν παιδοτρίβου δὲ τίνα πάλην ἐμάνθανες;
Αλλ. Κλέπτειν, ἐπιορκεῖν καὶ βλέπειν ἐναντίον.
Κλ. Ω Φοῖβ' Ἄπολλον, Λύκιε, τί ποτέ μ' ἐργάσει;
Τέχνην δὲ τίνα ποτ' εἶχες ἐξανδρούμενος;
Αλλ. Ηλλαντοπώλουν. Κλ. καὶ τί. Αλλ. κἀβινεσκόμην.
Κλ. Οἴμοι κακοδαίμων. οὐκέτ' οὐδέν εἰμ' ἐγώ.
Λεπτή τις ἐλπίς ἐστ' ἐφ' ἧς ὀχούμεθα.
Καί μοι τοσοῦτον εἰπέ. πότερον ἐν ἀγορᾷ
Ηλλαντοπώλεις ἐτεὸν, ἢ 'πὶ ταῖς Πύλαις;
Αλλ. Επὶ ταῖς Πύλαισιν οὗ τὸ τάριχος ὤνιον.
Κλ. Οἴμοι. πέπρακται τοῦ θεοῦ τὸ θέσφατον.
Κυλίνδετ' εἴσω τόνδε τὸν δυσδαίμονα.
Ω στέφανε. χαίρων ἄπιθι. κεἴ σ' ἄκων ἐγὼ
Λείπω. σὲ δ' ἄλλος τις λαβὼν, κεκτήσεται.
Κλέπτης μὲν οὐκ ἂν μᾶλλον, εὐτυχὴς δ' ἴσως.
Αλλ. Ελλάνιε Ζεῦ. σὸν τὸ νικητήριον.

A PO. Depone iam coronam ilicet, vt huic eam
Imponam. AG. age depone coronam cito verbero.
CL. Minimè. quia mihi Pythicum est oraculum,
Quod dicit à quo vno vinci me oporteat.
AG. Nempe meum satis apertè nomen exprimit.
CL. Ego manifesto indicio te conuincere
B Volo, si quid responsis Dei consenties.
Iamq; adeò hoc primum ex te percontari volo,
Puer cùm esses, quónam praeceptore vsus es?
AG. Ego pugnis in culinis aptabar probè.
CL. Quomodo dixisti? vt animum perculit modò hoc
Oraculum, age in ludo quam luctam didiceras?
AG. Furari peierare, aduersum tuerier.
CL. O Phœbe Apollo, Lycie, quo afficiar malo?
C Sed artem quam tu exercuisti, iam adultior?
AG. Farcimina vendebam. CL. quid deín? AG. scortis item
Accumbebam. CL. hei mihi: nullus sum posthac ego:
Spes exigua superest mihi, qua suffulciar.
Etiam hoc dicas mihi, reuera ne vendere
Solebas in foro, an in Pylo farcimina?
D AG. Immò in Pylo, vbi venalia salsamenta sunt.
CL. Hei mihi: verè completum est Phœbi oraculum.
Volutate intrò isthunc infelicem. Vale
Corona, & abi, ego quidem inuitus te desero:
Alius verò in potestate te habebit sua:
Si non maior fur, forsitan felicior.
E AG. Tuum hoc est praemium victoriae Iuppiter.

Σχόλια. Εἴ τι ξυνοίσεις.] εἰ συμφωνήσεις. εἰ μεθέξῃ. Εὔστραις.] ἀντὶ τοῦ φλογίστραις, ὅπου τὰ ἱερὰ θύεται. λέγει δὲ, ὡς μάγειρος. ἄλλως. ἐν τοῖς μαγειρείοις. εὔστρα γὰρ τὸ μαδιστήριον. ἀπὸ τοῦ εὕειν, καὶ φλογίζειν τοὺς χοίρους. τὸ δὲ ἡρμοττόμην, ὡς πρὸς μουσικήν. ἀντὶ τοῦ ἐπαιδευόμην. ἄλλως. εὔστρα, ἡ ὀρυκτὴ [illegible], εἴρηται δὲ καὶ ἀμφίκαυστις παρὰ κωμικοῖς καὶ τραγικοῖς ἀπὸ τοῦ ἀμφικαίεσθαι. οἱ δὲ, τὴν πρώτην ἔκφυσιν τῶν πυρῶν, ἣν λήϊον προσαγορεύουσιν ὡραῖον, διὰ τὸ τοὺς πρωΐμους καόντων τῶν ἀχύρων, ἐπιτηδείους εἶναι εἰς τροφήν. Ω Φοῖβ' Ἄπολλον.] ὁ στίχος ἐκ Τηλέφου Εὐριπίδου. Ὤνιον.] ὤνιον. ὅπου τὸ ταριχοπωλεῖον, ἀντὶ ὅπου τὰ ὤνια πωλεῖται. Κυλίνδετ' εἴσω.] ἑαυτοῦ λέγει ὁ Κλέων. ταῦτα δὲ, ἐκ Βελλεροφόντου Εὐριπίδου. τὸ δὲ κυλίνδετ' ἀντὶ τοῦ κομίζετε. Σὲ δ' ἄλλος τις.] λείπει ἀνήρ. παρῳδεῖ δὲ τὰ ἐξ Ἀλκήστιδος Εὐριπίδου. ἔχει δὲ οὕτω.

σὲ δ' ἄλλη τις γυνὴ κεκτήσεται.
Σώφρων μὲν οὐκ ἂν μᾶλλον, εὐτυχὴς δ' ἴσως.

F Ελλάνιε Ζεῦ.] Ελλάνιος Ζεὺς ἀπὸ τοῦ ἐν Αἰγίνῃ αὐχμοῦ ποτὲ γενομένου. ὅτε Αἰακὸς συναθροίσας τοὺς Πανέλληνας ἐξιλεώσατο τὸν Δία. τοῦτο δὲ λέγει ὁ ἀλλαντοπώλης, εἰληφὼς τὸν στέφανον. Ελλάνιος δὲ Ζεὺς τιμᾶται ἐν Αἰγίνῃ.

Bisetus. Κλέων ἀρχῆς, καὶ πάσης τιμῆς στερηθεὶς τὴν ἑαυτοῦ τύχην ἀποκλαίει· ὁ δὲ χορὸς τῷ Ἀγορακρίτῳ συνήδεται, ὡς δήμου σωτῆρι, καὶ πάντα τὰ τοῦ φίλου προσήκειν αὐτῷ ὅτι τις εἴη, καὶ οὕτως αἰτεῖ.

Χο. Ω Χαῖρε καλλίνικε. καὶ μέμνησ' ὅτι
Ανὴρ γεγένησαι δι' ἐμέ. καί σ' αἰτῶ βραχὺ,
Ὅπως γένωμαί σοι Φανὸς ὑπογραφεὺς δικῶν
Δη. Εμοὶ δέ γ' ὅτι σοι τοὔνομ' εἰπέ. Αλ. Ἀγοράκριτος.
Εν τῇ ἀγορᾷ γὰρ κρινόμενος ἐβοσκόμην.

CH. O Salue victor, & memento, quòd mea
G Causa in virum hunc euaseris: modicum hoc peto:
Vt scriba iudiciorum Phanus sim tibi.
PO. Nomen tuum quod sit, mihi dic. AG. Agoracritus.
Quoniam in foro nutritus sum pro iudice.

Δη. Ἀγορακρίτῳ τοίνυν γ' ἐμαυτὸν ἐπιτρέπω.
Καὶ τὸν Παφλαγόνα παραδίδωμι τουτονί.
Αλ. Καὶ μὴν ἐγώ σ' ὦ Δῆμε θεραπεύσω καλῶς.
Ὥσθ' ὁμολογεῖν σε, μηδέν' ἀνθρώπων ἐμοῦ
Ἰδεῖν ἀμείνω τῇ Κεχηναίων πόλει.

APO. *Ego memet Agoracrito commendatum volo.*
Eiq; Paphlagonem istum trado pessimum.
AG. *Equidem mi popule, ego te curabo sedulò.*
Vt tute fatearis, præter me, neminem
Vidisse, qui urbi Hiantia melius velit.

Σχόλια. Καλλίνικε.] τοῦτο λέγει ὁ χορὸς πρὸς τὸν Ἀλλαντοπώλην. Φανός.] Σύμμαχος. φαίνεταί τις γραμματεὺς ὢν τῶν πάνυ σπανίων, ὄνομα κύριον. κωμῳδεῖ δὲ αὐτὸν ὡς φιλόδημον. Φανὸς δὲ, ὁ καταγγέλλων καὶ φανερὰ ποιῶν τὰ πράγματα καὶ μηνύων. ἢ ἀπὸ τῶν φανερῶν. ὅ ἐστι συκοφαντῶν. Φανὸς γὰρ, κακοπράγμων ἐγένετο φιλόνεικος γραμματεύς. ἐπὶ δήμου δὲ, ὑπογραφεὺς ἐλέγετο. ὁ δὲ τοῦ βουλευτηρίου, ἀντιγραφεύς. δημοσίου δὲ φθομένου, ἔγραφον ἀμφότεροι τὰ λεγόμενα. Τῇ Κεχηναίων πόλει.] Ἀθηναίων. ὡς ληρούντων αὐτῶν. ἔπαιξε παρὰ τὸ Ἀθηναίων. ἀπὸ δὲ τοῦ κεχηνέναι ἔλαβε τὸ ὄνομα ὡς μετέωρα τῶν Ἀθηναίων φρονούντων.

B

ΩΔΗ ΚΑΙ ΣΤΡΟΦΗ κώλων ι.

Χο. Τί κάλλιον ἀρχομένοισιν,
Ἢ καταπαυομένοισιν,
Ἢ θοᾶν ἵππων ἐλατῆρας ἀείδειν;
Μηδὲν ἐς Λυσίστρατον,
Μηδὲ Θούμαντιν ἀνέστιον αὖ,
Λυπεῖν ἑκούσῃ καρδίᾳ.
Καὶ γὰρ οὗτος φίλ' Ἄπολλον
Πεινῇ, θαλεροῖσι δακρύοις
Σᾶς ἁπτόμενος φαρέτρας
Πυθῶνι ἐν, διὰ τὸ κακῶς πένεσθαι.

ODE ET STROPHE.

C CH. *Quid pulcrius incipienti, aut denique finem adhibenti:*
Quàm loqui laudem domitoris equorum.
Nec vel in Lysistrato,
Vel malè egente Thomãnte aliquid
Taxare corde conscio.
Hic enim famem, ô bone Apollo,
Fert cum calidis lacrymis, pre-
D *Hendisq; tuam pharetram,*
Delphos' apud, summa inopia laborans.

Σχόλια. Τί κάλλιον ἀρχομένοισι.] Τὸ ἀρχὴ προοιμίου Πινδάρου. ἔχει δὲ οὕτω. τί κάλλιον ἀρχομένοισιν, ἢ καταπαυομένοισιν. ἢ βαθύζωνόν τε Λατὼ καὶ θοᾶν ἵππων ἐλάτειραν ἀεῖσαι. κορωνὶς δὲ, ἐξίασι γὰρ οἱ ὑποκριταί. καὶ ἔστι συζυγία ἐπιρρηματική. ὡς αἱ μὲν μέλη καὶ ᾠδαὶ δεκάκωλοί εἰσι. καὶ αὐτῶν τὸ μὲν α΄ ἰαμβικὸν ἑφθημιμερὲς, ἢ ἐξ ἀντισπάστου καὶ χοριάμβου δίμετρον ὑπερκατάληκτον. τὸ δὲ β΄, δακτυλικὸν τρίμετρον εἰς δισυλλαβίαν. τὸ γ΄ ἐξ ἐπιτρίτου δευτέρου χοριάμβου καὶ ἰωνικοῦ ἀπ' ἐλάσσονος τρίμετρον ἀκατάληκτον. τὸ δ΄, τροχαϊκὸν τρίμετρον ἑφθημιμερές. τὸ ε΄, ὅμοιον ἑφθημιμερές. τὸ ς΄, ἰαμβικὸν δίμετρον ἀκατάληκτον. τὸ ζ΄, τροχαϊκὸν δίμετρον ὑπερκατάληκτον. τὸ η΄, προσοδιακὸν δωδεκάσημον διάφορον προσείληφε. τὸ θ΄, ἀντισπαστικὸν τρίμετρον ἀκατάληκτον. τὸ ι΄, ἰαμβικὸν τρίμετρον ἀκατάληκτον. ἐπὶ τῷ τέλει διπλῆ ἔσω νενευκυῖα. ἔχει δὲ καὶ ἀντιστροφὴν ὁμοίαν καθ' ἕκαστον ἑαυτῇ. εἰς τὸ τελευταῖον δύο διπλαῖ κατ' ἄμφω τὰ ἄκρα σημειοῦται. Μηδὲ Θούμαντιν.] οὗτοι πένητες διεβάλλοντο. καὶ ὁ μὲν Λυσίστρατος ὡς κόλαξ. ὁ δὲ Θούμαντις ὡς πένης καὶ μάντις. δεῖ οὖν φησι τοὺς μὲν ἱππέας ἐπαινεῖν, ἐκείνους δὲ τοὺς πένητας, μὴ διαβάλλειν. Θαλεροῖς δακρύοις.] ἀντὶ τοῦ μετὰ δακρύων ἱκετεύει σε τῆς πενίας ἕνεκεν, ἀπαλλαγῆναι ταύτης ἀξιῶν. ἱκετεύει δὲ ἁπτόμενος τῆς σῆς φαρέτρας διὰ τὸ κακῶς πένεσθαι.

E

ΕΠΙΡΡΗΜΑ ἐν στίχοις ις΄.

Τετράμετροι τροχαϊκοί.

EPIRRHEMA.

F

Septenarij Trochaici.

BISETVS. Ἐν τούτῳ τῷ ἐπιρρήματι, καὶ ἐν τῷ ἑξῆς ἀντεπιρρήματι ὁ χορὸς πονηροὺς, καὶ μιαρούς τινας πολίτας λοιδορῶν, ὡς γραφικῶς χαρακτηρίζει.

Λοιδορῆσαι τοὺς πονηροὺς, οὐδέν ἐστ' ἐπίφθονον,
Ἀλλὰ τιμὴ τοῖσι χρηστοῖς, ὅς τις εὖ λογίζεται.
Εἰ μὲν οὖν ἄνθρωπος ὃν δεῖ πόλλ' ἀκοῦσαι καὶ κακὰ,
Οὗτος ἦν ἔνδηλος, οὐκ ἂν ἀνδρὸς ἐμνήσθην φίλου.
Νῦν δ' Ἀρίγνωτον γὰρ οὐδεὶς ὅς τις οὐκ ἐπίσταται,

Non est odiosũ malos homines cõuitiarier:
Sed bonis laudi datur, si quis rem rectè ponderet.
G *Quòd si isthic homo, quem oportet audire malè, vir foret*
Prælustris, nũ ego nõ cõmeminissem amiculi mei.
Nunc Arignotum cytharœdum, nullus est, qui nesciat,

Ὅσ-

Ος τις ἢ τὸ λευκὸν οἶδεν, ἢ τὸ ὄρθιον νόμον.
Εστιν οὖν ἀδελφὸς αὐτῷ τοὺς τρόπους οὐ συγγενής,
Αριφράδης πονηρός. ἀλλὰ τοῦτο μὲν καὶ βούλεται.
Εστι δ᾽ οὐ μόνον πονηρὸς, οὐ γὰρ οὐδ᾽ ἂν ᾐσθόμην.
Οὐδὲ παμπόνηρος, ἀλλὰ καὶ προσεξηύρηκέ τι.
Τὴν γὰρ αὐτοῦ γλῶτταν αἰσχραῖς ἡδοναῖς λυμαίνεται,
Εν κασαυρείοισι λείχων τὴν ἀπόπτυστον δρόσον,
Καὶ μολύνων τὴν ὑπήνην, καὶ κυκῶν τὰς ἐσχάρας,
Καὶ Πολυμνήστεια ποιῶν καὶ ξυνὼν Οἰωνίχῳ.
Ος τις οὖν τοιοῦτον ἄνδρα μὴ σφόδρα βδελύττεται,
Οὔτέ ποτ᾽ ἐκ ταυτοῦ μεθ᾽ ἡμῶν πίεται ποτηρίου.

A *Qui quidem album norit, aut rectus qui ſit cytharæ modus.*
Frater eſt illi, à fraternis moribus ſed degener,
Ariphrades ſceleſtus: & qui idipſum ſedulò ſtudet.
Et verò non modò malus (neq; enim vnquam aliàs nouiſſem ego)
Et prorſum nequam: ſed & commentus eſt aliquid mali.
B *Nam linguam ſuam voluptatibus infandis polluit:*
Quippe in ganeis rorem delingit abominabilem,
Et barbam inquinat, & confundit inter ſe labra orium:
Et Polymneſtum hîc imitatur, & coit cum Oeonicho,
C *Hunc virum quicunque non execratur nefariũ,*
Ille nunquam eodem nobiſcum potabit poculo.

Σχόλια. Λοιδορῆσαι.] τῆς παραβάσεως ἐστὶ μέρος τὸ ἐπίρρημα ἐκ στίχων τροχαϊκῶν τετραμέτρων καταληκτικῶν ις', ἴσον πεποιηκυίᾳ δηλονότι τῇ προλελεγμένῃ. ἔχει δὲ καὶ ἀντεπίρρημα καὶ ἕκαστον ὅμοιον ἑαυτοῦ. ἐν ἐπὶ τῷ τέλει κορωνίς. κωμῳδεῖ δὲ ἐν ταῦτα καθάπτεται Ἀριφράδους, ὡς ἀσελγαίνοντος καὶ ἀρρητοποιοῦντος αἰσχρῶς, καὶ παρὰ φύσιν προσιόντος ταῖς γυναιξί. τὸ δὲ τοὺς πονηροὺς λοιδορεῖσθαι, τιμὴ γίνεται τοῖς ἀγαθοῖς. Ὃν δεῖ πολλ᾽ ἀκοῦσαι.] ἤγουν ὃν δεῖ λοιδορηθῆναι· λέγει δὲ τὸν Ἀριφράδην. Οὗτος ἦν ἔνδηλος.] ὃν θέλω λέγειν ὑμῖν οὐκ ἔστιν ἐπίσημος. τούτου χάριν δὲ ἑτέρου τοὺς τρόπους δηλώσειν θέλω. τοῦτο δὲ λέγει ὡς τοῦ Ἀριγνώτου γινωσκομένου, Ἀριφράδους δὲ ἀσήμου ὄντος, ἀπὸ δὲ τούτου γινωσκομένου. ἄλλως. τὸν Ἀριφράδην λέγει. Ἀριφράδους δὲ δύο παῖδες Ἀρίγνωτος καὶ Ἀριφράδης ὁμώνυμος τῷ πατρί. Ἀρίγνωτον γάρ.] ἀντὶ τοῦ ἔστι γὰρ δῆλος. καὶ οὐκ ἔστιν ὅστις οὐκ οἶδεν αὐτόν. ἀλλ᾽ οὖν ὁ Ἀρίγνωτος, διεβάλλετο δὲ ὡς ἀρρητοποιός. Ἀρίγνωτος δὲ ἀγαθὸς κιθαρῳδὸς ἦν. διόπερ καὶ τὸν ὄρθιον νόμον ἔφη αὐτὸν εἰδέναι. δοκεῖ δὲ παροιμιῶδες εἶναι ὁ λόγος. ὅστις οἶδε τὸ λευκὸν καὶ τὸ μέλαν. παρὰ τοῦτο οὖν ἐποίησεν. εἰρωνεύεται δὲ πρὸς αὐτὸν, ὅτι οὐκ ἂν ἀντετιμήθη ἢ χρυσοῦ ὄντος. εἰ μὴ εἶχε πονηρὸν ἀδελφόν. ὁ γὰρ Ἀρίγνωτος ὕστατος ἦν. Ὅς τις ἢ τὸ λευκόν.] Ἀρίσταρχος παρὰ τὸ λεγόμενον εἴ τις οἶδε τὸ λευκὸν ἢ τὸ μέλαν. οἱ δὲ λέγουσι, Ἀρίγνωτον κιθαρῳδόν. ὃς οὐδὲ τὸν ὄρθιον καλούμενον νόμον καὶ τὸ λευκὸν οἶδε. τινὲς δὲ θαυμάζοντο τὸ ὅτι γεγόνει. ἄλλως. παροιμία ἐστὶν ἐπὶ τῶν πάνυ
D φανερῶν. ὁ οὖν τέλει εἰπεῖν τοιοῦτόν ἐστιν. οὐδείς ἐστιν ὅς τις οἶδε τὸ λευκὸν ἢ τὸ μέλαν, ὁ μὴ ἐπιστάμενος. Τοῦτο μὲν καὶ βούλεται.] τὸ εἶναι δηλονότι πονηρός. Εν κασαυρείοισι.] διχῶς ἐν κασαλβίοις ἀντὶ τοῦ ἐν πορνείοις. Τὴν ἀπόπτυστον δρόσον.] τὴν τῶν αἰδοίων φησὶ τουτέστι τὸ σπέρμα. Ἐσχάρας.] τὰ χείλη τῶν γυναικείων αἰδοίων. Πολυμνήστεια] μέλη Πολυμνήστου Κολοφωνίου. κιθαρῳδὸς ἦν ἀγαθός. κωμῳδεῖται δὲ καὶ ἀλλαχοῦ ἐν τοῖς αὐτοῖς. Πολύμνηστος δὲ καὶ Οἰώνιχος
E ὅμοιοι ἀρρητοποιοί. Κρατῖνος καὶ Πολυμνήστεια ἀείδει, μουσικήν τε μανθάνει. Ἐκ ταὐτοῦ.] ὅτι αἰσχρὸν τὸ τούτων ποτήριον, διὰ τὸ λείχειν αὐτούς.

ΑΝΤΩΔΗ ΚΑΙ ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΗ

κώλων ι.

Χο. Η Πολλάκις ἐννυχίαισι
Φροντίσι συγγεγένημαι,
Καὶ διεζήτηχ᾽ ὁπόθεν ποτὲ φαύλως
Εσθίει Κλεώνυμος.
Φασὶ γὰρ αὐτὸν ἐρεπτόμενον
Τὰ τῶν ἐχόντων ἀνέρων,
Οὐκ ἂν ἐξελθεῖν ἀπὸ σιπύης.
Τοὺς δ᾽ ἀντιβολεῖν ἀνομοίως.
Ἴθ᾽ ὦ ἄνα πρὸς γονάτων
Εξελθε καὶ σύγγνωθι τῇ τραπέζῃ.

ANTODE ET ANTISTROPHE.

F CH. *NOctu ſtudijs ego ſeriis ſæpius aduigilaui,*
Quæritans, vnde hic adeò male & ægrè
Viueret Cleonymus!
Namq; ferunt comedentem hominem
Bona atq; opes prædiuitum,
A penu non poſſe reuelli:
Illos rogitare frequenter:
G *Vade ô, tua per genua*
Oro: hinc abi, & veniam da quæſo menſæ.

Σχόλια. Φροντίσι συγγεγένημαι.] ἐκ τοῦ ὅστις οὖν τοιοῦτον ἄνδρα, φασί τινες Εὐπόλιδος εἶναι τὴν παράβασιν. ἐν ᾗ φησὶν Εὔπολις ξυνεποίησα τῷ φαλακρῷ. Ἐσθίει Κλεώνυμος.] τοῦτον ὡς δαπανηρὸν καὶ πολλάκις ἐσθίοντα διασύρει. ἅμα δὲ καὶ δειλόν. ἐρεπτόμενον δὲ εἶπεν ἐμφατικῶς ὡς ἐπὶ κτηνῶν. σιπύης δὲ, τῆς ἀρτοθήκης, οἱονεὶ σιτοπύης τινὸς οὔσης, παρὰ τὸ ἐν αὐτῇ τὰ σιτία ἐμβάλλεσθαι. Ἴθ᾽ ὦ ἄνα.] παρῳδεῖ τι. ὡς δὲ τὸ γειτνιᾶν αὐτοῖς φοβουμένων τῶν ἐξωθούντων αὐτόν.

A

ΑΝΤΕΠΙΡΡΗΜΑ ἐκ στίχων ις'.

Τετράμετροι τροχαϊκοί.

Φασὶν ἀλλήλαις ξυνελθεῖν τὰς τριήρεις εἰς λόγον,
Καὶ μίαν λέξαι τιν' αὐτῶν ἥτις ἦν γεραιτέρα·
Οὐδὲ πυνθάνεσθε ταῦτ' ὦ παρθένοι τἀν τῇ πόλει;
Φασὶν αἰτεῖσθαί τιν' ἡμῶν ἑκατὸν ἐς Καρχηδόνα.
Ἄνδρα μοχθηρὸν πολίτην, ὀξίνην Ὑπέρβολον.
Ταῖς δὲ δόξαι δεινὸν εἶναι τοῦτο, κοὐκ ἀνασχετόν.
Καί τιν' εἰπεῖν, ἥτις ἀνδρῶν ἆσσον οὐκ ἐληλύθει.
Ἀποτρόπαι'. οὐ δῆτ' ἐμοῦ γ' ἄρξει ποτ'. ἀλλ' ἐάν με χρῇ
Ὑπὸ τερηδόνων σαπεῖσ', ἐνταῦθα καταγηράσομαι.
Οὐδὲ Ναυφάντης γε τῆς Ναύσωνος, οὐ δῆτ' ὦ θεοί,
Εἴπερ ἐκ πεύκης γε κἀγὼ καὶ ξύλων ἐπηγνύμην.
Εἰ δ' ἀρέσκοι ταῦτ' Ἀθηναίοισι, καθῆσθαί μοι δοκῶ
Εἰς τὸ Θησεῖον πλεούσαις, ἢ 'πὶ τῶν σεμνῶν θεῶν.
Οὐ γὰρ ἡμῶν γε στρατηγῶν ἐγχανεῖται τῇ πόλει.
Ἀλλὰ πλείτω χωρὶς αὐτὸς ἐς κόρακας εἰ βούλεται.
Τὰς σκάφας ἐν αἷς ἐπώλει τοὺς λύχνους καθηλκύσας.

A

ANTEPIRRHEMA.

Septenarij Trochaici.

Aiunt conueniſſe triremes in colloquium mutuum,
Et dixiſſe quandam ex ipſis, quæ natu maiuſcula:
B *Annon auditis, quæ in vrbe nunc fiant, vos virgines?*
Nam dicunt aliquem, centum è vobis, petere Carthaginem
Vſque: peſſimum ciuem, vappam, peruerſum Hyperbolum.
Sed puellis hoc graue eſſe factu & intolerabile,
C *Vnamq; harum dicere, quæ viros propè nunquam adiuerit:*
Dî meliora, haudquaquam iſthic mihi vnquam prædominabitur.
Sed ſi oportet: conſeneſcam hic corroſa ore teredinum.
At ne Nauphantes quidem Nauſonis imperitet mihi:
D *Si modò ego etiam è lignis, & picea bene compacta ſum.*
Quòd ſi iſthæc Athenienſibus placent, videor mihi
Conſidere nauigantibus in Theſeum, aut ad focos Eumenidum.
Nec enim nobis imperitando, vrbi illuſerit.
Verùm age ſolus ipſe nauiget in malam rem, ſi lubet:
E *Et ſcaphas, in quis lucernas vendebat, ſecum trahat.*

Σχόλια. Φασὶν ἀλλήλαις.] συμπαίζουσι ταῖς τριήρεσι. Οὐδὲ πυνθάνεσθε.] οὐδὲ αἰσθάνεσθε. τὸ γὰρ πυνθάνομαι παρὰ τοῖς ῥήτορσι καὶ παρ' Ὁμήρῳ ἐπὶ τοῦ ἀκούειν καὶ μανθάνειν. ὡς τὸ αἰσχρὸν γὰρ τόδε γ' ἐστὶ καὶ ἐσσομένοισι πυθέσθαι. καὶ πεύθετο γὰρ Κύπρονδε μέγα κλέος. ὃ πευθόμενος ἤχι ἕκαστος ἀπώλετο. καὶ κείνου γὰρ καὶ ὄλεθρον ἀπευθέα θῆκε Κρονίων. ἐν γὰρ τούτοις ἅπασιν ἐπὶ τοῦ ἀκούειν κεῖται τὸ πυνθάνεσθαι. καὶ Αἰσχίνης ἐν τῷ περὶ τῆς παραπρεσβείας, τούτῳ συμβαλὼν πυνθανόμενος. καὶ Δείναρχος ἐν τῷ κατὰ Φιλοκλέους. ἐντυγχάνετε ὅτι ἐν μείζονι καιρῷ ἐπείσθητε τὴν αὐτοῦ αἰσχροκέρδειαν. ὁ στίχος δὲ παρῴδηται ἐξ Ἀλκμαίωνος Εὐριπίδου. τὰς μὲν [illegible] δὲ πλευστάτας παρθένους εἴρηκεν. τὰς δὲ πλευσάσας γραίας. Καρχηδὼν δὲ πόλις Θρᾴκης περὶ τὸ Βυζάντιον. Ὀξίνην.] [illegible] λυχνοποιὸς δὲ ὁ Ὑπέρβολος. τινὲς δὲ τὰ κεράμια [illegible] ὀξυβατικά. κεραμεὺς δὲ ὁ Ὑπέρβολος. μετὰ δὲ τὴν ἀποβολὴν τοῦ Κλέωνος, εὐθέως ὑπερέβαλλεν ὑπὲρ τοῦ Ὑπερβόλου. μετ' αὐτὸν γὰρ ἐπολιτεύσατο. Ἥτις ἀνδρῶν.] ἥτις ἦν ὑπὸ οὐδενὸς τριηράρχου, μὴ δὲ πλεύσασα, ἀλλὰ νεωστὶ κατασκευασθεῖσα ἦν ἄρα εἶπε παρθένον. Ὑπὸ τερηδόνων.] σηπεδόνων. ἢ σκωλήκων. Οὐδὲ Ναυφάντης.] πεποίηται ταῦτα τὰ ὀνόματα παρὰ τὴν ναῦν. ἀπὸ κοινοῦ δὲ τὸ ἄρξει. Εἴπερ ἐκ πεύκης γε κἀγώ.] ὥσπερ εἰ ἔλεγον, εἴπερ ἐξ ἀγαθῶν εἰμὶ κἀγώ. οὐχ ἁπλῶς δὲ, ἀλλ' ἐπεὶ εὐγενὴς ἦν. ἀπὸ τούτου τὸ εὐτυχεῖν. Εἰς τὸ Θησεῖον.] ἐκεῖ οἱ καταφεύγοντες τῶν οἰκετῶν, ἀσυλίαν εἶχον. Ἐπὶ τῶν σεμνῶν.] εἰς τὸ τῶν Ἐριννύων ἱερόν. καὶ ἐκεῖ δὲ οἱ οἰκέται ἔφευγον. Ἐγχανεῖται.] καταγελάσει. ἐνυβρίσει. σκάφας δὲ τὰ ξύλινα ἀγγεῖα. πάλιν δὲ ὡς λυχνοπώλην αὐτὸν διαβάλλει.

G

ΔΡΑΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΠΕΜΠΤΟΥ,

Σκηνὴ πρώτη.

ΑΛΛΑΝΤΟΠΩΛΗΣ, ΧΟΡΟΣ.

ACTVS V. SCENA prima.

AGORACRITVS, CHORVS.

BISETUS. Ἀλλαντοπώλης μετὰ δήμου εἰς τὸ θέατρον ἐπανέρχεται, πάντας εὐφημεῖν, στόμα κλείειν, ἀπὸ δικῶν καὶ δικαστηρίων ἀπέχεσθαι, καὶ ἐπὶ ταῖς καιναῖς εὐτυχίαις χαίρειν, καὶ παιωνίζειν κελεύει, ὅτι τὸν δῆμον αὐτοῖς ἀφεψήσας, καλὸν ἐξ αἰσχροῦ πεποίηκε. A

ΑΛΛ. Εὐφημεῖν χρὴ καὶ στόμα κλείειν. καὶ μαρτυριῶν ἀπέχεσθαι,
Καὶ τὰ δικαστήρια συγκλείειν οἷς ἡ πόλις ἥδε γέγηθεν.
Ἐπὶ καιναῖσι δ' εὐτυχίαισι παιωνίζειν τὸ θέατρον. B
ΧΟ. Ὦ ταῖς ἱεραῖς νήσοις ἐπίκουρε, καὶ φέγγος ἐν Ἀθήναις.
Τίν' ἔχων φήμην ἀγαθὴν ἥκεις; ἐφ' ὅτῳ κνισσῶμεν ἀγυιάς;
ΑΛΛ. Τὸν δῆμον ἀφεψήσας ὑμῖν, καλὸν ἐξ αἰσχροῦ πεποίηκα.
ΧΟ. Καὶ ποῦ 'στι νῦν, ὦ θαυμαστὰς ἐξευρίσκων ἐπινοίας;
ΑΛΛ. Ἐν ταῖσι ἰοστεφάνοις οἰκεῖ ταῖς ἀρχαίαισιν Ἀθήναις. C
ΧΟ. Πῶς ἂν ἴδωμεν ποίαν ἔχει σκευὴν καὶ ποῖος γεγένηται;
ΑΛΛ. Οἷός περ Ἀριστείδῃ πρότερον, καὶ Μιλτιάδῃ ξυνεσίτει.
Ὄψεσθε δέ, καὶ γὰρ ἀνοιγνυμένων ψόφος ἤδη τῶν προπυλαίων.
Ἀλλ' ὀλολύξατε φαινομέναις ταῖς ἀρχαίαισιν Ἀθήναις. D
Καὶ θαυμασταῖς καὶ πολυύμνοις, ἵν' ὁ κλεινὸς δῆμος ἐνοικεῖ.
ΧΟ. Ὦ ταὶ λιπαραὶ, καὶ ἰοστέφανοι, καὶ ἀριζήλωτοι Ἀθῆναι.
Δείξατε τὸν τῆς Ἑλλάδος ἡμῖν καὶ τῆς γῆς τῆσδε μόναρχον.
ΑΛΛ. Ὅδ' ἐκεῖνος ὁρᾶν τεττιγοφόρας, ἀρχαίῳ σχήματι λαμπρός. E
Οὐ χοιρινῶν ὄζων, ἀλλὰ σπονδῶν. Σμύρνῃ κατάλειπτος.
ΧΟ. Χαῖρ' ὦ βασιλεῦ τῶν Ἑλλήνων. καί σοι ξυγχαίρομεν ἡμεῖς.
Τῆς γὰρ πόλεως ἄξια πράττεις, καὶ τοῦ 'ν Μαραθῶνι τροπαίου.

AG. *Date silentia, linguisque fauete, & iam dimittite testes,*
Putealque & fora claudite, quibus hæc vrbs præ alijs undique gaudet.
Namque nouas ob fortunas conuenit hoc laudare theatrum.
CH. *O custos bone terrarum & pelagi: vrbis lux unica nostræ.*
Quæ læta adfers noua nuncia famæ, vt Dijs sacrificemus?
AG. *Populum vobis recoquendo, è turpi feci, vt nunc sit honestus.*
CH. *Et vbinam est populus? dic consiliorum admirande repertor.*
AG. *Antiquas incolit Athenas, violis pulcrè redimitas.*
CH. *Quomodo videamus, quem gerat ornatum, quæ denique forma?*
AG. *Quali cum Miltiade antehac & Aristide vixit, eodem*
Vultu est: vti videbitis. Etenim strepitus nunc vestibulorum
Auditur apertorum: priscis omnes applaudite Athenis,
Venerandis & longè hymnisonis, vbi nunc habet inclyta plebes.
CH. *O pingues, ô violis redimita, ô digna gloria Athenæ.*
Monstrate virum nobis, qui terræ Græcorum imperat vnus.
AG. *Hic ille cicadifer est, specie antiqua vultuque sereno:*
Non suffragia, sed pacem redolens, vnguento illitus apto.
CH. *Salue Rex Græcorum, tibi nos gratamur mentibus æquis:*
Nam digna facis vrbe hac, digna illis in Marathone tropæis.

Σχόλια. Εὐφημεῖν χρή.] στίχοι ἐν ἐκθέσει ἀναπαιστικοὶ τετράμετροι καταληκτικοὶ ἐννεακαίδεκα. ἐπὶ τῷ τέλει παράγραφος. Οἷς ἡ πόλις] ὅτι φιλόδικοι ἦσαν Ἀθηναῖοι. παιωνίζειν δὲ ὕμνον παιᾶνα ᾄδειν. Ἐφ' ὅτῳ κνισσῶμεν ἀγυιάς.] ἔθυον γὰρ πρὸ τῆς εὐαγγελίας πρὸ τῶν πυλῶν ἑκάστης. ἀγυιὰς δὲ, τοὺς ἀγυιεῖς θεούς. ἀντὶ τοῦ θυσίας ἐπιτελοῦμεν τοῖς θεοῖς. ἄλλως. ἔθος ἦν τοῖς ἐν ἀγυιαῖς ἱσταμένοις θεοῖς ἐπὶ τῶν ἐρχομένων ἀγγελίαις θύειν. ὡς ἂν εἰ ἀγαθαὶ εἶεν ἐπιτεύξαιεν ταύταις. εἰ δὲ τοὐναντίον ἀποτρέψαιεν. F G

BISETUS. Ἀγυιάς] Ἀγυιὰ ἡ ῥύμη, παρὰ τὸ ἄγειν. ὅθεν ἀγυιεὺς κίων πρὸ τῶν θυρῶν ἑστὼς καὶ ἀγυιάτιδες θεράπαιναι, αἱ πρὸ τῶν θυρῶν τιμῶσαι. καὶ Ἀγυιεὺς Ἀπόλλων. ταῦτα Εὐστάθιος. ὁ δὲ Σουίδας τὰς ἀγυιὰς ἑρμηνεύει ἀμφόδα, καὶ ἐπιμήκεις ὁδοὺς παρὰ τὸ μὴ ἔχειν γυῖα, ἤγουν μέλη, ἢ καμπὰς. τὰ δὲ ἀμφόδα ἔχουσιν ἑκατέρωθεν διεξόδους. καὶ ταύτῃ διαφέρουσιν. ἀγυιὰς δὲ τινὲς μὲν ὀξύνουσι, θηλυκῶς δὲ χρώμενοι, τὰς ὁδούς. βέλτιον δὲ περισπᾶν ὡς ἀπὸ τοῦ ἀγυιέας. Ἀγυιεὺς δέ ἐστι κίων εἰς ὀξὺ λήγων, ὃν ἱστᾶσι πρὸ τῶν θυρῶν. ἰδίους δέ φασιν αὐτοὺς εἶναι Ἀπόλλωνος, οἱ δὲ Διονύσου, οἱ δὲ ἀμφοῖν. ἔστιν οὖν τὸ ὁλόκληρον ἀγυιεύς. καὶ ἡ αἰτιατικὴ, ἀγυιέας. ἐν συναλοιφῇ δὲ ἀγυιᾶς. ἔστι δὲ ἴδιον Δωριέων. εἶεν δ' ἂν οἱ παρὰ τοῖς Ἀττικοῖς λεγόμενοι ἀγυιεῖς, οἱ πρὸ τῶν οἰκιῶν βωμοὶ, ὡς Σοφοκλῆς μετάγων τὰ Ἀθηναίων ἔθη ἐς Τροίαν φησὶ,

Λάμπει δ' ἀγυιεὺς βωμὸς ἀτμίζων πυρὶ
Σμύρνης σταλαγμοὺς βαρβάρους εὐοσμίας.

καὶ ἀγυιεὺς ὁ πρὸ τῶν αὐλείων θυρῶν κωνοειδὴς κίων, ἱερὸς Ἀπόλλωνος, καὶ αὐτὸς θεός. Φερεκράτης Κραπατάλοις,

Ὦ δέσποτ' Ἀγυιεῦ ταῦτά σου μεμνημένος.

Σχόλια. Ἀφεψήσας.] καλῶς, ὡς μάγειρος. ὥσπερ ἡ Μήδεια λέγεται ὡς μὲν Αἰσχύλος ἱστορεῖ, τὰς τροφοὺς τοῦ Διονύσου ἀφεψήσασα ἀνανεάσαι ποιῆσαι μετὰ τῶν ἀνδρῶν αὐτῶν. ὡς δὲ ὁ τὰς νόστους ποιήσας καὶ τὸν Αἴσονα λέγων οὕτως·

Αὐτίκα δ' Αἴσονα θῆκε φίλον κόρον ἡβώοντα,
Γῆρας ἀποξύσασ' ἰδυίῃσι πραπίδεσσι,
Φάρμακα πόλλ' ἕψουσ' ἐπὶ χρυσείοισι λέβησι.

Φερεκύδης δὲ καὶ Σιμωνίδης τὸν Ἰάσονα. Ἰοστεφάνοις.] ἰοστεφανωμένας. ἴον δὲ καὶ λευκὸν ἄνθος καὶ μέλαν. Ἀριστείδῃ πρότερον] ἄριστοι ἐγένοντο ἀμφότεροι. Ἀριστείδης ὁ δίκαιος ἐπικαλούμενος. καὶ Μιλτιάδης ὁ στρατηγός. ὃς ἐν Μαραθῶνι ἐστρατήγησε. τοιοῦτος οἷόν φησιν ὁ δῆμος ἐν τοιαύτῃ καταστάσει, οἷος ἦν πολιτευομένων ἐκείνων. Ἀλλ' ὀλολύξατε] εὔξασθε. ἀνευφημήσατε. καὶ Ὅμηρος. αἱ δ' ὀλολυγῇ πᾶσαι. Ὦ ταὶ λιπαραί.] ἀπὸ Πινδάρου παρῴδηται. Ἀριζήλωτοι.] πλήρεις. ἢ γέμουσαι κατορθωμάτων. Τεττιγοφόρος.] ἦν τοῖς Ἀθηναίοις

A πάλαι τέττιξι χρυσοῖς ἀναδεῖσθαι τὴν κόμην. ὡς Θουκυδίδης. οὕτω οἱ εὐγενεῖς ἐφόρουν παῖδές τε καὶ ἄνδρες πλέκοντες τὴν κεφαλήν. Οὐ χοιρίνην ὄζων] ὅτι χοιρίναις ἐχρῶντο πρότερον πρὸ τῶν ψήφων. εἰσὶ δέ τινες κόγχαι θαλάσσιαι. σπονδῶν δὲ, τῶν τῆς εἰρήνης. Καὶ τοῦ Μαραθῶνι.] εἰκότως τούτου ἐμνημόνευσεν. ἐπεὶ Ἀθηναῖοι μόνοι ἐν Μαραθῶνι τοὺς Βαρβάρους ἐνίκησαν. ἡ γὰρ ἐν Σαλαμῖνι νίκη καὶ ἡ ἐν Πλαταιαῖς, ἐδόκει κοινὸν ἔργον τῶν πάντων Ἑλλήνων. ἄλλως. μόνου τούτου μέμνηται. ὅτι τὰ μὲν ἄλλα κατορθώματα, κοινῇ πᾶσα ἡ Ἑλλὰς ἐποίησε B κατὰ τῶν Βαρβάρων. τὰ δ' ἐν Μαραθῶνι, μόνοι Ἀθηναῖοι.

Bisetus. τοῦ] ἀντὶ τοῦ, τῷ ἐν.

Σχόλια. Τροπαίου.] τοῦ κατὰ τῶν Βαρβάρων νίκης καὶ τοῦ τροπαίου οὗ περιέστησαν ἐν Μαραθῶνι, καταναυμαχήσαντες αὐτοὺς καὶ νικήσαντες.

ΔΡΑΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΠΕΜΠΤΟΥ,
Σκηνὴ δευτέρα.

C

ΔΗΜΟΣ, ΑΛΛΑΝΤΟΠΩΛΗΣ, ΧΟΡΟΣ.

ACTVS V. SCENA ſecunda.

POPVLVS, AGORACRITVS, CHORVS.

Bisetus. Ὁ δῆμος ἐπαινεῖ τὸν Ἀγοράκριτον διὰ πολλὰς εὐεργεσίας, ἃς ὑπ' αὐτοῦ ἔπαθεν. ὁ δὲ φανερῶς δηλοῖ ὅσης τυφλότητος, καὶ εὐηθείας αὐτὸν ἀπαλλάξειεν, ὅτι τῶν ῥητόρων, καὶ στρατηγῶν τέχναις, καὶ σοφίσμασιν αὐτὸν ἐξαπατᾶσθαι ἐπέτρεψεν.

Bisetus. Ἔκθεσις D στίχων ιδ'.

Δη. Ὦ φίλτατ' ἀνδρῶν, ἐλθὲ δεῦρ' Ἀγοράκριτε.
Ὅσα με δέδρακας ἀγαθ' ἀφεψήσας; Αλ. ἐγώ;
Ἀλλ' ὦ μέλ' οὐκ οἶσθ' οἷος ἦσθ' αὐτὸς πάρος
Οὐδ' οἷ' ἔδρας. ἐμὲ γὰρ νομίζοις ἂν θεόν.
Δη. Τί δ' ἔδρων; κατειπέ μοι πρὸ τοῦ. ποῖός τις ἦ;
Αλλ. Πρῶτον μὲν, ὁπότ' εἴποι τις ἐν τῇ 'κκλησίᾳ. E
Ὦ Δῆμ', ἐραστής εἰμι σός, φιλῶ τέ σε,
Καὶ κήδομαί σου, καὶ προβουλεύω μόνος.
Τούτοις ὁπότε χρήσαιτό τις προοιμίοις,
Ἀνωρτάλιζες, κἀκερουτίας. Δη. ἐγώ;
Αλ. Εἶτ' ἐξαπατήσας σ', αὐτὶ τούτων ᾤχετο.
Δη. Τί φής; ταῦτά μ' ἔδρων, ἐγὼ δ' οὐκ ᾐσθόμην.
Αλ. Τὰ δ' ὦτά γάρ σου, νὴ Δί', ἐξεπετάννυτο,
Ὥσπερ σκιάδιον, καὶ πάλιν ξυνήγετο. F

PO. Hominum cariſsime huc ades Agoracrite:
Quanto tu recoquendo me affeciſti bono?
AG. Egon'? ô miſer, neſcis tu qualis antea
Fueris, quæ feceris: vt me credas iam Deum.
PO. Quid feci igitur? cedo, qualis fui antehac?
AG. Primo quidem ſi quis dicebat in foro:
E O pople amans tui ſum, & te unicè colo,
Et curam gero tui, & ſolus tibi conſulo,
Si quis talibus vtebatur lenociniis:
Ibi tu expaſsis alis tollebas cornua.
PO. Egon'? AG. poſt, vbi verba dedit, pro his liber abijt.
PO. Quid ais? hæc illi fecerunt, ſed me inſcio.
AG. At per Iouem, aures expandebantur tuæ,
F Et complicabantur, quaſi quoddam vmbraculū.

Σχ. Ὦ φίλτατ' ἀνδρῶν] ἐν ἐκθέσει ἴαμβοι τρίμετροι καταληκτικοὶ ιδ'. καὶ μετὰ τὸ τελευταῖον κορωνὶς ἡ τοῦ δράματος. Ἀλλ' ὦ μέλ'] τὸ ὦ μέλε, οὐκ ἐπὶ βλασφημίας ἔταττον.

Biset. Τίς ἦ] ἀντὶ τοῦ τίς ἦν, καὶ ὑπῆρχον ἴσως; εὐσταθ. ἦ ἀντὶ τοῦ ὑπῆρχον, Ἀττικῶς χωρὶς τοῦ ν, ἐν τῷ ἔα ἰωνικοῦ κέκραται. καὶ ἐπὶ τρίτου προσώπου οὐδέποτε χωρὶς τοῦ ν λέγεται.

Σχ. Ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ] ὅστις πρὸς χάριν λέγων κολακεύσειέ σε ἐραστὴς σου προσποιούμενος. τοιούτοις γὰρ οἱ στρατηγοὶ ἐκολάκευον τὸν δῆμον ῥήμασιν. Ἀνωρτάλιζες] ἐμετεωρίζου καὶ μέγα ἐφρόνεις. ἢ ἀντὶ τοῦ ἀνεκουφίζου. ὠρχοῦ. ἐπῄρου. καὶ ταχέως ἐπίστευες πρὶν δὲ σκιμάσης. ὀρταλίζειν γὰρ λέγεται ἐπὶ τῶν ἀρχομένων ἀναπτεροῦσθαι ὀρνίθων. ἄλλως. ὄρω ἐστὶ ῥῆμα βαρύτονον. ἔνθεν ὄτε τ' ὦρτο μετείτα Ζεύς. ἀφ' οὗ ὄνομα ῥηματικόν, ὄρτος. καὶ ὀρτῶ ῥῆμα, τὸ δὲ ὀρτῶ ῥῆμα ποιεῖ τὸ ὀρτίζω. καὶ πλεονασμῷ τῆς αλ G συλλαβῆς, ὀρταλίζω. δηλοῖ δὲ τὸ ὀρταλίζειν, τὸ ἀναπηδᾶν τὰ νεαρὰ τῶν τὰ νήπια τῶν παιδίων. ἐπεὶ οὐκ ἴσασιν ποιεῖν εἰς ὕψος, κατεχρῶντο δὲ τῇ λέξει, καὶ ἐπὶ ἄλλης κινήσεως τινα εἶδος κινεῖσθαι. Κἀκερουτίας] τὴν κεφαλὴν ἀνέτεινας δίκην τῶν κερατοφόρων ζώων. ὅτι εὐωδεῖ. τινὲς δὲ μετέωρα ἔχοντα τὴν κεφαλήν. δηλοῖ δὲ τὸ γαυριᾶν. ὡς ἔλαφος φασὶν ἢ ἄλλου τοῖς κέρασιν. ἀπὸ δὲ τῶν κερατοφορούντων ἡ λέξις. ἐξῆς ἐστι τοῦ περιφρονεῖν, εἴποι τὸ κεφαλοῦν. Ἐξεπετάννυτο.] ἐξηνοίγετο. τουτέστι ῥᾳδίως ἐπείθου τοῖς λέγουσι. Σκιάδιον.] σκέπασμά ἐστιν ὅπερ αἱ γυναῖκες παρὰ τοῖς Ἀθηναίοις ἔχουσι θέρους ὑπὲρ τοῦ μὴ καίεσθαι τὰς ὄψεις ὑπὸ τοῦ ἡλίου. ἐκτείνεται δὲ καὶ συστέλλεται πρὸς τὸν κατεπείγοντα καιρόν.

Bisetus. Σκιάδιον.] Σκιάδιον, κατασκεύασμά τι, ὅπερ ἐφόρουν αἱ κανηφόροι ἀπιοῦσαι εἰς τὰ Ἐλευσίνια, ἕνεκεν τοῦ μὴ καίεσθαι ὑπὸ τοῦ ἡλίου. ὃ ὅπερ ἡμεῖς καμηλαύκιον λέγομεν.

Δη. Οὕτως ἀνόητος ἐγεγενήμην καὶ γέρων;
Αλλ. Καὶ νὴ Δία γ' εἰ δύο λεγοίτην ῥήτορε,
Ὁ μὲν, ποιεῖσθαι ναῦς λέγων, ὁ δ' ἕτερος αὖ,
Καταμισθοφορῆσαι, τοῦτον ὁ τὸν μισθὸν λέγων,
Τὸν τὰς τριήρεις παραδραμὼν ἂν ᾤχετο.
Οὗτος τί κύπτεις; οὐχὶ κατὰ χώραν μενεῖς;
Δη. Αἰσχύνομαί τοι ταῖς πρότερον ἁμαρτίαις.
Αλλ. Ἀλλ' οὐ σὺ τούτων αἴτιος, μὴ φροντίσῃς.
Ἀλλ' οἵ σε ταῦτ' ἐξηπάτων. νῦν δὲ φράσον.
Ἐάν τις εἴπῃ βωμολόχος ξυνήγορος,
Οὐκ ἔστιν ὑμῖν τοῖς δικασταῖς ἄλφιτα,
Εἰ μὴ καταγνώσεσθε ταύτην τὴν δίκην,
Τοῦτον τί δράσεις εἰπὲ τὸν ξυνήγορον;
Δη. Ἄρας μετέωρον, εἰς τὸ βάραθρον ἐμβαλῶ,
Ἐκ τοῦ λάρυγγος ἐκκρεμάσας Ὑπέρβολον.
Αλλ. Τουτὶ μὲν ὀρθῶς καὶ φρονίμως ἤδη λέγεις.
Τὰ δ' ἄλλα φέρ' ἴδω πῶς πολιτεύσει, φράσον.
Δη. Πρῶτον μὲν, ὁπόσοι ναῦς ἐλαύνουσι μακρὰς,
Καταγομένοις τὸν μισθὸν ἀποδώσω ’ντελῆ.
Αλλ. Πολλοῖς γ' ὑπολίσποις πυγιδίοισιν ἐχαρίσω.
Δη. Ἔπειθ' ὁ πολίτης ἐντεθεὶς ἐν καταλόγῳ,
Οὐδεὶς κατὰ σπουδὰς μεταγραφήσεται.
Ἀλλ' ὥσπερ ἦν τὸ πρῶτον ἐγγεγράψεται.
Αλλ. Τοῦτ' ἔδακε τὸν πόρπακα τὸν Κλεωνύμου.
Δη. Οὐδ' ἀγοράσει γ' ἀγένειος οὐδεὶς ἐν ἀγορᾷ.
Αλλ. Ποῦ δῆτα Κλεισθένης ἀγοράσει καὶ Στράτων;
Τὰ μειρακία ταυτὶ λέγω τὰ ’ν τῷ μύρῳ,
Ἃ στωμυλεῖται τοιαδὶ, καθήμενα.
Σοφός γ' ὁ Φαίαξ, δεξιῶς τ' οὐκ ἀπέθανε.
Συνερκτικὸς γάρ ἐστι καὶ περαντικὸς
Καὶ γνωμοτυπικὸς καὶ σαφὴς καὶ κρουστικὸς.
Καταληπτικός τ' ἄριστα τοῦ θορυβητικοῦ.
Χο. Οὔκουν καταδακτυλικὸς σὺ τοῦ λαλητικοῦ.
Δη. Μὰ Δί' ἀλλ' ἀναγκάσω κυνηγετεῖν ἐγὼ
Τούτους ἅπαντας παυσαμένους ψηφισμάτων.
Αλλ. Ἔχε νῦν ἐπὶ τούτοις τουτονὶ τὸν ὀκλαδίαν.
Καὶ παῖδ' ἐνόρχην ὅσπερ οἴσει τόνδε σοι.
Κἄν που δοκῇ σοι, τοῦτον ὀκλαδίαν ποίει.
Δη. Μακάριος, ἐς τἀρχαῖα δὴ καθίσταμαι.

A PO. Adeon' ſtultus atq; delirus fui?
AG. Et per Iouem ſi duo dicebant Rhetores,
Quorum alter naues confici ſuaderet, &
Alter ſtipendia militaria ſoluere:
Hic, qui verba faciebat de ſtipendiis,
Illum, qui de triremibus te monuerat,
Præterlabebatur: quid aſpectas humum
Obſtipo capite? annón manebis hoc loco?
B PO. Pudet præteritorum delictorum, ac piget.
AG. At nulla in te culpa eſt, ne ſolicitus ſies,
Sed in his, qui tibi verba dedêre. age verò, cedò,
Nunc ſi quis aduocatus ſcurra diceret,
Nihil farina vobis iudicibus erit,
Niſi priùs hanc cauſam damnaueritis. agè
Quid huic facturus es aduocato? cedò mihi.
PO. Raptum ſublimem, in barathrum præcipitem dabo:
C Et Hyperbolo ipſi, laqueo interſtringam gulam.
AG. Sapienter hoc & rectè iam pronuncias.
Sed quomodo ordinabis cætera? dic age.
PO. Primùm quicunque naues longas remo agunt,
His militibus integrum dabo ſtipendium.
AG. Multis detritis natibus gratum feceris.
D PO. Deinde nemo ciuium relatus in
Numerum: pòſt præproperè tranſſcribetur aliò.
Sed, ut erat primitus, ita inſcribetur ſtatim,
AG. Hoc marculum Cleonymi momorderit.
PO. Nemo imberbis pòſt in foro verſabitur.
AG. Vbi ergo Cliſthenes manebit & Strato?
Hos dico adoleſcentes, unguentis illitos.
Qui conſidentes hæc verba aſſiduè crepant.
E Sapiens eſt Phæax, ſed mortem non ꝓperè
Obiit: nam & membra aptè ſcit connectere,
Et terminare, formareq; ſententias,
Et ꝑſpicuus eſt, atque in dicendo vehemens,
Et aduerſus tumultuantem quàm optimè
Præoccupare animos auditorum poteſt.
CH. Non tu hominem garrulum digitis præoccupes?
F PO. Non per Iouem: ſed hos omnes venararier
Cogam, & Senatuſconſulta intermittere.
AG. Habe nunc pro iſtis hanc ſellam plicatilem,
Puerumq; teſticulatum, qui ſellam ferat.
Vbi tibi viſum fuerit ſellam ipſum face.
PO. Beatum me, qui reſtituor in priſtinum.

Σχόλια. Καταμισθοφορῆσαι.] εἰς μισθὸν ἀναλῶσαι. μισθὸν διδόναι ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ καὶ τοῖς δικαστηρίοις, τὸ δικαστικὸν καὶ τὸ ἐκκλησιαστικόν. παραδραμὼν δὲ παρευδοκιμήσας. Τί κύπτεις.] ὡς αἰσχυνθέντος αὐτοῦ. δεῖ δὲ νοεῖν ὅτι ὁ δῆμος ἀκηκοὼς ταῦτα, ὑπὸ αἰδοῦς κατένευσε καὶ εἰς τὴν γῆν ἀτενῶς ἀπέβλεπεν αἰδούμενος ἐφ' οἷς ἐδόκει μὴ καλῶς πρᾶξαι. Οὐχὶ κατὰ χώραν μενεῖς.] ἐπὶ ταύτης μενεῖς τῆς εὐτυχίας σχέσεως. Εἰ μὴ καταγνώσεσθε.] εἰ μὴ κατακρινεῖτε καὶ καταδικάσετε. Εἰς τὸ βάραθρον] τόπος Ἀθήνησι βαθὺς, ὅπου καὶ τοὺς Δαρείου πρέσβεις ἐβαλον. πάντα δὲ τὰ ἐκεῖ βαλλόμενα, ἀφανῆ ἐποίει. Ἐκ τοῦ λάρυγγος.] ὅταν γὰρ καταποντῶσι τινάς, βάρος ἀπὸ τῶν τραχήλων ἐκρίμων. ἀντὶ δὲ τοῦ εἰπεῖν λίθον, Ὑπέρβολον εἶπεν. G φαίνεται δὲ ὁ Ὑπέρβολος ἤδη εἰσβὰς εἰς τὴν πολιτείαν. λέγεται δὲ καὶ λάρυγξ καὶ φάρυγξ. Ναῦς ἐλαύνουσι μακράς.] πολεμίας. τὰς τριήρεις δέ φησι. τὰ δὲ στρογγύλα πλοῖα, φορτηγά εἰσιν. Ὑπολίσποις.] οἱ γὰρ Ἀθηναῖοι πάντες, λεπτοὶ ἐτύγχανον τὰ ὀπίσθια ἀπὸ Θησέως. ὑπόλισπα δὲ τὰ τετριμμένα. κοινῶς γοῦν τοὺς Ἀθηναίους λισσόπυγάς φασι καὶ πλάττεται τὸ περὶ Θησέως

μῦθον. ὅτι ἑλκόμενος ὑπὸ Ἡρακλέους κατέλιπεν ἐπὶ τῇ πέτρᾳ τὴν πυγήν. νῦν δὲ οἰκείως εἶπεν ἐπὶ τῶν ἐρεσσόντων διὰ τὴν καθέδραν λεπτοπύγων ὄντων, ἄλλως. ἐστιγωμένοις. τοιαῦται δὲ αἱ πυγαὶ τῶν ναυτῶν διὰ τὴν συνεχῆ ἕδραν καὶ εἰρεσίαν. Ἐν καταλόγῳ.] ἐν τῷ καταλόγῳ. ἐν τοῖς πίναξιν, ἐφ' ὧν ἐνέγραφον τῶν στρατευομένων τὰ ὀνόματα. ἐκαλοῦντο γὰρ κατάλογοι. καὶ σπουδὰς δὲ κατὰ ἄλλην σπουδήν. Τὸν πόρπακα.] δειλὸς γὰρ καὶ ῥίψασπις ὁ Κλεώνυμος οὗ καὶ ἐν Νεφέλαις μέμνηται. Οὐδ' ἀγοράσει.] οὐ νῦν ἐν ἀγορᾷ διατρίψει. Κλεισθένης καὶ Στράτων.] γυναικώδεις οὗτοι καὶ πιτιλλόμενοι τὰ γένεια, λεῖοι δὲ καὶ μαλακοί. Τἀν τῷ μύρῳ.] οὕτως ἀττικῶς ἀντὶ τοῦ ἐν μυροπωλείῳ, ἀπὸ τῶν πωλουμένων τοὺς τόπους καλοῦντες. Φαίαξ.] δεινὸς ῥήτωρ ὁ Φαίαξ ἐστὶν, ὡς καὶ ἀποφυγεῖν ἐπὶ θανάτῳ ὑπ' αὐτοφώρῳ κρινόμενος. κωμῳδεῖται δὲ ὡς παρακρούων τὰ μειράκια καὶ ἐξαπατῶν. Συνερκτικός.] συνείρειν τοὺς λόγους καὶ συνάπτειν δυνάμενος εὐκόλως. περαντικὸς δέ, πέρας ἐπιτιθεὶς τοῖς λόγοις. Κρουστικός.] τὰ ὦτα τῶν ἀκροωμένων κρούων τῇ σφοδρότητι τῶν λόγων. Καταληπτικός.] προκαταλαμβανόμενος τοὺς ἀκούοντας ὥστε θόρυβον μὴ κινῆσαι. Καταδακτυλικός.] ἀντὶ τοῦ συνασπαστικὸς κατὰ τοῦ δακτυλίου τοῦ πρωκτοῦ. τοῦ λαλητικοῦ δέ, τῶν λαλούντων ταῦτα, τῶν περὶ Κλεισθένη καὶ Στράτωνα. ἄδηλος δὲ ὁ στίχος, καὶ πάντες αὐτὸν ἐσημειώσαντο, διὰ τὸ ἀκατάλληλον. ἄδηλον γὰρ τίς τινα λέγει. Ὀκλαδίαν.] ὀκλαδίας συγκλαστὸς δίφρος καὶ ποτὲ μὲν ἐκτεινόμενος ποτὲ δὲ συστελλόμενος. Καὶ παῖδ' ἐνόρχην.] ἐπεὶ παρὰ τοῖς βαρβάροις σπάδωνες, ἐστὶν ἐνόρχην δίδωσι. Τοῦτον.] τὸν παῖδα. παίζει δὲ περαίνειν καὶ κύφειν ποιεῖν κακεμφάτως.

Αλλ. Φήσεις γ' ἐπειδὰν τὰς τριακοντούτιδας
Σπονδὰς παραδῶ σοι. δεῦρ' ἴθ' αἱ σπονδαὶ ταχύ.
C Δη. Ὦ Ζεῦ πολυτίμηθ' ὡς καλαί. πρὸς τῶν θεῶν
Ἔξεστιν αὐτῶν κατατριακοντουτίσαι;
Πῶς ἔλαβες ταύτας ἐτεόν. Αλλ. οὐ γὰρ ὁ Παφλαγὼν
Ἀπέκρυπτε ταύτας ἔνδον ἵνα μὴ σὺ λάβῃς.
Νῦν οὖν ἐγώ σοι παραδίδωμ' εἰς τοὺς ἀγροὺς
Αὐτὰς ἰέναι λαβόντα. Δη. τὸν δὲ Παφλαγόνα,
Ὃς ταῦτ' ἔδρασεν εἴφ' ὅ,τι ποιήσεις κακόν;
Αλλ. Οὐδὲν μέγ' ἀλλ' ἢ τὴν ἐμὴν ἕξει τέχνην.
D Ἐπὶ ταῖς πύλαις ἀλλαντοπωλήσει μόνος,
Τὰ κύνεια μιγνὺς τοῖς ὀνείοις πράγμασιν.
Μεθύων τε ταῖς πόρναισι λοιδορήσεται.
Κἀκ τῶν βαλανείων αὖ τὸ λοῦτρον πίεται.
Δη. Εὖ γ' ἐπενόησας οὗπέρ ἐστιν ἄξιος
Πόρναισι καὶ βαλανεῦσι διακεκραγέναι.
Καί σ' ἀντὶ τούτων, εἰς τὸ Πρυτανεῖον καλῶ.
Ἐς τὴν ἕδραν θ' ἵν' ἐκεῖνος ἦν ὁ φαρμακός.
Ἕπου δὲ ταυτηνὶ λαβὼν τὴν βατραχίδα.
Κἀκεῖνον ἐκφερέτω τις ὡς ἐπὶ τὴν τέχνην.
E Ἵν' ἴδωσιν αὐτὸν οἷς ἐλωβᾶθ', οἱ ξένοι.

AG. Hoc tum dices, vbi ego fœdus tibi dedero
Triginta annorum. Adeſte huc illicò fœdera.
PO. Proh Iuppiter, quàm ſunt formoſa! per Deos
C *Oro, liceat cum ipſis habere rem mihi.*
Amâbo, quomodonam abſtulit hæc fœdera?
AG. Annón ea occultârat intus Paphlago,
Ne tu poſſes adipiſci? at nunc ego do tibi,
Vt hinc rus tecum abducas. PO. ſed quid Paphlagoni,
Hæc qui perpetrauit mala, inferes mali?
AG. Nihil aliud maius, niſi vt artem exerceat
Meam, & ad portas ſolus vendat farcimina:
D *Canina miſcens aſininis negocijs,*
Et ebrius ſcortis dicat conuitia:
Tum è balneis lauacrum perpetim bibat.
PO. Euge reperiſti ſupplicium, quo dignus eſt,
Vt à ſcortis & balneatorum grege
Explodatur: ego pro his te in Prytanæum voco:
Vt eam ſedem occupes, quam prior ille tenuit
Veneficus. ſequere hâc, & veſtem hanc indue:
Illum producat huc quiſpiam ad artem ſuam,
E *Vt eum hoſpites videant, quibus damnum dedit.*

Σχόλια. Τριακοντούτιδας.] πόρνας εἰσφέρει, διὸ καὶ φησίν. ἔξεστιν αὐτῶν καταπτριακοντουτίσαι, τουτέστιν εἰς συνουσίαν λαβεῖν. Σπονδάς.] σπονδὰς ἐποιήσαντο μετὰ Εὐβοίας ἅλωσιν οἱ Ἕλληνες πρὸς ἑαυτοὺς πρὸ τοῦ Πελοποννησιακοῦ πολέμου. Ὡς καλαί.] εἰσῆλθον αἱ ἑταῖραι ὡραῖαι τὰς ὄψεις, ὑποκρινόμεναι τὰ πρόσωπα τῶν σπονδῶν πρὸς ἃς λέγει ὁ δῆμος. Οὐ γὰρ ὁ Παφλαγών.] μετὰ τὴν Κλέωνος καὶ Βρασίδου τελευτὴν, σπονδαὶ τοῖς Πελοποννησίοις καὶ Ἀθηναίοις ἐγένοντο τριακοντούτιδες. οὗτοι γὰρ ἠναντιοῦντο τῇ εἰρήνῃ. ἀποθανόντων δὲ αὐτῶν ἐγένοντο αἱ σπονδαί. Τὰ κύνεια μιγνύς.] συμφύρων τὰ τῆς πόλεως πράγματα. ὅτι καὶ οἱ μάγειροι τὰ κρέα μιγνύουσιν. ἔθος γὰρ αὐτοῖς μιγνύειν κρέα προβάτων τε καὶ αἰγῶν, καὶ προστιθέναι ὡς μόνων προβάτων, καὶ ἐξαπατᾶν τοὺς ἀφελεστέρους.

Bisetus. Τοῖς ὀνείοις πράγμασιν.] ἀντὶ τοῦ τοῖς τῶν ὄνων κρέασιν.

Σχόλια. Τὸ λοῦτρον] τὸ ἀπόλυμα καὶ ῥυπαρόν. ὅ ἐστι, τὸ ἀπόλουτρον. ἐς τὴν ἕδραν δὲ εἰς τὴν προεδρίαν. Τὴν βατραχίδα] εἶδος ἱματίου ἀνθινοῦ, ὅμοιον τῷ ὀνόματι ἔχουσα τὸ χρῶμα. Ἐκφερέτω] αἰρόμενος ἐκφέρεται ὁ Κλέων. τὸ δὲ ἑξῆς, ἵνα ἴδωσιν αὐτὸν οἱ ξένοι οὓς ἐλωβᾶτο.

ΤΕΛΟΣ.

ΑΧΑΡΝΕΩΝ ΥΠΟΘΕΣΙΣ.

Ἐκκλησία ὑφέστηκεν Ἀθήνησιν ἐν τῷ φανερῷ, καθ᾽ ἣν προπολεμοῦντας τοὺς ῥήτορας, καὶ προφανῶς τὸν δῆμον ἐξαπατῶντας, Δικαιόπολίς τις τῶν αὐτουργῶν, ἐξελέγχων παρεισάγεται. τούτου δὲ διά τινος Ἀμφιθέου ἀπεσταλμένου κατ᾽ ἰδίαν τοῖς Λάκωσι, Ἀχαρνικοὶ γέροντες πεπυσμένοι τὸ πρᾶγμα, διώκοντες ἐν χοροῦ σχήματι προσέρχονται. καὶ μετὰ ταῦτα θύοντα τὸν Δικαιόπολιν ὁρῶντες, ὡς ἐσπεισμένον τοῖς πολεμίοις καταλεύσειν ὁρμῶσιν. ὁ δὲ, ὑποσχόμενος ὑπὲρ ἐπιξήνου τὴν κεφαλὴν ἔχων ἀπολογήσασθαι, ἐφ᾽ ᾧτε ἐὰν μὴ πείσῃ τὸν τράχηλον ἀποκοπήσεσθαι, ἐλθὼν ὡς Εὐριπίδην, πτωχικὴν στολὴν αἰτεῖ. καὶ στολισθεὶς τοῖς Τηλέφου ῥακώμασι, παρῳδεῖ τὸν ἐκείνου λόγον οὐκ ἀχαρίτως, καθαπτόμενος Περικλέους περὶ τοῦ Μεγαρικοῦ ψηφίσματος. παροξυνθέντων δέ τινων ἐπὶ τῷ δοκεῖν συνηγορεῖν τοῖς πολεμίοις εἶτα ἐπιφερομένων, ἐνισταμένων δὲ ἑτέρων ὡς τὰ δίκαια εἰρηκότος αὐτοῦ, ἐπιφανεὶς Λάμαχος, θορυβεῖν πειρᾶται. εἶτα γινομένου διαγκυσμοῦ, κατενεχθεὶς ὁ χορὸς, ἀπολύει τὸν Δικαιόπολιν. καὶ περὶ τῶν δικαστῶν περὶ τῶν τοῦ ποιητοῦ λέγει καὶ ἄλλων τινῶν διαλέγεται. τοῦ δὲ Δικαιοπόλιδος ἄγοντος καθ᾽ αὑτὸν εἰρήνην, τὸ μὲν πρῶτον Μεγαρικός τις εἰς χοιρίδια διεσκευασμένα παιδία ἑαυτοῦ φέρων ἐν σάκκῳ πράσιμα παραγίνεται. μετὰ δὲ τοῦτον, ἐκ Βοιωτῶν ἕτερος, ἐγχέλεις τε καὶ παντοδαπῶν ὀρνίθων γένος ἀνατιθέμενος εἰς τὴν ἀγοράν. οἷς ἐπιφανέντων τινῶν συκοφαντῶν, συλλαβόμενος τινὰ ἐξ αὐτῶν ὁ Δικαιόπολις καὶ βαλὼν εἰς σάκκον, τοῦτόν τε τῷ Βοιωτῷ ἀντίφορτον ἐξάγειν ἐκ τῶν Ἀθηναίων παραδίδωσι, καὶ προσαποστελλόντων αὐτῷ πλειόνων, καὶ δεομένων μεταδοῦναι τῶν σπονδῶν, καθυπερηφανεῖ. παροικοῦντος δὲ αὐτῷ Λαμάχου, καὶ ἐνεστηκύας τῆς τῶν χοῶν ἑορτῆς, τοῦτον ἄγγελος παρὰ τῶν στρατηγῶν ἥκων, κελεύει ἐξελθόντα μετὰ τῶν ὅπλων, τὰς εἰσβολὰς τηρεῖν. τὸν δὲ Δικαιόπολιν παρὰ τοῦ ἱερέως τις τοῦ Διονύσου καλῶν, ἐπὶ δεῖπνον ἔρχεται. καὶ μετ᾽ ὀλίγον ὁ μὲν τραυματίας καὶ κακῶς ἀπαλλάττων, ἐπανήκει. ὁ δὲ Δικαιόπολις δεδειπνηκὼς καὶ μεθ᾽ ἑταίρας ἀναλύων. τὸ δὲ δρᾶμα τῶν εὖ σφόδρα πεποιημένων, καὶ ἐκ παντὸς τρόπου τὴν εἰρήνην προκαλούμενον.

Ἄλλως Ἀριστοφάνους γραμματικοῦ δι᾽ ἰαμβείων.

Ἐκκλησίας οὔσης, παραγίνονταί τινες
Παρὰ Περσῶν. καὶ παρὰ Σιτάλκους πάλιν.
Οἱ μὲν στρατιὰν ἄγοντες. οἱ δὲ χρυσίον.
Παρὰ τῶν Λακεδαιμονίων τὶ μετὰ τοῦτο τινὲς
Σπονδὰς φέροντες. οὓς Ἀχαρνεῖς οὐδαμῶς
Εἴασαν, ἀλλ᾽ ἐξέβαλον. ὧν καθάπτεται
Σκληρῶς ὁ ποιητής. αὐτὸ τὸ ψήφισμά τε,
Μεγαρικὸν ὡς ἱκανῶς φησι. καὶ τὸν Περικλέα.
Οὐκ τῶν Λακώνων. τῶν δὲ πάντων αἴτιον.
Σπονδὰς λύσιν τε τῶν ἐρεσιώνων κακῶν.

Ἐδιδάχθη ἐπὶ Εὐθυμένους ἄρχοντος ἐν Ληναίοις διὰ Καλλιστράτου. καὶ πρῶτος ἦν. δεύτερος Κρατῖνος Χειμαζομένοις. οὐ σώζονται. τρίτος Εὔπολις Νουμηνίαις.

OCCASIO FABVLÆ, QVÆ INSCRIBITVR ACHARNENSES EX ATHEnæo, Thucydide, Diodoro Siculo, & Plutarcho.

EX FRISCHLINO.

ERAT *Athenis Aſpaſia Socratica, mulier ſpecioſiſſima: cuius fama vniuerſam Græciam compleuerat. Hanc impendiò amabat Pericles, ciuitatis Atticæ Prætor. Cùm autem iuuenes Athenienſes temulenti, Megaram fuiſſent profecti, & Simæthã nobile ſcortũ rapuiſſet: Megarenſes dolore iracundiæ permoti, Athenas proficiſcuntur, & Aſpaſiæ duas meretriculas viciſſim auferunt. Hinc belli Peloponneſiaci principium erupit omnibus Græcis, ex tribus meretricibus, vt docet Athenæus in Dipnoſoph. Nã ira percitus Aſpaſiæ amator Pericles, decreto publico ſanxit:*

ſi quis Megarenſis attingeret finẽm Atticum, ea res homini illi capitalis eſſet: præterea, in ſolenni iureiurando adderẽt, vt bis quotannis agrum Megarenſem popularentur. Atque hoc plebiſcitum Pericles in tabulam retulit. Cùm autem Rex Lacedæmoniorum Archidamus ſuos legatos Athenas miſiſſet: tum vt ſocios Athenienſes pacarent, & ab amicitia Corcyreorum eos auerterent: tum verò imprimis, vt hoc illi plebiſcitum Megaricum abrogarent: ibi ſolus Pericles omnibus reſtitit: & ſua pertinacia decretum conſeruauit, lege obtenſa: quæ tabulam, in quam plebiſcitum eſſet relatum, vetaret reuellere. Etſi autem aliæ quoque cauſæ fuerant, quæ Athenienſibus infeſtos reddiderant Peloponneſios: tamen ob illas arma non fuiſſe ſociis illaturos Lacedæmonios, ſi Athenienſes adduci potuiſſent, vt plebiſcitum Megaricum facerent irritum: autor eſt Plutarchus. Confirmati igitur ad arma ciues orationibus Periclis, obtemperant illi: & res ſuas, liberos, coniuges & omne inſtrumentum domeſticum ex agris in vrbem comportant: iumenta & oues in Eubœam mittunt: vt refert Thucydides: qui hanc migrationẽ difficilem fuiſſe Athenienſibus tradit: propterea, quòd pleriq; eorum ruri viuere conſueuiſſent. Magnis paulo poſt copiis Lacedæmonij cum ſociis (inter quos erant etiam Bœotij) Rege Archidamo duce, Atticam ingrediuntur, & deuaſtatis prædiis ac vitibus exciſis, fœdatisq; finibus, Acharnas vſque, quæ Atticæ curia fuit, perueniunt. Nam, autore Thucydide, ciues Acharnenſes, præcipuam partem vrbis, neutiquàm putabat Archidamus paſſuros eſſe vaſtationem ſuorum fundorum: ſed reliquos omnes ad pugnam incitaturos: aut vbi res ſuas amiſiſſent Acharnenſes, non proinde promtos fore credebat ad pugnandum pro aliis: & forte ſeditionem inter illos futuram eſſe. Hæc Archidamo fuiſſe conſilia ſedenti ad Acharnas, refert Thucydides. Conflagrantibus poſtea, in conſpectu ciuium, prædiis & agris ipſi concurrere & cœtus facere incipiebant: in quibus multum altercationum erat: cùm alij ad erumpendum incitatores eſſent, alij quidam dehortarentur. Vates item oracula decantabant varia, neque inter ſe conſentientia: quæ quiſque, ſicut affectus erat, ita accipiebat. Acharnenſes porrò, vt qui ſibi non minima pars ciuitatis eſſe videbantur, populum ad pugnam, quàm maximè inſtigabant. Denique tota ciuitas commota erat, & Pericli irata, qui ciues ab eruptione prohibebat: & huius belli autor fuerat. Inter hos etiam Cleo fuit, teſte Plutarcho: qui, vbi ciuitatem in illum incenſam vidit, auram popularem captans, acriter mordebat Periclem. Verùm nihil iſtorum mouit Periclem, ſed ignominiam moderate tulit: & eos, qui angebantur ob vaſtationẽ agrorũ, demulſit: dicens arbores caſas & deiectas mox renaſci: virorum cæſorum iterum non promtam fore facultatem. Nauibus in Peloponneſum dimiſſis terram hoſtium per legatos vaſtauit: ipſe terreſtri exercitu in fines Megaricos ducto, eos vndequaque conculcauit. Paulò poſt fœdus & amicitiam ineunt Athenienſes cum Nymphodoro Abderita: cuius ſororem habebat Sithalces Rex Thracum: per quem etiam Regem ipſum ſibi adiungunt. Nam Athenas veniens Nymphodorus, fœdus & ſocietatem Sithalcæ cũ Athenienſibus conciliauit: & Sadocum filium Sithalcæ ciuem Athenis fecit: atque Athenienſibus pollicitus eſt, ſe bellum, quod gerebatur in Thracia, compoſiturum eſſe, & apud Sithalcen perſuadendo effecturum: vt in Thracia cõſcriptas copias equitum & peditum, peltis vtentium, auxilio Athenienſibus mitteret. Conciliauit etiam Perdiccam, filium Alexandri, Regem Macedonum Athenienſibus, vt ſua cum illis arma coniungeret. Cùm autem multis vltrò citroq; cladibus illatis bellum in tam longum duceretur, multi ciues deſiderio agrorum & tranquillitatis publicæ, arma deteſtabantur: quanquam plures initio, inter quos erant Acharnenſes præcipui, vindictam expetebant, vt acceptas clades in hoſtibus vlciſcerentur. Senatus vana ſpe populum lactabat: de pace nihil conſultabat: ſed tantummodo magnificis promiſſis, de affuturis Regum auxiliis plebem deliniebat. Huc accedebat, quòd Athenienſes [illegible]lta ambitione Alcibiadis incitati, anno belli 17. cùm in ſpem veniſſent Siciliæ totius occupandæ, ſuos illò miſiſſent exercitus, ducibus Alcibiade, Nicia & Lamacho. In hoc enim bello duo duces Nicias & Lamachus, amiſſis quadraginta millibus hominum perierunt: ſicut hiſtoriam huius belli recitat Thucydides lib. 6. Hinc occaſionem traxit Ariſtophanes, vt præſentem ſcriberet Comœdiam: in qua ſtulta Athenienſium conſilia, & plebiſciti Megarici immanitatem, ideoq; totius belli incommoda propoſito Lamachi interitu demonſtrat, pacemq; cum Lacedæmoniis ineundam ſuadet: commonſtratis omnibus, quæ pacem comitari ſolent, operibus & commodis.

ARGV-

ARGVMENTVM FABVLÆ ACHARNENSIVM.

INITIO quendam ciuem Atticum, Dicæopolin (quaſi dicas, Iuſtum ciuem) introducit, qui de peruerſo Reip. ſtatu queritur, & vitia quædam Athenienſium partim riſu, partim fletu digna, Comicè perſtringit: vt quòd Æſchyli poëmatibus neglectis, Theognidis aut Euripidis fabulas audiant: & quia pacem non promoueant, ſed de aliis rebus conſultent. Ingreſſis in ſcenam Senatoribus, ſtatim adeſt Caduceator ſiue præco, qui ſingulos hortatur, vt ſuam quiſque dicat ſententiam. Ibi Amphitheus; quòd pacem & fœdus cum Spartanis ineundum ſuaderet, è curia eiicitur: fruſtrà indignante Dicæopoli. Poſtea audiuntur legati, à rege Perſico cum Pſeudartabano, eiuſdem Satrapa reuerſi. Hi in concilio ſuas comeſſationes & luxum Perſicum exponunt. Tandem productus Pſeudartabanus regis ſui mãdata, lingua Perſicà commemorat: Cuius verba cùm præco perperam ac falſò interpretaretur de auro, quod rex miſſurus eſſet, Dicæopolis remotis arbitris, longè aliud ex ipſo comperit. Quare vana ſpe populum lactari intelligẽs, ſibi conſilium capit, & Amphitheum ad Lacedæmonios ablegat, vt ſibi cum Lacedæmoniis fœdus faciat. Intèrim à Caduceatore vocatur in Senatum Theorus, hoc eſt, ſpectator, vt Sithalcis Thracum regis reſponſum, de auxiliis & ſocietate belli, exponat. Verùm is conſimili vanitate populum ludificat, & magnifica regis auxilia & promiſſa commemorat. Reuerſus interim Lacedæmone, Amphitheus ſecum inducias & fœdera refert. Verùm deprehẽſus ab Acharnenſibus, qui propter vineta deuaſtata, Spartanis grauiter infenſi erant, vim perſequentum ægrè effugit. Dicæopolis acceptis ab eo fœderibus domum lætus abit: &, vt gratus ſit diis immortalibus, ruri Choas, quod Bacchanale erat feſtum, celebrare inſtituit. Huic imminet ex improuiſo Chorus ſenum Acharnenſium, qui Amphitheum, fuga elapſum, quærit, vt ab eo pœnas ſumat: quandoquidem ille fœdus cum atrociſſimis hoſtibus pepigiſſet. Egreſſus domo cum ſeruo, vxore & filiabus, Dicæopolis Choas agere parat. Ibi ſeruus Priapum in palo, filia calathum, mater pultem & coclear geſtat. Vbi iſta Chorus animaduertit, illicò Dicæopolin pro Amphitheo comprehendit: eíque lapidibus intentis, mortem comminatur, neque vllas excuſationes admittit. Cùm verò alia ratione ſe non poſſet defendere, viciſſim illis minatur, niſi audiatur, ſeſe Acharnenſium obſides violaturum. Prolato mox cophino carbonibus oppleto, necem Dicæopolis ſtricto enſe intentat. Quo ſpectaculo carbonarij Acharnẽſes commoti, & carbonum tanquam liberorum miſerti, Dicæopolin abiectis lapidibus audiunt, & ſententiam de Lacedæmoniis liberè dicere vltrò iubent. Sed ille prius quàm peroret, habitum vt ſibi mutare, & mendici veſtibus amiciri liceat, ab Acharnenſibus petit. Ea re impetrata, Euripidem accedit, qui heroas in Tragœdijs mendicos producere ſolebat, eúmque exorat, vt Telephi habitu ipſum amiciat, & reiiculas concedat: quibus Dicæopolis contra Acharnicos ſe defendat. Habitu mendici accepto, iam auarus & petax redditus, vt fert mendicorum natura, quorum pera nunquam impletur, modò hoc, modò aliud ab Euripide poſtulat, ac difficulter admodum ab oſtio remouetur. Rediens ergo ad ſuos Acharnenſes, Dicæopolis eleganti oratione Lacedæmonios excuſat: culpam in Periclis iam defuncti pertinaciam, & Megarenſium miſeriam reiicit: quæ duo Lacedæmonios impuliſſe ait, vt primùm opem tulerint oppreſſis: deinde vaſtatis Athenienſium vineis, & Atticæ agris, parem Athenienſibus gratiam repoſuerint. Hoc cognito pars Chori Dicæopolidi aſſentitur, pars (vt fit) grauiter illi ſuccenſet, & Lamachum ducem exercitus aduocat. Ab hoc petunt, vt proditorem iſtum armis opprimat. Sed is, cùm armatus accurreret, ſalſè à Dicæopolide irridetur, & tanquam mollis ac Cinędus, cum ſuis armis exploditur. Nam pauper & inops, compilatis Reip. commodis, ad ſummas opes & honores, malis artibus peruenerat. Lamacho minante bellum ſe cum Peloponneſijs continuaturum: Dicæopolis contra forum & Emporia Attica Megarenſibus & Thebanis ſe permiſſurum affirmat. Eo degreſſo, Chorus Ariſtophanem laudat, vt patriæ amantem, & bene conſulentem

Reipub. quod regis Perſarum teſtimonio confirmat. Deinde Athenienſes accuſat, quòd veteranos milites negligant, & à iunioribus per calumnias eos deferri, accuſat opprimi patiantur. In Strophis verò & Antiſtrophis, inuocata Muſa Acharnica, hortatur Athenienſes, vt bene meritis dignam reddant gratiam. Conceſſo Megarenſibus & Bæotis foro Attico, aduenit Megareus cum duabus filiabus, quas fame adductus vendere conſtituit, & iocoſè admodum vtranque in porcos transformat, ipſáſque ſacco indit. Dicæopolis vbi hunc videt, mercem licetur: porcos contrectat: iocatur, & tandem mercatur. Fortè interuenit huic contractui Sycophanta, qui ſe mercatorem cum ſuis mercibus delaturum & quadruplaturum eſſe comminatur. Eum repellit Dicæopolis, & receptis ad ſe porcis, Megareo cæpas & ſalem, loco precij perſoluit. Accedit deinde Bæotius, cum omnis generis mercibus, ceu herbis, volucribus, feris, piſcibus, eáſque res in foro Attico venum exponit. Ab hoc Dicæopolis opſonia ad feſtiuitatis ſuæ Choicæ celebrationem neceſſaria mercatur. Nicarchus Sycophanta poſtquam delationem eſſet minatus, inſtinctu Chori ab vtroque malè multatur, & facta commutatione mercium, ipſe ſerui humeris imponitur pro vrceo, & in Bæotiam deportatur. Quibus peractis, famulus Lamachi Dicæopolidem adit, & heri ſui nomine turdos atque alias lautitias ab eo petit: ſed nihil impetrat. Ex qua re Chorus ſpem pacis concipit, & bellum, in quod antea toto animo conſiſtebat, iam execratur. At Dicæopolis incœptas Choas peragit, & collaudata pace, eam ſibi vxorem iungit, plurimis enumeratis illius commodis. Accedit deinde Caduceator, qui reliquæ plebi Choas indicit, eámque ad bibendum epulandúmque hoc pacis tempore exhortatur. Paulò pòſt gemens ac plorans accurrit agricola, cui boues ademerant Bæotij. Petit à Dicæopolide, vt ſublato bello, pacem cum Thebanis faciat. Sed quia ſibi ſoli fœdus comparauerat Dicæopolis, nihil obtinet agricola. Aduolat item Paranymphus cum pronuba, & ſponſi ſponſæq́; nomine Dicæopolidem orat, vt pacem cum hoſtibus faciat, ne nouus maritus in militiam euocatus, à coniugis amplexu auellatur. Tum duo prodeunt nuncij, quorum alter Lamacho, homini turbarum & belli ſtudioſo, repentinam hoſtium irruptionem annunciat, & in armis eſſe iubet: alter Dicæopolidem pacis cupidum, ad cœnam ſacerdotis Bacchi inuitat. Hac occaſione arrepta, Dicæopolis Lamachum irridet, armaturam eius exibilat, & militari duritiei, bellíque calamitatibus, commoda, & voluptates pacis, lepidè opponit. Quibus digreſſis, altero quidem in bellum, altero verò ad cœnam, Chorus Antimachum quendam exagitat, & omnibus diris deuouet, ipſúmque obiter Cratinum vellicat. Nulla ibi mora interpoſita adeſt nũcius è caſtris, qui Lamachi heri ſui cladem ac vulnera exponit, omnéſque ſeruos ad curationem vulnerum iubet accurrere. Eum è veſtigio inſequitur Lamachus, & miſerabili clamore cladem acceptam deplorat, bellúmque execratur. Dicæopolis, vbi miſerum videt, falsè irridet, & multis ſarcaſmis turbulento homini inſultat. At ipſe Choro applaudente, vtrem præmij loco, quòd fortiter in feſto Bacchi bibiſſet, ab Acharnenſibus accipit.

ARGVMENTVM

ΑΚΡΟΣΤΙΧΕΣ.

A more Pacis, quidam Acharnenſis ſibi
C omparat ab hoſte fœdus, Amphitheo duce:
H oc vbi ſeniorum plebs videt popularium:
A mphitheum & ipſum perſequuntur lapidibus.
R euerſus ergo in concionem, deuouet
N eci caput, factum niſi probet ſuum.
E xin Periclem & Megaricam legem refert,
N egátque cauſam aliam eſſe præſentis mali.
S ed vt is retentam pacem agat latus domi:
E xcedit vrbe præliatum Lamachus.
I nterea ab hoſte vulnus retulit graue.
S enex reuerſum ridet inter pocula.

ΤΑ ΤΟΥ ΔΡΑΜΑΤΟΣ ΠΡΟΣΩΠΑ.	PERSONÆ DRAMATIS.
Δικαιόπολις.	Dicæopolis.
Κῆρυξ.	Præco.
Ἀμφίθεος.	Amphitheus.
Πρέσβεις.	Legati.
Ψευδαρτάβας, ὁ βασιλέως ὀφθαλμός.	Pſeudartabanus.
Θέωρος.	Theorus.
Χορὸς Ἀχαρνέων.	CHORVS Acharnenſium.
Μήτηρ.	Mater: vxor Dicæopolis.
Θυγάτηρ.	Filia.
Κηφισοφῶν θεράπων Εὐριπίδου.	Cephiſopho, famulus Euripidis.
Εὐριπίδης.	Euripides.
Λάμαχος.	Lamachus.
Μεγαρεύς.	Megareus.
Κόραι.	Puellæ: filiæ Megarei.
Συκοφάντης.	Sycophanta.
Βοιωτός.	Bœotus.
Νίκαρχος συκοφάντης.	Nicarchus, ſycophanta.
Ἄγγελος Λαμάχου.	Nuncius Lamachi.
Γεωργὸς, Δερκέτης φυλάσιος.	Agricola.
Παράνυμφος, ἢ θεράπων νυμφίου	Paranymphus.
Ἄγγελος.	Nuncius Dicæopolis.
Ἕτερος ἄγγελος.	Alter nuncius.

Ἡ εἴσθεσις τοῦ δράματος ἄρχεται ἐκ σημαντικῆς περιόδου καὶ ἑξῆς ἐκ προσώπων ἀμοιβαία. οἱ δὲ στίχοι εἰσὶν ἰαμβικοὶ τρίμετροι ἀκατάληκτοι σα΄. ὧν τελευταῖος ἐγὼ δὲ φράξομαί γε τοὺς Ἀχαρνέας. ὁ μέν τοι μγ κομμάτιον ἀπ' ἐλάσσονος καὶ ρκα΄. πενθημιμερής. ὁ δὲ ξ ἑφθημιμερής. ἐξαιρείσθωσαν καὶ αἱ παρεπιγραφαί. ἐπὶ ταῖς ἀποθέσεσι παράγραφος. ἐπὶ δὲ τῷ τέλει τῶν στίχων κορωνίς.

A

ΑΡΙΣΤΟΦΑΝΟΥΣ

ΑΧΑΡΝΗΣ.

ΔΡΑΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΠΡΩΤΟΥ, Σκηνὴ πρώτη.

ΔΙΚΑΙΟΠΟΛΙΣ.

Τρίμετροι Ἰαμβικοί.

B

BISETVS. Δικαιόπολις τὴν τύχην, τὴν κατάστασιν, ἐν τὴν κακοπάθειαν τῆς πόλεως βαρέως φέρων ἀγανακτεῖ, καὶ μέμφεται, καὶ Ἀθηναίων κακά τινα, τὰ μὲν γέλωτος, τὰ δὲ θρήνου, καὶ ἄλλως ἄξια κωμικῶς διεξέρχεται.

Ὅσα δὴ δέδηγμαι τὴν ἐμαυτοῦ καρδίαν.
Ἥσθην δὲ βαιὰ, πάνυ δὲ βαιὰ, τέτταρα,
ἃ δ' ὠδυνήθην, ψαμμοκοσιογάργαρα.
φέρ' ἴδω τί δ' ἥσθην ἄξιον χαιρηδόνος.
Ἐγᾦδ' ἐφ' ᾧ γε τὸ κέαρ ηὐφράνθην ἰδὼν
τοῖς πέντε ταλάντοις οἷς Κλέων ἐξήμεσεν.

ARISTOPHANIS

ACHARNENSES.

ACTVS I. SCENA I.

DICÆOPOLIS.

Senarij Iambici.

Qvàm multa ſunt, quæ aſsiduè cor mordent meum?
Quàm rara, quibus oblector? næ, rara (admodum:
Vix quatuor: quæ verò dolorem mihi ferunt,
Innumera ſunt & montem arenæ æquant. Agè
C *Videam, quid ſit: quamobrem meritò gaudeam.*
Noui ego, noui meum quid oblectet animum:
Quādo quinque talenta video, quæ euomit Cleo.

Σχόλ. Ὅσα δὴ δέδηγμαι.] θαυμαστικὸν τὸ ὅσα, ἀντὶ τοῦ πολλά. ὁ δὲ δὴ συμπληρωματικὸς, ὡς ἔχουσιν δηλοῖ. ἐχρήσατο δὲ αὐτῷ καὶ Θουκυδίδης ἐν τῷ προοιμίῳ, κίνησις γὰρ αὕτη δὴ μεγίστη. δύναται δὲ λείπειν ἡ κατὰ πρόθεσις, ἵν' ᾖ κατὰ τὴν ἐμαυτοῦ καρδίαν. ὃ καὶ βέλτιον, ὅτι μεταφέρει ἀπὸ τοῦ θυμοῦ ἐπὶ τὴν καρδίαν. ἀντὶ γὰρ τοῦ εἰπεῖν κατὰ τὸν ἐμαυτοῦ θυμὸν, κατὰ τὴν ἐμαυτοῦ καρδίαν φησί. δέδηγμαι δὲ, ἀντὶ τοῦ ὀνίαμαι, λελύπημαι. καὶ Ὅμηρος, δάκε δὲ φρένας Ἕκτορι μῦθος. τὸ θυμοδακὴς μῦθος. ἄλλως. καλῶς ἔφη δέδηγμαι τὴν καρδίαν, παρόσον περὶ τὴν καρδίαν συνίσταται τὰ τοῦ θυμοῦ τε καὶ τῆς ἡδονῆς. ὡς τὸ παρ' Ὁμήρῳ Ὀδυσσεὺς θυμούμενος κατὰ τῶν μνηστήρων. στῆθος δὲ πλήξας, κραδίην ἠνίπαπε μύθῳ. τέτλαθι δὴ κραδίη φάσκων. Ψαμμακοσιογάργαρα] ἀντὶ πολλὰ καὶ ἀναρίθμητα. τὸ γὰρ ψαμμακόσια καθ' ἑαυτὸ, ἐπὶ πλήθους ἐτίθετο. παρὰ μὲν Εὐπόλιδι ἐν Χρυσῷ γένει οὕτως. ἀριθμεῖν θεατὰς ψαμμακοσίους. παρὰ τὸ ἑξακοσίους, ἢ ἑπτακοσίους ἀπὸ τῆς ψάμμου ἀριθμητικῶς γεγενημένον. καὶ τὰ γάργαρα δὲ, ἐπὶ πλήθους ἐτίθετο. ὡς ἐν Λημνίαις. ἀνδρῶν ἐπακτῶν ταῦτα γάργαρ' ἐστία καὶ παρὰ Ἀριστομένει ἐν Βοηθοῖς. ἔνδον γὰρ ἡμῖν γάργαρα. καὶ παρὰ Σώφρονι. ἁ δὲ οἰκία τῶν ἀργυρωμάτων γαργαίρει. καὶ ἐν τῇ τραγῳδίᾳ χρημάτων τε γάργαρα. θέλουσι δέ τινες καὶ τὸ παρὰ τῷ ποιητῇ, κάρκαιρε δὲ γαῖα πόδεσσι, τὴν πολλὴν κίνησιν τῶν ποδῶν σημαίνειν. οἷον γάργαιρε. καὶ τὸν Καρκίνον δὲ οὕτως ὀνομάζεσθαι, διὰ τὸ πλῆθος τῶν ποδῶν. ἄλλως. ἀπὸ δύο λέξεων τὸ σύνθετον ἐποίησε δηλοῦσαν πολλά. σύγκειται γὰρ ἀπό τε τῆς ψάμμου τὸν ἀριθμὸν οὐκ εἶναι. ὁ γὰρ Πύθιος νεανιεύεται τὸν ψάμμου τὸν ἀριθμὸν οἶδ' εἶναι, αὐτὸς ὢν ἐν οἷς λέγει, οἶδα δ' ἐγὼ ψάμμου τ' ἀριθμὸν καὶ μέτρα θαλάσσης. καὶ Εὔπολις ἐπεσημήνατο τὴν λέξιν αὐτοῦ. ἀριθμεῖν θεατὰς ψαμμακοσίους. δύναται γὰρ ἐγκεῖσθαι τῇ λέξει τὰ κόσια. ἥτις ἐστὶ κατάληξις τῶν μετὰ τὸν ἑκατὸν ἀριθμὸν μέχρι τῶν χιλίων. ὃς πλήθους ἐστὶ πολλοῦ σημαντικός. οἷον διακόσια τριακόσια καὶ ἑξῆς. τὸ δὲ γάργαρα καὶ αὐτὸ ἐπὶ πλήθους λαμβάνεται διὰ τὴν συγγένειαν τὴν πρὸς τὸ κ. εἴρηται δὲ, ἀντὶ τοῦ ἄφθονα καὶ ἀναρίθμητα. τὸ δὲ κάρκαιρε παρὰ τῷ ποιητῇ ἐστὶ, κάρκαιρε δὲ γαῖα πόδεσσι. μέμνηται δὲ καὶ Κρατῖνος, Ἀρίστων ἀνδρῶν πάντα γαργαίρει πόλις, εἴρηται πλήθει.

Bisetvs. Ἥσθην] παρὰ τὸ ἥδεσθαι, τὸ χαίρειν, τὸ εὐφραίνεσθαι. τὸ δὲ ἐγῷδα, ἀντὶ τοῦ ἐγὼ οἶδα.

Σχόλια. Ἄξιον χαιρηδόνος.] ἀντὶ τοῦ χαρᾶς, πρὸς τοῦτο δὲ ὡς ἀλγηδόνος. ὡς γὰρ ἀπὸ τοῦ ἀλγύνω, μέλλοντος ἀλγηδὼν ἀλγηδόνος, οὕτω καὶ ἀπὸ τοῦ χαιρήσω χαιρηδὼν χαιρηδόνος. Τὸ κέαρ εὐφράνθην.] ὡραίως Ἀριστοφάνης τὴν καρδίαν εἶπε κέαρ. ἄνω γὰρ εἶπεν. ὅσα δὴ δέδηγμαι τὴν ἐμαυτοῦ καρδίαν, νῦν φησὶν ἐφ' ᾧ τὸ κέαρ εὐφράνθην. Τοῖς πέντε ταλάντοις] ἀπλήστως ἀλλότρια καταφαγὼν, ἐξήμεσεν αὐτά. ἀντὶ τοῦ κλέψας καὶ καταπιὼν ἀπέδωκεν. ἐζημιώθη γὰρ ὁ Κλέων πέντε τάλαντα, διὰ τὸ ὑβρίζειν τοὺς ἱππέας. παρὰ τῶν νησιωτῶν γὰρ ἔλαβε πέντε τάλαντα ὁ Κλέων, ἵνα κουφίσαι πείσῃ τοὺς Ἀθηναίους αὐτοὺς τῆς εἰσφορᾶς. αἰσθόμενοι δὲ οἱ ἱππεῖς, ἀντέλεγον καὶ ἀπῄτησαν αὐτόν. μέμνηται Θεόπομπος.

Ταῦθ' ὡς ἐγανώθην, καὶ φιλῶ τοὺς ἱππέας
Διὰ τοῦτο τοὔργον, ἄξιον γὰρ Ἑλλάδι.
Ἀλλ' ὠδυνήθην ἕτερον αὖ τραγῳδικόν.
Ὅτε δὴ κεχήνη προσδοκῶν τὸν Αἰσχύλον.
Ὁ δ' ἀνεῖπεν, εἴσαγ' ὦ Θέογνι τὸν χορόν.
Πῶς τοῦτ' ἔσεισέ μου δοκεῖς τὴν καρδίαν;
Ἀλλ' ἕτερον ἥσθην ἡνίκ' ἐπὶ Μόσχῳ ποτὲ
Δεξίθεος εἰσῆλθ' ᾀσόμενος Βοιώτιον,
Τῆτες δ' ἀπέθανον καὶ διεστράφην ἰδὼν,
Ὅτε δὴ παρέκυψε Χαῖρις ἐπὶ τὸν ὄρθιον,
Ἀλλ' οὐδεπώποτ' ἐξ ὅτου 'γὼ ῥύπτομαι

D *Vt lætor ob hanc rem, & equites amo. Nam facinus hoc*
Dignum certè fuit vniuersa Græcia.
Rursum indolui propter Tragicas ineptias:
Quòd, cùm ego maximo hiatu expectauissem Æschylum,
Præco clamaret: heus Theogni chorum introduc.
Quomodo putas, hoc animum perculerit meum?
E *Sed aliud item me oblectauit: cùm ingressus est*
Post Moschum, Dexitheus, canturus Bœotium.
Hoc anno mortuus sum, & distortus fui
Oculis, videns, quòd respiceret ad Orthium
Modum Charis, sed ex quo ego sordibus eluor,
Nunquam pulueribus sic ægrè afflictus fui,

Σχόλια. Ταῦθ' ὡς ἐγανώθην.] ἀντὶ τοῦ ἐχάρην, ἐφαιδρύνθην. ἀπὸ τοῦ γάνυμαι. Ὅμηρος. γάνυται δέ τε φρένα ποιμήν. ἀπὸ μεταφορᾶς τῶν λαμπρυνομένων χαλκωμάτων.

Bisetvs. Εὐστάθιος. γάνος, ἡ χαρὰ, παρὰ τὸ γάλα, τροπῇ τοῦ λ εἰς ν. ὅθεν τὸ γανοῦσθαι, τὸ χαίρειν. καὶ γάνυσθαι, καὶ γανύσκεσθαι ταυτόν.

Σχόλια. Ἄξιον γὰρ Ἑλλάδι.] τοῦτο παρῳδία καλεῖται, ὅτ' ἂν ἐκ τραγῳδίας μετενεχθῇ. ἔστι δὲ τὸ ἡμιστίχιον ἐκ Τηλέφου Εὐριπίδου ἔχον οὕτω. κακῶς ὄλοιτ' ἄν. ἄξιον γὰρ Ἑλλάδι. εἰς τὸ δρᾶμα οὖν τῶν ἱππέων ἀποτείνεται. διὰ τούτου γὰρ φαίνεται καταδικασθεὶς ὁ Κλέων, τάλαντα ε. ἄξιον οὖν φησιν Ἑλλάδος, καταδικασθῆναι τὸν Κλέωνα.

Bisetvs. Ἄλλως. Ἄξιον Ἑλλάδι, ἀντὶ τοῦ Ἑλλάδος. καινοπρεπέστερον. ἀλλὰ τὸ ἄξιον, καὶ τὸ ἀνάξιον μετὰ δοτικῆς ἀντὶ τοῦ πρέπον, ἢ μὴ πρέπον λαμβάνεται. οἷον παρὰ Ξενοφῶντι, ἄξιον ἀνθρώποις ζῆν. ἐν τῷ α. τῶν ἀπομνημονευμάτων. καὶ ἐν τῷ β. „ Σοὶ δ' οὖν ἄξιον, ὦ Ἀρίστιππε. καὶ τὰ ἑξῆς. καὶ ἐν τῷ γ. „ Οὐκ οἴει τοι ἄξιον εἶναι ἐπιμεληθῆναι ὅπως διασωθῇ; ἄξιον οὖν Ἑλλάδι, ἀντὶ τοῦ πρέπον.

Σχόλια. Τραγῳδικόν.] ἀντὶ τοῦ ἐμπαθές. ἐπείπερ ἡ τραγῳδία ἐμπαθῶν πραγμάτων ἀπαγγελτική. ἢ ἐπεὶ περὶ τραγῳδιῶν μέλλει λέγειν. Ὅτε δὴ κεχήνη.] ἡ συναίρεσις τοῦ κεχήνειν, ἀττική. τὸ γὰρ ε καὶ ι, εἰς η συναίρουσιν. εἰς τὸ αὐτὸ συναλειφὴ, ἀντὶ τοῦ κεχήνειν. ἔστι δὲ τὸ κεχήνη ἰακόν. οἱ γὰρ Ἴωνες ἀπὸ τοῦ αὐτοῦ συμφώνου ἄρχονται. οἱ δὲ σφόδρα προσέχοντές τινι, κεχήνασι. δύναται δὲ εἶναι κατὰ μεταφορὰν τῶν ὀρνίθων τῶν ἔτι νεοττῶν, προσδεχομένων τὴν τροφὴν καὶ ἔτι κεχηνότων. οἷον προσφιλὲς μοι ἦν τῶν Αἰσχύλου τραγῳδιῶν ἀκοῦσαι. Προσδοκῶν τὸν Αἰσχύλον.] ἀντὶ τοῦ Αἰσχύλου τραγῳδίας. ὥσπερ καὶ ἡμεῖς ἔχοντες τὰ Αἰσχύλου, Αἰσχύλον λέγομεν ἔχειν. οὐ γὰρ ἔζη κατ' ἐκεῖνον τὸν χρόνον. ἐτελεύτησε γὰρ ἐπὶ ἄρχοντος Καλλίου τοῦ μετὰ Μνησίθεον, τούτοις πρότερον ἐνιαυτόν. τι-

μῆς δὲ μεγίστης ἔτυχε παρ' Ἀθηναίοις ὁ Αἰσχύλος. καὶ μόνου αὐτοῦ τὰ δράματα ψηφίσματι κοινῷ καὶ μετὰ θάνατον ἐδιδάσκετο. Οὐδ' ἀνεῖπεν εἴσαγε.] ἀνηγόρευσεν. ὁ κήρυξ δὲ δηλονότι. Θέογνις δὲ οὗτος, τραγῳδίας ποιητὴς, πάνυ ψυχρὸς διὰ τῶν τριάκοντα, ὃς καὶ Χιὼν ἐλέγετο. Πῶς τοῦτ' ἔσεισέ μου.] ἄπιστον οὖσαν φύσει, μᾶλλον ἐπίστευσε. κέχρηται δὲ τῇ ὑπερβολῇ τῇ ἐπὶ τῆς καρδίας, καὶ Θουκυδίδης τὸ ὄνομα φράζων. Ἡνίκ' ἐπὶ Μόσχῳ ποτέ.] ἀντὶ τοῦ μετὰ τὸν Μόσχον. ἦν δὲ οὗτος φαῦλος κιθαρῳδὸς, πολλὰ ἀπνευστὶ ᾄδων. εἰς τὸ αὐτό. ὁ Μόσχος κιθαρῳδὸς Ἀκραγαντῖνος. τινὲς οὕτως. ὅτι ὁ νικήσας, ἆθλον ἐλάμβανε Μόσχον. τὸ δὲ Βοιώτιον μέλος οὕτω καλούμενον, ὅπερ εὗρε Τέρπανδρος. ὥσπερ καὶ τὸ Φρύγιον. ὁ δὲ Δεξίθεος, ἄριστος κιθαρῳδὸς καὶ Πυθιονίκης. οἱ δὲ ψυχρὸν αὐτὸν εἶναί φασιν. Τῆτες δ' ἀπέθανον. ἀπὶ ἔτος. ὅπερ οἱ Δωριεῖς τῆδες λέγουσιν. εἰς τὸ αὐτό. ἀντὶ τοῦ ἐπ' ἔτος. οἱ Δωριεῖς δὲ διὰ τοῦ δ λέγουσι τῆδες. Οἷς δὴ παρέκυψε Χαῖρις.] καλῶς τὸ παρέκυψεν. ὅθεν δὲ τὸ κύψαντι κιθαρῳδὸς καὶ αὐλητὴς φαῦλος. ὁ δὲ ὄρθιος αὐλητικὸς νόμος, οὕτω καλούμενος, διὰ τὸ εἶναι εὔτονος καὶ ἀνάτασιν ἔχειν. ὡς δηλοῖ καὶ Ὅμηρος, ἔνθα στᾶσ' ἤϋσε θεὰ μέγα τε δεινόν τε ὄρθι. Ἀχαιοῖσι δὲ μέγα σθένος ἔμβαλ' ἑκάστῳ.

Bisetvs. Χαῖρις κατὰ τὸν Σουΐδαν κιθαρῳδὸς ἦν ἄμουσος. οἱ δὲ ἄμουσοι διὰ τὴν τῆς μουσικῆς ἀπειρίαν παρακύπτειν, καὶ τὰ μουσικὰ ὄργανα, οἷς χρῶνται, ἀεὶ προσβλέπειν εἰώθασιν, ἵνα μὴ περὶ τοὺς μουσικοὺς ῥυθμοὺς, καὶ περὶ τὴν ἁρμονίαν αἰσχρῶς ἁμάρτωσι, καὶ ὑπὸ τῶν ἀκουόντων καταγελῶνται. τὰ δὲ παλαιὰ σχόλια ἴσως οὕτω γραπτέον. καλῶς τὸ παρέκυψεν, ἐφ' ὅθεν ὁ Χαῖρις τῷ κύψαι ἂν εἴη κιθαρῳδὸς, καὶ αὐλητὴς φαῦλος. τουτέστιν ἐφ' ὅθεν τοιαύτῃ παρακύψει ἑαυτὸν κιθαρῳδὸν, καὶ αὐλητὴν φαῦλον εἶναι δηλοῖ.

Σχόλια. Ἐξότου 'γὼ ῥύπτομαι.] ἀντὶ τοῦ σμήχομαι. τουτέστι ζῶ, μεταφορικῶς. τῷ γὰρ ζῶντι ἕπεται τὸ ῥύπτεσθαι. ῥύμματα γὰρ τὰ σμήγματα. καὶ Ὅμηρος. ῥύμματα πάντα κάθηρεν. ῥύπτεσθαι οὖν τὸ σμήχεσθαι. παρεμπλάσει τοῦ τ. τὸν ῥύπον ἀφαιρεῖσθαι. ὁ δὲ ῥύπος, κατὰ ἀφαίρεσιν τοῦ χ. ῥύπος γάρ, ὁ τῷ χρωτὶ ὑπὼν πῖλος.

Οὕτως ἐδήχθην ὑπὸ κονίας γε τὰς ὀφρῦς,
Ὡς νῦν ὁπότ' οὔσης κυρίας ἐκκλησίας
Ἑωθινῆς, ἔρημος ἡ Πνὺξ αὑτηί.
Οἱ δ' ἐν ἀγορᾷ λαλοῦσι, κἄνω καὶ κάτω
Τὸ σχοινίον φεύγουσι τὸ μεμιλτωμένον.
Οὐδ' οἱ Πρυτάνεις ἥκουσιν, ἀλλ' ἀωρίαν
Ἥκοντες, εἶτα δ' ὠστιοῦνται πῶς δοκεῖς,
Ἐλθόντες ἀλλήλοισι, περὶ πρώτου ξύλου,
Ἀθρόοι καταρρέοντες. εἰρήνη δ' ὅπως
Ἔσται προτιμῶσ' οὐδέν. ὦ πόλις πόλις.
Ἐγὼ δ' ἀεὶ πρώτιστος εἰς ἐκκλησίαν
Νοστῶν κάθημαι, κᾆτ' ἐπειδὰν ὦ μόνος,
Στένω, κέχηνα, σκορδινῶμαι. πέρδομαι,
Ἀπορῶ, γράφω, παρατίλλομαι, λογίζομαι,
Ἀποβλέπων εἰς τὸν ἀγρὸν, εἰρήνης ἐρῶν.
Στυγῶν μὲν ἄστυ, τὸν δ' ἐμὸν δῆμον ποθῶν,
Ὃς οὐδὲ πώποτ' εἶπεν, ἄνθρακας πρίω,
Οὐκ ὄξος, οὐκ ἔλαιον, οὐδ' ᾔδει πρίω.
Ἀλλ' αὐτὸς ἔφερε πάντα χὡ πρίων ἀπῆν.
Νῦν οὖν ἀτεχνῶς ἥκω παρεσκευασμένος,
Βοᾶν, ὑποκρούειν, λοιδορεῖν τοὺς ῥήτορας,
Ἐάν τις ἄλλο πλὴν περὶ εἰρήνης λέγῃ.
Ἀλλ' οἱ Πρυτάνεις γὰρ οὑτοιί, μεσημβρινοί,
Οὐκ ἠγόρευον τοῦτ' ἐκεῖν' οὑγὼ 'λεγον,
Εἰς τὴν προεδρίαν πᾶς ἀνὴρ ὠστίζεται;

C *Circa ſupercilia, vt nunc, dum ſtato die*
Comitia aguntur hic primo diluculo:
Et tota Pnyx hominibus vacua 'ſt: interim
Iſti loquuntur in foro: & minio illitum
Funem ſurſum atque deorſum defugiunt: neque
Vrbis præfecti veniunt. At quando venient
Serius, ibi inuicem ſe trudent: qui putas?
D *Dum primam quiſque ſedem captabit ſibi,*
Confertimque omnes ingruent. ſed de bona
Quid fiat pace, nihil quicquam penſi iam habent.
O ciuitas, ego ſemper primus in forum
Reuertor & deſideo. at poſtquam ſolus hic
Sum: gemo, pandiculor, oſcito, pedo, dubito,
Scribo, vulſuram patior, rem conſidero,
E *Dum pacis amore flagrans, intueor agrum:*
Vrbémque exoſus rus meum deſidero:
Quod nunquam mihi dicit, carbones emtum abi,
Acetum, oleum: immo haud nôrat verbum, eme.
Sed ipſum proferebat omnia: quíque emat,
Aberat. nunc igitur planè aduenio in hunc locum
F *Paratus clamare, obturbare, duriter*
Conuitiari oratores: ſi quiſpiam
Verbum vnum, præterquam de pace, dixerit.
Sed hi præfecti ſunt vrbis, meridie
Venientes, nónne fore hoc prædixeram?
Nunc quiſque ad primum truditur ſubſellium.

Σχόλια. Ὑπὸ κονίας] παρ' ὑπόνοιαν. δέον γὰρ εἰπεῖν ὑπὸ λύπης τὴν καρδίαν, ὡς καὶ ἐν ἀρχῇ ἔφη, ὑπὸ κονίας τὰς ὀφρῦς εἶπεν. ὅτι καὶ οἱ κονίαν ἤτοι ἄσβεστον ὀσμώμενοι, δάκνονται τὴν ὀφρῦν. ἄλλως. ὑπερβατόν. ἀλλ' οὐδεπώποτ' ἐξότου γὰρ ῥύπτομαι, οὕτως ἐδήχθην ὑπὸ κονίας τὰς ὀφρῦς. Κυρίας ἐκκλησίας] ἐν ᾗ ἐκύρουν τὰ ψηφίσματα. εἰσὶ δὲ νόμιμοι ἐκκλησίαι αἱ λεγόμεναι τρεῖς τοῦ μηνὸς Ἀθήνησιν. ἡ πρώτη καὶ ἡ δεκάτη καὶ ἡ τριακάς. εἰσὶ δὲ καὶ πρόσκλητοι ἐναγόμεναι κατά τινα ἐπείγοντα πράγματα. αἱ μὲν οὖν νόμιμοι καὶ ὡρισμέναι ἐκκλησίαι κύριαι λέγονται ὡς ἔφαμεν. αἱ δὲ πρὸς τὰ κατεπείγοντα συναγόμεναι, σύγκλητοι.

G Bisetvs. Σουΐδας. κυρία ἐκκλησία. οἱ Πρυτάνεις συνῆγον τὴν βουλὴν καὶ τὸν δῆμον. καὶ τὴν μὲν βουλὴν ὁσημέραι. τὸν δὲ δῆμον τετράκις τῆς Πρυτανείας ἑκάστης. ἐν δὲ τῇ κυρίᾳ ἐκκλησίᾳ ἔδει τὰς ἀρχὰς ἀποχειροτονεῖν, αἳ ἐδόκουν μὴ καλῶς ἄρχειν. καὶ περὶ τῆς φυλακῆς τῆς χώρας, καὶ τῆς εἰσαγγελίας ἐν ταύτῃ τῇ ἐκκλησίᾳ οἱ βουλό-

μένοι λόγους ἐποιοῦντο. κυρία δὲ ἡμέρα λέγεται ἡ προωρισμένη, καὶ ἐμπρόθεσμος. Εὐριπίδης ἐν Ὀρέστῃ,

Κυρία δ' ἥδ' ἡμέρα,
Ἐν ᾗ διοίσει ψῆφον Ἀργείων πόλις.

τὸ αὐτὸ καὶ κύριον ἦμαρ καλεῖται. ὁ αὐτὸς ἐν Ἀλκήστιδι.

Καὶ μὴν τόδε δὴ κύριον ἦμαρ.

Σχόλια. Ἡ Πνὺξ αὐτηί.] ἡ ἐκκλησία παρὰ τὴν τῶν λίθων πυκνότητα. ἢ ἀπὸ τοῦ πυκνοῦσθαι τοὺς ἄνδρας ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ. ὡς αὐτὸς ἐν Σφηξὶν ἔδοξέ μοι, περὶ πρώτην τὴν ὥραν ἐν τῇ Πυκνί. Οἱ δ' ἐν ἀγορᾷ λαλοῦσι.] διάφορα δηλοῖ λέξις. νῦν μὲν τὴν ἐκκλησίαν. ὅθεν ὁ Νέστωρ ἀγορητής. καὶ τὸν τόπον ἔνθα πιπράσκεται τὰ ὤνια, καὶ αὐτὰ τὰ ὤνια σημαίνει. Τὸ σχοινίον φεύγουσιν.] ὑπὲρ τοῦ ἐξ ἀνάγκης αὐτοὺς εἰς τὰς ἐκκλησίας συνιέναι, τοῦτο ἐμηχανῶντο, καὶ πολλὰ ἄλλα. ἀνεπετάννυον γὰρ τὰ γέρρα. καὶ ἀπέκλειον τὰς ὁδοὺς, τὰς μὴ φερούσας εἰς τὴν ἐκκλησίαν. καὶ τὰ ὤνια ἀνῄρουν ἐν ταῖς ἀγοραῖς ὅπως μὴ περὶ ταῦτα διατρίβοιεν, ἔτι μὴν καὶ μεμιλτωμένῳ σχοινίῳ περιβάλλοντες αὐτοὺς, συνήλαυνον εἰς τὰς ἐκκλησίας. τοῦτο δὲ ἐποίουν, ὑπὲρ τοῦ μὴ βραδύνειν. ὅσοι γὰρ ἐχρίοντο, ζημίαν ἐξέτινον. ἄλλως. ἐπεὶ ὀκνηρῶς εἶχον οἱ Ἀθηναῖοι πρὸς τὰς συνόδους, εἰώθασιν ὑπηρέται δύο μεμιλτωμένον, τουτέστι μίλτῳ ἤτοι βάμματι κοκκίνῳ σχοινίον ἐκτείνοντες διὰ τῆς ἀγορᾶς, διώκειν τὸν ὄχλον εἰς τὴν ἐκκλησίαν, ὥς φησι Πλάτων ὁ κωμικός. ὅσοι δὲ ἐχρίοντο, ἐξέτινον ζημίαν. Ἀλλ' ἀωρίαν ἥκοντες.] ἀντὶ ἀωρίᾳ καὶ μεθ' ἡμέραν. καὶ ἐπὶ τοιούτῳ. ὁ δὲ νοῦς, ἀκαίρως καὶ παρὰ τὸν δέοντα καιρόν. ἄωρα γὰρ τὰ παρὰ καιρὸν τρυγώμενα. Ὠστιοῦνται.] ὠθίζονται.] ἀπὸ ἐντεῦθεν τοῦ ὠστίζω. ὁ δὲ λόγος ὡς πρός τινα ἐπὶ λεγομένους. ὡς καὶ Ὅμηρος. φαίης κα ἐμμῆτας καὶ ἀπειρίας καὶ ἰθὺν ἂν ὑβρίζοντα ἴδοις. Ἐλθόντες ἀλλήλοισι περὶ πρώτου.] περὶ τῆς προεδρίας. ὡς ξυλίνων οὐσῶν τῶν καθεδρῶν. ὅτι δὲ ἐκ λίθων, πανταχόθεν δῆλον. ὅταν λέγῃ, ἐπὶ τῆς πέτρας καθῆσθαι. Ἀθρόοι καταρρέοντες. ἀντὶ τοῦ ὁμοῦ. προπαροξύνειν δὲ δεῖ τὸ ὄνομα, καὶ δασύνειν τὴν πρώτην συλλαβὴν ἀττικῶς. καταρρέοντες δὲ, ἀντὶ τοῦ ἀθρόως ἐπερχόμενοι. ἡ μεταφορὰ, ἀπὸ τῶν ποταμίων ῥευμάτων. καὶ Ὅμηρος. τὰ δ' ἐπίφορον ἔσσυτο πεζῶν. Νοστῶν κάθημαι.] ἁπλῶς ἐπὶ τοῦ ἐρημωμένος καὶ ἐπανηρχόμενος. Στένω, κέχηνα.] πάλιν τὸ κέχηνα, ἀντὶ τοῦ προσδέχομαι ἢ δέομαι τῆς εἰρήνης. ὥσπερ οἱ νεοσσοὶ κεχήνασι δεόμενοι τῆς τροφῆς. τὸ δὲ σκορδινῶμαι, ἀντὶ τοῦ κλῶμαι καὶ σπασμοῖς συνέχομαι. οἱ γὰρ ἀπὸ πληθώρας σκορδινώμενοι ἐμοῦντες διὰ τὴν δυσεμεσίαν μᾶλλον σπῶνται. τὸ δὲ ἐμεῖν καὶ τὸ σπασμῷ κινεῖσθαι. σκορδινᾶσθαι φασὶν ἐπὶ τῶν κακῶς τῶν ἐξ ὕπνου ἀνισταμένων, ὅταν τὰ μέλη καὶ ὅλους αὐτοὺς διατείνωσι. σκορδινᾶσθαι οὖν ἐστὶ, τὸ ἀνακλᾶσθαι μετὰ χάσμης. γίνεται οὖν ἀπὸ ἀργίας τὸ τοιοῦτον. Γράφω, παρατίλλομαι.] γράφω μὲν, καταγράφω. ἢ ζωγραφῶ. ἀπὸ τῆς γῆς ξύων τῷ δακτύλῳ. ἤ τινι τοιούτῳ παιδιᾶς τινος. παρατίλλομαι δὲ, τὰς ἐκ τῶν μυκτήρων τίλλω τρίχας. ἢ τῶν μασχαλῶν. ταῦτα δὲ πάντα ποιοῦσιν, οἱ προσδεχόμενοι μέν τι, τὸν δὲ χρόνον δαπανῶντες, εἰς ἀπορίαν καὶ ἀμηχανίαν μὴ τυγχάνοντες τοῦ προσδοκουμένου λογισμοῦ. ὅτι γὰρ αὐτοὶ ἐφ' ἑαυτῶν τίθενται ἀλύοντες, καὶ ἐπὶ γῆς διαγράφουσιν. Ἀποβλέπων εἰς τὸν ἀγρόν.] οἱ γὰρ πολιορκούμενοι καὶ πολεμούμενοι, ἀεὶ ἐπὶ τὸν ἀγρὸν ἀποβλέπουσιν, ἐπιθυμοῦντες ἐν αὐτῷ εἶναι. Στυγῶν μὲν ἄστυ.] ὁ στίχος ἐκ τραγῳδίας. Ἄνθρακας πρίω.] τοῦτο Ἀχαρνέων ἴδιον τὸ λέγειν πρίασθαι πρίω ἴσας ἴσῳ. ἦν γὰρ ὁ Δικαιόπολις, Ἀχαρνεύς. οὗτοι δὲ πολυάνθρακες. καὶ οὐ δεόμενοι παρ' ἄλλων πρίασθαι. Οὐδ' ᾔδει πρίω.] οὐδὲ ἐγίνωσκε τὸ πρίω ῥῆμα. οὐ γὰρ ἐδέοντο ἀγοράζειν ἔχοντες οἴκοι.

BISETVS. Χὠ πρίων] ὁ πρίων ἤγουν ὁ ἀγοράζων, κατὰ τὸν Ἡσύχιον. ἔστι δὲ μετοχὴ ἄχρηστος ἀντὶ τοῦ πριάμενος, ὡς ἀπὸ τοῦ θέματος πρίω, τουτέστι πρίαμαι, ἀγοράζω. καὶ τοῦτο ἴσως τῶν Ἀχαρνέων ἴδιον.

Σχόλια. Ὑποκρούειν.] ἀντιφθέγγεσθαι. ἀντιλέγειν ἁπλῶς καὶ ὡς ἔτυχε. τὸ δὲ ὑποκρούειν, ἐπὶ τῶν θορυβούντων λέγεται ὅπερ ἡμεῖς φαμὲν, ἐκκρούειν καὶ κωλύειν. τὸ δὲ λοιδορεῖν ἄμφω ῥητέον καὶ λοιδορεῖν καὶ λοιδορεῖσθαι. Οὑτοιί.] δεικτικῶς. μεταμβαίνεται δὲ ὡς ὀρθρίζοντες.

ΔΡΑΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΠΡΩΤΟΥ,

Σκηνὴ δευτέρα.

ΚΗΡΥΞ, ΑΜΦΙΘΕΟΣ, ΔΙΚΑΙΟΠΟΛΙΣ, ΠΡΕΣΒΕΙΣ.

Τρίμετροι.

ACTVS I. SCENA II.

PRÆCO, AMPHITHEVS, DICÆOPOLIS, LEGATI.

Senarij.

BISETVS. Τῶν βουλευτῶν εἰς τὴν τοῦ θεάτρου σκηνὴν εἰσελθόντων ἥκει κῆρυξ, ὃς ἑκάστους προτρέπει τὴν ἑαυτῶν γνώμην ἀποφήνασθαι. Ἀμφίθεος δὴ, ὅτι σπονδὰς πρὸς Λακεδαιμονίους ποιεῖσθαι ἤθελεν, ἐκ τῆς βουλῆς ἐκβάλλεται τοῦ Δικαιοπόλιδος ἐναντιουμένου καὶ μάτην ἀντιλέγοντος.

Κη. Πάριτ' εἰς τὸ πρόσθεν,
Πάριθ' ὡς ἂν ἐντὸς ἦτε τοῦ καθάρματος.
Αμ. Ἤδη τις εἶπε; Κη. τίς ἀγορεύειν βούλεται;
Αμ. Ἐγώ. Κη. τίς ὤν; Αμ. Ἀμφίθεος. Κη. οὐκ ἄνθρωπος; Αμ. οὔκ.
Ἀλλ' ἀθάνατος. ὁ γὰρ Ἀμφίθεος Δήμητρος ἦν
Καὶ Τριπτολέμου, τούτου δὲ Κελεὸς γίγνεται.
Γαμεῖ δὲ Κελεὸς Φαναρέτην τήθην ἐμήν.
Ἐξ ἧς Λυκῖνος ἐγένετ', ἐκ τούτου δ' ἐγὼ,
Ἀθάνατός εἰμι, ἐμοὶ δ' ἐπέτρεψαν οἱ θεοὶ,

PR. Procedite vlterius:
Procedite: vt intra lustratum sitis locum.
AM. Quis iam dixit? PR. quis vult verba facere in foro?
AM. Ego volo. PR. tu quis es? AM. Amphitheus. PR. non tu homo es?
AM. Non: sed Deus. quoniam Amphitheus Cereris fuit
Et Triptolemi filius: ex hoc pronatus est
Celeus, is Phanaretam duxit auiam meam:
Ex hac Lycinus prodiit: ex quo ortus sum ego.
Deus sum, nam Dî mandârunt hoc mihi.

Ὡς ἄν

A τος ἂν ἐντὸς ἦτε] εἰώθασιν οἱ Ἀθηναῖοι, σφάζειν δέλφακα καὶ ῥαίνειν τὰς καθέδρας τῷ αἵματι αὐτοῦ εἰς τιμὴν τῆς Δήμητρος. ἐπειδὴ τοὺς καρποὺς αὐτῆς βλάπτει. ἄλλως. ὅτι καθαίρονται οἱ ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ χοίρου σφαζομένου. καὶ ὁ ῥήτωρ φησὶν, ἐπειδὰν τὸ καθάρσιον περιενεχθῇ, καὶ ὁ κήρυξ τὰς πατρίους εὔξηται, τότε δὴ κελεύει δημηγορεῖν. τὸ δὲ θυόμενον χοιρίδιον ἐπὶ καθάρσει τῶν τόπων, κάθαρμα ἐκαλεῖτο. ὁ δὲ περικαθαίρων, καθαρτής. Αἰσχίνης δὲ ἐν τῷ κατὰ Τιμάρχου, καθάρσιον καλεῖ. Ὁ γὰρ Ἀμφίθεος Δήμητρος ἦν.] ἱερεὺς Δήμητρος καὶ Τριπτολέμου ὁ Ἀμφίθεος. πέπαικται κωμικῶς ταῦτα. B Κελεοῦ γὰρ καὶ Τριπτολέμου· ταῦτα δὲ λέγει ἐν παιδιᾷ σκώπτων τὸν Εὐριπίδην, ἀεὶ ἐν ἰδίαις ἐπαγγέλλοντα τὰ γένη. ἐν ἄλλοις τε καὶ καταρχὰς τῆς ἐν ταύροις Ἰφιγενείας.

Πέλοψ ὁ Ταντάλειος εἰς Πῖσαν μολὼν
Θοαῖσιν ἵπποις Οἰνομάου γαμεῖ κόρην.
Ἐξ ἧς Ἀτρεὺς ἔβλαστεν. Ἀτρέως δὲ παῖς
Μενέλαος Ἀγαμέμνων τε. τῶν δ' ἔφυν ἐγώ.

τοῦ δὲ Κελεοῦ μέμνηται Βακχυλίδης διὰ τῶν Ὕμνων. ἄλλως. τὸν πρόπαππον αὐτοῦ λέγει, ὃς Ἀμφίθεος ὁμωνύμως ἐκαλεῖτο. Τήθην ἐμήν.] τήθας ἐκάλουν τὰς μάμμας. καὶ τηθαλλὰς τὰς μαμμοθρέπτους.

BISETVS. Τήθην] Εὐστάθιος. τήθη, ἡ τοῦ πατρὸς, καὶ τῆς μητρὸς μήτηρ καὶ ἁπλῶς ἡ πρεσβυτέρα γυνή. καὶ τήθη ἡ τροφὸς ὁμωνύμως λέγεται. παρὰ τὸ στῆθος, ἢ παρὰ τὸ θῆ, θηλάζειν λέγειν τῷ βρέφει. καὶ οἱ μὲν ὀξυτονοῦσι τηθὴ, οἱ δὲ (ὃ καὶ κοινότερον) βαρυτόνως ἐκφέρουσι τήθη. τηθία δὲ, καὶ τηθίς ὁμοίως ταυτὸν ὅπερ ἡ τήθη.

Σπονδὰς ποιεῖσθαι πρὸς Λακεδαιμονίους μόνῳ.
Ἀλλ' ἀθάνατος ὢν ὦνδρες ἐφόδι' οὐκ ἔχω,
Οὐ γὰρ διδόασιν οἱ Πρυτάνεις. Κη. οἱ τοξόται.
Αμ. Ὦ Τριπτόλεμε καὶ Κελεὲ, περιόψεσθέ με;
C Δι. Ὦνδρες Πρυτάνεις, ἀδικεῖτε τὴν ἐκκλησίαν,
Τὸν ἄνδρ' ἀπάγοντες ὅστις ἡμῖν ἤθελε
Σπονδὰς ποιῆσαι, καὶ κρεμάσαι τὰς ἀσπίδας.
Κη. Κάθησο, σίγα. Δικαιοπ. μὰ τὸν Ἀπόλλω 'γὼ
μὲν οὔ.
Ἢν μὴ περὶ εἰρήνης γε πρυτανεύσητέ μοι.
Κη. Οἱ παρὰ βασιλέως πρέσβεις.
Δι Ποίου βασιλέως; ἄχθομαι 'γὼ πρέσβεσι,
Καὶ τοῖς ταῶσι, τοῖς τ' ἀλαζονεύμασι.
D Κη. Σίγα. Δικαιοπ. βαβαιὰξ, ὦκβάτανα
τοῦ σχήματος.

Vt pacem cum Lacedæmonio faciam poplo.
Sed ô amici, Deus cùm sim, viaticum (mihi
Non habeo: neque enim urbis præfecti dant
PR. Lorarij. AM. Triptoleme, Celee, méne vos
Negligetis? DI. hem viri, facitis iniuriam
Huic concioni: quòd virum hunc abducitis:
Qui pacem nobis facturus modò fuerat
Et scuta suspensurus ad postes sacros.
PR. Sede & tace. DI. ego non: ita me Apollo
bene adamet:
Nisi iam de pace consilia agatis mihi.
PR. At sunt à Rege legati.
DI. Quo Rege? nam ego legatis, & pauonibus,
Et ostentationibus succenseo. (va hæc?
PR. Tace. DI. papæ ô Ecbatana, quæ species no-

Σχόλια. Σπονδὰς ποιεῖσθαι.] αὕτη γὰρ ὁ σκοπὸς τοῦ δράματος, ὥστε σπονδὰς ποιεῖσθαι πρὸς Λακεδαιμονίους. Ἐφόδι' οὐκ ἔχω.] ὅτι ἐκ τοῦ πολέμου πένης εἰμί. καὶ ἐφόδια οὐκ ἔχω. Οἱ τοξόται.] τοῦτό φησι εἷς τῶν Πρυτανέων, κελεύων ἐκβαλεῖν τὸν Ἀμφίθεον ὡς ὑβριστήν. ἄλλως. τοῦτο ἐκ τῶν Πρυτανέων τίς φησι κελεύων ἀπελαύνειν τὸν Ἀμφίθεον. εἰσὶ δὲ οἱ τοξόται, δημόσιοι ὑπηρέται E φύλακες τοῦ ἄστεος τὸν ἀριθμὸν χίλιοι. οἵτινες πρότερον μὲν ᾤκουν τὴν ἀγορὰν μέσην σκηνοποιησάμενοι. ὕστερον δὲ μετέβησαν εἰς Ἄρειον πάγον. ἐκαλοῦντο οὗτοι καὶ Σκύθαι καὶ Πευσίνιοι. Πευσίνου τινὸς τῶν πάλαι πολιτευομένων συντάξαντος τὰ περὶ αὐτούς. Ὦ Τριπτόλεμε.] τοὺς ἑαυτοῦ προγόνους, ἐπικούρους ὥσπερ καὶ συμμάχους ἐπικαλεῖται. ἀπάγοντες δὲ, ἀπωθοῦντες, ἀπελαύνοντες. Καὶ κρεμάσαι.] ἐν γὰρ τῇ εἰρήνῃ κρέμανται αἱ ἀσπίδες. Ἢν μὴ περὶ εἰρήνης πρυτανεύσητε.] ἀντὶ τοῦ χρηματίσητε, πράξητε. πάντα γὰρ ἀπὸ τῶν Πρυτανέων διεπράττετο. ἐχρήσατο δὲ τῇ λέξει καὶ Δημοσθένης. F Οἱ πρέσβεις.] οὕτως ὁ Περσῶν βασιλεὺς κατ' ἐξοχήν. οὕτω δὲ καὶ ἄλλους ἔλεγον, προστιθέντες τῶν ἀρχομένων τὰ ὀνόματα. οἷον βασιλεὺς Λακεδαιμονίων, βασιλεὺς Μακεδόνων. διαφορὰ δὲ ἐστι βασιλέως καὶ τυράννου. βασιλεὺς μὲν γὰρ ἐκ προγόνων κατὰ διαδοχὴν ἔχει τὴν ἀρχὴν ἐπὶ ῥητοῖς λαβὼν πέρασι. τύραννος δὲ τὸ ἄρχειν βιαίως σφετερίζεται. χρῶνται δὲ ἀδιαφόρως ἔνιοι τοῖς ὀνόμασι. Ἱέρωνα μὲν βασιλέα Πίνδαρος καλεῖ, τὸν Συρακουσίων τύραννον. Εὔπολις δὲ ἐν Δήμοις εἰσάγει τὸν Πεισίστρατον, βασιλέα. ἀλλὰ καὶ τοὺς βασιλεῖς πολλάκις τυράννους λέγουσι. πρέσβεις δὲ οὗτοι εἰσὶν οἱ περὶ τὸν Μόρυχον ἐμπλησθέντες τρυφῆς. Καὶ τοῖς ταῶσι.] τοῖς κόλποις τοῖς πεποικιλμένοις. ἐπεὶ ὁ ταὼς ποικίλος. ἢ ὅτι πορφύρας ἔχουσι καὶ τιάρας ὡς αὐτός φησι. τιάραι δέ εἰσι, περικεφαλαῖαι Περσικαὶ, ταῶνος πτερὰ ἔχουσαι. ἢ ὅτι ἥκοντες ἀπὸ Περσίδος, ταὼν ἔχοντες ἐληλύθασιν. Ὦκβάτανα.] ἐξιᾶσι γὰρ οἱ πρέσβεις κεκαλλωπισμένοι ὡς ἀπὸ Ἐκβατάνων, ἥτις ἐστὶ Περσικὴ πόλις.

BISETVS. Τοῖς πρεσβευταῖς ἀπὸ τοῦ Περσῶν βασιλέως μετὰ Ψευδαρτάβα ἐπανελθοῦσι βουλὴ δίδοται, καὶ ἀκούονται. οἱ δὲ τὰς ἑαυτῶν εὐωχίας, καὶ συμπόσια, καὶ τὰς Περσῶν τρυφὰς, καὶ τὸ ἀβροδίαιτον διηγοῦνται.

Πρ. Ἐπέμψαθ' ἡμᾶς ὡς βασιλέα τὸν μέγαν,
Μισθὸν φέροντας δύο δραχμὰς τῆς ἡμέρας
Ἐπ' Εὐθυμένους ἄρχοντος. Δι. οἴμοι τῶν δραχμῶν.
Πρ. Καὶ δῆτ' ἐτρυχόμεσθα διὰ τῶν Καϋστρίων
G Πεδίων ὁδοιπλανοῦντες ἐσκηνημένοι,
Ἐφ' ἁρμαμαξῶν μαλθακῶς κατακείμενοι,

LE. Misistis hinc nos ad Regē ter maximum,
Duabus instructos drachmis stipendio
Diurno. DI. væ duabus drachmis: væ mihi.
LE. Et nos magnis laboribus exhausti sumus,
Miserè palantes per campos Caystrios:
Illicq́; nostra figentes tentoria,
Et in carpentis accumbentes molliter.

Σχολ. Μισθὸν φέροντας.] διὰ τούτων παρίστησι τὴν τῶν Ἀθηναίων μαλακίαν. ἄλλως ἀναλισκόντων τοὺς χρόνους ἕνεκα κέρδους. πρὸ ιϛ' ἐτῶν ἦρχεν ὁ Εὐθυμένης Ἀθήνησι, καθάπερ γὰρ τῶν πρεσβευτῶν ὡς ἐπίτηδες χρονοτριβούντων ἐν ταῖς πρεσβείαις, ὑπὲρ τοῦ πλείονα μισθὸν λαμβάνειν. Ἐπ' Εὐθυμένους ἄρχοντος.] οὗτος ὁ ἄρχων ἐφ' οὗ κατελύθη τὸ ψήφισμα, τοῦ μὴ κωμῳδεῖν, γράφειν ἐπὶ Μορυχίδου. καὶ ἴσχυσεν ἐκεῖνόν τε τὸν ἐνιαυτὸν, καὶ δύο τοὺς ἑξῆς, ἐπὶ Γλαυκίνου τε καὶ Θεοδώρου, μεθ' οὓς ἐπ' Εὐθυμένους καταλύθη. Διὰ τῶν καϋστρίων.] Καΰστριος ποταμὸς τῆς Λυδίας περὶ Μίλητον πλησίον Λυδίας. παρ' ᾧ καὶ ὁ Ἄσιος λειμών.

A ἔνθα καὶ κύκνοι εἰσὶ διάφοροι. καὶ Ὅμηρος, χηνῶν ἢ γεράνων ἢ κύκνων δουλιχοδείρων. Ἀσίῳ ἐν λειμῶνι Καϋστρίου ἀμφὶ ῥέεθρα. γίνεται δὲ ἀπὸ τοῦ Ἄσιος, Ἀσίῳ. Ἐσκηνωμένοι] κέκληται τὸ ῥῆμα ἀπὸ τῆς σκηνῆς τῆς [illegible]. εἰ γὰρ ἦν ἀπὸ τῆς σκηνῆς ἦν ἂν διὰ τοῦ η. ἐσκηνημένοι.

Ἀπολλύμενοι. Δι. σφόδρα γὰρ ἐσωζόμην ἐγὼ,
Παρὰ τὴν ἔπαλξιν, ἐν φορυτῷ κατακείμενος.
Πρ. Ξενιζόμενοι δὲ, πρὸς βίαν ἐπίνομεν
Ἐξ ὑαλίνων ἐκπωμάτων, καὶ χρυσίδων
Ἄκρατον οἶνον ἡδύν. Δι. ὦ Κραναὰ πόλις,
Ἆρ' αἰσθάνει τὸν καταγέλων τῶν πρέσβεων;
Κη. Οἱ βάρβαροι γὰρ ἄνδρας ἡγοῦνται μόνους
Τοὺς πλεῖστα δυναμένους καταφαγεῖν τε καὶ
 πιεῖν.
Δι. Ἡμεῖς δὲ λαικαστάς τε καὶ καταπύγονας.
Πρ. Ἔτει τετάρτῳ δ' εἰς τὰ βασίλει' ἤλ-
 θομεν,
Ἀλλ' εἰς ἀπόπατον ᾤχετο, στρατιὰν λαβὼν,
Κἄχεζεν ὀκτὼ μῆνας ἐπὶ χρυσῶν ὀρῶν.
Δι. Πόσου δὲ τὸν πρωκτὸν χρόνου ξυνήγαγεν;
Πρ. Τῇ πανσελήνῳ, κᾆτ' ἀπῆλθεν οἴκαδε,
Εἶτ' ἐξένιζε, παρετίθει δ' ἡμῖν ὅλους
Ἐκ κριβάνου βοῦς. Δι. καὶ τίς εἶδε πώποτε
Βοῦς κριβανίτας, τῶν ἀλαζονευμάτων.

Male perditi. DI. ſaluus igitur eram ego, cùm
 ſuper
Virgulta recubarem ſine propugnaculo.
LE. Excepti hoſpitio, vinum prædulce ac merum
B *E poculis vitreis, & aureis ſcyphis*
Bibimus pro viribus. DI. ô hirſuta ciuitas,
Non tu legatorum ſentis ludibrium?
PR. Nam Barbari ſolos hos fortes iudicant,
Qui potare & vorare poſſunt plurimum.
DI. At nos cinædos & pathicos præponimus.
LE. Anno demum quarto venimus in regiam.
Sed ſumto exercitu in latrinam iuerat:
C *Et octo menſibus cacabat aureos*
Super montes. DI. & quando clauſit podicem?
LE. In plenilunio: poſtea rediit domum:
Noſque hoſpitio excepit, boueſque è clibano
Appoſuit integros. DI. & quiſquam vnquam
 audiit
De clibanario boue? quæ hæc iactantia eſt?

Σχόλια. Σφόδρα γὰρ ἐσωζόμην.] ἐκ τοῦ ἐναντίου ἀπήντησεν ἀναγκαίως. εἰ γὰρ ὑμεῖς ἀπώλλυσθε οὕτω διάγοντες, ἐσωζόμην ἄρα ἐγὼ πολιορκούμενος ὑπὸ Λακεδαιμονίων, κατακείμενος καὶ καθεύδων ἐν τῷ τείχει ἐπὶ φρυγάνοις καὶ καλάμαις καὶ συρφετῷ. τὸ οὖν ἐσωζόμην ἐν εἰρωνείᾳ λέγει.

BISETVS. Παρὰ τὴν ἔπαλξιν] ἐπάλξεις, οἱ τῶν τειχῶν, καὶ τῶν πύργων προμαχεῶνες, παρὰ τὸ ἀλκῶ, ἀλέξω, ὃ δηλοῖ τὸ βοηθῶ, καὶ τὸ ἀμύνω.

Σχόλια. Ξενιζόμενοι δέ.] προτρεπόμενοι εἰς τὰ ξένια βρώματα τοῦ βασιλέως τῶν Περσῶν.

BISETVS. Πρὸς βίαν ἐπίνομεν] οὐ νοητέον ταῦτα ἀντὶ τοῦ, βεβιασμένοι, καὶ ἀναγκασθέντες ἐπίνομεν. ἀλλὰ τὸ πρὸς βίαν πίνειν ἐνταῦθα οὐδὲν ἄλλο σημαίνει ἢ τὸ ἄδην, κατακόρως, δαψιλῶς πίνειν. οὕτως καὶ ἐν τῷδε τοῦ Ἀχαιοῦ,
Νῦν χρὴ μεθύσκειν, καὶ χθόνα πρὸς βίαν ,, Πίνειν. καὶ τὰ ἑξῆς. τὸ πρὸς βίαν οὐ ληπτέον ἀντὶ τοῦ βιαίως, ἢ ἀκουσίως, ἀλλ' ἀντὶ τοῦ, κατ' ἰσχὺν, κατὰ δύναμιν, ἔστιν ἀθρόως.

Σχόλια. Ὦ Κραναὰ πόλις.] τοῦτο τέτριπται ὑπὸ τῶν παλαιῶν. καὶ Αἰσχύλος γὰρ καὶ Σοφοκλῆς ἐχρήσαντο τῇ λέξει. λέγει δὲ Κραναὰς, τὰς Ἀθήνας. ἤτοι τὰς τραχείας. λεπτόγεως γὰρ ἡ Ἀττική. ἢ ἀπὸ Κραναοῦ τινος, ὃς ἦν τῶν αὐτοχθόνων εἷς. Οἱ βάρβαροι γὰρ ἄνδρας.] ἄνδρας νῦν ἀντὶ τοῦ ἀνδρείους καὶ [illegible]. Καταφαγεῖν.] ἐμφατικῶς ἡ κατὰ, ὥσπερ καὶ τὸ ἐμφαγεῖν. Λαικαστάς.] τοὺς πόρνους. καὶ ἀλλαχοῦ. κάμπτει δὲ νέας ἀψῖδας ἐπῶν. γογγυλίζει καὶ λαικάζει. καὶ λαικάστρια ἡ πόρνη. Ἀλλ' εἰς ἀπόπατον] ἀπόπατος λέγεται, τῆς ἐκδεδαπανημένης τροφῆς ἡ ἔφοδος, παρὰ τὸ ἐκτρέπεσθαι τῆς ὁδοῦ. πάτος γὰρ ἡ κοινὴ ὁδός. καὶ Ὅμηρος. πάτον ἀνθρώπων ἀλεείνων. ἀντὶ δὲ τοῦ εἰπεῖν ἐπὶ πόλεμον ᾤχετο, ἔφη εἰς ἀπόπατον ᾤχετο. Ἐπὶ χρυσῶν ὀρῶν.] παρόσον ἱστόρηται ὁ τῶν Περσῶν βασιλεὺς ὑπὸ χρυσῆν πλάτανον καθεζόμενος. ἔπαιξεν εἰπὼν, ἐπὶ χρυσῶν ὀρῶν. ὄρος δὲ ἡ ἀμίς. ἢ διὰ τὰ ἐν Περσίδι χρυσοῦ μέταλλα. ἄλ-
D λως. δύο ταῦτα ἐδήλωσε διὰ τοῦ εἰπεῖν ἐπὶ χρυσῶν ὀρῶν. τά τε σύρματα ἀγγεῖα, ἅ φασιν ἀμίδας. καὶ τὰ τῆς Περσίδος ὄρεα, ἐν οἷς φασι γίνεσθαι τὸν χρυσόν. ὅθεν ἱστοροῦσι τὸν Ξέρξην ὑπὸ χρυσῆν πλάτανον καθεύδειν ὅτε κατὰ τῶν Ἀθηναίων ἐστράτευσεν. ἀντὶ δὲ τοῦ εἰπεῖν πόσου χρόνου συνήγαγε τὸν στρατὸν, τὸν πρωκτὸν εἶπε. Τῇ πανσελήνῳ.] οἱ γὰρ Ἕλληνες πάντα ἐστράτευον πρὸς τὴν πανσέληνον ἀποβλέποντες, καὶ μάλιστα οἱ Λακεδαιμόνιοι. Δάτιδος γοῦν καὶ Ἀρταφέρνους τῶν στρατηγῶν τοῦ Περσῶν βασιλέως εἰς Μαραθῶνα ἐμβεβληκότων, περιέμενον τὴν πανσέληνον ἐπὶ τῷ τότε ἐξελθεῖν ἐπὶ τὸν πόλεμον. πρὶν οὖν ἐκείνους παραγενέσθαι κατώρθωσαν οἱ Ἀθηναῖοι τὸν πόλεμον. παίζει οὖν πρὸς τὸ τοιοῦτον ἔθος. Ἐκ κριβάνου] οὐδετέρως λέγεται τὸ κρίβανον, ὡς μαρτυρεῖ Φερεκράτης. τουτὶ τί ἐστιν. ὡς ἂν ἑκάστῳ τὸ κρίβανον. οὕτω δὲ λέγεται οἱονεὶ κριθανόν, ἐν ᾧ αἱ κριθαὶ ὀπτῶνται. ἰπνοὺς δὲ, ἔλεγον τὰς καμίνους. Ἀρριανός. οἱ δὲ ξένια ἔφερον θύννους ἐν κριβάνοισιν ὀπτούς. καὶ κριβανίτης ἄρτος ὁ ἐν κριβάνῳ πεπεμμένος. τὴν δὲ τῶν ἄρτων ἐν κριβάνῳ ὄπτησιν, Ἄρτος Αἰγύπτιος ἐπενόησεν. ὅθεν καὶ παροιμία, Ἄρτος κρίβανον, ἐπὶ τῶν καινόν τι εὑρηκότων. Καὶ τίς εἶδε πώποτε.] λείπει τὸ οὐδείς. ὡς καὶ παρ' Ὁμήρῳ. τίς ἂν τάδε γηθήσειεν ἰδών. προσυπακουστέον γὰρ τὸ οὐδείς.

BISETVS. Τῶν ἀλαζονευμάτων] φεῦ ἕνεκα τῶν ἀλαζονευμάτων. φεῦ τῆς ἀλαζονείας. οὕτω καὶ ἐλλειπτικῶς ἐν τοῖς Ὄρνισιν, ὦ κατάρατα τοῦ σχήματος. ἀντὶ τοῦ ὦ κατάρατε φεῦ τοῦ σχήματος. ἀλαζονεία δὲ διαφέρει τοῦ ἀλαζονεύματος, ὡς ἡ αἰτία τοῦ αἰτιατοῦ, καὶ ἡ ἐνέργεια τοῦ ἐνεργήματος. ἡ γὰρ ἀλαζονεία ἐστὶν ἡ κακία, εἴτε κακὴ ἕξις ἡ πρὸς τὸ ἀλαζονεύεσθαι, καὶ πρὸς τοὺς λόγους, καὶ πράξεις ἀλαζονικὰς τοὺς ἀνθρώπους ἐποτρύνουσα. τὸ δὲ ἀλαζόνευμα, τὸν λόγον, ἢ τὴν πρᾶξιν, καὶ τὸ τῆς ἀλαζονείας ἔργον σημαίνει. οὕτω καὶ διαφέρει ἡ ἀσέβεια, καὶ τὸ ἀσέβημα. καὶ δεῖ μὲν ὄντως αὐτῶν διαφορὰ φυλάττεσθαι. ἀλλὰ πολλάκις τούτων σύγχυσιν καὶ κατάχρησιν εὑρίσκεις.

Πρ. Καὶ ναὶ μὰ Δί' ὄρνιν τριπλάσιον Κλεωνύμου
Παρέθηκεν ἡμῖν, ὄνομα δ' ἦν αὐτῷ φέναξ.
Δι. Ταῦτ' ἄρ' ἐφενάκιζες σὺ δύο δραχμὰς φέρων.
Πρ. Καὶ νῦν ἄγοντες ἥκομεν Ψευδαρτάβαν
Τὸν Βασιλέως ὀφθαλμόν. Δι. ἐκκόψειέ γε
Κόραξ πατάξας τόν γε σὸν τοῦ πρέσβεως.

LE. Et, per Iouem, etiam auem Rex appoſuit, triplo
Maiorem, quàm eſt Cleonymi: illi nomen eſt
Impoſtor. DI. hac tu impoſtura duas drachmas
Hinc abſtuliſti. LE. Et nunc vnà huc adducimus,
Pſeudartabanum, Regis oculum. DI. vtinam oculum tui
Legati coruus hîc elidat ictibus.

Σχόλια. Τριπλάσιον Κλεωνύμου.] ὅτι ὡς μέγα ἔχων σῶμα καὶ δειλὸς διεβάλλετο ὁ Κλεώνυμος. ἑτέρωθι δὲ καὶ ἀδδηφάγος εἴρηται. νῦν δὲ καὶ φενακιστὴν αὐτὸν καλεῖ χαριεντιζόμενος. Ταῦτ' ἄρ'.] ἀντὶ τοῦ διὰ ταῦτα. φέρων δὲ τουτέστι λαμβάνων. κομιζόμενος. Ψευδαρτάβαν.] γελοίως ἔπαιξε. παίζει δὲ, ὡς τοιούτων ὄντων ὀνομάτων παρὰ Πέρσαις, Ἀρταβάζου καὶ Ἀρταξέρξου. καὶ τὸ Ψευδαρτάβαν ἐποίησε, παρὰ τὴν ἀρτάβην τὸ μέτρον. Περσικὸν δὲ καὶ Αἰγύπτιον τὸ ὄνομα. Τὸν βασιλέως ὀφθαλμόν.] τὸν μέγα δυνάμενον παρὰ βασιλεῖ. οὕτω δὲ ἐκάλουν τοὺς σατράπας, δι' ὧν πάντα ὁ βασιλεὺς ἐπισκοπεῖ, ὡς βασιλέως ὦτα, οἱ ὠτακουσταὶ, δι' ὧν ἀκούει τὰ πραττόμενα ἑκάστῳ πανταχοῦ. οἷς ὡς συνάρχοις χρῆται, ὡς Ἀριστοτέλης πολιτικῶν γ΄ κατὰ λέξιν οὕτω φησίν. ἄτοπον δ' ἴσως ἂν εἶναι δόξειεν εἰ βέλτιον ἴδοι τις δυσὶν ὄμμασι καὶ δυσὶν ἀκοαῖς κρίνων καὶ πράττων δυσὶ καὶ χερσὶν ἢ πολλοὶ πολλοῖς. ἐπεὶ καὶ νῦν ὀφθαλμοὺς πολλοὺς οἱ μόναρχοι ποιοῦσιν αὑτῶν καὶ ὦτα καὶ χεῖρας καὶ πόδας. τοὺς γὰρ τῇ ἀρχῇ καὶ αὐτοῖς φίλους, ποιοῦνται συνάρχους. Τοῦ πρέσβεως.] προπαροξυτόνως. ὡς μάντεως. ἀπὸ εὐθείας τῆς ὁ πρέσβυς. οἱ δὲ, παροξυτόνως ὡς χαλκέως. ἀπὸ εὐθείας τῆς, ὁ πρεσβεύς. οἵτινες ἁμαρτάνουσιν, οὐ γάρ ἐστιν ὁ πρεσβεύς.

ΔΡΑΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΠΡΩΤΟΥ,

Σκηνὴ τρίτη.

ΚΗΡΥΞ, ΔΙΚΑΙΟΠΟΛΙΣ, ΨΕΥΔΑΡΤΑΒΑΣ, ΑΜΦΙΘΕΟΣ.

Bisetvs. Ψευδαρτάβας ὁ τοῦ Βασιλέως ὀφθαλμὸς λεγόμενος, εἰς τὴν βουλὴν ὑπὸ τοῦ κήρυκος εἰσαχθεὶς Περσικῇ διαλέκτῳ τὰς τοῦ δεσπότου ἐντολὰς δηλοῖ. ὅτι δὲ κῆρυξ τοὺς λόγους τοῦ Ψευδαρτάβα ψευδόμενος ἑρμηνεύει, Δικαιόπολις ἀπιστῶν, καὶ ἀγανακτῶν ἐπὶ τούτοις αὐτὸς αὐτὸν μόνος μόνον βασανίζει, καὶ τὴν ἀλήθειαν ἐξ αὐτοῦ μανθάνει.

ACTVS I. SCENA III.

PRÆCO, DICÆOPOLIS, PSEVDARTABANVS, AMPHITHEVS.

Κη. Ὁ Βασιλέως ὀφθαλμός. Δι. ὦναξ Ἡράκλεις
Πρὸς τῶν θεῶν ἄνθρωπε ναύφρακτον βλέπεις.
Ἢ περὶ ἄκραν κάμπτων, νεὼς οἶκον σκοπεῖς.
Ἀσκωμ' ἔχεις που περὶ τὸν ὀφθαλμὸν κάτω.
Κη. Ἄγε δὴ σὺ, βασιλεὺς ἅττα σ' ἀπέπεμψε φράσον
Λέξοντ' Ἀθηναίοισιν ὦ Ψευδαρτάβα.
Ψε. Ἰαρταμὰν, ἐξάρξαν, ἀπισσονασάτρα.
Κη. Ξυνήκαθ' ὃ λέγει; Δι. μὰ τὸν Ἀπόλλω 'γὼ μὲν οὔ.
Κη. Πέμψειν βασιλέα φησὶν ὑμῖν χρυσίον,
Λέγε δὴ σὺ μεῖζον, καὶ σαφῶς τὸ χρυσίον.
Ψε. Οὐ λῆψι χρυσοχαυνόπρωκτ' Ἰαοναῦ.
Κη. Οἴμοι κακοδαίμων ὡς σαφῶς. Δι. τί δ' αὖ λέγει;

PR. Regis ocule adeſdum. DI. oh Hercules: tu per Deos
Mi homo quiddam obtinere toruũ ac claſsicum,
Aut quaſi qui promontorium circumeas, &
Naui ſtationem proſpicias. Nam lorum alicubi
Quo ſcalmus munitur, ſubter oculum tenes.
PR. Age tu Pſeudarſaba, dic quorum gratia
Rex huc te miſerit: dic coram his ciuibus.
PS. Iartaman exarxan, apiſſonaſatra.
PR. Intelligitis, quid dicat? DI. ego nõ, per Deũ.
PR. Dicit Regem eſſe miſſurum pecuniam:
Dic gratiùs de auro, & quiddam manifeſtius.
PS. Non auricapilati podices Iaonau.
PR. Me miſerum, quàm perſpicuè. DI. quid dixit iterum?

Σχόλια. Ὁ βασιλέως.] οὕτως ἐκάλουν οἱ κήρυκες ἐξ ὀνόματος. Πρὸς τῶν θεῶν.] ἐξεπίτηδες μέγαν ὀφθαλμὸν ἐσκεύασται ἔχων ὁ πρεσβευτής. ναύφρακτον δὲ, ἤτοι ναύσταθμον. ὥσπερ περιβλέποντος ἐν κύκλῳ τοῦ πρεσβευτοῦ, καὶ ἀξιωματικῶς εἰσιόντος. τινὲς δὲ ναύφρακτον, τὴν ἐν ναυσὶ στρατιάν. οἷον στρατιὰν βλέπεις ὅλην. ἐπειδὴ μεγάλοι ταῖς τριήρεσιν ὀφθαλμοὶ γίνονται, δι' ὧν τὰς κώπας ἐμβάλλοντες ἐκωπηλάτουν. ἐφράττοντο δὲ καὶ δερματίνοις τρόποις πρὸς τὸ μὴ τρίβεσθαι τὰ σώματα. ἄλλως, ὁ ναυτικὸς στρατὸς, ναύφρακτος καλεῖται. σκώπτει οὖν αὐτὸν διὰ τὸ βαρέως καὶ μόλις προσιέναι. ταῦτα φησι. πότερον ἐν ὀφθαλμοῖς τὸ ναυτικὸν ἔχων οὕτω βαδίζεις, ἢ ναῦν ἀκρωτήριον κάμπτουσαν. ἐπειδὴ δεδοικότες οἱ ἐμπλέοντες, ὅταν ὦσι πλησίον τῆς γῆς, ἠρέμα καὶ ἐπιστημόνως ἰθύνουσι, μὴ προσπταίσωσι τῇ γῇ. ἐσκευασμένος δὲ ἦν ὁ Πέρσης, δέρμα ἔχων καθειμένον, εἰς τόπον τοῦ τε πώγωνος καὶ τοῦ στόματος, ὡς ἂν προσωπεῖον. ἄλλως· ἔξεισι τερατευόμενος τοὺς γελοίως ἐσκευασμένους καὶ ὀφθαλμὸν ἔχων ἕνα ἐπὶ παντὸς τοῦ προσώπου.

Bisetvs. Ναύφρακτον βλέπεις, ἐπειδὴ μεγάλοι ταῖς τριήρεσιν οἱ ὀφθαλμοὶ γίνονται, δι' ὧν τὰς κώπας ἐμβάλλοντες οἱ ἐρέται ἐκωπηλάτουν. ὥστε τὸ ναύφρακτον βλέπεις, αἴνιγμά ἐστι τοῦ, σφαιρὸς, καὶ πλατὺ, καὶ μέγα βλέπεις. Σ.

Σχόλια. Η περὶ ἄκραν κάμπτων.] πλοϊκαὶ γὰρ μάλιστα εἰώθασι προορᾶν καὶ φυλάττειν τὴν ναῦν, ὁπόταν ἄκραν τινὰ κάμπτωσι. νεώριον οὖν φησι περιβλέπεις, ἐν ᾧ νεωλκοῦσιν· οἶκον δὲ νεὼς, ὃ καλοῦσιν ἀγκῶνα. ἢ μᾶλλον ὑποκρύφους τόπους διὰ τὸν ἄνεμον, ἔνθα ὑπὸ σκέπην εἰσίν. Ασκωμ' ἔχεις.] ὡς τοῦ δέρματος ἐξηρτημένου τοῦ μύστακος αὐτῷ καὶ τῆς ῥινὸς, καὶ οὕτω γελοίως πεπλασμένου. ἄσκωμα δὲ ὁ ἱμὰς ὁ συνέχων τὴν

A κώπην, πρὸς τῷ σκαλμῷ. ἄλλως. ὁ τῆς κώπης ὀφθαλμὸς, ἔχει τὸ ἄσκωμα. κώπης δὲ ὀφθαλμὸς τὸ τρῆμα. Αμαξαρταξάτρα.] παίζει ὡς τῇ Περσικῇ διαλέκτῳ χρώμενος. Πέμψειν βασιλέα.] τοῦτό φησιν ὁ κῆρυξ ἢ οἱ πρέσβεις. Χρυσοχαυνόπρωκτοι.] ἀντὶ τοῦ ἔκλυτοι. Ιαοναῦ δὲ ἀντὶ τοῦ Αθηναῖοι, Ιωνες γὰρ οἱ Αθηναῖοι ἀπὸ Ιωνος τοῦ Ξούθου. ὡς βάρβαρος δὲ τὸ αὐτὸ φησι Δωρικὸν ἀντὶ Ελληνιζομένου.

Κη. Οτι χαυνοπρώκτους τοὺς Ιάονας λέγει,
Εἰ προσδοκῶσι χρυσίον ἐκ τῶν βαρβάρων.
Δι. Οὐκ, ἀλλ' ἀχάνας ὅδε γε χρυσίου λέγει.
Κη. Ποίας ἀχάνας, σὺ μὲν ἀλαζὼν εἶ μέγας.
Δι. Αλλ' ἄπιθ', ἐγὼ δὲ βασανιῶ τουτονὶ μόνος.
Αγε δὴ σὺ φράσον ἐμοὶ σαφῶς πρὸς τουτονί,
Ινα μή σε βάψω βάμμα σαρδινιακόν.
Βασιλεὺς ὁ μέγας ἡμῖν ἀποπέμψει χρυσίον;
Ανανεύει. ἄλλως ἆρ' ἐξαπατώμεθ' ὑπὸ τῶν πρέσβεων;
Επινεύει, Ελληνικόν γ' ἐπένευσαν ἄνδρες οὑτοιί.
Οὐκ ἔσθ' ὅπως οὐκ εἰσὶν ἐνθένδ' αὐτόθεν,
Καὶ τοῖν μὲν εὐνούχοιν τὸν ἕτερον τουτονί,
Εγ' ὧδ' ὅς ἐστι. Κλεισθένης ὁ Σιβυρτίου.
Ω θερμόβουλον πρωκτὸν ἐξυρημένε,
Τοιόνδε δ', ὦ πίθηκε, τὸν πώγων' ἔχων
Εὐνοῦχος ἡμῖν ἦλθες ἐσκευασμένος;
Οδὶ δὲ, τίς ποτ' ἐστίν. οὐ δήπου Στράτων;
Κη. Σίγα, κάθιζε,
Τὸν Βασιλέως ὀφθαλμὸν ἡ βουλὴ καλεῖ
Εἰς τὸ Πρυτανεῖον. Δι. ταῦτα δῆτ' οὐκ ἀγχόνη;
Κἄπειτ' ἐγὼ δῆτ' ἐνθαδὶ στρατεύομαι,
Τοὺς δὲ ξενίζειν οὐδέποτέ γ' ἴσχ' ἡ θύρα.
Αλλ' ἐργάζομαί τι δεινὸν ἔργον καὶ μέγα,
Αλλ' Αμφίθεός μοι ποῦ 'στιν. Αμ. οὑτοσὶ πάρα.

PR. Iaones dicit lati eſſe podicis,
B *Si aurum exſpectent à barbaris.* DI. *non arbitror:*
Quia auri modios nominat. PR. *quales, cedò,*
Modios? nam magnus tu quidem oſtentator es.
DI. *Abi tu, ego ſolus hunc examinabo. Agè*
Dic tu mihi perſpicuè ſoli, huic, inquam, mihi:
Ne fors te tingam tinctura Sardiniaca:
Mittétne nobis aurum Rex ille inclytus?
C *Renuit. Numquid legati nobis verba dant?*
Annuit, & hi Græco more annuunt viri.
Non eſt, vt ex nobis non aliqui ſint ibi.
Et certè ex his duobus Eunuchis ego
Noui alterum. Nam hic Cliſthenes Sibyrtij eſt.
O tu, qui anum reperiſti calidi conſilij:
Quid? túne ſimie cum hac barba nobis venis
Subornatus, qui ſpado ſis? hic autem quis eſt,
D *Annon Strato?* PR. *tace, ſede.*
Regis oculum, ſenatus in Prytaneum hodie
Vocat. DI. *annon hæc ſunt, quæ me ad ſuſpendium adigant?*
Egóne deinceps hîc militem: hos verò hoſpites
Nunquam arceant noſtræ fores! agè facinus
Ego aggredior magnum, graue & memorabile. (*deſine.*
Sed vbi mihi eſt Amphitheus? AM. *præſto eſt,*
E

Σχόλια. Οτι χαυνοπρώκτους.] ὅτι πάντας τοὺς Ελληνας Ιάονας οἱ βάρβαροι ἐκάλουν. προείρηται καὶ Ομηρος. Ιάονες ἑλκεχίτωνες. τὸ δὲ αυ, ἀντὶ τοῦ ου βαρβαρίζων εἶπε. Οὐκ, ἀλλ' ἀχάνας.] ἀχάνη μέτρον ἐστὶ περσικὸν, ὥσπερ ἡ ἀρτάβη παρ' Αἰγυπτίοις. χωρεῖ δὲ μεδίμνους Αττικοὺς με. ὡς μαρτυρεῖ Αριστοτέλης. ἄλλοι δέ φασιν, ὅτι κίστη ἐστὶν εἰς ἣν κατετίθεντο τοὺς ἐπισιτισμοὺς, οἱ ἐπὶ τὰς θεωρίας στελλόμενοι. Αγε δὴ σὺ φράσον.] ἀντὶ τοῦ πρὸς ἐμαυτόν. ἀστεῖον δὲ τοῦτο σχῆμα. ὡς μὴ συνιέντος δὲ αὐτοῦ δείκνυσι τῷ δακτύλῳ. ἐμοὶ λέγων καὶ τουτονί. Βάμμα σαρδινιακὸν] ἀντὶ τοῦ ἐρυθρὸν φοινικοῦν. Σαρδὼ γὰρ νῆσός ἐστι τῆς Ιταλίας, σταδίους ἑξήκοντα Κύρνου διέχουσα. ἐν ταύτῃ δὲ γίνονται πορφύραι διάφοροι καὶ ὀξύταται. ἢ ὅτι εἰς τὴν Σάρδεις τῆς Λυδίας πυρρὰ βάμματα γίνεται. βούλεται οὖν δηλοῦν ὅτι εἰ μὴ εἴποις τἀληθὲς, μαστίζων σε ἐρυθρὸν ποιήσω τοῖς αἵμασι. τὸ δὲ ἀνανεύει καὶ ἐπινεύει παρεπιγραφὴ ὑπὲρ τοῦ σαφὲς γενέσθαι ὅτι ἀρνούμενος μὲν ἀνένευσεν, ὁμολογῶν δὲ κατένευσεν.

BISETVS. Σαρδιανικόν.] Εἰ ἡ γραφὴ καλῶς ἔχει, ὁ τῶν δὲ ἐν τῷ παλαιῶν σχολίων συγγραφεὺς ἐνταῦθα ἡμάρτεν. οὐ γὰρ ἀπὸ τῆς Σαρδοῦς, Σαρδιανικὸς παράγεται, ἀλλὰ Σαρδόνιος, ὅθεν παροιμία, Σαρδόνιος γέλως. Σάρδεις δὲ κατὰ τὸν Στέφανον περὶ πόλεων, πόλις ἐστὶ Λυδίας. ὁ πολίτης Σαρδιανὸς, καὶ Σαρδιανή. τὸ κτητικὸν Σαρδιανικὸς, ἡ, όν. ὅθεν καὶ τὸ Σαρδιανικὸν βάμμα. ταύτῃ δὲ τῇ λέξει καὶ ἐν τῇ Εἰρήνῃ Αριστοφάνης ἐχρήσατο λέγων,

Ην ἐκεῖνος φησὶ τὸ βάμμα Σαρδιανικόν.

Σχόλια. Αλλως ἆρ' ἐξαπατώμεθα.] ἀληθῶς καὶ ματαίως. καὶ Ομηρος, Σπερχεῖ' ἄλλως σοί γε πατὴρ ἠρήσατο Πηλεύς. οἱ δὲ Αττικοὶ εἰώθασι προστιθέναι τὴν την, λέγοντες τηνάλλως. Ελληνικόν γ' ἐπένευσαν.] ἀντὶ τοῦ, ὡς διαφέροντος καὶ τοῦ νεύματος τοῦ ἑλληνικοῦ. ἐπένευσε δὲ μὲν τὸ προσάγειν τὴν κεφαλήν. χρὴ μέντοι εἰδέναι ὅτι ἕνα καλέσας μικρῷ πρότερον, νῦν ὡς περὶ δυοῖν τὸν λόγον ποιεῖται, δῆλον ὅτι δι' ἑνὸς τῶν δύο ἀμφοτέρους τοὺς δύο
F καλεῖ. αὐτόθεν δὲ ἀπὸ τῆς Αττικῆς, ἐντεῦθεν. Εγ' ὧδ' ὅς ἐστι.] τὸ ἐγ' ὧδα, ἀντὶ τοῦ ἐγὼ οἶδα. ἐστὶ δὲ ὁ Κλεισθένης ἀεὶ τὸ γένειον ἐξυρᾶτο πρὸς τὸ ἀεὶ φαίνεσθαι νέος. διὰ τοῦτο εὐνούχῳ αὐτὸν εἰκάζει. Ω θερμόβουλον.] παρῳδίᾳ χρῆται. ἔστι γὰρ ἐν τῇ Μηδείᾳ Εὐριπίδου, ὦ θερμόβουλον σπλάγχνον. πρὸς οὖν σκώπτων Εὐριπίδην, προστέθεικε πρωκτὸν παρὰ προσδοκίαν. Τοιόνδε, ὦ πίθηκε.] καὶ τοῦτο παρῴδηκεν ἐκ τοῦ Αρχιλόχου ἐπῶν. τοιήνδε δ', ὦ πίθηκε, τὴν πυγὴν ἔχων. Οὐ δήπου Στράτων.] καὶ οὗτος κωμῳ-
G δεῖται ὡς λειαινόμενος τὸ γένειον καὶ λεαίνων τὸ σῶμα, ὡς Κλεισθένης. ὥς φησιν αὐτὸς Αριστοφάνης ἐν Ολκάσι. παῖδες ἀγένειοι Στράτων. Εἰς τὸ Πρυτανεῖον.] ὥστε ἐκεῖσε τοὺς πρέσβεις παρὰ Αθηναίοις. Ταῦτα δῆτ' οὐκ ἀγχόνη.] ἡ διαφορὰ τοῦ ὀνόματος ἐν τῷ τόνῳ. ὀξυτόνως μὲν γὰρ, τὸ εἶδος τοῦ πάθους. βαρυτόνως δὲ τὸ σχοινίον καὶ ὁ βρόχος.

BISETVS. Τούτων δὲ ὄντως ἐστί. οὐκ ἄρα ταῦτα βρόχον ἡμῖν ἀπειλεῖ, εἰ μὴ πνιγόμεν, καὶ εὐτελοίμεθα;

Σχ. Τοὺς δὲ ξενίζειν] παροιμία ἐπὶ τῶν πολλοὺς ξένους ὑποδεχομένων, οὐδέποτ᾽ ἴσχει ἡ θύρα. μέμνηται καὶ Εὔπολις ἐν φίλοις. νὴ τὸν Ποσειδῶ, οὐδέποτ᾽ ἴσχει ἡ θύρα. καὶ Καλλίμαχος ἐν Ἑκάλῃ. τίον δέ ἑ πάντες ὁδῖται. ἦ ῥα φιλοξενίης ἔχε στέγος ἀκλήιστον. καὶ Πίνδαρος. ἔνθ᾽ ἄρα πεπταμέναι ξείνων ἕνεκεν ταῖν θύραιν. λέγει δὲ περὶ τῶν A Πρυτανείων. διότι αὐτῶν μὲν ὑπὲρ τῆς πόλεως στρατευόμενοι καὶ πονοῦντα οὐ δέχονται. τοὺς δὲ πρέσβεις ξένους ὄντας, καὶ ξενίζουσιν ἐν αὐτῷ. ἴσχει δὲ, ἀντὶ τοῦ κωλύει ἢ ἀποκλείει. ἄλλως. οὐδέποτε ἐκώλυσεν, ἢ ἀπέκλεισεν. ὁ δὲ λόγος, ἐπὶ τῶν Πρυτανείων, καθὸ ἐπὶ ξενίαν καλοῦσι τοὺς ἀφικνουμένους.

BISETVS. Δικαιόπολις τῶν δήμων κεναῖς ἐλπίσι τρέφεσθαι, καὶ θωπεύεσθαι καταμαθὼν, αὐτὸς περὶ τῶν ἑαυτῷ συμφερόντων βουλευσάμενος, καλλίω ἔλαβε B βουλὴν, καὶ τὸν Ἀμφίθεον πρὸς τοὺς Λακεδαιμονίους διαπρεσβεῦσαι σπονδὰς ἑαυτῷ, καὶ τοῖς ἑαυτοῦ οἰκείοις πρὸς αὐτοὺς πέμψαντα.

Δι. Ἐμοὶ σὺ τουτασὶ λαβὼν ὀκτὼ δραχμὰς,
Σπονδὰς ποίησαι πρὸς Λακεδαιμονίους
μόνῳ,
Καὶ τοῖσι παιδίοισι καὶ τῇ πλάτιδι,
Ὑμεῖς δὲ πρεσβεύεσθε, καὶ κεχήνατε.

DI. Cape has à me drachmas octo, & ſoli
mihi
Pueriſque meis, & coniugi meæ optima
Fœdus inito cum Lacedæmoniorum poplo:
Vos legatos mittite, hiate & ſtupeſcite.

Σχόλια. Καὶ τῇ πλάτιδι] τῇ γυναικί. παρὰ τὸ πλάζειν τῷ ἀνδρὶ κατὰ τὴν κοίτην. Πρεσβεύεσθε.] C ἀντὶ τοῦ πρέσβεις πέμπετε. τὸ δὲ κεχήνατε ἐξαπατᾶσθε καὶ ἐννεοί ἐστε.

ΔΡΑΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΠΡΩΤΟΥ,

Σκηνὴ τετάρτη.

ΚΗΡΥΞ, ΘΕΩΡΟΣ, ΔΙΚΑΙΟΠΟΛΙΣ.

ACTVS I. SCENA IV.

PRÆCO, THEORVS, DICÆOPOLIS.

BISETVS. Θέωρος εἰς τὴν βουλὴν ὑπὸ κήρυκος εἰσκηρύττεται, ἵνα τὴν παρὰ Σιτάλκους τοῦ Θρακῶν βασιλέως περὶ συμμαχίας, καὶ βοηθείας ἀπόκρισιν ὑποφέρῃ. D ἀλλὰ καὶ οὗτος μεγαλοπρεπεῖς τοῦ βασιλέως ὑποσχέσεις διηγούμενος ὁμοίως τῇ κενῆς ἐλπίδος κολακείᾳ τὸν δῆμον θηλάζει, καὶ φενακίζει.

Κη. Πρόσιτω Θέωρος ὁ παρὰ Σιτάλκους. Θε.
ὅδε. Κη. Θέωρ᾽.
Δι. Ἕτερος ἀλαζὼν οὗτος εἰσκηρύττεται.
Θεωρ. Χρόνον μὲν οὐκ ἂν ἦμεν ἐν Θρᾴκῃ πολύν.
Δικ. Μὰ Δί᾽ οὐκ ἂν εἰ μισθόν γε μὴ ᾽φερες πολύν.
Θε. Εἰ μὴ κατένειψε χιόνι τὴν Θρᾴκην ὅλην,
Καὶ τοὺς ποταμοὺς ἔπηξ᾽ ὑπ᾽ αὐτὸν τὸν χρόνον.
Ὅτ᾽ ἐνθαδὶ Θέογνις ἠγωνίζετο,
Τοῦτον μετὰ Σιτάλκους ἔπινον τὸν χρόνον.
Καὶ δῆτα φιλαθήναιος ἦν ὑπερφυῶς,
Ὑμῶν τ᾽ ἐραστὴς ἦν ἀληθῶς, ὥστε καὶ
Ἐν τοῖσι τοίχοις ἔγραφον, Ἀθηναῖοι καλοί.
Ὁ δ᾽ υἱὸς, ὃν Ἀθηναῖον ἐπεποιήμεθα,
Ἤρα φαγεῖν ἀλλᾶντας ἐξ Ἀπατουρίων,
Καὶ τὸν πατέρ᾽ ἠντιβόλει βοηθεῖν τῇ πάτρᾳ.
Ὁ δ᾽ ὤμοσε σπένδων, βοηθήσειν, ἔχων
Στρατιὰν τοσαύτην, ὥστ᾽ Ἀθηναίους ἐρεῖν,

PR. Accedat & à Sithalce Theorus. TH.
eccum. PR. agè.
DI. Alius hic eſt veterator, qui voce publica
In concionem prouocatur huc modò.
TH. Non eſſemus diu morati in Thracia.
E DI. Non equidem, ſi non amplum auferres præ-
mium.
TH. Si nix non obruiſſet totam Thraciam,
Et illo ipſo tempore aquæ riguiſſent gelu:
Quando Theognis ibi pugnauit pro gloria,
Interea cum Sithalce potabam: quia
Supra modum eſt amans Athenienſium,
Et verè noſter amicus, qui etiam ad parietes
Manu ſcripſerit: Athenienſes ſunt boni.
F At filius, quem ciuem noſtrum fecimus,
Cupiebat farcimina edere ex Apaturijs:
Patrémque orabat, vt patriæ ſuccurreret:
Iurauit is inter ſacrificandum, ſeſe opem
Laturum: habetq́ tantos ſecum exercitus,

Σχόλια. Πρόσιτω Θέωρος.] οὗτος ἐπὶ κολακείᾳ κωμῳδεῖται. ὁ κῆρυξ καλεῖ ἄλλον πρεσβευτὴν ἐλθόντα παρὰ Σιτάλκους τοῦ Θρακῶν βασιλέως, πρὸς ὃν ἦσαν ἀποστείλαντες αὐτὸν Ἀθηναῖοι. οὕτω δὲ ἐκαλεῖτο Θέωρος. μέμνηται δὲ αὐτοῦ ποτὲ μὲν ὡς ἐν Νεφέλαις. φησὶ γὰρ, G εἴπερ βάλλει τοὺς ἐπιόρκους, πῶς δῆτ᾽ οὐχὶ Σίμων᾽ ἐνέπρησεν, οὐδὲ Κλεώνυμον. οὐδὲ Θέωρον. καί τοι σφόδρα γ᾽ ὄντ᾽ ἐπιόρκους. ποτὲ δὲ, ὡς κόλακος. ὡς ἐν τοῖς Σφηξίν. εἰσκηρύττεται δὲ ἀντὶ τοῦ καλεῖται ὑπὸ τοῦ κήρυκος. Οὐκ ἄν γ᾽ εἰ μισθόν γε μὴ ἔφερες.] τοῦτο διὰ μέσου ὁ Δικαιόπολις. οὐκ ἂν ἔτριψας τὸν χρόνον εἰ μὴ πολὺν μισθὸν ἐλάμβανες. τὸ γὰρ ἔφερες, ἀντὶ τοῦ ἐλάμβανες. ἐβάσταζες. Ὅτ᾽ ἐνθαδὶ Θέογνις.] οὗτος ὁ Θέογνις τραγῳδίας ποιητὴς ψυχρός. κωμῳδῶν οὖν αὐτὸν, παρέστησεν ἡμῖν τὴν πολλὴν χιόνα, διὰ τὴν τούτου περὶ τὰ ποιήματα ψυχρότητα, τὸν ψυχρὸν οὖν τῷ ψυχρῷ παρέβαλεν. πάνυ δὲ χαριέντως ἔσκωψε. Καὶ δῆτα φιλαθήναιος.] τὸ φιλαθήναιος, προπαροξύνειν δεῖ. ἐπεὶ τὰ εἰς ος λήγοντα παροξυνόμενα ἁπλᾶ, ἐν τῇ συνθέσει ἀναβιβάζει τὸν τόνον. οἷον δῆμος, Ἀριστόδημος. φῦλος

Ἐχέπωλος. καὶ Ὅμηρος. Θαλυσιάδην Ἐχέπωλον. κνεφαῖος, ἀκροκνεφαῖος. ὀμφαῖος, πανόμφαιος. ἀρχαῖος, φιλάρχαιος. οὕτω καὶ φιλαθηναῖος. Ἐν τοῖς τοίχοις.] ἴδιον ἐραστῶν ἦν. τὰ τῶν ἐρωμένων ὀνόματα γράφειν ἐν τοῖς τοίχοις, ἢ δένδροις, ἢ φύλλοις, οὕτως. ὁ δεῖνα καλός. καὶ παρὰ Καλλιμάχῳ.

Ἀλλ' ἐνὶ δὴ φύλλοισι κεκομμένα ταῦτα φέροιτε
Γράμματα, Κυδίππην ὡς ἐρέουσι καλήν.

καὶ ἐν τοῖς Σφηξίν. ἰὼν παρέγραφε κημὸς καλός. καὶ Λιβάνιος. φιλοῦσι γὰρ οἱ σφόδρα περί τι ἐρωτικῶς ἔχοντες, ἡδέως συνεῖναι καὶ τοῖς ὀνόμασι. Ὁ δ' υἱὸς ὃν Ἀθηναῖον.] τοῦτον πολίτην ἐποιήσαντο Ἀθηναῖοι τὸν παρ' αὐτοῖς παραπεμπόμενον. ἐλέγετο δὲ Σάδοκος, Τήρης, ἔνιοι δὲ ἔφασαν ὅτι ὁμώνυμος ἦν τῷ πατρὶ Σιτάλκει. Σύμμαχος Ἀθηναῖος μέμνηται. Θουκυδίδης προστίθησι καὶ τὸ ὄνομα λέγων οὕτως, καὶ Σάδοκον τὸν υἱὸν αὐτοῦ Ἀθηναῖον. Ἤρα φαγεῖν.] χαριέντως ὡς ἐξαπατωμένων τῶν Ἀθηναίων. λέγει δὲ νῦν περὶ Ἀπατουρίων, ἑορτῆς ἐπισήμου δημοτελοῦς ἀγομένης παρὰ τοῖς Ἀθηναίοις κατὰ τὸν Πυανεψιῶνα μῆνα, ἐπὶ τρεῖς ἡμέρας. καλοῦσι δὲ τὴν μὲν πρώτην δόρπειαν. ἐπειδὴ φράτορες ὀψίας συνελθόντες, εὐωχοῦντο. τὴν δὲ δευτέραν ἀνάῤῥυσιν ἀπὸ τοῦ θύειν. ἔθυον δὲ Διὶ φρατρίῳ καὶ Ἀθηνᾷ. τὴν δὲ τρίτην κουρεῶτιν ἀπὸ τοῦ τοὺς κούρους καὶ τὰς κόρας ἐγγράφειν εἰς τὰς φρατρίας. ἐν ᾗ ἐγράφη ἐν τῇ πολιτείᾳ ὁ υἱὸς Σιτάλκους. ἡ δὲ αἰτία, πόλεμος ἦν Ἀθηναίοις πρὸς Βοιωτοὺς περὶ Κελαινῶν. ὃ ἦν χωρίον ἐν μεθορίοις. Ξάνθιος δὲ Βοιωτὸς προυκαλέσατο τὸν Ἀθηναίων βασιλέα Θυμοίτην. ὁ δ' ἐξαμένου δὲ, Μελάνθιος ἀπὸ τῶν Μεσσηνίων τὸ γένος ἀπὸ Περικλυμένου τοῦ Νηλέως ἐπέστη ἐπὶ τῇ βασιλείᾳ. μονομαχούντων δὲ, ἐφάνη τῷ Μελανθίῳ τις ὄπισθεν τοῦ Ξανθίου, τραγῆν τουτέστιν αἰγίδα μέλαιναν ἐνημμένος. ἐβόησεν ἀδικεῖν αὐτὸν δεύτερον ἥκοντα. ὁ δὲ ἐπιστραφείς. ὁ δ' ἔπαισε, ἀπέκτεινεν αὐτόν. ἐκ δὲ τούτου ἥ τε ἑορτὴ Ἀπατούρια καὶ Διονύσου Μελαναιγίδος ἱδρύσαντο. οἱ δέ φασιν ὅτι τῶν πατέρων ὁμοῦ συνερχομένων διὰ τὰς τῶν παίδων ἐγγραφὰς, ὁμοπατόρια λέγεσθαι τὴν ἑορτὴν ὃν τρόπον λέγομεν ἄλοχον τὴν ὁμόλεκτρον, καὶ ἄκοιτιν τὴν ὁμόκοιτον, οὕτω καὶ ὁμοπατόρια Ἀπατούρια.

Βisetvs. Ὅθεν τὰ ἀπατούρια.] Ἀλλ' ἴσως τοῦτο διὰ τὸ τῆς ἀπάτης ὄνομα κατὰ παράγωγον οὕτως εἴρηται. ταῦτα δὲ ἐν Εἰρήνῃ ἄλλως πως ἔχει. οὓς γὰρ ἐνταῦθα ὁ ποιητὴς Ξάνθιον, καὶ Μέλανθον, ἐκεῖ Ξάνθον, καὶ Μελάνθιον καλεῖ. ἀλλ' ἴσως ἀμφοτέρωθι ἢ Ξάνθος, καὶ Μέλανθος, ἢ Ξάνθιος, καὶ Μελάνθιος γραπτέον.

Ὅσον τὸ χρῆμα παρνόπων προσέρχεται.
Δι. Κάκιστ' ἀπολοίμην, εἴ τι τούτων πείθομαι.
Θε. Καὶ νῦν ὅπερ μαχιμώτατον Θρᾳκῶν γένος,
Ἔπεμψεν ὑμῖν Δι. τοῦτο μέν γ' ἤδη σαφές.

Vt Atheniẽſes dicãt, hui quot aduolãt (duim.
Culices! DIC. *male peream, ſi quidquam cre-*
TH. *Et nunc de gente Thracica fortiſſimos*
Ad nos huc miſit. DIC. *appares nunc ſcilicet.*

Σχόλια. Ὅσον τὸ χρῆμα.] ὡς πολλῶν ὄντων παρνόπων ἐν τῇ Ἀττικῇ. βούλεται δὲ πολὺ πλῆθος σημαίνειν. εἶδος δὲ ἀκρίδων οἱ πάρνοπες. εἰσὶ δὲ οὗτοι ἀττέλαβοι Ἀττικοὶ πάρνοπες. Τοῦτο μέν γ' ἤδη σαφές.] τοῦτο ψεύδεται ὡς ἀσθενῶν ἢ ὀλίγων ὄντων.

Bisetvs. Ὁ κῆρυξ τινὰς, οὓς Θέωρος ἤγαγε, προσέρχεσθαι κελεύει. οὗτοι δὲ ἔργα γέλωτος ἄξια ποιοῦσιν.

Κη. Οἱ Θρᾷκες, ἴτε δεῦρ', οὓς Θέωρος ἤγαγε.
Δι. Τουτὶ τί ἐστι τὸ κακόν. Κη. Ὀδομάντων στρατός.
Δι. Ποίων Ὀδομάντων, εἰπέ μοι, τουτὶ τί ἦν;
Τίς τῶν Ὀδομάντων τὸ πέος ἀποτεθρίακεν αὐ.
Θε. Τούτοις ἐὰν δραχμὰς δύο τις μισθὸν διδῷ,
Καταπελτάσονται τὴν Βοιωτίαν ὅλην.
Δι. Τοισδὶ δύο δραχμὰς τοῖς ἀπεψωλημένοις;
Ὑποστένοι μέντ' ἂν ὁ θρανίτης λεὼς
Ὁ σωσίπολις. οἴμοι τάλας, ἀπόλλυμαι
Ὑπὸ τῶν Ὀδομάντων, τὰ σκόροδα πορθούμενος.

PR. *Heus Thraces, quis Speculator adduxit, agitè:*
Adeſte. DI. *quid hoc mali 'ſt?* PR. *Odomantum exercitus.*
DIC. *Quorumnám Odomantum? cedo, quid hoc erat rei?*
Quis quæſo Odomantum præcidit genitalia?
TH. *His ſi quis det ſtipendium, drachmas duas,*
Peltis infeſtabunt totam Bœotiam.
DIC. *Duas drachmas his recutitis? ſanè ingemat*
Patriæ defenſor, totus remigum poplus.
Væ mihi pereo, quem Odomantes ſpoliant allys.

Σχόλια. Ὀδομάντων.] ἔθνος Θρᾳκικόν. φασὶ δὲ αὐτοὺς Ἰουδαίους εἶναι. Ἀποτεθρίακεν.] ἀνέτιλε. κυρίως δὲ ἀπεφύλλισε συκᾶς. θρῖα γὰρ τὰ φύλλα τῆς συκῆς. ἐλεαίνοντο δὲ καὶ ἀπέτιλλον τὰ οἱ Θρᾷκες τὰ αἰδοῖα. καὶ ἀποσεσυρμένα εἶχον αὐτά.

Bisetvs. Σ. ἀποτεθρίακεν, ἀντὶ τοῦ ἔτιλεν, ψιλὸν εἰργάσατο. κυρίως δὲ, ἀπεφύλλισε συκᾶς. θρῖα γὰρ τὰ φύλλα τῆς συκῆς. Ὀδόμαντες δὲ, ἔθνος Θρᾳκικόν. ἐλεαίνοντο δὲ. καὶ ἀπετίλλοντο οἱ Θρᾷκες τὰ αἰδοῖα, καὶ ἀποσεσυρμένα εἶχον αὐτά. φασὶ δὲ αὐτοὺς Ἰουδαίους εἶναι. ἀποθριάζειν οὖν κυρίως μὲν τὸ ἀποφυλλίζειν τὰς συκᾶς. μεταφορικῶς δὲ τὸ ἀποτίλλειν, καὶ ψιλοῦν τὰ ἀποτίλλεσθαι, ἢ ψιλοῦσθαι δυνάμενα.

Σχόλια. Καταπελτάσονται.] κατακοντίσουσι. καταπολεμήσουσι. πέλτη γὰρ εἶδος μηχανῆς, ἀφ' ἧς ἀκόντια καὶ ἄλλα τινὰ πέμπουσιν. ἢ καταδραμοῦνται. πέλτη γὰρ ἀσπὶς μικρὰ μὴ ἔχουσα ἱμάντα. ἐχθροὶ δὲ ἦσαν καὶ οἱ Βοιωτοὶ τοῖς Ἀθηναίοις. Ὁ θρανίτης λεώς.] ἀντὶ τοῦ ὁ ναυτικός, ἐκ μέρους δὲ τὸ πᾶν εἶπε. τῶν γὰρ ἐρεττόντων οἱ μὲν ἄνω ἐρέττοντες, θρανῖται λέγονται. οἱ δὲ μέσοι

ζυγῖται,

ζευγῖται, οἱ δὲ κάτω θαλάμιοι. ὁ δὲ λόγος, εἰ οἱ Ὀδομάντες τοσαῦτα λαμβάνουσι, πᾶν τὸ περὶ ἡμᾶς ναυτικὸν πλῆθος ἀγανακτήσει, πολλὰ μὲν ἐν τῇ τριήρει καμόντες, ὀλίγα δὲ λαμβάνοντες. Οἴμοι τάλας.] δεῖ νοεῖν ὅτι ἐκ τῶν ἀγρῶν ἔρχεται ὁ Δικαιόπολις ἔχων φορτίον σκορόδων. καὶ ἡρπάζετο ὑπὸ τῶν ξένων ὡς ἐκείνων λι- A μωττόντων καὶ ἁρπαζόντων τὰ σκόροδα. τοῦτο δὲ εἶπε πορθούμενος, πρέπει καὶ οἱ πορθούμενοι ἀπόλλυνται, ἀρέσκονται δὲ τοῖς σκορόδοις οἱ Θρᾷκες. θερμὰ γὰρ τὰ σκόροδα φυσικῶς, οἱ δὲ Θρᾷκες, ψυχρὰν χώραν νέμονται.

Θε. Οὐ καταβαλεῖτε τὰ σκόροδ', ὦ μόχθηρε σύ,
Οὐ μὴ πρόσει τουτοισὶν ἐσκοροδισμένοις.
Δι. Ταυτὶ περιείδεθ' οἱ Πρυτάνεις πάσχοντά με
Ἐν τῇ πατρίδι, καὶ ταῦθ' ὑπ' ἀνδρῶν βαρβάρων;
Ἀλλ' ἀπαγορεύω μὴ ποιεῖν ἐκκλησίαν
Τοῖς Θρᾳξὶ περὶ μισθοῦ, λέγω δ' ὑμῖν, ὅτι
Διοσημία ἐστὶ, καὶ ῥανὶς βέβληκέ με.
Κή. Τοὺς Θρᾷκας ἀπιέναι, παρεῖναι δ' εἰς ἕνην.
Οἱ γὰρ Πρυτάνεις λύουσι τὴν ἐκκλησίαν.

PR. *Non abiicietis allia. hem scelesté, ne*
Accedas huc, alliatos hos viros.
B *Haccine pati me sinitis, urbis præsides,*
In patria, & à viris quidem tam barbaris?
Sed interdico ego vobis, ne stipendij
Caussa conuentum agatis hisce Thracibus:
Et dico vobis, quod malum signum obuenit:
Et iam gutta sinistræ pluuiæ me perculit.
PR. *Abite Thraces: & adeste ad trigesimam;*
Nam concionem dimittunt nunc præsides.

Σχόλια. Οὐ μὴ πρόσει.] οὐ καταβαλεῖτε. ὁ Θέωρος δὲ ἐπιπλήττει τοῖς βαρβάροις ἁρπάζουσι τὰ σκόροδα. καὶ τῷ Δικαιοπόλιδι ὁμοίως ἐπιπλήττει ἐρεθίζοντι αὐτούς. ἄλλως. ἀντὶ τοῦ σφοδροῖς οὖσι καὶ πικροῖς γενομένοις, μετειληφόσι τῶν σκορόδων· ἀπὸ μεταφορᾶς τῶν ἀλεκτρυόνων· τούτοις γὰρ ὅτε μέλλουσι μάχεσθαι σκόροδα δίδονται ἐσθίειν, ἵνα θερμανθέντες ὀξύτεροι γένωνται. ὡς καὶ ἐν ἱππεῦσι φησιν. ἵν' ἄμεινον μάχῃ, ἐσκοροδισμένος μάχῃ. Διοσημία ἐστί.] παρεφυλάττοντο γὰρ οἱ Ἀ- C θηναῖοι τὰς τοῦ Διὸς ἡμέρας καὶ διέλυον τὰς ἐκκλησίας διοσημίας γενομένης, ἢ ἄλλο τι μέλλοντες ἀνύειν. διοσημία δέ ἐστιν ὁ παρὰ καιρὸν χειμών. Παρεῖναι δ' εἰς ἕνην.] εἰς τρίτην. μηδ' ἀναβάλλεσθαι εἰς αὔριον, εἰς ἔνηφι. τινὲς δὲ, εἰς τριακάδα. διαλυθείσης δὲ τῆς ἐκκλησίας, συνήγοντο πάλιν βουλόμενοι περὶ τῶν αὐτῶν. Ἀττικοὶ δὲ καλοῦσιν ἕνην καὶ τὴν παλαιάν. καὶ Δημοσθένης ἐν τῷ κατὰ Ἀριστογείτονος τὰς ἕνας ἀρχὰς, τὰς νέας ὑπεξιέναι.

D

ΔΡΑΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΠΡΩΤΟΥ,

Σκηνὴ πέμπτη.

ΔΙΚΑΙΟΠΟΛΙΣ, ΑΜΦΙΘΕΟΣ.

Δικ. Οἴμοι τάλας, μυττωτὸν ὅσον ἀπώλεσα.
Ἀλλ' ἐκ Λακεδαίμονος γὰρ Ἀμφίθεος ὁδί,
Χαῖρ' Ἀμφίθεε. Ἀμφίθ. μήπωγε πρὶν ἂν στῶ τρέχων.
Δεῖ γάρ με φεύγοντ' ἐκφυγεῖν Ἀχαρνέας.
Δικ. Τί δ' ἐστι; Ἀμφίθ. Ἐγὼ μὲν δεῦρο σοι σπονδὰς φέρων
Ἔσπευδον, οἱ δ' ὤσφροντο πρεσβῦταί τινες
Ἀχαρνικοὶ, στιπτοὶ γέροντες, πρίνινοι,
Ἀτεράμονες, μαραθωνομάχαι, σφενδάμνινοι.
Ἔπειτ' ἀνέκραγον πάντες, ὦ μιαρώτατε,
Σπονδὰς φέρεις τῶν ἀμπέλων τετμημένων;
Κἀς τοὺς τρίβωνας ξυνελέγοντο τῶν λίθων.
Ἐγὼ δ' ἔφευγον, οἱ δ' ἐδίωκον, κἀβόων.
Δικ. Οἱ δ' οὖν βοώντων, ἀλλὰ τὰς σπονδὰς φέρεις;
Ἀμ. Ἔγωγε, φημὶ, τρία γε ταυτὶ γεύματα.

ACTVS I. SCENA quinta.

DICAEOPOLIS, AMPHITHEVS.

DI. *AH me miserum, quantum alliati perdidi!*
E *Sed hiccine Amphitheus? redit huc è Lacedæmone.*
Salue Amphithee. AM. *nondum, prinsquam cursum inhibeo,*
Nam Acharnenses fugientem effugere oportuit.
DI. *Quid est?* AM. *properabam huc, vt pacem afferrem tibi.*
Hoc continuò olfecerunt hic quidam senes:
F *Acharnici, duri senes, ilignei:*
Acerni, præliatores Marathonij,
Præfracti. hi clamabant omnes: heus perfide,
Pacémne fers, excisis nostris vitibus?
Mox lapides colligebant, in vestes suas;
Ego effugi; illi persequebantur procul
Cum vociferatione, & plurimis minis.
G DIC. *Sine, vociferentur. sed tu num fers fœdera?*
AM. *Ita loquor, & quidem tres gustus affero:*

Σχόλια. Μυττωτόν.] ἀντὶ τοῦ σκόροδα ἐξ ὧν ὁ μυττωτὸς γίνεται. κατασκευάζεται δὲ, ἀπὸ τυροῦ καὶ σκορόδου καὶ ὠοῦ. ἀπὸ τοῦ παντὸς οὖν κατασκευάσματος, τὸ μέρος ἐδήλωσε, τουτέστι τὰ σκόροδα. Μήπω γε.]

γελοίου χάριν εἶπε πρὸς τὸ χαίρειν τὸ μάσασθαι. Ὤσφροντο.] ἀντὶ τοῦ ᾔσθοντο, εἶπε τὸ ὤσφροντο, ὅτι δὲ οἴνου εἰσὶν αἱ σπονδαί, ὡς ἐκ τῶν μετὰ ταῦτα δῆλον. δι' αἰσθήσεως δὲ ἡ αἴσθησις τῆς ἀναφορᾶς τοῦ οἴνου. Στιπτοὶ γέροντες.] ἀντὶ τοῦ πυκνοί. εἴρηται δὲ ἀπὸ τῶν ἐσθήτων, αἵτινες ὑφανθεῖσαι εἰς πυκνότητα συνάπτονται. ἢ ἀντὶ τοῦ στερεοὶ καὶ [illegible]. ἀπὸ τοῦ στίβειν ὅ ἐστι πατεῖν. Πρίνινοι.] στερεοὶ καὶ σκληροί. ἰσχυρὸν γὰρ τὸ τοῦ πρίνου ξύλον. καὶ Ἡσίοδος. πρίνου δὲ γύην. καὶ πάλιν. πρῖνον ἐς γὰρ βουσὶν ἀροῦν ὀχυρώτατός ἐστιν. ἀτεράμονες δὲ σκληροί, μὴ τειρόμενοι, ἀνένδοτοι. κυρίως δὲ τὰ μὴ ἑψόμενα τῶν ὀσπρίων ἀτεράμονα λέγεται, ὅ ἐστιν οὐχ ἁπαλά. Σφενδάμνινοι.] ἰσχυροί. τοιοῦτον γὰρ τὸ τῆς σφενδάμνου ξύλον. ἀντὶ τοῦ σφενδονῆται. ἄλλως. τὸ σφενδάμνινοι, ταυτόν ἐστι τῷ πρίνινοι. σφένδαμνος γὰρ, εἶδος ἰσχυροῦ ξύλου. ἔστι δὲ καὶ ἄλλος καρυάζιος ἡ σφένδαμνος. ἡ γὰρ σφενδόνη, ἀπὸ καρυαζίας γίνεται. Τῶν ἀμπέλων τετμημένων.] οἱ γὰρ Πελοποννήσιοι εἰσβάλλοντες εἰς τὴν Ἀττικὴν, ἔτεμον τὴν γῆν τῶν Ἀχαρνέων. Κἀς τοὺς τρίβωνας.] Ἀττικὸν τὸ σχῆμα. ἀντὶ τοῦ ἐς τοὺς τρίβωνας ξυνελέγοντο τῶν λίθων. Τρία γε ταυτί.] ἔπαιξε παρὰ τὰς σπονδάς. ἐπεὶ οἴνῳ γίνονται αἱ δι' ὅρκων συνθῆκαι, ἀντὶ δὲ τοῦ εἰπεῖν ἀνάγνωθι, εἶπε γεῦσαι.

Αὗται μέν εἰσι πεντέτεις, γεῦσαι λαβών.
Δικ. Αἰβοῖ. Αμ. Τί ἔστιν; Δικ. οὐκ ἀρέσκουσί μ' ὅτι
Ὄζουσι πίττης καὶ παρασκευῆς νεῶν.
Αμ. Σὺ δ' ἀλλὰ τασδὶ τὰς δεκέτεις γεῦσαι λαβών.
Δικ. Ὄζουσι χ' αὗται πρέσβεων ἐς τὰς πόλεις,
Ὀξύτατον, ὥσπερ διατριβῆς τῶν συμμάχων.
Αμ. Ἀλλ' αὑταιὶ σπονδαὶ, τριακοντούτιδες
Κατὰ γῆν τε καὶ θάλατταν. Δικ. ὦ Διονύσια,
Αὗται μὲν ὄζουσ' ἀμβροσίας καὶ νέκταρος,
Καὶ μὴ 'πιτηρεῖν σιτί' ἡμερῶν τριῶν.
Κἀν τῷ στόματι λέγουσι, βαῖν' ὅπῃ θέλεις.
Ταύτας δέχομαι, καὶ σπένδομαι, κἀκπίομαι.
Αμ. Χαίρειν κελεύω πολλὰ τοὺς Ἀχαρνέας.
Δικαι. Ἐγὼ δὲ πολέμου καὶ κακῶν ἀπαλλαγεὶς,
Ἄξω τὰ κατ' ἀγροὺς εἰσιὼν Διονύσια.
Αμ. Ἐγὼ δὲ φεύξομαί γε τοὺς Ἀχαρνέας.

Quinquè annorum sunt hæc: cape & gusta obsecro.
DI. Æba. AM. quid est? DI. mihi non placent: quia redolent
Picem hæc, & apparatum quendam nauticum.
C *AM. Cape, & gusta hæc: annorum nempe sunt decem.*
DI. Et ista legatos ad vrbes hîc olent
Acerrimum: quasi sociorum moram.
AM. At hæc fœdera triginta annorum sunt: rata
Mari ac terra. DI. ô Dionysia nuncias mihi.
Hæc ambrosiam & nectar redolent; neque me iubent
Nunc commeatum seruare dierum trium:
D *Sed liberè dicunt mihi: i quo lubet.*
Hæc fœdera accipio, hæc libo, hæc eadem ebibo.
AM. Multùm valere Acharnenses ego iubeo.
DI. At ego iam liberatus è bello & malis,
Domum ingressus, agam ruralia Dionysia.
AMP. Ego verò Acharnenses fugiam, quantùm queo.

Σχόλια. Ὄζουσι πίττης.] κοινὸν ἐστὶ οἴνου καὶ νεώς, τὸ πίττης ὄζειν. ἔστι γὰρ πισσίζων οἶνος. ὁ δὲ λόγος, ὄζουσιν αἱ σπονδαὶ αὗται κατασκευῆς τριήρων, διὰ τὸ ὀλιγοχρόνιον αὐτῶν. εἰς τὰς πόλεις δὲ τὰς τῶν συμμάχων. Ὀξύτατον ὥσπερ διατριβῆς.] ἀντὶ τοῦ ἀπωλείας καὶ συντριβῆς. ἢ ἀντὶ τοῦ μόναι πρεσβεῦσαι ἔσονται περὶ τῶν συμμάχων. ὥστε μένειν αὐτοὺς καὶ μὴ μεθίστασθαι. ἀλλὰ συμμαχεῖν τῇ πόλει. ἄλλως. ἀπὸ μεταφορᾶς τοῦ τραπέντος οἴνου εἰς ὄξος. καὶ τῶν οἴνων τὸ ὀξύτατον. Ὦ Διονύσια.] θαυμάζων ταῦτα λέγει. εἴρηται δὲ ἐπὶ τῶν ἀποδοχῆς ἀξίων. προσδοκῶν εἰρήνης οὔσης, τὴν τῶν Διονυσίων πανήγυριν ἱστᾶσθαι. ἀντὶ τοῦ ἥδισται, ἄξιαι τῶν Διονυσίων. Διονύσια δὲ ἑορτὴ Διονύσου ἐστὶν ἤγουν Ναυπάκτιοι. Καὶ μὴ ἐπιτηρεῖν.] εἴποτε γὰρ ἔξοδος ἐπὶ στρατείαν ἐγένετο, εἰώθεισαν οἱ στρατηγοὶ προλέγειν τοῖς στρατιώταις, ὥστε τριῶν ἡμερῶν παρασκευάζεσθαι σιτία. σκώπτει οὖν τοῦτο τὸ στρατηγικὸν παράγγελμα, ὡς ἀηδὲς καὶ βαρὺ τοῖς εἰρήνης ἐπιθυμοῦσι. Κἀν τῷ στόματι.] ὡς γυναῖκας εἰδωλοποιεῖ τὰς σπονδάς. στόμα γοῦν αὐτῷ προσέθηκεν. ἢ ἐν τῷ ἡμετέρῳ στόματι γευσαμένων ἡμῶν, μονονουχὶ φωνὴν ἀφιᾶσιν. ἄλλως. λέγουσί φησιν αἱ σπονδαί, ἄπιθι ὅπῃ θέλεις. εἰκότως. ἐν γὰρ πολέμῳ διὰ τὰς ἐπιδρομὰς τῶν πολεμίων καὶ τῆς πολιορκίας, οὐκ ἔστιν ἀπελθεῖν ὅπου τις βούλεται.

BISETVS. Κἀκπίομαι.] παίζων τοῦτο λέγει. ὅτι γὰρ αἱ σπονδαὶ δι' ὅρκων γινόμεναι οἴνῳ ἐποιοῦντο, τὰς σπονδὰς ὡς οἴνου ἐκπίεσθαι ἔλεξε. πίομαι δὲ καὶ πιοῦμαι, μέλλοντος ἀπὸ τοῦ πίω θέματος. ὥς φησιν Εὐστάθιος. τὸ δὲ πίω ταυτὸν τῷ πίνω.

Σχόλια. Χαίρειν κελεύω.] κατ' εὐφημισμὸν τὸ χαίρειν κελεύων, ὁ Ἀμφίθεος οἴονταί τινες. ἵνα χαρῇ τὸ κελεύω χωρὶς τοῦ ν. τὸ δὲ ἑξῆς ἐγὼ δὲ πολέμου, ὁ Δικαιόπολις. Ἄξω κατ' ἀγρούς.] τὰ Λήναια λεγόμενα. ἔνθεν τὰ Λήναια καὶ ὁ ἐπιλήναιος ἀγὼν τελεῖται τῷ Διονύσῳ. Ληναῖον γάρ ἐστιν ἐν ἀγροῖς ἱερὸν τοῦ Διονύσου, διὰ τὸ πλείστους ληνοὺς ἐνταῦθα γεγονέναι. ἢ διὰ τὸ πρῶτον ἐν τούτῳ τῷ τόπῳ ληνὸν τεθῆναι. Μένανδρος. τραγῳδὸς ἦν ἀγὼν, Διονύσια.

G

ΧΟΡΟΣ ΑΧΑΡΝΕΩΝ.

CHORVS ACHARNENSIVM.

BISETVS. Ὁ τῶν Ἀχαρνέων χορὸς τοὺς Λακεδαιμονίους μισῶν διὰ τοὺς ἀμπελῶνας, καὶ τὰς ἀμπέλους ὑπ' αὐτῶν ὀρυχθείσας, καὶ διαφθαρείσας, μεγίστῃ σπουδῇ, καὶ βίᾳ τὸν Ἀμφίθεον διώκει. ὁ δὲ μόγις ἐκφεύγει τὴν διωκόντων ὁρμήν.

A Τῇδε πᾶς ἕπου, δίωκε, καὶ τὸν ἄνδρα πυνθάνου
Τῶν ὁδοιπόρων ἁπάντων. τῇ πόλει γὰρ ἄξιον.
Ξυλλαβεῖν τὸν ἄνδρα τοῦτον, ἀλλά μοι μηνύσατε,
Εἴ τις οἶδ' ὅποι τέτραπται γῆς ὁ τὰς σπονδὰς φέρων.

Hac sequere me omnis, persequere, & de viro hoc ex omnibus
Scitare viatoribus. nam dignum ciuitate erit:
Vt virum prendamus istum: sed agite, mihi ostendite
Si quis nouit, quò sese iste cum fœderibus verterit.

Σχόλια. Τῇδε πᾶς ἕπου.] ἐντεῦθεν παρῳδία γίνεται τοῦ χοροῦ ὃν συμπληροῦσιν οἱ Ἀχαρνεῖς. παράγονται δὲ συντόνως μετὰ σπουδῆς διώκοντες τὸν Ἀμφίθεον σπονδὰς ποιησάμενον πρὸς τοὺς Λακεδαιμονίους. γέγραπται δὲ τὸ μέτρον τροχαϊκόν, πρόσφορον τῇ τῶν διωκόντων γερόντων σπουδῇ. τοῦτο δὲ ποιεῖν εἰώθασιν οἱ τῶν δραμάτων ποιηταὶ κωμικοὶ καὶ τραγικοί, ἐπειδὰν δρομαίως εἰσάγωσι τοὺς χορούς, ἵνα ὁ λόγος συντρέχῃ τῷ δράματι. τὸ δὲ τῇδε, τοπικόν ἐστιν ἐπίρρημα καὶ κεῖται ἐν ἴσῳ τῷ ἐνταῦθα. καὶ ἔχει παρὰ τῷ ποιητῇ Ἰλ. ο,

Τῇ ἴμεν, ᾗ κεν δὴ σὺ κελαινεφὲς ἡγεμονεύεις.

Σημαίνει δέ ποτε καὶ ῥῆμα προστακτικόν. Κύκλωψ, τῆ πίε οἶνον. (BISETVS. τὸ δὲ τῆ ἀντὶ τοῦ λάβε, ἢ δέξαι, προστακτικόν ἐστιν ἀπὸ τοῦ τῶ ἀρρήτου θέματος. τῶ, τᾶ, τῆ, κατὰ τροπὴν τοῦ α εἰς η. ἢ ἀπὸ τοῦ τῆμι τοῦ ἀχρήστου ὄντος. ἐν τῷ προστακτικῷ τῆ ὡς πίμπλη, ἵστα, ἀντὶ τοῦ πίμπλαθι, ἵσταθι, ἅπερ ἀπὸ τρίτου προσώπου τοῦ παρατατικοῦ γίνεται, κατ' ἀφαίρεσιν τῆς αὐξήσεως. Ὅμηρος Ἰλ. ω.

Τῆ, σπεῖσον Διῒ πατρί, καὶ εὔχεο οἴκαδ' ἱκέσθαι.)

ἐχρήσατο δὲ τῷ πληθυντικῷ ὁ Σώφρων εἰπών. τῆτε τοὶ κορῶναί εἰσιν. εἰσέρχεται γὰρ ὁ χορὸς διώκων τὸν Ἀμφίθεον. καὶ ἔστι μεταβολικὸν μέλος ἐκ δύο μονάδων μονοστροφικῶν. ὧν ἡ μὲν πρώτη ιε. κώλων ἔχει τὰς περιόδους. ὧν δὴ μὲν ἐν εἰσθέσει εἰσὶ τροχαϊκοὶ καὶ καταληκτικοὶ τετράμετροι. εἶτα ἐν ἐκθέσει κῶλα παιωνικὰ ἕνδεκα κρητικοῖς

B ἐπιμεμιγμένα, καὶ τὸ ἕκτον καὶ τὸ ὄγδοον καὶ δέκατον, δίρρυθμα. τὰ δ' ἄλλα, τρίρρυθμα. Καὶ τὸν ἄνδρα πυνθάνου.] ἀντὶ τοῦ περὶ τοῦ ἀνδρός. ὅμοιον γάρ ἐστι τῷ, ἄνδρα μοι ἔννεπε μοῦσα.

BISETVS. Τὸν ἄνδρα πυνθάνου] ἀντὶ τοῦ πυνθάνου ἐκ ἢ παρὰ τῶν ὁδοιπόρων ἁπάντων περὶ τούτου τοῦ ἀνδρὸς ὅπου εἴη. τὸ δὲ τῶν παλαιῶν σχολίων παράδειγμα, τὸ ἔννεπε Μοῦσα, λέγω, ὃ σημαίνει τὸ πυνθάνεσθαι, εἴτε τὸ ἱστορεῖν, καὶ ἐρωτᾶν, ἀλλὰ μᾶλλον τὸ ἀγορεύειν, καὶ λέγειν.

Σχόλια. Ξυλλαβεῖν τὸν ἄνδρα.] διττή ἐστιν ἡ χρῆσις
C τοῦ συλλαβεῖν, παρὰ τοῖς ἀρχαίοις. πρὸς γὰρ διάφορον κλίσιν διάφορος καὶ ἡ διάνοια. ἡ μὲν γὰρ πρὸς αἰτιατικὴν ἡ σύνταξις ἔχθραν καὶ δυσμένειαν παρίστησι τοῦ συλλαμβάνοντος. καθάπερ ἐν δὲ τοῦ συλλαμβανομένου ὥσπερ καὶ νῦν καὶ Δημοσθένης ἐν τῷ κατὰ Μειδίου. οὐχὶ συλληψόμεθα αὐτόν. ἐὰν δὲ πρὸς δοτικήν, σημαίνει φιλίαν καὶ συμμαχίαν. ὡς Ἰσοκράτης ἐν ταῖς Παραινέσεσιν. ὁρᾷ δὲ καὶ τὴν τύχην ἡμῖν συλλαμβάνουσαν ἴσον τῷ, συναγωνιζομένην. ἐπάγει γοῦν καὶ τὸν παρόντα καιρὸν συναγωνι-
D ζόμενον. καὶ Δημοσθένης ἐν πρώτῳ Φιλιππικῶν. Εἴ τις οἶδ' ὅποι τέτραπται.] ἀστεία καὶ καθαρὰ εἰς ὑπερβολὴν ἡ σύνταξις, τὸ μὴ λέξαι ὡς εἰς ποίαν γῆν πέφευγεν, ἀλλὰ ποῦ γῆς. δόξαν γὰρ πανταχοῦ συμμένειν καρπώσαιτο ἄν τις εἰπών.

ΣΤΡΟΦΗ κώλων ιδ.

Ημι. Ἐκπέφευγ' οἴχεται
Φροῦδος. οἴμοι τάλας,
Τῶν ἐτῶν τῶν ἐμῶν.
Οὐκ ἂν ἐπ' ἐμῆς γε νεό-
τητος, ὅτ' ἐγὼ φέρων
Ἀνθράκων φορτίον
Ἠκολούθουν Φαΰλλῳ τρέχων,
Ὧδε φαύλως ἂν ὁ
Σπονδοφόρος οὗτος ὑπ' ἐμοῦ τότε δι-
ωκόμενος, ἐξέφυγεν.
Οὐδ' ἂν ἐλαφρῶς ἀπεπλίξατο.

STROPHE.

E Fugit, euanuit,
Transiit, va mihi,
O meos hos dies.
Non hic ita me, virum adhuc:
(Qui graue gerens onus
Ponè carbonibus
Consequebar Phayllum in fuga)
F Segniter cum suis
Fœderibus, in fugam agitatus, ita,
Inquio, me effugeret:
Non ita leui exiliret pede.

Σχόλια. Τῶν ἐτῶν τῶν ἐμῶν.] ὡς ἀπόβλητον οὐδέ ἐστι τὸ μοι δοκεῖ. σφόδρα γὰρ Ἀττικὴ ἡ φράσις. λείπει γὰρ τὸ ἕνεκα. τὸ καθ' ἔλλειψιν σωθὲν κοινὸν αὐτῷ πεποίηκε. λέγοις ἂν καὶ σὺ παραπλησίως, οἴμοι τῆς τύχης. μακαρίας τῆς ἐμῆς παιδείας. Οὐκ ἂν ἐπ' ἐμῆς νεότητος.] ὁ μὲν χορὸς συνέστηκεν ἐξ ἀνδρῶν κλ. ἔστι δὲ νῦν γεροντικός. πάνυ δὲ ἐμμελῶς καὶ μετὰ πάσης ἀρετῆς ἐμιμήσατο γερόντων τρόπους καὶ λόγους. τρόπους μὲν ἐκ τῆς ἀκροχολίας. λόγους δὲ ἐκ τῆς τῶν [illegible] ἔργων [illegible]. τοιοῦτος ἡμῖν καὶ ὁ Νέστωρ δοκεῖ λέγων, εἴθ' ἡβώοιμ' ὡς ὅτ' ἐπ' ὠκυρόῳ. καὶ πάλιν, εἴθ' ἡβώοιμι. τῷ κε τάχ' ἀντήσειε μάχης κο-
G ρυθαίολος Ἕκτωρ. ὁ μὲν οὖν Ὅμηρος, ἡρωικὸς ὢν ἡρωικῶν πράξεων μέμνηται. Ἀριστοφάνης δέ, ὡς μετρίοις ἀνδράσι καὶ βαναύσοις, περιέθηκεν ἄνθρακας καὶ φορτία βασταζομένους. Φαΰλλῳ.] ὁ Φαΰλλος, ἄριστος δρομεὺς Ὀλυμπιονίκης. ὁπλιτοδρόμος περιώνυμος. ὃν ἐκάλουν ὁδόμετρον. ἦν δὲ καὶ πένταθλος, ἐφ' οὗ καὶ ἐπίγραμμα τοιόνδε.

Πέντ' ἐπὶ πεντήκοντα πόδας πήδησε Φάϋλλος.
Δίσκευσε δ' ἑκατὸν πέντ' ἀπολειπομένων.

Ἐγένετο δὲ καὶ ἕτερος ἀθλητὴς ὀγδόην ὀλυμπιάδα νικήσας καὶ τρίτος λωποδύτης. Ὧδε φαύλως ἄν.]

ἀντὶ τοῦ εὐχερῶς μὴ ῥᾳδίως. δηλοῦται δὲ διὰ τῆς λέξεως καὶ τὸ ἁπλοῦν καὶ τὸ κακόν. τὸ δὲ ἑξῆς οὐκ ἂν οὕτω φαύλως. Ἀπεπλίξατο.] ἀπεπλίξατο. ἀπέφυγεν. πλὶξ γὰρ τὸ βῆμα. καὶ πλίγματα τὰ ὑποβήματα ἔνθεν καὶ τὸ διαβαίνειν ἀμφιπλὶξ παρὰ Σοφοκλεῖ ἐν Τετραπόλει. καὶ Ὅμηρος. αἳ δ' εὖ μὲν τρώχων, εὖ δ' ἐπλίσσοντο πόδεσσιν. ἔλεγον δὲ πλὶξ καὶ τὸ ἀπὸ τῆς χειρὸς εἰς τὸν λιχανὸν δάκτυλον διάστημα. καὶ τὸ μεταξὺ τῶν μηρῶν ὀστοῦν.

ΜΕΣΩΔΗ κώλων δ'.

Νῦν δ' ἐπειδὴ στερρὸν ἤδη τοὐμὸν ἀντικνήμιον,
Καὶ παλαιῷ Λακρατίδῃ τὸ σκέλος βαρύνεται,
Οἴχεται, διωκτέος δέ. μὴ γάρ ἐγχάνῃ ποτὲ,
Μηδὲ περ γέροντας ὄντας ἐκφυγὼν Ἀχαρνέας.

MESODE.

Nunc poſtquam mihi hirſuta ſunt tibia mea:
Et ſeni Lacratidæ crura prægrauantur, hic
Abijt: ſed mihi perſequendus, ne me olim derideat:
Quòd manus effugerit Acharnenſium, ſenum licet.

Σχόλια. Νῦν δ' ἐπεὶ στερρόν.] σκληρόν. ἀντὶ τοῦ γεγηρακὸς καὶ αὐχμηρόν. ὥσπερ κατ' ἀντίθεσιν ἐπὶ τῶν ἀκμαζόντων χλωρόν. Θεόκριτος. ποιεῖται δὲ λόγον χλωρῶν. ἀντὶ τῶν ἀκμαζόντων νέων. ἀπὸ μεταφορᾶς τῶν καλάμων. οἳ ὄντες μὲν χλωροὶ ἁπαλοί εἰσι. ξηραινόμενοι δὲ ξηροὶ καὶ σκληροὶ γίνονται. εὐφήμως οὖν εἶπε στερρὸν, ἀντὶ τοῦ ξηρόν. Λακρατίδῃ] Λακρατίδης ἀρχαῖος ἄρχων Ἀθηναίων. ὡς καὶ Φιλόχορος. ἦρξε δὲ ἐπὶ τῶν χρόνων Δαρείου. ἐφ' οὗ πλείστη χιὼν ἐγένετο. καὶ ἀπέπηξε πάντα, ὡς μὴ δύνασθαί τινα προϊέναι. διόπερ τὰ ψυχρὰ πάντα Λακρατίδου ἐκάλουν. δηλοῦται δὲ καὶ νῦν τὸ ψυχρὸν καὶ γεροντικόν. λέγει οὖν ὅτι διὰ τὸ γῆρας οὐχ οἷός τέ εἰμι θᾶττον βαδίζειν.

ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΗ κώλων ιά.

Ὅστις ὦ Ζεῦ πάτερ
Καὶ θεοὶ, τοῖσιν ἐ-
χθροῖσιν ἐσπείσατο,
Οἷσι παρ' ἐμοῦ πόλεμος,
Ἐχθοδοπὸς αὔξεται,
Τῶν ἐμῶν χωρίων.
Κοὐκ ἀνήσω, πρὶν ἂν χοῖνος αὐ-
τοῖσιν ἀντεμπαγῶ,
Ὀξὺς, ὀδυνηρὸς, ἐπί-
κωπος, ἵνα μήποτε
Πατῶσιν ἔτι τὰς ἐμὰς ἀμπέλους.

ANTISTROPHE.

Quiſquis ô Iuppiter
Et Dei, pactum init
Cum meis hoſtibus,
Bella quibus hic facio,
Armaq́ue paro, ob ſoli
Limites Attici:
Non priùs deſinam, quàm velut
Iuncus his congeler
Aſper & acutus & a-
Cerbus uti nulla mala
Deinceps dare meis queant vitibus.

Σχόλια. Τῶν ἐμῶν χωρίων.] καθ' ἑαυτὸ λείπει τὸ ἕνεκα. Πρὶν ἂν χοῖνος.] εἶδος φυτοῦ κατὰ τὸ ἄκρον ὀξέος καὶ πληκτικοῦ προσεοικότος βελόνῃ. ἀντιπαρεῖν δὲ δεῖ ὅτι ἀρσενικῶς λέγουσι τὸν χοῖνον. ὁ δὲ λόγος, πρὶν αὐτοὺς τρώσω ὡς χοῖνος ὀξὺς καὶ ὀδυνηρός. Ἐπίκωπος.] ἀντὶ τοῦ διὰ ναῦς καὶ ναυτικὸς ὢν, ἐπ' αὐτοῖς. ναυτικοὶ δὲ οἱ Ἀθηναῖοι καὶ προεῖχόν τινες τῷ ναυτικῷ. ἡ δὲ ὁμώνυμος λέξις ἐπὶ καὶ παρ' Ὁμήρῳ. εὖ γάρ μοι νέες εἰσὶν ἐπήρετμοι. ἐπίκωπος οὖν οὗτος ὥσπερ ξίφος ναυτικὸν, ἢ ξιφήρης. κώπη γὰρ τοῦ ξίφους ἡ λαβὴ ἡ κάτωθεν δι' ὠνομάσθη. ἤγουν κωπήεις. Ἵνα μή ποτε πατῶσι.] εἰώθασι γὰρ σκόλοπάς τινας ἐγκρύπτειν ἐν ταῖς ἀμπέλοις, ἵνα μηδεὶς ἐξ ἐπιδρομῆς καὶ εὐχερῶς κακουργῇ. ἐπεὶ οὖν προεῖπε σκόλοψ καὶ χοῖνος αὐτοῖς ἀντεμπαγῶ, εἰκότως ἐπιλέγει τοῦτο ἵνα μηκέτι πατῶσι τὰς ἐμὰς ἀμπέλους.

ΕΠΩΔΟΣ στίχων γ'.

Ἀλλὰ δεῖ ζητεῖν τὸν ἄνδρα, καὶ βλέπειν Παλληνίαδε.
Καὶ διώκειν γῆν πρὸ γῆς, ἕως ἂν εὑρεθῇ ποτε
Ὡς ἐγὼ βάλλων ἐκεῖνον οὐκ ἂν ἐμπλείμην λίθοις.

EPODVS.

Sed oportet me quærere & videre virum in Pallenicis:
Terram perſequi pro terra, dum inueniatur vſpiam,
Vt ego in opprimendo illo non plenus lapidibus ſiem.

Σχόλια. Παλληνάδε.] ὁ Παλληνεὺς δῆμός ἐστι τῆς Ἀττικῆς, ἔνθα Πεισιστράτῳ βουλομένῳ τυραννεῖν, καὶ Ἀθηναίοις ἀμυνομένοις αὐτὸν, πόλεμος συνέστη. συγκέκοπται δὲ ἡ λέξις. τὸ γὰρ ὁλόκληρόν ἐστι, Παλληνάδε. ἐνήλλακται δ' ἡ κυριότης τῆς διανοίας. δέον γὰρ εἰπεῖν ζητεῖν τὸν ἄνδρα καὶ βλέπειν Παλληνικὸν, τουτέστι γενναῖον, εἶπε Παλληνάδε. ὃ δὲ εἰπεῖν βούλεται, τοῦτό ἐστιν, ὁμοίως διακεῖσθαι καὶ τραχέως ἔχειν πρὸς τὸν σπεισάμενον Λακεδαιμονίοις. ὡς πάλαι πρὸς Πεισίστρατον τὸν τύραννον, ἡνίκα συνεστήσατο ἐν Παλληνίῳ τὴν μάχην. μέμνηται δὲ τούτου, καὶ Ἀνδροτίων καὶ Ἀριστοτέλης ἐν Ἀθηναίων πολιτείᾳ. ἄλλως. Παλλήνη δῆμος τῆς Ἀττικῆς. νῦν δὲ διὰ τοῦ β γραπτέον. κατὰ συγγένειαν τοῦ β εἰς τὸ π. εἴρηται δὲ ἀπὸ τοῦ βάλλειν λίθοις. θέλει γὰρ εἰπεῖν, ὅτι δεῖ ζητεῖν τὸν ἄνδρα καὶ λιθολευστεῖν αὐτόν. Ἐμπλείμην λίθοις.] κορεσθείην. εὐκτικῆς δὲ κλίσεως τετύχηκε τὸ ἐμπλείμην. ἔστι γὰρ ἐμπιπλῶ ὃ κατὰ ἀναδιπλασιασμὸν καλεῖται. ἀφ' οὗ παράγωγον τὸ ἐμπίπλημι. ἀπὸ τούτου γίνεται τὸ πιμπλᾶσι μυχοὺς λιμένος εὐόρμου. τὸ δὲ, ἑτέρου παράγωγόν ἐστι. ἀφ' οὗ τὸ πλήθω. ὡς ἀπὸ τοῦ νῶ νήθω. ἀπὸ δὲ τοῦ πλῶ πλείμην, ὡς ἀπὸ τοῦ βλῶ βλείμην. οὗ τὸ δεύτερον. εἴπερ γάρ κε βλεῖο.

ΔΡΑΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΔΕΥΤΕΡΟΥ

Σκηνὴ πρώτη.

ΔΙΚΑΙΟΠΟΛΙΣ, ΧΟΡΟΣ, ΜΗΤΗΡ, ΘΥΓΑΤΗΡ.

ACTVS II. SCENA

prima.

DICAEOPOLIS, CHORVS, MATER, FILIA.

Bisetus. Δικαιόπολις τὰς παρ' Ἀμφιθέου σπονδὰς παραλαβὼν, οἴκαδ' ἐπαναχωρήσας θυσίαν μετὰ μητρὸς, καὶ θυγατέρος ἐπιτελεῖ, καὶ τὴν ἑαυτοῦ χαρὰν, ὅτι σπονδὰς ἐποιήσατο πρὸς Λακεδαιμονίους, πᾶσι φανεροῦν ἐθέλει.

Δι. Εὐφημεῖτε, εὐφημεῖτε.
Χο. Σῖγα πᾶς, ἠκούσατ' ἄνδρες ἆρα τῆς εὐφημίας;
Οὗτος αὐτός ἐστιν ὃν ζητοῦμεν. ἀλλὰ δεῦρο πᾶς
Ἐκποδών. θύσων γὰρ ἁνὴρ ὡς ἔοικ' ἐξέρχεται.
Δι. Εὐφημεῖτε, εὐφημεῖτε.
Προΐτω 'ς τὸ πρόσθεν ὀλίγον ἡ κανηφόρος,
Ὁ Ξανθίας τὸν φαλλὸν ὀρθὸν στησάτω.
Μή. Κατάθου τὸ κανοῦν ὦ θύγατερ, ἵν' ἀπαρξώμεθα
Θυ. Ὦ μῆτερ, ἀνάδος δεῦρο τὴν ἐτνήρυσιν,
Ἵν' ἔτνος καταχέω τοὐλατῆρος τουτουί.
Δικ. Καὶ μὴν καλόν γ' ἔστ' ὦ Διόνυσε δέσποτα,
Κεχαρισμένως σοι τήνδε τὴν πομπὴν ἐμὲ
Πέμψαντα καὶ θύσαντα μετὰ τῶν οἰκετῶν,
Ἀγαγεῖν τυχηρῶς τὰ κατ' ἀγροὺς Διονύσια,
Στρατιᾶς ἀπαλλαγέντα. τὰς σπονδὰς δέ μοι
Καλῶς ξυνενεγκεῖν τὰς τριακοντούτιδας.
Μή. Ἄγ' ὦ θύγατερ ὅπως τὸ κανοῦν καλὴ καλῶς

DI. Ore fauete, ore fauete.
CH. Date ſilentium, an audiſtis plauſum hic excitarier?
Hic eſt ipſe, quem nos quærimus, agite huc omnes è via.
Rem ſacram facturus, ut videtur, ille exit domo.
DI. Ore fauete, ore fauete.
Procede paulo ulterius, tu quæ ciſtam habes.
Tu ſerue Xanthia, oſcillum rectum erige.
MA. Depone ciſtam filia, ut Dionyſio
Soluamus primitias. FI. ô mater, cedò mihi
Coclear, ut pultem in hanc placentam reijciam.
DI. Sanè æquum nunc eſt Dionyſe domine, ut animo
Grato hanc pompam tibi deducam; & ſacra faciam
Cum ſeruulis: celebremq́; hodie feliciter
Dionyſia ruralia: quandoquidem à miſeriis
Sum liberatus militaribus: tum ut hæc
Bene confirmes triginta annorum fædera.
MA. Age filia pulcra, pulcrè ut ciſtam deferas

Σχόλια. Εὐφημεῖτε.] τοῦτο ὁ Δικαιόπολις μέλλων ποιεῖν θυσίαν φησί. τοῦτο γὰρ ἦν ἔθος. Σῖγα πᾶς.] ἐπ' αὐτῷ τούτῳ δυσχεραίνουσι καὶ διὰ τοῦτο χαλεπῶς, ὅτι οὐ μόνον εἰρήνην ἐποίησεν, ἀλλὰ καὶ θυσίας ἐπιτελεῖ. Οὗτος αὐτός ἐστιν ὃν ζητοῦμεν.] τὸ δὶς τὸν αὐτὸν λόγον ἐπιφθέγξασθαι τρεῖς· στοιχεῖα μετὰ τῆς ἀλήθειαν βεβαιοῦμεν. Ἀλλὰ δεῦρο πᾶς.] πρὸς ὀλίγον χρόνον ὑποστείλασθαι βούλεται. ἵνα μὴ προϊδόμενος ὁ σπονδοφόρος φύγῃ. ἀλλὰ διωχθῶσιν αὐτὸν χειρώσασθαι. τοιαῦται εἰσὶ καὶ αἱ Ὀδυσσέως πρὸς Διομήδην παρακελεύσεις

Ἀλλ' εὔκηλοι ἐῶμεν παρεξελθεῖν πεδίοιο
Τυτθόν· ἔπειτα δὲ κατ' αὐτὸν ἐπαΐξαντες ἕλοιμεν.

Προΐθ' ὡς τὸ πρόσθεν.] κατὰ τὴν τῶν Διονυσίων ἑορτὴν παρὰ τοῖς Ἀθηναίοις, αἱ εὐγενεῖς παρθένοι ἐκανηφόρουν. ἦν δὲ ἐκ χρυσοῦ πεποιημένα τὰ κανᾶ. ἐφ' ὧν τὰς ἀπαρχὰς ἁπάντων ἐτίθεσαν. διπλῆ δὲ μετὰ κορωνίδος. ὅτι εἰσίασιν οἱ ὑποκριταὶ καὶ εἰσὶν ἰαμβεῖα. Ὁ Ξανθίας τὸν φαλλόν.] φαλλὸς ξύλον ἐπίμηκες, ἔχον ἐν τῷ ἄκρῳ σκύτινον αἰδοῖον ἐξηρτημένον. ἵστατο δὲ ὁ φαλλὸς τῷ Διονύσῳ, κατά τι μυστήριον. περὶ δὲ αὐτοῦ τοῦ φαλλοῦ τοιαῦτα λέγεται. Πήγασος ἐκ τῶν Ἐλευθερῶν, Ἐλευθεραὶ δὲ πόλις εἰσὶ Βοιωτίας, λαβὼν τοῦ Διονύσου τὰ ἀγάλματα ἧκεν εἰς τὴν Ἀττικήν. οἱ δὲ Ἀττικοὶ, οὐκ ἐδέξαντο μετὰ τιμῆς τὸν θεόν. ἀλλ' οὐκ ἀμισθί γε αὐτοῖς ταῦτα βουλευσαμένοις ἀπέβη. μηνίσαντος γὰρ τοῦ θεοῦ, νόσος κατέσκηψεν εἰς τὰ αἰδοῖα τῶν ἀνδρῶν. καὶ τὸ δεινὸν ἀνήκεστον ἦν. ὡς δὲ ἀπεῖπον πρὸς τὴν νόσον κρείττω γενομένην πάσης μαγγανείας καὶ τέχνης, ἀπεστάλησαν θεωροὶ μετὰ σπουδῆς. οἱ δὴ ἐπανελθόντες, ἔφασαν ἴασιν εἶναι μίαν ταύτην εἰ διὰ πάσης τιμῆς ἄγοιεν τὸν θεόν. πεισθέντες οὖν τοῖς ἠγγελμένοις οἱ Ἀθηναῖοι, φαλλοὺς ἰδίᾳ τε καὶ δημοσίᾳ κατεσκεύασαν. καὶ τούτοις ἐγέραιρον τὸν θεόν, ὑπόμνημα ποιούμενοι τοῦ πάθους. ἴσως δὲ, ἐπεὶ παίδων γεννήσεως αἴτιος ὁ θεός. ἡδονὴν γὰρ καὶ ἀφροδίσια μέθη ἐξανίστησι. τοιγαροῦν καὶ ὁ Λάϊος ἀπὸ οἴνου ἑαυτοῦ μέθη, ὥς τε βακχεῖον ποιῶν, ἐφύτευσε παῖδα. φαλλὸς δὲ, τὸ αἰδοῖον. παίζει δὲ πρὸς τὸν οἰκέτην. Ξανθίας γὰρ οἰκετικὸν ὄνομα. κέχρηται δὲ αὐτῷ καὶ ἐν Βατράχοις ὁ Ξανθίας. τοῦ Ξανθίας. εἰσὶ δὲ B καὶ ἐν τῇ κωμῳδίᾳ οἰκέται. Ξανθίας. Τίβειος. Σωσίας. Δᾶος. Πέτας. Τὴν ἐτνήρυσιν.] τὴν ζωμάρυστρον ἐν ᾗ τὸ ἔτνος ἀρύονται. καθάπερ δὲ εἰς ὑπερβολὴν τὸ ὄνομα.

A ἔστι δὲ καὶ τοῦτο ἀστεῖον καὶ οἰκεῖον, κωμῳδίᾳ ἁρμόζον, μηδὲ τῶν κατὰ τὴν οἰκίαν σκευῶν τῆς καθημερινῆς χρείας, ἀγνοοῦντα ὀνόματα. ἐτνήρυσιν οὖν ἐκάλεσε, παρὰ τὸ ἐν αὐτῇ ἀρύεσθαι τὸ ἔτνος. λέγομεν δὲ ἐτνήρυσιν πᾶν τὸ τάρακτρον. ἔτνος δὲ ἔλεγον, τὴν ἀθάραν, καὶ τὸ πυάνιον ἀφέψημα. ὡς καὶ ἐν Βατράχοις. ἤδη ποτ᾽ ἐπεθύμησας ἔτνους; Τοῦ ᾽λατῆρος.] ἐλατήρ ἐστι πλακουντῶδες πέμμα πλατύ. ἔνθεν καὶ ἡ ἐπωνυμία, παρὰ τὸ τῇ χειρὶ ἐλαύνεσθαι εἰς πλάτος. ἐλατῆρος οὖν τοῦ πέμματος. ἔ- B στι δὲ ἄρτος πλατὺς ἐν ᾧ τὸ ἔτνος ἐτίθεσαν καὶ προσῆγον τῷ βωμῷ. ἐλατὴρ δὲ πᾶν τὸ πλατύ. εἰσὶ δὲ καὶ λαγαροί τινες, παρὰ τὸ λαγαρόν. καὶ πελανοὶ παρ᾽ Εὐριπίδῃ.

Οἴσεις βλέπουσα θυμβροφάγον. ὡς μακάριος
Ὅστις σ᾽ ὀπύσει, κἀκποιήσεται γαλᾶς
Σοῦ μηδὲν ἧττον βδεῖν, ἐπειδὰν ὄρθρος ᾖ.
Πρόβαινε, κἀν τῷ ᾽χλῳ φυλάττεσθαι σφόδρα,
Μή τις λαθών σου περιτράγῃ τὰ χρυσία.
Δι. Ὦ Ξανθία, σφῷν δ᾽ ἐστὶν ὀρθὸς ἑκτέος
Ὁ φαλλὸς ἐξόπισθε τῆς κανηφόρου.
Ἐγὼ δ᾽ ἀκολουθῶν, ᾄσομαι τὸ φαλλικόν.
Σὺ δ᾽ ὦ γύναι θεῶ μ᾽ ἀπὸ τοῦ τέγους, πρόβα.
Φαλῆς, ἑταῖρε Βακχίου
Σύγκωμε, νυκτοπεριπλάνη-
τε, μοιχέ, παιδεραστά.
Ἕκτῳ σ᾽ ἔτει προσεῖπον ἐς
Τὸν δῆμον ἐλθὼν ἄσμενος
Σπονδὰς ποιησάμενος ἐμαυ-
τῷ, πραγμάτων τε καὶ μαχῶν,
Καὶ λαμάχων ἀπαλλαγείς.
Πολλῷ γάρ ἐστιν ἥδιον, ὦ Φαλῆς, Φαλῆς.
Κλέπτουσαν εὑρόνθ᾽ ὡρικὴν ὑληφόρον,
Τὴν Στρυμοδώρου Θρᾷτταν ἐκ τοῦ Φελλέως,
Μέσην λαβόντ᾽ ἄραντα κατα-
βαλόντα καταγιγαρτίσ᾽ ὦ
Φαλῆς, Φαλῆς.
Ἐὰν μεθ᾽ ἡμῶν ξυμπίῃς ἐκ κραιπάλης,
Ἕωθεν εἰρήνης ῥοφήσεις τρύβλιον,
Ἡ δ᾽ ἀσπὶς ἐν τῷ φεψάλῳ κρεμήσεται.

Vide, intuens humum ſic liberaliter.
Beatum, qui te vxorem duxerit ſibi,
Effeceritq́, vt non minus pedas, vbi
Erat diluculum, quàm felis quapiam.
C *Progredere: & ne quis in turba tibi clanculum*
Arrodat aurum filis, ſedulò caue.
Di. Hem Xanthia, vobis rectus tenendus eſt
Penis, qui ciſtiferam ſequitur à tergo. Ego
Ponè ſequens cantilenam de pene accinam.
Tu mulier à tecto me ſpectato: prai.
Phales, amice Liberi
Congerro, adulter noctiuage,
Corruptor maſculorum:
D *Sexto nunc anno te alloquor:*
Vt vicum adeas meum lubens.
Fædúſque paciſcaris mihi,
Et ab hiſce turbis, praliis
Ac Lamacho me liberes.
Nam multò iucundius eſt ô Phales, Phales,
Hanc Strymodori ancillam nubilem,
In ſylua ligna colligentem, è Phelleo
E *Corripere mediam, tollere,*
Proſternere, & permolere ibi. ô
Phales, Phales.
Si iu nobiſcum compotabis ex crapula:
Pacis catinum ſorbebis diluculò.
Et clypeus in pruna lucebit pendulus.

Σχόλια. Θυμβροφάγον.] ἤτοι ἀγροικικὸν καὶ ἐλευθέριον. παρόσον οἱ ἐν ἀγρῷ διατρίβοντες, ἀφελέστεροι καὶ F ἐπιεικέστεροι. τὸ δὲ θύμβρον ἐν ἀγρῷ γίνεται. ἔστι δὲ καὶ τοῦτο ἄγριον φυτόν. ἢ πικρὸν καὶ δριμὺ κατὰ τῶν ἐχθρῶν. δριμὺ γὰρ τὸ φυτόν. οἱ δὲ ἀντὶ τοῦ δριμὺ καὶ ἱλαρόν. τινὲς δὲ τῷ θύμῳ παραπλήσιον. ἢ ἁπαλόν. ἡδύ. κωμικῶς δὲ ἔπαιξεν. Γαλᾶς.] ἀντὶ τοῦ παῖδας δριμυτάτους. τοῦτο δὲ σχῆμα καλεῖται παρὰ προσδοκίαν. ἔδει γὰρ ἐκφάναι, ἐκποιήσεται παῖδας νεανίας. Ἐπειδὰν ὄρθρος ᾖ.] παρόσον ἐν τῷ ὄρθρῳ δοκοῦσιν οἱ ἄνθρωποι συνεχῶς βδεῖν, διὰ τὸ ἔτι τὰς πέψεις γίνεσθαι. Πρόβαινε.] ὡς ἐπὶ ὄχλου πομπευόντων αὐτῶν λέγει. φυλάττεσθαι δὲ ἀντὶ G τοῦ παρατηρεῖν φυλάττειν.

Bisetus. Ταῦτα οὕτω νοητέον. πρόβαινε, καὶ φυλάττε, εἴτε παρατήρει ἐν τῷ ὄχλῳ, καὶ τὰ ἑξῆς. ἤ, πρόβαινε, καὶ δεῖ σε φυλάττεσθαι. ἀλλὰ πιθανώτερον εἰ ταῦτα λάβῃς οὕτω, πρόβαινε καὶ μόνον φυλάττεσθαι. τοῦτο δὲ συντόμως, καὶ ἐλλειπτικῶς εἴρηται διὰ τὴν πρὸς ἄλλα μείζω σπουδήν.

Σχόλια. Ὀρθὸς ἑκτέος.] ὑμῖν δ᾽ ἐστὶν ὁ φαλλὸς κατακτέος βαστακτέος ἑπομένοις τῇ κανηφόρῳ. ἅμα δὲ καὶ πρὸς τὸ κακέμφατον ἐστὶν ὁ φαλλὸς, τὸ πρὸς μίμησιν τοῦ αἰδοίου. καὶ τοῦτο δὲ παίζει κωμικῶς λέγων, τὸν φαλλὸν ὀρθὸν κατέχειν ὄπισθεν τῆς παρθένου. Ἄσομαι τὸ φαλλικόν.] ᾄσματα λέγεται φαλλικά, τὰ ἐπὶ τῷ φαλλῷ ᾀδόμενα μέλη. ἔστι δὲ εἰς Διόνυσον ἢ ἄλλοτε εἰς Πειώσον. Φαλῆς ἑταῖρε.] διπλῆ καὶ μέλος. οὗ ἡγεῖται περίοδος. ἡ περικοπὴ κώλων ιζ τοῦ ὑποκειμένου. ὧν τὰ πρῶτα μέν εἰσιν ή, ἐν εἰσθέσει ἰαμβικὰ δίμετρα ἀκατάληκτα μὲν β. τὸ δὲ γ καταληκτικόν. τὰ δὲ ἄλλα ι, καταληκτικά. περισπωμένως δὲ τὸ Φαλῆς ἀναγνωστέον G ὡς Ἑρμῆς. οὕτω δὲ Ἀττικοί, παρὰ Δωριεῦσι δὲ βαρυτόνως. ὁ δ᾽ αὖ Φάλης κατακυπτάζει. οὕτω Σώφρων ἐχρήσατο. ὥσπερ δὲ Ὅμηρος ἥρμοσε κατάπληξιν τῇ φυγῇ καὶ ἑταίραν αὐτὴν ἔφησεν εἶναι, θεσπεσίη ἔχε φύζα φόβου κρυόεντος ἑταίρη. οὕτω καὶ ὁ κωμικὸς ἐκεῖθεν λαβὼν τὰς ἀφορμάς, Διονύσῳ τὸν φαλλὸν ἑταῖρον εἶναί φησιν. ἀκόλουθα γὰρ Διονυσιακῷ πότῳ τὰ ἀφροδίσια. μαρτυρεῖ δὲ ἡμῖν καὶ Εὐριπίδης. ὁ δὴ ἡδονῇ δοὺς, εἴς τε βακχεῖον πεσών. Νυκτοπεριπλάνητε.] οἰκείας ἐπιτίθησι φωνὰς ψυχῇ ἀνειμένῃ καὶ ἤδη μεθυούσῃ. ἡδίστην δὲ τὴν σύνθεσιν τὴν τοῦ νυκτοπεριπλάνητε, ἡ περὶ πρόθεσις εἰργάσατο. Μοιχέ.] διὰ τὸ τοὺς μεθύοντας γίνεσθαι περὶ τὰ ἀφροδίσια. δεῖ δὲ νοεῖν, ὅτι ταῦτα οὐχ ὡς ἐν βλασφημίᾳ λέγεται τὸ μοιχὸ καὶ παιδεραστά. ἀλλὰ πρὸς διάχυσιν καὶ ἱλαρότητα τοῦ φαλλοῦ. ὡς καὶ παρ' Ὁμήρῳ πρὸς διάθεσιν ψυχῆς, Ἆρες ἄρες βροτολοιγέ. Ἕκτῳ σ' ἔτει προσεῖπον.] ἕκτον γὰρ ἦν λοιπὸν ἔτος ἀφ' οὗ ὁ πόλεμος Ἀθηναίοις πρὸς Πελοποννησίους συνέστη. δῆμον δὲ ἔφη τὴν κώμην. οὐχ ὡς παρ' Ὁμήρῳ δῆμον Ἐρεχθῆος. Καὶ Λαμάχων.] ὁ Λάμαχος ἐστὶν Ἀθηναίων στρατηγὸς υἱὸς Ξενοφάνους, ὃν ὅτε εἰς Σικελίαν ἔπλεον οἱ Ἀθηναῖοι ἐχειροτόνησαν. ἦν γὰρ μετὰ Ἀλκιβιάδου καὶ Νικίου ὡς ἱστορεῖ Θουκυδίδης ϛ. ἦν δὲ φιλοπόλεμος ἐστί.

Bisetvs. Παίζει δὲ παρὰ τὸ ὁμοιόπτωτον, καὶ ὁμοιοτέλευτον τῶν δύο τῶν ὀνομάτων, μαχῶν, καὶ Λαμάχων.

Σχόλια. Ὡραίαν ὑληφόρον.] ἀντὶ τοῦ ὡραίαν καὶ ἀκμαίαν. ὥρα γὰρ ἡ ἀκμή. καὶ ὡραῖόν φασιν οἱ τραγικοὶ τὸ ἀκμαῖον. κοινὰ δὲ τὰ τοιαῦτα ὀνόματα. ὡραῖον δὲ μειράκιον καὶ κόρη. ὡς ἐν Δαιταλεῦσιν αὐτός. ἡ δὲ λέξις ἀπόδεκτος. Τὴν Στρυμοδώρου Θρᾷτταν.] ἤτοι κοινῶς δούλην ἢ οὕτω καλουμένην, τὴν ἐκ Θρᾴκης. ὡς τὴν ἀπὸ Φρυγίας καὶ Παφλαγονίας. Φελλεῖς δὲ ἔλεγον Ἀττικοὶ τοὺς πετρώδεις τόπους οἵ τινες κάτωθεν μέν εἰσι πετρώδεις. ἐπιπολῆς δὲ, ὀλίγην ἔχουσι γῆν. μέμνηται καὶ ἐν Νεφέλαις τοῦ Φελλέως. οἱ δὲ, ὅτι ὄρος Φελλεὺς

A οὕτω καλούμενον. Μίαν λαβὼν τἄρρατα.] ἐν ἐκθέσει κῶλα τρία ἰσάριθμα. ὧν τὰ δύο ἰαμβικὰ δίμετρα. τὸ δὲ ἕν, μονόμετρον. Καταγιγαρτίσαι.] ἀντὶ τοῦ κατὰ τῶν γεωργικῶν γιγάρτων βαλεῖν. καὶ διαμερίσαι. γεωργικῶς δὲ παίζει. ἢ ὅτι τὸ ῥῆμα πρόσχαιρον ἵνα ἀπὸ τῶν γιγάρτων τὸ μόριον ᾖ πεπλασμένον. οὐ γὰρ πάντως συνουσιάσαι δηλοῖ τὸ καταγιγαρτίσαι. γίγαρτα δὲ τὰ ἐντὸς τῆς σταφυλῆς ὀστώδη. ἢ ἀντὶ τοῦ συνουσιάσαι. γίγαρτον γὰρ τὸ αἰδοῖον. ἢ καταθλίψαι ἀπὸ μεταφορᾶς τῶν γιγάρτων. Ἐκ κραιπάλης.] ἡ ἐξ ἑωθινοῦ μέθη, κραιπάλη καλεῖται. ἢ ἀπὸ χθιζῆς οἰνοποσίας.

B Ἐν τῷ φεψάλῳ.] ἐν τῷ καπνῷ. φέψαλοι γάρ εἰσιν οἱ σπινθῆρες. ὡς Καλλίας δηλοῖ. ἀλλ' οὐδὲ μικροῦ καταλείπεται φεψάλυξ. καὶ παρὰ Ἀρχιλόχῳ δὲ κεῖται. πυρὸς δὲ ἦν ὑπὸ φεψάλυξ. διὰ δὲ τὸ μὴ δεῖσθαι ἀσπίδος εἰρήνης γενομένης, ἔφη ἐν φεψάλῳ κρεμήσεται ἡ ἀσπίς. παρὰ τὸ Ἡσιόδειον, Ἔνθα καὶ πηδάλιον μὲν ὑπὲρ καπνοῦ καταθεῖο. καὶ τί δεῖ περὶ ἀσπίδος καὶ πηδαλίου λέγειν. ὅπου γε καὶ περὶ ἀχρήστων βουλευμάτων ταύτην ἐξήνεγκε τὴν γνώμην ὁ ποιητὴς εἰπών,

C Ἐν πυρὶ δὴ βουλαί τε γενοίατο μήδεά τ' ἀνδρῶν.

περὶ δὲ ὅπλων ἐπιμελείας, ἀξιουμένων, τοὐναντίον ἔθηκεν,

Ἐκ καπνοῦ κατέθηκ' ἐπεὶ οὐκέτι τοῖσιν ἐῴκει.

Bisetvs. Ἐν τῷ φεψάλῳ.] Φεψάλυξ κατὰ τὸν Εὐστάθιον γίνεται ἐκ τοῦ φέβω, φέψω, καὶ τοῦ ἅλλεσθαι, ἵν' ᾖ φέψαλος, οὗ φέβεταί τις τὸ ἅλμα. τουτέστιν οὗ τὸ ἅλμα φεύγει. φέψαλοι δέ εἰσιν οἱ ἐκ τῶν καιομένων ξύλων ἀναφερόμενοι σπινθῆρες.

D

ΔΡΑΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΔΕΥΤΕΡΟΥ
Σκηνὴ δευτέρα.

ΧΟΡΟΣ, ΔΙΚΑΙΟΠΟΛΙΣ

ACTVS II. SCENA
ſecunda.

Chorvs, Dicaeopolis.

Bisetvs. Ὁ χορὸς τὸν Δικαιόπολιν ἀντὶ τοῦ Ἀμφιθέου συλλαμβάνει, καὶ λίθοις καταχῶσαι θέλει, αὐτῷ θάνατον ἀπειλεῖ, καὶ οὐδεμίας ἀπολογίας, οὔτε παραιτήσεις προσδέχεσθαι βούλεται.

Χο. Οὗτος αὐτός ἐστιν οὗτος.
Βάλλε, βάλλε, βάλλε, βάλλε,
Παῖε, παῖε τὸν μιαρόν.
Οὐ βαλεῖς, οὐ βαλεῖς;
Δι. Ἡράκλεις, τουτὶ τί ἐστι, τὴν χύτραν συντρίψετε;
Χο. Σὲ μὲν οὖν καταλεύσομεν ὦ μιαρὰ κεφαλή.
Δι. Ἀντὶ ποίας αἰτίας ὦ 'χαρνέων γεραίτατοι;

E CH. *Ipſus, ipſus hic eſt, ipſus.*
Mitte, mitte, mitte ſaxa:
Tunde, tunde furciferum.
Non petes hunc, non petes?
DI. *Proh Hercules, quid hoc? ollā atteretis hîc.*
CH. *Te equidem ſcelerum caput hîc lapide obruimus.*
DI. *At quamobrem Acharnenſes obſecro vos, natu maximi?*

F

Σχόλια. Ἡράκλεις.] βαλλόμενος λίθοις ὑπὸ τοῦ χοροῦ ὁ Δικαιόπολις, ὡς ἀλεξίκακον τὸν Ἡρακλέα καλεῖ. πάνυ δὲ κινεῖ γέλωτα τῆς μὲν κεφαλῆς αὐτοῦ ἀφροντιστῶν. τῆς δὲ χύτρας προνοούμενος ἐν ᾗ τὸ ἔτνος ἦν. τῷ δὲ συντρίβειν, καὶ Μένανδρος κέχρηται ἐν Λευκαδίᾳ καὶ ἐν Ἀσπίδι. ἔχων τὴν ἀσπίδα ἔκειτο συντετριμμένην. χλευαστικὴ δ' ἐστὶν ἡ τοῦ Ἡράκλεις φωνή. ἔστι γὰρ ὁ θεὸς εἰς ἐπικουρίαν ἐκαλεῖτο ὡς ἀλεξίκακος τοῖς δεινὰ πάσχουσιν. Ἡράκλεις.] διπλῆ εἶτα ἔπεισι δυὰς μονοστροφικὴ ἀμοιβαία τὰς περιόδους ἔχουσα δεκακώλους ἐκ στίχων δύο τροχαϊκῶν τετραμέτρων καταληκτικῶν καὶ κώλων η. ὧν τοὺς μὲν στίχους ὁ ὑποκριτὴς λέγει. τὰ δὲ κῶλα ὁ χορός. πρῶτος τοίνυν ἐστὶν ἐν ἐκθέσει κατὰ τὸ ἴσον τοῖς χορικοῖς. ἄποιου δοχμὸν συζυγίαν καὶ παίωνας τρεῖς, καὶ διαίρεσιν. μετὰ δὲ δίκωλον τοῦτο, τὸ μὲν πρῶτόν ἐστιν, ἀπολεῖς ἄρα τὸν ἥλικα τόνδε φίλαι θρακία. τὸ δὲ τῆς δευτέρας, ὗτοι ἴσοι χαμαί. ἕπεται δὲ τοῖς δυσὶ κώλοις στίχος τροχαῖος ὅδε, ἀντὶ ποίας αἰτίας. καὶ ἐν εἰσθέσει τὰ λοιπὰ κῶλα ϛ παιωνικὰ δίρρυθμα.

Bisetvs. Ἡράκλεις] Ὅστις τὰ παλαιὰ σχόλια εἰς τούτους τοὺς στίχους καὶ κῶλα συνέγραψεν, οὐκ ἀκριβῶς

G ἐξετάσαι δοκεῖ τὴν τῶν μέτρων ποιότητα, τὸν ἀριθμὸν, τὸ σχῆμα, καὶ τὴν διαίρεσιν. ὁ μέντοι τοῦ ποιητοῦ νοῦς καλῶς ἔχει.

Σχόλια. Ὦ μιαρὰ κεφαλή.] ἐκ τοῦ ἡγεμονικοῦ μέρους τοῦ σώματος, δηλοῖ τὸν ἄνδρα παραπλησίως Ὁμήρῳ. τοίην γὰρ κεφαλήν. καὶ παρὰ Δημοσθένει. ταῦτ' ἔλεγες μιαρὰ κεφαλή.

A

ΣΤΡΟΦΗ κώλων ϛ΄.

Χο. Τοῦτ᾽ ἐρωτᾷς; ἀναί-
σχυντος εἶ καὶ βδελυρὸς,
Ὦ προδότα τῆς πατρίδος,
Ὅστις ἡμῶν μόνος
Σπεισάμενος, εἶτα δύνα-
σαι πρὸς ἔμ᾽ ἀποβλέπειν.
Δι. Ἀντὶ δ᾽ ὧν ἐσπεισάμην, οὐκ ἴστε γ᾽, ἀλλ᾽ ἀκού-
σατε.

STROPHE.

CH. QVid rogas? impudens
Es, proteruus, ſceleſtus,
Proditor agri patrij:
B Quippe ſoli tibi
Fœdera modò hic inita: an
Aſpicere adhuc potes?
DI. At quamobrem fecerim neſcitis: audite hoc
prius.

ΣΤΡΟΦΗ ἑτέρα κώλων η΄.

Χο. Σοῦ γ᾽ ἀκούσομαι; ἀπολεῖ.
Κατά σε χώσομεν τοῖς λίθοις
Δι. Μηδαμῶς, πρὶν ἂν ἀκούσητέ γ᾽, ἀλλ᾽ ἀνά-
σχοισθ᾽ ὦ ᾽γαθοί.
Χο. Οὐκ ἀνασχήσομαι,
Μηδὲ λέγε δή σὺ λόγον,
Ὡς μεμίσηκά σε Κλέ-
ωνος ἔτι μᾶλλον, ὃν ἐ-
γὼ κατατεμῶ τοῖσιν ἱππεῦσί ποτε
Ἐς καττύματα.
Σοῦ δ᾽ ἐγὼ λόγους λέγοντος οὐκ ἀκούσομαι
μακροὺς,
Ὅστις ἐσπείσω Λάκωσιν, ἀλλὰ τιμωρήσομαί σε.
Δι. Ὦ ᾽γαθοὶ, τοὺς μὲν Λάκωνας ἐκποδὼν ἐά-
σατε,
Τῶν δ᾽ ἐμῶν σπονδῶν, ἀκούσατ᾽ εἰ καλῶς ἐσπεισάμην.
Χο. Πῶς δέ γ᾽ ἂν καλῶς λέγοις ἂν, εἴπερ ἐσπεί-
σω γ᾽ ἅπαξ.
Οἷσιν οὔτε βωμὸς, οὔτε πίστις, οὔθ᾽ ὅρκος μένει.
Δι. Οἶδ᾽ ἐγὼ καὶ τοὺς Λάκωνας οἷς ἄγαν ἐγκείμεθα,

STROPHE alia.

C CH. TE audiam? malè pereas:
Lapidibus petemus caput.
DI. Neutiquam, niſi me prius audiatis æquis
mentibus.
CH. Non feram: non ſinam;
Verba facias, caue. Nam
Haud pare Cleonem odio
Oderim ego: quem dabo ſecandum equitum
D Gregi in ſoleas.
Te non audiam;
Præſertim ſi prolixa verba des.
Quoniam fœdus iniſti cum Laconibus: at te puniam.
DI. O boni, Laconas miſſos iam facite: & mea
fœdera
Quaſo audite, qualia ſint: an illa rectè inierim.
CH. Quomodo rectè te dicas iniſſe, ſi inieris ſemel
E Cum his, quibus nec religio, nec iuſiurandum
eſt, nec fides?
DI. Noui ego, quòd Lacones, quibus hic admodum infeſti ſumus,

Σχόλια. Χώσομεν τοῖς λίθοις.] τοιοῦτο καὶ τὸ Ὁμηρικόν, λάϊνον ἕσσο χιτῶνα. ἐν ἤθει γὰρ αὐτὸ μετεποίησεν. Ἀλέξανδρος μὲν οὖν, ἄξιος τῶν λίθων λαοῦ ἀμοιβῆς, ἐρασθεὶς γυναικὸς ἐπὶ συμφορᾷ τῆς πατρίδος. οὗτος δὲ σπεισάμενος ἐρᾷ ἐπ᾽ ἀγαθῷ τῆς πατρίδος.

ΒΙΣΙ ΤΥΣ. Κατά σε χώσομεν] τμῆσις, ἀντὶ τοῦ καταχώσομέν σε. καταχῶσαι δὲ λίθοις ἐστὶν, ὅπερ ὁ Εὐριπίδης λέγει, καταφονεύειν πέτροις. ὁ δὲ τοῦτο πάσχων, ὑπ᾽ αὐτῶν λέγεται, λευσίμῳ πετρώματι θανεῖν. καὶ πετρούμενος θανεῖν, καὶ λευσθῆναι πέτροις.

Σχόλια. Μηδαμῶς πρίν γ᾽ ἀκούσητε.] μεγαλοφρόνως καὶ γενναίως οὐ παραιτεῖται τὸν θάνατον. ἀλλὰ πρῶτον εἰπεῖν ἀξιοῖ καὶ τότε ἀποθανεῖν ἐὰν ᾖ δίκαιον. Οὐκ ἀνασχήσομαι.] ὅτι τινὲς τὸ ἀνασχήσομαι ὡς ἔκφυλον νομίζουσι. ἐχρήσατο δὲ αὐτῷ Δημοσθένης ἐν τῷ κατὰ Τιμοκράτους. οὐδὲ σοῦ μόνου ἀνέξομαι. Ὃν ἐγὼ κατατεμῶ.] ἐν τοῖς Ἱππεῦσι πάλιν [illegible] τὸ ποτὲ διὰ τὴν μετροποιΐαν καὶ ἔτι πρὸς τὸ ἐξάγοντι, οὐ ποτὲ τέμνειν τὸν Κλέωνα λέγοντες, ἀλλ᾽ ἀεί. ὡς οὖν ἄνω τὸ νῦν περιεῖλε, οὕτως ἐνταῦθα τὸ ποτέ. ἔστι γὰρ τοῦ αὐτοῦ μέτρου τὸ κῶλον. καττύματα δέ ἐστι δέρματά τινα ἰσχυρὰ καὶ σκληρὰ, ἅπερ τοῖς σανδαλίοις καὶ τοῖς ἄλλοις ὑποδήμασιν ὑποβάλλεται. εἰκότως δὲ ἡ ἀπειλὴ κατὰ τοῦ

Κλέωνος. βυρσοδέψης γὰρ ἦν. ὅτι δὲ τοῖς ἱππεῦσιν εἶχε τὴν ἔχθραν πρὸς Κλέωνα, διὰ τῆς ἀρχῆς δεδήλωται. καὶ φιλῶ τοὺς ἱππέας διὰ τοῦτο τὸ ἔργον. Σοῦ δ᾽ ἐγὼ λόγους λέγοντος.] ἐντεῦθεν τῇ δυάδι δίστιχον, ὃ τοῖς μέλεσιν ἑξῆς ὑπάγουσιν. ἔστι δὲ τετράμετρον τροχαϊκὸν καταληκτικόν. ὁ λέγουσι δὲ ὅτι τοὺς μὲν μακροὺς οὐ προσδέξομαι. ἀκούσομαι γὰρ τοὺς διὰ συντομίας λεγομένους. ἀλλ᾽ ὅτι πάντες οἱ λόγοι μακροὶ πεφύκασι κρινόμενοι πρὸς πρᾶξιν εἰ τέτρανται. Τῶν δ᾽ ἐμῶν σπονδῶν] λείπει ἡ περί. οὐ βούλεται γὰρ αὐτοὺς τῆς Λακεδαιμονίων μνημονεύειν, ἵνα τὸ ἐνθυμηθῆναι [illegible] αὐτοῖς γεγενημένα καθίστανται. Οὔτε πίστις, οὔθ᾽ ὅρκος.] ἐπὶ ἀπιστίᾳ γὰρ διεβάλλοντο οἱ Λακεδαιμόνιοι. καὶ Εὐριπίδης ἐν Ἀνδρομάχῃ, Σπάρτης ἔνοικοι δόλια βουλευτήρια. τρία δὲ ἐγκλήματα [illegible] προστίθενται αὐτοῖς. αἱ γὰρ σύνθηκαι διὰ τριῶν τελοῦνται. λόγων. ὅρκων. χειρῶν. λόγων μὲν, διὰ ὅρκων. ὅρκων δὲ διὰ τῶν ἐν βωμοῖς θυσιῶν. χειρῶν δὲ [illegible] αἱ πίστεις διὰ τῶν δεξιῶν γίνονται [illegible]. Οἶδ᾽ ἐγὼ καὶ τοὺς Λάκωνας.] ταῦτα [illegible] τεθαρρηκότως ἐχρήσατο [illegible] ἵνα κατέπληξεν, καὶ ηὐλαβήθη ἐν τούτοις ὑπὲρ τῶν ἐχθρῶν εἰπεῖν ὅτι οὐ μόνον οὐκ ἠδίκησαν κατὰ πάντα, ἀλλ᾽ ὅτι καὶ ἐν τοῖς ἀδικηθεῖσι ταχθεῖεν ἄν.

F

G

Οὐχ

A Οὐχ ἁπάντων ὄντας ἡμῖν αἰτίους τῶν πραγμάτων.
Χο. Οὐχ ἁπάντων ὦ πανοῦργε; ταῦτα δὴ τολμᾷς λέγειν
Ἐμφανῶς ἤδη πρὸς ἡμᾶς; εἶτ' ἐγώ σου φείσομαι;
Δι. Οὐχ ἁπάντων, οὐχ ἁπάντων, ἀλλ' ἐγὼ λέγων ὁδὶ,
B Πόλλ' ἂν ἀποφήναιμ' ἐκείνους ἔσθ' ἃ καὶ ἀδικουμένους.
Χο. Τοῦτο τοὔπος, δεινὸν ἤδη, καὶ ταραξικάρδιον,
Εἰ σὺ τολμήσεις ὑπὲρ τῶν πολεμίων ἡμῖν λέγειν.
Δικ. Κἄν γε μὴ λέγω δίκαια, μηδὲ τῷ πλήθει δοκῶ,
Ὑπὲρ ἐπιξήνου θελήσω τὴν κεφαλὴν ἔχων, λέγειν.
C Χο. Εἰπέ μοι τί φειδόμεσθα τῶν λίθων ὦ δημόται;
Μὴ οὐ καταξαίνειν τὸν ἄνδρα τοῦτον ἐς φοινικίδα;
Οἷος αὖ μέλας τις ὑμῖν θυμάλωψ ἐπέζεσεν;
Δι. Οὐδ' ἀκούσεσθ' ἀκούσεσθ' ἐτεὸν ὦ 'Χαρνῆδαι;
D Χο. Οὐκ ἀκουσόμεσθα δῆτα. Δι. δεινά γ' ἄρα πείσομαι.
Χο. Ἐξολοίμην ἢν ἀκούσω. Δι. μηδαμῶς ὦ 'Χαρνικοί.
Χο. Ὡς τεθνήξων ἴσθι νυνί γε. Δι. δήξομαί γ' ἄρ' ὑμᾶς ἐγώ.
Ἀνταποκτενῶ γὰρ ὑμῶν τῶν φίλων τοὺς φιλτάτους,
E Ὡς ἔχω γ' ὑμῶν ὁμήρους, οὓς ἀποσφάξω λαβών.
Χο. Εἰπέ μοι, τί τοῦτ' ἀπειλεῖ τοὔπος ἄνδρες δημόται,
τοῖς Ἀχαρνικοῖσιν ἡμῖν, μῶν ἔχει τοῦ παιδίον

A *Non ſint omnium turbarum autores.* CH. *quid? non omnium*
Turbarum, homo peruerſe: tún' iſthæc audes iam dicere
Ad nos tam clarè? tibin' ego parcam? DI. *non omnium;*
Non, inquam, omnium autores ſunt. immò ego, qui hæc vobis loquor,
B *Multas poſsim oſtendere, quas illi accepêre iniurias.*
CH. *Hoc graue eſt verbum, meumq́ animum perturbas plurimùm:*
Si tu ad nos auſis loqui pro noſtris perduellibus.
DI. *At niſi ego, quæ iuſta, dixero: & plebi huic probauero:*
Tunc caput menſæ imponere volo coquinariæ, & loqui.
C CH. *Agedum, cur obſecro lapidibus, ô populares, parcimus*
Hunc cruentare hominem, & variare cutem, purpuræ modo?
Vt, cum titio niger nobis in igne incanduit?
DI. *Annon audietis Acharnenſes? audite me obſecro.*
CH. *Non ſanè audiemus.* DI. *ægrè igitur vobis perſuaſero.*
D CH. *Peream, ſi audiam.* DI. *nequaquam ſic facietis Acharnici.*
CH. *Moriturum te iam ſcias.* DI. *at ego probè mordebo vos.*
Nam viciſsim interficiam, vobis amicos intimos,
Quos apud me habeo obſides: hos prendam & iugulabo illicet.
E CH. *Dic mihi, quamobrem iſthuc minatur verbum Acharnicis?*
Dicite ô populares, anne habet alicuius puerum ſua

Σχόλια. Ταραξικάρδιον.] αὐξήσει κέχρηται εἰπὼν ταραξικάρδιον. ἔστι γὰρ δεινὸν, ὃ μὴ οὕτως ἐστὶ δεινὸν ὡς δάκνειν καὶ ταράττειν τὴν καρδίαν. ὅπερ δὲ τῇ καρδίᾳ ταραχὴν ἐμποιήσειεν ἄν, τοῦτο ἀναμφιβόλως δεινότατον νομίζοιτο ἄν. F Κἄν γε μὴ λέγω δίκαια.] τοῦτο δεινὸν καὶ προσκρουστικὸν, ἐπεὶ οἱ στρατηγοῦντες, καὶ δημαγωγοῦντες, κωλυταὶ τῆς εἰρήνης ἐγένοντο. Ὑπὲρ ἐπιξήνου.] ἐπίξηνος καλεῖται ὁ μαγειρικὸς κορμὸς, ἐφ' οὗ τὰ κρέα συγκόπτουσιν.

ΓΙΝΕΤΥΣ. Ἐπιξήνου.] Εὐστάθιος. ἐπίξηνον, ἐπιόρμιον καὶ ἐπίκοπον καλεῖ. εἴρηται δὲ παρὰ τὸ ἐπιξαίνειν, τὸ ἐπικόπτειν. πρὸς δὲ τὴν λέξιν τοῦ ἐπιξήνου ὁ χορὸς παίζων ἐπιφέρει τὸ καταξαίνειν, ὅπερ τοῦ ἐπιξήνου ἔτυμον ἔοικε. ξαίνειν δὲ παρὰ τοῖς Ἀττικοῖς ἐνίοτε τὸ τύπτειν σημαίνει. G

Σχόλια. Μὴ οὐ καταξαίνειν.] μὴ οὐχὶ λίθοις αὐτὸν αἱμάσσειν, ὥστε φοινικοῦν χιτῶνα ποιῆσαι τὸ σῶμα. τὸ δὲ καταξαίνειν, ὡς ἐπὶ ἐρίων εἴρηκε. διὸ καὶ φοινικίδα εἶπεν ὡς ἐπὶ ἱματίου. Ἀριστοτέλης δέ φησιν ἐν τῇ Λακεδαιμονίων πολιτείᾳ, χρῆσθαι Λακεδαιμονίους φοινικίδι πρὸς τοὺς πολέμους. τοῦτο μὲν, ὅτι τὸ τῆς χρόας ἀνδρεῖον. τοῦτο δὲ ὅτι τὸ τοῦ χρώματος αἱματῶδες τῆς τοῦ αἵματος ῥύσεως ἐθίζει καταφρονεῖν. τὸ οὖν ἐν φοινικίδι, ἀντὶ τοῦ ἐν τάξει πολεμίων ἀπὸ τοῦ χρώματος δηλώσειεν ἂν εἰκότως. ἐπεὶ τὸ φοινιχθῆναι αἱμαχθῆναι, δίκην φοινικοβαφοῦς ἐνδύματος, καὶ τὸ ξαίνειν ῥῆμα, καὶ παρὰ Δημοσθένει κεῖται ἐν τῷ κατ' Αἰσχίνου περὶ τῆς παραπρεσβείας. εἰ πάσας τις, καὶ δακρυσάσας ἐκείνας, περιρρήξας τὸ χιτώνιον ὁ οἰκέτης, ξαίνοι κατὰ τοῦ νώτου πολλάς. Θυμάλωψ.] ὁ διακεκαυμένος ἄνθραξ. ὁ ἀπολελειμμένος τῆς ἑψήσεως ἄνθραξ ὁ ἡμίκαυστος. ξύλον καυσ. σπινθὴρ ὁ διακεκαυμένος ἄνθραξ. χαριέντως δὲ εἶπεν. ἐπεὶ ἀνθρακεῖς εἰσιν οἱ Ἀχαρνεῖς. ἀντὶ γὰρ τοῦ εἰπεῖν οἷος ἐξεκαύθη, θυμάλωψ ἐπέζεσεν. Ἀχαρνῆδαι.] G ἐθνικὴν παράφρασιν πολιτικῶς μιμεῖται, ὥσπερ Ἀχαρνεὺς ἐν μιᾷ λέξει προσηγορικῶς τὸ ὄνομα ἔλαβε. ὦ Ἀχαρνέων παῖδες. Ἀνταποκτενῶ.] ταῦτα λέγει τινὸς τῶν Ἀχαρνέων ἁρπάσας κόφινον γερόντων, ἐν ᾧ τοὺς ἄνθρακας φέρουσιν, ὃν βούλεται ξίφει διαχρήσασθαι. σκώπτει δὲ τοὺς Ἀχαρνέας, ὡς ἀνθρακοκαύστας. Ὁμήρους.] ὅμηρα ἐκάλουν, τὰ ἐπὶ συνθήκαις διδόμενα ἐνέχυρα.

Τῶν παρόντων ἔνδον εἶρξας; ἢ 'πὶ τῷ θρασύνεται;
Δι. Βάλλετ', εἰ βούλεσθ'· ἐγὼ γὰρ τουτονὶ διαφθερῶ.
Εἴσομαι δ' ὑμῶν τάχ' ὅστις ἀνθράκων τι κήδεται.
Χο. Ὡς ἀπωλόμεσθ', ὁ λάρκος δημότης ὅδ' ἔστ' ἐμός.
Ἀλλὰ μὴ δράσῃς ὃ μέλλεις, μηδαμῶς ὦ μηδαμῶς.
Δι. Ὡς ἀποκτενῶ κέκραχθ'· ἐγὼ γὰρ οὐκ ἀκούσομαι.
Χο. Ἀπολεῖς ἄρα τὸν ἥλικα τόνδε φιλανθρακέα.
Δι. Οὐδ' ἐμοῦ λέγοντος ἀρτίως ἠκούσατε.
Χο. Ἀλλὰ νῦν λέγ' εἴ σοι δοκεῖ, τόν τε Λακε-
δαιμόνιον αὐτὸν, ὅτι τῷ τρόπῳ σοὔστι φίλον.
Ὡς τόδε τὸ λαρκίδιον οὐ προδώσω ποτέ.
Δι. Τοὺς νῦν μοι λίθους χαμᾶζε πρῶτον ἐξεράσατε.
Χο. Οὗτοί σοι χαμαί, καὶ σὺ κατάθου πάλιν τὸ ξίφος,
Δι. Ἀλλ' ὅπως μὴ 'ν τοῖς τρίβωσιν ἐγκάθηνταί που λίθοι.
Χο. Ἐκσέσεισται χαμᾶζ', οὐχ ὁρᾷς σειόμενον;
Ἀλλὰ μή μοι πρόφασιν, ἀλλὰ κατάθου τὸ βέλος.
Ὡς ὅδε γε σειστὸς ἅμα τῇ στροφῇ γίνεται.
Δι. Ἐμέλλετ' ἄρα πάντες ἀνασείειν βοὴν
Ὀλίγου τ' ἀπέθανον ἄνθρακες Παρνάσιοι,
Καὶ ταῦτα διὰ τὴν ἀτοπίαν τῶν δημοτῶν.
Ὑπὸ τοῦ δέους δὲ τῆς μαρίλης μοι συχνὴν
Ὁ λάρκος ἐνετίλησεν ὥσπερ σηπία.
Δεινὸν γὰρ οὕτως ὀμφακίαν πεφυκέναι
Τὸν θυμὸν ἀνδρῶν, ὥστε βάλλειν καὶ βοᾶν
Ἐθέλειν τ' ἀκοῦσαι μηδὲν ἴσον ἴσῳ φέρον,
Ἐμοῦ θέλοντος ὑπὲρ ἐπιξήνου λέγειν,
Ὑπὲρ Λακεδαιμονίων ἅπανθ' ὅσ' ἂν λέγω,
Καί τοι φιλῶ γε τὴν ἐμὴν ψυχὴν ἐγώ.

A *Constrictum domi: aut, quanam re tantopere efferetur miser?*
DI. Iacite, si lubet. nam ego hunc male perdam: & mox sciam cui
Vestrum aliquid carbonum sit curæ. CH. *male occidimus viri,*
Hic cophinus meus est popularis: ne faxis obsecro,
B *Quod facere instituis: minimè, minimè isthuc feceris mali.*
DI. Clamaui, quod interfecturus sim, non enim audiam.
CH. *An coæqualem occidas amicū carbonarium?*
DI. Quia vos me dicentem iamdudum non audistis viri.
CH. At deinceps nunc dicito, tuos esse Lacedæmonas amicos: si tibi ita sit lubitum.
C *Nā hūc tibi cophinulum ego haud volo prodere.*
DI. Lapides nunc primùm è sinibus eÿcite in terram protenus.
CH. En iacent in terra: & tu quoque manu emoue cuspidem:
DI. At neque sub vestibus lateant lapides iam relliqui.
CH. Excussum est palliū, non vides, ut quatiam?
D *Nequid obtende mihi, sed reÿcito gladium.*
Vt simul & hic mulierum in stropha sit decor.
DI. Vocem omnes edituri eratis lugubrem:
Parum q; adeò abfuit, quin essent mortui
Hi carbones Parnassÿ, & popularium
Quidem ob summam insolentiam. Sed præ metu
Cophinus hic fauillam quàm densissimam
Mihi incacauit, tanquam sepia. Nam graue est
Adeò immites esse hominū animos, ut lapidibus
Petant, & clamitent, & nihil æqui & boni
E *Audire velint, licet ego cum periculo*
Dicturus sim omnia, quicquid dicam pro hostibus
Lacedæmonÿs: equidem meā & ego vitā amo.

Σχόλια. Ἔνδον εἶρξας.] ἀποκλείσας. δασέως δὲ εἶρξας Ἀττικοί. τὸ μέντοι παρ' Ὁμήρῳ ἐρχθέντ' ἐν μεγάλῳ ποταμῷ, ψιλοῦσι. τὸ δὲ ἔρξαι δασέως ἀναγινώσκομεν, ὅταν τὸ πρᾶξαι δηλοῖ· ἡ μέντοι ἄρ' ὡς ἔρξας ἀπετίσατο Δία θυέων. τὸ δὲ ἐπὶ τοῦ εἱργνύναι δασέως Ἀττικοί. Εἴσομαι δ' ὑμῶν.] ψίαθον ἀνθράκων προσενήνοχεν. ὅν φασι παιδάριον τῶν Ἀχαρνέων πάνυ κωμικῶς τοῦτο. τὸ δὲ μεγαλοπαθῆ, διαπαίζει τὴν τραγῳδίας. ἐπεὶ καὶ ὁ Τήλεφος κατὰ τὴν τραγῳδοποιὸν Αἰσχύλου ἵνα [illegible] τοῖς Ἕλλησι σωτηρίας, τὸν Ὀρέστην [illegible] συλλαβών. [illegible] ἐν τοῖς Θεσμοφοριαζούσαις [illegible]. ὁ γὰρ Εὐριπίδου κηδεστὴς Μνησίλοχος ἐπιβουλευόμενος παρὰ τῶν γυναικῶν, [illegible] τινος γυναικὸς, ὡς ὄν παιδίον ἀπο[illegible]. τὸ δὲ εἴσομαι ἀντὶ τοῦ γνώσομαι, ὡς καὶ παρ' Ὁμήρῳ· εἴσομαι αἴ κέ μ' ὁ Τυδεΐδης κρατερὸς Διομήδης. Ὁ λάρκος δημότης.] [illegible] Μηδαμῶς ὦ μηδαμῶς.] [illegible] ἔχεις καὶ παρὰ Δημοσθένει τὸ ὅμοιον. ἀλλ' ὅτι ἐν τοῖς προσώποις, ὀρθῶς προτείνουσι.

Ἀπολεῖς ἄρα τὸν ἥλικα.] τουτέστι τὸν λάρκον ἢ [illegible] διὰ τὸ τὸν λάρκον [illegible]. διπλαῖ δὲ δύο. ὅτι ἡ ἑτέρα ἐστὶ δυάς, ἡ ἀντίστροφος [illegible] ἡ ἀρχὴ, ὡς ἀποκτενῶ κέκραχθε. [illegible] τῆς στροφῆς γίνεται.
F Ἀλλὰ νῦν λέγ' εἴ σοι.] [illegible] αὐτῷ λέγειν μόνον ἵνα σώσῃ τὸν λάρκον. Ὅτι τῷ τρόπῳ σοὔστιν.] ἀντὶ τοῦ εἰπὲ ὅτι [illegible] ὁ Λακεδαιμόνιός ἐστί σοι φίλος. ἢ οὕτως. λέγε τί σου τῷ τρόπῳ φίλον ἐστὶ περὶ Λακεδαιμονίων. τὸ δὲ ἐστιν, ἀντὶ τοῦ [illegible], ἀντὶ τοῦ περὶ Λακεδαιμονίων. τὸ ὅμοιον καὶ παρὰ τῷ ῥήτορι ἐν τῷ πρώτῳ τῶν Φιλιππικῶν· ἀλλὰ μᾶλλον γε Παίονα καὶ Ἰλλυριόν. Ἐξεράσατε.] ἀντὶ τοῦ ἐκκενώσατε. ἐκβάλλετε. ἀπορρίψατε.
G [illegible] ἡ λέξις [illegible]. Οὗτοί σοι χαμαί.] [illegible] τοὺς [illegible], ὡς καὶ [illegible] ταυρηδόν.

BISETVS. Ἀλλ' ὅπως.] [illegible].

Σχόλια. Ἐγκάθηνται που λίθοι.] [illegible]. Ἐκσέσεισται.] ὁ κόλπος. ὁ δ' ἐτρίβετο. Ἀλλὰ κατάθου τὸ βέλος.] σημειωτέον ὅτι ἐπὶ ξίφους τὸ βέλος τέθεικε· καὶ Ὅμηρος πᾶν τὸ βαλλόμενον. Ὡς ὅδε γε σειστός.] χορεύουσιν ἅμα καὶ κόρδακα ἐνδείκνυνται. τὸ λεγόμενον οὕτως ἐπὶ τῆς κωμικῆς ὀρχήσεως. ἀναστρεφόμενοι δὲ, ἀποτινάσσουσι τοὺς χιτῶνας, καὶ ἀποδεικνύντες ὡς μηδένα τῶν λίθων ἀποκεκρυμμένον ἔχουσι. λέγεται δὲ στροφὴ, τῶν κώλων τὸ σύστημα. χάφιλαι ἢ στρόφιγγι. Ἐμέλλετ' ἄρα.] ἠθικώτατα καὶ ἥδιστα πρὸς τοὺς ἐν τῷ λάρκῳ ἄνθρακας διαλέγεται, λέγων ὅτι ἐμέλλετε μετὰ βοῆς ἀναστῆναι, ὡς τότε τῆς λάρκου ῥήξεως μετὰ βοῆς μελλούσης γίνεσθαι. ἐμέλλετ' ἄρα παντες. ὑφ' ὃ διπλῆ καὶ ἐν εἰσθέσει στίχοι ἰαμβικοὶ ια'. Ἄνθρακες Παρνάσιοι.] ἀντὶ τοῦ μεγάλοι. Πάρνης γὰρ ὄρος τῆς Ἀττικῆς χορηγίαν ἔχον πολλῶν ξύλων. ἔπαιξεν οὖν Παρνασίους εἰπὼν, ὡς ἀπὸ τόπου Παρνασσοῦ τὴν λέξιν παραγαγὼν, ἵνα ὑποδηλώσῃ τοὺς ἱερούς. ὁ γὰρ Παρνασσὸς, ὄρος Φωκίδος ἐστὶ ἱερὸν Ἀπόλλωνος καὶ Διονύσου. Παρνάσιοι, ἀντὶ τοῦ μεγάλοι. τὸ γὰρ Παρνασσὸν ἐπὶ

A τῆς μεγάλης ἐπιθέτου. οἱ δὲ τοὺς ἀπὸ Πάρνηθος τοῦ ὄρους τῆς Ἀττικῆς ἄνθρακας. Ὑπὸ τοῦ δέους τῆς μασίλης.] ἡ ἐξ ἀνθράκων τέφρα, μασίλη λέγεται· μασίλης οὖν, ἀντὶ τοῦ τῆς ἀπὸ τῶν ἀνθράκων σποδιᾶς, ἐνεφύσησεν ὁ λάρκος ὑπὸ ἀγωνίας, ὥσπερ ἡ σηπία τὸ μέλαν. θηρώμεναι γὰρ αἱ σηπίαι, ἐναφιᾶσιν ἀπὸ τοῦ προσόντος αὐτῇ μέλανος ταράττειν θέλουσαι τὸν παρ' αὐτῇ τόπον ἵνα μὴ καταφανεῖς ὦσι τοῖς θηρῶσιν. B Ὀμφακίαν.] ἀντὶ τοῦ ἀμέτρως σκληρόν. μεταφορικῶς ἀπὸ τῶν ὀμφάκων. οὕτω δὲ αἱ σταφυλαὶ δεσμεῖαι οὖσαι, καὶ οὔπω πέπειροι. ἐκ γὰρ τοῦ ἐναντίου, πέπανον τὸ ἥμερον καὶ ἡδύ. θηλυκῶς δὲ καὶ τοὺς ὄμφακας λέγει. ἔχεις παρὰ Πλάτωνι, τῷ κωμικῷ ἐν δράματι ἑορτῇ. καὶ τὰς δόρυς χάλασθε καὶ τὰς ὄμφακας. Μηδὲν ἴσον ἴσῳ.] ἀντὶ τοῦ δίκαιον καὶ ἐξ ἴσου. ἀπὸ μεταφορᾶς τοῦ κεραννυμένου οἴνου πρὸς ὕδωρ ἴσον. λέγει δὲ κατ' ἴσον εἰπεῖν τε καὶ ἀκοῦσαι. Ἐμοῦ θέλοντος.] τὸ ἑξῆς οὕτως. ἐμοῦ θέλοντος ὑπὲρ ἐπιξήνου λέγειν πάντα ὅσ' ἂν C λέγω ὑπὲρ Λακεδαιμονίων.

ΣΤΡΟΦΗ κώλων η.

Χο. Τί οὖν οὐ λέγεις τοὐπίξηνον,
Ἐξενεγκὼν θύραζ',
Ο,τί ποτ' ὦ σχέτλιε,
Τὸ μέγα τοῦτ' ἔχεις;
Πόθος γὰρ πάνυ με
Ο,τι φρονεῖς ἔχει.
Αλλ' ᾗπερ αὐτὸς τὴν δίκην διωρίσω,
Θεὶς δεῦρο τοὐπίξηνον, ἐγχείρει λέγειν.

STROPHE.

CH. Quid ergo habes, quod in menſa
Tu coquinaria
Miſer homo proferas
D Commemorabile?
Nimis ſcire equidem,
Tua placita expeto.
Sed, ut tute ipſe tibi pœnam decreueras,
Huc pone menſam, & aggredere verba facere.

Σχόλια. Τί οὖν οὐ λέγεις.] διπλῆ καὶ εἴσθεσις εἰς περίοδον τοῦ χορικοῦ πεντάκωλον δοχμίων. ὧν διπλῶν μὲν τῶν δύο πρώτων. ἁπλῶν δὲ τριῶν τὸ λοιπόν. ἄλλως. εἴσθεσις χοροῦ προῳδικὴ στροφῆς λόγον ἔχουσα. ἔχει γὰρ καὶ ἀντίστροφον τὴν τί ταῦτα στρέφεις. καὶ ἔστιν ἐκ κώλων παιωνικῶν ἓξ, ἐπιμεμιγμένων κρητικοῖς καὶ βακχείοις. ὧν τὸ πρῶτον τρίμετρον καταληκτικὸν ἐκ βακχείων. τὸ δεύτερον δίμετρον ἀκατάληκτον ἐκ κρητικῶν. τὸ τρίτον δίμετρον καταληκτικὸν ἤτοι ἑφθημιμερές. τὸ τέταρτον ἡμιόλιον ἤτοι δίμετρον βραχυκατάληκτον. τὸ ε' δίμετρον καταληκτικὸν ἐκ βακχείων. τὸ ς' ἡμιόλιον ὅμοιον τῷ τετάρτῳ. ἐν ἐκθέσει δὲ στίχοι ἰαμβικοὶ τρίμετροι ἀκατάληκτοι β' E ὅμοιοι τοῖς ἑξῆς ιθ. ἐπὶ τῷ τέλει παράγραφος καὶ διπλῆ ἔσω νενευκυῖα. Ἀλλ' ᾗπερ.] τὸ ᾗπερ, ἀντὶ τοῦ ὥσπερ, καθάπερ.

ΣΥΣΤΗΜΑ κατὰ περικοπὴν στίχων ιθ.

Δι. Ἰδοὺ θεᾶσθε, τὸ μὲν ἐπίξηνον, τοδί,
Ο δ' ἀνὴρ ὁ λέξων οὑτοσί, τυννουτοσί.
Α μέλει, μὰ τὸν Δί' οὐκ ἐνασπιδώσομαι.
Λέξω δ' ὑπὲρ Λακεδαιμονίων ἅ μοι δοκεῖ.
Καίτοι δέδοικα πολλά. τούς τε γὰρ τρόπους
Τοὺς τῶν ἀγροίκων οἶδα χαίροντας σφόδρα,
Εάν τις αὐτοὺς εὐλογῇ καὶ τὴν πόλιν,
Ανὴρ ἀλαζὼν καὶ δίκαια κἄδικα,
Κἀνταῦθα λανθάνουσ' ἀπεμπολώμενοι,
Τῶν τ' αὖ γερόντων οἶδα τὰς ψυχάς, ὅτι

SYSTEMA PER PERICOPEN,

DI. Ehē ſpectate, hæc eſt mēſa coquinaria:
F Qui dicet hic eſt, vir tantillus: bono ani-
Ego, per Iouem, nunc clypeo nō induar, (mo eſt:
Sed pro Lacedæmonijs dicam, ut mihi lubet:
Licet admodum metuam mihi. Nā mores ego
Noui agricolarum, delectantur admodum,
Si quis eos laudet, & ſimul urbem prædicet,
Homo arrogans, per fas atque neſas. Interim
His blanditiis non ſe aduertunt venundari.
Noui etiam horum ſenum qui ſit animus. Nihil

Σχόλια. Ἰδοὺ θεᾶσθε.] ἀφ' ἑαυτοῦ ταῦτα ὁ Δικαιόπολις λέγει. διὰ δὲ τῶν λελεγμένων ὁ κωμικὸς ἡμᾶς παιδεύειν ἐθέλει, ὡς χρὴ τοὺς λέγοντας οὐκ ἀπὸ τοῦ μεγέθους τῶν σκωμμάτων σκοπεῖν, ἀλλ' ἐπ' ἐκεῖνα ἀφ' ὧν λέγειν ἔμελλον. τὸ δὲ τυννουτοσί, δεικνὺς τὸν δάκτυλον τὸν μικρὸν λέγει. Οὐκ ἐνασπιδώσομαι.] ἀντὶ τοῦ οὐ καθοπλισθήσομαι. οὐκ ἀσπίδα περιβαλοῦμαι σημειωσάμενος. ἢ G σκευασθήσομαι. ἐπεὶ βραχύς εἰμι. βούλεται δὲ εἰπεῖν, ὅτι οὐ παρασκευάσομαι ἐπὶ πολύ. Ἀνὴρ ἀλαζών.] διαβάλλει τοὺς ῥήτορας. Ἀπεμπολώμενοι.] πιπρασκόμενοι διὰ τῆς κολακείας. τοῦτο δέ φησι, διὰ τὸ εὐχερῶς πείθεσθαι τοῖς ῥήτορσι τοὺς Ἀθηναίους, ἀπατῶσιν αὐτούς. Τῶν τ' αὖ γερόντων οἶδα.] τὸ τῶν γερόντων φιλόδικον, καὶ τὸ περὶ τὸ καταγινώσκειν ἑτοιμότητος ὅλον.

Οὐδὲν βλέπουσιν ἄλλο, πλὴν ψήφῳ δακεῖν,
Αὐτός τ' ἐμαυτὸν ὑπὸ Κλέωνος ἅπαθον,
Ἐπίσταμαι, διὰ τὴν πέρυσι κωμῳδίαν.
Εἰσελκύσας γάρ μ' εἰς τὸ βουλευτήριον
Διέβαλλε, καὶ ψευδῆ κατεγλώττιζέ μου,
Κἀκυκλοβόρει, κἄπλυνεν, ὥστ' ὀλίγου πάνυ
Ἀπωλόμην, μολυνοπραγμονούμενος.
Νῦν οὖν με πρῶτον πρὶν λέγειν ἐάσατε,
Ἐνσκευάσασθαί μ' οἷον ἀθλιώτατον.

A Aliud vident, quàm vt mordeant suffragio.
Ego item noui ipsemet, quid passus sim mali
Ob exhibitam præterito anno Comœdiam.
Nam in me, pertractum ad hoc senaculum, Cleo
Calumnijs multis, multis mendacijs
Deblaterauit, & magno strepitu obtudit,
Meq; maledictis proscidit: parum abfuit
Vt non perierim, hoc pollutus negocio.
B Nunc priusquam faciam orationis initium
Sinite me amiciri in modum hominis egentissimi.

Σχόλια. Ψήφῳ δακεῖν.] ἀντὶ τοῦ καταδικάζειν. πανταχοῦ ὡς φιλοδίκους καὶ πρὸς τὸ καταδικάζειν ἑτοίμους, τοὺς Ἀθηναίους κωμῳδεῖ. Αὐτός τ' ἐμαυτόν.] ὡς ἀπὸ τοῦ προσώπου τοῦ ποιητοῦ ὁ λόγος ἐστί. Διὰ τὴν πέρυσι κωμῳδίαν.] τοὺς Βαβυλωνίους. τούτους γὰρ πρὸ τῶν Ἀχαρνέων Ἀριστοφάνης ἐδίδαξεν, οἷς πολλοὺς κακῶς εἶπεν. ἐκωμῴδησε γὰρ, τάς τε κληρωτὰς καὶ χειροτονητὰς ἀρχὰς, καὶ Κλέωνα, παρόντων τῶν ξένων. εἶχε γὰρ δρᾶμα τοὺς Βαβυλωνίους τῇ τῶν Διονυσίων ἑορτῇ, ἥτις ἐν τῷ ἔαρι ἐπιτελεῖται, ἐν ᾧ ἔφερον τοὺς φόρους οἱ σύμμαχοι. καὶ διὰ τοῦτο ὀργισθεὶς ὁ Κλέων, ἐγράψατο αὐτὸν ἀδικίας εἰς τοὺς πολίτας, ὡς εἰς ὕβριν τοῦ δήμου ταῦτα πεποιηκότα. καὶ Ξενίας δὲ αὐτὸν ἐγράψατο καὶ εἰς ἀγῶνα ἐνέβαλεν. τὰ δὲ Λήναια ἐν τῷ μετοπώρῳ ἤγετο. ἐν οἷς οὐ παρῆσαν οἱ ξένοι. ὅτι τὸ δρᾶμα τοῦτο οἱ Ἀχαρνεῖς ἐδιδάσκετο.

BISETVS. Κατεγλώττιζέ μου] καταγλωττίζειν τὸ βλασφημεῖν. Σ.

Σχόλια. Κἀκυκλοβόρει.] ἐνταῦθα κατέμιξε τὴν κωμῳδιακὴν χάριν καὶ τὰ δικαστικὰ ῥήματα. τὸ μὲν γὰρ διαβάλλειν καὶ λέγειν ψευδῆ καὶ πλύνειν, ὅποι τὶς ἂν περὶ τὰ δικαστήρια ταῦτα λέγειν ἔστι. τὸ δὲ κυκλοβορεῖν καὶ καταγλωττίζειν, χαριεντίσματά ἐστι κωμῳδίας. κυκλόβορος δὲ ποταμὸς ἐν Ἀθήναις χείμαῤῥος ἄ-

C γαν ἠχῶν, ὡς ἐν τοῖς εἰς τοὺς Ἱππεῖς εἴρηται.

BISETVS. Μολυνοπραγμονούμενος.] αὕτη ἡ μετοχὴ διπλῆν ἔχει ἐξήγησιν. εἰ γὰρ παθητικῶς λαμβάνοιτο, δηλώσει τὸ αἰσχρῶς, καὶ ὑβριστικῶς μεταχειρισθείς. εἰ δὲ ἐνεργητικῶς, οὕτω νοηθήσεται ὁ τοὺς ἄλλους πολυπράγμονας, καὶ περιέργους μετὰ παῤῥησίας σκώπτων, καὶ διαβάλλων. ἅπερ Ἀριστοφάνης ἐποίησεν ἐν τοῖς Βαβυλωνίοις, ὡς καὶ αὐτὰ τὰ παλαιὰ σχόλια ἐν τούτῳ λέγει.

Σχόλια. Ἐνσκευάσασθαί με.] ἀντὶ τοῦ πτωχικὴν ἀ-

D ναλαβεῖν ἐσθῆτα, ὡς ἀπὸ τοῦ σχήματος ἐλεεινότατον καὶ ἀθλιώτατον εἶναί με δοκεῖν. τὰ γὰρ σεμνὰ τῶν σχημάτων, καὶ φθόνον ἐπάγει.

ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΗ κώλων ιά.

Χο. Τί ταῦτα στρέφει, τεχνάζεις τε,
Καὶ πορίζεις τριβάς.
Λαβὲ δ' ἐμοῦ γ' ἕνεκα
Παρ' Ἱερωνύμου,
Σκοτοδασυπυκνότριχα
Τὴν Ἄϊδος κυνῆν.
Εἶτ' ἐξάνοιγε μηχανὰς τὰς Σισύφου,
Ὡς σκῆψιν αὖ, ἀγὼν οὗτος οὐκ εἰσδέξεται.

ANTISTROPHE.

CH. Quid hic tergiuersando nectis
Tam diu istas moras?
E Cape meo nomine
Ab Hieronymo,
Nigrorigidhirticomam
Galeam Auernicam:
Dein callidos deprome Sisiphi dolos:
Nā hoc certamen nullum præceptum admiserit.

Σχόλια. Τί ταῦτα στρέφει.] ἀντὶ τοῦ τεχνάζῃ. μεταβάλλῃ, καὶ μετὰ τέχνης καὶ ποικιλίας προσέρχῃ. Παρ' Ἱερωνύμου.] οὗτος ὁ Ἱερώνυμος, μελῶν ἐστὶ ποιητής, καὶ τραγῳδοποιὸς ἀνώμαλος καὶ ἀνοικονόμητος, διὰ τὸ ἄγαν ἐμπαθεῖς γράφειν ὑποθέσεις, καὶ φοβεροῖς προσωπείοις χρῆσθαι. ἐδόκει δὲ κροτεῖσθαι· ἐκωμῳδεῖτο δὲ ὡς πάνυ κομῶν. διό περ

F Ἄϊδος κυνῆν ἔφη αὐτὸν, παίξας κωμικῶς τὴν [illegible]. Τὰς Σισύφου.] δριμύ τινα καὶ πανοῦργον παραδεδώκασιν οἱ ποιηταὶ τὸν Σίσυφον, διὰ μιᾶς λέξεως παρ' Ὁμήρῳ δεδιδαγμένοι. Σίσυφος ὃς κέρδιστος ἐπιχθονίων γένετ' ἀνδρῶν.

ΔΡΑΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΔΕΥΤΕΡΟΥ
Σκηνὴ τρίτη.
ΔΙΚΑΙΟΠΟΛΙΣ, ΚΗΦΙΣΟΦΩΝ.
Τρίμετροι.

ACTVS II. SCENA
tertia.
G DICÆOPOLIS, CEPHISOPHO.
Senarij.

BISETVS. Δικαιόπολις ὑπὸ χοροῦ λέγειν περὶ τῶν τῆς πόλεως πραγμάτων ἐπιταχθεὶς, ὡς Εὐριπίδην βαδίζει, καὶ τὰ παλαιὰ Τηλέφου ῥακώματα, καὶ πᾶσαν αὐτοῦ σκευὴν αἰτούμενος τὸ σχῆμα πτωχὸς εἶναι δόξῃ. αἴτιος δὲ τοῦ Εὐριπίδην οὕτω σκώπτειν, ὅτι τοὺς ἥρωας καὶ βασιλεῖς ἐν τοῖς ἑαυτοῦ δράμασιν ὡς πτωχοὺς εἰσάγει. Δικαιόπολις δὲ οὐ μόνον τὴν ἐσθῆτα, καὶ πᾶν πτωχοῦ σχῆμα, ἀλλὰ καὶ τοὺς τρόπους, καὶ τὴν ἀναίδειαν ἐνεδύσατο, ὥστε ὑπὸ τοῦ Εὐριπίδου μόγις ἀπὸ τῆς οἰκίας ἀποσταλῆναι δυνηθῆναι.

Δι. Ωρα

Δι. Ὥρα 'στὶν ἤδη καρτερὰν ψυχὴν λαβεῖν,
Καί μοι βαδιστέ' ἐστὶν ὡς Εὐριπίδην.
Παῖ, παῖ. Κη. τίς οὗτος; Δι. ἔνδον ἔστ' Εὐριπίδης;
Κη. Οὐκ ἔνδον, ἔνδον ἐστὶν, εἰ γνώμην ἔχεις.
Δι. Πῶς ἔνδον, εἶτ' οὐκ ἔνδον; Κη. ὀρθῶς ὦ γέρον.
Ὁ νοῦς μὲν ἔξω συλλέγων ἐπύλλια,
Οὐκ ἔνδον, αὐτὸς δ' ἔνδον ἀναβάδην ποιεῖ
Τρυγῳδίαν. Δικαιοπ. ὦ τρισμακάρι' Εὐριπίδη,
Ὅθ' ὁ δοῦλος οὑτωσὶ σαφῶς ἀπεκρίνατο,
Ἐκκάλεσον αὐτόν. Κη. ἀλλ' ἀδύνατον. Δι. ἀλλ' ὅμως,
Οὐ γὰρ ἂν ἀπέλθοιμ', ἀλλὰ κόψω τὴν θύραν.
Εὐριπίδη, Εὐριπίδιον,
Ὑπάκουσον, εἴπερ δή ποτ' ἀνθρώπων τινί,
Δικαιόπολις καλεῖ σε, Χολλίδης ἐγώ.

A Di. *Nunc tempus est, uti virilem capiam animum:*
Etenim mihi conueniendus est Euripides.
Puer, puer. CE. *quis hic?* Di. *intus ne est Euripides?*
CE. *Non intus, intus est: si rectè intelligas.*
Di. *Quomodo sit intus, & non intus?* CE. *commodè.*
B *Nam animum quidem foris versiculos colligens,*
Non intus est: ipse intus resupinus facit
Trygœdiam. Di. *ô te ter beatum, Euripides:*
Quando tam perspicuè respondit famulus hic:
Age euoca ipsum. CE. *at hoc fieri nequit.* Di. *attamen,*
Quippe haud discessero: sed pulsabo ostium.
Euripides, Euripidule.
C *Audi hominem quempiam parumper, quæso te:*
Dicæopolis te vocat, è Chollide tribu.

Σχόλια. Καί μοι βαδιστέ' ἐστίν.] μεταβολὴ γίνεται ὡς ἐπὶ τὴν οἰκίαν Εὐριπίδου. βαδιστέα δὲ ἀντὶ τοῦ βαδιστέον. τὰ δὲ τοιαῦτα σχηματίζουσι καὶ πληθυντικῶς λεγόμενα. καὶ ἐν Πλάτωνι, συνεκποτέα ἐστί σοι καὶ τὴν τρύγα, ἀντὶ τοῦ συνεκποτέον. καὶ Θουκυδίδης πολεμιστέα τοῖς Ἀθηναίοις εἶναι. Τίς οὗτος] τοῦ Δικαιοπόλιδος κρούσαντος τὴν D θύραν, Κηφισοφῶν ὑπακούει. Οὐκ ἔνδον] ἐξομοιοῖ τὸν οἰκέτην τῷ δεσπότῃ. διὰ δὲ τοῦ δοκοῦντος ἐπαίνου διαβάλλει τὸν Εὐριπίδην, ὅτι δεινοὺς ἐπιδείκνυσι τοὺς δούλους καὶ ἐν ταῖς τραγῳδίαις. τὸ δὲ εἰ γνώμην ἔχεις, ἀντὶ τοῦ εἰ φρόνιμος εἶ καὶ συνετός. Ὁ νοῦς μὲν ἔξω συλλέγων] σκώπτει πάλιν τὸν Εὐριπίδην, διὰ τὸ ἐν τοῖς λόγοις εἶναι συλλογιστικὸν, καὶ ὃ ἂν λέγῃ, τὸ ἐναντίον πάλιν κατασκευάζοντα. δι' ὃ ἡ γλῶσσ' ὀμώμοχ', ἡ δὲ φρὴν ἀνώμοτος. ἔτι αὐτὸς μὲν ἔνδον ἐστὶν, ὁ δὲ νοῦς αὐτοῦ συλλογίζεται τὰ ἔξω τι καὶ μετεωρίζεται. παρατηρητέον δὲ, ὅτι ὁ E Εὐριπίδης ἐνταῦθα νοεῖται τὸ, αὐτός. ἐπύλλια δὲ ἰαμβεῖα ἄλλως. Ὁμηρικῶς. ὁ γὰρ ποιητὴς διαιρεῖ τὰς ψυχὰς πρὸς τὰ σώματα εἰπών.

Πολλὰς δ' ἰφθίμους ψυχὰς Ἄϊδι προΐαψεν
Ἡρώων, αὐτοὺς δ' ἑλώρια τεῦχε κύνεσσιν.

Οὕτω καὶ ὁ Ἀριστοφάνης. εἶπε γὰρ, ὁ νοῦς μὲν ἔξω, αὐτὸς D δὲ ἔνδον. τὸ δὲ ἀναβάδην, ἐπὶ ὑψηλοῦ τόπου καθήμενος. κακοσχόλως δὲ εἶπε. τρυγῳδίαν δὲ εἶπεν, ἀντὶ τοῦ κωμῳδίαν. διὰ τὸ τοῖς νικῶσι κωμικοῖς τρύγα δίδοσθαι, τουτέστι νέον οἶνον. Ὦ τρισμακάρει.] θαυμάζων τὸν Κηφισοφῶντα ὁ Δικαιόπολις ἐφ' οἷς εἶπε, τοῦτό φησι. καὶ Ὅμηρος. τρισμάκαρες Δαναοί. Ὅθ' ὁ δοῦλος οὑτωσί.] διὰ τοῦ δοκοῦντος ἐπαίνου διαβάλλει τὸν Εὐριπίδην, ὅτι δεινοὺς εἰσάγει τοὺς δούλους ἐν ταῖς τραγῳδίαις. Εὐριπίδιον.] ἐρωτικὰς μιμεῖται φωνάς. οἱ γὰρ ἐρῶντες εἰώθασι τοὺς ἐρωμένους ἐρωτικῶς δι' ὑποκοριστικῶν καλεῖν. Χολλίδης E ἐγώ.] δῆμος τῆς Αἰγηΐδος φυλῆς. ἢ παίζει διὰ τὸ χωλοὺς εἰσάγειν.

ΔΡΑΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΔΕΥΤΕΡΟΥ

Σκηνὴ τετάρτη.

ΕΥΡΙΠΙΔΗΣ, ΔΙΚΑΙΟΠΟΛΙΣ,
ΚΗΦΙΣΟΦΩΝ.

Τρίμετροι Ἰαμβικοί.

Ευ. Ἀλλ' οὐ σχολή.
Δικ. Ἀλλ' ἐκκυκλήθητ'. Εὐρ. ἀλλ' ἀδύνατον. Δι. ἀλλ' ὅμως.
Εὐ. Ἀλλ' ἐκκυκλήσομαι, καταβαίνειν δ' οὐ σχολή.
Δι. Εὐριπίδη. Εὐ. τί λέλακας; Δι. ἀναβάδην ποιεῖς
Ἐξὸν καταβάδην οὐκ ἐτὸς χωλοὺς ποιεῖς.
Ἀτὰρ τί τὰ ῥάκι' ἐκ τραγῳδίας ἔχεις;
Ἐσθῆτ' ἐλεεινὴν, οὐκ ἐτὸς χωλοὺς ποιεῖς;
Ἀλλ' ἀντιβολῶ πρὸς τῶν γονάτων σ' Εὐριπίδη,

ACTVS II. SCENA IV.

EVRIPIDES, DICÆOPOLIS,
CEPHISOPHO.

F

Senarij Iambici.

Ev. *Non ocium est.*
Di. *At huc euoluitor.* Ev. *at fieri haud potest.* Di. *potest.*
Ev. *Age euoluar: sed descendere non ocium est.*
Di. *Euripides* Ev. *quid latras?* Di. *utrū né pedibus*
Sursum porrectis, cōminiscere fabulam?
G *At tibi deorsum demissis idem licet.*
Non temerè est, quòd claudos fingis homines.
Sed quo sunt hæc trita vestimenta habes, tua ex
Tragœdia: amictum sanè lamentabilem?
Non temerè est, quòd claudos fingis homines.
Verum oro te, per genua tua, mi Euripides,

Σχόλια. Οὐ σχολή.] ἐν ἐκθέσει μονόμετρον ἰαμβικὸν μεθ' ὃ ἐκθέσεις εἰς στίχους ἰαμβικοὺς ἀκαταλήκτους τετραμέτρους. Ἀλλ' ἐκκυκλήθητι.] εἰ μὴ σχολὴν ἔχεις καταβῆναι, ἀλλ' ἐκκυκλήθητι, τουτέστι συστράφηθι. ἐκκύκλημα δὲ λέγεται μηχάνημα ξύλινον τροχοὺς ἔχον ὅπερ περιστρεφόμενον, τὰ δοκοῦντα ἔνδον, ὡς ἐν οἰκίᾳ, πράττεσθαι, καὶ τοῖς ἔξω ἐδείκνυε. λέγω δὲ τοῖς θεαταῖς. βούλεται δὲ εἰπεῖν, ὅτι κἂν φανερὸς γενοῦ. διὸ ἐκκυκλήθητι. ἀλλ' ἐκκυκλήσομαι. καταβαίνειν δ' οὐ σχολή. Τί λέλακας.] ἀντὶ τοῦ κέκραγας. λακεῖν γάρ ἐστι τὸ φωνεῖν. καὶ ὁ ποιητὴς λάκε δ' ἀσπὶς ὑπ' αὐτῆς. λάκε δ' ὀστέα. καὶ ὁ στεινὸν λελακυῖα. τραγικὴ δ' ἡ λέξις. Ἀναβάδην ποιεῖς.] φαίνεται γὰρ ἐπὶ τῆς σκηνῆς μετέωρος. τὸ δὲ ἀναβάδην ἀντὶ τοῦ ἄνω τοὺς πόδας ἔχων. Τὰ ῥάκια.] οὕτως αὐτὸν ἰσχνοποιεῖ ἐν ῥακίοις καθεζόμενον καὶ ποιοῦντα τὰς τραγῳδίας. κωμῳδεῖ δ' αὐτὸν ὡς πτωχοὺς καὶ ταπεινοὺς εἰσάγοντα τοὺς ἥρωας.

B Δός μοι ῥάκιόν τι τοῦ παλαιοῦ δράματος,
Δεῖ γάρ με λέξαι τῷ χορῷ ῥῆσιν μακράν,
Αὕτη δὲ θάνατον ἢν κακῶς λέξω φέρει.
Εὐριπίδ. Τὰ ποῖα τρύχη, μῶν ἐν οἷς Οἰνεὺς ὁδὶ,
Ὁ δύσποτμος γεραιὸς ἠγωνίζετο;
Δι. Οὐκ Οἰνέως ἦν, ἀλλ' ἔτ' ἀθλιωτέρου.
C Εὐριπ. Τὰ τοῦ τυφλοῦ Φοίνικος; Δι. οὐ Φοίνικος οὔ.
Ἀλλ' ἕτερος ἦν Φοίνικος ἀθλιώτερος.
Εὐριπ. Ποίας ποτ' ἀνὴρ λακίδας αἰτεῖται πέπλων.
Ἀλλ' ἢ Φιλοκτήτου τὰ τοῦ πτωχοῦ λέγεις;
Δικαιοπ. Οὔκ. ἀλλὰ τούτου πολὺ πολὺ πτωχιστέρου.
D Εὐριπ. Ἀλλ' ἢ τὰ δυσπινῆ θέλεις πεπλώματα,
Ἃ Βελλεροφόντης εἶχ' ὁ χωλὸς οὑτοσί;
Δικαιοπ. Οὐ Βελλεροφόντης, ἀλλὰ κἀκεῖνος μὲν ἦν
Χωλὸς, προσαιτῶν, στωμύλος, δεινὸς λέγειν.
Εὐριπ. Οἶδ' ἄνδρα Μυσὸν Τήλεφον. Δικαι. ναὶ Τήλεφον.
E Τούτου δὸς ἀντιβολῶ σέ μοι τὰ σπάργανα.
Εὐριπ. Ὦ παῖ, δὸς αὐτῷ Τηλέφου ῥακώματα.
Κεῖται δ' ἄνωθεν τῶν Θυεστείων ῥακῶν,
Μεταξὺ τῶν Ἰνοῦς. Κη. ἰδοὺ ταυτὶ λαβέ.
Δικαιο. Ὦ Ζεῦ διόπτα καὶ κατόπτα πανταχῇ.
Ἐνσκευάσασθαί μ' οἷον ἀθλιώτατον.
Εὐριπίδη. ἐπειδήπερ ἐχαρίσω μοι τασδὶ,
F Κἀκεῖνά μοι δὸς τὰ 'κόλουθα τῶν ῥακῶν.

B *Da mihi pannoſam veſtem ex veteri fabula.*
Nam longam orationem recitare huic gregi
Me oportet: quam ſi male dixero, mortem afferet.
Ev. Quales veſtes pannoſas? vtrum has, in quibus
Senex ærumnoſus certauit Oenëus?
Di. Non Oenei erant: ſed miſerioris cuiuſpiam.
C *Ev. Caeciné Phænicis? Di. Phænicis non erant.*
Sed alius erat Phænice illo ærumnoſior.
Ev. Quæ tandem hic expetis fragmenta veſtium?
Vtrum Philoctetæ mendici intelligis?
Di. Non, ſed longè mendicioris hominis.
Ev. Fortaſſe ſordida vis velamina,
D *Quæ claudus hic Bellerophontes geſtauerat?*
Di. Non Bellerophontis: ſed & hic, cuius fragmina
Peto, claudus erat mendicus, garrulus, dicax.
Ev. Noui hominem, Myſum Telephum. Di. ſic Telephum.
Huius da, quæſo mihi pannoſa lintea.
E *Ev. Puer cedò huic laceratas veſtes Telephi:*
Iacent hæ ſupra Thyeſtæ pannos reiiculos,
Mediæ inter Inûs fragmenta. CE. Eccas has tibi.
Di. O Iuppiter, qui peruides & deſpicis omnia:
Sine me amiciri in modum hominis egëtiſſimi.
Euripides, quia tu mihi gratificatus es
In hac re, etiam illa des, quæ hunc comitantur
F *habitum,*

Σχόλια. Παλαιοῦ δράματος.] Τηλέφου. ἀμφίβολον δέ, τὸ παλαιὸν πῶς ἔφη. δηλοῖ γὰρ καὶ τὸ πρὸ πολλοῦ χρόνου, παρ' Ὁμήρῳ. ἢ ῥα νύ μοι ξεῖνος πατρώϊος ἐσσί. παλαιὸν δὲ καὶ τὸ διερρυηκὸς ὥς τε πολλαὶ ἐν ἀμφιάλῳ Ἰθάκῃ [illegible] ἠδὲ παλαιοί. Ῥῆσιν μακράν.] τὸ μακρὸν ἐπ' ἀργῶς αὐτῷ λέλεκται. ἀλλ' ἐπειδὴ καὶ τοὺς ἀγγέλους καὶ τοὺς προλόγους μακρολογοῦντας εἰσάγει Εὐριπίδης, πρὸς αὐτὸν ὁ λόγος ἀποτείνεται. Τὰ ποῖα τρύχη.] ἐπιγέγραπται τοῦ Εὐριπίδου δρᾶμα Οἰνεύς. μετὰ δὲ τὸν θάνατον Τυδέως, καὶ ἐπὶ στρατείᾳ Διομήδους κατὰ Θηβαίων, ἀφῃρέθη τὴν βασιλείαν Οἰνεὺς ὑπὸ τῶν Ἀγρίου παίδων. καὶ περιῄει ταπεινός, ἄχρις οὗ ἐπανελθὼν Διομήδης, Ἄγριον μὲν ἀνεῖλε, τὴν βασιλείαν δὲ Οἰνεῖ παρέδωκε. τρύχη δέ, τὰ ῥάκη τραγικῶς. Τὰ τοῦ τυφλοῦ Φοίνικος.] Φοίνικα λέγει τὸν Ἀμύντορος. Λακίδας δέ, τὰ διερρωγότα ἱμάτια. Φιλοκτήτου.] εἰσήγαγε γὰρ τὸν Φιλοκτήτην ἐν τῇ Λήμνῳ πενόμενον. Πτωχιστέρου.] συνήθως αὐτὸ παρεσχημάτισεν. ὡς γὰρ λαλίστερον, καὶ ψευδίστερον οὕτω καὶ πτωχίστερον. Τὰ δυσπινῆ.] τὰ ἐρρυπωμένα. τὰ ῥυπαρά. πῖνος γὰρ ὁ ῥύπος. εἰσήγαγε γὰρ καὶ τοῦτον καταβληθέντα ἐκ Πηγάσου, καὶ ἐρρυπωμένα ἱμάτια ἔχοντα. οὗτοσὶ δ' ἐστιν, ἔκειτο γὰρ πλησίον καὶ τοῦ Βελλεροφόντου. ἐπίτηδες δὲ ταῦτα ἐποίησεν ἵνα δείξῃ πάντας ὅλους εἰσιόντας πτωχοὺς ῥάκια ἐνδεδυμένους. Προσαιτῶν.] οὐκ εἶπεν αἰτῶν. ἀλλὰ προσαιτῶν. οὕτω γὰρ λέγεται. Τῶν Θυεστείων ῥακῶν.] ἤτοι τὰ τῶν Κρησσῶν. ἢ αὐτοῦ τοῦ Θυέστου. Ὦ Ζεῦ διόπτα.] ταῦτά φησιν ἐπεὶ πολύτρητα ἦν τὰ ῥάκια δι' ὧν ἦν πάντα ἐπισκοπῆσαι. Ἐνσκευάσασθαί με.] λείπει τὸ ποίησον. διασύρει δὲ ὅτι ὡς ἐχρῆν ταῦτα ἐπὶ σκηνὴν λέγει.

G

τὸ πιλίδιον περὶ τὴν κεφαλὴν τὸ Μύσιον,
Δεῖ γάρ με δόξαι πτωχὸν εἶναι τήμερον,
Εἶναι μὲν ὥσπερ εἰμί, φαίνεσθαι δὲ μή.
Τοὺς μὲν θεατὰς εἰδέναι μ' ὃς εἰμ' ἐγώ,
Τοὺς δ' αὖ χορευτὰς, ἠλιθίους παρεστάναι.
Ὅπως ἂν αὐτοὺς, ῥηματίοις σκιμαλίσω.
Εὐριπ. Δώσω, πυκνῇ γὰρ λεπτὰ μηχανᾷ φρενί.
Δικαιοπ. Εὐδαιμονοίης, Τηλέφῳ δ' ἃ 'γὼ φρονῶ.
Εὖ γ' οἷον ἤδη ῥηματίων ἐμπίπλαμαι,
Ἀτὰρ δέομαί γε καὶ πτωχικοῦ βακτηρίας.
Εὐ. Τουτὶ λαβὼν ἄπελθε λαΐνων σταθμῶν.
Δικαιοπ. Ὦ θύμ' ὁρᾷς γὰρ ὡς ἀπωθοῦμαι δόμων,
Πολλῶν δεόμενος σκευαρίων. νῦν δὴ γενοῦ,
Γλίσχρος, προσαιτῶν, λιπαρῶν τ' Εὐριπίδην,
Δός μοι σπυρίδιον, διακεκαυμένον λύχνῳ.
Εὐριπ. Τί δ' ὦ τάλας σε τοῦδ' ἔχει πλέκους χρέος;
Δικαιοπ. Χρέος μὲν οὐδέν, βούλομαι δ' ὅμως λαβεῖν.
Εὐριπ. Λυπηρὸς ἴσθ' ὤν, κἀποχώρησον δόμων.
Δικαιοπ. Φεῦ.
Εὐδαιμονοίης ὥσπερ ἡ μήτηρ ποτέ.
Εὐριπ. Ἄπελθέ νυν μοι. Δι. μή. ἀλλά μοι δὸς ἓν μόνον
Κυλίσκιον τὸ χεῖλος ἀποκεκρουσμένον.
Εὐριπ. Φθείρου λαβὼν τοῦτ', ἴσθ' ὀχληρὸς ὢν δόμοις.
Δικαιοπ. Οὔπω μὰ Δί' οἶσθ' οἷ' αὐτὸς ἐργάζει κακά.
Ἀλλ' ὦ γλυκύτατ' Εὐριπίδη, τουτὶ μόνον
Δός μοι χυτρίδιον, σφογγίῳ βεβυσμένον.
Εὐριπ. Ἄνθρωπ' ἀφαιρήσει με τὴν τραγῳδίαν.
Ἄπελθε ταυτηνὶ λαβών. Δι. ἀπέρχομαι.
Καίτοι τί δράσω; δεῖ γὰρ ἑνός, οὗ μὴ τυχών,
Ἀπόλωλ'. ἄκουσον ὦ γλυκύτατ' Εὐριπίδη·
Τουτὶ λαβὼν ἄπειμι, κοὐ πρόσειμ' ἔτι,

A *Pileolum nempe Myſium, circa caput.*
Nam oportet me videri hodie, quaſi vir ſiem
Mendicus, eſſe autem, qui ſum: veruntamen
Non apparere: tum ſpectatores item
Me noſſe, qui ſim: ſed Acharnenſes in choro
Stolidos adſtare, vt iis oratiuncula
Mea medium intendam digitum. Ev. *ſanè dabo.*
Nam tu prudenti animo ſubtilia cogitas.
B Dic. *Dii te ament: nam eadem ſapio cum Telepho.*
Euge, quibus ego redundo voculis bonis.
Sed opus eſt mihi etiam mendicantis pedo.
Evrip. *Cape hoc: recede nunc à ſtabulis lapideis.*
Dic. *O anime mi, viden' vt reijciar hac domo?*
C *Multa ſupellectili egens: agè fias mihi*
Humilis, mendicans, ſupplicans Euripidi.
Da ſportulam mihi, peruſtam ellychnio.
Evr. *Quis ſportulæ huius erit vſus tibi, homo miſer?*
Dic. *Vſus quidem nullus: volo accipere tamen.*
Evrip. *Scito te miſerum eſſe: atque abſcede ab hac domo.*
D Dic. *Dii te perinde, vt matrem tuam felicitent.*
Evr. *Abſcede iam mihi.* Dic. *non, ſed vnicum mihi*
Da ſaltem pocillum, cui fractum ſit labrum.
Ev. *Cape hoc, & te ſcias moleſtum eſſe ædibus.*
Dic. *Nondum ſcis, per Iouem, quid tu ipſe agas mali.*
E *Sed ô ſuauiſſime mi Euripides, cedò*
Vnam offertam ſpongiolam mellis ollulam.
Evr. *Tu homo integram mihi auferes Tragœdiam.*
Cape hanc & abi. Di. *abeo. quanquam, quid agam? vno adhuc*
Opus eſt mihi: quod ni conſequar, perij, occidi.
Audi ô Euripides ſuauiſſime: ſi vnicum
F *Hoc impetrem, abiero: non rediero amplius:*

Σχόλια. Τὸ πιλίδιον.] πρὸς τοὺς νῦν ὑποκριτάς, ὅτι χωρὶς πίλου εἰσάγουσι τὸν Τήλεφον. τὸ δὲ τοῦ Τηλέφου πιλίδιον, τουτέστι καμηλαύκιον καλ[illegible]. Δεῖ γάρ με δόξαι.] οἱ δύο στίχοι οὗτοι, ἐκ Τηλέφου Εὐριπίδου. Φαίνεσθαι δὲ μή.] τουτέστι μὴ ἀλλάξαι τὴν φύσιν, ἀλλὰ τὴν μορφήν. Τοὺς μὲν θεατάς.] ἵν' εἴπῃ, τῶν μὲν θεατῶν τὸ εὐπαίδευτον. τῶν δὲ χορευτῶν τὸ ἀμουσότερον. Τοὺς δ' αὖ χορευτάς.] καὶ διὰ τούτων τὸν Εὐριπίδην διασύρει. ἐκεῖνος γὰρ εἰσάγει τοὺς χοροὺς οὐ τὰ ἀκόλουθα φθεγγομένους τῇ ὑποθέσει, ἀλλ' ἱστορίας τινὰς ἀπαγγέλλοντας, ὡς ἐν ταῖς Φοινίσσαις. ὥστε ἐμπαθῶς ἀντιλαμβανομένους τῶν ἀδικηθέντων, ἀλλὰ μεταξὺ ἀντιπίπτοντας. Σκιμαλίσω.] ἐξουθενίσω. ἢ χλευάσω. τῷ μικρῷ δακτυλίῳ ὡς τῶν γυναικείων συγῶν ἅψωμαι. εἴρηται δὲ ἡ λέξις καὶ ἐν Εἰρήνῃ. ἐλέγετο δὲ σκιμαλίζειν, τὸ τῷ μικρῷ δακτύλῳ τῶν ὀρνίθων ἀποπειρᾶσθαι εἰ ᾠοτοκοῦσιν. Εὐδαιμονοίης.] καὶ ταῦτα ἐκ Τηλέφου Εὐριπίδου. καλῶς ἔχοιμι. Τηλέφῳ δ' ἃ 'γὼ φρονῶ.

Bisetvs. Λαΐνων σταθμῶν.] τῶν παραστάδων τῆς θύρας. εἰσὶ γὰρ σταθμοί, ὥς φησι Πολυδεύκης ἐν τῷ α. τὰ ἑκατέρωθεν ξύλα κατὰ τὰ πλευρὰ τῶν θυρῶν, ἃ καὶ παραστάδας φασί. νῦν δὲ οὐ ξυλίνους, ἀλλὰ λαΐνους σταθμοὺς Ἀριστοφάνης λέγει.

Σχόλια. Γλίσχρος] ἀντὶ τοῦ ταπεινὸς κόλαξ. προσG αιτῶν δὲ ἀντὶ τοῦ πολλὰ αἰτῶν. τὸ δὲ λιπαρεῖν τοῖς ἐκτενέσι. ἔστι γὰρ τὸ λίαν παραμένειν τισί. Διακεκαυμένον λύχνῳ] ὅτι οἱ πρεσβῦται διὰ τὸ μόλις βαδίζειν, ἐν σπυρίδι κρύπτουσι τὸν λύχνον ὥστε σώζειν τὸ πῦρ. Πλέκους χρέος.] τοῦ σπυριδίου. πλέγμα γάρ. καὶ τοῦτο δὲ παρῳδεῖ τὰ ἐκ Τηλέφου Εὐριπίδου. τί δ' ὦ τάλας σὺ τῷδε πείθεσθαι μέλλεις. Βούλομαι δ' ὅμως λαβεῖν.] μιμεῖται τὸν Εὐριπίδου χαρακτῆρα τῷ λόγῳ. Εὐδαιμονοίης.] σκώπτει αὐτὸν ὡς λαχανόπωλιν ἔχοντα μητέρα τὴν Κλειτώ. κυλίσκιον δὲ ποτήριον. γράφεται δὲ κυλίκειον. ἀποκεχρησμένον δὲ ἀποκεκλασμένον. Οὔπω μὰ Δί'.] ἀντὶ τοῦ οἶδα ὅπως βαρὺς εἶ ἐν τοῖς δράμασι καὶ ἀποκναίεις τοὺς θεατάς. Οἶ' αὐτὸς ἐργάζει κακά.] ἐργάσῃ κακῶς αὐτὸς σεαυτὸν, χαριζόμενός μοι ταῦτα δι' ὧν σε κακῶς λέγω. ἢ λείπει τὸ μὴ δούς. Δός μοι χυτρίδιον.] ἢ ὅτι χύτραν φέρουσιν ἐν ᾗ σπόγγος πεπληρωμένος μέλιτος. καὶ τιθέασιν ἐν τῷ στόματι τῶν παιδίων, ὅπως σιωπήσωσι ζητοῦντες τροφήν. ἢ ὅτι οἱ πένητες τὰ τρήματα τῆς χύτρας σφηνοῦσι τοῖς σπόγγοις. ἢ τετρημένον πανταχοῦ ὥσπερ οἱ σπόγγοι. καὶ τοῦτο δὲ ὑπερβολὴ πενίας, τὸ κεχρῆσθαι τοῖς τετρημένοις. μιμεῖται δὲ Τήλεφον. βεβυσμένον δὲ, κεκλεισμένον.

Bisetus. Καὶ ἐν Θεσμοφοριαζούσαις,

Τὸ δ' εἰσέφερε γραῦς ἐν χύτρᾳ τὸ παιδίον,
Ἵνα μὴ βοῴη κηρίῳ βεβυσμένον.

Σχόλια. Τὴν τραγῳδίαν.] ἀντὶ τοῦ τὰ σκεύη τῆς τραγῳδίας. ταυτηνὶ δὲ ἤγουν τὴν χύτραν.

B

Ἐς τὸ σπυρίδιον, ἰσχνά μοι φυλλεῖα δός.
Εὐριπ. Ἀπολεῖς μ'· ἰδού σοι· φροῦδά μοι τὰ δράματα.
Δικαιοπ. Ἀλλ' οὐκέτ', ἀλλ' ἄπειμι, καὶ γάρ εἰμ' ἄγαν
Ὀχληρὸς, οὐ δοκῶν με κοιράνους στυγεῖν.
Οἴμοι κακοδαίμων ὡς ἀπόλωλ'. Εὐ. ἐπελαθόμην
Ἐν ᾧπέρ ἐστι πάντα μοι τὰ πράγματα.
Εὐριπίδιον γλυκύτατον, ὦ φίλτατον,
Κάκιστ' ἀπολοίμην, εἴ τι σ' αἰτήσαιμ' ἔτι,
C
Πλὴν ἓν μόνον, τουτὶ μόνον, τουτὶ μόνον,
Σκάνδικά μοι δὸς, μητρόθεν δεδεγμένος.
Εὐριπ. Ἀνὴρ ὑβρίζει, κλεῖε πηκτὰ δωμάτων.
Δικαιοπ. Ὦ θυμ' ἄνευ σκάνδικος ἐμπορευτέα;
D
Ἆρ' οἶσθ' ὅσον τὸν ἀγῶν' ἀγωνιεῖ τάχα,
Μέλλων ὑπὲρ Λακεδαιμονίων ἀνδρῶν λέγειν;
Πρόβαινέ νυν ὦ θυμέ. γραμμὴ δ' αὑτηί.
Ἕστηκας; οὐκ εἶ καταπιὼν Εὐριπίδην;
Ἐπῄνεσ'· ἄγε νυν ὦ τάλαινα καρδία,
Ἄπελθ' ἐκεῖσε, κᾆτα τὴν κεφαλὴν ἐκεῖ
Παράσχες, εἰποῦσ' ἅττ' ἂν αὐτῇ σοι δοκεῖ,
Τόλμησον, ἴθι, χώρησον, ἄγαμαι καρδίας.
E

Σχόλια. Ἰσχνά μοι φυλλεῖα.] τὰ ἀπολεπίσματα τῶν λαχάνων. ἰσχνὰ δὲ ἀντὶ εὐτελῆ καὶ μεμαραμμένα τῶν λαχάνων φύλλα. τοιαῦτα γὰρ οἱ πτωχοὶ ἐσθίουσι. καὶ ἐν Πλούτῳ, ἀντὶ δὲ μάζης, φύλλ' ἰσχνῶν ῥαφανίδων. καλεῖται δὲ φυλλεῖα, καὶ τὰ τῆς θριδακίνης φύλλα. σκώπτει δὲ αὐτὸν, ὡς λαχανοπώλιδος υἱόν. Ὀχληρὸς οὐ δοκῶν μὲν κοιράνους.] τοῦτο παρῴδηται ἀσήμως ἐξ Οἰνέως Εὐριπίδου. ὁ δὲ Σύμμαχος, καὶ ἐκ Τηλέφου φησὶν αὐτό.

Bisetus. Κοιράνους στυγεῖν] κοίρανος, βασιλεὺς, ἄρχων. Σ. καὶ Εὐστάθιος, κοιρανεῖν, τὸ βασιλεύειν καὶ ἐπικρατεῖν, καὶ τὸ ἀρχικῶς διατάττειν.

F

Σχόλια. Σκάνδικά μοι δός.] καὶ ἐν τοῖς Ἱππεῦσι δεδήλωται ὅτι ἡ μήτηρ Εὐριπίδου πωλεῖν ἐλέγετο σκάνδικας. θηλυκῶς δὲ ἡ σκάνδιξ ἐλέγετο. ἔστι δὲ λάχανον ἄγριον εὐτελές. Πηκτὰ δωμάτων.] τὰς θύρας. Ὅμηρος. θύρας πυκινῶς ἀραρυίας. ἄλλως. πρὸς τὰς ἔμπροσθεν τῶν θυρῶν ἱσταμένας κιγκλίδας, πηκτὰς τὰς θύρας εἶπε. διὰ τὸ δι' ὅλης ἀσφαλίζεσθαι καὶ ἀποκλείειν τὰς ὄψεις, καὶ μὴ ὁρᾶν τινα δύνασθαι τὸ ἔνδον, ὥσπερ ἀπὸ τῶν κιγκλίδων. Γραμμὴ δ' αὑτηί.] ἀρχή. ἀφετηρία. ἡ λεγομένη βαλβίς. ἐκ μεταφορᾶς τῶν δρομέων. Ἕστηκας] ἐπὶ σεαυτοῦ μένεις καὶ ἐᾷς, ὥσπερ Εὐριπίδην ὅλον μετασχηματισάμενος καὶ ἀναλαβὼν ἐν σεαυτῷ. ἐκεῖ δὲ εἰς τὸ ἐπίξηνον. Εἰποῦσ' ἅττ' ἂν αὐτῇ σοι.] εἴτι δοκεῖ σοι αὐτῇ ὦ καρδία εἰπεῖν, παρέχουσα τὴν κεφαλὴν εἰς τὸ ἐπίξηνον.

ΔΡΑΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΔΕΥΤΕΡΟΥ

Σκηνὴ πέμπτη.

G

ΧΟΡΟΣ, ΗΜΙΧΟΡΟΣ, ΔΙΚΑΙΟΠΟΛΙΣ.

Χο. Τί δράσεις; τί φήσεις;
Ἴσθι νυν ἀναίσχυντος.

In sportulam da mihi tenera folia olerum.
EVR. Perdes me: nam ad nihilum redigis fabulas meas.
DIC. Nihil addo, sed abeo: quoniam minus ego sum
Molestus, qui non videor extimescere
Dominos. me miserum ut interij! sed propemodum
Oblitus eram, in quo omnis cardo negocij 'st.
Euripides dulcissime & amicissime:
Male peream si quid petam abs te hoc amplius,
Scandicem da mihi, a matre acceptum tua.
EVR. Facit hic conuicium: claude ostium domus.
DIC. Ah anime mi, mi sine scandice eundum erit?
Scin' tu, quam pugnam pugnaturus sis modo:
Qui pro Lacedæmonijs constituis dicere?
Progredere tu, mi anime, hæc meta est, hi carceres:
Numquid perstas: haud imbibisti totum Euripidem?
Laudo te. age nunc ærumnosum cor, illo abi.
Præbe caput illic, & dic quæ lubent tibi:
Aude, i, contende in hostem: hunc ego miror animum.

ACTVS II. SCENA V.

CHORVS, SEMICHORVS, DICÆOPOLIS.

CH. Quid ages? quid tu dices?
Scito te esse præfractum, &

Σχόλια. Τί δράσεις.] διπλῆ καὶ τριὰς μεσῳδική. ἧς αἱ μὲν ἑκατέρωθέν εισι δίκωλοι διπλῶν
A δοχμίων. ἡ δὲ μέση δίστιχος ἰαμβικὴ τρίμετρος ἀκατάληκτος.

Ὢν σιδηροῦς τ' ἀνήρ,
Ὅστις παρασχὼν τῇ πόλει τὸν αὐχένα
Ἅπασι μέλλεις εἷς λέγειν τἀναντία.
Ημ. Ἁνὴρ οὐ τρέμει τὸ πρᾶγμα.
Εἶα νῦν ἐπειδήπερ
Αὐτὸς αἱρεῖ λέγειν.

Impudentem virum:
Qui ciuitati ceruicem præbes tuam:
Vnuſq́; vis contradicere nunc omnibus.
SE. Homo hic non pauet periculum:
Mitte nunc loqui, quando
Ipſemet ſic cupit.
B

Σχόλια. Σιδηροῦς ἀνήρ.] στερρὸς ἀνὴρ καὶ ἀτέραμνος.

Εἷς λέγειν τἀναντία.] λείπει τὸ ὤν. ἵν' ᾖ εἷς ὤν.

BISETVS. Δικαιόπολις ἐκ τῆς Εὐριπίδου οἰκίας ἐπαναχωρήσας μακρᾷ, καλῇ τε ῥήσει ὑπὲρ τῆς τῶν Λακεδαιμονίων ἀπολογίας χρῆται, καὶ τὴν κακῶν αἰτίαν τῇ Περικλέους ἤδη θανόντος αὐθαδείᾳ, καὶ φιλονεικίᾳ, καὶ τῇ τῶν Μεγαρέων δυστυχίᾳ, καὶ κακοπαθείᾳ ἀνάπτει.

Δι. Μή μοι φθονήσητ' ἄνδρες οἱ θεώμενοι,
Εἰ πτωχὸς ὤν, ἔπειτ' ἐν Ἀθηναίοις λέγειν
C Μέλλω περὶ τῆς πόλεως τρυγῳδίαν ποιῶν.
Τὸ γὰρ δίκαιον οἶδε καὶ τρυγῳδία.
Ἐγὼ δὲ λέξω δεινὰ μέν, δίκαια δέ.
Οὐ γάρ με καὶ νῦν διαβαλεῖ Κλέων, ὅτι
Ξένων παρόντων, τὴν πόλιν κακῶς λέγω.
Αὐτοὶ γάρ ἐσμεν, οὑπὶ Ληναίῳ τ' ἀγών.
Κοὔπω ξένοι πάρεισιν. οὔτε γὰρ φόροι
Ἥκουσιν, οὔτ' ἐκ τῶν πόλεων οἱ ξύμμαχοι.
Ἀλλ' ἐσμὲν αὐτοὶ νῦν γε περιεπτισμένοι.
Τοὺς γὰρ μετοίκους ἄχυρα τῶν ἀστῶν λέγω.
Ἐγὼ δὲ μισῶ μὲν Λακεδαιμονίους σφόδρα.
Κ'αὐτὸς ὁ Ποσειδῶν, οὑπὶ Ταινάρῳ θεός,
Σείσας, ἅπασιν ἐμβάλοι τὰς οἰκίας.
Κἀμοὶ γάρ ἐστιν ἀμπέλια κεκομμένα.
Ἀτὰρ φίλοι γὰρ οἱ παρόντες ἐν λόγῳ,
Τί ταῦτα τοὺς Λάκωνας αἰτιώμεθα.
Ἡμῶν γὰρ ἄνδρες, οὐχὶ τὴν πόλιν λέγω,
Μέμνησθε τοῦθ' ὅτ' οὐχὶ τὴν πόλιν λέγω,
Ἀλλ' ἀνδράρια μοχθηρὰ παρακεκομμένα
Ἄτιμα, καὶ παράσημα, καὶ παράξενα,
Ἐσυκοφάντει Μεγαρέων τὰ χλανίσκια.
Κεἴπου σίκυον εἶδεν, ἢ λαγῴδιον,

DI. NE inuideatis mihi ſpectatores optimi,
Quod mendicus cùm ſim, apud Athenienſium
Populum dicturus, de ſtatu Reipublicæ
Trygædiam facio. Nam iuſtum quid ſiet
Et fas homini nouit etiam Trygædia,
Ego quidem grauia dicam, ſed iuſta hic tamen:
Neque enim Cleo me iam calumniabitur:
Quòd peregrinis præſentibus malè ego loquar
D *De ciuitate, nam nos ſumus: & Libero*
Ludus agitur: nulli adſunt peregrini: neque
Tributa veniunt, neque ſocij huc ex vrbibus.
Sed nos ſumus, & quidem purgati ab exteris.
Quoniam incolas palearum ſimiles indico.
Igitur ego Lacedæmonios odi admodum:
Atque vtinam Neptunus, qui in Tænaro Deus
Terram quatit, domos ſubuertat omnium,
E *Nam dudum etiam mihi exciſæ ſunt vineæ:*
Sed (quoniam amici eſtis, qui hic eſtis, & boni)
Cur quæſo de his accuſamus Lacedæmonas:
De noſtra ciuitate non loquor viri.
Mementote hoc, quòd de ciuitate non loquar.
Sed homunciones peſſimi, nota improba,
Inglorij, malè ſignati atque ignobiles,
Falsò accuſauerunt penulas Megarenſium:
Et ſicubi videbant cucumerem, porculum,

F

Σχόλια. Μή μοι φθονήσητ' ἄνδρες.] ἐκ Τηλέφου Εὐριπίδου. μή μοι φθονήσητ' ἄνδρες Ἑλλήνων ἄκροι, εἰ πτωχὸς ὢν τέτληκ' ἐν ἐσθλοῖσιν λέγειν. Τρυγῳδίαν ποιῶν] κωμῳδίαν. ἐπεὶ διὰ τρύγα ἔπαθλον λαμβάνεσθε. τουτέστι νέον οἶνον. ἢ διὰ τὸ μὴ ὄντων προσωπείων τὴν ἀρχήν, τρυγὶ χρίεσθαι τὰς ὄψεις. Οὐ γάρ με καὶ νῦν.] ὡς ἐκ τοῦ πέρυσιν ἔτους. προείρηται δὲ τὰ περὶ τούτου. Ξένων παρόντων.] διὰ τὸ ἐν τοῖς Βαβυλωνίοις πολλῶν παρόντων ξένων, εἰρηκέναι κακῶς πολλοὺς τὸν Ἀριστοφάνην. διὸ καὶ κατηγορήθη ὑπὸ τοῦ Κλέωνος. Αὐτοὶ γὰρ ἐσμέν.] ἀντὶ μόνοι Ἀθηναῖοι χωρὶς τῶν συμμάχων καὶ ξένων. χειμῶνος γὰρ λοιπὸν ὄντος, εἰς τὰ Λήναια καθῆκε τὸ δρᾶμα. εἰς δὲ τὰ Διονύσια ἐτέτακτο Ἀθήναζε κομίζειν τὰς πόλεις τοὺς φόρους, ὡς Εὔπολίς φησιν ἐν Πόλεσιν. Οὑπὶ Ληναίῳ τ' ἀγών.] ὁ τῶν Διονυσίων ἀγὼν ἐτελεῖτο δὶς τοῦ ἔτους. τὸ μὲν πρῶτον ἔαρος ἐν ἄστει, ὅτε οἱ φόροι Ἀθήναζε ἐφέροντο. τὸ δεύτερον ἐν ἀγροῖς ὁ ἐπὶ Ληναίῳ λεγόμενος, ὅτε ξένοι οὐ παρῆσαν Ἀθήνησι. χειμὼν γὰρ λοιπὸν ἦν. Περιεπτισμένοι.] ἀντὶ ξένων ἀπηλλαγμένοι καὶ καθαροὶ ἀστοί. κυρίως πτίσσειν ἐστί, τὸ κριθὰς ἢ ἄλλο τι λεπίζειν καὶ καθαροποιεῖν. ἔνθεν καὶ πτισάνη. Οὑπὶ Ταινάρῳ] θεὸς ὁ αὐτῶν τῶν Λακεδαιμονίων. Ταίναρον γάρ ἐστι τῆς Λακωνικῆς ἀκρωτήριον. ἐν ᾧ στόμιον ἦν κατάγον εἰς ᾅδου. ἐνταῦθα δὲ ἦν καὶ Ποσειδῶνος ἱερὸν Ἀσφαλείου. τοῦτο δὲ εἶπεν, ἐπειδὴ τοὺς εἵλωτας ἱκέτας καθεσθέντας ἐν τῷ ἱερῷ τοῦ
G Ποσειδῶνος τοῦ Ταιναρίου, οὐδὲν δείσαντες ἀνεῖλον Λακεδαιμόνιοι. καὶ διὰ τὸ τοιοῦτον [illegible]. Παρακεκομμένα] μηδὲν ἐντελὲς ἔχοντα. ἀπὸ μεταφορᾶς τῶν ἀδοκίμων νομισμάτων, ἅπερ παράτυπα λέγεται καὶ παρακεκομμένα. τὰ νῦν δὲ εἰώθασι λέγειν παραχαράκτας τοὺς παρακόπτοντας. ὅθεν καὶ παρ' Ἀθηναίοις παράσημος ῥήτωρ. Μεγαρέων τὰ χλανίσκια.] οἱονεὶ ἐξετίναξαν αὐτοὺς πα-

ῥαγιζόμενοι. ἢ τοιοῦτό τι λέγει. ἐσυκοφάντουν οὐ μόνον Μεγαρέας ἀλλὰ καὶ τὰ χλανίσκια αὐτῶν. ἀντὶ τοῦ τὴν ὕπαρξιν αὐτῶν τὴν οὐσίαν. ἢ περιφραστικῶς τοὺς Μεγαρέας. Σίκυον.] ἀπὸ εὐθείας τῆς ὁ σίκυος. καὶ ἀλλαχοῦ. A σικύους ἐνταῦθά που φυομένους οὐδενὶ κόσμῳ περιιόντες κατήσθιον. καὶ ἐν ἐπιγράμματι. Καὶ σίκυον χνοάοντα τὸν ἐν φύλλοις προδοκεύτην, τουτέστι πέπονα.

Ἢ χοιρίδιον, ἢ σκόροδον, ἢ χόνδρους ἁλὸς,
Ταῦτ' ἦν Μεγαρικά. κἀπέπρατ' αὐθημερόν.
Καὶ ταῦτα μὲν δὴ, σμικρὰ κἀπιχώρια.
Πόρνην δὲ Σιμαίθαν ἰόντες Μεγαράδε
Νεανίαι κλέπτουσι μεθυσοκότταβοι.
Κᾆθ' οἱ Μεγαρεῖς ὀδύναις πεφυσιγγωμένοι
Ἀντεξέκλεψαν Ἀσπασίας πόρνα δύο.
Κἀντεῦθεν ἀρχὴ τοῦ πολέμου κατερράγη
Ἕλλησι πᾶσιν ἐκ τριῶν λαικαστριῶν.
Ἐντεῦθεν ὀργῇ Περικλέης οὐλύμπιος
Ἤστραπτεν, ἐβρόντα, ξυνεκύκα τὴν Ἑλλάδα.
Ἐτίθει νόμους, ὥσπερ σκολιὰ γεγραμμένους.
Ὡς χρὴ Μεγαρέας μήτ' ἐν γῇ μήτ' ἐν ἀγορᾷ
Μήτ' ἐν θαλάττῃ, μήτ' ἐν ἠπείρῳ μένειν.
Ἐντεῦθεν οἱ Μεγαρῆς ὅτε δὴ 'πείνων βάδην
Λακεδαιμονίων ἐδέοντο, ψήφισμ' ὅπως
Μεταστραφείη τὸ διὰ τὰς λαικαστρίας.
Κοὐκ ἠθέλομεν ἡμεῖς δεομένων πολλάκις.
Κἀντεῦθεν ἤδη πάταγος ἦν τῶν ἀσπίδων.
Ἐρεῖ τις, οὐ χρῆν, ἀλλὰ τί χρῆν; εἴπατε.
Φέρ' εἰ Λακεδαιμονίων τις ἐκπλεύσας σκάφει,
Ἀπέδοτο φήνας κυνίδιον Σεριφίων.
Καθῆσθ' ἂν ἐν δόμοισιν; ἢ πολλοῦ γε δεῖ.
Καὶ κάρτα μέντ' ἂν εὐθέως καθείλκετε
Τριακοσίας ναῦς. ἦν δ' ἂν ἡ πόλις πλέα
Θορύβου στρατιωτῶν. περὶ τριηράρχου βοῆς.
Μισθοῦ διδομένου. Παλλαδίων χρυσουμένων.
Στοᾶς στεναχούσης. σιτίων μετρουμένων.
Ἀσκῶν. τροπωτήρων. κάδους ὠνουμένων.
Σκορόδων. ἐλαῶν. κρομμύων ἐν δικτύοις.

Lepusculum, allium, aut etiam micam salis:
Omnia erant Megarica, & eodem statim die
Vendebantur, & hæc parua quidem & vulgaria.
B *Iuuenes profecti Megaram, cottabis adhuc*
Madidi, Simætham meretricem furtim auferunt:
Pòst Megarenses iusto dolore perciti
Vicissim Aspasiæ scorta eripuerunt duo.
Hinc belli initium erupit Græcis omnibus,
Trium causa meretricum: hinc ira Olympius
Pericles tonabat, fulgurabat, Græciam
C *Omnem miscebat: leges insuper dabat:*
Scriptas perinde, vt carmina conuiualia:
Quod Megarenses, neque in terra, neque in foro,
Neque in mari, neque continente oporteat
Manere. Hinc Megarenses paulatim acti fame,
Lacedæmonios rogauerunt, decretum vt hoc
Subuerteretur, quod propter meretriculas
D *Latum fuerat: at nos nolebamus, diu*
Multúmque orantes, audire. Hinc belli furor,
Hinc armorum strepitus. Nunc dicat quispiam,
Non sic oportebat, quid oportebat? dicite.
Agè, si Lacedæmonius quis, aufugiens scapha,
Seriphiis catellam occisam redderet:
Vtrum sederetis domi, an verò secus?
Equidem triginta naues valdè celeriter
E *Produceretis: plenáque esset ciuitas*
Tumultu militum, ac magnis clamoribus
De præfecto triremium: plena vrbs dantibus
Stipendia, Palladiisque auratis: plena item
Gemente porticu, re frumentaria:
Plena scalmis, loris, ementibus cados:
Plena oleis, cepis, alliis intra retia,

Σχόλια. Ἢ χόνδρους ἁλός.] οὕτως οἱ Ἀττικοί. πολλοὶ δὲ ἦσαν παρὰ Μεγαρεῦσιν ἅλες. Ταῦτ' ἦν Μεγαρικά.] ταῦτα λέγοντες εἶναι Μεγαρικὰ πάντα διήρπαζον ὑπὸ τῆς συκοφαντίας καὶ τῆς σμικρολογίας. Πόρνην δὲ Σιμαίθαν.] οἱ ἀπὸ τῶν Ἀθηναίων Μεγαρικὴν γυναῖκα ἥρπασαν Σιμαίθαν. δωρικώτερον δὲ εἶπε Σιμαίθαν. ταύτης δὲ καὶ Ἀλκιβιάδης ἠράσθη. ὃς καὶ δοκεῖ ἀναπεπεικέναι τινὰς ἡρπακέναι τὴν πόρνην. Μεθυσοκότταβοι.] λάταξ χαλκῆ φιάλη, ἣν μεταξὺ τῶν δείπνων ἐτίθεσαν οἴνου πεπληρωμένην. εἶτα εἰς σμικρὰ ποτήρια ἐμβαλόντες ταύτην ἔρριπτον εἰς τὸ ψόφον ἐκτελέσαι, ὃς ἐκαλεῖτο κότταβος. ἐνίκα δὲ ὁ μείζονα ψόφον ποιῶν. Πεφυσιγγωμένοι.] φύσιγξ λέγεται τὸ ἐκτὸς λέπισμα τοῦ σκορόδου ἢ συστάς. ἔπαιξεν οὖν τοῦτο εἰς Μεγαρέας ὅτι πολλὰ σκόροδα ἔχουσιν ἢ πεπληρωμένοι. ἀπὸ μεταφορᾶς τῶν τὸν ἄνεμον δεχομένων ἀσκῶν ἢ φυσῶν. ἢ ἐκκεκαυμένοι, οἰδοῦντες. Ἀσπασίας πόρνα δύο.] τῇ μιᾷ τούτων ἐχρήσατο ὁ Περικλῆς, δι' ἣν ὀργισθεὶς ἔγραψε τὸ κατὰ Μεγαρέων ψήφισμα ἀπαγορεῦον δέχεσθαι αὐτοὺς εἰς τὰς Ἀθήνας. ὅθεν ἐκεῖνοι F εἰργόμενοι τῶν Ἀθηνῶν προσέφυγον τοῖς Λακεδαιμονίοις. ἦν δὲ Ἀσπασία Περικλέους ἑταίρα, καὶ διδάσκαλος λόγων ῥητορικῶν. ὕστερον δὲ καὶ γαμετὴ γέγονε. Κἀντεῦθεν ἀρχὴ τοῦ πολέμου.] ἐνταῦθα εἰς τὸν Περικλέα βούλεται ἀναγαγεῖν τὴν αἰτίαν τοῦ πολέμου, ὡς οὐκ εὐπρεπῆ αὐτοῦ προστάττων πρόφασιν. Περικλέης οὐλύμπιος.] πρὸς τὸ ὀλύμπιος. ὅτι ὁ Ζεὺς ὀλύμπιος καλεῖται, ἐπήγαγε τὸ ἤστραπτεν, ἐβρόντα. Εὔπολις Δήμοις. κράτιστος οὗτος ἐγένετ' ἀνθρώπων λέγειν. ὁπότε παρέλθοι ὥσπερ οἱ ἀγαθοὶ δρομεῖς, ἐκ δέκα ποδῶν ᾕρει λέγων τοὺς ῥήτορας. ταχὺς λέγειν μὲν· G πρὸς δέ γ' αὐτοῦ τῷ τάχει Πειθώ τις ἐπεκάθιζεν ἐπὶ τοῖς χείλεσιν. οὕτως ἐκήλει, καὶ μόνος τῶν ῥητόρων τὸ κέντρον ἐγκατέλειπε τοῖς ἀκροωμένοις. Ἐτίθει νόμους.] μιμούμενος τὴν τῶν σκολιῶν ποίησιν. Τιμοκρέων δὲ ὁ Ῥόδιος μελοποιός, τοιοῦτον ἔγραψε σκόλιον κατὰ τοῦ Πλούτου. οὗ ἡ ἀρχή. Ὤφελές σ' ὦ τυφλὲ Πλοῦτε, μήτ' ἐν γῇ μήτ' ἐν θαλάττῃ, μήτ' ἐν ἠπείρῳ φανήμεναι. ἀλλὰ Τάρταρόν τε ναίειν κ' Ἀχέροντα.

χέροντα. ἀλλὰ σὺ γὰρ πάντ' ἐν ἀνθρώποις κακά. τότε ἔοικε καὶ τὸ ὑπὸ Περικλέους εἰσηνεχθέντα. ἐπεὶ ὁ Περικλῆς χάσκων τὸ ψήφισμα εἶπε. Μεγαρέας μήτε ἀγορᾶς μήτε θαλάττης, μήτ' Ἠπείρου μετέχειν. ἐπεὶ οὖν ὅμοια τοῖς Τιμοκρέοντος ἔγραψε, διὰ τοῦτο εἶπεν ἐτίθει νόμους ὡς σκόλια γεγραμμένους. ἐνεκάλεσε δὲ ὁ Περικλῆς τοῖς Μεγαρεῦσιν, ὅτι τὴν ἱερὰν γῆν τὴν ὀργάδα ἐγεώργησαν. Ὅτε δὴ 'πείνων.] ἀντὶ τοῦ ἐλίμωττον. ὑπὸ λιμοῦ διαφθειρόμενοι. μᾶλλον δὲ, ἀντὶ τοῦ κατὰ βραχὺ αὐξανομένου τοῦ λιμοῦ καὶ ἐπίδοσιν λαμβάνοντος. Ἐρεῖ τις οὐ χρῆν.] καὶ τοῦτο ἀπὸ Τηλέφου Εὐριπίδου. ἐρεῖ τις ὅτι οὐκ ἐχρῆν πόλεμον κινῆσαι τοὺς Λακεδαιμονίους. τί οὖν ἐχρῆν αὐτοὺς ποιεῖν. εἴπατε. Φέρ' εἰ καὶ Λακεδαιμονίων.] ὡς συγγυμνάζων τὸ πρᾶγμά φησιν. εἴ τις τῶν Λακεδαιμονίων πλεύσας εἰς Σέριφον, καὶ τὸ τυχὸν αὐτοὺς ἀδικήσας καὶ λαβὼν παρ' αὐτῶν τοῦτο, ἀπέδοτο. εἶτα ἐκεῖνοι κατέφυγον πρὸς ὑμᾶς δεόμενοι βοηθείας, ἤγετε ἄρα ἡσυχίαν. λέγει ὅτι οὐδαμῶς. ἀλλὰ κατὰ τάχος ἐβοηθεῖτε ἄν. τοῦτ' οὖν καὶ Λακεδαιμόνιοι ἐποίησαν ἀδικουμένων ὑπὸ τῶν Μεγαρέων. πικρῶς δὲ οὐκ εἶπεν εἴ τις συκοφαντήσας ἀπέδοτο ἀπὸ τῶν Ἀθηναίων λαβών. τοῦτο γὰρ οὐδὲν μέγα αὐτῶν καὶ εἰς τὸ ἐλάχιστον ἀδικούμενον ἀμύνασθαι. ἀλλά φησιν ὅτι ἐκ Σερίφου τῆς εὐτελεστάτης νήσου τῶν Ἀθηναίων. καὶ οὐχὶ εἰ ἔλαβέ τι ἄξιον λόγου κτῆμα, ἀλλὰ κυνίδιον, ἐξήρχεσθε ἄν. Φήνας.] συκοφαντήσας. ἡ δὲ Σέριφος νῆσός ἐστιν εὐτελεστάτη πρὸς τῇ Θρᾴκῃ. Ἦ πολλοῦ γε δεῖ.] ἀντὶ τοῦ οὐδ' ὅλως. καὶ τοῦτο ἐκ Τηλέφου. Θορύβου στρατιωτῶν.] τοῦ θορύβου τῶν στρατευόντων. τῶν βοώντων περὶ τοῦ δεῖν τριηράρχους εἶναι.

BISETVS. Τριηράρχου] τριήραρχος, τριήρους ἄρχων, ἤτοι πλοίων πολεμικῶν. Ἡσύχιος.

Σχόλια. Μισθοῦ διδομένου.] μισθοῦ μὲν τοῦ διδομένου τοῖς ἐμβαίνουσιν εἰς τὰς ναῦς. Παλλάδια δὲ, ἐν ταῖς πρῴραις τῶν τριήρων ἦν ἀγάλματά τινα ξύλινα τῆς Ἀθηνᾶς καθιδρυμένα. ὧν ἐπεμελοῦντο μέλλοντες πλεῖν. Στοᾶς στεναχούσης.] τῆς λεγομένης Ἀλφιτοπώλιδος ἣν ᾠκοδόμησε Περικλῆς. ὅπου καὶ σῖτος ἀπέκειτο τῆς πόλεως. ἦν δὲ περὶ τὸν Πειραιᾶ. στεναχούσης δὲ, διὰ τὸ πλῆθος τῶν σιτίων μετρουμένων ἐπιστενομένων. Τροπωτήρων.] τῶν ἱμάντων τῶν συνδεόντων τὸν πάτταλον. λέγω δὲ τὸν σκαλμὸν, τῇ κώπῃ. Ὅμηρος, τροποῖς ἐν δερματίνοισι, τουτέστι τοῖς τροπωτῆρσιν.

BISETVS. Εὐστάθιος. τροπὸς, ὁ καὶ τροπωτὴρ, ἱμὰς, ᾧ ἡ κώπη προσδεῖται τῷ σκαλμῷ. παρὰ τὸ τρέπεσθαι, τὸ στρέφεσθαι. ἀλλαχοῦ δὲ τροποὶ, αἱ συνοχαὶ τῶν κωπῶν πρὸς τοὺς σκαλμούς. λέγεται δὲ καὶ τροπωτὴρ, καὶ τρωπωτήρ.

Σχόλια. Σκορόδων ἐλαῶν.] οἱ γὰρ ἐπὶ πόλεμον ἐξιόντες, ταῦτα ὠνοῦντο καὶ ἐν λίνοις ἔβαλλον.

Στεφάνων, τριχίδων, αὐλητρίδων, ὑπωπίων,
Τὸ νεώριον δ' αὖ κωπέων πλατουμένων,
Τύλων ψοφούντων, θαλαμίων τροπουμένων,
Αὐλῶν, κελευστῶν, νιγλάρων, συριγμάτων.
Ταῦτ' οἶδ' ὅτι ἂν ἐδρᾶτε, τὸν δὲ Τήλεφον
Οὐκ οἰόμεσθα, νοῦς ἄρ' ὑμῖν οὐκ ἔνι.

Sertis, ſardis, tibicinis, vibicibus:
Nauale plenum eſſet remigibus, palmulas
Mouentibus: plenum clauis ſonantibus,
Et verſis in fugam, qui ſubtus remigant:
Plenum celeuſmate, tibiis & nauticis
Modis, ac ſibilis. Et hæc fuiſſe vos
Facturos certò ſcio: ſed hunc nos Telephum
Non arbitramur: nam mens vobis non ineſt.

Σχόλια. Στεφάνων τριχίδων] ταῦτα μὲν πάντα ὡς εὐωχουμένων τῶν μελλόντων ἐμβαίνειν εἰς τὰς ναῦς. τριχίδες δὲ εἶδος ἰχθύων. καὶ ἴσως οὓς ἡμεῖς καλοῦμεν θρίσσας. ἐπεὶ θριξὶν ὅμοια ἔχουσιν ὀστᾶ. Ὑπωπίων.] τῶν τύλων τῶν γινομένων ἐν ταῖς χερσὶν ἀπὸ τῆς τοῦ σιδήρου ἐργασίας. λέγεται δὲ καὶ ὑπώπια, καὶ τὰ ἀφ' οἱασδηποτοῦν πληγῆς τραύματα. Κωπέων πλατουμένων.] τῶν εἰς κώπην ξύλων ἐπιτηδείων, καὶ κώπας ἁρμοζόντων. ἵνα ἴδωσιν εἰ ἐντρέχουσι τοῖς τρήμασι. Τύλων] τῶν ξυλίνων ἥλων. ἔστι δὲ τύλος νενεκρωμένη σὰρξ, ἀποσκίρωμα τῶν γονάτων. Θαλαμίων δὲ τῶν ναυτῶν.

BIS. Κελευστῶν] Σ. κελευστὴς, τριήραρχος, πρωρεύς. καὶ ὁ μὲν τριήραρχος ἄρχει τῆς νεὼς, καὶ τοῦ πληρώματος. ἔστι δὲ κατ' ἐκλογὴν πολιτικῶν ἀνδρῶν. ἄρχει δὲ ὁ πρωρεὺς καὶ τῶν κωπηλατῶν. οἱ δὲ κελευσταὶ τούτων αὐτῶν, καὶ τῶν ἐπιβατῶν. μεγίστην δὲ παρέχονται χρείαν οἱ κελευσταί. καὶ γὰρ ἵνα τοὺς ἄρτους δεόντως πέττωσι, καὶ συντελῶσι τὸ μέτρον ἐν τῷ δειπνεῖν οἱ κωπηλάται, τούτοις ἐστὶν ἐπιμελές. οἴνου, κρέως, ἐλαίου, πάντων τῶν τοιούτων. ἵνα ταῦτα τηροῦντες καθ' ἡμέραν τὸ ἐπιβάλλον ἔχωσι τοῦ διδομένου πρὸς χρείαν.

Σχόλια. Νιγλάρων.] ὁ νίγλαρος κροῦμά ἐστι καὶ μέλος μουσικὸν παρακελευστικόν.

BISETVS. Σ. Νίγλαροι, τερετίσματα, καὶ περίεργα κρούματα.

Σχόλ. Τὸν δὲ Τήλεφον] καὶ ταῦτα ἐκ Τηλέφου Εὐριπίδου.

BISETVS. Ἐνταῦθα χορὸς εἰς δύο μέρη διαιρεῖται. καὶ τὸ μὲν ὀργίζεται ἐφ' οἷς ὁ Δικαιόπολις λέγει. τὸ δὲ καὶ ἀποδέχεται. ἡ δὲ ἔκθεσις αὕτη ἐστὶν ἐκ στίχων ἰαμβικῶν τετραμέτρων ἀκαταλήκτων θ'. καὶ ἐπὶ τῷ τέλει διπλῆ ἔξω νενευκυῖα. ἐν δὲ τοῖς παλαιοῖς σχολίοις ταῦτα ἐλλείπει.

Xo. Ἀληθὲς ὦ 'πίτριπτε, καὶ μιαρώτατε,
Ταυτὶ σὺ τολμᾷς πτωχὸς ὢν, ἡμᾶς λέγειν;
Καὶ συκοφάντης εἴ τις ἦν ὠνείδισας;
Ημ. Νὴ τὸν Ποσειδῶ, καὶ λέγει γ' ἅπερ λέγει,
Δίκαια πάντα, κοὐδὲν αὐτῶν ψεύδεται.

CH. *Itáne tu peruerſe & ſceleſte homo: hæcci-*
Audes cõtra nos dicere, q mẽdic⁹ es? (ne
Tum criminêris me, quaſi ſycophanta ſim? (tur,
SE. *Ita per Neptunũ: & loquitur, quęcunq; loqui-*
Æqua omnia, nec mentitur quidquam. CHO.
ſint licet

Σχόλ. Ἀληθὲς ὦ 'πίτριπτε] ἐνταῦθα διαιρεῖται ὁ χορὸς εἰς δύο μέρη. καὶ τὸ μὲν ὀργίζεται ἐφ' οἷς λέγει ὁ Δικαιόπολις. τὸ δὲ καὶ ἀποδέχεται. ἐν εἰσθέσει δὲ ἰαμβικῶν θ', ἄλλως ὦ 'πίτριπτε. Καὶ συκοφάντης.] καὶ εἰ ἔτυχέ τις ἡμῶν συκοφάντης ὤν, τοῦτον ἔσκωψας καὶ ἀπεκρίσω. τοῦτο οὖν μετ' ἠθικῆς ἐρωτήσεως. ὅτι καὶ τὸ ὁμηρικόν. ἐπεὶ οὐτιδανοῖσιν ἀνάσσεις. ἢ γὰρ ἂν Ἀτρείδη νῦν ὕστατα λωβήσαιο.

Bisetus. Ὁ [illegible] ἐν τούτοις ἁμαρτάνει. Τὸ γὰρ Ὁμήρου παράδειγμα τὸ λεγόμενον ὑπ' αὐτοῦ ἐστιν ἐν ἐρωτήσει, ἀλλ' ἁπλῶς εἴρηται. Ιλ. α. ὅπου Ἀχιλλεὺς Ἀγαμέμνονα ὀνειδίζοντι,

Δημοβόρος βασιλεύς, ἐπεὶ οὐτιδανοῖσιν ἀνάσσεις.
Ἦ γὰρ ἂν Ἀτρεΐδη νῦν ὕστατα λωβήσαιο.

A Ἀλλὰ καὶ τὰ περὶ τοῦ ἑξῆς μέτρου λεγόμενα εἰς τὸ Ἰὼ Λάμαχε, οὐ καλῶς ἔχειν δοκεῖ. ποῦ γὰρ τὴν διπλῆν τέθεικε; ποῦ τὰς εἰσθέσεις ἀρχὴν εἰς τὴν ὀκτάκωλον περίοδον; ποῦ δὲ καὶ ὁ λεγόμενος μέτρων ποιότητας ταῦτα τῆς ἐστὶ δύο γνώσεως, ἴσως δὲ καὶ ἐπανορθώσεως δεόμενα.

Χο. Εἶτ' εἰ δίκαια, τοῦτον εἰπεῖν αὔτ' ἐχρῆν;
Ἀλλ' οὐδὲ χαίρων ταῦτα τολμήσει λέγειν.
Ημ. Οὗτος σὺ ποῖ θεῖς, οὐ μενεῖς; ὡς εἰ θενεῖς
Τὸν ἄνδρα τοῦτον, αὐτὸς ἀρθήσει τάχα.
Χο. Ἰὼ Λάμαχ' ἰὼ βλέπων ἀστραπὰς
Βοήθησον ὦ Γοργολόφα φανείς,
Ἰὼ Λάμαχ', ὦ φίλε, ὦ φυλέτα,
Εἴτ' ἔστι τις ταξίαρχος ἢ στρατηγός,
Εἰ τειχομάχος ἀνὴρ βοηθησάτω
Τὶς ἀνύσας· ἐγὼ γὰρ ἔχομαι μέσος.

Æqua hæc: an hunc oportebat ea proloqui?
At sexo, ne ausit proloqui cum gaudio.
B SEM. Heus tu, quò abis? non restitas? Quòd si virum
Hunc occidis: peribis tuteipse illicò.
CH. Iò Lamache, iò corruscante opem
Feras ore, Gorgoneis iubis.
Iò Lamache, optime tribulium.
Seu quispiam centurio sit, siue ductor,
Seu mœnium oppugnator: opem ferat.
C Præpropere: nam ego medius teneor, miser.

Σχόλια. Εἶτ' εἰ δίκαια.] κατ' ἐρώτησιν ὁ λόγος εἰ καὶ δίκαια φησὶν ἀχρεῖον τοῦτο. αὐτὰ εἰπεῖν. ἀρθήσει δὲ καταφθίσει. Ἰὼ Λάμαχ' ἰώ.] ὑφ' ὃ διπλῆ καὶ εἴσθεσις εἰς περίοδον ὀκτάκωλον, ἧς τὰ μὲν ἄλλα ἐστὶ δόχμια. ἁπλοῦν δὲ τὸ δίπλουν δὲ τὸ ς. τὸ δὲ ε. ἰαμβικὸν δίμετρον ἀκατάληκτον. Γοργολόφα δὲ, φοβερώτατε. Ἔχομαι μέσος] ἀντὶ τοῦ εἴλημμαι. ἀπὸ μεταφορᾶς τῶν ἀθλητῶν τῶν τὰ μέσα ληφθέντων, καὶ μὴ ἐχόντων εὐκόλως ἐκφυγεῖν τοὺς ἀντιπαλαίοντας.

ΔΡΑΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΔΕΥΤΕΡΟΥ, D

Σκηνὴ ἕκτη.

ΛΑΜΑΧΟΣ, ΔΙΚΑΙΟΠΟΛΙΣ, ΧΟΡΟΣ.

ACTVS II. SCENA VI.

LAMACHVS, DICÆOPOLIS, CHORVS.

Bisetus. Λάμαχος ταῖς διαρρηθείσαις καὶ παραχθέντος Χοροῦ λαμπραῖς βοαῖς κινηθεὶς οἴκοθεν ὁρμᾶται, καὶ μεγαλοπρεπῶς ὡπλισμένος προστρέχει ζητῶν τοῦ βοηθεῖν δὴ, ἀλλὰ τοῦτον ὁ Δικαιόπολις ὡς μαλακόν, καὶ ἄνανδρον, καὶ κίναιδον πικρῶς σκώπτει, καὶ αὐτὸν τὸν ὡπλισμένον, καὶ πολεμικὴν παρασκευὴν καταγελᾷ.

E

Λα. Πόθεν βοῆς ἤκουσα πολεμιστηρίας;
Ποῖ χρὴ βοηθεῖν; ποῖ κυδοιμὸν ἐμβαλεῖν;
Τίς Γοργόν' ἐξήγειρεν ἐκ τοῦ σάγματος;
Δι. Ὦ Λάμαχ' ἥρως, τῶν λόφων καὶ τῶν λόχων.
Χο. Ὦ Λάμαχ', οὐ γὰρ οὗτος ἄνθρωπος πάλαι,
Ἅπασαν ἡμῶν τὴν πόλιν κακορροθεῖ;
Λαμαχ. Οὗτος σὺ τολμᾷς πτωχὸς ὢν λέγειν τάδε;
Δι. Ὦ Λάμαχ' ἥρως, ἀλλὰ συγγνώμην ἔχε,
Εἰ πτωχὸς ὢν εἶπόν τι, κἀστωμυλάμην.
Λαμ. Τί δ' εἶπας ἡμᾶς; οὐκ ἐρεῖς; Δικ. οὐκ οἶδά πω,
Ὑπὸ τοῦ δέους γὰρ τῶν ὅπλων, ἰλιγγιῶ.

LA. VNde hanc audiui vocem bellicam modò?
Vbi auxilio, vbinam tumultu facto opus est?
Quis Gorgonem exciuit mihi ex hoc sagmate?
DIC. O Lamache, heros cristarum & cohortium.
CH. O Lamache, annon hic homo iamdudum malis
F Nostram omnem ciuitatem insectatur modis?
LA. Ehò mendice, tun' audes hæc dicere?
DI. O Lamache heros, veniam da quæso mihi,
Si fortè quid mendicus ineptè dixerim.
LA. Quid dixisti in nos? non dices? DIC. ego nescio:
Nam præ metu armorum, misera circumrotor.

G

Σχόλια. Τίς Γοργόν' ἐξήγειρεν;] ὡς τοῦ Λαμάχου ἔχοντος ἐντετυπωμένην ἐν τῇ ἀσπίδι Γοργόνα. Ἐκ τοῦ σάγματος.] ἐκ τῆς θήκης τοῦ ὅπλου ἐκαλεῖτο σάγμα. σάγη γὰρ τὸ ὅπλον. καὶ πανσαγία ἡ πανοπλία. ἀντὶ οὖν τῆς ἀσπίδος. ἐν δὲ τῇ ἀσπίδι ἐτετύπωτο ἡ Γοργών. Κἀστωμυλάμην.] ἐφλυάρησα. περιττόν τι τοῦ δέοντος ἐλάλησα. ἢ πανούργως ἐφθεγξάμην. Ἰλιγγιῶ.] σκοτοδινιῶ. ὑπὸ τῆς γαστρὸς συνέχομαι. τοῦτο δὲ καὶ Συρακούσιοι, ὤλεον λέγουσιν. ὅταν δὲ περὶ τὴν καρδίαν στρόφος γίνηται, ἐπακολουθεῖ σκότος. καὶ τοῦτο τὸ πάθος καλοῦσιν ἴλιγγον. φασὶ δὲ ὅτι τὸ μὲν ῥῆμα διφθογγογραφεῖται. τὸ δὲ ὄνομα διὰ τοῦ ἰῶτα ἴλιγγος.

Ἀλλ' ἀντιβολῶ σ' ἀπένεγκέ μου τὴν Μορμόνα.
Λαμ. Ἰδού. Δι. παράθες νῦν ὑπτίαν αὐτὴν ἐμοί.
Λαμ. Κεῖται. Δι. φέρε νῦν ἀπὸ τοῦ κράνους μοι τὸ πτερόν.
Λαμ. Τουτὶ πτίλον σοι. Δι. τῆς κεφαλῆς νῦν μου λαβοῦ,
Ἵν' ἐξεμέσω, βδελύττομαι γὰρ τοὺς λόφους.
Λαμ. Οὗτος τί δράσεις, τῷ πτίλῳ μέλλεις ἐμεῖν;
Δικαιοπ. Πτίλον γάρ ἐστιν; εἰπέ μοι τίνος ποτέ;
Λαμαχ. Ὄρνιθός ἐστιν. Δι. ἆρα κομπολακύθου;
Λαμαχ. Οἴμ' ὡς τεθνήσει. Δι. μηδαμῶς ὦ Λάμαχε,
Οὐ κατ' ἰσχύν ἐστιν, εἰ δ' ἰσχυρὸς εἶ,
Τί μ' οὐκ ἀπεψώλησας, εὔοπλος γὰρ εἶ.
Λαμαχ. Ταυτὶ λέγεις σύ, τὸν στρατηγόν, πτωχὸς ὤν;
Δικαιοπ. Ἐγὼ γάρ εἰμι πτωχός; Λα. ἀλλὰ τίς γὰρ εἶ;
Δικαιοπ. Ὅστις; πολίτης χρηστός, οὐ σπουδαρχίδης,
Ἀλλ' ἐξ ὅτουπερ ὁ πόλεμος, στρατωνίδης.
Σὺ δ' ἐξ ὅτουπερ ὁ πόλεμος, μισθαρχίδης.
Λαμαχ. Ἐχειροτόνησαν γάρ με. Δικαι. κόκκυγές γε τρεῖς.
Ταῦτ' οὖν ἐγὼ βδελυττόμενος, ἐσπεισάμην,
Ὁρῶν πολιοὺς μὲν ἄνδρας ἐν ταῖς τάξεσι.
Νεανίας δ' οἵους σύ, διαδεδρακότας.
Τοὺς μὲν, ἐπὶ Θρᾴκης μισθοφοροῦντας τρεῖς δραχμάς,
Τισαμενοφαινίππους, πανουργιππαρχίδας,
Ἑτέρους δὲ παρὰ Χάρητι, τοὺς δ' ἐν Χάοσι
Γερητοθεοδώρους διομειαλαζόνας.
Τοὺς δ' ἐν Καμαρίνῃ, κἀν Γέλᾳ κἀν Καταγέλᾳ.
Λαμαχ. Ἐχειροτονήθησαν γάρ. Δικαιο. αἴτιον δὲ τί,

A Vertigine: ſed oro, terriculum adimas mihi.
LA. Ecce. DIC. amoue nunc reſupinam iſtam galeam mihi.
LA. Mota 'ſt. DIC. nunc aufer à galea pennam mihi.
LA. Eccam tibi hanc pennam. DI. tene meum caput,
B Vt euomam. Nam criſtas has abominor.
LA. Ehem, quid agis, vin' tu in pennam vomere, trifur?
DIC. Cedò ergò mihi, cuius penna hac olim fuit?
LAM. Auicula. DIC. num glorioſa & turgida?
LA. Peribis illico. DI. nequaquam Lamache,
C Neque enim in poteſtate tua 'ſt: ſin adeò es potens,
Cur non feciſti verpum? quippe armatus es.
LAMAC. Haccine tu mendicus dicas mihi duci?
DI. Egóne mendicus ſim? *LA.* quis' ergo es? DI. is ſum ego,
Qui ſum, bonus ciuis: non cupidus dominij:
D Sed ex quo bellum durat, Militarchides:
Tu verò toto bello eras Nummarchides.
LA. Suo creârunt me ſuffragio. DI. puto,
Tres cuculi: ac propterea, hac execratus, inij
Fœdus, quòd canos in acie video viros:
Et iuuenes, qualis tu es, tergum dare hoſtibus:
E Et horum quoſdam in Thrace, vbi tres drachmas merent,
Tiſamenophanippos, Doloſipparchidas.
Alios apud Charetem, alios in Chaonia,
Geretotheodoros, Diomeoferoculos:
Alios ad Camarinam & Gelam, gelidos viros.
LA. Atenim creati ſunt Duces. DI. quid cauſa erat? F

Σχόλια. Τὴν Μορμόνα.] ἀντὶ τοῦ τὰ φοβερά. φοβερὰ γὰρ ὑπῆρχεν ἡ Μορμώ. ἐνταῦθα δὲ Μορμόνος ὡς Γοργόνος. ἀλλαχοῦ δὲ Μορμοῦς ὡς Σαπφοῦς. Τὸ πτερόν.] πτερὸν αἰτεῖ ἵνα ἐξεμέσῃ. εἰώθασι γὰρ οἱ δυσεμεῖς, πτεροῖς χρῆσθαι. Βδελύττομαι] ἀλληγορικῶς ἀπὸ τῶν ἐξεμούντων διὰ τὰς χολάς. ἀστείως δὲ ἐπὶ τοὺς λόφους. Ἆρα κομπολακύθου.] ματαιοκόμπου καὶ κομπώδους ἐν τῷ καυχᾶσθαι. παρεποίησε δὲ καὶ παρέπλασεν ὄνομα τοῦ ὄρνιθος διὰ τὸ κομπαστὴν εἶναι τὸν Λάμαχον. ἄλλως. ἀπὸ τοῦ λακεῖν ἐν παραγωγῇ γέγονε τὸ ληκύθιον. ληκυθίζειν γὰρ τὸ μεῖζον βοᾶν καὶ ψοφεῖν. ἦχον γὰρ ἀποτελεῖ καὶ ἡ λήκυθος. ἐπεὶ καὶ αὕτη πεφύσηται. πάντα γὰρ τὰ πεφυσημένα κόμπον ποιεῖ. ἀπὸ οὖν τοῦ κόμπου καὶ τῆς ληκύθου, ὄνομα συνέθηκεν. Οἴμ' ὡς τεθνήσει.] τὸ τέλειον ἐστὶν οἴμοι. Ἀττικοὶ δὲ διὰ τοῦ ε φασὶ τεθνήσει. Οὐ σπουδαρχίδης] σπουδάζων περὶ ἀρχῆς. Αἰολέων δὲ ἴδιον τὸ ἐπίθετον πατρωνυμικοῦ τύπῳ φράζειν. Στρατωνίδης] ἀντὶ τοῦ στρατευόμενος στρατιώτης. Μισθαρχίδης] μισθὸν λαμβάνων. ἢ ὅτι τοὺς τῶν στρατιωτῶν μισθοὺς ἤσθιεν. Κόκκυγες] ἀντὶ τοῦ ἄτακτοι καὶ ἀπαίδευτοι. καὶ γὰρ ὁ κόκκυξ τὸ ζῷον ἄμουσόν τι φθέγγεται. Τισαμενοφαινίππους] ὁ Τισαμενός, ὡς ξένος καὶ μαστιγίας κωμῳδεῖται. ὁ δὲ Φαίνιππος ὡς ὑώδης καὶ ἑταιρηκώς. ὁ δὲ Χάρης, ἐπὶ ἀμαθίᾳ διεβάλλετο. Πανουργιππαρχίδας] τούτους κωμῳδεῖ ὡς πανούργους, τόν τε Τισαμενὸν καὶ τὸν G Φαίνιππον καὶ Ἱππαρχίδην, καὶ Γέρητα τὸν φαλακρόν. καὶ Θεόδωρον τὸν Διομειᾶ τὸν δῆμον ὄντα. ὃς ὠνόμασται οὕτως ἀπό τινος Διόμου. Τοὺς δ' ἐν Χάοσι.] Χάονες μὲν ἔθνος ἠπειρωτικόν. πέπαικται δὲ παρὰ τὸ ἐν Ἱππεῦσιν. ὁ πρωκτός ἐστιν αὐτόχρημ' ἐν Χάοσιν. ἐπειδὴ καὶ εἰς μαλακίαν διεβάλλετο Γέρης καὶ Θεόδωρος. καὶ ὅτι ἐκ δήλων ἦσαν. Κἀν Γέλᾳ] Καμαρίνα καὶ Γέλα πόλεις Σικελίας. ἐποίησε δὲ τὸ Καταγέλα, ἀπὸ τοῦ καταγελᾶν αὐτοῦ τοὺς στρατηγούς,

A Ὑμᾶς μὲν ἤδη μισθοφορεῖν ἀμηγέπου,
Τονδὶ δὲ μηδέν' ἐτεὸν ὦ Μαριλάδη
Ἤδη πεπρέσβευκας σὺ πολιὸς ὢν ἔνη;
Ἀνένευσε. καίτοι γ' ἐστὶ σώφρων κἀργάτης.
Τί δαὶ Δράκυλλος. καὶ Εὐφορίδης. ἢ Πρινίδης.
Οἶδεν τίς ὑμῶν τ' Ἀκβάταν' ἢ τοὺς Χάονας;
Οὔ φασιν. ἀλλ' ὁ Κοισύρας. καὶ Λάμαχος.
B Οἷς ὑπ' ἐράνου τε καὶ χρεῶν πρῴην ποτὲ,
Ὥσπερ ἀπόνιπτρον ἐκχέοντες ἑσπέρας,
Ἅπαντες ἐξίστω παρῄνουν οἱ φίλοι.
Λαμαχ. Ὦ δημοκρατία. ταῦτα δῆτ' ἀνασχετά;
Δικαιοπ. Οὐ δῆτ' ἐὰν μὴ μισθοφορῇ γε Λάμαχος.
Λαμαχ. Ἀλλ' οὖν ἐγὼ μὲν πᾶσι Πελοποννησίοις,
C Ἀεὶ πολεμήσω, καὶ ταράξω πανταχῆ.
Καὶ ναυσὶ καὶ πεζοῖσι κατὰ τὸ καρτερόν.
Δι. Ἐγὼ δὲ κηρύττω καὶ Πελοποννησίοις
Ἅπασι, καὶ Μεγαρεῦσι, καὶ Βοιωτίοις,
Πωλεῖν, ἀγοράζειν πρὸς ἐμὲ, Λαμάχῳ δὲ μή.

A *Nonne, quòd vbique meretis vos ſtipendia?*
Nemo ex hiſce? an verò tu carbonarie,
Perfunctus es legatione iam ſenex?
Renuit, atqui prudens eſt, & vir ſtrenuus.
Sed quid Dracyllus & Ephorides ſeu Prinides?
Quis veſtrûm nouit Ecbatana? quis Chaonas?
B *Negant. ſed Cæſira gnatus & hic Lamachus:*
Quibus propter epulum, & æs alienum prius
Omnes amici dicebant, recedite:
Vt qui, cùm veſpere lauant, profundunt aquam.
LA. *O popularis ſtatus: haccine toleranda ſunt?*
DI. *Non: ſi deinceps Lamachus non militet.*
LA. *At ego omnibus deinceps Peloponneſiis*
C *Bellum faciam, & primas partes vbique agam,*
In nauibus, apud pedites, & pro viribus.
DI. *Ego verò poteſtatem faciam præconio,*
Omnibus hic Peloponneſiis, Bœotiis,
Atque Megarenſibus, vendendi qualibet,
Negociandi: hoc non permittam Lamacho.

Σχόλια. Ἀμηγέπου.] ἁπανταχοῦ. ὅπως ἂν τύχῃ. καθ' οἱονδή ποτε τρόπον. Ὦ Μαριλάδη.] ἀπὸ τῆς Μαρίλης. ὅτι τὸ ἀμαυρὸν πῦρ δηλοῖ. τουτέστιν ὦ γέρον Ἀχαρνικέ. D

BISETVS. Μαριλάδη] ὡς ὄνομα δήμου τοῦτο λέγεται μετὰ παιγνίου. Μαρίλη δὲ τὸ πῦρ ἀμαυρὸν, καὶ τὸν χνοῦν, καὶ τὸ λεπτότατον τῶν ἀνθράκων σημαίνει. Μαριλάδης δὲ πλασθὲν, ὡς καὶ τὸ Πρινίδης.

Σχόλια. Ἤδη πεπρέσβευκας σὺ πολιὸς ὤν.] οὕτως ἐν τοῖς ἀκριβεστάτοις ἔνη, ἵνα λέγῃ ἐκ πολλοῦ. Ἀττικοὶ δὲ τὸ ἔνη, περιττὸν ἐπίθεσαν, ὡς τὸ ἔχων. ληρεῖς ἔχων. οἱ δὲ λείπειν φασὶ τὸ δύω. ἵνα ἐρωτῶν λέγῃ, ἓν ἢ δύω. Πρινίδης.] ἀπὸ τοῦ πρίνου ἔπλασεν ὄνομα, ἐπειδὴ οἱ Ἀχαρνεῖς, ἀνθρακεῖς, ἡ δὲ πρῖνος ἐπιτήδειον ξύλον εἰς ἄνθρακας. E Ὁ Κοισύρας.] ὁ Μεγακλῆς. Κοισύρα δὲ ἐγένετο Ἀθήνησιν εὐγενὴς γυνὴ καὶ πλουσία. μήτηρ τοῦ Μεγακλέους, ὃς καταβεβρωκὼς τὴν οὐσίαν, καὶ ὕστερον πεπλουτηκὼς, ἐκ τοῦ τὰ κοινὰ πράσσειν λέγεται. Οἷς ὑπὲρ ἐράνου.] ἔθος εἶχον τέλεσμά τι εἰς τὸ κοινὸν διδόναι. ὅπερ οἱ μὴ διδόντες, καὶ ἄτιμοι ἐνομίζοντο. καὶ μετὰ βίας ἀπητοῦντο. παρὰ προσδοκίαν δὲ ἐπήγαγε τὸ χρεῶν. Ἅπαντες ἐξίστω.] εἰώθεσαν εἴ ποτε ἐκχέοιντο ἀπόνιπτρα ἐκ τῶν θυρίδων, ἵνα μή τις βραχῇ τῶν παριόντων ἔξω λέγειν. παίζει οὖν πρὸς τὸ ἐξίστω ὄνομα, ὁμώνυμον ὂν τῷ ἐκχώρησον. τοῦτο δὲ λέγει διασύρων Μεγακλέα καὶ Λάμαχον. ὡς πρότερον μὲν πένητας ὄντας. εἶτα ἐξαίφνης πλουτήσαντας ἀπὸ τῆς πόλεως. ὅτι αὐτοῖς οἱ φίλοι χθὲς καὶ πρῴην συνεβούλευον καταχρείοις ἦσαν. ὑπό τε ἐράνων καὶ ὀφλημάτων ἐξίστασθαι τῆς οὐσίας, ὡς μὴ δυναμένοις ἀποδοῦναι. ἢ τοῖς δανείζουσι παρῄνουν οἱ φίλοι ἐξίστασθαι τοῦ δανείζειν τοῖς τοιούτοις ὀφείλουσιν ἐράνους καὶ χρέα. οὐ νῦν οὖν διαβάλλει ὡς πένητας, ἀλλ' ὡς ποτὲ πένητας. Ἀγοράζειν.] τὸ ἀγοράζειν οὐκ ἴσον τίθεσαι τῷ ὠνεῖσθαι, ὡς ἡμεῖς. ἀλλ' ἀπὸ τοῦ ἐν ἀγορᾷ διατρίβειν. λείπει δὲ τὸ, ἰόντας.

ΚΟΜΜΑΤΙΟΝ ΔΥΟ ΣΤΙΧΩΝ ἀναπαιστικῶν τετραμέτρων καταληκτικῶν.

Χο. Ἀνὴρ νικᾷ τοῖσι λόγοισιν καὶ τὸν δῆμον μεταπείθει F
Περὶ τῶν σπονδῶν, ἀλλ' ἀποδύντες, τοῖς ἀναπαίστοις ἐπίωμεν.

COMMATIVM CHORI. ANApæſtici Ariſtophanij.

CH. *His argumētis homo vincit, populúmque in fœdera ducit:*
Nos, veſte poſita, modulemur, & Anapæſtos aggrediamur.

Σχόλια. Ἀνὴρ νικᾷ] ἐξιόντων τῶν ὑποκριτῶν, ὁ χορὸς λέγει τὴν τελείαν παράβασιν. τῆς δὲ παραβάσεως, τὸ μὲν κομμάτιον ἐστὶ στίχων δύο ἀναπαιστικῶν τετραμέτρων καταληκτικῶν. αὐτὴ δὲ ἡ παράβασις ἐξ ὁμοίων στίχων λα. Ἀλλ' ἀποδύντες.] ἀπὸ μεταφορᾶς τῶν ἀποδυομένων ἀθλητῶν. οἱ ἀποδύονται τὴν ἔξωθεν στολὴν, ἵνα εὐτόνως χορεύωσι καὶ εὐστροφώτεροι ὦσι πρὸς τὰ παλαίσματα.

G

ΠΑΡΑΒΑΣΙΣ ΣΤΙΧΩΝ λα. ὁμοίων τοῖς β προηγουμένοις.

TRANSITVS CHORI.

BISETVS. Ὁ χορὸς ἀπελθόντος Λαμάχου τὸν Ἀριστοφάνην ὡς φιλόπολιν, καὶ δεξιὸν ποιητὴν ἐπαινεῖ. τῶν δὲ Ἀθηναίων κατηγορεῖ, καὶ τούτους ὀνειδίζει ὅτι τὰ τῆς πόλεως κακῶς διῴκουν, καὶ τοὺς γέροντας, καὶ παλαιοὺς στρατιώτας. οἵπερ ἐν ταῖς μάχαις καὶ κατὰ γῆν, καὶ κατὰ θάλασσαν ἀνδρείως πάλαι ἠγωνίσαντο, ὑπὸ νεανίσκων ῥητόρων καταγελᾶσθαι εἴων, καὶ τούτους ἀξίως τῶν ἀνδραγαθημάτων οὐκ ἐγηροβόσκουν.

Ἐξ οὗ γε χοροῖσιν ἐφέστηκε τρυγικοῖς ὁ διδάσκαλος ἡμῶν,
Οὔπω παρέβη πρὸς τὸ θέατρον λέξων, ὡς δεξιός ἐστιν.
Διαβαλλόμενος δ' ὑπὸ τῶν ἐχθρῶν ἐν Ἀθηναίοις ταχυβούλοις,
Ὡς κωμῳδεῖ τὴν πόλιν ἡμῶν καὶ τὸν δῆμον καθυβρίζει,
Ἀποκρίνασθαι δεῖται νυνὶ πρὸς Ἀθηναίους μεταβούλους.
Φασὶ δ' εἶναι πολλῶν ἀγαθῶν ἄξιος ὑμῖν ὁ ποιητής,
Παύσας ὑμᾶς ξενικοῖσι λόγοις μὴ λίαν ἐξαπατᾶσθαι,
Μήθ' ἥδεσθαι θωπευομένους, μήτ' εἶναι χαυνοπολίτας,
Πρότερον δ' ὑμᾶς οἱ πρέσβεις ἀπὸ τῶν πόλεων ἐξαπατῶντες,
Πρῶτον μὲν ἰοστεφάνους ἐκάλουν, κἀπειδὴ τοῦτό τις εἴπῃ,
Εὐθὺς διὰ τοὺς στεφάνους, ἐπ' ἄκρων τῶν πυγιδίων ἐκάθησθε.
Εἰ δέ τις ὑμᾶς ὑποθωπεύσας, λιπαρὰς καλέσειεν Ἀθήνας,
Εὗρε τὸ πᾶν ἂν διὰ τὰς λιπαράς, ἀφύων τιμὴν περιάψας,
Ταῦτα ποιήσας, πολλῶν ἀγαθῶν αἴτιος ὑμῖν γεγένηται.
Καὶ τοὺς δήμους ἐν ταῖς πόλεσι δείξας ὡς δημοκρατοῦνται,
Τοιγάρτοι νῦν ἐκ τῶν πόλεων τὸν φόρον ὑμῖν ἀπάγοντες
Ἥξουσιν ἰδεῖν ἐπιθυμοῦντες τὸν ποιητὴν τὸν ἄριστον.
Ὅστις παρεκινδύνευσεν Ἀθηναίοις εἰπεῖν τὰ δίκαια.
Οὕτω δ' αὐτοῦ περὶ τῆς τόλμης ἤδη πόρρω κλέος ἥκει,
Ὅτι καὶ βασιλεὺς Λακεδαιμονίων πρεσβείαν βασανίζων,

A Ex quo animum trygicis ritè choris præceptor hic appulit æquum:
Nondum in ſcenam tranſiit: vt quàm præſtans ſit, dixerit vnquam.
Igitur ab inimicis apud inſtabiles traductus amicos
Quòd populũ atque vrbem inſectetur, per pulpita comica ludo:
B Reſponſo iam opus habet apud vos præcipites conſilij. Nam
Magna à vobis præmia dicit ſe promeritum eſſe Poëta,
Quòd præcauit, ne pollicita vos decipiant peregrina:
Neu vobis lubeat falli, & ciuibus oſcitantibus eſſe.
Antè quidem legati ſociorum vobis verba dederunt, C
Violis vos redimitos dicentes: atque iſthoc vti quiſquam
Dixiſſet: ibi tum propter violas, ſummis natibus vos
Sedebatis: ſin palpando pingues dixiſſet Athenas,
Pro iſthoc vno verbo magnum apuarum erat indeptus honorem.
D Hæc qui fecit, fuit omnis veſtræ fortunæ vtilis autor,
Populũmque docuit populares moderarier vrbis habenas.
Equidem, qui tributum vobis pendunt, ex vrbibus iſtis,
Huc veniunt, ſtudio viſendi inſignem pietate Poëtam:
E Qui, quæ æquiſſima ſunt, cũ vita & capitis diſcrimine dixit.
Adeò verò latè pro talibus auſis fama vagatur,
Vt Rex Perſarum, quando torquebat Lacedæmone miſſos,

Σχόλια. Οὔπω παρέβη.] ἀντὶ τοῦ ἐν τῇ παραβάσει οὔπω εἶπε. Ταχυβούλοις.] ταχέως μεταβαλλομένοις, προπετέσιν, ἀπερισκέπτοις. κωμῳδοῦνται δὲ οἱ Ἀθηναῖοι ὡς τοιοῦτοι. καὶ ὅτι ταχέως μετανοοῦσιν ἐν οἷς βουλεύονται.

F Bisetvs. Ταχυβούλοις] Θουκυδίδης ἐν α. περὶ τῆς Ἀθηναίων φύσεως, καὶ τρόπων ταῦτα ἀξιομνημόνευτα γράφει. Οὐδ' ἐκλογίσασθαι πώποτε [δοκεῖτε] πρὸς οἵους ὑμῖν Ἀθηναίους ὄντας, καὶ ὅσον ὑμῶν, καὶ ὡς πᾶν διαφέροντας ὁ ἀγὼν ἔσται. Οἱ μέν γε νεωτεροποιοί, καὶ ἐπινοῆσαι ὀξεῖς, καὶ ἐπιτελέσαι ἔργῳ ὃ ἂν γνῶσιν. ὑμεῖς δὲ τὰ ὑπάρχοντά τε σώζειν, καὶ ἐπιγνῶναι μηδέν, καὶ ἔργῳ οὐδὲ τἀναγκαῖα ἐξικέσθαι. αὖθις δέ, οἱ μὲν καὶ παρὰ δύναμιν τολμηταί, καὶ παρὰ γνώμην κινδυνευταί, καὶ ἐν τοῖς δεινοῖς εὐέλπιδες.

G Σχόλια. Ξενικοῖσι λόγοις.] ἀντὶ τοῦ ἀλλοτρίοις καὶ μὴ προσήκουσιν. ὅτι ἀπρεπέστερον Ἕλλησι τὸ ἐξαπατᾶσθαι. ἢ ξενικοῖς, τοῖς ὑπὸ τῶν ξένων πρέσβεων λεγομένοις. Χαυνοπολίτας.] κεχαυνωμένους περὶ τὴν πολιτείαν ἢ τὴν πόλιν. Ἰοστεφάνους.] παρὰ τὰ ἐκ τῶν Πινδάρου διθυράμβων. αἱ λιπαραὶ καὶ ἰοστέφανοι Ἀθῆναι. διαφέρει δὲ ἄλλως, ὅτι οἱ προδόται τούτοις χρῶνται τοῖς λόγοις. Ἐπ' ἄκρων τῶν πυγιδίων.] παρὰ τὴν παροιμίαν. ἐπ' ἄκρων τῶν ὀνύχων. οἱ γὰρ ἡδέως τι ἀκούοντες, δοκοῦσιν ἐπάνω τὸν πυγῶν καθίζεσθαι. ἄλλως. παρὰ τὴν παροιμίαν τὸ ἐπ' ἄκρων τῶν ὀνύχων, ἔπαιξε τοῦτο ἐπ' ἄκρων τῶν πυγιδίων εἰπών. καὶ Σοφοκλῆς. εἴπου τραφεὶς ἂν μητρὸς εὐγενοῦς ἄπο, ὑψήλ' ἐκόμπεις, κἀπ' ἄκρων ὡδοιπόρεις. εἰώθασι γὰρ ἀλαζόνες ἐπ' ἄκρων ὀνύχων βαδίζειν. καὶ οἱ ἐπαίνων εἰς αὐτοὺς γινομένων ἀκούοντες, τὴν πυγὴν τῆς καθέδρας ἐξαίρειν. Ὑποθωπεύσας] κολακεύσας. παρὰ τὸ λιπαρὰς Ἀθήνας, τὸ λιπαρὰς ἀφύας. Εὗρε τὸ πᾶν ἄν.] ἀντὶ τοῦ πᾶν πρᾶγμα κατώρθου. Ἀφύων τιμήν.] καὶ ἑνικῶς λέγεται ὡς ἐν Ταγηνισταῖς. ἅλις ἀφύης μοι, παρατέταμαι γὰρ ἐσθίων. Καὶ τοὺς δήμους ἐν ταῖς πόλεσιν.] ἀντὶ τοῦ, τὴν ἡμῶν αὐτῶν πολιτείαν, ἐπιδείξας ταῖς συμμάχοις πόλεσι. τουτέστι διδάξας τοὺς συμμάχους ὡς χρὴ δημοκρατεῖσθαι, εὔνους ὑμῖν αὐτοὺς ἐποίησεν. ἄλλως. ἐν ταῖς ἄλλαις πόλεσι τοὺς ἡμετέρους δείξας δήμους ὅτι δημοκρατοῦνται καὶ ἄνευ τυραννίδος ἀλλήλοις πειθόμενοι. Βασιλεὺς] ὁ μέγας Περσῶν. Βασανίζων.] ἀκριβῶς ἐξετάζων.

A Ἠρώτησε πρῶτα μὲν αὐτούς, πότεροι ταῖς ναυσὶ κρατοῦσιν,
Εἶτα δὲ τοῦτον τὸν ποιητὴν ποτέρους εἴποι κακὰ πολλά.
Τούτους γὰρ ἔφη τοὺς ἀνθρώπους πολὺ βελτίους γεγενῆσθαι,
Καὶ τῷ πολέμῳ πολὺ νικήσειν, τοῦτον ξύμβουλον ἔχοντας.
B Διὰ ταῦθ' ὑμᾶς Λακεδαιμόνιοι τὴν εἰρήνην προκαλοῦνται,
Καὶ τὴν Αἴγιναν ἀπαιτοῦσι, καὶ τῆς νήσου μὲν ἐκείνης
Οὐ φροντίζουσ', ἀλλ' ἵνα τοῦτον τὸν ποιητὴν ἀφέλωνται.
Ἀλλ' ὑμεῖς τοι μή ποθ' ἀφῆσθ', ὡς κωμῳδήσει τὰ δίκαια.
C Φησὶν δ' ὑμᾶς πολλὰ διδάξειν ἀγάθ' ὥστ' εὐδαίμονας εἶναι,
Οὐ θωπεύων, οὐθ' ὑποτείνων μισθούς, οὔτ' ἐξαπατύλλων,
Οὔτε πανουργῶν, οὔτε καταρδῶν, ἀλλὰ τὰ βέλτιστα διδάσκων.
Πρὸς ταῦτα Κλέων καὶ παλαμάσθω,
Καὶ πᾶν ἐπ' ἐμοὶ τεκταινέσθω.
Τὸ γὰρ εὖ μετ' ἐμοῦ, καὶ τὸ δίκαιον,
D Ξύμμαχον ἔσται, κοὐ μή ποθ' ἁλῶ,
Περὶ τὴν πόλιν ὤν, ὥσπερ ἐκεῖνος
Δειλὸς καὶ λακκοκαταπύγων.

A *Primò ex illis quæsierit, qui nauibus essent potiores:*
Postea de nostro artifice: quibus meritò conuicia dicat.
Nam rex aiebat, eos factos esse ex hac re meliores:
Et si hunc in consilium admittant, domituros omnia bello.
B *Propterea ad pacem vos Lacedæmonij inuitāt: sibique orant*
Æginam restitui: non quòd tanti faciant maris oram:
Sed, quòd Aristophanem cupiant ex illa auferre Poëtam.
Vos autem ne linquatis: vti iustum is per pulpita dicat
C *Multa bona se ait docturum, vt dein viuatis in vrbe beati:*
Non assentando, non fraudando, non stipendia dando,
Non ludificando, non laudādo, sed optima quæque probando.
Hìc Cleo nihil inausum linquat,
Nihil intentatum in me faciat.
Mecum decus & fas: pia iura
D *Me comitantur: nunquam ego capiar*
Ob Rempubl vt ille cinædus
Fœdissimus ac metuendus.

Σχόλια. Πότεροι ταῖς ναυσί.] ποῖοι αὐτοὶ τῶν Ἀθηναίων ἐν τῇ ναυμαχίᾳ κρατοῦσιν. ἔθος δὲ τοῖς βασιλεῦσι τὰ τοιαῦτα περιεργάζεσθαι. Ποτέρους εἴποι πολλά.] ἀντὶ τοῦ περὶ τούτου ποιητοῦ ἠρώτα, τίνας κωμῳδεῖ καὶ διαβάλλει. ἔφασκε γὰρ ὁ τῶν Περσῶν βασιλεύς, ὅτι οὓς ἂν [illegible] ὁ ποιητής, τουτέστιν ὁ Ἀριστοφάνης σκώψῃ. τούτους σωφρονίζεσθαι καὶ γίνεσθαι βελτίους. τοῦτο δὲ χαριεντιζόμενος ψευδῶς λέγει. Τούτους γὰρ ἔφη.] τοὺς Ἀθηναίους δηλονότι ἐρωτῶν ὁ βασιλεύς. ταῦτα δὲ λέγει περὶ αὐτῶν.

Bisetvs. Τούτων ὁ νεῶς πέρι. ὁ γὰρ τῶν Περσῶν βασιλεὺς βασανίζων, καὶ ἀκριβῶς ἐξετάζων τοὺς Λακεδαιμονίων πρέσβεις περὶ Ἀριστοφάνους τοῦ ποιητοῦ ἠρώτησε ποτέρους, τοὺς Λακεδαιμονίους, ἢ τοὺς Ἀθηναίους πολλὰ κακὰ λέγῃ. ἔφη γὰρ τοὺς Ἀθηναίους ταῖς τοῦ ποιητοῦ κακολογίαις καὶ βλασφημίαις, τουτέστι πικροτάταις παραινέσεσι πλείστων λοιδοριῶν μεσταῖς πολὺ βελτίους γεγενῆσθαι. τοῦτο δὲ καλῶν τρόπων, καὶ εὐφυΐας ἐφίστατον τεκμήριον, ὡς καὶ Ἡσίοδος διὰ τούτων μαρτυρεῖ,

Οὗτος μὲν πανάριστος, ὃς αὐτῷ πάντα νοήσει,
Φρασσάμενος τά κ' ἔπειτα καὶ ἐς τέλος ᾖσιν ἀμείνω.
Ἐσθλὸς δ' αὖ κἀκεῖνος, ὃς εὖ εἰπόντι πίθηται.
Ὃς δέ κε μήθ' αὐτὸς νοέῃ, μήτ' ἄλλου ἀκούων
Ἐν θυμῷ βάλληται, ὁ δ' αὖτ' ἀχρήιος ἀνήρ.

Σχόλια. Διὰ ταῦθ' ὑμᾶς Λακεδαιμονίοις.] διὰ τὸ ἔχειν ὑμᾶς τὸν Ἀριστοφάνην ποιητὴν ἄριστον. Καὶ τῆς νήσου μὲν ἐκείνης.] τῆς νήσου ἐν ᾗ τὰ χωρία Ἀριστοφάνους. λέγω δὴ τῆς Αἰγίνης. Ἀλλ' ἵνα τοῦτον τὸν ποιητήν.] ἐγγὺς αὐτῶν λάβωσιν. ἐντεῦθεν τινὲς νομίζουσιν ἐν Αἰγίνῃ τὰς κωμῳδίας ποιεῖν τὸν Ἀριστοφάνην, διὰ τὸ ἐπενηνοχέναι αὐτόν. ἀλλ' ἵνα τοῦτον τὸν ποιητὴν ἀφέλωνται τὴν Αἴγιναν, οὐχ ὑμᾶς. ταῖς ἀληθείαις εἷς ἦν τῶν ἐν τῇ νήσῳ κληρουχησάντων. οὐδὲν δὲ ἐκώλυε καὶ ἑτέρωθι συγγράφειν, εἰ ὑπὸ Λακεδαιμονίους ἡ νῆσος ἐγεγόνει. ἄλλως. οὐδεὶς ἱστόρηκεν ὡς ἐν Αἰγίνῃ κέκτηταί τι Ἀριστοφάνης. ἀλλ' ἔοικε ταῦτα περὶ Καλλιστράτου λέγεσθαι, ὃς κεκληρούχηκεν ἐν Αἰγίνῃ μετὰ τὴν ἀνάστασιν Αἰγινητῶν ὑπὸ Ἀθηναίων. Οὐ θωπεύων.] οὐ κολακεύων. ἢ ἀπατῶν. Οὐθ' ὑποτείνων] φαίνων. ὑπισχνούμενος, ὑποφαίνων. οὐδ' ἔτι μισθὸν διδούς, ἵν' αὐτὸν ἐπαινέσωσιν. Οὔτε καταρδῶν.] καταχέων ὑποσχέσεις. ἄλλως. οὐ καταβρέχων ὑμᾶς τοῖς ἐπαίνοις ὡς φυτά. Πρὸς ταῦτα Κλέων.] διπλῆ καὶ εἴσθεσις εἰς τὸ καλούμενον πνῖγος καὶ τὸ μακρόν. καὶ αὐτὸ ἀναπαιστικὸν ὥσπερ καὶ ἡ παράβασις ἐκ διμέτρου μὲν ἑνὸς τοῦ τελευταίου καταληκτικοῦ, ἀκαταλήκτων δὲ πέντε. ἐπὶ τῷ τέλει τῆς παραβάσεως παράγραφος. ὁμοίως δὲ καὶ τοῦ πνίγους.

Bisetvs. Λακκοκαταπύγων] τοῦτο εἴρηται παρὰ τὸ λακεῖν, καὶ τὸ καταπύγων. λακεῖν δὲ κυρίως τὸ ποιὸν ἦχον, καὶ φωνὴν ἄναρθρον ἀποτελεῖν. διὰ τοῦτο τοίνυν, καὶ μέτρου χάριν αὕτη ἡ λέξις δι' ἑνὸς κ γράφεται. εἰ γὰρ παρὰ τὸν λάκκον, τὴν ὀρυγήν, εἴρητο, διὰ δυοῖν κκ γεγράφειν.

ΩΔΗ ΚΑΙ ΣΤΡΟΦΗ κώλων ια'.

Bisetvs. Ὁ χορὸς τὴν Ἀχαρνικὴν Μοῦσαν ἐπικαλέσας τοὺς Ἀθηναίους προτρέπει πρὸς τὸ κατ' ἀξίαν τοὺς εὐεργετήσαντας ἀντευεργετεῖν.

ODE ET STROPHE.

Χο. Δεῦρο Μοῦσ' ἐλθὲ φλεγυρὸν πυρὸς ἔχουσα
μένος, ἔντονος Ἀχαρνική,
Οἷον ἐξ ἀνθράκων πρινίνων,
Φέψαλος ἀνήλατ' ἐρεθιζόμενος
οὐρίᾳ ῥιπίδι,
Ἡνίκ' ἐπανθρακίδες ὦσι παρακείμεναι.
Οἱ δὲ Θασίαν ἀνακυκλῶσι λιπαράμπυκα,
Οἱ δὲ μάττωσιν, οὕτω
σοβαρὸν ἐλθὲ μέλος,
Εὔτονον ἀγροικότονον,
Ὡς ἐμὲ λαβοῦσα τὸν δημότην.

A CH. HVc ades Muſa nitidis facibus
Lucida, ſonora Dea, Acharnica,
Ceu fauilla alta, carbonibus
Quæ reſilit, excita leui
celeris aëris flamine:
Quando ſuper igne fuerint poſita fercula.
Pars vbi mero Thaſio apuas rotant:
Pars cibos pinſitant.
B Sic rapidum ades melos, &
Quod bene & agreſte ſonet,
Tu modò prehende herum me tuum.

Σχόλια. Δεῦρο Μοῦσα] διπλῆ καὶ ἐπιρρηματικὴ συζυγία ἧς αἱ μὲν μελικαί εἰσι κώλων ιαʹ παιωνικῶν. ὧν τὰ μὲν πρῶτα γʹ, τρίρρυθμα. τὸ δὲ δʹ δίρρυθμον. εἶτα ἐν εἰσθέσει τετράρρυθμα δύο. καὶ ἐν ἐκθέσει τρία μὲν δίρρυθμα, ἓν δὲ τρίρρυθμον. Φλεγυρὸν.] τὰ παλαιὰ σχόλια οὕτως πρότερον εἶχε, φλεγυρὰ φέγγουσα, λάμπουσα, ἢ θερμὴ διὰ τοὺς ἄνθρακας. ἀλλὰ κράτιον, φλεγυρὸν, φέγγον, λάμπον, ἢ θερμὸν διὰ τοὺς ἄνθρακας. τὸ δὲ φλεγυρὸν πρὸς τὸ μένος συναπτέον. Πρινίνων.] ἀντὶ τοῦ ἀγροίκων στερεῶν. ἡ γὰρ πρῖνος ξύλον στερεόν. Οὐρίᾳ ῥιπίδι.] τῇ τοῦ ἀνέμου φορᾷ. λέγεται δὲ τὸ πρὸς κίνησιν πνεύματος ἐπιτήδειον. ὃ ἡμεῖς ῥιπίδιον καλοῦμεν. Ἐπανθρακίδες.] λεπτοὶ ἰχθύες ὀπτοί. πάντα δὲ τὰ ἐπὶ ἀνθράκων ὀπτώμενα, ἀνθρακίδας ἐκάλουν. Οἱ δὲ Θασίαν ἀνακυκλῶσιν.] οἱ μὲν φασι λείπειν τὸ λάγυνον. ἐπεὶ καταχεῖον δὲ πίσση τὸ σῶμα οὐ πιθανῶς. οὐδὲ ὅτι γὰρ Θάσιος οἶνος ηὐδοκίμει παρὰ Ἀθηναίοις. οἱ δὲ, ὅτι Θάσιαι τινὲς ῥαφανίδες λέγονται. λέγει δὲ τὴν ἠρτυμένην καὶ βρασσομένην. οἱ δὲ, Θασίαν φασὶ βάμμα λέγεσθαι ἐκ τῶν ἀπὸ πυρὸς ἰχθύων. ἰδίως Θασίαν ἐκάλουν. κρατήσει δὲ εἰς τὴν Θασίαν ἅλμην. οἱ δὲ, τὴν λεγομένην θερμοποτίδα. Θασίας ζωμὸν ἅλμης. εἰς ὃν ἀπέβαπτον τὰ ἀνθρακωμένα τῶν ἰχθύων. Λιπαράμπυκα.] φιάλην
C Θασίου οἴνου πεπληρωμένην. ἄμπυξ δὲ λέγεται τὸ περιέχον. νῦν οὖν τὸ πῶμα τὸ ἀγγείου λέγει. τὸ λιπαρὸν μὲν διὰ τὸ ἡδὺ τοῦ οἴνου, ἄμπυκα δὲ παρὰ τὸ σκεπάζειν καὶ καλύπτειν τὸν οἶνον, καταχρηστικῶς.

BISETVS. Λιπαράμπυκα.] ἄμπυξ ἀρσενικοῦ γένους, διάδημα ποιὸν ἀναδετικὸν τῶν τριχῶν ὥσπερ Εὐστάθιος διδάσκει. καὶ χαλινὸς, καὶ τροχὸς μεταφορικῶς, παρὰ τὸ ἀμπυκάζειν, τὸ ἀναδῆσαι, στεφανῶσαι, χαλινῶσαι. καὶ ἀμπυκίζειν, τὸ τὰς ἐμπροσθίας τρίχας ἀνα-
D δεῖν. ὅθεν χρυσάμπυκες ἵπποι.

ΕΠΙΡΡΗΜΑ στίχων ιϛʹ.

Τετράμετροι τροχαϊκοί.

Χο. ΟΙ γέροντες οἱ παλαιοὶ, μεμφόμεσθα τῇ πόλει.
Οὐ γὰρ ἀξίως ἐκείνων ὧν ἐναυμαχήσαμεν,
Γηροβοσκούμεσθ' ὑφ' ὑμῶν, ἀλλὰ δεινὰ πάσχομεν.
Οἵτινες γέροντας ἄνδρας ἐμβαλόντες ἐς γραφὰς
Ὑπὸ νεανίσκων ἐᾶτε καταγελᾶσθαι ῥητόρων
Οὐδὲν ὄντας, ἀλλὰ κωφοὺς, καὶ παρεξηυλημένους,
Οἷς Ποσειδῶν ἀσφάλειός ἐστιν, ἡ βακτηρία.
Τονθορίζοντες δὲ γήρᾳ, τῷ λίθῳ προσέσταμεν,
Οὐχ ὁρῶντες οὐδὲν, εἰ μὴ τῆς δίκης τὴν ἠλύγην.
Ὁ δὲ νεανίας ἑαυτῷ σπουδάσας ξυνηγορεῖν,
Ἐς τάχος παίει, ξυνάπτων στρογγύλοις τοῖς ῥήμασι.
Κᾆτ' ἀνελκύσας ἐρωτᾷ, σκανδάληθρ' ἱστὰς ἐπῶν
Ἄνδρα Τιθωνὸν, σπαράττων καὶ ταράττων, καὶ κυκῶν.
Ὁ δ' ὑπὸ γήρως μασταρύζει, κᾆτ' ὄφλων ἀπέρχεται.

EPIRREMA verſuum ſedecim.

Septenarij Trochaici.

E CH. NOs ſenes vetuſti ciuitatem hanc accuſabimus.
Non enim dignè pro nauali pugna, quam fecimus,
Paſcimur ſenecta ætate, ſed patimur nefaria.
Quippe nos viros ſenes in ius permittitis rapi:
Atque à iunioribus deludier oratoribus,
Tanquam homines neutros, nihili, nauci, prorſumq́ euanidos:
F Et quibus, Neptuni tutoris loco, ſit ſcipio.
At nos murmurantes, cum ſenio conſtitimus, in Pnycis
Suggeſtu, nihil videntes præter umbram iuſtitiæ.
Sed iuuenis, dum ſibimetipſi patrocinarier ſtudet:
G Expeditè agit omnia, & rotunda verba copulat;
Pòſt ſeductos retrò interrogat, & laqueo verbi capit,
Grandæuum ſenem perturbans, vellicans & territans,
Ille labra mordet, & multatus cedit è foro,

Εἶτα λύζει καὶ δακρύει, καὶ λέγει πρὸς τοὺς φίλους,
Οὗ μ' ἐχρῆν σορὸν πρίασθαι, τοῦτ' ὄφλων ἀπέρχομαι.

A Singultit, lacrymat, queriturq́; amicis, & dicit gemens:
Quo libitinam oportebat me emere, hoc multatus abeo.

Σχόλια. Ἀγροικότερον.] πρόθυμοι γὰρ οἱ ἄγροικοι εἰς πᾶσαν πρᾶξιν καὶ εὔτονοι. εἰς γραφὰς δὲ εἰς δικαστήρια, εἰς κατηγορίας. Κωφούς.] ἀφώνους. Ὅμηρος. κύματι κωφῷ. Παρεξηυλημένους.] ἐκ μεταφορᾶς τῶν παλαιῶν αὐλῶν καὶ ἀχρείων. κυρίως γὰρ παρεξηυλημένους λέγομεν αὐλούς, τοὺς τὰς γλωττίδας διερρηγμένους. Ἀσφάλειός ἐστι.] ἀσφάλειος Ποσειδῶν παρὰ Ἀθηναίοις τιμᾶται παρὰ τὸ καὶ αὐτοῦ τελείῃ χρῆσθαι καὶ τοὺς γέροντας τῇ βακτηρίᾳ, τοῦτο ἔφη. παρὰ δὲ τὸ παντὶ ποιεῖν τὸ Ποσειδῶν πεποίηκε. τιμᾶται δὲ Ποσειδῶν ἀσφάλειος παρ' αὐτοῖς, ἵνα ἀσφαλῶς πλέωσι. Τονθορύζοντες.] λάθρα φθεγγόμενοι. ὑπότρομοι. τὰ χείλη κινοῦντες. λίθῳ δὲ τῷ βήματι τῷ ἐν τῇ Πνυκὶ δικαστηρίῳ. Τῆς δίκης τὴν ἠλύγην.] οἱ γέροντες ἡμεῖς δηλονότι οὐδὲν ὁρῶντες ἐν τῷ δικαστηρίῳ, εἰ μὴ τὴν σκιὰν τῆς δίκης. ἠλύγη γὰρ τὸ σκότος. καὶ ἠλυγισμένον τὸ ἐσκοτισμένον. βαρύνεται δέ. παρὰ τὴν λύγην γάρ, πλεονάζει τὸ η. παρὰ προσδοκίαν δὲ εἶπε τῆς δίκης, δέον εἰπεῖν ἀνθρώπων.

BISETVS. Σ. ἠλύγη, τὸ σκότος τῆς νυκτός. καὶ ἠλυγισμένον, τὸ ἐσκιασμένον.

Σχόλια. Σπουδάσας.] εἰς τὸ βλάψαι τὸν γέροντα.

Ἐς τάχος παίει.] παίειν λέγουσι τὸ πᾶν ὁτιοῦν συντόμως ποιεῖν. στρογγύλοις δὲ πιθανοῖς καὶ πανούργοις. τὸ B δὲ ἐς τάχος, ἀπὸ μεταφορᾶς τῶν ἐν τοῖς διδασκαλείοις παίδων, ἐφ' ὧν οὕτως ἐλέγετο. ἐς τάχος γράφει. ἐς κάλλος. Σκανδάληθρ' ἱστάς.] διχῶς ἀναγινώσκεται, ὑφ' ἕν. ἵν' ᾖ σκανδαληθριστάς. ἢ ἀπόστροφος ἐν τῷ ρ. ἵν' ᾖ σκανδάληθρα ἱστάς. καὶ ἡ μὲν λέξις πεποίηται. λέγεται τὰ πέτευρα τῶν παγίδων ἀπὸ τοῦ σκάζοντα συμπίπτειν καὶ κρατεῖν τὸ ἐμπεσόν. ὁ δὲ νοῦς. ἀνελκύσας ἀπὸ τοῦ βήματος συνηγόρους ἑαυτῷ καὶ θηρεύσας τῶν λόγων, ἐρωτᾷ ἡμᾶς. ἄλλως. σκανδάληθρα λέγεται, τὰ ἐν ταῖς C παγίσιν ἐπικαμπῆ ξύλα, εἰς ἃ ἐρείδει ὅπερ Ἀρχίλοχος λέγει ῥόπτρον. ἐν τούτοις οὖν λέγει ἐρείσματα λόγων καὶ βάρη. τὸ δὲ ὑπερβατὸν οὕτως. κᾆτ' ἀνελκύσας σκανδαληθριστὰς ἐρωτᾷ ἡμᾶς. Ἄνδρα Τιθωνόν.] ὑπεραγηρακότα. ἀπὸ Τιθωνοῦ τοῦ πανουργήσαντος καὶ μεταβληθέντος εἰς τέττιγα. Μασταρύζει.] συνέλκει καὶ συνάγει τὰ χείλη. ἀπὸ μεταφορᾶς τῶν ὑποτιτθίων παίδων. ἃ τὸν μαστὸν ἕλκοντα τῷ στόματι, συνάγει τὰ χείλη. Λύζει.] ἐὰν διὰ τοῦ ζ. ὀλολύζει. ἐὰν δὲ χωρὶς τοῦ ζ. ἀλύει. ὅ ἐστιν ἀδημονεῖ. λύζει, ποιὰν φωνὴν τραχεῖαν D ἀφίησιν, ἢ λυγμῷ συνέχεται.

ἈΝΤΩΔΗ ΚΑΙ ἈΝΤΙΣΤΡΟΦΗ

κώλων ια΄.

Χο. Ταῦτα πῶς εἰκότα γέροντ' ἀπολέσαι πολιὸν ἄνδρα, περὶ κλεψύδραν,
Πολλὰ δὴ ξυμπονήσαντα καὶ
Θερμὸν ἀπομορξάμενον,
Ἀνδρικὸν ἱδρῶτα δὴ καὶ πολύν,
Ἄνδρ' ἀγαθὸν ὄντα Μαραθῶνι περὶ τὴν πόλιν.
Εἶτα Μαραθῶνι μὲν ὅτ' ἦμεν ἐδιώκομεν.
Νῦν δ' ὑπ' ἀνδρῶν πονηρῶν σφόδρα διωκόμεθα,
Κᾆτα προσαλισκόμεθα,
Πρὸς τάδε τίς ἀντερεῖ Μαρψίας;

ANTODE ET ANTISTROPHE.

CH. HÆc decet pronidum abolere ſenem,
Vertice nitente, prope clepſydram:
Qui laborauit, & feruido
E Terſit aquam ab ore grauem
Sæpenumero, ut virum condecet:
Qui arma radiante Marathone tulit impiger.
Nos quidem alios prius in orbe Marathonio
Perſecuti ſumus:
Nunc ab alijs premimur,
Et patimur, & capimur:
Et quis homo tentet his obloqui?

Σχόλια. Κλεψύδραν.] ἐν τῷ δικαστηρίῳ ἡ κλεψύδρα ἀγγεῖόν ἐστιν ἔχον μικροτάτην ὀπὴν περὶ τὸν πυθμένα. ὅπερ ἐν τῷ δικαστηρίῳ μεστὸν ὕδατος ἐτίθετο. πρὸς ὃ ἔλεγον οἱ ῥήτορες. Μαραθῶνι.] λείπει ἡ ἐν, ὅ ἐστιν ἐν Μαραθῶνι. Μαραθῶνι μὲν ὅτ' ἦμεν.] ἐδιώκοντο γὰρ οἱ Ἀθηναῖοι Περσῶν, ὅτ' ἐμαχέσαντο πρὸς αὐτοὺς ἐν Μα- F ραθῶνι. Ὑπ' ἀνδρῶν.] τῶν νέων ῥητόρων. διωκόμεθα δὲ κατηγορούμεθα. Κᾆτα προσαλισκόμεθα.] ἀντὶ τοῦ πρὸς τούτοις καταδικαζόμεθα καὶ ζημιούμεθα. Μαρψίας.] οὗτος ὁ Μαρψίας, φιλόνεικος καὶ φλύαρος, καὶ θορυβώδης ῥήτωρ κωμῳδεῖται.

ἈΝΤΕΠΙΡΡΗΜΑ στίχων ις΄.

Τετράμετροι Τροχαϊκοί.

Τῷ γὰρ εἰκὸς ἄνδρα κυφόν, ἡλίκον Θουκυδίδην
Ἐξολέσθαι συμπλακέντα τῇ Σκυθῶν ἐρημίᾳ.

ANTEPIRRHEMA verſuum 16.

G

Septenarij Trochaici.

IGitur æquum eſt, ut vir hic incuruus & coætaneus
Intereat Thucydides, in Scythica ſolitudine,

Τῷ δὲ τῷ Κηφισοδήμῳ τῷ λάλῳ ξυνηγόρῳ.
Ὥστ' ἐγὼ μὲν ἠλέησα, κἀπομορξάμην ἰδὼν,
Ἄνδρα πρεσβύτην ὑπ' ἀνδρὸς τοξότου κυκώμενον.
Ὃς μὰ τὴν Δήμητρ' ἐκεῖνος ἡνίκ' ἦν Θουκυδίδης,
Οὐδ' ἂν αὐτὴν τὴν Ἀχαιὰν ῥᾳδίως ἠνέσχετο,
Ἀλλὰ κατεπάλαισε μὲν ἂν πρῶτον Εὐάθλους δέκα.
Κατεβόησε δ' ἂν κεκραγὼς, τοξότας τρισχιλίους,
Περιετόξευσε δ' ἂν αὐτοῦ τοῦ πατρὸς τοὺς ξυγγενεῖς.
Ἀλλ' ἐπειδὴ τοὺς γέροντας οὐκ ἐᾶθ' ὕπνου τυχεῖν,
Ψηφίσασθε χωρὶς εἶναι τὰς γραφὰς, ὅπως ἂν ᾖ
Τῷ γέροντι μὲν γέρων καὶ νωδὸς ὁ ξυνήγορος.
Τοῖς νέοισι δ' εὐρύπρωκτος καὶ λάλος χὠ Κλεινίου
Κἀξελαύνειν χρὴ τὸ λοιπόν. κἂν φύγῃ τις, ζημιοῦν
Τὸν γέροντα τῷ γέροντι, τὸν νέον δὲ τῷ νέῳ.

A *Cum ſuo Cephiſodemo cauſidico loquaculo.*
Ego certè miſertus ſum, & lacrymas abſterſi: cùm virum
Grandæuum viderem vexari à lictore peſſimo;
Qui, quando ille adhuc erat Thucydides, ita me Ceres
Adamet, ne quidem ipſam Achaam ſuſtinuiſſet commodè.
B *Sed prima ſtatim lucta viciſſet Euathlos decem,*
Et clamando ſuperaſſet ter mille miniſtros publicos,
Tum patris cognatos fixiſſet ſagittis vndique.
Quia verò vos non ſinitis dormire nos ſenes: age
Decernite, iudicia vt ſeiungantur, & poſthac ſeni C
Patronus ſenex, edentulus, iuueni iuuenis ſiet,
Garrulus, lati ani: qualis eſt hic gnatus Cliniæ.
Quin etiam hinc expellere oportet, & ſi fugiat quiſpiam,
Multare: atque iſthuc iuuenem à iuuene, & ſenem à ſene perpeti.

Σχόλια. Τῷ γὰρ εἰκός.] πῶς δίκαιόν ἐστιν ἄνδρα γεγηρακότα ἀντιπολιτευσάμενον Περικλεῖ, ἀπολέσθαι συμπλακέντα ἀγριότητι. τοῦτο γὰρ δηλοῖ ἡ Σκυθῶν ἐρημία, λέγει δὲ ἀγριότητα. ἔστι δὲ ὁ Θουκυδίδης Μελησίου παῖς ἦν. γεγόνασι δὲ δ. ὁ Ἱστορικός. ὁ Γαργήττιος. ὁ Θετταλός. ὁ Μελησίου υἱός. Σκυθῶν ἐρημία.] ἐπεὶ θηριώδεις αἱ ἐρημίαι τῶν Σκυθῶν, ἀντὶ τοῦ ὀλέθρῳ καὶ κακοῖς συμπλακέντα. τοῦτο δὲ λέγει ὅτι οἱ Σκύθαι ἄοικοι ὄντες, καὶ ἐπὶ τῶν ἁμαξῶν φερόμενοι, αἴτιοι ἑαυτοῖς ὀλέθρου γίνονται. ἔστι δὲ παροιμία ἡ Σκυθῶν ἐρημία, τουτέστιν ἔρημον ὄντα. Κηφισόδημον.] ἔστι θρασὺς καὶ δεινὸς πρὸς τὰς δίκας. Ἀθηναῖος δὲ καὶ ἔστι. Κἀπομορξάμην.] ἐκ τῶν παρακολουθούντων. παρέπεται γὰρ τοῦτο τοῖς δακρύουσιν.

BISETVS. Γέγραπται κἀπομορξάμην, καὶ κἀπεμορξάμην. ἀμφότερα δὲ καλῶς ἔχει. καὶ γὰρ τὸ μὲν πρότερον ἄνευ αὐξήσεως συλλαβικῆς, τὸ δὲ δεύτερον μετὰ συνήθους αὐξήσεως.

Σχόλια. Ὑπ' ἀνδρὸς τοξότου.] ἀντὶ τοῦ ὑπηρέτου, δημοσίου ἐπιστάτου καλουμένου. Ὃς μὰ τὴν Δήμητρα.] ὅς τις πρεσβύτης ὑπὸ τοῦ τοξότου βλαπτόμενος, οὐδὲ τὸν Διίτρεφος ἠνέσχετο ἡνίκα ἦν νέος. Ἀχαιὰν δὲ, τὴν Δήμητρα ἐκάλουν, ἀπὸ τοῦ κτύπου τῶν κυμβάλων καὶ τυμπάνων, τοῦ γινομένου κατὰ ζήτησιν τῆς κόρης. ἢ ἀπὸ τοῦ ἤχου ὃν παρεῖχον ἐν τοῖς περὶ τὴν γέφυραν εἰς Ἀθήνας ἀπιοῦσιν. ἢ ἀπὸ τοῦ περὶ τὴν θυγατέρα ἄχους. ὁ δὲ νοῦς. ἡνίκα ἦν Θουκυδίδης, οὐχ ὅπως τοξότην ἠνέσχετο ἂν D καταβοᾶν αὐτοῦ, ἀλλ' οὐδὲ τὴν Ἀχαιὰν αὐτήν. Εὐάθλους δέκα.] ἔστιν ὁ Εὔαθλος ῥήτωρ πονηρός. Ἀριστοφάνης ἐν Ὁλκάσιν.

Ἔστι τις πονηρὸς ἡμῖν τοξότης,
Ξυνήγορος ὥσπερ παρ' ἡμῖν τοῖς νέοις.

ἦν δὲ καὶ εὐρύπρωκτος καὶ λάλος. ἔτι δ' ἂν καὶ ἀγεννής. διὸ καὶ τοξότην αὐτὸν καλεῖ, οἷον ὑπηρέτην. διεβάλλετο γὰρ ἡ τοξεία ὡς εὐτελής. καὶ Σοφοκλῆς,

Ὁ τοξότης ἔοικεν οὐ σμικρὰ φρονεῖν.

ἀλλ' ἔνδοξον ταύτην δεῖξαι βουλόμενός φησιν. οὐ γὰρ βάναυσον τὴν τέχνην ἐκτησάμην. αὐτοῦ δὲ τοῦ πατρὸς, τοῦ
E Εὐάθλου.

BISETVS. Εὐριπίδης ἐν Ἡρακλεῖ μαινομένῳ τὰ τόξα, καὶ τοὺς τοξότας οὕτω ψέγει,

Ὃς οὔποτ' ἀσπίδ' ἔσχε πρὸς λαιᾷ χερὶ,
Οὐδ' ἦλθε λόγχης ἐγγὺς, ἀλλὰ τόξ' ἔχων,
Κάκιστον ὅπλον, τῇ φυγῇ πρόχειρος ἦν.
Ἀνδρὸς δ' ἔλεγχος, οὐχὶ τόξ' εὐψυχίας,
Ἀλλ' ὃς μένων βλέπει τε, κἀντιδέρκεται
Δορὸς ταχεῖαν ἄλοκα, τάξιν ἐμβεβώς.

Σχόλια. Ὅπως ἂν ᾖ τῷ γέροντι.] ἵνα παντελῶς οἱ F νέοι τῶν γερόντων κεχωρισμένοι ὦσιν. νωδὸς δὲ, ὁ μὴ ἔχων ὀδόντας ὑπὸ γήρως. Χὠ Κλεινίου.] Ἀλκιβιάδην τὸν Κλεινίου ὡς καταπύγωνα κωμῳδοῦσιν. Κἀξελαύνειν χρή.] κἂν ἐξελαύνειν δέῃ. κἂν φύγῃ ζημιοῦν, ὑπὸ τοῦ γέροντος τοῦτο πάσχειν τὸν γέροντα.

G

ΔΡΑΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΤΡΙΤΟΥ

Σκηνὴ πρώτη.

ΔΙΚΑΙΟΠΟΛΙΣ ΜΟΝΟΣ.

ACTVS III. SCENA prima.

DICÆOPOLIS SOLVS.

Τρίμετροι ἰαμβικοί. A *Senarij Iambici.*

Bisetvs. Δικαιόπολις τοῖς Πελοποννησίοις, καὶ Μεγαρεῦσι, καὶ Βοιωτίοις ἐν τῇ ἑαυτοῦ ἀγορᾷ ἀκινδύνως ἀγοράζειν, πωλεῖν, καὶ ὠνεῖσθαι ἐπιτρέπει, καὶ τοὺς τῆς ἀγορᾶς ὅρους, καὶ νόμους δηλοῖ.

Bisetvs. Κορωνὶς ἐν στίχοις ιϛ'.

Δι. ΟΡοι μὲν ἀγορᾶς εἰσιν οἵδε τῆς ἐμῆς,
Ἐνταῦθ' ἀγοράζειν τοῖσι Πελοποννη- B
σίοις
Ἔξεστι καὶ Μεγαρεῦσι, καὶ Βοιωτίοις,
Ἐφ' ᾧτε πωλεῖν πρὸς ἐμὲ, Λαμάχῳ δὲ μή.
Ἀγορανόμους δὲ τῆς ἀγορᾶς καθίσταμαι.
Τρεῖς τοὺς λαχόντας, τούσδ' ἱμάντας ἐκ Λε-
πρέων
Ἐνταῦθα μήτε συκοφάντης εἰσίτω,
Μήτ' ἄλλος ὅστις Φασιανός ἐστ' ἀνήρ.
Ἐγὼ δὲ τὴν στήλην καθ' ἣν ἐσπεισάμην,
Μέτειμ' ἵνα στήσω φανερὰν ἐν τῇ ἀγορᾷ.

Di. HI limites ſtatuti ſunt fori mei,
In hoc negotiari Peloponneſius,
Megarenſibus & Bœotijs iam nunc licet:
Vt mihi venundent, quæ volunt, non Lama-
cho.
Annonæ verò præfectos hîc ordino
Tres ſorte lectos: lora capio de lepris.
Huc ne quis ingrediatur Sycophanta, neu
Alius, quicunque Phaſianus vir ſiet.
Ego ad columnam, iuxta quam fœdus inij,
C *Tranſeo, vt illam in foro conſpicuam collo-*
cem.

Σχόλια. Ὅροι μὲν ἀγορᾶς.] κορωνὶς ὅτι οἱ ὑποκριταὶ ἐπεισίασι. καὶ εἰσὶ στίχοι ἰαμβικοὶ ἀκατάληκτοι, ιϛ. Ἀγοράζειν.] ἐν ἀγορᾷ διατρίβειν, Ἀττικῶς ὅθεν καὶ ἡ κόριννα ἐπὶ τοῦ Πινδάρου Ἀττικιστί. ἐπεὶ καὶ ἐν τῷ πρώτῳ τῶν παρθενίων ἐχρήσατο τῇ λέξει. ἀγορανόμους δὲ τοὺς λογιστὰς καλοῦμεν. Τοὺς δ' ἱμάντας ἐκ Λεπρέων.] οἱ μὲν ἀπὸ τοῦ λέπειν ὅ ἐστι τύπτειν. οἱ δὲ ἀπὸ Λεπρίου πολίσματος τῆς Πελοποννήσου. οὗ μέμνηται καὶ Καλλίμαχος ἐν ὕμνοις. Καυκώνων πτολίεθρον ὁ Λέπρειον πεφάτισται. οἱ δὲ ἐκ λεπρῶν βοῶν. φασὶ γὰρ τὰ τῶν λεπρῶν βοῶν δέρματα ἰσχυρὰ εἶναι. οἱ δὲ, ὅτι Μεγαρεῖς λεπροὶ τὸ σῶμα, πρὸς οὓς ἀπείρηται. ἄμεινον δὲ λέγειν ὅτι τόπος ἔξω τοῦ ἄστεος καλούμενος, ἔνθα τὰ βυρσεῖα ἦν. οὗ καὶ ἐν ὄρνισι μέμνηται. τί δ' ὁ τὸ ἠλίον λεπρὸν οἰκίζετε. ἱμάντας δὲ, λώρους, φραγγέλια. τὸ γὰρ παλαιὸν φραγγέλλαις ἔτυπτον οἱ D λογισταὶ τοὺς τῆς ἀγορᾶς. Φασιανός.] ἀντὶ τοῦ συκοφάντης παρὰ τὴν φάσιν ὅ ἐστι φαίνειν. ἔστι καὶ πόλις τῆς Σκυθίας Φάσις, ὁμώνυμος τῷ ποταμῷ.

ΔΡΑΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΤΡΙΤΟΥ
Σκηνὴ δευτέρα.

ΜΕΓΑΡΕΥΣ, ΧΟΡΑΙ.

Με. ΑΓορὰ 'ν Ἀθάναις χαῖρε, Μεγαρεῦσιν
φίλα.
Ἐπόθουν τυ ναὶ τὸν φίλιον ἅπερ ματέρα,
Ἀλλ' ὦ πόνηρα κόρια γ' ἀθλίω πατρὸς
Ἀμβᾶτε ποττὰν μάδδαν, αἴ χ' εὕρητέ πα.
Ἀκούετον δή, ποτέχετ' ἐμὶν τὰν γαστέρα.
Πότερα, πεπρᾶσθαι χρῄδδετ' ἢ πεινῆν κα- F
κῶς;
Κό. Πεπρᾶσθαι, πεπρᾶσθαι.
Με. Ἐγώνγα καὐτὸς φαμί. τίς δ' οὕτως ἄνους,
Ὃς ὑμὲ κα πρίαιτο φανερὰν ζαμίαν.
Ἀλλ' ἔστι γάρ μοι Μεγαρικά τις μαχανά.
Χοίρους γὰρ ὑμὲ σκευάσας, φασῶ φέρειν.
Περίθεσθε τάσδε τὰς ὁπλὰς τῶν χοιρίων,
Ὅπως δὲ δόξετ' ἦμεν ἐξ ἀγαθᾶς ὑός.
Ὡς ναὶ τὸν Ἑρμᾶν εἴπερ ἵξετ' οἴκαδις,
Τὰ πρᾶτα πειρασεῖσθε τᾶς λιμοῦ κα-
κᾶς.
Ἀλλ' ἀμφίθεσθε καὶ τὰ δὴ τὰ ῥυγχία,
Κἤπειτεν ἐς τὸν σάκκον ὧδ' ἐσβαίνετε.
Ὅπως δὲ γρυλλιξεῖτε καὶ κοΐξετε,

ACTVS III. SCENA
ſecunda.

E MEGARICVS, PVELLAE

ME. SAlue forum Atticum, optatum Mega-
renſibus,
Ego te expeteſſebam medius fidius, quaſi
Matrem. ô puellæ miſeræ peſſimi patris,
Accedite ad placentam, ſicubi ſe offerat:
Audite, ventrem mihi probè huc aduertite:
Vanire, an eſurire vultis poſtmodum?
PV. Vanire, vanire.
ME. Hoc idem & ego dico. ſed quis ita bardus
ſiet,
Qui vos emat, ſibi damnum manifeſtarium?
Sed eſt Megaricum machinamentum nunc mi-
hi.
Nam vos laruæ induam, & pro porcis afferam.
G *Age circundate manibus has porcorum vngu-*
las,
Atque, vt videamini è bona ſcropha ſatæ,
Per Mercurium (ſi modò redieritis domum)
Primò famem experiemini malam malè.
Sed & ſuilla hæc applicate roſtra, tum
In ſaccum hunc ſic irrepite: grunnite, inſuper

Χ' ἠσεῖτε φωνὰν χοιρίων μυστηρικῶν.
Ἐγὼν δὲ καρυξῶ γα Δικαιόπολιν, ὅπα.
Δικαιόπολι, ἦ λῇς πρίασθαι χοιρία;

A *Coissate, & porcarum vocem emittite,*
Quasi mysticam: ego accersam Dicæopolin, vbi
Dicæopolis? an porcas tibi mercari lubet?

Σχόλια. Ἀγορὰ 'ν Ἀθάναις.] ἔρχεται Μεγαρεύς τις. οἰκεία δὲ πάνυ ἔννοια, καὶ οἴκτου μεστή. πεινῶν γὰρ ἥκει, καὶ τὰς θυγατέρας πωλεῖ διὰ τὸν λιμὸν εἰς χοίρους αὐτὰς μετασχηματίσας. Ἐπόθουν τυ ναὶ τὸν φίλιον.] νὴ τὸν φίλιον Δία, ἐπόθουν σε ὥσπερ μητέρα. Ἀμβᾶτε.] ἀναβᾶτε, ἐμφαντικῶς διὰ τὸν λιμὸν ἐδήλωσεν εἰπών, ἐμβᾶτε πρὸς τὴν μάζαν. οἱ Μεγαρεῖς δὲ τρέπουσι τὸ ζ, εἰς δύο δ.

BISETVS. Ποττὰν] Μεγαρικῶς, καὶ Δωρικῶς, ἀντὶ τοῦ πρὸς τήν. ποτέχετε, προσέχετε. χρῄδετε, χρῄζετε, ἤγουν ἐθέλετε. τὸ πρέπον ἐν τούτῳ τηρεῖται. καὶ γὰρ ὁ Μεγαρεὺς μεγαριστὶ, καὶ Δωριεὺς δωριστὶ λαλεῖ, καὶ τὰ τῶν πεινώντων, καὶ πτωχευόντων ἤθη καλῶς ἡμῖν χαρακτηρίζεται.

Σχόλια. Ἀκούετον δή ποτ'.] παρὰ προσδοκίαν. δέον γὰρ εἰπεῖν προσέχετε ἡμῖν τὸν νοῦν, ἔφη τὴν γαστέρα. ἀπ' ἐκείνων. ταῦτα δὲ λέγει ὁ Μεγαρεὺς, πρὸς τὰς ἑαυτοῦ θυγατέρας, ἃς ἦγεν ἐπὶ τὸ πωλῆσαι διὰ τὸν λιμόν. μικρὰ δὲ ἡ ἔννοια τοῦ ποιητοῦ. Ἐγὼν γα καὐτός φαμι.] καὶ ἐγὼ αὐτὸς τοῦτο σύμφημι.

BISETVS. Ος ὔμε κα πρίαιτο.] ὑμᾶς ἂν πρίαιτο. τὸ γὰρ ὔμε ἀντὶ τοῦ ὑμᾶς. τὸ δὲ κα, ἀντὶ τοῦ κε, εἴτε κεν, ἤγουν ἄν.

Σχόλια. Φανερὰν ζαμίαν.] ἐπεὶ κόραι ἦσαν καὶ οὐ χοῖροι. ἡ τούτων δὲ φροντὶς καὶ δαπάνη πολλή ἐστιν. Μεγαρικά τις μαχανά.] ἀντὶ τοῦ πονηρὰ πανοῦργος μηχανή. διεβάλλοντο γὰρ ἐπὶ πορνείᾳ οἱ Μεγαρεῖς. ἄλλα μὲν λέγοντες, ἄλλα δὲ ποιοῦντες. Χοίρους γὰρ ὔμε σκευάσας.] τοὺς παρ' ὑμῖν νῦν λεγομένους δέλφακας. λέγει δὲ τοὺς μικροὺς σῦς. οὓς οἱ ἀρχαῖοι χοίρους ἐκάλουν. Ὅμηρος.

Ἔσθιε νῦν ὦ ξεῖνε τά τε δμώεσσι πάρεστι.
Χοίρε᾽. ἀτὰρ σιάλους γε σύας μνηστῆρες ἔδουσιν.

ἐκάλουν δὲ τοὺς μεγάλους χοίρους δέλφακας. ἐν γοῦν τοῖς ἑξῆς φησι. νεαρὰ γάρ ἐστιν. ἀλλὰ δελφακουμένα ἕξει μεγάλα.

BISETVS. Χοίρως] Εὐστάθιος. τῶν συῶν τὰ ἁπαλά, καὶ νεογνὰ χοῖροι λέγονται. καὶ τὴν θήλειαν σῦν, χοῖρον λέγουσιν οἱ Ἴωνες. καὶ χοῖρος ὁμωνύμως τὸ γυναικεῖον αἰδοῖον. δέλφακες δὲ, οἱ νέοι χοῖροι. κατὰ δέ τινας οἱ ἄρρενες, καὶ ἤδη τέλειοι. κυρίως δὲ αἱ θήλειαι. οὕτω λέγονται ὡς δελφύας, ἤγουν μήτρας ἔχουσαι.

B Σχόλια. Τὰς ὁπλὰς τῶν χοιρίων.] οὐ μόνον Ἀριστοφάνης ἐπὶ τῶν χοίρων τὰς ὁπλὰς εἴρηκεν. ἀλλὰ καὶ Σιμωνίδης ὁμοίως ἐπὶ χοίρου, ὁπλὰς ἐκίνει τῶν ἐμπροσθίων ποδῶν. καὶ Ἡσίοδος ἐπὶ βοῶν. μήτ' ἄρ' ὑπερβάλλων βοὸς ὁπλήν. καὶ τὸ ἐναντίον ἐπὶ τοῦ ἵππου, νύσσοντες χηλῆσιν. Ἐξ ἀγαθᾶς ὑός.] ὗν ἐπὶ θηλείας. σῦν δὲ ἐπὶ ἄρρενος. κέχρηται δὲ καὶ ἐπὶ ἄρρενος. Εἴπερ ἐξίκοισθ' οἴκαδις.] ἐκ δευτέρου εἰς τὸν οἶκον ἀφίξεσθε, τῆς πρώτης πειρασθέντες λιμοῦ. Δωρικῶς δὲ θῆλυ λέγουσι τὴν λιμόν. τὰ πρῶτα δὲ ἤγουν τὰς ἄκρας. Ῥύγχια.] τὰ ῥύγχια κυ-

C ρίως ἔφη. ἐπὶ γὰρ χοίρου λέγεται ῥύγχος. ἄμεινον δὲ ἀντὶ τοῦ γράφειν τάδε, τὰ δῆ. δωρίζει γάρ. γρυλλιξεῖτε δὲ, δίκην χοίρων βοήσετε. κοΐ δὲ ποιὰ τῶν δελφακίων φωνά. Χοιρίων μυστηρικῶν.] ὅτι ἐν τοῖς μυστηρίοις τῆς Δήμητρος χοῖρος θύεται. ἀνάκειται δὲ τὸ ζῷον τῇ θεᾷ. ἕκαστος δὲ τῶν θυομένων, ὑπὲρ ἑαυτοῦ ἔθυεν. ταῦτα δὲ καλεῖται μυστήρια.

BISETVS. Χοιρίων μυστηρικῶν.] Ἀλλὰ νῦν ἀνάγκη ταῦτα τὰ δωρικὰ ῥήματα ἅπαξ δηλῶσαι, μὴ ἐν τοῖς ἑξῆς ταὐτολογῶμεν. τὸ μὲν οὖν ἦμεν, ἀντὶ τοῦ εἰσί. πρᾶ-

D τα, πρῶτα. κἤπειτα, καὶ ἔπειτα. χ' ἠσεῖτε, καὶ ἥσετε. οἱ Δωριεῖς περισπᾶν εἰώθασι καὶ τοὺς προτέρους μέλλοντας. οὕτω γὰρ κοινῶς, τύψω, εις, ει, ετον. δωρικῶς δὲ, τυψῶ, εῖς, εῖ, εῖτον. καὶ οὕτως ἐν τοῖς λοιποῖς. τὰ δὲ πρῶτα πρόσωπα πληθυντικὰ τὰ κοινῶς εἰς μεν λήγοντα, διὰ τοῦ μες ἐκφέρουσιν, οἷον, ἥκομεν, ἥκομες, καὶ τὸ κοινὸν οἴκαδε, λέγουσιν οἴκαδις. τὸ δὲ καρυξῶ, ἀντὶ τοῦ κηρύξω. τὸ δὲ λῇς, ἀντὶ τοῦ ἐθέλεις. ποττὸ, πρὸς τὸ, οὕτω δὲ σχηματίζεται. πρὸς, προσὶ, προτὶ, ποτί. ποττὸ πῦρ, ποτὶ τὸ πῦρ, κατὰ συγ-

E κοπήν. ποττὸν Δία, πρὸς τὸν Δία. ὅκα δὲ, ὅτε, ἐπίρρημα χρονικόν. μέν γα, μέν γε. τηνόθεν, ἐκεῖθεν. τῆνος, ἐκεῖνος. ἐμπορεύομαι, ἐμπορευόμαν.

ΔΡΑΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΤΡΙΤΟΥ

Σκηνὴ τρίτη.

ΔΙΚΑΙΟΠΟΛΙΣ. ΜΕΓΑΡΕΥΣ, ΚΟΡΑΙ.

Δι. Τί ἀνὴρ Μεγαρικός; Με. ἀγοράσοντες ἥκομες.
Δι. Πῶς ἔχετε; Με. διαπεινᾶμες αἰεὶ ποττὸ πῦρ.
Δι. Ἀλλ' ἡδύ τοι νὴ τὸν Δί' ἢν αὐλὸς παρῇ.
Τί δ' ἄλλο πράττεθ' οἱ Μεγαρεῖς νῦν; Με. οἷα δή.
Ἀλλὰ γὰρ ὅκα μὲν γα τηνόθεν ἐμπορευόμαν,
Ἄνδρες πρόβουλοι τοῦτ' ἔπραττον τῇ πόλει,
Ὅπως τάχιστα καὶ κάκιστ' ἀπολοίμεθα.
Δι. Αὐτίκ' ἄρ' ἀπαλλάξεσθε πραγμάτων. Με. σᾶ μάν.

ACTVS III. SCENA

tertia.

F DICÆOPOLIS, MEGARICVS, PVELLÆ.

DI. Quid Megaricus? ME. negociatum venimus.
DI. Quomodo valetis? ME. esurimus apud focos.
DI. At suaue hoc, si tibicen adsit, per Iouem.
G *Quid aliud geritis vos Megarenses? MEG. hoc quidem.*
Sed quando illinc discessimus, primarij
In vrbe consules hoc faciebant, vti
Pereamus & celerrimè, & deterrimè.
DI. Citò ergo liberabimini à malis. MEG. cedò.

Τί δ' ἄλλο; Δι. Μεγαροῖ, πῶς ὁ σῖτος ὤνιος;
Με. Παρ' ἁμὲ πολυτίματος, ἅπερ τοὶ θεοί.
Δι. Ἅλας οὖν φέρεις; Με. οὐχ ὑμὲς αὐτῶν ἄρχετε;
Δι. Οὐδὲ σκόροδα; Με. ποῖα σκόροδ'; ὑμὲς, τῶν ἀεὶ
Ὄκχ' ἐσβαλεῖτε τὼς ἀρωραῖοι μύες,
Πάσσακι τὰς ἄγλιθας ἐξορύσσοντες;
Δι. Τί δαὶ φέρεις; Με. χοίρους ἐγώνγα μυστικάς.
Δι. Καλῶς λέγεις, ἐπίδειξον. Με. ἀλλὰ μὰν καλαί,
Ἄντεινον αἰ λῇς ὡς παχεῖαι καὶ καλαί.
Δι. Τουτὶ τί ἦν τὸ πρᾶγμα. Μεγαρ. χοῖρος ναὶ Δία.
Δι. Τί λέγεις σύ; ποδαπὴ δ' ἐστὶ χοῖρος; Με. Μεγαρικά,
Ἢ οὐ χοῖρος ἔσθ' ἅδ'. Δι. οὐκ ἔμοιγε φαίνεται.
Με. Οὐ δεινά; θᾶσθε τῶνδε τὰς ἀπιστίας,
Οὔ φατι τάνδε χοῖρον ἦμεν, ἀλλὰ μὰν
Αἰ λῇς, περίδου νῦν μοι περὶ θυμιτιδᾶν ἁλῶν
Αἰ μή 'στιν αὕτα χοῖρος Ἑλλάνων νόμῳ.
Δι. Ἀλλ' ἔστιν ἀνθρώπου γα. Με. ναὶ τὸν Διοκλέα.
Ἐμά γα. σὺ δένιν ἦμεν τίνος δοκεῖς;
Ἢ λῇς ἀκοῦσαι φθεγγομένας; Δι. νὴ τοὺς θεοὺς
Ἔγωγε. Με. φώνει δὴ τὺ ταχέως χοιρίδιον,
Οὐ χρῆσθα σιγᾷς ὦ κάκιστ' ἀπολουμένα,
Πάλιν τυ γ' ἀποισῶ ναὶ μὰ τὸν Ἑρμᾶν οἴκαδις.
Κο. Κοΐ, κοΐ.

A *Quid enim aliud? DI. quanti frumentum venditur*
Megaris? ME. in magno pretio est, sicut & Dei.
DI. Salémne fers? ME. annon vos domini estis salis?
B *DI. Nulla allia? ME. quaenam allia? quorum vòs scilicet,*
Quoties velut mures terreni irrumpitis,
Capita paxillo effoditis. DI. quid mercimonij
Igitur fers? MEG. porcas mecum apporto mysticas.
DI. Pulcrè dicis, age ostende. ME. sunt certè admodum
Pulcrae: sustolle, si placet, ut quàm corpore
C *Obeso & pulcro sint videas. DI. quid hoc rei?*
ME. Porca est, ne Iuppiter. DI. quid ais? cuiâs est, cedô,
Haec porca? ME. Megarica: annon porca est. DI. mihi secus
Apparet. ME. non indignum hoc est? videte quae
Sit haec incredulitas, porcam non esse ait.
D *At, si lubet, depone tu mecum sales*
Thymo tritos, an non porca haec fiet, & quidem
Graecorum lege. DI. porca hominis? ME. per Dioclem
Mea est. tu cuius illam esse putas? an cupis
Audire grunnientes? DI. ita volo, per Deos.
ME. Vocem porcella ede ocyus: cave sileas,
Male perdita, aut, per Hermē, referam te domū.
PV. Coî, coî.

Σχόλια. Ἀγοράσοντες ἥκομες.] ἐν ἀγορᾷ διατρίψοντες ἤλθομεν, ἢ ὠνησόμενοί τι ἢ πωλήσοντες. Διαπεινᾶμες.] πινόμεν ὤφειλεν εἰπεῖν πρὸς τὸ πῦρ καθήμενοι. χειμῶνος γὰρ οἱ πότοι πρὸς τὸ πῦρ γίνονται. ὁ δὲ πεινῶμεν εἶπε διὰ τὸν λιμόν. ἢ ἐσχάτως πεινῶμεν. ὥστε καὶ τὰ ἱμάτια ἀποδυόμενοι καθεζόμεσθα πρὸς τῷ πυρὶ διὰ τὸ ψῦχος. ἢ διὰ πύρως καὶ ἐκτόπως πεινῶμεν. ὃ καὶ βέλτιον. Ἀλλ' ἡδύ τοι νὴ τὸν Δί' ἦν αὐλὸς παρῆ] ὡς ἐπὶ τῶν πινόντων τὸν αὐλόν. ὅτι τὸ πῦρ, εὐωχίας σημαντικόν. ὥστε ἡδὺ ἦν καθῆσθαι μετ' αὐλῶν. Ὅπως τάχιστα.] καὶ τοῦτο παρ' ὑπόνοιαν πικρῶς ἐπήγαγε τὸ ἀπολλύμεθα. ἔδει γὰρ εἰπεῖν ὅτι ὅπως σωθῶμεν. Αὐτίκ' ἄρ' ἀπαλλάξεσθε.] πρὸς τὸ ῥηθὲν παρὰ τοῦ Μεγαρέως ἀπλούστερον ὁ Δικαιόπολις ἀστείως. εἰ γὰρ ἀπόλλυσθέ φησι, ἀπαλλάττεσθε ἂν πραγμάτων. σημαίνει δὲ ἀντὶ τοῦ τί μήν. τί γὰρ ἄλλο καταλείπεται ἢ τοῦτο. Ἅπερ τοὶ θεοί.] ἀντὶ τοῦ ὥσπερ οἱ θεοὶ πολυτίμητοί εἰσι καὶ τίμιοι, οὕτω καὶ ὁ σῖτος πολλῆς τιμῆς ἐστι. παίζει οὖν.

BISETVS. Ἅπερ τοί.] Παρ' ἁμὲ, παρ' ἡμᾶς. ὅμοιον παρ' ἁμῖν. ὅπερ μᾶλλον ἐν χρήσει. τὸ δὲ ψιλοῦν τὰ δασέα, Αἰολέων ἐστίν. Ἴωνες μέντοι καὶ αὐτοὶ ταυτὸ ποιοῦσι, καὶ πάλιν Ἴωνες τὰ ψιλούμενα δασύνουσιν, οἷον ἀντὶ τοῦ χιτὼν, κιθὼν λέγουσι, καὶ βόθρακος, ἀντὶ τοῦ βάτραχος.

Σχόλια. Ἅλας οὖν φέρεις.] ἐν Νισαίᾳ τῆς Μεγαρίδος ἅλες πήγνυνται. ἦν δὲ ὁ τόπος ὑπήκοος τῶν Ἀθηναίων. Ὑμὲς αὐτῶν ἄρχετε.] διὰ τὸ θαλασσοκρατεῖν τοὺς Ἀθη-

E ναίους, ἔφη ὑμεῖς αὐτῶν ἄρχετε. Οὐκ ἐσβαλεῖτε.] ἐσβαλεῖν ἐστὶ τὸ τινὰς ἐν ἀγροῖς εἰσελθόντας ἐκκόψαι πάντα τὰ ἐν αὐτοῖς. λέγει οὖν ὁ Μεγαρικὸς ὅτι ποῖα σκόροδα, ἅτινα ὑμεῖς ἐπελθόντες τοῖς χωρίοις τῆς Μεγαρίδος, καθάπερ γήινοι μύες ἐκκόπτετε. ἀπὸ δὲ τῶν σκορόδων ἀνήνεγκε καὶ τὰ ἄλλα πάντα. τούτων δὲ ἐμνήσθη ὡς μάλιστα τῶν οὕτως εὐτελῶν φειδομένων τῶν Ἀθηναίων.

BISETVS Ὄκχ' ἐσβαλεῖτε.] ὅτι, ὁπόταν ἐσβαλεῖτε, F ὡς, εἴτε ὥσπερ ἀρουραῖοι, καὶ ἄγριοι μύες. τὸ ὡς νῦν ἀντὶ τοῦ ὥσπερ λαμβάνεται. ἀλλαχοῦ δὲ ἀντὶ τοῦ οὕτως, ὅθεν καὶ τὸ ὡς ἀποβολῇ τοῦ τ. Ὅμηρος Ιλ Γ.

Τὼς δέ σ' ἀπεχθήρω, ὡς νῦν ἔκπαγλ' ἐφίλησα.

Σχόλια. Πάσσακι.] ὑπονοεῖς ἐκ τοῦ πασσάλου. ἄγλιθας δὲ, τὰς κεφαλὰς τῶν σκορόδων. φησὶν οὖν, ὅτι ὥσπερ ἀρουραῖοι μύες, ὀρύσσετε τῷ πασσάλῳ τὰς ἄγλιθας. Χοίρους ἐγώνγα μυστικάς.] διὰ τὸ ἐν τοῖς μυστηρίοις τῆς Δήμητρος θύεσθαι χοίρους. Ἄντεινον αἰ λῇς.] ἀνάτεινον εἰ βούλει. καὶ κρεμάσας ἐπίσκεψαι πόσου βάρους εἰσίν. εἰώθασι δ' οἱ τὰς ὄρνεις ὠνούμενοι ἀνατείνειν ταύτας καὶ G τὸ βάρος αὐτῶν σκοπεῖν, καὶ οὕτω καταλαμβάνειν εἰ παχεῖαι. ἀπὸ τούτων οὖν καὶ ἐπὶ τῶν χοίρων τοῦτο ποιῆσαι παρακελεύεται. Τουτὶ τί ἦν τὸ πρᾶγμα.] ὁ Ἀττικὸς κρεμάσας τὴν παῖδα ὁρᾷ τὸ αἰδοῖον αὐτῆς. καὶ ἐρωτᾷ περὶ αὐτοῦ, ὅτι ποτέ ἐστιν. οὐ γὰρ ἦν ὅμοιον τῷ αἰδοίῳ τοῦ χοίρου.

BISETVS. Ποδαπὴ δ' ἐστί;] ποδαπὴ δέ ἐστι; κατὰ κρᾶσιν καὶ χασμῶδον, ποδαπὴ δή 'στι, ποδαπὴ δὲ

Καὶ

[illegible] ἀνὴρ [illegible] δὲ, ἢ ἀρετὴ [illegible].

Σχόλια. Ἡ σοὶ χοῖρος εἶναι δοκεῖ;] τὸ αἰδοῖον δείκνυσι τῆς παιδός. Θᾶσθε τοῦδε τᾶς ἀπιστίας.] ὁ Μεγαρεὺς ἐπεὶ ἀπιστεῖ φησι τοῦ Δικαιοπόλιδος τὰς ἀπιστίας. Ἀλλὰ μὰν αἰ λῇς] ἀλλὰ μὴν ἐὰν θέλῃς. τὸ δὲ περίδου μοι θυμάρεως.] περὶ [illegible] περιδόμεθα. Περὶ θυμιτίδαν ἁλῶν.] εἰ βούλει φησὶ ποιησώμεθα συνθήκας περὶ θυμιτίδων ἁλῶν, ἤτοι μετὰ θύμου τεθειμένων. καὶ ἑτέρωθι. ἅλας θυμίτας [illegible] καὶ κρόμμυα. Αἰ μή ἐστιν αὐτὴ χοῖρος.] ὅτι φησιν, ὅτι καὶ τὸ γυναικεῖον αἰδοῖον χοῖρον ἐκάλουν οἱ Ἕλληνες. διὰ τοῦτο γοῦν ὁ Ἀττικὸς ἐπιφέρει. ἀλλ' ἔστιν ἀνθρώπου. Ναὶ τὸν Διοκλέα] Διοκλῆς ἥρως τιμᾶται παρὰ Μεγαρεῦσιν, ᾧ καὶ ἀγῶνα τελοῦσι τὰ Διόκλεια. οὗ καὶ Θεόκριτος μέμνηται.

Νισαῖοι Μεγαρῆες ἀριστεύοντες ἐρετμοῖς,
Ὄλβιοι οἰκοίητε τὸν Ἀττικὸν ὡς περίαλλα
Ξεῖνον τιμάσατε Διοκλέα τὸν φιλόπαιδα.

ὅτι δὲ ἐπὶ τῷ Διοκλεῖ ἔθηκεν ἀγῶνα, Ἀλκάθους ὁ Πέλοπος, ἐπιτελοῦσιν οἱ Μεγαρεῖς. Οὐ χρῆσθ' ἀσιγᾶς.] λεληθότως πρὸς τὰ χοιρίδια λέγει, οὐ χρῆσθ' ἀσιγᾶς.

Bis. Ἄλλως. ὁ Μεγαρεὺς μίαν τῶν θυγατέρων προσφωνεῖ, ὡς δῆλον ἐκ τοῦ τύ γ' ἀποισῶ. διὸ καὶ κάκιστ' ἀπολουμένα, ἀντὶ τοῦ ἀπολουμένη· ἢ ἐπὶ τούτων ἔννοια αὕτη. ὦ θυγατέρες κάκιστα ἀπολούμεναι νῦν μὴ ἔστε [illegible] σιγᾶν, ἀλλὰ φωνεῖν, καὶ χοῖρον τῇ σῇ φωνῇ μιμεῖσθαι δεῖ. τὸ χρῆσθα ἐστὶ δεύτερον πρόσωπον τοῦ [illegible] τὸ χρῆ [illegible] ἀφαιρέσει χρέω χρῆς. καὶ Ἀττικῶς προστεθέντος τοῦ θ κατὰ πλεονασμὸν, ὡς τὸ οἶδας, οἶσθα, ἢ κατὰ συγκοπὴν οἶσθα. οὕτω καὶ ἦσθα, ἀπὸ τοῦ ἦς, [illegible]. ἰστέον δὲ ὅτι τὸ χρὴ, ὅταν σημαίνῃ τὸ δεῖ, καὶ χρείαν ἔχειν, μετὰ γενικῆς συντάσσεται, ὡς καὶ ἐνταῦθα. οὕτω καὶ παρ' Ὁμήρῳ Ιλ. Η.

—οὐδέ τί σε χρὴ
Ταύτης ἀφροσύνης.

ἀντὶ τοῦ, οὐ δεῖ σοι, οὐκ ἔστι σοι χρεία ταύτης ἀφροσύνης. οὐ δεῖ σε εἶναι οὕτως ἄφρονα. Ἐν Ὀδυσσείᾳ.

Τηλέμαχ', οὐ μέν σε χρὴ ἔτ' αἰδοῦς οὐδ' ἠβαιόν.

Εὐστάθιος τοῦτο ἑρμηνεύων λέγει, [illegible] ἐστιν ἀρχαϊκὴ συνήθης. ἀντὶ τοῦ, οὐκέτι σοι χρεία ἐστὶν αἰδοῦς. ἴσως δὲ τὸ χρὴ, ὅταν οὐ δηλοῖ τὸ [illegible] ἀλλὰ τὸ δεῖ, γενικῇ χαίρει, ὅτι ἐκ τοῦ χρήζω γίνεται, ὃ σημαίνει χρείαν ἔχω. διὸ καὶ ἐν τῷ [illegible] ὡς ἀπὸ τοῦ χρήζω [illegible] τοῦ χρῆσθαι κλίνεται [illegible] τοῦτο μόνον [illegible]. τὸ δὲ, πάλιν τύ γ' ἀποισῶ οἴκαδις, τοῦτο βούλεται δηλοῦν. εἰ καὶ σιωπήσῃς [illegible], ἐγώ σε πρὸς τὸν οἶκον, ἢ οἴκαδε ἀποίσω, ἵνα πάλιν πεινῇς.

Σχόλια. Πάλιν τύ γ' ἀποισῶ.] ἐὰν σιωπήσητε, ἀποφέρω πάλιν ὑμᾶς οἴκαδε λιμώττοντας. Κοΐ κοΐ.] αἱ παῖδες μιμοῦνται τὴν χοίρων φωνὴν κοΐ κοΐ λέγουσαι.

Με. Αὕτα 'στὶ χοῖρος. Δι. νῦν γε χοῖρος φαίνεται.
Ἀτὰρ ἐκτραφείς γε κύσθος ἔσται πέντ' ἐτῶν.
Με. Σάφ' ἴσθι ποτ τὰν ματέρ' εἰκασθήσεται.
Δι. Ἀλλ' οὐδὲ θύσιμός ἐστιν αὑτηί. Με. σᾶ μάν;
Πᾷ δ' οὐχὶ θύσιμός ἐστι; Δι. κέρκον οὐκ ἔχει.
Με. Νέα γάρ ἐστιν, ἀλλὰ δελφακουμένα
Ἑξεῖ μεγάλαν τε καὶ παχεῖαν κἠρυθράν.
Ἀλλ' αἰ τράφειν λῇς, ἅδε τοι χοῖρος καλά.
Δι. Ὡς ξυγγενὴς ὁ κύσθος αὐτῆς θατέρᾳ.
Με. Ὁμοματρία γάρ ἐστι, κἠκ ταὐτοῦ πατρός.
Αἰ δ' ἂν παχυνθῇ, κἀναχνοανθῇ γ' ἐν τρίχι,
Κάλλιστός ἐστι χοῖρος Ἀφροδίτᾳ θύειν.
Δι. Ἀλλ' οὐχὶ χοῖρος τῇ 'φροδίτῃ θύεται.
Με. Οὐ χοῖρος; Ἀφροδίτᾳ μόνᾳ γε δαιμόνων,
Καὶ γίνεταί γα τᾶνδε τᾶν χοίρων τὸ κρῆς
Ἅδιστον, αἴ τ' ὀδελοῖ 'μπεπαρμένον.

ME. Hæc porca eſt. DI. apparet nunc porca ſcilicet:
Sed adultus & quinque annorum cunnus mihi ſit.
ME. Certo ſcias, quòd matri hæc exæquabitur.
DI. At ſacrificari iſthæc nequit. ME. qui dum nequit
Sacrificari? cedò. DI. quia caudam non habet.
ME. Iuuencula eſt: ſed vbi perfecta ætate erit,
Habebit ingentem, & ſatis craſſam, & rubram.
Sed ſi educare voles, pulcra hæc porca eſt tibi.
DI. Vt vnus cunnus alteri cognatus eſt.
ME. Quia ex eadem matre, & vno ſunt patre.
At cùm pingues fuerint, & hirtis crinibus,
Tum Veneri ſacrificare porcam erit optimum.
DI. At Veneri porca ſacrificari non ſolet.
ME. Non porca? immò ſoli Veneri ex Dîs omnibus,
Et harum porcarum caro fit ſuauiſſima,

Σχόλια. Νῦν γε χοῖρος φαίνεται.] νῦν σαφῶς σημαίνει, ὅτι χοῖρος τὸ γυναικεῖον αἰδοῖον λέγεται. ἔτι δὲ καὶ κύσθος. ποτ τὰν ματέρα δὲ, πρὸς τὸ τῆς μητρὸς αἰδοῖον. Θύσιμος.] διὰ τὸ εἶναι αὐτὴν γυναικεῖον τοῦτο ἔφη. Κέρκον οὐκ ἔχει.] τὰ γὰρ κόλουρα ἐν ταῖς ἱερουργίαις οὐ θύεται, καὶ καθόλου πηρὰ ἢ μὴ τέλειον ὄντα, οὐ θύεται τοῖς θεοῖς. Νέα γάρ ἐστι.] ἀντὶ τοῦ [illegible], καὶ αὐξομένη ἕξει παχεῖαν καὶ μεγάλην οὐράν. τοὺς γὰρ μείζονας λοιπὸν χοίρους δέλφακας ἐκάλουν. ἅμα δὲ καὶ ὡς ἐπὶ κόρης παίζει. ὅτι ἕξει μεγάλην οὐρὰν τὴν τοῦ ἀνδρὸς πόσθην. αἰνίττεται δὲ εἰς τὸ κακέμφατον.

BISETVS. Κἠρυθράν.] καὶ ἐρυθράν. Τράφειν λῇς] τρέφειν ἐθέλεις. [illegible] εἰς α δωρικῶς ἐτράπη, ὥσπερ ἐν τῷ αἴκα, ἀντὶ τοῦ εἴκε καίτοι ἐξαιρεῖται. οὕτω καὶ τύπτειν, τύπτεν.

Σχόλια. Ὡς ξυγγενὴς ὁ κύσθος.] τῇ ἑτέρᾳ φησὶ κύσθος ὅμοιός ἐστι. διὰ τὸ ἀδελφὰς εἶναι αὐτάς. Κἀναχνοανθῇ.] ἀντὶ τοῦ δασυνθῇ. χνοῦς γὰρ ἡ πρώτη θρὶξ καὶ λεπτή. τουτέστιν ἐὰν ἀκμάσῃ καὶ ἡβήσῃ. Κάλλιστός ἐστι χοῖρος.] κοινὴ ἡ ἔννοια ἐπί τε τοῦ ζώου τοῦ χοίρου, καὶ ἐπὶ τοῦ αἰδοίου τῆς κόρης. πάνυ δὲ μετὰ χάριτος ἔφη. ἅμα μὲν πρὸς θυσίαν, ἅμα δὲ καὶ πρὸς τὴν συνουσίαν. τυθῆναι διὰ αὐτὴν λέγει τῇ Ἀφροδίτῃ, τὸ φθαρῆναι αὐτήν. Ἀλλ' οὐχὶ χοῖρος.] πολλοὶ τῶν Ἑλλήνων οὐ θύουσι χοίρους τῇ Ἀφροδίτῃ, ὡς βδελυττομένῃ διὰ τὸν Ἄδωνιν, αὐτόν. Μόνᾳ γε δαιμόνων.] αὐτῇ μόνῃ μάλιστα ὁ χοῖρος θύεται, ὡς πρὸς τὸ αἰδοῖον.

BISETVS. Τὸ κρῆς] τὸ κρέας, κρᾶσις. οὕτω καὶ Θεόκριτος εἰδ. α.

Ἁ χίμαρος· χιμάρῳ γὰρ καλὸν κρῆς, ἔστε κ' ἀμέλξῃς.

Σχόλια. Τὸν ὀδελὸν ἐμπεπαρμένον.] Βοιωτοὶ τὸν ὀβελὸν, ὀδελὸν λέγουσι.

BISETVS. Ο δὲ νοῦς ἐστί. ἀνὰ τὸν ὀβελὸν ἐμπεπαρμένον. ἐν τῷ ὀβελῷ ἐμπεπαρμένον. τὸ δὲ ναὶ τὸν Ποτείδαν, ἀντὶ τοῦ, ναὶ τὸν Ποσειδῶνα. τὸ σ εἰς τ ἐτράπη, A καὶ μεταπλασμὸς τῆς κλίσεως γέγονεν, ὡς ἀπὸ τῆς εὐθείας ὁ Ποτείδας, τὸ δὲ κἄνευ γα, ἀντὶ τοῦ καὶ ἄνευ γε. τοῦ πατρὸς ἐσθίοιεν δηλονότι.

Δι. Ηδη δ' ἄνευ τῆς μητρὸς ἐσθίοιεν ἄν.
Με. Ναὶ τὸν Ποτιδᾶν. αἱ χἄνδυγα τῶ πατρός.
Δι. Τί δ' ἐσθίει μάλιστα; Με. πάνθ' ἃ κὰ δίδως.
Αὐτὸς δ' ἐρώτη. Δι. χοῖρε, χοῖρε. Κό. κοΐ κοΐ.
Δι. Τρώγοις ἂν ἐρεβίνθους; Κό. κοΐ, κοΐ.
Δι. Τί δαὶ φιβάλεως ἰσχάδας; Κό. κοΐ κοΐ.
Δι. Τί δαί, σῦκα τρώγοις αὐτὸς ἄν; Κό. κοΐ κοΐ.
Δι. Ως ὀξὺ πρὸς τὰς ἰσχάδας κεκράγατε.
Ενεγκάτω τις ἔνδοθεν τῶν ἰσχάδων,
Τοῖς χοιριδίοισιν. ἆρα τρώξονται; βαβαί,
Οἷον ῥοθιάζουσ' ὦ πολυτίμηθ' Ηράκλης,
Ποδαπὰ τὰ χοιρί', ὡς Τραγασαῖα φαίνεται,
Αλλ' οὐχὶ πάσας κατέτραγον τὰς ἰσχάδας.
Με. Εγὼ γὰρ αὐτῶν τάνδε μίαν ἀνειλόμαν.
Δι. Νὴ τὸν Δί', ἀστείω γε τὼ βοσκήματε,
Πόσου πρίωμαί σοι τὰ χοιρίδια λέγε.
Με. Τὸ μὲν ἕτερον τούτων, σκορόδων τροπαλλίδος.
Τὸ δ' ἅτερον αἰ λῇς, χοίνικος μόνας ἁλῶν.
Δι. Ωνήσομαί σοι, περίμεν' αὐτοῦ. Με. ταῦτα δή
Ερμ' ἐμπολαῖε, τὰν γυναῖκα τὰν ἐμὰν
Οὕτω μ' ἀποδόσθαι, τάν τ' ἐμαυτῶ ματέρα.

Cùm ſit igitur vera. DI. num ſine matre comedunt?
ME. Per Neptunum, etiam ſine patre. DI. quid potiſſimùm
Comedunt? ME. quidquid dederis. ſed tute interroga.
B *DI. Porca, porca. PV. coî, coî.*
DI. Comedis ne ciceres & mentas? PV. coî, coî.
DI. Quid autem? an caricas comedis? PV. coî, coî.
DI. Quid ergo? an ficos deuoras? PV. coî, coî.
DI. Quàm clare ad caricas grunniſtis, efferat
Huc aliquis caricas domo hiſce porculis.
Nunquid eas comedistis? papæ, quanto vorant
Cum ſtrepitu! proh magne Hercules: è quo ſolo
C *Sunt hæ porcellæ? quàm voraces ſucculæ?*
Atqui non omnes deuorarunt caricas.
ME. Ego hanc vnam illis ſubtraxi modò caricam.
DI. Vrbanæ & lepidæ ſunt hæ pecudes per Iouem,
Quanti iſtas emero à te porcellas, cedo?
ME. Harum alteram alliorum manipulo, alteram
D *Vno ſalis chœnice: ſiquidem volueris.*
DI. Emam abs te, age manedum iſthic. ME. vtinam, ô Mercuri
Negociator, tantidem vxorem meam,
Meamq́ matrem vendere liceat mihi.

Σχόλια. Πάντ' ἃ δίδως.] ἅ τινα ἂν παραβάλῃς αὐτοῖς ἐσθίουσιν. Τρώγοις ἐρεβίνθους] ἔπαιξε πρὸς τὸ αἰδοῖον τοῦ ἀνδρός. ἐπεὶ καὶ ἐρέβινθον αὐτὸ καλοῦσι. Τί δαὶ φιβάλεως] τόπος Μεγαρίδος. ἄλλοι Αττικῆς. ἀμφιβάλλεται γάρ. γένος δὲ συκῆς ἡ φίβαλις ἐπιτήδειον εἰς ξηρασίαν ἰσχάδων. ἐπεὶ ἀπὸ τοῦ ἰσχναίνεσθαι, ἰσχὰς καλεῖται. καὶ τοὺς ἰσχνοὺς τῶν ἀνθρώπων φιβάλεις καλοῦσιν. ὁ δὲ τόπος φιβάλεως προπαροξυτόνως, ὡς κορώνεως πελέκεως. Οἷον ῥοθιάζουσ'.] ἀθρόον καὶ μετὰ κτύπου φωνῆς ὁρμῶσι καὶ ἐσθίουσι. θαυμαστικῶς δὲ ἐπὶ μετὰ ῥόθου καὶ ψόφου ἐσθίουσιν. Τραγασαῖα.] ἀπὸ τοῦ τρώγειν ἔπαιξεν. ἅμα δὲ καὶ ὡς ἀπὸ πόλεως. Τὰν δὲ μίαν ἀνειλόμαν.] τῶν ἰσχάδων δηλονότι μίαν ἔλαβον. Αστείω γε τὼ βοσκήματε.] ἀνθηρὰ καὶ καλὰ τὰ βοσκήματα. ἐπὶ χοίρων δὲ καλεῖται τὸ βόσκημα. Ξενοφῶν δὲ ἐν ἑβδόμῳ τῆς παιδείας καὶ ἐπὶ ἵππων τέθεικε τὴν λέξιν. Σκορόδων τροπαλλίδος.] διαβάλλει τοὺς Μεγαρέας, ὅτι εἰς τοσοῦτον ἦλθον πενίας, ὥστε τὰ τέκνα πωλεῖν δεσμοῦ σκορόδων καὶ χοίνικος ἁλῶν. E τροπαλλὶς δὲ, ἡ δέσμη τῶν σκορόδων. ἀστείως δὲ ὁ Μεγαρεὺς ἅμα καὶ πεινασθεὶς ταῦτα παρὰ τοῦ Δικαιοπόλιδος ζητεῖ, ἃ πρότερον οἱ Μεγαρεῖς ἄλλοις παρεῖχον. Ερμ' ἐμπολαῖε.] τὸ πλῆρες Ερμᾶ. λείπει δὲ τὸ γένοιτο. ἐμπολαῖε δὲ, ἐμπορικὲ πραγματευτικέ. ὁ Μεγαρικὸς δὲ πάνυ καλῶς ἐμφαίνει τὸν πολὺν λιμόν. ὡς εὐτυχῶς γὰρ πωλήσας τὴν θυγατέρα αὐτοῦ καὶ καλῶς, εὔχεται πάλιν οὕτως ἀποδόσθαι καὶ τὴν μητέρα. ἐμφαίνει δὲ τὸν μέγαν λιμόν.

F

ΔΡΑΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΤΡΙΤΟΥ

Σκηνὴ τετάρτη.

ΣΥΚΟΦΑΝΤΗΣ, ΜΕΓΑΡΕΥΣ,
ΔΙΚΑΙΟΠΟΛΙΣ.

ACTVS III. SCENA

quarta.

SYCOPHANTA, MEGARICVS,
DICAEOPOLIS.

BIS. Νῦν ἥκει Συκοφάντης, ὃς καὶ τὸν Μεγαρέα, καὶ τὰ αὐτοῦ χοιρίδια ὡς πολέμια φαίνειν ἀπειλεῖ. ἀλλὰ Δικαιόπο-G λις τὴν αὐτοῦ φάσιν καταγελᾷ, καὶ αὐτὸν ἀπωθεῖ, καὶ τὸν Μεγαρέα τῆς συκοφαντίας, καὶ πραγμάτων ἀπαλλάττει.

Συ. Ανθρωπε, ποδαπός; Με. χοιροπώλας Μεγαρικός.
Συ. Τὰ χοιρίδια τοίνυν γ' ἐγὼ φανῶ ταδὶ

SY. Heus tu, cuias es? ME. porculator Megaricus.
SY. At ego quadruplator ſum, qui te iam deferã,

Πολέμια καὶ σύ. Με. τοῦτ' ἐκεῖν', ἥκει πάλιν
Ὅθεν περ ἀρχὰ τῶν κακῶν ἁμῖν ἔφυ.
Συ. Κλάων Μεγαρεῖς. οὐκ ἀφήσεις τὸν σάκον;
Με. Δικαιόπολι, Δικαιόπολι φαντάζομαι.
Δι. Ὑπὸ τοῦ; τίς ὁ φαίνων σ' ἐστίν; Με. οἱ δ' ἀγορανόμοι.
Δι. Τοὺς συκοφάντας οὐ θύραζ' ἐξείρξετε;
Τί ἦν μαθὼν φαίνεις ἄνευ θρυαλλίδος;
Συ. Οὐ γὰρ φανῶ τοὺς πολεμίους; Δι. κλάων γε σὺ
Εἰ μὴ 'τέρωσε συκοφαντήσεις ἰών.
Με. Οἷον τὸ κακὸν ἐν ταῖς Ἀθάναις τοῦτ' ἔνι.
Δι. Θάρρει Μεγαρίκ', ἀλλ' ἧς τὰ χοιρίδι' ἀπέδου
Τιμῆς, λαβὲ ταυτὶ τὰ σκόροδα καὶ τοὺς ἅλας·
Καὶ χαῖρε πολλά γ'. Με. ἀλλὰ μὰν οὐκ ἐπιχώριον.
Δι. Πολυπραγμοσύνης νῦν, ἐς κεφαλὴν τρέποιτ' (ἐμοί.
Με. Ὦ χοιρίδια πειρῆσθε κἄνευ τῶ πατρὸς
Παίειν ἐφ' ἁλὶ τὰν μᾶδδαν, αἴκα τις διδῷ.

A Cum porculis, quaſi hoſtes. ME. hoc illud redit
Eódem: vnde & prima mali labes extitit.
SY. Male Megariſſ ibis. non mittes ſacculum?
ME. Dicæopoli, Dicæopoli, accuſor miſer.
DI. A quo? quis ille quadruplator? ME. hem præſides
B Fori. DI. cur Sycophantas non expellitis
Forâs? quid tu quadruplare ſine funalibus?
SY. Non deferam hoſtes? DI. malè multaberis niſi
Abeas, & tua negotia alibi exerceas.
ME. Quale hoc in vrbe Athenienſium malū eſt?
DI. Bono animo es Megarice: & quo pretio porculas
Mihi vendidiſti, hoc cape, ſales & allia.
C Vale multū. ME. hoc noſtra nō fert mos patria.
DI. Vah curioſitas hæc, in meum caput
Illud vale redundet. ME. ô mea porcula
Nunc intus ſolicitamini etiam ſine patre,
Vt panem cum ſale edatis, ſiquis det modò.

Σχόλια. Ἐγὼ φανῶ.] ἀποδείξω. ἔστι δὲ ἡ φάσις ὄνομα δίκης οὕτω καλουμένης. Ὅθενπερ ἀρχά.] ἐκ τοῦ συκοφαντεῖν δηλονότι. Κλάων Μεγαρεῖς.] ἐπὶ τῇ Μεγαρέων ἐχρήσατο φωνῇ, ἀντὶ τοῦ οἰμώξεις, ἢ εἰς Μέγαρα ἀπελεύσῃ, ἢ τὰ Μεγαρέων φρονήσεις, ἢ τῇ Μεγαρέων διαλέκτῳ χρήσῃ. Οὐκ ἀφήσεις τὸν σάκον.] σάκος νῦν δι' ἑνὸς κ. ἀνωτέρω δὲ διὰ δύο. Φαντάζομαι.] ἀντὶ τοῦ συκοφαντοῦμαι. καλεῖ δὲ τὸν Δικαιόπολιν πρὸς τὸ συμμαχῆσαι αὐτῷ. Φαίνεις ἄνευ.] πρὸς τὴν ὁμωνυμίαν παίζει. Εἰ μὴ 'τέρωσε.] εἰ μὴ ἀλλαχοῦ ἀπελθὼν ἑτέρους συκοφαντήσεις. Οἷον τὸ κακόν.] τὸ τῶν συκοφαντῶν. διαβάλλει οὖν τοὺς Ἀθηναίους ὡς πολλοὺς συκοφάντας ἔχοντας. Ἀλλὰ μὰν οὐκ ἐπιχώριον.] τὸ χαίρειν διὰ τὰ κατέχοντα ἡμᾶς κακά. Πολυπραγμοσύνης.] ὅτι προσειπὼν ἐφθεγξάμην τὸ χαίρειν, εἰς κεφαλήν μου τραπείη. λείπει δὲ τὸ ἕνεκα. ἕνεκα τῆς πολυπραγμοσύνης. D ὁ δὲ λόγος, ἀλλὰ τὸ χαίρειν ἔλθοι εἰς τὴν κεφαλήν μου. ὅτι πολυπραγμονῶ εἰπών σοι χαίρειν. οὕτω δὲ ἔλεγον οἱ Ἀττικοὶ ἐν κατευχῇ ὁμοίως τινὸς, εἰς κεφαλὴν τράποιτο. τοῦτο δὲ ἐπὶ κακῶν λέγοντες. ἐπεὶ δὲ ὁ Μεγαρεὺς λέγει οὐκ εἶναι αὐτοῖς ἐπιχώριον τὸ χαίρειν, φησὶν ὁ Ἀττικὸς διὰ τὴν πολυπραγμοσύνην εἰς τὴν ἐμὴν κεφαλὴν τρέποιτο τὸ χαίρειν ἀντὶ τοῦ ὅτι πολυπράγμων εἰμὶ, εἰπών σοι μὴ βουλομένῳ τὸ χαίρειν, γένοιτο τοῦτο εἰς τὴν ἐμὴν κεφαλὴν τραπῆναι. ἀστείως δὲ πάνυ. κἄνευς δὲ ἀντὶ τοῦ καὶ χωρίς. Παίειν ἐφ' ἁλὶ τὰν μᾶδδαν.] ἐσθίειν μετὰ τῶν ἁλῶν τὸν ἄρτον διὰ τὸ ἀπορεῖν προσφαγίου.

E

ΣΤΡΟΦΗ κώλων κδ'.

Χο. Εὐδαιμονεῖ γ' ἅνθρωπος. οὐκ ἤκουσας οἷ προβαίνει
Τὸ πρᾶγμα τοῦ βουλεύματος; καρπώσεται γὰρ ἀνὴρ
Ἐν τῇ 'γορᾷ καθήμενος.
Κἂν εἰσίῃ τις Κτησίας,
Ἢ συκοφάντης ἄλλος, οἰ-
μώζων καθεδεῖται.
Οὐδ' ἄλλος ἀνθρώπων ὑποψωνῶν σε πημανεῖται.
Οὐδ' ἐξομόρξεται Πρέπις τὴν εὐρυπρωκτίαν σοι.

STROPHE.

CH. Beatus hic homo'ſt: non audiſti quorſum inſtitutum
Euadat hoc negocium? fructum iſte conſequetur
F Vir, in foro qui conſidet:
Et ſi quis intret Cteſias,
Aut Sycophanta reprobus,
Mærens reſidebit:
Nec quiſquam alius opſonando damnum tibi inferet: nec
Tibi inſculpet ſuam Prepis Cinediam nefandam,

Σχόλια. Εὐδαιμονεῖ γ' ἄνθρωπος.] ἐξελθόντων τῶν ὑποκριτῶν καὶ μένοντος τοῦ χοροῦ, μονοστροφικὸν πεποίηκεν ἐξάκωλον δι' ὧν ἡγοῦνται στίχοι ἰαμβικοὶ τετράμετροι καταληκτικοὶ δύο. μεθ' οὓς κῶλα δίμετρα ἀκατάληκτα τὸ δ' αὐτὸ καὶ ἐπὶ τῶν ἑξῆς τεσσάρων περιόδων. καὶ αἱ μὲν πρῶται παραγράφῳ, ἡ δὲ τελευταία κορωνίδι σημειοῦται. Ἐν τῇ 'γορᾷ καθήμενος.] ἐν τισὶν εὑρέθη, ἐν τῇ ἀγορᾷ καθήμενος, μόνους τοὺς καρποὺς G ἐξοίσεται. Κτησίας.] οὗτος ὡς συκοφάντης διαβάλλεται. Ὑποψωνῶν σε.] προκαταλαμβάνων. ὅτι ὀψώνια κακουργῶν βλάψει. διότι αὐτὸς μόνος συναλλάττει τὰς ἀγοράς. ἄλλως. προστιθεὶς τῇ ὀψωνίᾳ. εἰσὶ γὰρ πολλοὶ διὰ μικρᾶς προσθήκης ὠνούμενοι. σημαίνεται δὲ τὸ βλάψει. λυπήσει ὦ Δικαιόπολι. Ἐξομόρξεται.] ἐναποψήσεται ἐναπομάξει. ὡς καταπύγων δὲ κωμῳδεῖται ὁ Πρέπις. ἀντὶ τοῦ οὐκ ἀνέξῃ τῆς κιναιδείας Πρέπιδος.

Οὐδ᾽ ὠστιεῖ Κλεωνύμῳ.
Χλαῖναν δ᾽ ἔχων φανὴν, δίει.
Κοὐ ξυντυχὼν Ὑπέρβολος
Δικῶν ἀναπλήσει.
Οὐδ᾽ ἐντυχὼν ἐν τῇ ᾽γορᾷ πρόσεισί σοι βαδίζων
Κρατῖνος. ἀεὶ κεκαρμένος μοιχὸν, μιᾷ μαχαίρᾳ.
Οὐδ᾽ ὁ περιπόνηρος Ἀρτέμων
Ὁ ταχὺς ἄγαν τὴν μουσικὴν,
Ὄζων κακὸν τῶν μασχαλῶν,
Πατρὸς τραγασαίου.
Οὐδ᾽ αὖθις αὖ σε σκώψεται Παύσων ὁ παμπόνηρος.
Λυσίστρατός τ᾽ ἐν ἀγορᾷ Χολαργέων ὄνειδος.
Ὁ περιαλουργὸς τοῖς κακοῖς
Ῥιγῶν τε καὶ πεινῶν ἀεί.
Πλεῖν ἢ τριάκονθ᾽ ἡμέρας
Τοῦ μηνὸς ἑκάστου.

A *Nec te premet Cleonymus:*
I, lana amictus ſplendida:
Nuſquam incidens Hyperbolus
Te lite replebit.
Nec obuius tibi in foro occurret Cratinus ille,
Qui ſemper eſt cinædicè tonſus ab vna machæra:
Nec conſceleratus Artemo,
B *Arte expeditus Muſica,*
Hircum ſub alis malè qui olet,
Ex patre caprino.
Sed neque conuicijs inceſſet te Pauſo ſceleſtus,
Neque in foro Lyſiſtratus opprobrium Cholargicorum:
Qui mala profundè cogitans,
Subinde friget & eſurit,
C *Pluſquam triginta per dies,*
Quouis propè menſe.

Σχόλια. Οὐδ᾽ ὠστιεῖ Κλεωνύμῳ] ὠθήσεις. ἀντὶ τοῦ οὐδὲ συνωθήσῃ ὑπὸ Κλεωνύμου ἀναγκάζοντός σε κινεῖν. ἐπεὶ δὲ Κλεώνυμος ὡς ἀδηφάγος καὶ ῥίψασπις κωμῳδεῖται. Ὑπέρβολος] τοῦτον ὡς φιλόνεικον διαβάλλει συνεχῶς Ἀριστοφάνης. ἦν δὲ στρατηγὸς Ἀθηναίων. φανὴν δὲ λαμπράν. δίει δὲ διελεύσῃ. Κρατῖνος.] ἐπεὶ μελῶν ποιητής. κωμῳδεῖται δὲ ἐπὶ μοιχείᾳ καὶ ὡς ἀσέμνως κεκαρμένος. μοιχὸς δὲ εἶδος καὶ ὄνομα κουρᾶς ἀπρεποῦς κιναιδώδους. Οὐδ᾽ ὁ περιπόνηρος.] ὡσεὶ ἔλεγεν· ὁ περιφόρητος Ἀρτέμων ἀπὸ τῆς παροιμίας. ἧς μέμνηται καὶ Ἀνακρέων ταχθείσης ἐπὶ καλοῦ καὶ ἁρπαζομένου πρὸς πάντων παιδός. παρ᾽ ὑπόνοιαν δὲ ἔφη, τὸ Ἀρτέμων. οὐ γὰρ τοῦτον ἀλλὰ τὸν Κρατῖνον βούλεται δηλώσειν. συνεχρόνισε δὲ τῷ δικαίῳ Ἀριστείδῃ ἐπεὶ ὁ Ἀρτέμων, ὃς ἦν ἄριστος μηχανητής. διὰ δὲ τὸ χωλὸν αὐτὸν εἶναι, ὅπου ἂν καταλήψει πόλεμος καὶ χρεία μηχανῆς ἦν ἐπὶ τὸ τεῖχος καταβαθῶσαι ἢ τὸ τοιοῦτον μετεπέμποντο αὐτὸν φερόμενον. ἀπὸ τούτου οὖν ἡ παροιμία. καὶ πάντες οἱ σοφοὶ, περιφόρητοι καλοῦνται. Ὁ ταχὺς ἄγαν τὴν μουσικήν.] ὡς ἐπὶ τροχοῦ ποιοῦντες αὐτοῦ ποιήματα. ἦν γὰρ καὶ μελοποιός. Ὄζων] ὡς δυσώδη διαβάλλει αὐτόν. τραγασαίου γὰρ διὰ τὴν τῶν τράγων δυσωδίαν τίθεται. Λυσίστρατος.] ἐπὶ μαλακίᾳ διεβάλλετο. ἐν ἐνίοις γὰρ καὶ πένης ὁ αὐτὸς καὶ κυβευτής. ἐκαλεῖτο γὰρ καὶ χηναλώπηξ. Χολαργέων] δῆμος Ἀττικῆς οἱ Χολαργεῖς τῆς Ἀκαμαντίδος φυλῆς. Ὁ περιαλουργός.] ὁ κακοῖς βεβαμμένος, ἢ βαθὺς τοῖς κακοῖς. μετενήνεκται δὲ ἡ λέξις ἀπὸ τῆς βαφῆς τῆς πορφύρας τῆς θαλάσσης. ὅτι βαθεῖς τὸ ὄστρακον εὑρίσκεται. ἁλουργὴς ἡ ἐσθὴς ἡ πορφυρᾶ. Πλεῖν ἢ τριάκονθ᾽ ἡμέρας.] ἀντὶ τοῦ τριάκοντα ἡμέρας. ὁ γὰρ μὴν τριάκοντα ἡμέραις πληροῦται.

ΔΡΑΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΤΕΤΑΡΤΟΥ

Σκηνὴ πρώτη.

ΒΟΙΩΤΟΣ, ΔΙΚΑΙΟΠΟΛΙΣ.

BIs. Προσέρχεται Βοιωτὸς διάφορα διαφόρων βρωμάτων φορτία φέρων εἰς τὴν Ἀττικὴν ἀγορὰν, ταῦτα πωλήσων, Κορωνὶς ἐπὶ στίχων ογ᾽.

Βοι. Ἴττω Ἡρακλῆς. ἐκαμόν γα τὰν τύλαν κακῶς.
Κατάθου τὺ τὰν γλάχων᾽ ἀτρέμας Ἰσμηνία.
Ὑμεῖς δ᾽ ὅσοι Θείβαθεν αὐληταὶ πάρα,
Τοῖς ὀστίνοις φυσῆτε τὸν πρωκτὸν κυνός.
Δι. Παῦ᾽ ἐς κόρακας. οἱ σφῆκες οὐκ ἀπὸ τῶν θυρῶν;
Πόθεν προσέπτανθ᾽ οἱ κακῶς ἀπολούμενοι
Ἐπὶ τὴν θύραν μοι χαιρειδεῖς, βομβαύλιοι.
Βοι. Νὴ τὸν Ἰόλαον ἐπιχαρείτως αὖ γ᾽ ὦ ξένε.
Θείβαθι γὰρ φυσᾶντες ἐξόπισθέ μου,
Καί τ᾽ ἄνθεα τᾶς γλάχωνος ἀπέκεξαν χαμαί.
Ἀλλ᾽ εἴ τι βούλει πρίασο τῶν, ἐγὼ φέρω,
Τῶν ὀρταλίχων ἢ τῶν τετραπτερυλλίδων.

ACTVS IIII. SCENA

prima.

BOEOTVS, DICAEOPOLIS.

F *BOE. SCias Hercules: callum peperit mihi hic labor,*
Depone tu pulegium placidè Iſmenia:
At vos, qui adeſtis, Thebani tibicines,
Agite oſſeis inflate podicem canis.
DI. Abi in malam rem: non ibitis ab oſtio.
Vos veſpæ? vnde aduolârunt hæ malè perditæ
Mihi ad oſtium, bombiſonæ volucres Charidij?
G *BOE. Per Iolaum, ex animi ſententia, mi homo.*
Nam ponè qui flant, Thebani tibicines
Sunt, & flores pulegij abiecerunt humi;
At ſi lubet, aliquid iſtorum eme, quæ huc affero,
Aliquid gallinarum, aut cicadarum, mi homo.

Δι. Ὦ χαῖρε κολλικοφάγε Βοιωτίδιον.
τί φέρεις; Βοι. ὅσ' ἔστ' ἀγαθὰ Βοιωτοῖς ἁπλῶς,
Ὀρίγανον, γλαχώ, ψιάθους, θρυαλλίδας,
Νάσσας, κολοιούς, ἀτταγᾶς, φαλαρίδας,
Τροχίλους, κολύμβους. Δι. ὡσπερεὶ χειμὼν ἄρα
Ὀρνιθίας ἐς τὴν ἀγορὰν ἐλήλυθας;
Βοι. Καὶ μὰν φέρω χᾶνας, λαγώς, ἀλώπεκας,
Σκάλωπας, ἐχίνως, αἰελούρως, πυκτίδας,
Ἰκτίδας, ἐνύδρεις, ἐγχέλεις Κωπαΐδας.
Δι. Ὦ τερπνότατον σὺ τέμαχος ἀνθρώποις φέρων,
Δός μοι προσειπεῖν, εἰ φέρεις τὰς ἐγχέλεις.
Βοι. Πρέσβειρα πεντήκοντα Κωπαΐδων κορᾶν,
Ἔκβαθι τῷδε κἠπιχάριττα τῷ ξένῳ.
Δι. Ὦ φιλτάτη σὺ καὶ πάλαι ποθουμένη,
Ἦλθες ποθεινὴ μὲν τρυγῳδικοῖς χοροῖς,
Φίλη δὲ Μορύχῳ. δμῶες ἐξενέγκατε,
Τὴν ἐσχάραν μοι δεῦρο καὶ τὴν ῥιπίδα,
Σκέψασθε παῖδες τὴν ἀρίστην ἔγχελυν,
Ἥκουσαν ἕκτῳ μόλις ἔτει ποθουμένην.

A *DI. Di te ſaluum velint, ambo: Bœote mi,*
Buccellarum vorator: quid fers mercium?
BOE. Quicquid boni Bœoti ſimpliciter habent,
Storeas, pulegium, origanum, verbaſculum,
Anates, phalarides, regulos, monedulas,
Colymbos, attagenas. DI. ergo tu, velut
Hybernus ad forum veniſti ornithias.
BOE. Quin etiam lepores, vulpes, anſeres fero,
B *Talpas, feles, pyctidas, erinaceos,*
Pluuiales ictidas, anguillas Copaicas.
DI. Euge mi homo, qui tã dulce fers tomaculũ:
Sine alloquar, ſiquas anguillas fers mihi.
BOE. Heus quinquaginta virginum Copaidum
Maxima natu, exi & gratificare huic hoſpiti.
DI. Cariſsima anguilla & dudum optatiſsima:
Grata aduenisti tum Trygœdicis choris,
Quàm cara Morycho. famuli efferte huc illicet
C *Craticulã & follem mihi: videte hanc optimã*
Anguillam, quæ toties optata cùm foret:
Vix demum ſexto anno aduenit: pueri mei

Σχ. Ἴττω Ἡρακλῆς] κορωνίς. εἰσίασι γὰρ οἱ ὑποκριταί, καὶ εἰσὶν ἰαμβικοὶ τρίμετροι ἀκατάληκτοι ὀκτώ. πλὴν τῶν ο α', καὶ ο ς'. τετραμέτρων καταληκτικῶν ὄντων. ἄλλως. ἔρχεται τις ἀνὴρ Θηβαῖος καμὼν τὸν ὦμον ἐν τῷ βαστάζειν τὸ φορτίον ὃ ἔφερε καὶ φησίν. ἴττω Ἡρακλῆς, ἀντὶ τοῦ ἴστω. ἔκαμον τὸν ὦμον βαστάζων. τύλον δὲ ἀρσενικῶς ἔλεγον τὸν ὦμον τὸν τετυλωμένον, καὶ πεπιλημένον καὶ τετριμμένον ἐκ τῆς σαρκός. ὁποῖον πολλάκις ἐπὶ τῶν ὤμων γίνεται τοῖς ἀχθοφόροις, ἐκ τοῦ βαστάζειν τὸ συνεχῶς. καὶ Τηλεκλείδης τραχήλου τύλον εἶπεν.

BISETVS. σημείωσαι δὲ ὅτι ἐν τῷ πρώτῳ τούτου τοῦ στίχου ποδὶ κρᾶσιν τοῦ ω καὶ η δεῖ ποιεῖσθαι, ἵν' ᾖ σπονδεῖος. ὅπερ ἀηθέστατον δοκεῖ. ἴσως τοίνυν γραπτέον ἁπλῶς, ὦ Ἡρακλῆς. ἢ, ὦ Ἥρακλες. ἢ, ὃ καὶ πιθανώτερον, ἔστω ὁ στίχος προκέφαλος, ὅτι ἐν τῇ ἀρχῇ πλεονάζει συλλαβῇ. ὡς καὶ τὸ παρ' Ὁμήρου,

Ἡ εἰσάμεναι δμωῇσιν Ὀδυσῆος θείοιο. καί,

Ἡ οὐχ ἅλις ὅττι γυναῖκας ἀνάλκιδας ἠπεροπεύεις;

τίς δὲ στίχος προκέφαλος, ἢ ἀκέφαλος. τίς προκοίλιος, καὶ λαγαρός. τίς δολιχόουρος, εἴτε μακροσκελής, ἢ μείουρος, ὁ Ἡφαιστίων ἐν τῷ περὶ ἐπῶν χωλῶν διδάσκει.

Σχόλια. Γλάχωνα] τὸ ὀρίγανον. κλίνεται καὶ γληχὼ ὡς Σαπφὼ καὶ βληχώ. Αὐληταὶ πάρα] ἀντὶ τοῦ πάρεισι. ἐσπούδαζον δὲ οἱ Θηβαῖοι περὶ τὸν αὐλόν. Τοῖς ὀστίνοις φυσῆτε] λείπει τὸ αὐλοῖς. ὀστίνοις δὲ ἔφη, ἐπεὶ τὸ παλαιὸν ἀπὸ τῶν ἐλαφείων ὀστῶν κατεσκεύαζον τοὺς αὐλούς. τὸ δὲ πρωκτὸν κυνός, κομμάτιόν ἐστιν ἀπὸ παροιμίας, ἣν τοῖς ὀφθαλμιῶσιν ἔλεγον. ἐς πρωκτὸν κυνὸς βλέπε. μέμνηται ἐν Ἐκκλησιαζούσαις τούτων μὲν εἶπον, ἐς πρωκτὸν κυνὸς βλέπε. Οἱ σφῆκες] ἀπὸ τοῦ ἠχεῖν τοὺς αὐλητὰς ὡς οἱ σφῆκες. μετὰ τοῦ Θηβαίου δέ, αὐληταὶ πολλοὶ ἦλθον εἰς τὰς θύρας τοῦ Δικαιοπόλιδος. Χαιριδεῖς βομβαύλιοι] οἱ ἀπὸ τοῦ Χαίριδος πεπαιδευμένοι ἢ μελετῶντες. χαῖρις δέ, αὐλητὴς Θηβαῖος ἄμουσος. οὗ μέμνηται ἐν ἀρχῇ τοῦ δράματος. ὅτε δὴ παρέκυψε χαῖρις ἐπὶ τὸν ὄρθιον. Ἀττικὴ δὲ ἡ συνήθεια τό, οὕτω λέγειν ἀπὸ τοῦ χαίριδος χαιριδεῖς. καὶ ἀπὸ τοῦ, περιστερᾶς περιστεριδεῖς. Βομβαύλιοι αὐληταὶ] τὸ δὲ βομβύλιος, ἐν προσθέσει τοῦ α. ἔφη βομβαύλιος παίζων παρὰ τὸν αὐλόν. βομβύλιος δὲ εἶδος μελίσσης. καὶ εἴρηται παρὰ τὸ βομβεῖν. Νὴ τὸν Ἰόλαον] Ἰόλαος ἥρως οὕτω τιμώμενος παρὰ Θηβαίοις. τὸ δὲ ὄπισθέν μου φησὶ φυσῶσι τῷ πνεύματι αὐτῶν. καὶ ἄνθη τοῦ γλήχωνος ἀπέβαλεν. ἐβάσταζε γὰρ φορτίον τοῦ γλήχωνος. τὸ δὲ ἐπιχαρεῖτας ἀντὶ τοῦ κεχαρισμένως. καὶ κεχαρισμένως ἡμῖν ἀπόλοιντ' ἄν.

BISETVS. Ἀπέκιξαν] Ἡσύχιος ἀπέκιξαν λέγει, καὶ ἑρμηνεύει, φυσῶντες ἀποπεσεῖν ἐποίησαν. σημειοῦσθαι δὲ τοῦτο τὸ ῥῆμα ὁπωσοῦν ἂν γράφῃς, παρὰ τοῖς ἄλλοις οὐχ D εὑρίσκεσθαι, καὶ αὐτοῦ τὸ θέμα οὐ δῆλον εἶναι. τινὲς λέγουσιν ἀπὸ τοῦ ἀποκίω, ἀποκίσω γίνεσθαι. ἀόρ. α. ἀπέκισα κοινῶς, καὶ Βοιωτικῶς ἀπέκιξα, τρεπομένου τοῦ σ εἰς ξ. ἀλλὰ τοῦτο μᾶλλον ἐστὶ τῶν παλαιῶν Ἀττικῶν, τῶν τρεπόντων τὸ σ εἰς ξ. οἷον σύν, ξύν, σύμμαχος, ξύμμαχος. καὶ τῶν Δωριέων, ὡς μετ' ὀλίγον ἔσται δῆλον. οἱ δὲ Βοιωτοὶ τὸ κ εἰς ξ τρέπουσιν, οἷον, εἴκασιν, εἴξασιν. ἶκον, ἶξον. Ὀδ. ι. Εὐστάθ. κίω, τὸ σχίζω, ἐκ τοῦ κίω, ἐν ἐνθέσει τοῦ ι. ἴσως τοίνυν ἀποκίειν ἐνταῦθα καταχρηστικῶς σημαίνει τὸ ἀποφυσᾶν, καὶ φυσῶντα διασκεδᾶν. καθάπερ καὶ Ἡσύχιος δηλοῦν δοκεῖ. ἀπεκίξαν οὖν E γραπτέον, καὶ κατὰ Δωρικὴν διάλεκτον ἀντὶ τοῦ ἀπεκίνησαν ληπτέον. ἀλλὰ τούτων οὐδένα βεβαιωτὴν τῶν παλαιῶν, καὶ δοκίμων ἀνδρῶν ἔχομεν ὀνομάσαι. πιθανώτερον μέντοι λέγειν ὡς ἀπὸ τοῦ ἕω γίνεται τὸ ἕζω, ὅθεν ἵζω, καὶ καθίζω, τὸ κάθημαι, καὶ τὸ ἱδρύω, οὕτω καὶ ἀπὸ τοῦ ἀχρήστου κίω, γίνεται κίζω ἄχρηστον. καὶ ἀποκίζω, ὁ μέλλων κοινῶς μὲν ἀποκίσω, δωρικῶς δὲ ἀποκιξῶ. ὅθεν ἀόριστος α. ἀπέκιξα. καὶ γὰρ οἱ Δωριεῖς ἐν πλείστοις τὰ τοῦ μέλλοντος διὰ τοῦ ισω λεγόμενα κοινῶς, προφέρουσι διὰ τοῦ ιξῶ, καὶ τὸ ξ ἐν τῷ F ἀορίστῳ φυλάττουσιν. οἷον, καθίζω, καθίσω, ἐκάθισα κοινῶς. δωρικῶς δὲ καθιξῶ, ἐκάθιξα. Θεόκριτος εἰδ. α.

Λῆς ποτὶ τᾶν Νυμφᾶν, λῆς αἰπόλε τῇδε καθίξας.

ἀντὶ τοῦ καθίσας, ἤγουν καθήμενος. καί,

Φατὶ πρὶν ἢ ἀκράτιστον ἐπὶ ξηροῖσι καθίξει.

ἀντὶ τοῦ καθίσει. διὸ καὶ τὸ ἀπέκιξαν καλῶς ἔχει.

Σχόλια. Τετραπτερυλλίδων.] τῶν ἀκρίδων παρὰ τὸ δ' ἔχειν πτερά. ὀρταλίχων δὲ τῶν ἀλεκτρυόνων κατὰ τὴν τῶν Βοιωτῶν διάλεκτον. Κολλικοφάγε.] κόλλιξ εἶδος G ἄρτου περιφεροῦς. ὀρίγανον δὲ θηλυκῶς Ἀττικοί. Γλαχώ.] ἡ γλαχὼ τῆς γλαχοῦς, Ἀττικοὶ δὲ βληχώ φασιν. Φαλαρίδας.] οἱ μὲν γένος ὀρνίθων. οἱ δὲ τὰς ἐν τῇ Φαληρεῖ γενομένας. Ὀρνιθίας.] οὕτως ὁ σφοδρὸς χειμὼν ἐν ᾧ καὶ τὰ ὄρνεα διαφθείρεται. οὕτω δὲ καὶ ἄνεμος ὀρνιθίας. ὃς ὑπὲρ τὴν γῆν τὰ ὄρνεα στορέννυσιν ὑπὸ τοῦ ψύχους πνέων. ὁ δὲ Σύμμαχος χειμῶνα ὀρνιθίαν ἀποδίδωσι, μετὰ τὸ χειμῶνος ταῦτα τὰ ὄρνεα ἐπιφαίνεσθαι. ὡς παρὰ Ἀράτῳ.

Σκάλωπας.] μύας τινὰς οὓς φασὶν ἀσπάλακας. Ἰκτίδας] εἶδος ζώων ὡς οἱ κάστορες. ἢ [illegible]. ἐστι δὲ ἰχθυοφάγον. Κωπαΐδας.] λίμνη ἐν Βοιωτίᾳ Κωπαΐς, ἐν ᾗ ἐγχέλεις πλεῖσται. ἔστι δὲ καὶ πόλις ὁμώνυμος. Δός μοι προσειπεῖν] ὁ Δικαιόπολις ἀκούσας τὰ περὶ ἐγχέλεως, πρὸς τὸ Μεγαρέα λέγει ἀσμένως. ὅτι ὦ τερπνὸν καὶ καλὸν ἢ ὦ τέμαχος κομίσας τὴν ἐγχέλυν, δός μοι αὐτὴν προσειπεῖν. Πρέσβειραν.] ὁ στίχος ἀπὸ δράματος Αἰσχύλου ὅπλων κρίσεως οὕτως ἐπιγεγραμμένου. ἐν ᾧ ἐπικαλεῖται τὰς Νηρηΐδας τὰς ἐξελθούσας κεῖται πρὸς τὴν Θέτιν λέγων. δέσποινα πεντήκοντα Νηρῄδων χορόν. A Κήπιχάριτται.] ἀντὶ τοῦ ἐπιχαριτῶς ἐκβῆθι τῷ ξένῳ. Φιλτάτη] ὁ Δικαιόπολις εἰληφὼς τὴν ἐγχέλυν, ἔχει αὐτὴν ἀσμένως ὁρῶν. Μορύχῳ.] ὁ Μόρυχος ἐπὶ ὀψοφαγίᾳ κωμῳδεῖται. ἦν δὲ καὶ τῶν ἡδέως βιούντων. τραγῳδίας δὲ ποιητὴς ἐστί. Τὴν ἐσχάραν μοι.] ἐσχάραν τὴν νῦν καλουμένην ἄρελαν. ῥιπίδα δὲ, τὸ φυσητῆρα. Τὴν ἀρίστην ἐγχέλυν.] Ἀττικῶς ἐγχέλυν, Βοιωτοὶ ἔγχελυν. σκέψασθε δὲ, ἀντὶ τοῦ θεάσασθε προσέχετε.

BISETVS. ὦ τᾶν.] ὦ φίλοι, ὦ ἑταῖροι. οὐ γὰρ πρὸς ἕνα μόνον, ἀλλὰ πληθυντικῶς τὸ ὦ τᾶν, ὡς [illegible] λαμβάνεται.

B

Προσείπατ' αὐτὴν ὦ τέκν', ἄνθρακας δ' ἐγὼ
Ὑμῖν παρέξω τῆσδε τῆς ξένης χάριν.
Ἀλλ' ἔσφερ' αὐτὴν, μηδὲ γὰρ θανών ποτε
Σοῦ χωρὶς εἴην ἐντετευτλανωμένης.
Βοι. Ἐμοὶ δὲ τιμὰ τᾶσδε πᾶ γενήσεται.
Δι. Ἀγορᾶς τέλος ταύτην γέ που δώσεις ἐμοί,
C Ἀλλ' εἴ τι πωλεῖς τῶνδε τῶν ἄλλων λέγε.
Βοιω. Ἰαγα ταῦτα πάντα. Δικ. φέρε πόσου λέγεις;
Ἢ φορτί' ἕτερ' ἐνθένδε κεῖσ' ἄξεις ἰών.
Βοιω. Ὅ, τι γ' ἐς Ἀθάναις, ἐν Βοιωτοῖσι δὲ μή.
Δικ. Ἀφύας ἄρ' ἄξεις πριάμενος Φαληρικὰς,
Ἢ κέραμον. Βοι. ἀφύας ἢ κέραμον, ἀλλ' ἔντ' ἐκεῖ.
D Ἀλλ' ὅτι παρ' ἁμῖν μὴ, τᾷδε δ' αὖ πολύ.
Δι. Ἐγ' ᾦδε, τοίνυν συκοφάντην ἔξαγε,
Ὥσπερ κέραμον ἐνδησάμενος. Βοιω. νὴ τὼ Σιώ.
Λάβοιμι μέντ' ἂν κέρδος ἀγαγὼν, καὶ πολὺ
Ἅπερ πίθακον, ἀλιτρείας πολλᾶς πλέων.
Δι. Καὶ μὴν ὁδὶ Νίκαρχος ἔρχεται φανῶν.
E Βοι. Μικκός γα μᾶκος οὗτος. Δι. ἀλλ' ἅπαν κακόν.

Alloquimini ipſam. ego prunas vobis porrigam,
Vel hoſpitalitatis cauſa: huc duc eam.
Nam ne quidem abs te eſſe velim, mortuus licet,
Vbi tu probè cum betis aſſata fueris.
BOE. Sed pretium pro anguilla vnde reddetur mihi?
C *DI. Hanc tu dabis nomine portorij mihi.*
Sed an quid reliquarum venale eſt mercium?
BOE. Immò hæc omnia. DI. cedo, quanti ſingula æſtimas?
Aut vis tu alias auferre hinc merces pro tuis?
BOE. Quidquid Athenis eſt, quod nō ſit Bœotijs.
DI. Vis ergo apuas emere à nobis Phalericas,
Aut vrceum: BOE. vrceum, aut apuas: at ſunt ibi
D *Etiam: quæ verò apud nos non ſunt affatim,*
Illorum magna hîc copia eſt. DI. noui Hercule,
Age Sycophantam expecta, & velut vrceum
Conſtringe. BOE. per Iouem: quippe lucri plurimum
Hinc fecerim, ſi duxero pro ſimia,
Multis referta flagitijs & fraudibus.
DI. Quadruplator hic Nicarchus, commodè aduenit.
E *BOE. Parua ſtatura hic eſt. DI. ſed magna malitia.*

Σχόλια. Τῆς ξένης χάριν.] διὰ τὸ ἐπιξενίζεσθαι. παίζων δὲ ἔφη. Ἐντετευτλανωμένης] ἀντὶ τοῦ μετὰ τεύτλων ἑψηθείσης. μετὰ τεύτλων γὰρ ἤσθιον τὰς ἐγχέλεις. λέγονται γὰρ τεύτλοις συνεψόμεναι ἥδισται εἶναι· καὶ ἀλλαχοῦ φησὶ τὰς ἐν τεύτλοις λοχευομένας. Ἐμοὶ δὲ τιμά.] ἐμοὶ γὰρ τὸ τίμημα αὐτῆς ποῦ ἐστιν. Ἀγορᾶς τέλος.] ἔθος ἦν τὸ παλαιὸν, ὡς καὶ μέχρι τοῦ νῦν, τοὺς ἐν τῇ ἀγορᾷ πιπράσκοντας τέλος διδόναι τοῖς λογισταῖς. λέγει οὖν ὁ Δικαιόπολις, ὅτι τέλος λαμβάνω ταύτην ὑπὲρ ὧν ἐπώλησας. F Ἰῶγα] ἀντὶ τοῦ ναὶ ἐγὼ ταῦτα. Κεῖσ' ἄξεις ἰών] γράφεται καὶ ἰὼ ἀντὶ τοῦ ἐγώ. καὶ δύο στιγμαὶ ἐν τῷ ἄξεις εἶτα τὸ ἰώ. Ὅτι γ' ἐς Ἀθάναις] ταῦτά φησιν ἀντὶ τοῦ ἃ παρὰ τῶν Ἀθηναίων, ἃ τοῖς Βοιωτοῖς οὐκ εἰσίν. Ἀφύας ἢ κέραμον.] καὶ ἀφύαι καὶ κέραμοι εἰσὶν ἐν τῇ Βοιωτίᾳ.

BISET. Ἔντ' ἐκεῖ] ἐντὶ, ἐστὶν, ἢ εἰσί. ταῦτα γὰρ ἄμφω τοῦτο Δωρικῶς σημαίνει.

Σχόλια. Συκοφάντην ἔξαγε.] διαβάλλει πάλιν τοὺς Ἀθηναίους ὡς πολλοὺς ἔχοντας συκοφάντας.

BISET. Νὴ τὼ Σιώ.] νὴ τὼ θεὼ, τὼ Διοσκούρω δηλονότι. οὕτω γὰρ οἱ Δωριεῖς, καὶ μάλιστα οἱ Λάκωνες.

Σχόλια. Λάβοιμι μέντ' ἂν κέρδος.] εἰληφὼς τὸν συκοφάντην πεπληρωμένον ἁμαρτίας, καὶ πωλήσας ἅτε πίθηκον, εὑρήσω πολὺ κέρδος. ταῦτα δὲ εἰρωνευόμενος λέγει. Ἅπερ πίθακον.] ὥσπερ πίθηκον ἁμαρτίας καὶ ἀδικίας πεπληρωμένον. Νίκαρχος.] ὁ Νίκαρχος κωμῳδεῖται ὡς συκοφάντης. φανῶν δὲ, ἀντὶ τοῦ κατηγορήσων.

BISET. Μικκός γα μᾶκος] ἀντὶ τοῦ οὗτος μικρός γε ἐστὶ τὸ μῆκος. ἀπὸ δὲ τοῦ μᾶκος γίνεται τὸ μακρός.

G

ΔΡΑΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΤΕΤΑΡΤΟΥ
Σκηνὴ δευτέρα.
ΝΙΚΑΡΧΟΣ, ΒΟΙΩΤΟΣ, ΔΙΚΑΙΟΠΟΛΙΣ, ΧΟΡΟΣ
Τρίμετροι.

ACTVS IIII. SCENA
ſecunda.
NICARCHVS, BOEOTVS, DICAEOPOLIS, CHORVS.
Senarij.

Bisetus. Νίκαρχος συκοφάντης Βοιωτοῦ φάσιν ἀπειληφὼς ἀπὸ Βοιωτοῦ, καὶ Δικαιοπόλιδος κατὰ χοροῦ ὑποθήκην, καὶ παραίνεσιν ζημιοῦται, καὶ A αἰχμαλωτίζεται, καὶ φορτίον ἀλλαγῆς πεποιημένος, ὑπὸ δούλου ὑμῶν ἐπιτεθεὶς εἰς Βοιωτίαν ἀποφέρεται.

Νι. Ταυτὶ τίνος τὰ φορτί' ἐστί; Βοι. τῷδ' ἐμά,
Θείβαθεν ἴττω Ζεύς. Νικαρ. ἐγὼ τοίνυν γ' ὁδὶ
Φαίνω πολέμια ταῦτα. Βοι. τί δαὶ κακὸν παθὼν,
Ορναπετίοισι πόλεμον ἤρω καὶ μάχαν;
Νικαρ. Καὶ σέ γε φανῶ πρὸς τοῖσδε. Βοι. τί ἀδικειμένος;
Νικαρ. Εγὼ φράσω σοι τῶν θεατῶν χάριν,
Εκ τῶν πολεμίων εἰσάγεις θρυαλλίδας.
Δικαιοπ. Επειτα φαίνεις δῆτα διὰ θρυαλλίδας;
Νι. Αὕτη γὰρ ἐμπρήσειεν ἂν τὸ νεώριον.
Δικ. Νεώριον θρυαλλίς; Νικ. οἶμαι. Δικ. τίνι τρόπῳ;
Νι. Ενθεὶς ἂν ἐς τίφην ἀνὴρ Βοιώτιος,
Αψας ἂν ἰαπέμψειεν ἐς τὸ νεώριον,
Δι' ὑδρορρόας βορέαν ἐπιτηρήσας μέγαν.
Κεἴπερ λάβοιτο τῶν νεῶν τὸ πῦρ ἅπαξ,
Σελαγοῖντ' ἂν αἱ νῆες. Δικ. ὦ κάκιστ' ἀπολούμενε,
Σελαγοῖντ' ἂν ὑπὸ τίφης τε καὶ θρυαλλίδος;
Νικ. Μαρτύρομαι. Δικ. ξυλλάμβαν' αὐτοῦ τὸ στόμα,
Δός μοι φορυτὸν, ἵν' αὐτὸν ἐνδήσας φέρω,
Ωσπερ κέραμον, ἵνα μὴ καταγῇ φορούμενος.
Χο. Ενδησον ὦ βέλτιστε τῷ ξένῳ καλῶς
Τὴν ἐμπολὴν οὕτως, ὅπως ἂν μὴ φέρων κατάξῃ.
Δικαιοπ. Εμοὶ μελήσει ταῦτ', ἐπεί τοι καὶ ψοφεῖ
Λάλον τι καὶ πυρορραγὲς, κἄλλως θεοῖσιν ἐχθρόν.
Χο. Τί χρήσεταί ποτ' αὐτῷ;
Δι. Πάγχρηστον ἄγγος ἔσται,

Ni. Cuius ſunt mercimonia hæc? Boe. mea quippe ſunt,
Aduecta Thebis, nôrit Iuppiter. Nic. bona hæc
B *Hoſtilia ſunt: ego quadruplor. Dic. quid hic mali*
Tibi obtigit, ut bellum ſuſcipias contra aues?
Nic. Ego deferam te cum auibus. Boe. quid paſſus es iniuriæ?
Ni. Dicam tibi, horum ſpectatorum gratia,
Ex hoſtibus importas ad nos funalia.
Boe. Num deferas me propter hæc funalia?
C *Ni. Hoc unicum facilè nauale incenderit.*
Boe. Nauale ab uno funali? Ni. autumo. Boe. quomodo?
Nic. Quia ſi in frumentum ponas vir Bœotius,
Pòſt apprehenſum in nauale hûc immiſerit,
Obſeruato Aquilonis flatu, per aquæ tubos.
Tum ſi flamma ignis corripiat naues ſemel,
D *Mox uniuerſæ luceant. Di. malè perdite,*
An ex frumento & funali uno luceant?
Nic. Proteſtor hanc iniuriam. Dic. os ei comprime.
Da tortilem mihi funem, ut colligem, & velut
Quendam urceum portem, ne rumpatur miſer,
E *Dum geritur. Ch. colliga hoſpiti mercem hanc bene,*
Mi amice, ne confringat geſtitans mercem malignam.
Dic. Hæc res mihi curæ erit: quandoquidem tinnit hic
Quiddam ſtreperum, & igni ruptum, & aliàs crudele Dijs.
Ch. Quem cedet huic in uſum?
F *Di. Ad omnia utile hoc vas*

Biset. Τῷδ' ἐμά.] ἀπὸ δεικτικῶς λέγεται. ἐμὰ τούτου. ἤγουν ἁπλῶς, ἐμοῦ τοῦ παρόντος. τὸ δὲ ἴττω δωρικῶς ἀντὶ τοῦ ἴστω, ἐκ τοῦ ἰσάτω, τρίτου προσώπου τοῦ προστακτικοῦ, παρὰ τὸ ἴσημι, τὸ ἐπίσταμαι, ἰσάτω, καὶ κατὰ συγκοπὴν ἴστω, καὶ τὸ σ εἰς τ ἔτρεψε. τοῦτο καὶ ἄνω.

Σχ. Θείβαθεν ἴττω Ζεύς.] ἐκ τῆς Θήβης ἴστω ὁ Ζεύς. Ορναπετίοισιν.] ἀντὶ τοῦ ὀρνέοις. ὡς ἐπὶ ἰδιωτῶν δὲ λέξις. διὰ τί ὀρνέοις πόλεμον ποιεῖς, ὥσπερ ἔλεγε Βοιωτοῖς. ἢ ἁπλῶς ἄλλοις.

Bisetus. Τὸ δὲ ἦρω ἐστὶ β. πρόσωπον τοῦ α. ἀορίστου μέσου. αἴρω, ἀρῶ. ἦρα, ἠράμην ἦρω, ἤρατο. τὸ δὲ αἴρειν, ἔστι αἴρεσθαι, ἔστι ἄρασθαι πόλεμόν τινι. ἀντὶ τοῦ κατά τινος πόλεμον ἀναδέχεσθαι, πόλεμον ἐπιφέρειν τινί. τὸ δὲ ἀδικειμένος βοιωτικόν ἐστιν, ἀντὶ τοῦ ἠδικημένος, τοῦ η τραπέντος εἰς α μακρὸν, ἢ τῆς αὐξήσεως ἠμελημένης τὸ α βραχὺ καὶ τῆς ει διφθόγγου τεθείσης ἀντὶ τοῦ η. οὕτω καὶ τὸ τέθεικα, ἀντὶ τοῦ τέθηκα βοιωτικῶς λέγεται.

Σχόλια. Τῶν θεατῶν χάριν] οὐχ ἵνα εἴπω σοὶ χάριν, ἀλλὰ τῶν παρόντων ὡς φιλοπόλεις. εἰς τὸ αὐτό ἰδίως φησὶ φράσω διὰ τοὺς παρεστῶτας. Θρυαλλίδας] διὰ τὰ ἐλλύχνια. ὡς ἀπορρήτου δὲ ὄντος τούτου δεινοῦ, εἰσφέρειν θρυαλλίδας εἰς τὰς Ἀθήνας. Ενθεὶς ἂν ἐς τίφην.] οἱ Ἀθηναῖοι τίφην καλοῦσι τὴν καλουμένην σίλφην. ἔστι δὲ ζῶον κανθαρῶδες. λέγει δὲ, ὅτι ἐν ταύτῃ δήσας τις τὴν G θρυαλλίδα ἡμμένην, εἰσπέμψει εἰς τὰ νεώρια, ἐπιτηρήσας βορέαν πνέοντα. καὶ οὕτω καύσει τὰς ναῦς. νεώριον δὲ καλεῖται ὁ τόπος ὁ περιέχων τὰ πλοῖα, ἡνίκα ἂν ἑλκυσθῶσιν. Εἰς τὸ αὐτό.] ἐμβαλὼν ἐνδήσας τὴν θρυαλλίδα εἰς τὴν σίλφην. Δι' ὑδρορρόας] διὰ στενοῦ τόπου. ὑδρορρόα καλεῖται τὸ μέρος τῆς στεφανίδος δι' οὗ τὸ ἀπὸ τοῦ ὄμβρου ὕδωρ συναγόμενον κατέρχεται. Κεἴπερ λάβοιτο.]

καὶ ἂν ψηλαφήσῃ μόνον, εὐθὺς καίονται. Σπαραγοῖντ' ἂν] αἱ ταῦς δηλονότι. ταῦτα δὲ λέγει ἐκπληττόμενος ὁ Δικαιόπολις τὸν συκοφάντην. ταῦτα δὲ εἰπὼν, τύπτει εὐθὺς τὸν Νίκαρχον. Μαρτύρομαι] ὁ Νίκαρχος τυπτόμενος ὑπὸ τοῦ Δικαιοπόλιδος ταῦτα λέγει. Φορυτόν.] φρύγανον. χερσῖον. δέσμην χόρτου συμπεπλεγμένην. ἢ φρύγανα οὐδὲν ἀκαθαρσίαν. ὡς τὸ σποδὸν ἄμυδις φορυτόν τε καὶ ἱστία λύματ' ἀείρας. διὰ τὸ μικρὸν ἢ ψιαθῶδες πλέγμα ὃ τοὺς στάχυας ἐμβάλλουσιν. ἢ τὴν ἐκ φρυγάνων στρωμνήν. Πῶς τὸν κέραμον] οἱ γὰρ καλῶς δεσμούμενοι κέραμοι δυσχερῶς καὶ μόλις κλῶνται. Ἐνδησόμενος βέλτιστε] διπλῆ, καὶ μεταβάσεις εἰς μονοστροφικὴν δυάδα διστίχους ἐχούσας τὰς περιόδους. Τὴν ἐμπολὴν] ἐμπολὴ τὸ ἀπὸ τῆς πραγματείας κέρδος. Πυρορραγὴς] πυρορραγὴς κέραμος, ὁ ἐν πυρὶ ῥηγνύμενος. ὁ δὲ κέραμος πυρορραγὴς γενόμενος, σαθρὸν ἠχεῖ.

Κρατὴρ κακῶν, τριπτὴρ δικῶν,
Φαίνειν ὑπευθύνους λυχνοῦχος, καὶ κύλιξ,
Τὰ πράγματ' ἐγκυκᾶσθαι.
Χο. Πῶς δ' ἂν πεποιθοίη τις ἀγ-
γείῳ τοιούτῳ χρώμενος κατ' οἰκίαν,
Τοσόνδ' ἀεὶ ψοφοῦντι;
Δι. Ἰσχυρόν ἐστιν ὦ 'γάθ', ὥσ-
τ' οὐκ ἂν καταγείη ποτ' εἴ-
περ ἐκ ποδῶν
Κατωκάρα κρέμαιτό γε.
Χο. Ἤδη καλῶς ἔχει σοι.
Βοι. Μέλλω γέ τοι θερίδδειν.
Χο. Ἀλλ' ὦ ξένων βέλτιστε συν-
θέριζε καὶ τοῦτον λαβὼν,
Πρόσβαλλ' ὅπου βούλει φέρων
Πρὸς πάντα συκοφάντην.
Δικαιοπ. Μόλις γ' ἐνέδησα τὸν κακῶς ἀπολούμενον,
Αἴρου λαβὼν τὸν κέραμον ὦ Βοιώτιε.
Βοι. Ὑπόκυπτε τὰν τύλαν ἰὼν Ἰσμήνιχε,
Χ' ὅπως κατοίσεις αὐτὸν εὐλαβούμενος.
Πάντως μὲν οἴσεις οὐδὲν ὑγιές. ἀλλ' ὅμως
Κἂν τοῦτο κερδάνῃς ἄγων τὸ φόρτιον,
Εὐδαιμονήσεις συκοφαντῶν γ' οὕνεκα.

Erit, malorum plurium
Crater, trapetum litium:
Fax in reis quadruplandis, & calix in hac
Republ. obruenda.
CH. At quomodo fidat aliquis
Huiusmodi vasi, in domo
Sic perpetim strepenti?
DI. Satis validum'st, ut ne citò
Frangatur, si modò capite
Misso deorsum,
Suspenderetur in pedes.
BOE. Volo metere deinceps.
CH. Ah mi hospes hunc unà mete:
Prehende nequam, proiyce:
Quocumque iubes, illum abripe,
Ad cuncta Sycophantam.
DI. Vix colligaui tandem hominem male perditum,
Sustolle & accipe urceum Bœotie.
BOE. Humerum huc inclina Ismeniche, & da sedulò
Operam, ut asportes: nil prorsus boni feres:
Veruntamen hanc si mercem lucro apposueris:
Beatus eris, vel sycophantûm gratia.

BISETVS. Κρατὴρ κακῶν] Σουΐδας παροιμίαν εἶναι λέγει. καὶ ἀντὶ τοῦ δοχεῖον κακῶν λαμβάνεσθαι. κρατὴρ δὲ κατὰ τὸν Εὐστάθιον εἶδος ἀγγείου, παρὰ τὸ ἐν αὐτῷ συγκεράσθαι οἶνον, λεγόμενον οἱονεὶ κερατήρ. καὶ κρατῆρες εἶδός τι τριπόδων. καὶ κρατηρίζειν τὸ συμπίνειν.

Σχόλια. Τριπτὴρ δικῶν.] δέον εἰπεῖν ἀλῶν, ὁ δὲ εἶπε δικῶν. διὰ τὸ ἐπιτρίβεσθαι αὐτὸν τὰ πάντα δικάζοντα καὶ συκοφαντοῦντα. Φαίνειν ὑπευθύνους.] καὶ ἐπὶ τοῦ συκοφαντεῖν τὸ φαίνειν νοεῖται. καὶ ἐπὶ τοῦ ποιεῖν φῶς διὰ τοῦτο καὶ λυχνοῦχον ἐπαγγελόμενον λέγομεν φανόν. ἢ λαμπτῆρα.

BISETVS. Καὶ κύλιξ] ὁ ποιητὴς ἐνταῦθα παίζει πρὸς τὸ τῆς κύλικος καὶ τοῦ ἐγκυκᾶσθαι ὄνομα. καὶ τοῦτο παροιμιακῶς λέγεται, καὶ ταυτόν ἐστι τῷ πάγχρηστον ἄγγος, ἐν ᾧ πάντα τὰ πράγματα ἐγκυκᾶται.

Σχόλια. Πῶς δ' ἂν πεποιθοίη.] διὰ τὸ κράζειν καὶ βοᾶν τὸν συκοφάντην λέγει ὁ χορός. ὅτι πῶς ἂν θαῤῥοίη τοιούτῳ ἀγγείῳ ἄνθρωπός τις ποτὲ τοιοῦτον ἦχον ποιοῦντι. παρόσον καὶ οἱ ἄνθρωποι παραιτοῦνται ἐπὶ τοιούτων κεραμίων ἀναγκαῖόν τι θαῤῥεῖν φοβούμενοι τὸ σαθρὸν αὐτοῦ. ἄλλως. τῷ συκοφάντῃ λέγει πῶς ἂν θαῤῥοίη τις. διὰ τὸ καὶ αὐτὸν κράζοντα, μέγαν ἦχον ποιεῖν. Κατωκάρα.] κατὰ κορυφήν. οὕτω δὲ οἱ Ἀττικοὶ ὑφ' ἓν λέγουσι. Ἤδη καλῶς ἔχει σοι.] ἤδη καλῶς ἐδεσμεύσατε. διπλῆ καὶ ἔστιν ὁμοία ἐκ τῶν ἑφθημιμερῶν τῇ πρώτῃ. Μέλλω γέ τοι θερίδδειν.] θερίδδειν. θερίζειν. καταβάλλειν. ἀπὸ μεταφορᾶς τῶν θεριζόντων. ὅτι τὰ πράγματα τεθέρικεν. ἢ διότι πολλοὶ ἐθέριζον διὰ τὸν πόλεμον. τινὲς δέ φασι τὸν Δικαιόπολιν εἰρηκέναι. μέλλοντα λαβεῖν τὰ τοῦ Βοιωτοῦ φορτία. Ἀλλ' ὦ ξένων βέλτιστε.] διπλῆ καὶ ἄλλη περίοδος τοῦ χοροῦ ἰαμβικὴ καὶ αὐτὴ, ἐκ τριῶν μὲν διμέτρων ἀκαταλήκτων καὶ τετάρτου καταληκτικοῦ. πρὸς πάντα δὲ συκοφάντην ἀντὶ τοῦ εἰπεῖν σωρόν. Μόλις γ' ἐνέδησα.] ὁ Δικαιόπολις λέγει τὸν συκοφάντην. διπλῆ δὲ καὶ εἴσθεσις εἰς ἰάμβους δύο. Τὰν τύλαν] τὸν τύλον τὸν ἀπὸ τοῦ ἀχθοφορεῖν γεγενημένον. ἄλλως. τὴν ἀπὸ τοῦ ἀχθοφορεῖν ἐν τῷ τραχήλῳ γινομένην τοῦ τραχήλου σκληρότητα. ἐκ μεταφορᾶς τῶν ἀχθοφόρων ζώων. ὃν δὲ εἶπεν ἄνω Ἰσμηνίαν νῦν Ἰσμήνιχον ὁ Θηβαῖος καλεῖ. Χὤπως κατοίσεις αὐτόν.] ἐπεὶ οἱ βαστάζοντες κεράμους, εὐλαβῶς πάνυ καὶ προσεχόντως βαστάζουσι.

ΔΡΑΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΤΕΤΑΡΤΟΥ
Σκηνὴ τρίτη.

ΑΓΓΕΛΟΣ ΤΟΥ ΛΑΜΑΧΟΥ, ΔΙΚΑΙΟΠΟΛΙΣ.
Τρίμετροι.

ACTVS IV. SCENA
tertia.

NVNCIVS LAMACHI, DICÆOPOLIS,
Senarij.

BISETVS.

A **Bisetus.** Ὁ Λαμάχου θεράπων πρὸς Δικαιόπολιν ἔρχεται, καὶ κατὰ τὴν δεσπότου ἐντολὴν παρ' αὐτοῦ κίχλας, καὶ ἄλλα ἁβρότερα τῶν ἐδεσμάτων αἰτεῖ, ἀλλὰ πάντως ἀποτυχὼν ἀπωθεῖται.

Αγγ. Δικαιόπολι Δικ. τίς ἐστι; τί με βωστρεῖς;
Αγ. ὅτι
Ἐκέλευσε Λάμαχός σε ταύτης τῆς δραχμῆς,
Εἰς τοὺς Χόας αὐτῷ μεταδοῦναι τῶν κιχλῶν,
Τριῶν δραχμῶν δ' ἐκέλευε Κωπᾷδ' ἔγχελυν.
Δικαιοπ. Ὁποῖος οὗτος Λάμαχος τὴν ἔγχελυν;
Ἄγγελος. Ὁ δεινὸς, ὁ ταλαύρινος, ὃς τὴν Γοργόνα
Πάλλει κραδαίνων τρεῖς κατασκίους λόφους.
Δικαιοπ. Οὐκ ἂν μὰ Δί' εἰ δοίη γέ μοι τὴν ἀσπίδα,
Ἀλλ' ἐπὶ ταρίχει τοὺς λόφους κραδαινέτω.
Ἢν δ' ἀπολιγαίνῃ, τοὺς ἀγορανόμους καλῶ.
Ἐγὼ δ' ἐμαυτῷ τόδε λαβὼν τὸ φορτίον,
Εἴσειμ' ὑπαὶ πτερύγων κιχλᾶν καὶ κοψίχων.

Nv. D*icæopoli.* Di. *quis eſt? cur me vocas?* Nv. *quia*
Iuſſit te Lamachus pro iſthac drachma ad Choas
Secum impertire turdos, & drachmis tribus
Venundari cupit anguillam Copaicam.
B Dic. *Quis ille Lamachus, qui anguillam poſtulat?*
Nvn. *Vir terribilis, patiens ærumnæ, Gorgona*
Qui concutit, & tres vmbroſas criſtas vibrat.
Dic. *Non, per Iouem, etiam ſi clypeum duit mihi:*
Sed ille ſuper ſalſamentis criſtas vibret.
Sin turbas excitat, ædiles voco illicet,
C *Hanc ego mihi ipſi mercem accepi, & nunc ſub his*
Turdorum & merularum alis ingredior domum.

Σχόλια. Δικαιόπολι.] ἔρχεται Λαμάχου ἄγγελος λέγων τῷ Δικαιοπόλιδι ὅτι ἔπεμψε Λάμαχός σοι τρισὶ δραχμαῖς καὶ ἑτέρᾳ μιᾷ, ὅπως εἰς τὴν ἑορτὴν τῶν Χοῶν δῷς μοι, τῆς μὲν μιᾶς δραχμῆς κίχλας, τῶν δὲ γ΄, ἔγχελυν. Εἰς τοὺς Χόας.] εἰς τὴν ἑορτὴν τῶν Χοῶν. ἐπετελεῖτο δὲ Πυανεψιῶνος ὀγδόῃ. οἱ δὲ Ἀνθεστηριῶνος δεκάτῃ. φησὶ δὲ Ἀπολλόδωρος Ἀνθεστήρια καλεῖσθαι κοινῶς τὴν ὅλην ἑορτὴν Διονύσῳ ἀγομένην. κατὰ μέρος δὲ Πιθοιγίαν, Χόας, Χύτρας. καὶ αὖθις. ὅτι Ὀρέστης μετὰ τὸν φόνον εἰς Ἀθήνας ἀφικόμενος, ἦν δὲ ἑορτὴ Διονύσου Ληναίου, ὡς μὴ γένοιτο σφίσιν ὁμόσπονδος ἀπεκτονὼς τὴν μητέρα, ἐμηχανήσατο τοιόνδε τι Πανδίων. χοᾶ οἴνου τῶν δαιτυμόνων ἑκάστῳ παραστήσας, ἐξ αὐτοῦ πίνειν ἐκέλευσε μηδὲν ὑπομιμνήσκοντας ἀλλήλοις, ὡς μήτε ἀπὸ τοῦ αὐτοῦ κρατῆρος πίοι Ὀρέστης, μήτε ἐκεῖνος ἄχθοιτο καθ' αὑτὸν πίνων μόνος. καὶ ἀπ' ἐκείνου Ἀθηναίοις ἑορτὴ ἐνομίσθη οἱ Χόες. τοῦτο δ' ἡμῖν καὶ ἐν τοῖς πρόσθεν εἴρηται. ὁ δὲ χοεὺς ὅτι ἐπὶ μέτρων τίθεται παρίσταται, ὡς τοὺς ἓξ χοᾶς χωρήσεται. καὶ αὖθις τὴν ὑστάτην [illegible] οἴνου τρεῖς χοᾶς ἡμῖν ἀπολείψειν κἀρεβίνθων χοίνικα. μέτρον δέ ἐστιν ἀττικὸν χωροῦν κοτύλας ὀκτώ. καὶ ἀλλαχοῦ Ἀριστοφάνης. ἐπὶ δεῖπνον ταχὺ βάδιζε τὴν κίστιν λαβών. οἱ γὰρ καλοῦντες ἐπὶ δεῖπνον στεφάνους καὶ μύρα καὶ τραγήματα καὶ ἄλλα τινὰ τοιαῦτα παρετίθεσαν. οἱ δὲ καλούμενοι ἔφερον ὀψήματα καὶ κίστιν καὶ χοᾶ. Ὅμηρος παρὰ τὸ κίστεως φησί. μήτηρ δ' ἐν κίστει ἐτίθει μενοεικέα δαῖτα. ὄψα τε οἷα ἔδουσι διοτρεφέες βασιλῆες. χοὰς δὲ ὡς τιμάς, ἐκχύσεις, ἐναγίσματα ἐπὶ νεκροῖς ἢ σπονδάς. ἐκ Πυθίου δὲ χρησμὸς δέον χοὰς D τοῖς τεθνεῶσιν ἐπάγειν ἀνὰ πᾶν ἔτος, καὶ ἑορτὴν χοὰς ἄγειν. λέγονται καὶ θυσίαι νεκρῶν. Σοφοκλῆς. πρῶτον μὲν ἱερὰς ἐξ ἀειρρύτου χοὰς κρήνης ἐνεγκοῦ δι' ὁσίων χειρῶν θιγών. ἔστιν δὲ χεῦμα τὸ τ' ἀκήρατον λαβάς, κρατῆρές εἰσιν ἀνδρὸς εὔχειρος τέχνη. Ὁποῖος οὗτος.] διασύρει τὸν Λάμαχον ὡσεὶ ἄσημον ὄντα. ταλαύρινος δὲ ὑπομονητικὸς καρτερικὸς ἐν τῇ μάχῃ. Κατασκίους λόφους.] δυναμένους σκιάν τινι ποιῆσαι. ἀντὶ τοῦ ἐπιμήκεις μεγάλους. κραδαίνων δὲ, σείων, παρὰ τὴν κράδην, ὃ τῆς συκῆς E φύλλον δηλοῖ. ὅθεν τὸ κραδᾶν. καὶ κραδαίνειν κυρίως τὸ τὰ τῆς συκῆς φύλλα σείειν, καὶ πάλλειν. Ἀλλ' ἐπὶ ταρίχει.] ταρίχει ἥδιον ὁπλιζέσθω. τοῦτο γὰρ ἐν τοῖς πολέμοις ἥδιον. δέον δὲ εἰπεῖν ἐπὶ τείχει ἀνιστάτω, ἔφη ἐπὶ ταρίχει τοὺς λόφους κραδαινέτω διασύρων αὐτόν. Ἢν δ' ἀπολιγαίνῃ.] ἐὰν δὲ θορυβῇ ἢ ὀξέως βοᾷ, παρὰ τὸ λιγύ, καλέσω κατ' αὐτοῦ τοὺς ἀγορανόμους. λέγει δὲ τοὺς ἱμάντας οὓς ἀγορανόμους ἤδη κατέστησεν ἄνω. Εἴσειμ' ὑπαὶ πτερύγων.] ἀντὶ τοῦ μετὰ πτερύγων καὶ κιχλῶν καὶ κοψίχων. ὁ δὲ τρόπος, ποιητικός. μιμεῖται δὲ τὸ μέλος. F

ΣΤΡΟΦΗ Στίχων ιζ΄.

STROPHE Verſ.17.

Bisetus. Ὁ Χορὸς ἀγαθὴν ἤδη τῆς εἰρήνης ἐλπίδα συλλαβὼν, τὸν πόλεμον, πρὸς ὃν πάσῃ ψυχῆς σπουδῇ πρότερον ὥρματο, μισεῖν, καὶ βδελύττεσθαι νῦν ἄρχεται.

Χο. Εἶδες ὦ, εἶδες ὦ,
Πᾶσα πόλι τὸν φρόνιμον ἄνδρα τὸν ὑπέρσοφον,
Σπεισάμενον, ἐμπορικὰ χρήματα διεμπολᾶν,
Ὧν τὰ μὲν, ἐν οἰκίᾳ,
Χρήσιμα, τὰ δ' αὖ πρέπει χλιαρὰ κατεσθίειν;
Αὐτόματα πάντ' ἀγαθὰ, τῷδέ γε πορίζεται.

G
CH. O*mnis vrbs, omnis vrbs,*
Quantum hic homo prouidus, & vſque ſapiens, vides,
Fœdera parat, coëmit apta lucra mercium:
Quorum aliqua ſunt domi
Vtilia: quædam opu'ſt nos edere, dum
Sponte ſua ad hunc modo hominem
Omnia bona affluunt.

Σχόλια. Εἶδες ὦ.] ὁ τρόπος ποιητικός. μιμεῖται δὲ τὸ μέλος, ὑφ' ὃ κορωνὶς ὑποχωρησάντων τῶν ὑποκριτῶν. καὶ ἔστι συζυγία κατὰ περικοπὴν ἀνομοιομερὴς φαντασίαν παρέχουσα ἐπιρρήματος, ὅτι τὰς στιχικὰς περιόδους ἴσα ἔχει ἐκ τῶν αὐτῶν στίχων. ἀλλ' οὐδέ εἰσι παρεισβατικαὶ πρὸς τὸ θέατρον. αἱ μὲν προηγητικαί. καὶ αὐτοῖς περίοδοί εἰσιν ἑπτά, κῶλα παιωνικὰ ἐκ μονομέτρων καὶ τετρα- A μέτρων δὶς καὶ τριῶν μέτρων. διεμπολᾷ δὲ τὸ πρὸς πραγματείαν ἐπιτήδεια ἀγοράζειν. Ὧν τὰ μὲν ἐν οἰκίᾳ.] τῶν ὀρνέων τὰ μὲν χρήσιμα καὶ ἀνθηρά, κατὰ τοὺς οἴκους τρεφόμενα. τὰ δὲ ἂν ἀνθηρά, ἐσθιόμενα. ἄλλως. ἀντὶ τοῦ τῶν ὀρνέων τὰ μὲν, ἐᾶσαι νέμεσθαι ἐν τῇ οἰκίᾳ. τὰ δὲ νέμεται. ἔπαιξε δὲ εἰπὼν παρὰ προσδοκίαν τὰ χλιαρά.

Οὐδέποτ' ἐγὼ πόλεμον οἴκαδ' ὑποδέξομαι,
Οὐδὲ παρ' ἐμοί ποτε τὸν Ἁρμόδιον ᾄσεται,
Συγκατακλινεὶς, ὅτι παροίνιος ἀνὴρ ἔφυ,
Ὅστις ἐπὶ πάντ' ἀγάθ' ἔχοντας ἐπικωμάσας,
Εἰργάσατο πάντα κακὰ, κἀνέτρεπε, κἀξέχει,
Κἀμάχετο, καὶ προσέτι πολλὰ προκαλουμένου,
Πῖνε, κατάκεισο, λαβὲ τήνδε φιλοτησίαν,
Τὰς χάρακας ἧπτε πολὺ μᾶλλον ἐν τῷ πυρὶ,
Ἐξέχεθ' ἡμῶν βίᾳ τὸν οἶνον ἐκ τῶν ἀμπέλων,
Τῷδ' ἐπὶ τὸ δεῖπνον ἅμα, καὶ μεγάλα γε φρονεῖ.
Τοῦ βίου δ' ἐξέβαλε δεῖγμα τὰ πτερὰ πρὸ τῶν θυρῶν.

Nunquam ego domum recipiam armicreperum Deum,
B *Nunquam apud Acharneas is Harmodion accinet,*
Inter hilares madidus, atque petulans ſcyphos.
Ille vbi mero grauidus incidit in optimos
Olim agricolas: nocuit, omnia bona eruit,
Arma tulit: & licèt eum alloquerer: hem bibe,
Conſide, animíque cyathum beneuoli cape:
C *Ille tamen impoſuit ignibus ridicas,*
Et merum effudit manu violenta è noſtris vitibus.
Sed ſapit hic ad genium, vt ad reliqua maximè.
Nam boni epuli ſpecimen ala dat ad oſtium.

Σχόλια. Οὐδέποτ' ἐγὼ πόλεμον] σωματοποιεῖ τὸν πόλεμον. διὸ ἔφη, οὐχ ὑποδέξομαι αὐτόν. ὡσανεὶ ἄνθρωπόν τινα. αἱ δὲ ἀκολουθητικαὶ περίοδοι, εἰσὶ δεκάκωλοι ἐξ ἐννέα παιωνικῶν τετραμέτρων καὶ ἑνὸς τετραμέτρου τροχαϊκοῦ καταληκτικοῦ. Τὸν Ἁρμόδιον ᾄσεται] ἐν ταῖς τῶν πότων συνόδοις, ᾖδόν τι μέλος Ἁρμοδίου καλούμενον. οὗ ἡ ἀρχή, φίλτατ' Ἁρμόδιε, οὔ τί που τέθνηκας. ᾖδον δὲ αὐτὸ εἰς Ἁρμόδιον καὶ Ἀριστογείτονα, ὡς καθῃρηκότας τὴν τῶν Πεισιστρατιδῶν τυραννίδα. ἐπέθεντο δ' αὐτοῖς τιμωρίας χάριν ἀλλ' οὐχ ὑπεροχῆς. ὡς Ἀριστοτέλης πολιτικῶν ε'. διὰ τὸ προπηλακίσαι μὲν τὴν Ἁρμοδίου ἀδελφὴν, ἐπηρεάσαι δὲ Ἁρμόδιον. ὁ γὰρ Ἁρμόδιος διὰ τὴν ἀδελφήν. ὁ δὲ Ἀριστογείτων διὰ τὸν Ἁρμόδιον. ἦν δὲ καὶ ἕτερα μέλη. τὸ μὲν Ἀδμήτου λεγόμενον. τὸ δὲ Λάμπωνος. ὁ δὲ λόγος. οὐδέποτε παρ' ἐμοὶ ἑστιαθήσεται ὁ πόλεμος. παροίνιος δὲ, μέθυσος καὶ ὑβριστὴς δηλονότι ὁ πόλεμος. Ἐπὶ πάντ' ἀγάθ' ἔχοντας.] ἐφ' ἡμᾶς τοὺς γεωργοὺς, ἐπικωμάσας ἀντὶ τοῦ μετὰ φθορᾶς εἰσπεσών. Προσέτι D πολλὰ] ἐν τῷ πίνειν πολλὰ ἐμοῦ προκαλουμένου αὐτὸν καὶ λέγοντος πῖνε καὶ ἀνάκεισο ἥσυχος. καὶ ἐν ἡσυχίᾳ, ἀλλὰ καὶ μᾶλλον τὰ πράγματα συνέτριψε καὶ ἠφάνισε τὰς χώρας καὶ τὸν οἶνον ἐκ τῶν ἀμπέλων. φιλοτησίαν δὲ ἔλεγον τὴν φιάλην τὴν διδομένην ἐν τοῖς συμποσίοις. Χάρακας.] τοὺς πεπηγότας καλάμους ἐν ταῖς ἀμπέλοις ἔκαιεν. ἤγουν τὰς ἀμπέλους ἀπὸ μέρους. Ἐξέχεθ' ἡμῶν βίᾳ.] ὡς ἐπὶ πολέμου. ἔδει δὲ ἐκ τῶν πίθων εἰπεῖν, οὐκ ἐκ τῶν ἀμπέλων. Τῷδ' ἐπὶ τὸ δεῖπνον.] πρὸς τὰ ἄνω ἀπέδωκε περὶ τοῦ Δικαιοπόλιδος. τὰ γὰρ διὰ E μέσου, περὶ τοῦ πολέμου εἴρηται. ὁ δὲ λόγος. Δικαιόπολις σπουδάζει περὶ τὸ δεῖπνον. Δεῖγμα] τὰ πτερά. ἐπὶ τῆς παρ' αὐτῷ ἔνδον τρυφῆς σημεῖον πρόκειται τῶν θυρῶν αὐτοῦ τὰ τῶν ὀρνίθων πτερά.

ΣΥΣΤΗΜΑ ΚΑΤΑ ΠΕΡΙΚΟΠΗΝ

Στίχων κ'.

BISETVS. Δικαιόπολις τὴν Εἰρήνην ἐπαινεῖ, καὶ ἑαυτῷ γυναῖκα ἔχειν ἐπιθυμεῖ.

Δι. Ὦ Κύπριδι τῇ καλῇ καὶ Χάρισι ταῖς φίλαις
Ξύντροφε Διαλλαγὴ,
Ὡς καλὸν ἔχουσα τὸ πρόσωπον ἄρ' ἐλάνθανες.
Πῶς ἂν ἐμὲ καὶ σέ τις Ἔρως ξυναγάγοι λαβὼν,
Ὥσπερ ὁ γεγραμμένος ἔχων στέφανον ἀνθέμων,
Ἢ πάνυ γερόντιον ἴσως νενόμικάς με σὺ,
Ἀλλά σε λαβὼν τρία δοκῶ γ' ἂν ἔτι προσβαλεῖν
Πρῶτα μὲν ἂν, ἀμπελίδος ὄρχον ἐλάσαι μακρόν.
Εἶτα παρὰ τόνδε νέα μοσχίδια συκίδων,
Καὶ τὸ τρίτον, ἡμερίδος ὄρχον ὁ γέρων ὁδὶ,
Καὶ περὶ τὸ χωρίον ἅπαν ἐλαΐδας ἐν κύκλῳ,
Ὥστ' ἀλείφεσθαί σ' ἀπ' αὐτῶν κἀμὲ ταῖς νουμηνίαις.

SYSTEMA PER PERICOPEN,

Verſ. 20.

F Di. *O Veneris atque Charitum ſocia: litium*
Compoſitio decens:
Quàm tibi venuſta facies? quid ita tecta eras?
Quomodo Cupido me aliquis tibi iugauerit:
Qualis hic, in æde, roſeo capite pictus eſt?
Méne ita victum aliquod eſſe ſenium rata es?
Sed tria mihi his videor adiicere commoda:
G *Inſerere poſſe foueis capita vitium:*
Iungere nouas taleolas inibi ficuum:
Denique ſatiua quoque germina propaginum
Ponere, & in ordinem oleas ſerere toto agro:
Ambo vt ungamur oleo, Luna circa ſilentia.

Σχόλια. Ὦ Κύπριδι.] ἀντὶ τοῦ ὦ εἰρήνη. καλῶς δὲ εἰρήνη τῇ Ἀφροδίτῃ καὶ ταῖς Χάρισι φίλη. ὅτι οἱ γάμοι καὶ αἱ ἑορταὶ ἐν καιρῷ τῆς εἰρήνης ἄγονται. καὶ ὅτι ἡδίστη καὶ ἐπιχαρής ἐστιν. Ὡς καλὸν ἔχουσα.] σωματοποιεῖ τὴν εἰρήνην, τὸ κάλλος αὐτῇ περιτίθησι καὶ ἔρωτα αὐτῆς ἔχειν βούλεται. Ἐλάνθανες] ἐμὲ δηλονότι ὦ εἰρήνη. Ὥσπερ ὁ γεγραμμένος.] Ζεῦξις ὁ ζωγράφος ἐν τῷ ναῷ τῆς Ἀφροδίτης ἐν ταῖς Ἀθήναις, ἔγραψε τὸν ἔρωτα ὡραιότατον ἐστεμμένον ῥόδοις. ὁ δὲ νοῦς ὑπερβατός. ἐλάνθανές με οὕτως εὐειδὴς οὖσα ὡς ὁ γεγραμμένος ἔρως. ἀνθέμων. ἀντὶ τοῦ ῥόδων. Ἡ πάνυ γερόντιον.] εἰ καὶ γέροντά με δοκεῖς ὁρᾶν, ὅμως λαβών σε, ἰσχύσω συγγενέσθαι σοι τρὶς καὶ πολλάκις. παίζει δὲ ἑξῆς. Ἀμπελίδος ὄρχον] ἀντὶ τοῦ εἰπεῖν σχῆμα συνουσίας, τοῦτο ἔφη ὡς γεωργός. παρὰ δὲ τὸν ὄρχατον φυτεῦσαι μοσχεύματα συκῶν. οὕτω δὲ καλοῦνται αἱ νέαι συκαῖ. μοσχίδια δὲ, τὰ νέα βλαστήματα. καὶ ἡ ἁπαλὴ καὶ νέα λύγος μόσχος. Ὅμηρος. μόσχοισι λύγοισιν. ὄρχον δὲ εἶπε τὸν ὄρχατον. κωμικῶς ὡς φιλογέωργος ἀλληγορεῖ ὡς ἐπὶ συνουσίας ἐμφαντικῶς κατὰ γεωργίαν τὸ μακρόν. ὄρχος δὲ καὶ ὄρχατος στίχος ἀμπέλων ἢ ἑτέρων φυτῶν. παρὰ τὸ ἔρχεσθαι δι' αὐτῶν τὰς τάξεις τῶν φυτῶν. Ἡμιείδος.] ἡμισεεῖς ἡ ἄμπελος ὥς φησιν Ὅμηρος. ἡμισεεῖς ἡβώωσα. εἴρηται δὲ διὰ τὸ ἡμερῶσαι τὸ τῶν ἀνθρώπων φῦλον.

* * *

ΔΡΑΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΤΕΤΑΡΤΟΥ
Σκηνὴ τετάρτη.

ΚΗΡΥΞ, ΔΙΚΑΙΟΠΟΛΙΣ, ΧΟΡΟΣ.

ACTVS IV. SCENA
quarta.

PRÆCO, DICÆOPOLIS, CHORVS.

Τρίμετροι καὶ Δίμετροί τε καὶ Ἀνακρεόντειοι.

Senarij, & dimetri, itémque Anacreontij.

Βιετυς. Κῆρυξ ἥκει, ὃς πάντα τὸν δῆμον κατὰ τὰ πάτρια τὰς χοὰς ὑπὸ τῆς σάλπιγγος πίνειν, καὶ κατὰ τοῦτο τῆς εἰρήνης χρόνον ἐνδυναθεῖν κελεύει.

Κη. Ἀκούετε λεῴ, κατὰ τὰ πάτρια τὰς χοὰς
Πίνειν ὑπὸ τῆς σάλπιγγος. ὃς δ' ἂν ἐκπίῃ
Πρώτιστος, ἀσκὸν Κτησιφῶντος λήψεται.
Δι. Ὦ παῖδες, ὦ γυναῖκες, οὐκ ἠκούσατε;
Τί δρᾶτε; τοῦ κήρυκος οὐκ ἀκούετε;
Ἀναβράττετ', ἐξοπτᾶτε, στρέφετ', ἀφέλκετε
Τὰ λαγῷα, ταχέως τοὺς στεφάνους ἀνείρετε.
Φέρε τοὺς ὀβελίσκους, ἵν' ἀναπείρω τὰς κίχλας.

PR. *Audite populi, congios more patrio*
Ebibite ſub tuba ſonum: qui congium
Ebiberit, primus Cteſiphontis vtrem auferet.
DI. *O pueri, ô mulieres, non audiuiſtis hoc?*
Quid agitis? non audiuiſtis præconem? agè
Lixate, aſſate, vertite, detrahite à veru
Lepores nunc illico: corollas nectite.
Veru tu affer mihi vt figam turdos, puer.

Σχόλια. Ἀσκὸν Κτησιφῶντος.] ὡς παχὺς καὶ προγάστωρ ὁ Κτησιφῶν κωμῳδεῖται. ἐτίθετο δὲ ἀσκὸς πεφυσημένος ἐν τῇ τῶν Χοῶν ἑορτῇ. ἐφ' οὗ ἔδει τοὺς πίνοντας πρὸς ἀγῶνα ἑστάναι, καὶ τὸν πρῶτον πιόντα ὡς νικήσαντα λαμβάνειν ἀσκόν. ἔπινον δὲ, μέτρον τι ὂν χοᾶ. Τοῦ κήρυκος οὐκ ἀκούετε.] καλοῦντος εἰς τὴν τῶν Χοῶν ἑορτὴν πάντας. ἐκάλουν δὲ οἱ κήρυκες, σάλπιγγας βαστάζοντες καὶ ἐσήμαινον. Ἀναβράττετε.] ἀναστρέψατε τὰ ὀπτώμενα κρέα. καὶ ὀπτηθέντα ἐξέλκετε.

ΣΤΡΟΦΗ
Κῶλον ί.

Χο. Ζηλῶ σε τῆς εὐβουλίας,
Μᾶλλον δὲ τῆς εὐωχίας,
Ἄνθρωπε τῆς παρούσης.
Δι. Τί δῆτ' ἐπειδὰν τὰς κίχλας
Ὀπτωμένας ἴδητ';
Χο. Οἶμαί σε καὶ τοῦτ' εὖ λέγειν.
Δι. Τὸ πῦρ ὑποσκάλευε.
Χο. Ἤκουσας ὡς μαγειρικῶς,
Κομψῶς τε καὶ δειπνητικῶς,
Αὐτῷ γε διακονεῖται.

STROPHE
Verſ. 10.

CH. *Miror tuam prudentiam,*
Conuiuiique gratiam,
Heic inſtituti, amice.
DI. *Quid ſi meas auiculas*
Aſſas videre detur?
CH. *Esse hoc bene dicere arbitror.*
DI. *Exuſcita focum igne.*
CH. *Audin' verba culinaria:*
Vt ſcitè, vt cœnatoriè
Inſeruiat ſibi ipſe?

Σχόλια. Ζηλῶ σε τῆς εὐβουλίας.] θαυμάζω τὴν εὐβουλίαν σου ὦ Δικαιόπολι. διπλῆ καὶ περίοδος δεκάκωλος ἀμοιβαία. τούτων δὲ τῶν δέκα κώλων τὰ μὲν α. β. δ. ϛ. η. θ. ἰαμβικὰ δίμετρα ἀκατάληκτα. τὰ δὲ γ. ε. ζ. ι. δίμετρα καταληκτικά. Τὸ πῦρ ὑποσκάλευε] ἀνάφθα. ζωπύρει. Σ.

A

ΔΡΑΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΤΕΤΑΡΤΟΥ, Σκηνὴ πέμπτη.

ΓΕΩΡΓΟΣ, ΔΙΚΑΙΟΠΟΛΙΣ, ΧΟΡΟΣ.

BISETVS. Ἀνήρ τις Ἀθηναῖος, γεωργὸς ἀπολέσας τὰς αὐτοῦ βόας, ὑπὸ τῶν Βοιωτῶν ληφθείσας, ἔρχεται δεόμενος τοῦ Δικαιοπόλιδος λαβεῖν τῆς εἰρήνης πρὸς πεντέτη.

Γεωρ. Οἴμοι τάλας. Δι. ὦ Ἡράκλεις τίς οὑτοσί;
Γεωρ. Ἀνὴρ κακοδαίμων. Δι. κατὰ σεαυτὸν νῦν τρέπου.
Γε. Ὦ φίλτατε, σπονδαὶ γὰρ εἰσί σοι μόνῳ,
Μέτρησον εἰρήνης τί μοι κἂν πέντ' ἔτη.
Δι. Τί ἔπαθες; Γεωρ. ἐπετρίβην ἀπολέσας τὼ βόε.
Δικαιοπ. Πόθεν γ'; Γεωρ. ἀπὸ Φυλῆς ἔλαβον οἱ Βοιώτιοι.
Δικαιοπ. Ὦ τρισκακόδαιμον, εἶτα λευκὸν ἀμπέχει;
Γεωρ. Καὶ ταῦτα μέντοι νὴ Δί' ὥσπερ μ' ἐξετρεφέτην
Ἐν πᾶσι βολίτοις. Δι. εἶτα νυνὶ τοῦ δέει.
Γεωρ. Ἀπόλωλα τὼ 'φθαλμὼ δακρύων τὼ βόε.
Ἀλλ' εἴ τι κήδει Δερκέτου Φυλασίου,
Ὑπάλειψον εἰρήνῃ με τὼ 'φθαλμὼ ταχύ.
Δικ. Ἀλλ' ὦ πόνηρ' οὐ δημοσιεύων τυγχάνω.
Γεωρ. Ἴθ' ἀντιβολῶ σ' ἤν πως κομίσωμαι τὼ βόε.
Δικαιοπ. Οὐκ ἔστιν, ἀλλὰ κλᾶε πρὸς τοὺς Πιττάλου.
Γεωρ. Σὺ δ' ἀλλά μοι σταλαγμὸν εἰρήνης ἕνα,
Εἰς τὸν καλαμίσκον ἐνστάλαξον τουτονί.
Δικαιοπ. Οὐδ' ἂν στριβιλικίγξ. ἀλλ' ἀπιὼν οἴμωζέ ποι.
Γεωρ. Οἴμοι κακοδαίμων, τοῖν γεωργοῖν βοιδίοιν.

ACTVS IV. SCENA quinta.

AGRICOLA, DICÆOPOLIS, CHORVS.

B AG. *VÆ mihi miſero.* DIC. *proh Hercules: quis hic?*
AGR. *Homo miſer.* DI. *in teipſummet hoc dictum puta.*
AG. *Ô cariſſime, quia ſoli tibi ſunt fœdera:*
Metire aliquid pacis mihi in quinquennium.
DIC. *Quid accidit mali?* AGR. *amiſſo boum iugo*
C *Miſerè affligor.* DI. *quis ademit?* AG. *è Phyla modò*
Bœotij abduxêre. DI. *ô te ter miſerum, agè*
Verò, an tu propter hanc miſeriam albatus es?
AG. *Et hi quidem erant, qui me nutribant, per Iouem,*
Omni fimo bubulô. DIC. *& qua re nunc indiges?*
D AG. *Oculos eliſi, dum amiſſos boues fleo.*
Sed ſiquid Dercetam curas Phylaſium,
Agè inunge oculos mihi pace tua nunc illicet.
DI. *Homo miſer, ego medicinam non exerceo*
Gratis. AG. *fac obſecro, vt recuperem meos boues.*
DI. *Fieri haud poteſt, verùm implora tu Pittalum.*
E AG. *Age vnicam tantùm pacis ſtillam mihi*
In hoc ſpecillum inſtilla, quæſo. DI. *ne quidem*
Tantillum, ſed abi hinc directè in malam crucem.
AGR. *Heu me miſerum: heu aratores boues meos.*

Σχόλια. Οἴμοι τάλας.] ἔρχεται ἀνὴρ Ἀθηναῖος, γεωργὸς, ἀπολέσας αὐτοῦ τὰς βόας, ληφθείσας ὑπὸ τῶν Βοιωτῶν, δεόμενος τοῦ Δικαιοπόλιδος λαβεῖν τῆς εἰρήνης πρὸς πέντε ἔτη. Κατὰ σεαυτὸν νῦν τρέπου.] ἀντὶ τοῦ σεαυτῷ ἔχε τὴν κακοδαιμονίαν. μὴ ἐπιμίγνυε ἡμῖν κακοδαιμονῶν. Σπονδαὶ γὰρ εἰσί σοι μόνῳ] ἐπεὶ αὐτὸς ἐποιήσατο μόνος εἰρήνην πρὸς Λακεδαιμονίους. Κἂν πέντ' ἔτη.] ἀντὶ τοῦ εἰς πέντε ἔτη. τὸ δὲ μέτρησον, ἀντὶ τοῦ δάνεισον. καὶ Ἡσίοδος. εὖ μὲν μετρεῖσθαι παρὰ γείτονος, εὖ δ' ἀποδοῦναι. καὶ Θεόπομπος. κάπηλισον ἢ μετάδος. ἢ μέτρησον. ἢ τίμησον λάβε. Ἀπὸ Φυλῆς] ὄνομα δήμου. καὶ Μένανδρος δυσκόλῳ νομίζετ' εἶναι τὸν τόπον Φυλήν. Λευκὸν ἀμπέχει.] ἀντὶ τοῦ λευχειμονεῖς. οἱ γὰρ Φυλάσιοι λευκὰ ἐφόρουν. καὶ ταῦτα μέντοι καὶ ἄλλοι φασὶν ἰδεῖν. οἵπερ μ' ἔτρεφον καὶ ἐποίουν τρυφᾶν βόες. Βολίτοις.] βόλιτον οἱ Ἀττικοὶ οὕτως ἐκάλεσαν χωρὶς τοῦ β. ὅπερ ἡμεῖς βόλβιτον. λέγει δὲ ἀντὶ τοῦ ἐν πάσῃ τρυφῇ. ἐν πᾶσιν ἀγαθοῖς. βολίτοις δὲ, ὅτι περὶ βοῶν ὁ λόγος αὐτῷ. ἄλλως. δέον εἰπεῖν ἐν πᾶσιν ἀγαθοῖς, βολίτοις εἶπε παρ' ὑπόνοιαν παίζων. ἢ ἐπειδὴ διὰ τῆς κόπρου τὰ σπέρματα θάλλειν ποιοῦσιν οἱ γεωργοὶ καὶ καρπὸν πλεῖστον ποιεῖν ἐξ οὗ τρέφονται τοῦτο εἴρηκε. Ἀπόλωλα τὼ 'φθαλμώ.] ἀπώλεσα τοὺς ὀφθαλμούς μου, κλαίων καὶ ὀδυρόμενος τοὺς βόας. Ὑπάλειψον] ἀντὶ τοῦ ἔγχρισον τοὺς ὀφθαλμούς μου ταχέως. Οὐ δημοσιεύων τυγχάνω.] δημοσίᾳ χειροτονούμενοι ἰατροὶ καὶ δημόσιοι προῖκα ἐθεράπευον. φησὶν οὖν καὶ [illegible] ὅτι οὐ τῶν δημοσιευθέντων ἰατρῶν τυγχάνω. ἐπεὶ οὐ κοινῇ ἐποιησάμην. τουτέστι σὺν τῇ πόλει. ἰδίᾳ δὲ καὶ ἐμαυτῷ μόνῳ. Ἴθ' ἀντιβολῶ.] ἱκετεύω. δός μοι τῆς εἰρήνης ὅπως ἀπολάβω τοὺς βοάς. Πρὸς Πιττάλου] ὁ Πίτταλος [illegible]. ἰατρὸς παρὰ Ἀθηναίοις. λέγει δὲ τοὺς μαθητάς. τοῦτο δὲ εἶπεν. ἐπειδὴ ἐκεῖνος εἶπεν ὑπάλειψον τοὺς ὀφθαλμούς. ὥστε εἰ θέλεις ἄπελθε ἔγχρισαι παρὰ Πιττάλῳ. Εἰς τὸν καλαμίσκον.] τὸν χαλκοῦν ἢ τὸν ἀργυροῦν. οἵους ἔχουσιν οἱ ἰατροί. Στριβιλικίγξ.] ἀντὶ τοῦ οὐδὲ ὀρνίθια. στρέβος γὰρ καλεῖται, ἡ λιπαρὰ καὶ ἰξία [illegible]. στριβιλικίγξ δὲ, ἡ ἐλαχίστη φωνὴ τοῦ ὀρνέου. λέγει δὲ ὅτι οὐδὲ ἐλάχιστον μέρος μεταδίδωμι. τοῖν γεωργοῖν δὲ τοῖν τὴν γῆν ἐργαζομένοιν.

ANTI-

A

ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΗ κώλων ι'.

Χο. Ἀνὴρ ἀνεύρηκέν τι ταῖς
Σπονδαῖσιν ἡδύ. κοὐκ ἔοι-
κεν οὐδενὶ μεταδώσειν.
Δι. Κατάχει σὺ τῆς χορδῆς τὸ μέλι.
Τὰς σηπίας στάθευε.
Χο. Ἤκουσας ὀρθιασμάτων.
Δι. Ὀπτᾶτε τἀγχέλεια.
Χο. Ἀποκτενεῖς λιμῷ με καὶ
Τοὺς γείτονας, κνίσῃ τε καὶ
Φωνῇ τοιαῦτα λάσκων.

ANTISTROPHE Verſ. 10.

CH. ALiquid vir hic commentus eſt,
Quod commodum ſit fœderi:
Sed nil daturus vlli eſt.
DI. Infunde tu mel lactibus,
Et ſepias probè aſſa.
B *CH. Audiſne verborum impetus?*
DI. Anguilla aſſentur iſta.
CH. Tu me atque vicinos fame
Nunc enecabis, de bono hoc
Nidore garriendo.

Σχόλια. Ἀνὴρ ἀνεύρηκεν] διπλαῖ. αὕτη γάρ ἐστιν ἡ περίοδος ὁμοίως τῇ ἀνωτέρᾳ ἡ δεκάκωλος ἀντιστρέφουσα. Μεταδώσειν.] τῶν σπονδῶν δηλονότι. στάθευε ἢ ὄπτα. Ὀρθιασμάτων.] ἀνατάσεως ῥημάτων. τῶν μετὰ βοῆς κόμπων, ἢ τῶν μελῶν. παρόσον ὄρθιος νόμος κιθαρῳδικός. Τἀγχέλεια.] ἢ λείπει τὰ κρέα ἵν' ᾖ τὰ ἐγχέλεια κρέα, ἢ λέγει τὰς ἐγχέλεις. λάσκων δὲ φωνῶν βοῶν.

C

ΔΡΑΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΤΕΤΑΡΤΟΥ
Σκηνὴ ἕκτη.

ΔΙΚΑΙΟΠΟΛΙΣ, ΠΑΡΑΝΥΜΦΟΣ, ΧΟΡΟΣ.

Δι. Ὀπτᾶτε ταυτὶ καὶ καλῶς ξανθίζετε.
Πα. Δικαιόπολι. Δι. τίς οὑτοσί; τίς οὑτοσί;
Πα. Ἔπεμψέ τίς σοι νυμφίος ταυτὶ κρέα
Ἐκ τῶν γάμων. Δι. καλῶς ποιῶν ὅς τις ποτ' ἦν.
Πα. Ἐκέλευε δ' ἐγχέαι σε τῶν κρεῶν χάριν,
Ἵνα μὴ στρατεύοιτ', ἀλλὰ βινοίη μένων,
Ἐς τὸν ἀλάβαστρον κύαθον εἰρήνης ἕνα.
Δικ. Ἀπόφερ', ἀπόφερε τὰ κρέα. καὶ μή μοι δίδου.
Ὡς οὐκ ἂν ἐγχέαιμι χιλίων δραχμῶν.
Ἀλλ' αὑτηί, τίς ἐστιν; Πα. ἡ νυμφεύτρια.
Δεῖται παρὰ τῆς νύμφης τί σοι λέξαι μόνῳ.
Δι. Φέρε δή, τί σὺ λέγεις; ὡς γέλοιον ὦ θεοὶ
Τὸ δέημα τῆς νύμφης. ὃ δεῖταί μου σφόδρα.
Ὅπως ἂν οἰκουρῇ τὸ πέος τοῦ νυμφίου.
Φέρε δεῦρο τὰς σπονδὰς ἵν' αὐτῇ δῶ μόνῃ.
Ὁτιὴ γυνή 'στι τοῦ πολέμου τ' οὐκ ἀξία.
Ὑπέχ' ὧδε δεῦρο τοὐξάλειπτρον ὦ γύναι.
Οἶσθ' ὡς ποιεῖται τοῦτο; τῇ νύμφῃ φράσον,
Ὅταν στρατιώτας καταλέγωσι, τουτῳὶ
Νύκτωρ ἀλειφέτω τὸ πέος τοῦ νυμφίου.
Ἀπόφερε τὰς σπονδάς. φέρε τὴν οἰνήρυσιν.
Ἵν' οἶνον ἐγχέω λαβὼν ἐς τοὺς χόας.
Χορός. Καὶ μὴν ὁδί τις τὰς ὀφρῦς ἀνεσπακώς.
Ὥσπερ τι δεινὸν ἀγγελῶν ἐπείγεται.

ACTVS IV. SCENA sexta.

DICÆOPOLIS, PARANYMPHVS, CHORVS.

D *DI. ASſate vos hæc & probè rubefacite.*
PA. Dicæopoli. DI. quis iſthic eſt? quis iſthic eſt?
PA. Has carnes ad te mittit ſponſus quiſpiam
E nuptiis. DI. pulcrè facit iſte, quiſquis eſt.
PA. Pro his iuſſit te ſibi in hunc alabaſtrum infundere
Cyathum vnicum pacis: vt à turba bellica
Immunis ſeſe cum ſponſa oblectet domi.
E *DI. Aufer carnes, aufer: neque des eas mihi.*
Nam pro mille drachmis non infunderem tibi.
Sed quænam hæc eſt? PA. pronuba, quæ ſponſæ nomine
Aliquid tibi ſoli dicere iam neceſſe habet.
DI. Agè, tu, quid dicis? quã ridicula, proh Deũ,
Iſthæc petitio ſponſæ: quòd me rogat,
Vt ſaltem ſponſi mentula maneat domi.
Fer huc mihi fœdera puer, vt huic ſoli dùim.
F *Quoniam mulier eſt, & indigna bello: agè*
Vas vnguentarium tu ſuppone mulier,
Noſtin' quomodò hoc vtendum? dicito
Sponſæ, ſi quando conſcribantur milites,
Vt hac re noctu ſponſi inungat mentulam.
Aufer tu iterum fœdera, & vrnam vinariam
Cedo, vt capiam vinum atque infundã congiis.
CH. Sed & hic ſuperciliis èlatus huc pedem
G *Infert, quaſi rem ſit nunciaturus grauem.*

Σχόλ. Ξανθίζετε.] ἀντὶ τοῦ μέλιτι χρίετε, ἢ πυρρὰ τὰ ἐπιπολῆς ποιεῖτε. ἢ ἤ καλῶς ἔχει ταῦτα ὅτι λοιπὸς τῶν κρεῶν ἐστὶν, ὅταν πυρρὰ ᾖ. Δικαιόπολι.] ἔρχεται ἀνήρ τις παράνυμφος βαστάζων κρέα τῷ Δικαιοπόλιδι παρά τινος νυμφίου, καὶ αἰτεῖ αὐτὸν λαβεῖν ἐν βραχεῖ μικρὸν τῆς εἰρήνης, ὅπως μὴ ἐξέρχοιτο εἰς πόλεμον ὁ νυμφίος, ἀλλὰ μένοι τερπόμενος σὺν τῇ γυναικὶ αὐτοῦ. Ἐγχέαι.] ἐπιχέαι, ἐμβαλεῖν. τῶν κρεῶν ἢ ὧν ἔπεμψέ σοι. ἐς τὸν ἀλάβαστρον ἤγουν τὸ μυροθήκιον

Εἰρήνης ἕνα.] ὡσεὶ ἐλεδονοκοχλιάριον ἕν. ἔστι δὲ λήκυθος A ἣ οὐκ ἔχει μὴ ἔγχυσιν, ἣν ἔστι λαβέσθαι. Ὡς ἐὰν ἐγχέαιμι] παραιτεῖται ὁ Δικαιόπολις μεταδοῦναι τῆς εἰρήνης. Ἡ νυμφεύτρια] ἔρχεται νυμφεύτρια δεομένη Δικαιοπόλιδος καὶ λέγουσα, ὅτι ἔπεμψέ με τίς νύμφη δεηθῆναί σου πρὸς τὸ λαβεῖν τῆς εἰρήνης. ὅπως ἀλείφῃ τὸ αἰδοῖον τοῦ ἀνδρὸς αὐτῆς καὶ μὴ ἐξέρχοιτο εἰς πόλεμον. κωφὸν δὲ εἰσάγει τὸ πρόσωπον τῆς νυμφευτρίας. Φέρε δὴ τί σὺ λέγεις.] παραθεὶς τὸ ὡς ἤκουσεν ὁ Δικαιόπολις τῆς νυμφευτρίας. Ὡς γελοῖον] κράζων καὶ ἀστειευόμενος ὁ Δικαιόπολις ἐφ' οἷς ἤκουσε παρὰ τῆς νυμφευτρίας λέγει τό, ὡς γελοῖον ὦ B θεοὶ τὸ δέημα τῆς νύμφης. τὸ δὲ δέημα αὐτῆς ἦν, μικρὸν τῆς εἰρήνης λαβεῖν ὅπως ἀλείφοι ταύτῃ τὸ αἰδοῖον τοῦ ἀνδρὸς κατὰ τὰς νύκτας καὶ μὴ ἐς πόλεμον ἐξέρχοιτο.

Ὅπως ἂν οἰκουρῇ τὸ πέος.] ἀντὶ τοῦ εἰπεῖν τὴν οἰκίαν, εἶπε τὸ πέος. Ὕπεχ' ὧδε δεῦρο] πρότερον τὸ ἀλάβαστρόν φησιν, ἐξ οὗ ἀλείφονται οἱ δειπνοῦντες, τὴν τοῦ μύρου λήκυθον. κατ' ἐρώτησιν δὲ τοῦτο ἀναγνωστέον. τὸ δὲ ἑξῆς ὡς συμβουλεύοντος καὶ ὑποτιθεμένου πῶς αὐτῷ δεῖ χρῆσθαι.

BISETVS. Φάσον] λέξον. παρὰ τὸ φάω, φῶ, φάσω, ἔφασα, φάσον, φασάτω. ταυτὸν τῷ φράσον, ὃ παρὰ τὸ φράζω, τὸ λέγω. ἀλλ' ἴσως χαριέστερον φράσον, ὅπερ μᾶλλον ἐν χρήσει.

Σχόλια. Καταλέγουσι τουτωΐ.] τῷ ἀλείμματι. λέγει δὲ τῇ εἰρήνῃ. τὸ δὲ καταλέγουσιν, ἀντὶ τοῦ καταλέγωσιν. Οἰνήρυσιν] τὴν τοῦ οἴνου κοτύλην ᾗ ἀρύονται. Τὰς ὀφρῦς ἀνεσπακώς.] ἐσκυθρωπακώς.

ΔΡΑΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΤΕΤΑΡΤΟΥ,

Σκηνὴ ἑβδόμη.

ΑΓΓΕΛΟΣ, ΛΑΜΑΧΟΣ, ΔΙΚΑΙΟΠΟΛΙΣ, ἕτερος ΑΓΓΕΛΟΣ. C

ACTVS IV. SCENA

ſeptima.

NVNCIVS, LAMACHVS, DICÆOPOLIS, alter NVNCIVS.

BISETVS. Ἄγγελος αἰφνιδίας τῶν πολεμίων εἰσβολὰς Λαμάχῳ ἀγγέλλει, καὶ ταχέως ὁπλίζεσθαι κελεύει. κατὰ τὸν αὐτὸν χρόνον ἕτερος ἄγγελος Δικαιόπολιν ἐπὶ δεῖπνον καλεῖ, ὅπερ ὁ τοῦ Διονύσου ἱερεὺς παρασκευάζει. ἐντεῦθεν Δικαιόπολις καλὴν ἀφορμὴν λαβὼν τὸν Λάμαχον καταγελᾷ, καὶ τὸν αὐτοῦ ὁπλισμὸν ἐκσυρίττει, καὶ τῶν πολεμικῶν δυστυχιῶν τὰς εἰρήνης ὠφελείας, καὶ ἡδονὰς ἀστείως προτίθησι.

Αγ. Ἰὼ πόνοι τε καὶ μάχαι καὶ λάμαχοι.
Λα. Τίς ἀμφὶ χαλκοφάλαρα δώματα κτυπεῖ; D
Αγ. Ἰέναι σ' ἐκέλευον οἱ στρατηγοὶ τήμερον,
Ταχέως λαβόντα τοὺς λόχους καὶ τοὺς λόφους.
Κἄπειτα τηρεῖν νιφόμενον τὰς εἰσβολάς.
Ὑπὸ τοὺς Χόας γὰρ καὶ λύτρους αὐτοῖσί τις
Ἤγγειλε λῃστὰς ἐμβαλεῖν Βοιωτίους.
Λα. Ἰὼ στρατηγοὶ πλείονες ἢ βελτίονες.
Δικαιοπ. Οὐ δεινὰ μὴ 'ξεῖναί με μηδ' ἑορτάσαι; E
Ἰὼ στράτευμα πολεμολαμαχαϊκόν.
Λα. Οἴμοι κακοδαίμων. καταγελᾷς ἤδη σύ μου;
Δι. Βούλει μάχεσθαι Γηρυόνῃ τετραπτίλῳ;
Λα. Αἲ αἶ. οἵαν ὁ κῆρυξ ἀγγελίαν ἤγγειλέ μοι.
Δικ. Αἲ αἶ. τίνα δ' αὖ μοι προστρέχει τις ἀγγελῶν;
Αγ. Δικαιόπολι. Δι. τί ἐστιν; Αγ. ἐπὶ δεῖπνον ταχὺ F

NV. EHò labores, pugna, lama & lamachi:
LA. Quis hic circa domum ære phaleratam ſtrepit? D
NV. Proficiſci te iubent duces exercitus,
Cum criſtis & cohortibus hodie illicò:
Et niue tectum cauere incurſus hoſtium.
Nam ſub Choas, & Chytros quidam modò retulit
Ipſis, latrones incurrere Bœotios.
LA. Vah plures, quàm meliores militum duces.
E DI. Nōne hoc graue, ne licere antè quidē Choas
Agere? hei, militiam bellolamachaicam.
LA. Hei miſero mihi, numquid tu me ludibrio habes?
DI. Vin' tu pugnare cum Geryone, quattuor
Pinnis criſtato? LA. ah ah, quod nuncium mihi
Præco modò nunciauit. DI. ah ah, quis mihi
Accurrit nuncius, quidue affert huc rei?
NV. alt. Dicæopoli. DI. quid eſt? NV. N. ad cœnam celeriter
F

Σχόλ. Ἰὼ πόνοι τε] ἔρχεταί τις εἰς πόλεμον καλῶν τὸν Λάμαχον. Ἀμφιχαλκοφάλαρα] ἀντὶ τοῦ πολύχαλκα. τραγικώτερον δὲ λέγει, διὰ τὸ μεγαλορρήμον Λαμάχου. Λόχους.] ἔνιοι μὲν τὸ ἐξ ἀνδρῶν ὀκτὼ σύστημα, οἱ δὲ τὸ ἐξ ἀνδρῶν δώδεκα. οἱ δὲ τὸ ἀπὸ ἑκκαίδεκα ἀνδρῶν πλῆθος, ὃ καὶ τέλειόν φασι καὶ σύμμετρον. καὶ λοχαγὸς προστάτης καὶ ἡγεμών, ὁ αὐτός ἐστι πρῶτος καὶ ἄριστος τοῦ λόχου. παρὰ δὲ Λακεδαιμονίοις ὑπῆρχον τέσσαρες λόχοι οἷς ἐκέχρητο ὁ βασιλεύς, ὡς ἀλλαχοῦ Ἀριστοφάνης. Γνώσεσθ' ὅτι G καὶ παρ' ἡμῖν εἰσι λόχοι τέσσαρες μαχίμων ἀνδρῶν ἔνδον ἐξωπλισμένων. καὶ καταλοχίσαι τὸ εἰς λόχους καταμερίσαι τὸ πλῆθος τοῦ στρατοῦ. λόφους δὲ περικεφαλαίας. λόφος γὰρ καὶ τὸ περικεφαλαίας ἄκρον. καὶ γῆς ἀνάστημα. Τὰς εἰσβολάς.] τὰς εἰσόδους τῶν πολεμίων στρατῶν. νιφόμενον δὲ, ὡς χιόνος οὔσης. Ὑπὸ τοὺς Χόας γάρ.] Θεόπομπός τοὺς διασωθέντας ἐκ τοῦ κατακλυσμοῦ ἑψῆσαί φησι χύτρας πανσπερμίας. ὅθεν οὕτω κληθῆναι τὴν ἑορτήν. καὶ θύειν τοῖς χουσὶν Ἑρμῇ χθονίῳ. τῶν δὲ χυτρῶν οὐδένα γεύσασθαι. τοῦτο δὲ ποιῆσαι τοὺς περισωθέντας ἱλασκομένους τὸν Ἑρμῆν, καὶ περὶ τῶν ἀποθανόντων. ἤγετο δὲ ἡ ἑορτὴ Ἀνθεστηριῶνος τρίτῃ ἐπὶ δέκα ὡς Φιλόχορος. ἄλλως. ἐν μιᾷ ἡμέρᾳ ἄγονται οἵ τε χύτροι καὶ οἱ χόες ἐν Ἀθήναις, τοῦ Διονύσου καὶ Ἑρμοῦ. οὕτω Δίδυμος. Ἐμβαλεῖν Βοιωτίους.] πολέμιοι γὰρ ἦσαν οἱ Βοιωτοί. ἐν τοῖς ἄνω οὖν ὁ δημότης ἔφη, ὅτι Βοιωτοί τινες ἀφείλοντό μου τὸ ζεῦγος τῶν βοῶν. Οὐ δεινὰ μὴ 'ξεῖναί με.] ὁ Δικαιόπολις οὐ δεινόν φησι μὴ ἐξουσίαν ἔχειν με ἑορτάσαι ἴσως διὰ τὸν τῶν στρατιωτῶν θόρυβον. Πολεμολαμαχαϊκόν.] ἔμφασιν ἔχει ὡσεὶ ἔφη, ξενικὸν ἢ Κορινθιακόν. Καταγελᾷς ἤδη σύ μου] διὰ τὸ εἰπεῖν πολεμολαμαχαϊκόν. Βούλει μάχεσθαι Γηρυόνῃ] ἀντὶ τοῦ τετρακεφάλου. αἰνίττεται δὲ εἰς τὴν Λαμάχου περικεφαλαίαν τρεῖς λόφους ἔχουσαν ἀπὸ τῶν περικειμένων αὐτῇ πίλων. ὃ δὲ θέλει εἰπεῖν, τοῦτό ἐστι. μέλλει πρὸς δυσκαθαίρετόν τινα μάχεσθαι. ὁ γὰρ Γηρυόνης οὐ ἐμυθεύθη τρικέφαλος ἦν καὶ πολλὴν ἀγῶνα παρέσχε τῷ Ἡρακλεῖ. διέσυρε δὲ αὐτόν τι τῶν τετραπτερυλλίδων ἅμα τὸ λέγων, ἀντὶ τοῦ εἰπεῖν Γηρυόνη τρισώματον, τετράπτιλον εἶπεν. Αἲ αἲ.] τούτων τινὲς τὸ μὲν πρῶτον, διὰ τῆς αι διφθόγγου. θρηνητικὸν γάρ. τὸ δὲ δεύτερον, ψιλόν. θαυμαστικὸν γάρ.

BISETVS. Αἴ, αἴ.] οἱ μὲν περισπῶσιν, οἱ δὲ A ὀξυτονοῦσι, ὃ καὶ βέλτιον. Εὐστάθιος. αἲ εὐκτικὸν πολλαχοῦ παρ' Ὁμήρῳ, ἀντὶ τοῦ εἴθε. ἔστι καὶ μεμπτικὸν, καὶ δυσφορικὸν, ὡς τὰ πολλὰ δὲ θρηνητικόν. ὅθεν καὶ ὁ Αἴας, καὶ τὸ αἰάζειν, τὸ θρηνεῖν. Σοφ. ἐν Αἴαντι μαστιγοφόρῳ,

Αἰαῖ, τίς ἄν ποτ' ᾤεθ' ὧδ' ἐπώνυμον
Τοὐμὸν ξυνοίσειν ὄνομα τοῖς ἐμοῖς κακοῖς;
Νῦν γὰρ πάρεστι καὶ δὶς αἰάζειν ἐμοί.

Σχόλια. Οἵαν ἀγγελίαν.] τὸν πόλεμον δηλονότι. B Αἲ αἲ, τινὰ δ' αὖ μοι προστρέχει.] ἔρχεται ἄγγελος καλῶν τὸν Δικαιόπολιν εἰς δεῖπνον καὶ φησί.

Βάδιζε τὴν κίστην λαβὼν καὶ τὸν χοᾶ.
Ὁ τοῦ Διονύσου γάρ σ' ἱερεὺς μεταπέμπεται.
Ἀλλ' ἐγκόνει. δειπνεῖν κατακωλύεις πάλαι.
Τὰ δ' ἄλλα πάντ' ἐστὶν παρεσκευασμένα.
Κλῖναι, τράπεζαι, προσκεφάλαια, στρώματα.
Στέφανοι, μύρον, τραγήμαθ', αἱ πόρναι πάρα.
Ἄμυλοι, πλακοῦντες, σησαμοῦντες, ἴτρια.
Ὀρχηστρίδες, τὰ φίλταθ' Ἁρμοδίου καλαί.
Ἀλλ' ὡς τάχιστα σπεῦδε. Λα. κακοδαίμων ἐγώ.
Δι. Καὶ γὰρ σὺ μεγάλην ἐπεγράφου τὴν Γοργόνα.
Σύγκλειε, καὶ δεῖπνόν τις ἐνσκευαζέτω.
Λα. Παῖ παῖ, φέρ' ἔξω δεῦρο τὸν γύλιον ἐμοί.
Δι. Παῖ παῖ, φέρ' ἔξω δεῦρο τὴν κίστην ἐμοί.
Λα. Ἅλας θυμίτας οἶσε παῖ καὶ κρόμμυα.
Δι. Ἐμοὶ δὲ τεμάχη. κρομμύοις γὰρ ἄχθομαι.
Λα. Θεῖον ταρίχους οἶσε σαπροῦ δεῦρό μοι.
Δι. Κἀμοὶ δὲ σὺ παῖ θεῖον. ὀπτήσω δ' ἐκεῖ.
Λα. Ἔνεγκε δεῦρο τὼ πτερὼ τὼ 'κ τοῦ κράνους.
Δι. Ἐμοὶ δὲ τὰς φάττας γε φέρε καὶ τὰς κίχλας.
Λα. Καλόν γε καὶ λευκὸν τὸ τῆς στρουθοῦ πτερόν.
Δι. Καλόν γε καὶ ξανθὸν τὸ τῆς φάττης κρέας.
Λα. Ὤνθρωπε, παῦσαι καταγελῶν μου τῶν ὅπλων.
Δ. Ὤνθρωπε, βούλει μὴ βλέπειν εἰς τὰς κίχλας;
Λα. Τὸ λοφεῖον ἐξένεγκε τῶν τριῶν λόφων.
Δι. Κἀμοὶ λεκάνιον τῶν λαγῴων δὸς κρεῶν. (γον.
Λα. Ἀλλ' ἦ τριχόβρωτες τοὺς λόφους μου κατέφα-
Δι. Ἀλλ' ἦ πρὸ δείπνου τὴν μίμαρκυν κατέδομαι.
Λα. Ὤνθρωπε, βούλει μὴ προσαγορεύειν ἐμέ;
Δι. Οὔκ. ἀλλ' ἐγὼ χὼ παῖς ἐρίζομεν πάλαι.

Abi, & ciſtam panariam fer, & choa,
Nam Liberi ſacerdos te ad epulum vocat.
Sed propera, cœnaturus iamdudum in mora es.
Omnia parata ſunt cætera, menſa, tori,
Puluini, ſtragula, ſerta, vnguenta: ſunt item
Preſtò bellaria: preſtò ſunt meretriculæ,
C *Panes, placenta, ſeſamontes, itria:*
Tum deliciæ Harmodij, pulcræ tibicinæ. (pe
Sed age propera ocyus. LA. *me miſerũ.* DI. *quip-*
Magnam tibiipſi vendicabas Gorgona.
Occlude, & cœnam mihi aliquis nunc apparet.
LA. *Puer, effer ſportam militarẽ huc mihi forâs.*
DI. *Puer, huc ciſtam panariam mihi fer forâs.*
LA. *Sales thymo intritos, & cepas fer mihi.*
D DI. *At mihi tomacula: nam cepas faſtidio.*
LA. *Salſamenti putris veterem adipem mihi.*
DI. *Et mihi da ſalſam adipẽ, ego aſſabo hîc eã.*
LA. *Effer pennas è galea criſtata mihi.*
DI. *Huc effer turtures & turdos tu mihi.*
LA. *Pulcra eſt & alba ſanè penna paſſeris.*
DI. *Pulcra 'ſt & flaua iſthæc ſanè caro turturis.*
LA. *Ah mi homo, ceſſa ridere armaturam meã.*
E DI. *Ah mi homo, vin' tu vultum ad turdos non*
vertere?
LA. *Loculamentum trium criſtarũ cedò mihi.*
DI. *Catinum leporinarum carnium mihi.*
LA. *Niſi criniuori criſtas meas exederint.*
DI. *Niſi ante cœnam farcimen ego deuorem.*
LA. *Mi homo: vin' tu tandẽ ceſſare me alloqui?*
DI. *Nõ. ſed ego & puer hic inter nos cõtẽdimus*

Σχόλια. Βάδιζε τὴν κίστιν.] τότε γὰρ οἱ καλοῦντες ἐπὶ δεῖπνον στεφάνους καὶ μύρα καὶ τραγήματα καὶ ἄλλα τοιαῦτα παρετίθεσαν. οἱ δὲ καλούμενοι ἔφερον ἐδέσματα. κίστιν δὲ τὴν ὀψοθήκην. Ὅμηρος. μήτηρ δ' ἐν κίστῃ ἐτίθει μενοεικέ' ἐδωδήν, ὄψα τε οἷα ἔδουσι διοτρεφέες βασιλῆες. χοᾶ δὲ ἐπεφέροντο οἱ καλούμενοι, ἵνα μὴ κοινωνῶσιν ἄλλου ποτηρίου, διὰ τὴν ἐπὶ Ὀρέστου γενομένην αἰτίαν. Ἐγκόνει.] ἀντὶ τοῦ σπεῦδε. μέλλοντας γὰρ αὐτοὺς δειπνεῖν ἐπέχεις. Σησαμοῦντες.] ἄλλο σησαμοῦς, καὶ ἄλλο σησάμη. σησαμοῦς μὲν εἶδος πλακοῦντος. σησάμη δὲ ἣν ἡμεῖς καλοῦμεν σησαμίδα. ἴτρια δὲ τὰ τυροειδῆ πλάσματα. Ὀρχηστρίδες] ὑπερβατόν ἐστιν, G ὀρχηστρίδες πάρεισι καλαί. καὶ τὰ φίλτατα τοῦ Ἁρμοδίου. τοῦτ' ἔστι τὰ εἰς Ἁρμόδιον σκολιὰ ᾄσματα. ὅπερ ἀνωτέρω ἔφη, Ἁρμοδίου μέλος ᾄδεται. Ἐπεγράφου τὴν Γοργόνα.] ὅτι ἐζωγράφουν ἐν τῇ ἀσπίδι μεγάλην Γοργόνα. Τὸ γύλιον.] γύλιος, σπυριδῶδες πλέγμα, ἐν ᾧ τὰς τροφὰς ἔχοντες οἱ στρατιῶται ἐβάδιζον ἐπὶ πόλεμον. Θεῖον ταρίχους.] ἐπεὶ ἐπὶ φύλλων τὰ τεμάχη βαλλόμενα βαστάζονται. σαπροῦ F δὲ, ἀντὶ τοῦ παλαιοῦ καὶ μηνίου. σκεύασμα δέ τι παρὰ Ἀθηναίοις τὸ θρῖον. ὅπερ λαμβάνει, ὕειον στέαρ ἢ βόειον, καὶ σεμίδαλιν, καὶ γάλα. καὶ οὕτως εἰς φύλλα συκῆς ἐμβαλλόμενον, ἥδιστον ἀποτελεῖ βρῶμα. οὕτω Δίδυμος. ὀνομάζεται δὲ καὶ ἄλλη τις σκευασία, θρῖον, ἐγκέφαλος μετὰ γάλακτος καὶ τυροῦ κατασκευαζόμενος, καὶ ἐντιθέμενος ἐν φύλλῳ συκῆς καὶ ὀπτώμενος. Τὸ λοφεῖον] ἐὰν μὲν προπερισπᾶται, δηλοῖ ἐλάττονα τῶν τριῶν λόφων. ἐὰν δὲ διὰ τοῦ ει διφθόγγου, προπερισπᾶται καὶ δηλοῖ τὴν θήκην. Λεκάνιον.] κρατῆρα πεπληρωμένον τῶν λαγῴων κρεῶν. λεκάνια δὲ καὶ λεκανίδας, τὰ μείζονα τῶν ὀξυβάφων καὶ ἐκπέταλα. Τριχόβρωτες] σῆτες. θηρία σκώληξι κατεσθίοντα τὰς τρίχας. καὶ προπερισπωμένως δὲ λέγονται τριχοβρῶτες. Ἀλλ' ἢ πρὸ δείπνου] κυρίως μὲν μίμαρκυς ἡ λαγῴα χορδὴ ἐκ τῶν ἐντέρων. χρῶνται δὲ καὶ ἐπὶ χοίρου. ἄλλως. μίμαρκυς σκευασία τις τῆς κοιλίας ἢ τῶν ἐντέρων. οἱ δὲ τὴν ἐκ τοῦ λαγῴου αἵματος καὶ τῶν ἐντοσθίων σκευαζομένην καρύκην. Ἄνθρωπε βούλει] [illegible] τοσιν. δηλοῖ δ' ἀπὸ τῆς ἔχθρας.

A Βούλει περιδόσθαι κἀπιτρέψαι Λαμάχῳ,
Πότερον ἀκρίδες ἥδιόν ἐστιν ἢ κίχλαι;
Λα. Οἴμ᾽ ὡς ὑβρίζεις. Δι. τὰς ἀκρίδας κρίνει πολύ.
Λα. Παῖ παῖ καθελών μοι τὸ δόρυ, δεῦρ᾽ ἔξω φέρε.
Δι. Παῖ παῖ, σὺ δ᾽ ἀφελὼν δεῦρο τὴν χορδὴν φέρε.
Λα. Φέρε, τοῦ δόρατος ἀφελκύσωμαι τοὔλυτρον.
Ἔχ᾽ ἀντέχου παῖ. Δι. καὶ σὺ παῖ τοῦδ᾽ ἀντέχου. B
Λα. Τοὺς κιλλίβαντας οἶσε παῖ τῆς ἀσπίδος.
Δι. Καὶ τῆς ἐμῆς τοὺς κριβανίτας ἔκφερε.
Λα. Φέρε δεῦρο Γοργόνωτον ἀσπίδος κύκλον.
Δι. Κἀμοὶ πλακοῦντος τυρόνωτον δὸς κύκλον.
Λα. Ταῦτ᾽ οὐ κατάγελώς ἐστιν ἀνθρώποις πλατύς;
Δι. Ταῦτ᾽ οὐ πλακοῦς δῆτ᾽ ἐστὶν ἀνθρώποις γλυκύς;
Λα. Κατάχει σὺ παῖ τοὔλαιον ἐν τῷ χαλκίῳ. C
Ἐνορῶ γέροντα δειλίας φευξόμενον.
Δι. Κατάχει σὺ τὸ μέλι. κἀνθάδ᾽ ὁ δῆλος γέρων.
Κλάειν κελεύω Λάμαχον τὸν Γοργάσου.
Λα. Φέρε δεῦρο παῖ θώρακα πολεμιστήριον.
Δι. Ἔξαιρε παῖ θώρακα κἀμοὶ τὸν χοᾶ.
Λα. Ἐν τῷδε πρὸς τοὺς πολεμίους θωρήξομαι.
Δικαιοπ. Ἐν τῷδε πρὸς τοὺς συμπότας θωρήξομαι. D
Λα. Τὰ στρώματ᾽ ὦ παῖ δῆσον ἐκ τῆς ἀσπίδος.
Ἐγὼ δ᾽ ἐμαυτῷ τὸν γύλιον οἴσω λαβών.
Δι. Τὸ δεῖπνον ὦ παῖ δῆσον ἐκ τῆς κιστίδος.
Ἐγὼ δὲ θοἰμάτιον λαβὼν, ἐξέρχομαι.
Λα. Τὴν ἀσπίδ᾽ αἴρου. καὶ βάδιζ᾽ ὦ παῖ λαβών. E
Νίφει. βαβαιάξ. χειμέρια τὰ πράγματα.
Δι. Αἴρου τὸ δεῖπνον, συμποτικὰ τὰ πράγματα.

A *Dudum. agè vin' Lamachi arbitrio permittere:*
Vtrum locustæ, an turdi meliores sient?
LA. Ah quàm tu iniurius es. DI. locustas antefert.
LA. Puer, puer hastam deiice, & effer huc mihi.
DI. Puer, puer, intestinum adime: & effer mihi.
LA. Age, integumentum huic hastæ deripiam, puer
B *Tene, retine. DI. & tu isthuc cõtrà retine puer.*
LA. Fer clypei fulcra puer. DI. fer clibanarios
Tu mihi panes, fulcrum ventris mei, puer.
LA. Fer huc mihi Gorgoniterguum clypei circulum.
DI. Et mihi placentæ caseitergum circulum.
LA. Non hæc coram hominibus lata est irrisio?
C *DI. Non hæc coram hominibus placenta dulcis est?*
LA. Infunde tu puer oleum scuto æreo:
Intus video senem fugiturum præ metu.
DI. Infunde tu mel. nam manifestus hic senex:
Ego plorare iubeo Gorgonium Lamachum.
LA. Huc effer mihi puer loricam bellicam.
DI. Huc effer loricam mihi puer, meum choa.
LA. Hac ego contra hostes lorica armabor truces.
D *DI. Hoc ego contra conuiuas armabor choë.*
LA. Puer clypeo meo alligato stragula:
Ego integumentum ipsius capiam & mecum feram.
DI. Puer cistæ panariæ cœnam allige:
Ego pallio accepto, iam hinc egredior domo.
E *LA. Tolle clypeum tibi & accipe puer, atque abi.*
Ningit. papæ, hyberna hæc nobis negocia.
DI. Cœnam tolle, hæc conuiuialia negocia.

Σχόλια. Κἀπιτρέψαι Λαμάχῳ.] ἐπιτρέψαι ὥστε κρῖναι. καὶ Μένανδρος ἐν ἐπιτρέπουσι. ἐπιτρέπειν τινί ἐστι περὶ τούτων. ταῦτα δὲ διαλέγεται πρὸς τὸν οἰκέτην διασύρων καὶ παίζων τὸν Λάμαχον. Πότερον ἀκρίδες.] διασύρει τὸν Λάμαχον ὡς ἀκρίδας ἐσθίοντα. ἢ ὅτι πρότερον εὐτελῶς ἔζη τῇ διαίτῃ. Καθελών μοι τὸ δόρυ.] παρατηρητέον ὅπως ὁ μὲν φιλοπόλεμος ὢν, πάντα τὰ εἰς πόλεμον ζητεῖ. F ὁ δὲ ἀντιστρόφως τὰ εἰς εἰρήνην. Δεῦρο τὴν χορδήν.] χορδὴ καλεῖται τὸ παχὺ ἔντερον τοῦ προβάτου. Τοὔλυτρον.] τὴν θήκην. τὸ ἐντελὲς, τὸ ἔλυτρον. Καὶ σὺ παῖ τοῦδ᾽ ἀντέχου.] τοὐβελίσκου, ὥστε τὰ ἐμπεπαρμένα κρέα ἢ τὴν χορδὴν μὴ ἐλεῦσαι. Τοὺς κιλλίβαντας.] τρισκελῆ τινα σκευάσματα, ἐφ᾽ ἃ ἐπιτιθέασι τὰς ἀσπίδας ἐπειδὰν κάμνωσι πολεμοῦντες. Καὶ τῆς ἐμῆς τοὺς κριβανίτας.] λείπει γαστρός. ἵν᾽ ᾖ, καὶ τῆς ἐμῆς γαστρὸς τὴν ἀνάπαυσιν ἔκφερε τοὺς κριβανίτας ἄρτους. ἔπαιξε δὲ χαριέντως ὅτι καὶ οὗτοι περιφερεῖς ὡς αἱ ἀσπίδες. Γοργόνωτον.] περιφερῆ κατὰ τὴν G ἀσπίδα. Γοργόνωτον δὲ τὴν ἔχουσαν Γοργόνα. Κατάχει σὺ παῖ.] εἰς τὸν ὀμφαλὸν τῆς ἀσπίδος ἵνα γένηται λαμπροτέρα. ὁ Λάμαχος δέ ἐστι παρακελευόμενος ἐπὶ τὸ μέρος τὸ χαλκοῦν τῆς ἀσπίδος, ἔλαιον καταχυθῆναι ἵνα στίλβῃ. εἰσὶ γάρ τινες οἱ ἐν ἐλαίῳ ὁρῶντες μαντευόμενοι. οὕτως ὁ Σύμμαχος. σμήχει οὖν τὴν ἀσπίδα καταχέων τὸ ἔλαιον ἐπὶ τῆς χαλκῆς πτυχός. εἶτα ὡς φαιδρυνθείσης αὐτῆς ἐνοπτριζόμενος πρὸς αὐτὸν λέγει. ὁρῶ ἐν αὐτῇ γέροντα F ὑπὸ δειλίας φεύγοντα. οἷα μὴ δυνάμενον ὁρᾶν τὴν ἀσπίδα διὰ τὴν ἔλλαμψιν. Ὅμηρος. Ὄσσε δ᾽ ἄμερδε. ταῦτα δὲ ὡς μαντευόμενος λέγει. Ἔξαιρε παῖ θώρακα.] πρὸς τὴν ὁμωνυμίαν ἔπαιξε. θωρήξασθαι γάρ ἐστι τὸ καθοπλισθῆναι. ἀλλὰ καὶ τὸ πίνειν καὶ μεθύειν οὕτω καλοῦσιν. ἐπειδὴ θώραξ καὶ τὸ στῆθος. διὰ τὸ θερμαίνειν οὖν τὸ στῆθος, θωρήσσειν λέγουσι τὸ μεθύειν. καὶ θώρηκας τοὺς ἀκρομεθύσους ἐκάλουν. κέχρηται δὲ τῇ λέξει καὶ Ἀνακρέων. ἔστι δὲ Ἀττική. ἔξελε οὖν φησι καὶ μοὶ τὸν χοᾶ ὃν καλεῖ θώρακα. ὥστε θωρακισθῆναι τουτέστι τὸν θώρακα πληρῶσαι. Κι- G στίδος.] καὶ κίστη καὶ κίστις λέγεται. καὶ διὰ [illegible] τὸ δρᾶμα γίνεται. Νίφει βαβαιάξ.] εἰ γὰρ ἐπὶ πόλεμον ἐξιόντες, ἐπετήρουν τὰς Διοσημίας.

ΠΡΟΩΔΟΣ κώλων ζ.

CHORVS.

Χο. Ἴτε δὴ χαίροντες ἐπὶ στρατιάν,
Ὡς ἀνομοίαν ἔρχεσθον ὁδόν.
Τῷ μὲν πίνειν στεφανωσαμένῳ,
Σοὶ δὲ ῥιγῶντι προφυλάττειν,
Τῷ δὲ, καθεύδειν μετὰ παιδίσκης
Ὡραιοτάτης,
Ἀνατριβομένῳ τε τὸ δεῖνα.

ACH. *Petite hinc lato pede militiam,*
Disparem itis max ambo viam.
Alter serto redimitus bibat:
Alter hyberna statione
Frigeat: alter meretricem pulcram
Complexu habeat,
Et conterat hic membrum illud.

Σχόλια. Ἴτε δὴ χαίροντες.] κορωνὶς καὶ εἴσθεσις εἰς μέλος τοῦ χοροῦ προῳδικὸν, περιόδων τελῶν. ὧν ἐστὶ πρώτη ἀναπαιστική. τελὰς τελεσκαιδεκάμετρος ὀκτάκωλος. τέλος δὲ αὐτῆς. ἀνατειβομένῳ τε τὸ δεῖνα. τουτέστι τὸ αἰδοῖον κατ' εὐφημισμόν.

BISETVS. Ὁ σχολιαστὴς ἐνταῦθα τρεῖς περιόδους καλεῖ τὴν προῳδὸν, τὴν στροφὴν, καὶ τὴν ἀντιστροφήν. καὶ τοῦτο καλῶς. τῶν δὲ λοιπῶν τὸν νοῦν ἀβασανίστως δηλοῦν οὐ ῥᾴδιον. οὕτω μέντοι οὐκ ἀπιθάνως ταῦτα διορθοίης ἐν λόγοις, Κορωνὶς. καὶ εἴσθεσις εἰς μέλος τοῦ χοροῦ προῳδικὸν περιόδων τελῶν, ὧν ἡ πρώτη ἐστὶν B ἑπτάκωλος ἀναπαιστική. τέλος δὲ αὐτῆς τὸ Ἀνατειβομένῳ τε τὸ δεῖνα. αἱ δὲ δύο λοιπαὶ εἰσὶ δωδεκάκωλοι ἀναμεμιγμέναι. Ῥιγῶντι] δωρικῶς ἀντὶ τοῦ ῥιγοῦντι, τραπείσης τῆς ου διφθόγγου εἰς ω. ἢ ῥιγοῦντι χαρίεν, ὃ καὶ πιθανώτερον, ὡς ἐκ τῶν προηγουμένων, καὶ τῶν ἑξῆς δῆλον. οὐδεὶς γὰρ ἐνταῦθα δωρίζει. ῥιγοῦν δὲ ἐπὶ τοῦ ψύχους, φρίττειν δὲ ἐπὶ φόβου. Εὐστάθιος. Τὸ δεῖνα] τουτέστι τὸ αἰδοῖον κατ' εὐφημισμόν. ἔστι δὲ παρεπιγραφή. καὶ γὰρ γέλωτος χάριν ἅμα τῷ λόγῳ τὸ αἰδοῖον ἐπιδείκνυται.

ΣΤΡΟΦΗ κώλων ιβʹ.

Ἀντίμαχον τὸν Ψακάδος,
Τὸν ξυγγραφῆ, τὸν μελέων, τὸν ποιητὴν,
Ὡς μὲν ἁπλῷ λόγῳ, κακῶς
Ἐξολέσειεν ὁ Ζεύς.
Ὅς γ' ἐμὲ τὸν τλήμονα
Λήναια χορηγῶν, ἀπέλυσ' ἄδειπνον.
Ὅν γ' ἔτ' ἐπίδοιμι τευθίδος
Δεόμενον, ἡ δ' ὠπτημένη
Σίζουσα πάραλος ἐπὶ τραπέζη κειμένη,
Ὀκέλλοι, κᾆτα μέλ-
λοντος λαβεῖν αὐτοῦ, κύων
Ἁρπάσασα φεύγοι.

STROPHE Verſ. 12.

C *Antimachum illum Pſacadis*
Verſificatorem, hominem vſque ineptũ,
Vt breuiter dicam, male
Iuppiter ille perdat,
Qui cùm epulum grande daret,
Me miſerum ſiuit abire impranſum.
Hunc ego aliquando videro
Panis inopem: qui coctus &
D *Iam nunc maritimus, vbi menſæ inditus,*
Quaſi appulerit: & is
Admouerit manum: canis
Prendat, & fugam capeſſat.

Σχόλια. Ἀντίμαχοι] ἡ συγγραφία. Ψακὰς δὲ οὗτος ἐκαλεῖτο, ἐπειδὴ προσέρραινε τοὺς συνομιλοῦντας διαλεγόμενος. ἦν δέ τις ὀλυμπιακὸς καλούμενος Ψακὰς διὰ τοῦτο. ἐδόκει δὲ ὁ Ἀντίμαχος οὗτος, ψήφισμα πεποιηκέναι, μὴ δεῖν κωμῳδεῖν ἐξ ὀνόματος. καὶ ἐπὶ τούτῳ πολλοὶ τῶν ποιητῶν οὐ προσῆλθον λαψόμενοι τὸν χορόν. καὶ δῆλον ὅτι πολλοὶ τῶν χορευτῶν ἐπείνων. ἐχορήγει δὲ ὁ Ἀντίμαχος τότε ὅτε εἰσενήνεγκε τὸ ψήφισμα. οἱ δὲ λέγουσιν ὅτι ποιητὴς ὢν καλὸς, χορηγῶν ποτε μικρολόγως τοῖς χορευταῖς ἐχρήσατο.

BISETVS. Ψακὰς δὲ καὶ ψεκὰς ταυτόν, ὥς φησιν Εὐστάθιος, καὶ τὴν δρόσον δηλοῖ. λέγεται δὲ παρὰ τὸ ψῶ, ὅπερ ἄχρηστον, καὶ τὸ λεπτύνειν, καὶ σμικρύνειν σημαίνει. τούτου τοῦ Ἀντιμάχου, ὃς Ψακὰς ἐκλήθη, μέμνηται καὶ Σουΐδας, καὶ τὸ πρᾶγμα ἀκριβέστερον ἐξηγεῖται. Τὸν ξυγγραφῆ] τινὲς μὲν οὕτω γράφουσι, „Τὸν ξυγγραφῆ τῶν μελέων, τὸν ποιητήν. Ἄλλοι δὲ οὕτω, „Τὸν ξυγγραφῆ, τὸν μέλεων, τὸν ποιητήν. ὧν οὗτος ἐστὶν ὁ νοῦς, τὸν Ἀντίμαχον τὸν ξυγγραφέα, τὸν μάταιον, τὸν ποιητὴν λέγω. ἀντὶ τοῦ, τὸν συγγραφέα, καὶ ποιητὴν κακὸν, καὶ δυστυχῆ. τὸ E μὲν ξυγγραφῆ, γενικώτερον. τὸ δὲ ποιητὴν, εἰδικώτερον. τὸ δὲ μέλεων, ἀντὶ τοῦ μέλεον, ἀττικῶς, ὡς καὶ ἵλεων, ἵλαον.

Σχόλια. Ἀπέλυσεν ἄδειπνον.] ἀπέλυσε δείπνων ἀντὶ τοῦ ἀπεστέρησε τοὺς μισθοὺς, οὐδέν μοι ἐχορήγησε. Σίζουσα] ἀντὶ τοῦ ζέουσα. ὡς ἐπὶ τηγανιζομένης. οἷον ἦχον ἀποτελοῦσα. καὶ Ὅμηρος. ὡς τοῦ σίζ' ὀφθαλμός. πάραλος δὲ ἀντὶ τοῦ παραθαλασσία. ἢ ἡ παρὰ τοὺς ἅλας κειμένη. ἐπεὶ δὲ καὶ ἱερὰ ναῦς τῶν Ἀθηναίων πάραλος καλεῖται, ἐπήνεγκε τὸ ὀκέλλοι ὃ ἐστι προσορμίζοι ὡς ἐπὶ νεώς.

ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΗ κώλων ιβʹ.

Τοῦτο μὲν αὐτῷ κακὸν ἓν
Κᾆθ' ἕτερον νυκτερινὸν γένοιτο.
Ἠπιαλῶν γὰρ οἴκαδ' ἐξ
Ἱππασίας βαδίζων,
Εἶτα κατάξειέ τις αὐ-
τοῦ μεθύων τὴν κεφαλὴν Ὀρέστης,
Μαινόμενος. ὁ δὲ λίθον βαλεῖν
Βουλόμενος ἐν σκότῳ λάβοι
Τῇ χειρὶ πελεθὸν, ἀρτίως κεχεσμένον.
Ἐπαΐξειε δ' ἔχων
Τὸν μάρμαρον, κᾆπειθ' ἁμαρ-
τὼν, βάλοι Κρατῖνον.

F ANTISTROPHE Verſ. 12.

Hoc malum ei lux pariat,
Alterum ei nox execranda:
Febricitans vbi domum
Ex equitatione
Se referet: mox aliquis
Ei cerebrum comminuat Oreſtes,
Mentis inops: lapidem ibi volens
G *Corripere nocte cæca, olens*
Stercus rapiat, eò recens cacatum: & ir-
Ruat, lapidem ratus
Tenere: aberrans poſtea
Tangat hunc Cratinum.

A Σχόλ. Ἠπιαλῶν γάρ.] ἀντὶ τοῦ ῥιγοπυρέτῳ περιπεσών. ἠπίαλος γὰρ κυρίως ὁ μετὰ ῥίγους πυρετός. ἠπιαλῶν δὲ ὥσπερ καὶ βαδίζων ἀντὶ τοῦ ἠπιαλῶντες καὶ βαδίζοντες. ἱππασίας δὲ, ἀντὶ τοῦ ἱππικῆς ὡς ὄντος αὐτοῦ ἱππέως. καὶ γὰρ ἕως ἑσπέρας διατρίβουσιν ἐν τῇ δοκιμασίᾳ οἱ ἵπποι. Τῆς κεφαλῆς Ὀρέστης.] ἀντὶ τοῦ τὴν κεφαλὴν, ἀττικῶς. ὁ δὲ Ὀρέστης ὅδε προσποιούμενος μανίαν, τοὺς παριόντας ἀπέδυεν. ἦν γὰρ λωποδύτης. ἢ πρὸς τὴν ὁμωνυμίαν, ἀντὶ τοῦ ὁ μαινόμενος. πελεθὸν δὲ, βῶλον. Βάλοι Κρατῖνον] παρ' ὑπόνοιαν λέγει, ὡς τὸν ποιητήν. ἀλλά τινα ἀλαζόνα καὶ θρασῦν. καὶ μαινόμενον καὶ μέθυσον. βάλοι οὖν φησι τοῦτον. ἵνα πλείοσι κακοῖς περιπέσῃ τυπτόμενος ὑπ' αὐτοῦ.

ΔΡΑΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΠΕΜΠΤΟΥ

Σκηνὴ πρώτη.

ἈΓΓΕΛΟΣ ΤΟΥ ΛΑΜΑΧΟΥ.

ACTVS V. SCENA

prima.

NVNCIVS LAMACHI.

B **BISETVS.** Ἄγγελος ἐκ στρατοπέδου ἐπιστρέψας τὴν Λαμάχου δεσπότου ἄτην, τὰς πληγάς, τὰ τραύματα, καὶ δυστυχίαν ἀγγέλλει, καὶ πάντας τοὺς οἰκείους δούλους πρὸς τὴν τῶν τραυμάτων θεραπείαν θᾶττον ὁρμᾶσθαι κελεύει.

Σύστημα κατὰ περικοπὴν ἐκ στίχων ιϛ'.

Ἀγγελ. Ὦ Δμῶες οἳ κατ' οἶκον ἐστὲ Λαμάχου,
Ὕδωρ ὕδωρ ἐν χυτρίῳ θερμαίνετε, C
Ὀθόνια, κηρωτὴν παρασκευάζετε,
Ἔρι' οἰσυπηρὰ, λαμπάδιον περὶ τὸ σφυρόν,
Ἀνὴρ τέτρωται χάρακι, διαπηδῶν τάφρον,
Καὶ τὸ σφυρὸν παλίνορρον ἐξεκόκκισεν,
Καὶ τῆς κεφαλῆς κατέαγε περὶ λίθον πεσὼν,
Καὶ Γοργόν' ἐξήγειρεν ἐκ τῆς ἀσπίδος.
Πτίλον δὲ τὸ μέγα κομπολακύθου πεσὸν D
Πρὸς ταῖς πέτραισι, δεινὸν ἐξηύδα μέλος,
Ὦ κλεινὸν ὄμμα νῦν πανύστατόν σ' ἰδὼν,
Λείπω φάος γε τοὐμὸν, οὐκέτ' εἴμ' ἐγώ.
Τοσαῦτα λέξας, εἰς ὑδρορρόαν πεσὼν,
Ἀνίσταταί τε καὶ ξυναντᾷ δραπέταις,
Λῃστὰς ἐλαύνων, καὶ κατασπέρχων δορί,
Ὁδὶ δὲ καὐτός, ἀλλ' ἄνοιγε τὴν θύραν.

NV. O Seruuli, qui Lamachi estis in domo,
Aquam hic, aquam famuli in olla calefacite,
Linteola, ceratum parate, succidas
Proferte lanas, & linamenta tenera,
Ad malleolum pedis. nam vt fossam transiit,
Sude vulneratus est, pedisque malleus,
Quasi granum corticis, luxatus est viro.
Caput item, lapidi impingens, fregit pessimè,
Et Gorgona excitauit è clypeo suo.
Tum penna gloriosæ auiculæ grandior,
Scopulo incidens, horrendum carmen edidit:
O præclare ocule hodie extremum te conspicor,
Meámque lucem desero: nulla, nulla sum.
Vbi hoc locuta est in canalem illabitur:
Mox consurgit, & in fugitiuos quosdam incidit.
Hos hasta impellit, & ad celerem gradū incitat.
Sed eccum adest ipsus, aperi: pande ostium.

E Σχόλια. Ὦ δμῶες.] κορωνίς. εἰσέρχεται γὰρ ὁ ὑποκριτής. καὶ ἔστιν ἰαμβεῖα τρίμετρα ἀκατάληκτα ιϛ'. Ὀθόνια.] τὰ λεγόμενα παρὰ ἰατροῖς λυχνώματα. Ἔρι' οἰσυπηρά.] Σουίδας. οἰσυπηρὸς, ῥυπαρὸς καὶ ἔρια οἰσυπηρὰ, ῥύπου πεπληρωμένα. ῥυπάσματα ἀπὸ τῆς κόπρου. οἰσύπη δὲ, τὸ διαχώρημα τῶν προβάτων. καὶ ἀλλαχοῦ, οἰσύπη, ὁ ῥύπος τῶν ἐρίων. Λαμπάδιον] οἱ μὲν τὸ λεπτὸν χειρίδιον. οἱ δὲ ἐπιδέσμου εἶδος. οἱ δὲ τὸν νάρθηκα τῶν ἰατρῶν, τὸν ναρθηκίζοντα τὸ σφυρόν. οἱ δὲ τὰ ἔμμοτα. περὶ τὸ σφυρὸν δὲ, περὶ τὸ ὀστοῦν τὸ κάτωθεν τοῦ γένυος. F Τέτρωται χάρακι] χάραξ ἐστὶ ξύλον, ἐν ᾧ τὰς ἀμπέλους δεσμοῦσιν, ὥστε ἵστασθαι, καὶ μὴ πίπτειν εἰς τὴν γῆν. Παλίνορρον ἐξεκόκκισεν] ἐξέκλασεν, ἐξέβαλεν. ἡ μεταφορὰ ἀπὸ τῶν κόκκων, οὓς οἱ λικμητῆρες πληγαῖς ἐκβάλλουσι. τὸ δὲ τῆς κεφαλῆς κατέαγε, τουτέστι μέρος τῆς κεφαλῆς. οὐχ ὅλην τὴν κεφαλήν. τοῦτο δὲ κατὰ τοὺς γραμματικοὺς κανόνας. τὸ δὲ κατέαγε, παρὰ τὸ καταγνύω, κατάγνυμι, κατάξω, ὡς παρὰ τὸ ῥηγνύω, τὸ ῥήγνυμι. ὁ μέσος παρακείμενος κατῆγα, καὶ διαλύσει κατέαγα, ἀντὶ τοῦ ἐρρήχθην, ἢ ἔρρηξα. καὶ ἐν Σφηξὶν,

Ἀνὴρ Συβαρίτης ἐξέπεσεν ἐξ ἅρματος,
Καί πως κατεάγη τῆς κεφαλῆς μέγα σφόδρα.

Καὶ Γοργόν' ἐξήγειρε] παρ' ὑπόνοιαν. θέλων γὰρ εἰπεῖν ὅτι ἀπὸ τῆς πληγῆς κονδύλην ἐποίησεν αὐτὸς ὁ Λάμαχος, ἔφη Γοργόνα ἐξήγειρεν. ὥσπερ ἔλεγον. οἴδημα ἀνέστησεν ἐπὶ τῆς κεφαλῆς. Πτίλον δὲ τὸ μέγα] ἔπαιξε πλάσας ὄνομα ὄρνιθος. διὰ τὸ κομπηρὸν τοῦ Λαμάχου. γράφεται δὲ οὕτως. πτίλου δὲ τοῦ μεγάλου πεσόντος ἐς τὰς πέτρας, δεινὸν μέλος ἐξηύδα ὁ Λάμαχος. ἢ πεσὼν πρὸς ταῖς πέτραις, ἐθρήνει τὸ μέγα πτίλον. ἄλλως. πτίλον μέγα λέγει τὴν περικεφαλαίαν αὐτοῦ, ἀπὸ τοῦ ἐν αὐτῇ πτεροῦ. οὐ γὰρ τὸ πτερὸν πεσὸν εἰς πέτραν ἤχησεν, ἀλλὰ τὸ κράνος ἐκ χαλκοῦ κατεσκευασμένον. ὑδρορρόαν δὲ ὕφαλον πέτραν, ἢ τὸ μέρος τῆς στεφανίδος, δι' οὗ τὸ ἀπὸ τοῦ ὄμβρου ὕδωρ συναγόμενον κατέρχεται. ἢ ὁ στενὸς τόπος. λέγεται δὲ καὶ ὑδρόρροια. ὡς τὸ, οἱ δὲ εἰς τὰς ὑδρορροίας συμβιβάσαντες αὐτούς, διὰ τούτων ἐσώζοντο εἰς τὰς ναῦς.

G

ΔΡΑΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΠΕΜΠΤΟΥ

Σκηνὴ δευτέρα.

ΛΑΜΑΧΟΣ, ΔΙΚΑΙΟΠΟΛΙΣ, ΧΟΡΟΣ.

ACTVS V. SCENA

secunda.

LAMACHVS, DICÆOPOLIS, CHORVS.

BISETVS. Λάμαχος μετὰ τὸ χρῆμα, καὶ μετὰ πόδας τῷ ἀγγέλῳ ἀκολουθεῖ, μεγάλῃ καὶ οἰκτρᾷ βοῇ τὴν ἑαυτοῦ τύχην ὀδυρόμενος, καὶ τὸν πόλεμον, καὶ τὰς μάχας βδελυττόμενος. τοῦτον Δικαιόπολις πολλοῖς σαρκασμοῖς ἐκδεξάμενος μετὰ παρρησίας σκώπτει. αὐτὸς δὲ τοῦ χοροῦ συνᾴδοντος, καὶ συγκροτοῦντος τὸν ἀσκόν, τό- A πως ἆθλον ὑπὸ τῶν Ἀχαρνέων διδόμενον λαμβάνει, ὅτι ἐν τῇ τοῦ Διονύσου ἑορτῇ οἶνον ἀνδρείως ἔπιεν. αὐτῷ δὲ νικήσαντι, καὶ ἤδη ἀπιόντι πάντες οἱ τοῦ χοροῦ μετὰ χαρᾶς ᾄδοντες ἕπονται, καὶ τῷ δράματι καλὸν τέλος οὕτως ἐπιτίθεται.

Λά. Ἀτταπατταῖ,
Στυγερὰ τάδε γε κρυερὰ πάθεα.
Τάλας ἐγὼ διόλλυμαι
Δορὸς ὑπὸ πολεμίου τυπείς.
Ἐκεῖνο δ' οὖν αἰακτὸν ἂν
Οἰμωκτὸν ἂν γένοιτό μοι.
Δικαιόπολις γὰρ εἴ μ' ἴδοι τετρωμένον,
Κατεγχάνοι γε ταῖς ἐμαῖσιν ἂν τύχαις.
Δι. Ἀτταλατταῖ,
Τῶν τιτθίων ὡς σκληρὰ καὶ κυδώνια.
Φιλήσατόν με μαλθακῶς ὦ χρυσίω,
Τὸ περιπεταστὸν κἀπιμανδαλωτὸν αὖ.
Τὸν γὰρ χοᾶ νῦν πρῶτος ἐκπέπωκά γε.
Λά. Ὦ συμφορὰ τάλαινα τῶν ἐμῶν κακῶν.
Ἰὼ ἰὼ τραυμάτων ἐπωδύνων.
Δι. Ἰὴ, ἰὴ, ὦ χαῖρε Λαμαχίππιον.
Λά. Στυγερὸς ἐγώ. Δι. μογερὸς ἐγώ.
Λά. Τί με σὺ κυνεῖς; Δι. τί με σὺ δάκνεις;
Λά. Τάλας ἐγὼ τῆς ἐν μάχῃ
Νῦν ξυμβολῆς βαρείας.
Δι. Τοῖς Χουσὶ γάρ τις ξυμβολὰς ἐπράττετο.
Λά. Ἰὼ ἰώ. Παιὰν Παιάν.
Δι. Ἀλλ' οὐχὶ νυνὶ τήμερον Παιώνια.
Λά. Λάβεσθέ μου, λάβεσθε τοῦ σκέλους. παπαὶ,
Προσλάβεσθέ μ' ὦ φίλοι.
Δι. Ἐμοῦ δέ γε σφὼ τοῦ πέους ἄμφω μέσου.
Προσλάβεσθέ μ' ὦ φίλαι.
Λά. Ἰλιγγιῶ κάρα λίθῳ πεπληγμένος
Καὶ σκοτοδινιῶ.
Δι. Κἀγὼ καθεύδειν βούλομαι καὶ στύομαι
Καὶ σκοτοδινιῶ.
Λά. Θύραζέ μ' ἐξενέγκατ' ἐς τοῦ Πιττάλου
Παιωνίαισι χερσίν.
Δι. Ὡς τοὺς κριτάς μ' ἐκφέρετε. ποῦ 'στιν ὁ βασιλεύς;
Ἀπόδοτέ μοι τὸν ἀσκόν.

B LA. *ATtapattatà,*
Grauia, misera, rigida patior:
Perÿ, interÿ, occidi miser,
Percussus hostis lancea.
Hæc hasta lamentabilis,
Et erit mihi plorabilis.
Nam si Dicæopolis me læsum viderit,
Meo insultabit lætus infortunio.
DI. *Attalattatà,*
C *Vt duræ sunt papillæ, vt sunt Cydonia?*
O aureæ puellæ date mihi suauium,
Et morsiunculas, & labra labris iungite,
Nam primus omnium ego choa nunc ebibi.
LA. *O miseras ærumnarum istarum miserias,*
Ehei, ehei, vulnera excruciantia.
DI. *Ehodùm, saluus sies Lamachippium.*
LA. *Ah me miserum.* DI *ah me perditum.*
D LA. *Ludisne me?* DI. *moraésne me?*
LA. *Miser ego propter prælÿ*
Conflictum inauspicatum.
DI. *Quippe Choibus faciebat quidam symbolas.*
LA. *Eheu, Ehei, Paan, Paan.*
DI. *At hodie nunc haud celebrantur Pæonia.*
LA. *Prehendite, prehendite crus meum: papæ*
O amicæ prehendite.
DI. *At vos mihi mediam puellæ mentulam,*
E *O amicæ prehendite.*
LA. *Caput percussus agor vertigine: tenebræ*
Ante oculos natant.
DI. *Et ego dormiturio, & mæreo: quia tenebræ*
Ante oculos natant.
LA. *Efferte me forâs, in ædes Pittali,*
Pæoniis sequelis.
F DI. *Ad iudices me efferte, vbinam est rex Choum?*
Date Ctesiphontis vtrem.

Σχόλια. Ἀτταπατταταῖ.] θρηνεῖ παρατραγῳδῶν. κατεγχάνοι δὲ καταγελάσει. παρατηρητέον δὲ ὅτι ἀντιτίθησιν αὖθις ὁ μὲν τὰ ἐκ τοῦ πολέμου δεινὰ ἅπερ ἔπαθεν. ὁ δὲ ἅπερ ἔχει ἐν εἰρήνῃ χαρμόσυνα. Ὦ χρυσίω] πρὸς τὰς δύο πόρνας λέγει. Τὸ περιπεταστὸν κἀπιμανδαλωτόν.] εἴδη φιλημάτων ἐρωτικῶν. ἐν ᾧ δεῖ τὴν γλῶτταν τῶν καταφιλούντων λείχειν. ἄλλως. μανδαλωτὸν εἶδος φιλήματος ποικίλον καὶ ἡδύ. θηλυδριῶδες καὶ κατεγλωττισμένον. Τί με σὺ κυνεῖς.] ἔνιοι ἐν βούλονται εἶναι, ἵνα ᾖ ὁ Λάμαχος λέγων πρὸς τὸν Δικαιόπολιν τὸ τί με σὺ κυνεῖς, τί με σὺ δάκνεις. ἵνα ᾖ τὸ κυνεῖν ἀντὶ τοῦ σαίνειν. ὥσπερ ἔλεγε, τί με καταπαίζεις καὶ λυπεῖς με Δικαιόπολι. Τάλας ἐγώ.] διπλῆ περίοδος δεκάκωλος ἧς τὸ α' ὅμοιον τῷ πρὸ αὐτοῦ. δίμετρον ἀκατάληκτον. τὸ γ' ἰαμβικὸν ἐν εἰσθέσει ἰαμβικὸν ἡμιόλιον. τὸ ε' ἰαμβικὸς στίχος.

BISETVS. Τὰ παλαιὰ σχόλια οὐδὲ τὸν ἀριθμόν, οὐδὲ τὴν ποιότητα, οὐδὲ τὴν ποσότητα τῶν μέτρων εὖ, καὶ ἀμέμπτως δηλοῖ. τὰ δὲ μέτρα ποικίλα, καὶ διάφορα.

G Σχόλια. Τοῖς Χουσὶ γάρ τις.] ἐπεὶ ὁ Λάμαχος εἶπε ξυμβολῆς βαρείας ἐπιλέγει ὁ Δικαιόπολις συμβολάς, παίζων πρὸς τὴν ὁμωνυμίαν τοῦ ἐπὶ τοῦ δεῖπνον λεγόμενον. λέγεται γὰρ συμβολὴ καὶ ἐπὶ δείπνου τοῦ ἐκ κοινοῦ ἐπιτελουμένου. οὓς ἐράνους Ὅμηρός φησιν. εἰλαπίν' ἠὲ γάμος. ἐπεὶ οὐκ ἔρανος τάδε γ' ἐστίν. Ἀλλ' οὐχὶ νυνὶ τήμερον.] ἐπεὶ ἔστι τὸ σήμερον ἡμέρα παιωνία καὶ ὑγιεινή. ἐπειδὴ οὖν ὁ Λάμαχος λέγει, τρέπει αὐτὸ εἰς παιδιάν. Παιᾶνα φησὶν ἐπικαλῆ, ὥσπερ ἐπεὶ εἰδὼς, ὅτι σήμερον ἑορτή ἐστι Παιώνια. ἔστι δὲ ἑορτὴ Ἀθήνησιν, Ἀπόλλωνι ἴσως ἀνακειμένη. καὶ Παιώνειον ἰατρεῖον θεραπευτήριον. ἢ σωτήριον φάρμακον. καὶ Παιωνίοις τισὶ φαρμάκοις σωτηρίοις. ἰατρευτικοῖς θεραπευτικοῖς. καὶ παρὰ Κρατίνῳ ἱερᾶ Παιωνίαισι χερσί. Λάβεσθέ μου.] λάβεσθε. διπλῆ καὶ δυάδες τρεῖς δικώλους ἔχουσαι τὰς περιόδους, ἐξ ἰάμβου τριμέτρου ἀκαταλήκτου ἐκκειμένου. τὸ μὲν οὖν πρῶτης δυάδος τὸ πρῶτον Παιωνικὸν διρρυθμον. τὸ προσλάβεσθ' ὦ φίλαι. Ἰλιγγιῶ.] ὅταν περὶ τὴν καρδίαν στρόφος γίνηται, ἐπακολουθεῖ σκότος. καὶ τοῦτο καλοῦσι τὸ πάθος ἴλιγγον.

BISETVS. Στύομαι] τὴν τοῦ αἰδοίου τάσιν, καὶ συνουσίας ἐπιθυμίαν τοῦτο τῷ ῥήματι ὑποσημαίνει. τὸ δὲ τὸ στύειν, καὶ στύεσθαι, ἐν τοῖς ἑξῆς διὰ πλειόνων ἐπιτηδειότερον εἰρήσεται.

Σχόλια. Ποῦ ἐστιν ὁ βασιλεύς.] δηλοῖ ὡς ἄρα τὴν ἐπιμέλειαν ὁ βασιλεὺς εἶχε τῆς ἁμίλλης τῆς χοὸς καὶ τὸ ἆθλον ἐδίδου τῷ νικήσαντι, τὸν ἀσκόν. ὁ δὲ βασιλεὺς ἀρχή τις ἐστίν. ἦν δὲ καὶ τῶν μυστηρίων ἐπιμελητὴς τῶν πομπῶν, καὶ τῶν θυσιῶν διῆχεν.

Λα. Λόγχη τις ἐμπέπηγέ μοι δι' ὀστέων ὀδυρτά.
Δι. Ὁρᾶτε τουτονὶ κενόν; Τήνελλα καλλίνικος.
Χο. Τήνελλα δῆτ', εἴπερ καλεῖς ὦ πρέσβυ καλλίνικος.
Δι. Καὶ πρός γ' ἄκρατον ἐγχέας ἄμυστιν ἐξέλαψα.
Χο. Τήνελλα νῦν ὦ ἀγεννάδα χώρει λαβὼν τὸν ἀσκόν.
Δι. Ἕπεσθέ νυν ᾄδοντες, ὦ τήνελλα καλλίνικος.
Χο. Ἀλλ' ἑψόμεσθα σὴν χάριν,
Τήνελλα καλλίνικον ᾄδοντές
σε καὶ τὸν ἀσκόν.

LA. Per oſſa quadam lancea hoſtilis mihi inuolauit.
DI. Videtis poculum hoc vacuum? Tenella egregia victrix.
CH. Tenella sanè si vocas, ſenex, egregia victrix.
DI. Et inſuper meracum infudi, & hianti ore ingurgitaui.
CH. Tenella, nunc age generoſe, vtrem cape & recede.
DI. Sequimini me cantantes, ô Tenella egregia victrix.
CH. Tui ſequemur gratia,
Tenella victrix inclytam
Cantabimus te, & vtrem.

Σχόλια. Ὀδύρτα.] κατ' ἐναλλαγὴν τοῦ ρ ὀδύρτα, τουτέστι Θρᾳκικά. ἢ ἀπὸ τοῦ ὀδύρεσθαι. τουτέστι θρῆνον ἐμποιοῦντα καὶ ὀδυρμόν. Πρέσβυ.] ἑαυτὸν γὰρ ὑπετίθετο πρεσβύτην, πρὸς τὴν γυναῖκα διαλεγόμενος ἐν ἀρχῇ τοῦ δράματος. Ἄμυστιν.] τὴν ἀθρόαν πόσιν οὕτως ἔλεγον. ἔστι δὲ εἶδος ποτηρίου φιαλώδους. ἄλλως διὰ τὸ ὁμοῦ καὶ ἀθρόως ἔπινον, ἢ παρὰ τὸ ἀπνευστὶ ἐκπιεῖν, ἢ παρὰ τὸ μὴ μύειν. ἔστι δὲ καὶ εἶδος ποτηρίου.

BISETVS. Ἄμυστιν.] Εὐστάθιος. ἄμυστις, εἶδος ποτηρίου, παρὰ τὸ μὴ μύειν τοὺς ἐξ αὐτοῦ πίνοντας, διὰ τὸ εὔκολον τῆς πόσεως. καὶ ἄμυστις πόσις, ἣν τις πίνει μὴ μύσας. ὅθεν τὸ ἀμυστίζειν τὸ ἀθρόως, καὶ ἀπνευστὶ πίνειν. ὅπερ οἱ ποιοῦντες, ὥς φασιν οἱ παλαιοὶ κατὰ τὸν Πλούταρχον, ἥκιστα μέθαις περιπίπτουσι.

Σχόλια. Τήνελλα.] μίμημα ἐπιφθέγματος αὐλοῦ τὸ Τήνελλα. Ἀρχίλοχος.

Τήνελλα καλλίνικε χαῖρ' ἄναξ Ἡράκλεες,
Αὐτός τε καὶ Ἰόλαος αἰχμητὰ δύο.

BISET. Ἀγεννάδα.] γεννάδας παρὰ τῷ Ἡσυχίῳ, γενναῖος, ἀνδρεῖος, εὐγενής, μέγας. ἐν δὲ τῷ συνθέτῳ ἀγεννάδας, τὸ α οὐ στερητικόν ἐστιν, ἀλλὰ ἐπιτατικόν.

Σχόλια. Ἀλλ' ἑψόμεσθα σὴν χάριν.] λείπει ἡ εἰς πρόθεσις. ἵν' ᾖ εἰς σὴν χάριν.

BISET. Οὕτω καὶ Αἰσχύλος ἐν Πέρσαις,
Ἔρεαν, ἔρεατε, καὶ στέναζ' ἐμὴν χάριν.

ΑΡΙΣΤΟΦΑΝΟΥΣ ΑΧΑΡΝΕΩΝ ΤΕΛΟΣ.

ARISTOPHANIS ACHARNENSIVM FINIS.

ΣΦΗΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΙΣ.

ΦΙΛΟΚΛΕΩΝ Ἀθηναῖος φιλοδικαστὴς ὢν τὴν φύσιν, ἐφοίτα εἰς δικαστήρια συνεχῶς. Βδελυκλέων δὲ ὁ τούτου παῖς ἀχθόμενος ταύτῃ τῇ νόσῳ καὶ περιφερόμενος τὸν πατέρα παῦσαι ἐγκαθείρξας τοῖς οἴκοις καὶ δίκτυα περιβαλὼν, ἐφύλαττε νύκτωρ καὶ μεθ᾽ ἡμέραν. ὁ δὲ ἐξόδου αὐτῷ μὴ περικειμένης, ἔκραζεν. οἱ δὲ συνδικασταὶ σφηξὶν αὑτοὺς ἀφομοιώσαντες, παρεγένοντο. βουλόμενοι διὰ ταύτης τῆς τέχνης ὑποκλέπτειν τὸν συνδικαστήν. ἐξ ὧν καὶ ὁ χορὸς συνέστηκε, καὶ τὸ δρᾶμα ἐπιγέγραπται. ἀλλ᾽ οὐδὲν ἤνυον οὐδὲ οὗτοι. πέρας δὲ τοῦ νεανίσκου θαυμάζοντος, τίνος ἕνεκα ὁ πατὴρ οὕτως ἥττηται τοῦ πράγματος, ἔφη ὁ πρεσβύτης εἶναι τὸ πρᾶγμα σπουδαῖον καὶ σχεδὸν ἀρχῆς τὸ δικάζειν. ὁ δὲ παῖς ἐπειρᾶτο τὰς ὑποψίας ἐξαίρειν τοῦ πράγματος, νουθετῶν τὸν γέροντα, ὁ δὲ πρεσβύτης μηδαμῶς νουθετούμενος, οὐ μεθίει τοῦ πράγματος. ἀλλ᾽ ἀναγκάζεται ὁ νέος ἐπιτρέπειν αὐτῷ φιλοδικεῖν. καὶ ἐπὶ τῆς οἰκίας μόνον τοῦτο ποιεῖν, καὶ τοὺς κατὰ τὴν οἰκίαν δικάζειν. καὶ δύο κύνες παρεισάγονται παρ᾽ αὐτῷ πολιτικῶς κρινόμενοι. καὶ κατὰ τοὺς φεύγοντας ἐκφέρειν συνεχῶς τὴν ψῆφον μέλλων, ἀπατηθεὶς ἄκων, τὴν καταδικάζουσαν ἅμα φέρει ψῆφον. περιέχει δὲ καὶ δικαιολογίαν τινὰ περὶ τοῦ χοροῦ ἐκ τοῦ ποιητικοῦ προσώπου διὰ τὸ σφηξὶν ἐμφερεῖς εἶναι τοὺς τοῦ χοροῦ. ἐξ ὧν καὶ τὸ δρᾶμα. οἵ ποτε μὲν ἦσαν νέοι, πικρῶς τὰς δίκας ἐφήδρευον. ἐπεὶ δὲ γέροντες γεγόνασι κεντοῦσι τοῖς κέντροις. ἐπὶ τέλει τοῦ δράματος, ὁ γέρων ἐπὶ δεῖπνον καλεῖται καὶ ἐπὶ ὕβριν τρέπεται. καὶ κρίνει αὐτὸν ὕβρεως ἀρτόπωλις. ὁ δὲ γέρων, πρὸς αὐλὸν καὶ ὄρχησιν τρέπεται. καὶ γελοιοποιεῖ τὸ δρᾶμα. Τοῦτο τὸ δρᾶμα πεποίηται αὐτῷ οὐκ ἐξ ὑποκειμένης ὑποθέσεως, ἀλλ᾽ ὡσανεὶ γενομένης. πέπλασται δὲ τὸ ὅλον. διαβάλλει δὲ Ἀθηναίους ὡς φιλοδικοῦντας. καὶ σωφρονίζει τὸν δῆμον ἀποστῆναι δικῶν. διὰ τοῦτο καὶ τοὺς δικαστὰς σφηξὶν εἰκάζει κέντρα ἔχουσι. καὶ πλήττουσι δι᾽ αὐτῶν χαλεπῶς. Ἐδιδάχθη ἐπὶ ἄρχοντος Ἀμεινίου διὰ Φιλωνίδου ἐν τῇ πόλει Ὀλυμπιάδι ἔτει β εἰς Λήναια. καὶ ἐνίκα πρῶτος Φιλωνίδης προάγων. Γλαύκων πρέσβεσι τρίτος.

ΑΡΙΣΤΟΦΑΝΟΥΣ ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΟΥ

διὰ στίχων ἰάμβων.

Φιλοῦντα δικάζειν πατέρα, παῖς εἴρξας ἄφνω,
Αὐτὸς ἐφύλαττεν ἔνδον οἰκοῦντά γ᾽ ὅπως
Μὴ λανθάνῃ, μὴ δ᾽ ἐξίῃ, διὰ τὴν νόσον.
Ὁ δ᾽ ἀντιμάχεται παντὶ τρόπῳ καὶ μηχανῇ.
Εἶθ᾽ οἱ συνήθεις καὶ γέροντες λεγόμενοι
Σφῆκες, παραγίνονται βοηθοῦντες σφόδρα.
Ἐπὶ τῷ δ᾽ ἀμύνασθαι κέντρον ἴσχουσι ποι
Φρονοῦντες ἱκανόν. ὁ δὲ γέρων πειθόμενος,
Συμπείθετ᾽ ἔνδον διαδικάζειν καὶ βιοῦν.
Ἐπεὶ τὸ δικάζειν κἀκεῖ ἦν ἐκ παντὸς τρόπου.

* * *

ΤΟΥ ΔΡΑΜΑΤΟΣ ΥΠΟΘΕΣΙΣ

δι᾽ ἀκροστιχίδος.

Qu. Sept. Flo. Chriſtiani.

Σ κληρὸν γέροντα καὶ λίαν δικορράφον
Φ ύλαξιν οἴκοι παῖς κατάκλειστον, πρὸς ὃν
Η κον γέροντες σφῆκες ὥστ᾽ ἀμυνάθειν
Κ έντροις. λόγου δὲ κρείττονος γέρων ὑπὸ
Ε παιδὸς πεισθείς. οὐδὲν ἀτερπὲς ἔχων
Σ τέργει δικάζειν τὰς δίκας τὰς οἴκοθεν.

ARGVMENTVM SIVE HYPOTHESIS, CRABRONVM aut VESPARVM.

Auctore Sept. Flor. Chriſtiano.

Per Acroſtichidem.

C ùm iudicandi amore veſanum patrem
R etrahere vellet natus, incluſum ædibus
A dſeruat: ille obnititur, quantum poteſt,
B delycleonem vt fallat & cuſtodiam:
R em reſcientes aduolant macri ſenes
O pem vt ferant aculeis freti ſuis
N omenq; habentes inde Veſparum: inter hos
E x pacto initur fœdus: exercet domi
S enex forum omne, & iudicis partes agit.

Aliter.

V eterem parentem natus addictum foro
E liminare dum vetat, ſeruus dedit
S eruandum: at illum vindicare aculeis
P arant ſeniles veſpæ: vtrinq; ardent manus:
A nimos ſed acres lingua flexit, & ſenex
E nicis vt ius diceret ſaltem domi.

ΤΑ ΤΟΥ

A

ΤΑ ΤΟΥ ΔΡΑΜΑΤΟΣ ΠΡΟΣΩΠΑ.

Σωσίας οἰκέτης.
Ξανθίας, οἰκέτης.
Βδελυκλέων.
Φιλοκλέων.
Χορὸς γερόντων Σφηκῶν.
Παῖδες.
Κῆρυξ.
Θεσμοθέτης.
Κατήγορος.
Κύων Κυδαθηναιεύς.
Θεράπων Φιλοκλέωνος.
Ἀρτόπωλις γυνή.
Εὐριπίδης.
Ἕτερος κατήγορος.

PERSONÆ DRAMATIS.

Soſias, ſeruus.
Xanthias, ſeruus.
Bdelycleon, filius ſenis.
B Philocleon, ſenex.
Chorus ſenum Crabronum.
Pueri.
Præco.
Theſmotheta.
Accuſator.
Canis Cydathenæus.
Seruus Philocleonis.
C Artopola, mulier.
Euripides.
Alius accuſator.

ΑΡΙΣΤΟΦΑΝΟΥΣ ΣΦΗΚΕΣ.

D

ARISTOPHANIS CRABRONES ſeu VESPÆ.

Ex verſione Q. Sept. Florentis chriſtiani.

Ad quã acceſſerũt eiuſdem obſeruationes & caſtigationes in eandem fabulam.

ΣΩΣΙΑΣ, ΞΑΝΘΙΑΣ.

Bisetvs. Σωσίας, καὶ Ξανθίας δοῦλοι τοῦ Φιλοκλέωνα φυλάττειν ἐπιταχθέντες τὸν τῆς φυλακῆς πόνον, καὶ βάρος δυσφοροῦντες ἀγανακτοῦσιν. εἶτα δὲ πρὸς τοὺς θεατὰς ἐπιστραφέντες τὴν τοῦ δράματος ὑπόθεσιν αὐτοῖς δηλοῦσι.

E

Οὗτος τί πάσχεις ὦ κακόδαιμον Ξανθία;
Ξαν. Φυλακὴν καταλύειν νυκτερινὴν διδάσκομαι.
Κακὸν ἄρα ταῖς πλευραῖς τι προὐφείλεις μέγα.
Ἆρ' οἶσθά γ' οἷον κνώδαλον φυλάττομεν;

F

Σχόλια. Οὗτος τί πάσχεις.] προλογίζουσι δύο οἰκέται, ἀποδυσπετοῦντες πρὸς τὴν φυλακὴν τοῦ γέροντος δεσπότου. κατ' αὐτὴν δὲ στίχοι ἴαμβοι τρίμετροι ἀκατάληκτοι. σκθ. ὧν τελευταῖος. πολλῶν δικαστῶν σφηκιὰν διασκεδῶ. Φυλακὴν καταλύειν.] οὕτω λέγουσι τὸ ἐπινυστάζειν ἐπὶ τῆς φυλακῆς, φυλακὴν καταλύειν νυκτερινήν. ἤγουν καταλιπεῖν τὴν τάξιν βούλομαι καὶ μελετῶ καθεύδειν ἤγουν νυστάζω.

Christ. Φυλακὴν καταλύειν.] Vigiliæ nocturnæ labore feſſus Xanthias ſeruus verna dum heri patrem cum Soſia cuſtodit, oculis velut nictabat & dormituriebat, itaque ait ſe ſoporem meditari & cuſtodiæ pauſam. Sic apud Æſchulum in principio Agamemnonis ille cuſtos deos poſcit vigiliarum miſſionem & φρουρᾶς ἐτείας ἀπαλλαγήν. Quo loco admonebo ſtudioſos τὸ ἄγκαθεν

SOSIAS, XANTHIAS.

Miſerande Xanthia, ecquod hic malum anculas?
XA. Diſſoluere huius noctis excubias paro.
SO. Fraudem lateribus nempe debebas tuis,
Sed ſciſne qualem nos tuemur belluam?

pro ἀνέκαθεν malè apud Heſychium legi ἀγχλάθεν.

Σχόλια. Προὐφείλεις.] οὐδὲν ἄλλο ἐκ τοῦ προὐφείλεις δεδήλωται ἢ μόνον τὸ ὀφείλεις. ὑπόχρεως εἶ τί μέγα κακὸν ταῖς πλευραῖς σου, καὶ θέλεις αὐτὸ ἀποδοῦναι.

Christ. Προὐφείλεις.] Sic Latini ludibrium debere. Nam hoc loco verbum compoſitum non plus valet quàm ſimplex ὀφείλεις, Quaſi dicat, mutuò magnum aliquod malum ſumpſeras à coſtis

G tuis quod bona fide reddere cupis, vt flagris ſcilicet illæ caleant vt loquitur Plautus.

Σχόλια. Κνώδαλον.] κυρίως ἐπὶ τῶν θαλαττίων θηρίων. εἴρηται δὲ καὶ ἐπὶ τοῦ χερσαίου κνώδαλον παρὰ τὸ κνώδιν ἁλίσκεσθαι.

Bisetvs. Εὐστάθιος. κνώδαλον, τὸ χερσαῖον θη-

εἶον, παρὰ τὸ ὑπὸ κυνῶν ἁλίσκεσθαι. καὶ τὸ θαλάσσιον A θηρίον ὁμωνύμως, παρὰ τὸ ἐν ἁλὶ κνώσσειν, τουτέστι βαθέως ὑπνοῦσθαι. ἡ δὲ λέξις ἐκ πλεονασμοῦ τὸ δ. ἔχει. κνώδων δὲ ἡ ἀκμὴ τοῦ ξίφους, παρὰ τὸ κνίζειν τοῖς ὀδοῦσιν, ἤγουν τῇ ἀκμῇ κτείνειν. Σοφ. Ἀντιγόνη,

Ξίφους ἕλκει διπλοῦς κνώδοντας. τὰ σχόλια, διπλᾶς ἀκμάς, τὸ τοῦ ξίφους ἀμφήκης ὀξύ.

Christ. Κνώδαλον.] Propriè de bellua marina dici aiunt παρὰ τὸ κνώσσειν ἐν ἁλί. Tamen & de feris terreſtribus dicitur, quia præda ſint canum, quaſi κυσὶν ἁλισκόμενα.

Ξαν. Οἶδ', ἀλλ' ἐπιθυμῶ σμικρὸν ἀπομερμηρίσαι.
B Σω. Σὺ δ' αὖ παρακινδύνευσ', ἐπεὶ καὐτοῦ γ' ἐμοῦ
Κατὰ τοῖν κόραιν ἤδη τι καταχεῖται γλυκύ.
Ξαν. Ἀλλ' ἦ παραφρονεῖς ἐτεὸν, ἢ κορυβαντιᾷς
Σω. Οὐκ. ἀλλ' ὕπνος μ' ἔχει τις ἐκ Σαβαζίου.
Ξαν. Τὸν αὐτὸν ἄρ' ἐμοὶ βουκολεῖς Σαβάζιον.
Κἀμοὶ γὰρ ἀρτίως τις ἐπεστρατεύσατο
C Μῆδός τις ἐπὶ τὰ βλέφαρα νυστακτὴς ὕπνος.
Καὶ δῆτ' ὄναρ θαυμαστὸν εἶδον ἀρτίως.
Σω. Κἄγωγ' ἀληθῶς οἷον οὐδεπώποτε.
Ἀτὰρ σὺ λέξον πρότερος. Ξαν. ἐδόκουν αἰετὸν
Καταπτάμενον ἐς τὴν ἀγορὰν μέγαν πάνυ
Ἀναρπάσαντα τοῖς ὄνυξιν ἀσπίδα,
Φέρειν ἐπίχαλκον ἀνεκὰς εἰς τὸν οὐρανόν.
D Κἄπειτα ταύτην ἀποβαλεῖν Κλεώνυμον.

XA. Scio, at cupido polluli ſomni premit.
SO. Protenderis tu pellis in periculum.
Nempe his ocellis dulce quid ſuffunditur.
XA. At certò es aut cerritus aut oblucinans.
SO. Minimè, ſopor me inceſſit ex Sabazio.
XAN. Mecum ergo eundem tu colis Sabum patrem:
Nam dormienti iammodò & Medus mihi
Obmilitauit laſſa ſomnus lumina,
Mirúmque prorſus ſomnium aſpexi modò.
SO. Etiam ipſe vidi quale nunquam videram.
At tu prior dic. XAN. viſa grandis admodum
Aquila volatu præpeti forum petens
Grauem ære clypeum rapere aduncis vnguibus
Raptúmque in æthram ferre ſublimem procul,
Sed quem deinde abieceris Cleonymus.

Σχόλια. Ἀπομερμηρίσαι.] μέρμηρα ἡ εἰς ὕπνον καταφορὰ περὶ τὴν ἕω, λέγεται δὲ μέρμηρα καὶ φροντίς. ἐκ δὲ τούτου τὸ καθευδῆσαι. οἱ γὰρ καθεύδοντες, ἀποτίθενται τὰς φροντίδας. καὶ πρὸς τὸν ὄρθρον δὲ γίνεταί τις ὕπνος ἐν τῇ ἐπιστάσει ἐλαφρός, ὃν τούτῳ τῷ ὀνόματι καλοῦσι.

Bisetvs. Εὐστάθιος μέρμηρα, ἡ φροντίς. καὶ μερμηρίζειν, τὸ φροντίζειν, καὶ εἰς διαφόρους βουλὰς μερίζεσθαι, παρὰ τὸ μερίζειν, τροπῇ τοῦ ε εἰς η. Ὅμηρος E Ιλ. Β.

Ἄλλοι μέν ῥα θεοί τε καὶ ἀνέρες ἱπποκορυσταὶ
Εὗδον παννύχιοι, Δία δ' οὐκ ἔχε νήδυμος ὕπνος,
Ἀλλ' ὅγε μερμήριζε κατὰ φρένα.

Ξανθίας τοίνυν παίζων λέγει ἑαυτὸν ἐπιθυμεῖν ἀπομερμηρίσαι, τουτέστι τὰς μερμήρας, καὶ φροντίδας ἀποτίθεσθαι καὶ ἀπωθεῖν, ἵνα καθεύδῃ.

Christ. Ἀπομερμηρίσαι.] Lapſus in ſoporem qui fit circiter Auroram dicitur μέρμηρα, quo nomine etiam dicitur cura, & inde μερμηρίζειν ſolicitum eſſe, & proinde dormire, nam qui ſomno ſeſe dant: deponunt omnem curam. F

Σχόλια. Παρακινδύνευσον.] παρ' ὑπόνοιαν εἶπε. δέον εἰπεῖν κατακοιμῶ, εἶπε παρακινδύνευσον: ἐπεὶ ἔμελλε μαστίζεσθαι ἐὰν κοιμηθῇ, ἐκ τοῦ ἑπομένου εἶπε τὸ προηγούμενον.

Christ. Παρακινδύνευσον.] Hoc dixit παρ' ὑπόνοιαν, cùm dicendum eſſet potiùs Dormi, Nam etiam id voluit cùm ait Periclitare. Sanè eleganter (huc arbitror ſpectans) de anu dormituriente dixiſſe videtur Plautus apud Porphyrionem,

Anus hæc in pellis periculum protenditur:

Solebant autem in pellibus dormire, & ipſum dormire ἀπὸ τῶν δερμάτων dictum, facilè aſſentior doctiſſ. Ioſ. Scaligero in Coniectaneis ad Varronem.

Σχόλια. Κορυβαντιᾷς.] μαίνῃ. παρόσον οὗτοι οἱ δαίμονες μανίας καὶ ἐνθουσιασμοῦ εἰσιν ἐμποιητικοί, ὀνειδίζει δὲ αὐτοῖς καὶ ὅτι, οἷς ἐλοιδορεῖτο αὐτοῦ, φάσκων κινδυνεύειν ἐν ὕπνῳ παρεισιόντα. Ἐκ Σαβαζίου.] πρὸς τὸ κορυβαντιᾷς, ἐπειδὴ εἶπε τὸ Σαβαζίου. ἐκεῖνος δὲ ἐπὶ τὸ παραφρονεῖν συμβου- E λεύει καὶ ἀποκοσμηθῆναι. Σαβάζιον δὲ τὸν Διόνυσον οἱ Θρᾷκες καλοῦσι, καὶ σάβους τοὺς ἱεροὺς αὐτῶν. παίζει δέ. ὡσεὶ ἔλεγε βάρβαρός τις καὶ σκληρὸς ὕπνος. περὶ δὲ Σαβαζίου ἐν τοῖς τῶν Ὀρνίθων σχολίοις διὰ πλειόνων εἴρηται. σαβοὶ εἰς τὰς τροφάς. Μῆδός τις.] πρὸς τὸ Σαβάζιος. εἶπε καὶ ἐπὶ τὸ Μῆδος. ἢ ἀντὶ τοῦ ἐχθρός. ἐπεὶ καὶ ἐστρατεύσατο εἶπε. πολέμιοι γὰρ Ἕλλησιν οὗτοι. Ἐπίχαλκον.] τὴν ἐξ ὕλης χαλκῆς. τοῦτο δὲ προσέθηκε, διὰ τὴν ὁμωνυμίαν τὴν πρὸς τὸ ἑρπετόν. δοκεῖ δέ μοι τὴν ἀσπίδα τὸ ὅπλον ἀπὸ τοῦ τοιούτου ὠνομάσθαι ζῴου, διὰ τὸ εἰς κύκλους πολλοὺς ἑλισσόμενον καθεύδειν. κυκλικαὶ γὰρ ἦσαν αἱ ἀσπίδες τῶν παλαιῶν ὡς Αἰσχύλος.

Ἅλω δὲ πολλὴν (ἀσπίδος κύκλον λέγω)
Ἔφριξα δινήσαντος.

οὕτω δὲ τὸ ζῷον ὠνόμασται, ἀπὸ τοῦ α ἐπιτατικοῦ μορίου καὶ τοῦ σπίζω τὸ ἐκτείνω, διὰ τὸ ὀξὺ αὐτοῦ συνεσχημένον. ἢ διὰ τὸ τοῦ σώματος αὐτοῦ μῆκος. ἀνεκὰς δέ, ἀντὶ τοῦ ἄνω πάνυ ἑκάς, καὶ εἰς ὕψος.

Christ. Μῆδός τις.] Pro hoſte & aduerſario Medum dixit, quia Medi Gręcis infeſtiſſimi. Hoſtem verò G infeſtum vocat qui propter eum mortuos incurſaturus erat boues, tanquam Maſtigia, vocat autem νυστακτὴν ſomnum, quia νυστάζειν capite eſt annuere, vt ſolent qui inuiti labuntur in ſoporem. Ἐπίχαλκον ἀσπίδα.] Aeream aſpidem dixit, ne quis de aſpide ſerpente intelligeret, & ta-

men scutum, à figura animalis dictum est, quod flexum in multos orbes dormit. erãt aũt κυκλοτερεῖς veterum ἀσπίδες: vt dixit Æschulus in Persis, ἄλλω δὲ πολλὴν (ἀσπίδος κύκλον λέγω) ἔφριξα δινήσαντες. Dict' A autem serpens ἀσπὶς ab intẽtiua particula α & σπάζω quod est extendo propter vehementem sibilũ.

Σχ. Ἀποβαλεῖν Κλεώνυμον] ὅτι μετὰ τῶν ἄλλων ἂν κωμῳδεῖται θηρίων δῆλος καὶ ῥίψασπις. παρ' ὑπόνοιαν δὲ κωμῳδοῦσι αὐτόν.

Σω. Οὐδὲν ἄρα γρίφου διαφέρει Κλεώνυμος.
Πῶς δὴ προσερεῖ τις τοῖσι συμπόταις λέγων,
Ὅ,τι ταὐτὸ θηρίον ἔν τε γῇ κἀν οὐρανῷ,
Κἀν τῇ θαλάττῃ γ' ἀπέβαλε τὴν ἀσπίδα.
Ξα. Οἴμοι, τί δῆτά μοι κακὸν γενήσεται,
Ἰδόντι τοιοῦτον ἐνύπνιον. Σω. μὴ φροντίσῃς·
οὐδὲν γὰρ ἔσται δεινόν. οὐ μὰ τοὺς θεούς.
Ξα. Δεινόν γέ που 'στ' ἄνθρωπος ἀποβαλὼν ὅπλα;
Ἀτὰρ σὺ τὸ σὸν αὖ λέξον. Σω. ἀλλ' ἐστὶ μέγα.
Περὶ τῆς πόλεως γάρ ἐστι τοῦ σκάφους ὅλου.
Ξα. Λέγε νῦν ἀνύσας τι, τὴν τρόπιν τοῦ πράγματος.
Σω. Ἔδοξέ μοι περὶ πρῶτον ὕπνον ἐν τῇ Πυκνὶ
Ἐκκλησιάζειν πρόβατα συγκαθήμενα,
Βακτηρίας ἔχοντα καὶ τριβώνια.
Κᾆπειτα τούτοις τοῖς προβατοισί μοὐδόκει
Δημηγορεῖν φάλαινα πανδοκεύτρια.

SO. Parem ergo gripho censeas Cleonymum.
Nam quæstio isthæc digna conuiuis erit,
Vnam atque eandem belluam esse quæ in mari
B cæloq; terráq; abijcit scutum fugax.
XA. Hei mi, timor me incessit vt ne quid mali
Apportet hoc insomnium. SO. At iam per deos,
Securus esto, nil mali hinc portenditur.
XA. An non graue istud arma cùm vir proijcit?
Tuũ ipse iam nũc somniũ insequẽ. SO. maximũ
Vt quod sit vrbis nauę de tota Atticá.
XA. Age nunc ab ipsa rem carina perfice.
SO. Mihi visa primũ est, circiter somnũ, in Pnycẽ
C Pecudum sedentium frequens conuentio
Cum scipione pallium gerentium.
In quis habebat, vt videbatur mihi,
Omnirapa Pristis concionem bellua.

Σχόλια. Οὐδὲν ἄρα γρίφου] ἀντὶ τοῦ, παροινίου ζητήματος. οὐ δύναταί τις γρῖφον ποιῆσαι, ἐκ τῶν τοῦ Κλεωνύμου πράξεων. ὅτι δὲ ἀναγέγραφεν αὐτῶν ἤδη ὁ Κλέαρχος ἐν τῷ περὶ γρίφων συντάγματι. γρῖφοι δὲ λέγονται, τὰ ἐν τοῖς συμποσίοις προβαλλόμενα αἰνιγματώδη ζητήματα.

CHR. Οὐδὲν ἄρα γρίφου] Propriè nassa piscatorũ Griphus, detortũ postea vt hic, vocabulũ ad quæstiones Ænigmaticas & Problemata obscura, quæ in lętis cõuiuijs agitari solebãt. Itaq; hic est ζήτημα παροίνιον. Proponi autem ea mos erat, vt soluerentur. vnde ille festiuè dixit, Quid ego Griphũ soluã qui vt soluatur negotium exhibet? Clearchus qui de Griphis librum scripsit septẽ eorũ genera cõstituit, de quib. lege, si operæ est pretium, Athenęũ Dipnosoph. Cleonymum verò istum & hic & in Irena exagitat vt ignauũ & ῥιψάσπιδα. Cõparátq; aquilæ vndique circumuolanti, vt monstrum dignum Thebano ænigmate ostẽdat quod in cœlo, terra & mari scutum abiiciat. Nam supremę ignauia & imbellia, ex clypei amissione arguitur, vnde Lacænæ illius fortissimæ matris dictum ad filium ἢ τὰν, ἢ ἐπὶ τᾶς puta ἀσπίδα, Aut, inquit, clypeũ hoc refer mactus adorea, aut super hoc gloriosè funeratus refertor. Hunc autem Cleonymum θηρίον propterea vocat quia μακρὸς erat & ἄρρυθμος. Notandum etiam hic in τῷ ὅ,τι superuacaneum esse more Attico τὸ ὅ, Nam τὶ tantum & idem valet.

Σχ. Τοῖς συμπόταις] ἐν γὰρ τοῖς συμποσίοις, προεβάλλοντο οἱ γρῖφοι πρὸς λύσιν. Ὅτι ταὐτὸ] ἐν τῷ ὅτι περιττεύει τὸ ὁ Ἀττικῶς. τὸ γὰρ σημαινόμενον ἀντὶ τοῦ τί ἐστιν ἐν τῇ ἐρωτήσει. καὶ ἔστιν ὁ λόγος οὕτω, τί τὸ αὐτὸ θηρίον ἐν παντὶ τόπῳ δυστυχεῖ τὰ πολεμικὰ, καὶ ἐν γῇ καὶ ἐν ναυμαχίᾳ. θηρίον δὲ ὁ αἰετὸς πανταχοῦ περιιπτάμενος. ᾧ παραβάλλει τὸν Κλεώνυμον. Θηρίον] ὡς ἀναιδῶς θηρίον αὐτὸν εἶπεν. ἐπειδὴ μακρὸς καὶ ἄρρυθμος ὁ Κλεώνυμος. Δεινόν γέ που 'στ' ἄνθρωπος] ἀντὶ τοῦ φησίν. οἶδα ὅτι δεινὸν πρᾶγμα ἰδεῖν ἄνθρωπον ἀποβαλεῖν τὴν ἀσπίδα. Τοῦ σκάφους ὅλου.] ἀεὶ οἱ ποιηταὶ τὰς πόλεις πλοίοις παραβάλλουσι. καὶ Σοφοκλῆς,

BISET. Σοφοκλῆς. Τὸ τοῦ Σοφοκλέους παράδειγμα [illegible] οὐ δῆλον. ἐκ δὲ τοῦ Αἰσχύλου φανερὸν, ὥσπερ ἐν τῷ προλόγῳ τῶν ἑπτὰ ἐπὶ Θήβαις οὕτω λέγει.

Κάδμου πολῖται χρὴ λέγειν τὰ καίρια,
Ὅστις φυλάσσει πρᾶγος ἐν πρύμνῃ πόλεως
Οἴακα νωμῶν, βλέφαρα μὴ κοιμῶν ὕπνῳ.

CHR. Τοῦ σκάφους ὅλου] Solẽs hoc est poetis vt ciuitates nauibus cõparẽt, vt Sophocli & Æschulo, D apud quem habes πόλεως οἴακα νωμῶν, nã quod gubernator in naui, id est Princeps in ciuitate: itaq; ibidẽ Æschul' puta in septẽ Thebana cùm dixit ὅστις φυλάσσει πρᾶγος ἐν πρύμνῃ, nihil aliud innuit quã ἐξουσίαν ἐν ἀρχῇ. Hic verò perstat in Metaphora cùm ait τρόπιν τοῦ πράγματος quo vocabulo principium & radicem intelligit, quia omnium trabiũ prima carina construitur.

Σχ. Λέγε νῦν ἀνύσας] τὸ ἀνύσας, Ἀττικοὶ συνήθως. E τρόπιν δὲ ὠνόμασεν ἤτοι τὴν ῥίζαν. ἐπεὶ τῶν δρυόχων ἡ τρόπις ἵσταται πρῶτον. ἄλλως, τρόπιν, ἀντὶ τοῦ τὸ μέρος, ἀπὸ μεταφορᾶς τοῦ σκάφους. οἱ δὲ, τὴν ἀρχήν. ἔπαιξε δὲ πρὸς τὸ σκάφος. Ἐκκλησιάζειν] εἰς ἐκκλησίαν συνάγειν, πρόβατα δὲ, τοὺς Ἀθηναίους φησὶ, διαβάλλων τὸ προβατῶδες αὐτῶν. παλαιὸν δὲ ἦν ἔθος, τοὺς ἐντίμους γέροντας τριβωνοφοροῦντας, ἐκκλησιάζειν μετὰ βακτηρίας.

CHRIST. Ἐκκλησιάζειν.] Non hic est concionem habere, sed quod Romanè dicebatur, In licium vocare. F vt autem hic & vbique ferè Cleonẽ acri aceto perfundit tãquam rapacem, spurcum, & lucri quantumuis olidi appetentem, Ita Atheniensium suggillat τὸ προβατῶδες & ingenium pecuinum. Erat autem prisci moris, vt honorati senes cũ pallio detrito, & scipione populũ conuocarent.

Σχόλια. Τοῖς προβάτοισι μοὐδόκει.] τὸ πλῆρες. τοῖς προβάτοισί μοι ἐδόκει. καὶ ἔκθλιψις καὶ κρᾶσις. φάλαινα δὲ, θηρίον θαλάττιον. πανδοκεύτρια δὲ, ἡ πάντα δεχομένη καὶ καταπίνουσα. ἡ πάντα ἐπιτρέπουσα. κωμῳδεῖ δὲ πανταχοῦ τὸν Κλέωνα, σκώπτων ὡς ἅρπαγα καὶ G πολλὰς μηχανὰς ἐπινοοῦντα εἰς τὸ κερδαίνειν. ἐμπεπρησμένης δὲ, ἀντὶ τοῦ ἐμπεφυσημένης καὶ παχείας. πρῆσαι γὰρ τὸ φυσῆσαι. καὶ τοῦτο δὲ, εἰς τὸ ἁρπακτικὸν τοῦ Κλέωνος. πολλαχοῦ γὰρ ὡς τοιοῦτον τὸν ἄνδρα διασύρει. φάσκων κυκλοβόρου φωνὴν ἔχειν. καὶ Παφλαγόνα παρὰ τὸ παφλάζειν τῇ φωνῇ. Πανδοκεύτρια] ἡ πάντα δεχομένη. λέγει δὲ τὸν Κλέωνα.

Ἔχουσα φωνὴν ἐμπεπρησμένης ὑός.
Ξαν. Αἰβοῖ. Σω. τί ἐστι; Ξαν. παῦε παῦε μὴ λέγε.
Ὄζει κάκιστον τοὐνύπνιον βύρσης σαπρᾶς.
Σω. Εἶθ' ἡ μιαρὰ φάλαιν' ἔχουσα τρυτάνην,
Ἵστη βόειον δημόν. Ξαν. οἴμοι δείλαιος
Τὸν δῆμον ἡμῶν βούλεται διϊστάναι.
Σω. Ἐδόκει δέ μοι Θέωρος αὐτῆς πλησίον
Χαμαὶ καθῆσθαι, τὴν κεφαλὴν κόρακος ἔχων.
Εἶτ' Ἀλκιβιάδης εἶπε πρός με τραυλίσας
Ὀλᾷς Θέωλος τὴν κεφαλὴν κόλακος ἔχει.
Ξαν. Ὀρθῶς γε τοῦτ' Ἀλκιβιάδης ἐτραύλισεν.
Σω. Οὔκουν ἐκεῖν' ἀλλόκοτον, ὁ Θέωρος κόραξ
Γιγνόμενος. Ξαν. ἥκιστ' ἀλλ' ἄριστον. Σω. πῶς.
Ξαν. ὅπως;
Ἄνθρωπος ὤν, εἶτ' ἐγένετ' ἐξαίφνης κόραξ.
Οὔκουν ἐναργὲς τοῦτο ξυμβαλεῖν, ὅτι
Ἀρθεὶς ἀφ' ἡμῶν ἐς κόρακας οἰχήσεται.
Σω. Εἶτ' οὐκ ἐγὼ δοὺς δύ' ὀβολὼ μισθώσομαι,
Οὕτως ὑποκρινόμενον σαφῶς ὀνείρατα.
Ξαν. Φέρε νυν κατείπω τοῖς θεαταῖς τὸν λόγον,
Ὀλίγ' ἄτθ' ὑπειπὼν πρῶτον αὐτοῖσι ταδί.
Μηδὲν παρ' ἡμῶν προσδοκᾶν λίαν μέγα.
Μηδ' αὖ γέλωτα Μεγαρόθεν κεκλεμμένον.
Ἡμῖν γὰρ οὐκ ἔστ' οὐδὲ κάρυ' ἐκ φορμίδος
Δούλω διαρριπτοῦντε τοῖς θεωμένοις.

A Quæ vocem obeſæ edebat in modum ſuis.
XA. Fafæ SO. quid eſt? XA. narrare plura deſine
Hoc ſomnium putorem olet corij malum.
SO. Ac tetra Priſtis illa tum trutinam tenens
Ad hancce volgus exigebat bubulum.
XA. Hei mi ille populum credo nobis diuidet.
SO. Dein Theorus propter hanc humilis ſedens
Viſus Coracis eſt habere atrum caput,
B Tunc Alcibiades infit ore blæſulo,
Vides Theolus vt Colacis habet caput?
XA. Euge Alcibiadis verba blæſa recta ſunt
SO. Non ſimile monſtri eſt iſtud, vt coruus fiet.
Factus Theorus? XA. Quin bonum eſt. SO. Quare? XA. Rogas?
Coruum repente fieri homo antè qui fuit?
Vt certa res ſit, quamque conijcias facul
Coruos abire iſtum quem in altum eueximus.
C SO. Operam duobus nunc tuam haud obolis locẽ,
Qum ſic apertè delicas inſomnia.
XA. Nunc ſenſum age iſtis offeram ſpectantib.
Sed præmonebo pauca quædam primitus
Grande atq; magnum vt ne quid exſpectẽt nimis
Nec riſum ineptum, ſiue Megarenſes iocos
Nec ſerui habemus vel nuces ex ſportula
Quas cogitemus iacere ſpectatoribus,

Σχόλια. Ἐμπεπρησμένης.] ἐμπεφυσημένης. παχείας. πρῆσαι γὰρ τὸ φυσῆσαι, ἔνθεν καὶ πρηστήρ. καὶ Ὅμηρος. εὔπρηστον αὐτμὴν ἐξανιεῖσαι. Τὸν δῆμον ἡμῶν βούλεται] πρὸς τὸ δῆμον καὶ τὸ ἵστη τὸ διϊστάναι ἐπενήνοχεν. ἀντὶ τοῦ διαχωρίσαι. πρὸς τοὺς τόνους δὲ ἔπαιξε, μίξας πρὸς τὰ σημαινόμενα. ἄλλως τε καὶ ἀφ' ἱστορίας τοῦτό φασι. καὶ γὰρ πρὸ δύο ἐτῶν τῆς διδασκαλίας τούτου τοῦ δράματος, Λακεδαιμονίων περὶ εἰρήνης πρεσβευσαμένων, ὁ Κλέων ἀπήλασε τοὺς πρέσβεις.

CHR. Ἐμπεπρησμένης ὑός] i. craſſæ & obeſæ. nam πρῆσαι eſt φυσῆσαι vnde πρηστήρ, & Homer. εὔπρηστον αὐτμὴν ἐξανιεῖσαι. Puto autem nõ ſolùm ab obeſitate hic Cleonem exagitari, ſed etiam à voce ſtridula quæ ſuem imitetur. Propterea inter alia crimina vel vitia in Irena fabula ipſum vocat Paphlagona, nõ tam propter regionem, quàm quòd ἐπαφλάζει τῇ φωνῇ. Τὸν δῆμον ἡμῶν βούλεται διϊστάναι] quia dixerat ἵστη βόειον δημόν, addidit διϊστάναι quod eſt διαχωρίσαι, luditque in verbis miſcens ſignificata, Quin ex hiſtoria hoc dictum eſt. Nã duobus annis antequam hanc fabulam doceret hic Comicus, cùm de pace legatos miſiſſent Lacedæmonij, eos Cleon expulit, & abire coëgit.

Σχόλια. Ἐδόκει δέ μοι Θέωρος.] οὗτος ὡς κόλαξ κωμῳδεῖται. Κόρακος ἔχων] καὶ ὡς ἅρπαγα αὐτὸν σκώπτων, ἐπήνεγκε τό, κόρακος κεφαλὴν ἔχει. ὁ αὐτὸς δὲ πονηρὸς καὶ μοιχὸς κωμῳδεῖται. Ἀλκιβιάδης] τοῦτον διαβάλλει ὡς τραυλὸν ὄντα· οἱ δὲ τραυλοὶ τὸ λ ἀντὶ τοῦ ρ λέγουσιν.

BISETVS Ὀλᾷς] ἀντὶ τοῦ ὁρᾷς; Θέωλος τὴν κεφαλὴν κόρακος ἔχει. τοῦτο δὲ μετὰ παιδιᾶς γέλωτος χάριν εἴρηται.

Σχ. Ἐτραύλισεν] ὁ τραυλισμὸς τοῦ στίχου εἰς τὸ Θέωρος. ἐπεὶ προσείρηται κόλαξ. ὅτι δὲ Ἀλκιβιάδης τραυλὸς, δῆλος τὸ λ ἀντὶ τὸ ρ λέγων. Ἀλλόκοτον.] τερατῶδες. ξένον. ἄτοπον. ἀλλοφυές. ὁ δὲ λόγος. δεινόν ἐστι τοῦτο τὸ ἐνύπνιον Θέωρος γινόμενος κόραξ.

BISETVS Τινὲς οἴονται κατ' ἀντιστοιχίαν τοῦτο λέγεσθαι, ἀντὶ τοῦ ἀλλότοκον, ὅ ἐστι τὸ ἄλλοθί που τικτόμενον, ἢ τεχθέν, τὸ ἀλλότριον, τὸ παρὰ φύσιν, τὸ ξένον, καὶ ἐξ ἄλλου τόκου, καὶ οὐ γνήσιον, οὐδ' ἐπιχώριον.

Σχ. Εἶτ' ἐγένετ' ἐξαίφνης] διὰ τοῦτο φησὶν καλὸν, ὅτι ἄνθρωπος ὤν, κόραξ ἐγένετο. διὸ καὶ ἐπιφέρει. ἀρθεὶς ἀφ' ἡμῶν, ἐς κόρακας οἴχεται. ἐπιτηδείως δὲ τοῦτο εἶπεν, ὅπως ἂν τὸ βλάσφημον εὐχερῶς κατ' αὐτοῦ δόξῃ λέγειν.

CHR. Ἐς κόρακας] Prouerbium eſt quo exitium alicui & perniciem minitabantur, Quale illud, Abi in malam crucem, vt ſi ſecundùm Callimachum dixeris ἴν' ὁ φθόρος ἔνθα νέοιο. Hic ergo Theorum adulatorem & κόλακα iubet ire ἐς κόρακας, quaſi ipſe ſit κόραξ aut corui caput habeat. Alcibiadis verò τραυλισμὸς ſatis celebris & notus. Ὑποκρινόμενον] Antiquè pro ἀποκρινόμενον, vt poſtea ὑπειπὼν eſt προειπών, ſed κατείπω τὸν λόγον eſt ſimpliciter εἴπω, at λόγος eſt ὑπόθεσις, vt inferiùs paulò λεγ ἰδεῖν.

Σχ. Μεγαρόθεν] ἢ ὡς ποιητῶν ὄντων τινῶν ἀπὸ Μεγαρίδος ἀμούσων καὶ ἀφυῶς σκωπτομένων. ἢ ὡς τῶν Μεγαρέων γελοίων. καὶ ἄλλως φορτικῶς γελοιαζόντων. Εὔπολις Προσπαντίνοις. τὸ σκῶμμ' ἀσελγὲς καὶ Μεγαρικὸν σφόδρα.

CHRIST. Μεγαρόθεν κεκλεμμένον] Inuehi videtur in Poetas quoſdam ex Megaride ineptos & perperam dicaces, aut ſtultè ridentes, vt riſu inepto nihil eſſe ineptius dixit Catullus. Megarenſes autẽ hinc notat Eupolis Προσπαντίνοις, hoc verſu τὸ σκῶμμ' ἀσελγὲς καὶ μεγαρικὸν σφόδρα. fortaſſis quia Megarica comœdia (vt eſt apud Sudam) ἐκμαστάωρος & deriſui fuit Athenienſibus. Quod verò ait κεκλεμμένον eſt ἀποσπασθέντα auulſum & abſtractum. Sed notant Gloſſographi variam lectionẽ & Doricam κεκλαμμένον vt dicitur κλαπείς & qua ratione à τρέφω, τραφείς, τεθραμμένος.

Σχ. Κεκλαμμένον] ἀποσπασθέντα. γράφεται δὲ κεκλαμμένον Δωρικῶς, ἀπὸ μετοχῆς τοῦ κλαπείς, ὡς τραφείς. ὥσπερ οὖν τεθραμμένον, οὕτω κεκλαμμένον ἔφη.

Ἐκ φορ-

Σχόλια. Ἐκ φορμίδος.] φορμὶς κυρίως ἡ ψίαθος. νῦν δὲ ἡ σπυρίς. εἰς τοὺς ἄλλους ποιητὰς διὰ ψυχρότητα ποιήσεως, δι' ὀβολοῦ καρύων ἴσως βαλλομένων τὴν κακίαν τοῦ δράματος.

BISETUS. Ὁ δ' οὗτοι τοὺς ἄλλους. οἱ θεαταὶ ἐν τούτῳ τῷ δράματι οὐχ ἕξουσι γέλωτα Μεγαρόθεν κεκλεμμένον, διὰ τὸ ἡμῖν γὰρ οὐκ ἔστιν οὐδὲ κάρυα, ἅπερ κατ' ἔθος γελοίου χάριν οἱ δοῦλοι τοῖς θεαταῖς διαρριπτοῦντες παρέχουσι. σημειώσαι δὲ ταῦτα σκληρότερον εἰρῆσθαι, καὶ παρὰ τοὺς κειμένους τῶν γραμματικῶν κανόνας. τινὲς μὲν τὸ φορμίδος στίζουσι, καὶ τὸ δούλω δυϊκὴν ποιοῦσι, καὶ διαρριπτοῦντι χαρίζουσιν. ἀλλ' ἴσως πιθανώτερον εἰ ταῦτα ἀσυνδέτως νοοῖνται, οὐ γὰρ ἡμῖν ἐστιν οὔτε κάρυα, οὔτε δούλω αὐτὰ τοῖς θεαταῖς διαρριπτοῦντε. τουτέστιν ἐν τούτῳ τῷ δράματι ὁ ποιητὴς γέλωτος χάριν εἰς τὸ θέατρον οὐ παρεισάγει δούλους κάρυα τοῖς θεαταῖς διαρριπτοῦντας. τὸ δὲ δυϊκὸν ἀντὶ τοῦ πληθυντικοῦ μέτρου χάριν ἐτέθη.

CHRIST. Ἐκ φορμίδος.] Poetas alios ſuggillat Comicos, qui diobolaribus nucibus fabularum ſuarum frigiditatem & vitium tegebant, & auram popularem ſpectatorum ſic demereri ſtudebant. In ſportula autem nuces ferebant quam hic φορμίδα vocat, quæ propriè eſt ψίαθος, ſed vſurpat ἀντὶ τῆς σπυρίδος.

Οὔθ' Ἡρακλῆς τὸ δεῖπνον ἐξαπατώμενος,
Οὐδ' αὖθις ἀνασελγαινόμενος Εὐριπίδης·
Οὐδ' εἰ Κλέων ἔλαμψε τῆς τύχης χάριν,
Αὖθις τὸν αὐτὸν ἄνδρα μυττωτεύσομεν.
Ἀλλ' ἔστιν ἡμῖν λογίδιον, γνώμην ἔχον,
Ὑμῶν μὲν αὐτῶν οὐχὶ δεξιώτερον,
Κωμῳδίας δὲ φορτικῆς σοφώτερον.
Ἔστιν γὰρ ἡμῖν δεσπότης ἐκεινοσί,
Ἄνω καθεύδων, ὁ μέγας οὑπὶ τοῦ τέγους.
Οὗτος φυλάττειν τὸν πατέρ' ἐπέταξε νῷν,
Ἔνδον καθείρξας, ἵνα θύραζε μὴ ᾽ξίῃ.
Νόσον γὰρ ὁ πατὴρ ἀλλόκοτον αὐτοῦ νοσεῖ.
Ἣν οὐδ' ἂν εἷς γνοίη ποτ' οὐδ' ἂν ξυμβάλοι,

Nec Herculem ampla cœna quem feſellerit,
Euripides nec rurſus infamabitur.
Nec ſi ſuperbè ſors Cleonis ſplendeat
Hominem interemus vt moreti poculam.
Sed frugi habemus & bonum dicterium
Virtute veſtra non quidem concinnius
Melius inepta ſed tamen comœdiā.
Nam qui ſuperno dormit in cœnaculo
Grauis atque magnus iſte homo eſt nobis herus
Senemq́ cuſtodire nos iuſsit patrem
Coercitum intus ne foras eliminet.
Ægrotat hic mirabilem morbum pater.
Nec eſt vt vllus hunc ſcopum collineet.

Σχόλια. Οὔθ' Ἡρακλῆς τὸ δεῖπνον] ἐν τοῖς πρὸ τούτου δεδιδαγμένοις δράμασιν, εἰς τὴν Ἡρακλέους ἀπληστίαν, πολλὰ προείρηται. ποιοῦσι δὲ τὸν Ἡρακλέα γελοίου χάριν, κεκλημένον εἰς δεῖπνον καὶ δυσχεραίνοντα. διὰ τὸ βραδέως αὐτῷ παρατίθεσθαι τὰ ὄψα. Ἀνασελγαινόμενος] κατακωμῳδούμενος, ὑβριζόμενος. κατ' αὐτοῦ γὰρ καθῆκε τὰς Θεσμοφοριαζούσας. φησὶν οὖν, οὐ δεύτερον ταυτολογήσομεν περὶ αὐτοῦ ὡς οἱ ἄλλοι. οὐ μόνον δὲ ἐν τούτῳ τῷ δράματι εἰσῆκται οὕτως Εὐριπίδης, ἀλλὰ καὶ ἐν τῷ προαγῶνι ἐν Ἀχαρνεῦσιν.

BISETUS. Τοῦτο δὲ τὸ ῥῆμα σύγκειται ἐκ τῆς ἀνὰ προθέσεως, καὶ τοῦ ῥήματος ἀσελγαίνω. Σουΐδας. ἀσέλγεια, πολυτέλεια, πορνεία, ἀκαθαρσία, μιαρία. παρῆκται δὲ ὥς φασιν ἐξ αἰτίας ταύτης. Σέλγη, πόλις ἐστὶ Πισιδίας, ὅπου κακῶς ἔζων οἱ ἄνθρωποι, καὶ ἀλλήλοις ἐκοινώνουν. κατ' ἐπίτασιν δὲ τοῦ α, τὸ ἀσελγαίνειν, καὶ ἀσελγής. οὐ μόνον δὲ ἐπὶ τοῦ ἀκολάστου ἔταττον οἱ παλαιοί, ἀλλ' ἐστὶν ὅτε καὶ ἐπὶ τοῦ μεγάλου. καὶ γὰρ ἄνεμον ἀσελγῆ λέγουσι καὶ ἀσελγάνορας τράγος, ὁ μέγας, καὶ ὁ κορύπτων, εἴτε κεραΐζων. Ἀριστοφάνης ἐν Πλούτῳ φησί, πίνετε ἀσελγῶς, ἀντὶ τοῦ μεγάλως, καὶ ἀσελγὴς ἄνεμος ὁ σφοδρὸς πνέων.

CHRIST. Οὔθ' Ἡρακλῆς] Multa hic noſter Comicus in Herculis voracem inſatietatem, dixit in alijs fabulis, ipſumq; Herculem ridiculi gratia inducit ad cœnam vocatum & de tardius appoſitis ferculis conquerentem, vt diximus ad Lyſiſtratā in prouerbio Ἡρακλῆς ξενίζεται. Omnino hęc dicūtur in poetas talia docentes. Ἀνασελγαινόμενος Εὐριπίδης] Comico aceto perfuſus & ſubſannatus Euripides multum fuit in fabula θεσμοφοριαζουσῶν & in Acharnēſib. Fortaſſis etiā ἀνασελγαινόμενος dixit pro ὡς ἀσελγαινόμενος quia fuit μισόγυνος.

Σχόλια. Οὐδ' εἰ Κλέων γ' ἔλαμψεν] τό φησιν ὡς τοῦ Κλέωνος, ἀπὸ δυσγενοῦς ἐκλάμψαντος, ὃν ἐκωμῴδησεν ἐν τοῖς Ἱππεῦσι καθεὶς κατ' αὐτοῦ τὸ δρᾶμα. καὶ φησίν. οὐ πάλιν αὐτὸν κωμῳδήσει ἑτέραν κωμῳδίαν ποιούμενος. μυττωτεύσομεν. ἀντὶ τοῦ σκώψομεν, ἐμπαίξομεν, διασπαράξομεν. μετῆκται δὲ ἀπὸ τῶν σκορόδων. μυττωτὸς γάρ D ἐστι κυρίως, τὸ ἐκ σκορόδων καὶ τυροῦ καὶ ὄξους τρίμμα. καὶ οὕτως ὠνομάσθη, ἀντὶ τοῦ μυσωτόν τι. παρὰ τὸ μυσάττεσθαι αὐτοῦ τὴν ὀσμήν. καὶ τροπῇ Ἀττικῇ τοῦ σ εἰς τ καὶ πλεονασμῷ μυττωτός. οὕτω καὶ ὁ Καλλίμαχος φησίν. ἢ ἐπεὶ ψαῦλο μυσωτόν.

CHR. Μυττωτεύσομεν] Interemus, & amarore inficiemus, ſumpta ab allijs metaphora, Nā μυττωτὸς propriè intritū eſt ex alliato, caſeo & aceto, & ſic dictū ἀπὸ τοῦ μυσάττεσθαι αὐτοῦ τὴν ὀσμήν, & vt dixit Maro (ſi tamē is auctor) ſimo dānat ſua prandia naſo, nos Græcè vertebam᾿ ὀσμὴν μυσάξατο δαιτός. vnde μυσωτὸς dictus etiā à Callimacho ἐπεὶ ψαῦλο μυσωτόν, deinde τ verſo in σ & duplicato, μυττωτός. Nos olim ad Irenes Cōmentaria gloſſemata amplius diximus. Notādum aūt hic notari Cleonem vt qui illuſtris eſſe voluerit ex obſcuritate ſui generis, vt patet ex Equitum fabula, quam in ipſum ſcripſit.

Σχόλια. Ἀλλ' ἔστιν ἡμῖν λογίδιον] ὑπόθεσις ἴχνος [illegible]. λογίδιον δὲ εἶπε, μετριάζων. διὸ ἐπιφέρει. ὑμῶν αὐτῶν οὐχὶ δεξιώτερον ἀντὶ τοῦ ἧττον τῆς ὑμῶν σοφίας.

CHR. Οὐχὶ δεξιώτερον] Huc vt arbitror, pertinēt q̄ apud Sudā legūtur voce ἀνασυρμένην κωμῳδίαν, ait n. καλοῦσι δὲ τὴν μὲν σκωπτικὴν ἐπίχαριν, τὴν δὲ εὐτράπελον, ἐπιδέξιον, τὴν δὲ ἀνασυρμένην, ἄπλαστον καὶ ἁπλοῦν. Sunt autem δεξιοί, εὐπαίδευτοι. Et hic valet οὐ δεξιώτερον οὐχ ἧττον τῆς ὑμῶν σοφίας.

Σχόλια. Φορτικῆς] ἀντὶ τοῦ οἰκτρᾶς τῆς ὑπ' ἄλλων λεγομένης. ἐν ᾗ φορτικά τινα εἰσάγουσιν. Ὁ μέγας.] οὐ τῇ ἡλικίᾳ. ἀλλὰ τῇ ἐξουσίᾳ καὶ τῇ σεμνότητι. τὸ δὲ ἄνω, δεικτικῶς φησιν ἐπὶ ὑπερῴου. ὁρᾶται γὰρ ὁ Βδελυκλέων ἐπὶ ὑπερῴου καθήμενος. Νόσον γὰρ ὁ πατὴρ ἀλλόκοτον] ξένην καὶ παρηλλαγμένην αὐτοῦ. παρόσον ὁ μὲν, φιλόδικος, ὁ δὲ τοῦτο βδελυττόμενος.

CHR. Ξυμβάλοι] Etiam συμβάλλειν eſt ἐννοεῖν, ἐπιγνῶναι, vt Latini coniicere dicunt. Quod aūt ait τοπάζετε, eſt εἰκάζετε, ὑπονοεῖτε, cōiicite inquit & diuinate quo morbo ille teneatur. Hic Scholiaſtes Græc᾿ ſcripſit, γράφεται δὲ καὶ ἀπροσώπως τοπάζετε, mēdoſè, legēdū. n. τοπάζεται & ſic in Ve. ed.

Εἰ μὴ πύθοισθ᾽ ἡμῶν. ἐπεὶ τοπάζετε.
Ἀμυνίας μὲν ὁ Προνάπου φησ᾽ οὑτοσὶ
Εἶναι φιλόκυβον αὐτόν. ἀλλ᾽ οὐδὲν λέγει.
Σω. Μὰ Δί᾽ ἀλλ᾽ ἀφ᾽ αὑτοῦ τὴν νόσον τεκμαίρεται.
Ξαν. Οὔκ. ἀλλὰ φιλο μέν ἐστιν ἀρχὴ τοῦ κακοῦ.
Ὁδὶ δέ φησι Σωσίας πρὸς Δερκύλον,
Εἶναι φιλοπότην αὐτόν. Σω. οὐδαμῶς γ᾽ ἐπεὶ
Αὕτη γε χρηστῶν ἐστὶν ἀνδρῶν ἡ νόσος.
Ξαν. Νικόστρατος δ᾽ αὖ φησιν ὁ Σκαμβωνίδης,
Εἶναι φιλοθύτην αὐτὸν, ἢ φιλόξενον.
Σω. Μὰ τὸν κύν᾽ ὦ Νικόστρατος οὐ Φιλόξενος.
Ἐπεὶ καταπύγων ἐστὶν ὅ γε Φιλόξενος
Ξαν. Ἄλλως φλυαρεῖτ᾽· οὐ γὰρ ἐξευρήσετε.
Εἰ δ᾽ ἐπιθυμεῖτ᾽ εἰδέναι, σιγᾶτε νῦν.
Φράσω γὰρ ἤδη τὴν νόσον τοῦ δεσπότου.
Φιληλιαστής ἐστιν ὡς οὐδεὶς ἀνήρ.
Ἐρᾷ τε τούτου τοῦ δικάζειν. καὶ στένει
Ἢν μὴ ᾽πὶ τοῦ πρώτου καθίζηται ξύλου.
Ὕπνου δ᾽ ὁρᾷ τῆς νυκτὸς οὐδὲ πασπάλην.

A *Niſi admonemus, quiſque conÿciat licet,*
Eum Pronapi natus ille Ameinias
Amare dicit aleam, ſed nil ait.
SO. *Nempe ipſe morbum de ſuo iſtum conÿcit.*
XA. *Minimè. ſed hoc amare, principiū eſt mali.*
At alter iſte Dercylo inquit Soſias
Amare vini potionem. SO. *Nil minus,*
Morbus per homines iſte graſſatur probos.
B XA. *Nicoſtratus ſed autumat Scambonides*
Sacrorum amantem aut hoſpitum eſſe forſitan.
SO. *Haud per canē ô Nicoſtrate eſt Philoxenus*
Scortum exoletum cùm ſit hic Philoxenus.
XA. *Nugas blatitis, nec poteſtis aſſequi.*
At nunc tacete ſultis illud noſcere
Nam quo laborat morbo herus, nunc eloquar:
Celebrat tribunal & forum quantum poteſt:
Tum iudicandi amore flagrat, ac gemit
C *Si prima iudex non premit ſubſellia,*
Noctuq; ſomni ne quidem ciccum videt:

Σχόλια. Τοπάζετε] εἰκάζετε. ὑπονοεῖτε φησὶ ποίῳ πάθει ἔχεται. γράφεται δὲ καὶ ἀπροσώπως, τοπάζετε. Ἀμυνίας μέν.] οὗτος μὲν ὡς φιλόκυβος ὁ Ἀμυνίας κωμῳδεῖται, ἐν δὲ Στερίφοις ὡς ἀλαζὼν καὶ συκοφάντης καὶ κόλαξ. Ἀλλὰ φιλο μέν ἐστιν] ἀντὶ τοῦ εἰπεῖν ἀρχὴν τοῦ ὀνόματός φησι τοῦ κακοῦ. τὸ φιλο δὲ εἶπε, παρὸν Φιλοκλέων ἐκκαλεῖσθαι. σιωπησάμενον δὲ τοῦτο κατὰ τὸ φιλεῖν τὰς Κλέωνος πράξεις. φιλόδικος δὲ οὗτος καὶ συκοφάντης.

CHRIST. Ἀμυνίας μὲν] Siue Amynias ſiue Ameinias ſcribas, Archon fuit cùm docuit Nebulas Ariſtophanes, ſed hic notatur ille, vt aleator, at in Στερίφοις (ſunt vt opinor virgines anus, Cratetis comœdia ſi verè hic ſcholiaſtes in Nubibꝰ autumat, qui falsò, vt puto, ἐν Σερίφοις ait, quāuis apud Sudā Cratetis duplicis Comici fabula hoc nomine non reperiatur,) tāquam Alazon & Sycophanta & Colax, ab Eupolide κατὰ προσοῦντας. At in Veneta editione Soſia hæc loquitur, ἀλλ᾽ οὐδέν. Ἀλλὰ φιλο μέν ἐστιν] Philo inquit principium eſt mali, quia Cleon pernicies & malū eſt populi, vt velle videtur gręcꝰ interpres, nam Philocleonis nomen fictū quia amet Cleonis facta, qui fuit φιλόδικος & συκοφάντης.

Σχόλια. Πρὸς Δερκύλον] οὗτος ὡς κάπηλος ἢ μεθυστής, πρὸς ὃν Σωσίας τις διαλέγεται. ἄλλως. ὁ Δερκύλος κωμικὸς ὑποκριτής. δύο δὲ εἰσὶ Σωσίαι. ὁ μὲν, Πυθίδος, ὁ δὲ Παρμενίωνος.

CHR. Πρὸς Δερκύλον] Cauponē Derculū faciūt vel μεθυστὴν cum quo Soſias loquitur, alij Comicū hiſtrionē. Sūt aūt Soſiæ duo, Pythidis ille, hic Parmenionis. Hic verò Soſias tāquam vinoſus arguitur ebrietatis laudibꝰ, aitq; hunc morbū propriū tantū eſſe boni viri. Itaq; de ſuis morib. Philocleona, arbitratur eſſe φιλοπότην, vt Nicoſtratꝰ. Scābonides (ſic vocatus à populo tribus Leōtidos) φιλοθύτην eēſet, puta quia ipſe talis eſt, ſic aūt vocātur δεισιδαίμονες sēper diis ſacrificātes, atq; ita ſperātes eſſe extra oēm noxā, quaſi εὐλάβεια pariat ἀβλάβειαν.

Σχόλια. Αὕτη γε χρηστῶν ἀνδρῶν] ὡς μεθυστὴς ὁ οἰκέτης ἐπαινεῖ τὴν μέθην. Σκαμβωνίδης] ἀπὸ δήμου τῆς Λεοντίδος φυλῆς. Φιλοθύτην αὐτὸν] φιλοθύται εἰσὶν οἱ δεισιδαίμονες, καὶ θύουσιν ἀεὶ τοῖς θεοῖς, νομίζοντες ἐκ τούτου ἀβλαβεῖς ἔσεσθαι. Ἢ φιλόξενον] ὁ μὲν πρὸς τὸν ἀγαθὸν τρόπον εἶπε τὸ φιλόξενον. ὁ δὲ, ὡς κύριον ἥρπασε. καὶ γὰρ ὁ Φιλόξενος ἐκωμῳδεῖτο ὡς πόρνος. Εὔπολις, Πόλεσιν. ἔστι δέ τις θήλεια Φιλόξενος ἐκ Διομείων. καὶ Φρύνιχος Σατύροις.

CHRIST. Φιλόξενον] in bonam partē Xāthias dicit φιλόξενον quaſi hoſpitalē, At Soſias excepit in malā & de nomine proprio intelligit, & ad Philoxenum refert qui πόρνος audiebat vt Phrynichus in Satyr.
D & Eupolis in vrbibus. qui ſic de illo, ἔστι δέ τις θήλεια Φιλόξενος ἐκ Διομείων.

Σχόλια. Μὰ τὸν κύν᾽ ὦ Νικόστρατος] οὗτοι διὰ δεισιδαιμονίαν ὤμνυον. ἢ ταῦτα μιμεῖται τοὺς φιλοσόφους εἰς κύνα καὶ χῆνα ὀμνύντας.

CHR. Μὰ τὸν κύν᾽ ὦ Νικόστρατος] lege Νικόστρατ᾽ vt in Veneta edit. Iurare autem ſolebāt per canem διὰ δεισιδαιμονίαν vt ait ſcholiaſtes, aut fortaſſis imitari & ridere voluit philoſophos (Socratem pręcipuè) qui iurabant εἰς κύνα καὶ χῆνα, in canem &
E anſerem. Quod verò ait ἄλλως φλυαρεῖτε. i. fruſtra nugis agitis, metaphora ſumpta à lebete vel patina. Nā φλύειν cachinnare eſt & feruere cum ſpumante ſtrepitu, vt Hom. dixit ἀνὰ δ᾽ ἔφλυε καλὰ ῥέεθρα, atq; adeò vt Eubulus Comicus apud Athenæum λοπὰς παφλάζει βαρβάρῳ λαλήματι. Patina cachinnat bulliente murmure, vt elegantiſſimè vertit diuinus apud Varronem Coniector.

Σχ. Ἄλλως φλυαρεῖτε] ἀντὶ τοῦ μάτην φλυαρεῖτε. εἴρηται
F δὲ ἀπὸ μεταφορᾶς τῶν λεβήτων. ἀπὸ τοῦ φλύειν ὅ ἐστι καχλάζειν, καὶ ἐκ τούτου ἀφρὸν ἀποβάλλειν. καὶ Ὅμηρ. ἀνὰ δ᾽ ἔφλυε καλὰ ῥέεθρα. Φιληλιαστὴς] ἀντὶ τοῦ φιλόδικος ἀπὸ τοῦ μεγίστου δικαστηρίου τῆς Ἡλιαίας. ὅπερ οὕτω καλεῖται, ἀπὸ τοῦ ἐν αἰθρίᾳ δημηγορεῖν καὶ ἐν ὑπαίθρῳ εἶναι καὶ ἡλίῳ βάλλεσθαι.

CHR. Φιληλιαστὴς] Sic vocat iudiciorum triconem & φιλόδικον. Pręcipuum enim & maximum forum iudiciale erat Heliæa, ſic dicta quia ſub dio erat & Soli obnoxia, vt inferius dicetur.

Σχόλια. Ἢν μὴ ᾽πὶ τοῦ πρώτου] ὃ ἡμεῖς θέατρον. καὶ
G ἐν Ἀχαρνεῦσιν. ἐλθόντες οὐδὲ περὶ πρώτου ξύλου.

CHR. Πρώτου ξύλου] ſic vocat prima ſubſellia etiam in Acharnenſib. ἐλθόντες οὐδὲ περὶ πρώτου ξύλου.

Σχ. Οὐδὲ πασπάλην] ἀντὶ τοῦ οὐδὲ βραχύ. πρὸς Λυκόφρονα δὲ ὅτι ἀδιορίστως αὐτὸ δίδωσιν ἐλάχιστόν τι. τινὲς δέ φασιν ὅτι μαγνῆτιν πίτυρον πασπάλην φασί.

CHR. Πασπάλην] Ne ciccum quidem (nam πάσπαλος granum milii) tamē πασπάλη vel παιπάλη est furfur vel farinę μέρος ἀμερές. Scholiast. ait censere nonnullos παιπάλην esse petram magnetida, quod mihi non fit verisimile. Quod aũt in farina

Ην δ᾽ οὖν καταμύσῃ κἂν ἄχνην, ὅμως ἐκεῖ
Ὁ νοῦς πέτεται τὴν νύκτα περὶ τὴν κλεψύδραν.
Ὑπὸ τοῦ δὲ τὴν ψῆφον γ᾽ ἔχειν εἰωθέναι,
Τοὺς τρεῖς ξυνέχων τῶν δακτύλων, ἀνίσταται,
Ὥσπερ λιβανωτὸν ἐπιτιθεὶς νουμηνίᾳ.
Καὶ νὴ Δί᾽ ἂν ἴδῃ γέ που γεγραμμένον
τὸν Πυελλάμπους ἐν θύρᾳ δῆμον καλὸν,
Ἰὼν παρέγραψε πλησίον κημὸς καλός.
Τὸν ἀλεκτρυόνα δ᾽ ὃς ᾖδ᾽ ἀφ᾽ ἑσπέρας, ἔφη,
Ὡς ὀψ᾽ ἐγείρειν αὐτὸν ἀναπεπεισμένον,
Παρὰ τῶν ὑπευθυνῶν ἔχοντα χρήματα.
Εὐθὺς δ᾽ ἀπὸ δορπηστοῦ, κέκραγεν ἐμβάδας.
Κᾆτ᾽ ἐκεῖσ᾽ ἐλθὼν, προκαθεύδει πρῲ πάνυ
Ὥσπερ λεπὰς προσεχόμενος τῷ κίονι.

Σχ. Κἂν ἄχνην] τὸ λεπτομερὲς τοῦ στάχυος. καὶ Ὅμηρος. ὡς δ᾽ ἄνεμος ἄχνας φορέει ἱερὰς κατ᾽ ἀλωάς. Περὶ τὴν κλεψύδραν] ἀντὶ τοῦ περὶ τὸ δικαστήριον. κλεψύδρα γὰρ ἀγγεῖον τετρημένον ἐν ᾧ ὕδωρ ἔβαλλον καὶ εἴων ῥεῖν ἄχρι τῆς ὀπῆς. καὶ οὕτως ἔπαιον τὸν ῥήτορα. τοῦτο δὲ ἐποίουν διὰ τὸ φλυαρεῖν τὸν λέγοντα καὶ ἐμποδίζειν ἄλλοις θέλουσι λέγειν. ἵνα [illegible] σύντομα λέξας ἐξέλθῃ. Τοὺς τρεῖς ξυνέχων] τούτοις γὰρ κατέχουσι τὰς ψήφους οἱ δικασταί. τῷ μεγάλῳ, καὶ τῷ λιχανῷ, καὶ τῷ μέσῳ. Νουμηνίᾳ] κατὰ νουμηνίαν γὰρ ἔθος εἶχον, λιβανωτοὺς ἐπιθεῖναι τοῖς ἀγάλμασι.

CHRIST. Κλεψύδραν] Quia clepſydra in iudiciis ſtatui ſolebat, & ad fluentis menſuram temporis ſpatiũ ad dicendum exigebant Rhetores. Erat enim vas pertuſum quod aqua implebant, eáq; fluxa ad foramen vſq; finem facere cogebantur dicentes, aut ſi vltra res ſerias nugari lubebat, eadem aqua verberabãtur, nam id innuere videtur Scholiaſtes græcus, cùm ait καὶ οὕτως ἔπαιον τὸν ῥήτορα. ſi tamen mendoſa non eſt lectio (quia hãc pœnã Rhetoribus præſcriptã non recordor alibi me legiſſe) & non potius ſcribẽdum eſt ἔπαυον, quod ego malui emendare. Νουμηνίᾳ] In Nouilunio mos erat thura dare imaginibus & ſtatuis, quod videtur tribus digitis factitatũ, puta pollice, indice & medio, quib. iudices ſolebãt continere calculos ſententiarum.

Σχ. Τὸν Πυελλάμπους] μέμνηται τούτου καὶ ἐν πόλεσιν Εὔπολις. καὶ τοῦ Πυελλάμπους δῆμος ἄρα κυψέλη ἔνεστιν. ἦν δὲ καὶ εὔμορφος ὁ Δῆμος. ἐπέγραφον δὲ οἱ Ἀθηναῖοι τὰ τῶν καλῶν ὀνόματα, οὕτως. ὁ δεῖνα καλός. ἔγραφον δὲ καὶ ἐν τοίχοις καὶ ἐν θύραις. καὶ οὕτω τύχῃ. καὶ τοῦτό φησιν, ὡς ἐρῶν τοῦ κημοῦ ἔγραψε, κημὸς καλός. Κημὸς καλός] κημὸς δὲ καλεῖται τὸ τοῖς καδίσκοις ἐπιτιθέμενον, δι᾽ οὗ τὰς ψήφους καθιᾶσιν, ἵνα μὴ ὀλισθαίνωσιν. ἐστὶ δὲ πλέγματι δικτυώδει καὶ ἠθμώδες, ἄνωθεν πλατὺ, κάτωθεν στενόν.

CHR. Τὸν Πυελλάμπους] Pyrilampẽ quẽdam Periclis ſodalem & amicum qui ὀρνιθοτροφίαις abundabat meminerat in Pericle Plutarchus, & fortaſſis pauones illius. Formoſus eſt hic populus, nam inter populorum tribus hic non eſt. Solebant quidẽ Athenienſes in parietib. & forib. & vbiuis pingere nominum formoſorũ, atq; vt trahit ſua quemq; voluptas, cũ aliquis de Pyr. ipſius populo appinxiſſet δῆμος καλός, ille cuius in foro & iudiciis erat mens in litterula ſcripſit κημὸς καλός. videtúrq; fuiſſe κημὸς fiſcina vel cophinus ſupra latus, infra anguſtus, cętera vitilis qua ex materia antiqui camos

A eſt παιπάλη, hoc in ſpica eſt ἄχνη. i. ἄχυρον & τὸ σίτου λεπτὸ καλάμη, quã etiam ἀθέρα vocant. Hom. ὡς δ᾽ ἄνεμος ἄχνας φορέει.

Si fortè conniuere cœpit, at volat
Huc animus vſque & totus eſt ad clepſydram
Tantùm tenendo calculo aſſuefactus eſt
Digitos vt excitatus hos tres contrahat
Ceu tus acerra imponat in nouilunio.
B *Si fortè ſcripta vidit ad quaſdam fores*
Hæc verba, Bellus Pyrilampis vicus eſt
Tum pro ſuo addet more, bellus fiſcus eſt.
Aitq́; gallum qui canebat veſpere
Argento ab ipſis eſſe corruptum reis
Vt excitet ſe ſerius quàm vſus velit.
Cœnatus alta voce poſcit baxeas
Illucq́; pergit, atque cum nondum expetit
Multum antè manè: dormit & pila hæſitat

C & frenis equorũ & φιμοὺς inſtruebãt, vt vna & cõmunis orig sit τοῦ κημοῦ in quẽ calculos immittebãt iudices, vel potius cadus quẽ Cratinus ἐν νόμοις dicit χοῖνον ἠθμόν, nam ſimilis erat τῇ χοίνῃ vt & Sophocles teſtatur in Inacho, poſtea in iudiciis duo fuerunt cadi, vnus æneus, alter ligneus, hic κύριος, ille ἄκυρος. Cæterùm etiã Eupolis in vrbib. meminit illius populi, Ait enim καὶ τοῦ (lege κἂν) Πυελλάμπους δῆμος ἄρα κυψέλη ἔνεστιν. Rectè autem hoc Comicus noſter dixit παρέγραψε, nõ ſolùm quia D propè, ſed quia velut παρῳδικῶς, δῆμος, κημός, Nos quibus non licet eſſe tam diſertis, exprimere voluimus, nec potuimus cùm diximus, vicus, fiſcus.

Σχ. Ὀψ᾽ ἐγείρειν] ἐν ὑπερβολῇ τοῦτο. ἐμέμφετο γὰρ τῷ ἀλέκτορι φησί, καὶ ταῦτα ἑσπέρας κράζοντι, ὅτι βραδέως αὐτὸν ἐγείρει.

Bis. Παρὰ τῶν ὑπευθυνῶν] ὑπεύθυνοι, οἱ μήπω λογισμοὺς παρεσχηκότες, μηδὲ εὐθύνας τῆς ἀρχῆς, ἧς ὑπεστάτευσαν. Σ.

Σχόλια. Ἀπὸ δορπηστοῦ] Λυκόφρων ἀπὸ ἀρίστου. οἱ δὲ ἄλλοι πάντες δόρπα τὰ δεῖπνα.

Bisεt. Σ. δορπηστὸν προπαροξυτόνως λέγεται. καὶ τὴν τοῦ E δείπνου ὥραν εἶναι ἑρμηνεύει. οὕτω καὶ παρὰ τῷ Ἡσυχίῳ δόρπηστον λέγεται. δόρπος δὲ, καὶ δόρπον οὐδετέρως, τὸ ὀψὲ μετὰ δείλην ἔμβρωμα, οὐ μὴν τὸ νυκτερινὸν, παρὰ τὸ δόρυ παύειν. κυριολεκτεῖται τοίνυν περὶ τοῦ στρατιωτικοῦ ἐμβρώματος τοῦ μετὰ δείλην λαμβανομένου.

CHR. Ἀπὸ δορπηστοῦ] Nõ putem per η legendum, ſed per ι. Nam δορπιστὸς apud omnes grãmaticos veteres eſt ὥρα τοῦ δείπνου, epuli veſpertini tempus ſic dictũ à laborum ceſſatione ἀπὸ τοῦ δόρυ παύειν, F ſic βουλυτὸς quia ceſſant & ſoluuntur boues. Miror aũt quod ait ſcholiaſtes græcus δόρπα eſſe τὰ δεῖπνα. Nã longè aliud eſt vocis ἔτυμον quia δεῖπνον videtur dictum ὅτι δεῖ πονεῖν. Tamen Lycophron Grãmatic' hoc loco δορπιστὸν accipit ἀντὶ τοῦ ἀρίστου.

Σχ. Ἐμβάδας] εἶδος ὑποδήματος. διὰ τὸ φιλοδικαστὴς εἶναι. οὐ καθεύδει φησὶν ἐν τῷ οἴκῳ αὐτοῦ μετὰ τὸ δειπνῆσαι. ἀλλ᾽ εὐθὺς ἀναστὰς ἀπὸ τῆς τραπέζης καὶ ζητήσας τὰς ἐμβάδας καὶ ὑποδησάμενος, ἀπέρχεται ἐν τῷ δικαστηρίῳ καὶ καθεύδει. Πρῲ πάνυ] ἀντὶ τοῦ πρὸ τοῦ δέοντος καιροῦ G ἀπιὼν, ἀπονυστάζει ἐπικείμενος τῷ κίονι. λεπὰς δὲ, κογχύλιόν τι τῆς πέτρας προσπεπηγμένον.

CHRIST. Πρῲ πάνυ.] Summo mane & ante tempus forum petens dormitabat affixus columnæ vt conchylium petræ. λεπὰς latum cõchylium, vnde λεπὰς patina & patella.

Ὑπὸ δυσκολίας δ᾽ ἅπασι τιμᾷ τὴν μακρὰν,
Ὥσπερ μέλιττ᾽ ἢ βομβυλιὸς εἰσέρχεται,
Ὑπὸ τοῖς ὄνυξι κηρὸν ὑποπεπλασμένος.
Ψήφων δὲ δείσας μὴ δεηθείη ποτὲ,
Ἵν᾽ ἔχῃ δικάζειν, αἰγιαλὸν ἔνδον τρέφει.
Τοιαῦτ᾽ ἀλύει. νουθετούμενος δ᾽ ἀεὶ,
Μᾶλλον δικάζει. τοῦτον οὖν φυλάττομεν,
Μοχλοῖσιν ἐνδήσαντες, ὡς ἂν μὴ ᾽ξίῃ.
Ὁ γὰρ υἱὸς αὐτοῦ τὴν νόσον βαρέως φέρει.
Καὶ πρῶτα μὲν λόγοισι παραμυθούμενος.
Ἀνέπειθεν αὐτὸν μὴ φορεῖν τριβώνιον,
Μηδ᾽ ἐξιέναι θύραζ᾽ ὁ δ᾽ οὐκ ἐπείθετο,
Εἶτ᾽ αὐτὸν ἀπέλου, καὶ κάθαιρε, καὶ μάλα
Μετὰ ταῦτ᾽ ἐκορυβάντιζ᾽. ὁ δ᾽ αὐτῷ τυμπάνῳ
Ἄιξας, ἐδίκαζεν ἐς τὸ καινὸν ἐμπεσών.
Ὅτε δὴ δὲ ταύταις ταῖς τελεταῖς οὐκ ὠφέλει,
Διέπλευσεν εἰς Αἴγιναν. εἶτα συλλαβὼν,
Νύκτωρ κατέκλινεν αὐτὸν εἰς Ἀσκληπιοῦ.
Ὁ δ᾽ ἀνεφάνη κνεφαῖος ἐπὶ τῇ κιγκλίδι.
Ἐντεῦθεν, οὐκέτ᾽ αὐτὸν ἐξεφρείομεν.
Ὁ δ᾽ ἐξεδίδρασκε διά τε τῶν ὑδροῤῥοῶν,
Καὶ τῶν ὀπῶν. ἡμεῖς δ᾽ ὅσ᾽ ἦν τετρημένα,
Ἐνεβύσαμεν ῥακίοισι, κἀπακτώσαμεν,

A *Vt concha petra, damnat omnes linea*
Longa seuerus: intrat vt tenax apis
Penitusq́ cera sublitos vngues refert.
Néve ad ferendas calculus sententias
Desit, dat intus operam alundo littori.
His gaudet ille. si admones, impensius
B *Iudicia celebrat, itaque custodimus hunc*
Serisq́ vinctum claudimus ne huc exeat.
Nam morbus huius grauiter angit filium.
Primùm ergo dictis allocutus mollibus
Suadebat abstinere trito pallio
Neque egredi, at non persuasit quin eum
Lauitq́ purgauitq́, Corybantum sacra
Patrare cœpit: ille tympanum tenens
Vt iudicaret, illico ad forum venit:
C *Vbi his initijs is nec hilum proficit*
Æginam adusque venit, hunc secum accipit
Noctuq́ fano imponit Æsculapij.
Quum visus ecce est nocte pro foribus fori
Atq́ inde quamuis duceremus nusquam
Nos per foramina & per impluuium ædium
Fefellit omnes: mox hiatus, ostia, &
Pertusa pannis omnia obsepiuimus.

Σχόλια. Τιμᾷ τὴν μακράν.] προσείρηται, ὑπὲρ τοῦ τοὺς δικαστὰς ἐν πινακίῳ, ἤτοι ἐπὶ σανίδος κηρῷ ἀληλιμμένῃ, ὁπότε καταλαμβάνοιέν τινα τῷ ἐγκλήματι, ἕλκειν μακρὰν γραμμήν. ὁπότε ἀπολύοιεν, βραχεῖαν. καὶ ἑξῆς, διότι μοι ξίφος τάχιστα. ἢ πινάκιον τιμητικόν. τοῦτο δὲ ἐποίουν, μετὰ τὸ ἀποβλέψαι εἰς τὰς ψήφους τὰς ἐν τῇ κάλπιδι. εἰ γὰρ ἑώρων τὰς μελαίνας πλείους, ἐχάραττον τῷ ὄνυχι τὴν μακράν. εἰ δὲ τὰς λευκάς, τὴν βραχεῖαν, ὅτε δὲ πλείους ἦσαν αἱ λευκαί, ὁ διώκων ἐνίκα. ὁ φεύγων δ᾽ ἦν πλείους αἱ μέλαιναι κατεκρίνετο.

CHRIST. Τιμᾷ τὴν μακράν.] Hunc Philocleonem condemnatoriis calculis semper gauisum, neq; procliuem ad absoluendum fuisse, ex sequentibus magis patebit. erat autem γραμμὴ μακρὰ condemnantium, βραχεῖα verò absoluentium, vt nigri calculi cùm plures erant, reus morti dabatur & longam pendens litteram faciebat, Cùm verò albi, absoluebatur. verba Scholiastæ Græci non vera sunt, cùm ait, ὅτι πλείους ἦσαν αἱ λευκαὶ ψῆφοι ὁ διώκων ἐνίκα, potiùs enim ὁ φεύγων.

Σχόλια. Ὁ βομβυλιός.] ζῶον μελίττῃ ὅμοιον. καὶ αὐτὸ κηρὸν ποιεῖ. Ὑποπεπλασμένος.] πεπληρωμένος τοὺς ὄνυχας κηροῦ ὑπὸ τῶν χαραγμάτων. γράφεται ἀναπεπλασμένος.

CHRIST. Ὑποπεπλασμένος.] Scribitur & ἀναπεπλασμένος, quod est πεπληρωμένος τοὺς ὄνυχας κηροῦ ὑπὸ τῶν χαραγμάτων. Quod autem ait αἰγιαλὸν ἔνδον τρέφει, hoc est, impleuit domũ calculis eiusmodi condemnatoriis nigris puta & perforatis. Dixit τρέφει lepidè, tanquam de re animata.

Σχόλια. Αἰγιαλὸν ἔνδον ἔχων.] ὡς ἐπὶ ζώου ἔφη τὸ τρέφει. οἷον, ἐγέμισε τὴν οἰκίαν ψήφων.

CHRIST. Τοιαῦτ᾽ ἀλύει] Parodia est (vt solens facit) ex Stenobœa Euripidæ qui dixit, τοιαῦτ᾽ ἀλύει νουθετούμενος ἔρως. legerem tamen δ᾽ ἔρως. Est autem ἀλύειν, gaudere & delectari, ἀπὸ τῆς ἀλέας vel διαχύσεως vt volunt Grammatici. Nam sic Homerus in Vlyssea, ἦ ἀλύεις ὅτι Ἶρον ἐνίκησας τὸν ἀλήτην. Tamẽ sæpius significat δυσφορεῖν & ἀδημονεῖν ἀπὸ τῆς ἄλης. & tunc notatur leni accentu vt in illa significatione, denso, etsi sint qui vtrobique ψιλῶς dicant.

Σχ. Νουθετούμενος] παρὰ τὰ Εὐριπίδου ἐκ Σθενεβοίας. τοιαῦτ᾽ ἀλύει νουθετούμενος ἔρως.

BISETVS. Ἀπέλου] τὸ κατ᾽ ἀποκοπὴν μέτρου χάριν εἴρηται, ἀντὶ τοῦ ἀπέλουε· παρὰ τὸ ἀπολούω. τὸ πλύνω, καὶ καθαρὸν ποιῶ. τὰ δὲ λοιπὰ τοῦ στίχου τινὲς οὕτω γράφουσι, καὶ κάθαιρε, καὶ μάλα. ἀλλ᾽ οὐδὲν κινητέον ἐντεῦθεν. καὶ γὰρ ἡ ἐκτετυπωμένη γραφὴ καλῶς ἔχει καὶ κατὰ τὸν νοῦν, καὶ κατὰ τὸ μέτρον μετὰ ταύτην τὴν ἀπόλουσιν, καὶ κάθαρσιν, οὐχ οὕτως ἐμαίνετο, ὡς πρότερον. ἀλλὰ τὴν αὐτοῦ μανίαν καὶ κορυβαντισμὸν ἡ ἀπόλουσις, καὶ κάθαρσις αὕτη πολὺ ἐλαφροτέραν ἐποίησεν.

Σχ. Ἐκορυβάντιζεν] ὡς μαινόμενος καὶ κατεχόμενος ὑπὸ θεῶν. ἀντὶ τοῦ τὰ τῶν Κορυβάντων ἐποίει αὐτῷ μυστήρια, ἐπὶ καθαρμῷ τῆς μανίας. Εἰς τὸ καινὸν ἐμπεσών] τόπος ἐν τῷ δικαστηρίῳ οὕτω λεγόμενος. εἰσὶ δὲ δ. παράβυστος. καινός. τρίγωνος. μέσος. τελούμενος οὖν φησὶ τὰ μυστήρια τῶν Κορυβάντων, τερφθεὶς ἐν αὐτοῖς ἔνθεος, κατέχων τὸ τύμπανον, ὥρμησεν εἰς τὸ δικαστήριον. Εἰς Ἀσκληπιοῦ] ἐκεῖ γὰρ ἱερὸν ἐστί. ὡς νοσοῦντα οὖν ἐκεῖ ἔφερεν. Ἐπὶ τῇ κιγκλίδι] ἀντὶ τοῦ ἐν τῷ δικαστηρίῳ ὁ πατήρ. κιγκλὶς γὰρ, ἡ θύρα τοῦ δικαστηρίου, ἣν καὶ καγκέλλους καλοῦσι. κνεφαῖος δὲ ἔτι σκότους ὄντος, καὶ μήπω διαυγαζούσης ἡμέρας, ἀπῆλθεν ἐν τῷ δικαστηρίῳ. Ἐντεῦθεν οὐκέτ᾽ αὐτὸν] ἀπ᾽ ἐκείνου τοῦ χρόνου, μετὰ ταῦτα.

CHRIST. Εἶτ᾽ αὐτὸν ἀπέλου] Purgabat, inquit, insaniam, & nihilominus Corybantũ more insaniebat. In Veneta editione legitur καὶ κάθαιρε, καὶ μάλα, &c. quod melius puto. Nã ὁ δ᾽ οὐ μάλα nihil ad rẽ, & prius legebam ὁ δ᾽ οὖν. sed præstat acquiescere Venetæ editioni. Ἐς τὸ καινόν.] Locum in iudicio & foco sic vocatum ait scholiastes Græcus, & quatuor facit Parabyston, Cænum, Trigonum, Medium. Tamen alij Heliæam & Melychium,

pro Cæno & Medio ponunt. Sed hic, nihil aliud intelligit quam Philocleonem, cùm operaretur & patraret Sacra Corybãtum, ſtatim ea ſpernentem arripuiſſe tympanum, irruiſſe in auditorium & forum iudiciale. Εἰς Ἀσκληπιοῦ] Strabo lib. 8. ait aduerſa affectos valetudine, in Epidaurici Æſculapij templo pernoctare ſolitos eſſe. ἐπὶ τῇ κιγκλίδι] Sic vocabantur fores fori iudicialis, καγκέλλους aliter vocabant puta à cancellis, vnde cãcellare, & cancellaria, vocabula vltimæ antiquitatis & nouiſſimæ, quæ ad nos peruenerunt longo tempore variata & diuerſa facta quæ à doctiſſimo noſtræ gentis Budæo explanãtur & enarrantur in Adnotationibus in Pandectas. ἐντεῦθεν] Ab illo tempore, inquit non extulimus ipſum, (ἐξεφρεόμεν eſt ἐξεφέρομεν,) ſed ille fugiebat & effluebat per imbrices & caua loca quibus aqua pluuia fluit (hîc enim, arbitror, innuit per ὑδρορρόας & ὀπάς) eſt autem ἐνεβύσαμεν, impleuimus, vt dixit Homerus νήματος ἀσκητοῖο βεβυσμένον. At ἐπακτώσαμεν eſt ſepiuimus & cuneis artauimus: eſt enim πακτοῦν, τὸ στεγνοῦν.

Σχόλια. Ἐξεφρεόμεν.] ἐξεφέρομεν. ὑδρορρόαι. οἱ κοῖλοι τόποι δι' ὧν χωρεῖ τὸ ὕδωρ τὸ ἐξ ὑετοῦ.

B BISETVS. Φέρω, κατὰ μετάθεσιν φρέω, ὅθεν κατ' ἐπένθεσιν τοῦ ι φρείω, καὶ τὸ σύνθετον ἐκφρείω.

Σχόλια. Ἐνεβύσαμεν.] ἐπληρώσαμεν. Ὅμηρος. νήματος ἀσκητοῖο βεβυσμένον. Κἀπακτώσαμεν.] ἐφράξαμεν. ἐπληρώσαμεν. πακτοῦν γὰρ τὸ στεγνοῦν.

Ὁ δ' ὥσπερεὶ κολοιὸς, αὑτῷ παττάλους
Ἐνέκρουεν εἰς τὸν τοῖχον. εἶτ' ἐξήλλετο.
Ἡμεῖς δὲ τὴν αὐλὴν ἅπασαν δικτύοις
Καταπετάσαντες ἐν κύκλῳ, φυλάττομεν.
Ἔστιν δ' ὄνομα τῷ μὲν γέροντι, Φιλοκλέων.
Ναὶ μὰ Δία. τῷ δ' υἱεῖ γε τῳδί. Βδελυκλέων,
Ἔχων τρόπους, ὀφρυαγμοσεμνακουςίτυς.

At ille palos parieti affigens, ſtatim
Leuis exſilit, ſe proripitque vt gracculus.
Hinc vniuerſum caſſibus circuitum
C *Pratenſum habemus, ſicque ſeruamus ſenem.*
Ac nomen huius eſt ſenis Philocleon
Sed filio illi nomen eſt Bdelycleon
Mores habenti caperofrontipernicos.

Σχόλια. Ὡσπερεὶ κολοιός.] τοῖς γὰρ ἐν τῷ οἴκῳ κολοιοῖς καὶ τοῖς ἄλλοις ὀρνέοις, πηγνύουσι πάτταλον ἵνα εἰς αὐτοὺς ἅλλωνται. Φιλοκλέων.] ἰδίως ἔθετο τῇ φράσει τῷ υἱῷ ὄνομα Βδελυκλέων. καὶ τῷ πατρὶ, ὄνομα Φιλοκλέων. Ἔχων τρόπους.] ἀντίπτωσίς ἐστιν, ἀντὶ δοτικῆς τῆς ἔχοντι. συνήθως δὲ ὀφρύαγμος ἀπὸ τῆς ὀφρῦς ἢ φρύαγμα. καὶ σεμνὸν, ἀντὶ τοῦ ὑπερήφανον.

BISETVS. Τοῦτο σύγκειται ἐκ τοῦ ὀφρὺς, ύος, ὃ μεταφορικῶς τὴν ὑπερηφανίαν, καὶ ἀλαζονείαν δηλοῖ. ὅθεν ὀφρυάζειν, τὸ ὑπερηφανεῖν. καὶ τοῦ φρύαγμα, καὶ τοῦ σεμνὸν, καὶ τοῦ ἀκουστεῖν. φρύαγμα δὲ, ἡ τῶν ἵππων, καὶ ἡμιόνων διὰ μυκτήρων ἠχὴ ἀγρίῳ φυσήματι ἐκπίπτουσα. ἀλλαχοῦ δὲ ἡ γέλασις οὕτω καλεῖται. τὸ δὲ σεμνὸν νῦν τὸ τρυφερὸν, καὶ ἀλαζονικὸν σημαίνει. τὸ δὲ ἀκουστεῖν κατ' ἐπένθεσιν τοῦ υ. Σ. ἀκοστήσας, κριθιάσας. ἀκοσταὶ γὰρ αἱ κριθαὶ καλοῦνται. ἢ ἀκολαστήσας καὶ κατὰ συγκοπὴν ἀκοστήσας. ὁ ποιητὴς διὰ τούτου τοῦ συνθέτου ὑπερβολὴν ὑπερηφανίας, καὶ ἀλαζονείας δηλοῖ.

D FLOR. Ὥσπερ εἰ κολοιός] Nam gracculis & eiuſmodi auitio palum fixum ſtatuebant, ad quem inſilientes volarent. ἔχων τρόπους ὀφρυαγμοσεμ.] Quare ſcholiaſtes ἀντίπτωσιν hic faciat, id eſt caſum pro caſu, vt ἔχων ſit pro ἔχοντι, neſcio. Quid ni enim ἔχων referas ad Φιλοκλέων; At epitheton illud ὀφρυαγ. mendosè legitur. cùm enim compoſitum ſit ἐκ τοῦ ὀφρύων vel φρυαγμάτων & τοῦ σεμνοῦ, id eſt, ὑπερηφάνου, corrigendum ὀφρυαγμοσεμνάκους τινας, vel (vt Suidas) φρυαγμο. &c. E

* * *

ΒΔΕΛΥΚΛΕΩΝ, ΞΑΝΘΙΑΣ, ΣΩΣΙΑΣ, ΦΙΛΟΚΛΕΩΝ.

BISETVS. Βδελυκλέων τοὺς δούλους καθεύδοντας, καὶ ὀλιγώρως φυλακὴν ποιουμένους ὀνειδίζει. ἦν γὰρ Φιλοκλέων πάσῃ τέχνῃ τοὺς φύλακας φενακίζειν, καὶ ἐξαπατᾶν πειρᾶσθαι, ὅπως ἐκφεύγῃ, ἀλλ' ὑπ' αὐτῶν κωλύεται.

Βδ. Ὦ Ξανθία καὶ Σωσία. καθεύδετε;
Ξαν. Οἴμοι. Σω. τί ἐστι; Ξαν. Βδελυκλέων ἀνίσταται.
Βδ. Οὐ περιδραμεῖται σφῷν ταχέως δεῦρ' ἅτερος;
Ὁ γὰρ πατὴρ εἰς τὸν ἰπνὸν εἰσελήλυθε,
Καὶ μυσπολεῖ τις ὥς τις καταδεδυκώς. ἀλλ' ἄθρει.
Κατὰ τῆς πυέλου τὸ τρῆμ' ὅπως μὴ 'κδύσεται.
Σὺ δὲ τῇ θύρᾳ πρόσκεισο. Οι. ταῦτ' ὦ δέσποτα
Ἄναξ Πόσειδον. τί ποτ' ἄρ' ἡ κάπνη ψοφεῖ;
Οὗτος τίς εἶ σύ. Φι. καπνὸς ἔγωγ' ἐξέρχομαι.
Βδ. Καπνός, φέρ' ἴδω τίνος ξύλου σύ. Φι. συκίνου.
Βδ. Νὴ τὸν Δί' ὅπερ γ' ἐστὶ δριμύτατος καπνῶν.

BDELYCLEON, XANT. SOSIAS, PHILOCL.

F *BDE. O Xanthia atque Soſia obdormiſcitis?*
XAN. Hei mi. SO. quid eſt? XAN. exſurgit en Bdelycleon.
BDE. Non huccæ curret alter ex vobis cito?
Ingreſſus eſt vt ſuſpicor furnum pater
Ruſpatur illic quiſquis obrepſit, vide
Ne per foramen forſitan ſolij exeat,
G *Tu ianuæ autem incumbe. SERVVS. Siccine eſt here?*
Pro Conſe Rex! quid inſtrepit fumarium?
Eho quis es tu? PHILOCLEON. fumum egreſſum aucupo.
BDE. Fumuſne? ligni cuius eſt? PHIL. ficulnei.
BDE. Sanè omnium qui fumus eſt acerrimus.

Σχόλια. Καθεύδετε.] ἐν ἀπειλητικῇ φωνῇ τοῦτο φησιν. Εἰς τὸν ἰπνόν.] ἰπνὸς κυρίως ἡ κάμινος. Αἰσχύλος. ἰπνούμενος ῥίζαισιν αἰτναίαις ὕπο. νῦν δὲ τὸ μαγειρεῖον φησιν, ἐν ᾧ λαθὼν αὐτοὺς ὁ Φιλοκλέων εἰσῆλθεν, καὶ εἰς τρύπην ὑπέδυ. Μυαπολεῖ.] καταδύεται. ὡς μῦς φοιτᾷ. οὕτως Ἀττικοὶ ὑπὸ μίαν λέξιν. ἄλλως. πρὸς τὴν λέξιν ὅτι ἀπὸ τῶν μυῶν ἔοικεν ὀνοματοπεποιῆσθαι, τὸ διερευνᾶσθαι κρύφα. Κατὰ τῆς πυέλου.] αἱ γὰρ πύελοι τρώγλας εἶχον ἐπὶ τὴν ὁδὸν, πρὸς τὸ ὕδωρ ἐξέρχεσθαι. ἄλλως ἡ πύελος εἶχε τρώγλην, δι' ἧς ἀπολουόμενοι, ἐνχέουσι τὸ θερμόν. παίζει δὲ, καὶ τοῦτο ὡς ἐπὶ μυός. Κάπνη] ἡ καπνοδόχη. ἔστι δὲ, σωληνοειδὲς ἐπὶ τῶν μαγειρείων. δι' οὗ ὁ καπνὸς ἔξεισιν. ὡς οὖν τοῦ Φιλοκλέωνος πειρωμένου δι' αὐτῆς ἐξελθεῖν καὶ κτύπον ποιήσαντος, τοῦτό φησι. ταῦτα δὲ πάντα, κωμικά ἐστι τοῦ γελοίου χάριν. Συκίνου] ὅτι καὶ οἱ δικασταὶ δριμύτατοι. καὶ ὁ γέρων. καπνοποιὸν γὰρ τὸ σύκινον ξύλον. καὶ ὅτι ὁ ἐκ τῶν συκίνων ξύλων καπνὸς, δριμύτατος. καὶ Ἀριστοτέλης φησὶν ἐν προβλήματι.

CHR. Ἰπνὸν] Propriè Caminus vnde Panis ἰπνίτης apud Galenum. Æſchylus in Prometheo Deſmota verbum hinc nouauit, ἰπνούμενος ῥίζαισιν αἰτναίαις ὕπο, quam nos fabulam etiã de Græco vertimus. Hoc loco culinam intelligit & τὸ μαγειρεῖον, quò clam ſubrepſerat Philocleon, & murium more ſe inſinuauerat, verbum hinc eleganter & facete finxit μυαπολεῖν quod eſt κρύφα διερευνᾶσθαι. Κατὰ τῆς πυέλου] Antiqui alueo vtebantur forato priuſquam balnea inuenta eſſent, & loti per illud foramen emanabat calor. Heſychius ἰμβάτην videtur vocare, & vetus Gloſſarium Soliar, ἰμβασις, (melius puto ἰμβάτης) hoc autem loco ludit tanquam ſit muris cauum. Ἡ κάπνη ψοφεῖ] Putarem κάμινον dictam quaſi κάπνινον, hîc κάπνην vocat quam nos Franci cheminee, eas antiqui in coquina præcipuè faciebant in tubi ſpeciem teretes & rotundas, & σωληνοειδεῖς. Συκίνου] Innuit iudices acres atque adeò ipſum ſenem: lignum autem ficulnum fumificum eſt maximè, & acerrimus eſt fumus ex ficulneis lignis, vel teſte Ariſtotele in Problematis, & verò Theophraſto & Plutarcho in Sympoſiacis, quos auctores (ne id neceſſe habeam facere) recenſet eruditiſſ. Brodæus, cap. 21. libri tertij Miſcellaneorum.

Ἄταρ οὐκ εἰσερρήσεις γε; ποῦ 'σθ' ἡ τηλία.
Δύου πάλιν. φέρ' ἐπαναθῶ σοι καὶ ξύλον.
Ἐνταῦθα νῦν ζήτει τιν' ἄλλην μηχανήν.
Ἀτὰρ ἄθλιός γ' εἴμ' ὡς ἕτερος οὐδεὶς ἀνήρ.
Ὅστις πατρὸς νυνὶ καπνίου κεκλήσομαι.
Οἰ. Παῖ, τὴν θύραν ὤθει. πίεζέ νυν σφόδρα.
Εὖ κἀνδρικῶς. κἀγὼ γὰρ ἐνταῦθ' ἔρχομαι
Καὶ τῆς κατακλεῖδος ἐπιμελοῦ καὶ τοῦ μο-
χλοῦ
Φύλαττέ θ' ὅπως μὴ τὴν βάλανον ἐκτρώξε-
ται.
Φι. Τί δράσετ'; οὐκ ἐκφρήσετ' ὦ μιαρώτατοι.
Δικάσοντα μ' ἀλλ' ἐκφεύξεται Δρακοντίδης.
Βδ. Σὺ δὲ τοῦτο βαρέως ἂν φέροις. ὁ γὰρ θεὸς
Μαντευομένῳ μ' οὔχρησεν ἐν Δελφοῖς ποτε,
Ὅταν τις ἐκφύγῃ μ' ἀποσκλῆναι τότε.
Φι. Ἄπολλον ἀποτρόπαιε, τοῦ μαντεύματος.
Ἴθ' ἀντιβολῶ σ' ἔκφερέ με. μὴ διαρραγῶ.
Βδ. Μὰ τὸν Ποσειδῶ Φιλοκλέων οὐδέ ποτέ γε.

Intróne abibis? alueum hunc cedò mihi.
Regredere, da lignum quod imponam ſuper.
Aliam hîc require, ſi potes, ſolertiam,
Nullus tamen me viuit infelicior,
Mihi quippe fumus eſſe dicetur pater.
SER. *Occlude tu puer fores, validus preme*
Benè fortiterque, ego huc ſtatim conceſſero.
Seram atque vectim diligenter inſpice
Ne peſſulorum clauſtra poſſit rodere.
PHIL. *Quid ô ſceleſti audebitis? quin me mit-*
tite
Vt iudicem, aut fugiet reus Dracontides.
BDE. *Non fiet, etſi ſit graue hoc tibi, nam*
deus
Mihi ſciſcitanti oraculum Delphis dedit
Fore vt alicuius e fuga mortem oppetam.
PHI. *Verrunce Apollo, diritatem oraculi!*
At me effer oro. ſin, neceſſe eſt rumpier.
BDE. *Per Conſi amicũ numen, hoc nullus velim.*

Σχόλια. Οὐκ εἰσερρήσεις γε] ὡς ἐν τῷ καπνῷ φησιν, ἵνα εἰσελεύσῃ μετὰ φθορᾶς. Ποῦ 'σθ' ἡ τηλία.] τῇ κάπνῃ βούλεται ἐπιθεῖναι πῶμα τὴν τηλίαν. τηλία δὲ, σανὶς πλατεῖα. ἐν ᾗ τὰ ἄλφιτα ἐν τῇ ἀγορᾷ ἐπίπρασκον. Φέρ' ἐπαναθῶ σοι καὶ ξύλον.] οὐ τῷ πατρὶ ταῦτα λέγει. ἀλλὰ τῇ κάπνῃ ἢ πρὸς τὴν τηλίαν. ἵνα ἐπιθῇ αὐτῇ ξύλον εἰς βάρος διὰ τὰς τοῦ πατρὸς μηχανάς. Ἐνταῦθα νῦν.] ἀποκλείσας τὴν διέξοδον τοῦ μὴ δυνηθῆναι αὐτὸν εἰσελθεῖν ταῦτά φησι. Ὅστις πατρὸς νῦν καπνίου.] τὸν ὑπεκλυόμενον οἶνόν φασί τινες καπνίαν λέγεσθαι. ἐν δὲ τοῖς περὶ Κρατῖνον διώρισται. ἢ τὸ ἀπόθετον ἢ καὶ παλαιόν, διὸ Ἐκφαντίδην καπνίαν καλοῦσιν. ἄλλως. ἅμα καὶ τῷ καπνῷ εἰκακέναι αὐτόν. εἶπε γὰρ καπνὸς ἐγώ. ἅμα δὲ καὶ καπνη εἶδος ἀμπέλου ξηρότατον, καὶ δριμύτατον οἶνον ποιούσης. ὁμοίως καπνῷ ποιοῦντα δάκρυα. τινὲς δὲ καπνίαν οἶνον ἐν Βενεβέντῳ τῆς Ἰταλίας γίνεσθαί φασι. καὶ καπνία ἡ ἄμπελος. Βάλανον] τὸν μοχλόν. κυρίως δὲ τὸ εἰς τὸν μοχλὸν σιδήρεον. ὃ καλοῦμεν μάγγανον. καὶ βάλανοι τὰ μάγγανα τῆς κλειδώσεως. καὶ βεβαλάνωται ἀντὶ τοῦ κεκλείδωται. καὶ βαλανάγρα ἡ κλεὶς παρὰ τὸ ἀγρεύειν τὴν βάλανον. Ἐκτρώξεται.] ἀντὶ τοῦ τὸν μοχλὸν φύλαττε. ὅπως μὴ τὸ κλεῖθρον φαγὼν ἐξέλθῃ.

BISETVS. Ἐκφρήσετε] ἀπὸ τοῦ φέρω βαρυτόνου γίνεται ἀττικῶς τὸ περισπώμενον φορέω φορῶ, καὶ τὸ σύνθετον ἐκφορέω ῶ καὶ κατὰ συγκοπὴν ἐκφρέω, ῶ, ἤσω. τινὲς δὲ καὶ τὸ ἄνω ἐξεφρείομεν οὕτω σχηματίζεσθαι νομίζουσι. φέρω, φορέω, φορῶ, καὶ φορείω κατ' ἐπένθεσιν τοῦ ι, καὶ φρείω κατὰ συγκοπὴν, ὅπερ οὐκ ἀπίθανον. ἀπὸ δὲ τοῦ φαρῶ γίνεται καὶ τὸ φάρημι. καὶ τὸ φρῆμι κατὰ συγκοπήν.

CHRIST. Ἀτὰρ οὐκ ἐσρρήσεις.] Lege, vt & Scholiaſtes & Veneta editio habent, εἰσερρήσεις, non inquit, directè abis? [illegible] conaturque imponere τῇ κάπνῃ operculum τὴν τηλίαν, nempe latam tabulam ſuper qua vendebãt farinas in foro rerum venalium. Πατρὸς νῦν καπνίου] Vinum tenue & ſubleſtum, καπνίαν, ἐξίτηλον & ἐκφαντίδην vocabant, imo & vinum fugiens, alij καπνίαν pro veteri & condito accipiunt, vt Horatius, Amphoræ fumum bibere inſtitutæ Cõſule Tullo. ſanè eſt οἶνος ἀπόθετος & παλαιός. Tamẽ

καπνίαν

A καπνίαν etiam potuit dicere quia comparat fumo patrem fugitanti. Sed & notandum καπνὴν & καπνίαν genus esse vitis quæ siccissimum & acerrimum vinum facit, ſunt etiam qui vinũ Capniam vinum existiment quod in Beneuento Italico oppido gignitur. Βάλανος ἐκτρώξεται.] Tanquam de mure loquitur, ferrum rodente vt dixit Seneca in Claudij ludo (quem ἀποκολοκύνθωσιν inſcripſit quasi ἀπὸ τῶν κολοκυνθῶν ἀποθέωσιν, quasi id genus cibi eum letho dederit, quãuis boletum lethi cau B ſam fuiſſe conſtet inter omnes eius tempeſtatis hiſtoricos) Eſt autem βάλανος ferrum quod εἰς μοχλὸν ἐμβάλλεται, & propriè μάνδαλον vocatur, vnde βαλανάγρα clauis dicitur παρὰ τὸ ἀγρεύειν τὴν βάλανον, vt βιβαλάνωται, eſt κεκλείδωται).

Σχόλια. Δρακοντίδης.] πονηρὸς οὗτος καὶ πλείσταις καταδίκαις ἐνεχόμενος, ὡς Πλάτων Σοφισταῖς. Καλλίστρατος δὲ ἕνα τῶν λ φησὶν. εἰ μὴ ὁμώνυμος. ἔστι γὰρ οὗτος ὁ τὸ περὶ τῶν λ ψήφισμα περὶ ὀλιγαρχίας γράψας, ὡς Ἀριστοτέλης ἐν πολιτείαις.

C **Bisetvs.** Μ' οὔχρησεν] ἀντὶ τοῦ, μοι ἔχρησεν. Ἀποσκλῆναι] σκλῆμι κατὰ τὸν Εὐστάθιον, ἀρχαῖόν ἐστι ῥῆμα, ὃ παρὰ τὸ σκληρὸν δοκεῖ γενέσθαι. τοῦτο δὲ ἐκ τοῦ σκέλλω, ὃ δηλοῖ τὸ ξηραίνω. σκλῆναι δὲ ὡς ἀπὸ τοῦ ἵστημι, στῆναι. καὶ τὸ σύνθετον ἀποσκλῆναι, ἀποξηραίνεσθαι, καὶ ἀποθανεῖν, ὡς ἑρμηνεύει Σουΐδας.

Christ. Δρακοντίδης] Sceleſtus fuit hic Dracontides & multis obnoxius damnationibus vt in Sophiſtis ait Plato. At Calliſtratus vnum putat eſſe è triginta tyrannis vel eiuſdem nominis. Scripſit enim ſcitum de oligarchia illorum triginta vt Ariſtoteles autumat ἐν πολιτείαις. Cæterum B quum hic me torqueat locus, neque ſenſum eliciam quem coniicio, ſuſpicor primum legendum ὦ μιαρώτατοι. Deinde διαβάντα μ' ἀλλ' &c. vt ſit pro ἀλλά με διαβάντα ἐκφεύξεται Δρακοντίδης. Plutarchus in Pericle Dracontidæ meminit. Μ' οὔχρησεν] Pro μοι ἔχρησεν. Fingit autem de induſtria Dei reſponſum vt patrem deterreat à fuga. Sed malè in Veneta editione habes ἀποσκλῆναι ποτε, legendum enim τότε. At cùm ait ὀδὰξ τὸ δίκτυον apparet ſupra ipſum eſſe in camino cui reſpondens fi- C lius, ait οὐκ ἔχεις ὀδόντας, Nam ſenex edentulus erat.

Φι. Διατρώξομαι τοίνυν γ' ὀδὰξ τὸ δίκτυον.
Βδε. Ἀλλ' οὐκ ἔχεις ὀδόντας. Φιλοχ. οἴμοι δείλαιος.
Πῶς ἄν σ' ἀποκτείναιμι; πῶς; δότε ξίφος
Ὅπως τάχιστ' ἢ πινάκιον τιμητικόν.
Βδε. Ἄνθρωπος οὗτος μέγα τι δράσει κακόν.
Φι. Μὰ τὸν Δί' οὐ δῆτ' ἀλλ' ἀποδόσθαι βούλομαι
Τὸν ὄνον ἄγων αὐτοῖσι τοῖς κανθηλίοις.
Νουμηνία γάρ ἐστιν. Βδε. οὔκουν κἂν ἐγὼ
Αὐτὸν ἀποδοίμην δῆτ' ἄν. Φι. οὐχ ὥσπερ ἐγώ.
Βδε. Μὰ Δί' ἀλλ' ἄμεινον. ἀλλὰ τὸν ὄνον ἔξαγε.
Οἰ. Οἵαν πρόφασιν καθῆκεν ὡς εἰρωνικῶς,
Ἵνα αὐτὸν ἐκπέμψειας. Βδε. ἀλλ' οὐκ ἔσπασεν.
Ταύτῃ γ' ἐγὼ γὰρ ᾐσθόμην τεχνωμένου.
Ἀλλ' εἰσιών μοι τὸν ὄνον ἐξάγειν δοκῶ.
Ὅπως ἂν ὁ γέρων μηδὲ παρακύψῃ πάλιν.
Κάνθων. τί κλάεις; ὅτι πεπράσει τήμερον.
Βάδιζε θᾶττον. τί στένεις; εἰ μὴ φέρεις
Ὀδυσσέα τινά γ'. Οἰ. ἀλλὰ ναὶ μὰ Δία φέρει
Κάτω γε τουτονί τιν' ὑποδεδυκότα.
Βδε. Ποῖον φέρ' ἴδωμαι; Οἰ. τουτονί. Βδε. τουτὶ τί ἦν;

PH. Rete iſtud ergo mordicus corroſero.
BDE. Edentulus es? PH. me miſſellum: quo cedò,
Iam te necare poſſem pacto? ocyus
Enſem aut tabellam ferte damnatoriam.
BDE. Homo iſte quoddã grande molitur malũ.
D *PH. Minimè, Iouem ipſum teſtor, at tantùm velim*
Venum dare ipſis inſimul cantherijs
Deductum aſellum, nam noua eſt luna. BDE. atqui ego
Venum dabo ipſum. PH. non quidem quanti darem.
BD. Quin melius, at tu, verna, aſellũ protrahe.
E *SER. Qualem ille fingens nẽpe prætextũ dedit*
Sperans remitti. BD. ſed nihil traxit tamen.
Adeò hunc ſagaci nare perſenſi dolum.
Sed iſtum aſellum ingreſſus educam, vt ſenex
Ne poſſit iſte rurſus ocquiniſcere.
O mule, quid fles? an quod hac ductus die
Vanibis? i nunc ocyus, cur eiulas
Si non Vlyſſem poſt vehes? SO. at per Iouem
Fert ecce quendam hunc ſubtus irreptitium.
F *BD. Fac videam, vbi ille? SO. non vides? BD. quid hoc noui eſt?*

Σχόλια. Ὀδὰξ τὸ δίκτυον.] νῦν πάλιν διὰ τὸ δίκτυον, φαίνεται ἄνω περὶ τὴν καπνοδόχην. Ἀλλ' οὐκ ἔχεις ὀδόντας.] ἔπαιξεν ἐπεὶ γέρων ἦν. οἱ δὲ γέροντες, ἀποβάλλουσι τοὺς ὀδόντας. Τιμητικόν.] καταδικαστικὸν ὅπου τὴν μακρὰν χαράσσοντες κατεδίκαζον ἢ τὴν μικρὸν καὶ ἀπέλυον. Ἀποδόσθαι.] πωλῆσαι. Κανθηλίοις.] ὄνοις μεγάλοις. Ξενοφῶν. ὅτι ἐν Βαβυλῶνι οἱ Φοίνικες οὐ μεῖον ἢ πλεθριαῖοι τὸ μέγεθος γίνονται. οἱ δὴ πιεζόμενοι ἀπὸ βάρους ἄνω κυρτοῦνται ὥσπερ ὄνοι κανθήλιοι. καὶ Πολύβιος. ἐν γὰρ τοῖς ἐπιδεδεμένοις φορτίοις τὰ κανθήλια λαβόντας ἐκ τῶν ὄπισθεν, προστιθέναι πρὸ αὐτῶν ἐκέλευσε τοὺς πεζούς. εὖ γινομένης συνέβη παρὰ πάντας χάρακας ἀσφαλέστατον γενέσθαι πρόβλημα.

Bisetvs. Ἀλλ' ὑπακουστέον σοι, ἔστω, σὺν αὐτοῖς τοῖς κανθηλίοις. κανθήλια δὲ κατὰ τὸν Ἡσύχιον, τὰ τῶν ὄνων σάγματα, καὶ τὰ τούτοις ἐπιτιθέμενα λύγινα πλέγματα.

Σχόλια. Νουμηνία γάρ ἐστιν.] ἔθος ἦν Ἀθήνησιν ἐν νουμηνίᾳ πιπράσκειν. Τὸν ὄνον ἔξαγε.] πρὸς τὸν οἰκέ- G την φησί. Ἀλλ' οὐκ ἔσπασεν.] οὐκ ἔτυχε. παρὰ τὴν παροιμίαν. αὕτη μὲν ἡ μήρινθος οὐδὲν ἔσπασεν. ἐλέγετο δὲ ἐπὶ τῶν πείρᾳ καθιέντων ἄγκιστρον μετὰ σχοίνου καὶ μὴ ἐπιτυγχανόντων ἰχθύος τινός. Κάνθων. τί κλάεις.] ὡς βαρυνομένου τοῦ ὄνου. ἔφερε γὰρ τὸν γέροντα ὑποκρεμασθέντα λάθρα κατὰ μίμησιν τοῦ Ὀδυσσέως ἐπὶ τοῦ κριοῦ φερομένου ἐφ' ὅτε διεδίδρασκε τὸν Κύκλωπα ὅτε τὰ πρόβατα ἐξῆγε τοῦ σπηλαίου ἐφαπτόμενος αὐτῶν τῆς ῥάχεως πρὸς τῇ θύρᾳ τοῦ σπηλαίου καθήμενος, ἵνα μὴ λαθὼν ἐξέλθῃ αὐτὸν ὁ Ὀδυσσεύς. τοῦτο δὲ λαθὼν ἐποίησεν ὁ γέρων. διὸ πρὸς βαρυνόμενον τὸν ὄνον φησίν.

Christ. Τιμητικὸν] Cenſorium & condemnatorium, nam vt ſupra diximus longam literam ſcribebant qui ſententiam ferebant mortis, paruam autem qui reum abſoluebant. Κανθηλίοις] Sic magros aſinos vocant, teſtis Xenophō qui ſcripſit de Palmis in Babylone quas πλεθριαίους vocat (non auſim vertere iugerales quamuis πλέθρον ſit iugerum, ſed grandes & latas ad ſpatium Plethri quæ ſexta pars eſt ſtadij) & preſſo pondere curuatis in ſublime velut aſini κανθήλιοι. Polybius, (vt etiam alij) vocat κανθήλια. Solebāt A autem in Nouilunio Athenis auctiones facere & rebus venalibus vacare. Ἀλλ' ὡς ἰχθὺς] Nil attraxit, nil appetiit. Metaphora ſumpta à piſcatoribus qui hamum cum funiculo demittunt, neque piſcem capiunt, vnde Prouerbium αὕτη μὲν ἡ μήρινθος οὐδὲν ἔσπασεν. i. Nil iſte ſectum funis attractum tulit. κάνθων.] Hæc ait ad aſinum velut pondere preſſum, vectabat enim ſenem aſinus clanculum ſuſpenſum, ad exemplum Vlyſſis qui arieti inuehebatur, quò effugeret Cyclopa B Polyphemum cum greges è ſpecu educeret, & pecudes omnes dorſo affectaret ſedens ad fores antri ne euaderet Vlyſſes, qui ſe Vtin poſtea dixit, propterea hic habes Οὖτις νὴ Δία.

Τίς εἶ ποτ' ὤνθρωπ' ἐτεόν. Φι. Οὖτις νὴ Δία.
Βδ. Οὗτος σὺ ποδαπός; Φι. Ἴθακος ἀπὸ Δρασιπποίδου.
Βδ. Οὖτις μὰ τὸν Δί' οὔτι χαιρήσων γ' ἔσει.
Ὕφελκε θᾶττον αὐτόν. ὦ μιαρώτατος.
Ἵν' ὑποδέδυκεν. ὡς ἔμοιγ' ἰνδάλλεται
Ὁμοιότατος κλητῆρος εἶναι πωλίῳ.
Φι. Εἰ μή μ' ἐάσεθ' ἥσυχον, μαχούμεθα.
Βδ. Περὶ τοῦ μαχεῖ νῷν δῆτα; Φι. περὶ ὄνου σκιᾶς.
Βδ. Πονηρὸς εἶ πόρρω τέχνης καὶ παράβολος.
Φι. Ἐγὼ πονηρός; οὐ μὰ Δί', ἀλλ' οὐκ οἶσθα σὺ
Νῦν μ' ὄντ' ἄριστον; ἀλλ' ἴσως ὅταν φάγῃς
Ὑπογάστριον γέροντος ἡλιαστικοῦ.
Βδ. Ὤθει τὸν ὄνον καὶ σαυτὸν ἐς τὴν οἰκίαν.
Φι. Ὦ ξυνδικασταὶ καὶ Κλέων ἀμύνατε.
Βδ. Ἔνδον κέκραχθι τῆς θύρας κεκλεισμένης.
Ὤθει σὺ πολλοὺς τῶν λίθων πρὸς τὴν θύραν,
Καὶ τὴν βάλανον ἔμβαλλε πάλιν εἰς τὸν μοχλὸν
Καὶ τῇ δοκῷ προσθεὶς τὸν ὅλμον τὸν μέγαν,
Ἀνύσας τι προσκύλιε γ'. Οἰ. ὤμοι δείλαιος.

Age fare qui ſis ô homo. PH. Nemo per Iouem.
BDE. Nemo ille cuias? PH. Ithacus ex Fugacia.
C *BD. At per Iouem ille ſaxo nullus gaudeas,*
Tu ſubtrahe illum protinam: hem nequiſſimus
Quo clam ſubiuit: nempe ſubramum putes
Pullum eſſe aſella qua viator inuehit.
PH. Ni me quietum mittitis, pugnabimus.
BD. Quæ cauſa pugnæ? PH. aſini vmbra, cauſa maxima.
BDE. Nequam, improbúſque es præter artem callidus.
D *PH. Mén improbum eſſe? túne ſolus neſcias*
Nunc me bonum eſſe? at noueru ſi fortè edas
Sumen forenſis pingue quod dederit ſenex.
BD. Agas tu aſellum, tu domi te contine.
PH. O cum Cleone iudices ſuccurrite.
BD. Quantum potes clama intus occluſa fore.
Tu ſaxa verò tu inde multa ad oſtium
Immitte clauam in peſſuli repagulum
E *Addenſque tigno grandius mortarium*
Aduolue cum labore. SO. me miſerum quid eſt?

Σχόλια. Οὖτις νὴ Δία.] ὅτι ὁ Ὀδυσσεὺς Οὖτις παρ' Ὁμήρῳ ἐκαλεῖτο. Ἀπὸ Δρασιππίδου.] πέπλακε τὸ ὄνομα ἀπὸ τοῦ ἀποδράναι. ὥσπερ ἀπὸ φυλῆς ἢ ἀπὸ δήμου φάσκων. Ἰνδάλλεται.] φαίνεταί μοι ὅμοιος εἶναι πώλῳ κλητῆρος. ἄλλως. οἱ γὰρ πῶλοι ὑποδύουσι τὰς μητέρας καὶ θηλάζουσιν. Πωλίῳ.] ἀντὶ τοῦ ὄνου ἢ ἡμιόνου, κλητῆρος εἶπε. πώλῳ ὑποκοριστικῶς. κλητῆρες δὲ οἱ καλοῦντες εἰς τὸ δικαστήριον πάντας. σημαίνει δὲ ἡ λέξις καὶ τὸν μάρτυρα. Περὶ ὄνου σκιᾶς.] παροιμία ἐστὶν ἐπὶ τῶν περὶ μηδενός. ἔστι δὲ ἐπὶ τῶν τὰ ἀνόητα φιλονεικούντων. ἣν μετήνεγκε νῦν ὁ πρεσβύτης. ἔστι δὲ ἀπὸ τοιαύτης αἰτίας. φασί ποτε ἐν Ἀθήναις τινὰ δεηθέντα ὀνηλάτου, μισθώσασθαι ὄνον ἐπὶ τῷ τὰ φορτία βαστάσαι μόνον ἐπὶ τὰ Μέγαρα. καὶ δὴ οὕτω δόξαν αὐτοῖς, ἐπιθέντες τὰ φορτία, διῄεσαν. μεσημβρίας δὲ γενομένης, καὶ τῶν ὑπὸ κυνὸς καυμάτων σφοδρῶς αὐτοῖς ἐπικειμένων, οὐχ εὑρίσκοντες σκέπην, καθεῖλε τὰ φορτία ἀπὸ τοῦ ὄνου ὁ δεσπότης αὐτῶν. καὶ δι' αὐτοῦ ἑαυτῷ σκιὰν ἐποίει. πρὸς ὃ μαχόμενος ὁ ὀνηλάτης, ἔλεγεν ὄνον μεμισθωκέναι ἐπὶ τῷ φορτία φορεῖν, οὐ σκιὰν παρέξειν. ὁ δὲ ἔλεγε μεμισθῶσθαι ὅπως ἂν ὡς βούλοιτο χρῷτο. ἐκ δὲ ταύτης τῆς φιλονεικίας μηδὲν ὠνήσαντες, εἰς δίκας ἄμφω κατηνέχθησαν. ὅθεν ἡ παροιμία. τῆς δὲ παροιμίας μέμνηται καὶ Μένανδρος ἐν τῷ ἐγχειριδίῳ. λέγουσι δὲ ὅτι Δημοσθένης ὁ ῥήτωρ ἀπολογούμενος ὑπέρ τινος κινδυνεύοντος ὡς ἀνεχομένων τῶν δικαστῶν ἀκούειν, ἔφη. ἀκούσατε ὦ ἄνδρες διηγήματος τερπνοῦ. νεανίσκος ποτὲ ὄνον ἐμισθώσατο, Ἀθήνηθεν Μέγαράδε. μεσημβρίας δὲ καταλαβούσης καταλύσας τὸν γόμον ὑπῆλθε τὴν σκιὰν F τοῦ ὄνου. ἐκβαλλόμενος δὲ ὑπὸ τοῦ ὀνηλάτου πρὸς βίαν, διεφέρετο μεμισθωκέναι καὶ τὴν σκιὰν λέγων. ἀντιλέγοντος δὲ τοῦ ὀνηλάτου καὶ φάσκοντος τὸν ὄνον μεμισθωκέναι, εἰς δικαστήριον εἰσῆλθον ἀμφότεροι. εἰπὼν δὲ ταῦτα ὁ Δημοσθένης κατέβαινεν ἐκ τοῦ βήματος. ἀξιούντων δὲ τῶν δικαστῶν τῆς δίκης τὸ τέλος μαθεῖν, εἶπεν ἀναβὰς πάλιν ἐπὶ τοῦ βήματος. ὑπὲρ μὲν ὄνου σκιᾶς ἀκούειν ὦ ἄνδρες ἐπιθυμεῖτε, ἀνθρώπου δὲ κινδυνεύοντος ὑπὲρ ψυχῆς οὐδὲ τῆς φωνῆς ἀνέχεσθε. ἄλλοι δὲ λέγουσιν ὅτι Ἀθήνηθεν εἰς Δελφοὺς τὸν ὄνον ἐμισθώσατο. ὅθεν φασὶ καὶ G αὐτὸς ὁ Δημοσθένης περὶ τῆς ἐν Δελφοῖς σκιᾶς φησί. καὶ ὁ Πλάτων δὲ καὶ ἄλλοι πολλοί. καὶ λεγίτεω δὲ κωμῳδία γέγονεν ὄνου σκιά. τάττεται δὲ ἐπὶ τῶν περὶ μηδενὸς χρησίμου φιλοτιμουμένων.

Christ. Ἴθακος ἀπὸ Δρασιπποίδου] Fictitiū nomen ἀπὸ τοῦ ἀποδράναι a fugiendo, tanquam à gente, populo aut tribu. Κλητῆρος ἐκ πωλίου.] Pulli matrem equilam ſubeunt, & vbera ſugunt, dixit autem πωλίου pro πώλου, ὑποκοριστικῶς, & κλητῆρα quem viatorem vel accenſum dicimus, interdum vox teſtem deſignat, & quem licet anteſtari, vt ait Flaccus in Sermonibus. Περὶ ὄνου σκιᾶς] Hiſtoria de aſini vmbra quæ iit in Parœmiā ſatis eſt cognita, & eam habes apud Scholiaſtam Græcum latè deſcriptam, tum Demoſthenis aſtutum inuentum ſuper ea narratione, vt iudices audientes haberet in cauſa ciuis de vita periclitantis. Meminerunt huius Adagij Menander in Enchiridio, Demoſthenes, Plato & alij. Scripſit & Archippus Comœdiā titulo ὄνου σκιᾶς. vſus verò Prouerbij venit in eos qui in re nihili ambitioſè certant. Hoc vno differunt ſcriptores in illa ſiue fabula ſiue hiſtoria, quòd ab agazone aſinum iuueni mercede locatum aiūt cum ſarcinis vt iter faceret ex Athenis in Megaridem, alij in Delphos.

Σχόλια. Πόῤῥω τέχνης.] ἀντὶ τοῦ οὐκ ἀπὸ τέχνης τινὸς πονηρὸς εἶ. οὐδ' ἀπὸ μελέτης. ἀλλὰ φύσει. παράβολος δὲ ἀντὶ τοῦ οὐ γνήσιος. Ὅταν φάγῃς] ὅταν φησὶ τραφῇς ὑπ' ἐμοῦ ὑπογάστριον. ἀπὸ μέρους δὲ τὴν τροφὴν ἁπλῶς λέγει. ἢ ὅτι ὄνους ἔτρωγον ἐν Ἀθήναις. καὶ τοὺς μισθοὺς λαμβάνοντες οἱ δικασταὶ, ὠνοῦντο τὰ ὑπογάστρια. λείπει δὲ ἡ παρά. παρὰ γέροντος ἡλιαστικοῦ, ὅτι ἐκ τῆς ἡμετέρας σπουδῆς καὶ τέχνης. Ὑπογάστριον.] ἐπεὶ πωλάριον ἐμιμεῖτο ἐπὶ τοῦ ὄνου, τὸ ὑπογάστριον πρὸς τοῦτο. ἐχρῶντο δὲ τοῖς ὀνείοις. ἀντὶ τοῦ εἰπεῖν ὑπογάστριον ὄνου ἢ βοὸς, ἔχεις γνῶναι ἄριστόν με ὄντα εἰ καὶ μὴ νῦν με οἶδας. ἐπεὶ δικαστής ἐστιν, εἶπε γέροντος ἡλιαστικοῦ ἀντὶ τοῦ ὄνου. Ὤθει τὸν ὄνον.] τὸ πρῶτον πρὸς τὸν οἰκέτην. τὸ δὲ δεύτερον πρὸς τὸν πατέρα. ὤθει σεαυτόν. Καὶ Κλέων] ἐπειδὴ δοκεῖ Κλέων μισθοὺς πορίζειν τοῖς δικασταῖς. Ὤθει σὺ πολλούς.] ἤγουν ἐπίθες λίθους ἐπὶ τὴν θύραν ἵνα μὴ εὐκόλως ἀνοίγῃ.

CHRIST. Πονηρὸς εἶ] Haud, inquit, ab arte aut meditatione improbus es, ſed natura. Eſt autē παράβολος, falſus, adulterinus, οὐ γνήσιος. Sed quum ait ſic ἄριστον videtur adludere ad prandium. Ἀλλ' ἴσως ὅταν φάγῃς] Cùm, inquit, à me ſene forenſi, ſtudioque & induſtria mea paſtus fueris, tunc me non malum ſed optimum cenſebis, Ludit autem in voce ὑπογάστριον quæ cibum omnem potiſſimum innuit, quia ſolebant vt plurimum Atheniēſes veſci viſceribus aſininis aut bouillis, ſed quia ſenex ipſe imitabatur pullum aſinæ ſubrumum, propterea etiam ὑπογάστριον dixit. Notátque rectè Græcus Gloſſographus deeſſe particulam παρὰ, cum ait γέροντος ἡλιαστικοῦ, quod temerè dictum voluit pro ὄνου. Ὤθει τὸν ὄνον, καὶ σαυτὸν] Exiſtimat Græcus Scholiaſtes Bdelycleonem per hæc verba ὤθει τὸν ὄνον alloqui ſeruum vernam, & per illa, καὶ σαυτὸν, alloqui patrem Philocleonem. Ego putem vtrunque rectè dirigi ad Philocleonem inſidentem aſino. Καὶ Κλέων' ἀμυνάτω] Iudices & Cleona in auxilium aduocat, tum quia φιλόδικος eſt, tū quia Φιλοκλέων vocatur, quod videtur valere φιλόμισθος, quādoquidē videtur Cleon iudicibus mercedem pendere ſolitus. Πολλοὺς τῶν λίθων] Multos, inquit, impone lapides ne poſſit ianuam facilè aperire, tum peſſulum ferę obde, & trabi vel repagulo (δοκὸς eſt hic ἀντιβάτης) adiiciens grande mortariū, aduolue, nā vaſtitas mortarij arguitur ex verbo προσκυλίειν, vt ſcilicet quod baiulari nequit, ſed deuolui.

Σχόλια. Καὶ τὴν βάλανον.] τὴν εἰς τὸν μοχλὸν βάλανον. ἔμβαλε εἰς τὸ πῆγμα. δηλονότι, κλεῖσον τῷ κλειδίῳ. Καὶ τῇ δοκῷ.] ἐμβαλεῖν κελεύει τὴν δοκὸν τουτέστι τὸν ἀντιβάτην, πρὸς τὴν θύραν. αὐτῇ δὲ τῇ δοκῷ, τὸν ὅλμον. κατὰ φύσιν δὲ ἦν μᾶλλον εἰπεῖν, καὶ τὴν δοκὸν προσθείς. Προσκύλιε.] οὐκ εἶπε βάσταζε ἀλλὰ κύλιε, δηλῶν τὸ μέγεθος τοῦ ὅλμου, ὅν φησι κάτω πρὸς τῇ ἀρχῇ τοῦ ἀντιβάτου προσθεῖναι.

Πόθεν ποτ' ἐμπέπτωκέ μοι τὸ βώλιον;
Οι. Ἴσως ἄνωθεν μῦς ἐνέβαλέ σοι ποθέν.
Οι. Μῦς οὐ μὰ Δί', ἀλλ' ὑποδυόμενός τις οὑτοσὶ,
Ὑπὸ τῶν κεραμίδων ἡλιαστὴς ὀροφίας.
Οι. Οἴμοι κακοδαίμων, στρουθὸς ἁνὴρ γίγνεται.
Ἐκπτήσεται. ποῦ ποῦ 'στί μοι τὸ δίκτυον;
Σοῦ. σοῦ. πάλιν σοῦ. νὰ Δί' ἦ μοι κρεῖττον ἦν
Τηρεῖν Σκιώνην, ἀντὶ τούτου τοῦ πατρός.
Οι. Ἄγε νῦν ἐπειδὴ τουτονὶ σεσοβήκαμεν
Κοὐκ ἔσθ' ὅπως διαδὺς ἂν ἡμᾶς ἔτι λάθοι,
Τί οὐκ ἀπεκοιμήθημεν ὅσον ὅσον στίλην;
Βδε. Ἀλλ' ὦ πόνηρ', ἥξουσιν ὀλίγον ὕστερον
Οἱ συνδικασταὶ παρακαλοῦντες τουτονὶ
Τὸν πατέρα. Οι. τί λέγεις; ἀλλὰ νῦν ὄρθρος βαθύς.
Βδε. Νὴ τὸν Δί' ὀψὲ γὰρ ἀνεστήκασι νῦν,
Ὡς ἀπὸ μέσων νυκτῶν παρακαλοῦντες μ' ἀεί.
Λύχνους ἔχοντες, καὶ μινυρίζοντες μέλη,
Ἀρχαιομελησιδωνοφρυνιχήρατα.
Οἷς ἐκκαλοῦνται τοῦτον. Οι. οὐκοῦν ἢν δέῃ,
Ἤδη ποτ' αὐτοὺς τοῖς λίθοις βαλλήσομεν.
Βδε. Ἀλλ' ὦ πονηρὲ. τὸ γένος ἤν τις ὀργίσῃ.

Vnde iſte glebæ decidit rudusculus?
XAN. Mus forſan aliquis è ſtega alta miſerit.
SOS. Haud vllus eſt mus per Iouem, ſed imbrices
Subſedit iſte tegularis arbiter.
XAN. Hei mi miſello, en factus hic paſſerculus
Homo auolabit, recte quis dabit mihi?
Sus, apage, rurſus, quàm velim ſeruarier
A me Scionam patris iſtius vicem.
F *SOS. Age ergo quando huic exitum impediuimus*
Neque nos doloſè fallere euadens poteſt,
Quid nos vetabit paululum obdormiſcere?
BD. Aſt, ô ſceleſti, mox ſodales iudices
Venient, & iſtum voce clamabunt ſenem.
SO. Quid ais? in alto nunc ſumus diluculo.
BD. Ita me amet ille Iuppiter, nunc ſerius
G *Surgunt, ſueti nocte de media prius*
Me prouocare, cum lucernis carmina
Minurrientes Phrynicho Sidonia
Quibus hunc calabant. SO. ergo ſi neceſſe ſit
Nos facilè in iſtos ſaxa coniecerimus.
BD. Atqui, ô ſceleſti, ſemper irritabile

Σχόλ. Τὸ βώλιον.] ὁ βῶλος ὑποκοριστικῶς. ἐν ὅσῳ δὲ ἕλκει ἐκ τῆς στέγης, ἔπεσε κατ' αὐτοῦ μικρὸς λίθος. Ὀροφίας.] ἀντὶ τοῦ εἰπεῖν μῦς ὀροφίας. λέγονται μῦς ὀροφίαι καὶ ὄφεις, οἱ περὶ τὰς ὀροφὰς διάγοντες καὶ ταύτας κατατρώγοντες. Στρουθὸς ἀνὴρ γίνεται.] ἐπειδὴ ἀναπηδᾷ ὁ γέρων, ταῦτά φησιν ὁ οἰκέτης.

CHRIST. Ὀροφίας] Quia mures & ſerpentes dicuntur ὀροφίαι vel trabales quia nidulātur in trabium faſtigiis, & eas rodere ſolent. Στρουθὸς ἀνὴρ] Attractus è ſtega ſuperiore ſenex, exultim ceciderat. propterea ait Verna, ſenem factum eſſe Paſſerem & velut euolaſſe, & voce abigenti paſſeres ait σου σου. Nam ſic aues ſolent σοβεῖσθαι.

Σχόλια Σοῦ σοῦ.] ἀποσοβοῦσι τὸν γέροντα ὡς στρουθόν. ὡς εἰώθαμεν τὰ ὄρνεα σοβεῖν.

BISETVS. Ἄλλως. Σοῦ, σοῦ, φωνὴ, ᾗ τὰ ὄρνεα ἀποσοβεῖν εἰώθαμεν. ἴσως δὲ ἰσοδυναμοῦσι τῷ σεῦ. καὶ ἐν τῷ πληθυντικῷ σοῦσθε. σοῦ τοίνυν δηλοῖ τὸ σεῦ, καὶ μεθ' ὁρμῆς ὁρμῶ, ὥστε ἄπελθε. Αἰσχύλος ἐν Ἑπτὰ ἐπὶ Θήβαις,

Ὁρμᾶσθε πάντες, σοῦσθε σὺν παντευχίᾳ.

ὁ δὲ νοῦς ἐστὶν ὁ οἰκέτης τὸν γέροντα ἀποσοβεῖ, καὶ τῆς φυγῆς ἀποστρέφει, καὶ φεύγειν κωλύει. τὸ οὖν σοῦ, σημαίνει ἀφίστασο τῆς τοιαύτης πτήσεως, καὶ πλείονος φυγῆς. μὴ φεῦγε, ἀλλ' ἐν τῇ ἡμετέρᾳ φυλακῇ μένε, καὶ ἀπὸ φυγῆς ἀπέχου. καὶ ἐν τούτῳ τῷ δράματι κάτω ὁ ποιητὴς λέγει,

Οὐχὶ σοῦσθ' ἐς κόρακας; ἰὼ ἅπιτε; παῖε τῷ ξύλῳ.

Σχόλια. Σκιώνην.] Φιλόχορος ἐπὶ Ἰσάρχου φησὶ, πρὸ ἐνιαυτοῦ Βρασίδαν ἀποστῆσαι Σκιωναίους τῶν Ἀθηναίων. Ἀθηναίους δέ φασι λ τριήρεις πρότερον πέμψαντας, Σκιώνην ἀποτειχίσαι. ὕστερον δὲ μαθόντας ἀποστῆναι αὐτοὺς, ἀποστεῖλαι στρατὸν καὶ πολιορκῆσαι καὶ ἀποτειχίσαι αὖθις ὡς τὸ πρότερον. ἔστι δὲ χωρίον Θρᾴκης πολέμιον Ἀθηναίοις. ἣν ἐφρούρουν ἐπιεικῶς. ἣν πολιορκήσαντες ἀπετείχισαν. Ἀντὶ τούτου] ἀντὶ τοῦ πατρὸς τούτου. ἵνα ᾖ ὁ οἰκέτης λέγων περὶ τοῦ πατρὸς τοῦ Βδελυκλέωνος. Οὐδὲ στίλην.] ὅτι σημαίνει τὸ ἐλάχιστον. Καλλίστρατος δὲ, κομμάτιόν τι ἐλάχιστον. Ἀλλ' ὦ πόνηροι] πρὸς τοὺς οἰκέτας τὸ, ὦ πόνηροι. Παρακαλοῦντες τουτονί.] ἀντὶ τοῦ ἐκκαλοῦντες. οὐχ ὡς ἐν τῇ συνηθείᾳ ἐπὶ τοῦ ἀξιοῦν. τοῦτο δέ φησιν εὐκαίρως βουλόμενος τὴν εἴσοδον τοῦ χοροῦ ποιῆσαι. ἐκ γὰρ φιλοδικῶν ἀνδρῶν συνέστηκεν.

BISETVS. Μινυρίζοντες] μινυρὸν, τὸ μικρόν. μινυρίζειν, τὸ ὑφειμένως κλαίειν. νῦν δὲ μινυρίζοντες ἀντὶ τοῦ ᾄδοντες λαμβάνεται καταχρηστικώτερον. ἀλλὰ ταύτῃ τῇ λέξει ἴσως τὴν τῶν γερόντων ἀσθενεστέραν, καὶ οἱονεὶ στενωτικὴν φωνὴν σημαίνει.

CHRIST. Σκιώνην] Sciona vrbs in Thracia eſt è quinque illis quæ Pallenes ſunt, vbi capto Ilio Achiui cōſedere cum naues cremaſſēt (quod etiam fecerunt teſte Plutarcho, cùm vento delatæ eſſent in Italiā circa Thybrim) Troades captiuæ, vt memorat Stephanus. Eam vrbem munierant magno impoſito præſidio Athenienſes & magna cura cuſtodiebant, ſed belli Peloponneſiaci tempore, defectionem fecerunt Scionæi ad Braſidam ducem Lacedæmonium, qui tandē in eo bello dimicans cū Cleone interfectus eſt, mutua occiſione, vt in Irena fabula docuit Ariſtophanes. Scribit Philochorus Scioneam defectionē contigiſſe tēporibus Iſarchi, quibus vt opinor, duces fuerunt Hippocrates & Demoſthenes. Hiſtoriā de Scione habes ſub finem lib. 4. Thucydidæ, præter quæ apud Melam reperies, de vrbis vetuſtate. Οὐδὲ στίλην] Minutū nummi genus vult eſſe Calliſtratus στίλην. Apud Sudam eſt πιλωτὸν puta lanæ titiuillitium vel floccum minuſculum, latinè poſſumus efferre, ne floccum quidem vel potius ciccū, nam σίδιον eſt κόκκος ῥοιᾶς, imò & στίδιον ſi Heſychij codices nō ſunt mendoſi. Ἀλλ' ὦ πόνηρ' ἥξων] Scholiaſtes Græcus accipit pro ὦ πονηροὶ vt ſeruos ſuos alloquatur Bdelycleon. Sed legendū eſſet integrè, ὦ πονηροὶ ἥξουσιν vt colliſio fieret τῆς οι diphtōgi & τοῦ η. Nam vt alterutrum elidatur, non puto ferri poſſe, & ne ad hoc cogamur melius puto, in ſingulari ὦ πονηρὲ pro ὦ πονηροὶ vt paulò poſt ait. Παρακαλοῦντες] Pro ἐκκαλοῦντες dictum. Eſt autē hæc Paraſceue ad chori ingreſſum quem cōponit ex ſenibus litigium amantibus & iudiciorum forique triconibus ſub veſparum perſona.

Σχόλια. Ἀρχαιομελησιδωνοφρυνιχήρατα] παρὰ τὸ μέλι ὅπερ ἐστὶν ἡδὺ τὰ μέλη καὶ τὴν Σιδῶνα καὶ τὸν Φρύνιχον. καὶ τὰ ἐρατὰ ἔμιξεν. τὰ ἀρχαῖα μέλη Φρυνίχου ἐρατὰ καὶ ἡδέα, καθάπερ μέλι περιέχοντα τὸ τοῦ Σιδῶνος ὄνομα. Φρύνιχος δὲ ἐγένετο τραγῳδίας ποιητής. ὃς ἔγραψε δρᾶμα Φοινίσσας. ἐν ᾧ μέμνηται Σιδωνίων. τὰ δὲ μέλη εἶπε διὰ τὴν γλυκύτητα τοῦ ποιητοῦ. ἄλλως. ὅτι δι' ὀνόματος ἦν καθόλου μὲν ὁ Φρύνιχος ἐπὶ μελοποιΐᾳ, μάλιστα δὲ τὸ ἐκ Φοινισσῶν αὐτοῦ. τὸ καὶ Σιδῶνος προλιποῦσα ναόν. ἢ Σιδώνιον ἄστυ λιποῦσα. πεποίηται δὲ ἡ λέξις, παρὰ τὸ ἀρχαῖον καὶ τὸ μέλος. καὶ τὸ σιδὼν, καὶ τὸ Φρύνιχος, καὶ τὸ ἐρατόν. Ἀρίσταρχος δέ φησι γεγενῆσθαι, ἀπὸ τοῦ μέλι καὶ τοῦ Σιδῶνος. καὶ τοῦ Φρυνίχου καὶ τοῦ ἐρατόν.

Τὸ τῶν γερόντων ἔθ' ὅμοιον σφηκιᾷ.
Ἔχουσι γὰρ καὶ κέντρον ἐκ τῆς ὀσφύος
Ὀξύτατον. ᾧ κεντοῦσι· καὶ κεκραγότες
Πηδῶσι. καὶ βάλλουσιν ὥσπερ φέψαλοι.
Οἰ. Μὴ φροντίσῃς. ἐὰν ἐγὼ λίθους ἔχω.
Πολλῶν δικαστῶν σφηκιὰν διασκεδῶ.

Genus eſt ſenecta, qualiter veſpæ ſolent
Nam ſtrictum acumen pendulum è lūbis gerunt
Quo lancinant punguntq́, clangunt, ſaltitant
Ictúmque mittunt, vtque ſtrictura micant.
So. Hanc pone curam, ſaxa ſint modò, ilicet
Tot diſſipabo iudicum veſpariam.

Σχόλια. Ὅμοιον σφηκιᾷ.] ἀντὶ τοῦ σφηκώδεις εἰσὶ καὶ κεντρώδεις. ἐν σχήματι γὰρ σφηκῶν εἰσάγονται. Ἐκ τῆς ὀσφύος.] ὅτι ἐν σχήματι σφηκῶν εἰσάγει τὸν χορὸν, προβάλλοντα ἐκ τῆς ὀσφύος κέντρον τι ὀξύτατον. πεποίηκε δὲ τοῦτο διὰ τὸ τοὺς γέροντας καὶ τοὺς δικαστὰς ὀξυχόλους εἶναι, καὶ δίκην σφηκῶν τιτρώσκειν τοῖς λόγοις.

CHRIST. Ἀρχαιομελησιδωνοφρυνιχήρατα] Verbū cōpoſitū ex quinque vocibus ſenariū integrū efficiēs, quo antiqua & amabilia, Sidoniaque carmina Phrynichi laudat qui Tragicus poeta fuit, fabulámque Phœniſſarū nomine docuit, vbi Sidoniorū meminit, itaque ex ἀρχαίῳ μέλει (vel vt Ariſtarchus voluit μέλιτος) σιδῶνος, Φρυνίχου, & ἐρατοῦ facta vna dictio. Hinc autem videtur Euripides Phryxū. 2. inchoaſſe, Σιδώνιόν ποτ' ἄστυ Κάδμος ἐκλιπὼν Ἀγήνορος παῖς ἵκετ' ἐς Θήβας πέδον, & trito velut Prouerbio anſam præbuiſſe γλυκερὸς σιδώνιος. quod & recenſuit Heſychius. Κέντρον ἐκ τῆς ὀσφύος] Aculeū in lūbis more veſparū fingit ineſſe ſenibus iudicibus, quia eorū natura eſt ὀξύχολος, difficilis & querula, vt ait Horatius, & quorum verba vulnerant.

ΧΟΡΟΣ

ΧΟΡΟΣ ΓΕΡΟΝΤΩΝ ΣΦΗΚΩΝ. ΠΑΙΔΕΣ.

Bisetvs. Οἱ τοῦ χοροῦ σφηκῶν ἔχοντες σχῆμα τὴν πάροδον ποιοῦνται, καὶ ἀλλήλους ἐγκελεύονται πρὸς τὸ σπεύδειν εἰς τὸ δικαστήριον.

Στροφὴ στίχων ιή.

Χο. Χώρει. πρόβαιν' ἐῤῥωμένως. ὦ Κωμία βραδύνεις;
Μὰ τὸν Δί' οὐ μέντοι πρότερόν γ'. ἀλλ' ἦσθ' ἱμὰς κύνειος.
Νυνὶ δὲ κρείττων ἐστὶ σοῦ Χαρινάδης βαδίζειν.
Ὦ Στρυμόδωρε Κονθυλεῦ. βέλτιστε συνδικαστῶν.
Εὐεργίδης ἆρ' ἐστὶ πού 'νταῦθ' ἢ Χάβης ὁ Φλυεύς;
Πάρεσθ' ὃ λοιπὸν ἔτ' ἐστὶ, ἀπαπαπαῖ. παπαῖ. παππαιάξ
Ἥβης ἐκείνης ἡνίκ' ἐν Βυζαντίῳ ξυνῆμεν,
Φρουροῦντ' ἐγώ τε καὶ σὺ κᾆτα περιπατοῦντε νύκτωρ
Τῆς ἀρτοπώλιδος λαθόντ' ἐκλέψαμεν τὸν ὅλμον.
Κᾆθ' ἥψομεν τοῦ κορκόρου, κατασχίσαντες αὐτόν.
Ἀλλ' ἐγκονῶμεν ἄνδρες. ὡς ἔσται Λάχητι νυνί.
Σίμβλον δέ φασι χρημάτων ἔχειν ἅπαντες αὐτόν
Χθὲς οὖν Κλέων ὁ κηδεμὼν ἡμῖν ἐφεῖτ' ἐν ὥρᾳ
Ἥκειν ἔχοντας ἡμερῶν ὀργὴν τριῶν πονηράν.
Ἐπ' αὐτὸν ὡς κολουμένους ὧν ἠδίκησεν. ἀλλὰ γὰρ
Σπεύδωμεν ἄνδρες ἥλικες, πρὶν ἡμέραν γενέσθαι.
Χωρῶμεν. ἅμα τε τῷ λύχνῳ πάντη διασκοπῶμεν.
Μή που λαθών τις ἡμᾶς ἐμποδὼν κακόν τι δράσῃ.

CHORVS SENVM CRABRONVM. PVERI.

CH. Procede firmo Comia greſſu, quid vſque lentus es?
Atqui antè robur crudũ eras tibi, velut caninum
Lorum: ipſe nunc te vicerit Charinades eundo
O Strumodore Conthuleu flos iudicum meorum.
Euergides hic verò vbi eſt? vbi & Chabes Phluenſis?
Quod reſtat ex nobis adeſt, calente qui iuuenta
Byzantij olim contubernales eramus: euge
Cuſtodias fraxantibus nobis, ſilente nocte
Dum fœminæ panaria furamur ambulantes
Pilam, & coquentes corchorum per fruſta diſſecamus.
Sed ô viri confeſtim eamus, namque ius Lacheti
Dicetur illi quem ferunt pecuniarum habere
Plenum alueum: Curator ergo nos Cleon ad illum
Maturè adeſſe iuſſit, atque iram trium dierum
Acerbam habere, vt illius delicta puniantur.
Verùm ô coæui actutùm eamus antequam dies ſit.
Et vndecunque cum lucerna perſpicaciore
Cernamus, vt ne quis malum nobis paret latenter.

Σχόλια. Ὦ Κωμία βραδύνεις.] ἀντὶ τοῦ ἐβράδυνας εἰς τὸ δικαστήριον ἐλθεῖν. οἱ τοῦ χοροῦ δὲ ἀλλήλοις ἐγκελευόμενοι, τὴν πάροδον ποιοῦνται. ὄνομα δὲ γέροντος ὁ Κωμίας. καὶ ἴσως πεποίηται παρὰ τὴν κώμην. κύνειος δὲ, εὔζωνος καὶ ἰσχυρός. Χαρινάδης δὲ ὄνομα γέροντος. Κονθυλεῦ.] Κονθύλη δῆμος Αττικῆς τῆς Πτολεμαΐδος φυλῆς, ἢ Πανδιονίδος. Χάβης.] οὕτως Ηρωδιανὸς ἐν τῇ πρώτῃ τῆς καθόλου προστίθεται τὸ ὄνομα διὰ τοῦ β, Χάβης. τὸ δὲ, Φλυεὺς ἀπὸ δήμου. Πάρεσθ' ὃ δὴ λοιπόν.] ὃ ἔστιν ὑπολέλειπτο ἡμῶν ἥκομεν. ἢ τὸ λοιπὸν καὶ τὸ λείψανον τοῦ συστήματος ἡμῶν πάρεστι. τοῦτο δ' ἐπειδὴ ἐν νυκτὶ τὴν πορείαν ἐποιοῦντο. Τῆς ἀρτοπώλιδος.] παρ' ὑπόνοιαν τοῦτο δέον εἰπεῖν, τοὺς πολεμίους ἐχειρωσάμεθα. ἢ λόχον τινὰ ἐπειράσαμεν. Τὸν ὅλμον.] ξυλίνου ὄντος τοῦ ὅλμου. καὶ Ἡσίοδος· ὅλμον μὲν τριπόδην τάμνειν. ἄλλως. ὅλμος τὸ μαγειρικὸν ἐργαλεῖον καὶ ὁ τρίπους τοῦ Απόλλωνος. καὶ ὁλμειὸς στρογγύλος λίθος εἰς ὃν κόπτουσιν ὄσπρεια καὶ ἄλλα τινά.

Christ. Χώρει] Hic chorus Senum Strophen facit quæ decem & octo verſus Iambicos Tetrametros & Catalecticos continet, & vocatur Melos Choricum Proodicum. Eſt autem Comias, Comica perſona & proprium ſenis nomen vt & Charinades, deducit Scholiaſtes ἀπὸ τῆς κώμης, ſed poſſumus etiam ἀπὸ τοῦ κόμης quaſi veternoſum innuat. Ἱμὰς κυνέιος] Fortè & robuſtum lorum vocat caninum, & conſtat caninas pelles in commendatione antiquitus fuiſſe, quibus capitis tegimina & περικεφαλαίας faciebant, vnde eas κυνέας dixerunt, proinde vt è felibus vel muſtelis Galeas. Κονθυλεῦ] Conthyla populus vel vicus fuit Atticæ ex tribu Pandionide, quam videtur Scholiaſtes aliter vocare Ptolemaidem, ſed hoc nomine non memini vllam tribum dictam. Ὅλμον] Ligneum vas, veluti tripes, vel mortarium, erat ὅλμος in quod tundebant olera & legumina. Dicitur etiam ὁλμειὸς lapis teres & rotundus, eundem præſtans vſum. Heſiodus dixit ὅλμον μὲν τριπόδην τάμνειν.

Σχόλ. Τοῦ κορκόρου.] πρὸς τὸν Λυκόφρονα, κόρκορον λέγοντα ἰχθύδιόν τι, ἀπάτη· δὲ ὡς φησιν Ἐρατοσθένης, ἔστι γὰρ λάχανόν τι ἄγριον καὶ εὐτελὲς ἐν Πελοποννήσῳ. ὡς καὶ ἡ A παροιμία. καὶ κόρκορος ἐν λαχάνοις. τὸ δὲ κατασχίσαντες αὐτὸν τὸν ὅλμον δηλονότι. οὐ γὰρ τὸν κόρκορον. Ὡς ἔσται Λάχητι νυνί] ἡ δίκη ἢ τιμωρία ἢ τοιοῦτόν τι. τοῦτο δέ φησιν ὡς τοῦ Κλέωνος εἰς δίκην ἐπαγαγόντος τὸν Λάχητα. στρατηγῆσαι δὲ αὐτόν φησι Δημήτριος πρὸ τριῶν ἐτῶν εἰς Σικελίαν πεμφθέντα μετὰ νεῶν Λεοντίνοις βοηθήσοντα. οἱ δὲ περὶ τὸν Φιλόχορον διαδέξασθαι αὐτόν φασι Σοφοκλέα καὶ Πυθόδωρον οὓς καὶ φυγῇ ζημιωθῆναι. εἰκὸς γοῦν μεταληφθῆναι αὐτὸν ἐπὶ τὴν κρίσιν, ἧς νῦν ὁ κωμικὸς μνημονεύει. Σίμβλον γὰρ ὄν φασι.] σίμβλον κυρίως ἐστὶν αἱ B θῆκαι ἔνθα αἱ μέλισσαι ἀποτίθενται τὸ μέλι. ὡς τοῦ Λάχητος δὲ τὰ δημόσια σφετερισαμένου, καὶ πλουτήσαντος. Χθὲς οὖν Κλέων.] κατ' ἐπιταγὴν δὲ τοῦ στρατηγοῦ καὶ οἱ δικασταὶ ἐκαλοῦντο. ὥρα δὲ νῦν, οὐχ ὁ καιρός. ἀλλὰ ταχέως. Ἡμερῶν ὀργὴν τριῶν.] παρὰ τὸ κηρύττεσθαι σιτία ἡμερῶν τριῶν τοῖς στρατιώταις ἔπαιξε. κολουμένους δέ, κατ' αὐτοῦ κολάσοντας.

CHRIST. Κατ' ἤψαμεν τοῦ κορκόρου] Corchorus vile eſt genus oleris quem officinæ Seplaſiorum autumant eſſe chamæpityn, me non aſtipulante. C Lycophron Grammaticus aliique vile genus piſciculorum velut Hippurum hoc nomine notari cenſent, ſed potior eſt ſentẽtia Eratoſthenis aliorúmque ad olus referentiũ. Nam Prouerbium eſt quod etiam recenſet Hephæſtion inter Anapæſticas Coronides καὶ κόρχορος ἐν λαχάνοισι de iis dictum qui in ordinem redigendi obrepunt tamen & ſe numero meliorum aſcribunt. Meminit Eraſmus Adagij. & hunc locum laudans exponit Attigimus corchorum, quam interpretationẽ nõ D poſſum probare, nam ἅπτομαι potius quã ἅπτω eſt tango: itaque vel ἥψαμεν eſt vrere & accendere, vel ligare. Sanè enim ἱψάναι dicuntur αἱ δεσμαὶ τῶν λαχάνων. ſed neque ἥψαμεν malè eſſet, vt ſi coximus Corchorũ, quia ἕψα idẽ quod ἕψω. Putem autẽ hic per κόρκορον adluſum ad ſaturitatem quæ A κόρος. ſed id quod ait Scholiaſtes κατασχίσαντες αὐτὸν, intelligi de mortario nõ corchoro, nõ fit mihi veriſimile, malimque de ſciſſo corchoro & inter ſe partito intelligere, qua ratione dicitur ſcindere in mẽſa. Nam cui bono furari quod ruptum velis & ſciſſũ? Λάχητι νυνί] Subaudiendum δίκη vel τιμωρία. Nam Lachetem in ius vocauit Cleõ. Notat autem Scholiaſtes Græcus ex Demetrio hunc Lachetem miſſum cum nauibus ducẽ ab Athenienſibus vt Leontinis quos Siculi opprimebãt, B auxilium ferret, & ſucceſſiſſe Lacheti Sophoclẽ & Pythodorum ait ex Philochoro, qui ambo tandẽ mulctati ſunt exſilio. Sed præſtat hiſtoriã ex Thucydide cognoſcere qui lib. 3. & 4. Lachetẽ Melanopi & Charæadem Euphileti duces miſſos cum imperio 20 nauium in Siciliam ſcribit, vbi occiſo Charæade Laches ſolus fuit Imperator. Deinde Lachetis imperio ſucceſſit Pythodorus Ilolochi F. vide ergo illic Principem hiſtoricum. Σίμβλον] Metaphora ſumpta à cellis apũ quæ parcę ſunt. innuit C Lachetẽ ex iniqua parſimonia, & peculatu publici æris inuidẽdas opes cõparaſſe. Sed interea non parcit Cleoni, qui pecuniarũ potius amore quã iuris & æqui Lachetẽ dãnatũ velit, vt dixit Satyricus, Quicquid in æquore magnum eſt, res fiſci eſt. Hic autem dictũ ἐν ὥρᾳ pro ταχέως. Ἡμερῶν ὀργήν.] Crudelitatem & vindictę atque adeo auaritię animũ notat in Cleone qui iudices ſibi obnoxios acuat ad præiudiciũ, ſimul mores ſeniles depingit qui iram non facilè coquant neque αὐθήμαρ, ſed D tres integros dies cũ libidine nocendi litem præiudicãt. Alludit autem ad edicta Athenis proclamari ſolita, vt iterati in bellũ milites cibaria ſibi pararent quæ ſatis eſſent ad tres dies. Notanda interim vox etiam κολουμένους quæ hoc loco nihil aliud eſt quàm κολάζοντας vel ἐπικόπτοντας, atque haud ſcio an alibi reperiatur in hoc ſignificatu.

Πα. Τὸν πηλὸν ὦ πάτερ πάτερ τουτονὶ φύλαξαι.
Χο. Κάρφος χαμᾶθέν νυν λαβὼν, τὸν λύχνον
πρόβυσον.
Πα. Οὐκ ἀλλὰ τῳδί μοι γε νῦν δοκῶ τὸν λύ-
χνον προβύσειν (ὠθεῖς;
Χο. Τί δὴ μαθὼν, τῷ δακτύλῳ τὴν θρυαλλίδ'
Καὶ ταῦτα τοὐλαίου σπανίζοντος ὦ 'νόητε σύ.
Οὐ γὰρ δάκνει σ' ὅταν δέῃ τίμιον πρίασθαι.
Πα. Εἰ νὴ Δί' αὖθις κονδύλοις νουθετήσεθ' ἡμᾶς,
Ἀποσβέσαντες τοὺς λύχνους, ἄπιμεν οἴκαδ' αὐτοί.
Κἄπειτ' ἴσως ἐν τῷ σκότῳ τουτουὶ στερηθεὶς,
F Τὸν πηλὸν ὥσπερ ἀτταγᾶς τυρβάσεις βαδίζων.
Χο. Ἦ μὴν ἐγώ σου χ' ἁτέρους μείζονας κολάζω.
Ἀλλ' οὑτοσί μοι βόρβορος φαίνεται πατοῦντι.
Κοὐκ ἔσθ' ὅπως οὐχ ἡμερῶν τεττάρων τὸ πλεῖστον
Ὕδωρ ἀναγκαίως ἔχει τὸν θεὸν ποιῆσαι.
Ἔνεισι γοῦν τοῖσιν λύχνοις οὑτοιὶ μύκητες.
Φιλεῖ δ' ὅταν ᾖ τοῦτο, ποιεῖν ὑετὸν μάλιστα.

PV. At iſtud ô pater pater iam lutum caueto.
E CH. Quin ſtramine accepto leui præferas lucernam.
(lucernam.
PV. Non non, ſed indice hoc facul præferam
CH. Quid hoc malum? digitum tuum trudis in lucernam?
Præſertim in iſta, ſtulte tu, raritate oliui,
Parumque curas carius ſi mihi indicatur.
PV. Si pergitis ſic per Iouem nos mouere pugnis
Exſtinguimus lychnos ſtatim, ſimul domum re-
F Deinde lucis indigus forſan in tenebris (dimus
Lutum ambulans turbaueris Attagenis inſtar.
CH. Caſtigo ſæpè plurimos téque grandiores.
Sed inciſum gradum ferenti hoc lutum videtur.
Iam mira certè res fiet, ni Iouem neceſſe eſt
Per quattuor dies aquam plurimam supernè
Emittere, hinc fungi putres obſident lucernas,
Hoc cùm fit, imbres ingruunt largiter cadiui:

Σχόλια. Ὦ πάτερ πάτερ] παραινοῦνται αὐτοῖς G παῖδες καὶ πιθανῶς. ἵνα ἡ ὀρχήστρα πληρωθῇ. ὡς δέ τις προηγούμενος μετὰ λύχνου προσμαρτυρῶν πηλόν. τὸ δὲ μέτρον ἐντεῦθεν ἤλλαξεν. ἔστι γὰρ μικτόν, συντεθὲν ἔκ τε ἰαμβικοῦ τριμέτρου ἀκαταλήκτου, καὶ ἰθυφαλλικοῦ. ὁ δὲ ἰθύφαλλος τροχαϊκὴν συζυγίαν ἔχει δίμετρον βραχυκατάληκτον. τουτέστι τρεῖς τροχαίους. Κάρφος χαμᾶθεν] ἐν καιρῷ γὰρ ἠρέμα τις προμύσσει. πρὸς τοὺς παῖδας δέ φησι τοὺς προμύξαντας αὐτόν. Ἀλλὰ τῳδί μοι.] δεικτικῶς τῷ λιχανῷ δακτύλῳ. προβύσσειν δέ, εἰς τὸ ἔμπροσθεν βαλεῖν τὸ ἐλλύχνιον. Τί

δὴ μαθὼν] ὡς τοῦ παιδὸς τῷ δακτύλῳ ὑποστρέφοντος τὸ ἐλλύχνιον. καὶ ἐν τούτῳ ἐλαίου ἐκχυθέντος, εἰς τὸν πρεσβύτην ἐστὶ ὁ πατὴρ τοῦ παιδὸς ἀγανακτήσας, κονδύλους αὐτῷ δίδωσιν. Εἰς τὸ αὐτό.] ἀντὶ τοῦ εἰπεῖν δίδωμι αὐτῷ κόνδυλον.

CHRIST. Τὸν πηλὸν ὦ πάτερ πάτερ] Inducuntur pueri senum vt orcheſtram pleniorem faciant, quorum vnus prælucet patri, & præuiſum lutum monet cauere. Mutatur autem hic genus carminis ſuperioris, in aliud carmen mixtum ex Dimetro (malè apud Scholiaſtã Græcum habes τριμέτρου) Iambico, & Ithyphallico, verſus autem Ithyphallicus conſtat συζυγίᾳ Trochaica, id eſt tribus Trochæis & vocatur Dimetrum Brachycatalectum vt κάρφεται γὰρ ἤδη. Sic enim docet Hephæſtion atque hoc genere verſus habes ſequẽtes vigintiquinque. Κάρφος χαμᾶθεν.] Vel lege χαμαὶ vt ſit iambus non Anapæſtus, vel dele τὸ σύ. Sed & in illis σὺ τουτονὶ φύλαξαι, omnino expungendum τὸ σὺ vt verſibus iſtis ſuus adſit modulus. Nã ſuperiores decem & octo omnes ſunt Tetrametri Iambici Catalectici, reliqui 25. Iambo Trochæi. Οὐκ ἀλλὰ τῳδί] Hoc inquit digito, facilè lychni fomitem producam vt clarius luceat, προβύσειν Scholiaſtes ait eſſe τὸ ἔμπροσθεν βαρεῖν τὸ ἐλλύχνιον, ſed & idem incertam facit lectionẽ cum ait ἠρέμα προμύξειν, vt facile eſſe τοῦ μ in β iamdudum monuimus. In vtrauis voce ſenſus hic quadrabit, nã προβύσειν erit τὴν μύξαν ὠθεῖν. Sed delendum putem μοι γε, vt conſtet verſus. Τί δὴ μαθὼν τῷ δακτύλῳ τὴν θρυαλλίδ' ὠθεῖς] Ellychnium vocat θρυαλλίδα, quia antiqui ἐκ τοῦ θρύου faciebant ellychnia, eſt autem θρύον vt aiunt folium ficus, ſed puto fuiſſe vel φλόμον, vel ϛυπεῖον. Fortaſſis autem cum ait δακτύλῳ, reſpexerit ad nomẽ ipſius herbæ quæ θρυαλλὶς vel λυχνὶς dicitur. Nam etiam vocatur Digitalis. Vetus Gloſſarium non ita pridem editum à doctiſs. H. Stephano, teſtatur θρυαλλίδα eſſe Flomum, Heſychius verò Flomum herbam quæ vſum lychni præbebat. Sed vrit me pruritus emendandi, & neſcio quo modo malim hic legere τί δὴ παθὼν non μαθών. Quin etiam verſu ſequenti ὦ 'νόητε σύ, audebo delere τὸ σὺ tanquam περιττὸν ad verſus menſuram.

Σχόλια. Οὐ γὰρ δάκνει σ' ὅταν δέῃ] οὐ γὰρ λυπεῖ σε τὸ ἔλαιον πολλοῦ πιπρασκόμενον. οὐ γὰρ αὐτὸς ἀγοράζεις. πατρὸς δὲ υἱὸς σμικρολογεῖ. Ὥσπερ ἀτταγᾶς] ὁ ἀτταγᾶς ὄρνεόν ἐστι τερπόμενον ἐν ἕλεσι, καὶ πηλώδεσι τόποις καὶ τὸν μασθὸν ὃν ἡμεῖς φαμὲν ἀτταγῆνα. Τυρβάσεις.] ἀντὶ τοῦ ταράξεις. ὁ δὲ ἀτταγᾶς, ὄρνεόν ἐστιν εὑρισκόμενον ἐν τοῖς ἕλεσι, καὶ τρεφόμενον ἐν τοῖς πηλώδεσι τόποις. Οὗτοι μύκητες.] φασὶ ὅτι ὑετοῦ μέλλοντος γίνεσθαι, οἱ περὶ τὴν θρυαλλίδα τοῦ λύχνου σπινθῆρες ἀποτελοῦσιν, οὓς μύκητας καλοῦ λέγει. ὡς τοῦ λύχνου ὑποσημαίνοντος τὸν ὑετὸν ἀεί. καὶ Ἄρατος. ἢ λύχνοιο μύκητες ἀγείρονται περὶ μύξαν, νύκτα κατὰ νοτίην. τινὲς δέ φασι τὸν μύκητα ζωΰφιόν τι εἶναι λεπτότατον πάνυ ὀξύ. ἐοικός. ὁ δὴ ὑπὲρ ὀλίγου λεπτότητος τῆς ψύξεως τῆς περὶ τὸν ἀέρα βέλτιον ἀντιλαμβανόμενον περὶ τὸν λύχνον ἵπταται θέρμης ἐπιθυμοῦν. καὶ προσκροῦον ἐν τῷ λύχνῳ ποιεῖ σπινθῆρας. ὅθεν τεκμαίρονται τὸν ὑετόν. καὶ Καλλίμαχος. ἀδδήλω ἐγείροντο μύκητες.

CHRIST. Ὥσπερ ἀτταγᾶς] Quia hæc auis in puluere volutatur, & paluſtria loca & cœnoſa colit, neque altiuola eſt imò ſæpè præ grauitate & alarum breuitate ſua capitur, eam Ariſtoteles lib. 9. de Hiſtoria animalium κονιστικὸν vocat cũ Perdice, Phaſiano, Gallina & Caſſita, Athenæus Ariſtotelem recenſens lib. 13. Dipnoſoph. πολύτεκνον vocat & σπερμολόγον, & ἀτταγᾶν nõ ἀτταγῆνα dicendum cenſet. Cæterũ ſuauiſſimum cibum eſſe ex Comici huius noſtri Ciconiis Fabula probat, qui ſcripſit ἥδιστον ἑψῶν ἐπινικίοις κρέας. Auis eſt paulò maior perdice, quam Itali Francolinã vocant, quidam putant eam eſſe quam nos dicimus Canepetiere, habet enim plumas multicolores, ita vt anſam dederit Eraſmo Prouerbij tollendi quod ad ſeruitia κατάστικτα, & notis inuſta ille retulit, præter aliud quod ex Suda affert Attagenum nouilunium. De Attaga meminit poſtea Ariſtophanes in Auibus, eũque vocat πτεροποικίλον. Φιλεῖ δ' ὅταν ᾖ τουτί] vt verſus cõſtet legebã ὅτ' ᾖ, ſed malo ὅταν τοῦτ' ᾖ, id eſt cum fungi vel potius (vt ait Plinius) imagines fũgorũ ſcintillãt circa lychnos, vt dixit Maro, Scintillare oleũ & putres concreſcere fungos, quod vetus Gloſſarium explicat ψαφαρὸς κομα εἶναι quod verbũ quid ſit neſcio, & fortaſſis ἀμανίτας legendũ in illo gloſſario, quo nomine cenſentur fungi. Aiunt enim ſcintillas illas exſiliẽtes circum ignẽ lucernarum quas μύκητας vocant indicia eſſe ingruentis pluuiæ, quia lucernæ ignis colluctatur humido aëri, vnde Aratus in Διοσημείοις ait ἢ λύχνοιο μύκητες ἀγείρονται περὶ μύξαν. & Callimachus εὖτ' ἂν λύχνου δαιομένου ἀδδήλω ἐγείροντο μύκητες, vide Theonẽ in Aratũ. Alij μύκητα accipiũt pro animalculo minutiſſimo quod σκνὶψ vel σκνίψ vocatur, quodque præ tenuitate extrema corpuſculi ſtatim ab aëris frigore oppreſſũ volitat (eſt enim τετράπτερον) circũ lychnos, & caloris eſt appetẽs, facitque appulſu ſuo ſcintillas, imbris ſcilicet præſagia. Agathias Scholaſticus ſic amatoriũ Epigrãma orſus eſt μήποτε λύχνε μύκητα φέροις μηδ' ὄμβρον ἐγείροις. Hinc & Apuleius, 2. Mileſia, Pamphilẽ ſagam quæ ex veſpertina lucerna imbrẽ prænuntiabat vocat grãdẽ lucernæ Sibyllã, Cõtra autem tubera illa quæ μύκαι vel μύκητες vocãtur ab imbre generãtur, & nomen inde mutuantur τοῦ ὕδατος.

Δεῖται γὰρ τῶν καρπίμων ἅττα μή 'στι πρώϊμα,
Ὕδωρ γενέσθαι κἀπιπνεῦσαι βόρειον αὐτοῖς.
Τί χρῆμ' ἄρ' οὑκ τῆς οἰκίας τῆσδε συνδικαστής
Πέπονθεν. ὡς οὐ φαίνεται δεῦρο πρὸς τὸ πλῆθος.
Οὐ μὴν πρὸ τοῦ γ' ἐφολκὸς ἦν. ἀλλὰ πρῶτος ἡμῶν
Ἡγεῖτ' ἂν ᾄδων Φρυνίχου. καὶ γάρ ἐστιν ἀνὴρ

Quin arborum fructus aquã primuli expeteſſũt
Mox inde ſudam ſpiritum Borrealis auræ.
Quid huius incolæ domus iudici ſodali
Quid accidit? qui non adeſt denſæ huic cohorti?
Præire nobis qui prius nõ ſequi ſolebat?
Cãtãt mele quæ Phrynichus ſcripſit, eſt enim ille

Σχόλ. Δεῖται δέ.] ἐμφαίνει διὰ τούτων τὸ γεωργικὸν ἦθος τοῦ μάλα δεικνύναι ὅτι μέλει αὐτοῖς τῶν καρπίμων.

CH. Ἅττα μή 'στι πρώϊμα] Diſſyllabum oportet eſſe πρῷμα, ſi quidem rationem volumus habere metri, vel potius elidendũ eſt τὸ α propter ſequentem vocalẽ πρώϊμ' ὕδωρ. Fructus autem primos ſic vocat τὰ πρώϊμα vel τὰ πρῶτα τῶν καρπίμων. Neque putem aliũde arceſſendum Latinæ vocis etymon πρώϊμα Prima. Hic tamen intelligenda τὰ πρώτως πέπονα, & πρόωρα, primũm matureſcentia, Ἐφολκὸς ἦν.] ἐφολκὶς κυρίως λέγεται ἡ λέμβος, ἤτοι ἡ μικρὰ ναῦς ἡ ὑφ᾽ ἑτέρας μεγίστης νεὼς ἑλκομένη, διὰ βραδυτῆτα. φησὶ γοῦν κἀνταῦθα, ὅτι οὐχ ὑπό τινος ἑλκόμενος ἐξήρχετο. ἀλλὰ πρῶτος ἡγεῖτο ἡμῶν. νυνὶ δέ τι παθὼν οὐκ ἐξέρχεται.

CHRIST. Κάμπτειν ταῖς βόρειον] Boreali aſpectu gaudere arbores multas & lætiſſimas fieri traditum eſt ab antiquis, ſed quod Neoterici Philoſophi præceptum hoc generale fecerunt inter quos Cardanus, meritò pulſantur à magno Magiſtro Iul. Cæſ. Scaligero. Nam ſecūdum regionem & ſitum iuuant aut nocent venti. Hic ego cenſeā τὸ βόρειον Aquilonem eſſe ventum ſudificum, & lætum, non eum qui gelidas molitur niues vt dixit A vetus poeta. Denique pro Zephyro, qui genitabilis eſt, accipiendum quique comite gaudet Chloride quę quia incrementa facit arborum, etiam Zephyritis dicitur. Ἐφολκὸς ἦν] Solebat inquit primus eſſe & ſedem in foro occupare, nō autem vt nunc in poſtremis eſſe. Quod vitioſum & pudendū fuiſſe vel ex ludo puerili patet, de quo Horat. dixit, occupet extremum ſcabies, vbi (vt & hoc obiter dicam) notanda ἀντίθεσις. occupare extremum, quaſi ſit φθάνειν τὸ ἔσχατον. Sumpta verò tranſ-B latio eſt à lembo vel minori nauigio, quod ἐφολκίδα vocabant quia à tergo attrahebatur propter tarditatem, à majore naui & celoce,

Φιλῳδός. ἀλλά μοι δοκεῖ, στάντας ἐνθάδ᾽, ὦνδρες,
ᾌδοντας αὐτὸν ἐκκαλεῖν, ἤν τί πως ἀκούσας
Τοῦ 'μοῦ μέλους, ὑφ᾽ ἡδονῆς ἐξερπύσῃ θύραζε.

ΧΟΡΟΥ ΜΕΛΟΣ.

Τί ποτ᾽ οὐ πρὸ θυρῶν φαίνετ᾽ ἄρ᾽ ἡμῖν
Ὁ γέρων. οὐδ᾽ ὑπακούει. μῶν ἀπολώλεκε τὰς ἐμ-
Βάδας, ἢ προσέκοψε τῷ σκότῳ τὸν δάκτυλόν που.
Εἶτ᾽ ἐφλέγμηνεν αὐτοῦ τὸ σφυρὸν γέροντος ὄντος.
Καὶ τάχ᾽ ἂν βουβωνιῴη; ἦ μὴν πολὺ δριμύτατος
Γ᾽ ἦν τῶν παρ᾽ ἡμῖν. καὶ μόνος οὐκ ἂν ἐπείθετο.
Ἀλλ᾽ ὁπότ᾽ ἀντιβολοίη τις κάτω κύπτων ἂν οὕτω
Λίθον ἕψεις ἔλεγεν. τάχα δ᾽ ἂν
Διὰ τὸν χθεσινόν γ᾽ ἄνθρωπον, ὃς ἡμᾶς διεδύετ᾽·
Ἐξαπατῶν, καὶ λέγων ὡς φιλαθήναιος ἦν καὶ
Τὰ ᾽ν Σάμῳ πρῶτος κατείποι. διὰ τοῦτ᾽ ὀδυνηθεὶς,
Εἶτ᾽ ἴσως κεῖται πυρέττων.
Ἐστι γὰρ τοιοῦτος ἀνήρ. ἀλλ᾽ ὦ 'γάθ᾽ ἀνίστασο, μηδ᾽ οὕτω
Σαυτὸν ἔσθιε, μηδ᾽ ἀγανάκτει.
Καὶ γὰρ ἀνὴρ παχὺς ἥκει τῶν προδόντων
Τὰ ᾽πὶ Θρᾴκης. ὃν ὅπως αἰχμωεῖς, ἐγχυτρεῖς.

Vir Muſicæ artis multum amans: cenſeo ergo vt hicce
Stantes canamus, ô viri, forſan ille cantum
Noſtrum audiens eliminet gaudio excitatus:

C

CHORI MELOS STATARIVM.

QVid ita ante fores ipſe ſenex nec
Reperitur nec inauditur? forſitan aut ſoleas perdiderit,
Digitum aut ſilicæ nocte impegerit quā
Et caſnari arſerit calcaneum in rubrum tumorem:
D *Aut dolet fortaſſis inguen, Sane ille longe acerrimus*
Noſtri ordinis vir, ſolus ad omnia pertinax.
Si quis eum obſecret ne indicet, tum reclini
Capite aiebat, ibi, lapidem
Coquis: an quia verò heſternus homo effugerit aſtu
E *Iudicium, & dixerit ſe vrbis amicum Attica, tum*
Res Sami primus reuelet, ideo cruciat ſe
Nunc cubans in febre forſan
Quippe ſic noui virum illū: verùm ô bone, ſurge age, nec mæſtum
Sic tuum cor edas, neque te angas,
Namque opulentus homo en venit tibi qui
Thraciam prodidit, hunc quo modo multes, vide.

F

Σχ. Στάντας.] πρὸ τῶν θυρῶν τοῦ Φιλοκλέωνος στάντες οἱ τοῦ χοροῦ, τὸ στάσιμον ᾄδουσι μέλος. τῶν γὰρ χορικῶν μελῶν, τὰ μὲν ἐστι παρῳδικά, ὡς τὸ ἄναει ἰέφιλαι ἀρθῶμεν φανεροί. καὶ τὸ προειρημένον ἐνταῦθα. χώρει πρόβαιν᾽ ἐρρωμένως. τὰ δὲ στάσιμα, ὡς τὸ παρόν. καὶ παρ᾽ Αἰσχύλῳ, στένω σε τᾶς οὐλομένας τύχας Προμηθεῦ. τὰ δὲ, προῳδικά. τὰ δὲ μεσῳδικά. τὰ δὲ ἐπῳδικά. περὶ ὧν προείρηται τίνος χάριν οὕτω καλοῦνται. τὰ δὲ ἐξοδικά. ἢ ἀποχωρητικά, ἅπερ ἐπὶ τῇ ἐξόδῳ τοῦ δράματος ᾄδεται, ὡς ἐν τῷ Πλούτου δράματι. τὸ οὐκέτι νῦν γ᾽ εἰκὸς μέλλειν οὐδ᾽ ἡμᾶς ἀλλ᾽ ἀναχωρεῖν εἰς τοὔπισθεν. δεῖ γὰρ κατόπιν τούτων ᾄδοντας ἕπεσθαι.

Στάντας ἐνθάδ᾽] Hoc arguit Choricū iſtud Melos eſſe στάσιμον quia ſtetere ante fores Philocleonis. Nā Mele Chorica diuidūtur in Parodica (quale illud ſuperius χώρει πρόβαινε &c.) Staſima quale hoc quod ſequitur τί ποτ᾽ οὐ, & illud apud Æſchylū in Prometheo Deſmotā στένω σε τᾶς &c. Proodica, Meſodica, Epodica, & Exodica vel ἀποχωρητικά, Receſſoria quæ in fabulæ exitu canebantur vt illud in Pluto οὐκέτι νῦν γ᾽ εἰκὸς &c. Quæ genera omnia ſiue ſpecies potius, non ab ᾠδῆς ſed ὁδοῦ facta puto, vt exiſtimem παρῳδικὰ eſſe prætereuntium, Exodica, exeuntia. Nam exodium Atellanæ exitum & finem eſſe vel ex G Proſodia patet. Vrbicus exodio riſum mouet Atellanæ. Si ab ᾠδὴ compoſitum ſit ſcutica dignū errorem commiſerit verſiculi illius auctor elegantiſſimus imprimis magiſter quantitatis ſyllabariç. ſed certiſſimū eſt reſpiciendū eſſe ad Hypotheſim & fabulæ perſonas vtantes (vt cum Apuleio loquar) quár) & inter viandum cantillantes. Erroři anſam præbuit cantus qui inter, propter, & præter viam, & tamen non vident iſti peccare ſe ἐκ παραλλήλου. Quid enim eſſet μέλος ᾠδικὸν, niſi ᾠδὴ μελική? Sanè ἐν τοῖν δυοῖν. & quiſquis vltra pertenderet in hiſce nugis otium terens, negotiũ ſibi ſoli faceſſeret, & hircum, vt eſt in Prouerb. mulgebit, præter iacturam exiſtimationis ſuæ. Lego autem paulò poſt non ἐξέρπυσον ſed ſimpliciter ἔρπυσον θύραζε, vt conſtet ſuis numeris poſtremus verſus τῶν ἰαμβοτροχαϊκῶν.

Σχόλια. Μῶν ἀπολώλεκε τὰς ἐμβάδας.] ἐκ τοῦ εἰκότος τὴν τοῦ γέροντος ἐπὶ τὰ ἔνδον διατριβὴν τεκμαίρεται. βουβωνιᾷ δὲ τὸν βουβῶνα ἀλγεῖ. Ἀλλ' ἐπόει] ἤγουν ἐπεί τι μετέστησε τοῦ δικάζειν παρεκάλει αὐτὸν τις, ὅπως ἂν μὴ αὐτὸν ἴδωσι διὰ τῶν ὀφθαλμῶν, κάτω κύπτων, λίθον ἕψεις ἔλεγε. παροιμία δέ ἐστιν ἐπὶ τῶν ἀδυνάτων λέγεσθαι. τὸ λίθον ἕψεις. ὡς καὶ τὸ πλίνθον πλύνεις. καὶ χύτραν ποικίλλεις. καὶ εἰς ὕδωρ γράφεις, καὶ Αἰθίοπα λευκαίνεις. καὶ κατὰ θαλάττης σπείρεις, καὶ τὰ τοιαῦτα. Διὰ τὸν χθεσινὸν ἄνθρωπον.] στοχάζεται ἑτέραν πρόφασιν καὶ ὡς κρινομένου τινὸς καὶ διαφεύγοντος τὴν δίκην, ἀναξίως φησὶν αὐτὸν ὀδυνᾶσθαι. Τὰ ἐν Σάμῳ.] τὰ περὶ Σάμον, ἐν εἰκοστῷ δ' ἑκάτῳ ἔτει πρότερον ἐπὶ Περικλέους ἄρχοντος γέγονε. Μιλησίων γάρ ποτε καὶ Σαμίων μαχομένων, Ἀθηναῖοι παρακληθέντες ὑπὸ Μιλησίων εἰς συμμαχίαν ἐπεστράτευσαν κατὰ τῶν Σαμίων, Περικλέους ἡγουμένου τοῦ Ξανθίππου. κακῶς δὲ διατεθέντες Σάμιοι, ἐπεχείρησαν πρὸς τὸν βασιλέα τῶν Περσῶν ἐπελθεῖν. καὶ δὴ τοῦτο μαθόντες Ἀθηναῖοι, τριήρεις πολεμικὰς κατ' αὐτῶν κατεσκεύασαν, Περικλέους εἰσηγησαμένου αὐτοῖς. τοῦτο δὲ μαθόντες Σάμιοι, μηχανήν τινα κατεσκεύασαν κατ' αὐτῶν. ἣν μαθόντες Ἀθηναῖοι ὑπό τινος Καρυστίωνος, ἐφυλάξαντο. καὶ Σαμίους μὲν κακῶς διέθηκαν. τὸν δὲ Καρυστίωνα ἐτίμησαν σφόδρα μετὰ τοῦ γένους. καὶ τῆς αὐτῶν πολιτείας ἠξίωσαν. ὡς οὖν τινος ἐξαπατήσαντος καὶ εἰπόντος ἴσως τι μνήμην τοῦ σκαιοῦ ῥήματος τῶν Σαμίων καὶ διὰ τοῦτο ἀπολυθέντος, φησὶν ὀδυνᾶσθαι τὸν Φιλοκλέωνα. ὡς ταῖς καταδίκαις μᾶλλον χαίροντα. Ἀλλ' ὦγάθ' ἀνίστασο.] πρὸς τὸν Φιλοκλέωνα φησί. παχὺς δὲ πλούσιος. ἐκ δὲ τοῦ ἐναντίου λεπτοὺς τοὺς πένητας φασίν. Ἐγχυτριεῖς] ἀντὶ τοῦ φονεύσεις. ἐκ τοῦ παρεπομένου. καὶ ἐγχύτριαι. αἱ τὰς χοὰς τοῖς τετελευτηκόσιν ἐπιφέρουσαι. Μίνως ἢ περὶ νόμου. ἔλεγον δὲ καὶ τὸ βλάψαι καταχυτρεῖσαι ὡς ἑτέρωθι Ἀριστοφάνης. ἐγχυτρείας δὲ λέγεσθαι καὶ τὰς τοὺς ἐναγεῖς καθαίρουσιν. αἷμα ἐπιχέουσαι ἱερείου καὶ τὰς θρηνητρίας. ἔτι γε μὴν καὶ τὰς μαίας τὰς ἐκτιθείσας ἐν χύτραις τὰ βρέφη.

CHRIST. Μῶν ἀπολώλεκε] Mirantur quid ita diu domi deſideat Philocleon, coniiciúntque aut amiſſionem crepidarum aut pedis offenſioné (nam de pede δάκτυλον accipio) quæ tumorem calcanei conflauerit, aut inguinis dolorem, quod ſenibus ſæpè vſu venit. Atque hæc quidem de corporis accidentibus. Aut de animo coniectant, & A quia norunt ipſum aſperrimum & omniũ immitiſſimum iudicem qui nunquam miſericordia flectatur, ſuſpicantur animi mœſtitiam ex euaſione rei cuiuſdam qui beneuolentiam ſuam erga populum Athenienſem probans, Samiorum conſilia retexerit, atque hinc illas Philocleonis lacrymas & dolorem fortaſſis erupiſſe, quia ſemper ad condemnandum, nunquam ad abſoluẽdum reum ſit paratus. Λίθον ἕψεις] Prouerbium eſt in eos qui aliquid fruſtra nituntur, ſimile illis, laterẽ lauas, B ollæ pigmenta addis, in aqua ſcribis, Æthiopẽ dealbas, in mare ſemẽtem facis, & ſimilia. Hic autem irritus eſt labos lapidem vel laterem coquere, qui quo magis coquitur eo magis dureſcit. Apud Heſychium male coaluerunt duæ voces & mendosè. Itaque pro λιθονεψὶς legẽdum vt hic λίθον ἕψεις. Theocritus in Idyllio Gratiarum inter ἀδύνατα etiam ſcripſit νίζειν πλίνθον, vt diximus ad eum locum. Τὰν Σάμῳ] Mileſij cum Samijs bellum geſſerunt, & quum inferiores eſſent, accer-C ſiuerunt auxilium Athenienſium, qui quadraginta nauibus cum imperatore Pericle Xanthippi filio miſſis Samo vrbe potiti ſunt, & ſtatum popularem conſtituerunt obſidibus acceptis & Lemni collocatis. Poſtea cũ Samij defeciſſent ad Regem barbarũ (Perſarũ puto) rurſum Athenienſes duce eodẽ Pericle triremes bellicas plures inſtruxerũt & beneficio Caryſtionis cuiuſdã qui cõſiliũ ipſis Samiorũ aperuit, victores euaſerũt, & ad deditionẽ murorũq; deſtructionẽ Samũ coegerũt. Cau-D ſa autẽ belli inter Mileſios & Samios, Priene fuit, vt videre eſt apud Thucydidẽ in primo Cõmentario. (ſic enim ξυγγραφὴν vocare poſſumus) de bello Peloponneſiaco. Paulo poſt vbi legitur ἀνὴρ ταχὺς legẽdum proculdubio cenſui παχὺς, & poſtea ſic repperi ſcriptum in exemplari Veneto. Per παχὺν autem πλούσιον innuit, vt contrà pauperes vocant tenues & λεπτοὺς, vt non immerito apud Romanos Craſſus dictus fuerit diues. Sic Herodotus in v. Muſa ἄνδρας τῶν παχέων potentes dixit. E Ἐγχυτριεῖς] Quæ mortuis inferias dabant, & quæ piaculares purgabant, (velut Circe Iaſona & Medeam apud Apollonium) victimæ ſanguinem immolantes, deinde præficæ, & quæ obſtetrices exponebant in ollis infantes dicebantur ἐγχύτριαι, vel Platone teſte in Minoe. Hinc factum, vt ἐγχυτρίζειν pro φονεύειν vſurpatũ ſit. Sed hoc loco nihil aliud puto eſſe quàm conficere & macerare. Scholiaſtes Græcus à noſtro Comico ſcribit alibi dictum καταχυτρεῖσαι pro βλάψαι, quod hic va-F lere puto, atque vt dixit Ennius de cura, Quæ nũc te coquit & verſat ſub pectore fixa, ſic arbitror ἐγχυτρεῖν dictum coquere in olla, id eſt dolore afficere & velut conficere.

ὉΜΟΙΟΣΤΡΟΦΑ.

Παῖ. Ὕπαγ' ὦ παῖ ὕπαγε.
Ἐθελήσεις τί μοι οὖν ὦ
πάτερ ἤν σου τι δεηθῶ;
Χο. Πάνυ γ' ὦ παιδίον. ἀλλ' εἰ-

HOMOEOSTROPHA.

Pv. Abi abi nunc puere.
Age, ſi quid pater ex te
Cupiam, perficiéſne?
G *CH. Faciam ô puſe, ſed inque,*

Σχόλια. Ὕπαγε] εἰς τὴν οἰκίαν δηλονότι ὡς κατασταθέντων αὐτῶν. παππία δὲ, πάτερ.

CHRIST. Ὕπαγ' ὦ παῖ] Adhuc hæc à choro dicũtur, & puerorum perſona quæ hic in Germanica editione appoſita eſt, transferenda ad ſequentem verſum ἐθελήσεις, vt & rectè diſtinguitur in Venetis libris. Iubent autem ſenes faceſſere pueros, & domum redire, quandoquidem ipſi cõſtitere ante fores Philocleonis.

A

ΣΤΡΟΦΗ.

Πε τί βούλει με πρίασϑαι
Καλόν. οἶμαι δέ σ' ἐρεῖν ἀ-
στραγάλους δήπουϑεν ὦ παῖ.

STROPHE.

Quid emi optes tibi ſcitum?
Equidem te puto velle a-
Stragalos chare ô puelle.

B CHRIST. ἀστραγάλους δήπουϑεν] Aſtragali luſus erat puerulorum, & apud Apollonium Rhodium Cupidinem habes cùm Ganymede ſic luſitantem. Quin & apud Philoſtratũ operæ eſt pretium videre imaginem ἀστραγαλιζόντων. Vile autẽ pretium fuiſſe aſtragalorum ſatis apparet, quando hic ſenex pater recuſat ficus emere tanquam cariorem & delicatiorem cibũ. Nam cùm ait σῦκα μ' αἰτεῖς, id eſt, τρυφᾶν βούλει quaſi ficus haberent pro cerebro Iouis. Apparet etiã de miſera & paupere conditione horum ſenum iudicum, quorum merces tantula fuit vix vt ſufficeret ad farinã tribus emendam, ad ligna & piſciculos, nam κᾦψον pro καὶ ὄψον intellige piſces, vt alias amplius enarrauimus. Sic autem Philippus Comicus in Philyra & in ὀβελιαφόροις inducit puerũ patri dicentẽ παππία βούλει δραχμὴν ἐς τὴν ἀγορὰν κατασπαράξαι τί μοι, &c. quæ habes apud Athenæum.

C

ΣΥΣΤΗΜΑ.

Παῖ. Μὰ Δί᾽. ἀλλ᾽ ἰσχάδας ὦ Παππία. ἥδιον γάρ.
Χο. Οὐκ ἂν μὰ τὸν Δί᾽ εἰ κρέμαισϑέ γ᾽ ὑμεῖς.
Παῖ. Μὰ Δί᾽ οὐκ ἄρα προπέμψω σε τὸ λοιπόν.

SYSTEMA.

PV. *Minime, at Pappia, ficus emas, plus placent.*
CH. *Si pendeatis, hoc nec impetretis.*
PV. *Alium ergo gerulam quære lucernæ.*

Σχόλια. Οὐκ ἂν μὰ τὸν Δία.] ὠνήσομαι δηλονότι ἰσχάδας, εἰ κρεμασϑέντες ἀπάγξοισϑε.

D

ΣΤΡΟΦΗ.

Χο. Ἀπὸ γὰρ τοῦδέ με τοῦ μισϑαρίου
Τρίτον αὐτὸν ἔχειν ἄλφιτα δεῖ. καὶ
Ξύλα κᾦψον. σὺ δὲ νῦν σῦκά μ᾽ αἰτεῖς.
Παῖ. Ἄγε νῦν ὦ πάτερ. ἢν μὴ
τὸ δικαστήριον ἄρχων
Καϑίσῃ νῦν, πόϑεν ὠνη-
σόμεϑ᾽ ἄριστον. ἔχεις ἐλ-
πίδα χρηστήν τινα νῶιν. ἢ
Πόρον Ἑλλὰς ἱερόν.

STROPHE.

CH. *Opera nam pretio inſtantis emendum*
Tribus obſonia, ligna atque farinas:
Neque adhuc me dubitas poſcere ficus.
PV. *Age nunc ô pater, an ſi*
Etiam iudiciorum
E *Fora ceſſent, aliunde*
Emeres cœnulam? habéſne
Aliam ſpem reliquam, aut ſi
Abunde Hellas hoc aget?

Σχόλια. Μισϑαρίου] ὡς τριωβόλου τοῦ δικαστικοῦ ὄντος μισϑοῦ. Σῦκα μ᾽ αἰτεῖς.] ἤγουν τρυφᾶν βούλει. ὅτι τρυφὴν φασὶ τὸ ἐσϑίειν ἰσχάδας. Πόρον Ἑλλάς.] νῦν πόρον, τὸν πορισμὸν φησίν. ἔπαιξε δὲ τοῦτο πρὸς τὸ Πινδαρικόν. παντὶ σήματι μὲν ὑπερπόντιον Ἑλλὰς F πόρον ἱερόν.

CHRIS. Πόρον Ἑλλὰς ἱερὸν] Adludit ad illud Pindaricum παντὶ σήματι μὲν ὑπερπόντιον Ἑλλὰς πόρον ἱερόν. vbi πόρος ἱερὸς, me quidem interprete, videtur eſſe μέγας πορισμός.

ΣΤΡΟΦΗ.

Χο. Ἀπαπαῖ φεῦ.
Μὰ Δί᾽. οὐκ οὖν ἔγωγε νῶιν
Οἶδ᾽ ὁπόϑεν δεῖπνον ἔσται.
Παῖ. Τί με δῆτ᾽ ὦ μελέα μῆτερ ἔτικτες.
Ἵν᾽ ἐμοὶ πράγματα βόσκειν παρέχῃς.
Χο. Ἀνόνητον ἄρα σ᾽ ὦ ϑυ-
λάκιόν γ᾽ εἶχον ἄγαλμα.
Παῖ. Ε ἔ. πάρα νῶιν στενάζειν.

STROPHE.

CH. *Apapæ eheu*
Minimè, nec ſciam vnde nunc
Prandia nobis parentur.
PV. *Quid eheu me miſera ô mater inanem*
Genuiſti? anne fame quò peream?
G CH. *Equidem culleus iſte*
Mihi vana adſit imago.
PV. *E e, lacrymæ ſuperſunt.*

Σχόλια. Πράγματα βόσκειν.] ὁ λόγος ἐκ Θησέως Εὐριπίδου. ἐκεῖ γὰρ ταῦτα λέγουσιν οἱ ταττόμενοι παῖδες εἰς βορὰν τῷ Μινωταύρῳ. τὸ δὲ ἑξῆς, τὸ ἀνόνητον ἄρα, Ἱππόλυτός ἐστιν ὀλίγον ἐκεῖ ἀνόνητον ἄγαλμα πατὴρ οἴκοισι τεκών. Θυλάκιον.] ὡς αὐτοῦ βαστάζοντος ϑύλακον.

CHRIST. Πράγματα δώσειν.] Hæc ſumpta ex Theſeo Euripidis, docent nos Gręca ſcholia, quæ hodie fabula deſideratur, vbi in hæc verba loquebantur pueri qui quotannis deſtinati erant pro cibo Minotauri. Et quæ ſequuntur ἀνόνητον ἄρα, indidem etiam ſunt deſumpta, Nam ſic Hippolytus illic locutus fertur ἀνόνητον ἄγαλμα πάτερ οἰκοσιτικόν. Dubium tamen mihi eſt vtrâuis lectio ſit potior ἀνόνητον an ἀνόνητον. Nam quod Germanica editio habet ἀνόνητον, non placet, rectior, vt puto, noſtra eſt coniectura ἀνόνητον, & video firmari à Veneta editione vt dicat puer inutilem ſe attuliſſe cophinum.

ΦΙΛΟΚΛΕΩΝ, ΧΟΡΟΣ.

PHILOCLEON, CHORVS.

BISETVS. Φιλοκλέων τοῦ χοροῦ ᾄδοντος ἀκούων ἀγανακτεῖ, καὶ δυσφορεῖ ὅτι ἐν φυλακῇ κατεχόμενος, μετ' ἐκείνων ἰέναι, καὶ τῆς αὐτῆς ἡδονῆς μετέχειν οὐ δύναται.

Φι. Φίλοι, πάλαι μὲν τήκομαι διὰ τῆς ὀπῆς
Ὑμῶν ὑπακούων. ἀλλ' οὐχ οἷός τ' εἰμ' ᾄδειν.
Τί ποιήσω; τηροῦμ' ὑπὸ τῶνδ', ἐπεὶ
Βούλομαί γε πάλιν μεθ' ὑμῶν
Ἐλθὼν ἐπὶ τοὺς καδίσκους,
Κακόν τι ποιῆσαι.
Ἀλλ' ὦ Ζεῦ μεγαβρόντα, ἤ με
Ποίησον καπνὸν ἐξαίφνης
Ἢ Προξενιάδην ἢ τὸν Σέλ-
λου τοῦτον τὸν ψευδαμάμαξυν.
Τόλμησον ἄναξ χαρίσασθαί μοι
Πάθος οἰκτείρας, ἤ με κεραυνῷ
Διατινθαλέῳ σπόδισον ταχέως.
Κἄπειτ' ἀνελών μ' ἀποφυσήσας.
Εἰς ὀξάλμην ἔμβαλε θερμήν.
Ἢ δῆτα λίθον με ποίησον, ἐφ' οὗ
Τὰς χοιρίνας ἀριθμοῦσιν.

PH. *Diu eſt amici cùm per hæc foramina*
Vos audiens tabeſco, nec pote vt canâ.
Quid agam? nempe obſeruor ab his quia
Nunc velim ſimul eſſe & ire
Vobiſcum, aliquóſque in vrnas
Dare & malè habere.
Verùm Maie Iouis, fac magnum
Tonitru, vt ſubitò fumus
Vel Proxeniades vel Selli
Fiam proles falſicrepantis
Hanc gratificare mihi ſortem
Miſerans ô Rex vel cinefac me
Citò fulmine terrifico attonitum,
Ac deinde tuo flamine terſum
Calidè in ſalſum conÿce acetum.
Aut me potius lapidem fac, vbi
Vrna calces numerentur.

Σχόλια. Ὑπὸ τῶνδ' ἐπεὶ.] τῶν οἰκετῶν. ἐπὶ τοὺς καδίσκους τοὺς ἐν τῷ δικαστηρίῳ κάδους ἐν οἷς τὰς ψήφους καθίεσαν ὑποκοριστικῶς λέγει. ὀνομάζει δὲ ἀπὸ μέρους τὸ δικαστήριον. ὡς καὶ πρότερον κλεψύδραν αὐτὸ εἴρηκεν, ἀπὸ τοῦ κειμένου ἐν αὐτῷ ἀγγείου. πρὸς ὃ οἱ ῥήτορες ἔλεγον. Ἐπὶ τοὺς καδίσκους.] τοὺς κάδους τὰς κλεψύδρας ὅπου αἱ ψῆφοι. ὑποκοριστικῶς δὲ τὰς κάλπας. ἔνθα τὰς ψήφους καθίεσαν δικάζοντες. ἐκ τούτων δὲ δηλοῖ τὴν ἐπὶ τὸ δικαστήριον ἄφιξιν. Κακόν τι ποιῆσαι.] καταδικάσαι τινά. Καπνὸν ἐξαίφνης.] ὥστε διὰ βραχύτητα τῶν ὀπῶν τὴν ἔξοδον ποιήσασθαι. Ἢ τὸν Σέλλου.] ἀντὶ καπνὸν εἰπεῖν ἐπανήνεγκε τούτους ὡς πτωχαλαζόνας. οὓς λέγουσι καπνὸν Προξενίδου καὶ Αἰσχίνου τοῦ Σέλλου. καὶ ἐν ὄρνισι μέμνηται Προξενίδου ὡς ἀλαζονικοῦ.

CHRIST. Ἐπὶ τοὺς καδίσκους.] Hypocoriſticè cadiſcos vocat vaſa in quæ calculos mittebant iudices, & à particula totum innuit nempe forum, vt priùs quum clepſydram dixit. Iamdudum, inquit, animus volat ad ſubſellia & tribunal; & cupit aliquem condemnare, iure vel iniuria, hoc enim innuit cùm ait κακόν τι ποιῆσαι. Ποίησον καπνὸν] Fac, inquit, vt ſim fumus quo per minuta iſta foramina euolare poſſim. Sic apud Homerum auiculam ἀναπτῆναι habemus quæ auolaret διὰ τῶν ὀπῶν. Illa autem foramina erant καπνοδόχαι & fumaria dici poſſunt. Προξενιάδην ἢ τὸν Σέλλου.] Videtur Scholiaſtes Græcus legiſſe Proxenidem de quo ait mentionem factam in Equitibus, tanquam ἀλαζόνος. Sed illic reperio tantum Theagenem & Sellum Æſchinem (neſcio an Proxenis filium faciat Theagenem) quos καπνοὺς dictos fuiſſe teſtantur Grammatici (malè apud Sudam inuenias alicubi καπρὸς pro καπνὸς) quia multa inaniter promittere ſolebant, & ſe falsò diuites faciebant, pręcipuéque Æſchines Selli à quo dicti ἀλαζόνες σελλοί, & σελλίζειν inde pro ἀλαζονεύεσθαι, Nam pauper erat, & tamen ψευδόπλουτος dicebatur, quia videri volebat μεγαλέμπορος. de quo inferius etiam verba faciet Ariſtophanes, quum dicet ἀπὸ σελαρτίω. Vanitatem & (vt ita dicam) inaniam hominum qui velut mures erant quos montes parturiuerant, antiqui ſignificabant per hæc tria, fumos, vmbras, nubes, vnde Eupolis Autolyco dixit κάπνους προφάσεις καὶ σκιάς. Apud Lampridium in Alexandri Cæſaris vita habes fumi venditorem fumo punitum. Sed pudet hæc omnia minima reſequi, prę ſertim cùm doctiſſimus antiquarius Cœlius Rhodiginus occuparit in lib. 26. Lectionum ſuarum.

Σχόλια. Ψευδαμάμαξυν.] εἶδος ἀμπέλου ἡ ἀμάμαξυς. ἣν λέγουσιν ἀναδενδράδα. ὅλον δὲ εἴρηται παρὰ τὸ ψεύδεσθαι τὸν Αἰσχίνην καὶ ψοφώδη κομιδῇ λέγειν. καὶ τὸ ξύλον γὰρ τῆς ἀμαμάξυος καιόμενον ψόφον ἀποτελεῖ. διατινθαλέῳ δὲ διαθέρμῳ. Σπόδισον ταχέως.] ἀνάλωσον. καῦσον ὡς εἰς σποδόν. Κἄπειτ' ἀνελών μ' ἀποφυσήσας.] τῶν γὰρ ἀπανθρακιζομένων ἰχθύων ἀποφυσῶσι τὴν σποδόν. ἢ παρὰ τὸ ἐν τῷ ὀπτᾶν φυσῶσιν ἵνα πλέον ἐγερθῇ τὸ πῦρ καὶ θᾶττον γένηται. Εἰς ὀξάλμην.] ὡς ἐπὶ ἰχθύων ὀπτῶν ὀξάλμῃ ἐσθιομένων. τὰς χοιρίνας.] ἐν τῷ τῶν Ἱππέων δράματι εἴρηται ὅτι χοιρίναις ἐχρῶντο πρὸ τῶν ψήφων οἱ δικασταί. ἦσαν δὲ κόγχαι τινὲς ὥς φησιν Ἐπαφρόδιτος ἐν τῇ λέξει.

CHRIST. Ψευδαμάμαξυν.] Vitis aiunt eſſe ſpeciem quæ etiam ἀναδενδρὰς dicitur, cuius lignū vrendo ſit ſtrepetum & ſonificum. Itaque quia mendax Æſchines verba ſonora & ampullantia loquebatur, propterea putant vocatum ψευδαμάμαξυν. Tamen fortaſſis nihil aliud notat quàm ψευδόπλουτον & iactatorem poſſeſſionum vitiferarum. B Sic in Equitibus dixit Senatum à Cleone factum plenum ψευδατραφάξυος, id eſt, vanitatum & mendaciorum, quia ἀτράφαξις genus eſt oleris citò excreſcens. Heſychius ait ἀμάμυξ (fortaſſis malè pro ἀμάμαξυς) genus vitis vel vuę, atq; addit vſurpari de quodam claudo qui nixus duobus ſcipionibus ſub vtraque axilla poſitis, pendulum racemi inſtar habebat pedem. Cùm autem octo numerentur à Laertio Æſchinæ, neque de hoc Sellio quicquam memoret, facilè adducor vt credam, C eum cuius vitam ille deſcribit, Sophiſtam nempe & Socratis diſcipulum, cætera pauperem hic intelligi, etſi filium facit Charini ἀλλαντοπώλου tucetarij, vel Lyſaniæ in eius vitæ principio, idem Laertius. Διατινθαλέῳ.] Rubente & igneo, διαπύρῳ. Heſychij codices hac parte mendum non habent, quamuis aſteriſco notati, ſed tollendus aſteriſcus & legendum διατινθαλέῳ, διαπύρῳ non autem διὰ πυρὸς diſtinctis & diuulſis vocibus. D Idem ſignificat ſimplex τινθαλέον, nempe χλιαρὸν & θερμὸν, vt illud poetæ apud Sudam τινθαλέοισι καταιαίνοιντο λοετροῖς, id eſt, humeſcant calidis & tepentibus balneis. A Σποδιὰν ταχέως.] Ita ardens & præſens fulmen optat, vt ſtatim cinis fiat, nam σποδίζειν non eſt vrere ſimpliciter ſed perurere ita vt cinis fiat quod vritur. Quod autem ait μ' ἀποφυσήσας, tranſlatum poteſt eſſe à piſcibus qui ὀπτοὶ (meritò ὄψον piſcis vocatur) detergi ſolent aut ſufflari vt abeat cinis conceptus inter aſſandum. vel ἀποφυσήσας dixit ratione ignis qui ſufflando excitatur & citius aſſat, ſed quia dicit ἀνελὼν, malò hærere priori, quæ de cinere auferendo eſt, expoſitioni. B Tantùm arbitror pro μ' ἀποφυσήσας legendum κ' ἀποφυσήσας pro καὶ ἀποφ. quorſum enim repetat τὸ με, cùm iam dixerit ἤ με κεραυνός. Τὰς χοιρίνας.] Ante calces inuentas conchylijs & id genus teſtulis quas χοιρίνας Græci (nos ex Græco ſenſu & vocabulo Porcelaines) vocabant, vtebantur Iudices, vt teſtatur Epaphroditus in vocabulario, mittebántque in vas vel cadum quem κημὸν dicunt qui factus erat velut ἠθμὸς quo purpuræ capiuntur, & eſt propriè πλέγμα in Coni figuram C deſinens. Inuenio autem apud veteres Gloſſographos octo ſignificata τοῦ κημοῦ, nempe cadum iudicialem, equorum frenum, ornatum muliebrem, corium quod ori ſuo tibicines imponunt, ſpeciem lilij, herbæ genus, legumen Thracicum & machinam quandam igniuomam, quamuis dubito an iſtud poſtremum verum ſit & pro πυρφόρον μηχάνημα, melius ſit πορφύρεον vt de purpurarum conchyliis intelligatur. Sed ignoratio illius inſtrumenti πυρφόρου fortean mihi impoſuerit, Itaque D cohibebo aſſenſionem donec ex ampliori auctorum lectione doctior euaſero.

ΣΤΡΟΦΗ κώλων καὶ στίχων ιβ'.

Χο. Τίς γὰρ ἔσθ' ὁ ταῦτά σ' εἴργων. κἀποκλείων τὰς θύρας;
E Λέξον. πρὸς εὔνους γὰρ φράσεις.
Φι. Οὑμὸς υἱός. ἀλλὰ μὴ βοᾶτε. καὶ γὰρ τυγχάνει
Οὑτοσὶ πρόσθεν καθεύδων. ἀλλ' ὕφεσθε τοῦ τόνου.
Χο. Τοῦ δ' ἐφέξειν ὦ μάταιε ταῦτα δρᾶν σε βούλεται;
Τίνα πρόφασιν ἔχων.
F Φι. Οὐκ ἐᾷ μ' ὦνδρες δικάζειν. οὐδὲ δρᾶν οὐδὲν κακόν.
Ἀλλά μ' εὐωχεῖν ἕτοιμός ἐστ'. ἐγὼ δ' οὐ βούλομαι.

STROPHA Col. & verſuum 12.

CH. Nam quis ille qui negat tibi exitum occludens fores?
E Dic inquam, amicis dixeris.
PH. Filius meus, ſed altæ quæſo voci parcite.
Nempe dormit hic inantè, ſed tonum ſubducite.
CH. Quæ poteſt cauſa eſſe cur in te iſta moliri audeat?
F PH. Ius vetat me dicere, ac nil me patrare volt mali,
Sed lubentem viuere & lætum meis ingratijs.

Σχόλια. Ταῦτά σ' εἴργων] τὸ ἔξω σοι ἰέναι καὶ δικάζειν. ὕφεσθε δὲ ἀποχαλᾶτε ἐκ μεταφορᾶς τῶν πλοίων. Τοῦ δ' ἐφέξειν] γράφεται καὶ ὑφέξειν. ἀντὶ τοῦ ἀποσχεῖν τι, ὑποσχόμενός τι, ἐπέχει σε ἢ τίνος χάριν. πρόφασις δὲ τοῖς τραγικοῖς ἔφεσις ἡ πρόφασις. τί προφασιζόμενος συγκλείει σε. καὶ τὸ παρ' Ὁμήρῳ. οὐδέ τιν' ἄλλου μύθου ποιήσασθαι ἐπιχείρησιν ἐδύναντο. Ἐγὼ δ' οὐ βούλομαι.] δείκνυσιν ἐντεῦθεν τὸ φιλόδικον αὐτοῦ. χαίρειν δὲ ἀντὶ τοῦ εἰπεῖν.

CHR. Τοῦ δ' ἐφέξειν.] Monet Scholiaſtes Grecus etiam ὑφέξειν legi, quod alluderet ad proximum ὕφεσθε τόνου, quod eſſet promittere, ſed ſatius duco ἐφέξειν, vt dicat qua gratia te detinet & ire prohibet, quem prætextum aut cauſam G habet quod te includat? ſed & idem nota apud Tragicos ἔφεξιν (malè illic ἔφεσις) eſſe πρόφασιν, id eſt, cauſam retentionis & cohibitionis, vt teſtatur etiam Heſychius ex Euripidæ Pirithoo, vbi leue mendum corriges, & pro ἐφέξειν & ἐφέξεις leges ἔφεξιν & ἐφέξεις, atque eſſe χάσιν & λύσιν, vnde verbum ἐφίξω est σκέψω. Putem verò sequentia τίνα A πρόφασιν ἔχων esse delenda velut glossema superiorum verborum τοῦ δ' ἐφίξειν, id est, quo prætextu. Tamen non absurdè existimo explicari posse ἐφελκύσειν, quasi dicat, Quid sperat tandem obtinere dum te hic malè habet? Paulò pòst vbi habes τ' ἀνδρὸς τοῦδι, legerem propter metrum τουδὶ: sed & paulò superius ἐτόλμησεν λέγειν non ἐτόλμησε.

Χο. Τοῦτ' ἐτόλμησ' ὁ μιαρὸς χανεῖν ὁ Δημολογο-
κλέων,
Εἴπερ λέγεις περὶ τῶν νεῶν ἀληθὲς αὖ;
B Φι. Οὐ γὰρ ἄν ποθ' οὗτος ἀνὴρ τοῦτ' ἐτόλμησεν λέ-
γειν.
Εἰ μὴ ξυνωμότης τις ἦν.
Χο. Ἀλλ' ἐκ τούτων ὥρα τινά σοι ζητεῖν καινὴν
ἐπίνοιαν,
Ἥτις σε λάθρα τἀνδρὸς τουδὶ καταβῆναι δεῦ-
ρο ποιήσει.
Φι. Τίς ἂν οὖν εἴη; ζητεῖθ' ὑμεῖς. ὡς πᾶν ἔγωγε
ποιοίην.
C Οὕτω κιττῶ διὰ τῶν σανίδων μετὰ χοιρίνης περι-
ελθεῖν.
Χο. Ἔστιν ὀπὴ δῆθ' ἥντιν' ἂν ἔνδοθεν οἷός τ' ἦς
διορύξαι.
Εἶτ' ἐκδῦναι ῥάκεσι κρυφθεὶς ὥσπερ πολύμη-
τις Ὀδυσσεύς.
Φι. Πάντα πέφαρκται κοὐκ ἔστιν ὀπῆς οὐδ' εἰ σέρφῳ
διαδῦναι.
D Ἀλλ' ἄλλο τι δεῖ ζητεῖν ὑμᾶς. ὀπίαν δ' οὐκ ἔστι
γενέσθαι.
Χο. Μέμνησαι δῆθ' ὅτ' ἐπὶ στρατιᾶς κλέψας πο-
τὲ τοὺς ὀβελίσκους,
Ἵεις σαυτὸν κατὰ τοῦ τείχους, ὅτε δή γ' ἡ Νάξος ἑάλω;
Φι. Οἶδ'· ἀλλὰ τί τοῦτ'. οὐδὲν γὰρ τοῦτ' ἔστ' ἐκείνῳ
προσόμοιον.
Ἥβων γὰρ, κἀδυνάμην κλέπτειν. ἴσχυόν τ' αὐ-
τὸς ἐμαυτοῦ.
E Κοὐδείς μ' ἐφύλαττεν, ἀλλ' ἐξῆν μοι
Φεύγειν ἀδεῶς. νῦν δὲ ξὺν ὅπλοις
Ἄνδρες ὁπλῖται διαταξάμενοι,
Κατὰ τὰς διόδους σκοπιωροῦνται.
Τὼ δὲ δύ' αὐτῶν ἐπὶ ταῖσι θύραις
Ὥσπερ με γαλῆν κρέα κλέψασαν,
Τηροῦσιν ἔχοντ' ὀβελίσκους.

CH. Auſus effutire id ille Nugi publici Cleon?
Si vera tu loqueris ſuper triremibus?
PH. Nempe coniurationis iſte ni ſit parti-
ceps
Non auſit iſta dicere.
CH. Sed tempus nunc eſt quærere ſollertem te-
chnam atque nouam qua
Poßimus ab hinc clàm te extractum dare &
huc demittere tandem.
PH. Labor hic vobiſcum eſto, mi certum omnes
intendere neruos,
Sic ardet mens mihi per tabulas ſpaciari iudi-
ciales.
CH. Nempe foramen forſitan intus habes quod
poßis fodicare
Tum pannis fallere tectus ceu fecit verſutus V-
lyſſes.
PH. Omnia ſunt obturata probè, nec formica
egrediatur.
Vobis alia eſt rimanda via, hic rimam non eſt
reperire.
CH. Meminens eſto te in militia cùm clepſiſſes
obeliſcos
Ipſum euaſiſſe agilem è muro, cùm capta eſt in-
ſula Naxus.
PH. Factum hoc memini, ſed quid faciam: nihil
eſt facto ſimile illi,
Nam puber eram, furtáque faciebam, magnis
viribus auctus
Cuſtode carens poteram impunè
Fugere intrepidus, quolibet ire.
Nunc viri in armis tanquam in ſpecula
Noſtros aditus vndique ſeruant.
Quorum inſtant duo foribus noſtris
Qui verua tenent, meq́ tuentur
Felem veluti rapi carnem.

F

Σχόλια. Ὁ Δημολογοκλέων.] ὁ τύραννος καὶ ἀρχοντικός. συνέθηκε τὴν λέξιν ἐκ τοῦ δήμου καὶ τοῦ λόγου καὶ τοῦ Κλέωνος. δηλοῖ δὲ τὸ ἀρχικόν. καθάπερ ἐν τῷ δήμῳ ἄρχειν. τοῦτο δὲ εἴρηκε διὰ τὸ τὸν Κλέωνα πολυλόγον εἶναι καὶ τοῖς λόγοις ἐξαπατᾶν τὸν δῆμον. ἐπεὶ δὲ τὸ αὐτὸ ἦθος κατηγορεῖται, ὁ χορὸς πρὸς τοῦ Κλέωνος ἐτύγχανεν. Εἴπερ λέγεις.] ὅτι ἀληθῶς λέγεις περὶ τῶν τριηρῶν, παρρησίαν ἄγεις περὶ τοῦ δήμου. μωλωπᾷ δὲ ὁ χορὸς κακουργεῖν φάσκων. ἐπεὶ ὑπὲρ χρησίμου τοῦ πάλαι ὡς λέγεις ἀπογνώμων περὶ τριηραρχίας ἐγκαλεῖ σε. τινὲς δὲ οὕτως. εἴ τι εἶπας κακὸν περὶ τῶν νεῶν, τοῦτο ἀληθές ἐστι. συκοφαντεῖ δὲ τοῦτον. οὐ γὰρ περὶ νεῶν ἐστιν ὁ λόγος, ἀλλὰ περὶ τοῦ μὴ δικάζειν αὐτόν. ξυνωμότας δὲ ἔλεγον τοὺς ἐπὶ καταλύσει τοῦ δήμου συνωρκισμένους. ὁ ἔμπορος δὲ, πρὸς ἡμᾶς. Οὕτω κιττῶ.] ἐπιθυμῶ, ἀπὸ τῶν ἀρτίως τικτουσῶν γυναικῶν καὶ ἐπιθυμουσῶν τινῶν. εἴρηται δὲ ἐπὶ τοῦ ὀρνέου τῆς κίττης, ὅπερ ἐπιθυμητικῶς ἔχον τῶν ἀκροδρύων, ταχέως ἀπαλλάττεται. ἐξ ὧν δ' ἂν ἐσθίοι, καὶ πάλιν ἑτέρων ἐπιθυμεῖ. καὶ μεταβάσεις ποιεῖται εἰς ἕκαστον τῶν δένδρων. Διὰ τῶν σανίδων.] τῶν δρυφάκτων τῶν κιγκλίδων τοῦ δικαστηρίου εἰσελθεῖν. ἢ σανίδων φησὶ τῶν ἐπεγραμμένων τὰ ὀνόματα τῶν εἰσαχθησομένων εἰς τὸ δικαστήριον. ποιεῖ δ' αὐτὸν πρῶτον εἰσελθεῖν καὶ κατὰ τάξιν.

CHRIST. Εἴπερ λέγεις] Scholia Græca videntur G legiſſe ὅτι λέγεις, vel potius accepiſſe Si pro Quia, tamen ſi legis εἴπερ legendum λέγοις, & hanc diuerſam lectionem notant eadem Scholia vt dicat, ſi quid mali autumas de nauibus & trierarchia (quod erat publicum munium) hoc verum eſt. Sed calumniosè infert de triremibus de quibus nulla querela instituitur, ſed de eo quod iudicare prohibetur Philocleon. Notandum verò quòd quum de Bdelycleone loquitur, eum vocat δημολογοκλέωνα, quasi innuat tyrannidem erga populum occupantem, & non solùm δημαγωγὸν sed etiam δημαρχικόν. At cùm ait ξυνωμότης ostendit Cleonem meditari solutionem status popularis, sic enim vocabant τοὺς συνερχομένους ἐπὶ καταλύσει τοῦ δήμου. Οὕτω κιττᾷ διὰ τῶν σανίδων.] Metaphora sumpta ab vterū ferentibus mulieribus & tactis alicuius cibi cupiditate, diximus in glossematis Cōmēt. ad Irenā quis esset morbus in fœminis ἡ κίττα, piget reuocare, sed hoc quidem loco Græcas glossas non sequor, quæ vocem translatam volunt ἀπὸ τῶν ἀρτίως τικτουσῶν γυναικῶν, non enim hoc fœtis vsu venire solet, sed incientibus aut potiùs grauidis ex fœtu concepto. Quod autem ait σανίδων, vel intelligendum, cancellos iudiciales, & tabulata sedilia, vel tabulas illas quæ nomina continent per seriem eorum qui iure agunt & in iudicium introducuntur.

Σχόλια. Οὐδ' εἰ σέρφῳ.] ὅτι ἐν ὄρνισι τινὲς τῶν οὐδὲ καταγράφουσιν μύρμηκας καὶ σέρφους, ἐξηγοῦνται καρπὸν τὸν σέρφον. ἔστι δὲ θηρίδιόν τι μικρόν. Κρατῖνος δέ, μύρμηκά φησι τὸν σέρφον. οἱ δέ, ζωΰφιον κωνωπῶδες. ἀφ' οὗ ἡ παροιμία, ἔνεστι κἀν μύρμηκι κἀν σέρφῳ χολή. παρεγγυῶσα μηδὲ τῶν μικρῶν καταφρονεῖν. Ὀπίαν δ' ἐκδῦσι.] ἀπὸ τῆς ὀπῆς τὸ ὄνομα. καὶ τυρὸν δὲ λέγουσι τὸν ὀπίαν τὸν τῷ ὀπῷ τῆς συκῆς πυκνούμενον. Μέμνησαι δῆθ'.] ὑπομιμνήσκει αὐτὸν παλαιᾶς πράξεως τόλμαν.

BISETVS. Τοὺς ὀβελίσκους] ἴσως δὲ τούτων νοητέον ἐστὶν εἶδός τι ἄρτων, οὓς Ἀθήναιος ὀβελίας κεκλῆσθαί φησιν, οὕτω λέγων ἐν τῷ τῶν Δειπνοσοφ. γ. ὁ δὲ ὀβελίας ἄρτος κέκληται ἤτοι ὅτι ὀβολοῦ πιπράσκεται, ὡς ἐν τῇ Ἀλεξανδρείᾳ, ἢ ὅτι ἐν ὀβελίσκοις ὠπτᾶτο. ἐν δὲ τούτοις ὀβελίσκος ἀντὶ τοῦ ἄρτου τοῦ ὀβελίου καλουμένου ληπτέον δοκεῖ.

CHRIST. Σέρφῳ διαδῦναι] Animalculum est instar culicis vel formicæ Serphus quem Cossum dicerem nisi Hesychius vocaret πτερωτὸν, Cratinus formicam sic vocat, sed diuersa esse prouerbialis Senarius arguit,

Ἔνεστι κἀν μύρμηκι κἀν σέρφῳ χολή,
id est,
Nec felle Serphus nec caret Formicula,

quo admonemur ne minima quidem contemnere. & Nicophon in ἀφροδίτης γοναῖς eum numerat inter malignas & paruas auiculas ἀκρίδας & πάρνοπας. Habes infra in Auib. hanc vocē bis aut ter.

Ὀπίαν] Festiuè ἀπὸ τῆς ὀπῆς formauit ὀπίαν, negátque eum per foramina posse euadere, & interim alludit ad caseum ὀπίαν sic dictum quia lacte fici cōcretus induit [illegible]. Nam apud Euripidem Cyclope habes τυρὸς ὀπίας, καὶ βοὸς γάλα, quod recenset Athenæus, sed legit οἰὸς non βοός.

Σχόλια. Ὅτι Νάξον εἷλεν.] τὴν Νάξον ὑποτέταχε πρὸς τὸ γέροντα. εἷλεν γὰρ ἐπὶ Πεισιστράτου, τοῦ δὲ εἷλεν, ἐκτείνουσι τὸ α ἀττικῶς. ἔστι δὲ μία τῶν Κυκλάδων νήσων. Σκοπιωροῦνται.] καὶ ὁπλίζουσι καὶ παραφυλάττουσιν. Ἑρμογένης δέ, καὶ ἐπὶ τοῦ ἀπὸ τῆς σκοπῆς θεωρεῖν.

CHRIST. Ὅτι Νάξον εἷλεν.] Quod fuit tempore Pisistrati, est autem vna ex insulis Cycladibus cuius descriptionem & irritam Persarum cum exulibus obsidionem operæ pretium est videre apud Herodotum in Terpsichore. Plures verò sunt Naxi, sed hæc nobilior & à qua pendent Parus & Andrus, Ibi Bacchum natum credunt ἐκ Θυώνης, & propterea Asclepiades scripsit solas Naxias fœminas octomestres partus edere, idque Iunonis munere postquàm Baccho cœpit bene velle, ibi magna vinearum fertur esse fertilitas, quin & fons perhibetur suauissimo manans vino. Dictam verò Νάξον existimant, ἀπὸ τοῦ νάξαι, quòd quidam sacrificare sic vocent, alij à Naxo Carum duce, alij ab Endymionis filio, vt voluit Euphorion. Τῶν ἐς ἐκεῖνο.] Lege ἐστὶν vt constet versus mensura, Nam & sic in Veneta impressione. Sed & mox legerem ἐφύλαττ' non autem integrè ἐφύλαττεν. Sunt enim hi septem versus Dimetri Anapæstici, sibique similes præter septimum qui Catalecticus est & Coronis. Σκοπιωροῦνται] Speculantur, voce ducta (auctore Hermippo) ἀπὸ τῆς σκοπῆς, potius legam σκοπιᾶς) & θεωρεῖν. Sunt enim σκοπιωροῦντες κατάσκοποι, vel φυλακτικῶς σκοποῦντες ἐκ μετεώρου. Qui etiam simpliciter σκοποὶ dicuntur, vt in illo, ἐγὼ δ' ἐπ' αὐτοῖς σκοπὸς ἵσταμαι. sic duos exploratores & speculatores Iuno apud Callimachū Latonæ erranti collocauerat in Hæmo & Mimante, Martem & Irida, quos vocat Callimachus σκοπιοὺς & φρουροὺς γαίας ἐμπλήσαντας.

* * *

ΣΤΡΟΦΗ ἑτέρα κώλων καὶ στίχων η.

Χο. Ἀλλὰ καὶ νῦν ἐκπόριζε μηχανὴν ὅπως τάχιστα.
Ἕως γὰρ ὦ μελίτιον.
Φι. Διατραγεῖν τοίνυν κράτιστόν ἐστί μοι τὸ δίκτυον.
Ἡ δέ μοι Δίκτυννα συγγνώμην ἔχοι τοῦ δικτύου.
Χο. Ταῦτα μὲν πρὸς ἀνδρός ἐστ' ἄνοντος ἐς σωτηρίαν.
Ἀλλ' ἔπαγε δὴ τὴν γνάθον.

STROPHA altera col. & versuum 8.

CH. Inueni solertiam nunc quam potes citissime
Mellite, nam venit dies.
PH. Præstat ergo vt rete rodam, hoc restat vnicum mihi.
Propter hoc Dictynna rete, ignosce te precor Dea.
CH. Tu quidem tuam salutem conficis quantum pote.
Sed tende gnauiter genam.

ΦΙ. Διατέτρωκται τοῦτό γ'. ἀλλὰ μὴ βοᾶτε μηδαμῶς,
Ἀλλὰ τηρώμεσθ', ὅπως μὴ Βδελυκλέων αἰσθήσεται.

A PH. *Prorſus hæc ſunt roſa, ſed ne quæſo vocem extollite.*
Oppidò quippe eſt cauendum Bdelycleon ne ſenſerit.

Σχόλια. Ἀλλὰ νῦν ἐκπόριζε.] ἡ ἀμοιβαία αὕτη στροφὴ ἔοικεν εἶναι ἀντιστροφὴ τῆς ἄνω ῥηθείσης ὁμοίας στροφῆς. ἀλλ' ἔστιν ἐλλιπής. στίχων γάρ ἐστι καὶ κώλων ὀκτώ. ὧν τὸ α' τροχαϊκὸν τετράμετρον καταληκτικόν. τὸ δεύτερον ἰαμβικὸν δίμετρον ἀκατάληκτον, καὶ τὸ ἕκτον. B τὰ δ' ἄλλα ὅμοια τῷ πρώτῳ. ἐπὶ τῷ τέλει κορωνίς. Ἕως γὰρ ὦ μελίτιον] ὄρθρος γὰρ ὦ προσφιλέστατον μελίτιον. δηλοῦσι γὰρ ὅτι ἡμέρα γέγονεν. Ἡ δέ μοι Δίκτυννα] πρὸς τὴν Ἄρτεμιν τοῦτο. ἐπεὶ ἄγρευτος ἦν. παρὰ δὲ τὸ ὄνομα γελοιάζει. παρὰ γὰρ τὸ δίκτυον ἐπήγαγε τὸ Δίκτυνναν Ἄρτεμιν ἵλεων ἔσεσθαι.

CHRIST. Ἀλλὰ νῦν ἐκπόριζε] Hanc Stropham putat ſcholiaſtes Græcus Amœbeam eſſe, & Antiſtropham ſuperiori Strophæ reſpondentem, ſed mancam & deficientem quia octo tantùm conſtet colis ſiue verſibus. C Quod ego non puto verum eſſe, vel ex eo quod ſextus verſus qui hic Dimeter eſt Iambicus, ſimilis non eſt ſexto alterius Strophæ vbi habes, Τίνα πρόφασιν ἔχων; quem nos diximus ſupra videri nobis irreptitium Gloſſema.

Verum quidem eſt, vt & illic, primum verſum (vt & ſequentes longiores) eſſe Trochaicum Tetrametrum Catalecticum quales amauit Epicharmus, vt ille,

B Νᾶφε, καὶ μέμνασ' ἀπιστεῖν, ταῦτα νεῦρα τῶν φρενῶν:
id eſt,
Sobrius nec credulus ſis, neruus hic prudentiæ eſt.

Cæterùm legendum eſt ὅπως τάχιστ', non item plenè τάχιστα, nam eliditur τὸ α propter vocalem in ſecundo verſu ſequentem. Ἡ δέ μοι Δίκτυννα] Iure irretitus Mineruam vocat ſub nomine Dictynnæ quæ ſic dicta ἀπὸ τῶν δικτύων, nam Venatu gaudet dea.

Σχόλια. Ἀνόντος.] ἀντὶ τοῦ ἀνύοντος τὰ πρὸς σωτηρίαν C καὶ εὑρίσκοντος. τὸ δὲ ἀνόντος γίνεται παρὰ τὸ ἄνω βαρύτερον. οὐ τὸ τρίτον τοῦ παθητικοῦ ἐνεστῶτος, ἄνεται. ὡς τὸ μάλα γὰρ νὺξ ἄνεται. Ἔπαγε τὴν γνάθον] ἀντὶ τοῦ δάκνε τῇ γνάθῳ τὸ δίκτυον. τοῖς δικτύοις ἔπαγε τὴν γνάθον καὶ διάκοπτε αὐτά.

ΣΤΡΟΦΗ ἑτέρα κώλων ή.

ΧΟ. Μηδὲν ὦ τᾶν δέδιθι μηδέν. ὡς ἐγὼ τοῦτόν γ' ἐὰν
Γρύξῃ τι, ποιήσω δακεῖν,
Τὴν καρδίαν
Καὶ τὸν περὶ ψυχῆς δρόμον
Δραμεῖν, ἵν' εἰδῇ μὴ πατεῖν
Τὰ τοῖν θεαῖν ψηφίσματα.
Ἀλλ' ἐξάψας διὰ τῆς θυρίδος τὸ καλῴδιον, εἶτα καθίμα E
Δήσας σαυτὸν, καὶ τὴν ψυχὴν ἐμπλησάμενος Διοπείθους.

D STROPHA *altera verſuum 8.*

CH. *Nil tibi eſt quicquam timendum, hunc nempe ſi fors obſtrepat*
Faxo ſuum cor mordicus
Vt lancinet
Pedemq́; pro vita ſtruat
Vt ſcita Diuarum ſacra
Calcanda non putet ſibi.
E *Sed funiculum appende feneſtræ tenuem, atque reuinctum*
Tete demittas audaci replens animum Diopitha.

Σχόλια. Τὸν περὶ ψυχῆς.] ἤγουν ἀποφυγεῖν σώζοντα τὴν ψυχήν. Ἵν' εἰδῇ μὴ πατεῖν.] καὶ τοῦτο ὡς φιλόδικος. ἐγκλήματα δὲ ἦν ὑβρίζειν τὰ μυστήρια. ἐπειδὴ πάλιν πλείους ἀπέθνησκον, δείκνυσιν ὅτι ὡς οὐ χρὴ τὰ μυστήρια [illegible] οὕτως οὐδὲ ταῦτα ποιεῖν.

CHRIST. Περὶ ψυχῆς δρόμον.] Per curſum certamen intelligo, ſic doctiſſimus Poetarum dixit certare de vita & ſanguine Turni, hoc eſt, περὶ ψυχῆς. Μὴ πατεῖν.] Vt ſuo malo, (inquit) cognoſcat non lædere dearum myſteria, nam velut qui Cereris arcana vulgabant & Proſerpinæ (quas deas innuit) debebantur morti, vel, vt ait Flaccus Lyricus, trabibus naufragis, vel exſecrati & deuoti erant omnibus diis, vt factum eſt de Alcibiade qui G Cereris initia enunciarat teſte Iuſtino, præter Plutarchum. Ita qui decreta & pſephiſmata Themidis & Mineruæ violant (hoc enim eſt πατεῖν) periculum ſubire debent mortis. Hæc ait ſenum chorus in gratiam Philocleonis, quibus mores ſuos oſtendit φιλοδίκους, & Comicus cùm debuiſſet μυστήρια addidit ψηφίσματα.

Σχ. Τὰ τοῖν θεαῖν ψηφίσματα] ἀντὶ τοῦ τὰ μυστήρια εἰπεῖν, ψηφίσματα εἶπεν. ὡς δὲ οὐχ ἧττον περὶ ταῦτα ἢ περὶ ἐκεῖνα ἐσπουδακότα. καθίμα δὲ, ἀποχάλα. Καὶ τὴν ψυχὴν ἐμπλησάμενος.] ὡς παράσημά τι τοῦ Διοπείθους ἔ- F χοντος μανιῶδες ἦν· ὁ Διοπείθης ῥήτωρ. μέμνηται δὲ αὐτοῦ ὁ καὶ παρὰ Φρυνίχῳ.

CHRIST. Διοπείθους.] Videtur furioſum innuere Diopithea qui Rhetor fuit, & fortaſſis is quem Phrynichus induxit in ſcenam his verſibus ἀνὴρ χορεύει καὶ τὰ τοῦ θεοῦ καλά. βούλει Διοπείθη μεταδραμεῖν καὶ τύμπανα. Quin Amipſias eum vt furentem & χρησμολόγον (quod & Ariſtophanes innuit in Auium fabula) deſcribit in Κόννῳ (ſic enim G corrigo locum Scholiaſtæ Ariſtophanici in Auibus qui malè κοινῷ ſcripſit. At in Equitum fabula claudus memoratur, vbi Scholiaſtes ait Niciæ fuiſſe ſodalem, neque ſolùm κυλλὸς, ſed & δωροδόκος. ſed Symmachus ipſum Rhetorem facit verè μανιώδη, vt in Amphictyonis oſtendit Teleclides. De hoc Diopithe tradit Suidas Eum olim legem tuliſſe vt damnas eſſet mortis qui vrbe egreſ-

A ſus in Piræo manſiſſet, Poſtea ipſe Legiſlator cùm ſerius adueniens coactus fuiſſet ibidem conſiſtere, vocatus eſt in ius ab aduerſariis. Hæc narrantur ab Æliano apud collectorem Sudam.

ΣΥΣΤΗΜΑ κατὰ περικοπήν.

Φι. Ἄγε νῦν ἢν αἰσθόμενοι τουτοὶ ζητῶσί μ' ἐκκαλαμᾶσθαι,
Κἀνασπαστὸν ποιεῖν εἴσω τί ποιήσετε; φράζετε νυνί.
Χο. Ἀμυνοῦμέν σοι, τὸν πρινώδη θυμὸν ἅπαντες καλέσαντες.
Ὥστ' οὐ δυνατόν σ' εἴργειν τὰ τοιαῦτα ποιήσομεν ἡμεῖς.
Φι. Δράσω τοίνυν ὑμῖν πίσυνος. καὶ μανθάνετ' ἤν τι πάθω 'γὼ,
Ἀνελόντες καὶ κλαύσαντες, θεῖναί μ' ὑπὸ τοῖσι δρυφάκτοις.
Χο. Οὐδὲν πείσῃ. μηδὲν δείσῃς. ἀλλ' ὦ βέλτιστε καθίει
Σαυτὸν θαῤῥῶν, κἀπευξάμενος τοῖσι πατρῴοισι θεοῖσιν.
Φι. Ὦ Λύκε δέσποτα, γείτων ἥρως. σὺ γὰρ οἷς περ ἐγὼ κεχάρησαι.
Τοῖς δακρύοισι τῶν φευγόντων αἰεὶ καὶ τοῖς ὀλοφυρμοῖς.
Ὤκησας γοῦν ἐπίτηδες ἰὼν ἐνταῦθ' ἵνα ταῦτ' ἀκροῷο.
Κἀβουλήθης μόνος ἡρώων, παρὰ τὸν κλάοντα καθῆσθαι.
Ἐλέησον καὶ σῶσον νυνὶ τὸν σαυτοῦ πλησιόχωρον.
Κοὐ μή ποτέ σου παρὰ τὰς κάννας οὐρήσω, μὴ δ' ἀποπαρδῶ.

SYSTEMA ex congerie vel Pericopa.

B *PH. Age nunc ſi fortè videntes hæc ſerui me euellere quærant*
Retrahantq́; intrò, dicite, quid facturi? quid denique ſperem?
CH. Animum ilignum præſtabimus omnes nos tibi opemq́; feremus.
Ne quis queat hoc prohibere, ita nos videas in rebus agentes.
PH. Ope veſtra fretus id audebo, ſed, fletum, aduertite ſi quid C
Humanitùs acciderit mihi, vt ad ſubſellia me tumuletis.
CH. Non eſt quod tu metuas quidquam, ſed age, ô bone, labere fidens
Adiens votis precibusq́; prius diuos patriósque penates.
PH. O Lupe Domine, ô vicine heros, etenim lamenta reorum
D *Lacrymaq́; iuuant te perpetuò, pariterq́; ea lætificant me,*
Iſtamq́; habitas ideò ſedem, hìc facilem quæ præbeat aurem,
Qui ſolus amas Heroum lacrymantibus adſeſſor adeſſe,
Miſerare tuum Lupe nunc ſaluumq́; velis præſtare propinquum.
Hoc ſi annueris, non deinde tuas mingam ad ſegetes, neq; pedam.
E

Σχόλια. Ἐκκαλαμᾶσθαι.] ἀνασπᾶσθαι, ἀπὸ τῶν τὴν καλάμην τῶν σπερμάτων ἀνασπώντων. ἕνεκα στέγης τῶν οἰκημάτων. ἢ ἀντὶ τοῦ ἀνιμᾶν. ὡς οἱ τοῖς καλάμοις τοὺς ἰχθύας ἀνέλκοντες. τὸν πρινώδη δὲ τὸν σκληρὸν ἀπὸ τοῦ ξύλου τοῦ πρίνου. μανθάνετε δὲ σκοπεῖτε. τὸ δὲ ἤν τι πάθω, ἀντὶ τοῦ ἐὰν συμβῇ με πεσόντα ἀποθανεῖν. Ἀνελόντες καὶ κλαύσαντες.] ἐὰν συμβῇ με πεσόντα ἀποθανεῖν, ἐν τῷ δικαστηρίῳ με θάψατε. δρύφακτοι γὰρ ξύλινοι θώρακες τὰ διαφράγματα. ἢ τὰ περιτειχίσματα. ἢ κιγκλίδες. περιφράγματα. τὰ νῦν ταυλωτὰ καλούμενα. τὰ τῶν οἰκοδομημάτων ἐξέχοντα ξύλα, ἐνταῦθα δὲ τὰ ταυλώματα τοῦ δικαστηρίου. διὰ τὸ ἐκ σανίδων καὶ ξύλων τῶν ἐκ δρυὸς εἶναι κατεσκευασμένα, λέγει δὲ ἀπὸ μέρους τὸ δικαστήριον.

CHR. Ἐκκαλαμᾶσθαι.] Pro ἀνασπᾶσθαι quod eſt extrahere & euellere, ſumpta Metaphora ab iis qui poſt meſſem, ſtipulas ex agris aufferunt, qui calami ſunt vnde caſas, & dura mapalia tegant. Nos Gallo franco idiotiſmo hoc vocamus Chaumer quaſi calamare, & in agro Belſiæ latiſſimo & frumentario, calami illi vicem pręſtant tegularum. Fortaſſis etiam à piſcibus tranſlatio eſt, quos attrahunt piſcatores cum arundine, vel calamo, quaſi ἀνιμᾶν. Καὶ μανθάνετ' ἤν τι πάθω.] Hic τὸ μανθάνειν eſt σκοπεῖν. Nam diſcere ſæpe pro contemplari. Sic diuinus poeta,

Diſce puer virtutem ex me verúmque laborem,
Fortunam ex aliis. ſanè enim fortuna non eſt τῶν διδακτῶν aut μαθητῶν, ſed hoc loco luſit ad verba μαθεῖν & παθεῖν, vt ille qui dixit παθήματα eſſe μαθήματα. Per illud autem πάθος letum intelligere videtur, F Nam & de vetula annoſiore Nicarchus Epigrammatarius dixit in Anthologia, miratus longæuitatem ait, ὥστε με δεσπάζειν, μή τι πέπονθ' Ἀΐδης, quia mors Domini noſtri Seruatoris à Theologis πάθος vocatur. Ipſe, inquit, ſiue Orcus, ſiue Pluto, leto forſan datus eſt quando iſte tam ſenex viuere poteſt, neque eum viſere. Ὑπὸ τοῖσι δρυφάκτοις.] Videte, inquit, vt ſi forſan ex lapſu moriar (dum vobis obtemperare volo) G elatum me & defletum collocetis in foro iudiciali. Nam quum ait δρυφάκτοις quæ ſunt ſepta lignea & tabulata Iudicialia, vel tigna quæ ex ędificiis ſuperextant velut Meniana, quæ κιγκλίδας & καγκελωτὰς vocant, partem accipit pro toto, nempe ſubſellia pro foro. quæ, quia ἐκ δρυὸς ſtructa erant,

propterea δρύφακτα dicta.

Σχ. Ὦ Λύκε δέσποτα] παρὰ τοῖς δικαστηρίοις τὸ τοῦ Λύκου ἱερὸν ἦν ἢ ἡρῷον. ὅθεν φασὶν εἰρῆσθαι, Λύκου δεκάς. ἄλλως. Λύκου ἡρῷον πρὸς τῷ δικαστηρίῳ ἦν. ᾧ ἐμιεῖζον ὅτε δικασταὶ ἦσαν, ἢ παρὰ τοῖς λαχοῦσι τῶν Ἀθηναίων δικάζειν, δικαστικὸν μισθὸν τριώβολον. Παρὰ τὸν κλάοντα καθῆσθαι] ὡς τῶν καταδικασθέντων εὐθὺς παρὰ τὸ ἡρῷον κλαιόντων. εὐφημότερον δὲ λέγουσιν, ἀντὶ τοῦ κλάων καθῆσο. Κάννας] τὰς ψιάθους. λέγεται δὲ καὶ κάννης καὶ κλίνεται τοῦ κάννητος. αἷς ψιάθοις δὲ περιπεφραγμένον τὸ ἡρῷον καὶ ἐστεγασμένον φησὶν οὐ παρὰ κάννας οὐρήσω. τουτέστιν οὐκ ἐνυβρίσω τοῦτο ἡρῷον ἀλλὰ τιμήσω.

CHR. Ὦ Λύκε] Lyci herois effigies quæ & ἡρῷον dicta, ſtabat in foro, vbi tribuebant & partiebãtur ſportulam vel mercedem trioboli iudicibus ſorte electis debitam: atq; inibi decem olim viri vel ſycophantæ conueniebant, vnde prouerbium, Λύκου δεκάς, quod referunt ad decada numerum, ſed fortaſſis quia reſpicit δωροδόκους dicta eſt δεκάς ἀπὸ τοῦ δεκάζειν vel ἀπὸ τοῦ δικάζειν, vt ſint Lyci δίκαι. Παρὰ τὸν κλάοντα] Imò damnati plorantes ſedent ad Heroum, ſed voluit εὐφημότερον, & Lycum ait voluiſſe ſedere iuxta miſeros & mœrentes. Σῶσον νυνὶ] propter metrũ lege σὺ νυνὶ vel puta νυνὶ ſpondæũ eſſe. Παρὰ τὰς κάννας] Quia τὸ ἡρῷον ſepitũ erat cãnis & tegetib. vbi liberè meiere & pedere ſolebãt ipſimet iudices, promittit ſe porrò cautiꝰ acturũ & venerabiliorẽ ſibi fore illã ſedẽ Lyci. κάννη vel κάννα Latinè cãna, ſed & notant Grammatici κάννητα dici à κάννης vnde καννηφόρος, nam κάνης & κάννης eadem.

ΒΔΕΛΥΚΛΕΩΝ, ΟΙΚΕΤΗΣ, ΦΙΛΟΚΛΕΩΝ, ΧΟΡΟΣ.

BDELYCLEON, SERVVS, PHILOCLEON, CHORVS.

BISETVS. Βδελυκλέων φωνῆς τινὸς ἀκούσας τοὺς δούλους ἐξεγείρει, ὅπως τὸν πατέρα ἤδη φεύγοντα ἀνείργωσι, καὶ ἐν ἀκριβεστέρᾳ φυλακῇ κατέχωσι.

Βδ. Ὄντος, ἐγείρου. Οἰ. τί τὸ πρᾶγμ'; Βδ.
ὥσπερ φωνή μέ τις ἐγκεκύκλωται.
Οἰ. Μῶν ὁ γέρων πῃ διαδύεται; Βδ. μὰ Δί' οὐ δῆτ'
ἀλλὰ καθιμᾷ
Αὑτὸν δήσας. Οἰ. ὦ μιαρώτατε, τί ποιεῖς; οὐ μὴ
καταβήσει;
Βδ. Ἀνάβαιν' ἀνύσας κατὰ τὴν ἑτέραν, καὶ ταῖσι
φυλλάσι παῖε.
Ἤν πως πρύμναν ἀνακρούσηται, πληγεὶς ταῖς εἰρεσιώναις.
Οὐ ξυλλήψεσθ' ὁπόσοις δίκαι τῆτες μέλλουσιν ἔσεσθαι;
Φι. Ὦ Σμικυθίων καὶ Τισιάδη καὶ Χρήμων καὶ
Φερέδειπνε.
Πότε δ' εἰ μὴν ἐπαρήξετέ μοι, πρὶν μ' εἴσω
μᾶλλον ἄγεσθαι;

BD. HEus expergiſcere tu. SE. Quid enim?
BD. mihi vox circum accidit aures.
SE. Num fortè ſenex aliquà ſubiens fallit? BD.
Quin ſe ipſe ligatum
Demittere volt. SE. Nequiſſime, quid facis? húc-
ne repentè redibis?
BD. Aſcende aliam in partem, ramisq́; feri fron-
dentibus illum
Si ſic remos inhibere velit, virgis pulſatus ab
illis.
PH. Non fertis opem mihi quotquot in hoc an-
no cauſas habituri?
O Smicuthion & Tiſiade & Chremon & Phe-
redipne.
Prius intrò quàm retrahar? miſero mihi nec ſuc-
currere voltis?

Σχόλια. Ἀνάβαιν' ἀνύσας.] πρὸς οἰκέτην φησὶ διὰ τοῦ ἑτέρου μέρους ἀνάβαινε. Καὶ ταῖσι φυλλάσι.] ἐπεὶ κλάδοις ἀποκαλλωπίζεταί τισι παίειν αὐτὸν τοὺς πρὸ τῆς οἰκίας, διὰ τοῦτο ταῖς εἰρεσιώναις εἶπε. τὸ δὲ πρύμναν κρούσασθαι φασί τινες λέγεσθαι, ὅταν μετακαθίσαντες οἱ ἐρέται, ἐλαύνωσιν ὀπίσω ἐπὶ τὴν πρύμναν, ὅταν εἰς λιμένα εἰσέρχωνται, ἵνα τὴν πρύμναν εἰς γῆν ἔχωσι νεύουσαν, καὶ τὴν πρῷραν ἔξω. ὅπως ἄνευ στροφῆς ἔχῃ εἰς ἔξοδον ἡ ναῦς. τοῦτο οὖν φησι. παῖε αὐτὸν τοῖς κλάδοις, ὅπως ἀνακρούσηται τὴν πρύμναν. τουτέστιν εἰς τοὐπίσω ἀναδράμῃ: ἀνακρούειν γάρ ἐστι τὰς κώπας, τὸ ἐπέχειν τοῦ δρόμου τοῦ εἰς τὸ ἔμπροσθεν τὴν ναῦν. εἰρεσιώναις δὲ ἁπλῶς τοῖς ξηροῖς κλάδοις.

BISETVS. Πρύμναν ἀνακρούσηται.] πρύμναν ἀνακρούειν, καὶ πρύμναν κρούειν, ὡς ἐν τοῖς Θουκυδίδου σχολίοις παραδέδοται, ἐστὶ τὸ κατ' ὀλίγον ἀναχωρεῖν μὴ στρέψαντα τὸ πλοῖον. ὁ γὰρ οὕτως ἀναχωρῶν, ἐπὶ τὴν πρύμναν καταπλατεῖ. τοῦτο δὲ ποιοῦσιν, ἵνα μὴ δόξωσι φανερῶς φεύγειν οὕτω κατ' ὀλίγον ὑπανιόντες. ἢ ἵνα μὴ τὰ νῶτα τοῖς πολεμίοις δόντες ῥᾷον τιτρώσκωνται. ἀλλ' ἐνίοτε, ὡς καὶ νῦν, ταῦτα μεταφορικῶς λέγεται περὶ τῶν ἁπλῶς ἀναχωρούντων, καὶ ἀπό τινος ἐγχειρήσεως ἀφισταμένων.

CHRIST. Πρύμναν ἀνακρούσηται.] Baifius notat ex Liuio & aliis bonis auctoribus, πρύμναν κρούσασθαι eſſe remum inhibere, vel inhibere ſimpliciter, aliquando ῥυμουλκεῖν remulco trahere, hic nihil aliud eſt, quàm nauem repellere in poſticam partem, quòd ſæpè faciunt remiges vt portum appellant, aut oræ alicui applicent, ſcilicet vt puppem habeant terræ propinquam & intra littus, proram autem verſus mare. Hic ergo ait, feri ipſum ramis ſiccis (ſic vocat εἰρεσιώνας) vt retro per ſua veſtigia regrediatur & recurrat. Οὐ ξυλλήψεσθ' ὁπόσοις] Puto hic loqui Philocleonis perſonã, ſed legendum vt conſtet metri ratio, ὁπόσοισι, mox vbi habes, πότε δ' εἰ μὴν ἐπαρήξετε, quoniam deeſt ſyllaba ad metri ſupplementum, lege εἰ μὴν νῦν cũ Venet. edit. Tamen, mentem Comici propius rimanti, videtur mihi potius legendum εἰ μὴ νῦν, Quando, inquit, mihi ſuccurretis, ſi non nunc, priuſquam intro ire magis cogar?

Σχόλια. Ω Σμικυθίων.] τοὺς τοῦ χοροῦ ἐξ ὀνόματος καλεῖ. κολαζόμεσθα δὲ ἀντὶ τοῦ κολαζόμεθα.

Bis. Εἰπέ μοι.] σημείωσαι τὸ εἰπὲ ἑνικὸν μετὰ τῶν πληA θυντικῶν συναπτόμενον. ἔστι καὶ ἄδειαν ποιητικὴν, ὡς τὸ ἄγε, περὶ οὗ ἐν τοῖς ἄνω προείρηται. εἴτε καὶ τὸ μὲν εἰπὲ ὡς πρὸς ἕνα μόνον εἴρηται. τὸ δὲ μέλλομεν, ὡς πρὸς πλείους.

ΣΤΡΟΦΗ κώλων ια.

Χο. Εἰπέ μοι τί μέλλομεν κινεῖν ἐκείνην τὴν χολὴν.
Ἥνπερ ἡνίκ' ἄν τις ἡμῶν ὀργίσῃ τὴν σφηκίαν,
Νῦν ἐκεῖνο νῦν ἐκεῖνο τὸ ὀξύθυμον
Ω κολαζόμεσθα κέντρον ἐντέτατ' ὀξύ.
Ἀλλὰ θοἰμάτια λαβόντες ὡς τάχιστα παιδία
Θεῖτε· καὶ βοᾶτε καὶ Κλέωνι ταῦτ' ἀγγέλλετε.
Καὶ κελεύετ' αὐτὸν ἥκειν,
Ὡς ἐπ' ἄνδρα μισόπολιν
Ὄντα κἀπολούμενον,
Ὅτι τόνδε λόγον εἰσφέρει,
Ὡς χρὴ μὴ δικάζειν δίκας.

STROPHA.

CH. Dic mihi cur ergo bilem nos mouere
B illam piget
Vestra qualis illa vespas cùm quis irritauerit,
Nunc acuta, nunc acuta quis nocentes
Vindicamus, eia tela stricta tendite.
Sed cito pede tunicata pallia ô puelluli
Sumite, ite, & hæc Cleoni nunciate clariter,
Huc venire eum iubete,
Ciuitatis hostis adest
Improbeq́ perditus
C Noua consilia qui inuehit
Causas iudicandas negans.

CHRIST. Κινεῖν ἐκείνην τὴν χολὴν] Sic Latinè dicitur mouere bilem, vt Horat. Sæpè mihi vestri bilem mouere tumultus. Sic dicunt Græci κινεῖν καμάριναν, vt est in versu prouerbiali, μὴ κίνει καμάριναν, ἀκίνητος γὰρ ἀμείνων. Dixit autem hic κολαζόμεσθα pro κολαζόμεθα.

ΒΔΕΛΥΚΛΕΩΝ, ΧΟΡΟΣ, ΞΑΝΘΙΑΣ, ΦΙΛΟΚΛΕΩΝ.

D BDELYCLEON, CHORVS, XANTHIAS, PHILOCLEON.

BISETVS. Ὁ χορὸς τῷ Φιλοκλέωνι βοηθεῖν πειρᾶται. ἀλλὰ Βδελυκλέων τὴν χοροῦ βοήθειαν καὶ λόγοις, καὶ ἔργοις κατὰ δύναμιν κωλύει.

Εἴσθεσις διπλῆς ἀμοιβαίας ἐκ στίχων μη΄.

Βδ. Ὦ 'γαθοὶ τὸ πρᾶγμ' ἀκούσατ' ἀλλὰ μὴ κεκράγατε.
Χο. Νὴ Δί' ἐς τὸν οὐρανόν γ' ὡς τόνδ' οὐ μεθήσομαι.
Βδ. Ταῦτα δῆτ' οὐ δεινὰ καὶ τυραννίς ἐστιν ἐμφανής;
Χο. Ὦ πόλις καὶ Θεώρου θεοσεχθρεία.
Κεἴ τις ἄλλος προέστηκεν ὑμῶν κόλαξ.
Ξαν. Ἡράκλεις. καὶ κέντρ' ἔχουσιν. οὐχ ὁρᾷς ὦ δέσποτα;

BD. Rem boni audite ô viri, sed parcite
E his clamoribus
CH. Imò in æthera vsque clamoribit, hunc non deseram.
BD. Haccine clara est tyrannis, diritásque barbara?
CH. Te voco vrbs ô Theori impietas mera, &
Si quis alter dolosè nobis imperat.
XA. Hercules, & spicula ergo habent, vide sis ô
F here,

Σχόλια. Ὦ 'γαθοὶ τὸ πρᾶγμα.] εἴσθεσις διπλῆς ἀμοιβαίας ἐκ στίχων μη΄. ὧν οἱ πρῶτοι τρεῖς τροχαϊκοὶ τετράμετροι καταληκτικοί. οἱ ἑξῆς δύο ἀντισπαστικοὶ τρίμετροι ἀκατάληκτοι ἐπιμεμιγμένοι ἐπιτρίτοις καὶ διιάμβοις. οἱ ἑξῆς τούτων ὀκτὼ τροχαϊκοὶ τετράμετροι ὅμοιοι τοῖς πρώτοις. οἱ τούτων ἑξῆς β΄ ἀντισπαστικοὶ τρίμετροι ὅμοιοι τοῖς ῥηθεῖσιν. ὁ δεύτερος δὲ τὸν β΄. ἔχει πόδα πεντασύλλαβον. οἱ ἑξῆς δὲ πάντες τροχαϊκοὶ τετράμετροι καταληκτικοὶ ὧν τελευταῖος εἴπερ ἔτυχον τῶν μελῶν Φιλοκλέους βεβρωκότες. ἐπὶ τῷ ἀποθέσθαι [illegible] ἐπὶ δὲ τῷ τέλει διπλῆ ἔξω νενευκυῖα. Ἀλλὰ μὴ κεκ.] ταῦτα, ἵνα ἀποδὺς ὀρχήσηται ὁ χορὸς καὶ ἀπέλθωσιν οἱ παῖδες.

CHRIST. Ὦ 'γαθοὶ τό.] Hic est εἴσθεσις διπλῆς ἀμοιβαίας, versus continens 48. omnes Trochaici Tetrametri Catalectici præter quartum & quintum, decimum quartum & decimum quintum qui Trimetri sunt Antispastici Acatalecti, mixti Epitritis & Diiambis. Sed notandum decimumquintum habere secundum pedem quinque syllabarum. Lego autem pro τόνδ' ἐγὼ οὐ μεθήσομαι, vt versus constet suis pedibus, τόνδε γ' οὐ, sed & malim μεθήσομεν. Quod autem ait, μὴ κεκράγατε in hoc Oeconomiam tabulæ agnoscas, Nam G interea saltaturus pallium ponit Chorus & tacessunt pueri.

Σχόλια. Θεοσεχθρία.] καὶ Ἄρχιππος ἐν Πλούτῳ. οἴμοι τί δρῶ, μὴ [illegible] τί σ' οὐδ' [illegible]. κατὰ μὲν σοὶ ἔφαγε κατέβρυξε τίς ἡ πανουργία τε καὶ θεοσεχθρία. ταῦτα δέ φησιν, ὡς τοῦ Κλέωνος καὶ τοῦ Θεώρου, προεστώτων αὐτῶν ὄντων.

CHR. Θεώρου θεοσεχθρία] Theorus perſtringitur A alibi à noſtro Comico vt periurus & mœchus, olim miſſus ad Sitalcem ab Athenienſib. Hic verò tanquam aſſentator & δημαγωγός, quiq; cũ Cleone præfuerit iudiciis & iudicibus. Meminit huius in Equit. & in Acharnenſib. & infrà in hac fabula. Quòd autem eſſet improbus & nequam, ei θεοσεχθρίαν tribuit. i. odium deorum: vt à καλὸς & ἀγαθὸς dicitur καλοκαγαθία, Sic à θεὸς & ἐχθρὸς, θεοσεχθρία quæ propriè eſt malitioſa impietas, & πανοῦργος ἀσέβεια. Vſus eſt hac voce in Pluto ſuo Archippus, οἴμοι, τί δρῶ, μηδ' ἔδακε (lege ἴδακε) τί σ' ἔδακεν; καὶ μὴν σοῦ ἔφαγε κἀπέθρυξε, τίς ἡ πανουργία τε καὶ θεοσεχθρία;

Βδ. Οἷς γ' ἀπώλεσας Φίλιππον ἐν δίκῃ τοῦ Γοργίου.
Χο. Καὶ σέ γ' αὖθις ἐξολοῦμεν. ἀλλ' ἅπας ἐπίστρεφε
Δεῦρο κἀξείρας τὸ κέντρον, εἶτ' ἐπ' αὐτὸν ἵεσο
Ξυσταλεὶς εὔτακτος, ὀργῆς καὶ μένους ἐμπλήμενος.
Ὡς ἂν εὖ εἰδῇ τὸ λοιπὸν σμῆνος οἷον ὤργισεν.
Ξαν. Τοῦτο μέντοι δεινὸν ἤδη νὴ Δί' εἰ μαχούμεθα.
Ὡς ἔγωγ' αὐτῶν ὁρῶν δέδοικα τὰς ἐγκεντρίδας.
Χο. Ἀλλ' ἀφίει τὸν ἄνδρ'· εἰ δὲ μὴ φήμ' ἐγὼ,
Τὰς χελώνας μακαριεῖν σε τοῦ δέρματος.
Φι. Εἶά νυν γ' ὦ συνδικασταὶ σφῆκες ὀξυκάρδιοι.
Οἱ μὲν, εἰς τὸν πρωκτὸν αὐτῶν εἰσπέτεσθ' ὠργισμένοι.
Οἱ δὲ, τὠφθαλμὼ κύκλῳ κεντεῖτε, οἱ δὲ τοὺς δακτύλους.
Βδ. Ὦ Μίδα, καὶ Φρὺξ, βοηθεῖτε δεῦρο. καὶ Μασυντία.
Καὶ λάβεσθε τουτουί, καὶ μὴ μεθῆσθε μηδενί.
Εἰ δὲ μὴ 'ν πέδαις παχείαις οὐδὲν ἀριστήσετε.
Ὡς ἐγὼ πολλῶν ἀκούσας, οἶδα θρίων τὸν ψόφον.
Χο. Εἰ δὲ μὴ τοῦτον μεθήσεις, ἕν τί σοι παγήσεται.
Φι. Ὦ Κέκροψ ἥρως ἄναξ, τὰ πρὸς ποδῶν Δρακοντίδη.
Περιορᾷς οὕτω μ' ὑπ' ἀνδρῶν βαρβάρων χειρούμενον;

BD. Quis Philippum indicando perdidere Gorgiæ.
B *CH. Nec minus perdemus & te, cuncti adeſte vos ſimul*
Spiculũ diſtringat vniusquisque veſtrum & hunc petat
Cõtrahens & inſtruens ſe, plenus ira & viriũ, vt
Quale concitarit examen ſuo diſcat malo.
XA. Marte ſi nũc dimicandũ dura res, ô Iupiter!
Quippe iam totus tremiſco, horũ intuens aculeos.
CH. Sed virum iſtum remitte, aut ego pro cute
C *Faxo vt optes ſpolium habere teſtudinis.*
PH. Eia nunc fori ſodales, eia veſpæ acerrimæ
Sumite iras, & volantes podicem pars impetat,
Luminum pars pungat orbes, pars manus iam noxias.
BD. O Myda & Phryx & Maſyntia huc opem ferte inſimul
Et prehendite hunc, nec vlli parcite, aut dimittite,
Sin minus, craſſis catenis & tenebrica fame
D *Vos probè vlciſcar, Thriorum plurium audiui ſonum.*
CH. At niſi dimittis iſtum, fixa tela ſenties.
PH. O Cecrops Rex noſter, heros in Draconem deſinens
Mé ne ita hoſtium potitum barbarorũ negligas?

Σχόλια. Ἐν δίκῃ τοῦ Γοργίου.] ἐν τῇ δίκῃ. ἀντὶ τοῦ δικάζοντες. οὗτος δὲ ὁ Γοργίας κωμῳδεῖται ὡς προδότης καὶ βάρβαρος. Σμῆνος οἷον] κυρίως τὸ πλῆθος τῶν μελισσῶν. ἐπιτηδείως δὲ καὶ ἐνταῦθα τοῦτο εἶπεν ὅτι σφηκῶδες τὸ σύστημα τῶν E γερόντων. Τὰς χελώνας] ὅτι μᾶλλον μακαριεῖς τὰς χελώνας τοῦ σοῦ δέρματος. ἐρῇ χελώνης δέρμα ἔχειν ἵνα μὴ τρωθῇ. ὀστώδες γὰρ ἔχουσι δέρμα αἱ χελῶναι ὥστε ἀντέχειν πρὸς τὰς πληγάς.

CHR. Ἐν δίκῃ τοῦ Γοργίου] Gorgias tangitur vt proditor barbarorum partes fouens. Puto itaq; legendum τοῦ Γοργίου vel τῷ, valet autem ἐν τῇ δίκῃ idem ac δικάζοντες, ſed fortaſſis de Philippo quodam innuit Gorgiæ filio. Tamen puto intelligi de Macedonũ Rege, paulò retrò tempora Ariſtophanis. & cõuenienter F pro ætate ſenum iſtorum. Σμῆνος οἷον] Examen apum propriè σμῆνος, & rectè his ſenibus attribuitur, quorum chorus eſt σύστημα σφηκῶδες. Τὰς χελώνας] Ita, inquit, calebunt tibi coſtæ præ verberibus, vt pellem cupias habere teſtudinis, eſt enim oſſea teſtudinum cutis, & apta ictibus accipiẽdis. In hoc verſu vt diximus, ſecũdus pes eſt τετρασύλλαβος. Οἱ δὲ τὠφθαλμὼ] Heret in hoc verſu me- G trica macula quam eluere poſſis ſi legas me cõiectore, κεντεῖτε καὶ τοὺς δακτ. ſed & putarem melius τὼ 'φθαλμὼ κύκλῳ orbes oculorum, niſi intelligas de veſpis circumuolantibus ipſos oculos.

Σχόλια. Ὦ Μίδα καὶ Φρύξ.] ὀνόματα οἰκετῶν. Εἰ δὲ μὴ 'ν πέδαις παχείαις] εἰ δὲ μὴ βοηθήσητε, δέον εἰπεῖν ἐν πέδαις κάμψεσθε. ὁ δὲ ἐπήγαγεν οὐδὲν ἀριστήσετε, ἀντὶ τοῦ δεσμευθέντες, οὐδὲν μέλλετε φαγεῖν. Οἶδα θρίων τὸν ψόφον. ὅτι παρὰ τὴν παροιμίαν, πολλῶν ἐγὼ θρίων ψόφους ἀκήκοα. τὰ γὰρ θρῖα καιόμενα ψοφεῖ. εἴρηται δὲ ἡ παροιμία ἐπὶ τῶν δι' ἀπειλῆς θόρυβον καὶ κόμπον ἐμποιούντων δικαστής. Ὦ Κέκροψ.] ὁ Φιλοκλέων ἑλκόμενος ὑπὸ τῶν οἰκετῶν, τὸν οἰκιστὴν τῆς πόλεως ἐπικαλεῖται. εἰσὶ δὲ οἵ φασι τὸν Κέκροπα διφυᾶ γεγονέναι. καὶ τὰ κάτω ὄφεως ἐσχηκέναι. καὶ διὰ τοῦτο πρὸς τοὔνομα κεχαρίεντισται.

BISETVS. Κέκροψ βασιλεὺς Ἀθηναίων ὅτι πρῶτος ἐν Ἀθήναις τὸν γάμον, καὶ τοῦ γάμου τοὺς καλοὺς νόμους εὗρε, διφυὴς, καὶ τὰ κάτω Δρακοντίδης ἐνο- F μίσθη. ἢ γὰρ τὰ ἄρρενα μετὰ θηλείας, ἵνα μετὰ μιᾶς ἐννόμως ἔζευξεν. ἀλλὰ πρὸ αὐτοῦ θηρίων δίκην ἔζων, καὶ ἀναιδῶς, καὶ ἀνόμως ἐμίγνυντο.

CHRIST. Ὦ Μίδα καὶ Φρύξ.] Seruorum nomina ſic olim impoſita à gentibus vel regibus deuictis, proinde vt vides apud Vitruuium columnas Doricas, Perſicas & Caryatidas figuram habentes fœminarum ex illis nationibus ad memo- G riam perpetuæ ſeruitutis & gloriam victorum qui has ſibi obnoxias reddiderint & fecerint eſſe Atlantes & Telamones in oneribus ferendis. Notandum autem eſt in hoc verſu βοηθεῖτε triſyllabum eſſe & coaleſcere (vt ego quidem iudico, raro tamen exemplo) ο & ι. verſu ſequenti neſcio quo modo malim legere τουτονὶ non τουτουί.

Εἰ δὲ μὴ, πέδαις] Ex Græco Scholiaſte ſuſpicor legendum μὴ ν pro μὴ ἐν. Si, inquit, ſtatim non accurritis huc & ſuccurritis, faciam vt vincti craſſis compedibus nihil omnino habeatis ad edendum. Sic autem Æſchylus Agamemnone, ἀλλ᾽ ὁ δυσφιλὴς σκότῳ (malè κότῳ legebatur ante correctionem Ioſephi Scaligeri) λιμὸς σύνοικος μαλθακόν σφ᾽ ἐπόψεται, vbi σκότῳ pro tenebrico carcere dictum eſt, Et Pacuuius in Duloreſte, (cenſente diuino coniectore eodem Scaligero) dixit tenebrica lacerabo fame clauſum, & fatigans artus torto diſtraham.

A Θρίων τὸν ψόφον.] Hæc folia vt lauri, in ignem poſita crepitant, & locum dedere Prouerbio per hunc ſenarium, πολλῶν ἐγὼ θρίων ψόφους ἀκήκοα, in eos qui interminari ſolent & tumultuari ventoſo & inani conatu. Δρακοντίδη.] Tractus à ſeruis Philocleon, quiritat, & Cecropa vrbis conditorem inclamat qui διφυὴς fuiſſe perhibetur, & pedes in ſerpentem deſinentes habuiſſe. Propterea ludit Ariſtophanes & iocatur in nomine Δρακοντίδου qui & ſerpentis naturam deſignat, & eo tempore
B hoc nomine vocatū reum quēdam antea vidimus.

Οὓς ἐγὼ 'δίδαξα κλάειν τέτταρ᾽ ἐς τὴν χοίνικας;
Χο. Εἶτα δῆτ᾽ οὐ πόλλ᾽ ἔνεστι δεινὰ τῷ γήρᾳ κακά;
Δηλαδὴ καὶ νῦν γε τούτω, τὸν παλαιὸν δεσπότην
Πρὸς βίαν χειροῦσιν. οὐδὲν τῶν πάλαι μεμνημένοι
Διφθερῶν κἀξωμίδων, ἃς οὗτος αὐτοῖς ἠμπόλα.
Καὶ κυνῶν. καὶ τοὺς πόδας χειμῶνος ὄντος ὠφέλει.
Ὥστε μὴ ῥιγῶν γ᾽ ἑκάστοτ᾽. ἀλλὰ τούτοις γ᾽ οὐκ ἔνι
Οὐδ᾽ ἐν ὀφθαλμοῖσιν αἰδὼς τῶν παλαιῶν ἐμβάδων.
Φι. Οὐκ ἀφήσεις οὐδὲ νυνί μ᾽ ὦ κάκιστον θηρίον,
Οὐδ᾽ ἀναμνησθεὶς ὅθ᾽ εὑρὼν τοὺς βότρυς κλέπτοντά σε,
Προσαγαγὼν πρὸς τὴν ἐλάαν, ἐξέδειρ᾽ εὖ κἀνδρικῶς.
Ὥστε σε ζηλωτὸν εἶναι; σὺ δ᾽ ἀχάριστος ἦσθ᾽ ἄρα;
Ἀλλ᾽ ἄνες με καὶ σὺ καὶ σὺ, πρὶν τὸν υἱὸν ἐκδραμεῖν.
Χο. Ἀλλὰ τούτων μὲν τάχ᾽ ἡμῖν δώσετον καλὴν δίκην.
Οὐκέτ᾽ ἐς μακράν. ἵν᾽ εἰδῆθ᾽ οἷός ἐστ᾽ ἀνδρῶν τρόπος.
Ὀξυθύμων. καὶ δικαίων. καὶ βλεπόντων κάρδαμα.
Βδ. Παῖε. παῖ᾽ ὦ Ξανθία τοὺς σφῆκας ἀπὸ τῆς οἰκίας.
Ξαν. Ἀλλὰ δρῶ τοῦτ᾽ ἀλλὰ καὶ σὺ τῦφε πολλῷ τῷ καπνῷ.

Quos ego in chœnice luctus inſtruebam ad quattuor.
CH. Heu ſenectus quanta ſecum quotq́ fert incommoda
Vel vir iſte ſat probarit, quem ſenilem ſerui herum
Vi prehendunt, mente eorum priſca fluxit gra-
C *tia*
Pænularum, pelliumq́ præſtinans quas his dedit
Pileosq́ indulſit, & dum dura hiems ſonit pedes
Ne rigor tentaret acris, ſed pudore lumina
Caſſa ſunt: ſocciq́ prorſus exciderunt priſtini.
PH. Túne iam miſſurus es me? dic bipes nequiſſime
D *Nec recordaris quot vuas te clepentem repperi*
Atq́ agreſti vinctum oliuæ verberaui fortiter,
Vt propè eſſes inuidendus: ꝓpter hac ingratus es,
Sed priuſquam natus adſit, mitte tu me, tuq́ me.
CH. Propter hæc mox haurietis ſplendidè pœnas graues,
Vt ſciatis qualibus ſint præditi iſti moribus
E *Acriter iuſti, ſenesq́ qui vident naſturtia.*
BD. Xanthia feri feri inquam, pelle veſpas è domo.
XA. Hoc ago ipſum, ſed tu adure plurimum fumum excitans.

Σχ. Οὓς ἐγὼ 'δίδαξα] μικρὸν τοῦτο παροιμιακόν. ἀντὶ τοῦ εἰπεῖν πέττειν καὶ διαρτίζειν, κλάειν εἶπεν. Ες τὴν χοίνικα] ὅτι καὶ εἰς τὴν χοίνικα τέσσαρες μεγάλοι ἄρτοι γίνονται. μικροὶ δὲ η᾽. δι᾽ ὧν δὲ αὐτοὺς ὑπομιμνήσκει παλαιᾶς εὐεργεσίας διὰ τούτων αὐτοὺς ὡς μαστιγίας καὶ ἀνδραποδώδεις ἐλέγχει. οὐ γὰρ μόνον τὸ μέτρον, ἀλλὰ καὶ τὰς πέδας σημαίνει τὸ ὄνομα.

BISETVS. Πόλλ᾽ ἔνεστι δεινὰ] Ἀντιφάνης ὁ Καρύστιος περὶ τῶν τοῦ γήρως κακῶν ταῦτα λέγει, ἃ καὶ γλυκύτατα, καὶ ἀξιολογώτατα.

Πρὸς γὰρ τὸ γῆρας, ὥσπερ ἐργαστήριον,
Ἅπαντα τἀνθρώπεια προσφοιτᾷ κακά. καὶ
Τὸ γῆρας ὥσπερ βωμός ἐστι κακῶν.
Πάντ᾽ ἔστ᾽ ἰδεῖν εἰς τοῦτο καταπεφευγότα.

CHR. 'Δίδαξα κλάειν] Voluerat non κλάειν, ſed πέττειν & διαρτίζειν, Tamen ambigua ſignificatio τῆς χοίνικος qua & notantur pedicæ & menſura ſextarij, facit vt non malè exiſtimem ſeruis exprobrari vetera beneficia tanquam ingratis, vt hinc eos μαστιγίας & ἀνδραποδώδεις ſignificet.

Porrò in Chœnice menſura quatuor magni panes pinſebantur, octo parui. Fortaſſis autem hęc verba οὓς ἐγὼ 'δίδαξα Prouerbium fuit, Quos, in-
F quit, docui farinas pinſere & coquere. Mox verò poſt κακὰ diſtinguo cum interrogatione & lego δῆλα δή. Atticè pro δῆλον.

Σχόλια. Κἀξωμίδων.] ἱμάτια δουλικὰ καὶ ἑτερομάσχαλα. Καὶ κυνῶν;] ταῖς κυνέαις περικεφαλαίαις πρὸς τὸν ὄμβρον ἐχρῶντο. καὶ ἐν Νεφέλαις ὁ πρεσβύτης τὸν ὄμβρον φοβούμενος. τὸ δεῖ με κυνῆν οἴκοθεν ἐλθεῖν ἐμὲ τὸν κακοδαίμον᾽ ἔχοντα. Ὥστε μὴ ῥιγῶν.] ἀντὶ τοῦ ῥιγοῦν. δῆλον δὲ τοῦτο κατακρατῆσαν παρ᾽ Ἀθη-
G νοῖς. Τοὺς βότρυς κλέπτοντα.] ὡς παλαιῶν ἀναμιμνήσκων αὐτοῦ εὐεργεσιῶν, παρὰ τὴν ὑπόνοιαν, αἰκίας τὰς αὐτοῦ γινομένας λέγει, δεικνὺς καὶ ἐν τούτῳ τὸ σκληρὸν αὐτοῦ. Ἀλλὰ τούτων μέν.] ἀντὶ τοῦ ὑπὲρ τούτων. ὁ δυϊκῶς χωρὶς τοῦ ν ἀντὶ τοῦ οὗτοι. Κάρδαμα] ἤγουν δριμύτατα. τοιαῦτα γὰρ τὰ κάρδαμα. τῦφε δὲ καίων δίωκε. ὁ γὰρ καπνὸς διώκει τὰς μελίσσας καὶ τοὺς σφῆκας.

CHRIST. Καὶ κυνᾶς.] Ruſtici galeri vel petaſi, quales Mercurius ferre ſolet ex canina olim pelle fiebant, & iis vtebantur ad defendendam pluuiæ iniuriam, vnde in Nubibus Senex ille imbrem metuens ait, τὸ δὲ μὴ κυνῆν οἴκοθεν ἐλθεῖν ἐμὲ τὸν κακοδαίμον' ἔχοντα. Dixit autem ῥιγῶν pro ῥιγοῦν Dorico more & Atticis vſitato. Ἀλλὰ τούτων μὲν] Pro ὑπὲρ τούτων, vel τούτω in duali legendum vt reſpondeat ad δώσετον. Βλεπόντων κάρδαμα.] Id eſt, δριμύτατα, acerrimè videntium, nihil enim acrius naſturtio quod à tormento narium dictum, & teſtatur Plinius, & Virgilius oſtendit in Moreto, Quæque trahunt acri vultus naſturtia morſu. Prouerbium habes apud Heſychium, ſed deeſt explicatio. Etymon cenſent quidam quaſi κάρη δάμνον, quia tentet caput ſua acrimonia, & torpori addicat, alij ἀπὸ τῆς καρδίας, vnde ſtolidi & ſegnes κάρδαμον ἐσθίειν iubentur vt ſint acriores, Quod mirari me facit de torpore. Dioſcorides erucæ ſimile

A facit, & propterea τὰ ἀφροδίσια παρορμᾶν ſcribit, Contrà cenſet Plinius, cui ſuccinit Caſſianus in Geoponicis lib. 2. cap. 27. ait enim τὸ κάρδαμον συνουσίας ἐφεκτικόν. Sanè cùm vim habet attractiuam, non mirum ſi officia naturæ inhibeat, ſunt enim τὰ κάρδαμα ἐπισχετικὰ τῶν οὔρων καὶ τῶν πτυσμάτων. Itaque pueri Perſarum pro obſoniis aſſueſcebant Cardamis quia apud ipſos turpe erat B palàm mingere, mungere, ſpuere, vt ſcribit Xenophon libro primo τῶν Κύρου πράξεων, hunc enim titulum malo (quando inuenitur etiam in vetuſtis codicibus) quàm Κύρου παιδείας, plenior enim imò verior videtur. Nicander καρδαμίδα dixit prò Cardamo. Τύφε πολλῷ τῷ καπνῷ.] Apes enim & veſpæ fumo & ſuffitu exagitantur, vt dixit Maro,

--Fumos prętende ſequaces,

C hoc enim eſt καπνῷ διώκειν vel ἀποσοβεῖν, Cęterum σοῦσθε verbum abigeum, vt ſupra σοῦ σοῦ.

Σω. Οὐχὶ σοῦσθ' ἐς κόρακας, οὐκ ἄπιτε; παῖε τῷ
ξύλῳ.
Ξαν. Καὶ σὺ προσθεὶς Αἰσχίνην ἔντυφε τὸν Σελλαρτίου.
Ἆρ' ἐμέλλομέν ποθ' ὑμᾶς ἀποσοβήσειν τῷ χρόνῳ.
Χο. Ἀλλὰ μὰ Δί' οὐ ῥᾳδίως οὕτως ἂν αὐτοὺς διέφυγες,
D Εἴπερ ἔτυχον τῶν μελέων Φιλοκλέους βεβρωκότες.
Ημι. Ἆρα δῆτ' οὐκ αὐτὰ δῆλα.
Τοῖς πένησιν ἡ τυραννίς,
Ὡς λάθρα γ' ἐλάνθαν' ὑπιοῦσά με,
Εἰ σύ γ' ὦ πονωπόνηρε καὶ κομηταμυνία,
Τῶν νόμων ἡμᾶς ἀπείργεις ὧν ἔθηκεν ἡ πόλις.
Οὔτε τιν' ἔχων πρόφασιν,
Οὔτε λόγον εὐτράπελον.
Αὐτὸς ἄρχων μόνος.
E Βδε. Ἔσθ' ὅπως ἄνευ μάχης καὶ τῆς κατοξείας βοῆς,

SOS. Non abitis in malam crucem? euge age, & ligno feri.
XA. Quin & addens Æſchinem fumum vre Selli filium.
Nempe veſtri nos manebat exigendi gloria.
CH. Si Philoclis dura forſan eſitaſſent carmina
Per deos non ſic poteſſes nunc eos euadere.
SEMI. Nonne clarè iam patet quàm
Pauperes premat Tyrannis
Clàm ſe inſinuans ſubit & imminet:
Si quidem ô ſceleſte, detrite & ſuperbe Amynia
Nos abarces legibus quas noſtra fixit ciuitas
Idq́; neq; cauſam aliquam
Verba neq; vinnula habens:
Solus ipſe imperans.
BD. An licebit abſq; pugna pragrauique prælio.

Σχόλια. Σοῦσθε.] ὁρμᾶσθε πορεύεσθε. Καὶ σὺ προσθεὶς Αἰσχίνην] ἀντὶ τοῦ καπνὸν εἰπεῖν ἢ πῦρ, Αἰσχίνην εἶπεν. ἐπεὶ καπνὸς ἐκαλεῖτο. ἄλλως. παίζει παρὰ τὸ Σέλλου Αἰσχίνην, καπνώδη διὰ τὴν ἀλαζονείαν. ἀντὶ δὲ τοῦ εἰπεῖν Σέλλου ἔπαιξεν ἐπεκτείνας Σελαρτίου. ἵνα πάλιν ὡς καπνὸν κωμῳδήσῃ καὶ ψευδόπλουτον. παρὰ τὸ σέλας. ὁ γὰρ καπνὸς, τοῦ σέλαος γέννημα. Τῶν μελέων Φιλοκλέους βεβρωκότες] τοῖς τοῦ Φιλοκλέους ἀγρίου ὄντος ἐν τῇ μελοποιΐᾳ. ὁ Σοφοκλῆς γὰρ ἡδύς, διὸ καὶ μέλιττα ἐκαλεῖτο. ἔπαιξεν οὖν εἰπεῖν ἐσθίειν. εἴπερ τὴν πικρίαν αὐτοῦ καὶ τὴν σκληρότητα ἔγνων. οὐκ ἂν αὐτοὺς ῥᾳδίως διέφυγες ὡς τοῦ Φιλοκλέωνος ὄντος σκληροῦ σφόδρα καὶ δριμυτάτου.

CHR. Τὸν Σελαρτίου] Quum debuiſſet ignem vel fumum dicere, dixit Æſchinem Selli filium qui vt ſuprà notauimus, fumus dictus eſt ob ψευδαλαζονείαν. Luſit autem facetè ad Selliadem quum ait Σελαρτίου, quia σέλας flamma eſt, & fumus à flāma. Φιλοκλέους βεβρωκότες] Hic eſt vltimus verſus τῆς ἐκθέσεως quā diximus 48. verſib. conſtantem. Salsè aūt inuehitur in Philoclē poetam, vt arbitror, Comicū, dura & aſpera vocās ipſius carmina, Non me latet duos fuiſſe Tragicos vt in Auib. notat ſcholiaſt. cū de Philòcle Tragico qui poſt Sophoclem Tereū vel Epopa ſcripſit in Tetralogia Pandionide, ſed quum idē Gloſſograph' dicat de Tragico eū οὐδαμῶς κεκωμῳδῆσθαι, facilè adducor vt ad Comicū hęc referā qui Philopeithis filius fuit, ex Æſchuli ſorore qui Ἀλμίων dictus, quia aſper & amarus erat, eſt autem ἅλμη, πικρία. Hęc ſanè expetere videntur in hunc Philoclem neq; aliter cenſeam.

F Σχ. Οὐκ αὐτὰ δῆλα] ἐν αὐτῇ φησὶν ἡ τυραννὶς ἀποδηλώσας κατὰ τοῦ δήμου ἐστὶ καὶ καθ' ἡμῶν. Πονωπόνηρε.] ὦ ἀσκήσει καὶ μελέτῃ πεπονηρευμένε, τῆς τυραννίδος. τὸ δὲ κομηταμυνία συνέθηκεν, παρὰ τὸ κομᾶν ὅ ἐστι φρονεῖν μέγα. ἐκ δὲ τούτου δηλοῖ τὸ Λακωνίζειν, παρόσον μέγα ἐφρόνουν οἱ Λάκωνες εἰς ἀνδρείαν. καὶ παρὰ τὸν Ἀμυνίαν, ὃς διεβάλλετο ὡς μισόδημος. ἀμφότερα οὖν τὰ τῆς συνθέσεως, εἰς οὐδὲν τείνει, ἢ ὡς ἐναντίον ὄντα τῆς πόλεως καὶ τύραννον. Λόγον εὐτράπελον] ἀπολογίαν τινὰ ἐπιεικῆ καὶ εὖ τετραμμένην. G Αὐτὸς ἄρχων] προκατάρχων τῆς τυραννίδος μόνος. κατοξείας δὲ σφοδρᾶς καὶ ὀξείας.

CHRIST. Οὐκ αὐτὰ δῆλα.] Cum interrogatione hæc legenda, Malè autem videtur Scholiaſtes referre αὐτὰ δῆλα ad τυραννὶς, malè inquam, nam primus hic verſus, cum ſecundo Dimeter eſt Trochaicus. Πονωπόνηρε.]

A Hoc etiam verbum, ni fallor, exſtat in Luſiſtrata, vbi nos aliquid notauimus, valet autem hic ἐν ἀσκήσει καὶ μελέτῃ τῆς τυραννίδος πεπονημένον. At κομηταμυνία vox eſt compoſita à κομᾶν quod eſt μέγα φρονεῖν & proinde Λακωνίζειν, (nam Lacones gloriabantur de Fortitudine) & ab Amynia qui notus erat oſor populi. Epitheton vtrumque nihil aliud innuit, quàm patriæ inimicum & tyrannum. Cæterùm κόμης eſt etiam ὁ λαοῦ ἄρχων Latina, vt reor, originatione, quę Comites regulos vocat. B Λόγον εὐτράπελον] Comici hoc nomine δεξιὸν vocant (& A Comicus hic noſter celebris eſt δεξιότητος ἕνεκα ἐν λόγοις & προσώποις, quod tamen negat Plutarchus) & hominem natura factum ad ἀρέσκειαν, imò natum rebus agendis hic ſanè [illegible] εὔστροφον, & πιθανὴν ἀπολογίαν. Sæpè pro ſcurra & faceto μιμολόγῳ vſurpatur. & apud M. Tullium pro vrbanitate εὐτραπελίαν agnoſcas. Nos Gallo-franco idiotiſmo, dicimus vn plaiſant. Hoc nomine dives vocatur apud Horatium in ſermonibus, ſed forB taſſis ab εὐτραπελίᾳ hoc ille nomen ſibi pepererat.

Ἐς λόγους ἔλθοιμεν ἀλλήλοισι καὶ διαλλα-
γάς;
Χο. Σοὶ λόγους ὦ μισόδημε.
Καὶ μοναρχίας ἐραστά.
Καὶ ξυνὼν Βρασίδᾳ· καὶ φορῶν
Κράσπεδα στεμμάτων, τήν θ' ὑ-
Πήνην ἄκουρον τρέφων;
Βδ. Νὴ Δί' ἦ μοι κρεῖττον ἐκστῆναι τὸ παράπαν
τοῦ πατρὸς
Μᾶλλον, ἢ κακοῖς τοσούτοις ναυμαχεῖν ὁσημέ-
ραι.
Χο. Οὐδὲ μήν γ' οὐδ' ἐν σελίνῳ σοὔστιν, οὐδ' ἐν
πηγάνῳ.

Dicere hic cauſſam & ferire orationis fœde-
ra?
CH. *Túne dicas plebis oſor*
Et Monarchiæ cupitor?
Qui colis Braſidam, qui geris
Fimbrias vellerum & barbæ
C *Permiſſam alis manticam?*
BD. *Præſtat expeditque prorſus vt parentem de-*
ſeram
Quàm dies noctesq; tantis vt miſer verſer ma-
lis.
CH. *Nec apium rutamq; adhuc tu tangis hor-*
torum ambitus,

Σχόλια. Καὶ ξυνὼν Βρασίδᾳ.] ἀντὶ τοῦ Λακωνίζων. ὅτι οἱ Λακωνίζοντες τοιαῦτα ἐπετήδευον, ὥστε μακρὰ τὰ κράσπεδα φορεῖν. ὁ δὲ τοὺς κρωσσούς φασὶν εἶναι. οὗ τὸ λεγόμενόν ἐστιν ὡς Λακωνίζων. καὶ Βρασίδας γὰρ στρατηγὸς Λακεδαιμονίων. ἐκ στεμμάτων δὲ ἀντὶ τοῦ ἐξ ἐρίων, οὐχ ἱμάτια δὲ, ἀλλὰ κράσπεδα στεμμάτων. τοιαῦτα γὰρ φοροῦσιν οἱ Λάκωνες.

BISETVS. Τὴν ὑπήνην ἄκουρον τρέφειν] καὶ γὰρ κατὰ τὸν Φωκυλίδην τὸ τὴν κόμην, καὶ τρίχας τρέφειν τοῖς ἀνδράσιν οὐ καλόν.

Μὴ μὲν ἐπ' ἄρσενι παιδὶ τρέφειν χαίτην πλοκαμῖ-
δος
Μὴ κορυφὴν πλέξῃς, μηδ' ἄμματα λοξὰ κορύμ-
βων.
Ἄρσεσιν οὐκ ἐπέοικε κόμη, χλιδαῖς δὲ γυναιξίν.

Ὑπήνην δὲ κυρίως καλοῦσιν, ὡς φησὶν Εὐστάθιος, τοῦ πώγωνος τὰς κάτω τρίχας, μύστακας δὲ, τὰς ἄνω χείλους τρίχας. πολλάκις μέντοι συνεκδοχικῶς τὸ μέρος ἀντὶ τοῦ ὅλου λαμβάνεται.

CHRIST. Καὶ ξυνὼν Βρασίδᾳ.] Id eſt, Λακωνίζων, Nam Braſidas fuit Lacedæmoniorum Imperator fortiſſimus cuius mater egregia matrona cùm fortiter ipſius occaſum accepiſſet, memorabile dictum extulit, quod recenſet Plutarchus in Apophthegmatis Laconum. Dux ille in bello Peloponneſiaco occubuit, cum Cleone Athenienſium duce, ita vt mutua ambo occidione occiderent. Eum Braſidam, alterum Græciæ piſtillum vocat hic Comicus in Irene, non alia ratione, niſi quia paci aduerſabatur. Cauſam cum elogio refert Thucydides διὰ τὸ εὐτυχεῖν καὶ τιμᾶσθαι ἐκ τοῦ πολεμεῖν. Multi enim bello nobiles & clari euaſerunt, qui ſi pacem quæſiuiſſent, ignoti fuiſſent, ſed illa ſæpè φιλοτιμία & ducibus & ciuibus fraudi fuit, Teſtis Annibal qui cladibus Romanis ſæpè clarus victor, laudem & decus ad tempus ſibi forſan parauit, tandem, pacem petere coactus à Scipione, non vltrà æſtimatus eſt, & patriæ CarD thagini periculum imò excidium parauit. Κράσπεδα στεμμάτων.] Fimbriæ ſunt ex lana; Nam στέφειν vnde στέμματα eſt colum nubere (vt notauit iamdudum diuinus Conjector) ſic vſurpat Euripides in Oreſta; Ita velamina vel vellimina vocat Varro quæ in colu ſunt; vt dubium mihi de etymo ſit ne à velando an à vellendo. στεμμάτων nomen poſtea latius diffuſum, & Latini ex eo ſtemmata, dixerunt titulos & inſignia nobilitatis.

E Τὴν δ' ὑπήνην ἄκουρον.] Barba & coma promiſſa gaudebant Lacones. Hoc fuit vetus Lycurgi Nomothetæ inſtitutum, qui etiam, vt ait Xenophon, viris κομᾶν permiſit quò maiores, liberiores & formidabiliores apparerent hoſtibus. Eius Legiſlatoris hoc dictum recenſet Plutarchus in Apophthegmatis Laconum, Ideò Spartiatas comam producere & colere, quia formoſos deceat, deformes, vt metuantur faciat. Rectéque reſpondit Lacon rogatus, quare comam & barbam ſic colat, F vt cùm canos videbo, nihil indignum illis faciá. Similiter Nicander Lacedæmonius eadem de re interrogatus, Quia, inquit, decor ille & ornatus virorum eſt proprius, & natiuus, nullóque ſumptu coli poteſt.

Σχόλια. Ναυμαχεῖν.] ἴσον εἰπεῖν μάχεσθαι. Οὐδὲ μήν γ' οὐδ' ἐν σελίνῳ.] παροιμία ἐπὶ τῶν μηδὲ τὸ ἐλάχιστον διηνυκότων εἰς ἐπίδοσιν. μετενήνεκται δὲ ἀπὸ τῶν κήπων. ἐν γὰρ τοῖς λεγομένοις πρασιαῖς τὰ σέλινα καὶ πήγανα κατεφύτευον. βούλεται οὖν λέγειν, ὅτι G οὐδὲ ἀρχὴν ἔχεις τοῦ πράγματος. καθάπερ οἱ ἐν τοῖς κήποις εἰσιόντες, ἐν τοῖς σελίνοις εἰσίν. ἄλλως. ἀντὶ τοῦ ἐν γυμνικῷ ἀγῶνι. ἤγουν ὡς ἐν παιδιᾷ. πρὸς ὃ τὰ βρέφη γεννηθέντα, εὐθὺς ἐν σελίνοις ἐτίθεσαν. τὸ δὲ πήγανον εἶπεν, ἐπεὶ καὶ σέλινον προσέταξεν. ὅθεν καὶ παροιμία. οὐδ' ἐν σελίνοις εἰσί. φησὶν οὖν ὅτι οὔπω σοι οὐδὲ ἀρχὴ γέγονε τῶν παρ' ἡμῖν ἐσομένων.

CHR.

CHRIST. Οὐδ' ἐν σελίνῳ πού 'στιν.] Prouerbium οὐδ' ἐν σελίνοις dictum in eos qui ne minimum quidem proceſſerũt in opere quod aggreſſi fuerint, tranſlatum ab hortis, in quorum ambitu & ingreſſu (πρόκηποι vocãtur illi ambitus) apiũ & rutam ſerere ſolebant. Alij ad apium referunt A gymnici agonis, nam apio imponebant recens natos infantes, quaſi vt rudimentis erudiantur certaminis in ludicro agone poſtea obeundi. Legendum autem puto πού 'στιν non που, vt ſit Nondum principium habes inſtituti operis.

Τοῦτο γὰρ παρεμβαλοῦμεν τῶν τριχοινίκων ἐπῶν.
Ἀλλὰ νῦν μὲν οὐδὲν ἀλγεῖς. ἀλλ' ὅταν ξυνήγορος
Ταὐτὰ ταῦτά σου καταντλῇ. καὶ ξυνωμότας καλῇ.
Βδε. Ἆρά γ' ἂν πρὸς τῶν θεῶν ὑμεῖς ἀπαλλαχθεῖτέ μοι;
Η δέδοκταί μοι δέρειν καὶ δέρεσθαι δι' ἡμέρας.
Χο. Οὐδέποτέ γ' οὐχ ἕως ἄν τί μου λοιπὸν ᾖ.
Ος τις ἡμῶν ἐπὶ τυραννίδ' ἐστάλης.
Βδε. Ως ἅπανθ' ὑμῖν τυραννίς ἐστι καὶ ξυνωμόται.
Ην τε μεῖζον ἤν τ' ἔλαττον πρᾶγμά τις κατηγορῇ.
Ης ἐγὼ οὐκ ἤκουσα τοὔνομ' οὐδὲ πεντήκοντ' ἐτῶν.
Νῦν δὲ πολλῷ τοῦ ταρίχους ἐστὶν ἀξιωτέρα.
Ωστε καὶ δὴ τοὔνομ' αὐτῆς ἐν ἀγορᾷ κυλίνδεται.
Ην μὲν ὠνῆταί τις ὀρφῶς, μεμβράδας δὲ μὴ θέλῃ,
Εὐθέως εἴρηχ' ὁ πωλῶν πλησίον τὰς μεμβράδας.
Οὗτος ὀψωνεῖν ἔοικ' ἄνθρωπος ἐπὶ τυραννίδι.
Ην δὲ γήτειον προσαιτῇ ταῖς ἀφύαις ἥδυσμά τι,
Η λαχανόπωλις παραβλέψασα φησὶ θατέρῳ,
Εἰπέ μοι, γήτειον αἰτεῖς; πότερον ἐπὶ τυραννίδι,
Η νομίζεις τὰς Ἀθήνας σοὶ φέρειν ἡδύσματα;
Ξαν. Κἀμέ γ' ἡ πόρνη χθὲς εἰσελθόντα τῆς μεσημβρίας,
Οτι κελητίσαι 'κέλευον, ὀξυθυμηθεῖσά μοι,
Ηρετ' εἰ τὴν Ἱππίου καθίσταμαι τυραννίδα.

(Vt ſit hac inſerta ſumpta ex verſibus viliſſimis)
B *Nunc dolor te nullus angit, verùm vbi cauſam hanc aget*
Rhetor, accuſans quod audes, & vocabit conſcios.
BDE. Cælites obteſtor, eſtiſne hinc ituri vos procul?
An die videtur iſta, verbera & dare & pati?
CH. Nullus abeo, dum ſtat aliqua pars mei.
Quando ades nobis tyrannidem occupans.
C *B D. Nempe vobis eſt tyrannis atque coniuratio*
Siue paruam ſiue magnam rem quis accuſauerit,
Quinque ſed denis ab annis nomen hoc non audij
Vilius nunc indicatur qualibet ſalſugine.
Namque nomen hoc frequens eſt in foro venalium
D *Si quis empſitabit Orphos, nolit autem membradas*
Illicò qui vendit illas proximè ſtans inquiet,
Iſte homo videtur obſonare pro tyrannide:
Sectile at porrum petenti (is in apuis gratus ſapor)
Indicatrix dicet olerum torua ocellis intuens,
Dic mihi, porrúmne poſcis? num paras tyrannidem? E
An gula vrbs tibi iſta ferret dulcia iritamina?
X A N. Quin heri in meridie me, proſeda intrantem lupa
Quòd ſedere equo iubebam ſingulari ſe, furens
Sic rogauit. Hippiane aſcendis in tyrannidem?

Σχόλια. Τῶν τριχοινίκων ἐπῶν] ἀντὶ τοῦ τῶν εὐτελῶν. τὰ τοιαῦτα γὰρ περὶ τὰς φωνὰς παίζει. φορτικοῦ ὄντος, ἐν οἷς μάλιστα τὸν ποιητὴν σκώπτουσιν Ἀρχίππον. ἄλλως. ἀντὶ τοῦ εὐτελῶν στίχων. τοῦτο δέ φησιν, ἐπεὶ ἐξ εὐτελοῦς παροιμίας ἤρξατο τῆς τῶν κήπων. τριχοινίκων οὖν ἀντὶ τοῦ τριῶν χοινίκων ἀξίων. ξυνήγορος δὲ ῥήτωρ. καταντλῇ δὲ καταχέῃ. κατηγορῇ. Καὶ ξυνωμότας] ὡς αὐτῶν συνεχῶς λεγόντων, ὅτι ταῦτα τυραννίς ἐστι καὶ ξυνωμοσία, οὐδὲν ἄλλο φησὶ μεμελέτηται ὑμῖν ἢ ταῦτα. δέρεσθαι δὲ τὸ δέρειν ἐπὶ τοῦ τύπτεσθαι. Ἕως ἄν τί μου.] ἀντὶ τοῦ ἕως ἂν λείψανόν μου ὑπολείπηται. Πεντήκοντ' ἐτῶν.] ἀντὶ τοῦ εἰς πεντηκοστὸν ἔτος ἐκ πολλοῦ χρόνου οὐκ ᾔδειν τὸ ὄνομα τῆς τυραννίδος. Ἀξιωτέρα] ὠνιωτέρα ἐν ἀγορᾷ εἰθισμένων λέγεσθαι. κυλίνδεται] ἢ περιφέρεται. Ὀρφῶς] ἐν τοῖς πλείστοις ὀρφῶς. ἐν τισὶ δὲ ὀρφώς. μήποτε δὲ καὶ τὸ ἑνικὸν τοῦ ἰχθύος οὕτως ἔλεγον, ὀρφὼς ὡς λαγὼς καὶ ταώς. μεμβράδας δὲ εἶδος ἀφύας. Ἥδυσμά τι.] πρὸς τὸ γήτειον. ὅτι ἥδυσμά ἐστιν, οὐχ ὡς ἔν τισιν ἀναγράφουσι τὴν λέξιν ἀνθ' ἑτέρου τι F ὅμοιον. ἐν Ἱππεῦσι δὲ εἴρηται περὶ αὐτοῦ. ἔστι γὰρ εἶδος βοτάνης πρασοειδὲς πράσῳ. Παραβλέψασά φησι.] ἑτέρῳ ὀφθαλμῷ αὐτόν φησι χαλεπῶς ὑποβλεψαμένη τινί, τοῦτ' ἐστὶ τὸ φαγεῖν, ὡς οὐκ ἄξιον ἡγουμένη τὸν τυχόντα φαγεῖν γήτειον. Η νομίζεις τὰς Ἀθήνας.] φησὶν ὅτι διὰ σὲ φύουσιν αἱ Ἀθῆναι ἡδύσματα.

CHRIST. Τῶν τριχοινίκων ἐπῶν] Vilia & inepte deridet poetarum carmina, præcipuè Archippi qui fortaſſis prouerbium illud de apio & ruta extulerat, quod εὐτελὲς cẽſet & dignum tribus chœnicibus. Puto autem per parentheſin ſcribendum hunc verſum τοῦτο γὰρ παρεμβαλοῦμεν, &c. & quaſi dicere Nam hanc quaſi inſertam dabimus ex vulgario & ridendo carmine. G Cæterum ξυνήγορος hic eſt rhetor & accuſator, nam καταντλῇ eſt καταχέῃ & κατηγορῇ vt docuit Gloſſographus. Καὶ ξυνωμότας καλῇ] Quia illi identidẽ dicebant, Hæc ſunt tyrannica & coniurationis plena, vt poſtea illis exprobrat Bdelycleõ, propterea ait Hæc ſola veſtra eſt meditatio & cantio, verberare & verberari. Οὐδὲ πεντήκοντ' ἐτῶν] Nam poſt cæſum ab Harmodio & Ariſtogitone Hipparchum, & paulo poſt eiectis Hippia & Piſiſtratidarum tyrannide (quæ teſte Ariſtotele in quinto Polit. ſtetit totos triginta quinque annos) fluxerunt circiter quinquaginta anni vſque ad Oligarchiam primã & quadringentos abrogatos. Tamen putat Scholiaſtes dictum quaſi ἐκ πολλοῦ χρόνου, à multo inquit tempore tyrannidis nomen ignotum mihi fuit. At nunc inquit, vilius eſt vili obſonio. ἄξιον apud Atticos eſt ὤνιον, vt in Equitibus dixit οὐ πώποτ' ἀφύας εἶδον ἀξιωτέρας. Sic Latini Dignum (vt etiam digitus) ab indicando quaſi ſit δεῖγμα. Hæc autem dicũtur vt appareat Athenas non fouere tyrannos. Ὀρφώς.] Vtraque declinatione dicitur ὀρφὼς vt λαγὼς & ὀρφὸς vt λόγος. Itaque ſiue ὀρφοὺς hic legas ſiue ὀρφῶς, nihil refert. Piſcis eſt qui apud Græcos fuit in pretio, marinus & littoralis, & pagro ſimilis, Latinũ nomẽ nõ habere ait Bellonius ſatis diligens piſcium hiſtoriæ ſcrutator & ſcriptor, Nam Cernuam quod vocant id à Gaza eſt, & fortaſſe quia latere ſolet & caput abdere ſic vocare voluit. Sanè Græci ὀρφὸν dixiſſe videntur quaſi orbum, quia eſt μονήρης. Ex paruo (tũc vocari ὀρφακίνην ſcripſit Dorion) ſtatim creſcit & grandis euadit, vt teſtatur Ariſtoteles, & receẽſet Athenæus in Dipnoſoph. Hyeme quia φωλεύει vix capitur, idque ſtatis & certis tantùm diebus. Mirum eſt quod de eo tradidere, meatus ſeminales non habere, vt cæteri piſces (qui auctore Ariſtot. omnes teſtibus carent.) & in partes diſſectum etiam diu viuere. Cæterum vitam non extendit vltra bimatum, Littore & terra potius gaudet quã pelago. Eſſe autem cartilaginoſum (id eſt σελαχώδη vel χονδρώδη) teſtatur Plato in Cleophonte, σὺ γὰρ γραῦ συγκατοικήσεις σαπρὰν, ὀρφῶσι σελαχίοις τε καὶ φάγροις βοράν. & tamen aſperum vt Numenius dixit ὀρφὸν τετρηχύια. Nã præterea ſerratis eſt dẽtibus & carniuorus. vide Athenæũ lib. 7. vbi multa ex veteribus poetis inuenies de hoc piſce. Orphum luculentis verſibus deſcripſit Oppianus in Piſcatu, ὀψίμορον vocans. Ἀφύας] Piſces ſunt minuti, (Apuas rectè dicas) Quorum genus à cœno vel ſpuma (vnde Aphritides dictæ) multas habet ſpecies, nempe ἐγγραυλιν, κωβῖτιν, ἐγκρασίχολιν, μαινίδα, μεμβράδα & μικρὸν κεστρέα. Celeriter autem coquũtur, vnde prouerb. ἀφύα εἰς πῦρ, Ariſtophanes ἐν ταῖς Λημνίαις, vſus eſt ſingulari ἀφύῃ quod placuiſſe videtur Ariſtarcho, alijs ſemper plurali. Sed quod rarius eſt, etiam Latini in ſingulari vſurparunt. Nam Catullus corrigente Scaligero dixit. At Voluſi annales apuam porgentur ad ipſam. Tamẽ in loco Catulliano adhuc aſſenſionem cohibendam puto, & de lectionis veritate ſatis liquere nõ puto. Hos piſciculos fluuiatiles, ſi ſale condiantur edi cum acriori olere ſcribit Oribaſius. Tanta verò fuit apuarum Athenis affluentia, vt eas auctore Chryſippo dixerint eſſe obſonia plebis, vt de Alauſis dixit Auſonius. Sed & ſolas Atticas apuas in commendatione eſſe, cæteras ſtercori comparandas, ſi benè memini, ſcriptũ reperies apud Athenæum: Itaque cùm grandes & præſtãtes apuas dicere volebant, Phalericas dicebãt a Phalereo portu Atticæ vt habes in Auium fabula. τότε μὲν ἐμφαγεῖν ἀφύας Φαληρικάς. Apuas libẽter eſitat Phalericas. Rectè autẽ & propriè ὀψωνεῖν dixit, quod de piſcibus (vt ſæpè monuimus) ἰδίως primaria ſignificatione vſurpatum eſt. Γήτειον] Sic cæpe vocant quia κεφαλωτὸν, aliter κρόμμυον quia facit τὰς κόρας μύειν, conniuere oculis vt fletum alliciat. Gratum verò ad opſonia condimentum hinc fiebat: Imò hic videtur Regium cibum vocare quaſi deorum dapes, vt qui hoc embammate vtatur, affectare videri poſſit tyrannidem. Κἀμέ γ' ἡ πόρνη] Ex apuis minuto obſonio tyrannidem erumpere poſſe, narrauerat herus Bdelycleon, Nunc Xanthias ſeruus non recedens à nomine ad πόρνας hoc tranſtulit & figuram τῆς συνουσίας. Sanè enim etiam meretrices olim quædam dicebantur ἀφύαι. Equitandi autem verbum etiam in obſcœnis eſſe patet ex illo verſu à nobis aliàs laudato, Hectoreo quoties ſederat vxor equo, imo in veterum Grammaticorum Gloſſis reperio φιλίππους dici τοὺς μοιχούς. Et rectè quia κελητίζειν dicit (quod eſt ſingulari equo pugnare) Hippiam tyrannum memorat, crudeliſſimum tyrannum inter Piſiſtratidas, Nam longe deterior Hippias fuit nõ fratre ſolum Hipparcho ſed Piſiſtrato patre. Cúmque quattuor fuerint Piſiſtratidæ, Hippias iſte & maior fuit, & tyrannide potitus eſt vt ait Thucydides. Conſtitutaque fuit tyrannis per annos quinquaginta vt vult Eratoſthenes, non ſatis accuratus temporum cenſor aut penſiculator, Ariſtophanes quadraginta & vnum numerat, Herodotus ſex & triginta.

Σχόλια. Εἰ τὴν Ἱππίου καθίσταμαι] ἀντὶ τοῦ εἰ καταστῆσαι βούλομαι ἐμαυτῷ τυραννίδα. οὗτος δὲ, τύραννος δεινὸς, τοῦ πατρὸς Πεισιστράτου τυραννικώτερος. ὁ δὲ Ἱππίας ἐτυράννησεν, οὐχ ὁ Ἵππαρχος. κοινῶς γὰρ πάντες οἱ Πεισιστρατίδαι, τύραννοι ἐλέγοντο. παίζει δὲ, καὶ ἅμα πρὸς τὸ τῆς συνουσίας σχῆμα. τὸν Ἱππίαν εἶπεν. χαλεπὴ δὲ Ἱππίου τυραννὶς ἐδόκει εἶναι πολὺ τῆς τοῦ πατρὸς Πεισιστράτου χείρων. μνημονεύει δὲ αὐτοῦ καὶ ἐν Λυσιστράτῃ. εἰκότως δὲ τεσσάρων ὄντων κατ' ἐνίους τῶν Πεισιστρατιδῶν, τὸν Ἱππίαν παρέλαβεν. πρεσβύτατος γὰρ ἦν αὐτὸς, καὶ τὴν τυραννίδα ἔσχε, καθὰ καὶ Θουκυδίδης φησί. δοκεῖ δὲ ἡ τυραννὶς καταστῆναι, ὥς φησιν Ἐρατοσθένης, ἐπ' ἔτη ν, τοῦ ἀκριβοῦς διαμαρτάνων. Ἀριστοφάνους μὲν τεσσαράκοντα καὶ ἓν φήσαντος Ἡροδότου δὲ ἓξ καὶ τριάκοντα. κελητίζειν δὲ κυρίως τὸ κέλητα ἐλαύνειν. Ὅμηρος. ὡς δ' ὅτ' ἀνὴρ ἵπποισι κελητίζειν εὖ εἰδώς.

Bisetvs. Τὸ κελητίζειν, καὶ τὸ τοῦ ἱππικοῦ ὄνομα νῦν κατὰ παιδιὰν γέλωτος χάριν ἀμφιβόλως εἴρηται. οὐδέτερον μέντοι κυρίως κακέμφατον. κέλης, κέλητος, ὁ ἄζευκτος ἵππος, καὶ καθ' αὑτὸν μόνος ἐλαυνόμενος. παρὰ τὸ κέλλειν, τὸ τρέχειν ἢ βαδίζειν. ὁμωνύμως δὲ καὶ πλοίου εἶδος, καὶ τὸ γυναικεῖον αἰδοῖον οὕτω καλεῖται. ὅθεν τὸ κελητίζειν, τὸ τοῖς ἀζεύκτοις ἵπποις χρῆσθαι, καὶ ἐποχεῖσθαι. ἀλλαχοῦ δὲ, ὡς ἐνταῦθα, τροπικῶς, τῇ γυναικὶ ὡς ἵππῳ πρὸς τὴν συνουσίαν χρῆσθαι. διὸ καὶ ἡ γυνὴ ἀπεκρίνατο παίζουσα αὐτὸν ἐθέλειν καθιστάναι τὴν Ἱππίου τοῦ τυράννου τυραννίδα.

Βδ. Ταῦτα γὰρ τούτοις ἀκούειν ἡδέα, εἰ καὶ νῦν
ἐγὼ

*BD. Hæc enim iſti cùm libenter audiunt quod
nunc ego,*

Τὶν

Τὸν πατέρ' ὅτι βούλομαι τούτων ἀπαλλαχθέντα τῶν
Ορθοφοιτοσυκοφαντοδικοταλαιπώρων τρόπων,
Ζῆν βίον γενναῖον ὥσπερ Μόρυχος, αἰτίαν ἔχω
Ταῦτα δρᾶν, ξυνωμότης ὢν καὶ φρονῶν τυραννίδα.
Φι. Νὴ Δί' ἐν δίκῃ γ'. ἐγὼ γὰρ οὐδ' ἂν ὀρνίθων γάλα
Αντὶ τοῦ βίου λάβοιμ' ἂν, οὗ με νῦν ἀποστερεῖς.
Οὐδὲ χαίρω βατίσιν, οὐδ' ἐγχέλυσιν. ἀλλ' ἥδιον ἂν
Δικίδιον σμικρὸν φάγοιμ' ἂν, ἐν λοπάδι πεπνιγμένον.
Βδ. Νὴ Δί' εἰθίσθης γὰρ ἥδεσθαι τοιούτοις πράγμασιν.
Αλλ' ἐὰν σιγῶν ἀνάσχῃ καὶ μάθῃς ἃ 'γὼ λέγω,
Αναδιδάξειν σ' οἴομαί γ' ὡς πάντα ταῦθ' ἁμαρτάνεις.
Φι. Εξαμαρτάνω δικάζων; Βδ. καταγελώμενος μὲν οὖν
Οὐκ ἐπαΐεις ὑπ' ἀνδρῶν, οὓς σὺ μονονοὺ προσκυνεῖς,
Αλλὰ δουλεύων λέληθας. Φι. παῦε δουλείαν λέγων.
Ος τις ἄρχω τῶν ἁπάντων. Βδ. οὐ σύ γ' ἀλλ' ὑπηρετεῖς
Οἰόμενος ἄρχειν. ἐπεὶ δίδαξον ἡμᾶς ὦ πάτερ,
Η τις ἡ τιμή σοι γίνεται, καρπουμένῳ τὴν Ελλάδα.
Φι. Πάνυ γε. καὶ τούτοισί γ' ἐπιτρέψαι θέλω. Βδ. καὶ μὴν ἐγώ.

(Mauelim meum parentem vindicatum moribus
A calumni recti cauſi perditi frequentibus
Viuere Morychus velut beatè) ab his reus feror,
Cenſeórque coniuratus moliens tyrannidem.
PH. Iure, ſed nec hancce vitam quam mihi tātùm inuides
Et ſtudes aufferre, mutem lacte gallinaceo,
Nec batim curem vel anguillam, ſed arridet magis
Parua ſuffocata cauſula in fori ſartagine.
BDE. Talibus namque adſuêſti rebus oblectarier.
Sin velis fauere linguæ, meque dicturum audias,
Quantum ego autumo, docebo maximum errorem tuum.
PH. Iura dicens nullus errem. BD. Non vides te ſcilicet
His viris debere ludum quos adoras & colis
Seruitutem ſeruiens. PH. Ah mitte ſeruum dicere.
Imperator maximus ſum. BD. Haud tu quidem, imò obnoxius
Te putas regnare: Sed nos iam pater, quæſo doce
Quid tibi acceſſit lucelli ex fructibus Græci ſoli.
PH. Plurimum verò, ferámque hos arbitros. BD. Feram quoque.

Σχόλια. Ορθοφοιτοσυκοφα.] παρὰ τὸ ὀρθεύειν καὶ φοιτᾶν καὶ συκοφαντεῖν καὶ ἐν δίκαις ταλαιπωρεῖν. Ζῆν βίον γενναῖον.] πρὸς τοὺς ἀψευδεῖς ποιήσαντάς τι τῶν Μόρυχον, τῶν πολιτικῶν πεποίηκε πραγμάτων. ἀγνοήσαντας ὅτι τρυφερὸς καὶ ἡδύβιος κωμῳδεῖται. ἢ καὶ νῦν ἐν εἰρωνείᾳ. αἰτίαν δέ, μέμψιν καὶ ἔγκλημα. Ταῦτα δρᾶν.] τὸ ἑξῆς, ἀπαλλαχθέντα τούτων ταῦτα δρᾶν. Ορνίθων γάλα.] παροιμία ἐπὶ τῶν λίαν εὐδαιμονούντων καὶ πάντα κεκτημένων, ὡς καὶ ἐκ τῶν ἀδυνάτων πόρους κομίζεσθαι. ἀδύνατον γὰρ ἐξ ὀρνίθων γάλα ποτὲ λαβεῖν. οἱ δὲ εὐδαιμονοῦντες καὶ τοῦτο εἰ βουληθεῖεν πορίζοιντο. βατὶς δὲ εἶδος ἰχθύος. καὶ βατιοσκόποι οἱ ὀψοφάγοι. Πεπνιγμένον.] δέον εἰπεῖν ἑψημένον, φησὶ πεπνιγμένον. ἀπὸ τοῦ συμβαίνοντος ὑπὸ τῶν δικαστῶν τοῖς δικαζομένοις.

CHRIST. Ορτοφοιτοσυκοφαντοδικοταλαιπώρων] Verbum hoc ſeſquipedale concinnatum eſt παρὰ τὸ ὀρθεύειν, καὶ φοιτᾶν καὶ συκοφαντεῖν καὶ ἐν δίκαις ταλαιπωρεῖν, vt etiam notauit Gloſſographus Græcus. Sed fortaſſe melius legatur ὀρθροφ. vt ſit παρὰ τὸ ὀρθρεύεσθαι quia ſummo mane ſenes illi itabant ad iudicia. Ωσπερ Μόρυχος] Tragicus erat poëta hic Morychus qui propter ὀψοφαγίαν & victum delicioſum non ſemel perſtringitur ab hoc Comico vt videre eſt in Acharnenſibus & Irena. Non puto hunc eſſe eundem de quo Prouerbiū tollitur μωρότερος Μορύχου, Zenodotus & poſt eū Sudas tradunt apud Siculos Bacchū cognomen tuliſſe Morychi, quia ora perūctus eſſet fæcibus vt dixit Horatius, nam μορύξαι eſſe μολύνεσθαι. vide Eraſmum in hoc Adagio. Cæterum hic αἰτία eſt μέμψις & ἔγκλημα. Ορνίθων γάλα] Prouerbium eſt quod de beatis & diuitibus dici ſolet. Euſtathius in Dionyſij Periegeſin ſcribit de Samo Ionica, eam eò felicitatis veniſſe, vt crederentur illic aues lac habere, ſed ea felicitas poſtea Syloſontis duro imperio decollauit. Eo pertinet quod de hauſtu lactis gallinacei, dici ſolet in eos qui grandia promittunt, & ſane putem nomine ὀρνίθων gallinas propriè intelligi. ſic Theocritus ὄρνιθας φοινικολόφους Gallos gallinaceos dixit, & in Epigrammate ὄρνις κατοικίδιος gallina eſt, ſic etiam Martialis dixit Cortis aues. Huic verò prouerbio non abludit verſiculus Senarius quem Tranquillus in vita, vt puto, Caligulæ laudat, τοῖς εὐτυχοῦσι καὶ τρίμηνα παιδία. i. Etiam beatis ſunt trimeſtres liberi. Tamen apud Athenæum lac auium dicitur oui albumen. Βατίσιν] Diximus in Irena quid eſſet βάτις à qua differt βάτος vt cenſet magnus magiſter Ariſtoteles. videtur olim fuiſſe in commendatione piſcis, ſed puto apud plebeium palatum. ſanè Doriō tibicen apud Athenæum libr. 8. dicenti cuidam Batin optimum eſſe piſceum reſpondit ὥσπερ ἂν εἴ τις ἑφθὸν τριβώνιον ἐσθίοι. In Irena βατιδοσκόπους vocat ὀψοφάγους vt putem à ſecando piſce non inſpiciendo factum nomen. Εν λοπάδι πεπνιγμένον]

Pro ἑψημένων putat dictum Scholiastes sed παρὰ προσδοκίαν expressisse iudicum pœnā quæ suspendio & strangulatione reos damnat. Sed fortassis respicit ad veteres delicias suffocatæ carnis de quibus Athenæus. Sanè inter dapes prohibitas ab antiqua Apostolorum Ecclesia, etiam locum habent τὰ πνικτὰ vt apparet ex ipsorum actis quæ scripsit D. Lucas, quæque nos in Epici carminis Græcam paraphrasim transtulimus.

Σχόλια. Καταγελώμενος μὲν οὖν.] αἰσθάνῃ καταγελώμενος ὑπ' ἀνδρῶν οὓς οὐχὶ μόνον τιμᾷς καὶ σέβεις ὡς βελτίους, ἀλλὰ καὶ ὡς δεσπόταις ὑποτάττῃ. λέγει δὲ τοὺς δημαγωγούς. ὧν προστάξει δικάζουσιν ὑφ'

A ὧν καὶ τὸν μισθὸν λαμβάνουσιν. Ἀλλ' ὁ δουλεύων λέληθας.] ὅτι πρὸς τὰς ὑποθέσεις τῶν δημαγωγῶν ἐδίκαζον καὶ ὑπηρέται ἦσαν αὐτῶν πρὸς τὸ ἐκείνων βούλημα δικάζοντες. Καρπούμενον τὴν Ἑλλάδα.] τοὺς φόρους ἐλάμβανον οἱ Ἀθηναῖοι. ὁ δὲ λέγει, τί ἐστι ἐκ τούτων Ἀθηναίῳ ὄντι περιγίνεται, τὸ δικαστικὸν μόνον λαμβάνοντι; οἱ γὰρ δημαγωγοί, πάντα λαμβάνουσιν.

CHRIST. Ἐπιτρέψαι θέλω] Sic Demosthe- B nes dixit ἐπιτρέπειν τοῖς οἰκείοις id est, δικαστὰς αἱρεῖσθαι, Iudices ipsos capere. Et Lysias ἐπέτρεψεν ἀνδράσι. i. arbitros constituit. Sic etiam dicitur δίαιταν ἐπιτρέπειν. Itaque mox ait ἢν τῇ διαίτῃ μὴ 'μμένῃς. id est si dicta arbitrorum refellis.

Ἄφετε νῦν ἅπαντες αὐτόν. καὶ ξίφος γέ μοι δότε
Ἢν γὰρ ἡττηθῶ λέγων σοῦ, περιπεσοῦμαι τῷ ξίφει.
Εἰπέ μοι τί δ' ἢν τὸ δεῖνα τῇ διαίτῃ μὴ 'μμένῃς;
Φι. Μηδέποτε πίοιμ' ἀκράτου μισθὸν ἀγαθοῦ δαίμονος.
Χο. Νῦν δὴ τὸν ἐκ θημετέρου
Γυμνασίου λέγειν τι δεῖ
Καινόν, ὅπως φανείσῃ.
Βδ. Ἐνεγκάτω μοι δεῦρο τὴν κίστην τις ὡς τάχιστα.
Χο. Ἀτὰρ φανεῖ ποῖός τις ὢν
Ἢν ταῦτα παρακελεύῃ.
Μὴ κατὰ τὸν νεανίαν
Τόνδε λέγειν. ὁρᾷς γὰρ ὡς
Σοι μέγας ἐστ' ἀγὼν
Καὶ περὶ τῶν ἁπάντων,
Εἴπερ ὃ μὴ γένοιτο νῦν,
Οὗτος ἐθέλει κρατῆσαι.
Βδ. Καὶ μὴν ὅσ' ἂν λέξῃ γ' ἁπλῶς, μνημόσυνα γράψομ' ἐγώ.
Φι. Τί γὰρ φάθ' ὑμεῖς, ἢν ὁδί με τῷ λόγῳ κρατήσῃ;

Nunc eum dimittite omnes, & mihi ferrum date
In quod incumbam statim, si victus hac causa cado.
Quam tibi pœnam dari vis eierantis arbitrium? C
PH. Ne mihi fas sit bibisse dæmonis boni merum.
CH. Nunc agedum è nostro aliquid
Gymnasio noui expedit
Dicere, vt indices te.
BD. Quis hucce cistam sistet, & feret mihi repente.
D *CH. Qualis tamen videberis*
Si feceris ita, ne cum
Hoc iuuene ipse causam agas
Namque vides periculum
Quale tibi imminet
Huius agonis ergo,
Ac simul omnibus, si
Victor erit hic, quod absit.
E *BD. Quæcunque verba dixeris, inscribam ego in tabellis*
PH. Si me iste verbis vicerit, quid autumabitis vos?

Σχόλια. Ἄφετε νῦν ἅπαντες.] πρὸς τοὺς σφῆκάς φησιν ὅτι ἄφετε αὐτόν. ἢ πρὸς τοὺς οἰκέτας τοὺς κατέχοντας τὸν Φιλοκλέωνα. Μηδέποτε πίοιμ'.] δέον εἰπεῖν ἄκρατον ἀγαθοῦ δαίμονος, τὸν μισθὸν εἴρηκεν, ὑπεμφαίνων τὸ φιλόδικον.

BISETVS. Ἄλλως. ἐρωτήσαντος τοῦ υἱοῦ τί ποτ' εἴη τὸ κακόν, ὃ παθεῖν ἤθελεν ὁ πατὴρ εἰ μὴ ἐμμένῃ τῇ διαίτῃ, τουτέστι τοῖς δεδιῃτημένοις, καὶ δεδικασμένοις ὑπὸ τῶν διαιτητῶν, καὶ δικαστῶν, ὁ πατὴρ ἀπεκρίνατο, μηδέποτε πίοιμι. καὶ τὰ ἑξῆς. δίαιτα δὲ νῦν οὐ δηλοῖ τὸν τοῦ βίου τρόπον, ὃν οἱ ἰατροὶ τοῖς νοσοῦσιν ἐπιτάττουσιν ὑγιείας χάριν, ἀλλὰ τὴν δίκην, καὶ κρίσιν, ὅθεν τὸ διαιτεῖν καὶ διαιτᾶν, τὸ δικάζειν, καὶ κρίνειν. διαιτᾶν τὰ νείκη, διαιτητὰς σημαίνει παρὰ Διονυσίῳ τῷ Ἀλικαρνασσεῖ τοῖς λαϊκοῖς ἀνθρώποις, ἀντὶ τοῦ περὶ τῶν νεικῶν, καὶ συμβολαίων διαγιγνώσκειν, καὶ κρίνειν, καὶ τὰς διχοστασίας τῶν ἀντιταττομένων παύειν. ὁ δὲ κριτής, καὶ δικαστὴς τούτων παρὰ μὲν τοῖς Ῥωμαίοις Ἀρβίτερ, παρὰ δὲ τοῖς Ἕλλησι διαιτητὴς καλεῖται. τὴν δὲ δίαιταν, ἀρβίτριον οἱ Ῥωμαῖοι λέγουσι.

Σχόλια. Ἀγαθοῦ δαίμονος] καὶ ἐν Εἰρήνῃ. νῦν γὰρ ὑμῖν πάρεστιν ἁρπάσαι ἀγαθοῦ δαίμονος. ἔθος δὲ ἦν, ἐπειδὰν μέλλῃ ἡ τράπεζα αἴρεσθαι, ἀγαθοῦ δαίμονος ἐπιρροφεῖν, ὡς Θεόπομπός φησιν. ὁ δὲ Ἀπολλόδωρος, καὶ ὅτι τὸ ποτήριον μεστὸν πάλιν ἀναπληροῦν, δεδώκασιν ἐν τῇ δὴ περὶ σώφρονος. Ἐκ θημετέρου] ἐκ τοῦ ἡμετέρου. τοῦτο δὲ πρὸς τὸν Κλέωνα.

F CHR. Ἀγαθοῦ δαίμονος] festiuiter & lepidè ἄκρατον. i. merū vocat ἀγαθὸν δαίμονα, bonū genium. Scholias. putat μισθὸν positū pro ἄκρατον nō puto, etsi certum est, id additum παρὰ προσδοκίαν, sed quia mens huius senis tota est in mercede senatoria, propterea dixit μισθὸν pro triobolo, et si non dixisset ἄκρατον imò potius κύλικα quandoquidem iam dixerat ἀκράτου. In fabula Equitum habes ἀλλ' ἄκρατον οἶνον ἀγαθοῦ δαίμονος. Quod velut prouerbiale recensetur ab Erasmo Parœmio- G grapho, & Bonam fortunam intelligit. Non puto hic aliud esse quàm Bonum Bacchi geniū. Quid ni enim, si de fortuna accipiendū, dixisset ἀγαθῆς δαίμονος. In Irena diximus satis aut nimis multa de hoc antiquorum more, qui vt ait Theopompus, solebant cùm mensa tollenda esset, ἐπιρροφεῖν ἀγαθοῦ δαίμονος. Nam, teste Apollodoro, rursum

poculum

A poculum implebant. Hunc morem libauit diuinus Parthenias in Georgicis, Non ego te menſis & diis accepta ſecundis Tranſierim Rhodia, & tumidis Bumaſte racemis. ſanè innuens ſecundas menſas & ἐπιῤῥόφησιν ἀγαθοῦ δαίμονος (quid enim aliud eſt Diis ſecundis) ſed iſta iampridem in noſtris ad Irenam Gloſſematis non ſatis penſiculate enucleauimus, imò duce Græco Gloſſographo, errauimus (veniam peto pudentem) quum exiſtimauimus apud illum Scholiaſtam legendum non δειπνήσαντες ſed δειπνήσοντες. B Hoc enim fiebat in fine conuiuij. Eſt dictum vulgarium in ore gentis noſtrę Poſt actionem gratiarum bibiſſe deum. Hoc ad ſeruatorẽ Dominum Ieſum refertur qui poſt Cœnam, poculum impleuit verè ἀγαθοῦ δαίμονος & bibi iuſſit. Cæterùm non videntur Platonis in Sympoſio interpretes locum qui illic eſt intellexiſſe, ἀγαθῇ τύχῃ Φαῖδρος καταρχέτω, cum verterunt, bonis auibus Phædrus exordiatur. Nam potius dixiſſem Bonæ fortunę princeps libet Phędrus. Xenophon verò in ſympoſio hoc vocat libare, cùm ait ὡς δ᾽ ἀφῃρέθησαν αἱ τράπεζαι, καὶ ἔσπεισαν καὶ ἐπαιάνισαν. Ἐκ θημετέρου] Pro ἐκ τοῦ ἡμετέρου, & hoc ad Cleonem dirigit. Sequentia vero ἀτὰρ φανεῖ &c. etſi obſcura & intricata videtur, ſic explicanda puto. At vide inquit, ſi Cleon ille hoc permittat, vt aliter ores quàm iuuenis ille filius tuus, & melius magiſque ſeriò cauſam dicas. Eſt autem hic ἀντὶ τοῦ κελεύειν, προτρέπεσθαι, διεγείρειν, ἐπιτρέπειν.

Σχόλια. Ἐνεγκάτω μοι] ὁ παῖς τοῦτό φησιν, ὡς ἐν τῇ κίστῃ γραμματείου τινὸς ὄντος, ὅπου τὰ κεφάλαια τῶν ὑπὸ τοῦ πατρὸς λεγομένων ἐσεγέγραπτο. Ἵνα φησὶ λαβὼν χάρτην, ἀναγράψωμαι τῶν λεγομένων τὰ κεφάλαια. Μὴ κατὰ τὸν νεανίαν.] τινὲς τοῦτο πρὸς τὰ ἄνω, ὅπως φανήσῃ μὴ κατὰ τόνδε λέγειν, ἀλλὰ δηλονότι πραγματικώτερον αὐτοῦ καὶ βέλτιον. Μνημόσυνα.] εἰς τὸ μνημονεύειν ἀπογράψομαι.

C

ΣΤΡΟΦΗ κώλων η.

Χο. ΟΥκέτι πρεσβυτῶν ὄχλος
Χρήσιμος ἔστ᾽ οὐδ᾽ ἀκαρῆ.
Σκωπτόμενοι γὰρ αἰὲν
Ταῖσιν ὁδοῖς ἁπάσαις,
Θαλλοφόροι καλοίμεθ᾽. αὐ-
D Τωμοσιῶν κελύφη.
Ἀλλ᾽ ὦ περὶ τῆς πάσης μέλλων βασιλείας ἀν-
τιλογήσειν
Τῆς ἡμετέρας. νυνὶ θαῤῥῶν, πᾶσαν γλῶτταν
βασάνιζε.

STROPHA COL. 8.

CH. TVrba ſenum iam vilis eſt
Nullus eorum vſus erit,
Ludibriúmque erimus
Omnibus in locis, &
Frondiferi vocabimur,
Cauſidicum & putamen.
Sed noſtra agedum qui regna paras & opes defendere verbis
Aduerſum inimicos, incipe nunc vires expendere lingua.

Σχόλια. Οὐδ᾽ ἀκαρῆ] οὐδὲ βραχύ. οὐδὲ τὸ τυχόν.

BISETVS. Τὸ πλῆρες, χρόνον ἀκαρῆ. Χρόνος δὲ ἀκαρὴς λέγεται ὁ διὰ τὴν βραχύτητα κείρεσθαι, καὶ διαιρεῖσθαι εἰς ἄλλα μέρη οὐ δυνάμενος, καὶ ἀπὸ τούτου ὁ ἐλάχιστος.

Σχόλια. Θαλλοφόροι] ἐν τοῖς ὑπομνήμασιν οὕτω γέγραπται. θαλλοφόροι ἀντὶ τοῦ ἐργάται. θαλλὸν τ᾽ ἱεροῖσι φοροῦσι. οἱ γὰρ γέροντες τὰ τοιαῦτα ἐν ἀγρῷ οἰκονομοῦσιν. εὐχερεῖς δέ εἰσι περὶ ὧν μηδὲν ἔχοι εἰπεῖν σαφὲς ἀποσχεδιάζοντες. θαλλοφόρους γὰρ ἔφη, βουλόμενος τοὺς γέροντας δηλῶσαι. ἐπειδὴ ἐν τοῖς Παναθηναίοις οἱ γέροντες, θαλλοὺς ἔχοντες ἐπόμπευον. ὡς οὖν εἰς οὐδὲν ὄντων χρησίμων αὐτῶν ἔξω τοῦ θαλλοφορεῖν, οὕτως αὐτοὺς ἐπέσκωψεν. ὅμως τοι Δικαίαρχος ἐν τῷ Παναθηναϊκῷ, οὐκ οἶδα ἐξότου ποτὲ καὶ τὰς γραῦς ἐν τοῖς Παναθηναίοις ὑπείληφε θαλλοφορεῖν. τούτου δὲ ἔθους Ξενοφῶν μὲν ἐν τῷ συμποσίῳ, Φιλόχορος δὲ ἐν τῇ δευτέρᾳ. ὅς γε καὶ τὸν καταδείξαντα τὸ ἔθος, Ἐριχθόνιον συνίστησι. μνημονεύει τοῦ ἔθους Κρατῖνος μὲν ἐν Δηλιάσι, Φερεκράτης δὲ ἐν Ἐπιλησμοσιν.

BISETVS. Περὶ δὲ τῶν θαλλοφόρων Εὐστάθιος ταῦτα λέγει εἰς τὸ Ρ τῆς Ὀδυσσείας. ὁ ἀττικὸς δὲ θαλλὸς ἐξαίρετος ἦν, ἀφ᾽ οὗ στέφανος Ἀθήνησι τοῖς νικηταῖς ἦν. ἐκ δὲ τοῦ θαλλοῦ, καὶ θαλλοφόρος παροιμιακῶς ὁ μηδὲν χρήσιμος, ἀλλ᾽ ἢ βοσκήμασι θαλλὸν παραβάλλειν. ὁ αὐτὸς ἀλλαχοῦ λέγει τοὺς γεραιτέρους Ἀθήνησιν ἐν ταῖς ἑορταῖς, καὶ πομπαῖς θαλλοφορεῖν εἰωθότας.

Σχόλια. Ἀντωμοσιῶν.] τῶν δικῶν. ἀντωμοσία δὲ ἐκαλοῦντο, ὅταν ὁ ἐγκαλούμενος περὶ κλοπῆς ἐν τῷ δικαστηρίῳ, ὀμωμόκει πρὸ δίκης, καὶ ὁ ἐνάγων δὲ αὐτὸν ἀντομωμόκει αὐτὸν εἶναι τὸν λῃστὴν, καὶ οὗτοι μάρτυρες ἐκαλοῦντο. Κελύφη.] καλύμματα δικῶν. ἢ τῶν ἐγκλημάτων. κελύφη δὲ τὰ τῶν ᾠῶν καλύμματα. ὡσεὶ ἔλεγεν ἀποβλήματα δικῶν. Ἀλλ᾽ ὦ.] χορὸς παραθαρσύνων τὸν Φιλοκλέωνα ταῦτα φησι.

E CHRIST. Μνημόσυνα γράψομ᾽ ἐγώ] Vt memoriæ hæreant, inquit, ea deſcribam. Hic verſus cum ſit Iambicus legẽdum affirmo γράψομαι ᾽γώ. Θαλλοφόροι] Senes qui in Quinquatribus vel Panathenæis oleæ termitem ferebant pro pompa nullique præterea rei vtiles aut commodi erant, θαλλοφόροι dicebantur. Eius moris meminerunt ex antiquis Cratinus in Deliaſin, & Pherecrates Epilemoſin, & Philochorus lib. 2. (τῆς ἀτθίδος puta) vt ait Gloſſographus. Eorum opera ſi exſtarẽt F maiorem lucem aſpiceremus in vetuſtis ritibus & ſacris. Xenophon certè in Sympoſio pulcros ſenes θαλλοφόρους memorat qui Mineruæ in pompa Panatheneorum ſeruirent. Sed & traditur (auctore Dicæarcho in Panathenaico) mulieres vetulas in ea pompa adhibitas ramum oliuę geſtantes, quod meritò miratur ſcholiaſtes Græcus, neque enim hoc alibi traditum exiſtimo. Heſychius bonus & antiquus Gloſſematarius in hac voce videtur corrigendus, G cum ait hos ſenes tantum vtibiles πρὸς τὸ θάλλειν, legendum enim πρὸς τὸ θαλλοφορεῖν. Neque verò ſpernendum quod notat idem Scholiaſtes ſcriptum in Commentariis (ſic ὑπομνήματα vocabimus) huius (vt opinor) Comici ad hunc locum, nempe θαλλοφόρους dici τοὺς ἐργάτας, additque Hemiſtychiũ ex Epico poeta vt arbitror, θάλλον τ' ἐρίφοισι φορῆναι. Quo intelligitur arbuteas frondes à ſenibus dari ſolitas hœdis (credo) depulſis, id enim præcipuè ſatagere in agris ſenes homines. Ἀντωμοσιῶν κελύφη] Primum iuſiurandum, (vt ait Pollux in Onomaſtico) quo adigebatur qui litem intendebat vera ſe crimina obiecturum, dicebatur προωμοσία. At ἀντωμοσία quo reus promittebat ſe non iniuria acturum. Tamẽ etiam actor dicebatur ἀντωμόσαι vt apud Iſocratem in oratione περὶ ζυγοῦ. Et apud Laertium (in vita Socratis) de Melito accuſatore, vbi habes τὰ δ' ἐγράψατο καὶ ἀνθωμολογήσατο putaui legendum ἀντωμόσατο quia dixerat ἀνθωμοσίαν τῆς δίκης. Sunt autem κελύφη, ouorum putamina ſed hic ſic vocat litium ablegmina. Quod autem ait ἀπὸ βαλβίδων περὶ τῆς ἀρχῆς ludit in ambiguitate vocis, nam βαλβῖδες ſunt carceres & initium ſtudij decurrendi, ἀρχὴ verò & principium & principatus.

ΦΙΛΟΚΛΕΩΝ, ΒΔΕΛΥΚΛΕΩΝ, ΧΟΡΟΣ.

BISETVS. Φιλοκλέων, καὶ Βδελυκλέων περὶ τῆς δικαστῶν εὐδαιμονίας, καὶ δεινῆς δυναστείας ἐναντίαις γνώμαις μακρολογοῦσι.

Φι. Καὶ μὴν εὐθύς γ' ἀπὸ βαλβίδων περὶ τῆς ἀρχῆς ἀποδείξω,
Τῆς ἡμετέρας, ὡς οὐδεμιᾶς ἥττων ἐστὶ βασιλείας.
Τί γὰρ εὔδαιμόν γ' ἢ καὶ μακαριστὸν μᾶλλον νῦν ἐστι δικαστοῦ.
Ἢ τρυφερώτερον, ἢ δεινότερον ζῶον καὶ ταῦτα γέροντος.
Ὃν πρῶτα μὲν ἕρποντ' ἐξ εὐνῆς τηροῦσ' ἐπὶ τοῖσι δρυφάκτοις
Ἄνδρες μεγάλοι καὶ τετραπήχεις. κᾆπειτ' εὐθὺς προσιόντι
Ἐμβάλλει μοι τὴν χεῖρ' ἁπαλήν, τῶν δημοσίων κεκλοφυῖαν.
Ἱκετεύουσί θ' ὑποκύπτοντες, τὴν φωνὴν οἰκτροχοοῦντες.
Οἴκτειρόν μ' ὦ πάτερ αἰτοῦμαί σ', εἰ καὐτὸς πώποθ' ὑφείλου,
Ἀρχὴν ἄρξας, ἢ 'πὶ στρατιᾶς τοῖς ξυσσιτίοις ἀγοράζων.
Ὅς μ' οὐδ' ἂν ζῶντ' ᾔδειν, εἰ μὴ διὰ τὴν προτέραν ἀπόφυξιν.

PHILOCLEON, BDELICLEON, CHORVS.

PH. *A carceribus primùm incipiã, & vera vincam ratione*
Noſtrum imperium nullo inferius tandem eſſe aut cedere regno.
Quid enim ſene præſertim iudice poſsit felicius eſſe,
Vel delicias aut terrificum aut magis omni ex parte beatum
Quem primo mane cubili egreſſum propè ſubſelia ſeruant
Homines grandes & cubitorum quattuor? hic protinus ad me
Aliquid veniet, mollique manu prenſans qua maxima facta
Fecit, mihi ſuppliciter accidet, & miſerè multa quiritans
Dicet, Rogo te, miſerere pater, ſi quis tu forſitan inter-
Vertiſti imperiúmve gerens vel in armis cõuiuia curans:
Merito ille meo niſi ſaluus abiſſet, nec me viuere ſciret.

Σχόλια. Ἀπὸ βαλβίδων.] ἀπ' ἀρχῆς εὐθέως. ἀπὸ μεταφορᾶς τῶν σταδιοδρομούντων. βαλβὶς γάρ ἐστιν, ἡ ἀφετηρία, γραμμὴ δὲ, ἐφ' ἧς εἱστήκεσαν, ἕως ἂν ἀποσημανθῇ ὁ δρόμος αὐτῶν. Τρυφερώτερον.] τρυφῆς δεόμενον. καλῶς δὲ ἡ προσθήκη τοῦ γέροντος. ἀσθενεῖς γὰρ περὶ τὰς ἡδονὰς οἱ γέροντες. Ἐμβάλλει μοι τὴν χεῖρα.] ὃ ποιοῦσι τοῖς δικασταῖς, οἱ θωπευτικῶς ποιοῦντες ἠρέμα ἐφαπτόμενοι τῆς χειρὸς ἐν τῷ ἀσπάζεσθαι διὰ τὸ μέλλειν κρίνεσθαι ἐπὶ δημοσίων κλοπῇ προκαταλαμβάνοντες. Οἰκτροχοοῦντες.] οἰκτρὰ χέοντες. Ὅμηρος. ἥτε πολυτραχῶτα χέει πολυηχέα φωνήν.

CHRIST. Ἢ καὶ μακαριστὸν] Expungenda particula coniunctiua καὶ vt conſtet ſuis numeris verſus Ariſtophanicus. Quod autem ait τρυφερώτερον, Scholiaſtes ait τρυφῆς δεόμενον non ſanè ex meo ſenſu. Rectè vero addidit γέροντος, quia, vt plurimum, hebent ſenes & languidiores ſunt in fructu voluptatum. Μεγάλοι καὶ τετραπήχεις] Quatuor cubitorum magnitudo non excedit iuſtam hominis menſuram. Longe grandior & fidem mihi non faciens vir illius Syracuſiæ quem in Idyllio Ἀδωνιαζούσαις Theocritus vocat τετραδεκάπηχυν. Tamen alias hac voce vſus videtur hic Comicus cùm loquitur de generoſis. Hoc loco lictores, vt puto, deſignat & oſtiarios. Προσιόντι ἐμβάλλει μοι] Sic rei repetundarum crimini obnoxij iudices prenſare ſolent, & manum blandè contrectant. Malim autem legere προσιών τις quã προσιόντι, non quòd praua ſit lectio vulgaris, ſed quia ἐμβάλλει non poteſt referri ad nomen multitudinis ἄνδρες μεγάλοι vt ſequentia ἱκετεύουσι ὑποκύπτοντες. Niſi dicamus trãſitum eſſe à plurali numero ad ſingularem, vt poſtea, ἕως ἂν ἰσων ζῶσιν ἐμοῖσι. Τὴν φωνὴν οἰκτροχοοῦντες] Fundentes vocem miſerabilem. Sic apud Homerum ἥτε χέει πολυηχέα φωνήν.

Σχόλια. Ὅς ἔμ' οὐδ' ἂν ζῶντ' ᾔδει] ὅ τις οὐδ' ἂν λόγου με ἠξίωσεν εἰ μὴ εὐηργετήθη ὑπ' ἐμοῦ.

BISE. Τὸ ᾔδειν ἀντὶ τοῦ ᾔδει, τρίτον πρόσωπον, ὡς τὸ ᾔδεεν, ἀντὶ τοῦ ᾔδει, ὅπερ ἐκ τοῦ ᾔδεεν κατὰ κρᾶσιν. Εὐστάθιος.

CHRIST. Οὐδ' ἂν ζῶντ' ᾔδειν] Nisi, inquit, A beneficium à me accepisset, non me nosset neque mei rationem vllam haberet. Malim autem ᾔδει quàm ᾔδειν, & sic Scholiastem puto legisse.

Βδ. Τουτὶ περὶ τῶν ἀντιβολούντων ἔστω τι μνημόσυνόν μοι.
Φι. Εἶτ' εἰσελθὼν ἀντιβοληθεὶς τὴν ὀργὴν ἀπομορχθεὶς
Ἔνδον, τούτων ὧν ἂν φάσκω πάντων οὐδὲν πεποίηκα.
Ἀλλ' ἀκροῶμαι πάσας φωνὰς ἱέντων εἰς ἀπόφυξιν. B
Φέρ' ἴδω. τί γὰρ οὐκ ἔστιν ἀκοῦσαι θώπευμ' ἐνταῦθα δικαστῇ;
Οἱ μέν γ' ἀποκλάονται πενίαν αὑτῶν, καὶ προστιθέασιν
Κακά γε πρὸς τοῖσιν οὖσιν, ἕως ἂν ἰσώσῃ τοῖσιν ἐμοῖσιν.
Οἱ δὲ, λέγουσι μύθους ἡμῖν. οἱ δ' Αἰσώπου τι γελοῖον. C
Οἱ δὲ, σκώπτουσ' ἵν' ἐγὼ γελάσω, καὶ τὸν θυμὸν καταθῶμαι.
Κἂν μὴ τούτοις ἀναπειθώμεσθα, τὰ παιδάρια εὐθὺς ἀνέλκει,
Τὰς θηλείας καὶ τοὺς υἱεῖς τῆς χειρὸς, ἐγὼ δ' ἀκροῶμαι.
Τὰ δὲ συγκύπτοντ' ἅμα βληχᾶται. κἄπειθ' ὁ πατὴρ ὑπὲρ αὐτῶν,
Ὥσπερ θεὸν ἀντιβολεῖ με τρέμων τῆς εὐθύνης ἀπολῦσαι. D
Εἰ μὲν χαίρεις ἀρνὸς φωνῇ, παιδὸς φωνὴν ἐλεήσαις.
Εἰ δ' αὐτοῖς χοιριδίοις χαίρω, θυγατρὸς φωνῇ με πιθέσθω.
Χ' ἡμεῖς αὐτῷ τότε τῆς ὀργῆς ὀλίγον τὸν κόλλοπ' ἀνεῖμεν.

B D E. Etiam hoc de supplicibus memori volo commendare tabella.
PH. Hinc ingressus, precibúsque oneratus, & omni fortiter ira
Detersa, (abiere foris promissa omnia) nihil exsequor intus,
Tantùm auribus accipio miseras cupiētum euadere voces.
Age quæ non blandimenta potest iudex audire forensis?
Hos pauperiem deflere suam videas, atque addere mæstos
Alia præter mala donec propria meis ostenderit æqua,
Illi fabellas dicunt, aut Æsopi ridiculum quid.
Alij, vt tollant mihi risum, animúmque bilarēt dicteria fundunt:
Si nos minimè ista mouent, tractos pueros ascēdere cogunt
Atque mulieres natósque manu ducunt: aures mihi prona;
Balat tenera ætas illa simul: vicem at illorum pater ipse
Me veluti deum trepidus rogat, vt veniam culpæ impetret huius.
Si gaudes voce agni, te vox moueat clamosa puelli
Quòd si me porcelli iuuerint, moueat me filia virgo.
Tunc igitur neruos animi paulisper laxamus & iram.

Σχόλια. Τουτὶ περὶ.] ἐν τῷ γραμματείῳ ὁ βδελυκλέων E ἀπογράφεται ὅτι ἀντιβολοῦνται οἱ δικασταὶ ὡς τὰ ἄνω εἴρηκεν, ἵν' ἔχῃ τοῦτο εἰς κατηγορίαν αὐτῶν. ἀπομορχθεὶς δὲ ἀποβαλών.

CHRIS. Τὴν ὀργὴν ἀπομορχθεὶς] Ira detersa & abiecta, leuiter curo quò promissa cadāt. Claudicabit versus nisi fulmentum adhibemus, & legimus καὶ τὴν ὀργήν.

Σχόλια. Ἔνδον τούτων ὧν φάσκω.] ἀντὶ τοῦ ἃ ἔξωθεν ἐπαγγέλλομαι ποιεῖν, ἔνδον οὐ ποιῶ. τοιοῦτοι γὰρ οἱ δικασταί. παραχρῆμα μὲν ἐπαγγέλλονται, ὕστερον δὲ ἀρνοῦνται. Κακὰ πρὸς τοῖς οὖσιν] ἐν σχήματι εἴρηκε μεταβὰς ἀπὸ τοῦ πληθυντικοῦ εἰς τὸ ἑνικόν. F ὁ δὲ νοῦς, ἕως ἂν οὗτοι τὰ κακὰ τὰ ἡμέτερα ἀποφήνωσι τοῖς ἑαυτῶν ἴσα. ἄλλως. ἀντὶ τοῦ τοιαῦτα λέγουσιν, ἕως ἂν αὐτοὺς πένητας ἀποδείξωσιν ὡς ἐγώ.

CHRIST. Ἕως ἂν ἰσώσῃ τοῖσιν ἐμοῖσιν] Donec mala sua nostris æquauerint. Atticismus est quo à plurali numero transitur ad singularē, Thucydidi familiaris, debuerat enim ἰσώσωσιν. Neque verò malè legendum putem τοῖσιν ἴσοισιν quod ex Scholiasta coniicio. G

Σχόλια. Αἰσώπου τι γελοῖον.] Αἴσωπος τραγῳδίας ἐγένετο ὑποκριτὴς γελοιώδης. προσυπακούεται δὲ τὸ γελοῖον.

CHRIST. Αἰσώπου τι γελοῖον] Quia dixit μύθους fortassis erunt qui de Æsopo fabularum scriptore hoc ridiculum intelligant. Sed fuit Æsopus Tragœdus histrio facetissimus & γελωτοποιὸς qualis Oeagrus postea. Lego autem καταθῶμαι, id est ἀναπαύσωμαι, nisi malis esse, deponere iram.

Σχόλια. Εὐθὺς ἀνέλκει.] εἰς τὸ βῆμα. δῆλον δὲ ὅτι οὕτως οἱ δικαζόμενοι τοῦτο ἐποίουν, ἵνα κἀντεῦθεν ἐλεηθῶσιν. Ἅμα βληχᾶται.] ποιὰν φωνὴν ἀφίησιν ἐλεεινήν. ἐκ δὲ τῆς ἀσήμου φωνῆς, δηλοῖ τὴν βραχεῖαν τῶν παίδων ἡλικίαν.

CHRIST. Τῆς εὐθύνης ἀπολῦσαι] Quid sit εὐθύνη vide apud Sudam, hic est τιμωρία.

Σχόλια. Εἰ μὲν χαίρεις ἀρνὸς φωνῇ] παίζει ταῦτα. ἐπεὶ ἐκεῖνοι οὕτως λέγουσιν. εἰ μὲν ἄρσενά τις ἔχει, εἰς τοὺς ἄρσενας ἀπίτω. εἰ δὲ θήλεα, τὰς θηλείας κατοικτειράτω. λέγεται δὲ τὸ ἐλέησον. Χοιριδίοις.] ἴσως ὅτι χοῖρος προσαγορεύεται τὸ γυναικεῖον αἰδοῖον.

CH. Εἰ δ' αὖ τοῖς χοιριδίοις] In editione Veneta legitur αὐτοῖς fortassis distinguendū αὖ τοῖς. Vocari autē χοῖρον vel ὑποκοριστικῶς χοιρίδιον partē eam qua mulieres fœminæ sunt, alibi diximus ex Varrone, & in Acharnensibus satis apparet ex Megarensi χοιροπώλῃ.

Σχ. Τὸν κόλλοπ' ἀνεῖμεν.] ἀντὶ τοῦ τὴν τάσιν τῆς ὀργῆς ἢ τὸ στερεώτατον τῆς ὀρμῆς, ἀπὸ τοῦ κατὰ τὸν στένοντα κόλλοπος. ἔστι δὲ δέρμα στερεώτατον. ἢ τὰ παρὰ τὸν τείνοντα τῆς χορδῆς κόλλοπα τὸν κόλλοπα. οἱ κόλλοπες λέγονται, οἱ πασσαλίσκοι τῆς κιθάρας. εἰς οὓς ἀποδεσμοῦνται αἱ νευραὶ, καὶ τείνονται στρεφομένων. ὀργῆς οὖν κόλλοπα ἀντὶ τοῦ τὴν τάσιν τῆς ὀργῆς.

CHRIST. Τὸν κόλλοπ' ἀνεῖμεν] Diximus in Irenes quid eſſet κόλλοψ, ſolidum nempe & neruoſum corium. Hic nihil aliud quàm tenſio, trãſlatum à citharæ tendinibus, circum quos voluũ- A tur & tenduntur neruiæ, Græci vocant πασσαλίσκους id eſt paxillos, Nos Gallo-Franco idiomate Cheuilles quaſi capitulos. Hic igitur κόλλοπα τῆς ὀργῆς, iræ intenſionem & rigorem vocat.

Ἆρ' οὐ μεγάλη τοῦτ' ἔστ' ἀρχὴ καὶ τοῦ πλούτου καταχήνη;
Βδ. Δεύτερον αὖ σου τουτὶ γράψομαι, τὴν τοῦ πλούτου καταχήνην.
Καὶ τἀγαθά μοι μέμνησ' ἃ ἔχεις φάσκων τῆς Ἑλλάδος ἄρχειν.
Φι. Παίδων τοίνυν δοκιμαζομένων, αἰδοῖα πάρεστι θεᾶσθαι.
Κἂν Οἴαγρος εἰσέλθῃ φεύγων οὐκ ἀποφεύγει πρὶν ἂν ἡμῖν
Ἐκ τῆς Νιόβης εἴπῃ ῥῆσιν τὴν καλλίστην ἀπολέξας,
Κἂν αὐλητής γε δίκην νικᾷ, ταύτης ἡμῖν ἐπίχειρα,
Ἐν φορβειᾷ τοῖσι δικασταῖς ἔξοδον ηὔλησ' ἀπιοῦσιν.

Hocne eſt latè regnare & diuitias ſuſpendere naſo?
BD. Sequitur caput hoc, mihique ſcribetur, Opũ contemptus in iſto eſt.
B *Sed qua bona iactabas Hellados vt Rex, narrare memento.*
PH. Puerorum ætas quoties ſpicitur licet inſpexiſſe verenda,
Quin ſi reus Oeagrus venerit intrò, non antè faceſſet
Quàm nobis ex Nioba lectum recitet memorabile dictum.
C *Tum tibicen ſi victor litis abit, grates agit ipſis*
Iudicibus, & egreſſis canit, ori circum pelle ligata.

Σχόλια. Καταχήνη.] καταγέλως. καταφρόνησις.

BISETVS. Καταχήνη] Παρὰ τὸ τοὺς καταγελῶντας τῶν ἄλλων τῷ στόματι κατ' αὐτῶν χαίνειν ἐν τῷ καταγελᾶν.

CHRIST. Δεύτερον ἂν σου τουτὶ γράψομαι.] Iamdudum cenſebam legẽdum αὖ pro ἂν, Poſtea in Venetis libris coniecturam meam vidi confirmatam. Legerem autem γράψω non γράψομαι, aut certum eſt αι diphthongum breuiari, quod & alias alij aduerterunt. Cæterum καταχήνη, riſus eſt & ludibrium atque adeò contemptus diuitiarum, origo eſt παρὰ τὸ καταχαίνειν quod eſt cum riſu inhiare.

Σχόλια. Καὶ τἀγαθά μοι μέμνησο.] καὶ μέμνησό φησιν εἰπεῖν ἃ ἔχεις φάσκων ἄρχειν τῆς Ἑλλάδος. ἐπειδὴ ἔλεγεν ὁ Φιλοκλέων ὅτι ἄρχουσιν οἱ δικασταὶ τῆς Ἑλλάδος. Παίδων τοίνυν δοκιμαζομένων.] πρὸς τὸ ἔθος. Ἀριστοτέλης δέ φησιν, ὅτι ψήφῳ οἱ ἐγγραφόμενοι, δοκιμάζονται οἱ νεώτεροι εἰ μὴ ἐτῶν ιϛ εἶεν. ἴσως δ' ἂν περὶ τῶν κρινομένων παίδων εἰς τοὺς γυμνικοὺς ἀγῶνας λέγει. οὐχ ὡς ἐν δικαστηρίῳ κρινομένων, ἀλλ' ὑπὸ τῶν πρεσβυτέρων. ἄλλως. τῶν γὰρ παίδων τὴν ἡλικίαν δοκιμάζοντες τὰ αἰδοῖα ἐσκόπουν διὰ τὸ εἰδέναι αὐτῶν εἰς τὸ χρησιμεύειν ἐν ταῖς λειτουργίαις.

CHRIST. Παίδων τοίνυν δοκιμαζομένων] Nõ poterant ingenuorum filij ſe gerere pro ciuibus, niſi adhuc puerali profeſſi eſſent nomina. Primũ apud Curiales deinde apud populares. Ea profeſſio dicebatur δοκιμασία. Prioris profeſſionis annus legitimus erat quindecimus. Quum autẽ qui præfecti erant iſti probationi & δοκιμασίᾳ, nõ ſatis certum ætatis argumentum ſumere poterant, ſolebant puerorũ pudenda ſtudioſe explorare, addit Scholiaſtes vt ad publica munia vtiles eſſent, G ait enim εἰς τὸ χρησιμεύειν ἐν ταῖς λειτουργίαις. Qui λειτουργίαν pro re diuina, (vt Neoterici volunt Theologi) putabunt ad Papatum vel Presbyteratũ adipiſcendum teſtes eſſe neceſſarios, ſcilicet ne quid mutilũ Deo offeratur. Sanè enim hodie neque Presbyteri neque Papæ creantur niſi ſe mares eſſe oſtenderint. Quæ lex maximè eſt fraudi maritis & præſtaret ipſos ſi non propter regnum cœlorum, at propter damnum pudicitiæ κολούρους fie- D ri neque tam bene vaſatos. Hinc profeſſioni dicata erat dies Apaturiων tertia, quæ propterea κουρεῶτις dicta. Iurabant autem parentes liberos eos ſuos eſſe natos ex ſua coniuge ciue Attica. Poſterioris annus profeſſionis erat decimus octauus quum pueri in ephebos & viros aſcribebantur.

Σχόλια. Κἂν Οἴαγρος.] ὅτι τραγικὸς ὑποκριτὴς ὁ Οἴαγρος εἴρηται πρότερον. ὡς θαυμάζων δὲ αὐτόν φασιν. ὅτι κἂν ἐκεῖνος ὁ μέγας καταδικασθῇ. ἐκ τῆς Νιόβης δέ, καὶ γὰρ ὑπεκρίθη τὴν Νιόβην, ἢ Σοφοκλέ- E ους ἢ Αἰσχύλου. ἐπίχειρα δὲ μισθούς, τὰ ἀπὸ τῶν χειρῶν κέρδη.

CHRIST. Κἂν Οἴαγρος] Diximus antea hunc Oeagrum hiſtrionem fuiſſe & ὑποκριτὴν Tragicũ. Apparet autẽ hinc in magno ipſum fuiſſe pretio & cõmẽdatione, additq; ex Niobe quia perſonam ille egerat Niobes ex fabula Sophoclis vel Æſchuli. Ἐπίχειρα] Sic mercedes vocat. Propriè ſic dicuntur quæ lucra procedũt ex operibus manuum, τὰ ἀπὸ τῶν χειρῶν κέρδη. vnde tales F operarij non ſolum ἐργάται, ſed etiam χειρώνακτες & ἀποχειροβίωτοι vocantur apud bonos auctores præſertim Xenophontem.

Σχόλια. Ἐν φορβειᾷ.] φορβειαί εἰσι τὰ δέρματα τὰ περὶ τὸ στόμα τῶν αὐλητῶν προσδεσμευόμενα, ὅπως ἂν σύμμετρον τὸ πνεῦμα πεμπόμενοι, ἡδεῖαν τὴν φωνὴν τοῦ αὐλοῦ ποιήσῃ. ὃ δὲ λέγει τοιοῦτόν ἐστιν. ἐπὰν νικήσῃ αὐλητής, ἀντίδοσιν ταύτης, προπέμπει ἡμᾶς μετὰ αὐλοῦ. ἔθος δὲ ἦν ἐν ταῖς ὁδοῖς τῶν τῆς τραγῳδίας χορικῶν προσώπων προηγεῖσθαι αὐλητήν. ὥστε αὐλοῦντα προπέμπειν. ὅπερ ἔλαβεν εἰς ἰδιότητα τῶν δικαστῶν ὁ Φιλοκλέων.

CHRIST. Ἐν φορβειᾷ] Verſus ex Sophoclè laudat Dionyſius Longinus in libello de Alto genere dicendi in hunc modum, φυσᾷ γὰρ οὐ σμικροῖς αὐλίσκοις ἔτι, ἀλλ' ἀγρίαις φύσαισι φορβειᾶς ἄτερ, quos etiam vſurpauit Cicero in Epiſtolis ad Atticum A lib. 2. Sed quod omnes φορβειὰν ligulam exponunt quæ tibiæ ſolet inſeri, non arbitror hic cōuenire, quia Scholiaſtes ait eſſe pelliculam quæ ob os tibicinis alligabatur. lego autem paulò poſt καταλείπων non καταλιπόν.

Κἂν ἀποθνήσκων ὁ πατήρ τῳ δῷ καταλιπὼν
 παῖδ' ἐπίκληρον,
Κλάειν ἡμεῖς μακρὰ τὴν κεφαλὴν εἰπόντες τῇ
 διαθήκῃ,
Καὶ τῇ κόγχῃ τῇ πάνυ σεμνῶς τοῖς σημείοισιν
 ἐπούσῃ, B
Ἐδομεν ταύτην ὅς τις ἂν ἡμᾶς ἀντιβολήσας
 ἀναπείσῃ.
Καὶ ταῦτ' ἀνυπεύθυνοι δρῶμεν, τῶν δ' ἄλλων
 οὐδεμί' ἀρχή.
Βδ. Τουτὶ γάρ τοι σεμνὸν τούτων ὧν εἴρηκας
 μακαρίζω.
Τῆς δ' ἐπικλήρου τὴν διαθήκην ἀδικεῖς ἀνα-
 κογχυλιάζων. C
Ἔτι δ' ἡ βουλὴ χὠ δῆμος ὅταν κρῖναι μέγα
 πρᾶγμ' ἀπορήσῃ,
Ἐψήφισται τοὺς ἀδικοῦντας τοῖσι δικασταῖς πα-
 ραδοῦναι.

Sin cui moriens pater hæredis legaſſit fortè
 puellæ
Curam, tum primam ceram nos multum plora-
 re iubentes
Et recludentes impoſitum conchæ de more ſigil-
 lum
Nuptum damus hanc illi qui nos melius per-
 ſuaſerit omnes.
Atque hæc nobis impunè licent quæ non præto-
 ribus vllis.
BD. Equidem magni facio & laudo quæ tu ve-
 neranda locutus,
Verùm improbè agis quum ſic prohibes & te-
 ſtamenta reſignas.
PH. Deinde Senatus populúſque vbi magna re
 ſuper anxius hærens
Sciſcunt vt iudicibus nobis tradatur cauſa reo-
 rum:

Σχόλια. Ἐπίκληρον.] ἐπίκληρος λέγεται ἡ τοῦ κληρονόμου κεκλημένη. ὅταν δὲ παῖς ὀρφανὴ πατρὸς καὶ μητρὸς ἀδελφόν τε οὐκ ἔχουσα ἔρημος, καὶ ταύτῃ τύχῃ ὑποκειμένη οὐσία, ταύτην καλοῦσιν ἐπίκληρον. ὁμοίως δὲ καὶ τὴν ἤδη γεγαμημένην, ὅταν ᾖ ἐπὶ τῇ οὐσίᾳ ὅλῃ καταλελειμμένη. καλοῦσι γὰρ τὴν οὐσίαν κλῆρον. καλεῖται δὲ ἐπίκληρος οὐχ ἡ μηδέπω γεγαμημένη, ἀλλὰ παρὰ τῷ πατρὶ οὖσα, καθότι D καθήκει αὐτῇ πᾶσα ἡ οὐσία. καλοῦνται δὲ ἐπίκληροι κἂν δύο ὦσι κἂν πλείους. τινὲς δὲ τὴν ἐπίκληρον καλοῦσιν ἐπιπλαματίδα καὶ πατροῦχον. νόμος δὲ ἦν Ἀθήνησιν, γνησίας μὲν οὔσης θυγατρὸς, νόθου δὲ υἱοῦ, μὴ κληρονομεῖν τὸν νόθον τὰ πατρῷα.

CH. Ἐπίκληρον] Nomine κλήρου omnia bona quæ E cernere poteſt hæres cōprehenduntur, ſiue ἔγγαια ſiue ἔπιπλα. Hinc ἐπίκληροι dicūtur ad quos deuenit hæreditas, quia κλήρῳ id eſt ſorte bona erciſcebātur. Sed κατ' ἐξοχὴν pupilla virgo quæ ſola erat vocabatur ἐπίκληρος, (quāquam inuenio ad nuptas etiā & ad pauperes virgines hāc vocē vſurpatam) Heſychius ἐνόσιον vocat, & πατροῦχον, & viuēte etiā patre ſic dici teſtātur Grāmatici quia bona patris ad eā pertinebāt, vbi enim filia legitima, paternā hæreditatē nothi nō cernebāt. Scholiaſtes Grecus F ἐπίκληρον etiā vocatā dicit ἐπιπλαματίδα quod verbi quid ſit nōdū perquirēti mihi & indaganti cōpertū eſſe potuit, neque Rhodiginū capio qui Mādā videtur vocare. Aliquādo coniicere libuit nū eſſet ἐπιπλαματίς. id eſt τὰ ἔπιπλα ματεύουσα. Sed mihi non ſatisfacit cōiectura. ſanè ἐπίκληρος id eſt quod vernacula lingua Galli dicimus, vne heritiere. Apud Maronē Lauinia Virgo dotalis dicta id videtur eſſe, quia illi patris bona pro dote cedūt, etſi ſcio apud Grecos ἐπίπροικον aliā eſſe, puel G lā nēpe quæ fratres habens hæreditatis partē pro dote aſſecuta eſt. Quia autē controuerſia erat cui nuptū eſſet dāda pupilla ἐπίκληρος, propterea vocata etiā eſt ἐπίδικος. Nam bona ea de quibus aliquis cōtendebat vt ad ſe pertinētibus propter generis proximitatē, cum mortuus nec filios haberet nec hæredes teſtamento reliquiſſet, dicebantur ἐπίδικα, vnde ἐπιδικάζεσθαι litem de hæreditate intendere, cuius actionis partes ſunt ἀμφισβήτησις & παρακαταβολή. Sed hæc omnia diligēter & accuratè tractauit vir maximus ingenio & doctrina Car. Sigonius lib. 3. de Rep. Athenienſium, ex Græcis oratoribus præcipuè ſumpta & poſt maximū Budæū recenſita & recocta. Κλάειν μακρὰ τὴν κεφαλὴν] Dictum fortaſſis vt illud, O multa fleturū caput, ſed quia teſtamentū res eſt inanimata, fortaſſis ſic vocat τὴν κεφαλίδα τοῦ βιβλίου, vt de prima cera & capite teſtamenti quæ iſti inſuper habent hęc intelligantur, niſi Heſychiū audimus qui κεφαλὴν (niſi codices mendoſi) ait eſſe τὸ σύνηθες, & τὸ ὄνομα, vt hic nomina innuat tabulis teſtamenti contenta.

Σχόλια. Καὶ τῇ κόγχῃ.] τοῖς σημείοις. ὡς κόγχας ἐπιτιθέντων ταῖς σφραγῖσιν, ἀσφαλείας ἕνεκα. κόγχῃ δὲ, τῷ κογχυλίῳ τῷ ἐπικειμένῳ ταῖς σφραγῖσι, τῷ μὴ ἀφανίζεσθαι τοὺς τύπους αὐτῆς.

CHRIST. Καὶ τῇ κόγχῃ] Sigillis conchas vel conchylia pro inuolucro imponebāt, vt tutiùs aſſeruarentur, neu typi & characteres delerentur. Propterea ſtatim ait ἀδικεῖς ἀνακογχυλιάζων quaſi ſit conchylium aperiens, etſi interpres Græcus videtur accepiſſe pro ἀνακωλύων, vbi notanda breuis ſyllaba χυ. alias ſemper (quod ſciam) producta.

Σχόλια. Ἔδομεν ταύτην.] ἐκδίδομεν αὐτὴν φησὶ τῷ δωροδοκοῦντι ἡμᾶς.

CHRIS. Ἔδομεν ταύτην] Elocamus, inquit, Virginē potiora nobis dona adferenti. Hinc nota vox illa apud Ciceronē de Verre Prætore. Pupillos & pupillas certiſſimam eſſe prædā prætoribus.

Σχόλια. Μακαρίζω] λείπει ἡ κατά. κατὰ τοῦτό σε φησὶ μακαρίζω. τὸ ἀνεξελέγκτως πράττειν. Ἀνακογχυλιάζων] πρὸς τὸ κογχύλην πέπαιχεν. λέγουσι δὲ βραχεῖαν τὴν δὲ συλλαβὴν τοῦ ἀνακογχυλιάζεις. λέγει δὲ ἀντὶ τοῦ κωλύων. Ἔτι δ' ἡ βουλὴ χ' ὡ δῆμος.] ἡ βουλὴ καὶ ὁ δῆμος ὅταν ἀπορήσῃ πράγματος, τοῖς δικασταῖς ἐπιτρέπουσι.

CHRIST. Ἡ βουλὴ χ' ὡ δῆμος] Sic Latini Senatus Populúſque Romanus, vt βουλὴ ſit τὸ πρῶτον τάξει καὶ τιμῇ. At multiceps illa beſtia ſecundum habeat locum, sit tamen τὸ κύριον καὶ ἄρχον.

A Etiam apud Thucydidem hic ordo obseruatur.

Εἶτ' Εὔαθλος, χὠ μέγας οὗτος Κολακώνυμος ἀσπιδαποβλὴς,
Οὐχὶ προδώσειν ἡμᾶς φασὶ, περὶ τοῦ πλήθους δὲ μαχεῖσθαι.
Κἀν τῷ δήμῳ γνώμην οὐδεὶς πώποτ' ἐνίκησεν, ἐὰν μὴ B
Εἴπῃ τὰ δικαστήρι' ἀφεῖναι πρώτιστα μίαν δικάσαντας.
Αὐτὸς δ' ὁ Κλέων ὁ κεκραξιδάμας, μόνους ἡμᾶς οὐ περιτρώγει.
Ἀλλὰ φυλάττει διὰ χειρὸς ἔχων, καὶ τὰς μυίας ἀπαμύνει.
Σὺ δὲ τὸν πατέρ' οὐδ' ὁτιοῦν τούτων τὸν σαυτοῦ πώποτ' ἔδρασας.
Ἀλλὰ Θέωρος καί τοι 'στὶν ἀνὴρ Εὐφημίου οὐδὲν ἐλάττων, C
Τὸν σπόγγον ἔχων ἐκ τῆς λεκάνης τἀμβάδι' ἡμῶν περικωνεῖ,
Σκέψαι δ' ἀπὸ τῶν ἀγαθῶν οἵων ἀποκλείεις καὶ κατερύκεις,
Ἣν δουλείαν οὖσαν ἔφασκες χ' ὑπηρεσίαν ἀποδείξειν.
ΒΔ. Ἐμπλήθω λέγων, πάντως γάρ τοι παύσει ποτὲ, κἀναφανήσει
D

Hic Euathlus, clypeique sui abiector Colaconymus ille
Se nostra negant prodere, potius plebem tutarier aiunt
Nulla in populo potior quamuis unquam sententia vicit
Nisi lite prius prædamnata ad subsellia iudiciorum,
Sed & ipse Cleon clamore valens modò non obrodere gaudet
Imò seruat versátque manu nos, & muscis procul arcet.
At tu nec tantillum ista tuo faceres iucunda parenti,
Rursúmque Theorus qui Rhetor verè est Euphemius alter
In pelui spongiam habens nobis crepidas absterget & vngit.
Nunc dispice tot bona, tum quæ spernenda putes vel retinenda
Quæ seruitium esse ministeriũque probare ipse ante volebas.
BD. Age te dictis satia, mox desieris: prorsúsque patebis

Σχόλια. Εὔαθλος] Εὔαθλος ῥήτωρ συκοφάντης. οὗ μνημονεύει καὶ ἐν Ἀχαρνεῦσι καὶ Ὁλκάσιν. οὗτός ἐστιν ὑμῖν πονηρὸς τοξότης συνήγορος ὥσπερ Εὔαθλος. μνημονεύει δὲ αὐτοῦ καὶ Πλάτων ἐν Πεισάνδρῳ. καὶ Κρατῖνος ἐν Θράτταις. Κολακώνυμον δὲ εἶπε τὸν Κλεώνυμον. εἴρηται δὲ ὅτι κόλαξ καὶ ῥίψασπις. τὸ δὲ οὐχὶ προδώσειν ἡμᾶς, ἐπειδὴ λέγουσι τὰ τοιαῦτα οἱ ῥήτορες, ὡς ὑπὲρ ὑμῶν ἀγωνίζονται καὶ οὐχὶ προδώσουσι τὴν πόλιν.

CH. Εἶτ' Εὔα.] Lego εἶτ' pro εἶτα. Fuit autẽ hic E Euathlus Rhetor improbus Sycophãta, qui à Comicis frequens suggillatur, præsertim à Platone in Pisãdro & à Cratino in Threissis vel potius Cressis, rursúsque ab Aristophane in Acharnensibus, & in fabula ὁλκάσι ex qua sunt hi duo versus Trochaici quos integros & emendatos adferam ἔστι τις πονηρὸς ἡμῖν τοξότης συνήγορος (sic etiam vocatur Rhetor) ὥσπερ Εὔαθλος παρ' ἡμῖν τοῖς νέοις, vbi Euathlus non solùm scelestus: sed & ignobilis censetur, quia τοξότης & ibi & in Acharnensibus indu- F citur, fuisse enim τοξότας inter viles & εὐτελεῖς velutque seruos, videre est etiam in Lysistrata, & ex Aiace Sophoclis vbi Teucer ab aduersario τοξότης in opprobrium appellatur, & βάναυσον τέχνην κεκτημένος. Emendandus obiter Sudas in hac voce, vbi habes ῥήτωρ πονηρὸς ἄριστος ὁλκάσι, legendum enim ἀριστοφάνης ὁλκάσι. Etiam hũc Euathlum ob εὐρυπρωκτίαν & λαλιὰν traducebant, vt in Acharnensibus Glossographus scripsit. Quem autẽ vocat Colaconymum is est Cleonymus, quem non G semel ῥίψασπιδα vocat & præterea blandum assentatorem hic innuit. Legendum autem cum sibilo in fine ἀσπιδαποβλής.

Σχόλια. Κἀν τῷ δήμῳ γνώμην.] ὅτι ὁ δημηγορῶν ἐν τῷ δήμῳ φησὶν, ὡς ἴσχει τῆς νίκης τὴν ψῆφον, ἄνευ τῆς κρίσεως τῶν δικαστῶν εἰ μὴ πρότερον πρὸς μίαν δίκην δικάσειεν οἱ δικασταὶ, παρεῖεν καὶ ἐπιτρέψειεν. Ἐὰν μὴ εἴπῃ τὰ δικαστήρια] δεῖ μηκέτι ἔχειν τὴν ἐξουσίαν ἄδικον ποιῆσαι, ἀλλ' ἅπαξ κελεύειν ὑπὲρ τούτων καὶ μὴ γίνεσθαι ὑπερβόλιμον τινὶ ποιήσασθαι ἐπὶ τῶν γνωμῶν καὶ τῶν ψηφισμάτων. ἀλλὰ τὸ ἅπαξ κριθὲν, κύριον εἶναι. Αὐτός.] κατ' ἐξοχὴν τὸ, αὐτός. κεκραξιδάμας δὲ ὁ τῇ βοῇ δαμάζων.

E CHRIST. Μόνους ἡμᾶς οὐ περιτρώγει] Puto legendum μόνον, & fortassis esse μονονουχί. Οὐ πώποτ' ἔδρασας] Elegans Atticismus, ἔδρασας τὸν πατέρα, quem Lucianus in primo dialogo deorum imitatus est cùm ait illic Prometheus ad Iouem οἷα καὶ ἔδρασας τὸν κρόνον.

Σχόλια. Εὐφημίου.] ὅτι Εὐφήμιος, τῶν ἄγαν διαβαλλομένων ἐπὶ κολακείᾳ ἐστίν. ᾧ παρείκασε τὸν Θέωρον. διὰ κολακείαν τὰ ὑποδήματα τῶν δικαστῶν ἀποψῶντα καὶ ἀλείφοντα. μετῆκται δὲ ἀπὸ τῶν ἀγγείων. F κυρίως γὰρ περικωνῆσαι ἐστὶ, τὸ πιττῶσαι τὰ κεράμια.

CHRIST. Εὐφημίου οὐδὲν ἐλάττων] Theorum comparat Euphemio (qui Rhetor fuit habitus inter maximos assentatores) eúmque adeò iudicibus obnoxium fuisse ait, vt eorum baxeas nõ pigeret detergere, hoc enim est τὰ ἐμβάδια περικωνεῖν sumpta Metaphora à vasibus picatis, Nam κωνεῖν est πιττοκοπεῖν pix ὁ ἀπὸ τοῦ κωνιάματος quasi incrustare, nam pice dolia incrustabant. Hinc πιττοκώνειτος G μόρος mors est qua moriũtur qui pice obliti cremantur vt Æschylus in Cressis dixit, & post illũ Cratinus Æschulei characteris æmulus. Hinc & πισσοκονία Herodoto quam alij πισσίαν vocãt, cùm pice linuntur pecudum tonsillæ. Fortassis autẽ à pice ipsum vas Græci dixerũt πίθον quem Lacones πίσσος vocant.

A Πρωκτὸς λουτροῦ περιγιγνόμενος τῆς ἀρχῆς τῆς περισέμνου.
Φι. Οὐδὲ γ' ἥδιστον τούτων ἐστὶ πάντων, οὗ 'γὼ 'πιλελήσμην,
Ὅταν οἴκαδ' ἴω τὸν μισθὸν ἔχων· κᾆπειθ' εἰσήκονθ' ἅμα πάντες
Ἀσπάζονται διὰ τἀργύριον. καὶ πρῶτα μὲν ἡ θυγάτηρ με
B Ἀπονίζῃ. καὶ τὼ πόδ' ἀλείφῃ. καὶ προσκύψασα φιλήσῃ.
Καὶ παππάζουσ' ἅμα τῇ γλώττῃ τριώβολον ἐκκαλαμᾶται.
Καὶ τὸ γυναιόν μ' ὑποθωπεῦσαν, φυστὴν μᾶζαν προσενέγκῃ
Κᾆπειτα καθεζομένη παρ' ἐμοὶ, προσαναγκάζῃ φάγε τουτὶ
C Ἔντραγε τουτί. τούτοισιν ἐγὼ γάνυμαι, καὶ μή με δεήσῃ
Εἰς σὲ βλέψαι, καὶ τὸν ταμίαν, ὁπότ' ἄριστον παραθήσει,
Καταρασάμενος καὶ τονθορύσας, ἄλλην μή μοι ταχὺ μάξῃ.
Τάδε κέκτημαι πρόβλημα κακῶν. σκευὴν βελέων ἀλεωρήν.
D Κἂν οἶνον μοι μὴ 'γχῇς σὺ, πιεῖν τὸν ὄνον τόνδ' ἐσκεκόμισμαι,

Tuus ille magistratus, podex superans (vt fama) lauacrum.
PH. Sed quod fueram oblitus quodque eximiũ est longéque suaue
Quum redeo domum pretium referens, venientem tum simul omnes
Me complectuntur ob argẽtum, atque imprimis filia grandis,
Lotum permulcet aquis, vngitque pedes, fertque oscula prona
Pappansque & adulans lingua triobolium expiscata lucellum est.
Tum mihi mulier palpum obiiciens, intritam præparat offam,
Propterque sedens inuitat quasi cogens, & talia fatur,
Hoc exede, sorbe, ego talibus oblector, ne me sit opus te
Respicere, & condum promum quãdo volet apponere cœnam
Iaciens maledicta, & murmura rodens, ne rursum terat offam.
Hæc munimenta malorum hæc sunt mihi propugnacula & arma,
Sin fundere vina negas mihi, defertur cantherius iste

Σχόλια. Πρωκτὸς λουτροῦ.] παροιμιακὸν τοῦτο ἐπὶ τῶν ἐπὶ κακῷ τῷ ἑαυτῶν νικώντων. ἢ ἐπὶ τῶν ἀεὶ μολυνομένων καὶ βιαζομένων καθαίρεσθαι. ὁ γὰρ πρωκτὸς πλυνόμενος περιγίνεται τῆς καθάρσεως καὶ ἔτι μολύνεται καὶ μᾶλλον καὶ τῇ φύσει τῆς γαστρός. εἴρηται δὲ ἀπὸ τῶν τὴν γαστέρα φερομένην ἐχόντων. καὶ ἐν τῷ ἀπολούεσθαι νικωμένων τῇ φορᾷ. ἄλλως. Εὐφρόνιος μὲν ὡς τῆς εἰκόνος αὐτῆς ματαίας οὔσης. ὅτι ματαίων ἐπιθυμεῖ. καὶ γὰρ τὸ μέρος ἐκεῖνο πλυνόμενον, ἔτι μολύνεται. Καλλίστρατος δέ φησι παροιμία, πρωκτὸς λουτροῦ περιγίνῃ. ἐπὶ τῶν βιαζομένων εἰς κακὸν ἑαυτούς. ὡς εἴτις βιάζοιτο μὴ ἀποπλύνεσθαι.

CHRIST. Πρωκτὸς λουτροῦ περιγιγνόμενος] Lege propter verſum περιγινόμενος. Eſt autem Prouerbium quod Eraſmus ſic vertit, Podex lotionem vincit, & ex Scholiaſta Græco conuenire facit in eos qui ſuo ipſorum damno vincunt, tũ in eos qui ſemper inquinãtur & inuiti lauantur. Malim ego ſic vertere, Podex latrinam ſuperat. Quid enim aliud Latrina quàm Lauatrina, & Lauatrina quid F niſi λουτρόν? Et ſanè credibile eſt de iis qui aluo ſũt ſoluta & qui foria (quæ ſtercora ſunt liquida, ſic Callimachus φορυτὸν dixit) ſæpius quam conueniat naturali ὀρέξει, emittunt, quóſque apud Nonium foriolos dici videmus. Antiqui munditiarum taliũ eligentiores fuerunt quam hodie ſumus qui ſatis elegantes & mundi extra videri volumus, internè porci & ſi quid immũdius, Propterea balneo idẽtidem vtebantur etiam poſt opus adſellatum (ſic G placet Latinè dicere ἐργασίαν γαστρικὴν) ſpongiãque adhibebant, vnde Seneca in Epiſtola 70. de Germano qui in ludo beſtiariorum ſeceſſerat ad exonerandum corpus dixit: Ibi lignum id quod ad emundanda obſcœna adhærente ſpongia poſitũ eſt, totum in gulam farſit &c. In Irena (vbi enim balneum deeſt aliud auxilium petendum) tres habes lapides aſperos, vel quattuor læues, At in Diuite fabula terſionẽ podicis ex alliis facit, ait enim οὐ λίθοις ἀλλὰ σκορόδοις ἀποψώμεθα, mutationem innuens pauperis vitæ in beatam.

Σχόλια. Ὅταν οἴκαδ' ἴω.] ὅτι παλαιὰ ἦν διὰ τῶν γυναικῶν τημελία, καὶ οὕτως ἐτημέλουν τοὺς πατέρας καὶ γέροντας, ὥστε μετὰ τὸ νίψαι ἀλείφειν τοὺς πόδας. Εὐ- E φρόνιος δὲ καὶ τοὺς παρ' Ὁμήρῳ λιπαροὺς πόδας οὕτως ἀποδιδόναι τινάς φησι.

CHRIST. Κᾆπειθ' εἰσήκονθ' ἅμα] Vt verſus cõſtet ἔμμετρος lege ἥκονθ' ſimpliciter non εἰσήκονθ', vel potius κᾆτ' εἰσήκονθ' ἅμα. Sed quid tergiuerſor? legendum affirmo ἥκοντές με πάντες ſiue κᾆτ' εἰς, ſiue κᾆπειτ' ἥκ. ſiue κᾆπειτ' εἰς, delendo articulum τὸν ante μισθόν. Ἡ θυγάτηρ με ἀπονίζῃ] Hæc officia fœminis mandata erant antiquitus, præcipuè verò parentes ſenes filiæ ſic curabant & colebant vt lotos pedes vngere ſolerent. vnde illud veteris poe- F tæ, bona fœmina lauit & vnxit. Hunc adeò morẽ priſcum fuiſſe & laudatum, vel ſatis apparet ex fœmina peccatrice quæ Domini Seruatoris Ieſu pedes vnxit pretioſo & caro vnguento. Sanè apud Homerum propterea dici λιπαροὺς πόδας, exiſtimauit Euphronius.

Σχόλια. Ἐκκαλαμᾶται.] ἐκσπᾷ, ἀπὸ τῶν διὰ καλάμου τοὺς ἰχθύας ἀγρευόντων. Φυστὴν μᾶζαν.] φυστὴ μᾶζα ἡ ἐξ ἀλφίτων καὶ οἴνου. ὀξυτόνως δὲ ὡς φησιν Ἡρωδιανός.

G CH. Τριώβολον ἐκκαλαμᾶται] Lego τὸ τριώβολον vt expleantur numeri. Verbum autem ἐκκαλαμᾶσθαι dixit trãſlatum ab iis qui calamo vel arũdine piſces extrahũt in littus. Φυστὴν μᾶζαν] Teſtatur Athe. li. 3. Dipnoſoph. apud Athenien. eſſe mazam vel turundam (quanquam turunda à terẽdo) quæ trita non eſſet, & Heſychius vocat μᾶζαν ἀ πεπτὴν, Puta fuiſſe fermentatam, Scholiaſtes Grecus ex farina & vino conflatam ſcribit, φυστὴν autẽ ὀξυτόνως ſcribẽdum auctore Herodiano, & ſic dicta quaſi inflata. Apud Sudam malè coaluerũt duę voces φυστημάζα diſtingue, φυστὴν, μάζαν &c. hunc enim locum laudat, ſed ἐπιθωπεύσῃ legit non autem ἀποθω. Quin & Pentametrũ vetus adfert φυστὴ ἐνιγχύνη ματτομένη παλάμαις vbi primũ emendo μασσαμένη (eſt enim μάσσαι, φυρᾶσαι vnde μάζα) deinde legerim φυστὴν ἐν χάνῃ &c. Τοῖσιν ἐγὼ γάνυμαι] Lego ἐγὼ γὰρ γάνυμαι, vel cum duplici ν γάννυμαι ſecunda ſyllaba producta, vt inde Latinum gannire ortum videatur. Mox etiam lego ὀππότ' ἄριστον vt π ſit geminatum, hoc enim poſcit verſus ratio metrica.

Σχόλια. Τάδε κέκτημαι] τὰ ἐν δικαστηρίῳ χρήματα, σκευὴν δὲ, πανοπλίαν. βέλτιον δὲ ἀλεωρήν. σωτηρίαν. Τὸν ὄνον.] εἶδος ἀγγείου. ἴσως δὲ διὰ τὸ διάπλασμα ἔχειν ὄνου μορφήν.

CHRIST. Κἂν οἶνον μοι μὴ 'γχῇς.] Lege μὴ 'γχῇς pro μὴ δεχῇς vel potius μὴ 'γχῇς pro μὴ ἐγχῇς & diſtingue poſt οἶνον, ludit autẽ in vocibus οἶνος & ὄνος. Eſt autem hic ὄνος vaſis ſpecies facta fortaſſis in figuram aſelli, neque aliam ob rem aurita pocula dicta puto, Dyotam, ἀμφῶες & ſimilia, lege autem τὸν ὄνον τόνδ' ἐσκεκόμισμαι.

Οἴνου μεστόν. κᾆτ' ἐγχέομαι κλίνας. οὗτος δὲ κε-
χηνώς,
Βρωμησάμενος τοῦ σοῦ δίνου, μέγα καὶ στράτιον
κατέπαρδεν.
Ἆρ' οὐ μεγάλην ἀρχὴν ἄρχω,
Καὶ τῆς τοῦ Διὸς οὐδὲν ἐλάττω,
Ὅς τις ἀκούω ταῦθ' ὥσπερ Ζεύς;
Ἢν γοῦν ἡμεῖς θορυβήσωμεν,
Πᾶς τις φησὶ τῶν παριόντων·
Οἷον βροντᾷ τὸ δικαστήριον.
Ὦ Ζεῦ βασιλεῦ. κἂν ἀστράψω,
Ποππύζουσι κἀγκεχόδασί με
Οἱ πλουτοῦντες καὶ πάνυ σεμνοί.
Καὶ σὺ δέδοικάς με μάλιστ' αὐτός.
Νὴ τὴν Δήμητρα δέδοικας, ἐγὼ
Δ' ἀπολοίμην, εἴ σε δέδοικα.

Plenus Bromij, tum pandus defundo hinc, at
rudit hianti
Ille ore, tuum in ſinum, grande quid & dignum
milite pedens.
Nonne imperium magnum obtineo,
Et regno Iouis velut æquale.
Nec de me aliter quàm Ioue dicunt;
Nam ſi turbas fortè mouemus
Omnes dicunt prætereuntes.
Quale tonat iudiciale forum!
Iuppiter ô Rex, ſin fulgur agam,
Nobiliores atque opulenti
Poppyſma edunt penè cacantes.
Tu me imprimis metuis valdè,
Teſtor Cererem, metuis, ſed ego
Peream ſi quid metuam te.

Σχόλια. Οὗτος δέ.] ὁ ὄνος. ἔπαιξε δὲ ὡς πρὸς τὸ ζῶον. βρωμᾶσθαι δέ ἐστι τὸ πεινῶντα τὸν ὄνον ὀγκᾶσθαι. δῖνος δέ ἐστιν ἀγγεῖόν τι κεραμεοῦν βάσιν οὐκ ἔχον, ἀλλὰ στρογγύλον κάτω. στράτιον δὲ τὸ εἰς πολλοὺς τῶν στρατευομένων δῖνον. ἐχρῶντο γὰρ ταῖς κύλιξιν ἐν τοῖς στρατεύμασιν.

CHRIST. Οὗτος δὲ κεχηνὼς] Tãquam de animali aſino loquitur, nam βρωμᾶσθαι propriè aſinus dicitur eſuriens & rudens, vnde apud Nicandrum λέπαργος βρωμήεις vocatur. Eſt autem δῖνος vas fictile ſine baſi & infernè rotundum. Καὶ στράτιον κατέπαρδεν] Pro ἐψόφησεν, ſed quaſi de quadrupede aſino dixit pedere, quod ſolent calcitrones aſelli, στράτιον autem eſt quod ad plures militantes ſatis ſit, vtebantur enim in exercitu calicibus. Ἆρ' οὐ μεγάλην] Concludit Philocleon magnum ſe gerere principatum, nec minorem Iouis regno. Sũt autem hic duodecim Anapæſtici verſus Dimetri omnes & Acatalectici præter Coronidem. Legerem tamen πᾶς τις φήσει non φησί. Deinde ταῦθ' ἅπερ ὁ Ζεύς, vt videtur voluiſſe Scholiaſtes.

Σχόλια. Ἅπερ ὁ Ζεύς.] ἃ περὶ Διὸς εἰώθασι λέγειν. Κἂν ἀστράψω.] φοβερὸν κατ' ἀρχὴν δείξω. Ποππύζουσιν.] ἔθος γὰρ ταῖς ἀστραπαῖς ποππύζειν. ἄλλως δὲ τὰ εἰωθότα λέγεσθαι περὶ τῶν ἀνθρώπων ἐπὶ ὑπερβάλλοντος φόβου λέγει, ὅτε βρονταὶ καὶ ἀστραπαὶ γίνονται παίζων.

CHRIST. Ποππύζουσι κἀγκεχόδασι] Illud ποππύζουσι nõ poſſim melius interpretari quam ſi dicam cum veteri poëta, gannitu vocis adulãt, Virgilius in Georgicis circũlocutus eſt de equo, blãdis gaudere magiſtri laudibus, ſunt enim poppyſmata. Apud Theocritum ποππύσδειν eſt exiliter ſonare inflante bucca, & quaſi ſtrepere, vt & ποππυλιάζειν. Martialis poppyſmata traduxit ad γυναικεῖον αἰδοῖον, oris æmulum quod contractum ſonum edit. Sed ex hoc fumo dare lucem mihi cautio eſt. At ἐγκεχόδασι quod addit ab ἐγχέζω eſt prę teritum ſcilicet medium vt vocant. Hoc propriè eſt percacare quod ex metu ſæpe contingit.

ΣΤΡΟΦΗ.

Χο. ΟΥπώποθ' οὕτω καθαρῶς
Οὐδενὸς ἠκούσαμεν, οὐ-
δὲ ξυνετῶς λέγοντος.

STROPHA.

CH. AT nullum adhuc tam liquidò
Audiuimus Rhetora, nec
Tam grauiter loquentem.

ΣΥΣΤΗΜΑ.

Φι. ΟΥκ. ἀλλ' ἐρήμας ᾤεθ' οὕτω ῥᾳδίως τρυ-
γήσειν.
Καλῶς γὰρ ᾔδειν ὡς ἐγὼ ταύτῃ κράτιστός εἰ-
μι.

SYSTEMA.

PH. VErum eſt, ſed hic ſperabat vuas abſq;
vindice vllo
Secaſſere omnes, me tamen noram quid hic va-
lerem.

Σχόλια. Ἀλλ' ἐρήμας.] παροιμία. ἐξ ἐρήμας τρυγήσεις, ἐπὶ τῶν ἀδεῶς τι πραττόντων, ὡς μηδενὸς αὐτοῖς ἀντιπράττοντος, ἐρήμας τρυγήσειν. ἔστι δὲ ἀπὸ τῶν τὰς ἀμπέλους τηρούντων ἀφροντίστως. Καλῶς γὰρ ᾔδειν] ἐν εἰρωνείᾳ. τοὐναντίον γὰρ παρεδείκνυε πειθόμενος οὕτως πιθανώτατα ἔμελλεν ἐρεῖν. Ταύτῃ κράτιστος.] τῷ αὐτῷ τρόπῳ ἐν τῷ δημηγορεῖν, ἤτοι ταύτῃ τῇ γνώμῃ, ὅτι τοῦ δικάζειν βέλτιόν ἐστι τὸ ἔνδον καθέζεσθαι. ἢ ἀπὸ μεταφορᾶς τῶν πυκτῶν τῶν κατὰ τὴν ἑτέραν χεῖρα τὴν δύναμιν ἐχόντων.

CHRIST. Οὐκ. ἀλλ' ἐρήμας.] Prouerbium eſt, ἐξ ἐρήμας τρυγήσεις, cadens in eos qui ſine metu aliquid deſignant, neque metuunt prohibitorem. Ductum autem ab iis qui incurioſè vites cuſtodiunt, nam ἐρήμας ἀμπέλους intelligendum, vineas deſertas à cuſtode. vir magni & indefeſſi ingenij Eraſmus non ſatis dignè ſenſum huius adagij A extricauit, meritóque cenſuram doctiſſ. & diligentiſſimi H. Stephani incurrit; ſed rectè tamen Prouerbium hoc notauit illi eſſe affine γλυκεῖ ὀπώρα φύλακος ἐκλελοιπότος. i. Cuſtode moto dulcis eſt autumnitas, quam ſententiam ſunt qui ad obſcœnam traducant, & nos monuimus ad Lyſiſtratam huius Comici. Ταύτῃ κράτιστος εἰμὶ] Hac, inquit, parte potens ſum. Aut, hanc ſententiam ſemper valere puto, Nempe melius eſſe iudicia exercere quàm domi ſedere & quieſcere, Interpres B Græcus hic contrarium pronunciat, ait enim ταύτῃ τῇ γνώμῃ κράτιστός εἰμι, ὅτι τοῦ δικάζειν βέλτιον ἐστὶ τὸ ἔνδον καθίζεσθαι. Sed opinor articulos τοῦ & τὸ locum mutare debere. Alij ſubaudiunt χειρὶ in ταύτῃ, & tranſlatum putant à pugilibus qui alteram manum habent valentiorem.

ΣΤΡΟΦΗ.

Χο. Ὡς δὴ πάντ' ἐπελήλυθεν,
Κοὐδὲν παρῆλθεν, ὥστ' ἔγω-
Γ' ηὐξανόμην ἀκούων.
Κἀν μακάρων δικάζειν
Αὐτὸς ἔδοξα νήσοις,
Ἡδόμενος λέγοντι.

STROPHA.

C

CH. Quàm benè omnia perſequens
Nil præteriuis: hæc mihi
Grata quidem audienti,
Vt videar beatas
Incolere inſulas, &
Iudiciis praeeſſe.

Σχόλια. Ὡς δὴ πάντ' ἐπελήλυθεν.] θαυμάζει ὁ χορὸς Φιλοκλέωνος τὴν κατάστασιν. Δικάζειν.] D δέον εἰπεῖν οἰκεῖν, δικάζειν εἶπεν ὡς φιλόδικος.

ΣΥΣΤΗΜΑ.

Φι. Ὡς οὗτος ἤδη σκορδινᾶται, κἄστιν οὐκ ἐν αὑτοῦ.
Ἦ μὴν ἐγώ σε τήμερον βλέπειν σκύτη ποιήσω.

SYSTEMA.

PH. Iamq; ille pandiculans fatiſcit, nec ſui potens eſt,
E *Sed faxo vt hodie lora cernas mortui iuuenci.*

Σχόλια. Σκορδινᾶται.] σκορδινᾶσθαί ἐστιν, ὃ ποιοῦσιν οἱ ἐξ ὕπνου ἀνιστάμενοι, καὶ μετὰ χάσμης τὰ μέλη διατείνοντες. φησὶν οὖν ὅτι χασμᾶται καὶ διατείνεται ὑπὸ τῆς ἀθυμίας. Σκύτη βλέπειν.] ὅ ἐστι πληγάς σοι ἐμβαλῶ. παροιμία δὲ ἐλέγετο ἐπὶ τῶν δειλιώντων. ἄλλως. μέμνηται τῆς παροιμίας Εὔπολις ἐν χρυσῷ γένει. φησὶ γὰρ ἀτεχνῶς μὲν οὖν τὸ λεγόμενον, σκύτη βλέπει. εἴρηται δὲ ἐπὶ τῶν ὑποψιαστικῶς διακειμένων πρὸς τὰ μέλλοντα κακά.

CHRIST. Ἤδη σκορδινᾶσθαι.] Hoc verbi deductum putant ab alliorum repletione, & arbitrantur ex eorum acrimonia conuelli membra & extendi. Latinè hoc dicitur Pandiculari, quia talis conuulſio pandum faciat corpus, ſed quum ſine eſu alliorum membrorum illa extenſio contingat etiam iis qui à ſomno excitantur, non putem veram eſſe hanc vocis originationem. Erotianus vocum Hippocraticarum antiquus & diligens enarrator, ait eſſe qui hunc morbum κορδίνημα potius vocent quàm σκορδίνημα, quos errare putat eruditiſſimus Gorræus in Medicis Definitionibus. Ego verò quamuis non dubitem lubricam eſſe aleam in veriloquiorum & etymorum inueſtigatione, exiſtimo tamen κορδίνημα non ſpernendum & deductum quaſi καρηδίνημα vel κοροδίνημα (ſiue à pupulis ſiue à ſatietate) præſertim cùm idem Erotianus dicat σκορδινᾶσθαι eſſe καρηβαρέειν & hunc noſtrum Comicum laudet. Tamen Galenus in Lexidio earundem vocum agnoſcit σκορδίνημα vel σκορδινισμὸν pro extenſione membrorum cum oſcitatione, quæ hic locum habet, ait enim illum iã oſcitare & protendi ſenſibus ereptis (ſic enim F ἀθυμίας, quod ait Scholiaſtes interpretor, quam in Acharnenſibus vocat ἀλογίαν, quę vox reponenda in Sudę codicibus vbi malè ait gigni hunc morbũ ἐξ ἀναλογίας) & quaſi è ſomno ſurrecturus. Propterea, hic ſequitur κἄστιν οὐκ ἐν αὑτῷ, ſic enim lego, vel ἐκτὸς αὑτοῦ. Βλέπειν σκύτη] Prouerbium eſt quod expetit in meticuloſos qui flagra & lora & ſcuticas ſemper præ oculis habent, cuius meminit Eupolis in aureo ſæculo, ἀτεχνῶς μὲν οὖν τὸ λεγόμενον σκύ- G τη βλέπει. i. Verè ergo lora reſpicit quod inquiunt. Eraſmus in Adagiis non videtur vidiſſe mentem Ariſtophanis, neque ſenſum Prouerbij, cùm vertit σκύτη tergora, nam de coriis & neruis bubulis intelligendum. vnde Plautus ſeruorum & verberonũ genus ferratile dixit, quod mortui incurſant boues. Itaq; meritò Deſyderi' caſtigat' eſt ab H. St.

ΣΤΡΟΦΗ.

Χο. Δεῖ δέ σε παντοίας πλέκειν
Εἰς ἀπόφυξιν παλάμας.
Τὴν γὰρ ἐμὴν ὀργὴν πεπᾶ-
ναι χαλεπὸν, μὴ πρὸς ἐμοῦ λέγοντι.
B Πρὸς ταῦτα μύλην ἀγαθὴν ὥρα ζητεῖν σοι καὶ νεόκοπτον
Ἢν μή τι λέγῃς, ἥτις δυνατὴ τὸν ἐμὸν θυμὸν κατερεῖξαι.
Βδ. Χαλεπὸν μὲν καὶ δεινῆς γνώμης καὶ μείζονος ἢ 'πὶ τρυγῳδοῖς.
Ἰάσασθαι νόσον ἀρχαίαν ἐν τῇ πόλει ἐντετοκυῖαν.
Ἀτὰρ ὦ πάτερ ἡμέτερε Κρονίδη. Φι. παῦσαι καὶ μὴ πατέριζε.
C Εἰ μὴ γὰρ ὅπως δουλεύω 'γὼ τουτὶ ταχέως με διδάξῃς,
Οὐκ ἔστιν ὅπως οὐχὶ τεθνήξει, κἂν χρῇ σπλάγχνων μ' ἀπέχεσθαι.
Βδ. Ἀκρόασαί νυν ὦ παππίδιον χαλάσας ὀλίγον τὸ μέτωπον.
Καὶ πρῶτον μὲν λόγισαι φαύλως μὴ ψήφοις, ἀλλ' ἀπὸ χειρὸς,
D Τὸν φόρον ἡμῖν ἀπὸ τῶν πόλεων συλλήβδην τὸν προσιόντα.
Κἄξω τούτου τὰ τέλη χωρὶς, καὶ τὰς πολλὰς ἑκατοστάς.
Πρυτανεῖα. μέταλλ'. ἀγοράς. λιμένας. μισθούς. καὶ δημιόπρατα.

A

STROPHA.

CH. AT tibi nitendum eſt modis
Omnibus, hinc effugere,
Nam facilem & mitem eſſe me
Non pote, de me malè ſentienti.
B *Nunc quod ſupereſt tibi quærenda eſt bona cos, & caſa recenter*
Niſi quid dicas animum mihi quod penetrare & ſcindere poſſit.
BD. Durus labor eſt, altum ingenium, & maius quàm Comica ſit vis
Morbum veterem medicare, & adhærentem radicitùs vrbi.
C *Verùm Pater ô noſter Saturnice. PH. mitte vocare parentem,*
Etenim niſi me contrà doceas & ſeruum oſtenderis eſſe,
Tibi mors certa eſt, vel licet interdicar luſtralibus extis.
BD. Audi ergo ô Pappule, deq́ ſupercilio iam pauca remitte.
Ac primùm rationem facili manu ini non calce, recenſens
D *Annua quæ nobis ex omni procedunt vrbe tributa*
Sepos ita dein vectigalia, tum vel Centeſima multa,
Prytanea, metalla, & fora, portus, merces, quæq́ auctio fiunt

Σχόλια. Πεπᾶναι.] μαλάξαι. ὑποχαλάσαι. Μὴ πρὸς ἐμοῦ λέγοντι.] ἀντὶ τοῦ μὴ ὑπὲρ ἐμοῦ. μὴ ἀρέσκοντά μοι λέγοντι. πάντως γὰρ κατὰ τοῦ δικάζειν ἔμελλε λέγειν. Μύλην ἀγαθήν.] νεοκατασκεύαστον μύλην. ὃ Ὅμηρος θηλυκῶς λέγει. ἢ ῥα μύλην στῆσε. Κατερεῖξαι.] καταθραῦσαι. ἀφ' οὗ καὶ τὸ ἐρεικτὰ ἀξιοῦσί τινες ἀπὸ τῶν ἐρεικομένων ὀσπρίων. ὅθεν καὶ τὸ, ἐρεικόμενος περὶ δουρί. εἴρηται δ' ἐν τοῖς Βατράχοις. Δεινῆς γνώμης.] ἀντὶ τοῦ μείζονος ἢ κατὰ κωμῳδίαν ἐστὶ τὸ ἰᾶσθαι νόσον πεπαλαιωμένην ἐν τῇ πόλει. λέγει δὲ τὸ φιλόδικον. ἐντετοκυῖαν δὲ συγγενηθεῖσαν. ἢ ἐμφωλεύουσαν. Μὴ πατέριζε.] πατέρα κάλει. ἔμελλε δὲ εἰπεῖν, σοὶ πάντα δυνατά ἐστιν ὦ Ζεῦ, καὶ διέκοψεν ὁ Φιλοκλέων. Κἂν χρῇ.] κἂν ὡς ἀνδροφόνος λογισθῶ καὶ τῶν θυσιῶν μὴ μεταλάβω. κατὰ τὸ ἔθος δὲ, ὅτι οἱ ἀνδροφόνοι οὐ μεταλαμβάνουσι θυσιῶν.

BISETVS. Σπλάγχνων ἀπέχεσθαι.] Ὅτι δὲ οἱ ἀνδροφόνοι τῶν θυσιῶν ἀπείργοντο, δῆλον ἐκ τῶν Σοφοκλέους ἰάμβων, οὓς ὁ Βασιλεὺς Οἰδίπους προφέρει,

Ἀπαυδῶ, φησὶ, τὸν τὸν ἄνδρα τὸν αὐτόχειρα
Μήτ' εἰσδέχεσθαι, μήτε προσφωνεῖν τινα,
Μήτ' ἐν θεῶν εὐχαῖσι, μήτε θύμασι
Κοινὸν ποιεῖσθαι, μήτε χέρνιβας νέμειν,
Ὠθεῖν δ' ἀπ' οἴκων πάντας ὡς μιάσματος
Τοῦ δ' ἡμῖν ὄντος. καὶ τὰ ἑξῆς.

CHRIST. Πεπᾶναι.] Id eſt, mollire & remittere, ſic Hippocrates dixit, τὰ μὴ πέπονα, dura & cruda. Et Homerus eodem ſenſu lib. j. Iliad. dixit E χόλον καταπέψῃ, vt hic ὀργὴν πεπᾶναι. At πρὸς ἐμοῦ eſt pro ὑπὲρ ἐμοῦ, vel ἐμοὶ ἀρέσκοντα, nam Bdelycleon dicturus eſt contra iudices. Quod autem ait κατερεῖξαι, propriè eſt quando agit de mola cuius officium frangere eſt, vel potiùs frendere, vnde dentes molares quia frendunt, & porculi nefrendes qui frendere nequeunt, & faba freſa ἐρεγμὸς, & τὰ ἐρεικτὰ, legumina. Hom. in Iliad. dixit ἤρεικε κόρυς; id eſt, ἐσχίσθη, vt & illud, ἐρεικόμενος περὶ δουρί. Ἢ 'πὶ τρυγῳδοῖς.] Maius, inquit, eſt opus F & labor quàm ferre poſſit Comœdia ſanare morbum vrbis inueteratum & iamdudum in animis plebis nidulantem, hoc enim eſt ἐντετοκυῖαν νόσον. Cæterùm τρυγῳδεῖν eſſe κωμῳδεῖν teſtatur etiam Heſychius quia ſcilicet ante inuentas perſonas actores fæcibus ora perungebantur. Plautus Pœnulo contrà dixit, Indoctior ſum quàm in Tragœdia Comici. Rectè autem vocat morbum inſaniam illam iudicandi. G Sanè τρυγῳδοὺς etiam eſſe χορευτὰς & κωμῳδοὺς idem cenſet Grammaticus. Σπλάγχνων μ' ἀπέχεσθαι.] Exta hic & viſcera pro ſacrificiis vſurpat quibus excludebantur piaculares & homicidæ, vt putem exſecrandum dictum quaſi è ſacris tollendum, qui etiam extorris dicitur: Erat autem hoc vetuſtum genus excommunicatio-

cationis vt vocant non eſſe inter ὁμοτραπέζους, vel vt ait Ariſtoteles in Politicis ὁμοκάπους. Sic Oreſtes, exſul propter cædem matris, & furiis agitatus, hoſpitũ mẽſę adquos deueniebat, nõ participauit, ſed præbita ſunt ei vt ait Eurip. in Taurica Iphig. ξένια μονοτράπεζα. Sic Circe apud Apollonium Rhodium non aſſedit Iaſoni & Medeæ niſi prius purgatis à cæde Abſyrti. Exiſtimo autem poſſe hoc genus loquendi σπλάγχνων ἀπέχεσθαι tolli in Prouerbium, neque (quod ſciam) ſuboluit Eraſmo viro ſagaci & naris emunctæ.

Σχόλια. Χαλάσας.] παυσάμενος τῆς ὀργῆς. ἔθος γὰρ ὀργιζομένοις αἴρειν τὰς ὀφρῦς. Μὴ ψήφοις.] πολλαχοῦ δῆλον, ὅτι ψήφοις ἐλογίζοντο οἱ παλαιοί. ἀφ' οὗ τὸ ψηφίζειν. νῦν δὲ καὶ τὰς δικαστικὰς ψήφους πρὸς ὃ παίζει. τὸ δὲ ἁπλῶς, ἀφελῶς. ὡς φιλόδικος δὲ εἶπε ψήφοις. Κἄξω τούτου.] καὶ τὴν ἔξω δηλονότι διδομένην τοῖς δικασταῖς δραχμήν. ἑκατοστὰς δὲ, τὰς ὑπὲρ τοῦ τέλους χορηγουμένας ἀπὸ τῶν πόλεων. Πρυτανεῖα.] ἃς κατέβαλλον δικάζοντες τῶν χρεῶν οἱ δανεισταὶ ὑπὲρ παραστάσεως τῶν χρεωφειλῶν. ὡς ἀπαιτηθῶσιν ἅπερ ἦσαν τέλη. καὶ τὰ ὑπὲρ τῶν μετάλλων τοῦ ἀργυρίου εἰσοδιαζόμενα φησί. καὶ τὰ ἀπὸ τῆς ἀγορᾶς καὶ τῶν λιμένων τέλη ὑπομιμνήσκει.

CHRIST. Φαύλως μὴ ψήφοις] Scholiaſtes putat hoc loco φαύλως eſſe pro ἁπλῶς & ἀφελῶς, & Suidas exponit εὐχερῶς, Tamen putem eſſe malè & non exactè, quia certior & exactior computatio per calculos quàm digitos. Iudit autem in voce ψῆφον quæ & calculos & ſententias ſignificat, vt etiam τὸ ψηφίζειν, quia ſibi rem videt eſſe cum φιλοδίκῳ homine. Κἄξω τούτου, τὰ τέλη καὶ ἑκατοστάς.] De drachma intelligit quæ iudicibus pendebatur, cùm ait ἔξω τούτου. At ἑκατοσταὶ vectigalia erant & tributa penſitata à ciuitatibus. Latini Centeſimas vocant fœnora maxima, ſic dictas quia ſingulis menſibus ſortis vel capitis pars centeſima ſoluebatur, quæ quotannis duodenos aſſes pariebat. as enim dicebatur vna quæque Centeſima, vt ſemis dimidia pars Centeſimæ, lege tamen 12. Tabular. cautum erat ne quis fœnus vnciario maius exerceret, id eſt, duodecima parte Centeſimæ in quoſlibet menſes. Sed poſtea menſariorum & fœneratorum licentia ita excreuit, vt meritò Cato fœnerari iuxta cenſuerit atque hominem occidere. Πρυτανεῖα.] Non ſolùm locus, ſed etiam pecunia quam litigantes deponebant in ærario πρυτανεῖον dicebatur, Heſychius menſtruum tributum ait fuiſſe. Videtur autem hæc pecunia dicta etiam Paraſtaſis, quod tamen inter vectigalia eſſe apud Ariſtot. libr. 1. Politicῶν, video etiam doctis perſuaſum (quamuis ego non doctus exiſtimem apud Ariſtotelem valere παράστασιν Inſtitoriam mercaturam) Græcus tamen Interpres hoc loco Prytanea intelligit decimas fœneratorum, facitque publica tributa, cum pecuniis metallorum, fori, portuum & rerum ſub haſta venditarum. Eſt autem hic ἐγγὺς pro ὁμοῦ.

Σχόλια. Δημιόπρατα.] ἐδήμευον γὰρ τινὰς καὶ τὰς οὐσίας αὐτῶν κοινὰς ἐποιοῦντο.

BISETVS. Δημιόπρατα, ἃ ὁ δῆμος πιπράσκει. τὰ δημόσια πιπρασκόμενα ἐκ δημεύσεως, καὶ τῶν δημοσιευμένων διὰ τὸν Κλέωνα. Σ.

Τούτων πλήρωμα, τάλαντ' ἐγγὺς δισχίλια γίνεται ἡμῖν.
Ἀπὸ τούτων νῦν μισθὸν κατάθες τοῖσι δικασταῖς τοῦ ἐνιαυτοῦ,
Ἓξ χιλιάσιν, κοὔπω πλείους ἐν τῇ χώρᾳ κατένασθεν.
Γίγνεται ἡμῖν ἑκατὸν δήπου καὶ πεντήκοντα τάλαντα.
Φι. Οὐδ' ἡ δεκάτη τῶν προσιόντων ἡμῖν ἄρ' ἐγίγνεθ' ὁ μισθός.
Βδ. Μὰ Δί' οὐ μὲν τοι. καὶ ποῖ τρέπεται δὴ 'πειτα τὰ χρήματα τἄλλα;
Φι. Ἐς τούτους τοὺς, οὐχὶ προδώσω τὸν Ἀθηναίων κολοσυρτόν.
Ἀλλὰ μαχοῦμαι περὶ τοῦ πλήθους ἀεί. Βδ. σὺ γὰρ ὦ πάτερ αὐτοὺς
Ἄρχειν αἱρεῖ σαυτοῦ, τούτοις τοῖς ῥηματίοις περιπεφθείς.
Κᾆθ' οὗτοι μὲν δωροδοκοῦσι κατὰ πεντήκοντα τάλαντα
Ἀπὸ τῶν πόλεων, ἐπαπειλοῦντες τοιαυτὶ κἀναφοβοῦντες.
Δώσετε τὸν φόρον, ἢ βροντήσας τὴν πόλιν ὑμῶν ἀνατρέψω.

Publica, quæ ſummam faciunt ſimul addita bis mille talentûm:
Hinc mercedem quæ iudicibus perſoluitur annua, pone,
E *Sex mille puta, neq; enim plures regionem habitatis, opinor.*
Redeunt ita nobis, puto, Centum quinquagintáque talenta.
PH. *Nec decima quidem pars tanti prouentus mercedula noſtra eſt.*
BD. *Minimè certè: ſed dic mihi quò fluat ingens æris aceruus?*
F PH. *Puta ad iſtos, Quos, ſed non ego Athenarum purgamina prodo*
Sed pro populo ſemper pugnare libet. BD. *nam tu pater horum*
Fers imperium, dum decipiunt coctum te vinnula verba.
Hi dona ex vrbibus accipiunt ad decies quinq; talenta
Nam terrorem incutiunt miſeris ciuibus, interq; minantur,
G *Ferte tributa, aut ego fulminea veſtram vi funditus vrbem*

Σχόλια. Τάλαντ' ἐγγὺς.] τὸ ἐγγὺς ἀντὶ τοῦ ὁμοῦ. τοῖς ἑξακισχιλίοις γάρ φησιν ἑκατὸν πεντήκοντα τάλαντα τοῦ ἐνιαυτοῦ.

BISETVS. Κατένασθεν.] κατῳκοῦντο. παρὰ τὸ κατανάω, τὸ κατοικῶ. νάω, νάσω, νένασμαι, νένασαι, νένασται, καὶ τὸ δεύτερον πρόσωπον τοῦ πληθυντικοῦ νένασθε, καὶ μετὰ τοῦ

προθύστως καλανένασθε, καὶ μετὰ συγκοινῆς κατένασθε. ἀλλαχοῦ δὲ τὸ ναίω, ῥέω σημαίνει.

Σχόλια. Εκατὸν δή που καὶ πεντήκοντα.] εἰς ι΄ μῆνας λογίζεται τὸν ἐνιαυτόν. ὡς τῶν β΄ εἰς ἑορτὰς προχωρούντων. ἑκάστῳ γὰρ τριώβολον τοῦ μηνὸς, ιε΄ τοῦ μηνὸς τάλαντα ἐποίει. ὡς ἐκ τῶν ἑξῆς δῆλον γίνεται. Ες τούτους.] οὐ τὸ μὴ ὡς ἔτυχεν εἰπεῖν τὸ πλῆθος. ἀλλ' ἀταξίαν προσενδίζει. περιστραφεὶς δὲ ἀπαληθείς.

B Bisetus. Κολοσυρτοῦ.] περὶ δὲ τῆς λέξεως Εὐστάθιος ταῦτα λέγει, κολοσυρτὸς, κυρίως, οὗ καὶ παρὰ τοῖς κωμικοῖς χρῆσις, κτύπος ὁ ἀπὸ κάλων, ἤγουν ξύλων συρομένων ἐν ὄρει. ἕτεροι δὲ, τὴν ἐκ φρυγάνων συρομένων αἱρομένην κόνιν οὕτω καλοῦσι. κόλα γάρ, φασι, τὰ φρύγανα. καὶ ὁ αὐτὸς ἀλλαχοῦ. κολοσυρτὸς, ὁ μετὰ κολῳοῦ, ὅ ἐστι θορύβου ἐπισυρμός. ἤ, ὡς καὶ προείρηται, ὁ ἐν ὄρει κάλων, ἤγουν ξύλων ἑλκυσμὸς, καὶ ὁ ἐξ αὐτῶν θόρυβος, ἢ κτύπος γινόμενος ἐν τῷ κολοῦσθαι ξύλα, ἤγουν κολοβωθέντα, ὡς εἰκὸς, τομαῖς, καὶ πελεκήμασι. C τινὲς δὲ, τὸν μέγαν θόρυβον οὕτω νοοῦσι. κόλον γὰρ παρ' αὐτοῖς τὸ μέγα. ἐξ οὗ καὶ κολόκυμα, τὸ μέγα κῦμα. καὶ ὁ μεγάλην δέ, φασιν, ὀφρὺν ἔχων, κόλαφος καλεῖται. οὕτως Εὐστάθιος. κατὰ ταῦτα δὲ ὁ κολοσυρτὸς νῦν μεταφορικῶς ληφθεὶν,

A οὐδὲν ἄλλο σημαίνειν δοκεῖ, ἢ θορυβῶδες, καὶ στωμύλον πλῆθος, καὶ ὄχλον τοῦ δήμου τῶν Ἀθηναίων. ὅπερ καὶ κάτω ἐν τῇ Λυσιστράτῃ Λακχαρά τις καλεῖ, τὸν Ἀθηναίων ῥυγχάχετον, ἢ ῥυχάχετον, ἢ ῥυάχετον, ὡς παρὰ τῷ Ησυχίῳ γράφεται.

B CHR. Εκατὸν δήπου καὶ πεντήκοντα τάλαντα.] Facilè ſubducetur ratio. Centum & quinquaginta talentûm annuorum ſi perpendamus ſex millibus hominum in ſingulos menſes quindecim talenta tribuenda, nempe tres obolos viritim. Sed aduertendum eſt annum hic accipi decem tantum mēſium, non quòd non conſtet duodecim menſibus, ſed quia duo ſaltem in anno menſes ſunt quibus nihil iure agi licet, Prætoríſque tria verba ſilentur, ac vt ait Horatius, vacat ocioſo cum boue pagus. Itaque feſtis illis diebus non currebant iudicibus ſua ſtipendia, propterea tanquam decem tan- C tum in anno menſes numeret, Centum & quinquaginta putat talenta, quem numerum pariunt Quindecim decies repetita. Eſt autem κατένασθε, incolitis & habitatis, Quo verbo notat immanem & repudiandum numerum iudicum.

Σὺ δὲ τῆς ἀρχῆς ἀγαπᾷς τῆς σῆς, τοὺς ἀργελόφους περιτρώγων.
Οἱ δὲ ξύμμαχοι ὡς ᾔσθονται τὸν μὲν σύρφακα τὸν ἄλλον
D Εκ κηθαρίου λαγαριζόμενον καὶ τραγαλίζοντα τὸ μηδέν,
Σὲ μὲν ἡγοῦνται Κόννου ψῆφον. τούτοισι δὲ δωροδοκοῦσιν
Υρχας. οἶνον. δάπιδας. τυρὸν. μέλι. σήσαμα. προσκεφάλαια.
Φιάλας. χλανίδας. στεφάνους. ὅρμους. ἐκπώματα. πλουθυγίειαν.
Σὺ δ' ὧν ἄρχεις, πολλὰ μὲν ἐν γῇ, πολλὰ δ' ἐφ' ὑγρᾷ πιτυλεύσας
E Οὐδεὶς οὐδὲ σκορόδου κεφαλὴν τοῖς ἑψητοῖσι δίδωσι.

Euertam: ſic tu extrema tui imperij corrodere gaudes:
Ergo vt ſocij ſenſere cateruam reliquam iudicialem
D *Paucula ſorbillare ex calathis, & inane aut vilia veſci,*
Te pro Conni ſuffragio habent, aſt illis munera mittunt,
Orcas, vina, tapetia, melláque, caſeolos, ſeſama, molles
Puluillos, phialasq́, coronas, torques, & opercula, opesq́,
Sanas: Tu cum imperio quamuis terra iactatus & alto es
E *Nec tantillum caput allij habes quo parua obſonia tingas.*

Σχόλια. Τοὺς ἀργελόφους.] τὰ φαῦλα καὶ ἄχρηστα. ἀργέλοφοι γὰρ τῶν μηλωτῶν οἱ πόδες, οὓς ποδεῶνας καλοῦσι, καὶ οὗτοι ἄχρηστοι. Εκ κηθαρίου.] σύρφακα, τὸ ἱκανὸν πλῆθος τῶν δικαστῶν τὸ ὀχλῶδες καὶ συρφετῶδες. ἐξ εὐτελῶν τρεφόμενον. κηθάριον γὰρ πλέγμα ἐστὶ κανισκῶδες ἐπιτιθέμενον τῇ κληρωτρίδι τῶν ψήφων. λαγαριζόμενον δὲ τὰ λάγαρα ἐσθίοντα. ὅ ἐστιν εὔθραστα καὶ εὐτελῆ τινά. ἢ κηθάρια τὰ ὀξύβαφα. ἐξ ὧν τοὺς κύβους ὑφίεσαν. πλεκτὰ δὲ ἦν ταῦτα. ἄλλως. ἐκ κηθαρίου, τὰ ἐκπέταλα τρύβλια. ὁ Εὐφρόνιος κήθια. μικρὸν οὖν ῥοφῶντα ἐκ τρυβλίου καὶ τρωγαλίζοντα. οἷον κυάμους καὶ ὅσα τοιαῦτα. οὐκ ἔστι δὲ, ἀλλ' ἀγγεῖον πλεκτὸν εἰς ὃ τὰς ψήφους καθιᾶσι τὸ κήθιον. οἷον ὡς ἀπὸ τοῦ ψηφοφορεῖν μόνον. καὶ Χάρης δὲ τὸ κήθιον. τρυβλίου τι εἶδος. καὶ τὸ λαγαρίζειν, τὸ ἀποτρώγοντα θηλάζειν. μή ποτε μέντοι καὶ πρὸς τὴν τῶν κύβων παιδιὰν ὁμοίως ἐχρῶντο τινὶ βάλλοντες ἐξ αὐτοῦ. καὶ γὰρ Ερμιππος ἐν θεοῖς. καὶ πρὸς κύβους ἕστηκ' ἔχων κήθιον. τὸ δὲ λαγαρίζεσθαι, ἕτερόν τι ἔοικεν ἐμφαίνειν. Φερεκράτης μυρμηκανθρώποις ἴσως ἂν οὖν λέγοι. ἤτοι ἐκ τῶν ἀγγείων τὰς ψήφους ἀποξύοντα τὸν μισθὸν ἐξ ἀγγους τινὸς πλεκτοῦ. οἷον ὁ νάρταλος. τραγαλιζόμενον ὡς ἂν πένητας. λαγαριζόμενον δὲ, ἀντὶ τοῦ ἀποξύοντα. ὡς ἀπὸ τῶν δικαστικῶν ἀγγείων. ταῦτα δὲ ὡς περὶ πενήτων. Κόννου ψῆφον.] κιθαρῳδὸς ἦν νέος ἐστὶ δὲ παροιμία ἐπὶ τῶν μηδὲν ἀξίων. Καλλίστρατος δὲ παροιμίαν φησί, Κόννου θρῖον. παρ' ἣν παίζει. Εὐφρόνιος δὲ, ὅτι ἐλέχθη διὰ τὸ ἠδικηκέναι τινὰ τὸν Κόννον. οἱ δὲ, Κόννον λέγουσι τὸν κιθαριστήν. μή ποτε δὲ οὐδέ ἐστι Κόννος, ἀλλὰ Κόννας, ὃν προσενετεῖον ὡς Μίδας. Κόννου ψῆφος. οἷον τὸ μηδέν. ἄλλως. Κόννος εὐτελής. Κόννος γὰρ τὰ πατρῷα κατέφαγε καὶ πένης ἦν. ψῆφοι δὲ εἰσί. διὰ τὸ περὶ δικαστοῦ λέγειν.

CHRIST. Αργιλόφους] Corrodis, inquit, tui Principatus extremitates, Metaphora ducta à maſtrucis, pellibúſque villoſis quarum pedes inutiles ſunt & ἀργιλόφους vocant, neſcio vnde deriuantes, niſi ab alba vel ocioſa criſta, qua tantum ornantur arma, cæterùm ad pugnandum inutili. Apud Suidam ἄργιλλα vox eſt Macedonica, qua balneum videtur deſignari. Sed apud Heſychium habes ἀργιλόφους & exponit κωδίων λαπάρας pellium abdomina, & μηλωτάς, imò etiam τὸ πρυκτόν. Fortaſſis autem etymon arceſſendum ab inutili & ſterili terra quæ ἄργιλος dicitur, vnde ἀργιλώδης ſordidus.

Σύρφακα τὸν ἄλλον] Quia dixit antè κολοσυρτὸν, nunc de ſpernenda multitudine iudicum σύρφακα dicit, id eſt, ὄχλον συρφετώδη & ex vilibus apolectis victitare autumat, hoc enim innuit per κηθάριον quod nexile eſt caniſtrum & vile, alij acetaria eſſe dicunt vitilia vnde teſſeras emittunt. Nam Euphronius κήθια vocat quæ aliis τρυβλία. Ait ergo ἐκ κηθαρίου λαγαρίζόμενον, id eſt, modicè ſorbentem ex acetabulo & quaſi θηλάζοντα, id eſt, ſellantem, tum eſitantem & rodentem fabas vel alia legumina, hoc enim eſt τρωγαλίζοντα vel τραγαλίζοντα. Athenæus etymon nos docuit τῶ κηθίω vel κητίου quaſi ἀπὸ τοῦ χανδάνειν quod non ſolùm fundere, ſed capere (ſunt qui κισσύβιον ab eadem origine accipiant) vnde χειὰ latibulum ſerpentibus capiendis, ſic κήθιον quaſi χείτιον eſt τὸ χωροῦν τοὺς ἀστραγάλους quod hic conuenire poteſt, quin & inde κημὸν dictum videri poteſt, etſi nos alibi aliter ἐτυμολογοῦμεν. Hermippus in Diis ſic ad teſſeras vel aſtragalos retulit, καὶ πρὸς κύβους ἕστηκ' ἔχων κήθιον. Sunt autem qui λαγαρίζεσθαι hic accipiant pro corradere mercedem ex vimineo vaſe, ſed Heſychius videtur audiendus qui fodere exponit, & cubito ilia pertundere. Omnino hoc loco miſeros & pauperes iudices oſtendit. Κόννου ψῆφον] Connus iuuenis fuit citharœdus, alij Connam vt Midam pronuntiant, de quo meminit Cicero in Epiſtolis cùm de Cacephatis agit, cúmque nobiliſſimum fidicinem vocat, quique Socratem docuerit fidibus. Alij Connum quendam ſcribunt dilapidato patrimonio pauperem euaſiſſe, adeóque contemptibilem vt Prouerbio dederit locum, Κόννου ψῆφος. Tamen ſi de fidicine intelligimus puto prouerbium conceptum Κόννου ψόφος, præſertim quum Calliſtratus Parœmiam efferat Κόννου θρῖον, nam θρῖον vel folium ficulnum inanem edit ſonum. Quid ſi autem alluſit Martialis cùm dixit poppyſmata Κοννοῦ? ſed fugitiuus pudor ad Feſcenninam licentiam retrahendus eſt. Hic autem cùm dicit ψῆφον, reſpicit ad ſortes & calculos iudiciales.

Σχόλια. Ὕρχας] κεράμινα ἀγγεῖα, ὑποδεκτικὰ ταρίχων, δύο ὦτα ἔχοντα. Δαπίδας] τὰς ψιλὰς καὶ μὴ μαλλωτὰς δάπιδας λέγουσι. καὶ δάπισι τοῖς τάπησιν. ἐν δέ τισι τῶν ἀντιγράφων δάπισιν εὕρηται ἐν τῷ Πλούτῳ. οὐδ' ἐν δαπίσιν ἔσ[illegible] καταδαρθεῖν ἀντὶ τοῦ τάπησιν.

CHRIST. Σὺ δ' ὧν ἄρχεις.] Lege σὺ δέ γ' ἂν, vt etiam repperi in Veneta editione niſi mauis τὶ δ' ἂν vt referatur ad δίδωσι, nam τοῖς ἑψητοῖσι valet ad coquenda obſonia. Nam [illegible] ὄψον piſcis eſt vt ſupe monuimus, vel quia ἑψεῖται vel quia ὀπτᾶται coctum vel toſtum. Cæterùm πιτυλεύειν nihil hic aliud eſſe puto quàm ſatagere & labores anculare multa verſantem & mouentem. Quid ſit πίτυλος diximus ad Euripidem, nempe ſonum ipſum quem remi acti edunt in aquis, vnde vox facta πιτυλίζειν & dicta de piſcibus qui inter vrinandum palpitant, & vt ait Auſonius de lapillis, lucéntque laténtque. Hinc apud Galenum ludum habes & exercitationem quæ fit per συστροφὴν χειρῶν, vocátque πιτυλίζειν vt & ἀκροχειρίζειν in libris de quærenda valetudine, dicebatúrque exercitor etiam πίτυλος, nam Scholiaſtes ſic vocat κτυπητὴν φαντασιοσκόπον, quod ego refero ad illam ἄσκησιν quæ figuras manuum oſtendebat (niſi apud Scholiaſtem legendum κτυπήτης non κτυπητὴς) Itaque non dubitabo apud Iuuenálem hanc lectionem aſſerere cum Principe Critico. Qui Lacedæmonium pityliſmate lubricat orbem, nam crebra illa manuū agitatio & geſticulatio læuem & lubricum orbem facit, Sic apparet explodendas Grammaticorum opiniones iactabundas, qui aliter in Iuuenale legendum cenſuerunt.

Σχόλια. Πιτυλεύεις.] πίτυλος καλεῖται, ἡ καταβολὴ τῆς κώπης. καὶ κτυπητής. φαντασιοσκόπος. καὶ πιτυλίζω ῥῆμα. ὡς τὸ, οἷόν ἐστιν ἰχθύων ἥδιστον ἰδεῖν ἐν κολύμβαις πιτυλίζοντα. τοῖς ἑψητοῖσι δὲ τοῖς ἰχθυδίοις.

BISETVS. Πιτυλεύεις.] πίτυλος οἱονεὶ τυπίλος παρὰ τὸ τύπτω. δηλοῖ δὲ τὸν κτύπον. κυρίως δὲ λέγεται ὁ ἦχος, καὶ ψόφος τῶν ὑδάτων κώπαις βαλλομένων. καὶ τὸ πρὸς κέλευσμα ἐλαύνειν πίτυλος καλεῖται ὅταν οἱ ναῦται ἀλλήλους παρακελεύωσι μιᾷ γνώμῃ ἅμα τὰς κώπας ἐλαύνειν, ἢ τῶν κωπῶν κινήσει ψόφος ἐξεγείρεται. πίτυλος καὶ αὐτὴ ἡ ἐρεσία, καὶ αἱ τῆς ἐρεσίας κῶπαι. λέγεται καὶ πίτυλος ὁ τῶν χειρῶν κρότος. καὶ πιτυλίζειν, τὸ πίτυλον κινεῖν, καὶ ψόφον ποιεῖσθαι. ταῦτα δὲ ἐστὶν ὅτι μεταφορικῶς ὡς ἐνταῦθα λαμβάνεται. ὁ δὲ νοῦς οὗτος, καὶ ἡ σύνταξις αὕτη, Ἐκείνοις, ὧν σὺ ἄρχεις, πιτυλεύεις πολλὰ μὲν ἐν γῇ, πολλὰ δὲ ἐφ' ὑγρᾷ, τουτέστι κατὰ γῆν, καὶ κατὰ θάλασσαν πάντα κυκῶν, ταράττων καὶ οἱονεὶ τύπτων, ἤγουν ἀναγκάζων, καὶ βιαζόμενος. οὐδεὶς οὐδὲ σκορόδου κεφαλὴν δίδωσι, τουτέστιν οὐδεὶς τῶν ὑπὸ σοῦ ἀρχομένων οὐδὲ μικροτάτην ὠφέλειαν παρὰ σοῦ μετὰ πολλοὺς πόνους ἐξαντληθέντας λαμβάνει. Τοῖς ἑψητοῖσι.] Εὐστάθιος. ἑψητὸς, ἔδεσμα ποιὸν ἐκ λεπτῶν ἰχθυδίων. καὶ ἑψητοὶ πληθυντικῶς ἰχθύδια ὑπολειπόμενα ἐν διώρυξιν ἐκ τῆς τοῦ Νείλου ἀμπώτεως. ταῦτα δὲ οὕτω ληπτέον, οὐδεὶς οὐδὲ σκορόδου κεφαλὴν δίδωσι πρὸς τὸ τοὺς ἑψητοὺς, ἤγουν ἰχθύδια ἀρτύειν.

Φι. Μὰ Δί' ἀλλὰ παρ' Εὐχαρίδου κἀυτὸς τρεῖς ἀγλῖθας μετέπεμψα.
Ἀλλ' αὐτήν μοι τὴν δουλείαν οὐκ ἀποφαίνων, ἀποκναίεις.
Βδ. Οὐ γὰρ μεγάλη δουλεία 'στίν, τούτους μὲν ἅπαντας ἐν ἀρχαῖς
Αὐτούς τ' εἶναι, καὶ τοὺς κόλακας τοὺς τούτων, μισθοφοροῦντας.
Σοὶ δ' ἤν τις δῷ τοὺς τρεῖς ὀβολοὺς ἀγαπᾷς. οὓς αὐτὸς ἐλαύνων,

PH. *Imò Eucharides bulboſa mihi tria poſcenti allia miſit,*
Sed me excrucias qui iamdudum exſpecto vt ſeruum eſſe probes me.
BD. *Non ſeruitium hoc cenſes, hoſce magiſtratum ſic gerere omnes,*
Ipſosq́ue & adulatores horum blandos præmia ferre?
Tibi ſed ſatis eſt tres accepiſſe obolos quos ipſe labore

Σχόλια. Ἀγλῖθας.] αἱ κεφαλαὶ τῶν σκορόδων. ἐξάγονται δὲ τὰς ἀγλῖθας. φρονοῦσι γὰρ, οὐδεὶς οὐδὲ σκορόδου κεφαλὴν τοῖς ἑψητοῖσι δίδωσιν. εἴωθες δὲ καὶ τὸ μετέπεμψα ἀντὶ τοῦ μετεπεμψάμην. Εὐχαρίδης δὲ, ὄνομα σκοροδρομόλω. Ἀποκναίεις.] λυπεῖς. ὀδυνᾷς, ἀπολλύεις. ἀποκόπτεις, παραλύεις. τί οὐ καθεύδεις. σύ μ' ἀποκναίεις περιπατῶν. Μένανδρος μισουμένῳ. Τοὺς τρεῖς ὀβολούς.] τὸν φόρον λέγει ἀφ' ὧν ἐδίδοτο τὸ τριώβολον. τὸ δ' ἄλλοτε ἄλλως ἐδίδοτο τῶν δημαγωγῶν τὰ πλήθη κολακευόντων, ὥς φησιν Ἀριστοτέλης ἐν πολιτείαις. κατάπυγον δὲ πεπορνευμένον.

CHRIST. Τρεῖς ἄγλιθες.] Quid ſint ἄγλιθες ipſe dixit, nempe alliorum capita, & ſic vocauit auctor Moreti, Singula tum capitum numeroſo cortice nudat; ſanè vt putem alliorum vocem ſumptam & detortam ἀπὸ τῶν ἀγλιθῶν detrito τῷ ſ. Fuit autem hic Eucharides olerum aut alliorũ venditor. Sed quòd ait μετέπεμψα existimat Scholiaſtes eſſe ὑποσόλοικον (ait enim eſſe εὔηθες) & poſitum pro μετεπεμψάμην quod fateor non ſolùm A eſſe vſitatius, ſed & ἀττικώτερον. Ἀποκναίεις.] Id eſt angis; moleſtia afficis, crucias atque enicas. Sic Menander Miſumeno, Τί οὐ καθεύδεις; σύ μ' ἀποκναίεις περιπατῶν; id eſt, Quid ni ergo dormis? enicas me obambulans. Τοὺς τρεῖς ὀβολούς.] Merces fuit iudicibus attributa triobolaris, nam procedebat ex tributis vrbium & populi non ſemper eodem modo, ſed pro libidine aſſentatorum qui Demagogi vocantur, vt ait Ariſtoteles in πολιτείαις. Qui B li. 5. enarrat multas Reſpublicas ab illis euerſas, ſiue incitantibus plebem contra potentes & diuites qui coacti aliquando ſunt Democratiam transferre in Oligarchiam, ſiue ipſis tyrannidem occupantib. ſcilicet cùm duces fuerunt ſimul & oratores. Ferè enim ſemper accidit vt qui Tyranni fuerunt ex oratorum & aſſentatorum genere fuerint.

Καὶ πεζομαχῶν καὶ πολιορκῶν, ἐκτήσω πολλὰ πονήσας.	*Quæſiſti multa dum pugnas pedes, vrbéſve obſidione*
Καὶ πρὸς τούτοις ἐπιταττόμενος φοιτᾷς, ὃ μάλιστά μ' ἀπάγχει.	C *Premis, & (quod me valdè cruciat) quiſis obnoxius eſtis,*
Οταν εἰσελθὸν μειράκιόν σοι κατάπυγον Χαιρέου υἱὸς,	*Viſasq́; frequens fora, quando in tempore ſub primordia lucis*
Ωδὶ διαβὰς διακινηθεὶς τῷ σώματι, καὶ τρυφερανθεὶς,	*Filius ingreſſus Charea, ephebus tener; interq́; cutitus*
Ηκειν εἴπῃ πρῲ, κἀν ὥρᾳ δικάσονθ' ὡς ὅς τις ἂν ὑμῶν	*Et corpore moto flagitia exercens, in iudicium ire*
Υστερος ἔλθῃ τοῦ σημείου, τὸ τριώβολον οὐ κομιεῖται. D	*Monet: haud etenim veſtrûm poterit mercedem aufferre forenſis*
Αὐτὸς δὲ φέρει τὸ συνηγορικὸν, δραχμὴν, κἂν ὕστερος ἔλθῃ.	*Iure triobolarem, ſi ſerus ſignoq́; dato forũ adiuit*
Καὶ κοινωνῶν τῶν ἀρχόντων ἑτέρῳ τινὶ τῶν μεθ' ἑαυτοῦ	*Contrà hic drachmam patrocinij pretium fert, vltimus etſi*
Ην τις τι διδῷ τῶν φευγόντων ξυνθέντε τὸ πρᾶγμα δύ' ὄντε,	*Et ſerior adſit: quòd ſi quis reus illi munera donet,*
Εσπουδάκατον. κᾆθ' ὡς πρίον' ὁ μὲν ἕλκει, ὁ δ' ἀντενέδωκεν.	*Facis ex Archontibus vnum participem: ſic res ab vtroq;*
Σὺ δὲ χασκάζεις τὸν κωλακρέτην. τὸ δὲ πραττόμενόν σε λέληθεν.	E *Componitur omnis: & inſtar ſerræ reciprocat vnus & alter:*
Φι. Ταυτί με ποιοῦσ'; οἴμοι τί λέγεις. ὥς μου τὸν θῖνα ταράττεις,	*At tu quæſtori inhias. & clàm te ſunt hæc putida facta.*
Καὶ τὸν νοῦν μου προσάγεις μᾶλλον. κοὐκ οἶδ' ὅ, τι χρῆμά με ποιεῖς.	PH. *Ain' hæc illos facere? ah quid ais? hei mi, mea pectora turbas,*
Βδ. Σκέψαι τοίνυν γ' ὡς ἐξόν σοι πλουτεῖν καὶ τοῖσιν ἅπασιν	*Facis vt magis aduertam animum, exſpecto quò me deniq; coges.*
Υπὸ τῶν αἰεὶ δημιζόντων, οὐκ οἶδ' ὅποι ἐγκεκύκλησαι.	F BD. *Viden' ergo vt cùm facile eſſet tibi & aliis diteſcere veſtris*
Ος τις πόλεων ἄρχων πλείστων, ἀπὸ τοῦ Πόντου μέχρι Σαρδοῦς	*Turba Oratorum plebinorum ſpacijs te includit iniquis:*
Οὐκ ἀπολαύεις πλὴν τοῦθ' ὃ φέρεις ἀκαρῆ, καὶ τοῦτ' ἐρίῳ σοι	*Qui multis vrbibus imperitans, à Ponto Sardiniam vſq;*
	Nihil emolumenti præter tres obolos fers, idq́; vt olinum

Σχόλια. Χαιρέου υἱός.] οὗτος οὐδὲ γνήσιος πολίτης. τὸν γὰρ Χαιρέαν Εὔπολις ἐν Βάπταις, ὡς ξένον κωμῳδεῖ. τρυφερανθεὶς ἀντὶ τοῦ μαλακῶς σταθεὶς τὸ τριώβολον οὐ κομιεῖται. ὡς ἔθους ὄντος, πρὸς σημεῖόν τι ἐκκείμενον, ἀθροίζεσθαι τοὺς δικαστάς. ἐν ἤθει δὲ ταῦτα. Αὐτὸς δὲ φέρει τὸ συνηγορικόν.] ὑπὲρ τῆς συνηγορίας. ἐλάμβανον γὰρ οἱ ῥήτορες δραχμὴν, ὅτε συνηγόρουν ὑπὲρ τῆς πό- G λεως ἢ ὑπὲρ ἄλλου τινός. ἐκ τούτου δὲ φαίνεται ὅτι μισθοφόρος ἦν ἡ ἀρχή. κληρωτοὺς δὲ γενομένους δέκα συνηγόρους Ἀριστοτέλης φησίν. Κᾆθ' ὡς πρίονα.] ὡς οἱ πρίζοντες διαφελκύουσι τὶς πρὸς ἑαυτὸν ἑλκύουσι. Σὺ δὲ χασκάζεις.] ἀντὶ τοῦ ἐπιτηρεῖς πότε ἔλθῃ ὁ κωλακρέτης καὶ ἐνέγκῃ σοι τὸ τριώβολον, κωλακρέτης δὲ καλεῖται, ὁ κατέχων τὰ χρήματα τῆς πόλεως, ὁ ταμίας τοῦ δικα-

ςικοῦ

στικοῦ μισθοῦ καὶ τῶν εἰς θεοὺς ἀναλωμάτων. νόμος δὲ ἦν τὰ ἀπολειπόμενα τῆς θυσίας τοὺς ἱερέας λαμβάνειν. ἅ εἰσιν τὰ δέρματα καὶ κωλαῖ. ἐπιτηρεῖς φησὶ τὸν ταμίαν, πότε τὸν μισθὸν λήψῃ.

CHR. Χαιρέα υἱὲς] Chęreas Comica videtur fuiſſe perſona (certè ex Eunucho Terentij apparet) hinc puto ſumpta vel ex Eupolide qui in Βάπταις fabula Chæream vt inquilinum exagitat, cuius natus hic perſtringitur non ſolùm vt illegitimus ciuis, ſed vt puer meritorius & cinædus. B Ceterùm hinc conſtat ſignum olim fuiſſe datum, ad quod cogerentur iudices, poſt quod non licebat ingredi & merces non procedebat. Τὸ συνηγορικὸν] Patroni & cauſidici atq; adeò Rhetores drachmã olim accipiebant pro ſtipendio diurno cùm patrociniũ ſuſceperant ciuitatis alicuius aut ciuis. Erat autem magiſtratus annuus & mercenarius τῶν συνηγόρων, qui decem erant ſorte lecti vt docet Ariſtot. Hæc merces vel munus (ſanè non caſtigandum vt apud Romanos poſtea factum eſt per legem muneralē à C Cincio latam, deinde Traiani tempore animaduerſum in Thuſcillio Nominato, qui auctore Plinio in Epiſt. ſex millia nummûm acceperat vt Veſcetinorum legatis adeſſet, tum mille denarios vt abeſſet. Poſtremò noſtris temporib. in quibuſdam patronis me iudice vindicandum propter pretij immanitatem) dicebatur συνηγορικόν, vt iudicantiũ τριώβολον. i. ſemidrachma qui ſunt duo Romani ſeſtertij, quę pecunia ex publico tribuebatur. At verò D quod vocabatur δικαστικὸν dabatur τοῖς ἡλιασταῖς qui ſedebant pro tribunali magni fori quod Heliæam (quia ſubdialis erat) dicebant. hoc ex veterib. Grãmaticis liquet, & inde vix maximus Budæus expiſcatus eſt quæ ampliùs docuit in Poſter. in Pand. Adnotationib. Legerem autem paulò poſt, ὁ μὲν ἀνέλκει non ſimpliciter ἕλκει. Non enim aliter pōt ſuis metris conſtare verſus Ariſtophanicus. Feſtiuè autem vtitur ſimilitudine ducta à fabris qui ſerrã grandiorem ducunt & reducunt infra ſupráque, vt robur aliquod ſecent. E Χάσκεις τὸν κωλακρέτην] Tu autem, inquit, interim inhians Quęſtori ſtipendia iudicibus exſoluenti, non aduertis quę illi patrant. Κωλακρέτης dictus ἀποδέκτης Quæſtor nempe publicarum & diuinarum pecuniarum, etſi quidam tantùm præfuiſſe iudicialibus ſtipendiis volunt. Ariſtophanes Grammaticus ſcripſit eos non ſolùm quæſtores fuiſſe τοῦ δικαστικοῦ μισθοῦ, ſed etiam quæ in cultum deorum neceſſariæ erant ſolitum impēſas facere. Interpres Græcus fab. Auiũ Androtio- A nem citat hæc ſcribentem, τοῖς δ' ἰοῦσι Πυθώδε θεωροῖς, τοὺς κωλακρέτας διδόναι ἐκ τῶν ναυκληρικῶν ἐφόδιον ἀργύρια, καὶ εἰς ἄλλο ὅτι ἂν δέῃ ἀναλῶσαι. i. Theoris Pythonem profecturis Colacretas dare (ſub. iubet) in viaticum pecunias ex nautica re, tum vt neceſſarias alias facerent impenſas. Quib' verbis colligitur, fuiſſe ipſos quæſtores publici ærarij quãdo etiam τὸ ναυκληρικὸν exigebant: dictos tamen veriſimile ἀπὸ τῶν κωλῶν, quia quæ ex ſacris victimis B reliquã erant (pelles puta & κωλαῖ) ea illi accipiebant tanquã ἱερεῖς, & fortaſſis inde κωλακρέται quaſi κωλαγρέται, collectores reliquiarum.

Σχ. Τὸν θῖνα ταράττεις] ἐκ βυθοῦ με κινεῖς. ἀντὶ τοῦ τὴν καρδίαν. Εὐφρόνιος δὲ καὶ σεσημείωται φησιν, ὅτι τὸν θῖνα ἀρσενικῶς εἴρηκεν. παρόσον καὶ ὁ θὶς ἐν βάθει τοῦ πελάγους κεῖται, καὶ τὸ θυμικὸν ἐν τῇ καρδίᾳ. Κοὐκ οἶδ' ὅτι χρῆμα] εἰς τί με διαθήσεις. τοῦτο δὲ φησιν ἠπορημένος ἤδη καὶ δεδοικώς, ὅτι ἐπὶ ξίφους τὰ τῆς δημηγορίας ἦν αὐτῷ. Δημιζόντων] τῶν τὸν δῆμον ἀπατώντων. ἐκκεκύκλησαι δὲ μεταβέβλησαι. C *Πλὴν τοῦθ' ὃ φέρεις] τοῦτο ὃ φορεῖς ἱμάτιον. τὸ δὲ ἀχαρῆ ἐπίρρημα ἀντὶ τοῦ βραχὺ καὶ οἰκτρόν. Καὶ τοῦθ' ἐρίῳ σοι] ἀπὸ μεταφορᾶς τῶν τὰ ὦτα ἀλγούντων, καὶ δι' ἐρίου ἐπισταζομένων ἔλαιον κατὰ βραχύ. ἐκ γὰρ τοῦ τριωβόλου φερόμενοι καὶ εἰς κατασκευὴν ἱματίου θησαυρίζοντες ὀλίγον, διὰ πολλοῦ χρόνου μόλις συνάγουσι τὴν πλήρη τιμὴν τοῦ ἱματίου.*

CHR. τὸν θῖνα ταράττεις.] i. penitus mihi animũ turbas, & cor profundum mihi moues. θὶς vel θὶν à θείνω quod eſt pulſo, non ſolũ eſt littus, ſed & τὸ D βάθος τῆς θαλάσσης, vt dixit Plaut. Rud. Qui à fundamento mihi mouiſti mare quod Hippocrates diceret πυθμενόθεν. Itaq; vt θὶν ἐν τῷ βάθει τῆς θαλάσσης, ſic in corde ſitũ eſt τὸ θυμικόν. Notat Euphron. vt ait Scholiaſt. hoc loco θῖνα in genere maſculino cũ fœminino ſoleat efferri. ſed ſciendum ipſũ Homerum vſum ſic eſſe, πολὺς δ' ἀμφ' ὀστεόφιν θὶς in Vlyſſ. lib. μ. Ceterũ diſtingue poſt δημιζόντων non poſt ἅπασι. Hoc enim vult, Quum tibi & omnibus reliquis iudicibus facilè fuiſſet rem facere, tamen E neſcio quo modo circũueniris ab iſtis populi aſſentatoribus. Τοῦθ' ὃ φέρεις ἀχαρῆ] Breue, inquit, quod geris & miſerandum pallium vix habes reliqui è tuo lucello: Atque id illi paulatim tibi velut cum lana infundunt: Ducta hæc Metaphora eſt ab iis qui Parotidum malo laborant, & quibus cũ minuto lanæ flocculo oleũ in aures funditur. Senſus eſt, tãtulam eſſe mercedem triũ obolorũ vt ad cōparãdum amictum vix quicquã cōparare poſſit vel ſpatio tēporis ꝙ ſufficiat ad pretiũ emptionis.

F

Ἐνστάζουσιν κατὰ μικρὸν ἀεὶ τοῦ ζῆν ἕνεχ' ὥσπερ ἄ-
λευρον.
Βούλονται γάρ σε πένητ' εἶναι. καὶ τούτων ἕνεχ' ἔρρωσο.
Ἵνα γινώσκῃς τὸν τιθασευτήν. κᾆθ' ὅταν οὗτός γ'
ἐπισίζῃ,
Ἐπὶ τῶν ἐχθρῶν τιν' ἐπιρρύξας, ἀγρίως αὐτοῖς
ἐπιπηδᾷς.
Εἰ γὰρ ἐβούλοντο βίον πορίσαι τῷ δήμῳ, ῥᾴδιον
ἦν ἄν.

Paullatim inſtillant, ad victum vix ſufficiente
farina:
Te namque volunt inopem eſſe ſimulq́; valen-
tem: ſcilicet vt ſic
Alterē gratus blãdũ agnoſcas, qui ſi vocis acuta
Signo fortè maleuolos inimicos preſſerit, ilicet
illis
G *Ferus inſultas: Quin facilè erat his victum præ-*
bere popello:

Σχόλια. Ὥσπερ ἄλευρον.] ἡ εἰκὼν, ἀπὸ τῶν σφόδρα ἀσθενούντων. οἱ γὰρ κατὰ μικρὸν βουλόμενοι βάλλειν ἐν ῥινὶ ἐνστάζουσι. Τιθασευτήν.] ἐν σ δεῖ τὸ μέτρον. τὸν θεραπεύοντά σε καὶ τρέφοντα καὶ κολακεύοντα. Ἐπισίζῃ] Λυκόφρων καὶ οἱ περὶ Ἐρατοσθένην τὸ ἐπαφιέναι τοὺς κύνας, ἐπισίζειν. ἀπὸ τῆς ἐπιφθέγξεως σίζ, ἐπισίζειν, καὶ τὸ ἐπιρρύξας ἐφορμᾶσθαι ὁμοίως τῇ φωνῇ.

CHRIST. Τούτων ἕνεκ' ἔρρωσο.] Non capio horum verborum ſenſum, ſed neque numeri ſibi cōſtãt. lego (donec aliud quid meli' nouerim) ἕνεκ' ἐῤῥῶσθ' pro ἐῤῥῶσθαι. volunt inquit te pauperem esse & propterea valere, nisi mauis ἐῤῥῶσθαι pro οἰμώζειν vt dicitur ἐῤῥῶσθαι εἰπών, & Latini sic valere, vt Catullus: Cum suis viuat valeátque mœchis. Sed quia in fab. Pluto: Paupertas ait facere se fortes & robustos, fortassis huc respexit cùm ait πένητα εἶναι καὶ ἐῤῥῶσθαι. Τὸν τιθασευτὴν] Metri gratia vnicum est σ, nam vulgare est τιθασσεύειν, Innuit aũt Cleonem Demagogum. Sunt autem verba ἐπισίζειν & A ἐπιῤῥύζειν incitationis & inuasionis, & ficta à duabus literis σ & ρ, vt apud Æschylum ἰωΰζειν ab inclamatione ὢ Lycophron & Eratosthenes grãmatici veteres laudati à Scholiasta, dicunt ἐπισίζειν esse (puta cum sibilo) canes dimittere, & ἐπιῤῥύξαι irruere cum voce. Sic enim canes irritati & incitati ringunt primum, deinde latratu premunt hostem vel feram, & diriter insultant, propterea dixit ἀγρίως ἐπιπηδᾷς.

Εἰσὶν γε πόλεις χίλιαι, αἳ νῦν τὸν φόρον ἡμῖν ἀπάγουσι.	B Sunt vrbes innumeræ quæ nobis nunc adferre tributa
Τούτων εἴκοσιν ἄνδρας βόσκειν εἴ τις προσέταξεν ἑκάστῃ,	Solitæ: si quis viginti hominum cuique alimenta imperet vni
Δύο μυριάδες τῶν δημοτικῶν ἔζων ἐν πᾶσι λαγῴοις.	Gemina ex nostro populo myrias potuisset viuere lautè
Καὶ στεφάνοισιν παντοδαποῖσιν, καὶ πύῳ, καὶ πυαρίτῃ.	Inter lepores & lac pressum omnigenis ornata coronis.
Ἄξια τῆς γῆς ἀπολαύοντες, καὶ τοῦ 'ν Μαραθῶνι τροπαίου.	C Regione velut dignum est ista, Marathoneisq́; triumphis:
Νῦν δ' ὥσπερ ἐλαιολόγοι, χωρεῖθ' ἅμα τῷ τὸν μισθὸν ἔχοντι.	At nunc viles vt oliuilegæ ad mercedem curritis illam.
Φι. Οἴμοι. τί ποθ' ὥσπερ νάρκη μου κατὰ τῆς χειρὸς καταχεῖται,	PH. Hei mi, quid hoc est? mea quod manus hæc veluti torpore ligatur
Καὶ τὸ ξίφος οὐ δύναμαι κατέχειν. ἀλλ' ἤδη μαλθακός εἰμι.	Iam nec gladium retinere queo, eneruatæ sunt mihi vires.
Βδ. Ἀλλ' ὁπόταν μὲν δείσωσ' αὐτοὶ, τὴν Εὔβοιαν διδόασιν	BD. Vbi verò istos timor attendit, tum non promittere parcunt D
Ὑμῖν. καὶ σῖτον ὑφίστανται κατὰ πεντήκοντα μεδίμνους	Eubœam nobis, & quinquaginta spondere virûm
Ποριεῖν. ἔδοσαν δ' οὐ πώποτέ σοι, πλὴν πρῴην πέντε μεδίμνους.	Modios frumenti, quamuis nunquam tibi nisi quinque dederunt.

Σχόλια. Πόλεις χίλιαι] ἀντὶ τοῦ πολλαί. τῷ ἀπηρτισμένῳ ἀριθμῷ ἐχρήσατο. ἢ καὶ ἀπὸ ἱστορίας τὸ τοιοῦτον ἔλαβεν. Δύο μυριάδες.] ἐκ πολλοῦ εἴρηται ἀεὶ τοσοῦτον ἀριθμὸν τῶν Ἀθηναίων πλῆθος προΐστασθαι. καὶ Δημοσθένης γάρ φησιν, εἰσὶ δ' ὁμοῦ δισμύριοι πάντες Ἀθηναῖοι. Ἐν πᾶσι λαγῴοις] ἐν ἀγαθοῖς πᾶσι. τοῦτο γὰρ δηλοῖ τὸ ἐν πᾶσι λαγῴοις. ἀντὶ τοῦ ἐν τρυφῇ. Καὶ πύῳ καὶ πυεριάτῃ] πυεριάτας τὸ πυερίεφθον ὑπό τινων προσαγορευόμενον. ὃ κατασκευάζουσιν ἐκ τοῦ πρώτου γάλακτος μετὰ τὸν τόκον διαιρόμενοι, καὶ ἐμπιπλάμενοι πυεριατὴν. ὅθεν τισὶν ἔδοξε, πύον μὲν εἶναι τὸ πρῶτον γάλα οὑτωσὶ λαμβανόμενον. πυριάτην δὲ τὸ ἑφθὸν γάλα. ὁ δὲ Παλαμήδης, τὸ αὐτὸ λέγων εἶναι γράφει. ἔθος δὲ τοῖς ποιηταῖς, παραλλήλοις λέξεσιν ἰσοδυναμούσαις χρῆσθαι.

BISETVS. Εὐστάθιος δὲ πυὸν ὀξυτόνως, καὶ ἀρσενικῶς καλεῖ. πυός, φησιν, ὀξυτόνως κατ' ἀρσενικὸν γένος, καὶ πύαρ, ὅ ἐστι τὸ πιότατον τοῦ γάλακτος, ὅθεν καὶ πυαρίτης, τὸ καὶ πυρίεφθον, ὡς [illegible], ὃ γίνεται ἐκ πρώτου γάλακτος. Ἀριστοφάνης ἐν Εἰρήνῃ, Ἦν δὲ πυός τις ἔνδον, καὶ λαγῷα τέτταρα. ἐκεῖ τὰ σχόλια ταύτην τὴν λέξιν οὕτως ἑρμηνεύει. τὸ πρῶτον γάλα, ὃ καὶ ἑψόμενον πήγνυται. καὶ ἡμεῖς χυτείτην λέγομεν. τὸ μεταβεβληκὸς αἷμα, τὸ γαλακτῶδες ὑγρόν. γάλα νέον μετὰ χθεσινοῦ γάλακτος ἀμελχθέν. οἱ δὲ πύος παροξυτόνως γράφουσιν, ὡς καὶ ἐνταῦθ' ὁρῶμεν, ἀπὸ δὲ τῆς πύαρι δοτικῆς ἐκ τοῦ πύαρ ταὐτὸ σημαίνοντος τῷ πύος, γίνεται πυαρίτης. ὡς ἀπὸ τοῦ κρίβανος κριβανίτης ἄρτος καλούμενος. καὶ τοῦτο ἀναλογώτερον, καὶ πιθανώτερον ἢ τὸ πυριάτης. τὸ δὲ τῶν παλαιῶν σχολίων ἐξάμετρον οὕτω γεγράφθαι δοκεῖ,

Πύον διαιρύμενοι, κ' ἐμπιπλάμενοι πυαρίτην.

CHRIST. Πόλεις χίλιαι.] Putat Scholiastes mille positum pro multis, Non puto, Itaque potius amplector quod addit ἢ ἀπὸ ἱστορίας τὸ τοιοῦτον ἔλαβεν. E Dixit autem propriè φόρον, sic enim vocabatur tributum ciuitatibus indictum, quod ipsi ferre tenebantur, ἀπάγουσι positum pro ἐπάγουσι, quamuis ipsum ἀπάγειν rectum est & deportationem notet à loco ad locum. Δύο μυριάδες.] Rectè numerum subducit, atque hinc apparet τὸ χίλιαι in propria significatione accipiendum non pro πολλαὶ, Nam si mille ciuitatum vna quæque viginti populares alat, necesse est popularium numerum excurrere ad viginti mille, F quæ, vt arbitror, sunt duæ Myriades. Quem numerum, non esse verum videtur autumare Scholiastes, quia Demosthenes dixerit, εἰσὶ δ' ὁμοῦ δισμύριοι πάντες Ἀθηναῖοι, quod fortassis de vrbe ipsa Athenis intelligendum. Dixit autem ἐν πᾶσι λαγῴοις, pro in deliciis & bonis omnimodis, vt videatur inter quadrupedes lepus fuisse in prima commendatione, quod Martialis postea dixit.

G Καὶ πύῳ, καὶ πυριάτῃ.] Sunt qui distinguant hæc duo vt πύος sit τὸ πρῶτον γάλα, & vt ait Galenus, τὸ μετ' ἀποκύησιν ἀμελχθὲν, quod sic Martialis vocat quum scribit, De primo matrum lacte colostra damus, πυριάτης autem lac coctum quod & πυρίεφθον dicitur. At Palamedes grammaticus hęc duo eadem facit & ἐκ παραλλήλου.

Σχόλια. Τοῦ 'ν Μαραθῶνι] ἐκεῖ γὰρ οἱ Ἀθηναῖοι ἐνίκησαν τοὺς Μήδους. Ἐλαιολόγοι.] εὐτελεῖς γὰρ οἱ τὰς ἐλαίας μισθοῦ συνάγοντες. Καὶ τὸ ξίφος οὐ δύναμαι] ὥσπερ ὁ Μενέλαος. τοῦτον γάρ φασιν ὁρμήσαντα ἐπὶ τὴν Ἑλένην ἀποβαλεῖν τὸ ξίφος. ἡ δὲ ἱστορία, παρ' Ἰβύκῳ καὶ Εὐριπίδῃ. παίζει δὲ, ὅτι τὸ ξίφος ἥττον, καὶ ὁρᾷ ἑαυτοῦ καταπραϋνθέντα. Αὐτοὶ τὴν Εὔβοιαν] οἱ ῥήτορες τῷ λόγῳ καὶ τὴν Εὔβοιαν διδόασιν. ἄλλως τὴν Εὔβοιαν φασὶν αὐτοὶ κατανενεμηκέναι ὑμῖν. καὶ κλῆρον ἑκάστῳ μεδίμνων ν τοιούτῳ σχήματι εἴρηκεν.

CHRIST. Μαραθῶνι τρόπαιον.] Nam in Marathone magnus ille Medorum exercitus fusus eſt, & victores Athenienſes trophæa ſuſtulere. Καὶ τὸ ξίφος.] Menelaus cùm ſtricto gladio poſt captam Ilion Helenam vlciſci vellet, repreſſit impetum vbi nudatum pectus aſpexit, & gladium poſuit, imò aiunt illum viſa nuda, vt ait poeta, periiſſe Lacæna. Hiſtoriam hanc ſcripſerat olim Ibycus, deinde & Euripides in Andromacha, quod & ad illam A Tragœdiam & ad huius Comici Lyſiſtratam notauimus. Huc ergo reſpexit hic Comicus magnus adluſor & interpolator veterum Tragicorũ. Τὴν Εὔβοιαν διδόασιν] Similis modus loquendi vt apud Maronem in Bucolicis: Tum Phaetontiadas muſco circundat amaræ Corticis, atq; ſolo proceras erigit alnos. i. canit erectas fuiſſe in alnos. Sic etiã hic ait illos δημαγωγοὺς Eubœám tribuere, quia promittunt inſulam illam opulentis vrbibus nobilem pręcipuè Caryſto & Chalcide (vt ait Mela) B ſub ditione populi Athenienſis futuram, ita vt viritim vnicuiq; daturi ſint quinquaginta medimnos; cùm tamen in frumenti inopia quinque tantum ordei medimnos tribuerint, idq; paulatim & κατὰ χοίνικα. Eſt autem Medimnus menſura ſiccorum quæ quadraginta octo continet modios. Chœnix autem eſt ſemodius, ſextarium Gaza vertit, qui quatuor panes facit, toto die ſufficientes vni viro.

Καὶ ταῦτα μόλις ξενίας φεύγων
Ἔλαβες κατὰ χοίνικα κριθῶν.
Ὧν οὕνεκ' ἐγώ σ' ἀπέκλειον ἀεὶ,
Βόσκειν ἐθέλων καὶ μὴ τούτους
Ἐγχάσκειν σοι στομφάζοντας.
Καὶ νῦν ἀτεχνῶς ἐθέλω παρέχειν
Ὅ,τι βούλει σοι
Πλὴν κωλακρέτου γάλα πίνειν.

Atq; id per demenſa puſilla
C *Vix perſuaſi te indigenam eſſe:*
Ideo incluſum ſemper ego habui
Ad hoc vt te alerem, neu ridiculus
Talibus eſſes vana profeßus.
Et nunc certum eſt præbere tibi
Quæcunq; petas
Niſi Quæſtoris ſolitum lac.

Σχ. Ξενίας φεύγων] τοιοῦτον ἐπὶ παρόντων ἐν ταῖς διανομαῖς τῶν πυρῶν ἐξητάζοντο πικρῶς οἱ ὄντες πολῖται. καὶ μή. ὥστε δοκεῖν ξενίας φεύγειν εἰς κρίσιν καθισταμένους. φησὶν οὖν ὁ Φιλόχορος αὖθις ποτὲ, τετρακισχιλίους ἑπτακοσίους ξ ὀφθῆναι παρεγγράφους. καθάπερ ἐν τῇ προκειμένῃ λέξει δεδήλωται περὶ τὴν Εὔβοιαν. δῆλα δὲ καὶ αὐτὰ συνᾴδειν ταῖς διδασκαλίαις. εἴρηται γὰρ ἐπὶ ἄρχοντος Ἰσάρχου. ἐστράτευσαν ἐπ' αὐτὴν ὡς Φιλόχορος. μήποτε δὲ περὶ τῆς Αἰγύπτου δωρεᾶς ὁ λόγος. ἣν Φιλόχορος Ψαμμήτιχον πέμψαι τῷ δήμῳ ἐπὶ Λυσιμαχίδου μυριάδας. πλὴν τὰ τοῦ ἀριθμοῦ, οὐδαμῶς συμφωνεῖ. ἑκάστῳ δὲ Ἀθηναίῳ πέντε μεδίμνους. τοὺς γὰρ λαβόντας, γενέσθαι μυρίους τετρακισχιλίους διακοσίους μ. ἄλλως. σιτοδείας ποτὲ γενομένης ἐν τῇ Ἀττικῇ, Ψαμμήτιχος ὁ τῆς Λιβύης βασιλεὺς, ἀπέστειλε σῖτον Ἀθηναίοις αἰτήσασιν αὐτόν. τότε δὲ διανομῆς γενομένης τοῦ σίτου, ξενηλασίαν ἐποιήσαντο Ἀθηναῖοι καὶ ἐν τῷ διακρίνειν τοὺς αὐθιγενεῖς, εὗρον καὶ ἑτέρους τετρακισχιλίους ἑπτακοσίους ἑξήκοντα ξένους παρεγγεγραμμένους. τοῦτο οὖν φησὶ, καὶ ἐν τῷ ἐρευνᾶσθαι μόλις ἔλαβες πέντε μεδίμνους, ἐγκαλούμενος ὡς ξένος. καὶ τούτους οὐδὲ ὑφ' ἓν ἐν συντομίᾳ, ἀλλὰ κατὰ μέρος, κατὰ χοίνικα, οὐδὲν διαφέροντος τοῦ σίτου κριθῶν ὡς κακοῦ σίτου διανεμηθέντος, ὡς λιμοῦ γενομένου. καὶ τῶν ξένων διακριθέντων, τουτέστι δοκιμαζομένων εἰ πολῖται εἰσὶν ἢ μή.

CHR. Ξενίας φεύγων.] Poſtulatus peregrinitatis tanquam ciuis non legitimus ſed aſcriptitius. Sunt qui putent hęc referri ad Ægypti donationem, nã teſte Philochoro (ſcriptor hic vetuſtus fuit Cycni filius, ἱεροσκόπος qui libros decem & ſeptẽ ſcripſerat de Attica) quum caritas annonę & frumẽti inopia Athenienſes premeret, impetrarunt à Pſammeticho (qui rex fuit Libyę, regnauítq; in Ægypto per 54. annos, & Syrię vrbẽ Azotũ per 28. auctore Herodot. annos obſeſſam, tandẽ expugnauit & cepit) magnã frugum copiam, quúmq; numerum ciuiũ recenſerent, coacti ſunt recurrere ad ξενηλασίαν, nã peregrinorum numerus erat 4760. at ciuium & indigenarum qui ſinguli quinque medimnos ac- D ceperunt, numerus recenſetur 14240. Hic ergo Bdelycleon ait patri Philocleoni, vix ipſum euiciſſe vt ciuis cenſeretur. Exiſtimo autem illis temporibus graſſatam nobilem illam peſtem de qua Thucydid. & Lucret. ſcribunt (ſunt enim λοιμὸς & λιμὸς ſæpè σύν τε δύ' ἐρχομένω) quę ex Æthiopia vel Ægypti finib. primum orta (etſi Ægyptios omniũ hominum ſaniſſimos fuiſſe Herodot. ait, quia illic tempora nõ mutãt, & auctore Hippocrate αἱ μεταβολαὶ τῶν ὡρέων τίκτουσι νοσήματα) inuaſit Atticam E regionem poſt Perſas.

Σχ. Στομφάζοντας] ἐπ' ἔργῳ γελῶντας καὶ στομφάζειν τὸ ἀλαζονεύεσθαι. σύνθετος δὲ ἡ λέξις ἀπὸ τοῦ στόματος καὶ τοῦ ὄμφακος. Κωλακρέτου] περιφραστικῶς τὸ δικαστικὸν μισθόν. παρ' ὑπόνοιαν δὲ δέον εἰπεῖν ζώου τινός.

CHR. Στομφάζοντας] i. durè & ſuperbè ridẽtes, Dictio cõpoſita ab ore & vua immatura, quæ ὄμφαξ dicitur, quã vocẽ ad animi aſperitatẽ & duritiã trãſtulit Plato Comic' in fab. ἑορτ. ait. n. καὶ τὰς ὀ- F φρῦς χάλασον καὶ τὰς ὄμφακας. vnde Prouerb. σικελὸς ὀμφακίζεται quod corruptũ in Epiſt. Ariſtæneti; ſic efferẽdũ puto, ſed aliò tamẽ referẽdũ quã Adagiorũ ſcriptor voluerit, illic. n. agitur περὶ παιδισκαρίου ἀώρου & verè ὄμφακος. Nã omnia dura & αὐστηρὰ dicũtur ὄμφακες teſte Heſy. qui σικελίζειν (vt hoc obiter dicã) dicit eſſe ἀτηρεύεσθαι, corrige αὐστηρεύεσθαι. ſic. n. Epicharm' auctor illi' adagij vocat σικελίζειν. Æſchylus ob verborum ampullas durámque compoſitionẽ dicitur in Nubib. huius Comici στόμφαξ G & κρημνοποιός. Κωλακρέτου γάλα πίνειν] Beatũ, inquit, & felicẽ te præſtabo, imò te lacte auium paſcam. tantùm interdico Quæſtoris lacte. Quibus verbis auertere patrem vult à frequentia iudiciorum & mercede triobolari, quam (vt diximus) accipiebant iudicantes à Colacreta, dixit autem γάλα quia triobolo ſolo iſti alebantur vt lacte infantes.

A

ΣΤΡΟΦΗ στίχων ιδ.

STROPHA.

Biſetus. Ἐνταῦθα ὁ χορὸς, καὶ ὁ Βδελυκλέων τέλος συμφωνοῦσιν ἐν οἷς πρότερον ἀλλήλοις ἀντιλέγουσι. καὶ ὁ μὲν Βδελυκλέων τὸν πατέρα ποιεῖν πείθει, ὧν μάλιστα ἐπεθύμει. ὁ δὲ πατὴρ τυχὼν τῶν ἐπιθυμουμένων, σφόδρα χαίρει, καὶ τὴν αὐτοῦ χαρὰν πᾶσι ποιεῖται φανεράν.

Χο. Ἦ που σοφὸς ἦν, ὅς τις ἔφασκε πρὶν ἂν ἀμφοῖν μῦθον ἀκούσῃς
Οὐκ ἂν δικάσαις. σὺ γὰρ οὖν νῦν μοι νικᾶν πολλὰ δεδόκησαι.
Ὥστ᾽ ἤδη τὴν ὀργὴν χαλάσας, τοὺς σκίμπωνας καταβάλλω,
Ἀλλ᾽ ὦ τῆς ἡλικίας ἡμῖν τῆς αὐτῆς συνθιασῶτα
Πιθοῦ, πιθοῦ λόγοισι, μηδ᾽ ἄφρον γένῃ
Μηδ᾽ ἀτενὴς ἄγαν γ᾽ ἀτεράμων τ᾽ ἀνήρ.
Εἴθ᾽ ὤφελέ μοι κηδεμὼν ἢ ξυγγενὴς
Εἶναί τις, ὅς τις δὴ τοιαῦτ᾽ ἐνουθέτει.
Σοὶ δὲ νῦν τις τῶν θεῶν παρὼν ἐμφανὴς
Ξυλλαμβάνει τοῦ πράγματος.
Καὶ δῆλός ἐστι ποιῶν, σὺ δ᾽ αὖ παρὼν δέχου.
Βδε. Καὶ μὴν θρέψω γ᾽ αὐτὸν παρέχων
Ὅσα πρεσβύτῃ ξύμφορα, χόνδρον
Λείχειν, χλαῖναν μαλακήν, σισύραν.

B CH. *Verè ſapiens fuit is qui iudicium nos ferre vetauit*
Niſi vtriſq; auditis: nunc etenim victor longè eſſe videris,
Propterea ira iam depoſita, iſtos baculos abÿciemus.
Verùm agedum ô noſtræ ætatis congerro & iucunde ſodalis
Obtempera iſti orationi ſi ſapis,
Nec rigidus ſies neq; tam oblucinans.
C *O ſi mihi talis foret curator, aut*
Affinis, & me commoneret talia.
Nunc tibi præſens deus nec obſcurus hoc
Succurrit in negotio.
Clarum fauorem præbet, hunc præſens cape.
BD. Alere hunc penitus volo, ſufficiens
Quæcunque ſeni commoda, lambes
Alicam, mollicula aderit læna,

Σχόλια. Πρὶν ἂν ἀμφοῖν.] κατὰ τὸ μηδὲ δίκην δικάσῃς πρὶν ἂν ἀμφοῖν μῦθον ἀκούσῃς. ὑγιῶς δὲ ἐνταῦθα ἀμφοῖν κεῖται. τοὺς σκίμπωνας διὰ τὰς βακτηρίας. ἀτενὴς δὲ μανικός. διὰ τὸ αἰεὶ ἀτενὲς βλέπειν τοὺς μανίᾳ κατεχομένους. ἀτενῆ τὸν μανικὸν νῦν εἴρηκεν. ἠγριωμένοι γάρ εἰσι καὶ ὕφαιμοι τῶν τοιούτων οἱ ὀφθαλμοί. Ἀτεράμων.] οἱονεὶ μὴ τεράμων. ἀλλὰ σκληρός. ἔνθεν δὲ καὶ ἀτέραμνα ὄσπρια φαμὲν, τὰ μὴ ἑψόμενα διὰ σκληρότητα, παρὰ τὸ, τέρειν κατὰ δάκρυ χέουσα. καὶ Πλάτων κέχρηται τῇ λέξει. κερασβόλους καὶ ἀτεράμνους λέγων τοὺς σκληρούς, διὰ τούτων. μή τις γένηται τῶν πολιτῶν κερασβόλος ἢ ἀτέραμνος. φασὶ γὰρ τὰ κατὰ τῶν κεράτων βληθέντα σπέρματα, ἀτέραμνα γίνεσθαι.

Biſetus. Ἀτεράμων.] Εὐστάθιος. ἀτεράμων ἄνθρωπος ὁ σκληρὸς, καὶ ἄτεγκτος. ἐκ μεταφορᾶς τῶν ἀτεράμνων ὀσπρίων, ἃ καὶ ἀτεράμονα λέγεται, ἤγουν δυσέψητα. καὶ ἦθος ἀτέραμνον τὸ ὠμὸν, καὶ ἀνύπεικτον, παρὰ τὸ α στερητικὸν, καὶ τὸ τείρειν, τὸ μὴ τείρεσθαι, καὶ δαμάζεσθαι δυνάμενον. οἱ δὲ παρὰ τὸ α στερητικὸν, καὶ τὸ τέρειν, τέρενος, ἀλλὰ καὶ τὸ παρὰ τὸ τείρεσθαι λέγεται.

Christ. Πρὶν ἂν ἀμφοῖν.] Verſus vulgarius eſt ex Phocylide puto μήτε δίκην δικάσῃς πρὶν ἂν ἀμφοῖν μῦθον ἀκούσῃς. Qua ſententia monentur iudices non prædamnare litem, nec quenquam iudicare indicta cauſſa. Μηδ᾽ ἀτενής.] Furioſos ἀτενεῖς vocant quia fixis oculis intueri ſoleant, efferúſque eſt & ſanguine velut ſuffuſus eorum obtutus. At τὸ ἀτέραμνον nihil aliud eſt quàm durum & immite, quaſi μὴ τέρεν ſed σκληρόν. Sic ὄσπρια ἀτέραμνα dicuntur δυσέψητα & ad coquendum cõtumacia. Apud Sudam legitur ἃ συναψόμενα τοῖς ὀσπρίοις οὐ τήκεται. Malè legendum enim συνεψόμενα. Quæ inquit cocta cum leguminibus non maccerantur neque molleſcunt. Plato vſus eſt ea voce pro ingenio barbaro & rudi & legibus non

D

obtemperanti & tales ciues ἀτεράμνους & κερασβόλους vocat, ducta Metaphora à ſemine quod in boum aratorum cornua incidit neque vnquam matureſcit. Ælianus etiam hęc duo iunxit ἀτεράμων καὶ βάρβαρος τὴν ψυχήν. Paulò poſt θεὸς ἐμφανὴς deſignat non qui oculis ſe cernendum præbuerit mortalibus, ſed cuius auxilium & numen clarum & præſens fuerit, atque adeò ἐναργές.

E Σχόλια. Ἐμφανής.] ἀντὶ τοῦ ἐναργής. οὐχὶ τοῦ φαινόμενος. Σισύραν.] σισύρα καλεῖται παρὰ μέν τισιν, ἡ βαίτη. ἔστι δὲ περιβόλαιον ἐκ δερμάτων συνερραμμένων προβάτων ἐχόντων τὰ ἔρια. οἱ δὲ ἀκριβέστεροί φασιν, χλαῖναν παλαιὰν εἶναι ἁπλοΐδα. τὴν αὐτὴν δὲ καὶ σισύραν καλοῦσι καὶ σισύρναν.

Christ. Σισύραν.] Amictum ex pellibus lanigeris eſſe autumat Scholiaſtes & aliter βαίτην vocat, & ſanè credibile eſt eſſe διφθέραν & quem Cæſar cum Varrone dicit Renonem ab quibus F pellitis. Antiqui (vt notarunt alij) Tityrum vocabant τὸν κριόν, Inde ego putem σισύρας nomen. Tamen Heſychius eam componit ex pellibus caprinis, & contra hunc Scholiaſtem differre facit σισύραν à σισύρνᾳ, nam Siſyrnam à Lybicis paſtoribus vocari ait veſtem ex pellibus villoſis conſutam, at Siſyram ſtragulum potiùs eſſe & μηλωτήν. Neque conſentiunt Grammatici inter ſe, nam alij σισύραν faciunt lęnam ſimplicem, alij duplicem. Non eſt facilè has controuerſias cõciliare, nobis præſertim G Gallis qui tantùm abeſt vt veterum veſtes ſatis dignoſcamus, vt noſtras ipſi quotidie mutemus, lõgè diſſimiles Philocleonis iſtius qui odio Laconum, baxeas quę Laconicę dictæ nunquam in animum inducere potuit vt indueret. Nos hodie non βαίτας ſed Bæticas veſtes induere gaudemus, exoticarum elegantiarum ſimioli.

A Πόρνην ἥτις τὸ πέος τρίψει καὶ τὴν ὀσφῦν.
Ἀλλ' ὅτι σιγᾷ κοὐδὲν γρύζει,
Τοῦτ' οὐ δύναταί με προσίεσθαι.
Χο. Νενουθέτηκεν αὐτὸν ἐς τὰ πράγματα.
Οἷς ποτ' ἐπεμαίνετ'. ἔγνωκε γὰρ ἀρτίως ὅτι
Λογίζεταί τ' ἐκεῖνα πάνθ' ἁμαρτίας,
B Ἃ σοῦ παρακελεύοντος οὐκ ἐπείθετο.
Νῦν δ' οὖν ἴσως τοῖς σοῖς λόγοισι πείθεται.
Καὶ φρονεῖ μέντοι μεθιστὰς ἐς τὸ λοιπὸν τὸν τρόπον.
Πειθόμενός τε σοί γ'. Φι. ἰώ μοί μοι. Βδ. οὗτος τί μοι βοᾷς;
Φι. Μή μοι τούτων μηδὲν ὑπόσχου
Κείνων ἔραμαι. κεῖθι γενοίμαν,
Ἵν' ὁ κήρυξ φησὶ τίς ἀψήφιστος ἀνιστάσθω.
C Κἀπισταίην ἐπὶ τοῖς κημοῖς,
Ψηφιζομένων ὁ τελευταῖος.
Σπεῦδ' ὦ ψυχή. ποῦ μου ψυχή.
Πάρες ὦ σκιερά. μὰ τὸν Ἡρακλέα.
Μὴ νῦν ἔτ' ἐγὼ 'ν τοῖσι δικασταῖς,
Κλέπτοντα Κλέωνα λάβοιμι.
Βδ. Ἴθ' ὦ πάτερ πρὸς τῶν θεῶν ἐμοὶ πίθου.
Φι. Τί πείθωμαί σοι; Βδ. λέγ' ὅτι βούλει πλὴν ἑνός.
Φι. Ποίου φέρ' ἴδω. Βδ. τοῦ μὴ δικάζειν. Φι. τοῦτο δὲ
D Ἅδης διακρινεῖ πρότερον, ἢ 'γὼ πείσομαι.
Βδ. Σὺ δ' οὖν ἐπειδὴ τοῦτο κεχάρηκας ποιῶν,
Ἐκεῖσε μὲν μηκέτι βάδιζ'. ἀλλ' ἐνθάδε.
Αὐτοῦ μένων, δίκαζε τοῖσιν οἰκέταις.
Φι. Περὶ τοῦ; τί ληρεῖς; Βδ. ταῦθ' ἅπερ ἐκεῖ πράττεται.

A *Rhenoq́, & penitriba meretrix*
Lumbosq́, fricans,
Sed quod tacet, & nihilum mutit,
A proposito remouet me.
CH. Castigat ipse se, atque in his rebus monet
Quas antè multùm deperibat, nunc videt
B *Errata pristina, illa mente deputat*
Quæ te monente nullus auscultauerit.
Ac paret ille forsitan dictis tuis,
Et sapit, moresq́, porrò pristinos mutare volt,
Nec refellit quæ suades. PH. hei mihi. BD. quid hei vocas?
PH. Auffer mihi tot promissa dare,
Illa ego quæro, illic sim, vbi præco
Clamet, Quis calculum adhuc non tulit?
C *Citus exsurgat.*
Nempe cadiscis me adstare iuuat
Suffragia postrema ferentem
Propera ô mea mens, vbi nunc animus?
Vmbra recede, haud Hercule sirim
Vt iudicum ab albo eximar, & non
Damnem improba furta Cleonis.
BD. Age, & volente cum deo, pare ô parens.
PH. Quid pareā? BD. dic præter vnū, quod lubet:
D *PH. Quale illud? inque. BD. mitte iudicia & forū.*
PH. Hoc cernet Orcus antequam persuadear.
BD. Ergo hæc agendo quādo habes tantū volup,
Modò in forum ire desinas, domi mane,
Et facta tantùm seruolorum iudica.
PH. Nugas agis, quid causæ? BD. Idem quod in foro.

CHR. Με προσίεσθαι] i. ἐφελκύσασθαι, & sic Ælianus dixit: ὁ δὲ οὐ προσεῖτο τὴν δόσιν, ἑταιρικὸν φάσκων εἶναι μίσθωμα, τὸ ἑαυτὴν παραβάλλειν ἀνδρὶ ἀγνῶτι, καὶ ὥσπερ ὤνιον τὸ κάλλος ἀποδόσθαι. i. At ille non accepit donum, meretricium dictitans esse quęstum, quod seipsam viro proiiceret ignoto, & tanquam venalem faceret pulcritudinem.

E Σχ. Νενουθέτηκεν αὐτόν] ὁ χορὸς ἀναδέχεται τὸ πρόσωπον τοῦ Φιλοκλέωνος. μετέγνω φησὶν ἐπὶ τοῖς πεπραγμένοις πάλαι αὐτῷ. Μή μοι τούτων] ἐξ Ἱππολύτου Εὐριπίδου. Κεῖθι] ἐν τοῖς δικαστηρίοις. Τίς ἀψήφιστος] ἔνθα ἐν ταῖς δημοσίαις δίκαις εἰς ταὐτὸ συναγόμενοι οἱ δικασταὶ τοῦ κήρυκος τὴν κληρωτίδα ἤτοι τὸν κάδον περιφέροντος, ἔβαλον τὰς ψήφους. ἔνιοι δὲ ὑπὸ φιληδίας κατεῖχον αὐτάς. ἄλλως. ἐνίοτε μὲν φησιν, ὕστερον στάμνον. καὶ ἐνέβαλον καθήμενοι οἱ δικασταὶ τὰς ψήφους. ἐνίοτε δὲ καὶ αὐτοὶ ἐγειρόμενοι ἔβαλλον. τοῦτο οὖν λέγει. ὁ μὴ ψηφοφορήσας, ἐγερθεὶς βαλλέτω.

F CHR. Οἷς ποτ' ἐπεμαίνετ', ἔγνωκε γὰρ] vt sic Senarius, sic legerem, ἔγνω δ' ἀρτίως ὅτι, quamuis neque sic placet, nam in quinta sede spondæum non temerè reperias in senario, ne quidem apud liberrimos & licentiosos Comicos Gręcos. Sed si Trochaicus est deest aliquid ad versum. Sic autē prior locutus est Sophocl. in Aiace lora tenente, ἐπίσταμαι δ' ἀρτίως ὅτι, &c. Μή μοι τούτων] Admonet scholiast. hoc Anapestorum initium sumptum ex Hippolyto Euripid. Ἵν' ὁ κήρυξ φησί] In publicis iudiciis cùm coacti erant iudices pręco proferebat cadum qui sortes capiebat quas illi in illum immitterent, ac contingebat sæpè vt voluptatis gratia quidam ex iudicum calces suas retinerēt. Itaq; clamare solebat præco, qui sententiæ suę calculum non tulit, surgat & mittat. sic autem lego & distinguo, ἵν' ὁ κήρυξ φησί, Τίς ἀψήφιστος; ἀνιστάσθω. Nā duo sunt versus anapęstici, prior dimeter, alter monometer duobus tantùm anapęstis cōstans, sed secatur prioris vltimum verbum cuius posterior syllaba, alterum versum monometrum adiuuat. Pronunciandum autem τίς per interrogationem.

Σχόλια. Πάρες ὦ σκιερά.] παρὰ τὰ ἐν Βελλεροφόντῃ παίζει ταῦτα. πάρες ὦ σκιερὰ φυλλάς, ὑπερβῶ κρηναῖα νάπη. τὸν ὑπὲρ κεφαλῆς αἰθέρ' ἰδέσθαι σπεύδω. τίνα ἔχει στάσιν ἐνοδίας. Κλέπτοντα] ἀπειλεῖ καταδικάσειν τὸν Κλέωνα, εἰ λάβοι αὐτὸν ἐγκαλούμενον κλοπῆς. τὸ δὲ ὅλον βούλεται διαβάλλειν τὸν δικαστικὸν τρόπον ὡς σκληρὸν καὶ ἄπιστον. ὁπότε οὐδὲ τῷ Κλέωνι ἀφ' οὗ τὸ ὄνομα ἔχει ὁ Φιλοκλέων, πιστόν τι φυλάττει. Ἅδης διακρινεῖ.] ἐν Κρήσσαις Εὐριπίδου ὁ Ἀτρεὺς πρὸς τὴν Ἀερόπην κρινεῖ ταῦτα. Κεχάρηκας ποιῶν.] ἀπὸ ῥήματος περισπωμένου τοῦ χαρῶ. ὁ παρακείμενος κεχάρηκα.

G BISETUS. Κεχάρηκα] ἀπὸ τοῦ χαίρω γίνεται ἀόριστος β. ἔχαρον, ὅθεν τὸ περισπώμενον ποιητικὸν χαρῶ, ῶ, χαρήσω, κεχάρηκα. ἀπὸ δὲ τοῦ χαίρω οὐ μόνον τὸ χαρῶ μέλλων, ἀλλὰ καὶ χαιρήσω, ὡς ἀπὸ τοῦ χαιρέω, ῶ. παρακείμενος κεχαίρηκα λεκτέον ἂν εἴη κατὰ τὸν ἔννομον σχηματισμόν, ἀλλὰ μᾶλλον ἐν χρήσει τὸ κέχαρκα, ὡς ἀπὸ τοῦ χαρῶ μέλλοντος, καὶ τὸ παθητικὸν κέχαρμαι, ὅθεν χάρμα, τος, καὶ χάρμη, ης. καὶ χαρμοσύνη, ης. τουτέστιν ἡ χαρά.

CHRIST. Πάρες ὦ σκιερὰ] Et hæc ludit per A Parodiam ſumpta ex eiuſdem Tragici Bellerophonte, ex quo laudantur hi verſus Anapæſtici,

Πάρες ὦ σκιεραὶ φυλλάδες, ὑπερβῶ
Κρηναῖα νάπη, τὸν ὑπὲρ κεφαλῆς
Αἰθέρ' ἰδέσθαι σπεύδω, τίν' ἔχει

Στάσιν ἐνοδίας. vbi rectius legas ἀνοδίας propter metrum, ſunt enim duo Anapæſti. Sed non dubito quin legendum ſit εὐοδίας, id eſt, itineris facilis & peruij, qua voce vſus eſt Æſchylus in Glauco Potnico, & hic noſter Comicus in Ranis per parodiam Æſchuli. Quin & apud Eſdram Prophetam Græca verſio vetus habet ζητεῖτε εὐοδίαν. Sic autem locum illum ex Bellerophonte Euripidæ interpretor totidem anapæſtis.

Nunc vmbroſæ cedite frondes,
Nemora & fontes ite, ſupremum
Cœlum viſere cupio, ſit ne
Iter hoc facile.

Ἅδης διακρινεῖ] Sic cernere dicunt Latini, & ſic locutus eſt Atreus ad Aeropam in Creſſis Euripidæ, vt notat Scholiaſtes. Nihil autem per hoc loquendi genus aliud ait quàm Moriar potiùs; vt vera ſit B illa ſententia, Inuitum qui ſeruat, idem facit occidenti, εἰ σώζεις τὸν ἄκοντα, κτανόντι σὺ ταὐτὸν ἔδρασας.

Ὅτι τὴν θύραν ἀνέῳξεν ἡ σηκὶς λάθρᾳ.
Ταύτης ἐπιβολὴν ψηφιεῖ μίαν μόνην.
Πάντως δὲ κἀκεῖ τοῦτ' ἔδρας ἑκάστοτε.
Καὶ ταῦτα μὲν νῦν εὐλόγως ἢν ἐξέχῃ
Εἵλη κατ' ὄρθρον, ἡλιάσει πρὸς ἥλιον.
Ἐὰν δὲ νίφῃ, πρὸς τὸ πῦρ καθήμενος.
Ὕοντος εἴσει κἂν ἔγρῃ, μεσημβρινός,
Οὐδείς σ' ἀποκλείσει θεσμοθέτης τῇ κιγκλίδι.
Φι. Τουτί μ' ἀρέσκει. Βδε. πρὸς δὲ τούτοις, ἢν δίκην
Λέγῃ μακράν τις, οὐχὶ πεινῶν ἀναμενεῖς,
Δάκνων σεαυτὸν καὶ τὸν ἀπολογούμενον.

Ancilla forſan abra recluſit forem.
Multam irrogabis propter hoc drachmã vnicã.
Nempe iſtud illic factitas, identidem,
Ac iure, ſi lux albicaßit primula,
Vt in Heliæa ad Solem ages pro iudice,
C *Si nix vel imber decidat, tunc ad focum*
Sedebis, & ſi ſurgis ad Meridiem
Theſmotheta nullus oſtium occludet tibi.
PH. Placet quidẽ iſtud. BD. deinde ſi qua longior
Sit cauſſa, & vrget te fames, nil eſt opus
Iſthic moreris, labra mordens & reum.

Σχόλια. Ἡ σηκίς.] σηκίδα τὴν κατ' οἶκον διάκονον ἣν θεράπαιναν λέγουσι. καὶ σεσημείωνταί τινες ὡς ἀπεκδεχομένων τινῶν τὴν σηκίδα ὄνομα.

BISETVS. Σηκὶς] σηκίδος κατὰ τὸν Εὐστάθιον, ἡ οἰκογενὴς παιδίσκη, παρὰ τὸν σηκόν. σηκὸς δὲ παρ' Ὁμήρῳ, ὁ τῶν ἀρνῶν, καὶ ἐρίφων στάσις, ἔτι μάνδρα, οἱονεὶ στηκός, παρὰ τὸ ἵστασθαι. παρὰ δὲ τοῖς ὕστερον καὶ ἐπὶ ναοῦ τίθεται ἡ λέξις.

CHR. Σηκὶς] Malè putant quidam nomen eſſe proprium, nam σηκὶς vel σηκίλη verna eſt ancilla vel abra cui cura penum ſeruare antiquitus in agris, σηκὸς enim præter alia ſignificata ſimpliciter domum ſignificat, pro nido vſurpat Ariſtoteles. Apud Sudam habes de Lyſia hæc verba, ὃς δύο ἔτη ἐγεώργησεν οὔτε ἰδίαν ἐλαίαν οὔτε μορίαν, οὔτε σηκόν. quæ tria de omni oliva interpretatur, diuerſa tamen puto, & fortaſſis σῦκον legendum, vt de olea, moro, & ficu arboribus intelligat.

Σχόλια. Ταύτης ἐπιβολήν.] ταύτης τῆς δίκης μίαν μόνην δραχμὴν ἐπιβολὴν ψηφιεῖ. ἐπιβολὴ δὲ, ἐπιτίμιον ζημίαν παρὰ τὸ ἐπιβάλλειν. ἄλλως. ἣν οἱ ἄρχοντες ζημίαν ὁρίζουσι τοῖς ἁλοῦσιν ἐξημαρτηκέναι περὶ ὀρφανοὺς ἐπιτρόποις, ἢ καὶ ἄλλοις τισὶ τῶν τὰ δημόσια μὴ καλῶς διοικησάντων ἢ τοῖς κατέχουσι τὰ ἀλλότρια, καὶ μὴ εἰς ἐμφανὲς καθιστᾶσιν, ἐπιβολὴ καλεῖται. καὶ τὸ ῥῆμα ἐπιβάλλειν. Εἵλη κατ' ὄρθρον] εἵλη ἡ τοῦ ἡλίου αὐγὴ, δασέως. ληφθέντος δὲ διὰ τοῦ ι εἵλη. ψιλῶς. γράφεται δὲ καὶ κατ' ὀρθὸν ἐν πολλοῖς. καὶ ἐξηγούμενος Καλλίστρατός φησι, κατὰ τὸ ὀρθῶς ἔχον. οὐχὶ ἐν τῷ δικαστηρίῳ τῷ δ. ἡλιάσεις. μήποτε δὲ ψιλῶς προσεκτέον, παρὰ τὴν Ἡλιαίαν, πρὸς ἥλιον δικάσεις; ψυχρῶς δὲ πέπαιχε, φησὶν ὁ Δίδυμος, πρὸς τοὔνομα. ἐπεὶ γὰρ εἵλη λέγεται ἡ τοῦ ἡλίου αὐγὴ, Ἡλιαία δὲ, τὸ δικαστήριον, παίζων ἔφησε πρὸς φιλόδικον, ὅτι ἐπειδὰν ἀνάσχῃ ὁ ἥλιος, ἡλιάζειν ἐνέσται σοι. οὕτω δὲ οἱ Ἀττικοὶ διὰ τοῦ η ἥλην λέγουσιν. οὕτω Δίδυμος. ἡλιάσεις, φησί. πρὸς τὸν ἥλιον καθήμενος. ἔπαιξε δὲ παρὰ τὴν Ἡλιαίαν, τὸ μέγιστον δικαστήριον, ὃ καὶ ταύτης ὀνομασίας ἔτυχε διὰ τὸ ἐν ὑπαίθρῳ αὐτὸ φράττεσθαι λαμβάνον βάλλεσθαι τῷ ἡλίῳ. ἄλλο δέ φασι παρὰ τὴν ἕλην, κατὰ τροπὴν τοῦ ε εἰς η. καὶ ὁ ἥλιος ἔνθεν κατά τινας ὠνομάσθη. καὶ ἡλίασις ἡ τοῦ ἡλίου θέρμη. καὶ Εὐστάθιος. ὅτι δὲ τὴν εἵλην οἱ παλαιοὶ καὶ ἕλην φασὶν, ἐν ῥητορικοῖς δηλοῦται λεξικοῖς, ἔνθα κεῖται ὅτι εἵλη, καὶ ἕλη, ἡ τοῦ ἡλίου αὐγή. καὶ εἱληθερεῖν, τὸ ἡλιάζεσθαι. εἱλεῖν, τὸ ἐν ἡλίῳ ξηραίνειν, καὶ εὔειλον χωρίον, τὸ εὐήλιον. καὶ πρόσειλον, τὸ πρὸς μεσημβρίαν τετραμμένον. καὶ εἱληθερὲς ὕδωρ, τὸ ὑπὸ ἡλίου τεθερμασμένον.

D

CHR. Ἐπιβολὴν] Apud Rhetores ſic vocatur multa, & pœna, & eam irrogare eſt ἐπιβάλλειν, huic pœnæ vel multæ obnoxij erant curatores qui pupillos defraudauerant, & qui rem publicam malè adminiſtrarant, aut rem alienam detinuerant neq; dũ reſtituerãt. Ἢν ἐξέχῃ εἵλη] Adludit ad Prouerb. ἔξεχ' ὦ φίλ' ἥλιε, vel potius dictũ vulgariũ, vt hic noſter Comic⁹ in Inſulis fabula dixit, λέξεις ἄρ' ὥσπερ τὰ παιδία, ἔξεχ' ὦ φίλ' ἥλιε, de quo vide Sudã hunc locũ laudantem, ſed male ſcribentẽ ὕλη pro εἵλη quo nomine dicitur Solis lumen, nã Attici ει pro η enũciãt: ludit aũt in Paronomaſia quia Heliæa à ſubdiali ſole dicta maximũ erat forũ iudiciale. alij tamẽ pro κατ' ὄρθρον legunt κατ' ὀρθὸν. i. (interpr. Calliſt.) κατὰ τὸ ὀρθῶς ἔχον quæ expoſitio placere mi-F hi nõ põt. Quod vero ait ὕοντος ſubaudiendũ θεοῦ vel Διὸς vt dixit Alcæus ὕει μὲν ὁ Ζεὺς, & ſic Latinè dicimus imperſonaliter, Pluit, tonat, ningit.

Σχόλια. Ὕοντος.] ὕοντος τοῦ θεοῦ καὶ νίφοντος γνώσῃ καθήμενος πρὸς τὸ πῦρ τὴν δίκην. Κἂν ἔγρῃ] κἂν βραδέως ἀπὸ τῆς κλίνης ἀναστῇς. οὐδεὶς ἀποκλείσει σε τοῦ δικαστηρίου ὡς βραδέως ἥκοντα. Θεσμοθέτης.] ἐπεὶ θεσμοθέται καὶ δέκατος ὁ γραμματεὺς, κληροῦσι τοὺς δικαστὰς τοὺς τῆς αὐτῆς φυλῆς ἕκαστος. ἀρχῆς δὲ ὄνομα ἐν τοῖς ψηφίσμασιν ἐχειροτονοῦντο οἱ δικασταί. καὶ ἦρχον αὐτῶν οὕτως, ὡς καὶ δύνασθαι ἐκβαλεῖν καὶ μὴ ἐᾶν εἰσιέναι εἰς τὸ δικαστήριον. εἶχον δὲ καὶ ἑκάστη φυλὴ ἕνα θεσμοθέτην καὶ γραμματέα, εἰς τὸ τοὺς νόμους εἰσηγεῖσθαι. Δάκνων σεαυτόν.] ἐπεὶ ἐνίοτε ἀπὸ πείνης ὁ δικαστὴς τὸν λέγοντα κατεδίκαζε.

G

CHR.

CHRIST. Θεσμοθέτης] Nouem erãt Athenis magiſtratus dicti Archontes, nempe Rex, Archon, Polemarchus & ſex Theſmothetæ ſic dicti quia curam legum & iudiciorum habebant, qui iudices è ſua quiſque tribu ſortiebantur (Scholiaſtes addit decimum qui ſcriba fuit, aitque ſingulas tribus vnum habuiſſe Theſmothetam & vnum γραμματέα ad leges rogandas) in quos imperium habebant, ita vt ſi ad horam non veniſſent, eos excludere & conſeſſu interdicere poſſent. Sic Romę Prætores Iudiciis Centumuiralibus & publicis præerant.

Σχόλια. Δάκνων σεαυτόν.] ἐπειδὴ ὡς ἔστι διὰ πείνης ὁ δικαστὴς τὸν λέγοντα καταδικάζει.

CHRIST. Δακνὼν σεαυτὸν] Sæpè enim eſuriens iudex actorem cõdemnat. Ludit autem hic in voce τοῦ δάκνειν quæ & dentibus frendere & lædere aliquem ſignificat, proinde vt Latinum mordere, vt apud Terentium, Quod illam mordeat.

Φι. Πῶς οὖν διαγιγνώσκειν καλῶς δυνήσομαι,
Ὥσπερ πρότερον τὰ πράγματ' ἔτι μασώμενος;
Βδ. Πολλῷ γ' ἄμεινον. καὶ λέγεται γὰρ τουτογὶ,
Ὡς οἱ δικασταὶ ψευδομένων τῶν μαρτύρων,
Μόλις τὸ πρᾶγμ' ἔγνωσαν ἀναμασώμενοι.
Φι. Ἀνά τοι με πείθεις. ἀλλ' ἐκεῖν' οὔπω λέγεις.
Τὸν μισθὸν ὁπόθεν λήψομαι. Βδ. παρ' ἐμοῦ. Φι. καλῶς,
Αἴσχιστα γάρ τοι μ' εἰργάσατο Λυσίστρατος
Ὁ σκωπτόλης. δραχμὴν μετ' ἐμοῦ πρῴην λαβὼν
Ἐλθὼν, διεκερμάτιζέ μ' ἐν τοῖς ἰχθύσιν.
Κᾆπειτ' ἐπέθηκε τρεῖς λοπίδας μοι κεστρέων.
Κἀγὼ 'νέκαμψα. ὀβολοὺς γὰρ ᾤμην λαβεῖν.
Κᾆτα βδελυχθεὶς, ὀσφρόμενος ἐξέπτυσα.
Κᾆθ' εἷλκον αὐτόν. Βδ. ὁ δὲ τί πρὸς ταῦτ' εἶφ'. Φι. ὅ τι;
Ἀλεκτρυόνος μ' ἔφασκε κοιλίαν ἔχειν,
Ταχὺ γοῦν καθεψεῖς τἀργύριον. ἦ δ' ὃς λέγων.
Βδ. Ὁρᾷς ὅσον περ δῆτα τοῦτο κερδανεῖς;
Φι. Οὐ πάνυ τι μικρόν. ἀλλ' ὅπερ μέλλεις ποίει.

PH. Quî poßim, vt antè (hic interim ſi manderem)
Pernoſſe ritè litium diſcrimina.
BD. Multò facilius, quippe vulgò dicitur,
Quando arguuntur falſa teſtimonia
Verum eruiſſe ruminantes iudices.
PH. Perſuaſum habes me, at vnde mercedem feram,
C *Nondum indicaſti. BD. à me feres. PH. dictum benè.*
Factum facetus turpe nam Lyſiſtratus
Admiſit in me, debitam qui ſumpſerat
Vtrique drachmam, quam minutam in piſcium
Secuit macello, tréſque ſquamas mugilum
Induxit, & quas truſi in os, nummos putans,
Odore ſed mox exſpui offenſus graui,
D *Illúmque traxi. BD. ad hæc quid ille? PH. aluum mihi*
Galli, inquiebat eſſe Gallinacei,
Statimque dixit, Tu quoque æra concoques.
BD. Vides lucellum quale procedat tibi?
PH. Sanè haud puſillum, tu tamen fac quod facis.

Σχόλια. Πῶς οὖν διαγιγνώσκειν.] ἐπειδὴ εἶπεν αὐτῷ ὁ Βδελυκλέων δεῖν αὐτὸν δικάζοντα ἐπὶ τῆς οἰκίας ἐσθίειν φησὶ, πῶς δυνήσομαι ἐσθίων δοκιμάζειν τὰ λεγόμενα.

CHRIST. Διαγιγνώσκειν] Id eſt ἀνακρίνειν & δοκιμάζειν, Latinè propriè cognitiones vocantur etiam de cauſis & litibus.

Σχόλια. Ἀναμασώμενοι.] ἀντὶ τοῦ διαλογιζόμενοι. νοούμενον πρὸς τὸ γελοιῶδες, ἐνταῦθα παρέλαβεν ἐπὶ τοῦ ἐσθίοντος. ἄλλως. ἐκ μεταφορᾶς τῶν ἀναπεμπαζόντων τὴν τροφὴν ζώων, καὶ αὖθις ἀναμασωμένων, τὸ ἀναμασώμενοι εἴρηκεν.

BISETVS. Ἀνά τοι με πείθεις] Τμῆσις, ἀντὶ τοῦ, ἀναπείθεις με. τὸ δὲ τοὶ νῦν ἐστὶ παραπληρωματικὸν μόριον. ἢ ἀντὶ τοῦ ἤτοι συνδέσμου τοῦ ἰσοδυναμοῦντος τῷ μὲν. ὃ δῆλον ἐκ τῶν ἑξῆς ἀλλά. ὁ δὲ νοῦς οὗτος. ἀναπείθεις μὲν ἐμὲ, ἀλλ' ἐκεῖνο οὔπω λέγεις. Λυσίστρατος ὁ σκωπτόλης] σκωπτικός. σκωπτόλαι κατὰ τὸν Σουίδαν λέγονται οἱ φιλοσκώμμονες ὁ αὐτὸς λέγει σκώπτην, τὸν λοίδορον, καὶ τὸν Λυσίστρατον σκωπτόλην καλεῖσθαι. ἐν δὲ τῇ κωμῳδίᾳ σκωπτόλην καλεῖσθαι τὸν ἐπίχαριν.

CHRIST. Ἀναμασώμενοι.] vt ruminare duo ſignificat, & reuocare cibum vt boues & oues, & animum recolere, ſic ἀναμασᾶσθαι & ἀναμηρυκάζειν. Fortaßis autem de retractanda ſententia innuit. Propterea morẽ hunc fuiſſe Athenis vt reus damnatus interrogaretur quam pœnę æſtimationem meruiſſe fateretur, quaſi ſecũdis legibus obſeruatum teſtatur, & diſertè docet M. Tullius ſub finem libri primi de oratore, vbi agit de Socratis damnatione & nobili illius ad Lyſiæ orationem reſponſo. Τὸν μισθὸν ὁπόθεν λήψομαι] Triobolũ puta quam mercedulam vocat Cicero in lib. 1. de Oratore, eratque ſtipendium quotidianum. Ariſtoteles in libris de Repub. ait Ephialtem & Periclem minuiſſe auctoritatem Senatus Areopagitici & ſtudio auræ popularis, pauperes admiſiſſe in numerum Senatorum, denique feciſſe δικαστήρια μισθοφόρα.

Σχόλια. Λυσίστρατος.] σκωπτικός. καὶ ἐν Ἀχαρνεῦσι Λυσίστρατος ἐστὶν ἐν ἀγορᾷ Χολαργέων ὄνειδος. ἔστι δὲ καὶ ἕτερος Λυσίστρατος, παῖς Μακαρίως, σκωπτόμενος εἰς κιναιδίαν. ἄλλως. δύο γὰρ δικασταῖς ἐδίδοτο δραχμὴ μία, καὶ οὕτως ἐμερίζοντο πρὸς τρεῖς ὀβολούς. ὡς τοῦ Λυσιστράτου ἅμα αὐτῷ εἰληφότος δραχμὴν ὑπὲρ τοῦ δικαστικοῦ μισθοῦ, καὶ ἐμπιστευομένου κερματίσαι αὐτὴν ὥστε μερίσασθαι, καὶ παρέχοντος αὐτῷ ἀντὶ ἀργυρίου λεπίδας, ἀγαπητῶς ἔχει τὸ μόνος λαμβάνειν τοὺς μισθούς.

CHRIST. Λυσίστρατος] In Equitibus vt pauper perſtringitur. In Acharnẽſibus mollis & cinædus, & alcator, & ῥιγῶν καὶ πεινῶν ἀεὶ, alibi dictus χλευαλώπηξ, vt diximus ad Lyſiſtratam, propterea hic σκωπτόλης quaſi dicas σκωπτικὸν ὀλύμενον. Illuſit enim huic Philocleoni, quum enim à Colacretis drachmam pro vtriuſque mercedula accepiſſet, & in piſcium macello mutata drachma dimidiá partem, tres nempe obolos Philocleoni tribueret, pro obolis ſquamas mugilum tres dedit, quæ ita grandes ſunt vt ſpeciem præ ſe ferāt nummorum ſaltem obolorum.

Σχόλια. Δραχμὴν μετ' ἐμοῦ λαβών.] καθὸ εἰς δύο ἡ δραχμὴ ἐδίδοτο. καὶ αὐτοὶ διῃροῦντο κερματίζοντες, ἵνα μὴ οἱ κωλακρέται κέρμα εἰσφέρωσιν. Ἐν τοῖς ἰχθύσιν] ἐν τοῖς ἰχθυοπώλαις. ἀπὸ τῶν πωλουμένων τοὺς πωλοῦντας εἶπεν. λοπίδας δὲ, ἃς ἡμεῖς λεπίδας καλοῦμεν. Κεστρέων.] κεστρεὺς εἶδός ἐστιν ἰχθύος ὁ λεγόμενος κέφαλος μεγάλην λεπίδα ἔχον καὶ παχεῖαν, ὡς ὑπόνοιαν αὐτὴν ἔχειν ἀργυρίου. Κἀγὼ 'νέκαμψα.] ἐνέκαψα. ἐνέθηκα τῷ στόματι, νομίζων εἶναι ἀργύριον. πολλοῖς γάρ ἐστιν ἔθος ἐν τῷ στόματι φυλάττειν τὸ ἀργύριον.

Bisetvs. Ἐγκάπτειν νῦν δηλοῖ τὸ ἐντιθέναι μεθ' ὁρμῆς καὶ μεγάλης ἐπιθυμίας, οἵαν ἔχουσιν οἱ πεινῶντες. κάπτειν γὰρ κυρίως τὸ χανδὸν ἐσθίειν.

Christ. Κἀγω 'νέκαμψα] Lege κἀγὼ 'νέκαψα pro ἐνέκαψα, ſed & non malè κἀγὼν ἔκαψα ſimplici verbo. Quid ſit κάπτειν abundè dictum nobis in Gloſſematis ad Irenam. Solebant autem plerique in os indere nummatam pecuniam, vt fortaſſis inde Prouerbiũ manarit, Bouem in lingua, etſi ſcio aliunde ſenſum & originem habere, & de tarda & impedita lingua dictũ, vt apud Æſchylũ βοῦς ἐπὶ γλώσσῃ μέγας quũ liberè loqui non licet,

A & arcanum tacendum eſt. Bouem autem ſpeciem nummi fuiſſe dicunt qui duas drachmas Atticas penderet. Fortaſſis autem ta es boues in ore habuit Demoſthenes cùm aduerſus Mileſios dicturus excuſatiónem poſtulauit propter Synanchem, quam dixerunt ἀργυράγχην.

Σχόλια. Ὀσμὴν λαβεῖν.] ὅτι δηλοῖ τὸν λεπτὸν ὁποῖος τίς ἦν. ἦν δὲ ἀργυρᾶ νομίσματα. ὀσφρώμενος δὲ τῆς δυσωδίας αἰσθόμενος. Ἀλεκτρυόνος μ' ἔφασκεν.] ἐπεὶ πάντα πέττουσιν οἱ ἀλεκτρυόνες θερμοτάτην κοιλίαν B ἔχοντες.

Ch. Ἀλεκτρυόνος κοιλίαν] Eſt enim Gallinaceus edax animal, & cuius ingluuies præpoſita vētriculo eſt, vt etiam palumbis & perdicibus teſte Ariſtot. lib. 2. de hiſt. Animalium. Hinc prouerbium ſuſtulit Eraſmus, Gallorum ventrem incuſare.

Σχόλια. Ταχὺ γοῦν καθέψεις.] τοὺς ὀβολοὺς ἀργυροῦς εἴρηκεν, ὡς καὶ ἡμεῖς λέγομεν χαλκοῦς ἀργύρου ὄντος. C ἢ καθότι τρεῖς ὀβολοὶ ὄντες, ἀργυροῦν τριώβολον ἐγένοντο. Ἦ δ' ὃς λέγων.] ἀντὶ τοῦ ἔφη. καὶ ἔστιν ἀπὸ τοῦ ἠμί. κέχρηται συνεχῶς αὐτῷ ὁ Πλάτων ἐπὶ μέλλοντος μόνου. οἱ δὲ κωμικοὶ καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων χρόνων.

Christ. Ἦ δ' ὃς λέγων] Phraſis Attica familiaris maximè Platoni Philoſopho. Sed in futuro tempore vſurpat. Comici autem etiam in aliis temporibus. Vetus fuit verbum ἠμὶ pro φημὶ, vnde ἦ pro ἔφη.

D Βδ. Ἀνάμενέ νυν. ἐγὼ δὲ ταῦθ' ἥξω φέρων.
Φι. Ὅρα τὸ χρῆμα. τὰ λόγι' ὡς περαίνεται.
Ἠκηκόειν γὰρ ὡς Ἀθηναῖοί ποτε,
Δικάσοιεν ἐπὶ ταῖς οἰκίαισι τὰς δίκας.
Κἀν τοῖς προθύροις ἀνοικοδομήσοι πᾶς ἀνὴρ
Αὑτῷ δικαστηρίδιον μικρὸν πάνυ.
Ὥσπερ Ἑκάταιον πανταχοῦ πρὸ τῶν θυρῶν.
Βδ. Ἰδού, τί ἔτ' ἐρεῖς; ὡς ἅπαντ' ἐγὼ φέρω,
E Ὅσαπέρ γ' ἔφασκον. κἄτι πολλῷ πλείονα.
Ἀμὶς μὲν ἥν, οὐρητιάσῃς, αὑτηὶ
Παρὰ σοὶ κρεμήσετ' ἐγγὺς ἐπὶ τοῦ παττάλου.
Φι. Σοφόν γε τουτὶ καὶ γέροντι πρόσφορον
Ἐξεῦρες ἀτεχνῶς φάρμακον στραγγουρίας.
Βδ. Καὶ πῦρ γε τουτὶ καὶ προσέστηκεν φακῆ,
Ῥοφεῖν ἐὰν δέῃ τι. Φι. τοῦτ' αὖ δεξιόν.
Κἂν γὰρ πυρέττω, τόν γε μισθὸν λήψομαι.
F Αὐτοῦ μένων γὰρ τὴν φακῆν ῥοφήσομαι.

D *BDE. Mane hic parumper, dum quod expedit fero.*
PH. Priſci, vide ſis, ſtat fides oraculi.
Athenienſes nam fore olim audiueras
Vt iura potius dicerent domi ſuæ.
Et vnus antè quiſque cauſidicum fores
Strueret tribunal oppidò paruum, velut
Hecateum vbique delubrum ad portas ſolent.
E *BD. Quid vis tibi aliud? ecce nunc tibi omnia*
Quæcunque dixi, & plura multò defero.
Praſtò eſt matella appenſa paxillo ad manum
Si forſan vſus poſcit, & tu micturis.
PH. Cautum viriſque commodum ſenilibus
Excogitaſti pharmacum ſtranguriæ.
BD. Adeſt & ignis atque lentes inſuper
Sorbere ſi quid eſt neceſſe. PH. hoc expedit,
F *Vel febre tactus capere mercedem velim,*
Manenſque lentem in hoc loco deglutiam:

Σχόλια. Ταῦθ' ἥξω.] πρὸς τὸ σχῆμα τοῦ δικαστηρίου ἐπιτηδεύει. Ὅρα τὸ χρῆμα.] ταῦτα πρὸς ἑαυτὸν τοῦ υἱοῦ εἰσελθόντος. ὡς ἐπαληθεύσα δὲ ταῦτά φησιν ὅτι χρησμὸς ἐδόθη, ἀλλὰ πρὸς τὸ φιλόδικον αὐτοῦ παίζει.

Christ. Τὰ λόγι' ὡς περαίνεται.] Homerus diceret τὰ δὴ νῦν πάντα τελεῖται, & vetus poëta, quæ nunc matura videtis, vt videatur vnum eſſe περαίνεσθαι & πεπαίνεσθαι. Hæc autem verba abſente filio ſecum loquitur Philocleon, & tāquam vera fingit, vt excuſet τὸ φιλόδικον.

Σχόλια. Ἑκάταιον] ἱερὸν Ἑκάτης. ὡς τῶν Ἀθηναίων πανταχοῦ ἱδρυμένων αὐτὴν ὡς ἔφορον πάντων καὶ κουροτρόφον. Ἑκάταιον οὖν Ἑκάτης ἄγαλμα. τὸ Ἑκατήσιον λεγόμενον. τῇ προσῳδίᾳ Καλλίστρατος ὡς ἐπινίκιον. ἐνίοις γὰρ εὕρηται Ἑκαταῖον.

Christ. Ἑκαταῖον] Templum eſt Hecates, aliter dictum ἑκατήσιον (malè enim apud Scholiaſtam habes κατήσιον.) Quo nomine fuiſſe olim Epheſi donarium vel templum factum à Thraſone vt reliqua à Praxitele teſtatur Strabo li. 14. aliúdque fuiſſe magnificum in regione Stratonicea G eidem Hecatæ dicatum. vbique verò Athenienſes Hecatem ſtatuebant, vt quæ eſſet omnium ἔφορος & κουροτρόφος. Calliſtratus effert ἑκάτειον, vt ἐπινίκιον alij ἑκαταῖον.

Σχόλια. Ἀμὶς μέν.] οὐρητρίς. κεραμεοῦν ἀγγεῖον. οὐρητιάσῃς δὲ, οὐρῆσαι βουλήσῃ. ἢ στραγγουρίας περιπέσῃς νοσήματι. Στραγγουρίας.] φυσικῶς τοῦτο εἶπεν ὅτι συμβαίνει τοὺς ἐπέχοντας τὰ οὖρα στραγγουριᾶν. Προσέστηκεν φακῆ.]

κῇ.] ὥσπερ τὸ συκῆ ἀπὸ συκέα συνῄρηται, καὶ τὸ ἀμυγδαλῆ ἀπὸ τοῦ ἀμυγδαλέα, οὕτω καὶ φακῆ ἀπὸ τοῦ φακέα.

A ῥοφήσομαι.] ὡς φακῆς ῥοφήματος διὰ δ' ἑρμηνείαν τοῖς ἀθηνοῦσιν ἔπαιξεν, ἐπεὶ οἱ νοσοῦντες χυλὸν πτισάνης ῥοφοῦσι.

Ἀτὰρ, τί τὸν ὄρνιν ὡς ἔμ' ἐξηνέγκατε;
Βδ. Ἵνα γ' ἢν καθεύδῃς ἀπολογουμένου τινὸς,
Ἄδων ἄνωθεν ἐξεγείρῃ σ' οὑτοσί.
Τι. Ἓν ἔτι ποθῶ. τὰ δ' ἄλλ' ἀρέσκει μοι. Βδ. τὸ τί;
Φι. Θηρῷον εἴπως ἐγκομίσαις τὸ τοῦ Λύκου.
Βδ. Πάρεστι τουτί. κἀυτὸς ὦναξ οὑτοσί.
Φι. Ὦ δέσποθ' ἥρως. ὡς χαλεπὸν ἄρ' ἦσθ' ἰδεῖν
Οἷός περ ἡμῖν φαίνεται Κλεώνυμος.
Οἰ. Οὔκουν ἔχει γ' οὐδ' αὐτὸς ἥρως ὢν ὅπλα;
Βδ. Εἰ θᾶττον ἐκαθίζου, θᾶττον ἂν δίκην
Ἐκάλουν. Φι. κάλει νυν. ὡς κάθημ' ἐγὼ πάλαι.
Βδ. Φέρε νυν, τίν' αὐτῷ πρῶτον εἰσαγάγω δίκην.
Τί τις κακὸν δέδρακεν τῶν ἐν τῇ οἰκίᾳ;
Ἡ Θρᾷττα προσκαύσασα πρῴην τὴν χύτραν.
Φι. Ἐπίσχες οὗτος. ὡς ὀλίγου μ' ἀπώλεσας.
Ἄνευ δρυφάκτου τὴν δίκην μέλλεις καλεῖν,
Ὃ πρῶτον ἡμῖν τῶν ἱερῶν κατεφαίνετο;
Βδ. Μὰ τὸν Δί' οὐ πάρεστιν. ἀλλ' ἐγὼ δραμὼν
Αὐτὸς κομιοῦμαι, τόγε παραυτίκ' ἔνδοθεν.
Τί ποτε τὸ χρῆμ'· ὡς δεινὸν ἡ φιλοχωρία.

Sed curtaliſtis hancce criſtatam alitem?
BD. Vt dormientem dum reus defenditur
(Si fortè) ab alto te canens exſuſcitet.
PH. Vnum eſt quod optem, cætera arrident. BD. quid eſt?
PH. Imaginem ſicunde deportes Lyci.
B *BD. Habes & illam, en Rex adeſt heros Lycus.*
PH. O Rex Lyce heros, quàm moleſtum eſt cernere
Qualem videre poſſumus Cleonymum.
SER. An arma & ipſe cùm ſit heros non habet?
BD. Si ſedem iniſſes pro tribunali, illico
C *Cauſſam vocarem. PH. Iamdiu ſedeo, voca.*
BD. Ecquam inferemus ergo litem primitus?
Ecquid quis intus in domo admiſit mali?
Threïſſa nuper ollam aduſſit futilem.
PH. Siſte hic amabo, perdidiſti penè me,
Ne lis vocetur abſque clathrata fore,
Quæ prima viſa eſt in ſecandis victimis.
BD. Hoc deſit vnum, at ipſe curſim deferam
Statimque ſiſtam quod quidem intus eruam:
D *Quàm vix ſuēta cura ſedis ponitur.*

Σχόλια. Τί τὸν ὄρνιν.] ὡς ἀλεκτρυόνα ἐξαγαγόντος τοῦ Βδελυκλέωνος. Ἄδων.] κυρίως τὸ ᾄδειν ἐπὶ τοῦ ἀλεκτρυόνος. κοκκύζειν δὲ ἐπὶ τοῦ κόκκυγος. Θηρῷον.] τὸ ἱερὸν τοῦ ἥρωος Λύκου. πάλιν δὲ καὶ τοῦτο ὡς φιλόδικος.

BISETVS. Θηρῷον, τὸ ἡρῷον, ἀττικὸν σχῆμα. ὡς τὸ θοἰμάτιον, τὸ ἱμάτιον. καὶ τὸ τοῦ Λύκου λέγει, δικαστήριον αἰνιττόμενος, ὅπερ ὁ Πολυδεύκης ἐπὶ Λύκῳ φησὶ καλεῖσθαι.

CHRIST. Θηρῷον εἴπως] Tabulam poſcit in qua picta ſit Lyci Herois effigies, vt in foro iudiciali viſitur, neque iſte φιλόδικος aliter putaret ſe in foro verſari, niſi præſens eſſet talis imago. De Lyco diximus ſupra & Prouerbio λύκου δεκάς, quod ad ſycophantas pertinet.

Σχόλια. Πάρεστι τουτί.] πινάκιον κομίζει ἐν ᾧ γεγραμμένος ἦν ὁ λύκος. Χαλεπὸν ἄρ' ἦσθ' ἰδεῖν.] ὡς δυσμόρφου γεγραμμένου τοῦ ἥρωος.

CHRIST. Χαλεπὸν ἄρ' ἦσθ' ἰδεῖν] Puto hunc eſſe horum verborum ſenſum. O Lyce Heros, difficile eſt vt te videamus ſimilem Cleonymi, Nam ille ſcutum abiecit, Tu verò vt heros habes πανοπλίαν.

Σχόλια. Οἷός περ ἡμῖν.] ἄρρυθμος καὶ μακρός. προσείρηται γὰρ ὅτι φαῦλος ἦν τὴν ὄψιν καὶ κακοσύνθετος τὸ σῶμα ὁ Κλεώνυμος. τοῦτο δὲ εἶπε καθὸ καὶ χαλεπὸς ἦν δημαγωγός. ῥίψασπις δὲ ἦν. Οὐδ' αὐτός.] ἐπειδὴ ῥίψασπις ὁ Κλεώνυμος. εἶχον δὲ καὶ οἱ ἥρωες πανοπλίαν. καὶ δῆλον ἐκ τῶν Δαιταλέων.

CHRIST. Ἡ Θρᾷττα προσκαύσασα] Vt Scytha & Scythæna nomina ſeruorum & ſeruarum, ſic Θρᾷττα nomen ancillæ à regione deuicta mancipium, Nam nomen eſſe proprium non putem.

Fuit autem cùm putarem προσθραύσασα legendum quia fregiſſe ollam lateritiā latior eſt culpa quàm aduſſiſſe, quod ſæpè neceſſe eſt contingere ad ignem. Sed quia Sudas προσκαύσασα agnoſcit etiam, non tanti mihi erit mea coniectura quin ea facilè ponam.

Σχόλια. Ἄνευ δρυφάκτου.] δρύφακτος τὸ περιτεινόμενον ὡς εἴρηται ξύλον τοῖς δικασταῖς. Ὃ πρῶτον ἡμῖν] ἀπὸ τῶν θυόντων. ἐκεῖνοι γὰρ πρῶτον τὸ ἧπαρ ἐπισκοποῦνται. εἶτα σπλῆνα καὶ τὰ λοιπά.

E CHRIST. Ὃ πρῶτον ἡμῖν] Legendum ὃ vt & in Veneta editione, & ad δρύφακτον refertur, quod ſedile eſt iudicum, vel ſeptum cancellatum. Quia verò ait ἱερῶν, & antequam ſederent ſacris operabantur, ideò Scholiaſtes ait Metaphoram ſumptā à ſacrificantibus, vbi primum hepatis ſpecimen ſpicitur, deinde ſplenis & cæterarum partium, vt F procliue ſit iudicare in voce δρυφάκτου intelligendum διάφραγμα & præcordia. Scholiaſtes etiam legit ὃ non ὁ.

Σχόλια. Τό γε παρ' αὐτίκ' ἔνδον.] τὸ παρ' αὐτὰ εὑρισκόμενον ἀντὶ τοῦ δρυφάκτου. Τί ποτε τὸ χρῆμα.] τοῦτο ὁ νεανίσκος. φιλοχωρία δὲ ὥσπερ ἔλεγε τὸ ἐπιχωριάζειν. δεινόν φησι τὰ ἐπιχώρια φιλεῖν, ὅπου καὶ αὐτὰ τὰ ἐν δικαστηρίῳ φιλεῖ πάντα.

CHRIST. Ἡ φιλοχωρία.] Adeò à teneris G aſſueſcere multum eſt. τὸ δεινὸν vt ſæpe apud Tragicos, admirantis eſt, vt illud adeò multum eſt ex Marone. vocat autem φιλοχωρίαν amorem aſſueti loci in iudicio, Quin poſtea videtur vocare χωρίον tabulas & γραφεῖον.

A

ΟΙΚΕΤΗΣ, ΒΔΕΛΥΚΛΕΩΝ, ΦΙΛΟΚΛΕΩΝ.

SERVVS, BDELYCLEON, PHILOCLEON.

Bisetus. Οἰκέτης προσέρχεται, ὡς κυνὸς τροφαλίδα τυροῦ καταδεδοκότος κατηγορεῖ.

Οἰ. Βάλλ' ἐς κόρακας. τοιουτονὶ τρέφειν κύνα.
Βδ. Τί δ' ἐστὶν ἑτεόν; Οἰ. οὐ γὰρ ὁ Λάβης ἀρτίως B
Ὁ κύων παρᾴξας εἰς τὸν ἰπνὸν ἁρπάσας
Τροφαλίδα τυροῦ σικελὴν, κατεδήδοκε;
Βδ. Τοῦτ' ἆρα πρῶτον τ' ἀδίκημα τῷ πατρὶ
Εἰσακτέον μοι. σὺ δὲ κατηγόρει παρών.
Οἰ. Μὰ Δί' οὐκ ἔγωγ'. ἀλλ' ἅτερός φησι κύων
Κατηγορήσειν, ἤν τις εἰσάγῃ γραφήν.
Βδ. Ἴθι νυν. ἄγ' αὐτὼ δεῦρο. Οἰ. ταῦτα χρὴ ποιεῖν. C
Φι. Τουτὶ τί ἐστι. Οἰ. χοιροκομεῖον Ἑστίας.
Φι. Εἶθ' ἱεροσυλήσας φέρεις; Οἰ. οὐκ, ἀλλ' ἵνα
Ἀφ' Ἑστίας ἀρχόμενος ἐπιτρίψω τινά.
Φι. Ἀλλ' εἴσαγ' ἀνύσας, ὡς ἐγὼ τιμᾶν βλέπω.
Βδ. Φέρε νυν ἐνέγκω τὰς σανίδας, καὶ τὰς γραφάς.
Φι. Οἴμοι διατρίψεις, κἀπολεῖς τελψημερῶν. D

SER. Abi in patibulum, cui bono hũc alimus canem?
BD. Quid verò ais tu? SER. nunquid hic Labes canis B
Furnum subiuit, clanculumque casei
Orbem Sicani maximum deglutiit?
BD. Ergo hocce primum crimen ad meum patrem
Est deferendum, tu modò actor postula.
SER. Hoc nullus axim, at alter accusassere
Ait, canis, si fortè detur actio.
BD. Abi ergo & ambos huc ce duc. SER. fiet statim. C
PH. Quid istud est? SER. suile vimineum Laris.
PH. Direpta, credo, sacra fers. SER. nihil minus,
Sed vt à Lare orsus quempiam obtritum dum
PH. Verùm fer intrò, honore dignum censeo.
BD. En nunc tabellas & tablina defero.
PH. Vah obteris me & enicas tempus terens, D

Σχόλια. Βάλλ' ἐς κόρακας] ἔξεισιν ὁ οἰκέτης κυνὶ ἐγκαλῶν. λείπει δὲ οὐδ' εἰς ὠφελεῖν ἢ χαλεπὸν ἢ δεινόν. Οὐ γὰρ ὁ Λάβης ἀρτίως.] ἴσασθαι τις τούτων. τῷ δὲ κυνὶ ὄνομα Λάβης, ἀπὸ τοῦ λαμβάνειν θηρία. τυρὸν δὲ ἥρπασεν ἐστί. ἀξιοῦσι δέ τινες ὡς παρὰ γράμμα κωμῳδεῖσθαι Λάχητα, τὸν στρατηγήσαντα περὶ Σικελίαν ἐπὶ Θήρᾳ. τυρὸν δὲ ἥρπασεν ἐστὶν ἐπὶ δωροδοκίᾳ. καὶ τὰ ἑξῆς, ἐπὶ ταυτὸν λέγεσθαι τὴν ὑπόνοιαν. ὅτι δὲ νοσφιστὴς καὶ ὑπὸ ἄλλων κωμῳδεῖται, προείρηται. τοῦτο δὲ κομψὸν ἐστίν. E οὐ πάνυ δὲ οἰκεῖον δοκεῖ. ἐπεὶ κἂν παρεδήλωσεν αὐτό. ἀλλ' ἔοικεν ὁ Λάβης, ὀνοματοπεποιῆσθαι ἁπλῶς, καθάπερ ὁ Δάκης ὁ παρὰ Τηλεκλείδῃ ἐν Πρυτάνεσι. Δάκης τι ἐστὶν ὅν τιν' ἀνθρώπων ὁρᾷς. ἰπνὸς δὲ, ὁ φοῦρνος. κυρίως μὲν ἡ κάμινος, ἢ ὁ φανός. καταχρηστικῶς δὲ ἡ ἐσχάρα. καὶ ἴπνια τὰ ἀποκαθάρματα τοῦ ἰπνοῦ. ἢ τὰ πρὸς τὴν κάμινον ἐπιτήδεια καύσιμα. Καλλίμαχος δὲ τὴν κόπρον τῶν ζώων. σὺν δή ἄμυδις φορυτόν τι καὶ ἴπνια λύματ' ἄειρεν.

Christ. Ὁ Λάβης ἀρτίως] Ex querela vernę famuli qui canem Labetem (qui intus erat) po- F stulat casei rapti & adesi, occasionem sumit litis contestandæ quæ ad Philocleonem deferatur. Labetis autem nomen conueniens est cani à capiendo vel rapiendo: sed sunt qui existiment per litterulæ mutationem Lachetæ innui qui ad Theram Siciliæ exercitum duxit, & caseorum munere corruptus fuit, Nam furem eum & compilatorem fuisse alibi in Comœdia notatur. Tamẽ cũ Scholiasta verisimile esse puto simpliciter canis nomẽ G sic fictum, quo modo Teleclides in Prytanibus dixit δάκης τί ἐστιν (lege τίς) ὅν τιν' ἀνθρώπων ὁρᾷς; videtur enim canẽ alloqui & dicere Mordax quis ille est quem quidem adlatrans vides? Ἰπνὸν] Sic furnum vocat, propriè tamen Caminus vel φανὸς & per catachresin focus, vt ἴπνια dicuntur purgamenta foci vel ligna camini vstilia. Callimachus tamen sic vocauit animaliũ retrimenta & stercora, σὺν δή ἄμυδις φορυτόν τε ἴπνια λύματ' ἔβαλλεν.

Σχόλια. Τροφαλίδα.] οἱ μὲν τὸν ἐπιμήκη τυρόν. οἱ δὲ τροχὸν τυροῦ Σικελικοῦ. πολυθρέμμων δὲ ἡ Σικελία, διὸ τυρὸν πολὺν καὶ κάλλιστον ἔχει.

Christ. Τροφαλίδα τυροῦ] Magnum caseum exponunt quia τρόφιμος est magnus & δεασίσωμος vt τρόφιμον ἀνδρὸς διασώσωμεν quod nos E dicimus vn maistre anneau. Sic τροφόεις & παχὺς & εὐτραφὴς, quasi bene altus. Tamen quia sciam τρόφαλιν esse coagulatum caseũ, & Hippocratem τετραμμένον vsurpasse pro πεπηγότα, quin Atticos τρέψαι dixisse pro πῆξαι, acquiesco potius huic etymo, vt caseus τροφαλὶς dicatur ἀπὸ τοῦ τρέπεσθαι quàm τρέφεσθαι. Nam Hippocrates scriberet τεθραμμένον si à τρέφω. Sed τρέπεσθαι verius est, & nos vocamus Tourneure illud coagulum. Itaque audebo cum bona venia, non dico Grammaticorũ, sed F medicorum corrigere vel inuertere locum Galeni in libello de dictionibus Hippocraticis, cũ cum ait τροφαλίδες dictum quia habet quædam ἐμπεριφερόμενα πεπηγότα, & esse ἀπὸ τοῦ τρέφεσθαι, audebo inquam reponere τρέπεσθαι Nisi τρέφειν fuit antiquitus τρέπειν, certe eadem fuit (me iudice) originatio, Neque iam dubito ita fuisse cum apud Theocritum in Idyllio Herculis λεοντοφόνῳ, legatur τρέφε πίονα τυρὸν id est πῆξε. Πρῶτον τ' ἀδίκημα] Primum, inquit, hoc crimen deferam ad patrem iudi- G cem. Sic videtur M. Tullius dixisse Pro Ligario, Nouum crimen C. Cæsar & ante hunc diẽ inauditum. Propinquus meus Q. Tubero ad te detulit. Sanè eadem Phrasis.

Σχόλια. Ἀλλ' ἅτερός φησι κύων.] ταῦτα μὲν πρόσωπα, τῶν κυνῶν ἐστί. τὰ δὲ πράγματα, πολιτικά. εἰσάγει γὰρ κλεγὰρ κλέπτην τινὰ καὶ ϛορούμενον ὑφ' ἑτέρου. φανεροὶ δὲ ἦσαν τοῖς ὅτι ἀφ' ὧν λέγει δῆμον. καὶ ἅμα δὲ, ὡς σχαμώδει; αὐτοὺς διαβάλλει.

CHRIS. Εἰσάγῃ γραφήν] Si quis, ait, det actionem. Erat officium Theſmothetarum iudicia conſtituere & actionem dare. i. εἰσάγειν τὰς δίκας.

Σχόλια. Χοιροκομεῖον ἑστίας.] ἀγγεῖόν τι κανωτόν, ὅπου οἱ χοῖροι τρέφονται. ἑστίας δὲ, ἐπεὶ ἐπὶ τῆς ἑστίας τρέφουσι χοίρους. εἰσφέρει δὲ τοῦτο ἀντὶ δρυφάκτου ἢ κιγκλίδος. ἐν τῇ Λυσιστράτῃ κλοιὸν μᾶλλον ἢ πάτταλον ἐμφαίνει. ὡς τοῦ τούτου ὁμοίως λεγομένου ὅπου ὁ χοῖρος δέδεται. ἄλλως. ἔξεστιν ὁ ἕτερος τῶν οἰκετῶν ἀντὶ δρυφάκτου χοιροκομεῖον ἔχων. ἔστι δὲ τὸ καλούμενον ζωγρεῖον κανωτὸν, ὅπου οἱ χοῖροι τρέφονται.

CHRIST. Χοιροκομεῖον] Vas fuit cãnis textum vbi ſaginabantur porci propè veſtibulum. In Lyſiſtrata paxillus eſt vt ibi notauimus, & κλοιὸς quod collarium dicitur quia collo adnectitur fortaſſis vt canibus, ne ſepes & vitium ordines trãſuaricẽt.

Σχόλια. Ἀφ' ἑστίας ἀρχόμενος.] ἐν ταῖς σπονδαῖς ἀφ' ἑστίας ἄρχονται, καὶ οὕτως ἐπὶ τῶν θεῶν. ὡς ἐν κωμῳδίᾳ δὲ εἶπεν ὁ θεράπων φύλακας ἐπιτείψω τινά. ἐπὶ γὰρ τῷ χοιροκομείῳ μέλλει δικάζειν ὁ Φιλοκλέων, καὶ καταδικάζειν ὡς φιλόδικος. ἔστι δὲ παροιμία, ἀφ' ἑστίας ἄρχου. μετενήνεκται δὲ ἀπὸ τῶν τὰ ἱερὰ καθιερούντων. τῇ γὰρ Ἑστίᾳ τὰς ἀπαρχὰς ἔθος ἦν ποιεῖσθαι. μῦθον δὲ συνέθηκεν Ἀριστόκριτος οὕτως ἔχοντα. μετὰ γὰρ τὸ κωλυθῆναι τὴν τῶν Τιτάνων ἀρχὴν, τὸν διαδεξάμενον τὴν βασιλείαν, ἐπιτρέπειν Ἑστίᾳ λαβεῖν ὅτι βούλοιτο. τὴν δὲ, πρῶτον μὲν παρθενίαν αἰτεῖσθαι. μετὰ δὲ παρθενίαν, ἀπαρχὰς θυομένων αὐτῇ τιμᾶσθαι πρώτη παρὰ τῶν ἀνθρώπων. κέχρηται δὲ τῇ παροιμίᾳ καὶ Πλάτων ἐν Εὐθύφρονι. βουλοίμην ἄν ὦ Σώκρατες, ἀλλ' ὀρρωδῶ μὴ τοὐναντίον γένηται. ἀτεχνῶς γὰρ ἀφ' ἑστίας δοκεῖ μοι ἄρχεσθαι κακουργεῖν τὴν πόλιν σὲ ἐπιχειρῶν ἀδικεῖν.

CHRIST. Ἀφ' ἑστίας ἀρχόμενος] Quia Philocleoni dixerunt huene ſacrilegus venis, reſpondet Prouerbiali dicto quod à Veſta monet initium facere vel Laribus vel (vt Romana antiquitas dixit) A Laterano deo. Nam in ſacris libaminibus à Veſta fit principium, deinde ad cæteros deos tranſitur. Solebãt autẽ veteres primitias Laribus dare. Qua de re fabulatus eſt Ariſtocritus in hunc modum. Quum repreſſa eſſet Titanum audacia & regnandi libido, victor cui regna ceſſerunt optionem fecit Veſtę vt exploraret quid vellet, & capeſſeret secũdum vota. At illa primum virginitatem poſcit, B deinde vt apud homines ſibi omnium victimarũ primitiæ tribuantur. Huius Prouerbij etiam meminit Plato in Euthyphrone, cùm ait ἀφ' ἑστίας δοκεῖ μοι ἄρχεσθαι κακουργεῖν τὴν πόλιν &c. Et Plutarchus non ſemel vt recẽſuit Eraſmus in ipſo Prouerbio Ab ipſo Lare. Τιμᾶν βλέπω] Neceſſe eſt vt βλέπειν hic ſit poſitum pro εἰδέναι vt ſæpe ὁρῶ eſt ἐνθυμοῦμαι vt Latinè dicimus Quantum quidẽ video, id eſt cogito. At verò τὸ τιμᾶν dixit pro colere & honorem dare, ita tamen vt adludat ad cẽſuras & mulctas quibus competit τιμῆς nomen. Hæc niſi ita ſunt oportet hunc locum cubare in C mendo. Fuit cum putarem τὸ τιμᾶν poſitum pro τιμάειν vel τιμῆεν vt alibi memini dictum τιμᾶντας pro τιμῶντας puto apud Theocritum. Quod autem ait τὰς γραφὰς, Scholiaſtes putat dictas ἀντὶ τοῦ γραφείου.

Σχόλια. Τὰς σανίδας.] σανίδας φησὶν, ἐν αἷς ἔγραφον τὴν μακρὰν καὶ τὴν βραχεῖαν τῆς δίκης. γραφὰς δὲ νῦν, ἀντὶ τοῦ τὸ γραφεῖον ἐν ᾧ ἔγραφον. Οἴμοι διατρίψεις.] ἐπειγόμενος εἰς τὸ δικάζειν φησί. δύναμαι καὶ χωρὶς γραφείου δικάσαι τοῖς ὄνυξι τὴν τοῦ γραφείου τάξιν D ἀποπληροῦν.

BISETVS. Τριψημερῶν] τριψημερεῖν κατὰ τὸν Ἡσύχιον δηλοῖ τὸ παρέλκειν τὰς ὥρας, καὶ τὸ τρίβειν τὰς ἡμέρας.

CHRIST. Τριψημερῶν] Tanta iudicãdi inerat libido, vt nullam moram ferat & diem abſumi putet in horę momento, τριψημερεῖν Heſychius & στρατεύεσθαι exponit & παρέλκειν τὰς ὥρας, quod hic conuenit.

Ἐγὼ δ' ἀλοκίζειν ἐδεόμην τὸ χωρίον.
Ἰδοὺ κάλει νῦν. Βδ. ταῦτα δή. Φι. τίς οὑτοσὶ
Ὁ πρῶτός ἐστιν; Βδ. ἐς κόρακας, ὡς ἄχθομαι.
Ὅτι ᾽πελαθόμην τοὺς καδίσκους ἐκφέρειν.
Φι. Οὗτος σὺ ποῖ θεῖς; Βδ. ἐπὶ καδίσκους. Φι. μηδαμῶς.
Ἐγὼ γὰρ εἶχον τούσδε τοὺς ἀρυστίχους.
Βδ. Κάλλιστα τοίνυν. πάντα γὰρ πάρεστι νῷν.
Ὅσων δεόμεθα, πλήν γε δὴ τῆς κλεψύδρας.
Φι. Ἡδὶ δὲ δὴ τίς ἐστιν; οὐχὶ κλεψύδρα;

E *Mihi ſat fuiſſet vngue ſulcos ducere,*
Iam nunc voca in ius. BD. en voco. PH. quis hic prior
Vocatus? BD. vt me perduint Di, vah dolet
Quod huc cadiſcos ferre non meminens fui.
PH. Quò proripis te heus! BD. ad Cadiſcos. PH. nil opus
Hæc hauſtra habebam, quæ vocant aryſtichos.
F *BD. Euge benè iſta nempe nobis omnia,*
Quorum vſus, adſunt præter vnam clepſydram.
PH. Quid iſta? nonne clepſydra eſt celans aquam?

Σχόλια. Ἀλοκίζειν.] ἀροτριᾶν. ἀλοκίζειν, τὸ τοῖς ὄνυξι γράφειν εἰς τὸ τιμητικὸν πινάκιον, οὕτως εἴρηκεν, οἷον αὔλακας σχίζειν.

CHRIST. Ἀλοκίζειν τὸ χωρίον] Vnguibus puta ſtyli vicem tabulas ſe oppleturum autumat. Τὸ χωρίον apud Thucydidem eſt τάξις, Heſychius exponit δοχεῖον quod hic conuenit, intelligit autem tabulas quas dixit σανίδας, & ἀλοκίζειν τὸ χωρίον eſt agrum ſulcare & verſum peragere, vnde βουστροφηδὸν γράφειν dicuntur qui verſu peracto regrediuntur, & τριώλαξ ἀγὼν curſus qui apud Lacedæmonas perficiebatur à virginibus, ſic dictus à triplicito verſu, quod video etiam monitũ in Cõ- G iectaneis à Ioſ. Scaligero. Sanè litterarum ductus & ordines in ſcribendo, rectè ἄλοκες dicuntur, vt Theophraſtus lib. 7. Hiſtor. τὸ γραμμῶδες attribuit Plantis quæ ita ſunt canaliculatæ, vt videantur ineſſe γράμματα, Fuit enim antiquitus γράμμα ſcalptura (vt docet magnus Criticus) nõ ſcriptura, ſcribebant autem veteres ſtylo in ceris vt rectè χαράττειν quod hic est Scalprum vertere possimus. A

Σχόλια. Ὁ πρῶτος ἐστιν.] ὁ κατηγορῶν. ὡς φιλόδικος δὲ φαντάζεται εἰσάγων τινὰς πρώτου. Ὅτι ἐπιλαθόμην.] πάλιν ὑπερθέσεως χαρὰν πορίζων, φησὶν ἐπιλελῆσθαι τοὺς καδίσκους. Ἀρυστίχους.] ἀρύστιχος καὶ ἄρυστις καὶ ἀρυστὴρ, ἀγγεῖόν ἐστιν οἷον ἀρύβαλλος, κοτύλη, ἢ κύαθος. εἶχον δέ φησιν αὐτοὺς πρὸς τὴν διαψήφισιν, ἀρυστίχους δὲ οὓς ἐνίοτε κυλίσκους. ἄλλως. ἀρυστίχους τοὺς οἰνοχόους εἴρηκεν ἀπὸ τοῦ ἀρύειν, ἔνθεν καὶ ἀρύταινα. ἔλεγον δὲ καὶ ἴφηβον τὸ τοιοῦτον σκεῦος. ἥβην γὰρ οἱ παλαιοὶ, B τὸ τέρπεσθαι κατὰ τὰς εὐωχίας προσηγόρευον. καὶ ὁ ποιητὴς τοίνυν ἀπὸ ταύτης τῆς αἰτίας τὴν Ἥβην ὑπεστήσατο. καὶ διὰ τοῦτο τοῖς θεοῖς οἰνοχοοῦσαν παρεστήσατο, οἰκείαν τῇ τιθεμένῃ ὑποθέσει τὴν λειτουργίαν αὐτῇ προσμερίζων.

CHRIST. Ἀρυστίχους] Genus est parui cyathi vel haustri ἀπὸ τοῦ ἀρύειν, Etiã dicebantur ἀρυστίδες & ἀρυστῆρες, omnino erant κυλίσκοι parui calices, vtebantúrque iis ad διαψήφισιν. Sic etiam vocabãt pincernas & οἰνοχόους, sed vasis illa species dicta etiam est ἴφηβος vt apud Athenæum censet C Zenophanes in συγγενικῷ. Nam antiqui lætitiam conuiuialem vocabant ἥβην, Proptereáque Homerus Heben facit diis vina ministrantem.

Σχόλ. Κλεψύδρας.] κλεψύδρα, κρήνη ἐν τῇ Ἀττικῇ. ἥ τις Ἐμπεδὼ προσηγορεύετο. σημαίνει δὲ τὸ σκεῦος νῦν. Ἡδὶ δέ.] μήποτε τὸ αἰδοῖον αὐτοῦ δείκνυσιν ὁ πρεσβύτης ὅτι οὐρεῖ ὡς ἡ κλεψύδρα. ἀμὶς γὰρ αὐτῷ παράκειται.

CHRIST. Κλεψύδρα] Fons erat in Attica dictus Clepsydra, aliter Empede, vt diximus ad Lysistratam, hic pro vase accipit, sed Philocleon peculium (vt arbitror) suum demonstrans, Clepsydram vocat quia ὕδωρ sed οὐρητικὸν κλέπτει, nisi sic matulam nominat quæ ipsi præsto erat. Hoc nomine Eubulus Comicus scortum habuit, quę Metiche proprio nomine dicebatur, dicta autem est Clepsydra, quia ad clepsydram συνουσίαζεν, neque desinebat priusquam exinanita esset. Cæterũ ἐπιχωρείως est hoc loco σκωπτικῶς & φλυάρως. quasi tale fuerit ingenium Atticum propter magnam cognitionem totius Hellenismi.

Βδ. Εὖγ' ἐκπορίζεις αὐτὰ, κἀπιχωρείως.
Ἀλλ' ὡς τάχιστα πῦρ τις ἐξενεγκάτω,
Καὶ μυῤῥίνας καὶ τὸν λιβανωτὸν ἔνδοθεν.
Ὅπως ἂν εὐξώμεσθα πρῶτα τοῖς θεοῖς.
Χο. Καὶ μὴν ἡμεῖς ἐπὶ ταῖς σπονδαῖς, καὶ ταῖς
εὐχαῖς
Φήμην ἀγαθὴν λέξομεν ὑμῖν
Ὅτι γενναίως ἐκ τοῦ πολέμου
Καὶ τοῦ νείκους ξυνέβητον.--
Βδ. Εὐφημία μὲν πρῶτα νῦν ὑπαρχέτω.
Χο. Ὦ Φοῖβ' Ἄπολλον Πύθι' ἐπ' ἀγαθῇ τύχῃ
Τὸ πρᾶγμ' ὃ μηχανᾶται
Ἔμπροσθεν οὗτος τῶν θυρῶν,
Ἅπασιν ἡμῖν ἁρμόσαι
Ὡς παυσαμένοισι τῶν πλανῶν
Ἰήϊε παιάν.--

BD. Benè ista prabes, atque ritè pro loco,
Sed aliquis ignem exportet extemplo puer
Viridesque myrtos, atque tus ex ædibus
Vt expetamus antè pacem cælitûm.
CH. At nos equidem in libaminibus votisque
sacris
Dicemus vobis bona verba
D *Quoniam ex bello fortiter acri*
Et rixa fœdus inistis.
BD. Prastate linguis nunc bonam fauentiam.
CH. O Phœbe Apollo Pythie, omine cum bono
Quod iste machinatur
Nunc ante limen ædium,
Velis vt in nos expetat
Omnes facessant & plani
E *Ie ie Pæan.*

Σχόλια. Κἀπιχωρείως.] ἀντὶ σκωπτικῶς καὶ φλυάρως. ἐπιχώριον γὰρ ἦν αὐτοῖς τὸ σκώπτειν καὶ παίζειν, ἐκ πολλῆς εἰδήσεως τοῦ ἑλληνισμοῦ. Μυῤῥίνας.] μυῤῥίναις γὰρ ἐστεφανοῦντο οἱ ἄρχοντες. καὶ μυῤῥινᾷν, ἀρχῆς ἐπιθυμεῖν.

CHRIST. Μυῤῥίνας] Myrteis coronis cingebantur Archontes, vnde verbum factum μυῤῥινᾷν quod est magistratum appetere; & Harmodius & Aristogiton tyrannum cæsuri sub myrti frondibus gladium occuluerunt, quod & patet ex cantico, ἐν μύρτου κλαδὶ τὸ ξίφος φορήσω, non aliam, credo, ob caussam nisi vt viderentur honorem non eadem adferre Principi.

Σχόλια. Ὅπως ἂν εὐξάμεσθα.] ὡς ἐπὶ μεγίστου πράγματος τερατεύεται. οἱ γὰρ ἐπιχειροῦντες εἴς τι πρᾶγμα εἰώθασι τοῖς θεοῖς εὐχὰς ποιεῖν καὶ θυσίας. Καὶ μὴν ἡμεῖς ἐπὶ ταῖς σπονδαῖς.] ἡ ἀμοιβαία αὕτη περίοδος ἔοικεν ἐκθέσει διπλῆς, διὸ καὶ τὸ παρατέλευτον ἔχει κῶλον. ἔστι γοῦν περιόδων τριῶν, καὶ εἰσὶ τῆς πρώτης περιόδου κῶλα τέσσαρα. ὧν τὸ πρῶτον ἀναπαιστικὸν τρίμετρον ἀκατάληκτον. τὰ ἑξῆς δύο δίμετρα ἀκατάληκτα. τὸ τέταρτον δίμετρον καταληκτικὸν, ἤτοι ἑφθημιμερὲς ὃ καλεῖται παροιμιακόν. μεθ' ὃ ἐν εἰσθέσει ἰαμβικὸς τρίμετρος ἀκατάληκτος. τῆς δευτέρας περιόδου κῶλα ἕξ. ὧν τὸ πρῶτον ὅμοιον. τὸ δεύτερον ἑφθημιμερές. τὰ ἑξῆς τρία δίμετρα ἀκατάληκτα. τὸ ἕκτον πενθημιμερές. τῆς τρίτης περιόδου ἀναπαιστικὰ κῶλα ι'. ὧν τὰ πρῶτα τέσσαρα τετράμετρα καταληκτικά. τὸ ε' καὶ ϛ' τρίμετρα ἀκατάληκτα. τὸ ἕβδομον καὶ τὸ ὄγδοον, δίμετρα ἀκατάληκτα. τὸ θ' ἀναπαιστικὴ βάσις ὃ καὶ παρατέλευτον ὀνομάζεται. τὸ δὲ ι' τὸ τὴν ἀκαλήφην ἀφελέσθαι, δίμετρον καταληκτικόν. ἐφ' ἑκάστῃ περιόδῳ παράγραφος, ἐπὶ τῷ τέλει δὲ συνήθεις δύο διπλαῖ ἔξω νενευκυῖαι.

F CHRIST. Καὶ μὴν ἡμεῖς] Iam sequitur Periodus Amœbea (quid sit Periodus docet Hephęstion, σύνθεσις nempe διαφόρων ποδῶν) tribuenda in tres partes vsque ad proximã Strophã, ξυνευχόμεθα. Prioris Periodi quatuor sunt versus, Anapæstici, (prior est Trimeter Acatal. secundus & tertius Dimetri Acatal. Quartus itẽ Dimeter sed Catalecticus vel ἑφθημιμερὴς vel Parœmiacos, facitque Coronidẽ) post quos sequitur Trimeter Iãbicus. Secũdæ Periodi sex sunt versus, primus Trimeter Iãbicus, G Secũdus ἑφθημιμερὴς & similis Anacreontico, Tres sequẽtes Dimetri Iãbici Acatal. (quãuis pro iambo Anapæstum habes in παυσαμένοισι) sextus πενθημιμερὴς. Tertia Periodus incipiẽs ὦ δέσποτ' ἄναξ decẽ cõstat versibus siue κώλοις, quorũ quatuor priores sunt Tetrametri Anapæstici Catalectici, qui & Aristophanici dicuntur, Quintus & sextus Trimetri Acatalect. Septimus & octauus

Dimetri Acatalect. Nonus Monometer vel pes Anapæſticus qui & vocatur παρατέλευτος, Decimus Dimeter Catalecticus qui & Coronis, poſtquam ſigna duo habes poſtica & antica quæ vocāt διπλᾶς ἔσω νενευκυίας aut βλεπούσας, de quibus minutiis & cui olim erant vſui legēdus idem doctiſſ. Hepheſtio, magiſtellorum δοκησισόφων manibus non terendus.

Σχόλ. Ψάμμον ἀγαθήν.] συνευξόμεθα ὥστε ταῦτα γενέσθαι. Καὶ τοῦ νείκους.] ἐκ τῆς φιλονεικίας εἰς φιλίαν ἐτράποντο. Ἰήιε παιάν.] ὡς δὴ κακῶν λύσει τὸν παιᾶνα ὕμνον ᾄδουσιν.

CHRIST. Ἰήιε παιάν.] Pæanem hymnum canunt tanquam defuncti periculo & malo imminenti liberati. hinc παιανίζειν cum lætitia acclamare. Diximus alibi ab infante Apolline Pæanis originem fuiſſe, Quum enim ipſe Apollo dictus Pæan, ſerpentem Pythonem ſagittis confixurus eſſet, qui ſpectabāt addebāt animos hoc celeumate ἰὴ παιάν, & inde Iambici verſus origo.

Βδ. Ὦ δέσποτ' ἄναξ. γεῖτον Ἀγυιεῦ τοῦ 'μοῦ
 προθύρου πρὸς πύλας
Δέξαι τελετὴν καινὴν ὦ 'ναξ, ἣν τῷ πατρὶ και-
 νοτομοῦμεν (ἦθος.
Παῦσόν τ' αὐτοῦ τουτὶ λίαν στρυφνὸν καὶ πρίνινον
Ἀντὶ σιραίου μέλιτος σμικρὸν τῷ θυμιδίῳ πα-
 ραμίξας.
Ἤδη δ' εἶναι τοῖς ἀνθρώποις ἤπιον αὐτόν.
Τοὺς φεύγοντάς τ' ἐλεεῖν μᾶλλον τῶν γραψαμένων
Κἀπιδακρύειν ἀντιβολούντων.
Καὶ παυσάμενον τῆς δυσκολίας,
Ἀπὸ τῆς ὀργῆς,
Τὴν ἀκαλήφην ἀφελέσθαι.

BD. O Rex here vicine & Agyeu pro foribus ve-
 ſtibuli huius (rata parenti,
Accipe initia hæc noua ſacra meo nunc inſtau-
Fac deſinat iſtos iliceos mores duros & acerbos
Melliſque parum vice defruti in huius miſcens
 iniice pectus,
Accipiatque erga homines mitem animum at-
 que benignum
Potiuſque reos quàm accuſātes miſeratus amet,
Et ſupplicibus gemat in miſeris,
Ac depoſita omni aſperitate,
Faciles iras
Geras, vrticáque carentes.

Σχόλια. Γεῖτον ἀγυιεῦ] περὶ τοῦ ἀγυιέως Ἀπόλλωνος ἰδίως Εὐτυχίας οὕτω γράφει. ἐν δὲ τῷ ἰατρῷ τοῦτο διαμφέρει. ὅτι καὶ νῦν ἐστιν ὡς ἀγυιεὺς τῶν Δωριέων οἰκησάντων ἐν τῷ τόπῳ ἀνάθημα. καὶ οὕτω καταμηνύει ὅτι Δωριέων εἰσὶ τὰ Ἑλλήνων. τούτοις γὰρ ἐπὶ τὰς στρατιᾶς φάσματος οἱ Δωριεῖς μιμούμενοι τὰς ἀγυιάς, ἱστᾶσιν ἔτι καὶ νῦν τῷ Ἀπόλλωνι. ἄλλως. Πρὸ τῶν θυρῶν ἐντὸς εἶχον κίονας εἰς ὀξὺ λήγοντας, ὡς ὀβελίσκους ἱδρύειν εἰς τιμὴν Ἀπόλλωνος ἀγυιέως. ἄλλως. ἀγυιεὺς κίων εἰς ὀξὺ λήγων, ὃν ἱστᾶσι πρὸ τῶν θυρῶν. ἰδίους δέ φασιν αὐτοὺς εἶναι Ἀπόλλωνος. οἱ δὲ Διονύσου. οἱ δὲ ἀμφοῖν. ἔστι δὲ ἴδιον Δωριέων. εἶεν δ' ἂν οἱ παρ' Ἀττικοῖς λεγόμενοι ἀγυιεῖς, οἱ πρὸ τῶν οἰκιῶν βωμοί. ὡς Σοφοκλῆς μετάγων τὰ Ἀθηναίων ἔθη εἰς Τροίαν φησί. λάμπει δ' ἀγυιεὺς βωμὸς ἀλμίζων πυρὶ σμύρνης σταλαγμοὺς βαρβάρους εὐοσμίας. ἄλλως. ἀγυιεὺς ὁ πρὸ τῶν αὐλείων θυρῶν κωνοειδὴς κίων, ἱερὸς Ἀπόλλωνος, καὶ αὐτὸς θεός. Φερεκράτης κραπατάλλοις. ὦ δέσποτ' ἀγυιεῦ, ταῦτα σὺ μέμνησό μου.

CHRIST. Γεῖτον ἀγυιεῦ] In veſtibulis ædiū columnas ſtatuebant obeliſcatas & κωνοειδεῖς in honorem Apollinis quem ideò colebant in ea domus parte quia deus eſt auerruncus & ἀλεξίκακος. Itaque delubrum illud ſiue ara colūnata, quæ pro foribus αὐλείαις erat, dicebatur ἀγυιεὺς imò ipſe ſic deus indigitabatur, vt habes apud Horatium Lænis Agyeu (non enim placet quod quidam reponunt Agyllieu) Originem vocis Grammatici arceſſunt à vicis & angiportubus (quos ἀγυιὰς vocant vt Troia dicitur εὐρυάγυια) quia illic erigi & coli ſolebat Apollo, ἀγυιὰς autem dictas putant ἀπὸ τοῦ ἄγειν, quia per eas aguntur τὰ γυῖα id eſt membra, quod etymon præter Heſychium etiam Euſtathius probat in lib. 2. Iliad. & addit indidem dici ἀγῶνα & ἀγοράν. Quin Heſychius ἄγειν eſſe φορεῖν & ἔρχεσθαι probat ex Homeri loco λαοδόκην ἰσάγουσα. Hoc veriloquium mihi videtur φορτικώτερον, præſertim quòd non tam in vicis & piateis ſtatuebatur Apollo quàm in cuiuſque ædium liminibus. Sed quū τὸν ἀγυιᾶ apud Suidam videam exponi τὸν ὁλόκληρον, quod idem videtur eſſe atque τὸν ὑγιῆ vel ὑγιῆ, eò labor vt exiſtimem, qua ratione dicta ipſius ſoror Artemis quia ἀρτεμέοντας facit .i. ὑγιαλεῖς & ὁλοκλήρους, eadem dictū Apollinem fratrem ἀγυιᾶ id eſt alios reddens ὑγιεῖς, Nam propterea Pæon dicitur. Cæterū in hoc verſu metrum ſuadet vt legamus πρὸ πυλάων non πρὸς πύλας. & paulò poſt τουτὶ τὸ λίαν, vt etiam video repoſitū in Veneta editione, etſi ſcio τὸ λίαν aliquando primam producere. Addam etiam ad ſuperiora de Apolline Agyeo verſus Sophoclis (ex qua fabula certum neſcio, certè non ex iis quæ ſuperſunt) quibus aram illam vocat ἀγυιά, hi verò ſunt ſed correctiores quam apud Scholiaſtam, λάμπει δ' ἀγυιεὺς βωμὸς ἀλμίζων (lege ἀτμίζων, error ortus ex inuerſo τ) πυρὶ σμύρνης σταλαγμοὺς βαρβάρους εὐοσμίας. id eſt, Lucetque Agyeus ara quę ſtactas boni Odoris vrit ſuffiente murmure. Pherecrates vero in κραπατάλλοις (piſciculi ſunt quāquam etiam ſtultus ſit κραπάταλλος auctore Heſych.) Apollinem Agyeum vocat hoc verſu ὦ δέσποτ' ἀγυιεῦ, ταῦτα σὺ μέμνησό μου .i. ô Rex Agyeu ſis mei hactenus memor.

Σχόλ. Ἀντὶ σιραίου.] μὴ σίραιον, ἀλλὰ μέλι παραμίξας. σίραιον δὲ, τὸ ἑψημένον γλεῦκος, βραχὺ δ' ἔχει ὑπόπικρον, ὅτε καθεψηθῇ.

CH. Ἀντὶ σιραίου μέλιτος] Galenus apud Hippocr. exponit τὸ σίραιον, γλυκὺ ἕψημα. At Paulus ait eſſe ficorum decoctum cum defruto quod σιραιὸν vocat diuinus magiſter Hippocr. cum Paulo cōſentit Heſychius qui ait τὸ ἀπὸ σταφίδος ἑψημένον.

Σχ. Τὴν ἀκαλήφην.] τὴν λεγομένην κνίδην. ἣν προσφέροντες τῷ σώματι, κνησιᾶν αὐτὸ ποιοῦμεν. ἄλλως. μεταφορικῶς τὸ τραχὺ καὶ δηκτικόν. ἣν καὶ ἀκαλήφην λέγεσθαι φησὶ Κράτης Φοινίσσαις. ἔστι δὲ καὶ θαλάττιος ἰχθὺς οὕτω λεγόμενος ἀκαλήφη.

CHRIST. Τὴν ἀκαλήφην ἀφελέσθαι] Id eſt aſperum & mordax. ſumpta trāſlatione ab vrtica quæ κνίδη dicitur & quę admota corpori pruriginē inducit. Sic autē vrticam vocauit Crates in

Digitized by Google

Phœniſſis pūta quia non bellè tāgitur. Hinc piſcis A marinus (ſi tamē piſcis & nō poti' maris ἔκβρωμα) ἀκαλύφη dicitur, quia vim habet mordacē & pruritū ingenerātē. Sed & eo nomine auē nominant.

ΣΤΡΟΦΗ. κώλων ϛʹ.

Χο. Ξυνηδόμεθά σοι, κἀπάδομεν ἐν νέαισιν
ἀρχαῖς,
Ἕνεκά γε τῶν προλελεγμένων.
Εὖνοι γὰρ ἐσμὲν ἐξ ὅτου
Τὸν δῆμον ᾐθόμεθά σου
Φιλοῦντος ὡς οὐδεὶς ἀνὴρ
Τῶν νυνί γε σοῦ νεωτέρων.

STROPHA COL. 6.

CH. Idem quoque vouentes accinimus nouis
magiſtra-
Tibus initis bona propter hac.
Nam plurimum te amauimus,
Quum publicis te ſenſimus
B Studere rebus maximè
Quantum nec vllus iunior.

Σχόλια. Τῶν γενναιοτέρων.] εἰ μὲν γενναιοτέρων, τῶν σπουδαίων. εἰ δὲ συνετωτέρων, τῶν ὁμηλίκων.

BISETVS. Εἴτις θύρασιν] ταῦτα ὑπὸ τοῦ κήρυκος λέγεται. διὸ καὶ ἀντὶ τοῦ Βδελυκλέωνος προσώπου, τὸ τοῦ κήρυκος, τοῦ στίχου δεῖ προτιθέναι.

CHRIST. Τῶν νυνί γε σοῦ νεωτέρων] Scholiaſtes duas lectiones adfert γενναιοτέρων & συνετωτέρων, neutram metro Dimetro Iambico cōmodam, ac exiſtimo mendum cubare in poſteriori & potius σοῦ νεωτέρων legendum. Sed & paulò antè malim ἠσθόμεθα quam ᾐθόμεθα.

ΚΗΡΥΞ, ΦΙΛΟΚΛΕΩΝ, ΘΕΣΜΟΘΕΤΗΣ, ΒΔΕΛΥΚΛΕΩΝ, ΚΥΩΝ Κυδαθηναιεὺς κατήγορος.

C PRÆCO, PHILO. THESMOTHETA, Bdely. Canis Cydathenęeus accuſator.

BISETVS. Ὁ διώκων, καὶ ὁ φεύγων διὰ τῶν συνηγόρων ἐν τῷ δικαστηρίῳ λέγουσι, καὶ ὁ διωκόμενος ἀπέρχεται τῶν κατηγορημάτων ἀπολυθείς. Φιλοκλέων ἐπὶ τούτῳ βαρέως ἀγανακτεῖ, καὶ λειποψυχίαν πάσχει. τὸν δὲ πατέρα ὁ υἱὸς παραμυθεῖται, καὶ τὴν τοῦ δικάζειν ἐπιθυμίαν ἀποβάλλειν κελεύει. καὶ πρὸς ἡσυχαίτερον, καὶ τερπνότερον βίου γένος αὐτὸν τοῖς ἑαυτοῦ λόγοις μετάγειν πειρᾶται.

Βδ. Εἴτις θύρασιν ἡλιαστής, εἰσίτω.
Ὡς ἡνίκ' ἂν λέγωσιν οὐκ εἰσφρήσομεν.
Φι. Τίς ἆρ' ὁ φεύγων οὗτος; ὅσον ἁλώσεται;
Θε. Ἀκούετ' ἤδη τῆς γραφῆς ἧς ἐγράψατο
Κύων Κυδαθηναιεύς, Λάβητ' Αἰξωνέα.
Τὸν τυρὸν ἀδικεῖν ὅτι μόνος κατήσθιε
Τὸν Σικελικόν. τίμημα κλῳὸς σύκινος.
Φι. Θάνατος μὲν οὖν κύνειος, ἢν ἅπαξ ἁλῷ.
Βδ. Καὶ μὴν ὁ φεύγων οὑτοσὶ Λάβης πάρα.
Φι. Ὦ μιαρὸς οὗτος. ὡς δὲ καὶ κλέπτον βλέπει.
Οἷον σεσηρὼς ἐξαπατήσειν μ' οἴεται.

BD. Si quis foris ſit iudicum, ingreſſum ferat
Nam neminē admittemus incepto foro.
D PH. Quis hic reus? quāta hunc manet dānatio!
TH. Audite, cuius poſtulet nunc criminis
Canis Cudatheneus, Labetem Æxonium.
Solus Sicanum caſeum quòd ederit,
Numella frondis multa ſit ficulnea.
PH. Canina mors ſit, morte ſi pœnas luat.
BD. Sed iſte preſtò eſt quem vides Labes reus.
PH. Sceleſtus, vt furaciter toruùm videt,
E Vt hirris & renidet, & vult fallere.

Σχόλια. Ὡς ἡνίκ' ἂν λέγωσιν.] ἔθος γὰρ ἦν, πρὸ μὲν τῆς καταστάσεως τῶν ῥητόρων, κηρύττειν τοὺς δικαστάς. ὁπότε δὲ ἤρχοντο τῶν δικῶν, οὐκέτι ἐᾶν εἰσιέναι τοὺς ὑστεροῦντας δικαστάς. ἁλώσεται δὲ καταδικασθήσεται.

CHRIST. Ἡνίκ' ἂν λέγωσιν] Antiqui moris fuit priuſquam conſtituerentur Oratores qui cauſas dicerēt, vt iudices à præconibus cierētur. Sed poſtquam cauſidicorum vſus fuit, vbi litem aliquā conteſtari cœperunt, nō licebat iudici tardius venienti hora condicta, ingredi cōſeſſum. Itaque ait, F ſi quis adhuc in limine eſt iudex, (ſic enim ἡλιαστὴν vocat à magno δικαστηρίῳ Heliæa) ingreditor. Nam ſi cauſam cœperint dicere actores, neminē admittemus. Τίς ἆρ' ὁ φεύγων] Videbat fortaſſis canem fugientem, & tamen ludit ad nomē φεύγοντος quod tribuitur propriè reo. At ἁλώσεται pariter, rectè de fugiente dicitur, vt dicat, Etiam fugiens apprehenderur, quo modo dixit Simonides ὁ θάνατος ἔκιχε καὶ τὸν φυγομάχον. quod Horat. G vertit Mors & fugacem perſequitur virum. Tamē innuit cōdēnatū iri Nā ἁλίσκεσθαι eſt καταδικάζεσθαι.

Σχόλια. Κύων Κυδαθηναιεύς.] ἔπαιξε παρὰ τὸν Κλέωνα Κυδαθηναιέα φάσκων αὐτόν. ὡς ἐπὶ ἀνθρώπων δὲ ποιεῖται τὴν κατηγορίαν.

CHRIST. Κύων Κυδαθηναιεύς] Tanquā homines accuſet, loquitur, atque adeò qua ſolebant formula accuſationē inſtituere, vt videre eſt apud Rhetorum ſcripta præcipuè Oratoris Demoſthenis. Sed & notādum eſt innui per hos canes, viros quos ſalſè perſtringit, vt prius diximus de Labete innui Lachetē mutata littera, ſic hoc loco ludit in nomine Canis, nam vir fuit quem vocabant Canō Cudatheneū, quia ex Cudatheno fuit populo tribus Pandionidis, vnde & fuit Nicochares Comicus. Αἰξωνέα] Æxona populus fuit propter vrbē ex Cecropide tribu, aliter dicebatur ἁλαὶ αἰξωνίδες, nā etiā erāt ἁλαὶ ἀραφηνίδες de quibus loquitur Callimachus hymno in Dianam vbi emēdāda Græca Scholia quæ habēt ἁλαὶ ζωνίδες cum ſit legēdū αἰξωνίδες. Erat autē etiā Æxonia vrbs Magneſiæ teſte Stephano. Sed Alæ Æxonides populū habebāt βλάσφημον & συκοφάντην vt notat idē Gētilis ſcriptor, additque inde verbū factū αἰξωνεύεσθαι pro κατηγορεῖν. Suſpicor tamē meli' legi poſſe κακηγορεῖν, neq; aliter fortaſſis ſcripſerit Stephanus.

Σχ. Αἰξωνέα.] ἀπὸ δήμου τῆς Πανδιονίδος φυλῆς. ἢ τῆς Κεκροπίδος. Κλῳὸς σύκινος.] οὕτως Ἀττικοὶ τὸ κλοιὸν ἔλεγον. σύκινον δὲ, διὰ τὸ βραχὺ τοῦ ξύλου. ἄλλως. τὸ κολλάριον τὸ παρ' ἡμῖν λεγόμενον, ᾧ εἰώθασι τοὺς κύνας δεσμεύειν ἐν τοῖς ὀχλοῖς, ἔστι ξύλινον.

CHRIST. Κλῳὸς σύκινος] Atticè pro κλοιὸς est autem δεσμὸς περιτραχήλιος, quod collarium dicitur, quo canes vinciuntur in agris. Alij vocant ξυλοκλοιὸν vt à ligno videatur dictum, est enim ξύλινος quamuis apud Plutarchum legatur κλοιὸς σιδηροῦς. In ſexto lib. Anthologiæ habes de cane picto κλοιὸν ἔχων πέλας ἦλθε, Dixit autem hic σύκινον, vt ait Scholiaſtes propter ligni breuitatem. Sed fortaſſis quia fumum facit δριμύτατον vt prius dixit Philocleon.

Σχόλια. Θάνατος μὲν οὖν κύνειος.] παίζει ὡς ἐν κωμῳδίᾳ καταδικάζων τὸν Λάβητα κυνείῳ θανάτῳ. ἅμα δὲ, ὅτι καὶ χαλεπός ἐστιν ὁ τοῦ κυνὸς θάνατος. δυσχερῶς γὰρ ἀφίησι τὸ πνεῦμα.

BISETVS. Καὶ μὴν ὁ φεύγων] παρόντος ἤδη τοῦ κυνὸς τοῦ Κυδαθηναιέως, τοῦ ἐσομένου κατηγόρου, ὁ Βδελυκλέων πρὸς τὸν πατέρα δικαστὴν γραφεὶς λέγει, Καὶ μὴν ὁ φεύγων οὑτοσὶ Λάβης πάρα, ὁ κατηγορούμενος ὑπὸ τοῦ Κυδαθηναιέως.

CHRIST. Θάνατος μὲν οὖν κύνειος] Pœnæ

Ποῦ δ' οὑδιώκων, ὁ Κυδαθηναιεὺς κύων;
Κύ. Αὖ. αὖ. Βδ. πάρεστιν ἕτερος οὗτος αὖ Λάβης,
Ἀγαθός γ' ὑλακτεῖν καὶ διαλείχειν τὰς χύτρας.
Κή. Σίγα, κάθιζε. σὺ δ' ἀναβὰς κατηγόρει.
Φι. Φέρε νῦν. ἅμα τήνδ' ἐγχεάμενος κἀγὼ
ῥοφῶ.
Θε. Τῆς μὲν γραφῆς ἠκούσαθ' ἣν ἐγραψάμην
Ἄνδρες δικασταὶ τουτονί. δεινότατα γὰρ
Ἔργον δέδρακε κἀμὲ, καὶ τὸ ῥυππαπαί.—
Ἀποδρὰς γὰρ εἰς τὴν γωνίαν τυρὸν πολὺν
Κατεσικέλιζε κἀνέπλητ' ἐν τῷ σκότῳ.
Φι. Νὴ τὸν Δί' ἀλλὰ δῆλός ἐστ' ἐμοὶ γέ τοι
Τυροῦ κάκιστον ἀρτίως ἐνήρυγεν,
Ὁ βδελυρὸς οὗτος. κοὐ μετέδωκ' αἰτοῦντί μοι.
Καίτοι τίς ὑμᾶς εὖ ποιεῖν δυνήσεται,
Ἢν μή τι κἀμοί τις προβάλλῃ τῷ κυνί;

Σχόλια. Ποῦ δ' οὑδιώκων.] τὸ πλῆρες. ποῦ δὲ ὁ διώκων. ἐκτείνουσι μὲν τοι καὶ τὸ ὁ ἄρθρον. Εὔπολις Αἰξί. τὴν πανδοκεύτριαν γὰρ ἀνὴρ ὁ γλήμων ἔχει.

CHRI. Ποῦ δ' οὑδιώκων] Sic rectè accuſator vocatur quia reus ὁ φεύγων. verba integra Scholiaſtes ait eſſe ποῦ δὲ ὁ διώκων, Et addit articulum ὁ ſæpè produci. Si ita eſt ergo legendum ποῦ δ' ὁ vt ſit ſpondeus neque neceſſe eſt addito ypſilo. Deinde exemplo vtitur ex Eupolidos Capris, τὴν πανδοκεύτριαν γὰρ ἀνὴρ ὁ γλήμων ἔχει, admodum infirmo, cùm articulus ὁ facilè producatur propter ſequentes conſonantes, ſiue verſus eſt Trochaicus, ſiue Iambicus. Certe rarò & licenter (aliquando apud Homerum) vocalis breuis producitur ante ſimplicem conſonantē niſi ſit ea liquida vt in μέλος. Itaque niſi ὁ διώκων ex diametro reſponderet τῷ φεύγοντι legerem ποῦ δ' οὑκδιώκ. pro ποῦ δ' ὁ ἐκδιώκ. Tamen ἐπέχω, & aſſenſionem cohiberi volo in meis ſiue opinionibus ſiue coniecturis.

Σχόλια. Αὖ αὖ] ὁ κύων λέγει ὑπακούων. ἀντὶ τοῦ ὅτι ὧδε εἰμί. μιμεῖται δὲ τὴν φωνὴν τοῦ κυνὸς διὰ τοῦ αὖ αὖ. Πάρεστιν ἕτερος.] ἀντὶ τοῦ ὁ κατήγορος. ὁ Βδελυκλέων δέ φησι πρὸς τὸν Κυδαθηναιέα. ὅτι πάρεστιν ὁ κατήγορός σου ἐν ἤθει.

BISETVS. Σημείωσαι δὲ ὅτι ἐν τούτῳ τῷ δράματι ὁ θεσμοθέτης ὁ αὐτὸς ἔοικεν εἶναι τῷ θεράποντι, καὶ κατηγόρῳ, ὡς δῆλον ἐκ τῆς κατηγορίας αὐτοῦ, ἣν ὑπὲρ τῆς

æſtimationem quam ille fecerat Boiæ ficulneæ quæ pro numella eſſet, Philocleon durus & immitis iudex mutari vult in mortis caninæ mulctam. Natura autem canis (vt & felis) ea eſt vt multis plagis affectus ille vix tamen conficiatur ſed ſit δυσθάνατος.

Σχόλια. Ὡς δὲ καὶ κλέπτον βλέπει.] ἀντὶ τοῦ κλεπτικόν. κλέπτον δὲ βαρέως Ἀττικοί. καθὰ καὶ Εἰρηναῖός φησιν.

CHRIST. Ὦ μιαρὸς οὗτος] Legerem ὡς μιαρὸς &c. Eſt autem κλέπτον pro κλεπτικὸν, ſed Atticè graui accentu enuntiant vt ſcripſit Irenęus (quem Latini Pæcatū dicunt) puta in libris Ἀττικῆς συνηθείας περὶ λέξεως καὶ προσῳδίας, aut potius in lib. de Nominibus Atticis, difficilis enim coniectura vbi perierunt libri, & ex Scriptorum relatione iudicandum: Propriè verò σεσηρέναι de canibus dicitur reſtricto ore ringentibus, a ias eſt renidere & ridere.

Σχόλια. Οἷον σεσηρώς.] οἱ γὰρ κύνες μετὰ τὸ φαγεῖν σεσήρασιν. οἱ δὲ σεσηρότες, κύνες.

Sed nunc vbi actor eſt Cydatheneus canis? (bes
CV. Au au. BD. tibi alter en canis præſtò eſt La-
Latrare ſaltem & lingere ollas optimus.
PRE. Tace & quieſce: aſcende tu atque in hūc
age.
PH. Age dum, ſimulque lēte fuſa hoc hauriam.
TH. Audiſtis antè, quam dicam iſti ſcripſerim
O indices, quod facinus indigniſſimum
Admiſit in me, & in celeuma claſſicum:
In angulum ſe nuper abdens, caſeum
Siculum vorauit plurimum, in tenebris ſatur.
PH. Quin noui & illum, per Iouem, nam caſei
Partem euomebat nuper improbiſſimam
Ille exſecrandus, nec mihi partem dedit
Quamuis petenti: Quis tamen vobis bene
Feciſſe poſſit, ſi mihi cani nil datur?

Κυδαθηναιέως κυνὸς ἀντελάβετο κατὰ τοῦ Λάβητος. καὶ τοῦ μὲν Κυδαθηναιέως προστάτης ἐστὶν ὁ θεσμοθέτης, ὃς καὶ κατηγορεῖ τοῦ Λάβητος. τοῦ δὲ Λάβητος προστατεῖ ὁ Βδελυκλέων, ὃς αὐτῷ συνηγορῶν, τῇ ἑαυτοῦ πανουργίᾳ ποιεῖ αὐτὸν ταῖς τοῦ πατρὸς δικαστοῦ ἀπατηθείσαις ψήφοις ἀπολύεσθαι. οὐ μέντοι οὔτε ὁ Κυδαθηναιεὺς, οὔτε ὁ Αἰξωνεὺς κύων ἐνταῦθα λαλεῖ, ἀλλ' ὑπὲρ αὐτῶν οἱ προστάται, καὶ συνήγοροι ἐξ ἔθους ἐν τῷ δικαστηρίῳ λόγους ποιοῦνται.

CH. Πάρεστιν ἕτερος] Ex Scholiaſta coniicere licet hæc loqui patrē Philocleonē nō filiū Bdelycleonē. Hoc ſi ita eſt at perſona Bdelycleonis præfigēda iſtis ἀγαθός γ' ὑλακτεῖν. Eſt autem αὖ αὖ imitatio fictitia latrantis canis.

Σχ. Καὶ τὸ ῥυππαπαί] καὶ τὸ ναυτικόν. διὰ δὲ Χάρητα πάλιν τοῦτο λέγει. ἴσως γὰρ καὶ τὸ ναυτικὸν στράτευμα ἠδίκησεν. ἔστι δὲ ἐπίρρημα ὃ ἐν τῇ κωπηλασίᾳ φασὶν ὡς παρακέλευσμα. ἄλλως. συμβολικῶς τὸ ναυτικόν. τοῦτο γὰρ ἐπιφώνημά ἐστι ναυτικόν. ὡς τῶν ἐρετῶν δὲ καὶ ναυτῶν περὶ πλείστου ποιουμένων τὸν τυρόν.

CH. Καὶ τὸ ῥυππαπαί.] Intelligit gētē nauticā per hāc Interiectionem acclamantis vocis qua vtūtur nautę qui remiges vrgēt aut hortātur, Celeuſma dicitur. Ficta autē vox è ſordibus, nā in nauticis rebus ῥύπος vel γλοιὸς (oleæ ſunt ſtrigmenta) viſitur & olfacitur. Apud Heſychium legitur ῥυπάπαι, quod ſi rectum eſt à ſordium tactu originem ducit, hoc autem loco propter metrum

A amittit litteram cruciariam. Sed ſuſpicor mendoſam Heſychij ſcripturam legendúmque ῥυππαπαί. Hæc autem Ariſtophanes Lachetis perſtringendi cauſa addidit qui naualem exercitum damno fortaſſis affecit & malè habuit victum neceſſarium non ſuppeditans ſed eum fraudans, & ſibi parcens. Cæterū nautę & remiges libenter caſeo veſcūtur.

Σχόλια. Κατεσικέλιζε.] τὸν σικελικὸν ἤσθιεν. ἐπειδὴ σικελικὸν ἔφη τὸν τυρόν. παίζει δὲ, ἀντὶ τοῦ ἤσθιε καὶ ἐχορίσθη. ἐν τῷ σκότῳ δὲ, ἐπειδὴ ἐν μέρει τῆς δύσεως ἡ Σικελία. ἐνήρυγε δὲ ἠρεύξατο.

B CHRIST. Κατεσικέλιζε] Diximus antea σικελίζειν eſſe ὀμφακίζειν & αὐστηρεύεσθαι, hic nihil aliud eſt quàm deglutire & vorare more Siculo, Nā de caſeo quæſtio eſt & multos fert Sicilia πολυθρέμμων quæ ſita eſt velut in angulo & parte Occidētis, propterea dicit εἰς τὴν γωνίαν, & ἐν τῷ σκότῳ vt ſolent canes. Sed interea Lachetem innuit in Sicilia Imperatorem ſed furem & νοσφιστήν.

Σχόλια. Ὁ βδελυρός] τὸ ἑξῆς κατεσικέλιζεν ὁ βδελυρός. ἔνιοι δὲ τὸ βδελυρὸς τῷ Φιλοκλέει διδόασι.

CHRIST. Καί τοι τίς ὑμᾶς] In his duobus verſibus non ſatis mihi liquet, Quorſum enim ſe canem vocet neſcio, fortaſſis autem ὡς pro τῷ legendum, deinde δυνήσεται non placet, niſi quia videtur pro βουλήσεται poſitum aut mutandum in δὴν ἥσεται. i. diu gaudebit benè mereri de vobis. Expecto felicius ingenium quod me doceat.

Θε. Οὐδὲν μετέδωκεν οὐδὲ τῷ κοινῷ γ' ἐμοί.
Φι. Θερμὸς γὰρ ἁνὴρ οὐδὲν ἧττον τῆς φακῆς.
Βδε. Πρὸς τῶν θεῶν μὴ προκαταγίγνωσκ' ὦ πάτερ,
Πρὶν ἄν γ' ἀκούσῃς ἀμφοτέρων. Φι. ἀλλ' ὦ 'γαθὲ C
Τὸ πρᾶγμα φανερόν ἐστιν. αὐτὸ γὰρ βοᾷ.
Θε. Μὴ νυν ἀφῆτέ γ' αὐτὸν ὡς ὄντ' αὖ πολὺ
Κυνῶν ἁπάντων ἄνδρα μονοφαγίστατον.
Ὅς τις περιπλεύσας τὴν θυείαν ἐν κύκλῳ,
Ἐκ τῶν πόλεων τὸ σκῖῤῥον ἐξεδήδοκεν.
Φι. Ἐμοὶ δέ γ' οὐκ ἔστ' οὐδὲ τὴν ὑδρίαν πλάσαι.
Κυ. Πρὸς ταῦτα τοῦτον κολάσατ' οὐ γὰρ ἄν ποτε D
Τρέφειν δύναιτ' ἂν μία λόχμη κλέπτα δύω.
Ἵνα μὴ κεκλάγγω διακενῆς ἄλλως ἐγώ.
Ἐὰν δὲ μὴ, τὸ λοιπὸν οὐ κεκλάγξομαι.
Φι. Ἰοὺ ἰού.
Ὅσας κατηγόρησε τὰς πανουργίας.
Κλέπτον τὸ χρῆμα τἀνδρός. οὐ καὶ σοὶ δοκεῖ
Ὦ 'λεκτρυών, νὴ τὸν Δί' ἐπιμύει γέ τοι.
Ὁ θεσμοθέτης. ποῦ 'σθ' τὴν ἀμίδα μοι δότω. E

TH. Nec me ille participauit etſi publicum.
PH. Nam calidus ille eſt, lente cocta non minus.
BD. Præiudicare, per deos noli ô pater.
Vtraſque partes audias prius. PH. ſed ô bone,
Res ipſa clamat, omnibus clariſſima.
TH. Ne iam, rogo, iſtum mittite, vt qui ſit canum
Vir omnium vnus ſolilurcoſiſſimus
Qui legit oram, & ambitum mortarij
Gypſata rodens ciuitatum ablegmina.
PH. At non habemus qui ſtruamus vrceum.
CA. Atque iſta cùm ſint, puniendus eſt Labes
(Neque enim vna ſilua nutriat fures duos)
Ne fruſtra acutos nocte clangores duim,
Ni puniatur, nullus adlatrauero.
PH. Eheu quot illi obiecit hic verſutias,
Furax homo ille totus eſt, non hoc tibi
Etiam videtur Galle? per Iouem, annuit:
Vbi Theſmotheta diſceſſit? hem matulam cedò.

Σχόλια. Οὐδὲ τῷ κοινῷ γέ μοι.] τῷ κοινῷ ἀντὶ τοῦ τῷ κοινωνῷ. οἱ δὲ, τῷ κοινῷ, ἐπὶ τῶν κεκλευσμένων οὐδὲ μέχρι κοινοῦ λόγου. ἔστι δὲ τὰ μὲν πρὸ τούτων τοῦ θεράποντος, τὰ δὲ τοῦ γέροντος.

CHRIST. Οὐδὲ τῷ κοινῷ γε μοι] Ex Scholiaſta apparet perſonas hic eſſe confuſas & ἀσυστάτους, putatque vbi nos Theſmotheram intelligimus, illic loqui τὸν θεράποντα, Quod & ego ſuſpicor, ſed ita vt θεράπων agat perſonam Theſmotheræ. Dixit autem τῷ κοινῷ, ait idem Scholiaſtes, pro τῷ κοινωνῷ vel intelligit οὐδὲ μέχρι κοινοῦ λόγου. Quia poſtea vocat μονοφάγον.

Σχόλια. Ἧττον τῆς φακῆς.] ἔπαιξεν ὡς ῥοφῶν φακῆν. τὸ δὲ ἄνδρα παίζων εἴρηκεν.

CHRIS. Θερμὸς γὰρ ἀνὴρ] Et hæc probant de Lachete innui quod ad Labetē refert cùm ait tāquam de homine ἀνήρ: Hæc autem dum loquitur, explorat coctæne ſint lentes quas cùm calidiores reperiſſet, Ille enim, inquit, non minus eſt calidus (id eſt audax) quam lens iſta. G

Σχόλια. Ὅς τις περιπλεύσας.] ἀντὶ τοῦ τὴν Σικελικὴν θάλασσαν διὰ τὰς νήσους. παρ' ὑπόνοιαν δὲ εἶπε διὰ τὸν Χάρητα. ὅτι ἐν Σικελίᾳ ὢν τοὺς Σικελιώτας ἐπαίδευσεν. ἀντὶ τοῦ ὅς τις περιελθὼν, τὸν τυρὸν ἀφείλετο. δέον δὲ εἰπεῖν τὴν θάλασσαν, ἢ τὴν Σικελίαν, ἔπαιξε παρ' ὑπόνοιαν. Θυεία δὲ ἡ ἴγδις. ἀγγεῖον εἰς ὃ ἐμβάλλοντές τινα ἀρτύματα τρίβομεν καὶ λεπτοῦμεν. ὡς ἐτρίφθη Νεαστράτης. καὶ θυείαν ἰασπέρας ὑπερφυᾶ τὸ μέγεθος εἰσηνέγκατο. καὶ τρίβειν. ἐν αὐτῇ τὰς πόλεις βούλεται.

CHRIST. Τὴν θυείαν ἐν κύκλῳ] Quia in Mortarijs caſeus terebatur cum herbis vt vel Moretum vel aliud quod intritum fieret, erant autem mortaria rotunda. In Irena ſic vocat θυείαν (eſt autem ἴγδις) in qua vrbes terere debet bellum, imò & ipſam Siciliam, F Quam hoc loco innuit per θυείαν ἐν κύκλῳ quia rotūda eſt propter inſulas inter quas (ſaltem Plotas Æolidas) Strongylam habes.

Σχόλια. Τὸ σκῖῤῥον ἐξεδήδοκεν.] σκῖῤῥον τὸ ῥυπῶδες ἐπὶ τῶν τυρῶν. ὡς Εὔπολις χρυσῷ γένει. λοιπὸς γὰρ οὐδείς. προφαλὶς ἔπειτα ἐφ' ὕδωρ βαδίζει σκῖῤῥον ἠμφιεσμένη. ἀπὸ τούτου καὶ τὰ λίαν προσεχόμενα, ἐσκιῤῥῶσθαι λέγεται.

CHRIST. Τὸ σκῖῤῥον] Sic dicitur caſei ſuperficies durior, & ſordidior atque adeo pinguior, Vſus eſt Eupolis in aureo ſeculo προφαλὶς βαδίζει σκῖῤῥον ἠμφιεσμένη. Hinc autem innuit Lachetem illum ducem in Siciliam profectum, vrbes corroſiſſe & ſpoliaſſe.

Σχόλια. Ἐμοὶ δέ γ' οὐκ ἔνεστ'.] ὅτι λέγεται καὶ γῆ σκιῤῥὰς λευκή τις ὡς γύψος καὶ Ἀθηνᾶ σκιῤῥάς. ὅτι λευκῇ χρίεται. πρὸς τὴν ὁμωνυμίαν οὖν. ἄλλως. ἐμοὶ δέ γε οὐκ ἔνεστιν, ὅτι οὐκέτι ἔχω. οὐδὲ ἐκπλάσαι τὴν ὑδρίαν ἐκ τῆς λατύπης. ἀλλὰ πάντα ἀνάλωται. εἰώθασι δὲ τὰ ῥάγματα τῶν ὑδρειῶν τῇ λατύπῃ διαπλάττειν. ὑδρία δὲ τὸ ἀγγεῖον ἐπιχραφούμενον. ὑδρεία δὲ τὸ ὑδρεύεσθαι διὰ διφθόγγου.

CHRIST. Τὴν ὑδρίαν πλάσαι] Ludit in voce σκίῤῥα, nam terra alba Cimolia puta vel gypſus dicitur σκίῤῥα, vnde Minerua σκιῤῥὰς quia ex alba illa terra fingebatur, & feſtum in illius honorem dictum σκιῤῥοφόρια vbi ramos cùm gypſo ferebãt, dederúntque Maio menſi illud nomen quia tempus illud excitandis ædificiis ſit opportunum. Sũt qui σκίῤῥους vocent τὴν λατύπην lapidum præcipuéque marmoris ramẽta & ſtricturas, à qua duritie morbus ille hepaticus dictus ſcirrus, & Græci quæ tenacius inhærent & in duritiem incruſtãtur dicũt ἐσκιῤῥῶσθαι. Eſt autem Hydria vas aquale (vrceum vocant) vnde prouerbium ἐπὶ θύραις ὑδρίαν ab Ariſtotele laudatum, cuius vſum variè exponunt, ſed arbitror ibi poſitam vt promptius à ſeruis & miniſtris caperetur, Nam lixæ ὑδροφόροι, Imò etiam Athenis μέτοικοι ſic dicti qui etiã in pompis erãt σκαφηφόροι vt diximus ad Lyſiſtratam. Hoc loco non dubitem affirmare Philocleonem per Hydriam intelligere cadum in quẽ ſortes mittebantur à iudicibus.

Σχόλια. Οὐ γὰρ ἄν ποτε τρέφειν δυναίατ' ἄν.] ἀντὶ τοῦ εἷς οἶκος οὐ δύναται τρέφειν τοὺς δύο κύνας. εἴρηται δὲ, παρὰ τὴν παροιμίαν, μία λόχμη δύο ἐριθάκους οὐ τρέφει. ἄλλως. παροιμία. οὐ τρέφει μία λόχμη δύο ἐριθάκους. ἔστι δὲ ὄρνεον, ὑπὸ μὲν τινῶν καλούμενον ἐριθεύς, ὑπὸ δὲ ἑτέρων ἐρίθυλος. ὑπὸ τῶν πλειόνων ἐρίθακος.

CHRIST. Μία λόχμη κλέπτα δύο] Saltum qui λόχμη eſt dixit pro domo, adludens ad vetus Prouerbium μία λόχμη οὐ τρέφει δύο ἐριθάκους. Nã Erithacus auis eſt μονήρης & μονότροπος quæ ſaltus & deſerta colit, dicta à colore rubro propter pectus & collum (malè confunditur à quibuſdã cum Phœnicuro auctoritate Plinij & Ariſtotelis non intellecti) Alciatus hoc Prouerbio Inſertam quãdam ſic clauſit, Vna arbor geminos non alit Erithacos, vbi duplex eſt peccatum, vnum λέξεως A alterum προσῳδίας, Nam λόχμη non eſt arbor, ſaltus & ſylua potius, Erithacus autem non poteſt primam producere. Dicitur etiam hæc auis ἐριθεὺς & ἐρίθυλος credo quaſi ἐρυθρὸς niſi à longo & ſedentario & ſolitario ſitu.

Σχόλια. Οὐ κεκλάγξομαι.] οὐκέτι κραυγάσω. διὰ γὰρ τῆς βοῆς οἱ κύνες φρουροῦσιν.

BISETVS. Ἰοὺ, ἰού.] κῶλον μονόμετρον ἀκατάληκτον, μεθ' ὃ στίχοι τρίμετροι ἀκατάληκτοι, ὡς καὶ οἱ λοιποί.

B **CHRIST.** Κεκλάγξομαι] Hinc Latinum Clãgere, quod eſt altè & acutè ſonare, quod propriũ aiunt eſſe aquilarum, ſed magis canis, propterea aquila apud Æſchylum canis dicitur. Quin grues rectè dicuntur clãgere, neque ſolũ aues ſed etiam tubæ. Cæterum cuſtodia canum fit cum clangore vel latratu.

Σχόλια. Κλέπτον τὸ χρῆμα.] ἀντὶ τοῦ κλεπτικόν. ἔπαιξε δὲ, ἢ ἐν κωμῳδίᾳ εἴρηται τ' ἀνδρὸς καὶ οὐ κυνός.

C **CHRIST.** Κλέπτον τὸ χρῆμα τ' ἀνδρὸς] Atticiſsimus pro κλεπτικὸς ἀνὴρ (næ rurſus virum ait pro cane, vel quia Philocleon viros ſic ſoleat in iudiciis prædamnare, vel Comicus intelligi vult hominem pro cane, puta Lachetem νοσφιστὴν nautici ſtipendij) ſic in Nebulis τὸ χρῆμα τῶν νυκτῶν ὅσον. Sic ſæpe alij ſcriptores Attici, quos huc aduocare ambitioſus ſit labor.

Σχόλια. Ὦ 'λεκτρυών.] ὑπέρκειται γὰρ τοῦ δικαστηρίου αὐτῷ ἀλεκτρυών. D ὡς ἐν τοῖς ἄνω ἐδήλωσεν. ἐπιμύει δὲ ἐπινεύων. οὐρῆσαι δὲ θέλων, ἀμίδα αἰτεῖ.

CHRIST. Ὦ 'λεκτρυὼν] Ariſtophanes valde χαριεντίζεται qui iudicem facit volucris iudicium explorantem. Facit autem ſuſpicionem Scholiaſtes, Gallinaceos imponi ſolitos locis vbi iura dicuntur quod non memini vſpiam me legiſſe. Si factum eſt, admonitio fuit vigilantiæ, vt iamdudum debuit eſſe in templis Chriſtianorum quorum turres æriſonæ ſuperimpoſitum E habent Gallum (ſcilicet ne quid deſit ex Chriſti Oeconomia) cuius cantus non poteſt excitare veternoſos Epiſcopos aut paſtores. Eſt autem ἐπιμύειν annuere vt facere videntur qui conniuent.

Θε. Αὐτὸς καθιλοῦ. τοὺς μάρτυρας γὰρ ἐσκαλῶ,
Λάβητι μάρτυρας παρεῖναι. τρύβλιον
Δοίδυκα. τυρόκνηστιν. ἐσχάραν. χύτραν.
Καὶ τἆλλα τὰ σκεύη τὰ προσκεκαυμένα.
Ἀλλ' ἔτι σύ γ' οὐρεῖς, καὶ καθίζεις οὐδέπω.
Τοῦτον δέ γ' οἶμ' ἐγὼ χεσεῖσθαι τήμερον.
Βδ. Οὐκ αὖ σὺ παύσει χαλεπὸς ὢν καὶ δύσκολος.

TH. Tibi ipſe ſodes ſume dum teſtes calo,
Qui mox Lebeti teſtimonium ferant,
F *Pilum atque cultrum, & cratem, & ollam & trulleum,*
Et reliqua vaſa cocula, & igni obnoxia.
Sed heus tu adhúcne meijs & nondum ſedes?
Hodie cacabit iſte ni fallor quidem.
BDE. Potin' vt moleſtus atque durus deſinas

Σχόλια. Τοὺς μάρτυρας γάρ.] ὅσα ἐν τῷ μαγειρείῳ τυγχάνει ἐργαλεῖα, τοῦ γελοίου χάριν ἄξειν G φησὶ ταῦτα εἰς μαρτυρίαν αὐτῷ. καὶ ὅτι ἐν τῷ μαγειρείῳ ἥρπαγη ὁ τυρός.

CHRIST. Τρύβλιον, δοίδυκα] Lepidè & feſtiue teſtes laudat, indidem ſumptos vbi crimen admiſſum, ſingula nempe vaſa cocula & inſtrumenta culinaria. Quod autem ait χεσεῖσθαι oppoſitum eſt τῷ οὐρεῖν quod dixit, vtrunque cani proprium, ſed præcipuè reis, mortis metu pallentibus, Dictum autem pro καταδικασθῆναι.

Σχόλια. Οἶμ' ἐγὼ χεσεῖσθαι.] πρὸς τὸ οὐρῆσαι ἐπήνεγκε τὸ χεσεῖσθαι ποιήσω τὸν Λάβητα. ὡς φιλόδικος δὲ ἀπειλεῖ καταδικάσαι αὐτ.., CHRIST. Οὐκ ἂν σὺ παύσαι] Hæc puto verba A dirigi ad canē accusatorem & διώκοντα, Nō desines inquit, durus & moroſus eſſe, præſertim reis, in quos ſic dentes reſtringis, Malo enim vt παύσαι & ἴχει ſint ſecundę perſonæ Atticæ. Solens verò eſt canibus vt fugientes magis adlatrent & impetant, propterea ait ambigua voce τοῖς φεύγουσι, & ὀδὰξ ἔχεσθαι.

Καὶ ταῦτα τοῖς φεύγουσιν, ἀλλ' ὀδὰξ ἔχει;
Φι. Ἀνάβαιν'. ἀπολογοῦ. τί; σεσιώπηκας, λέγε.
Βδ. Ἀλλ' οὐκ ἔχειν οὗτός γ' ἔοικεν ὅ,τι λέγῃ.
Φι. Οὔκ. ἀλλ' ἐκεῖνό μοι δοκεῖ πεπονθέναι,
Ὅπερ ποτὲ φεύγων ἔπαθε καὶ Θουκυδίδης.
Ἀπόπληκτος ἐξαίφνης ἐγένετο τὰς γνάθους.
Βδ. Πάρεχ' ἐκποδών. ἐγὼ γὰρ ἀπολογήσομαι.
Χαλεπὸν μὲν, ὦνδρες ἐστὶ διαβεβλημένοις
Ὑπεραποκρίνεσθαι κυνός. λέξω δ' ὅμως.
Ἀγαθὸς γάρ ἐστι, καὶ διώκει τοὺς λύκους.
Φι. Κλέπτης μὲν οὖν οὗτός γε καὶ ξυνωμότης.
Βδ. Μὰ Δί' ἀλλ' ἄριστός ἐστι τῶν νυνὶ κυνῶν.
Οἷός τε πολλοῖς προβατίοις ἐφεστάναι.
Φι. Τί οὖν ὄφελος τὸν τυρὸν εἰ κατεσθίει;
Βδ. Ὅτι σοῦ προμάχεται καὶ φυλάττει τὴν θύραν,
Καὶ τἄλλ' ἄριστός ἐστιν. εἰ δ' ὑφείλετο,

Eſſe in reos præſertim? an vſq; ringes dētibus
PH. Aſcende, purga, quid, malum, taces? age.
BD. Hic quod loquatur nō habet, vt ego arbitror
PH. Minimè, at videtur morbū eundem perpeti
B *Quem paſſus olim eſt exſulans Thucydides*
Bucca repentè mutus exſenſa fuit.
BD. Abi & recede, quò tibi patrociner.
Operoſa res eſt ô viri, defendere
Canem in reatu criminis, dicam tamen
Frugi canem eſſe, & ſemper infeſtum lupis.
PH. Nempe ille fur eſt, perditúſque proditor.
BD. Minimè, ſed omniū eſt canū longè optimus:
Fidúſque cuſtodire lanigerum pecus.
C *PH. Sed cui bono ſi caſeos ſemper vorat?*
BD. Atqui tibi propugnat & ſeruat fores,
Ac cæteroqui præſtat: at quòd abſtulit

Σχόλια. Ἀλλ' ὀδὰξ ἔχει.] οὐδὲν φθέγγεται. ἀλλὰ τοὺς ὀδόντας δηκτικῶς κατέχει ὁ κύων. ἄλλως. διασπαράξαι βούλει τοῖς φεύγουσι τὸν κύνα, ἵν' ᾖ τὸ ἔχει δευτέρου προσώπου Ἀττικοῦ. Ὅπερ ποτὲ φεύγων ἔπαθεν.] Θουκυδίδην λέγει τὸν Μιλησίου Ἀλωπεκῆθεν. τοῦτον δὲ D ἐξωστράκισαν Ἀθηναῖοι ἐπὶ ἔτη κατὰ τὸν νόμον. οὐ ξένον δὲ, ὅτι ἑτέρωθι μὲν ἐξωστρακίσθαι φησὶν αὐτὸν, νυνὶ δὲ φεύγειν. εἶδος γάρ τι φυγῆς, ἐστιν ὁ ὀστρακισμός. ἐν δὲ τοῖς εἴδεσι περιέχεται τὰ γένη. καὶ τὸ μὲν ἐξωστρακίσθαι, τὸ φεύγειν ἄν τις εἰκότως εἴποι. τὸ δὲ φεύγειν, οὐκ ἔτι ἐξωστρακίσθαι. διαφέρει γὰρ φυγὴ ὀστρακισμοῦ καθὸ τῶν μὲν φευγόντων αἱ οὐσίαι δημεύονται. τῶν δὲ ὀστρακισμῷ μεταστάντων οὐκέτι κύριος ὁ δῆμος. καὶ τοῖς μὲν, καὶ τόπος ἀπεδίδοτο καὶ χρόνος. τοῖς δὲ, οὐδέτερον τούτων. ὅτι δὲ ὁ E Ἀθηναίων δῆμος ἀειφυγίαν αὐτοῦ κατέγνω καὶ ἐδήμευσε τὴν οὐσίαν, καὶ πρὸς Ἀρταξέρξην κατέφυγεν [illegible] ποιεῖ Ἰδομενεύς, διὰ τῆς β' τὸν τρόπον τοῦτον. οἱ μέν τοι Ἀθηναῖοι αὐτοῦ καὶ γένους ἀειφυγίαν κατέγνωσαν προδιδόντος τὴν Ἑλλάδα. καὶ αὐτοῦ ἡ οὐσία ἐδημεύθη. ἄλλως. Θουκυδίδης Μιλησίου υἱὸς Περικλεῖ ἀντιπολιτευσάμενος. τέσσαρες δέ εἰσι Θουκυδίδαι Ἀθηναῖοι. ὁ ἱστοριογράφος. καὶ ὁ Γαργήττιος καὶ ὁ Θετταλός. καὶ οὗτος ἄριστος ῥήτωρ τυγχάνων. ὃς γὰρ κατηγορηθεὶς ἐν τῷ δικάζειν οὐκ ἠδυνήθη ἀπολογήσασθαι ὑπὲρ ἑαυτοῦ, ἀλλ' ὥσπερ ἐγκατεχομένην ἔσχε τὴν γλῶτταν, καὶ οὕτω κατεδικάσθη, εἶτα ἐξωστρακίσθη. F ἄλλως. πρὸς ἱστορίαν μήποτε ὁ Περικλεῖ ἀντιπολιτευσάμενος. τοῦτο δὲ, Φιλόχορος μὲν ἱστορεῖ. ὃς οὐδὲ πάντη γνώριμος ἐγένετο. ἀλλ' οὐδὲ παρὰ τοῖς κωμικοῖς, διὰ τὸ ὀλίγον στρατείας ἀξιωθέντα μετὰ Κλέωνος ἐπὶ Θρᾴκης φυγῇ καταδικασθῆναι. ἔνιοι δὲ ὧν καὶ Ἀμμώνιος τὸν Στεφάνου. καὶ τοῦτο δὲ, ὑπίδοι τις ὥσπερ προείρηται. ὁ γενόμενος ὀστρακισμὸς, ἐμφαίνει τὸν Μιλησίου. Θεόπομπος μέν τοι ὁ ἱστορικὸς, τὸν Πανταίνου φησὶν ἀντιπολιτεύσασθαι Περικλεῖ. ἀλλ' οὐκ Ἀνδροτίων. ἀλλὰ καὶ αὐτὸς τὸν Μιλησίου.

CHRIST. Θουκυδίδης] Hic Thucydides ma- G gnus aduerſarius Periclis & factionis ſodaliū princeps aduerſus eum, Mileſiæ filius Athenienſis vir bonus & orator optimus fuit, Cimonis affinis, nō tam πολεμικὸς quā πολιτικὸς, primum dux fuit 40. nauium & velut triumuir cum Agnone & Phormione ſuccurrētibus Pericli vt li. 1. teſtatur Thucydides hiſtoricus, deinde, vt ait Philochorus, cū in Thracia ſuſpicionē incurriſſet proditionis, neque in ius vocatus pro ſe quidquam dicere potuiſſet, velútque elinguis obmutuiſſet, indicta cauſa damnatus eſt & oſtraciſmo relegatus eſt. Plutarchus ſcriptor caſtiſſimus ſcripſit voluiſſe eum in idem periculum Periclem conſtituere, ſed victor euaſit felicior Pericles & aduerſarium compulit in pœnam τοῦ ὀστράκου, & ſodalitium illud ſibi aduerſarium ſic diſſoluit. Quum autem exſiliū ſiue φυγὴ diuerſum ſit ab oſtraciſmo, quia exſulum bona proſcribebantur, non autem τῶν ἐξωστρακισθέντων, quibus & locus & tempus præſcripta erant, vt Hyperbolus primus per ſex annos Sami, vbi tum mortuus eſt. Tamen Idomeneus ſcriptor antiquus (quē Plutarchus non ſatis fidum putat) in li. 2. (Hiſtoriarum putà Samothraciæ) damnatum ait Thucydidem iſtū τῆς ἀειφυγίας & bona ipſius publicata, & fugiſſe ad Artaxerxem. Cæterū quattuor fuerunt Thucydidæ, Primus iſte Mileſiæ filius ex Alopecide tribu, Secūdus quē Scholiaſtes γήττιον vocat mendosè pro γαργήττιον, Tertius Theſſalus vel (vt ait Hiſtoricus Thucy.) Pharſalius, Quartus Hiſtoriæ ſcriptor Olori filius, Omnes Athenienſes. Feſtiuiter autem Thucydidem ἀναπολόγητον fingit in lingua habuiſſe ἀποπληξίαν.

Σχόλια. Πάρεχ' ἐκποδών.] λακτίσας τὸν κύνα φησὶν ἀναχώρει, τοὺς λύκους δὲ τοὺς συκοφάντας.

CHRIST. Χαλεπὸν μὲν] Ambitioſum procemium & fortaſſis ab aliquo Rhetore illius temporis pronunciatum quod tacitè hic ſubſannat. Puto autem legendum διαβεβλημένῳ vt ad canem referatur. Per λύκους verò innuit fures & Sycophantas. Vnde iocus apud Ciceronem, Quid latras, Quia furem video.

Σχόλια. Ξυνωμότης] προδότης. ὡς ἐπὶ ἀνθρώπου δὲ εἶπεν. Οἷός τε] δυνατός ἐστι φησὶ προβάτων προεστάναι.

Σύγγνωθι. κιθαρίζειν γὰρ οὐκ ἐπίσταται.
Φι. Ἐγὼ δ' ἐβουλόμην ἄν, οὐδὲ γράμματα,
Ἵνα μὴ κακουργῶν ἐνέγραφ' ἡμῖν τὸν λόγον.
Θε. Ἀκούσον ὦ δαιμόνι ἐμοῦ τῶν μαρτύρων,
Ἀνάβηθι τυρόκνηστι, καὶ λέξον μέγα.
Σὺ γὰρ ταμιεύουσ' ἔτυχες. ἀπόκριναι σαφῶς,
Εἰ μὴ κατέκνησας τοῖς στρατιώταις ἃ 'λαβες.
Βδε. Φησὶ καταχνῆσαι. Φι. νὴ Δί' ἀλλὰ ψεύδεται.
Βδε. Ὦ δαιμόνι' ἐλέει ταλαιπωρουμένους.
Οὗτος γὰρ ὁ Λάβης, καὶ τραχήλι' ἐσθίει
Καὶ τὰς ἀκάνθας. κοὐδέποτ' ἐν ταὐτῷ μένει.
Ὁ δ' ἕτερος οἷός ἐστιν οἰκουρὸς μόνον.
Αὐτοῦ μένων γάρ, ἅττ' ἂν εἴσω τις φέρῃ
Τούτων μεταιτεῖ τὸ μέρος. εἰ δὲ μή, δάκνει.
Φι. Αἰβοῖ. τί κακόν ποτ' ἔσθ' ὅτῳ μαλάττομαι.
Κακόν τι περιβαίνει με, κἀναπείθομαι.
Βδε. Ἴθ' ἀντιβολῶ σ' οἰκτείρατ' αὐτὸν ὦ πάτερ.
Καὶ μὴ διαφθείρητε. ποῦ τὰ παιδία;
Ἀναβαίνετ' ὦ πονηρὰ καὶ κνυζούμενα,
Αἰτεῖτε κἀντιβολεῖτε καὶ δακρύετε.
Φι. Κατάβα. κατάβα. κατάβα. Βδε. καταβήσομαι.
Καίτοι τὸ κατάβα τοῦτο πολλοὺς δὴ πάνυ
Ἐξηπάτηκεν. ἀτὰρ ὅμως καταβήσομαι.
Φι. Ἐς κόρακας. ὡς οὐκ ἀγαθὸν ἐστί γε τὸ ῥοφεῖν.
Ἐγὼ γὰρ ἀπεδάκρυσα νῦν γνώμην ἐμὴν
Οὐδέποτέ γ' ἀλλ' ἢ τῆς φακῆς πεπλησμένος.
Βδε. Οὔκουν ἀποφεύγει δῆτα. Φι. χαλεπὸν εἰδέναι.

A *Ignoſce quaſo, non enim eſt citharæ ſciens.*
PH. Quàm vellem vt ille neſciiſſet litteras,
Iniuriæ huius ſcripta non eſſet dica.
TH. At nunc vir audi mirifice, teſtes meos,
Aſcende tu ſcalpelle, dic quantum potes.
Nam fortè quæſtor tunc eras, Reſponde, age
Ecquid ſcidiſti fruſta militantibus.
B *BD. Scidiſſe dicit. PH. Per Iouem mentitus eſt.*
BD. Miſerare preſſos maxima anxitudine
Spectate iudex, nam Labes ſpinas edit
Et multa ſæpe vilia, haud vno loco
Solet manere, ille alter eſt caſarius
Nec tecta linquens, Quicquid intrò mittitur,
Partem arrogabit, aut petet mordicibus.
PH. Ehò quid iſthuc eſt mali quod me obſidet,
C *Mollemq́; leni mente perſuaſum facis?*
BD. Rogo, ſubleuate miſeritudine ô Pater,
Nec in hunc ſeuerè aduortite, vbi ſunt liberi?
Miſcella pignora, ite vagientia
Aſcendite, obſecrate, fletus fundite.
PH. Deſcende deſcende iterum & iterum. BD. age fecero.
D *Quamuisq́; multos ſæpius deſcendere*
Illud fefellit, attamen deſcendero.
PH. Abi in malam rem, ſorbuiſſe non placet,
Nam lacrymaui inuitus, haud ſolens quidem
Sed hoc coegit calda ſorbitio.
BD. Euadet igitur ille. PH. certum non ſcio.

Σχόλια. Κιθαρίζειν γὰρ οὐκ ἐπίσταται.] ἀντὶ τοῦ εἰπεῖν. οὐδὲν ἄλλο ἐπίσταται πλὴν τὸ κλέπτειν, παρὰ τὴν παροιμίαν παίζει. βαδίζω. νεῖν γὰρ οὐκ ἐπίσταμαι, οὐδὲν πρὸς ἔπος. ἴδιον γὰρ εἰπεῖν, ὑπὸ τίνος τοῦτο ποιεῖ. ὁ δὲ, παρ' ὑπόνοιαν ἐπήγαγεν.

CHR. Κιθαρίζειν γὰρ οὐκ ἐπίσταται.] Hæc nihil ad excuſationem criminis. debuerat enim potius paupertatem aut inopiam aut famem prætexere, ſed riſum populi captare voluit, & adludere ad Prouerbium Senario hoc contentum:

Πεζῇ βαδίζω, νεῖν γὰρ οὐκ ἐπίσταμαι.
id eſt,
Pedes badiſſo, qui natare neſciam.

Sic ait canem citharæ eſſe imperitum, vnum hoc ſcire, furari & vorare. Ἐγὼ δ' ἐβουλόμην ἄν] Longè alia ratione dixerat Nero ad Burrum præfectum: Vtinam neſcirem litteras, vt refert Seneca initio ſecundi De clementia. Sed hoc loco vulgarium dictum reſpexit, μήτε νεῖν, μήτε γράμματα. Malè verò puto hic appoſitam eſſe Philocleonis perſonam. nam Bdelycleonem credibile eſt ſic potiùs loqui quàm patrem φιλόδικον. Et ſanè in exemplari Veneto hæc loquitur Bdelycleon. Sed ſecundus verſus vbi habes ἐνέγραφ' ἡμῖν τὸν λόγον, nō videtur mihi mendo vacare.

Σχόλια. Τῶν μαρτύρων.] ἀπολογουμένων δηλονότι. Τυρόκνηστι.] ὡς πρὸς τὸν Χάρητα πάλιν. καὶ τοῦτο ὡς ἐν κωμῳδίᾳ. Ταμιεύουσα.] ἐν τῷ ταμείῳ οὖσα. ἐν τούτῳ E δὲ τῷ τρόπῳ τῆς δίκης ἐχαρακτήρισε τὰς ἐν ταῖς εὐθύναις τῶν ἀρχόντων ἀπολογίας.

CHRIST. Ταμιεύουσ' ἔτυχες.] Eras enim in cella promptuaria & quaſi quæſturam exercebas, ſecans & diſtribuens militibus acceptos caſeos. Iocoſè imitatur Apologias Prætorum & ἀρχόντων qui rationes referunt.

Σχόλια. Κατέκνησας.] ἀντὶ τοῦ ἔτεμες. διένειμας τοῖς στρατιώταις ἃ ἔλαβες τυρία. ὡς ἐπὶ δημοσίου δὲ πρά- F γματος, ἀξιοπιστίαν περιποιεῖται τῇ μαρτυρίᾳ, διὰ τὸ στρατιώταις εἰπεῖν διανενεμηκέναι. Καὶ τραχήλι' ἐσθίει] τὰ ἄκρα καὶ τὰ εὐτελῆ κρέα. ἐν τοῖς ὑπομνήμασι δὲ γέγραπται περὶ τῶν τραχηλίων, οὕτω. τὰ ἀποβαλλόμενα τῶν ὄψων ὡς μικρὰ κλέπτοντος αὐτοῦ. πεπλάνηται δέ. ἔστι δὲ τραχήλιόν τι βραχὺ τελείως, παραπλήσιον τοῖς κυρηβίοις, τουτέστι πιτύροις, τοῖς ἀπὸ τῶν κριθῶν ἀποβρέγμασι, τοῖς ἀχύροις. λέγονται καὶ ἀρσενικῶς οἱ τράχηλοι. ἔστι δὲ εὐτελὲς προσέψημα ἐν λοπαδίοις σκευ- G αζόμενον. ἄλλως. τὰ κεφάλαια τῶν ἰχθύων ὡς ἀκανθώδη. καὶ Φερεκράτης ἐν ἐπιστολῇ. μόνιός τις παρέθηκε κράνην. χαρακτηρίζει δὲ τοὺς μικροκλέπτας. ἐν τοῖς ἑξῆς τοὺς οἴκοι μένοντας τῶν πολιτῶν τὰ ἁρπάζοντας.

CHR. Τραχήλι' ἐσθίει.] Proſicias & trunculos & ἀκρωτηριάσματα piſcium ſic vocat & capita ſpinoſa. Quin etiam τράχηλοι dicuntur ſpondyli conchyliorum. Scholia Græca malè conſuta &

conſarcinata à variis auctoribus imprimis à Thoma Magiſtro, neſcio quid blatterant de furfuribus quæ hic videntur ἀπροσδιόνυσα, & aliò fortaſſis inculcanda, & nos ea inſuper habemus. Sanè his verbis tangit omnino Lachetem vt μικροκλέπτην, tum Cleonem inſimulat μικροψυχίας & ἀστρατείας quum οἰκουρὸν canem accuſatorem eſſe ait, neque ad bellum vt alter Laches exeuntem. Verum eſt autem Lachetem à Cleone in ius vocatum, cui Æſchyleum illud (quod Oreſtes matri dicebat) bellè congruat, μὴ ᾽λεγχε τοὺς πονοῦντ᾽ ἔσω καθημένη. id eſt, Laborioſis parce ſedentaria. Graphicè deſcribit mores illius Cleonis, cùm ait mordere ipſum niſi omnium quæ in vrbem feruntur particeps fiat, & ciues ipſos defrudet.

Σχόλια. Καὶ τὰς ἀκάνθας.] ἅμα μὲν ἐπὶ τοῦ κυνὸς εὐτελέσι χρωμένου καὶ πανταχῆ φοιτῶντος. ἅμα δὲ καὶ ὡς ἐπὶ προϊόντος. Λάχης γὰρ εἷς τῶν ἐξιόντων στρατηγῶν ἐγένετο ἐν ταῖς ἐξόδοις. Ὁ δ᾽ ἕτερος οἷός ἐστιν.] ὁ κατήγορος, εἴη δ᾽ ἂν ὁ Κλέων. ὅν φησιν ἐνδομυχοῦντα τὰ τῆς πόλεως κατεσθίειν. τοὺς οἴκοι οὖν μένοντας τῶν πολιτῶν καὶ ἁρπάζοντας χαρακτηρίζει. Αἰβοῖ.] ὡς μαλαχθεὶς ὁ γέρων, δυσαρεστεῖται κακὸν τι νομίζων αὐτὸ εἶναι, διὰ τὸ ἀήθης εἶναι αὐτῷ. Καὶ μὴ διαφθείρατε.] ὡς πρὸς τὸ δικαστήριον ὁ λόγος καὶ τὸν γέροντα. Ποῦ τὰ παιδία.] ὅτι τὰ παιδία κλαίει ἐν τοῖς δικαστηρίοις τῶν κατηγορουμένων. καὶ ἀνωτέρω δὲ εἶπεν. Κνυζούμενα.] παρακλαίοντα. ὡς ἐπὶ κυνῶν δὲ εἶπε. κνυζηθμὸς γὰρ λέγεταί ποιά τις ἐπὶ κυνῶν φωνή. Κατάβα κατάβα.] εἰώθασι γὰρ λέγειν οἱ δικασταί, ὅταν ἀπολύωσι καὶ πείθωσι τοῖς λόγοις, μηκέτι λέγειν. πολλάκις γὰρ εἰπόντες τὸ κατάβα ἐξηπάτησαν. Ἐγὼ γὰρ ἀπεδάκρυσα.] κοινόν τι παθὼν ὁ πρεσβύτης καὶ ἐπιδακρύσας τῷ τῶν παίδων ὀδυρμῷ, αἰτιᾶται ὡς ἐκ τῆς φακῆς τοῦτο πεπονθώς. καὶ οὐκ ἐξ ἰδίας προαιρέσεως. ὅτι τὸ ῥοφεῖν κακοῦ μοι ἐγένετο αἴτιον. ἠμβλύνθη γὰρ τῆς ὁρμῆς. οὐδέποτε γὰρ τὴν γνώμην μου οὐδ᾽ ἐγὼ εἶπον, εἰ μὴ νῦν ὅτε ἐρρόφησα τὴν φακῆν. ἅμα δὲ, καὶ ὅτι οἱ ἐσθίοντες τὴν φακῆν ἀβουλήτως κλαίουσι καὶ θερμῆς οὔσης αὐτῆς. Ἀπεδάκρυσα.] ὅτι παρὰ τὸ ἔθος ἐποίησα. ἢ ὑπεχάλασα τῆς ὀργῆς καὶ γνώμην ἐμὴν εἶπον. Χαλεπὸν A εἰδέναι] οὐκ οἶδα ἀκριβῶς.

CHRIST. Καὶ κνυζούμενα.] Vox canum propria ſed & ad puerulorum vagitum & ploratum tranſit τὸ κνυζᾶσθαι. Solebant autem reorum infantes & liberi judicum aſcendere ſubſellia & quiritare vt miſeritudinem elicerent, vt dictum alibi. Κατάβα.] Adde iterum κατάβα vt quater pronuntietur, ſi vis metrum Iambicum habere integrum, Dictum autem barbarè pro κατάβηθι, fortaſſis ſic ſolebat loqui Cleon, Paphlago ab hoc Comico B dictus quia ἐπάφλαζε τῇ φωνῇ. Itaque in Ranis vbi ait Dionyſus κατάβα πονηρὲ, Scholiaſtes nota decuſſata (quæ eſt χ) verbum hoc culpauit. Sed in Equitibus docent nos Scholia τὸ ἀναβαίνειν eſſe εἰσιέναι εἰς τὸ λόγιον (qua voce non ſolùm Pulpitum pars Orcheſtræ, ſed etiam δικαστήριον intelligitur) & καταβαίνειν ex antiquo more eſſe ἀπαλλάττεσθαι vel ἀπιέναι. Quum verò ait illud κατάβα multos decepiſſe exiſtimo eſſe quia rei ſic abire iuſſi ſperabant ſe abſolutum iri, quod ſecus tamen ſæpè C accidit. Cæterùm ab Imperatiuo illo βᾶ pro βῆθι factum aduerbium βάδην deinde βαδίζω vnde Latinum vado, Et nos Franci lingua qui vtimur Romana, dicimus vt Gręci imperantes Va, in plurali tamen Heteroclito vtimur Allon quaſi volemus & alas habeamus, Melius Hiſpani Vamos quod proculdubio Græcum eſt Syracuſanum βᾶμες vt eſt apud Theocritum. Ἡ φακῆς πεπλησμένος.] Calidiorem & feruentiorem lentem deglutiuerat, vnde (vt ſæpe fit calida ſorbentibus) lacry- D mari coactus eſt: non enim victum ſe fuiſſe miſeritudine plorantium puerulorum oſtendit, cùm ait, inſolentes ſibi eſſe lacrymas, niſi ἐκ τοῦ ῥοφεῖν τὴν φακῆν, vt cognoſcamus in eo φύσιν ἀτέραμνον, neque ignoſcere ſcientem, Puto autem diſtinguendum poſt τὸ νῦν, & ſubaudiendum κατὰ, ad γνώμην ἐμήν. vt ſit quantum ego memini vel opinor, nunquam id accidit, niſi ex feſtinata lentis ſorbitione & repletione.

Βδ. Ἴθ᾽ ὦ πατρίδιον, ἐπὶ τὰ βελτίω τρέπου.
Τηνδὶ λαβὼν τὴν ψῆφον ἐπὶ τὸν ὕστερον
Μύσας παρᾷξον, κἀπόλυσον ὦ πάτερ.
Φι. Οὐ δῆτα, κιθαρίζειν γὰρ οὐκ ἐπίσταμαι.
Βδ. Φέρε νῦν σε τηνδὶ τὴν ταχίστην περιάγω.
Φι. Ὅδ᾽ ἔσθ᾽ ὁ πρότερος. Βδ. οὗτος. Φι. αὕτη ᾽νταυθενί.
Βδ. Ἐξηπάτηται κἀπολέλυκεν οὐχ ἑκών.
Φι. Φέρ᾽ ἐξεράσω. πῶς γὰρ ἠγωνίσμεθα;

E *BD. Euge ô Patrille, leniora concipe,*
Hunc ſume calculum, inq; poſtremum cadum
Mitte, & reum iſtum abſolue conniuens modò.
PH. Non fiet iſtud, non enim ego citharæ ſciens.
BD. Age nunc te ad iſtam celeriter circumferam.
PH. Prior hic cadiſcus eſt. BD. At iſte. PH. huc miſero.
F *BD. Deceptus eſt, abſoluit inuitus reum.*
PH. Exhauriam, nam quale certamen fuit.

Σχόλια. Ἐπὶ τὰ βελτίω.] εἰς τὸ ἐλεῆσαι μᾶλλον ἢ καταδικάσαι. Τηνδὶ λαβὼν τὴν ψῆφον.] τὴν τετρυπημένην αὐτῷ δείκνυσι ψῆφον. ἀμφορεῖς ἦσαν, ὧν ὁ μὲν κύριος λεγόμενος. εἰς ὃν τὴν κυρίαν ψῆφον καθίεσαν οἱ δικασταί. ἢ καὶ δικάζοντες, ἢ ἀπολύοντες. ὁ δὲ ἕτερος ξύλινος εἰς ὃν τὰς ἀκύρους καθίεσαν. ὁπότε δὲ πάντες διεψηφίσαντο, εἰς χαλκοῦν κάδον διηριθμοῦντο αἱ ψῆφοι. κατεδίκαζον μὲν αἱ τετρυπημέναι. ἀπέλυον δὲ αἱ πλήρεις. δεῖ οὖν αὐτῷ. ἵνα τὴν τετρυπημένην εἰς τὸν ὕστερον τὸν ἄκυρον καταθῇ καὶ ἀπολύσῃ τὸν ἀπολογούμενον. φαίνονται δὲ συνήθως καλοῦντες τὸν μὲν κύριον ἀμφορέα πρότερον. τὸν δὲ ἄκυρον ὕστερον. εἰς τὸν ὕστερον δὲ καδίσκον τὴν ἀποδοκιμάζουσαν ἐνέβαλον ψῆφον.

CHR. Τηνδὶ λαβών.] Perforatam calcem & condemnatoriam illi oſtendit. Sciendum autem G duas fuiſſe in iudiciis amphoras vel hydrias, vel etiam cados. Prior dicebatur πρότερος vel κύριος in quem calces vel ψήφους κυρίας demittebant iudices abſoluentes reum. Alter dicebatur ὕστερος vel ἄκυρος, eratque ξύλινος in quem calculi ἄκυροι mittebantur. Poſtquam calculi ab omnibus iniecti erant, tum recenſebantur & numerabantur in æreum cadum, & pleni integrique calculi abſoluebant, perforati autem & vacui damnabant & dicebantur ἀποδοκιμάζουσαι ψῆφοι. Rogat ergo Bdelycleon patrem vt calcem ἄκυρον mittat in amphoram poſteriorem, & ſic reum abſoluat. Quod ſtudium abſoluendi quia inſolens & iniucundum erat Philocleoni, ait, μύσας παραΐξον, iniice, inquit, conniuens & videre diſſimulans.

Σχόλια. Μύσας παραΐξον.] ἀντὶ τοῦ παρὰ τὴν προσέρισιν αὐτὸν ἀναπείθει ῥῖψαι ψῆφον εἰς τὸν ἄκυρον καδίσκον B φησὶν αὐτῷ, μύσας τοῦτο ποίησον. ὡς ἀτόπου αὐτῷ τούτου φαινομένου. Οὗτος ἔσθ᾽ ὁ πρότερος.] ὁ καδίσκος ὅπου αἱ τῶν καταδικαζομένων ψῆφοι ἐβάλλοντο. ἐναλλάσσει δὲ τὰς χεῖρας περιφέρων τὰς ὑδρίας, ἵνα ἀγνοήσας ἀποδοκιμάσῃ εἰς τὸν ὕστερον καδίσκον τὴν ἀποδοκιμάζουσαν ἐμβαλὼν ψῆφον. μιμεῖται δὲ τοὺς ἐν τῷ δικαστηρίῳ πολλάκις ἀπατῶντας. ἑστῶτος γὰρ τοῦ τε κατηγοροῦντος, καὶ τοῦ ἀπολογουμένου, ῥάβδον κατέχει παρεστὼς ὁ κῆρυξ ἢ θεσμοθέτης, καὶ τούτῳ ἐπιδίδωσι τοὺς καταψηφισθέντας, ἵνα μὴ ἕτερος ἀνθ᾽ ἑτέρου ἀπαχθῇ. ἄλλως. βάλλων ὁ Φιλοκλέων τὴν ψῆφόν φησι. καθῆκα δὲ εἰς τὸν πρότερον.

A Αὕτη ᾽ντευθενί.] δύο καδίσκοι ἦσαν τῶν ψήφων· εἷς μὲν ὁ ἐλέου ὁ ὄπισθεν, ἕτερος δὲ ὁ ἔμπροσθεν θανάτου. παρασκευάζεται οὖν εἰς τὸν τοῦ ἐλέου ἐμβαλεῖν τὴν ψῆφον. ἀλλάσσει γὰρ τοὺς τόπους αὐτῶν ὁ Βδελυκλέων, ἵνα ἀπατηθεὶς ὁ πατὴρ, βάλῃ εἰς τὸν τοῦ ἐλέου. Φέρ᾽ ἐξεράσω.] ἀντὶ τοῦ εἰς τὴν γῆν μεταβαλῶ τὰς ψήφους. ἔρα γὰρ ἡ γῆ. βούλεται δὲ ἀριθμῆσαι τὰς ψήφους.

CHRIST. Οὗτος ἔσθ᾽ ὁ πρότερος.] Prior cadiſcus & abſolutorius, & κύριος in quem plenæ mittebantur calces, Bdelycleon autem manibus hydrias vel cados circumferens, ſedes mutauerat. Hæc autem cùm ait, notat eos qui in calculis ferendis ſcientes fallebant. Itaque ſtantibus illic accuſatore & reo, Præco vel Theſmotheta adſtans cum virga vel commotaculo, operam dabat ne quid ibi fraudis fieret, & mutaretur iactus in miſericordiam pro eo qui in mortem. Πῶς γὰρ ἠγωνισμεθα;] Videtur tranſlatum à certaminibus luctæ in qua qui aduerſarium deiecerat, ἐξεράσαι dicebatur, à terra quę ἔρα vocatur. In Acharnenſibus dixit ἐξεράσαι λίθους pro abiicere.

Βδ. Δείξειν ἔοικεν. ἐκπέφευγας ὦ Λάβης.
Πάτερ πάτερ τί πέπονθας; Φι. οἴμοι ποῦ ᾽σθ᾽ ὕ-
δωρ;
Βδ. Ἔπαιρ᾽ ἔπαιρε σαυτόν. Φι. εἰπὲ νῦν ἐκεινό
μοι
Ὄντως ἀπέφυγε; Βδ. νὴ Δί᾽. Φι. οὐδέν εἰμ᾽ ἄ-
ρα.
Βδ. Μὴ φροντίσῃς ὦ δαιμόνι᾽. ἀλλ᾽ ἀνίστασο.
Φι. Πῶς οὖν ἐμαυτῷ τοῦτ᾽ ἐγὼ ξυνείσομαι.
Φεύγοντ᾽ ἀπολύσας ἄνδρα. τί ποτε πείσομαι.
Ἀλλ᾽ ὦ πολυτίμητοι θεοί. ξύγγνωτέ μοι.
Ἄκων γὰρ αὔτ᾽ ἔδρασα, κοὐ τοὐμοῦ τρόπου.
Βδ. Καὶ μηδὲν ἀγανάκτει γ᾽, ἐγὼ γάρ σ᾽ ὦ πά-
τερ
Θρέψω καλῶς. ἄγων μετ᾽ ἐμαυτοῦ πανταχοῦ.
Ἐπὶ δεῖπνον. εἰς ξυμπόσιον. ἐπὶ θεωρίαν.
Ὥσθ᾽ ἡδέως διάγειν σε τὸν λοιπὸν χρόνον.
Κοὐκ ἐγχανεῖταί σ᾽ ἐξαπατῶν Ὑπέρβολος.
Ἀλλ᾽ εἰσίωμεν. Φι. ταῦτα νῦν γ᾽ εἴπερ δοκεῖ.

C *BD. Calces recenſet, ac, puto, effugit Labes.*
Hem quod malum angit te pater? PH. da frigi-
dam.
BD. Attolle te ipſum. PH. dic mihi, an verè ca-
nis
Euaſit ille? BD. factum. PH. At at prorſum oc-
D *cidi.*
BD. Ne maceres te, ſurge vir ſpectabilis.
PH. At vix mihi ipſe credo, quum conſide-
ro
Reum abſolutum à me, quid accidit mihi?
Aſt ô colendi cœlites ignoſcite
Mihi, nec volenti nec ſolenti id excidit.
BD. Auffer moleſtè id ferre, ne ſuccenſeas.
E *Prolixè alam te, vbique te ducam pater,*
Ad prandia ad conuiuia ad ſpectacula,
Omneſq; porrò ſuauiter deges dies.
Hyperboluſq; impoſtor haud illuſerit.
Sed eamus intrò. PH. ſi videbitur, volo.

CHR. Δείξειν ἔοικε.] Id eſt, φανερώσει, δηλώσει, palàm faciet, & inſpectos calculos oſtendet, Itaque euaſiſti ô Labes, Rectè ἐκπέφευγας dixit de reo qui propriè φεύγων. Nam τὸ ἐκ abſolutionem notat, vt ἀπὸ, Poſtea enim dicit ὄντως ἀπέφυγε, Miſerum & crudelem iudicem qui mortem quærit peccantium, in quem rectè illud ex carmine Bucolico competat,

Et ſi non aliquà nocuiſſes, mortuus eſſes:

Certè illi miſerorum παθήματα non ſunt μαθήματα, ſed πράγματα: ſed hic non tam Philocleonis quàm ipſius Cleonis ingenium ſpectatur, cuius etiam eò progreditur impietas vt à Diis veniam petat elapſę ſibi clementiæ, quaſi ipſi ſint (vt de tyranno legitur apud Val. Maximum) noui punitores miſericordiæ.

Σχόλια. Ἐκπέφευγας ὦ Λάβης.] ὡς ἀριθμηθεισῶν τῶν ψήφων, καὶ τῶν ἀπολυουσῶν πλειόνων οὐσῶν. Ποῦ ᾽σθ᾽ ὕδωρ.] ὡς παρειμένου αὐτοῦ, ψυχρὸν ὕδωρ αἰτεῖ. ἀκούσας γὰρ τὸ ἐκπέφευγεν ὁ Φιλοκλέων, ἐλειποψύχησεν. ὄντος γὰρ ἐπ᾽ αὐτῷ ἦν καταδικασθείς. Ὄντως ἀπέφυγε.] ὑπεξελήλυθε. γενόμενος ἐκτὸς τιμωρίας τοῦ φεύγοντος. Σύγγνωτέ μοι.] ὡς μέγα τι ἀτόπημα πράξας ἀπολογεῖται τοῖς θεοῖς. Ἐπὶ δεῖπνον εἰς ξυμπόσιον.] ἕν ἐστιν ἐπὶ δεῖπνον εἰς συμπόσιον. οὕτω γὰρ ἐκάλουν. ὥστε μόνον εἶναι τὸν οἶνον κοινόν. τὰ δὲ λοιπὰ ἑαυτοῦ κομίζειν οὕτω κληθέντα. πανθοινίαν δὲ ἔλεγον, ὥς φησιν Εὐφρόνιος, ὁπότε εἰς κοινὸν καταθέντες τὰ κομισθέντα δεῖπνα, πάντες ἀπήλαυον.

CHR. Ἐπὶ δεῖπνον, εἰς ξυμπόσιον.) Idem facit Scholiaſtes δεῖπνον & συμπόσιον, & illic vinum ſolum commune fuiſſe dicit, At πανθοινίαν eſſe (alij πανθοίνην & πανδαισίαν) quum quiſque δεῖπνον ferens, in commune deponebat omnibus pariter fruentibus. Apud Athenęum multas habes ſpecies, nempe ἐπιδόσιμον, σύνδειπνον, ἀπὸ σπυρίδος δεῖπνον, συναγώγιμον & συμβολὴν, vbi notandum συνάγειν eſſe compotare, & collatiuam pecuniam Symbolam ab Argiuis dici, vt portionem vel μερίδα, αἶσαν.

Σχόλια. Κοὐκ ἐγχανεῖται.] οὐκ ἐγγελάσεταί σοι φησὶν ὁ Ὑπέρβολος, ὁρῶν σε ταπεινόν τι καὶ εἰκαῖον ἐκ τοῦ δικάζειν. καὶ τρεῖς ὀβολοὺς λαμβάνειν καὶ πένεσθαι. ὑπὲρ τῆς πονηρίας δὲ Ὑπερβόλου εἴρηται. καὶ νῦν δὲ ὀλίγα παραγράψομεν. Ἀνδοκίδης φησὶ τοίνυν περὶ Ὑπερβόλου λέγειν αἰσχύνομαι. οὗ ὁ μὲν πατὴρ ἐστιγμένος ἔτι καὶ νῦν ἐν τῷ ἀργυροκοπείῳ, δουλεύει τῷ δημοσίῳ. ὡς δὲ ξένος ὢν καὶ βάρβαρος, λυχνοποιεῖ. Θεόπομπος δέ φησι καὶ τὸν νεκρὸν αὐτοῦ καταποντωθῆναι γράφων ὅτι ἐξωστράκισαν τὸν Ὑπέρβολον ἓξ ἔτη. ὁ δὲ καταπλεύσας εἰς Σάμον, καὶ τὴν οἴκησιν αὐτοῦ ποιησάμενος, ἀπέθανε, τούτου τὸν νεκρὸν εἰς ἀσκὸν ἀγαγόντες, εἰς τὸ πέλαγος κατεπόντισαν.

A CHR. Κοὐκ ἐγχανεῖται.] De Hyperbolo ſatis multa congeſſimus in Commentariis ad Irenam, quæ hic non recoquo. Dicam tantùm hac eadem voce τοῦ ἐγχανεῖσθαι vſum Ariſtophanem in Equitibus & de eodem Hyperbolo οὐ γὰρ ἡμῶν γε ſτρατηγῶν ἐγχανεῖται τῇ πόλει, id eſt, καταπτύσει, καταγελάσει, ἐνυβρίσει. vt etiam in Ranis vſurpat. Heſy-B chius putat vocem eſſe Laconicam pro ἐγχασμᾶσθαι, id eſt, patulo ore ridere & cachinnum tollere vt ſolebat Abderita philoſophus : ſed emendandus ille Grammaticus , vbi legitur ἐγχαλῶν pro ἐγχανῶν.

ΚΟΜΜΑΤΙΟΝ κώλων ζ'.

C

Χο. Ἀλλ' ἴτε χαίροντες ὅποι βούλεσθ'. ὑμεῖς
δέ γε τέως, ὦ μυριάδες
ἀναρίθμητοι. νῦν
Μὲν τὰ μέλλοντ' εὖ λέγεσθαι,
Μὴ πέσῃ φαύλως χαμᾶζ' εὐλαβεῖσθε.
Τοῦτο γὰρ σκαιῶν θεατῶν
Ἐστι πάσχειν κοὐ πρὸς ὑμῶν.

COMMATION Col.vij.

CH. Quò lubet ergo ite agedum læti, ſed
Deſubitò etiam vos myriades agite o plebeia.
Nunc quidem dicenda rectè, vt
Ne cadant accepta pravè, cauete:
Haud quidem tales putem vos
Stultus at ſpectator auſit.

D Σχόλια. Ἀλλ' ἴτε χαίροντες.] τοῦτο κομμάτιον καλεῖται ὅπερ ἐστὶ προκήρυγμα τῆς παραβάσεως. ἔστι δὲ κώλων χοριαμβικῶν ἐπιμεμιγμένων ἐπιτρίτοις καὶ βακχείοις καὶ παλιμβακχείοις. ὧν τὸ πρῶτον τρίμετρον καταληκτικόν. τὸ δεύτερον δίμετρον ἀκατάληκτον τὸν πρῶτον ἔχον πόδα πεντασύλλαβον. τὸ τέταρτον δίμετρον ἀκατάληκτον ὅμοιον τῷ δευτέρῳ. τὸ πέμπτον ὅμοιον τῷ πρώτῳ. τὰ λοιπὰ ὡς τὸ δεύτερον. ἐπὶ τῷ τέλει παράγραφος. Μὴ πέσῃ φαύλως.] φυλάττεσθέ φησι, μὴ ἐκφαυλισθῆναι τὴν διδασκαλίαν τοῦ δράματος τούτου. καὶ πρὸ ἑνὸς γὰρ ἐνιαυτοῦ, τὰς πρώτας Νεφέλας διδάξας ἐξεκρίθη.

E CHR. Ἀλλ' ἴτε χαίροντες.] Hęc Periodus chorica vocatur Commation, & eſt velut Præclamatio ad Parabaſin vel excurſionem ſequentem, Conſtat autem ſeptem Colis aut verſibus Choriambicis, mixtis Epitritis, Bacchiis & Palimbacchiis, Quorum prior verſus Trimeter eſt Catalecticus, Secundus Dimeter Acatalect. primum habens pedem quinque ſyllabarum, Quartus Dimeter etiam Acatalect. ſimilis ſecundo. Quintus ſimilis primo, Cęteri vt ſecundus. Μὴ πέσῃ φαύλως.] Videte, inquit, ne improbetur hęc fabula, & ſic euaneſcant quę vos doceo & moneo. Hoc verò ait, quia anno prius non ſpectata ſed exacta fuerat fabula priorum Nebularum quas docuerat hic Comicus ἐν ἄστει, Quo tempore Cratinus vicit πυτίνῃ, Amipſias autem κόννῳ. Fuit enim illa fabula præter modum & rationem exploſa, vt coactus fuerit Ariſtophanes ſecundas Nebulas docere & conqueri de illa iniuria, quod & hic facit.

ΠΑΡΑΒΑΣΙΣ στίχων λϛ'. καὶ κώλων θ'.

F

Νῦν αὖτε λεῴ, προσέχετε τὸν νοῦν, εἴπερ καθαρόν τι φιλεῖτε.
Μέμψασθαι γὰρ τοῖσι θεαταῖς ὁ ποιητὴς νῦν ἐπιθυμεῖ.
Ἀδικεῖσθαι γάρ φησι, πρότερος πόλλ' αὐτοὺς εὖ πεποιηκώς.
Τὰ μὲν οὐ φανερῶς, ἀλλ' ἐπικουρῶν κρύβδην ἑτέροισι ποιηταῖς,
Μιμησάμενος τὴν Εὐρυκλέους μαντείαν, καὶ διάνοιαν,

PARABASIS ſiue Excurſio Col. & verſ.xxxvi.

Animum rurſus populi aduortite ſi vos amor vrit honeſti
Nam conqueri apud Spectatores noſter volt iſte poeta.
Iniuriam ait ſibi factam quamuis prior affecerit ipſos
Meritis, non vſque palàm, ſed clàm alios adiutare poetas
G *Solitus, tum fatidici morem Euryclei mentemq́ imitatus*

Σχόλια. Εἴπερ καθαρόν.] παῤῥησιαστικόν. εἰλικρινές. γνήσιον. Πολλ' αὐτοὺς εὖ πεποιηκώς.] διὰ τὸ ἐν τοῖς δράμασιν αὐτοῦ ἐλέγχειν τὰς κλοπὰς ἑκάστου. Τὰ μὲν οὐ φανερῶς.] οὐκ ἐκ τοῦ φανεροῦ φησιν ἐπικουρεῖ ὁ ποιητὴς τοῖς θεαταῖς ὑμῖν, ἀλλὰ δι' ἑτέρων ποιητῶν λάθρα. ἐπεὶ διὰ Φιλονίδου καὶ Καλλιστράτου καθῆκε τινὰ τῶν δραμάτων. πρῶτον γὰρ δρᾶμα καθῆκε δι' ἑαυτοῦ τοὺς Ἱππέας. Τὴν Εὐρυκλέους μαντείαν.] οὗτος ὡς ἐγγαστρίμυθος λέγεται Ἀθήνησι τὰ ἀληθῆ μαντευόμενος διὰ τοὺς ἐνυπάρχοντες αὐτῷ δαίμονες. Τοιοῦτόν φησι καὶ ὁ ποιητὴς πρότερον ἐποίησεν εἰς τὰ δράματα, ἑτέροις διακόνοις χρώμενος. ἐγγαστρῖται δὲ, καὶ εὐρυκλεῖται ἐκαλοῦντο ἐντεῦθεν, πάντες οἱ μαντευόμενοι, ἀπὸ Εὐρυκλέους πρῶτον τοῦτο ποιήσαντος. τὸ δὲ εἰς ἀλλοτρίας γαστέρας ἐνδὺς ἀντὶ τοῦ εἰπεῖν ὅτι πρότερον ἄλλοις ἐδίδου τὰς κωμῳδίας.

CHR. Πολλ' αὐτοὺς ὑπεποιηκώς.] Quia in fabulis ſuis fures publicos oſtenderat, & carmine velut latratu exagitauerat, neque ipſi Cleoni magno δημαγωγῷ pepercerat. Τὰ μὲν οὐ φανερῶς.]

A Fabulas ſuas aliquando ediderat ſub nomine aliorum poetarum vt Philonidæ & Calliſtrati. Nam prima quam ſub ſuo nomine apparere voluit, eſt Equitum, & tota in Cleonem & eius fautores. Τὴν Εὐρυκλέους μαντείαν.] Eurycles vates fuit Athenis vaticinans, & qui dæmonium in ventre habere credebatur, propterea dictus ἐγγαστρίμυθος. Ab eo omnes diuini & arioli dicti Εὐρυκλεῖς vel εὐρυκλεῖται, & ἐγγαστρῖται. Itaque Comœdias ſuas ait fuiſſe poetis aliis vicem dæmonij cu- B ius virtute ipſi loquebantur quæ vtilia erant ſpectatoribus.

Εἰς ἀλλοτρίας γαστέρας ἐνδὺς, κωμῳδικὰ πολλὰ χέασθαι.
Μετὰ τοῦτο δὲ καὶ φανερῶς ἤδη κινδυνεύσας καθ' ἑαυτόν.
Οὐκ ἀλλοτρίων ἀλλ' οἰκείων Μουσῶν στόμαθ' ἡνιοχήσας. C
Ἀρθεὶς δὲ μέγας, καὶ τιμηθεὶς ὡς οὐδεὶς πώποτ' ἐν ὑμῖν,
Οὐκ ἐκτελέσαι φησὶν ἐπαρθεὶς, οὐδ' ὀγκῶσαι τὸ φρόνημα.
Οὐδὲ παλαίστρας περικωμάζειν πειρῶν. οὐδ' εἴ τις ἐραστὴς
Κωμῳδεῖσθαι παιδίχ' ἑαυτοῦ μισῶν, ἔσπευδε πρὸς αὐτόν, D
Οὐδενὶ πώποτέ φησι πιθέσθαι γνώμην τιν' ἔχων ἐπιεικῆ.
Ἵνα τὰς Μούσας αἷσι χρῆται μὴ προαγωγοὺς ἀποφήνῃ.
Οὐδ' ὅτε πρῶτόν γ' ἦρξε διδάσκειν, ἀνθρώποις φήσ' ἐπιθέσθαι.
Ἀλλ' Ἡρακλέους ὀργήν τιν' ἔχων, τοῖσι μεγίστοις ἐπιχειρεῖν.
E Θρασέως ξυστὰς εὐθὺς ἀπ' ἀρχῆς αὐτῷ τῷ καρχαρόδοντι.
Οὗ δεινόταται μὲν ἀπ' ὀφθαλμῶν Κύννης ἀκτῖνες ἔλαμπον,
Ἑκατὸν δὲ κύκλῳ κεφαλαὶ κολάκων οἰμωξομένων ἐλιχμῶντο
Περὶ τὴν κεφαλήν. φωνὴν δ' εἶχε χαράδρας ὄλεθρον τετοκυίας.
F

Aliena in pectora ſe inſinuans diffudit Comica multa
Sale reſpergens, dein manifeſtans ſe magna pericula obiuit
Quum non alienæ ſed propriæ Muſæ flectebat habenas.
At mactus honore & in altum euectus quantum vix fuit alter
Summum tetigiſſe decus non ſperauit, timuitq́ tumere.
Neque laſciuè circare palaſtras curauit, neque ſi quis
Nolebat amores fortè ſuos perſtringi Comico aceto,
Properauit eò nulli obnoxius, imò mentis moderatæ
Ne fors vti credatur Muſa inlice prauaq́ magiſtra.
Quin ſeſe homines negat aggreſſum cùm primitùs ipſe doceret
Sed generoſa Herculis ira graſſatum ad grandiſſima quæq́.
Mox ab initio oppoſuit ſe audenter contra ipſum Aſperidentem
Cuius terribiles oculi fulgebant in fronte canina
Et centum flentium adulatorum capita huius caput altè
Lambebant: hic vocem torrentis habebat dira minantis,

Σχόλια. Κινδυνεύσας κατ' ἑαυτόν.] διὰ γὰρ τὸ κίνδυνον, οὐδεὶς ὑπεκρίθη τοὺς Ἱππέας.

CHRIST. Καὶ φανερῶς κινδυνεύσας.] Puta cùm Equitum fabulam exhibuit, in qua nullum ὑποκριτὴν reperire potuit, adeò omnes metuebant Cleonem ſibi iratum facere. Dicitur autem ipſe Ariſtophanes ipſe ſibi προσωπεῖον finxiſſe, & partes Cleonis egiſſe. G Ἀλλ' οἰκείων μουσῶν.] Muſas pro fabulis Comœdiarum dixit, vt etiam paulò poſt infrà, ἵνα τὰς μούσας, &c. Eleganter autem dictum ἡνιοχεύειν στόματα μουσῶν οἰκείων. Quod vice debet eſſe Prouerbij, vt illud non abſimile Anapæſticum Σπάρταν ἔλαχες, ταύταν κόσμει, Quo monemur Noſtra (vt ait Horat.) vineta cędere vel colere. Nam ſuum vnicuique pulcrum videri debet, & res noſtras potiùs quàm alienas ſatagere debemus.

Σχόλια. Οὐκ ἐκτελέσαι φησίν.] ἀντὶ, οὐ τέλεον ἐπαρθῆναί φησιν ἠθέλησεν. ἐπὶ τέλος ἔδοξεν αὐτῷ ἐλθεῖν οὔτε τῆς ποιήσεως, οὔτε τῶν ἐπαίνων. Οὐδὲ παλαίστρας.] οὐδὲ εἰ προσῆλθεν αὐτῷ τις ἐξώλης ἀναστραφεὶς καὶ δεόμενος μὴ κωμῳδεῖσθαι, ἐμαλάχθη οὐδὲ ἐπείσθη. ἄλλως. δι' Εὔπολιν, ἐν Αὐτολύκῳ δὲ τοιαῦτά φησι. τοῦτο δὲ καὶ ἐν Εἰρήνῃ οὕτω. περιήει τὰς παλαίστρας σεμνυνόμενος, καὶ τοῖς παισὶν ἑαυτοῦ δῆλον ποιῶν τῆς νίκης ἕνεκα:

Σχόλια. Οὐδ' ἐκτελέσαι.] Neque propterea altum ſapere viſus eſt (inquit) aut magnum opus perfeciſſe, aut ſummam ſibi in poetica laudem adrogaſſe, Ea enim hoc loco vis eſt verbi ἐκτελέσαι, & notanda Attica, pro οὐ φησὶν ἐπαρθῆναι τελέως, Negat ſe nimis elatum fuiſſe.

Σχόλια. Παιδικά.] ἐπὶ θηλειῶν καὶ ἀῤῥένων ἐρωμένων τέθειται ἡ λέξις. πολλαχοῦ δ' εἴσμεθα τοῦ ἐπὶ τῶν μὲν ἀῤῥένων τεθ. ὅσα ἄλλα τε οὐκ ὀλίγα καὶ τὸ ἐν τῷ. καὶ ἐν τοῖς Ἀχιλλέως δὲ ἐρασταῖς δῆλον ὡς οὕτως ἐξείληπται· ἐπιδόντων γάρ τοι τῶν Σατύρων εἰς τὴν γυναικείαν ἐπιθυμίαν, φησὶν ὁ Φοῖνιξ, παπαῖ τὰ παιδικὰ ὡς ὁρᾷς ἀπώλεσας. καὶ Κρατῖνος πανόπταις, μισεῖς γὰρ τὰς γυναῖκας, πρὸς παιδικὰ δὲ τρέπεις νῦν. ὅτι δὲ ἐκάλουν οὕτω καὶ τὰ πρὸς τὰς γυναῖκας Εὔπολις. φησὶ γὰρ ὡς πρὸς αὐλητρίδα τις. ἐγὼ δὲ χαίρω πρὸς τοῖς ἴσοις παιδικοῖς. καὶ Κρατῖνος δὲ, ὁρᾷς τῆς παλλακῆς ἀποδημοῦντος τοῦ Διονύσου ἐρώσης, φησὶν ὑπ' αὐτῆς μακάριος τῶν παιδικῶν. οὐχὶ δὲ μόνον οἱ ἐρώμενοι καλοῦνται διὰ τούτων τῶν ὀνομάτων, ἀλλὰ καὶ πάντες οἱ σπουδαζόμενοι πάνυ κατὰ μεταφορὰν τὴν ἀπ' ἐκείνων. Πλάτων Φαίδρῳ. ἐσπούδακας ὦ Φαῖδρε ὅτι σου τῶν παιδικῶν ἐπελαβόμην. ἐρεσχελήσωσι. λέγεται δὲ παιδικὸν καὶ τὸ παιδαριῶδες ἤγουν τὸ ἁρμόζον παιδί, ἡ δὲ λέξις ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ ἐπὶ τῶν ἀσελγῶς ἐρωμένων. ἄλλως. παιδικὰ ὀξυτόνως. ἔστι δὲ οὐδέτερον πληθυντικόν, ὅπερ δέ τινες ἐπ' ἀγαθοῦ ἔρωτος, τινὲς ἐπ' αἰσχροῦ λαμβάνουσι. τὸ δὲ παιδικὰ ἐρώμενον.

CHR. Κωμῳδεῖσθαι παιδίχ' ἑαυτοῦ] Si quis (ait) obſcœnam libidinem ſuam retegi metuens, obſerrabat & blandiens contendebat, ne coram populo perſtringeretur. Poeta tamen rigidus non paſſus eſt ſe perſuaderi, ſed vel primates, magna cum libertate notauit. Hæc autem addidit Ariſtophanes, propter Eupolin παιδεραστὴν qui etiam in Irena eiuſdem criminis inſimulatur, vbi magnam partem habes huius Parabaſeως, ſaltem integros ſex verſus repetitos, ab illo ἀλλ' Ἡρακλέους, vſque ad illum πρωκτὸν δὲ καμήλου. Itaque non morabimur hic in eorum expoſitione quam petet, cui viſus veniet, ex noſtris ad eam fabulam Gloſſematis. Hoc autem loco τὰ παιδικὰ de præpoſtera (vt cenſeo) venere intelliguntur, vt idem Comicus in ἐρασταῖς Ἀχιλλέως dixit, apud quem ſic loquitur Phœnix, παπαῖ τὰ παιδίχ' ὡς ὁρᾷς, ἀπώλεσας, & Cratinus πανόπταις dixit diſertè. μισεῖς γὰρ τὰς γυναῖκας πρὸς παιδικὰ δ' ἐτρέπεις νῦν. Sed & de fœ-

A minarum amoribus vſurpant Comici: nam & idem Cratinus dixit de Dionyſio quem abſentem pellex formoſa ardebat μακάριος τῶν παιδικῶν, Quin & Eupolis inducit quendam hæc verba ad tibicinam facientem: ἐγὼ δὲ χαίρω πρὸς τοῖς ἴσοις παιδικοῖς vbi legerem πρός τε, vbi τὰ παιδικὰ ſunt fœmineæ nequitiæ. Quæ vox etiam tranſlata ad omne vehementius ſtudium, vt apud Platonem in Phædro, ἐσπούδακας ὦ Φαῖδρε ὅτι τῶν σῶν παιδικῶν ἐπελαβόμην. Plerumque tamen de Pæderaſta di- B citur.

Σχόλια. Ἵνα τὰς Μούσας.] τουτέστι δράματα. οὐ γὰρ μὴν κατὰ δήλους ποιοῦσι τοὺς τοιούτους ἀλλ' ἐπικρύπτουσιν, οἱονεὶ μαστρωποὶ τῶν τοιούτων εὑρεθήσονται. Ἀνθρώποις.] ἀλλὰ τέρασί φησι καὶ δαίμοσιν. ὀργὴν δὲ γενναῖον φρόνημα. Τοῖς μεγίστοις ἐπιχειρῶν] δηλοῖ ὅτι αἱ διδασκαλίαι ἴσως φέρουσι τοὺς Ἱππεῖς πρώτους ὑπ' αὐτοῦ καθιεμένους. περὶ Κλέωνος γὰρ αἰνίττεται.

CHR. Μὴ προαγωγοὺς] Niſi, inquit, hæc vitia palam notaſſet, periculum erat ne ſuas fabulas o- C ſtendiſſet quaſi lenas & perductrices & pellices. Pœna verò mortis multandos eſſe τοὺς προαγωγοὺς cenſet Æſchines contra Timarchum. Ὅτε πρῶτος ἦρξε διδάσκειν.] Equites fabulam innuit quam primam docuiſſe Ariſtophanem teſtantur διδασκαλίαι, vbi Cleon Attico perfunditur aceto, quod generosè & audenter feciſſe ſe dicit, & aggreſſum eſſe non homines ſed portenta, ſic enim autumat de Paphlagone illo βυρσοπώλῃ.

Σχόλια. Ξυστάς.] ὡς ἐπὶ τῶν παλαιόντων. Κύ- D νης.] πόρνης. κατὰ Κυνᾶν καὶ Σαλαβάκχην. Ἐρατοσθένην δὲ ἀγνοήσαντα τὴν Κυνᾶν ὅτι πόρνη οἱ μέν τινες προσφέρεσθαί φασι κοινὸς ὡς Εὐριπίδης. εἰ δὲ, πυρὸς ὄσσοιν. θέλων οὖν προσβαλεῖν τὸν Κλέωνα κοινῇ διὰ τὸ ἀναιδὲς, ἑτέρως ἐσχημάτισεν. ἐλιχμῶντο δὲ ἔλεγχον. Φωνὴν δ' εἶχε χαράδρας.] ἐπὶ πλεῖον τὸ τοῦ χειμάῤῥου εἰς τραχύτητα καὶ ἀνωμαλίαν εἶχεν. Φερεκράτης ἐν ἐπιλήσμοσι κἂν μὲν σιωπῶ φέρεται. στένεται. καὶ φησί. τί σιωπᾷς. ἂν δ' ἀπολεσθῶ, οἴμοι τάλας φησὶ χαράδρα κατελήλυθεν.

Φώκης δ' ὀσμήν, Λαμίας δ' ὄρχεις ἀπλύτους, πρωκτὸν δὲ καμήλου.
Τοιοῦτον ἰδὼν τέρας, οὔ φησιν δείσας καταδωροδοκῆσαι,
Ἀλλ' ὑπὲρ ἡμῶν ἔτι καὶ νυνὶ πολεμεῖ· φησίν τε μετ' αὐτοῦ
Τοῖς ἠπιάλοις ἐπιχειρῆσαι πέρυσιν καὶ τοῖς πυρετοῖσιν
Οἳ τοὺς πατέρας τ' ἦγχον νύκτωρ, καὶ τοὺς πάππους ἀπέπνιγον.
Κατακλινόμενοί τ' ἐπὶ ταῖς κοίταις, ἐπὶ τοῖσιν ἀπράγμοσιν ὑμῶν,
Ἀντωμοσίας, καὶ προσκλήσεις, καὶ μαρτυρίας συνεκόλλων.
Ὥστ' ἀναπηδᾶν δειμαίνοντας πολλούς, ὡς τὸν Πολέμαρχον.
Τοιόνδ' εὑρόντες ἀλεξίκακον τῆς χώρας τῆσδε καθαρτήν,

E *Phocæ & odorem, & coleos Lamiæ illutibiles, atque cameli*
Culum: neque monſtrum hoc aſpexit pauidus, vel munere victus.
Sed pro vobis etiam nunc belligerat, ſed & autumat anno
Auſum ſe incommoda querquera & ardentes inuadere febres
F *Quæ ſuffocabant nocte patres, & auorum colla premebant,*
Inde cubili recubantes ſuper, & agentibus otia vobis
Iuſiuranda & conditiones, & teſtes conciliabant
Quod pleroſque coegit opem implorare timentes Polemarchi,
G *Tamen hunc Auerruncum qui regionis conuerritor huius,*

Σχόλια. Φώκης δ' ὀσμήν.] εἰς κακοσμίαν αὐτὸν διαβάλλει. διὰ τὸ βυρσοδέψην αὐτὸν εἶναι. Ὅμηρος φωκάων ἁλιοτρεφέων ὀλοώτατος ὀδμή. καὶ πικρὸν ἀποπνείουσαι ἁλὸς πολυβενθέος ὀδμήν. Λαμίας ὄρχεις.] Λάμια θηον ἀπὸ τοῦ ἔχειν μέγαν λαιμὸν, λαίμια καὶ λάμια. Δραστικοὶ δὲ οἱ ὄρχεις. ἀνδρωλοποιεῖ δέ τινας ὄρχεις Λαμίας. θῆλυ γάρ. Δοῦρις δ' ἐν β. Λιβυκῶν ἱστορεῖ γυναῖκα καλὴν γενέσθαι τὴν Λάμιαν. μιχθέντος δὲ αὐτῇ Διὸς ὑφ' Ἥρας ζηλοτυπουμένην ἃ ἔτικτεν ἀπολλύναι. διόπερ ἀπὸ τῆς λύπης δύσμορφον γεγονέναι καὶ τὰ τῶν ἄλλων παιδία ἀναρπάζουσαν διαφθείρειν. Πρωκτὸν δὲ καμήλου.] Θερμόπρωκτος γὰρ ἡ κάμηλος καὶ λάγνος. κάμιλος δὲ τὸ παχὺ σχοινίον διὰ τοῦ ι. Τοῖς ἠπιάλοις.] ἠπίαλος τὸ τοῦ πυρετοῦ κρύος. Ἀριστοφάνης Νεφέλαις καὶ Θεσμοφοριαζούσαις. ἅμα δὲ ὁ ἠπίαλος πυρετοῦ πρόδρομος. Δίδυμος δέ φησι, δαίμων, ὃν ἠπιάλην καὶ τίφην ἢ εὐάδαν καλοῦσι. τὸ δὲ πυρετοῖσιν ὑπολείπειν, ἀπὸ τοῦ πάθους. ἄλλως. τοὺς βλάπτοντας τὴν πόλιν λέγει ἠπιάλους καὶ πυρετούς. ταῦτα δὲ εἴδη πυρετῶν. ὥσπερ γὰρ οὗτοι βλάπτουσι τὰ σώματα, οὕτω καὶ οὗτοι τὴν πόλιν. Πέρυσιν.] πέρυσι γὰρ τὰς Νεφέλας ἐδίδαξεν. ἐν αἷς τοὺς περὶ Σωκράτην ἐκωμῴδησεν. ἠπιάλους δὲ αὐτοὺς ὠνόμασεν, εἰς ὠχρότητα σκελισκώντων. ἐν δὲ τοῖς Ἱππεῦσι, τὸν Κλέωνα οὓς πρὸ τῶν Νεφελῶν καθῆκε. τὸ δὲ τοὺς πατέρας ἦγχον λέγει διὰ τὸν ἥττονα λόγον τὸν πατραλοίαν ἢ διὰ τὸν ὑπ' αὐτοῦ ὥς φησι πέρυσιν εἰσαχθέντα ἐν Νεφέλαις, τύπτοντα τὸν πατέρα αὐτοῦ.

CHRIST. Τοῖς ἠπιάλοις.] Rigoribus & febribus eos comparat, vt enim febres corpus exercent & tenuant, ſic illi prodigioſi ciues rempublicam, fortaſſis autem adludit ad illorum maciem & pallorem. ἠπίαλον omnes τῶν ἰατρῶν παῖδες fatentur eſſe rigorem illum febris πρόδρομον. Querqueram febrem vocare poſſumus. De Epiala febri cōſulendi medici, ſed præcipuè eruditiſſimus Gorræus in Definitionibus, Aetius voluit etymon eſſe à mari leuiter primùm accedente ad littus, deinde vehementius feriente ἀπὸ ἠπίας ἁλὸς, Non puto inde tranſlatum. Quum enim videam Grammaticos ἐπιάλτην vel ἐφιάλτην vocare τὸν ῥιγοπυρετὸν vt habes apud Sudam, vt contrà ἠπιάλης etiam Ephialtes incubus dicitur, ac definiri ἐφιάλτην vaporem qui in caput recurrit, ex repletione & cruditate ortum: malim veriloquium arceſſere ab inuaſione & inſultu quàm lenis malaciæ aſſultu. deinde Quum hoc loco videantur differre ἠπίαλος & πυρετὸς, fortaſſis ad morbum Ephialtem referendum qui præcurſor eſt inſaniæ. Nam & hi Demagogi ſæpè faciunt vt inſaniat populus etiā contrà ipſos. Πατέρας τ' ἦγχον] Annus erat cùm docuerat Nebulas ſecundas Ariſtophanes, Archōte Aminia, Nam priores quæ exactæ fuerunt, exhibuerat Iſarcho Archonte, In illis Nebulis quas hodie habemus Strepſiades ſe dedit in diſciplinā Socratis, & Phidippidæ filio perſuaſit vt idem faceret, vbi cùm δίκαιον & ἄδικον λόγον, vel μείζονα & ἥττονα oſtenderet, pulſatus eſt à filio Strepſiades. Hinc eſt, quod hic ait πατέρας τ' ἦγχον καὶ πάππους ἀπέπνιγον, propriè de febribus & rigoribus illis, imò ἠπιάλοις quæ ſuffocandi vim habent, & cum tuſſi crebra faucibus imminent. Totam verò illam fabulam nequiſſimus Comicus contra ſapientiſſimum, &, ſi quis alius Græcorum, innocentiſſimum Socratem pretio adductus conſcripſerat dignus qui in ſecundis vt primis Nebulis exigeretur. Mendacij enim ſcriptoris ſatis arguit titulus. Nos maximi Philoſophorum magiſtri vicem miſerati hoc aliquando pro eo contra hunc Comicum Epigramma ſcripſimus, atque hunc tantùm de laudibus Ariſtophanis deruimus cumulum.

Εἰς Ἀριστοφάνην περὶ Σωκράτους.

Οὗτος Ἀριστοφάνους φέρει οὔνομα κωμικὸν, ἴσα
Ψευσαμένου περὶ τῆς Σωκρατικῆς σοφίης.
Τοῖς περὶ τὸν Μέλιτον τ' Ἄνυτόν τε νέμων χάριν, αὐτὸς
Ἀτθίδος ἔσπευσας οἶτον ἀηδονίδος,
Τωθάζων ἀδίκως, καὶ πλάττων ψεῦδ' ὁ ἄριστος
Οὐκ ἐφάνης τελέθων, μᾶλλον ἄπιστος ἔφυς.

Etiam Latinum Epigramma diuerſis tamen argumenti vorbis ſcripſimus. Id eiuſmodi eſt:

Pro Socrate contra Ariſtophanem.

Nil mereā, niſi ſupra omnes quos Comica virtus
Attollit, palmam te meruiſſe putem:
Seu quia gratificans Nebuloni fabula Nubes
Facta tibi in ſancti Socratis exitium,
Futilis & mendax & vanus & impius audis,
Hoc graue iudicium poſteritatis habes.

Σχόλια. Ἀντωμοσίας] γράμματά τινα γραφέντων περὶ ὧν ἡ δίκη, ὅτε κατηγορούμενος καὶ ὁ κατηγορῶν ἀποφέρουσι πρὸς τὴν ἀρχήν. καλεῖται δὲ οὕτως, ἐπεὶ ἑκάτερος αὐτῶν ἀντώμνυεν, ὁ μὲν τἀληθῆ κατηγορήσειν, ὁ δὲ τἀληθῆ ἀπολογήσεσθαι. ἄλλως. ἀντωμοσία. γραφὴ κατά τινος ἔνορκος περὶ ὧν ἠδικῆσθαί φησι. διωμοσία δὲ ὁ ἑκατέρωθεν γινόμενος ὅρκος ὑπὸ τῶν δικαζομένων. τὸν μὲν ὡς πράξαντα διώκειν. τὸν δὲ ὡς οὐκ ἔπραξεν ἀποφάσκειν. ἐξωμοσία δὲ ἄρνησις σὺν ὅρκῳ ὡς ἀδυνατοῦντος ἢ παρὰ καιρὸν ὄντος αὐτῷ τοῦ λειτουργεῖν. Προσκλήσεις.] παρὰ τὸ προσκαλεῖσθαι ὅπερ ἐστὶν εἰς συμβάσεις καὶ συνθήκας καὶ διαλλαγὰς παρακαλεῖν.

CHR. Ἀντωμοσίας] Quid eſſet ἀντωμοσία ſupra monuim⁹, hoc tātū addemus διωμοσίαν fuiſſe iuſiurādū vtrinq; datū à reo & actore, quo hic ſe perſequi dicebat & agere in reū vt criminis cōfeſsi, ille negare à ſe factū & probare poſſe. At verò ἐξωμοσία lōgè aliud eſt, nā iurādū erat cū negatione ei⁹ qui affirmaret nō poſſe ſe aut debere magiſtratū gerere, hoc Latini eierare mun⁹ vel magiſtratū dicebāt. Προσκλήσεις] Sic dicebātur cōditiones q̄ à litigatorib. āte iudiciū litis offerebātur, q̄ velut prouocationes & hortamēta erāt ad pacta & fœdera ineūda.

Σχ. Ὡς τὸν Πολέμαρχον.] ὄνομα ἀρχῆς. οὐ τοῖς πολίταις τοῦτο προσῆψεν, ἀλλὰ τοῖς ξένοις. αἱ γὰρ ξενικαὶ δίκαι, ἐπὶ τοῦ Πολεμάρχου εἰσήγοντο. οἱ δὲ καὶ ξενοδικίας δεόμενοι, ἐπὶ τὴν ἀρχὴν κατέφευγον τοῦ Πολεμάρχου. ἀλλὰ καὶ οἱ κατηγοροῦντες γονέων κακώσεως, πρὸς τὸν Πολέμαρχον ἐδικάζοντο. κἀκεῖνος εἰσῆγεν. ἄλλως. Πολέμαρχος ἄρχων πρὸς ὃν κατηγοροῦντο τοὺς ξένους. ἄλλως. ἀρχή τις ἐστὶ παρ' Ἀθηναίοις οὕτω καλουμένη. ἔστι δὲ εἷς τῶν ἀρχόντων. διοικεῖ δὲ ἄλλα τε, καὶ εἰσάγει δίκας τάς τε τοῦ ἀποστασίου καὶ κλήρων τοῖς μετοίκοις καὶ τἆλλα ὅσα τοῖς πολίταις ὁ ἄρχων ἐστὶ, ταῦτα τοῖς μετοίκοις ὁ Πολέμαρχος καὶ ἐπικλήρων. παρὰ δ' Αἰτωλοῖς τὸν Πολέμαρχον συνέβαινε κλείειν τὰς πύλας καὶ ποιεῖσθαι τὸ καθ' ἡμέραν τὴν δίαιταν ἐπὶ τῶν πυλώνων. ἔστι δὲ καὶ κύριον ὄνομα ὁ τοῦ Λυσίου ἀδελφός.

CHR. Ὡς τὸν Πολέμαρχον] Ex nouem Archontibus vnus erat Polemarchus cui propria cura cognoſcere de peregrinis & inquilinis quales οἱ μέτοικοι & ἰσοτελεῖς de quibus diximus, & indicabat inter eos cauſas & lites violati & neglecti patrocinij, vt ex Ariſt. probat Pollux cui⁹ verba etiā hic Se-

Phœniſſis pūta quia non bellè tāgitur. Hinc piſcis A marinus (ſi tamē piſcis & nō potiꝰ maris ἔκτρωμα) ἀκαλήφη dicitur, quia vim habet mordacē & pruritū ingenerātē. Sed & eo nomine auē nominant.

ΣΤΡΟΦΗ. κώλων ϛʹ.

Χο. Ξυνευχόμεθά σοι, κἀπᾴδομεν ἐν νέαισιν
ἀρχαῖς,
Ἕνεκά γε τῶν προλελεγμένων.
Εὖνοι γὰρ ἐσμὲν ἐξ ὅτου
Τὸν δῆμον ᾐσθόμεθά σου
Φιλοῦντος ὡς οὐδεὶς ἀνὴρ
Τῶν νῦν γε σοῦ νεωτέρων.

STROPHA COL. 6.

CH. IDem quoque vouentes accinimus nouis magiſtra-
Tibus initiis bona propter hæc.
Nam plurimum te amauimus,
Quum publicis te ſenſimus
B Studere rebus maximè
Quantum nec vllus iunior.

Σχόλια. Τῶν γενναιοτέρων.] εἰ μὲν γενναιοτέρων, τῶν σπουδαίων. εἰ δὲ συνετωτέρων, τῶν ὁμηλίκων.

BISETVS. Εἴτις θύρασιν] ταῦτα ὑπὸ τοῦ κήρυκος λέγεται. διὸ καὶ ἀντὶ τοῦ Βδελυκλέωνος προσώπου, τὸ τοῦ κήρυκος, τοῦ στίχου δεῖ προτιθέναι.

CHRIST. Τῶν νῦν γε σοῦ νεωτέρων] Scholiaſtes duas lectiones adfert γενναιοτέρων & συνετωτέρων, neutram metro Dimetro Iambico cōmodam, ac exiſtimo mendum cubare in poſteriori & potius σοῦ νεωτέρων legendum. Sed & paulò antè malim ᾐσθόμεσθα quam ᾐσθόμεθα.

ΚΗΡΥΞ, ΦΙΛΟΚΛΕΩΝ, ΘΕΣΜΟΘΕΤΗΣ, ΒΔΕΛΥΚΛΕΩΝ, ΚΥΩΝ Κυδαθηναιεὺς κατήγορος.

C PRÆCO, PHILO. THESMOTHETA, Bdely. Canis Cydathenæus accuſator.

BISETVS. Ὁ διώκων, καὶ ὁ φεύγων διὰ τῶν συνηγόρων ἐν τῷ δικαστηρίῳ λέγουσι, καὶ ὁ διωκόμενος ἀπέρχεται τῶν κατηγορημάτων ἀπολυθείς. Φιλοκλέων ἐπὶ τούτῳ βαρέως ἀγανακτεῖ, καὶ λειποψυχίαν πάσχει. τὸν δὲ πατέρα ὁ υἱὸς παραμυθεῖται, καὶ τὴν τοῦ δικάζειν ἐπιθυμίαν ἀποβάλλειν κελεύει. καὶ πρὸς ἡσυχαίτερον, καὶ τερπνότερον βίον γνησίως αὐτὸν τοῖς ἑαυτοῦ λόγοις μετάγειν πειρᾶται.

Βδ. ΕἼτις θύρασιν ἡλιαστὴς, εἰσίτω.
Ὡς ἡνίκ' ἂν λέγωσιν οὐκ ἐσφρήσομεν.
Φι. Τίς ἆρ' ὁ φεύγων οὗτος; ὃν ἁλώσεται;
Θε. Ἀκούετ' ἤδη τῆς γραφῆς ἧς ἐγράψατο
Κύων Κυδαθηναιεὺς, Λάβητ' Αἰξωνέα
Τὸν τυρὸν ἀδικεῖν ὅτι μόνος κατήσθιε
Τὸν Σικελικόν. τίμημα κλῳὸς σύκινος.
Φι. Θάνατος μὲν οὖν κύνειος, ἢν ἅπαξ ἁλῷ.
Βδ. Καὶ μὴν ὁ φεύγων οὑτοσὶ Λάβης πάρα.
Φι. Ὦ μιαρὸς οὗτος. ὡς δὲ καὶ κλέπτον βλέπει.
Οἷον σεσηρὼς ἐξαπατήσειν μ' οἴεται.

BD. SI quis foris ſit iudicum, ingreſſum ferat
Nam meminē admittemus incepto foro.
D PH. Quis hic reus? quāta hunc manet dānatio!
TH. Audite, cuius poſtulet nunc criminis
Canis Cudatheneus, Labetem Æxonium.
Solus Sicanum caſeum quòd ederit,
Numella frondis multa ſit ficulneæ.
PH. Canina mors ſit, morte ſi pœnas luat.
BD. Sed iſte preſtò eſt quem vides Labes reus.
PH. Sceleſtus, vt furaciter toruùm videt,
E Vt hirrit & renidet, & vult fallere.

Σχόλια. Ὡς ἡνίκ' ἂν λέγωσιν.] ἔθος γὰρ ἦν, πρὸ μὲν τῆς καταστάσεως τῶν ῥητόρων, κηρύττειν τοὺς δικαστάς. ὁπότε δὲ ἤρχοντο τῶν δικῶν, οὐκέτι ἐῶν εἰσιέναι τοὺς ὑστεροῦντας δικαστάς. ἁλώσεται δὲ καταδικασθήσεται.

CHRIST. Ἡνίκ' ἂν λέγωσιν] Antiqui moris fuit priuſquam conſtituerentur Oratores qui cauſas dicerēt, vt iudices à præconibus cierētur. Sed poſtquam cauſidicorum vſus fuit, vbi litem aliquā conteſtari cœperunt, nō licebat iudici tardius venienti hora condicta, ingredi cōſeſſum. Itaque ait, ſi quis adhuc in limine eſt iudex, (ſic enim ἡλιαστὴν vocat à magno δικαστηρίῳ Heliæa) ingreditor. Nam ſi cauſam cœperint dicere actores, neminē admittemus. Τίς ἄρ' ὁ φεύγων] Videbat fortaſſis canem fugientem, & tamen ludit ad nomē φεύγοντος quod tribuitur propriè reo. At ἁλώσεται pariter, rectè de fugiente dicitur, vt dicat, Etiam fugiens apprehendetur, quo modo dixit Simonides ὁ θάνατος ἔκιχε καὶ τὸν φυγόμαχον. quod Horat. vertit Mors & fugacem perſequitur virum. Tamē innuit cōdēnatū iri. Nā ἁλίσκεσθαι eſt καταδικάζεσθαι.

Σχόλια. Κύων Κυδαθηναιεύς.] ἔπαιξε παρὰ τὸν κύνα Κυδαθηναιέα φάσκων αὐτόν. ὡς ἐπὶ ἀνθρώπων δὲ ποιεῖται τὴν κατηγορίαν.

CHRIST. Κύων Κυδαθηναιεὺς] Tanquā homines accuſet, loquitur, atque adeò qua ſolebant formula accuſationē inſtituere, vt videre eſt apud Rhetorum ſcripta præcipuè Oratoris Demoſthenis. Sed & notādum eſt innui per hos canes, viros quos ſalſè perſtringit, vt prius diximus de Labete innui Lachetē mutata littera, ſic hoc loco ludit in nomine Canis, nam vir fuit quem vocabant Canō Cudatheneū, quia ex Cudatheno fuit populo tribus Pandionidis, vnde & fuit Nicochares Comicus. F Αἰξωνέα] Æxona populus fuit propter vrbē ex Cecropide tribu, aliter dicebatur ἁλαὶ αἰξωνίδες, nā etiā erāt ἁλαὶ ἀραφηνίδες de quibus loquitur Callimachus hymno in Dianam vbi emēdāda Græca Scholia quæ habēt ἁλαὶ ζωνίδες cum ſit legēdū αἰξωνίδες. Erat autē etiā Æxonia vrbs Magneſiæ teſte Stephano. Sed Alæ Æxonides populū habebāt βλάσφημον & συκοφάντην vt notat idē Gētilis ſcriptor, additque inde verbū factū αἰξωνεύεσθαι G pro κατηγορεῖν. Suſpicor tamē meliꝰ legi poſſe κακηγορεῖν, neq; aliter fortaſſis ſcripſerit Stephanus.

Σχ. Αἰξωνέα.] ἀπὸ δήμου τῆς Πανδιονίδος φυλῆς. ἢ τῆς Κεκροπίδος. Κλῳὸς σύκινος.] οὕτως Ἀττικοὶ τὸν κλοιὸν ἔλεγον. σύκινον δὲ, διὰ τὸ βραχὺ τοῦ ξύλου. ἄλλως. τὸ κολλάριον τὸ παρ' ἡμῖν λεγόμενον, ᾧ εἰώθασι τοὺς κύνας δεσμεύειν ἐν τοῖς ὀχοῖς, ἔστι ξύλινον.

CHRIST. Κλῳὸς σύκινος] Atticè pro κλοιὸς eſt autem δεσμὸς περιτραχήλιος, quod collarium dicitur, quo canes vinciuntur in agris. Alij vocant καλοιὸν vt à ligno videatur dictum, eſt enim ξύλινος quamuis apud Plutarchum legatur κλοιὸς σιδηροῦς. In ſexto lib. Anthologiæ habes de cane picto κλοιὸν ἔχων πίλας ἦλθε, Dixit autem hic σύκινον, vt ait Scholiaſtes propter ligni breuitatem. Sed fortaſſis quia fumum facit δριμύτατον vt prius dixit Philocleon.

Σχόλια. Θάνατος μὲν οὖν κύνειος.] παίζει ὡς ἐν κωμῳδίᾳ καταδικάζων τὸν Λάβητα κυνείῳ θανάτῳ. ἅμα δὲ, ὅτι καὶ χαλεπός ἐστιν ὁ τοῦ κυνὸς θάνατος. δυσχερῶς γὰρ ἀφίησι τὸ πνεῦμα.

BISETVS. Καὶ μὴν ὁ φεύγων] παρόντος ἤδη τοῦ κυνὸς τοῦ Κυδαθηναιέως, τοῦ ἰδίου μέλλοντος κατηγορεῖν, ὁ Βδελυκλέων πρὸς τὸν πατέρα δικαστὴν γραφεὶς λέγει, Καὶ μὴν ὁ φεύγων οὑτοσὶ Λάβης πάρα, ὁ κατηγορούμενος ὑπὸ τοῦ Κυδαθηναιέως.

CHRIST. Θάνατος μὲν οὖν κύνειος] Pœnæ A æſtimationem quam ille fecerat Boiæ ficulneæ quæ pro numella eſſet, Philocleon durus & immitis iudex mutari vult in mortis caninæ mulctam. Natura autem canis (vt & felis) ea eſt vt multis plagis affectus ille vix tamen conficiatur ſed ſit δυσθάνατος.

Σχόλια. Ὡς δὲ καὶ κλέπτον βλέπει.] ἀντὶ τοῦ κλεπτικόν. κλέπτον δὲ βαρέως Ἀττικοί. καθὰ καὶ Εἰρηναῖός φησιν.

CHRIST. Ὦ μιαρὸς οὗτος] Legerem ὡς μιαρὸς &c. Eſt autem κλέπτον pro κλεπτικόν, ſed Atticè B graui accentu enuntiant vt ſcripſit Irenęus (quem Latini Pacatū dicunt) puta in libris Ἀττικῆς συνηθείας περὶ λέξεως καὶ προσῳδίας, aut potius in lib. de Nominibus Atticis, difficilis enim coniectura vbi perierunt libri, & ex Scriptorum relatione iudicandum: Propriè verò σεσηρέναι de canibus dicitur reſtricto ore ringentibus, a ias eſt renidere & ridere.

Σχόλια. Οἷον σεσηρώς.] οἱ γὰρ κύνες μετὰ τὸ φαγεῖν C σεσήρασιν, οἱ δὲ σεσηρότες, κύνες.

Ποῦ δ' οὑδιώκων, ὁ Κυδαθηναιεὺς κύων;
Κυ. Αὖ. αὖ. Βδ. πάρεστιν ἕτερος οὗτος αὖ Λάβης,
Ἀγαθός γ' ὑλακτεῖν καὶ διαλείχειν τὰς χύτρας.
Κη. Σίγα. κάθιζε. σὺ δ' ἀναβὰς κατηγόρει.
Φι. Φέρε νυν. ἅμα τήνδ' ἐγχεάμενος κἀγὼ
ῥοφῶ.
Θε. Τῆς μὲν γραφῆς ἠκούσαθ' ἣν ἐγραψάμην
Ἄνδρες δικασταὶ τουτονί. δεινότατα γὰρ
Ἔργων δέδρακε κἀμὲ, καὶ τὸ ῥυππαπαί—
Ἀποδρὰς γὰρ εἰς τὴν γωνίαν τυρὸν πολὺν
Κατεσικέλιζε κἀνέπλητ' ἐν τῷ σκότῳ.
Φι. Νὴ τὸν Δί' ἀλλὰ δῆλός ἐστ' ἐμοί γέ τοι
Τυροῦ κάκιστον ἀρτίως ἐνήρυγεν,
Ὁ βδελυρὸς οὗτος. κοὐ μετέδωκ' αἰτοῦντί μοι.
Καίτοι τίς ὑμᾶς εὖ ποιεῖν δυνήσεται,
Ἢν μή τι κἀμοί τις προβάλλῃ τῷ κυνί;

Sed nunc vbi actor eſt Cydatheneus canis? (bes:
CV. Au au. BD. tibi alter en canis praſtò eſt La-
Latrare ſaltem & lingere ollas optimus.
PRE. Tace & quieſce: aſcende tu atque in hūc
age.
PH. Age dum, ſimulque lēte fuſa hoc hauriam.
TH. Audiſtis antè, quam dicam iſti ſcripſerim
D *O iudices, quod facinus indigniſſimum*
Admiſit in me, & in celeuma claſſicum;
In angulum ſe nuper abdens, caſeum
Siculum vorauit plurimum, in tenebris ſatur.
PH. Quin noui & illum, per Iouem, nam caſei
Partem euomebat nuper improbiſſimam
Ille exſecrandus, nec mihi partem dedit
Quamuis petenti: Quis tamen vobis bene
E *Feciſſe poſſit, ſi mihi cani nil datur?*

Σχόλια. Ποῦ δ' οὑδιώκων.] τὸ πλῆρες. ποῦ δὲ ὁ διώκων. ἐκτείνουσι μὲν τὸ καὶ τὸ ὁ ἄρθρον. Εὔπολις Αἰξί. τὴν πανδοκεύτριαν γὰρ ἀνὴρ ὁ γλήμων ἔχει.

CHRI. Ποῦ δ' οὑδιώκων] Sic rectè accuſator vocatur quia reus ὁ φεύγων. verba integra Scholiaſtes ait eſſe ποῦ δὲ ὁ διώκων, Et addit articulum ὁ ſæpè produci. Si ita eſt ergo legendum πῦ δ' ὁ vt ſit ſpondeus neque neceſſe eſt addito ypſilo. Deinde exemplo vtitur ex Eupolidos Capris, τὴν πανδοκεύτριαν γὰρ ἀνὴρ ὁ γλήμων ἔχει, admodum infirmo, cùm articulus ὁ facilè producatur propter ſequentes conſonantes, ſiue verſus eſt Trochaicus, ſiuè Iambicus. Certe rarò & licenter (aliquando apud Homerum) vocalis breuis producitur ante ſimplicem conſonantē niſi ſit ea liquida vt in μέλος. Itaque niſi ὁ διώκων ex diametro reſponderet τῷ φεύγοντι legerem πῦ δ' οὐκδιώκ. pro πῦ δ' ὁ ἐκδιώκ. Tamen ἐπέχω, & aſſenſionem cohiberi volo in meis ſiue opinionibus ſiue coniecturis.

Σχόλια. Αὖ αὖ] ὁ κύων λέγει ὑπακούων. δηλονότι ὧδε εἰμί. μιμεῖται δὲ τὴν φωνὴν τοῦ κυνὸς διὰ τοῦ αὖ αὖ.

Πάρεστιν ἕτερος.] ἀντὶ τοῦ ὁ κατήγορος. ὁ Βδελυκλέων δέ φησι πρὸς τὸν Κυδαθηναιέα. ὅτι πάρεστιν ὁ κατήγορός σου ἐν ἤθει.

BISETVS. Σημείωσαι δὲ ὅτι ἐν τούτῳ τῷ δράματι ὁ θεσμοθέτης ὁ αὐτὸς ἔοικεν εἶναι τῷ θεράποντι, καὶ κατηγορεῖ, ὡς δῆλον ἐκ τῆς κατηγορίας αὐτοῦ, ἣν ὑπὲρ τοῦ Κυδαθηναιέως κυνὸς ἀνελάβετο κατὰ τοῦ Λάβητος. καὶ τοῦ μὲν Κυδαθηναιέως προστάτης ἐστὶν ὁ θεσμοθέτης, ὃς καὶ κατηγορεῖ τοῦ Λάβητος. τοῦ δὲ Λάβητος προστατεῖ ὁ Βδελυκλέων, ὃς αὐτῷ συνηγορῶν, τῇ ἑαυτοῦ πανουργίᾳ ποιεῖ αὐτὸν ταῖς τοῦ πατρὸς δικαστοῦ ἀπατηθέντος ψήφοις ἀπολύεσθαι. οὐ μέντοι οὔτε ὁ Κυδαθηναιεὺς, οὔτε ὁ Αἰξωνεὺς κύων ἐνταῦθα λαλεῖ, ἀλλ' ὑπὲρ αὐτῶν οἱ προστάται, καὶ συνήγοροι ἐξ ἴσης ἐν τῷ δικαστηρίῳ λόγους ποιοῦνται.

CH. Πάρεστιν ἕτερος] Ex Scholiaſta coniicere licet F hæc loqui patrē Philocleonē nō filiū Bdelycleonē. Hoc ſi ita eſt at perſona Bdelycleonis præfigēda iſtis ἀγαθός γ' ὑλακτεῖν. Eſt autem αὖ αὖ imitatio fictitia latrantis canis.

Σχ. Καὶ τὸ ῥυππαπαί] καὶ τὸ ναυτικόν. διὰ δὲ Χάριτα πάλιν τοῦτο λέγει. ἴσως γὰρ καὶ τὸ ναυτικὸν στράτευμα ἠδίκησεν. ἔστι δὲ ἐπίρρημα ὃ ἐν τῇ κωπηλασίᾳ φασὶν ὡς παρακέλευσμα. ἄλλως. συμβολικῶς τὸ ναυτικόν. τοῦτο γὰρ ἐπιφώνημά ἐστι ναυτικόν. ὡς τῶν ἐρετῶν δὲ καὶ ναυτῶν ἀπολέστου ποιουμένων τὸν τυρόν.

G **CH.** Καὶ τὸ ῥυππαπαί.] Intelligit gētē nauticā per hác Interiectionem acclamantis vocis quā vtūtur nautę qui remiges vrgēt aut hortātur, Celeuſma dicitur. Ficta autē vox è ſordibus, nā in nauticis rebus ῥύπος vel γλοιὸς (oleæ ſunt ſtrigmenta) viſitur & olfacitur. Apud Heſychium legitur ῥυππάπαι, quod ſi rectum eſt à ſordium tactu originem ducit, hoc autem loco propter metrum amittit litteram cruciariam. Sed ſuſpicor mendoſam Heſychij ſcripturam legendũque ῥυππαπαί. Hæc autem Ariſtophanes Lachetis perſtringendi cauſa addidit qui naualem exercitum damno fortaſſis affecit & malè habuit victum neceſſarium non ſuppeditans ſed eum fraudans, & ſibi parcens. Cæterũ nautę & remiges libenter caſeo veſcũtur.

Σχόλια. Κατεσικέλιζε.] τὸν σικελικὸν ἤσθιεν. ἐπειδὴ σικελικὸν ἔφη τὸν τυρόν. παίζει δὲ, ἀντὶ τοῦ ἤσθιε καὶ ἐκορέσθη. ἐν τῷ σκότῳ δὲ, ἐπειδὴ ἐν μέρει τῆς δύσεως ἡ Σικελία. ἐνήρυγε δὲ ἠρεύξατο.

CHRIST. Κατεσικέλιζε] Diximus antea σικελίζειν eſſe ὀμφακίζειν & αὐστηρεύεσθαι, hic nihil aliud eſt quàm deglutire & vorare more Siculo, Nã de A caſeo quæſtio eſt & multos fert Sicilia πολυθρέμμων quæ ſita eſt velut in angulo & parte Occidẽtis, propterea dicit εἰς τὴν γωνίαν, & ἐν τῷ σκότῳ vt ſolent canes. Sed interea Lachetem innuit in Sicilia Imperatorem ſed furem & νοσφιστήν.

Σχόλια. Ὁ βδελυρός.] τὸ ἑξῆς κατεσικέλιζεν ὁ βδελυρός. ἔνιοι δὲ τὸ βδελυρὸς τῷ Φιλοκλέει διδόασι.

CHRIST. Καί τι τίς ὑμᾶς] In his duobus B verſibus non ſatis mihi liquet, Quorſum enim ſe canem vocet neſcio, fortaſſis autem ὡς pro τῷ legendum, deinde δ' ὠνήσεται non placet, niſi quia videtur pro βουλήσεται poſitum aut mutandum in δὴν ἥσεται. i. diu gaudebit benè mereri de vobis. Expecto felicius ingenium quod me doceat.

Θε. Οὐδὲν μετέδωκεν οὐδὲ τῷ κοινῷ γ' ἐμοί.
Φι. Θερμὸς γὰρ ἀνὴρ οὐδὲν ἧττον τῆς φακῆς.
Βδ. Πρὸς τῶν θεῶν μὴ προκαταγνῷς ὦ πάτερ,
C Πρὶν ἄν γ' ἀκούσῃς ἀμφοτέρων. Φι. ἀλλ' ὦ 'γαθὲ
Τὸ πρᾶγμα φανερόν ἐστιν. αὐτὸ γὰρ βοᾷ.
Θε. Μὴ νῦν ἀφῆτέ γ' αὐτὸν ὡς ὄντ' αὖ πολὺ
Κυνῶν ἁπάντων ἄνδρα μονοφαγίστατον.
Ὅς τις περιπλεύσας τὴν θυείαν ἐν κύκλῳ,
Ἐκ τῶν πόλεων τὸ σκίρρον ἐξεδήδοκεν.
Φι. Ἐμοὶ δέ γ' οὐκ ἔστ' οὐδὲ τὴν ὑδρίαν πλάσαι.
D Κυ. Πρὸς ταῦτα τοῦτον κολάσατ'. οὐ γὰρ ἄν ποτε
Τρέφειν δύναιτ' ἂν μία λόχμη κλέπτα δύω.
Ἵνα μὴ κεκλάγγω διακενῆς ἄλλως ἐγώ.
Ἐὰν δὲ μὴ, τὸ λοιπὸν οὐ κεκλάγξομαι.
Φι. Ἰοὺ ἰού.
Ὅσας κατηγόρησε τὰς πανουργίας.
Κλέπτον τὸ χρῆμα τἀνδρός. οὐ καὶ σοὶ δοκεῖ
Ὦ 'λεκτρυὼν, νὴ τὸν Δί' ἐπιμύει γέτοι.
E Ὁ θεσμοθέτης. ποῦ 'σθ' οὗτος; ἀμίδα μοι δότω.

TH. Nec me ille participauit etſi publicum.
PH. Nam calidus ille eſt, lente cocta non minus.
BD. Præiudicare, per deos noli ô pater.
Vtraſque partes audias prius. PH. ſed ô bone,
Res ipſa clamat, omnibus clariſſima.
TH. Ne iam, rogo, iſtum mittite, vt qui ſit canum
Vir omnium vnus ſolilurcoſiſſimus
Qui legit oram, & ambitum mortarij
Gypſata rodens ciuitatum ablegmina.
PH. At non habemus qui ſtruamus vrceum.
CA. Atque iſta cùm ſint, puniendus eſt Labes
(Neque enim vna ſilua nutriat fures duos)
Ne fruſtra acutos nocte clangores duim,
Ni puniatur, nullus adlatrauero.
PH. Eheu quot illi obiecit hic verſutias,
Furax homo ille totus eſt, non hoc tibi
Etiam videtur Galle? per Iouem, annuit:
Vbi Theſmotheta diſceſſit? hem matulam cedò.

Σχόλια. Οὐδὲ τῷ κοινῷ γέ μοι.] τῷ κοινῷ ἀντὶ τοῦ τῷ κοινωνῷ. οἱ δὲ, τῷ κοινῷ, ἐπὶ τῶν κεκλημένων οὐδὲ μέχρι κοινοῦ λόγου. ἔστι δὲ τὰ μὲν πρὸ τούτων τοῦ θεράποντος, τὰ δὲ τοῦ γέροντος.

CHRIST. Οὐδὲ τῷ κοινῷ γέ μοι] Ex Scholiaſta apparet perſonas hic eſſe confuſas & ἀσυστάτους, putatque vbi nos Theſmothetam intelligimus, illic loqui τὸν θεράποντα, Quod & ego ſuſpicor, ſed ita vt θεράπων agat perſonam Theſmothetæ. Dixit autem τῷ κοινῷ, ait idem Scholiaſtes, pro τῷ κοινωνῷ vel intelligit οὐδὲ μέχρι κοινοῦ λόγου. Quia poſtea vocat μονοφάγον.

Σχόλια. Ἧττον τῆς φακῆς.] ἔπαιξεν ὡς ῥοφῶν φακῆν. τὸ δὲ ἄνδρα παίζων εἴρηκεν.

CHRIS. Θερμὸς γὰρ ἀνὴρ] Et hæc probant de Lachete innui quod ad Labetẽ refert cùm ait tanquam de homine ἀνήρ. Hæc autem dum loquitur, explorat coctæne ſint lentes quas cùm calidiores reperiſſet, Ille enim, inquit, non minus eſt calidus G (id eſt audax) quam lens iſta.

Σχόλια. Ὅς τις περιπλεύσας.] ἀντὶ τοῦ τὴν Σικελικὴν θάλασσαν διὰ τὰς νήσους. παρ' ὑπόνοιαν δὲ εἶπε διὰ τὸν Χάρητα. ὅτι ἐν Σικελίᾳ ὢν τοὺς Σικελιώτας ἐπαίδευσεν. ἀντὶ τοῦ ὅς τις περιελθὼν, τὸν τυρὸν ἀφείλετο. δέον δὲ εἰπεῖν τὴν θάλασσαν, ἢ τὴν Σικελίαν, ἔπαιξε παρ' ὑπόνοιαν. Θυεία δὲ ἡ ἴγδις. ἀγγεῖον εἰς ὃ ἐμβάλλοντές τινα ἀρτύματα τρίβομεν καὶ λειοῦμεν. ὡς ἑτέρωθι Ἀριστοφάνης. καὶ θυείαν ἑσπέρας ὑπερφυᾶ τὸ μέγεθος εἰσηνέγκατο. καὶ τρίβειν ἐν αὐτῇ τὰς πόλεις βουλεύεται.

CHRIST. Τὴν θυείαν ἐν κύκλῳ] Quia in Mortariis caſeus terebatur cum herbis vt vel Moretum vel aliud quod intritum fieret, erant autem mortaria rotunda. In Irena ſic vocat θυείαν F (eſt autem ἴγδις) in qua vrbes terere debet bellum, imò & ipſam Siciliam, Quam hoc loco innuit per θυείαν ἐν κύκλῳ quia rotũda eſt propter inſulas inter quas (ſaltem Plotas Æolidas) Strongylam habes.

Σχόλια. Τὸ σκίρρον ἐξεδήδοκεν.] σκίρρον τὸ ῥυπῶδες ἐπὶ τῶν τυρῶν. ὡς Εὔπολις χρυσῷ γένει. λοιπὸς γὰρ οὐδείς. τροφαλὶς ἐκείνη ἐφ' ὕδωρ βαδίζει σκίρρον ἠμφιεσμένη. ἀπὸ τούτου καὶ τὰ λίαν προσεχόμενα, G ἐνεσκιρῶσθαι λέγεται.

CHRIST. Τὸ σκίρρον] Sic dicitur caſei ſuperficies durior, & ſordidior atque adeo pinguior, Vſus eſt Eupolis in aureo ſeculo τροφαλὶς βαδίζει σκίρρον ἠμφιεσμένη. Hinc autem innuit Lachetem illum ducem in Siciliam profectum, vrbes corroſiſſe & ſpoliaſſe.

Σχόλια. Ἐμοὶ δέ γ' οὐκ ἔστ'.] ὅτι λέγεται καὶ γῆ σκιρρὰς λευκή τις ὡς γύψος καὶ Ἀθηνᾶ σκιρράς. ὅτι λευκῇ χρίεται. πρὸς τὴν ὁμωνυμίαν οὖν. ἄλλως. ἐμοὶ δέ γε οὐκ ἔστιν, ὅτι οὐκέτι ἔχω. οὐδὲ ἐκπλάσαι τὴν ὑδρίαν ἐκ τῆς λατύπης. ἀλλὰ πᾶσα ἀνάλωται. εἰώθασι δὲ τὰ ῥήγματα τῶν ὑδριῶν τῇ λατύπῃ διαπλάττειν. ὑδρία δὲ τὸ ἀγγεῖον ἐπιγραφούμενον. ὑδρεία δὲ τὸ ὑδρεύεσθαι διὰ διφθόγγου.

Christ. Τὴν ὑδρίαν πλάσαι] Ludit in voce σκίρρα, nam terra alba Cimolia puta vel gypſus dicitur σκίρρα, vnde Minerua σκιρρὰς quia ex alba illa terra fingebatur, & feſtum in illius honorem dictum σκιρροφόρια vbi ramos cũ gypſo ferebãt, dederúntque Maio menſi illud nomen quia tempus illud excitandis ædificiis ſit opportunum. Sũt qui σκίρρους vocent τὴν λατύπην lapidum præcipuéque marmoris ramẽta & ſtricturas, à qua duritie morbus ille hepaticus dictus ſcirrus, & Græci quæ tenacius inhærent & in duritiem incruſtãtur dicũt ἐσκιρρῶσθαι. Eſt autem Hydria vas aquale (vrceum vocant) vnde Prouerbium ἐπὶ θύραις ὑδρίαν ab Ariſtotele laudatum, cuius vſum variè exponunt, ſed arbitror ibi poſitam vt promptius à ſeruis & miniſtris caperetur, Nam lixæ ὑδρειαφόροι, Imò etiam Athenis μέτοικοι ſic dicti qui etiã in pompis erãt σκαφηφόροι vt diximus ad Lyſiſtratam. Hoc loco non dubitem affirmare Philocleonem per Hydriam intelligere cadum in quẽ ſortes mittebantur à iudicibus.

Σχόλια. Οὐ γὰρ ἄν ποτε τρέφειν δύναιτ' ἄν.] ἀντὶ τοῦ εἷς οἶκος οὐ δύναται τρέφειν τοὺς δύο κύνας. εἴρηται δὲ, παρὰ τὴν παροιμίαν, μία λόχμη δύο ἐριθάκους οὐ τρέφει. ἄλλως. παροιμία. οὐ τρέφει μία λόχμη δύο ἐριθάκους. ἔστι δὲ ὄρνεον, ὑπὸ μὲν τινῶν καλούμενον ἐριθεύς, ὑπὸ δὲ ἑτέρων ἐρίθυλος. ὑπὸ τῶν πλειόνων ἐρίθακος.

Christ. Μία λόχμη κλέπτα δύω] Saltum qui λόχμη eſt dixit pro domo, adludens ad vetus Prouerbium μία λόχμη οὐ τρέφει δύο ἐριθάκους. Nã Erithacus auis eſt μονήρης & μονότροπος quæ ſaltus & deſerta colit, dicta à colore rubro propter pectus & collum (malè confunditur à quibuſdã cum Phænicuro auctoritate Plinij & Ariſtotelis non intellecti) Alciatus hoc Prouerbio Inſertam quãdam ſic clauſit, Vna arbor geminos non alit Erithacos, vbi duplex eſt peccatum, vnum λέξεως alterum προσῳδίας, Nam λόχμη non eſt arbor, ſaltus & ſylua potius, Erithacus autem non poteſt primam producere. Dicitur etiam hæc auis ἐριθεύς & ἐρίθυλος credo quaſi ἐρυθρὸς niſi à longo & ſedentario & ſolitario ſitu.

Σχόλια. Οὐ κεκλάγξομαι.] οὐκέτι κραυγάσω. διὰ γὰρ τῆς βοῆς οἱ κύνες φρουροῦσιν.

Bisetvs. Ἰού, ἰού.] κῶλον μονόμετρον ἀκατάληκτον, μεθ' ὃ στίχοι τρίμετροι ἀκατάληκτοι, ὡς καὶ οἱ λοιποί.

Christ. Κεκλάγξομαι] Hinc Latinum Clãgere, quod eſt altè & acutè ſonare, quod propriũ aiunt eſſe aquilarum, ſed magis canis, propterea aquila apud Æſchylum canis dicitur. Quin grues rectè dicuntur clãgere, neque ſolũ aues ſed etiam tubæ. Cæterum cuſtodia canum fit cum clangore vel latratu.

Σχόλια. Κλέπτον τὸ χρῆμα.] ἀντὶ τοῦ κλεπτικόν. ἔπαιξε δὲ, ἢ ἐν κωμῳδίᾳ εἴρηται τ' ἀνδρὸς καὶ οὐ κυνός.

Christ. Κλέπτον τὸ χρῆμα τ' ἀνδρὸς] Atticiſmus pro κλεπτικὸς ἀνὴρ (næ rurſus virum ait pro cane, vel quia Philocleon viros ſic ſoleat in iudiciis prædamnare, vel Comicus intelligi vult hominem pro cane, puta Lachetem νοσφιστὴν nautici ſtipendij) ſic in Nebulis τὸ χρῆμα τῶν νυκτῶν ὅσον. Sic ſæpe alij ſcriptores Attici, quos huc aduocare ambitioſus ſit labor.

Σχόλια. Ὦ 'λεκτρυών.] ὑπέρκειται γὰρ τοῦ δικαστηρίου αὐτοῦ ἀλεκτρυών. ὡς ἐν τοῖς ἄνω ἐδήλωσεν. ἐπιμύει δὲ ἐπινεύει. οὐρῆσαι δὲ θέλων, ἀμέλει αἰτεῖ.

Christ. Ὦ 'λεκτρυὼν] Ariſtophanes valde χαριεντίζεται qui iudicem facit volucris iudicium explorantem. Facit autem ſuſpicionem Scholiaſtes, Gallinaceos imponi ſolitos locis vbi iura dicuntur quod non memini vſpiam me legiſſe. Si factum eſt, admonitio fuit vigilantiæ, vt iamdudum debuit eſſe in templis Chriſtianorum quorum turres æriſonæ ſuperimpoſitum habent Gallum (ſcilicet ne quid deſit ex Chriſti Oeconomia) cuius cantus non poteſt excitare veternoſos Epiſcopos aut paſtores. Eſt autem ἐπιμύειν annuere vt facere videntur qui conniuent.

Θε. Αὐτὸς καθηλοῦ. τοὺς μάρτυρας γὰρ ἐσκαλῶ,
Λάβητι μάρτυρας παρεῖναι. τρύβλιον
Δοίδυκα. τυρόκνηστιν. ἐσχάραν. χύτραν.
Καὶ τἄλλα τὰ σκεύη τὰ προσκεκαυμένα.
Ἀλλ' ἔτι σύ γ' οὐρεῖς, καὶ καθίζεις οὐδέπω.
Τοῦτον δέ γ' οἶμ' ἐγὼ χεσεῖσθαι τήμερον.
Βδ. Οὐκ αὖ σὺ παύσει χαλεπὸς ὢν καὶ δύσκολος.

TH. Tibi ipſe ſodes ſume dum teſtes calo,
Qui mox Labeti teſtimonium ferant,
Pilum atque cultrum, & cratem, & ollam & trulleum,
Et reliqua vaſa cocula, & igni obnoxia.
Sed heus tu adhúcne meijs & nondum ſedes?
Hodie cacabit iſte ni fallor quidem.
BDE. Potin' vt moleſtus atque durus deſinas

Σχόλια. Τοὺς μάρτυρας γάρ.] ὅσα ἐν τῷ μαγειρείῳ τυγχάνει ἐργαλεῖα, τοῦ γελοίου χάριν ἄξαι φησὶ ταῦτα εἰς μαρτυρίαν αὐτοῦ. καὶ ὅτι ἐν τῷ μαγειρείῳ ἡρπάγη ὁ τυρός.

Christ. Τρύβλιον, δοίδυκα] Lepidè & feſtiue teſtes laudat, indidem ſumptos vbi crimen admiſſum, ſingula nempe vaſa cocula & inſtrumenta culinaria. Quod autem ait χεσεῖσθαι oppoſitum eſt τῷ οὐρεῖν quod dixit, vtrunque cani proprium, ſed præcipuè reis, mortis metu pallentibus, Dictum autem pro καταδικασθήσεσθαι.

Σχόλια. Οἶμ' ἐγὼ χεσεῖσθαι.] πρὸς τὸ οὐρῆσαι ἐπήνεγκε τὸ χεσεῖσθαι ποιήσω τὸν Λάβητα. ὡς φιλόδικος δὲ ἀπειλεῖ καταδικάσαι αὐτ..

A **CHRIST.** Οὐκ ἂν σὺ παύσαι] Hæc puto verba dirigi ad canē accuſatorem & διώκοντα, Nō deſines inquit, durus & moroſus eſſe, prætertim reis, in quos ſic dentes reſtringis, Malo enim vt παύσαι & ἔχει ſint ſecundæ perſonæ Atticæ. Solens verò eſt canibus vt fugientes magis adlatrent & impetant, propterea ait ambigua voce τοῖς φεύγουσι, & ὀδὰξ ἔχεσθαι.

Καὶ ταῦτα τοῖς φεύγουσιν, ἀλλ' ὀδὰξ ἔχει;
Φι. Ἀνάβηθ'. ἀπολογοῦ. τί; σεσιώπηκας, λέγε.
Βδ. Ἀλλ' οὐκ ἔχειν οὗτός γ' ἔοικεν ὅ,τι λέγῃ.
Φι. Οὔκ. ἀλλ' ἐκεῖνό μοι δοκεῖ πεπονθέναι,
Ὅπερ ποτὲ φεύγων ἔπαθε καὶ Θουκυδίδης.
Ἀπόπληκτος ἐξαίφνης ἐγένετο τὰς γνάθους.
Βδ. Πάρεχ' ἐκποδών. ἐγὼ γὰρ ἀπολογήσομαι.
Χαλεπὸν μὲν, ὦνδρες ἐστὶ διαβεβλημένοις
Ὑπεραποκρίνεσθαι κυνός. λέξω δ' ὅμως.
Ἀγαθὸς γάρ ἐστι, καὶ διώκει τοὺς λύκους.
Φι. Κλέπτης μὲν οὖν οὗτός γε καὶ ξυνωμότης.
Βδ. Μὰ Δί' ἀλλ' ἄριστός ἐστι τῶν νυνὶ κυνῶν.
Οἷός τε πολλοῖς προβατίοις ἐφεστάναι.
Φι. Τί οὖν ὄφελος τὸν τυρὸν εἰ κατεσθίει.
Βδ. Ὅτι σοῦ προμάχεται καὶ φυλάττει τὴν θύραν,
Καὶ τἄλλ' ἄριστός ἐστιν. εἰ δ' ὑφείλετο,

Eſſe in reos præſertim? an vſq; ringes dētibus?
PH. Aſcende, purga, quid, malum, taces? age.
BD. Hic quod loquatur nō habet, vt ego arbitror
PH. Minimè, at videtur morbū eundem perpeti
B *Quem paſſus olim eſt exſulans Thucydides*
Bucca repentè mutus exſenſa fuit.
BD. Abi & recede, quò tibi patrociner.
Operoſa res eſt ô viri, defendere
Canem in reatu criminis, dicam tamen
Frugi canem eſſe, & ſemper infeſtum lupis.
PH. Nempe ille fur eſt, perditúſque proditor.
BD. Minimè, ſed omniū eſt canū longè optimus:
Fidúſque cuſtodire lanigerum pecus.
C *PH. Sed cui bono ſi caſeos ſemper vorat?*
BD. Atqui tibi propugnat & ſeruat fores,
Ac cæteroqui præſtat: at quòd abſtulit

Σχόλια. Ἀλλ' ὀδὰξ ἔχει.] οὐδὲν φθέγγεται. ἀλλὰ τοὺς ὀδόντας δηκτικῶς κατέχει ὁ κύων. ἄλλως. διασπαράξαι βούλει τοῖς ὀδοῦσι τὸν κύνα, ἵν' ᾖ τὸ ἔχει δευτέρου προσώπου Ἀττικοῦ. Ὅπερ ποτὲ φεύγων ἔπαθεν.] Θουκυδίδην λέγει τὸν Μιλησίου Ἀλωπεκῆθεν. τοῦτον δὲ D ἐξωστράκισαν Ἀθηναῖοι ἐπὶ ι' ἔτη κατὰ τὸν νόμον. οὐ ξένον δέ, ὅτι ἑτέρωθι μὲν ἐξωστρακίσθαι φησὶν αὐτόν, νῦν δὲ ἔφυγεν. εἶδος γάρ τι φυγῆς ἐστιν ὁ ὀστρακισμός. ἐν δὲ τοῖς εἴδεσι περιέχεται τὰ γένη. καὶ τὸ μὲν ἐξωστρακίσθαι, τὸ φεύγειν ἄν τις εἰκότως εἴποι, τὸ δὲ φεύγειν, οὐκ ἔτι ἐξωστρακίσθαι. διαφέρει γὰρ φυγὴ ὀστρακισμοῦ καθὸ τῶν μὲν φευγόντων αἱ οὐσίαι δημεύονται. τῶν δὲ ὀστρακισμένων οὐκέτι κύριος ὁ δῆμος. καὶ τοῖς [illegible] καὶ [illegible] ἀποδίδοται καὶ χρόνος. τοῖς δὲ, οὐδέτερον τούτων. ὅτι δὲ ὁ Ἀθηναίων δῆμος ἀειφυγίαν αὐτοῦ κατέγνω [illegible] E τὴν οὐσίαν, καὶ πρὸς Ἀρταξέρξην παραφυγὼν [illegible] ποιεῖ Ἰδομενεὺς, διὰ τοῦ β' τρόπον τοῦτον. εἰ μέντοι Ἀθηναῖοι αὐτοῦ καὶ γένους ἀειφυγίαν κατέγνωσαν προδιδόντος τὴν Ἑλλάδα, καὶ αὐτοῦ ἡ οὐσία ἐδημεύθη. ἄλλως. Θουκυδίδης Μιλησίου υἱὸς Περικλεῖ ἀντιπολιτευσάμενος. τέσσαρες δέ εἰσι Θουκυδίδαι Ἀθηναῖοι. ὁ ἱστοριογράφος. καὶ ὁ Γαργήττιος καὶ ὁ Θετταλός. καὶ οὗτος ἄριστος ῥήτωρ τυγχάνων. ὃς γὰρ κατηγορηθεὶς ἐν τῷ δικάζειν οὐκ ἠδυνήθη ἀπολογήσασθαι ὑπὲρ ἑαυτοῦ, ἀλλ' ὥσπερ ἐγκατεχομένην ἔσχε τὴν γλῶτταν, καὶ οὕτω κατεδικάσθη, εἶτα ἐξωστρακίσθη. F ἄλλως. πρὸς ἱστορίαν μήποτε ὁ Περικλεῖ ἀντιπολιτευσάμενος. τοῦτο δὲ, Φιλόχορος μὲν ἱστορεῖ. ὃς οὐδὲ πάντη γνώριμος ἐγένετο. ἀλλ' οὐδὲ παρὰ τοῖς κωμικοῖς, διὰ τὸ ὀλίγον στρατείας ἀξιωθέντα μετὰ Κλέωνος ἐπὶ Θρᾴκης φυγῇ καταδικασθῆναι. ἔνιοι δὲ ὧν καὶ Ἀμμώνιος τὸν Στεφάνου. καὶ τοῦτο δὲ, ὑπίδοι τις ὥσπερ προείρηται. ὁ γενόμενος ὀστρακισμὸς, ἐμφαίνει τὸν Μιλησίου. Θεόπομπος μέντοι ὁ ἱστορικὸς, τὸν Πανταίνου φησὶν ἀντιπολιτεύσασθαι Περικλεῖ. ἀλλ' οὐκ Ἀνδροτίων. ἀλλὰ καὶ αὐτὸς τὸν Μιλησίου.

CHRIST. Θουκυδίδης] Hic Thucydides ma- G gnus aduerſarius Periclis & factionis ſodaliū princeps aduerſus eum, Mileſiæ filius Athenienſis vir bonus & orator optimus fuit, Cimonis affinis, nō tam πολεμικὸς quā πολιτικὸς, primum dux fuit 40. nauium & velut triumuir cum Agnone & Phormione ſuccurrētibus Pericli vt li.1. teſtatur Thucydides hiſtoricus, deinde, vt ait Philochorus, cū in Thracia ſuſpicionē incurriſſet proditionis, neque in ius vocatus pro ſe quidquam dicere potuiſſet, D velútque elinguis obmutuiſſet, indicta cauſa damnatus eſt & oſtraciſmo relegatus eſt. Plutarchus ſcriptor caſtiſſimus ſcripſit voluiſſe eum in idem periculum Periclem conſtituere, ſed victor euaſit felicior Pericles & aduerſarium compulit in pœnam τοῦ ὀστράκου, & ſodalitium illud ſibi aduerſarium ſic diſſoluit. Quum autem exſiliū ſiue φυγὴ diuerſum ſit ab oſtraciſmo, quia exſulum bona proſcribebantur, non autem τῶν ἐξωστρακισθέντων, quibus & locus & tempus præſcripta erant, vt E Hyperbolus primus per ſex annos Sami, vbi tum mortuus eſt. Tamen Idomeneus ſcriptor antiquus (quē Plutarchus non ſatis fidum putat) in li. 2. (Hiſtoriarum putà Samothraciæ) damnatum ait Thucydidem iſtū τῆς ἀειφυγίας, & bona ipſius publicata, & fugiſſe ad Artaxerxem. Cæterū quattuor fuerunt Thucydidæ, Primus iſte Mileſiæ filius ex Alopecide tribu, Secūdus quē Scholiaſtes γήττιον vocat mendosè pro γαργήττιον, Tertius Theſſalus vel (vt ait Hiſtoricus Thucy.) Pharſalius, F Quartus Hiſtoriæ ſcriptor Olori filius, Omnes Athenienſes. Feſtiuiter autem Thucydidem ἀναπολόγητον fingit in lingua habuiſſe ἀποπληξίαν.

Σχόλια. Πάρεχ' ἐκποδών.] λακτίσας τὸν κύνα φησὶν ἀναχώρει, τοὺς λύκους δὲ τοὺς συκοφάντας.

CHRIST. Χαλεπὸν μὲν] Ambitioſum Proœmium & fortaſſis ab aliquo Rhetore illius temporis pronunciatum quod tacitè hic ſubſannat. Puto autem legendum διαβεβλημένου vt ad canem referatur. Per λύκους verò innuit fures & Sycophantas. Vnde iocus apud Ciceronem, Quid latras, Quia furem video.

Σχόλια. Ξυνωμότης] προδότης. ὡς ἐπὶ ἀνθρώπου δὲ εἶπεν. Οἷός τε] δυνατός ἐστι φησὶ προβάτων προΐστασθαι.

Σύγγνωθι· κιθαρίζειν γὰρ οὐκ ἐπίσταται.
Φι. Ἐγὼ δ' ἐβουλόμην ἂν, οὐδὲ γράμματα,
Ἵνα μὴ κακουργῶν ἐνέγραφ' ἡμῖν τὸν λόγον.
Θε. Ἀκούσον ὦ δαιμόνι' ἐμοῦ τῶν μαρτύρων,
Ἀνάβηθι τυρόκνηστι, καὶ λέξον μέγα.
Σὺ γὰρ ταμιεύουσ' ἔτυχες. ἀπόκριναι σαφῶς,
Εἰ μὴ κατίκνησας τοῖς στρατιώταις ἃ ἔλαβες.
Βδ. Φησὶ κατακνῆσαι. Φι. νὴ Δί' ἀλλὰ ψεύδεται.
Βδ. Ὦ δαιμόνι' ἐλέει ταλαιπωρουμένους.
Οὗτος γὰρ ὁ Λάβης, καὶ τραχήλι' ἐσθίει.
Καὶ τὰς ἀκάνθας, κοὐδέποτ' ἐν ταυτῷ μένει.
Ὁ δ' ἕτερος οἷός ἐστιν οἰκουρὸς μόνον.
Αὐτοῦ μένων γὰρ, ἅττ' ἂν εἴσω τις φέρῃ
Τούτων μεταιτεῖ τὸ μέρος. εἰ δὲ μὴ, δάκνει.
Φι. Αἰβοῖ· τί κακόν ποτ' ἔσθ' ὅτῳ μαλάττομαι.
Κακόν τι περιβαίνει με, κἀναπείθομαι.
Βδ. Ἴθ' ἀντιβολῶ σ' οἰκτείρατ' αὐτὸν ὦ πάτερ.
Καὶ μὴ διαφθείρητε. ποῦ τὰ παιδία;
Ἀναβαίνετ' ὦ πονηρὰ, καὶ κνυζούμενα,
Αἰτεῖτε κἀντιβολεῖτε καὶ δακρύετε.
Φι. Κατάβα, κατάβα, κατάβα. Βδ. καταβήσομαι.
Καίτοι τὸ κατάβα τοῦτο πολλοὺς δὴ πάνυ
Ἐξηπάτηκεν. ἀτὰρ ὅμως καταβήσομαι.
Φι. Ἐς κόρακας. ὡς οὐκ ἀγαθόν ἐστί γε τὸ ῥοφεῖν.
Ἐγὼ γὰρ ἀπεδάκρυσα νῦν γνώμην ἐμὴν
Οὐδέποτέ γ' ἀλλ' ἢ τῆς φακῆς πεπλησμένος.
Βδ. Οὔκουν ἀποφεύγει δῆτα. Φι. χαλεπὸν εἰδέναι.

A *Ignoſce quæſo, non enim eſt citharæ ſciens.*
PH. Quàm vellem vt ille neſciſſet litteras,
Iniuria huius ſcripta non eſſet dica.
TH. *At nunc vir audi mirifice, teſtes meos,*
Aſcende tu ſcalpelle, dic quantum potes.
Nam fortè quæſtor tunc eras, Reſponde, age
Ecquid ſcidiſti fruſta militantibus.
B *BD. Scidiſſe dicit. PH. Per Iouem mentitus eſt.*
BD. Miſerare preſſos maxima anxitudine
Spectate index, nam Labes ſpinas edit
Et multa ſæpe vilia, haud vno loco
Solet manere, ille alter eſt caſarius
Nec tecta linquens, Quicquid intrò mittitur,
Partem arrogabit, aut petet mordicibus.
PH. *Ehò quid iſthuc eſt mali quod me obſidet,*
C *Mollemq́, leni mente perſuaſum facit?*
BD. Rogo, ſubleuate miſeritudine ô Pater,
Nec in hunc ſeuerè aduortite, vbi ſunt liberi?
Miſcella pignora, ite vagientia
Aſcendite, obſecrate, fletus fundite.
PH. *Deſcende deſcende iterum & iterum. BD. age fecero.*
D *Quamuisq́, multos ſæpius deſcendere*
Illud feſellit, attamen deſcendero.
PH. *Abi in malam rem, ſorbuiſſe non placet,*
Nam lacrymaui inuitus, haud ſolens quidem
Sed hoc coegit caldæ ſorbillatio.
BD. Euadet igitur ille. PH. certum non ſcio.

Σχόλια. Κιθαρίζειν γὰρ οὐκ ἐπίσταται.] ὡσεὶ εἶπεν. οὐδὲν ἄλλο ἐπίσταται πλὴν τὸ κλέπτειν, παρὰ τὴν παροιμίαν παίζει. βαδίζω· νεῖν γὰρ οὐκ ἐπίσταμαι, οὐδὲν πρὸς ἔπος. δέον γὰρ εἰπεῖν, ὑπὸ πείνης τοῦτο ποιεῖ. ὁ δὲ, παρ' ὑπόνοιαν ἐπήγαγεν.

CHR. Κιθαρίζειν γὰρ οὐκ ἐπίσταται.] Hæc nihil ad excuſationem criminis. debuerat enim potius paupertatem aut inopiam aut famem prætexere, ſed riſum populi captare voluit, & adludere ad Prouerbium Senario hoc contentum:

Πεζῇ βαδίζω, νεῖν γὰρ οὐκ ἐπίσταμαι.
id eſt,
Pedes badiſſo, qui natare neſciam.

Sic ait canem citharæ eſſe imperitum, vnum hoc ſcire, furari & vorare. Ἐγὼ δ' ἐβουλόμην ἂν] Longè alia ratione dixerat Nero ad Burrum præfectum: Vtinam neſcirem litteras, vt refert Seneca initio ſecundi De clementia. Sed hoc loco vulgarium dictum reſpexit, μήτε νεῖν, μήτε γράμματα. Malè verò puto hic appoſitam eſſe Philocleonis perſonam. nam Bdelycleonem credibile eſt ſic potius loqui quàm patrem φιλόδικον. Et ſanè in exemplari Veneto hæc loquitur Bdelycleon. Sed ſecundus verſus vbi habes ἐνέγραφ' ἡμῖν τὸν λόγον, nõ videtur mihi mendo vacare.

Σχόλια. Τῶν μαρτύρων.] ἀπολογουμένων δηλονότι. Τυρόκνηστι.] ὡς πρὸς τὸν Χάρητα πάλιν. καὶ τοῦτο ὡς ἐν κωμῳδίᾳ. Ταμιεύουσα.] ἐν τῷ ταμείῳ οὖσα. ἐν τούτῳ E δὲ τῷ προσώπῳ τῆς δίκης ἐχαρακτήρισε τὰς ἐν ταῖς εὐθύναις τῶν ἀρχόντων ἀπολογίας.

CHRIST. Ταμιεύουσ' ἔτυχες.] Eras enim in cella promptuaria & quaſi quæſturam exercebas, ſecans & diſtribuens militibus acceptos caſeos. Iocosè imitatur Apologias Prætorum & ἀρχόντων qui rationes referunt.

Σχόλια. Κατέκνησας.] ἀντὶ τοῦ ἔτεμες. διεῖλες τοῖς στρατιώταις ἃ ἔλαβες τυρία. ὡς ἐπὶ δημοσίου δὲ πράF γματος, ἀξιοπιστίαν περιποιεῖται τῇ μαρτυρίᾳ, διὰ τὸ στρατιώταις εἰπεῖν περιτετμηκέναι. Καὶ τραχήλι' ἐσθίει] τὰ ἄκρα καὶ τὰ εὐτελῆ κρέα. ἐν τοῖς ὑπομνήμασι δὲ γέγραπται περὶ τῶν τραχηλίων, οὕτω. τὰ ἀποβαλλόμενα τῶν ὄψων ὡς μικρὰ κλέπτοντος αὐτοῦ. πεπλάνηται δέ. ἔστι δὲ τραχήλιόν τι βραχὺ τελείως, παραπλήσιον τοῖς κυρηβίοις, τουτέστι πιτύροις, τοῖς ἀπὸ τῶν κριθῶν ἀποβρέγμασι, τοῖς ἀχύροις. λέγονται καὶ ἀρσενικῶς οἱ τράχηλοι. ἔστι δὲ εὐτελὲς προσόψημα ἐν λοπαδίοις σκευG αζόμενον. ἄλλως. τὰ κεφάλαια τῶν ἰχθύων ὡς ἀκανθώδη. καὶ Φερεκράτης ἐν ἐπιστολῇ. μόνιός τις παρέθηκε κράνην. χαρακτηρίζει δὲ τοὺς μικροκλέπτας. ἐν τοῖς ἑξῆς τοὺς οἴκοι μένοντας τῶν πολιτῶν καὶ ἁρπάζοντας.

CHR. Τραχήλι' ἐσθίει.] Proſicias & trunculos & ἀκρωτηριάσματα piſcium ſic vocat & capita ſpinoſa. Quin etiam τράχηλοι dicuntur ſpondyli conchyliorum. Scholia Græca malè conſuta &

conſarcinata à variis auctoribus imprimis à Thoma Magiſtro, neſcio quid blatterant de furfuribus quæ hic videntur ἀπροσδιόνυσα, & aliò fortaſſis inculcanda, & nos ea inſuper habemus. Sanè his verbis tangit omnino Lachetem vt μικροκλέπτην, tum Cleonem inſimulat μικροψυχίας & ἀστρατείας quum οἰκουρὸν canem accuſatorem eſſe ait, neque ad bellum vt alter Laches exeuntem. Verum eſt autem Lachetem à Cleone in ius vocatum, cui Æſchyleum illud (quod Oreſtes matri dicebat) bellè congruat, μὴ ἔλεγχε τὸν πονοῦντ' ἔσω καθημένη. id eſt, Laborioſis parce ſedentaria. Graphicè deſcribit mores illius Cleonis, cùm ait mordere ipſum niſi omnium quæ in vrbem feruntur particeps fiat, & ciues ipſos defrudet.

Σχόλια. Καὶ τὰς ἀκάνθας.] ἅμα μὲν ἐπὶ τοῦ κυνὸς εὐτελέσι χρωμένου καὶ πανταχῆ φοιτῶντος. ἅμα δὲ καὶ ὡς ἐπὶ προσιόντος. Λάχης γὰρ εἷς τῶν ἐξιόντων στρατηγῶν ἐγένετο ἐν ταῖς ἐξόδοις. Ὁ δ' ἕτερος οἷός ἐστιν.] ὁ κατήγορος, εἴη δ' ἂν ὁ Κλέων. ὅν φησιν ἐνδομυχοῦντα τὰ τῆς πόλεως κατεσθίειν. τοὺς οἴκοι οὖν μένοντας τῶν πολιτῶν καὶ ἁρπάζοντας χαρακτηρίζει. Λίθοι.] ὡς μαλαχθεὶς ὁ γέρων, δυσχερὲς ἔσται κακόν τι νομίζων αὐτὸ εἶναι, διὰ τὸ ἀήθες εἶναι αὐτῷ. Καὶ μὴ διαφθείρατε.] ὡς πρὸς τὸ δικαστήριον ὁ λόγος καὶ τὸν γέροντα. Ποῦ τὰ παιδία.] ὅτι τὰ παιδία κλαίει ἐν τοῖς δικαστηρίοις τῶν κατηγορουμένων. καὶ ἀνωτέρω δὲ εἴπεν. Κνυζούμενα.] προσκλαίοντα. ὡς ἐπὶ κυνῶν δὲ εἶπε. κνυζηθμὸς γὰρ λέγεται ποιά τις ἐπὶ κυνῶν φωνή. Κατάβα κατάβα.] εἰώθασι γὰρ λέγειν οἱ δικασταί, ὅταν ἀπολύωσι καὶ πείθωσι τοῖς λόγοις, μηκέτι λέγειν. πολλάκις γὰρ εἰπόντες τὸ κατάβα ἐξηπάτησαν. Ἐγὼ γὰρ ἀπεδάκρυσα] κοινόν τι παθὼν ὁ πρεσβύτης καὶ ἐπιδακρύσας τῷ τῶν παίδων ὀδυρμῷ, αἰτιᾶται ὡς ἐκ τῆς φακῆς τοῦτο πεπονθὼς, καὶ οὐκ ἐξ ἰδίας προαιρέσεως. ὅτι τὸ ῥοφεῖν κακοῦ μοι ἐγένετο αἴτιον. ἠμβλύνθη γὰρ τῆς ὁρμῆς. οὐδέποτε γὰρ τὴν γνώμην μου οὐδενὶ εἶπον, εἰ μὴ νῦν ὅτε ἐρρόφησα τὴν φακῆν. ἅμα δὲ, καὶ ὅτι οἱ ἐσθίοντες τὴν φακῆν ἀβουλήτως κλαίουσι καὶ θερμῆς οὔσης αὐτῆς. Ἀπεδάκρυσα.] ὅτι παρὰ τὸ ἔθος ἐποίησα. ἢ ὑπεχάλασα τῆς ὀργῆς καὶ γνώμην ἐμὴν εἶπον. Χαλεπὸν A εἰδέναι] οὐκ οἶδα ἀκριβῶς.

CHRIST. Καὶ κνυζούμενα.] Vox canum propria ſed & ad puerulorum vagitum & ploratum tranſit τὸ κνυζᾶσθαι. Solebant autem reorum infantes & liberi iudicum aſcendere ſubſellia & quiritare vt miſeritudinem elicerent, vt dictum alibi. Κατάβα.] Adde iterum κατάβα vt quater pronuntietur, ſi vis metrum Iambicum habere integrum, Dictum autem barbarè pro κατάβηθι, fortaſſis ſic ſolebat loqui Cleon, Paphlago ab hoc Comico B dictus quia ἐπάφλαζε τῇ φωνῇ. Itaque in Ranis vbi ait Dionyſus κατάβα πονηρὲ, Scholiaſtes nota decuſſata (quæ eſt χ) verbum hoc culpauit. Sed in Equitibus docent nos Scholia τὸ ἀναβαίνειν eſſe εἰσιέναι εἰς τὸ λόγιον (qua voce non ſolùm Pulpitum pars Orcheſtræ, ſed etiam δικαστήριον intelligitur) & καταβαίνειν ex antiquo more eſſe ἀπαλλάττεσθαι vel ἀπιέναι. Quum verò ait illud κατάβα multos decepiſſe exiſtimo eſſe quia rei ſic abire iuſſi ſperabant ſe abſolutum iri, quod ſecus tamen ſæpè C accidit. Cæterùm ab Imperatiuo illo βᾶ pro βῆθι factum aduerbium βάδην deinde βαδίζω vnde Latinum vado, Et nos Franci lingua qui vtimur Romana, dicimus vt Græci imperantes Va, in plurali tamen Heteroclito vtimur Allon quaſi volemus & alas habeamus, Melius Hiſpani Vamos quod proculdubio Græcum eſt Syracuſanum βᾶμες vt eſt apud Theocritum. Ἡ φακῆς ἐμπλησμένος.] Calidiorem & feruentiorem lentem deglutiuerat, vnde (vt ſæpe fit calida ſorbentibus) lacry- D mari coactus eſt: non enim victum ſe fuiſſe miſeritudine plorantium puerulorum oſtendit, cùm ait, inſolentes ſibi eſſe lacrymas, niſi ἐκ τοῦ ῥοφεῖν τὴν φακῆν, vt cognoſcamus in eo φύσιν ἀτέραμνον, neque ignoſcere ſcientem, Puto autem diſtinguendum poſt τὸ νῦν, & ſubaudiendum κατὰ, ad γνώμην ἐμήν. vt ſit quantum ego memini vel opinor, nunquam id accidit, niſi ex feſtinata lentis ſorbitione & repletione.

Βδ. Ἴθ' ὦ πατρίδιον, ἐπὶ τὰ βελτίω τρέπου.
Τηνδὶ λαβὼν τὴν ψῆφον ἐπὶ τὸν ὕστερον
Μύσας παράξον, κἀπόλυσον ὦ πάτερ.
Φι. Οὐ δῆτα, κιθαρίζειν γὰρ οὐκ ἐπίσταμαι.
Βδ. Φέρε νῦν σε τηνδὶ τὴν ταχίστην περιάγω.
Φι. Ὅδ' ἔσθ' ὁ πρότερος. Βδ. Οὗτος. Φι. αὕτη 'νταυθενί.
Βδ. Ἐξηπάτηται κἀπολέλυκεν οὐχ ἑκών.
Φι. Φέρ' ἐξεράσω. πῶς γὰρ ἠγωνίσμεθα;

E *BD. Euge ô Patrille, leniora concipe,*
Hunc ſume calculum, inq; poſtremum cadum
Mitte, & reum iſtum abſolue conniuens modò.
PH. *Non fiet iſtud, non enim ego cithara ſciens.*
BD. Age nunc te ad iſtam celeriter circumferam.
PH. *Prior hic cadiſcus eſt. BD. At iſte. PH. huc miſero.*
F *BD. Deceptus eſt, abſoluit inuitus reum.*
PH. *Exhauriam, nam quale certamen fuit.*

Σχόλια. Ἐπὶ τὰ βελτίω.] εἰς τὸ ἐλεῆσαι μᾶλλον ἢ καταδικάσαι. Τηνδὶ λαβὼν τὴν ψῆφον.] τὴν τετρυπημένην αὐτῷ δείκνυσι ψῆφον. ἀμφορεῖς ἦσαν, ὧν ὁ μὲν κύριος λεγόμενος, εἰς ὃν τὴν κυρίαν ψῆφον καθίεσαν οἱ δικασταί, ἢ καταδικάζοντες, ἢ ἀπολύοντες. ὁ δὲ ἕτερος ξύλινος εἰς ὃν τὰς ἀκύρους καθίεσαν. ὁπότε δὲ πάντες διεψηφίσαντο, εἰς χαλκοῦν κάδον διηριθμοῦντο αἱ ψῆφοι. κατεδίκαζον μὲν αἱ τετρυπημέναι. ἀπέλυον δὲ αἱ πλήρεις. δεῖται οὖν αὐτοῦ, ἵνα τὴν τετρυπημένην εἰς τὸν ὕστερον τὸν ἄκυρον καταθῇ καὶ ἀπολύσῃ τὸν ἀπολογούμενον. φαίνονται δὲ συνήθως καλοῦντες τὸν μὲν κύριον ἀμφορέα πρότερον. τὸν δὲ ἄκυρον ὕστερον. εἰς τὸν ὕστερον δὲ καδίσκον τὴν ἀποδοκιμάζουσαν ἐνέβαλον ψῆφον.

CHR. Τηνδὶ λαβών.] Perforatam calcem & condemnatoriam illi oſtendit. Sciendum autem G duas fuiſſe in iudiciis amphoras vel hydrias, vel etiam cados. Prior dicebatur πρότερος vel κύριος in quem calces vel ψήφους κυρίας demittebant iudices abſoluentes reum. Alter dicebatur ὕστερος vel ἄκυρος, eratque ξύλινος in quem calculi ἄκυροι mittebantur. Poſtquam calculi ab omnibus iniecti erant, tum recenſebantur & numerabantur in æ-

reum

A reum cadum, & pleni integrique calculi absoluebant, perforati autem & vacui damnabant & dicebantur ἀποδοκιμάζουσαι ψῆφοι. Rogat ergo Bdelycleon patrem vt calcem ἄκυρον mittat in amphoram posteriorem, & sic reum absoluat. Quod studium absoluendi quia insolens & iniucundum erat Philocleoni, ait, μύσας παραίξον, iniice, inquit, conniuens & videre dissimulans.

Σχόλια. Μύσας παραίξον.] ἀντὶ τοῦ παρὰ τὴν προαίρεσιν αὐτοῦ ἀναπεισθεὶς ῥίψαι ψῆφον εἰς τὸν ἄκυρον καδίσκον B φησὶν αὐτῷ, μύσας τὸ ποιῆσαι. ὡς ἀτόπου αὐτῷ τούτου φαινομένου. Οὗτος ἔσθ' ὁ πρότερος.] ὁ καδίσκος ὅπου αἱ τῶν καταδικαζομένων ψῆφοι ἐβάλλοντο. ἐναλλάσσει δὲ τὰς χεῖρας περιφέρων τὰς ὑδρίας, ἵνα ἀγνοήσας ἀποδοκιμάσῃ εἰς τὸν ὕστερον καδίσκον τὴν ἀποδοκιμάζουσαν ἐμβαλὼν ψῆφον. μιμεῖται δὲ τοὺς ἐν τῷ δικαστηρίῳ πολλάκις ἀπατῶντας. ἑστῶτος γὰρ τοῦ τε κατηγοροῦντος, καὶ τοῦ ἀπολογουμένου, ῥάβδον κατέχει παρεστὼς ὁ κῆρυξ ἢ θεσμοθέτης, καὶ τούτῳ ἐπιτίθησι τοὺς καταψηφισθέντας, ἵνα μὴ ἕτερος ἀνθ' ἑτέρου ἀπαχθῇ. ἄλλως. C βάλλων ὁ Φιλοκλέων τὴν ψῆφόν φησι. καθῆκα δὲ εἰς τὸν πρότερον. Αὕτη 'στιν οὑτοσί.] δύο καδίσκοι ἦσαν τῶν ψήφων· εἷς μὲν ὁ ἐλέου ὁ ὀπίσω. ἕτερος δὲ ὁ ἔμπροσθεν θανάτου· παρασκευάζεται οὖν εἰς τὸν τοῦ ἐλέου ἐμβαλεῖν τὴν ψῆφον. ἀλλάσσει γὰρ τοὺς τόπους αὐτῶν ὁ Βδελυκλέων, ἵνα ἀπατηθεὶς ὁ πατὴρ, βάλῃ εἰς τὸν τοῦ ἐλέου. Φέρ' ἐξεράσω.] ἀντὶ τοῦ εἰς τὴν γῆν μεταβαλῶ τὰς ψήφους. ἔρα γὰρ ἡ γῆ. βούλεται δὲ ἀριθμῆσαι τὰς ψήφους.

CHRIST. Οὗτος ἔσθ' ὁ πρότερος.] Prior cadiscus & absolutorius, & κύριος in quem plenæ mittebantur calces, B Bdelycleon autem manibus hydrias vel cados circumferens, sedes mutauerat. Hæc autem cùm ait, notat eos qui in calculis ferendis scientes fallebant. Itaque stantibus illic accusatore & reo, Præco vel Thesmotheta adstans cum virga vel commotaculo, operam dabat ne quid ibi fraudis fieret, & mutaretur iactus in misericordiam pro eo qui in mortem. Πῶς γὰρ ἠγωνίσμεθα;] Videtur translatum à certaminibus luctæ in qua qui aduersarium deiecerat, ἐξεράσαι dicebatur, C à terra quę ἔρα vocatur. In Acharnensibus dixit ἐξεράσαι λίθους pro abiicere.

Βδ. Δείξειν ἔοικεν ἐκπέφευγας ὦ Λάβης.
Πάτερ πάτερ τί πέπονθας; Φι. οἴμοι ποῦ 'σθ' ὕ-
δωρ;
Βδ. Ἔπαιρ' ἔπαιρε σαυτόν. Φι. εἰπέ νυν ἐκεῖνό
μοι
Ὄντως ἀπέφυγε; Βδ. νὴ Δί'. Φι. οὐδέν εἰμ' ἄ-
ρα. D
Βδ. Μὴ φροντίσῃς ὦ δαιμόνι'. ἀλλ' ἀνίστασο.
Φι. Πῶς οὖν ἐμαυτῷ τοῦτ' ἐγὼ ξυνείσομαι.
Φεύγοντ' ἀπολύσας ἄνδρα. τί ποτε πείσομαι.
Ἀλλ' ὦ πολυτίμητοι θεοί. ξύγγνωτέ μοι.
Ἄκων γὰρ αὔτ' ἔδρασα, κοὐ τοῦ 'μοῦ τρόπου.
Βδ. Καὶ μηδὲν ἀγανάκτει γ', ἐγὼ γάρ σ' ὦ πά-
τερ
Θρέψω καλῶς. ἄγων μετ' ἐμαυτοῦ πανταχοῦ.
Ἐπὶ δεῖπνον. εἰς ξυμπόσιον. ἐπὶ θεωρίαν.
Ὥσθ' ἡδέως διάγειν σε τὸν λοιπὸν χρόνον.
Κοὐκ ἐγχανεῖταί σ' ἐξαπατῶν Ὑπέρβολος.
Ἀλλ' εἰσίωμεν. Φι. ταῦτα νῦν γ' εἴπερ δοκεῖ.

BD. Calces recenset, ac, puto, effugit Labes.
Hem quod malum angit te pater? PH. da frigi-
dam.
BD. Attolle te ipsum. PH. dic mihi, an verè ca-
nis
Euasit ille? BD. factum. PH. *At at prorsum oc-*
cidi.
BD. Ne maceres te, surge vir spectabilis.
PH. At vix mihi ipse credo, quum considero
Reum absolutum à me, quid accidit mihi?
Ast ò colendi cœlites ignoscite
Mihi, nec volenti nec solenti id excidit.
BD. Auffer molestè id ferre, ne succenseas.
E *Prolixè alam te, vbique te ducam pater,*
Ad prandia ad conuiuia ad spectacula,
Omnesq́; porrò suauiter deges dies.
Hyperbolusq́; impostor haud illuserit.
Sed eamus intrò. PH. *si videbitur, volo.*

CHR. Δείξειν ἔοικε.] Id est, φανερώσει, δηλώσει, palàm faciet & inspectos calculos ostendet. Itaque euasisti ὦ Labes, Rectè ἐκπέφευγας dixit de reo qui propriè φεύγων. Nam τὸ ἐκ absolutionem notat, vt ἀπό, Postea enim dicit ὄντως ἀπέφυγε, Miserum & crudelem iudicem qui mortem quærit peccantium, in quem rectè illud ex carmine Bucolico competat,

Et si non aliquà nocuisses, mortuus esses:

Certè illi miserorum παθήματα non sunt μαθήματα, sed πράγματα: sed hic non tam Philocleonis quàm ipsius Cleonis ingenium spectatur, cuius etiam eò progreditur impietas vt à Diis veniam petat elapsę sibi clementiæ, quasi ipsi sint (vt de tyranno legitur apud Val. Maximum) noui punitores misericordiæ.

Σχόλια. Ἐκπέφευγας ὦ Λάβης.] ὡς ἀριθμηθεισῶν τῶν ψήφων, καὶ τῶν ἀπολυουσῶν πλειόνων οὐσῶν. Ποῦ 'σθ' ὕδωρ.] ὡς παρειμένου αὐτοῦ, ψυχρὸν ὕδωρ αἰτεῖ. ἀκούσας γὰρ ὅτι ἐκπέφευγεν ὁ Φιλοκλέων, ἐλειποψύχησεν. ὅσον γὰρ ἐπ' αὐτῷ ἦν καταδικασθείς. Ὄντως ἀπέφυγεν.] ὑπεξελήλυθε. γενόμενος ἐκτὸς τιμωρίας τοῦ φεύγοντος. Ξύγγνωτέ μοι.] ὡς μέγα τι ἀτόπημα πρά- F ξας ἀπολογεῖται τοῖς θεοῖς. Ἐπὶ δεῖπνον εἰς ξυμπόσιον.] ἐν ἴσῳ ἐπὶ δεῖπνον εἰς συμπόσιον. οὕτω γὰρ ἐκάλουν. ὥστε μόνον εἶναι τὸν οἶνον κοινόν. τὰ δὲ λοιπὰ ἑαυτοῦ κομίζειν οὕτω κληθέντα. πανθοινίαν δὲ ἔλεγον, ὥς φησιν Εὐφρόνιος, ὁπότε εἰς κοινὸν καταθέντες τὰ κομισθέντα δεῖπνα, πάντες ἀπήλαυον.

CHR. Ἐπὶ δεῖπνον, εἰς ξυμπόσιον.) Idem facit Scholiastes δεῖπνον & συμπόσιον, & illic vinum solum commune fuisse dicit, At πανθοινίαν esse (alij πανθοίνην & πανδαισίαν) quum quisque δεῖπνον fe- G rens, in commune deponebat omnibus pariter fruentibus. Apud Athenęum multas habes species, nempe ἐπιδόσιμον, σύνδειπνον, ἀπὸ σπυρίδος δεῖπνον, συναγώγιμον & συμβολὴν, vbi notandum συνάγειν esse compotare, & collatiuam pecuniam Symbolam ab Argiuis dici, vt portionem vel μερίδα, αἶσαν.

Σχόλια. Κοὐκ ἐγχανεῖται.] οὐκ ἐγγελάσει σοι φησὶν ὁ Ὑπέρβολος, ὁρῶν σε ταπεινόν τε καὶ οἰκτρὸν ἐκ τοῦ δικάζειν. καὶ τρεῖς ὀβολοὺς λαμβάνειν ἀεὶ εἴωθεν. ὑπὲρ τῆς πονηρίας δὲ Ὑπερβόλου εἴρηται. καὶ νῦν δὲ ὀλίγα παραγράψομεν. Ἀνδοκίδης φησὶ περὶ Ὑπερβόλου λέγειν αἰσχύνομαι. οὗ ὁ μὲν πατὴρ ἐστιγμένος ἔτι καὶ νῦν ἐν τῷ ἀργυροκοπείῳ, δουλεύει τῷ δημοσίῳ. ὡς δὲ ξένος ὢν καὶ βάρβαρος, λυχνοποιεῖ. Θεόπομπος δέ φησι καὶ τὸν νεκρὸν αὐτοῦ καταποντωθῆναι χαίρων ὅτι ἐξωστράκισαν τὸν Ὑπέρβολον ἓξ ἔτη. ὁ δὲ καταπλεύσας εἰς Σάμον, καὶ τὴν οἴκησιν αὐτοῦ ποιησάμενος, ἀπέθανε, τούτου τὸν νεκρὸν εἰς ἀσκὸν ἀγαγόντες, εἰς τὸ πέλαγος κατεπόντισαν.

CHR. Κοὐκ ἐγχανεῖται.] De Hyperbolo ſatis multa congeſſimus in Commentariis ad Irenam, quæ hic non recoquo. Dicam tantùm hac eadem voce τοῦ ἐγχανεῖσθαι vſum Ariſtophanem in Equitibus & de eodem Hyperbolo οὐ γὰρ ἡμῶν γε στρατηγῶν ἐγχανεῖται τῇ πόλει, id eſt, καταπτύσει, καταγελάσει, ἐνυβρίσει. vt etiam in Ranis vſurpat. Heſychius putat vocem eſſe Laconicam pro ἐγχασμᾶσθαι, id eſt, patulo ore ridere & cachinnum tollere vt ſolebat Abderita philoſophus: ſed emendandus ille Grammaticus, vbi legitur ἐγχαλᾶν pro ἐγχανεῖν.

ΚΟΜΜΑΤΙΟΝ κώλων ζ'.

Χο. Ἀλλ' ἴτε χαίροντες ὅποι βούλεσθ'. ὑ-
Μεῖς δέ γε ταχέως, ὦ μυρι-
Ἄδες ἀναρίθμητοι. νῦν
Μὲν τὰ μέλλοντ' εὖ λέγεσθαι,
Μὴ πέσῃ φαύλως χαμᾶζ' εὐλαβεῖσθε.
Τοῦτο γὰρ σκαιοῖν θεατῶν
Ἐστι πάσχειν κοὐ πρὸς ὑμῶν.

COMMATION Col. vij.

CH. Quò lubet ergo ite agedum læti, ſed
Deſubitò etiam vos myri-
ades agite o plebeia.
Nunc quidem dicenda rectè, vt
Ne cadant accepta prauè, cauete:
Haud quidem tales putem vos
Stultus at ſpectator auſit.

Σχόλια. Ἀλλ' ἴτε χαίροντες.] τοῦτο κομμάτιον καλεῖται, ὅπερ ἐστὶ προκήρυγμα τῆς παραβάσεως. ἔστι δὲ κώλων χοριαμβικῶν ἐπιμεμιγμένων ἐπιτρίτοις καὶ βακχείοις καὶ παλιμβακχείοις. ὧν τὸ πρῶτον τρίμετρον καταληκτικόν. τὸ δεύτερον δίμετρον ἀκατάληκτον τὸν πρῶτον ἔχον πόδα πεντασύλλαβον. τὸ τέταρτον δίμετρον ἀκατάληκτον ὅμοιον τῷ δευτέρῳ. τὸ πέμπτον ὅμοιον τῷ πρώτῳ. τὰ λοιπὰ ὡς τὸ δεύτερον. ἐπὶ τῷ τέλει παράγραφος. Μὴ πέσῃ φαύλως.] φυλάττεσθέ φησι, μὴ ἐκφαυλισθῆναι τὴν διδασκαλίαν τοῦ δράματος τούτου. καὶ πρὸ ἑνὸς γὰρ ἐνιαυτοῦ, τὰς πρώτας Νεφέλας διδάξας ἀπερρίφθη.

CHR. Ἀλλ' ἴτε χαίροντες.] Hęc Periodus chorica vocatur Commation, & eſt velut Præclamatio ad Parabaſin vel excurſionem ſequentem, Conſtat autem ſeptem Colis aut verſibus Choriambicis, mixtis Epitritis, Bacchiis & Palimbacchiis, Quorum prior verſus Trimeter eſt Catalecticus, Secundus Dimeter Acatalect. primum habens pedem quinque ſyllabarum, Quartus Dimeter etiam Acatalect. ſimilis ſecundo. Quintus ſimilis primo, Cęteri vt ſecundus. Μὴ πέσῃ φαύλως.] Videte, inquit, ne improbetur hęc fabula, & ſic euaneſcant quę vos doceo & moneo. Hoc verò ait, quia anno prius non ſpectata ſed exacta fuerat fabula priorum Nebularum quas docuerat hic Comicus ἐν ἄστει, Quo tempore Cratinus vicit πυτίνῃ, Amipſias autem κόννῳ. Fuit enim illa fabula præter modum & rationem exploſa, vt coactus fuerit Ariſtophanes ſecundas Nebulas docere & conqueri de illa iniuria, quod & hic facit.

ΠΑΡΑΒΑΣΙΣ στίχων λϛ'. καὶ κώλων θ'.

Νῦν αὖτε λεὼ, προσέχετε τὸν νοῦν, εἴπερ καθαρόν τι φιλεῖτε.
Μέμψασθαι γὰρ τοῖσι θεαταῖς ὁ ποιητὴς νῦν ἐπιθυμεῖ.
Ἀδικεῖσθαι γάρ φησι, πρότερος πόλλ' αὐτοὺς εὖ πεποιηκώς.
Τὰ μὲν οὐ φανερῶς, ἀλλ' ἐπικουρῶν κρύβδην ἑτέροισι ποιηταῖς,
Μιμησάμενος τὴν Εὐρυκλέους μαντείαν, καὶ διάνοιαν,

PARABASIS ſiue Excurſio Col. & verſ. xxxvi.

Animum rurſus populi aduertite ſi vos amor vrit honeſti
Nam conqueri apud Spectatores noſter volt iſte poeta.
Iniuriam ait ſibi factam quamuis prior affecerit ipſos
Meritis, non vſque palàm, ſed clàm alios adiutare poetas
Solitus, tum fatidici morem Euryclei mentemq́ imitatus

Σχόλια. Εἴπερ καθαρόν.] παῤῥησιαστικόν. εἰλικρινές. γνήσιον. Πολλ' αὐτοὺς εὖ πεποιηκώς.] διὰ τὸ ἐν τοῖς δράμασιν αὐτοῦ ἐλέγχειν τὰς κλοπὰς ἑκάστου. Τὰ μὲν οὐ φανερῶς.] οὐκ ἐκ τοῦ φανεροῦ φησιν ἐπικουρεῖ ὁ ποιητὴς τοῖς θεαταῖς ὑμῖν, ἀλλὰ δι' ἑτέρων ποιητῶν λάθρα. ἐπεὶ διὰ Φιλωνίδου καὶ Καλλιστράτου καθίει τινὰ τῶν δραμάτων. πρῶτον γὰρ δρᾶμα καθῆκε δι' ἑαυτοῦ τοὺς Ἱππέας. Τὴν Εὐρυκλέους μαντείαν.] οὗτος ὡς ἐγγαστρίμυθος λέγεται Ἀθήνησι τἀληθῆ μαντευόμενος διὰ τοῦ ἐνυπάρχοντος αὐτῷ δαίμονος. τοιοῦτόν φησι καὶ ὁ ποιητὴς τρόπον ἐποίησεν εἰς τὰ δράματα, ἑτέροις διακόνοις χρώμενος. ἐγγαστρῖται δὲ, καὶ εὐρυκλεῖται ἐκαλοῦντο ἐντεῦθεν, πάντες οἱ μαντευόμενοι, ἀπὸ Εὐρυκλέους πρῶτον τοῦτο ποιήσαντες. τὸ δὲ εἰς ἀλλοτρίας γαστέρας ἐνδὺς ἀντὶ τοῦ εἰπεῖν ὅτι πρότερον ἄλλοις ἐδίδου τὰς κωμῳδίας.

CHR. Πολλ' αὐτοὺς εὐπεποιηκώς.] Quia in fabulis ſuis fures publicos oſtenderat, & carmine velut latratu exagitauerat, neque ipſi Cleoni magno δημαγωγῷ pepercerat. Τὰ μὲν οὐ φανερῶς.] A Fabulas ſuas aliquando ediderat ſub nomine aliorum poetarum vt Philonidæ & Calliſtrati. Nam prima quam ſub ſuo nomine apparere voluit, eſt Equitum, & tota in Cleonem & eius fautores. Τὴν Εὐρυκλέους μαντείαν.] Eurycles vates fuit Athenis vaticinans, & qui dæmonium in ventre habere credebatur, propterea dictus ἐγγαστρίμυθος. Ab eo omnes diuini & arioli dicti Εὐρυκλεῖς vel εὐρυκλεῖται, & ἐγγαστρῖται. Itaque Comœdias ſuas ait fuiſſe poetis aliis vicem dæmonij cuB ius virtute ipſi loquebantur quæ vtilia erant ſpectatoribus.

Εἰς ἀλλοτρίας γαστέρας ἐνδὺς, κωμῳδικὰ πολλὰ χέασθαι.
Μετὰ τοῦτο δὲ καὶ φανερῶς ἤδη κινδυνεύων καθ' ἑαυτόν.
Οὐκ ἀλλοτρίων ἀλλ' οἰκείων Μουσῶν στόμαθ' ἡνιοχήσας.
Ἀρθεὶς δὲ μέγας, καὶ τιμηθεὶς ὡς οὐδεὶς πώποτ' ἐν ὑμῖν,
Οὐκ ἐκτελέσαι φησὶν ἐπαρθεὶς, οὐδ' ὀγκῶσαι τὸ φρόνημα.
Οὐδὲ παλαίστρας περικωμάζειν πειρῶν. οὐδ' εἴ τις ἐραστὴς
Κωμῳδεῖσθαι παιδίχ' ἑαυτοῦ μισῶν, ἔσπευδε πρὸς αὐτὸν,
Οὐδενὶ πώποτέ φησιν πείθεσθαι γνώμην τιν' ἔχων ἐπιεικῆ.
Ἵνα τὰς Μούσας αἷσι χρῆται μὴ προαγωγοὺς ἀποφήνῃ.
Οὐδ' ὅτε πρῶτον ἦρξε διδάσκειν, ἀνθρώποις φήσ' ἐπιθέσθαι.
Ἀλλ' Ἡρακλέους ὀργήν τιν' ἔχων, τοῖσι μεγίστοις ἐπιχειρεῖν.
Θρασέως ξυστὰς εὐθὺς ἀπ' ἀρχῆς αὐτῷ τῷ καρχαρόδοντι.
Οὗ δεινόταται μὲν ἀπ' ὀφθαλμῶν Κυνὸς ἀκτῖνες ἔλαμπον,
Ἑκατὸν δὲ κύκλῳ κεφαλαὶ κολάκων οἰμωξομένων ἐλιχμῶντο
Περὶ τὴν κεφαλήν. φωνὴν δ' εἶχε χαράδρας ὄλεθρον τετοκυίας.

Aliena in pectora ſe inſinuans diffudit Comica multa
Sale reſpergens, dein manifeſtans ſe magna pericula obiuit
Quum non aliena ſed propria Muſa flectebat C *habenas.*
At mactus honore & in altum euectus quantum vix fuit alter
Summum tetigiſſe decus non ſperauit, timuitq́ tumere.
Neque laſciuè circare palaſtras curauit, neque ſi quis
Nolebat amores fortè ſuos perſtringi Comico a- D *ceto,*
Properauit eò nulli obnoxius, imò mentis moderata
Ne fors vti credatur Muſa inlice prauaq́ magiſtra.
Quin ſeſe homines negat aggreſſum cùm primitùs ipſe doceret
Sed generoſa Herculis ira graſſatum ad grandiſsima quæq́.
E *Mox ab initio oppoſuit ſe audenter contra ipſum Aſperidentem*
Cuius terribiles oculi fulgebant in fronte canina
Et centum flentium adulatorum capita huius caput altè
Lambebant: hic vocem torrentis habebat dira minantis,

F

Σχόλια. Κινδυνεύων κατ' ἑαυτόν.] διὰ γὰρ τὸ κίνδυνον, οὐδεὶς ὑπεκρίθη τοὺς Ἱππέας.

CHRIST. Καὶ φανερῶς κινδυνεύων.] Puta cùm Equitum fabulam exhibuit, in qua nullum ὑποκριτὴν reperire potuit, adeò omnes metuebant Cleonem ſibi iratum facere. Dicitur autem ipſe Ariſtophanes ipſe ſibi προσωπεῖον finxiſſe, & partes Cleonis egiſſe. Ἀλλ' οἰκείων μουσῶν.] Muſas pro fabulis Comœdiarum dixit, vt etiam paulò poſt infrà, ἵνα τὰς μούσας, &c. Eleganter autem dictum ἡνιοχεύειν στόματα μουσῶν οἰκείων. Quod vice debet eſſe Prouerbij, vt illud non abſimile Anapeſticum Σπάρταν ἔλαχες, ταύταν κόσμει, Quo monemur Noſtra (vt ait Horat.) vineta cędere vel colere. Nam ſuum vnicuique pulcrum videri debet, & res noſtras potiùs quàm alienas ſatagere debemus.

Σχόλια. Οὐκ ἐκτελέσαι φησίν.] ἀντὶ τοῦ, οὐ τέλεον ἐπαρθῆναί φησιν ἠθέλησεν. ἐπὶ τέλος ἔδοξεν αὐτῷ ἐλθεῖν οὔτε τῆς ποιήσεως, οὔτε τῶν ἐπαίνων. Οὐδὲ παλαίστρας.] οὐδὲ εἰ προσῆλθεν αὐτῷ τις ἐξώλης ἀναστραφεὶς καὶ δεόμενος μὴ κωμῳδεῖσθαι, ἐμαλάττετο οὐδὲ ἐπείθετο. ἄλλως. δι' Εὔπολιν. ἐν Αὐτολύκῳ δὲ τοιαῦτά φησι. τοῦτο δὲ καὶ G ἐν Εἰρήνῃ οὕτω. περιήει τὰς παλαίστρας σεμνυνόμενος, καὶ τοῖς παισὶν ἑαυτὸν δῆλον ποιῶν τῆς νίκης ἕνεκα:

Σχόλια. Οὐδ' ἐκτελέσαι.] Neque propterea altum ſapere viſus eſt (inquit) aut magnum opus perfeciſſe, aut ſummam ſibi in poetica laudem adrogaſſe, Ea enim hoc loco vis eſt verbi ἐκτελέσαι, & notanda Attica, pro οὐ φησὶν ἐπαρθῆναι τελέως, Negat ſe nimis elatum fuiſſe.

Σχόλια. Παιδικά.] ἐπὶ θηλειῶν καὶ ἀρρένων ἐρωμένων τίθεται ἡ λέξις. παράδειγμα τοῦ ἐπὶ τῶν μὲν ἀρρένων τίθεσθαι ἄλλα τε οὐκ ὀλίγα καὶ τὸ ἐν τοῖς Ἀχιλλέως δὲ ἐρασταῖς δῆλον ὡς οὕτως ἐξείληπται. ἐπιδόντων γάρ τοι τῶν Σατύρων εἰς τὴν γυναικείαν ἐπιθυμίαν, φησὶν ὁ Φοῖνιξ, παπαὶ τὰ παιδικὰ ὡς ὁρᾷς ἀπώλεσας. καὶ Κρατῖνος Πανόπταις, μισεῖς γὰρ τὰς γυναῖκας, πρὸς παιδικὰ δὲ τρέπεις νῦν. ὅτι δὲ ἐκάλουν οὕτω καὶ τὰ πρὸς τὰς γυναῖκας Εὔπολις. φησὶ γὰρ ὡς πρὸς αὐλητρίδα τίς. ἐγὼ δὲ χαίρω πρὸς τοῖς ἐμοῖσι παιδικοῖς. καὶ Κρατῖνος δὲ, ὁρᾷς τῆς παλλακῆς ἀποδημοῦντος τοῦ Διονύσου ἐρώσης, φησὶν ἐπ' αὐτῷ μακάριος τῶν παιδικῶν. οὐχὶ δὲ μόνον οἱ ἐρώμενοι καλοῦνται διὰ τούτων τῶν ὀνομάτων, ἀλλὰ καὶ πάντες οἱ σπουδαζόμενοι πάνυ κατὰ μεταφορὰν τὴν ἀπ' ἐκείνων. Πλάτων Φαίδρῳ. ἐσπουδακὼς ὦ Φαῖδρε ὅτι σου τῶν παιδικῶν ἐπελαβόμην. ἐρεσχελήσωσι. λέγεται δὲ ὁ παιδικὸς καὶ τὸ παιδαριῶδες ἢ τὸ ἁρμόζον παιδί, ἡ δὲ λέξις ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ ἐπὶ τῶν ἀσελγῶς ἐρωμένων. ἄλλως παιδικὰ ὀξυτόνως. ἔστι δὲ οὐδέτερον πληθυντικόν, ὅπερ δέ τινες ἐπ' ἀγαθοῦ ἔρωτος, ἕτεροι ἐπ' αἰσχροῦ λαμβάνουσι. τὸ δὲ παιδικὰ ἐρώμενον.

CHR. Κωμῳδεῖσθαι παιδίχ' ἑαυτοῦ] Si quis (ait) obſcœnam libidinem ſuam retegi metuens, obſerrabat & blandiens contendebat, ne coram populo perſtringeretur. Poeta tamen rigidus non paſſus eſt ſe perſuaderi, ſed vel primates, magna cum libertate notauit. Hæc autem addidit Ariſtophanes, propter Eupolin παιδεραστὴν qui etiam in Irena eiuſdem criminis inſimulatur, vbi magnam partem habes huius Parabaſeως, ſaltem integros ſex verſus repetitos, ab illo ἀλλ' Ἡρακλέους, vſque ad illum πρωκτὸν δὲ καμήλου. Itaque non morabimur hic in eorum expoſitione quam petet, cui vſus veniet, ex noſtris ad eam fabulam Gloſſematis. Hoc autem loco τὰ παιδικὰ de præpoſtera (vt cenſeo) venere intelliguntur, vt idem Comicus in ἐρασταῖς Ἀχιλλέως dixit, apud quem ſic loquitur Phœnix, παπαὶ τὰ παιδίχ' ὡς ὁρᾷς, ἀπώλεσας, & Cratinus Πανόπταις dixit diſertè, μισεῖς γὰρ τὰς γυναῖκας πρὸς παιδικὰ δὲ τρέπεις νῦν. Sed & de fœminarum amoribus vſurpant Comici: nam & idem Cratinus dixit de Dionyſio quem abſentem pellex formoſa ardebat μακάριος τῶν παιδικῶν. Quin & Eupolis inducit quendam hæc verba ad tibicinam facientem: ἐγὼ δὲ χαίρω πρὸς τοῖς ἐμοῖσι παιδικοῖς vbi legerem πρὸς τὰ, vbi τὰ παιδικὰ ſunt fœmineæ nequitiæ. Quæ vox etiam tranſlata ad omne vehementius ſtudium, vt apud Platonem in Phædro, ἐσπούδακας ὦ Φαῖδρε ὅτι σου τῶν παιδικῶν ἐπελαβόμην. Plerumque tamen de Pæderaſta dicitur.

Σχόλια. Ἵνα τὰς Μούσας.] τουτέστι δράματα. οὐ γὰρ μὴν κατὰ ἄλλους ποιήσουσι τοὺς τοιούτους ἀλλ' ἐπιτρέψουσιν, οἷον ἐὰν μαστρωποὶ τῶν τοιούτων εὑρεθήσονται. Ἀνθρώποις.] ἀλλὰ τέρασι φησὶ καὶ δαίμοσιν. ὀργὴν δὲ γενναῖον φρόνημα. Τοῖς μεγίστοις ἐπιχειρεῖν] δηλοῖ ὅτι αἱ διδασκαλίαι ἴσως φέρουσι τοὺς Ἱππέας πρώτους ὑπ' αὐτοῦ καθιεμένους. περὶ Κλέωνος γὰρ αἰνίττεται.

CHR. Μὴ προαγωγούς] Niſi, inquit, hæc vitia palam notaſſet, periculum erat ne ſuas fabulas oſtendiſſet quaſi lenas & perductrices & pellices. Pœna verò mortis multandos eſſe τοὺς προαγωγοὺς cenſet Æſchines contra Timarchum. Ὅτε πρῶτον ἦρξε διδάσκειν.] Equites fabulam innuit quam primam docuiſſe Ariſtophanem teſtantur διδασκαλίαι, vbi Cleon Attico perfunditur aceto, quod generosè & audenter feciſſe ſe dicit, & aggreſſum eſſe non homines ſed portenta, ſic enim autumat de Paphlagone illo βυρσοπώλῃ.

Σχόλια. Εὐστάς.] ὡς ἐπὶ τῶν φαλακρόντων. Κύνας.] πόρνας. κατὰ Κυνναν καὶ Σαλαβάκχην. Ἐρατοσθένην δὲ ἀγνοήσαντα τὴν Κυνναν ὅτι πόρνη οἱ μέν τινες προσφέρεσθαι φησὶ κοινῶς ὡς Ἐπιμενίδης. εἰ δὲ, πυρὸς ἐκ τοῦ θέλειν συνῶν προσβαλεῖν τὸν Κλέωνα κοινῇ διὰ τὸ ἀναιδὲς, ἑτέρως ἐσχηματίσθαι δοκεῖ λέγειν. Φωνὴν δ' εἶχε χαράδρας.] ἐπεὶ πλέον τι τοῦ χειμάρρου εἰς τραχύτητα καὶ ἀνωμαλίαν εἶχεν. Φερεκράτης ἐν Ἐπιλήμοσι, κἂν μὲν σιωπῶ φέρεται, πνίγεται. καὶ φησί. τί σιωπᾷς. ἂν δ' ἀπολογῶ, οἴμοι τάλας φησὶ χαράδρα κατελήλυθεν.

Φώκης δ' ὀσμὴν Λαμίας δ' ὄρχεις ἀπλύτους. πρωκτὸν δὲ καμήλου	E Phocæ & odorem, & coleos Lamiæ illutibiles, atque cameli
Τοιοῦτον ἰδὼν τέρας, οὔ φησιν δείσας καταδωροδοκῆσαι,	Culum: neque monſtrum hoc aſpexit pauidus, vel munere victus.
Ἀλλ' ὑπὲρ ὑμῶν ἔτι καὶ νυνὶ πολεμεῖ φησίν τε μετ' αὐτὸν	Sed pro vobis etiam nunc belligerat, ſed & autumat anno
Τοῖς ἠπιάλοις ἐπιχειρῆσαι πέρυσιν καὶ τοῖς πυρετοῖσιν	Auſum ſe incommoda querquera & ardentes inuadere febres
Οἳ τοὺς πατέρας τ' ἦγχον νύκτωρ, καὶ τοὺς πάππους ἀπέπνιγον.	F Quæ ſuffocabant nocte patres, & auorum colla premebant,
Κατακλινόμενοί τ' ἐπὶ ταῖς κοίταις, ἐπὶ τοῖσιν ἀπράγμοσιν ὑμῶν,	Inde cubili recubantes ſuper, & agentibus otia vobis
Ἀντωμοσίας, καὶ προσκλήσεις, καὶ μαρτυρίας συνεκόλλων.	Iuſiuranda & conditiones, & teſtes conciliabant
Ὥστ' ἀναπηδᾶν δειμαίνοντας πολλοὺς, ὡς τὸν Πολέμαρχον.	Quod pleroſque coegit opem implorare timentes Polemarchi,
Τοιόνδ' εὑρόντες ἀλεξίκακον τῆς χώρας τῆσδε καθαρτήν.	G Tamen hunc Auerruncum qui regionis conuerritor huius,

Σχόλια. Φώκης δ' ὀσμήν.] εἰς κακοσμίαν αὐτὸν διαβάλλει. διὰ τὸ βυρσοδέψην αὐτὸν εἶναι. Ὅμηρος Φωκάων ἁλιοτρεφέων ὀλοώτατος ὀδμή. καὶ πικρὸν ἀποπνείουσαι ἁλὸς πολυβενθέος ὀδμήν. Λαμίας ὄρχεις.] Λάμια θηρίον εἶδον ἀπὸ τοῦ ἔχειν μέγαν λαιμὸν, λαίμια καὶ λάμια. Δραστικοὶ δὲ οἱ ὄρχεις. εἰδωλοποιεῖ δέ τινας ὄρχεις Λαμίας. θῆλυ γάρ. Δοῦρις δ' ἐν β. Λιβυκῶν ἱστορεῖ γυναῖκα καλὴν γενέσθαι τὴν Λάμιαν. μιχθέντος δὲ αὐτῇ Διὸς ὑφ' Ἥρας ζηλοτυπουμένην ἃ ἔτικτεν ἀπολλύναι. διόπερ ἀπὸ τῆς λύπης δύσμορφον γεγονέναι καὶ τὰ τῶν ἄλλων παιδία ἐναρπάζουσαν διαφθείρειν. Πρωκτὸν δὲ καμήλου.] θερμόσπερμος γὰρ ἡ κάμηλος καὶ λάγνος. κάμιλος δὲ τὸ παχὺ σχοινίον διὰ τοῦ ι. Τοῖς ἠπιάλοις.] ἠπίαλος τὸ τοῦ πυρετοῦ κρύος. Ἀριστοφάνης Νεφέλαις καὶ Θεσμοφοριαζούσαις. ἅμα δὲ ἠπίαλος πυρετοῦ πρόδρομος. Δίδυμος δέ φησι, δαίμων. ὃν ἠπιάλην καὶ τίφην ἡ συνήθεια καλοῦσι. τὸ δὲ πυρετοῖσιν ἐπήνεγκεν, ἀπὸ τοῦ πάθους. ἄλλως. τοὺς βλάπτοντας τὴν πόλιν λέγει οὖν ἠπιάλους καὶ πυρετούς. ταῦτα δὲ εἴδη πυρετῶν. ὥσπερ οὖν οὗτοι βλάπτουσι τὰ σώματα, οὕτω καὶ οὗτοι τὴν πόλιν. Πέρυσιν.] πέρυσι γὰρ τὰς Νεφέλας ἐδίδαξεν, ἐν αἷς τοὺς περὶ Σωκράτην ἐκωμῴδησεν. ἠπιάλους δὲ αὐτοὺς ὠνόμασεν, εἰς ἰσχνότητα περισκώπτων. ἐν δὲ τοῖς Ἱππεῦσι, τὸν Κλέωνα, οὓς πρὸ τῶν Νεφελῶν καθῆκε. τὸ δὲ τοὺς πατέρας ἦγχον· λέγει διὰ τὸν ἥττονα λόγον τὸν πατραλοίαν ἢ διὰ τὸ ὑπ' αὐτοῦ ὥς φησι πέρυσιν εἰσαχθέντα ἐν Νεφέλαις, τύπτοντα τὸν πατέρα αὐτοῦ.

CHRIST. Τοῖς ἠπιάλοις.] Rigoribus & febribus eos comparat, vt enim febres corpus exercent & tenuant, ſic illi prodigioſi ciues rempublicam, fortaſſis autem adludit ad illorum maciem & pallorem. ἠπίαλον omnes τῶν ἰατρῶν παῖδες fatentur eſſe rigorem illum febris πρόδρομον. Querqueram febrem vocare poſſumus. De Epiala febri cōſulendi medici, ſed præcipuè eruditiſſimus Gorræus in Definitionibus, Aetius voluit etymon eſſe à mari leuiter primùm accedente ad littus, deinde vehementius feriente ἀπὸ ἠπίας ἁλὸς, Non puto inde tranſlatum. Quum enim videam Grammaticos ἐπιάλτην vel ἐφιάλτην vocare τὸν ῥιγοπυρετὸν vt habes apud Sudam, vt contrà ἠπιάλης etiam Ephialtes incubus dicitur, ac definiri ἐφιάλτην vaporem qui in caput recurrerit, ex repletione & cruditate ortum: malim veriloquium arceſſere ab inuaſione & inſultu quàm lenis malaciæ aſſultu. deinde Quum hoc loco videantur differre ἠπίαλος & πυρετὸς, fortaſſis ad morbum Ephialtem referendum qui præcurſor eſt inſaniæ. Nam & hi Demagogi ſæpè faciunt vt inſaniat populus etiā contrà ipſos. Πατέρας τ' ἦγχον] Annus erat cùm docuerat Nebulas ſecundas Ariſtophanes, archōte Aminia, Nam priores quæ exactæ fuerunt, exhibuerat Iſarcho Archonte, In illis Nebulis quas hodie habemus Strepſiades ſe dedit in diſciplinā Socratis, & Phidippidæ filio perſuaſit vt idem faceret, vbi cùm δίκαιον & ἄδικον λόγον, vel μείζονα & ἥττονα oſtenderet, pulſatus eſt à filio Strepſiades. Hinc eſt, quod hic ait πατέρας τ' ἦγχον καὶ πάππους ἀπέπνιγον, propriè de febribus & rigoribus illis, imò ἠπιάλαις quæ ſuffocandi vim habent, & cum tuſſi crebra faucibus imminent. Totam verò illam fabulam nequiſſimus Comicus contra ſapientiſſimum, &, ſi quis alius Græcorum, innocentiſſimum Socratem pretio adductus conſcripſerat dignus qui in ſecundis vt primis Nebulis exigeretur. Mendacia enim ſcriptoris ſatis arguit titulus. Nos maximi Philoſophorum magiſtri vicem miſerati hoc aliquando pro eo contra hunc Comicum Epigramma ſcripſimus, atque hunc tantùm de laudibus Ariſtophanis deruimus cumulum.

A

Εἰς Ἀριστοφάνην ὑπὲρ Σωκράτους.

Οὗτος Ἀριστοφάνους πρέπει οὔνομα κωμικὸν, ὅστις
Ψευσάμενος κατὰ τῆς Σωκρατικῆς σοφίας.
Τοῖς περὶ τὸν Μέλιτον τ' Ἄνυτόν τε νέμων χάριν, αἰνοῦ
Ἀτθίδος ἱσπεύσας οἶτον ἀηδονίδος,
Τωθάζων ἀδίκως, καὶ πλάττων ψεῦδ', ὁ ἄριστος
Οὐκ ἔφανης τελέθων, μᾶλλον ἄπιστος ἔφυς.

B Etiam Latinum Epigramma diuerſis tamen argumenti vorbis ſcripſimus. Id eiuſmodi eſt:

Pro Socrate contra Ariſtophanem.

Nil mereā, niſi, ſupra omnes quos Comica virtus
Attollit, palmam te meruiſſe putem:
Seu quia gratificans Nebuloni fabula Nubes
Facta tibi in ſancti Socratis exitium,
C Futilis & mendax & vanus & impius audis,
Hoc graue iudicium poſteritatis habes.

Σχόλια. Ἀντωμοσίας] γράμματά τινα γραφόντων περὶ ὧν ἡ δίκη, ὅτι κατηγορούμενος καὶ ὁ κατηγορῶν ἀποφέρουσι πρὸς τὴν ἀρχήν. καλεῖται δὲ οὕτως, ἐπεὶ ἑκάτερος αὐτῶν ἀντώμνυεν, ὁ μὲν τἀληθῆ κατηγορήσειν, ὁ δὲ τἀληθῆ ἀπολογήσεσθαι. ἄλλως. ἀντωμοσία. γραφὴ κατά τινος ἔνορκος περὶ ὧν ἠδικῆσθαί φησι. διωμοσία δὲ ὁ ἑκατέρωθεν γινόμενος ὅρκος ὑπὸ τῶν δικαζομένων. τοῦ μὲν ὡς D πράξαντα διώκειν. τοῦ δὲ ὡς οὐκ ἔπραξεν ἀποφάσκειν. ἐξωμοσία δὲ ἄρνησις σὺν ὅρκῳ ὡς ἀδυνατοῦντος ἢ παρὰ καιρὸν ὄντος αὐτῷ τοῦ λειτουργεῖν. Προσκλήσεις.] παρὰ τὸ προσκαλεῖσθαι ὅπερ ἐστὶν εἰς συμβάσεις καὶ συνθήκας καὶ διαλλαγὰς προσκαλεῖν.

CHR. Ἀντωμοσίας], Quid eſſet ἀντωμοσία ſupra monuimꝰ, hoc tātū addemus διωμοσίαν fuiſſe iuſiurādū vtrinq; datū à reo & actore, quo hic ſe perſequi dicebat & agere in reū vt criminis cōfeſsi, ille negare à ſe factū & probare poſſe. At verò ἐξωμοσία E lōgè aliud eſt, iuſiurādū erat cū negatione eiꝰ qui affirmaret nō poſſe ſe aut debere magiſtratū gerere, hoc Latini eierare munꝰ vel magiſtratū dicebāt. Προσκλήσεις] Sic dicebātur cōditiones q̄ à litigatorib. āte iudiciū litis offerebātur, q̄ velut prouocationes & hortamēta erāt ad pacta & fœdera ineūda.

Σχ. Ὡς τὸν Πολέμαρχον.] ὄνομα ἀρχῆς. οὐ τοῖς πολίταις τοῦτο προσῆψεν, ἀλλὰ τοῖς ξένοις. αἱ γὰρ ξενικαὶ δίκαι, ἐπὶ τοῦ Πολεμάρχου εἰσήγοντο. οἱ δὲ καὶ βοηθείας δεόμενοι, ἐπὶ τὴν F ἀρχὴν κατέφευγον τοῦ Πολεμάρχου. ἀλλὰ καὶ οἱ κατηγοροῦντες γονέων κακώσεως, πρὸς τὸν Πολέμαρχον ἐδικάζοντο. κἀκεῖνος ἔκρινεν. ἄλλως. Πολέμαρχος ἄρχων πρὸς ὃν κατηγοροῦντο τοὺς ξένους. ἄλλως. ἀρχή τις ἐστὶ παρ' Ἀθηναίοις οὕτω καλουμένη. ἔστι δὲ εἷς τῶν ἀρχόντων. διοικεῖ δὲ ὅσα ἄλλα τε, καὶ εἰσάγει δίκας τάς τε τοῦ ἀποστασίου καὶ κλήρων τοῖς μετοίκοις καὶ τἄλλα ὅσα τοῖς πολίταις ὁ ἄρχων ἐστὶ, ταῦτα τοῖς μετοίκοις ὁ Πολέμαρχος καὶ ἐπικλήρων. παρὰ δ' Αἰτωλοῖς τὸν Πολέμαρχον συνέβαινε κλείειν G τὰς πύλας καὶ ποιεῖσθαι τὸ καθ' ἡμέραν τὴν δίαιταν ἐπὶ τοῦ πυλῶνος. ἔστι δὲ καὶ κύριον ὄνομα ὁ τοῦ Λυσίου ἀδελφός.

CHR. Ὡς τὸν Πολέμαρχον] Ex nouem Archontibus vnus erat Polemarchus cui propria cura cognoſcere de peregrinis & inquilinis quales οἱ μέτοικοι & ἰσοτελεῖς de quibus diximus, & indicabat inter eos cauſas & lites violati & neglecti patrocinij, vt ex Ariſt. probat Pollux cuiꝰ verba etiā hic Se refert. Sed Ariſtotelis teſtimonium etiam lex con- A firmat quam recitat Demoſthenes in ſecunda cõtra Stephanum, & Lyſias contra Pancleonem. Nã vt ciuibus reliquis ius dicebat Archon, ita Polemarchus peregrinis & inquilinis, qui quia ſuo nomine litem intendere nequibant (neque enim iudiciorum erant participes) propterea patronum ciuem qui pro ſe ageret, habere cogebantur, vt alibi diximus ex lib. 3. Politicorum Ariſtotelis. Atq; hinc lex ἀπροστασίου orta, in eos qui patronum non habebant. Quod autem hic ait multos metuentes accurriſſe ad Polemarchum, ideò dictum, Quia (vt ex eodem Ariſtotele Harpocration tradit) etiam ad Polemarchi magiſtratum confugiebant qui auxilij indigebant, planéque eoſdem eſſe cum noſtris Mareſchallis (Romani Tribunos militũ vocant, & dicti ſunt quaſi iudices in caballo, nã vno Magiſtro equitum minores ſunt, quẽ nos Comeſtabulũ dicimus) facilè aſſentior maximo Budæo. Antiquitus enim etiam bello præfuiſſe (vt & hodie noſtri) & regibus adfuiſſe Pauſanias indicat, cũ ait Regem Erectheum Polemarchũ habuiſſe in bello Eleuſinio Ionem Xuthi filium. B Apud Ætolos Polemarchi officium erat portas claudere, & ante limina interdiu ius dicere. Hoc autem nomine dictus eſt maior frater Lyſiæ oratoris, teſte Plutarch.

Πέρυσι καταπρούδοτε, καινοτάτας σπείροντ' αὐτὸν διανοίας.
Ἃς ὑπὸ τοῦ μὴ γνῶναι καθαρῶς ὑμεῖς ἐποιήσατ' ἀναλδεῖς.
Καίτοι σπένδων πόλλ' ἐπὶ πολλοῖσιν ὄμνυσι τὸν Διόνυσον,
Μὴ πώποτ' ἀμείνον' ἔπη τούτων κωμῳδικὰ μηδέν' ἀκοῦσαι.
Τοῦτο μὲν οὖν ἔσθ' ὑμῖν αἰσχρὸν, τοῖς μὴ γνοῦσιν παραχρῆμα.
Ὁ δὲ ποιητὴς οὐδὲν χείρων παρὰ τοῖσι σοφοῖς νενόμισται,
Εἴπερ ἐλαύνων τοὺς ἀντιπάλους, τὴν ἐπίνοιαν ξυνέτριψεν.
Ἀλλὰ τὸ λοιπὸν τῶν ποιητῶν,
Ὦ δαιμόνιοι, τοὺς ζητοῦντας
Καινόν τι λέγειν κἀξευρίσκειν,
Στέργετε μᾶλλον καὶ θεραπεύετε
Καὶ τὰ νοήματα σώζεσθ' αὐτῶν.
Ἐσβάλλετε δ' εἰς τὰς κιβωτοὺς
Μετὰ τῶν μήλων, κἂν ταῦτα ποιῆ-
θ' ὑμῖν δι' ἔτους τῶν ἱματίων
Ὀζήσει δεξιότητος.

Præterito anno prodideratis noua ſenſus arua ferentem
Sed eam ſegetem ignotam quia non coluiſtis, veſcam habuiſtis
C *Quamuis libatum iterans calpas Dionyſum viſitatorem*
Sanctè adiuret Comica nunquam meliora audita fuiſſe.
Igitur vobis hoc turpe fuit non ſpectaſſe illicò agenda,
Namq; poetam hunc docti nihilo cenſebunt deteriorem,
Quando inimicos valdè exagitans, ingenij attriuit opellam.
D *Vos porrò ſtulti & miſeri hortor,*
Vt ſolertes, dictiſq; bonum
Aucturos commune poetas
Plus & ametis, plusq; colatis
Et ſeruetis eorum fabulas.
Inijcite arcis vbi ſunt poma
Condita: ſi ſic facitis vos hunc
Vt veſtibus eſt mos, hornotina
Laudis referetis odorem.

E

Σχόλια. Πέρυσι καταπρούδοτε] ὅτι πέρυσι διδάξας τὰς πρώτας Νεφέλας ἡττήθη. πρόσκειται δὲ ἡ κατά. Ἃς ὑπὸ τοῦ μή.] τὰς καινὰς διανοίας ἀγνοήσαντες ἀπὸ τοῦ μὴ νοεῖν παρεσκευάσατε ἀναλδεῖς, ἤτοι ταπεινὰς, ἀσθενεῖς.

BISETVS. Ἀναλδεῖς] ἀναλδὴς κυρίως λέγεται ὁ μὴ αὐξόμενος, ἢ ὁ μὴ αὐξηθῆναι δυνάμενος. καὶ μεταφορικῶς ὁ ταπεινὸς, ὁ ἀσθενής. παρὰ τὸ α στερητικὸν, καὶ τὸ ἄλδειν, τὸ αὔξειν, καὶ μείζω ποιεῖν. ὅθεν τὸ ἀλδαίνειν. εὐφωνίας δὲ χάριν τὸ ν ἐπιτίθεται.

CHR. Πέρυσι καταπρούδοτε.] Anno elapſo, cũ priores Nebulas agere voluiſſet, victúſque eſt à Cratino & Amipſia, turpitérq; exactus. Quod nũc hic conqueritur, vacat autem præpoſitio κατὰ neque quicquã magis ſignificat, quam προύδοτε ſimplex, quod dicit quia fauorem ſperabat populi meritis ſuis reſponſurum, ſed malè legitur σπείροντ' αὐτὸν, putabam meliùs καινοτάτας σπείροντ' αὐτὸν, ſed τὸ ἀναλδεῖς quod ſequitur (i. humiles & infirmas, necdum adultas) ſuadet vt legamus σπείροντα. Excuſat autẽ quantum poteſt illius fabulæ hypotheſin & διδασκαλίαν, imò laudat quantum pote, & ſpectatores contra ignorantiæ & ingratitudinis poſtulat.

Σχόλια. Εἴπερ ἐλαύνων τοὺς ἀντιπάλους.] ἀντὶ τοῦ ἐπιχειρῶν, ἐπιτρέχων. τὸ δὲ συνέτριψεν ἀπὸ τῶν ἐρετῶν ἐπαίσασι, τῶν ὑπὸ ῥύμης συντριβόντων τὰς κώπας. νικήσας φησὶ τοὺς ἀντιπάλους τὴν ἐλπίδα τῆς νίκης ἀπώλεσεν. τὸ δὲ τὴν ἐπίνοιαν λέγει, παραλειφθεὶς ὑπὸ τῶν κακῶς κρινάντων. ὁ δὲ βούλεται εἰπεῖν ὅτι οὐ χείρων ἐνομίσθη παρὰ τοῖς σοφοῖς τοὺς ἀνταγωνιζομένους αὐτῷ νικῶν. ἔνιοι δέ φασιν ὅτι ἀπὸ τῶν διατριβόντων τὰ ἅρματα μεταφορὰν εἴληφε. ἐπεὶ πρὸς τὸ παρελαύνων ἀκολούθως εἶχε τὸ ξυνέτριψε. τὰ νοήματα δὲ τὰ ἐπινοήματα τῶν δραμάτων. Μετὰ μήλων.] εἰώθασι γὰρ εἰς τὰ κιβώτια μῆλα βάλλειν δι' εὐοσμίαν. F Δεξιότητος] δεξιοὶ δόξετε εἶναι. ἀντὶ τοῦ εἰπεῖν δὲ ὑμεῖς, δεξιότητος εἶπεν ὡς πρὸς τὸ πρᾶγμα.

CH. τὴν ἐπίνοιαν ξυνέτριψε] Nõ ita, inquit, docti & prudẽtes de poeta noſtro iudicabũt, vt feciſtis, quãuis dũ inimicos exagitat, exciderit ſperata victoria, hoc. n. ἐπίνοιαν vocat. Metaphorã aũt συνέτριψε ſũt qui putẽt ſumptã à remigib. quorũ remi aſſidua iactatione terũtur. Alij à currib. malũt quorũ rotæ crebro circũactu alliduntur, G Quia ἐλαύνων dixerat ꝙ eſt agere currũ. Ὀζήσει δεξιότητος.] Hic verſus vltim' ex nouẽ Dimetris Anapæſt. eſt Catalect. & dicitur Coronis Anapæſtica. Rectè autem dictum δεξιότητος & propriè de bono poëmate, neque tamen reſpondet vox ad ἱματίων, potius ad εὐοσμίαν, ſed quia poeſeos νοήματα pomis comparauit quæ in arcas vel riſcos conduntur et A odore bono aſpergant veſtes ibidem poſitas, ſatis habuit dicere ὄζουσι neque addere ἱερμῦς ſed ad rem δεξιότητος. Diximus autem alibi, bonos poetas & ὦ πεπαιδευμένους dictos δεξιούς.

ΩΔΗ ΚΑΙ ΣΤΡΟΦΗ

κώλων ιά.

ODA ET STROPHA

Col.xi.

B **Bisetvs.** Ὁ τῶν γερόντων χορὸς καὶ ἐν τῇ ᾠδῇ, καὶ ἐν τῷ ἑξῆς ἐπιρρήματι τὰς αὐτοῦ ἀρετὰς, καὶ λαμπρὰς πράξεις ἐξαίρει, καὶ μεγαλύνει, τῶν δὲ νεωτέρων κατ' ἐκείνους τοὺς χρόνους ἐν τῇ πόλει διῆγον, τοὺς κακοὺς τρόπους, τὴν μαλακίαν, καὶ τὰς τρυφὰς ὀνειδίζων ψέγει.

Χο. Ὦ πάλαι ποτ' ὄντες ἡμεῖς, ἄλκιμοι μὲν ἐν χοροῖς,
Ἄλκιμοι δ' ἐν μάχαισιν
Καὶ κατ' αὐτὸ δὴ τοῦτο μόνον, ἄνδρες μαχιμώτατοι.
Πρὶν ποτ' ἦν πρὶν ταῦτα, νῦν
Δ' οἴχεται γε κύκνου τε πολιώτεραι δὴ
Αἵδ' ἐπανθοῦσι τρίχες.
Ἀλλὰ κἀκ τῶν λειψάνων
Δεῖ τῶνδε ῥώμην νεανικὴν ἔχειν. ἐγὼ
Τοὐμὸν νομίζω γῆρας εἶναι κρεῖττον, ἢ πολλῶν
Ἀῶν κικίννους νεανιῶν
Καὶ σχῆμα, κεὐρυπρωκτίαν.

CH. *Strenui forteſq́ eramus in choreis antidhac*
Inq́ bello valentes
Ac proinde ex vnica hac virtute pugnaciſsimi
C *Sed fuerant hæc prius.*
Nunc quidem exoleta ſunt, magiſq́ cygno
Albicant nobis pili.
Sed tamen quod reliquum eſt
Æui, iuuenta muniamus robore.
Praſtantiorem nam meam duco ſenectam
Quàm puberum cicinnulos
Et ſchema, latum & podicem.
D

Σχόλια. Ὦ πάλαι ποτ'] ὁ χορὸς πρὸς ἑαυτόν. ὥσπερ τὸ, πάλαι ποτ' ἦσαν ἄλκιμοι Μιλήσιοι. Πρὶν ταῦτα.] τὰ πρὶν κατορθώματα ἀπόλωλε. Δίδυμός φησιν ὡς παρῳδήσας ταῦτα ἐκ τῶν Τιμοκρέοντος τοῦ Ῥοδίου. Αἵδ' ἐπανθοῦσι τρίχες.] ἢ τότε ἐλέξουσιν αὐτοὺς οὗτοι τοὺς κροτάφους, οἱ δὲ διαιροῦσιν ἀπ' ἄλλης ἀρχῆς τοῦτο. αἱ δ' ἐπανθοῦσιν τρίχες. ἵν' ᾖ περὶ τῶν νεωτέρων ὁ λόγος. καὶ τὰ ἑξῆς περὶ αὐτῶν φησι. Γῆρας εἶναι κρεῖττον.] διαβάλλει τοὺς νέους ὁ ποιητὴς μὴ δυναμένους κατὰ τοὺς ἀρχαίους κωμῳδεῖν. κικίννους δὲ ἔλεγον τὰς περιτετμημένας καὶ τετημελημένας τρίχας. σχῆμα δὲ τὴν σκευὴν καὶ τὸν κόσμον.

Christ. Ὦ πάλαι ποτ' ὄντες] Nunc chorus ſenum veſparum apparet, verè iactator & (vt ait Horat.) laudator temporis acti Se puero. Hæc verò ſumpta ex vulgato Senario Πάλαι ποτ' ἦσαν ἄλκιμοι Μιλήσιοι. i. Fortes fuere antiquitus Mileſij. Eſt autem hic prior verſus Trochaicus Tetrameter Catalecticus, Secundus mixtus eſt ex Trochaico & Iambico. Tertium puto debere eſſe ſimilem primo (qualis tertius Antiſtrophæ ſequentis) & erit ſi legas ἀνέρες pro ἄνδρες, etiamſi ſextus pes ſit dactylus. Πρὶν ποτ' ἦν πρὶν ταῦτα.] Didymus ait hæc per Parodiam ſumpta à Timocreonte Rhodio. Sed illa, inquit, fortia facta perierunt. Credibile eſt Catullum optimum ex antiquis poetam qui pleraque è Græcis aut vertit aut ſumpſit, huc etiam reſpexiſſe cùm in Faseli dedicatione dixit, Sed hæc prius fuere. Eſt autem hic verſus Dimeter Trochaicus Catalecticus. Sequens qui eſt quintus ex vndecim Colis huius Odæ & Strophæ videtur eſſe Trimeter Trochaicus Acatalecticus. Sextus & ſeptimus ſimiles quarto. Octauus & nonus Trimetri Iambici, ſed Nonus Hypercatalecticus. Duo reliqui, Dimetri, Iambici, Acatalect.

E Ἢ πολλῶν κικίννους νεανιῶν] Non ſolum ſenex laudator (vt diximus) eſt ætatis ſuæ præteritæ, ſed etiam cenſor caſtigatórque minorum. Sic faciunt iſti veſpæ, poſtquam magnifecerunt ſua facta quæ iuuenes ipſi geſſerunt, nunc inſectantur iuuenes & cincinnatos & cinædos, hoc enim per εὐρυπρωκτίαν innuitur. Sed ſua cuique ætas commendabilis eſt. Habes apud Plutarchum tres choros trium ætatum, puerilem, iuuenilem & ſenilem, Laconicos, ſenes incipiunt & canunt ἅμες ποτ' ἦμες ἄλκιμοι
F νεανίαι. viri iuuenes ſequuntur in hunc modum ἁμὲς δέ γ' εἰμέν, αἰ δὲ λῇς αὐγάσδεο. Pueri demum ſic inquiunt, Ἁμὲς δέ γ' ἐσσόμεσθα πολλῷ κάρρονες. Tres ſunt ſenarij, quos ita interpretabor.

Nos olim eramus puberes fortiſſimi.
At nos ſumus nunc, intuere ſi lubet.
Nos fortiores poſtidhac certum eſt fore.

G

ΕΠΙΡΡΗΜΑ

ςίχων κ.

EPIRRHEMA

verſ.xx.

Χο. Εἴ τις ὑμῶν ὦ θεαταὶ τὴν ἐμὴν ἰδὼν φύσιν

CH. *Si quis hic ſpectator eſt, cui cognitus probè ſiem*

Εἶτα θαυμάζει μ' ὁρῶν μέσον διεσφηκωμένον, ἥτις
Ἡμῶν ἐστὶν ἡ 'πίνοια τῆσδε τῆς ἐγκεντρίδος
Ῥᾳδίως ἐγὼ διδάξω, κἂν ἄμουσος ᾖ τὸ πρίν.
Ἐσμὲν ἡμεῖς οἷς πρόσεστι τοῦτο τοὐρροπύγιον,
Ἀττικοὶ μόνοι δικαίως ἐγγενεῖς αὐτόχθονες.
Ἀνδρικώτατον γένος καὶ πλεῖστα τήνδε τὴν πόλιν
Ὠφελῆσαν ἐν μάχαισιν, ἡνίκ' ἦλθεν ὁ βάρβαρος
Τῷ καπνῷ τύφων ἅπασαν τὴν πόλιν καὶ πυρπολῶν.
Ἐξελεῖν ἡμῶν μενοινῶν πρὸς βίαν τἀνθρήνια.
Εὐθέως γὰρ ἐκδραμόντες, δουρὶ ξὺν ἀσπίδι,
Ἐμαχόμεσθ' αὐτοῖσι, θυμὸν ὀξίνην πεπωκότες.
Πᾶς ἀνὴρ παρ' ἄνδρ' ὑπ' ὀργῆς, τὴν χελύνην ἐσθίων,
Ὑπὸ δὲ τῶν τοξευμάτων, οὐκ ἦν ἰδεῖν τὸν οὐρανόν.
Ἀλλ' ὅμως ἀπεωσάμεσθα ξὺν θεοῖς πρὸς ἑσπέρα.
Γλαῦξ γὰρ ἡμῶν πρὶν μάχεσθαι τὸν στρατὸν διέπτατο.
Εἶτα δ' ἑπόμεσθα θυννάζοντες εἰς τοὺς θυλάκοις.
Οἱ δ' ἔφευγον, τὰς γνάθους καὶ τὰς ὀφρῦς κεντούμενοι,
Ὥστε παρὰ τοῖς βαρβάροισι πανταχοῦ καὶ νῦν ἔτι
Μηδὲν Ἀττικοῦ καλεῖσθαι σφηκὸς ἀνδρικώτερον.

A *Deinde miratur figuram quòd crabronis induam.*
Scire si velit quis huius sensus est aculei,
Hunc facul doctum & scientem ex insciente fecerim
Nos habere quos videtis istud vropygium,
Attici sumus, trahentes nobilem hinc originem
Inde-nati iure soli, prisca gens fortißima
B *Quæque pugnans ciuitatem adiuuit istam maximè*
Igne cùm totam veniret perdere audax barbarus
Viq́; vellet vindicare tecta nostra cerea:
Nam statim cursu citato scutum & hastam inuadimus
Et pugnam ciemus hausto mox thymo iracundiæ
C *Hic viri omnes ordinati mordicus labrum premunt*
Æstuantes, tam fuitq́; densa telorum seges
Vix vt æthra cerneretur, Dijs tamen iuuantibus
Vespere est repulsus hostis, auolarat noctua
Ante pugnam, nos secuti in ipsa subligacula
Irruebamus, fugam illi dum parant puncti genas
D *Palpebrasq́; vt nil feratur nunc per omnes barbaros*
Attico crabrone quicquam fortiter ferocius.

Σχόλια. Εἴτις ὑμῶν ὦ θεαταί.] τοῦτό ἐστιν ἐπίρρημα, ὡς ἐπίπαν ι΄ στίχων. ἢ ιβ΄ ἢ ιγ΄. ἐνθάδε δὲ, εἴκοσι. Διεσφηκωμένον.] εἰς σφῆκας διεσκευασμένον. ταῦτα δὲ, πρὸς τὴν σκευὴν, ἣν περιέθετο ὁ χορὸς, τὴν τῶν σφηκῶν ποικιλίαν μιμουμένους περὶ τοῦ σχήματος ἀπολογουμένους φησίν. ἄλλως. διεζωσμένον. κρεῖττον δὲ, μέσον σφήκωμα φαινόμενον. ἔχουσι γὰρ κεντρίδας ὡς εἰς σφῆκας σχηματιζόμενοι. Ῥᾳδίως ἐγὼ διδάξω.] ὁ στίχος ἐκ Σθενεβοίας Εὐριπίδου. τὸ δὲ ᾖ ἀντὶ τοῦ ἦν Ἀττικοί. ὡς τὸ παρεσκευασμένος ἐν Πλούτῳ. τοὐρροπύγιον δὲ, τὸ ἐγκεκεντρωμένον λέγει. Ὁ βάρβαρος.] τὴν ἐν Μαραθῶνι κατὰ τοῦ Δαρείου νίκην λέγει. Τἀνθρήνια.] νῦν μὲν τὰ τῶν σφηκῶν κηρία. κυρίως δὲ τὰ τῶν ἀνθρηνῶν σμήνη. ἀνθρήνας δὲ, οἱ μὲν, τὰς μελίσσας. οἱ δὲ, ἕτερον ζῷον κηροποιοῦν ὅμοιον σφηκί. οἱ δὲ, τοὺς τόπους ὅπου κατοικοῦσιν οἱ σφῆκες. ἴδιον δὲ ἦν εἰπεῖν τὰς οἰκίας.

CHRIST. Εἴτις ὑμῶν.] Epirrhema hoc viginti constat versibus, quod aliàs tantùm decem vel duodecim vel tredecim habet. Sunt autem omnes versus Tetrametri Trochaici Catalectici, quibus Chorus iste senum rationem reddit schematis sui, & quare vesparum aculeum induerit. Μέσον ἐσφηκωμένον ἥτις.] Legendum proculdubio, διεσφηκωμένον, id est, habitum vespæ habentem, non enim aliter versus sit integer, sed illud ἥτις eradendum è fine huius versus, vt incipiat sequentem quem sic lego ἥτις ἡμῶν ἡ 'πίνοια, &c. delendo τὸ ἐστὶν, vt nō necessarium & metro noxium. Ῥᾳδίως ἐγὼ διδάξω.] Hunc versum sumptum esse ex Euripidæ Stenebœa Tragœdia testatur Scholiastes. Nam, vt antea diximus solens & suo more hoc facit Comicus hic noster, cùm adludit ad versus Tragicorum, præcipuè Æschyli & Euripidæ. Dixit autem more Attico ᾖ pro ἦν, vt alibi etiam notauimus. Τοὐρροπύγιον.] Vropygium vel oropygium (vt sæpè o in u mutatur) terminus est spinæ & vertebrarum, dictum quasi οὐρὰ τῆς πυγῆς, quamuis ὄρρος etiam dicatur & nostrum horrire fortassis inde, vt E amplius diximus in Comment. ad Irenam. Ea particula in auibus volatum adiuuat & dirigit temonis instar, & quæ volucres eo carent, pedes habent pro seruaculo. Vide quæ diligenter & accuratè Georgius Merula Domitij Lorarius, scripsit ad Martialis Epigramma in Vetustinam lib. 3. sub finem. Hoc autem loco, per orropygium intelligit aculeum illum quem vespæ habent in illa parte. Ἡνίκ' ἦλθεν ὁ βαρβ.] Victoriam innuit quam de sex- F centis millibus Persarum & Dario Rege reportarunt Athenienses duce Miltiade in Marathoniis campis vbi tanta virtute (vt ait Iustinus) à decem tantùm mille ciuibus pugnatum est, vt hinc viros, illinc pecudes putares, Quo tempore Themistoclis adolescentis emicuit gloria & indoles, & Cynegiri virtus incredibilis apparuit. Legendum autem omnino censeo ἦλθ' ὁ βάρβαρος, vt cōstet suis numeris Trochaicus versus. Τἀνθρήνια.) Cel- G las & fauos τῶν ἀνθρηνῶν quæ sunt apes, vel aliud quid vespæ simile, & κηροποιοῦν. Dixit autem ἀνθρήνια ἀντὶ τῶν σιμβλῶν, vt μυρμηκιὰ similiter dicitur κατάδυσις τῶν μυρμήκων. Δουρὶ ξὺν ἀσπίδι.) Mēdosus est versus in ratione metrica. lege καὶ ξὺν ἀσπίδι, vel potius vt reperitur apud Suidam ξὺν δορὶ ξὺν ἀσπίδι.

Σχόλια. Θυμὸν ὀξίνην] ἀντὶ τοῦ δριμεῖαν ὀργήν.

CHR. Θυμὸν ὀξίνην πεπωκότες.] Id est, ὀργὴν δριμεῖαν, acrem iram. Sed profectò non dubito quin respexerit ad gratum apibus pabulum, quæ thymo libenter victitant, & ludit in voce θυμοῦ quæ & iram & herbam illam significat.

BISETVS. Πᾶς ἀνήρ.] παρὰ τῷ Σουΐδᾳ γέγραπται στὰς ἀνήρ. ἀνὴρ δὲ παρ' ἄνδρ' εἰ στῆναι ὤφθη ἐν τῇ μάχῃ, ἵνα αἱ τάξεις πυκνωθεῖσαι τὴν τῶν πολεμίων ὁρμὴν ῥᾷον ἀνέχωσι. τὴν τοιαύτας μάχας, καὶ τάξεων σύγκρισιν Τυρταῖος ὁ ποιητὴς ἡμῖν κάλλιστα χαρακτηρίζει διὰ τούτων,

Καὶ πόδα πὰρ ποδὶ θεὶς, καὶ ἐπ' ἀσπίδος ἀσπίδ' ἐρείσας,
Ἐν δὲ λόφον τε λόφῳ, καὶ κυνέην κυνέῃ,
Καὶ στέρνον στέρνῳ πεπλημένος ἀνδρὶ μαχέσθω,
Ἢ ξίφεος κώπην, ἢ δόρυ μακρὸν ἑλών.

CHR. Πᾶς ἀνὴρ παρ' ἄνδρ'.] Ausim, vt ait ille, lapidem Iouem iurare, legendum hic esse στὰς non πᾶς. Est autem χελύνη labrum superius, quod premi & morsicari solet ab iratis.

Σχόλια. Τὴν χελύνην ἐσθίων.] ἀντὶ τοῦ τὰ χείλη. οἱ γὰρ ὀργιζόμενοι ἐσθίουσι τὰ χείλη. Ὑπὸ δὲ τῶν τοξευμάτων.) τῶν πεμπομένων ὑπὸ τῶν βαρβάρων. τῷ γοῦν ἀπαγγείλαντι ὡς ὑπὸ τῶν τοξευμάτων τῶν βαρβάρων οὐκ ἦν ἰδεῖν τὸν οὐρανὸν, Λεωνίδας ὁ τῶν Λακεδαιμονίων στρατηγὸς εἶπεν, ἀγαθὰ ἀγγέλλεις ὦ ξένε, ὑπὸ σκιὰν μαχούμεθα. Γλαῦξ.] τὸ γλαῦξ ὄνομα, Εὐφρόνιός φησιν, Ἀττικοὶ μὲν περισπῶσιν. οἱ δὲ Δωριεῖς ὀξύνουσιν. γλαῦκα δὲ, τὴν Ἀθηνᾶν. φασὶ δὲ κατὰ τὸ ἀληθὲς, γλαῦκα διαπτᾶσαν τὴν νίκην τοῖς Ἀθηναίοις ἀπαγγέλλουσαν.

CHR. Οὐκ ἦν ἰδεῖν τὸν οὐρανόν.] Tam creber fuit sagittarum Persicarum iactus vt instar nubis densæ cælum offuscaret. Quod Leonidas dux Lacedæmonij auxilij, cùm posteà (in eo bello vbi contra Xerxem Græci ceciderunt vincendo defatigati) intellexisset à nuntio, Benè, inquit, nuntias, mi hospes, sub vmbra ergo pugnabimus. Plutarchus tamen paulò aliter, χαίρειν ἔφη, εἰ ὑπὸ σκιὰν μαχεσόμεθα. Γλαῦξ γὰρ ἡμῶν.] Prouerbium est ab Erasmo recensitum, Noctua volat, nam huius auis tanquã cõsultissimæ volatus auspicatus esse dicitur & boni ominis. Aiunt autem ante pugnam illam Marathoniam visam noctuam quæ Atheniensium exercitum peruolitauerat. Aliud est prouerbium, Noctuę Lauriotica, ab aureis fodinis quę in ea regione sunt, & aureis nomismatis vbi sculpta erat Noctua, dictum in eos qui non viribus sed pecunia vincuntur.

Σχόλια. Θυννάζοντες.] κεντοῦντες ὡς τοὺς θύννους τοῖς τριόδουσι καταφερόμενοι. Θυλάκους.] θυλάκους φασὶν εἶναι τὰς περὶ τοῖς σκέλεσι καὶ τοῖς μηροῖς Περσικάς. ὅθεν βρακίων παρὰ Πέρσαις. θυννάζοντες εἰς τοὺς θυλάκους. ἀντὶ τοῦ εἰσπηδῶντες εἰς τὰς ἀναξυρίδας. Κεντούμενοι.] πρὸς τὴν ὁμοιότητα τῶν σφηκῶν.

CHR. Θυννάζοντες εἰς τοὺς θυλάκους] Quia Thynni tridentibus puncti capi solent, & piscatores θυννάζοντες & θυννοσκόποι dicuntur qui eos aucupantur & fodiunt, Propterea θυννάζειν metaphoricè dicitur τὸ κεντεῖν quod proprium est apum vel vesparum stimulos exserentium. Tamen cùm ipse Thynnus dictus sit παρὰ τὸ θύνειν quod est properare, currere & insilire, malim cum Scholiaste interpretari hæc verba, εἰσπηδῶντες εἰς τὰς ἀναξυρίδας. Est autem θύλακος genus baccarum apud Persas, ideóque Persicas dixerunt Græci quæ sunt velut caligæ & indumẽta feminicruralia quæ Hesychius vocat ἀσκοὺς δερματίνους vt videantur fuisse alti cothurni, & quos nos Franci vocamus Brodequins. Sic certè intelligẽd⁹ loc⁹ ex Eurip. Cyclope vbi Silen⁹ (de Paride puto) loquitur in hæc verba, τοὺς θυλάκους τοὺς ποικίλους περὶ τοῖν σκελοῖν ἰδοῦσα (Helenã ait) & sanè ita pingitur Paris cũ pictis cothurnis. Nos ad illum Euripidę locum plura diximus.

ΑΝΤΩΔΗ ΚΑΙ ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΗ

κώλων ιά.

Χο. Ἆρα δεινὸς ἦ τόθ', ὥστε πάντα μὴ δεδοικέναι.
Καὶ κατεστρεψάμην γε
Τοὺς ἐναντίους, πλέων ἐκεῖσε ταῖς τριήρεσιν.
Οὐ γὰρ ἦν ἡμῖν ὅπως
Ῥῆσιν εὖ λέξειν ἐμέλλομεν τότ' οὐδὲ
Συκοφαντήσειν τινὰ,
Φροντίς. ἀλλ' ὅστις ἐρέτης
Ἔσοιτ' ἄριστος. τοιγαροῦν πολλὰς πόλεις
Μήδων ἑλόντες, αἰτιώτατοι φέρεσθαι
Καὶ τὸν φόρον δεῦρ' ἐσμὲν ὃν
Κλέπτουσιν οἱ νεώτεροι.

ANTODA & ANTISTROPHA.

Col.xi.

CH. *Tunc fui sanè vir acer nec timens periculi*
Quin & hostes fugaui
Terga victor insequens & nauigans triremibus.
Non enim tunc nostra mens
Circa erat mellitula occupata verba
Consuens mendacia
Quisq; ibi dabat operam
Rebus agendis optimè: tandem vrbibus
Multis potiti Persicis, his imperatum est
Quod huc tributum deferant
Sed iuniores aufferunt.

Σχ. Ἄρα δεινός.] ἡ ἀντῳδὴ καὶ ἀντιστροφὴ ὁμοία ἐστὶ τῇ ᾠδῇ. ἐν αὐτῇ γὰρ κώλων καὶ στίχων ιά. καὶ τὰ μὲν τροχαϊκά, τὰ δ' ἰαμβικὰ πλὴν ἐν τοῖς κώλοις τὸ τρίτον ἴσχει πόδα χορεῖον. ἐπὶ τῷ τέλει αἱ σιωπαὶ δύο διπλαῖ. τὸ δὲ ἦ κατὰ τὸ ἀπὸ τοῦ ἦα κατὰ κρᾶσιν ἦ ἀντὶ τοῦ ὑπῆρχεν ἤμην. Οὐ γὰρ ἦν ἡμῖν] τὸ φροντὶς ἐν τέλει συνάπτεται. Ῥῆσιν εὖ λέξειν] ὡς οἱ νῦν ἀσκοῦσι μόνον τὸ εὖ λέγειν, οὐ τὰ πολεμικά. Πολλὰς πόλεις] ἴσως ὑπὸ Μήδους φθειρομένας Ἀθηναίων.

CHR. Ἆρα δεινὸς ἦ τόθ'.] Antoda & Antistropha respondens proximè præcedenti Odæ & Antistrophæ totq; habet Colos & versus cõstãtes partim Trochaicis partim Iambicis vt supra, nisi q in ſeptimo verſu tertius pes eſt Choræus. Eſt autem ἃ hoc etiam loco per craſin τοῦ ἴα & poſitum pro ἤμην vel ὑπῆρχον ἐγώ. Οὐ γὰρ ἦν ἡμῖν] Senſus eſt: Non enim tunc nobis cura erat quo pacto ſcitos verborum globulos rotaturi eſſemus, aut aliquē calumnioſè inſectaturi, ſed in re bellica ſtre- A nuè gerenda tantùm erat animus. Græca verba ſic dirige οὐ γὰρ ἦν ἡμῖν φροντὶς ὅπως, &c. Πόλεις Μήδων ἑλόντες.] Exiſtimo hoc intelligendum de vrbibus Atticæ quæ venerant ſub poteſtatem barbari exercitus, & poſtea ab Athenienſibus receptæ ſunt.

ΑΝΤΕΠΙΡΡΗΜΑ στίχων κ. B

Βισετυς. Ὁ χορὸς τὴν αἰτίαν τοῦ σφηκώδους σχήματος, ὅπερ ἔλαβε, φανερῶς δηλοῖ, καὶ τὴν τῆς φύσεως τοῦ βίου, τῶν τρόπων, καὶ τῶν πράξεων ἀναμφίλεκτον ὁμοιότητα ἀποφαίνει. τούτων δὲ πάντων καλὸν ἐξετασμὸν, καὶ γλυκεῖαν σύγκρισιν ποιεῖται.

Χο. Πολλαχοῦ σκοποῦντες, ἡμᾶς εἰς ἅπανθ' εὑρήσετε
Τοὺς τρόπους καὶ τὴν δίαιταν σφηξὶν ἐμφερεστάτους.
Πρῶτα μὲν γὰρ οὐδὲν ἡμῶν ζῶον ἠρεθισμένον
Μᾶλλον ὀξύθυμόν ἐστιν, οὐδὲ δυσκολώτερον.
Εἶτα τἄλλ' ὅμοια πάντα σφηξὶν μηχανώμεθα.
Συλλέγοντες γὰρ καθεσμοὺς ὡσπερεὶ τἀνθρήνια,
Οἱ μὲν ἡμῶν οὗπερ ἄρχων. οἱ δὲ παρὰ τοὺς ἕνδεκα.
Οἱ δ' ἐν Ὠδείῳ δικάζουσ'. οἱ δὲ πρὸς τοῖς τειχίοις
Ξυμβεβυσμένοι, πυκνὸν νεύοντες εἰς τὴν γῆν, μόλις

ANTEPIRRHEMA verſ. xx.

Qui probè ſpectare nos & diligentius volet
Moribus vitaq́ vespis eſſe quàm ſimillimos
C *Deprehendet: Quippe nullum viuere animal arbitror*
Acrius moleſtiúsve ſi quis irritauerit.
Deinde quæ molimur omnia, ipſa veſpæ factitant
Et ſani nobis leguntur ceu ſecundùm examina,
Pars ad Archontem ſedemus, pars ad vndecimviros.
D *Pars ad Odei forum ius dicimus, pars mœnibus*
Adſumus contracti & incurui, inq́ terram cernui

Σχόλια. Πολλαχοῦ.] τὸ ἀντεπίρρημα ὅμοιόν ἐστι τῷ ἐπιρρήματι, καὶ τοῦτο ἐκ τῶν εἰωθότων στίχων τροχαϊκῶν. ὑφ' ὃ διπλαῖ ἔξω νενευκυῖαι.

Βισετυς. Ὅταν γὰρ ἡ ἀνταπόδοσις τετελείωται, ἐπὶ τῷ τέλει αἱ δύο διπλαῖ ἔξω νενευκυῖαι τίθενται, ὡς καὶ πολλαχοῦ ἐστιν ὁρᾶν.

CHRIST. Μᾶλλον ὀξύθυμον] Exſtat Sulpitiæ Poetriæ carmen de Roma, vbi Romanos veſpis comparat, videtúrque innuere contra communē hoſtem ciues idem facere ac veſpas crabrones, & apes, quas ſi quis in nidis ſuis irritet, omnes concurrunt vt vlciſcantur & propulſent iniuriam. Scribit autem Plinius lib. xi. Veſpas in ſublimi nidos è luto ædificare, & in iis ceras fingere.

Σχ. Οἱ δὲ παρὰ τοὺς ἕνδεκα.] ἐκληροῦντο οὗτοι τοὺς δεδεμένους. οὗτοι δὲ νῦν θεσμοφύλακες καλοῦνται. ἄλλως. αὕτη ἡ ἕνδεκα ἀρχή. τοὺς μὲν ὁμολογοῦντας καὶ ἀνδραποδιστὰς, καὶ λωποδύτας, θανάτῳ ἐκόλαζον. τοὺς δὲ ἀρνουμένους, εἰς δικαστήριον εἰσῆγον. εἰσῆγον δὲ καὶ τὰς ἐνδείξεις. ἔνδειξις δέ ἐστι δίκη φησὶν ὁ Παλαμήδης κατὰ τῶν τὰ δημόσια πωλούντων. Οἱ δ' ἐν Ὠδείῳ.] τόπος ἐστὶ θεατροειδὴς, ἐν ᾧ εἰώθασι τὰ ποιήματα ἀπαγγέλλειν, πρὶν ἢ εἰς τὸ θέατρον ἀπαγγελίας. τοῦτο δέ φησιν ὅτι εἰς πάντα τόπον εὑρήσει τις δικαστὰς ἐν τῇ Ἀττικῇ. τοῦτο δὲ οὐ πρὸς ἀλήθειαν, ἀλλὰ πρὸς τὸ πλῆθος τῶν δικῶν. τάχα δὲ καὶ τὰς διαίτας δηλοῖ. Ξυμβεβυσμένοι.] συνεσταλκότες ἑαυτοὺς καὶ κάμψαντες διὰ τὸ γῆρας. τὸ δὲ πυκνὸν, πρὸς τὸ ξυμβεβυσμένοι. νεύοντες δὲ μόλις τῇ βακτηρίᾳ, ὡς ἂν γέροντες. ἢ ὑπὸ τοῦ συμπεπυκνῶσθαι. ἐδίδοτο δὲ καὶ βακτηρίαι τοῖς δικασταῖς ὁμόχροοι τοῖς δικαστηρίοις, ὅτε ἑκάστους εἰσελθόντας δικάζειν ἔδει, ἵνα τὸν διαμαρτάνοντα ἀπελέγξῃ τὸ χρῶμα.

CHR. Παρὰ τοὺς ἕνδεκα] Vndecimuirûm magiſtratus erat Athenis quîs cura erat incarceratorum & damnatorū, cognoſcebántq; de furib. & graſſatorib. & confeſſos morte mulctabant, at negātes in E iudiciū ducebāt. Scholia Græca, eos vocatos ait poſtea θεσμοφύλακας, puto potiùs δεσμοφύλακας, nā illi cuſtodiebāt vinctos. Sed & inducebant ἐνδείξεις, quod genus eſt accuſationis & pœnæ in eos qui ἄτιμοι cū eſſent & æs publicū nō diſſoluiſſent, tamē magiſtratum gerere aut iudicare parati erant. Eos enim cuilibet ciuiū licuit indicare, quod vocabant ἐνδεικνύναι. Palamedes Grāmat. ἔνδειξιν vocat δίκην κατὰ τῶν τὰ δημόσια πωλούντων. Ius aūt dixiſſe vndecimviros in Parabyſto cōſtat ex omnib. qui Parabyſti meminerūt. F Οἱ δ' ἐν Ὠδείῳ] Odeum locus fuit ad Theatri ſimilitudinem à Pericle cōſtructꝰ vnde Muſicos & Tragœdos audiebāt (nā ᾠδὴ dicitur etiā τραγῳδία) decertātes vt ait Plutarch. Ibi farinas dimetiebātur vt ait Demoſth. orat. ad Phorm. quo factum vt ibidem Archon forū haberet & iudicia exerceret. Πρὸς τοῖς τειχίοις] Murorū refectores & curatores quos Ariſt. τειχοποιοὺς vocat, nō erāt ordinarij magiſtratꝰ, ſed prout vſus poſtulabat à tribubꝰ legebātur cū quæſtorib. vt mœnia vetera & G ruinā minātia refici curarēt, Sic Demoſth. à tribu Pādionide electus eſt vnde manarunt nobiles illæ orationes Æſchinę & Demoſth. cōtra Cteſiphōtē & pro Corona. Vult aūt Ariſtoph. innuere vbiq; in tota Attica tribunal eſſe & iudicia exerceri, q̃ verū nō eſt, ſed reſpexit ad immenſam litium ſegetem, & fortaſſis Diætas intelligit & arbitria innumera, vt dixit ille, Cedò quemuis arbitrum.

Ξυμβεβυσμένοι] Id eſt, Denſè contracti, inclinato in terram capite & verè cadaueroſi, vermium inſtar vix ſe mouentes in ſuiſpeculiis, Quid ſint κύτταροι diximus ad Irenam in Gloſſematis. Hoc loco vix eſt vt nõ adludat Comicus πρὸς τὰς τῶν αἰδοίων βαλάνους, quę etiam A κύτταροι dicuntur, Nam ſenibus plerunque (vt ait Satyricus Aquinas) iacet exiguus cũ ramice neruus. Quum autem ait δίαιταν, ambiguo de induſtria vtitur vocabulo quod & arbitrium & victus rationem ſignificat, Propterea ſequitur κἀκπορίζομεν βίον, quia dixerat εὐπορώτατοι.

Ὥσπερ οἱ σκώληκες, ἐν τοῖς κυττάροις κινούμενοι.
Ἔς τε τὴν ἄλλην δίαιταν ἐσμὲν εὐπορώτατοι.
Πάντα γὰρ κεντοῦμεν ἄνδρα, κἀκπορίζομεν βίον.
Ἀλλὰ γὰρ κηφῆνες ἡμῖν εἰσὶν ἐγκαθήμενοι
Οὐκ ἔχοντες κέντρον. οἳ μένοντες ἡμῶν τοῦ φόρου
Τὸν γόνον κατεσθίουσι, μὴ ταλαιπωρούμενοι.
Τοῦτο δ' ἔστ' ἄλγιστον, ἡμῶν ἤν τις ἀστράτευτος ὢν
Ἐκφορῇ τὸν μισθὸν ἡμῶν, τῆσδε τῆς χώρας ὑπὲρ
Μήτε κώπην μήτε λόγχην, μήτε φλύκταιναν λαβών.
Ἀλλά μοι δοκεῖ τὸ λοιπὸν τῶν πολιτῶν ἔμβραχυ,
Ὅστις ἂν μὴ 'χῃ τὸ κέντρον, μὴ φέρειν τριώβολον.

B *Vermium inſtar vix mouentes nos in aluearibus.*
Quin ſuperſunt ſat ſuperque iura quæ dicenda ſint
Namque punctim omnes ferimus, hiſque victum excudimus
Attamen fucos habemus adſidentes inſimul
Verùm aculeo carentes qui tributi fœnora
Exedunt noſtri, nec vllo macerati tædio,
Nec labore: hoc maceramur, noſtra ſi ſtipendia
C *Aufferant non militantes, pro ſalute patriæ*
Qui manum remo nec haſta puſtuloſam admouerint.
Quin ſemel factum bonum iſtud cenſeo, vt qui ciuium
Hoc aculeo carebit ne ferat Trinummium.

Σχόλια. Ὥσπερ οἱ σκώληκες ἐν κυττάροις] τουτέστιν ἠρέμα, ὡς οἱ σκώληκες διὰ τὸ γῆρας. κύτταροι δὲ, αἱ τῶν κηρίων κοιλότητες. ἔστι δὲ ὁ ποικίλος. ὁ περικείμενος ταῖς βαλάνοις. ἄλλως. καὶ τῶν σφηκίων τὰ κοῖλα, καὶ τὰ τῆς πεύκης. καὶ τὰ τῆς πίτυος προανθοῦντα στροβίλια. καὶ ὁ πυθμὴν ἐν ᾗ κατατετρημένος. οἱ δὲ, τὰ ἐν τοῖς κηροῖς τρήματα ἢ τὰ κοῖλα ἄγγη, καὶ τῶν αἰδοίων τὰς βαλάνους. ἄλλως. κύτταρος τὸ πῶμα τῆς βαλάνου ὅπου ἐγκάθηται ἡ βάλανος. ἢ τῆς βαλάνου πυελὶς καὶ κατάτρησις. ἢ τὸ ὑψηλότατον τοῦ οὐρανοῦ. λέγουσι γὰρ κοῖλον εἶναι τὸν οὐρανόν, ὥσπερ τοῦ ᾠοῦ τὴν λεπίδα, τὸ κοιλότατον καὶ μυχαίτατον. Θεόφραστος δὲ κυρίως λέγει κύτταρον, τὴν προάνθησιν τῆς πίτυος ἥτις ἐστὶν ὡς στάχυς μικρὸς ἐκ μεγάλων πυρῶν. ξηραινόμενος δὲ ξυλοῦται καὶ ἀποπίπτει. διὰ τοῦτο ἀγνοοῦντές φασι κύτταρον οὐρανοῦ ὁ αὐτὸς Ἀριστοφάνης ἐν Θεσμοφοριαζούσαις. πόθεν ἄν τις σοὶ προστόμιον στρόβιλον ὥσπερ κύτταρον. Ἀλλὰ γὰρ κηφῆνες.] τοὺς ἐπὶ τοῦ βήματος λέγει ῥήτορας. κηφῆνες δέ εἰσιν, οἱ ἄρρενες τῶν μελισσῶν. οἵτινες οὔτε κέντρα ἔχουσιν. οὔτε κηρία ἐργάζονται. ἀλλὰ τὰ τῶν μελισσῶν ἔργα ἐσθίουσιν. Ἡσίοδος. κηφήνεσσι κοθούροις ἴκελος ὁρμήν. οἵ τε μελισσάων κάματον τρύχουσιν ἀεργοὶ ἔσθοντες.

Chriſt. Κηφῆνες ἐγκαθήμενοι] Sic dicuntur mares in apibus qui neque aculeos habent neque fauos aut ceras operantur, ſed ignauum ſunt pecus, & apum labores conſumunt. Propterea eos fucos κοθούρους vocat Heſiodus quia ſpiculis in cauda carẽt. Per hos autem, intelligit Comicus Rhetoras qui in ſubſelliis clamitant & cætera ignaui, obſumunt quæ fortes viri bello & labore parta in publicum conferunt. Deus bone! Quàm denſa hoc ſeculo ſeges eſt eiuſmodi fucorum, Palatinorum præſertim, qui ſe patroni nomine venditant, D & clientum mella quo iure quaque iniuria conſumunt. Iuris ſe profitentur cuſtodes, ſed cuſtodia illa quid niſi eſt latrocinium & rapina? Si nunc viuat Ariſtophanes, nũquam latiorem ſe habuiſſe materiam ludis dandis fatebitur, imò nec ſuffecturam libertatem veteris Comœdiæ ad indicanda mala illa publica mirabitur.

Σχόλια. Φλύκταιναν] φύσκαν ἐν τῇ χειρὶ ἐκ τοῦ κωπηλατεῖν. Ἔμβραχυ.] καθάπαξ ἢ παντάπασι τὸ E ἔμβραχυ, Ἀττικὴ συνήθεια. οὐδὲν πλέον δηλοῦται ἢ τὸ βραχύ. ὡς ἐμφαγεῖν τὸ φαγεῖν. καὶ παρ' Εὐριπίδῃ τὸ ἐνδυστυχῆσαι, ἀντὶ τοῦ δυστυχῆσαι.

Chris. Ἔμβραχυ] Id eſt ſemel & omnino, Putus purus Atticiſmus nihil augens compoſitione. Nihil enim aliud magis ſignificat quã ſimplex βραχὺ, vt dicũt illi ἐμφαγεῖν pro φαγεῖν & apud Euripidem ἐνδυστυχῆσαι pro δυστυχῆσαι. Quod autem φλύκταιναν dixit, laboris indicium notat quia κώπην & λόγχην dixerat, & qui aſſiduè remũ F tractant vel haſtam vibrant, ij vel callum contrahũt, vel puſtulas qui tumores ſunt φύσκαι dicti, ſimiles ampullis, propterea nos Gallico idiomate vocamus *ampoulles*. Eas non contrahunt qui ſaccarii dicuntur ſeruare. Ὅστις ἂν μὴ 'χῃ τὸ κ. μ. φ. τριώβολον] Cenſeo inquit vt nullam ferãt mercedem vel ſtipendium, qui arma non tractant, & labores bellicos non anclant. Nã per τὸ κέντρον arma, per triobolum, ſtipendia intelligit, ſcilicet innuit vt boui non trituranti os alligetur: neque manducet G qui non laborat, vt prouerbia canunt.

ΦΙΛΟΚΛΕΩΝ, ΒΔΕΛΥΚΛΕΩΝ.

PHILOCLEON; BDELYCLEON.

Φι. Οὔτοι ποτὲ ζῶν τοῦτον ἀποδυθήσομαι·
Ἐπεὶ μόνος μ' ἔσωσε παρατεταγμένον,
Ὅθ' ὁ βορέας ὁ μέγας ἐπεστρατεύσατο.
Βδ. Ἀγαθὸν ἔοικας οὐδὲν ἐπιθυμεῖν παθεῖν.
Φι. Μὰ τὸν Δί'. οὐ γὰρ οὐδαμῶς μοι ξύμφορον.
Καὶ γὰρ πρότερον ἐπ' ἀνθρακίδων πεπλησμένος,
Ἀπέδωκ' ὀφείλων τῷ γναφεῖ τριώβολον.
Βδ. Ἀλλ' οὐδὲ πεπειράσθω γ' ἐπειδήπερ γ' ἅπαξ
Ἐμοὶ σεαυτὸν παραδέδωκας εὖ ποιεῖν.
Φι. Τί οὖν κελεύεις δρᾶν με. Βδ. τὸν τρίβων' ἄφες.
Τηνδὶ δὲ χλαῖναν ἀναβαλοῦ τριβωνικῶς.
Φι. Ἔπειτα παῖδας χρὴ φυτεύειν καὶ τρέφειν,
Ὅθ' οὑτοσί με νῦν ἀποπνῖξαι βούλεται;
Βδ. Ἔχ' ἀναβαλοῦ τηνδὶ λαβὼν καὶ μὴ λάλει.
Φι. Τουτὶ τὸ κακὸν τί ἐστι πρὸς πάντων θεῶν.
Βδ. Οἱ μὲν καλοῦσι Περσίδ' οἱ δὲ καυνάκην.
Φι. Ἐγὼ δὲ σισύραν ᾠόμην θυμαιτίδα.
Βδ. Κοὐ θαῦμά γ' ἐς Σάρδεις γὰρ οὐκ ἐλήλυθας.
Ἔγνως γὰρ ἄν. νῦν δ' οὐχὶ γιγνώσκεις. Φι. ἐγώ;
Μὰ τὸν Δί' οὐ τοίνυν γ' ἀτὰρ δοκεῖ γέ μοι
Ἐοικέναι μάλιστα Μορύχου σάγματι
Βδ. Οὔκ. ἀλλ' ἐν Ἐκβατάνοισι ταῦθ' ὑφαίνεται.

A PH. Donec videns viuúſque ero, hunc non exuam.
Qui me apparatum & ordinatum in prælio
Seruauit, ingens quum ingruit Septentrio.
BD. Tibi videris nil boni expeteſſere.
PH. Non hoc quidem nunc, haud enim mihi expedit
Vt qui minuti plenus antè obſonij
B Trinummum in operam impenderim fulloniam.
BD. Periculum fac, quando te in curam meam
Ipſum dediſti, quò tibi faciam benè.
PH. Quid iam iubes me facere. BD. decotem exue
Iſtámque veſtem ſume commodam ſeni.
PH. Quò procreamus liberos & tollimus,
C Quando iſte ſuffocare me nunc poſtulat?
BD. Sume, indue inquam, & plura cauſans deſine.
PH. Quid iſtud eſſe per deos dicam mali.
BD. Quod Perſida iſti nominant hi gaunacum.
PH. Ego arbitrabar gauſapam Thymætida.
BD. Nec mira res qui Sardiam non videris,
Benè iſta noſſes quæ malè ignoras. PH. Egón'
Vt nullus illuc venerim? at videtur hoc
D Morychi eſſe valdè ſimile villoſo ſago.
BDE. Minimè, ſed hoc Ecbatana perficiunt opus.

Σχόλια. Οὔτοι ποτὲ ζῶν.] καυνάκην ἀμφιέσαι βούλεται τὸν πατέρα ὁ υἱὸς ἀφελόμενος τὸ τριβώνιον. φησὶν οὖν, ὅτι τρίβωνα οὐκ ἀφαιρῶ ἐμαυτοῦ. τὸν γὰρ τρίβωνα περιεσπάσατο, θέλει αὐτὸν καυνάκην ἐνδῦσαι. καυνάκης δὲ χλαῖνα περσικὴ ἀλεεινή. παρὰ τὸ ἀλεαίνεσθαι. ὁ δὲ Παλαμήδης φησὶν καυνάκης ἐστὶ περσικὸν ἱμάτιον, ἔχον ἀπὸ τοῦ ἑτέρου μέρους μαλλούς. ἄλλως. καυνάκης εἶδος ἱματίου ὅπερ καὶ περσίδα καλοῦσιν. οἱ δὲ σισύραν θυμαιτίδα ὅπερ ἔοικε Μορύχου σάγματι. σάγμα δὲ ἡ θήκη τῶν ὅπλων. ὡς ἐν τοῖς ἑξῆς. ἐπεστρατεύσατο δὲ σφοδρῶς ἐπῆλθε τοῖς ἡμετέροις μαχεσόμενος σώμασι. μήποτε τὸν πνεύσαντά φησι βορέαν ἐπὶ τοῦ Ἀρτεμισίου καὶ διαφθείραντα τὸν τῶν βαρβάρων στόλον. πολὺς γὰρ ἐπελθὼν κατέδυσεν αὐτῶν τὰ σκάφη βοηθῶν Ἀθηναίοις. διὸ καλῶς τὸ ἐπεστρατεύσατο.

Christ. Οὔτοι π. ζ. τ. ἀποδυθήσομαι] Suadebat patri Bdelycleon vt Centonem exueret & elegãtiorem amictum indueret, at ille perſuaderi ſe non patitur & depoſiturũ ſe negat vetus pallium, in quo ſalutem ſuam olim poſitam meminerit, cùm flaret vehemens Boreas ſuper præliantibus Græcis, quod fertur accidiſſe ad Artemiſium vbi barbarorum claſſem tempeſtas euertit, multáſque eorum naues fundo demerſit, atque ita Athenienſium partes adiuuit, propterea rectè hic dicitur ὁ βορέας ὁ μέγας ἐπεστρατεύσατο.

Σχόλια. Οὐδαμῶς μοι ξύμφορον.] οὐ λυσιτελεῖ μοί φησι πολυτελῆ ἀμφιέννυσθαι. καὶ γὰρ πρώην ἰχθύδια ἐσθίων ὄντα καταστάξαντες ζωμοῦ ἐπὶ τὸ ἱμάτιον τριώβολον ἔδωκα τῷ κναφεῖ μισθόν. τουτέστι τῷ πλύναντι τὰ ἱμάτια.

Christ. Καὶ γὰρ πρότερον] Prius, inquit, cũ piſciculis carbonariis ſaturatus fuiſſem, & aliquid iurulenti condimenti ſuperfuſum fuiſſet meo pallio, ad eluẽdas maculas perſolui fulloni tres obolos. Itaque nihil eſt opus mihi politiore veſtitu. Vocat autem ἀνθρακίδας piſces qui torrẽtur ſuper E carbonibus.

Σχόλια. Τριβωνικῶς.] ἐὰν μὲν τριβωνικῶς, ὥσπερ τριβώνιον τετριμμένον καὶ ἀσθενοῦντι. ἐὰν δὲ γεροντικῶς, ὡς πρέπει γέροντι.

Christ. Τριβωνικῶς] Idem vicem pallij tui detriti & decoris, vel vt ſenem detritũ decet.

Σχόλια. Φυτεύειν.] γεννᾶν.

Chris. Ἔπειτα παῖδας] Illud ἔπειτα magnam habet ἔμφασιν, Quaſi dicat, Hæc ita cũ ſint, quorF ſum liberis operam demus & procreandis & tollendis, quando hic me patrem ſuffocare poſtulat? dixit autem ἀποπνῖξαι, propter calorem nimium quem ſibi pareret illud genus veſtis, nam καυνάκην deducere videtur ἀπὸ τοῦ καύματος vt fortaſſis ſit dicta quaſi νάκος καυματῶδες. Eſt autem καυνάκη, Gaunacum, vt ait Varro, Sagum maius, & ἀμφίμαλλον vt quidã cẽſent, vt alij ἑτερόμαλλον, denique villoſum & arcendo frigori accommodum. De Caunace & Siſyra vide quæ ad Varronem noG tauit diuinus Coniector. Paulò poſt cùm ait θυμαιτίδα, variatur lectio à Scholiaſta, vt ſit θυμοιτίδα à populo tribus Hippocoontidis ſic dicto ab Heroe Thymæta.

Σχόλια. Ἀποπνῖξαι.] διὰ τὸ καῦμα τὸ ἀπὸ τῆς καυνάκης. Τουτὶ τὸ κακόν.] τὸ καινὸν παρ' ὑπόνοιαν. ἐπεὶ καινὸν παραλαμβάνει ἱμάτιον. Οἱ δὲ καυνάκην.] ἔοικε τὸ βαρβαρικὸν εἶναι φόρημα. Ἐγὼ δὲ σισύραν] [illegible]

ἔστι δὲ τὸ μαλλωτὸν ἀλλὰ βαθύ. ἔστι δὲ, ἡ ἀπὸ δέρματος συῤῥαπτομένη χλαῖνα. Θυμαιτίδα δὲ ἀπὸ δήμου τῆς Ἱπποθοωντίδος φυλῆς ἀπὸ Θυμοίτου ἥρωος. μή ποτε δὲ χαριέστερον Θυμοιτίδα. Εἰς Σάρδεις.] εἰς Σάρδεις γὰρ ἐπωλεῖτο τὰ περσικὰ ἱμάτια. Σάρδεις δὲ πόλις Λυδίας ὑπὸ Πέρσαις, ἀναγκαίως οὖν περσικοφόρουν.

CHRIST. Εἰς Σάρδεις] Sardes vrbs Lydiæ maxima quondam diues & Crœsi Regia, ei Tmolus mons diues imminet Persarum opus, & speculam habens hexedram albi lapidis, vt ait Strabo, Illic ergo Persicæ vestes vænibant.

Σχόλια. Οὐ τοίνυν γ' ἀτὰρ.] οὐκ ἦλθεν εἰς Σάρδεις. Μορύχου σάγματι.] Μόρυχος [illegible]. σάγματι δὲ τῷ μαλλωτῷ σάγῳ, ᾧ ἐχρῆτο ὡς τρυφερὸς πλείοσι θάλπειν χρώμενος. ἄλλως. τῶν περὶ τρυφῆς ἐσπουδακότων ὁ Μόρυχος. σάγματι δὲ, ἐπεὶ παχέα ἴσως ὡς ἐκείνου παχεῖ σάγματι A χρωμένου. Ἐκβάτανα δὲ, πόλις Περσῶν. κρόκη δὲ ῥοδάνη καὶ προκύφαντος. ὅτε δὲ κρόκας ὑφαίνεται.

CHRIST. Μορύχου σάγματι] Sagum villosum σάγμα vocat quod alias est armarium. Hic autem Morychus Tragicus erat poëta, deliciosi victus homo, cætera pallens, & ad calescendū villosis vtens vestibus & crassis. De quo in Acharnēsibus & Irena meminit. Ἐν Ἐκβατάνοισι] Ecbatana (prius Acessæa dicta vt ait Scholiastes Æschyli in Persis) & Susa duæ sunt præcipuæ Persidos vrbes, B in hac hyemare solebat Rex, in illa æstatem degere. In Ecbatanis præsertim vestes elegātiores fuisse certum est, & constat ex nostro Comico qui in Acharnensibus dixit ὦ 'κβάτανα τοῦ σχήματος quasi ex Ecbatanis κεκαλλωπισμένοι exirent legati.

Φι. Ἐν Ἐκβατάνοισι γίγνεται κρόκης χόλιξ;
Βδ. Πόθεν ὦ 'γαθ'. ἀλλὰ τοῦτο τοῖσι βαρβάροις
Ὑφαίνεται πολλαῖς δαπάναις. αὕτη γέ τοι
Ἐρίων τάλαντον καταπέπωκε ῥᾳδίως.
Φι. Οὔκουν ἐριώλην δῆτ' ἐχρῆν ταύτην καλεῖν,
Δικαιότερόν γ' ἢ καυνάκην. Βδ. ἔχ' ὦ 'γαθέ.
Καὶ στῆθι γ' ἀμπισχόμενος. Φι. οἴμοι δείλαιος.
Ὡς θερμὸν ἡ μιαρά τί μου κατήρυγεν.
Βδ. Οὐκ ἀναβαλεῖ; Φι. μὰ Δί' οὐκ ἔγωγ', ἀλλ' ὦ 'γαθέ,
Εἴπερ γ' ἀνάγκη, κρίβανόν μ' ἀμπίσχετε.
Βδ. Φέρ' ἀλλ' ἐγώ σε περιβαλῶ. σὺ δ' οὖν ἴθι.
Φι. Κατάθου γε μέντοι καὶ κρεάγραν. Βδ. τιή, τί δή;
Φι. Ἵν' ἐξέλῃς με, πρὶν διεῤῥυηκέναι.
Βδ. Ἄγε νυν ἀπόδυου τὰς καταράτους ἐμβάδας.
Τασδὶ δ' ἀνύσας ὑπόδυθι τὰς Λακωνικάς.
Φι. Ἐγὼ γὰρ ἂν τλαίην ὑποδύσασθαί ποτε
Ἐχθρῶν παρ' ἀνδρῶν δυσμενῆ καττύματα;

PH. Ecbatana floccos ergo villosos habent?
BD. Bona verba, at ista (vt sis sciens) cum maximo
C *Sumptu & labore barbari texunt, & hæc*
Vestis talentum absorpsit in lanam facul.
PH. Iure ergo fas est Lamperdam dicere,
Et iustius quàm gaunacum. BD. Tene ô bone,
Et indue illam. PH. Me misellum, vah quid est
Quod hæc scelesta eructat in me feruidum.
BD. Age superinduc. PH. Haud ego istuc ô bone,
D *Sed si necesse est, clibanum, oro, inducite.*
BD. Ades hoc amictu te induam, iam nunc abi.
PH. Et harpagonem impone. BD. Quidum? cui bono?
PH. Vt retrahas me, ne cadam vel effluam.
BD. Age ista nequam calciamenta exue
Et indue istas inuicem Laconicas.
E *PH. Egóne vt vnquam inducam in animum inducere*
Sutorum alutas hostium infestissimas?

Σχόλια. Χόλιξ.] χόλιξ λέγεται τὸ τοῦ βοὸς ἔντερον μαλλωτόν. ὃ ἔστιν ἐκ κρόκης μαλλός. ἄλλως. τὰς ἐξοχὰς τῆς κρόκης εἴκαζε χόλιξι. τοῦτο δὲ, Ἀρτεμίδωρος λέγει τὰς ἐπὶ τῆς κοιλίας λιποειδεῖς χολάδας. Εὐφρόνιος δὲ οὐ τὰ ἔντερα καθ' αὐτό, ἀλλὰ πᾶν σὺν τῷ λίπει τοῖς ὑμέσιν.

CHRIST. Κρόκης χόλιξ] Laneos floccos in panno extantes comparat bouis intestino quod crispum est & velut pellitum, χόλικες vel χολάδες dicuntur, siue quia hepatis χολὴν capit siue à concauitate quasi κοιλότητες siue etiam à laxitate quasi χαλαραί. Quanquam hanc vocem intelligit Artemidorus de hypocrondio Ventriculi, Euphronius contra non intestina vult esse sed quicquid cōstat pinguitudine & mēbranis. Sanè videtur hoc lanæ textum fuisse quod nos vocare solemus Frisam Gallofranco vocabulo. Πόθεν ὦ 'γαθ'] Hic τὸ πόθεν puto esse ἀρνητικὸν & positum pro οὐδαμῶς, vt & notauimus ad Euripidæ Andromachā, quam Latinè, vt potuimus, edidimus.

Σχόλια. Ἐριώλην] ἐρίων ἀπώλειαν διὰ τὸ τὰ ἔρια ἀναλῶσαι.

CHRIST. Ἐριώλην] Ludit in verbo, ἐριώλη, propriè est venti vehemens turbo. Hoc detorquet ad pallium vbi multum lanæ consumitur, quasi ἀπώλειαν ἐρίων, Nos vertimus Lamperdam, non seruata tamen vocis Græcæ ambiguitate, Nā solis Græcis licet esse sic disertis.

Σχόλια. Κατήρυγε.] κατέπνευσεν. ὡς ἐπὶ τῶν μὴ τροφὴν ἐρυγομένων.

F CHRIST. Οὐκ ἀναβαλεῖ] Atticè pro ἀναβαλῇ, Idest non indues, non impones hunc amictū? Est enim ἀναβάλλεσθαι etiam ὑπερτίθεσθαι. quod postea dicit περιβαλεῖν.

Σχόλια. Διεῤῥυηκέναι.] πρὶν συμπεσεῖν ἀπὸ τῆς ὀπτήσεως τὰ κρέα μου. ἐμβάδας τὰ δικαστικὰ ὑποδήματα.

CHRIST. Διεῤῥυηκέναι] Quasi carnes cum assatæ sunt. harpago prohibet effluere & cadere. G Iocum & risum hinc captat Comicus sed satis frigidè: & dignum Plutarchi censura.

Σχόλια. Τὰς Λακωνικάς.] ἀνδρεῖα ὑποδήματα ἢ ἀστειότερα. ὡς αὐτὸς Ἀριστοφάνης ἐν Θεσμοφοριαζούσαις. ποῦ τὸ ξίφος; ποῦ χλαῖνα; ποῦ Λακωνικαί; ὁ δὲ Φιλοκλέων ἀποσείεται αὐτὰς ὡς ἐχθρῶν Ἀθηναίοις τῶν

Λακεδαιμονίας. καττύματα δὲ, δέρματά τινα ἰσχυρὰ καὶ σκληρὰ, ἅπερ τοῖς σανδαλίοις καὶ ἄλλοις ὑποδήμασιν ὑποβάλλεται.

CHRIST. Λακωνικάς.] Sic vocantur calcei viriles & elegantiores, vt fœminarum Sicyonij. At Philocleon qui nihil de priſtino ſtatu mutare A vult, vſum detrectat Laconicarum, & Laconicam (quamuis ſoleam) ingredi metuit, quia hoſtes erant Athenienſium Lacones. Sunt autem καττύματα ſoleæ ex duriore aluta calceis ſubſutæ, quas nos Gallo-Franci à quadrata olim figura dicimus *Quarrelures*.

Βδ. Ενθες ποτ' ὦ τᾶν καταβαῖν' ἐρρωμένως
Ες τὴν Λακωνικὴν ἀνύσας. Φι. ἀδικεῖς γέ
  με. B
Ες τὴν πολεμίαν ἀποβιβάζων τὸν πόδα.
Βδ. Φέρε καὶ τὸν ἕτερον. Φι. μηδαμῶς τοῦτόν γ'
  ἐπεὶ
Πάνυ μισολάκων αὐτοῦ 'στιν εἷς τῶν δακτύλων.
Βδ. Οὐκ ἔστι παρὰ ταῦτ' ἄλλα. Φι. κακο-
  δαίμων ἐγὼ
Ος τις ἐπὶ γήρᾳ χίμετλον οὐδὲν λήψομαι.
Βδ. Ανυσόν ποτ' ὑποδυσάμενος εἶτα πλουσίως, C
Ωδὶ προβὰς τρυφερόν τι διασαλακώνισον.
Φι. Ἰδού. θεῶ τὸ σχῆμα καὶ σκέψαι μ' ὅτῳ
Μάλιστ' ἔοικα τὴν βάδισιν τῶν πλουσίων.
Βδ. Οτῳ; δοθιῆνι σκόροδον ἠμφιεσμένῳ.
Φι. Καὶ μὴν προθυμοῦμαί γε σαυλοπρω-
  κτιᾶν.
Βδ. Αγε νῦν. ἐπιστήσῃ λόγους σεμνοὺς λέγειν
Ανδρῶν παρόντων πολυμαθῶν καὶ δεξιῶν;
Φι. Εγωγε Βδ. τίνα δῆτ' ἂν λέγοις; Φι. πολ- D
  λοὺς πάνυ,
Πρῶτον μὲν ὡς ἡ Λάμι' ἁλοῦσ' ἐπέρδετο.
Επειτα δ' ὡς Καρδοπίων τὴν μητέρα.
Βδ. Μή μοι γε μύθους. ἀλλὰ τῶν ἀνθρωπίνων
Οἵους λέγομεν μάλιστα τοὺς κατ' οἰκίαν.
Φι. Εγᾦδα τοίνυν τῶν γε πάνυ κατ' οἰκίαν

BD. Infer pedem intrò, ingredere totis viribus
In hanc Laconicam. PH. hæc quidem eſt in-
  iuria
Cogente ſi te in hoſticam pedem feram.
BD. Cedò alterum. PH. Noli obſecro, quan-
  do in ſe habet
Digitum inter omnes additum Laconibus.
BD. At præter iſta nil erit. PH. quàm ſum
  miſer
Cui nullus aderit in ſenecta pernio.
BD. At expeditè fac pedem hunc vt calcees,
Greſſuque molli incede vel Salaconio.
PH. Nunc ſchema contemplator, & quem di-
  uitum
Inceſſus æmuletur hic meus vide.
BD. Amictum, opinor, allio furunculum.
PH. Atqui cupido inceſſit vt nunc caueam
BD. At verba potius dic honeſta & ſeria
Coram eruditis & pudentibus viris.
PH. Libenter. BD. ecquod ergo? PH. valdè
  plurima,
Primùm vt prehenſa Lamia pedebat ſolens,
Tum matrem vt olim Cardopion peſſumus.
BD. Apage mihi iſtas fabulas, dic tantummodò
Humana geſta quæque narrantur domi.
PH. Certè inter omnes fabulas domeſticas

Σχόλια. Ενθες.] ἔνθες τὸν πόδα σου εἰς τὴν Λακωνικὴν ἀνύσας. καὶ περιπάτει ἐρρωμένως. ἔνθες ἀντὶ τοῦ ὑπόδυσαι. ἅμα μὲν πρὸς τὸ ὑπόδημα. ἅμα δὲ πρὸς τὴν χώραν. Εἰς τὴν πολεμίαν] ὁ μὲν ὄντι τὴν Λακωνικὴν ἐμβάδα. ὁ δὲ, ὑπενόησε λέγειν αὐτὸν τὴν χώραν.

CHRIST. Φέρε καὶ τὸν ἕτερον] Puta τὸν εὐώνυμον. Nam inter Pythagoræ præcepta, etiam iſtud fuit, Dextrum pedem in calceum præmitte, læuũ in ποδόνιπτρον id eſt peluim vel pelluuium.

Σχόλια. Χίμετλον.] ὅτι κυρίως νῦν, τὸ ἀπὸ τοῦ ψύχους ἐπὶ τῶν δακτύλων τραῦμα. λέγεται δὲ τὸ μέρος τι τοῦ ποδὸς, περὶ ὃ τὸ πάθος, καὶ ὅτι χίμετλον οὐ λέγουσιν ἑνικῶς. πληθυντικῶς δὲ, χίμετλα. παρ' ὑπόνοιαν δὲ, ἀντὶ τοῦ εἰπεῖν ἀγαθὸν οὐδὲν λήψομαι, ὅς τις τὰ τῶν γερόντων οὐ λήψομαι. Διασαλακώνισον] ἁβρύνθητι καὶ διαθρύφθητι. οἱ δὲ, διασαλακώνισον ἀπὸ Σαλάκωνος μαλακοῦ τοῦ Αὐτολύκου πατρός. ἄλλως. ἔοικεν ἐμφαίνεσθαι τῷ ὀνόματι τὸ σαλακωνεύεσθαι, τουτέστι τὸ σαλεύειν τὸν πρωκτόν. ἔνιοι μὲν, διαλυκώνισον. ἐν δὲ τῇ Ἀρτεμιδώρου συναγωγῇ, διαλακώνισον. αἰτία δὲ τῆς λέξεως, ἡ συνήθεια. μή ποτε γὰρ καὶ πεποίηται ὑπ' αὐτοῦ. εἰ δὲ μὴ ἐσχεδίασται τὸ διαλυκώνισον, τάχα ἂν λέγοιτο ἀπὸ Λύκω πεντάθλου. φαίνεται γάρ τις καὶ μαλακώτερος γενέσθαι ἀμείψας. τὸ μὴ θαυμάζειν ἔστι τις μὴ κατασκῶμεν. οἱ μὲν τὸν πένταθλον αὐτὸν Λύκωνα. ὁμοίως δ' ἐστὶ καὶ παρ' Ἑρμίππῳ, ἐν τοῖς Διμέτροις. ὕστερον δὲ αὐτὸν καὶ στρατηγόν. καὶ κασαλβάζουσαν εἶδον καὶ σεσαλακωνισμένην. ἄλλως. ἁβρῶς καὶ μαλακῶς σαυτὸν διακίνησον. ἀπό τινος Σαλάκωνος τρυφηλοῦ. τινὲς δὲ σαλακωνίσαι φασὶ, τὸν πρωκτὸν αἰσχρῶς κινῆσαι. σαῦλον δὲ καλοῦσι τὸ φαῦλον καὶ διερρυηκός.

E CHRIST. Διασαλακώνισον] Variæ notantur lectiones, quidam enim legunt διαλυκώνισον à Lyco quinquertione, qui motus molles edere ſolebat vt auctor eſt Amipſias, Alij (inter quos Artemidorus) διαλακώνισον, & ſanè ad Laconas arbitror alluſiſſe, ſed hoc tantum, non autem ita ſcripſiſſe, rara enim in Laconibus τρυφή. Sed vulgata lectio mihi potior videtur. Eſt autem σαλακωνίζειν quod Tibullus dixit verſare mobilem natem, hic eſt ἁβρύνεσθαι & διαθρύπτεσθαι effluere in mollitiam & delitias facere, F ſiue à quodam Salacone qui mollis fuit & cinædus (quem Autolyci patrẽ ferunt) ſiue quia σαῦλον dicitur quod corruptum & fluxum eſt, vnde idem Comicus finxit τὸ σαυλοπρωκτιᾶν quod eſt inhoneſtè moueri ſedẽ, Id Latini cæuere vocant. Ariſtoteles tamen in Rhetoricis differre facit σαλάκωνας ἀπὸ τῶν τρυφερῶν Quaſi illi molles ſint, hi delicioſi tantum. Cicero libr. 7. Epiſtolarũ ad familiares meminit Salaconis, quo nomine, infamem aliquem cinædum notat. G Menander etiam Glyceram inducit quę ſuas infirmitates vocari ait τρυφὰς καὶ σαλακωνίας. Et Hermippus in Dimetris, dixit καὶ κασαλβάζουσαν εἶδον τὸ σεσαλακωνισμένην. Quem Trochaicum verſum ſic interpretor Vidi eã conuiciantem, & indecorè mobilẽ. Apud Sudã Salaco pauper eſt ſed diues videri vult.

Σχόλια. Ὥσπερ δοθιῆνι.] ἀπροσδοκήτως παίζει. καὶ τὸ τῶν βλαυτῶν ὅμοιον. ἡ πρὸς τὸν πατέρα ἀμόρφως ἠμφιεσμένον τὴν καυνάκην καὶ ἀνάρμοστος, καὶ τὸ σκόροδον τῷ δοθιῆνι, ἀνάρμοστον εἰς θεραπείαν. δοθιὴν δὲ, φῦμα φλυκταίνῃ ἐοικός. A

CHRIST. Δοθιῆνι σκόροδον] Hoc mihi videtur Prouerbiale, quod vſurpari poteſt in rebus diſconuenientibus proinde vt Humano capiti ceruix equina. Quæ enim medicina magis ἀνάρμοστος furunculo quàm allium plenum acrimoniæ, & phlyctænas potiùs facturum quàm medicaturum. Miror ſi à Parœmiographis hoc ſit præteritum qui multa non prouerbialia inculcarunt in farraginem ſuam. B

Σχόλια. Σαυλοπρωκτιᾷν.] σαλεύειν τὸν πρωκτόν. σαῦλον δὲ τὸ κοῦφον.

CHRIST. Λόγους σεμνοὺς] Rectè ergo Horatius in Poëtica cũ de fabula Lamiæ puerum aluo extrahentis verba facit, ait hæc non placere viris grauibus πολυμαθέσι καὶ δεξιοῖς, nam Centuriæ ſeniorum agitant expertia frugis, inquit. vbi per ſeniores, viros ſerios & graues intelligit, & agitare dixit quod Græci ἐλᾷν vel ἐλαύνειν, id eſt abigunt & fugiunt. Itaque locus hic apud Scholiaſtam deculpatur & ἀτυχίας τι, quia Lamiam quæ nulla eſt ſupponit & fingit, velut & quod inquit de Cardopione & eius matre. De quo amplius quærendũ (vt de Salacone ait Rhodiginus) cenſet, cùm nulla apud Comicos eius ſit mentio, ſed Ancylionis, qui matrem ſuã hac affecerit iniuria. Nam ſubauditur ἔτυψεν. Fortaſſis autem hæc ſunt mendoſa (ſanè quidem lex metrica in Καρδοπίων, niſi geminetur τὸ π) & fabula fuit περὶ Καρδόπου ἢ μάκτρας.

Σχόλια. Πρῶτον μὲν ὡς ἡ Λαμία.] ὅτι ὡς οὖσαν τὴν Λαμίαν ὑποτίθεται, διὸ τὸ χ. τοῦτο δὲ ὁ μῦθος λέγεται. Καρδοπίων.] καὶ τοῦτο ἀρχὴ μύθου. Δίδυμος ὁ Καρδοπίων ζητητέος. οὐδαμοῦ κωμῳδεῖται. ἀλλ' Ἀγκυλίων, ἐπὶ τῷ τὴν μητέρα κακῶς διατιθέναι. λείπει δὲ ὁ ἔτυψεν.

C

Ἐχεῖτον, ὡς οὕτω πότ' ἦν μῦς καὶ γαλῆ.
Βδ. Ὦ σκαιὲ κἀπαίδευτε Θεογένης ἔφη
Τῷ κοπρολόγῳ, καὶ ταῦτα λοιδορούμενος,
Μῦς καὶ γαλᾶς μέλλεις λέγειν ἐν ἀνδράσι;
Φι. Ποίους τινὰς δὲ χρὴ λέγειν; Βδ. μεγαλοπρεπεῖς.
Ὡς ξυνεθεώρεις Ἀνδροκλεῖ καὶ Κλεισθένει.
Φι. Ἐγὼ δὲ τεθεώρηκα πώποτ' οὐδαμοῦ,
Πλὴν ἐς Πάρον, καὶ ταῦτα δύ' ὀβολὼ φέρων.
Βδ. Ἀλλ' οὖν λέγειν χρή σ' ὡς ἐμάχετό γ' αὐτίκα
Ἐφουδίων παγκράτιον Ἀσκώνδᾳ καλῶς.
Ἤδη γέρων ὢν καὶ πολιὸς, ἔχων δέ τοι
Πλευρὰν βαθυτάτην, καὶ χέρας λαγόνας τε καὶ
Θώρακ' ἄριστον. Φι. παῦε παῦ' οὐδὲν λέγεις.
Πῶς δ' ἂν μαχέσαιτο παγκράτιον θώρακ' ἔχων;
Βδ. Οὕτως διηγεῖσθαι νομίζουσ' οἱ σοφοί,
Ἀλλ' ἕτερον εἰπέ μοι παρ' ἀνδράσι ξένοις
Πίνων, σεαυτοῦ, ποῖον ἂν λέξαι δοκεῖς
Ἐπὶ νεότητος ἔργον ἀνδρικώτατον.
Φι. Ἐκεῖν' ἐκεῖν' ἀνδρειότατόν γε τῶν ἐμῶν,

Teneo hanc, vt olim felis atque mus ſimul.
BD. O ſtulte & imperite, (Theogenes ait
Conuiciatus colligenti ſtercora)
Viriſne mures atque feles obiicis?
PH. Quas ergo vis narrationes? BD. nobiles.
Spectacula vt tua cum Androcle & Calliſthene.
D *PH. At nuſpiam ſpectaſſe me ludos ſcio*
Niſi in Paro, idque obolis duobus conſtitit.
BD. Dic illud ergo, quàm benè Aſconda ſtatim
Ephudion quinquertio certauerit
Cùm canus eſſet & ſenex, grauiſſimum
Latuſque haberet & manus & ilia
Thorace pollens. PH. mitte nugas dicere
E *Thorace tectus nemo Pancratium ſubit.*
BD. Sapientiores ſic tamen ſolent loqui,
Sed aliud inque, in hoſpitum conuiuiis
Quod facinus arbitrare te fortiſſimum
Narraſſe, quod quidem in iuuenta feceris.
PH. Generoſum & audax facinus eſt & arduum

Σχόλια. Μῦς καὶ γαλῆ.] πρὸς τὴν συνήθειαν ὅτι μῦθον φράζεται οὕτως. ἦν ἦν γέρων καὶ γραῦς. καὶ Πλάτων ἐν Φαίδρῳ. ἦν οὕτω παῖς μᾶλλον δὲ μειρακίσκος. τούτῳ δὲ ἦσαν ἐρασταὶ πάνυ πολλοί. ἄλλως. ἀρχὴ μύθου. τοῦτο δὲ πρὸς τὸ κατ' οἰκίαν εἰρημένον τῷ Βδελυκλέωνι οἰόμενος δεῖ μυθαρίων αὐτὸν λέγειν. F

CHRIST. Ποτ' ἦν μῦς καὶ γαλῆ] Pro ἦν ποτέ. Sic enim ferè ſemper fabulas ordiebantur. vt apud Clementem in Stromatis Callimachi in Miniambis exſtat hæc fabula tribus conſtans Choriambis Ἦν κεῖνος οὑνιαυτὸς ᾧ ποτὲ πτηνόν, Καὶ τοὖν θαλάσσῃ, καὶ τὸ τετράπουν, οὕτως Ἐφθέγγεθ' ὡς ὁ πηλὸς ὁ Προμήθειος. Id eſt Fuit annus olim quo volucris & piſcis Currens in æquor, quadrupeſque terreſtris Loqui ſolebat limus vt Prometheus. Feſtiuè autem Philocleon hanc fabulã incipit de Mure & fele animalculis domeſticis, quia Bdelycleon, referri poſtulabat λόγους τῶν κατ' οἰκίαν. G

Σχόλια. Θεογένης] ὅτι Θεογένης οὗτος ἐστὶν ὁ Ἀχαρνεύς, ὃν καὶ ἐπὶ τῷ μεγάλα ἀποπαρδεῖν κωμῳδοῦσιν.

CHRIST. Θεογένης ἔφη] Hunc Theogenem Acharnẽſem fuiſſe ait Scholiaſtes Græcus, & quia altos ventris edebat crepitus deriſum à Comicis. Tamen apud Sudam de Theogene Thaſio exſtat hiſtoria, qui ſtatuam æream è foro ſuccollatam in ædes ſuas tranſtulerat, Deinde, cùm id ægrè ferret populus, rurſum ex ædibus ſuis in forum deportauit, vnde magnam iniuit à populo gratiam, & laudem ſibi ingentem paraſſe dicitur. Nõ eſt mei palati explorare, neque ſtomachi pronũciare, vtrum hic innuat Comicus, Tãtum, hoc ſcio, hunc adeo fuiſſe μεγαλοφυῆ & ἀλαζόνα vt ſuperbo faſtidio reſpuerit τὸν κοπρολόγον, minutas fabellas de muribus & felibus narraturientem.

Σχόλια. Τῷ κοπρολόγῳ.] μεγαλοφυὴς γὰρ ὢν καὶ ἀλαζὼν παρῃτεῖτο ὡς μικρὰ ταῦτα εἰπεῖν. Ὡς ξυνεθεώρους] ἐμφαίνει μὲν ὡς περὶ γνωρίμων τινῶν καὶ λαμπρῶν. Ἀνδροκλέα δὲ Κρατῖνος Σερίφοις φησὶ δοῦλον καὶ πτωχὸν, ἑταιρηκότα αὐτόν. Τηλεκλείδης δὲ καὶ Φραττίδης βαλλαντιοτόμον. ὁ δὲ Κλεισθένης, ἐπὶ μαλακίᾳ γνωριμώτατος. ἕτερος δὲ γνώριμος ἦν λαμπρὸς Κλεισθένης ὁ πάνυ. ἴδιον δὲ ἐστὶν αὐτῶν ἐπίσημα ὀνόματα, τούτους εἶπεν, ἵνα αὐτοὺς διαβάλλῃ.

Christ. Ἀνδροκλέα καὶ Κλεισθένη] Hos laudat παρὰ προσδοκίαν, Quum enim exſpectarēt ſpectatores, vt viros nobiles & illuſtres nominaret, horum meminiſſe voluit vt riſum pareret, Nam Androcles fuit ſeruus & mendicus & cinædus vt Cratinus eū notat in σερίφοις, Teleclides & Phrātides (vt ait Scholiaſtes, vbi malim legi ὁ Φραττίδης qui Satyros ſcripſit, nā φραττίδην neſcio quis ſit) eum ſcripſerunt eſſe crumeniſectorem. Cliſthenes autem æquè nobilis cinædus, neque melioribus artibus inſignis, quem in aliis Comœdiis Ariſtophanes ſalsè perſtringit, & nos de eo alibi ſcripſimus quæ pudet reuocare.

Σχόλια. Πλεῦσ' ἐς Πάρον.] ἀντὶ τοῦ μισθωτὸς ὢν στρατιώτης. τὸ δὲ Πάρον, Πόντου πόλις. καὶ παροιμία. ἐν δὲ Παρίῳ ψυχρὸν μὲν ὕδωρ καλαὶ δὲ γυναῖκες. οἱ μὲν, τόπον. οἱ δὲ, κατὰ παιδιὰν εἰρῆσθαι κωμικήν.

Christ. Πλεῦσ' ἐς Πάρον] Parus vrbs Pontica, vbi Philocleon fortaſſis ſtipendia meruit & militauit. de qua vulgaris eſt verſiculus, ἐν δὲ πάρῳ ψυχρὸν μὲν ὕδωρ, καλαὶ δὲ γυναῖκες. Fortaſſis autem ludit in voce quaſi ἐς τὸ παρὸν, vt innuat nunc tātū ſe ſpectaſſe quia nuper clauſus erat domi quaſi in carcere, Tamen nihil affirmo, Quid ſi etiā cùm ait τεθεώρηκα intelligat de ſpecie illa legationis quā vocabant θεωρίαν. Nam & θεωροὶ dicebantur qui extra Atticæ regionis fines mittebantur ſiue ad ſcitanda oracula, ſiue ad honorem diis aliquē deferendum aut hominibus gratiam habendam.

Σχόλια. Δύ' ὀβολὼ φέρων.] ἀντὶ τοῦ μισθοφορῶν τοῦτο. ἐκεῖνος δὲ θεωροῦντες τοὺς δύο ὀβολοὺς παρεῖχον. Ἀσκώνδα καλῶς τὸ χ, ὅτι περὶ τοῦ Ἐφουδίωνος ὡς ἀληθῶς ἱστορεῖ. κατεψευσμένοι δὲ φαίνονται. οὗτοι παγκρατιασταὶ ἐπὶ παιδείᾳ. ὁ δὲ Ἀσκώνδας, καὶ ἐξ αὐτοῦ τοῦ ὀνόματος. εἰ μὲν ἄρα ὁ Ἐφουδίων ἐστὶν ὁ ἐν τοῖς ὀλυμπιονίκαις φερόμενος Ἐφουδίων Μαινάλιος.

Chris. Ἐφουδίων παγκράτιον] De Ephudione & Aſconda Pancratiaſtis vel luctatoribus, nihil me legiſſe arbitror, neque quicquam incidit anxiè diſquirenti per ſcripta veterum, Scholia tamē Græca memorāt Ephudionem Mænalium cuius virtus fuit nobilis in ludis olympiacis. Πῶς ἂν μαχέσαιτο] Thoracem pro pectore dixerat Bdelycleon, at pater quaſi intellexiſſet de armatura, pectoriſque bellico tegmine, Qui poſſit, inquit, pugnare Pancratio qui thoraca induerit ahenū? Nā nudato certabatur corpore vnde gymnaſij nomē & gymnaſtici athletæ. Sed τὸ στῆθος propriè θώραξ dicitur, Etymon adferunt παρὰ τὸ θεῖον αἴρειν, quia ſeruant intellectum, innuentes per θεῖον, τὸ διανοητικὸν vnde θωρήσσεσθαι non ſolū eſt armari ſed etiā inebriari, quia pectus calefacit, θερμαίνει τὸ στῆθος, & ſic ſæpe Medicorum Genius Hippocrates vſurpat, hinc ἀκροθώρακες ſunt ἀκρομέθυσοι.

Σχόλια. Θώραξ ἔχων.] τὸν πολεμικὸν ἐνόησε χιτῶνα τοῦ Βδελυκλέωνος τὸ στῆθος εἰπόντος. θώραξ γὰρ καὶ τὸ στῆθος δηλοῖ παρὰ τὸ θεῖον αἴρειν, τουτέστι φυλάττειν τὸ διανοητικὸν, ὅ ἐστιν ἐν ἡμῖν θεῖον. ὅθεν καὶ τὸ θωρῆξαι, ὡς ἐν Ἀχαρνεῦσιν εἴρηται, οὐ μόνον τὸ καθοπλισθῆναι, ἀλλὰ καὶ τὸ μεθυσθῆναι σημαίνει, διὰ τὸ θερμαίνειν τὸ στῆθος. καὶ ἀκροθώρακας τοὺς ἀκρομεθύσους ἐκάλουν. φησὶν οὖν πῶς ἂν μαχέσαιτο παγκράτιον καθωπλισμένος. ἐπειδὴ νόμος ἦν τοὺς γυμναστὰς γυμνοὺς εἰς τὸν ἀγῶνα εἰσέρχεσθαι. Παρ' ἀνδράσι ξένοις] ἔθος γὰρ ἐπὶ τῶν ξένων καυχᾶσθαι. Σεαυτοῦ.] ὁ αὐτὸς σεαυτοῦ δειπνοποιοῦ.

Ὅτ' Ἐργασίωνος τὰς χάρακας ὑφειλόμην.
Βδ. Ἀπολεῖς με, ποίας χάρακας. ἀλλ' ὡς ἢ κάπρον
Ἐδιώκαθές ποτ' ἢ λαγὼν, ἢ λαμπάδα
Ἔδραμες, λέξον ὅτι νεανικώτατον.
Φι. Ἐγᾦδα τοίνυν τό γε νεανικώτατον.
Ὅτε τὸν δρομέα Φάϋλλον, ὢν βούπαις ἔτι
Εἷλον διώκων, λοιδορίας, ψήφοιν δυοῖν.
Βδ. Παῦ' ἀλλὰ δευρὶ κατακλινεὶς, προσμάνθανε
Ξυμποτικὸς εἶναι καὶ ξυνουσιαστικός.
Φι. Πῶς οὖν κατακλίνω, φράζ' ἀνύσας. Βδ. εὐσχημόνως.
Φι. Ὡδὶ κελεύεις κατακλιθῆναι; Βδ. μηδαμῶς.
Φι. Πῶς δαί; Βδ. τὰ γόνατ' ἔκτεινε, καὶ γυμναστικῶς
Ὑγρὸν χύτλασον σαυτὸν ἐν τοῖς στρώμασιν.

Quando abſtuli Ergaſioni vitis ridicas.
BD. Quas tu (malum) inquis ridicas? potius aprum
Leporémue quem ſecutus es, vel Lampadis
Curſum, vel aliud ſi quid eſt iuuenilius.
PH. *Iuuenile certè plurimum factum ſcio*
Vt quando adhuc catulaſter ob conuicium
Vici Fabullum lite curſorem bonum.
BD. Ab mitte, & hic accumbe, quò conuiuiis
Ineſſe diſcas, cúmque verſari bonis.
PH. Dic quo accubandum ſit modo. BD. benè & ordine.
PH. Quid? ſiccine accubauerim. BD. nihil minus.
PH. Quid ergo? BD. genua extendito, & gymnaſticè
Humens in altis ſtragulis inungitor,

Σχόλια. Ἐργασίωνος] γεωργοῦ. θηλυκῶς δὲ, ἐπὶ τῆς ἀμπέλου ἡ χάραξ. ἀρσενικῶς δὲ, ἐπὶ τῆς πρὸς πολιορκίαν. χάραξ δέ ἐστι τὸ λεπτὸν ξύλον ᾧ προσδεσμοῦσι τὴν ἄμπελον. ἵνα μὴ ὑπὸ τῶν ἀνέμων συντρίβῃ.

Christ. Τὰς χάρακας] In fœminino genere χάραξ pedamentum eſt & ſtatumē quod viti adligatur, Nos Gallo-Franci dicimus *Charnier*, At in virili genere Vallum eſt & agger. Imo ipſa caſtra ſic vocauit Polybius interprete M. Tullio.

Σχόλια. Ἐδιώκαθές ποτ'] διωκάθω ἀττικῶς, ταυτὸν τῷ διώκω. Ἢ λαμπάδα] εἰς σεαυτὸν λαμπαδηδρομοῦντα. ὅτι γὰρ καὶ ἠγωνίζοντο τρόπῳ λαμπάδας ἔχοντες ἐν τῷ Κεραμεικῷ, φανερὸν ἐκ τῶν εἰς Βατράχους.

Christ. Λαμπάδ' ἔδραμες] Certamen Lampadis fiebat Athenis in Ceramico tribus feſtis ſolennibus, Quinquatribus, Vulcanalibus, &

Prometheis. Primum institutum fuit in honorem A Promethei & memoriam ignis inuenti, vt scripsit Ister, & Pausanias testator eidem aram positam vnde fax curreretur: Deinde Vulcano & Mineruę artium magistris, quæ sine igne nullę fiunt. In eo certamine victor λαμπαδηφόρος dicebatur, quū cursum perfecisset inextincta face. Multa præterea super tribus λαμπαδηφορίαις tradiderūt Grammatici, præsertim Ranarum huius Comici Scholiastes, quæ prudens prætereo, neque enim inexcussa reliquit Rhodiginus antiquarius, vir maximus. B Hoc tamen prætermisit, facta hæc certamina in Ceramico, loco alto ad quem erat turris: erāt autem duo Ceramici, vnus qui occisorum in bello sepulcra continebat, alter quem colebant αἱ πόρναι, vt hoc etiam ne nescias.

Σχόλ. Φάϋλλον.] ἱστορεῖται περὶ Φαΰλλου ἐν Ἀχαρνεῦσιν, ὁ [illegible] ἡλικίας ὄνομα ὁ νέος ἔφηλιξ.

CH. Τὸν δρομέα Φάϋλλον] Phaullus optimus Cursor fuit Olympionices, cum ὁπλιτοδρόμον, & ἡδρόμαιον vocabant. Quin & Quinquertio fuit, Illi ergo C hoc Epigramma inscriptum est,

Πέντ' ἐπὶ πεντήκοντα πόδας πήδησε Φάϋλλος,
Δίσκευσεν δ' ἑκατὸν πέντ' ἀπολειπομένων. id est,
Saltū ad quinque pedes quinquagintaq; Phaullus
Discum ad cētū egit quinque minus pedibus.

Sed quū tres memorētur Phaulli, hoc loco, vt arbitror, intelligitur ille quē aiūt (vt ait Eustathius in Dionysiū περιηγητὴν) vnius nauis imperatorem fuisse quā Crotoniatę miserunt auxiliaturā Græ- D ciæ periclitāti in Persico bello. Illic Phaullus dicitur, ter vicisse Pythia. Quum autē ait εἷλον διώκων λοιδορίας ψηφοῖν δυοῖν, semper ad ingenium redit senex, & lites intelligit & διώκειν vsurpat contra reum φεύγοντα aut cursorem.

Σχόλιον. Εἷλον διώκων.] ἀντὶ τοῦ εἰπεῖν ὅτι ἐνίκησα δρόμῳ, πάλιν περὶ δίκας φησί. δρομεὺς δὲ ἄριστος ὁ Φάϋλλος. ξυνουσιαστικὸς δὲ κοινωνικός.

CH. Καὶ ξυνουσιαστικός] Non hoc loco significat ἐρωτικὸν, sed κοινωνικὸν, & quod Franci dicitamus, Sçauoir sont entregent.

Σχ. [illegible]] φαίνεται ὅτι πρὸς τῷ στόματι ἔχων τὰ γόνατα [illegible] γυμναστικῶς δὲ, παλαιστρικῶς. χύτλασον δὲ, διάχυσον σεαυτὸν [illegible] χυτλάζεσθαι δὲ τὸ [illegible] καὶ διαχεῖν χύτλον [illegible] ὕδατος ἔλαιον [illegible] καὶ χύτλον τὸ [illegible].

CH. Γυμναστικῶς ὑγρὸν χύτλασον] Lauari & vngi solebāt ante cœnā, proinde vt in gymnasiis Athletæ corpori suo ceroma adhibentes. Itaq; ex veteri consuetudine dixit vetus poeta, Bona fœmina lauit & vnxit. Et Martialis in elegātes parcos & vnguentis tantū diffluentes, Cantat, vnguentes sine cibo fercula, & vt ait Epigrāmatistes Græcus πεφειδωλὼς μάλα [illegible], dixit Qui non cœnat & vngitur Fabulle, Is verè mihi mortuus videtur. Nam funeri etiam cœna parabatur, & cadauer vngebatur. Qui mos etiā hodie obtinuit in Regū funeribus. Est autē τὸ χύτλον vel ὁ χύτλος mixtū aqua vnguentū, nēpe cū ex lotione aquæ adhuc humescit corpus, vnguinis aspersio. Sanè enim sordes aut puluerem ferre in conuiuia, nec honestum nec decorum fuit, vt ait Aristoteles.

Ἔπειτ' ἐπαίνεσόν τι τῶν χαλκωμάτων.
Ὀροφὴν θέασαι. κρεκάδι' αὐλῆς θαύμασον.
Ὕδωρ κατὰ χειρός. τὰς τραπέζας εἰσφέρειν.
Δειπνοῦμεν. ἀπονενίμμεθ' ἤδη. σπένδομεν.
Φι. Πρὸς τῶν θεῶν, ἐνύπνιον ἑστιώμεθα.
Βδ. Αὐλητρὶς ἐνεφύσησεν. οἱ δὲ συμπόται
Εἰσὶν Θέωρος. Αἰσχίνης. Φᾶνος. Κλέων.
Ξένος τις ἕτερος πρὸς κεφαλῆς Ἀκέστορος.
E Τούτοις ξυνὼν τὰ σκόλι' ὅπως δέξει καλῶς.
Φι. Ἄληθες ὡς οὐδείς γε Διακρίων δέξεται.
Βδ. Ἐγὼ εἴσομαι. καὶ δὴ γάρ εἰμ' ἐγὼ Κλέων.
Ἄδω δὲ πρῶτος Ἁρμοδίου. δέξει δὲ σύ.
Οὐδεὶς πώποτ' ἀνὴρ ἔγεντ' Ἀθήναις.
Φι. Οὐχ οὕτω γε πανοῦργος κλέπτης.
Βδ. Τουτὶ σὺ δράσεις; παραπολεῖ βοώμενος;
Φήσει γὰρ ἐξολεῖν σε καὶ διαφθερεῖν,
Καὶ τῆσδε τῆς γῆς ἐξελᾶν. Φι. ἐγὼ δέ γε
F Ἐὰν γ' ἀπειλῇ, νὴ Δί' ἑτέραν ᾄσομαι.

Laudato quadam postea vasaria,
Tecti intuetor, aulica crepitacula
Mirator, hinc vas aquale, mensam poscito:
Edenda cœna, hinc lotio hinc libatio.
PH. Deûm fidem, cœnamus hic insomnia.
BD. Tibicina insitat, ecce conuiuæ tibi
Adsunt, Theorus, Æschines, Phanus, Cleon,
Et alter hospes quidam Acesterus ad caput.
Adsessor horum, Scolia vt accipias vide.
PH. Placet ne? at illa non capit Diacrius.
BD. Egò experibor scilicet, qui sim Cleon
Ac primus Harmody illud intinam, accipe,
Nunquam visus homo est genitus Athenis.
PH. Tam certè veterator vel fur.
BD. Istud ne agis tu? at clamitans minabitur,
Dicetque, tete funditus pessumdabo
Et exsulare cogā. PH. ego autem si quidem
Perget minari, per Iouem rursus canam.

Σχ. Ἐπαίνεσον τι τῶν χ[illegible] ὅτι οἱ ἐν συμποσίοις ἀνακείμενοι πρὸ τοῦ [illegible] ἐπαινοῦσι τὰ ἐν τῷ οἰκίσκῳ [illegible] ἐν τῇ αὐλῇ. Β Ις. Ὀροφὴν θέασαι] [illegible] τὸ ἐξώτερον, ὃ ὑπέρτερον τοῦ δώματος [illegible] ἀλλὰ τὸ τῆς πρώτης στέγης φάτνωμα. [illegible] λυφὰ [illegible] ἀρσενικῶς ὄροφος λέγεται [illegible] Ὀροφὴ τὸ δ' αὐτὸ [illegible] Διονυσίαις θ' ἱερεῖα [illegible] τὸ [illegible] φθόγγος [illegible] λέγεται [illegible] ἐνταῦθα σημαίνει [illegible] τὴν ἁρμονίαν [illegible] ἐν τῇ αὐλῇ [illegible] τὸ παλαιὸν [illegible] πλου- G σιωτέρων συμποσίοις, ἱλαρότητος ἕνεκα, μουσικὴν παρεῖχεν. τάτων [illegible] ἡ δὲ ἡ λέξις [illegible] ἄλλοθι οὐδαμοῦ εὑρίσκεται), ἐνταῦθα σφάλμα [illegible] λέγουσι, καὶ τοῦτον τὸν στίχον οὕτω τιθέασι ταῦτα διορθοῦντες, Ὀροφὴν θέασαι καὶ κρεκάδι' αὐλῆς θαύμασον. ἡ τῆς παλαιᾶς γραφῆς [illegible] χωρεῖ. τὸ δὲ ἱερεῖον, ὄνομα πολύσημόν ἐστιν, ὡς ἐν ταῖς Θεσμοφοριαζούσαις πλεόνων δηλοῦται. ἀλλ' ἐνταῦθα κυρίως σημαίνειν δοκεῖ τὰ περὶ καλλῆ ἐν αὐλαῖς [illegible], καὶ [illegible] μαλα, ὃ ἁπλῶς πάντα τὰ [illegible], ὅσα ἡ [illegible] τῆς οἰκίας σκευὴ, κόσμου ἢ ἐπιδείξεως χάριν, [illegible] ἢ τὰ [illegible] [illegible], ἐν [illegible], οὕτω καὶ παρ' Ἀθηναίῳ ἐν τῷ τῶν Δειπνοσοφιστῶν, Τοῖς δὲ Παναθηναίοις ὕπαρχος [illegible] ἕστησε πρὸς [illegible] Ἀριστοδήμῳ [illegible] τῶν ἱερῶν. ἴσως δὲ [illegible] ἐκείδη λέγεται, πρὸς διαστολὴν τῶν ἐκείνων, ἅπερ ἐν τοῖς θεάτροις, ἢ ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ μείζω ἐποιεῖτο.

CHRIST. Ἔπειτ' ἐπειδὰν] Athenæus lib. 4. A Dipnosoph. hos Comici versus laudat cum agit περὶ κοσμιότατος τῶν ὁμήρου δαιτυμόνων, & ex Odyssea versus recitat, quibus apparet inuitatos conuiuas non statim debere ad patinas accedere, sed prius ædes & quæ intus sunt contemplari. Itaque in vsu fuisse, vt priusquam vescerentur antiqui libamina & primitias diis offerrent, hoc decere viros lautos κοσμίους & μετρίους. Contra sordidos putabant qui non libata ederent. vt Simonides de sordida & ἀκόσμῳ muliere dixit ἄθυτα δ' ἱερὰ πολλάκις B κατεσθίει. Itaque hic dixit δειπνοῦμεν ἀπονενίμμεθα σπένδομεν quod etiam potest referri ad postcœniũ vel secundas mensas vbi libabant ἀγαθοῦ δαίμονος, & iterum lauabant. Cæterùm de Accumbendi ratione apud Romanos quæ à Græcis manauit (cum antea sederent) vt apud Græcos à Barbaris, multa vtiliter & accurate disserit eruditiss. Aldus Manutius dignus auo nepos & patre filius quæ ex eius libro De Quæsitis per Epistolam haurire poteris. Certè ego assentior viro illi quæcunque illic tra- C ctat, nisi quod Merendam pro Prandio nunquam puto fuisse, multo minus dictam à Meridie, quum potius (quicquid Paulus Festi mutilator autumet) à merendo deducta sit, & Vesperna, vt ait Plautus, fuerit, vel vt ait vetus Glossarium ἄριστον δειλινὸν quod operariis vel seruis dabatur vice θητείας vel μισθοδουλείας à domino vel alio qui cōducebat, quæque Isidorus à donata mercede Mercedonium vocat. Etiam Calpurnius (laudãte Scaligero) dixerat. seræ cùm venerit hora merendæ. D

Σχόλια. Ὕδωρ κατὰ χειρός.] λείπει τὸ αἰτοῦσι. οὕτω γὰρ ἔθος λέγειν. ὕδωρ κατὰ χειρὸς πρὸ τοῦ εἰσενεχθῆναι τὴν τράπεζαν. μετὰ δὲ τὸ δειπνῆσαι, ἀπονίψασθαι δὲ ὡς ἐν τοῖς. Ἐκπίνειν ἐσπείσμεθα] ὅτι εἴρηται μὲν τὰ ἐν συμποσίῳ, οὐ μὴν γεγένηται, ὡς ὄνειρον φασὶν ἐμφαίνεται.

CH. Αἰσχίνης] Hic, vt puto, est Chari' vel Lysaniæ filius, (vt ait Laert.) Socratis discipulus, quem inter alios Dialogos Sudas censet scripsisse Axiochum.

Σχόλια. Ἀκέστορος] ἐπεὶ καὶ αὐτὸν τὸν Ἀκέστορα, ξένον κωμῳδοῦσι τῶν τραγικῶν ὃς ἐκαλεῖτο Σάκας. Θεόπομ- E πος Τισαμενῷ, οὐ καινῶς ξένον, ἀλλὰ Μυσόν. τὸν δὲ Μύσιον Ἀκέστορα ἀναπέπεικεν ἀκολουθεῖν. ὁμοίως. ὁ πολίτης δεινὰ πάσχει. τίς πολίτης δ' ἐπὶ πόλιν Ἀρεάκας ὁ Μυσός. καὶ τὸ καλλίου νόθον.

CHRIS. Ἀκέστορος] Hunc alij Acestora dicunt, vt Cratinus Cleobulinis dixit, ἀκέστορα γὰρ εἰκὸς λαβεῖν πληγὰς &c. Fuit autem Tragicus poeta, sed peregrinus & barbarus existimatus, Propteréaque dictus, σάκας non solùm ab hoc Comico in Auibus statim post principiũ, sed etiam à Gal- F lia Comico qui in πεδήταις dixit καὶ σάκας οἱ χοροὶ μισοῦσι, sed etiã à Theopompo qui in Tisameno, (hunc Acesteri patrem vocant Græca scholia in Auibus, qui fuit ξένος & μαστιγίας) cum & Mysum & Sacam vocat, sunt autem σάκαι Thraces. Versus Theopompi apud Græcum scholiastã exstant sed valde corrupti, quos alibi emẽdatos dabimus.

Σχόλια. Τὰ σκόλι' ὅπως δέξει καλῶς] ἀρχαῖον ἔθος ἐστιωμένους ᾄδειν, ἀκολούθως τὸ πρῶτον εἰ παύσαιτο τῆς G ᾠδῆς, καὶ γὰρ ὁ ἐξάρχης δάφνην ἢ μυρσίνην κατέχων, ᾖδε Σιμωνίδου ἢ Στησιχόρου μέλη ἄχρις οὗ ἤθελε. καὶ μετὰ ταῦτα ᾧ ἐβούλετο, ἐδίδου, οὐχ ὡς ἡ τάξις ἀπῄτει. καὶ ἔλεγεν ὁ δεξάμενος παρὰ τοῦ πρώτου τὰ ἑξῆς. κἀκεῖνος ἐπεδίδου πάλιν ᾧ ἐβούλετο. διὰ τὸ πάντας οὖν ἀπροσδοκήτως ᾄδειν καὶ λέγειν τὰ μέλη, σκολιὰ εἴρηται διὰ τὴν δυσκολίαν. ἄλλως. ὅπως ἀξίως δέξῃ. ἐν κύκλῳ γὰρ ᾖδον. διὰ τὰ σκόλια ἅ εἰσι παροίνιαι ᾠδαί.

ΣΤΡΟΦΗ κώλων ιδ'.

Χο. ὮΝθρωφ' οὗτος ὁ μαινόμενος τὸ μέγα κράτος.

Σχ. Ὤνθρωφ' οὗτος ὁ μ.] παρῳδεῖ τὰ Ἀλκαίου· ὤνθρωπε οὗτος καὶ μαινόμενος τὸ μέγα κράτος. ἀντρέψεις τὰν πόλιν. ἁ δ'

CHRIST. Τὰ σκόλι' ὅπως δέξῃ καλῶς] Elegãter Attico more subauditur ὅρα, Rectè autem & ex antiqua cõsuetudine dixit δέξει pro δέξῃ. Nam accipiebatur & tradebatur poculum quod à cantus victoria ᾠδὰς dicebatur, non seruato ordine discumbentium, vnde putant σκολιοῦ nomen quia serpentis more flectebatur ad eius poculi siue ramorum Lauri vel myrti tributionem. Alij dicunt Lyram obliquè per conuiuas circumlatam σκολιοῦ nomen dedisse. Sed tres modos antiqui scoliorum habuerunt quos recitabant in conuiuiis, Primum cùm omnes concinebant vt in nuptiis, Secundus cùm ordine & per singulos id fiebat vt in sodalitatibus, Tertius cùm nõ seriatim, nec seruato ordine eligebantur συνετοί. Certè Hesychius ait scolia μόνους συνετοὺς cecinisse. Et fortassis è contrario sic dicta quia δύσκολα τοῖς ἀξυνέτοις. Scolion & Pean eadem ferè sunt, iisdemque quasi numeris, sed hoc differt Pæan quod rarò sine Epiphtegmate recitatur, quamuis Pæanes inueniantur qui acclamationem non habeant vt in Aristotelis Pæane notat incomparabilis heros Iul. Cæsar Scaliger in Poetices libris, quem operæ est precium legere super hac materia. Eustathius σκόλιον vocat παροίνιον ᾆσμα in lib. 4. Iliad. & vetus laudat scolion cantatum de Alcmæonidarum fortitudine qui in obsidione Lipsydrij fortiter fecerãt, & occubuerant. Nos in obseruationibus nostris ad Lysistrat. versus eos recitauim' cũ de Lipsydrio quæsiuim'.

Σχόλια. Ὡς οὐδείς γε Διακρίων] ὡς εἰς ταύτην ἑαυτὸν ἀναπέμπων τὴν τάξιν τοῦ πολιτεύματος. κατὰ γὰρ τοὺς Σόλωνος νόμους, τρεῖς ἦσαν αἱ τάξεις. μία μὲν τῶν Παραλίων ὧν προειστήκει Μεγακλῆς. ἑτέρα δὲ τῶν Πεδιέων ὧν προειστήκει Λυκοῦργος. τρίτη δὲ τῶν Διακρίων ὧν προειστήκει Πεισίστρατος. τὴν δὲ χώραν τὴν Διακρίαν Πανδίονα φασὶ τοῖς υἱοῖς διανείμασθαι. τὴν ἀρχὴν Λύκῳ δοῦναι. Αἰγεῖ δὲ, τὴν περὶ τὸ ἄστυ. Πάλλαντι δὲ, τὴν παραλίαν. Νίσῳ δὲ, τὴν Μεγαρίδα.

BIS. Οὐδεὶς πώποτε] καὶ τοῦτο ἀρχὴ σκολιοῦ τινός ἐστι.

Σχόλια. Οὐχ οὕτω γε πανοῦργος.] τοῦτο εἶπεν, ὡς διαδεχόμενος αὐτὸν κατὰ τὴν τάξιν τῶν τὰ σκόλια λεγόντων. οὐδὲν δὲ τοῦτο πρὸς τὸ ἑξῆς τοῦ σκολίου. ἀλλ' εἰς τὸν ᾄδοντα λέγοντα Κλέωνα ἀποτείνεται.

CHRIST. Οὐδείς γε Διακρίων δέξ.] Malim legere, vt constet versus Iãbicus Trimeter, οὐδεὶς Διακρίων δέξεται. Fuerunt autem Atticæ Regionis tres ordines secundum Solonis leges, nẽpe Paraliorum, quibus præfuit Megacles, Pediæorũ, quibus Lycurgus, & Diacriorum quibus Pisistratus. Fertur tamen Pandion regionem Diacriã distribuisse filiis suis, & Lyco principatum dedisse, Ægeo, regionem quæ circa oppidum & arcem, Pallanti, Paraliam, & Niso Megaricam.

BISET. Ἐξηλᾶτ.] ἐξηλάσθη. ἔστι γὰρ χρόνου ἐναλλαγή.

STROPHA Col. 14.

CH. *AT magnum ille furens habet imperium, ô bone,*

ἔχεται ῥοπᾶς. ἀντὶ τοῦ μέγα κράτος, οὕτως Αἰολεῖς.

CHRIST. Τὸ μέγα κράτος] Ex Alcæo Melico hæc deriuat in Cleonem cuius erat præcipua A auctoritas, quem tamen insanum & dementē hic ostendit. Dictū autem, vt arbitror τὸ μέγα κράτος, ex vulgi opinione, proinde vt in Actis Apostolorum Simo Magus dicebatur ἡ δύναμις τοῦ Θεοῦ ἡ μεγάλη. Sunt autem hi duo versus Dactylici.

Ανατρέψεις ἔτι τὰν πόλιν. ἁ δ' ἔχεται ῥοπᾶς.
Τί δ' ὅταν Θέωρος πρὸς ποδῶν κατακείμενος
Ἄδῃ, Κλέωνος λαβόμενος τῆς δεξιᾶς.
Αδμήτου λόγον ὦ 'ταῖρε μαθὼν, τοὺς ἀγαθοὺς
φίλει.
Τούτῳ τί λέξεις σκολιόν. Φι. ᾠδικῶς ἐγὼ B
Οὐκ ἔστιν ἀλωπεκίζειν.
Οὐδ' ἀμφοτέροισι γίγνεσθαι φίλον.
Βδ. Μετὰ τοῦτον Αἰσχίνης ὁ Σέλλου δέξεται
Ανὴρ σοφὸς καὶ μουσικός. κᾆτ' ᾄσεται
Χρήματα καὶ βίαν
Κλειταγόρᾳ τε κἀ-
Μοὶ μετὰ Θετταλῶν.

Neque tu vrbem quate, vergit ad exitium satis.
Quid enim? Theorus leuis ante pedes iacens
Cantat Cleonis dexteram affectans manum.
Admeti historiam doctus amice, inde bonos
ames;
B *Illi hac recense Scolia. PH. canam ego quidem*
Sed non vt aduler illi.
Ambobus amicus nunquam siem.
BD. Excipiet inde canticum Selli Æschines
Vir eruditus musicúsque, mox canet
Vim stabilem atque opes
Clitagora & mihi
Non sine Thessalis.

Σχόλια. Ανατρέψεις.] ἀνατρέψεις ταχέως τὴν πόλιν. ἤ τις πρὸς τοῦτο ῥέπει. ἐκ τῶν Ἀλκαίου δὲ παρῳδεῖ εἰς Κλέωνα ὡς μαινόμενον.

CHRIST. Ανατρέψεις ἔτι] Videtur Scholiastes legisse τάχα, aut potius apud Alcæum sic legi. Euertes inquit, statū ciuitatis, quæ vergit ad exitium satis, hoc enim est ἁ δ' ἔχεται ῥοπᾶς. Cicero in Epistolis ad familiares sic videtur dixisse, Res inclinari cœpit. Sic ille apud Sudam historicus, ὁ δὲ νομίζων ἐπὶ ῥοπῆς κεῖσθαι τὴν τῆς πατρίδος ἡγεμονίαν. &c.

Σχόλια. Αδμήτου λόγον.] καὶ τοῦτο ἀρχὴ σκολίου. ἑξῆς δέ ἐστι τῶν δειλῶν ἀπέχου γνοὺς ὅτι δειλῶν ὀλίγα χάρις. καὶ ἐν Πελαργοῖς. ὁ μὲν ᾖδεν Ἀδμήτου λόγον πρὸς μυρρίνην. ὁ δ' αὐτὸν ἠνάγκαζεν Ἁρμοδίου μέλος. Ἁρμόδιος δ' ἐν τοῖς κωμῳδουμένοις. καὶ τὸν Ἀδμήτου ἀνάγει χαρίεν προαχθεὶς Κρατῖνος ἐκ Χειρώνων Κλειταγόρας ᾄδειν, ὅταν Ἀδμήτου μέλος αὐλῇ. Ἀπολλώνιος δὲ ὁ Χαλκιδεὺς ὡς Ἀρτεμίδωρός φησι, περὶ μὲν τῆς Κλειταγόρας τῆς ποιητρίας ὅτι ὡς ἀνδριζομένην ἀναγέγραφε Κλειταγόραν. αὐτὸς δέ φησι δεινὸν ἡμῖν λέγειν, ὅτι φυγὰς ἐκ Φερῶν Ἀδμητος ἦλθε πρὸς Θησέα, τὸν Ἀλκήστιδος καὶ Ἱππάσου νεώτατον παῖδα, καὶ κατῳκίσθη παρ' αὐτῷ ἐν τῇ αὐτοῦ χώρᾳ. εἰς ὃν τὸ σκόλιον. τινὲς δέ φασιν ὡς Ἀλκήστιδος ὑπεραποθανούσης Ἀδμήτου τοῦ ἀνδρὸς αὐτῆς σκολιὰ καὶ θρηνώδη πρὸς αὐτὸν ᾖδετο μέλη, μέχρις ἂν ἡ κόρη ἀνέπεμψεν Ἄλκηστιν. ὡς δ' Εὐριπίδης φησὶ μαχεσάμενος Ἡρακλῆς. Δικαίαρχος δ' ἐν τῷ περὶ μουσικῶν ἀγώνων ὅτι τρία γένη ἦν ᾠδῶν. τὸ μὲν ὑπὸ πάντων ᾀδόμενον καθ' ἕνα ἑξῆς. τὸ δ' ὑπὸ τῶν συνετωτάτων ὡς ἔτυχε τῇ τάξει, ὃ δὴ καλεῖσθαι διὰ τὴν τάξιν σκολιόν. ὡς δ' [illegible] ξένος καὶ Φύλλις ὁ μουσικὸς ὅτι ἐν τοῖς γάμοις περὶ μίαν τράπεζαν πολλὰς κλίνας τιθέντες, παρὰ μέρος ἑξῆς μυρρίνας ἔχοντες ᾖδον γνώμας καὶ ἐρωτικὰ σύντονα. ἡ δὲ περίοδος σκολιὰ ἐγίνετο διὰ τὴν θέσιν τῶν κλινῶν. οἱ δέ φασιν ὡς ἔθος ἦν τὸν μὴ δυνάμενον ἐν τοῖς συμποσίοις ᾄδειν, δάφνης κλῶνα ἢ μυρρίνης λαβόντα πρὸς τὸν ᾄδειν. ἔνιοι δέ φασιν ὡς αἱ τῶν ἐναντίων [illegible] σκολιὰ τὰ παροίνια μέλη. ἁπλᾶ γὰρ αὐτὰ [illegible] σκολιὰ ὡς περὶ τόπον ᾀδόμενα. [illegible] τὸ εὐφημότερον μεταλαμβάνοντες [illegible] ἀλλ' ὅτι οὐκ ἀπὸ τοῦ ἑξῆς ἡ λύρα τοῖς συνετωτάτοις ἐδίδοτο, ἀλλ' ἐναλλάξ, διὰ τὸ σκολιὸν τῆς λύρας περιφορὰν, σκολιὰ ἐλέγετο.

CH. Αδμήτου λόγον] Etiam Alcæo tribuitur hoc Scolij principiū quod ab aliis Grāmaticis etiā memoratur cū secūdo versu simili, i. Choriābico qui sic habet τῶν δειλῶν δ' ἀπέχου, γνοὺς ὅτι δειλῶν ὀλίγα C χάρις, Metrū par illi Horatiano, Mæcenas atauis, &c. Hinc autē patet Scolia olim cātata in laudem fortiū & nobiliū virorū, & sæpe fuisse bona dicta & sententias frugi. Sunt autē qui illud scolio Αδμήτου tribuant Praxillæ, cuius sunt alia sequentia (si Scholiastæ credimus) Nā scripsit illa etiā ᾄσματα παροίνια. Alij illa superiora volūt esse Sapphus, Tamē sępius ex Simonide & Stesichoro eiusmodi cātilenæ sumebātur. Plutarchus in opusculo de Musica Terpādrū facit scoliorū inuētorē. Idē in Sym D posiacis li. 1. Scoliorū etymō inter alia nō rectum memorat, nēpe quia cani solerēt ab hominibus iā ebrietate tortuosis, myrtū tenentibus quæ αἴσακος dicta vel αἴσακος potius, nā malè hactenus interpretes (Amyotū nostratē excipio) legerunt vel ἄδαρνον vel ἄσαρον. Est autē αἴσακος ram⁹ laureus qui etiā ἄσακος potuit dici παρὰ τὸ ᾄδειν quod est canere & ἔχειν tenere, quia à canēte ramus tenebatur, vel ex lauro vel ex myrto, Æschylea canebātur cū myrto, Homerica cū lauro. Cæterū Admeti ille ser E mo respicere videtur Alcestin quæ pro viro suo nō recusauit mori, atq; ideò scolia & luctuosa Caricaque mele canebātur, quæ ipsā Proserpinā adegerūt ad reddēdā auris vitalibus Alcestida. Quāuis Euripides ab Hercule factū hoc scripserit qui cū Parcis & morte luctatus sit & victor abierit. Alij cēsent exulē Admetū à Pheris vrbe paterna (malè apud Grāmaticos habes ἐκφέρων legendū enim ἐκ φερῶν) venisse ad Theseū iuniorē filiū Alcesti F dis & Hippasi, & in ipsius regione habitātē, sermonē cū in quē scolion factū est habuisse. Sed secundus versus quē recitauimus videtur potius ostendere Herculē ἄνδρα ἀγαθὸν & strenuū & procul ab ignauia vel δειλίᾳ remotū. Quę cū recēset hic Comicus, Theorum μιψάσπιδα insectatur & cum Cleone sugillat.

Σχόλια. Τούτῳ τί λέξεις σκολιόν.] κολακικὸν τὸ σκολιὸν, ἐν τοῖς Πραξίλλης δὲ φέρεται παροινίοις.

G CH. ᾠδικῶς ἐγὼ] Fortassis melius ᾠδικῶς ἐγὼ, vt subaudias λέξω, Nā diximus supra ᾠδὸν vocari poculū quod cantus gratia circūferebatur in conuiuiis. Quā lectionē si recipis versus erit iābic⁹ Trimeter. Sed & versus sequēs si legis οὐκ ἔστ' ἀλωπεκίζειν Dimeter erit Catalecticus similis multis Anacreonticis. Est autem ἀλωπεκίζειν decipere & adulari, qua voce mores notat Theori.

Σχόλια. Ἀλωπεκίζειν.] πανουργεῖν, κολακεύειν. εἶπεν δὲ τοῦτο πρὸς τὸ σκολιὸν τὸ εἰρημένον ὑπὸ Θεώρου. ἀλλ' ὡς κόλακα διαβάλλει αὐτόν. Ἀνὴρ σοφός.] ὡς ἐμοῦ σοφὸς, οὐδὲ μουσικός.

Bɪsᴇᴛᴠs. Χρήματα.] καὶ τοῦτο σκολιοῦ τινος ἀρχή.

Cʜʀɪsᴛ. Ἀνὴρ σοφὸς καὶ μουσ.] Per Ironiā iſta. vel, Tam ſapiens & doctus quàm Muſicus & cantor. Sunt autem tres ſequentes verſus Dactylici è B cantilena vel ſcolio vulgato quod Clitagora dicebatur, vt Harmodij melos quod in Harmodiū.

A & Admeti quod in Admetum, & de ipſa Clitagora canebatur quæ Theſſala fuit & poetria, quod melos vel ſcolion factum videtur eo tēpore quo Theſſali Athenienſes copiis ſocialibus auxerunt in bello quod contra Hippiam & Piſiſtratidas tyrannos geſſerunt.

Σχόλια. Κλειταγόρᾳ τε.] Κλειταγόρας μέλος, τὸ εἰς αὐτὴν Κλειταγόραν ἥτις ἐγένετο ποιήτρια Θετταλή τις γυνή. Ἁρμοδίου μέλος τὸ εἰς Ἁρμόδιον. καὶ Ἀδμήτου τὸ εἰς Ἄδμητον. ἐκ σκολιοῦ τινός ἐστιν Ἀθηναίοις, Θετταλοὶ συνεμάχησαν ἐν τῷ πρὸς τοὺς τυράννους πολέμῳ.

Φι. Πολλὰ δὴ διεκόμισας σύ τε κἀγώ.
Βδ. Τουτὶ μὲν ἐπιεικῶς σύ γ' ἐξεπίστασαι.
Φι. Ὅπως δ' ἐπὶ δεῖπνον εἰς Φιλοκτήμονος
ἴμεν,
Παῖ παῖ, τὸ δεῖπνον Χρυσὲ συσκεύαζε νῷν.
Ἵνα καὶ μεθυσθῶμεν διὰ χρόνου. Φι. Μηδαμῶς,
Κακὸν τὸ πίνειν. ἀπὸ γὰρ οἴνου γίνεται
C Καὶ θυροκοπῆσαι καὶ πατάξαι καὶ βαλεῖν.
Κἄπειτ' ἀποτίνειν ἀργύριον ἐκ κραιπάλης.
Βδ. Οὔκ, ἢν ξυνῇς ἀνδράσι καλοῖς τε κἀγα-
Ἢ γὰρ παρῃτήσαντο τὸν πεπονθότα, (θοῖς.
Ἢ λόγον ἔλεξας αὐτὸς ἀστεῖόν τινα,
Αἰσωπικὸν γέλοιον ἢ Συβαριτικὸν,
Ὧν ἔμαθες ἐν τῷ συμποσίῳ. κᾆτ' ἐς γέλων
Τὸ πρᾶγμ' ἔτρεψας ὥστ' ἀφείς σ' ἀποίχεται.
D Φι. Μαθητέον γ' ἄρ' ἐστὶ πολλοὺς τῶν λόγων.
Εἴπερ γ' ἀποτίσω μηδὲν, ἢν τι δρῶ κακόν.
Ἄγε νυν ἴωμεν μηδὲν ἡμᾶς ἰσχέτω.

PH. Multa tamen extuleras túque egóque.
BD. Hoc tu quidem ſcis ſcire ſi quisquā poteſt.
PH. Ad cœnam eandem quam Philoctemon
parat,
Puer parato Chryſe noſtram ſymbolam
Vt inebriemur, iamdiu hoc factum eſt, tamen
Potaſſe valde noxium eſt, vinum facit
Pulſare ianuam & fores confringere,
Tum pendere æra poſt ſolutam crapulam.
BD. Non ſi cum honeſtis & bonis res ſit viris
Nam ſæpe læſos liberè excuſant facul
Aut forte verbum ſi facetum dixeris
Æſopicum ioculare vel Sybariticum
Conuiuia inter læta ſumptum, & moueris
Riſum, faceſſent teque mittent protinus.
PH. Mihi ergo dicta plurima ediſcenda ſunt,
Si non luenda eſt pœna commiſſi mali.
Age nunc eamus nulla ſit nobis mora.

Σχόλια. Πολλὰ δὴ διεκόμισας.] τοῦτό φησιν ἐπάξω πρὸς τὸ σκολιὸν Αἰσχίνου, ἐπεὶ κομπαστὴς ἦν.

Cʜʀɪsᴛ. Πολλὰ δὴ διεκόμισας] Ad ſcolion inquit, quod incipit χρήματα, hoc etiam addam, multas nempe pecunias importaſti, tuque & ego, Erat ille Æſchines magnus & falſus iactator, qui E propterea, vt diximus, dictus καπνός. Eſt autē ἐπιεικῶς poſitum pro πάνυ, quam loquendi rationem etiam Gallo-Franci frequētamus. Dicimus enim ſic *Il y en a honeſtement*, id eſt admodū & adfatim.

Σχόλια. Εἰς Φιλοκτήμονος.] Φιλοκτήμων ἄσωτος ἦν καὶ συνεχῶς δεῖπνα ἐποίει. Τὸ δεῖπνον Χρυσέ.] μεταβαλεῖν θέλει τοὺς τρόπους τὸν πρεσβύτην. εἰ δέ που τὶς ἐκαλεῖτο εἰς ἄριστον ἢ εἰς δεῖπνον, τὸ ἄριστον ἢ τὸ δεῖπνον ἐν αὐτῷ ἔφερε. τὸ ὄνομα δὲ τοῦ θεράποντος Χρυσός. πατάξαι χάριν) καὶ καταράξαι ἀντὶ τοῦ καταβαλεῖν τὴν θύραν.

F Bɪsᴇᴛᴠs. Κακὸν τὸ πίνειν] Θέογνις,

Οἶνόν τοι πίνειν πουλὺν, κακόν. ἢν δέ τις αὐτὸν
Πίνῃ ἐπισταμένως, οὐ κακὸς, ἀλλ' ἀγαθός.
Ἄφρονος οἶνος ὁμῶς, καὶ σώφρονος οἶνος. ὅταν δὴ
Πίνηθ' ὑπὲρ μέτρον, κοῦφον ἔθηκε νόον.
Ἐν πυρὶ μὲν χρυσόν τε, καὶ ἄργυρον ἴδριες ἄνδρες
Γινώσκουσ'. ἀνδρὸς δ' οἶνος ἔδειξε νόον.

Ἢν ξυνῇς] καὶ γὰρ κατὰ παροιμίαν, ἐὰν χωλῷ ξυνοικῇς, χωλεύειν μαθήσῃ. διὸ καὶ Αἰσχύλος ἐν τοῖς ἑπτὰ ἐπὶ Θήβαις καλῶς λέγει,

Ἐν παντὶ πράγει δ' ἔσθ' ὁμιλίας κακῆς
Κάκιον οὐδὲν, καρπὸς οὐ κομιστέος.
Ἄτης ἄρουρα θάνατον ἐκκαρπίζεται.
Ἢ γὰρ ξυνεισβὰς πλοῖον εὐσεβὴς ἀνὴρ,
Ναύτῃσι θερμοῖς, καὶ πανουργίᾳ τινὶ
Ὄλωλεν ἀνδρῶν σὺν θεοπτύστῳ γένει.
Ἢ πολίταις ἀνδράσιν, δίκαιος ὢν,
Ἐχθροξένοις τε, καὶ θεῶν ἀμνήμοσι
Ταὐτοῦ κυρήσας ἐνδίκως ἀγρεύματος,
Πληγεὶς θεοῦ μάστιγι παγκοίνῳ δάμη.
Τοὐναντίον δὲ συμβαίνει ὅταν τοῖς καλοῖς, κἀγαθοῖς ξυνέῃς.

Cʜʀɪsᴛ. Διὰ χρόνου] Videtur diſtinguendū poſt χρόνου, tū poſt μηδαμῶς, vt ſit velut correctio animi ebrietatem meditantis & ex incommodis contingentibus vinum culpātis. Eſt autē hæc ſententia velut preparatio ad Cataſtropham, Nā hic ſenex temulētior, miros poſtea ludos dedit. Cæterum Chryſus hic eſt pueri vel ſeruuli nomen, vt apud Palliatam Terentij Chryſis. Apud Ithyphallicos & obſcœnos ſcriptores legitur, aureus puer, ſed neq; puer eſt illic ſeruus, (potius enim ephebus & ad ætatē nō miniſteriū refertur) & τὸ aureus, pulcrum tantū ſignificat, vt ſæpè purpureus.

Σχόλια. Παρῃτήσαντο.] παρεμυθήσαντο ἢ ἐρρύσαντο τῆς δίκης, καὶ ἀπέλυσαν τῆς αἰτίας. καὶ παρῃτεῖτο ἀντὶ τοῦ ἐλιπάρει παρεκάλει παρ' Ἡροδότῳ. ὁ δὲ ἐλθὼν παρῃτεῖτο τὸν Πέρσην. τυγχάνων δὲ οὐδενὸς ὧν ἐδεῖτο, αὐτὸς ἔλυσεν.

Cʜʀɪsᴛ. Παρῃτήσαντο] Id eſt alloquio leniebant & conſolabantur patientem vel liberabant G culpa, ita vt qui læſus eſt, cogeretur ſic delinitus & ridiculis tuis iocis affectus culpam condonare & ſine ſtudio vleiſcendi diſcedere, hoc enim volunt ſequentia verba ἀφείς σ' ἀποίχεται. Sic Herodotus dixit παρῃτεῖτο τὸν Πέρσην. τυγχάνων δὲ οὐδενὸς ὧν ἐδεῖτο, αὐτὸς ἔλυσεν. id eſt ἐλιπάρει, vel παρεκάλει.

Σχόλια. Αἰσωπικὸν γέλοιον.] μῦθοι οὗτοι ἐλέγοντο. καὶ οἱ μὲν συβαριτικοὶ, περὶ τῶν τετραπόδων ἦσαν. οἱ δὲ αἰσωπικοὶ περὶ τῶν ἀνθρωπίνων. Αἴσωπος δὲ ὁ τῶν μύθων ποιητὴς Σάμιος δοῦλος ὢν τὴν τύχην μᾶλλον ἢ τὴν προαίρεσιν, ἵνα φράσῃ μὲν οὐδὲ κατ' αὐτὸ τοῦτο ἀνήρ. ᾧ γὰρ ὁ νόμος οὐ μετεδίδου παῤῥησίας, τούτῳ προσῆκεν ἦν ἐσχηματισμένας τὰς συμβουλὰς καὶ πεποικιλμένας ἡδονῇ καὶ χάριτι προφέρειν. ὥσπερ καὶ τῶν ἰατρῶν οἱ μὲν ἐλεύθεροι, τὸ δέον ἐπιτάττουσιν. ἐὰν δέ τις οἰκέτης γένηται τὴν τύχην τὴν τέχνην ἰατρὸς, πράγματα ἔχει κολακεύειν ἅμα καὶ θεραπεύειν τὸν δεσπότην ἀναγκαζόμενος. φασὶ δέ τινες τὸν Αἴσωπον ἀναβιῶναι καὶ Πλάτων ὁ κωμικός. καὶ νῦν ὁμοσεῖ μοι μὴ τεθνάναι τὸ σῶμα ἐγὼ ψυχὴ δ' ἀπὸ νίκης ὥσπερ Αἰσώπου ποτέ. οὗτοι δὲ οἱ μῦθοι πολιτικοὶ ἦσαν. μῦθος δ' αἴνου διαφέρει, τῷ τὸν αἶνον μὴ πρὸς παῖδας ἀλλὰ πρὸς ἄνδρας πεποιῆσθαι καὶ μὴ πρὸς ψυχαγωγίαν μόνον, ἀλλὰ καὶ παραίνεσιν ἔχειν τινά. βούλεται γὰρ ἐπικρυπτόμενος παραινεῖν τι καὶ διδάσκειν ὅπερ καὶ Ἡσίοδος φαίνεται πεποιηκώς. τὸ δὲ ἑξῆς. ἐλέγξας ἐν τῷ συμποσίῳ λόγον ὃν ἔμαθες αἰσωπικὸν ἢ συβαριτικόν. ἀφεὶς δὲ, ὁ παθὼν δηλονότι.

Βɪsᴇᴛᴠs. Πολλοὺς τῶν λόγων] λόγος νῦν ἢ τὸν μῦθον σημαίνει, ἢ γνωμικῶς λαμβάνεται. διὰ τί δὲ δέοι πολλοὺς λόγους μαθεῖν Αἰσχύλος ἐν Προμηθεῖ δεσμώτῃ διδάσκει,

Ὀργῆς νοσούσης εἰσὶν ἰατροὶ λόγοι.
καὶ τὰ σχόλια,
Λόγος γὰρ ἀνθρώποισιν ἰᾶται νόσους.
Ψυχῆς γὰρ οὗτος μόνος ἔχει θελκτήρια.
καὶ Εὐριπίδης ἐν Ἱππολύτῳ στεφανοφόρῳ,
Τοῦτ' ἔσθ' ὃ θνητῶν εὖ πόλεις οἰκουμένας,
Δόμους τ' ἀπόλλυσ', οἱ καλοὶ λίαν λόγοι.
Οὐ γάρ τι τοῖσιν ὠσὶ τερπνὰ δεῖ λέγειν,
Ἀλλ' ἐξ ὅτου τις εὐκλεὴς γενήσεται.

Cʜʀɪsᴛ. Αἰσωπικὸν γέλοιον ἢ συβαρ.] Ridicula Æſopica & Sybaritica eadem eſſe puto, neque aliter cēſent Heſychius & Sudas, tamen Græcus Scholiaſtes, vult Sybariticas fabulas de quadrupedibus eſſe, Æſopicas de hominibus. Sed ego non credulus ſum huic Scholiaſtæ hac in parte, vt neque cùm differre facit αἶνον & μῦθον, quod quia eruditè vt nihil ſupra, refutatur à ſummo Critico Iul. Cæſ. Scaligero, non vltra operam dabo confirmandæ veritati. Cælius Rhodiginus litteris mandatam huius Grammatici opinionem de Æno & Mytho videtur probare, Sed vir ille ſuo ſeculo incomparabilis, plura congeſſit quàm digeſſit, neque ſemper iudicij acrimoniam eam adhibet qua Princeps diſcipulus ille Scaliger omnibus meritò admirabilem ſe oſtendit, & longè κρείττονα διδασκάλων. Fabulæ ſiue Apologi definitionē Horatius videtur complexus hac ſententia, Ridētem dicere verum, Quid vetat? Hinc verò apparet non ſolum cantus in conuiuiis, ſed & mimos & ſcurras locum habuiſſe, vt videre eſt in Xenophontis & Platonis ſympoſiis. Μαθεῖν γὰρ] Hic λόγοι ſunt fabulæ quæ propterea ἀπόλογοι dicti quia deſultoriæ ſunt à ficto ad verum. Et Æſopus ipſe dictus λογοποιός. verè autem Philocleon ediſcendas ſibi fabulas multas ait, ſi quidem hoc vnū pretium erit & hoſtimentum omnium quæ commiſſurus eſt facinorū: Quod quidē licere ſibi putauit, Nā poſtea, læſis à ſe & afflictis fabulas narrat.

ΠΡΟΣΩΔΗ κώλων θ'.

Χο. Πολλάκις δὴ 'δοξα 'μαυτῷ δεξιὸς πεφυκέναι,
Καὶ σκαιὸς οὐδεπώποτε.
Ἀλλ' Ἀμυνίας ὁ Σέλλου μᾶλλον, οὑκ τῶν κρωβύλου.
Οὗτος, ὅν γ' ἐγώ ποτ' εἶδον, ἀντὶ μήλου καὶ ῥοιᾶς
Δειπνοῦντα μετὰ Λεωγόρου.
Πεινῇ γὰρ ἧπερ Ἀντιφῶν.
Ἀλλὰ πρεσβεύων γὰρ ἐς Φάρσαλον ᾤχετ' εἶτ' ἐκεῖ
Μόνος μόνοισι τοῖς Πενέσταισι ξυνῆν τοῖς Θετταλῶν,
Αὐτὸς Πενέστης ὢν ἐλάττων οὐδενός.

PROSODA Cᴏʟ. 9.

CH. SÆpius mihi viſus ſum natus eſſe induſtrius
Nec læuus vnquam aut perperus.
Non vt ille Selli Aminias renodatus comam
Ille quem pro vilibus pomis videbamus prius
Cœnare cum Leogora.
Nam pauper eſt vt Antiphon.
Quippe qui legationem obiuit in Pharſaliam
Solos Peneſtas ſolus inter & frequens in Theſſalis
Nullo Peneſta aut paupere ambacto minor.

Σχόλια. Πολλάκις δὴ ἔδοξα] ὁ ποιητὴς ταῦτα λέγει ἀπὸ προσώπου τοῦ χοροῦ. παραβατικὰ δὲ τὰ μελίδεια.

Cʜʀɪsᴛ. Πολλάκις δή.] Nunc ſub Chori perſona loquitur poëta, & vtitur verſibus Parabaticis. Hæc enim Proſoda vel Accentus nouē conſtat Colis; Primus Trochaicus Catal. Secūdus Dimeter Iābicus Acatal. Tertius, quartus & ſeptimus Trochaici primo ſimiles. Quintus, ſecūdo, etſi tribrachū pro Iambo habet. Octauus & nonus Iābici, Trimetri, Nā quòd octauus videtur longior, & Tetrametrū explere vel Quadratū, exiſtimaui illa τοῖς Θετταλῶν eſſe gloſſema τοῦ πενέσταισι, Nā Peneſtas eſſe Theſſalos quis vnquā dubitauit? Si quis hanc rationem non admittit, poterit eum verſum habere pro Tetrametro.

Σχόλια, Ἀλλ' Ἀμυνίας.] κομήτης Ἀμυνίας Προνάπου υἱός. ὁ γὰρ Σέλλος οὐκ ἦν αὐτοῦ πατὴρ, ἀλλ' Αἰσχίνου. ἵνα οὖν τὸν Ἀμυνίαν καὶ τὸν Αἰσχίνην κωμῳδήσῃ ὡς πένητας, τοῦτο εἶπεν. ὁ δὲ κρωβύλος, εἶδός ἐστι πλοκῆς τῶν ἀνδρῶν εἰς ὀξὺ λήγοντος. ἐκ τοῦ προειρημένου δὲ προσληπτέον τὸ σκαιός μοι ἔδοξε. Σέλλου δὲ εἶπεν, ἐπειδὴ πένης Αἰσχίνης ὁ Σέλλου. ἐκ τοῦ κρωβύλου δὲ, ὅτι κομήτης ὡς ἐμφαίνεσθαι εἶπεν.

Cʜ. Ἀλλ' Ἀμυνίας] Pronapi hic filius fuit Aminias non Selli, cuius Æſchines: ſed dedita opera & Selli filiū dicit & Amyniam pro Ameinia, ne legi obnoxius eſſet qua cauetur τοὺς ἄρχοντας κωμῳδεῖν, Erat autē Ameinias Archō, vt ſupra diximus ſed mollē & capillatū innuit ἐκ τοῦ κρωβύλου. Nā criniū ſuggeſtus in viris Crobylus dicitur, in fœminis Corymbus, in pueris Scorpius. ſic ſupra dixit κομηταμυνίας, & in Nubibus ipſum vocat γύναια.

A Σχόλια. Ἀντὶ μήλων καὶ ῥοιᾶς.] ἀντὶ τῶν δαψιλῶν ὄψων. λέγει ὅτι οὐκ εἶχον ταῦτα. καὶ ἀντὶ τούτων αὐτὸν εἶδον.

CHRIST. Ἀντὶ μήλων καὶ ῥοιᾶς] Pauperem & frugalem victum per hæc ſignificat. Sed Leogorę cœna delicatiora fercula apponebat. Nam Phaſianos aluiſſe dicitur Leogoras vt in Nubibus ait hic Comicus τοὺς φασιανοὺς οὓς τρέφει Λεωγόρας, Quos quidem non ad equos, ſed ad aues referri vult Athenæus lib. 9. Propterea eum inſectatur vt γαστρίμαργον Plato (Comicus puta) in περιαλγεῖ. Fuit autem B hic Leogoras pater Andocidæ Rhetoris & magiſtratum geſſit. vide Plutarchum in vitis decem Rhetorum.

Σχόλια. Ἤπερ Ἀντιφῶν.] Ἀντιφῶν ὁ τοῦ Ἀνδοκίδου. περὶ οὗ προείρηται. καὶ οὗτος δὲ πένης ἦν ὁ Ἀντιφῶν.

BISETVS. Ἐνταῦθα ἔλλειψις τοῦ μᾶλλον. μᾶλλον ἤπερ Ἀντιφῶν. οὕτω καὶ Ὅμηρος Ἰλιάδ. α. Βούλομ' ἐγὼ λαὸν σόον ἔμμεναι, ἢ ἀπολέσθαι.

CHRIS. Ἤπερ Ἀντιφῶν] Et hunc Antiphõtem pauperem & famelicum fuiſſe oſtẽdit. Fuit autem C Sophili filius Rhetorum decem, quorum vitã deſcripſit Plutarchus, primus, quique δικανικὸν χαρακτῆρα extuliſſe dicitur poſt Gorgiam, A perſuadẽdi felicitate & arte Neſtor olim vocatus & λογομάγειρος. De eo magnificè ſcripſit Thucydides laudauitque ſupra omnes: floruit quo tẽpore quadringenti regnabant. Lege plura de eo apud Philoſtratũ iuniorem in vitis Sophiſtarũ. Plutarchus ex Cęcilio eum facit Thucydidę diſcipulũ, ſed veriſimilior teſtis eſt Sudas qui διδάσκαλον non μαθητὴν dixit Thucydidę, D Fertur enim fuiſſe Antiphon αὐτοδίδακτος & vt dicitur pôſt paulò θυμοσόφος. Scholiaſtes Græcus hunc Antiphontẽ facit Andocidæ filium, quod mihi nec perſuadeat ipſa Antiphontis πενία, vt putem iſta Græca Scholia, fruſta eſſe diuerſorum malè conglutinata.

Σχόλ. Ἐς Φάρσαλον.] Φάρσαλος πόλις Θετταλίας. καὶ Εὔπολις ἐμφαίνει τὴν πρεσβείαν ἐν ταῖς πόλεσιν. χ' ὁ Μυωνίας ἐκεῖνος ἀμιλλᾶ κλαίουσι ὅτι ἄχρειος ἵσταται πρὸς τῷ μορίῳ. ὅτι θεῶν ἕνεκα ἔπλευσε, κακὸς ὢν εἴρηται. πενέστας δέ φασι λέγεσθαι, τὸ θητικὸν παρὰ τοῖς Θετταλοῖς. ἔθνος δὲ ἦν πάλαι ἀπὸ Πενέστου τὴν ἐπωνυμίαν ἔχον. ὃς ἀνέφερε τὸ γένος εἰς Θεσσαλὸν τὸν Ἡρακλέους. δέον οὖν εἰπεῖν μετὰ τῶν πολιτευομένων αὐτὴν, εἶπε μετὰ τῶν πενεστῶν. ἀντὶ τοῦ μετὰ τῶν πενήτων. καταλελοιπότων γὰρ ἦν τὸ σύστημα τῶν πενεστῶν καὶ λοιπὸν οἱ Πένητες, καὶ οἱ θῆτες, Πενέσται ἐκαλοῦντο.

BISETVS. Πενέσται μέρος τι τῆς Βοιωτίας, ὃ τοῖς Θετταλοῖς ὑπήκοον, καὶ ἐκλήθησαν πρότερον Μενέσται, παρὰ τὸ ἐκεῖ μένειν. εἶτα δὲ πενέσται. ἀλλαχοῦ δὲ, πενέσται παρὰ Θετταλοῖς οἱ μὴ γένει δοῦλοι, πολέμῳ δὲ ἡλωκότες.

CH. Ἐς φάρσαλον] De hac ad Pharſalũ vrbẽ Theſſalię legatione quã obiuit Aminias, meminit Eupolis in vrbibus, cúmque inſimulat περὶ πρεσβείαν, quaſi λακωνίζοντα, Crates in σερίφοις (malè in Scholiis Græcis ad Nubes, δ' ἐρίφοις) eum vocat ἀλαζόνα, κόλακα καὶ συκοφάντην. Qui verò ſint Peneſtę nos alibi docuimus, nẽpe mercenarij & ambacti genus verè θητικὸν, Quidam tamen à Peneſta Heraclida ortos volunt. Dixit autẽ πενέσταις pro πολιτευομένοις quod exſpectabant auditores. Et tamen adludit omnino ad eius paupertatem. Nã Theſſali illi Peneſtę & θῆτες dicti quia pauperes.

ΣΤΡΟΦΗ

στίχων θ'.

Ὦ μακάρι' Αὐτόμενες. ὥς σε μακαρίζομεν
Παῖδας ἐφύτευσας ὅτι χειροτεχνικωτάτους.
Πρῶτα μὲν ἅπασι φίλον, ἄνδρα τε σοφώτατον
Τὸν κιθαραοιδότατον ᾧ χάρις ἐφέσπετο.
Τὸν δ' ὑποκριτὴν, ἕτερον. ἀργαλέον ὡς σοφόν.
Εἶτ' Ἀριφράδην. πολύ τι θυμοσοφικώτατον.
Ὅν τινά ποτ' ὤμοσε, μαθόντα παρὰ μηδενὸς,
Ἀλλ' ἀπὸ σοφῆς φύσεως, αὐτόματον ἐκμαθεῖν
Γλωττοποιεῖν, εἰς τὰ πορνεῖ' εἰσιόνθ' ἑκάστοτε.

STROPHA.

Verſ. 9.

TEr quater ô Automenes eſt tua beata ſors
Qui genitor edideris artificis optima
Pignora manus: prior amabilis homo & catus
E *Ille citharacanere (gratia ei adeſt) ſciens*
Hiſtrio ſecunda ſoboles, catus & optimus
Deinde Ariphrades propria ſola ſapientia
Quem docuit & docet vt ipſe pater autumat
Qui neque magiſtrum habuit, ipſe ſibi doctor, &
Lingulas ſibi, ipſe fingit in lupanari frequens.

Σχόλια. Ὦ μακάρι' Αὐτόμενες.] ὁ Αὐτομένης εἶχε τρεῖς υἱούς. τὸν μὲν, κιθαρῳδόν. τὸν δὲ, ὑποκριτήν. τὸν δὲ τῷ στόματι αἰσχρουργοῦντα.

CH. Ὦ μακάρι' αὐτόμενες] Hęc Stropha verſus cõtinet nouẽ, Antiſtropha quæ ſequitur totidem habere debet, tamen octo tantũ habet, vt neceſſe ſit periiſſe vnũ. Sunt autẽ hi verſus Pæonici, & genus carminis vocatur Tetrametrũ, quod Hephæſtion vocat πολυθρύλητον quia eo frequentes vtebantur Comici, conſtátque tribus Pæonibus primis & Cretico. Ariſtophanes ſæpè in fabulis ſuis eo carmine vſus eſt, neq; ſolũ hic (verſũ hũc laudat idẽ Hephæſtion) G ſed etiã in Agricolis cũ ait ὦ πόλι φίλη Κέκροπος αὐτοφυὲς Ἀττική, Χαῖρε λιπαρὸν δάπεδον, οὖθαρ ἀγαθῆς χθονός. Tamẽ in eadem fabula γεωργῶν, ſæpè miſcet quartum Pæona vice primi neque inceptã legẽ ſemper obſeruat. Sed & Eupolis in fabula Κόλαξι, (malè apud Grãmaticũ illũ Alexãdrinũ legitur Κόραξι) hoc Tetrametro Pęonico vſus erat his verſibus φημὶ δὲ βροτοῖσι πολὺ F πλεῖστα παρέχειν ἐγώ. Καὶ πολὺ μέγιστ' ἀγαθὰ ταῦτα δ' ἀποδείξομαι. Theopõpus Comicꝰ hoc genꝰ carminis produxit ad Pẽtametrũ Theopõpiũ dictũ.

Σχόλια. Κιθαραοιδότατον.] τῇ λέξει κέχρηται καὶ Εὔπολις ἐν χρυσῷ γένει. ὦ καλαβρὲ κιθαραοιδότατε.

CH. Κιθαραοιδότατον] Arignotum innuit citharœdum, Qua voce vſus eſt etiam Eupolis ἐν χρυσῷ γένει, Ait enim ὦ καλαβρὲ κιθαραοιδότατε. fuit autẽ Arignotus filius Automenis, duóſque fratres habuit, nempe Ariphradem cinædũ & ἀρρητοποιὸν, quẽ cum fratre Arignoto inſectatur propter nefandam libidinem. Tertius frater hiſtrio fuit cuius nomẽ nõ magis ſcio quã Græcus Scholiaſta. Tamẽ Scholiaſtes in Equitibus Ariphradem ait duos habuiſſe filios Arignotum puta & Ariphradem patri cognominem ex fratre tantum nobilem.

Σχόλια. Τὸν δ' ὑποκριτὴν] ὡς ἐστι σοφὸς, τίς τῶν ὑποκριτῶν Αὐτομένους ἐστὶν υἱός. Ἀργαλέον ὡς σοφόν.] ἀντὶ τοῦ δυσχερὲς εἰπεῖν ὅπως ἦν σοφός. Θυμοσοφικώτατον.] θυμόσοφοι λέγονται οἱ ἀφ' ἑαυτῶν εὐφυεῖς ὄντες. Ὅν ποτ' ὤμοσεν.] τίς ὤμοσεν εἰ μὴ ἄρα ὁ πατήρ. Ἀρίγνωτον δὲ λέγει τὸν κιθαρῳδόν. δῆλον δὲ ἐκ τούτου Ἀριφράδην λέγεσθαι υἱὸν Αὐτομένους καὶ ἀδελφὸν Ἀριγνώτου.

CHRIST. Θυμοσοφικώτατον.] De tribus fratribus omnia hyperbolicè dicit, ſed (vt opinor) etiam Ironicè. Et nunc Ariphradem (nominis etymon ferè idem cum Arignoto) ait ſuopte ingenio & natura primigenia doctiſſimum & ſapientiſſimũ, dicuntur enim θυμόσοφοι οἱ ἀφ' ἑαυτῶν εὐφυεῖς. Propterea dixit ἀπὸ σοφῆς φύσεος (ſic lege per ο paruum) αὐτόματον ἐκμαθεῖν γλωττοποιεῖν, Quibus verbis innuitur fortaſſis optimus tibicen, Quia γλωττίδας αὐλητικὰς ποιεῖν, dicebantur γλωττοποιοῦντες. Sed

A ſubeſt Cacephaton, quod non vltrà aperiam, Satis enim claret ex fabula Equitum vbi ſuper hoc Ariphrade ait,

Τὴν γὰρ αὑτοῦ γλῶτταν αἰσχραῖς ἡδοναῖς λυμαίνεται
Ἐν κασαυρείοισι λείχων τὴν ἀπόπτυστον δρόσον,
Καὶ μολύνων τὴν ὑπήνην, καὶ κυκῶν τὰς ἐσχάρας.

Græca, ſi potè, Latinis mutabo (ſed hinc arceri volo inueſtes, non enim hoc habitabit Veſta ſacello) in hunc modum,

Nempe ludis ipſe linguam infamibus contaminat
Per lupanar omne volgans, roris & nefarij
Linctor, inceſtátque barbam, pérque miſcet fœminal.

Eſt autem horum verſuum poſtremus Trochaicus incipiens γλωττοποιεῖν, proinde vt & illi ex Equitibus quódque illic dixit ἐν κασαυρείοις, hic εἰς τὰ πορνεῖα repetit.

C

ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΗ, κῶλον η.

Εἰσί τινες οἵ μ' ἔλεγον ὡς καταδιηλλάγην,
Ἡνίκα Κλέων μ' ὑπετάραττεν ἐπικείμενος.
Καί με κακίσταις ἔκνισε. κᾆθ' ὅτ' ἀπεδειρόμην
Οἰκτὸς, ἐγέλων μέγα κεκραγότα μ' οἱ θεώμενοι.
Οὐδὲν ἄρ' ἐμοῦ μέλον. ὅσον δὲ μόνον εἰδέναι,
Σκωμμάτιον εἴποτέ τι θλιβόμενος ἐκβάλλω
Ταῦτα κατιδὼν, ὑπό τι μικρὸν ἐπιθήκισα.
Εἶτα νῦν ἐξηπάτησεν ἡ χάραξ τὴν ἄμπελον.

ANTISTROPHA verſuum 8.

Qvoſdam ego putare ſcio fœdus iniſſe me,
Cum mihi Cleon malè animatus odia aſpera
D *Mouit: ibi verbera inhoneſta mihi cùm daret,*
Qui foris erant mea mala excipere riſibus
Meq́ nihili facere, ſcire modo poſtulant
Si quod ita preſſus ego ſcommata iaciam dicax
Paulùm itaque blandus ego decipere cœpi,
Poſtea vallum fefellit vineam, quod inquiunt.

Σχόλια. Εἰσί τινες.] ἄδηλον πότερον τῆς Καλλιστράτου εἰς τὴν βουλὴν εἰσαγωγῆς καὶ νῦν μιμνήσκεται, ὅτε αὐτὸν Κλέων εἰσήγαγεν, ἢ ἑτέρας κατ' αὐτὸν γενομένης Ἀριστοφάνους, καὶ μὴ εἰσαγωγῆς, ἀλλὰ ἀπειλῆς τινος, ὅπερ καὶ μᾶλλον ἐμφαίνεται. ἔκνισεν ἀντὶ τοῦ ἐκάκισεν.

BISETVS. Σημειωτέον δὲ ὅτι αὕτη ἡ ἀντιστροφὴ στίχους ὀκτὼ μόνον ἔχει, τῆς στροφῆς ἐχούσης ἐννέα. ἔστι τοίνυν ἐλλειπὴς ἑνὸς στίχου, ὃ σημειωτέον. καὶ γὰρ κατὰ τὸν νόμον.

Σχόλια. Ἡνίκα Κλέων.] ἐπέκειτο γὰρ αὐτῷ ὁ Κλέων, ὅτι ἐκωμῳδεῖτο ὑπ' αὐτοῦ. ἄδηλον δὲ εἰ μετὰ τὸ διδάξαι τοὺς Ἱππέας λέγει.

CHRIST. Καί με κακίσταις ἔκνισε.] Putabam olim ſubintelligendum πληγαῖς, vt ſæpè apud bonos auctores & apud huncce Comicum διαρήσεται πολλάς. Sed cogitanti mihi de verſus modulo, omnino legendum puto κακίαις: non enim aliter habebimus Pæonem primum in primo pede, Eſt autem hoc locò κακία, noxa, malum & vt in ſacra etiam Noui Teſtamenti ſcriptura exponitur, κάκωσις. Itaque κακίαις ἔκνισε eſt ἐκάκωσε. Οἰκτὸς ἐγέλων] Scribendum οἱ 'κτὸς pro οἱ ἐκτὸς, nam & ſic Veneta editio, Intelligit autem qui extra Theatrum erant niſi externos ſpectatores intelligat, quo tempore malè acceptus fuit à Cleone, dubium an ante vel poſt fabulam Equitum. Non conſtabit autem ſuis numeris hic verſus niſi legas κεκραγότα θεώμενοι non autem μ' οἱ θεώμ. Nam neque articulus

E hilum hic proderit neque repetitio τοῦ με. Paulò poſt vbi habes ἐκβάλλω eiiciẽdum alterum λ, vt ſit ἐκβάλω & numeros ſuos habeat verſus.

Σχόλια. Ὅσον δὲ μόνον εἰδέναι] ἀντὶ τοῦ τοσοῦτο μόνον προσῆκον, εἴποτε θλιβόμενος ὑπὸ Κλέωνος σκώψω αὐτόν. Ὑπό τι μικρὸν ἐπιθήκισα. ταῦτα ἐννοῶν φησιν ὅτι τύπτομαι ὑπ' αὐτοῦ καὶ οὐδενὶ μέλει, μικρὸν αὐτὸν ἐκολάκευσα.

BISETVS. Ἐπιθήκισα] πιθηκίζειν, ἀπατᾶν, καὶ κολακεύειν. Ἀριστοφάνης ἐν Ἱππεῦσι πιθηκισμοὺς καλεῖ
F τὰς ἀπάτας, καὶ κολακεύματα.

Οἴμοι τάλας οἵοις πιθηκισμοῖς με περιελαύνεις.

CHR. Ὑπό τι μικρὸν ἐπιθήκισα.] Os, inquit, præbui, & blanda ſimulatione ſupparaſitatus duraui, donec patientia victus, verba & odia moui aſpera. Simiarum more aliquid facere eſt πιθηκίζειν vnde πιθηκισμοὶ fraudes, blandimenta & ſimulamina. Et ipſe Cleon in Equitibus queritur quod πιθηκισμοῖς, id eſt, fallacibus blanditiis exagite-
G tur.

Σχόλια. Ἐξηπάτησεν ἡ χάραξ.] παροιμία ὅταν ὑπὸ τοῦ σώζοντος τὸ σωζόμενον ἀπατηθῇ, χρείας τοῦ εἶτα νῦν ὅταν ἐξαπατηθῇ τις πιστεύσας. ἔστι καὶ παροιμία ἀπὸ τῶν καλάμων τῶν προσδεδεμένων ταῖς ἀμπέλοις. οἳ ἐνίοτε ῥιζοβολήσαντες, ὑπεραύξονται ἀμπέλων. νικῶσι δ' ἐπάνω, ὑπὲρ τοῦ στῆναι λέγεσθαι τὰς καμῳδίας ἐπὶ θεάτρων εἰσάγεσθαι, ὅτι δὴ ξένον παρείλον πολίτας ἐσκεύαζον. ἢ ὅτι τὰ μεγάλα ἀποσφάλλει τῆς ἰδίας δόξης πιστεύσαντα ἑαυτὰ τοῖς μικροῖς.

CHR. Ἡ χάραξ τὴν ἄμπελον.] Prouerbium eſt vetus ex iis natum qui ab eis deſeruntur in quibus ſpem totam poſuerant. Scholiaſtes Græcus ab arundine ortum vult, quæ in vinea pedamenti vel potiùs Iugæ vicem præſtat. Sed ſi fortè (vt ſæpè accidit præcipuè in ſalice & vitibus) radices agit, vineę ſupercreſcens eam ſuffocat. Prouerbij meminit in Adagiis Eraſmus. Ego ne quid diſſimu- A lem Prouerbij originem cum Scholiaſte veram puto, ſed χάρακα arundinem dici vix eſt vt admittam, Itaque de ridica pedamenti genere malo intelligi quæ è quercu vel iunipero. Exiſtimo autem hanc Comparationem expetere in Cleonem qui cùm nimis paruis fideret & auris popularibus, tamen excidit ſua ſpe, qua Demoſthenem & Niciam duces qui ad Sphacteriam erant, ibat deie- B ctum de Pratura, vt ipſe eorum vicem cum imperio eò mitteretur, mulctatus tandem, poſtquam non ſucceſſere quę vanè & adrogāter promiſerat.

ΘΕΡΑΠΩΝ, ΧΟΡΟΣ.

Θε. Ἰὼ χελῶναι μακάριαι τοῦ δέρματος.
Καὶ τρισμακάριαι τοῦ 'πὶ ταῖς πλευραῖς ἐμαῖς
Ὡς εὖ κατηρέψασθε καὶ νουβυστικῶς
Κεράμῳ τὸ νῶτον ὥστε ταῖς πλευραῖς στέγειν.
Ἐγὼ δ' ἀπόλωλα στιζόμενος βακτηρίᾳ.
Χο. Τί δ' ἐστὶν ὦ παῖ; παῖδα γὰρ κἂν ᾖ γέρων
Καλεῖν δίκαιον, ὅς τις ἂν πληγὰς λάβῃ.
Θε. Οὐ γὰρ ὁ γέρων ἀτηρότατον ἄρ' ἦν κακόν.
Καὶ τῶν ξυνόντων πολὺ παροινικώτατος;
Καίτοι παρῆν Ἵππυλος. Ἀντιφῶν. Λύκων.
Λυσίστρατος. Θούφραστος. οἱ περὶ Φρύνιχον.
Τούτων ἁπάντων ἦν ὑβριστότατος μακρῷ.
Εὐθὺς γὰρ ὡς ἐνέπλητο πολλῶν κἀγαθῶν
Ἐνήλλατ', ἐσκίρτα, 'πεπόρδει, κατεγέλα.
Ὥσπερ καχρύων ὀνίδιον εὐωχημένον.
Κἄτυπτε δή με νεανικῶς παῖ παῖ καλῶν.
Εἶτ' αὐτὸν ὡς εἶδ' ᾔκασεν Λυσίστρατος.
Ἔοικας ὦ πρεσβῦτα νεοπλούτῳ τρυγὶ
Κλητῆρί τ' εἰς ἀχυρῶνας ἀποδεδρακότι.
Ὁ δ' ἀνακραγὼν, ἀντῄκασ' αὐτὸν πάρνοπι
Τὰ θρῖα τοῦ τρίβωνος ἀποβεβληκότι,
Σθενέλῳ τε τὰ σκευάρια διακεκαρμένῳ.
Οἱ δ' ἀνεκρότησαν πλήν γε Θουφράστου μόνου.
Οὗτος δὲ διεμύλλαινεν, ὡς δὴ δεξιός.
Ὁ γέρων δὲ τὸν Θούφραστον ἤρετ' εἰπέ μοι
Ἐπὶ τῷ κομᾷς καὶ κομψὸς εἶναι προσποιεῖς
Κωμῳδολειχῶν περὶ τὸν εὖ πράττοντ' ἀεί;
Τοιαῦτα περιύβριζεν αὐτοὺς ἐν μέρει,
Σκώπτων ἀγροίκως καὶ προσέτι λόγους λέγων
Ἀμαθέστατ' οὐδὲν εἰκότας τῷ πράγματι.
Ἔπειτ' ἐπειδὴ 'μέθυεν, οἴκαδ' ἔρχεται,
Τύπτων ἅπαντας, ἤν τις αὐτῷ ξυντύχοι.
Ὁδὶ δὲ δὴ καὶ σφαλλόμενος προσέρχεται.
Ἀλλ' ἐκποδὼν ἄπειμι, πρὶν πληγὰς λαβεῖν.

FAMVLVS, CHORVS.

C *FA. IO beatas ob cutem teſtudines,*
Et ter beatas praui eſt tergus meum,
Quàm prouide & ſolerter & fartim & benè
Coſta atque dorſa veſtra duro tegmine
Armantur! heu punctus bacillis occidi.
CH. Puer, quid hoc eſt, namque quantumuis ſenem
Puerum vocare obnoxium plagis licet.
FA. Sed ille caſuar, eſt ne damnoſum malum, D
Et omnium horum temulentus maximè?
Illic erant Ippylus, Antiphon, Lycon,
Lyſiſtratus, Theophraſtus atque Phrynichus.
At nemo contumelioſior fuit,
Nam ſe ille poſtquam ingurgitauit pluſculum
Saltauit & pepedit, & iocos dedit
Satur vt aſellus ordei mactus mola,
Batuitq́ me ſuperbiter puerum vocans.
Hunc comparauit intuens Lyſiſtratus.
E *Faci videris, ô ſenex, ſimilis noua,*
Aut vt viſtor qui pedem ad paleas ſtruit.
Contrà ille clamans hunc locuſta comparat,
Folia retriti pallÿ qua perdidit
Stheneloq́ vaſa & ſchema qui venum dedit.
Hic quiſque plauſit, ſed Theophraſtus tamen
Diſtorſit ora, vt cæterùs præſtantior,
Quum ſic rogauit hunc Theophraſtum ſenex,
F *Quid ſic ſuperbis ô comate, & elegans*
Comœdilinctor qui beatos demeres?
His impetebat ſingulos dicterÿs
Hos ruſticatim prouocans ſermonibus
Omnino ineptis, atque diſcrepantibus:
Vinoq́ tandem madidus, & domum petens
Pulſat feritq́ quiſquis eſt ſibi obuiam.
Eccum ſed illum inſtante titubantem gradu:
G *Prius faceſſam quàm mihi plagas duit.*

Σχόλια. Ἰὼ χελῶναι] ὁ οἰκέτης ἐξέρχεται τυπτηθεὶς ὑπὸ Φιλοκλέωνος.

BISETVS. Τὰς δὲ χελώνας μακαρίζει τοῦ δέρματος διὰ τὸ κέντρον τῶν σφηκῶν. τουτέστιν ὥς φησι Σύλλας, μακαρίας νομίζει, ὅτι τοῦτον οἱονεὶ κεράμῳ σκεπαστὸν ἔχουσι πρὸς τὸ ἀντέχειν τῆς πληγῆς. τὸ δὲ κατηρέψασθε, παρὰ τὸ κατερέφω, τὸ σκεπάζω, καὶ στεγάζω.

CHR. Τ' οὐπὶ ταῖς πλευραῖς ἐμαῖς.] Famulus à Philocleone verberibus affectus egreditur & queritur quòd ſibi non ſit oſtreatum tergum vt ait Plautus. Malim autem legere ἰοῦ quàm ἰώ, vt referatur ad illud τὰ ἐπὶ τῆς πλευρᾶς ἱμάς. ſ. δέρμα. Sed rectius vt cenſeo legatur ἰὼς quàm ἱμᾶς & ad teſtudines referetur. Eſt autem νουβυστικῶς ſollerter & prouidè, Nam τὸ νουβυστικὸν eſt plenum mentis, & πυκναὶ φρένες, Quia βῦσαι eſt implere & inculcare vt illud apud Poetam νήματος ἀσκητοῖο βεβυσμένον. Qua voce in Acharnenſibus vtitur pro obturare. χυτρίδιον σπογγίῳ βεβυσμένον. Quod verò ait στιζόμενος rectum puto quia ſtigmata inurunt ſcorpionum ictus. Sed ſcholiaſtes alteram lectionem agnoſcit, σταζόμενος, quaſi tralatum à ſtillis ruentis imbris, vt ſit πυκνὰ τυπτόμενος. Quod vt locum habeat, tanto magis hic ſeruus erit compunctus, & στιζόμενος magis proprium ſeruis στιγματίαις.

Σχόλια. Καὶ νουβυστικῶς.] ἀντὶ τοῦ συνετῶς. νοῦ πεπληρωμένως, παρὰ τὸ νοῦς καὶ τὸ βῦσαι. ὅ ἐστι πληρῶσαι. νήματος ἀσκητοῖο βεβυσμένον. κεῖται καὶ ἐν Ἐκκλησιαζούσαις. Κεραμέων τὸ νῶτον.] ὡς περὶ ἱεροῦ στίγματος διαλέγεται. ἔνιοι δὲ, στιζόμενος γράφουσιν. ἀντὶ τοῦ κεντούμενος. ἐὰν δὲ σταζόμενος γράφηται, καὶ οὕτως ἔσται παρὰ τὴν ψεκάδα. οὕτω πυκνὰ τυπτόμενος. στίζειν δὲ ἀντὶ τοῦ σμύχειν. ὅθεν καὶ ἡ στιγμὴ ὠνομάσθη. Οἱ περὶ Φρύνιχον.] τῶν κολάκων ἂν εἴη Φρύνιχος ὁ ποιητής. ὁ δὲ Σύμμαχός φησιν. εὐλογώτερον ἂν εἴη τὸ τραγικὸν ὑποκριτὴν Φρύνιχον. Ὥσπερ καχρύων.] ὥσπερ ὄνος κριθῶν κορεσθείς. Ἔοικας ὦ πρεσβῦτα.] Δίδυμός φησιν, ἀδικοῦντα σκώπτει τοῦτον. τὸ δὲ τρυγὶ ὡς πρὸς γῆν πρεσβύτην λέγει. Κλητῆρι.] διὰ τὸ φιλόδικον αὐτοῦ. ἢ ὅτι ὡς ἐπὶ τῶν γέροντας παρελάμβανον κλητῆρας. τὸ δὲ λοιπὸν, παίζει· ἴσως καὶ οὐδὲν πρὸς ἔπος παρὰ τὴν παροιμίαν. ὄνος εἰς ἀχυρῶνας ἀπέδρα. ὁ δὲ ἄχειρος παρ' Εὐπόλιδι. ἐν Χρυσῷ γένει, ὅπου καὶ τὸ Πλάτωνος παρακεῖται ἐξ Ἀδώνιδος.

Bisetvs. Ἀχυρῶνας.] τὰς ἀχυρμιάς. ἀχυρμιὰ δὲ τόπος τῶν ἀχύρων παρὰ Ἀττικοῖς, λέγεται δὲ καὶ ἀχυρμιὰ κατὰ πλεονασμὸν τοῦ μ.

CHR. Οἱ περὶ Φρύνιχον. Aſſentior Symmacho qui rationi magis conſentaneum cenſet, vt hic Phrynichus ſit hiſtrio Tragicus qui fuit Choroclis filius. Tamen Phrynichus poeta etiam fuit Tragicus, diſcipulus Theſpidis, quíque primus perſonam muliebrem induxit in ſcenam & Tetrametrum inuenit, cuius carmina laudantur in Auium fabula. Duo prętereà fuere Phrynichi, Comicus poeta qui initio Ranarum ſuggillatur vt φορτικεύων, & ille quo duce victi ſunt Athenienſes, vnde dixit in Ranis Φρυνίχου παλαίσμασιν, quod pro στρατηγήμασιν accipiunt quamuis ſint qui hoc de Phrynicho Tragico intelligant, quia in Antæo Tragœdio, identidem memoret τὰ παλαίσματα, Alij ad Comicum Phrynichum illam palæſtram referre malunt quia introduxit chorum mobilem & luctantem. Difficile eſt, cùm fuerint quattuor Phrynichi, iudicare, quem potiſſimum hic collocet Ariſtophanes inter Colacas. Quiſquis is eſt, auſim affirmare non eſſe illum Tragicum cuius μελοποιΐαν videtur alibi commendare. Τρυγὶ κλητῆρι τ' εἰς ἀχυρῶνας.] Ludit de induſtria, & comparationes vel ſimilitudines ſtultas & perperas, id eſt, ἀπιθάνους & ἀπροσδόκους inuehit quæque nihil ad rem. Sic videtur Horatius in Satyra deſcripſiſſe Sarmenti Scurræ pugnam Meſſique Cicerri, ait enim ille, Equi te, Eſſe feri ſimilem dico, &c. Tamen Scholiaſtes notat τρυγὶ dictum tanquam

A de vetulo, Ego addam, τρυγὸς etiam dici de frumento & hordeo, & conuenire ad ea quæ dixit ὥσπερ καχρύων ὀνίδιον εὐωχημένον. Voluit etiam adludere ad Prouerbium, Aſinus in paleas, cùm ait εἰς ἀχυρῶνας ἀποδεδρακότι, & quamuis κλητῆρι dixit propter Philocleonis τὸ φιλόδικον (nam teſtibus accenſis, viatoribus & ſcribis nihil in iudiciis eſt tritius) & ſeni comparet κλητῆρα, quia ſolerent ſenes antiqui habere viatores, tamen intelligere aut dicere voluit κανθήλιον qui ſagmata & clitel- B las geſtans, ſi paleas aduerterit eò ſtatim aufugiet. Superiùs initio huius fabulæ dixerat κλητῆρος πῶλον de aſino vt puto, hic autem fortaſſis vectorem pro vehente dixit. Sed quid ſi ætatem decrepitam arguere voluerit & capularem ſenem oſtendere quaſi εἰς ἀχυρῶνα ἀποδεδρακότι. Hæc ego tantum ſuſpicor & coniicio non certus ariolus aut diuinus.

Σχόλια. Ὁ δ' ἀνακραγών.] καὶ ταῦτα ἀπροσδόκητα, ἐπεὶ καὶ τῷ ἀποδεδρακότι, ἀπρεπῆ λέγοντι ἐκεῖνος εἶπεν.

C CHRIST. Ὁ δ' ἀνακραγών.] Ex verbis Scholiaſtæ coniecturam facio, ipſum legiſſe in verſu antecedente ἀποκεκραγότι pro ἀποδεδρακότι. Sed non puto illud ἀνακραγὼν huc reſpicere, vt ille inſolenti & ridicula vſus eſt ſimilitudine, ſic iſte par pari refert & τῷ ἀποβεβληκότι reſpondere vult τῷ ἀποδεδρακότι.

Bisetvs. Πάρνοπι.] πάρνοψ, ἀκρίδος εἶδος. οἱ δὲ μελίσσας ἀγρίας. καὶ κλεῖται πάρνοπος. οἱ δὲ κώνωπας. Σ.

D CHR. Πάρνοπι.] Multi in Attica erant Parnopes qui Bruchi ſunt vel Attelabi. Alij κώνωπα eſſe volunt, Non malè tamen dum ludit, Senem decrepitum eimodi inſecto comparat, quando & Tithonus ipſe in Cicadam verſus fuiſſe perhibetur, Rectè enim τρίβωνος dixit, nam ſenex omnis quaſi ſegnis, id eſt ſine igne, pulchrè comparatus erit pallio decoeti, vel detrito hoc eſt τριβωνίῳ, & ſanè ętas illa decreſcens & denaſcens τὰ θρῖα ἀποβέβληκε τοῦ ἱματίου, id eſt, florem & vigorem bonæ E ætatis perdidit & velut veſtis eſt defloccata. Sed quid nugor? Non tam mihi hic ætas ſenilis ſuggillari videtur quàm paupertas; Nam Lyſiſtratus ad quem hæc ſenex dirigit ſæpè ab hoc Comico tanquam πένης κωμῳδεῖται. Scholiaſtes me non aſtipulante, exiſtimat τὰ θρῖα hic dicta quia veteres illi pallia tanquam folia variabant & intingebant.

Σχόλια. Τὰ θρῖα τοῦ τρίβωνος.] ἐπεὶ ἐνίοτε ὥσπερ F φύλλα ἐμποικίλλουσι. Σθένελος δὲ ὁ τραγικὸς ὑποκριτὴς ὃς διὰ πενίαν τὴν τραγικὴν σκευὴν ἀπέδοτο κακῶς πράττων. ἔστι δὲ λέγων περὶ τοῖς τείχεσιν ἐνδεικνύμενος διαχλευάζει. περὶ τούτου γέγραφεν ἐν Γηρυτάδῃ. καὶ πῶς ἐγὼ Σθενέλου φάγοιμ' ἂν ῥήματα; εἰς ὄξος ἐμβαπτόμενος, ἢ ξηροὺς ἅλας. διακεκαρμένῳ δὲ, ἀφῃρημένῳ πωλήσαντι. διαμυλλαίνει δὲ, τὰ χείλη διαστρέφει ὡς χλευάζων καὶ μὴ ἡδόμενος τοῖς λεγομένοις. Ἐπὶ τῷ κομᾷς.] ἐπεὶ κομήτης ὁ Θεόφραστος, ἔστι δὲ καὶ τῶν κολάκων. ἢ μέγα φρο- G νεῖς. ἐν μέρει δὲ καθ' ἕκαστον. Οὐδὲν εἰκότας.] οὐδὲν ἁρμόζοντας τῷ πράγματι. Ὁ δὲ σφαλλόμενος.] κινούμενος ὑπὸ μέθης.

CHR. Σθενέλῳ δὲ τὰ σκ. διακεκαρ.] Sthenelus iſte dicitur fuiſſe Tragicus actor & mimus, & eò penuriæ adactus vt Choragium ſuum vendiderit. Eius meminit Comicus noſter in Gerytade, his duobus ſenariis:

Καὶ πῶς ἴδω Σθενέλου φάγοιμ' ἂν ῥήματα;
Εἰς ὄξος ἐμβαπτόμενος ἢ ξηροὺς ἅλας;
id eſt.
Stheneli alta verba quo modo tandem eſitem?
Tingámne aceto, an condiam ſicco ſale? Schol.

ἀποκεκαρμένον ait eſſe ἀφῃρημένον & πωλήσαντα. Et verè qui tondet capillos perdit, ſed puto ei ademptã οὐσίαν ſuam à creditoribus, Propterea cùm lugeret dici κεκαρμένον. Sic apud Heſychium κεκαρμένοι ſerui ſunt πεπρακότες. Τὸν Θούφραστον.) Quis iſte ſit ſiue Thuphraſtus ſiue Theophraſtus, iuxta ſcio

A cùm imperitiſſimus, Non enim patitur ratio temporum vt idem ſit diuinus ille Ariſtotelis diſcipulus, qui vixdum natus tunc erat. Quærendum igitur amplius &; videndum ſit ne ille Thumantis quem ob paupertatem exagitat cum Lyſiſtrato (ad quem hæc diriguntur verba à ſene) in Equitibus, ſanè enim pauperes in iſto conuiuio omnes ferè recenſet. Deinde ex veriloquio θεόμαντις & θεόφραστος idẽ, cum φράσις ſit μαντεία & Latinis ora-
B cula dictiones. Ἀμαθέστατ' οὐδὲν) Malim legere ἀμαθεστάτους οὐδ' εἰκότας τῷ πράγματι. Inſulſa, inquit, verba & nihil ad rem pertinentia.

ΦΙΛΟΚΛΕΩΝ, ΒΔΕΛΥΚΛΕΩΝ.

Φι. Ἄνεχε. πάρεχε.
Κλαύσεταί τις τῶν ὄπισθεν
Ἐπακολουθούντων ἐμοί.
Οἷον εἰ μὴ 'ρρήσεθ' ὑμᾶς
Ὦ πόνηροι, ταυτῃὶ τῇ
Δᾳδὶ φρυκτοὺς σκευάσω.
Βδ. Ἦ μὴν σὺ δώσεις αὔριον τούτων δίκην
Ἡμῖν ἅπασι, κεἰ σφόδρ' εἶ νεανίας.
Ἀθρόοι γὰρ ἥξομέν σε προσκαλούμενοι.
Φι. Ἰὴ ἰεῦ καλούμενοι.
Ἀρχαῖά γ' ὑμῶν ἆρά γ' ἴ-
σθ' ὡς οὐδ' ἀκούων ἀνέχομαι
Δικῶν. ἰαιβοῖ αἰβοῖ
Τάδε μ' ἀρέσκει. βάλλε κημούς.
Οὐκ ἄπεισι γάρ. ποῦ 'στιν ἡλιαστὴς ἐκποδών.
Ἀνάβαινε δεῦρο χρυσομηλολόνθιον.
Τῇ χειρὶ τουδὶ λαβομένη τοῦ σχοινίου
Ἔχου. φυλάττου δ' ὡς σαπρὸν τὸ σχοινίον.
Ὅμως γε μέντοι τριβόμενον οὐκ ἄχθεται.
Ὁρᾷς, ἐγώ σ' ὡς δεξιῶς ὑφειλόμην,
Μέλλουσαν ἤδη λεσβιεῖν τοὺς ξυμπότας.
Ὧν εἵνεκ' ἀπόδος τῷ πέει τῳδὶ χάριν.
Ἀλλ' οὐκ ἀποδώσεις, οὐδ' ἠπιαλεῖς οἶδ' ὅτι
Ἀλλ' ἐξαπατήσεις, κἀγχανεῖ τούτῳ μέγα.

PHILOCLEON, BDELYCLEON.

PH. Age propè leua,
C *Forſitan retrò ſequentium*
Aliquis hic plorauerit.
Ni recedatis iam, quàm mox
Vos ſceleſti hac aſſabo
Face paratos eſui.
BD. At facta propter hæc nimis iuuenilia
Cras manè nobis omnibus pœnas dabis
Te in ius vocatum quippe poſtulabimus.
D *PH. Ie ieu vocabitis*
Hæc veſtra nam ſtultitia eſt,
At lites tamen nullas audiam
Feramve, Euohe, Euoe,
Mihi placent hæc, calculi abſint quoq;
Hinc directè Heliaſtes hinc eliminet
Aſcende ſis, Lucani fului pumile
Tu bella funem firmiter manu tene
Sed cautè adhære funis iſte eſt putridus,
E *Nec fert moleſtè ſi teratur, aſpice vt*
Te ſtrenuè & ſolerter hinc abduxerim
Offenſa namque bucca conuiuis foret,
Ob quæ redhoſti gratiam huic rutabulo.
Verùm negabis ſat ſcio, haud facies opus
Imò & doloſo habebis hoc ludibrio.

Σχόλια. Ἄνεχε πάρεχε.] μετὰ λαμπάδων ἔρχεται καὶ μετὰ αὐλητρίδος ἣν ἀφαρπάσας αὐτὴν ἐκ τοῦ συμποσίου. ὁ δὲ νοῦς. παρὰ τὴν ἐν Τρῳάσι Κασάνδραν ἄνεχε πάρεχε. φῶς φέρω. σέβω. φλέγω. τοῦτο πάντες ὁμοίως ὑστερεῖ τῶν Τρῳάδων κάθεσις ἔθεσαν ἑπτά. Ἐπακολουθούντων ἐμοί.] ἠκολούθουν αὐτῷ τινες τῶν τυφθέντων ὑπ' αὐτοῦ. Εἰ μὴ 'ρρήσεσθε.] εἰ μὴ ἀναχωρήσετε. τὸ ὑμᾶς ἢ πρὸς τὸ φρυκτούς. τὸ δὲ ὡς ἀντὶ τοῦ εἰς. τὸ δὲ ἑξῆς ἤτοι ὑμᾶς ὡς ἰχθύδια πεφρυγμένα τῇ δᾳδὶ φρυκτοὺς σκευάσω ἐπιτήσας προσκαλούμενοι εἰς τὸ δικαστήριον δηλονότι. Ἰὴ ἰεῦ] χλευαστικὸν ἐπίρρημα τοῦτο. καταφρονεῖ λοιπὸν καὶ τῶν δικαστικῶν ῥημάτων. τὸ γὰρ καλούμενοι ἀπορρίπτει. Βάλλε κημούς] βάλλε ἐς κόρακας τὰ δικαστικὰ σκεύη. Ἀνάβαινε δεῦρο.] ἑταίρα τις ἠκολούθει αὐτῷ ἣν εἷλκεν ἐκ τοῦ συμποσίου, ἣ καὶ προσβάλλειν καὶ πειρᾶν ἄρχεται. Χρυσομηλολόνθιον.) ἐπί τινος μετεώρου ὁ γέρων ἑστὼς προσκαλεῖται προσκολλώμενος τὴν ἑταίραν. χρυσομηλολόνθιον δὲ ζῷόν τι ἐστὶ κατὰ κάνθαρον ξανθόν. ὃ καὶ κατέχοντες οἱ παῖ-
F δες, δεσμοῦσιν ἐκ τῶν ποδῶν καὶ ἀφιᾶσι πρὸς τὸν ἀέρα. ἄλλως. πρὸς τὴν ἑταίραν ὁ γέρων φησὶ τὸ μηλολόνθιον χρυσίζοντα ἔχειν τὰ πτερά. οὐ γὰρ οἶμαι τὸ χρυσομηλολόνθιον γυναικίζεσθαι, εἰ καὶ μὴ σύνηθες ἀνοίκειον ἐκ τούτων. Σχοινίου.) ἴσως τοῦ πέους. παίζει δέ. σαπρὸν δὲ παλαιόν. γέρων γὰρ ἦν. ὑφειλόμην δὲ ἔκλεψα ἀπὸ τῶν συμποτῶν.

CHRIST. Ἄνεχε πάρεχε.) Hæc ait ebrius Philocleon & cùm facibus ambulat tibicina arrepta ſecum è conuiuio. Hæc ipſa verba apud Euripi-
G dem pronuntiat Caſſandra in Tragœdia Troadum. Sequebantur autem ſenem qui ab ipſo læſi erant & verberati, Eos ſenex quantum poteſt repellit & interminatur, Vt vos, inquit, ni properè hinc diſceditis cum hac face tanquam piſciculos torrebo. Ποῦ 'στιν ἡλιαστής.) Vt verſus ſit Trochaicus Trimeter Hypercatalect. ſimilis proxi-

me præcedenti ἀθρόει γὰρ, qui à Bdelycleone dicitur interminante vocationem in ius, existimo legendum τοῦ θ᾽ ἥλ. Ἀνάβαινε δεῦρο) Alloquitur scortillum illud quod in conuiuio arreptum sequi se iussit, & è loco sublimi stans blandè appellat & ascendere hortatur, simúlque se illi copulat amatoriè & obscœnè. Χρυσομηλολόνθιον.] Hypocoristicè blanditur & delicias facit. Est autem hoc insecti genus fuluum, in modum Scarabæi, quod pueri ludentes solent, in aera volaturum dimittere, funiculum vel filum potius tenentes quo pedem animalculi alligant. Nos vernacula lingua vocamus Hanneton. In Nebulis vocat μηλολόνθην his verbis:

Ἀλλ᾽ ἀποχάλα τὴν φροντίδ᾽ ἐς τὸν ἀέρα
Λινόδετον ὥσπερ μηλολόνθην τοῦ ποδός.

id est,

Curam relaxans mitte per vastum aëra,
Pueri ligatum ceu solent bruchum pede.

Hesychius χρυσοκάνθαρον vocat & μηλολόνθην quasi à malorum flore. Ὡς σαπρὸν τὸ χοινίον] Funiculus ille non alius potest esse quàm exiguus cum ramice neruus, atque hac resti tibicinam illam ductare vult potus senex & φιλοίφης, dixit autem τριβόμενον, vt Petronius vasculum pertractare, Sic etiam Næuius citante Nonio Senile tractet retritum rutabulum.

Σχόλια. Μέλλουσαν ἤδη λεσβιεῖν.] τὸ λεσβιεῖν ἐπὶ αἰσχροῦ τίθεται. ἐπεὶ οἱ Λέσβιοι αἰσχρουργοῦσι, τῷ στόματι μολυνόμενοι. παρὰ τὸ ἱστορούμενον ὅτι παρὰ Λεσβίοις τοῦτο πρῶτον ἡ γυνὴ ἔπαθε. καὶ παρὰ Θεοπόμπῳ ἐν Ὀδυσσεῖ. ἵνα μὴ τὸ παλαιὸν τοῦτο καὶ θρυλούμενον δι᾽ ἡμετέρων στομάτων εἴπω σόφισμα ὅ φασι παῖδας Λεσβίων εὑρεῖν. Στράττις ἐν Τρωΐλῳ. ἢ μή ποτ᾽ ὦ παῖ Ζηνὸς ἐς ταυτὸ μόλῃς. ἀλλὰ παραδοὺς τοῖς Λεσβίοις χαίρειν ἐᾷ. καὶ ἐν Πυτίνῃ. ἐγὼ δ᾽ ἅτ᾽ ἐπιτείχας ὀργασθεὶς ἔφη τῷ στόματι δρᾶσαι ταῦθ᾽ ἅπερ τοῦ αἰσχροῦ τίθεται. Φιαλεῖς. ἐπ᾽ ἔργῳ ἐπιβαλεῖς. Ὅμηρος. αὐτὸς γὰρ ἐφίαλε, τὰ δ᾽ ἔργα, ἀντὶ τοῦ ἐπεβάλλετο. καὶ φιαλοῦμεν τουτέστι τῷ ἔργῳ ἐπιβαλοῦμεν. ἐπὶ τοῦτο ὁρμήσομεν. φιαλεῖν γὰρ τὸ ἄρχεσθαι τοῦ πράγματος ὁ αὐτὸς Ἀριστοφάνης. ἄγε δὴ σὺ ταχέως ὑπέχε τὴν φιάλην. ὅπως ἔργῳ φιαλοῦμεν εὐξάμενοι τοῖς θεοῖς. ἄλλως. φιαλεῖν τὸ τῇ φιάλῃ πίνειν. οἶον δὲ ἴσως καὶ κακεμφάτως.

BISETVS. Εὐστάθιος. φιαλεῖν, ἢ ἐφιαλεῖν, τὸ ἐπιβαλεῖν παρὰ τὸ ἰάλλειν. ἢ ἀντὶ τοῦ μετ᾽ εὐχῆς ἔχεσθαί τινος πράγματος. τούτου δὲ τοῦ τόπου μνημονεύει.

CHRIST. Λεσβιεῖν τοὺς συμπότας.] Lesbij malè audiebant propter αἰσχρουργίαν: dicitur enim apud eos primum fœmina ea parte qua pura sumitur aqua, excepisse τὴν μιαρὰν ῥανίδα, & buccam suam offendisse. Id vocat Tranquillus ori illudere. Theopompus in Vlysse dixit

Δι᾽ ἡμετέρων στομάτων.
Εἴπω σόφισμ᾽ ὅ φασι παῖδας Λεσβίων
Εὑρεῖν.

Et Strattis in Troilo,

A Ἢ μή ποτ᾽ ὦ παῖ Ζηνὸς ἐς ταυτὸ μόλῃς
Ἀλλὰ παραδοὺς τοῖς Λεσβίοις χαίρειν ἐᾷ.

Idem in Pytiso,

Τὸ στόματι δρᾶσαι ταῦθ᾽ ἅπερ τοῦ αἰσχροῦ τάττεται.

Sic enim citat scholiastes, sed hunc versum sic lego ταῦτ᾽ ἅπερ τοὶ Λέσβιοι. Est enim Glossema ἐπὶ τοῦ αἰσχροῦ τίθεται. In Ranis vsus est hoc verbo de Musa Euripidæ, αὕτη ποθ᾽ ἡ μοῦσ᾽ οὐκ ἐλεσβίαζεν, vbi arbitror adludere ad vomitum quasi sit ἡ ἐμοῦσα. Ad quem locum scholiastes duos recitat versus B puto ex nostro Comico vel Pherecrate.

Δώσω δέ τις γυναῖκας ἑπτὰ Λεσβίδας
Καλὸν τὸ δῶρον ὥστ᾽ ἔχειν λαικαστρίδας.

Neque verò solùm λεσβιάζειν dicebantur οἱ τὸ στόμα μολύνοντες, sed & λαβδακίζειν, quia lambda prima est littera siue τοῦ λείχειν siue τοῦ λεσβιάζειν, Hancque nefandam libidinem etiam viri in se receperunt, vnde ille salax hortorum custos, Barbatos tertia pœna manet. Hoc Romana (vt ait Martialis) simplicitate dicebatur inrumare, qui agebant, C vt Pathicis fellare. Propterea Catullus dixit Patruum reddidit Harpocratem. Hinc eruditissimus & elegantissimus inter Christianos scriptor Minucius Felix in Octauio suo, istos inquinatissimos homines dixit, Esse malæ linguæ etiamsi tacerent. Hac detestanda libidine iuxta Lesbios, vsi sunt etiam Campani siue Nolani, vt ex Ausonio & Horatio patet quorum testimonia non arcessam, quia hoc occupatum ab eruditioribus. Hoc tantùm dicam Ænigma illud quod in Clodiam Metelli D vxorem iactum putant, In Triclinio Coa in cubiculo Nola, respicere hanc Lesbiam & Campanam fœditatem, & notari ex Triclinio simplicem & naturalem συνουσίαν, ex cubiculo omnia monstra. Nam quod venusti homines Nolam putant à nolendo & officium istud detrectando, probent prius de Messalina, & credam de Clodia. Sanè non est verisimile vt quæ se prostituit in triclinio, modesta sit in cubiculo. sed ad rem, Hesychius ait τὸ λεσβιάζειν esse πρὸς ἄνδρα στοματεύειν, quod video ab eruditis emendatum στόμα πτύειν & ἀν- E δρὸς pro ἄνδρα. Ego non satis eruditus amplecti non possum hanc correctionem qua spuitur, sed potius aliam qua arrigitur. Existimo enim legendum πρὸς ἀνδρὸς στόμα στύειν. Quid esset ἀνὴρ ἱστυνὰς diximus alias, neque decet tam diu circa oscos mores & obscœna verba morari. Οὐδ᾽ ἢ φιαλεῖς] Quid esset φιαλεῖν satis multa diximus in comment. ad Irenam, neque reuocabo, Hoc tantum dicam esse τῇ φιάλῃ πιεῖν, sed hoc loco esse fortassis dictum κακεμφάτως, nempe vt bibatur fructus quē F Plautus fullonium vocat. suggerit mihi mens nouum commentum, ἀλεῖν est molere, quod sæpè etiam ἐπὶ τοῦ αἰσχροῦ τίθεται. Itaque suspicionem facio τὸ φιαλεῖν esse quasi ἶφι ἀλεῖν. Nolo ab eruditis laudari sed excusari conatum nostrum qui profectò plenus est φιλομαθίας potius quam φιλοτιμίας.

Πολλαῖς γὰρ ἤδη χἀτέραις αὔτ᾽ εἰργάσω.
Ἐὰν γένῃ δὲ μὴ κακὴ νυνὶ γυνή,
Ἐγώ σ᾽ ἐπειδ᾽ ἂν οὑμὸς υἱὸς ἀποθάνῃ,
Λυσάμενος, ἕξω παλλακὴν ὦ χοιρίον.
Νῦν δ᾽ οὐ κρατῶ γὼ τῶν ἐμαυτοῦ χρημάτων

Nempe istud alijs factitasti plurimis:
G *Quòd si bonam te nunc amicam ostenderis,*
Ego liberatam vbi natus obierit meus
Putilla habebo in ædibus pro pellice.
At iam mea non sum potens habentia

Σχόλια. Πολλαῖς γὰρ ἤδη χἀτέραις] ἢ τὸ αἰσχρὸν χἀτέραις εἰργάσω. ἢ καὶ διαφυγοῦσαις ἡμᾶς γὰρ ἄλλοις αὐτὸ εἰργάσω. Ἐὰν δὲ γένῃ.] μιμεῖται ἐν τούτῳ τοὺς λέγοντας πρὸς τὰς ἑταίρας ἐρωμένας, ἐάν μου ὁ πατὴρ ἀποθάνῃ, δώσω σοι πάντα καὶ συνοικήσω μετὰ σοῦ. Λυσάμενος ἐγώ] ἀντὶ τοῦ ἐλευθερώσας ἐκ τοῦ πορνοβοσκείου. χοιρίδιον δὲ τὸ γυναικεῖον αἰδοῖον λέγουσιν.

CHR. Αὐτ' εἰργάσω.] Puto pro αὐτὸ vel potius αὐτὰ ſcilicet τὸ αἰσχρόν. Idem enim (inquit) ſæpè patraſti. Sed fortaſſis nihil aliud vult quàm hoc, Sæpè enim plures alios ſic decepiſti, Sic enim ſolent diobolares illæ meretrices quæ maius ſemper pretium quaſi licitatæ ſequuntur. Quæ contra faciunt neque auaræ ſunt, eas Catullus bonas amicas vocat, in Epigrammate, Aufilena, bonæ ſemper laudantur amicæ, Accipiunt pretium quæ facere inſtituunt. Mox addit, Sed data corripere Fraudando, efficitur plus quam meretricis auaræ. Itaque hic ſenex dicit, ſi non velis mala eſſe muliér, id eſt, ſi mihi operam das, ego te redimam à lupanari & pro pellice habebo, vbi mortuus fuerit meus filius. Imitatur mores adoleſcentum qui ſic apud meretrices de patribus ſenibus loqui ſolent. Ὦ χοιρίον.] Hypocoriſticon eſt quod in puellas, pulas & puſillas dicitur. Eſt enim χοῖρος vel teſte Varrone, pudendum muliebre, vnde Æſchylus Dionyſium Bacchum vocat χοιροψάλαν. Hoc nomine puellas vendidit quidam Megarenſis pauper, vt videre eſt in Acharnenſibus, vbi videbis eã partẽ χοῖρον dici, ἀλλήλων νόμῳ vt ait ille.

Νέος γάρ εἰμι, καὶ φυλάττομαι σφόδρα.
Τὸ γὰρ ὑίδιον τηρεῖ με, κἄστι δύσκολον,
Κἄλλως κυμινοπριστοκαρδαμογλύφον.
Ταῦτ' οὖν περί μου δέδοικε, μὴ διαφθαρῶ,
Πατὴρ γὰρ οὐδείς ἐστιν αὐτῷ, πλὴν ἐμοῦ.
Ὁδὶ δὲ καὐτὸς ἐπὶ σὲ κἀμ' ἔοικε θεῖν.
Ἀλλ' ὡς τάχιστα στῆθι, τάσδε τὰς δετὰς
Λαβοῦσ', ἵν' αὐτὸν τωθάσω νεανικῶς,
Οἵοις ποθ' οὗτος ἐμὲ πρὸ τῶν μυστηρίων.
Βδε. Ὦ οὗτος, οὗτος, τυφεδανὲ, καὶ χοιρόθλιψ,
Ποθεῖν ἐρᾶν τ' ἔοικας ὡραίας σοροῦ.
Οὔτοι καταπροίξει μὰ τὸν Ἀπόλλω τοῦτο δρῶν.
Φι. Ὡς ἡδέως φάγοις ἂν ἐξ ὄξους δίκην.
Βδε. Οὐ δεινὰ τωθάζειν σε, τὴν αὐλητρίδα
Τῶν ξυμποτῶν κλέψαντα; Φι. ποίαν αὐλητρίδα;
Τί ταῦτα ληρεῖς, ὥσπερ ἀπὸ τύμβου πεσών;
Βδε. Νὴ τὸν Δί' αὕτη πού 'στί σοί γ' ἡ Δαρδανίς.
Φι. Οὔκ. ἀλλ' ἐν ἀγορᾷ τοῖς θεοῖς δᾷς κάεται.
Βδε. Δᾷς ἥδε; Φι. δᾷς δῆτ' οὐχ ὁρᾷς ἐστιγμένην;
Βδε. Τί δὲ τὸ μέλαν τοῦτ' ἐστὶν αὐτῆς τοὐν μέσῳ;
Φι. Ἡ πίττα δή που καομένης ἐξέρχεται.
Βδε. Ὁ δ' ὄπισθεν, οὐχὶ πρωκτός ἐστιν οὑτοσί;
Φι. Ὄζος μὲν οὖν τῆς δᾳδὸς οὗτος ἐξέχει.
Βδε. Τί λέγεις σύ, ποῖος ὄζος; οὐκ εἶ δεῦρο σύ;
Φι. Ἆ ἆ. τί μέλλεις δρᾶν; Βδε. ἄγειν ταύτην λαβὼν
Ἀφελόμενός σε, καὶ νομίσας εἶναι σαπρὸν,
Κοὐδὲν δύνασθαι δρᾶν. Φι. ἄκουσόν νυν ἐμοῦ.
Ὀλυμπίασι γὰρ ἡνίκ' ἐθεώρουν ἐγὼ,
Ἐφουδίων ἐμαχέσατ' Ἀσκώνδᾳ καλῶς,
Ἤδη γέρων ὤν, εἶτα τῇ πυγμῇ θενὼν
Ὁ πρεσβύτερος κατέβαλε τὸν νεώτερον.
Πρὸς ταῦτα τηροῦ μὴ λάβῃς ὑπώπια.
Βδε. Νὴ τὸν Δί' ἐξέμαθές γε τὴν Ὀλυμπίαν.

Puerq́; demum addicor in cuſtodiam,
Me diligenter ſeruat aſper filius
Sector cumini, ſcalptor & naſturtij
Formidat adeò ne mea abſumam bona,
Me namque præter nullus eſt illi pater:
Sed is videtur húcce rectà currere,
Siſte hic parumper, & faces nexas cape,
Ego iuuenili more mox illuſero
Vt mi ille quondam ſacra ſub myſteria.
BD. Heus tu ſenex capularis, Engiotriba.
Parcam videris amare formoſam nimis.
Non ſic abibit, haud inultum id auſferes.
PH. Litem ex aceto quàm libenter haurias.
BD. Eſtne iſta dira illuſio, tibicinam
Clepſiſſe conniuarum. PH. hui tibicinam,
An ceu ſepulcro decidens nugas agis?
BD. Adeſt tibi illa Dardanis, teſtor Iouem.
PH. Minimè in foro fax vritur propter deos.
BD. Fax ne iſta eſt? PH. Fax eſt, ecquid hanc pictam vides?
BD. Quid iſtud ergo apparet in medio nigrum?
PH. Pix atra, quámque flamma demittit liquans.
BD. At qui retrorſum, nónne podex dicitur?
PH. Olentis iſte eſt eminens ramus facis.
BD. Quid ais, quis ille ramus eſt? non tu hic ades?
PH. At at, quid es facturus? BD. hanc abducere
Certum eſt mihi à te, nam tibi eſt ſubleſta vis
Parúmque polles. PH. Nunc mihi aurem commoda.
Quum fortè ludis intereſſem Olympicis,
Ephudioni pugna cùm Aſcondæ fuit
Præclara iam ſeni, vetuſtior pugil
Iuuenem ſtatim deiecit aduerſarium,
Caue proinde ne tibi occilletur os.
BD. Sanè videris doctus eſſe Olympia.

Σχόλια. Καὶ φυλάττομαι σφόδρα.] καθὰ δὲ οἱ παῖδες οἱ γεννητοί, ἢ παρ' ὑπόνοιαν οἱ παῖδες ταῦτα λέγουσιν. ὑίδιον ἀπὸ τοῦ υἱοῦ, ὡς ἀπὸ τοῦ πατρὸς πατρίδιον. Κυμινο.] παίζει ἐν τούτῳ σμικρολόγον αὐτὸν καὶ ὀξύθυμον λέγων. κυμινοπρίστας γὰρ τοὺς φειδωλοὺς καὶ σμικρολόγους ἐκάλουν. συνέθηκε δὲ τὴν λέξιν μετὰ καρδάμου διαβάλλων αὐτὸν ὡς ὀξύθυμον. Περί μου δέδοικε.] δι' ἐμὲ φοβεῖται [illegible] ἔχων τὰ χρήματα διαφθείρω. Πατὴρ γὰρ οὐδείς.] εἰώθασι γὰρ οἱ παῖδες λέγειν μόνος εἰμὶ τῷ πατρί. ἀντὶ δὲ τοῦ υἱὸς [illegible] πατὴρ ποιεῖ ἄνω. Δετὰς τὰς λαμπάδας. ὡς ἀπὸ τοῦ δέω γὰρ τὸ ὄνομα ἐστὶ ῥηματικῶς ἢ συνδεῖσθαι ἐκ παπύρων. καὶ Ὅμηρος δαιόμεναί τε δεταί. [illegible] πρὸ τῶν μυστηρίων· ὅτι οἱ μεμυημένοι τοὺς μέλλοντας μυεῖσθαι [illegible].

CHR. Κυμινοπριστοκαρδ.] Hac dictione ſeſquipedali parcum & auarum & iracundum filiū Bdelycleonem inſicit. Nam ſordidi, cumminiſectores dicuntur, & καρδαμογλύφοι acres & iraſci faciles. Ante vocauit ὁ δύσκολον quo verbo patres ſeueriores notari ſolent atque adeò mariti, vt ille pater in ἑαυτὸν τιμωρουμένῳ Palliata Terentij Comœdia, & vir apud Menandrum in fabula Dyſcoli & [illegible]. Τάςδε τὰς δετάς] Ludit in homonymia δετῶν & bis vocem δετὰς pronuntiat in articulo & nomine, vt ſi faces dicas faſces. Sic autem δεταὶ vocantur, quia velut faſces vinctæ ſunt papyro vt ſolebant veteres, vnde Antipater in Epigrammatum Florilegio dixit, Λαμπάδα κηροχίτωνα, κρόνε τυφήρεα λύχνον σχοινοῦ καὶ λεπτῇ σφιγγόμενον παπύρῳ. Apud Homerum Iliad. ρ. habes καιόμεναί τε δεταί, vel vt alij δαιόμεναι. Πρὸ τῶν μυστηρίων.] Quia iniati timent ſibi ab iis qui ſunt initiādi, ait ſcholiaſtes, puta, ne vulgentur arcana. Nam μυστήρια propterea dicunt, quòd oporteat μύειν & τηρεῖν ἔνδον. Tamen mihi non ſatisfacit iſta ratio, neque magis exiſtimo hic agi de initiandis profanis quàm de ſacris Eleuſiniis celebratis.

Σχόλια. Τυφεδανέ.] ἐπεὶ τυφογέροντας εἰώθασι λέγειν, τοὺς παραληροῦντας καὶ ἀξίους τετύφθαι. χοιροθλὶψ δὲ ὁ τὸ γυναικεῖον αἰδοῖον ἀποθλίβων. ἢ παρὰ τὰς χοιρίνας. ὡς φιλοδίκαστον ἐπὶ τὰς χοιρίνας παίζοντα κωμῳδεῖ. Ὡραίας σοροῦ] παρ᾽ ὑπόνοιαν κόρης. καὶ τοῦτο δὲ ἀντεστραμμένον εἰς γέροντα τὴν αὐλητρίδα πειρῶντα. Ἐξ ὄξους δίκην] ἀντὶ τοῦ εἰπεῖν χρέα ἢ ἕτερόν τι, δίκην εἶπε. ὡς τὸν αὐτὸν τὰς δίκας λέγοντος Φιλοκλέωνος. ὡς ὕβρεις ταῦτα λέγει τῷ υἱῷ. Τὴν αὐλητρίδα] τὸ πρῶτος τοῦ [illegible] Ἀριστοφάνης ἐντεῦθεν ἀρξάμενος. Ἀπὸ τύμβου πεσών. καὶ τοῦτο ὡς εἰς γέροντα ἀντὶ τοῦ ἀπὸ [illegible], ἄλλως. ἐπεὶ ὡς νέος διαλέγεται. εἰώθασι δὲ τοῖς γέρουσι τοῦτο λέγειν. Ἡ Δαρδανίς.] ἐπεὶ ἀπὸ Δαρδανίας φέρονται αἱ αὐλητρίδες.

Bisetvs. Δᾷς χαίρεται] εὐσταθὴς. δαΐς, ἡ μάχη. παρὰ τὸ δεδηιῶσθαι, [illegible] ἀνῆφθαι. καὶ δαΐς, ἡ λαμπάς, πρὸς διαστολὴν τοῦ δαὶς, ὅ ἐστιν εὐωχία, διαλελυμένως λέγεται. νῦν δὲ μέχρι χαίρει κατὰ κρᾶσιν [illegible].

CHR. Ω ἐξ τυφεδανὲ] Verſus hic breuior eſt vno pede ſi quidem eſt Senarius. Integer erit ſi repetatur ἐξ, vt ſit ὦ ἐξ ἐξ τυφ. &c. Dixit autem ὡραίας σοροῦ quia iſte ſenex eſt quaſi ſilicernium, cui potius tumulus quærendus quàm formoſa fœmina. Ἐξ ὄξους δίκην] Exſpectabatur vt diceret genus aliquod obſonij. At ille ſeu ex moribus ſuis, ſiue vt nunc φιλόδικος par pari filio reddat, quaſi litigium quærat, & cum aceti condimento lubenter edat, dixit ἐξ ὄξους δίκην, ſimul acrimoniam animi indicans litigioſi. Ἀπὸ τύμβου πεσών] Quaſi excideris mente, ἀπὸ τοῦ νοῦ πεσών. Sed quia νεανικῶς loquitur, reponit illi verba quæ iuuenes in ſeniores iaciunt: vbi habes ποίαν αὐλητρίδα, malim ποῖαν propter metrum. Ἡ Δαρδανίς.] Etenim à Dardania erant plerunque mulieres tibicinæ: & Phryges primi buxum cauaſſe dicuntur, feciſſéque Etymō μα. αὐλο. & Marſyas qui cū Minerua certare auſus eſt Phryx fuit. Poſt μοναυλίαν, i. ſingulares

A tibias & impares, binas poſtea iūxerūt, quas pares dixerūt, quæque conueniebant feſtiuitatib' conuiuialibus, æqualitas enim decet conuiuantes; vt ſit δαῖς ἐΐση apud Homerum. Proptereáque Ceres dicta etiam Legifera ab æqualitate quam leges imponunt. Scio quid Grammatici certantes ſuper Tibiis paribus & imparibus nobis obtrudere ſoleant. Ego breuiter ſententiam meam dixi, & verò læuas & dextras olim diſcriminatas fuiſſe à ſono vel graui vel acuto, iuxta ſententiam cum Principe B Critico Iul. Cæſ. Scaligero qui de his in Poetica accuratè ſcripſit & digeſſit quæ Cœlius præceptor congeſſerat. Δᾷς χαίρεται] Hinc incipit comicus ex obſcœnitate propudioſa genus exhibere ridiculi, cùm meretriculam ait eſſe Lampadem, certè enim aliquando ſic eas vocabant. Sic Apuleius in prima Mileſiarum hoſpitis ſui Magæ venuſtulam & argutulam ancillam vocauit Φωτίδα, ſicut ac Lucianus qui Palæſtram. Sic Lucretius dixit, At flagrans odioſa loquacula, λαμπάδιον fit, cùm C nequitias amatorum ὑποκοριστικῶς deſcribit, & næuos in ſcortillis notat. Tria autem ſignificat ἡ δαΐς, facem, conuiuium & pugnam. Sed Heſychius addit etiam σώφρων, niſi fortè mancus eſt locus & addendum δαΐφρων, σώφρων. Quia δαίω non ſolùm eſt vro (atque hinc fortaſſis melius faces δαϊταὶ dicantur quàm δεταὶ vt dicebamus à vinciendo, vt Græci τί δαὶ pro τί δὴ vel τί δέ) vel partior ſed etiam diſco, δάω, δαήσω & διδάσκω. Ceterùm D. Chryſoſtomus qui Ariſtophanis vſus eſt familiari D lectione in ſermone illo quo inuehitur contra τοὺς παρατηροῦντας τὰς νουμηνίας, videtur hinc dixiſſe λύχνους ἅπτειν ἐπὶ τῆς ἀγορᾶς, καὶ στεφανώματα πλέκειν, παιδικῆς ἀνοίας ἐστί.

Σχόλια. Ἐστιγμένην.] ἐστιγμένην λέγει τὴν δᾷδα. ἔγχαρον γὰρ καὶ ἐκόσμουν τὰς λαμπάδας. ἢ τὴν αὐλητρίδα φησὶν ἐστιγμένην διὰ τὸ κεκαλλωπισμένην εἶναι, καὶ διὰ τὸ κατέχειν δᾷδας. Τί δὲ τὸ μέλαν] περὶ τοῦ γυναικείου αἰδοίου ἐρωτᾷ τετριχωμένου. Ἡ πίττα] ἐπεὶ καὶ αἱ δᾷδες καιόμεναι πίτταν ἀποστάζουσιν. Ὄζος] κλάδος. ἅμα καὶ παρὰ τὸ ὀδωδέναι.

E CHR. Τὸ μέλαν τοῦτ᾽ ἐστί] Nihil certius eſt quā videre illum τὸ τῆς αὐλητρίδος αἰδοῖον fuſcum & obſcurum διὰ τὴν τρίχωσιν. In Irena partem illam vocat τὸ ὀπτάνιον, i. vſtrinam & culinam, quæ & [illegible] ab vrendo & coquendo, vt non recedat τὸ γελοῖον à prima Tranſlatione cum iſtā Dardanida vocarit δᾷδα, i. facem vel tedam (hoc enim verū etymon, tęda δᾷδα) quæ cùm accenditur pice lenta fluit. Pix autem optima Dardania eſt vt dixit Phœnix poetarum, Phrygiæ pice lentius Idæ. Ὄ-F ζος μὲν οὖν.] Profectò ramus eſt qui ſub veſte ſenis latebat. Maluit autem dicere ὄζος propter tetrum odorem (δεινὸν γὰρ ὄζει) quia pars illa exhalat opacam Mephitim, vt ait verecundus Parthenias.

Σχόλια. Ὀλυμπιάσιν.] νῦν προπαροξύνεται, λέγεται γὰρ περὶ τόπου. ἐὰν περὶ πράγματος ἡ δηλοῦσα ἡ λέξις, ὅτε ὡς εἰ λέγοι τις, ὁ Ὀλυμπιάσιν ἐφ᾽ ἑξῆς ἐνίκησεν ὁ δεῖνα, προπερισπᾶται. γίνεται γὰρ τὸ μὲν ἀπὸ τοῦ Ὀλυμπίου Ὀλυμπίασι. τὸ δὲ ἀπὸ τοῦ Ὀλυμπιὰς Ὀλυμ-G πιᾶσι. καὶ ὅτι τὰ εἰς ι λήγοντα τῶν ἐπιρρημάτων, ζητεῖ τὸν πρῶτον τοῦ ὀνόματος τόνον. ὅτε Ὀλυμπιὰς Ὀλυμπιᾶσι. πλὴν τῶν διὰ τοῦ ὅθεν. ἐκεῖνα γὰρ ἐνήλλαξεν. ὅτε ἵππος ἱππόθεν, [illegible] τὸ οἴκοθεν. Ὑπώπια.] τὰ εἰς ὄψιν πλήγματα ἐνταῦθα. εἴρηται δ᾽ ἐν ἄλλοις ἀκριβέστερον.

CHR. Εἶναι σαπρὸν] Hic τὸ σαπρὸν non solùm A est παλαιὸν sed μοχθηρὸν καὶ φαῦλον καὶ ἄχρηστον (vt de Æsopo dicebatur) & vetè σαπρός. Dictum est de Simonide γέρων ὢν καὶ σαπρός, κέρδους ἕκατι κἂν ἐπὶ ῥιπὸς πλέοι. sed Bdelycleon filius sibi tibicinā mauult quàm patri, quem mox ait οὐδὲν δημώδους δρᾶν. Ὀλυμπιᾶσιν] De olympio loco intelligit, Itaque accentum habet in antepenultima. Nam si de Olympiade & victoria Olympica quæstio sit, circumflectatur ὀλυμπιᾶσι.

ΑΡΤΟΠΩΛΙΣ, ΒΔΕΛΥΚΛΕΩΝ, ΦΙΛΟΚΛΕΩΝ, ΘΕΣΜΟΘΕΤΗΣ.

B

Ἀρ. Ἴθι μοι παράστηθ᾽ ἀντιβολῶ πρὸς τῶν θεῶν.
Ὁδὶ γάρ ἐστιν ὅς μ᾽ ἀνὴρ ἀπώλεσε,
Τῇ δᾳδὶ παίων· κἀξέβαλεν ἐντευθενὶ
Ἄρτους δέκ᾽ ὀβολῶν, κἀπιθήκην τέτταρας.
Βδ. Ὁρᾷς ἃ δέδρακας πράγματ᾽ αὖ, δεῖ καὶ δίκας
C Ἔχειν διὰ τὸν σὸν οἶνον. Φι. οὐδαμῶς γ᾽ ἐπεὶ
Λόγοι διαλλάξουσιν αὐτὰ δεξιοί.
Ὥστ᾽ οἶδ᾽ ὅτι ταύτῃ διαλλαχθήσομαι.
Ἀρ. Οὔτοι μὰ τὼ θεὼ καταπροίξει Μυρτίας
Τῆς Ἀγκυλίωνος θυγατέρος καὶ Σωστράτης
Οὕτω διαφθείρας ἐμοῦ τὰ φορτία.
Φι. Ἄκουσον ὦ γύναι. λόγον σοι βούλομαι
D Λέξαι χαρίεντα. Ἀρ. μὰ Δία μή μοι γ᾽ ὦ μέλε.
Φι. Αἴσωπον ἀπὸ δείπνου βαδίζονθ᾽ ἑσπέρας
Θρασεῖα καὶ μεθύση τις ὑλάκτει κύων.
Κἄπειτ᾽ ἐκεῖνος εἶπεν, ὦ κύον κύον.
Εἰ νὴ Δί᾽ ἀντὶ τῆς κακῆς γλώττης πόθεν
Πυροὺς πρίαιο, σωφρονεῖν ἄν μοι δοκεῖς.
Ἀρ. Καὶ καταγελᾷς μου. προσκαλοῦμαί σ᾽ ὅστις εἶ
E Πρὸς τοὺς ἀγορανόμους, βλάβης τῶν φορτίων.
Κλητῆρ᾽ ἔχουσα Χαιρεφῶντα τουτονί.
Φι. Μὰ Δί᾽ ἀλλ᾽ ἄκουσον ἤν τι σοι δόξω λέγειν.
Λᾶσός ποτ᾽ ἀντεδίδασκε καὶ Σιμωνίδης.
Ἔπειθ᾽ ὁ Λᾶσος εἶπεν ὀλίγον μοι μέλει.
Βδ. Ἀληθες οὗτος· καὶ σὺ δή μοι Χαιρεφῶν
Γυναικὶ κλητεύειν ἔοικας θαψίνῃ,
Ἰνοῖ κρεμαμένῃ πρὸς ποδῶν Εὐριπίδου.
Θε. Ὁδί τις ἕτερος ὡς ἔοικεν ἔρχεται
F Καλούμενός σε· τόν γέ τοι κλητῆρ᾽ ἔχει.

ARTOPOLA, BDELYCLEON, PHILOCLEON, THESMOTHETA.

AR. *Fer opem, mihi adsta per deos te te obsecro.*
Homo nempe præsto est ille qui me perdidit
Tedaq; iussit, inde panes ad decem
Disiecit obolos, bisq; mantissam ad duos.
BD. Vides ne quid commiseris? propter merum
C *Intenditur lis quod bibisti. PH. sed facul*
Sermo venustus nos reconciliauerit,
Cum fœmina ista in gratiam rediuero.
AR. Haud ædepol illuseris sic Myrtia
(Quæ filia Ancylionis atque Sostratæ)
Qui vi meam istam sarcinam corruperis.
PH. O mulier audi, nam tibi lepidam volo
Narrare fabulam. ART. Apagesis hoc non placet.
D *PH. Æsopum euntem vesperi è conuiuio*
Olim ebria adlatrabat atq; audax canis:
At ille deinde dixit, O canis canis
Si unde linguæ pessimæ istius vicem
Tibi farinam compares, sapias magis.
ART. Ludos facis me, quin te ad ædiles voco
In ius, onus qui affeceris damno meum:
E *At Chærephon citator antestabitur.*
PH. Imò, rogo audi. si videbor quid loqui.
Quondam docebant Lasus & Simonides
Deinde Lasus dixit, Isthoc vilius.
BD. Placétne? hem tu: verè enim tu Chærephon
Citans videris fœmina par pallida
Euripideæ sicut Ino pendula.
TH. Accedit alter, vt videtur, qui vocet
F *Te rursus in ius, & viator huc adest.*

Σχόλια. Ἴθι μοι παράστηθ᾽ ἀντιβολῶ] γυνή τις ὑβρισμένη ὑπὸ τοῦ γέροντος δεῖται τοῦ υἱοῦ βοηθῆσαι αὐτῇ. Δίδυμος δὲ ἀρτόπωλις λέγει. Κἀπιθήκην] τοὺς ἔσωθεν τοῦ φορτίου προσθήκην ὄντας. Λόγοι διαλλάξουσιν.] μέμνηται τῶν εἰρημένων ὑπὸ τοῦ υἱοῦ.

BISETUS. Ταύτῃ] τῇ ἀρτοπώλιδι. ἐκ τούτων δὲ δῆλον ἐν τῇ τοῦ δράματος ὑποθέσει χρηστέον ἀρτοπῶλις, καὶ ἐν τῷ καταλόγῳ τῶν προσώπων, ἀρτοπῶλις γυνή. ὅπερ βεβαιοῦται ὅταν ἡ γυνὴ ταῦτα ἐπιφέρει,

Οὔτοι μὰ τὼ θεὼ καταπροίξει Μυρτίας
Τῆς Ἀγκυλίωνος θυγατέρος. [illegible] καὶ τὰ
Ἄκουσον ὦ γύναι.

G πᾶσαν ἀμφιβολίαν, ἐνδεχόμενον ἀναιρεῖ. τὸ δὲ τῆς ἀρτοπώλιδος ὄνομα ἐν τῇ εὐθείᾳ οἱ μὲν ἀρτόπωλις προπαροξυτόνως γράφουσιν, οἱ δὲ προπερισπῶσιν, ἀρτοπῶλις. οἱ δὲ ὀξυτόνως ἀρτοπωλίς, ίδος.

CHR. Κἀπιθήκην τέτταρας.] Puto intelligi additamentum & (vt loquebantur antiqui) mantissam. Quod fuit velut superpondium, Etiam ἐπίθεμα dicebatur, & fortassis ἐπίδειγμα, vt Lucianus in Encomio Demosthenis dixit τοὐπίδειγμα μεῖζον τοῦ θυλάκου, vel vt fortassis Doctè scriptum τοῦ θυλάκου, ne nimium insudent in casus declinatione qui pro datiuo accipiunt. Nam quòd eruditus Erasmi Castigator ἐπίγραμμα veterem lectionem retinet, & de sacci inscriptione meditatus est (vt solent isti forenses ἐπίτριπτοι κακότροποι & κακόζηλοι) sanè acutius quàm verius non mihi persuadet. Quod autem hæc mulier malè accepta & affecta à Philocleone (hanc Didymus vult eſſe panariam & ἀρτοπώλιδα) A orat Bdelycleonem vt ſibi auxilietur, ſignatiſſimo & maximè proprio verbo vtitur προστῆναι, Quod eſt, defende me. Quin Latinè patronus aut aduocatus dicebatur Adeſſe, quod ſupereſſe cùm apud Prætorem aduocatus extra cauſam verba faciens, dixiſſet, feſtiuiter reſpondit ipſe Prætor apud A. Gellium Lib. j. Tu verè ſuperes non ades. Διὰ τὸν οἶνον] Dixerat antè multa incommoda quæ ex B nimio meri potu accidere ſolent, Quæ Eubulus Comicus apud Athenæum eleganter perſecutus eſt ſub perſona Bacchi, vbi trium poculorum hauſtu ſapientis vitam circumſcribit, vt dixit Auſonius vel tria potanti: Sed præſtat ipſos verſus apponere à nobis emendatos, & quà pote, Latinos factos in gratiam τῶν μετρίων καὶ μισομαθούντων.

Τρεῖς γὰρ μόνους κρατῆρας ὑπερκεννύω
Τοῖς εὖ φρονοῦσι, τὸν μὲν ὑγιείας ἕνα
Ον πρῶτον ἐκπίνουσι. τὸν δὲ δεύτερον
Ερωτος ἡδονῆς τε, τὸν τρίτον δ' ὕπνου.
Ον ἐκπιόντες οἱ σοφοὶ κεκλημένοι
Οἴκαδε βαδίζουσιν. ὁ δὲ τέταρτος οὐκέτι
Αμέτερος ἔστ', ἀλλ' ὕβρεως, πέμπτος βοῆς
Εκτος δὲ κώμων, ἕβδομος δ' ὑπωπίων.
Ο δ' ὄγδοος κλητῆρος, ὁ δ' ἔνατος χολῆς
Δέκατος δὲ μανίας ὥστε καὶ βάλλειν ποιεῖ
Πολὺς γὰρ εἰς ἐν μικρὸν ἀγγεῖον χυθεὶς
Υποσκελίζει ῥᾷστα τοὺς πεπωκότας.

id eſt:

Nam terna tantum temperari pocula
Catis iubebo: Sanitatis gratia
Primum hauriatur, alterum oblectaminis
Et amoris ergo, deinde ſomni tertium,
Vbi iſtud ebibere, quis pectus ſapit,
Domum redibunt: vis erit quartum addere
Et rixa quintum ſubſequetur, nenia
Sextum ebrioſa, ſeptimum contuſio,
Vocatio in ius bis quaternum, fel nouem,
Inſaniam bis quinque dant, & impetum
Nam Bacchus in vas fatus exiguum adfatim
Facilè labantes tentat appoſitis pedes.

Propterea in Prouerbium iuit Græcus ſenarius

Ἢ πέντε πῖν' ἢ τρία πῖν' ἢ μὴ τέτταρα.

id eſt,

Aut quinque vel tres ebibe, at non quattuor.

Quo monemur ad quinque vini calices duos aquæ miſcere, vel vnum aquæ ad tres vini. Nam numerū parem vt quattuor ominoſum putabant. Hunc verſum etiam recitat Plautus, ſed de hac quæſtione vide Plutarchum in conuiuialibus problematis. F Λόγοι διαλλάξουσιν.] Dixerat antè filius (cùm patrem inebriari metuens diceret è crapula & ſæpè fores effringi, obuios pulſari, pecuniam ideò numerari) inter viros bonos hæc excuſari, & ex ioculari aliquo & faceto ſermone aboleri. Itaque nunc illi reponit ſua verba & animum intendit ad fabularum narrationem Æſopicarum & Sybariticarum, vt ſic impunè euadat quicquid ebrius admiſit.

Σχόλια. Καταφρονήσεις] οὐ μὴ καταφρονήσεις, πρὸς G τὴν πρέσβειραν. τουτέστιν οὐ δωρεάν μοι ἡ χαρά. καὶ τὸ δὲ ἐν ἄλλοις. Θυγατέρος] ἀντὶ τοῦ Ἀττικῶς εἴρηται τὸ θυγατέρος ἀλλ' Ἰωνικῶς. τὰ φορτία δὲ τοὺς ἄρτους. Ὦ κύον] τὴν ἀρτόπωλιν ὡς κυνώδη οὖσαν. ὑλακτοῦσαν σου φησὶν οὐ φροντίζω ὦ κύον. πυροὺς δὲ σίτους ὥστε ἄρτους ποιεῖν, ὡς ἀρτοπώλις.

BIBETVS. Καλῆς γλώττης] Ἡσίοδος

Γλώσσης τοι θησαυρὸς ἐν ἀνθρώποισιν ἄριστος
Φειδωλῆς, πλείστη δὲ χάρις κατὰ μέτρον ἰούσης.

καὶ Εὐριπίδης ἐν Ἱππολύτῳ στεφανοφόρῳ.

Γλώσσῃ γὰρ οὐδὲν πιστόν, ἣ θυραῖα μὲν
Φρονήματ' ἀνδρῶν νουθετεῖν ἐπίσταται,
Αὐτὴ δ' ὑφ' αὑτῆς πλεῖστα κέκτηται κακά.

Ὁ αὐτὸς ἐν Ἡρακλείδαις.

Γυναικὶ γὰρ σιγή τε, καὶ τὸ σωφρονεῖν
Κάλλιστον, ἥσυχον δ' ἔσω μένειν δόμων.

καὶ Σοφοκλῆς ἐν Αἴαντι μαστιγοφόρῳ.

Γύναι, γυναιξὶν ἡ σιγὴ κόσμον φέρει.

CHRIST. Σωφρονεῖν ἄν μοι δοκεῖς.] Melius erit legere μοι 'δόκεις pro μοι ἐδόκεις. Plus inquit, mihi videreris ſapere ſi farinas (eſt enim ἀρτόπωλις) alicunde tibi compares, lege ποθὲν accentu in vltima.

Σχόλια. Πρὸς τοὺς ἀγορανόμους] τοὺς ἐπισκοποῦντας τὰ τῆς πόλεως ὤνια καὶ διατιμῶντας αὐτὰ οἷς ἐν ἀγορᾷ πωλεῖται. Κλητῆρα.] μάρτυρα τουτέστι τὸν εἰς τὸ δικαστήριον καλοῦντα ὑπηρέτην. Χαιρεφῶντα δὲ τὸν πύξινον τὸν C Σωκράτους ἑταῖρόν φησι. πάλιν δ' αὐτὸν εἰς ὠχρότητα διαβάλλων εἰσάγει μαρτυροῦντα τῇ ἀρτοπώλιδι.

CHR. Κλητῆρ' ἔχουσα Χαιρεφῶντα.] Ridiculi cauſa hunc teſtem & apparitorem appellat, qui è Socratis diſcipulis & familiaribus erat, ſed ita pallidus & veſcus vt eum νυκτερίδα & πύξινον vocarint. Itaque in Nubibus cùm Strepſiades Socratem interrogaſſet, cui potiſſimum ex ipſius diſcipulis, ſimilis eſſet ſi philoſophiæ adhæreret, reſpondit D Socrates, Chærephonti, Cui ille rurſus dixit, O me miſerum ergo, qui ἡμιθνὴς γενήσομαι. Propterea mox dicitur γυναικὶ ἐοικὼς θαψίνῃ propter pallorem & maciem, alluſione facta ad ſepulcrum vbi θάπτονται mortui. Hunc habitum contraxiſſe credebatur propter ſtudium ſapientiæ cui dies & noctes velut intabeſcebat. Corrige ſodes Scholia in illa Nubium fabula vbi habes de Chærephonte, ὅτι φιλοσοφίᾳ συνεστηκώς, nam legendum affirmo συντετηκώς. quamuis non ignorem corpora συνεστηκότα ab Ægineta dici fluxa & ſoluta. E Sed profectò Chærephontis ille morbus fuit, ἕξις μαρασμώδης & συντηκτική. Sic enim medici vocant febrem hecticam. Ἄκουσον ἤν τι σοὶ δοκῶ λέγειν.] Non eſt quin adludat ad verſus veterum Comicorum. Nam iſte à multis dictus eſt, vel Timocles Athenienſis comicus, ſic omnino locutus eſt ὦ τᾶν ἄκουσον ἄν τι σοὶ δοκῶ λέγειν. Frequentatur etiam iſte modus loquendi ab aliis nec poetis nec comicis ἄν τι δοκῶ λέγειν, ſi quid veri aut boni dixero, vt illud Ciceronis, Si quid eſt in me Ingenij, F boni ſcilicet. Itaque per tapeinoſin addit, Quod ſentio quàm ſit exiguum. Nemo enim eſt qui ingenium non habeat, ſed acumen ingenij intelligit, non vim illam inſitam à natura quæ promouetur (vt ait Flaccus) à doctrina, ita vt conſuetudine eruditionis, ſecunda velut natura aſciſcatur.

Σχόλια. Λᾶσος.] Χαρμίνου Ἑρμιονεὺς πόλεως τῆς Ἀχαΐας, γεγονὼς κατὰ τὴν νη' ὀλυμπιάδα, ὅτε Δαρεῖος ὁ Ὑ- G στάσπου. τινὲς δὲ τοῦτον συναριθμοῦσι τοῖς ἑπτὰ σοφοῖς ἀντὶ τοῦ Περιάνδρου. πρῶτος δὲ οὗτος περὶ μουσικῆς λόγον ἔγραψε καὶ διθύραμβον εἰς ἀγῶνα εἰσήγαγε, καὶ τοὺς ἐριστικοὺς εἰσηγήσατο λόγους. Ὀλίγον μοι μέλει] τὸν Σιμωνίδην δηλονότι. λέγει δ' ἴσως Σιμωνίδην τὸν Λεωπρεποῦς τὸν ἐν Κέῳ τῇ νήσῳ πόλεως Ἰουλιδέα, μετὰ Στησίχορον τοῖς χρόνοις, ὃς ἐπεκλήθη Μελικέρτης διὰ τὸ ἡδύ. καὶ τὴν μουμονικὴν δὲ τέχνην εὗρεν οὗτος. προσεξεῦρε δὲ καὶ τὰ μακρὰ τῶν στοιχείων καὶ διπλᾶ, καὶ τῇ λύρᾳ τὸν τρίτον φθόγγον. γέγονε δ' ἐπὶ τῆς πεντηκοστῆς ὀλυμπιάδος. οἱ δὲ δευτέρας καὶ ἑξηκοστῆς γεγράφασι. καὶ παρέτεινε μέχρις οὗ βιοὺς ἔτη πθ. καὶ γέγραπται αὐτῷ Δωρίδι διαλέκτῳ ἡ Καμβύσου καὶ Δαρείου βασιλεία καὶ Ξέρξου ναυμαχία, καὶ ἡ ἐπ' Ἀρτεμισίῳ ναυμαχία, δι' ἐλεγείας· ἡ δ' ἐν Σαλαμῖνι μελικῶς. θρῆνοι, παιᾶνες, ἐγκώμια, ἐπιγράμματα, τραγῳδίαι καὶ ἄλλα. τὸν δὲ Λᾶσον καὶ Σιμωνίδην ὡς ἀντιτεχνοῦντας ἀλλήλοις ὁ ποιητὴς εἰσάγει. B Θαψίνῃ.] ὠχρᾷ. τοιαύτη γὰρ ἡ θάψος, ὅπερ παρ' ἡμῖν χρυσόξυλον λέγεται. Θεόκριτος. καί μιν χρὼς μὲν ὅμοιος ἐγίνετο πολλάκι θάψῳ. παρὰ δ' Εὐριπίδῃ γέγραπται ἡ Ἰνὼ κρημναμένη καὶ ὠχρὰ ὑπὸ τῆς κακοπαθείας. πέπαικται δὲ καλῶς παρὰ τὸ θάπτεσθαι. Ἰνὼ δὲ καὶ κατὰ χόλον Ἥρας μανεῖσα ἔρριψεν αὑτὴν εἰς τὴν θάλασσαν, ἅμα τῷ υἱῷ αὐτῆς Μελικέρτῃ. ἐμίσει γὰρ πάντας τοὺς Θηβαίους ἡ Ἥρα, διότι παρ' αὐτοῖς ἐτέχθη ὁ Διόνυσος. καὶ αὐτὸς δὲ ὁ Διόνυσος ἐξέμηνε τὰς τούτων γυναῖκας, μὴ προσιεμένας αὐτὸν ὕστερον τῶν Θηβαίων. Εὐριπίδης δ' ἐν Μηδείᾳ φησὶν C αὐτόχειρα τῶν δύο παίδων γενομένην Λεάρχου καὶ Μελικέρτου, αὐτὴν ὕστερον εἰς θάλασσαν ῥῖψαι. οἱ δέ φασιν ὡς Ἀθάμας κατετόξευσε Λέαρχον τὸν ἐξ Ἰνοῦς γενόμενον αὐτῷ παῖδα. καὶ αὐτὴ δὲ ἡ Ἰνὼ μανεῖσα τὸν ἕτερον ἑαυτῆς παῖδα Μελικέρτην ἀποσφάξασα, ἥλατο σὺν αὐτῷ εἰς τὴν θάλασσαν. οὓς δὴ εἰς Κόρινθον ἐκβρασθέντας ἀναληφθῆναι προστάξει τοῦ Σισύφου, ὡς καὶ ἀγῶνα Ἴσθμιον ἐπὶ τῷ Μελικέρτῃ θεῖναι, καὶ τὴν μὲν Λευκοθέαν, τὸν δὲ Παλαίμονα μετονομασθῆναι.

CHRIST. Ὀλίγον μοι μέλει.] Poteſt hæc ſententia tam eſſe Prouerbialis quàm illa ex Herodoto D decantata οὐ φροντὶς Ἱπποκλείδῃ. Ego Terentij dictum ad hunc ſenſum reuocaui & verti. Iſthoc vilius, vt eſt in Adelphis. Fuit autem iſte Laſus Hermioneus Muſicus inſignis & Simonidæ ἀντίτεχνος Charbini filius ex vrbe Achaiæ temporibus Hipparchi Piſiſtratidæ, vt patet ex eodem Herodoto in Polyhymnia, ſecundum vt aiunt, Olympiada 58. (malè apud Sudam 8. tantùm habes & τῷ η. addendum eſt ν) cùm Darius regnaret Hyſtaſpi E filius. Primus hic fertur Cyclios inſtituiſſe choros & rythmis in Dithyrambicum morem inflexis, Muſicam reddidiſſe auctiorem vt Plutarchus ait in Opuſculo de Muſica. In Auium fabula dicitur ab hoc Comico κυκλιοδιδάσκαλος. Tamen alij Cyclicum auctorem Ariona Methymnæum æſtumant. Vir fuit cætera acris & alti ingenij, & eius locus Ænigmaticus recenſetur à Dipnoſophiſta Athenæo, nempe ἰχθὺν ὠμὸν eſſe ὀπτὸν, primo F mentis adiectu credas ὀξύμωρον, ſi ὀπτὸν pro aſſato accipias, non autem pro viſibili & ὀπτικῷ. Sunt qui (vt ſcribit Scholiaſtes) ipſum annumerent ſeptem ſapientibus & locum Periandri obtinere faciant. Quod ſi verum eſt, aleatori licet eſſe ſapien- A ti. Narrat enim idem Plutarchus in libro περὶ δυσωπίας inuitatum à Laſo Hermioneo Xenophanem vt alea ſecum luderet (ſolebat enim ipſe aleatorium ludum calefacere) & quòd recuſaret timiditatis dicterio correptum, At Xenophanes meticuloſum omnino & timidum faſſus eſt ſe eſſe in rebus indecoris nec honeſtis. Simonidem Ceum poetam Lyricum & Steſichoro poſteriorem (nam Steſichorus vixiſſe perhibetur quinquageſima ſeptima Olympiade) Laſus hic habuit, Quem Simo- B nidem μελικέρτην dixerunt propter dulcedinem (hoc etiam conuenire Steſichoro ferunt) & auctorem faciunt Memoriæ τεχνικῆς, & inuentorem longarum & duplicium litterarum, neque hoc ſolum, ſed citharæ tertium ſonum addidiſſe memorant Grammatici ſcriptores. Natus autem eſt vt volunt quidam quinquageſima ſexta Olympiade, ſecundum alios ſexageſima ſecunda: quæ opinio veriſimilior non eſt ſi Laſum habuit ἀντίτεχνον, quod in tanta æui inæqualitate eſſe vix poteſt. Vi- C xiſſe tamen fertur 89. annos, & Dorica Dialecto ſcripſiſſe Cambyſæ & Darij Imperium, & Xerxis Naumachiam, Tum elego carmine pugnam illam claſſicam ad Artemiſium, Lyricíſque verſibus Salaminiam, Deinde Threnos, Pæanas, Encomia, Epigrammata, Tragœdias & alia. Γυναικὶ θαψίνῃ.] Thapſus frutex eſt nomen ferens inſulæ cognominis & fluuij vbi eius copia eſt, vt teſtantur ſcholia in Theocriti Pharmaceutriam Scytharionque & ſcythicum lignum vocari & χρυσόξυλον, vnde D inficiebantur veſtes κροκοειδεῖς, atq; adeò capilli, flauus autem eſt pallidúſque rubicundus color. De Thapſia radice Dioſcorides agit lib. 4. concinens Theophraſto lib. 9. Hiſtoriarum, cùm ait ſuccum Thapſiæ ſi exprimatur ad ventum flantem & manus & faciem & pudenda exprimentis tumefacere adeò vt tota cutis eat in puſtulas. Quod ego valdè miror cùm ſuccus ille auctore eodem Dioſcoride vtilis ſit ad tumores & ὑπώπια (malè apud Interpretem Theocriti ἰπώπια) ac alopecia affectis pi- E los reſtituat, ſunt qui putent eam radicem eſſe quã vocamus Gaiaçum, vtilem nempe medicandæ lui Hiſpanicę. ludit autem in voce vt maciem & pallorem Chærephontis inſectetur quem in Nubibus ſemimortuum vocat. Nam θαψινὸν eſt πυξινὸν & ὠχρὸν, & quem oporteat θάπτεσθαι. Ἰνοῦς κρεμαμένης.] Ino pendula de rupe vt ſe præcipitet poſt interfectos & in mare proiectos Learchum & Melicertam ab Euripide deſcribitur non ſolùm F flebilis, ſed (vt dictum de Didone) pallida morte futura. Alij tamen ſolum Melicertam dicunt cui poſtea nomen Palæmonis adepto (vt ipſa Ino Leucotheæ) Siſyphi iuſſu inſtituti ſunt ludi Iſthmij.

ΕΥΡΙΠΙΔΗΣ, ΒΔΕΛΥΚΛΕΩΝ, ΦΙΛΟΚΛΕΩΝ, ΚΑΤΗΓΟΡΟΣ.

G EVRIPIDES, BDELYCLEON, PHILOCLEON, ACCVSATOR.

Ευ. Ὦ μοι κακοδαίμων. προσκαλοῦμαί σ' ὦ γέρον
Ὕβρεως. Βδ. ὕβρεως; μὴ μὴ καλέσῃς πρὸς τῶν θεῶν.

EV. *Hem me miſellum, te ſenex nunc poſtulo*
Iniuriarum. *BDE.* *Iniuriarum? ne voca,*

Ἐγὼ γὰρ ὑπὲρ αὐτοῦ δίκην δίδωμί σοι,
Ἣν ἂν σὺ τάξῃς, καὶ χάριν προσείσομαι.
Φι. Ἐγὼ μὲν οὖν αὐτῷ διαλλαχθήσομαι
Ἑκών· ὁμολογῶ γὰρ πατάξαι καὶ βαλεῖν.
Ἀλλ' ἐλθὲ δευρί. πότερον ἐπιτρέπεις ἐμοὶ
Ὅ, τι χρή μ' ἀποτίσαντ' ἀργύριον τοῦ πράγματος
Εἶναι φίλον τὸ λοιπόν; ἢ σύ μοι φράσεις.
Κα. Σὺ λέγε. δικῶν γὰρ οὐ δέομ' οὐδὲ πραγμάτων.
Φι. Ἀνὴρ Συβαρίτης ἐξέπεσεν ἐξ ἅρματος
Καί πως κατεάγη τῆς κεφαλῆς μέγα σφόδρα.
Ἐτύγχανε γὰρ οὐ τρίβων ὢν ἱππικῆς.
Κᾆτ' ἐπιστάς εἶπ' ἀνὴρ αὐτῷ φίλος.
Ἔρδοι τις ἣν ἕκαστος εἰδείη τέχνην.
Οὕτω δὲ καὶ σὺ παράτρεχ' εἰς τὰ Πιττάλου.
Βδ. Ὅμοιά σου καὶ ταῦτα τοῖς ἄλλοις τρόποις.
Κα. Ἀλλ' οὖν σὺ μέμνησ' αὐτὸς ἅ 'ν ἀπεκρίνατο.
Φι. Ἄκουε. μὴ φεῦγ' ἐν Συβάρει γυνή ποτε
Κατέαξ' ἐχῖνον. Κα. ταῦτ' ἐγὼ μαρτύρομαι.
Φι. Οὑχῖνος οὖν ἔχων τιν' ἐπεμαρτύρατο;
Εἶθ' ἡ Συβαρῖτις εἶπεν, εἰ ναὶ τὰν κόραν
Τὴν μαρτυρίαν ταύτην ἐάσας, ἐν τάχει
Ἐπίδεσμον ἐπρίω, νοῦν ἂν εἶχες πλείονα.
Κα. Ὕβριζ' ἕως ἂν τὴν δίκην ἄρχων καλῇ.
Βδ. Οὔτοι μὰ τὴν Δήμητρ' ἔτ' ἐνταυθοῖ μενεῖς.
Ἀλλ' ἀράμενος οἴσω σε. Φι. τί ποιεῖς; Βδ. ὅ, τι ποιῶ.
Εἴσω φέρω σ' ἐντευθενί, εἰ δὲ μή, τάχα
Κλητῆρες ἐπιλείψουσι τοὺς καλουμένους.
Φι. Αἴσωπον οἱ Δελφοί ποτ'. Βδ. ὀλίγον μοι μέλει.
Φι. Φιάλην ἐπῃτιῶντο κλέψαι τοῦ θεοῦ
Ὁ δ' ἔλεξεν αὐτοῖς ὡς ὁ κάνθαρός ποτε.
Βδ. Οἴμ' ὡς ἀπολεῖς αὐτοῖσι τοῖσι κανθάροις:

A *Nam pro ſene iſto quam mihi irrogauerit*
Mulctam dabo, atq; inibis à me gratiam.
PH. At fœdus iſto depeciſcar cum viro
Libenter, à me verberatum non nego:
Sed huc ades, priúſque concede hoc mihi
Vbi huius ergo exſoluero argentum rei
Mihi porrò amicum te futurum: an ſic ais?
ACC. Dic ipſe, namq; litium non ſum libens.
B *PH. Homo Sybarita nuper è curru excidit,*
cadensq;, capite vulnus accepit graue,
Quòd eſſet artis prorſum equeſtris inſciens:
Dein huic amicus fortè præſens inquit,
Quam quiſque demùm norit artem exerceat,
Sic tu medentis Pittali quæras opem.
BD. Agnoſcere ex his moribus alios potes.
ACC. Dum tu memineris ille quæ reſponderit.
PH. Audi, nec effer hinc pedem, Sybari leuem
C *Mulier echinum fregit. AC. atteſtabor hæc.*
PH. Quendam ergo echinus ille conteſtatus eſt
Tunc, Ecere, inquit illa Sybaritis ſtatim
Si teſtimentum iſtud omne deſerens
Emas ligantem faſciam, ſapias magis.
AC. Illude, litem donec hanc Archon vocet.
BD. Haud, Ecere, vltra te manere hic ſinerim.
D *Quin te aufferam in ſublime. PH. Quid facis? BD. Rogas?*
Hinc te fero intrò, ſin minus, mox forſitan
Teſtes vocatos poſtulantes deſerunt.
PH. Delphi quidem olim Æſopum. BD. at illud negligo.
PH. Clepſiſſe phialam criminabantur dei,
At ille dixit fabulamq; de Canthero.
BD. Vah enicabis cum tuis me cantharis.

Σχόλια. Προσκαλοῦμαί σ' ὕβρεον] παραγίνεταί τις ἀνὴρ Εὐ[illegible] ἀτιμασθεὶς κατηγορῶν τοῦ Φιλοκλέωνος ὕβρεως [illegible] ἀπαγόμενος. Οὐ τρίβων] οὐκ ἔμπειρος. ἐν ἐν Νεφέλαις, καὶ τῶν πραγμάτων ὁ τρίβων τῶν [illegible]. Ἔρδοι τις] ἕκαστός φησιν ἣν οἶδε τέχνην ἐργαζέσθω. καὶ ταῦτα δὲ ἐν παροιμίαις φέρεται. Εἰς τὰ Πιττάλου] εἰς ἰατροῦ φησιν ἀπότρεχε θεραπευθησόμενος τὰς πληγάς. ἰατρὸς γὰρ ὁ Πίτταλος. Ὅμοιά σου] [illegible] ταῦτα φησὶ πρὸς τὸν καλούμενον. Ἃ 'ν] τὸ ἐντελές, ἃ ἄν. Κατέαξ' ἐχῖνον] ἀγγεῖον τὸ χαλκοῦν ἢ τὸ ἐκ κεράμου. εἰς ὃ καθιᾶσιν οἱ διαιτηταὶ τὰ γραμματεῖα τῶν μαρτυριῶν ἅ τινες ἐμαρτύρησαν [illegible] τῶν δ' ἀγγείων τούτων καὶ [illegible] μνημονεύουσι καὶ Ἀριστοτέλης. ἔστι δέ τι καὶ ζῷον [illegible] θαλάσσιον [illegible] τὸ μὲν δὴ τὸ ἄγγος [illegible].

CHIR. Εἰς τὰ Πιττάλου] Vel pharmaca intelligendũ, vel [illegible] ut intelligas domum. In Acharn. dixit πρὸς τὰς Πιττάλου, vbi schol. ſubaudit μαθητάς. Fuiſſe autem [illegible] Pittalum Athenis medicum nobilẽ, de quo [illegible] memoratum memini. Sed ſi recta eſt lectio Πιττάλου (quod ego opinor) mendũ nõ ferendum ex littera exuberante irrepſit in [illegible] codices qui Spittalum nobis medicum inuehit & locum illum ex Acharnenſium fabula laudat, ut videatur illic malè legiſſe τὰ Σπιττάλου pro τὰς Πιττάλου cohęrẽte finali articuli littera principio nominis ſequentis. E Κατέαξ' ἐχῖνον] Vas fuit in iudiciis æneum vel figlinum hoc nomine in quod litis inſtrumenta & teſtimoniorum tabulas olim coniiciebant quod fregiſſe criminis erat loco. Hic autem accuſator Euripides de hoc intelligit, Sed Sybaritica illa fœmina ollam teſtaceam, vel vas coculum fregerat. Nam echinum dictum etiam τὴν χύτραν μεγαλοςόμον vel auctore Hippocrate teſtatur F Erotianus, & ſic poſtea vſurpatum ab Eupolide & Philemone in Myrmidonib. & Menãder Ἰερείᾳ (malè enim apud Erotianum legi puto ἐπιτρέπουσιν, cũ Comicus ille non ἐπιτρέποντας fabulã docuerit, ſed τρέφοντας aut ἐπιτρέποντας diuerſas fabulas) ſed Echinus ille apud Hippocratẽ operculũ habet pertuſũ, ait. n. li. 2. [illegible] γυναικ. εἰς ἐχῖνον ἐμβαλὼν τὸ ἐπίθημα [illegible] ἔχει. vt, profectò exiſtimẽ primit' hoc G genus vaſis dictũ ἐγχυτὸν, quia infundatur, deinde pronunciationis corruptela ἐχῖνον. Iudicent eruditiores de coniecturis noſtris, non enim pono tanquam κυρίας δόξας. Ἔχων τιν' ἐπεμαρτύρατο] Non arbitror hæc legẽda cum interrogatione, ſed ſimpliciter ait, Ergo Echinus cùm illi aliquis adeſſet, anteſtatus eſt, & iniuriæ actionem intendit.

Σχόλια. Νὴ τὴν κόραν.] τὴν Περσεφόνην. τουτέστι τὴν κόρον. παρὰ τὸ κορεσθῆναι μέχρι κόρου ὕλην. τοῖς δὲ περὶ Σικελίαν τὸ κατὰ κόρης ὀμνύειν ἐπιφιλοχωρεῖ. ἐντεῦθεν γὰρ ὁ ᾅδης αὐτὴν ἁρπάσαι μυθεύεται, ὡς οἱ τὰ τοιαῦτα γοῦν ἀλληγοροῦντες λέγουσι, διὰ τὴν γινομένην ἐπὶ χρόνον τινὰ τῶν σπερμάτων κατὰ γῆς ἀφανισμόν. δεικνύει δὲ ὁ ποιητής. ἐπίδεσμον λέγει τὸν ἐπὶ τῇ πληγῇ δεσμόν. Κλητῆρες ἐπικαλέσωσι]ἐπικαλέσωσι μάρτυρες τοὺς κατηγοροῦντας. Αἴσωπον οἱ Δελφοί]ὁ μὲν Βδελυκλέων ἀράμενος τὸν πατέρα αὐτοῦ Φιλοκλέωνα, εἴσω κομίζει. ὁ δὲ B φερόμενος πλάττει μῦθον. διηγεῖται γὰρ τὸν περὶ Αἰσώπου λόγον. ὅν φασιν ἐλθόντα ποτὲ εἰς τοὺς Δελφοὺς ἀποσκῶψαι αὐτούς, ὅτι μὴ ἔχοιεν γῆν ἀφ' ἧς ἐργαζόμενοι διατρέφοιντο, ἀλλὰ περιμένοιεν ἀπὸ τῶν θεῶν θυμάτων διαζῆν. οἱ Δελφοὶ χαλεπήναντες φιάλην ἱερὰν τοῖς Αἰσώπου σκεύεσιν ὑπέβαλον. ὁ μὲν δὴ οὐκ εἰδὼς τὴν εἰς Φωκίδα φέρουσαν ὥρμησεν ὁδόν. οἱ δὲ ἐπιδραμόντες καὶ φωράσαντες, ἱεροσυλίας αὐτοῦ κατηγόρουν. ὁ δ' ἐπὶ πέτραν [illegible] πόῤῥω τοῦ ἱεροῦ τῆς πόλεως ἀγόμενος ἀφ' ἧς νόμιμον ἦν τοὺς ἱεροσύλους κατακρημνίζεσθαι, τὸν περὶ τοῦ κανθάρου C A μῦθον αὐτοῖς διηγήσατο. εὕρηκα ἐν ἑτέρῳ μέμνηται δὲ τούτων ὁ ποιητής. ἐν τοῖς Αἰσωπικοῖς λόγοις ἐξευρίσκεται, μόνος πετεινῶν εἰς θεοὺς ἀφιγμένος. ἐκεῖ δὲ τὰ εἰκότα λεχθήσεται.

CHRIST. Νὴ τὴν κόραν.]Notat Scholiaſtes ſic dictam Proſerpinam. à ſaturitate propter Cerealia munera quæ alimoniam dant& ſatiant. Solitos autem in Sicilia iurare per κόραν, Quia Orcus illinc dicitur viraginem rapuiſſe Perſephonem, B Quæ fabula in Allegoriam verſa, oſtendit ſeminũ in terra occultationem, atque adeò conciliationem genitalis fœturæ, vt eruditiſſimus ſcriptor Arnobius ex Ethnicorum rationibus quibus falſorum numinum crimina excuſant, ſcriptum reliquit, lib.5. Aduerſus Gentes. Cæterùm ἐπίδεσμον ait faſciam ligando vulneri, reſpiciens ſcilicet ſuũ accuſatorem. Quod autem ait τοιῶ ἂν ἔχοις πλείονα. Sic Theocritus dixit, τάχ' ἂν πολὺ μᾶλλον ἔχοις τοιῶ.

C

ΣΤΡΟΦΗ κώλων ιά.

Χο. ΖΗλῶ σε τῆς εὐτυχίας
Τὸν πρέσβυν οἷ μετέστη
Ξηρῶν τρόπων καὶ βιοτῆς.
Ἕτερα δὲ νῦν ἀντιμαθὼν,
Ἦ μεταπείσετ' ἐπὶ
Τὸ τρυφερὸν καὶ μαλακόν.
Τάχα δ' ἂν ἴσως οὐκ ἐθέλοι.
Τὸ γὰρ ἀποστῆναι χαλεπὸν
Φύσεως ἣν ἔχει τις ἀεί.
Καίτοι πολλοὶ ταῦτ' ἔπαθον
Ξυνόντες γνώμαις ἑτέρων
Μετεβάλλοντο τοὺς τρόπους.

STROPHA Col.xij.

CH. FElix quidem eſt ille ſenex,
Si deſinat mores ſuos
D Victumq́ ſiccum atq́ rudem,
Aliaq́ ſi doctus erit
Atq́ animum applicet ad
Mollitiam & delicias.
Vereor vt ad ſe redeat,
Adeò naturam atque habitum
Facilè vertere haud poteris.
Quamuis multis accidit hoc,
Suos vt mores moniti
E Ab amicis reliquerint.

Σχόλια. Ζηλῶ σε τῆς εὐτυχίας.] τὰ τοιαῦτα εἴδη καλοῦνται κατὰ σχέσιν. ἔστι γοῦν ἡ παροῦσα στροφὴ κώλων χοριαμβικῶν ἐπιμεμιγμένων ἐπιτρίτοις διτροχαίοις διιάμβοις δισπονδείοις ἰωνικοῖς καὶ παίωσι ιβ. καὶ ἡ ἀντιστροφὴ τοσούτων. ὧν τὸ μὲν δεύτερον καταληκτικὸν ἤτοι ἑφθημιμερές. τὰ δὲ λοιπὰ πάντα δίμετρα ἀκατάληκτα, τὰ μὲν τετρασυλλάβους ἔχοντα πόδας, τὰ δὲ πεντασυλλάβους. διαλύονται γὰρ αἱ μακραὶ συλλαβαὶ ὥσπερ ἐπὶ τῶν ἰάμβων καὶ τροχαίων εἰς δύο βραχείας, οὕτω καὶ ἐπὶ τῶν τετρασυλλάβων ποδῶν. εὕρηται γὰρ καὶ χορίαμβος πεντασύλλαβος. καὶ δίιαμβος καὶ διτρόχαιος καὶ ἰωνικὸς καὶ παίων. ἐπὶ τῷ τέλει τῆς μὲν στροφῆς παράγραφος. τῆς δὲ ἀντιστροφῆς κορωνίς. Ἐπὶ τὸ τρυφερόν.] ἀντὶ τοῦ ἐπὶ τὸ τρυφᾶν μαλακῶς. Γνώμαις ἑτέρων.] ἀντὶ μεταπεισθέντες ἐκ παραινέσεως ἑτέρων.

CHR. Ζηλῶ σε τῆς] Hæc carminis ſpecies tam in

Stropha quã in Antiſtropha dicitur [illegible]ίαν, quia inter ſe reſpondent & numero verſu[illegible] & ſimilitudine. Conſtat vna quęque duodecim colis choriambicis mixtis Epitritis, Ditrochæis, Diiambis, Diſpondæis Ionicis & Pæonibus. ſecundus verſus eſt Dimeter catalecticus, vel vt vocant ἑφθημιμερὲς ſimilis Anacreonticis multis. Reliqui omnes F ſunt Dimetri Acatalecti, aut quadriſyllabis conſtantes pedibus aut Quinque ſyllabicis. Longæ enim ſyllabę etiam hic ſoluuntur in duas breues, proinde vt in diſyllabis Iambo & Trochæo, Sic inuenias choriambum hic quinque ſyllabarum, cum duplici Iambo & Ditrochęo & Ionico & Pæone. Τὸ γὰρ ἀποστῆναι] Extat apud Athen. hiſtoria de Tynthius quę Horatianam ſententiam cõfirmat, Naturã expellas furca, tamẽ vſque recurret.

ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΗ κώλων ιβ.

Πολλοῦ δ' ἐπαίνου παρ' ἐμοὶ
Καὶ τοῖσιν εὖ φρονοῦσιν,

G

ANTISTROPHA Col.xij.

MVltam ergo laudem inueniens
Me iudice & prudentibus

Τυχὼν ἄπεισι διὰ τὴν
Φιλοπατρείαν καὶ σοφίαν,
Παῖς ὁ Φιλοκλέωνος. οὐ-
Δενὶ γὰρ οὕτως ἀγανῷ
Ξυνεγενόμην. οὐδὲ τρόποις
Ἐπεμάνην. οὐδ' ἐξεχύθην.
Τί γὰρ ἐκεῖνος ἀντιλέγων,
Οὐ κρείττων ἦν, βουλόμενος
Τοὺς φύσαντας σεμνοτέροις
Κατακοσμῆσαι πράγμασι;

Σχόλια. Φιλοπατρίαν] διὰ τὸ ὑπὲρ τῆς πατρίδος ἀγωνίζεσθαι ἢ τοῦ πατρός. Ἀγανῷ.] ἱλαρῷ καλῷ ἀγαθῷ. οἱ δὲ ἀθανάτῳ. ἔνθεν καὶ ἀγανοφροσύνη προσηνεία, πραότης. Ὅμηρος σοῖς ἀγανοῖς ἐπέεσσιν.

ΟΙΚΕΤΗΣ, ΕΙΤΕ ΘΕΡΑΠΩΝ ΦΙΛΟΚΛΕΩΝΟΣ. ΦΙΛΟΚΛΕΩΝ. Βδελυκλέων.

BISETVS. Ὁ Φιλοκλέωνος θεράπων θαυμάζει καινὸν βίου τρόπον, ὅπερ ὁ δεσπότης αὐτοῦ πάλαι προσδοκί τι [illegible] ἀκμῇ.

Οἰ. Νὴ τὸν Διόνυσον ἄπορά γ' ἡμῖν πράγματα
Δαίμων τὶς εἰσκεκύκληκεν εἰς τὴν οἰκίαν.
Ὁ γὰρ γέρων ὡς ἔπιε διὰ πολλοῦ χρόνου
Ἤκουσέ τ' αὐλοῦ, περιχαρὴς τῷ πράγματι
Ὀρχούμενος τῆς νυκτὸς οὐδὲν παύεται.
Τἀρχαῖ' ἐκεῖν' οἷς Θέσπις ἠγωνίζετο
Καὶ τοὺς τραγῳδούς φησιν ἀποδείξειν κρόνους
Τοὺς νῦν, διορχησάμενος ὀλίγον ὕστερον.
Φι. Τίς ἐπαυλείοισι θύραις θάσσει.
Οἰ. Τουτὶ καὶ δὴ χωρεῖ τὸ κακόν.
Φι. Κλῇθρα χαλάσθω τάδε. Οἰ. καὶ γὰρ δὴ
Σχήματος ἀρχὴ
Μᾶλλον δέ γ' ἴσως μανίας ἀρχή.
Φι. Πλευρὰν λυγίσαντος ὑπαὶ ῥώμης.

Σχόλια. Εἰσκεκύκληκεν] εἰσήγαγεν.

BISETVS. Εἰσκύκληκεν, ἀντὶ τοῦ εἰσκεκύκληκεν, εἰσήγαγεν, εἰσελίσσειν, παρὰ τὸ εἰσκυκλεῖν, τὸ κυκλοῦντα εἰσάγειν, εἰσφέρειν, ὡς τοὺς τροχοὺς, καὶ τὰ στρογγύλα, καὶ τὰ σφαιροειδῆ ὠθοῦντες, καὶ κυκλοῦντες εἰς τὰς οἰκίας εἰσφέρομεν.

CHRIST. Ἔπιε διὰ πολλοῦ χρόνου] Dixerat enim Philocleon prius cùm ad conuiuium iret cũ Symbola, ἵνα μεθυσθῶμεν διὰ χρόνου. Videntur enim facilius inebriari qui contra morem ſuum & frugalis victus rationem, inuitant ſeſe in cœna pluſculum, deinde tibiarum acroaſma vt animum reficit, ita perturbationes capitis incaleſcentis mero adiuuat. Legendum autem proculdubio ἤκουσέ τ' αὐλοῦ non αὐτοῦ. Et ſic inuenio ſcriptum in Veneto codice, qui tamen ſæpe inſanum quantum mendoſus reperitur. Cæterum dixit οὐδὲν παύεται pro οὐ παύσεται, vt Homerus libr. primo Iliad. ὅτ' ἄριστον ἀχαιῶν οὐδὲν ἔτισε.

Σχόλια. Οὐδὲν παύσεται.] ὅμοιον τῷ παρ' Ὁμήρῳ. ὅτ' ἄριστον Ἀχαιῶν οὐδὲν ἔτισεν. ἀντὶ τοῦ οὐκ ἔτισεν. Θέσπις] ὁ κιθαρῳδός· οὐ γὰρ δὴ ὁ τραγικός.

A *Philocleonis ſoboles*
Patris ob amorem ſapiens
Nunc domum abit: nec vllum enim
Adeò honeſtum atque bonum
Iuuenem ego noui, neque quem
Magis amarim inſano animo.
Vbi etenim ille contra alium
B *Dixit, nec vicit melior?*
Nunc vult patrem ornare ſuum
Magis & cultum reddere.

SERVVS SIVE FAMVLVS PHILOCLEONIS, PHILOCLEON, BDELYCLEON.

C

SER. *Noſtras in ædes, Liberum teſtor patrem,*
Inuexit aliquis nunc deus res turbidas
Nam potus iſte tempore à multo ſenex
D *Vt tibiam audit, volupe ducens gaudium*
Saltare tota nocte nunquam deſinet.
Quin & Tragœdos autumat probaſſere
Stulta eſſe mentes, quum breui ſaltus dabit.
PH. Quis veſtibuli ſedet in foribus?
SER. En hocce malum quò procedit.
PH. Age laxentur clauſtra hæc. SER. Etenim
E *Schema Tragœdi*
Incipit aut inſani potius.
PH. Quod ſubnexum torquet latera,

CHRIST. Θέσπις ἠγωνίζετο] Theſpis hic citharœdus erat, ne quis de Tragico dictum exiſtimet. Quòd verò ait κρόνους τοὺς νῦν, fatuos & ſtolidos intelligit & verè ὄνους vt de Diodoro dixit Laertius, qui cùm propoſitas à Stilpone quæſtiones Dialecticas non intelligeret, dictus eſt ioculari ſcommate κρόνος, vnde ſi priores duas litteras F auferas, manebit ὄνος, Nam & tarda & ἀναίσθητα ingenia ſic vocabant. Catullus. Mule nihil ſentis. Saturnus antiquiſſ. deus multis prouerbiis occaſionem dedit, vt κρόνου πυγή, κρόνιαι λῆμαι, de quibus vide Adagiorum ſcriptores. Sic Comicus noſter dixit κρονίων & ἀρχαίων ὄζειν, & κρόνιππον magnum nugatorem & delirum.

Σχόλια. Κρόνους.] ἀρχαίους. μωρούς. λήρους. ἀναισθήτους. G Τίς ἐπαυλείοισιν] ἐρχόμενος ὁ γέρων παρατραγικεύεται. σχήματος δὲ τοῦ τραγῳδικοῦ. Λυγίσαντος. συστρέψαντος, περιαγαγόντος. ἡ μεταφορὰ ἀπὸ τῶν παλαιόντων. Θεόκριτος.
Κῆπε, τύ θην τὸν ἔρωτα κατεύχεο Δάφνι λυγιξεῖν;
Ἆρ' ἦν αὐτὸς ἔρωτος ὑπ' ἀργαλέω ἐλυγίχθης;

CHRIST. Λυγίσαντος] Rectè ſentit, me iudice, Scholiaſtes qui à luctatoribus tranſlatū hoc A verbum ſcripſit, qui velut nexis manibus ſolent aduerſarium prehenſum deiicere, Quamuis primigenia notione λύγος ſit vimen & λυγίζειν ligare, vnde Latinum ligo & noſtrum *Lier*. Theocritus in primo Idyllio pro ſuperare vſurpauit, τὸ θλῶ τὸν ἔρωτα κατεύχεο δ' ἄφρι λυγίξειν &c.

Οἷον μυκτὴρ μυκᾶται καὶ
Σφόνδυλος ἀχεῖ. Οι. πῖθ' ἐλλέβορον.
Φι. Πτήσσει Φρύνιχος ὥς τις ἀλέκτωρ.
Οι. Τάχα βαλλήσεις.
Φι. Σκέλος οὐράνιόν γ' ἐκλακτίζων
Πρωκτὸς χάσκει. Οι. κατὰ σαυτὸν ὅρα.
Φι. Νῦν γὰρ ἐν ἄρθροις τοῖς ἡμετέροις
Στρέφεται χαλαρὰ κοτυληδών.
Βδ. Οὐκ εὖ μὰ Δί' οὐ δῆτ' ἀλλὰ μανικὰ πράγματα.
Φι. Φέρε νῦν, ἀνείπω, κἀνταγωνιστὰς καλῶ.
Εἴ τις τραγῳδός φησιν ὀρχεῖσθαι καλῶς.
Ἐμοὶ διορχησόμενος ἐνθάδ' εἰσίτω.
Φησίν τις; ἢ οὐδείς; Βδ. εἷς γ' ἐκεινοσὶ μόνος.
Φι. Τίς ὁ κακοδαίμων ἐστίν. Βδ. υἱὸς Καρκίνου
Ὁ μέσατος. Φι. ἀλλ' οὗτός γε καταποθήσεται.
Ἀπολῶ γὰρ αὐτὸν ἐμμελείᾳ κονδύλου.
Ἐν τῷ ῥυθμῷ γὰρ οὐδέν ἐστ'. Βδ. ἀλλ' ὦ 'ζυρέ
Ἕτερος τραγῳδὸς Καρκινίτης ἔρχεται.
Ἀδελφὸς αὐτοῦ. Φι. νὴ Δί' ὠψώνηκ' ἄρα.
Βδ. Μὰ τὸν Δί' οὐδέν γ' ἄλλο, πλήν γε Καρκίνους.
Προσέρχεται γὰρ ἕτερος αὖ τῶν Καρκίνου.
Φι. Τουτὶ τί ἦν τὸ προσέρπον. ὀξὶς ἢ φάλαγξ;
Βδ. Ὁ Πιννοτήρης οὗτός ἐστι τοῦ γένους,
Ὁ σμικρότατος ὃς τὴν τραγῳδίαν ποιεῖ.
Χι. Ὦ Καρκίν' ὦ μακάριε τῆς εὐπαιδίας.
Ὅσον τὸ πλῆθος κατέπεσεν τῶν ὀρχίλων.
Ἀτὰρ καταβατέον γ' ἐπ' αὐτοὺς ὦ 'ζυρέ.
Ἅλμην κύκα τούτοισιν, ἢν ἐγὼ κρατῶ.

En quale patens mugit naris,
Vertebra ſonat. SER. Pota elleborum.
PH. Trepidat galli Phrynichus inſtar.
SER. Num ſaxa iacis?
B *PH. Crus ſublime ſub æthera vibrans*
Hiſcit podex. SER: at reſpice te.
PH. Nunc in noſtris facile articulis
Natis en reſoluta mouetur.
BD. Non hæc agilitas ſed mera eſt inſania.
PH. *Age æmulos nunc prouoco aduerſarios*
Si quis Tragœdus eſſe ſaltator bonus
Ait, huc adeſto exercitor ſaliſubſulus,
C *Nemon' loquetur? BD. ſolus en ille vnicus.*
PH. *Quis tam miſellus ille? BD. Cancri filius,*
Medius trium. PH. *ſed illicò abſorbebitur,*
Quia alapæ ſaltatione occiderem
Vt qui imperitus ſit modorum. BD. aſt ô miſer
Alter Tragœdus proximat Cancro ſatus
D *Et frater huius.* PH. *hic, puto, obſonatus eſt.*
BD. Nil ergo cancros præter eſitauerit:
Cancri ecce rurſus natus alter huc venit.
PH: *Quid eſt? araneúſne vel acetabulum?*
BD. Hic Pinnoteres dicitur, gentis ſuæ
Pumillimus, qui ſcriptor eſt Tragœdiæ.
PH. *O Cancer alma prole felix liberûm*
Quanta Orchilorum multitudo decidit!
E *Facienda in illos, ô bone, eſt, eſcenſio,*
Si forſan illos capio, ſalſuram para.

Σχόλια. Σφόνδυλος] ἴσως ἀφῆκέ τι πεπορδώς.

CHRIST. Σφόνδυλος ἀχεῖ] Fortaſſis ſenex ita conſtrictus & ſublatus à filio crepitum ventris emiſerat, aut aliud quid turpe deſignauit quod famulū coegit imprecari, πῖθ' ἐλλέβορον, Id inſanis dici ſolet. Sed fortaſſis quia Veratrum nigrum, foliis eſt Sphondylij proximum, & ventrem mouet, F propterea fortaſſis ludit in voce σφονδύλου & ἐλλεβόρου quod σφονδυλίῳ eſt ſimile. Scholiaſtes hoc loco litteram decuſſatam apponit, quaſi culpę notam, quia πῖθι inquit, de Pharmacis ſumendis dicitur, πῖε de potionibus quotidianis & quibuſlibet. & laudat hunc Senarium λαγῷ ὃν ταράξας πῖθι τὸν θαλάσσιον, Id eſt Leporem marinū ſume quum turbaueris. Sed neque vera eſt hæc obſeruatio, nā & Prouerbium vincit πῖθι ἢ ἄπιθι, neque ſecum conſentanea ſcripſit hic Grammaticus, nam ſi de G Pharmacis πῖθι propriè dicitur, rectè ergo hic vſurpat hoc verbi noſter Comicus,, nullum enim certius eſt Pharmacum quam Ellebori, cuius natura ea eſt (vt ſapiens Democritus ab Hippocrate ἐλλεβορισθῆναι κελευσθεὶς ad eundem ſcripſit) vt ſanitatē pariter & inſaniam purget, támque ſanis noceat quàm inſanis prodeſt. Eo Præti filias purgatas à furore ſcribit Dioſcorides, ideóque vocatū Melampodion putat.

Σχόλια. Πῖθ' ἐλλέβορον.] ἐπισημειοῦνται τὴν λέξιν κἀνταῦθα τὸ χ. ὅτι τὸ μὲν πῖθι, ἐπὶ φαρμάκου λέγουσι. ὡς λαγῷ ὃν ταράξας πῖθι τὸν θαλάσσιον. τὸ δὲ πῖε ἐπὶ τοῦ ποτοῦ. ἐκ τοῦ ἐλλεβόρου καὶ ἐλλεβορίζειν, τὸ ἐλλέβορον δοῦναι. ὡς Καλλίας φησὶ καὶ ἐλλεβορίζειν. Πτήσσει Φρύνιχος] παροιμία ἐπὶ τῶν κακόν τι παθόντων. ἀπὸ Φρυνίχου τοῦ τραγικοῦ. ὃν Ἀθηναῖοι χιλίαις ἐζημίωσαν, ἅλωσιν Μιλησίων τραγῳδήσαντα. ὁ δὲ Φρύνιχος οὗτος Ἀθηναῖος ἦν υἱὸς Μελανθᾶ. ἔστι δὲ τῶν δραμάτων αὐτοῦ τάδε. Ἀνδρομέδα, Ἠριγόνη. ἐκεῖνος καὶ Πυρρίχας. πτήσσειν δὲ κυρίως τὸ φεύγειν καὶ φοβεῖσθαι. λέγεται δ' ἐπὶ τῶν ὀρνίθων.

BISETVS. Εὐστάθιος. πτήσσω, τὸ μετὰ φόβου συστέλλομαι, παρὰ τὸ πτῶ, ὃ ἐκ τοῦ πέτω συγκέκοπται. ἀλλαχοῦ δὲ πτήσσειν παρ' Ὁμήρῳ, ἀντὶ τοῦ πτῆξαι, καὶ ἐκφοβεῖν ἀλλοπαθῶς· πτήσσειν δὲ τὸ φοβεῖσθαι, ὅθεν πτὼξ, καὶ ὁ πτωχός.

CHRIST. Πτήσσει Φρύνιχος ὥς τις ἀλέκτωρ] Fuit in Prouerbium Phrynichi poetæ (vt volunt) Tragici trepidatio, quem Athenienſes filium Melanthæ multarunt mille drachmis, quod Mileſiorum excidium repræſentaſſet in Tragœdia, neque puto eundem eſſe qui mortuus proditionis damnatus eſt, vt ſcribit Plutarchus in Alcibiade. apud quem integrum habes Senarium poetæ cuiuſdã, vnde hic verſus noſtri Comici de Phrynicho ſumptus videtur, ſaltem qui huc pertinet, eſt autem de domito à Socratis diſciplina Alcibiadis ingenio, ἔπτηξ' ἀλέκτωρ δοῦλον ὡς κλίνας πτερόν, id eſt Obnoxiam alam flexit vt gallus tremens.

Σχόλια. Τάχα βαλλήσεις.] ῥίψεις λίθους δηλονότι ὀρχούμενος. Σκέλος οὐράνιον.] ὡς αὐτοῦ ἐκφράντος τὸ σκέλος καὶ ἐπιδείξαντος τὸν πρωκτόν.

CHRIST. Ἐκλακτίζων] Muliebris ſaltatio & velut ἐμμέλεια exarmata, dicebatur ἐκλάκτισμα, molliſque erat fracta & obſcæna, (vt ſcitè notat in lib. Poetices Princeps literatorum Cæſar Scaliger) quia calce humerus erat ſuperandus & retegendæ partes pudendæ, ſimiles ferè ei quæ apud Laconas βίβασις dicebatur, in qua nates calcibus impetebatur, vt diximus ad Lyſiſtratam, ſaltuumque numerus recenſebatur, vt cuidam ſaltationi inſcriptum olim fuerit, & cani deinde in laudẽ ſolitũ χίλια πόκα βιβάντες. Heſychius nõ ἐκλάκτισμα ſed ἐκλακτισμὸν vocat, aitque eſſe Choricum ſchema, & ὄρχησιν συντόνον. Herodotus in Eratone, genus illud ſaltationis propter quod Hippoclides excidit ſpe matrimonij, & (vt ipſe ait ſcriptor) ἀπωρχήσατο τὸν γάμον, vocat Emmeliam, &, vt arbitror, ἐκλάκτισμα fuit, nam vtitur his verbis, σκέλεσιν ἐχειρονόμει. Quod cùm vidiſſet ſperatus ſocer Cliſthenes alium aſciuit ſibi generũ, ſpretus verò ille faſtidioſo dicterio eum vltus Prouerbium peperit οὐ φροντὶς Ἱπποκλείδῃ.

Σχόλια. Κοτυληδών.] εὐκίνητος ἡ κοτύλη αὐτοῦ στρέφοιτο. Ἀλλὰ μανικὰ πράγματα] εἰπόντος αὐτοῦ ὅτι νῦν δὴ λέλυνται χαλαρὰς γινομένας τῆς κοτύλης, ἐπάγει ὁ παῖς ὅτι οὐκ ἐκλύσεως ἀλλὰ μανίας ἐστὶ πράγματα.

CHRIST. Μανικὰ πράγματα] Quia pater dixerat de laxitate κοτυληδόνος, & mobilem velut ἔκλυσιν commendarat, Filius inquit, non eſt ἔκλυσις ſed verè ἔκστασις & μανία. Sic enim Μανίαν etiã vocat Hippocrates. Paulò poſt ἀνέστω dicit, id eſt ἀνακηρύξω & ἀναγορεύσω.

Σχόλια. Ὁ μέσατος] οὐ τὸ τραγικὸν λέγει μέσατον. ἄλλως. ἀντὶ τοῦ μέσος. καὶ Μένανδρος Καρχηδονίοις. ἀκριβῶς δὲ ἔοικε λέγειν. τέσσαρες μὲν δή εἰσιν. ἀλλ' οἱ τρεῖς χορευταί. Ξενοκλῆς δὲ ποιητής. καταλέγει αὐτοὺς σαφῶς Φερεκράτης. τῶν τριῶν οὖν μέσος.

BISETVS. Καταποθήσεται] καταπίνω, μέλλων ἄχρηστος, καταπίσω, παρὰ τὸ καταπίω. καὶ καταπίσω, παρὰ τὸ καταπίω ἄχρηστον, ἀνθ' οὗ καταπίομαι ἐν χρήσει. ὁ παρακείμενος καταπέπωκα, ὡς παρὰ τὸ πόω. ἢ καταπέποκα, ὡς παρὰ τὸ πόω, ἄμφω ἄχρηστα. ἐκ τούτων μέντοι γίνεται ποτὲ μὲν τὸ καταπέπωμαι. ὅθεν τὸ ἁπλοῦν πῶμα, πώματος. ποτὲ δὲ, τὸ καταπέπομαι, ὅθεν τὸ πόμα, καὶ πόσις, καὶ ὁ πότος, ου. καὶ ποτὸς, ή, όν. ὅθεν ὁ μέλλων πρότερος παθητικὸς καταποθήσομαι. ὁ δὲ ἀόριστος β. ἐνεργητικὸς, ἔπιον, παρὰ τὸ πίω, ὅθεν ὁ μέλλ. β. πίομαι, ἀντὶ τοῦ πιοῦμαι, περὶ δὲ τούτων ἐν τοῖς ἄνω.

CHRIST. Ὁ μέσατος] Quattuor habuit filios Carcinus, ſed de tribus tantum agit, qui erant χορευταὶ, nam quartus Xenocles poeta erat. Dixit autem μέσατος pro μέσος vt ſæpè apud bonos auctores. Ἀπολῶ γὰρ ἂν τὸν] Malim αὐτὸν, & ſic puto melius, feſtiuè autem ἐμμέλειαν κονδύλου dixit quia χειρονόμος & manus ictum daret deſultoriũ. Sic videtur Euripides de Cyclope dixiſſe qui ſo-A cios Vlyſſis mandebat ῥυθμῷ τινι. Propriè autem ῥυθμὸς dicitur illa ἄρσις & θέσις eorum qui pede & manu plaudunt, vnde tranſlatum ad pedes metricos. Oſtendit autem quàm fuerint puſilli & tenues homunciones iſti Carcinitæ, ſed & tacitè innuit malum choreutem illum medium, cum ait ἐν τῷ ῥυθμῷ γὰρ οὐδὲν puta οἶδεν voluiſſe addere.

Σχόλια. Ἐμμέλειαν κονδύλου] ἐμμέλεια τραγικὴ ὄρχησις, ὡς εἰ ἔλεγεν ἐμμέλεια ᾠδῆς, ἀντὶ δὲ κονδύλου, δώσω αὐτῷ κόνδυλον καὶ ἀπολῶ αὐτόν. μικρὸς γάρ ἐστι B καὶ λεπτός. Ἐν τῷ ῥυθμῷ γάρ.] ἀντὶ τοῦ οὐδὲν οἶδε τοῦ ῥυθμοῦ. Καρκινίτης δὲ υἱὸς Καρκίνου. ἀφανῆ δὲ εἶπεν ὡς ὀψοφάγον αὐτὸν διαβάλλων, παίζει Καρκίνους παρὰ τοὺς καρκίνους τοὺς λεγομένους παγούρους.

BISETVS. Ἀλλ' ὦ 'ζυρὲ] τὸ πλῆρες, ἀλλὰ ὦ οἰζυρέ. οἰζύω, τὸ θρηνῶ, ἢ κακοπαθῶ, παρὰ τὸ οἲ θρηνητικὸν ἐπίρρημα γίνεται οἴζω. ὅθεν οἰζύω, καὶ διαλύσει ὀϊζύω, ὅθεν ὀϊζὺς, καὶ ὀϊζυρὸς ὀνόματα. ὀϊζὺς, ἡ κακοπάθεια θρηνεῖν ποιοῦσα. καὶ ὀϊζυρὸς, ὁ κακοπαθῶν, καὶ ἄθλιος.

C Σχόλια. Ὀξὶς ἡ φάλαγξ.] εἶδος ἀγγείου ὀξηροῦ ἡ ὀξίς. ἄλλως. εἰς σμικρὸν τὸν Φιλοκλέα καὶ Φαλάγγιον. δῆλον δὲ ἐκ τῶν Φερεκράτους ἀγγείων. καὶ Καρκῖνος μέν τις ἦν ὁ Θωρυκίου υἱός. ἦσαν δὲ αὐτοῦ τρεῖς τινες. μικροί. κομῆται τότε καὶ νῦν εἰσὶ μικροὶ κομῆται. φίλαρχοι τότε παῖδες ἦσαν ὄντες νῦν φιλαρχικώτεροι. μὰ τὸν Δί' οὐ τρεῖς τε ἐκεῖνοί εἰσιν οἱ τέτταρες. Ὁ πιννοτήρης.] περὶ Ξενοκλέους ὁ λόγος. πιννοτήρης δὲ οὐκ ἄλλως ἀλλ' ἐπεὶ Καρκίνιόν τι ἐστὶ σύννομον καὶ ἀεὶ ταύτῃ προσδεχόμενον. Σοφοκλῆς Ἀμφιαράῳ. ὁ πιννοτήρης τοῦ δὲ μάντεως χωρῶ. D ἄλλως. πίννα ὄστρεόν ἐστι. τοῦτο ὑποδέχεται Καρκῖνος. καὶ ὅταν εἰσέλθῃ μικρὸν ἰχθύδιον δάκνει τὴν πίνναν ἡ δὲ συστέλλει τὸ ὄστρακον καὶ ἐναποκλείει τὸ ἰχθύδιον. ἄλλως. οἱ μὲν ζῶόν τι λέγουσι σύννομον τῷ Καρκίνῳ τὸν πιννοτήρην. οἱ δὲ αὐτὸν τὸν Καρκῖνον ὡς ἐπιτηροῦντα τὴν πίνναν. φασὶ γὰρ ὅτι ἡ μὲν πίννα πρὸς τὰς ἀκτῖνας [illegible] τοῦ ἡλίου ἀνοίγνυσι τὸ ὄστρακον, καὶ τὴν θέρμην εἰσδέχεται. ὁ δὲ ἐπιτηρῶν εἰσέρχεται καὶ δάκνει αὐτήν. ἡ δὲ συστέλλει τὸ ὄστρακον καὶ βιβρώσκεται ὑπ' αὐτοῦ.

BISETVS. Ἀθήναιος ἐν τῷ γ. τῶν Δειπνοσοφ. E αἱ πίνναι ὀρθαὶ φύονται ἐκ τοῦ βυθοῦ, ἔχουσί τι ἐν ἑαυταῖς τὸν πιννοφύλακα, αἱ μὲν καρίδιον, αἱ δὲ καρκίνιον. οὗ στερόμεναι θᾶττον διαφθείρονται. καὶ ἡ μὲν πίννα ὄστρεόν ἐστιν, ὁ δὲ πιννοτήρης, καρκῖνος μικρός. καὶ ἡ πίννα διαστήσασα τὸ ὄστρακον, ἡσυχάζει τηροῦσα τὰ εἰσιόντα ἰχθύδια. ὁ δὲ πιννοτήρης παρεστὼς ὅταν εἰσέλθῃ τι, δάκνει αὐτὴν ὥσπερ σημαίνων. ἡ δὲ δηχθεῖσα συμμύει. καὶ οὕτω τὸ ἀποληφθὲν ἔνδον κατεσθίουσι κοινῇ.

CHRIST. Ὁ πιννοτήρης] Sic vocat minimũ natorum Carcini qui fortaſſis eſt Xenocles ſcriptor F Tragœdiarum quem quartum præter tres alios eſſe diximus. Tamen Scholiaſtes Philoclem ſcribit & teſtem laudat Pherecratẽ ex fabula ἀγγείων (neſcio an verus hic titulus fabulæ Pherecrateæ, niſi legas ἀγρίων, nam eam fabulã docuit) vt lucem nullam diſpiciam in iſta nomenclatura. Nos ad Irenam ſatis multa congeſſimus de iſtis Carcinomatis. ſed quibus fides non eſt aſtruenda vt iuratis teſtibus, nihil ſtatuimus iure perpetuo ſed arbitrario tantum. Cæterum cum ait hic noſter G ὀξὶς ἡ φάλαγξ, certè λοπάδα vel Patellam de genere concharum ὀξίδα, (vt puto) vocauit per φάλαγγα Cancrorum genus qui Μαῖαι dicuntur & nos vocamus Maris Araneum: fortaſſis autẽ Pinnoterem ab acumine dixit ὀξίδα.

Σχόλια. Τῶν ὀρχίλων.] ὀρχίλος εἶδος ὀρνίθου μικρόν. ἐν τούτῳ βραχὺ καὶ κατωφερὲς, ἅμα μὲν πρὸς τὴν λαγνείαν, ἅμα δὲ πρὸς τὴν ὄρχησιν. ἐμφαίνει δὲ αὐτοὺς καὶ μεγάλα αἰδοῖα ἔχοντας. Ἅλμην κύκα.] ὡς πρὸς ἰχθῦς ὁ λόγος, ὅτι ἅλμη ἐστὶ πάντως ζωμός. καὶ διὰ τὸ πρὸς τὸ πολυφάγον αὐτῶν. ἵνα γὰρ τὰ κρέα μὴ σήπηται, πάττεται τῇ ἅλμῃ. ἄλλως. ἐπειδὴ ἅλμην παρασκευάζουσιν ἐπὶ τοῖς φαγεῖν ἰχθύδια ἢ καρκίνους. ὡς καρκίνοις οὖν αὐτοῖς χρώμενος φησὶν ὅτι παρασκεύασον ἅλμην, ἵνα ἐὰν A αὐτοὺς νικήσω ὀπτήσω αὐτοὺς καὶ φάγω.

CHRIST. Ἢν ἐγὼ κρατῶ] Non dubito quin legendum ſit ἢν pro ἐὰν quod videtur placuiſſe Scholiaſtæ. Si inquit victor fuero, vide vt ſalſuram & muriam tuis filiis pares quò facilius eos obſonem. Verſu ſequenti, vt integrum ſit metrum Ariſtophanicum lego αὐτοῖς ὀλίγον.

B

ΧΟΡΟΣ, ΗΜΙΧΟΡΙΟΝ.

CHORVS, SEMICHORVS.

BISETVS. Ὁ Χορὸς εἰς δύο μέρη διαιρεθεὶς ᾄδει, καὶ ὀρχεῖται, καὶ τῷ δράματι τέλος οὕτως ἐπιτίθησι.

Χο. Φέρε νῦν, ἡμεῖς αὐτοῖς ὀλίγον ξυγχωρήσωμεν ἅπαντες
Ἵν' ἐφ' ἡσυχίας ἡμῶν πρόσθεν βεμβικίζωσιν ἑαυτούς.

CH. AGedum nunc nos pauxillum concedamus temporis ipſis
Tranquille vt coram nobis ſeſe verſent turbinis inſtar.

C

Σχόλια. Βεμβικίζωσιν.] διακινήσωσιν. βέμβηξ δὲ ὁ ξύλινος στρόμβος. ἐν ἐπιγράμματι,
Οἱ δ' ἄρ' ὑπὸ πληγῇσι θοὰς βέμβικας ἔχοντες
Ἔστρεφον εὐρείῃ παῖδες ἐνὶ τριόδῳ.
καὶ ἀλλαχοῦ Ἀριστοφάνης. βέμβικος οὐδὲν διαφέρειν δεῖ. ἀντὶ τοῦ εὐκίνητον καὶ εὔστροφον εἶναι δεῖ. ἔστι δὲ ὁ βέμβηξ ἐργαλεῖον ὃν μάστιγι στρέφουσιν οἱ παῖδες. ἢ παίγνιον τῶν παίδων. ὡς τροχὸς ὃς μάστιγι κόμβους στρέφεται. καὶ βεμβικιᾶν τὸ περιστρέφεσθαι. ὡς καρκίνοις δὲ ὁ χορὸς αὐτοῖς D διαλέγεται.

CHRIST. Βεμβικίζωσιν] Id eſt circumagant ſe & verſent, vt à pueris ſolet turbo. vnde in Auibus dixit βέμβικος οὐδὲν διαφέρειν, quibus verbis notatur τὸ εὔστροφον καὶ εὐκίνητον horum Saliſubſulorum. Neque alia ratione in Irena hos Carcini filios Strobilos vocat propter orbiculatam ὄρχησιν, tum quia στρόβιλοι dicantur limaces & ceryces turbinati, Quæ ideò hic addita volumus præter quæ ad Irenam notata à nobis, Quia illic, perperam diximus neſcio quæ de nucleis pineis qui & Strobili dicti, ſed (vt arbitror) ἀπροσδιονύσως. Ludit autē Comicus ad nomen στροβίλων, cùm paulò poſt ait στρόβει, παράβαινε κύκλῳ. &c. Propriè autem καρίδων mentionem facit, quod eſt Squillæ & Cancri genus quod nos à ſaltatione capreolas dicimus.

ΣΤΡΟΦΗ κώλων ι.

Ἡμι. ΑΓ' ὦ μεγαλώνυμα
Τέκνα τοῦ θαλασσίου,
Πηδᾶτε παρὰ ψάμαθον
Καὶ θῖν' ἁλὸς ἀτρυγέτοιο.
Καρίδων ἀδελφοί.
Ταχὺν πόδ' ἐν κύκλῳ σοβεῖτε.
Καὶ τὸ Φρυνίχειον
Ἐκλακτισάτω τις ὅπως
Ἀδόντες ἄνω σκέλος,
Ὤζωσιν οἱ θεαταί.

STROPHA Col. x.

E SEM. AGe inclyta nomina
O maris propagines,
Saltate prope pelagi
Littus, ſteriles & arenas:
Caridum ite fratres
Citos pedes mouete in orbem,
Tum recalcitrans quis
Alto pede Phrynichium
In ſchema eat, accinens
Miretur vt theatrum.

F

Σχόλια. Καὶ τὸ Φρυνίχειον.] δῆλον ὡς σημειῶδές τι ἦν τὸ Φρυνίχειον. τὸ εἰς ὕψος ἐν τῇ ὀρχήσει ἐκλακτίζειν. τὸ δὲ ὄζωσιν, ἀντὶ τοῦ θαυμαστικόν τι λέγωσι. συνήθως δὲ ἔστι ὡς τὸ οἰμώζειν καὶ κλαύζειν, ἀπὸ τοῦ ω θαυμαστικοῦ.

CHRIST. Ὤζωσιν οἱ θεαταί] Id eſt Admiratione perculſi ſpectatores clament & vociferentur, cùm videris arduos ſecundùm Phrynichum ſaltus, crure ſcilicet in ſublime exten- G ſo. Puto verò legendum per o magnum ὤζωσιν, Fictum verbum à particulis ὢ ὢ quo etiam vſus eſt Æſchylus in Diris, proinde vt ab αἶ αἶ verbum αἰάζειν, ab οἴμοι verbum οἰμώζειν, & à φεῦ φεῦ fecit etiam idem Æſchylus nouum verbum φεύγειν in Agamemnone, vbi cùm Caſſandra dixiſſet φεῦ φεῦ, reſpondet Chorus τί τοῦτ' ἔφυξας; Ego verò arbitror etiam ab ἒ ἒ manaſſe ἐλέγους eadem ratione vel potius ἀναλογίᾳ.

ΣΤΡΟΦΗ ἑτέρα στίχων ι.

Ἡμι. ΣΤρόβει. παράβαινε κύκλῳ. καὶ γάστριζε σεαυτόν

STROPHA altera ver. 10.

SEM. PRocede, chorúmque moue, pectus tuum retundens

CHRIST. Στρόβει, παράβαινε] Stropha hæc notatur decem verſuum numero, quãuis ſeptem tantum habeat, vt neceſſe ſit tres deſiderari, aut aliter digerendos iſtos. Quod genus ſit hoc carminis, non eſt mihi procliue affirmare, tamen prout diſtincti ſunt exiſtimo metrum eſſe λογαοιδὸν ex Anapæſtis conſtans & συζυγίᾳ Iambica ἑφθημιμερεῖ, quamuis ad λογαοιδοὺς verſus ſciam τροχαϊκὴν διποδίαν pertinere. Fortaſſis etiam Archebuleum carmen eſt de quo conſulendus Hephæſtion. Γάστριζε σεαυτὸν] Verbera pectus tuũ; hoc enim eſt γαστρίζεσθαι, eſt etiam lautè viuere & inuitare ſe pluſculum in cœna.

Ῥίπτε σκέλος οὐράνιον. βέμβικες ἐγγενέσθων.
Καὐτὸς γὰρ ὁ ποντομέδων ἄναξ πατὴρ προσέρπει,
Ἡσθεὶς ἐπὶ τοῖσιν ἑαυτοῦ παισὶ, τοῖσι τριόρχαις.
Ἀλλ' ἐξάγετ' εἴ τι φιλεῖτ' ὀρχούμενοι, θύραζε
Ἡμᾶς ταχύ. τοῦτο γὰρ οὐδείς πω πάρος δέδρακεν,
Ὀρχούμενον ὅς τις ἀπήλλαξεν χορὸν τρυγῳδῶν.

Crus erige in aëra, fiant turbines rotati:
Namque ipſe maris dominator huc pater propinquat
Lætus ſobole propria, tribus puta Triorchis:
Verùm ite foras Saliſubſuli ite, ſi quid hæc ars
Vobis placet, hoc etenim nondum accidit cuiquam
Quicunque chorum ſalientem emiſerit Tragœdus.

Σχόλια. Ῥίπτε σκέλος.] Εὐφρόνιος οὕτω φησὶν ὀνομάζεσθαι σχῆμά τι τραγικῆς ὀρχήσεως. βέμβικες δὲ περιφοραί. περιαγωγαὶ ὡς ἀνωτέρω εἴρηται.

CHRIST. Ῥίπτε σκέλος] Euphronius ſic vocari cenſet genus Tragœdicæ ſaltationis. Sed puto referendum ad ſuperiora quæ dixit περὶ ἐκλακτισμοῦ Nam σκέλος οὐράνιον nihil aliud eſt quàm crus ſublime. Sunt autem hic βέμβικες, circumactus & rotationes, περιφοραὶ & περιαγωγαὶ vt diximus.

Σχόλια. Καὐτὸς γάρ.] ὁ Καρκῖνος φησὶ προσέρχεται. πρὸς τοῦτο γὰρ καὶ τὸ ποντομέδων.

CHRIST. Ποντομέδων] Sic Carcinum vocat propter filios, quos antè dixit τέκνα τοῦ θαλασσίου. Legendum verò verſu ſequenti propter metrum τοῖς τριόρχαις non τοῖσι vbi ludit in voce propter τρεῖς ὀρχηστάς.

Σχόλια. Τοῖσι τριόρχαις.] ἔπαιξε διὰ τὸ τρεῖς εἶναι. ἔστι δὲ ὁ τριόρχης ὄρνεον. Ἐξάγετ' εἴ τι φιλεῖτε] ἐξάγετε ἑαυτούς φησιν ἔξω. Οὐδείς πω πάρος.] εἰσέρχεται γὰρ ὁ χορὸς ὀρχούμενος. οὐδαμῶς δὲ ἐξέρχεται.

CHRIST. Οὐδείς πω πάρος] Chorus enim ingrediens ſaltus edebat, nunquam egrediens. Et tamen in exodiis ſaltabant, Firmicus libr. 6. Qui veterum fabularum exitus in ſcenis ſaltantes imitentur. Vocat enim τὰ ἐξόδια exitus fabularum.

FINIS CRABRONVM, SEV VESPARVM.

ΟΡΝΙΘΩΝ ΥΠΟΘΕΣΙΣ.

ΔΥΟ πρεσβῦται Ἀθηναίων Πεισθέταιρος καὶ Εὔελπις τὴν συκοφαντίαν φεύγοντες τὴν Ἀθήνησι, μετανίστανται δοκιμάζουσι. καὶ κολοιὸν καὶ κορώνην πριάμενοι, παραγίνονται πρὸς ὄρνιθας τῆς παρ᾽ αὐτοῖς ἐπιθυμοῦντες διαγωγῆς. οἱ δὲ ὄρνιθες τὸ μὲν πρῶτον ἀρνεῖσθαί φασιν, εἰ μὴ ἀνθρώπων πολεμίων ὄντων οἰκήσουσι. μαθόντες δὲ ὕστερον ἃ ὠφεληθήσονται, συγχωροῦσι μένειν αὐτοῖς. οἱ δὲ, πόλιν κτίσαντες ἐν τῷ ἀέρι, νεφελοκοκκυγίαν ὠνόμασαν. ἀλλ᾽ οὐδὲ ταύτην ἀνενόχλητον ἐῶσιν οἱ Ἀθηναῖοι. μάντεις γὰρ καὶ χρησμολόγοι φοιτῶσι, λαβεῖν τι βουλόμενοι ἐν οἷς καὶ Μέτων· οὗτοι δὲ πάντες, ἀποπέμπονται ἄπρακτοι. τελευταῖον δὲ καὶ θεοὶ διὰ τὸ μὴ ἐᾶσθαι τὸν καπνὸν τῶν ἱερείων ἀνιέναι, λιμῷ φθειρόμενοι πρεσβεύονται πρὸς τοὺς ὄρνιθας. ὁ δὲ σκοπὸς τοῦ δράματος, διασῦραι πάλιν τοὺς Ἀθηναίους ὡς φιλοδίκους. ἡ δὲ σκηνὴ ἐν πέτραις καὶ ὀρνέοις. ἐγράφη δὲ μετὰ τὸν Ἀλκιβιάδην ὑπὸ τῆς σαλαμινίας νεὼς μεταπεμφθῆναι διὰ τὴν περικοπὴν τῶν ἑρμῶν, καὶ φυγεῖν εἰς λακεδαίμονα.

ΑΛΛΩΣ.

Δύο εἰσὶν ἀθήνηθεν ἐκκεχωρηκότες πρεσβῦται διὰ τὰς δίκας. πορεύονται δὲ πρὸς τὸν τηρέα ἔποπα γενόμενον, πευσόμενοι παρ᾽ αὐτοῦ, ποία πόλις ἐστὶν εἰς κατοικισμὸν βελτίστη. χρῶνται δὲ τοῖς ὁδοῦ καθηγεμόσιν, ὀρνέοις. ὁ μὲν, κορώνῃ ὁ δὲ, κολοιῷ. ὀνομάζονται δὲ, ὁ μὲν πεισθέταιρος. ὁ δὲ εὐελπίδης ὃς καὶ πρότερος ἄρχεται. Η σκηνὴ ἐν ἀθήναις. τὸ δρᾶμα τοῦτο, τῶν ἄγαν δυνατῶς πεποιημένων. ἐδιδάχθη ἐπὶ χαβρίου ἄρχοντος εἰς ἄστυ, διὰ καλλιστράτου. ὃς ἦν, δεύτερος τοῖς ὄρνισι πρῶτος, ἀμειψίας κωμασταῖς. τρίτος, φρύνιχος μονοτρόπῳ. ἐστὶ δὲ λε. φοβερὰ δὲ τότε τοῖς Ἀθηναίοις τὰ πράγματα. τότε γὰρ ναυτικὸν ἀπώλετο περὶ σικελίαν. λάμαχος, οὐκέτι ἦν. νικίας ἐτεθνήκει. δεκέλειαν ἦσαν τειχίσαντες λακεδαιμόνιοι. ἆγις ὁ λακεδαιμονίων στρατηγὸς, προσεκάθητο τὴν ἀττικήν. ἀλκιβιάδης, τὰ λακεδαιμονίων ἐφρόνει. καὶ ἐκκλησιάζων, συνεβούλευσε τὰ χρηστὰ λακεδαιμονίοις. διὰ ταῦτα αἱ Ἀθηναίων φυγαί. καὶ ὅμως οὐκ ἀπείχοντο τοῦ κακοπραγμονεῖν καὶ συκοφαντεῖν.

ΑΛΛΩΣ.

Τῆς τῶν Ἀθηναίων πολιτείας τὸ μέγιστον ἦν κλέος, αὐτόχθοσι γενέσθαι φιλοτιμία πρώτη, τῷ μηδεμιᾶς πόλεως φανείσης αὐτὴν πρῶτον ἀναβλαστῆσαι ἀλλὰ τῷ χρόνῳ ὑπὸ προεστώτων πονηρῶν καὶ πολιτῶν δυσχερῶν, ἀνετέτραπτο καὶ διωρθοῦτο πάλιν ἐπεὶ οὖν τοῦ δεκελεικοῦ πολέμου πονηρῶν τινῶν τὰ πράγματα ἐγχειρισθέντων, ἐπισφαλὴς γέγονεν ἡ παρ᾽ ἑαυτοῖς κατάστασις. καὶ ἐν μὲν ἄλλοις δράμασι, διὰ τῆς κωμικῆς ἀδείας ἤλεγχεν Ἀριστοφάνης τοὺς κακῶς πολιτευομένους. φανερῶς μὲν, οὐδαμῶς. οὐ γὰρ ἐπὶ τούτου ἦν ἐκκλησία λεληθότως δὲ ὅσον ἀνῆκεν ἀπὸ κωμῳδίας προσκρούειν. ἐν δὲ τοῖς ὄρνισι καὶ μέγα τι διανοεῖται. ὡς γὰρ ἀδιόρθωτον ἤδη νόσον τῆς πολιτείας νοσούσης, καὶ διεφθαρμένης ὑπὸ τῶν προεστώτων, ἄλλην τινὰ πολιτείαν αἰνίττεται, καὶ προεστῶτας ἑτέρους, ὡσανεὶ τῶν ὄντων κακῶν καθεστώτων οὐ μόνον δὲ τοῦτο ἀλλὰ καὶ τὸ σχῆμα ὅλον καὶ τὴν φύσιν εἰ δέοι, συμβουλεύει μετατίθεσθαι πρὸς τὸ ἠρεμαίως βιοῦν. καὶ ἡ μὲν ὑπόστασις αὕτη. τὰ δὲ κατὰ θεῶν βλάσφημα, ἐπιτηδείως ᾠκονόμηται. χηρῶν γάρ φησι τὴν πόλιν προσδεῖσθαι θεῶν, ἀφροντιστούντων τῆς κατοικίας τῶν Ἀθηναίων τῶν ὄντων, καὶ παντελῶς ἠλλοτριωκότων ἑαυτοὺς τῆς χώρας. ἀλλ᾽ ὁ μὲν καθόλου στόχος, τοιοῦτος. ἕκαστος δὲ τῶν κατὰ μέρος, οὐκ εἰκῆ. ἀλλ᾽ ἄντικρυς Ἀθηναίων καὶ τῶν παρ᾽ αὐτοῖς ἐγχειριζομένων τὰ κοινὰ, ἐλέγχει τὴν φαύλην διάθεσιν, ἐπιθυμίαν ἐγκατασπείρων τοῖς ἀκούουσιν, ἀπαλλαγῆναι τῆς ἐνεστώσης μοχθηρᾶς πολιτείας. ὑποτίθεται γὰρ περὶ τὸν ἀέρα πόλιν τῆς γῆς ἁπάσης ἀπαλλάττων. ἀλλὰ καὶ βουλὰς καὶ συνόδους ὀρνίθων, ταῖς Ἀθηναίων δυσχεραίνων. ἀλλὰ καὶ ὅσα παίζει, ἐπίσκοπον, ἢ ψηφισματογράφον, ἢ τοὺς λοιποὺς εἰσάγων οὐχ ἁπλῶς. ἀλλὰ γυμνοῖ τὰς ἁπάντων προαιρέσεις, ὡς αἰσχροκερδίας ἕνεκεν χρηματίζοντας. εἶθ᾽ ὕστερον καὶ τοὺς θεοὺς, εἰς ἀπονοησίαν κωμῳδεῖ. τὰ δὲ ὀνόματα τῶν γερόντων πεποίηται. ὡς εἰ πεποιθοίη ἕτερος τῷ ἑτέρῳ, καὶ ἐλπίζοι, ἔσεσθαι ἐν βελτίοσι. τινὲς δέ φασι τὸν ποιητὴν, τὰς ἐν ταῖς τραγῳδίαις τερατολογίας διελέγχειν. ἐν δὲ τοῖς νῦν, τὴν τῆς γιγαντομαχίας συμπλοκὴν ὅλον ἀποφαίνων, ὄρνισιν ἔδοξε διαφέρεσθαι πρὸς θεοὺς περὶ τῆς ἀρχῆς. Ἐπὶ χαβρίου τὸ δρᾶμα καθῆκεν εἰς ἄστυ, διὰ καλλισ. εἰς δὲ λήναια, τὸν ἀμφιάραον ἐδίδαξε διὰ φιλωνίδου λάβοι δ᾽ ἄν τις τοὺς χρόνους, ἐκ τῶν πέρυσι γενομένων ἐπὶ ἀριμνήστου τοῦ πρὸ χαβρίου. Ἀθηναῖοι γὰρ πέμπουσι τὴν σαλαμινίαν, ἀλκιβιάδην μετασταλλόμενοι ἐπὶ κρίσει τῆς τῶν μυστηρίων ἐκμιμήσεως. ὁ δὲ ἄχρι μὲν θουρίων εἵπετο τοῖς μετήκουσιν. ἐκεῖθεν δὲ δρασμὸν ποιησάμενος εἰς πελοπόννησον ἐπεραιώθη. τῆς δὲ μετακλήσεως, μέμνηται καὶ Ἀριστοφάνης. ἀποκρύπτων μὲν τὸ ὄνομα. τὸ δὲ πρᾶγμα δηλῶν, ἐν οἷς γέ φησι, μηδαμῶς ἡμῖν παρὰ θάλασσαν, ἵνα ἀνακύψεται κλητῆρα ἄγουσα ἕωθεν ἡ σαλαμινία.

ΑΡΙΣΤΟΦΑΝΟΥΣ ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΟΥ ΟΡΝΙΘΩΝ ΥΠΟΘΕΣΙΣ ΔΙΑ ΣΤΙΧΩΝ ΙΑΜΒΩΝ.

Διὰ τὰς δίκας φεύγουσιν Ἀθήνας δύο τινές.
Οἳ πρὸς τὸν Ἔποπα τὸν λεγόμενον Τηρέα
Ἐλθόντες ἠρώτων ἀπραγμόνων πόλιν.
Εἷς δ' ὄρνις Ἔποπι συμπαρὼν μετὰ πλειόνων.
Πτηνῶν διδάσκει τί δύναιτ' ὀρνίθων γένος.
Καὶ πῶς ἐάνπερ κατὰ μέσον τὸν ἀέρα
Πόλιν κτίσωσι, τῶν θεῶν τὰ πράγματα
Αὐτοὶ παραλήψοντ', ἐκ δὲ τοῦδε τοῦ φαρμάκου
Πτέρυγάς τ' ἐποίουν. ἠξίωσαν δ' οἱ θεοί,
Ἐπίθεσιν οὐ μικρὰν ὁρῶντες γινομένην.

ARISTOPHANIS AVIVM ARGVMENTVM.

EX INTERPRETATIONE ANDREÆ DIVI IVSTINOPOLITANI.

DVO ſunt ex Athenis diſcedentes ſenes propter iudicia, eunt autem ad Tereum Epopa factũ, interrogatur ab ipſo, quæ ciuitas eſt in habitationem optima. Vtũtur autem viæ ducibus auibus, ille quidem cornice, ille autem graculo. nominantur autem, hic quidem Piſtheteros, ille autem Euelpides, qui & prior incipit. Scena in Athenis, Actus hic illorum valde potenter factorum. Doctus eſt autem Chabria imperãte in ciuitate per Calliſtratum, qui fuit ſecundus auibus, primus Amipſas Bacchanalibus, tertius Phrynichus monotropo; ſũt autẽ trigintaquinque. Terribilia autẽ tunc Athenienſibus negocia, tunc enim nauale perditũ eſt circa Sicelia. Lamachus non amplius erat, Nicias mortuus erat. Deceliam erant ædificãtes Lacedæmonij, Agis Lacedæmoniorũ dux obſidebat Atticam. Alcibiades illa Lacedæmoniorum ſapiebat, & concionans conſultauit optima Lacedæmoniis. Hæ Athenienſium calamitates, propter hæc Athenienſium fugæ, & tamen non abſtinuerunt à malefaciendo & calumniando.

ΤΑ ΤΟΥ ΔΡΑΜΑΤΟΣ ΠΡΟΣΩΠΑ.	PERSONÆ DRAMATIS.
Εὔελπις, ὃς καὶ Εὐελπίδης.	Euelpis.
Πισθέταιρος.	Piſtheterus.
Τροχίλος θεράπων Ἔποπος.	Trochilus ſeruus Epopis.
Ἔποψ.	Epops.
Ὄρνις τις ἄλλος.	Alia auis.
Χορὸς ὀρνίθων.	Chorus auium.
Ἱερεύς.	Sacerdos.
Ποιητής.	Poëta.
Χρησμολόγος.	Fatidicus.
Γεωμέτρης.	Geometra.
Ἐπίσκοπος.	Explorator.
Ψηφισματογράφος.	Legiſlator.
Ἄγγελος.	Nuntius.
Ἕτερος ἄγγελος.	Alter nuntius.
Ἶρις.	Iris.
Κῆρυξ.	Præco.
Πατραλοίας.	Parricida.
Κινησίας διθυραμβοποιός.	Cyneſias Dithyrambicus.
Πένης συκοφάντης.	Pauper ſycophanta.
Προμηθεύς.	Prometheus.
Ποσειδῶν.	Neptunus.
Τριβαλλός.	Tribalus.
Ἡρακλῆς.	Hercules.
Ἕτερος ἄγγελος, ἢ οἰκέτης Πισθεταίρου.	Seruus Piſtheteri.

A

ΑΡΙΣΤΟΦΑΝΟΥΣ
ΟΡΝΙΘΕΣ.

ΕΥΕΛΠΙΣ, ΠΕΙΣΘΕΤΑΙΡΟΣ.

Ὀρθὴν κελεύεις ἣ τὸ δένδρον φαίνεται; B
Πει. Διαῤῥαγείης· ἥδε δ' αὖ κρώζει πάλιν.
Εὐ. Τί ὦ πονηρ' ἄνω κάτω πλανύττομεν;
Ἀπολούμεθ' ἄλλως τὴν ὁδὸν προσφορουμένω.
Πε. Τὸ δ' ἐμὲ κορώνῃ πειθόμενον τὸν ἄθλιον,
Ὁδοῦ περιελθεῖν στάδια πλεῖν ἢ χίλια.
Εὐ. Τὸ δ' ἐμὲ κολοιῷ πειθόμενον τὸν δύσμορον C
Ἀποσποδῆσαι τοὺς ὄνυχας τῶν δακτύλων.
Πε. Ἀλλ' οὐδὲ ποῖ γῆς ἐσμὲν οἶδ' ἔγωγ' ἔτι.
Εὐ. Ἐντευθενὶ τὴν πατρίδ' ἂν ἐξεύροις σύ που;
Πε. Οὐδ' ἂν μὰ Δία γ' ἐντεῦθεν Ἐξηκεστίδης.
Εὐ. Οἴμοι. Πε. σὺ μὲν ὦ τᾶν τὴν ὁδὸν ταύτην ἴθι. D
Εὐ. Ἦ δεινὰ νὼ δέδρακεν οὐκ τῶν ὀρνέων,
Ὁ πινακοπώλης Φιλοκράτης μελαγχολῶν,
Ὃς τώδ' ἔφασκε νῷν φράσειν τὸν Τηρέα.
Τὸν Ἔποφ' ὃς ὄρνις ἐγένετ' ἐκ τῶν ὀρνέων.

ARISTOPHANIS
AVES.

EX INTERPRETATIONE ANDREAE DIVI.

EVELPIS, PISTHETERVS.

B Rectam iubes vbi arbor apparet?
PI. Rumparis. hæc autem rursus clamitat iterum.
EV. Quid ô agricola sursum deorsum erramus?
PI. Perimus, aliter viam proferentes.
Hoc me cornici persuasum miserum,
C Viam transire stadia plus quàm mille?
EV. Hoc me graculo persuasum infelicem,
Delere vngues digitorum.
PI. Sed neque vbi terræ sumus scio ego amplius.
EV. Hinc patriam inuenias tu alicubi?
PI. Neque per Iouem hinc Execestides.
EV. Heu mihi. PI. tu quidem ô amice, viam hanc veni. D
EV. Certè grauia nobis fecit ex auibus
Scutellarum venditor Philocrates furens,
Qui hos dicebat nobis dicere Tereum
Epopa, qui auis factus est ex auibus,

Σχόλια. Ὀρθὴν κελεύεις.] ἡ εἴσθεσις τοῦ παρόντος δράματος εὐθὺς ἐξ ἀμοιβαίων ἄρχεται προσώπων. οἱ δὲ στίχοι εἰσὶν ἰαμβικοὶ τρίμετροι ἀκατάληκτοι. ρξ. ὧν τελευταῖος, ἔσβαινε καὶ ἔγειρε τὴν ἀηδόνα. ἐν εἰσθέσει δὲ μετὰ τὸν ρξα΄ στίχον κῶλον ἰαμβικὸν μονόμετρον βραχυκατάληκτον, καὶ μετὰ τὸν ρλγ. ἕτερον ὅμοιον μονόμετρον ἀκατάληκτον. ἐπὶ τῷ τέλει δὲ [illegible]. τὸ δὲ λέγει, ὁ τὸν κολοιὸν φέρων ὡς ἐν ἀπορίᾳ τινὶ δένδρου ὄντος καὶ τοῦ κολοιοῦ σημαίνοντος κατ' ἐκεῖνο πορεύεσθαι. πεποίηνται δὲ τὰ ὀνόματα τῶν πρεσβυτέρων. τὸ μὲν παρὰ τὸ πείθεσθαι. τὸ δὲ, παρὰ τὸ εὖ ἔχειν τὴν ἐλπίδα. Ἥδε δ' αὖ κρώζει.] τοῦτο ὁ τὴν κορώνην φέρων, ὡς εἰς τοὐναντίον τῷ κολοιῷ παρακελευομένης. τὸ γὰρ πάλιν, ἀντὶ τοῦ εἰς τοὐπίσω. κρώζει γὰρ εἰς τοὐπίσω ἀπελθεῖν. πλανύττομεν, πλανώμεθα. Ἀττικῶς δὲ παρῆκται. Προσφορουμένω.] δεῦρο κἀκεῖσε πορευόμενοι εἰς τἀναντία. προσφορεῖσθαι γὰρ λέγεται, τὸ παραφέρειν τὴν στήμονα τοῖς διαζομένοις. Πλεῖν ἢ χίλια.] Ἀττικὴ ἡ κρᾶσις τοῦ πλέον πλεῖν. ἢ ἐκ τοῦ πλέον κατὰ συγκοπὴν εἴρηται. Τὸ δ' ἐμὲ κολοιῷ.] ὅτι ὁ μὲν κολοιὸν ἐπρίατο, ὥστε δεῖξαι αὐτῷ δῆθεν τὴν πρὸς τὰ ὄρνεα ὁδόν, ὁ δὲ κορώνην διὰ τὴν χρείαν. διὸ καὶ μέμφονται ἑαυτοῖς, ὅτι δὴ τοῖς ὀρνέοις πιστεύσαντες μακρὰν ὁδεύουσι, καὶ οὔπω τὸ ζητούμενον εὗρον. Ἀττικῶς δὲ ἔξω εἴρηται ταῦτα ἀνταπόδοτα. ὡς καὶ ἐν Νεφέλαις. τὸ δὲ μὴ κυρίως οἴκοθεν ἐλθεῖν ἐμὲ τὸν κακοδαίμον' ἔχοντα. νοεῖται γὰρ ἔξωθεν τὸ συνήθες, ἢ οὐ μωρίας πλέον, ὅτι τοιοῦτο. Ἀποσποδῆσαι.] ἀφανίσαι ἀπὸ τῆς σποδοῦ, αὕτη γὰρ ἀφανίζει τὴν προϋπάρξασαν ὕλην τῶν ξύλων. ἢ ἀποκρούσαι ἀφανίσαι, τυπτόμενον ἐκβαλεῖν. Ἐντευθενὶ τὴν πατρίδ'] ἐρωτηματικῶς. δύναιο δ' ἂν ἐντεῦθεν τὴν πατρίδα ἰδεῖν. τουτέστι τὰς Ἀθήνας. ὡς πολὺ δὲ ἀφεστηκότων ταῦτά φησιν. Ἐξηκεστίδης.] ἐπὶ τῶν ἀμηχανούντων. τοῦτον γὰρ ὡς ξένον διαβάλλουσι, καὶ πλάνον. οἱ δὲ ξένοι μᾶλλον ἴσασι τὰς ὁδούς. ἀπορήσαντες οὖν, καὶ τῆς ὁδοῦ ἀποπλανηθέντες εἶπον, οὐδ' ἂν Ἐξηκεστίδης εὕροι τὴν εὐθεῖαν ὁδόν. εἴρηται οὖν ἐπὶ τῶν ὁδοῦ ἀποπλανηθέντων. τοῦτο δ' ἂν εἴη μεμνημένος καὶ ἐν τοῖς ἔπειτα, διὰ τούτων. εἰ δὲ δοῦλός ἐστι καὶ Κὰρ ὥσπερ Ἐξηκεστίδης. ἔστι δὲ καὶ ἕτερος ἔχων λύραν ἔργον Εὐδόξου τεταγμένον ψιθυρὸν εὐήθη νόμον. μέμνηται δὲ αὐτοῦ καὶ Πολέμων ἐν τῷ δευτέρῳ περὶ τῆς Ἀθήνησιν Ἐρατοσθένους ἐπιδημίας λέγων, ὁ δὲ Ἐξηκεστίδης, κιθαρῳδὸς πυθιονίκης. νικᾷ δὲ καὶ τὸν τῶν Καρνείων ἀγῶνα, τὸν ἐν Λακεδαίμονι. καὶ Παναθήναια δίς. ἄλλως. ὁ Ἐξηκεστίδης ὡς ξένος κωμῳδεῖται καὶ Φρύνιχος Μονοτρόπῳ. μεγάλους πιθήκους. οἱ δὲ ἑτέρους τινὰς λέγειν. Λύκωνα. Μελάνθιον. Πείσανδρον. Ἐξηκεστίδην. ἀναιδέλους εἶπε πιθήκους. ὁ μέν γε δεινός. ὁ δὲ κόλαξ. ὁ δὲ νόθος. Σὺ μὲν ὦ τᾶν] παίζων φησί. τουτέστιν εἰς τὴν οἴμοι ὁδὸν βάδιζε. Οὐκ τῶν ὀρνέων.] ἀντὶ τοῦ ὀρνεοπωλῶν. Δίδυμος δὲ, δεινὰ φησὶν αὐτοὺς ἐκ τῶν ὀρνέων πεπονθέναι. ἐπεὶ Ὀρνεαί, τῆς Λακωνικῆς εἰσι. πρὸ δὲ ἐτῶν δύο, κατὰ τὰς περὶ Μαντίνειαν ἀπήλλαξαν, ὡς καὶ τοὺς στρατηγοὺς ἀποβαλεῖν Λάχητα καὶ Νικόστρατον. καθά καὶ Ἀνδροτίων φησίν. ἄλλως. ὅτι οὕτως ἔλεγον τοὺς ἐπὶ τῶν τόπων, ἀντὶ τοῦ ὀρνεοπωλείων. ὡς τῶν χυτρῶν, ἀντὶ τοῦ χυτροπωλείων. ἡ δὲ ἀναφορὰ πρὸς τὸ Ὀρνεῶν. δῆλος τόν γε σύνιμι παρὰ [illegible] στίχοις. ἐξῆς ἂν εἴπω (οἱ δὲ γνῶμαι) παρακόρακες πέτεται.

Ὀπιτα-

Ὁ πινακοπώλης] ὁ ὀρνεοπώλης. ὅτι τὰ λεπτὰ τῶν ὀρνέων, ἐπὶ πινάκων τιθέντες ἐπώλουν. ἢ πίναξ εἶδος ὀρνέου. Ὃς τὼ δ᾽ ἔφασκε νῷν] οἱ μὲν φασὶν αὐτὸν διασύρειν τὸν αἰσώπειον λόγον. καὶ δέον εἰπεῖν τῶν ἀνθρώπων, λέγει ἐκ τῶν ὀρνέων. οἱ δὲ, οὕτως. ὃς ἔφασκε μᾶλλον τῶν ἄλλων ὀρνέων δύνασθαι προηγήσασθαι τῆς ὁδοῦ. καὶ δεῖξαι ἡμῖν αὐτὴν ἐκ τῶν ὀρνέων. ἢ ἐκ τοῦ συστήματος τῶν ὀρνέων ἐν ταύτῃ ὄντων. ἄλλως, ἔφασκεν ὁ Φιλοκράτης. τὸ

A διὰ νῷν. τουτέστιν ἡμῖν δεικτικῶς. σημαίνει ἡμῖν ἐκ τῶν ὀρνέων. τουτέστι διὰ τῶν ὀρνέων, ὅπου τὸν Ἔποπα εὑρήσομεν. γράφεται καὶ ὡς τώδε, καὶ διαιροῦσί τινες, καὶ προστιθέασι τὸ ἑξῆς. τὸ ἐκ τῶν ὀρνέων ἀπέδοτο. ἐκ τῶν ὀρνέων, τὸν κολοιὸν καὶ τὴν κορώνην. βιαίως γὰρ πρὸς τοῦτο εἰρῆσθαι σημαίνειν ἡμῖν τὸν Ἔποπα ὅς ἐστι δεῖξαι ἐκ τῶν ὀρνέων. παρ᾽ ὑπόνοιαν δὲ εἴρηκε τὸ, ὃς ὄρνις ἐγένετο ἐκ τῶν ὀρνέων. ἔδει γὰρ ἐκ τῶν ἀνθρώπων.

Κἀπέδοτο τὸν μὲν, Θαρρελείδου τουτονὶ
Κολοιὸν, ὀβολοῦ. τηνδὲ δὲ τριωβόλου.
Τὼ δ᾽ οὐκ ἄρ᾽ ᾔστην οὐδὲν ἄλλο, πλὴν δάκνειν.
Καὶ νῦν τί κέχηνας; ἔσθ᾽ ὅποι κατὰ τῶν πετρῶν
Ἡμᾶς ἔτ᾽ ἄξεις, οὐ γάρ ἐστ᾽ ἐνταῦθά τις
Ὁδός. Πει. οὐδὲ μὰ Δί᾽ ἐνταῦθά γ᾽ ἀτραπὸς οὐδαμοῦ.
Εὐ. Οὐδ᾽ ἡ κορώνη τῆς ὁδοῦ τι λέγει πέρι.
Πει. Οὐ ταὐτὰ κρώζει μὰ Δία νῦν τε καὶ τότε.
Εὐ. Τί δὴ λέγει περὶ τῆς ὁδοῦ. Πει. τί δ᾽ ἄλλο γ᾽ ἤ,
Βρύκουσ᾽ ἀπέδεσθαί φησί μου τοὺς δακτύλους.
Εὐ. Οὐ δεινὸν οὖν δῆτ᾽ ἐστὶν ἡμᾶς δεομένους
Ἐς κόρακας ἐλθεῖν καὶ παρεσκευασμένους,
Ἔπειτα μὴ ᾿ξευρεῖν δύνασθαι τὴν ὁδόν;
Ἡμεῖς γὰρ ὦνδρες οἱ παρόντες ἐν λόγῳ
Νόσον νοσοῦμεν τὴν ἐναντίαν Σάκα.
Ὁ μὲν γὰρ ὢν οὐκ ἀστὸς, εἰσβιάζεται.
Ἡμεῖς δὲ φυλῇ καὶ γένει τιμώμενοι,
Ἀστοὶ μετ᾽ ἀστῶν, οὐ σοβοῦντος οὐδενὸς,
Ἀνεπτόμεσθ᾽ ἐκ τῆς πατρίδος ἀμφοῖν ποδοῖν.
Αὐτὴν μὲν οὐ μισοῦντ᾽ ἐκείνην τὴν πόλιν.
Τὸ μὴ οὐ μεγάλην εἶναι φύσει κεὐδαίμονα.
Καὶ πᾶσι κοινὴν ἐναποτῖσαι χρήματα.

B *Et vendidit quidem Tharrhelida: hunc*
Graculum obolo, hanc autem triobolo.
Hi autem non ſciunt nihil aliud præter mordere,
Et nunc quid oſcitas? eſt ubi in petris
Nos adhuc duces, non enim eſt hic aliqua
Via. Pi. *Neque per Iouem hic via nullo modo.*
Ev. *Neque cornix viam quid dicit circa.*
C Pi. *Non eadem clamitat per Iouem núncque & tunc.*
Ev. *Quid iam dicit de via?* Pi. *quid aliud, niſi*
Mordens exedere dicit mei digitos.
Ev. *Non graue igitur eſt nos indigentes*
Ad coruos venire, & apparatos,
Poſtea non inuenire poſſe viam?
D *Nos enim ô viri præſentes in ſermone*
Ægrotationem ægrotamus contrariam Saca?
Hic quidem enim exiſtens non ciuis cogitur,
Nos autem tribu & genere honorati,
Ciues cum ciuibus non expellente nullo,
Volamus ex patria ambobus pedibus.
Ipſam quidem non odio habentes illam ciuitatem,
Hoc non magnam eſſe natura, & fortunatam,
E *Et omnibus communem ſoluere res.*

Σχόλια. Τὸν μὲν Θαρρελείδου.] Σύμμαχος, Ἀσωπόδωρον. καὶ γὰρ οὗτος ἐπὶ σμικρότητι, ὥσπερ Τηλεκλείδου κωμῳδεῖται. καὶ ὁ κολοιὸς μικρὸς ὢν, ἐκ τῶν πτερῶν τὴν σύστασιν ἔχει. ἄλλως. ἄδηλον εἰ Ἀσωπόδωρον λέγει ὃς κωμῳδεῖται ἐπὶ σμικρότητι σώματος. ἦν δὲ καὶ Θαρρελείδης μικρός. ἄλλως. οἱ μὲν πλείους ὑπειλήφασιν υἱόν τινα εἶναι Θαρρελείδου βραχὺν καὶ παραπλήσιον κολοιῷ κωμῳδεῖσθαι. οὐκ ἔχομεν δὲ υἱὸν αὐτοῦ διὰ τῆς κωμῳδίας εὑρεῖν. μήποτε οὖν φησι κατὰ περίφρασιν εἴρηκεν Θαρρελείδου κολοιόν, ἐν ἴσῳ τῷ Θαρρελείδης, ὅς ἐστι κολοιώδης. ἢ ὡς κολοιὸς αὐτὸν πωλοῦντα διαβάλλει. ἄλλως. ὁ τοῦ Θαρρελείδου υἱὸς ἐγένετο κολοιός. Τὼ δ᾽ οὐκ ἄρ᾽ ᾔστην.] διὰ τοῦ ι τινὲς ἴστην ἀντὶ τοῦ ᾔδειταν. τουτέστιν ᾔδειταν ἔξω τοῦ δάκνειν. ἢ ἀντὶ τοῦ ᾖσαν. τουτέστιν οὐδὲν ἄλλο ᾖσαν ἢ δάκνειν.

Bisetus. Ἤστην] Εὐστάθιος λέγει εἶναι τρίτον πρόσωπον τῶν δυϊκῶν τοῦ παρατατικοῦ χρόνου. καὶ τὸ σ ἐκ πλεονασμοῦ ἔχειν.

Σχόλια. Καὶ νῦν τί κέχηνας.] ὡς τοῦ κολοιοῦ κεχηνότος. κατὰ τῶν πετρῶν δὲ ὅπου ἐστὶ τόπος πετρώδης. Οὐ δὲ μὰ τὸν Δί᾽ ἐνταῦθα.] ὑποτοποῦσιν ὡς ἀποκεκλημένης πάντη γὰρ τῆς ὁδοῦ. ἄλλως δὲ ὀνόματι κέχρηται. Οὐδ᾽ ἡ κορώνη.] ὡς ἤδη φθεγξαμένης αὐτῆς. δύναται καὶ ἐρωτηματικῶς καὶ ἀποφαντικῶς. τινὲς γράφουσιν, οὐδὲ ἡ κορώνη. βρύκουσα δὲ δάκνουσα. παρὰ τὴν βορὰν εἰσιεῖ βορύκουσα. Ἐς κόρακας ἐλθεῖν.] παίζει, ἐπεὶ εἰς τὰ ὄρνεα βούλεται ἀπελθεῖν. ἐν λόγῳ δὲ ἐν τῇ ὑποθέσει. Τὴν ἐναντίαν Σάκα.] οὗτός ἐστιν Ἀκέστωρ τραγῳδίας ποιητής. ἐκαλεῖτο δὲ Σάκας, διὰ τὸ ξένος εἶναι: Σάκαι γὰρ, Θρᾷκές εἰσι. Θεόπομπος δὲ, καὶ τὸν πατέρα αὐτοῦ Σάκα προσηγόρευσεν Τισαμενόν. ὁ δὲ αὐτὸς καὶ Μυσὸν ἐκάλεσεν. εἰς δὲ τὴν ποίησιν αὐτὸν κεχλευάκασι. Καλλίας μὲν, ἐν Πεδήταις. καὶ Σάκαν οἱ χοροὶ μισοῦσι. Κρατῖνος ἐν Κλεοβούλοις. Ἀκέστορα γὰρ ὅμως, εἰκὸς λαβεῖν πληγάς, ἐὰν μὴ συστρέψῃ τὰ πράγματα. Οὐ σοβοῦντος.] ὡς ἐπὶ ὀρνέων τοῦτό φησι. πάντες γὰρ σοβοῦσι τὰ ὄρνεα. Ἀνεπτόμεσθ᾽ ἐκ τῆς πατρίδος.] τὸ μὲν ἀνεπτόμεσθα, ἀπὸ μεταφορᾶς τῶν ὀρνέων. τὸ δὲ ἀμφοῖν ποδοῖν, ἐκ τῶν ὀρνέων, ἀντὶ τοῦ ἀμφοῖν τοῖν πτεροῖν. ἢ ἐκ τῶν νεῶν, αἱ οὐριοδρομοῦσαι, ἀμφοῖν τοῖν ποδοῖν πλέουσιν. ὁ δὲ νοῦς, παντὶ σθένει ὅ ἐστι τελείως. προληπτικῶς δὲ τῇ τῶν ὀρνέων χρῶνται μεταφορᾷ. ὡς καὶ αὐτοὶ ὀλίγον ὕστερον ὀρνιθωθησόμενοι. Ἐναποτῖσαι χρήματα.] παρ᾽ ὑπόνοιαν ἀντὶ τοῦ ἐμβιῶναι καὶ ἐνοικεῖν, εἶπεν ἐναποτῖσαι χρήματα. εἰς τὸ φιλόδικον τῶν Ἀθηναίων, ὅτι συκοφαντούμενοι οἱ πολλοὶ ἀπέτισον χρήματα.

Οἱ μὲν γὰρ οὖν τέττιγες, ἕνα μῆν᾽ ἢ δύο
Ἐπὶ τῶν κραδῶν ᾄδουσιν, Ἀθηναῖοι δ᾽ ἀεὶ
Ἐπὶ τῶν δικῶν ᾄδουσι πάντα τὸν βίον.
Διὰ ταῦτα τόνδε τὸν βάδον βαδίζομεν
Κανοῦν δ᾽ ἔχοντε καὶ χύτραν, καὶ μυῤῥίνας,
Πλανώμεθα, ζητοῦντε τόπον ἀπράγμονα,
Ὅποι καθιδρυθέντε διαγενοίμεθ᾽ ἄν.
Ὁ δὲ στόλος νῷν ἐστι παρὰ τὸν Τηρέα
Τὸν Ἔποπα παρ᾽ ἐκείνου πυθέσθαι δεομένω.
Εἴ που τοιαύτην οἶδε πόλιν ᾗ πέτεται.
Πει. Οὗτος. Ευ. τί ἐστιν. Πει. ἡ κορώνη μοι πάλαι
Ἄνω τι φράζει. Ευ. χ᾽ ὡ κολοιὸς οὑτοσὶ
Ἄνω κέχηνεν ὥσπερεὶ δεικνύς τί μοι.
Κοὐκ ἔσθ᾽ ὅπως οὐκ ἔστιν ἐνταῦθ᾽ ὄρνεα.
Εἰσόμεθα δ᾽ αὐτίκ᾽ ἂν ποιήσωμεν ψόφον.
Ἀλλ᾽ οἶσθ᾽ ὃ δρᾶσον, τῷ σκέλει θένε τὴν πέτραν.
Πει. Σὺ δὲ τῇ κεφαλῇ γ᾽ ἵν᾽ ᾖ διπλάσιος ψόφος.
Ευ. Σὺ δ᾽ οὖν λίθῳ κόψον λαβών. Πει. πάνυ γ᾽ εἰ δοκεῖ.
Ευ. Παῖ παῖ. Πει. τί λέγεις, οὗτος; τὸν Ἔποπα παῖ καλεῖς;
Οὐκ ἀντὶ τοῦ παιδὸς γ᾽ ἐχρῆν ἐποποῖ καλεῖν;
Ευ. Ἐποποῖ. ποιήσεις τί με κόπτειν αὖθις αὖ.

A *Hæ quidem enim igitur cicadæ unum mensem vel duos*
In vicis canunt. Athenæi autem semper
In iudiciis canunt omnem vitam,
Propter hæc hoc iter imus.
Canistrum autem habētes & ollam & myrtos,
B *Erramus, quærentes locum ociosum,*
Vbi firmantes perseueremus.
Hic autem exercitus nobis est ad Tereum.
Epopa ab illo audire indigentes,
Sicubi talem scit ciuitatem vbi volatur.
PI. *Hic.* EV. *quid est?* PI. *Cornix mihi diu*
Superius quid dicit. EV. *& graculus hic*
Superius, oscitat tanquam ostendens aliquid mihi.
C *Et non est quomodo non sint hic aues.*
Sciemus autem statim si faciemus strepitum.
Sed scis faciens? crure verbera petram.
PI. *Tu autem capite, ut sit duplex strepitus.*
EV. *Tu autem lapide verbera capiens.* PI. *valde si videtur.*
EV. *Puer puer.* PI. *quid dicis? hic epopa puer vocas?*
Non pro filio oportebat ad Epopem vocare.
D EV. *Epopi.* SER. *Facies quid me verberare rursus iterum.*

Σχόλια. Οἱ μὲν γὰρ οὖν τέττιγες] ὅμοιον τὸ καὶ ὁ Φιλήμων. ἡ μὲν χελιδὼν, αὐτὶ θέρος ὦ γύναι λαλεῖ. τὸ δὲ ἐπὶ τῶν κραδῶν, ὅτι ἀπὸ ἑνὸς τὰ ἄλλα πάντα δένδρα ἐμφαίνει. κράδη δὲ ἡ συκῆ.

BISETVS. Κράδη κατ᾽ Εὐστάθιον, τὸ τῆς συκῆς φύλλον. συνεκδοχικῶς δὲ καὶ αὐτὴν τὴν συκῆν δηλῶσαι δύναται.

Σχόλια. Τόνδε τὸν βάδον.] ἐν παιδιᾷ παρεσχηματίσθαι. ὡς ἀπὸ τοῦ πατεῖν πάτος, οὕτως ἀπὸ τοῦ βαδίζειν βάδος. Ὅμηρος. πάτον ἀνθρώπων ἀλεείνων. ἄλλως. εἴρηται μὲν ὁ βάδος ὅμως γε μὴν οἱ κωμικοὶ, παίζειν εἰώθασι τὰ τοιαῦτα. ὡς Εὔπολις. χρυσῷ γύει. τί τὸ φῶρ ἀραψῳδεῖ. Κανοῦν δ᾽ ἔχοντε] τὰ πρὸς θυσίαν κομίζουσιν, ἵνα οἰκίσαντες ἐν τῇ ἱδρύσει θύσωσιν. ὅτι δὲ χύτραις ἵδρυον, καὶ ἐν εἰρήνῃ. Δίδυμος δέ φησιν ἀμφιβολίαν τὴν ὀρνέων αὐτὰ βαστάζειν. ἀντὶ ὅπλων μὲν τὸ κανοῦν. περικεφαλαίας δὲ τὴν χύτραν. ἵνα μὴ ἐπιπετώμενα τὰ ὄρνεα τύπτῃ αὐτούς. τὰς δὲ μυῤῥίνας πρὸς τὸ ἀποσοβεῖν. Ὅποι καθιδρυθέντε.] τοῦτο πρὸς τὸ ἔμπροσθεν, ἀπεπτόμεθα δ᾽ ἐκ τῆς πατρίδος ἀμφοῖν τοῖν ποδοῖν. εἶτα ἐφεξῆς κανοῦν δ᾽ ἔχοντε, καὶ τὰ ἑξῆς. τὰ δὲ ἄλλα, μεταξὺ εἴρηται. Ἄνω τι φράζει.] ὡς ἄνω αὐτῆς νευούσης ἐπί τινα τόπον ὑψηλόν. Τῷ σκέλει θένε τὴν πέτραν.] πρὸς τὴν τῶν παίδων συνήθειαν τοῦτο λέγει. φασὶ γὰρ ἐκεῖνοι πρὸς ἀλλήλους ἰδόντες ὄρνεα. δὸς τὸ σκέλος τῇ πέτρᾳ καὶ πεσοῦνται τὰ ὄρνεα. τὸ δὲ ἀλλ᾽ οἶσθ᾽ ὃ δρᾶσον Ἀττικὴ φράσις. πρὸς δὲ τὸ εἰρημένον παίζων αὖθις ἔπε σὺ δὲ τῇ κεφαλῇ. Τὸν Ἔποπα παῖ καλεῖς.] οὐ πιθανόν φησιν ἐπὶ ὀρνέου φωνὴν ἐλθόντα παῖ παῖ καλεῖν. οὐ γάρ εἰσιν ἄνθρωποι, ὥστε καὶ παῖδας ἔχειν. Ἐποποῖ.] Σύμμαχος καὶ Δίδυμος προπαροξύνουσιν. εἰ δὲ, περισπῶσιν. ἐν ᾗ ἐπίῤῥημα. ἀντὶ τοῦ ἐποπιστί. εἰ δὲ προπαροξύνοιτο, δηλοῖ ὅτι ἐσχηματίσθαι ἀπὸ εὐθείας τῆς ἔποπος.

E

ΤΡΟΧΙΛΟΣ ΘΕΡΑΠΩΝ, ΕΠΟΠΟΣ, ΕΥΕΛΠΙΣ, ΠΕΙΣΘΕΤΑΙΡΟΣ.

F

Ευ. Ἐποποῖ. Θε. τίνες οὗτοι. τίς ὁ βοῶν τὸν δεσπότην;
Ευ. Ἄπολλον ἀποτρόπαιε, τοῦ χασμήματος.
Θε. Οἴμοι τάλας, ὀρνιθοθήρα τουτωί.
Ευ. Οὕτως ἐστὶ δεινὸν, οὐδὲ κάλλιον λέγειν.
Θε. Ἀπολεῖσθον. Ευ. ἀλλ᾽ οὐκ ἐσμὲν ἀνθρώπω.
Θε. τί δαί;

TROCHILVS SERVVS, EPOPVS, EVELPIS, PISTHETERVS.

EV *Epopi.* SER. *qui hi? quis clamans dominum?*
EV. *Apollo euersor malorum oscitatione.*
SER. *Heu mihi misero aucupes hi.*
EV. *Sic est graue, neque melius dicere.*
G SER. *Peretis.* EV. *sed non sumus homines.*
SER. *quid autem?*

Σχόλια. Τίνες οὗτοι.] Τροχίλος τις τῶν ὀρνέων ἀκούει οἰκέτης τοῦ Ἔποπος. Τοῦ χασμήματος.] ἐπεὶ προσωπεῖον ὀρνέου ἐποίησεν ὁ ὑποκριτὴς, ἔχοντος τὸ ῥάμφος κεχηνὸς, διὰ τοῦτο εἶπεν χασμήματος. Ὀρνιθοθῆρα] νομίζει τοὺς ἄνδρας διὰ τὸ θηρεῦσαι τὰ ὄρνεα ἐληλυθέναι. Οὕτως ἐστὶ δεινόν.] τὸ κάλλιον. ἀντὶ τοῦ ἀπολύτου κεῖται. ἀντὶ τοῦ οὐδὲ καλὸν λέγειν, τὸ ἡμᾶς ὑπονοεῖσθαι τοιούτους

ἰδ. ἰωρα-

τη). ἱερακὸς δὲ αὐτὸν φοβούμενον [illegible]. οὕτω δεινὸν πρᾶγμά ἐστιν οἱ ὀρνιθοθῆραι. οὐκ ὤφειλες οὐδὲ ἡμῖν εἰπεῖν. οἱ δὲ, ἐν ἤθει τὸν λόγον ἀκούουσιν οὕτω. οὑτοσί τι δε-

A νὸν δὲ κάλλιον λέγειν, τουτέστιν οὕτω δεινὸν ἔχομεν ἐκ τῆς ὄψεως, ὥστε ὀρνιθοθῆραι νομίζεσθαι. οὐδὲ λέγειν σε ἔδει τὸ κάλλιον, ὅτι ἐσμὲν ὀρνιθοθῆραι.

Ευ. Υποδεδιὼς ἔγωγε Λιβυκὸν ὄρνεον.
Θε. Οὐδὲν λέγεις. ευ. καὶ μὴν ἔρου τὰ πρὸς ποδῶν.
Θε. Οδὶ δὲ δὴ τίς ἐστιν ὄρνις. οὐκ ἐρεῖς;
Πει. Επικεχοδὼς ἔγωγε φασιανικός.
ευ. Αλλὰ σὺ τί θηρίον ποτ' εἶ πρὸς τῶν θεῶν.
Θε. Ορνις ἔγωγε δοῦλος. ευ. ἡττηθεὶς τινὸς
Αλεκτρυόνος; Θε. οὔκ. ἀλλ' ὅτε περ ὁ δεσπότης
Εποψ ἐγένετο, τότε γενέσθαι μ' ηὔξατο
Ορνιν. ἵν' ἀκόλουθον διάκονόν τ' ἔχῃ.
ευ. Δεῖται γὰρ ὄρνις καὶ διακόνου τινός;
Θε. Οὗτός γ' ἅτ' οἶμαι πρότερον ἄνθρωπος ποτ' ὤν,
Τότε μὲν ἐρᾷ φαγεῖν ἀφύας φαληρικὰς,
Τρέχω 'πὶ ἀφύας ἐγὼ, λαβὼν τὸ τρύβλιον.
Ετνους δ' ἐπιθυμεῖ, δεῖ τορύνης καὶ χύτρας,
τρέχω 'πὶ τορύνην. ευ. τροχίλος ὄρνις οὑτοσί.
Οἶσθ' οὖν ὃ δρᾶσον, ὦ τροχίλε; τὸν δεσπότην
Ημῖν κάλεσον. τρ. ἀλλ' ἀρτίως νὴ τὸν Δία
Εὕδει καταφαγὼν μύρτα καὶ σέρφους τινάς.
ευ. Ομως ἐπέγειρον. τρ. οἶδα μὲν σαφῶς,
Οτι ἀχθέσεται. σφῷν δ' αὐτὸν εἵνεκ' ἐπεγερῶ.
Πει. Κακῶς σύ γ' ἀπόλοι. ὥς μ' ἀπέκτεινας δέει.
Ευ. Οἴμοι κακοδαίμων. χ' ὠ κολοιός μ' οἴχεται
Υπὸ τοῦ δέους. Πει. ὦ δειλότατον σὺ θηρίον
Δείσας ἀφῆκας τὸν κολοιόν; ευ. εἰπέ μοι.
Σὺ δὲ τὴν κορώνην οὐκ ἀφῆκας καταπεσών;
Πει. Μὰ Δί' οὐκ ἔγωγε. ευ. ποῦ γάρ ἐστιν; Πει. ἀπέπτατο.
ευ. οὐκ ἆρ' ἀφῆκας ὦ 'γάθ' ὡς ἀνδρεῖος εἶ.

Ev. Timens ego Lybica auis.
SER. Nihil dicis. Ev. Et certè interroga hæc ad pedes.
SER. Hæc autem iam quæ eſt auis, non dices?
B *PI. Oſcitans ego phaſianica.*
Ev. Sed tu quæ fera vnquam es per deos?
SER. Auis ego ſeruus. Ev. victus es quo
Gallo? SER. non, ſed quando dominus,
Epops factus eſt, tunc fieri me precatus eſt,
Auem, vt comitem miniſtrum haberet.
Ev. Indiget enim auis & ſeruo aliquo?
SER. Hic enim puto prius homo quondam exiſtens,
C *Tunc quidem amat comedere piſciculos phalericos,*
Curro in piſciculos ego capiens catinum.
Pulmentarium cupit, opus eſt cochleari & olla.
Curro in cochleare. Ev. Trochilus auis hic.
Scis igitur quod faciens ô Trochile? dominum
Nobis voca. TRO. ſed nuper per Iouem
D *Dormit, deuorans myrta & ſerphos aliquos.*
Ev. Tamen ſuſcita. TRO. ſcimus manifeſtè
Quòd ægre feret, veſtri autem ipſum gratia excitabo.
PI. Malè tu pereas, quod me perdidiſti timore.
Ev. Heu mihi infelix & graculus mihi it
Præ timore. PI. ô timidiſſima tu fera,
Timens dimiſiſti graculum? Ev. dic mihi,
E *Tu autem cornicem non dimiſiſti decidens?*
PI. Per Iouem non ego. Ev. vbi enim eſt? PI. auolauit.
Ev. Non igitur dimiſiſti ô bone, valde virilis es.

Σχόλια. Υποδεδιώς.] ὄνομα ἔπλασεν ὄρνιθι Υποδεδιώς. Λιβυκὸν δὲ, ἐπεὶ οἱ Λίβυες βάρβαροι καὶ δειλοί. ἢ ἐπεὶ πολύορνις ἡ Λιβύη. Τὰ πρὸς ποδῶν.] ὑπὸ τοῦ φόβου ἀδιανόητα ἐφθέγξατο. ἤ φησιν ἐρώτα τὰ πρὸς ποδῶν τὰ ὄρνεα εἰ βούλει περὶ ἐμοῦ. ἢ ἀπὸ τῶν ποδῶν ἡμῶν, ὅτι ὄρνεα ἐσμὲν, μάνθανε. ἄλλως. γράφεται ἐρώτα τὰ πρὸς ποδῶν, ὅτι σαφέστερον. καὶ τάχα ἂν εἴη κατὰ τὴν παλαιὰν σημασίαν τὸ ἔριο ἔρου, μετεβλήθη δὲ εἰς τὸ ω. ἐν τισὶ δὲ γράφεται. καὶ μὴν ἐρώτα πρὸς τίνων. ἔστι δὲ καὶ τὸ ὅλον λόγον οὐκ ἔχον καὶ ἔτι τὸ καὶ μὴν ἀκαίρως ἔσται λεγόμενον. κάλλιον ὁμοῦ τὰ πρὸς ποδῶν. πυνθάνου τῶν ποδῶν ὅτι ὄρνεα ἐσμέν. λέγει δὲ ὡς ὑπὸ τοῦ δέους ἐναφεικώς. Επικεχοδώς.] καὶ τοῦτο ὡς ὄρνιθος ἔπαιξε παρὰ τὸ φαίνεσθαι αὐτὸ τὸ σκῶρ. φασιανὸς δὲ συκοφάντης, παρὰ τὸ φαίνειν μετὰ φασιανῶν εὑρισκόμενος. Τί θηρίον ποτ' εἶ.] δέον εἰπεῖν ὄρνεον πρὸς τὸ τερατικὸν τοῦ σώματος θηρίον εἶπεν. Ορνις ἔγωγε δοῦλος.] σημειωτέον ὅτι καὶ τὴν εὐθεῖαν τοῦ ὄρνις ἐκτείνουσιν Ἀττικοί. Αλεκτρυόνος.] φυσικὸν τοῦτο ἐν ταῖς συμβολαῖς τῶν ἀλεκτρυόνων, τοὺς ἡττηθέντας ἕπεσθαι τοῖς νενικηκόσι. καὶ Θεόκριτος ὀρνίθων φοινικολόφων τοιοίδε κυδοιμοί. Φαληρικὰς ἀφύας.] ὅτι πληθυντικῶς λέγουσι τὰς ἀφύας. Ἀρίσταρχος δὲ οὐκ ἀποδέχεται πληθυντικῶς διὰ τὸ γ. Φαληρεὺς δὲ, λιμὴν τῆς Ἀττικῆς. Ετνους δ' ἐπιθυμεῖ.] ἀθάρας. F τορύνη δὲ λέγεται, τὸ κινητήριον τῆς χύτρας. σημειωτέον δὲ ὅτι τορύνη πανταχοῦ ἐκτείνεται εἰ μὴ παρ' Εὐπόλιδι ὡς εἴρηται. Τροχίλος ὄρνις οὑτοσί.] ἐπεὶ συνεχῶς προσεῖπε τὸ τρέχω παρὰ τὸ τρέχω Τροχίλον εἶπεν. ἔστι δὲ καὶ ὄρνεον τροχίλος. καὶ λέγεται ἀπὸ δρόμου. ἀξιοῦσι δέ τινες, τὴν μέσην ὀξύνειν. Μύρτα καὶ σέρφους.] σέρφος σκωληκῶδες ζωΰφιον. ἢ μυρμηκῶδες. ταῦτα δὲ νέμονται τὰ ὄρνεα. καὶ ἡ παροιμία, ἔνεστι μύρμηκι κἂν σέρφῳ χολή. Νικοφῶν ἐν Ἀφροδίτης γοναῖς. ἄπαγ' ἐσθίειν ταυτὶ τὰ πονηρὰ ὀρνίθια. σέρφους ἴσως G σκώληκας. ἀκρίδας. πάρνοπας. μύρτα δὲ, ὁ τῆς μυρσίνης καλεῖται καρπός. ὅς ἐστιν οἰκεῖος ὄρνισιν εἰς τὸ ἐσθίειν. Κακῶς σύ γ' ἀπόλοιο.] πρὸς τὸν θεράποντα Εποπος λέγει ἐξελθόντα καὶ κεχηνότα. Υπὸ τοῦ δέους.] ἰδὼν γὰρ τὸν δοῦλον κεχηνότα ἐφοβήθη. Απέπτατο.] εἰς τὸ αὐτὸ κατέστησε τοῦ γελοίου χάριν. Ως ἀνδρεῖος εἶ.] ὡς πολύ, ἐν εἰρωνείᾳ δέ.

A

ΕΠΟΨ, ΕΥΕΛΠΙΣ, ΠΕΙΣΘΕΤΑΙΡΟΣ.

Επ. Ἄνοιγε τὴν ὕλην, ἵν' ἐξέλθω ποτέ.
Ευ. Ὦ Ἡράκλεις. τουτὶ τί ποτ' ἐστὶ θηρίον;
Τίς ἡ πτέρωσις. τίς ὁ τρόπος τῆς τριλοφίας;
B Επ. Τίνες εἰσί μ' οἱ ζητοῦντες; Ευ. οἱ δώδεκα θεοὶ
Εἴξασιν ἐπιτρῖψαι σε. Επ. μῶν με σκώπτετον,
Ὁρῶντε τὴν πτέρωσιν; ἦν γὰρ ὦ ξένοι
Ἄνθρωπος. Ευ. οὐ σοῦ καταγελῶμεν. Επ. ἀλλὰ τοῦ;
Ευ. Τὸ ῥάμφος ἡμῖν σου γέλοιον φαίνεται.
Επ. Τοιαῦτα μέντοι Σοφοκλέης λυμαίνεται
Ἐν ταῖς τραγῳδίαισιν ἐμὲ τὸν Τηρέα.
C Ευ. Τηρεὺς γὰρ εἶ σύ; πότερον ὄρνις ἢ ταὼς.
Επ. Ὄρνις ἔγωγε. Ευ. κᾆτά σοι ποῦ τὰ πτερά.
Επ. Ἐξερρύηκε. Ευ. πότερον ὑπὸ νόσου τινός;
Επ. Οὐχ. ἀλλὰ τὸν χειμῶνα πάντα τὤρνεα
Πτερορρυεῖ τε, κᾆθις ἕτερα φύομεν.
Ἀλλ' εἴπατόν μοι σφὼ τίν' ἐστόν. Ευ. νώ, βροτώ.
Επ. Ποδαπὼ τὸ γένος. Ευ. ὅθεν αἱ τριήρεις αἱ καλαί.
D Επ. Μῶν ἡλιαστά. Ευ. μή. ἀλλὰ θατέρου τρόπου.
Ἀπηλιαστά. Επ. σπείρεται γὰρ τοῦτ' ἐκεῖ
Τὸ σπέρμ'. Ευ. ὀλίγον ζητῶν ἂν ἐξ ἀγροῦ λάβοις.
Επ. Πράγους δὲ δὴ τοῦ δεομένω δεῦρ' ἤλθετον.
Ευ. Σοὶ ξυγγενέσθαι βουλομένω. Επ. τίνος πέρι.
Ευ. Ὅτι πρῶτα μὲν ἦσθ' ἄνθρωπος, ὥσπερ νώ ποτε.
E Κἀργύριον ὠφείλησας ὥσπερ νώ ποτε.
Κοὐκ ἀποδιδοὺς ἔχαιρες ὥσπερ νώ ποτε,
Εἶτ' αὖθις ὀρνίθων μεταλλάξας φύσιν,
Καὶ γῆν ἐπέτου καὶ τὴν θάλατταν ἐν κύκλῳ.
Καὶ πάνθ' ὅσαπερ ἄνθρωπος ὅσα τ' ὄρνις φρονεῖς.
Ταῦτ' οὖν ἱκέται νὼ πρὸς σὲ δεῦρ' ἀφίγμεθα,

EPOPS, EVELPIS, PISTHETERVS.

Ep. Aperi ſyluam, vt exeam aliquando.
Ev. O Hercules, hæc quænam eſt fera?
Quæ pennatio? qui modus tricriſtæ?
B Pi. Qui ſunt me quærentes? Ev. duodecim dei
Venient conterere te. Ep. nũquid me deridetis,
Videntes pennationem? eram enim ô aduenæ
Homo. Ev. Non te deridemus. EP. ſed quem?
Ev. Roſtrum nobis tui ridiculum apparet.
EP. Talia quidem Sophocles lædit
In Tragœdiis me Tereum.
Ev. Tereus enim es tu? vtrum auis, an pauo?
C EP. Auis ego. Ev. & poſtea tibi vbi pennæ?
EP. Defluxerunt. Ev. vtrum à morbo aliquo?
EP. Non, ſed hyeme omnes aues
Detrahunt, pennáſque rurſus alias emittimus:
Sed dicite mihi, vos qui eſtis? Ev. nos? homines.
EP. Cuiates genere? Ev. vnde triremes bonæ.
EP. Nunquid heliaſtæ? Ev. ne, ſed alterius moris, D
Apeliaſtæ. EP. ſeminatur enim hoc illic
Semen? Ev. parum quærens ex agro capies.
EP. Rei autem iam cuius indigentes huc veniſtis?
Ev. Tibi conuerſari volentes. EP. Quo de?
Ev. Quod primùm quidem eras homo, quemadmodum nos aliquando.
E Et argentum debuiſti, ſicut nos aliquando,
Et non reddens gaudebas, ſicut nos aliquando:
Poſtea rurſus auibus mutans naturam,
Et terram volabas, & mare in circuitu,
Et omnia quæcunque homo, quæcunque auis ſapis.
Hæc igitur ſupplices nos ad te huc abiuimus.

Σχόλια. Ἄνοιγε τὴν ὕλην.] δέον εἰπεῖν τὴν θύραν. ἀλλ' ἐν ὕλαις διάγουσιν οἱ ὄρνιθες. Τίς ἡ πτέρωσις] ἐπειδὴ ὁρῶσι ξένην ὄψιν τοῦ Ἔποπος καταπλήττονται. ἔστι γὰρ τῇ πτερώσει τὸ ὄρνεον κατάπυκνον, καὶ τρεῖς ἔχον ἄκρας ἐν τῷ λόφῳ. Τίνες εἰσί μ' οἱ ζητοῦντες.] εὐθὺς οἰωνιζόμενοι εἰώθασι λέγειν πρὸς τό, τίς ὁ ζητῶν θεοῦ τινὸς ὄνομα. ἢ ὑγείαν. ἢ τι τοιοῦτον. καὶ νῦν οὖν ἔφη τίνες οἱ ζητοῦντές με, πρὸς ὃ ἐπάγει, οἱ δώδεκα θεοί, τὸ δὲ ἑξῆς παρ' ὑπόνοιαν. ἐπεὶ ἔκσημος αὐτοῖς φαίνεται. Εἴξασιν ἐπιτρῖψαι σε.] δύναται μὲν ἐπὶ τοῦ Ἔποπος λέγειν, οὗτοι ζητοῦσί σε ἐπιτρῖψαι διὰ τὴν ὄψιν. δύναται δὲ, ἀφ' ἑαυτῶν λέγειν. ἐοίκασιν οὗτοι ἡμᾶς ἐπιτετρῖφθαι ἐνθάδε ἐλθόντες, οἱ ἔφερον αὐτοὺς τὸ προσωπεῖον. τὸ δὲ εἴξασιν, ἐοίκασιν ἢ παρεσκεύαντο. Τοιαῦτα μέντοι.] ἐν γὰρ τῷ Τηρεῖ Σοφοκλῆς ἐποίησεν αὐτὸν ἀπορνιθούμενον καὶ τὴν Πρόκνην. ἐν ᾧ ἔσκωψε πολλὰ τὸν Τηρέα. Πότερον ὄρνις] ἔπαιξε. δέον εἰπεῖν ἄνθρωπος ἢ ταὼς. ὀξύνεται δὲ καὶ περισπᾶται. ὁ μῦθος δὲ, λέγει τὸν Ἄργον εἰς ταῶνα μεταβεβλῆσθαι. διὰ τοῦτο φησί, πότερον ὄρνις εἶ σὺ ὁ λεγόμενος Τηρεὺς παρὰ τὸ τηρεῖν τὴν Ἰώ, ἢ ταώς. ἢ ἔπαιξε τὸ γενικὸν εἰπών, εἶτα ἐπαγαγὼν τὸ εἰδικόν. τὸ δὲ ὄνομα περισπῶσιν οἱ Ἀττικοί. Ἐξερρύηκε.] παρόσον ἄνθρωπος ἐξελήλυθε, μὴ ἔχων πτερὰ πλὴν τῆς κεφαλῆς ἐπτερωμένης ὄρνιθος. Νὼ βροτώ.] πρὸς τὴν παράθεσιν τῶν λέξεων, ὅτι ἐκ παραλλήλου ἡ διαφορὰ δηλοῦται. τὸ δὲ χ, πρὸς τὸ συνεχὲς τῶν δυϊκῶν. Ὅθεν αἱ τριήρεις αἱ καλαί.] ἀντὶ τοῦ ἐξ Ἀθηνῶν. μέγα γὰρ ἐφρόνουν Ἀθηναῖοι ἐπὶ ναυμαχίᾳ. Ἡλιαστά.] δικασταί. ἀπὸ τοῦ μεγάλου δικαστηρίου τῆς Ἡλιαίας. οὕτω δὲ ἐκλήθη. διὰ τὸ ἐν ὑπαίθρῳ εἶναι καὶ ἐν ἡλίῳ βάλλεσθαι. Μὴ ἀλλὰ θατέρου τρόπου] λείπον θε. κεῖται δὲ ἀντὶ τοῦ οὔκ. ἀλλὰ θατέρου τρόπου. τουτέστι μισόδικοι.

F G

Bisetvs. Ἀπηλιαστά.] ἰωνικῶς, ἀντὶ τοῦ ἀφηλιαστά, πόῤῥω τῶν ἡλιαστῶν, καὶ δικαστῶν ἀφεστηκότες, καὶ μισόδικοι.

Σχόλια. Ὀλίγων ζητῶν.] τοῦτο λέγει ὅτι ἄγροικοι μόνοι εἰσὶν οἱ μισθοδικασταί, ὡς ὀλίγων ὄντων τῶν μισθοδικῶν καὶ τῶν ἀγροίκων. ἀεὶ δὲ τούς τε ἱππεῖς ἐπαινεῖ ἅμα, A καὶ ὅτι τὰ σπανίζοντα τῶν σπερμάτων, μᾶλλον παρὰ τοῖς ἀγροίκοις εὑρίσκονται.

Εἴ τινα πόλιν φράσειας ἡμῖν εὔερον,
Ὥσπερ σισύραν ἐγκατακλιθῆναι μαλθακήν.
Επ. Ἔπειτα μείζω τῶν κραναῶν ζητεῖς πόλιν; B
Εὐ. Μείζω μὲν οὐδὲν, προσφορωτέραν δὲ νῷν.
Επ. Ἀριστοκρατεῖσθαι δῆλος εἶ ζητῶν. Εὐ. ἐγώ;
Ἥκιστα. καὶ τὸν Σκελλίου βδελύττομαι.
Επ. Ποίαν τιν᾽ οὖν ἥδιστ᾽ ἂν οἰκοῖτ᾽ ἂν πόλιν.
Εὐ. Ὅπου τὰ μέγιστα πράγματ᾽ εἴη τοιάδε.
Ἐπὶ τὴν θύραν μου πρῴ τις ἐλθὼν τῶν φίλων,
Λέγοι μοὶ ταδί. πρὸς τοῦ Διὸς τοὐλυμπίου
Ὅπως παρέσῃ μοι καὶ σὺ καὶ τὰ παιδία, C
Λουσάμενα πρῴ. μέλλω γὰρ ἑστιᾶν γάμους
Καὶ μηδαμῶς ἄλλως ποιήσῃς. εἰ δὲ μὴ,
Μή μοι τότ᾽ ἔλθῃς ὅταν ἐγὼ πράττω κακῶς.
Επ. Νὴ Δία ταλαιπώρων γε πραγμάτων ἐρᾷς.
Τί δαὶ σύ; Πει. τοιούτων ἐρῶ κἀγώ. Επ. τίνων;
Πει. Ὅπου ξυναντῶν μοι ταδί τις μέμψεται,
Ὥσπερ ἀδικηθεὶς παιδὸς ὡραίου πατὴρ, D
Καλῶς γέ μου τὸν υἱὸν ὦ Στιλβωνίδη
Εὑρὼν ἀπιόντ᾽ ἀπὸ γυμνασίου λελουμένον,
Οὐκ ἔκυσας, οὐ προσεῖπας, οὐ προσηγάγου.
Οὐκ ὠρχιπέδισας, ὢν ἐμοὶ πατρικὸς φίλος.
Επ. Ὦ δειλακρίων σὺ, τῶν κακῶν οἵων ἐρᾷς.
Ἀτὰρ, ἔστι γ᾽ ὁποίαν λέγετον εὐδαίμων πόλις,
Παρὰ τὴν ἐρυθρὰν θάλατταν. Εὐ. οἴμοι. μηδαμῶς E
Ἡμῖν παρὰ τὴν θάλατταν, ἵν᾽ ἀνακύψεται
Κλητῆρ᾽ ἄγουσ᾽ ἕωθεν ἡ Σαλαμινία.
Ἑλληνικὴν δὲ πόλιν ἔχεις ἡμῖν φράσαι;

Si quam ciuitatem diceres nobis bene lanatam,
Tanquam pelliceam inclinari mollem.
EP. Postea maiorem asperis quæris ciuitatem?
B *EV. Maiorem nihil, commodiorem autem nobis.*
EP. Optimè imperare manifestus es quærens.
EV. Ego?
Minimè, & hunc Scellij odi.
EP. Qualem igitur suauissimè habitabitis ciuitatem?
EV. Vbi maximæ res essent tales.
Ad ianuam meam ante veniens aliquis amicorum
C *Dicat hæc per Iouem Olympicum,*
Vt adsis mihi & tu & filioli
Loti manè: curo enim comedere nuptias,
Et nullo modo aliter facies. si autem non,
Ne mihi tunc venias quando ego facio malè.
EP. Per Iouem miseras res amas,
Quid autem tu? PI. Tales amo ego. EP. Quas?
PI. Vbi obuiantium mihi hæc aliquis accusabis,
D *Tanquam iniustitia affectus filij pulchri pater.*
Benè mihi filium ô Stilbonide,
Inueniens abeuntem à gymnasio lotum,
Non osculatus es, non salutasti, non adduxisti,
Non testiculos tetigisti, existens mihi patrius amicus.
EP. O miserrime, tu mala qualia amas?
At est qualem dicitis fortunata ciuitas
E *Apud rubrum mare. EV. Heu mihi nullo modo,*
Nobis apud mare vbi reflectitur,
Vocatum ducens mane Salaminia.
Græcam autem ciuitatem potes nobis dicere?

Σχόλια. Εὔερον.] ἀντὶ μαλακὴν ὥσπερ σισύραν εὔερον. Πλάτων. καὶ τοῦ τούτων εὐερίας ἀπολέλαυκεν ὁ Ὑπέρβολος, ὥστε αὐχμαλέος ἐστί. Κρατῖνος. γλῶτταν εὔερον βοτῶν. λέγει δὲ περὶ τῶν προβάτων. Σισύραν.] F διαφέρουσι σισύρνα καὶ σισύρα καὶ σίσυς. σισύρα μέν ἐστι, τὸ ἐξ αἰγείων δερμάτων ἔχον ἔτι τὰς τρίχας σκέπαστρον. τὴν δὲ σισύρναν οἱ κατὰ Λιβύην λέγουσι τὸ ἐκ τῶν κωδίων ῥαπτόμενον ἀμπεχόνιον. σίσυς δέ ἐστι παχὺ ἱμάτιον εὐτελὲς, μικρὸν, ἐπιτήδειον εἰς ἓν ἅπτεσθαι οἷον ἐξωμίδιον. Ἐρατοσθένης δέ φησιν ὅτι καθάπερ τὸ δένδρον τὸ αὐτὸ καὶ ἄνδραχνον καὶ ἀνδράχνην καλοῦμεν, οὕτως ᾤοντο σισύραν καὶ σίσυν ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ μετέχεσθαι. καὶ τρίτην προσλαμβάνουσι σισύρναν οἱ κατὰ Λιβύην τὸ ἐκ τῶν κωδίων τὸ ἀμπεχόνιον καλούμενον. Ἐγκατακλιθῆναι.] οὕτως Ἀττικοί. ὡς ἐν Νεφέλαις. ἀλλ᾽ ἐγκατακλινῆ δευρί. τὸ δὲ ἀλλόκοινον τουτέστι τὸ ἐγκατακλινθῆναι. Τῶν κραναῶν.] τῶν Ἀθηνῶν. διὰ τὸ τραχὺ καὶ λεπτόγεων. ἢ ἀπὸ Κραναοῦ βασιλέως. Προσφορωτέραν δὲ νῷν.] ἀντὶ τοῦ ἡμῖν ἐπιτηδείαν, ἄλλην ζητοῦμεν. Ἀριστοκρατεῖσθαι.] ἀντὶ τοῦ ὀλιγαρχεῖσθαι. Ἀριστοκράτης δὲ Σκελλίου υἱὸς, ἐπεβούλευσεν εἰς κατάλυσιν τοῦ δήμου. ἄλλως. ἀρίστους κεκριμένους θέλεις ἔχειν ἄρχοντας τοῦ δήμου καὶ τῆς πόλεως. οἷα ἡ παρὰ Λακεδαιμονίοις πολιτεία ἦν. ἡ γὰρ τῶν Ἀθηναίων δημοκρατία ἦν. Καὶ τὸν Σκελλίου.] παρὰ τὸ ὄνομα ἔπαιξεν. ἐπεὶ Ἀριστοκράτης Σκελλίου υἱὸς ἦν. ὃν ὁ ῥήτωρ Δημοσθένης ἔγραψεν. ἀριστοκρατία δὲ, ἡ ὀλιγαρχία. οὕτως οὖν φησι μισῶ τὴν ἀριστοκρατίαν, ὅτι καὶ τὸν Ἀριστοκράτην, ὅτι κέκληται τῷ ὀνόματι τούτῳ. Ἐπὶ τὴν θύραν μου πρῴ.] πρῴ νῦν οὐ τὴν πρωΐαν. ἀλλὰ ἴσον τῷ, ἐν ὥρᾳ πρωΐ. οὕτω γάρ ἐστι τὸ πρῴ. διὸ ὀξύνεται. τὸ δὲ πρῷ περισπᾶται.

G BISETVS. Εὐστάθιος, πρῷ μονοσυλλάβως ὅ ἐστι ἴσον τῷ πρωῒ, ὅ ἐστι πρὸ καιροῦ. τὸ δὲ πρωῒ ὀξύτονον εἴρηται ὡς τὸ νῷ, κατ᾽ ἀποκοπὴν τοῦ ι, ἀντὶ τοῦ νῶϊ, καὶ πρῶϊ, ἔτι πρωΐ. τὰ δὲ νῷ, σφῷ, καὶ πρῷ διὰ τὴν συναίρεσιν οὕτω γράφεται, εἴπερ εὑρίσκεται. ὡς τὰ νῶϊ, σφῶϊ.

Σχόλια. Λουσάμενα πρῴ.] οὕτως Ἀττικοί. ὀξύνεται δὲ καὶ τὸ ι ἔχει ἀπὸ τοῦ πρωῒ γινόμενον. ὡς ἀπὸ βαρείας καὶ ὀξύνας δεῖ. εἰς τὸ ἰσταιός, ἰστιός. Μή μοι τότ' ἔλθῃς] παροιμία ἐπὶ μὴ συνερχομένων τοῖς φίλοις ἐν κινδύνοις. παίζει δὲ, εἰς τὸ ἐναντίον. ἡ γὰρ παροιμία. μή μοι τότ' ἔλθῃς, ὅταν ἐγὼ πράττω καλῶς. Ταλαιπώρων.] ἐν εἰρωνείᾳ. Ὦ Στιλβωνίδη.] ὦ λαμπρέ, ὦ ἀπὸ βαλανείων κεκαλλωπισμένε. ἢ Στίλβωνος παιδικά. διασύρει δὲ τοῦτον ὡς παιδικὰ ἔχοντα. Οὐκ ἔκυσας. οὐ προσῆψας.] ὁ μὲν, τὰς τῆς γαστρὸς τρυφὰς ἐβούλετο. ὁ δὲ τὰς αἰσχρὰς ἡδονάς. προσηγόρου δὲ, ἀντὶ τοῦ πρὸς ἑαυτὸν ἔλαβες εἰς A συνουσίαν. Ὀρχιπέδη] ἀντὶ τοῦ τῶν ὄρχεων ἥψω καὶ κατέχεις αἰσχρῶς. δειλακρίων δὲ δειλὸς ὅτε τι κακοδαίμον. ἐν ἤθει δὲ ἢ ἄλλως λέγει. Παρὰ τὴν ἐρυθρὰν θάλασσαν] ἡ ἐρυθρὰ θάλασσα, περὶ τὸν ἀνατολικὸν ὠκεανόν. κατὰ δὲ ἄλλως τὴν εὐδαίμονα Ἀραβίαν λέγει. Ἡ Σαλαμινία] δύο εἰσὶ νῆες ὑπηρετίδες παρὰ τοῖς Ἀθηναίοις ἡ Πάραλος καὶ ἡ Σαλαμινία. ὧν ἡ μὲν Σαλαμινία τοὺς ἐγκαλουμένους εἰς κρίσιν ἦγεν, ἡ δὲ Πάραλος τὰς θεωρίας. ἀπῆγεν τελέστια τὰ εἰς θυσίαν πεμπόμενα.

Επ. Τί οὐ τὸν Ἠλεῖον Λέπρεον οἰκίζετον;
Ελθόντ'. Ευ. ὁτιὴ νὴ τοὺς θεοὺς ὅς οὐκ ἰδὼν
Βδελύττομαι τὸν Λέπρεον ἀπὸ Μελανθίου.
Επ. Ἀλλ' εἰσὶν ἕτεροι τῆς Λοκρίδος Ὀπούντιοι,
Ἵνα χρὴ κατοικεῖν. Ευ. ἀλλ' ἔγωγ' Ὀπούντιος
Οὐκ ἂν γενοίμην ἐπὶ ταλάντῳ χρυσίου.
Οὗτος δὲ δὴ τίς ἐσθ' ὁ μετ' ὀρνίθων βίος.
Σὺ γὰρ οἶσθ' ἀκριβῶς. Επ. οὐκ ἄχαρις ἐς τὴν τριβήν.
Οὗ πρῶτα μὲν δεῖ ζῆν ἄνευ βαλαντίου.
Ευ. Πολλήν γ' ἀφεῖλες τοῦ βίου κιβδηλίαν.
Επ. Νεμόμεσθα δ' ἐν κήποις τὰ λευκὰ σήσαμα.
Καὶ μύρτα, καὶ μήκωνα, καὶ σισύμβρια.
Ευ. Ὑμεῖς μὲν ἄρα ζῆτε νυμφίων βίον.
Πει. Φεῦ φεῦ.
Ἦ μέγ' ἐνορῶ βούλευμ' ἐν ὀρνίθων γένει,
Καὶ δύναμιν ἣ γένοιτ' ἂν εἰ πείθοισθέ μοι.
Επ. Τί σοι πιθοίμεσθ'; Πει. ὅ,τι πίθοισθε; πρῶτα μὲν,
Μὴ περιπέτεσθε πανταχῇ κεχηνότες.
Ὡς τοῦτ' ἄτιμον τοὔργον ἐστὶν αὐτίκα.
Ἐκεῖ παρ' ἡμῖν τοὺς πετομένους ἢν ἔρῃ,
Τίς ἐστιν ὄρνις, ὁ Τελέας ἐρεῖ ταδί·
Ἄνθρωπος ὄρνις ἀστάθμητος πετόμενος.
Ἀτέκμαρτος. οὐδὲν οὐδέποτ' ἐν ταυτῷ μένων.
Επ. Νὴ τὸν Διόνυσον εὖ γε μωμᾷ ταυταγί.
Τί ἂν οὖν ποιῶμεν; Πει. οἰκίσατε μίαν πόλιν.
Επ. Ποίαν δ' ἂν οἰκίσαιμεν ὄρνιθες πόλιν;

B *EP. Quid non Elium Lepreum habitatis*
Venientes? EV. Quid per Deos, qui non videns
Odi Lepreum è Melanthio.
EP. Sed ſunt alij Locridis Opuntij,
Vbi decet habitare. Eu. Sed ego Opuntius
Non ſiam pro talento auri.
Hæc autem iam quæ eſt cum auibus vita?
C *Tu enim ſcis diligenter. EP. non ingrata in exercitium,*
Quo primùm quidem decet viuere ſine crumena.
EV. Multam abſtuliſti vitæ immunditiam.
EP. Paſcimur autem in hortis alba ſeſama,
Et myrta, & papauera, & ſiſymobria.
Ev. Vos quidem igitur quæritis ſponſorum vitam?
D *PI. Heu, heu.*
Certè magnum inſpicio conſilium in auium genere,
Et potentiam, quæ fiet ſi perſuadebimini mihi.
EP. Quid tibi perſuadebimur? PI. Quid perſuadebimini? primùm quidem
Non volate, vbiq; hiantes,
Quod hoc inhonoratum opus eſt ſtatim.
E *Illic apud nos volantes, ſi interrogauerit*
Quis hic auis, Teleas dicit hæc.
Homo auis inſtabilis volans,
Sine ſigno, nihil vnquam in eodem manens.
EP. Per Dionyſium, bene reprehendis hæc.
Quid igitur faciemus? PI. Habitate vnam ciuitatem.
F *EP. Qualem autem habitabimus aues ciuitatem?*

Σχόλια. Τί οὐ τὸν Ἠλεῖον Λέπρεον.] καθ' ὕφεσιν τοῦ ε, τὸ Λέπρεον εἶπεν. ἔστι δὲ τῆς τριφυλλίας, πλησίον πολὺ τῆς Πελοποννήσου. Δίδυμος δέ φησι Λέπρεον ὀνομασθῆναι ἢ διὰ τὸ τὴν χώραν αὐτὸ λεπρεῖν. διαφαίνονται γὰρ ἐκ τῆς ὀρεινῆς. πέτρας γὰρ εἶναι αὐτόθι ποικίλας χρώματι καὶ διαλεύκους, ὁμοίας τοῖς τὰς ὄψεις λεπρῶσι. καὶ διὰ τοῦτο οὕτως ὀνομάσθαι ἐκ τοῦ πάθους. ἢ διὰ τὸ τοὺς πρώτους οἰκήσαντας τὴν πόλιν, ταύτῃ τῇ νόσῳ κατεσχῆσθαι. G τοὺς οὖν πλησιοχώρους λεπρεάτας αὐτοὺς καλεῖν. τοὺς δὲ, μὴ ἐκεῖ ὀλβίους δοκεῖν ἄχθεσθαι τῷ ὀνόματι, Λέπρεον τὴν πόλιν καλέσαι. οὐδετέρως γὰρ λέγεται ἡ πόλις τὸ Λέπρεον ὁ δὲ ἀρσενικῶς εἶπεν. Ὃς οὐκ ἰδών.] ἀλλ' ἐξ ἀκοῆς μισῶν. πλεονάζει δὲ τὸ ὅς. Ἀπὸ Μελανθίου.] Μελάνθιος ὁ τραγικὸς κωμῳδεῖται λεπρὸς καὶ κακοπράγμων. κωμῳδεῖται γὰρ εἰς μαλακίαν καὶ ὀψοφαγίαν. Πλάτων δὲ αὐτὸν ἐν Σκύθαις ὡς λάλον σκώπτει. Καλλίας Πεδήταις. τίς ἄρα τοὺς Μελανθίους τῷ γνώσομαι. οὓς ἂν μάλιστα λευκοπρώκτους εἰσίδῃς. εἶχε δὲ Μελάνθιος λέπραν. ἐκωμῳδεῖτο δὲ καὶ εἰς μαλακίαν. Ἀλλ' εἰσὶν ἕτεροι.] λείπει τόποι. Ὀποῦς δὲ πόλις Λοκρίδος. ἧς μέμνηται Ὅμηρος ἐν τῷ καταλόγῳ. Ὀπόεντά τε Καλλίαρόν τε. Ἀλλ' ἔγωγ' Ὀπούντιος.] οὗτος ὀκνηρὸς καὶ μονόφθαλμος. ἔπαιξεν οὖν ὅτι οὐκ ἂν γενοίμην τυφλός. ἄλλως. ὅτι ἑτερόφθαλμός τις ἦν ὅθεν οὕτω τοὺς τυφλούς φασιν. Ἐς τὴν τριβήν.] ἀπὸ μεταφορᾶς τῶν εὐαφῶν ἱματίων, τῶν ὑπουργούντων εἰς τρῖψιν καὶ φόρησιν πολλοῦ χρόνου. ἄλλως. ὡς ἐπὶ ἐσθῆτος ἡ μεταφορὰ ἀντὶ τοῦ εἰς τὴν διατριβήν. Ἄνευ βαλαντίου.] ἀντὶ τοῦ ἄνευ ἀργυρείου καὶ δαπάνης. Κιβδηλίαν.] τὸν ἐκ τοῦ ἀργύρου ῥύπον. μοχθηρίαν καὶ ζηλοτυπίαν. ἅμα δὲ καὶ ὅτι τὰ νομίσματα κίβδηλα λέγεται διὰ τὸ ὑπὸ Χίων διεδηλῶσθαι. A ἄλλως. κίβδηλα ἐλέγετο νομίσματα τὰ ὑπὸ Χίων διεδηλωμένα, ὅτι ἐβεβλαμμένα κατὰ τρόπον τοῦ χ εἰς κ. Ἀθηναῖοι γὰρ καὶ Χῖοι ἀλλήλους ἐμάχοντο. διὸ τὰ Χίων νομίσματα μετὰ τοῦ χ στοιχείου Ἀθηναῖοι ἐγχαράξαντες ἀπεστρέφοντο. καὶ ἐκάλουν αὐτὰ χίβδηλα, ὡς διὰ τοῦ χ στοιχείου δῆλα ὄντα. παρέλαβε δὲ ἡ συνήθεια τὸ φωνῆεν, διὸ λοιπὸν τὸ νόμισμα κίβδηλον ὠνόμασεν, ἐναλλάξασα τὸ στοιχεῖον πρὸς τὸ εὐγλωττότερον. μήκων δὲ ὄνομα φυτοῦ ἢ σπέρματος οὐκ ἄδηλον. ἔστι δὲ καὶ μόριόν B τι τῶν ἐντοσθίων τοῦ πολύποδος τοῦ ἰχθύος, ὃς κεῖται ὑπὸ τὰ ἰσχία τῆς κοιλίας οἱονεὶ κύστις ἐν ἑαυτῇ ἔχουσα τὸν θολόν. ὥς φησιν Αἰλιανὸς ἐν τοῖς περὶ ζώων. Σισύμβρια.] σισύμβρια φύλλα οἷς ἐστεφανοῦντο οἱ νυμφίοι. Νυμφίων βίον.] ἢ ὅτι οἱ γαμοῦντες στεφανοῦνται. ἢ ὅτι ἡδυπαθοῦσι πρὸς τὰς τῶν γάμων ἡμέρας. Φεῦ φεῦ.] ἔστι μὲν σχετλιαστικόν. νῦν δὲ θαυμαστικόν. Περινοίτι-

θε.] ἀντὶ τοῦ ἵνα τόπον ἔχῃτε. Κεχηνότες.] οἱ μωροί. τὸ γὰρ κεχηνέναι ἐπὶ τῶν ἀνοήτων λαμβάνεται. Αὐτίκα] ἀντὶ εὐθέως. ἅμα τῷ πυθέσθαι, ὅτι τίς ἄστατος, εὐθέως ἄτιμον νομίζουσιν. Τοὺς πετομένους ἢν ἔρῃ] ἀντὶ τοῦ περὶ τῶν πετομένων. ἔστι δὲ Ὁμηρικὸν τὸ σχῆμα. εἰρόμεναι παῖδάς τε κασιγνήτους τε. ὁ δὲ Τελέας, σκωπτίλος. λέγει οὖν ὅτι ἐάν τις ἐρωτήσῃ περὶ τῶν πετομένων τίς ἐστιν ὄρνις, ὁ Τελέας ἐρεῖ ταῦτα. ἐστὶ δὲ διαβάλλεται ὡς μεταβάλλων τοὺς τρόπους. πρὸς γὰρ τῇ κιναιδίᾳ καὶ δειλίᾳ καὶ ὀψοφαγίᾳ καὶ νεωτερισμῷ καὶ πονηρίᾳ, ὀνειδίζουσι τὸν Τελέαν. Τίς ὄρνις οὗτος ὁ Τελέας.] Πλάτων σύρφακι ἐπὶ τὸν Τελέαν. νοεῖ μὲν ἕτερα. ἕτερα δὲ τῇ γλώττῃ λέγει. κωμῳδεῖται δὲ εἰς πολλά. Σύμμαχος δὲ πρὸς οὐδέν, ἢ ὅτι Τελέας ὄρνεον. ἐπεὶ καὶ ἐν τοῖς ἑξῆς ὀρνεόν τι καταλέγει. τελέᾳ καὶ τετράδι καὶ ταῶνι καὶ βασιλίσκῳ. Ἀτέκμαρτος] ἀσήμαντον διὰ τὸ τῆς πτήσεως μὴ ἐμφαίνειν. μωμᾷ δὲ τὸ ψέγεις. Μίαν πόλιν] καλεῖ πόλιν νῦν τὸ περιέχον ἅπαν.

Πει. Ἀληθὲς ὦ σκαιότατον εἰρηκὼς ἔπος.
Βλέψον κάτω. Επ. καὶ δὴ βλέπω. Πει. βλέπε C
νῦν ἄνω.
Επ. Βλέπω. Πει. περίαγε τὸν τράχηλον. Επ. νὴ
Δία
Ἀπολαύσομαί γ' εἰ διαστραφήσομαι.
Πει. Εἶδές τι; Επ. τὰς νεφέλας γε καὶ τὸν οὐρανόν.
Πει. Οὐχ οὗτος οὖν δήπου 'στὶν ὀρνίθων πόλος;
Επ. Πόλος; Πει. τίνα τρόπον. ὥσπερ εἴποι τις. τόπος.
D
Ὅτι δὲ πολεῖται τοῦτο καὶ διέρχεται
Ἅπαντα, διὰ τοῦτό γε καλεῖται νῦν πόλος.
Ἢν δ' οἰκίσητε τοῦτο καὶ φράξηθ' ἅπαξ,
Ἐκ τοῦ πόλου τούτου κεκλήσεται πόλις.
Ὡς ἄρξετ' ἀνθρώπων μὲν ὥσπερ παρνόπων.
Τοὺς δ' αὖ θεοὺς ἀπολεῖτε λιμῷ μηλίῳ.
Επ. Πῶς; Πει. ἐν μέσῳ δήπουθεν ἀήρ ἐστι
γῆς.
E
Εἶθ' ὥσπερ ἡμεῖς, ἢν ἰέναι βουλώμεθα
Πυθώδε, Βοιωτοὺς δίοδον αἰτούμεθα,
Οὕτως ὅταν θύσωσιν ἄνθρωποι θεοῖς
Ἢν μὴ φόρον φέρωσιν ὑμῖν οἱ θεοί,
Διὰ τῆς πόλεως ἀλλοτρίας καὶ τοῦ χάους
Τῶν μηρίων τὴν κνῖσαν οὐ διαφρήσετε.
Επ. Ἰοὺ ἰού.

PI. Verum ô ineruditiſſimum dicens verbum,
C *Vide deorſum. EP. Et iam video. PI. vide nunc
ſuperius.*
*EP. Video. PI. Circumage ceruicem. EP. per Io-
uem*
Accipiam, quid ſi vertar?
PI. Vidiſti aliquid? EP. Nebulas & cœlum.
PI. Non hic igitur eſt auium polus?
*EP. Polus? PI. Quomodo tanquam diceret ali-
quis locus.*
D *Quod autem vertitur hoc, & diſcurrit*
Omnia, propter hoc vocatur nunc polus.
Si autem habitabitis hoc & ſepietis ſemel,
Ex polo hoc vocabitur ciuitas.
*Quare dominabimini hominibus quidem tan-
quam parnopibus.*
Hoc autem rurſus deos perdes fame melia.
*EP. Quomodo? PI. in medio iam aer eſt ter-
ra.*
E *Poſtea quemadmodum nos ſi ire volumus*
Pythonem, Bœotos tranſitum petimus.
Sic quando ſacrificabunt homines deis,
Si non tributum ferant vobis, hi
Propter ciuitatem alienam & chaos,
Crurium nidorem non transferetis.
EP. Heu, heu.

Σχόλια. Βλέπε νῦν ἄνω.] ὡς καὶ τὰ ἐν κύκλῳ ἰδεῖν. Διαστραφήσομαι δὲ, τὸν τράχηλον κλάσω. Ὀρνίθων πόλος.] τὸ μέν τι παραφράζει τῶν προειρημένων τῶν ὀρνίθων, ὅτι ἐστὶ τόπος τις αὐτῶν ἐν ᾧ διατρίβουσι. τὸ δὲ, καὶ πρὸς τὸν σχηματισμὸν τοῦ ὀνόματος παίζει. καὶ τόπος καὶ πόλος. ἑξῆς ἐτυμολογεῖ αὐτὸ ἀπὸ τοῦ πολεῖσθαι. πόλον γὰρ οἱ παλαιοὶ οὐχ ὡς οἱ νεώτεροι σημεῖόν τι καὶ πέρας ἄξονος, ἀλλὰ τὸ περιέχον ἅπαν. Εὐριπίδης Πειρίθῳ. καὶ τὸν Ἀτλάντειον φρουρεῖν πόλον, ὡς αὐτοῦ τὰ περιπολούμενα, καὶ δι' αὐτοῦ πάντων ἐρχομένων. Ὅτι δὲ πολεῖται] ὑφελμολεῖ ἐπιβουλεύεται τὴν πόλιν. Ἢν δ' οἰκίσητε τοῦτο] ἐπεὶ τὸ μέσον τοῦ οὐρανοῦ καὶ τῆς γῆς ἐὰν περιτειχίσητε. Κεκλήσεται πόλις.] ἔπαιξεν ἐκ τοῦ πόλου σχηματίσας τὴν πόλιν. Ὥσπερ παρνόπων.] εὐχείρωτοι γὰρ οἱ πάρνοπες. ἔστι δὲ εἶδος ἀκρίδων. οἱ δὲ κερνόπων. Τοὺς δ' αὖ θεούς.] ἐν τοῖς Πελοποννησιακοῖς κατὰ πάντων Μηλίων

F Νικίαν πέμψαντες Ἀθηναῖοι, ἐπὶ τοσοῦτον ἐπολιόρκησαν αὐτούς, ὥστε λιμῷ διαφθεῖραι. τῷ δὲ πρώτῳ ἔτει Νικίας Μῆλον παρεστήσατο, οὐ μόνον μηχανῶν προσβολῇ, ἀλλὰ καὶ λιμῷ. διὰ τὸ ἀποστῆναι αὐτῶν, πρώην ὑποτελεῖς ὄντας. Λιμῷ μηλίῳ] ἀντὶ τοῦ μεγίστῳ. Μῆλος δέ ἐστι πόλις Θετταλίας. καὶ οἱ Μήλιοι πολιορκούμενοι ὑπὸ Ἀθηναίων λιμῷ ἐπιέσθησαν καὶ παραδεδώκασιν ἑαυτούς. ὡς Θουκυδίδης ἐν τῇ πέμπτῃ. Βοιωτοὺς δίοδον αἰτούμεθα.] πολέμιοι ἦσαν οἱ Βοιωτοὶ τῶν G Ἀθηναίων, συμβαλόντες Λακεδαιμονίοις διὰ Δεκέλειαν μαχομένοις. ὅτι οὖν θέλουσιν Ἀθηναῖοι εἰς Πυθὼ ἀπελθεῖν, δηλοῦσι Βοιωτοῖς παρακαλοῦντες ὑποχωρῆσαι τῆς ὁδοῦ. ἄλλως. τινές φασι μεταξὺ Πυθοῦς καὶ Ἀττικῆς εἶναι τὴν Βοιωτίαν. καὶ οὐχ οἷόν τε εἶναι ἀπελθεῖν Ἀθηναίους εἰς Πυθώ, εἰ μὴ παρέλθωσι Βοιωτίαν. παίζει δέ, τότε γὰρ μόνον δίοδον ζητοῦσιν, ὅταν στράτευμα διαλέγῃ. ὅτ' ἂν δὲ ὀλίγοι καὶ εἰρηνικοὶ ἢ καθ' ἓν ἐπαιάττει. Καὶ τοῦ χάους.] χάος ἀντὶ τοῦ ἀέρος νῦν, ὡς Ἴβυκος. ποτᾶ-

A ται δὲ ἐν ἀλλοτρίῳ χάει. διαφρήσετε δὲ, διαφρήσετε διαπέμψετε.

Μὰ γῆν. μὰ παγίδας. μὰ νεφέλας. μὰ δίκτυα.
Μὴ 'γὼ νόημα κομψότερον ἤκουσά πω.
Ως' ἂν κατοικίζοιμι μετὰ σοῦ τὴν πόλιν
Εἰ ξυνδοκοίη τοῖσιν ἄλλοις ὀρνέοις.
Πει. Τίς ἂν οὖν τὸ πρᾶγμ' αὐτοῖς διηγήσαιτο.
Επ. σύ.
Εγὼ γὰρ αὐτοὺς βαρβάρους ὄντας πρὸ τοῦ
Εδίδαξα τὴν φωνὴν, ξυνὼν πολὺν χρόνον.
Πει. Πῶς δῆτ' ἂν αὐτοὺς ξυγκαλέσειας; Επ. ῥᾳδίως.
Δευρὶ γὰρ ἐμβὰς αὐτίκα μάλ' ἐς τὴν λόχμην,
Επειτ' ἀνεγείρας τὴν ἐμὴν ἀηδόνα,
Καλοῦμεν αὐτούς. οἱ δὲ νῷν τοῦ φθέγματος
Εάνπερ ἐπακούσωσι, θεύσονται δρόμῳ.
Πει. Ω φίλτατ' ὀρνίθων σὺ, μὴ νυν ἕσταθι
Αλλ' ἀντιβολῶ σ' ἄγ' ὡς τάχιστ' ἐς τὴν λόχμην
Εσβαινε κἀνέγειρε τὴν ἀηδόνα.

Per terram, per laqueos, per nebulas, per retia.
Non ego intelligentiam superbiorem audiui dum.
Quare habitabo tecum ciuitatem,
B Si apparebit alijs auibus.
PI. Quis igitur rem ipsis narrabit? EP. Tu.
Ego enim ipsos barbaros existentes antea
Docui vocem, coexistens multo tempore.
PI. Quomodo igitur ipsos conuocabis? EP. Facilè.
Huc enim iniens statim valde in syluam,
Postea suscitabis meam lusciniam.
Vocamus ipsos, hi autem nostrûm vocem
C Si audierint, current cursu.
PI. O amicissime auium tu, non nunc sta.
Sed precor te, age quàm citissimè in syluam
Ingredere, & suscita lusciniam.

Σχόλια. Μὰ νεφέλας.] νεφέλη οὐ μόνον ἡ καπνώδης τῆς γῆς ἀναθυμίασις, ἀλλὰ καὶ εἶδός τι δικτύου θηρευτικοῦ. οὕτω δὲ τὰ προστυχόντα ὤμνυον. μὰ κρέως. μὰ γῆν. μὰ ποταμούς. Κομψότερον.] κομψὸν περίτρανον. περίλαλον. πανοῦργον. ἀπατηλικόν. πιθανὸν τεχνικόν. καὶ κομψεία ἐλαφρεία. ἀστειότης. πιθανολογία. ἀλαζονεία. Βαρβάρους ὄντας.] ἀντὶ τοῦ ἀφώνους ἢ ἀνηχέας ἀνθρώπων

καὶ οὐκ εἰδότας αὐτῶν φωνήν. ἵνα δὲ μὴ θαυμάσῃ ἀκούσας, εἰ αὐτοῖς διηγήσῃ ὀρνέοις οὖσι, φησὶν ὅτι νοοῦσιν ἐξ ἐμοῦ διδαχθέντες. Ες τὴν λόχμην.] λόχμη δασὺς τόπος. πλαγία σύμφυτος καὶ λοχμώδης. Αηδόνα.] τὴν Πρό-
D κνην γαμετὴν οὖσαν, ἥτις εἰς ἀηδόνα μετεβλήθη. Καλοῦμεν ἂν αὐτούς.] ἐν σχήματι εἴρηκεν ἀπὸ ἑνικοῦ εἰς τὸ πληθυντικὸν καὶ πρὸς τὸ σχῆμα τὸ χ.

ΕΠΟΨ, ΕΥΕΛΠΙΣ, ΠΕΙΣΘΕΤΑΙΡΟΣ,

Ορνις τὶς ἄλλος.

EPOPS, EVELPIS, PISTHETERVS, ALIA QVÆdam Auis.

E

Bisetus. Εποψ τὴν ἀηδόνα προσφωνεῖ καὶ τοὺς λοιποὺς ὄρνιθας ἐκείνων φωνὴν μιμησάμενος συγκαλεῖ. ἐκ δὲ τούτων ἤδη συγκληθέντων ὁ χορὸς συνίσταται.

Ωδὴ κώλων ιδʹ.

Επ. Αγε σύννομέ μοι, παῦσαι μὲν ὕπνου.
Χεῦσον δὲ νόμους ἱερῶν ὕμνων
Οὓς διὰ θείου στόματος θρηνεῖς.
Τὸν ἐμὸν καὶ σὸν πολύδακρυν Ιτυν
Ελελιζομένη διεροῖς μέλεσι.
Γένυος ξουθῆς καθαρὰ χωρεῖ
Διὰ φυλλοκόμου σμίλακος ἠχὼ,
Πρὸς Διὸς ἕδρας. ἵν' ὁ χρυσοκόμας
Φοῖβος ἀκούων, τοῖς σοῖς ἐλέγοις
Αντιψάλλων ἐλεφαντόδετον
Φόρμιγγα, θεῶν ἵστησι χορούς
Διὰ δ' ἀθανάτων στομάτων χωρεῖ
Ξύμφωνος ὁμοῦ
Θεία μακάρων ὀλολυγή.
Αὐλεῖ τίς.

Cantus membrorum quatuordecim.

EP. Age, conuiua mihi, cesse quidem somno.
Funde autem leges sacrorum hymnorum,
F Quos per diuinum os luges,
Meum & tuum per lachrymabilem Ityn.
Plorans humidis cantibus,
Barbæ flauæ pura it
Per comosam smilacem vox
Ad Iouis sedes, ubi auricomus
Phœbus audiens tuis elegis
Contra canens eburneam
Citharam deorum statuit choros.
G Per autem immortalia ora it,
Consonans simul
Diuinus beatorum luctus.
Canit quis?

Σχόλια. Αγε σύννομέ μοι] ὡς μετέχουσα τοῦ αὐτοῦ

βίου καὶ τῆς αὐτῆς νομῆς. τὸ δὲ, ὡς ἐπὶ ὀρνίθων. μελικῶς δὲ

ἀρχο-

ἄρχεται. τὸ δὲ μέτρον ἐστὶ καταληκτικὸν ἀναπαιστικὸν δίμετρον. κώλων ιδ΄. ὧν τὰ ιβ΄. δίμετρα ἀκατάληκτα. τὸ ιγ΄ ἀναπαιστικὸν βάσις. ἤτοι μονόμετρον ἀκατάληκτον παρατέλευτον. τὸ δὲ τελευταῖον ἐφθημιμερές. ἐφ' ὃ αἱ συνήθεις διπλαῖ. ἑξῆς δὲ κῶλον ἰαμβικὸν μονόμετρον καταληκτικὸν μεθ' ὃ τρίμετρα ἀκατάληκτα ὧν ἐπὶ τῷ τέλει παράγραφος. Πολύδακρυν Ἴτυν.] τὸν Ἴτυν διακόψασα παρέθηκε τῷ πατρὶ πρὸ τῆς ἀπορνιώσεως. ἄλλως. ὅτι ὁ Ἴτυς υἱὸς ἦν Τηρέως καὶ Πρόκνης τῆς αὐτοῦ γαμετῆς. Πανδίων γὰρ ὁ τῶν Ἀθηναίων βασιλεὺς Πρόκνην τὴν ἑαυτοῦ θυγατέρα εἰς γάμον ἐκδέδωκε τῷ Τηρεῖ Θρᾳκὶ δυναστεύοντι. ὁ δὲ μετὰ τοὺς γάμους ἀφικνεῖται πρὸς Θρᾴκην μετὰ Πρόκνης ἐξ ἧς ἔσχεν Ἴτυν. μετὰ δὲ χρόνον συχνὸν ποθούσης τὴν ἀδελφὴν Φιλομήλαν τῆς Πρόκνης ἰδεῖν, ὁ Τηρεὺς Ἀθήναζε ἀπελθὼν καὶ λαβὼν, κατ' ὁδὸν αὐτὴν διεκόρευσε, καὶ τὴν γλῶτταν αὐτῆς ἀπέτεμεν μὴ δῆλα θεῖσα προσαχθεῖσα τῇ Πρόκνῃ. οὐ μὴν ἀλλ' ὑφαίνουσα διὰ γραμμάτων ἐδήλωσε τὸ συμβάν. Πρόκνη μὲν οὖν μαθοῦσα τὴν συμφορὰν, σφάξασα τὸν υἱὸν Ἴτυν εἰς βρῶσιν παρέθηκε τῷ Τηρεῖ. ὁ δὲ γνοὺς, ἐδίωκεν αὐτὰς ξίφει ποῦ ποῦ φθεγγόμενος. Φιλομήλα μὲν δὴ ὁ Τηρεὺς ἦν βοῶσα τῷ φόνῳ. Πρόκνη δὲ τὸν Ἴτυν θρηνοῦσα, ἴτυ ἴτυ ἐλεεινῶς ἐφθέγγετο. τοῦ δὲ Διὸς ἐλεήσαντος ἡ μὲν Πρόκνη εἰς ἀηδόνα, ἡ δὲ Φιλομήλα εἰς χελιδόνα μετεβλήθησαν, ἔτι γε μὴν καὶ ὁ Τηρεὺς εἰς Ἔποπα. ταῦτα φθέγγονται μέχρι καὶ νῦν ἕκαστος, ἅ γε συνέβη μετὰ τὴν συμφορὰν πρὸ τῆς ἀπορνιώσεως. ἐλελιζομένη δὲ, θρηνοῦσα. διεροῖς δὲ, διύγροις διὰ τῶν δακρύων. μῖλαξ δὲ εἶδος βοτάνης. Ἠχώ.] ἡ ἱερὰ ἠχὼ ἀνέρχεται. τὸ δὲ χωρεῖ, ἀντὶ τοῦ χωρήσει. Τοῖς σοῖς ἐλέγοις.] ἀντὶ τοῦ τοῖς θρήνοις. εἴρηται δὲ, ἀπὸ τοῦ ἒ ἒ λέγειν. Δίδυμος δέ φησιν, ὅτι οἱ πρὸς αὐλὸν ᾀδόμενοι θρῆνοι. τὸν γὰρ αὐλὸν ἐπιτήδειον ὑπειλῆφθαι. Ἀντιψάλλων] ἀντὶ τοῦ ἀνακρούων. ψαλμὸς δὲ κυρίως, ὁ τῆς κιθάρας ἦχος. Αὐλεῖ.] τοῦτο παρεπιγέγραπται δηλονότι μιμεῖταί τις τὴν ἀηδόνα ὡς ἔτι ἔνδον οὖσαν ἐν τῇ λόχμῃ. καὶ ἐμελίτωσεν. ἡδύτατος ἐπλήρωσεν.

ΣΥΣΤΗΜΑ κατὰ περικοπήν.

Εὐ. Ὦ Ζεῦ βασιλεῦ τοῦ φθέγματος τοὐρνιθίου.
Οἷον κατεμελίτωσε τὴν λόχμην ὅλην.
Πε. Οὗτος. Εὐ. τί ἔστιν; Πε. οὐ σιωπήσει; Εὐ. τί δαί;
Πε. Οὔποψ μελῳδεῖν αὖ παρασκευάζεται.

Σχόλια. Οὐ σιωπήσει.] πρὸς ἀλλήλους διαλέγονται.

ΩΔΗ κώλων ι΄.

Επ. Ἐποποί. ποποί. ποποποί. ποποί.
Ἰὼ ἰώ. ἰτώ. ἰτώ. ἰτώ. ἰτώ.
Ἴτω τις ὧδε τῶν ἐμῶν ὁμοπτέρων.
Ὅσοι τ' εὐσπόρους ἀγρῶν γύας
Νέμεσθε, φῦλα μυρία κριθοτράγων
Σπερμολόγων τε γένη ταχὺ πετόμενα
Μαλθακὴν ἱέντα γῆρυν.
Ὅσα τ' ἐν ἄλοκι θαμὰ βῶλον,
Ἀμφιτιττυβίζεθ' ὧδε
Λεπτὸν ἡδομένα φωνᾷ.

Σχόλια. Ἐποποὶ ποποποί.] ἔκθεσις μέλους ἑτέρου περιοδική εἰς τέσσαρας στροφὰς διαιροῦσα τὰς περιόδους. ὧν ἡ πρώτη στροφὴ κώλων ι΄. ὧν τὸ α΄ ἰαμβικὸν δίμετρον ἀκατάληκτον ἔχον τὸν α΄ πόδα ἀνάπαιστον. τὸ δὲ β΄ [illegible] ἑξῆς δύο καὶ τὸ ε΄ τρίμετρα ἀκατάληκτα. τὸ δὲ δίμετρον. τὸ ς΄ ἀναπαιστικὸν ὅμοιον κατὰ τὴν τετάρτην δὲ χώραν προκελευσματικὸν ἔχον. τὰ ἑξῆς τροχαϊκὰ δίμετρα πλὴν τοῦ τελευταίου καταληκτικά. τὸ δὲ ἐποποί, καὶ τὰ τοιαῦτα δεῖ ὀξυτόνως προφέρεσθαι ὥστε ἦχον ὀρνέου προφέρεσθαι κατὰ μίμησιν. Ἰὼ ἰτὼ ἰτώ.] προσκαλεῖται τοὺς ὄρνιθας, ἵνα συμβουλεύσῃ τὴν πόλιν κτίσαι. τὸ δὲ ὅλον εὐχερῶς ὁ ποιητὴς βούλεται τὸν χορὸν εἰσάξαι τῶν ὀρνέων. Κριθοτράγων.] κριθοφάγων. κοινῶς δὲ ἐπεὶ οὐ πᾶν ὄρνεον κριθὰς ἐσθίει. Ὅσα τ' ἐν ἄλοκι.] ἐν τῇ τομῇ τοῦ ἀρότρου: ἀντὶ τοῦ περὶ τὴν βῶλον τῆς αὔλακος. Ἀμφιτιττυβίζετε.] ποιὸν μέλος ἀποτελεῖτε.

ΕΤΕΡΑ ΣΤΡΟΦΗ ΚΑΙ ΩΔΗ κώλων ιγ΄.

Τιό. πό. πό. πό. πό. πό. πό. πό.

CONSTITVTIO per circuncisionem.

EV. O Iupiter rex vocem auis,
Qualiter dulcificauit ſyluam totam.
PI. Hic. EV. *Quid eſt?* PI. *Non tacebis?* EV. *Quid autem?*
PI. *Epops canere rurſus præparatur.*

CANTVS membrorum decem.

EP. EPopoe, popopo, popoe, popoe,
Io, io, ito, ito, ito, ito, ito:
Eat aliquis huc meorum ſimul volatilium.
Quiq́; bene ſeminatas agrorum vias
Paſcitis tribus multa hordiphagorum,
Seminilegorumq́; genera citò volantia
Mollem mittentia vocem.
Quiq́; in ſulco frequenter glebas
Circuncanitis huc
Subtile lætantes voce.

ALTERA VERSIO ET CANTVS membrorum tredecim.

Tio, tio, tio, tio, tio, tio, tio, tio;

Ὅσα θ' ὑμῶν κατὰ κήπους ἐπὶ κισ-
σοῦ κλάδεσι νομὸν ἔχει. τά, τε κατ' ὄρεα,
τά τε κοτινοτράγα, τά, τε κομαροφά-
γα.
Ἀνύσατε πετόμενα πρὸς ἐμὰν αὐδάν.
Τριοτό. τριοτό. τριοτό. τοβρίξ.
Ὅσα θ' ἑλείας παρ' αὐλῶνας.
Τὰς ὀξυστόμους ἐμπίδας
Κάπτεθ' ὅσα τ' εὐδρόσους τε
Γᾶς τόπους ἔχετε. καὶ λειμῶ-
να τὸν ἐρόεντα Μαραθῶνος.
Ὄρνις τε πτεροποίκιλος
Ἀτταγᾶς ἀτταγᾶς.

A *Quiq; vestrûm in hortis in he-*
Dera ramis pascuum habent, quique in montibus,
Quiq; oleiphagi, quiq; comarophagi,
Festinate volantes ad meum cantum.
Trioto, trioto, trioto, tobrix.
Quacunq; Heleas apud aulonas
B *Acutioris culices*
Flectitis, quiq; bene roscidosq;
Terra locos habitatis, & pra-
Tum desiderabilem Marathonis,
Auisq; variè pennata
Attagas, attagas.

Σχόλια. Τιὸ τιό.] ἡ δευτέρα στροφὴ κώλων ιγ. ὧν τὸ πρῶτον ἀναπαιστικὸν δίμετρον ἀκατάληκτον ἐκ τετραβραχέων. τὸ β. ὅμοιον καθαρόν. τὸ τρίτον ὅμοιον ἔχον τὸν τρίτον καὶ τέταρτον πόδα τετράβραχυν. τὸν δὲ τέταρτον τρίβραχυν. τὸ ε΄ ὅμοιον. τὸν α΄ καὶ β. ἔχον πόδα τετράβραχυν. τὸ ἕκτον ὅμοιον, τὸν τρίτον ἔχον πόδα τετράβραχυν. τὰ ἑξῆς ἓξ τροχαϊκὰ δίμετρα ἀκατάληκτα ἐπιμεμιγμένα τριβράχεσιν. τὸ δὲ ιγ. τὸ ἀτταγᾶς ἀτταγᾶς, τροχαϊκὸν δίμετρον βραχυκατάληκτον. εἰ δὲ βούλει παιωνικὸν ἐκ κρητικῶν. μιμούμενος δὲ πάλιν τὴν φωνὴν τῶν ὀρνέων, καλεῖ αὐτὰ ὁ Ἔποψ. C Ἐπὶ κισσοῦ κλάδεσιν.] ἀντὶ τοῦ τοῖς κλάδοις. ἀπ' εὐθείας δὲ τοῦ κλάδος, ὡς τὸ τέμενος. Κοτινοτράγα.] κότινον ἐσθίοντα. τουτέστιν ἀγριέ- D λαιον. Κομαροφάγα.] κόμαρον ἐσθίοντα. Ὅσα θ' ἑλείας] ἑλώδεις τόπους στενούς. τοὺς ἑλείους στενοὺς τόπους. ἀπὸ τοῦ ὁ ἑλεῖος. τὰς ὀξυστόμους δὲ, τὰς ὀξυαδούσας. Ἐμπίδας.] ζῶόν ἐστιν ἐν ὕδασι γινόμενον ὅμοιον τῷ κώνωπι. μεῖζον δὲ τῇ περιοχῇ κατὰ τὸ μέσον λευκοῖς περιεζωσμένον. Κάπτετε,] καταβάλλετε, ἐσθίετε. (BISET. κάπτειν δὲ κατὰ τὸν Εὐστάθιον, χανδὸν ἐσθίειν.) ἐρόεντα δὲ ἀντὶ τοῦ ἐπιθυμητικόν. ὡς χαρίεντα. Μαραθῶνος δὲ ὅτι ἐν Μαραθῶνι πολὺ τὸ ὄρνεον. Ἀτταγᾶς.] ὁ ἀτταγᾶς ὁ ἔχων τὸν λειμῶνα τοῦ Μαραθῶνος. τὰ γὰρ λιμνώδη καὶ ἑλεῖα χωρία καταβόσκεται ὁ ἀτταγᾶς. ἡ τρίτη στροφὴ κώλων ὀκτὼ δακτυλικῶν τετραμέτρων, πλὴν τοῦ ζ. τοῦτο γὰρ δακτυλικὴ βάσις.

ΕΤΕΡΑ ΣΤΡΟΦΗ ΚΑΙ ΩΔΗ

κώλων η΄.

ALTERA VERSIO ET CANTVS

membrorum octo.

Ὧν τ' ἐπὶ πόντιον οἶδμα θαλάσσης
Φῦλα μετ' ἀλκυόνεσσι ποτᾶται.
Δεῦρ' ἴτε, πευσόμενοι τὰ νεώτερα.
Πάντα γὰρ ἐνθάδε φῦλ' ἀθροΐζομεν
οἰωνῶν τῶν ταναοδείρων.
Ἥκει γάρ τις δριμὺς πρέσβυς,
Καινὸς γνώμην,
Καινῶν ἔργων τ' ἐγχειρητής.

QVorumq; in pontium tumorem maris
Tribus cum alcyonibus volatis,
E *Huc venite audituri iuniora:*
Omnes enim hic tribus congregamus,
Auium extensarum colla.
Venit enim aliquis asper legatus,
Nouus sententia,
Nouorum operumq; conator.

Σχόλια. Ὧν τ' ἐπὶ πόντιον] ἡ τρίτη στροφὴ κώλων ὀκτὼ δακτυλικῶν τετραμέτρων, πλὴν τοῦ ζ. τοῦτο γὰρ δακτυλικὴ βάσις. ὧν τε, ὁ τε, περιττός. ἔστι δὲ παρὰ τὰ Ἀλ- F κμᾶνος ὅς τ' ἐπὶ κύματος ἄνθος ἅμ' ἀλκυόνεσσι ποτᾶται. διὸ καὶ δωρικῶς εἴρηται. τὸ δὲ ἑξῆς, ὧν τε φῦλα ἐπὶ πόντιον οἶδμα θαλάσσης ἅμ' ἀλκυόνεσσι ποτᾶται. ἡ δὲ ἀλκυὼν, θαλάσσιον ἐστὶν ὄρνεον. καὶ ἱστορίαν δὲ τοιαύτην περὶ αὐτῶν φασιν. ὡς ἀπ' ἀνθρώπων ἀπωρνεώθη. ἔστι δὲ ἡ Κήυκος τοῦ Τραχινίων βασιλέως γυνή. οἳ ὄλβῳ μεγίστῳ ἐπαρθέντες, εἰς τοσοῦτον ἦλθον φρυάγματος, ὡς ἀπαξιοῦν τοῖς ἰδίοις ὀνόμασι καλεῖσθαι. καὶ ὁ μὲν, ἐκάλεσεν αὐτὴν, Δία. ἡ δὲ, Ἥραν. καί ποτε ἐν θαλάσσῃ, αὐτοῦ πλέοντος ὁ Ζεὺς ὀργισθεὶς, αὐτόν τε διέφθειρε καὶ τὴν ναῦν. ἡ δὲ ἄγαν περιπαθῶς ὠδύρετο τὸν τοῦ ἀνδρὸς θάνατον παρὰ τῷ Σίλλῳ, ἣν ἐλεήσας ὁ Ζεὺς ἀπωρνέωσε. καὶ ἐκεῖνον δὲ εἰς ὄρνεον μετέβαλεν, ὃν κηρύλον καλοῦσιν. ἐθρήνει δὲ τῶν ᾠῶν αὐτῆς ἐν τῇ θαλάσσῃ κλαιομένων. διὸ κατὰ Διὸς οἶκτον, ιδ΄ ἡμέρας ἀλκυονίτιδας καλουμένας εὐδιεινὰς ἔχει τοῦ ἔτους, ἐν αἷς τίκτουσα ἐκβάλλει τοὺς νεοττούς. Τὰ νεώτερα.] πράγματα δηλονότι. Ταναοδείρων] μακροτραχήλων. τὸ μερικὸν δὲ, ἐπὶ πάντων ἔταξαν. οὐ γὰρ πάντα ταναόδειρα τὰ ὄρνεα. Καινὸς γνώμην.] νέαν γνώμην ἐξηγούμενος.

ΕΠΩΔΗ κώλων ε΄.

INCANTATIO membrorum quinque.

Ἀλλ' ἴτ' ἐς λόγους ἅπαντα

Sed venite in sermones omnes

δεῦρο.

Σχόλια. Ἀλλ' ἴτ' ἐς λόγους.] ταῦτα τὰ πέντε κῶλα ἔοικεν ἐπῳδοῦ. καί εἰσι τὰ μὲν δύο τροχαϊκὰ δίμετρα ἀκατάληκτα, τὸ τρίτον ἰαμβικὸν ἐκ τριβράχεων. τὸ δ' παιωνικὸν ἐκ κρητικῶν διαρρύθμων. τὸ πέμπτον ἰαμβικὸν ἑφθημιμερὲς ἐκ τριβράχεων, ἐφ' ἑκάστης στροφῆς παράγραφος. ἐπὶ δὲ τῷ τέλει κορωνίς.

Δεῦρο. δεῦρο. δεῦρο. δεῦρο.
Τοροτοροτοροτοροτίγξ.
Κικκαβαῦ. κικκαβαῦ.
Τοροτοροτορολιλιλίγξ.

Huc, huc, huc, huc.
Toro toro, toro toro, toro tinx
Cicabau, ciccabau.
Toro toro, toro tolililinx.

Σχόλια. Κικκαβαῦ.] τὰς γλαῦκας οὕτω φωνεῖν λέγουσιν. ὅθεν καὶ κικκάβας αὐτὰς λέγουσιν. ἔστι δὲ ἱερὰ τῆς Ἀθηνᾶς. οἱ δὲ, κικυμίδας ὡς Καλλίμαχος. πάρτ' ἀγαθὴ κικυμίς. καὶ Ὅμηρος δὲ, χαλκίδα κικλήσκουσι θεοί, ἄνδρες δὲ κύμινδιν. τὴν γλαῦκα ἀπὸ τῆς μορφῆς χαλκίδα. ἐπεὶ χαλκίζει τῷ χρώματι. ἄλλως μίμημα τῆς τοιαύτης φωνῆς τῆς γλαυκός. ἔστι δὲ ἱερὰ τῆς Ἀθηνᾶς. διὸ καὶ εἶδος αὐτῆς πολὺ ἐν τῇ Ἀττικῇ καὶ εἰς τιμὴν τῆς θεοῦ ἐν τοῖς νομίσμασιν ἐγχαράττουσι γλαῦκα. διὰ τὸ χαλκώδεις δὲ ἔχειν τὸ πτερὸν λέγονται καὶ χαλκὶς, λέγεται καὶ κύμινδις.

ΣΥΣΤΗΜΑ ΚΑΤΑ ΠΕΡΙΚΟΠΗΝ.

Πει. Ὁρᾷς τιν' ὄρνιν; Εὐ. μὰ τὸν Ἀπόλλω 'γὼ μὲν οὔ.
Καίτοι κέχηνά γ' εἰς τὸν οὐρανὸν βλέπων.
Ἄλλως ἄρ' οὔποψ ὡς ἔοικ' εἰς τὴν λόχμην
Ἐμβὰς, ἐπῶζε, χαραδριὸν μιμούμενος.
Ἐπ. Τοροτίγξ. τοροτίγξ.
Πει. Ὦγάθ', ἀλλ' οὑτοσὶ καὶ δή τις ὄρνις ἔρχεται.
Εὐ. Νὴ Δί' ὄρνις δῆτα. τίς ποτ' ἐστίν; οὐ δήπου ταὧς;
Πει. Οὗτος αὐτὸς νῷν φράσει, τίς ἐστιν ὄρνις οὑτοσί;
Ἐπ. Οὗτος οὐ τῶν ἠθάδων τῶνδ' ὧν ὁρᾶθ' ὑμεῖς ἀεί.
Ἀλλὰ λιμναῖος. Πει. βαβαὶ, καλός γε καὶ φοινικιοῦς.
Ἐπ. Εἰκότως. καὶ γὰρ ὄνομ' αὐτῷ γ' ἐστὶ φοινικόπτερος.
Πει. Οὗτος, ὦ σέ τοι. Ἐπ. τί βωστρεῖς. Πει. ἕτερος ὄρνις οὑτοσί.
Ἐπ. Νὴ Δί', ἕτερος δῆτα χ' οὗτος ἔξεδρον χώραν ἔχων.

CONSTITVTIO PER circuncisionem.

Pi. Vides quem auem? Ev. Per Apollinem ego quidem non,
Tamen oscitaui in cælum aspiciens.
Aliter igitur epops, vt videtur, in syluam
Ingrediens cecinit charadrium imitans.
Ep. Torotinx, torotinx.
Pi. O bone, sed hic & iam aliquis auis venit.
Ev. Per Iouem auis certè, qui unquam, non iam dum pauo?
Pi. Hic ipse nobis dicet qui est auis hic.
Ep. Hic non consuetorum horum quos videtis vos semper,
Sed paludosus. Pi. Papæ, pulcher & phœnicius.
Ep. Decenter etenim nomen ipsi est phœnicopterus.
Pi. Hic ô te. Ep. Quid clamas? Pi. Alter auis hic.
Ep. Per Iouem, alter iam fortè hic aduenam locum habens.

Σχόλια. Ἐμβὰς ἐπῶζε.] ἐπώζειν ἐστὶ τὸ ἐπὶ τοῖς ᾠοῖς καθεζόμενα τὰ ὄρνεα κράζειν. ἐνταῦθα δὲ ἀντὶ τοῦ ἐκρύπτετο. χαραδριὸς δέ ἐστιν, εἶδος ὀρνέου μεταβαλλομένου εἰς τὰ [illegible]. διχῶς δέ. ἐπὶ μὲν τοῦ ὀρνέου, χαραδριὸν ὀξυτονητέον. εἰ δὲ ἐπὶ τῆς χαράδρας βαρυτονεῖται. ἐπεί φασιν αἱ χαράδραι τρόπον τινὰ διὰ τῶν ῥευμάτων μελῳδίας ποιοῦνται.

BISETVS. Παρὰ τῷ Σουίδᾳ ἐπώαζε γέγραπται. ἐπωάζειν δέ, φησι, τὸ ἐπὶ τοῖς ᾠοῖς καθέζεσθαι τὰ ὄρνεα. καὶ ἐπωάζουσιν, ἐπὶ τοῖς ᾠοῖς ᾄδουσι, βοῶσι. τὰ δὲ ὄρνεα ἐν τῷ ἐπωάζειν λάλα εἰσίν. εἰ δὲ τὸ ἐπῶζε καλῶς ἔχει, τὸ α μετρικῆς χάριν ἀποβληθὲν λέξεις.

Σχόλια. Χαραδριὸν μιμούμενος] Εὐφρόνιος ἐκ τοῦ χαραδριοῦ [illegible] ὑμῆνος ἄχρι κέχρηται ἀποκεκρυμμένως. ἐπεὶ γὰρ τοὺς ἰκτερικοὺς ὠφελεῖ ὁ χαραδριὸς ὀφθείς, οἱ πωλοῦντες αὐτόν φασι κρύπτουσιν, ἵνα μὴ πρὸ τοῦ ὠνήσασθαί τις ἰαθῇ παρέργως. Ἀνδρέας δέ φησι τῶν ἰκτερικῶν οὐ τοὺς ἰδόντας ἀλλὰ τοὺς φαγόντας ἀπαλλάττεσθαι τοῦ πάθους. Τοροτίγξ.] οἱ μὲν καὶ τοῦτο τοῦ Ἔποπος λέγουσιν εἶναι, οἱ δὲ ὄρνιθός τινος ἀπεικασμένου. καὶ τοῦτο δὲ τῶν ἀφανισμένων ὀρνέων. Ὠγάθ' ἀλλ' οὑτοσί.] κορωνὶς αὖθις ἑτέρα εἰσιόντων τῶν ὑποκριτῶν. οἱ δὲ στίχοι τροχαϊκοὶ τετράμετροι καταληκτικοὶ μ, ὧν τελευταῖος καὶ βλέπουσιν εἰς σὲ κἀμὲ τοῦτο μὲν κἀμοὶ δοκεῖ. ἐν εἰσθέσει δὲ μετὰ τὸν λζ στίχον κῶλα ἰαμβικὰ δίμετρα ἀκατάληκτα δύο, ἐπὶ τῷ τέλει κορωνίς. Καὶ δή τις ὄρνις.] τοῦτο ἀποδέδωκε πρὸς τὸ ἄνω ἃ εἶπεν ὁ ἕτερος. ἄλλως ἄρ' οὔποψ. ταὼς δὲ Ἀττικῶς περισπᾶται. Οὗτος αὐτός.] ἀντὶ τοῦ ὁ Ἔποψ ἐρεῖ ἡμῖν. Καλός γε καὶ φοινικιοῦς] τὸν γὰρ φοινικόπτερον λέγει. οὖν ὅτι ἀντὶ τοῦ πυῤῥός. περισπᾶται δὲ τῷ λόγῳ τῶν εἰς ους ἁπλῶν, καὶ ἔστι παρὰ τὴν φοίνικος γενικήν. φοινικόεις καὶ φοινίκεος ἐν ὑπερθέσει, καὶ φοινικοῦς ἐν συναιρέσει.

BISET. Βωστρεῖς] Εὐστάθιος. βωστρεῖν, τὸ ἀναβοᾶν, ἤγουν ἐπικαλεῖσθαι. παρὰ τὸ βοῶ, βοήσω, βοητής, καὶ κατὰ κρᾶσιν βωτής, καὶ πλεονασμῷ τοῦ σ, καὶ τοῦ ρ, βωστρῶ.

Σχόλια. Ἔξεδρον χώραν ἔχων.] ἐκ τοῦ Σοφοκλέους δευτέρας Τηρέως. ἀρχή. τίς ὄρνις οὗτος ἔξεδρον χώραν ἔχων; ὡς εἰ εἶπε χρονίαν. ἔξεδρον δὲ τὸν ἀπηλλαγμένον. Σοφοκλῆς. οὐκ ἔξεδρος ἀλλ' ἔντοπος ἀνήρ.

Πει. Τίς ποθ' ὁ μουσόμαντις ἄτοπος ὄρνις ὀρειβάτης.
Επ. Ὄνομα τούτῳ Μῆδός ἐστι. Πει. Μῆδος, ὦ 'ναξ Ἡράκλεις
Εἶτα πῶς ἄνευ καμήλου μῆδος ὢν εἰσέπτατο. B
Ευ. Ἕτερος αὖ λόφον κατειληφώς τις ὄρνις οὑτοσί.
Πι. Τί τὸ τέρας τουτί ποτ' ἐστίν; οὐ σὺ μόνος ἄρ' ἦσθ' ἔποψ
Ἀλλὰ χ' οὗτος ἕτερος. Επ. οὗτος ἐστὶ μὲν Φιλοκλέους
Ἐξ ἔποπος. ἐγὼ δὲ τούτου πάππος, ὥσπερ εἰ λέγοις
Ἱππόνικος Καλλίου, κἀξ Ἱππονίκου Καλλίας. C
Πι. Καλλίας ἄρ' οὗτος οὕρνις ἐστίν; ὡς πτερορρυεῖ.
Επ. Ἅτε γὰρ ὢν γενναῖος, ὑπὸ τῶν συκοφαντῶν τίλλεται.
Αἵ τε θήλειαι προσεκτίλλουσιν αὐτοῦ τὰ πτερά.
Πι. Ὦ Πόσειδον. ὡς ἕτερος αὖ τις βαπτὸς ὄρνις οὑτοσί. D
Τίς ὀνομάζεταί ποθ' οὗτος; Επ. οὑτοσὶ κατωφαγᾶς.
Πι. Ἔστι γὰρ κατωφαγᾶς τις ἄλλος ἢ Κλεώνυμος;
Πῶς ἂν οὖν Κλεώνυμός γ' ὢν, οὐκ ἀπέβαλε τὸν λόφον.
Ευ. Ἀλλὰ μέντοι τίς ποθ' ἡ λόφωσις ἔσθ' ἡ 'πὶ τῶν ὀρνέων;
Ἢ 'πὶ τὸν δίαυλον ἦλθον; Επ. ὥσπερ οἱ Κᾶρες μὲν οὖν E
Ἐπὶ τῶν λόφων οἰκοῦσιν ὦ 'γαθ' ἀσφαλείας οὕνεκα.

Pi. *Qui vnquam ſuperbus ſine loco auis in monte iens.*
Ep. *Nomen huic Medus eſt.* Pi. *Medus, ô Rex Hercules,*
Poſtea quomodo ſine camelo Medus exiſtens volauit.
Ev. *Alter rurſus criſtam capiens aliquis auis hic.*
Pi. *Quod monſtrum hoc vnquam eſt? non tu ſolus igitur eras epops?*
Sed hic alter? Epo. *Hic eſt quidem Philoclei*
Ex epope, ego autem huius auus. quemadmodum ſi diceres
Hipponicus Callia, & ex Hipponico Callias.
Pi. *Callias igitur hic auis eſt? valde pennas deijcit.*
Ep. *Tanquam enim exiſtens generoſus à ſycophantis vellitur,*
Hæq́ fœminæ euellunt ipſius pennas.
Pi. *O Neptune, valde alter rurſus tinctus auis hic:*
Qui nominatur vnquam hic? Ep. *Hic deuorator.*
Pi. *Eſt enim deuorator aliquis alius quàm Cleonymus?*
Quomodo igitur Cleonymus exiſtens non abiecit criſtam?
Ev. *Sed tamen quæ vnquam criſtatio in auibus.*
An in duellum venerunt? Ep. *Quemadmodum cares quidem igitur*
In criſtam habitant, ô bone ſecuritatis gratia.

Σχόλια. Ὁ μουσόμαντις.] ὁ κομπώδης. τοιοῦτοι γὰρ οἱ μάντεις καὶ οἱ ποιηταί. Ἄτοπος ὄρνις.] τοῦτο εἶπεν, εἰς τὸ ἱερατῶδες τοῦ ὄρνιθος ἀφορῶν, οὐδὲν πρὸς τὸ προκείμενον. παρὰ τὰ ἐξ Ἠδωνῶν Αἰσχύλου. τίς ποτ' ἔσται ὁ μουσόμαντις. ἄλαλος. ἀβρατεὺς ὃν σθένει. Μῆδός ἐστιν.] ὡς τῶν Μήδων ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ ἐπὶ τῶν καμήλων ὀχουμένων F ἐπὶ τῇ τῶν πολεμίων ἐξόδῳ. τοὺς Ἐκβατάνων ὄρνις Περσικοὺς φασὶ πρὸς τὸ ξένον τῆς θέας. ζητεῖται δὲ, εἰ ὄντως καλεῖταί τις ὄρνις μῆδος. Λόφον κατειληφώς.] ἀντὶ τοῦ λόφον ἔχων. ἀπὸ τῶν ἐν τοῖς πολέμοις, τοῦτο δέ φησιν ἐπεὶ ἕτερός τις ὄρνις ἀναφαίνεται λόφον ἔχων ὡς ἔποψ. διαβάλλει δὲ τὸν Φιλοκλέα, ὡς ὀξυκέφαλον. Οὗτος μέν ἐστι Φιλοκλέους.] οὗτος ὁ Φιλοκλῆς, ἔποπα ἐσκεύασεν ἐν τῇ Πανδιονίδι τετραλογίᾳ. οὗ ἡ ἀρχή. σὲ τῶν πάντων δεσπότην λέγω. ἄλλως. Φιλοκλέους ἐστὶ δρᾶμα Τηρεὺς ἢ Ἔποψ. G ὁ Σοφοκλῆς πρῶτον τὸν Τηρέα ἐποίησεν. εἶτα Φιλοκλῆς. διὰ τοῦτο δὲ εἶπεν, ἐγὼ δ' ἔποπος. ἀντὶ τοῦ πρὸ αὐτοῦ ἐγράφη. τοῦτο δὲ θέλων κωμῳδῆσαι Καλλίαν ὡς ἀπολέσαντα πάντα τὰ χρήματα, ἐν ἐνίοις δὲ ὑπομνήμασιν, ὅτι ὀξυκέφαλός ἐστιν ὁ Φιλοκλῆς ὡς ὁ ἔποψ. ἀλλ' οὐδαμοῦ κεκωμῴδηται. εἴη ἂν οὖν τὸν ἔποπα ἐσκευοποιηκὼς, τῇ Πανδιονίδι τετραλογίᾳ. ἣν καὶ Ἀριστοτέλης ἐν ταῖς διδασκαλίαις ἀναγράφει. ἔστι δὲ Φιλοκλῆς κωμῳδίας ποιητὴς, καὶ Φιλοπείθους υἱὸς, ἐξ Αἰσχύλου ἀδελφῆς. ἔνιοι δὲ Ἁλμίωνος αὐτόν φασιν, ἐπιθετικῶς λέγοντες διὰ τὸ πικρὸν εἶναι. ἅλμη γὰρ ἡ πικρία. γεγόνασι δὲ Φιλοκλεῖς δύο τραγῳδιῶν ποιηταί. εἷς μὲν ὁ Φιλοκλέους ἀπόγονος. ἐκείνου μὲν γὰρ Ἄρης Μόρσιμος. ἐκ τούτου δὲ, Ἀστυδάμας. ἐκ τούτου δὲ Φιλοκλῆς. καὶ ἕτερος ὁ κατὰ τὴν αὐτὴν ἡλικίαν ἀκμακὼς τοῦ νεωτέρου Φιλοκλέους. Ἱππόνικος Καλλίου. ὁ Ἱππονίκου Καλλίας δοκεῖ τὰ πατρῷα διεσπαρκέναι εἰς ἀσέλγειαν, ὡς ληφθεὶς μοιχεύων καὶ ἀποτίσας χρήματα. κεκωμῴδηται δὲ αὐτοῦ ἱκανῶς Εὔπολις ἐν τοῖς Κόλαξι. λέγεται δὲ κατὰ ψεῦδος τῶν ὑπομνημάτων, ὅτι οἱ Ἱππόνικοι καὶ οἱ Καλλίαι, ἄνωθεν ἐκ διαδοχῆς ἀπὸ πατέρων ἐπὶ παῖδας καθήκουσιν. ὅπερ ἐστὶ ψεῦδος. ὁ πρῶτος γοῦν Καλλίας Φαινίππου πατρός ἐστιν, ὁ νικήσας ἵππῳ τὴν τετάρτην καὶ πεντηκοστὴν ὀλυμπιάδα.

Τίλλεται.] τὸ τίλλεται ἀπὸ τῶν ὀρνίθων. τοῦτο δὲ, ἶσον τῷ πλούσιος τῶ γυναικῶν. καὶ πρὸς τὴν φορτοκοπίαν τοῦ Καλλίου. καὶ ὅτι μοιχεύων χρήματα ἐδίδου. Κατωφαγᾶς.] ὅτε βαρύνεται, ἐπίθετον. ὅτι δὲ περισπᾶται, κύριον. ἴσως δὲ ἀπὸ τοῦ καταφαγεῖν τὸ ὄνομα πεποίηκε, διὰ τὴν τοῦ Κλεωνύμου πολυφαγίαν. Οὐκ ἀπέβαλε τὸν λόφον.] τὸν τῆς περικεφαλαίας. ὡς ῥίψασπις καὶ δειλὸς διαβάλλεται Κλεώνυμος. Ἐπὶ τὸν δίαυλον ἦλθον.] ἐπεὶ οἱ διαυλοδρομοῦντες, μεθ᾽ ὅπλων τρέχουσιν ἔχοντες λόφον ἐπὶ τῆς κεφαλῆς. ἄλλως. δίαυλος ὁ διπλοῦν ἔχων τὸν δρόμον ἐν τῇ πορείᾳ τὸ πληρῶσαι τὸ στάδιον καὶ ὑποστρέψαι. δολιχοδρόμοι δὲ οἱ ἑπτὰ τρέχοντες, διὸ καὶ δολιχοδρόμοι. οἱ γὰρ σταδιοδρόμοι διπλοῦν ποιοῦνται τὸν δρόμον. ἄλλως. ὁπλίτην δρόμον. μετὰ ὅπλων γὰρ ἠγωνίζοντο. ἄλλως. δίαυλος ὁ διστάδιος τόπος ἢ μέτρον πήχεων σ. δίαυλος καὶ ἡ μακρὰ περίοδος. ὀκτὼ δέ εἰσιν ἀγωνίσματα. στάδιον. δίαυλος. δόλιχος. ὁπλίτης. πυγμή. παγκράτιον. πάλη καὶ ἅλμα. Ὥσπερ οἱ Κᾶρες μὲν οὖν.] ὡς τῶν Καρῶν τὰ ἰσχυρὰ καταλαμβανόντων, διὰ τὸ στρατιωτικοὺς εἶναι. ἢ ὅτι ἐν πέτραις οἰκοῦσιν ὑπὲρ ἀσφαλείας ἢ ὅτι λόφον ἔχουσιν ἐπὶ τῶν κρανῶν. γενναιότατοι δὲ οἱ Κᾶρες τὰ πολεμικά. καὶ τοὺς λόφους καταλαμβάνοντες ἐν τοῖς πολέμοις. θαλασσοκρατήσαντές τε πολλὰ μέρη τῆς οἰκουμένης κατέλαβον. καὶ τοὺς λόφους ᾤκουν, ὡς ἂν ἰσχυροτέρους, ὅθεν καὶ καραπόλεις ἐλέγοντο αἱ οἰκήσεις.

Πει. Ω Πόσειδον. οὐχ ὁρᾷς ὅσον συνείλεκται κακὸν	PI. O Neptune, non vides, quantum congregatum eſt malum
Ορνέων; Εὐ. ὦ 'ναξ Απολλον, τοῦ νέφους. ἰού. ἰού.	Auium? EV. O Rex Apollo, nebule, heu heu.
Οὐδ' ἰδεῖν ἔτ' ἔσθ' ὑπ' αὐτῶν πετομένων τὴν εἴσοδον.	C Neque videre amplius eſt ab ipſis volantibus viam.
Πει. Οὑτοσὶ Πέρδιξ. ἐκεινοσί γε νὴ Δί' Ατταγᾶς.	PI. Hac perdix, ille per Iouem attagas:
Εὐ. Οὑτοσὶ δὲ Πηνέλοψ. ἐκεινοσί δέ γ' Αλκυών.	Hic autem peneops, ille autem alcyon.
Τίς γάρ ἐσθ' οὔπισθεν αὐτοῦ· Πει. ὅς τις ἐστί; Κηρύλος.	EV. Quæ enim eſt ille à tergo ipſius. PI. Qui eſt? corylus.
Εὐ. Κηρύλος γάρ ἐστιν ὄρνις; Πει. οὐ γάρ ἐστι Σπόργιλος.	D EV. Corylus enim eſt auis? PI. Non enim eſt ſporgilus,
Χ' αὑτηί γε Γλαῦξ. Εὐ. τί φῄς; τίς γλαῦκ' Αθήναζ' ἤγαγε;	Et hac glaux. EV. Quid dicis? quis noctuam Athenas duxit?
Κίττα. Τρυγών. Κορυδὸς. Ελεᾶς. Υποθυμίς. Περιστερά.	Citta, turtur, corydus, eleas, hypothymis, columba,
Νέρτος. Ιέραξ. Φάττα. Κόκκυξ. Ερυθρόπους. Κεβλήπυρις.	Nertus, accipiter, palumbus, cuculus, erythropus, ceblepyres,
Πορφυρίς. Κερχνῄς. Κολυμβίς. Αμπελίς. Φήνη. Δρύοψ.	E Prophyrus, cerchneus, colymbis, ampelis, phene, driops.
Πει. Ιοὺ ἰοὺ τῶν ὀρνέων,	PI. Heu, heu, auibus,
Ιοὺ ἰοὺ τῶν κοψίχων.	Heu, heu, copſichus,
Οἷα πιππίζουσι καὶ τρέχουσι διακεκραγότες.	Qualia canunt & currunt clamitantes.
Αρ' ἀπειλοῦσι γε νῷν, οἴμοι κεχήνασί γέ τοι.	Nunquid minantur nobis? heu mihi, oſcitarunt,
Καὶ βλέπουσιν εἰς σὲ κἀμέ. Εὐ. τοῦτο μὲν κἀμοὶ δοκεῖ.	F Et aſpiciunt ad te & me. EV. Hoc quidem & mihi videtur.

Σχόλια. Πετομένων τὴν εἴσοδον.] τὸν οὐρανὸν ἢ τὸν ἀέρα. εἴσοδος δὲ λέγεται, ᾗ ὁ χορὸς εἰσιεῖσιν ἐν τῇ σκηνῇ, καὶ ἐν ταῖς νήσοις. τί σὺ λέγεις. εἰσὶ δέ που αἱ δὴ κατ' αὐτὴν ἣν βλέπεις τὴν εἴσοδον. Οὑτοσὶ Πέρδιξ.] ἀπὸ τούτου ἡ καταρίθμησις τῶν εἰς τὸν χορὸν συντεινόντων προσώπων κδ. ἐν ἀρχῇ ληφθέντων τῶν προκατειλεγμένων. ὁ δὲ τραγικὸς ιε. πρόσωπα ἔχει. ἐνταῦθα δὲ εὑρήσεις ἀριθμηθέντα τὰ εἰκοσιτέσσαρα πρόσωπα ἐξ ὧν ὁ κωμικὸς χορὸς συνίσταται. Ὅς τίς ἐστι Κηρύλος.] Εὐφρόνιός φησι τοὺς Δωριεῖς λέγειν. βάλλε δὴ βάλλε κηρύλος εἴην. τοὺς δὲ Ἀττικούς, κείρυλον. φησὶ δὲ Δίδυμος, τὸ κατὰ φύσιν ὄνομα κείρυλος λέγεσθαι. Ἀντίγονος δέ φησι τοὺς ἄρσενας τῶν ἀλκυόνων, κηρύλους λέγεσθαι. οὓς γηράσκοντας, αἱ θήλειαι βαστάζουσι τοῖς πτεροῖς. μήποτε οὖν παρὰ τὸ κείρειν ἐσχημάτικεν. ὁ δὲ Σπόργιλος, ἦν κουρεύς. μνημονεύει αὐτοῦ Πλάτων ἐν Σοφισταῖς. τὸ Σποργίλου κουρεῖον ἔχθιστον τέγος. τοῦτο οὖν ἐστω σημεῖον, τοῦ καὶ τὸν κηρύλον ἴσως παρὰ τὸ κείρειν ἐτυμολογηκέναι τὸν Ἀριστοφάνην. ἀντέθηκεν οὖν αὐτῷ κουρέα. ἄλλως. ὁ ἄρσην ἀλκυών, Κηρύλος λέγεται. ἐν δὲ ταῖς συνουσίαις ἀποθνήσκει. ὁ δὲ Σπόργιλος, κουρεὺς ἦν. διαβάλλει δὲ αὐτὸν ὡς εὐτελῆ. Τίς γλαῦκ' Ἀθήναζε.] τὸ χ, ὅτι ἤλλαξε τὸ τοπικόν. ἔδει γὰρ ἐξ Ἀθηνῶν, ἢ εἰς Ἀθήνας εἰπεῖν. [illegible] δέ, ὅτι ἀεὶ ἐν Ἀθήναις τὰ πράγματα. παροιμία δέ ἐστιν ἐπὶ τῶν μάτην ἐμπορευόντων τινὰ ἐπὶ τοῖς προϋπάρχουσιν. ὥσπερ εἴ τις ἐν Αἰγύπτῳ σῖτον ἐπαγάγῃ. ἢ ἐν Κιλικίᾳ κρόκον. ἐνταῦθα οὖν ἐπεὶ Ἀθήνηθέν ἐστιν ἡ γλαῦξ. κατὰ τὴν παροιμίαν λέγει. τίς εἰς Ἀθήνας γλαῦκ' ἐνήνοχεν. δῆμον δὲ φησίν, ὅτι ἐκ τῶν ζώων μένον πληθυνόντος ἐν τῇ πόλει, ἀλλὰ καὶ ὅτι τοῦ νομίσματος. καὶ ὅτι οὐκ ἐν ἀργύρῳ μόνῳ, ἀλλὰ καὶ ἐν χαλκῷ χαράττουσι τὴν γλαῦκα. διὸ τὴν παροιμίαν εἰρῆσθαι. μήποτε δὲ ἐπὶ τῶν ζώων εἰκός ἐστι λέγεσθαι μόνον. Κορυδὸς, Ἐλεᾶς.] ὁ Κορυδὸς παρὰ Ἀριστοτέλει Κορύδαλος λέγεται, εἰ μὴ ἕτερός ἐστι. ποικίλα γὰρ τὰ ὀνόματα. ὁ δὲ Ἐλεᾶς, μήποτε ἐλεάς ἐστιν ἐν τοῖς Καλλιμάχου ἀναγραφομένοις. φησὶ γὰρ, ἐλεᾶς μικρὸν φωνῇ ἀγαθόν. ἀναγέγραπται δὲ καὶ ὁ Ὑποθυμὶς, καὶ ὁ Νέρτος. καὶ ὁ Ἐρυθρόπους καὶ ἡ Πορφυρίς. καὶ ὁ Δρυόψ. καὶ ἡ Ἀμπελίς. Κεβλήπυρις.] μήποτε οὐχ ἕν ἐστιν, ἀλλὰ δύο φησὶν ὁ Σύμμαχος. καὶ ἐν τοῖς Καλλιμάχου γὰρ ἀναγέγραπται κίβλη. εἶτα μύρμηξ Ἑρμίππου τετραμέτροις. καὶ Θεμιστοκλέους τὸ πρωνέστις ἂν κεβλὴ πυρίς τις ὀνομάζεται. ὥστε ἐνθάδε ἢ ἐκεῖ ἡμάρτηται τὸ ἐν A παρὰ τῇ γραφῇ. ἄλλως. οὐ δύναται δὲ ὑφ᾽ ἓν εἶναι, διὰ τὸν ἀριθμὸν τῶν εἰκοσιτεττάρων. Πορφυρίς.] ἡ πορφυρὶς ἀναγέγραπται. κερχνὶς δὲ, οὔ. ἀλλὰ κερχνή. καὶ ἡ κολυμβὶς δὲ φαίνεται καὶ ὁ δρύοψ. καὶ ἡ ἀμπελίς. Δίδυμος δὲ, τὸ μικρὸν ἱέρακά φησι.

BISETVS. Φλέων.] παρὰ τῷ Σουίδᾳ φλέων, εἶδος ὀρνέου, ἴσως ἀετοῦ. καὶ παρὰ τῷ Ἡσυχίῳ, φλέων, εἶδος αἰετοῦ. ἐλεαλὸς, δρύοψ, ὄρνεόν τι διαφέρον τοῦ δρυοκολάπτου. ἵνα δὲ B ὁ τῶν σχολίων ἀριθμὸς τῶν κδʹ. τοῦ χοροῦ προσώπων μὴ ὑπερβάλλῃ, τινὲς ταῦτα δύο ὀνόματα, φλέων καὶ δρύοψ, συνεζευγμένως οὕτως ἐκφέρουσι, φλεωδρύοψ, ὅπερ καλῶς ἔχειν δοκεῖ.

Σχόλια. Οἷα ποππύζουσιν.] κατὰ μίμησιν τῶν ὀρνέων πεποίηται ἡ λέξις. λέγεται δὲ ἐπὶ καὶ τὸ ποτίζειν ποππύζειν.

ΧΟΡΟΣ, ΕΠΟΨ.

BISETVS. Ἔποψ τὸν τῶν ὀρνίθων χορὸν τὴν τῶν C Εὐελπίδου καὶ Πεισθεταίρου παρουσίαν δηλοῖ.

Χο. Ποποποποποποποποποποποῖ.
Ποῦ μ᾽ ἄρ᾽ ὃς ἐκάλεσε;
Τίνα τόπον ἄρα νέμεται;
Επ. Οὑτοσὶ πάλαι πάρειμι, κοὐκ ἀποστατῶ φίλων.
Χο. Τιτιτιτιτιμπτρού.
Τίνα λόγον ἄρα ποτὲ
Πρὸς ἐμὲ φίλον ἔχων;
Επ. Κοινόν. ἀσφαλῆ. δίκαιον. ἡδύν. ὠφελήσιμον.
Ἄνδρε γὰρ λεπτολογιστὰ δεῦρ᾽ ἀφίκονθ᾽ ὡς ἐμέ.
Χο. Πῶ. πᾶ. πῶς φῄς;
Επ. Φήμ᾽ ἀπ᾽ ἀνθρώπων ἀφῖχθαι δεῦρο πρέσβυτα δύο.
Ἥκετον δ᾽ ἔχοντε πρέμνον πράγματος πελωρίου.
Χο. Ὦ μέγιστον ἐξαμαρτὼν, ἐξ ὅτου τράφην ἐγώ,
Πῶς λέγεις. Επ. μήπω φοβηθῇς τὸν λόγον. Χο. τί μ᾽ εἰργάσω;
Επ. Ἄνδρ᾽ ἐδεξάμην ἐραστὰ τῆσδε τῆς συνουσίας.
Χο. Καὶ δέδρακας τοῦτο τοὔργον; Επ. καὶ δεδρακώς γ᾽ ἥδομαι.
Χο. Κἀστὸν ἤδη που; Επ. παρ᾽ ἡμῖν, εἰ παρ᾽ ὑμῖν εἴμ᾽ ἐγώ.

CHORVS, EPOPS.

CH. PO,po,po,po,po,po,po,po,po,poe.
Vbi me igitur qui vocauit?
Quem locum igitur paſcit?
EP. *Hic, diu adſum, & non abſum amicis.*
CH. *Ti,ti,ti,ti,timptru.*
D *Quem ſermonem igitur vnquam*
Ad me amicum habens?
EP. *Communem, ſecurum, iuſtum, ſuauem, vtilem:*
Viri enim ſubtiles rationatiui huc venerunt ad me.
CH. *Vbi? quò? quomodo dicis?*
EP. *Dico ab hominibus veniſſe huc legatos duos.*
E *Venerunt autem habentes radicem rei magnæ.*
CH. *O maxime peccator, ex quo nutritus ſum ego.*
Quomodo dicis? EP. *Nondum timuiſti ſermonem?* CH. *Quid mihi feciſti?*
EP. *Viros ſuſcepi amatores huius conuerſationis.*
F CHO. *Et feciſti hoc opus?* EP. *Et faciens lætor.*
CH. *Et ſunt iam vbi?* EP. *Apud nos, ſi ac ad vos ſum ego.*

Σχόλια. Ποποποποποῖ.] ἔκθεσις περιόδου ἀμοιβαίας τοῦ χοροῦ καὶ τοῦ ὑποκριτοῦ κώλων καὶ στίχων ιζ. ὧν τὰ πρῶτα τρία κῶλα τοῦ χοροῦ ἀναπαιστικὰ πενθημιμερῆ ἐπιμεμιγμένα τετραβράχεσιν. ὁ δὲ τροχαϊκὸς τετράμετρος καταληκτικός. τὰ ἑξῆς πάλιν τρία κῶλα τοῦ χοροῦ ἀναπαιστικὴν βάσιν ἕκαστον τούτων. ἐπιμεμιγμένα καὶ ταῦτα τετραβράχεσιν. οἱ ἑξῆς πάλιν δύο τροχαϊκοὶ τετράμετροι καταληκτικοί. τὸ ἑξῆς τοῦ χοροῦ κῶλον ἀναπαιστικὴν βάσις, οἱ δὲ ἑξῆς ζ τροχαϊκοὶ τετράμετροι καταληκτικοί. ὧν τελευταῖος. κἀστὸν ἤδη που παρ᾽ ἡμῖν εἰ παρ᾽ ὑμῖν εἴμ᾽ ἐγώ. Τίνα λόγον.] ἀπὸ κοινοῦ τὸ πάρει.

Κοινὸν ὠφελήσιμον.] ἀντὶ τοῦ κοινωφελῆ. ἀσφαλῆ δὲ, τουτέστιν ἀληθῆ καὶ σφαλῆναι μὴ δυνάμενον. Λεπτολογιστά.] λεπτοὶ εἰς τὸ λογίζεσθαι. Ποῦ, πᾶ.] διαταράσσονται οἱ ὄρνιθες ἀκηκοότες ἄνδρας παρεῖναι. G ὑποτεύουσι γὰρ αὐτοὺς εἶναι ὀρνιθοθήρας. Ἔχοντε πρέμνον.] στέλεχος καὶ ῥίζαν. πράγματος δὲ πελωρίου, ὅ ἐστι χρήσιμόν τι εἰπεῖν σύμβουλοι. Ὦ μέγιστον ἐξαμαρτών.] ὅτι ἀνθρώπους ἐδέξατο θηρατὰς τῶν ὀρνίθων. ἄλλως. τῶν ἐξημαρτημένων ἐξότε ἐτέχθην. Τῆς συνουσίας.] τῆς ἡμετέρας τῶν ὀρνέων κοινωνίας καὶ διαγωγῆς. εἰ παρ᾽ ὑμῖν εἴμ᾽ ἐγώ. εἰ ἐγὼ παρ᾽ ὑμῖν εἰμι, καὶ ἐκεῖνοι παρ᾽ ἐμοί εἰσιν.

ΣΤΡΟ-

A

ΣΤΡΟΦΗ κώλων η'.

Χο. ΕΑ. ἔα. προδεδόμεθ', ἀνόσιά τ' ἐπάθομεν.
Ος γὰρ φίλος ἦν, ὁμότροφά θ' ἡμῖν
Ενέμετο πεδία παρ' ἡμῖν,
Παρέβη μὲν θεσμοὺς ἀρχαίους.
Παρέβη δ' ὅρκους ὀρνίθων.
Ες δὲ δόλον ἐκάλεσεν, παρέβαλέν τ' ἐμὲ παρὰ
Γένος ἀνόσιον. ὅπερ ἐξ ὅτ' ἐγένετό γε ἐπ' ἐμοὶ
Πολέμιόν τ' ἐτράφη.

VERSIO membrorum octo.

CH. HEu, heu, tradimur, iniuſtáque paſſi ſumus.
Qui enim amicus erat ſimul nutritúſque nobis,
B *Paſcebat campos apud nos,*
Praeteriuit quidem leges antiquas,
Praeteriuit autem iuramenta auium.
In autem dolum vocauit, adiecitque me apud
Genus iniuſtum, quod ex quando factum eſt in me,
Hoſtile nutritum eſt.

Σχόλια. Ἒα ἔα.] εἴσθεσις ἑτέρα μέλους χοροῦ στροφῆς λόγον ἔχουσα. ἔχει γὰρ καὶ ἀντίστροφον τὴν ἰὼ ἰὼ ἔπαγε. κώλων ἀναπαιστικῶν καὶ παιωνικῶν ὀκτώ. ὧν πρῶτόν ἐστι C κῶλον ἰαμβικὸν ἤτοι ἰαμβικὴ βάσις. εἰσὶ δὲ τὰ μὲν ἀναπαιστικὰ μεμιγμένα προκελευσματικοῖς, τὰ δὲ παιωνικὰ πεντασυλλάβοις. διαλύονται γὰρ καὶ τῶν παιώνων εἰς βραχείας αἱ μακραί. τὰ μὲν οὖν πρῶτον καὶ τρίτον ἀναπαιστικὰ δίμετρα βραχυκατάληκτα. τὸ δὲ δεύτερον καὶ τέταρτον ὅμοια τῷ δευτέρῳ. τὸ πέμπτον ἑφθημιμερές. τὸ ἕκτον καὶ ζ παιωνικὰ τετράμετρα καταληκτικά. τὸ δὲ ὄγδοον ὅμοιον ἑφθημιμερές. ἐν ἐκθέσει δὲ στίχοι τροχαϊκοὶ τετράμετροι καταληκτικοὶ τρεῖς. ὁ τρίτος δὲ ἀναπληροῖ τὸ ἑξῆς πρόσωπον εἰσερχόμενον. ἑξῆς δὲ σύστημα ἐν εἰσθέσει τροχαϊκῶν τετραμέτρων καταληκτικῶν δ. ἐπὶ τῷ τέλει τῆς μὲν στροφῆς παράγραφος καὶ διπλῆ ἔσω νενευκυῖα. τοῦ δὲ συστήματος μόνη παράγραφος. Ὁμότροφα.] ἐπὶ τὴν αὐτὴν ἡμῖν καταινεμὴν γενόμενα. Παρέβη μὲν θεσμούς.] ὡς τούτου νενομοθετημένου αὐτοῖς τὸ μὴ συνεῖναι ἀνθρώποις.

D

ΣΥΣΤΗΜΑ κατὰ περικοπήν.

BISETVS. Ὁ τῶν ὀρνίθων χορὸς τὸν Εὐέλπιδα, καὶ τὸν Πεισθέταιρον θανάτῳ ζημιωτέους, καὶ τοῖς ὄνυξι, καὶ τῷ ῥάμφει διασπαστέους, καὶ διαφορητέους λέγει.

ΠΡὸς μὲν οὖν τὸν ὄρνιν ἡμῖν ἐστιν ὕστερος λόγος.
Τὼ δὲ πρεσβύτα δοκεῖ μοι τώδε δοῦναι τὴν δίκην.
Διαφορηθῆναί θ' ὑφ' ἡμῶν. Πει. ὡς ἀπολούμεθ' ἄρα.
Εὐ. Αἴτιος μέντοι σὺ νῷν εἶ τῶν κακῶν τούτων μόνος.
Επὶ τί γάρ μ' ἐκεῖθεν ἦγες; Πει. ἵν' ἀκολουθοίης ἐμοί.
Εὐ. Ἵνα μὲν οὖν κλάοιμι μεγάλα. Πει. τοῦτο μὲν ληρεῖς ἔχων
Κάρτα. Εὐ. πῶς; Πει. κλαυσεῖ γὰρ ἢν ἅπαξ γε τὼ 'φθαλμὼ 'κκοπῇς.

CONSTITVTIO per circuncisionem.

AD quidem igitur auem nobis eſt ultimus ſermo,
E *Horum autem ſenes videtur mihi huic dare poenam,*
Dilacerarique à nobis. PI. *Valdè perimus certè,*
EV. *Cauſa quidem tu nobis es malorum horum ſolus.*
In quid me illuc duxiſti? PI. *Vt ſequereris me.*
EV. *Vt quidem igitur fleam valdè.* PI. *Hoc quidem nugaris habens*
F *Valde.* EV. *Quomodo? flebis enim ſi ſemel oculos verberaberis.*

Σχόλια. Ὕστερος λόγος.] ὅ ἐστιν ὕστερον αὐτῷ μαχεσόμεθα. ὡς παρ' Ὁμήρῳ. ἀλλ' ἤτοι μὲν ταῦτα μεταφρασόμεσθα καὶ αὖθις. Διαφορηθῆναι.] διασπασθῆναι. Αἴτιος μέντοι σύ.] ἀλλήλοις ἀντεγκαλοῦσιν οἱ πρεσβῦται ἀμηχανοῦντες ἐκφυγεῖν πως τὸ παρὸν κακόν.

G

ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΗ κώλων θ'.

Χο. ΙΩ. ἰὼ ἔπαγ' ἔπιθ' ἐπίφερε πολέμιον
Ὁρμὰν φονίαν. πτέρυγά τε παντᾷ γε

INVERSIO membrorum nouem.

CH. HEu, heu, induc, adeas, infer hoſtilem,
Incurſionem caedalem, alam omnino

Ἐπίβαλλε πέριξ κύκλωσαι.
Ὡς δεῖ τώδ' οἰμώζειν ἄμφω.
Καὶ δοῦναι ῥύγχει φορβάν.
Οὔτε γὰρ ὄρος σκιερὸν, οὔτε νέφος αἰθέριον,
Οὔτε πολιὸν πέλαγος ἐστὶν, ὅτι δέξεται
Τώδ' ἀποφυγόντε με.
Ἀλλὰ μὴ μέλλωμεν ἤδη τώδε τίλλειν καὶ δάκνειν.
Ποῦ 'σθ' ὁ ταξίαρχος. ἐπαγέτω τὸ δεξιὸν κέρας.
Ευ. Τοῦτ' ἐκεῖνο. ποῖ φύγω δύστηνος. Πει. οὗτος, οὐ μενεῖς;
Ευ. Ἵν' ὑπὸ τούτων διαφορηθῶ; Πει. πῶς γὰρ ἂν τούτους δοκεῖς,
Ἐκφυγεῖν; Ευ. οὐκ οἶδ' ὅπως ἄν. Πει. ἀλλ' ἐγώ τοι σοι λέγω.
Ὅτι μένοντε δεῖ μάχεσθαι λαμβάνειν τε τῶν χυτρῶν.
Ευ. Τί δὲ χύτρα νώ γ' ὠφελήσει; Πει. γλαὺξ μὲν οὐ πρόσεισι νῷν.
Τοῖς δὲ γαμψώνυξι τοισδὶ τὸν ὀβελίσκον ἁρπάσας,
Εἶτα κατάπηξον πρὸ σαυτοῦ. Ευ. τοῖσι δ' ὀφθαλμοῖσι τί;
Πει. Ὀξύβαφον ἐντευθενὶ πρόσθου λαβὼν, ἢ τρύβλιον.
Ευ. Ὦ σοφώτατ' εὖ γ' ἀνεῦρες αὐτὸ, καὶ στρατηγικῶς.
Ὑπερακοντίζεις σύ γ' ἤδη Νικίαν ταῖς μηχαναῖς.

A *Inyce, circundáque:*
Quòd oportet hos lugere ambos,
Et dare roſtro nutrimentum.
Neque enim mons vmbroſus, neque nebula aetheria,
Neque album pelagus eſt, quod ſuſcipias
Hos aufugientes me.
Sed non trademus iam hos vellere & mordere.
B *Vbi eſt princeps? inducatur dextrum cornu.*
Eu. Hoc illud, quò fugiam infelix? Pi. Hic non manebis?
Ev. Vt ab his dilanier. Pi. Quomodo enim hos putas
Effugere? Ev. non ſcio quomodo. Pi. Sed aliquid tibi dico,
C *Quòd quidem oportet pugnare, caperéque ollas.*
Ev. Quid autem olla nos iuuabit? Pi. Glaux quidem non procedit nobis,
His autem cuius vngues hic, veru rapiens,
Poſtea defige ad ipſum. Ev. His autem oculis quid?
Pi. Vas acetorium illinc appone capiens, vel catinum.
D *Ev. O ſapientiſsime, bene inueniſti ipſum, & militariè,*
Superas tu iam Niciam inuentionibus.

Σχόλια. Ἰὼ ἰώ.] ἀνάθεσις χοροῦ ἑτέρα ἀντίστροφος τῇ ἤδη ῥηθείσῃ στροφῇ. ἐκ κώλων ὁμοίων καὶ στίχων ι. εἰσὶ δὲ τὰ μὲν ἀναπαιστικὰ ἀναλόγως τοῖς τῆς στροφῆς. τὰ δὲ τρία παιωνικὰ ὡς καὶ τὰ τῆς στροφῆς. ἐν ἐκθέσει δὲ στίχοι δύο προσοδιακοὶ τετράμετροι καταληκτικοὶ ὅμοιοι τοῖς ἔξω. ἐπὶ τῷ τέλει διπλαῖ ἔξω τετυχήκασιν. ἄλλως. ὅταν γε παρακελεύονται ἑαυτοῖς ὡς ἐν πολεμικῇ παρατάξει, βουλόμενοι κατ' αὐτῶν ὁρμῆσαι. Ἐπίβαλλε περί τε κύκλωσαι.] ὡς ὅπλον περιτειχοῦ. τοῦτο γὰρ πάντα γε τὴν πτῆσιν τὴν ἐπὶ φόνῳ γεγενημένην δείκνυσι. Καὶ δοῦναι ῥύγχει φορβάν.] Ἀσκληπιάδης φησὶν, ἀπὸ Ἀνδρομέδας ἐστὶ. ὡς ἔστι τὸ σὲ γὰρ ταῦτα πάντα, καὶ ἐκεῖσε δεῦρο. χαράσσεται καὶ ῥάμφει. ὅπερ βέλτιον. ῥάμφος γάρ ἐστιν ὀρνέου. ἐπὶ δὲ χοίρου ῥύγχος. ἄλλως. παρὰ τὸ Εὐριπίδου ἐξ Ἀνδρομέδας. ἐκθεῖναι κήτει φορβάν. ὡς Ἀσκληπιάδης, τὰ μὲν δὲ διδαχθείσης τῆς τραγῳδίας παρατιθέμενος. ἔστι τὸ, σὲ γὰρ ταῦτα πάντα. καὶ τὸ, τηλόθεν καὶ τὸ κεῖσε, παρὰ τὰ ἐκ τῶν μηδέπω διδαχθεισῶν Φοινισσῶν φησιν. καὶ ἐκεῖσε καὶ δεῦρο μηδ' ὅλως τίσιν. καὶ ὅλως παραπλήσιον πολὺ τὸ τοιοῦτον. Οὔτε γὰρ ὄρος.] εἰς ὃ μάλιστα ἀποφυγή τις ἐστὶν ἀσφαλής. Ἐπαγέτω τὸ δεξιὸν κέρας.] ἀντὶ τοῦ προηγείσθω κατὰ τὸ δεξιὸν μέρος. ὡς ἐπὶ πολέμου δὲ τοῦτο φησί. τῶν γὰρ ταγμάτων, τὸ μὲν μέσον, μέτωπον, ὃ ἐκ πολλοῦ πλήθους συνίσταται. τῶν δ' ἑκατέρωθεν, τὸ μὲν δεξιόν. τὸ δ' ἀριστερὸν ὀνομάζεται. E Ὅτι μένοντε.] ἐπεὶ μὴ δυνάμεθα φυγεῖν, κατὰ μαχεσώμεθα μένοντες. Λαμβάνειν τε τῶν χυτρῶν.] φοβεῖται γὰρ τὴν χύτραν τὰ ὄρνεα διὰ τὸ μέλαν αὐτῆς. Γλαὺξ μὲν οὐ πρόσεισι νῷν.] οὐ διὰ τὴν χύτραν οὐ πρόσεισιν ὡς καὶ Εὐφρόνιος. τοῦτο γὰρ κοινῶς πάντα τὰ ὄρνεα φοβεῖ. ἀλλὰ διὰ τὸ Ἀττικὸν εἶναι τὸ ζῶον. Ἀττικοὶ δὲ καὶ αὐτοί. Τοῖς δὲ γαμψώνυξι.] τοῖς ὑποκύφους ἔχουσιν ὄνυχας. Τὸν ὀβελίσκον ἁρπάσας.] πῆξον αὐτὸ πρὸς τὴν χύτραν. Ἢ τρύβλιον.] ὅτι τὸ τρύβλιον μεῖζον τοῦ ὀξυβάφου. F Ὑπερακοντίζεις σύ γ' ἤδη.] νικᾷς ἐκ μεταφορᾶς τῶν τοῖς ἀκοντίοις ἀγωνιζομένων. Νικίαν.] φρονιμώτατα γὰρ λιμῷ Μηλίους εἷλεν.

* * *

BISETVS. Ὁ τῶν ὀρνίθων χορὸς τὸ πολέμιον κατὰ τοῦ Εὐελπίδος, καὶ Πεισθεταίρου ᾆσμα, καὶ πάντας πρὸς τὴν τούτων διαφόρησιν, καὶ διασπασμὸν ἐξεγείρει. G ἀλλ' Ἔποψ ἐπελθὼν τῇ αὐτοῦ παρουσίᾳ, καὶ ἐπιτιμήσει τὴν αὐτῶν ὁρμὴν καταπραΰνει, καὶ παύει.

Χο. Ἐλελελεῦ. χώρει. κάθες τὸ ῥύγχος. οὐ μέλλειν ἐχρῆν.

CH. *Eleleleu, procede, depone roſtrum, non tardare oportet.*

Σχόλια. Ἐλελελεῦ.] ἐπίφθεγμα πολεμικόν. οἱ A προσιόντες γὰρ εἰς πόλεμον, τὸ ἐλελελεῦ ἐφώνουν μετά τινος ἐμμελοῦς κινήσεως. καθὸ καὶ Ἀχαιὸς Ἐρετριεὺς ἐν τῷ Φιλοκτήτῃ, ποιεῖ τὸν Ἀγαμέμνονα παραγγέλλοντα τοῖς Ἀχαιοῖς.

Ἕλκε. τίλλε. παῖε. δεῖρε. κόπτε πρώτην τὴν χύτραν.
Επ. Εἰπέ μοι τί μέλλετ᾽ ὦ πάντων κάκιστα θηρίων,
Ἀπολέσαι, παθόντες οὐδέν, ἄνδρε καὶ διασπάσαι. B
Τῆς ἐμῆς γυναικὸς ὄντε ξυγγενέε καὶ φυλέτα.
Χο. Φεισόμεσθα γάρ τι τῶνδε μᾶλλον ἡμεῖς, ἢ λύκων;
Ἢ τίνας τισαίμεθ᾽ ἄλλους, τῶνδ᾽ ἂν ἐχθίους ἔτι;
Επ. Εἰ δὲ τὴν φύσιν μὲν ἐχθροί, τὸν δὲ νοῦν εἰσὶ φίλοι, C
Καὶ διδάξοντές τι δεῦρ᾽ ἥκουσιν ὑμᾶς χρήσιμον;
Χο. Πῶς δ᾽ ἂν οἵγ᾽ ἡμᾶς τι χρήσιμον διδάξειάν ποτε
Ἢ φράσειαν, ὄντες ἐχθροὶ τοῖσι πάπποις τοῖς ἐμοῖς.
Επ. Ἀλλ᾽ ἀπ᾽ ἐχθρῶν δῆτα πολλὰ μανθάνουσιν οἱ σοφοί.
Ἡ γὰρ εὐλάβεια σώζει πάντα. παρὰ μὲν οὖν D φίλου,
Οὐ μάθοις ἂν οὐδέν. ὁ δ᾽ ἐχθρὸς αὐτὸς ἐξηνάγκασεν.
Αὐτίχ᾽ αἱ πόλεις παρ᾽ ἀνδρῶν γ᾽ ἔμαθον ἐχθρῶν κοὐ φίλων,
Ἐκπονεῖν θ᾽ ὑψηλὰ τείχη. ναῦς τε κεκτῆσθαι μακράς.
Τὸ δὲ μάθημα τοῦτο, σώζει παῖδας. οἶκον. χρήματα. E
Χο. Ἔστι μὲν λόγων ἀκοῦσαι πρῶτον, ὡς ἡμῖν δοκεῖ,
Χρήσιμον. μάθοι γὰρ ἄν τις κἀπὸ τῶν ἐχθρῶν σοφόν.
Πει. Οἵδε τῆς ὀργῆς χαλᾶν εἴξασιν. ἄναγ᾽ ἐπὶ σκέλος.
Επ. Καὶ δίκαιόν γ᾽ ἐστί. κἀμοὶ δεῖ νέμειν ὑμᾶς χάριν.
Χο. Ἀλλὰ μὴν οὐδ᾽ ἄλλο σοί πω πρᾶγμ᾽ ἠναντιώμεθα. F

Trahe, velle, verbera, decoria, frange primam ollam.
EP. *Dic mihi, quid cogitatis omnium peſſima ferarum*
Perdere patientes nihil, viros & diuellere,
Mea vxoris exiſtentes cognatos & contribules?
CHO. *Parcemus enim aliquid his magis nos quàm lupis,*
An aliquos puniemus alios his inimiciores amplius?
EP. *Si autem natura quidem inimici, mẽte autem ſunt amici,*
Et docturi aliquid huc venerunt vos vtile.
CHO. *Quomodo autem hi nos aliquid vtile docebunt vnquam,*
An dicent exiſtentes inimici illis auis meis?
EP. *Sed ab inimicis certè multa diſcunt ſapientes,*
Hic enim metus ſaluat omnia: à quidem igitur amico
Non diſcas nihil, hic autem inimicus ipſe cogit.
Statim ciuitates à viris didicerunt inimicis, & non amicis,
Faceréque altos muros, naueſque fabricare longas.
Hæc autem doctrina hæc ſaluat filios, domum, pecunias.
CHO. *Eſt quidem ſermonum audire primùm, vt mihi videtur*
Vtile, diſcas enim aliquis & ab inimicis ſapiens.
PI. *Hi autem iram deprimere videntur, reduc in crus.*
EP. *Et iuſtum eſt, & mihi oportet dare vos gratiam.*
CHO. *Sed quidem neque alia tibi re aduerſamur.*

Σχόλια. Ἕλκε. τίλλε.] καὶ Κρατῖνος. σφάττε. δεῖρε. κόπτε. τὴν χύτραν δὲ εἰς ἣν ἐπεισέδοντο, ὃ σημαίνοντες ὅτι καταφρονοῦσιν αὐτῆς. Καὶ φυλέτα.] ξυμπατριώτας. ὅτι καὶ ἡ Πρόκνη Ἀττικὴ ἦν, ἡ τοῦ Πανδίονος θυγάτηρ. Μᾶλλον ἡμεῖς ἢ λύκων.] μᾶλλον λύκων φεισόμεθα, ἤπερ τούτων. ἔστι καὶ παροιμιῶδες. ἐπεὶ τοὺς λύκους ἀπέκτεινον τὸ παλαιὸν ἐν τῇ Ἀττικῇ. καὶ νόμος ἦν λυκοκτονεῖν. διὸ G ὁ μὲν φονεύων λύκου τέκνον, τάλαντον ἐλάμβανεν. ὁ δὲ τέλειον, δύο. ὅθεν καὶ τὸν Ἀπόλλωνα λύκειον καὶ λυκοκτόνον φασίν. Τοῖσι πάπποις τοῖς ἐμοῖς.] ὅπερ ἐστὶν ἐκ προγόνων ἡμῖν ἐχθροὶ ὄντες. ἢ Μένανδρος. οὐχ ὅθεν ἀπολλύμεθα σώζει μὲν ἄν. Ἀλλ᾽ ἀπ᾽ ἐχθρῶν δῆ πολλά.] φοβούμενος γάρ τις τοὺς ἐχθροὺς ὠφελεῖται παρ᾽ αὐτῶν. ὁ γὰρ τῶν ἐχθρῶν φόβος, πολλὰ χρήσιμα ἐσθ᾽ ὅτε διδάσκει πρὸς φυλακὴν καὶ πρόνοιαν. καὶ ὑπ᾽ ἀνάγκης ἐχθρῶν συνωθούμενοι μηχανάς τινας σοφωτάτας εἰς ἑαυτῶν φυλακὴν ἐπινοοῦσιν οἱ ἄνθρωποι. Ναῦς τε κεκτῆσθαι μακράς.] τὰς τριήρεις. ταῦτα εἰς Συρακουσίους αἰνίττεται. οὓς ἐνίκησαν Ἀθηναῖοι, διὰ τὸ ταπεινοὺς ἔχειν τοὺς πύργους. Ἔστι μὲν λόγων ἀκοῦσαι] τὸ ἑξῆς. ἔστι μὲν χρήσιμον, τὸ ἀκοῦσαι πρὸς τὸ ἐφ᾽ ὅτῳ ἐληλύθασιν. Ἄναγ᾽ ἐπὶ σκέλος.] ἀντὶ τοῦ ἀναχώρει ὀλίγον ὑπὸ πόδα. παρὰ τό, γόνυ γενὸς ἀμείβων. τοῦτο δέ, ὡς ὑποδεισάντων αὐτῶν ὑπὸ τῆς δίκης. Καὶ δίκαιόν γ᾽ ἐστί.] τοῦτο ὁ Ἔποψ πρὸς τοὺς ὄρνιθας. ἐπειδὴ ἔφασαν εἰς λόγους βούλεσθαι ἐλθεῖν τοῖς ἀνθρώποις.

Ἔκθεσις τῆς διπλῆς ἐκ κώλων ιε.

Πι. Μᾶλλον εἰρήνην ἄγουσιν
Ἡμῖν. ὥστε τὴν χύτραν
Τῷ τρυβλίῳ καθίει,
Καὶ τὸ δόρυ χρὴ τὸν ὀβελίσκον,
Περιπατεῖν ἔχοντας ἡμᾶς
Τῶν ὅπλων ἐντὸς, παρὰ τὴν χύ-
Τραν ἄκραν αὐτὴν ὁρῶντας
Ἐγγύς. ὡς οὐ φευκτέον νῷν.
Εὐ. Ἐτεὸν, ἢν δ' ἄρ' ἀποθάνωμεν,
Κατορυχθησόμεσθα ποῦ γῆς;
Πι. Ὁ Κεραμεικὸς δέξεται νώ.
Δημοσίᾳ γὰρ ἵνα ταφῶμεν,
Φήσομεν πρὸς τοὺς στρατηγοὺς
Μαχομένω τοῖσι πολεμίοις,
Ἀποθανεῖν ἐν Ὀρνεαῖς.

Pi. *Magis pacem ducunt*
Nobis, quare ollam
Catino depone.
Et lanceam oportet veru
Deambulare habentes nos
Arma intrà apud ol-
Lam extremam ipſam videntes
Prope, quòd non fugiendum nobis.
Ev. *Verùm, ſi autem igitur morimur,*
Defodiemur vbi terræ?
Pi. *Ceramicus ſuſcipiet nos.*
Publicè enim vt ſepeliamur,
Dicemus ad milites
Pugnantes inimicis
Mori in Orneis.

Σχόλια. Μᾶλλον εἰρήνην ἄγουσιν.] ἔκθεσις τῆς διπλῆς ἐκ κώλων ὁμοίων τροχαϊκῶν ἐπιμεμιγμένων ἀναπαίστοις καὶ χορείοις πεντεκαίδεκα διμέτρων πλὴν τοῦ τελευταίου ἀκαταλήκτων, ὑφ' ὃ αἱ συνήθεις δύο διπλαῖ. Τὴν χύτραν.] ἔξωθεν τὴν συν. σὺν τῷ τρυβλίῳ. τῷ δὲ ὀβελίσκῳ ἐχρῶντο ἀντὶ δόρατος. καὶ τὸν ὀβελίσκον δέ φησιν ὅς τις ἐστὶν ἡμῖν δόρυ, ἐντὸς τῶν ὅπλων χρὴ λοιπὸν ἔχειν. λέγει δὲ, ἀντὶ τοῦ τῶν χυτρῶν. ἔθος γὰρ εἶχον, ἔσω τῶν ἀσπίδων ἔχειν τὰ δόρατα. Καὶ τὸ δόρυ χρὴ τὸν ὀβελίσκον.] τὸν ὀβελίσκον ὅς τις ἐστὶν ἡμῖν δόρυ, χρὴ περιπατεῖν ἔχοντας ἐντός. Τῶν ὅπλων ἐντός.] κέχρηται τῇ λέξει ἀντὶ τῶν ἱματίων. ὡσανεὶ εἶπε. καὶ ἔχειν τὸ δόρυ παρὰ τὴν ἀσπίδα. οὕτω γὰρ ποιοῦσιν οἱ πολέμιοι. τοῦ μὴ ἔξω ὅπλων εἶναι, ἀλλὰ καθοπλίζεσθαι. Παρὰ τὴν χύτραν] τουτέστι δεῖ καὶ μὴ φοροῦντας ἐγγύθεν αὐτὴν ἔχειν. παραιτεῖ οὖν μήτε παντάπασιν ἀμελεῖν μήτε φανερῶς πολεμεῖν. Ὡς οὐ φευκτέον νῷν] ὡς οὕτω ἀπαρασκευάστοις οὖσι. Κατορυχθησόμεθα] ἔπαιξεν εἰς τὴν χύτραν ἀντὶ τοῦ ἐνταῦθα ὀρυχθήσομαι. ἐπεὶ οἱ ἐν τῷ πολέμῳ ἀναιρούμενοι ἐν τῷ Κεραμεικῷ ἐθάπτοντο. Ὁ κεραμεικὸς δέξεται.] οἱ ἐν τῷ πολέμῳ ἀναιρούμενοι ἐν τῷ Κεραμεικῷ ἐθάπτοντο. ὡς Μενεκλῆς καὶ Καλλίστρατος ἐν τοῖς περὶ Ἀθηνῶν συγγράμμασί φασι. καλεῖται δὲ καὶ ὁ τόπος οὗτος Κεραμεικός. ἔστι γὰρ ὁ αὐτὸς δῆμος. βαδίζουσι δὲ ἔνθεν καὶ ἐντεῦθεν εἰσὶ στῆλαι ἐπὶ τοῖς δημοσίᾳ τεθαμμένοις. εἰσὶ δὲ οὗτοι ὑπὸ τοῦ δήμου τιμηθέντες. οἳ ἐν αὐτῇ τῇ χώρᾳ ὑπὲρ τῆς πόλεως τετελευτήκασιν. ἔχουσι δὲ καὶ αἱ στῆλαι ἐπιγραφὰς ποῦ ἕκαστος ἀπέθανεν. Ὀρνεαῖς] παρὰ τὰ ὄρνεα ἔπαιξεν. ἔστι δέ τις ἐν Ἄργει τῆς πόλις. ἧς Ὅμηρος μνημονεύει Ὀρνειάς τ' ἐνέμοντο. ἴσως δὲ, ὅτι ἐν Ὀρνεαῖς μάχη ἐγένετο Λακεδαιμονίων καὶ Ἀργείων. γελοῖον δὲ τὸ φήσομεν ἀποθανεῖν.

ΣΤΡΟΦΗ κώλων ζʹ.

Χο. Ἄναγ' ἐς τάξιν πάλιν ἐς ταὐτόν.
Καὶ τὸν θυμὸν κάταθου κύψας
Παρὰ τὴν ὀργὴν ὥσπερ ὁπλίτης.
Κἀναπυθώμεθα τούσδε τίνες ποτὲ,
Καὶ πόθεν ἔμολον.
Ἐπὶ τίνα τ' ἐπίνοιαν.
Ἰὼ ἔποψ, σέ τοι καλῶ.

VERSIO MEMBRORVM ſeptem.

Cho. *Redux in ordinem iterum in idem,*
Et animum depone, inclinans
Apud iram ſicut armatus.
Et reinterrogemus hos qui vnquam,
Et vnde venerunt.
In quam ſententiam,
Heus epops te voco.

Σχόλια. Ἀνάγ' ἐς τάξιν.] εἴσθεσις μέλους χοροῦ ἐπῳδικὴ μὲν, διὰ τὸ μετὰ τὴν διπλῆν τίθεσθαι, προῳδικὴ δὲ διὰ τὸ προστίθεσθαι ἑτέρας περιόδου κώλων ἀναπαιστικῶν ζ. ὧν τὰ μὲν τέσσαρα δίμετρα ἀκατάληκτα. τὸ ε ἀναπαιστικὴ βάσις, τὸ ϛ ἑφθημιμερές. ἐν ἐκθέσει δὲ κῶλον ἰαμβικὸν δίμετρον ἀκατάληκτον ὅμοιον τοῖς ἑξῆς. ὑφ' ὃ κορωνίς. Καὶ τὸν θυμὸν κάταθου] ὡσεὶ ὁπλίτῃ ἐγκελεύων τὸ δόρυ καταθέσθαι παρὰ τὴν ἀσπίδα. Παρὰ τὴν ὀργήν.] παρὰ τὸ Ὁμηρικὸν ἀσπίσι κεκλιμένοι. παρὰ δ' ἔγχεα μακρὰ πέπηγεν. οἱ ὅπλα μὴ ἔχων, θυμῷ πολέμει μόνῳ.

Εἴσθεσις περιόδου ἀμοιβαίας ἐκ κώλων κζ.

Ἐπ. Καλεῖς δὲ τοῦ κλύειν θέλων;
Χο. Τίνες ποθ' οἵδε, καὶ πόθεν;

Ep. *Vocas autem, quid audire volens?*
Ch. *Qui vnquam hi, & vnde?*

Σχόλια. Καλῶς δὲ τοῦ κλύειν θέλων.] εἴσθεσις περιόδου ἀμοιβαίας κώλων ιζ' ἰαμβικῶν διμέτρων μετὰ πλείω τοῦ ἑνδεκάτου καὶ τοῦ τετραμέτρου ὄντων, ἀκαταλήκτων δὲ πλὴν τοῦ τελευταίου. τοῦτο γὰρ ἑφθημιμερές. ἔτι γε μὴν τῶν δ' ϛ' ζ' ι'. ἀντισπαστικῶν διμέτρων διιάμβοις A ἐπιτρίτοις ἐπιμεμιγμένων καὶ σπονδείοις πλὴν τοῦ ζ' ἀκαταλήκτων. τοῦτο γὰρ Φερεκράτειον. ἔτι τῶν κ καὶ κβ κγ. παιωνικῶν ἑφθημιμερῶν. τὰ δὲ τοιαῦτα δῆλον ὡς ἀπαρτίζεται διὰ τῷ τέλει παράγραφος.

Ἐπ. Ξείνω σοφῆς ἀφ' Ἑλλάδος.
Χο. Τύχη δὲ ποία κομίζει,
Ποτ' αὐτὼ, πρὸς ὄρνις ἐλθεῖν.
B Ἐπ. Ἔρως βίου. διαίτης τε.
Καὶ σοῦ. ξυνοικεῖν τέ σοι.
Καὶ ξυνεῖναι τὸ πᾶν. Χο. τί φῄς.
Λέγουσι δὲ δὴ τίνας λόγους;
Ἐπ. Ἄπιστα καὶ πέρα κλύειν.
Χο. Ὁρᾷ τι κέρδος ἐνθάδ' ἄξιον μονῆς.
Ὅτῳ πέποιθέ μοι ξυνών.
Κρατεῖν ἂν ἢ τὸν ἐχθρὸν, ἢ
C Φίλοισιν ὠφελεῖν ἔχειν;
Ἐπ. Λέγει μέγαν τιν' ὄλβον. οὔ-
Τε λεκτὸν, οὔτε πιστόν. ὡς
Σὰ ταῦτα γὰρ δὴ πάντα. καὶ
Τὸ τῇδε καὶ τὸ κεῖσε καὶ
τὸ δεῦρο προσβιβᾷ λέγων.
Χο. Πότερα μαινόμενος;
Ἐπ. Ἄφατον ὡς φρόνιμος.
Χο. Ἔνι σοφόν τι φρενί;
D Ἐπ. Πυκνότατον, κίναδος.
Σόφισμα. κύρμα. τρίμμα. παιπάλημ' ὅλον.
Χο. Λέγειν κέλευέ μοι λέγειν.
Κλύων γὰρ ὧν σύ μοι λέγεις,
Λόγων ἀνεπτέρωμαι.

Ep. Hoſpites ſapienti à Græcia.
Cho. *Fortuna autem qualis portat*
Aliquando ipſos ad aues venire.
B Ep. *Amor vitæ, diætæq́;*
Et tui, cohabitaréque tibi,
Et ſimul eſſe ſemper. Cho. *quid dicis?*
Dicunt autem iam quos ſermones?
Ep. *Incredibilia & vltrà audire.*
Cho. *Vides quod lucrum hic dignum manſione,*
Quo perſuaſus eſt mihi coexiſtens
C *Vincere an inimicum, an*
Amicis prodeſſe poſſe?
Ep. *Dicit magnam quandam opulentiam, neque dicibilem, neque credibilem, quòd*
Tua hæc enim iam omnia, &
Hic & illic, &
Huc accedit dicens.
Cho. *Vtrum furens?*
D Ep. *Ineffabile valde prudens.*
Ch. *Eſt ſapiens aliquid menti?*
Ep. *Prudens vulpes,*
Sophiſma, inuentum, tritanum, flos totum.
Ch. *Dicere iube mihi dicere.*
Audiens enim quæ tu mihi dicis,
Verbis ſuperuolo.

Σχόλια. Σοφῆς ἀφ' Ἑλλάδος.] ἢ ὅτι σοφῶν εἶχε στέφανον ἡ Ἀττική, ἢ καθὸ οἱ βάρβαροι ἐφρόνουν περὶ Ἑλλήνων ὡς νεωτάτων. Ὁρᾷ τι κέρδος.] γράφεται καὶ χωρὶς τοῦ ι, ἵνα ᾖ προστακτικόν. γράφεται δὲ καὶ μετὰ τοῦ ι, ἵνα ᾖ ἐρωτηματικόν. ὡς ὁ λόγος, ὁρᾷ τις αὐτῶν ὠφέλειαν διαγωγῆς μᾶλλον παρ' ἡμῖν οὖσαν, ἢ ἐκεῖ κρατῆσαι ἐχθρῶν, ἢ φίλους ὠφελῆσαι. ἐν οἷς μάλιστα ἥδονται οἱ ἄνθρωποι. σημειωτέον δὲ, ὅτι ἑνικὸν εἶπεν ἐπὶ τῶν δύο, καὶ τὸ κρατεῖν συνέταξεν αἰτιατικῇ. τὸ δὲ ταῦτα πάντα ἃ ἐν τῷ κόσμῳ εἰσί. Τὸ τῇδε καὶ τὸ κεῖσ' ἔτι] ἤγουν τὸν οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν. τοῦτο ἐκ τῶν μηδέπω διδαχθεισῶν Φοινισσῶν φησί, καὶ τὸ κεῖσε καὶ τὸ δεῦρο. καὶ ὅλως πολὺ παρὰ πᾶσι F τοιοῦτος. προσβιβᾷ δὲ συναρμόζει. Ἄφατον ὡς φρόνιμος.] ὡς ἀφάτως φησὶ καὶ μέγιστον φρονῶν ἐρεῖ ταῦτα. ἢ ἀντὶ τοῦ μεγάλως. Κίναδος.] ἀπὸ κοινοῦ τὸ ἔνεστιν αὐτοῖς. τὸ δὲ κύρμα, ἀντὶ τοῦ ἐπιτυγχάνοντες ἐν πᾶσιν. ἄλλως. κίναδος, ἀντὶ τοῦ πάνυ φρόνιμος. κίναδος γὰρ ἡ ἀλώπηξ. Σόφισμα. κύρμα] ἐπιτατικὸν παρὰ τὸ κυρεῖν. ἄλλως. ἔντευγμα. σπάραγμα τοῦ νοῦ. τρίμμα δὲ ὁ τετριμμένος ἐν τοῖς πράγμασιν. ἢ κύρμα πολλοῖς ἐγκεκυρηκὼς πράγμασι. παιπάλημα δὲ, πολλὰς ἐντροπὰς καὶ διαδοχὰς ἔχον. κυρίως δὲ τὸ λεπτὸν ἄλευρον. Ἀνεπτέρωμαι] οἰκεῖον ὄρνισι τὸ ἀνεπτέρωμαι ἀντὶ τοῦ μετεωρίσμαι.

ΣΥΣΤΗΜΑ ΚΑΤΑ ΠΕΡΙΚΟΠΗΝ

ἐκ στίχων ιζ'.

Ἐπ. Ἄγε δὴ σὺ καὶ σὺ τὴν πανοπλίαν πάλιν
G Ταύτην λαβόντε κρεμάσατον τύχῃ 'γαθῇ
Εἰς τὸν ἰπνὸν εἴσω, πλησίον τοῦ 'πιστάτου.
Σὺ δὲ τούσδ' ἐφ' οἷσπερ τοῖς λόγοις ξυνέλεξ' ἐγὼ,
Φράσον δίδαξον. Πει. μὰ τὸν Ἀπόλλω 'γὼ μὲν οὔ.
Ἢν μὴ διάθωνταί γ' οἵδε διαθήκην ἐμοί,

CONSTITVTIO PER

circuncisionem.

Ep. *Age, iam tu & tu armaturam ruſus*
G *Hanc capientes, ſuſpendite fortuna bona*
In coquinam intro prope clauum.
Tu autem hos in quibus ſermonibus condixi ego,
Dic, doce. Pi. *per Apollinem ego quidem non,*
Si non diſponant hi teſtamentum mihi,

Σχόλια. Ἄγε δὴ σὺ καὶ σύ.] πρὸς τὸν Εὐελπίδην φησὶν ὁ Ἔποψ. ἄμεινον δὲ πρὸς τοὺς θεράποντας ὡς ἐν τοῖς ἑξῆς. ἄγε δὴ, Ξανθία καὶ Μανόδωρε. ἔκθεσις δ' ἑτέρας περιόδου στίχων ἰαμβικῶν τριμέτρων ἀκαταλήκτων ιζ. ὧν ἐπὶ τῷ τέλει παράγραφος. Εἰς τὸν ἰπνὸν εἴσω πλησίον.] ἰπνὸς μὲν, ἡ κάμινος. καταχρηστικῶς δὲ, ἡ ἐσχάρα. ἐπιστάτη δὲ θηλυκῶς, χαλκοῦς τρίπους χυτρόποδος ἀποτελῶν χρείαν. οἱ δὲ πήλινον Ἥφαιστον πρὸς ταῖς ἑστίαις ἱδρυμένον ὡς ἔφορον τοῦ πυρός. ἔνιοι δὲ καὶ ξύλον A ἐπιμήκες πεπασσαλωμένον, ὅθεν ἐξαρτῶσι τὰ μαγειρικὰ σκεύη. Καλλίστρατος ἐπιστάτην τὸ, τοῖς ἐσχάραις ἐπιτιθέμενον ξύλον. ἐν ταῖς ἐσχάραις ὥσπερ ἐν ταῖς καμίνοις τὸν Ἥφαιστον ἀναπλάττουσιν. ἄλλως. ὁ ἐπιστάτης, ξύλον ἐπὶ κόρακας ἔχον. ἐξ οὗ κρεμῶσι τὰ μαγειρικὰ ἐργαλεῖα. οἱ δὲ, τρίποδα χαλκοῦν, ᾧ ἐπιτιθέασι λέβητα ὑποχαιόμενον. οἱ δὲ, ἀνδριάντα πήλινον πρὸς ταῖς ἐσχάραις. Σὺ δὲ B τούσδ' ἐφ' οἷς.] σὺ τοὺς λόγους δίδαξον καὶ φράσον ἐφ' οἷς τούτους ἤγειρα ἐγώ. τοῦτο δὲ πρὸς τὸν ἕτερον τοῖν ἀνδροῖν.

Ἥνπερ ὁ Πίθηκος τῇ γυναικὶ διέθετο,
Ὁ μαχαιροποιὸς, μήτε δάκνειν τούτους ἐμὲ,
Μήτ' ὀρχίπεδ' ἕλκειν, μήτ' ὀρύττειν. Χο. οὔτι που
Τὸν, οὐδαμῶς. Πε. οὐκ, ἀλλὰ τὼ 'φθαλμὼ λέγω.
Χο. Διατίθεμ' ἔγωγε. Πε. κατόμοσόν νυν ταῦτά μοι.
Χο. Ὄμνυμ' ἐπὶ τούτοις πᾶσι νικᾶν τοῖς κριταῖς,
Καὶ τοῖς θεαταῖς πᾶσιν. Πε. ἔσται ταυταγί.
Χο. Εἰ δὲ παραβαίην, ἑνὶ κριτῇ νικᾶν μόνον.
Πε. Ἀκούετε λεῴ. τοὺς ὁπλίτας νυνμενὶ
Ἀνελομένους θ' ὅπλ' ἀπιέναι πάλιν οἴκαδε,
Σκοπεῖν δ' ὅ, τι ἂν προγράφωμεν ἐν τοῖς πινακίοις.

Quod Pithecus vxori diſpoſuit,
Gladiorum factor, neque mordere hos me,
Neque teſticulos trahere, neque fodere. CHO. non quid
Hunc nullo modo. PI. non, ſed oculos dico.
CH. Diſpono ego. PI. iura nunc hæc mihi.
C *CH. Iuro in his omnibus vincere iudicibus,*
Et ſpectatoribus omnibus. PI. erunt hæc.
CH. Si autem tranſgrediar vno iudice vincere ſolum.
PI. Audite populi, hos armatos nunc quidem,
Capientéſque arma abire retrò domum,
Conſiderare autem quod præſcribimus in tabellis.

Σχόλια. Ἥνπερ ὁ πίθηκος τῇ γυναικὶ διέθετο.] Σύμμαχος Αἰσωπείου λόγου ἢ τοιούτου τινὸς ἔοικε μεμνῆσθαι. Καλλίστρατος δὲ, τοιοῦτόν φησιν, ἐκ διηγηματίου τινὸς συνειλκῦσθαι. καὶ Δίδυμος, ὅτι αἰσχρός τις τὴν ὄψιν συνεχῶς τῇ γυναικὶ πλησιαζόμενος, συνέθετο ἐπὶ φίλων, μήτε τύπτειν, μήτε τύπτεσθαι, μήτε δάκνειν φιλοῦντα, μήτε δάκνεσθαι. ἢ, σὺ μὲν οὐχ ἑλκύσεις τῶν ὀρχιπέδων, οὐδ' ἐγὼ τῶν τριχῶν. ἔοικε δὲ Παναίτιον κωμῳδεῖν, ὃν καὶ ἐν νήσοις καταλιπὼν Παναίτιον πίθηκον. ἔνθα καὶ μαγείρου πατρὸς αὐτὸν λέγει. πίθηκον δὲ αὐτὸν εἶπε διὰ τὸ πανοῦργον. Ὁ μαχαιροποιός.] ὁ Παναίτιος μάγειρος καὶ μικροφυὴς ἦν. διαβάλλει δὲ αὐτὸν, ὡς καταλαβόντα τὴν γυναῖκα ἑαυτοῦ μοιχευομένην. ἡττᾶτο γὰρ ὑπ' αὐτῆς μεγάλης οὔσης μικροφυὴς αὐτὸς ὤν. Μήτ' ὀρχίπεδ' ἕλκειν.] μὴ διασπᾶν τοὺς ὄρχεις, μὴ ὀρύττειν τὸν πρωκτὸν δεικνύς φησιν. οὔτι πουτόν. τὸν ἀντὶ τοῦ. τοῦτον τὸν πρωκτὸν οὐδαμῶς ὀρύττειν. Διατίθεμ' ἐγώ.] ὑπισχνοῦμαι. συντίθεμαι. Ὄμνυμ' ἐπὶ τούτοις πᾶσιν.] ἀντὶ τοῦ D εὔχομαι. οὐκ ὄμνυσι γὰρ, ἀλλ' εὔχεται. ὄμνυμι μὲν ἐν τούτοις. χαριέντως δὲ εὐχόμενος ὑπὲρ τῆς νίκης, ὄμνυμί φησι τὸ νικᾶν. ἄλλως. ἐκεῖνοι οἱ κριταὶ τοὺς κωμικούς. οἱ δὲ λαμβάνοντες τὰς ψήφους εὐδαιμόνουν. Ἔσται ταυταγί.] ἐπειδὴ περὶ νίκης εὔχεται, ποιεῖ αὐτὸν ὁ ποιητὴς εὐφημοῦντα, ἔσται ταυταγί. Εἰ δὲ παραβαίην.] πιθανῶς ὡς ἔλαττόν τι ἕξων εἰ μὴ πᾶσι νικώη. ἐποιωνιζόμενος δὲ αὐτοῦ τὴν νίκην, ταῦτα λέγει. Ἀκούετε λεῴ.] κῆρυξ ἐστὶν ὁ Πεισθέταιρος. ὁ λόγος ὡς ἐπὶ πολεμίων παρεσκευασμένων. κήρυγμα εἰρήνης κηρύττει. παίζει τοὺς χυτροφόρους ὁπλίτας φάσκων. τὸ δὲ νυνμενὶ, ἀντὶ τοῦ νυν μέν. πολλαχοῦ δὲ τούτῳ χρῆται. Ὅ τι ἂν προγράφωμεν.] ἡ μεταφορὰ E ἀπὸ τῶν φυλετῶν οἵ τινες προγράφουσι τοὺς στρατευομένους, ἐν πίναξι. Ἐν τοῖς πινακίοις.] ἐπεὶ ἔθος ἦν τοὺς ταξιάρχους διὰ κήρυκος ἀπαγγέλλειν τοῖς ἑαυτῶν στρατιώταις τὰ δεδογμένα. ἤγουν ποῖ δεῖ πορεύεσθαι. καὶ πόσων ἡμερῶν δεῖ σιτία προσεῖσθαι.

ΣΤΡΟΦΗ ΚΩλων ιά.

Χο. Δολερὸν μὲν ἀεὶ κατὰ πάντα δὴ τρόπον
Πέφυκεν ἄνθρωπος. σὺ δ' ὅμως λέγε μοι.
Τάχα γὰρ τύχοις ἂν
Χρηστὸν ἐξειπὼν ὅτι μοι παρορᾷς, ἢ
Δύναμίν τινα μείζω
Παραλειπομένην ὑπ' ἐμῆς φρενὸς
Ἀξυνέτου. σὺ δὲ τοῦθ' ὁρᾷς. λέγ' εἰς κοινόν.
Ὃ γὰρ ἂν σὺ τύχης μοι
Ἀγαθὸν πορίσας, τοῦτο κοινὸν ἔσται.
Ἀλλ' ἐφ' ὅτῳ περ ἂν ἥκεις τὴν σὴν πράγματι γνώμην ἀναπείσας

VERSIO MEMBRORVM vndecim.

F

CH. DOloſum quidem ſemper ſecundum omnem iam modum
Natus eſt homo. tu autem tamen dic mihi
(Citò enim adipiſceris
Bonum edicens) quod mihi admones, vel
Potentiam aliquam maiorem,
G *Derelictam à mea mente*
Ignara: tu autem hoc vides, dic in commune.
Quod enim tu adipiſceris mihi
Bonum præbens, hoc commune erit.
Sed in quo venis tuam re ſententiam perſuadens,

Σχόλια. Δολερὸν μὲν ἀεί.] εἴσθεσις μέλους χοροῦ λόγον στροφῆς ἔχουσα. ἔχει γὰρ καὶ ἀντίστροφον τὴν πολὺ δὴ πολὺ δή. ἔστι δὲ ἡ ἐπῳδικὴ μὲν διὰ τὸ μὴ τὴν περίοδον τίθεσθαι. προῳδικὴ δὲ διὰ τὸ προτίθεσθαι ἑτέρας διπλῆς κώλων καὶ στίχων θ. ὧν ὁ πρῶτος ἀσυνάρτητος ἐξ ἀναπαιστικῶν διμέτρων βραχυκαταλήκτων, καὶ ἰαμβικῆς βάσεως διὰ τὸ ἀδιάφορον. ὁ δεύτερος ἀσυνάρτητος ἐξ ἰαμβικοῦ διμέτρου βραχυκαταλήκτου καὶ ἀναπαιστικῆς βάσεως. ὁ τρίτος ἀναπαιστικὸς πενθημιμερής. ὁ τέταρτος ἀσυνάρτητος ἐκ τροχαϊκοῦ πενθημιμεροῦς καὶ ἀναπαιστικοῦ ὁμοίου. ὁ πέμπτος ὅμοιος τῷ τρίτῳ. ὁ A ἕκτος ἀναπαιστικὸς δίμετρος βραχυκατάληκτος. ὁ ἕβδομος ἀσυνάρτητος ἐξ ἀναπαιστικῆς βάσεως καὶ τροχαϊκοῦ ἰθυφαλλικοῦ. ἐν εἰσθέσει δὲ στίχοι ἀναπαιστικοὶ τετράμετροι καταληκτικοὶ δύο ὅμοιοι τοῖς ἐπὶ τῆς ἑξῆς εἰσθέσεως ξα΄. ὀφείλει δὲ εἶναι καὶ ἐν τοῖς εἰρημένοις κώλοις διάλειμμα μικρὸν ἵνα δοκῶσιν ἐκ δύο κώλων συγκεῖσθαι, συνάπτονται δὲ εἰς ἕνα στίχον. ἐπὶ τῷ τέλει τῆς μὲν στροφῆς παράγραφος καὶ ἴσω τετευχίᾳ. ἐπὶ δὲ τῆς εἰσθέσεως ἔξω διπλῆ. Παρορᾷς.] παρεπινοεῖς ἢ εὑρίσκεις. Παραλειπομένην ὑπ' ἐμῆς φρενὸς] ἣν καταλειπομένην ἡμεῖς ἐννοοῦμεν. ἔν τισι δ' οὐ κεῖται ἡ φρενός. ἀξιοῦντα δὲ ἀνοίγειν. B

Λέγε θαῤῥήσας. ὡς τὰς σπονδὰς οὐ μὴ πρότεροι παραβῶμεν.
Πι. Καὶ μὴν ὀργῶ νὴ τὸν Δία καὶ προπεφύραται λόγος εἷς μοι
Ὃν διαμάττειν οὐ κωλύει. φέρε παῖ στέφανον. καταχεῖσθε.
Κατὰ χειρὸς ὕδωρ φερέτω ταχύ τις. Χο. δειπνήσειν μέλλομεν ἤ τι; C
Πι. Μὰ Δί' ἀλλὰ λέγειν ζητῶ τι πάλαι μέγα καὶ λαρινὸν ἔπος τι,
Ὅτι τὴν τούτων θραύσει ψυχήν. οὕτως ὑμῶν ὑπεραλγῶ,
Οἵτινες ὄντες πρότερον βασιλῆς. Χο. ἡμεῖς βασιλῆς; τίνος; Πι. ὑμεῖς
Πάντων ὁπόσ' ἔστιν. ἐμοῦ πρῶτον. τουδί. καὶ τοῦ Διὸς αὐτοῦ D
Ἀρχαιότεροι, πρότεροί τε Κρόνου, καὶ Τιτάνων ἐγένεσθε.
Καὶ γῆς. Χο. καὶ γῆς; Πι. νὴ τὸν Ἀπόλλω. Χο. τουτὶ μὰ Δί' οὐκ ἐπεπύσμην.
Πι. Ἀμαθὴς γὰρ ἔφυς κοὐ πολυπράγμων. οὐδ' Αἴσωπον πεπάτηκας
Ὃς ἔφασκε λέγων κορυδὸν πάντων πρώτην ὄρνιθα γενέσθαι.
Προτέραν τῆς γῆς. κἄπειτα νόσῳ τὸν πατέρ' αὐτῆς ἀποθνήσκειν. E
Γῆν δ' οὐκ εἶναι. τὸν δὲ, προκεῖσθαι πεμπταῖον. τὴν δ' ἀποροῦσαν
Ὑπ' ἀμηχανίας, τὸν πατέρ' αὐτῆς ἐν τῇ κεφαλῇ κατορύξαι.

Dic confidens quòd pacta non prius præteribimus.
Pi. Et quidem concupiſco per Iouem, & præparatus eſt ſermo vnus mihi,
Quem præparare non prohibet. fer puer coronam, defundite.
In manu aquam ferat citò aliquis. CH. cænare volumus, an quid?
Pi. Per Iouem, ſed dicere quæro quid diu magnum & dulce verbum aliquod,
Quod horum franget animam: ſic vobis ſuper doleo,
Qui exiſtentes prius reges. CH. nos reges? cuius? Pi. vos,
Omnium quæcunque ſunt, me primùm hoc & Ioue ipſo
Antiquiores, prioréſque Saturno & Titanibus nati eſtis
Et terra. CH. & terra? Pi. per Apollinem. CH. hoc per Iouem non audiui.
Pi. Ineruditus enim natus es, & non negocioſus, neque Æſopum exercuiſti:
Qui dicebat narrãs corydum omnium primam auem genitam eſſe,
Priorem terra, & poſtea morbo patrem ipſius mori.
Terram autem non eſſe, hunc autem præiacere mittendum, hanc autem impotentem.
Ab inuentione patrem ipſius in capite defodiſſe.

Σχόλια. Ὡς τὰς σπονδάς.] ὅτι πρὸ καταγνώσεώς φησιν οὐ παρασπονδήσομεν. Καὶ μὴν ὀργῶ νὴ τὸν Δία.] ἐπιθυμητικῶς ἔχω. ἀπὸ τῶν ἀλφίτων. ὀργῶν γὰρ ἐφύρων. ἐπεὶ εἰς μάκτρας διετέμοντο. τὸ δὲ ἑξῆς παίζει, ὡς περὶ δείπνου λέγων, καὶ τοῦ μέλλων λόγῳ αὐτοὺς εὐωχεῖν. Καὶ προπεφύραται.] εὐτρέπισται. ἡ μεταφορὰ ἀπὸ τῶν ἄλευρα φυρώντων, εἶτα μάζας ποιούντων. διαμάττειν δὲ, διαπλάττειν. Φέρε παῖ τὸν στέφανον.] τοῖς γὰρ εὐωχουμένοις παρέκειντο οἱ στέφανοι, καταψύχοντες τὸ κρανίον ἀπὸ τῆς τοῦ οἴνου θέρμης. Μέγα καὶ λαρινόν.] διὰ τούτου πολλῇ τῇ τροπῇ ἐπιμένει τῆς εὐωχίας. ὡς ἐπὶ βοὸς δὲ τοῦτό φησιν ὡς ἐν Λαρίσῃ μεγάλων βοῶν γινομένων. ἔστι δὲ πόλις Θεσπρωτίας. ἄλλως. λαρινὸν λιπαρόν. ἐκ μεταφορᾶς τῶν βοῶν. λέγονται γάρ τινες λάρινοι βόες οἱ λιπαροί. ὡς μεγάλοι ἀπὸ Λαρίνου τινὸς νομέως εὐμεγέθεις, νέμονται δὲ τὴν ἤπειρον, οὗτοι τῶν Γηρυόνος βοῶν ἀπόγονοι. θραύσει δὲ πραΰνει. Οὐδ' Αἴσωπον πεπάτηκας.] ὅτι τὸν λογοποιὸν Αἴσωπον διὰ σπουδῆς ἔχοι. ἦν δὲ ὁ Αἴσωπος Θρᾷξ. ἠλευθερώθη δὲ ὑπὸ Ἰάδμονος τοῦ σοφοῦ. ἐγένετο δὲ πρῶτον τοῦ Ξάνθου δοῦλος. ὁ δὲ κωμικὸς Πλάτων καὶ F ἀναβιῶναι αὐτόν φησιν ἐν τοῖς Λάκωσιν οὕτως. καὶ μὴν ὁμοιόν μοι μὴ τεθνάναι. ψυχὴν δ' ἀνήκειν ὥσπερ Αἰσώπου ποτέ. τῶν δὲ μύθων οἱ μὲν περὶ ἀλόγων ζώων εἰσὶν Αἰσώπειοι, οἱ δὲ περὶ ἀνθρώπων, Συβαριτικοί. ἀπὸ δέ τινες οἱ τοὺς βραχεῖς καὶ συντόμους λέγουσι συβαρίτιδας. καθάπερ Μνησίλοχος ἐν φαρμακοπώλῃ. διὰ σπουδῆς εἶχον τὸν Αἴσωπον, Ἀριστοτέλης οὖν ἐν τῇ Σαμίων πολιτείᾳ εἰπόντα φησὶν αὐτὸν μῦθον εὐδοκιμηκέναι. περὶ δ' Αἰσώπου καὶ ἐν Σφηξί. τὸ δὲ πεπάτηκας, ἀντὶ τοῦ ἀνέγνως. ταῦτα μὲν κωμικώτερον παίζει. τὸν δὲ κορυδὸν G ἔνιοι κορυδαλὸν λέγουσι. γῆς δὲ ἱερὸν ὄρνεον νομίζουσιν εἶναι, φαίνονται δὲ τοιοῦτον ἅπαν Αἰσώπῳ ἀνατιθέντες. τὸ δὲ πατῆσαι ἴσον ἐπὶ τοῦ ἐνδιατρίψαι, ὡς τὸ ἀφικέσθαι ποῦ λέγομεν. Ἐν τῇ κεφαλῇ κατορύξαι.] ἐπεὶ λόφον ἔχει ὁ κορυδός. θηλυκῶς δὲ εἴρηκε τὴν κορυδόν. Πλάτων δὲ ἀρσενικῶς.

Χο. Ὁ πατὴρ ἄρα τῆς κορυδοῦ, νυνὶ κεῖται τεθνεὼς κεφαλῆσιν.
Επ. Οὐκοῦν δῆτ᾽ εἰ πρότεροι μὲν γῆς, πρότεροι δὲ θεῶν ἐγένοντο,
Ὡς πρεσβυτάτων αὐτῶν ὄντων, ὀρθῶς ἔσθ᾽ ἡ βασιλεία.
Ευ. Νὴ τὸν Ἀπόλλω. πάνυ τοίνυν χρὴ ῥύγχος βόσκειν σε τὸ λοιπόν.
Επ. Οὐκ ἀποδώσει ταχέως ὁ Ζεὺς τὸ σκῆπτρον τῷ δρυκολάπτῃ;
Πι. Ὡς οὐχὶ θεοὶ τοίνυν τῶν ἀνθρώπων ἦρχον τὸ παλαιὸν
Ἀλλ᾽ ὄρνιθες, κἀβασίλευον, πόλλ᾽ ἐστὶ τεκμήρια τούτων.
Αὐτίκα δ᾽ ὑμῖν πρῶτ᾽ ἐπιδείξω τὸν ἀλεκτρυόν᾽ ὡς ἐτυράννει.
Ἦρχέ τε Περσῶν πρῶτον, Δαρείου καὶ Μεγαβύζου.
Ὥστε καλεῖται περσικὸς ὄρνις, ἀπὸ τῆς ἀρχῆς ἔτ᾽ ἐκείνης.
Επ. Διὰ ταῦτ᾽ ἄρ᾽ ἔχων καὶ νῦν ὥσπερ βασιλεὺς ὁ μέγας διαβάσκει
Ἐπὶ τῆς κεφαλῆς τὴν κυρβασίαν, τῶν ὀρνίθων μόνος, ὀρθήν.
Πι. Οὕτω δ᾽ ἴσχυσέ τε, καὶ μέγας ἦν τότε καὶ πολύς, ὥστ᾽ ἔτι καὶ νῦν
Ὑπὸ τῆς ῥώμης τῆς τότ᾽ ἐκείνης, ὁπόταν μόνον ὄρθριον ᾄσῃ,
Ἀναπηδῶσι πάντες ἐπ᾽ ἔργον. χαλκῆς. κεραμῆς. σκυτοδέψαι.
Σκυτῆς, βαλανῆς. ἀλφιταμοιβοί. τορνευτασπιδολυροπηγοί.
Οἱ δέ, βαδίζουσ᾽ ὑποδησάμενοι νύκτωρ. Ευ. ἐμὲ τοῦτό γ᾽ ἐρώτα.
Χλαῖναν γὰρ ἀπώλεσ᾽ ὁ μοχθηρός, Φρυγίων ἐρίων διὰ τοῦτον.
Ἐς δεκάτην γάρ ποτε παιδαρίου κληθείς, ὑπέπινον ἐν ἄστει
Κἄρτι ᾽καθηῦδον. καὶ πρὶν δειπνεῖν τοὺς ἄλλους, οὗτος ἄρ᾽ ᾖσεν.
Κἀγὼ νομίσας ὄρθρον, ἐχώρουν ἁλιμουντάδε, κἄρτι προκύπτω (νῶτον.
Ἔξω τείχους, καὶ λωποδύτης παίει ῥοπάλῳ με τὸ

A Cho. *Pater igitur corydi nunc iacet mortuus capitibus.*
Ep. *Igitur certè, ſi priores quidem terra, priores autem deis nati ſunt.*
Tanquam annoſiſſimorum ipſorum exiſtẽtium rectè eſt regnum.
Ev. *Per Apollinem. valde igitur oportet roſtrũ paſcere te in futurum.*
B Ep. *Non reddet citò Iupiter ſceptrum drycolaptæ?*
Pi. *Quòd autem non dei igitur hominibus imperarunt antiquitus,*
Sed aues & regnabant, multa ſunt ſigna horum.
Statim autem vobis primùm oſtendam gallum quòd regnabat,
C *Imperabátque Perſis primùm omnibus, Dario & Megabizo,*
Quare vocatur Perſicus auis à dominatione adhuc illa.
Ep. *Propter hæc habens & nunc tanquam rex magnus diſcurris,*
In capite caßidem auium ſolus rectam.
Pi. *Sic autem potuit, & magnus erat tunc & multus. quare etiam nunc*
D *Præ robore hoc tunc illo, quando ſolum diluculo cecinit,*
Reſaltant omnes ad opus fabri ferrarij, figuli, pellium tinctores,
Coriarij, balnearij, farinæ venditores, tornoſcuta, & lyras facientes.
Hi autem vadunt calceati nocte. Ev. *me hoc interroga,*
E *Chlænam enim perdidi ignarus Phrygiarũ lanarum propter hunc.*
In decimam enim quandoque puerulo vocatus ebibebam in ciuitate,
Et nuper dormieram, & ante cœnare alios hic cantabat.
Et ego putans diluculum, ibam alimũta, & item inclino
Extra murum, & fur verberat baculo me dorſo:

F

Σχόλια. Τεθνεὼς κεφαλῆσι.] προσέπαιξε τὸν δῆμον. Κεφαλῆς γὰρ δῆμος τῆς Ἀκαμαντίδος φυλῆς. Ῥύγχος βόσκειν σε.] δεῖ μωρὸν ἐστὶν εἶναι μάτην ῥύγχος ἔχοντα. ἢ ὡς ἐν κωμῳδίᾳ φησὶ μεῖζόν τι ὀφείλεις ἔχειν ῥύγχος. πάλιν δέ, ἀντὶ τοῦ ῥάμφος. Τῷ δρυκολάπτῃ.] ἔπαιξε παρὰ τὴν δρῦν ἥτις ἐστὶν ἱερὰ τοῦ Διός. ἢ ἐπεὶ ἐκ ξύλου τὸ σκῆπτρον, δρῦς δὲ παρὰ τοῖς ἀρχαίοις πᾶν ξύλον, δρυκολάπτης δέ, ὄρνεον ἐν τοῖς δρυσὶν εὑρισκόμενον ζητοῦν σκώληκας, ὃ καὶ πολλάκις ἀνορύττον καταβάλλει. ἐπεὶ οὖν ἡ δρῦς τοῦ Διός ἐστιν ἔπαιξε παρὰ τὴν δρῦν.

G

Bisetus. Εὐστάθιος. δρυκολάπτης, τὸ τὰς δρῦς, καὶ ἁπλῶς πᾶν δένδρον τῷ ῥάμφει κολάπτον ὄρνεον. καὶ δρυκολάπτης τετρασυλλάβως παρὰ τῷ Κωμικῷ.

Σχόλια. Δαρείου καὶ Μεγαβύζου.] Δαρεῖος βασιλεὺς ἦν. Μεγάβυζος δὲ στρατηλάτης πορθήσας Μέμφιδα. στρατηλάτης Δαρείου ὁ τὴν Αἴγυπτον ἑλών. οὗ μνημονεύει Θουκυδίδης ἐν τῷ πρώτῳ. γράφων οὕτως Μεγάβυζον τὸν Ζωπύρου πέμπει ἄνδρα Πέρσην μετὰ πολλῆς στρατιᾶς. ὃς ἀφικόμενος κατὰ γῆν, τούς τε Αἰγυπτίους καὶ τοὺς συμμάχους ἐκράτησε. καὶ ἐκ Μέμφιδος ἤλασε τοὺς Ἕλληνας. Ὥστε καλεῖται Περσικός.] μήποτε καὶ ἐν τοῖς πρόσθεν τὸν ἀλεκτρυόνα Μῆδον ὄρνιν καλεῖ, ἐπεὶ καὶ τοὺς Πέρσας Μήδους ἔλεγον. Τὴν κυρβασίαν.] τοῦτο ἐξ ἱστορίας εἴληφε. πᾶσι γὰρ Πέρσαις ἐξῆν τὴν τιάραν φορεῖν, ἀλλ᾽ οὐκ ὀρθήν, ὡς Κλείταρχος ἐν τῇ δεκάτῃ. μόνοι δὲ οἱ τῶν Περσῶν βασιλεῖς ὀρθαῖς ἐχρῶντο. ἔστι δὲ αὐτὸ καθάπερ προείπομεν τιάρα. τοῖς μὲν ἄλλοις ἔθος ἦν ἐπτυγμένην καὶ προβεβλημένην εἰς τὸ μέτωπον ἔχειν, τοῖς δὲ βασιλεῦσιν ὀρθήν. Ὄρθριον ᾄσῃ.] κοκκύζουσι γὰρ κυρίως, ὅτ᾽ ἂν παρ᾽ ἑαυτῷ μετὰ νίκην τῆς μάχης ᾄσῃ. Τορνευτασπιδο.] οἱ ποιοῦντες

τὰς λύσελύκας καὶ ἀσπίδας. Φρυγίων ἐρίων.] ἢ ἀπὸ Φρυγίας, ἢ ἀπὸ δήμου. ἐκεῖ γὰρ ἁπαλὰ καὶ καλὰ ἔρια. A Ἐς δεκάτην γάρ ποτε.] ὅτι τὴν δεκάτην εἱστίων ἐπὶ τοῖς γεννηθεῖσι. καὶ ἐν αὐτῇ τὰ ὀνόματα ἐτίθεντο τοῖς παισί. καθάπερ Εὐριπίδης ἐν Αἰγεῖ. τίς σε μᾶτερ ἐν δεκάτῃ τόκου ὠνόμαζεν. ὁ δὲ Ἀριστοτέλης ἐν ταῖς ἑβδόμαις φησὶν ἐπιτίθεσθαι τὰ ὀνόματα, γράφων οὕτω. τὰ πλεῖστα δὲ ἀναιρεῖται πρὸ τῆς ἑβδόμης διὸ καὶ τὰ ὀνόματα τότε τίθενται, ὡς πιστεύοντες μᾶλλον τότε τῇ σωτηρίᾳ. τοῦ δὲ ὑπίπτιον ἀφειτὸν ἢ ὕπνου. Ἀλιμουσιόθεν.] ὁ δῆμος τῆς Λεοντίδος φυλῆς.

Κἀγὼ πίπτω. μέλλω τε βοᾶν. ὁ δ' ἀπέβλισε θοἰμάτιόν μου.
Πε. Ἰκτῖνος οὖν τῶν Ἑλλήνων ἦρχε τότε, κἀβασίλευεν.
Επ. Τῶν Ἑλλήνων; Πε. καὶ κατέδειξέν γ' οὗτος πρῶτος βασιλεύων
Προκυλινδεῖσθαι τοῖς ἰκτίνοις. Ευ. νὴ τὸν Διόνυσον. ἐγὼ γοῦν
Ἐκυλινδούμην ἰκτῖνον ἰδών. κᾆθ' ὕπτιος ὢν ἀναχάσκων
Ὀβολὸν κατεβρόχθισα. κᾆτα κενὸν τὸν θύλακον οἴκαδ' ἀφεῖλκον.
Πε. Αἰγύπτου δ' αὖ καὶ Φοινίκης πάσης, κόκκυξ βασιλεὺς ἦν.
Χ' ὡπόθ' ὁ κόκκυξ εἴποι κόκκυ, τόθ' οἱ Φοίνικες ἅπαντες
Τοὺς πυροὺς ἂν καὶ τὰς κριθὰς ἐν τοῖς πεδίοις ἐθέριζον.
Επ. Τοῦτ' ἄρ' ἐκεῖν' ἦν τοὔπος ἀληθῶς, κόκκυ, ψωλοὶ πεδίονδε.
Πε. Ἦρχον δ' οὕτω σφόδρα τὴν ἀρχήν, ὥστ' εἴ τις καὶ βασιλεύοι,
Ἐν ταῖς πόλεσι τῶν Ἑλλήνων, Ἀγαμέμνων ἢ Μενέλαος,
Ἐπὶ τῶν σκήπτρων ἐκάθητ' ὄρνις, μετέχων ὅτι δωροδοκοίη.
Ευ. Τουτὶ τοίνυν γ' οὐκ ᾔδειν 'γώ. καὶ δῆτα μ' ἐλάμβανε θαῦμα.
Ὁπότ' ἐξέλθοι Πρίαμός τις ἔχων ὄρνιν ἐν τοῖσι τραγῳδοῖς.
Ὁ δ' αἰεστήκει τὸν Λυσικράτη τηρῶν ὅτι δωροδοκοίη.
Πε. Ὃ δὲ δεινότατόν ἐστιν ἁπάντων. ὁ Ζεὺς γὰρ ὁ νῦν βασιλεύων,
Αἰετὸν ἕστηκ' ὄρνιν ἔχων ἐπὶ τῆς κεφαλῆς βασιλεὺς ὤν.

B *Et ego cado, volóque clamare, hic autem abstulit pallium mei.*
Pi. *Miluius igitur Gr*æ*cis imperabat tunc & regnabat.*
Ep. *Gr*æ*cis?* Pi. *Et ostendit hic primus regnans,*
*Pr*æ*uolui miluijs.* Ev. *Per Dionysium ego igitur*
C *Volutus sum miluium videns, & postea supinus existens oscitans*
Obolum deuorans, & postea vacuum sacculum domum abstraxi.
Pi. *Ægypti autem rursus & Phœnices omnis cuculus rexerat,*
Et quando cuculus dixisset cucu, tunc Phœnices omnes
Frumenta & ordea in campis metebant.
D Ep. *Hoc illud erat verbum verè cucu, hernios*ĩ *in campum.*
Pi. *Regnarunt autem sic vehementer à principio, vt si quis & regnaret*
*In ciuitatibus Gr*æ*corum Agame*ñ*on vel Menelaus,*
In sceptris sedit auis participans, quòd dona suscipiat.
Ev. *Hoc igitur non scineram ego, & igitur me cœpit admiratio.*
E *Quando exiuit Priamus aliquis habens auem in trag*œ*dijs,*
Hic autem constituit Lysicratem, obseruãs quòd dona susciperet.
Pi. *Quod grauissimum est omnium, Iupiter enim ille nunc regnans,*
Aquilam statuit, auem habens in capite rex existens.

Σχόλια. Ὁ δ' ἀπέβλισε θοἰμάτιον.] ἀντὶ τοῦ ἀφείλετο, ἡ μεταφορὰ, ἀπὸ τῶν κηρίων ἢ ἀπὸ τῶν γάλα ἀμελγομένων. Προκυλινδεῖσθαι.] ἔαρος ἀρχομένου, ἰκτῖνες φαίνονται εἰς τὴν Ἑλλάδα. ἐφ' ᾧ ἡδόμενοι κυλινδοῦνται ὡς ἐπὶ γόνυ. παίζων οὖν ὡς βασιλεῖ φησὶ τὸ κυλινδεῖσθαι ὑπὸ ἀνθρώπων. ἄλλως. τοὺς ἀνθρώπους δηλονότι, τὸ δὲ μεταβολὴν δὲ καιροῦ γινομένην εἰς βασιλικὴν ἐτρέψατο τιμήν. οἱ γὰρ ἰκτῖνοι τὸ παλαιὸν, ἔαρ ἐσήμαινον. οἱ πένητες οὖν ἀπαλλαγέντες τοῦ χειμῶνος ἐκυλινδοῦντο καὶ προσεκύνουν αὐτούς. Ὀβολὸν κατεβρόχθισα.] G κατέπιον φησὶν ὃν εἶχον ἐν τῷ στόματι ὀβολὸν, ἵνα ὠνήσωμαι ἄλφιτα προσκυλιόμενος τῇ τοῦ ἰκτίνου ἐπιφανείᾳ. Κόκκυ.] φωνὴ καὶ τὸ κόκκυ. ἢ ἀντὶ τοῦ ὀλίγον. ἔστι δὲ μόνος παροξυτόνως. πρὸ θερισμοῦ δὲ φαίνεται ὁ κόκκυξ ἐν τῇ Φοινίκῃ. Ἡσίοδος. ἦμος κόκκυξ κοκκύζει. Κόκκυ, ψωλοί.] ἀπὸ τῆς παροιμίας. ὅτι ἐπὶ τῶν Αἰγυπτίων ἦσαν F ψωλοὶ πολλοί. καὶ ὅτ' ἂν ὁ κόκκυξ εἴπῃ κόκκυ, τότε ὅλοι ψωλοὶ ἤρχοντο εἰς τὸ πεδίον. ἄλλως. τὸ αἰδοῖον. ἐπίτηδες δὲ συνῆψε τὰς δύο λέξεις ἵνα εἴπῃ αἰσχρῶς καὶ γέλωτα κινήσῃ. ἔστι δὲ παροιμία κόκκυ ψωλοὶ πεδίονδε. ἀντὶ τοῦ κόκκυγος κράζοντος τὰ πεδία θερίζομεν. Ἐπὶ τῶν σκήπτρων.] ἐπεὶ εἰώθασιν ἐν τοῖς σκήπτροις, ἐπὶ τοῦ ἄκρου ἐντυποῦν ὄρνιθας εἰς κόσμον. Μετέχων ὅτι δωροδοκοίη.] ἵνα μετέχῃ τῆς αὐτῆς δωροδοκίας. ἐν γὰρ τοῖς σκήπτροις τῶν βασιλέων ἦν ἀετός. ἔστι δὲ δῶρα μὲν τὰ ἐπὶ δωροδοκίᾳ G διδόμενα. δωρεὰ δὲ ἐπὶ τιμῆς. Ὁπότ' ἐξέλθῃ Πρίαμος.] ἐν ταῖς τραγῳδίαις φησὶν ὑποκρίνεταί τις τὸ τοῦ Πριάμου βασιλικὸν πρόσωπον, ἔχων ὄρνιν ἐπὶ τοῦ σκήπτρου, τὸν Λυσικράτην τηρῶν μὴ δωροδοκῇ. οὗτος δὲ στρατηγὸς ἐγένετο Ἀθηναίων, κλέπτης τε καὶ πανοῦργος. διεβάλλετο δὲ ὡς δωροδόκος. ἔνιοι δὲ τραγικὸν αὐτόν φασι κλέα ἀετόν, καὶ σφόδρα ἄσημον. Ἐν ταῖς τραγῳδίαις.] ὅτι καὶ νῦν τὸν χορὸν τῶν τραγικῶν. ἐποίουν δὲ ἐπὶ τῶν σκήπτρων, ὡς ἐπίπταν αὐτούς. Ὄρνιν ἔχων ἐπὶ τῆς κεφαλῆς.] δέον εἰπεῖν ἐπὶ τοῦ σκήπτρου. οὕτω γὰρ ὁ Πίνδαρος. εὕδει γ' ἀνὰ σκάπτῳ Διός. ἢ ἐπειδὴ εἰώθεισαν A τὰ ἀφιερωμένα ἑκάστῳ θεῷ ὄρνεα, ἐπὶ κεφαλῆς ἱδρύειν. τῆς δὲ Ἀρχηγέτιδος Ἀθηνᾶς τὸ ἄγαλμα, γλαῦκα ἔχει ἐν τῇ χειρί. ὁ δὲ Ἀπόλλων τὸν ἱέρακα ὡς μαντικὸν ὄρνεον. ὡς θεράπων δὲ τοῦ Διός. ἐπεὶ μικρότερος τοῦ ἀετοῦ ὁ ἱέραξ.

Ἡ δ' αὖ θυγάτηρ, γλαῦχ'. ὁ δ' Ἀπόλλων ὥ-
σπερ θεράπων ἱέρακα.
Εὐ. Νὴ τὴν Δήμητρ' εὖ ταῦτα λέγεις. τίνος οὖν
ἕνεκα ταῦτ' ἄρ' ἔχουσιν;
Πε. Ἵν' ὅταν θύων τις, ἔπειτ' αὐτοῖς εἰς τὴν χεῖρ' ὡς
νόμος ἐστὶ,
Τὰ σπλάγχνα διδῷ, τοῦ Διὸς αὐτοὶ πρότεροι τὰ
σπλάγχνα λάβωσιν.
Ὤμνυέ τ' οὐδεὶς τότ' ἀνθρώπων θεόν. ἀλλ' ὄρ-
νιθας ἅπαντες.
Λάμπων δ' ὄμνυσιν ἔτι καὶ νυνὶ τὸν χῆν'. ὅταν
ἐξαπατᾷ τις τί.
Οὕτως ὑμᾶς πάντες πρότερον μεγάλους ἁγίους
τ' ἐνόμιζον.
Νῦν δ' ἀνδράποδ' ἠλιθίους, μανᾶς.
Ὥσπερ δ' ἤδη τοὺς μαινομένους,
Βάλλουσ' ὑμᾶς. κἀν τοῖς ἱεροῖς
Πᾶς τις ἐφ' ὑμῖν ὀρνιθευτὴς,
Ἵστησι βρόχους, παγίδας. ῥάβδους.
Ἕρκη. νεφέλας. δίκτυα. πηκτάς.
Εἶτα λαβόντες πωλοῦσ' ἀθρόους.
Οἱ δ' ὠνοῦνται βλιμάζοντες.
Κοὐδ' οὖν εἴπερ ταῦτα δοκεῖ δρᾶν,
Ὀπτησάμενοι παρετίθενθ' ὑμᾶς.
Ἀλλ' ἐπικνῶσιν τυρόν. ἔλαιον.
Σίλφιον. ὄξος. καὶ τρίψαντες,
Κατάχυσμ' ἕτερον γλυκὺ καὶ λιπαρὸν,
Κᾆπειτα κατεσκέδασαν θερμὸν
Τοῦτο καθ' ὑμῶν
Αὐτῶν, ὥσπερ κενεβρείων.

Hæc autem rurſus filia glaucam, hic autē Apollo
tanquam medicus accipitrem.
Ev. Per Cererem bene hæc dicis, cuius igitur
gratia hæc habent?
B *PI. Vt quando ſacrificans, poſtea ipſis in manum*
vt lex eſt,
Viſcera dat, Ioue ipſi peiores viſcera capiant.
Iurabatque nullus tunc hominum Deum, ſed a-
ues omnes.
Lampon autem iurat etiam & nunc anſerem,
quando decipit aliquis aliquid.
Sic vos omnes prius magnos ſanctóſque puta-
C *bant,*
Nunc autem mancipia, ſtolidos, inſanos.
Tanquam autem iam furioſos
Percutiunt vos, & in ſacris
Omnis aliquis in vos auceps
Statuit laqueos, reticula, virgas,
Septa, nebulas, retia, conglutinationes.
Poſtea capientes vendunt congregatos,
D *Hi autem emunt palpantes.*
Et neque igitur (ſi quidem hæc videtur face-
re)
Aſſantes apponunt vos:
Sed ſupraiaciunt caſeum, oleum,
Radicem laſſeris, acetum, & terentes
Defuſionem alteram dulcem & pinguem,
Et poſtea diſperſerunt calidam
Hanc in vos
E *Ipſos, tanquam carnes putidas.*

Σχόλια. Λάμπων δ' ὄμνυσι.] τῶν εἰκῇ δαιμόνων. ὅτι πρῶτοι οἱ Σωκρατικοὶ οὕτως ἐπεπαίδευντο ὀμνύναι. Σωκράτης γὰρ ἐν τῷ δυοδεκάτῳ τῶν κρητικῶν, οὕτως φησί. Ῥαδάμανθυς δοκεῖ διαδεξάμενος τὴν βασιλείαν δικαιότατος γεγενῆσθαι πάντων ἀνθρώπων. λέγεται δὲ αὐτὸν πρῶτον, οὐδένα ἐᾶν ὅρκους ποιεῖσθαι κατὰ τῶν θεῶν, ἀλλ' ὀμνύναι κελεύειν χῆνα καὶ κύνα καὶ κριὸν καὶ τὰ ὅμοια. ὁ δὲ Λάμπων, θύτης ἦν καὶ χρησμολόγος καὶ μάντις. ὃ καὶ τὴν εἰς Σύβαριν τῶν Ἀθηναίων ἀποικίαν ἔνιοι [illegible], αὐτὸν ἡγήσασθαι λέγοντες Ἀθηναῖον ὄντα σὺν ἄλλοις θ'. ὤμνυε δὲ κατὰ τοῦ χηνός, ὡς μαντικοῦ ὀρνέου. ἐτύγχανε δὲ καὶ τῆς ἐν Πρυτανείῳ σιτήσεως. ἄλλως. ὅτι οὗτος χρησμολόγος. ἔζη δὲ ἐπὶ τῆς τῶν ὀρνίθων διδασκαλίας οὐχ ὥς τινες ἐτεθνήκει. πολλοῦ γὰρ ὕστερον. Κρατῖνος ἐν τῇ Νεμέσει οἶδεν αὐτὸν ζῶντα, καὶ ταῦτα πολλῷ ὕστερον. Μανᾶς.] ἀπὸ τοῦ Μάνης. πρὸς δὲ τὰ ἀνδράποδα, καὶ ὄνομα ἐστι δουλικόν. ἀεὶ ἔλεγε τοὺς δούλους Μανᾶς. οὕτω γὰρ ἐκάλουν τοὺς οἰκέτας πολλάκις. Ῥάβδους.] χάρακας σταυρούς. ἔστι δὲ εἶδος δικτύου, ὃ G χρίουσιν ἰξῷ. Δίκτυα.] ἀντὶ τοῦ θηρευτικὰ δίκτυα, καὶ αἱ πηκταὶ δὲ, εἶδος δικτύου. Βλιμάζοντες.] ὅτι νεωτερικὴ ἡ λέξις. Καλλίστρατος ἀντὶ τοῦ ψηλαφᾶν. ἔοικε δὲ πλέον τι σημαίνειν τὸ μετὰ συντομίας. βλιμάζειν δὲ κυρίως, τὸ τοῦ ὑπογαστρίου καὶ τοῦ στήθους ἅπτεσθαι. ὅπερ ἐποίουν οἱ τοὺς ὄρνιθας ὠνούμενοι οἱονεὶ θλιβομάζειν. Δίδυμος δὲ βλιμάζοντες, ἀντὶ τοῦ κακοῦντες. ἀποτίλλουσι γὰρ καὶ κατεσθίουσιν.

BISETVS. Σουίδας. βλιμάζειν κυρίως τὸ τοῦ ὑπογαστρίου, καὶ τοῦ στήθους ἅπτεσθαι, ὅπερ ἐποίουν οἱ τὰς ὄρνιθας ὠνούμενοι, οἱονεὶ θλιμάζειν. ὁ αὐτὸς, βλιμάζειν, τὸ ταῖς χερσὶ διαθλίβειν, καὶ τὰ κρέα θλί-
F ψαι, βλίτας λέγεται. καὶ βλιμάζων, ἀποστάζων τὰ μέλη τοῦ κρέως.

Σχόλια. Ἀλλ' ἐπικνῶσιν.] ἐπιβάλλουσι συντρίψαντες, παρὰ τὸ κναίειν τὸ διαφθείρειν. σίλφιον δὲ, ῥίζα ἡδύοσμος. προσάρτυμα. Σίλφιον.] τὸ ἐν Λιβύῃ γινόμενον. θεραπεύει δὲ πολλά. ἔστι δὲ καὶ πολυτίμητον. καὶ ἐν Πλ. οὕτω φησίν. οὐδ' ἂν εἰ δοίης γέ μοι τὸν πλοῦτον αὐτὸν καὶ τὸ Βάττου σίλφιον. Κατάχυσμα.] ζωμὸν παρὰ τὸ χέεσθαι. γλυκὺ δὲ μέλιτι δεδευμένον. ἄλλως. οὐδὲν πλέον ἢ κατάχυσμα, ὥστε ἀπὸ τούτου καὶ τὰ καταχύσματα λέγεσθαι. Ὥσπερ κενεβρείων.] κατὰ μεταφορὰν στοιχείου ἀντὶ τοῦ νεκριμαίων. ὡς τῶν θνησιμαίων κρεῶν, ποικιλωτέρας ἀρτύσεως δεομένων. ἄλλως. τὰ θνησιμαῖα, κρέα οὕτως ἐκάλουν. ἐπεὶ ἴσαι κενέβρειον ὅταν θύσῃ.

ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΗ κώλων ιά.

Πολὺ δὴ πολὺ δὴ χαλεπωτάτους λόγους
Ἤνεγκας ἄνθρωφ᾽, ὡς
Ἐδάκρυσά γ᾽ ἐμῶν
Πατέρων κάκην, οἳ
Τάσδε τὰς τιμὰς προγόνων παραδόντων,
Ἐπ᾽ ἐμοῦ κατέλυσαν.
Σὺ δέ μοι κατὰ δαίμονα καὶ
Συντυχίαν ἀγαθὴν ἥκεις ἐμοὶ σωτήρ.
Ἀναθεὶς γὰρ ἐγώ σοι
Τὰ νεόττια κἀμαυτὸν οἰκήσω δή.
Ἀλλ᾽ ὅ τι χρὴ δρᾶν, σὺ δίδασκε παρών. ὡς ζῆν
οὐκ ἄξιον ἡμῖν,
Εἰ μὴ κομιούμεθα παντὶ τρόπῳ τὴν ἡμετέραν
βασιλείαν.

INVERSIO MEMBRORUM vndecim.

Multum iam, multum iam difficillimos sermones
Portasti homo, valde
Lachrymaui meorum
Patrum timiditatem, qui
Hos honores progenitorum præbentium
In me destruxerunt.
Tu autem mihi secundum fortunam &
Conuersationem bonam venis mihi saluator:
Dedicans enim ego tibi
Pullos & me ipsum, habitabo iam.
Sed quid oportet facere, tu doce præsens, quòd
viuere non dignum nobis,
Nisi capiamus omni modo nostram dominationem.

Σχόλια. Πολὺ δή.] ἔκθεσις μέλους χοροῦ ἐπῳδικὴ μὲν διὰ τὸ μετὰ τὴν διπλῆν τίθεσθαι. προῳδικὴ δὲ διὰ τὸ προτίθεσθαι ἑτέρας διπλῆς. ἔστι δὲ καὶ ἀντίστροφος τῆς προρρηθείσης στροφῆς διὰ τὸ καὶ αὐτὴν ἐκ κώλων συγκεῖσθαι καὶ στίχων ἀσυναρτήτων ἐννέα, ὁμοίων ἐκείνῃ. ἔχει δὲ καὶ ἐν ἐκθέσει τοὺς συνήθεις δύο στίχους ἀναπαιστικοὺς ὁμοίους τοῖς ἑξῆς ξά, διπλῇ ἔξω νενευκυίᾳ περατουμένους. ἐπὶ τῷ τέλει δύο διπλαῖ ἔξω νενευκυῖαι. Χαλεπωτάτους λόγους.] λυπηροὺς χαλέψαι δυναμένους. Ἐμῶν πατέρων.] ἐρεθισθέντες ὑπὸ τῶν πρεσβυτῶν καταβοῶσι τῶν πατέρων ὡς ἀπολεσάντων τὴν βασιλείαν. Ἐπ᾽ ἐμοῦ.] εἰς ὅσον αὐτοὺς ἐγὼ χρόνον διεδεχόμην. Τὰ νεόττια] ὡς εἰ ἔλεγεν ἀνατίθημί σοι ἐμαυτὸν ὥστε διοικεῖν. ταῦτα δὲ εἰώθασι πρὸς τοὺς συνήθεις τῶν ἀνθρώπων λέγειν.

BISETVS. Πεισθέταιρος διδάσκει πόθεν ἔσται τὸ τῶν ὀρνίθων ἀξίωμα, καὶ δόξα, εἰ πόλιν ἐν ἀέρι καλῶς περιτειχισθεῖσαν οἰκοδομῶσι.

Πε. Καὶ δὴ τοίνυν πρῶτα διδάσκω μίαν ὀρνίθων πόλιν εἶναι,
Κἄπειτα τὸν ἀέρα πάντα κύκλῳ καὶ πᾶν τουτὶ τὸ μεταξὺ
Περιτειχίζειν μεγάλαις πλίνθοις ὀπταῖς, ὥσπερ Βαβυλῶνα.
Επ. Ὦ Κεβριόνα, καὶ Πορφυρίων, ὡς σμερδαλέον τὸ πόλισμα.
Πε. Κἄπειτ᾽ ἂν τοῦτ᾽ ἐπαναστήκῃ τὴν ἀρχὴν τὸν Δί᾽ ἀπαιτεῖν.
Κἂν μὲν μὴ φῇ μηδ᾽ ἐθελήσῃ, μηδ᾽ εὐθὺς γνωσιμαχήσῃ,
Ἱερὸν πόλεμον προαυδᾶν αὐτῷ, καὶ τοῖσι θεοῖσιν ἀπειπεῖν
Διὰ τῆς χώρας τῆς ὑμετέρας ἑστηκόσι μὴ διαφοιτᾶν.
Ὥσπερ πρότερον μοιχεύσοντες τὰς Ἀλκμήνας κατέβαινον.

PI. *Etiam igitur primùm doceo vnã auium ciuitatem esse.*
Et postea aërem omnem in circuitu, & omne hoc in medio
Circummurare magnis lateribus coctis tãquam Babylona.
EP. *O Cebriona & Porphyriõ, valde terribilem ciuitatem.*
PI. *Et postea si hoc instat, dominationẽ Iouem petere,*
Et siquidem non sinat, neque velit, neque statim sciat bellare.
Sacrum bellum proclamare ipsi & deis negare,
Per locum nostrum stantibus non deambulare,
Sicut prius adulterantes Alcmenas descenderunt,

Σχόλ. Πλίνθοις ὀπταῖς.] φασὶ γὰρ τὴν Βαβυλῶνα, ἀπὸ ὀπτῶν πλίνθων οἰκοδομηθῆναι. καὶ ἀντὶ γύψου ἀσφάλτῳ, συνδεθῆναι τὰς πλίνθους. ἡ Σεμίραμις δὲ ἔκτισε τὴν Βαβυλῶνα. Ὦ κεβριόνα.] ὄρνεόν τί φασι τὸν κεβριόνην. ἔπαιξε δέ. ὡσεὶ ἔλεγεν, ὦ θεοὶ σμερδαλέον τὸ πόλισμα. ἐπιτηδείως δὲ τὸν πορφυρίωνα παρέλαβεν. καὶ ὅτι ὄρνις καὶ ὅτι εἷς τῶν γιγάντων ὅμοιος τῷ Κεβριόνῃ, ὃν ἐχειρώσατο ἡ Ἀφροδίτη. ἐπιτηδείως οὖν τῶν θεομάχων ἐμνήσθη. ἐπεὶ καὶ αὐτοὶ θεομαχήσουσιν. Γνωσιμαχήσῃ.] γνωσιμαχῆσαι ἐστὶ τὸ, γνόντα ὅτι πρὸς κρείττονας αὐτῷ ἡ μάχη, ἡσυχάσαι. Ἱερὸν πόλεμον.] ἱερὸς πόλεμος, ἐγένετο Ἀθηναίοις πρὸς Βοιωτοὺς βουλομένους ἀφελέσθαι Φωκέων τὸ μαντεῖον. νικήσαντες δέ, Φωκεῦσι πάλιν ἀπέδωκαν. ὡς Φιλόχορος ἐν τῇ τετάρτῃ. δύο δὲ πόλεμοι γεγόνασιν. ὁ τότε. καὶ ὅτε Φωκεῦσιν ἐπέθεντο Λακεδαιμόνιοι. ἐν ἐνίοις δὲ τῶν ὑπομνημάτων ταῦτα λέγεται. ἱερὸν πόλεμον λέγει, καθὸ πρὸς θεοὺς ἔσται. ἅμα δὲ τοῦ ἱεροῦ πολέμου μνημονεύει, γενομένου Ἀθηναίοις πρὸς Φωκέας ὑπὲρ τοῦ ἐν Δελφοῖς ἱεροῦ. ἐσχεδίασται δὲ ὑπ' αὐτοῦ, οὐ γὰρ πρὸς Φωκέας ὑπὲρ τούτου ἐπολέμησαν, ἀλλ' ὑπὲρ Φωκέων, διὰ τὸ πρὸς Λακεδαιμονίους ἔχθος. γεγόνασι δὲ δύο πόλεμοι ἱεροί. πρότερος μὲν Λακεδαιμονίοις πρὸς Φωκεῖς ὑπὲρ Δελφῶν. καὶ κρατήσαντες τοῦ ἱεροῦ Λακεδαιμόνιοι τὴν προμαντείαν παρὰ Δελφῶν ἔλαβον. ὕστερον δὲ τρίτῳ ἔτει τοῦ A πρώτου πολέμου, Ἀθηναίοις πρὸς Λακεδαιμονίους ὑπὲρ Φωκέων. καὶ τὸ ἱερὸν ἀπέδοσαν Φωκεῦσι. καθάπερ καὶ Φιλόχορος ἐν τῇ τετάρτῃ λέγει. καλεῖται δὲ ἱερός, ὅτι περὶ τοῦ ἐν Δελφοῖς ἱεροῦ ἐγένετο. ἱστορεῖ περὶ τούτου καὶ Θουκυδίδης καὶ Ἐρατοσθένης ἐν τῷ ἐνάτῳ, καὶ Θεόπομπος ἐν τῷ πέ. Μοιχεύσετε.] διὰ τοῦ πολυθεωτικοῦ ηὔξησε τὴν διαβολήν.

Καὶ τὰς Ἀλόπας. καὶ τὰς Σεμέλας, ἤνπερ δ' ἐπίωσι βάλλειν
Σφραγῖδ' αὐτοῖς ἐπὶ τὴν ψωλὴν ἵνα μὴ βινῶσ' ἔτι κείνας. B
Τοῖς δ' ἀνθρώποις ὄρνιν ἕτερον πέμψαι κήρυκα κελεύω.
Ὡς ὀρνίθων βασιλευόντων, θύειν ὄρνισι τὸ λοιπόν.
Κἄπειτα θεοῖς ὕστερον αὖθις. προσνείμασθαι δὲ πρεπόντως
Τοῖσι θεοῖσι τῶν ὀρνίθων, ὃ ἂν ἁρμόζῃ καθ' ἕκαστον. C
Ἢν Ἀφροδίτῃ θύῃ πυροὺς ὄρνιθι φαληρίδι θύειν.
Ἢν δὲ Ποσειδῶνί τις ὗν θύῃ, νήττῃ πυροὺς καταγίζειν.
Ἢν δ' Ἡρακλεῖ τις βοῦν, λάρῳ ναστοὺς θύειν μελιτούτας.
Κἂν Διὶ θύῃ βασιλεῖ κριὸν, βασιλεύς ἐστ' ὀρχίλος ὄρνις, D
Ὧ προτέρῳ δεῖ τοῦ Διὸς αὐτοῦ, σέρφον ἔνορχιν σφαγιάζειν.
Ευ. Ἥσθην σέρφῳ σφαγιαζομένῳ βροντάτω νῦν ὁ μέγας Ζάν.
Επ. Καὶ πῶς ἡμᾶς νομιοῦσι θεοὺς ἄνθρωποι, κοὐχὶ κολοιοὺς
Οἳ πετόμεσθα, πτέρυγάς τ' ἔχομεν. Πι. ληρεῖς. καὶ νὴ Δί' ὅ γ' Ἑρμῆς E
Πέτεται, θεὸς ὤν, πτέρυγάς τε φορεῖ. κἄλλοι γε θεοὶ πάνυ πολλοί.
Αὐτίκα Νίκη πέτεται πτερύγοιν χρυσαῖν. καὶ νὴ Δί' Ἔρως γε.
Ἶριν δέ γ' Ὅμηρος ἔφασκ' ἰκέλην εἶναι τρήρωνι πελείῃ.
Επ. Ὁ Ζεὺς δ' ὑμῖν οὐ βροντήσας, πέμψει πτερόεντα κεραυνόν.
Πι. Ἢν δ' οὖν ὑμᾶς μὲν ὑπ' ἀγνοίας εἶναι νομίσωσι τὸ μηδέν, F
Τούτους δὲ θεοὺς τοὺς ἐν Ὀλύμπῳ, τότε χρὴ στρουθῶν νέφος ἀρθὲν,

Et alopas, & ſemelas. ſi autem inuadunt iacere,
Sigillum ipſis in crus vt non coëant amplius illas.
Hominibus autem alterum mittere præconem iubeo,
Tanquam auibus regnantibus ſacrificare auibus in futurum,
Et poſtea deis nouiſſimè iterum. attribuere autem decenter
Deis auium, quod congruat vnicuique.
Si Veneri ſacrificet, frumenta aui phaleridi ſacrificare.
Si autem Neptuno quis ſuem ſacrificet, † noctuæ († anati) ſacrificare.
Si autem Herculi quis bouem, laro placētas ſacrificare mellitas,
Etſi Ioui ſacrificet regi arietem, rex eſt orchilus auis:
Cui priori decet Ioue ipſo, ſerphum marem mactare.
Ev. Lætatus ſum ſerpho mactato, tonet nūc magnus Iupiter.
EP. Et quomodo nos putant deos homines, & non graculos,
Qui volamus, aláſque habemus? Pi. nugaris. & per Iouem Mercurius
Volat deus exiſtens, aláſque fert, & alij dei valde multi.
Statim victoria volat alis aureis, & per Iouem amor.
Irim autem Homerus dixit ſimilem eſſe timidæ columbæ.
EP. Iupiter autem vobis non tonans mittet alatum fulmen?
Pi. Si autem igitur vos quidem præ ignorantia eſſe putabunt nihil.
Hos autem deos illos in Olympo, tūc oportet paſſerum nubem eleuatam,

Σχόλια. Καὶ τὰς Ἀλόπας.] Ἀλόπη Κερκυόνος θυγάτηρ, ἧς καὶ Ποσειδῶνος υἱὸς Ἱπποθόων [illegible]. Θύειν ὄρνισι πρὸ τῶν θεῶν. τὸ λοιπὸν δὲ εἰς τὸ ἔμπροσθεν. προσνείμασθαι δὲ μερίσαι καὶ προσοικειῶσαι ἕκαστον ὄρνιν ἑκάστῳ θεῷ.

Bisetvs. Ὁ δὲ τούτων νοῦς οὗτος. εἰς τὸν λοιπὸν χρόνον δεῖ τοὺς ἀνθρώπους πρότερον μὲν τοῖς ὄρνισι θύειν, ὡς ἁπάντων βασιλείαν ἐχουσιν, ἔπειτα δὲ τοῖς θεοῖς ὕστερον, ὡς τῶν ὀρνίθων βασιλευόντων πολλῷ ὑποδεεστέροις.

Σχόλια. Ἢν Ἀφροδίτῃ θύῃ πυρούς.] πυροὺς λέγει τῇ Ἀφροδίτῃ θύειν, ἐπειδὴ οἱ ἑφθοὶ πυροὶ πρὸς συνουσίαν ἐγερτικοί. ἡ δὲ φαληρίς, ὄρνεόν ἐστι λιμναῖον εὐπρεπές. ἐσχημάτισε δὲ παρὰ τὸ φαλλόν. Ἢν δὲ Ποσειδῶνι.) χαρίεν τῷ Ποσειδῶνι [illegible] τις θύῃ. νῆτταν δὲ παρὰ τὸ νήχεσθαι. ἐπεὶ ἔνυδρον τὸ ζῷον. τῷ Ποσειδῶνι δὲ, ἐν ὑγρῷ ἡ δίαιτα. G Ἢν δ' Ἡρακλεῖ θύῃ τις.] τὸν λάρον διὰ τὴν ἀδηφαγίαν Ἡρακλεῖ προσένειμε. ναστὸς δὲ, μέγας πλακουντώδης ἄρτος. ὁ δὲ Ἀσκληπιάδης φησὶν εὐτελῆ πλακουντάρια. μελιττούτας δὲ, μέλιτι δεδευμένας. τὸ δὲ πλῆρες, ναστοὺς καὶ μελιττούτας. λείπει γὰρ ὁ καὶ σύνδεσμος. Ὀρχίλος ὄρνις.] διὰ τὰς μοιχείας τοῦ Διὸς, τὸν ὄρνιν παρέλαβεν. ἔπαιξε δὲ τὸ ὄνομα τοῦ ὄρνιθος, ἐπεὶ καταφερὴς ὁ

Ζεὺς καὶ μοιχός, διὰ τοῦτο ὄρχιλον παρέλαβε διὰ τοὺς ὄρχεις. τὸ δὲ σέρφον ἔνορχιν ὡς λέγειν ἔνορχιν. ὁ ἦλθε δὲ ἐντεῦθεν, ὅτι οὐχ ὡς οἴονταί τινες σπέρμα τι ὁ σέρφος. ζῷον γάρ ἐστι μυρμηκῶδες. Ἡ θήλειαν σέρφον.] ὡς καταφρονῶν αὐτοῦ φησί. καὶ διαπαίζει πολλάκις ἐπὶ τοῦ εὐνούχου. Αὐτίκα Νίκη πέταται.] νεωτερικὸν τὸ τὴν Νίκην καὶ τὸν Ἔρωτα ἐπτερῶσθαι. Ἀρχέννους γάρ φησι, καὶ τὸν Βουπάλου καὶ Ἀθλωΐδος πατέρα, οἱ δὲ Ἀγλαοφῶντα τὸν Θάσιον ζωγράφον, πτερωτὴν ἐργάσασθαι τὴν Νίκην. ὡς οἱ περὶ Καρύστιον τὸν Περγαμηνόν φασιν. Ἶριν δέ γ' Ὅμηρος.] ὅτι ψεύδεται παίζων. οὐ γὰρ ἐπὶ Ἴριδος, ἀλλ' ἐπὶ Ἀθηνᾶς καὶ Ἥρας. αἱ δὲ βάτην τρήρωσι πελειάσιν ἴθμαθ' ὁμοῖαι. οἱ δὲ ἐν ἑτέροις φασὶ ποιήμασιν Ὁμήρου τοῦτο φέρεσθαι. εἰσὶ γὰρ καὶ κύμινοι.

B

Καὶ σπερμολόγων, ἐκ τῶν ἀγρῶν τὸ σπέρμ' αὐτῶν
αἰανάψαι, (ξείτω.
Κᾄπειτ' αὐτοῖς ἡ Δημήτηρ πυροὺς πεινῶσι με-
Επ. Οὐκ ἐθελήσει μὰ Δί' ἀλλ' ὄψει προφάσεις
αὐτὴν παρέχουσαν.
Πι. Οἱ δ' αὖ κόρακες τῶν ζευγαρίων οἷσι τὴν
γῆν καταροῦσι,
Καὶ τῶν προβάτων τοὺς ὀφθαλμοὺς ἐκκοψάντων
ἐπὶ πείρᾳ.

C

Εἶθ' ὅγ' Ἀπόλλων ἰατρὸς ὤν, ἰάσθω, μι-
σθοφορεῖ δέ.
Ευ. Μὴ πρίν γ' ἂν ἐγὼ τὼ βοϊδαρίω τὼ 'μὼ
πρῶτον ἀποδῶμαι.
Πι. Ἢν δ' ἡγῶνταί σε θεόν. σὲ βίον. σὲ δὲ γῆν. σὲ
Κρόνον. σὲ Ποσειδῶ,
Ἀγαθ' αὐτοῖσιν πάντα παρέσται. Χο. λέγε δή μοι
τῶν ἀγαθῶν ἕν.

D

Πι. Πρῶτα μὲν αὐτῶν τὰς οἰνάνθας οἱ πάρνοπες
οὐ κατέδονται.
Ἀλλὰ γλαυκῶν λόχος εἷς αὐτούς, καὶ κερχνήδων,
ἐπιτρέψει.
Εἶθ' οἱ κνῖπες καὶ ψῆνες ἀεὶ τὰς συκᾶς οὐ κατέ-
δονται.
Ἀλλ' ἀναλέξει πάντας καθαρῶς αὐτοὺς ἀγέλη
μία κιχλῶν.
Επ. Πλουτεῖν δὲ πόθεν δώσομεν αὐτοῖς; καὶ γὰρ τού-
του σφόδρ' ἐρῶσιν.

E

Πι. Τὰ μέταλλ' αὐτοῖς μαντευομένοις, οὗτοι δώ-
σουσι τὰ χρηστά.
Τάς τ' ἐμπορίας τὰς κερδαλέας, πρὸς τὸν μάν-
τιν κατεροῦσιν.
Ὥστ' οὐκ ἀπολεῖται τῶν ναυκλήρων οὐδείς. Χο. πῶς
οὐκ ἀπολεῖται;
Πι. Προερεῖ τις ἀεὶ τῶν ὀρνίθων μαντευομένῳ
περὶ τοῦ πλοῦ. (ἐπέσται.
Νυνὶ μὴ πλεῖ, χειμὼν ἔσται. νυνὶ πλεῖ, κέρδος

F

Et seminum lectorum ex agris semen ipsorum
deuorare,
Et postea ipsis Ceres frumenta famescentibus
mensuret.
Ep. *Non volet per Iouem, sed videbis excusa-*
tiones ipsam præbentem.
Pi. *Hi autem rursus corui iugalium quibus ter-*
ram arant,
Et ouium oculos eiiciant in tentatione,
Postea Apollo medicus existens sanet, merce-
dem sumat autem.
Ev. *Nō antequam ego boues hos meos primum*
vendam.
Pi. *Si autem putant te deum, te vitam, te autem*
terram, te Saturnum, te Neptunum,
Bona ipsis omnia aderunt. CH. *Dic iam mihi*
horum bonorum vnum.
Pi. *Primum quidem ipsorum vineas parnopes*
non edunt,
Sed noctuarum insidiæ in ipsos & cerchneïdum
inuehet.
Postea culices & auiculæ semper ficos non e-
dunt,
Sed expellet omnes aperte ipsos armentum v-
num turdorum.
Ep. *Ditescere autem vnde dabimus ipsis? ete-*
nim hoc valde amant.
Metalla ipsis inquirentibus, hi dabunt bona,
Hásque mercaturas vtiles, ad vatem di-
cent:
Quare non peribit nauiularius nullus. CHO.
Quomodo non peribit?
Pi. *Prædicet aliquis semper auium, inquirenti*
circa nauigationem,
Nunc non nauiga, hyems erit: nunc nauiga, lu-
crum inerit.

Σχόλια. Σπερμολόγων.] ὄνομα ὀρνέου ἃ ἐκ τοῦ ὀρύττειν τὰ σπέρματα καὶ ἐσθίειν οὕτως ὠνομάσθησαν.

Bisetvs. Εὐστάθιος. σπερμολόγος, ὄρνεον λυμαινόμενον τοῖς σπορίμοις, ὃ καὶ σπερμονόμος λέγεται. καὶ σπερμολόγους ἐκάλουν οἱ Ἀττικοὶ τοὺς περὶ τὰ ἐμπόρια καὶ τὰς ἀγορὰς διατρίβοντας, καὶ τὰ ἐκ φορτίων διαρρέοντα ἀναλεγομένους. καὶ σπερμολόγοι τροπικῶς οἱ ἐπὶ συλλεκτοῖς μαθήμασιν ἀλαζονευόμενοι, καὶ οἱ μηδενὸς λόγου ἄξιοι ὅθεν καὶ σπερμολογεῖν ῥῆμα.

G

Σχόλια. Οὐκ ἐθελήσει.] ἀντὶ τοῦ οὐ δυνήσεται. Ὁμήρου. οὐδ' ἔθελεν προφέρειν. Οἱ δ' αὖ κόρακες.] ἐπιβουλεύοντές φησι τοῖς ἀνθρώποις ἐὰν μὴ τιμήσωσιν ὑμᾶς. τοὺς γὰρ βοῦς ἐπὶ γεωργίαν χρησίμους ὄντας ἀνθρώποις τυφλοῦσι καὶ τὰ πρόβατα ἐξ ὧν τὴν ἐσθῆτα ἔχουσι. Ἐπὶ πείρᾳ.] ἐπὶ βλάβῃ. ἢ ἵνα πειραθῶσιν ἡμῶν οἱ θεοὶ εἰ ἐσμέν. Μισθοφορεῖ δέ.] ὁ δὲ ἀντὶ τοῦ γάρ. τοῦτο δὲ εἶπεν, ἐπεὶ Λαομέδοντα τῆς τειχοδομίας μισθὸν ᾔτησεν.

Bisetvs. Ὅμηρος Ἰλ. Φ.

Μοῦνοι νῶϊ θεῶν ὅτ' ἀγήνορι Λαομέδοντι
Πὰρ Διὸς ἐλθόντες θητεύσαμεν εἰς ἐνιαυτὸν
Μισθῷ ἔπι ῥητῷ. ὁ δὲ σημαίνων ἐπέτελλεν.
Ἤτοι ἐγὼ Τρώεσσι πόλιν, καὶ τεῖχος ἔδειμα
Εὐρύ τε, καὶ μάλα καλόν, ἵν' ἄρρηκτος πόλις εἴη·
Φοῖβε σὺ δ' εἰλίποδας ἕλικας βοῦς βουκολέεσκες.

Σχόλια. Τὰς οἰνάνθας.] οἰνάνθη ἡ πρώτη ἔκφυσις τῆς σταφυλῆς. καὶ Εὐριπίδης. οἰνάνθα καθαμέριον στάζει. καὶ τὸν πολύκαρπον οἰνάνθας ἱεῖσα βότρυν. Γλαυκῶν λόχος.] γλαὺξ εἶδος ὀρνέου. λόχος δὲ τὸ σύστημα. ὅπερ ἄνω νέφος εἶπε.

Καὶ κερχνηΐδων.] μή ποτε καὶ ἐν τοῖς πρόσθεν, οὐχὶ κερχνὴς χωρὶς τοῦ ι, ἀλλὰ κεγχρηῒς σὺν τῷ ι, ὡς Νηρηΐς. A νεῶν γὰρ κεγχρηΐδων ἐσθίειν. κνῖπες δὲ εἴδη ζωυφίων μικρά.

Εὐ. Γαῦλον κτήσομαι καὶ ναυκληρήσω, κοὐκ ἂν μείναιμι παρ' ὑμῖν.
Πι. Τοὺς θησαυρούς τ' αὐτοῖς δείξουσ' οὓς οἱ πρότεροι κατέθεντο,
Τῶν ἀργυρίων. οὗτοι γὰρ οἴδασι. λέγουσι δέ τοι τάδε πάντες,
Οὐδεὶς εἶδε τὸν θησαυρὸν τὸν ἐμὸν, πλὴν εἴ τις ἄρ' ὄρνις.
Εὐ. Πωλῶ γαῦλον, κτήσομαι σμινύην, καὶ τὰς ὑδρίας ἀνορύττω.
Ἐπ. Πῶς δ' ὑγίειαν δώσουσ' αὐτοῖς, οὖσαν παρὰ τοῖσι θεοῖσιν.
Πι. Ἢν εὖ πράττωσ' οὐχ ὑγίεια μεγάλη τοῦτ' ἐστί; σάφ' ἴσθι.
Ὡς ἄνθρωπός γε κακῶς πράττων, ἀτεχνῶς οὐδεὶς ὑγιαίνει.
Χο. Πῶς δ' εἰς γῆρας πότ' ἀφίξονται; καὶ γὰρ τοῦτ' ἔστ' ἐν ὀλύμπῳ.
Ἢ παιδάριόν τ' ἀποθνήσκειν δεῖ. Πι. μὰ Δί' ἀλλὰ τριακόσι' αὐτοῖς
Ἔτι προσθήσουσ' ὄρνιθες ἔτη. Χο. παρὰ τοῦ; Πει. παρὰ τοῦ; παρ' ἑαυτῶν,
Οὐκ οἶσθ' ὅτι πέντε γενεὰς ἀνδρῶν ζώει λακέρυζα κορώνη;
Εὐ. Αἰβοῖ. ὡς πολλῷ κρείττους οὗτοι τοῦ Διὸς ἡμῖν βασιλεύειν.
Πι. Οὐ γὰρ πολλῷ. πρῶτον μὲν οὐ-
Χὶ νεὼς ἡμᾶς οἰκοδομεῖν δεῖ
Λιθίνους αὐτοῖς. οὐδὲ θυρῶσαι
Χρυσαῖσι θύραις, ἀλλ' ὑπὸ θάμνοις
Καὶ πρινιδίοις οἰκήσουσιν.
Τοῖς δ' αὖ σεμνοῖς τῶν ὀρνίθων,
Δένδρον ἐλάας ὁ νεὼς ἔσται.
Κοὐδ' εἰς Δελφοὺς, οὐδ' εἰς Ἀμμω-
Ν' ἐλθόντες, ἐκεῖ θύσομεν. ἀλλ' ἐν
Ταῖσι κομάροις καὶ τοῖς κοτίνοις
Στάντες ἔχοντες κριθὰς, πυροὺς,
Εὐξόμεθ' ἑαυτοῖς ἀνατείνοντες
Τὼ χεῖρ' ἀγαθῶν διδόναι τι μέρος.
Καὶ ταῦθ' ἡμῖν παραχρῆμ' ἔσται,
Πυροὺς ὀλίγοις προβαλοῦσιν.

EV. *Nauigium poſſideo, & nauem guberno, & non manebo apud vos.*
PI. *Theſauros ipſis oſtendent, quos priores depoſuerunt*
Argentorum. hi enim ſciunt, dicunt hæc omnes.
B *Nullus ſcit theſaurum meum, præter ſi quis auis.*
EV. *Multo nauigium, poſſideo ligonem, & hydrias defodio.*
EP. *Quomodo autem ſanitatem dabunt ipſis exiſtentem apud deos?*
PI. *Si bene agant, non ſanitas magna hoc eſt? manifeſte ſcias,*
C *Quòd homo male agens apertè, nullus ſanus eſt.*
CH. *Quomodo autem in ſenectutem aliquando abibunt? etenim hoc eſt in Olympo,*
Vel puerulum mori oportet. PI. *Per Iouem, ſed trecentos ipſis*
Adhuc apponunt aues annos. CH. *A quo?* *à ſeipſis?*
D *Non ſcis quòd quinque generationes virorum viuit garrula cornix.*
EV. *Papæ, valde multo potentiores hi Ioue nobis regnare.*
PI. *Non enim multo: primùm quidem no-*
N altaria nos ædificare oportet
Lapidea ipſis, neque claudere
Aureis ianuis, ſed ſub arbuſtis
E *Et fruticulis habitant.*
His autem rurſus prudentibus auium,
Arbor olea altare erit.
Et neque in Delphos, neque in Ammo-
Ne euntes, illic ſacrificabimus, ſed in
Moris & oleaſtris
Stantes, habentes ordea frumenta,
Supplicabimus, ſibiÿpſis extendentes
F *Manus bonorum dare aliquam partem.*
Et hæc nobis ſtatim erunt,
Frumenta pauca proponentibus.

Σχόλια. Γαῦλον κτήσομαι] γαῦλος φοινικικὸν σκάφος, καὶ νεὼ προσθεραπευόμενον. ἐπὶ δὲ τοῦ ἀγγείου, ὀξυτόνως. Καλλίμαχος, Κυπρόθεν Σιδώνιος με κατήγαγεν ἐνθάδε γαυλός. ἄλλως. Γαῦλος, πλοῖόν τι φορτικόν, ὡς καὶ σκάφη ἀπὸ τοῦ σκευῶν. Ὅμηρος, γαυλοί τε σκαφίδες τε. ὡς αἱρετωτέρου δὲ ὄντος καὶ ἀκινδυνοτέρου τῶν ἄλλων πάντων τοῦτό φησι.

BISETVS. Γαῦλον] Εὐστάθιος, γαυλὸς, σκεῦος ποιμενικὸν εἰς τὸ ἀμέλγειν χρήσιμον. παρὰ τὸ γάλα λέγεται, πλεονασμῷ τοῦ υ. καὶ ὀξυτόνως προφέρεται. γαῦλος δὲ βαρυτόνως εἶδός τι πλοίου, καὶ ἡ ἀντλία ὁμωνύμως.

Σχόλια. Πλὴν εἴ τις ὄρνις.] παροιμία ἐστίν. οὐδείς με θεωρεῖ, πλὴν ὁ παραπτάμενος ὄρνις. ἄλλως. παροιμιακῶς τοῦτο. οὐδεὶς οἶδε τί ὡμίλησα, πλήν γε εἴ τις ὄρνις. τοῦτο ἐλέγετο, ἐπὶ τῶν ἀγνώστων. Τὰς ὑδρίας] ἐν ὑδρίαις γὰρ ἔκειντο οἱ θησαυροί. Πῶς δ' εἰς γῆρας.] ἀντὶ τοῦ εἰς πολυχρονιότητα προκόψουσιν. Οὐκ οἶσθ' ὅτι πέντε γενεάς.] κακῶς καὶ τοῦτο παρὰ τὸ Ἡσιόδειον παίζει. ἐννέα γὰρ ζώει γενεὰς λακέρυζα κορώνη. G Οὐδὲ θυρῶσαι.] τοὺς ναοὺς ὡς τοῖς θεοῖς. θάμνοις δὲ συμφύτοις τόποις. σεμνοῖς δὲ τοῖς τιμίοις. Δένδρον ἐλαίας.] ὅτι εὕρημα θεῶν. Ἀθηνᾶς γάρ. Κοὐδ' εἰς Δελφοὺς] ἔνθα μαντεῖά εἰσιν. ἐν μὲν Δελφοῖς τὸ τοῦ Ἀπόλλωνος, ἐν δὲ Λιβύῃ τὸ τοῦ Ἄμμωνος. Ταῖσι κομάροις.] ὅτι τὰς μὲν κομάρους, θηλυκῶς φασί. τοὺς δὲ κοτίνους ἀρσενικῶς. εἴδη δὲ δένδρων ταῦτα.

A

ΣΤΡΟΦΗ κώλων ιβ'.

Χο. Ὦ φίλτατ' ἐμοὶ πολὺ πρεσβυτῶν ἐξ ἐχθί-
 στου μεταπίπτων.
Οὐκ ἔστιν ὅπως ἂν ἐγώ ποθ' ἑκὼν τῆς σῆς γνώμης
 ἔτ' ἀφείμην.

B

Ἐπαυχήσας δὲ τοῖσι σοῖς λόγοις,
Ἐπηπείλησα, καὶ κατώμοσα.
Ἢν σὺ παρ' ἐμὲ θέμενος
Ὁμόφρονας λόγους δικαίους
Ἀδόλους, ὁσίους,
Ἐπὶ θεοὺς ἴοις, ἐμοὶ
Φρονῶν ξυνῳδά, μὴ πολὺν χρόνον
Θεοὺς ἔτι σκῆπτρα τἀμὰ τρίψειν.
Ἀλλ' ὅσα μὲν δεῖ ῥώμῃ πράττειν, ἐπὶ ταῦτα τε-
 ταξόμεθ' ἡμεῖς.

C

Ὅσα δὲ γνώμῃ δεῖ βουλεύειν, ἐπὶ σοὶ τάδε πάντ'
 ἀνάκειται.

INVERSIO membrorum duodecim.

CH. O Amiciſsime mihi multo ſenum ex i-
 nimiciſsimo incidens.
Non eſt vt ego volens tuam ſententiam amplius
 dimittam.
Glorians autem tuis verbis,
Minatus ſum & iniuraui,
Si tu apud me ponens
Concordes ſermones iuſtos,
Non dolosos, ſanctos,
In Deos [illegible],
Sapiens eoſdem cantus non multo tempore,
Deos adhuc ſceptra mea terere:
Sed quæcunque quidem oportet fortitudine fa-
 cere, in hæc ordinabimus nos,
Quæcunque quidem ſententia oportet conſulta-
 re, in te hæc omnia incumbunt.

Σχόλια. Ὦ φίλτατ' ἐμοί.] κορωνὶς καὶ εἴσθεσις χοροῦ, ἐπῳδικὴ μὲν διὰ τὸ μετὰ τὴν διπλῆν τίθεσθαι. προῳδικὴ δὲ διὰ τὸ προτίθεσθαι ἑτέρας περιόδου στίχων ἢ κώλων δυοκαίδεκα ὧν ὁ πρῶτος καὶ δεύτερος καὶ ἑνδέκατος καὶ δυοδέκατος, ἀναπαιστικοὶ τετράμετροι καταληκτικοί. ὁ τρίτος ἀσυνάρτητος ἐξ ἀναπαιστικῶν πενθημιμερῶν ἐξ ἀναπαιστικοῦ πενθημιμεροῦς αἰολικοῦ διὰ τὸ ἔχειν τὸν πρῶτον πόδα ἴαμβον καὶ τροχαϊκοῦ ὁμοίου πενθημιμεροῦς. ὁ τέταρτος ὅμοιος. τὸ πέμπτον ἀναπαιστικὸν πενθημιμερὲς τὸν δεύτερον ἔχον πόδα τετράβραχυν. τὸ ἕκτον τροχαϊκὸν δίμετρον ἀκατάληκτον τὸν πρῶτον ἔχον πόδα τρίβραχυν. τὸ ἕβδομον, ἀναπαιστικὴ βάσις. τὸ ὄγδοον τροχαϊκὸν ἑφθημιμερὲς τὸν πρῶτον ἔχον πόδα τρίβραχυν. ὁ ἔνατος ἰαμβικὸς τρίμετρος βραχυκατάληκτος. ὁ δέκατος ἀσυνάρτητος ἐξ ἰαμβικῆς βάσεως καὶ τροχαϊκοῦ ἰθυφαλικοῦ ἐπὶ τῷ τέλει κορωνίς. Ἐξ ἐχθίστου] ἀπὸ τῆς ἔχθρας εἰς φιλίαν μεταπίπτων. Ἐπαυχήσας] μεγαλοφρονήσας διὰ τῶν σῶν λόγων. Ἐπηπείλησα] ἐπηγγειλάμην, ὤμοσα. Τἀμὰ τρίψειν.] γηράσαντας εἶπε τρίψειν καὶ ὡς ἐπὶ ἐσθῆτος. Καὶ μὴν μὰ τὸν Δία.] εἴσθεσις περιόδου ἀμοιβαίας ἐν στίχων ἰαμβικῶν τριμέτρων ἀκαταλήκτων εἴκοσι, ὧν τελευταῖος καὶ Μανόδωρε λαμβάνοντα τὰ στρώματα. ἐν εἰσθέσει δὲ στίχοι ἀναπαιστικοὶ τετράμετροι, ἐπὶ τῆς ἀποθέσεως παράγραφος.

D

ΣΥΣΤΗΜΑ κατὰ περικοπήν.

ἐκ στίχων κ'.

E

Ἐπ. Καὶ μὴν μὰ τὸν Δί' οὐχὶ νυστάζειν ἔτι
 Ὥρα 'στὶν ἡμῖν, οὐδὲ μελλονικιᾶν,
Ἀλλ' ὡς τάχιστα δεῖ τι δρᾶν, πρῶτον δέ τι
Εἰσέλθετ' εἰς νεοττιάν γε τὴν ἐμήν.
Καὶ τἀμὰ κάρφη, καὶ τὰ παρόντα φρύγανα.
Καὶ τοὔνομ' ἡμῖν φράσατον, ἀλλὰ ῥᾴδιον.
Πε. Ἐμοὶ μὲν ὄνομα Πεισθέταιρος. Ἐπ. τῳδὶ δὲ
 τί;
Πε. Εὐελπίδης Θριῆθεν. Ἐπ. ἀλλὰ χαίρετον.
Πε. Ἀμφω δεχόμεθα. Ἐπ. δεῦρο τοίνυν εἴσι-
 τον.
Πε. Ἴωμεν. εἰσηγοῦ σὺ λαβὼν ἡμᾶς. Ἐπ. Ἴθι.
Πε. Ἀτὰρ τὸ δεῖν' ἐπανάκρουσαι πάλιν. Ἐπ.
 φέρ' ἴδω.
Πε. Φράσον γε νῷν, ὅπως ἐγώ τε χ' οὑτοσὶ
Ξυνεσόμεθ' ὑμῖν πετόμενοις οὐ πετομένω:

F

G

CONSTITVTIO per circunci-
ſionem.

EP. ET quidem per Iouem non dormitare
 amplius
Hora eſt nobis, neque tarde vincere,
Sed quàm citiſsimè oportet aliquid facere. pri-
 mùm autem
Intrare in nidum meum,
Et meas feſtucas, & præſentia ſarmenta,
Et nomen nobis dic, ſed facile.
PI. Mihi quidem nomen Piſthetærus. EP. Huic
 autem quod?
PI. Euelpides ex Thracia. EP. Sed gaudete.
PI. Ambo ſuſcepimus. EP. Huc igitur intrate.
PI. Eamus, introduc tu capiens nos. EP. Veni.
PI. Sed illud reuoca rurſus. EP. Age, videam.
P. Dic nobis, quomodo egoque & hic
Coerimus vobis volantibus, non volantes?

Σχόλια. Οὐδὲ μελλονικιᾶν.] ὅτι βραδὺς ἦν περὶ τὰς ἐξόδους. καὶ ὡς οἱ διαβάλλοντες, οὐχὶ φροντιστικὸς ἦν, ἀλλὰ μελλητής. τινὲς δέ φασι διὰ τὸ φροντιστικὸν καὶ μὴ προπετὲς τοιοῦτον αὐτὸν εἶναι. Ἀλλ' ὡς τάχιστα δεῖ τι δρᾶν.] ὁ Ἔποψ παρακελεύεται αὐτοῖς εἰς τὴν νεοττιὰν εἰσελθεῖν, ἵνα αὐτῶν ἀποστάντων χωρὶς χορὸν ἠσα-

ράξαντες. τὸ δὲ κάρφη καὶ φρύγανα ἐκ παραλλήλου. Κειῶθεν.] Κειὸς δῆμος τῆς Ἀντιοχίδος φυλῆς, ἀπὸ Κειῶ τινὸς ὠνομασμένος. ἀναγράφει δὲ τοὺς ἐπωνύμους τῶν δήμων ὁ φυλῶν Πολέμων. γράφεται δὲ καὶ Θειῆθεν ἀπὸ [illegible] δήμου τῆς Οἰνηΐδος φυλῆς. Ἐπανάκρουσαι.] ἐπανάκαμπτε, ἡ μεταφορὰ ἀπὸ τῶν τὰς ναῦς ἀνακρουομένων ἢ τὰς ναῦς. ἄλλως. ἀποστρέψον ἢ ἀνάβηθι. ἐπανάκρουσις δέ ἐστι κυρίως τὸ ἐπισχεῖν τὴν ἐπερχομένην ναῦν καὶ μεθορμίσαι εἰς τὸν ὅρμον, ἵνα μὴ προσελθοῦσα θραυσθῇ. καὶ νῦν δὲ τὸ πάλιν ἐπὶ τὸ ὀπίσω ἀπὸ τῶν εἰς τοὔμπροσθεν ἐρεσσόντων. ἢ ἀντὶ τοῦ ἐὰν ἦλθες πρὸ τούτου, πάλιν αὖθις ἐπανάλαβε.

Επ. Καλῶς. Πε. ὅρα νῦν, ὡς ἐν Αἰσώπου λόγοις
B Ἐστὶν λεγόμενον δή τι, τὴν ἀλώπεχ' ὡς
Φλαύρως ἐκοινώνησεν αἰετῷ ποτέ.
Επ. Μηδὲν φοβηθῇς, ἔστι γάρ τι ῥίζιον
Ὃ διατραγόντ', ἔσεσθον ἐπτερωμένω.
Πε. Οὕτω μὲν εἰσίωμεν. ἄγε δὴ Ξανθία
Καὶ Μανόδωρε λαμβάνετε τὰ στρώματα.
Χο. Οὗτος σὲ καλῶ, σὲ λέγων. Επ. τί καλεῖς; Χο. τούτους μὲν ἄγων μετὰ σαυτοῦ
C Ἀρίστισον. τὴν δ' ἡδυμελῆ ξύμφωνον ἀηδόνα μούσαις,
Κατάλειφ' ἡμῖν, δεῦρ' ἐκβιβάσας, ἵνα παίσωμεν μετ' ἐκείνης.

EP. Bene. PI. Vide nunc quod in Æsopi verbis
Eſt dictum iam aliquid, vulpem quòd
Malè communicauit aquila aliquando.
EP. Nihil timeas: eſt enim aquila radicula,
Qualem edentes eritis alati.
PI. Sic quidem introeamus. age iam Xanthia,
Et Manodore accipite lectos.
CH. Hic te voco, te dicens. EP. Quid vocas? CH. Hos quidem ducens tecum,
Cœna. hanc autem dulce conſonantem luſciniam Muſa
Derelinque nobis, huc exiens vt ludamus cum illa.

Σχόλια. Ὁρᾶ νῦν ὡς ἐν Αἰσώπου λόγοις.] ὅτι σαφῶς ἀντιτίθεται Αἰσώπῳ τοὺς λόγους, καὶ τοῦτον τὸν παρὰ τῷ Ἀρχιλόχῳ λεγόμενον καίτοι πρεσβυτέρῳ ὄντι. Μηδὲν φοβηθῇς.] ἐπεὶ μὴ ὀρνίθων ὄντες ἀπορνιθωθῆναι ἔμελλον, προκατασκευάζει δι' ὧν ἔμελλον τούτου τυχεῖν. Οὕτω.] ἀντὶ τοῦ ἐπὶ ταύταις ταῖς συνθήκαις. Παίσωμεν δέ.] χορεύσωμεν.

D

Εἴσθεσις ἑτέρας περιόδου ἐκ στίχων ιε.

Πε. Ὦ τοῦτο μέν τοι νὴ Δί' αὐτοῖσιν πιθοῦ.
Ἐκβίβασον ἐκ τοῦ βουτόμου τοὐρνίθιον.
Ἐκβίβασον αὐτὴν πρὸς θεῶν αὐτήν, ἵνα
Καὶ νὼ θεασώμεσθα τὴν ἀηδόνα.
E Επ. Ἀλλ' εἰ δοκεῖ σφῷν, ταῦτα χρὴ δρᾶν. ἡ Πρόκνη
Ἔκβαινε. καὶ σαυτὴν ἐπιδείκνυ τοῖς ξένοις.
Πει. Ὦ Ζεῦ πολυτίμηθ' ὡς καλὸν τοὐρνίθιον.
Ὡς δ' ἁπαλόν. ὡς δὲ λευκόν. Ευ. ἆρά γ' οἶσθ' ὅτι,
Ἐγὼ διαμηρίζοιμ' ἂν αὐτὴν ἡδέως;
Ὅσον δ' ἔχει τὸν χρυσὸν ὥσπερ παρθένος.
F Πει. Ἐγὼ μὲν αὐτὴν καὶ φιλῆσαί μοι δοκῶ.
Ευ. Ἀλλ' ὦ κακόδαιμον ῥύγχος ὀβελίσκοιν ἔχει.
Πει. Ἀλλ' ὥσπερ ᾠὸν νὴ Δί' ἀπολέψαντα χρὴ
Ἀπὸ τῆς κεφαλῆς τὸ λέμμα, κᾆθ' οὕτω φιλεῖν.
Επ. Ἴωμεν. Πει. ἡγοῦ δὴ σὺ νῷν, ἀγαθῇ τύχῃ.

PI. O Hoc quidem per Iouem ipſis perſuade.
Exi ex butomo auiculam,
Exire facias huc per deos ipſam, vt
Et nos videamus luſciniam.
EP. Sed ſi videtur vobis, hæc oportet facere, Progne
Exi, & teipſam oſtende hoſpitibus.
PI. O Iupiter multum honorate, valde pulchra hæc auicula,
Valde autem tenera, valde autem alba. EV. Nunquid ſcis, quòd
Ego ſubagitarem ipſam ſuauiter?
Quantum autem habet aurum tanquam virgo?
PI. Ego quidem ipſam & oſcularer puto?
EV. Sed ò infelix roſtrum verubus habet.
PI. Sed tanquam ouum per Iouem decorticantem oportet
A capite ſquammam, & poſtea ſic oſculari.
EV. Eamus. PI. Dux ſis tu iam nobis bona fortuna.

G

Σχόλια. Ὦ τοῦτο μέν τοι.] εἴσθεσις ὁμοίας ἑτέρας περιόδου ἐκ στίχων ἰαμβικῶν τριμέτρων ἀκαταλήκτων ιε. ἐπὶ τῷ τέλει κορωνὶς ἐξιόντων τῶν ὑποκριτῶν. ἐκβίβασον δέ, ἔκβαλε, ἐξάγαγε. Ἐκ τοῦ βουτόμου.] φυτεῖον παραπλήσιον καλάμῳ, ὃ ἐσθίουσιν οἱ βόες. ἄλλως. φυτεῖον παραποτάμιον, ὃ τοῖς βουσὶ παρασκευάζουσι. τοῦτο δὲ λέγεται, ὡς τῆς Πρόκνης ἐγκρυπτομένης τῇ ὕλῃ. αὐτοῦ δέ, αὐτόθι, ἐν τῷ θεάτρῳ. Ὦ Ζεῦ πολυτίμηθ'.] ἑταιρίδιον πρόσεισι. τὰ ἄλλα μὲν κεκαλλωπισμένον. τὴν δὲ κεφαλὴν ὄρνιθος ἔχον ὡς ἀηδόνος. Ὡς δ' ἁπαλόν.] ἅμα

μα λέγων τὴν ῥαφὴν αὐτῆς. διαμηρίζοιμ' ἄν, συνουσιάζοιμι. A Οἷον δ' ἔχει τὸν χρυσόν.] ἅμα πρὸς τὸ ποικιλόδειρον τοῦ ὀρνέου. καὶ πρὸς τὸν πολὺν κόσμον τῆς ἑταίρας. Ῥύγχος ὀβελίσκοιν ἔχει.] εἰς ὀξὺ λήγει ἡ κεφαλὴ ὡς ὀβελίσκος. Ἀπολέψαντα χρή.] ἀντὶ τοῦ ἀφελόντα τὸ προσωπεῖον. ὡς ἐν θυμέλῃ γὰρ προσωπεῖον ἐξῆλθεν ἔχουσα. τῇ τροπῇ δὲ ἐχρήσατο. δέον δὲ εἰπεῖν φαγεῖν εἶπε φιλεῖν.

KOMMATION κώλων θ'.

Χο. Ὦ φίλη, ὦ ξουθή, ὦ
φίλτατον ὀρνέων,
Πάντων ξύννομε τῶν ἐμῶν.
Ὕμνων ξύντροφ' ἀηδοῖ.
Ἦλθες ἦλθες. ὤφθης
Ἡδὺν φθόγγον ἐμοὶ φέρου-
Σ' ἀλλ' ὦ καλλιβόαν κρέκου-
Σ' αὐλὸν, φθέγμασιν ἠρινοῖς
Ἄρχου τῶν ἀναπαίστων.

PARTICVLA membrorum nouem.

B CH. O Dilecta, ô flaua, ô
Dilectiſsima auium,
Omnium compaſcua meorum
Hymnorum, connutrix luſcinia
Veniſti, veniſti, viſa es
Dulcem ſonum mihi ſe-
Rens, ſed ô bene vocalem ſo-
Nans tibiam ſonis vernis,
C Incipe anapæſta.

Σχόλια. Ὦ φίλη, ὦ ξουθή.] τὸ πρὸ τῆς παραβάσεως τουτὶ κομμάτιον κώλων ἐστὶν ἀσυναρτήτων θ. ὧν τὸ α'. χοριαμβικὸν ἑφθημιμερές. τὸ β. ἡμιόλιον. τὰ γ' ς' ζ' η'. ἀντισπαστικὰ γλυκώνεια. τὰ δ' ε' ἑφθημιμερῆ. τὸ θ'. ἡμιόλιον. ἐπὶ τῷ τέλει παράγραφος. ἔλυσεν δὲ Ἀριστοφάνης τὸ αἴνιγμα. τί ἡ ὄρνις προσφυεστέρα τοῦ ἄρρενος, ἢ ὁ ἄρρην τῆς ὄρνιθος. ὡς πρὸς τὴν ἀηδόνα ἢ δοκεῖ λέγειν. φυσικώτερον δέ τινες πρὸς τὴν μοῦσαν, ἀπὸ τῆς μουσικῆς ὀρνέου. Ἀλλ' ὦ καλλιβόαν κρέκουσα] ὡς αὐλὸς γάρ ἐστι φθεγγομένη. ἢ ἐξῆλθεν ἔχουσα αὐλόν. κρέκουσα νῦν, ἀντὶ τοῦ λαλοῦσα. κυρίως δὲ τὸ τὴν κιθάραν κρούειν. πολλάκις γὰρ πρὸς αὐλὸν λέγουσι τὰς παραβάσεις. Ἠρινοῖς] ἐαρινοῖς εἶπε, παρόσον τῷ ἔαρι ἐν τῇ Ἀττικῇ φαίνονται ἀηδόνες. τὸ δ' ὅλον πάλιν πρὸς τὴν μοῦσαν. ὅτι τῷ ἔαρι ἐν ἄστει τελοῦσι τὰ Διονύσια.

D

ΠΑΡΑΒΑΣΙΣ στίχων λη'. καὶ κώλων ιδ'.

Χο. Ἄγε δὴ φύσιν ἄνδρες ἀμαυρόβιοι. φύλλων γενεᾷ προσόμοιοι.
Ὀλιγοδρανέες. πλάσματα πηλοῦ. σκιοειδέα φῦλ' ἀμενηνά.
Ἀπτῆνες. ἐφημέριοι. ταλαοὶ βροτοί. ἀνέρες εἰκελόνειροι.
Προσέχετε τὸν νοῦν τοῖς ἀθανάτοις ἡμῖν τοῖς αἰὲν ἐοῦσι.
Τοῖς αἰθερίοις. τοῖσιν ἀγήρῳς. τοῖσιν ἄφθιτα μηδομένοισιν.
Ἵν' ἀκούσαντες πάντα παρ' ἡμῶν ὀρθῶς, περὶ τῶν μετεώρων,
Φύσιν οἰωνῶν, γένεσίν τε θεῶν. ποταμῶν τ' ἐρέβους τε χάους τε.
Εἰδότες ὀρθῶς, Προδίκῳ παρ' ἐμοῦ κλάειν εἴπητε τὸ λοιπόν.
Χάος ἦν καὶ νύξ. ἔρεβός τε μέλαν πρῶτον. καὶ τάρταρος εὐρύς.
Γῆ δ' οὐδ' ἀὴρ, οὐδ' οὐρανὸς ἦν. ἐρέβους δ' ἐν ἀπείροσι κόλποις

TRANSGRESSIO verſuum triginta octo, & membrorum quatuordecim.

CH. Age iam natura viri obſcuri vita foliorum generatione aſsimiles,
Pauca facientes, formationes luti, vmbroſæ tribus impotentes,
Inuolucres, diurni, miſeri homines, viri ſimiles E inſomnijs,
Adhibete mentem immortalibus, nobis ſemper exiſtentibus
Æthereis, inſeneſcentibus, incorruptibilia curantibus:
Vt audientes omnia à nobis recte de altis,
Naturam auium, generationemq́; deorum, fluuiorumq́; erebiq́;, chaiq́;,
F Scientes recte Prodico à me flere dicatis in futurum.
Chaos erat, & nox, erebuſq́; niger primùm & tartarus latus.
Terra autem neq́; aer, neq́; cælum erat. erebi autem in infinitis ſinibus

Σχόλια. Ἄγε δὴ φύσιν.] ἡ παροῦσα παράβασις ἐκ στίχων ἐστὶ λη'. δῆλον δὲ ὡς ἀναπαιστικῶν τετραμέτρων καταληκτικῶν. ἐπὶ τῷ τέλει παράγραφος. Ἀμαυρόβιοι.] γράφεται καὶ ἡμιόβιοι. Φύλλων γενεᾷ προσόμοιοι.] μετάβασις ἀπὸ τῶν ἴσω πρὸς τὸ θέατρον. ὡς θεοὶ ἢ ἰσόθεοι προσονειδίζουσι τοὺς ἀνθρώπους, παρὰ τὸ Ὁμη- G ρικόν. οἵηπερ φύλλων γενεή, τοιήδε καὶ ἀνδρῶν.

BISETVS. Ὀλιγοδρανέες.] Σ. ὀλιγοδρανέων, καὶ ὀλιγοδρανής, ὀλίγα ἰσχύων. Ἀμενηνά.] ἀμενηνός, ἀσθενής, παρὰ τὸ μένος. καὶ τὸ στερητικὸν α, ἄμενος, καὶ κατ' ἐπένθεσιν τῆς νη συλλαβῆς ἀμενηνός, καὶ παρ' Ὁμήρῳ ἀμενηνοὶ ὄνειροι, οἱ μὴ στερεμνίως φαντασιοῦντες.

τὰ βλεπόμενα. καὶ ἀμβλυώσσειν, ἀμβλὺν ἐποίησεν, ἠχρείωσεν. A

Σχόλια. Ταλαοί.] ὡς τλητοπαθεῖς καὶ τὰ καθημέρια εἰδότες. μὴ προορώμενοι δὲ τὰ μέλλοντα. ἔνιοι δὲ, τὸ ταλαοὶ διαιροῦσιν ὡς τε εἶναι ἀλαοί.

BISETVS. Εἰκελόνειροι.] τοῖς ὀνείροις εἴκελοι, τουτέστιν ὅμοιοι. Σοφ. Ἠλέκτρᾳ.

Ὁρῶ γὰρ ἡμᾶς οὐδὲν ὄντας ἄλλο πλὴν
Εἴδωλ' ὅσοιπερ ζῶμεν, ἢ κούφην σκιάν.

Πίνδαρος ἐν Πυθίοις ᾠδῇ η'.

Ἐπάμεροι. τί δέ τις; τί δ' οὔ τις;
Σκιᾶς ὄναρ ἄνθρωποι.

Σχόλια. Φύσιν] καλῶς εἶπε φύσιν οἰωνῶν. γένεσιν δὲ θεῶν. Προδίκῳ παρ' ἐμοῦ] μέμνηται τοῦ Προδίκου καὶ ἐν Νεφέλαις. οὐκ ὀρθῶς δὲ Καλλίμαχος ἐν τοῖς ῥήτορσι καταλέγει. σαφῶς γὰρ ἐν τούτοις φιλόσοφος. Χάος ἦν καὶ νύξ.] ταῦτα οὐκ ἀναγκαῖον ἀπομυθεύειν, πρὸς τὰ Ἡσιόδου ἢ πρός τινα ἄλλου τινὸς γενεαλογίαν.

Τίκτει πρώτιστον ὑπηνέμιον νὺξ ἡ μελανόπτερος ᾠόν,
Ἐξ οὗ περιτελλομέναις ὥραις ἔβλαστεν Ἔρως ὁ ποθεινός,
Στίλβων νῶτον πτερύγοιν χρυσαῖν. εἰκὼς ἀνεμώκεσι δίναις.
Οὗτος δὲ χάει πτερόεντι μιγεὶς νυχίῳ, κατὰ τάρταρον εὐρὺν,
Ἐνεόττευσεν γένος ἡμέτερον, καὶ πρῶτον ἀνήγαγεν ἐς φῶς.
Πρότερον δ' οὐκ ἦν γένος ἀθανάτων, πρὶν Ἔρως συνέμιξεν ἅπαντα.
Ξυμμιγνυμένων δ' ἑτέρων ἑτέροις, γένετ' οὐρανὸς ὠκεανός τε.
Καὶ γῆ πάντων τε θεῶν μακάρων γένος ἄφθιτον. ὧδε μέν ἐσμεν
Πολὺ πρεσβύτατοι πάντων μακάρων. ἡμεῖς δ' ὡς ἐσμὲν Ἔρωτος
Πολλοῖς δῆλον. πετόμεσθα γὰρ καὶ τοῖσιν ἐρῶσι σύνεσμεν.
Πολλοὺς δὲ καλοὺς ἀπομωμοκότας παῖδας, πρὸς τέρμασιν ὥρας
Διὰ τὴν ἰσχὺν τὴν ἡμετέραν, διεμήρισαν ἄνδρες ἐρασταί.
Ὁ μὲν, ὄρτυγα δούς. ὁ δὲ πορφυρίων'. ὁ δὲ χῆν'. ὁ δὲ περσικὸν ὄρνιν.
Πάντα δὲ θνητοῖς ἐστιν ἀφ' ἡμῶν τῶν ὀρνίθων τὰ μέγιστα.
Πρῶτα μὲν ὥρας φαίνομεν ἡμεῖς ἦρος. χειμῶνος. ὀπώρας.
Σπείρειν μὲν, ὅταν γέρανος κρώζουσ' ἐς τὴν Λιβύην μεταχωρῇ,
Καὶ πηδάλιον τότε ναυκλήρῳ φράζει κρεμάσαντι καθεύδειν.
Εἶτα δ' Ὀρέστῃ χλαῖναν ὑφαίνειν, ἵνα μὴ ῥιγῶν ἀποδύῃ.
Ἰκτῖνος αὖ μετὰ ταῦτα φανεὶς ἑτέραν ὥραν ἀποφαίνει.
Ἡνίκα πεκτεῖν ὥρα προβάτων πόκον ἠρινόν. εἶτα χελιδὼν,

B *Parit primùm ventoſum nox nigra pennas ouum,*
Ex quo perfectis temporibus pullulauit amor deſiderabilis,
Splendidus humero, alis aureis, ſimilis ventoſis velociter volutionibus.
Hic autem chao alato mixtus, nocturno in tartaro lato
C *Fecit genus noſtrum, & primùm reduxit in lucem.*
Prius autem non erat immortalium, antequam amor commiſcuit omnia.
Commixtis autem alteris alteris, factum eſt cælum, oceanusque,
Et terra, omniumque deorum beatorum genus incorruptibile, ſic quidem ſumus
D *Multo antiquiſsimi omnium beatorum: nos autem quòd ſumus amoris,*
Multis manifeſtum, volamus, & amantibus conſumus.
Multos autem bonos abiuratos pueros ad fines temporis
Per potentiam noſtram, diuiſerunt viri amatores.
E *Hic quidē coturnicē dās, ille autē porphyrionem: alius autem anſerem, alius autem perſicum.*
Omnia autem mortalibus ſunt à nobis auibus maxima.
Primùm quidem tempora oſtendimus nos veris, hyemis, autumni.
Seminare quidem quando grus crocitans in Libyam decedit,
F *Et temonem tunc nauclero dicis ſuſpendenti dormire.*
Poſtea autem Oreſti chlænam texere, vt non frigens ſpoliet.
Miluus iterum poſt hæc apparens, aliud tempus oſtendit,
Quando tondere tempus ouium vellus vernum. poſtea hirundo

Σχόλια. Τίκτει πρώτιστον ὑπηνέμιον] ὑπηνέμια καλεῖται τὰ δίχα συνουσίας καὶ μίξεως, καὶ τοῦτο δὲ οὐχ ὡς ἔτυχεν αὐτῷ προσέρριπται, ἀλλ' ἀπὸ ἱστορίας τῆς κατὰ τοὺς Διοσκούρους. φασὶ γὰρ αὐτοὺς ἐξ ᾠοῦ γεγονέναι. καὶ ὅτι συνήθης αὐτοῖς μᾶλλον ἀνεμιαῖον λέγειν, καὶ Πλάτων ἐν Θεαιτήτῳ, γόνιμον ἀνεμιαῖον τυγχάνει. Εἰκὼς ἀνεμώκεσι δίναις] τοῦ ἀνέμου ὠκέαις συστροφαῖς ὅμοιος τὴν ταχύτητα. ἡ δὲ ὅλη σύστασις, ὅτι ἐκ τοῦ πτεροῦ τοῦ ἔρωτος G τὰ ὄρνεά ἐστιν. ἀτόπως δὲ καὶ ἀπιθάνως τῇ γενεαλογίᾳ κέχρηται. Ἐσμὲν ἔρωτος] λείπει υἱοί. Καὶ τοῖσιν ἐρῶσι] Σύμμαχος φησὶ τοὺς ἐραστὰς, ὄρνιθας εὐγενεῖς χαρίζεσθαι τοῖς ἐρωμένοις. Δίδυμος δὲ, ἐπεὶ ἡ σίττη καὶ ἔστι τοιοῦτον ὄρνεον δεξιὰ πρὸς ἔρωτας φαίνεται. ἐγὼ μὲν ὡς Λυκίνου, δεξιὴ σίττη. Πολλοὺς δὲ καλούς.] μετὰ τὴν νεότητα ἠναγκάζομεν αἰσχρῶς ἑταιρεῖν. ἀπομωμοκότας δὲ ἀποταξαμένους. διεμήρισαν δὲ συνουσίασαν. Ὁ μὲν πορπερσικὸν ὄρνεον.] τὰ πολυτελῆ πάντα, οἷς μόνος βασιλεὺς ἐχρῆτο, ἐκάλει τὰ περσικά. καὶ νῦν δὲ ἰδίως τὰς ὄρνεις περσικῶς. τινὲς δὲ τὸν ἀλεκτρυόνα. οἱ δὲ τὸν ταῶ. Πρῶτα μὲν ὥρας.] λέγει τὰ Ἡσιόδου. φράζεσθαι δ' εὖτ' ἂν γεράνου φωνὴν ἐπακούσῃς ὑψόθεν ἐκ νεφέων ἐνιαύσια κεκληγυίης. ἥτ' ἀρότοιό τε σῆμα φέρει καὶ χείματος ὥρην. Καὶ πηδάλιον τότε.] καὶ τοῦτο παρὰ τὸ Ἡσιόδειον, αὐτίκα πη- A δάλιον μὲν ὑπὲρ καπνοῦ καταθεῖο. καὶ πηδάλιον δ' εὐεργὲς ὑπὲρ καπνοῦ κρεμάσασθαι. Εἶτα δ' Ὀρέστῃ.] Ὀρέστης μανίαν ὑποκρινόμενος ἐν τῷ σκότει τοὺς ἀνθρώπους ἀπέδυεν. Ἰκτῖνος αὖ μετὰ ταῦτα.] ἐν τῇ Ἑλλάδι ἔαρος φαίνεται ἰκτῖνος, ὅτε κουρεύεται τὰ θρέμματα. πόκον δὲ ποκάζειν.

Ὅτι χρὴ χλαῖναν πωλεῖν ἤδη, καὶ ληϊδάριόν τι πρίασθαι.
Ἐσμὲν δ' ὑμῖν Ἄμμων. Δελφοί. Δωδώνη. Φοῖβος Ἀπόλλων.
Ἐλθόντες γὰρ πρῶτον ἐπ' ὄρνεις, οὕτω πρὸς ἅπαντα τρέπεσθε.
Πρός τ' ἐμπορίαν καὶ πρὸς βιότου κτῆσιν, καὶ πρὸς γάμον ἀνδρός,
Ὄρνιν τε νομίζετε πάνθ' ὅσαπερ περὶ μαντείας διακρίνει.
Φήμη γ' ὑμῖν ὄρνις ἐστί. πταρμόν τ' ὄρνιθα καλεῖτε.
Ξύμβολον, ὄρνιν. φωνήν, ὄρνιν. θεράποντ' ὄρνιν. ὄνον, ὄρνιν.
Ἆρ' οὐ φανερῶς ἡμεῖς ὑμῖν ἐσμὲν μαντεῖος Ἀπόλλων;
Ἢν οὖν ἡμᾶς νομίσητε θεούς
Ἕξετε χρῆσθαι μάντεσι μούσαις.
Αὔραις. ὥραις. χειμῶνι. θέρει.
Μετρίῳ πνίγει. κοὐκ ἀποδράντες
Καθεδούμεθ' ἄνω σεμνυνόμενοι,
Παρὰ ταῖς νεφέλαις ὥσπερ χ' ὁ Ζεύς.
Ἀλλὰ παρόντες δώσομεν ὑμῖν
Αὐτοῖς, παισί, παίδων παισίν,
Πλουθυγίειαν. εὐδαιμονίαν.
Βίον. εἰρήνην. νεότητα. γέλων.
Τὰ χορούς. θαλίας. γάλα τ' ὀρνίθων.
Ὥστε παρέσται κοπιᾶν ὑμῖν
Ὑπὸ τῶν ἀγαθῶν,
Οὕτω πλουτήσετε πάντες.

B *Quando oportet chlanam vendere, iam æstiuam vestem aliquam emere.*
Sumus autem vobis Ammon, Delphi, Dodona, Phœbus Apollo.
Venientes enim primùm in aues, sic ad omnia vertimini,
Adque mercaturam, & ad victus possessionem, & ad nuptias viri,
Auemque putate omnia quæcunque circa diuinationem diuidit.
C *Fama vobis auis est, sternutationemque auem vocate,*
Symbolum auem, vocem auem, seruum auem, asinum auem.
An non manifestè nos vobis sumus vaticinator Apollo?
Si igitur nos putabitis Deos,
Poteritis uti vatibus, Musis,
D *Auris, horis, hyeme, æstate,*
Mensurato æstu: & non aufugientes,
Sedemus super gloriati
Apud nebulas, tanquam Iupiter.
Sed præsentes dabimus vobis
Ipsis, filijs, filiorum filijs,
Diuitem sanitatem, bonam fortunam,
Victum, pacem, iuuentutem, risum, choros, conuiuia, lacque auium.
E *Quare aderit laborare vobis*
A bonis,
Sic ditescetis omnes.

Σχόλια. Ληϊδάριον.] θερίστριον. ἢ εὐτελὲς ἱμάτιον θερινόν. σημειωτέον δὲ ὅτι ἐν συστολῇ τὸ πρίασθαι. Ἐλθόντες γὰρ πρῶτον.] μαντευόμενοι γὰρ πρῶτον ἐκ τῶν ὀρνιθομαντειῶν, οὕτως ἐπὶ τὰ ἔργα χωρεῖτε. ὄρνιν τε νομίζετε. πάντα γὰρ οἰωνοὺς καλοῦσι καὶ τὰ μὴ ὄρνεα. Ξύμβολον ὄρνιν.] ξύμβολον ὄρνιν φασίν, ἐπεὶ συμβόλους ἐποίουν τοὺς πρῶτα ξυναντῶντας, καὶ ἐξ ἀπαντήσεώς τι προσημαίνοντας. ξυμβόλους δὲ καὶ τοὺς διὰ τῶν πταρμῶν οἰωνισμοὺς ἔλεγον. ἀνετίθεντο δὲ οὗτοι Δήμητρι, ὥς φησι Φιλόχορος. καὶ σύμβολον, οἰώνισμα, σημεῖον, μάντευμα. λέγεται καὶ ἀρσενικῶς ὁ σύμβολος. οὕτω παρὰ τῷ Σουίδᾳ γράφεται. Θεράποντ' ὄρνιν.] ἐπεὶ πολλάκις εἰώθαμεν τινὰς τῶν θεραπόντων καλόποδας λέγειν καὶ καλοιωνίστους. Ὄνον ὄρνιν.] λέγεται γάρ τι τοιοῦτον. ὡς συμβολικὸς ἐρωτώμενος περὶ ἀρρώστου, εἶδεν ὄνον ἐκ πτώματος ἀναστάντα, ἀκήκοε δὲ ἑτέρου λέγοντος. βλέπε πῶς ὄνος ἂν ἀνέστη. ὁ δὲ ἔφη ὁ νοσῶν ἀναστήσεται. Ἢν οὖν.] ἔκθεσις τοῦ μακροῦ ἐκ κώλων ὁμοίων ἀναπαιστικῶν ιδ. ὧν τὰ μὲν ιβ δίμετρα ἀκατάληκτα. τὸ ιγ ἀναπαιστικὴ βάσις, ὃ καὶ παρατέλευτον ὀνομάζεται. τὸ τελευταῖον ἑφθημιμερὲς ὑφ' ὃ παράγραφος. Μάντεσι.] μούσαις. ὥστε χρῆσθαι ἡμῖν καὶ εἰς μουσικὴν καὶ εἰς μαντείαν. F πολλὰ γὰρ τῶν ὀρνέων μουσικά. Χειμῶνι.] ὅτι καὶ ἀνέμους καὶ καιροὺς προσημαίνουσιν. μετρίῳ δὲ πνίγει συμμέτρῳ καύματι. λέγει δὲ τὸ ἔαρ. Ὥσπερ ὁ Ζεύς] νεφεληγερέτης γάρ. Παίδων παισίν.] ἔμιξε τὰ δύο. διὸ δὲ μάλιστα οἱ ἄνθρωποι χαίρουσι, καὶ δοκοῦσι τὸν βίον ἐπανορθοῦσθαι, ἐκ τούτου ἔμφασιν εὐδαιμονίας ἐμφαίνει. Γάλα τ' ὀρνίθων.] τοῦτο καὶ ἐν Σφηξίν. ἐν παροιμίᾳ δὲ ἐπὶ τῶν λίαν εὐδαιμονούντων καὶ πάντα κεκτημένων. ἄλλως. τοῦτο τῶν σπανίων. τὰ σπάνια οὖν φησὶ καὶ G δυσεύρετα τῶν ἀγαθῶν παρέξομεν. Κοπιᾶν.] ἐν πλησμονῇ γενόμενοι τῶν ἀγαθῶν ἀπειρηκέναι φήσετε.

A

ΩΔΗ ΚΑΙ ΣΤΡΟΦΗ
κώλων ιϛ΄.

Μοῦσα λοχμαία,
Τιοτοτοτοτοτίγξ.
Ποικίλη, μεθ' ἧς ἐγὼ
Νάπαισι κορυφαῖσί τ' ἐν ὀρείαις
Τιοτοτοτοτίγξ.
Δι' ἐμῆς γένυος ξουθῆς μελέων,
Ἱζόμενος μελίας ἐπὶ φυλλοκόμου
Τιότιὸ τιὸ τιὸ
Πανὶ νόμους ἱεροὺς ἀναφαίνω
Σεμνά τε μητρὶ χορεύματ' ὀρείᾳ
Τοτοτοτοτοτοτοτίγξ.
Ἔνθεν ὥσπερ ἡ μέλιττα
Φρύνιχος ἀμβροσίων
Μελέων ἀπεβόσκετο καρπὸν ἀεί,
Φέρων γλυκεῖαν ᾠδήν
Τιοτιοτιοτίγξ.

CANTVS ET VERSIO membrorum ſexdecim.

Muſa ſyluoſa,
Tio tio tio tinx,
Varia, cum qua ego
B *Saltibus, cacuminibúſque in montanis,*
Tio tio tio tio tinx,
Per mea barba flauæ cantus
Sedens fraxino in folijs comata,
Tio tio tio tio,
Pani leges ſacras oſtendo.
Caſtaque matri ſaltationes montanas
Toto to to to to to to to to tinx.
C *Hinc tanquam apes*
Phrynichus immortalibus
Cantibus depaſcebatur, fructum ſemper
Ferens dulcem cantum,
Tio tio tio, tinx.

Σχ. Μοῦσα λοχμαία] ἡ στροφὴ καὶ ᾠδὴ αὕτη κώλων ἐστὶ διαφόρων καὶ ἀσυναρτήτων ιϛ. ὧν τὸ πρῶτον πενθημιμερές. τὸ β΄ ἑφθημιμερὲς τοῦ α΄ ποδὸς ἑξαβράχεος. τὸ γ. τροχαϊκὸν εὐριπίδειον. τὸ δ ἀσυνάρτητον προσοδιακὸν καλούμενον περὶ οὗ εἴρηται ἐν τῇ παραβάσει τοῦ Νεφελῶν δράματος. D τὸ ε ὅμοιον τῷ β. τὸ ϛ, ὅμοιον τῷ δ, οὐκ ἐκ παίωνος δευτέρου ἀρχόμενον ὡς ἐκεῖνο ἀλλ' ἐκ δακτύλου. τὸ ζ. ὅμοιον τῷ ε. πλὴν βραχυκατάληκτον. τὸ η ἀναπαιστικὸν δίμετρον ἀκατάληκτον. καὶ τὸ ιδ. τὸ θ ἀσυνάρτητον ὅμοιον τοῖς ῥηθεῖσι. τὸ ι ὅμοιον. τὸ ια΄. χοριαμβικὸν δίμετρον ἀκατάληκτον, ἐκ διαλελυμένων χοριάμβων. τοῦ α΄. ἑξασυλλάβου. τοῦ δὲ δευτέρου πεντασυλλάβου. τὸ ιβ τροχαϊκὸν δίμετρον ἀκατάληκτον. τὸ ιγ δακτυλικὸν ἑφθημιμερές. τὸ ιε ἰαμβικὸν ἑφθημιμερές, τὸ ιϛ ὅμοιον τῷ πρώτῳ πενθημιμερὲς ἐκ διαλελυμένου χοριάμβου. E ἐπὶ τῷ τέλει διπλῆ ἔσω νενευκυῖα διὰ τὴν ἀνταπόδοσιν. εἰσὶ δὲ καὶ ταῦτα πολυσχημάτιστα. μοῦσαν δὲ λοχμαίαν τὴν ἑαυτῶν λέγει. Δίδυμος ὅτι ἐγκεκρυμμένοι ἐν ταῖς λόχμαις φωνεῖν εἰώθασιν. ὁ λόγος δὲ ἀπὸ τοῦ κοινοῦ. μοῦσα λοχμαία. μέλος ὡς ὀρνίθων, οἰκείως λοχμαίαν μοῦσαν καλοῦσι. διὰ μέσου τὸ τῆς φωνῆς μίμημα καὶ ἐπιμίγνυσι τῷ τῆς ἀνθρωπείας. ἔστι δὲ τὸ ἑξῆς οὕτως. μοῦσα λοχμαία D ποικίλη, μεθ' ἧς ἐγὼ νόμους ἱεροὺς ἀναφαίνω. ξουθῆς δὲ ἐστὶ παρόσον τὰ πλεῖστα τῶν ὀρνίθων ξουθὰ φαίνεται) Πανὶ νόμους. ἐπεὶ νόμιος ὁ θεὸς καὶ ὄρειος, καὶ τῶν ὀρνίθων δὲ ἐν ὄρεσιν αἱ διατριβαί. σεμνά δὲ μητρὶ τῇ Ῥέᾳ. Ἔνθεν.] ἀπὸ τῶν ἐμῶν ποιημάτων ὥσπερ μέλιττα ἀπεβόσκετο. Φρύνιχος ἀμβροσίων.] ὃς ἐπὶ μελοποιΐαις ἐθαυμάζετο. δ΄ δὲ ἐγένοντο Φρύνιχοι. ὁ μὲν εἷς οὗ νῦν μνημονεύει, Πολυφράδμονος παῖς, ποιητὴς ἡδὺς ἐν τοῖς μέλεσιν. ὁ ἕτερος, Χοροκλέους παῖς ὑποκριτής. τρίτος, Φρύνιχος E ὁ κωμικός. οὗ μέμνηται Ἕρμιππος ἐν Φορμοφόροις ὡς ἀλλότρια ὑποβαλλομένου ποιήματα. τέταρτος δέ ἐστιν, Ἀθηναῖος τὸ γένος. ὁ στρατηγήσας τὰ περὶ Σάμον, καὶ Ἀστυόχῳ προσθέμενος. ἐπιχειρήσας δὲ τὸν δῆμον καταλῦσαι. περὶ ὧν ἐν τοῖς Βατράχοις ἱκανῶς εἰρήκαμεν.

ΕΠΙΡΡΗΜΑ
στίχων ιϛ΄.

Χο. Εἰ μετ' ὀρνίθων τις ὑμῶν ὦ θεαταὶ βούλεται
Διαπλέκειν, ζῶν ἡδέως τὸ λοιπὸν, ὡς ἡμᾶς ἴτω.
Ὅσα γάρ ἐστιν ἐνθάδ' αἰσχρὰ τῷ νόμῳ κρατούμενα,
Ταῦτα πάντ' ἐστὶ παρ' ἡμῖν τοῖσιν ὄρνισι, καλά.
Εἰ γὰρ ἐνθάδ' ἐστὶν αἰσχρὸν τὸν πατέρα τύπτειν νόμῳ,
Τοῦτ' ἐκεῖνο καλὸν παρ' ἡμῖν ἐστι. ἢν τις τῷ πατρὶ
Προσδραμὼν εἴπῃ πατάξας αἶρε πλῆκτρον εἰ μάχει.

ADVERBIVM verſuum ſexdecim.

F

CH. Si cum auibus aliquis veſtrûm ô ſpectatores, vult
Degere, viuens ſuauiter in futurum, ad nos eat.
Quæcunque enim ſunt hic turpia lege detenta,
Hæc omnia ſunt apud nos aues, bona.
G *Si enim hic eſt turpe patrem verberare lege,*
Hoc illud bonum apud nos eſt: ſi quis patri
Incurrens dicat, verberans eleua plectrum ſi pugnas.

Σχόλ.

Σχόλια. Εἰ μετ' ὀρνίθων] εἰ μετ' ὀρνίθων τις διάγειν βούλεται ἡδέως, τὸ λοιπὸν ὡς ἡμᾶς ἐλθέτω. Διαπλέκειν.] ἢ διαποικίλλειν ἢ διάγειν. Τῷ νόμῳ.] νόμον νῦν οὐ πάντα τὸν γεγραμμένον φησὶν ἀλλὰ τὸ ἔθος. Αἶρε πλῆκτρον εἰ μάχει.] πλῆκτρον ὅπλον ἀμυντήριον. ἡ μεταφορὰ ἀπὸ τῶν ἀλεκτρυόνων. κἀκεῖνοι γὰρ ἔχουσι πλῆκτρα ἐν οἷς μάχονται. ἃ ἡμεῖς κέντρα λέγομεν τῶν ὀρνίθων, ἐκεῖνοι πλῆκτρα. πλῆκτρα δέ εἰσιν ἔμβολα χαλκᾶ τὰ ἐμβαλλόμενα τοῖς πλήκτροις τῶν ἀλεκτρυόνων.

Εἰ δὲ τυγχάνει τις ὑμῶν δραπέτης ἐστιγμένος,
Ἀτταγᾶς οὗτος παρ' ἡμῖν ποικίλος κεκλήσεται.
Εἰ δὲ τυγχάνει τις ὢν Φρὺξ μηδὲν ἧττον Σπινθάρου,
Φρεγίλος ὄρνις ἐνθάδ' ἔσται, τοῦ Φιλήμονος γένους.
Εἰ δὲ δοῦλός ἐστι Κὰρ, ὥσπερ Ἐξηκεστίδης,
Φυσάτω πάππους παρ' ἡμῖν, καὶ φανοῦνται φράτορες.
Εἰ δ' ὁ Πισίου προδοῦναι τοῖς ἀτίμοις τὰς πύλας
Βούλεται, πέρδιξ γενέσθω τοῦ πατρὸς νεόττιον.
Ὡς παρ' ἡμῖν οὐδὲν αἰσχρόν ἐστιν ἐκπερδικίσαι.

Si autem contingit aliquis veſtrûm fugitiuus, ſignatus,
Attagas hic apud nos varius vocabitur,
B *ſi autem contingit aliquis existens Phryx, nihil minus Spintharo.*
Phregilus auis hic erit Philemone genere.
Si autem ſeruus eſt & Car, ſicut Execeſtides,
Generet auos apud nos, & oſtendentur conſanguinei.
Si autem hic Piſii prodere inhonoratis portas
Vult, perdix fiat patris pullus,
Quòd apud nos nihil turpe eſt experdiciſſare.

Σχόλια. Ἀτταγᾶς.] ὁ ἀτταγᾶς γὰρ κατάστικτός ἐστι ποικίλοις πτεροῖς. Σπινθάρου.] οὗτος κωμῳδεῖται ὡς βάρβαρος καὶ Φρὺξ, ὅτι δὲ καὶ ὁ Φιλήμων. Ἐξηκεστίδης.] πολλαχοῦ προείπομεν ὅτι ξένος οὗτος, πολλαχοῦ δὲ καὶ παρὰ τοῖς ἄλλοις κωμῳδεῖται. νῦν δὲ ὅτι Κάρ. Φυσάτω πάππους.] Εὐφρόνιός φησι πάππον ὀρνεόν τι εἶναι. πρὸς τὸ ὄνομα οὖν παίζει. ὅτι εἰ ἀναβάς τις πρὸς ἡμᾶς γένηται πάππος, ἕξει ἀποδεικνύναι φράτορας. ὅ ἐστι συγγενεῖς. οἱ γὰρ εὐθυνόμενοι ὡς ξένοι, ὀφείλουσι τοὺς ἰδίους πάππους ἐπιδεικνύναι, ἔκ τε φρατρίας ἄνωθεν ὄντας. Καλλίμαχος ἐν ἀναγραφῇ τὸν πάππον. τρίτη δὲ μοῖρά ἐστι τῆς φυλῆς ἡ φρατρία, οὕς τινας τριττὺν λέγουσι.

BISETUS. Εὐστάθιος. Φράτορες, οἱ τῆς αὐτῆς φρατρίας, τουτέστι συγγενεῖς, καὶ συμφυλέται. ἀλλαχοῦ δὲ φράτορες σύστημα ἐν Ἀθήναις τοὺς τικτομένους πολίτας ἀπογραφόμενον. φρατρία δὲ ἐλέγετο τὸ τρίτον μέρος τῆς φυλῆς παρ' Ἀθηναίοις, ἡ πατριὰ ἐλέγετο παρ' Ἴωσι. παρ' Ὁμήρῳ δὲ φρήτρη. φρατρίζειν καὶ φρατριάζειν, τὸ εἰς φρατρίαν συνιέναι. φρατρίαι δὲ κατὰ Πολυδεύκην ἦσαν ιβ. καὶ ἐν ἑκάστῃ γένη τριάκοντα, ἕκαστον ἐκ λ. ἀνδρῶν. φράτορες δὲ κατά τινας ἐλέχθησαν κυρίως οἱ τοῦ αὐτοῦ φρέατος κοινωνοῦντες, οἱονεὶ φρεάτορες, καὶ κατὰ συγκοπὴν φράτορες.

Σχόλια. Εἰ δ' ὁ Πισίου προδοῦναι] οὐδὲν σαφὲς ἔχομεν τίς ὁ Πισίου, οὔτε περὶ τῆς προδοσίας. ὅτι δὲ τῶν λίαν πονηρῶν ἐστι, δηλοῖ Κρατῖνος ἐν Χείρωσι πυλαίαις ὥραις. ἦν δ' ἄν τι συμπεπραχὼς τοῖς Ἑρμοκοπίδαις ὁ Πισίου. οἵ τινες, ὡς Φιλόχορός φησιν, ἐπὶ Χαβρίου θανάτῳ τε κατεγνώσθησαν. καὶ τὰ ὀνόματα αὐτῶν ἐστηλιτεύθησαν. καὶ τῷ κλείναντι κατ' ἄνδρα ἐκηρύχθη τάλαντον. ἄλλως. οἱ μὲν τὸν Πισίαν ἕνα τῶν Ἑρμοκοπιδῶν εἶναι. οἱ δὲ τὸν υἱὸν αὐτοῦ. ἐπηρεῶντο δὲ οὗτοι ὅπως ἂν δοῖεν τῆς ἀσεβείας τιμωρίαν. εἰ οὖν φησὶν ὁ υἱὸς αὐτοῦ τοῦ Πισίου ὅμοιος βούλεται εἶναι τῷ πατρί, γενέσθω Πέρδιξ πανοῦργος. Κρατῖνος Χείρωσι. καὶ πρῶτα μὲν παρὰ ναυτοδικῶν ἀπαίσω, τρία κνέφαλα ἀναιδῆ. Πισίας Ὀσφρύωνα. Διϊτρεφῆ. Τοῦ πατρὸς νεόττιον.] ὡς καὶ τοῦ αὐτοῦ τοιούτου ὄντος, ἀποδρᾶναι ἀπὸ τῆς τοῦ πατρὸς πανουργίας. ἄλλως. ὁ πέρδιξ ὄρνεον πανοῦργον ὥσπερ ἐξαπατᾷ τοὺς θηρεύοντας αὐτό. εἰ οὖν φησι καὶ ὁ υἱὸς αὐτοῦ τοιοῦτος βούλεται γενέσθαι, πέρδιξ γενέσθω ὅμοιος τῷ πατρί. Ἐκπερδικίσαι] οὐ διὰ τὸ πέρδικα αὐτὸν γενέσθαι. εἴρηται δὲ ἀπὸ τοῦ τοὺς πέρδικας καταλαμβανομένους ὑπ' ἀνθρώπων, μηχανᾶσθαι τοιαύτην σωτηρίαν. λαμβάνοντες γὰρ κάρφη τοῖς ποσὶν, ὑπτίους ἑαυτοὺς ῥίπτουσι καὶ οὕτως ἐπικαλύπτουσι καὶ ἐκκλίνουσι. εἰς τὸ αὐτό. ἀντὶ τοῦ φυγεῖν. διαβάλλει δὲ ὡς κατεγνωσμένον καὶ φυγῇ ζημιωθέντα. οἱ δὲ πέρδικες πανοῦργοι ὄντες εὐχερῶς διαδιδράσκουσι τοὺς θηρευτάς. πολλάκις ὕπτιοι γενόμενοι καὶ ἐπιβάλλοντες ἑαυτοῖς κάρφη. φησὶν οὖν ὅτι καὶ παρ' ἡμῖν γενόμενος, δύναται πάλιν φεύγειν. ἄλλως. ἐξάγων τοὺς νεοττοὺς ὁ πέρδιξ ὡς καλουμένη ἐπὰν ἄνθρωπον ἴδῃ, συρίζει. οἱ δὲ ὑπτίους ἑαυτοὺς τιθέασιν, ὡς μηδὲ ψηλαφῶντα τινὰ ἐπιγνῶναι. εἶτα ὀλίγον προελθόντος τοῦ ἀνδρὸς, πάλιν συρίζει ὁ πατήρ. οἱ δὲ ἐξίστανται. τοῦτο οὖν ἐστι τὸ ἐκπερδικίσαι. εἰς τὸ αὐτό. Δίδυμος ἐν τῷ περὶ διεφθορυίας λέξεως, οὕτως. ἐπὰν ἴδῃ τὸν θηρευτὴν ἡ πέρδιξ, προκυλινδεῖται αὐτοῦ ἐπισπωμένη πρὸς ἑαυτήν. ὡς δὲ γίνεται περὶ τὸ ἀγρεῦσαι αὐτὴν, οἱ νεοσσοὶ φεύγουσιν, εἶτα καὶ αὐτὴ διαδρᾶσα, ὕστερον αὐτοὺς συνάγει.

ΑΝΤΩΔΗ ΚΑΙ ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΗ

κώλων ιϛʹ.

RECANTATIO ET INVERSIO

membrorum ſexdecim.

Χο. Τοιάδε κύκνοι,
Τιοτιοτιοτιοτίγξ.
Συμμιγῆ βοὴν ὁμοῦ
Πτεροῖσι κρέκοντες, ἴαχον Ἀπόλλω
Τιοτιοτιοτιοτίγξ.

G CH. *Talem autem cygni,*
Tio tio tio tio tinx,
Commixtione vocem ſimul
Alis ſtrepentes ſonuerunt Apollinem,
Tio tio tio tio tinx,

Σχόλια. Τοιάδε] ἡ ἀντῳδὴ καὶ ἀντιστροφὴ ὁμοία καθ' ἕκαστόν ἐστι τῇ στροφῇ καὶ ἀντιστροφῇ. ἐπὶ τῷ τέλει αἱ συνήθεις δύο διπλαῖ. Κρέκοντες.] ἠχοῦντες. διὰ τῆς τῶν πτερύγων κινήσεως ὕμνουν τὸν Ἀπόλλωνα.

Ὄχθῳ ἐφεζόμενοι παρ' Ἕβρον ποταμόν.
Τιὸ τιὸ τιὸ τιό.
Διὰ δ' αἰθέριον νέφος ἦλθε βοά.
Πτῆξε δὲ ποικίλα τε φῦλα θηρῶν,
Κύματά τ' ἔσβεσε νήνεμος αἴθρη
Τοτοτοτοτοτοτοτοτοτοτίγξ.
Πᾶς δ' ἐπεκτύπησ' ὄλυμπος.
Εἷλε δὲ θάμβος ἄνακτας.
Ὀλυμπιάδες δὲ μέλος Χάριτες
Μοῦσαί τ' ἐπωλόλυξαν
Τιοτιοτιοτίγξ.

A Ripæ inſedentes apud Hebrum fluuium.
Tio tio tio tio,
Per autem æthercam nebulam venit vox.
Stupefecit autem, variasq́ue tribus ferarum.
Vndasq́ue extinxit quieta tranquillitas.
To to to to to to to to to totinx.
Omnis autem inſtrepuit Olympus,
Cœpit autem ſtupor reges:
B Olympiades autem cantum Gratiæ
Muſæq́ue vlularunt,
Tio tio tio tinx.

Σχόλια. Παρ' Ἕβρον.] ποταμὸν Θρᾴκης τὰ ῥεύματα ἔχοντα ἐκ Ῥοδόπης τοῦ Θρακικοῦ ὄρους. Νήνεμος αἴθρη.] ἡ ὑπὸ τῆς εὐαερείας λῆξις κυμάτων ἐγένετο. τοῦ γὰρ ἀέρος εὐδιεινοῦ ὄντος καὶ ἡ θάλασσα ἡσύχασεν. Ἄνακτας.] τοὺς θεούς. ἔνθεν καὶ ἀνάκτορα τὰ ἱερά.

ΑΝΤΕΠΙΡΡΗΜΑ
στίχων ις'.

Χο. Οὐδέν ἐστ' ἄμεινον, οὐδ' ἥδιον, ἢ φῦσαι πτερά.
Αὐτίχ' ὑμῶν τῶν θεατῶν εἴ τις ἦν ὑπόπτερος
Εἶτα πεινῶν τοῖς χοροῖσι τῶν τραγῳδῶν ἤχθετο,
Ἐκπτόμενος ἂν οὗτος ἠρίστησεν ἐλθὼν οἴκαδε,
Κᾆτ' ἂν ἐμπλησθεὶς, ἐφ' ἡμᾶς αὖθις αὖ κατέπτατο.
Εἴτε Πατροκλείδης τις ὑμῶν τυγχάνει χεζητιῶν,
Οὐκ ἂν ἐξίδισεν ἐς θοἰμάτιον, ἀλλ' ἀνέπτατο.
Κἀποπαρδὼν, κἀναπνεύσας, αὖθις αὖ κατέπτατο.
Εἴτε μοιχεύων τίς ὑμῶν ἐστιν, ὅστις τυγχάνει,
Κᾆθ' ὁρᾷ ἄνδρα τῆς γυναικὸς ἐν βουλευτικῷ,
Οὗτος ἂν πάλιν παρ' ὑμῶν πτερυγίσας ἀνέπτατο.
Εἶτα βινήσας, ἐκεῖθεν αὖθις αὖ καθίζετο.
Ἆρ' ὑπόπτερον γενέσθαι παντός ἐστιν ἄξιον;
Ὡς Διιτρέφης γε πυτιναῖα μόνον ἔχων πτερὰ,
Ἡρέθη φύλαρχος. εἶθ' ἵππαρχος. εἶτ' ἐξ οὐδενὸς
Μεγάλα πράττει. κἀστὶ νυνὶ ξουθὸς ἱππαλεκτρυών.

C ADVERBIVM verſuum ſexdecim.

CH. Nihil eſt melius neque ſuauius: quàm generare pennas.
Statim veſtrûm ſpectatorum ſi quis eſſet pennatus,
Poſtea eſuriens choris tragœdorum triſtaretur,
Euolans hic, optimè agat iens domum,
D Et poſtea ſatiatus ad nos rurſus deuolet.
Siue Patroclides aliquis veſtrûm contingeret cacaturiens,
Non cacabit in veſtem, ſed reuolabit.
Et pedens & reſpirans rurſus deuolabit,
Siue adulterans aliquis veſtrûm eſt quicunque contingit.
Et poſtea vides virum mulieris in conſilio,
Hic iterum apud vos habens alas, reuolabit.
Poſtea ſubagitans, illinc rurſus deſedet.
E An alatum fieri vnoquoque eſt dignum?
Sicut Dijtrephes vinales ſolum habens pennas,
Electus eſt tribus princeps, poſtea equorum princeps, poſtea ex nullo
Magna facit, & eſt nunc flauus equorum gallus.

Σχόλια. Οὐδέν ἐστ' ἄμεινον.] τὸ ἀντεπίρρημα ὅμοιον τῷ ἐπιρρήματι. ἐπὶ τῷ τέλει διπλῆ ἔξω νενευκυῖα. Χοροῖσι τῶν τραγῳδῶν.] ὡς μακρῶν ὄντων τούτων. Ἐφ' ἡμᾶς.] ἐπὶ τὸ θέατρον. Εἴτε Πατροκλείδης.] δοκεῖ μὲν Πατροκλείδης πολιτικὸς εἶναι καὶ λόγιος, ἀλλὰ καταχημονεῖν τῶν στρωμάτων, διὸ καὶ χεσᾶς ἐλέγετο. ἐξίδισε δὲ ἐξετίλησεν ἀπεπάτησεν.

BISETVS. Εὐστάθιος τούτου μνημονεύει. κάκη οὐ μόνον ἡ κακία κατὰ τοὺς περὶ Πλάτωνα, ἀλλὰ καὶ ἡ δειλία, ἐξ οὗ κακὸς, ὁ δειλός. καὶ κακίζεσθαι, τὸ δειλιᾶν. ἐξ αὐτοῦ δὲ τὸ κακκᾶν (ἢ κακκᾶν, ἢ καὶ κακᾶν) ἐπὶ παιδίων, ἐπεὶ καὶ τοῖς δειλιῶσιν ἕπεται τοιοῦτόν τι πάσχειν. ὃ καὶ ἐξιδίειν σεμνῶς ἡ κωμῳδία φησὶν, ἀρχὴν λαβοῦσα ἐξ Ὁμηρικοῦ χωρίου,
Ἴδιον ὡς ἐνόησα, ἤγουν ἵδρωτα ἐξ ἀγωνίας.

Σχόλια. Ἐν βουλευτικῷ.] οὗτος τόπος τοῦ θεάτρου, ὁ ἀπονενεμημένος τοῖς βουλευταῖς, ὡς καὶ ὁ τοῖς ἐφήβοις Ἐφηβικός. παρ' ὑμῶν δὲ ἀντὶ ἀπὸ τοῦ θεάτρου. Ὡς Διιτρέφης γε.] Εὐφρόνιος τὸ περὶ τῷ τραχήλῳ τῆς πυτίνης κρεμάμενα ἱμαντάρια ἑκατέρωθεν πτερά φησι καλεῖσθαι. καὶ ὅτι οὗτος πυτίνας ἐπώλει. ἀμάρτυρα δὲ ἀμφότερα. τινὲς εἰς πέντε εἰρῆσθαι διὰ τὸ ἀνυπόκειτον. ὥστε ἔξω μηδὲν ἔχων ἄλλο ἢ πίθου πόδας ἢ χύτρας ὀμφαλούς. ὅτι δὲ ἦν πολύπλουτος οὗτος, ἐμφαίνεται καὶ ἐν τοῖς ἥρωσι. καὶ ἀπὸ τῆς Διιτρέφους τραπέζης. εἰ μὴ ἐν εἰρωνείᾳ. καὶ πανταχοῦ ἅρπαξ καὶ πονηρός. Πλάτων δὲ ἐν ἑορτῇ καὶ ξένον τὸν μαινόμενον, τὸν Κρῆτα, τὸν μόγις Ἀττικόν. εἰς τὸ αὐτό. οὗτος θάλλινα ποιῶν ἀγγεῖα, ἐπλούτησε καὶ ἱππάρχησε καὶ ἐφυλάρχησεν. Εἶτ' ἐξ οὐδενὸς μεγάλα πράττει.] παρῳδεῖ τὰ γραφέντα ἐκ Μυρμιδόνων Αἰσχύλου. λέγει δὲ ὅτι ἤδη μέγας ὄρνις γέγονε καὶ οὐχ ὁ τυχών. Ἱππαλεκτρυών.] βουλευτής. ὁ γὰρ ἀλεκτρυὼν ἐν τοῖς ὄρνισι τιμιώτερος.

BISET. Κορωνὶς ἐκ στίχων ι'. πλὴν τοῦ κ', ὃ κῶλόν ἐστιν ἰαμβικὸν μονόμετρον ἀκατάληκτον.

Ταυτὶ

Πει. Ταυτὶ τοιαυτὶ μὰ Δί' ἐγὼ μὲν πρᾶγμά πω
Γελοιότερον οὐκ εἶδον οὐδεπώποτε.
Ευ. Ἐπὶ τῷ γελᾷς. Πει. ἐπὶ τοῖσι σοῖς ὠκυπτέροις.
Οἶδ' ᾧ μάλιστ' ἔοικας ἐπτερωμένος,
Ἐς εὐτέλειαν χηνὶ συγγεγραμμένῳ.
Ευ. Σὺ Κοψίχῳ γε σκάφιον ἀποτετιλμένῳ.
Πει. Ταυτὶ μὲν ᾐκάσμεσθα κατὰ τὸν Αἰσχύλον,
τάδ' οὐχ ὑπ' ἄλλων, ἀλλὰ τοῖς αὑτῶν πτεροῖς.
Επ. Ἄγε δή, τί χρὴ δρᾶν; Πει. πρῶτον ὄνομα τῇ πόλει
Θέσθαι τι μέγα καὶ κλεινόν. εἶτα τοῖς θεοῖς
Θῦσαι μετὰ τοῦτο. Επ. ταῦτα κἀμοὶ συνδοκεῖ.
Πι. Φέρ' ἴδω, τί δ' ἡμῖν οὔνομ' ἔσται τῇ πόλει.
Βούλεσθε τὸ μέγα τοῦτο τοὐκ Λακεδαίμονος,
Σπάρτην ὄνομα καλῶμεν αὐτήν. Επ. Ἡράκλεις.
Σπάρτην γὰρ ἂν θείμην ἐγὼ τἠμῇ πόλει,
Οὐδ' ἂν χαμεύνῃ πάνυ γε κειρίαν ἔχων.
Πι. Τί δῆτ' ὄνομ' αὐτῇ θησόμεσθ'. Επ. ἐντευθενὶ
Ἐκ τῶν νεφελῶν καὶ τῶν μετεώρων χωρίων.
Πι. Χαῦνόν τι πάνυ βούλει Νεφελοκοκκυγίαν.
Επ. Ἰοὺ ἰού.
Καλόν γ' ἀτεχνῶς καὶ μέγ' εὗρες τοὔνομα.
Ἆρ' ἐστὶν αὑτηγὶ Νεφελοκοκκυγία.
Ἵνα καὶ τὰ Θεαγένους τὰ πολλὰ χρήματα.
Τά τ' Αἰσχίνου γ' ἅπαντα. Πι. καὶ λῷστον μὲν οὖν
Τὸ Φλέγρας πεδίον. ἵν' οἱ θεοὶ τοὺς γηγενεῖς

A Pi. HÆc talia per Iouem ego quidem rem dum
Ridiculoſiorem non vidi unquam.
EV. Cur rides? Pi. Propter tuas veloces alas.
Scis cui maximè ſimilis es alatus?
In paruitatem anſeri depicto.
EV. Tu Copſicho ſcaphio euulſo.
B Pi. Hæc quidem aſsimulamur ſecundùm Æſchylum.
Hæc autem non ab aliis, ſed ſuis ipſorum pennis.
EP. Age iam quid oportet facere? Pi. Primùm nomen ciuitati
Ponere aliquod magnum & inclytum, poſtea deis
Sacrificare poſt hoc. EP. Hæc & mihi ſimul videntur.
C Pi. Age vi leam, quod autem nobis nomen erit ciuitati?
Vultis magnum hoc ex Lacedæmone?
Spartam nomen vocemus ipſam. EP. Hercules.
Spartam enim ponam ego meæ ciuitati,
Neque humi dormientem valde vinculũ habẽs.
Pi. Quod igitur nomen ipſi ponemus? EP. Illinc
Ex nebulis & altis locis.
D Pi. Latum aliquod valde vis Nephelococcygiã.
EP. Euge euge,
Bonum manifeſte & magnum inueniſti nomen.
An eſt hæc Nephelococcygia?
Vbi & Theagenis multæ res,
Quæq́; Æſchini omnia Pi. Et lotum quidem, vel
Phlegræ campum, ubi dei terrigenas

E

Σχόλια. Ταυτὶ τοιαυτί.] κορωνὶς εἰσιόντων αὖθις τῶν ὑποκριτῶν. οἱ δὲ στίχοι ἰαμβικοὶ τρίμετροι ἀκατάληκτοι ν, μεθ' οὓς τὸ ιθ στίχον, κῶλον ἰαμβικὸν μονόμετρον ἀκατάληκτον. ἐπὶ τῷ τέλει κορωνίς. ἐξῆλθον γὰρ οἱ δύο ἐπτερωμένοι καὶ ἀλλήλων χλευάζοντες τὰ σχήματα. Ὠκυπτέροις.] τῶν πτερῶν τὰ μὲν καλεῖται πτίλα. τὰ δέ, πτερά. τὰ δέ, ὠκύπτερα. Εἰς εὐτέλειαν.] εὐτελῶς γεγραμμένῳ χηνί. Ἀποτετιλμένῳ.] ἀποκεκομμένῳ. δύο δὲ εἴδη κουρᾶς. σκάφιον καὶ κῆπος. τὸ μὲν οὖν σκάφιον, τὸ ἐν χρῷ. ὁ δὲ κῆπος τὸ πρὸ μετώπου κεκοσμῆσθαι. Ταυτὶ μὲν ᾐκάσμεθα.] διεσκεύμεθα. Κατὰ τὸν Αἰσχύλον.] ἐκεῖνος γὰρ Λιβυστικὴν αὐτὴν καλεῖ παροιμίαν.

Ὡς δ' ἐστὶ μύθων τῶν Λιβυστικῶν λόγος.
Πληγέντ' ἀτράκτῳ τοξικῷ τὸν αἰετόν,
Εἰπεῖν ἰδόντα μηχανὴν πτερώματος.
Τάδ' οὐχ ὑπ' ἄλλων, ἀλλὰ τοῖς αὑτῶν πτεροῖς
Ἁλισκόμεσθα.

πεποίηκε γὰρ ὁ Αἰσχύλος ἀετὸν τρωθέντα, καὶ λέγοντα ταῦτα ἐπεὶ εἶδε τὸ βέλος ἐπτερωμένον καὶ ἐμπεπαρμένον αὐτῷ. καὶ ἡμεῖς οὖν φησιν οὐχ ὑπ' ἄλλων πάσχομεν ταῦτα, ἀλλὰ τῇ ἑαυτῶν γνώμῃ. Τοῖς αὑτῶν πτεροῖς.] ὅλον τοῦτο ἐκ Μυρμιδόνων Αἰσχύλου. τὸ γὰρ οὐχ ὑπ' ἄλλων ἀλλὰ τοῖς αὑτῶν πτεροῖς ἁλισκόμεσθα, ἀντὶ τοῦ ἑαυτοῖς ταῦτα πεποιήκαμεν. Ἄγε δὴ τί χρὴ δρᾶν.] ἂν ἴσῳ, ὅλον ἕν. ἐν ἐνίοις δὲ τὸ ἄγε δὴ τοῦ Ἔποπος. Μέγα.] πρὸς τὸ δοξοῦν, ὃ ἂν ὀνόμασαι τὴν πόλιν. Τοῖς θεοῖς.] τοῖς ὄρνισι δηλονότι. Οὐδ' ἂν χαμεύνῃ] Δίδυμός φησιν οὐδ' ἂν σπάρτον ὃ χρησαίμην. οὕτω μισῶ τὴν Σπάρτην. χαμεύνη δέ, ταπεινὴ κλίνη. ὅθεν καὶ τὸ ὄνομα εἴληφεν. εἰς τὸ αὐτό. οὐδ' ἂν τὴν χαμεύνην ὀνομάσαιμι Σπάρτην, εἴγε κειρίας ἔχοιμι, καὶ μὴ σπάρτιον διαθείμην αὐτῇ ἐντεῦθεν. ἡ δὲ χαμεύνη εὐτελής ἐστιν. ἡ δὲ κειρία, εἶδος ζώνης ἐκ σχοινίων παραπλησίως ἱμάντι, ᾗ δεσμεύουσι τὰς κλίνας. Νεφελοκοκκυγίαν.] παρὰ τὰς νεφέλας καὶ τὸν κόκκυγα. ἔστι δὲ εἶδος ὀρνέου. χαῦνον δὲ ἀντὶ τοῦ F πλατὺ καὶ μέγιστον. τὰ γὰρ χαῦνα εἰς πλάτος ἁπλοῦται. Ἵνα καὶ τὰ Θεαγένους.] προείρηκεν ὅτι πένης ἐστὶν, ἔλεγε δὲ αὑτὸν πλούσιον. εἰσὶ δὲ ἄλλοι δύο Θεαγένεις· εἷς μὲν ὁ περὶ Ὁμήρου γράψας. ἕτερος δέ, ὁ ἐπὶ μαλακίᾳ σκωπτόμενος. εἰς τὸ αὐτό. λέγεται ὅτι μεγαλέμπορος εἶναι ἐβούλετο ἦν περαίτης ἀλαζών. ψευδόπλουτος. ἐκαλεῖτο δὲ καπνός, ὅτι πολλὰ ὑπισχνούμενος οὐδὲν ἐτέλει. Εὔπολις ἐν δήμοις. Τάτ' Αἰσχίνου γε ἅπαντα.] οὗτος πένης θρυπτόμενος καὶ αὐτὸς ἐπὶ πλούτῳ, καὶ λέγων ἑαυτὸν πλούσιον. ἦν δὲ Αἰσχίνης Σελλοῦ. ἔλεγον δὲ ἐκ μεταφορᾶς τοὺς τοιούτους, Σελλούς. καὶ τὸ ἀλαζονεύεσθαι δὲ σελλίζειν. G Τὸ Φλέγρας πεδίον] ἔξωθεν ὑπακουστέον τὸ ἢ διασαφητικὸν σύνδεσμον. βέλτιόν ἐστι πιστεῦσαι τὰ χρήματα τούτων ἐν Νεφελοκοκκυγίᾳ ἀποκεῖσθαι, ἢ εἰς τὸ Φλέγρας πεδίον. διαβάλλει δὲ αὐτὸ ὡς κἀκεῖνο πεπλασμένον ὑπὸ τῶν ποιητῶν. ἔστι δὲ τὸ Θρᾴκης πεδίον. Δίδυμος δέ φησι, διὰ τὴν ὁμοιότητα τῶν ὀνομάτων τοῦ Φλέγρας καὶ τοῦ Νεφελοκοκκυγίας.

Bisetus. Εὐστάθιος Φλέγρα, πόλις Θρᾴκης, ἡ καὶ Παλλήνη, περὶ ἣν Ἡρακλῆς τοὺς γίγαντας κατεπολέμησεν. τοὺς δὲ γηγενεῖς καλεῖ γίγαντας. Καλλίμαχος δὲ τούτους πηλογόνους ὀνομάζει, διὰ τὸ ἐκ τοῦ πηλοῦ, A τουτέστι τῆς γῆς γενέσθαι. ὡς καὶ Ὀρφεὺς ἐν ὕμνοις μαρτυρεῖ οὕτως ᾄδων,

Οὓς καλέουσι γίγαντας ἐπώνυμον ἐν μακάρεσσιν,
Οὕνεκα γῆς ἐγένοντο, καὶ αἵματος οὐρανίοιο.

Ἀλαζονευομένους καθυπερηκόντισαν.
Ἐπ. Λιπαρὸν τὸ χρῆμα τῆς πόλεως. τίς δαὶ θεὸς
Πολιοῦχος ἔσται; τῷ ξανοῦμεν τὸν πέπλον;
Πει. Τί δ' οὐκ Ἀθηναίαν ἐῶμεν πολιάδα.
Ἐπ. Καὶ πῶς ἂν ἔτι γένοιτ' ἂν εὔτακτος πόλις,
Ὅπου θεὸς γυνὴ γεγονυῖα, πανοπλίαν
Ἕστηκ' ἔχουσα, Κλεισθένης δὲ κερκίδα.
Πει. Τίς δ' αὖ καθέξει τῆς πόλεως τὸ πελαργικόν;
Ἐπ. Ὄρνις ἀφ' ἡμῶν τοῦ γένους τοῦ περσικοῦ,
Ὥσπερ λέγεται δεινότατος εἶναι πανταχοῦ
Ἄρεως νεοττός. Πει. ὦ νεοττὲ δέσποτα.
Ἐπ. Ὡς δ' ὁ θεὸς ἐπιτήδειος οἰκεῖν ἐπὶ πετρῶν.
Πει. Ἄγε νυν σὺ μὲν βάδιζε πρὸς τὸν ἀέρα.
Καὶ τοῖσι τειχίζουσι παραδιακόνει.
Χάλικας παραφόρει. πηλὸν ἀποδὺς, ὄργασον.
Λεκάνην ἀνένεγκε. κατάπεσ' ἀπὸ τῆς κλίμακος.
Φύλακας κατάστησαι. τὸ πῦρ ἔγκρυπτ' ἀεί.
Κωδωνοφορῶν περίτρεχε. καὶ κάθευδ' ἐκεῖ.
Κήρυκα δὲ πέμψον. τὸν μὲν εἰς θεοὺς ἄνω.
Ἕτερον δ' ἄνωθεν αὖ παρ' ἀνθρώπους κάτω.
Κἀκεῖθεν αὖθις παρ' ἐμέ. Ἐπ. σὺ δέ γ' αὐτοῦ μένων
Οἴμωζε παρ' ἐμέ. Πει. ἴθ' ὦγάθ' οἷ πέμπω σ' ἐγώ.
Οὐδὲν γὰρ ἄνευ σοῦ τῶνδ' ἃ λέγω πεπράξεται.
Ἐγὼ δ' ἵνα θύσω τοῖσι καινοῖσι θεοῖς,
Τὸν ἱερέα πέμψοντα τὴν πομπὴν καλῶ.
Παῖ. παῖ. τὸ κανοῦν αἴρεσθε καὶ τὴν χέρνιβα.

Superbientes, & postea iaculati sunt.
Ep. Formosa res ciuitatis, quis autem Deus
Ciuitatem habens erit, cui diuidemus vestem?
B *Pi. Quid autem non Mineruam sinamus ciuitatem habens?*
Ep. Et quomodo adhuc fiet bene ordinata ciuitas,
Vbi Deus mulier facta, armaturam
Stetit habens, Clisthenis autem nauiculam?
Pi. Quis autem habebit ciuitatis pelargicum?
Ep. Auis à nobis genere Persico,
Qui dicitur grauissimus esse vbiq;
Martis pullus. Pi. O pulle domine.
C *Ep. Valde autem facilis habitare in petris.*
Pi. Age, tu quidem vade ad aerem,
Et facientibus murum administra,
Lapillos affer, lutum spoliatus concita,
Peluim porta, descende à scala,
Custodes constitue, ignem absconde semper.
Tintinabalum ferens circumcurre, & dormi illic.
Præconem autem mitte, hunc quidem in deos
D *supra,*
Alterum autem desuper rursus ad homines deorsum,
Et illinc rursus ad me. Ep. Tu autem hic manens,
Lugebis apud me. Pi. Vade ô bone, quò mitto te ego.
Nihil enim sine te horum quæ dico fiet.
Ego autem vt sacrificem nouis deis,
E *Sacerdotem mittentem pompam voco,*
Famule famule, canistrum eleua & vas.

Σχόλια. Καθυπερηκόντισαν] δέον εἰπεῖν κατεπολέμησαν, φησὶ τοῖς ἀλαζονεύμασιν ὑπερέβαλον αὐτούς.

Bisetus. Σουΐδας ταῦτα οὕτως ἑρμηνεύει, καθυπερηκόντισαν, ὑπερεβάλοντο. ἡ δὲ τούτων ἔννοια, αὕτη. ἵνα, ἤτοι ὅπου οἱ θεοὶ τοὺς γίγαντας ἄγαν ἀλαζονευομένους, καὶ ἀπειλοῦντας ὑπερέβαλον, ἐνίκησαν, κατεπολέμησαν. ἀλλ' ἴσως ἀντὶ τοῦ ἀλαζονευόμενοι γραπτέον ἀλαζονευομένους. εἰ δὲ ἡ τοῦ στίχου γραφὴ καλῶς ἔχει, τοῦτο παρ' ὑπόνοιαν κωμικῶς εἴρηται, οἱ θεοὶ τῇ ἑαυτῶν ἀλαζονείᾳ τοὺς γίγαντας ὑπερέβαλον.

Σχόλια. Τῷ ξανοῦμεν τὸν πέπλον.] τῇ Ἀθηνᾷ πολιάδι οὔσῃ, πέπλος ἐγίνετο παμποίκιλος, ὃν ἀνέφερον ἐν τῇ πομπῇ τῶν Ἀθηναίων. Τί οὐκ Ἀθηναίαν.] ὅτι τὴν θεὸν οὕτως ἔλεγον Ἀθηναίαν. διὸ καὶ τὴν πολῖτιν, οὐκ Ἀθηναίαν, φεύγοντες τὴν ὁμωνυμίαν, ἀλλ' ἀστήν. φαίνονται μέντοι καὶ τὴν πολῖτιν Ἀθηναίαν λέγοντες πανταχοῦ. Καὶ πῶς ἂν ἔτι γένοιτο.] ἐὰν τὴν Ἀθηνᾶν στήσωμεν πολιοῦχον γυναῖκα οὖσαν. Τῆς πόλεως τὸ πελαργικὸν] ὅτι Ἀθήνησι τὸ πελαργικὸν τεῖχος ἐν τῇ ἀκροπόλει, οὗ μέμνηται Καλλίμαχος. Τυρσηνῶν τείχισμα Πελαργικόν.

Biset. Διονύσιος Ἁλικαρνασσεὺς τῆς ῥωμαϊκῆς ἀρχαιολογίας πρώτῳ, τούτου τοῦ τείχους μέμνηται. Μυρσίλος φησὶ τοὺς Τυρρηνούς, ἐπειδὴ τὴν ἑαυτῶν ἐξέλιπον, ἐν τῇ πλάνῃ μετονομασθῆναι Πελαργούς, τῶν ὀρνέων τοῖς καλουμένοις πελαργοῖς εἰκασθέντας, ὡς κατ' ἀγέλας ἐφοίτων εἴς τε τὴν Ἑλλάδα, καὶ τὴν βάρβαρον. καὶ τοῖς Ἀθηναίοις τὸ τεῖχος τὸ περὶ τὴν ἀκρόπολιν, τὸ Πελασγικὸν καλούμενον, τούτους περιβαλεῖν.

Σχόλια. Ὄρνις ἀφ' ἡμῶν.] μήποτε νῦν τὸν ἀλεκτρυόνα λέγει. F Μῆδος γὰρ λέγεται. Ἄρεως δὲ νεοττός, ἐπεὶ ἄλκιμος καὶ μάχιμος. Ἄρεως νεοττός.] νεοττοί τινες ἀλεκτρυόνες λέγονται ὡς καὶ μηδικοί. ἴσως δέ τισι καλὸς παῖς νεοττὸς τοὔνομα, πρὸς ὃν παίζει. ὦ νεοττὲ δέσποτα. οὕτω Δίδυμος. εἰς τὸ αὐτό. ἐπεὶ μάχιμος ὁ ἀλεκτρυών. φασὶ δὲ αὐτὸν ἄνθρωπον ὄντα κατασταθῆναι ὑπὲρ Ἄρεως ἐν τῷ οἴκῳ Ἡφαίστου, προτηρεῖν αὐτῷ τὴν ἄφιξιν διὰ τὴν μοιχείαν τῆς Ἀφροδίτης, ὁ δὲ ἀπεκοιμήθη. φωραθεὶς οὖν ὁ Ἄρης, εἰς τὸ ὄρνεον αὐτὸν μετέβαλεν. ὁ δὲ μεμνημένος, G τὴν ὥραν ἐκείνην ᾄδει, τὴν τοῦ ἡλίου προαισθόμενος ἄνοδον, καθ' ἣν ὁ Ἥφαιστος εἰώθει ἐπανήκειν οἴκαδε. Ὡς δ' ὁ θεὸς ἐπιτήδειος.] Δίδυμός φησι τὸ πελαργικὸν τεῖχος ἐπὶ πετρῶν κεῖσθαι. ἄλλως. τὸ πελαργικὸν καὶ αὐτὸ τραχύ. ἀλλὰ διὰ τί ἐπιτήδειος ἐπὶ πετρῶν οἰκεῖν εἴπερ ἀλεκτρυών ἐστιν. εἰ μὴ τὸν πελαργὸν, ἅμα παίζων καὶ πρὸς τὸ ὄνομα. ἀλλὰ διατὶ περσικὸν, ἢ Ἄρεως νεοττός.

Ἀπο-

Ἀπὸ δὲ ἔργασε.] ἐργεῖν ἐπίστευσε. ἔργη ἡ γὰρ περὶ Ἰωνίαν ἠπίστατο. σημαίνει δὲ καὶ τὸ ἀπαρχᾶσθαι ἐργάζεσθαι. νῦν δὲ ἀντὶ τοῦ μαλάσσειν. Εὔπολις Προσπαλτίοις. ἢ τέλος ἐργάζεσθαι τινά. Κατάβαινε ἀπὸ τῆς κλίμακος.] ἵνα τὸ ἔκθλιψιν ποιοῦντος τῆς καταβάσεως δευτέρου ἀέρος. ἐν γὰρ ἐν χρόνοις τὸ ἐπίπεδον, ἵνα καὶ τὸ πῦρ.

BISETVS. Δέον εἰπεῖν ἀνάβαινε, καὶ κατάβαινε, εἶπε, κατάπεσε, ἵνα ἐκτραχηλισθῇς. τὸ δὲ παιδιᾶς, καὶ γέλωτος χάριν εἴρηται.

Σχόλια. Τὸ πῦρ ἴσχυε ποτ' ἀεί.] ἵνα ἔχῃ αὐτό, εἰ χρεία γένηται φυλακῆς. εἰώθασι γὰρ ἐν ταῖς φυλακαῖς πυρσεύειν καίειν. Κωδωνοφορῶν.] οἱ περίπολοι τὰς φυλακὰς περισκοποῦντες ἐρχόμενοι ἐπὶ τοὺς φύλακας, κώδωνας εἶχον. καὶ διὰ τούτων ἐψόφουν πειράζοντες τοῦ καθεύδοντος, καὶ ἵνα οἱ φυλάττοντες ἀντιφθέγγωνται. μήποτε δὲ παρακωμῳδεῖ τὴν Εὐριπίδου Παλαμήδην, οὗ πρὸ πολλοῦ

A δεδιδαγμένον. Εἰς θεοὺς ἄνω.] ἐπεὶ μεταξὺ γῆς καὶ οὐρανοῦ ὁ ἀήρ. Οἴμωζε παρ' ἐμέ.] παίζων πρὸς τὸ φάναι, ἐπεὶ εἶπεν αὐτῷ παρ' ἐμέ. Τὴν χέρνιβα.] τὸ ὕδωρ. Δημοσθένης καὶ χερνίβων καὶ κανῶν ἀπειργόμενον. εἴη δ' ἂν ἀπὸ εὐθείας τῆς χέρνιψ.

BISETVS. Χέρνιψ, παρὰ τὸ χέρνιπτεσθαι, τουτέστι τὰς χεῖρας, εἴτε χεῖρας νίπτεσθαι. λέγεται δὲ καὶ χέρνιψ παροξυτόνως, ὡς παρὰ Σοφοκλεῖ ἐν Οἰδίποδι Τυράννῳ,

Κοινὸν ποιεῖσθαι, μήτε χέρνιβας νέμειν.

B καὶ ὀξυτόνως χερνίψ, ὥς φησιν Εὐστάθιος. χέρνιβον δὲ τὸ ἐν συνηθείᾳ χειρόνιπτρον, ἤγουν τὸ ὑποδεκτικὸν τοῦ ὑγροῦ ἀγγεῖον. ὅπερ Ὅμηρος λέβητα εἴωθε καλεῖν. παρ' ᾧ καὶ χέρνιβα τὸ κατὰ χειρῶν διδόμενον ὕδωρ λέγεται. ἐν τοῖς κάτω ὁ ποιητὴς τὴν χέρνιβα παροξυτόνως πολλάκις λέγει, ὅπερ ἡ γραφὴ καλῶς ἔχει.

ΣΤΡΟΦΗ κώλων ζ.

Χο. Ὁμόρροθῶ. συνθέλω.
Συμπαραινέσας ἔχω,
Προσόδια μεγάλα
Σεμνὰ προσιέναι θεοῖσιν,
Ἅμα δὲ προσέτι χάριτος ἕνεκα,
Προβάτιόν τι θύειν.
Ἴτω ἴτω δὲ Πυθιὰς βοὰ τῷ θεῷ.
Συναδέτω δὲ Χαῖρις ᾠδάν.

VERSIO membrorum ſeptem.

C
CH. Simul remigo. ſimul volo,
Simul admonens habeo
Introitus magnos
Caſtos adire deis.
Simul autem adhuc gratia cauſa,
Ouem aliquam ſacrificare.
Eat eat autem, Pythias clamat Deo,
D Simul cantet autem Charis cantum.

ΑΛΛΟΙΟΣΤΡΟΦΑ.

ΠΕΙΣΘΕΤΑΙΡΟΣ, ΕΠΟΨ, ΙΕΡΕΥΣ.

Πι. Παῦσαι σὺ φυσῶν. Ἡράκλεις. τουτὶ τί ἦν;
Τουτί. μὰ Δί' ἐγὼ πολλὰ δὴ καὶ δείν' ἰδὼν,
Οὔπω κόρακ' εἶδον ἐμπεφορβιωμένον.
Επ. Ἱερεῦ. σὸν ἔργον, θῦε τοῖς καινοῖς θεοῖς.

ALIA VERSIO.

PISTHETERVS, EPOPS, SACERDOS.

E PI. Ceſſa tu flans, Hercules, hoc quid erat?
Hoc per Iouem ego multa iam & grauia videns,
Nondum coruum vidi frenatum.
EP. ſacerdos, tuum opus, ſacrifica nouis deis.

Σχόλια. Ὁμορροθῶ.] κορωνὶς καὶ εἴσθεσις μετὰ χοροῦ καὶ στροφὴ κώλων διαφόρων θ. ὧν τὸ α΄ περίοδος ἐξ ἰαμβικῆς βάσεως καὶ τροχαϊκῆς καταληκτικῆς. τὰ ἑξῆς τρία τροχαϊκά. τὸ μὲν ἑφθημιμερές, τὸ δὲ πενθημιμερές. τὸ δ' ἀκατάληκτον δίμετρον ὡς καὶ τὸ η΄. τὸ ς΄ ἀναπαιστικὴ βάσις. τὸ ζ΄ ἰαμβικὸν ἑφθημιμερὲς καὶ τὸ θ΄. τινὲς δὲ προστιθέασι καὶ ᾠδὰν ὑφ' ὃ κορωνίς.

BISETVS. Ἐν τούτων τῶν στίχων ἀριθμῷ, διαιρέσει, καὶ μετρήσει τὰ σχόλια οὐ συνᾴδει τοῖς τοῦ ποιητοῦ μέτροις. ἴσως δὲ καὶ ταῦτα τὰ μέτρα, καὶ τὰ σχόλια οὕτω γραπτέον.

Ὁμορροθῶ. συνθέλω.
Συμπαραινέσας ἔχω,
Προσόδια μεγάλα
Σεμνὰ προσιέναι θεοῖσιν.
Ἅμα δὲ προσέτι χάριτος ἕνεκα,
Προβάτιόν τι θύειν.
Ἴτω, ἴτω δὲ Πυθιὰς
Βοὰ τῷ θεῷ.
Συναδέτω δὲ Χαῖρις ᾠδάν.

Ὁμορροθῶ.] κορωνὶς καὶ εἴσθεσις μετὰ χοροῦ, καὶ στροφὴ κώλων διαφόρων ἐννέα. ὧν τὸ α΄ περίοδος ἐξ ἰαμβικῆς βάσεως, F καὶ τροχαϊκῆς καταληκτικῆς. τὰ ἑξῆς δύο, τροχαϊκά, τὸ μὲν, ἑφθημιμερές, τὸ δὲ, πενθημιμερές. τὸ δ΄, ἀκατάληκτον δίμετρον, ὡς καὶ τὸ ε΄. τὸ ς΄, ἀναπαιστικὴ βάσις, ὡς καὶ τὸ η΄. τὸ ζ΄, ἰαμβικὸν ἑφθημιμερές, καὶ τὸ θ΄. τινὲς δὲ προστιθέασι καὶ ᾠδάν, ὑφ' ὃ κορωνίς.

Σχόλια. Ὁμορροθῶ.] Σοφοκλέους ἐκ Πηλέως, ἀντὶ τοῦ τὸ αὐτὸ φρονῶ. ὁμορροθεῖν δὲ κυρίως, τὸ ἅμα καὶ συμφώνως ἐρέσσειν. νῦν δέ, ἀντὶ τοῦ συνεργῶ τῇ εἰς θεοὺς θυσίᾳ. Συμπαραινέσας ἔχω.] ἀντὶ τοῦ συμπα- G ρῄνεσα. Προσόδια μεγάλα.] ἀπὸ τῶν προσόδων, οὕτω δὲ ἔλεγον τὰς προσαγομένας τοῖς θεοῖς θυσίας. καὶ προσόδια τὰ εἰς πανηγύρεις τῶν θεῶν ποιήματα παρὰ τῶν λυρικῶν λεγόμενα. Πυθιὰς βοά.] χοαί, αὐλητής. εἴρηται ὅτι καὶ ἐπὶ ταῖς θυσίαις ηὔλουν. (BISETVS. Τὰ παλαιὰ σχόλια οὕτω γραπτέον δοκεῖ. Πυθιὰς βοά.] πυθιάδες βοαί. καὶ αὐλήσεις. αὐλήσεις δὲ αἱ μετ' αὐλοῦ γινόμεναι καὶ ᾀδόμεναι ᾠδαί.) ἄλλως, ἅμα τ' αὐλοῦ γινομένην βοήν. τὸ πύθιον μέλος. ἔνθεν καὶ πυθαυλὴς γίνεται. οὕτω δὲ ἔλεγον τὸν παιᾶνα. καὶ τοῦτο δὲ ἐκ παλαιᾶς. Χαῖρις φυσάτω.] ὡς αὐτομάτως ὑπιόντος αὐτοῦ τῆς εὐωχίας. ἦν δὲ ὁ Χαῖρις οὗτος κιθαρῳδὸς καὶ γέγονεν αὐλητής. μνημονεύει δὲ αὐτοῦ καὶ Φερεκράτης ἐν Ἀγρίοις. φέρ' ἴδω κιθαρῳδὸς ὅστις κάκιστος ἐγένετο Πεισίου, Μέλης. μετὰ Μέλητα ἦν, ἔχ' ἀτρέμας ἐγ· ᾠδὰ Χαῖρις. ἔστι καὶ ἕτερος αὐλητὴς οὗ μνημονεύει Κρατῖνος ἐν Νεμέσει. Παῦσαι σύ.] ἔκθεσις συστηματικὴ ἀμοιβαίας ἐξ περιόδους ἔχουσα. A τῆς δὲ πρώτης στίχοι τρεῖς ἰαμβικοὶ ἀκατάληκτοι. καὶ ἐν ἐκθέσει ἕτερος ὅμοιος. ὑφ' ὃν παράγραφος. ἔξεισι δὲ ἱερέα καὶ αὐλητὴν ἔχων. Οὔπω κόρακ' εἶδον.] ἴσως ὡς μέλανα σκώπτει. ἔοικε δὲ ὁ αὐλητὴς διεσκευάσθαι εἰς κόρακα. φορβεῖον δέ ἐστι, τὸ περικείμενον τῷ στόματι τοῦ αὐλητοῦ δέρμα, ἵνα μὴ σχισθῇ τὸ χεῖλος αὐτοῦ. Ἐμπεφορβειωμένον.] φορβειὰ ἐστιν ὁ χαλινός. Ἡρωδιανὸς ἐν τῷ βιβλίῳ φησὶν τῆς Ὀλυμπιακῆς προσῳδίας, τὸ φορβειὰ διὰ τῆς ει διφθόγγου γράφεται καὶ ὀξύνεται.

B

ΣΤΡΟΦΗ κώλων ι΄.

Ἱερ. Δράσω τάδ'. ἀλλὰ ποῦ 'στιν ὁ τὸ κανοῦν ἔχων;
Εὔχεσθε τῇ Ἑστίᾳ τῇ ὀρνιθείῳ
Καὶ τῷ ἰκτίνῳ τῷ ἑστιούχῳ
Καὶ ὄρνισιν ὀλυμπίοις καὶ ὀλυμπίῃσιν,
Πᾶσι καὶ πάσῃσιν.
Ὦ Σουνιέρακε χαῖρ' ἄναξ πελαργικέ.
Καὶ κύκνῳ πυθίῳ καὶ δηλίῳ.
Καὶ Λητοῖ ὀρτυγομήτρᾳ.
Καὶ Ἀρτέμιδι Ἀκαλανθίδι.
Οὐκέτι κολαινὶς, ἀλλ' ἀκαλανθὶς Ἄρτεμις.

VERSIO membrorum decem.

SA. FAciam hæc. ſed vbi caniſtrum habens?
Supplicate Veſtæ auili,
Et miluo veſtem habenti:
Et auibus Olympijs, & Olympijs,
C *Omnibus & omnibus.*
O ſuniterace ſalue rex Pelaſgice.
Et cygno Pythio & Delio,
Et Latonæ perdicis matri,
Et Dianæ Acalanthidi.
Pi. Non amplius colenis, ſed acanthis Diana.

Σχόλια. Δράσω τάδ' ἀλλά.] ἡ δευτέρα περίοδος κώλων καὶ στίχων ἐστὶ δέκα. ὧν ὁ πρῶτος ἰαμβικὸς τρίμετρος ἀκατάληκτος. τὸ β΄ ἀντισπαστικὸν τρίμετρον ἀκατάληκτον ἐξ ἐπιτρίτων καὶ σπονδείου. D τὸ γ΄ ὅμοιον ἐξ ἐπιτρίτων καὶ αὐτὸ τρίμετρον βραχυκατάληκτον. τὸ τέταρτον ὅμοιον δίμετρον ἀκατάληκτον. τὸ ε΄ καὶ ϛ΄ δίμετρα βραχυκατάληκτα τροχαϊκά. ὁ ζ΄ ὅμοιος τῷ α΄, τὴν β΄ ἔχων πόδα χορεῖον. τὸ η΄ ὅμοιον τῷ γ΄. τὸ θ΄ ἀναπαιστικὸν ἑφθημιμερές. τὸ ι΄ ἰωνικὸν ἀπὸ μείζονος τρίμετρον βραχυκατάληκτον. ἐν ἐκθέσει δὲ ἴαμβος τῷ πρώτῳ ὅμοιος ὑφ' ὃν παράγραφος. Τῇ Ἑστίᾳ τῇ ὀρνιθείῳ.] ἐμιμήσατο τὰ τῶν ἀνθρώπων ἔθη. καὶ γὰρ ἔθος ἀπὸ τῆς Ἑστίας ἀπάρχεσθαι ἐν ταῖς θυσίαις. ἐμίξε δὲ τὰ ἐπίθετα τῶν θεῶν τοῖς ὀρνέοις. Ἑστίᾳ ὀρνιθείῳ καὶ ἰκτίνῳ ἑστιούχῳ. Ὦ Σουνιέρακε.] E ἐστὶ περὶ ὀρνίθων ὁ λόγος, ἀντὶ τοῦ Σουνιάρατε. φαίνεται δὲ εἶναι Ποσειδῶνος τὸ ἐπίθετον. καὶ Ἱππεῦσι. ὦ Δελφίνων μεδέων Σουνιάρατε. παρὰ τὸ ἐν Σουνίῳ ἄκρῳ τῆς Ἀττικῆς τὰς εὐχὰς καὶ τὰς ἀρὰς δέχεσθαι. πελαργικὲ δέ. ἀντὶ τοῦ πελασγικέ. ἅμα δ' ἴσως καὶ παρὰ τὸν πελαργόν. καὶ ὅτι ὁ Ποσειδῶν πελάγους ἔφορος. Οὐκέτι κολαινίς.] παρὰ τὴν D τῆς φωνῆς ὁμοιότητα Ἀρτέμιδι ἐπώνυμον ἡ κολαινίς. Μεταγένης δὲ ἐν Αὔραις ἡ κολαινὶς Ἄρτεμις. ἱερεὺς γὰρ ὢν τετύχηκα τῆς κολαινίδος. φασὶ δὲ Ἑλλάνικος Κόλαινον Ἑρμοῦ ἀπόγονον ἐκ μαντείου ἱερὸν αὐτῆς ἱδρύσασθαι κολαινίδος, καὶ Φανόδημος ἐν τῇ δ΄. Εὐφρόνιος δέ φησιν ὅτι ἐν Ἀμαρύνθῳ τιμᾶται ἡ κολαινίς. διὰ τὸ τὸν Ἀγαμέμνονα θῦσαι αὐτῇ ἐκ τοῦ κριοῦ κόλον. ἐπὶ ταύτης δὲ Καλλίμαχος λέγει. τὴν γ' Ἀγαμέμνων, ὡς ὁ μῦθος, εἵσατο, τῷ καὶ λείψυρα καὶ μόνωπα θύεται, τὸ δ' εἰ μήποτε ἐσχεδίασται. οἱ δὲ Μυρρινούσιοι κολαινίδα ἐπονομάζουσι τὴν Ἄρτεμιν. ὥσπερ Πειραιεῖς ἐπὶ τὴν Μουνυχίαν. Φιλαῖται δὲ τὴν Βραυρωνίαν. E Ἀκαλανθὶς Ἄρτεμις.] ἡ κύων. παρὰ τὸ ἀκάλλειν ἴσως τοὺς γνωρίμους, ὑλακτεῖν δὲ τοὺς ξένους. ὅθεν κυνὶ προσαγορεύει αὐτὴν Ἀριστοφάνης ἐν Εἰρήνῃ ἐπειγομένην τυφλὰ τίκτειν. ἔστι δὲ καὶ εἶδος ὀρνέου ἡ ἀκαλανθίς.

ΣΤΡΟΦΗ κώλων ζ΄.

F

Ἱερ. ΚΑὶ φρυγίλῳ Σαβαζίῳ.
Καὶ στρουθῷ μεγάλῃ,
Μητρὶ θεῶν καὶ ἀνθρώπων.
Δέσποινα Κυβέλη, στρουθὲ, μῆτερ Κλεοκρίτου.
Διδόναι Νεφελοκοκκυγιεῦσιν,
Ὑγίειαν καὶ σωτηρίαν,
Αὐτοῖσι καὶ Χίοισιν.
Πει. Χίοισιν ἥσθην πανταχοῦ προσκειμένοις.

VERSIO membrorum ſeptem.

SA. ET phrygilo Sabazio,
At paſſeri magnæ
Matri deorum & hominum,
Regina Cybele paſſer mater Cleocrinthi.
Dare illis auibus
ſanitatem & ſalutem,
Ipſis & Chijs.
G *Pi. Chijs lætatus ſum vbiq; adiacentibus.*

Σχόλια. Καὶ φρυγίλῳ.] ἡ γ΄ περίοδος κώλων καὶ στίχων ἐστὶν ἑπτά. ὧν τὸ α΄ χοριαμβικὸν δίμετρον ἀκατάληκτον. τὸ β΄ δακτυλικὸν πενθημιμερές. τὸ γ΄ ἑφθημιμερές. τὸ δ΄ ἰαμβικὸν τρίμετρον ἀκατάληκτον. τὸ ε΄ ἀναπαιστικὸν δίμετρον ὑπερκατάληκτον ἔχον τὴν β΄ πόδα τρίβραχυν, εἰ δὲ βούλει ἰωνικὸν ἀπ' ἐλάσσονος, τρίμετρον καταληκτικὸν ἐκ παιῶνος. τὸ ϛ΄ ἀναπαιστικὸν δίμετρον ἀκατάληκτον. τὸ ζ΄ ἰαμβικὸν ἑφθημιμερές. ἐν ἐκθέσει

ἰαμἴαμβος τρίμετρος ἀκατάληκτος. ὑφ' ὃν παράγραφος. Καὶ A φρυγίλῳ σαβαζίῳ] παίζει πρὸς τὸ ὄνομα ἐπεὶ οἱ Φρύγες τὸν Σαβάζιον τιμῶσι. τίς δὲ ἐστὶν οὗτος ὁ θεὸς ὁ Ηρακλεώτης περὶ Ηρακλείας ἐν τῷ ιβ φησί. φαίνεται γὰρ ἐξ ὧν εὑρίσκομεν συλλογιζόμενοι πολλαχόθεν. ὅτι Διόνυσος καὶ Σαβάζιος εἷς ἐστὶ θεός. τυχεῖν δὲ τῆς προσηγορίας ταύτης παρὰ τὸν γινόμενον περὶ αὐτὸν θειασμόν. τὸ γὰρ εὐάζειν, οἱ βάρβαροι σαβάζειν φασίν. ὅθεν καὶ τῶν Ἑλλήνων τινὲς ἀκολουθοῦντες τὸν εὐασμὸν σαβασμὸν λέγουσιν. εἰς τὸ αὐτὸ παίζει πρὸς τὸ ὄνομα. ἐπεὶ Φρύγες τὸ εὐάζειν σαβάζειν φασίν. ἐκ τούτου Σαβάζιον τὸν Διόνυσον. σάβους δὲ ἔλεγον, B καὶ τοὺς ἀφιερωμένους αὐτῷ τόπους. καὶ τοὺς βάκχους τοῦ θεοῦ. ὁ αὐτὸς δὲ Ὕης καὶ Εὔιμος καλεῖται. ἔστι δὲ καὶ εἶδος ὄρνεως, ὃ καλεῖται φρυγίλος. παρὰ τοῦτο οὖν ἔπαιξε τὸν Διόνυσον ὀρνίθειον φάσκων τιμᾶσθαι. ἄλλως. ἐπεὶ Φρυγῶν ὁ θεός. καὶ ἐν ὥραις. τὸν Φρύγα, τὸν αὐλητῆρα, τὸν Σαβάζιον. Καὶ στρουθῷ μεγάλῃ.] ὅτι τὸ ἐπὶ τῆς στρουθοκαμήλου τὸ μεγάλη προσετίθεσαν. ἔπαιξε δὲ διὰ τὸ μέγεθος τῇ Ῥέᾳ ταύτην προσεικάσας. Κυβέλῃ.] Κυβέλην φασὶ τὴν Ῥέαν, παρὰ τὰ Κύβελα ὄρη. ὀρεία γὰρ ἡ θεός. διὸ καὶ C ἐποχεῖται λεόντων ζεύγει. τὸ δὲ μῆτερ Κλεοκρίτου, παρ' ὑπόνοιαν ἐπήγαγεν, βουλόμενος αὐτὸν διαβάλλειν ὡς στρουθόποδα, τουτέστι μεγαλόπουν. ἐκωμῳδεῖτο δὲ ὡς ξένος, καὶ τάχα ὑποκριτής. νῦν δὲ ἐμφαίνεται, ὅτι καὶ τὴν ὄψιν στρουθώδης. ὁ δὲ Δίδυμος μητέρα Κλεοκρίτου, ὅτι ὡς γυναικίας καὶ κίναιδος κωμῳδεῖται. ἐν δὲ τοῖς μυστηρίοις τῆς Ῥέας μαλακοὶ πάρεισι. καὶ ἴσως ἕτερος ἂν εἴη τοῦ παρ' Εὐπόλιδος ἐν δήμοις καὶ κόλαξι. Στρουθὲ μῆτερ] Ηρωδιανὸς ἐν τῷ, βάσκ' ἴθι Ἶρι ταχεῖα τὸν δ' Ἕκτορι μῦθον ἔνισπε, ἐπιμερισμῷ φησι τὸ Χάριτα λέγειν βαρυτόνως Ἀττικὴ στροῦθος, ὁμοίως καὶ ἐν τῷ ἑκκαιδεκάτῳ τῆς καθόλου λέγων καὶ τρυγόνα μεμνῆσθαι ἐν δευτέρῳ περὶ Ἀττικῆς προσῳδίας. Χίοισιν ὥσπερ] καὶ τοῦτο ἀφ' ἱστορίας εἴληφεν. ηὔχοντο γὰρ Ἀθηναῖοι κοινῇ ἐπὶ τῶν θυσιῶν ἑαυτοῖς τε καὶ Χίοισι καθάπερ Θεόπομπος ἐν τῷ δωδεκάτῳ τῶν Φιλιππικῶν φησιν οὕτως. εἰ δὲ πολλοῦ τοῦ ταύτας στρατείαν ἀπεῖχον. ὥστε τὰς εὐχὰς καὶ περὶ ἐκείνων καὶ σφῶν αὐτῶν ποιοῦντο. καὶ σπένδοντες ἐπὶ ταῖς θυσίαις ταῖς δημοτελέσιν ηὔχοντο τοῖς θεοῖς Χίοις διδόναι τἀγαθὰ καὶ σφίσιν αὐτοῖς. λέγει δὲ περὶ τῆς Χίου καὶ Εὔπολις ἐν πόλεσιν. αὕτη Χίος. καλὴ πόλις. πέμπει γὰρ ὑμῖν. ναῦς μακράς. ἄνδρας τε ὅταν δεήσῃ. καὶ τἆλλα πειθαρχεῖ καλῶς. ἄπληκτος ὥσπερ ἵππος. τὰ αὐτὰ τοῖς Θεοπόμπου καὶ Θρασύμαχος φησιν. ἐν τῇ μεγάλῃ τέχνῃ. ὁ δὲ Ὑπερείδης, ἐν τῷ χαλκῷ. καὶ ὅτι Χῖοι ηὔχοντο Ἀθηναίοις, δεδήλωκεν.

ΣΤΡΟΦΗ κώλων η'.

Ιερ. ΚΑὶ ἥρωσι καὶ ὄρνισι καὶ ἡρώων παισὶν D
Καὶ Πορφυρίωνι. καὶ πελεκᾶντι.
Καὶ πελεκίνῳ. καὶ φλέξιδι.
Καὶ τέτρακι. καὶ ταῶνι.
Καὶ ἐλεᾷ. καὶ βάσκᾳ.
Καὶ ἐλασᾷ. καὶ ἐρῳδιῷ.
Καὶ καταρράκτῃ καὶ μελαγκορύφῳ,
Καὶ αἰγιθάλλῳ.

VERSIO MEMBRORUM octo.

SAC. ET heroibus & auibus, & heroum filijs,
Et porphyrioni & pelecanti,
Et pelecinio & phlexidi,
Et tetraci & pauoni,
Et elea & basca,
Et elasa & erodio,
Et cataracta & melanchorypho,
Et ægithallo.

E

Σχόλια. Καὶ ἥρωσι καὶ ὄρνισι.] ἡ τετάρτη περίοδος, κώλων καὶ στίχων ὀκτώ. ὁ πρῶτος ἀντισπαστικὸς τετράμετρος βραχυκατάληκτος. ὁ δεύτερος ἰωνικὸς ἀπὸ μείζονος τρίμετρος καταληκτικός. τὸ γ' ὅμοιον δίμετρον ὑπερκατάληκτον ἐκ παίωνος. τὸ δὲ ὅμοιον δίμετρον ἀκατάληκτον. τὸ πέμπτον χοριαμβικὸν δίμετρον καταληκτικόν. ἐν δὲ βύλας δακτυλικὸν τρίμετρον. τὸ ἕκτον ὅμοιον δακτυλικὸν ἑφθημιμερές. τὸ ἕβδομον χοριαμβικὸν τρίμετρον καταληκτικόν. τὸ ὄγδοον ἰαμβικὸν πενθημιμερές. ὑφ' ὃ παράγραφος. Καὶ πελεκᾶντι.] μή ποτε πελέκας προσεκτέον ὡς ἀλίβας. ὁ δὲ πελεκῖνος τῷ πελεκᾶντι προσέρριπται. πελεκᾶν μὲν τοι πελεκᾶνος κοινῶς. πελεκᾶς δὲ πελεκᾶντος, Ἀττικῶς. πελεκᾶς πελεκᾶ δωρικῶς. Καὶ φλέξιδι] ἐπισκεπτέον περὶ τούτων ἐκ τῆς τῶν ζώων ἱστορίας. τίς ὁ τέτραξ καὶ φλέξις, καὶ ἐλασᾶς. ἡ γὰρ βάσκα καὶ καταρράκται εἰσὶ παρὰ Καλλιμάχῳ ἀναγεγραμμέναι. καὶ ἀντὶ ἰσθμίλου, εἰδὴ ὤλιος. ὁ δὲ αἰγίθαλος, οὔτ' ἐρισάλπιγξ. ἔστι δὲ ὑπὸ τὸν ἱέρακα. οὕτω δὲ ὠνομάσθη ὥς τινες, παρὰ τὸ ἐξ αἰγὸς τεθηλακέναι.

F

ΣΤΡΟΦΗ στίχων ς'.

Πισ. Παῦ' ἐς κόρακας. παῦσαι καλῶν. ἰοὺ ἰού.
Ἐπὶ ποῖον ὦ κακόδαιμον ἱερεῖον καλεῖς
Ἁλιαιέτους καὶ γῦπας; οὐχ ὁρᾷς ὅτι
Ἰκτῖνος εἷς αὖ τουτὸ οἴχεθ' ἁρπάσας;
Ἄπελθ' ἀφ' ἡμῶν καὶ σὺ καὶ τὰ στέμματα.
Ἐγὼ γὰρ αὐτὸς τουτοισὶ θύσω μόνος.

VERSIO MEMBRORUM sex.

PI. CEssa ad cornos, cessa vocans, heu, heu.
In quale ô infelix sacrificium vocas?
G Aquilas & vultures? non vides quòd
Miluius vnus hoc abiuit rapiens?
Abi à nobis & tu & corona,
Ego enim ipse hoc sacrificabo solus.

Σχόλια. Παῦ' ἐς κόρακας] ἡ ε' περίοδος ἐκ στίχων τῶν ἰαμβικῶν τριμέτρων ἀκαταλήκτων ς', ἐπὶ τῷ τέλει [illegible]γραφος. Ἐπὶ ποῖον] τὸ εἰς διαβολὴν τοῦ χορηγοῦ, ὅτι μικρὸν ἔδωκεν ἱερεῖον. Ἁλιαιέτος] εἶδος ἀετοῦ ὁ ἁλιαίετος ἐν θαλάσσῃ διαιτώμενος. Ἄπελθ' ἀφ' ἡμῶν A σὺ καὶ τὰ στέμματα.] πρὸς τὸν ἱερέα λέγει, ὡς μικροῦ ὄντος τοῦ ἱερείου, καὶ δυναμένου καὶ αὐτοῦ πρὸς τὴν θυσίαν αὐτουργῆσαι.

ΣΤΡΟΦΗ κώλων η.

Ιερ. Εἶτ' αὖθις αὖτ' ἄρα σοι
Δεῖ με δεύτερον μέλος
Χερνίβι θεοσεβὲς
Ὅσιον ἐπιβοᾶν. καλεῖν δὲ
Μάκαρας ἕνα τινὰ μόνον. εἴπερ
Ἱκανὸν ἕξετ' ὄψον.
Τὰ γὰρ παρόντα θύματ' οὐδὲν ἄλλο πλὴν
Γένειόν τ' ἐστὶ, καὶ κέρατα.

VERSIO MEMBRORUM OCTO.

B Sac. *Postea rursus iterum igitur tibi,*
Oportet me secundum cantum
Gutturnio diuinum
Sanctum inuocare: vocare autem
Beatos vnum quendam solum, siquidem
Sufficiens habebitis obsonium.
Hæc enim præsētia sacrificia, nihil aliud præter
Barbáque sunt & cornua.

Σχόλια. Εἶτ' αὖθις αὖτ' ἄρα σοι.] ἡ ϛ περίοδος ἐν ἐκθέσει κώλων ἐστὶν ὀκτώ. τὸ α χοριαμβικὸν δίμετρον καταληκτικόν. τὸ β τροχαϊκὸν ἑφθημιμερές. τὸ γ, δακτυλικὸν δίμετρον τοῦ α ποδὸς προκελευσματικοῦ. τὸ δ τροχαϊκὸν δίμετρον ἀκατάληκτον τῶν α ποδῶν χορείων. τὸ ε ὅμοιον ἐκ χορείων. τὸ ϛ τροχαϊκὸν ἰθυφαλλικὸν τοῦ α C ποδὸς χορείου. τὸ ζ ἰαμβικὸς τρίμετρος ἀκατάληκτος. τὸ η ἰωνικὸν ἀπ' ἐλάττονος δίμετρον ὑπερκατάληκτον. ἐπὶ τῷ τέλει αἱ συνήθεις δύο διπλαῖ. Μάκαρας ἕνα τινά.] εἰπὼν πληθυντικῶς ἔλαβε τὸ ἑαυτοῦ λέγων ἕνα. Γένειόν ἐστι καὶ κέρατα] ἐπὶ τῶν ἱερείων τῶν μὴ ἐχόντων σάρκα τοῦτό φησιν, ἀπὸ παροιμίας οὖν, ὥστε ἔλεγε, τρίχας καὶ κέρατα.

Ἔκθεσις ἑτέρας περιόδου ἀμοιβαίας κώλων, καὶ στίχων ιζ.

Bisetus. Ἔρχεταί ποιητής τις ἐγκώμια τῆς νεο- D κτίστου πόλεως λέξων.

Πεισ. Θύοντες εὐξώμεσθα τοῖς πτερίνοισι θεοῖς.
Ποι. Νεφελοκοκκυγίαν ταὶ εὐδαίμονα,
Κλῇσον ὦ μοῦσα
Τεαῖς ἐν ὕμνων ὠδαῖς.
Πεισ. Τουτὶ τί τὸ πρᾶγμα; ποδαπὸς εἰπέ μοι
τίς εἶ;
Ποι. Ἐγὼ μελιγλώσσων ἐπέων ἱεὶς ἀοιδὰν,
Μουσάων θεράπων
Ὀτρηρὸς κατὰ τὸν Ὅμηρον.
Πεισ. Ἔπειτα δῆτα δοῦλος ὢν κόμην ἔχεις;
Ποι. Οὔκ. ἀλλὰ πάντες ἐσμὲν οἱ διδάσκαλοι,
Μουσάων θεράποντες,
Ὀτρηροὶ κατὰ τὸν Ὅμηρον.
Πεισ. Οὐκ ἐτὸς ὀτρηρὸν καὶ τὸ ληδάριον ἔχεις.
Ἀτὰρ ὦ ποιητὰ κατὰ τί δεῦρ' ἀνεφθάρης;
Ποι. Μέλη πεποίηκ' ἐς τὰς Νεφελοκοκκυγίας
Τὰς ὑμετέρας κύκλιά τε πολλὰ καὶ καλά.
Καὶ παρθένεια, καὶ κατὰ τὰ Σιμωνίδου.

Pi. *Sacrificantes supplicabimus alatis deis:*
Pæ. *Nephelococcygiam hanc felicem*
Lauda ô Musa,
Tuis in hymnorum cantibus.
Pi. *Hanc rem cuias dic mihi, quis es?*
Pæ. *Ego dulcium lingua verborum mittens*
E *cantum,*
Musarum seruus,
Velox secundum Homerum.
Pi. *Postea igitur seruus existens comam habes?*
Pæ. *Non, sed omnes sumus præceptores*
Musarum serui,
Veloces secundum Homerum.
Pi. *Non vane, velocem & vestem habes.*
F *At ô poëta secundum quid hic corruptus es?*
Pæ. *Cantus feci in nephelococcygias*
Illas vestras, cantúsque multos & pulchros,
Et virginalia, & secundum illa Simonidi.

Σχόλια. Θύοντες εὐξώμεσθα] ἔκθεσις ἑτέρας περιόδου ἀμοιβαίας κώλων καὶ στίχων ιζ. ὧν οἱ α ι β ι. καὶ οἱ τελευταῖοι πέντε ἴαμβοι, ἤτοι μὲν ἀκατάληκτοι τρίμετροι. ὁ δὲ δ ἑφθημιμερής. ὁ β χοριαμβικὸς τρίμετρος καταληκτικὸς τὸν α ἔχων πόδα πεντασύλλαβον. τὸ γ τροχαϊκὸν πενθημιμερές. ὁ ϛ ἰωνικὸς τετράμετρος βραχυκατάληκτος. τὰ ζ ια δακτυλικά. τὸ μὲν πενθημιμερές, τὸ δὲ τρίμετρον καταληκτικὸν εἰς δισυλλαβίαν. τὰ η ιε ἀναπαιστικὰ ἑφθημιμερῆ. ἐπὶ τῷ τέλει παράγραφος. Νεφελοκοκκυγίαν τὰν εὐδαίμονα.] ἔρχεταί τις ποιητὴς ὡς ἐπὶ νεοκτίστου πόλεως ἐγκώμια λέξων. Δοῦλος ὢν κόμην ἔχεις;] διὰ τὸ θεράπων, δοῦλος εἶπεν· ἦν δὲ τῶν ἐλευθέρων τὸ κομᾶν.

Bisetus. Κόμην ἔχεις] τὸ κομᾶν τῆς ἐλευθερίας ἦν σημεῖον. διὸ τοὺς Ἀχαιοὺς Ὅμηρος πολλαχοῦ καρηκομόωντας καλεῖ. τὸ δὲ κεκαρμένον εἶναι, δουλείας τεκμήριον παρὰ τοῖς παλαιοῖς ἐνομίζετο.

G Σχόλια. Θεράποντες ὀτρηροί.] ἐπειδὴ ὀτρηροὶ ἐπὶ τῶν θεραπόντων λέγεται. ἐπιστοῦται δὲ καὶ ὁ Μαργίτης τοῦ Ὁμήρου ἐστίν. ἐν ᾧ εἴρηται μουσάων θεράπων καὶ ἑκηβόλου Ἀπόλλωνος. Οὐκ ἐτὸς ὀτρηρόν.] παίζει παρὰ τὸ ὀτρηρόν. ὅτι τετρημένον ἦν αὐτῷ καὶ τὸ ἱμάτιον.

Bisetus. Δεῦρ' ἀνεφθάρης] ἔν τισι τῶν ἀντιγράφων μιᾷ λέξει γράφεται, ἀνεφθάρης. ἀλλὰ βέλτιον διῃρημένως διηρπασμένως ἂν ἐφθάρης χαίρειν. ὁ δὲ νοῦς οὗτος. κατὰ τί ὦ πεινῶντα δεῦρ' ἀφρόνως, καὶ ἀναιδῶς προσῆλθες ἄκλητος δηλονότι. οὕτω καὶ Πλούταρχος, „ Καὶ βασιλέων γυναῖκες ἁμιλλώμεναι δωρεαῖς πρὸς ἀλλήλας, καὶ κάλλεσιν, ἐφθείροντο πρὸς αὐτόν. καὶ Δημοσθένης κατὰ Μειδίου. „ Ἀλλὰ δεινοί τινές εἰσιν, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, φθείρεσθαι πρὸς τοὺς πλουσίους, καὶ παρεῖναι. καὶ μαρτυρεῖν. καὶ τὸ σύνθετον ἐκφθείρεσθαι, τὸ ἐπὶ κακῷ ἐξέρχεσθαί που, ὥς φασι τὰ σχόλια ἐν Εἰρήνῃ,

A Ἐχθὲς δὲ μετὰ ταῦτ' ἐκφθαρεὶς, οὐκ οἶδ' ὅποι.

Σχόλια. Κύκλιά τε πολλά.] τὰ τὴν αὐτὴν ὑπόθεσιν ἔχοντα, ταῦτα κύκλια ἔλεγον. παρθένεια δὲ ἀντὶ τοῦ ἃ αἱ παρθένοι ᾖδον. κύκλια δὲ καλοῦνται μέλη, τὰ ἐπικτεταμένα. ἔστι δὲ διηγηματικόν. ἄλλως. ἀντὶ τοῦ κατάτεχνα. ποικίλα. εἰς ὕμνους. παιᾶνας. προσῳδίας. καὶ τὰ λοιπὰ τούτοις παραπλήσια. προσεσωμένως δὲ τὸ ὄνομα, τὰ παρθένεια, ἔστι δὲ τὰ εἰς παρθένους ᾀδόμενα.

B

ΣΥΣΤΗΜΑ ΣΤΙχων δ'.

Πισ. Ταυτὶ σὺ ποτ' ἐποίησας, ἀπὸ ποίου χρόνου;
Ποι. Πάλαι πάλαι δὴ τήνδ' ἐγὼ κλῄζω πόλιν.
Πισ. Οὐκ ἄρτι θύω τὴν δεκάτην ταύτης ἐγώ;
Καὶ τοὔνομ' ὥσπερ παιδίῳ νῦν δὴ 'θέμην.

CONSTITVTIO VERſuum quatuor.

Pi. Hæc tu aliquando feciſti, à quali tempore?
Pœ. Diu diu, iam hanc ego laudo ciuitatem.
Pi. Non nunc ſacrifico decimam huius ego?
C *Et nomen tanquam puero nunc iam poſui.*

Σχόλια. Ταυτὶ σύ,] ἐντεῦθεν διαιρεῖται τὰ πρόσωπα εἰς συστηματικὰς περιόδους ἀμοιβαίας η'. καὶ ἔστιν ἡ πρώτη περίοδος στίχων ἰαμβικῶν τριμέτρων τεσσάρων. ἡ β' στίχων καὶ κώλων ἑπτά. ὧν ὁ πρῶτος χοριαμβικὸς τρίμετρος καταληκτικός. τὸ β' ὅμοιον δίμετρον ἀκατάληκτον τὸ δεύτερον ἔχων πόδα πεντασύλλαβον. τὸ γ' περίοδος ἐξ ἰαμβικῆς, καὶ τροχαϊκῆς βάσεως. τὸ δ' ἀσυνάρτητον ἐξ ἀναπαιστικῆς καὶ ἰαμβικῆς βάσεως. τὸ ε' τροχαϊκὴ βάσις ἐκ χορείων. τὸ ς' ἰαμβικὸν δίμετρον βραχυκατάληκτον. εἰ δὲ βούλει ἰωνικὸν ἐφθημιμερές. τὸ ζ' ἰωνικὸν δίμετρον ἀκατάληκτον, ἐφ' ὃ παράγραφος.

Βισετυς. Κλῄζω] ὑμνῶ. κλέος, τὸ κῦδος, ἡ δόξα. κλεΐζειν, τὸ ὑμνεῖν. καὶ κατὰ τροπὴν τοῦ ι εἰς η, κληΐζειν. καὶ κατὰ συναίρεσιν ἀττικὴν κλῄζειν. ὅθεν καὶ τὸ ἄσω, Κλεῖον ὦ Μοῦσα.

Σχόλια. Οὐκ ἄρτι θύω.] πρὸς τὸ ἦθος. εἴρηται δὲ πρότερον, ὅτι ἐπὶ ἐνεστῶτος. ἄλλως. σαφὲς ὅτι τὰ ὀνόματα τῶν παίδων ἐτίθεσαν τῇ δεκάτῃ.

Βισετυς. Τίς δ' ἂν εἴη ὁ τούτων νοῦς; Σουίδας δηλοῖ οὕτω λέγων, „ Ἔθος ἦν παίδων συγγινομένων D τοῖς Ἀθηναίων ἀστοῖς, τῇ δεκάτῃ τῶν νυκτῶν ἀπὸ τῆς γενέσεως, συγκαλεῖσθαι τοὺς πρὸς πατρὸς καὶ μητρὸς οἰκείους, καὶ τοὺς ἐγγύτατα φίλους, καὶ παρόντων ἐκείνων τά τε ὀνόματα τοῖς παισὶ τίθεσθαι, καὶ καλλιερεῖσθαι τοῖς θεοῖς· ἔπειτα εὐωχεῖσθαι τοὺς συνεληλυθότας. καὶ τοῦτο ἦν ἡ δεκάτη.

ΩΔΗ ΚΑΙ ΣΤΡΟΦΗ κώλων ζ'.

Ποι. Ἀλλά τις ὠκεῖα Μουσάων φάτις,
Οἵαπερ ἵππων ἀμαρυγά.
Σὺ δ' ὦ πάτερ κτίστορ Αἴτνας,
Ζαθέων ἱερῶν ὁμώνυμε,
Δὸς ἐμὶν ὅ τι περ
Τεᾷ κεφαλᾷ θέλῃς
Πρόφρων δόμεν ἐμὶν τεΐν.

E

CANTVS ET VERSIO MEMbrorum ſeptem.

Pœ. Sed aliqua velox Muſarum fama,
Qualis equorum velocitas.
Tu autem ô pater ædificator Ætnæ,
Diuinis ſacrificiis cognominis,
Da mihi quodcunque
Tuo capiti vis,
F *Promptus dare mihi tibi.*

Σχόλια. Ἀλλά τις ὠκεῖα Μουσάων.] ἡ τῶν μουσῶν φάτις, ταχεῖά ἐστιν, ὡς ἵππος ὠκεῖα. ἤτοι δὲ καθολικὸν λέγει, ἐπεὶ πτερόεντα τὰ ἔπη καὶ ταχέως διαγγέλλονται τὰ πράγματα, ἢ πρὸς ἑαυτὸν ταχέως γράφοντα τὰ ποιήματα. Σὺ δ' ὦ πάτερ κτίστορ] ἐκ τῶν Πινδάρου ὑπορχημάτων. ξενίως ὅτι λέγει ζαθέων ἱερῶν ἐπώνυμε πάτερ κτίστορ Αἴτνας. ἐπειδὴ ὁ Ἱέρων ἔκτισεν αὐτήν. Ἐμὶν τεΐν] χλευάζει τῶν διθυραμβοποιῶν τὸν συνεχῆ τοῖς τοιούτοις δωρισμόν. καὶ μάλιστα τὸν Πίνδαρον συνεχῶς λέγοντα ἐν ταῖς φράσεσι τὸ ἐμίν.

ΣΥΣΤΗΜΑ ΣΤΙχων ε'.

Πισ. Τουτὶ παρέξει τὸ κακὸν ἡμῖν πράγματα,
Εἰ μή τι τούτῳ δόντες ἀποφευξόμεθα.

G

CONSTITVTIO VERſuum quinque.

Pi. Hæc præbebit malum nobis negotia,
Si non huic dantes fugerimus.

Σχόλια. Τυτὶ παρέξει.] ἡ τρίτη περίοδος στίχων ἐστὶν ἰαμβικῶν τριμέτρων ἀκαταλήκτων ε. ἐπὶ τῷ τέλει A παράγραφος.

Οὗτος. σὺ μέν τοι σπολάδα καὶ χιτῶν' ἔχεις.
Ἀπόδυθι, καὶ δὸς τῷ ποιητῇ τῷ σοφῷ.
Ἔχε τὴν σπολάδα. πάντως δέ μοι ῥιγῶν δοκεῖς.

Hic tu quidem veſtem & interulam habes,
Spoliare, & da poetæ ſapienti.
Habe veſtem, omnino autem mihi frigens videris.

B

Σχόλια. Σὺ μέν τοι σπολάδα] πρὸς τὴν σπολάδα ὅτι διφθέρα ὁποιασοῦν. Σοφοκλῆς Αἴαντι Λοκρῷ. κατάστικτον κυνὸς σπολὰς καὶ θύσανα παρδαληφόρου δέρος. Καλλίστρατος δὲ, αὐτὸ ἔφαπτον δερμάτινον. Εὐφρόνιος δὲ χιτῶνα δερμάτινον. παρήχθη δὲ ἴσως ἐκ τοῦ ἐπιφέρεσθαι, οὐκ ἐξὸν ἐνεζῶσθαι διφθέραν. τὸ δὲ Σοφόκλειον ἐπὶ τοῦ δέρματος εἴρηται τοῦ κρεμαμένου πρὸς τῇ τοῦ Ἀντήνορος οἰκίᾳ. Πάντως δέ μοι ῥιγῶν] ὡς μὴ ἀρκουμένου αὐτοῦ μόνῃ τῇ σπολάδι ὁ Πεισθέταιρός φησι, μετὰ τὸ ἀποδύσασθαι τὸν ἱερέα, τὸ ῥιγῶν δὲ, δωρικόν ἐστι κατὰ τροπὴν τοῦ ο εἰς ω, ῥιγοῦν ῥιγῶν.

C

ΩΔΗ ΚΑΙ ΣΤΡΟΦΗ ΕΤΕΡΑ κώλων. δ'.

Ποι. Τόδε μὲν οὐκ ἀέκουσα φίλα
Μοῦσα τόδε δῶρον δέχεται.
Τὺ δὲ, τεᾷ φρενὶ μάθε
Πινδάρειον ἔπος.
Πει. Ἄνθρωπος ἡμῶν οὐκ ἀπαλλαχθήσεται.

CANTVS ET VERSIO ALTERA membrorum quatuor.

Pæ. *Hoc quidem non nolens dilecta,*
Muſa donum ſuſcipit.
Tu autem tua mente diſce
Pindarium verbum.
PI. *Homo nobis non diſcedet.*

Σχόλια. Τόδε μὲν οὐκ ἀέκουσα] ἡ δ' περίοδος κώλων ἐστὶ παιωνικῶν μεμιγμένων κρητικοῖς καὶ παλιμβακχείοις τεττάρων. ὧν τὸ α' τρίμετρον καταληκτικόν. τὸ β' τρίμετρον βραχυκατάληκτον, τοῦ β' ποδὸς παλιμβάκχου. τὸ γ' δίμετρον ἀκατάληκτον διὰ τὴν ἀδιάφορον. ἐν ἐκθέσει δὲ στίχος ἰαμβικὸς τρίμετρος ἀκατάληκτος. D ἐπὶ τῷ τέλει παράγραφος. ἑξῆς δὲ ἡ ε' περίοδος κώλων ἀναπαιστικῶν ε', ὧν τὸ α' δίμετρον καταληκτικὸν τοῦ α' ποδὸς πεντασυλλάβου. τὸ β' πενθημιμερὲς, ὃ καλεῖται δοχμαϊκόν. τὸ γ' ἰωνικὸν τρίμετρον ἀκατάληκτον, τοῦ α' ποδὸς πεντασυλλάβου. τὸ δ' ὅμοιον. τὸ ε' δίμετρον βραχυκατάληκτον παιωνικόν. ἐπὶ τῷ τέλει παράγραφος.

ΩΔΗ ΚΑΙ ΣΤΡΟΦΗ ΕΤΕΡΑ κώλων ε'.

Ποι. Νομάδεσσι γὰρ ἐν Σκύθαις
Ἀλᾶται Στράτων.
Ὃς ὑφαντοδόνητον ἔσθος οὐ πέπαται.
Ἀκλεὴς δ' ἔβα σπολὰς, ἄνευ χιτῶνος.
Ξύνες ὅ τι λέγω.

CANTVS ET VERSIO ALTERA membrorum quinque.

E

Pæ. *Paſtoribus enim in Scythiis*
Errat Straton,
Qui textum indumentum non poſſidet.
Ingloria autem init veſtis ſine interula.
Intellige quid dico.

Σχόλια. Νομάδεσσι γὰρ ἐν Σκύθαις. καὶ ταῦτα παρὰ τὰ ἐκ Πινδάρου. ἔχει δὲ οὕτως· Νομάδεσσι γὰρ ἐν Σκύθαις, ἀλᾶται Στράτων. ὃς ἁμαξοφόρητον οἶκον οὐ πέπαται. ἀκλεὴς ἔβα τῇδε. λαβὼν ἡμιόνους παρ' Ἱέρωνος, καὶ ᾔτει αὐτὸν καὶ ἁρμάτιον. δῆλον δὲ, ὅτι χιτῶνα αἰτεῖ τῇ σπολάδι. Ἀλᾶται Στράτων] ἀλᾶται ἔφη. ἐπειδὴ οἱ Σκύθαι τῷ χειμῶνι διὰ τὸ ἄφερτον αὐτοῦ ἐπὶ ἁμαξῶν τὰ πράγματα βάλλοντες ἑαυτῶν, αἴρουσιν ἄλλην χώραν. ὁ μὴ ἔχων δὲ ἐκεῖσε ἅμαξαν, ἄτιμος παρ' αὐτοῖς κεῖται. F Πέπαται.] κέκτηται. Ἀκλεὴς ἔβα σπολάς.] δῆλον ὅτι χιτῶνα αἰτεῖ πρὸς τῇ σπολάδι. ἀκλεὴς φησὶν ἡ σπολὰς ἄνευ χιτῶνος οὖσα. ἀτιμότερος ἀνήρ.

ΣΥΣΤΗΜΑ ΣΤΙΧΩΝ δ'.

CONSTITVTIO VERſuum quatuor.

BISETVS. Ταῦτα ὁ Πεισθέταιρος οὐ πρὸς τὸν ποιητὴν, ἀλλὰ πρὸς τὸν ἄλλον ἐν τῷ προσκηνίῳ παρόντα λέγει. ἔστι δὲ παρεπιγραφή. ὁ γὰρ Πεισθέταιρος ἅμα τῷ G λέγειν, καὶ ποιεῖ τὸ λεγόμενον, καὶ λαμβάνει τὸν χιτωνίσκον, ὃν ἀποδύσας τὸν κεκτημένον δίδωσι τῷ ποιητῇ. ὁ δὲ τοῦτον λαβὼν μετὰ χαρᾶς ἀπέρχεται.

Πει. Ξύνιημ' ὅτι βούλει τὸν χιτωνίσκον λαβεῖν.

PI. *Intelligo quòd vis interulam capere,* A Σχόλια. Βούλομ' ὅτι βούλει.] ἡ ἕκτη περίοδος ἐπῳδὴ οὖσα κώλων καὶ στίχων ἐστὶν ι'. ὧν οἱ πρῶτοι τέσσαρες ἰαμβικοὶ τρίμετροι ἀκατάληκτοι. μίαν γὰρ τὰ δύο πρόσωπα τὴν τοιαύτην ποιεῖ περίοδον. τὰ δὲ ἑξῆς τέσσαρα ἀναπαιστικὰ κῶλα. ὧν τὸ α'. ἑφθημιμερές. τὸ β'. ἀναπαιστικὴ βάσις. τὸ γ'. δίμετρον βραχυκατάληκτον. τῶν πρώτων δύο ποδῶν ὄντων προκελευσματικῶν. τὸ δὲ ὅμοιον τῷ β' ὑφ' ὃ παράγραφος. Χιτωνίσκον] τὸ ὑποκοριστικὸν τοῦ χιτῶνος. ἐπεὶ ἀρσενικῶς μόνον χιτών, χιτῶνος λέγεται. ἐπὶ δὲ οὐδετέρου χιτώνιον.

Ἀπόδυθι, δεῖ γὰρ τὸν ποιητὴν ὠφελεῖν.
Ἄπελθε τουτονὶ λαβών. Ποι. ἀπέρχομαι;
Κᾆς τὴν πόλιν γ' ἐλθὼν ποιήσω δὴ τάδε.

Spoliare. oportet enim poetam adiuuare,
Abi hanc capiens. Pæ. Abeo,
Et in ciuitatem iens, faciam iam hæc.

Σχόλια. Κᾆς τὴν πόλιν.] ἀπελθὼν ποιήσω τὰ B ποιήματα εἰς τὴν πόλιν.

ΩΔΗ ΚΑΙ ΣΤΡΟΦΗ
κώλων δ'.

Κλῇζον ὦ χρυσόθρονε τὰν
Τρομερὰν κρυεράν,
Νιφοβόλα πεδία πολύσπορα
Τ' ἤλυθον ἀλαλάν.

CANTVS ET VERSIO MEMbrorum quatuor.

Lauda ô aurea ſedis
Tremorem frigidum,
C *Niue percuſſos campos multum, ſeminabiléſ-*
Que campos euge.

Σχόλια. Τρομεράν, κρυεράν.] ἐπειδὴ ἐν τῷ ἀέρι τὸ πλάσμα τῆς οἰκοδομῆς ὑποτίθεται. παίζων φησί. τὸ τρομερὰν μὲν, διὰ τὸ ἀστήρικτον. κρυερὰν δὲ, τὴν κρύους μεταλαμβάνουσαν, διὰ τὸ ἐπ' αὐτὴν καταρράσσειν καὶ τὴν δρόσον καὶ τὴν ψυχρότητα. Νιφοβόλα πεδία.] ἀντὶ τοῦ νιφόβολον καὶ πολύσπορον ὁ δὲ κατὰ μεταπλασμόν. μεταπλασμῷ δὲ ἐχρήσατο εἰπὼν νιφόβολα ὡς ἀπὸ τῆς D νιφοβόλος εὐθείας. ἐπειδὴ δοκεῖ ἐν τῷ ἀέρι οἰκοδομεῖσθαι, παρὰ τὸ βάλλεσθαι ὑπὸ νιφετοῦ ἔπαιξεν. ἐπίτηδες δὲ ἀδιανοήτως λέγει. ὅπως διὰ τοῦ ὄγκου τὴν λέξιν ἀπατῶντας, μηδὲν δὲ λέγοντας διαβάλλῃ τοὺς ποιητάς.

BISETVS. Ἀλαλάν.] ἀλαλή, ῆς. καὶ δωρικῶς ἀλαλά, ᾶς. ὁ στρατιωτικὸς θόρυβος, καὶ ἀλαλαγμός. παρὰ τὸ α ἐπιτατικὸν, καὶ τὸ λαλεῖν, τὸ φωνεῖν, καὶ τὴν σφοδρὰν πρὸ μάχης βοὴν κυρίως σημαίνει. ταῦτα δὲ συντακτέον οὕτως, ἤλυθον πεδία νιφοβόλα, πολύσπορά τε ἀλαλάν. ἀντὶ τοῦ εἰς πεδία νιφόβλητα, τοῖς νιφετοῖς βαλλόμενα, καὶ πολύσπορα, πολὺν σπόρον δεχόμενα, καὶ τρέφοντα. ἤλυθον λέγω ἀλαλάν, ἤγουν κατ' ἀλαλάν, μετ' ἀλαλῆς, μετὰ βοῆς.

ΣΥΣΤΗΜΑ ΣΤΙχων ε'.

CONSTITVTIO VERſuum quinque.

BISETVS. Τοῦ ποιητοῦ ἀπερχομένου ὁ Πεισθέταιρος ταῦτα μόνος ἐφ' ἑαυτοῦ λέγει. εἶτα πρὸς τὸν E ἱερέα στραφεὶς τὴν θυσίαν, ἣν κατήρξατο, ἐπιτελεῖν κελεύει.

Πι. Νὴ τὸν Δί'. ἀλλὰ γὰρ πέφευγα ταυταγὶ
Τὰ κρυερά, τονδὶ τὸν χιτωνίσκον λαβών.
Τουτὶ μὰ Δί' ἐγὼ τὸ κακὸν οὐδέποτ' ἤλπισα
Οὕτω ταχέως τοῦτον πεπύσθαι τὴν πόλιν.
Αὖθις σὺ περιχώρει λαβὼν τὴν χέρνιβα.

Pæ. Per Iouem, ſed enim fugi hæc
Frigida, hanc interulalam capiens.
Pi. Hoc per Iouem ego malum nunquam ſperaui,
Sic citò hunc didiciſſe ciuitatem.
Rurſus tu circum, capiens gutturnium.

Σχόλια. Νὴ τὸν Δία.] ἡ ζ' περίοδος ἐκθέσεως στίχων ἐστὶν ἰαμβικῶν τριμέτρων ε'. ἐπὶ τῷ τέλει δύο διπλαῖ F ἔξω νενευκυῖαι. τὸ δὲ περιχώρει πρὸς τὸν ἱερέα φησὶν ἀντὶ τοῦ περίελθε καὶ πέραινε.

ΙΕΡΕΥΣ, ΧΡΗΣΜΟΛΟΓΟΣ,
ΠΕΙΣΘΕΤΑΙΡΟΣ.

SACERDOS, FATIDICVS,
Piſtheterus.

Εἴσθεσις περιόδου ἀμοιβαίας G στίχων λγ'.

BISETVS. Τοῦ ἱερέως τὴν ἐπιχειρηθεῖσαν θυσίαν ἐπιτελεῖν ὁρμωμένου, ἰδοὺ χρησμολόγος ἐπελθὼν ἀγείρων αὐτὸν καὶ νῦν ἐνοχλεῖ, καὶ τὴν θυσίαν ἐπιτελεῖσθαι κωλύει.

Ἱερ. Εὐφημία 'στω. Χρ. Μὴ κατάρξῃ τοῦ τράγου.

Sac. Laudes canantur. Fat. Ne incipias hirco.

Σχόλια. Εὐφημία ἔστω.] ἔκθεσις περιόδου ἀμοιβαίας στίχων λϛ. ὧν οἱ πρῶτοι ὀκτὼ ἰαμβικοὶ τρίμετροι, οἱ ἑξῆς δύο ἀσυνάρτητοι παντελῶς καὶ πολυσχημάτιστοι, ἀτάκτως τοὺς πόδας κειμένους ἔχοντες. μι-
A μεῖται γὰρ τὸ ἀσυνάρτητον τῶν χρησμῶν. οἱ δ' ἄλλοι ὡς οἱ πρῶτοι. οἱ μέντοι χρησμοὶ ἐπικοί. ἐπὶ ταῖς ἀποθέσεσι καὶ τῷ τέλει παράγραφος. ἔπαιξε δὲ πρὸς τὸ εὐφημία, εἰπὼν τὸ μή.

Πε. Σὺ δ' εἶ τίς; Χρη. ὅστις; χρησμολόγος. Πε. οἴμωζέ νυν.
Χρη. Ὦ δαιμόνιε τὰ θεῖα μὴ φαύλως φέρε.
Ὡς ἔστι Βάκιδος χρησμὸς ἄντικρυς λέγων
Εἰς τὰς νεφελοκοκκυγίας. Πε. κἄπειτα πῶς
Ταῦτ' οὐκ ἐχρησμολόγεις σύ, πρὶν ἐμὲ τὴν πόλιν
Τήνδ' οἰκίσαι. Χρη. τὸ θεῖον ἐνεπόδιζέ με.
Πε. Ἀλλ' οὐδὲν οἷον ἔστ' ἀκοῦσαι τῶν ἐπῶν.
Χρη. Ἀλλ' ὅταν οἰκήσωσι λύκοι πολιαί τε κορῶναι
Ἐν ταὐτῷ τὸ μεταξὺ Κορίνθου καὶ Σικυῶνος.
Πε. Τί οὖν προσήκει δῆτ' ἐμοὶ Κορινθίων;
Χρη. Ἠνίξαθ' ὁ Βάκις τοῦτο, πρὸς τὸν ἀέρα
Πρῶτον Πανδώρᾳ θῦσαι λευκότριχα κριόν,
Ὃς δέ κ' ἐμῶν ἐπέων ἔλθῃ πρώτιστα προφήτης,
Τῷ δόμεν ἱμάτιον καθαρόν, καὶ καινὰ πέδιλα.
Πε. Ἔνεστι καὶ τὰ πέδιλα; Χρη. λαβὲ τὸ βυβλίον,
Καὶ φιάλην δοῦναι καὶ σπλάγχνων χεῖρ' ἐπιπλῆσαι.
Πε. Καὶ σπλάγχνα διδόν' ἔνεστι. Χρη. λαβὲ τὸ βυβλίον.
Κἂν μὲν θέσπιε κοῦρε ποιῇς ταῦθ' ὡς ἐπιτέλλω,
Αἰετὸς ἐν νεφέλῃσι γενήσεαι. αἰ δέ κε μὴ δῷς,
Οὐκ ἔσῃ οὐ τρυγών, οὐδ' αἰετός, οὐ δρυκολάπτης.
Πε. Καὶ ταῦτ' ἔνεστ' ἐνταῦθα; Χρη. λαβὲ τὸ βυβλίον.
Πε. Οὐδὲν ἄρ' ὅμοιός ἐσθ' ὁ χρησμὸς τουτῳί.
Ὃν ἐγὼ παρὰ τ' Ἀπόλλωνος ἐξεγραψάμην.
Αὐτὰρ ἐπὴν ἄνθρωπος ἰὼν ἄκλητος ἀλαζὼν
Λυπῇ θύοντας καὶ σπλαγχνεύειν ἐπιθυμῇ,
Δὴ τότε χρὴ τύπτειν αὐτὸν πλευρῶν τὸ μεταξύ.
Χρη. Οὐδὲν λέγειν οἶμαί σε. Πει. λαβὲ τὸ βυβλίον.
Καὶ φείδου μηδέν, μηδ' αἰετοῦ ἐν νεφέλῃσι.
Μήτ' ἢν Λάμπων ᾖ. μήτ' ἢν ὁ μέγας Διοπείθης.

Pi. Tu autem es quis? FAT. quis? Fatidicus. Pi. Luge nunc.
FAT. O felix, diuina ne ægrè feras,
Quòd eſt Bacidis oraculum, manifeſte dicens
B *In nephelococcygias. Pi. Et poſtea quomodo*
Hæc non vaticinabaris tu, ante me ciuitatem
Hanc habitaſſe? FAT. Diuinum impediuit me.
Pi. Sed nihil potens eſt audire verba.
FAT. Sed quando habitabunt lupi, albaq; cornices
In eodem in medio Corinthi & Sicyonis?
C *Pi. Quid igitur conuenis certè mihi Corinthiorum?*
FAT. Ænigmaticè dixit Bacis hoc ad aërem,
Primùm terræ ſacrificare albuntricas arietem.
Qui autem meorum verborũ venerit primùm propheta,
Huic dare veſtem puram & noua calceamenta.
Pi. Inſunt & calceamenta? FAT. accipe librum,
D *Et phialam dare, & viſceribus manum implere.*
Pi. *Et viſcera dare inſunt. FAT. accipe librũ.*
Et ſiquidem diuine fili facis hæc, ſicut iubeo,
Aquila in nebulis fies, ſi autem non dabis,
Non eris, non turtur, non aquila, non drycolaptes.
E Pi. *Et hæc inſunt hic. FAT. accipe librum.*
Pi. *Nihil certè ſimile eſt vaticinio huic,*
Quod ego apud Apollinem exſcripſi.
At poſtquam homo veniens inglorius, ſuperbus,
Triſtificet ſacrificantes, & capere viſcera cupiat,
Iam tunc oportet verberare ipſum laterum in medio.
FAT. Nihil dicere puto te. Pi. *accipe librum,*
Et parce nihil, neque aquilæ in nebulis,
F *Neque ſi Lampo eſſet, neque ſi magnus Diopithes.*

Σχόλια. Μὴ φαύλως φέρε.] ἀντὶ τοῦ μὴ ἀηδίζου τοῖς χρησμοῖς. Ὡς ἔστι Βάκιδος.] ὡς Φιλήτας ὁ Ἐφέσιός φησιν, οὕτως. Σίβυλλαι δὲ τρεῖς ἐγένοντο. ὧν ἡ μὲν ἐστὶν ὡς διὰ τῆς ποιήσεως φησὶν, Ἀπόλλωνος ἀδελφή. β δὲ, Ἐρυθραία. γ δὲ, ἡ Σαρδιανή. καὶ Βάκιδες ὁμοίως τρεῖς. ὁ μὲν, ἐξ Ἐλεῶνος τῆς Βοιωτίας. ὁ δὲ, Ἀθηναῖος. ὁ δὲ, Ἀρκάς. Θεόπομπος δὲ ἐν τῇ θ τῶν Φιλιππικῶν τά τε ἄλλα πολλὰ περὶ τοῦ Βοιωτοῦ Βάκιδος ἱστορεῖ παράδοξα, καὶ ὅτι ποτὲ τῶν Λακεδαιμονίων μανείσας τὰς γυναῖκας ἐκάθηρεν, Ἀπόλλωνος αὐτοῖς τοῦτον καθαρτὴν δόντος. Ἀλλ' οὐδὲν οἷον ἔστ' ἀκοῦσαι.] ἀλλ' οὐδὲν κωλύον ἐστὶ καὶ νῦν ἀκοῦσαι τῶν χρησμῶν. οὕτω γὰρ ἔλεγον τὸ λυσιτελοῦν. οὐδὲν οἷον ἀντὶ τοῦ οὐδὲν κωλύον. Τὸ μεταξὺ Κορίνθου.] παρὰ τὸν λεγόμενον χρησμόν, εἰς τὸ μέσον κτίσαι Κορίνθου καὶ Σικυῶνος. ἐπεὶ καὶ ἡ πόλις μεταξὺ οὐρανοῦ καὶ γῆς ἵδρυται, ἄλλως. Αἰσώπῳ τῷ μυθογράφῳ χρωμένῳ περὶ πλούτου ὁ θεὸς εἶπεν, εἰς τὸ μέσον κτίσαι Κορίνθου καὶ Σικυῶνος. Εὔφορος γὰρ αὕτη ἡ χώρα. τὸ δὲ ὅλον παίζει. Πανδώρα.] τῇ γῇ. ἐπειδὴ πάντα κατὰ τὸ ζῆν δωρεῖται. ἀφ' οὗ καὶ ζείδωρος καὶ ἀνησιδώρα. Αἰετὸς ἐν νεφέλῃσιν.] οὐχ ἁπλῶς
G τοῦτό φησιν. ἀλλ' ὅτι χρησμὸς ἦν τοῖς Ἀθηναίοις δεδομένος τοσοῦτον αὐξηθήσεσθαι, ὥστε αἰετὸν τῶν ἄλλων ὀρνέων ἐν ταῖς νεφέλαις προέχειν. τοῦτον καὶ αὐτὸν εἰς τὸν Πεισθέταιρον πλάττεται, ὅπως ἀντιλέγῃ. τούτου δὲ καὶ ἐν τοῖς Ἱππεῦσι μέμνηται, ὡς εἰς τὴν πόλιν δοκοῦντος εἰρῆσθαι ἐν τοῖς Βάκιδος. Αὐτὰρ ἐπὴν ἄκλητος.] τῷ αὐτῷ μέτρῳ ἀναπλάττεται καὶ αὐτὸς χρησμόν. Σπλαγχνεύειν] σπλάγχνων μεταλαβεῖν. Μήτ' ἢν Λάμπων ᾖ] χρησμολό-

χρησμολόγος ὁ Λάμπων. μή τι φησὶν ἐὰν αὐτὸς ᾖ ὁ Λάμπων φείδου αὐτοῦ ἐὰν λέγῃ, ὅτι καὶ ὡς αἰετὸς γίνεται. ὁ δὲ Διοπείθης τινῶν μὲν ὡς χρησμολόγος, ἑτέρωθι δὲ, ὡς κυλλὸς [illegible]. Σύμμαχος δὲ, ἢ μανιώδη φησὶ τὸν Διοπείθη τὸν ῥήτορα. ὡς καὶ Τηλεκλείδης ἐν Ἀμφικτύο- A σι δ' ἄλλον ποιεῖ. παράκειται δὲ καὶ τὰ Φρυνίχου ἔμπροσθεν ἐν Κρόνῳ. ἀνὴρ χορεύει καὶ τὰ τοῦ θεοῦ καλά. βούλει Διοπείθη μεταδράμω, καὶ τύμπανα. καὶ Ἀμειψίας ἐν Κόννῳ. ὥστε ποιοῦσι χρησμοὺς αὐτοῖς, οὓς ᾄδουσιν Διοπείθει τῷ παραμαινομένῳ.

Χρη. Καὶ ταῦτ' ἔνεστ' ἐνταῦθα; Πι. λαβὲ τὸ βυβλίον.
Οὐκ εἶ θύραζ' ἐς κόρακας; Χρη. οἴμοι δείλαιος.
Πι. Οὔκουν ἑτέρωσε χρησμολογήσεις ἐκτρέχων;

Fat. Et hæc insunt hic. P1. *accipe librum:*
B *Non vadis foras ad corvos? Fat. hei mihi miser.*
P1. *Non alibi vaticinaberis excurrens?*

ΓΕΩΜΕΤΡΗΣ, ΠΕΙΣΘΕΤΑΙΡΟΣ.

GEOMETRA, PISTHETERVS.

Εἴσθεσις ἑτέρας περιόδου C ἐκ στίχων ξ'.

BISETVS. Τοῦ χρησμολόγου ἀπελαθέντος προσέρχεται γεωμέτρης, ἀλλὰ καὶ τοῦτον ὁ Πεισθέταιρος ὁμοίως ἀπελαύνει.

Γε. Ἥκω παρ' ὑμᾶς. Πει. ἕτερον αὖ τουτὶ κακόν.
Τί δ' αὖ σὺ δράσων; τίς ἰδέα βουλεύματος;
Τίς ἡ 'πίνοια; τίς ὁ κόθορνος τῆς ὁδοῦ;
Γε. Γεωμετρῆσαι βούλομαι τὸν ἀέρα
Ὑμῖν, διελεῖν τε κατ' ἀγυιάς. Πει. πρὸς τῶν θεῶν
Σὺ δ' εἶ τίς ἀνδρῶν; Γε. ὅς τις εἴμ' ἐγώ; Μέτων.
Ὃν οἶδεν Ἑλλὰς χὠ Κολωνός. Πι. εἰπέ μοι
Ταυτὶ δέ σοι τί ἐστι; Γε. κανόνες ἀέρος.
Αὐτίκα γὰρ ἀὴρ ἐστι τὴν ἰδέαν ὅλος,
Κατὰ πνιγέα μάλιστα. προσθεὶς οὖν ἐγὼ
Τὸν κανόν' ἄνωθεν τουτονὶ τὸν καμπύλον,
Ἐνθεὶς διαβήτην. μανθάνεις; Πει. οὐ μανθάνω.
Γεομετ. Ὀρθῷ μετρήσω κανόνι, προστιθεὶς ἵνα

GEO. *VEnio ad vos.* P1. *alterum rursus hoc malum.*
Quid autem tu faciens, quæ autem forma voluntatis,
Quæ sententia, qui cothurnus viæ?
D *Geo. Mensurare volo aërem,*
Vobis dividereque vias. P1. *per deos,*
Tu autem es quis virorum? Geo. qui sum ego? Meton,
Quem vidit Græcia & colonus. P1. *dic mihi,*
Hæc autem tibi quid sunt? Geo. Canones aëris:
Statim enim aër est specie totus,
Secundum furnum maximè apponens igitur ego
E *Canonem desuper hunc curvum,*
Imponens circinum, intelligis? P1. *non intelligo.*
Geo. Recto mensurabo canone, apponens ut

Σχόλια. Ἥκω παρ' ὑμᾶς.] εἴσθεσις ὁμοίας ἑτέρας περιόδου ἐκ στίχων ἰαμβικῶν τριμέτρων ἀκαταλήκτων ξ', ὧν τελευταῖος, Θύοντες εἴσω τοῖς θεοῖσι τὸν τράγον. μετὰ τοῦτο τὸ μέλος ἰαμβικὸν μονόμετρον βραχυκατάληκτον καὶ μετὰ τοῦτο ἀσυνάρτητοι δύο. ὧν ὁ πρῶτος σύγκειται ἐξ ἀναπαιστικῆς βάσεως καὶ τροχαϊκῆς ὁμοίας βάσεως. ὁ δὲ τέταρτος σύγκειται ἐξ ἰαμβικοῦ ἑφθημιμεροῦς καὶ τροχαϊκῆς βάσεως. ὁ δὲ ἓξ ἰαμβικοῦ πενθημιμεροῦς καὶ ἀναπαιστικῆς βάσεως. ἐπὶ τῷ τέλει κορωνὶς ἐξιόντων τῶν ὑποκειμένων. Τίς ὁ κόθορνος.] ἀντὶ, τί ὑπόδημα ἁρμόσας πάρει; οὕτω Σύμμαχος πρὸς τὸ τί ὑποδέδεται τοῦ δ' ἐξιών. Μέτων] Μέτων ἄριστος ἀστρονόμος F καὶ γεωμέτρης. τούτου ἐστὶν ὁ ἐνιαυτὸς ὁ λεγόμενος Μέτωνος. φησὶ δὲ Καλλίστρατος ἐν Κολωνῷ ἀνάθημά τι εἶναι αὐτοῦ ἀστρολογικόν. Εὐφρόνιος δὲ, ὅτι τῶν δήμων ἦν ἐκ Κολωνοῦ. τοῦτο δὲ ψεῦδος. Φιλόχορος δὲ, Λευκονιέα φησὶν αὐτὸν. τὰ δ' ἐπὶ τοῦ Καλλιστράτου δῆλοι. ἴσως γὰρ ἦν τι καὶ ἐν Κολωνῷ. ὁ δὲ Φιλόχορος ἐν Κολωνῷ μὲν αὐτὸν οὐδὲν λέγει τεθεῖσθαι. ψευδῶς δὲ περὶ Πυθοδώρου ἄρχοντος ἡλιοτρόπιον ἐν τῇ νῦν οὔσῃ ἐκκλησίᾳ, πρὸς τῷ τείχει τῷ ἐν τῇ Πνυκί. μήποτε οὖν τὸ χωρίον φασί τινες ἐκεῖνο ἅπαν G περιλαμβάνεται καὶ ἡ Πνύξ. Κολωνὸς ἐστὶν ὁ ἕτερος ὁ μισθὸς λεγόμενος. οὕτω μέρος τι νῦν σύνηθες γέγονε τὸ Κολωνὸν καλεῖν τὸ ὄπισθεν τῆς μακρᾶς στοᾶς. ἀλλ' οὐκ ἔστι. Μελίτη γὰρ ἅπαν ἐκεῖνο ὡς ἐν τοῖς ὁρισμοῖς γέγραπται τῆς πόλεως. ἴσως δὲ ἐν Κολωνῷ κρήνην τινὰ κατεσκευάσατο. φησὶν ὁ Φρύνιχος Μονοτρόπῳ. τίς δ' ἐστὶν ὁ μετὰ ταῦτα ταύτης φροντίζων; Μέτων ὁ Λευκονιεύς. οἶδα, ὁ τὰς κρήνας ἄγων. καθέσται δὲ καὶ ὁ Μονότροπος ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ χωρίου. εἴρηται ἄλλως. ἴσως ἐν τῷ Κολωνῷ κρήνην τινὰ κατὰ μηχανὴν τέως οὖσαν. ἢ ἄγαλμα ἢ ἀνάθημα ἀστρολογικὸν κατεσκευάσατο αὐτῷ. ὅτι δὲ Κολωνὸς ἦν τῷ δήμῳ, ψεῦδος. Φιλόχορος δὲ, Λευκονιέα φησὶν αὐτόν. ἐκ τούτου δὲ ἐστὶν Μέτων οὗ ὁ ἐνιαυτὸς ὁ λεγόμενος Μέτωνος. Κατὰ πνιγέα μάλιστα] ὥσπερ φησὶ πνιγεὺς περίκειται τῇ γῇ. τὰ δὲ ἑξῆς ἀδιανόητα. πνιγεὺς δὲ οὗτος, ὁ κρίβανος ἢ ἡ κάμινος. Προσθεὶς οὖν.] Δίδυμος. τοιοῦτος ἀήρ ἐστι τῇ γῇ περικείμενος, ὅμοιος πνιγεῖ, καθαπερεὶ πῶμά τι περικείμενος. τὰ δὲ ἑξῆς φησὶν ὁ Σύμμαχος ἀδιανόητα.

Ὁ κύκλος γένηταί σοι τετράγωνος. κἀν μέσῳ
Ἀγορά. φέρουσαι δ' ὦσιν εἰς αὐτὴν ὁδοὶ
Ὀρθαὶ, πρὸς αὐτὸ τὸ μέσον. ὥσπερ δ' ἀστέρος
Αὐτοῦ κυκλοτεροῦς ὄντος, ὀρθαὶ πανταχῆ
Ἀκτῖνες ἀπολάμπωσιν. Πι. ἅνθρωπος Θαλῆς.
Μέτων. Γε. τί ἐστιν; Πι. οἶσθ' ὁτιὴ φιλῶ σ' ἐγώ,
Κἀμοί γε πειθόμενος, ὑποκίνει τῆς ὁδοῦ.
Γε. τί δ' ἐστὶ δεινόν; Πι. ὥσπερ ἐν Λακεδαίμονι.
Ξενηλατοῦνται καὶ κεκίνηνταί τινες.
Πληγαὶ συχναὶ καθ' ἄστυ. Γε. μῶν στασιάζετε;
Πι. Μὰ τὸν Δί' οὐ δῆτ'. Γε. ἀλλὰ πῶς; Πι. ὁμοθυμαδὸν
Σποδεῖν ἅπαντας τοὺς ἀλαζόνας δοκεῖ.
Γε. Ὑπάγοιμι γὰρ ἄν γε νὴ Δί'. Πει. ὡς οὐκ οἶδ' ἄρ' εἰ
Φθαίης ἄν, ἐπίκεινται γὰρ ἐγγὺς αὑταί.
Γε. Οἴμοι κακοδαίμων. Πι. οὐκ ἔλεγον ἐγὼ πάλαι;
Οὐκ ἀναμετρήσεις σαυτὸν ἀπιὼν ἀλλαχῆ;
Επί. Ποῦ πρόξενοι. Πι. τίς ὁ Σαρδανάπαλος οὑτοσί;

A Circulus fiat quadrangulus, & in medio
Forum, ferentes autem sint in ipsum viæ
Rectæ ad ipsum medium: tanquam autem stellæ
Ipsius circularis existentis, recti vbique
Radij resplendeant. Pi. homo Thales.
Meton. Geo. quid est? Pi. scis quòd diligo te ego,
Et mihi persuasus discede via.
Geo. Quid est graue? Pi. quemadmodum in
B Lacedæmone
Hospitibus impelluntur & mouentur aliquæ
Plagæ densæ in ciuitate. Geo. nunquid seditionem agitis?
Pi. Per Iouem non certè. Geo. sed quomodo? Pi. simul
Calcitrare omnes superbos videtur.
Geo. Discedam enim per Iouem. Pi. valde non scio, si
C Preuenies, incumbunt enim propè hæ.
Geo. Hei infelix. Pi. non dixi ego diu?
Non remensurabis te ipsum abiens aliò?
Exp. Vbi hospites? Pi. quis Sardanapalus hic?

Σχόλια. Ὁ κύκλος.] παίζει. ἀδύνατον γὰρ τὸν κύκλον τετράγωνον γενέσθαι. Αὐτοῦ κυκλοτεροῦς.] ἵνα τοῦ μέσου κυκλοτεροῦς ὄντος, αἱ ὁδοὶ αὐτῷ παρεκταθῶσιν ὡς ἀκτῖνες ἀστέρων.

BISETVS. Ὁ τούτων νοῦς ὅδε, ἵνα αἱ ὁδοὶ καθ' ὁμοιότητα τοῦ τροχοῦ, καὶ τῶν αὐτοῦ ἀκτίνων πᾶσαι ἐκ τῆς περιφερείας εἰς τὸ μέσον τοῦ ἀέρος, καὶ εἰς τὸ κέντρον πάντοθεν αὐτῆς εἰς ἓν συντρέχουσαι συγκαθιστῶσι.

Σχόλια. Ἄνθρωπος Θαλῆς.] ἐν σαρκασμῷ φησιν. ἔστι δὲ ὁ Θαλῆς οὗτος, τῶν ἑπτὰ φιλοσόφων εἷς, ἐπὶ γεωμετρίᾳ διαβεβοημένος. Ἀθηναῖοι περισπῶσιν. ἡ δὲ κοινὴ βαρύνει. καὶ ὅτε μὲν περισπᾶται, Θαλοῦ ἐστὶν ἡ γενική. ὅτε δὲ βαρύνεται, Θάλητος. Κἀμοὶ πειθόμενος.] ὡς φίλος σοι συμβουλεύω ὑπαναχωρῆσαι ἔνθεν. Ξενηλατοῦνται.] περὶ τῆς ἐν Λακεδαίμονος ξενηλασίας Θεόπομπός φησιν ἐν τῇ γ' καὶ τριακοστῇ. ποτὲ γὰρ ἐκεῖσε σιτοδείας γενομένης, ξενηλασία γέγονεν, ὡς Θεόπομπός φησιν. Μῶν στασιάζετε.] ἆρα μὴ εἰς ἀλλήλους μάχεσθε. Ὡς οὐκ οἶδ' ἄρ' εἰ φθαίης.] οὐκ οἶδα εἰ φθαίης ἀπιέναι, πρὶν ἀποτυμπανισθῆναι. ἅμα δὲ τύπτει αὐτόν. Ἐγγὺς αὑταί.] αἱ πληγαί. ἅμα δὲ τύπτει αὐτόν. Οὐκ ἀναμετρήσεις.] ὅτι ὡς γεωμετρήσεις. ἅμα δὲ, ὅτι οὐ μέτρια φρονήσεις πλάττων τινὰ ἀρχὴν καινήν. οὐδὲ μία γὰρ Ἀθήνησι. Ποῦ πρόξενοι.] προξένους ἐκάλουν, τοὺς τεταγμένους εἰς τὸ ὑποδέχεσθαι τοὺς ξένους τοὺς ἐξ ἄλλων πόλεων ἥκοντας. Τίς ὁ Σαρδανάπαλος.] οὗτος υἱὸς Ἀνακυνδαράξου βασιλεὺς Νίνου Περσικῆς χώρας. ὃς ἐν μιᾷ ἡμέρᾳ Ταρσὸν καὶ Ἀγχιάλην ἔκτισεν. ἐκτράπελος ταῖς τρυφαῖς. φασὶ γὰρ οἱ γράψαντες αὐτὸν καλλωπίζεσθαι, ὥστε τοῖς οἰκείοις μὴ ὁρᾶσθαι εἰ μὴ εὐνούχοις καὶ κόραις. πεπυρπολημένου δὲ τοῦ οἴκου, ἔνδον εὑρεθεὶς, ἀπέθανεν. Ἀπολλόδωρος δὲ ταῦτα φησίν. ἐγγεγράφθαι ἐπὶ τῷ τάφῳ αὐτοῦ Ἀσσυρίοις γράμμασιν. Σαρδανάπαλος Ἀνακυνδαράξου παῖς. Ταρσόν τε καὶ Ἀγχίαλον ἔδειμεν ἐν ἡμέρᾳ μιᾷ. ἔσθιε. πῖνε. ὄχευε. ὡς τἄλλα οὐδενός ἐστιν ἄξια. ὁ δὲ Ἑλλάνικος ἐν τοῖς Περσικοῖς, δύο φησὶ Σαρδαναπάλους γεγονέναι. εἰς τὸ αὐτό. Περσῶν βασιλεύς. ὃς ἐν τρυφῇ ὡρίζετο τὴν εὐδαιμονίαν. λέγει δὲ περὶ αὐτοῦ, ὅτι ἐν μιᾷ ἡμέρᾳ β' πόλεις ἔκτισε τῆς Κιλικίας, Ταρσὸν καὶ Ἀγχιάλην. ἦν δὲ τῷ βίῳ τρυφηλός. καὶ τῷ εἴδει ἐκτράπελος. καὶ τῷ σχήματι ἀλλόκοτος. διὸ λέγουσιν ἐν τῷ τάφῳ αὐτοῦ ἐπιγεγράφθαι τοῦτο τὸ ἐπίγραμμα.

Εὖ εἰδὼς ὅτι θνητὸς ἔφυς, σὸν θυμὸν ἄεξε
Τερπόμενος θαλίῃσι. θανόντι τοι οὔ τις ὄνησις.
Καὶ γὰρ ἐγὼ σποδός εἰμι Νίνου μεγάλης βασιλεύων
Ταῦτ' ἔχω, ὅσσ' ἔφαγον καὶ ἐφύβρισα καὶ μετ' ἐρώτων
Τερπν' ἔπαθον. τὰ δὲ πολλὰ καὶ ὄλβια κεῖνα λέλειπται.
Ἥδε σοφὴ βιότοιο παραίνεσις οὐδέ ποτ' ἐσθλή,
Κεκτήσθω δ' ὁ θέλων σοφίης τὸν ἀπείρονα πλοῦτον.

* * *

ΕΠΙΣΚΟΠΟΣ, ΠΕΙΣΘΕΤΑΙΡΟΣ.

EXPLORATOR, PISTHETERVS.

Bis. Ἥκει καὶ Ἐπίσκοπος, ἀλλὰ καὶ οὗτος ὑπὸ Πεισθεταίρου τυπτόμενος ἀπελθεῖν ἀναγκάζεται.

Επί. Ἐπίσκοπος ἥκω δεῦρο, τῷ κυάμῳ λαχὼν,
Ἐς τὰς Νεφελοκοκκυγίας. Πει. ἐπίσκοπος;
Ἔπεμψε δὲ τίς σε δεῦρο; Επί. φαῦλον βιβλίον

G Exp. Explorator venio huc, faba sortitus
In nephelococcygias. Pi. explorator?
Misit autem quis te huc? Exp. malus liber

Σχόλια. Ἐπίσκοπος ἥκω.] πλάττει καινὴν ἀρχήν· οὐ γὰρ ἦν Ἀθήνησι. λαχὼν δὲ, ἀντὶ τοῦ κληρωθεὶς ταύτην τὴν ἀρχήν. ἄλλως. οἱ παρ' Ἀθηναίων εἰς τὰς ὑπηκόους πόλεις ἐπισκέψασθαι τὰ παρ' ἑκάστοις πεμπόμενοι ἐπίσκοποι καὶ φύλακες ἐκαλοῦντο. οὓς οἱ Λάκωνες ἁρμοστὰς ἔλεγον.

Τελέων.

Τελέου. Πει. τί βούλει δῆτα, τὸν μισθὸν λαβὼν,
Μὴ πράγματ' ἔχειν, ἀλλ' ἀπιέναι; Επι. νὴ τοὺς θεούς.
Εκκλησιάσαι δ' οὖν ἐδεόμην οἴκοι μένων.
Εστι γὰρ ἃ δι' ἐμοῦ πέπρακται Φαρνάκῃ.
Πϛ. Απιθι λαβών. ἔστι δ' ὁ μισθὸς οὑτοσί.
Επι. Τουτὶ, τί ἦν. Πϛ. ἐκκλησία περὶ Φαρνάκου.
Επι. Μαρτύρομαι τυπτόμενος ὢν ἐπίσκοπος.
Πϛ. Οὐκ ἀποσοβήσεις, οὐκ ἀποίσεις τὼ κάδω.
Οὐ δεινά; καὶ πέμπουσιν ἤδη ἐπισκόπους
Εἰς τὴν πόλιν, πρὶν καὶ τεθύσθαι τοῖς θεοῖς.

A Tributi. Pi. Quid vis igitur mercedem capiens
Non moleſtias habere, ſed abire? Exp. per deos.
Concionari autem igitur indigebam domi manens,
Sunt enim quæ per me facta ſunt Pharnace.
Pi. Abi capiens, eſt autem merces hæc.
B Exp. Hoc quid ſit? Pi. Cōciliū circa Pharnacē.
Exp. Teſtificor verberatus exiſtens explorator.
Pi. Non expellens non auferes cados.
Non grauia? & mittunt iam exploratores
In ciuitatem ante & ſacrificare deis?

Σχόλια. Φαρνάκῃ.] στρατηγὸς Περσῶν ὁ Φαρνάκης Φαρναβάζου. αἰσχυντικῶς οὖν σκώπτεται κοινωνίαν ἔχειν μετ' ἐκείνου. Τὼ κάδω.] τοὺς κάδους τοὺς ἀμφορεικοὺς εἰς οὓς τὰς ψήφους καθιᾶσιν.

Bisetus. Τὸ βυβλίον] τινὲς τὸ μὲν βυβλίον λέ- C γουσιν εἶναι χάρτην ἄγραφον· τὸ δὲ βιβλίον διὰ τοῦ ι χάρτην ἔγγραφον. ἡ δὲ βύβλος, πάπυρος καλεῖται. ἀλλὰ ταύτην τὴν διαφορὰν οὐκ ἀεὶ φυλάττομεν. ἕτερον γὰρ θάτερον ἀντὶ θατέρου πολλάκις λαμβάνομεν.

ΨΗΦΙΣΜΑΤΟΓΡΑΦΟΣ, ΠΕΙΣΘΕΤΑΙΡΟΣ, ΕΠΙΣΚΟΠΟΣ, ΙΕΡΕΥΣ.

LEGISLATOR, PISTHETÆRVS, EXPLORATOR, SACERDOS.

Bisetus. Θεσμοθέτης τις προσέρχεται, ἀλλὰ πολλῶν ἀμφοτέρωθεν λεχθέντων τέλος ἅπαντες ἐκ τῆς σκηνῆς ἀπέρχονται. ἀλλ' Ἱερεὺς τὸν Πεισθέταιρον καὶ τοὺς λοιποὺς φίλους τοῖς θεοῖς ἔσω θύοντας ἀπιέναι κελεύει.

Ψη. Εαν δ' ὁ Νεφελοκοκκυγιεὺς, τὸν Αθηναῖον ἀδικῇ.
Πϛ. Τουτὶ τί ἐστιν αὖ κακὸν τὸ βυβλίον.
Ψη. Ψηφισματοπώλης εἰμί, καὶ νόμους νέους
Ηκω παρ' ὑμᾶς δεῦρο πωλήσων. Πϛ. τὸ τί;
Ψη. Χρῆσθαι Νεφελοκοκκυγιᾶς τοῖσδε τοῖς
Μέτροισι, καὶ σταθμοῖσι, καὶ ψηφίσμασι.
Καθάπερ Ολοφύξιοι,
Πϛ. Σὺ δέ γ' οἷσπερ ὀτοτύξιοι χρήσει τάχα.
Ψη. Οὗτος τί πάσχεις; Πϛ. οὐκ ἀποίσεις τοὺς νόμους;
Πικροὺς ἐγώ σοι τήμερον δείξω νόμους.
Επι. Καλοῦμαι Πεισθέταιρον ὕβρεως,
Ες τὸν Μουνυχιῶνα μῆνα.
Πϛ. Αληθες οὗτος; ἔτι γὰρ ἐνταῦθ' ἦσθα σύ;
Ψη. Εαν δέ τις ἐξελαύνῃ τοὺς ἄρχοντας,
Καὶ μὴ δέχηται κατὰ τὴν στήλην.
Πϛ. Οἴμοι κακοδαίμων, καὶ σὺ γὰρ ἐνταῦθ' ἦσθ' ἔτι;
Επι. Απολῶ σε, καὶ γράφω σε μυρίας δραχμάς.
Πϛ. Εγὼ δέ σου γε τὼ κάδω διασκεδῶ.
Επι. Μέμνησ' ὅτε τῆς στήλης κατετίλας ἑσπέρας;
Πϛ. Αἰβοῖ λαβέτω τις αὐτόν. οὗτος, οὐ μενεῖς;
Ιερ. Απίωμεν ἡμεῖς ὡς τάχιστ' ἐντευθενὶ
Θύσοντες εἴσω τοῖσι θεοῖσι τὸν τράγον.

D Leg. Si autem nephelococcygiens Athenaū iniuſtitia afficit.
Pi. Hoc quid eſt rurſus malus liber?
Leg. Pſephiſmatopola ſum, & leges nouas,
Venio ad vos huc vendituruſ. Pi. Hoc quid?
Leg. Vti nephelococcygeos his
Metris & ſtateris & decretis,
Quemadmodum Olophyxij.
Pi. Tu autem quibus ototyxij vteris citò.
E Leg. Hic quid pateris? Pi. non auferes leges
Amaras? ego tibi hodie oſtendam leges.
Exp. Accuſo Piſthetærum iniuriæ
In Ianuarium menſem.
Pi. Verè hic, adhuc enim hic es tu?
Leg. Si autem aliquis expellet principes,
Et non ſuſcipit ſecundum legem?
Pi. Hei infelix, & tu enim hic es adhuc?
Exp. Perdā te, & accuſo te mille drachmarum.
F Pi. Ego autem tuos cados diſpergam.
Exp. Recordare quando legem euulſiſti veſpere.
Pi. Papæ, capiat aliquis ipſum, hic nō manebis?
Sac. Abeamus nos quàm citiſſimè hinc,
Sacrificaturi intus deis tragum.

Σχόλια. Ὀτοτύξιοι] ἀπὸ τοῦ ὀτοτύζειν ἐσχημάτισεν. Καλοῦμαι] γράφομαι εἰς τὸ δικαστήριον καλῶ. Ες τὸν Μουνυχιῶνα.] ἐς τὸν Μαιμακτηριῶνα γάρ εἰσιν αἱ κρίσεις. Κατὰ τὴν στήλην] κατὰ τὴν δημοσίαν ἀναγραφήν. Διασκεδῶ] ἀποπατήσας ἀπαλλάττεται τοῦ συκοφάντου.

Bisetus. Διασκεδῶ] διασκεδάσω. διαθρύψω. διαρρήξω. κατέτιλας δὲ κατὰ ἁπλῆν συγκοπὴν εἴρηται, ἀντὶ τοῦ κατετετίληκας. ἢ καὶ καθ' ἁπλῆν ὑπερπαρακείμενος μέσου κατετετίλας, κατέτιλας. καὶ γὰρ ὁ μ. π. G ἐκ τοῦ ἐνεργητικοῦ κατὰ συγκοπὴν σχηματίζεται ἐν πλείστοις τῶν ῥημάτων· οἷον βεβόληκα ἀπὸ τοῦ βολέω, τὸ βάλλειν, βέβολα. ἐκ τοῦ μεμέληκε, μέμηλε. τὸ δὲ κατετιλᾶν ἐν τοῖς ἄνω ἑρμηνευθὲν εἴδαμεν.

Σχόλια. Θύσοντες εἴσω] σκώπτεται ποιεῖν ἔσω τὴν θυσίαν, ἵνα μὴ σφάξῃ τὸ πρόβατον.

ΩΔΗ ΚΑΙ ΣΤΡΟΦΗ
κώλων ιδʹ. Χορός.

Bisetus. Ὁ Χορὸς μεγίστης χαρᾶς ἐμπλήρης, καὶ ἀγαλλόμενος καυχᾶται εὐχὰς, καὶ θυσίας αὐτῷ ὑπ' ἀνθρώπων ποιεῖσθαι ἐκ τῆς γῆς καρπῶν σωτῆρι.

Χο. Ἤδη μοι τῷ παντόπτᾳ
Καὶ παντάρχᾳ θνητοὶ πάντες
Θύσουσ' εὐκταίαις εὐχαῖς.
Πᾶσαν μὲν γὰρ γᾶν ὀπτεύω.
Σώζω δ' εὐθαλεῖς καρποὺς,
Κτείνων παμφύλων γένναν
Θηρῶν. οἳ πάντ' ἐν γαίᾳ
Ἐκ κάλυκος αὐξανόμενα γένυσι πολυφάγοις,
Δένδρεσί τ' ἐφεζόμενα καρπὸν ἀποβόσκεται.
Κτείνω δ' οἳ κήπους εὐώδεις
Φθείρουσι λύμαις ἐχθίσταις.
Ἑρπετά τε καὶ δάκεθ' ὁπόσαπερ ἂν
Ἔστιν, ὑπ' ἐμᾶς πτέρυγος
Ἐν φοναῖς ὄλλυται.

CANTVS ET VERSIO MEMBRORUM quatuordecim Chorus.

CHO. *Iam mihi omnia videnti,*
Et omnibus imperãti, mortales omnes
Sacrificabunt optatis precibus:
Omnem quidem enim terram video.
Saluo autem pullulantes fructus,
Interficiens omnium tribuum generationem
Ferarum, quæ omnia in terra
Ex germine aucta gulis deuorantibus,
Arboribúsque insidentes fructum deuorant.
Interficio autem quæ hortos odoriferos
Corrumpunt nocumentis pessimis.
Serptiliáque & mordacia quæcunque
Sunt à mea ala,
In cædis pereunt.

Σχόλια. Ἤδη μοι τῷ παντόπτᾳ] εἰώθασι μετὰ τὴν τελείαν παράβασιν, ἐπιρρηματικὴν ποιεῖσθαι συζυγίαν, ὥσπερ καὶ ἐν Ἱππεῦσι πεποίηκεν. ἄλλως. δευτέρα παράβασις ὡς ἐν Ἱππεῦσιν. ἄλλως. ἡ παράβασις αὕτη οὐκ ἔχει πάντα τὰ μέρη, ἀλλὰ μόνα τέσσαρα. τὴν ᾠδὴν καὶ στροφήν. καὶ ἐπίρρημα. τὴν ἀντῳδὴν καὶ τὸ ἀντεπίρρημα. ἔστι γοῦν ἡ ᾠδὴ καὶ στροφὴ κώλων καὶ στίχων δακτυλικῶν καὶ παιωνικῶν ιδ. ὧν ὁ ἕ ς ζ. δακτυλικὰ ἑφθημιμερῆ. τὰ β γ δ ια τετράμετρα, τὰ δ' ἄλλα παιωνικὰ τετράμετρα καὶ ἀκατάληκτα, τὰ η θ. τὸ δὲ ιβ. τρίμετρον. τὸ δὲ ιγ δίμετρον. τὸ δὲ ιδ ἑφθημιμερὲς ἐκ κρητικῶν. ἐφ' ὃ παράγραφος, καὶ διπλῆ ἔσω νενευκυῖα. Κτείνων παμφύλων] καὶ θηρίοις γὰρ πολέμιοι ὄρνιθες ὡς λαγωοῖς ἀετός. Ἑρπετὰ καὶ δάκετα.] καὶ τὰ ἄλλα δάκετα ὥσπερ εἰ τύχοι ὁ σκορπιός. δάκετα δὲ θηρία ἰοβόλα.

ΕΠΙΡΡΗΜΑ ΣΤΙΧΩΝ ιςʹ.

Χο. Τῇδε μέντοι θ' ἡμέρᾳ μάλιστ' ἐπαναχορεύεται.
Ἢν ἀποκτείνῃ τις ὑμῶν Διαγόραν τὸν Μήλιον,
Λαμβάνειν τάλαντον. ἤν τε τῶν τυράννων τίς τινα
Τῶν τεθνηκότων ἀποκτείνῃ, τάλαντον λαμβάνειν.
Βουλόμεσθ' οὖν νῦν ἀνειπεῖν ταῦτα χ' ἡμεῖς ἐνθάδε.
Ἢν ἀποκτείνῃ τις ὑμῶν Φιλοκράτη τὸν Στρούθιον,
Λήψεται τάλαντον. ἢν δὲ ζῶντ' ἀγάγῃ, τέτταρα.
Ὅτι συνείρων τοὺς Σπίνους, πωλεῖ καθ' ἑπτὰ τοὐβολοῦ.
Εἶτα φυσῶν, τὰς Κίχλας δείκνυσι καὶ λυμαίνεται.
Τοῖς τε Κοψίχοισιν εἰς τὰς ῥῖνας ἐγχεῖ τὰ πτερά.
Τὰς Περιστεράς θ' ὁμοίως ξυλλαβὼν, εἵρξας ἔχει,

ADVERBIVM versuum sexdecim.

CHO. *HAc quidem die maximè gaudet,*
Si interficiat aliquis vestrûm Diagoram Melium,
Accipere talentum. si autem tyrannorum aliquis aliquem
Mortuorum interficiat, talentum accipere.
Volumus igitur nunc clamare hæc & nos hic.
Si interficiat aliquis vestrûm Philocratem passerinum,
Accipiet talẽtũ si autem viuum ducat, quatuor:
Quòd congregans passeres, vendit per septem obolo,
Postea inflans turdos ostendunt & lædunt,
Hísque copsichis in nares infundit pennas.
Colũbásque similiter colligens impediẽs habet,

Σχόλ. Διαγόραν τὸν Μήλιον.] οὗτος μετὰ τὴν ἅλωσιν Μήλου, ἐν Ἀθήναις ᾤκει. τὰ δὲ μυστήρια ηὐτέλιζεν, ὡς πολλοὺς ἀποτρέπειν τελετῆς. τοῦτον οὖν ἐκήρυξαν κατ' αὐτοῦ Ἀθηναῖοι, καὶ ἐν χαλκῇ στήλῃ ἔγραψαν, ὥς φησι Μελάνθιος ἐν τῷ περὶ μυστηρίων. εἰς τὸ αὐτό. ταῦτα ἐκ τοῦ ψηφίσματος εἴληφεν. οὕτω γὰρ ἐκήρυξαν. τῷ μὲν ἀποκτείναντι αὐτὸν τάλαντον λαμβάνειν. τῷ δὲ ἀγαγόντι, δύο. ἐκηρύχθη δὲ τοῦτο διὰ τὸ ἀσεβὲς αὐτοῦ, ἐπεὶ τὰ μυστήρια πᾶσι διηγεῖτο κοινοποιῶν αὐτὰ, καὶ τοὺς βουλομένους μυεῖσθαι ἀποτρέπων καθάπερ Κρατερὸς ἱστορεῖ. ἐπεκεκήρυκτο δὲ μάλιστα ὑπὸ τὴν ἅλωσιν τῆς Μήλου. οὐδὲν γὰρ κωλύει πρότερον. Μένανδρος δὲ ἐν τῷ περὶ μυστηρίων προφέρεται τῆς χαλκῆς στήλης ἀντίγραφον. ἐν ᾗ ἐπεκήρυξαν καὶ αὐτὸν καὶ τοὺς ἐκδιδόντας Πελλανεῖς. γέγραπται καὶ ταῦτα. ἐὰν δέ τις ἀποκτείνῃ Διαγόραν τὸν Μήλιον, λαμβάνειν ἀργυρίου τάλαντον. ἐὰν δέ τις ἀγάγῃ λαβεῖν δύο. Ἤν τε τῶν τυράννων τίς] τινὲς, τινά. οὕτω ἔλεγέ τινα τῶν τεθνηκότων αὐτῶν ὃς ἐὰν φονεύσῃ. Τῶν τεθνηκότων.] τῶν ἐπὶ θανάτῳ φευγόντων. ἐν δὲ τοῖς ὑπομνήμασιν οὕτω γέγραπται. ἐν ὑπερβολῇ καὶ τοὺς τεθνε-

ῶτας

ἀθέας ἀποκτείνωσιν. ὡς τι μάθ' ἐν ------ πλαστάζονται δὲ τῇ ἀμφιβολίᾳ. λέγει γὰρ, ἐάν τις τινὰ τῶν τοῖς τυράννοις προσηκόντων ἀποκτείνῃ, τάλαντον λήψεται. τῶν γνώριμον. τέκνον. ἀδελφόν. τοὺς συνωμοσίας καὶ συμπράξαντας τῇ τυραννίδι.

Bisetus. Ανειπεῖν] ἀνακηρύττειν, ἀναγορεύειν. Σ.

Σχόλια. Τὸν Στρούθιον.] ἄνω εἶπεν ἐκ τῶν ὀρνέων. Στρούθιον δὲ εἶπεν, ὡς Μήλιον. διὸ καὶ οὕτω προσοικτέον. συνείραν δὲ εἰς ὁρμαθὸν συντιθείς. Σπίννος.] εἶδος ὀρνέου. τεῖα δὲ αὐτοὺς λυπεῖ, ὅτι θηρεύει. ὅτι πωλεῖ. ὅτι δὲ τοῦ ὀβολοῦ ὡς εὐτελίζων αὐτούς. Τοῖς τε κοψίχοισιν] οἱ κόψιχοι γὰρ ᾠοτοκοῦντες, κεντοῦσι τὰ ᾠά. οἱ οὖν ὀρνιθοθῆραι πτερὰ αὐτοῖς ἐμβάλλουσι πρὸς τὸ ἀμβλῦναι τὰ ῥάμφη τῇ μαλακότητι τῶν πτερῶν. ἢ ἵνα μὴ κορύζωσιν, ἢ μὴ τὸ σφίγξαι πτερὰ ἐπιβάλλουσιν. ὥστε ἐξ αὐτῶν αὐτοὺς κρεμαμένους, ὁρμαθιῶσι πᾶσιν. ἐμφαντικὸν δὲ πλήθους, τὸ ἐγχεῖ. βιαίως δὲ τὸ ἐγχεῖν, εἴροντες γὰρ διὰ τῶν ῥινῶν, καὶ κρεμνοῦντες ἐπώλουν.

Κἀπαναγκάζει παλεύειν, δεδεμένας ἐν δικτύῳ.
Ταῦτα βουλόμεσθ' ἀνειπεῖν. κεἴ τις ὄρνιθας τρέφει,
Εἰργμένους ὑμῶν ἐν αὐλῇ, φράζομεν μεθιέναι.
Ἢν δὲ μὴ πείθησθε, συλληφθέντες ὑπὸ τῶν ὀρνέων,
Αὖθις ὑμεῖς αὖ παρ' ἡμῖν δεδεμένοι, παλεύσετε.

Et cogit aucupari ligatas in rete.
Hæc volumus clamare, & ſi quis aues nutrit,
Impeditos veſtrûm in aula, dicimus dimittere.
Si autem non perſuademini concepti ab auibus,
Rurſus vos iterum à nobis ligati, aucupabimini.

Σχόλια. Παλεύειν] θηρεύειν. προσκαλεῖσθαι. εἰώθασιν ἐκτυφλοῦντές τινα τῶν ὀρνέων, ἱστάναι ἐν δικτύῳ, ὅπως τῇ φωνῇ προσκαλοῖτο τὰ ὁμογενῆ. καὶ τοῦτο γλωσσηματικὸν παλεύειν ἔλεγον. ἄλλως. θηρεύειν. προσκαλεῖσθαι βοσκόμενα. ὁ περὶ τῶν κοψίχων δὲ τοῦτο, ἐπεὶ δεδεμένους ἂν εἶπεν. ἀλλὰ μετέβη ἐπὶ περιστερὰς, ἢ φάττας.

ΑΝΤΩΔΗ ΚΑΙ ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΗ κώλων ιδ΄.

Χο. Εὔδαιμον φῦλον πτηνῶν
Οἰωνῶν. οἳ χειμῶνος μὲν
Χλαίνας οὐκ ἀμπισχνοῦνται.
Οὐδ' αὖ θερμὴ πνίγους ἡμᾶς
Ἀκτὶς τηλαυγὴς θάλπει.
Ἀλλ' ἀνθηρῶν λειμώνων
Φύλλων ἐν κόλποις Ενναίω.
Ἡνίκ' ἂν ὁ θεσπέσιος ὀξυμελὴς ἀχέτας,
Θάλπεσι μεσημβρινοῖς ὑφ' ἡλίῳ μανεὶς βοᾷ.
Χειμάζω δ' ἐν κοίλοις ἄντροις
Νύμφαις οὐρείαις ξυμπαίζων.
Ἠρινά τε βοσκόμεσθα παρθένια
Λευκότροφα μύρτα Χαρί-
των τε κηπεύματα.

RECANTATIO ET REVERSIO membrorum quatuordecim.

CHO. *Felix tribus volatilium*
Auium, quæ hyeme quidem
Chlanas non induuntur.
Neque rurſus calor feruoris nos
Radius longè ſplendens calefacit,
Sed floridorum pratorum,
Foliorum in ſinibus Ennai,
Quando diuina acutè canens cicada,
Caloribus meridianis à ſole furens clamat.
Hyeme autem in concauis ſpeluncis,
Nymphis montanis colludens,
Vernáque paſcimur virginalia,
Alba nutrimento myrta, Grá-
Tiarúmque fructus.

Σχόλια. Εὔδαιμον φῦλον] ἡ ἀντῳδὴ καὶ ἀντιστροφὴ, ὁμοία ἐστὶ τῇ ᾠδῇ καὶ στροφῇ. καὶ αὕτη γὰρ κώλων καὶ στίχων ἐστὶ ιδ΄. καὶ τὰ μὲν ἔχει δακτυλικὰ ἰσόμετρα τοῖς ἐκείνοις, τὰ δὲ παιωνικὰ ἐπιμεμιγμένα κρητικοῖς. ἐπὶ τῷ τέλει αἱ συνήθεις δύο διπλαῖ ἔξω νενευκυῖαι. ἐν σχήματι δὲ εἴρηται ὁ λόγος. εὔδαιμον φῦλον ὁ χειμῶνος. πρὸς γὰρ τὸ σημαινόμενον τοῦ φύλου πληθυντικὸν ὂν ἔφη τὸ οἵ. Οὐδ' αὖ θερμή.] τινὲς τοῦ πνίγους κατ' ἐνικὸν φασίν. ἵνα ᾖ οὐδὲ θέρους θερμασία ἐπίκειται ἡμῖν. Φύλλων ἐν κόλποις.] ὥσπερ ἔλεγεν ὑπὸ τὰ φύλλα.

Bisetus. Ἀχέτας] δωρικῶς, ἀντὶ τοῦ ἠχέτης. Σ. ἀχέτας, οὐκ εἶδος τέττιγος, ἀλλ' ἐπίθετον τέττιγος. ὥσπερ καὶ ὁ ἀκανθίας, ἀπὸ τοῦ ἤχειν ἐν ἀκάνθαις. νυνὶ μέντοι τὸ ἐπίθετον ἀντὶ τοῦ ὀνόματος κυρίου τοῦ τέττιγος λαμβάνεται κατ' ἀντονομασίαν. ὥσπερ καὶ Ὀλύμπιος, ἀντὶ τοῦ ὁ Ζεύς. κατ' ἐξοχὴν δέ τινα ὁ τέττιξ ἠχέτης καλεῖται διὰ τὸν ἦχον, ὃν ἐν θέρους ὥρᾳ καθ' ἡμέραν, καὶ νύκτωρ ποιεῖται.

Σχόλια. Ὑφ' ἡλίῳ μανείς.] τέρπεται γὰρ καὶ ἐπιμαίνεται τῷ ἡλίῳ ὁ τέττιξ.

Bisetus. Γράφεται καὶ μιᾷ λέξει, ὑφηλιομανής.

Σχόλια. Παρθένια.] διὰ τὸ ἐπιμελῶς τὰς γυναῖκας καὶ τὰς παρθένους τὰ μύρτα ἐσθίειν. λευκότροφα δὲ, ἀντὶ τοῦ λευκὰ καὶ τρυφερά. τοιαῦτα γάρ εἰσι μήπω πεπανθέντα.

ΑΝΤΕΠΙΡΡΗΜΑ στίχων ιϛ΄.

Χο. Τοῖς κριταῖς εἰπεῖν τι βουλόμεσθα, τῆς νίκης πέρι,
Οἷς ἀγάθ' ἢν κρίνωσιν ἡμᾶς, πᾶσιν αὐτοῖς δώσομεν,

IN ADVERBIVM VERſuum ſexdecim.

CHO. *Iudicibus dicere aliquid volumus victoriam circa,*
Quibus bona ſi iudicent, nos omnibus ipſis dabimus,

Σχόλια. Τοῖς κριταῖς] πολλάκις ἐν ταῖς παραβάσεσι, καὶ οἱ ποιηταὶ λέγουσι τινὰ εἰς τὰ ἑαυτῶν χρήσιμα, A διὰ τοῦ χορικοῦ προσώπου, ὡς νῦν πρὸς τοὺς κριτὰς ἀποτείνει τὸν λόγον, ὅπως ἂν αὐτοῖς ψηφίσωνται τὴν νίκην.

Ὡς τὰ κρείττω δῶρα πολλῷ τῶν Ἀλεξάνδρου λαβεῖν.
Πρῶτον μὲν γὰρ οὗ μάλιστα πᾶς κριτὴς ἐφίεται,
Γλαῦκες ὑμᾶς οὔποτ' ἐπιλείψουσι Λαυρειωτικαί.
Ἀλλ' ἐνοικήσουσιν ἔνδον, ἔν τε τοῖς βαλαντίοις
Ἐννεοττεύσουσι, κἀκλέψουσι μικρὰ κέρματα.
Εἶτα πρὸς τούτοισιν, ὥσπερ ἐν ἱεροῖς οἰκήσετε.
Τὰς γὰρ ὑμῶν οἰκίας, ἐρέψομεν πρὸς αἰετόν.
Κἂν λαχόντες ἀρχίδιον, εἶθ' ἁρπάσαι βούλησθέ τι
Ὀξὺν ἱερακίσκον ἐς τὰς χεῖρας ὑμῖν δώσομεν.
Ἢν δέ που δειπνῆτε, πρηγορεῶνας ὑμῖν πέμψομεν.
Ἢν δὲ μὴ κρίνητε, χαλκεύεσθε μηνίσκους φορεῖν,
Ὥσπερ ἀνδριάντες. ὡς ὑμῶν ὃς ἂν μὴ μήνην ἔχῃ,
Ὅταν ἔχητε χλανίδα λευκὴν, τότε μάλιστ' οὕτω δίκην
Δώσεθ' ἡμῖν πᾶσι τοῖς ὄρνισι καταπλώμενοι.

Ad meliora dona multo illis Alexandri capere.
Primùm quidem enim (quo maximè omnis iudex deſiderat)
Noctuæ vos nunquam relinquent Lauriotica.
Sed inhabitabunt intus, inq́ arcis
B *Nidificabunt, & decorticabunt parua lucra,*
Poſtea ad hæc, tanquam in ſacris habitabitis.
Has enim veſtrûm domos cooperiemus ad aquilam.
Etſi ſortiti dominatiunculam, poſtea rapere vultis aliquid,
Acutum accipiterculum in manus vobis dabimus.
Si autem cœnatis, guttura vobis mittemus.
C *Si autem non iudicatis, æramini coopercula ferre,*
Tanquam ſtatuæ, ſic veſtrum qui non cooperimentum habeat,
Quando habetis chlænulam albam, tunc maximè ſic pœnam
Dabitis nobis omnibus auibus euulſi.

Σχόλια. Πολλῷ τῶν Ἀλεξάνδρου.] τῆς Παρίδος ὧν ἔλαβε παρὰ Ἀφροδίτης. ἀπὸ κοινοῦ δὲ τὸ δώσομεν. Γλαῦκες ὑμᾶς.] ἀντὶ τοῦ νομίσματα. ἡ γὰρ γλαὺξ, ὄρνεόν ἐστιν Ἀθηνᾶς. ὅπερ πάνυ τιμῶντες Ἀθηναῖοι διὰ τὴν θεὸν, ἐν τοῖς τετραδράχμοις ἐνεχάραξαν νομίσμασιν. αἰνίττεται δὲ καὶ εἰς τὸ φιλάργυρον τῶν Ἀθηναίων. ἄλλως. ἡ γλαὺξ ἐπὶ χαράγματος ἦν τετραδράχμου, ὡς Φιλόχορος. ἐκλήθη δὲ τὸ νόμισμα τὸ τετράδραχμον τότε ἡ γλαύξ. ἦν γὰρ γλαὺξ, ἐπίσημον, καὶ πρόσωπον Ἀθηνᾶς. τῶν προτέρων διδράχμων ὄντων, ἐπίσημον τε βοῦν ἐχόντων.

Bisetus. Καὶ παροιμία, γλαῦκες Λαυρειωτικαὶ, ἐπὶ τῶν πολλὰ χρήματα ἐχόντων, παρόσον ἐν Λαυρείῳ τῆς Ἀττικῆς γίνονται χρύσεια μέταλλα. ἐνεχάραττον δὲ γλαῦκας ἐν τοῖς χρυσοῖς νομίσμασι. Σ.

Σχόλια. Κἀκλέψουσι.] δέον εἰπεῖν καὶ ἐκλέψουσι. λεπίζουσι γὰρ τὸ ὠὸν ἐκφέρουσι τὰ νεόττια. Ἐρέψομεν] διὰ τὰ ἐν τοῖς ναοῖς ἀετώματα. ἀντὶ τοῦ στεγάσομεν πρὸς ἀε- D τώματα. τὰς γὰρ τῶν ἱερῶν στέγας, πτερὰ καὶ ἀετοὺς καλοῦσιν. ὥς φησιν Ἴων ἐν Ἀγαμέμνονι. Κἂν λαχόντες ἀρχίδιον.] ὑποκοριστικῶς τὴν ἀρχήν. διαβάλλει δὲ αὐτοὺς ὡς ἅρπαγας. Ὀξὺν ἱερακίσκον.] ἀντὶ τοῦ ἁρπαγὴν ὀξεῖαν. Δίδυμος ταχέως ὡς ἱέραξ, ἵνα ταχέως φύγῃ. Πρηγορεῶνας] κυρίως τῶν ὀρνίθων ὁ λεγόμενος πρόλοβος. ἑκάτερον δὲ, ἀπὸ τοῦ συναθροίζειν ἐκεῖ τὴν τροφήν. Δίδυμος δὲ, τοὺς βρόγχους τῶν ὀρνέων τοὺς λεγομένους προλόβους, ὅτι συλλέγεται ἐν αὐτοῖς τὰ σιτία. λέγεται δὲ καὶ ἐπὶ ἀνθρώπων προηγορεὼν πάλιν ὁ βρόγχος. ἑκάτερον δὲ, E ἀπὸ τοῦ συναθροίζειν ἐκεῖ τὴν τροφήν. Ἢν δὲ μὴ κρίνητε.] ἐὰν δὲ μὴ ἡμᾶς κρίνητε νικᾶν, τί γένηται; ὥσπερ οἱ ἀνδριάντες μηνίσκους ἐπὶ ταῖς κεφαλαῖς. τοῦτο γὰρ ἐποίουν ὥστε μὴ ἀφοδεύεσθαι τὰ ὄρνεα εἰς τὸ αὐτό. μηνίσκους σκεπάσματα τῶν ἀνδριάντων, διὰ τὸ μὴ ἀποπατεῖν κατ' αὐτῶν τὰ ὄρνεα. φησὶν οὖν, ὅτι μολύνομεν ὑμῶν κατα[illegible]. Μήνην.] μηνίσκον μήνῃ γὰρ ἔοικε.

ΠΕΙΣΘΕΤΑΙΡΟΣ, ΑΓΓΕΛΟΣ.

PISTHETERVS, NVNCIVS.

F Κορωνὶς ἐκ στίχων ο'.

Bisetus. Ὁ Πεισθέταιρος ἔσω θύσας εἰς τὴν σκηνὴν πάλιν ἔρχεται. ἔρχεται καὶ ἄγγελός τις ἐκ τοῦ νεοκτίστου πόλεως ἥκων ὃς τὴν πόλεως οἰκοδομὴν τὴν τοιαύτην, καὶ μέγεθος καὶ τὰ ἐν αὐτῇ συμβάντα διηγεῖται.

Πι. Τὰ μὲν ἱέρ' ἡμῖν ἐστιν ὦ 'ρνιθες καλά.
Ἀλλ' ὡς ἀπὸ τοῦ τείχους πάρεστ' ἄγγελος
Οὐδεὶς, ὅτου πευσόμεθα τἀκεῖ πράγματα.
G Ἀλλ' οὑτοσὶ τρέχει τις Ἀλφειὸν πνέων.
Αγγ. Ποῦ ποῦ 'στι. ποῦ ποῦ ποῦ 'στι. ποῦ ποῦ ποῦ 'στι ποῦ;
Ποῦ Πεισθέταιρός ἐστιν ἄρχων; Πι. οὑτοσί.
Αγ. Ἐξῳκοδόμηταί σοι τὸ τεῖχος. Πι. εὖ λέγεις.
Αγ. Κάλλιστον ἔργον καὶ μεγαλοπρεπέστατον.

PI. *Hæc quidẽ ſacra nobis ſunt ô aues bona,*
Sed tanquam à muro adeſt nuncius
Nullus, quem interrogabimus illic res.
Sed hic currit aliquis Alpheũ ſpirans.
NVN. *Vbi ubi eſt? ubi ubi ubi eſt? ubi ubi ubi eſt? ubi*
Vbi Piſthetarus eſt princeps? PI. *hic.*
NVN. *Ædificatus eſt tibi murus?* PI. *bene dicis.*
NVN. *Optimum opus & honorandum,*

Σχόλια. Ταχὺ μὲν ἴσ' ἡμῖν.] κορωνὶς εἰσιόντων συνθεσις τῆς ὑποκειμένης. οἱ δὲ στίχοι ἰαμβικοὶ τρίμετροι ἀκατάληκτοι ϛ΄. ὧν τελευταῖος ἐξ ἴσου πᾶς τις. σφενδόνην τίς μοι δότω. ἐπὶ τῷ τέλει κορωνίς. Ἀλλ' οὑτοσὶ τρέχει] Σύμμαχος. οὕτω σπεύδοντας τρέχει, ὡσεὶ ὀλυμπιακὸς

A σταδιοδρόμος ἢ ἀπὸ τοῦ παραρρέοντος ποταμοῦ. ἀντὶ τοῦ δίκην ῥεύματος ταχέως φερόμενος. ὁ δὲ Δίδυμος παρὰ τὸ Πινδαρικὸν. ἄμπνευμα σεμνὸν Ἀλφεοῦ. διχῶς δέ τινες ἀλφειὸν πνέων.

Ὥσθ' ὑπεράνω μὲν Προξενίδης ὁ Κομπασεὺς,
Καὶ Θεαγένης, ἐναντίω δύ' ἅρματε,
Ἵππων ὑπόντων μέγεθος ὅσον ὁ Δούρειος,
Ὑπὸ τοῦ πλάτους ἂν παρελασαίτην. Πει. Ἡράκλεις.
Αγγ. Τὸ δὲ μῆκός ἐστι (καὶ γὰρ ἐμέτρησ' αὐτ' ἐγώ)
Ἑκατοντόργυιον. Πει. ὦ Πόσειδον τοῦ μάκρους.
Τίνες ᾠκοδόμησαν αὐτὸ τηλικουτονί;
Αγγ. Ὄρνιθες, οὐδεὶς ἄλλος, οὐκ Αἰγύπτιος
Πλινθοφόρος, οὐ λιθουργὸς, οὐ τέκτων παρῆν:
Ἀλλ' αὐτόχειρες, ὥστε θαυμάζειν ἐμέ.
Ἐκ μέν γε Λιβύης ἧκον ὡς τρισμύριαι
Γέρανοι, θεμελίους καταπεπωκυῖαι λίθους.
Τούτους δ' ἐτύκιζον αἱ κρέκες τοῖς ῥύγχεσιν.
Ἕτεροι δ' ἐπλινθοφόρουν πελαργοὶ μύριοι.
Ὕδωρ δ' ἐφόρουν κάτωθεν ἐς τὸν ἀέρα
Οἱ χαραδριοὶ, καὶ τἄλλα ποτάμι' ὄρνεα.
Πει. Ἐπηλοφόρουν δ' αὐτοῖσι τίνες; Αγγ. Ἐρωδιοὶ
Λεκάναισι. Πει. τὸν δὲ πηλὸν ἐνεβάλλοντο πῶς;
ΑΓ. Τοῦτ' ὦ 'γάθ' ἐξηύρητο καὶ σοφώτατα.
Οἱ χῆνες ὑποτύπτοντες ὥσπερ ταῖς ἄμαις
Ἐς τὰς λεκάνας ἐνέβαλον αὐτοῖς τοῖν ποδοῖν.
Πει. Τί δῆτα πόδες ἂν οὐκ ἂν ἐργασαίατο;
ΑΓ. Καὶ νὴ Δί' αἱ νῆτταί γε περιεζωσμέναι,
Ἐπλινθοφόρουν. ἄνω δὲ τὸν ὑπαγωγέα
Ἐπέτοντ' ἔχουσαι κατόπιν ὥσπερ παιδία
Τὸν πηλὸν ἐν τοῖς στόμασιν αἱ χελιδόνες.
Πει. Τί δῆτα μισθωτοὺς ἂν ἔτι μισθοῖτό τις;
Φέρ' ἴδω. τί δαί; τὰ ξύλινα τοῦ τείχους, τίνες
Ἀπειργάσαντ'. ΑΓ. ὄρνιθες ἦσαν τέκτονες.

Vt deſuper quidem Proxenides ille ſuperbus,
Et Theagenes è contrario duos currus
B *Equorum, ſubexiſtentibus magnitudine quanta equus Troianus*
In latitudine agitauit. PI. *Hercules.*
NV. Hæc autem longitudo eſt (etenim menſuraui ipſam ego)
Centum paſſuum. PI. *O Neptune longitudinem,*
Qui ædificauerunt ipſum tantum?
NV. Aues, nullus alius, non Ægyptius
Lateriger, non petrarum factor, non faber affuit,
Sed propriæ manus, ad admirari me.
C *Ex quidem Libya venerunt ferè ter mille*
Grues, fundamentales deuorantes lapides:
Hos autem polierunt ibides roſtris,
Alij autem lapides ferebant pelargi mille.
Aquam autem ferebant inferi in aerem,
Charadrij, & aliæ fluuiales aues.
PI. *Lutum autem ferebant ipſis qui?* NVN. *Erodij*
D *Peluibus.* PI. *Hoc autem lutum iniecerunt quomodo?*
NVN. *Hoc ô bone inuentum eſt, & ſapientiſſimè,*
Anſeres ſubuolantes tanquam ſarculis,
In pelues iniecerunt ipſis pedibus.
PI. *Quid certè pedes non operabuntur?*
NV. *Et per Iouem anates circuncinctæ,*
E *Lateres ferebant, ſupra autem raſtrum*
Volabant, habentes à tergo tanquam pueros,
Lutum in oribus hirundines.
PI. *Quid certè mercenarios item conduxit quis?*
Age videam. quid autem? lignea muri qui
Operati ſunt. NV. *Aues erant fabri*

Σχόλια. Προξενίδης καὶ Θεαγένης.] ἐκ τούτων πιστοῦται τὸ ἀνυπόστατον τοῦ τείχους. ἐπεὶ καπνοὶ ἦσαν καὶ κομπασταί. καὶ μόνον ὑπόσχεσις. τοιαύτη δὲ καὶ ἡ τοῦ τείχους οἰκοδομή. Ὁ Κομπασεύς.] ἔπαιξε παρὰ τὸ κομπάζειν. προσείρηται δὲ περὶ αὐτῶν, ἀμφοτέρων ὅτι κομπασταί. Τηλεκλείδης δὲ ἐν Ἡσιόδοις, ὡς παρειμένον τὸ σῶμά τι κωμῳδεῖ αὐτόν. Ὅσον ὁ Δούρειος.] οὐ πιθανὸν καινῶς λέγειν αὐτόν. ἀλλὰ περὶ τοῦ χαλκοῦ τοῦ ἐν ἀκροπόλει. ἀνέκειτο γὰρ ἐν ἀκροπόλει δούρειος ἵππος ἐπιγραφὴν ἔχων. Χαιρέδημος Εὐαγγέλου ἐκ Κοίλης ἀνέθηκε. δείκνυται δὲ ὁ ἐν Ἰλίῳ λαμβάνεσθαι. ἐν ἀκροπόλει δὲ χαλκοῦς ἵππος ἀνέκειτο κατὰ μίμησιν τοῦ Ἰλιακοῦ.

BISETVS. Περὶ δὲ τοῦ Δουρείου ἵππου Εὐριπίδης ἐν Τρωάσι ταῦτα παραδίδωκε,

Φωκεὺς Ἐπειὸς μηχαναῖσι Παλλάδος
Ἐγκύμον' ἵππον τευχέων ξυναρμόσας
Πύργων ἔπεμψεν ἐντὸς ὀλέθριον βάρος.
Ὅθεν πρὸς ἀνδρῶν ὑστέρων κληθήσεται
Δούρειος ἵππος, κρυπτὸν ἀμπίσχων δόρυ.

F Σχόλια. Τοῦ μάκρους.] σημείωσαι ὅτι τὸ μάκρος λέγει.

BISETVS. Τὸ μάκρος, ἀντὶ τοῦ μῆκος, ἀρχαιότερον.

Σχόλια. Αἰγύπτιος πλινθοφόρος.] οἱ Αἰγύπτιοι ἐκωμῳδοῦντο ὡς ἀχθοφόροι. καὶ ἐν Βατράχοις. οὓς οὐκ ἂν ἄραιντ' ἂν οὐδ' ἑκατὸν Αἰγύπτιοι. εἰς τὸ αὐτό. ὅτι ἴδιον Αἰγυπτίων τὸ ἀχθοφορεῖν. Γέρανοι θεμελίους.] διὰ τὸ ἐν ὕψει πέτεσθαι. καὶ τῇ εἰς εὐθὺ ὁρμῇ τὴν ἐπὶ τὰ κάτω G θέαν ἐμποδίζεσθαι, λίθους βαστάζουσιν. ὅπως κάμνουσαι τῇ πτήσει ῥίπτωσιν, καὶ αἰσθάνωνται πότερον ἐπὶ γῆς ἢ ἐπὶ θαλάσσης φέρονται. καὶ εἰ μὲν ἐπὶ θαλάσσης ἤκουσε ὁ λίθος, ἀνύουσι τὴν ὁδόν. εἰ δὲ ἐπὶ γῆς, ἀναπαύονται. Καταπεπωκυῖαι λίθους.] ἐπεὶ αἱ γέρανοι λίθους καταπίνουσι καὶ ἐπὶ τὴν Αἴγυπτον παραγίνονται. Τούτους δ' ἐτύκιζον.] τύκος ἐργαλεῖόν τι ᾧ τοὺς λίθους περιτύκουσι καὶ ξέουσι. ἐπιτήδειον δὲ ἔργον τὸ μακρὸν ἐχούσαις ῥύγχος. κρὲξ δὲ, εἶδος ὀρνέου, ὀξὺ πάνυ τὸ ῥύγχος καὶ πριονῶδες ἔχον. Πελαργοὶ μυρίοι.] διὰ τὸ πελαργικὸν τεῖχος τοὺς ἀπὸ Τυρρηνίας ἥκοντας ἀναστῆσαι. Οἱ χαραδριοί.] ὠνοματοπεποίηται τὸ ὄρνεον παρὰ τὸ ἐν ταῖς χαράδραις διατρίβειν. Ἐρωδιοὶ λεκάναισι.] παρὰ τὴν ἔραν πέπαιχεν· ἐπεὶ πηλὸς ἐκ τῆς ἔρας, τουτέστι τῆς γῆς. ταῦτα δὲ ὡς ἐν κωμῳδίᾳ ἐσχημάτισται. λεκάνη δὲ τὸ κοινὸν παρὰ τὸ λα ἐπιταλικὸν καὶ τὸ γεῖνον. τὸ δὲ Ἀττικὸν λακάνη. Οἱ χῆνες ὑποτύπτοντες.] διὰ τὸ πλατύποδας τῶν ἄλλων μᾶλλον εἶναι τοὺς χῆνας. Τί δῆτα πόδες.] παρὰ τὴν παροιμίαν. τί δῆτα χεῖρες οὐκ ἂν εἰργάσαντο. καὶ νὴ Δί' αἱ νῆτται. ἡ νῆττα εἶδος ὀρνέου ἔχον τὴν πτέρωσιν ἐκ φύσεως, ὥσπερ ζώνην λευκήν. τοῦτο οὖν ἔπαιξεν ὡς ἂν ἐζωσμένην ὑπερκὼς αὐτήν. ὑπαγωγέα δὲ, τὸ ξυστήριον. πλατὺ δέ ἐστι σιδήρεον ᾧ ξύουσι τὸν πηλόν. ἄλλως. τινὲς τῶν νηττῶν ἔχουσιν ὡς ζώνην ἐν κύκλῳ λευκήν. Ἐχούσας κατόπιν.] ὥσπερ παιδία βαστάζουσαι αὐτόν. ὡς εἰώθασι βαστάζειν τὰ παιδία. ἀσαφῶς δὲ λέγει. λέγει γὰρ τὰς χελιδόνας τὸν ὑπαγωγέα ἐπὶ τῶν ὤμων αὐτὰς κομίζειν. τὸν δὲ πηλὸν ἐν τοῖς στόμασι. καὶ ποιοῦσι τοῦτο, ὅταν τὰς νεοττιὰς κατασκευάζωσιν. ὁ δὲ ὑπαγωγεὺς ὥς τινες σιδηροῦν τι ἐστὶ πλινθίον. ᾧ ἐχρῶντο οἱ κονιαταί. οἱ δὲ, ἐργαλεῖον οἰκοδομικὸν ᾧ ἀπευθύνουσι τὰς πλίνθους πρὸς ἀλλήλας. τινὲς δὲ αὐτὸ παράξυστον καλοῦσιν. εἰ μὴ ἄρα πηλόν τινα ὑπαγωγέα καλοῦσι, τοιοῦτον γάρ τι καὶ Ἕρμιππος ἐν τοῖς τετραμέτροις ἐμφανίζει.

Σοφώτατοι, Πελεκᾶντες, οἳ τοῖς ῥύγχεσιν
Ἀπεπελέκησαν τὰς πύλας· ἦν δ' ὁ κτύπος
Αὐτῶν πελεκώντων, ὥσπερ ἐν ναυπηγίῳ.
Καὶ νῦν ἅπαντ' ἐκεῖνα πεπύλωται πύλαις
Καὶ βεβαλάνωται, καὶ φυλάττεται κύκλῳ.
Ἐφοδεύεται, κωδωνοφορεῖται, πανταχῇ
Φυλακαὶ καθεστήκασι, καὶ φρυκτωρίαι
Ἐν τοῖσι πύργοις. ἀλλ' ἐγὼ μὲν ἀποτρέχων,
Ἀπονίψομαι. σὺ δ' αὐτὸς ἤδη τἄλλα δρᾶ.

Sapientißimi, Pelecantes, qui roſtris
Dolauerunt ianuas. erat autem ſtrepitus
Ipſorum Pelecantium tanquam in nauis factione.
C *Et nunc omnes illi facti ſunt ianuis,*
Et clauſi ſunt, & cuſtodiuntur circumcirca.
Tranſeuntur, tintinabulo feritur undiq.
Cuſtodiæ ſtatutæ ſunt, & lumina
In turris. ſed ego quidem currens
Abluar, tu autem ipſe iam alia fac.

Σχόλια. Πελεκᾶντες] παρὰ τὸ πελεκᾶν τὰ ξύλα, τῷ ὀνόματι τοῦ ὄρνιθος πιθανῶς ἐχρήσατο παίζων. καὶ ὅτι ῥάμφος ἔχει μέγα. Καὶ βεβαλάνωται.] ὡσεὶ εἶπε κεκλείδωται, ὅτι βάλανοι λέγονται τὰ μάγγανα τῆς κλειδώσεως. Ἐφοδεύεται.] διοδεύεται. τὸ δὲ κωδωνοφορεῖται, ἀντὶ τοῦ δοκιμάζεται ἡ τῶν φυλάκων φρουρά. Φρυκτωρίαι.] αἱ τῶν πύργων φυλακαί. παρὰ τὸν πυρσὸν καὶ τὸ ὠρεύειν.

Bisetus. Φρυκτοί, λαμπάδες τινὲς ἀπὸ ξύλων γινόμεναι, ἅς τινας βαστάζοντες ἄνω τῶν τειχῶν ἐσήμαινον τοῖς πλησιοχώροις, ἢ τοῖς συμμάχοις, ὅταν τινὰς ἑώρων πολεμίους ἐπιόντας, ὡς δεῖ προφυλάξασθαι. οὐ μόνον δὲ ἐπὶ πολεμίων τοῦτο ἐποίουν, ἀλλὰ καὶ ἐπὶ φίλων, ὅταν ἑώρων βοήθειαν ἐρχομένην, ἐσήμαινον πάλιν διὰ τῶν φρυκτῶν, ὡς οὐ δεῖ θορυβεῖσθαι. καὶ ὅτε μὲν φίλους ἐδήλουν, ἐβάσταζον τοὺς φρυκτοὺς ἠρεμοῦντας, ὅταν δὲ πολεμίους, ἐκίνουν. διὸ καὶ τῶν φρυκτῶν, οἱ μὲν, φίλιοι, οἱ δὲ, πολέμιοι. καὶ οἱ μὲν φίλιοι, ἀκίνητοι, οἱ δὲ πολέμιοι, πολυκίνητοι. ἐκ δὲ τῶν φρυκτῶν, καὶ τοῦ ὠρεῖν, τοῦ φροντίζειν καὶ φυλάττειν σημαίνοντος, τὸ σύνθετον φρυκτωρεῖν, καὶ ἡ φρυκτωρία, ἡ διὰ τῶν φρυκτῶν, τουτέστι πυρσῶν, καὶ λαμπάδων παραφυλακὴ νυκτερινή, ἡ καὶ σημασία ἢ τῶν φίλων, ἢ τῶν πολεμίων παρουσίας.

Σχόλια. Ἀπονίψομαι.] ὡς γὰρ ἀπὸ πηλοῦ ἢ κονίας ὡς ἀπὸ τῶν ἔργων. Τἄλλα δρᾶ.] ἀντὶ τοῦ πράττε προστακτικῶς.

Bisetus. Ἐθεῖ] εἰστρέχει πρὸς ἡμᾶς.

ΧΟΡΟΣ, ΠΕΙΣΘΕΤΑΙΡΟΣ, Ἕτερος ἄγγελος.

CHORVS, PISTHETERVS, Alter nuntius.

Bisetus. Τοῦ ἀγγέλου ἤδη ἀποχωρήσαντος ὁ χορὸς τὸν Πεισθέταιρον προσφωνεῖ, ὃς τὴν ταχεῖαν καὶ παράδοξον νεοκτίστου πόλεως οἰκοδομὴν ἐθαύμαζεν. ἐν δὲ τούτῳ ἕτερος ἄγγελος προστρέχεται δηλώσων ὅτι θεός τις τοὺς φύλακας λαθὼν εἰς τὴν πόλιν εἰσῆλθεν.

Χο. Οὗτος. τί ποιεῖς. ἆρα θαυμάζεις ὅτι
Οὕτω τὸ τεῖχος ἐκτετείχισται ταχύ;
Πει. Νὴ τοὺς θεοὺς ἔγωγε. καὶ γὰρ ἄξιον.
Ἴσα γὰρ ἀληθῶς φαίνεταί μοι ψεύδεσιν.
Ἀλλ' ὡδί, φύλαξ γὰρ τῶν ἐκεῖθεν ἄγγελος
Ἐσθεῖ πρὸς ἡμᾶς δεῦρο, πυρρίχην βλέπων.
Αγγ. Ἰοὺ ἰού. ἰοὺ ἰού. ἰοὺ ἰού.

CH. Hic quid facis? nunquid admiraris, quòd
Sic murus fabricatus eſt citò?
PI. Per deos ego, etenim dignum.
Æqualia enim verè apparent mihi mendacÿs,
G *Sed ſic, cuſtos enim illinc nuncius*
Incurrit ad nos huc, ſaltanter aſpiciens.
NV. Heu, heu, heu, heu, heu, heu,

Σχόλια. Πυρρίχην βλέπων.] ἐνόπλιον καὶ πολεμικόν τι. ἐνόπλιος γὰρ ὄρχησις ἡ πυρρίχη.

Πει. Τί τὸ πρᾶγμα τουτί; Αγγ. δεινότατα πεπόνθαμεν.
Τῶν γὰρ θεῶν τις ἄρτι τῶν παρὰ τοῦ Διὸς,
Διὰ τῶν πυλῶν εἰσέπτατ' εἰς τὸν ἀέρα.
Λαθὼν κολοιοὺς φύλακας ἡμεροσκόπους.
Πει. Ὦ δεινὸν ἔργον καὶ σχέτλιον εἰργασμένος.
Τίς τῶν θεῶν; Αγγ. οὐκ ἴσμεν, ὅτι δ' εἶχε πτερὰ,
Τοῦτ' ἴσμεν. Χο. οὔκουν δῆτα περιπόλους ἐχρῆν
Πέμψαι κατ' αὐτὸν εὐθύς. Αγγ. ἀλλ' ἐπέμψαμεν
Τρισμυρίους ἱέρακας ἱπποτοξότας.
Χωρεῖ δὲ πᾶς τις ὄνυχας ἠγκυλωμένος.
Κερχνῆς. τριόρχης. γὺψ. κύμινδις. αἰετός.
Ρύμῃ τε καὶ πτεροῖσι καὶ ῥοιζήμασιν
Αἰθὴρ δονεῖται, τοῦ θεοῦ ζητουμένου.
Κἄστ' οὐ μακρὰν ἄπωθεν. ἀλλ' ἐνταῦθά που
Ἤδη 'στιν. Χο. οὐκοῦν σφενδόνας δεῖ λαμβάνειν,
Καὶ τόξα. Αγγ. χώρει δεῦρο πᾶς ὑπηρέτης.
Τόξευε πᾶς τις. σφενδόνην τίς μοι δότω.

A Pi. *Qua res hac?* Nv. *Grauißima paßi ſumus.*
Horum enim deorum aliquis nuper illorum apud Iouem
Per portas inuolauit in aerem,
Latens graculos cuſtodes diei ſpeculatores.
Pi. *O graue opus, & miſerabile operans.*
Quis deorum? Nv. *Non ſcimus, quòd autem haberet pennas,*
B *Hoc ſcimus.* CH. *Non igitur vagatores oportebat*
Mittere in ipſum ſtatim. Nv. *Sed miſimus*
Ter mille accipitres arcigeros.
Ibat autem omnis vngues curuatus,
Cerchneus, triorchnes, vultur, cymindis, aquila.
Impetuq́ & alis, & ſtrepitibus
Æther mouebatur, cùm Deus quareretur.
C *Et eſt non longè ab hinc, ſed hic*
Iam eſt. CH. *Igitur fundas oportet capere,*
Et arcus. Nv. *Veni huc omnis ſerue,*
Sagittam omnis aliquis, fundam aliquis mihi det.

Σχόλια. Εἰς τὸν ἀέρα.] δέον εἰπεῖν εἰς τὴν πόλιν. Ἡμεροσκόπους.] τοὺς ἐν ἡμέρᾳ φρουροῦντας. Τοῦτ' ἴσμεν.] πρὸς τὴν ἐν ἰλιάδι γραφὴν τὴν, χθιζὸς ἔβη μετὰ δαῖτα. οὕτως ἀξιοῦσιν Ἀριστοφάνην γράφειν. Περιπόλους.] τοὺς φύλακας. ἢ ζητητὰς ἀπὸ τοῦ περιπολεῖν. τὸ δὲ ἑξῆς, οὐκ ἐχρῆν περιπόλους πέμψαι. Ἱπποτοξό- D τας.] ἀπὸ τοῦ ἵππου τὴν ὀξύτητα αὐτῶν πτήσεων δηλοῖ, ἀπὸ δὲ τοῦ τόξου τὸ ἐπικαμπὲς τῶν ὀνύχων. Ἠγκυλωμένος.] ἀγκύλη εἶδος ἀκοντίου. Κύμινδις.] τὴν κύμινδιν οὐκ ἀνέγραψεν ὁ Καλλίμαχος, μήποτε κύμινδις γραπτέον. ὁ δὲ τριόρχης, εἶδος ἱέρακος. Ρύμη.] φορᾷ βιαίᾳ.

ΣΤΡΟΦΗ κώλων ια.

Χο. Πόλεμος αἴρεται,
Πόλεμος οὐ φατὸς,
Πρὸς ἐμὲ καὶ θεούς.
Ἀλλὰ φύλαττε πᾶς
Ἀέρα περινέφελον,
Ὃν γ' ἔρεβος ἐτέκετο.
Μή σε λάθῃ θεῶν
Τὶς ταύτῃ περῶν.
Ἄθρει δὲ πᾶς κύκλῳ σκοπῶν,
Ὡς ἐγγὺς ἤδη δαίμονος πεδαρσίου
Δίνης πτερωτὸς φθόγγος ἐξακούεται.

INVERSIO membrorum vndecim.

CH. *Bellum erigitur,*
Bellum indicibile,
E *Ad me & deos.*
Sed ſerua omnis
Aerem circumnebulatum,
Quem erebus peperit,
Ne te lateat deorum
Aliquis hac tranſiens.
Vide autem omnis circuitu ſpeculans
Quòd propè iam dæmonis alti,
F *Reuolutionis volatilis vox exauditur.*

Σχόλια. Πόλεμος αἴρεται.] εἴσθεσις χοροῦ ἑπταμελοῦς κώλων τροχαϊκῶν ἐπιμεμιγμένων χορείοις ἤτοι τετραβράχεσι καὶ δακτύλοις, πενθημιμερῶν α', ὧν τὰ μὲν πρῶτα τρία καὶ παιωνικὰ εἰ βούλει ποιήσει ἡμιόλια. τὸ δὲ τροχαϊκὸν ἐκ δακτύλου πενθημιμερές. τὸ ε' καὶ ς' ἰθυφαλλικά. τὸ ζ' καὶ η' τροχαϊκὰ πενθημιμερῆ. ἐν ἐκθέσει δὲ ἰαμβικὰ τρία ὧν τὸ α' δίμετρον ἀκατάληκτον, οἱ δὲ δύο τρίμετροι ἀκατάληκτοι. ἐπὶ τῷ τέλει κορωνίς. Πόλεμος αἴρεται. διὰ τὴν ὑπερβολὴν ἀντὶ τοῦ ἐγείρεται ἢ μετεωρίζεται. Αἴρα περινέφελον.] αἴρα λέγει, τὴν ἀορασίαν. τὸ σκότος. Πεδαρσίου.] μετεώρου. πετομένου. ἀπὸ τοῦ ἐν τῷ πέδῳ αἴρεσθαι.

G

ΠΕΙΣΘΕΤΑΙΡΟΣ,
ΙΡΙΣ.

PISTHETERVS,
IRIS.

BISETVS. Ο Πεισθέταιρος τὴν Ἶριν διὰ τῆς νεοκτίστου πόλεως πετομένην καταμαθὼν ξυλλαμβάνειν διακελεύει, καὶ αὐτὴν ἀκριβῶς ἀνακρίνει, τὸ ὄνομα, τὴν πατρίδα, τοὺς πέμψαντας, καὶ τὴν τῆς πορείας αἰτίαν ζητεῖ. ταῦτα δὲ πάντα γνοὺς αὐτῇ βαρέως ἀπειλεῖ, καὶ ἀπαγορεύει μηκέτι τήνδε τὴν πόλιν διαπερᾶν.

Πει. Αὕτη σύ, ποῖ ποῖ ποῖ πέτει; μέν' ἥσυχος,
Ἔχ' ἀτρέμας. αὐτοῦ στῆθ'. ἐπίσχες τοῦ δρόμου.
Τίς εἶ; ποδαπή; λέγειν ἐχρῆν ὁπόθεν ποτ' εἶ.
Ιρ. Παρὰ τῶν θεῶν ἔγωγε τῶν ὀλυμπίων.
Πει. Ὄνομα δέ σοι τί ἐστι; πλοῖον, ἢ κυνῆ;
Ιρ. Ἶρις ταχεῖα. Πει. Πάραλος ἢ Σαλαμινία;
Ιρ. Τί δὲ τοῦτο; Πει. ταυτηνί τις οὐ ξυλλήψεται,
Ἀναπτάμενος τρίορχος. Ιρ. ἐμὲ ξυλλήψεται;
Τί ποτ' ἐστὶ τουτὶ τὸ κακόν; Πει. οἰμώξει μακρά.
Ιρ. Ἄτοπόν γε τουτὶ τὸ πρᾶγμα; Πει. κατὰ ποίας πύλας
Εἰσῆλθες εἰς τὸ τεῖχος, ὦ μιαρωτάτη;
Ιρ. Οὐκ οἶδα μὰ Δί' ἔγωγε κατὰ ποίας πύλας.
Πει. Ἤκουσας αὐτῆς οἷον εἰρωνεύεται;
Πρὸς τοὺς κολιάρχας προσῆλθες; οὐ λέγεις;
Σφραγῖδ' ἔχεις παρὰ τῶν πελαργῶν. Ιρ. τί τὸ κακόν;
Πει. Οὐκ ἔλαβες; Ιρ. ὑγιαίνεις μέν; Πει. οὐδὲ σύμβολον
Ἐπέβαλεν ὀρνίθαρχος οὐδείς σοι παρών;
Ιρ. Μὰ Δί' οὐκ ἔμοιγ' ἐπέβαλεν οὐδείς, ὦ μέλε.
Πει. Κἄπειτα δῆθ' οὕτω σιωπῇ διαπέτει,
Διὰ τῆς πόλεως τῆς ἀλλοτρίας καὶ τοῦ χάους;
Ιρ. Ποίᾳ γὰρ ἄλλῃ χρὴ πέτεσθαι τοὺς θεούς.
Πει. Οὐκ οἶδα μὰ Δί' ἔγωγε τῇδε μὲν γὰρ οὔ.
Ἀδικεῖς δὲ καὶ νῦν. ἆρά γ' οἶσθα τοῦθ' ὅτι
Δικαιότατ' ἂν ληφθεῖσα πασῶν Ἰρίδων
Ἀπέθανες, εἰ τῆς ἀξίας ἐτύγχανες.
Ιρ. Ἀλλ' ἀθάνατός εἰμι. Πει. ἀλλ' ὅμως ἂν ἀπέθανες.
Δεινότατα γάρ τοι πεισόμεσθ' ἐμοὶ δοκεῖ,
Εἰ τῶν μὲν ἄλλων ἄρχομεν, ὑμεῖς δ' οἱ θεοὶ
Ἀκολασταίνετε. κοὐδέπω γνώσεσθ' ὅτι,
Ἀκροατέον ὑμῖν ἐν μέρει τῶν κρειττόνων.
Φράσον δέ μοι τὼ πτέρυγε ποῖ ναυστολεῖς;
Ιρ. Ἐγώ; πρὸς ἀνθρώπους πέτομαι παρὰ τοῦ πατρὸς.
Φράσουσα θύειν τοῖς ὀλυμπίοις θεοῖς,
Μηλοσφαγεῖν τε, βουθύτοις ἐπ' ἐσχάραις.
Κνισᾶν τ' ἀγυιάς. Πει. τί σὺ λέγεις; ποίοις θεοῖς;
Ιρ. Ποίοισιν; ἡμῖν τοῖς ἐν οὐρανῷ θεοῖς.

A Iridem, mittentes, & itineris causam quaerit. *(see note)*

PI. HÆc tu, quò quò quò volas? mane tacitus,
Habe quietè, illic sta, tene cursum.
B *Quæ es? cuias? dicere oportet, unde unde es.*
IR. *A deis ego cælestibus.*
PI. *Nomen autem tibi quod est? nauigium an galea?*
IR. *Iris velox.* PI. *Maritima vel Salaminia?*
IR. *Quid autem hoc?* PI. *Hanc aliquis non comprehendet*
Reuolans triorchis. IR. *Me comprehendet?*
Quid unquam est hoc malum? PI. *Lugebis valde.*
C IR. *Absurda hæc res.* PI. *per quas portas*
Intrasti in murum ô scelestissima?
IR. *Non scio per Iouem ego per quas portas.*
PI. *Audisti ipsam qualiter ironicè loquitur?*
Ad graculos principes aduenisti? non dicis?
Signum habes à ciconijs? IR. *Quid malum?*
PI. *Non accepisti?* IR. *Sanus es quidem.* PI. *neque symbolum*
Iniecit auium rex nullus tibi præsens?
D IR. *Per Iouem non mihi iniecit nullus, ô miser.*
PI. *Et postea certè sic silentio peruolas*
Per ciuitatem alienam & chaos.
IR. *Quali enim alia oportet volare Deos?*
PI. *Non scio per Iouem ego, hàc quidem enim non.*
Iniustitia autem afficis & nunc. nunquid scis hoc? quod
E *Iniustissime capta omnium iridum*
Mortua sis, si dignam assecuta fueris?
IR. *Sed immortalis sum.* PI. *sed tamen potuisses mori.*
Grauissima enim patiemur (mihi videtur)
Siquidem alijs imperamus. vos autem dei
Malefacitis, & nondum cognoscitis quòd
Audiendum vobis in parte meliores.
Dic autem mihi, alis quò nauigas?
F IR. *Ego? ad homines volo à patre,*
Dicens sacrificare cælestibus deis
Oues, iugulareq́ bobus sacrificalibus in coquinis,
Sacrificaréque vias. PI. *Quid tu dicis? quibus deis?*
IR. *Quibus? nobis in cælo deis.*

Σχόλια. Αὕτη σύ.] κορωνὶς εἰσιόντων αὖθις τῶν ὑποκριτῶν. οἱ δὲ στίχοι ἰαμβικοὶ τρίμετροι ἀκατάληκτοι ξ΄. ὧν τελευταῖος [illegible] τῶν νεωτέρων τινά. ἐπὶ τῷ τέλει κορωνίς. Πλοῖον ἢ κυνῆ.] πλοῖον μέν, καθὸ ἐπτέρωται, καὶ τὰ πτερὰ διαπετάζεται ὡς κώπη. κυνῆ δέ, ὅτι ἔχει περικεφαλαίαν τὸν πέτασον. ὡς Ἑρμῆς ἄγγελος ὢν παρὰ Σοφοκλεῖ ἐν Ἰνάχῳ ἐπὶ τῆς Ἴριδος. γυνὴ τίς ἥδε

G κυλλήνας Ἀρκάδος κυνῆ. φασὶ δὲ καὶ κυνῆν τὸν πέτασον λέγεσθαι ἐν Πελοποννήσῳ, πέτασον γὰρ ἐπὶ τῆς κεφαλῆς φορεῖ ὁ Ἑρμῆς πρὸς ὃν τὴν κυνῆν εἶπε. καὶ Πελοποννήσιοι δὲ τὸν πέτασον κυνῆν καλοῦσι. πλοῖον δὲ διὰ τὸ ἐν δρόμῳ αὐτὴν κεκελεῦσθαι τὸ χρῆμα. ἢ ὅτι πτερωτὸς ἦν. αἱ δὲ νῆες ἀντὶ πτερῶν τὰς κώπας ἔχουσι. Πάραλος ἢ Σαλαμινία.] αὗται ἱεραὶ τριήρεις δημόσιαι, ἐπὶ τὰς τῆς πόλεως λιμὰς χρείας· τιμωρούμεναι καὶ ταχυναυτοῦσαι. ἄλλως. εἰσὶ δὲ ταχεῖαι αὗται ἐστίν. αὗται δὲ αἱ τριήρεις ὡς ἂν ὑπηρετίδες οὖσαι, ταχεῖαι ἦσαν Πάραλος καὶ Σαλαμινία. ἐὰν δὲ δεσπότας ἐν ἄρθρου μέρει. ἔσται ἡ αὐτὴ Πάραλος καὶ Σαλαμινία. Ἀγαπητέμενος τριόρχος.] ἐπεὶ ἑταίρα ἦν ὑπόπαιξε τὸ τριόρχης. Σφραγῖδ' ἔχεις παρὰ τῶν πελαργῶν] ἐστὶ σύμβολον ἐπὶ τῷ συγχωρηθῆναι παρελθεῖν. Ὑγιαίνεις μὲν] ὑγιαίνεις φησί. καὶ οὐ μαίνῃ τοιαῦτα ἐρωτῶν. Ἐπέβαλεν ὀρνίθαρχος.] πρὸς τὸ ἐπέβαλεν. ὅτι καὶ νῦν ἐπὶ τῶν σωμάτων, ὃ καὶ ἐνόμισε λέγειν ἡ Ἶρις διὸ παραιτεῖται. Τῆς ἀλλοτρείας καὶ τοῦ χάους.] χάους τοῦ ἀέρος διὰ τὸ κεχύσθαι εἰς ἄπλωμα. Πασῶν ἰρίδων.] ἡ ὡς τοῦ ἀέρος ποικίλας ἴριδας ποιοῦντος. ἢ ἀντὶ τοῦ εἰπεῖν θεαινῶν. Τῆς ἀξίας] λείπει τιμωρίας. Ἀκολαστανεῖτε] ἀκόλαστα καὶ ἄτακτα πράξετε.

B I S E T V S. Ἀκολαστανεῖτε.] ἀκόλαστον, τὸ ἀκρατές, τὸ θρασύ, τὸ ὑβριστικόν, τὸ πλημμυρόν. καὶ ἀκόλα-A στος ἄνθρωπος κατὰ τὸν Σουίδαν, ὁ κολάσεως ἄξιος. κυρίως δὲ ἀκόλαστος καλεῖται ὁ μηδεμιᾷ κολάσει, καὶ τιμωρίᾳ σωφρονίζεσθαι δυνάμενος. ὅθεν τὸ ἀκολασταίνειν, ὃ σημαίνει τοιαῦτα πράγματα, καὶ παρανομίας ποιεῖσθαι, ἅπερ ἐστὶν ἀκολασίας, καὶ ἀκολάστων ἀνθρώπων. γενικῶς δὲ τὸ ἀτακτεῖν, καὶ ἀκοσμεῖν, καὶ ἀσχημονεῖν δηλοῖ.

Σχόλια. Ἐν μέρει τῶν προσθέτων.] κατά τι μέρος ὑμῖν ὑποτεταγμέναι ὀφείλετε. Τὼ πτέρυγε ποῖ ναυστολεῖς] ἔπαιξεν ὡς ἐπὶ νεώς. ποῦ παρασκευάζῃ. καὶ ἐπὶ πλοίου B ἰδὸν τὴν στάσιν ἔχειν.

B I S E T V S. Κνισωτῷ.] κνίσα, τὸ λίπος, καὶ ἡ ἀπὸ τῶν ἐπιθυομένων κρεῶν ἀτμὶς καιομένων. τῆς ἀναδόσεως, ὅτι κοινότερον μὲν ἐν δυσὶ σ γράφεται. κατὰ δὲ Ἡρωδιανὸν δὲ δι' ἑνός, ὡς ἀπὸ τοῦ κνίζω, κνίσα, καθ' ἔκτασιν τῆς ἀρχούσης. ὅθεν τὸ κνισοῦν, καὶ τὸ κνισωτῷ, τὴν κνίσαν ποιεῖσθαι, καὶ κνίσῃ ἀναθυμιᾶσθαι.

Πει. Θεοὶ γὰρ ὑμεῖς; Ιρ. τίς γάρ ἐστ' ἄλλος θεός;
Πισ. Ὄρνιθες ἀνθρώποισι νῦν εἰσι θεοί.
Οἷς θυτέον αὐτοῖς. ἀλλὰ μὰ Δί' οὐ τῷ Διί.
Ιρ. Ὦ μῶρε, μῶρε μὴ θεῶν κίνει φρένας
Δεινάς. ὅπως μή σου γένος πανώλεθρον,
Διὸς μακέλλῃ πᾶν ἀναστρέψῃ δίκη,
Λιγνὺς δὲ σῶμα, καὶ δόμων περιπτυχάς,
Καταιθαλώσῃ σου λικυμνίαις βολαῖς.
Πισ. Ἄκουσον. αὕτη παῦε τῶν παφλασμάτων.
Ἔχ' ἀτρέμας φέρ' ἴδω. πότερα Λυδὸν, ἢ Φρύγα
Ταυτὶ λέγουσα, μορμολύττεσθαι δοκεῖς.
Ἆρ' οἶσθ' ὅτι Ζεὺς εἴ με λυπήσει πέρα,
Μέλαθρα μὲν αὐτοῦ, καὶ δόμους Ἀμφίονος
Καταιθαλώσω πυρφόροισιν αἰετοῖς.
Πέμψω δὲ πορφυρίωνας ἐς τὸν οὐρανὸν,
Ὄρνις ἐπ' αὐτὸν παρδαλᾶς ἐνημμένους,
Πλεῖν ἑξακοσίους τὸν ἀριθμόν. καὶ δή ποτε
Εἷς Πορφυρίων αὐτῷ παρέσχε πράγματα.
Σὺ δ' εἴ με λυπήσεις τι, τῆς διακόνου
Πρώτης ἀνατείνας τὼ σκέλη, διαμηριῶ
Τὴν Ἶριν αὐτήν. ὥστε θαυμάζειν ὅπως,
Οὕτω γέρων ὢν στύομαι τριέμβολον.
Ιρ. Διαρραγείης ὦ μέλ' αὐτοῖς ῥήμασι.
Πισ. Οὐκ ἀποσοβήσεις; οὐ ταχέως; εὐρὰξ, πατάξ;
Ιρ. Ἦ μήν σε παύσει τῆς ὕβρεως οὑμὸς πατήρ.
Πισ. Οἴμοι, τάλας. οὔκουν ἑτέρωσε πετομένη
Καταιθαλώσεις τῶν νεωτέρων τινά.

PI. Dei enim vos? IR. Quis enim eſt alius Deus?
C *PI. Aues hominibus nunc ſunt dei,*
Quibus ſacrificandum ipſis, ſed per Iouem non Ioui.
IR. O ſtolide ſtolide, ne deorum moue mentes
Graues, vt non tui genus totaliter pernicioſum,
Iouis ligo omne peruertat iure.
D *Comburens autem corpus & domuum per ordines,*
Comburet tui licymnijs percuſsionibus.
PI. Audi, hac ceſſa æſtuationibus,
Habe quietè. age videam, vtrum Lydum, an Phrygem
Hac dicens, terrere videris.
Nunquid ſcis, quòd Iupiter, ſi me dolorificabit, præter modum
E *Ædes quidem ipſius, & domos Amphionis*
Comburam, ignem ferentibus aquilis?
Mittam autem Porphyriones in cælum,
Aues in ipſum pardi pelle indutas
Amplius ſexcentos numero, & iam
Vnus Porphyrion ipſi præbebit moleſtias.
Tu autem ſi me dolorificabis quid, miniſtra
Primæ extendes crura, diuidam
F *Irin ipſam vſque ad admirari quomodo,*
Sic ſenex exiſtens, quatio triembolum,
IR. Diſrumparis ô miſer ipſis verbis.
PI. Non expelles, non citò latè verberando,
IR. Si non te ſedabit iniuria meus pater.
PI. Hei mihi miſer, igitur aliò volans
Combures iuuenem aliquem.

Σχόλια. Ἀλλὰ μὰ Δί' οὐ τῷ Διί.] ἔπαιξε πάλιν μὰ Δία εἰπών. ὡς ἐν κωμῳδίᾳ. Διὸς μακέλλῃ] τοῦτό φησι παρὰ τὸ Σοφόκλειον. χρυσῇ μακέλλῃ Ζηνὸς ἐξαναστραφῇ.

BISETVS. Λιγνύς.] Σουίδας τούτων μεμνημένος τὸ λιγνὺς ἑρμηνεύει, ἡ τοῦ καπνοῦ ἀνάδοσις. καὶ λιγνὺς καθ' Ἡσύχιον ἡ τοῦ λύχνου ἀτμίς, καπνός, κάμινος, φλόξ. Πε-G ριπτυχὰς] Ἡσύχιος. περιπτυχαί, περίβολοι.

Σχόλια. Λικυμνίαις βολαῖς.] ὁ μὲν Καλλίμαχος γράφων οὕτως. λικυμνίαις βολαῖς φησί, ταύτης τῆς διδασκαλίας οὐ μέμνηται. ἐν δὲ ἐνίοις τῶν σχολικῶν ὑπομνήματα ταυτὶ γέγραπται. ἴσως ὁ Λικύμνιος ἐνεπύρισε τινῶν οἰκίας. ἐν δὲ τοῖς ἐπιγεγραμμένοις Ἀπολλωνίου ταῦτα γέγραπται. ὅτι ἡμίφλεκτον τινὰ εἰσάγει εἰς τοιοῦτό τι

κεκεραυνωμένον ἀπὸ τῆς ἀστραπῆς ἐκείνης. εἶτα δ' ἂν τοῦ Εὐριπίδου μεμνημένος εἰς γέλωτα τῆς ἐν τῷ Λικυμνίῳ λέξεως· γὰρ ἐπὶ τῇ λέξει ἐκείνῃ. ἐν Λικυμνίῳ δὲ, δράματι Εὐριπίδου, εἰσήχθη τις κεραυνοβολούμενος. Τῶν παφλασμάτων. [illegible] σταζόντων.

Bisetus. Παφλάζειν, ὃ παφλάζειν λέγεται τὸ ἐπιτεταμένως ζέον ὕδωρ. καὶ κύματα παφλάζοντα, τὰ ποιὸν ἦχον ἀποτελοῦντα. παφλάζειν γὰρ κυρίως σημαίνει τὴν θάλασσαν κυμαινομένην ἠχεῖν. αὕτη δὲ ἡ λέξις παρ' Ὁμήρῳ πεποίηται ἀπὸ ἤχου μίμησιν, ὃν ὁ τῶν κυμάτων βρασμὸς ἀποτελεῖ. παφλάζειν δὲ μεταφορικῶς ταράττεσθαι, καὶ τινὰ λόγον οὕτω κρατεῖσθαι, καὶ ἀνακοχλάζεσθαι. οὕτω δὲ σχηματίζεται, φλέω, ὃ καὶ φλύω, τὸ ἀναπέμπω, καὶ ἀναδίδωμι. κατὰ συγκοπὴν, ὃ καὶ κατὰ κρᾶσιν φλῶ, τὸ παράγωγον, φλάζω, ὡς ῥίπτω, ῥιπτάζω, ἐνθουσιῶ, ἐνθουσιάζω, καὶ κατ' ἀναδιπλασιασμὸν φαφλάζω, εὐφωνίας δὲ χάριν τὸ φ εἰς π τρέπεται, καὶ γίνεται παφλάζω.

Σχόλια. Εἴ με λυπήσει πέρα] ἀντὶ τοῦ πέρα τοῦ δέοντος. παρατραγῳδεῖ καὶ αὐτός. Καὶ δόμους Ἀμφίονος. ἐκ Νιόβης Αἰσχύλου ἐξέρριπται διὰ τ' Ἀμφίονος ἐκ μελῳδίας. Παρδαλᾶς.] παρδαλωτὰς ἑταίρας. ἔπαιξε πρὸς τὴν πτέρωσιν αὐτῶν. ποικίλαι γάρ. Εἰς Πορφυρίων.] ὁ γίγας ὁ τῷ Διὶ πολεμήσας, ὃν [illegible] Ἀφροδίτη. Τριέμβολον] πολλάκις ἐμβαλεῖν. ἐν δὲ [illegible] τρισέμβολον Αἰσχύλος εἶπε τὴν [illegible] ἐν Μυρμιδόσιν.

Bisetus. Στύειν, τὸ στύεσθαι, τὸ παρακινεῖν, καὶ παρορμᾶν. τριέμβολον δὲ δηλοῖ τὸ τρὶς ἐμβάλλειν, τὸ χάλκωμα τὸ περιτιθέμενον κατὰ τὴν πρῷραν, ὥς φησιν Ἡσύχιος. τριέμβολον δὲ λέγεται παρὰ τὸ τρία ἔμβολα, ἢ χαλκώματα ἔχειν. οὕτω δ' ἑρμηνεύεται τὸ ἀνδρεῖον αἰδοῖον, ἀλλὰ κατ' εὐφημισμόν. χαριέντως οὖν λέγει στύεσθαι τριέμβολον, ἀντὶ τοῦ μηδ' εἰ μὴ εἰς ἀφροδίσια φέρεσθαι, καὶ ἰσχυρῶς ἐν τῇ συνουσίᾳ ὥσπερ ἐμβόλους κρούειν. στύω δὲ (ὅθεν τὸ στύομαι Ἀττικῶς τὸ παθητικόν, ἢ μέσον ἀντὶ τοῦ ἐνεργητικοῦ) τὸ ὁρμῶ, παρὰ τὸ σεύω, σῶ, ὅθεν καὶ τὸ σείω. παρὰ δὲ τῷ Σουίδᾳ ἐν τῷ τριέμβολον, γράφεται στύομαι. εὑρίσκεται καὶ τρίτη γραφὴ, στύσομαι.

Σχόλια. Εὐρὰξ πατάξ.] ἐπιρρήματά τινα ἀνέπλασεν εἰς τὸ κακέμφατον παρὰ τὸ εὐρέως συμμιγῆναι καὶ πατάξαι. ὅθεν καὶ γυναικῶν αἱ πόρναι. καὶ Μένανδρος. πρώην ἄρρην ἐπάταξα. Καταιθαλώσεις τινά.] πρὸς τὴν Ἶριν λέγει ὡς ἑταιρίδιον. καταιθαλώσεις οὖν τῷ ἔρωτι.

ΣΤΡΟΦΗ
κώλων ζ'.

Χο. Ἀποκεκλῄκαμεν
διογενεῖς θεούς,
Μηκέτι γε τὴν ἐμὴν
Διαπερᾶν πόλιν.
Μηδέ τιν' ἱερόθυ-
τον ἀνὰ δάπεδον ἔτι
Τῇδε βροτῶν θεοῖσι πέμπειν αὖ καπνόν.

VERSIO membrorum ſeptem.

D CH. Clamauimus
A Ioue genitos Deos
Non amplius meam
Tranſire ciuitatem,
Neque aliquem ſacer-
Dotem in pauimento adhuc
Hic hominem deis mittere fumum.

Σχ. Ἀποκεκλῄκαμεν] ἀπηγορεύσαμεν. κορωνὶς δὲ καὶ ἔκθεσις μέλους χοροῦ μονοστροφικὴ κώλων παιωνικῶν ζ. ὧν τὸ α' καὶ β' δίμετρα βραχυκατάληκτα, ἤτοι ἡμιόλια. τὸ γ' δίμετρον καταληκτικὸν, ἤτοι ἑφθημιμερές. τὸ δὲ ὅμοιον τῷ α'. τὸ δ' ὅμοιον τῷ γ'. τὸ δὲ ς' δίμετρον ἀκατάληκτον διὰ τὴν ἀδιάφορον ἐστιν. [illegible] κῶλα σιωπᾶται ταῦτα. ἐν ἐκθέσει δὲ στίχος ἰαμβικὸς τρίμετρος ἀκατάληκτος ὅμοιος τοῖς ἑξῆς. ἐπὶ τῷ τέλει κορωνίς.

ΠΕΙΣΘΕΤΑΙΡΟΣ, ΚΗΡΥΞ.

PISTHETERVS, PRÆCO.

F Biset. Εἴσθεσις διπλῆς ἀμοιβαίας ἐκ στίχων ιδ'.

Πει. Δεινόν γε τὸν κήρυκα τὸν παρὰ τοὺς βροτοὺς
Οἰχόμενον, εἰ μηδέποτε νοστήσει πάλιν.
Κηρ. Ὦ Πεισθέταιρ', ὦ μακάρι', ὦ σοφώτατε.
Ὦ κλεινότατ', ὦ σοφώτατ', ὦ γλαφυρώτατε.
Ὦ τρισμακάρι', ὦ κατακέλευσον. Πει. τί σὺ λέγεις;
Κηρ. Στεφάνῳ σε χρυσῷ τῷδε σοφίας οὕνεκα
Στεφανοῦσι καὶ τιμῶσιν οἱ πάντες λεῴ.
Πει. Δέχομαι. τί δ' οὕτως οἱ λεῴ τιμῶσί με;

Pi. *Graue præconem ad homines*
Euntem, ſi nunquam redibit iterum.
Pr. *O Piſthetære, ô beate, ô ſapientiſsime,*
O glorioſiſsime, ô ſapientiſsime, ô ſplendidiſsime,
O ter beate, ô iube Pi. *Quid tu dicis?*
G Pr. *Corona te aurea hac ſapientiæ gratia,*
Coronant & honorant omnes populi.
Pi. *Suſcipio. quid autem ſic populi honorant me?*

Σχόλια. Δεινόν γε τὸν κήρυκα.] τοῦτο Ἀττικὸν τὸ σχῆμα. ἔστι γὰρ αἰτιατικὴ, ἀντὶ εὐθείας. ἀντὶ τοῦ ὁ κῆρυξ. ἐν

δεῖ οὖν τὸ σχῆμα. ἔδει γὰρ εἰπεῖν ὁ κῆρυξ εἰ μὴ νοστήσει. ἐκθέσεις δὲ τῆς διπλῆς ἀμοιβαίας τῶν ὑποκειμένων. οἱ δὲ στίχοι ἰαμβικοὶ τρίμετροι ἀκατάληκτοι μη. ὧν τελευταῖος. ἐγὼ δ' ἐκείνων τοὺς προσιόντας δέξομαι. ἐπὶ τῷ τέλει διπλῆ ἔξω νενευκυῖα. Ὦ Πεισθέταιρ'.] ἄγγελος πεμφθεὶς εἰς ἀνθρώπους ἐξ ὀρνίθων ὑποστρέφει λέγων, ὅτι πάντες ἥδονται οἱ ἄνθρωποι ὄρνιθας κρατεῖν. Ὦ κα- A τακέλευσον.] οἷον τὸ σιωπὴν κήρυξον. οἱ γὰρ κελευσταὶ πολλάκις σιωπὴν καταγγέλλειν εἰώθασιν. σιώπα λέγοντες καὶ ἄκουε, καὶ τὰ ὅμοια. οὕτω Δίδυμος. ἐπεὶ δὲ πολλάκις εἴρηται ὦ, καὶ ἐπιφέρει αὐτῷ ὁ Πεισθέταιρος, ὁ ἄγγελος φησὶ κατακέλευσον. ὥσπερ τοῖς ἐρέταις. καὶ ὁ λέγει παύσασθαι ἐγκελεύειν μοι.

Κήρ. Ὦ κλεινοτάτην αἰθέριον οἰκίσας πόλιν.
Οὐκ οἶσθ' ὅσην τιμὴν παρ' ἀνθρώποις φέρει;
Ὅσους τ' ἐραστὰς τῆσδε τῆς χώρας ἔχεις.
Πρὶν μὲν γὰρ οἰκίσαι σε τήνδε τὴν πόλιν,
Ἐλακωνομάνουν ἅπαντες ἄνθρωποι τότε.
Ἐκόμων. ἐπείνων. ἐρρύπων. ἐσωκράτουν.
Σκυτάλι' ἐφόρουν. νυνὶ δ' ὑποστρέψαντες αὖ
Ὀρνιθομανοῦσι. πάντα δ' ὑπὸ τῆς ἡδονῆς
Ποιοῦσιν ἅπερ ὄρνιθες, ἐκμιμούμενοι.
Πρῶτον μὲν εὐθύς, πάντες ἐξ εὐνῆς ἅμα
Ἐπέτονθ' ἕωθεν ὥσπερ ἡμεῖς ἐπὶ νομόν.
Κἄπειτ' αὖ, ἅμα κατῆραν ἐς τὰ βιβλία.
Εἶτ' ἀπενέμοντ' ἐνταῦθα τὰ ψηφίσματα.
Ὀρνιθομάνουν δ' οὕτω περιφανῶς, ὥς τε καὶ
Πολλοῖσιν ὀρνίθων ὀνόματ' ἦν κείμενα.
Πέρδιξ μὲν εἷς κάπηλος ὠνομάζετο,
Χωλός. Μενίππῳ δ' ἦν. χελιδὼν τοὔνομα.
Ὀπουντίῳ δ' ὀφθαλμὸν οὐκ ἔχων κόραξ.
Κορυδὸς Φιλοκλεῖ. χηναλώπηξ, Θεαγένει.

PR. O gloriosissimam aetheream habitans ciuitatem,
B *Non scis quantum honorem ab hominibus fers,*
Quotque amatores huius ciuitatis habes?
Ante quidem enim habitare te hanc ciuitatem,
Laconicè furebant omnes homines: tunc
Habebant comas, esuriebant, sordebant, socratisabant,
Baculos ferebant. nunc autem subuertentes rursus
C *More auium furiunt. Omnia autem à voluptate*
Faciunt, quae aues imitantes
Primùm quidem statim omnes ex lecto simul
Volabant manè, sicut nos in pabulum.
Et postea simul eleuabant in libros,
Postea pascebantur hic calculos.
More auium furebantur sic manifestè, ut &
Multis auium nomina sint ponentia.
D *Perdix quidem vna, capelus nominatus est*
Claudus, Menippo autem fuit hirundo nomen:
Opuntio autem oculum non habens, coruus
Corydus Philocli, chenalopex Theageni,

Σχόλια. Ἐλακωνομάνουν] τῶν Λακώνων ἤρων πολιτείας. τοῦτο δὲ εἶπε διὰ τὸ ὑπερέχειν τοὺς Λάκωνας τῷ πολέμῳ τότε. ἄρχεται δὲ διαβάλλειν. διαβάλλει δὲ καὶ τὸν Σωκράτην ὡς λιπαρὸν καὶ ὡς πεινῶντα. Ἐκόμων, ἐπείνων.] εἰπὼν τὸ ἐκόμων καὶ τὰ ἑξῆς, ἐπὶ τελέως ἐπάγει τὸ ἐσωκράτουν. τοιοῦτοι γὰρ οἱ φιλόσοφοι. ἐκόμων δὲ καὶ οἱ Λάκωνες ὡς τρυφῶντες. Σκυτάλι' ἐφόρουν] σκυτάλη ἤτοι Λακωνικὴ ἐπιστολὴ ἢ βακτηρία. ἐφόρουν γὰρ βαρείας βακτηρίας οἱ Λάκωνες. τὸ δὲ σκυτάλιον τὸ α ἐκτείνεται. ὡς ἐν Ὁλκάσιν. ἔνθα καὶ τὸ Νικοφῶντος, ἐξ Ἀφροδίτης γόνων παρειληφὼς κόρακας τῷ χειρὶ ἀποίσεις ἐκποδὼν ἀπὸ τῆς σκυτάλης καὶ τῆς διφθέρας. οὕτω Σύμμαχος. ὁ δὲ Δίδυμος σκυτάλια τὰς βακτηρίας. εἰς τὰ σκύταλα τύπτουσιν ὃ ἐπὶ τοῖς τραχήλοις. ἢ παύσει βάκτρῳ καλίνῳ σκύταλα Φρὺξ ἀνήρ. ἄλλως. σκυτάλη Λακωνικὴ ἐπιστολή. οὗτοι γὰρ μέλλοντες πέμπειν στρατηγὸν εἰς τὸν πόλεμον, ἐποίουν δύο ῥάβδους ἰσομήκεις, καὶ τὴν μὲν τῷ στρατηγῷ μέλλοντι ἐξιέναι εἰς πόλεμον ἐδίδουν, τὴν δὲ παρ' αὐτοῖς εἶχον. καὶ ὅτε βούλοιντο ἀπόρρητόν τι σημᾶναι τῷ ἀπιόντι στρατηγῷ, ταύτῃ λευκὸν δέρμα περιελίξαντες, ἔγραφον εἰς αὐτό, καὶ ἀνελίξαντες παρεῖχον τὸν ἱμάντα τῷ ἀποφέροντι. τοῦτο δὲ ἐποίουν ἵνα μὴ μανθάνωσιν οἱ ἀποφέροντες τὸ δηλούμενον ἐν αὐτῷ. ὁ δὲ στρατηγὸς λαβὼν αὐτὸ καὶ περιελίξας τῇ παρ' αὐτῷ ῥάβδῳ ἀνεγίνωσκε. λέγεται οὖν καὶ ἡ ἐπιστολὴ καὶ αὐτὸ τὸ ξύλον. Διοσκορίδης δ' ἐν τοῖς περὶ νομίμων, τοὺς δανείζοντας ἐν Σπάρτῃ διαιρεῖν σκυτάλην δύο παρόντων μαρτύρων. καὶ γράφειν τὸ συμβόλαιον ἐν ἑκατέρῳ τμήματι. καὶ τὸ μὲν ἑνὶ τῶν μαρτύρων δίδοσθαι. τὸ δὲ δι' ἑαυτοῦ ἔχειν. ἐχρῶντο δ' αὐτῷ καὶ ἄλλοι. ὡς Ἀριστοτέλης ἐν τῇ Ἰθακησίων πολιτείᾳ φησί. Σκυτάλι' ἐφόρουν] πάλιν ἀντὶ τοῦ ἐλακώνιζον. καὶ ὅτι Λακωνικὸν τὸ τῆς σκυτάλης. ἔγραφον δὲ ὑμένην τῇ σκυτάλῃ ἐπιχαράσσοντες τὰς ἐπιστολάς, ἀλλὰ καὶ βακτηρίαις. Κατῆραν εἰς τὰ βιβλία] ὡς ἐπὶ ὀρνίθων καθεζομένων. δέον δὲ εἰπεῖν εἰς τοὺς λειμῶνας. ἔπαιξε δὲ εἰς τὸ φιλόδικον, εἰπὼν εἰς τὰ βιβλία, τουτέστιν εἰς τὰ ψηφίσματα. Εἶτ' ἀπενέμοντ' ἐνταῦθα] ἐνταῦθα συνειλημμένον ἀμφίβολόν ἐστιν. ὁ καὶ ἐπιτηδείως κατεσκεύασεν. ὅτι δὲ τὸ μὲν ἐπὶ ἐνέμοντο. τὸ δέ, ἀπενέμοντο. τουτέστιν ἀνεγίνωσκον. E Πέρδιξ μὲν εἷς κάπηλος] ὁ μὲν Πέρδιξ σαφῶς ὄνομα κύριον. Μενίππῳ δὲ ἐπώνυμον ἦν χελιδών. τὸ δὲ ἑξῆς καὶ τὸ εἰκῇ εἴληπται, τῷ Ὀπουντίῳ λέγω τὸ κόραξ. ὅτι ἅρπαξ καὶ ἀναιδής. ὅτι δὲ καὶ μονόφθαλμος ἐστί, προείρηται. οὐ πάντως δὲ ὡς ἐπώνυμον. κάπηλος δὲ ἀντὶ τοῦ μαστρος. ἔπαιξε δὲ ἄλλως. εἴρηται δ' ἐν τοῖς πρόσθεν, ὅτι χωλὸς ἐστὶν ὁ Πέρδιξ. ἀφ' οὗ φασὶ τὴν παροιμίαν Πέρδικος σκέλος, ἐπὶ τῶν λεπτοπόδων. ἄλλως ὁ Πέρδιξ ὄνομα καπήλου, χωλὸς δὲ ἦν οὗτος. μνημονεύει δὲ αὐτοῦ καὶ ἐν Ἀναγύρῳ. καὶ μιαρχθεὶς γὰρ ἦν Πέρδιξ χωλός. τούτου δὲ πολλοὶ μέμνηνται. F ἀπὸ τούτου δέ φασι τὴν παροιμίαν Πέρδικος σκέλος. ἧς καὶ Ἀριστοφάνης ἐν τῷ ἀμέτροις παροιμίαις μνημονεύει. Μενίππῳ δ' ἦν χελιδών.] διὰ τὸ ἱπποτρόφον εἶναι καὶ καυτηρίῳ τῷ τοιούτῳ χρῆσθαι, οὕτως ὠνομάσθη. Ὀπουντίῳ δ' ὀφθαλμόν] Δίδυμος ὡς τοιαύτην τὴν ὄψιν ὄντος μνημονεύει αὐτοῦ καὶ μέγα ῥύγχος ἔχοντος, καὶ ὁ τὰς Ἀταλάντας γράψας καὶ Εὔπολις ἐν Ταξιάρχαις. Σύμμαχος. φαίνονται τὸν Λυκοῦργον Αἰγύπτιον εἶναι νομίζοντες, ἢ τὸ γένος, ἢ τοὺς τρόπους. Φερεκράτης ἀγρίοις. οἶμαι δὲ G αὐτὸν κινδυνεύειν εἰς τὴν Αἴγυπτον φέροντα οἰκείας λέξεις, ἵνα μὴ συνέχῃ τοῖσι Λυκούργου πατρῴαις. μήποτε καὶ εἰς τὸ αὐτὸ καὶ Κρατῖνος Δηλιάσι. τούτοις δὲ ὄπισθεν ἴτω φέρων δίφρον Λυκοῦργος ἔχων καλάσιριν. ὁ δὲ καλάσιρις, χιτὼν πλατύσημος. φησὶ δὲ Κηφισόδημος ὅτι Αἰγυπτίων ἡ λέξις. διαβάλλει δὲ αὐτὸν ἢ ὡς ξένον ἢ ὡς πονηρόν.

Κορυδός.] μήποτε ὀξυκέφαλος ἦν ἐν τῷ ἄνω καὶ ὀρνιθώδης τὴν κεφαλήν. ὅτι δὲ καὶ αἰσχρὸς ἦν ἐν Θεσμοφοριαζούσαις δηλοῖ. Χηναλώπηξ.] πανοῦργος ἦν. διὸ A ἀλώπηξ. καὶ ὅτι οὐ μόνον ἀναίσθητον, τοῦτο γὰρ καὶ φανερὸν ἀλλὰ καὶ πονηρόν. ὁ δὲ Δίδυμος Θεαγένην καὶ Φιλοκλέα φησὶν ὀρνιθώδεις εἶναι.

Ἶβις Λυκούργῳ. Χαιρεφῶντι νυκτερίς.
Συρακουσίῳ δὲ, κίττα. Μειδίας δ᾽ ἐκεῖ,
Ὄρτυξ ἐκαλεῖτο. καὶ γὰρ εἶκεν ὄρτυγι
Ὑπὸ στυφοκόμπου τὴν κεφαλὴν πεπληγμένῳ.
Ἦδον δ᾽ ὑπὸ φιλορνιθίας πάντες μέλη.
Ὅπου χελιδὼν ἦν τις ἐμπεποιημένη,
Ἢ πηνέλοψ. ἢ χήν τις. ἢ περιστερά.
Ἢ πτέρυγες. ἢ πτεροῦ τι καὶ μακρὸν προσῆν.
Τοιαῦτα μὲν τἀκεῖθεν. ἓν δέ σοι λέγω.
Ἥξουσ᾽ ἐκεῖθεν δεῦρο, πλεῖν ἢ μύριοι,
Πτερῶν δεόμενοι, καὶ τρόπων γαμψωνύχων,
Ὥστε πτερῶν σοι τοῖς ἐποίκοις δεῖ ποθεν.
Πι. Οὐκ ἆρα μὰ Δί᾽ ἡμῖν ἔτ᾽ ἔργον ἑστάναι.
Ἀλλ᾽ ὡς τάχιστα σὺ μὲν ἰὼν, τὰς ἀρρίχους
Καὶ τοὺς κοφίνους ἅπαντας ἐμπίπλη πτερῶν.
Μανῆς δὲ φερέτω μοι θύραζε τὰ πτερά.
Ἐγὼ δ᾽ ἐκείνων τοὺς προσιόντας δέξομαι.

Ibis Lycurgo, Cherephonti vespertilio,
Syracusio autem citta. Medias autem illic
Coturnix vocabatur: etenim similis erat coturnici
B A styphocompo capite percusso.
Canebant autem omnes ab amicitia auium omnes cantilenas.
Vbi hirundo erat aliqua depicta.
Vel penelops, vel anser aliquis, vel columba,
Vel alæ, vel penna quid & paruum adesset.
Talia quidem illinc, vnum autem tibi dico,
Venient illinc huc plusquàm mille,
Alis indigentes, & moribus curuis vngues,
C Vt alarum tibi inhabitantibus opus sit alicunde.
PI. Non igitur per Iouem nobis amplius opus stare,
Sed quàm citissimè tu quidem iens, cistas
Et cophinos omnes imple pennis.
Manens autem portet mihi foras alas,
Ego autem illis accedentes suscipiam.

Σχόλια. Ἶβις Λυκούργῳ] ἢ ὡς Αἰγυπτίῳ. ἢ ὡς μακροσκελεῖ. ἶβις δὲ ὄρνεον πλεονάζον ἐν Αἰγύπτῳ. Χαιρεφῶντι.] ὁ Χαιρεφῶν, μέλας τε καὶ ἰσχνὸς προσείρηται. νυκτερὶς δὲ καὶ παρὰ τοῖς ἄλλοις. οὗτος ἂν εἴη Χαιρεφῶν ὁ Σωκρατικός. Συρακουσίῳ δὲ κίττα.] οὗτος γὰρ τὴν περὶ τὸ βῆμα. καὶ Εὔπολις ὡς λάλον ἐν πύλαις διασύρει. Συρακούσιος δὲ ἔοικεν ἤδη καὶ ἂν λέγῃ τοῖς κύσιν ἰδίοις τοῖς ἐπὶ τῶν τειχῶν. ἀναβὰς γὰρ ἐπὶ βῆμα ὑλακτεῖ περιτρέχων. δοκεῖ δὲ τὸ ψήφισμα μὴ κωμῳδεῖσθαι ὀνομαστὶ τινά, ὡς Φρύνιχος ἐν Μονοτρόπῳ φησί. ψώρ᾽ ἔχε Συρακούσιον. ἐπιφανὴς γὰρ αὐτῷ καὶ μέγα τύχοι, ἀφείλετο γὰρ κωμῳδεῖν οὓς ἐπεθύμουν. διὸ πικρότερον αὐτῷ προσφέρονται. Μειδίας δ᾽ ἐκεῖ ὄρτυξ.] ὁ μὲν Δίδυμος οὕτως. ὁ δὲ Ἀμμώνιος ᾠήθη ἐξ ἐπιθέτου Μειδίαν ὄρτυγα καλεῖσθαι. γελοίως διὰ τὸ κυβευτὴν εἶναι, καὶ ἐν πυρῷ τοὺς ὄρτυγας κόπτειν. οὕτως αὐτὸν καὶ Ἀριστοφάνης προσεῖπε. δηλοῖ δὲ τοῦτο Ἀριστοφάνης ἐν Πελαργοῖς. χρηστὸν μὴ κατὰ Μειδίαν ὀρτυγοκόπον. λέγει δὲ ἐν Ποαστρίαις ὁ αὐτὸς, ὡς καὶ περὶ ἀλεκτόρας αὐτοῦ ἐσπουδακότος. διαβάλλεται δὲ εἰς τε πονηρίαν ὡς Πλάτων ἐν νίκαις. καὶ κλοπῆς δημοσίων, ὡς Μεταγένης ἐν Ὁμήρῳ, καὶ συκοφαντίᾳ. κόβαλός τε ἦν ἐλέγετο, καὶ πλουχαλαζῶν, ὡς Φρύνιχος ἐν Ἐφιάλτῃ. ὁ δὲ Σύμμαχος ὅμοιον ἐώκει. ὄρτυγα δὲ λέγει, ὅτι ὀρτυγοκόπος ἦν, περὶ οὗ προείρηται. φέρεται δὲ ἐν τοῖς πλείστοις, ὑπὸ στυφοκόμπου. καὶ σαφὲς οὐδὲν ἔστιν εὑρεῖν. Διονύσιος δὲ D ὁ Ζώπυρος γράφει ὑπ᾽ ὀρτυγοκόμπου. καὶ ἐξηγεῖτο, ἔτι ἐγκεῖται τὸ ι. θέλει γὰρ εἰπεῖν τὸν ὀρτυγοκόμπον. ἐπὶ τὸ αὐτὸ τὸν ὀρτυγοκόμπον. Ὑπὸ στυφοκόμπου.] ὁ μάχιμος ὄρτυξ. παρὰ τὸ στερεῶς κόπτειν. ὄνομα ὀρνέου ἔπλασε παρὰ τὸ κολάπτειν τὴν κεφαλὴν, ὃ συμβαίνει τοῖς ὄρτυξιν. Ὅπου χελιδών.] εἰς τὰ Σιμωνίδου μέλη αἰνίττεται κυανέα χελιδών. Ἢ πηνέλοψ.] ὁ πηνέλοψ νῆσσα μὲν ὅμοιον περιστερᾶς δὲ μέγεθος. μέμνηται δὲ αὐτοῦ, Στησίχορος καὶ Ἴβυκος εἰς τὸ αὐτό. τὰ μὲν ἄλλα ἐν συμπληρώματι. ὁ δὲ πηνέλοψ μείζων μὲν ἢ κατὰ νῆτταν ὅμοιον. E Ἢ πτέρυγες ἢ πτεροῦ τι] ὅπου μέρος τι πτεροῦ ἢ μέρος ὑπῆρχεν ἐν ποιήματι, ᾖδον αὐτό. Τὰς ἀρρίχους. τὸ χ διὰ τὸ θηλυκῶς εἰπεῖν, τὰς ἀρρίχους. ἡ ἄρριχος ἐξηγοῦνται δέ τινες κόφινον. ἡ πλεῖον οὐδὲν μὲν τοῦ αὐτοῦ γένους ἐστί. διάφορον δέ τι. λέγουσι δὲ καὶ νῦν Σωραῖοι τὰ εἴδη ἀρρίχους. Ἐμπίπλη πτερῶν.] πρὸς τὸ χορηγεῖν τοὺς φιλορνίθους ὀρνιθωθεῖσι τῶν ἀνθρώπων εἴρηται ταῦτα. ἄλλως. ἐμπίπλη. Ἀττικόν. ἦν γὰρ τὸ κοινὸν, ἀπὸ τοῦ πίπλημι, πίμπλαθι, ὡς F ἵσταθι. ὅμοιον δέ ἐστι καὶ τὸ Κύκλωψ τῆ πίε οἶνον ἐπεὶ φάγες ἀνδρόμεα κρέα, παρὰ τῷ ποιητῇ. Ἀττικοὶ γὰρ ἀποβάλλουσιν ἐπὶ τῶν εἰς μι τὸ μι εἰς τὸ θι ἐν τοῖς προστακτικοῖς, καὶ συστέλλουσι τὴν παραλήγουσαν ὡς ἡ κοινὴ ἵστημι, ἵσταθι, καὶ πίμπλημι πίμπλαθι. ἀλλὰ τελείως ἀποβάλλουσι τὸ θι ποιούμενοι πίμπλη καὶ ἵστη λέγουσιν, ὥσπερ καὶ ἀπὸ τοῦ τῦμι, τῦ.

Περίοδος G κώλων ιζ.

Χο. Ταχὺ δ᾽ αὖ, πολυάνορα τάνδε πόλιν
Καλεῖ τις ἀνθρώπων.
Πι. Τύχη μόνον προσείη.

CH. Citò autem multorum virorum hanc civitatem
Vocabit aliquis hominum.
PI. Fortuna solùm adsit.

Σχόλια. Ταχὺ δ᾽ ἂν πολυάνορα.] ἡ ἀμοιβαία αὕτη περίοδος ἔοικεν ἐνθέου διπλῆς κώλων οὖσα

ἀναπαιστικῶν καὶ ἰαμβικῶν ιζ. ὧν τὸ πρῶτον ἀναπαιστικὸν δίμετρον ἀκατάληκτον. τὸ β ἰαμβικὸν δίμετρον καταληκτικὸν, ἤτοι ἑφθημιμερὲς ὃ καλεῖται ἀνακρεόντειον. τὸ γ ὅμοιον. τὸ δ ὅμοιον τῷ α. τὸ ε ὅμοιον τῷ β. τὸ ς καὶ τὸ

A ζ. ἀναπαιστικὰ πενθημιμερῆ. τὸ η θ ιγ ὅμοια τῷ α. τὰ δ' ἄλλα τῷ β. ἐπὶ τῷ τέλει αἱ συνήθεις διπλαῖ.

Bisetvs. Ταχὺ δὲ, ἀντὶ τοῦ ταχέως, ἐν τάχει, κατὰ τάχος.

Χο. Κατέχουσι δ' ἔρωτες ἐμᾶς πόλεως.
Πε. Θᾶττον φέρειν κελεύω.
Χο. Τί γὰρ οὐκ ἔνι ταύτῃ
Καλὸν ἀνδρὶ μετοικεῖν.
Σοφία, πόθος, ἀμβροσία, χάριτες,
Τό, τε τῆς ἀγανόφρονος ἡσυχίας
Εὐήμερον πρόσωπον.
Πε. Ὡς βλακικῶς διακονεῖς.
Οὐ θᾶττον ἐγκονήσεις;
Χο. Φερέτω κάλαθον ταχύ τις πτερῶν.
Σὺ δ' αὖθις αὖ γ' ἐξόρμα,
Τύπτων γε τοῦτον ὡδί.
Πάνυ γὰρ βραδύς τίς ἐστιν ὥσπερ ὄ-
νος
Πε. Μανῆς γάρ ἐστι δειλός.

CH. *Detinent autem amores meæ ciuitatis.*
Pi. *Citò ferre iubeo.*
B CH. *Quid enim non ineſt huic,*
(Bonum viro tranſmigrare)
Sapientia, deſiderium, immortalitas, gratia.
Hacq; valde prudentis quietis
Manſueta perſona.
Pi. *Valde ignauè miniſtras,*
Non citò feſtinabis?
CH *Ferat calathum citò aliquis alarum.*
Tu autem rurſus iterum irrue
Verberans hunc ſic:
C *Valde enim tardus quidem eſt tanquam aſi-*
nus.
Pi. *Manes enim eſt timidus.*

Σχόλια. Ἐμᾶς πόλεως.] λείπει ἀνθρώπους. ἕνεκα τῆς πόλεως τῆς ἐμῆς φησὶ κατέχουσιν οἱ ἔρωτες τοὺς ἀνθρώπους ἀντὶ τοῦ ἐρῶσιν ἄνθρωποι τῆς ἐμῆς πόλεως. Θᾶττον φέρειν.] τοὺς κοφίνους τῶν πτερῶν. δῆλον δὲ ὅτι ταῦτα πρὸς τὸν Μανῆν. Ὡς βλακικῶς.] ἀντὶ τοῦ βραδέως. Πεισθέταιρος πρὸς τὸν Μανῆν. Σὺ δ' αὖθις ἐξόρμα.] ἀποστρέφει τὸν λόγον ὁ χορὸς πρὸς τὸν Πεισθέταιρον εἰσιόντα

ἐπεῖξαι τὸν οἰκέτην ὡδί. Μανῆς γάρ ἐστι δειλός.] ἀποφαντικῶς ἀντὶ τοῦ δείλαιος. πρὸς ἄλλον δὲ λέγει τύπτων τὸν Μανῆν. εἴσθεσις δὲ χοροῦ ἐπῳδικὴ μὲν διὰ τὸ μὴ τὴν διπλῆν τίθεσθαι, περιοδικὴ δὲ διὰ τὸ προστίθεσθαι ἑτέρας περιόδου. κώλων ἀναπαιστικῶν ε. ὧν τὰ α β πενθημιμερῆ. τὰ γ δ δίμετρα ἀκατάληκτα. τὸ ε ἰαμβικὸν ἑφθημιμερές. ἐν ἐκθέσει δὲ τρίμετρα δύο. ἐπὶ τῷ τέλει κορωνίς. D

ΣΤΡΟΦΗ

κώλων ε.

Χο. ΣΥ δὲ τὰ πτερὰ πρῶτον
Διάθες τάδε κόσμῳ.
Τά τε μουσιχ' ὁμοῦ, τά τε μαντικὰ καὶ
Τὰ θαλάσσι'. ἔπειτα δ' ὅπως φρονίμως
Πρὸς ἄνδρ' ὁρῶν πτερώσεις.
Πε. Οὔτι μὰ τὰς κερχνῄδας ἔτι σοῦ σχήσο-
μαι,
Οὕτως ὁρῶν σε δειλὸν ὄντα καὶ βραδύν.

Versio membrorum quinque.

CH. TV *autem alas primum*
Diſpone has ornatu,
E *Haſq; muſicas ſimul, haſq; vaticinatorias, &*
Marinas. poſtea autem quomodo ſapienter
Ad virum aſpiciens alabis?
Pi. *Non aliquid per cerchneidas amplius tole-*
rabo,
ſic videns te timidum exiſtentem & tardum.

Σχόλια. Διάθες τάδε κόσμῳ.] ἀντὶ τοῦ διάκρινον τὰ πτερὰ κατὰ τάξιν ἑκάστῳ ἀνδρὶ προσήκοντα. μουσικὰ δὲ λέγει, κύκνων καὶ ἀηδόνων, ὅτι μάλιστα εὔφωνά ἐστι. μαντικὰ δὲ κοράκων καὶ ἀετῶν καὶ τῶν λοι-

πῶν, ὅσοις οἰωνίζεται. θαλάττια δὲ, λάρων καὶ αἰθυιῶν καὶ τῶν ὁμοίων. Οὔτοι μὰ τὰς κερχνῇδας.] τύπτων τὸν δοῦλον τὸν Μανῆν ταῦτα λέγει ὁ Πεισθέταιρος. F

ΠΑΤΡΑΛΟΙΑΣ, ΠΕΙΣΘΕΤΑΙΡΟΣ.

Parricida, Piſtheterus.

Εἴσθεσις περιόδου κώλων ζ, στίχων λς'.

Bisetvs. Πατραλοίας πρὸς τὴν ὀρνίθων πόλιν G ἥκει, ἐπιθυμῶν τοῦ βίου, καὶ τοὺς νόμους ἐπαινῶν.

Πα. ΓΕνοίμαν αἰετὸς ὑψιπέτας,
Ὡς ἂν ποταθείην ἀτρυγέτου

PA. F*Iam aquila altiuolans,*
Vt volarem indomita

Σχόλια. Γενοίμαν αἰετός.] εἴσθεσις ἑτέρας περιόδου κώλων καὶ στίχων λς. ὧν τὰ α' δύο ἀναπαιστικὰ δίμετρα ἀκατάληκτα. τὸ τρίτον ἰαμβικὸν ἑφθημιμερές. τὸ ς κῶλον μονόμετρον βραχυκατάληκτον. οἱ δ' ἄλλοι τρίμετροι. ἐπὶ τῇ ἀποθέσει καὶ τῷ τέλει παράγραφος. ἐν τοῖς Καλλιστράτου δὲ ταῦτα ἐκ Οἰνομάου τοῦ Σοφοκλέους. πρό- A σεισι πατραλοίας ἀκηκοὼς τὰ ἐν Ὄρνισι νόμιμα, ὅτι ἔξον τὸν πατέρα τύπτειν.

Γλαυκᾶς ἐπ' οἶδμα λίμνας.
Πει. Ἔοικεν οὐ ψευδαγγελὴς εἶναι ἄγγελος.
Ἄδων γὰρ ὅδε τις αἰετοὺς προσέρχεται.
Πα. Αἰβοῖ.
Οὐκ ἔστι οὐδὲν τοῦ πέτεσθαι γλυκύτερον.
Ἐρῶ δ' ἔγωγε τῶν ἐν ὄρνισι νόμων.
Ὀρνιθομανῶ γάρ, καὶ πέτομαι, καὶ βούλομαι
Οἰκεῖν μεθ' ὑμῶν κἀπιθυμῶ τῶν νόμων.
Πει. Ποίων νόμων; πολλοὶ γὰρ ὀρνίθων νόμοι.
Πα. Πάντων· μάλιστα δ' ὅτι καλὸν νομίζεται,
Τὸν πατέρα τοῖς ὄρνισιν ἄγχειν καὶ δάκνειν.
Πει. Καὶ νὴ Δί' ἀνδρεῖόν γε πάνυ νομίζομεν
Ὃς ἂν πεπλήγῃ τὸν πατέρα νεοττὸς ὤν.
Πα. Διὰ ταῦτα μέντοι, δεῦρ' ἀνοικισθεὶς ἐγὼ
Ἄγχειν ἐπιθυμῶ τὸν πατέρα, καὶ πάντ' ἔχειν.
Πει. Ἀλλ' ἔστιν ἡμῖν τοῖσιν ὄρνισι νόμος
Παλαιὸς, ἐν ταῖς τῶν πελαργῶν κύρβεσιν.
Ἐπὴν ὁ πατὴρ ὁ πελαργὸς ἐκπετησίμους
Πάντας ποιήσῃ τοὺς πελαργιδεῖς τρέφων,
Δεῖ τοὺς νεοττοὺς τὸν πατέρα πάλιν τρέφειν.
Πα. Ἀπέλαυσα γὰρ νὴ τὸν Δί' ἐλθὼν ἐνθαδί,
Εἴπερ γέ μοι καὶ τὸν πατέρα βοσκητέον.
Πει. Οὐδέν γ' ἐπειδήπερ γὰρ ἦλθες, ὦ μέλε
Εὔνους, πτερώσω σ' ὥσπερ ὄρνιν ὀρφανόν.
Σοὶ δ' ὦ νεανίσκ' οὐ κακῶς ὑποθήσομαι.
Ἀλλ' οἷάπερ αὐτὸς ἔμαθον ὅτε παῖς ἦ. σὺ γὰρ
Τὸν μὲν πατέρα μὴ τύπτε. ταύτην δέ γε λαβὼν,
Τὴν πτέρυγα, καὶ τουτὶ τὸ πλῆκτρον θητέρᾳ,
Νομίσας ἀλεκτρυόνος ἔχειν γε τὸν λόφον.
Φρούρει, στρατεύου, μισθοφορῶν σαυτὸν τρέφε.
Τὸν πατέρ' ἔα ζῆν· ἀλλ' ἐπειδὴ μάχιμος εἶ,
Εἰς τἀπὶ Θρᾴκης ἀποπέτου, κἀκεῖ μάχου.
Πα. Νὴ τὸν Διόνυσον εὖ γέ μοι δοκεῖς λέγειν.
Καὶ πείσομαί σοι. Πει. νοῦν ἄρ' ἕξεις νὴ Δία.

Alba in vndam paludis.
PI. *Apparet non mendax nunciator esse nuncius,*
Canens hic aliquis aquila aduenit.
PA. *Papa, non est nihil volare dulcius,*
B *Amo autem ego has in auibus leges.*
Auium more insanio enim, & volo, & volo
Habitare vobiscum, & cupio leges.
PI. *Quales leges? multæ enim auium leges.*
PA. *Omnes maximè quod bonum putatur,*
Patrem auibus suffocare & mordere.
PI. *Et per Iouem virilem valde putamus,*
Qui percussit patrem pullus existens.
PA. *Propter hæc quidem huc habitans ego*
C *Suffocare cupio patrem & omnia habere.*
PI. *Sed est nobis auibus lex*
Antiqua, in ciconiarum tabellis.
Postquam pater pelargus euolabiles
Omnes faciet pelargides nutriens,
Oportet pullos patrem rursus nutrire.
PA. *Accepi enim per Iouem veniens huc,*
Siquidem mihi & patrem pascendum.
PI. *Nihil quoniam enim venisti ô miser*
D *Beneuolus, alabo te tanquam auem orphanam.*
Tibi autem ô adolescentule non male suggeram,
Sed qualia ipse didici quando puer eram. tu enim
Patrem quidem ne verbera, hanc autem capiens
Alam, & hoc plectrum altera,
E *Putans galli habere cristam,*
Custodi, milita, mercedem ferens, te ipsum nutri,
Hunc patrem sine viuere. sed quoniam pugnatores,
In hac in Thracia auola, & illic pugna.
PA. *Per Dionysium, benè mihi videris dicere,*
Et parebo tibi. PI. *Mentem igitur habebis per*
F *Iouem.*

Σχόλια. Λίμνας] καὶ ἐπὶ λίμνην τὴν θάλασσαν εἴρηκεν.

BISETVS. Λίμνας, λίμνης. λίμνη δὲ ἡ θάλασσα ἐνίοτε παρ' Ὁμήρῳ, λέγεται διὰ τὸ λίαν μένειν. καταχρηστικώτερον δὲ καὶ περὶ τῶν ποταμῶν καὶ περὶ τῆς θαλάσσης λέγεται.

Σχόλια. Οὐ ψευδαγγελής.] οὐ ψευδῆ ἀπαγγέλλων. Αἰβοῖ.] τὸ αἰβοῖ οὐ μόνον ἐπὶ χλευασμοῦ ἐστιν, ἀλλὰ καὶ ἐπὶ ἡδονῆς ὡς καὶ νῦν. Οὐκ ἔστιν οὐδὲν τοῦ πέτεσθαι] μετὰ τὴν ἑνὸς στίχου φέρουσί τινες διάλειμμα καὶ Ἀριστοφάνης παλήρωμα, οὕτως ἐρῶ δ' ἔγωγε τῶν ἐν ὄρνισι νομῶν. Πολλοὶ γὰρ ὀρνίθων] γύπες καὶ κόρακες περὶ νεκροὺς νέμονται, οἱ δὲ λάροι τὴν θάλατταν. ποίας οὖν νομὰς ἐπιθυμεῖς.

G BISETVS. Γράφεται νόμοι, καὶ νομοί. νομὸς δὲ, καὶ νομὴ ταὐτὸν, παρὰ τὸ νέμεσθαι, τὸ βόσκεσθαι, καὶ τρέφεσθαι. εἰ δὲ νόμοι παροξυτόνως γράφεις, τοὺς θεσμοὺς νοήσεις. ὁ δὲ τόνος, καὶ προσῳδία διάφορος τὴν ἀμφιβολίαν αἴρει. τάχα δὲ παιδιᾶς χάριν τῇ τοιῇ ἀμφιβολίᾳ ἐν τῇ τῆς φωνῆς προφορᾷ ἐχρήσατο.

Σχόλια. Ἐν ταῖς τῶν πελαργῶν κύρβεσιν.] κύρβεις χαλκαῖ σανίδες ἔνθα τοὺς νόμους γράφουσι. κατὰ δὲ ἐνίους, ἄξονες τρίγωνοι ἐν οἷς ἦσαν οἱ τῶν πόλεων νόμοι γεγραμμένοι καὶ αἱ δημόσιαι ἱεροποιίαι. καθάπερ καὶ Ἀριστοτέλης ἐν τῇ τῶν Ἀθηναίων πολιτείᾳ φησὶ καὶ Ἀπολλόδωρος. κύρβεις δὲ εἶναι παρὰ τὸ κεκορυφῶσθαι εἰς ὕψος ἀνατεταμένους. ἢ ἀπὸ τῶν κορυβάντων. ἐκείνων γὰρ εὕρημα ὥς φησι Θεόφραστος ἐν τῷ περὶ εὐσεβείας. φησὶ δὲ Ἀριστοτέλης ἀληθὴ εἶναι τὸν περὶ τῶν πελαργῶν λόγον, ὁμοίως δὲ αὐτοῖς ποιεῖν καὶ τοὺς ἀέροπας. διὸ ἐν τοῖς σκήπτροις ἀνωτέρω μὲν πελαργὸν τυποῦσι, κατωτέρω δὲ ποτάμιον ἵππον, δηλοῦντες ὡς ὑποτέτακται ἡ βία τῇ δικαιοπραγίᾳ. οἱ γὰρ πελαργοὶ, δικαιοπραγοῦντες ὄντες, ἐπὶ πτερῶν βαδίζουσι τοὺς πατέρας γεγηρακότας βαστάζοντες. οἱ δὲ ἱπποπόταμοι, ζῶον ἀδικώτατον. περὶ μὲν οὖν τοὺς πελαργοὺς ἀντιτρέφειν τὸν πατέρα, Ἀριστοτέλης ἱστορεῖ προστιθεὶς αὐτοῖς καὶ τοὺς ἀέροπας λέγων οὕτως. περὶ μὲν οὖν τῶν πελαργῶν ὅτι ἀντιτρέφονται, θρυλλεῖται παρὰ πολλοῖς. φασὶ δέ τινες καὶ τοὺς ἀέροπας τοῦτο ποιεῖν. Ὥσπερ ὄρνιν ὀρφανόν] ὡς μὴ ἔχοντα πατέρα. θάρρει οὖν. σὺ γὰρ θρέψεις τὸν πατέρα. ἢ ὅτι καὶ οὕτως ἐστὶν ὄρνις καλούμενος. Ἔμαθον ὅτε παῖς ἦ.] ἀντὶ τοῦ ἦν Ἀττικῶς. Σύμμαχος. καθοπλίζει αὐτὸν τῇ πτέρυγι ὡς ἀσπίδι. τῷ δὲ πλήκτρῳ ὡς ξίφει. τῷ δὲ λόφῳ ὡς περικεφαλαίᾳ. Δίδυμος δὲ ἀντὶ τῆς πτέρυγος ἀσπίδα δίδωσιν αὐτῷ. ἀντὶ δὲ τοῦ πλήκτρου, ξίφος. ἦλθε γὰρ ὡς ἀλεκτρυὼν πτερωθῆναι, ἐπεὶ ἐκεῖνοι τοὺς πατέρας τύπτουσι. Πλῆκτρον] ὃ περιτίθεται τοῖς ἀλεκτρυόσι χαλκοῦν ἐν τῷ μάχεσθαι. καὶ παροιμία. αἶρε πλῆκτρον ἀμμυτήσειν. κἀκεῖνοι γὰρ ἔχουσι πλῆκτρα οἷς μάχονται.

BISETVS. Θητέρᾳ] τῇ ἑτέρᾳ χειρί.

Σχόλια. Φρούρει. στρατεύου] συμβουλεύει αὐτῷ ποιεῖν ἃ πρέπει νέους ἐργάζεσθαι, καὶ μὴ μάτην ἐκ τοῦ δημοσίου τρέφεσθαι. ἄλλως. παρακελεύεται αὐτῷ στρατεύεσθαι καὶ μισθὸν λαμβάνειν. καὶ ἐκ τούτου ἀποτρέφεσθαι. μισθοῦ γὰρ στρατεύονται ὑπὲρ ἄλλων πόλεων. κωμῳδεῖ δὲ Ἀθηναίους ὡς μὴ στρατεύονται. Εἰς τἀπὶ Θρᾴκης.] ἐπεὶ συνεχῶς ἐγίνοντο στρατεῖαι ἐπὶ Θρᾴκης τοῖς Ἀθηναίοις. ἢ ὅτι ἱερὸν ἐστὶ τοῦ Ἄρεως χωρίον ἡ Θρᾴκη.

* * *

ΚΙΝΗΣΙΑΣ, ΠΕΙΣΘΕΤΑΙΡΟΣ.

Σύστημα κατὰ περικοπὴν ἑτερόστροφον, κώλων καὶ στίχων ι'.

BISETVS. Ἔρχεται καὶ Κινησίας, ὃς ὄρνις γενέσθαι βούλεται, ὅπως μετάρσιος φέρηται ἡ φωνή.

Κι. Ἀναπέτομαι δὴ πρὸς Ὄλυμπον
Πτερύγεσσι κούφαις. πέτομαι δ' ὁδὸν
Ἄλλοτ' ἐπ' ἄλλαν μελέων.
Πε. τουτὶ τὸ πρᾶγμα, φορτίου δεῖται πτερῶν.
Κι. ἀφόβῳ φρενὶ,
Σώματι γενεὰν ἐφέπων.
Πε. Ἀσπαζόμεσθα φιλύρινον Κινησίαν.
Τί δεῦρο πόδα σὺ κυλλὸν ἀνὰ κύκλον κυκλεῖς,
Κι. Ὄρνις γενέσθαι βούλομαι,
Λιγύφθογγος ἀηδών.

* * *

CYNESIAS, PISTHETERVS.

Conſtitutio per circunciſionem aliter verſa.

CI. *Supra volo iam ad Olympum*
Alis leuibus, volo autem viam
Aliquando in aliam cantuum.
PI. *Hac respondere indiges alarum.*
CI. *Intrepida mente*
Corpori generationem narrans.
PI. *Saluto tilianum Cineſiam.*
Quid huc pedem tu claudum in circulo circundas?
CI. *Auis fieri volo*
Stridula luſcinia.

Σχόλια. Ἀναπέτομαι δή.] ἡ ἀμοιβαία αὕτη περίοδος προῳδὸς χοροῦ ἐστι κώλων καὶ στίχων οὖσα ἀναπαιστικῶν καὶ ἰαμβικῶν ι', ἐπιμεμιγμένων τετραβραχέσιν ὧν τὸ α'. ἀναπαιστικὸν πενθημιμερὲς τοῦ α' ποδὸς τετραβράχεος. τὸ β' δίμετρον καταληκτικὸν εἰς δισύλλαβον. τὸ τρίτον δίμετρον βραχυκατάληκτον. οἱ δ' ζ' η' ἰαμβικοὶ τρίμετροι ἀκατάληκτοι. τὸ ε' ἀναπαιστικὴ βάσις καταληκτικὴ εἰς δισύλλαβον. τὸ ϛ' ὅμοιον τῷ γ'. τὸ θ' ἰαμβικὸν δίμετρον ἀκατάληκτον. τὸ ι' ἀναπαιστικὸν πενθημιμερές. ταῦτα δὲ παρὰ τὰ Ἀνακρέοντος. ἀναπέτομαι πρὸς Ὄλυμπον πτερύγεσσι κούφαις διὰ τὸν ἔρωτα. οὐ γὰρ ἐμοὶ θέλει συνηβᾶν. διὸ καὶ τὸ χ. ἔχουσι δύο στίχοι. Ἄλλοτ' ἐπ' ἄλλαν.] τὰ ἀπ' ἄλλων εἰς ἄλλα μέλη τρέπεσθαι βούλεται δηλοῦν. Τουτὶ τὸ πρᾶγμα φορτίου.] διὰ τὸ συνεχῶς αὐτὸν λέγειν πέτομαι καὶ πτερύγεσσι. Σώματι γενεὰν ἐφέπων.] τινὲς ἐκείνων. ἐπίτηδες ἀδιανοητεύονται, θέλων διαβάλλειν τὰ Κινησίου ποιήματα. ἀσυνάρμοστον δὲ τοῦτο τὸ κῶλον προσέρραπται. ἔδει γὰρ εἰπεῖν ἀφόβῳ σώματι πέτομαι νέαν ὀρνίθων ἐφέπων, ἀντὶ τοῦ μετιών. Φιλύρινον Κινησίαν.] Καλλίστρατος χλωρόν. ἡ γὰρ φιλύρα χλωρά. χλωρὸς δὲ καὶ ὠχρός. Εὐφρόνιος. κοῦφον ὡς ἂν διθυραμβοποιὸν εὐτελῆ. καὶ κοῦφα ποιοῦντα. τοιοῦτον γὰρ τὸ ξύλον κοῦφον. καὶ ἐλαφρόν. διαβάλλει δὲ αὐτὸν ὡς καὶ χωλόν. διὰ τοῦ, πόδα σὺ κυλλόν.

BISETVS. Καλῶς δὲ, καὶ κατὰ τὸν τοῦ μέτρου νόμον Σουΐδας φιλύρινον δι' ι, ὃς λ γράφει. φιλύρα δὲ εἶδος δένδρου ἔχον φλοιὸν βύβλῳ παπύρῳ ὅμοιον. καὶ φιλύρινον κατὰ τὸν Ἡσύχιον, ἀσθενές. ἀσπαζόμεσθα δὲ, μέτρου χάριν γραπτέον.

Σχόλια. Τί δεῦρο πόδα σὺ κυλλόν] ὅτι πολλάκις τὸ μὲν κυλλὸν ἐπὶ τοῦ ποδὸς ἔταττον, ὅθεν κυλλοποδίων. τὸ δὲ χωλὸν ἐπὶ τῆς χειρὸς ὡς Εὔπολις, ὅτι χωλός ἐστι τὴν ἑτέραν χεῖρα οὐ λέγει. καὶ Εὐφρόνιος μὲν χωλὸν εἶναι τὸν Κινησίαν φησίν. ἢ τάχα, ἐπεὶ πολλάκις ἐστὶ παρ' αὐτοῖς ποδὶ κούφῳ. ἢ ποδὶ λευκῷ. ἢ πόδα τιθείς. ἢ τι τοιοῦτον, τὸ κυλλὸν προσέθηκεν. ἄλλως. Δίδυμος μὲν κύκλον. ἐπεὶ κυκλίων ᾀσμάτων ποιητής ἐστι. κυλλὸν δὲ, ἐπεὶ χωλὸς ἦν. εἴρηται δὲ περὶ αὐτοῦ ἐν Βατράχοις. ὁ δὲ Ἀριστοτέλης ἐν ταῖς Διδασκαλίαις δύο φησὶ γεγονέναι. Σύμμαχος οὕτως. Εὐφρόνιος. ὅτι κυλλὸς ἦν ὁ Κινησίας. τοῦτο δὲ οὐκ ἔστιν εὑρεῖν. ἀλλ' ἐπεὶ πολὺ παρ' αὐτοῖς ἐστι τὸ ποδὶ λευκῷ, καὶ ποδὶ κούφῳ. καὶ πόδα τιθείς. ἢ τι τοιοῦτον, τὸ κυλλὸν προσέθηκεν. Λιγύφθογγος ἀηδών] λιγύφθογγος εἶπε διὰ τὸν μόγγον ἢ τὸν θρῆνον τὸν ἠδυλάτοις ἐξ αὐτῆς εἰς τὸν παῖδα γινόμενον. γράφεται λιγύμυθος, ἢ λιγύμοχθος.

BISET. Εὐθείας περιόδου ἀμοιβαίας στίχων ἢ κώλων κη.

Πε. ΠΑῦσαι μελῳδῶν· ἀλλ' ὅ, τι λέγεις εἰπέ μοι. A
Κι. Ὑπὸ σοῦ πτερωθεὶς, βούλομαι μετάρσιος
Ἀναπτόμενος ἐκ τῶν νεφελῶν καινὰς λαβεῖν
Ἀεροδινήτους καὶ νιφοβόλους ἀναβολάς.
Πει. Ἐκ τῶν νεφελῶν γὰρ ἄν τις ἀναβολὰς λάβοι;
Κρέμαται μὲν οὖν ἐντεῦθεν ὑμῶν ἡ τέχνη.
Τῶν διθυράμβων γὰρ τὰ λαμπρὰ γίνεται.
Ἀέρια καὶ σκοτεινά γε καὶ κυαναυγέα. B
Καὶ πτεροδόνητα. σὺ δὲ κλύων, εἴσει τάχα.
Πει. Οὐ δῆτ' ἔγωγε. Κι. νὴ τὸν Ἡρακλέα σύ γε.
Ἅπαντα γὰρ δίειμί σοι τὸν ἀέρα.
Εἴδωλα πετηνῶν αἰθεροδρόμων.
Οἰωνῶν ταναοδείρων.
Πει. Ὠόπ. Κι. τὸν ἁλαδρόμον ἁλάμενος
Ἅμ' ἀνέμων πνοιαῖσι βαίην.
Πει. Νὴ Δί' ἐγώ σου καταπαύσω τὰς πνοάς.
Κι. Τοτὲ μὲν, νοτίαν στείχων πρὸς ὁδόν. C
Τοτὲ δ' αὖ βορέᾳ σῶμα πελάζων.
Ἀλίμενον αἰθέρος αὔλακα τέμνων.
Χαρίεντά γ' ὦ πρεσβῦτ' ἐσοφίσω καὶ σοφά.
Πε. Οὐ γὰρ σὺ χαίρεις πτεροδόνητος γενόμενος;.
Κι. Ταυτὶ πεποίηκας τὸν κυκλιοδιδάσκαλον.
Ὃς ταῖσι φυλαῖς περιμάχητός εἰμ' ἀεί;
Πε. Βούλει διδάσκειν καὶ παρ' ἡμῖν οὖν μένων, D
Λεωτροφίδῃ χορὸν πετομένων ὀρνέων;
Κεκροπίδα φυλήν. Κι. καταγελᾷς μου δῆλος εἶ.
Ἀλλ' οὖν ἔγωγ' οὐ παύσομαι τοῦτ' ἴσθ' ὅτι,
Πρὶν ἂν πτερωθεὶς διαδράμω τὸν ἀέρα.

PI. CEssa cantans, sed quodcunque dicis, dic mihi.
CI. A te alatus, volo altius
Supra volans, ex nebulis nouas capere
Aere motas, niue tactas scalas.
PI. Ex nebulis enim aliquis scalas capiat.
Suspenditur quidem igitur nobis ars.
Dithyramborum enim splendida fiunt
B *Aeria & tenebrosa, & nigrè splendentia,*
Et alis mota: tu autem audiens scies citò.
PI. Non certè ego. CI. Per Herculem tu.
Omnem enim narro tibi aerem,
Simulacra volatilium æthere currentium,
Auium extensarum collo.
PI. Oop. CI. Marinum cursum errans,
Cum ventorum flatibus irem.
PI. Per Iouem ego tui sedabo flatus.
C *CI. Aliquando australem iens ad viam,*
Aliquando autem rursus Borea corpus appropinquans,
Marinum ætheris sulcum scindens:
Gratiosa ô senex, sapuisti & sapientia.
PI. Non enim tu gaudes ala mobilis factus.
CI. Hæc fecisti circulari præceptori,
Qui generationibus pugnator sum semper.
D *PI. Vis docere & apud nos igitur manens,*
Leotrophide chorum volantium auium
Cecropidam tribum? CI. Derides me, manifestus es.
Sed igitur ego non cessabo: hoc scias, quòd
Ante alatus discurri aerem.

Σχόλια. Παῦσαι μελῳδῶν.] εἴσθεσις περιόδου ἀμοιβαίας στίχων καὶ κώλων κή. ὧν οἱ μὲν πρῶτοι ιά, ἰαμβικοὶ τρίμετροι ἀκατάληκτοι, τὰ ἑξῆς ὀκτὼ κῶλα ἀναπαιστικὰ ἐπιμεμιγμένα χορείοις ἢ τριβράχεσι καὶ προκελευσματικοῖς ἤτοι τετραβράχεσιν. ὧν τὰ δ. δίμετρα ἀκατάληκτα. τὸ ε´ τρίμετρον βραχυκατάληκτον. τὰ δὲ ἑξῆς τρία δίμετρα ἀκατάληκτα. οἱ ἑξῆς δὲ τούτων θ. στίχοι ἰαμβικοὶ τρίμετροι ἀκατάληκτοι. ἐπὶ τῷ τέλει κορωνίς. Ὑπὸ σοῦ πτερωθείς.] βούλομαί φησι πτερωθῆναι ὑπὸ σοῦ, ἵνα διὰ τοῦ ἀέρος πετάμενος, ἐξεύρω εἰς τὰ προοίμια λέξεις νιφοβόλους, καὶ ἀεροδινήτους. παίζει δὲ πρὸς τὰ ποιήματα τῶν διθυραμβοποιῶν. ἔθος γὰρ αὐτοῖς τοιαῦτα ἐπίθετα λέγειν. ἅμα δὲ καὶ πρὸς τὸ κοῦφον αὐτῶν. Κρέμαται μὲν οὖν.] ἐπεὶ ὕλη κατὰ τῶν ποιημάτων ἡμῶν, ἡ τῶν νεφελῶν σύστασις. Καὶ πτεροδόνητα.] ἀντὶ τοῦ ταχεῖα. ταῦτα δὲ συμβαίνει τῷ ἀέρι. ὅθεν φησὶ τὰς λέξεις αὐτοῦ θηρᾶσθαι. Ἅπαντα γὰρ δίειμί σοι.] πάντα γάρ σοι τὰ περὶ τοῦ ἀέρος διεξέρχομαι. πλείστη γὰρ αὐτῶν ἡ λέξις τοιαύτη. ὁ δὲ νοῦς ἐλάχιστος. ὡς ἡ παροιμία, καὶ διθυραμβοποιῶν νοῦν ἔχεις ἐλάττονα. Ὠόπ.] παρακελεύεται αὐτῷ παύσασθαι τοῦ ᾄδειν. ὡς οἱ ἐρέσσοντες. κέλευσμα γὰρ τῶν ἐρεσσόντων τὸ ὠόπ. καταπαῦον τὴν κωπηλασίαν. Τὸν ἁλαδρόμον.] τὸν εἰς ἅλα δρόμον. λείπει γὰρ ἡ εἰς. ἔνια δὲ τῇ συνθέσει ἀδιανόητα. ταῦτα δὲ οὐδὲ τὴν λέξιν σώζοντα. χλευάζει δὲ τοὺς διθυραμβοποιούς.

BISETVS. Ἁλάμενος] ἅλλομαι, τὸ πηδῶ. ὁ μέλλων, ἁλοῦμαι. ὁ δὲ ἀόριστος α. ἡλάμην, ὅθεν ἡ μετοχὴ ἁλάμενος, ἀντὶ τοῦ πηδήσας.

Σχόλια. Καταπαύσω.] τοῦτο ἅμα λέγων ὁ Πεισθέταιρος τύπτει αὐτόν. Ἀλίμενον.] τὴν τέλος μὴ ἔχουσαν, οὐδὲ ὅρμον, ἀπὸ μεταφορᾶς τῶν νεῶν. τρόπον γὰρ πελάγους δοκοῦσι διανήχεσθαι τὸν ἀέρα οἱ ὄρνις. Χαρίεντά γ' ὦ πρεσβῦτα.] E ἔτι Κινησίας φησὶ τοῦτο πρὸς τὸν γέροντα τὸν Πεισθέταιρον τὸν τύψαντα αὐτόν. ἐπεὶ κινεῖ αὐτὸν ὡς ἰσχνὸν τῷ σώματι. λέγει δὲ ὅτι χαριέντως ἐσοφίσω, ἵνα τῷ κινεῖσθαι δοκῇς ἔχειν πτερά. Πτεροδόνητος γενόμενος.] πτεροῖς πληχθείς. παίζει δὲ πρὸς τὰ εἰρημένα. Τὸν κυκλιοδιδάσκαλον.] ἀντὶ τοῦ διθυραμβοποιόν. εἴρηται δὲ ὅτι ἐγκύκλια διδάσκουσιν. Ἀντίπατρος δὲ καὶ Εὐφρόνιος ἐν τοῖς ὑπομνήμασί φασι τοὺς κυκλίους χοροὺς στῆσαι πρῶτον Λᾶσον τὸν Ἑρμιονέα, οἱ δὲ ἀρχαιότεροι Ἑλλάνικος καὶ Δικαίαρχος, Ἀρίονα τὸν Μηθυμναῖον. F Δικαίαρχος μὲν ἐν τῷ περὶ Διονυσιακῶν ἀγώνων. Ἑλλάνικος δὲ, ἐν τοῖς Κραναϊκοῖς. Ὡς ταῖσι φυλαῖς.] ἑκάστη γὰρ φυλὴ Διονύσου, τρέφει διθυραμβοποιόν. Λεωτροφίδην.] ἐπεὶ καὶ οὗτος τῶν σφόδρα λεπτῶν. ἢ καὶ οὗτος διθυραμβοποιὸς κοῦφος. φησὶν οὖν, βούλει τῷ Λεωτροφίδῃ τὴν Κεκροπίδα φυλὴν διδάσκειν. ἀπὸ γὰρ ταύτης ἦν Λεωτροφίδης. τινὲς δὲ ὅτι κοῦφος καὶ χλωρὸς ἦν, ὡς ἐοικέναι ὄρνιθι. Θεόπομπος δὲ ἐν τῷ Καπηλίσι. Λεωτροφίδης ὁ τρίμετρος ὡς Λεόντινος. εὔχρως τε φαίνεται καὶ χαρίεις ὥσπερ νεκρός. G ἄλλως. ἐπειδὴ καὶ οὗτος τῶν σφόδρα λεπτῶν. καὶ ὁ Κινησίας δέ. Ἕρμιππος Κέρκωψιν. ἀνάπηρα σοι θύουσιν ἤδη βοίδια, Λεωτροφίδου λεπτότερα καὶ Θουμαντίδος. θέλεις οὖν καὶ τῷ Λεωτροφίδῃ χορὸν ὀρνέων διδάξαι.

ΣΥΚΟ-

ΣΥΚΟΦΑΝΤΗΣ, ΠΕΙΣΘΕΤΑΙΡΟΣ.

Βισετυς. Συκοφάντης τὶς πετόμενος ἔρχεται, ὃν Πεισθέταιρος ὀνειδίζει, καὶ λοιδορεῖ.

Συ. Ὄρνιθες τίνες οἵδε.
Οὐδὲν ἔχοντες πτεροποίκιλοι.
Τανυσίπτερε ποικίλα χελιδοῖ;
Πι. Τουτὶ τὸ κακὸν οὐ φαῦλον ἐξεγρήγορεν.
Ὅδ' αὖ μινυρίζων δεῦρό τις προσέρχεται.
Συ. Τανυσίπτερε ποικίλα μάλ' αὖθις.
Πι. Ἐς θοἰμάτιον τὸ σκολιὸν ᾄδειν μοι δοκεῖ.
Δεῖσθαι δ' ἔοικεν οὐκ ὀλίγων χελιδόνων.
Συ. Τίς ὁ πτερῶν δεῦρ' ἐστὶ τοὺς ἀφικνουμένους.
Πι. Ὁδὶ πάρεστιν. ἀλλ' ὅτου χρὴ, δεῖ λέγειν.
Συ. Πτερῶν, πτερῶν δεῖ. μὴ πύθῃ τὸ δεύτερον.
Πι. Μῶν εὐθὺ Πελλήνης πέτεσθαι διανοεῖ;
Συ. Μὰ Δία ἀλλὰ κλητήρ εἰμι νησιωτικός.
Καὶ συκοφάντης. Πι. ὦ μακάριε τῆς τέχνης.
Συ. Καὶ πραγματοδίφης. εἶτα δέομαι πτερὰ λαβὼν
Κύκλῳ περισοβεῖν τὰς πόλεις καλούμενος.
Πι. Ὑπαὶ πτερύγων τι προσκαλεῖν σοφώτερον;
Συ. Μὰ Δί' ἀλλ' ἵν' οἱ λῃσταί γε μὴ λυπῶσί με,
Μετὰ τῶν γεράνων τ' ἐκεῖθεν ἀναχωρῶ πάλιν,
Ἀνθ' ἕρματος πολλὰς καταπεπωκὼς δίκας.
Πι. Τουτὶ γὰρ ἐργάζει σὺ τοὔργον εἰπέ μοι.
Νεανίας ὢν, συκοφαντεῖς τοὺς ξένους;
Συ. Τί γὰρ πάθω; σκάπτειν γὰρ οὐκ ἐπίσταμαι.
Πι. Ἀλλ' ἔστιν ἕτερα νὴ Δί' ἔργα σώφρονα,
Ἀφ' ὧν διαζῆν ἄνδρα χρῆν τοσουτονὶ,
Ἐκ τοῦ δικαίου μᾶλλον, ἢ δικορραφεῖν.
Συ. Ὦ δαιμόνιε. μὴ νουθέτει μ', ἀλλὰ πτέρου.
Πι. Νῦν ταῦτα λέγων πτερῶ σε. Συ. καὶ πῶς ἂν λόγοις
Ἄνδρα πτερώσειας σύ; Πει. πάντες τοῖς λόγοις
Ἀναπτεροῦνται. Συ. πάντες; Πει. οὐκ ἀκήκοας,
Ὅταν λέγωσιν οἱ πατέρες ἑκάστοτε
Τοῖς μειρακίοις ἐν τοῖσι κουρείοις ταδί;

Σχόλια. Ὄρνιθες τίνες οἵδε.] συκοφάντης τὶς πενόμενος καὶ εἰς τὴν αὐτοῦ πενίαν ᾄδων ἐπειδὴ μηδὲν εἶχεν, ἐκ πρώτων λόγων, συκοφαντεῖ τοὺς ὄρνιθας, ὡς ἐναντίως ἐχόντων τὸ σχῆμα τῆς τῶν ὀρνέων φύσεως. εἴη δ' ἂν εἰς τὸ σχῆμα τοῦ πρεσβυτέρου ἀφορῶν. τινὲς δὲ παρὰ τὰ Ἀλκαίου. ὄρνιθες τίνες οἵδε, ὠκεανοῦ γὰρ ἀπὸ περάτων ἦλθον, πανέλοπες ποικιλόδειροι τανυσίπτεροι καὶ παρὰ τὰ Σιμωνίδου. ἄγγελε κλυτὰ ἔαρος καὶ ἀδυόδμου κυανέα χελιδοῖ. Ποικίλα μάλ' αὖθις.] τό φησι πρὸς τὸ ῥυπαρὸν καὶ ποικίλον τοῦ ἱματίου αὐτοῦ. Οὐκ ὀλίγων χελιδόνων] ἐπειδὴ συνήθως χελιδόνας λέγει, τοιοῦτόν τι φησίν. ἔαρος χρήζει. παλαιὸν γὰρ χιτώνια ἔχει. τὸν νοῦν δὲ τῆς παροιμίας μετείληφε τὸ, μία χελιδὼν ἔαρ οὐ ποιεῖ. Τίς ὁ πτερῶν.] πρὸς τὸ σχῆμα ὃ χρῶνται συνήθως οἱ νέοι συγγραφεῖς. τίς ὁ πτερῶν, ἀντὶ τοῦ τίς πτεροῖ.

Βισετυς. Ὅτου χρή] οὗ τινος, ὃ χρήζει, οὗ χρείαν ἔχει, οὗ δεῖ. περὶ δὲ τούτου ἄνω ἐν τῷ χρῆσθαι, διὰ πλειόνων εἴρηται.

Σχόλια. Πτερῶν πτερῶν δεῖ.] παρὰ τὸ Αἰσχύλου ἐκ Μυρμιδόνων. ὅπλων, ὅπλων δεῖ. Μῶν εὐθὺ Πελλήνης] ἐπεὶ ἐν Πελλήνῃ ἐν τοῖς Ἡραίοις, ἆθλον ἐτίθετο χλαῖνα. χλαῖναι δὲ διαφέρουσαι ἐν Πελλήνῃ γίνονται. οἱ δὲ, ὅτι Ἑρμαῖα ἄγεται ἐν Πελλήνῃ τῆς Ἀχαΐας καὶ τοῦτο ἔπαθλον τίθεται. Κλητήρ εἰμι] κλητὴρ λέγεται, ὁ καλῶν εἰς τὸ δικαστήριον πάντας. σημαίνει δὲ ἡ λέξις καὶ τὸν μάρτυρα. νησιωτικὸς δὲ ὁ τοὺς τὰς νήσους οἰκοῦντας συκοφαντῶν καὶ εἰς δικαστήριον ἄγων.

Βισετυς. Πραγματοδίφης] Σ. ὁ δικολόγος. ὁ

SYCOPHANTA, PISTHETERVS.

Cal. Aves qui hi, nihil habentes alis varij,
B Extenſis alis varia hirundines.
Pi. Hoc malum non malum euigilauit?
Hic autem rurſus lugens, huc aliquis aduenit.
Cal. Extenſe alis varia valde iterum.
Pi. In pallium malignum cantare mihi videtur,
Indigere autem apparet non paucarum hirundinum.
C Cal. Quis alans hic eſt aduenientes?
Pi. Hic adeſt, ſed quo opus eſt oportet debere.
Cal. Alis, alis opus eſt, ne interroga ſecundò.
Pi. Nunquid rectà Pellenem volare cogitas?
Cal. Per Iouem, ſed vocator ſum inſularis,
Et calumniator. Pi. O beate arte.
Cal. Et moleſtiarum inquiſitor. poſtea indigeo alas capiens.
Circulo circuire ciuitates vocans.
D Pi. Ab alis quid aduocare ſapientius?
Cal. Per Iouem ſed vt latrones non triſtificent me,
Cum gruibúſque illinc recedo iterum,
Pro lapide multas bibens pœnas.
Pi. Quod enim operaris tu opus dic mihi?
Iuuenis exiſtens calumniaris hoſpites?
Cal. Quid enim patiar? fodere non ſcio.
E Pi. Sed ſunt alia per Iouem opera modeſta,
A quibus degere virum oportebat tantum,
Ex iuſto magis quàm pœnas ſuere.
Cal. O felix, ne admone me, ſed ala.
Pi. Nunc hæc dicens alo te. Cal. & quomodo verbis
Virum alabis tu? Pi. omnes verbis
Alantur. Sy. omnes? Pi. non audiuiſti?
Quando dicunt patres ſemper
F Adoleſcentulis, in apothecis tonſoriis hæc,

διφῶν, τουτέστιν ἐρευνῶν, καὶ ζητῶν τὰ πράγματα. ὁ δικοῤῥαφῶν. ὁ δικοῤῥάφος. δικοῤῥαφεῖν δὲ, δίκας συῤῥάπτειν, ἐν τοῖς δικαστηρίοις ἀναστρέφεσθαι.

Σχόλια. Πτεροῦσθαι.] περιίπτασθαι καὶ εἰς δικαστήριον καλεῖν. Ὑπαὶ πτερύγων τί.] ἀντὶ τοῦ μετὰ πτερύγων. Ἡσίοδος. τοὶ γε μὲν γελόωντες ὑπ' αὐλητῆρος ἕκαστος. Ἀρχίλοχος ᾄδων ὑπ' αὐλητῆρος. ἄλλως. ἀντὶ τοῦ σφό-

A δρόν φησι τὸ μετὰ πτερύγων καλεῖν. Λῃσταὶ] οἱ πειραταί, καὶ Ὅμηρος. οἷά τε ληϊστῆρες. Ἀνθ' ἕρματος.] ἀντὶ τοῦ λίθου. ἐπεὶ αἱ γέρανοι ἐν τοῖς στόμασι ψήφους ἐν τῷ πέτεσθαι ἔχουσιν. ἄλλως. πολλάκις καὶ στηρίγματος ἕνεκα περιφέρουσι τοὺς λίθους αἱ γέρανοι πρὸς τὸ μὴ περιφέρεσθαι ἀνέμοις. Οὐκ ἐπίσταμαι] ἀντὶ τοῦ οὐ δύναμαι. εἴρηται δὲ πρὸς τὴν παροιμίαν. πεζῇ βαδίζων σκάπτειν οὐκ ἐπίσταμαι.

Δεινῶς τέ μου τὸ μειράκιον ὁ Διϊτρέφης
Λέγων ἀνεπτέρωκεν ὥσθ' ἱππηλατεῖν.
Ὁ δέ τις τὸν αὑτοῦ φησιν ἐπὶ τραγῳδίᾳ
Ἀνεπτερῶσθαι, καὶ πεποτῆσθαι τὰς φρένας.
Συ. Λόγοισί τ' ἄρα καὶ πτεροῦνται; Πει. φήμ' ἐγώ.
Ὑπὸ γὰρ λόγων ὁ νοῦς τε μετεωρίζεται.
Ἐπαίρεταί τ' ἄνθρωπος. οὕτω καί σ' ἐγὼ
Ἀναπτερώσας βούλομαι χρηστοῖς λόγοις,
Τρέψαι πρὸς ἔργον νόμιμον. Συ. ἀλλ' οὐ βούλομαι.
Πει. Τί δαὶ ποιήσεις. Συ. τὸ γένος οὐ καταισχυνῶ.
Παππῷος ὁ βίος συκοφαντεῖν ἐστί μοι.
Ἀλλὰ πτέρου με, ταχέσι καὶ κούφοις πτεροῖς
Ἱέρακος, ἢ κερχνῇδος, ὡς ἂν τοὺς ξένους
Καλεσάμενος, κᾆτ' ἐγκεκληκὼς ἐνθαδὶ,
Κᾆτ' αὖ πέτωμαι πάλιν ἐκεῖσε. Πει. μανθάνω.
Ὡδὶ λέγεις. ὅπως ἂν ὠφλήκῃ δίκην
Ἐνθάδε πρὶν ἥκειν ὁ ξένος. Συ. πάνυ μανθάνεις.
Πει. Κἄπειθ' ὁ μὲν πλεῖ δεῦρο. σὺ δ' ἐκεῖσ' αὖ πέτει
Ἁρπασόμενος τὰ χρήματ' αὐτοῦ. Συ. πάντ' ἔχεις.
Βέμβικος οὐδὲν διαφέρειν δεῖ. Πει. μανθάνω.
Βέμβικα· καὶ μήν ἐστι μοὶ νὴ τὸν Δία
Κάλλιστα κερκυραῖα τοιαυτὶ πτερά.
Συ. Οἴμοι τάλας μάστιγ' ἔχεις; Πει. πτερὼ μὲν οὖν.
Οἷσί σε ποιήσω τήμερον βεμβικιᾶν.
Συ. Οἴμοι τάλας. οὐ πτερυγιεῖς ἐντευθενί;
Πει. Οὐκ ἀπολιβάξεις ὦ κάκιστ' ἀπολούμενος;
Πικρὰν τάχ' ὄψει στρεψοδικοπανουργίαν.
Ἀπίωμεν ἡμεῖς ξυλλαβόντες τὰ πτερά.

Grauitérque mei adoleſcentulum Dÿtrephes,
Dicens realauit ad equitare.
B *Hic autem aliquis hunc ipſius dicit in tragœdia,*
Realare & volare mentes?
SY. *Verbiſque igitur & alantur?* PI. *dico ego.*
Ab enim verbis menſq; eleuatur,
Attolliturq; homo: ſic & te ego
Realans, volo bonis verbis
Vertere ad opus legitimum. SY. *ſed non volo.*
C PI. *Quid autem facies?* SY. *genus non deturpabo,*
Auita vita calumniandi eſt mihi.
Sed ala me velocibus & leuibus alis,
Accipitris, vel cerchneidis, vt hoſpites
Vocans, & poſtea vocans hic,
Et poſtea rurſus volem rurſus illuc. PI. *intelligo.*
D *Sic dicis, vt debeat pœnam*
Hic ante ire hoſpes. SY. *valde intelligis.*
PI. *Et poſtea hic quidem nauigat huc, tu autem illuc rurſus vola,*
Rapiens res ipſius. SY. *omnia tenes.*
Trocho nihil differre oportet. PI. *intelligo*
Trochum, & quidem ſunt mihi per Iouem
Optima cercyreæ tales alæ.
E *Sy. Hei mihi miſer, lorum habes.* PI. *alas quidem igitur*
Quibus te faciam hodie trochare.
Sy. Hei miſer, non alabis hic?
PI. *Non diſcedes ô peſſime periturus?*
Amaram citò videbis verſionem pœnæ malitia.
Abeamus nos colligentes alas.

Σχόλια. Ὁ Διϊτρέφης.] ἐπεὶ πλούσιος, καὶ δυνάμενος ἱπποτροφεῖν ἐστί. εἴρηται δὲ περὶ αὐτοῦ ἀνωτέρω, ὅτι ὁ Διϊτρέφης πιτυνοπλόκος ὢν, γέγονε φύλαρχος καὶ ἵππαρχος. εἰς τὸ αὐτό. ἵππαρχος γὰρ γενόμενος καὶ εὐτυχήσας συνεβούλευσε καὶ ἄλλοις ἱππαρχεῖν.

BISETVS. Πεποτῆσθαι τὰς φρένας] οὕτω καὶ Θεόκριτος εἰδ. β.

Θεστύλι δειλαία πᾷ τὰς φρένας ἐκπεποτᾶσαι;

Σχόλια. Κᾆτ' ἐγκεκληκώς.] ἔγκλημα κατ' αὐτοῦ γραψάμενος βραδυτῆτος. ἐνθαδὶ δὲ ἤγουν εἰς τὸ δικαστήριον. Κᾆτ' αὖ πέτωμαι πάλιν.] ἵνα πάλιν πετασθεὶς ἐν τῇ νήσῳ ταχέως ἄλλους προκαλέσωμαι. Ὅπως ἂν ὠφλήκῃ.] ἀντὶ τοῦ δικασθείη, πρὶν φθάσαι ἐν τῇ Ἀττικῇ. τοιοῦτον δέ τι θέλει λέγειν. ἵνα καλεσάμενός τινα εἰς δίκην, σὺ μὲν ὡς ἂν πετόμενος φθάσῃς πρὸ αὐτοῦ. εἶτα καταδικάσας αὐτὸν ἐξ ἐρήμου, πάλιν ἐπὶ τὰ αὐτοῦ πέτῃ, ὂν

F ὅσῳ ἐκεῖνος πλέων, ἐνθάδε παραγίνεται. Κἄπειθ' ὁ μὲν πλεῖ.] ἵνα φησὶν ἐκεῖσε ὤν, ὑπεύθυνος καὶ ἑτέρας δίκης γένηται ὑπὸ τοῦ βράδους, σοῦ φθάσαντος αὐτὸν ἐνθάδε. Βέμβικος οὐδὲν διαφέρειν] εὔστροφον καὶ εὐκίνητον δεῖ εἶναι. ὁ δὲ βέμβιξ ἐργαλεῖόν ἐστιν ὃ μάστιγι στρέφουσιν οἱ παῖδες. ἢ παίγνιον τῶν παίδων ὡς τροχὸς ὃς μάστιγι δερόμενος στρέφεται. Κερκυραῖα] λέγεταί τις Κερκυραία μάστιξ. συνεχῶς κερκυραίοις ἀταξίαι γίνονται. διὰ τὸ στασιάζειν οὖν, ἐπεπόλασε παρ' αὐτοῖς ἡ μάστιξ, ὥστε διπλαῖς χρῆσθαι μεγάλαις καὶ ἐλεφαντοκόποις. ἄλλως. λέγεταί τις G κερκυραία μάστιξ. Φρύνιχος Σατύροις. κερκυραῖαι δὲ οὐδὲν ἐπιβάλλουσι μάστιγες. ὥστε καὶ παροιμίαν ἤδη ἐλθεῖν. Ἀριστοφάνης δὲ τὸ κερκυραία μάστιξ. λέγων φησὶν οὕτως. ἐλεφαντίνας ἐποιήσαντο, καὶ τῷ μεγέθει περιττάς. ὅθεν ἡ κερκυραία ἐπεπόλασε μάστιξ, καὶ εἰς παροιμίαν ἦλθε. ταῦτα δὲ λέγων τύπτει αὐτόν. Πτερὼ μὲν οὖν] δυϊκῶς ἀντὶ τοῦ ἀντὶ τοῦ πτερὰ τῇ μάστιγι περιέλαβεν. ἴσως δὲ ἁπλῆ ἦν. Οὐκ ἀπολιβάξεις] οὐκ ἀτίμως ἀναχωρήσεις. λιβὰς γὰρ ἡ σταγὼν ἥτις οὐδὲν ταχύτερον ἐν τῷ πίπτειν. ἢ εἰς κόρακας εἰς Λιβύην ἀποφθαρῇ. Στρεψοδικοπανουργίαν.] δι- A χῶς. στρευθοδικοπανουργίαν. ἀναχωρήσαντος δὲ αὐτοῦ τοῦτό φησι. συνέθηκε δὲ τὴν λέξιν παρὰ τὸ στρεβλὸν ἦθος καὶ συκοφαντικὸν καὶ τὴν δίκην, καὶ τὴν πανουργίαν.

ΣΤΡΟΦΗ
κώλων ιγ'.

Χο. ΠΟλλὰ δὴ καὶ καινὰ καὶ θαυ-
Μάστ' ἐπετόμεσθα.
Καὶ δεινὰ πράγματ' εἴδομεν.
Ἔστι γὰρ δένδρον πεφυκὸς
Ἔκτοπόν τι καρδίας
Ἀπωτέρω Κλεώνυμος.
Χρήσιμον μὲν οὐδὲν, ἄλ-
λως δὲ δειλὸν, καὶ μέγα.
Τοῦτο μὲν ἦρος ἀεὶ
Βλαστάνει καὶ συκοφαντεῖ.
Τοῦ δὲ χειμῶνος πάλιν
Τὰς ἀσπίδας φυλλορροεῖ.

VERSIO membrorum tredecim.

B
CHO. MVlta iam & noua & admi-
Rabilia volabamus,
Et graues res vidimus.
Est enim arbor nata,
Magna quædam cardia
Longè Cleonymus.
Vtilis quidem nihil, a-
C Liter autem timida & magna,
Hæc quidem vere semper
Pullulat
Et calumniatur,
Hyeme autem iterum
Scuta folijs fluere facit.

Σχόλια. Πολλὰ δὴ καὶ καινά.] ἡ στροφὴ αὕτη κώλων ἐστὶ τροχαϊκῶν καὶ ἰαμβικῶν ιβ. καὶ ἡ ἀντιστροφὴ τοσούτων. καὶ ἰαμβικὰ μὲν δίμετρα τὰ ς ιβ. τὰ δὲ ἄλλα τροχαϊκά. τὰ μὲν δίμετρα, τὰ δὲ Εὐριπίδεια. ἐπὶ τῷ τέλει τῆς μὲν στροφῆς παράγραφος, τῆς δὲ ἀντιστροφῆς κορωνίς. τὸ δὲ ἑξῆς ἐπιλημμένον. εἰς πολλά. καὶ παράδοξα εἴδομεν καὶ θαυμάσια. βούλεται δὲ κωμῳδῆσαί τινας. Ἔστι γὰρ δένδρον πεφυκός.] δένδρῳ αὐτὸν ἀπεικάζει. ἢ ὡς μέγαν. ἢ ὡς ἀναίσθητον καὶ ξύλινον. ὡς ὁ ποιητής. ἀλλ' ὥστε στήλη ἢ δένδρον ὑψιπέτηλον. ἔπαιξε δὲ ὡς ἐπὶ ὀρνίθων πετομένων τὰ δένδρα. εἶτα διηγούμενος ποῖον ἔκτοπον εἶδεν ὄρνιν, ἐπάγει τὸν Κλεώνυμον. καρδίας δὲ ἀπωτέρω, ὡς ἄν τις εἴποι μικρὸν ἀπωτέρω πόλεως. ἅμα δὲ εἰς τὸ ἀκάρδιον καὶ ἄτολμον αὐτοῦ. Καρδίας ἀπωτέρω] διὰ τὸ μακρὸν εἶναι καὶ δειλόν. ἅμα δὲ Καρδία ἐστὶν ὄνομα πόλεως. μέμνηται D οὖν ὑποθεσίαν. ἢ καὶ ὡς ξένον αὐτὸν κωμῳδεῖ. Καρδία γὰρ πόλις Θρᾴκης. ἧς οἱ πολῖται Καρδιανοί. εἰς τὸ αὐτό. καρδίας ἀπωτέρω. διὰ τὸ μακρὸν εἶναι καὶ δειλόν. ὅτι ἐν μὲν τῇ εἰρήνῃ μέγας καὶ λαμπρός. ἐν δὲ τῷ πολέμῳ ῥίψασπις. διὸ καὶ καρδίας αὐτὸν εἶπεν ἀπωτέρω. τουτέστιν οὐκ ἔχει καρδίαν. Τοῦτο μὲν ἦρος] τῷ γὰρ Μουνυχιῶνι μηνὶ τοῦ ἔαρος ἐδικάζοντο αἱ πρὸς τοὺς ξένους δίκαι. Τοῦ δὲ χειμῶνος] ὅτι ἔν τισι τὰ δύο κῶλα ἕν ἐστι. λέγω ἀπὸ τοῦ τοῦ δὲ χειμῶνος, ἕως τοῦ φυλλορροεῖ. ἐπεὶ δὲ ῥίψασπις ἦν ὁ Κλεώνυμος, ἔπαιξε πάλιν. ἐπεὶ τὰ δένδρα φυλλορ- E ροοῦσιν.

ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΗ
κώλων ιβ'.

ἘΣτι δ' αὖ χώρα πρὸς αὐτῷ
Τῷ σκότῳ πόρρω τις ἐν
Τῇ λύχνων ἐρημίᾳ.
Ἔνθα τοῖς ἥρωσιν ἄνθρω-
ποι συναριστῶσι. καὶ
Ξύνεισι, πλὴν τῆς ἑσπέρας.
Τηνικαῦτα δ' οὐκέτ' ἦν
Ἀσφαλὲς ξυντυγχάνειν.
Εἰ γὰρ ἐντύχῃ τις ἥρῳ
Τῶν βροτῶν νύκτωρ Ὀρέστῃ,
Γυμνὸς ἦν πληγεὶς ὑπ' αὐ-
τοῦ πάντα τἀπιδέξια.

CONVERSIO MEMbrorum duodecim.

EStautem rursus regio ad ipsam
Tenebram, longè aliqua in
F Lucernarum solitudine,
Vbi heroibus homini-
Bus cùm cœnant, &
Simul sunt præter vesperam.
Tunc autem non amplius erat
Tutum simul obuiare,
Si enim obuiasset aliquis heroi
Hominum nocte Oresti,
G Nudus erat percussus ab i-
Pso omnibus aptis.

Σχόλια. Ἔνθα τοῖς ἥρωσι.] διὰ τὸ ὄνομα αὐτόν φησι τοῖς ἥρωσι συνδιάγειν. Ξύνεισι πλὴν τῆς ἑσπέρας.] ἀντὶ τοῦ τῇ σκοτίᾳ, τέτακται ἀπὸ τῶν Σκυθῶν ἐρημίᾳ. χαριέντως δὲ τοῦτο ὅτι σκότους, Ὀρέστης ὁ Τιμοκράτους λωποδυτεῖ τοὺς προστυγχάνοντας. τὰς νύκτας γὰρ μόνας ἐληστεύει Ὀρέστης. Εἰ γὰρ ἐντύχοι τις ἥρῳ] ἥρωα αὐτόν φησι διὰ τὴν ὁμωνυμίαν τὴν πρὸς τὸν Ἀγαμέμνονος υἱὸν Ὀρέστην. ἥρωες δὲ ὑβρισταὶ καὶ χαλεποὶ τοῖς ἐμπελάζουσι γίνονται, καθάπερ Μένανδρος ἐν Συνεφήβοις. ὅτι ὁ ἀγαθὸν γάμον χειμῶνος ὁ θεὸς δίδωσιν. οὐδ' ἥρωας κακὸς τοῦτο δ' ἑωάν·] ἀλλ' ἀποπλήκτους μὲν ποιεῖν δύναται. τὸ A δ' ἀφελὲς οὐ κέκτηνται, διόμοι δ' ὀκνοῦσι καὶ οἱ τὰ ἡρῶα παριόντες σιγὴν ἔχειν. ὡς Μυρτίλος ἐν τῷ Τιτανόπασιν φησίν. ὁ δὲ Ὀρέστης λωποδύτης. Πάντα τὰ ἐπιδέξια.] ὀφθαλμούς. κεφαλήν. ἐπὶ τὰ δεξιὰ τῆς ὄψεως. ἐπλήττοντο γὰρ οἱ συντυγχάνοντες αὐτῷ ἅμα δέ, ἐπεὶ οἱ ἐντυγχάνοντες νυκτὸς ἥρωσι διέστρεφον τὰς ὄψεις.

ΠΡΟΜΗΘΕΥΣ, ΠΕΙΣΘΕΤΑΙΡΟΣ.

B

PROMETHEVS, PISTHETERVS.

Κορωνὶς ἐκ στίχων ἰαμβικῶν τριμέτρων ἀκαταλήκτων νά. πλὴν τοῦ ιζ. κῶλον ἰαμβικοῦ μονομέτρου ἀκαταλήκτου ὄντος.

BISETVS. Ὁ Προμηθεὺς τῷ Πεισθεταίρῳ λάθρα σημαίνει πῶς Ζεὺς τὴν νεόκτιστον τῶν ὀρνίθων πόλιν ἰδών, καὶ τὴν δυναστείαν φοβούμενος ἐν βραχεῖ πρέσβεις περὶ διαλλαγῶν πρὸς τοὺς ὄρνιθας πέμπειν ἀναγκασθήσεται. ἐπὶ τίσι δὲ δικαίοις αὐτὸν διαλλαγὰς πρὸς τὸν Δία, καὶ τοὺς λοιποὺς ἄνω θεοὺς ποιεῖσθαι δέῃ, διὰ πλειόνων συμβουλεύει.

C

Πρ. Οἴμοι τάλας γ' ὁ Ζεὺς ὅπως μή μ' ὄψεται
Ποῦ Πεισθέταιρός ἐστιν. Πισ. ἔα τουτὶ τί ἦν;
Τίς ὁ συγκαλυμμός. Πρ. τῶν θεῶν ὁρᾷς τινα
Ἐμοῦ κατόπιν ἐνταῦθα; Πει. μὰ τὸν Δί' ἐγὼ μὲν οὔ.
Τίς δ' εἶ σύ. Πρ. πηνίκ' ἐστὶν ἄρα τῆς ἡμέρας;
Πισ. Ὁπηνίκα; σμικρόν τι μετὰ μεσημβρίαν·
Ἀλλὰ σὺ τίς εἶ. Πρ. βουλυτὸς ἢ περαιτέρω. D
Πισ. Οἴμ' ὡς βδελύττομαί σε. Πρ. τί γὰρ ὁ Ζεὺς ποιεῖ;
Ὑπαιθριάζει τὰς νεφέλας, ἢ ξυννεφεῖ;
Πισ. Οἴμωζε μεγάλ'. Πρ. οὕτω μὲν ἐκκαλύψομαι.
Πισ. Ὦ φίλε Προμηθεῦ. Πρ. παῦε παῦε μὴ βόα·
Πισ. Τί γάρ ἐστι. Πρ. σίγα, μὴ κάλει μου τοὔνομα·
Ἀπὸ γάρ μ' ὀλέσεις, εἴ μ' ἐνθάδ' ὁ Ζεὺς ὄψεται.
Ἀλλ' ἵνα φράσω σοι πάντα τἄνω πράγματα, E
Τουτὶ λαβών μου τὸ σκιάδειον ὑπέρεχε
Ἄνωθεν, ὡς ἂν μή μ' ὁρῶσιν οἱ θεοί.
Πισ. Ἰοὺ ἰού.
Εὖ γ' ἐπενόησας αὐτὸ καὶ προμηθικῶς.
Ὑπόδυθι ταχὺ δή, κᾆτα θαρρήσας λέγε.
Πρ. Ἄκουε δὴ νῦν. Πισ. ὡς ἀκούοντος λέγε.
Πρ. Ἀπόλωλεν ὁ Ζεύς. Πισ. πηνίκ' ἄττ' ἀπώλετο; F
Πρ. Ἐξ οὗπερ ὑμεῖς ᾠκίσατε τὸν ἀέρα.
Θύει γὰρ οὐδεὶς οὐδὲν ἀνθρώπων ἔτι

PRO. HEu mihi miſero, Iupiter ut non me videat.
Vbi Piſthetarus eſt? PI. Papæ, hoc quidem eſt?
Quis coopertus? PRO. Deorum vides aliquem
Me à tergo hic? PI. Per Iouem ego quidem non.
Quis autem es tu? PRO. Quando eſt utique diei?
PI. Quando? paruum quid poſt meridiem.
Sed tu quis es? PRO. Buletus, vel Peratero.
PI. Heu mihi valde odi te. PRO. quid enim Iupiter facit?
Serenat nebulas, an congregat nebulas?
PI. Luge valde. PRO. ſic quidem diſcooperiar.
PI. Dilecte Promethe. PRO. ceſſa ceſſa, ne clama.
PI. Quid enim eſt? PRO. tace, ne voca mei nomen:
Valde enim peribis, ſi me hic Iupiter videbit.
Sed ut dicam tibi omnes ſuperius res,
Hunc capiens me pileolum ſuper tene
Deſuper, ut non me videant dei.
PI. Euge euge, bene excogitaſti ipſum, & Promethice,
Inducere citò iam, & poſtea fidens dic.
PRO. Audi iam nunc. PI. valde audiente dic.
PRO. Periit Iupiter? PI. quando quæ perijt?
PRO. Ex quo vos habitaſtis aërem.
Sacrificat enim nullus nihil hominum amplius

Σχόλια. Οἴμοι τάλας.] κορωνὶς εἰσιόντων αὖθις τῶν ὑποκριτῶν. οἱ δὲ στίχοι ἰαμβικοὶ τρίμετροι ἀκατάληκτοι νά, τὸ μὲν τοι ιζ. κῶλον ἐστὶν ἰαμβικὸν μονόμετρον ἀκατάληκτον. ἐπὶ τῆς ἀποθέσεως περίγραφος, ἐπὶ δὲ τῷ τέλει κορωνίς. ὁ Προμηθεὺς δὲ ἀπαγγέλλει αὐτῷ τινα συγκεκαλυμμένος. Πηνίκ' ἐστιν ἄρα] ἀντὶ τοῦ ποία ἐστὶν ὥρα τῆς ἡμέρας. τοῦτο δέ, ἐπεὶ ὥρας ἐξήταζον εὐκαίρους. G

BISETVS. Βουλυτός.] βουλυτὸς κατὰ τὸν Σουίδαν, ἡ δειλινὴ ὀψία, ὅτε οἱ βόες ἀπολύονται τῶν ἔργων. Εὐστάθιος δέ φησι, βουλυτὸς τὸ μετὰ μεσημβρίαν μέρος τῆς ἡμέρας, ἤγουν ὁ δειλινὸς καιρός, ὁ πρὸς ἑσπέραν, καθ' ὃν οἱ βόες λύονται τοῦ κάμνειν. Ὅμηρος ἐν τῷ Π. τῆς Ἰλιάδος,

Ἦμος δ' ἠέλιος μετινείσετο βουλυτόνδε.

Σχόλια. Ὑπαιθριάζει.] σκορπίζει. εὐδίαν ἄγει. συννεφεῖ δέ, συνάγει τὰ νέφη. οὐχ ὁρᾷ γὰρ αὐτὸν ὁ Ζεὺς νεφῶν ὄντων. Οὕτω μὲν ἐκκαλύψομαι.] κεκαλυμμένος ὤν, ἐκκεκάλυπται. καὶ ὁρᾷ αὐτὸν ὁ πρεσβύτερος. ἔπαιξε δέ, ὡς γὰρ ἐκείνου εἰρηκότος ὅτι ξυννεφεῖ τὰς νεφέλας, καὶ οὐκ ὄψεταί σε, φησὶν ἐκκεκαλύψομαι. ἢ ὡς ἐν κωμῳδίᾳ, ὡς καλόν τι ἀκούσας τὸ οἴμωζε, ἀποκαλύπτεται φανερὸν αὐτὸν ποιῶν. Ὦ φίλε Προμηθεῦ] γνωρίζει αὐτὸν ἀποκαλυφθέντα. Τουτὶ λαβών μου τὸ σκιάδειον] κατασκεύασμά τι ὅπερ ἔφερον αἱ κανηφόροι ἀπιοῦσαι εἰς τὰ Ἐλευσίνια ὑπὲρ τοῦ μὴ κάεσθαι ὑπὸ τοῦ ἡλίου. δίδωσι δὲ αὐτῷ τοῦτο, ἵνα καλύψῃ

λύψῃ αὐτὸν καὶ μὴ ὁραθῇ ὑπὸ τοῦ Διός. Πηνίκ' ἄττ' ἀπώλετο] ὅτι οὐκ Ἀττικὸν τὸ πηνίκ' ἄττ' ἀπώλετο. οὐδὲ ἀρχαϊκόν. οὐδὲ ἀκριβές. ἔστι δὲ ἀντὶ τοῦ πότε δῆτα.

A παρέλκει γὰρ τὸ ἄττα νῦν. ἀλόγως γὰρ κεῖται, οὔτε γὰρ τὸ, τινὰ σημαίνει. οὔτε τὸ, ἅ τινα. οὐδὲν γὰρ τούτων ἁρμόζει τῷ πηνίκα.

Θεοῖσιν. οὐδὲ κνῖσα μηρίων ἄπο
Ἀνῆλθεν ὡς ἡμᾶς ἀπ' ἐκείνου τοῦ χρόνου.
Ἀλλ' ὥσπερεὶ Θεσμοφορίοις, νηστεύομεν
Ἄνευ θυηλῶν. οἱ δὲ βάρβαροι θεοὶ,
Πεινῶντες ὥσπερ Ἰλλυριοὶ, κεκριγότες
Ἐπιστρατεύσειν φασ' ἄνωθεν τῷ Διὶ,
Εἰ μὴ παρέξει τἀμπόρι' ἀνεῳγμένα.
Ἵν' εἰσάγοιτο σπλάγχνα κατατετμημένα.
Πε. Εἰσὶν γὰρ ἕτεροι βάρβαροι θεοί τινες,
Ἄνωθεν ὑμῶν; Πρ. οὐ γάρ εἰσι βάρβαροι,
Ὅθεν ὁ πατρῷός ἐστιν Ἐξηκεστίδῃς;
Πε. Ὄνομα δὲ τούτοις τοῖς θεοῖς τοῖς βαρβάροις
Τί ἐστιν; Πρ. ὅ,τι ἐστί; Τριβαλλοί. Πε. μανθάνω.
Ἐντεῦθεν ἄρα τοὐπιτριβείης ἐγένετο.
Πρ. Μάλιστα πάντων. ἓν δέ σοι λέγω σαφές.
Ἥξουσι πρέσβεις δεῦρο περὶ διαλλαγῶν
Παρὰ τοῦ Διός, καὶ τῶν Τριβαλλῶν τῶν ἄνω.
Ὑμεῖς δὲ μὴ σπένδεσθε, ἐὰν μὴ παραδιδῷ
Τὸ σκῆπτρον ὁ Ζεὺς τοῖσιν ὄρνισιν πάλιν,
Καὶ τὴν Βασιλείαν σοι γυναῖκ' ἔχειν διδῷ.
Πε. Τίς ἐστιν ἡ Βασιλεία; Πρ. καλλίστη κόρη.
Ἥπερ κεραμεύει τὸν κεραυνὸν τοῦ Διός.
Καὶ τἄλλα ἁπαξάπαντα, τὴν εὐβουλίαν.
Τὴν εὐνομίαν. τὴν σωφροσύνην. τὰ νεώρια.
Τὴν λοιδορίαν. τὸν κωλακρέτην. τὰ τριώβολα.
Πε. Ἅπαντα γ' ἄρ' αὐτῷ ταμιεύει; Πρ. φήμ' ἐγώ,
Ἥν γ' ἢν σὺ παρ' ἐκείνου λάβῃς, ἅπαντ' ἔχεις.
Τούτων ἕνεκα δεῦρ' ἦλθον, ἵνα φράσαιμί σοι.
Αἰεί ποτ' ἀνθρώποις γὰρ εὔνους εἴμ' ἐγώ.
Πε. Μόνον θεῶν γὰρ διὰ σ' ἀπανθρακίζομεν.
Πρ. Μισῶ δ' ἅπαντας τοὺς θεοὺς, ὡς οἶσθα σύ.
Πε. Νὴ τὸν Δί' ἀεὶ δῆτα θεομισὴς ἔφυς.
Πρ. Τίμων καθαρός. ἀλλ' ὡς ἂν ἀποτρέχω πάλιν,
Φέρε μοι σκιάδειον, ἵνα με κἂν ὁ Ζεὺς ἴδῃ
Ἄνωθεν, ἀκολουθεῖν δοκῶ κανηφόρῳ,
Πε. Καὶ τὸν δίφρον φέρε τονδὶ λαβών.

Deis, neque nidor cruribus
Aſcendit ad nos ab illo tempore.
Sed tanquam feſtis ieiunamus
Sine ſacrificijs. hi autem barbari dei
Eſurientes, tanquam Illyrij frementes,
B *Contra militare dicunt ſuperius Ioui,*
Si non præbebit fora aperta,
Vt inducantur viſcera inciſa.
PI. *Sunt alteri barbari dei aliqui*
Supra vos? PRO. *non enim ſunt barbari*
Vnde patrius eſt Apollo.
PI. *Nomen autem deis barbaris*
Quod eſt? PRO. *quod eſt? Triballi.* PI. *intelligo,*
C *Hinc igitur conterarus factum eſt.*
PRO. *Maximè omnium. vnum autem tibi dico apertè,*
Venient legati huc de pacibus,
A Ioue & triballis ſuperius.
Vos autem ne ſacrificetis, ſi non tradiderit
Sceptrum Iupiter auibus iterum,
Et dominationem tibi fœminam habere dederis. D
PI. *Quæ eſt dominatio?* PRO. *optima puella,*
Quæ format fulmen Iouis,
Et alia omnia: bonum conſilium,
Bonam legem, modeſtiam, naualia,
Obiurgationem, gubernatorem ciuilem triobola.
PI. *Omnia igitur ipſe gubernas?* PRO. *dico ego,*
Quam ſi tu ab illo ceperis, omnia habes.
Horum gratia huc veni, vt dicerem tibi
E *Semper quondam, hominibus enim beneuolus ſum ego.*
PI. *Solum deorũ enim propter te ſacrificamus.*
PRO. *Odi autem omnes Deos, vt ſcis tu.*
PI. *Per Iouem ſemper certè deorum odioſus natus es.*
PRO. *Timon purus. ſed valde reuertar retrò.*
Fer mihi pileolum, vt me ſi Iupiter viderit,
Deſuper ſequi videar, caniſtra portantes.
F PI. *Et ſedem fer hanc capiens.*

BISETVS. Κνῖσα μηρίων ἄπο] τοῦτο κατὰ τὸ Ὁμηρικὸν τοῦ Α. τῆς Ἰλιάδος,

Ἔρδον δ' Ἀπόλλωνι τεληέσσας ἑκατόμβας
Ταύρων, ἠδ' αἰγῶν παρὰ θῖν' ἁλὸς ἀτρυγέτοιο.
Κνίσση δ' οὐρανὸν ἷκεν ἑλισσομένη περὶ καπνῷ.

Σχόλια. Πεινῶντες ὥσπερ Ἰλλυριοί.] Δίδυμος. ὥσπερ βάρβαροι. ἀνέπλασε δέ τι γένος θεῶν βαρβάρων Τριβαλλῶν ἄνωθεν. ὧν ὥσπερ ἐπὶ τῶν ἀνθρώπων βάρβαρα ἔθνη πρόσχωρά τε καθεστήκασι. περὶ δὲ Θρᾴκην εἰσὶν οἱ Ἰλλυριοί. πιστὸς δὲ Περσίδος φασὶν αὐτούς. οἱ γεωργεῖν μὲν οὐκ ἐπίστανται. λῃστεύοντες δὲ τρέφονται. τὸ δὲ κεκραγότες, μιμητικόν ἐστιν οὐκ εἰς τὸν ἦχον, ἀλλ' εἰς τὴν ἀσάφειαν τῆς βαρβαρικῆς διαλέκτου. Κεκριγότες.] ἀντὶ τοῦ ποιὰν φωνὴν ἀποτελοῦντες ἀπὸ λιμοῦ, οἱ Τριβαλλοὶ θεοὶ ἢ τὸ κεκριγότες, ὡς τὴν ἀσάφειαν τῆς φωνῆς αὐτῶν. κεῖνο γὰρ ὁ τῶν ἀποθνησκόντων τετριγμὸς τοῖς ὀδοῦσι γινόμενος. ἀνωτέρω δέ φησιν αὐτοὺς οἰκεῖν, ὡς τῶν Ἑλλήνων ἀνωτέρω οἰκοῦσι καὶ πορρωτέρω οἱ βάρβαροι. Ἐπιστρατεύσειν φασίν.] ἔφασαν φησὶν οἱ Τριβαλλοὶ, πολεμεῖν πρὸς τὸν Δία, ἵνα παρέξῃ αὐτοῖς τὴν εἴσοδον τῶν ἐμπορίων. παίζει δὲ ὡς τὸν νομιζόμενον τετειχίσθαι ἀέρα μεταξὺ, ὡς ἐκείνων ἀπο- G κλειομένων. Ὅθεν ὁ πατρῷος.] ὅτι κατ' ἔλλειψίν ἐστι τοῦ Ἀπόλλωνος. δέον γὰρ εἰπεῖν ὁ πατρῷος Ἀπόλλων ἢ ἄλλος τις τῶν θεῶν. πατρῷον δὲ τιμῶσιν Ἀπόλλωνα Ἀθηναῖοι, ἐπεὶ Ἴων ὁ πολέμαρχος Ἀθηναίων, ἐξ Ἀπόλλωνος καὶ Κρεούσης τῆς Ξούθου ἐγένετο.

BISETVS. Τριβαλλοί] Ἡσύχιος. Τριβαλλοὶ, συκοφάνται. οἱ δὲ τοὺς θωπευτικοὺς ἐν τοῖς βαλανείοις

διατρίβοντας, καὶ ἐπὶ τὰ δεῖπνα ἰόντας καλοῦντας.

Σχόλια. Τὸν ἐπιτριβείης] παρὰ τὸ τριβαλλὸς φησὶ παίζων γεγονέναι τὸ ἐπὶ τῇ ὕβρει ἐπιτριβείης. Καὶ τὴν Βασιλείαν σοι γυναῖκ' ἔχειν] σωματοποιεῖ τὴν Βασιλείαν αὐτὸ τὸ πρᾶγμα ὡς γυναῖκα. Εὐφρόνιος ὅτι Διὸς θυγάτηρ ἡ Βασιλεία, καὶ δοκεῖ τὸ κατὰ τὴν ἀθανασίαν αὐτῷ οἰκονομεῖν. ἣν ἔχει καὶ παρὰ Βακχυλίδῃ ἡ Ἀθηνᾶ τῷ Τυδεῖ δοῦσα τὴν ἀθανασίαν. ἔτι δὲ καὶ παρὰ Κρατίνῳ ἡ Βασιλεία. ἔνιοι δὲ τὴν ἀθανασίαν καλοῦσι. τὴν λοιδορίαν. ὡς καὶ τοῦτο ἐν τῶν πολλῶν. εἰς αὔξησιν δὲ τῆς κωμῳδίας τοῦτό φησι. Τὸν κωλακρέτην.] τὸν ταμίαν τῶν πολιτικῶν χρημάτων. Ἀριστοφάνης ὁ γραμματικὸς, τούτους ταμίας ἐπιστῆναί φησι τοῦ δικαστικοῦ μισθοῦ. οὐ μόνον δὲ τούτου τὴν ἐπιμέλειαν ἐποιοῦντο ὥς φησιν, ἀλλὰ καὶ τὰ εἰς θεοὺς ἀναλισκόμενα, διὰ τούτων ἀνηλίσκετο. ὡς Ἀνδροτίων γράφει οὕτως. τοῖς δὲ ἰοῦσι Πυθώδε θεωροῖς, τοὺς κωλακρέτας διδόναι ἐκ τῶν ναυκληρικῶν ἐφόδιον ἀργύρια. καὶ εἰς ἄλλο ὅτι ἂν δέῃ ἀναλῶσαι. ταμίαι δὲ ἦσαν. καὶ προεστῶτες τῆς δημοσίας σιτήσεως. Τὰ τριώβολα.] μέμνηνται καὶ ἐκ τῶν ὄντων παρὰ τοῖς Ἀττικοῖς. οὐχ εἱστήκει δὲ αὐτοῖς τὸ τριώβολον. πολλαχοῦ γὰρ καὶ δύο ὀβολοὺς εἰλήφασιν. Ἐπανθρακιζόμεθα.] ἀντὶ τοῦ ἀνθρακίδας ἐσθιόμεθα. ἔστι δὲ εἶδος ἰχθύος λεπτόν, ὃ παροπτῶντες ἐσθίουσιν. ἄλλως. ὀπτὰς ἐσθιόμεθα. ἢ ἄνθρακας ζωπυροῦμεν. ὡς ἐν κωμῳδίᾳ δὲ τοῦ εὐτελεστέρου ἐμνήσθη, ἐπὶ ἄλλων μέγιστα ἰσχύοντος τοῦ πυρός.

Bisetus. Σουΐδας. ἀνθρακίδες, λεπτοὶ ἰχθύες ὀπτοί. καὶ πάντα τὰ ὑπ' ἀνθράκων ὀπτώμενα οὕτω λέγονται. Καὶ Ἡσύχιος. ἐπανθρακίδες, τὰ ὑπ' ἀνθράκων ὀπτώμενα ἰχθύδια. καὶ τῇδε τῇ λέξει Ἀριστοφάνης ἐχρήσατο καὶ ἐν τοῖς Ἀχαρνεῦσιν οὕτω λέγων,

Ἦν ἔχ' ἐπανθρακίδες ὧδε παρακείμεναι.

ἐντεῦθεν τὸ ῥῆμα τὸ ἐπανθρακίζειν παράγεται, τὸ ὑπ' ἀνθράκων ὀπτᾶν. καὶ Εὐστάθιος λέγει τοῦτο τὸ ῥῆμα παρὰ τοῖς Ἀττικοῖς σημαίνειν ὀπτᾶν. ἀλλ' ἐκεῖ, ὡς καὶ ἐνταῦθα πρότερον ἦν, διεφθαρμένως γράφεται ἀπανθρακιζόμεθα παρὰ τὴν ἐτυμολογίαν. ἀλλ' ὁ ποιητὴς ταῦτα νῦν ἔοικε λέγειν, ὅτι ὁ Προμηθεὺς κατὰ τοὺς μύθους τὸ πῦρ τοῖς θεοῖς κλέψας τοῖς ἀνθρώποις ἔδωκεν, ὡς μαρτυρεῖ καὶ Αἰσχύλος ἐν Προμηθεῖ δεσμώτῃ,

παντέχνου πυρὸς σέλας
Θνητοῖσι κλέψας ὤπασεν. τοιᾶσδέ τοι
Ἁμαρτίας σφε δεῖ θεοῖς δοῦναι δίκην.

Μισῶ δ' ἅπαντας] Αἰσχύλος ἐν τῷ αὐτῷ δράματι τὸν Προμηθέα οὕτω λαλοῦντα εἰσάγει,

Ἁπλῷ λόγῳ τοὺς πάντας ἐχθαίρω θεούς,
Ὅσοι παθόντες εὖ, κακοῦσι μ' ἐκδίκως.

Σχόλια. Θεομισὴς ἔφυς.] ὁ μέν φησι τῷ Προμηθεῖ ἴσον τι τῷ ὑπὸ θεῶν μισούμενος. διὸ καὶ ὀξυτόνως ἀναγνωστέον. ὁ δὲ τὸ ἕτερον δέχεται μισῶν θεοὺς, ὡς ὁ Τίμων ἀνθρώπους. Δοκῶ κανηφόρος] ταῖς γὰρ κανηφόροις σκιάδειον καὶ δίφρον ἀκολουθεῖν τις εἶχε. Ἑρμίππου θεῶν. ὥσπερ αἱ κανηφόροι λευκοῖσιν ἀλφίτοισιν ἐντετριμμέναις. ἐγὼ δ' ἕνεκα ψαλάθων τὴν διφροφόρον. Νικοφῶν δὲ ἐν χειρογάστορσιν γυνή. αὐτὸς ὀλίγον ἄναγε ἀπὸ τοῦ διφροφόρου. χρυσὸς εἰ καὶ κόσμιος. Καὶ τὸν δίφρον] ἐδιφροφόρει. ἐπειδὴ εἶπεν, ἵνα δόξω ἀκολουθεῖν κανηφόρῳ, λέγει παίζων καὶ δίφρον βάσταζε.

ΣΤΡΟΦΗ

κώλων ς′.

Χο. Πρὸς δὲ τοῖσι σκιάποσι λίμνη
τίς ἐστ' ἄλουτος, οὗ
Ψυχαγωγεῖ Σωκράτης.
Ἔνθα καὶ Πείσανδρος ἦλθε
Δεόμενος ψυχὴν ἰδεῖν ἣ
Ζῶντ' ἐκεῖνον προὔλιπεν.

VERSIO membrorum

ſex.

CHO. AD autem hæc, ſciapodibus palus
quædam eſt illauatiua, quò
Animas ducit Socrates,
Quò & Piſandrus venit,
Rogans animam videre, vel
Viuentem illum præreliquit.

Σχόλια. Πρὸς δὲ τοῖσι σκιάποσιν.] ἡ παροῦσα στροφὴ κώλων ἐστὶ τροχαϊκῶν ἐπιμεμιγμένων χορείοις καὶ σπονδείοις ς. καὶ ἡ ἀντιστροφὴ τοιούτων. ἐπὶ τῷ τέλει τῆς μὲν στροφῆς παράγραφος. τῆς δὲ ἀντιστροφῆς κορωνίς. ταῦτα δὲ ἐξήγησίς ἐστι τῶν ἀνωτέρω. γένος δέ ἐστι τῶν περὶ τὸν δυτικὸν ὠκεανὸν πρὸς τῇ κεκαυμένῃ ζώνῃ. ὡς ἀψύχους δὲ διασύρει τοὺς φιλοσόφους, καὶ ὡς ἐπὶ σκιᾶς βαδίζοντας. τούτους δὲ ἔχειν βήματα φασὶ τοῦ παντὸς μείζονα. διὰ δὲ τὸ μὴ ἔχειν οἶμαι, ἀλλ' ὑπὸ τοῦ καύματος ἀναλίσκεσθαι. οὔσης τῆς γῆς αὐτῶν καὶ τραχείας καὶ κατάδυσιν οὐκ ἐχούσης εἰς ἀποφυγὴν τοῦ καύματος. Ψυχαγωγεῖ Σωκράτης.] ἐπειδὴ λιτοί εἰσιν οἱ φιλόσοφοι καὶ ἄτροφοι, διὰ τοῦτο τοὺς σκιάποδας παρέλαβεν. μυθεύονται δέ τι καὶ τοῦτο τὸ γένος ἐστίν. ἄλουτον δὲ εἶπε τὴν λίμνην, καθὸ ἀλουτοῦντες καὶ ῥυποφοροῦντες, ἐφιλοσόφουν οἱ περὶ τὸν Σωκράτη. Ἔνθα καὶ Πείσανδρος.] οὗτος δειλὸς ἦν. ἦλθεν οὖν ψυχὴν ἰδεῖν θέλων. ἐπεὶ οὐκ εἶχεν. ὡς Εὔπολις ἐν Ἀστρατεύτοις. Πείσανδρος εἰς Πακτωλὸν ἐστρατεύετο. κἀνταῦθα τῆς σῆς στρατείας κάκιστος ἦν ἀνήρ. πανταχοῦ δὲ ἦν δειλός. ἦν δὲ τὸ σῶμα εὐεκτὴς ὡς Ἕρμιππος ἐν Ἀρτοπώλισιν. ἐνέβαινε σιγῇ Πείσανδρος μέγας αὐτὸς ὥσπερ Διονυσίοισιν ὃς ἐπὶ τῶν ξύλων ἐλαίας ἐξέσειε ὄνος κανθήλιος. καὶ δωροδοκεῖται φησὶν Ἀριστοφάνης Βαβυλωνίοις. διὰ τούτων οἱ δῶρα αἰτοῦντες ἀρχὴν πολέμου ποιεῖσθαι μετὰ Πεισάνδρου. δύο δέ εἰσι Πείσανδροι, καθάπερ Εὔπολις ἐν Μαρικᾷ φησιν. Ἀκούει νῦν Πείσανδρος ὡς ἀπόλλυται, ὁ στρεβλὸς, οὔ. ἀλλ' ὁ μέγας ὀνοκίνδιος. καὶ Πλάτων ἐν Πεισάνδρῳ περὶ ἀμφοτέρων λέγει.

Bisetus. Ὀνοκίνδιος. τὸ πλῆρες, ὁ ὀνοκίνδιος. ἔστι δὲ κατὰ τὸν Σουΐδαν ὀνηλάτης, ἀστραβηλάτης. καὶ Ἡσύχιος, ὀνοκίνδιος, καὶ ὀνοκίνδας, ἀστραβηλάτης καὶ ὀνηλάτης. ὁ δὲ Πολυδεύκης δωρικὴν λέξιν εἶναι λέγει. Σουΐδας τούτου τοῦ τόπου, καὶ στίχου μνημονεύων. Πεισάνδρου δειλότερος, παροιμιακῶς λέγεσθαί φησιν, ὅτι οὗτος καθ' ὑπερβολὴν δειλὸς ἦν. φιλοπόλεμος μέντοι, καὶ πολεμοποιὸς κερδῶν ἰδίων ἕνεκα, μέγας δὲ, καὶ ἐκαλεῖτο ὀνοκίνδιος. τὸ δὲ ἐπὶ Πεισάνδρου λεγόμενον, ὅτι ἦλθε δεόμενος ἰδεῖν ψυχὴν, ἣ ζῶντ' ἐκεῖνον προὔλιπεν, ἔχει δύναμιν παροιμίας εἰς τοὺς καθ' ὑπερβολὴν δειλούς. οὗτος γὰρ οὕτω δειλὸς γενέσθαι φέρεται, ὥστε ἀεὶ φοβεῖσθαι μὴ τὴν ἑαυτοῦ ψυχὴν ἑαυτὸν ἔν τινι τόπῳ προλιποῦσαν, καὶ προδιδοῦσαν ἴδῃ. τοῦτο δὲ οὐ μόνον δειλίας, ἀλλὰ καὶ μωρίας, καὶ ἀναισθησίας μεγίστης σαφέστατον ἦν τεκμήριον.

ΑΝΤΙ

A

ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΗ
κώλων ϛ'.

ΖΦάγι' ἔχων κάμηλον,
Ἀμνόν τιν', ἧς λαιμοὺς τεμὼν
Ὥσπερ Ὀδυσσεὺς ἀπῆλθεν,
Κᾆτ' ἀνῆλθεν αὐτῷ κάτωθεν,
Πρὸς τὸ λαῖμα τῆς καμήλου,
Χαιρεφῶν ἡ νυκτερίς.

INVERSIO membrorum
ſex.

Victimas habens, camelum,
Agnam aliquam, cuius coll [illegible],
Sicut Vlyſſes abiuit,
B Et poſtea aſcendit ipſi deorſum
Ad guttur cameli
Charephon noctua.

Σχόλια. Σφάγι' ἔχων] ταῦτά φησιν ὡς ἐπὶ τῶν ἀνακαλουμένων τὰς ψυχὰς ἐξ ᾅδου. Κάμηλον ἀμνόν τιν'] ἔπαιξεν εἰς τὸ ὀνοκίνδιον αὐτοῦ εἰπὼν ἀμνὸν καμήλου. ἔστι γὰρ εὐμεγέθης. δέον εἰπεῖν ἢ ἀρνειοῦ ἢ ἄλλου τινός. Κᾆτ' ἀνῆλθ' αὐτῷ.] ἐκ τῶν χθονίων ἀνῆλθεν. ὡς αὐτοκλήτως δὲ παραβάλλοντα αὐτὸν εἰς τὰ ἐναντία διαβάλλει. Πρὸς τὸ λαῖμα τῆς καμήλου.] Εὐφρόνιος, τὸν λαιμόν. καὶ γὰρ προείρηκεν ὡς λαιμοὺς τεμών. οἱ δὲ, ὅτι τὸ αἷμα. παραπεποίηκε δὲ παρὰ τὸ λαιμόν. ἔστι καὶ παρὰ Μενάνδρῳ ἐν Δαρδάνῳ. καὶ λαῖμα βακχεὺς λαβὼν τὰ χρήματα. γράφεται δὲ δέρμα. εἴρηται δὲ ἐκείνοις οὐδὲν σαφὲς, τοῖς γράφουσι τὸ δέρμα. οἱ δὲ ὅρμημα τὸ λαῖμα. ἔτι μέν τοι τῶν περὶ Ἀσίαν τινὲς, ἐπὶ τοῦ ἀναιδοῦς, καὶ εὐτόλμου οὕτω λέγουσιν. ὅπερ συμφωνότερόν ἐστι τῷ παρὰ Μενάνδρῳ. C Χαιρεφῶν ἡ νυκτερίς.] ἐπεὶ οὔτε νυκτερὶς ἡμέρας οὔτε οἱ φιλόσοφοι φαίνονται. καταδεδυκότες γὰρ φιλοσοφοῦσι.

ΠΟΣΕΙΔΩΝ, ΤΡΙΒΑΛΛΟΣ, ΗΡΑΚΛΗΣ, ΠΕΙΣΘΕΤΑΙΡΟΣ.

NEPTVNVS, TRIBALVS, Hercules, Piſtheterus.

Κορωνὶς στίχων ρκγ'. ἐκ γὰρ μὲν τῶν ϟϛ'. κῶλά ἐστιν ξ'.

D

Bisetus. Ποσειδῶν, Τριβαλλὸς, καὶ Ἡρακλῆς πρέσβεις παρὰ Διὸς ἥκουσι, καὶ πολλῶν ἀμφοτέρωθεν εἰρημένων, τέλος τὸν Πεισθέταιρον πείθουσι, καὶ διαλλαγὰς πρὸς αὐτὸν ποιοῦνται.

Πο. Τὸ μὲν πόλισμα τῆς Νεφελοκοκκυγίας
Ὁρᾷς τοδὶ πάρεστιν, ἢ πρεσβεύομεν.
Οὗτος τί δρᾷς ἐπ' ἀριστερ' οὕτως ἀμπέχῃ,
Οὐ μεταβαλεῖς θοιμάτιον ὡς ἐπιδέξια;
Τί ὦ κακόδαιμον Λαισποδίας εἶ τὴν φύσιν.
Ὦ δημοκρατία. ποῖ προβιβᾷς ἡμᾶς ποτε.
Εἰ τουτονί γ' ἐχειροτόνησαν οἱ θεοί.
Τρ. Ἕξεις ἀτρέμας. Πο. οἴμωζε. πολὺ γὰρ δή σ' ἐγὼ
Ἑώρακα πάντων βαρβαρώτατον θεῶν.
Ἄγε δὴ τί δρῶμεν Ἡράκλεις. Ἡρ. ἀκήκοας
Ἐμοῦ γ' ὅτι τὸν ἄνθρωπον ἄγχειν βούλομαι.
Ὅς τις ποτ' ἔσθ' ὁ τοὺς θεοὺς ἀποτειχίσας.
Πο. Ἀλλ' ὦ 'γάθ' ᾑρήμεθα περὶ διαλλαγῶν
Πρέσβεις. Ἡρ. διπλασίως μᾶλλον ἄγχειν μοι δοκεῖ.
Πει. Τὴν τυρόκνηστιν τις δότω· φέρε σίλφιον.
Τυρὸν φερέτω τις. πυρπόλει τοὺς ἄνθρακας.
Ἡρ. Τὸν ἄνδρα χαίρειν οἱ θεοὶ κελεύομεν,
Τρεῖς ὄντες ἡμεῖς. Πει. ἀλλ' ἐπίκναι τὸ σίλφιον.
Ἡρ. Τὰ κρέα δὲ τοῦ ταῦτ' ἐστίν; Πει. ὄρνιθές τινες,

NEP. HÆc quidem ciuitatula nephelococcygia,
Vides hac adeſt quò legati ſumus.
Hic quid facis, in ſiniſtras ſic indueris?
Non mutas pallium tanquam in dexteras?
E Quid ô infelix laſpodias es natura.
O popularis dominatio, quò ire facis nos aliquando,
Si hunc ſic confirmarunt dei.
TRY. Habebis tacitè. PO. luge. multum enim iam te ego
Vidi omnium barbariſsimum deorum.
Age iã quid facimus Hercules? HER. audiſti
F Me quòd hunc virum ſuffocare volo,
Quicunq; vnquam eſt Deus extra murans.
PO. Sed ô bene electi ſumus de pacibus
Legati. HER. dupliciter magis ſuffocare mihi videris.
PI. Caſiteram aliquis det, fer ſilphium,
Caſeum ferat aliquis, verte carbones.
HER. Virum gaudere dei iubemus
Tres exiſtentes nos. PI. ſed iniice ſilphium.
G HER. Carnes autē cuius hæ ſunt? PI. aues aliquæ

Σχόλια. Τὸ μὲν πόλισμα.] κορωνὶς εἰσιόντων αὖθις τῶν ὑποκριτῶν. οἱ δὲ στίχοι ἰαμβικοὶ τρίμετροι ἀκατάληκτοι ρκγ. ὧν τελευταῖος Γαμικὴν χλανίδα δότω τις δεῦρό μοι. μετὰ δὲ τὸν ϟϛ' στίχον κῶλά ἐστιν ἀντισπαστικὰ ϛ'. ἐπιμεμιγμένα διϊάμβοις δισπονδείοις καὶ ἐπιτρίτοις, ἑφθημιμερῆ, πλὴν τοῦ πρώτου. ἐπὶ ταῖς ἀποθέσεσι παράγραφος. ἐπὶ δὲ τῷ τέλει κορωνίς. ἀρ-

σβεις δὲ παρὰ τῶν θεῶν Ποσειδῶν καὶ Ἡρακλῆς καὶ εἷς A ἐκ τῶν βαρβάρων θεῶν ἦλθεν. Οὗτος τί δρᾷς.] τοῦτο λέγει τῷ βαρβάρῳ τῷ συμπαρόντι αὐτῷ εἰς τὴν πρεσβείαν ὁ Ποσειδῶν, ὡς οὐκ ἐπιτηδείως στελλομένῳ τὴν ἐσθῆτα. ἀλλ' ἐπ' ἀριστερὰ περιβαλλομένῳ, ὥσπερ οἱ Θρᾷκες. Λαισποδίας ἐν τὴν φύσιν.] ὅτι τὴν κνήμην εἶχε σαπρὰν ὁ Λαισποδίας. καὶ μέχρι τῶν κάτω περιεβάλλετο. καὶ οἱ βάρβαροι δὲ τὰ σκέλη περιβάλλονται. B Λαισποδίας δὲ, καὶ Δαμασίας, ὡς κακόκνημοι διαβάλλονται. μνημονεύει δὲ αὐτῶν καὶ Εὔπολις ἐν Δήμοις. ταδὶ δὲ τὰ δένδρα Λαισποδίας καὶ Δαμασίας αὐταῖσι ταῖς κνήμαισιν ἀκολουθοῦσί μοι. τοῦτον δὲ τὸν Λαισποδίαν καὶ στρατηγῆσαί φησι Θουκυδίδης ἐν τῇ ς. μέμνηται δὲ αὐτοῦ Φρύνιχος ἐν Κωμασταῖς, ὡς πολεμικοῦ γεγονότος. Φιλύλλιος δὲ ἐν ταῖς Πλυντρίαις ὡς φιλοδίκου. ἔχει δὲ καὶ περὶ τὰς κνήμας τινὰς αἰτίας ὥς φησι Στράττις ἐν Κινησίᾳ. διὸ καὶ κατὰ σκελῶν ἐφόρει τὸ ἱμάτιον. ὡς Θεόπομπος ἐν Παισί. Δημήτριος δὲ καὶ πάντες τὸν Ἰξίονα λέγουσιν ἐν ταῖς Ἀττικαῖς λέξεσιν, ὡς γλῶσσαν ἐξηγεῖσθαι. ὅτι Λαισποδίας ἐστὶν, ὁ ἀκρατὴς περὶ τὰ ἀφροδίσια. ὥς τε καὶ κτείνειν ποθεῖν. Ω δημοκρατία.] ἔμιξεν ὡς ἐπὶ Ἀθηναίων. ἐπεὶ τῆς τιμίας οὔσης, συμβαίνει δημώδεις ἅμα τοῖς ἀξιοπίστοις ἀποστέλλεσθαι. ὥσπερ καὶ νῦν ὁ βάρβαρος εἰς μηδὲν χρήσιμον σὺν Ποσειδῶνι καὶ Ἡρακλεῖ ἀπεστάλη. φησὶν οὖν ποῖ προάγεις ἡμᾶς ὦ δημοκρατία, ὅτι τοῦτον ἐχειροτόνησαν οἱ θεοί. Ἡρόμεθα.] ἐχειροτονήθημεν. Διπλασίως.] τοσοῦτον οὐ φροντίζω διαλλαγῶν. Ἐπικνῶ.] ἐπίβαλλε. Σίλφιον.] εἶδος βοτάνης ἡδυόσμου. καὶ μάλιστα τὸ Κυρηναϊκόν. τὸ δὲ ὅλον πρόσχημα τοῦ Ἡρακλέους ποιῶν ὁ Πεισθέταιρος, δοκεῖ πρὸς μάγειρον οἰκεῖον διαλέγεσθαι ἐπὶ τῷ εὐτρεπίζειν δεῖπνον.

Ἐπανιστάμενοι τοῖς δημοτικοῖσιν ὀρνέοις,
Ἔδοξαν ἀδικεῖν. Ἡρ. εἶτα δὴ τὸ σίλφιον
Ἐπικνᾷς πρότερον αὐτοῖσιν. Πι. ὦ χαῖρ' Ἡράκλεις.
Τί ἐστι. Ἡρ. πρεσβεύοντες ἐνθάδ' ἥκομεν
Παρὰ τῶν θεῶν, περὶ πολέμου καταλλαγῆς.
Πι. Ἔλαιον οὐκ ἔνεστιν ἐν τῇ ληκύθῳ.
Ἡρ. Καὶ μὴν τά γ' ὀρνίθεια λιπαρά γ' εἶναι πρέπει.
Πο. Ἡμεῖς τε γὰρ πολεμοῦντες, οὐ κερδαίνομεν.
Ὑμεῖς τ' ἂν ἡμῖν τοῖς θεοῖς ὄντες φίλοι,
Ὄμβριον ὕδωρ ἂν εἴχετ' ἐν τοῖς τέλμασιν.
Ἁλκυονίδας τ' ἂν ἤγεθ' ἡμέρας ἀεί.
Τούτων περὶ πάντων αὐτοκράτορες ἥκομεν.
Πι. Ἀλλ' οὔτε πρότερον πώποθ' ἡμεῖς ἤρξαμεν
Πολέμου πρὸς ὑμᾶς. νῦν τ' ἐθέλομεν εἰ δοκεῖ
Ἐάν τι δίκαιον ἀλλὰ νῦν ἐθέλητε δρᾶν
Σπονδὰς ποιεῖσθαι. τὰ δὲ δίκαι' ἐστὶν ταδί.
Τὸ σκῆπτρον ἡμῖν τοῖσιν ὄρνισιν πάλιν
Τὸν Δί' ἀποδοῦναι, καὶ διαλλαττώμεθα.
Ἐπὶ τοῖσδε, τοὺς πρέσβεις ἐπ' ἄριστον καλῶ.
Ἡρ. Ἐμοὶ μὲν ἀπόχρη ταῦτα, καὶ ψηφίζομαι.
Πο. Τί ὦ κακόδαιμον ἠλίθιος καὶ γάστρις εἶ,
Ἀποστερεῖς τὸν πατέρα τῆς τυραννίδος;
Πι. Ἀληθες. οὐ γὰρ μεῖζον ὑμεῖς οἱ θεοὶ
Ἰσχύσετ' ἢν ὄρνιθες ἄρξωσι κάτω.
Νῦν μέν γ' ὑπὸ ταῖς νεφέλαισιν κεκρυμμένοι
Κύψαντες ἐπιορκοῦσιν ὑμᾶς οἱ βροτοί.
Ἐὰν δὲ τοὺς ὄρνις ἔχητε συμμάχους
Ὅταν ὀμνύῃ τις τὸν κόρακα καὶ τὸν Δία,
Ὁ κόραξ παρελθὼν τοὐπιορκοῦντος λάθρα
Προσπτάμενος ἐκκόψει τὸν ὀφθαλμὸν θενών.

C *Inſurgentes ciuilibus auibus,*
Apparuerunt iniuſta facere. HER. *poſtea certè ſilphium*
Iniicis prius ipſis. PI. *ô gaude Hercules,*
Quid eſt? HER. *legationem facientes huc venimus à deis de belli pace.*
PI. *Oleum non eſt in lucerna.*
HER. *Et quidem auiculas pingues eſſe decet.*
NEP. *Noſq́; enim bellantes non lucramur,*
D *Voſq́; nobis deis exiſtentes amici*
Hyemalem aquam habebitis in cœnis,
Tranquilloſq́; ducetis dies ſemper.
His de omnibus potentes venimus.
PI *Sed neque prius unquam nos incepimus*
Bellum ad vos, nuncq́; volumus (ſi videtur
Si quid iuſtum aliud nunc vultis facere)
Inducias facere. hæc autem iuſta ſunt hæc,
Sceptrum nobis auibus iterum
Iouem reddere, & inducias facimus,
E *In his legatos ad cœnam voco.*
HER. *Mihi quidem ſufficiunt hæc, & confirmo.*
Quid ô infelix ſtolidus, & guloſus es,
Priuas patrem tyrannide?
PI. *Verum. non enim maius vos dei*
Poteritis, ſi aues dominabuntur inferius,
Nunc quidem à nebulis cooperti,
Inclinati peierant vos homines.
Si autem aues habebitis auxiliatores,
F *Quando iurabit aliquis coruum & Iouem.*
Coruus adueniens peierante clam,
Aduolans eiiciet oculum verberans.

Σχόλια. Ἐπανιστάμενοι.] ἐπανάστασιν ποιησάμενοι ὡς ἀγρίων ὀρνίθων ἐπιθυμούντων τυραννίδι, καὶ εἰς βορὰν παραδιδόμενοι. αὐτοῖσι δ' ἐλέγχουσι τοῖς κρείσσοσιν. Ἔλαιον οὐκ ἔνεστιν.] ἀντὶ τοῦ οὐκ ἐλεοῦμεν. οὐ πειθόμεθα. Λιπαρά γ' εἶναι πρέπει.] δοκεῖ ἐοικέναι. τὸ δὲ ὁ Ἡρακλῆς λέγει ἔξωθεν τοῦ λόγου οἰκείως τῇ γαστριμαργίᾳ. Ἡμεῖς τε γὰρ] G εἰσῆκται ὁ Ποσειδῶν, ὡς οὐκ ἀγαθὸν ὂν τὸ πολεμεῖν ἀποφαίνων. Ἐν τοῖς τέλμασιν.] ἀντὶ τοῦ ἐν τοῖς φρέασι. κυρίως δὲ τὰ πηλώδη καὶ μὴ ἔχοντα ὕδωρ.

BISETVS. Σ. τέλματα, τὰ πηλώδη, καὶ τελευταῖα τοῦ ὕδατος. Ἰδίως δὲ εἶπε τὰ γεωργήσιμα χωρία.

Σχόλια. Ἁλκυονίδας.] ἀντὶ τοῦ εὐδίαν ὅλον τὸν χειμῶνα. καὶ ὡς νῦν ἐπλεῖ τοῦ χειμῶνος ὥς φασί τινες εἰσὶν αἱ ἀλκυονίδες. Αὐτοκράτορες] τούτων τῶν δογμάτων κρατοῦντες. Νῦν τ' ἐθέλομεν εἰ δοκεῖ. μιμεῖται τοὺς Ἀθηναίους οἷα πρὸς τοὺς βασιλεῖς λέγουσι. τὸ δὲ ἑξῆς οὕτω. νῦν ἐθέλομεν εἰ δοκεῖ σπονδὰς ποιεῖσθαι. Ἐάν τι δίκαιον.] εἰ ὅλως καὶ νῦν ἐπιγνώσεσθε τὸ δίκαιον. Ἐμοὶ μὲν ἀπόχρη ταῦτα] ἐπαρκεῖ καὶ καλῶς ἔχει τὰ σκῆπτρα λαβεῖν ὑμᾶς. τοῦτο δὲ ὁ Ἡρακλῆς λέγει πεπεισμένος διὰ τὸ ἄριστον. Τί ὦ κακόδαιμον] ἐπιπλήττει αὐτῷ ὁ Ποσειδῶν ὡς διὰ τὴν γαστριμαργίαν προδιδόντα τὸν Δία. Κάτω.] κάτω τοῦ οὐρανοῦ ὄντας, καὶ λείπει πῶς. Τὸν κόρακα καὶ τὸν Δία] τοὺς ὄρνιθας καὶ τοὺς θεούς. ἀφ' ἑνὸς δὲ τοὺς πάντας δηλοῖ.

Πο. Νὴ τὸν Ποσειδῶ ταῦτά γε σὺ καλῶς λέγεις.
Κἀμοὶ δοκεῖ. Πει. τί δαὶ σὺ φῄς. Τρ. ναβαισατρεῦ.
Πει. Ορᾷς, ἐπαινεῖ χ' οὗτος. ἕτερον νῦν ἔτι
Ακούσαθ' ὅσον ὑμᾶς ἀγαθὸν ποιήσομεν.
Εάν τις ἀνθρώπων ἱερεῖον τῷ θεῷ
Εὐξάμενος, εἶτα διασοφίζηται λέγων.
Μενετοὶ θεοί. καὶ μὴ 'ποδιδῷ, μισητίαν
Αναπράξομεν καὶ ταῦτα. Πο. φέρ' ἴδω τῷ τρόπῳ;
Πεισθ. Οταν διαριθμῶν ἀργυρίδιον τύχῃ
Ανθρωπος οὗτος ἢ κάθηται λούμενος.
Καταπτάμενος ἴκτινος ἁρπάσας λάθρᾳ
Προβάτοιν δυοῖν τιμὴν ἀνοίσει τῷ θεῷ.
Ηρακλ. Τὸ σκῆπτρον ἀποδοῦναι πάλιν ψηφίζομαι
τούτοις ἐγώ. Πο. τὸν Τριβαλλόν γε νῦν ἐροῦ.
Ηρακλ. Ο Τριβαλλός, οἰμώζειν δοκεῖ σοι; Τρ. σαυνάκα
Βακταρικροῦσα. Ηρακλ. φησὶν εὖ λέγειν πάνυ.
Πο. Εἴ τινι δοκεῖ σφῷν, ταῦτα κἀμοὶ συνδοκεῖ.
Ηρακλ. Οὗτος. δοκεῖ δρᾶν ταῦτα τοῦ σκήπτρου πέρι.
Πει. Καὶ νὴ Δί' ἕτερόν γ' ἐστὶν, οὗ μνήσθην ἐγώ.
Τὴν μὲν γὰρ Ἥραν, παραδίδωμι τῷ Διΐ,
Τὴν δὲ Βασίλειαν τὴν κόρην γυναῖκ' ἐμοὶ
Εκδοτέον ἐστίν. Πο. οὐ διαλλαγῶν ἐρᾷς,
Απίωμεν οἴκαδ' αὖθις. Πει. ὀλίγον μοι μέλει.
Μάγειρε, τὸ κατάχυσμα χρὴ ποιεῖν γλυκύ.
Ηρα. Ο δαιμόνι' ἀνθρώπων Πόσειδον. ποῖ φέρει,
Ημεῖς περὶ γυναικὸς μιᾶς πολεμήσομεν;
Ποσ. Τί δαὶ ποιῶμεν; Ηρακλ. ὅ, τι; διαλλαττώμεθα.
Ποσ. Τί ὦ 'ζύρ' οὐκ οἶσθ' ἐξαπατώμενος πάλαι;
Βλάπτεις δέ τοι σὺ σαυτόν. ἢν γὰρ ἀποθάνῃ
Ο Ζεὺς παραδοὺς τούτοισι τὴν τυραννίδα,
Πένης ἔσει σύ. σοῦ γὰρ ἅπαντα γίνεται
Τὰ χρήμαθ' ὅσ' ἂν ὁ Ζεὺς ἀποθνήσκων καταλίπῃ.
Πεισθ. Οἴμοι τάλας γ' οἷόν σε περισοφίζεται.
Δεῦρ' ὡς ἔμ' ἀποχώρησον, ἵνα τί σοι φράσω.

A NEP. *Per Neptunum, hæc bene dicis.*
Et mihi videtur. PI. *Quid autẽ tu dicis?* TRI. *naua ſatreu,*
PI. *Vides? laudat hic alterum nunc adhuc,*
Audite quantum nobis bonum faciemus.
Si quis hominum ſacrum Deo ouem poſt
Vouens, poſtea ſophiſticas dicens,
Tardi dei, & non ſoluam peccatum,
B *Recompenſemus & hæc.* NEP. *age videam quomodo.*
PI. *Quando dinumerans argentulum contigerit,*
Homo hic vel ſedet lotus,
Aduolans Ictinus rapiens clàm,
Ouium duarum precium referet Deo.
HER. *Sceptrum reddere iterum confirmo*
His ego. NEP. *Triballum nunc interroga.*
C HER. *Triballus lugere videtur tibi.* TRI. *bene*
Confirmo. HER. *dicit bene dicere valde.*
NEP. *Si cui apparent veſtrûm hæc, & mihi ſimul apparent.*
HER. *Hic videtur facere hæc ſceptri gratia.*
PI. *Et per Iouem alterum eſt, cuius memini ego.*
Hanc quid enim Iunonem trado Ioui,
Illam autem reginam puellam mulierem mihi
D *Dandum eſt.* NEP. *non paces amas,*
Abeamus domum iterum. PI. *parum mihi cura eſt,*
Coque infuſionem oportet facere dulcem.
HER. *O felix hominum Neptune quò portaris.*
Nos de muliere una pugnabimus?
NEP. *Quid autem faciemus?* HER. *Quòd faciemus pacem.*
E NEP. *Quod ô praue non ſcis deceptus diu?*
Lædis autem tu teipſum, ſi autẽ mortuus fuerit
Iupiter, tradens his tyrannidem,
Pauper eris tu. tui enim omnes fiunt
Res quaſcunque Iupiter moriens reliqueris.
PI. *Hei mihi miſer, qualiter te circumuenit,*
Huc ad me accede, vt aliquid tibi dicam.

Σχόλ. Νὴ τὸν Ποσειδῶ.] ταῦτα ὁ Ποσειδῶν λέγει μηδέπω ἐμφανίσας ἑαυτόν. καὶ γελοίως καθ' ἑαυτοῦ ὄμνυσι. Ναβαισατρεῦ.] βαρβαρίζων συγκατατίθεται ὁ βάρβαρος θεός. αἱ γὰρ ἄσημοι φωναὶ, ἀντὶ συγκαταθέσεως. Μενετοὶ θεοί.] ἀνεξίκακοι καὶ οὐκ εὐθέως τιμωρούμενοι. ἄλλως. μενετοὶ θεοὶ, οὐκ ἀπατηλοί. ἀλλὰ μόνιμοι καὶ βέβαιοι, οὐκ εὐεξαπάτητοι. μισητίαν δὲ, οἱ μὲν περὶ Ἀριστοφάνη, τὴν εἰς τὰ ἀφροδίσια ἀκρασίαν. καὶ τὰ περὶ σφυρὸν παχεῖα. καὶ μισητὴ γυνὴ, οὕτως ἐξηγοῦνται. μήποτε μέντοι γενικώτερόν ἐστιν, ἀπληστία ὃ καὶ νῦν ἐμφαίνεται.

BISETVS. Ο τούτων νοῦς ὅδε. ὅτι ἐὰν ὁ εὐξάμενος μὴ ἀποδιδῷ τὸ ἱερεῖον, μισητίαν, ὅτι ταῦτα ἀναπράξομεν. μέτρου δὲ χάριν μισητίαν, ἀντὶ τοῦ μισητείαν ἔγραψεν. Ἴωνες μέντοι τὰ κοινῶς διὰ τοῦ ει ἐκφέρουσι διὰ τοῦ ι. ὥσπερ ἀληθία, δυλία, ἀντὶ τοῦ ἀλήθεια, δυλεία. μισητίαν

F δ' ἔλεγον τὴν καταφορὴν, οὐ περὶ τὸ μῖσος, ἀλλὰ περὶ τὸ μίσγεσθαι. τὸ γὰρ μῖσος ἀπωθεῖν ἐστι τοῦ μιαίνεσθαι. ὃ γὰρ μισεῖται, μεμόνωται, καὶ ἀμιγές ἐστιν. ἀλλ' οἱονεὶ μισγητείαν τινὰ οὖσαν, ὃ καὶ βέλτιον. καὶ τὸ ἐν παροιμίας δὲ μέρει λεγόμενον, περὶ σφυρὸν παχεῖα μισητὴ γυνὴ κατὰ τοῦτο εἰρῆσθαι δοκεῖ, μισητεία δὲ ἡ πορνεία. ἐν Πλούτῳ,

Καὶ ταῦτα τοίνυν οὐχ ἕνεκεν μισητείας
Αἰτεῖν μ' ἔφασκεν, ἀλλὰ φιλίας οὕνεκα.

καὶ μισητίας ὁ εἰς τὰς συνουσίας εὐεπίφορος. μεταφορικῶς
G δὲ καὶ μισητία περὶ τῆς ἀπληστίας λέγεται.

Σχόλια. Ο Τριβαλλός.] ἀντὶ τοῦ ὦ Τριβαλλὲ. κατ' ἐρώτησιν δὲ ὁ λόγος. δέον δὲ εἰπεῖν, δοκεῖ σοι συντίθεσθαι. ὁ Τριβαλλὸς δὲ, ἔοικε τοῦ Ποσειδῶνος εἶναι τοῦτο. πιθανῶς δὲ εἰώθασι καὶ τοῖς βαρβάροις διαλεγόμενοι τῷ σχήματι ἐσπουδασμένως λοιδορεῖν ἃ καταρᾶσθαι.

τὸ κατάχυσμα χρὴ ποιεῖν γλυκύ. τὸν ζωμὸν δηλονότι μέλιτος ποιεῖν. πάλιν δὲ ἐρεθίζει τὸν Ἡρακλέα. Ἀνθρώπων Πόσειδον] παίζει δέον εἰπεῖν τῶν θεῶν. περὶ δὲ γυναι-

Διαβάλλεταί σ' ὁ θεῖος, ὦ πόνηρε σύ
Τῶν γὰρ πατρῴων οὐδ' ἀχαρεῖ μέτεστί σοι
Κατὰ τοὺς νόμους. νόθος γὰρ εἶ κοὐ γνήσιος.
Ἡρ. Ἐγὼ νόθος; τί λέγεις; Πει. σὺ μέντοι νὴ Δία.
Ὢν γε ξένης γυναικός. ἢ πῶς ἄν ποτε
Ἐπίκληρον εἶναι τὴν Ἀθηναίαν δοκεῖς.
Οὖσαν θυγατέρ' ὄντων ἀδελφῶν γνησίων.
Ἡρ. Τί δ' ἢν ὁ πατὴρ ἐμοὶ διδῷ τὰ χρήματα
Τὰ νοθεῖ' ἀποθνήσκων. Πει. ὁ νόμος αὐτὸν οὐκ ἐᾷ.
Οὗτος ὁ Ποσειδῶν πρῶτος ὃς ἐπαίρει σε νῦν
Ἀνθέξεταί σου τῶν πατρῴων χρημάτων,
Φάσκων ἀδελφὸς αὐτὸς εἶναι γνήσιος.
Ἐρῶ δὲ δὴ καὶ τὸν Σόλωνός σοι νόμον.
Νόθῳ δὲ μὴ εἶναι ἀγχιστείαν,
παίδων ὄντων γνησίων. ἐὰν δὲ παῖδες
Μὴ ὦσι γνήσιοι, τοῖς
Ἐγγυτάτω τοῦ γένους,
Μετεῖναι τῶν χρημάτων.
Ἡρ. Ἐμοὶ δ' ἄρ' οὐδὲν τῶν πατρῴων χρημάτων
Μέτεστιν; Πει. οὐ μέντοι νὴ Δία. λέξον δέ μοι
Ἤδη σ' ὁ πατὴρ ἐσήγαγ' ἐς τοὺς φράτερας;
Ἡρ. Οὐ δῆτ' ἐμέ γε. καὶ δῆτ' ἐθαύμαζον πάλαι.
Πε. τί δῆτ' ἄνω κέχηνας αἰτίαν βλέπων;
Ἀλλ' ἢν μεθ' ἡμῶν ᾖς, καταστήσας σ' ἐγὼ
τύραννον. ὀρνίθων παρέξω σοι γάλα.
Ἡρ. Δίκαι' ἔμοιγε καὶ πάλαι δοκεῖς λέγειν.
Περὶ τῆς κόρης. κἄγωγε παραδίδωμί σοι.
Πει. Τί δαὶ σὺ φῄς. Πο. τἀναντία ψηφίζομαι.
Πει. Ἐν τῷ Τριβαλλῷ πᾶν τὸ πρᾶγμα. τί σὺ λέγεις;

Σχόλια. Διαβάλλεταί σ' ὁ θεῖος] ὅτι τὸ διαβάλλεται, χρᾶται ἐπὶ τοῦ ἐξαπατᾶν, ὡς καὶ Ἄρχιππος ἐν Πλούτῳ, ἔστι δέ μοι καλῶς πρόφασις εἰρημένη. τὸν γὰρ γέροντα διαβαλοῦμαι τήμερον. παρόμοιον δὲ καὶ τὸ ἐμπεικόν. παρὰ τὸ ἡδέως ἀγορεύειν. καὶ παρ' Ἀλκαίῳ, παραβάλλεταί σε. Ἐπίκληρον εἶναι τὴν Ἀθηναίαν] εἰ μὴ ἦν γνησιωτέρα. ἐπίκληρος δέ ἐστιν, ἡ μὴ ἔχουσα ἀδελφοὺς ἑτέρους συγκληρονόμους, ἀλλὰ μονοκληρονόμος. νόμος δὲ ἦν Ἀθηναίοις γνησίας μὲν οὔσης θυγατρός, νόθου δὲ υἱοῦ, μὴ κληρονομεῖν τὸν νόθον τὰ πατρῷα. καὶ νῦν οὖν φησιν εἰ μὴ σὺ νόθος ἦς, οὐκ ἂν ἡ Ἀθηνᾶ ἐπίκληρος. παίζει δέ. τοὐναντίον γάρ, υἱῶν ὄντων γνησίων, οὐκ ἂν εἴη θυγάτηρ ἐπίκληρος. εἰσὶ δὲ καὶ τῷ Διῒ γνήσιοι υἱοί. Ἄρης καὶ Ἥφαιστος. ἀλλὰ ἐπαίνῳ τῆς Ἀθηνᾶς καὶ τῆς πόλεως τοῦτό φησιν ὡς προσποιούμενος περὶ τῶν γνησίων. Τὰ νοθεῖ' ἀποθνήσκων.] γράφεται νοθεῖα ὡς πρεσβεῖα. εἰ τὰ μὲν χρήματα ἐμοί φησιν ὡς νόθῳ καταλείψει, τὴν δὲ ἀρχὴν τοῖς γνησίοις. νόμος δὲ ἦν Ἀττικός, τοῖς νόθοις μέχρι πέντε μνῶν καταλιμπάνειν. ἢν οὖν ἐμοὶ τὰ χρήματα ἐάσῃ, ἐκείνοις δὲ τὴν ἀρχήν. προσδιαστελλομένως δὲ ἀναγνωστέον τὸ νοθεῖα. τὸ ἀργύριον δὲ τοῖς νόθοις διὰ χειρὸς ἐδίδοσαν, ἐπειδὴ οὐκ ἐξῆν αὐτοῖς κληρονομεῖν.

Bisetus. Τούτου δὲ τοῦ Σόλωνος νόμου μέμνηται καὶ

A κὸς μιᾶς, ἤγουν τῆς Βασιλείας. Δεῦρ' ὡς ἔμ' ἀποχώρησον.] ὅτι ὅμοιον τῷ τόπῳ ἐκείνῳ. δεῦρ' ἐλθὲ σὺ σοὶ τἆλλα βούλομαι φράσαι.

Criminatur te patruus ô ignare tu,
Horum enim paternorum neque paululum participatur tibi
Secundũ leges, ſpurius enim es & nõ legitimus.
HER. Ego ſpurius? quid dicis? PI. *tu quidem*
B *per Iouem*
Exiſtens aduena mulieris, an aliquo modo vnquam
Hæredem eſſe Mineruam putas,
Exiſtentem filiam exiſtentibus fratribus legitimus?
HER. Quid autem ſi pater mihi dat res
Spurio moriens? PI. *lex ipſum non ſinit.*
Hic Neptunus primus qui extollit te, nunc
Vſurpabit tui paternas res,
C *Dicens frater ipſe eſſe legitimus.*
Dico autem iam & Solonis tibi legem,
Spurio autem non eſſe affinitatem
filijs exiſtentibus legitimis. ſi autem filij
Non ſunt legitimi, his
Propiſsime genere
Participationem eſſe rerum.
HER. Mihi autem igitur nihil paternarũ rerum
D *Eſt in participatione?* PI. *non quidem per Iouem. dic autem,*
Iam te pater induxit in cuſtodes?
HER. Non certè me, & certè admirabar diu.
PI. *Cur certè ſupra oſcitaſti, cauſam aſpiciens:*
Sed ſi nobiſcum eris, conſtituam te ego
Regem, auium præbebo tibi lac.
HER. Iuſta mihi & diu videris dicere
Circa puellam, & ego trado tibi.
E PI. *Quid autem tu dicis. NEP. contraria delibero.*
PI. In triballo omnis res, quid tu dicis?

Δημοσθένης ἐν τῷ πρὸς Μακάρτατον λόγῳ. τί δ' ἢν τὰ νοθεῖα. δῆλον ἐκ τοῦ Ἁρποκρατίωνος, ὃς ἐν τῷ τῶν δέκα ῥητόρων λεξικῷ οὕτω γράφει, Νοθεῖα, τὰ τοῖς νόθοις ἐκ τῶν πατρῴων διδόμενα, οὕτω καλεῖται. ἦν δὲ μέχρι χιλίων δραχμῶν. καὶ μετ' ὀλίγον, Ἀριστοφάνης ἐν ὄρνισι,

Τί δ' ἢν ὁ πατὴρ ἐμοὶ διδῷ τὰ χρήματα
Τὰ νοθεῖ' ἀποθνήσκων; Πει. ὁ νόμος οὐκ ἐᾷ.

F Καὶ Πολυδεύκης βιβλίῳ γ. Ἀριστοφάνης, φησὶ, νοθεῖα, τὰ χρήματα καλεῖ, τὰ τοῖς νόθοις διδόμενα, τὸ δὲ τὸν τόπον ὑποδηλοῖ. καὶ Σουίδας, νοθεία ἡ λαθραία γέννα, καὶ πορνεία. καὶ τὰ τοῖς νόθοις ἐκ τῶν πατρῴων διδόμενα οὕτω καλεῖται.

Σχόλια. Ἀγχιστείαν.] μετουσίαν τῆς οὐσίας. δοκεῖ δὲ πλατύνεσθαι. Ἐς τοὺς φράτορας.] πάλιν ὡς ἐν κωμῳδίᾳ μετάγει τὰ Ἀθηναίων ἔθη ἐπὶ τοὺς θεούς. δηλονότι γὰρ τοῦ ἐγγραφῆναι εἰς τοὺς φράτορας, σύμβολον εἶχον τῆς εὐγενείας. G ἄλλως. εἰς τοὺς τῆς ἡλικίας νόμους. ἢ εἰς τοὺς φυλέτας. ἐπειδὴ τὰ ὀνόματα τῶν ξένων, γράφεται εἰς τοὺς πίνακας. Τί δῆτ' ἄνω κέχηνας] ὡς τοῦ Ἡρακλέους ἀναβλέψαντος εἰς τὸν οὐρανὸν μετ' ὀργῆς τοῦτό φησι. τί δῆτ' ἄνω βλέπεις, ὡς τυπτήσων τινά. τινὲς δὲ οὕτως. τί δῆτα ἐς τὰ ἄνω πράγματα ἀποβλέπεις αἰκισθησόμενος ἐάν τι πάθῃ ὁ πατὴρ ὑπὸ τῶν γνησίων.

Τε.

Τρι. Καλάνι κόραυνα καὶ μεγάλα βασιλιναῦ
Ὄρνιθι παραδίδωμι. Ηρ. παραδοῦναι λέγει;
Πο. Μὰ τὸν Δί' οὐχ οὗτός γε παραδοῦναι λέγει,
Εἰ μὴ βαδίζειν ὥσπερ αἱ χελιδόνες.
Πει. Οὐκοῦν παραδοῦναι ταῖς χελιδόσι λέγει.
Πο. Σφὼ νῦν διαλλάττεσθε, καὶ ξυμβαίνετε.
Ἐγὼ δ' ἐπειδὴ σφῷν δοκεῖ, σιγήσομαι.
Ηρ. Ἡμῖν ἃ λέγεις σύ, πάντα συγχωρεῖν δοκεῖ.
Ἀλλ' ἴθι μεθ' ἡμῶν αὐτὸς ἐς τὸν οὐρανόν,
Ἵνα τὴν Βασίλειαν καὶ τὰ πάντ' ἐκεῖ λάβῃς.
Πει. Ἐς καιρὸν ἄρα κατεκόπησαν οὑτοιί,
Ἐς τοὺς γάμους. Ηρ. βούλεσθε δῆτ' ἐγὼ τέως
Ὀπτῶ τὰ κρέα ταυτὶ μένων; ὑμεῖς δ' ἴτε.
Πο. Ὀπτᾷς σὺ κρέα; πολλήν γε τενθείαν λέγεις.
Οὐκ εἶ μεθ' ἡμῶν; Ηρ. εὖ γε μέντ' ἂν διετέθην.
Πει. Γαμικὴν χλανίδα διδότω τις δεῦρό μοι.

A *Pulchram puellam & valde reginam*
Aui trado. HER. *tradere dicis?*
NEP. *Per Iouem non hic tradere dicit,*
Nisi ire quemadmodum hirundines.
PI. *Igitur tradere hirundinibus dicit.*
NEP. *Vos nunc pacem facite & conuenite,*
B *Ego autem, postquam vobis videtur, tacebo.*
Her. Nobis quæ dicis tu, omnia cõuenire vi-
Sed veni nobiscum ipse in cælum, (tur
Vt reginam & omnia illic capias.
PI. *In tempus igitur decisa sunt hæ*
Ad nuptias? HER. *vultis igitur ego interea*
Assem carnes has, manens? vos autem ite.
NEP. *Asses tu carnes? multam gulositatẽ dicis.*
Nõ es nobiscũ? HER. *bene quidẽ sũ dispositus,*
C *Nuptialem vestem det aliquis huc mihi.*

Σχόλια. Καὶ μεγάλα] τὴν καλὴν καὶ μεγάλην Βασίλειαν γαμεῖν. οὕτω Δίδυμος. τοῦτο δέ φησι βαρβάρως καὶ δυσφράστως. Μὰ τὸν Δί' οὐχ οὗτός γε] μὰ τὸν Δία φησίν, οὐ λέγει παραδοῦναι, ἀλλὰ βαδίζειν καὶ ἀναχωρεῖν. οὕτω δὲ αὐτό φησι βαρβάρως καὶ δυσφράστως. Ὥσπερ αἱ χελιδόνες] Σύμμαχος. οὐκ ἔστιν ὁ τούτου νοῦς φανερός. οὐδὲν γὰρ δύναται ἴδιον τῶν χελιδόνων ἡ βάδισις. αἱ γὰρ μηδὲ πορείᾳ χρῶνται ὡς τὰ ἄλλα τῶν ὀρνέων, καὶ μάλιστα τὰ μὴ πτητικά. ὁ δὲ Δίδυμος οὕτω. καταλλήλως ἔχειν ἐν ἐλλείψει ὡς τὰς χελιδόνας. θέλει δὲ λέγειν εἰ μὴ βαδίζει πρὸς τὰς χελιδόνας. διὸ καὶ ἐποίησε. οὐκοῦν παραδοῦναι ταῖς χελιδόσι λέγει. ἐπειδὴ καὶ αὐτὸς πρὸς αὐτὰς βαδίζει εἰς Νεφελοκοκκυγίαν. καὶ Αἰσχύλος τὸ βαρβαρίζειν, χελιδονίζειν. φησὶ καὶ Ἴων ἐν Ὀμφάλῃ τοὺς βαρβάρους, χελιδόνας. ἀρσενικῶς φησιν ὡς Ἡρωδιανὸς ἐν τῷ πρώτῳ τῆς καθόλου φησίν. τὸ δὲ βασιλιναῦ, εἰς τὸ βάσιν μετέβαλεν ὁ Ποσειδῶν. παρὰ τὸ τὴν δευτέραν ἐξέτεινε, τὸ τελευταῖον κρατήσας ὁ Ἡρακλῆς, ἐξ αὐτοῦ κελεύει αὐτόν, θέλειν παραδοῦναι αὐτὸν τὴν Βασιλείαν τοῖς ὄρνισιν. Οὑτοιί] οἱ ὄρνιθες. εὐκαίρως φησὶν κατεκόπησαν οἱ ὄρνιθες οὗτοι διὰ τὸ ἄριστον τῶν παρόντων γάμων.

D BISETVS. Πολλήν γε τενθείαν] Σ. τενθεία, σιταμωρία, λιχνότης. ἡ γαστριμαργία. καὶ τένθης ὁ γαστρίμαργος.

* * *

ΣΤΡΟΦΗ

κώλων ι'.

Χο. Ἔστι δ' ἐν Φαναῖσι πρὸς τῇ
Κλεψύδρᾳ πανοῦργον ἐγ-
Γλωττογαστόρων γένος.
Οἳ θερίζουσίν τε καὶ σπεί-
Ρουσι καὶ τρυγῶσι ταῖς γλώτ-
Ταισι, συκάζουσί τε.
Βάρβαροι δ' εἰσὶν γένος
Γοργίαι τε καὶ Φίλιπποι.
Κἀπὸ τῶν ἐγγλωττογαστόρων κείνων τῶν Φιλίππων
Πανταχοῦ τῆς Ἀττικῆς, ἡ γλῶττα χωρὶς τέμνεται.

VERSIO membrorum decem.

CHO. *Est autem in Phanis ad*
Clepsydram prauum gulo-
E *Sorum genus,*
Qui metúntque & semi-
Nant, & vindemiant lin-
Guis, siccant ficósque.
Barbari autem sunt genus,
Gorgiaq́; & Philippi.
Et à ventrosis illis Philippis
Vbiq; Attica lingua sine mulcetur.

Σχόλια. Ἔστι δ' ἐν Φαναῖσιν] εἴσθεσις χοροῦ ἐπῳδικὴ κώλων τροχαϊκῶν ὀκτὼ ὧν τὰ μὲν α. δ. ε. καὶ η. δίμετρα ἀκατάληκτα, τὰ δὲ β. γ. ς. καὶ ζ. καταληκτικὰ ἑφθημιμερῆ. καὶ μετὰ ταῦτα στίχοι δύο τετράμετροι τροχαϊκοὶ καταληκτικοί. ἐπὶ τῷ τέλει κορωνίς. ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ τινῶν φησιν εἰσί. παίζει δὲ διασύρων τῶν Ἀθηναίων τοὺς συκοφάντας. παρὰ τὸ φαίνειν καὶ συκοφαντεῖν αὐτοὺς περὶ τὰ δικαστήρια. καὶ ἄλλως δὲ Φαναὶ τῆς Χίου χωρίον. καὶ κλεψύδρα κρήνη ἐν Ἄργει. παρὰ τοὺς ἐγχειρογάστορας δὲ πεποίηται. ἄλλως. κρήνη ἐν ἀκροπόλει ἡ κλεψύδρα, ἧς Ἴστρος ἐν τῇ ις' μέμνηται, τὰ παρὰ τοῖς συγγραφεῦσιν ἀναλεγόμενος. οὕτως δὲ ὠνόμασται, ἐπειδὴ ἀρχομένων τῶν Ἐτησίων πληροῦται, παυομένων δὲ λήγει, ὁμοίως τῷ Νείλῳ, ὥσπερ καὶ τὴν ἐν Δήλῳ κρήνην. εἰς ταύτην δέ φησιν ἡματωμένην φιάλην πεσοῦσαν, ὀφθῆναι ἐν τῷ Φαληρικῷ ἀπέχοντι σταδίους εἴκοσι. φασὶ δὲ αὐτὴν ἀπέραντον βάθος ἔχειν. τὸ δὲ ὕδωρ ἁλμυρόν. ἔπαιξε δὲ πάλιν διασύρων τοὺς Ἀθηναίους ὡς φιλοδίκους. ἐπεὶ καὶ ἐν τῷ δικαστηρίῳ ἐστὶ κλεψύδρα κατασκεύασμά τι ὥσπερ ὡρονομικόν. Ἐγγλωττογαστόρων.] παρὰ τοὺς ἐγχειρογάστορας πέπαικται. Συκάζουσί τε] ὡς ἐπὶ γεωργῶν. συκάζειν γὰρ τὸ σῦκα ἐκλέγειν ἀπὸ τῶν συκῶν καὶ τὸ συκοφαντεῖν. ἐνέμεινε δὲ τῇ τροπῇ. Ἡ γλῶττα χωρίς.] Σύμμαχος πρὸς τὸ ἔθος. ὅτι μετὰ τῶν σπλάγχνων ἔτεμνον τὴν γλῶτταν καὶ παρ' Ὁμήρῳ. ἔοικε δὲ διὰ τὴν πονηρίαν τῶν δικαιολόγων φησὶν ἐκβεβλῆσθαι χωρὶς τὴν γλῶτταν. Δίδυμος δέ, ἐν ταῖς θυσίαις. χωρὶς ἡ γλῶττα ἐτέμνετο οὐ μετὰ τῶν ἄλλων σπλάγχνων. καὶ Ὅμηρος. ἀλλ' ἄγε τάμνετε μὲν γλώσσας. ἐγένετο δὲ τοῦτο δι' ἄλλην αἰτίαν. ἄλλως δὲ βούλεται λέγειν. ὅτι ἐξεβλήθη ἐκ τῶν σπλάγχνων διὰ τοὺς ῥήτορας ἡ γλῶττα. ἐπεὶ ταύτῃ τοὺς ἄλλους κακοποιοῦσιν. εἰς τὸ αὐτό. ἀντὶ τοῦ ὀφείλει τέμνεσθαι ἡ γλῶσσα καὶ χωρίζεσθαι τοῦ λοιποῦ σώματος.

A

ΣΥΣΤΗΜΑ ΚΑΤΑ ΠΕΡΙΚΟΠΗΝ ΕΚ ΣΤΙΧΩΝ ιδ΄.

COMPOSITIO PER circuncisionem.

Ἄγγελος, ἢ οἰκέτης Πεισθεταίρου. Χορὸς εἰς δύο μέρη, ἤγουν εἰς δύο ἡμιχόρια διαιρεθείς.

Bisetus. Ἄγγελος ἐστὶν, ὃς Πεισθεταίρου ἐστὶ θεράπων, καὶ μετ' αὐτὸν ὁ Χορὸς εἰς δύο μέρη διαιρεθεὶς τὸν Πεισθεταίρου γάμον ὑμνεῖ, καὶ τὸ τῶν ὀρνίθων γένος, τύχην, καὶ πόλιν μακαρίζει, ὅτι παρὰ δόξαν τοιαύτης ἡγεμονίας διὰ τὴν ἀνδρὸς τοιούτου σοφίαν ἔτυχε. B

Ἀγγ. Ὦ Πάντ' ἀγαθὰ πράττοντες. ὦ μείζω λόγου.
Ὦ τρισμακάριον πτηνὸν ὀρνίθων γένος.
Δέχεσθε τὸν τύραννον ὀλβίοις δόμοις.
Προσέρχεται γὰρ οἷος οὔτε παμφαὴς
Ἀστὴρ ἰδεῖν ἔλαμψε χρυσαυγεῖ δόμῳ.
Οὔθ' ἡλίου τηλαυγὲς ἀκτίνων σέλας
Τοιοῦτον ἐξέλαμψεν. οἷον δ' ἔρχεται
Ἔχων γυναικὸς κάλλος, οὐ φατὸν λέγειν.
Πάλλων κεραυνὸν πτεροφόρον Διὸς βέλος.
Ὀσμὴ δ' ἀνωνόμαστος ἐς βάθος κύκλου
Χωρεῖ, καλὸν θέαμα θυμιαμάτων.
Αὖραι διαψαίρουσι πλεκτάνην καπνοῦ.
Ὁδὶ δὲ καὐτός ἐστιν. ἀλλὰ χρὴ θεᾶς
Μούσης ἀνοίγειν ἱερὸν εὔφημον στόμα.

NVN. O omnia bona facientes, ô maiora sermone,
O ter beatum volabile auium genus,
Suscipite regem beatis domibus.
Aduenit enim qualis neque vndique lucens
Stella videre splēduit aureáque splēdida domo,
Neque solis longè splendens radiorum splendor
C *Talis splenduit: qualem autem venit*
Habens mulieris pulchritudinem non dicibile dicere.
Mouens fulmen, alas ferens Iouis telum.
Odor autem innominabilis in profundū circuli
Procedit. pulcher aspectus sacrificiorum,
Auræ mouent volutionem fumi.
Hic autem & ipse est, sed oportet deæ
D *Musæ aperire, sacrum benedicens os.*

Σχόλια. Ὦ πάντ' ἀγαθά.] ἡ συστηματικὴ αὕτη ἔκθεσις ἐξ ἰάμβων ἐστὶ τριμέτρων ιδ΄. ἐπὶ τῷ τέλει παράγραφος. εἴη δ' ἂν οὗτος ὁ ἄγγελος θεράπων συγκαταβεβηκὼς τῷ Πεισθεταίρῳ. Διὸς βέλος.] τῆς βασιλείας. λαβὼν γὰρ τὸν ταμίαν τοῦ κεραυνοῦ καὶ αὐτὸν ἄγει. εἰώθασι γὰρ τῷ κεραυνῷ ἐξ ἑκατέρου μέρους πτερὰ προσφύειν. Ὀσμὴ δ' ἀνωνόμαστος ἐς βάθος] εἰς τὸ ὕψος τοῦ οὐρανοῦ. ἀνωνόμαστος δὲ ἀντὶ τοῦ πολλή. καὶ λόγῳ οὐ δυναμένη ὀνομασθῆναι. Διαψαίρουσι] πρὸς τὴν τῆς λέξεως διαίρεσιν. διαψαίρειν δὲ, τὸ ἡσυχῇ διακινεῖσθαι καὶ ψοφεῖν· καὶ ψαίρειν ἴσιον λέγεσθαι. πλεκτάνην δὲ τὴν εἴλησιν. αἱ δὲ αὖραι, διακινοῦσι τὴν πλεκτάνην τοῦ καπνοῦ τῶν θυμιαμάτων. λέγεται δὲ, τὸ πνέουσι.

E

ΩΔΗ ΚΑΙ ΣΤΡΟΦΗ κώλων ιβ΄.

CANTVS ET VERSIO MEMbrorum duodecim.

Ἡμί. Ἄναγε. δίεχε. δίαγε. πάρεχε. πάρεχε.
Περιπέτεσθε τὸν μάκαρα
Μάκαρι σὺν τύχᾳ.
Ὦ φεῦ φεῦ. τῆς ὥρας
Τοῦ κάλλους.
Ὦ μακαριστὸν σὺ γάμον
Τῇδε τῇ πόλει γήμας.
Ἡμί. Μεγάλαι κατέχουσι τύχαι
Γένος ὀρνίθων
Διὰ τόνδε τὸν ἄνδρα.
Ἀλλ' ὑμεναίοισι καὶ νυμφιδίοις
Δέχεσθ' ᾠδαῖς
Αὐτὸν καὶ τὴν Βασίλειαν.

SEMI. R *Educ, diuide, diduc, adduc, præbe,*
Circumuol.s beatum
Beata cum fortuna.
F *O papæ papæ tempore*
Pulchritudinis,
O beatissimas tu nuptias
Hac ciuitate nubens.
ALT. SEMI. *Magna detinent fortunæ*
Genus auium
Propter hunc virum,
Sed laudatiuis & sponsalibus
G *Suscipite cantibus ipsum, & reginam.*

Σχόλ. Ἄναγε δίεχε] ἔκθεσις μέλους χοροῦ εἰς δύο περιόδους διῃρημένη κώλων ιβ΄. εἰσὶ δὲ τῆς μὲν πρώτης τροχαϊκὰ ϛ΄ ἐπιμεμιγμένα χορείοις καὶ ἰάμβοις. ὧν τὰ α΄ β΄ δίμετρα ἀκατάληκτα. τὸ γ΄ πενθημιμερές. τὸ ϛ΄ ἑφθημιμερές. τῆς δὲ β΄ ἐξ ἀναπαιστικῶν, τὰ μὲν α΄ δ΄ δίμετρα ἀκατάληκτα. τὰ δὲ β΄ ε΄ ἀναπαιστικὰ βάσεις. τὸ γ΄ πενθημιμερές. τὸ ϛ΄ ἑφθημιμερές. ἐπὶ τῇ ἀποθέσει παράγραφος. τὸ δὲ ἑξῆς ἄνεχε δίεχε, ἀντὶ τοῦ ὕμνει αὐτόν. χλευάζει δὲ, παρὰ τὰ ἐκ Τρῳάδων Εὐριπίδου. ἄνεχε πάρεχε. φῶς φέρε.

Bis. Ἡ τῶν μέτρων ἀπαρίθμησις, ἡ ποιότης, καὶ τὸ σχῆμα ἐν τοῖς παλαιοῖς σχολίοις οὐ καλῶς ἔχειν ἔοικεν. ἀλλὰ ταῦτα διὰ τὴν ἀσάφειαν οὐ ῥᾴδιον ἐπανορθοῦσθαι δύναται.

A

ΣΤΡΟΦΗ ΕΤΕΡΑ κώλων έ.

Χο. Ἥρα ποτ' ὀλυμπία
Τῶν ἠλιβάτων θρόνων
Ἄρχοντα θεοῖς μέγαν
Μοῖραι ξυνεκόμισαν
Ἐν τοιῷδ' ὑμεναίῳ.

VERSIO altera membrorum quinque.

CH. Iuno quondam cælestis
Alterum sedium,
B *Dominantem deis magnum*
Parcæ comportauerunt
In his nuptijs.

Σχόλια. Ἥρα ποτ' ὀλυμπία.] Τὰ τοιαῦτα ἤδη καλεῖται τελὰς ἐπῳδικὴ· καί εἰσι τῆς μὲν στροφῆς τὰ κῶλα έ, καὶ τὰ τῆς ἀντιστροφῆς τοιαῦτα. εἰσὶ δὲ πάντα ἰωνικὰ ἀπὸ μείζονος ἑφθημιμερῆ παιωνίοις σύμμικτα ποσί. τῆς δ' ἐπῳδοῦ κῶλα ϛ ἀναπαιστικὰ δίμετρα πλὴν τῆς τελευταίας ἀκατάληκτα. ἐπὶ τῷ τέλει τῆς μὲν στροφῆς καὶ ἀντιστροφῆς παράγραφος, τῆς δὲ ἐπῳδῆς κορωνίς.

ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΗ κώλων έ.

C

Ὁ δ' ἀμφιθαλὴς Ἔρως
Χρυσόπτερος, ἡνίας
Εὔθυνε παλιντόνους,
Ζηνὸς πάροχος γάμων.
Τῆς τ' εὐδαίμονος Ἥρας.

INVERSIO membrorum quinque.

Hic circum pullulans amor,
Auro alatus habenas
Dirige retrò extensas,
Iouis præbitor nuptiarum,
Huius felicis Iunonis.

Σχόλια. Ὁ δ' ἀμφιθαλής.] ἀμφοτέροις τοῖς γονεῦσι θάλλων καὶ μηδετέρου ὀρφανισμένος. ἄλλως. ὁ Ἔρως φησί, παράνυμφος ἦν τοῦ Διὸς καὶ τῆς Ἥρας. πάροχοι γὰρ λέγονται, οἱ παράνυμφοι, παρὰ τὸ παρέχεσθαι τοῖς νυμφίοις. ἐπ' ὀχήματος γὰρ τὰς νύμφας ἄγουσιν.

D

ΕΠΩΔΗ κώλων ϛ'.

Ὑμὴν ὦ ὑμέναι', ὦ ὑμήν.
Πει. Ἐχάρην ὕμνοις. ἐχάρην ᾠδαῖς.
Ἄγαμαι δὲ λόγων. ἄγε νῦν αὐτοῦ
Καὶ τὰς χθονίας κλήσατε βροντάς.
Τάς τε πυρώδεις Διὸς ἀστεροπάς.
Δεινόν τ' ἀργῆτα κεραυνόν.

INCANTATIO. membrorum sex.

E

PI. Hymen ô hymenae, ô hymen,
Gaudebam laudibus, gaudebam cantibus,
Gaudeo autem sermonibus. age nunc ipsius
Et cælestia vocate tonitrua,
Hæc ignea Iouis fulgura,
Graueq́ albumq́ fulmen,

Σχόλια. Ὑμὴν ὦ ὑμέναι' ὦ.] ᾄδεται τοῦτο ἐν τοῖς γάμοις. εἴρηται δὲ καὶ ἐν τοῖς Μενανδρείοις.

BISETVS. Εὐστάθιος. Ὑμέναιος, γαμήλιος ᾠδή. γίνεται ἡ λέξις ἢ παρὰ τὸ ὑμνεῖν, οἱονεὶ ὕμναιός τις. ἢ παρὰ τὸ ὁμοῦ ναίειν τοὺς νυμφίους, οἱονεὶ ὁμόναιος. ἢ παρὰ τὸν τῆς παρθένου ὑμένα. ἔστι δὲ ὑμὴν, ὑμένος, τὸ λεπτότατον δέρμα, οὗ χρῆσις καὶ παρὰ τῷ Δειπνοσοφιστῇ ἐν τῷ ἐξηλακυῖν τινος τὸν ἄργυρον εἰς ὑμένος ἰδέαν, ἤγουν ἄγαν ἐλαύνοντας, λεπτότατον ἐποίουν ὑμένος δίκην. Ἄλλως. ὑμέναιος ἀπὸ Ὑμεναίου νεανίου τινὸς Ἀργείου, ὃς παραπλέων εἰς Ἀθήνας εἰς αὐτὴν βίαν, ἣν λῃσταὶ Πελασγοὶ ἐπῆγον παρθένοις Ἀττικαῖς. αἳ γάμῳ νομίμῳ ὕστερον ἀποδοθεῖσαι, ἐπειδὴ ἦσαν ὑπ' αὐτοῦ, ἣν ὁμωνύμως ἐκάλουν ὑμέναιον. καὶ ἐξ αὐτοῦ πᾶς ὁ ἐν γάμῳ ὕμνος, ὑμέναιος ἐκαλεῖτο. ἕτεροι δὲ περικαλλῆ τινα νεανίαν ἱστοροῦσιν Ὑμέναιον πρὸ ὥρας θανόντα, καὶ εἶναί τινα λόγον αὐτοῦ ἐν τοῖς γάμοις, ὃν καλοῦσιν ὑμέναιον.

F

Σχόλια. Καὶ τὰς χθονίας κλήσατε.] Εὐφρόνιος τὰς φοβεράς. πάντα γὰρ τὰ δεινὰ γῆς παραλογοῦσιν, οἱ δὲ τὰς μέγαν ἦχον ἀποτελούσας. ἢ τὰς ἀπὸ τῆς γῆς γινομένας. ὅτε γὰρ ἠχεῖ ἡ γῆ, ἀναπέμπει τὸν ἦχον εἰς τὸν οὐρανὸν, καὶ δοκοῦσιν οἱ ἄνθρωποι ἐξ οὐρανοῦ γίνεσθαι τὰς τοιαύτας βροντάς, ἢ τὰς μέχρι γῆς ἀκουομένας. ἢ τὰς τὴν γῆν κινούσας.

BISETVS. Βροντὴ δὲ κατὰ Σουΐδαν, νεφῶν ψόφος ἐκ παρατρίψεως, ἢ ῥήξεως. Διὸς ἀστεροπάς.] ἀστεροπὴ, καὶ κατὰ συγκοπὴν ἀστραπή. ταύτην δὲ τὴν λέξιν Ἀριστοτέλης ἐν τῷ περὶ κόσμου οὕτως ἑρμηνεύει. κατὰ δὲ τὴν τῶν νέφους ἔκρηξιν, πυρωθὲν τὸ πνεῦμα, καὶ λάμψαν ἀστραπὴ λέγεται. Ἀργῆτα κεραυνόν.] τουτέστι λαμπρὸν, ἢ ταχὺν, καὶ κλίνεται. ἀργὴς, ἦτος. Ἄργης δὲ παροξύτονον, ὄνομα κύριον, εἷς τῶν Κυκλώπων ὁ σκευάζων τοὺς κεραυνοὺς τῷ Διῒ μυθευόμενος, καὶ ἄργης ὁ ὄφις κατὰ γλῶσσαν. ὅθεν ἀργειφόντης κατά τινας, ὁ ὀφιοκτόνος.

G

ΣΤΡΟΦΗ ΕΤΕΡΑ ΚΑΙ ΩΔΗ
κώλων ιη΄.

Χο. Ω μέγα χρύσεον ἀστεροπῆς φάος.
Ω Διὸς ἄμβροτον ἔγχος πυρφόρον.
Βαρυαχέες ὀμβροφόροι θ' ἅμα
Βρονταί. αἷς ὅδε νῦν χθόνα σείει,
Διὰ σὲ πάντα κρατήσας. καὶ
Πάρεδρον βασιλείαν ἔχει Διός.
Ημι. Υμὴν ὦ. ὑμέναι' ὦ.
Επεσθε νῦν γάμοισιν ὦ
Φῦλα πάντα συννόμων
Πτεροφόρ' ἐπὶ πέδον Διός.
Καὶ λέχος γαμήλιον.
Ορεξον ὦ μάκαιρα σὴν
Χεῖρα, καὶ πτερῶν ἐμῶν
Λαβοῦσα, συγχόρευσον.
Αἴρων δὲ κουφιῶ σ' ἐγώ.
Αλαλαὶ, ἰὴ παιών
Τήνελλα καλλίνικος ὦ
Δαιμόνων ὑπέρτατε.

VERSIO ALTERA ET CANTVS
membrorum decem & octo.

CH. O Magnum aureum fulguris lumen,
O Iouis immortalis ensis ignifer,
Granisonantia imbriferaq; simul
Tonitrua, quibus hic nunc terram concutit,
B *Propter te omnibus dominans, &*
Consessilem reginam habere Iouis.
SE. Hymenae ô hymenae, ô
Sequimini nunc nuptias, ô
Tribus omnes simul pascentium
Alata in pauimentum Iouis,
Et lectum nuptialem.
Prabe ô beata tuam
Manum, & alas meas
C *Capiens, simul salta:*
Eleuans autem leuem faciam te ego.
Sed euge euge paon,
Euge pulcher in victoria ô
Felix supreme.

Σχόλια. Ω μέγα χρύσεον.] εἴσθεσις ἑτέρα μέλους χοροῦ εἰς δύο διῃρημένη περιόδους κώλων ιη΄. ὧν τῆς πρώτης περιόδου ἀναπαιστικὰ ϛ΄. πλὴν τοῦ γ΄ καὶ τελευταίου ἀκατάληκτα. τῆς δευτέρας κῶλα ιβ΄ τὸ α΄ δακτυλικὸν τρίμετρον ἀκατάληκτον. τὰ β΄ ϛ΄ θ΄ ια΄ ἰαμβικὰ καταληκτικὰ δίμετρα. τὰ γ΄ δ΄ ε΄ ζ΄ ι΄ ιβ΄ τροχαϊκὰ ἐφθημιμερῆ. τὸ η΄ ἰαμβικὸν ἐφθημιμερές. ἐπὶ τῷ τέλει κορωνὶς ἡ καὶ τὸ δρᾶμα περατοῦται.

BISETVS. Αμβρότον ἔγχος] ἄμβροτος, ἄφθαρτος, θεῖος, ἀθάνατος.

Σχόλια. Αἷς ὅδε νῦν χθόνα σείει] ὁ Ζεὺς δηλονότι ἢ ὁ Πεισθέταιρος λαβὼν τὴν βασιλείαν.

BISETVS. Πάρεδρον βασιλείαν] πάρεδρος, ἀρχή τις πολιτείας. Πολυδεύκης, Πάρεδροι δ' ὀνομάζονται, οὓς αἱρεῖται ἄρχων, καὶ βασιλεὺς, καὶ πολέμαρχος, δύο ἕκαστος, οὓς βούλεται. ἀλλὰ νῦν ἐπιθετικῶς λαμβάνεται, ἀντὶ τοῦ παρακαθήμενος, παραμένων, σύνθρονος. Βασιλεία δὲ παροξυτόνως κατὰ τὸν Σουίδαν λέγεται ἀρχὴ ἀνυπεύθυνος, τὸ ἀξίωμα, καὶ τὸ ἔθνος βασιλευόμενον. ἐπὶ Περσῶν, Ινδῶν, Αράβων, ἢ ἄλλων τοιούτων. βασίλεια δὲ προπαροξυτόνως, ἡ τοῦ βασιλέως γυνὴ, ἡ βασιλὶς, ίδος, ἢ βασίλισσα, καὶ κατὰ Μένανδρον βασίλιννα.

Σχόλια. Ορεξον ὦ μάκαιρα.] πρὸς τὴν βασιλείαν φησίν. εὐχερῶς δὲ τὴν κωμικὴν ὄρχησιν ποιεῖται. Καὶ πτερῶν ἐμῶν.] οἱ γὰρ ὄρνιθες πτεροῖς ἀντὶ χειρῶν ἐχρῶντο.

BISETVS. Αλαλαὶ ἰὴ Παιών] ὁ Σουίδας ταῦτα λέγει εἶναι χοροῦ ἐπιφώνημα. Εὐστάθιος. ἰὴ, ἐπιφώνημα λεγόμενον ἐν τόποις, ὅπου τὸ θεῖον τιμᾶται, ὅθεν τὸ ἰὴ παιάν. καὶ ἰὴ ἐπίρρημα ἐνθουσιαστικὸν ἐπιφωνούμενον τῷ Απόλλωνι, ἐν τῷ ἰὴ παιάν. καὶ ἰὴ παιὰν, ἐπῳδός ἐστι τοῦ παιανικοῦ ὕμνου. Παιήων δὲ παρ' Ομήρῳ λέγεται ἐν τῷ, Καλὸν ἀείδοντες παιήονα. Ιλ. Α. καὶ κατὰ συστολὴν Παιάων, ὁ καὶ Παιὼν, Παιῶνος παρὰ τοῖς μεθ' Ομηρον ὕμνος εἰς Απόλλωνα, ὁ καὶ Παιὰν λεγόμενος. καὶ αὐτοῦ Απόλλωνος ἐπίθετόν ἐστιν, ὅθεν τὸ ῥῆμα παιωνίζειν, καὶ παιανίζειν, τὸ ᾄδειν παιᾶνι φοίβῳ ὕμνον παιᾶνα. ἀλαλαὶ δὲ, εἴπερ ἡ γραφὴ καλῶς ἔχει, ἀντὶ τοῦ ἀλαλὴ, ἢ δωρικῶς, ἀλαλά. ἐπίρρημα παρακέλευσιν, καὶ χαρᾶς φωνὴν σημαῖνον. καὶ τὸ ἀλαλάζειν, ἐπινικίως ἠχεῖν, ὥς φησιν Ησύχιος. καὶ ἀλαλαγμὸς, ἐπινίκιος ὕμνος, ἢ εὔφημος βοή. σημείωσαι δὲ ταύτην τὴν λέξιν, ἀλαλαὶ, παρὰ τοῖς ἄλλοις ποιηταῖς ἐν χρήσει οὐκ οὖσαν. ἀλλὰ διὰ τί, καὶ πότε ταῦτα, ἰὴ Παιὰν, εἰς τὸν Απόλλωνα ὑμνεῖσθαι ἤρξατο, Καλλίμαχος οὕτω δηλοῖ,

Ιὴ. ἰὴ Παιῆον, ἀκούομεν, οὕνεκα τοῦτο
Δελφός τοι πρώτιστον ἐφύμνιον εὕρετο λαὸς,
Ημος ἑκηβολίην χρυσέων ἐπεδείκνυσο τόξων.
Πυθώ τοι κατιόντι συνήντετο δαιμόνιος θὴρ,
Αἰνὸς ὄφις, τὸν μὲν σὺ κατήναρες, ἄλλον ἐπ' ἄλλῳ
Βάλλων ὠκὺν ὀϊστὸν, ἐπηΰτησε δὲ λαὸς
Ιὴ. ἰὴ Παιῆον, ἵει βέλος.

Σχόλια. Τήνελλα.] τὸ τήνελλα μίμησίς ἐστι φωνῆς κρούματος αὐλοῦ ποιᾶς. ἀπὸ τοῦ ἐφυμνίου ὃ εἶπεν Αρχίλοχος εἰς τὸν Ηρακλέα μετὰ τὸν ἆθλον Αὐγέου,

Τήνελλα καλλίνικε χαῖρε ἄναξ Ηρακλεῖς.
Αὐτός τε καὶ Ιόλαος αἰχμητὰ δύω.

δοκεῖ δὲ πρῶτος Αρχίλοχος ἐν Πάρῳ νικήσας τὸν Δήμητρος ὕμνον ἑαυτῷ τοῦτο ἐπιπεφωνηκέναι.

Αριστοφάνους κωμῳδιῶν ἑπτὰ καὶ τῶν εἰς αὐτὰς σχολίων ἀρχαίοις συντεθέντων γραμματικοῖς, ἃ δὴ σποράδην ἐν ἀντιγράφοις κείμενα διαφόροις καὶ πεφυρμένως, συνείλεκταί τε καὶ ὡς οἷόν τ' ἦν ἐπιμελέστατα διώρθωται παρὰ Μάρκου Μουσούρου τοῦ Κρητός.

ΤΕΛΟΣ.

FINIS.

ΕΙΡΗΝΗΣ ΥΠΟΘΕΣΙΣ.

ΗΔΗ τῷ Πελοποννησιακῷ πολέμῳ κεκμηκότας τοὺς Ἀθηναίους καὶ τοὺς σύμπαντας Ἕλληνας Ἀριστοφάνης ἰδὼν, ἱκανὸς γὰρ διεπεπτώκει πολεμουμένων αὐτῶν χρόνος, τὸ δρᾶμα συνέγραψε τοῦτο, προτρέπων τὰς πόλεις, καταθέσθαι μὲν τὴν πρὸς ἀλλήλους φιλονεικίαν, ὁμόνοιαν δὲ καὶ εἰρήνην ἀντὶ τῆς προτέρας ἔχθρας ἑλέσθαι. παρεισάγει τοίνυν γεωργόν τινα Τρυγαῖον τοὔνομα, μάλιστα τῆς εἰρήνης ἀντιποιούμενον. ὃς ἀσχάλλων ἐπὶ τῷ πολέμῳ, εἰς οὐρανὸν ἀνελθεῖν ἐβουλεύσατο πρὸς τὸν Δία πευσόμενος παρ' αὐτοῦ, δι' ἣν αἰτίαν οὕτως ἐκτρέχει τὰ τῶν Ἑλλήνων πράγματα τοῦτον ποιήσαντα πόλεμον αὐτοῖς. ὃν δὴ διαποροῦντα τίνα τρόπον τὴν εἰς οὐρανὸν πορείαν ποιήσοι, παρεισάγει τρέφοντα κάνθαρον ὡς ἀναπτησόμενον εἰς οὐρανὸν δι' αὐτοῦ, Βελλεροφόντου δίκην. περιλογίζουσι δὲ οἱ δύο θεράποντες αὐτοῦ, οἷς καὶ ἐκτρέφειν προσετέτακτο τὸν κάνθαρον, δυσφοροῦντες ἐπὶ τοῖς αὐτοῦ σιτίοις. Ἡ δὲ σκηνὴ τοῦ δράματος ἐκ μέρους μὲν ἐπὶ τῆς γῆς. ἐκ μέρους δὲ ἐπὶ τοῦ οὐρανοῦ. ὁ δὲ χορὸς συνέστηκεν ἔκ τινων ἀνδρῶν Ἀττικῶν γεωργῶν.

ΑΛΛΩΣ.

Φέρεται ἐν ταῖς διδασκαλίαις, ὅτι καὶ ἑτέραν δεδίδαχεν ὁμοίως Ἀριστοφάνης εἰρήνην. ἄδηλον οὖν φησὶν Ἐρατοσθένης, πότερον τὴν αὐτὴν ἀνεδίδαξεν, ἢ ἑτέραν καθῆκεν, ἥτις οὐ σώζεται. Κράτης μέντοι δύο οἶδε δράματα γράφων οὕτως. ἀλλ' οὖν γε ἐπὶ τοῖς Ἀχαρνεῦσιν ἢ Βαβυλωνίοις ἢ ἐν τῇ ἑτέρᾳ Εἰρήνῃ. καὶ σποράδην δέ τινα ποιήματα παρατίθεται, ἅπερ ἐν τῇ νῦν φερομένῃ οὐκ ἔστι.

ΑΛΛΩΣ.

Τρυγαῖος ἄγροικος πρεσβύτης Ἀθήνησιν, ὀχούμενος ἐπὶ τοῦ κανθάρου, ὑπὲρ τῆς Ἑλλάδος εἰς τὸν οὐρανὸν ἀναφέρεται. γενόμενος δὲ κατὰ τὴν τοῦ Διὸς οἰκίαν, ἐντυγχάνει τῷ Ἑρμῇ, καὶ ἀκούει ὅτι μετοικησαμένων τῶν θεῶν εἰς τὰ τοῦ οὐρανοῦ ἀνώτατα διὰ τὴν τῶν Ἑλλήνων ἀλληλοκτονίαν, ἐνοικίσας ὁ πόλεμος εἰς ἄντρον τι τὴν εἰρήνην καὶ καθείρξας λίθοις ἐπεφόρησε, καὶ νῦν μέλλει τὰς πόλεις ἐμβαλὼν ἐν θυείᾳ τρίβειν. μέχρι μὲν οὖν τινος ἐπὶ ξυροῦ φασὶν ἀκμῆς τὰ τῶν Ἑλλήνων ἐκινδύνευε πράγματα· ἔπειτα μεταπεμπόμενος παρ' Ἀθηναίων τοῦ πολέμου δοίδυκα καὶ παρὰ Λακεδαιμονίων, κἀκείνων μὲν τὸν Κλέωνα, τῶν δὲ Λακεδαιμονίων ἐν Θρᾴκῃ τὸν Βρασίδαν ἀπολωλέναι φασκόντων, οὓς ὁ ποιητὴς ὡς κυκῶντας τὴν Ἑλλάδα δοίδυξιν εἴκασεν, αὐτὸς μὲν εἰσέρχεται δοίδυκα ποιήσων αὐτοχειρί. ἐν τούτῳ δὲ μηχαναῖς τῶν περὶ Τρυγαῖον γεωργῶν τὴν εἰρήνην ἀνελκυσάντων, οὐκ ἄνευ τῆς Ἑρμοῦ συνεργίας, τῶν χειροτεχνῶν ὅσοι μὲν ἢ λόφους ἢ ἀσπίδας ἢ ἄλλο τι τῶν κατὰ πόλεμον χρησίμων κατασκευάζοντες διέζων, κατηφείᾳ συνείχοντο, τῶν ὅπλων ἤδη διὰ τὴν εἰρήνην γινομένων ἀχρείων. ὅσοι δὲ βίον εἶχον ἐκ τῶν εἰρηνικῶς ἀσκουμένων ἐπιτηδευμάτων, οἷον εἰπεῖν δρεπανουργοῖς, καὶ χαλκεῖς σμινυῶν, καὶ ὅλως γεωργοῖς, Τρυγαίῳ συγχαίροντες παράγονται. μεθ' οὗ κρεοσφαγήσαντες ὡς ἐπὶ δεῖπνον καὶ γάμον κωμάζουσιν.

ΦΛΩΡ. ΧΡΙΣΤΙΑΝΟΥ ΥΠΟΘΕΣΙΣ
ΔΙ' ΙΑΜΒΩΝ.

Κλέων Ἀθηναῖός τε καὶ Βρασίδας Λάκων
Κυκῶντε πᾶσαν διὰ χρόνου τὴν Ἑλλάδα
Πόλεμον ἐνῶρσαν. δεινὰ δ' οὖν πεπονθότων
Δήμων, Τρυγαῖος ἀμπελουργὸς Ἀθμονεὺς
Ὤικτειρεν αὐτοὺς, καὶ λαβὼν τὸν κάνθαρον
Ἱππηδὸν ἐς τοὺς τοῦ Διὸς βαίνει δόμους,
Ζητῶν πρόσωπον κοῦφον Εἰρήνης θεᾶς,
Τὴν πόλεμος ἄντρων ἐν μυχοῖς ἐκρύψατο·
Ἑρμῇ πυλωρῷ δ' ἐντυχὼν, ἕλκει θεὰν
Λαῷ ξυνεργῷ τῶν ἀγροίκων χρώμενος·
Ἁρμοῖ θανόντων Ἑλλάδος ταρακτόρων
Κλέωνι καὶ Βρασίδᾳ ὑπ' ἀλλήλων φόνῳ
Μόλις δ' Ἀθηνᾶς τὴν δ' ἄγειν κατήλυθε.

Vobis benignisq́; vtier: velut Laco
Athenienſes eſſe fortes faſſus eſt,
Sed in tabella: Pace ſic tantùm licet
Picta fruiſci, quamq́; nolint Pictones.
Ergo in poëſi ſiue pictura modò
Acti eritis iſto Pacis infortunio.
Pacem reapſe quam putatis in malis
Dare nec potis ſim, ſiue poſſim, non duim.
Qui ſeruat inuitum, quaſi occidat facit:
Quòd ſi in duello ſit ſalus, ô Pax vale.
Non ſum poëta Pacis, at verſor magis.
Quid rurſus ora auertitis? non fecimus
Verſuram, vt iſti bella qui crepant nimis.
Irena Ariſtophani vetus Comœdia eſt,
FLORENS *recentat atq; vertit barbarè:*
Hoc eſt Latinè quantum & vt potuit, neque
Vanos latratus aſsis iſtorum facit,
Qui docta in hiſce vellicant conamina,
Noſtrate lingua poſtulantes ſcribere,
Vt ne quod ipſis non adeſt & neſciunt
Nobis ſit, etſi non abeſt quòd tantùm habent.
Verſura vobis ſi placebit, plaudite,
Vel ſi nihil ſapit vetuſti, claudite.
Non acta non exacta certe fabula eſt.
Nec circum vt illa ſtet cadátve, interduim.
Placet hoc, in ipſis caſibus laus publica eſt,
Tantum eſt, valete: Nolui hoc neſcire vos.

ΤΑ ΤΟΥ ΔΡΑΜΑΤΟΣ πρόσωπα.	DRAMATIS *Personæ.*
Οἰκέτης.	Verna,
Ἕτερος οἰκέτης.	Alter verna,
Τρυγαῖος.	Trygæus,
Παῖδες τρυγαίου.	Liberi τryg.
Ἑρμῆς.	Mercurius,
Πόλεμος.	Bellum,
Κυδοιμός.	τumultus,
Χορὸς γεωργῶν Ἀθηναίων.	Chorus agricol. Athmon,
Θεράπων τρυγαίου.	Famulus τrygæi,
Ἱεροκλῆς.	Hierocles,
Δρεπανουργός.	Falcarius,
Λοφοποιός.	Criſtarius,
Θωρακοπώλης.	Loricarius,
Σαλπιγγοποιός.	τubifex,
Κρανοπώλης.	Galearum propola,
Δορυξόος.	Haſtarius,
Παῖς Λαμάχου.	Puer Lamachi,
Παῖς Κλεωνύμου.	Puer Cleonymi.

A

ἈΡΙΣΤΟΦΑΝΟΥΣ ΕΙΡΗΝΗ.

ARISTOPHANIS IRENA, vel PAX.

Ex versione Q. Sept. Florentis Christiani.

Ad quam accesserunt eiusdem obseruationes & castigationes in eãdem fabulam.

B

ΟΙΚΕΤΗΣ, ΕΤΕΡΟΣ ΟΙΚΕΤΗΣ.

ΑἿΡ' αἶρε μᾶζαν ὡς τάχιστα κανθάρῳ.
Ετ. Ἰδού. Οἰ. Δὸς αὐτῷ τῷ κάκιστ' ἀπολουμένῳ.
Ετ. Καὶ μήποτ' αὐτῆς μᾶζαν ἡδίω φάγοι.
Οἰ. Δὸς μᾶζαν ἑτέραν ἐξ ὀνίδων πεπλασμένην.
Ετ. Ἰδοὺ μάλ' αὖθις. Οἰ. Ποῦ γὰρ ἣν νυνδ' ἤφερες;
Οὐ κατέφαγε; Ετ. Μὰ τὸν Δί', ἀλλ' ἐξαρπάσας
Ὅλην ἐνέκαψε περικυλίσας τοῖν ποδοῖν.
Οἰ. Ἀλλ' ὡς τάχιστα τρῖβε πολλὰς καὶ πυκνάς.
Ετ. Ἄνδρες κοπρολόγοι προσλάβεσθε πρὸς θεῶν,
Εἰ μή με βούλεσθ' ἀποπνιγέντα περιιδεῖν.
Οἰ. Ἑτέραν ἑτέραν δὸς παιδὸς ἡταιρηκότος.
Τετριμμένης γάρ φησιν ἐπιθυμεῖν. Ετ. Ἰδού.

VERNA, ALTER VERNA.

AGE numerò offer huic turundam Cantharo.
AL. *Ellam.* VE. *Ergo præbe perditè illi pessimo.*
C AL. *Nunquam turundam dulciorem edet quidem.*
VE. *Cedo alteram fictam ex aselli stercore.*
AL. *En rursus.* VE. *An non belluauit alteram*
Quam modò ferebas? AL. *Imò per Iouem suis*
Pedibus reuoluens deuorauit integram.
VE. *Pleras crebrasq́; quàm citissimè tere.*
AL. *Vos sterquilinilegæ inuoco, fite adiuui,*
D *Ni strangulandum habetis despicatui.*
VE. *Da consueti pusionis alteram,*
Nam cupere tritam dicit. ALT. *Eccillam: ô viri*

Σχόλια. Αἶρ' αἶρε.] ἡ εἴσθεσις τοῦ δράματος ἐξ ἰαμβείων τῶν συνήθων τὸ ὑφ' ἓν ξ μονόμετρον ἀκατάληκτον. ἐπὶ τῇ ἀποθέσει καὶ τῷ τέλει περὶ ἄχθος. δύο δέ εἰσιν οἰκέται, ὧν ὁ μὲν τρίβει τῷ κανθάρῳ. ὁ δὲ ἕτερος μάττει. ὁ τρίβων νῦν λέγει τῷ μάττοντι. Μᾶζαν.] μᾶζα κυρίως ἡ τροφὴ, ἡ ἀπὸ γάλακτος καὶ σίτου παρὰ τὸ μάττεσθαι. προσθετέον δὲ καταχρηστικῶς ἐστὶν· οὐ τὴν ἐξ ἀλφίτων φυραθεῖσαν, ἀλλὰ τὸ ἀποπάτημα λέγει. πίτυρα δέ τινα ῥυπαρὰ μάττουσιν οἱ οἰκέται. κόπρον γὰρ φυρᾶν, ἀδύνατον.

CHR. Αἶρ' αἶρε μᾶζαν.] Duos inducit famulos vel potius vernas, quorum alter Scarabæo præbet, alter præparat τὰς ὀνίδας pro cibo: proprius enim huic animalculo cibus, stercus est asininum, & inde nomen indeptum est, παρὰ τὸ κάνθωνα, qui asinus, & ὀρὸν vel θορὸν quod est σπέρμα, vnde θορίζειν seminare vel generare, quod Æschulus Amymona dixit θρώσκειν. Nam & nascitur & viuit è stercore, vt meritò κοπρεῶντα vocauerit Hippocrates. Est autem insecti genus non grandius Tipulla quam τίφην vel σίλφην faciunt. Dixit αἴρειν pro προσφέρειν, vt & inferiùs. Nam alias contrarium habet sensum, & est ἀφαιρεῖσθαι. Cæterùm qui versum hunc inter prouerbia recensuerunt, næ illi prouerbiorum nomine verba omnia & sententias comprehendunt. Μᾶζαν.] Pinsere solent farinas, quod μάττειν & φυρᾶν vocant, vnde μᾶζα quæ propriè offa est vel cibus ex lacte & frugibus, vt offa illa quæ apud Maronem Cerbero paratur. Hesychius farinam vult esse mixtam & subactam aqua & oleo. Galenus in de Alimentis postponit μᾶζαν pani ordeaceo, eámque multum habere πολυφῶδες & κοπρῶδες significat. & ab Atheniensibus dictam esse τεραπὴν, quo modo vocauit Praxagoras Philotimi præceptor. Turundam vertendum putaui quæ à terendo dicta, & qua ratione olim merendam & præbendam dicebant: Quod ita etiam visum esse Magno Scaligero in Notis ad Varronem de re Rustica magnopere gaudeo. Sed quòd apud Varronem doctissimus Tornebus rutundam legebat, hic locum fortassis habeat quia rutundæ istæ turundæ. Abusiuè autem vocat μᾶζαν τὸ ἀποπάτημα. Pinsi enim stercus credibile non est.

E

F Σχόλια. Ὡς τάχιστα.] ἢ τάχος, ἢ διὰ ταχέως. κάνθαρος δὲ εἶδός ἐστι ζώου παρὰ τὰς τίφας τὸ μέγεθος. Ἰδού.] παρεπιγραφή. ὁ γὰρ ἕτερος τῶν οἰκετῶν, ὁ προσταχθεὶς ποιῶν αὐτῷ παραφέρει καὶ ἐπιδίδωσι τροφήν. Τῷ κάκιστ' ἀπολουμένῳ.] ἀπεχθάνεται τῷ κανθάρῳ διὰ τὸ ἅπτεσθαι τῆς κόπρου. Μήποτ' αὐτῆς μᾶζαν.] πρὸς τὸ μανθυόμενον ἔπαιξεν. οὐ γὰρ ἔστιν ἥδιον. Ἐξ ὀνίδων.] ὡς ἐπιτηδείως γὰρ πεπλασμένως εἰσάγεται τὰ τῶν ὄνων ἀποπατήματα.

BISETVS. Σ. ὀνίδες, τὰ τῶν ὄνων ἀποπατήματα. ὀνίδια ἐστὶ τοῦ ἵππου τὸ ἀφόδευμα.

G Σχόλια. Ἣν νυνδ' ἤφερες.] οὕτως Ἀττικοὶ ἀντὶ τοῦ ἀρτίως. ἐν ἐρωτήσει δέ. ἐκείνου γὰρ αἰτήσαντος μᾶζαν ἑτέραν, φησὶν αὐτός. ἣν γὰρ νῦν προσέφερες οὐ κατέφαγεν; ἄλλο δὲ φαγεῖν. καὶ ἄλλο καταφαγεῖν. φαγεῖν μὲν γὰρ τὸ τρώξει. καταφαγεῖν ἐστὶ, τὸ ἀθρόως. τὸ οὖν ἀδηφάγον τοῦ ζώου δεικνὺς λέγει. Περικυλίσας.] περικυλίσας καὶ περιστρεποεῖσας. ἔθος δὲ τοῖς κανθάροις, τὰς ὀνίδας περικυλίειν. λέγεται δὲ ὁ κάνθαρος εἰς ὄνθον ἀποσπερματίζειν καὶ οὕτω περιστρέφειν τοῖς ποσίν, ὡς ἂν τὸ σπέρμα ἐγγυμνασθὲν, ἀποδοθείη καὶ ἐγγεννήσῃ. θῆλυς γὰρ κάνθαρος οὐ γίνεται, ἀλλὰ πάντες ἄρρενες. Τοῖν ποδοῖν.] πρὸς τὴν τάξιν τῶν ποδῶν ἀκολούθως τὸ δυϊκόν. Κοπρολόγοι.] τοῦτο δὲ πρὸς τοὺς ῥήτορας ἀποτείνεται, διαβάλλων αὐτοὺς ὡς μυσαροὺς καὶ λοιδόρους, ἢ τοὺς συνεργοὺς τῶν ὁμοδούλων εἰς ἐπικουρίαν καλεῖ. Προσλάβεσθε.] βοηθήσατε. συνέχει γὰρ τῇ μιᾷ τὴν ῥῖνα, τῇ δὲ ἑτέρᾳ μάττει. ζητεῖ οὖν τοὺς διαδεξομένους. Ἀποπνιγῶ.] ἀποκλειομένων τῶν ῥινῶν τῇ θλίψει τῶν δακτύλων, ἀνάγκη στενοχωρηθῆναι τὸ πνεῦμα, πνίγεσθαί τε αὐτόν. Ἑτέραν ἑτέραν.] οἱ Ἀττικοὶ καὶ ἐπὶ πολλῶν λέγουσι, ἑτέραν. ἡμεῖς δὲ ἐπὶ δευτέρας μόνης. ἐπὶ τρίτης οὖν ἑτέραν εἶπεν. ὅλως δὲ ἡ παρατετηρημένη ἐπί τε τοῦ ἑτέρου καὶ ἄλλου διαφορὰ παρ' Ἀττικοῖς οὐκ ἔστιν. Ἡταιρηκότος.] ἐπεὶ ἐκείνων δοκεῖ ἡ κόπρος τετρῖφθαι ὡς ἡταιρηκότων. ἕνεκα δὲ τοῦ ἑτοίμως προσενεγκεῖν, διαβάλλει τοὺς Ἀθηναίους, ὡς καὶ ποιοῦντας τὰ τοιαῦτα καὶ πάσχοντας.

BISETVS. Ἑταιρέω, ῶ, ἐπὶ συνουσίαις μισθαρνῶ, ὡς Ἀθήναιος βιβλίῳ ιγ. λέγει. καὶ ἡταιρηκέναι, μεμισθαρνηκέναι ἐπὶ τῷ σώματι, ἢ πεπορνευκέναι. ὅθεν ἡταιρηκώς, ὁ τὸ σῶμα τὸ ἑαυτοῦ ἐφ' ὕβρει πεπρακώς.

CHR. Ἣν νῦν δ' ἔφερες.] Attico interrogandi more νῦν dixit pro ἀρτίως. καταφαγεῖν autem eſt heluonum more deuorare (vnde καταφαγᾶς heluo) non ſimpliciter ἐσθίειν, ſed ἀθρόως, & confertim, vt indicet voraciſſimum eſſe animalculum. ſed quod ſequitur ἐνέκαψε, videtur eſſe ita auidè vorare vt ſorbere videaris. Vſus eſt Alexis Comicus in lebete, ὁ δ' ἐγκάψας τὸ κέρμ' εἰς τὴν γνάθον. ſanè κάπτειν antiquis eſt edere, & κάπη dictum præſepe quia inde cibum ſumant iumenta. Hinc βουκάπαι boum præſepia, & κάπη κτηνῶν τροφή, ne putemus κάπηλον dictum à vino, ſed à cibo. Teleclides etiam dixit, ὦ διάττοθ' ἱερῶν κάπτε τῶν θυλημάτων. Quid ſi inde Căpere noſtrum. Inde A verò compoſitum ἐγκάπτειν, id eſt, exedere, vt dictum de Moreto: Tute tibi intriſti tibi exedendendum eſt. Ab ea mente ἔγκαφος eſt ἐλάχιστον ψωμίον, quaſi quod plenè edendo non ſufficiat. Fortaſſis autem κάπτειν dictum per contractionem τοῦ καταφαγεῖν. ſed miror quòd ſuidas ἐνέκαμψε exponit ἐνέπνευσε, niſi legis ἐξέπνευσε. Nam Heſychium τὸ ἐγκάπτειν ſcribentem eſſe ἐκπνεῖν, potius audio, cùm κάπος ſit eodem auctore πνεῦμα, & in B ſorbendo flatu opus ſit. Videndum etiam apud Athenæum libro 9. doctorum Conuiuarum, cùm Porphyrionem ait σκάπτοντα πίνειν, num κάπτοντα potiùs legendum. Nam Plinius ſcripſit ſolum eum morſu bibere, neque enim audio Geſnerum qui legit δάκνοντα. Κοπρολόγοι.] Videtur, inquit Gloſſographus Gręcus, hæc oratio reſpicere Rhetoras quos vt ſordidos & ſpurcidicos notat, aut cooperarios conſeruos aduocare in auxilium. Nā cùm manu altera nares premat, altera intritum illud non alliatum faciat, quærit eos qui ſtercori- C bus conſueti ſunt olfaciendis. Ἑτέραν] Vt Latinè alter de duobus, ſic ἕτερος Græcè vulgò dicitur. Hic tamen de pluribus Attico more, neque obſeruata communi differentia. Quòd autem ait ἡταιρηκότος, non eſt conſulendus Apollo Pythius ſuper vocis huius interpretatione, quæ ἐπὶ πορνείας ferè ſemper vſurpatur, vnde ἑταῖραι. Latini verò conſuetos vel flagitatos vocant τὰ παιδικά. ſic poſtea Ganymedis oletum vocat Ambroſiam. videtur autem poeta noſter inſimulare Athenienſes D huius nefandæ libidinis quam ſoleant & patrare & pati. Imo arbitror ruſticatim hic tangi quendam, (cleonem puta) quem ſcarabæi ſimilem faciat Ariſtophanes, & qui ſtercoris triti conſuetudine fructum, vt ait ille, fullonium incitet. Nam Canthari pedibus conuoluentes τὰς ὀνίδας ἀποσπερματίζουσι.

Ἑνὸς μὲν ὦνδρες ἀπολελῦσθαί μοι δοκῶ.
Οὐδεὶς γὰρ ἂν φαίη με μάττοντ' ἐσθίειν.
Οἰ. Αἰβοῖ. φέρ' ἄλλην. χἀτέραν μοι χἀτέ-
ραν,
Καὶ τρεῖς ἑτέρας γε. Ετ. Μὰ τὸν Ἀπόλλω 'γὼ μὲν
οὔ.
Οὐ γὰρ ἔθ' οἷός τ' εἰμ' ὑπερέχειν τῆς ἀντλίας.
Αὐτὴν ἄρ' οἴσω προσλαβὼν τὴν ἀντλίαν.
Οἰ. Νὴ τὸν Δί' ἐς κόρακάς γε, καὶ σαυτόν γε
πρός.

Lucro appoſiſſe ſpero ſaltem hoc vnicum,
E *Intrita quòd me exeſſe nullus autumet.*
VER. *vah fer aliam atque aliam atque rurſus*
mihi aliam,
Aliaſq; rurſus intere. ALT. *Haud ego pol qui-*
dem
ſentina odorem ferre non vltra queo:
Sed vaſe ſumpto nunc & illam deferam.
VER. *Apage, dierectè hinc, abi in malam cru-*
F *cem.*

Σχόλια. Ἑνὸς μὲν ὦνδρες ἀπολελῦσθαι.] τοῦ τρίβειν καὶ φυρᾶν τὴν κόπρον. ἐκέρδανα φησὶ διὰ τὸ μὴ ἴσως χρῄζειν ἔτι τοιαύτης κόπρου ἐπὶ τῶν ἡταιρηκότων κόπρου. Οὐδεὶς φαίη.] οὐ γὰρ ἄν τις ὑποπτεύσειε διὰ τὸ φύρειν ἐμὲ, ἤδη καὶ τὴν κόπρον ἐσθίειν. οὐδένα γὰρ πιστεύειν εἰκὸς ὅτι ἐπιμάττων καὶ φυρῶν, ἤδη καὶ ἐσθίω. εἰώθασι γὰρ ἅμα τῷ μάττειν, ἐσθίειν.

CHR. Χ' ἀτέραν.] Poſt ἄλλην dixit καὶ ἑτέραν pro καὶ ἄλλην, quod, vt diximus, Atticum eſt. Notandum eſt autem antiquos tres tantum numeros præcipuos habuiſſe, ἕν, δύο, τρία, poſtea dixiſſe χ' ἅτερον pro καὶ ἕτερον, vnde Latinum quatuor, & quinque καὶ ἓν κε. Hæc ego iamdudum didici à magno Dictatore Iulio Cæſare ex eius libris de Cauſſis linguæ Latinæ, & mihi viſus dixiſſe nobiliſſimus ſenex, I puer atque tuo citus hæc ſubſcribe libello. Sed & hoc addam, vocem Latinam cætera, detortam videri à Gręco κἄτερα.

Σχόλια. Ὑπερέχειν.] ἀντὶ τοῦ ἀντέχειν καὶ [illegible] τῆς ὀσμῆς. ἀπὸ μεταφορᾶς τῶν πλοίων, οἷς προσφέρεται ἡ ἀντλία. καὶ τὸ ἀγγεῖον. ἔστι λέγει ἐν ᾧ ἔφυρα. ἀντλία δὲ ἡ τοῦ πλοίου ἐκροή. καὶ Πισίδης. ἐκ τῶν ἐχόντων τὰς δυσώδεις ἀντλίας.

G CHR. Ὑπερέχειν τῆς ἀντλίας.] Ferre, inquit, nequeo odorem, tranſlatione à nauigiis pondere aquarum gementibus ſumpta, & eorum ſentina quæ dici hauſtrum poteſt. ſic enim vas illud vocat in quo terit pinſitque τὸ ἀποπάτημα. ſunt autem graueolentes ἀντλίαι vel ex Piſida, ἐκ τῶν ἐχόντων δυσώδεις ἀντλίας, citante ſuda.

Ετ. Υμῶν δέ γ' εἴτις οἶδέ μοι κατειπά-
τω,
Πόθεν ἂν πριαίμην ῥῖνα μὴ τετρημένην.
Οὐδὲν γὰρ ἔργον ἦν ἄρ' ἀθλιώτερον,
Η κανθάρῳ μάττοντα παρέχειν ἐσθίειν.
Υς μὲν γὰρ ὥσπερ ἂν χέσῃ τις, ἢ κύων,
Φαύλως ἐρείδει. τοῦτο δ' ὑπὸ φρονήματος
Βρενθύεταί τε καὶ φαγεῖν οὐκ ἀξιοῖ,
Ην μὴ παραθῶ τρίψας δι' ἡμέρας ὅλης,
Ωσπερ γυναικὶ γογγύλην μεμαγμένην.
Αλλ' εἰ πέπαυται τῆς ἐδωδῆς, σκέψομαι,
Τηδὶ παροίξας τῆς θύρας, ἵνα μή μ' ἴδῃ.
Ερειδε, μὴ παύσαιο μήποτ' ἐσθίων
Τέως, ἕως σαυτὸν λάθῃς διαρραγείς.
Οἷον δὲ κύψας ὁ κατάρατος ἐσθίει,
Ωσπερ παλαιστὴς παραβαλὼν τοὺς γομφίους.
Καὶ ταῦτα τὴν κεφαλήν τε καὶ τὼ χεῖρέ
πως
Ωδὶ περιάγων, ὥσπερ οἱ τὰ χοινία
Τὰ παχέα συμβάλλοντες εἰς τὰς ὁλκάδας.
Μιαρὸν τὸ χρῆμα καὶ κάκοσμον καὶ βορόν.
Χ' ὅτου ποτ' ἐστὶ δαιμόνων ἡ προσβολὴ
Οι. Οὐκ οἶδ'. Αφροδίτης μὲν γὰρ οὔ μοι φαίνε-
ται,
Οὐ μὴν Χαρίτων γε. τοῦ γάρ ἐστ'; οὐκ ἔσθ' ὅ-
πως
Τοῦ τ' ἐστὶ τὸ τέρας οὐ Διὸς καταιβάτου.

A AL. *Potis ne vestrum est indicare quispiam,*
Quanti haud vacuas præstinem ædes na-
rium,
Namque esse nullum censeo infelicius,
Quàm terere quæ mox Cantharus voret ra-
pax.
Iam sus canisve quale stercus egeras
Statim expedibit: Hic nimis superbiens
B *Altùm sapit, nec postulat se mandere,*
Ni trita totam per diem apposuero
Velut subactam feminis rapam solent.
Sed aucupabo num famem compresserit
Forem recludam paululùm, ne viderit.
Incumbe nauiter esui, nec desine
Disruptus vsque, donicùm fefelleris.
En exsecrandus quale cernuans vorat,
Laxans molares ceu solet quinquertio:
C *Ad hæc capútque motat & versat ma-*
nus,
Velut rudentum & funium serilia
Qui crassa torquent ad rates onerarias.
Vorax, scelestum, putidum spectaculum:
Quis hoc deorum iratus inuexit malum?
VER. *Nescio, neque esse Veneris apparet*
dea
Nec Gratiarum, tale mirum ni fuat
D *Monstrum expiandum prorsus Elicij Iouis.*

Σχόλια. Υμῶν δέ γ' εἴτις.] πρὸς τοὺς ἀκροατὰς τὸν λόγον ὁ ποιητὴς ἄγαν εὐφυῶς ποιεῖται. Μὴ τετρημένην.] διὰ τὸ μὴ ὀσφραίνεσθαι τῆς κόπρου τῶν μυκτήρων ἀποκεκλεισμένων. Ωσπερ ἂν χέσῃ τίς.] ἄνθρωπος δηλονότι. ὥσπερ ἂν χέσῃ τις φησὶν οὕτως ἐσθίει τὸ ἀπόπατημα καὶ ὗς καὶ κύων, μὴ δεόμενοι τοῦ μάττεσθαι. Φαύλως ἐρείδει.] συντόνως ἐσθίει. οὕτω γάρ φασιν οἱ Αττικοὶ πᾶν ὁτιοῦν συντόνως γινόμενον. ἡ δὲ μεταφορὰ ἀπὸ τῶν ἐρεσσόντων, καὶ ἐπερειδομένων ταῖς κώπαις. τὸ δὲ βρενθύεται, ἀντὶ τοῦ μέγα φρονεῖ.

BISETVS. Βρενθύεσθαι, ὥς φησιν Εὐστάθιος, κατατρυφᾶν ἀλαζονικῶς. παρὰ τὸ βρένθος, ὃ τὴν ὑπερηφανίαν, καὶ ἀλαζονείαν σημαίνει.

CHR. Φαύλως ἐρείδει.] Quod Latini miserè, id est, valdè, φαύλως dixit. Scholiastes Græcus exponit συντόμως. *Sed* si vehementiam vox illa indicat συντόνως potius legerem apud illum Scholiastem. Nam & sic puto Euripidem de Polyphemo Cyclope dixisse φαγεῖν ῥυθμῷ τινί. Neque Suidas id negare videtur, qui ait ἐρείδειν apud Atticos dici cùm aliquid magno nisu & vehementia fit. Aliàs φαῦλον apud Græcos multa significat. Nam & rude & impolitum sæpè, & μοχθηρὸν & magnum, vt Sophocles in captiuis, εἰ μικρὸς ὢν τὰ φαῦλα νικήσας ἔχω. Quin contrà pro paruo, vili & abiecto. Demosthenes contra Cononem, φαύλας πληγὰς dixit. Est etiam ῥᾴδιον εὔκολον & εὐχερὲς, qua notione hic accipi potest, vt & idem comicus dixit οὕτω φαύλως ἐμβάλλοις τὴν ἔνθεσιν. id est, facilè & sine nisu aut labore. Est ergo hic φαύλως ἐρείδει, quod aliter dixerimus ἁπλῶς καὶ ἀπεριέργως μασᾶται. est autem Metaphora à remigantibus qui remis innituntur. Itaque siue συντόμως siue συντόνως exponas τὸ φαύλως, nihil interest. Nam vel statim & facilè erit, vel σφόδρα & πάνυ. Hesychius emendandus ἔρειδε, συντόμως ἴσθιε, lege ἔσθιε, neque dubito quin respexerit ille Grammaticus ad ea quæ sequuntur, ἔρειδε μὴ παύσαιο. Sed & Suidas ipsum ἐρείσειν dicit esse συντόνως ἐσθίειν. *Suspicor* ergo alludere Aristophanem per verbum ἐρείδειν (quod etiam est συνουσιάζειν) ad nefandam libidinem, & notari
E incestos mores Cleonis, de quo inferius plura. Τοῦτο δ' ὑπό.] Pro τοῦτο legendum putabam οὗτος ὑπὸ, vt ad Scarabęū referatur. Quod autem ait βρενθύεται, intolerandam superbiam & arrogantiam Cleonis notat, quem pręterea *Scarabęum* facit & παιδεραστήν. *Sic* in Nubibus hoc verbi vsurpat de Socrate, βρενθύει τ' ἐν ταῖς ὁδοῖς, quod citatur etiam à Laertio.

Σχ. Ωσπερ γυναικὶ γογγύλην.] αἱ γὰρ γυναῖκες, ἵνα μὴ δοκοῖεν πολυφάγοι εἶναι, διὰ τῆς πυκνότητος τῆς μάζης μικρᾶς εἶναι δοκούσης ὀλιγοφαγίας δόξαν ἐμφαίνουσι.
F στρογγύλας ποιοῦσι τὰς μάζας ὡς γογγύλας, αἵ εἰσιν εἶδος λαχάνου. καὶ γογγυλίζειν τὸ μεταστρέφειν. ἔστι δὲ καὶ γογγύλος λίθος. Αλλ' εἰ πέπαυται] εἰ ἐπαύσατο δηλονότι κορεσθεὶς ὑπ' αὐτῆς. Παροίξας] ὀλίγον διανοίξας τῆς θύρας. ὥστε ἰδεῖν μὲν τὰ ὑπ' αὐτοῦ πραττόμενα. μὴ ὀραθῆναι δὲ ὑπ' αὐτοῦ. ἀναίγειν δὲ ἠρέμα, καὶ βλέπειν εἴτε ἐσθίει, εἴτε πέπαυται.

CHR. Γογγύλην μεμαγμένην] Mulieres enim ne videātur edaciores, turūdas rotūdas faciunt instar raparū. quæ quia rotūdæ γογγύλαι & στρογγύλαι di-
G cūtur, vnde γογγυλίδες Theophrasto, & verbum γογγυλίζειν quod est μεταστρέφειν, vt in Θεσμοφοριαζούσαις ait γογγυλίσας καὶ συστρέψας [illegible]. Apud Hesych. in multis optimū Grāmaticū vsurpatur pro γογγύζειν & χυλίζειν, i. grunnire, nisi codices sunt mendosi. Nam putem legendum γογχυλίζειν pro γογγυλίζειν. Quorsum enim rotūditas ad grunnitū?

BISETVS. Ἐρείδει] ἐρείδειν μεταφορικῶς, οὐχ ἁπλῶς τὸ ἐσθίειν, ἀλλὰ τὸ συντόνως, καὶ μεθ' ὁρμῆς, καὶ βίας, καὶ μεγάλης ἐπιθυμίας ἐσθίειν. ἀπὸ τῶν ἐριδόντων, καὶ ἐπερειδομένων ταῖς κώπαις. καὶ ἐρείδειν φασὶν οἱ Ἀττικοὶ πᾶν τὸ συντόνως γινόμενον. Σουίδας. ἀλλαχοῦ δὲ τὸ πρὸς ἔριν ἀντιβαίνειν, καὶ ἀνθίστασθαι, καὶ ὠθεῖν, καὶ τὸ στοιβάζειν. καὶ τὸ ἑδραιοῦν. παρὰ δὲ τοῖς Κωμικοῖς, ἐρείδειν γυναῖκα, ἀντὶ τοῦ βινεῖν, ὁμωνύμως λαμβάνεται. Εὐστάθιος.

Σχόλια. Οἷον δὲ κύψας.] διὰ τοῦ σχήματος τὴν ἀδηφαγίαν αὐτοῦ δηλοῖ. Ὥσπερ παλαιστής.] διὰ τὸ τοὺς παλαιστὰς μιμεῖσθαι διαιρουμένους ἐν τῷ κυλίειν τὴν κόπρον. Παραβαλὼν δὲ ἀντὶ τοῦ χαλάσας τοὺς προσθίους ὀδόντας. Ὥσπερ οἱ τὰ σχοινία.] οὕτως φησὶν κινούμενος, ὥσπερ οἱ τὰ μεγάλα σχοινία ἐργαζόμενοι τῷ πλείονι ὅλῳ τῷ σώματι καὶ δυνάμει ἐργάζονται. Συμβάλλοντες] συμπλέκοντες, τούτους δὲ ἐκάλουν καὶ σχοινιοσυμβόλους, καὶ κάκοσμον. δικαίως τὰ τοιαῦτα ἐσθιόμενα, κάκοσμά ἐστι. χ' ὅτου ποτ' ἐστίν. ἐπεὶ ἓν ἕκαστον τῶν ὀρνέων ἀνάκειται θεῶν τινί, ὡς ἀετὸς τῷ Διΐ, τίνος θεοῦ ἐστιν. οὐκ ἔστιν οὖν τῆς Ἀφροδίτης φησίν. ἐπεὶ αὕτη μὲν μύροις χαίρει, ὁ δὲ δυσώδης ἐστίν. Προσβολή.] ἡ ζημία ἡ τῶν δαιμόνων ὀργή. ἀντὶ δὲ τοῦ εἰπεῖν ζῷον. ζημίαν εἶπε καταρώμενος ἑαυτοῦ. Διὸς καταιβάτου.] καταιβάτης τιμᾶται Ζεύς, διὰ τὸ καταβιβάζειν τοὺς κεραυνούς. ἢ ἀπὸ τοῦ καταβαίνειν δι' ἔρωτα τῶν γυναικῶν. παίζει δὲ καταιβάτην καλῶν, ἐπεὶ κόπροις τρέφεται ὁ κάνθαρος.

CHR. Παρεμβαλὼν τοὺς γομφίους.] Laxans anteriores dentes: Non vulgare eſt in hoc ſignificatu hoc verbum. Sed ex veteribus Grammaticis A docemur παραβάλλεσθαι eſſe παρεῖσθαι; tranſlatúmque eſſe à remis. Ait enim Sudas παραβαλεῖν eſſe remum laxare: pauló poſt ne diſcedat à metaphora dixit συμβάλλοντες & προσβολή, vbi συμβάλλειν eſt connectere, & qui funes illos nectebant dicti ſunt σχοινιοσύμβολοι. Omnino innuit corporis incuruationem quam pandiculationem poſſumus vocare. Sic συμβαλεῖν ἔπη κακὰ dixit Sophocles pro λοιδορεῖν, quia verba conſeruntur, imò diſſeruntur & mutantur. At verò προσβολὴν dixit pro B pœna vel dira dearum ira & verè ζημίᾳ. Nam & antiquum prouerbium habemus (puta ὀνειροκριτικὸν) quod ſic habet, κόπρῳ καθεσθεὶς ζημίας ἕξεις τρόπους. Sanè mihi videtur reſpexiſſe ad illud παλαιστὴς παραβαλών, eſt enim προσβολὴ athletarum iunctura & cohæſio. Χ' ὅτου ποτ' ἐστίν] Malè hæc diſtincta ſunt, illud enim, οὐκ οἶδα quod ſequitur, diſtinguendum ὑποστιγμῇ & ad priora referendum, vt dicat: Neque ſcio quis deorum nobis hoc monſtri inuexit, Neq; enim Veneris eſt aut Gra- C tiarum. Itaque verba hæc adhuc ſunt, alterius famuli, quæ continuanda etiam videntur ad illa vſque, ἐγὼ δὲ τὸν λόγον. Διὸς καταιβάτου] Iupiter καταιβάτης & deſcenſor indigitabatur, ſiue quia fulmina de cęlo in terras mittat, ſiue quia deſcendat in amores mulierum. Fuit autem ara dicata Ioui καταιβάτῃ, teſte Pauſania in Eliacis prioribus. Romulus Amaſæus Elicium vertit. Sanè ludit poeta in voce καταιβάτου propter Scarabęum qui infimis fimis & ſpurcis oletis veſcitur.

D

Ετ. Οὐκοῦν ἂν ἤδη τῶν θεατῶν τις λέγοι
Νεανίας δοκησίσοφος. τὸ δὲ πρᾶγμα τί;
Ὁ κάνθαρος δὲ πρὸς τί; κᾆτ' αὐτῷ γ' ἀνὴρ
Ἰωνικός τις φησὶ παρακαθήμενος,
Δοκέω μὲν ἐς Κλέωνα τοῦτ' αἰνίττεται,
Ὡς κεῖνος ἀναιδῶς τὴν σπατίλην ἐσθίει.
Ἀλλ' εἰσιὼν τῷ κανθάρῳ δώσω πιεῖν.
Οἰ. Ἐγὼ δὲ τὸν λόγον γε τοῖσι παιδίοις,
Καὶ τοῖσιν ἀνδρίοισι, καὶ τοῖς ἀνδράσι,
Καὶ τοῖς ὑπὲρ τούτοισιν ἀνδράσι φράσω.
Καὶ τοῖς ὑπερηνορέουσιν ἔτι τούτοις μάλα.
Ὁ δεσπότης μου μαίνεται καινὸν τρόπον,
Οὐχ ὅνπερ ὑμεῖς, ἀλλ' ἕτερον καινὸν πάνυ.
Δι' ἡμέρας γὰρ εἰς τὸν οὐρανὸν βλέπων,
Ὡδὶ κεχηνώς, λοιδορεῖται τῷ Διΐ.
Καί φησιν, ὦ Ζεῦ, τί ποτε βουλεύει ποιεῖν.
Κατάθου τὸ κόρημα. μὴ κόρει τὴν Ἑλλάδα.
Ἔα ἔα,
Σιγήσαθ' ὡς φωνῆς ἀκούειν μοι δοκῶ.

ALT. *Hoc nempe ſi quis ſpectet adoleſcens catus*
Et falſi ſapiens, inquiet, Quid hoc rei eſt?
Quorſum iſte ſcarabæus? dein vir ſuggeret
Aſſeſſor illi tale quiddam Ionicus,
Hoc in Cleonem ritè coniectum reor,
Vt qui impudenter veſceretur ſtercore.
E *Sed introibo & Cantharo potum dabo.*
VER. *Ego verò homullis, pumilis, puellulis*
Virisq;, & aliis grandioribus viris,
Adultioribusq; ſermonem volo
Conſerere: Herus ſolennia inſanit meus,
Non more veſtro, verùm inaudito & nouo.
Namq; ore hianti interdiu cœlum tuens
Incuſat vſq; & pipulo differt Iouem.
F *Aitque, Quid molire? ſcopas Iuppiter*
Depone, & auffer Græciam peruertere.
Manete vos,
Tacete, vocem audire viſus ſum mihi.

Σχόλια. Οὐκοῦν ἂν ἤδη τῶν θεατῶν.] ἐνταῦθα θέλων τὴν ὑπόθεσιν δηλῶσαι, σκώπτει τοὺς Ἀθηναίους ὡς φιλοκερδεῖς καὶ φιλοδίκους καὶ φιλολοιδόρους. φύσει γὰρ πάντως τις τῶν θεωμένων ἐλέων τὸν κάνθαρον πρὸς τί τὸν κάνθαρον πεποίηκεν Ἀριστοφάνης. εἶτα ἄλλως ἐλλόγιμος δοκῶν εἶναι, λέγει πάντως τὸν Κλέωνα θέλει σκῶψαι ὁμοίως ὄζοντα αὐτῷ. ταῦτα δὲ λέγει τοὺς θεατὰς διαλέγεσθαι πρὸς ἀλλήλους πρὶν μαθεῖν τὴν ὑπόθεσιν. ἰστέον δὲ, ὡς βυρσοπώλης ἦν ὁ Κλέων, αἱ δὲ βύρσαι δύσοσμοι. Τὴν σπατίλην ἐσθίει.] ἀντὶ τοῦ ἤσθιεν. ἀποθανὼν γὰρ ἦν ὁ Κλέων. σπατίλη δὲ, ἡ ἀνθρωπίνη κόπρος. ἢ τὸ ἀπόξυσμα τῶν βυρσῶν τὸ μικρόν, ὃ ἐκβάλλεται ὑπὸ τῶν σκυτέων. Οὐχ ὅνπερ ὑμεῖς] διαβάλλει αὐτοὺς ὡς μαινομένους μανίαν δικανικήν. Τὸ κόρημα] τὸ κόσμητρον. τὸ σάρον. ᾧ εἰώθασιν ἀποκαθαίρειν τοὺς ῥύπους τῶν οἴκων. τὸ δὲ μὴ κόρει, ἀντὶ τοῦ ἔρημον οἰκητόρων μὴ ποίει διὰ τὸν πόλεμον.

G CHR. Οὐκοῦν ἂν ἤδη.] Hic habes Protaſin. Nam accingit ſe ad narrationem, ſed interim notat Athenienſes tanquam auaros, litigioſos & deriſores, & occurrit obiectioni quam fingit fieri à ſpectatoribus, inter quos iuuenes inſimulat arrogantiæ & δοκησισοφίας. Eò tamen properat ſemper vt Cleonem quem Attico melle (quod eſt λοιδορεῖν) perlinit, non à ſe, ſed à quibuſuis potius &

ſtendat vituperari. Profecto mira eſt huius Comici in fabulis ſuis Oeconomia. Ιωνικός τις.] Ionicum dixit non pro Græco ſolùm, ſed Athenienſe, qualis erat Cleon. Sic apud Thucydidem (principem hiſtoricum in orationis ſtructura qui bellū hoc Peloponneſiacum verè, vt puto depinxit, Demegorias fortaſſis finxit) lib. 5. ait Braſidas Græcorum ille alter piſtillus ad Lacedæmonios, καὶ ὅτι Δωριῆς μέλλετε Ἴωσι μάχεσθαι. id eſt, Ἀθηναίοις. Τὴν σπατίλην ἐσθίει.] Putat Scholiaſtes ἐσθίει dictum pro ἤσθιεν, quia tunc cùm hęc ſcriberet Ariſtophanes mortuus erat Cleon, vt apparet ex ſequentibus. Neque ſanè noua eſt hæc temporis mutatio apud poetas, præſertim quum ſæpè vt & apud Æſchylum videas ἀναχρονισμούς, quæ non ſunt errata memoriæ, ſed præcepta Oeconomiæ. At σπατίλην dixit quia Cleon βυρσοδέψης & σκατοφάγος. Nam coria & pelles apparabantur non ſine humano ſtercore, éſtque σπατίλη id ipſum σπίλαθος vel βόλιτος, ſordes & abiecta coriorum, dicta ἀπὸ τοῦ σπᾶσθαι quia trahantur & eradantur. Heſychius rectè exponit σπάθος corium, δέρμα & σκύτος, vt ab eadem mente σπαθητὰς ἐσθῆτας pauperatas veſtes dictas exiſtimem, idémque etymon. Interim emendandum puto Scholiaſtem Græcum qui σπατίλην ait eſſe τὸ ἀπόξυσμα τῶν βυρσῶν τὸ μικρὸν ὃ ἐκβάλλεται, quaſi dicas ramentum tergorum exterinorum ſpurcum quod ablegitur. Nam legendum arbitror τὸ μιαρὸν ὃ ἐκβάλλεται. Etiam apud Suidam pro μικρὰ δέρματα reponendum fortean μιαρά, etſi ſcio poſſe excuſari lectionem τῶν μικρῶν. Dico tamen quod ſentio, neque me adhuc ſententię pœnitet. Ὑπερηνορέουσιν.] Pro ὑπεραχμάζουσι dictum puto, id eſt, ętate prouectioribus: alias valet ſuperbis & ſupra hominem ſapientibus. Οὐχ ὥσπερ ἡμεῖς.] Legerem ὑμεῖς. & notat Athenienſes tanquam litigioſos fori tricones, & qui iudicandi inſania laborent, vt ille in Veſpis Philocleon. Τὸ κόρημα.] Tranſlatio ab euerriculis vel ſcopis quibus veſtimentorum vel ædium ſordes purgantur. ſcribendum autem puto μὴ 'κκόρει geminato κ; vt ſit pro μὴ ἐκκόρει: & ſic videtur legiſſe Suidas: Nam ſi ſimpliciter κόρει dixiſſet ambigua eſſet ſignificatio, quia κορεῖν eſt etiam ἐπιμελεῖσθαι, vnde κόροι & κόραι pueri & puellæ, quòd magna cura & ſtudio indigent. & νεωκόροι dicti non qui templa vel ædes verrunt & purgant, ſed qui tuentur & cuſtodiunt, fortaſſis ἀπὸ τῆς ὥρας, id eſt, cura, interpoſito κ. Quáquam non me latet κόρην deriuari ſecundùm Grámaticos vel ἀπὸ τοῦ καθαίρειν. & pupillam ſic vocari quaſi χόρην, vt per quam fluat facultas videndi. ſed hoc loco ἐκκορεῖν dixit pro vacuefacere & deſolare, vel funditus perdere, vt dixit Menander, ἐκκορηθείης, id eſt, ἄρδην ἀπολωθείης. Aliquando eſt abigere, vt in illo ἐκκόρει κόρει κορώνην, quod in nuptiis olim accini ſolitum teſtatur Orus Apollo. videtur aliud eſſe κόρημα, aliud σάρον, etſi à Grammaticis confunduntur ſæpè. Nam illud verriculum eſt quod nos vocamus *Balay*, hoc autem (σάρον puto) ſcopæ id eſt virgulæ purgatoriæ, Byzantij vocabant καλλυντρον. Apud Heſychium neſcio quid ſit ἀείσαρον, Et redeo ad imperitorum querelam, Corruptus eſt locus. Ait enim Heſychius Ionem Argiuis dixiſſe, ὡς παλαιὸν ἀκίσαρον, fortaſſe ſcripſerat ὡς παλαιὸν ἄκικυς σάρον, id eſt infirmus, vt veteres & diſſolutæ ſcopæ, ſcilicet ſenium debile ſignificans. Ἔα ἔα.] Hæc ſeparatim legenda, neque verſum adiuuant, Parepigraphe vocatur, vt apud Auſonium Hui, & ſępè apud Tragicos. Nos plura ad Æſchyli Prometheum.

ΤΡΥΓΑΙΟΣ, ΟΙΚΕΤΗΣ.

Τρ. Ὦ Ζεῦ, τί δρασείεις ποθ' ἡμῶν τὸν λεών.
Λήσεις σεαυτὸν τὰς πόλεις ἐκκοκκίσας;
Οἰ. Τοῦτ' ἐστὶ δῆτα τὸ κακὸν αὔθ' οὑγὼ 'λεγον.
Τὸ γὰρ παράδειγμα τῶν μανιῶν ἀκούετε.
Ἃ δ' εἶπε πρῶτον ἡνίκ' ἤρχεθ' ἡ χολή,
Πεύσεσθ'. ἔφασκε γὰρ πρὸς αὑτὸν ἐνθαδί.
Πῶς ἄν ποτ' ἀφικοίμην ἂν εὐθὺ τοῦ Διός.
Ἔπειτα λεπτὰ κλιμάκια ποιούμενος.
Πρὸς ταῦτ' ἀνερριχᾶτ' ἂν ἐς τὸν οὐρανόν,
Ἕως ξυνετρίβη τῆς κεφαλῆς καταρρυείς.

TRYGÆVS, VERNA.

TRY. *Quid huic popello facturus ô Iuppiter?*
Vrbéſne falles ipſus exciccans tuas?
VER. *Pol illud ecce quod modò aiebam malum.*
Inſaniarum ſpecimen en ſpicitur nouum.
Ac quæ ille dixit, ira cùm ferueſceret,
Scibitis: apud ſe quippe ſic locutus eſt,
Qui rectà adire regiam Iouis queam?
Deinde tenues ſcalularum machinas
Faciens in altum ſe trahebat æthera,
Donec relapſus præcipe illiſit caput.

CHR. Ὦ Ζεῦ.] Incipit loqui Trygęus, vinitori conueniens nomen, eſt enim τρυγητὸς vindemia. βουλεύει autem Atticè pro βουλεύῃ, vt in Ranis ἔχει μίαν, pro ἔχῃ, & μάχει pro μάχῃ. Et alibi ſic ſæpè.

Σχόλια. Τί δρασείεις] ἄρα τί διανοῇ. εἰσιὼν δὲ ταῦτα φησὶν ὁ Τρυγαῖος. τὸ δὲ ὄνομα κύριον ὁ μὲν Ἡρωδιανὸς προπερισπᾷ. οἱ δὲ λοιποί, ὡς τὸ Τίμαιος προπαροξύνουσι. Λήσεις σεαυτὸν] ἀντὶ τοῦ ἀγνοεῖς τέλεον ἀπολέσας τὰς πόλεις. ἐκκοκκίσας δὲ, ἐρημώσας. ἀπὸ μεταφορᾶς τῶν ῥοιῶν τῶν τοὺς κόκκους καθαιρομένων. Τρυγαῖος δὲ ταῦτα λέγει.

CHR. Ἐκκοκκίσας.] Pro ἐρημώσας dictum, tranſlatúmque à granis mali Punici. exacinare dicerem vel potius exciccare: nam κόκκος ciccus mutato o paruo in i. Nos Franci propriè *egrainer*.

Σχόλια. Τῶν μανιῶν] ἀντὶ τοῦ τῆς μανίας. λέγεται δὲ ἑνικῶς ἡ μανία μὲν ὑπέρχεται, ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον δὲ πληθυντικῶς. Εὐθὺ τοῦ Διός.] καὶ διὰ τούτου τὴν ὑπερηφανίαν αὐτοῦ δηλοῖ. τὸ θέλειν κατὰ θάρρος εἰς τὰς τοῦ Διὸς ἐλθεῖν αὐλάς. Ἀνερριχᾶτο] τὸ πρὸς τοίχους ἀναβαίνειν καὶ χερσὶ καὶ ποσὶν, ἀνερριχᾶσθαι φασί. γίνεται δὲ ἐκ τοῦ ἀράχνης, ἀραχνιῶ. καὶ ἐν ὑπερβιβασμῷ, ἀναρριχῶ.

A CHR. Τῶν μανιῶν.] Pro ſingulari τῆς μανίας, ſed ſępè plurali numero vtuntur Attici. Mox vbi legitur πρὸς αὐτὸν, malim αὑτὸν ſpiritu denſo. Εως ξυντρίψει τῆς κεφαλῆς.] Etiam Atticam phraſin accipiunt genitiuum ſic poſitum, & ſic Sudas: ſed non malè iungatur cum καταρρυείς. Ανερριχᾶτο.] Pedibus & manibus reptare per parietes vocat ἀναρριχᾶσθαι vel ab araneis quaſi ἀραχνιᾶν, nam ἀραχνιᾶν per ὑπερβιβασμὸν aut litterarum tranſpoſitionem ἀναρριχᾶν: vel tranſlatum à genere illo Cophinorũ qui ἄρριχοι dicuntur, quique funibus trahi & duci ſolent: ſunt autem vaſa viminea.

Εχθὲς δὲ μετὰ ταῦτ' ἐκφθαρείς, οὐκ οἶδ' ὅποι,
Εἰσήγαγ' Αἰτναῖον μέγιστον κάνθαρον,
Κἄπειτα τοῦτον ἱπποκομεῖν μ' ἠνάγκασε.
Κἀυτὸς καταψῶν αὐτὸν ὥσπερ πωλίον,
Ω πηγάσιόν μοι φησὶ γενναῖον πτερὸν,
Οπως πετήσει μ' εὐθὺ τοῦ Διὸς λαβών.
Αλλ', ὅ, τι ποιεῖ, τηδὶ διακύψας ὄψομαι.
Οἴμοι τάλας. ἴτε δεῦρο δεῦρ' ὦ γείτονες.
Ο δεσπότης γάρ μου μετέωρος αἴρεται
Ιππηδὸν εἰς τὸν ἀέρ' ἐπὶ τοῦ κανθάρου.

Heriq́; poſt hæc neſcio quò eliminans
Inuexit Ætnæum ſcarabæum maximum,
B *Cui nunc equiſo cogor eſſe ingratijs:*
Quemq́; ipſe blandis plauſibus pullum velut
Mulcens, ô ales fortis, inquit, Pegaſe
Ecquid volatu me ad Iouem duces tuo?
Sed aucupabo clanculùm quam rem gerat.
Me miſerum, adeſte, adeſte vicini inſimul
Omnes, herus ſublimis in cælum meus
Fertur equitanſq́; Cantharo inuehit ſuo:

Σχόλια. Εκφθαρείς ἐξελθών. οὕτω γὰρ λέγεται, τὸ ἐπὶ κακῷ ἐξελθεῖν πως. Αἰτναῖον μέγιστον κάνθαρον.] C ὑπερμεγέθη. μέγιστον γὰρ ὄρος ἡ Αἴτνη, ἢ ὅτι διάφοροι κάνθαροι εὑρίσκονται, ἢ ἀντὶ τοῦ μέγαν ὡς ἡ Αἴτνη. ἢ ὅτι οἱ Αἰτναῖοι ἵπποι, ταχεῖς καὶ διαβάντοι πρὸς τὸν δρόμον. ἢ ὅτι μεγάλοι οἱ Αἰτναῖοι κάνθαροι.

BISETVS. Ιπποκομεῖν.] παίζων τοῦτο λέγει, ἀντὶ τοῦ τὸν κάνθαρον, ὥσπερ τιν' ἵππον κομεῖν, τοῦ κανθάρου ὡς ἵππου ἐπιμελεῖσθαι, φροντίζειν, καὶ αὐτὸν καλῶς τρέφειν.

CHR. Εκφθαρείς.] Abire cum infortunio eſt ἐκφθαρῆναι, & vt ait Callimachus ἐν' ὁ φθόρος ἔνθα νιέσθω, vel ἔρρειν vt dictum in Ranis de Oedipo, ait enim illic Scholiaſtes eſſe μετὰ φθορᾶς ἐλθεῖν. Contra εἰσφθαρῆναι eſt intrare directa, vt loquitur Plautus. Sic videtur Æſchylus in Septemthebana dixiſſe ἰὼ εἰς φθόρον σιγῶσ' ἀναχάσῃ τάδε; Hic ſimpliciter eſt egredi; Tamen videtur id verbi dixiſſe, quia in capite vulnus acceperat. Αἰτναῖον.] Ætna mons celſiſſimus. Itaque aut Ætnæum pro grandi intelligit, vel canthăros Ætneos maximos E fuiſſe verum eſt, proinde vt equos Ætnæos quos ad curſum pernices fuiſſe aiunt. Sic Aſinos Antronios magnos interpretor. Heſychium obiter emendans, ἀντρώνιος ὄγκος, lege ὄνος. Nam vicem equi vtitur ſcarabæo Trygæus. Sanè Sophocles πῶλον Αἰτναῖον dixit, id eſt ὑπερμεγέθη. Apud Oppianum habes lib. 1. de Piſcibus, inter Piſces canthăros & Aetneos. Neſcio, an illic pręſtet pro magnis accipere, nam ſi piſces ſunt Aetnæi, fortaſſis ἐτναίους ſcribendum eſſet. Quid ſit ἔτνος non obſcurum eſt, vt docet Heſychius, qui ἕψημα θηρᾶδες vocat, vbi lego ἀθηρᾶδες. nam ἀθὴρ vel ἀθάρα genus pultis. Ego in re ignorata aſſenſionem cohibeo. Sed illi canthari piſces, & ab hoc magno cantharo ſic dicti ſunt, & colore eodem ſunt ad caſtaneum accedente, ingratóque, vt ait Ouidius, ſunt ſucco.

Σχόλια. Καταψῶν.] κατὰ πραεῖων ὥσπερ πῶλον καταψῶντες ταῖς χερσὶν ὁμαλίζομεν. Πωλίον.] πῶλος καὶ ἵππος. πῶλοι δὲ κυρίως τὰ γεννήματα τῶν ἵππων καὶ τῶν ἄλλων κτηνῶν. ἅπερ ἔθος ἔχομεν κολακεύειν. Ω πηγάσιον.] παρὰ τὸ ἐκ Βελλεροφόντου. ἐκεῖνος γὰρ διὰ τοῦ Πηγάσου τοῦ πτερωτοῦ ἐπεθύμει καὶ εἰς τὸν οὐρανὸν ἀνελθεῖν. ἄγ' ὦ φίλον μοι Πηγάσου πτερόν.

CHR. Καταψῶν] Blanda manus attrectatione aliquem mulcere, & velut adulari vocabant D καταψᾶν & καταψῆσαι. Vſus eſt Polybius in pueris quorum caput blandè expanſa & aperta manu percurrimus cùm Indolem laudamus, aut indicium amoris facimus & beneuolentiæ. Philoſtratus de equis dixit καταψῆσαι ὦτα καὶ χαίτην. ſic Virgilius, Et plauſæ ſonitum ceruicis amare. Quamquam καταψᾶν non eſt ille plauſus, ſed potius χειρῶν ὁμαλίσις, quam plauſus ſequitur. Inde ψῆκτρα ſtrigilis. venuſtè autem & facetè comicus Trygæum E inuehentem facit ſcarabæo ceu equo, quem ὑποκοριστικῶς & pullum & Pegaſillum vocat, πωλίον & πηγάσιον. Notus cum Pegaſo ſuo Bellerophõtes cæli adſectator, tum ſine Pegaſi alis non luſtrat cęlum & terram Aurora. Videtur autem imitatus hoc verſu Euripidis ex Bellerophonte verſum, ἄγ' ὦ φίλον μοι Πηγάσου πτερόν. Nam fabulam eo titulo docuit Euripides. Et ſanè ad huius Tragici verſus ſæpius alludit Ariſtophanes quam cęterorum. Οπως] Deeſt ὅρα vel quid ſimile: & Attica eſt eiuſmo- F di ἔλλειψις etiam in pedeſtri oratione.

Σχόλια. Διακύψας ὄψομαι] βούλεται [illegible] καὶ θεάσασθαι. δῆλον δὲ ὅτι ἐκ τοῦ παρακύψαι καὶ ἰδεῖν, τὸ λοιπὸν μετέωρον αἰρόμενον τὸν δεσπότην, ταῦτά φησιν ὡς φοβούμενος. Επὶ τοῦ κανθάρου] ἐδίδαξε τὸ γελοῖον καὶ ἀπίθανον. οὐ γὰρ οἷόν τι ἱππεύειν ἐπὶ κανθάρου.

ΣΥΣΤΗΜΑ κατὰ περικοπὴν ἀνομοιομερές. G

Τρ. Ησυχος ἥσυχος ἠρέμα κάνθων.
Μή μοι σοβαρῶς χώρει λίαν.

SYSTEMA.

TR. Leniùs incipe Canthare, ſenſim:
Gradibus nimium parce ſuperbis

Σχ. Ησυχος.] τὰ ἑξῆς ιθ' κῶλα ἀναπαιστικὰ πλὴν τοῦ ἱ. δίμετρα ἀκατάληκτα. ἐπὶ τῷ τέλει παράγραφος ὁ δὴ Τρυγαῖος ἐπιβεβηκὼς τῷ κανθάρῳ ταῦτά φησιν. Ἠρέμα κάνθων.] ἀτρέμας μοι πέτου, ὦ κάνθαρε. τοῦτο δὲ λέγει, ἐπιβεβηκὼς ἤδη ὁ Τρυγαῖος τῷ κανθάρῳ, καὶ μετέωρος ἀρθεὶς καὶ δεδιώς.

Bisetus. Ἠρέμα δέ τινες δασύνουσιν ἡρέμα γράφοντες, ὡς δῆλον ἐκ τοῦ ἠρεμεῖν, καὶ ἠρεμίζειν παρὰ τῷ Εὐσταθίῳ. Σουίδας δὲ ψιλοῖ, ἠρέμα, ἡσύχως. καὶ ἠρεμαίως, ἀτρέμας. ὅπερ καὶ πιθανώτερον διὰ τὸ ἔτυμον. καὶ γὰρ ὁ Σουίδας φησὶν ἠρεμίαν λέγεσθαι οἱονεὶ ἀτρεμίαν, κατὰ στέρησιν τοῦ τρέμειν. ἀξιόπιστον οὖν ψιλοῦσθαι τὴν λέξιν, ὅτι σύγκειται ἐκ τοῦ α στερητικοῦ, καὶ τοῦ τρέμειν. διὸ ἠρέμα, καὶ ἠρεμεῖν, οἱονεὶ ἀτρέμα, καὶ ἀτρεμεῖν, λεχθέντα. τὸ δὲ α ἐν τῇ συνθέσει εἰς η ἐτράπη, καὶ τὸ τ ἐξεβλήθη.

Chr. Ἥσυχος.] Syſtema ſequitur Anapæſticis conſtans decem & nouem, quod clauditur Catalectico, quæ Coronis eſt Anapæſtica, & ἀπόθεσις παράγραφος. Eſt autem ſyſtema in Choris Comicis quod Epodos in Lyricis. Hæc aliaque ſimilia qui certius & clarius intelligere volet, Hephæſtionem A eruditiſſimum Grammaticum legat, vel potius Iulij Cæſaris Scaligeri libros de Poëtica. Sanè enim maximi illius herois ingenium vetuſtatem æquat, poſteritatem & nouitatem omnem ſuperat: ſed quod miſerum eſt pauci ſunt adhuc qui eius ſcripta aut legant aut intelligant. Eum ego quotidie miror & miror magis: imò erit ille mihi ſemper deus: Quidni enim hoc autumem de clariſſimo viro cùm Philoſophus ille σκοτεινὸς de humili & obſcuro loco dixerit, Etiam hîc ſunt Dij?

B Σχ. Κάνθων.] κυρίως ὁ ὄνος. νῦν δὲ ὑποκοριστικῶς ὦ κάνθαρε. κάνθαρος δὲ εἴρηται παρὰ τὸ κάνθωνα τὸν ὄνον, καὶ τὸν θορόν. τουτέστι τὸ σπέρμα. φασὶ γὰρ ὅτι κάνθαρος οὕτω τίκτεται. ἐὰν εὕρῃ ὄνου κόπρον στρογγύλην, μέχρι κυλίων τοῖς ποσὶν αὐτὴν καὶ τῷ κυλίειν ἀποσπερμαίνει. καὶ ἐκεῖθεν οἱ κάνθαροι. Μή μοι σοβαρῶς.] μὴ ἐνθύμως ἄγαν μηδὲ σπουδαίως. τὰ δὲ τῶν ἵππων πλεονεκτήματα περιτίθησι τῷ κανθάρῳ, ἁβρύνεσθαι καὶ γαυριᾶν αὐτόν. ὃ μάλιστα τοῖς καλλιστεύουσι τῶν ἵππων ἔθος ἐστίν.

Εὐθὺς ἀπ' ἀρχῆς ῥώμῃ πίσυνος.
Πρὶν ἂν ἰδίῃς καὶ διαλύσῃς
Ἄρθρων ἶνας πτερύγων ῥύμῃ.
Καὶ μὴ πνεῖ μοι κακὸν ἀντιβολῶ·
Σ'. εἰ δὲ ποιήσεις τοῦτο κατ' οἴκους
Αὐτοῦ μεῖνον σὺ ἡμετέρους.
Οἰ. Ὦ δέσποτ' ἄναξ ὡς παραπαίεις.
Τρ. Σίγα σίγα.
Οἰ. Ποῖ δῆτ' ἄλλως μετεωροκοπεῖς;
Τρ. Ὑπὲρ Ἑλλήνων πάντων πέτομαι,
Τόλμημα νέον παλαμησάμενος.
Οἰ. Τί πέτει; τί μάτην οὐχ ὑγιαίνεις;
Τρ. Εὐφημεῖν χρὴ καὶ μὴ φλαῦρον
Μηδὲν γρύζειν, ἀλλ' ὀλολύζειν.
Σοῖς τ' ἀνθρώποισι φράζειν σιγᾶν,
Τούς τε κοπρῶνας καὶ τὰς λαύρας,
Καιναῖς πλίνθοισιν ἀνοικοδομεῖν,
Καὶ τοὺς πρωκτοὺς ἐπικλείειν.

C *Primo incedere robore fretus.*
ſudandum prius, & prius alæ
Præpete neruos diſſoluendum
Nec quid, mihi, ſis, olidum ſpires:
Sin facturus es, optem vt potius
Hiſce in noſtris maneas ædibus.
VE. *O rex here quàm miſerè oblucinas.*
TR. *Comprime linguam.*
D VE. *Quò ſic temerè ſublimis abis?*
TR. *Pro tota propero volans Græcia*
Facinuſq; audax auſus & inſolens.
VE. *Quid volucris es, incaſſùm inſaniens?*
TR. *Auguſta eſt adhibenda fauentia*
Spernenda ore obſcœna, age, iubila:
Hominesq; tuos vt ſileant iube,
Vtq; latrinas atq; fimeta
Auguſta nouo latere hic obſtruant,
E *Atq; obliment ſibi culos.*

Σχόλια. Πρὶν ἂν ἰδίῃς.] πρὶν ἱδρώσῃς. οἱ γὰρ ἵπποι οὐκ εἰσὶν ὀξεῖς ἐν τῇ ἀρχῇ εἰς τὸν δρόμον. καμόντες δὲ καὶ ἱδρώσαντες ὀξύτεροι γίνονται. Καὶ μὴ πνεῖ μοι.] ἐκ γὰρ τῆς ἀναπνοῆς καὶ τοῦ ἀέρος ἡ δυσωδία μᾶλλον ηὔξετο τοῦ κανθάρου. δῆλον δὲ ὅτι καὶ αὐτὸ πρὸς τὰς τροφὰς αἰνίττεται. Ὦ δέσποτ' ἄναξ.] διὰ τὸ μετάρσιον αὐτὸν ἦρθαι, καὶ προσδοκᾶν ἐπιβήσεσθαι τοῦ οὐρανοῦ θειοτέρᾳ αὐτὸν ἐτίμησε φωνῇ ἄνακτα εἰπών.

CHR. Ἰδίῃς] ἴδος & ἱδρὼς eadem, inde ἰδίειν. Noli, inquit, ſtatim te addere in ſpatia, ſed pedetentim incede. Tribuit Scarabæo virtutes generoſi equi qui glorioſè mollia crura reponit, vt ait Maro, quique poſt ſudorem & laborem incitatur ad curſum. Præcipuè verò timet ſibi ab anhelitu. Nam odor in auras diditus vehementior eſt & graueolentior. Hoc autem ait propter σκατοφαγίαν, vt inde fortaſſis hodiéque in Græcia vulgus Cantharum appellet σκαθαρὸ, corrupta quidem voce, ſed olidi animalculi & σκατοφάγου moribus conueniente. Ὦ δέσποτ' ἄναξ.] Auguſtiori appellatione herum ſuum iam ſublimem & volantem afficit famulus (ait Scholiaſtes) vocans ἄνακτα, quaſi Diis iam ſit proximus. Sed ἄναξ Dominus rectè dicitur, vt Horatius terrarum Dominos. i. Reges. & Virgilius, cùm ait, Dominam Ditis thalamo &c. Reginam notat. Quin recentior antiquitas Latinum Græcè dixit δόμνα, id eſt, Regina.

Σχόλια. Μετεωροκοπεῖς] ποῦ δὴ περὶ τὰ μετέωρα πέτῃ, καὶ μάτην ὡς ἔτυχε κάμνεις. μετεωροκοπεῖν δέ ἐστι F κυρίως τό, πλάτῃ τῆς κώπης ματαίως τὴν θάλασσαν συγκόπτειν. Παλαμησάμενος] μηχανησάμενος καὶ ἐργασάμενος ἀπὸ τῆς παλάμης, ᾗ τὰ πολλὰ κατασκευάζομεν. Τί πέτει] παρὰ προσδοκίαν ὥσπερεὶ ἔλεγε τί κάμνεις. ἀπὸ κοινοῦ δὲ τὸ μάτην, ἵν' ᾖ τί μάτην πέτῃ. Φλαῦρον] ἀναιδές. δύσφημον. φλύαρον. Ὀλολύζειν.] τὸ μετὰ κραυγῆς εὔχεσθαι. Καὶ τὰς λαύρας.] λαύρας ἐκάλουν τὰς στενὰς ῥύμας ἔνθα πᾶσα ἀκαθαρσία ἦν. τοὺς ῥυπαροὺς οὖν τόπους ἀποφράξαι παρακελεύεται, καὶ τοὺς κοπρῶνας, ἵνα μὴ ἐρεθίσωσι τὸν κάνθαρον καὶ καταπτάσωσι κάτω G δυσωδίαν πνέοντα. μετέωρος δὲ ὢν ἐπὶ τοῦ κανθάρου ταῦτα λέγει.

CHR. Μετεωροκοπεῖς.] Tranſlatio à remis ſumpta qui mare fruſtra & ſuſpenſa manu ſecant. Sic ſecatur aër alarum remigio. Ὀλολύζειν.] Eſt iubilare & cum acclamatione precari. Hoc ſolent fœminæ fana celebrantes: Rectè autem iungit cum εὐφημεῖν, hoc enim ipſum eſt. & Æſchylus Agamemnone dixit δόμοις ὀλολυγμὸν εὐφημοῦντα τῷδε λαμπάδι ἐπορθιάζειν, id est, vitulante tecta repleat fauentia. A Etiam pro eodem dicebant παιανίζειν, quamquam ſcio differre: Nam bellatrici Mineruæ ὀλολύζουσι, cæteris diis παιανίζουσι, quod eſt proprie, vocem intendere & remittere. Καὶ τὰς λαύρας] Anguſti ſeceſſus ad ſordes ablegendas & retrimenta egerenda vocantur λαῦραι, quaſi δι' ὧν λαοὶ ῥέουσι. Vult ergo Trygæus λαύρας claudi & muniri, ne odor diſſlatus Cantharū eliciat. Sed ſic tāgit ciuium ſuorū mores ſordidos & vrbē fœdam, de qua poſſit dici quod de Corcyra, ἐλευθέρα Κόρκυρα, χέζ' ὅπου θέλεις. i. In ciuitate libera es, caca vbi voles.

ΣΥΣΤΗΜΑ ΕΤΕΡΟΝ.

B

Οἱ. Οὐκ ἔσθ' ὅπως σιγήσομαι ἢν μή μοι φράσῃς,
Ὅποι πέτεσθαι διανοεῖ. Τρ. τί δ' ἄλλο γ' ἢ
Ὡς τὸν Δί' ἐς τὸν οὐρανόν. Οἱ. τίνα νοῦν ἔχων;
Τρ. Ἐρησόμενος ἐκεῖνον Ἑλλήνων πέρι
Ἁπαξαπάντων ὅ τι ποιεῖν βουλεύεται.
Οἱ. Ἐὰν δὲ μὴ καταγορεύσῃ. Τρ. γράψομαι
Μήδοισιν αὐτὸν προδιδόναι τὴν Ἑλλάδα.
Οἱ. Μὰ τὸν Διόνυσον οὐδέποτε ζῶντός γ' ἐμοῦ.
Τρ. Οὐκ ἔστι παρὰ ταῦτ' ἄλλ'. Οἱ. Ἰοὺ. ἰοὺ. ἰοὺ. ἰού.
Ὦ παιδί' ὁ πατὴρ ἀπολιπὼν ἀπέρχεται
Ὑμᾶς ἐρήμους εἰς τὸν οὐρανὸν λάθρα.
Ἀλλ' ἀντιβολεῖτε τὸν πατέρ' ὦ κακοδαίμονα.

ALIVD SYSTEMA.

VER. At non tacebo ni mihi expedis priùs
Quò iam volatum destinas. TRY. *Cælum Iouis*
Adire tantùm cogito. VER. quid expetens?
TR. Opere rogare meditor illum maximo
Quid de vniuerſa Græcia ſtatuit ſemel.
C *VER. Quid ſi nihil reſpondet? Try. inſcribam dicam*
Mediſque dicam prodere illum Græciam.
VER. Per Liberum iſta haud accident viuente me.
TRY. Nō eſt vt aliter accidāt. VER. hui hui.
Pater faceſſens veſter, ô puellula,
Affectat aſtra, nóſque furtim deſerit.
Sed ſupplicate vos patri ô miſerrima.

Σχόλια. Οὐκ ἔσθ' ὅπως.] τὰ ἑξῆς ιβ' ἰαμβεῖα, ὧν ἐπὶ τῷ τέλει παράγραφος. D Γράψομαι.] κατηγορήσω. παίζει δὲ διὰ τὸ φιλόδικον τῶν Ἀθηναίων λέγων, καὶ τοῦ Διὸς κατηγορήσω, ὡς προδιδόντος τὴν Ἑλλάδα τοῖς Πέρσαις. τοῦτο δὲ λέγει, ὅτι Λακεδαιμονίοις ἐβοήθουν οἱ Πέρσαι, ἐν τῷ πολέμῳ τῷ Πελοποννησιακῷ. Μήδοισιν αὐτὸν] λεληθότως καὶ τῶν Ἑλλήνων καθάπτεται, ὡς συνορώντων μὲν τὴν βλάβην. καὶ ὅτι ὑπὲρ τῶν πόλεων ἐστι. διαφθείρεσθαι δι' αὐτοὺς ἐώντων. ἄλλως τε καὶ φοβεῖν αὐτοὺς βούλεται. δεικνὺς ὅτι ἐφεδρεύοντας ἔχουσι πολεμίους τοὺς βαρβάρους. Οὐδέποτε ζῶντος ἐμοῦ] οὔτε πορεύσῃ, οὔτε γράψῃ ζῶντος ἐμοῦ. E Οὐκ ἔστι παρὰ ταῦτα] οὐκ ἔστιν ἄλλως γενέσθαι. εἰ μὴ ἀνελθεῖν εἰς οὐρανούς. Ὦ παιδία.] διπλῆ καὶ ἔκθεσις εἰς περίοδον. Ἀπέρχεται] δηλονότι ἀπέπτη. ὁ δὲ οἰκέτης πρὸς τοὺς παῖδας ἐκείνου λέγει, πῶς καὶ αὐτοὶ δυνηθεῖεν πεῖσαι τὸν πατέρα μὴ ἀναπτῆναι.

CHRIST. Γράψομαι] Minatur inſcripturum dicam ipſi Ioui quòd Græciam Medis prodiderit. Quod ideo dicit quia bello Peloponeſiaco Perſæ in auxilium Lacedæmoniis venerunt. Interim & Athenienſes notat vt φιλοδίκους, quique F vel Iouis ſecuri ſunt, & Græcos in genere admonet, qui (quod de Athenienſibus olim dictum eſt) ſciunt quæ recta ſunt, ſed facere nolunt: admonet inquam vt caueant ſibi ab illis barbaris, qui dum auxiliantur partibus ſpeculatores agunt, & inſidiantur libertati publicæ Græcorum. Profecto hodie vniuerſam Galliam, vt olim Græciam, Nemeſis punit, & facit ludos. Nam & nos Gallo-Franci omnem his temporibus mouemus lapidem vt externum & barbarum ferrum in inteſtina noſtra condamus. Adeo nobis mens læua eſt, niſi potius φρένας ἐξέλετο Ζεύς. Bella quærimus non neceſſaria dum Gallici nominis hoſtes aut æmulos acceſſimus ad perdendos ciues. O dira tempora & fatis obnoxia! Ecquis erit nunc Ciuicarum coronarum vſus, ſi ciuem perdere vincere eſt? Sed vrgent nos fata, & ſane appetit tempus cùm luenda ſunt maiorum delicta, neque immeritò: nam templa deſtruximus quæ triduano ſpatio refici nequeunt. Itaque πάξ. Ἡμᾶς ἐρήμους] Puto melius legi ὑμᾶς, vt ad puellulas referatur, neque verò te turbet generis Enallage, nā Attica eſt. Sic Pindarus ἐρήμας αἰθέρος. Tamen ſi quis pertendat ἡμᾶς retinendum, non habebit me ἀντιτείνοντα.

ΠΑΙΔΕΣ ΤΡΥΓΑΙΟΥ,
ΤΡΥΓΑΙΟΣ.

Σύστημα ἕτερον ἀνομοιομερές.

LIBERI TRYGÆI,
Trygæus.

Syſtema aliud partium diſſimilium.

G

BISETVS. Αἱ Τρυγαίου παῖδες τὸν πατέρα ἀπὸ τῆς γνώμης, καὶ τῆς εἰς οὐρανὸν πορείας ἀποτρέπειν πειρῶνται.

Παι. Ὦ πάτερ, ὦ πάτερ, ἔτυμός γε ἆρ'
Δώμασιν ἡμετέροις φάτις ἥκει.
Ὡς σὺ μετ' ὀρνίθων προλιπὼν ἐμὲ

PVE. *O pater, ô pater, ædibus ergo,*
Fama venit veriſſima noſtris
Tecum auibus cælum temerè arduum

Σχόλια. Ὦ πάτερ.] σύστημα ἕτερον εἰς δύο διῃρημένον περιόδους. καὶ εἰσὶ τῆς μὲν πρώτης περιόδου δακτυλικὰ τετράμετρα τέσσαρα καὶ ἐν ἐκθέσει ἐπικὸν ἕν, μετὰ δὲ τὰ τῆς δευτέρας περιόδου ὅμοια πέντε. ἐπὶ ταῖς ἀποθέσεσι παράγραφος. τὰ τοιαῦτα δὲ παραχορηγήματα καλοῦσιν. οἷα νῦν τὰ τοιαῦτα παιδία ποιεῖ καλοῦντα τὸν πατέρα. εἶτα πρὸς οὐδὲν ἔτι τούτοις χρῶνται.

Ἐς κόρακας βαδιεῖ μεταμώνιος.
Ἐστι τι τοῦδ' ἐτύμως; εἴπ' ὦ πάτερ ὅτι φιλεῖς με.
Τρ. Δοξάσαι ἔστι κόραι. τὸ δ' ἐπήτυμον ἄχθομαι ὑμῖν,
Ἡνίκ' ἂν αἰτίζητ' ἄρτον πάππαν με καλοῦσαι.
Ἔνδον δ' ἀργυρίου μηδὲ ψακὰς ᾖ πάνυ πάμπαν.
Ἢν δ' ἐγὼ εὖ πράξας ἔλθω πάλιν, ἕξετ' ἐν ὥρᾳ
Κολλύραν μεγάλην, καὶ κόνδυλον ὄψον ἐπ' αὐτῇ.
Παι. Καὶ τίς πόρος σοι τῆς ὁδοῦ γενήσεται;
Ναῦς μὲν γὰρ οὐκ ἄξει σε ταύτην τὴν ὁδόν.
Τρ. Πτηνὸς πορεύσει πῶλος. οὐ ναυθλώσομαι.
Παι. Τίς δ' ἡ 'πίνοια σοὔστιν, ὥστε κάνθαρον
Ζεύξαντ' ἐλαύνειν εἰς θεούς, ὦ παππία.
Τρ. Ἐν τοῖσιν Αἰσώπου λόγοις ἐξηυρέθη,
Μόνος πετεινῶν εἰς θεοὺς ἀφιγμένος.
Παι. Ἄπιστον εἶπας μῦθον ὦ πάτερ, πάτερ,
Ὅπως κάκοσμον ζῶον ἦλθεν εἰς θεούς.
Τρ. Ἦλθεν κατ' ἔχθραν αἰετοῦ πάλαι ποτὲ
Ὠ' ἐκκυλίνδων, κἀντιτιμωρούμενος.
Παι. Οὐκοῦν ἐχρῆν σε Πηγάσου ζεῦξαι πτερόν,
Ὅπως ἐφαίνου τοῖς θεοῖς τραγικώτερος.
Τρ. Ἀλλ' ὦ μελέα μοι σιτίων διπλῶν ἔδει.
Νῦν δ' ἅττ' ἂν αὐτὸς καταφάγω τὰ σιτία,
Τούτοισι τοῖς αὐτοῖσι τοῦτον χορτάσω.
Παι. Τί δ' ἢν ἐς ὑγρὸν πόντιον πέσῃ βάθος,
Πῶς ἐξολισθεῖν πτηνὸς ὢν δυνήσεται.
Τρ. Ἐπίτηδες εἶχον πηδάλιον, ᾧ χρήσομαι,
Τὸ πλοῖον δ' ἔσται Ναξιουργὴς κάνθαρος.
Παι. Λιμὴν δὲ τίς σε δέξεται φερόμενον;
Τρ. Ἐν Πειραιεῖ δήπουθι κανθάρου λιμήν.
Παι. Ἐκεῖνο τήρει, μὴ σφαλεὶς καταρρυῇς
Ἐντεῦθεν. εἶτα χωλὸς ὤν, Εὐριπίδῃ
Λόγον παράσχῃς, καὶ τραγῳδία γένῃ.
Τρ. Ἐμοὶ μελήσει ταῦτά γ'. ἀλλὰ χαίρετε.

Velle capeſſere méque relinquere:
Veráne fama fuit genitor? dic ſi quid amas me.
TRY. O nata veri ſimile eſt, veréque dolebam,
Cùm patrem panis peteretis fruſtra vocantes,
B *Nec tamen vlla domi argenti ſcintilla niteret:*
Sin rebus redeo geſtis feliciter, ingens
Panis erit ſemper pugnúſque obſonia vobis.
PV. *Qui poſſe ſperas itiner hoc inſiſtere?*
Neque enim vehet te nauis hùc ſtlataria.
TRY. Volucris vehet me pullus, haud nauis feret.
PV. *Quid cogitatio eſt tibi ô Patercule?*
Quæ mens, inigere cantharum ad cæli polos?
C *TRY. Reperitur ille in fabulis Æſopicis*
Solus volucres inter iuiſſe ad deos.
PV. *Credenda non eſt fabula, ô pater, pater,*
Viſiſſe olentem beſtiam vſque ad cælites.
TRY. Aquilam peroſus venit olim, & illius
Deiecit oua, & vltus aduerſarium eſt.
PV. *Præſtabat ergo iungere alas Pegaſi,*
Mirandus vt diis amplius faceres fidem.
D *TRY. At ô miſella duplici cibo mihi*
Opus fuiſſet, nam quibus veſcor cibis
Iiſdem volucrem poſt ſatullo cantharum.
PV. *Quid ſi in profundum decidat forſan mare?*
Qui poterit æquor verrere ales inſolens?
TRY. Clauo lubenter vtar hocce induſtrio,
Eritq́ nauis facta Naxi cantharus.
PV. *Quis applicante portus accipiet ratem?*
E *TRY. Piræus ingens canthari portu cluet.*
PV. *At hoc caue ſis, ne ruens temerario*
Fallare caſu, tum catax Euripidi
Occaſionem præbeas Tragœdiæ.
TRY. Satis hoc cauebo: cæterum valete vos,

Σχόλια. Ἐς κόρακας] δέον εἰπεῖν εἰς οὐρανόν. οἱ δὲ, ἀντὶ τοῦ μετ' ὀρνέων. ἅμα δὲ ἐφ' ὕβρει. ἐδόκει γὰρ ἀνωφελῶς ἀπιέναι, ὥσπερ οἱ εἰς τὸ σκότος ἀπιόντες. Δοξάσαι.] ἀντὶ τοῦ ὑπονοῆσαι. εἰκάσαι.

BISETVS. Πάππαν] πάπας, ὥς φησι Σουΐδας παρὰ τοῖς Συρακουσίοις ὁ πατὴρ λέγεται, καὶ κατ' ἀναδιπλασιασμὸν τοῦ π. πάππας. ὅθεν καὶ παππάζειν, τὸ πάππα καλεῖν. λέγει δὲ φωνὴν εἶναι σεπτικὴν οὐ μόνον πρὸς τοὺς πατέρας, ἀλλὰ καὶ πρὸς τοὺς τροφεῖς, καὶ ἄππα πολλάκις ἀντὶ τοῦ πάππα λέγεσθαι. ἀλλὰ τὸ ἄππα ἴσως παρὰ τὸ Συριακὸν ἀββᾶ ὃ δηλοῖ τὸ πατήρ. Εὐστάθιος δὲ, πάπας ὁ πατήρ. καὶ ὁ Ζεὺς παρὰ Βιθυνοῖς, ἐκ τῆς πᾶς μονοσυλλάβου, κατ' ἀναδιπλασιασμόν, ὡς ἐκ τοῦ μᾶ τὸ μάμμα, καὶ παππίας ὁ πατὴρ ὑποκοριστικῶς, καὶ παππίδιον. καὶ πάππα προσφώνημα παιδίων πρὸς τοὺς πατέρας. Ὁμήρου Ὀδυσσείας Ζ.

Πάππα φίλ' οὐκ ἂν δή μοι ἐφοπλίσσειας ἀπήνην

καὶ παππάζειν, τὸ βρεφικῶς προσφθέγγεσθαι τὸν πατέρα.

CHRIS. Ὦ πάτερ] Alterum Syſtema diſſimilium partium diuiſum in duas Periodos: Prior quinque verſibus cõſtat, quatuor Tetrametris dactylicis, & vno Epico, quæ eſt ἔκθεσις. Altera quinque ſimilibus Epicis. Hæc verò vocantur παραχορηγήματα. Nam puellæ iſtæ inducuntur hoc tantum loco, patrémque vocant, poſtea in tota fabula non parent. Primo verſu legitur ἐτυμός γε ἄρ. Sed legẽdum cenſui (ſi cenſendi mihi ius eſt) ἄρ' ἐτυμός γε, vt Dactylicus ſit Tetrameter cum tribus ſequentibus. Ἄχθομαι ὑμῖν] Potius legerem ὑμεῖς, diſtinguerémque poſt ἄχθομαι. Senſus eſt. Non abſque
F ratione ſuſpicamini de diſceſſu ad Iouẽ meo. Reuera enim triſtitia vehementi angor, quoties pe-
G titis à me patre veſtro panem, & nulla interim eſt argenti gutta domi noſtræ. Quòd ſi rebus benè geſtis reuertero, habebitis in tempore pané quoque grandem, & inſuper colaphum pro opſonio. Ludit autem ad vulgarium dictum, εἰ δ' οἶνον αἰτεῖ κόνδυλον αὐτῷ δός, ſcilicet vt ne aſſueſcãt pueri ſuperfluis

perfluis petēdis. Sic miſerias quas bellum inuehit A ſatis oſtendit. Quid enim miſerius quàm carere pane & argento: ψακὰς vel ψαικὰς vel ψεκὰς ſtilla eſt è gutta, ῥανὶς & σταγών.

Σχόλια. Ψακάς.] τὸ μικρότατον, ὃ καὶ νιφὰς καλεῖται. ἀντὶ τοῦ μηδὲ ὀβολοῦ ὄντος ἡμῖν διὰ τὸν πόλεμον. Κολλύραν] κολλύρα τὸ ἔλαττον τοῦ ἄρτου. τινὲς δὲ τὴν κολλύραν εἶδος ἄρτου, ὃ τοῖς παιδίοις διδόασιν. ἔπαιξε δὲ παρὰ B τὸ λεγόμενον. εἰ δὲ σῖτον αἰτεῖ, κόνδυλον αὐτῷ δός. ὑπὲρ τοῦ ἐθίζειν τοὺς παῖδας μηδέν τι βέλτιον ζητεῖν. Καὶ τίς πόρος ἐστι.] ἔκθεσις διπλῆς ἀμοιβαίας ἰαμβείων λ διπλῆ ἔξω νενευκυίᾳ περατουμένων. Ναῦς μὲν γάρ.] ἀμηχανοῦμεν φησίν, ἐνθυμούμεναι πῶς εἰς οὐρανὸν ἀφήκοι. οὐ γὰρ ναῦς ἐπιβὰς, εἰς οὐρανὸν ἀνέλθῃς.

BISETVS. Πορεύσει] ἄξει. πῶλος δὲ πτηνὸς, ὁ κάνθαρος.

Σχόλια. Οὐ ναυσθλώσομαι] οὐ νεὸς ἐπιβήσομαι. κυρίως δὲ τὸ ναῦς μισθώσασθαι. λέγεται δὲ καὶ πετεινὸν καὶ C πτηνόν. πῶλον δὲ λέγει τὸν κάνθαρον.

CHRIST. Κολλύραν] Collyra genus panis eſt quod pueris præbebatur. Apud Athenæum habes hunc verſum καὶ κολλύραν μεγάλην vnico λ. Ex hac fabula etiam Ariſtophanē citat in ὁλκάσι qui κολλύρας meminit. Sed nō diſſimulabo legi etiā apud eundem Athenæum καὶ κάνδυλον, nō autem κόνδυλον: eſt autē κάνδυλος cibus ex lacte & melle, quibus addunt quidam oleum & caſeum: velut ἀβυρτάκη quod eſt intritum barbaricū è porro, naſturtio & punici granis, vt Theopompus Theſeo & D Menander κεκρυφάλῳ meminere. Corrigēdúſque Suidas voce ἀκρόδρυα & σκοτιαῖος. ait enim ἐπιφόρτιον δὲ αὐτοῖς οἱ μὲν κάνδυν οἱ δὲ ἀκρόδρυα, lege κάνδυλον meo periculo. Tum in ipſa voce κάνδυλος habes apud eundem Grāmaticum, ὡς ἀβυρτάκη ἐρύκων βρῶμα. Putarim pro ἐρύκων legendū βαρβαρικὸν, niſi melius ἐρεκτῶν. i. è leguminibus freſis. Sed βαρβαρικὸν malo. Miror autē etiam à doctiſſimo Dalechampio varietatem lectionis nó notari cùm in vulgaribus editionibus Athenæi habeamus κονδύλον, quæ lectio videtur alteri præferēda, vel ex Euſtathio E qui verſum hunc laudat, δὸς ἄρτον πτωχῷ καὶ κόνδυλον ὄψον ἐπ' αὐτῷ. Quæ obſeruationes leues ſunt, ſed faciunt tamen caput integrū in variis lectionibus diſertiſſimi Mureti, cuius ſcrinia non cōpilo, haberem enim acerrimū repoſconem. Ω παπία] Hæc vox ὑποκόρισμα eſt φιλοφρονητικῶν, qua etiā vſus eſt Philippus Comicus in Philyra, παπία βούλει δραμὼν εἰς τὴν ἀγορὰν κατασπάσαι μοι φράζε τί; Antea dixit πάππα, quæ vox omnium ferè gentiū infantibus familiaris & propriè natiua eſt, F vt quæ conſtet elementis labialibus ſine dentium adminiculo prolatu facilibus. ἄππα inuerſum eſt quo vtitur apud Callimachū Diana infantula patrē Iouem cōpellans, poſtea ἄββα, & nunc Abbas. Ζεύξαντ' ἐλαύνειν] Verbum iungendi non hîc eſt quod putāt Virgilij interpretes, qui iungere vulpes exponunt ad aratrū cogere. Eſt enim hic tantum ſternere & inuehere. Sanè apud poëtā nihil vetat quo minus hoc ſignificatu accipiamus. Iudicent eruditi. Sic poſtea πηγάσου ζεῦξαι πτερόν. G

Σχόλια. Εν τοῖσιν Αἰσώπου] φέρεται γὰρ ἐν τοῖς αὐτοῦ μύθοις, ἐχθρεῦσαι ἀετὸν καὶ κάνθαρον. ἑκάτερον αὐτῶν, θατέρου τὰ ὠὰ διαφθείρειν. Μόνος πετεινῶν] ἁρπάζοντος τοῦ ἀετοῦ τοὺς νεοττοὺς τοῦ κανθάρου, καὶ ὁ κάνθαρος τοῦ ἀετοῦ τὰ ὠὰ ἐκκολάψας ἐξεκύλισεν ἕως τρίτου, ἕως οὗ ἦλθε πρὸς τὸν Δία. κατηγοροῦντος δὲ τοῦ ἀετοῦ προσέταξεν αὐτῷ ὁ Ζεὺς, ἐν τῷ αὐτοῦ τοῦ Διὸς κόλπῳ νεοττεύειν. ἐπειδὴ δὲ τὰ ὠὰ εἶχεν ὁ Ζεὺς, ἀπέπλατο τὸν Δία ὁ κάνθαρος. ὁ δὲ, ἐκλαθόμενος, ἀνέστηκεν ἐκ τῆς κεφαλῆς ὡς ἀποσοβήσων αὐτὸν, καὶ κατέαξε τὰ ὠά. Ω' ἐκκυλίνδων] τὰ πλήρες ὠά. Κἀντιτιμωρούμενος] ὁ κάνθαρος. πρῶτος γὰρ ὁ αἰετὸς ἠδίκησεν αὐτὸν φαγὼν τὰ νοσσία.

BISETVS. Αντιτιμωρούμενος] τουτέστι τῆς ἀδικίας ἐκδίκησιν ποιούμενος. τόνδε τὸν μῦθον ὅλον καὶ νῦν ἐν τῷ Αἰσώπῳ πολὺ σαφέστερον ἔχομεν ἢ ἐνταῦθα.

Σχόλια. Τραγικώτερος.] ἀξιοπιστότερος. αἰνίττεται δὲ εἰς τὸν Πήγασον καὶ τὸν Βελλεροφόντην. Ω μέλεα] δυστυχῶς. λέγει δὲ πρὸς ἄμφω τὰ παιδία. Εξολισθεῖν.] πῶς διανήξασθαι δυνήσεται. ἐπεὶ τὰ πλεῖστα τῶν ὀρνέων ἐμπεσόντα εἰς ὕδωρ, νήχεσθαι οὐ δύναται. διαβάλλει δὲ τὰ περὶ Ἰκάρου παρὰ τῶν τραγικῶν λεγόμενα. Πηδάλιον.] τὸ αἰδοῖον δείκνυσι παίζων. Ναξιουργὴς κάνθαρος] πλοῖα ἦν οὕτω λεγόμενα, κάνθαροι ἐν Νάξῳ γινόμενα τῇ νήσῳ. καὶ κνιδιουργεῖς δὲ ἄλλας ναῦς ἀπὸ Κνίδου. καὶ τὴν κέρκουρον ἀπὸ Κερκύρας καὶ τὴν Πάρωνα ἀπὸ Πάρου. Εν Πειραιεῖ] ὁ Πειραιεὺς, λιμένας ἔχει τρεῖς, πάντας κλειστούς. εἷς μὲν ὁ Κανθάρου λιμὴν, οὕτω καλούμενος ἀπό τινος ἥρωος Κανθάρου. ἐν ᾧ τὰ νεώρια, εἶτα τὸ Ἀφροδίσιον. εἶτα κύκλῳ τοῦ λιμένος στοαὶ ε. Χωλὸς ὤν.] δέον σε φησὶ μὴ πεσεῖν προσέχειν, ἵνα μὴ διαθραυσθῇς καὶ γένῃ τραγῳδία. ἀποτείνει δὲ πρὸς Εὐριπίδην, ὃς ἐν δράματι χωλὸν εἰσάγει τὸν Βελλεροφόντην, διὰ τὸ πεπτωκέναι ἀπὸ τοῦ Πηγάσου.

CHRIST. Ὅπως ἐφάνης] Attica & Ariſtophanica temporis enallage, pro ὡς ἂν φανείης. Quod autem ait τραγικώτερος, facit ſuo more vt verbum quod non expectant ſpectatores vſurpet pro altero, vt hic pro ἀξιοπιστότερος. Tamen rei veritatē ſecutus eſt. Quid enim eſt τραγικώτερον quàm equitare in alite? Hoc eſt, vt ait Horat. Humano capiti &c. Πῶς ἐξολισθεῖν] Quomodo enare poterunt? Hoc inquit, quia magna pars auium ſi in aquas ceciderint nare nequeunt: Tangit autem quæ de Icari fabula à Tragicis dici ſolent. Ναξιουργὴς] Perſtat in Metaphora. Nā & naues Naxi fabricatæ Canthari vocantur, vt & σίλφαι dicebātur nauiculæ. Sic & Gnidiæ & Pariæ, & Corcyreæ. eſtque genus nauigij Cātharus. Cratinus auctor eſt aliquādo Naxios maris dominos vſos eſſe his Cantharis, eſtque lembus ναξιουργής. Hic pro ſeruaculo & clauo quo ſe vſurū dixit, nó dubium eſt quin innuat κέντρον illud quod ὠθεῖται εἰς τρυμαλιάν, vt dicebat Sotades. Athenæus lib. 11. Dipnoſoph. hunc Comici verſum laudat. Notandū autem eſt etiam Cantharum vaſis potorij genus eſſe, quin racemū ſic vocari, vt meritò vinitor Trygæus inuehat animali ὁμωνύμῳ. Εν Πειραιεῖ] In Piræo tres ſunt portus inſignes, vel teſte Pauſania: Quorum vnus Cantharus dictus ab Heroe Cantharo. Ibi nauale eſt Veneríſque templū & quinque circum porticus. Apud Plutarchum in vita Phocionis videndum num pro καθαρὸς λιμὴν rectius legatur κάνθαρος. Quid eſt enim καθαρὸς λιμὴν niſi portus ſine nauibus? ergo non portus, ne ſtatio quidem, vt καθαρὸς λειμὼν apud Theocritū, pratum eſt ſine arboribus. Λόγον παρέχῃς] Et fabula fias, vt ait Flaccus: λόγος hic eſt ὑπόθεσις aut certè oratio eſt, & voluit fortaſſis innuere Euripideum characterē oratoribus & foro magis proprium eſſe, quod videtur ſenſiſſe Fabius Quinctilianus. Quòd verò claudum ait, pertinet hoc ad ipſum Euripidē, qui in Bellerophōte fabula ipſum induxit claudicantem quòd lapſus ſit de Pegaſo;

A

Bisetus. Ὁ Τρυγαῖος τὰς ἑαυτοῦ παῖδας ἀσπασάμενος, καὶ χαίρειν φράσας, πρὸς τοὺς θεατὰς γραφεὺς ταῦτα λέγει.

Υ'Μεῖς δέ γ' ὧνπερ ὧν τοὺς πόνους ἐγὼ πονῶ,
Μὴ βδεῖτε, μηδὲ χέζεθ' ἡμερῶν τριῶν.
Ὡς εἰ μετέωρος οὗτος ὢν ὀσφρήσεται,
Κατωκάρα ῥίψας με βουκολήσεται.

QVorum labores gratia istos exſequor,
Triduúmque totum ne cacate aut pedite.
Ne ſi iſte in altum ſubuolans olfecerit
Fallens me adaxit, præcipémque perduit.

B

Bisetus. Ὁ Τρυγαῖος τὸν κάνθαρον καταρρίζων, καὶ μαλακοῖς λόγοις καταπραΰνων πρὸς τὴν πορείαν εὐθύμως ποιεῖσθαι προτρέπει.

Ἀλλ' ἄγε Πήγασε χώρει χαίρων,
Χρυσοχάλινον πάταγον ψαλίων
Διακινήσας φαιδροῖς ὠσίν.
Τί ποιεῖς, τί ποιεῖς. ποῖ παρακλίνεις
Τοὺς μυκτῆρας πρὸς τὰς λαύρας.
Ἵει, σαυτὸν θαῤῥῶν ἀπὸ γῆς.
Κᾆτα δρομαίαν πτέρυγ' ἐκτείνων,
Ὀρθῶς χώρει Διὸς εἰς αὐλάς.
Ἀπὸ μὲν κάκκης τὴν ῥῖν' ἀπέχων,
Ἀπό θ' ἡμερινῶν σιτίων πάντων.
Ἄνθρωπε τί δρᾷς οὗτος ὁ χέζων
Ἐν Πειραιεῖ παρὰ ταῖς πόρναις,
Ἀπολεῖς. οὐ κατορύξεις
Κἀπιφορήσεις τῆς γῆς πολλήν;
Κἀπιφυτεύσεις ἕρπυλλον ἄνω,
Καὶ μῦρον ἐπιχεῖς, ὡς ἤν τι πεσὼν
Ἐνθένδε πάθω, τοὐμοῦ θανάτου
Πέντε τάλανθ' ἡ πόλις ἡ Χίων
Διὰ τὸν σὸν πρωκτὸν ὀφλήσει.
Οἴμ' ὡς δέδοικα, κοὐκέτι σκώπτων λέγω.
Ὦ μηχανοποιέ. πρόσεχε τὸν νοῦν ὡς ἐμέ.
Ἤδη στρέφει τι πνεῦμα περὶ τὸν ὀμφαλόν.
Κεἰ μὴ φυλάξεις, χορτάσω τὸν κάνθαρον.
Ἀτὰρ ἐγγὺς εἶναι τῶν θεῶν ἐμοὶ δοκῶ.
Καὶ δὴ καθορῶ τὴν οἰκίαν τὴν τοῦ Διός.
Τίς ἐν Διὸς θύραισιν. οὐκ ἀνοίξετε;

ERgo age Pegaſe lætus gradere,
Auricoloris ſtrepitum freni
Motare auribus incipe rectis.
Quid agis? quid agis? quò declinas
C Nares olidos ad ſeceſſus?
Tollere fidens procul è terra
Et panſis perniciter alis
Ad Iouis aulam dirige curſum.
Parce cacamina tangere nare
Atque cibaria quotidiana.
Heus tu quid facis, heus tu qui cacas
Prope Pirai turpe lupanar.
D Perij, perij, pergin' fodere
Atque inſecta condere terra?
Et ſerpyllum ſuper inſerere
Vnguentúmque infundere, ne ſi
Forte hic corruo perditus vrbs Chia
Culi ergo tui pro morte mea
Mulctetur quinque talentis.
Hei mi extimeſco, facere ludos deſino.
E O machinarie, mentis huc niſum adiice
Fœdi umbilicum ſpiritus vortex ferit,
Ni fers opem mihi, ſaturabo cantharum.
Sed videor eſſe cœlites propter Deos,
Et iam tueri ſplendidam Iouis domum.
Quis limina obſeruat Iouis? quin panditis?

CH. Μὴ βδεῖτε] Propter Scarabæũ, hoc ait, ne ſtercoris odor eũ ex alto eliciat. βδεῖν aliud eſt quàm πέρδειν. Eſt enim hoc pedere, illud viſire vel viſſire, vnde Gallicum noſtrum *veſſir* (honor ſit auribus nec odor in naribus) Inde veſicam dictã credibile eſt ex analogia, βδόλον & βδέσμα Græci dicunt, vetus Gloſſarium viſſium & viſionem interpretatur. Neque aliorſum accipiẽdum Cacæphaton illud quod eſt in erudita Ciceronis ad Pætũ epiſtola, vbi cũ ait Intercapedo & Diuiſio habere aliquid obſcænũ, nõ dubito quin ſit propter finales ſyllabas pedo & viſio, quibus ſignificantur πορδὴ & βδέσμα. Quæ etiam animaduerſa à magni Dictatoris magno filio, Scaligerum dico.

Σχόλια. Κατωκάρα.] κατωφερῶς. ὅτι τὸ ἐπὶ τῆς κεφαλῆς πεσεῖν κατωκάρα λέγεται ἀττικῶς, ὑφ' ἕν. Βουκολήσεται.] ἀπατήσεται. καὶ βουκόλημα τὸ θέλγητρον ὡς τὸ, καὶ ὅπως ἔχῃ τι βουκόλημα τῆς λύπης, ἀνθέμια τοῖς τοίχοις ποικίλας γραφὰς ζώων. Ἀλλ' ἄγε Πήγασε.] μετὰ τὸ παρακελεύσασθαι τῷ ὄχλῳ καὶ τοῖς ἑαυτοῦ παιδίοις καὶ μηδὲν ἐρεθίζειν τὸν κάνθαρον, παρακελεύεται αὐτῷ. Εἴσθεσις δὲ τῆς διπλῆς ἐν στίχων ἀναπαιστικῶν διμέτρων ἀκαταλήκτων ιθ΄. πλὴν τοῦ ιγ΄. οὗτος γὰρ δίμετρος ὑπερκαταληκτικὸς ὅλῳ ποδὶ μεμονωμένος φαίνεται. ὑφ' οὓς αἱ συνήθεις δύο διπλαῖ ἔξω νενευκυῖαι. ἐν ἐκθέσει δὲ ἰαμβικὰ τρίμετρα ἀκατάληκτα ζ΄. ἐπὶ τῷ τέλει δὲ κορωνίς. Ψαλίων.] τῶν χαλινῶν. Φαιδροῖς ὠσίν.] ὡραίοις. ἢ ὀρθοῖς. τοῦτο γὰρ πάσχουσιν οἱ ἵπποι, ὥσπερ παροξυνόμενοι εἰς ἄκρατον δρόμον. Κάκκης.] κακίας. οἱ γὰρ ἀρχαῖοι τὴν ἀκαθαρσίαν κάκκην ἔλεγον, καὶ μάλιστα τὸ δυσόσμον ἀποπάτημα. Παρὰ ταῖς πόρναις.] πορνεῖον γὰρ ἦν ἐκεῖσε. ἐμπορεῖον γάρ ἐστι. καὶ διὰ τὸ καταφορὲς τῶν ναυτῶν, ἐκεῖσε ὑπῆρχον αἱ πόρναι. Οὐ κατορύξεις.] οὐ συγχώσεις καὶ ἀποκρύψεις τὴν ἑαυτοῦ κόπρον. Ἕρπυλλον.] εἶδος ἄνθους σαμψύχῳ ὅμοιον. μάλιστα δὲ παρὰ τοῖς ὕδασι θάλλει.

CHRIST. Κατωκάρα βουκολήσεται] Prono præcipitem agi decurſu, vt ait Catullus. Attici κατωκάρα dicebant. βουκολεῖν autem eſt decipere cum aliqua decipientis voluptate, vt dixit Horat. dulci laborem decipitur ſono. A Itaque βουκόλημά eſt allicium & θέλγητρον, citat Scholiaſtes exēplum neç auctorem nominat quem ego ſuſpicor eſſe Babrium vel Babriam qui duos libros Choliambωn vel Mimiambωn ſcripſit ex Æſopicis apologis. Sunt enim duo verſus Choliambi quos emēdatiores dabo, χ' ὅπως ἔχῃ τι βουκόλημα τῆς λύπης ἀνέθηκε τοίχοις ποικίλας γραφὰς ζώων. Apud Sudam voce αἰώρα ſimiles habes verſus, quos etiam Babrij puto, inter quos iſte παρῆλθεν οὕτω βουκολοῦσα τὴν λύπην. B Cæterùm hic ſequuntur Anapæſti. Nam nota illa quæ vocatur διπλῆ τετευχυῖα eſt εἴσθεσις Anapæſtica vel ἔκθεσις Iambica, quæ cùm gemina eſt, Coronis dicitur & Catalecticū verſum arguit. Χρυσοχάλινον] Malim χρυσοχαλίνων. Sed cùm ait φαιδροῖς puto verba Scholiaſtæ nō carere mēdo, ait enim ὠραίοις μὴ ὀρθοῖς, mutarem ὀρθοῖς μὴ ὠραίοις: nam arrigunt aures equi cùm ad currendum incitantur. Κάκκης] Antiqui κάκκην vocabant C ſtercus omne & olidam immunditiam, inde Latinum Cacare. Quin perdices dicuntur Cacabare quia πέρδουσι, & inde perdices dictæ. Παρὰ ταῖς πόρναις] Nā in Piræo fornix erat propter emporium, & portus celebritatem, & frequentes erāt cum nautis meretrices. Sic & apud Horatium in Satyris forum Appij differtum erat nautis cauponibúſque, vbi & plures amicæ, vel ἑταῖραι. Ἀπολεῖς] puto geminandum verbum ἀπολεῖς vt ſit Dimeter Anapæſticus. D Ἕρπυλλον] Serpyllum duplex eſt, hortenſe & ſylueſtre. Illud repit tantum, hoc verò tollitur in ſtipitem. A ſerpendo dictum, quia ſi qua eius particula terrā attigerit, inibi radices agit, florem autem edit ſuaue olentem, éſtque ſampſucho ſimillimum, quem vocamus Mariolanam, creſcit maxime ſecundum aquas.

Σχόλια. Καὶ μῦρον ἐπιχεῖς] καὶ ἐπιβάλλεις μῦρον εἰς αὔξησιν. διὰ τὸ τελέως ἀφανισθῆναι τὴν ὀσμήν.

BISETVS. Σημειωτέον ὅτι τὸ μῦρον προπερισπωμένως, εἴπερ ἡ γραφὴ καλῶς ἔχει, παρὰ τῷ Εὐσταθίῳ λέγεται τὸ πρῶτον ἐκχυθὲν δάκρυον ἀπὸ μύῤῥας. E παρὰ τὸ μύρεσθαι, τὸ χέεσθαι. ὁ αὐτός φησι τὸ μῦρον παρὰ τὸν μόρον κατὰ τροπὴν αἰολικὴν τοῦ ο εἰς υ. διὰ τὸ μόρῳ, ὅ ἐστι κακοπαθείᾳ γίνεσθαι. ἀλλαχοῦ δὲ, ὃ καὶ βέλτιον, τὸ μύρον παροξυτόνως, τὴν πρώτην συλλαβὴν βραχεῖαν εὑρίσκεται. καὶ ἐν τῷ ἐτυμολογικῷ οὕτω γέγραπται, μύρον τινὲς ἀπὸ τῆς Μύῤῥας, ἣ ἀπεδενδρώθη. ἢ μύρον ἀπὸ τοῦ ἐκπιέζεσθαι τὰ ἀρώματα, καὶ ἀποστάζειν ἐκεῖνα. ἀπὸ τοῦ μύρω, τοῦ ῥέω. κἀνταῦθα μύρον, οὐ μῦρον γραπτέον. οὕτω καὶ ἐν ἐπιγράμματι τῆς ἀνθολογίας βιβλίῳ ϛ.

Πέμπω σοι μύρον ἡδὺ, μύρῳ τὸ μύρον θεραπεύων,
Ὡς Βρομίῳ σπένδων νᾶμα τὸ τοῦ Βρομίου.

καὶ παρὰ τῷ Ἀθηναίῳ Δειπνοσοφ. βιβ. ιγ. ἐκ τοῦ Εὐβούλου ἐν Προκρίδι. --- καὶ τοὺς πόδας
Ἀλείψατ' αὐτοῦ τῷ Μεγαλλείῳ μύρῳ.

καὶ Βίων ἐν τῷ Ἀδώνιδος ἐπιταφίῳ,

Ῥαῖνε δέ μιν μύρτοισιν ἀλείφασι ῥαῖνε μύροισιν.
Ὀλλύσθω μύρα πάντα, τὸ σὸν μύρον ὤλετ' Ἄδωνις.

Σχόλια. Ἡ πόλις ἡ Χίων] τοῦτο ὡς ἐκ παροιμίας τῶν Ἀθηναίων ἐκ προφάσεως συκοφαντούντων καὶ ζημιούντων τὰς πόλεις καὶ λεγόντων, ὅτι Χῖος ἦν ὁ ἀποπατῶν. καὶ διὰ τοῦτο ὁ κάνθαρος ἔπεισιν ἐπὶ τὴν ὀσμήν. κωμῳδεῖ δὲ Χίους ὡς εὐρυπρώκτους ὄντας, καὶ ἑτοίμους πρὸς τὸ ἀποπατεῖν. Οἴμ' ὡς δέδοικα] πρὸς τοὺς ἐν τῷ θεάτρῳ μηχανοποιούς. Πρόσεχε τὸν νοῦν] τουτέστιν ἀληθῆ λέξω, ἐπεὶ τὰ πρῶτα διασύρειν δοκεῖ τὸν Βελλεροφόντην. πρὸς δὲ τὸν ἐν τῷ θεάτρῳ μηχανοποιόν φησι.

CHRIST. Ἡ πόλις ἡ Χίων] Notat Chios & culi laxitatem eis obiicit, tanquam ſemper paratis ad aluum egerendam, vel aliud quod dicere nolo. Obiter etiam Athenienſium mores tangit calumniantium & caſtigantium alias ciuitates, ac velut prouerbium tollentium, Chius eſt qui cacat. De Chiorum autem ſpurca licentia notū illud quod à Plutarcho refertur in Laconicis dictis, τοῖς Χίοις ἐφιᾶσιν ἀσελγαίνειν. Fortaſſis etiam per nomen Chium alludit ad χέζοντας quod Gallico Idiomati pronum eſt & facile. Ὦ μηχανοποιὲ] Machinis vtebantur antiqui in ſcenis, & hoc genus κράδη vocabatur. Cùm verò introducebatur numen, locus erat extraordinarius ſublimis, quem vocabant θεολογεῖον.

Κορωνὶς, καὶ εἴσθεσις ἀμοιβαία ἐκ στίχων ιϛ'.

ΕΡΜΗΣ, ΤΡΥΓΑΙΟΣ.		MERCVRIVS, TRYGÆVS.
Ερ. Πόθεν βροτοῦ με προσέβαλ' ὦναξ Ἡράκλεις.		MER. *VNde hominis accidit odor, ô Rex Hercule?*
τουτὶ τί ἐστι τὸ κακόν. Τρυγ. Ἱπποκάνθαρος.	F	*Quid hoc negotij aut mali?* TRY. *Hippocantharus.*
Ερ. Ὦ μιαρὲ καὶ τολμηρὲ κἀναίσχυντε σύ.		MER. *O dire & audax, impudens, nequiſsime,*
Καὶ μιαρὲ καὶ παμμίαρε καὶ μιαρώτατε.		*Sceleſte, perdite, improbe & ſacerrime.*
Πῶς δεῦρ' ἀνῆλθες ὦ μιαρῶν μιαρώτατε.		*O perditorum perditiſsime omnium,*
Τί σοι ποτ' ἐστ' ὄνομ'; οὐκ ἐρεῖς; Τρ. Μιαρώτατος.		*Quid huc venis? quod nomen eſt?* TRY. *Nequiſsimus.*
Ερ. Ποδαπὸς τὸ γένος εἶ, φράζε μοι. Τρ. Μιαρώτατος.	G	MER. *Quo genere es? vnde? fare.* TRY. *perditiſsimus.*
Ερ. Πατὴρ δέ σοι τίς ἐστιν. Τρ. Ἐμοὶ μιαρώτατος.		MER. *Quo cretus autem patre?* TRY. *perditiſsimo.*
Ερ. Οὔτοι μὰ τὴν γῆν ἔσθ' ὅπως οὐκ ἀποθανεῖ,		MER. *Vitare non potes ecere infortunium,*

A Εἰ μὴ κατερεῖς μοι τοὔνομ' ὅ τι πότ' ἐστί σοι.
Τρ. Τρυγαῖος, Ἀθμονεὺς, ἀμπελουργὸς δεξιός.
Οὐ συκοφάντης, οὐδ' ἐραστὴς πραγμάτων.
Ερ. Ηκεις δὲ κατὰ τί; Τρ. Τὰ κρέα ταυτί σοι φέρων.
Ερ. Ω δειλακρείων. πῶς ἦλθες, ὦ γλίσχρων. Τρ. Ορᾷς.
Ως οὐκ ἔτ' εἶναί σοι δοκῶ μιαρώτατος.
B Ιθι νῦν. κάλεσόν μοι τὸν Δία. Ερ. Ιὴ, ἰὴ, ἰή.
Οτ' οὐδὲ μέλλεις ἐγγὺς εἶναι τῶν θεῶν.
Φροῦδοι γάρ εἰσιν ἐχθὲς ἐξῳκισμένοι.
Τρ. Ποῖ γῆς; Ερ. Ιδοὺ γῆς. Τρ. Αλλὰ ποῖ; Ερ. Πόῤῥω πάνυ
Υπ' αὐτὸν ἀτεχνῶς τοὐρανοῦ τὸν κύτταρον.
Τρ. Πῶς οὖν σὺ δῆτ' ἐνταῦθα κατελείφθης μόνος;
C Ερ. Τὰ λοιπὰ τηρῶ σκευάρια τὰ τῶν θεῶν.
Χυτρίδια, καὶ σανίδια, κἀμφορείδια.
Τρ. Εξῳκίσαντο δ' οἱ θεοὶ, τίνος οὕνεκα;
Ερ. Ελλησιν ὀργισθέντες εἶτ' ἐνταῦθα μὲν
Ιν' ἦσαν αὐτοὶ τὸν πόλεμον κατῴκισαν,
Υμᾶς παραδόντες δρᾶν ἀτεχνῶς ὅ, τι βούλεται.
Αὐτοὶ δ' ἀνῳκίσανθ' ὅπως ἀνωτάτω,
Ινα μὴ βλέποιεν μαχομένους ὑμᾶς ἔτι,
Μηδ' ἀντιβολούντων μηδὲν αἰσθανοίατο.
D Τρ. Τοῦ δ' εἵνεχ' ἡμᾶς ταῦτ' ἔδρασαν εἰπέ μοι.
Ερ. Οτι πολεμεῖν ᾑρεῖσθ' ἐκείνων πολλάκις
Σπονδὰς ποιούντων. καὶ μὲν οἱ Λακωνικοὶ
Υπερβάλοιντο μικρὸν, ἔλεγον ἂν ταδί.

A *Aut expedibus quod tibi nomen ſiet.*
TRY. Trygæus Athmonenſis vinitor bonus,
Nec curioſus, nec calumniarum amans.
MER. *Quid huc tibi aditio eſt? TRY. Fero has carnes tibi.*
MER. *Timidiſsime omnium, huc ne veniſti? TRY. vides*
Non iam videri me tibi nequiſſumum?
B *Abi Iouémque huc ſiſte mihi. MER. hui, hui, hui,*
Abeſſe crede te à dijs longiſsimè,
Heri relicta eliminantibus domo.
TR. Quò gentium? ME. En quò. TR. at quò? ME. oppidò certè procul,
Omnino ad ipſum operculum cæli vltimum.
TR. Quid ergo, quæſo, ſolus hic relictus es?
ME. Vt reliqua ſeruem cælitum vaſaria,
C *Ollas, tabellas, friuola, amphoralia.*
TR. Mutare ſedes cauſa quæ ſuaſit Deos?
ME. Græcis quòd eſſent maxumè infenſi, hinc vbi
Focos amabant collocant bellum Dij
Cui vos propinant arbitratu vt agat ſuo,
Ipſi in ſupernas quàm procul petunt plagas,
Ne præliantes vos tuantur inuicem,
Aut obſecrantes audiant vel ſentiant.
D *TR. Quæ cauſa cur nos oderint? ediſſere.*
ME. Quòd fœdera illi cùm ferirent ſæpius,
Certare bello maluiſtis, quippe ſi
Paulo Laconum potior eſſet factio,

Σχόλια. Πόθεν βροτοῦ] κορωνὶς καὶ εἴσθεσις ἀμοιβαία ἐξ ἰαμβείων νϛ. ἐπὶ τῷ τέλει κορωνίς. πόθεν βροτοῦ με. ἀντὶ τοῦ αἴσθησις ἀνθρώπου εἰσελήλυθεν. ἡ ὀσμὴ ἢ φωνή. ἐλλειπτικῶς κατὰ τοὺς Ἀττικούς. ὁ δὲ Ἑρμῆς ἐπὶ ταῦτα λέγων, ἤδη Τρυγαίου προσπελακότος τῷ οὐρανῷ. Τρυγαῖος Ἀθμονεύς.] τὸ μὲν ὄνομα Τρυγαῖος, παρὰ τὴν τρύγα πεποίηται ἁρμόζον γεωργοῖς. τὸ δὲ Ἀθμονεὺς ἀπὸ δήμου Ἀττικῆς. Δεξιός] ἐδόκουν γὰρ οἱ γεωργοὶ καὶ μάλιστα οἱ δεξιοὶ, ἀπραγμοσύνην ἀσπάζεσθαι. τὰ κρέα] ὅτι κατὰ συστολὴν ἔλεγεν ἢ μόνον ἐν ἐκτάσει τὰ κρέα ὡς πρὸς λίχνον δὲ τὸν Ἑρμῆν ταῦτα λέγει. Δειλακρείων] ἀπὸ τῶν κρεῶν συνῆψε τὸ ὄνομα. ἄκρως δειλὲ ἢ ὦ ἐπίπονε. ἰδὼν γὰρ διὰ τὰ κρέα εὐθὺς ἐλεεῖ αὐτόν.

CHRIST. Πόθεν βροτοῦ] Subaudiendum vox vel odor, & eſt Attica ἔλλειψις: Putem verò potius ὀσμὴν ſubintelligi. Nam & idem Mercurius in perſona Soſiæ apud Plautum dixit, olet homo quidem. Non mirum ſi Deorum apud homines nuntius & interpres, & animarum in inferos ductor, tam facilè hominem odoretur. Οὗτοι μὰ τὴν γῆν] Graphicè admodum notat ruſticorum contumacem improbitatem, qui ſine malo, vt ait Terentianus Phædria, nunquam ad petita reſpondebunt. Itaque paucis rem expedit, & tam ad interrogata illa τί σοι ποτ' ἐστὶ τοὔνομα, quàm ad illa ποδαπὸς τὸ γένος, reſpondet τρυγαῖος Ἀθμονεὺς, breui & ſimplici reſponſo: neque hoc ſolùm, ſed ſe bonum vinitorem profitetur, & (quod in Athenienſes torquet) neque ſycophantam ſe neque πολυπράγμονα. Trygæi nomen vinitori proprium eſt à fecibus vini. Athmonenſis verò ab Athmone qui δῆμος vel (vt cum A. Gellio loquar) populus eſt Cecropidos tribus. Sudas ἀθμωνεὺς dixit per ω magnum, mendoſe. Amaſæus apud Pauſaniam E in Atticis δημότην ἀθμονέα vertit curialem Athmonenſem, malim popularem. Nam δῆμος populi interprete eodem Gellio optimo linguæ Latinæ auctore, & ſine adfectatione aut περιεργίᾳ antiquario. Notandum autem illud δεξιὸς, quia opponitur τῷ συκοφάντῃ. Legitur enim in Sudæ Collectaneis & indigeſta illa farragine δεξιοὺς vocari functos militia viros & laude dignos, fugaces autem & deſertores eſſe φιλοδίκους & συκοφάντας. Δειλακρείων] Scholiaſtes à carnibus compoſitum verbum putat. Quod ſi ita eſt, non mirum ſi apud F Sudam Mercurius lurco & rapo vocatur δειλακρείων. Tamen melius cenſeo accipi pro miſero & infelice quaſi ſit ἄκρως δειλὸς vel ἄθλιος, quemadmodum & in Auibus vſus eſt, & in Pluto anum δειλάκραν dixit. Ἰὴ ἰὴ] Acclamatione n ait eſſe idem Scholiaſtes cum riſu & contemptu quà longam deorum diſtantiam ſignificat. Sed fortaſſis alluſum eſt ad exclamationem illam qua Pæanes olim conſtituti. Cùm enim G Apollo paruulus infans Pythonem ſerpentem ferire vellet, acclamatum eſt à matre vel ſpectantibus, ἵει ἵει ἵει, id eſt, mitte vel feri, vnde poſtea ἰὴ παιὰν. Quia autem erat ἑκηβόλος deus, fortaſſis illud ἵει non erat ſimpliciter mittere, ſed longè mittere. Sic hoc loco fortaſſis hoc innuit.

Quantumuis longè mittas, nunquam deos attingas, qui propter vos longè ſeceſſerunt.

Σχόλια. Γλίσχρων.] ἐπιθυμητικῶν ἀπὸ τοῦ γλίχεσθαι. γλίσχρους δὲ τοὺς ἀτυχεῖς εἰώθασι λέγειν, καὶ γλισχρίαν τὴν ἀτυχίαν, καὶ γλίσχρως ὀλισθηρῶς. νῦν δὲ ἐπιπόνους. Ὡς ἂν ἔτ' εἶναι [illegible]] ὅτι φιλοτιμίας εἰς τὸν οὐρανὸν ἀνέβην. Ἰὴ ἰὴ ἰή] τὸ μῆκος σημαίνων τοῦ τόπου φησί. προσθέσιμα δὲ ἐστι καταφρονοῦντες. Οὐδ' οὐδὲ μέλλεις] μετῴκισαν γὰρ δι' ὑμᾶς ἐκ τῆς γῆς.] χλευάζων φησὶν ὡς ἐν οὐρανῷ αὐτῶν οἰκούντων.

Bisetvs. Τοῦτο δὲ τοῦ ἐπιρρήματος, τὸ ἰοὺ λέγω, χαριέστατα χρῆσίς ἐστιν, ὅταν τι ἀπρεπῶς, ἢ ἀτόπως εἰρημένον ἐλέγχομεν, ὡς καὶ ἐνταῦθα. ἀπρεπὲς γάρ ἐστι περὶ τῶν θεῶν οὕτω φρονεῖν, ἢ λέγειν, ὥστε νομίζειν αὐτοὺς ἐν τῇ γῇ κατοικοῦντας.

Σχόλια. Κύτταρον] κυττάρους καλοῦσι τὰς τῶν σφηκίων κατατρήσεις, μεταφορικῶς δὲ τὸ κοιλότατον καὶ μυχαίτατον ἔστι τοῦ οὐρανοῦ. ὁ δὲ λόγος εἰς τὰ ἔσχατα καὶ ἀπόκρυφα μέρη τοῦ οὐρανοῦ.

Christ. Κύτταρον] κύτταρος propriè eſt nucamentum. Plin. panniculam vocat. Sed hic pro cæli penetralibus accipitur tranſlatiuè, vt & in Theſmophor. Et rectè. Cùm enim κύτταροι ſint σφηκῶν καὶ κηρίων κατατρήσεις & βαλάνων πυελίδες vel πώματα (malè apud Suidam πόματα) id eſt opercula, eleganter cæli alteram partem & intimam vocat κύτταρον. Miror autem quòd Heſychius (cuius gloſſas neque integras habemus, neque ſemper fide dignas) ait κυττάρους, non ſolum eſſe ἀγγεῖα τῶν βαλάνων, ſed etiam τῶν αἰδοίων τὰς βαλάνους.

B Σχόλια. Χυτρίδια] καὶ ταῦτα γελοίου χάριν καὶ ἐπιδεξιότητος ταῦτά φησιν, ἀμφορεῖς δὲ, τὰ μέτρα. Ἵν' ἦσαν αὐτοί.] ὅπου ᾤκουν πρότερον καὶ διέτριβον οἱ θεοὶ κατῴκισαν τὸν πόλεμον. Ἀνῳκίσαντο.] ἀντὶ τοῦ ἀπῳκίσαντο καὶ ἀνεχώρησαν. ὡς ἂν μὴ παρῶσιν αὐτοῖς τὰ δυσχερῆ. Ἀνωτάτω.] ἀντὶ τοῦ ἁπάντων ἀνωτάτω ὅσον δυνατὸν ἦν. Τοῦδ' εἵνεχ' ὑμᾶς.] τίνος χάριν καθ' ἡμῶν τοσαύτην ἔχει ὀργήν. Ἐκείνων πολλάκις.] τῶν θεῶν ἢ τῶν Λακεδαιμονίων. ὅτι πολλάκις Λακεδαιμόνιοι βουλόμενοι εἰρήνην ἦλθον καὶ [illegible]. Σπονδὰς ποιουμένων] C τῶν θεῶν πρυτανευόντων ἡμῖν τὴν εἰρήνην ἀεί. Οἱ Λακωνικοί.] ὡς φιλοπολέμων ὄντων τῶν Λακωνικῶν καὶ τὴν εἰρήνην οὐ προτιμώντων πρώτων ἐμνήσθη.

Ναὶ τὼ σιὼ, νῦν Ἀττικίων δώσει δίκην.
Εἰ δ' αὖ τι πράξαιντ' ἀγαθὸν Ἀττικωνικοὶ,
Κἄλθοιεν οἱ Λάκωνες εἰρήνης πέρι,
Ἐλέγετ' ἂν ὑμεῖς εὐθὺς, ἐξαπατώμεθα.
Νὴ τὴν Ἀθηνᾶν, νὴ Δί' οὐχὶ πειστέον.
D Ἥξουσι καὖθις ἢν ἔχωμεν τὴν Πύλον.
Ὁ γοῦν χαρακτὴρ ὑμεδαπὸς τῶν ῥημάτων
Ὧν οὕνεκ' οὐκ οἶδ' εἴποτ' εἰρήνην ἔτι
Τὸ λοιπὸν ὄψεσθ'. Τρυ. Ἀλλὰ ποῖ γὰρ οἴχεται;
Ερ. Ὁ πόλεμος αὐτὴν ἐνέβαλ' εἰς ἄντρον βαθύ.
Τρ. Εἰς ποῖον. Ερ. Εἰς τουτὶ τὸ κάτω. κἄπειθ' ὁρᾷς,
Ὅσους ἄνωθεν ἐπεφόρησε τῶν λίθων,
E Ἵνα μὴ λάβητε μηδέποτ' αὐτήν; Τρυ. Εἰπέ μοι.
Ἡμᾶς δὲ δὴ τί δρᾶν παρασκευάζεται;
Ερ. Οὐκ οἶδα πλὴν ἕν, ὅτι θυείαν ἑσπέρας
Ὑπερφυᾶ τὸ μέγεθος εἰσενήνοχε.
Τρ. Τί δῆτα ταύτῃ θυείᾳ χρήσεται;
Ερ. Τρίβειν ἐν αὐτῇ τὰς πόλεις βουλεύεται.
Ἀλλ' εἶμι, καὶ γὰρ ἐξιέναι γνώμην ἐμὴν
F Μέλλει. θορυβεῖ γοῦν ἔνδον. Τρ. Οἴμοι δείλαιος,
Φέρ' αὐτὸν ἀποδρῶ. καὶ γὰρ ὥσπερ ᾐσθόμην
Καὐτὸς θυείας φθέγμα πολεμιστηρίας.

Nunc per gemellos Attici pœnas luent,
Aiebat: at ſi proſpere eſſet Atticis,
Et venerit pro Pace legatus Laco
Circumuenimur, inquiebatis ſtatim,
Ne per Mineruam per Iouem credamus his,
D *Iterum redibunt ſi ſemel potimur Pylum:*
Atque hæc loquendi forma veſtra vt plurimum eſt.
Quoius petendam gratia pacem haud ſcio
An quibitis videre poſt illa. TR. *quò abit?*
MER. *Hanc in remotos abdidit bellum ſpecus.*
TRY. *In quos?* MER. *in iſtos inferos, dein vides*
E *Obiecta ſaxa quæ ſuper congeſſerit*
Ne prendere ipſam ſit facul vobis. TRY. *age,*
Memora quod in nos grande deſignat malum.
MER. *Neſcio, niſi quod veſperi mortarium*
Ingens capáxque vaſtitatis intulit.
TRY. *Quid hoc facere ſe poſtulat mortario?*
MER. *Græcas in illo pinſere vrbes cogitat.*
Sed hinc faceſſo, opinor egreſſum parat;
F *Iam trepidat intus atque turbat.* TRY. *hei mihi,*
Quin do in pedes me protinam? quippe audio
Egomet ſonorem bellici mortarij.

Σχόλια. Ναὶ τὼ σιώ.] οὕτω τοὺς Διοσκούρους οἱ Λακεδαιμόνιοι σιοὺς ἔλεγον. ὡς Ἀθηναῖοι θεοὺς Δήμητρα καὶ Περσεφόνην.

Christ. Ναὶ τὼ σιώ] Lacedæmoniorum Dij Dioſcuri ſunt, nam σιοὺς vocabant Deos, vnde Sibyllæ nomen: Dij verò Athenienſium Ceres, Perſephone, Minerua. lego autem diſtinctè αὖ τι, & refero ad ἀγαθὸν, ne quis αὖθις legat.

Σχόλια. Νῦν Ἀττικίων] εἰ Λακεδαιμόνιοι μικρὸν ἐν τῇ μάχῃ κρατήσουσιν, εὐθέως λέγουσι νὴ τοὺς θεοὺς, νῦν δώσουσιν οἱ Ἀθηναῖοι δίκας. εἰ δ' Ἀθηναῖοι νικήσουσιν, εὐθέως ἀντιφθέγξονται Λακεδαιμόνιοι. καὶ εἰ ἔλθωσι μετὰ τὴν ἧτταν εἰρήνην ζητοῦντες οἱ Λακεδαιμόνιοι, λέγουσιν Ἀθηναῖοι, ἐξαπατῆσαι ἡμᾶς βούλονται, ἵνα ποιήσωμεν εἰρήνην, ἐπειδὴ νικῶμεν. σκώπτει δὲ τὸ ὑπερήφανον τῶν Ἀθηναίων.

G **Bisetvs.** Ἀττικίων δὲ, ὑποκοριστικῶς εἴρηται, ὡς καὶ ἀπὸ τοῦ μαλακὸς μαλακίων. τοῦτο δὲ ἐξουθενώσεως, καὶ καταφρονήσεως ἕνεκα.

Σχόλια. Ἀττικωνικοί.] οὕτως ἔλεγον εὐτελίζοντες καὶ ὑβρίζοντες τοὺς Ἀθηναίους. ἢ πρὸς τὸ Λακωνικὸν ἔπαιξεν.

Νὴ Δία οὐχὶ πειστέον.] ἤρκει μόνον αὐτοὺς τὴν πά- A τριον ὀμόσαι. ἀλλ᾽ ἐπαίρων τοὺς Ἀθηναίους τοῦτό φησιν, ὡς ἂν Ἀθηνᾷ μόνῃ χρήσαιντο, ἀλλὰ καὶ Διΐ. Ἢν ἔχωμεν τὴν Πύλον.] τοῦτο διὰ τοὺς ληφθέντας ἐν Σφακτηρίᾳ τριακοσίους καὶ διὰ τὸ ἐπιτείχισμα ὅπερ Ἀθηναῖοι κατέστησαν ἐν Πύλῳ. ὅτι ληφθείσης αὐτῆς, περὶ εἰρήνης πρῶτοι Λακεδαιμόνιοι πρὸς Ἀθηναίους ἐπρέσβευον.

Christ. τὴν Πύλον] Pylus inſula iuxta Peloponneſum, & regio Laconicæ, olim etiam dicta Coryphaſium & Sphacteria ab occiſione illa Lacedæmoniorum in arce pugnantium, duce B temerario Braſida, cùm trecentos propugnatores accepiſſet: capta tandem fuit cum trecentis illis à Cleone, qui præclari facinoris gloriam eripere voluit Demoſtheni & Niciæ fortiſſimis ducibus, qui fortiter pugnando eam ad incitas redegerant. Itaque cùm cepiſſent Pylon Athenienſes, ſtatim Lacedæmonij legatos de Pace miſerunt. Hic Athenienſium tangit ſuperbiam & ferociam in rebus proſperis. Mox legerem ὑμεδαπὸς non ἡμεδαπός.

Σχόλια. Ἐπιφέρετε.] ἐπεισφέρετε. Θυείαν.] θυεία ἀγγεῖον εἰς ὃ ἐμβάλλοντες τινὰ ἀρτύματα τρίβομεν καὶ B λεαίνομεν. Φέρ᾽ αὐτὸν ἀποδρῶ] νοεῖν δεῖ τὸν Τρυγαῖον ἀποβεβηκότα τοῦ κανθάρου ἀπὸ τῆς σκηνῆς ταῦτα λέγειν. Θυείας] ἀντὶ τοῦ εἰπεῖν σάλπιγγος θυείας εἶπεν.

ΠΟΛΕΜΟΣ, ΤΡΥΓΑΙΟΣ, ΚΥΔΟΙΜΟΣ.

Bis. Κορωνὶς ἑτέρα ἐν στίχοις τοῖς προκειμένοις ὅμοιον ἔχ᾽. μεθ᾽ οὓς δύο τροχαϊκοὶ τοῖς ἑξῆς ὅμοιοι.

C

Πό. Ἰὼ βροτοὶ, βροτοὶ, βροτοὶ, πολυτλήμονες.
Ὡς αὐτίκα μάλα τὰς γνάθους ἀλγήσετε.
Τρ. Ὦ ᾽ναξ Ἄπολλον τῆς θυείας τοῦ πλάτους,
Ὅσον κακὸν, καὶ τοῦ πολέμου καὶ τοῦ βλέμματος.
Ἆρ᾽ οὗτος ἔσθ᾽ ἐκεῖνος ὃν καὶ φεύγομεν;
Ὁ δεινὸς, ὁ ταλαύρινος, ὁ κατὰ τοῖν σκελοῖν;
Πό. Ἰὼ Πρασιαὶ τρισάθλιαι, καὶ πεντάκις, D
Καὶ πολλοδεκάκις, ὡς ἀπολεῖσθε τήμερον.
Τρ. Τουτὶ μὲν ἄνδρες οὐδὲν ἡμῖν πρᾶγμά πω.
Τὸ γὰρ κακὸν τοῦτ᾽ ἐστὶ τῆς Λακωνικῆς.
Πό. Ἰὼ Μέγαρα Μέγαρ᾽ ὡς ἐπιτετρίψεσθ᾽ αὐτίκα,
Ἁπαξάπαντα καταμεμυττωτευμένα.
Τρ. Βαβαὶ βαβαιάξ. ὡς μεγάλα καὶ δριμέα
Τοῖσι Μεγαρεῦσιν ἐνέβαλε τὰ κλαύματα.
Πό. Ἰὼ Σικελία, καὶ σὺ δ᾽ ὡς ἀπόλλυσαι. E
Οἵα πόλις τάλαινα διακναισθήσεται.
Φέρ᾽ ἐπιχέω καὶ τὸ μέλι τουτὶ τ᾽ Ἀττικόν.
Τρ. Οὗτος, παραινῶ μέλιτι χρῆσθαι θατέρῳ.
Τετρώβολον τοῦτ᾽ ἐστι, φείδου τ᾽ Ἀττικοῦ.
Πό. Παῖ παῖ Κυδοιμέ. Κυ. Τί με καλεῖς; Πόλ. Κλαύσει μακρά.
Ἕστηκας ἀργός. οὑτοσί σοι γὰρ κόνδυλος
Ὡς δριμύς. Κυ. Οἴμοι μοι τάλας ὦ δέσποτα.
Μῶν τῶν σκορόδων ἐνέβαλες εἰς τὸν κόνδυλον; F
Πό. Οἴσεις ἀλετρίβανον τρέχων. Κυ. Ἀλλ᾽ ὦ μέλε
Οὐκ ἔστιν ἡμῖν. ἐχθὲς εἰσῳκίσμεθα.
Πό. Οὔκουν παρ᾽ Ἀθηναίων μεταθρέξει ταχύ;
Κυ. Ἔγωγε νὴ Δί. εἰ δὲ μή γε κλαύσομαι.

BELLVM, TRYGÆVS, Tumultus.

BEL. *O miſera & ærumnoſa gens mortalium*
Maxillæ vobis quàm dolebit vtraque.
TRY. *O vaſtitatem Phœbe Rex mortarij,*
O quale belli quale & aſpectus malum:
An ille vero eſt opere quem ſic maximo
Effugimus? ille durus, infractus pedes?
D BEL. *Ter io quatérque vos miſeræ adhuc quinquies*
Deciéſque Praſiæ, vt occidiſtis funditus!
TRY. *Ad nos nihil adhuc ô viri, illa pertinent:*
Regionis iſtuc eſt malum Laconicæ.
BEL. *Io Mégara, Mégara, heu minutatim omnia*
Numerò intercenda, ceu moreti potio.
TRY. *Babæ baba, attat, heu vt ingentes modo*
Iniecis acres lacrymas Megarenſibus.
E BEL. *Io vt occidiſti, & tu ferax Sicania,*
Heu qualis vrbs miſella fartim diſperit.
Cedò hocce vt infundam ſuper mel Atticum.
TRY. *Heus tu, tibi inquã alio potes melle vtier.*
Hoc emitur obolis quattuor, parce Attico.
BEL. *Puer puer Tumultus.* TVM. *ecquid me vocas?*
BEL. *Ignauus hic ſtas, ocioſus, vapula,*
F *En quàm acer iſte colaphus.* TVM. *hei mihi ô here*
Colapho indidiſtin' allij acrimoniam?
BEL. *Feréſne piſtillum ocyus?* TVM. *neſciſne tu*
Non eſſe nobis? demigrauimus heri adhuc.
BEL. *Quin mutuare ab Athenienſibus licet.*
TV. *O Iuppiter, licet, ſed abſque lacrymis.*

Σχόλια. Ἰὼ βροτοί.] κορωνὶς ἑτέρα, ἑτέρων εἰσιόντων ὑποκριτῶν. οἱ δὲ στίχοι ὅμοιοι τοῖς προφθάσασι ἔχ. καὶ ἐν G ἐκθέσει τροχαϊκοὶ τοῖς ἑξῆς ὅμοιοι δύο. ἐπὶ τῷ τέλει κορωνίς. ἐξιόντων ὑποκριτῶν, ὁ πόλεμος ἐξέρχεται θέλων τρίψαι μυττωτόν. σκευὴ δὲ ἐστὶν ἐκ τυροῦ καὶ σκορόδου καὶ μέλιτος καὶ πράσων. Τὰς γνάθους ἀλγήσετε.] τριβόμενοι ἐν τῇ θυείᾳ, ἢ τοῦτον τὸν μυττωτὸν ἐσθίοντες. ἢ ὡς πολέμου ὄντος [illegible], ἀντὶ τοῦ εἰπεῖν λιμώττοντες. Ὁ δεινός] ταῦτά φησι θεασάμενος τὸν πόλεμον, μείζονα τὴν ὑπόνοιαν ἔχοντα τῆς πείρας τῆς διὰ τῆς ὄψεως. Ταλαύρινος] ὑπομονητικὸς καρτερικὸς ἐν τῇ μάχῃ.

Bisetus. Εὐστάθιος, ταλαύρινος, ὁ τάλαινα ῥινὸν, ἤγουν ὁ καρτερικὸν δέρμα ἔχων. Ὁ κατὰ τοῖν σκελοῖν] ἤγουν ὁ διαστάσας τὰ σκέλη, στερεῖ τὴν βάσιν πρὸς ἀντίρρα.

ἀντιρρέουσι, ὥσπερ ποιεῖν εἰώθασιν οἱ πρὸς μάχην αὐτοὺς παρασκευάζοντες, οὕτω καὶ Ὅμηρος, καὶ Ἀπολλώνιος ὁ Ῥόδιος, ἐν διαβάς.

Σχόλια. Πρασιαί] πόλις Λακωνική. ἅμα δὲ πράσα ἐμβάλλων ταῦτά φησιν. Οὐδὲν ἡμῖν πρᾶγμά πω] πρὸς τὴν ἐπωνυμίαν φασὶ τῶν ἐν τῇ Λακωνικῇ Πρασιῶν, ὅτι ἡμεῖς τοῦ κακοῦ τούτου ἀλλότριοι ἐσμέν. Ἰὼ Μέγαρα.] σκόροδα ἐμβάλλων ταῦτά φησιν. ἡ γὰρ Μεγαρικὴ σκοροδοφόρος. σύμμαχοι δὲ Λακεδαιμονίων Μεγαρεῖς. καὶ ὅτι πάντα ἡ τοῦ πολέμου πρόφασις, δι' αὐτοὺς δοκεῖ γεγονέναι. χάριν τοῦ τὸ πινάκιον τεθέντος κατ' αὐτῶν εἰς τὴν Περικλέους χάριν. ὥστε μήτε λιμένων Ἀττικῶν ἐπιβαίνειν τοὺς Μεγαρεῖς. εἰκότως οὖν εἰς τὸ κεχαρισμένον τοῖς Ἀθηναίοις τοὺς τούτων ἐχθροὺς παρεισάγει ὑπὸ τοῦ πολέμου συντριβομένους τέλεον. ἅμα δὲ ταῦτα λέγων ὁ πόλεμος, σκόροδα βάλλει εἰς τὴν θυείαν, ὅθεν καὶ τὸ ἑξῆς οἰκείως ἐπαχθήσεται. τὸ ἀπαξάπαντα κατεμεμυττωμένα.

CHRIST. Ὅσον κακὸν καὶ] Delendum illud καὶ vt numeris ſuis conſtet Senarius: quamquam libentius legerem ὅσον κακὸν πολέμου τι καὶ &c. Eſt autem ἓν διὰ δυοῖν vt illud, Pateris libamus & auro. Nam nihil aliud ait quàm viſu triſte eſſe bellum, quod alioqui non videntibus & inexpertis dulce videtur. Ὁ δεινὸς] Maiorem ſibi ex viſu fidem facit. Itaque tribus epithetis magnitudinem mali depingit, δεινὸν vocat meritò: nam τὰ δεινὰ etiam apud Thucydidem bellum eſt: & ταλαυρινὸν, quia ſtataria pugna patiens eſt & ſuſtinens. Sed quid eſt illud ὁ κατὰ τοῖν σκελοῖν, ingenuè fateor me neſcire, niſi κατὰξ legas, id eſt κατεαγώς: nã etiam Latine Catax dicitur claudus. Neque hoc repugnat ταλαυρινῷ. Nam claudi ſunt ὑπομενετικώτεροι in pugna, vel teſte Tyrtæo. Tamen ambigo, & in eiuſmodi rebus nihil perpetuo iure decido, arbitratio tantum iure ſtatuo. Πρασιαὶ] Praſiæ oppidulum eſt in ora Laconiæ maritima, quod ab Athenienſibus captum fuit, vaſtatum & dirutum, ἔτεμε τῆς γῆς, ait Thucydides, καὶ πόλισμα εἷλε καὶ ἐπόρθησε. Hic verò alludit ad πράσον, quod porrũ eſt, quódque interea iniicit terendum in mortario. Πρασιαὶ olim etiam horti dicebantur, & inde pratorum ἔτυμον eſſe ſuſpicor cum doctiſs. Ioſ. Scaligero. Οὐδὲν ἡμῖν πρᾶγμά πω] Tamen teſte Stephano Πρασιαὶ erant etiam Athenis populus ex tribu Pandionide. Ἰὼ Μέγαρα] Allia iniiciens in mortarium Megara vocat: ea enim regio alliorũ ferax, vt ex Acharnenſibus liquet: Deinde Megarenſes Lacedæmoniorum in hoc bello fuerũt ſocij & commilitones, imò ἀρχέκακοι. Nam propter eos Pericles illud populi ſcitum rogationémque ſcripſit, vt inferius dicemus.

Σχόλια. Βαβαὶ βαβαιάξ] σχετλιαστικὸν ἀντὶ τοῦ φεῦ φεῦ. δέον δὲ εἰπεῖν τὰ σκόροδα παρ' ὑπόνοιαν εἶπε τὰ κλαύματα. Κλαύματα] ἀντὶ τοῦ σκόροδα. τοῖς γὰρ ἐσθίουσι σκόροδα, δάκρυα ἔπεισι διὰ τὴν δριμύτητα. Σικελία] τυρὸν βάλλων Σικελίας μέμνηται. πολὺς γὰρ ἐκεῖ τυρός. μέρος δὲ ταύτης πολέμιον ἦν Ἀθηναίοις. ἔνθα καὶ τὴν μεγάλην ἐδυστύχησαν ἧτταν. Διακναισθήσεται.] διαξυσθήσεται ὡς ἐπὶ τυροῦ τοῦτο. Ὅμηρος. ἐπὶ δ' αἴγειον κνῆ τυρόν. κναίειν γάρ ἐστι κυρίως, τὸ τὸν τυρὸν ξύειν τῇ κνήστει. Φέρ' ἐπεγχέω] χαρίζεται τοῖς Ἀθηναίοις. ὅσῳ γὰρ μέλι τιμιώτερον σκορόδου καὶ πράσου, τοσοῦτον ἀμείνων ἐκείνων ἡ τοῦτο γεωργοῦσα γῆ. ἔπειτα δὲ τοῦτο, μέλιτος εἰς τὴν θυείαν ἐμβάλλει. Τετρώβολον.] πο- A λυτίμητον. οὕτω γὰρ λέγουσι τὸ τετρωβόλου ὠνούμενον. Φείδου τἀττικοῦ] ἀντὶ τοῦ φειδώ τινα καὶ πρόνοιαν ποίει τοῦ Ἀττικοῦ. Οὑτοσὶ γὰρ κόνδυλος.] παρεπιγραφή. ἅμα γὰρ τῷ εἰπεῖν δίδωσιν αὐτῷ τὸν κόνδυλον.

BISETVS. Κυδοιμέ] κυδοιμὸς κυρίως ταραχὴν καὶ θόρυβον δηλοῖ. ἐνταῦθα δὲ ὄνομα κύριον B πέπλασται, ὡς δούλου τοῦ τῷ πολέμῳ δεσπότῃ ἀκολουθοῦντος. Κόνδυλος] Εὐστάθιος. κόνδυλος λέγεται τὸ καμπτὸν τῶν δακτύλων, ὅ ἐστιν ὁ γόνθρος. καὶ κονδυλίζειν, τὸ κονδύλῳ παίειν. καὶ παροιμία. δὸς ἄρτον, τυρὸν καὶ κόνδυλον ὄψον ἐπ' αὐτῷ. καὶ κόνδυλος Ἀττικῶς ὁ κόλαφος. κόντυλος δὲ διὰ τοῦ τ εἶδος ὀρνέου. τινὲς δὲ ἐνταῦθα νομίζουσι γραπτέον κάνδυλον, ὅπερ ἐστὶ βρῶμα διὰ μέλιτος καὶ γάλακτος σκευαζόμενον. καὶ ἴσως ὁ ποιητὴς παίζει τῇ ἀγχιστείᾳ καὶ ἀμφιβολίᾳ τῆσδε τῆς λέξεως. ἀλλὰ μηδὲν κινεῖν. ἡ γὰρ γραφὴ καλῶς ἔχει, ὡς ἐκ τῶν ἑξῆς C δῆλον.

CHRIST. Κατεμεμυττωμένα] Vt Iambicus impleatur legerem ἃ κατεμ. &c. ſimile videtur deeſſe. Sed placet lectio illa quam è ſcripto codice repræſentauit amicus noſter Federicus Morellus iuuenis pereruditus, qui Profeſſionem Typographiámque Regiam vna diligentia complexus eſt. Eſt autem κατεμεμυττωτευμένα. Quod verbi formauit Comicus φιλοπολυσύλλαβος, à Moreto qui μυττωτὸς vel μυσσωτός: & dictum pro κατατετριμμένα. Βαβαὶ] Babæ admirantis eſt ſecundum D Soſipatrum. Hic eſt σχετλιαστικὸν pro φεῦ, vt videatur Chariſius Babæ & Papæ idem feciſſe. Sed lacrymas poſuit pro alliis, quia flere faciunt allia, vt dicitur de ſinapi. Hoc facit δριμύτης & acrimonia quam Virgilius in Moreto vocat fumum. Ἰὼ Σικελία] Sicilia πολύρρηνος eſt, lactis & caſei abundans, vnde ille ex Theocrito, Mille meæ Siculis errant in montibus agnæ. Pars autem erat Siciliæ quædam Athenienſibus inimica, ſtabátque à factione Lacedæmoniorum, vbi & magnam illi cladem acceperunt in tranſitu Aſſi- E narij fluminis. Nam & aqua, vt ait Thucydides, ſtatim corrupta fuit, ea nihilominus potabatur luto quamuis & ſanguine inquinata. Deinde magnus fuit numerus occiſione occiſorum Athenienſium, maiórque fuiſſet clades niſi procul ab Athenis periiſſet exercitus ille magis ex auxiliaribus copiis conſcriptus quàm ex domeſticis, vt ait Arrianus libro 1. ἀναβάσεως. Proprio autem & ſignatiſſimo verbo vſus eſt διακναισθήσεται. Nam κναίειν & κνή- F θειν de caſeo propriè dicitur, vnde κνῆστις ſcalpellum. Vſus eſt Homerus αἴγειον κνῆ τυρὸν & aliàs κνῆστις χαλκείη. Hinc & ῥάχις vocatur ἄκνηστις, quia non facilè ſcalpatur. Μέλι τουτὶ τ' ἀττικὸν] Quaſi ad remedium alienatum miſeriarum præſto ſint Athenienſes hæc ait illis gratificans. Nam quantò præſtantius eſt mel alliis & porris, tantò Atticum ſolum reliquis terris. Placentas autem antiqui melle ſapora- G bant, quod ex Archeſtrato etiam patet, cuius verſus luculentos lege apud Athenæum libro 3. Philoſophantium in conuiuiis. Οὑτοσὶ τοι γὰρ κόνδυλος] Delerem illud τοι. Neque enim agnoſcere videtur Scholiaſtes, quamquam non nimis otioſum, & fortaſſis hanc geminationem amauit vt poſtea οἴμοι μοι.

Σχόλια. Ἀλετρίβανον] οἱ μὲν δασέως γράφουσι τὸ τοὺς ἅλας τρίβειν. οἱ δὲ ψιλῶς παρὰ τὸ ἀλεῖν. ἡ δοίδυξ μὲν Ἀττικόν. ἀλετρίβανον δὲ ἀσιανόν. λέγεται δὲ καὶ ἀλότριψ. ὡς ἐν ἐπιγράμματι, καὶ τοῦτον δικάρανον ἀλότριβα. καὶ ἀλετρὶς ἡ μυλωθρὸς παρὰ Καλλιμάχῳ. Ἐχθὲς εἰσῳκισμεθα] συμβαίνει γὰρ τοῖς νεωστὶ εἰσῳκισμένοις μὴ εὐπορεῖν πάντων τῶν ἀναγκαίων. A

BISETVS. Ἐχθὲς δὲ, ἀντὶ τοῦ χθές. οὕτω καὶ ἐν Νεφέλαις,

Ἐχθὲς δέ γ' ἡμῖν δεῖπνον οὐκ ἦν ἑσπέρας.

Σχόλια. Οὐκοῦν παρ' Ἀθηναίους.] πάλιν λεληθότως σεμνολογεῖ τοὺς Ἀθηναίους ὡς αὐτόχθονας καὶ γηγενεῖς, διὰ τὸ εὑρίσκεσθαι παρ' αὐτοῖς τὰ τῶν πάλαι εἰσῳκισθέντων, οἷς πρόνοια τῶν νεωστὶ εἰσῳκισμένων. B

CHRIST. Ἀλετρίβανον] Vox eſt Aſiatica, Attici δοίδυκα vocant, quæ etiam ἀλότριψ dicitur, vt in Epigrammate, καὶ τοῦτον δικάρανον ἀλότριβα. Qui aſpirant, etymon arceſſunt à ſale terendo. Alioquin eſt à molendo ſiue pinſendo, quod eſt ἀλεῖν. Inde etiam piſtillus. Nam apud Callimachum molitrix dicitur ἀλετρίς, hymno in Delum, ait enim δυσεκέες μογέουσιν ἀλετρίδες. etſi non ſum neſcius quoſdam illic legere ἀλεκτρίδες, id eſt, ὁμόλεκτροι, thori conſortes, qua ratione dicitur ἄκοιτις. Οὐκοῦν παρ' Ἀθηναίων] Putat Scholiaſtes hinc laudari & magnificari Athenienſes, quaſi αὐτόχθονας, apud quos antiqua omnia reperiantur, neque ſint alienæ opis indigi. Ego contra cenſeo, eos ruſticatim tangi, tanquam apud eos belli cauſa facile inueniatur, vel propter Cleonem ſemper paratum ad perdendam Græciam.

BISETVS. Ὁ Τρυγαῖος ταῦτα πρὸς τοὺς θεατὰς λέγει.

Τρ. Ἄγε δὴ τί δρῶμεν ὦ πόνηρ' ἀνθρώπια. C
Ὁρᾶτε τὸν κίνδυνον ἡμῖν ὡς μέγας·
Εἴπερ γὰρ ἥξει γε τὸν ἀλετρίβανον φέρων,
Τούτῳ ταράξει τὰς πόλεις καθήμενος.
Ἀλλ' ὦ Διόνυσ' ἀπόλοιτο, καὶ μὴ 'λθοι φέρων.
Πό. Οὗτος. Κυ. Τί ἐστιν. Πό. Οὐ φέρεις. Κυ. Τὸ δεῖνα γὰρ
Ἀπόλωλ' Ἀθηναίοις ἀλετρίβανος ὁρᾷς,
Ὁ βυρσοπώλης ὃς ἐκύκα τὴν Ἑλλάδα. D
Τρ. Εὖ γ' ὦ δέσποινα πότνι' Ἀθηναία ποιῶν,
Ἀπόλωλ' ἐκεῖνος κἀν δέοντι τῇ πόλει,
Ἢ πρίν γε τὸν μυττωτὸν ἡμῖν ἐγχέαι.
Πό. Οὐκοῦν ἕτερον δῆτ' ἐκ Λακεδαίμονος μέτει.
Ἀνύσας τι. Κυ. Ταῦτ' ὦ δέσποθ'. Πό. Ἡκέτω ταχύ.
Τρ. Ὦνδρες τί πεισόμεσθα. νῦν ἀγὼν μέγας. E
Ἀλλ' εἴ τις ὑμῶν ἐν Σαμοθρᾴκῃ τυγχάνει
Μεμυημένος, νῦν ἐστὶν εὔξασθαι καλόν.
Ἀποστραφῆναι τοῦ μετιόντος τὼ πόδε.
Κυ. Οἴμοι τάλας. οἴμοι γε κἄτ' οἴμοι μάλα.
Πό. Τί ἐστι; μῶν οὐκ αὖ φέρεις; Κυ. Ἀπόλωλε γὰρ
Καὶ τοῖς Λακεδαιμονίοισι κακὸς ἀλετρίβανος.

TRY. *HOmunculi ô miſerrumi quid facto opus?*
Videte quantum nos manet periculum,
Nam ſi redierit ille piſtillum ferens,
Vrbes ſedendo comminutas triuerit:
O Bacche pereat, nec reuerſus adferat.
BEL. *Heus tu.* TVM. *quid eſt?* BEL. *nil ergo fers.* TV. *enim vides*
Piſtillus ille Athenienſis nullus eſt,
Turbator ille Græciæ coriarius.
TRY. O domina Pallas, ô verenda maxumè,
Benè eſt, & vrbis cecidit in rem, ſi prius
Quàm nos moretum bibimus, is verò occidit.
BEL. Fer igitur alium quàm citò ex Lacedæmone.
Hoccine agis an non? TV. hoc quidem. BEL. at fer ocyus.
TRY. Periculum ingens, ô viri, nos obſidet:
Sed ſi quis eſt noſtrum, Samothracum deûm
In caſto initiatus, pretium operæ eſt, vt is
Precibus euntis poſtulet rumpi pedes.
TVM. Heu miſerum eheu me, rurſus heu miſerrimum.
BEL. Quid iſtud, an nec dum attuliſti? TVM. etiam occidit
Piſtillus ille perditus Lacedæmonis.

Σχόλια. Ἀνθρώπια.] ὑποκοριστικῶς. τοῦτο πρὸς τὴν παροῦσαν συμφορὰν μειοῖ αὐτούς. Ἀλλ' ὦ Διόνυσ'.] ὡς οἰκείῳ θεῷ εὔχεται τῆς Ἀττικῆς, καὶ κυρίῳ τῶν ἐν τῷ θεάτρῳ καὶ τῶν ἐν τῇ εἰρήνῃ ἀγομένων. F

CHRIS. Ἀλλ' ὦ Διόνυσε] Benè Bacchum inuocat tanquã Atticæ peculiarẽ deũ, & verò præſidem in theatris & ludis, quæ in pace dari ſolent.

Σχόλια. Τὸ δεῖνα γὰρ ἀπόλωλ'] ὅτι τὶ δυσχερὲς μέλλομεν λέγειν, εἰώθαμεν τοῦτο προτάσσειν, ὡς μὴ εὐθυρρημονοῦντες. Ὁ βυρσοπώλης] τοῦτο δὲ τὸν Κλέωνα G ὡς αἴτιον τοῦ πολέμου καὶ ὡς αὐτὸν συνέχοντα τὸν πόλεμον. Εὖ γ' ὦ δέσποινα.] οὕτως τὴν θεόν. τὰς δὲ γυναῖκας, ἀστάς, ἵνα μὴ ὁμωνύμως. ταύτῃ δὲ εὔχεται ὅτι τῶν Ἀθηναίων ἡ θεός. τὸ δὲ ἑξῆς. εὖ γε ποιῶν ἀπόλωλ' ἐκεῖνος, εἴπερ πρὸ τοῦ ἀπολέσαι ἡμῶν τὰ πράγματα ἀπώλετο.

CHRIST. Ὁ βυρσοπώλης] Cleonẽ inquit, cui à ſtrigmẽtis & pelliũ ſpurcitia inuidiã parat, quique prima & præcipua iſtius belli fax fuit. βυρσοδέψης etiam dicitur, neque enim tãtùm pelles vẽdebat, ipſas etiam apparabat & ſubigebat & molliebat, quod propriè eſt δέψειν, vnde depſere Latinum, tranſlatum ad obſcœna, vſurpatum Catullo, patrui perdepſuit ipſam Vxorem, vt verò repoſuit princeps Criticus. Imò huic rei tã propriũ eſt verbum vt βύρσα ſit etiam dicta δέψα apud Grammaticos. Εὖ γ' ὦ δέσποινα] Vt Bacchus proprius Athenienſium Deus cum quibuſdam aliis: Sic etiam Minerua quam Dominam vocabant & heram, id eſt δέσποιναν. Sic apud Maronem Charon Proſerpinam vocat Dominam, vt ſuperius

dicebamus. Nam fœminas & ἄστας & δεσποίνας vocari testis est Hesychius, apud quem mendoſum & male diſtinctum locũ emendabo quà potero. Ait ille Grãmaticus δεσποίνας γυναῖκας Θετταλοί, innuit enim feminas dominas vocari apud Theſſalos. Quæ ſequuntur ſic corrigo apud eundem Grammaticum, δεσπότην κεκαρμένος. & maiuſcula littera Δεσπότην, ſcribo vt ſit principiũ vocis exponendæ: Deinde pro gloſſa lege ἔνιοι μὲν &c. Nam explicat dictum illud alicuius poetæ δεσπότην κεκαρμένοι. Mox vbi habes βελτίστον lege βέλτιον δέ. ait meli' eſſe explicare πενθοῦντες, quia dominis mortuis tondebantur equi ad luctum ſignificandum. Sic apud Sudam habes δεσπότην κεκαρμένοι. i. πενθοῦντες: & apud Euripidem Oreſta, κουρᾷ τ' ἐ θυγατρὸς πενθίμῳ κεκαρμένοι.

Σχόλια. Ἦ πρίν γε τὸν μυττωτόν.] ἀντὶ τοῦ πρὶν ἡμῖν τὸν πόλεμον ἐπεγεῖραι. ὡς αἴτιον δὲ αὐτὸν τοῦ πολέμου ἐπεγείρει καὶ διαβάλλει. Ἀνύσας τι.] ἀπελθὼν ὁ κυδοιμὸς ἐπανῆλθε. καὶ οὕτως τὴν ἐρώτησιν αὐτῷ προσφέρει ὁ πόλεμος. Ἀνύσας τι.] ἀντὶ τοῦ ἀνύσας τι καὶ διαπράξας. καὶ εἰρωνικῶς. Τί πεισόμεσθα] τί ἄρα παθεῖν μέλλομεν. ἢ ἐν ποίῳ κινδύνῳ καθεστήκαμεν. Ἐν Σαμοθρᾴκῃ.] οἱ ἐν κινδύνοις γινόμενοι ἐπεκαλοῦντο τούτους τοὺς δαίμονας τοὺς ἐν Σαμοθρᾴκῃ τούς τε Κορύβαντας καὶ τὴν Ἑκάτην. ἐξ ὧν καὶ διαβόητον ἦν τὸ Ζηρύνθιον ἄντρον, ἔνθα [illegible]. Μεμυημένος.] τὰ μυστήρια τὰ Καβείρων. δοκοῦσι γὰρ οἱ μεμυημένοι ταῦτα δίκαιοί τε εἶναι καὶ ἐκ δεινῶν σώζεσθαι καὶ ἐκ χειμώνων. Ἀποστραφῆναι] ὃ ἡμεῖς διαστραφῆναι λέγομεν ἀντὶ τοῦ κλασθῆναι τὰ μετιόντας τὸν δοίδυκα. Καὶ τοῖς Λακεδαιμονίοισιν.] ὁ Βρασίδας ὃς ἦν Λακεδαιμονίων στρατηγός, ἀνθιστάμενος τῆς εἰρήνης. ἐτελεύτησε δὲ ἐν Θρᾴκῃ.

CHRIST. Ἐν Σαμοθρᾴκῃ μεμυημένος] Vetus religio fuit vt qui verſarentur in periculis, & eſſent, vt ait poeta Bucolicus, ἐπὶ ξυροῦ ἀκμᾶς, Samothracios deos inclamarent, & cum Hecate Corybantas, vnde celebre illud antrum Zerynthiũ, vbi feſtos illi deæ honores celebrabant libertatémque obtinebant. De quibus plura apud Tacitum & Diogenem Laërtium, nec non de antro illo apud Sudam. Erant autem illa myſteria Cabirorum, quibus initiati cenſebantur iuſti & boni, & ſi quem periculorum curſum decurrerent, ſalui & victores euadere ſolebant, vt rectè ſcripſerit Varro: Et religiones & caſtus id poſſunt, vt ex periculo eripiant nos: quo loco caſtus ſunt ἁγνεῖαι. Nam in caſto Cereris eſſe eſt ἁγνεύειν. Quod quia notatũ eſt à diuino Coniectore in libris, quos doctiſſimus Romanorũ ſcripſit de lingua Latina, ſuperſedebo plura notare. Ἀποστραφῆναι] ait Scholiaſtes Græcus dictum pro διαστραφῆναι, id eſt diſrumpi: quo loco videtur poſt κλασθῆναι ſupplendum τοὺς πόδας. Ego in eius Gloſſographi ſententiam pedibus non eo: Qui etſi perſuaſit mihi vt interpretarer Rumpi, tamen animi mei ſententia δευτέρα & ἀμείνων cenſet ἀποστρέφειν Latinè & κατὰ πόδα eſſe Auertere. Nam ἀπὸ eſſe noſtrum Ab vel A, non eſt cur anxiè probemus. Eſſet autem διαστρέφειν diuortere & diſtorquere, cuius paſſiuum non tam it ἐς κόρακας quam τὸ Auertere. Itaque veniam peto pudentem ſi Scholiaſtam non ſequor. Mox pro κατ' οἴμαι mallẽ κάρτ' οἴμοι, vt dicat κάρτα μάλα, nimis valde, quod Comicum eſt.

Πό. Πῶς ὦ πανοῦργ'. Κυ. Ἐς τἀπὶ Θρᾴκης
  χωρία
Χρήσαντες ἑτέροις αὐτὸν, εἶτ' ἀπώλεσαν.
Τρ. Εὖ γ' εὖ γε ποιήσαντες ὦ Διοσκόρω.
Ἴσως ἂν εὖ γένοιτο. θαρρεῖτ' ὦ βροτοί.
Πό. Ἀπόφερε τὰ σκεύη λαβὼν ταυτὶ πάλιν.
Ἐγὼ δὲ δοίδυκ' εἰσιὼν ποιήσομαι.

BEL. *Ain' ſceleſte?* TVM. *Thraciam verſus*
  plagam
Legatus aliis ferre ſuppetias, perit.
TRY. *Eia gemelle Caſtor, ô factum benè,*
Benè forſan iſtud verteris: ſperate vos.
BEL. *Sume iſta vaſa rurſus & manda probè:*
Piſtillum at ipſe ingreſſus expediuero.

Σχόλια. Εἰς τἀπὶ Θρᾴκης χωρία. καὶ γὰρ εἰς συμμαχίαν πεμφθεὶς ὁ Βρασίδας εἰς Θρᾴκην, κατὰ τὸν αὐτὸν χρόνον Κλέωνι τελευτᾷ. Χρήσαντες] ἐν Ἀμφιπόλει γὰρ τῆς Θρᾴκης μονομαχήσαντες ὁ Κλέων καὶ Βρασίδας, ἀλλήλους ἀνεῖλον. Διοσκόρω] οὗτοι πρόσκεινται τοῖς Λακεδαιμονίοις ἐπιχώριοι, διὸ νῦν αὐτῶν μέμνηται. Ἐγὼ δὲ δοίδυκ' εἰσιὼν] ἐγὼ ἀναστρεψάμενος εἰσιὼν ποιήσομαι.

CHRIST. Τἀπὶ Θρᾴκης χωρία] Hiſtoriam hanc habes ampliter & luculenter ex profeſſo cõſcriptam apud Thucydidis ξυγγραφῆς ε. qui graphicè Braſidæ & Cleonis mores depingit. Ait enim eos pacem auerſari ſolitos: illum quia ex bello felicitatem & gloriam reportabat, hunc vero (Cleonem puta) quia pacis tẽpore patere ſua ſcelera ſentiebat, & calumnias ſuas minus fidem facere. Sed præſtat Græca quia elegantiſſima ſunt & prudenti ſtructura compoſita apponere, οἵπερ ἀμφοτέρωθεν ἠναντιοῦντο τῇ εἰρήνῃ, ὁ μὲν διὰ τὸ εὐτυχεῖν τε καὶ τιμᾶσθαι ἐκ τοῦ πολεμεῖν, ὁ δὲ γενομένης ἡσυχίας καταφανέστερος νομίζων ἂν εἶναι κακουργῶν καὶ ἀπιστότερος διαβάλλων. Plutarchus in Nicia eadem ferè elogia de vtroque dedit. Mirũ ni noſtra Frãcia Braſidas ſuos & Cleonas hodiéque habeat patriç, vt ait Æſchulus ἀνασπαστῆρας καὶ ταράκτορας, quãtumuis pio ſe prætextu tuentes. vel hi recentes motus quo ſpectãt? Dicam liberè cum Ennio, Omnis cura viris vter hic ſiet induperator. Sed opere Deus orãdus eſt maximo, vt Regẽ noſtrũ Hẽricũ IV. inſignẽ pietate & prudentia Principẽ quãdiutiſſime viuum & videntem incolumémque nobis conſeruet, & ex Aſſiduo tandem Proletarium faciat. φῦλοι γὰρ οἴκων παῖδές εἰσιν ἄρρενες.

BISETVS. Ὁ Τρυγαῖος, ἐπεὶ ὁ Πόλεμος πᾶσαν τὴν ἑαυτοῦ πολεμικὴν παρασκευὴν παρασκευάζει, ταῦτα πρὸς τοὺς θεατὰς στραφεὶς λέγει.

Τρυ. Νῦν τοῦτ' ἐκεῖν' ἥκει τὸ Δάτιδος
  μέλος,
Ὁ δεφόμενός ποτ' ᾖδε τῆς μεσημβρίας,

TRY. *Nunc cantio illa Datidis mentem*
  ſubit,
Cinadus olim quam canit meridie,

Ὡς ἥδομαι καὶ τέρπομαι, καὶ χαίρομαι.
Νῦν ἐστὶν ἡμῖν ὦνδρες Ἕλληνες καλὸν,
Ἀπαλλαγεῖσι πραγμάτων τε καὶ μαχῶν,
Ἐξελκύσαι τὴν πᾶσιν εἰρήνην φίλην,
Πρὶν ἕτερον αὖ δοίδυκα κωλῦσαί τινα.
Ἀλλ' ὦ γεωργοὶ, κἄμποροι, καὶ τέκτονες,
Καὶ δημιουργοὶ, καὶ μέτοικοι, καὶ ξένοι,
Καὶ νησιῶται δεῦρ' ἴτ', ὦ πάντες λεῴ.
Ὡς τάχισ' ἄμας λαβόντες, καὶ μοχλοὺς καὶ
σχοινία. (μονος.
Νῦν γὰρ ἡμῖν ἁρπάσαι πάρεστιν ἀγαθοῦ δαί-

A *Quàm lætor, & delector atque gaudeor:*
At nunc decet nos, ô viri Græcanici,
Labore functos cladibúsque duellicis
Eruere pacis numen optatum omnibus,
Pistillus illud antequam alius porceat:
Verum ô Coloni nundinatores, Fabri
B *Et opifices, & hospites & aduenæ,*
Et insulares huc adeste, omnísque plebs
Sumite actutum vacilla cúmque vectes funibus:
Quippe nunc nobis bono fas est fruisci numine.

Σχόλια. Τὸ Δάτιδος μέλος] Δάτις σατράπης Περσῶν βασιλέως εὐδοκιμήσας κατά τινα χρόνον πολεμῶν. ἑλληνίζειν δὲ βουλόμενος εἶπεν. ἥδομαι καὶ τέρπομαι καὶ χαίρομαι. ἐβαρβάρισε. ἔδει γὰρ εἰπεῖν χαίρω. ἅμα δὲ οὗτος ἐστὶ πρὸς τὸ ἡμικατάληκτον. ἐπεὶ εἴρηται τὸ χαίρομαι. αὐτὸ γὰρ τὸ χαίρω αὐτοπαθὲς ὂν, προσεφόρησεν αὐτῷ τὸ σημαινόμενον. λέγεται δὲ τὸ τοιοῦτο Δατισμός. καὶ παροιμία. ἄμας αἰτοῦσιν οὐδ' ἀπηρτισμένου σκάφας. Ἄμας.] τὰς συρμάς. ἐργαλεῖά τινα ἐπιτήδεια πρὸς τὸ ἀνορύττειν. Ἀγαθοῦ δαίμονος.] φασὶ γὰρ ὅτι δειπνήσαντες μὲν, ἐπιρρόφουν ἀγαθοῦ δαίμονος. ἀπαλλάττεσθαι δὲ μέλλοντες, ἔπινον Διὸς σωτῆρος. ὅσοι ἔλεγον. νῦν γὰρ σπονδὰς ἢ πίνειν ἐστὶν ἡμῖν ἀγαθοῦ δαίμονος πόμα.

C H R I S T. Τὸ Δάτιδος μέλος] Dictum vulgarium. Datidis Persarum ducis sub Dario cantionem vocat, & Athenienses id vsurpare falsè ratione que indicat, id est spurca facere. Nam illud δεδορβόρος, vnde nostrum depſere, notat fœditatem quam patrare ſolebat Satrapes ille, cùm diem diffinderet ſomno insititio. Tunc enim iacebat ſatur & ſupinus, Pertundens, vt ait Catullus, tunicámque palliúmque, quod etiam de Cyclope Euripides dixit. Καὶ χαίρομαι] Quia barbarus & Paphlagon fuit Cleon, & Braſidas (vt Lacedæmonium decet) teſte Æliano imperitus, propterea huc barbariſmum induxit. Non mirum eſt autem Perſam in Græco ſermone hoſpitem eſſe. Itaque Datis Perſa, & barbarus ſperabat, ſeſe mirifice eſſe locutum cùm ad inſtar verborum ἥδομαι & τέρπομαι addidit χαίρομαι. Metuebat, ſcilicet, ne peccaret ſi tria illa verba non eſſent ὁμοιόπτωτα. Nam χαίρω verbum quod per ſe eſt αὐτοπαθὲς, non ſatis videbatur facere ad rythmum. Fortaſſis autem de induſtria Ariſtophanes Trygæum induxit βαρβαρίζοντα, vt agreſtem virum. Quo modo Theocritus in Dioſcuris Amycum loqui facit barbariſmum in illo τίς οἷος ὁρᾷς, niſi illic legendum οἷς, de qua lectione ambigo. Sed credibilius eſt imitari voluiſſe Datidem, i. Datiſmum feciſſe. Nam ex illis barbariſmum vocarunt poſtea Datiſmum: In Sudæ collectaneis verſus hic Ariſtophanis ſic legitur, ὡς ἥδομαι καὶ χαίρομαι κ' εὐφραίνομαι. Quæ mihi lectio non videtur eſſe Ariſtophanis, nam & in Pluto habes, ὡς ἥδομαι καὶ τέρπομαι, vt hoc loco. Ὡς τάχισ' ἄμας] Nunc Senariis ſuccedunt C Trochaici, Catalectici 40. vſque ad illud, ἐβοᾶτε, quæ eſt ἔκθεσις Dimetrorum Catalecticorum. Scholiaſtes 38. tantum notat: ſed incipit ab illis δεῦρο πᾶς, & hos duos verſus pro εἰσθέσει, videtur accepiſſe. Ἀγαθοῦ δαίμονος] Videtur alludere ad eum morem veterum quem notat Scholiaſtes: Ait enim in conuiuiorum principiis ſolitos ἐπιρροφεῖν ἀγαθοῦ δαίμονος & libare bonæ fortunæ. In fine verò & abitione πίνειν Διὸς σωτῆρος. Sic bonam fortunam præire iubebant, Iouem liberatorem exire. Hūc ſenſum elicio ex verbis Scholiaſtę, in quis D libenter legerem δειπνοῦντες non δειπνήσαντες, vt principium intelligat conuiuij. Tamen δειπνήσαντες melius, nam de ſecundis menſis intelligit & fine conuiuij. Nā teſtatur Theopompus mēſa ſublata moserat ἐπιρροφεῖν ἀγαθοῦ δαίμονος vt teſtatur Scholia in Veſpas. Ad cū ergo morem cum alludat (corrige ſodes iterum verba Scholiaſtæ, & pro ὅσοι ἔλεγον, lege me auctore & diſtingue ὡς ὁ ἔλεγχος) videtur ſic loqui: Nunc enim libare & bibere licet nobis bonæ Deæ potionem: ἁρπάσαι per Parodiam dixit pro ῥοφῆσαι vel σπεῖσαι, nā Pacē vt haberent raptā oportuit. Notādū autē libaE tionē illā quam antiquitus faciebant ἀγαθοῦ δαίμονος fuiſſe leuē degustationem & ὀλιγοποσίαν. Quod ſatis intellexit Heſychius qui ἀγαθοδαιμονιστὰς interpretatur ὀλιγοποτοῦντας. Itaque miror quod ἐπιρρόφουν addat Scholiaſtes. Nā Dido apud Maronē libabat ἀγαθοῖς δαίμοσι Baccho & bonæ Iunoni. Sic enim dea illa etiā teſte Macrobio χρηστῆς nomine indigitabatur. Et laticū honorē ſummotenus attigit ore: at verò Bitias ἐπιρρόφησεν & ἔπιεν, cū hauſit paterā, & pleno ſe proluit auro. Sed F dē his legendus Rhodiginus lib. 28. lectionū antiquarū. Sanè apud Platonē in Sympoſio non videtur noui interpretes locum intellexiſſe ἀγαθῇ τύχῃ Φαῖδρος κατάρχέτω, verterim cum bonis auibus exordiatur Phædrus, cum potius diceret. Bonæ fortunæ princeps libet Phædrus, alludit enim ad ἀγαθοδαιμονιστὰς & ludit in verbo κατάρχειν.

G

ΧΟΡΟΣ, ΤΡΥΓΑΙΟΣ.

CHORVS, TRYGÆVS.

Ἔκθεσις διπλῆς ἀμοιβαίας ἐκ στίχων λζ. μεθ' οὓς κῶλα ζ.

BISETVS. Ὁ Χορὸς περιχαρὴς πάλιν τὴν ἑαυτοῦ προθυμίαν, καὶ βοήθειαν τῷ Τρυγαίῳ ὑπισχνεῖται, ὅπως τὴν εἰρήνην τὴν ἐν ἄντρῳ κατακεκλεισμένην, καὶ κεκρυμμένην εἰς τὸ φῶς ἀνελκύσωσι.

Χο. Δεῦρο πᾶς χώρει προθύμως εὐθὺ τῆς σωτηρίας,
Ὦ Πανέλληνες, βοηθήσωμεν εἴπερ πώποτε,
Τάξεων ἀπαλλαγέντες καὶ κακῶν φοινικικῶν.
Ἡμέρα γὰρ ἐξέλαμψεν ἥδε μισολάμαχος.
Πρὸς ταῦθ᾽ ἡμῖν εἴ τι χρὴ δρᾶν, φράζε κἀρχιτεκτόνει.
Οὐ γὰρ ἔσθ᾽ ὅπως ἀπειπεῖν ἂν δοκῶ μοι τήμερον
Πρὶν μοχλοῖς καὶ μηχαναῖσιν εἰς τὸ φῶς ἀνελκύσαι
Τὴν θεῶν πασῶν μεγίστην καὶ φιλαμπελωτάτην.
Τρ. Οὐ σιωπήσεσθ᾽ ὅπως μὴ περιχαρεῖς τῷ πράγματι,
Τὸν πόλεμον ἐκζωπυρήσετ᾽ ἔνδοθεν κεκραγότες;
Χο. Ἀλλ᾽ ἀκούσαντες τοιούτου χαίρομεν κηρύγματος.
Οὐ γὰρ ἦν ἔχοντας ἥκειν σιτί᾽ ἡμερῶν τριῶν.
Τρ. Εὐλαβεῖσθ᾽ ἐκεῖνον τὸν Κέρβερον καὶ δεδίττεσθε.
Μὴ παφλάζων καὶ κεκραγώς, ὥσπερ ἡνίκ᾽ ἐνθάδ᾽ ἦν,
Ἐμποδὼν ἡμῖν γένηται τὴν θεὸν μὴ ᾽ξελκύσαι.
Χο. Οὔτι καὶ νῦν ἐστὶν αὐτὴν ὅς τις ἐξαιρήσεται,
Ἢν ἅπαξ ἐς χεῖρας ἔλθῃ τὰς ἐμάς. ἰοῦ, ἰοῦ.
Τρ. Ἐξολεῖτέ μ᾽ ὦ ᾽νδρες εἰ μὴ τῆς βοῆς ἀνήσετε.
Ἐκδραμὼν γὰρ πάντα ταυτὶ συνταράξει τοῖν ποδοῖν.
Χο. Ὡς κυκάτω, καὶ πατείτω πάντα, καὶ ταραττέτω.
Οὐ γὰρ ἂν χαίροντες ἡμεῖς τήμερον παυσαίμεθ᾽ ἄν.
Τρ. Τί τὸ κακόν; τί πάσχετ᾽ ὦ ᾽νδρες; μηδαμῶς πρὸς τῶν θεῶν
Πρᾶγμα κάλλιστον διαφθείρετε διὰ τὰ σχήματα.
Χο. Ἀλλ᾽ ἔγωγ᾽ οὐ σχηματίζειν βούλομ᾽. ἀλλ᾽ ὑφ᾽ ἡδονῆς
Οὐκ ἐμοῦ κινοῦντος, αὐτὼ τὼ σκέλη χορεύετον.

A *CH. HVc alacres viſite omnes ad ſalutis ſemitam,*
Vniuerſi adeſte Graci, nunc opem nos ferre opus
Liberatos tot maniplis & cruore bellico:
Nam dies illuxit hac inuiſa pugna & prælio,
Nunc ad hæc quid facto opus ſit fare, ductor impera,
B *Iam laboris nil recuſandum mihi hodie, ſi modò*
Protrahemus machinis ad publici auras luminis
Maximam omnium dearum, & magnam amicam vitium.
TR Hem tacete ſultis, vt ne effuſi in altum gaudium
Intus hic bellum excitetis editis clamoribus.
C *CH. Sed iuuat nos hocce plebis murmurans præconium,*
Cùm trium nobis dierum deforet viaticum.
TR. Attamen vos hunc cauete cum timore Cerberum
Ne ferociente clamoſus furore, vt hic prius
Quò minùs Deam extrahatis impedimento fuat.
D *CH. Nullus illam ne quidem nunc vindicabit gentium,*
Libera in manus ſemel ſi venerit meas, hui.
TRY. Pol viri peſſumdatis me ni tumultu parcitis,
Conuolante namque planta cuncta mox turbauerit.
CH. Miſceat, conculcet omnia, atque turbet funditus:
E *Non enim gaudere deſinemus hodie hoc gaudium.*
TRY. Quid mali? quæ inſania iſta eſt, per deos rogo viri
Ne per hos motus opus belliſſimum corrumpite.
CH. Non voluntas hoc ſuadet, ſed voluptas maxima,
F *Ipſa namque ſponte ſaltant crura, nil mouente me.*

Σχόλια. Δεῦρο πᾶς χώρει.] ἔκθεσις διπλῆ ἀμοιβαία. οἱ δὲ στίχοι εἰσὶ τροχαϊκοὶ τετράμετροι καταληκτικοὶ λη. καὶ ἡ ἔκθεσις ταύτης κώλων ὁμοίων τροχαϊκῶν ζ. ὧν τὰ ε. δίμετρα ἀκατάληκτα. τὸ ϛ παρατέλευτον. τὸ ζ ἑφθημιμερὲς ἰαμβικὸν ὑφ᾽ ὃ αἱ συνήθεις δύο διπλαῖ. Ὦ Πανέλληνες.] λιλαθότως εἰς ὁμόνοιαν αὐτοὺς προσάγει ὁμοφρονῆσαι πάντας τοὺς Ἕλληνας ἀξιῶν. Καὶ κακῶν φοινικικῶν.] τῶν αἱματωδῶν, ἀπὸ τῆς τοῦ αἵματος χροιᾶς. λείπει δὲ τὸ ἡσυχάσωμεν ἢ ἀντὶ τῶν πολεμικῶν.

BISETVS. Περιχαρεῖς] περιχαρῶς, σφόδρα, ἀμέτρως χαίροντες.

Σχόλια. Ἐκζωπυρήσετε.] ἀνάψετε τὸν πόλεμον ἤδη κατεσβεσμένον. ἐκζωπυρῆσαι δὲ κυρίως ἐστὶ τὸ ἐκ μικροῦ πυρὸς φυσῶντας μεγάλην φλόγα κινῆσαι. Οὐ γὰρ ἦν ἔχοντας ἥκειν.] οὐ γάρ φασι πολεμικόν ἐστι τὸ κήρυγμα, ἀλλ᾽ εἰρηνικόν. ἐν τῷ παραγγέλλεσθαι τοιοῦτος δὲ, τὴν πόλιν δηλοῖ. Εὐλαβεῖσθε.] νῦν πρὸ ὀφθαλμῶν ἔχετέ φησι καὶ δεδίττεσθε τὸν Κλέωνα, μὴ ἐμποδὼν τῇ εἰρήνῃ γένηται. Μὴ παφλάζων] διὰ τὸ τραχύφωνον τοῦ Κλέωνος ἐχρήσατο τῷ παφλάζειν. Ἐνθάδ᾽ ἦν] τουτέστιν ὅτε ἔζη. ὅτε ἦν ἐκεῖ σὺν ἡμῖν. Μὴ ᾽ξελκύσαι.] ὅτι περιττὸν τὸ μὴ χρῶνται Ἀττικοί. ἤρκει γὰρ εἰπεῖν ὅτι ἐμποδὼν γένηται ὥστε ἐξελκύσαι. Ἰοῦ, ἰοῦ.] ἐπὶ ὀρχήσεως ἐπὶ τοῦτο, διὸ περισπᾶται. ὡς τοῦ χοροῦ τοῦτο λέγοντος. Οὐ σχηματίζειν] οὐ κατὰ τὴν ἐμήν φησι προαίρεσιν ἡ ὄρχησις γίνεται. ἀλλ᾽ ἤδη διὰ τὴν ἄγαν χαρὰν ἡδονῆς αὐτόματα χορεύει μου τὰ σκέλη.

CHR. Μισολάμαχος.] Lamachus dux fuit Atheniensium rei bellicæ peritissimus, vir bonus & pauper. talem enim cum Socrate & Aristide describit Ælianus lib. 2. variæ historiæ, floruítque temporibus Æschuli & Aristophanis qui in Ranarum fabula heroa eum vocauit. Tamen in Acharnensibus & in hac fabula contumeliosè accipit & Attico melle perfundit (ἀττικῶς λέγειν Ἀττικὸν ἐστὶ μέλι dixit quidam) Quin Lamachum quasi βυλομάχον dictum autumat, siue quia λῆς apud Dores est θέλεις, siue quia τὸ λα est ἐπιτατικὸν vt τὸ ζοῦ. A pugna autem quæ est μάχη nomen habet. Itaque pro bello nomen hoc vsurpat. Ἐκζωπυρήσετε.] Reso- A cillabitis & excitabitis mortuum & extinctum bellum. Sanè enim rectè dixit diuinus poeta, Martémque accendere cantu, & merito βοῆς nomine pugna intellecta, vnde Menelaus βοὴν ἀγαθός. ἐκζωπυρῆσαι est ex pusilli ignis fomite magnam flammam suscitare. Εὐλαβεῖσθ' ἐκεῖνον.] Versus hic non satis est integer in modulis suis, siquid mutandum sit, aut interpolandum legerem, εὐλαβεῖσθαι ἐκεῖνο (κήρυγμα puta) καὶ τὸ Κέρβερον δ' ἐάσατε. Διὰ τὰ σχήματα.] Primus Æschulus σχηματισμοὺς introduxit B in choros Tragicos, de quibus & de saltatione quæ ὄρχησις est, operæprecium est adire Diui Iulij Scaligeri Poetices opus perfectissimum.

Τρ. Μή τι καὶ νυνί γ' ἔτ'. ἀλλὰ παῦε παῦ' ὀρχούμενος.	*TRY. Hoc ne agunt & nunc? age impone ergo finem saltibus.*
Χο. Ἢν ἰδού. καὶ δὴ πέπαυμαι. Τρ. Φῄς γε. παύει δ' οὐδέπω.	*CH. En vides vt desino. TRY. inquis, sed tamen non desinis.*
Χο. Ἓν μὲν οὖν τουτί μ' ἔασον ἑλκύσαι, καὶ μηκέτι.	C *CH. At sine hoc tantummodo saltare me, & nil amplius.*
Τρ. Τοῦτό νυν, καὶ μηκέτ' ἄλλο μηδὲν ὀρχήσεσθ' ἔτι.	*TRY. Hoc quidem nunc sinerim, sed pòst nihil saltabitis.*
Χο. Οὐκ ἂν ὀρχησαίμεθ', εἴπερ ὠφελήσαιμέν τί σε,	*CH. Fiet, haud saltabimus, non si tuo id fiat bono.*
Τρ. Ἀλλ' ὁρᾶτ' οὔπω πέπαυσθε. Χο. Τουτογὶ νὴ τὸν Δία	*TRY. Sed nec hac dum desita est saltatio. CH. En hanc per Iouem*
Τὸ σκέλος ῥίψαντες ἤδη λήγομεν. τὸ δεξιόν.	*Dexteram iactauero cùm tibiam, tum desita est.*
Τρ. Ἐπιδίδωμι τοῦτό γ' ὑμῖν, ὥστε μὴ λυπεῖν ἔτι.	D *TRY. Hoc adhuc sinam quidem, at ne pòst id hac turbas date.*
Χο. Ἀλλὰ καὶ τἀριστερόν τοί μ' ἔστ' ἀναγκαίως ἔχον.	*CH. sed sinistrum crus necesse est vt trahens iactem simul.*
Ἥδομαι γὰρ καὶ γέγηθα, καὶ πέπορδα, καὶ γελῶ,	*Nempe rideo, atque latus pedo, gaudeo magis*
Μᾶλλον ἢ τὸ γῆρας ἐκδύς, ἐκφυγὼν τὴν ἀσπίδα.	*Quàm senecta anguis solutus, quando fugi hanc viperam.*
Τρ. Μηκέτ' οὖν νυνί γε χαίρετ'. οὐ γὰρ ἴστε πω σαφῶς.	*TR. Parciùs sed gaudeatis, nondum enim comperta res:*
Ἀλλ' ὅταν λάβωμεν αὐτήν, τηνικαῦτα χαίρετε.	E *Sin eam prehendimus, tunc vt libet gaudere fas,*
Καὶ βοᾶτε, καὶ γελᾶτε,	*Cumq; risu iubilare,*
Ἤδη δ' ἐξέσται τόθ' ὑμῖν	*Iamq; tum dormire vobis,*
Πλεῖν, μένειν, κινεῖν, καθεύδειν,	*Ire, stare, nare fas est,*
Ἐς πανηγύρεις θεωρεῖν,	*Fasq; nundinis vacare,*
Ἑστιᾶσθαι, κοτταβίζειν,	*Lusibus conuiuiisq;*
Συβαρίζειν,	*Dapticis,*
Ἰοὺ ἰοὺ κεκραγέναι.	F *Clamare & ohe.*

Σχόλια. Ἓν μὲν οὖν τουτί μ' ἔασον.] σκέλος ἕν, δεικτικῶς. ὑφ' ἡδονῆς γὰρ ὁ χορὸς εἰς ὄρχησιν ἐτράπη. ἓν μόνον φησὶν ἔασόν με σχῆμα ποιῆσαι. Ὥστε μὴ λυπεῖν.] ἐμὲ δηλονότι. συγχωρῶ φησὶ τοῦθ' ὑμῖν, ὥστε μετὰ τοῦτο μηκέτι ἐνοχλεῖσθαί μοι.

CH. Ἑλκύσαι] Pro saltare dixit, vt Ter. Adelph. Tu interea restim ductans saltabis. Id autem est quod Græci & Aristophanes in Nebulis dixit ἑλκεσικόρδακα.

Σχόλια. Πέπορδα.] ἡ μεταφορὰ ἀπὸ τῶν ὄνων. χαίροντες γὰρ πέρδονται. Ἢ τὸ γῆρας ἐκδύς.] ἡ μεταφορὰ ἀπὸ τῶν ὄφεων. Ἐς πανηγύρεις θεωρεῖν.] πέμπεσθαι θεωροὺς ἐς τὰς πανηγύρεις καὶ θυσίας [illegible] γίνεσθαι τι τοῦ παίζειν. θεωροὺς δὲ ἐκάλουν, τοὺς ἀπὸ τῶν πόλεων δημοσίᾳ ἐκπεμπομένους συνθύσοντας καὶ συμπανηγυρίσοντας. Κοτταβίζειν.] παίζειν, τρυφᾶν. εἰς χαλκᾶς δὲ φιάλας, αἳ καλοῦνται λάταγες, ἐνέρριπτον ἐμβάλλοντες τὸ πόμα. καὶ εἰ ἠχοῖτο μείζων ψόφος, ἐδόκουν ὑπὸ τῶν ἐραστῶν ἐρᾶσθαι. ἄλλως. κότταβος παίγνιον ἦν παρὰ Ἀθηναίοις τοιοῦτον· ῥάβδος ἦν μακρὰ πεπηγμένη ἐν τῇ γῇ. G καὶ ἑτέρα ἐπάνω αὐτῆς κειμένη ὡς ἐπὶ ζυγίῳ. εἶχε δὲ πλάστιγγας δύο ἐξηρτημένας καὶ κρατῆρας δύο ὑποκάτω τῶν πλαστίγγων. καὶ ὑπὸ τὸ ὕδωρ ἀνδρίας ἦν χαλκοῦς κεχρυσωμένος. τοῦτο δὲ ἦν ἐν τοῖς συμποσίοις. καὶ πᾶς τῶν παιζόντων ἀνίστατο ἔχων φιάλην γέμουσαν ἀκράτου, καὶ μακρόθεν ἱστάμενος ἐ-

πιμαφερόμενον ὅλον τὸν οἶνον ὑπὸ μίαν σταγόνα εἰς τὴν πλάστιγγα. ἵνα γὰρ μεθυσθῇ, βαρῶν τὸ χαλκίον κατίλθῃ, καὶ προύσῃ τις τὴν κεφαλὴν τοῦ ἀνδριάντος ὑπὸ τὸ ὕδωρ κεκρυμμένου καὶ ποιήσῃ ἦχον. καὶ εἰ μὲν χυθῇ τοῦ οἴνου, ἐνίκα καὶ ἐδόκει φιλεῖσθαι ὑπὸ τῆς ἐρωμένης. εἰ δὲ μὴ, ἡττᾶτο. ἐλέγετο δὲ ὁ ἀνδριὰς ὁ ὑπὸ τὸ ὕδωρ, μάνης.

CHR. Πέπορδα.] Translatiuè ab asinis qui lætabundi pedere ſolent. Etiam in contemptum hoc fiebat, vt in Pluto καταπαρδεῖν τῆς πενίας. ſic fortaſſis hic oppedit bello. Τὸ γῆρας ἐκδύς.] Et hæc translatio eſt à ſerpentibus, qui ſenium ponunt. Videtur autem ſenium pro bello dixiſſe, quia nihil æquè pacis amantes colonos contriſtat & marceſcere facit atque bellum. vnde poſtea ait ἀπαλόν γ' ἄν μ' ἴδοις καὶ πολὺ νεώτερον, loquitur enim chorus ſenum. At cùm ait ἐκφυγὼν τὴν ἀσπίδα, dupliciter alludit in homonymia ἀσπίδος, & ad ſerpentem, & ad clypeum. Καὶ βοᾶτε] Poſt εἴσθεσιν Trochaicam ſequitur ἔκθεσις, ſeptem verſuum Dimetrorum Trochaicorum Acatalecticorum. In ſecundo lego ἤδη ἔξεστι non ἤδη δ'. Ex vltimo verſu duos facio. Nam συβαρίζειν exiſtimo eſſe [illegible]τέλευτον, ſequens ἰοῦ, ἰοῦ, iambicum ἑφθημιμερές. Ita enim videtur digeſſiſſe ipſe Scholiaſtes. Κινεῖν καθεύδειν] Non dubito, quin τὸ κινεῖν, verbum ſit nequitiæ, ſecundùm verſum ex Lyſiſtrata, κακῶς παρέξω κοὐχὶ προσχωρήσομαι, id eſt, Nec admonebor & malignè illud dabo. Κοτταβίζειν.] Cottabus luſus erat in conuiuiis frequens apud Athenienſes: Is quantum ex Grammaticorum gloſſis didici, eiuſmodi ferè erat. Fixa erat in terram virga grandis, altera ſuper eam tranſuerſa pendebat, mobilis vtrinque tanquam in ſtatera, duáſque habebat lances pendulas, & ſub ipſis duos crateras aquæ plenos, ſub aqua ſtatua ærea inaurata quę vocabatur Manes: nam Sophocles Salmoneo ſic vocat χάλκεον illud κάρα: verſus ex illa fabula luculentos habes, apud Athenæum lib. xi. Iam qui luſitare volebant phialam habebant meri plenam, & longius ſtantes certabant, quod vini ex epota phiala reſtabat in lancem mittere, vt repleta ea grauis fieret, inclinarétque, & caput allideret ſtatuæ illius ſub aqua latentis, ſicque ſonum ederet, ita vt qui feliciter ſine caſu iaceret, & maiorem ex iactu ſonum efficeret, victor eſſet, hócque indicio ſperaret ſe ab amica redamari. Ad cuius conſuetudinis rationem Theocritus dixit, τὸ τηλέφιλον ἐπλατάγησεν. Eſt autem luſus ille cottaborum inuentum Siculum, vt teſtatur Critias in Elegis, κότταβος ἐκ Σικελῆς ἐστὶ χθονὸς ἐκπρεπὲς ἔργον, & Dicæarchus Meſenius (vel potius cum Athenęo Mileſius) Ariſtotelis diſcipulus, qui ſiculam vocem exiſtimat æreas illas phialas quæ λάταγαι, vel λάταγες dicebantur. Quanquam infrà Scholiaſtes dicat λατάγην, eſſe quod ex poculo epoto reliquum fiebat (malè apud Sudam λῆμμα ποτηρίου, legendum enim λεῖμμα quod eſt λείψανον & τὸ λειπόμενον, vt ait Heſychius) quódque recuruata ſurſum manu iaciebant luſores in Cottabium. cui ſententiæ A ſubſcribit Cratinus in Nemeſi, qui ait, Cottabum appellatum non ſolum præmium victori in conuiuio propoſitum, ſed etiam vas ipſum in quod mittebat Latagas. Imò & Euripides Pliſthene teſte Athenęo, cottabum & λάταγα idem facit, luſúmque Atticorum ex inuentione Sicula ſcribit. Æreum verò vas illud fuiſſe teſtatur Eupolis Baptis: Meminit & Plato (comicus puta) in fabula Διὸς κακουμένου (malè apud hunc Scholiaſtem καλουμένου) B Porrò miſſionem cottabi ἀγκύλην vocabant, quia dextram manum ancylabant, id eſt, curuabant in mittendo, hinc κότταβοι ἀγκυλητοὶ (malè Ariſtophanis gloſſę ἀγκυλητούς) dicti à figura manu mittentis. Præmium autem quod κοττάβιον dicebatur, erat vt puto placenta πυραμοῦς, & σησαμοειδής. Nam & Ariſtoteles lib. 1. Rhetoricorum κοττάβεια miſſa Geloni, ait ab Æneſidemo, quas placentas fuiſſe arbitratur ad formam lancium illarum vel κοττάβων factas, Cœlius Rhodiginus: quamuis potior eſt ſententia eorum, qui Κοττάβια oppidum faciunt apud Ariſtotelem. Sanè C κότταβος propriè eſt ſonus qui ex reſiduo in phiala vino redditur, & quo pauimentum elidebatur. Nam id etiam fuiſſe Romanis, non ſolus Horatius teſtatur, qui ait, mero Tinget pauimentum ſuperbo: ſed & Plinius lib. 14. vbi ait de iis qui ἀμυστὶ & ἀπνευστὶ bibebant, & totum calicem vno hauriebant potu: nihilque ad elidendum in pauimentis ſonum ex vino reliquiſſe: vbi quidam ſummum legunt, quorum ſententiæ non accedo. Sanè ab illo ſono exiſtimo Plautum dixiſſe in pretioſa fa- D bula Trinummo, bubulos cottabos, quaſi flagra ad infligendas plagas: etſi Alciatus collabos mauult, qui ſunt bubuli nerui. Ego cottabos malim, nam ſi collabi bubulæ neruiæ, quorſum bubulos addidit? cæterùm in illo Cottaborum luſu ſemper amicarum mentionem iniectam conſtat ex Achæo & Callimacho his verſibus:

> Πολλοὶ δὲ φιλέοντες Ἀκόντιον ἧκαν ἔραζε
> Οἰνοπόται κιτὰς ἐκ κυλίκων λάταγας.

E vbi legendum οἰνοπόται σικελὰς auſim affirmare? & corrigendas Gloſſas huius fabulæ ſub finem. Nam patet vel ex ſequentibus Scholiaſtæ verbis, ait enim σικελὰς αὐτὰς οὐκ ἀπεικότως ὠνόμασεν. vide de cottabis plura apud Athenęum lib. 13. vbi & Critię verſus de Anacreonte huc pertinentes, habes item Æſchuli alios verſus de cottabo qui ἀγκυλητός. Plura præterea de his congerere piget & tædet, præſertim cùm Rhodigini & Parrhaſii habeamus aſſiduas rupto lectore columnas, vel pa- F ginas potius: Deinde cùm nuper cottabum nobis repręſentarit in Athenæo ſuo doctiſſ. Dalechampius, quem honorificè appello. ſed hoc mihi excidebat quod apud Heſychium voce κοτταμία legendum putem κοττάβεια: ait enim eſſe ἔπαθλον τῷ εὖ κοτταβίσαντι. i. qui altiorem ex iactu ſonum ediderat, quíque μεθυσοκότταβος dicebatur. ſed error ille apud Heſychium manauit ex antiqua ϐ figura, de qua nos alibi.

G

BISETVS. Κορωνὶς καὶ εἴσθεσις χοροῦ μονοστροφικὴ στίχων ἑ καὶ κώλων ιέ.

XO. Εἰ γάρ μοι γένοιτ' ἰδεῖν ταύτην τὴν ἡμέραν ποτέ.

CH. *O Mihi ſi detur iſtam olim videre almam diem:*

Πολλὰ γὰρ ἠνεσχόμην,
Πράγματά τε καὶ στιβάδας ἃς ἔλαχε Φορμίων,
Κοὐκ ἔτ᾽ ἄν μ᾽ εὕροις δικαστὴν δριμὺν οὐδὲ δύσκολον.
Οὐδὲ τοὺς τρόπους γε δήπου σκληρὸν ὥσπερ καὶ προτοῦ,
Ἀλλ᾽ ἁπαλόν γ᾽ ἄν μ᾽ ἴδοις,
Καὶ πολὺ νεώτερον, ἀπαλλαγέντα πραγμάτων.
Καὶ γὰρ ἱκανὸν χρόνον ἀπολλύμεθα καὶ κατατετρίμμεθα πλανώμενοι
Ἐς Λύκειον, κἀκ Λυκείου
Σὺν δορὶ σὺν ἀσπίδι τε.
Ἀλλ᾽ ὅ,τι μάλιστα χαριούμεθα ποιοῦντες, ἄγε
Φράζε, σὲ γὰρ αὐτοκράτορ᾽ εἵλετ᾽ ἀγαθή τις ἡμῖν τύχη.

A *Nam toleraui mala*
Plurima, ſegeſtriaq́ Phormio quibus fuit:
Nec ſeuerum poſtea me iudicem, vel tetricum
Dixeris, nec præditum aſperis, vt antè, moribus,
Sed facilem inueneris,
Et magis adhuc iuuenem,
B *Anxietas ſi perit*
Iamq́, ſatis atque nimis
Occidimus & penitus opprimimur, heu vagi
Dum frequentamus Lycéum
Cum clypeo & haſta habili.
Porrò age quid eſt tibi quod efficere poſsumus,
Expedi, age, nam bona ſors
Te voluit eſſe nobis ducem.

C Σχόλια. Εἰ γάρ μοι γένοιτο.] κορωνὶς καὶ εἴσθεσις χοροῦ μονοστροφικὴ στίχων ἢ κώλων ιε΄. ὧν ὁ πρῶτος τροχαϊκὸς τετράμετρος καταληκτικός. τὸ β΄ ἑφθημιμερές. ὁ τρίτος παιωνικὸς τετράμετρος ἀκατάληκτος ἐκ παιώνων καὶ κρητικῶν. καὶ ὁ ι΄ καὶ ιγ΄ οἱ ἑξῆς δύο ὅμοιοι τῷ πρώτῳ. τὸ ϛ΄ δὲ καὶ η΄ τῷ β΄. τὸ ζ΄. παιωνικὸν δίρρυθμον. καὶ τὸ θ΄ καὶ ιδ΄. τὸ δὲ ια΄ δίμετρον τροχαϊκόν. τὸ τελευταῖον παιωνικὸν τετράρρυθμον, ὑφ᾽ ὃ κορωνίς.

BISETVS. Εἰ γὰρ] εἴθε γάρ. εὐχή.

Σχόλια. Στιβάδας ἃς ἔλαχεν.] ἰδίως στιβάδας D τὰς χαμευνίδας ἐκάλουν. ὅπερ ἦν πάσχειν ἐπάναγκες τοῖς πολεμοῦσιν, ὑπαιθρίους ταλαιπωρεῖν καὶ χαμαικοιτεῖν. στιβάδας οὖν ἐπεὶ οἱ στρατιῶται χαμαικοιτοῦσι. λέγεται δὲ ὁ Φορμίων νικῆσαι ναυμαχίαις β΄ Λακεδαιμονίους, στρατηγήσας. λιτὸς δὲ ἦν καὶ στρατιωτικός. τὸ δὲ ἃς ἔλαχεν, ἀντὶ τοῦ ἃς ὑπέμεινε Φορμίων.

CHR. Εἰ γάρ μοι.] Hic Coronis eſt, & εἴσθεσις Chori monoſtrophica conſtans xv. verſibus, quorum primus Trochaicus eſt Tetrameter Catalecticus inſtar præcedentium, Secundus ἑφθημιμερὴς, E Tertius Pæonicus Tetrameter Acatalecticus ex Pæonibus & creticis, Decimus & tertius decimus ſimiles primo, ſextus & octauus ſecundo, ſeptimus cum nono & decimoquarto Pæonicus δίρρυθμος, vndecimus dimeter Trochaicus, vltimus Pæonicus τετράρρυθμος, deinde coronis. Στιβάδας ἃς ἔλαχε Φορμίων] ſub dio & humi iacere militaris mos erat, toros στιβάδας à calcando dixerunt. Ipſe Hector ſic dure & moleſtè in militia ſe ſe habuit, vt coleret χαμεύνας φυλλοστρώτους, vt eſt apud Rheſum, quem non Euripidi doctiores ſed ſophocli D tribuunt, & olere videtur Characterem ſophocleum. De hoc Phormione duræ etiam & præfractæ vitæ qui dux olim nauali prelio bis vicit Lacedemonios meminit Pauſanias in Atticis, & Aſopichi cuiuſdam filium facit.

Σχόλια. Καὶ πολὺ νεώτερον.] ἔτι γέρων ὁ χορός. λέγει ὅτι πολὺ νεώτερον ἔχοντα τρόπον θεάσῃ με ἀντὶ τοῦ παίζοντα. Καὶ γὰρ ἱκανὸν χρόνον.] ιγ΄ γὰρ ἄχρι ἔτη πολεμοῦντες. πολλήν φησι θλῖψιν ὑπεμείναμεν εἰς τὸ Λύκειον εἰσιόντες καὶ συναγόμενοι, καὶ πάλιν ἐξιόντες ἐκ τοῦ E Λυκείου καὶ ἀπιόντες εἰς τὴν πόλιν. τὸ Λύκειον δὲ, γυμνάσιον Ἀθήνησιν, ὅπου πρὸ τοῦ πολέμου ἐδόκουν γυμνάζεσθαι.

* * *

BISET. ΣΥΣΤΗΜΑ κϛ΄ περικοπῶν ἀνομοιομερὲς ἰαμβείων κβ.

Τρ. Φέρε δὴ κατίδω ποῖ τοὺς λίθους ἀφέλξομεν. F
Ερ. Ὦ μιαρὲ καὶ τολμηρὲ τί ποιεῖν διανοεῖ;
Τρ. Οὐδὲν πονηρόν, ἀλλ᾽ ὅπερ καὶ Κιλλικῶν.
Ερ. Ἀπόλωλας ὦ κακόδαιμον. Τρ. Οὐκοῦν ἢν λάχω.
Ἑρμῆς γὰρ ὢν κλήρῳ ποιήσεις οἶδ᾽ ὅτι.
Ερ. Ἀπόλωλας, ἐξόλωλας. Τρ. Ἐς τίν᾽ ἡμέραν.
Ερ. Ἐς αὐτίκα μάλ᾽. Τρ. Ἀλλ᾽ οὐδὲν ἠμπόληκά πω, G
Οὔτ᾽ ἄλφιτ᾽ οὔτε τυρόν, ὡς ἀπολούμενος.
Ερ. Καὶ μὴν ἐπιτέτριψαί γε. Τρ. Κᾆτα τῷ τρόπῳ
Οὐκ ἠσθόμην ἀγαθὸν τοσουτονὶ λαβών;

F *TRY.* *Sed viſo quorſum ſaxa dimouebimus.*
MER. ſceleſte & audax quale facinus destinas?
TRY. Nihil ſiniſtri, ſed quod olim Cillicon.
MER. Miſer periiſti. TRY. ſi quidem id ſors inſſerit:
Nam ſorte, cùm ſis Mercurius, facturus es.
MER. At occidiſti, nullus es. TRY. In quam diem?
G *MER. Iam mox. TRY. Tamen nil comparaui caſei,*
Nihil farinæ mortis ad viaticum.
MER. Peniſſumè deuotus es. TR. Quo ſit modo
Vt iſtud acceptum bonum nec ſenſerim?

Ep.

Ερ. Ἆρ' οἶσθα θάνατον ὅτι προεῖφ' ὁ Ζεὺς, ὃς ἂν
Ταύτην ἀνορύττων εὑρεθῇ; Τρ. Νῦν ἆρά
με
Ἅπασ' ἀνάγκη γ' ἀποθανεῖν; Ερ. Εὖ ἴσθ' ὅτι.
Τρ. Ες χοιρίδιον μοί νυν δάνεισον τρεῖς δραχμάς.
Δεῖ γὰρ μυηθῆναί με πρὶν τεθνηκέναι.
Ερ. Ὦ Ζεῦ κεραυνοβρόντα. Τρ. Μὴ, πρὸς τῶν
θεῶν,
Ἡμῶν κατείπῃς ἀντιβολῶ σε δέσποτα.
Ερ. Οὐκ ἂν σιωπήσαιμι. Τρ. Ναὶ πρὸς τῶν
κρεῶν,
Ἃ 'γὼ προθύμως σοι φέρων ἀφικόμην.
Ερ. Ἀλλ' ὦ μέλε ὑπὸ Διὸς ἀμαλδυνθήσομαι,
Εἰ μὴ τετορήσω ταῦτα καὶ λακήσομαι.

A MER. Scin' esse morti destinatum illum ab Ioue
Qui repperibit erutam hanc? TR. Nunc ergo me
Prorsum necesse est emori. MER. certum puta.
TRY. Tres fœnera drachmas mihi in porcum
sacrem.
Nam me sacrari oportet antequam mori.
MER. O fulminator Iuppiter. TRY. Ne per
Deos,
B O domine Mercuri, oro, ne nos prodas.
MER. Nunquam hoc tacebo. TRY. Te per has
carnes rogo
Quas tibi benignè iam modo adueniens tuli.
MER. Miselle, sed me Iuppiter disperderet,
Nisi hoc disertim & voce clamosa arguam.

Σχόλια. Φέρε δὴ κατίδω] σύστημα κατὰ περικοπὴν ἀνομοιομερὲς ἰαμβείων κβ. ἐπὶ τῷ τέλει παράγραφος. Ὦ μιαρὲ καὶ τολμηρέ.] ὁ Ἑρμῆς ἐλθὼν καὶ καταλαβὼν τὴν εἰρήνην ὡς δῆθεν ἀνασπωμένην καὶ ἐπὶ τούτῳ χαλεπαίνων, λέγει, τί τοῦτο τολμᾷς. Κιλλικών.] τὸν Κιλλικῶντα Μιλήσιον ὄντα φασὶ προδεδωκέναι τοῖς Πριηνεῦσι. πυνθανομένων δὲ πολλάκις αὐτοῦ τινῶν τί μέλλει ποιεῖν, ἔλεγε πάντα ἀγαθά. Θεαγένην δέ τινα ἄνδρα Σύρανον τῆς νήσου ταύτης ὑπὸ Κιλλικῶντος προδοθείσης, μετοικήσαντα εἰς τὴν Σάμον κρεοπωλεῖν. ἐπιστάντος οὖν τοῦ Κιλλικῶντος ὠνήσασθαι παρ' αὐτοῦ κρέας, δεομένου κρατεῖν αὐτῷ ἵνα ἀποκόψῃ τὸ περιττόν, καὶ ἀποτεινάμενον τὴν κοπίδα, κόψαι τὴν χεῖρα αὐτὴν τοῦ Κιλλικῶντος καὶ εἰπεῖν, ὡς ταύτῃ τῇ χειρὶ ἑτέραν οὐ προδώσεις πόλιν. Οὔκουν ἢν λάχω] παίζει πρὸς τὸν Ἑρμῆν ἐπεὶ ὅταν πολλοὺς κατεδίκαζον οἱ Ἀθηναῖοι ἀποθανεῖν, οὐκ εἰς μίαν ἡμέραν πάντες ἐφονεύοντο, ἀλλ' ἕκαστος ἐκληροῦτο καθ' ἡμέραν, καὶ τῷ κληρωθέντι θάνατος ὑπῆρχε. καθ' ἡμέραν οὖν εἷς μόνος ἐτελεύτα. ἔστι γὰρ ὅτι μετεμελοῦντο, καὶ τοὺς λοιποὺς ἔσωζον. ἐπεὶ οὖν οἱ κλῆροι Ἑρμοῦ, παίζων τοῦτο λέγει. Ἑρμῆς γὰρ ὤν.] εἰ ὡς σὺ φῄς πάντως ἀποθανεῖν, κληρωθῆναι πρότερόν με δεῖ. οἱ γὰρ κλῆροι Ἑρμοῦ δοκοῦσιν εἶναι· ὅθεν καὶ τὸν πρῶτον κληρούμενον, Ἑρμῆν φασὶ καλεῖν δεῖ. Ἡμπόληκά πω] ἐνεπορευσάμην. ἐμπολὴ δὲ φορτίον, ἢ τὸ τῆς πραγματείας κέρδος. ἢ ἐπαγωγὴ τοῦ κέρδους. τὸ δὲ ῥῆμα ἐμπολᾷν. Ὡς ἀπολούμενος.] ὡς εἰρηκότος αὐτοῦ ὅτι στρατεύῃ ἢ ἀποδημεῖς, αὐτός φησιν ὠνησάμην ὡς ἀποδημήσων. ἔδει ἔφη ἀποδημῶν ἢ στρατευόμενος. χαριέντως δὲ καὶ παρ' ὑπόνοιαν εἶπε τὸ ὡς ἀπολούμενος. οἱ στρατευόμενοι δὲ τυρὸν καὶ ἄλφιτα ἑαυτοῖς ὠνοῦντο. Ἐπιτέτριψαί γε.] τοῦτο τὸ ἐπιτρῖψαι ποτὲ μὲν ἐπὶ ὑπερηφανίας τάττεται. ποτὲ δὲ ἐπὶ κατάρας. ἀφ' ἧς κεῖται. Οὐχ ἡσθόμην.] πάλιν ἐν τῇ ἀστειότητι ἐχρήσατο. οἱονεὶ τοῦ τελείου. τὴν ὀργὴν αὐτοῦ καταπραΰνων. παίζων οὖν εἶπεν. Ὅτι προεῖφ' ὁ Ζεύς] δηλονότι τοῦ ὅστις ἂν κατορύττοι. Ες χοιρίδιον.] ὅτι τοῖς μυουμένοις ἔθος ἦν, χοιρίδιον θύειν ἐξ ἀνάγκης.

CHR. Οὐδὲν πονηρόν.] Historia hæc de Cillicone recitatur à Suda & Hesychio, qui ait eum vocatum prius Achæum. Hæc ferè est. G Prienensibus (vel vt ait idem Hesychius regiis ducibus) Miletum insulam prodidit cillicon, cúmque ex eo quærerent, quidnam facturus esset, respondit πάντα τ' ἀγαθά, aut potius οὐδὲν πονηρόν. Paulo pòst hanc insulæ traditionem Theagenes quidam (quē σύρανον, cur vocet Scholiastes non satis scio; nisi mendum est in traiectione litterarum, & σύρνιον potius legendum, nam syrna vrbs etiam Cariæ vnde Syrnius) diuertit Samum ibíque carnes C cœpit vendere: Ab eo empturus cillicon cùm indicaret quà scindi sibi vellet manum extendit, quam ille sublato cultro abscidit, addidítque, Nunquam tu manu ista aliam vrbem trades. Hinc vulgò proditores cillicontas vocabant, vt Democlidas hospites mœchos, Eurybatas scelestos, Timarchos flagitiosos & consuetos. Apud Ciceronem lib. 7. Epist. Famil. Epistola 24. Habes & istius Salaconis. Et epist. 18. lib. 16. salaco (vel heluo) nequissi-D mus. Quid si vtrobique legas cillico, tamen idem sudas in voce πονηρὸν non cillicontem sed calliphontem vocat & Callimachi testimonium laudat, μὴ σύγε Θεόγενις κόψαις χεῖρα Καλλιφῶντος. lege χεῖρα Καλλιφῶντος & Θεάγενις. Ες τὴν ἡμέραν.] Tangit Atheniensium vetustum morem qui cùm multos condemnassent non omnes vno die statim necabant, sed vnus diem quisque suum sortiebatur. sæpe enim condemnantes iudices pœnitentia tangebat, & sic reliqui seruabantur salusque E tandem rebus prolatis euadebant. Erant autem sortes propriè Mercurij, & cui primum sors contigerat, eum solebant Mercurium vocare, nam propterea virgam soporiferam habebat. Apud Romanos in capiendis vestalibus ducebantur sortes, & apud Maronem est Laocoon ductus sorte sacerdos. Erat enim mortis mundanæ imago sacerdotalis vestalium vita. & ducere apud bonos auctores dicebant pro eo quod est ad supplicium F trahere. Rectè autem ait ἡμπόληκα, est enim Hermes ἐμπολαῖος & κερδῷος, id est, Mercurius & Lucrinus. Ἐπιτέτριψαι.] Scholiastes Græcus hanc vocem putat accipiendum ἐπὶ κατάρᾳ, quem ego secutus diris deuotum dixi & perditum. Nam Grammatici ἐπιτρῖψιν illam ἀπώλειαν exponunt. Sed miror quod ille glossographus ait hoc verbi interdum ἐπὶ ὑπερηφανίᾳ τάττεσθαι. mihi enim hoc non fit verisimile, legebámque ἐμπορείᾳ non ὑπερηφ. G nam θρύπτεσθαι est σεμνύνεσθαι. Tamen suspendo arbitrium, & quia apud sudam inuenio θρύψομαι pro σεμνυνθήσομαι, iam desino mirari, & vnam vtriusque verbi originem esse puto, præsertim cùm sciam hęc verba modò per ι, modò per υ scribi solere. Ες χοιρίδιον.] Qui sacris initiabantur necesse erat, vt porcello rem diuinam facerent. Huius ritus caussam arcessendam suspicor à Prælijs

Creẽsibus populis apud quos ſacris initiati ſuem immolabant, vt videre eſt apud Athenæum in cõuiuiis philoſophicis. Fabulantur enim ſuem olim præbuiſſe mammam Ioui, & grunnitu ſuo feciſſe ne infantis vagitus audiretur. Propterea magna ſuem veneratione coluerunt Cretenſes, & in ſue operati ſunt arcanum ſacrificium, imò ſuis carnes non eſitant. Vide Dipnoſophiſtam illum lib. ix. quem obiter illic emendandum puto cùm ait, καὶ οὐδὲ τῶν κρεῶν διαίβαντο, lego enim καὶ ὑὸς κρεῶν οὐ διαίβαντο. Nam οὐδὲ tranſpoſita litera ὑὸς. Sanè prima ex ſuibus data eſt hoſtia, aptum enim & idoneum ad ſacra illud animal, vel ipſum etymon arguit. Sus quaſi thus, vt teſtantur Athenæus, & Clemens Alexandrinus in Stromatis, ὗς, quaſi θῦς, nam θύω macto & ſacrifico, quia ad θυσίας accõmodum vt dixi. Quod etiam doctiſſimo Varroni viſum eſt in libris de re Ruſtica, cùm ait Pecoris immolandi initium ſumptum à ſuillo.

Σχόλια. Ὦ Ζεῦ κεραυνοβρόντα.] τοῦτο ὁ Ἑρμῆς φησὶν ἐπιβοώμενος τὸν Δία διὰ τὸ ἐπ' αὐτοφώρῳ καταλαβεῖν τοὺς ἀνασπῶντας τὴν εἰρήνην. Ναὶ πρὸς τῶν κρεῶν.] γέλωτος χάριν τοῦτο, ἵνα δείξῃ καὶ τοὺς θεοὺς ἡττωμένους ὑπὸ λήμματος. Ἀμαλδυνθήσομαι.] εἰ μὴ κατείπω ταῦτα τὰ πραττόμενα οὕτως ὑμῖν καὶ διαβάλω. τετορήσω ἀντὶ τοῦ τετρανῶ, ὅ ἐστι δηλώσω. τετρῶς γὰρ τορῶς καὶ ἀκριβῶς. ἐπίτηδες δὲ τραγικαῖς λέξεσιν ἐχρήσατο. τὸ δὲ ἀμαλδυνθήσομαι, ἀντὶ τοῦ ἀφανισθήσομαι. παρατετρῖσθαι οὖν πρὸς τοὺς παρ' Ὁμήρῳ ἐξῆς συμφύτους τεῖχος ἀμαλδύνας, ἀντὶ τοῦ ὁμαλίσας.

BISETVS. Λακήσομαι δὲ, μέγα μέλλων τι λαλεῖν, ὃ κατὰ τὸν Εὐστάθιον οὐχ ἁπλῶς σημαίνει τὸ λαλεῖν, ὡς οἱ τραγικοὶ διθυραμβικώτερον αὐτῷ χρῶνται, ὡς ἐν ἄλλοις, καὶ ἐν Πλούτῳ,

Ὁ Φοῖβος ἔλακεν ἐκ τῶν στεμμάτων,
B Ἀλλὰ ποιόν τινα ἦχον ἀψύχων σωμάτων δηλοῖ.

CHR. Πρὸς τῶν κρεῶν.] Ioculariter & conuenienter riſui excitando: cùm enim modo dixerit, πρὸς τῶν θεῶν, neque quicquam hac obſecratione profeciſſet, addidit maiorem cum alluſione πρὸς τῶν κρεῶν, vt nidore carnium munerúmque oblatione delectari Mercurium ſperemus, potiùs quã obteſtatione deorum. Ἀμαλδυνθήσομαι.] cum affectatione verbum hoc vſurpat, vt duo ſequentia τετορήσω & λακήσομαι verè Tragicum ſpirantia maioríſque audaciæ quàm ſpiritus. Videtur autem inde Æſchylum ridere, qui hos verborum ſcopulos diligit, & poeta eſt verè στομφάζων, quique duobus verbis idem ſignificantibus ad faſtidium vſque ſæpè vtitur, quo nomine reprehenditur ab Euripide in Ranarum fabula.

ΤΡΥΓΑΙΟΣ, ΧΟΡΟΣ, Ἑρμῆς.

TRYGÆVS, CHORVS, Mercurius.

D

Διπλῆ ἐκ στίχων, καὶ κῶλον ιζ.

BISET. Ὁ Τρυγαῖος τὸν χορὸν σιγῶντα, καὶ ἐκπεπληγμένον ὁρῶν θαρσύνει, καὶ μηκέτι σιωπᾶν, ἀλλὰ μετὰ παρρησίας λαλεῖν κελεύει. τὸν δὲ Ἑρμῆν ἐπικαλέσας αὐτῷ ἵλεων παρεῖναι ἱκετεύει.

Τρ. Μὴ νῦν λακήσῃς, λίσσομαί σ' ὦ 'ρμίδιον.
Εἴπατέ μοι, τί πάσχετ' ἄνδρες, ἕστατ' ἐκπεπληγμένοι,
Ὦ πόνηροι, μὴ σιωπᾶτ', εἰ δὲ μὴ, λακήσετε.
Χο. Μηδαμῶς ὦ δέσποθ' Ἑρμῆ, μηδαμῶς, μὴ μηδαμῶς,
Εἴ τι κεχαρισμένον
Χοιρίδιον οἶσθα παρ' ἐμοῦ γε κατεδηδοκὼς,
Τοῦτο μὴ φαῦλον νομίζων ἐν τῷδε τῷ πράγματι.
Τρ. Οὐκ ἀκούεις οἷα θωπεύουσί σ' ὦ 'ναξ δέσποτα.
Χο. Μὴ γένῃ παλίγκοτός τις ἀντιβολοῦσιν ἡμῖν γε,
Ὥστε τήνδε μὴ λαβεῖν,
Ἀλλὰ χάριεσσ' ὦ φιλαν-
θρωπότατε καὶ μεγαλο-
δωρότατε δαιμόνων.
Εἴ τι Πεισάνδρου βδελύττει τοὺς λόφους καὶ τὰς ὀφρῦς,
Καί σε θυσίαισιν ἱε-
ραῖσι προσόδοις τε μεγά-
λαισι διὰ παντὸς ὦ
Δέσποτ' ἀγαλοῦμεν ἀεί.

TRY. *Ne clamites nunc, Mercurille, obſecro,*
E *Dicite, ô gens dura quid ſtatis ſtupore perciti?*
Quid, malum, vos nunc ſiletis voce cùm intenta eſt opus?
CH. *Haud ita ô Rex apage Mercuri, haud ita, haudquaquam hoc placet,*
Si volupe quid tibi
Obtulimus appoſuimúſque tenerum ſacrem,
Quicquid hic ſtudemus exſequi, boni tu conſulas.
F *TRY. Audin' vt ſermone mulcent lacteo te Rex, here?*
CH. *Auffer iracundiam nec ſupplicantes deſere,*
Da ſemel prehendere hanc,
Huc & adhibe ô Deûm
Poplicola, munifice,
Maxime, ſauentiam:
G *Si quid heu Piſandri abominaris altos ſpiritus,*
Sacrificiiſq; ſacris
Tum reditibus variis
ſemper here Mercuri
Te colimus interea.

BISET.

BISETVS. Σ' ὦ ρμίδιον.] τὸ πλῆρες, σὺ ὦ Ἑρμίδιον.

CHR. Ω 'ρμίδιον.] Per ὑποκόρισμα pro ὦ Ἑρμίδιον. sed quod ait εἰπὲ μοί, malim μὴ, pro μὴ εἴπῃς, vel vt cogat eum negare ſe Ioui indicaturum. Dic tantum Non. Alludit autem poſt in finalibus ſyllabis cùm ait Ἑρμῆ μηδαμῶς μὴ μηδαμῶς, omnino ad mouendum riſum. Tamen ferri poteſt τὸ μοι, vt alloquatur chorum. Teleclides autem vt initio diximus dixit, ὦ δέσποθ' Ἑρμῆ κατὰ τῶν θυλαμάτων.

Σχόλια. Εἰπέ μοι.] ὁ Τρυγαῖος πρὸς τὸν χορὸν στραφεὶς ταῦτα λέγει. τὰ τοιαῦτα εἴδη καλεῖται ἑτερόστροφα. καὶ εἰσὶ στίχων ἢ κώλων ιζ, ὧν οἱ πρῶτοι δύο καὶ ὁ τῆς στροφῆς αʹ. τροχαϊκοὶ τετράμετροι ἀκατάληκτοι. τὸ δὲ παιωνικὸν δίμετρον καταληκτικόν. ὁ γ παιωνικὸς τετράμετρος ἀκατάληκτος ὁ δ καὶ ὁ ἑξῆς καὶ οἱ αʹ ϛʹ τῆς δευτέρας στροφῆς ὅμοιοι τῷ πρώτῳ. τὰ δ' ἄλλα παιωνικὰ δίρρυθμα. ἐπὶ τῆς ἀποθέσεως παράγραφος. ἐπὶ δὲ τῷ τελευταίῳ κώλῳ, διέσεως ἀγλαοῦμεν αἰεί. δύο διπλαῖ ἔξω νενευκυῖαι. ἡ μὲν ἐν ἀρχῇ τοῦ κώλου. ἡ δὲ κατὰ τὸ τέλος. Ω πόνηροι.] ὦ ἐπίμοχθοι. ἐπιτιμᾷ δὲ αὐτοῖς, ὡς νῦν σιωπῶσι, δέον αὐτοὺς ἐν καιρῷ λαλεῖν. C Εἴτι κεχαρισμένον.] παρὰ τὸ Ὁμηρικόν. εἴποτέ τοι χαρίεντ' ἐπὶ νηὸν ἔρεψα. Τοῦτο μὴ φαῦλον.] μὴ εὐτελὲς νομίζων τὸ χοιρίδιον τυχεῖν ἐν τῷ λαβεῖν ἡμᾶς τὴν εἰρήνην. Μὴ γένῃ παλίγκοτος.] ἀντὶ τοῦ ἐναντίος. μὴ ἐξ ὑποστροφῆς ὀργισθῇς πάλιν καὶ μετανοήσῃς, ἐφ' οἷς ἡμᾶς εὐεργετῆσαι προθυμῇ τε καὶ διανοῇ. Εἴτι Πεισάνδρου.] ἴσως εἰρωνεύεται. ἐπὶ δειλίᾳ γὰρ ἐκωμῳδεῖτο παρὰ πολλοῖς. Ἀγαλοῦμεν ἡμεῖς ἀεί.] ὅτι περισσὸν τὸ ἀεί, ἤρκει γὰρ εἰπεῖν διαπαντός. ἀγαλοῦμεν διὰ D A ἐπικοσμήσομεν. ἴσως δὲ ταυτολογίᾳ ἐχρήσατο, τὴν ἀείμνηστον εὐεργεσίαν δεῖξαι θέλων.

CHR. Εἰπέ μοι.] Qui ſequuntur verſus ſeptem & decem ſunt de genere ἑτεροστρόφων, Tres priores Trochaici ſunt Tetrametri Acatalectici, Quartus Pęonicus dimeter Catalecticus. Quintus Pæonicus tetrameter Acatalect. Hi faciunt primam Stropham. Altera ſtropha conſtat ex tribus Tetrametris Trochaicis Acatalect. Cæteri ſunt Pæonici δίρρυθμοι. Nos verſus verſibus reddidimus, B & numeris numeros, elegantiam tantùm abdidimus. Ω πονηροί.] Hîc τὸ πονηρὸν, eſt ἐπίμοχθον, ærumnoſum. Caſtigat autem ipſos ruſticos, vel ſpectatores potius qui tacebant quo tempore loquendum. Εἴτι κεχαρισμένον.] Ex Homero εἴποτέ τοι χαρίεντ' ἐπὶ νηὸν ἔρεψα. Eſt autem iſtud commemoratio beneficij, vel potius exprobratio, vt ait comicus Afer Latinę dictionis eligentiſſimus. Τοῦτο μὴ φαῦλον.] Verſum hunc oportet eſſe primo huius ſtrophæ ſimilem, id eſt, Tetrametrum Trochaicum integrum, C ſed claudicat tamen: vt fulciatur legerem, ἔγωγε τόδε πρᾶγμα τὸ. Sic & verſu proximum ſequente legerem ἀντιβολοῦσ' ἡμῖν γε. Ἀγαλοῦμεν αἰεί.] Videtur Scholiaſtes legiſſe ſuperius ἀγλαοῦμεν, ſed ἀγάλλειν melius, eſt enim ornare & mactare laudibus, quanquam vna vtrique originatio, ſed traiiciuntur ſæpe litteræ. Vſus autem eſt ταυτολογίᾳ, cùm ait αἰεὶ, dixerat enim διὰ παντὸς, ſed voluit fortaſſis oſtendere beneficium memorabile, neque intermoriturum.

ΣΥΣΤΗΜΑ ἕτερον κατὰ περικοπὴν ἐκ στίχων κϛʹ.

Τρ. Ἴθ' ἀντιβολῶ σ' ἐλεήσας αὐτῶν τὴν ὄπα,
Ἐπεί σε καὶ τιμῶσι μᾶλλον ἢ πρὸ τοῦ.
Ερ. Κλέπται γάρ εἰσι νῦν γε μᾶλλον ἢ πρὸ τοῦ.
Τρ. Καί σοι φράσω τι πρᾶγμα δεινὸν καὶ μέγα,
Ὃ τοῖς θεοῖς ἅπασιν ἐπιβουλεύεται.
Ερ. Ἴθι δὴ κάτειπ', ἴσως γὰρ ἂν πείσαις ἐμέ.
Τρ. Ἡ γὰρ σελήνη χ' ὡ πανοῦργος ἥλιος,
Ὑμῖν ἐπιβουλεύουσι πολὺν ἤδη χρόνον,
Τοῖς βαρβάροισι προδιδοτον τὴν Ἑλλάδα.
Ερ. Ἵνα τί δὴ τοῦτο δρᾶτον; Τρ. Ὁτιὴ νὴ Δία.
Ἡμεῖς μὲν ὑμῖν θύομεν. τούτοισι δὲ
Οἱ βάρβαροι θύουσι. διὰ τοῦτ' εἰκότως,
Βούλοιντ' ἂν ὑμᾶς πάντας ἐξολωλέναι,
Ἵνα τὰς τελετὰς λάβοιεν αὐτοὶ τῶν θεῶν.
Ερ. Ταῦτ' ἄρα πάλαι τῶν ἡμερῶν παρεκλέπτετον,

TRY. *Miſerare eorum verba ſupplicia obſecro,*
Nam te colunt plus quàm ſolebant antidhac.
E *MER.* *Furaciores nempe ſunt quàm erant prius.*
TRY. *At ponderis rem maximi dicam tibi,*
Omnes ſtatuta quæ grauis contra Deos.
MER. *Age expedi, ſis. forſitan perſuaſeris.*
TRY. *Nam Luna iampridem atque ſol nefarius*
Conſilia veſtrum moliuntur in caput,
F *Qui Græciam omnem prodiderunt barbaris.*
MER. *Quianam iſta faciunt? TR. quòd ſolemus per Iouem*
Litare vobis ſubq́; placare, ijs ſolent
Voluntq́; barbari: inde iure poſtulant
Omnes ſemel nos funditus perbitere
Quò nempe ſacra cælitum cedant ſibi.
G *MER.* *Ergo dierum hinc illa diminutio,*

Σχόλια. Ἴθ' ἀντιβολῶ σε.] σύστημα ἕτερον κατὰ περικοπὴν ἀνομοιομερὲς ἐκ στίχων ἰαμβικῶν κϛ. ἐπὶ τῷ τέλει παράγραφος. Ἐλεήσας αὐτῶν τὴν ὄπα] ἀντὶ τοῦ ἐποικτείρας αὐτῶν τὰς εὐχὰς καὶ τὰς λιτάς. καὶ ἐπάκουσον ἡμῶν ὦ φιλανθρωπότατε. Κλέπται γὰρ νῦν εἰσιν] παρ' ὑπόνοιαν. ἔπαιξε δὲ ὡς τοῦ Ἑρμοῦ χαίροντος τῇ κλοπαῖς. οὕτως γοῦν προσ-

ρούμεθά σε τιμῆσαι φασὶν, ὅτι ζηλωταὶ τῶν ἐπιτηδευμάτων ἐσόμεθα τῶν σῶν, καὶ μᾶλλον ἢ πρότερον τῆς κλοπῆς προσέξομεν. ἐν δὲ τῷ προσθεῖναι μᾶλλον ἢ πρὸ τοῦ, ἐπ' ἀμφοτέροις διέβαλεν, ὅτι καὶ πρότερον ἔχαιρον καὶ νῦν ἐπιδώσουσι μᾶλλον. αἰνίττεται δὲ εἰς τοὺς Ἀθηναίους ὡς πολλὰ κλέπτοντας.

CHR. Κλέπται γάρ εἰσι] Tangit omnino mores Athenienſium rapto & furto gaudentium, quique ſciunt, quæ bona ſunt, ſed facere nolunt.

Σχόλια. Τοῖς θεοῖς ἅπασιν ἐπιβουλεύεται.] ἀντὶ τοῦ ἐπὶ τοῖς θεοῖς βουλεύεται. Ἡ γὰρ σελήνη χ' ὁ πανοῦργος.] τοῦτο λέγει διὰ τὰς ἐκλείψεις καὶ τὰς ἄλλας διοσημείας, τὰς κατὰ τὸν Πελοποννησιακὸν πόλεμον γενομένας. Τοῖς βαρβάροις προδίδοτον.] δοκοῦσι γὰρ οἱ βάρβαροι, τούτους μάλιστα θεραπεύειν τῶν θεῶν. σοφῶς δὲ ὑπὸ σολῇ προσάγων, εἰς ὁμόνοιαν προάγει τοὺς ἀκούοντας. λεληθότως δὲ δείκνυσι πάλιν, ὅτι ὑπὲρ τῶν βαρβάρων ἐστὶ τὸ τοὺς Ἕλληνας τῇ οἰκείᾳ διαφθείρεσθαι στάσει. Τούτοισι δέ.] οἱ βάρβαροι τὸν ἥλιον καὶ τὴν σελήνην τιμῶσιν. ὡς Ἡρόδοτος ἱστορεῖ. εὐφυῶς δὲ πάλιν εἰς ὁμόνοιαν αὐτοὺς προτρεπόμενος, δείκνυσιν ὅτι ὑπὲρ τῶν βαρβάρων ἐστὶ τὸ, τοὺς Ἕλληνας διὰ στάσεις ἀλλήλους διαφθείρειν. ἐπειδὴ δὲ οἱ βάρβαροι τόν τε ἥλιον καὶ τὴν σελήνην θεῶν μᾶλλον πάντων σέβουσι. διὰ τοῦτο καὶ τὴν Δῆλον καὶ τὴν Ἔφεσον οὐκ ἐλυμήναντο. ὁ μὲν γὰρ ἥλιος, Ἀπόλλων ἐνενόμιστο. ἡ δὲ Ἄρτεμις σελήνη. Ἵνα τὰς τελετὰς αὐτοὶ λάβοιεν.] ἡμῶν ἀπολλυμένων καὶ τῶν βαρβάρων αὐτοῖς θυόντων. παρατηρητέον δὲ ὅτι ἀντὶ τοῦ τὰς θυσίας, κεῖται τὰς τελετάς. Ταῦτ' ἄρα πάλαι] συντίθεται ὁ Ἑρμῆς καί φησιν, ὅτι διὰ ταῦτα ὁ μὲν ἥλιος παρέκλεπτε τῶν ἡμερῶν, ἡ δὲ σελήνη τοῦ κύκλου. ἐπειδὰν γὰρ ἴσαι αἱ ἡμέραι καὶ οἱ μῆνες γίνωνται, ἔκλειψις γίνεται. τὸ οὖν φύσει γινόμενον ἐκλέπτειν ὑπέπαιζεν.

A CHR. Ὑμῖν ἐπιβουλεύουσι.] Optimus & doctiſſimus vir Nicolaus Faber Pariſienſis, qui ſeneccæ vetuſtate laborantis & ruentis audit iamdudum refector & tibicen, perſuaſit mihi aliquando, vt mutarem τὸ ὑμῖν in ἡμῖν. Quam ego lectionem hominis cauſa iudicio multum valentis, & me longè ſuperantis, libenter amplector. Etſi defendi poteſt altera, quòd dixerit paulò antè indicaturum ſe facinus magni momenti, quod concipitur B aduerſus Deos omnes. Τούτοισι δὲ οἱ βάρβαροι] Barbari Solem & Lunam maximoperè colunt. Propterea Delo & Epheſo pepercerunt cùm Græciam vaſtarent. Sol enim Apollo, Diana Luna. Tamen apud Curtium libr. 4. ſol eſt Græcorum, Luna Perſarum. Hic verò bonus ciuis Ariſtophanes tacitè innuit, creſcere barbaros ex inteſtina Græcorum diſcordia, & hos in perniciem ruere, illos in floris cacumen ſurgere. Nihil enim eſt quod magis regni aut populi res infirmet, ac ſedi- C tio ciuilis aut popularis, vt præclarè maximus Philoſophus cenſuerit in Politicis hanc ſententiam, ἀσθενὲς τὸ στασιάζον. Hac profectò imagine compelli debet noſtra Gallia, ad quam verè referre poſſumus, quod ſapientiſſimus heros, diuus Iulius Cæſar Scaliger, de Italia cecinit hoc verſiculo, Hęc vt ſibi ne ſeruiat, exteriſne ſeruit? Παρέκλεπτεν] Alludit ad Eclipſes, & ſigna quę tempore belli Peloponneſiaci notata ſunt. ſed ludit cùm de rebus quæ neceſſario & ſecundùm naturam D fiunt, κλέπτειν vſurpat. Sic cùm ait ἁρματωλίας, delicta & furta Athenienſium intelligit, & voluit ἁμαρτωλίας, quas per Lunæ currū curſumq; innuit.

Καὶ τοῦ κύκλου παρέτρωγον ὑφ' ἁρματωλίας.
Τρ. Ναὶ μὰ Δία. πρὸς ταῦτ' ὦ φίλ' Ἑρμῆ ξυλλα-
Ἡμῖν προθύμως τήνδε καὶ ξυνέλκυσον, (βοῦ,
Καί σοι τὰ μεγάλ' ἡμεῖς Παναθήναι' ἄξομεν,
Πάσας τε τὰς ἄλλας τελετὰς τὰς τῶν θεῶν,
Μυστήρι' Ἑρμῇ, Διϊπόλει', Ἀδώνια,
Ἄλλαι τέ σοι πόλεις πεπαυμέναι κακῶν,
Ἀλεξικάκῳ θύσουσιν Ἑρμῇ πανταχοῦ,
Χ' ἅτερ' ἔτι πόλλ' ἕξεις ἀγαθά. πρῶτον δέ σοι
Δῶρον δίδωμι, τήνδ' ἵνα σπένδειν ἔχῃς.
Ερ. Οἴμ' ὡς ἐλεήμων εἴμ' ἀεὶ τῶν χρυσίδων.

Et praua detritæ orbitæ aurigatio.
TR. Ita eſt, amice Mercuri, quare lubens
Simul extrahe iſtam, & adiuua nos, ſi potes:
E *Tum tibi feremus maximas Quinquatrias,*
Et ſacra diuis attributa cæteris,
Myſteria omnia, Dijpolia, Adonia,
Tum ciuitates cætera functa malis
Vbique ſacra liberatori ſuo
Facient tibi Herme, plurima bona te manent.
En primus hancce muneri, vt libes, fero.
ME. Pateris & auro ſemper heu ſum infirmior.

Σχόλια. Ὑφ' ἁρματωλίας.] οὕτως ἡ γραφή. μέμνηται Ἡρωδιανὸς ἐν τῇ ια'. καὶ Φρύνιχος ἐν τῇ σοφιστικῇ παρασκευῇ, οὕτω τιθεὶς τὴν λέξιν. δέον δὲ εἰπεῖν ὑπὸ ἁμαρτίας, ἀντὶ τοῦ ἁμαρτάνοντες, εἶπεν ὑφ' ἁρματωλίας, ἀντὶ τοῦ φειδόμενοι τῶν ἁρμάτων αὐτῶν. ἄλλως. τῆς τῶν ἁρμάτων ἡνιοχείας. Καί σοι τὰ μεγάλα] οὐχ ὡς καὶ μικρῶν ὄντων τοῦτό φησιν. ἀλλ' αὔξων τὴν χάριν. τῇ δὲ Ἀθηνᾷ ἤγοντο διὰ πέντε ἐτῶν. ὅτι καὶ ἡ ναῦς ἐπὶ γῆς ἔπλεε παρ' αὐτοῖς. σοί φησιν ἄξομεν τὰ Παναθήναια καὶ οὐ τῇ Ἀθηνᾷ, ἐὰν τῆς εἰρήνης τύχωμεν διὰ σοῦ. Πάσας τε τὰς τελετάς.] καὶ τοῦτο πρὸς τὰς ἄλλας τελετάς. σαφέστερον δὲ ἐν τούτοις μᾶλλον, ὅτι οὐ παρεγγεγραμμένως ἐπὶ τῶν θυσιῶν εἴρηκε. Τὰς τῶν θεῶν.] τὰ τῇ Δήμητρι καὶ Κόρῃ ἀγόμενα, οὐκέτι ταύταις φησὶν ἄξομεν, ἀλλὰ σοὶ, ὥσπερ καὶ τὰ Παναθήναια. Διϊπόλεια δὲ ἑορτὴ Ἀθήνησιν ἐν ᾗ Πολιεῖ Διὶ θύουσι σκιρροφοριῶνος τετάρτῃ ἐπὶ δέκα. ἔστι δὲ ἀπομίμημα τῶν πελάνων καὶ τῶν κατὰ τοὺς βοῦς συμβάντων. Διϊπό-

F λει' Ἀδώνια.] τὰ Διϊπόλεια τῷ Διΐ. τὰ Ἀδώνια, τῷ Ἀδώνιδι καὶ τῇ Ἀφροδίτῃ. Ἄλλαι τέ σοι πόλεις.] τοῦτο φησὶν, ἵνα μὴ δόξῃ καταισχύνειν τὸ ἀξίωμα τῶν Ἀθηναίων, ὡς διὰ τὸ ἀποκαμεῖν μόνων ἐρώντων τῆς εἰρήνης. οὐ μόνον γὰρ αὐτοί φησι τὸν Ἑρμῆν τιμήσουσιν, ἀλλὰ καὶ πᾶσαι αἱ πόλεις τῆς εἰρήνης τυγχάνουσαι, διὰ τὸ χρησιμεύειν τῷ βίῳ τῶν ἀνθρώπων. Ἀλεξικάκῳ.] καὶ τὸ ἐπὶ τῷ Ἡρακλεῖ μόνῳ σοὶ ἐπιθήσομεν. ἀλεξίκακος γὰρ Ἡρακλῆς παρ' ἀνθρώποις ἐτιμᾶτο. καὶ Ἀπόλλωνα καὶ Ἡρακλέα ἀλεξικάκους τιμῶσι. φησὶν οὖν. οὔτε Ἀπόλλω- G νι οὔτε Ἡρακλεῖ θύσομεν ὡς ἀλεξικάκοις, ἀλλὰ σοί. Δῶρον δίδωμι.] τοῦτο παρὰ τὴν γραφήν. τοῦτο γὰρ εἰπὼν δίδωσιν αὐτῷ φιάλην χρυσῆν. Οἴμ' ὡς ἐλεήμων.] δέον εἰπεῖν ἥδιον, φησὶν ἐλεήμων. χρυσίδα δὲ, τὴν φιάλην. παρ' ὑπόνοιαν δὲ, ἀντὶ τοῦ εἰπεῖν τῆς πόλεως εἰμὶ ἀεὶ καὶ ἐλεήμων. ἢ τῆς Ἑλλάδος. ἢ τῶν ἀνθρώπων, εἶπε τῶν χρυσίδων, διὰ τὴν χρυσῆν φιάλην.

CH. Καί σοι τὰ μεγ.] Inter omnimoda cōmoda quę

pax inuehere ſolet, etiam ſunt ludi & ſpectacula A quæ exhibet. Talem Pacem deſcribit Homerus Ιλ. σ. per priorem vrbem quam ſculpſiſſe Vulcanum ait, in Achillis clypeo. Hic autem Græcus ſcholiaſtes cenſet magnas illas Quinquatrias (agebantur enim quinto quoque anno, & fruſtra eſt Chariſius, qui quinquare pro luſtrare accipit) ſic vocari ad gratiæ amplificationem, non ad differentiam minorum. In quo fugit eum ratio, nam & magna dicebantur, & parua: μικρῶν Παναθηναίων B meminit Menander Hypobolimæo citante Suda: ſic magna & parua erant Theſmophoria ex Theſei inſtituto, de quibus legendi Plutarchus & Arnobius. Ταῖς τῶν θεοῖν.] Ad Cererem & Proſerpinam quæ κόρη dicitur, referunt Græca Scholia: ſed ego putem generaliter ad omnes deos. Διιπόλεια.] Vt Mineruæ præcipuum honorem & cultum Athenienſes tribuebant, ſic magnum Ioui quẽ inter alia cognomina venerabantur πολιέα, ſiue πολιοῦχον (& Minerua hac etiam laude indigita- C batur.) Hinc dies ei ſollennes Pandia, Diaſia, Diipolia, quæ peragebantur 14. die Scirrophorionis menſis. Ac Diipolia iſta erant irritamenta, vt ait Scholiaſtes, vel vt ait Heſychius, monumenta τοῦ φιλάνου καὶ τοῦ βοός. Hoc quale ſit, diſertè deſcribitur à Pauſania in Atticis, ait enim in Polici Iouis ara ordeum tritico permiſtum (φίλανος eius generis erat) appoſitum, bouémque ad ſacra comparatam, accedere ad aram, & fruges illas attingere. Οἴμοι ὡς ἐλεήμων.] Muneribus placari etiam deos, D teſtatur illud, δῶρα θεοὺς πείθει. Hic præter exſpectationem dixit ἐλεήμων τῶν χρυσίδων pro ἥττων. ſemper, inquit, vincunt me aurea munera. Sed exſpectabatur aliud, nempe, Miſeret me ſemper vrbium aut hominum. Vt autem argenteæ phialæ ἀργυρίδες, ſic aureæ χρυσίδες vocatæ antiquitus: vel per ὑποκορισμὸν dixit pro auro, vt in Babylonijs idem Comicus χρυσιδάριον vſurpauit ἀντὶ τοῦ χρυσοῦ. Solent enim quod ſuauiſſimum eſt veteres ὑποκορίζεσθαι. Vnde apud Tranquil- B lum in vita fatui Imperatoris: Rogo, inquit, quid dulcius offula? Tamen altero ſenſu χρυσίδας vſurparunt Pherecrates & Cratinus, ſed tamen ſuſpicor alluſum ad meretrices. Nam Chryſis nomen puellare Comicum ſatis notum, & Venus ipſa χρυσῆ dicitur, imò ſi credimus Heſychio indigitabatur in Cypro & Chalcedone Venus ἐλεήμων. Notat Sudas hoc loco τὸ ἐλεήμων, eſſe triſyllabum, & contrahi ε, cum η. Quod notaſſe ſuperuacuum eſt, neque enim tam religioſè numeris ſe aſtrin- C git liberrimus Comicus, vt Anapæſtis curet parcere in hac ſede, quibus frequentiùs vtitur quàm ipſis Iambis. Sed obſeruatio Græculi cuiuſdam eſt Scholaſtici ſyllabarum captatoris, aut quem eſſe dicemus ipſum Sudam? nam mihi nomen Sudæ vel Suidæ barbarum videtur, neque ſcio an hac appellatione aut Lexicon, aut viri nomen intelligatur. Feciſſet ſaltem quod his temporibus Bibliothecarum conſarcinatores facere amant, vt ipſe vitam ſuam patriámque ſuo de claris viris D Catalogo Alphabetico recenſuiſſet. Sanè enim notorem non habet quod ſciam.

* * *

BISETUS. Διπλῆ ἐκ στίχων τροχαϊκῶν τετραμέτρων καταληκτικῶν ε΄. μεθ' οὓς β΄ ἰαμβικοὶ τρίμετροι ἀκατάληκτοι. εἶτα δύο κῶλα, ὧν τὸ μὲν, ἐκ διπλοῦ σπονδείου. τὸ δ', ἐκ σπονδείου καὶ τροχαίου, ἀμφοτέρω διπλῶ.

E Ὑμέτερον ἐντεῦθεν ἔργον ὦνδρες, ἀλλὰ ταῖς ἄμαις
Εἰσιόντες ὡς τάχιστα τοὺς λίθους ἀφέλκετε.
Χο. Ταῦτα δράσομεν, σὺ δ' ἡμῖν ὦ θεῶν σοφώτατε,
Ἅττα χρὴ ποιεῖν, ἐφεστὼς φράζε δημιουργικῶς.
Τἆλλα δ' εὑρήσεις ὑπουργεῖν ὄντας ἡμᾶς οὐ κακούς.
F Τρ. Ἄγε δὴ σὺ ταχέως ὕπεχε τὴν φιάλην, ὅπως
Ἔργῳ φιαλοῦμεν δεξάμενοι τοῖσι θεοῖς.
Ἑρ. Σπονδὴ σπονδή.
Εὐφημεῖτε εὐφημεῖτε.

E *Vos viri huc incumbite atque adeſte, cúmque vectibus*
Limine occupato ſaxa quàm citò diuellite.
CH. Iſta fient: At Deorum ô diue ſolertiſſime
Impera quid factu opus ſit, Architecte, præſidens,
Cætera haud malos te habere ſubminiſtros arbitror.
F *TRY. Age pateram tu ſuſcipe actutum, vt deûm*
Ritè ordiamur ſacra libantes preces:
MER. Liba liba.
Iam linguis faueto quiſque.

Σχόλια. Ὑμέτερον ἐντεῦθεν.] διπλῆ καὶ ἐν εἰσθέσει στίχοι τροχαϊκοὶ τετράμετροι καταληκτικοί. εἶτα ἐν ἐκθέσει παρὰ τοῖς τετραμέτροις στίχοις ἰαμβικοὶ β΄. κατ' G ἐκθέσει κῶλα β΄, ὧν τὸ μὲν ἐκ διπλοῦ σπονδείου, τὸ δὲ ἐκ τοῦ δευτέρου τροχαίου καὶ αὐτοῦ διπλοῦ. τὰ δὲ ἑξῆς ἰαμβεῖα μέχρι τοῦ ὑπότεινε δὴ πᾶς καὶ κάταγε τοῖν καλῶς. ἐπὶ τῷ τέλει κορωνίς. ὁ Ἑρμῆς δὲ ταῦτα παρακελεύεται. ταχέως δὲ ἀπαρέσκει αὐτὸν μεταβαλλόμενον τὴν προαίρεσιν ἵνα μᾶλλον αὐτὸν δείξῃ ἥττονα τοῦ λήμματος. Δημιουργικῶς.] ἀντὶ τοῦ τεκτονικῶς. τοὺς γὰρ τέκτονας, δημιουργοὺς ἔλεγον. Ἄγε δὴ σὺ ταχέως] ἄγε φησὶ πρότερον σπείσωμεν τοῖς θεοῖς. ἵνα οὕτω τοῦ ἔργου ἁψώμεθα. Ἔργῳ φιαλοῦμεν.] ἀντὶ τοῦ ἐπιθῶμεν τῇ φιάλῃ G ἐπὶ τὸ ἔργον ἢ ἔργῳ ἐπιβαλοῦμεν. ἐπὶ τοῦτο ὁρμήσωμεν. εἴρηται δὲ καὶ ἐν τοῖς Σφηξί. παίζει δὲ παρὰ τὴν φιάλην τὴν δῶρον αὐτῷ δεδωκυῖαν. ἢ ὅτι φιαλεῖν κυρίως ἐπὶ τὸ ἄρχεσθαι πράγματος. ἄλλως. τοῦ ἔργου ἐπιλαβώμεθα καὶ προθυμηθῶμεν. ἐπὶ τοῦτο ὁρμήσωμεν καὶ σπείσωμεν καὶ εὐφρανθῶμεν. Σπονδὴ σπονδή.] ταῦτα ἀξιοῖ τὸν Ἑρμῆν λέγειν σπένδοντα.

A CHR. Ὑμέτερον.] Sequuntur quinque Trochaici Tetrametri catalectici, quorum ἐκθέσιν sequuntur Iambici duo, mox versiculi duo, prior ex duobus spondæis: alter ex binis Trochæis, post redit ad Iambicos: legerem autem potius ὑμέτερον δ' ἐντεῦθεν, vel ὑμὸν ἐντεῦθεν. Fecit autem Aristophanes, Mercurium statim consilium prius mutantem, & contra quod pertendebat de Pacis extractione solicitum, vt ostendat eum victum à patera aurea. Φιαλοῦμεν.] Verbum hoc videtur quibusdam ab Aristophane nouatum: Sed non ita est, nam antiqui vſurparunt, pro ἐπιβάλλειν τῷ ἔργῳ, cùm accingunt ſe ad opus. Hom. αὐτὰρ γὰρ ἐφίαλλε τὰ δ' ἔργα. Idem Comicus noſter in Veſpis, οὐδ' ἂν φιαλεῖς οἶδ' ὅτι, etſi illic intelligitur cacephaton. Grammatici φιάλην dictam putant quaſi πιάλην, quaſi liceat inde πιεῖν ἅλις. Ego putem φιαλεῖν primum dictum de libatione phialæ, inde traductum ad opus quodlibet, quòd qui incipit videtur delibare. B

* * *

BISETUS. Διπλῆ ἐκ στίχων ἰαμβικῶν τριμέτρων ἀκαταλήκτων.

Τρ. Σπένδοντες εὐχόμεσθα, τὴν νῦν ἡμέραν,
Ἕλλησιν ἄρξαι πᾶσι πολλῶν κἀγαθῶν,
Χ' ὅστις προθύμως ξυλλάβοι τῶν σχοινίων,
Τοῦτον τὸν ἄνδρα μὴ λαβεῖν ποτ' ἀσπίδα.
Χο. Μὰ Δί' ἀλλ' ἐν εἰρήνῃ διάγειν με τὸν βίον,
Ἔχονθ' ἑταίραν, καὶ σκαλεύοντ' ἄνθρακας.
Τρ. Ὅστις δὲ πόλεμον μᾶλλον εἶναι βούλεται,
Μηδέποτε παύσασθ' αὐτὸν ὦ Διόνυσ' ἄναξ,
Ἐκ τῶν ὀλεκρανῶν ἀκίδας ἐξαιρούμενον.
Χο. Κεἴ τις ἐπιθυμῶν ταξιαρχεῖν, σοὶ φθονεῖ
Εἰς φῶς ἀνελθεῖν, ὦ πότνια, γ' ἐν ταῖς μάχαις,
Πάσχοι γε τοιαῦθ' οἷά περ Κλεώνυμος.

TRY. Libamus & precamur hunc lætum diem
Lucere Græcis proſpera omnia omnibus,
Funesq́ue quiſquis hos lubens prehenderit,
C *Nunquam ille clypeum aut arma miles induat.*
CH. At pace vitam me ſinet producere,
Dum teneam amicam & ſuſcitem carbunculos.
TR. Pro pace quiſquis eſſe bellum mauolet,
Indeſinenter vellat ex cubitis ſuis
O diue Liber ſpiculorum cuſpides.
CH. Quòd ſi ordines quis poſtulans ſe ducere
D *Dias tibi auras luminis Diua inuidet,*
In prælio alter ille ſit Cleonymus:

Σχόλια. Σπένδοντες εὐχόμεσθα] δοκεῖ δὲ ταῦτ' ἀντιτιθέναι τὴν ὑπὸ Μελησίππου λεχθεῖσαν ἀπειλήν. ἐν ἀρχῇ γὰρ τοῦ Πελοποννησιακοῦ πολέμου πεμφθεὶς πρεσβευτὴς ὁ Μελήσιππος ὑπὸ Λακεδαιμονίων εἰς τὰς Ἀθήνας, ὡς οὐχ ὑπήκουσαν οἱ Ἀθηναῖοι, ἠξίου ἀπαλλαγῆναι λοιπὸν καὶ γενόμενος ἐπὶ τοῖς ὅροις εἰπεῖν. ὡς ἥδε ἡ ἡμέρα πολλῶν καὶ μεγάλων κακῶν τοῖς Ἕλλησιν ἄρξει. ἐπεὶ οὖν τοῦ πολέμου λοιπὸν ἀπαλλαχθήσεσθαι ἔμελλον, εἰς τοὐναντίον πάλιν ὁ ποιητὴς μετέστρεψε τὸν λόγον τὸν ὑπ' ἐκείνου ῥηθέντα. διπλῆ δὲ, καὶ ἐν ἐκθέσει στίχοι ἰαμβικοὶ τρίμετροι ἀκατάληκτοι κδ. ὧν τελευταῖος, ὑπὸ τένοντα δὴ πᾶς. Ξυλλάβοι τῶν σχοινίων.] ἀντιλαμβάνοιτο. σχοινίοις γὰρ αὐτὴν κατακεχωσμένην ἀνεῖλκον. Μὴ λαβεῖν ποτ' ἀσπίδα.] μηκέτι πανοπλίαν βαστάζειν. ἀντὶ τοῦ ἀπεῖναι τῶν κακῶν τοῦ πολέμου. χρησίμως δὲ νῦν ἀντιπαρατίθησι τοῖς τοῦ πολέμου δυσχερέσι τὰ τῆς εἰρήνης ἡδέα, προτρεπόμενος καὶ εἰς ἔρωτα αὐτοὺς φέρων αὐτῆς. Καὶ σκαλεύοντ' ἄνθρακας.] ἀντὶ τοῦ ζωπυροῦντα τοὺς ἄνθρακας. οἱ ἐν ἀγρῷ διατρίβοντες. ἐπεὶ οὗτοι ὀπτῶσι βαλάνους καὶ σκαλεύουσι τοὺς ἄνθρακας ἐν τῷ ὀπτᾶν. ἢ τὸ γυναικεῖον αἰδοῖον ἄνθρακας λέγει. Ὅστις δὲ πόλεμον.] δύο πρόσωπα ταῦτα φησίν. ὧν ὁ μὲν εὔχεται. ὁ δὲ ἕτερος ἀκόλουθα τῇ εὐχῇ καταρώμενος λέγει. Ἐκ τῶν ὀλεκρανῶν.] ὀλέκρανον τινὲς τὸν ἀγκῶνα. ἢ τὸ ἐπὶ καμπῇ τῆς χειρὸς ὀξύ. ἐπειδὴ ἴσως δὲ ὁ λέγων ταῦτα τοῖς τρωθεῖσιν εἰς αὐτόν. ἄλλως. ἀκίδας τὰ βέλη λέγει. ἐπιστῆσαι δὲ ἄξιον τί ποτε αὐτῷ ταῦτα βούλεται. οὐ γὰρ τοξόται οἱ Λακεδαιμόνιοι, ἀλλὰ τῇ σταδίᾳ μάχῃ μᾶλλον χαίροντες. ὀλέκρανα δὲ λέγονται, τὰ τῶν ὠλενῶν κρανία. τουτέστι τῶν χειρῶν. δῆλον δὲ ὅτι τὸ ὀξὺ καὶ ἐπικαμπὲς τῶν χειρῶν λέγει ὃν ἀγκῶνα φαμέν. Κεἴ τις ἐπιθυμῶν ταξιαρχεῖν.] οἱ πρότεροι στίχοι πρὸς τὴν ἄνω κατάραν λέγονται. εἶθ' ἕτερον συνάπτει, πάσχοι γε τοιαῦτα. ὥστε ἐπ' ἀρχῇ χαρὰν εἶναι, ὥστε ἐκεῖνοι προτρεπόντες κατάραν, ὁ ἕτερος τὸν λόγον ἐκδεξάμενος ἐπιφέρει ὅπερ ἐστὶν ἐν τῇ ἑξῆς κατάρας βαρύτερον φησίν. Κλεώνυμος] τουτέστιν ἀσχημονοίη ῥίπτων τὴν ἀσπίδα. ῥίψασπις γὰρ ὁ Κλεώνυμος. ὡς καὶ ἐν τοῖς Σφηξὶ λέγει σαφῶς.

CHR. Τὴν νῦν ἡμέραν.] Veri ſimile eſt reſpe- E xiſſe comicum ad Meleſippi comminationem, qui ſub initium belli Peloponneſiaci, cùm legatus eſſet miſſus Athenas à Lacedæmoniis, neque perſuaſiſſet Athenienſibus, diſceſſionem fecit, dixitque in finibus terræ Atticæ, Hæc dies multas & maximas clades inuehet omnibus Græcis. Nunc orationem illam mutat in melius Ariſtophanes, & tantum boni euenturum ſperat ex Pacis conciliatione, quantum antea mali ominatus erat ex bello Meleſippus. Ξυλλάβοι.] Hic ξυλλαβεῖν non F eſt adiuuare vt antea, ſed comprehendere. nam apud antiquos duplicem habebat ſignificatum, vt notat Suidas. Σκαλεύοντ' ἄνθρακας.] Ventilantem carbones vt ſolent qui in agris ſunt, nam dum glandes torrent, mouent carbones. Fortaſſis autem per ἄνθρακας innuit τὸ γυναικεῖον αἰδοῖον, nam & glans vocatur τὸ τοῦ ἀνδρὸς, & huic nequitiæ proprium verbum eſt τὸ σκαλεύειν, vt & fodere Latinum, quod à Grammaticis exponitur ἀκολασταί- G νειν. Sic etiam σκαλαθύρειν pro συνουσιάζειν, & vſus eſt poeta noſter in Concionatricibus. Sanè non abeſt quin ſub vtraque voce lateat obſcœnus ſenſus, vt & mox cùm ait κεσθάς. Ὅστις δὲ] chorus & Trygæus Amœbææ perſonæ non bellicoſos ſed belli cauſas inſectantur Satyricè.

Ὠλεκράνων ἀκίδας.] Telorum ſpicula ἀκίδες. ſed quorſum his dictis belli faces diuidit, cùm Lacedæmonij non ſint τοξόται, ſed ſtataria magis pugna gaudeant? fortaſſis quemuis mucronem intelligit, ὠλέκρανα autem vocat flexuram brachij in acumen deſinentem, quam cubitum vocamus, quia hac parte cubamus. Dicta ſunt quaſi τῶν ὠλένων κρανία, A vlnarum capita. A flexura illa etiam dicti ἀγκῶνες. corrigendus ea voce Heſychius apud quem legitur ὠλέκρανα, ἀγών. Tu repone ἀγκών. Οἷάπερ Κλεώνυμος.] Cleonymum hunc ῥίψασπιδα non hoc ſolùm loco, ſed inferiùs etiam naſo ſuſpendit adunco, etiam exagitatum in Fabulis Veſparum & Nubium.

Τρ. Κεἴ τις δορυξὸς ἢ κάπηλος ἀσπίδων,
Ἵν' ἐμπολᾷ βέλτιον, ἐπιθυμεῖ μαχῶν,
Ληφθεὶς ὑπὸ λῃστῶν ἐσθίοι κριθὰς μόνας.
Χο. Κεἴ τις στρατηγεῖν βουλόμενος μὴ ξυλλάβῃ,
Ἢ δοῦλος αὐτομολεῖν παρεσκευασμένος,
Ἐπὶ τοῦ τροχοῦ γ' ἕλκοιτο μαστιγούμενος,
Ἡμῖν δ' ἀγαθὰ γένοιτ' ἰὴ Παιὼν, ἰή.
Τρ. Ἄφελε τὸ παίειν, ἀλλ' ἰὴ μόνον λέγε.
Χο. Ἰὴ, τοίνυν γ', ἰὴ μόνον λέγω.
Τρ. Ἑρμῇ, Χάρισιν, Ὥραισιν, Ἀφροδίτῃ, Πόθῳ.
Χο. Ἄρει δέ. Τρ. Μὴ μή. Χο. Μηδ' Ἐνυαλίῳ γε. Τρ. Μή.
Χο. Ὑπότεινε δὴ πᾶς καὶ κάταγε τοῖσιν κάλως.

TRY. Quòd ſi quis arrilator armorum aut faber
B *Quò pluris arma diſtrahat, velit prælia,*
Sola mola altus præda ſit prædonibus.
CH. Quique imperator eſſe vult, nec nos iuuans,
Quique eſſe ſeruum & transfugam ſeſe parat,
Flagris ſecetur, & trahente eat rota.
Nobis bene eſſe cupio, io Pæan feri.
TR. Ferientia auffer verba, & inque tantùm io.
CH. Io ergo ſolum, quando ſic iubet, canam.
TR. Mercurio & Horis, Veneri, Amori, Gratijs.
C *Marti, quid? TR. Haudquaquam. CH. Quid Enyalio? TR. Haud magis.*
CH. ſubtendite ergo & funibus deducite.

Σχόλια. Κάπηλος ἀσπίδων.] ὁ μὴ αὐτὸς ἀσπίδας ποιῶν, ἀλλὰ παρ' ἄλλου λαμβάνων καὶ πωλῶν. καπήλους γὰρ τοὺς μεταβολεῖς φασιν. Ἵν' ἐμπολᾷ βέλτιον.] ἵνα πιπράσκῃ πλείονος. ἢ ἵνα κερδαίνῃ πλεῖον. συνήθως δὲ νῦν τὸ ἐμπολᾷ, ἀντὶ τοῦ πωλῇ. πολλάκις δὲ ἐπὶ τοῦ ἀγοράζειν. ὡς ἑξῆς, ἐμπολήσαντές τι χρηστὸν εἰς ἀγρὸν τεμάχιον. τὸ δὲ κριθὰς μόνας, ἀντὶ τοῦ μὴ ἄλφιτα, ἀλλὰ μόνας κριθάς. Κεἴ τις στρατηγεῖν.] δοκεῖ ταῦτα εἰς Ἀλκιβιάδην αἰνίττεσθαι, ὥς που φησὶ Θουκυδίδης ἐν τῇ Νικίου δημηγορίᾳ καὶ ἐν τῇ Ἀλκιβιάδου. τὸν μὲν Νικίαν παραινοῦντα τοῖς Ἀθηναίοις ποιεῖν μὴ πειθομένους αὐτῷ, πόλεμον ἄρασθαι τοιοῦτον λέγοντα· εἴ τέ τις ἄρχειν ἄσμενος αἱρεθεὶς, παραινεῖ ἐκπλεῖν, τὸ ἑαυτοῦ μόνον σκοπῶν, ἄλλως τε καὶ νεώτερος ὢν ἔτι ἐς τὸ ἄρχειν, ὅπως θαυμασθῇ μὲν ἀπὸ τῆς ἱπποτροφίας, διὰ δὲ πολυτέλειαν, καὶ ὠφεληθῇ τι ἐκ τῆς ἀρχῆς, μηδὲ τούτῳ ἐμπαράσχητε τῷ τῆς πόλεως κινδύνῳ ἰδίᾳ ἐλλαμπρύνεσθαι. αὐτὸν δὲ τὸν Ἀλκιβιάδην, ὅτι βούλεται στρατηγεῖν, μὴ ἀρνούμενον διὰ τούτων. Καὶ προσήκει μοι μᾶλλον ἑτέρων, ὦ Ἀθηναῖοι ἄρχειν (ἀνάγκη γὰρ ἐντεῦθεν ἄρξασθαι, ἐπειδή μου Νικίας καθήψατο) καὶ ἄξιος ἅμα νομίζω εἶναι. οὕτως ἔχει τὰ τοῦ Θουκυδίδου ἐν τῷ ς. τῆς αὐτοῦ ξυγγραφῆς. καὶ οὕτω τὰ παλαιὰ σχόλια γράφειν καὶ ἐπανορθοῦν δεῖ. Ἢ δοῦλος αὐτομολεῖν.] πάλιν πρὸς Ἀλκιβιάδην. ἐπεὶ πρὸς Λακεδαιμονίους φυγὼν, αἴτιος ἐγένετο τοῦ Δεκέλειαν αὐτοὺς ἐπιτειχίσαι, διὸ καὶ δοῦλον αὐτὸν καλεῖ, διὰ τὴν Κοισύραν. ἥτις δούλη ἦν, ὥς φησιν ἐν Νεφέλαις. Ἐπὶ τοῦ τροχοῦ γ' ἕλκοιτο.] οἱ γὰρ δοῦλοι σφαλλόμενοι ἐπὶ τοῦ τροχοῦ στρεβλούμενοι καὶ συρόμενοι ἐτύπτοντο ἀνακλώμενοι ἐν αὐτῷ.

CHR. Κάπηλος ἀσπίδων.] De cocionibus intelligit quos μεταβολεῖς, id eſt, permutatores vocant (olim enim permutare erat vendere) neque accipiendum de clypeorum artificibus, ſed de iis qui ab illis accipiunt vt pluris vendant. Κεἴ τις στρατηγεῖν.] Hoc tam in Cleonem qui Thracicā expeditionem ambiuit, quàm in Alcibiadem dictū eſt. Maximus Tyrius, ἐπιθυμεῖ Κλέων στρατηγίας, Θράσυλλος Ἰωνίας, Ἀλκιβιάδης Σικελίας, ſed præcipuè in Alcibiadē, qui iuuenis admodū, ὡς ἐν ἄλλῃ πάλ (ait Thucydides ſexta συγγραφῇ) bellum Siculum mouit tempore belli Peloponneſiaci, vt videre eſt apud Iuſtinum. Quin vt imperator crearetur in claſſica illa expeditione perſuaſit facilè belluæ illi D multorum capitum, quamuis renitente Nicia collega cui cum Lamacho poſt Alcibiadis transfugiū commiſſa poſtea fuit ſumma totius belli. ſanè ipſe Alcibiades in ea Demegoria quam habuit ad Athenienſes, ſcriptore & auctore principe illo hiſtorico, & qua Niciæ orationi quâ ſe punctum & læſum agnoſcit reſpondet, in ipſo ſtatim principio ſibi deberi præturam imperiúmque audacter pronuntiat his verbis, quę ne corrupta legas cum ſcholiis græcis, apponam. καὶ προσήκει μοι μᾶλλον ἑ- E τέρων (ὦ Ἀθηναῖοι) ἄρχειν, ἀνάγκη γὰρ ἐντεῦθεν ἄρξασθαι ἐπειδή μου Νικίας καθήψατο, καὶ ἄξιος ἅμα νομίζω. Quæ verò Nicias in Alcibiadē dixerat cōfuſa & inemēdata apud eūdem Scholiaſtē ſic lege. εἴ τέ τις ἄρχειν ἄσμενος αἱρεθεὶς παραινεῖ ἐκπλεῖν ὑμῖν τὸ ἑαυτοῦ μόνον σκοπῶν ἄλλως τε καὶ νεώτερος ὢν ἔτι ἐς τὸ ἄρχειν, ὅπως θαυμασθῇ μὲν ἀπὸ τῆς ἱπποτροφίας, διὰ δὲ πολυτέλειαν, καὶ ὠφεληθῇ τι ἐκ τῆς ἀρχῆς, μηδὲ τούτῳ ἐμπαράσχητε τῷ τῆς πόλεως κινδύνῳ ἰδίᾳ ἐλλαμπρύνεσθαι. Qui Sudā voce F σίφνιοι cōſulet, quędā ex hac hiſtoria temerè illuc inſerta deprehēdet, & magnā verborum cōfuſionē. Δοῦλος αὐτομολεῖν.] Thucyd. lib. ς. dixit αὐτομολούντων τῶν εἱλώτων, i. trāſeuntibus ad hoſtes, ſunt enim αὐτομόλοι transfugæ, & qui ad barbaros fugiunt: vt rectè Sophocles in Phędra dixit, αὐτομόλως, i. proditoriè. Pherecrates fabulam docuit hoc titulo. Talis verò videtur fuiſſe Alcibiades qui ἑκὼν ἔφυγεν, i. ηὐτομόλησεν, quémq; hîc ſeruum vocat, vel G propter fugam vel propter Cœſyrā quæ Megaclē filiū habuit, quęq; ſerua exiſtimata fuit: nam propterea ſeruum vocari Alcibiadē autumat Scholiaſtes Gręcus. Et tamen reperio Cœſyram fuiſſe nobilem, & vſque adeò ſuperbam, vt Eretrienſibus locum dederit dicto prouerbiali κοισυρῶσαι, quod eſt μέγα φρονεῖν. Sanè Suidas (neſcio quibus fretus auctoribus, non enim laudat) ſcribit eam fuiſſe

Megaclis & Lamachi matrem & Alcmæonis vxorem, vnde Alcmæonidæ gens Athenis nobiliſſima, quamuis Scholiaſtes in Ranis Piſiſtrati faciat vxorem. Ne multa, variant nimium quantum boni auctores in huius proſapiæ veritate indaganda, neque vllus veterum qui de Alcibiade ſcripſerunt verbum vllum, quod ſciam, de Cœſyra, quamuis feratur matrem habuiſſe, quæ ancilla vel peregrina fuit, quod nomen poſtea aſtutè expunxit, vt putem τὸ δοῦλος poſitum, pro ὡς δοῦλος, ſeruile enim eſt fugere, & fugitiuus pro ſeruo. Horatius,

Vtque ſacerdotis fugitiuus liba recuſo.

Bis autem fugere accidit Alcibiadi Ariſtophanis temporibus: De ſecundæ fugæ tempore digladiati ſunt hiſtorici, atque inter eos Andron & Xenophon. Sed hic de prima diſceſſione agi facilè adducor vt credam, vel ex optimo auctore Probo, qui eius vitam caſtiſſimè condidit. Nam eodem tempore cùm ad Lacedæmonios tranſiſſet, auctor fuit eis Deceleæ muniendæ, quod munimentum res Athenienſium ita inclinauit viréſque fregit, vt tanquam obſeſſi viderentur. Ἐπὶ τοῦ τροχοῦ.] Qui fugerant ſerui aut furtum fecerant (Hæc enim duo vitia quaſi coniuncta & propria ſeruorum eſſe probra docuit in Paratitlis in Codicem opere arduo & perfecto, non ſolùm Iuris Romani primarius interpres, ſed in omni ſcientiarum & diſciplinarum genere familiam ducens Cuiacius) flagrorum verberibus cædebantur ad rotam vincti; vnde verberones & maſtigiæ. Hoc voluit Horatius in Satyra,

Non furtum feci nec fugi ſi mihi dicat
ſeruus, habes pretium, loris non vreris, aio.

vbi pretiú eſt pro mercede & benefactorum compenſatione, etſi vox illa in bonam & malam partem accipiatur, & ſit τῶν διλογουμένων, vt ὑμνεῖν apud Græcos, Catullus dixit, *magno cum pretio, atque malo*, quod Callimachus μισθῷ μεγάλῳ, vbi Politianus: Mercede ingenti dixi, malim, Cùm pretio ingenti. Sed hęc obiter dicta. Cæterùm fugitiuis ſeruis ad barbaros (quod fecit Alcibiades) cauit Imperator Conſtantinus, amputati pedis debilitatione, & ad metallum datione, vt videre eſt lib. VI. Cod. Tit. I. l. 3. Manus amputationem etiam adhibebant ſecundùm criminis qualitatem, ſed furtum aut fugam non mors, non membri amputatio ſequebatur, pœnæ hę grauiores grauiora crimina perſequebantur, quamuis manus amputatio furtum, pedum amputatio fugam meritò punitura ſit.

Σχόλια. Ἰὴ Παιών] ἐφύμνιον εἰς Ἀπόλλωνα. τὴν δὲ αἰτίαν Καλλίμαχος φησὶ διὰ τούτων. Πυθώ τοι κατιόντι συνήντετο δαιμόνιος θὴρ, αἰνὸς ὄφις· τὸν μὲν σὺ κατηνάριζες ἄλλον ἐπ' ἄλλῳ βάλλων ὠκὺν ὀϊστόν. ἐπηύτησε δὲ λαὸς ἰὴ ἰὴ παιῆον. ἵει βέλος. Ἑρμῇ. Χαρίτων. Ὥραισιν.] δικαίως προσέταξε τὸν Ἑρμῆν, ὡς αἴτιον τῆς ἀναγωγῆς τῆς εἰρήνης. καὶ τὴν ἑξῆς δὲ, εἰκότως ἐμνήσθη ὡς A ἁρμοδίων αὐτῇ. ἐν γὰρ τῇ εἰρήνῃ τούτων ἀπολαύουσι πάντες. Ὥρας δὲ, τὰς τοῦ ἔτους. ὧν οὐδεὶς ἐν πολέμῳ ἀπολαύει, καὶ τῶν ἐν αὐτοῖς ἔργων.

CHR. Ἰὴ Παιὰν ἰή.] Hoc fuit ἐφύμνιον ſolenne quo Apollinem laudabant. Originem eius acclamationis à Latona, vſque petendam cenſent doctiores, quæ cùm imprudens propiùs acceſſiſſet antrum Pythonis ſerpentis, ne opprimeretur cum Diana & Apolline puello iam ſagittis armato, a- B nimos fertur puello addidiſſe, ἰὴ παῖ, ἰὴ παῖ, monens vt tela in beſtiam mitteret. Hinc obtinuit mos (qui nunquam veteraſcens minuitur, ſed ſæpe cum Aſſyrio flumine σύμφυτον ἕλκει) vt ἰὴ παιὰν dixerint. ſanè inde Iamborum origo ἀπὸ τοῦ ἰεῖν καὶ ἀναβαίνειν (vt rectè cenſet vir incomparabilis & litterati mundi Sol vnicus Iulius Cæſar Scaliger) quia in mittendis telis inſurgere ſolent τοξόται. Ariſtophanes voluit ludere in verbis παιὰν & παίειν, quia παίειν cædere eſt, & bello magis proprium, C vnde pauire Latinum. ἰεῖν verò leuius, nam & pace mittuntur tela & ſagittandi ars exercetur: ſed in Pæonibus acclamabant ἰὴ vel ἰώ. Ἑρμῇ.] Mercurium meritò primum facit, quia auctor eſt & dux retrahendæ Pacis fugitiuæ. Sed non abs re meminit ſequentium numinum: Sunt enim coniuncta paci & conuenientia, vt ὧραι, quæ ſunt anni tempora, quibus in bello nemo frui poteſt, neque mollibus (vt ait Maro) neque tempeſtiuis.

D Σχόλια. Ἄρει δὲ.] πρὸς τοὺς οἰομένους τὸν πατέρα τὸν αὐτὸν Ἄρεα εἶναι καὶ Ἐνυάλιον, κατὰ τὸ ἐπίθετον. τινὲς δὲ Ἄρεος καὶ Ἐνυοῦς τὸν Ἐνυάλιον. οἱ δὲ, Κρόνου καὶ Ῥέας. Ἀλκμᾶνα δὲ λέγουσιν ὅτι μὲν τὸν αὐτὸν λέγειν. ὅτι δὲ διαιρεῖν. εἰκότως δὲ τούτοις μὴ δεῖν θύειν μετὰ τὴν εἰρήνην. ὑπεναντίοι γὰρ καὶ ἀλλότριοι τῆς εἰρήνης.

BISETVS. Ἐνυάλιος. Ἐνυάλιος ἐπίθετον Ἄρεως, παρὰ τὸ ἐνύω, τὸ φονεύω, ἢ παρὰ τὸ ἐναίρω, τὸ φονεύω. Ἄρης δὲ Ἐνυάλιος ἐπεκλήθη διὰ τὸ φονεύειν. Ἐνυάλιον τὸν Θρᾷκα μυθεύουσιν ὑπ' αὐτοῦ ξενισθῆναι. Ἐνυάλιος E μέντοι ἐκλήθη καὶ εἷς τις τῶν Κρόνου, καὶ Ῥέας παίδων. τινὲς δὲ τὸν Ἄρην, καὶ τὸν Ἐνυάλιον τὸν αὐτὸν εἶναι νομίζουσι. τινὲς δὲ θεοὺς διαφόρους εἶναι λέγουσιν, ὡς δῆλον ἐκ τοῦ Διονυσίου τοῦ Ἁλικαρνασσέως, ὃς ἐν τῷ β. τῆς ῥωμαϊκῆς ἀρχαιολογίας οὕτω γράφει. Τὸν δ' Ἐνυάλιον οἱ Σαβῖνοι, καὶ παρ' ἐκείνων οἱ Ῥωμαῖοι μαθόντες, Κυρῖνον ὀνομάζουσιν, οὐκ ἔχοντες εἰπεῖν τὸ ἀκριβὲς εἴτε Ἄρης ἐστὶν, εἴτε ἕτερός τις ὁμοίας Ἄρει τιμὰς ἔχων. οἱ μὲν γὰρ, ἐφ' ἑνὸς οἴονται θεοῦ πολεμικῶν ἀγώνων ἡγεμόνος ἑκάτερον τῶν ὀνομάτων κατηγορεῖσθαι. οἱ δὲ κατὰ δυεῖν τάττεσθαι δαιμόνων πο- F λεμιστῶν ὀνόματα.

CHR. Ἄρει.] Hinc apparet non eſſe eundem Martem & Enyalium, etſi hunc pro illius epitheto accipiant Grammatici, imò cenſent quidam Enyalium Martis & Enyus filium eſſe, alij Saturni & Opis. ſanè Alcman hęc duo nomina, interdum eadem, interdum diuerſa facit. Κάταγε.] Apud Suidam καλεῖς legitur, vtrouis modo legas nihil intereſt, idem ſemper ſenſus elicitur.

G

Στροφὴ κώλων ιδ.

BISETVS. Παρόντες ὦ πρόπιστες Ἑρμῆ πάντες ὁμοῦ τὴν Εἰρήνην ἐξ ἄντρου ἀνέλκειν ἐπιχειροῦσι.

Ὦ εἶα

Ερ. Ω εἶα.
Χο. Εἶα μάλα.
Ερ. Ω εἶα.
Χο. Εἶα ἔτι μάλα.
Ερ. Ω εἶα, ὦ εἶα.
Τρ. Αλλ' οὐχ ἕλκουσ' ἄνδρες ὁμοίως,
Οὐχὶ ὐ ξυλλήψεσθ', οἷ' ὀγκύλλε-
σθ', οἰμώξεσθ' οἱ Βοιωτοί.
Ερ. Εἶα νῦν.
Τρ. Εἶα, ὦ.
Χο. Αγε τὸν, ξυνέλκετον καὶ σφώ.
Τρ. Οὐκοῦν ἕλκω κἀξαρτῶμαι,
Κἀπεμπίπτω καὶ σπουδάζω.
Ερ. Πῶς οὖν οὐ χωρεῖ τοὔργον;
Χο. Ω Λάμαχ', ἀδικεῖς ἐμποδὼν καθήμενος,
Οὐδὲν δεόμεθ' ὤνθρωπε τῆς σῆς μορμόνος.
Ερμ. Οὐδ' οἵδε γ' εἷλκον, οὐδὲν Αργεῖοι πάλαι.
Αλλ' ἢ κατεγέλων τῶν ταλαιπωρουμένων,
Καὶ ταῦτα διχόθεν μισθοφοροῦντες ἄλφιτα.
Τρυ. Αλλ' οἱ Λάκωνες ὦ 'γάθ' ἕλκουσ' ἀνδρικῶς.
Ερ. Αρ' οἶσθ' ὅσοι γ' αὐτῶν ἔχονται τοῦ ξύλου,
Μόνοι προθυμοῦντ', ἀλλ' ὁ χαλκεὺς οὐκ ἐᾷ.
Χο. Οὐδ' οἱ Μεγαρῆς δρῶσ' οὐδὲν, ἕλκουσι δ' ὅμως
Γλισχρότατα σαρκάζοντες ὥσπερ κυνίδια,
Υπὸ τοῦ γε λιμοῦ νὴ Δί' ἐξολωλότες.
Τρ. Οὐδὲν ποιοῦμεν ἄνδρες, ἀλλ' ὁμοθυμαδὸν
Απασιν ἡμῖν αὖθις ἀντιληπτέον.

A MER. O *eia.*
CH. Eia magis.
MER. O eia.
CH. Eia magis adhuc.
MER. O eia, ô eia.
TR. At non ducunt pariter funes.
Quid ſuperbè lenti eſtis? vos aio
Ploraturos Bœoti.
B *MER. Eia nunc.*
TR. Eia ô.
CH. Trahite atque ducite unà vos.
TR. En tractim duco & ſuſtollor:
Mox caſurus valde incumbo.
MER. Cur nil ergo procedit?
CH. O Lamache lentus dum ſedes, nobis noces:
Nil indigemus hacce Mania tua.
C *MER. Ac nil trahebat prorſus olim Argiua gens,*
Riſuque clades differebat bellicas,
Merens farinas ex utriſque partibus.
TRY. At, bone, Lacones fortiter trahunt viri.
MER. Scin' quos reuinctos neruus & cippus tenent,
Hoc poſtulare ſolos ſi cuſtos ſinat?
D *CH. Neque Megarenſes quidquam agunt, trahunt tamen,*
Miſere macentes improbi ut catuli ſolent,
Sic per Iouem illos dira perdidit fames.
TRY. Nil promouemus, ô viri, agite omnes ſimul:
Rurſum decet nos pariter adiutarier.

Σχόλια. Ω εἶα] διπλῆ καὶ ἔκθεσις ἀμοιβαίων τοῦ χοροῦ καὶ τοῦ ὑποκριτοῦ ἐν ἐκθέσει καὶ παρεκθέσει. ἄλλως. ἡ ἀμοιβαία αὕτη στροφὴ κώλων ἐστὶ ιδ. ἔχει δὲ ἑξῆς καὶ ἀντιστροφὴν ἐξ ὁμοίων ἀρχομένην κώλων. καὶ ἔστι τὸ μὲν πρῶτον τρισύλλαβον κατὰ παλιμβάκχειον. τὸ δὲ β παίων πρῶτος. τὸ δὲ γ ὅμοιον τῷ πρώτῳ. τὸ δὲ δ εἴτε δακτυλικὸν διπλοῦν, ἢ τροχαϊκὸν πενθημιμερὲς, εἴτ' ἂν ἡ ἡμιόλιον ἐκ παίωνος. τὸ μέντοι τῆς ἀντιστροφῆς κρητικὸν ἔχει. τὸ ε διπλοῦς παλιμβάκχειος. τὰ ς ζ ἀναπαιστικὰ δίμετρα. τὸ η ἑφθημιμερὲς ὅμοιον. τὰ θ ι παιωνικὰ μονόμετρα ἐκ κρητικῶν. τὰ ια ιβ ιγ ἀναπαιστικὰ δίμετρα ἐπιμεμιγμένα ἰάμβοις. τὰ δὲ τῆς ἀντιστροφῆς καὶ δακτύλοις. τὸ ιδ ὅμοιον ἑφθημιμερές. ὑφ' ὃ ἡ ἔσω διπλῆ διὰ τὴν ἀνταπόδοσιν. τὸ Ερμοῦ δὲ καὶ ταῦτα ἐξάρχειν θέλουσι. μιμεῖται δὲ τοὺς βαρβάρους ἐξέλκοντας. δεῖ φωνεῖν, ὅτι ταῦτα ἀναμέρος λέγεται. τὸ μὲν τοῦ Ερμοῦ κελεύοντος καὶ ἕλκοντος. τὸ δὲ, τῶν ἑλκόντων ὑπακουόντων. ἄλλως. ὁ Ερμῆς ἐπιστατεῖ τοῖς ἕλκουσιν. καὶ ἅμα τοῖς μὴ ἕλκουσιν ἐπιτιμᾷ. οἱ δὲ χαίροντες τῇ εἰρήνῃ, ἀποκρίνονται. Ετι μάλα.] ἔτι σφοδρότερον. προθυμότερον. Οἱ ὀγκύλλεσθ'.] οἷα φησὶν ἐπαίρεσθε μὲν τῷ χοινίῳ προσποιούμενοι ἕλκειν, οὐχ ἕλκετε δέ. ἢ τὸν ὄγκον ἀναβάλλεσθε καὶ ἀλαζονεύεσθε. ἢ ὡς φιλοπόλεμοι δὲ, οὐχ εἷλκον, ἢ ὡς ἔκσπονδοι. Οἰμώξεσθε.] ὅτι μηδὲν αὐτοῖς μέλει τῆς εἰρήνης. ἐπὶ τοῦ Αλκμαίωνος σπονδὰς αὐτοῖς φησὶ Φιλόχορος γεγονέναι πεντηκονταετεῖς Αθηναίοις καὶ Λακεδαιμονίοις καὶ τοῖς συμμάχοις πλὴν Βοιωτῶν καὶ Κορινθίων καὶ Ηλείων.

E CHRIST. Ω εἶα] Sequitur Stropha verſuũ XIIII. cui ſimilem poſt XIII. Iambicos habes Antiſtropham. Primus & tertius verſus ſunt Palimbachij, ſecundus Pæon primus, Quartus Dactylicus duplex, vel Trochaicus πενθημιμερὴς, vel ἡμιόλιος ex Pæone, quamuis in Antiſtropha ſit Creticus. Quintus duplex Palimbacchius. Sextus & ſeptimus dimetri Anapæſtici. Octauus ἑφθημιμερὴς ὅμοιος, Nonus & decimus Pæonici monometri ex Creticis: vndecimus, XII. & XIII. Anapæſtici dimetri mixtis iambis, imò & dactylis in Antiſtropha. F Decimus quartus octauo ſimilis. Hæc etſi obſeruatu digna ſunt, tamen neque facilia, neque vulgo placent. Pauci enim ſunt qui in numerato habeant veterem in metiendo & percutiendo rationem, ſiue quia difficultate terrentur, ſiue quia deſitus veteris Muſicæ, & per multa iam ſecula obliteratus vſus: mihi ſemper erunt καλὰ τὰ χαλεπά. Οὐχὶ ὐ ξυλλήψεσθ'] Si verò verſus hic Anapæſticus eſt dimeter, τὸ οὐχὶ ſuperuacat, nocétque G metiendo verſui, neque ad ſenſum proficit, ſufficit enim τὸ ὐ. Sic autem diſtinguo ὐ ξυλλήψεσθ', οἷ' ὀγκύλλεσθ', οἰμώξεσθ', &c. Niti fruſtra Bœotos ait, vel potius niſum ſimulare præ ſuperbia quam ὄγκον vocat. Belli cupidos ita innuit, vel fœdifragos, cùm eos velut pacis malignos extractores ing.

ſimulat.

Σχόλια. Ἄγετον.] ξυνέλκετον. ὁ χορὸς πρὸς τὸν Ἑρμῆν καὶ τὸν Τρυγαῖον. Ἕλκω κἀξαρτῶμαι.] ἔμφασιν πολλὴν ἔχουσιν οἱ λόγοι αὐτοῦ, ἐμφαίνοντες τὴν σπουδὴν τὴν περὶ τὸ ἕλκειν. ὥστε γε καὶ ξυναρτᾶσθαι φησὶ τῷ ἔργῳ. τουτέστιν ἐμπεπάρθαι. Πῶς οὖν οὐ χωρεῖ] ὁ Ἑρμῆς τοῦτό φησιν ἀπελέγχων αὐτούς, ὅτι λέγουσιν ἕλκειν, καὶ οὐχ ἕλκουσιν. Ὦ Λάμαχ' ἀδικεῖς] διπλῆ καὶ στίχοι τρίμετροι ἰαμβικοὶ ιγ. ἐπὶ τῷ τέλει παράγραφος.

CHRIS. Ὦ Λάμαχε] Et hic vt diximus dux fuit cum Nicia & Alcibiade in Sicilienſi bello, vbi fortiter ſe geſſit, occiſúſque eſt in prælio.

Σχόλια. Τῆς σῆς μορμόνος.] περὶ τὴν Μορμὼ καὶ τὴν Γοργόνα, ἣν εἶχεν ὁ Λάμαχος ἐπίσημον. οὕτως δὲ ἔλεγον τὸ ἐκφοβοῦν· καὶ τὰ προσωπεῖα τὰ αἰσχρὰ μορμολύκεια. ἀφ' οὗ τραγικά, καὶ κωμικά. καὶ ἐν Ἀμφιαράῳ. ἀφ' οὗ κωμῳδικὸν μορμολύκειον ἔχων. Οὐδ' οἱ Ἀργεῖοι.] ὡς τῶν Ἀργείων ἐπαμφοτεριζόντων ὁπότε δοκοίη αὐτοῖς. διὸ καὶ Φιλόχορος φησὶ πολεμοῦντας πάλιν πρὸς Κορινθίους προσλαμβάνεσθαι καὶ τοὺς Ἀργείους. Ἀλλ' ἢ καταγελῶν.] ἐπεὶ Ἀργεῖοι κατεγέλων Λακεδαιμονίων καὶ Ἀθηναίων ἀλλήλοις μαχομένων, ἐπείπερ παρ' ἀμφοτέρων λαμβάνοντες χρήματα ἐπολέμουν. ἐνετρύφων οὖν τοῖς διὰ τὸν πόλεμον διαφθειρομένοις. αἰνίττεται οὖν εἰς τοὺς Ἀργείους, ἐν τούτῳ τῷ πολέμῳ ἐπαμφοτερίζοντας. διὸ καὶ πολλὰ ἐκωμῳδοῦντο. Διχόθεν.] ὡς τῶν Ἀργείων ἐπαμφοτεριζόντων, καὶ ἀποπλεόντων ὁπότε δοκοίη αὐτοῖς, πρὸς Λακεδαιμονίους. ἐμφαίνει οὖν, καὶ ταῦτα διχόθεν μισθοφοροῦντας. ἥρμοττε γὰρ οὕτω μᾶλλον εἰπεῖν, ὅτι οὐ προθυμοῦνται πρὸς τὴν εἰρήνην καὶ ταῦτα μάλιστα πάντων εὐτυχοῦντες ἐν τῷ πολέμῳ. μήτι οὖν ἐν ἴσῳ τούτων εἴρηται, διὰ τὸ διχόθεν μισθοφορεῖν. περὶ δὲ Ἀργείων καὶ Φερεκράτης ἐν Αὐτομόλοις. οὗτοι γὰρ ἡμῖν οἱ κακῶς ἀπολούμενοι, ἐπαμφοτερίζουσιν ἐμποδὼν καθήμενοι.

CHRIST. Ἐμποδὼν καθήμενος] Ex Pherecrate ſumpſit, qui in Transfugis dixit de Argiuis iſtis quos hic notat, ἐπαμφοτερίζουσιν ἐμποδὼν καθήμενοι. Sic enim verſum illum in Scholiaſta emendo. Et leg. ἐπαμφοτερίζουσ'. Μορμόνος] Habuit pro inſigni Lamachus Gorgonem, quam & Mormonem vocat, qua voce terriculamenta infantium deſignantur: & μορμολύκεια vocabantur Tragicæ vel Comicæ deformes perſonæ, vel teſte ipſo Ariſtophane qui in Amphiarao dixit, ἀφ' οὗ κωμῳδικὸν μορμολύκειον ἔχων. Sic apud Theocritum mater quædam terrorem incutere conatur filiolo, cùm ait μορμὼ δάκνει ἵππος. Et ſi benè memini Callimachus dixit μορμύσσεσθαι pro ἐκφοβεῖν. Latini Manias & Manducos vocabant, vt paret ex Feſto. Sanè Varro, Cuninam & Ruminam Lactentium deas inter Manias recenſet. Ἀργεῖοι πάλαι] Argiui quos à Laconibus Thyrea tantum diſterminat cæterorum Græcorum rebus opimis tanquam inuidi macreſcebant, & aduerſis creſcebant. Itaque nunc Athenienſium fœderati erant, nunc Lacedæmoniorum, qui Argiuā fidem ſemper ſuſpectam habebant. Et meritò, nam Corinthiis auctoribus poſt ictum fœdus commune Athenienſium & Lacedæmoniorum, rebus nouis ſtuduerant, & verò Poloponneſi imperium adſectauerunt. Itaque non mirum, ſi ad Pacis cōciliationem ſegnes olim fuerint. Illud πάλαι videtur arguere procliues poſtea fuiſſe ad Pacis ſtudia amplectenda.

Σχόλια. Ἀρ' οἶδ' ὅτι γ' αὐτῶν.] καὶ Θουκυδίδης ἱστορεῖ λέγων μάλιστα τῆς εἰρήνης ἀντιποιεῖσθαι Λακεδαιμονίους, A διὰ τοὺς ληφθέντας αὐτῶν ἐν Σφακτηρίᾳ. λέγει γὰρ οὕτως. τοὺς γὰρ δὴ ἄνδρας περὶ πλείονος ἐποιοῦντο κομίσασθαι, ἕως ὅτι Βρασίδας εὐτύχει. καὶ ἐν ἄλλοις. ταῦτα οὖν ἀμφοτέροις αὐτοῖς λογιζομένοις, ἐδόκει ποιητέα εἶναι ἡ ξύμβασις. καὶ οὐχ ἥττον τοῖς Λακεδαιμονίοις ἐπιθυμίᾳ τῶν ἀνδρῶν τῶν ἐκ τῆς νήσου κομίσασθαι. ἦσαν γὰρ οἱ Σπαρτιᾶται αὐτῶν πρῶτοί τε καὶ ὁμοίως σφισὶ συγγενεῖς. ἤρξαντο μὲν οὖν καὶ εὐθὺς μετὰ τὴν ἅλωσιν αὐτῶν πράσσειν. ἀλλ' οἱ Ἀθηναῖοι οὔπω ἤθελον εὖ φερόμενοι ἐπὶ τῇ ἴσῃ καταλύεσθαι. μάλιστα δὲ οἱ τῶν δεδεμένων συγγενεῖς, B ἐνῆγον καὶ ἐσπούδαζον, ὡς ἂν εἰρήνη γένοιτο. ἄλλως. οὐ μόνον διὰ τὸ κεκμηκέναι τῷ πολέμῳ, ἀλλὰ καὶ διὰ τοὺς ἐν Σφακτηρίᾳ δεδεμένους. Ἀλλ' ὁ χαλκεὺς οὐκ ἐᾷ.] ὅτι ἐδέδεντο καὶ περιέκειντο αὐτοῖς πέδαι. Οὐδ' οἱ Μεγαρῆς] ὡς καὶ τούτων βαρέως φερόντων, ὅτι ἔκσπονδοι ἐγένοντο. βουλομένων δὲ τὴν εἰρήνην. διὰ τὸ μάλιστα πεπονῆσθαι τῷ λιμῷ καὶ τῷ πολέμῳ. τοῦτο δὲ οἱ καλῶς ἐξηγούμενοι τοῦ Τρυγαίου φασίν. Γλισχρότατα.] ὅτι γλίσχρος ἐπὶ δυστυχίᾳ ἐλέγετο. σαρκάζοντες δὲ οὗτοι ἐξεσχισμένοι καὶ ἠτονηκότες. καὶ διὰ τὸν λιμὸν ἕλκοντες μόλις. ἢ οὕτως ἕλκοντες C κατὰ κυνιδίων τρόπον, οἱ τὰ ὀστέα τρώγοντες καὶ οὐκ ἔχοντες ἐμφορηθῆναι ὑπ' αὐτῶν τῷ δοκεῖν ἐσθίουσι. φανερὸν δέ ἐστιν ὅτι ἐπίτηδες χαριζόμενος πάλιν τοῖς Ἀθηναίοις, διέσυρεν οὕτως τοὺς Μεγαρεῖς. πρῶτον μὲν αὐτοὺς κυσὶ παραβαλών, ἔπειτα τῷ ὑποκοριστικῷ καὶ τῇ σμικρότητι τῶν κυνιδίων εἰς πλεῖστα κατάγων ταπεινότητα. πάνυ γὰρ καὶ διαφερόντως ἐμισοῦντο ὑπὸ τῶν Ἀθηναίων, δι' ὃν εἰρήκαμεν τρόπον. καλῶς δ' ἂν ἔχοι τοῦτο τηρῆσαι πρὸς τὸ ὑπεναντίον οὕτως ἔχον. σαρκοκύων λιμόν. οὐ γὰρ ἐστὶ τῶν σαρκῶν, ὥσπερ ἀξιοῦσι τῶν ἐξηγησαμένων τινές. D παντάπασι γὰρ ἂν εἴη αὐτὸ ὑπεναντίον αὐτῷ. ἔργον γὰρ τοῦ λιμοῦ, οὐ σάρκας ἐμποιεῖν, ἀλλὰ τοὐναντίον τὰ σώματα ἐπισχνοῦν, καὶ τῶν σαρκῶν παραιρεῖσθαι τὸν ὄγκον.

CHRIST. Ἀλλ' οἱ Λάκωνες] Lacedæmonij (vt ait Princeps hiſtoricus Olorinus) animum ad Pacis amorem verterunt non ſponte ſua, neque quod erant bello feſſi, ſed propter ſuos qui captiui erant, ad Sphacteriam. Miror ergo quòd tantopere Ariſtophanes hoſtes laudat, vt ἀνδρειῶς Paci E attrahendæ ſtudere dicat. Sanè ſuſpicor legēdum ἀλλ' οὐ, non autē οἱ. nam ſequentia arguunt, & cùm ait ſolos vinctos id ſedulò adfectare, & cùm ait, οὐδ' οἱ Μεγαρεῖς. Ἔχονται τοῦ ξύλου] In carcere lignū erat vel cippus quo pedes captiuorum tenebantur, dicebatúrque ξύλον, vel ξυλοπέδη, vel ποδοκάκκη (puto quaſi ποδοκατοχὴ) vel etiam ποδοστράβη. Attici ſimpliciter Neruum vocabant κᾶλον, id eſt lignū, inde ἐγκαλοστηλεῖς, qui ex lege nexi erant. Heſychius ait ſic vocari eos, qui quòd debitum F non ſoluerent, ἐν κάλοις ἐδεσμεύοντο τοὺς πόδας, pedes in neruo habebant. Cæterùm cùm ait χαλκεὺς puto Cleonem αἰνίττεσθαι, qui trecentos illos Lacedæmonios captiuos in Pylo & Sphacteria liberauit, nam eò ſpectat quod de eodem Cleone dicitur in Equitū fabula, ἐπὶ γὰρ τοῖς δεδεμένοις χαλκεύεται. Οὐδ' οἱ Μεγαρῆς] Quia fœdifragi erant, tamen nihilominus Pacem cupiebant, quia multa paſſi erant & bello & fame. Scholiaſtes notat hæc non à Mercurio, ſed à Trygæo quoſdam exiſti- G mare pronunciari. Id ego quoque exiſtimo, ſed vt ſequentia illa, ἕλκουσι δ' ὅμως &c. putem à Mercurio dici. Exſpecto quid cenſeant potiori doctrina & iudicio præditi.

Σχόλια. Σαρκάζοντες.] οἱ ὑποσεσηρότες καὶ διανοίγοντες, ὥσπερ τὰ κυνίδια, ὅταν προσλιπαρῇ τινα καὶ ἀφέλκῃ τοῖς ὀδοῦσι. τὸ δὲ ὑπὸ τοῦ γε λιμοῦ ἐξολωλότες, ὅτι ὡς λιμώττοντες ἀεὶ Μεγαρεῖς παίζονται. διὰ γὰρ τοῦτο καὶ τοὺς ἑαυτῶν παῖδας ἀπεπίπρασκον. καὶ ἐπιθύμουν μὲν τῆς εἰρήνης, διὰ δὲ Ἀθηναίους, ἀνεβάλλοντο αὐτήν, ὥς φησι Θουκυδίδης. Ὑπὸ τοῦ γε λιμοῦ.] λιμώττειν αὐτοὺς λέγει ἐπειδὴ πότε μὲν εἰρήνη ἦν, εἰσήρχοντο εἰς τὴν Ἀττικὴν καὶ ἀπετρέφοντο διὰ τὸ πωλεῖν καὶ συναλλάσσειν. νῦν δὲ πολέμου ὄντος ἐφοβοῦντο εἰσελθεῖν εἰς τὴν Ἀττικὴν καὶ ἀγοράσαι ὧν ἔχρῃζον. ἐξ αὐτῶν γὰρ ἐγένετο ἡ αἰτία τοῦ πολέμου. ἐξ Ἀττικῆς δὲ ὠνοῦνται τὰς τροφὰς διὰ τὸ καὶ πλησιάζειν αὐτῇ, καὶ διὰ τὸ ὀλίγην παντάπασι χώραν ἔχειν τὴν γεωργουμένην. εἰκὸς οὖν τοὺς Ἀθηναίους ἐπεξιέσιν αὐτοῖς, κωλύειν τὴν παρ' αὐτῶν γῆν γεωργεῖν. ἢ ὅτι εἰς πολιορκίαν κατέστησαν αὐτοὺς οἱ Ἀθηναῖοι τὴν Νισαίαν τειχίσαντες.

CHRIST. Γλισχρότατα σεσηρόντες] Athenienses odio plusquam Vatiniano Megarenses (qui belli causa erãt) prosecuti sunt, ac eò vſque odiis tetẽderunt, vt decretũ fecerint (quod Pericles ratum eſſe poſtea cenſuit, obtinuítque vt Thucydides in ſuæ fine ξυγγραφῆς α. teſtatur) Quicunque Megarenſis Athenas veniſſet, capitale crimen id ei futurum. Quo tempore Euclides habitu muliebri Athenas nihilominus ad Socratem ventitabat, & ſapientiæ fructum mortis periculo paciſci non dubitabat vir egregius: raro exemplo, neque ad hoc noſtrum ſeculum pertinente, vt videre eſt apud A. Gellium cap. x. lib. vi. Ariſtophanes, vt gratiã ineat à ſuis ciuibus inuehitur in ipſos Megarenſes, qui etſi pacem cupiebant vitandæ egeſtati, tamen propter Athenienſes differebant. Rectè autem ait ἕλκουσι, quia comparat eos catulis. i. κυνιδίοις, qui rictum diducentes, & ore adulantes omnia appetunt, carnéſque adrodunt: hoc enim eſt σεσηρέναι, quod apud Hippocratem Erotianus exponit τὴν ἄνω γνάθον ἀποτείνειν. Propterea putarim notari in Veſpis riſum Megaricum, qui fortaſſis A inde σαρκασμός: nã qui miſerè macentes ſunt, nequeunt liberum cachinnum tollere, ſed miſerè renidẽt, & riſum (vt Prouerbium fert Gallicum) edunt in ipſis gutturis faucibus moriturum. Sane Eupolis ψωμοκαταρτύτοις dixit, Nimis Megaricum putidum dicterium eſt. Quamquam alia eſt interpretatio, quámque ego ſecutus verti macentes, B quia σαρκάζειν eſt etiam ἰσχναίνεσθαι & ἀτονεῖν extenuari & infirmari, ſecundum quod dixit Hipponax σαρκοκύων λιμός, quod de carnoſitate intelligẽdum non puto, non enim fames vel eſuritio carnem generat, ſed corpus potius attenuat, & carnis obeſum pondus degrauat. Megarenſium eſuritio ſatis nota qui propterea liberorum ſuorum erant ἀνδραποδισταί, vt apparet ex Acharnenſibus lepida & Satyrica Comici huius fabula, vbi & eorum improbitatem perfricat, & Megarẽſem idio-C tiſmum imitatur non ſine gratia & ſale. Solebant enim Megarenſes ex Attica victum petere tum propter vicinum ſolum, tum quia exiguus, neque paſcere firmus erat ipſis ager quem colerent: ſed non licebat ex Attica commoditates quas vellẽt educere, obſtante bello & infeſtis ciuibus. Fortaſſis etiam famem innuit ad quam redacti ſunt ab Athenienſibus, qui portum eorũ Niſæam muniuerant. Quod autem hîc Scholiaſtes γλισχρὸν intelligit miſerum, melius putem auidum & λαίμαργον, & σιωπῶντας ἐπιθυμοῦντα. vel potius lentũ: D Nam ſic Theophraſtus lib. 2. Hiſtoriarum dixit γλίσχρως: vt Demoſthenes in oratione contra Ariſtocratem de ædificiis paruis, quæ lenta opera abſoluuntur dixit, μικρὰ καὶ γλισχρά. Ad hunc verò ſenſum accommodandum eſt dictum de Tiberio Imperatore, Miſerandum eſſe populum qui ſub tam lentis maxillis eſſet. Sanè Latinum gliſcere, inde originem trahere mihi videtur.

ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΗ E κώλων ιδ'.

Ερ. Ὦ εἶα.
Τρ. Εἶα μάλα.
Ερ. Ὦ εἶα.
Τρ. Εἶα νὴ Δία.
Ερ. Ὦ εἶα, ὦ εἶα.
Χο. Μικρόν γε κινοῦμεν. Τρυ. Οὐ δεινόν,
τοὺς μὲν τείνειν, τοὺς δ' ἀντισπᾶν;
Χο. Πληγὰς λήψεσθ' Ἀργεῖοι.
Ερ. Εἶα νῦν.
Τρ. Εἶα ὦ.
Χο. Ὡς κακὸν εἴ τινες εἰσὶν ἐν ἡμῖν.
Ὑμεῖς μὲν οὖν οἱ κιττῶντες
τῆς εἰρήνης, σπᾶτ' ἀνδρικῶς
Ἀλλ' εἴσ' οἳ κωλύουσιν.

MER. O eia.
TRY. Eia iterum.
MER. O eia.
TRY. Eia per Iouem.
MER. O eia, ô eia.
F *CH. At nos parum aut nil mouemus. TRY. Quid?*
Nempe trahunt hi, retrahunt illi.
CH. Vlciſcar vos Argiui.
MER. Eia nunc.
TRY. Eia ô.
CH. Quale periculum adeſſe inimicos:
At vos amore icti pacis
Pragnanti gnauè ducitis:
G *Sed quidam forſan obſtant.*

Σχόλια. Ὦ εἶα.] ἡ ἀμοιβαία αὕτη ἀντιστροφὴ τῆς ῥηθείσης ἐπὶ στροφῆς. καὶ εἰσὶ τὰ κῶλα καὶ ταύτης ὅμοια ἐκείνοις. ἐν τισὶ δὲ καὶ ἑτέρους δέχεται πόδας τοῦ αὐτοῦ μέτρου ὄντος. ἐπὶ τῷ τέλει αἱ ἀμφοτέρωθεν ἔξω διπλαῖ. Ὡς κακὸν εἴ τινες εἰσὶν ἐν ἡμῖν.] ὅτι οἱ ἐχθροὶ καὶ κακὸν νοῦν ἔχοντες πρὸς τὴν εἰρήνην.

CHRIST. Ὡς κακὸν] Ad Argiuos videtur referendum de quibus antea.

Σχόλια. Κιττῶντες.] ἀπὸ μεταφορᾶς τῶν κυουσῶν γυναικῶν, ἤγουν ἐπιθυμοῦντες. καὶ ἐπειδὴ ἀδηφάγον καὶ παμφάγον ὄρνεον ἡ κίττα, περίεργον δὲ καὶ εἰς ἐπιθυμίαν. κιττᾷν οὖν τὸ ἐπιθυμεῖν. ἀπὸ τῶν γυναικῶν τῶν ἐν ἐπιθυμίᾳ γινομένων ἐδεσμάτων τινῶν μετὰ τὸ συλλαβεῖν.

CHRIST. Κιττῶντες τῆς εἰρήνης] Pro ἐπιθυμοῦντες. eſt enim κίττα ἐπιθυμία, & morbꝰ mulierum prægnantium, quaſique inſolens appetẽtia, quam ab alite quidam arceſſunt, quæ vorax ſupramodum eſt, vt & illa pars in mulieribus, quæ honeſtè nominari non poteſt. Sic Polemo περιηγητὴς dixit in ſua Samothracia Latonam cum vterum gereret κιττῆσαι τῆς γηθυλλίδος, quod eſt porrum capitatum, & cuius radices naturam habent alliatam, vt ait Comicus noſter in ſecundo Æoloſicone laudante Athenæo.

Σύστημα κατὰ περικοπὴν ἀνομοιομερὲς ἰαμβείων τριμέτρων ἀκαταλήκτων ηʹ. εἶτα στίχοι ἰαμβικοὶ τετράμετροι καταληκτικοί. δʹ.

Τρ. Ἄνδρες Μεγαρῆς, οὐκ ἐς κόρακας ἐρρήσετε;
Μισεῖ γὰρ ὑμᾶς ἡ θεὸς μεμνημένη.
Πρῶτοι γὰρ αὐτὴν τοῖς σκορόδοις ἠλείψατε,
Καὶ τοῖς Ἀθηναίοισι παύσασθαι λέγω, C
Ἐντεῦθεν ἐχομένοις ὅθεν νῦν ἕλκετε.
Οὐδὲν γὰρ ἄλλο δρᾶτε πλὴν δικάζετε,
Ἀλλ' εἴπερ ἐπιθυμεῖτε τήνδ' ἐξελκύσαι,
Πρὸς τὴν θάλατταν ὀλίγον ὑποχωρήσατε.
Χο. Ἄγ' ὦ 'νδρες αὐτοὶ δὴ μόνοι λαβώμεθ' οἱ γεωργοί.
Ερ. Χωρεῖ γέ τοι τὸ πρᾶγμα πολλῷ μᾶλλον ὦ 'νδρες ὑμῖν.
Χο. Χωρεῖν τὸ πρᾶγμά φησιν, ἀλλὰ πᾶς ἀνὴρ πρόθυμος. D
Τρ. Νῦν οἱ γεωργοὶ τοὔργον ἐξέλκουσι, κἄλλος οὐδείς.

TR. *Viri ô Megarici, non abitis in crucem.*
Quos odit ira diua pax iuſta memor?
Nempe imbuiſtis alliis primi Deam,
Iubeo quietus eſſe Athenienſibus,
Et linquere iſtud nunc opus ductarium:
Nam iudicandis occupati litibus
Tantummodo eſtis, ſultis adiutare nos
Paulum maritimas ad plagas recedite.
CH. *Age exſequamur hoc opus viri ſoli coloni.*
MER. *Iam plurimum proceſſit ipſa res labórque veſter.*
CH. *Procedere inquis rite opus, ſequamur ergo alacres.*
TRY. *Soli agricultores opus ducunt nec vllus extra.*

Σχόλια. Ἄνδρες Μεγαρῆς] ἕτερον σύστημα κατὰ περικοπὴν ἀνομοιομερὲς ἰαμβείων ηʹ. καὶ ἐν εἰσθέσει ἕτερον ἀμοιβαῖον στίχων ὁμοίων καταληκτικῶν τετραμέτρων δʹ. ἐπὶ ταῖς ἀποθέσεσι παράγραφος. Οὐκ ἐς κόρακας] ἀντὶ τοῦ μετὰ φθορᾶς βαδιεῖτε. πολλάκις δὲ εἰρήκαμεν ὅτι ἐπὶ κατάρας τίθεται. Πρῶτοι γὰρ αὐτὴν] ἀντὶ τῆς δριμύτητι. ὅτι πολλὰ παρ' αὐτοῖς σκόροδα. αἰτίαν δὲ εἶχον, ἀρχηγοὶ γενέσθαι τοῦ πολέμου. διὰ τὴν ἁρπαγὴν τῶν πορνῶν Ἀσπασιῶν, καὶ τὴν ἐπὶ τούτοις ὀργὴν Περικλέους καὶ τὸ ψήφισμα.

BISETVS. Περὶ τούτων Ἀριστοφάνης ἐν Ἀχαρνεῦσι ταῦτα λέγει,

Κᾆθ' οἱ Μεγαρῆς ὀδύναις πεφυσιγγωμένοι
Ἀντεξέκλεψαν Ἀσπασίας πόρνα δύο.
Κἀντεῦθεν ἀρχὴ τοῦ πολέμου κατερράγη
Ἕλλησι πᾶσιν ἐκ τριῶν λαικαστριῶν.

Σχ. Ἐντεῦθεν] ἐκ τούτου τοῦ μέρους. λέγει δὲ τοῦ μὴ ποιεῖν τὴν εἰρήνην. Οὐδὲν γὰρ ἄλλο δρᾶτε] ἐν οὐδενὶ ἱκανοί ἐστε πλὴν ἐν τῷ δικάζειν. δέον δὲ εἰπεῖν ἀντὶ τοῦ δικάζετε, ἐμποδίζετε. Πρὸς τὴν θάλατταν.] ἤγουν ἐκ τῆς θαλάττης μικρὸν ὑποχωρήσατε, τουτέστι πρὸς τὸ ναυμαχεῖν. τῆς πρὸς Πέρσας δὲ ναυμαχίας ὑπομιμνήσκει αὐτούς. ἀποχωρεῖτε οὖν φησι καὶ ἀποπλεῖτε εἰς τὰ ἴδια. καὶ ὀλίγον τῆς κατὰ θάλατταν βίας ἐνδότε. ἐθαλασσοκράτουν γὰρ τότε. Χωρεῖ γέ τοι.] τοὺς ἄλλους πάντας ἀποστήσας τοῦ ἕλκειν ὁ Ἑρμῆς, τοῖς γεωργοῖς μόνοις ἐπιτρέψας τὸ ἕλκειν διό φησι νῦν προκόπτει τὸ ἔργον.

CHRIST. Ἐς κόρακας] Diximus antè Callimachum περιφραστικῶς dixiſſe ἴτ' ὁ φθόρος. id Catullus, *in malas oras*. Idiotiſmus Italicus inde fortaſſis dixit, *va in mal hora:* & labente tempore aſpiratione aſcita aliud etymon prætenditur. Abite Morboniam dixit Tranquillus, quod Dion in Epitoma ἐς κόρακας etiam dixit. Sanè quod malè imprecatur Megaris efficax habuiſſe puto votũ: nam fractus eſt poſtea popularis eorum ſtatus, victúſque eſt δι' ἀταξίαν καὶ ἀναρχίαν, vt ait Ariſtoteles in Politicis. Σκορόδοις ἠλείψατε] Alliorum & bulborum feraciſſima eſt Megarenſis regio vel teſte Columella in libr. x. ad Maronianam diuinitatem accedente, *Megaris genitalia ſemina bulbi.* Sed proculdubio miſeriam & egeſtatem Megarenſium exagitat, eóſque velut pauperes & olidos, quique pacem miſeria ſua facilè aſpellerent. Sic apud Athenæum lib. VII. Apollodorus Caryſthius exagitat ſordes & inopiam eorũ, quæ præcipuè ex alliorum frequenti eſitatione arguntur. Ipſi Athenienſes cùm fame aliquando premerentur, alliis veſcebantur. Vnde in Pluto contrà felicitas & bonorum copia innuitur, cùm ait σκοροδίοις οὐ λίθοις ἀποψώμεθα, vt intelligatur cibũ eum qui palato antea gratiſſimus erat, nunc quum diuitiæ abundant, vtilem tantum eſſe ad vſum ſellæ familiaricæ. Hic autem ἀλείφειν eſt διεγείρειν quaſi dormientem pacem excitauerit odore alliorum quibus miſerè tanquam in bello victitabant: Vel dixit ἀλείφειν de alliis, vt Horat. perungere, & dona allio delibuta. Quo genere loquendi, & nos olim vſi ſumus in poëmatio quod meris Iambis luſimus in Allium, quod hic apponere non pigebit, lectorem fortaſſis otioſum & malè feriatum tantiſper moraturus.

In Allium Iambi puri.

Meum dolore febris vritur caput,
Tremore membra palpitant reciproco:
Nec vlla cauſa quam ſciam huius eſt mali,
Niſi alliati amatus eſus anſeris.
Iuuabat anſer, at nocebat allium,
Nocens ſapore me fefellit illice.
In agrimoniam iuit acrimonia.
Et inde ſole torrido pila vacans,
Mea ipſe tecta ſemi languidus petens
Diem ſopore diffidi inſititio,
Horatianus abdicator allij
Et exſecrator: attamen putaueram,
Quod artis ille Pergamenus autumat
Magiſter, eſſe verum, & allio boni
Ineſſe vim potentiámque pharmaci.
Sed artis huius eſt inanis exitus,
Et arguetur omnis Æſculapius.
Satis docebit iſtud vſus vnicus,
Nec iſta verba qui facit periculum
Refellet vllus, & cruore vipera
Nocentiora non negabit allia.
Venena tetra, toxica efficacia
Poteſt comeſſe quiſquis allium poteſt.
Neceſſe Pſyllus atque Marſus vt fuat
Cui illa cordi amare amara: Vaſconum
Nimis nimiſque dura ſunt & ilia
Et ora, quiſque pœna credo, viuere eſt.

A *Satam Creonte pellicem Cytaïca*
Nurus liquore munerauit allij:
Ducémque pellis aureæ antè mancupem
Amore perdita vnguine hoc perunxerat.
Pice alliatus aut picatus allio
Charontis eſt faſelus: allio viret
Stygiſque ripa, Ditis & ſuburbium.
Seni cicuta dira ſorpta Socrati
B *Iubente iudice allio fuit lita,*
Merum vel allium, quod orbi Erinnydes
Dedere virus vt nefas foret bona
Deûm parentis ingredi ſacram domum,
Forétque crimen allij eſus impium;
Quod expiare nulla ruta poſſiet,
Licet iuuare fama viperas ferat.

Πάλιν δικάζετε] Aliud voluit nempe ἐμποδίζετε vel quid ſimile. Sanè Athenienſes notat vt litigium qui ament, vt ait ille, & ament forum, quos C propterea in Veſparum fabula φιλοδίκας & φιληλιαστὰς ab Heliæa foro nominat. Ὑποχωρεῖτε.] Erant enim Megarenſes φαῦλοι. Sed hic innuit de nauali prælio quod contra Perſas habuerunt. Magna enim tunc temporis in mari fuit eorum potentia. Vult autem ſolos colonos & agricolas Pacem extrahere, quaſi loca maritima infeſta habeant itinera propter Piratas. Contrà fit in campis terreſtribus qui lætas ſegetes educere nequeunt D niſi in alta Pace & rebus quietis. Propterea Δημήτηρ, quæ eadem Terra eſt, legifera antiquis dicta à legibus quæ inter arma ſilent.

Κορωνὶς, καὶ εἴσθεσις κώλων ή.

Χο. Ἄγε νῦν, ἄγε πᾶς,
Καὶ μὴν ὁμοῦ ᾿στιν ἤδη ἐγγύς.
Μὴ νῦν ἀνῶμεν, ἀλλ᾽ ἐπεν-
τείνωμεν ἀνδρικώτερον,
Ἤδη ᾿στὶ τοῦτ᾽ ἐκεῖνο.
Ὦ εἶα νῦν, ὦ εἶα πᾶς,
Ὦ εἶα, ὦ εἶα, εἶα εἶα,
Ὦ εἶα, ὦ εἶα πᾶς.

CH. *Age nunc, age quiſque:*
En expetis prope eſt, ellam.
E *Non iam remiſſione, ſed*
Intenſione magna opus.
En illud, en id ipſum.
O eia nunc, ô eia vos,
O eia, ô eia eia eia,
O eia, ô eia vos.

Σχόλια. Ἄγε νῦν.] κορωνὶς καὶ εἴσθεσις χοροῦ μονοστροφικὴ κώλων ή. ὧν τὸ μὲν α´ ἀναπαιστικὴ βάσις. τὰ β. γ. δ. ϛ. ἰαμβικὰ δίμετρα ἀκατάληκτα. τὸ ε. δίμετρον καταληκτικόν. τὸ ζ. παιωνικὸν τρίμετρον ὑπερκατάληκτον ἐκ παλιμβακχείων, καὶ κρητικῶν. τὸ η. δίμετρον ὑπερκατάληκτον ὅμοιον, ἐφ᾽ ὃ κορωνίς.

BISETVS. Ὁμοῦ ᾿στιν ἤδη ἐγγύς] ἤδη ἡ Εἰρήνη, ἣν ἀνέλκειν ἐθέλομεν, ἐστὶν ἐγγύς.

Σχόλιον. Ὦ εἶα ὦ εἶα.] ἀνελκύσθη ἡ Εἰρήνη. οὕτω γὰρ εἰώθασιν οἱ ναυσταθμῶντες ἐπέχειν τὴν ὁρμὴν τῶν ἑλκόντων.

CHRIST. Ἄγε νῦν] Hæc Chori ingreſſio Monoſtrophica octo habere Cola dicitur à Scholiaſte. Hoc ſi ita eſt, hic verſus diuidēdus, vt prior ſit ἄγε νῦν ἄγε πᾶς. baſis ſcilicet Anapæſtica. Secundus Dimeter ὅμοιος. Tertius, quartus & ſextus Iambici Dimetri: Quintus Dimeter ἑφθημιμερὴς ſimilis Anacreontico. Sextus Pæonicus Trimeter Hypercatalecticus ex Palimbachiis & Creticis. octauus dimeter Hypercatal. ſimilis. Sed in ſecundo verſu vbi habes ὁμοῦ ἤδη ἐγγὺς quia videtur Comicus vſurpaſſe ἓν διὰ δυοῖν (nam ὁμοῦ & ἐγγὺς eadem eſſe vel ex Menandro certum eſt, qui dixit ὁμοῦ δὲ τίκτειν παρῆν ἤδ᾽ ἡ κόρη. Id eſt, Iámque appetente virgo partitudine Aderat. Audebam aliquando reponere ἥδε γῆς vt de Pace loquatur, & ſic eſſet Iambicus dimeter aliis tribus ſimilis. Sed hanc emendationem non auſim præſtare, imò vereor ne medicina vulnus G faciat: Legendum autem ἐπεντείνωμεν per O magnum. Mox ἥδη ᾿στὶ, non autem ἤδη ᾿στί. Ὦ εἶα.] Educta & viſa Pace hoc inquiunt: His autem verbis quaſi celeumate ſolebant magiſtri nautarum impetum inhibere trahentium.

A

Εἴσθεσις διπλῆς ἀμοιβαίας στίχων κά.

Bisetvs. Ὁ Τρυγαῖος τὴν Εἰρήνην ἐξ ἄντρου ἤδη ἀνελκυσθεῖσαν, καὶ τὴν Ὀπώραν, καὶ τὴν Θεωρίαν μετ' αὐτῆς ἐκεῖθεν ἐξενεχθείσας ὁρῶν, αὐτὰς χαίρειν κελεύει, καὶ χαρᾶς ἔμπλεως ἀσπάζεται.

Τρυ. Ὦ πότνια βοτρυόδωρε, τί προσείπω σ' ἔπος;
Πόθεν ἂν λάβοιμι ῥῆμα μυριάμφορον,
Ὅτῳ προσείπω σ'; οὐ γὰρ εἶχον οἴκοθεν.
Ὦ χαῖρ' Ὀπώρα, καὶ σὺ δ' ὦ Θεωρία,
Οἷον δ' ἔχεις τὸ πρόσωπον ὦ Θεωρία,
Οἷον δὲ πνεῖς, ὡς ἡδὺ κατὰ τῆς καρδίας,
Γλυκύτατον ὥσπερ ἀστρατείας καὶ μύρου.
Μῶν οὖν ὅμοιον καὶ γυλίου στρατιωτικοῦ;
Ερ. Ἀπέπτυσ' ἐχθροῦ φωτὸς ἔχθιστον πλέκος,
Τοῦ μὲν γὰρ, ὄζει κρομμυοξυρεγμίας,
Ταύτης δ' ὀπώρας, ὑποδοχῆς, Διονυσίων,
Αὐλῶν, τραγῳδῶν, Σοφοκλέους μελῶν, κιχλῶν.
Ἐπυλλίων Εὐριπίδου. Τρυ. Κλαύσ' ἄρα σὺ
Ταύτης καταψευδόμενος· οὐ γὰρ ἥδεται
Αὕτη ποιητῇ ῥηματίων δικανικῶν,
Κιττοῦ, τρυγοίπου, προβατίων βληχωμένων,
Κόλπου γυναικῶν διατρεχουσῶν ἐς ἰπνὸν,
Δούλης μεθυούσης, ἀνατετραμμένου χοῶς,
Ἄλλων τε πολλῶν κἀγαθῶν. Ερ. Ἴθι νυν ἄθρει,
Οἷον πρὸς ἀλλήλας λαλοῦσιν αἱ πόλεις
Διαλλαγεῖσαι, καὶ γελῶσιν ἄσμεναι,
Καὶ ταῦτα δαιμονίως ὑπωπιασμέναι
Ἁπαξάπασαι, καὶ κυάθοις προσκείμεναι.

TRY. *O diues vuis Diua quo iam nomine*
B *Mille amphorarum te capaci nuncupem?*
Vnde ergo ſumam verba? nam deſunt domi.
Auctumna ſalue. ſalua ſis Spectacula.
O qualis eſt vultus tibi ô Spectacula?
O quàm ſuaue corde ſpiras intimo,
Quàm dulce, olénſque imbelliam & bona vnguina:
Num ſimile quiddam eſt militaris fiſcinæ?
C MER. *Graues viri hoſtis ſarcinas abominor,*
Namque illa redolent cepinomacrimoniam.
Auctumna verò gaudia & Dionyſia,
Tragicos, Sophoclis carmina, iocos, tibias,
Turdos, minuta Euripidis poëmata.
TRY. *Plorabis hæc mentitus, haud enim illa amat*
Viro in poëta verba iuris & fori:
D *Vindemiam, ederam amat, atque balãtes oues,*
Et feminæ currentis ad furnos ſinum,
Et ebriam ancillam, & refuſum congium,
Et plurima alia tot bona. MER. *aſpice ergo, ſis,*
Vrbes reconciliatæ vt inuicem modò
Seſe alloquantur, & lubentes rideant
Miréque ſubgillatæ, & alto tubere
Omnes retuſæ, & ſubiacentes cotulis.

E

Σχόλια. Ὦ πότνια.] ἔκθεσις διπλῆς ἀμοιβαίας στίχων κά. ὧν οἱ μὲν λγ ἰαμβικοὶ τρίμετροι ἀκατάληκτοι, οἱ δὲ ἑξῆς τὰ τροχαϊκοὶ τετράμετροι καταληκτικοί. ἐπὶ ταῖς ἀποθέσεσι παράγραφος. ἐπὶ δὲ τῷ τέλει ἡ ἔξω διπλῆ. Βοτρυόδωρε] βότρυς δωρουμένη. ὦ εὐφραντοποιέ. ἐπειδὴ ἐν εἰρήνῃ φύονται αἱ ἄμπελοι. οἰκεῖον δὲ τοῖς γεωργοῖς, καὶ τὰ παρ' αὐτῶν ἐπίθετα. μυριάμφορον δὲ, τίμιον καὶ πολυπληθῆ. ἢ μυρία κεράμια χωρῆσαι δυνάμενον. ἀπὸ δὲ τῶν ληνῶν καὶ πίθων τῇ μεταφορᾷ ἐχρήσατο. F Οὐ γὰρ εἶχον οἴκοθεν] ἄξιον τοῦ ἐπαίνου ἃ εἶχον οἴκοι. ἔνδειξις δὲ τῶν παρελθόντων κακῶν, εἴγε μέχρι καὶ τῶν τοιούτων ἐστέρηται χρημάτων. Χαῖρ' ὀπώρα.] ὡς καὶ τούτων σὺν τῇ εἰρήνῃ ἀνελθουσῶν. ὑποτίθεται δὲ αὐτὰς ὡς πόρνας.

Christ. Ῥῆμα μυριάμφορον] Propter illud βοτρυόδωρε, vt innuat vinearum fertilitatem: Sed interim Poëtis imminet, qui Proiiciunt ampullas. Οἴκοθεν] Propter mala præterita quæ ne verborum quidem lautam ſupellectilẽ reliquerunt colonis. G In Scholiaſta mendum eſt, τῶν τοιούτων ἐστέρηται χρημάτων, lege ῥημάτων. Χαῖρ' ὀπώρα] Oporam & Theoriam quæ ab aſpectu & forma nomen habent, præterea pace tantum vigent & regnant, inducit tanquam meretrices. Sanè enim in Theatris & ludis ſcenicis earum viſus & vſus frequens fuit, vt poſtea parebit.

Σχόλια. Ἀστρατείας.] ἀντὶ τῆς εἰρήνης. παρ' ὑπόνοιαν δὲ ἀντὶ τῆς εὐδίας. Γυλίου.] ἀγγεῖον στρατιωτικὸν, εἰς ὃ τὰς τροφὰς ἄγονται οἱ στρατιῶται. φησὶν οὖν εἰ ταὐτὸν ὄζει ὁ γύλιος καὶ ἡ Θεωρία. πλέκος. πλέγμα σκευοφόρον στρατιωτικόν. ἔστι δὲ ζῶον ὃ καλεῖται ὑπό τινων χοιρογύλλιος. Κρομμυοξυρεγμίας.] ἀπεψίας. σημεῖον γὰρ καὶ ἀηδὴς ἡ τοιαύτη ἐρυγή. ἀπὸ δὲ τῶν κρομμύων καὶ τῆς ὀξύτητος καὶ τῆς ἐρυγῆς συνέθηκε τὴν λέξιν. ταῦτα γὰρ, εἰώθασι κομίζειν εἰς τὸν πότον.

Bisetvs. Τὰ παλαιὰ σχόλια, ὧν ἡ ἀρχὴ, Ὡς τούτων συνώρᾳ, ἐκ τοῦ Σουΐδα οὕτως ἐπανόρθωσα. Καὶ τούτων σὺν τῇ Εἰρήνῃ ἀνελθουσῶν. ὑποτίθεται δὲ αὐτὰς ὡς πόρνας. Ἀστρατείας] ἀντὶ τῆς εἰρήνης. ἐπειδὴ ἐν εἰρήνῃ οὐ στρατεύονται. παρ' ὑπόνοιαν δὲ, ἀντὶ τῆς εὐδίας. Γυλίου] γύλιος, πλέγμα στρατιωτικὸν, σκευοφόρον, ἐπιμήκες, εἰς ὀξὺ λῆγον πρὸς τὸ μὴ καταδύεσθαι, ἐν ᾧ κατετίθεντο τυρὸν, καὶ ἐλαίας, καὶ κρόμμυα, ἡ λεγομένη στρατιωτικὴ ὀψοθήκη. φησὶν οὖν εἰ ταὐτὸν ὄζει ὁ γύλιος, καὶ ἡ Θεωρία. Πλέκος] πλέγμα. τὸ πεπλεγμένον ἀγγεῖον σκευοφόρον, στρατιωτικόν. Κρομμυοξυρεγμίας] ἀπεψίας. σημεῖον γὰρ, καὶ ἀηδὴς ἡ τοιαύτη ἐρυγή. ἀπὸ δὲ τῶν κρομμύων, καὶ τῆς ὀξύτητος, καὶ τῆς ἐρυγῆς, συνέθηκε τὴν λέξιν. διὸ καὶ ὁ

γύλιος

γελλίας ἐκ τούτου δυσώδους. ἢ ὅτι ἐπὶ πολὺ ἐγκαλυπτόμενος ὁ γύλιος, ἐκ δὲ τε φέρει ὄψον τι, καὶ ζωμὸν, ὀξίδας συμμιγέντα τινὰ ὀσμὴν ὄζει.

CHRIST. Ἀστρατείας] Pacem à contrario ſic vocat, & vnguento delibutam facit, propter amicas illas Oporam & Theoriam, Venerem ignauam & verè Murciam ſic ſignificans, vt rectè dixerit ingenioſus & mollis poeta, *Bella gerant alij, tu Pari ſemper ama.* Γυλιὸν] Cophinus vel fiſcina militaris erat, vbi reponebant milites quos portabant cibos & alimenta, puta caſeum, oliuas & cepe. Erat autem iſtud πλέγμα ἰδιοπρεπὲς oblongum & anguſti aditus (vnde poſtea macros & oblongo collo præditos vocat γυλιαύχενας) ne depoſita corrumperentur, vocabatúrque ὀψοθήκη στρατιωτική. Apud Heſychium per duplex λ. ſcribitur & indifferenter γύλιος vel γύλιον. Hoc nomine aiunt Grammatici vocari animalculū χοιρογρύλλιον qui echinus eſt. Hoc ſi ita eſt, puto potius ab animalculo inditum cophino nomen. Et fortaſſis Latini gulam inde dixerunt, vt non miter quod Hercules dictus fuerit γύλιος, quia guloſus fuit & βουθοίνας. Πλέκος] Nouè pro πλέγμα qua ratione Æſchylus ῥέος dixit, ὁδοιπόρῳ διψῶντι πηγαῖον ῥέος. Κρομμυοξυρεγμίας] Compoſita dictio ex cepis, acrimonia & vomitione. Voluit autem notare ἀπεψίαν quæ neceſſario ſtomachum lędit, & vſum ſequitur talium ciborum. Semper autem militiæ allia & cepe reſignat, vt antea miſeris & bellorum cupientibus Megarenſibus. Ἐπυλλίων] Sophoclis induſtriam & Tragicam διδασκαλίαν (etſi eius mores poſtea exagitat) extollit, vt & in Ranis. Contrà Euripidem vbique ferè deprimit & vituperat, ad cuiúſque verſus ferè ſemper alludit iocoſè παρῳδίας, præcipuè in Theſmophoriazuſis, & ipſis Ranis. Itaque hîc de Sophocle dixit μελῶν, de Euripide ἐπυλλίων, vocatque eum ποιητὴν ῥηματίων δικανικῶν quia in fabulis Euripideis multum eſt litigij criminúmque obiectorum & dilutorum, crebręque inducuntur reorum ἀντιλογίαι. Propterea forum amantibus vtilem eſſe Euripidem meritò exiſtimauit Quintilianus. Sanè in Acharnenſibus Euripides etiam exagitatur ἀπὸ τῶν ῥηματίων. Paulò poſt legendū εἰς ἰπνόν. Puteus autem Trygæum apud populū illa omnia locutum, neque Mercurio audiente vſque ad verſum [illegible], vbi Mercurius loquitur & orationem continuat, quæ ſemper pendet ab illis τῶν μὲν γὰρ ὄζει, vſque ad illa καὶ τῶνδε τοίνυν, vbi loquitur Trygæus. Vbi verò habes τρυγοίπου, in editione illa Germanica legitur τρυγητοῦ, quam lectionem ego ſecutus ſum in interpretatione: Nam verti vindemiam, eſt enim τρυγητὸς vindemia, ſed τρύγητος προπαροξύτονον eſt tempus vindemiarum. Tamen lectionem τρυγοίπου præfero alteri. Eſt autem τρύγοιπος, colum vel ſaccus vinarius quo vina ſaccantur, vt ait Martialis. Grammatici σάκκινον ὑλιστῆρα vocāt, Moſchopulus σακκελιστήριον, nam σακέλλιον eſt ſacculus, ſed dicerem potiùs σακχυλιστήριον. Si Heſychij codices non ſunt mendoſi τρύγινος idem erit, ſed vereor vt illic non τρύγινος, ſed τρυγοιπὸς legendum.

Σχόλια. Διονυσίων.] ἀντὶ τοῦ πλήθους τῶν Διονυσίων πολλῶν. ἐν γὰρ εἰρήνῃ συνεχῶς ἦν ἡ θέα. Αὐλῶν, τραγῳδῶν] ἐπειδὴ καθόλου μὲν ὁ αὐλὸς ἐν εὐωχίαις ἀεὶ καὶ θαλίαις ἐξητάζετο· ἐν δὲ τοῖς ἱσταμένοις χοροῖς οὓς συνίστασαν οἱ χορηγοὶ διὰ τῶν Διονυσίων πάντως καὶ αὐλητὰς ἔδει προστίθεσθαι. Σοφοκλέους μελῶν.] ὅτι ἡδέα τὰ μέλη Σοφοκλέους. θαυμάζει δὲ, πῶς τὸν μὲν Σοφοκλέα τοῖς ὀνόμασιν ἐπαίρει, τὸν δὲ Εὐριπίδην σμικρύνει. ἐπ᾽ ἐκείνου μὲν λέγων μελῶν, ἐπὶ τοῦ Εὐριπίδου δὲ ἐπυλλίων. Κιχλῶν] αἱ κίχλαι εἶδος στρουθῶν. δοκοῦσι δὲ πρὸς τρυφὴν ἐκ τῶν ἄλλων πτηνῶν ἐπιτηδειότεραι εἶναι μᾶλλον. ἀεὶ δὲ τὸν Σοφοκλέα συμμελογεῖ. Δικανικῶν.] δικανικώτερα τὰ Εὐριπίδου ἔχοντα πεύσεις καὶ ἀποκρίσεις· ἢ ἐπεὶ τὰ Εὐριπίδεια ἀντιλογίας πολλὰς ἔχει καὶ δικαζομένους εἰσάγει. Προβατίων βληχωμένων] πάλιν ἐπὶ τὰ τῆς θεωρίας ἐπανέδραμεν ἐγκώμια. δεῖ οὖν ἀπὸ κοινοῦ ἰδεῖν. ὅτι μετὰ τῶν ἄλλων πρέπει καὶ τὸ ὄδωδεν. Κόλπου γυναικῶν.] πολλάκις ἐν εἰρήνῃ ὑπὸ κόλπους φέρουσί τι. καὶ ἀδεῶς εἰς τοὺς ἀγροὺς ἐξέρχονται καὶ ἀνθολογοῦσιν. ἀντὶ τοῦ εἰπεῖν δὲ εἰς ἀγρὸν, εἶπεν εἰς ἰπνόν. ἰπνὸς δὲ, ὃ ἡμεῖς καμίνιον καλοῦμεν. Δούλης μεθυούσης] ὅτι καὶ δοῦλοι μεθύουσιν ἐν εἰρήνῃ. Ἀνατετραμμένου χοῶς.] ἀνακαλυφθέντος εἰς γῆν, ὡς οἱ ἐν τοῖς πότοις σφαλλόμενοι εἰώθασι ποιεῖν. Ἄλλων πολλῶν] μετὰ τὸ κατὰ μέρος πάντα εἰπεῖν ἐπήγαγε τὸ γενικὸν, ἵνα καὶ ἄλλων πολλῶν δόξαι παρέχηται. Ὑπωπιασμέναι] σφοδρῶς πληγεῖσαι ὑπὸ τοῦ πολέμου. λέγεται δὲ τὰ ὑπώπια ἅ εἰσιν ἐγκαύματα ὄψεων καὶ κρούσματα ἅπερ κορδύλας φασίν.

CHRIS. Ὑπωπιασμέναι] Contuſæ & detritæ per diuturnum bellum. Sumpta tranſlatio à tumicibus, qui ſub oculos contingunt, ὑπώπια vocant, dixerim ſubcilia: nam inde ſubgillare, quaſi ſubcillare, quod notat vox ipſa, quæ dicta teſte Galeno quaſi ὑποφθάλμιον. Sunt autem tumores liuidi (corrige apud Heſychium πελιδνώματα) qui cotularum preſſu detumeſcunt & exſtinguūtur. Cotulæ autem illæ κύαθοι dicebantur, vſurpauitque Plato Comicus pro vaſculo illo & hauſtro quod ἀντλητὴρ vocatur. Nos Galli *Ventouſes*, quæ ſunt χάλκεια ὀξύβαφα. Meminit Athenæus lib. x. laudátque præterea Archippum & Ariſtophanis hunc locum. Tubercula verò illa oculorum κορδύλαι dicuntur fortaſſis, quia δηλοῦσι τὰς κόρας. In Acharnenſibus verſus legitur τὶς γοργόν᾽ ἐξήνεγκεν ἐκ τοῦ σάγματος, vbi Sudas legit ἀσπίδος, & γοργόνα ὑπάτιον facit me non probante. Videndum autem num mendoſus ſit idem Sudas alio loco quo κονδύλους vocari ſcribit. Sanè enim κόνδυλος facilè κορδύλην faciet, at non contrà. Itaque emendarim κορδύλας, quamuis inter Oedemata & exanthemata ſciam à Medicis recēſeri τὰ κονδυλώματα. Apud Theocritum ſenes κυλοιδιῶντες aliud eſt, nam tumor ille non eſt ex plagis niſi amoris.

Σχόλια. Καὶ κυάθους] τοῖς γὰρ χαλκοῖς ὀξυβάφοις τὰ ὑπώπια ἀναπιέζοντες, ἀφανῆ ποιοῦσι. τοιούτους γὰρ τοὺς ἐκ τῶν πληγῶν ἐθεράπευον μώλωπας.

Τρ. Καὶ τῶνδε τοίνυν τῶν θεωμένων σκόπει
τὰ πρόσωπ᾽ ἵνα γνῷς τὰς τέχνας. Ερ. Αἰβοῖ τά-
Ἐκεινονὶ γὰρ τὸν λοφοποιὸν οὐχ ὁρᾷς, (λας,
τίλλονθ᾽ ἑαυτόν; ὁ δέ γε τὰς σμινύας ποιῶν
Πέπορδεν ἄρτι τοῦ ξιφουργοῦ κεινουί.

TR. Perpende vultum & ora iam ſpectantium,
Artémq́ noris quiſque quā colit. ME. *ah miſer*
Viden' vt capillos ille criſtarum artifex
Sibi vellit, vtq́ qui ligones fabricat
Recens in iſtum pederit fabrum enſium?

Σχόλια. Ἵνα γνῷς] ἵνα διαγνῷς καὶ διακρίνῃς ἐκ τοῦ ἱλαροὺς εἶναι καὶ κατηφεῖς, ποίαν τις αὐτῶν τέχνην μεταχειρίζεται. οἱ μὲν γὰρ τὰ πολεμικὰ ἀσκοῦντες ἀχθόμενοι τοῖς παροῦσιν, καὶ ὅτι ἀργοὶ εἰσὶν ἔνται, συννοί εἰσι καὶ κατηφεῖς. οἱ δὲ τὰ εἰρηνικὰ, ἱλαροί. Τίλλεσθ' ἑαυτόν.] τίλλειν ἑαυτὸν λέγεται, τὸ τῶν ἑαυτοῦ τριχῶν ἐπιλαμβάνεσθαι καὶ παρατίλλειν τὰς κόμας. παραφορὰ τὰ γοῦν λοφοποιὸν τῇ κεφαλῇ, καὶ ταῖς θριξὶν αὐτὸν ἐπείγει λαβόμενον. ἐπεὶ καὶ ὁ λόφος τῆς κεφαλῆς ἐπισπαστήριον.

Τρ. Ὁ δὲ δρεπανουργὸς οὐχ ὁρᾷς ὡς ἥδεται;
Καὶ τὸν δορυξόον οἷον ἐσκιμάλισεν;
Ερ. Ἴθι νυν ἄνειπε τοὺς γεωργοὺς ἀπιέναι.
Τρ. Ἀκούετε λεῴ, τοὺς γεωργοὺς ἀπιέναι
Τὰ γεωργικὰ σκεύη λαβόντας, εἰς ἀγρὸν
Ὡς τάχιστ' ἄνευ δορατίου, καὶ ξίφους, κἀκοντίου,
Ὡς ἅπαντ' ἤδη 'στὶ μεστὰ τἀνθάδ' εἰρήνης σαπρᾶς.
Ἀλλὰ πᾶς χώρει πρὸς ἔργον εἰς ἀγρὸν, παιωνίσας.
Χο. Ὦ ποθεινὴ τοῖς δικαίοις καὶ γεωργοῖς ἡμέρα,
Ἄσμενός γ' ἰδὼν προσειπεῖν βούλομαι τὰς ἀμπέλους,
Τάς τε συκᾶς ἃς ἐγὼ 'φύτευον ὢν νεώτερος;
Ἀσπάσασθαι θυμὸς ἡμῖν ἐστὶ πολλοστῷ χρόνῳ.
Τρυ. Νῦν μὲν οὖν ὦνδρες προσευξώμεσθα πρῶτον τῇ θεῷ.
Ἥπερ ἡμῶν τοὺς λόφους ἀφεῖλε καὶ τὰς Γοργόνας,
Εἶθ' ὅπως λιταργιοῦμεν οἴκαδ' ἐς τὰ χωρία,
Ἐμπολήσαντές τι χρηστὸν εἰς ἀγρὸν ταρίχιον.
Ερ. Ὦ Πόσειδον, ὡς καλὸν τὸ στῖφος αὐτῶν φαίνεται,
Καὶ πυκνὸν καὶ γοργὸν ὥσπερ μᾶζα καὶ πανδαισία.
Τρ. Νὴ τὸν Δί', ἡ γὰρ σφῦρα λαμπρὸν ἦν ἄρ' ἐξωπλισμένη,
Αἵ τε θρίνακες διαστίλβουσι πρὸς τὸν ἥλιον,
Ἦ καλῶς αὐτῶν ἀπαλλάξειεν ἂν μετόρχιον,
Ὥστ' ἔγωγ' ἤδη 'πιθυμῶ καὐτὸς ἐλθεῖν εἰς ἀγρὸν,
Καὶ τριαινοῦν τῇ δικέλλῃ διὰ χρόνου τὸ γῄδιον.

TR. Vide ille quanto gaudio diffunditur,
Notátque digito bastarium falcarius.
MER. *Abi, colonos iam iube discedere.*
B *Audite populus, iam coloni agros petant,*
Et arma secum perferant agrestia
Quam citissumè absque tragula, sparo, ense, spiculo:
Quippe iam sunt plena cuncta pacis antiquæ bonis.
Ergo in agrū quisque cedat, diisque ouans grates agat.
CH. *O dies optatā iustis, & colonis plurimum,*
C *Quàm lubenter intuens vites salutatas volo*
Atque ficus quas ego seui in iuuenta primulum,
Vnde vos saluere tanto nunc iubemus tempore.
TR. Nunc quidem laudare sit fas numen imprimus Deæ,
Virginis, per quam facessunt cassides & gorgones:
D *Mox adibit quisque lætus villulam & domum suam,*
Quò feremus nescio quid optimi salsaminis.
MER. Quàm decens ò Conse turma rusticorū quàm cita,
Crebra, pilata instar offa & symbolaris cænula.
TRY. Nempe pulchra malleus res per Iouem armatus probè:
E *En refulgent ventilabra solis ad purum diem:*
Ista quiuis semina ordinésque facile interserat,
Quin & ipsum me cupido cœpit agri maxima.
Rusculum incultúmque tamdiu ligone vertere.

Σχόλια. Ἐσκιμάλισεν.] τῷ μέσῳ δακτύλῳ σιμωρμύσας τὸν μέγαν καὶ πλήξας, ὑβρίζει. ἢ κατεδακτύλισε. σκιμαλίζειν γάρ ἐστι κυρίως, τὸ, τὸν δάκτυλον εἰς τὸν πρωκτὸν τοῦ ὄρνιθος βαλεῖν. οὐ μόνον δὲ τοῦτο, ἀλλὰ καὶ ὅταν βουλόμενοι ὑβρίσαι τινὰ τὸν μέσον δάκτυλον ἐκτείνοντες, δείξωσιν αὐτῷ.

BISETVS. Ἄνειπε] ἀνειπεῖν κυρίως τὸ διὰ κήρυκος εἰπεῖν, ἀγορεύειν, ἀνακηρύττειν. Σ.

Σχόλια. Ὡς τάχιστ' ἄνευ δορατίου] διὰ τὰ τοῦ πολέμου κακά. πρώην οὐδεὶς δίχα σιδήρου ἐξῄει εἰς τὸν ἀγρὸν ὑφορώμενος τοὺς πολεμίους. νῦν δὲ εἰρήνης οὔσης, παρακελεύεται μὴ βαστάζειν σίδηρον. Σαπρᾶς] παλαιᾶς καὶ ἀρχαίας. κυρίως μὲν σαπρὸν οἱ παλαιοὶ ἔλεγον, τὸ σεσηπὸς διὰ τὸν χρόνον. χρῶνται δὲ αὐτῷ, καὶ ἀντὶ τοῦ ἀρχαίου καὶ παλαιοῦ. Παιωνίσας.] εὐξάμενος τοῖς θεοῖς. ὁμολογήσας χάριν. παιὰν γάρ ἐστιν ὕμνος εὐχαριστήριος.

CHR. Ἐσκιμάλισεν] Auium curatoribus vox propria, qui digitū (paruū puta) immittunt in auiū culū, vt olim solebant Deliaci Gallos castraturi, aut gallinarū partiones exploraturi. Hic est καταδακτυλίζειν & ὑβρίζειν. i. contumeliosè irridere, & in cōtemptū, digitū, vt aiunt, mediū ostēdere, qui infamis vulgò existimatur. Id Gallico idiotismo dicitur, *Faire la Figue*. Quāquā in obscæniorē sensum id verbi olim detorserunt, nā id etiā erat σιφνιάζειν, propterea quòd gēs illa puerorū amoribus dedita, διὰ δακτυλίου ἐσκιμάλιζεν & digito femora cōtrectabat, vt λεσβιάζειν os præbere πρὸς τὴν μόλυνσιν. Apud Scholiastē pro μέσῳ δακτύλῳ, legebā μικρῷ, vt in fabula Acharnensiū, vbi dixit de Euripide ῥηματίοις σκιμαλίσω, quanquā mediū, vt diximus, digitū intendebant quoties aliquem subsannantes cōtemnebant. Ἀκούετε λεῴ] Sic etiam Edicta quæ præco publicabat incipiebant, & in sacris vsurpabāt, atque extēplò λαοῖς ἄφεσις, vnde missionis, vel missæ nomē, ne necesse habeamus à vetustiore lingua longius & curiosius arcessere. Εἰρήνης σαπρᾶς] Propriè σαπρὸν dicitur, quod tēporis diuturnitate putredinē quæsiuit: hic ꝓ vetusto & antiquo dixit in quo notat belli diuturnitatē, vel cū paulò post ait, se iā tenē reuisurū ficus quas iuuenis plantauerit. παιωνίζειν autē est gratiarū erga deos

ga deos actio: est enim παιὰν Hymn' εὐχαριστήριος.

Σχόλια. Ὦ ποθεινὴ.] οἱ γεωργοὶ ταῦτά φασι πεισθέντες τῷ κηρύγματι. Ἃς ἐγὼ ᾽φύτευον νεώτερος] σπουδαστὰ γὰρ πᾶς ἡγεῖται ἅπερ ἂν αὐτὸς ἐργάσηται. διὰ τούτου δὲ τὸ πολὺ τοῦ πολέμου χρόνον δηλοῖ, ὅτι νεώτερος ὢν ἐφύτευσε συκᾶς, ἃς ἐκ δευτέρου γηράσας. καὶ ἐκ ἀρκεσθεὶς τούτῳ, ἐπίσαγε πολλῷ χρόνῳ. Καὶ τὰς γοργόνας.] πᾶν σκεῦος ἁρμόζον ἐν πολέμῳ. Εἶθ' ὅπως λιταργιοῦμεν] εἶτα μετὰ τὸ εὔξασθαι τῇ θεῷ, συντόμως δραμούμεθα. παρὰ τὸ λίαν ἀργόν. Ὦ Πόσειδον.] ὁ Ἑρμῆς ὁρῶν τοὺς ἀγροίκους ἐξιόντας, φησὶ τὸ ὦ Πόσειδον. Καὶ γοργόν.] ἐπεὶ διὰ χρόνου ἐξιόντες ἔσπευδον.

CH. Καὶ τὰς γοργόνας] Bellicū omnē apparatū intelligit, vel, quia dixit λόφων, est ἐνδύσεως, vt ad clypeos referatur, & vt Lamachū quē in Acharnēsib. γοργολόφαν vocat, obiter notet, vbi verſū ſupra citatū habes τὸ γοργὸν ἐξήγειρεν ἐκ τοῦ σάγματος. Sed Suidas ἐκ τῆς ἀσπίδος legit, & γοργόνα interpretatur κορδύλην. Puto tamē ſimpliciter de clypei terriculoſa imagine tantū intellexiſſe Ariſtophanē. Sententiā meā adiuuat Heſychius qui voce γοργόνα videtur reſpexiſſe ad illum ex Acharnēſibus locū cùm ait, γοργόνα ἣν ἐπ' αὐτῆς (puta ἀσπίδος, ne σάγματος potius legas & Sudā ſequaris) εἶχεν ὁ Λάμαχος, ἵνα τὸν Λάμαχον εἴπῃ: nēpe quia terriculamētis Gorgonū gaudebat Lamachus, propterea illa dixit in Acharnēſibus, & hæc hoc loco: Itaque antea dixit οὐδὲν δεόμεθα τῆς σῆς μορμόνος. Eſt autē Lamachus nomen pugnax & ἀκαταγώνιστον. Λιταργιοῦμεν] Pro velociter currere τὸ λιταργίζειν nouauit, quia λίαν ἀργόν, i. ταχύ. Heſych. τροχάζειν exponit. Alij ſunt λιτᾶργοι ſtipatores Principū. Sed profecto curſores & à pedibus pueri, rectè dicerentur λίταργοι. Εὐωλήσαντες] Malè apud Athenæū lib. 3. legitur ἀγοράσαντες. Nā horū Trochaicorū Catalecticorū moduli illam lectionem non recipiunt, etſi hîc vt antea ἐμπολᾶν ſit ἀγοράζειν. Καὶ πυκνὸν καὶ γοργόν.] Hic τὸ γοργὸν interpretātur ταχὺ καὶ εὐκίνητον, aliàs eſt λιπαρὸν καὶ εὐτραφής. Ac τὸ πυκνὸν quidē rectè cōparat farinæ propter crebritatē. Sed τὸ γοργὸν nihil ad πανδαισίαν, quod eſt velut adiiciale vel ſymbolare conuiuiū, niſi ἀντὶ τοῦ εὐτραφοῦς accipiamus, quod nō puto: nā bellico labore exhauſtos agricolas habitiores eſſe credibile non eſt. Sanè niſi Scholiaſtem de celeritate interpretatū ſcirē, dubitarē nū legēdū pro καὶ γοργόν, γεωργῶν vt ad αὐτοῦ referatur, nā prius καὶ propter τὸ καλὸν dixit. Iudicent doctiores, & me dubitatione vacillātem firmitudine felicioris ingenij ſiſtant.

Σχόλια. Μᾶζα καὶ πανδαισία.] πανδαισία ἡ δαψιλὴς καὶ παντοία εὐωχία. μᾶζα δέ ἐστιν, ὁ στρυφνὸς ἄρτος. ἄλλως. ὅταν γὰρ εἰς κοινὸν ἑστιῶνται, καὶ ἑκάστου φέροντος ἑαυτοῦ δεῖπνον πυκνὰ πάντα φαίνεται. τῇ μὲν τὰ προσφάγια φερόντων. τῇ δὲ, αὐτῶν ἑστιωμένων. ἄλλως. φασὶ γὰρ τὸ δεῖπνον, ἐν ᾧ ἕκαστος αὐτῷ κομίζων εἰς κοινὸν κατατίθεται. καὶ πάντες πάντων μετέχουσι. τὸ δὲ στῖφος αὐτῶν, εἰκάζει ἀλφίτοις καὶ μάζῃ διὰ τὸ πυκνόν. καὶ ἐπειδὴ πυκνοῦνται, ὥσπερ μὲν τὰ ἄλφιτα, οὕτω δὲ οἱ ἑστιώμενοι. πανδαισίαν δὲ, τὴν ποικίλην καὶ ἐκ διαφόρων ὄψων εὐωχίαν. ὅταν ἕκαστος τὰ ἑαυτοῦ ὄψα ἀντεισενέγκῃ καὶ καθῆται εἰς τὸ κοινόν. ἢ ὅταν πολλῶν προκειμένων ἐδεσμάτων λάβῃ τις ὃ θέλει. εἰ δὲ πανδαισίαν, λάχανόν τι, ἔχον παντοῖον ἔδεσμα. τὸ δὲ ὅλον, πυκνὸν οὖν, ὥσπερ μᾶζα καὶ πανδαισία. Ἡ γὰρ σφῦρα] νοητέον δὲ τὸν χορὸν σφύρας ἔχοντα, αἷς βωλοκοποῦσι, καὶ θρίνακας, καὶ σκεύη ἄλλα γεωργικά, δι' ὧν τὰς βώλους τῆς γῆς ἔμελλον θραύσειν. Θρίνακες] τὰ A πτύα, ἐργαλεῖον, ᾧ ἀποχωρίζουσι τῶν σπερμάτων τὰ ἄχυρα. παρίσιας δὲ ἐν ταῖς ἅλωσι πρὸς τὸν ἄνεμον ἐπαίρουσι δὲ τὰ ἄχυρα ὑπὲρ τοῦ ἀποπτίσαι καὶ καθαρίσαι τὸν πυρόν, ἢ τὰς κριθάς, ἢ ἄλλο τι τῶν τοιούτων σπερμάτων.

BISETVS. Θρίναξ παρὰ τῷ Σουίδᾳ, τὸ πτύον, ὄργανον γεωργικὸν ὀδοντικόν. καὶ παρὰ τῷ αὐτῷ, τρίναξ, γεωργικὸν ἐργαλεῖον. ἐν ἐπιγράμματι,

Καὶ τρίνακας ξυλίνας χεῖρας ἀρουροπόνων.

B διττῶς οὖν γράφεται, θρίναξ, καὶ τρίναξ ὅθεν καὶ ἐν τῷ ἐτυμολογικῷ θρίναξ σημαίνει τριαινοειδὲς ἐργαλεῖον ἐργατικὸν παρὰ τὸ τρία. τρίναξ, καὶ θρίναξ. καὶ ἡ νῆσος Σικελία Τρινακρία ὀνομάζεται, ὥς φησιν ὁ Στράβων οὕτω γράφων, ἔστι δὲ ἡ Σικελία τρίγωνος τῷ σχήματι, καὶ διὰ τοῦτο Τρινακρία μὲν πρότερον, Θρινακὶς δ' ὕστερον προσηγορεύθη μετονομασθεῖσα εὐφωνότερον. τὸ δὲ σχῆμα διορίζουσι τρεῖς ἄκραι, Πελωριάς, Πάχυνος, Λιλύβαιον. παρὰ δὲ τῷ Ὁμήρῳ Θρινακία λέγεται ἐν τῷ Λ. τῆς Ὀδυσσείας,

C Θρινακίῃ νήσῳ, προφυγὼν ἰοειδέα πόντον.

CHRIST. Νὴ τὸν Δί' ἡ γὰρ] Verſus iſte eſt octonarius Iambicus (Quadratum puto vocari) Miror tamen inter Trochaicos ſolum eſſe, fortaſſis legendum νὴ Δί'. vt ſit Trochaicus Tetrameter Catalecticus cum cæteris. Σφῦρα] Chorus iſte Agricolarum Athmonenſium (populus hic erat è Cecropide tribu, quem Ἄθμονον vocat, qui ἐθνικὰ ſcripſit) inducitur hic cum malleis vannis cæteriſque inſtrumentis ferreis quibus coloni βωλοκοποῦσι. Sed quem hic vocat malleum neſcio D niſi ſit ligo, quia poſtea ait τριαινοῦντι δικέλλῃ. Mallei enim vel malleoli in re Ruſtica ſunt nouellæ ſtirpes vitium quæ & viuiradices (etſi differunt aliquatenus) ad quas videtur alludere: Sanè enim hoc loco ſunt tudites & martelli quibus ridicas & pedamenta in terram demittentes & inſpicātes tundunt & σφυρηλάτους faciūt. Αἵ τε θρίνακες] Vannos, id eſt, τὰ πτύα intelligit Scholiaſtes, nempe inſtrumenta quibus diſcernunt ſpernūntque paleas à granis, vt ſic purgetur triticum, vel, vt dicebant veteres, euannetur. Tamen nominis etymon rimanti & Grammaticos audienti E qui ἐργαλεῖον ὀδοντικὸν exponunt, & τριαίνας, videtur mihi aliud θρίναξ fuiſſe à vanni cribro, & dictus quaſi τρίναξ, qua ratione Sicilia θρινακία vel τρινακρία dicta, vel propter tria promontoria, vel quia Tridenti ſimilis, aut quia Thrinacus quidam Rex fuit Siciliæ, vt ex Hiſtoricis autumat Scholiaſtes Appolonij Argonaut. 4. & Euſtathius in Dionyſ. ex Sibylla affert hos verſus, ἣν ἔκτισε τρίνακος ἥρως, υἱὸς ποντομέδοντος Ποσειδάωνος. Quò magis F credā facit verbū διαστίλβουσι: nā ferrū attritū præſertim ſplendeſcit ad Solē. Quod ſi quis argutetur ferramentū illud iamdiu deſes & ſitu longo depoſitum rubiginem, potius quàm ſplendorem contraxiſſe, reſpōdebo Trygæum hæc loqui quaſi per ἀναχρονισμόν, & eruta Pace: cum bona ſpe ſic euenturum, imò videri iam præſens.

Σχόλια. Μετόρχιον.] τὸ μεταξὺ τῶν ὄρχων. ὄρχοι δὲ καλοῦνται τὰ μεταξὺ τῶν ἐλαιῶν καὶ τῶν ἀμπέλων. ἄλλως. μετόρχιόν ἐστι τὸ μεταξὺ τῶν συμφύτων πεδίον, ἐν ᾧ ἢ σῖτος ἢ ἄλλο τι ἔσπαρται. G παίζων οὖν εἶπεν, ὅτι ἡδέως ἄν τις διασχίσας αὐτοὺς ποιήσαι μετόρχιον. ἐπειδὴ ἢ πολλοί εἰσι μεταξύ, ἵνα αὐτοὶ ἀντὶ τῶν φυτῶν γένωνται. ἄλλως. τινὲς τὸ ὄρχιον τὸ μεταξὺ τῶν φυτῶν. ἄλλως. μετόρχιον τὸ μεταξὺ τῶν χωρίων. ὅπερ λέγεται ὄρχος. καλῶς ἄν τις φησὶ μεταστήσειε τὰ φυτὰ, ἀπὸ τῶν ἀρουρῶν τῶν σπειρομένων. Διὰ χρόνου γ' ἄσμενον] ἀποκρειστικῶς. ἀντὶ τοῦ τὴν γῆν. τριαινοῦν δὲ ἠρέμα σκάπτειν, καὶ ἐπισύρειν τὰς βώλους ὑπὲρ τὴν κάλυψιν τῶν σπερμάτων.

CHRIST. Ἀπαλλάξειεν ἂν μετόρχιον] Nisi paſſiuè accipimus τὸ ἀπαλλάξειεν & abſolutè, vt apud Latinos ſæpè mutare & turbare, exiſtimarem mutādum αὐτὸ in ἄν τις. neque me mouet τὸ ἂν repetitum. Tamen nihil pronuntio niſi dubitanter, neque quicquid eiuſmodi à nobis obſeruatur notatúrve accipi velim tanquam κυρίας δόξας. Non ita vaticinor, ſed eſſe tantùm cupio iritamentum alieni iudicij. B Eſt autem μετόρχιον ſpatiū & interuallum quod eſt inter vites ordinarias, quod vocatur à Columella interordinium, quo modo Vitruuius dixit intercolumnium. Neque ſolùm de vitibus intelligitur, ſed oleis etiā aliiſque arboribus inter quas ſementē faciebant: nam ὄρχοι ordines ſunt in quincuncem digeſti. Etiā ὄρχατοι dicti παρὰ τὸ ἔρχεσθαι δι' αὐτῶν τὰς τάξεις τῶν φυτῶν: fortaſſis etiā alludit πρὸς τοὺς ὄρχεις, vt in Acharnenſibus. Καὶ τριαινοῦν] Senſim fodere & occatas glebas attrahere, vt ſemina operiātur hoc vocat τριαινοῦν.

A Id in ſegetib' fit cū iacto ſemine tertiò aratur, & tūc lirare dicitur, fit enim è ſulco porca. Hoc Græci vocabāt ὑπαροτριᾶν, & ſic vſus videtur Theophraſtus li. 8. Hiſtoriarū ca. 11. quo loco amplector correctionē, vt pro ὑπαποφοιοῦντες legamus ὑπαροτριῶντες. Hîc ego putē de hortorū areis accipiēdū, vbi poſt ſementē iactā tridēte inſtrumento ſpargitur & demittitur ſemen, & mox inuerſo æquatur ipſa area, preſertim quū vſus ſit hypocoriſtico: dixit enim γήδιον. i. agellum vel prædiolū. Apud B Heſychium arantes dicuntur τριαινωτῆρες. Sed paulò poſt legendū ὦνδρες non ὦ ἄνδρες. Cæterùm habemus hîc vndecim Trochaicos dimetros Acatalecticos prçter octauum qui eſt monometer, & Coronidē quę ἑφθημιμερής. Sed notādū in quarto dimetro vel Dactylū eſſe vel potius duas in vnam ſyllabas coaleſcere in παλλασίων, vel vt Sudas παλλαθίων. Sūt autē παλάθαι vel παλλάθαι cū duplici λ, ficus ſiccę quæ ἰσχάδες, vel maſſa ficuū ἡ τῶν σύκων ἐπάλληλος θέσις, inquiūt Grāmatici, vt niſi coaleſcant C duę hic ſyllabę, legendum putem παλλαθῶν.

Ἔκθεσις τῆς διπλῆς κώλων τροχαϊκῶν ια.

Ἀλλ' ἀναμνησθέντες ὦνδρες
Τῆς διαίτης τῆς παλαιᾶς,
Ἣν παρεῖχ' αὕτη ποθ' ἡμῖν,
Τῶν τε παλλασίων ἐκείνων
Τῶν τε σύκων, τῶν τε μύρτων,
Τῆς τρυγός τε τῆς γλυκείας,
Τῆς ἰωνιᾶς τε τῆς πρὸς
Τῷ φρέατι.
Τῶν τ' ἐλαῶν ὧν ποθοῦμεν.
Ἀντὶ τούτων τήνδε νυνὶ
Τὴν θεὸν προσείπατε.

O viri nunc cogitantes
Priſtina modúmque vitæ
Quem dabat nobis benigna,
Termitéſque caricarum,
D *Háſque ficus, háſque myrtos,*
Palmitíſque dulce muſtum,
Atque fontibus propinquas
Has violas:
Atque olinas quas amamus:
Omnium illorum vicem nunc
Ferte laudibus Deam.

Σχόλια. Ἀλλ' ἀναμνησθέντες.] διπλῆ καὶ μέλος ἀμοιβαῖον. τὸ μὲν, τοῦ ὑποκειμένου, ὃ ἐκ κώλων τροχαϊκῶν. ὧν ἐν εἰσθέσει ἐννέα ἀκατάληκτα, δίμετρα τὰ ὀκτώ, μονόμετρον δὲ τὸ παρατέλευτον. ἐν ἐκθέσει στίχοι τροχαϊκοὶ τετράμετροι καταληκτικοί. ἄλλως. ἡ ἔκθεσις αὕτη τῆς διπλῆς κώλων ἐστὶν ὁμοίων τροχαϊκῶν ια. ὧν τὸ η μονόμετρον, τὰ δὲ λοιπὰ δίμετρα ἀκατάληκτα. τὸ τελευταῖον ἑφθημιμερές. ἐφ' ὃ αἱ ἀμφοτέρωθεν ἔξω διπλαῖ. Παλλασίων] τῶν πεπατημένων ἰσχάδων. τινὲς δὲ τῶν παλαθῶν. παλάθη δὲ εἶδος βοτάνης.

BISETVS. Παλάθη, κυρίως, ὥς φησιν Εὐστάθιος, ἐλέγετο ἡ σύκων, ἤτοι τῶν ἰσχάδων ἐπισύνθεσις. ἐνταῦθα δὲ παλαθῶν γραπτέον, οὐ παλλασίων, ὡς ἐν τοῖς ἀντιγράφοις ἔχομεν.

Σχόλια. Τῆς ἰωνιᾶς.] ἰωνιὰ λέγεται ἡ φυτεία τῶν ἴων. ὡς καὶ τῶν ῥόδων ῥοδωνιά. ὅπου τὰ ῥόδα φύεται. ἄνθος δὲ τὸ ἴον, διάφορον μορφὴν ἔχον. ἃ μὲν γὰρ αὐτῶν ἐστὶ πορφυρᾶ, ἃ δὲ, λευκά. ἃ δὲ μέλανα. καὶ ἐν τούτῳ τῶν ἴων θαυμαστόν ἐστιν ὅτι τῇ ποικιλίᾳ τῆς ὄψεως, αὐτὰ καθ' ἑαυτὰ δύναται λειμῶνα πληροῦν. Τῶν τ' ἐλαῶν] παρατηρητέον ὅτι τῶν ἄλλων καρπῶν καὶ φυτῶν ἁπλῶς μνημονεύσας, ἐπὶ τῶν ἐλαιῶν ἐπηγάγετο, ὧν ποθοῦμεν. καὶ ἴσως ἢ ἐπεὶ δῶρον τῆς Ἀθηνᾶς, ἢ ὅτι εὔφορός τις ἐστὶν ἡ Ἀττικὴ ἐξαιρέτως εἰς τὸν τῆς ἐλαίας καρπόν.

CHRIST. Τῆς τρυγός τε] Non ſolum τρὺξ eſt fex vini & ſubſiſtentia (Græci ὑποστάθμην vel ὑπόστασιν vocant) Sed etiam nouum muſtum, ἀπὸ ληνοῦ ἀδιήθητον inquit Heſychius, vt hoc loco. Rectè autem cum vino iungit ficus: nam ficuum tanta fuit apud veteres commendatio, vt ſecundum à vite locum obtinuerit, & E meritò Hipponax dixerit συκῆν μέλαιναν ἀμπέλου κασιγνήτην. i. Ficum nigrantem vineæque germanam. Ratio cum hiſtoria fabuloſa affertur à Pherenico ἐποποιῷ apud Athenæū. Itaque Theophraſtus in libris de hiſtoria tractationi de vinea, ficus adiicit contemplationem. De cuius variis generibus adfatim ſcripſit & ſcripta ab aliis recenſuit idem Athenæus lib. 3. Dipnoſoph. Quin apud Philoſtratum maiorem lib. 1. Imaginum titulo Ξένια ad coaceruandas aſſeruandáſque ficus, quæ pro Apo- F phoretis eſſent, vitis folia vſui eſſe dicit. Τῆς ἰωνιᾶς] Locum vel pratum violis refertum ἰωνιὰν vocant, qua ratione roſetum vel roſarium ῥοδωνιὰ & liliarium κρινωνιά. Sic in lib. 1. de hiſtoria plantarum Theophraſtus dixit ἰωνιὰ & ῥοδωνιά, nam accentum in vltimam puto reiiciendum. Doctiſſimus alioqui Gaza non ſatis expleuit hæc verba dum vertit roſas & violas, ſed neque ſi dixiſſet violacea. Ego cum Marone violaria & ro- G ſaria dicerem, & ſanè diuinus ille vir dixit, *Irriguúmque bibant violaria fontem*, expreſſum ex his Ariſtophanicis τῆς ἰωνιᾶς τῆς πρὸς τῷ φρέατι: Nam τὸ φρέαρ fontem eſſe facilè credo cum Grammaticis. Apud Theophraſtum lib. VI. de hiſtoria Plantarum, Gaza vertit iuxta fontes, quod

A Græce erat ἐν τοῖς τριόδοις, quamuis aliud sit κρότητον, ſemita ſcilicet plauſu pedum trita & pauerata à commeantibus. Quo loco exiſtimauit diuini viri diſcipulus eximius, & magiſtro ipſo teſte, melioris notæ, lilia pluribus variari coloribus quàm violas: quod veritati rerum conſentaneum non videtur: nam violæ præter omnes colores quos habent lilia (purpureum eximo) etiam luteæ ſunt, etiam variæ ex puniceo & candido.

* * *

Κορωνὶς, καὶ εἴσθεσις χοροῦ μονοστροφικὴ κώλων, καὶ στίχων κά.

B Χο. Χαῖρε χαῖρ' ὦ φιλτάτη' ὡς
Ἀσμένοισιν ἡμῖν ἦλθες.
Σοὶ γὰρ ἐδάμημεν πόθῳ,
Δαίμονα βουλόμενοι
Εἰς ἀγρὸν ἀνερπύσαι.
Ηθα γὰρ τὸ μέγιστον ἡμῖν
Κέρδος, ὦ ποθουμένη
Πᾶσιν, ὁπόσοι γεωργι-
Κὸν βίον ἐτρίβομεν.
Μόνη γὰρ ἡμᾶς ὠφέλεις.
Πολλὰ γὰρ ἐπάσχομεν
Πρίν ποτ' ἐπὶ σοῦ γλυκέα,
Κἀδάπανα καὶ φίλα.
Τοῖς ἀγροίκοισι γὰρ ἦσθα
Χίδρα καὶ σωτηρία,
Ὥστε σε τάτ' ἀμπέλια,
Καὶ τὰ νέα συκίδια,
Τἄλλα θ' ὅσ' ἐστὶ φυτά,
Προσγελάσεταί σε λαβόντ' ἄσμενα.
Ἀλλὰ ποῦ ποτ' ἦν ἀφ' ἡμῶν τὸν πολὺν τοῦτον χρόνον;
Ηδη τοῦθ' ἡμᾶς δίδαξον, ὦ θεῶν εὐνούστατε.

CH. *Salua Diua ô ſalua ſis,*
Quam lubenter intuemur,
Vrit enim amor nos tuus,
Te Dea dum cupimus
Dulcia reuiſere
Arua: Te ô ſperata grandi
Deputamus in lucro.
Cuncti agricolæ ruſtica
C *Vita teritur quibus:*
Iuuare ſola nos ſoles
Multa ſolitos prius
Læta, ſine damno, ex tua
Commoda manu frui.
Nam ſalutaris colonis
Hordei prabes vicem:
Atque ideò pampinea
D *Ligna, ſobolêſque noua*
Ficuum, & omne ſatum,
Te incipient ridere recepta.
Verùm vbi illa tamdiu abſens? quà latebat gentium?
Iſtud adiuuato Mercuri ô Deûm humaniſſime.

E Σχόλια. Χαῖρε χαῖρ' ὦ φιλτάτη.] κορωνὶς καὶ εἴσθεσις χοροῦ μονοστροφικὴ κώλων κά. ὧν τὰ α ζ ι τροχαϊκὰ ἑφθημιμερῆ. τὰ β ς ιδ δίμετρα ἀκατάληκτα. τὰ γ η ὅμοια. ἰωνικὰ μέντοι ἀπὸ μείζονος. τὰ δ θ ιε δακτυλικὰ πενθημιμερῆ. τὰ ε ια ιβ ις ιζ παιωνικὰ δίμετρα ἀκατάληκτα. τὸ ι ὅμοιον, ἰαμβικὸν μέντοι. τὸ ιγ παιωνικὸν ἑφθημιμερές. τὸ ιθ ἀναπαιστικὸν δίμετρον ἀκατάληκτον. ὁ κ καὶ κα ἐν ἐκθέσει στίχοι εἰσὶ τροχαϊκοὶ τετράμετροι καταληκτικοὶ ὅμοιοι τοῖς ἐν τῇ εἰσθέσει τῆς διπλῆς ἀμοιβαίας μετὰ ἐπὶ τῷ τέλει τῶν μὲν τοῦ χοροῦ κορωνίς. F τῆς δὲ διπλῆς ἡ ἔξω διπλῆ, ἐπὶ μέντοι ταῖς ἀποθέσεσιν ἡ συνήθης παράγραφος. Ανερπύσαι.] ἀπελθεῖν. ἰδίως δὲ ἕρπειν τὸ τῇ γαστρὶ εἱλεῖσθαι. ὅθεν καὶ ἑρπετόν. Ηθα γὰρ τὸ μέγιστον] ἐπεὶ ἡ εἰρήνη πλεῖστα πάντων τοῖς γεωργοῖς συμφέρει. Κἀδάπανα καὶ φίλα.] ἐκ τῶν ἀγρῶν γὰρ πάντα εἶχον αὐτόματα. ἐν δὲ τῷ πολέμῳ ἐωνοῦντο καὶ ἐδαπάνων. τινὲς δὲ γράφουσι μετὰ τοῦ ι. ἵνα τὸ νοούμενον ᾖ, δαπάνῃ τε τρυφῶμεν. βέλτιον δὲ χωρὶς τοῦ ι ἀναγινώσκειν, ἵν' ᾖ λέγειν μηδὲν ἀναλίσκοντες, διὰ τὸ ἔχειν πάντα ἐκ τῶν ἀγρῶν. ὅτι ἐν τῇ εἰρήνῃ πολλὰ πάνυ καὶ τιμῆς ἐλαχίστης εὑρίσκεται. G Χίδρα καὶ σωτηρία.] χίδρα τὸ ἀπὸ ἐλύμου γινόμενον ὄσπρεον ἔδεσμα περὶ Καρίαν. ἤτοι τὸ ἀπὸ χλωρῶν κριθῶν, ἢ εἶδος βοτάνης. ἐκ τούτου δὲ δηλοῖ τὴν εὐθηνίαν. ἄλλως. ἐρεικτὰ ἐκ κριθῆς νέας γενόμενα.

CHRIST. Εἰς ἀγρὸν] Legerem ἀγρούς, vt ſit Catalecticus Trochaicus ſimilis primo χαῖρε χαῖρ' & altero ſequenti κέρδος ὦ, &c. In proximè ſequenti etiam legerem ἦσθα γὰρ μέγιστον, tolleremque τὸ, vt ſit Dimeter Acatalect. Mixtus eſt hic Chorus ex Dimetris Catalecticis & Acatalecticis, ex Dactylicis, Ionicis à maiore & Pæonicis. Quin & Iambicum habet Dimetrum, decimum verſum puta. In fine chori Anapæſticus eſt Dimeter: ſed putarem legendum προσγελάσου τοί σε λαβόντ' &c. non autem προσγελάσεται. Χίδρα καὶ σωτηρία] Species eſt leguminis τὸ χίδρον, & ex Panico cõficiebãt: fruges nouellas vel farinas ex leguminibus exponit Heſychius, qui ait σῖτος νέος φυόμενος (corrige φρυγόμενος, nã alibi vocat ἑψόμενον πεφρυγμένον) eſt enim legumẽ freſũ ex ordeo præcipuè. Exiſtimat Sudas dictũ χίδρον ἀπὸ τοῦ χεῖσθαι, quaſi terra facilè id fũdat. Ego putarẽ dicta χίδρα quaſi χέδροπα, quia manu legãtur. Legumina vel χέδροπα etiã ſũt ὄσπρια. Fruges ſummũ genus eſt, & cętera ſpecies vel differentia. Iureconſulti quidã ad vuas frugum vocem diffuderunt, imò ad ſiluas cæduas & lapidicinas, quos rectè caſtigat Iulian⁹, qui ne pomis quidem appellationem hãc tribuit. Tamen malè frumẽtum definit quod ariſta in ſe teneat, vbi videtur pro ſpica ariſtã vſurpaſſe, non enim cuiuſuis frumentacei generis ſpica ariſtoſa eſt, deinde certum eſt, neque milium neque panicum, neque ſurgũ, neque hæc χίδρα cõſtare ſpica, ſed neque ſiliqua. Ita magnis Iuriſconſultis magni A accidunt errores, quorum neque Gallus, neque Seruius, neque Alphenus immunes ſunt. Tamẽ ex animi mei ſententia, non placet χίδρα. Quid enim eſt hoc, Tu es legumina & ſalus, nam malo ἀχροίκοις σὺ quàm ἀχροίκοισι. Ne diutius lectorem morer, fortaſſe χύτρα tam conuenientem hic locum habeat, quàm τὸ ὀπώρα in ipſa. Hæc ego doctis B cẽſenda relinquo. Mihi ſatis vel nimis potius audere ſententiam meam pronunciare quæ in his minutis rebus ſemper erit ἐφεκτικὴ, neque tanti apud me vnquam erit auctoritas gloſſographorum, vt in eorum verba iurare velim. Quoquo modo legamus, innuitur tãtum & ſperatur vbertas ex pacifico rerum ſtatu. Καὶ τὰ νέα συκίδια] En vt ſemper ficus iungit vitibus. In fabula Acharn. dixit μοσχίδια συκίδια, nouellas ficus. Nam μόσχος tener & nouellus: Sic Homerus μόσχοισι λύγοισι: Latini moſtum vel muſtum, vt οἶνος μοσχίδιος, vinum muſtum & nouum.

Εἴσθεσις διπλῆς ἀμοιβαίας στίχων τροχαικῶν τετραμέτρων καταληκτικῶν μή.

Ερ. Ὦ σοφώτατοι γεωργοὶ, τἀμὰ δὴ ξυνίετε
Ῥήματ᾽, εἰ βούλεσθ᾽ ἀκοῦσαι τήνδ᾽ ὅπως ἀπώλετο.
Πρῶτα μὲν γὰρ αὐτῆς ἦρξε Φειδίας πράξας κακῶς,
Εἶτα Περικλέης φοβηθεὶς μὴ μετάσχῃ τῆς τύχης.
Τὰς φύσεις ὑμῶν δεδοικὼς καὶ τὸν αὐτοδὰξ τρόπον,
Πρὶν παθεῖν τι δεινὸν, αὐτὸς ἐξέφλεξε τὴν πόλιν,
Ἐμβαλὼν σπινθῆρα μικρὸν Μεγαρικοῦ ψηφίσματος.
Ἐξεφύσησε γὰρ τοσοῦτον πόλεμον, ὥστε τῷ καπνῷ
Πάντας Ἕλληνας δακρῦσαι, τούς τ᾽ ἐκεῖ, τούς τ᾽ ἐνθάδε.
Ὡς δ᾽ ἅπαξ τὸ πρῶτον ἤκουσ᾽, ἐψόφησεν ἄμπελος,
Καὶ πίθος πληγεὶς ὑπ᾽ ὀργῆς ἀντελάκτισε πίθῳ,
Οὐκέτ᾽ ἦν οὐδεὶς ὁ παύσων, ἥδε δ᾽ ἠφανίζετο.
Τρυ. Ταῦτα τοίνυν μὰ τὸν Ἀπόλλω ᾽γὼ πεπύσμην οὐδενὸς,
Οὐδ᾽ ὅπως αὐτῇ προσήκοι Φειδίας ἠκηκόειν.
Χο. Οὐδ᾽ ἔγωγε, πλήν γε νυνί, ταῦτ᾽ ἄρ᾽ εὐπρόσωπος ἦν,
Οὖσα συγγενὴς ἐκείνου, πολλά γ᾽ ἡμᾶς λανθάνει.

MER. *O catè agreſtes beati, haurite noſtra hæc auribus*
C *Verba, menti figite, vt ſciatis huius exitum:*
Cauſa prima Phidias fuit, fuga pœnas luens.
Dein Pericles cùm timeret iſtud infortunium,
Quique veſtros rite mores noſſet irritabiles,
Cœpit antequam reus ſit ciuitatem accendere,
Suſcitans rogationis Megaricæ ſcintillulam:
Vnde belli tantus ignis, vt cieret lacrymas:
D *Fumus acer omnibus Græcis, & his & cæteris.*
Vt crepans inuita vitis vis cachinnauit ſemel,
Et cadi rupti furor recalcitrans rupit cadum,
Nullus has compeſcit vndas, interim hæc eliminat.
TR. *Iſta, Phœbum teſtor, audita haud fuere dum mihi,*
E *Sed nec ad Diuam ſciebam pertinere Phidiam.*
CH. *Nec prius ſciui ipſe: iure eſt ergo formoſiſſima*
Comparem quæ haberet iſtum: quàm latent nos plurima!

CHRIST. Ὦ σοφώτατοι] Rogante choro ſenum Athmonenſium incipit Mercurius narrationem belli Peloponneſiaci, & cauſas arceſſit à Phidia & Pericle. Sunt autem verſus hi omnes F Trochaici Tetrametri Catalect. ab his ἀλλὰ ποῦ ποτ᾽ ἦν vſque ad inferiora ἄττ᾽ ἂν σοι. Cæterùm ex Archilocho verſus iſte manauit qui dixerat ὦ λιπερνῆτες πολῖται τἀμὰ δὴ ξυνίετε ῥήματα. Quod etiam vſurpauit Cratinus in πυτίνῃ. Diodorus Siculus lib. XII. apud quem hiſtoria hæc de Pericle & Phidia exſtat, hunc verſum ita habet, ὦ πένητες καὶ γεωργοὶ ἅμα τις ξυνίετε. Puto illud πένητες detortum ex Archilocho & Cratino qui λιπερνῆτες G dixerant, neque tamen ſic diſplicet, nam bello pauperantur coloni, ſed δὴ ξυνίετε melius, quàm τις ξυνίετε.

Σχόλια. Τἀμὰ δὴ ξυνίετε.] πρὸς ταῦτα τὰ Κρατίνου ἐν Πυτίνῃ πεποίηκεν. ὦ λιπερνῆτες πολῖται, τἀμὰ δὴ ξυνίετε. ἔστι δὲ πρὸς τὰ Ἀρχιλόχου. λιπερνῆτες πολῖται τἀμὰ δὴ ξυνίετε ῥήματα. ὁ Ἑρμῆς δέ ἐστιν ὁ λέγων πρὸς τὸ ἐρωτηθὲν ὑπὸ τοῦ χοροῦ, δι᾽ ἣν αἰτίαν τοσοῦτον ἀπῆν αὐτῶν ἡ θεὸς χρόνον. καί φασι πρῶτον γεγονέναι Φειδίαν. Φειδίας.] Φιλόχορος ἐπὶ Πυθοδώρου ἄρχοντος F ταῦτά φησι. καὶ τὸ ἄγαλμα τὸ χρυσοῦν τῆς Ἀθηνᾶς ἐστάθη εἰς τὸν νεὼν τὸν μέγαν, ἔχον χρυσίου σταθμὸν ταλάντων μδ´ Περικλέους ἐπιστατοῦντος. Φειδίου δὲ ποιήσαντος. καὶ Φειδίας ὁ ποιήσας, δόξας παραλογίζεσθαι τὸν ἐλέφαντα τὸν εἰς τὰς φολίδας, ἐκρίθη. καὶ φυγὼν εἰς Ἦλιν, ἐργολαβῆσαι τὸ ἄγαλμα τοῦ Διὸς τοῦ ἐν Ὀλυμπίᾳ λέγεται. τοῦτο δὲ ἐξεργασάμενος ἀποθανεῖν ὑπὸ Ἠλείων ἐπὶ Σκυθοδώρου. ὅς ἐστιν ἀπὸ τούτου ἕβδομος. περὶ Μεγαρέων εἰπὼν, ὅτι καὶ αὐτοὶ κατεβόων Ἀθηναίων παρὰ Λακεδαιμονίοις, ἀδίκως λέγοντες εἴργεσθαι ἀγορᾶς καὶ λιμένων τῶν Ἀθηναίων. G οἱ γὰρ Ἀθηναῖοι ταῦτα ἐψηφίσαντο Περικλέους εἰπόντος, τὴν γῆν αὐτοὺς αἰτιώμενοι τὴν ἱερὰν τοῖς θεοῖς ἀπεργάζεσθαι. λέγουσι δέ τινες ὡς Φειδίου τοῦ ἀγαλματοποιοῦ δόξαντος παραλογίζεσθαι τὴν πόλιν καὶ φυγαδευθέντος, ὁ Περικλῆς φοβηθεὶς διὰ τὸ ἐπιστατῆσαι τῇ τοῦ ἀγάλματος κατασκευῇ καὶ συνεγνωκέναι τῇ κλοπῇ, ἔγραψε τὸ κατὰ Μεγαρέων πινάκιον, καὶ τὸν πόλεμον ἐξήνεγκεν, ἵνα ἀσχολουμένοις

Ἀθηναίοις εἰς τὸν πόλεμον, μὴ δοῦναι τὰς εὐθύνας, ἐγκαλέσας Μεγαρεῦσιν, ὡς τὴν ἱερὰν ὀργάδα ταῖν θεαῖν ἐργασαμένοις. ἄλογος δὲ φαίνεται ἡ Περικλέους ὑπόνοια, ἑπτὰ ἔτεσι πρότερον τῆς τοῦ πολέμου ἀρχῆς, τῶν περὶ Φειδίαν γενομένων. Φειδίας ὡς Φιλόχορός φησιν ἐπὶ Πυθοδώρου ἄρχοντος τὸ ἄγαλμα τῆς Ἀθηνᾶς κατασκευάσας, ὑφείλετο τὸ χρυσίον ἐκ τῶν δρακόντων τῆς χρυσελεφαντίνης Ἀθηνᾶς, ἐφ᾽ ᾧ καταγνωσθεὶς ὑπὸ αὐτῶν ὡς νοσφισάμενος ἀνῃρέθη. Εἶτα Περικλέης φοβηθείς.] εἶτα ὁ Περικλῆς δεδιὼς μὴ τῆς τύχης κοινωνήσῃ αὐτῷ, τουτέστιν εὐλαβούμενος μὴ καὶ αὐτὸς ζημιωθῇ φυγῇ. ἐδόκει γὰρ ὁ Περικλῆς συνεγνωκέναι τῇ κλοπῇ ἅτε καὶ ἐργεπιστατεῖν παρὰ τῶν Ἀθηναίων κεχειροτόνηται. φοβηθεὶς οὖν αὐτὸς διελεγχθῆναι τὰς κλοπὰς, ἐκίνησε τὸν Πελοποννησιακὸν πόλεμον, ἐλπίσας ταραχῆς γενομένης καὶ περὶ τὸν πόλεμον ἀσχοληθέντων Ἀθηναίων εὐθύνας μὴ ἔχειν. Τὸν αὐτοδάξ.] τὸν ἐμπεσόντα καὶ δάκνοντα. αὐθάδη. ὀργίλον. ἐπεὶ οἱ ὀργίλοι δάκνουσι τοὺς ὀδόντας. οὐδὲν ἢ δάκνειν βλέποντα.

BISET. Τὸν αὐτοδὰξ παρὰ τῷ Σ. κακῶς γράφεται αὐτόδαξον τρόπον. αὐτοδὰξ γὰρ ἐπιρρηματικῶς γραπτέον, τουτέστιν αὐτοῖς τοῖς ὀδοῦσιν. ἀλλὰ τὰ παλαιὰ σχόλια δεῖ μεταρρυθμίζειν ἐν τοῖς δάκνουσι τοὺς ὀδόντας. καὶ γὰρ λεκτέον, ὡς καὶ παρὰ τῷ Σ. δάκνουσι τοῖς ὀδοῦσι.

CHR. Φειδίας πράξας κακῶς.] Peloponneſiaci belli cauſam à Phidia vſque arceſſit, qui temporibus Pythodori Archontis (vt ait Philochorus) ſolertiſſimus ſtatuarius, cùm Mineruæ ſtatuam cui muneri præerat Pericles ex auro & elephanto feciſſet, detracto poſtea è ſerpentium ſquamis auro furti ſuſpectus in exilium miſſus eſt (hoc enim ait πράξας κακῶς) & in Elidem ſeceſſit Iouem Olympium addicto pretio conflaturus. Maximus Tyrius ſermone XVII. vbi diſputat, An virtus ſit ars, ait ὅμοιον δρᾷς, ὡς εἴ τις τὴν Φειδίου φυλάξας τέχνην τὴν ὕλην ἀφελὼν, προσθείη τῇ τέχνῃ τὸ τῆς ὕλης ὄνομα. Quæ verba ad hoc auri furtum ſuſpicor pertinere, præſertim cùm anteà dixerit, Περικλῆς οἴχεται, φεύγει Ἀριστείδης. Sunt tamen qui ad Periclem nihil pertinere Phidiam exiſtiment, cùm Phidiæ iſtud factum ſeptem annis præceſſerit initia belli Peloponneſiaci. neque verò laudatus teſtis Thucydides hiſtoriæ non fabularum pater de Phidia tacuiſſet, ſi vero id ſimile fuiſſet. vt vt res geſta fuerit, magna fuit prudentia & cautio magni viri Periclis, qui ſeu repetundarum reus futurus ſeu rationum reddendarum metuens, aliò traduxit Athenienſium mentes, & bello Megarenſi implicauit. Huius conſilij perhibetur auctor puellus adhuc & teneræ ætatis Alcibiades, vt rectè cenſuerit Ariſtoteles in Politicis, Ex aſſentatorum populi improbitate ſæpe mutari ſtatum ciuitatis. Sanè huius aſtutiæ non leuia in rebus Gallicis viſuntur imitamenta. Neque deſunt nobis Periclei non ſanè περὶ κλέους, ſed κλήρου βασιλικοῦ certantes, & omnia in peius ruitura, ſúſque déque habentes. De Pericle & cauſa belli Peloponneſiaci præter Plutarchum in Periclis vita, & Diodorum lib. XII. pretium erit operæ legere Athenæum lib. 3. Philoſophici conuiuij. At de decreto in Megarenſes facto A. Gellius lib. VI. retulit, & hic noſter in Acharnenſibus plura. ſed ſanè non ſatis honeſtam de Aſpaſia ſcortiſque belli cauſam prætexuit, etſi vetus eſt vel ſi ab Helenæ ouo ordiaris. Τὰς φύσεις ἡμῶν.] Cùm loquatur Mercurius, non dubium eſt, mihi quidem, quin legendum ſit ὑμῶν, vt ad Try- A geum & Athenienſes potius referatur. Αὐτόδαξ τρόπον.] Malè apud Sudam αὐτόδαξον, eſt enim aduerbialiter dictum, vt illud ὀδὰξ λαζοίατο γαῖαν. Aliàs ſignificat πάνυ & παράχρημα, quæ non malè huic loco quadrabit interpretatio, vt ἀψίκορον φύσιν innuat, & ingenium quod amata relinquere pernix. Tamen Gloſſographum ſecutus ὀργίλον & αὐθάδη intellexi cùm verti mores irritabiles.

Σχόλια. Ἐμβαλὼν σπινθῆρα.] ἐπεὶ ψήφισμα κατὰ B τῶν Μεγαρέων ὁ Περικλῆς ἔγραψε, μήτε γῆς μήτε λιμένων Ἀττικῶν αὐτοὺς ἐπιβαίνειν. εἰ δὲ μὴ, τὸν ληφθέντα ἀγώγιμον εἶναι. ἐφ᾽ ᾧ κινηθεῖσα πᾶσα ἡ Ἑλλὰς, τὸν πόλεμον ἐποίησε. τινὲς δέ φασιν, ὅτι ἔπληξεν αὐτοῖς, καὶ κατηγόρησεν αὐτῶν ὡς ἁρπασάντων γυναῖκας Ἀθηναίων ἐν ἑορτῇ, συμβουλεύσας πολεμεῖσθαι. Ἐξεφύσησε γάρ.] ἐξεκίνησεν. ἐτάραξεν. ἐξῆς δὲ ἀπὸ τοῦ σπινθῆρος τὸ φυσᾶν ἔλαβε. καπνοῦ δὲ, τροπικῶς εἰπὼν, ἐπιμένει διόλου τῇ τροπῇ. Ὡς δ᾽ ἅπαξ τὸ πρῶτον.] οἰκείως πρὸς τοὺς γεωργοὺς λέγων ταῖς τοιαύταις τροπαῖς ἐχρήσατο. συμβαίνει γὰρ ἐν τῇ συνθέσει τῶν πίθων ἕνα διαρραγῆναι καὶ τούτου τὰ ὄστρακα πλησιάζοντα, διαρρῆξαι ἕτερον καὶ τὸν πάλιν τὸν ἐγγὺς, ὥστε C πολλὴν γενέσθαι τὴν βλάβην. τὸ δὲ λεγόμενον τοιοῦτόν ἐστιν, ὡς ἅπαξ ἐκινήθη καὶ συνεταράχθη τὰ πράγματα, τοῦ πολέμου γενομένου, οὐκ ἔτι ἦν οὐδὲ εἷς ὃς ἐδύνατο αὐτὰ παῦσαι. καὶ οὕτως ἡ εἰρήνη παραπώλετο. Καὶ πίθος πληγείς.] τοῦτο λόγον οὐκ ἔχει. ἀλλ᾽ ἐξ αὐτοῦ δηλοῖ τοὺς πίθους ὑπὸ τῶν πολεμίων κατεάγνυσθαι. Προσήκοι.] συγγενὴς εἴη. τὸ γὰρ προσήκοι, λέγεται ἐπὶ τῶν συγγενῶν. διὰ τοῦτο ἐπήνεγκεν οὕτω συγγενὴς ἐκείνῳ. συγγενῆ δὲ αὐτὴν φησὶν, ἐπεὶ ἅμα τῷ φυγεῖν αὐτὸν, ἡ εἰρήνη ἀνεχώρη- D σεν. Οὕτω συγγενής.] [illegible] προσίειν, οὐδ᾽ ὅπως αὐτῷ προσήκοι Φειδίας ἠκηκόειν, πρὸς τὸ προσήκοι, τὸ συγγενὴς ἐπήγαγε. προσήκοντες γὰρ λέγονται, οἱ συγγενεῖς. τὸ δὲ ἠκηκόειν, οὕτω Φρύνιχος διὰ τοῦ η ἀναγινώσκει. συγγενῆ δὲ εἶπε τὸν Φειδίαν εἰρήνης, καθὸ τεχνίτης ὁ Φειδίας. εὔμορφος δὲ εἶναι λέγεται ἡ εἰρήνη οὕτως, ὡς πρὸς τὸν Φειδίαν οὖν ἃ καλὰ ξόανα ποιοῦντα.

CHR. Ἐξεφύσησε.] Mirè perſtat in Metaphora, ἀνεῤῥίπισε dixit Athenæus, nam ſcintilla vel fomes excitatur. Inde conflagratio per illa ἐξέφλεξε E τὴν πόλιν, deinde ex igne fumus, vt dixit ille,

Fumat Neptunia Troia.

quod Euripides καπνοῦται in Troadibus. Ex fumo autem lachrymæ. Ἤχουσ᾽ ἐψόφησεν.] Conuenit tranſlatio apud vinitores maximè & colonos quos appellat. Nam dum componuntur dolia (quæ apud antiquos teſtacea fuiſſe intelligo) ſæpè accidit vt nonnulla rumpantur expreſſu & colliſione. ſẽſus autẽ eſt. Cùm ſemel moueri & turbari res cœperunt bello excitato, nemo ſuperfuit qui eas cõ- F poneret. Ita Paci exitium paratum. Sanè arbitror hîc pro vite populum, pro doliis offenſas populi intelligi: & cùm dixit ἄμπελος videtur voluiſſe πόλεμος. Sed non ſatis capio quid velit illud ἤχουσα. Scio pro ἄκουσα intelligi poſſe, neque deerit auctoritas Grammaticorum in quîs Heſychius, deinde ἤκουσα dẽſo ſpiritu admitti poſſet: Imò potius, niſi τὸ ἐψόφησεν facere. ἓν διὰ δυοῖν, poſſet legi ἠχοῦσα. Sed verè dicam, non liquet mihi in hoc triuio quam G viam inſiſtam. Si præeat mihi melior Hermes, & digitum intẽdat ad veritatẽ rei, libẽter ſequar. Καὶ πίθος πληγείς.] Diphilus comicus fabulam dedit titulo πιθραύστης. Puto à ruptura doliorum quaſi ſit πίθων θραύστης, nam quod additur hîc ὑπ᾽ ὀργῆς, rectè ad θραύειν, quæ etiam ab Heſychio exponitur ὀργὴ, niſi mẽdoſus locus, & ῥαγὴ, quæ eſt ῥῆξις.

potius legendum. Προσήκοι Φειδίας.] Ex hoc loco & post Sudam Parœmiographi iamdudum prouerbium ſuſtulerunt, doctis viris, vt ego quidem cenſeo, riſum. Sanè enim ad hunc modum facilè reperientur, neque durum eſſet ſcribere chiliadas, vt dixit Batauæ gētis gloria Deſiderius. Quod autem Pacem ait Phidiæ συγγενῆ προσήκουσαν, id propterea eſt quòd Pacis ore nihil formoſius & ſpecioſius: contrà bellicæ artes faciunt, vt Phidiæ & eiuſmodi artificum pereat artificium. Eſt autē A Phidias ſtatuarū qualis Pax egregius artifex, deinde exſulauit cum Phidia ipſa Pax, & eo ſecedente abſceſſit. ſic apud Æſchuli Prometheū Vulcanus dictus ipſius Promethei συγγενὴς, quia ſine ignis adminiculo, nihil poteſt opera fabrilis, quæ cum illo & naſcitur & denaſcitur. Hoc ergo ſiue prouerbium, ſiue dictum ſic intelligendum, ſed ſenſum aliò detorſit doctiſſimus Iunius, nec quò voluit Ariſtophanes.

B

Ερ. Κᾆτ' ἐπειδὴ 'γνωσαν ὑμᾶς αἱ πόλεις ὧν ἤρχετε,
Ἠγριωμένους ἐπ' ἀλλήλοισι καὶ σεσηρότας,
Πάντ' ἐμηχανῶντ' ἐφ' ὑμᾶς τοὺς φόρους φοβούμεναι,
Κἀνέπειθον τῶν Λακώνων τοὺς μεγίστους χρήμασιν.
Οἱ δ' ἅτ' ὄντες αἰσχροκερδεῖς καὶ διειρωνόξενοι,
Τὴνδ' ἀπορρίψαντες, αἰσχρῶς τὸν πόλεμον ἀνήρπασαν,
Κᾆτα τἀκείνων γε κέρδη, τοῖς γεωργοῖς ἦν κακά.
Αἱ γὰρ ἐνθένδ' αὖ τριήρεις ἀντιτιμωρούμεναι,
Οὐδὲν αἰτίων ἀνδρῶν γε τὰς κράδας κατήσθιον.
Χο. Ἐν δίκῃ μὲν οὖν, ἐπεί τοι τὴν κορωνέων γέ μου
Ἐξέκοψαν, ἣν ἐγὼ φυτεύσας ἐξεθρεψάμην.
Τρ. Νὴ Δί', ὦ μέλ', ἐνδίκως δῆτ' ἐπεὶ κἀμοῦ λίθον
Ἐμβαλόντες ἑξμέδιμνον κυψέλην ἀπώλεσαν.
Ερ. Κᾆτα δ' ὡς ἐκ τῶν ἀγρῶν ξυνῆλθεν οὑργάτης λεώς,
Τὸν τρόπον πωλούμενος τὸν αὐτὸν οὐκ ἐλάνθανεν,
Ἀλλ' ἅτ' ὢν ἄνευ γιγάρτων, καὶ φιλῶν τὰς ἰσχάδας,
Ἔβλεπε πρὸς τοὺς λέγοντας. οἱ δὲ γινώσκοντες εὖ
Τοὺς πένητας ἀσθενοῦντας, κἀποροῦντας ἀλφίτων,
Τὴνδε μὲν δικροῖς ἐώθουν τὴν θεὸν κεκράγμασι,

MER. Deinde vobis cùm viderent ciuitates ſubditæ
Efferatos inuicem vos, hirrientes dentibus
Omnia in vos machinata ſunt tributorum metu:
Nempe corruptis Laconum maximis pecunia.
Turpis hi lucri appetentes, exteríſque iniurij,
C *Abdicata pace bella perſequuntur turpia:*
Sic eorum grande lucrum agreſtibus fraudi fuit:
Scilicet noſtræ triremes, damna dum reciprocant,
Immerentium ſecabant termites ficulneos.
CHO. Iure verò, nam priùs conciderant illi meam
D *Caricam, Coronidém quam deſitam educaueram.*
TRY. Per Iouem iure id quidem quando & prius miſſa petra
Sex medimnorum capacem fregerant mihi amphoram.
MER. Cúmque conuaſans colonus, & laboris plebs amans,
E *Ex agris petebat vrbem, ciuicum ignorans ſtatum,*
Muſteis procul gigartis, expeténſque caricas
Verba ſpectabat ſtupens gerentium res Rhetorum.
Qui probè cùm pauperes noſſet quaſi enectos fame,
Hanc Deam eiecere furcillis ſuis clamoribus,

F

Σχόλια. Κᾆτ' ἐπειδὴ 'γνωσαν.] ὅρα τοῦ ποιητοῦ τὴν οἰκονομίαν. καὶ ἐκπλαγήσῃ αὐτόν. πάντα γὰρ τρόπον ἦλθεν ἐν ἀρχῇ τοῦ ποιήματος, μὴ προσκροῦσαι Ἀθηναίοις φάσκων ἑτέρους εἶναι τοῦ πολέμου αἰτίους, Βοιωτούς τε καὶ Μεγαρεῖς. οἵ φησι πρῶτοι τὴν εἰρήνην ἐνεκόδισαν. νῦν δὲ πάλιν τοὺς Ἀθηναίους ἀποφαίνεται αἰτιωτάτους τοῦ πολέμου, δι' ὃν τὸν Περικλέα φησὶ γράψαι τὸ κατὰ τῶν Μεγαρέων πινάκιον. καὶ ἀδικουμένους τοὺς συμμάχους εἰς ἀποστασίαν κεχωρηκέναι. τί οὖν ἡ τοῦ ποιητοῦ τέχνη; ὅτε μὲν δέος ἦν τῆς εἰρήνης αὐτοὺς ἀποτυχεῖν, ἐπὶ τοὺς ἄλλους ἀνήνεγκε τὴν αἰτίαν. ὅτε δὲ αὐτοῖς λοιπὸν κατὰ γνώμην προκεχώρηκε τὰ πράγματα φησὶ δὴ τὸ τῆς εἰρήνης τυχεῖν, ἤδη καὶ πρὸς αὐτοὺς παρρησιάζεται, οὐκ ὀνειδίζων βουλόμενος αὐτοῖς. ἤδη γὰρ ἔγνωσαν ὄντες εἶναι αἴτιοι, ἀλλ' ἀποστῆσαι προαιρούμενος αὐτοὺς τῶν τοιούτων ἐθῶν, ὡς ἂν μὴ τοῖς αὐτοῖς ἐμμένοντες, δύσνους ἔχωσι τοὺς ὑπηκόους. Σεσηρότας.] ἀπὸ τῶν κυνῶν ἡ μεταφορά. ὅταν γὰρ ὀργίζωνται, σεσήρασιν ἀλλήλοις. Τοὺς φόρους.] ἐδόκουν γὰρ οἱ Ἀθηναῖοι, ἐν τῷ καιρῷ τοῦ πολέμου, ἀπηνεῖς εἶναι πρὸς τοὺς φόρους οὓς ἐτέλουν οἱ ὑπήκοοι. Αἰσχροκερδεῖς.] ὅτι αἰσχροκερδεῖς καὶ σμικρολόγοι οἱ Λάκωνες, δῆλον ἐκ τοῦ χρησμοῦ, ἁ φιλοχρηματία Σπάρταν ὀλεῖ. ἄλλο δὲ οὐδὲν. ἦσαν δὲ καὶ ἀεὶ τοὺς ξένους ἀπάνθρωποι. καὶ οὐκ ἐξῆν ξένῳ τινὶ, ἀεὶ τῆς Σπάρτης ἐπιβαίνειν, ἀλλ' ὡρισμέναις ἡμέραις.

G CHR. κᾆτ' ἐπειδὴ) Notat leues occaſiunculas, quas arripiebant Athenienſes vt bellum gererent. Mira autem eſt huius poetæ œconomia. Nam cùm in principio huius fabulæ maximam operam dederit ne Athenienſes læderet, belli cauſam reiiciens in alios Bœotos purà & Megarenſes: nunc libertatem loquendi detorquet in ipſos non maledicenledicēdi ſtudio, ſed vt eos ſi poterit, auertat à prauis illis moribus & natura irritabili veréque efferata, & canum in morem hiriente. Αἰσχροκερδεῖς καὶ διειρωνόξενοι.] Turpis lucri ſtudioſi & hoſpitum deceptores Lacedæmonij, de quorum auaritia oraculum eſt vetus.

Ἁ φιλοχρηματία Σπάρταν ὀλεῖ, ἄλλο δὲ οὐδέν.

id eſt,

Solus amor lucri ſpartæ peſſumdabit vrbem. Neque verò auaritiam ſolam notat, ſed inhumanitatem & inhoſpitalitatem, hoc enim vox illa ſonat διειρωνόξενοι, quaſi per ironiam & fallaciam hoſpites acciperent, quia non licebat quandocunque ſpartam adire, ſed certis tantùm diebus, eràntque illic κακοὶ ξεινοδόκοι, vt ait Theocritus, & qui Prouerbium tollerent ἐγγύτερον γόνυ κνήμης. Quin ibi lata lex fuit περὶ ξενηλασίας: & Archilochum poetã Spartam ingreſſum ſtatim expulerunt quęſito verſuum prętextu quibus fugam morti præferebat. Adeò aberant à comitate illa humaniorum qui hoſpitio indulgent, &, vt ait poeta, cauſas morandi innectunt.

Σχόλια. Διειρωνόξενοι.] ἐξαπατῶντες τοὺς ξένους. καὶ ψευδόμενοι δι' εἰρωνείας, καὶ ὑποκρίσεως. καὶ οὐδὲν θαυμαστὸν ἐστὶν εἰ τοιοῦτοι, παρ' οἷς καὶ ὁ τῆς ξενηλασίας κεῖται νόμος. Τὰς κράδας κατέσθιον.] καὶ αὐτοὶ ἀντέκοπτον τὰς συκᾶς, ὥσπερ ἐκεῖνοι τὰς ἀμπέλους ἡμῶν. κράδη δὲ εἶδος συκῆς. ἔστι δὲ καὶ μηχανή. κατέσθιον δὲ, ἀντὶ τοῦ κατέκοπτον.

CHR. Οὐδὲν αἴτιον.] Ad γεωργοὺς referendum, quos innoxios vocat, meritò ridens leues bellorum prætextus, propter aliquot vuas vel ficus decerptas. Κράδας.] Videtur ludere in Paronomaſia κέρδη & κράδη. ſunt autem κράδαι ficus agreſtes, vt cenſent Nicandri Scholia & Pollux Onomaſtico, cuius fructum ſunt qui ἐρινεὸν vocent, vel ὄλυνθον, κράδαι verò vocantur frondes, vnde κραδοφάγος auctore Heſychio ἄγροικος. Apud Theophraſtum in hiſtoria κράδη, eſt verruca nodoſa quæ in olea gongrus, quam alij ἀφίμενον, alij κροτώνην vocant. Etiam machina quædam ſcenica ſic dicta, & qua vehitur in aërem Trygæi Scarabæus. Eam Heſychius videtur vocare ἄγδυον niſi codices mendoſi, Nam vocem illam ſi benè memini, non legi vſpiam. Quæ ſi bona eſt & Græca, videndum quid ſit apud Sudam ἀγκυρίς: Nam herbam eſſe ait, quo nomine nulla mihi nota neque lecta eſt. Quòd ſi pro βοτάνη τις, legas μηχανή τις, nam ἀγκύρισμα & genus eſt luctæ (corrige ibi Sudam & lege σχῆμα τῆς ἐν πάλῃ, non autem σχημάτων) & vas ficuum capax. cenſeant literati iudices, neque mihi vitio vortant coniectationes noſtras quas indaginis vicem tantùm eſſe volo, ſine qua ſagaciores ad cubile veritatis facilè fortaſſis perueniant.

Σχόλια. Τὴν κορωνέων.] κορωνέων. ὡς φιβαλέων. ἔστι δὲ εἶδος συκῆς. καὶ ἐν Ἀχαρνεῦσι. ταύτην δὲ, κοράκιον λέγουσιν. ὁ γὰρ καρπὸς αὐτῆς κόραξιν ἔοικε κατὰ τὸ χρῶμα.

CHR. Κορωνέων.] Inter genera ficuum recenſet Scholiaſtes: ego de vite hic accipio, quamuis Heſychius (voce κορωνέως, ſic emendo pro κορωναῖος) tam de ficu quàm de vite accipiat. Sed ſatius de nigricante vua intelligere quæ à coruino colore κορακινὰς dicta. Eadem declinatione in Acharnenſibus dixit φιβάλεων, qui ficus ſiccus eſt, & propriè ἰσχὰς propter ἰσχνότητα, nam inde macilenti & veſci homines dicti φιβάλεις.

A Σχόλια. Ἐξηνδραποδισμένην.] ὡς ἐπὶ παιδὸς εἶπεν, ἢ ἀνδράποδον τὸ ἐξηνδραποδισμένην, ἐφ' ᾧτε ἱκανὴν διὰ θέσιν καὶ στοργὴν ἡμᾶς ποιῆσαι. ἢ ἵνα φαίνηται ἀγανακτῶν ἐν λόγοις.

Bisetus. ἴσως δὲ εἴρηται τὴν Κορώνειαν Βοιωτίας πόλιν. ὡς καὶ διὰ τῆς Κυψέλην νοεῖν δοκεῖ τὴν Κύψελαν φρούριον τετειχισμένον ἐν Ἀρκαδίᾳ ὑπὸ τῶν Μαντινέων. οὗ μέμνηται Θουκυδίδης Ε. ἔστι μέντοι καὶ Κύψελα πόλις Θρᾴκης πλησίον τοῦ Ἕβρου ποταμοῦ.

B Σχόλια. Ἐξ μέδιμνον κυψέλην.] ἓξ μεδίμνους χωροῦσαν κυψέλην. ἔστι δὲ εἶδος ἀγγείου ἢ μέτρου δεκτικὸν πυρῶν ἢ κριθῶν. οὕτως δὲ εἴρηται, διὰ τὸ κεκρύφθαι αὐτῷ τὸν ἥλιον. ἔστι γὰρ σκοτεινόν. διαφέρει δὲ πρὸς τὴν κυψελίδα, ἥτις ἐστὶν ὁ ἐν τοῖς ὠσὶ ῥύπος. οὐ μόνον δὲ πλεκταὶ ἦσαν αἱ κυψέλαι, ἀλλὰ καὶ κεραμεαῖ. διὸ λίθῳ φησὶν αὐτὴν κλασθῆναι. Οὐργάτης λεώς.] διὰ γὰρ τὰς συνεχεῖς τῶν πολεμίων εἰσβολάς, ἠναγκάσθησαν εἰσελθεῖν εἰς τὴν πόλιν, οἱ ἀπὸ τῶν ἀγρῶν. Πολούμενος οὐκ ἐλάνθανεν.] ἀντὶ μὲν τοῦ οὐκ ἐλάνθανε, συνομολογεῖ λεληθότως αὐτούς, ὡς μᾶλλον C συνιέναι δυναμένους τὰς κατὰ τῆς πόλεως βλάβας, τῶν ἐν τῇ πόλει τραφέντων καὶ ταῦτα ἀγροίκους ὄντας. ἐὰν δὲ οὐκ ἐμάνθανε, φησὶν ὅτι ὁ ἄγροικος λεὼς μετοικισθεὶς εἰς τὰς πόλεις, συνῆκε τὰς τῶν προδιδόντων πονηρίας. ἀλλ' ἠγνόησεν ὑπὸ τῶν πολιτευομένων πωλούμενος καθάπερ οἱ συνήθεις ὑπ' αὐτῶν πολιτευόμενοι. Ἄνευ γιγάρτων.] τῆς σταφυλῆς. διὰ τὸ ἀποστερεῖσθαι τῆς συνήθους διαίτης, καὶ ἀνακεχωρηκέναι ἐκ τῶν ἀγρῶν, καὶ ἐπιθυμεῖν αὐτῶν. οἱ γὰρ ἄγροικοι κόπτοντες τὰ γίγαρτα, μετὰ τῶν ἰσχάδων ἐσθίουσιν. Ἀθενοῦντας.] ἀντὶ τοῦ ἐν ἐνδείᾳ D ὄντας. τὴν γὰρ τύχην, ἰδίως νόσον καλοῦσι. Κἀποροῦντας ἀλφίτων.] φαίνεται ὅτι συνελθόντες εἰς τὸ ἄστυ, ἐπείνοντο μὴ γεωργοῦντες. Δικροῖς.] δικράνοις. ἔδει δὲ εἰπεῖν ξύλοις δικράνοις τουτέστι διφυέσι. ὁ δὲ, εἶπε δικράνοις κεκράγμασιν, ἐπεὶ οἱ ῥήτορες δημαγωγοῦντες, τῇ κραυγῇ ἔπειθον μὴ ποιῆσαι τὴν εἰρήνην. ἄλλως. ξύλοις ἀπώθουν τὴν εἰρήνην. ἐξέβαλον. κατασκευάζεται δὲ τὰ τοιαῦτα ξύλα ἃ καλεῖται δίκρανα, ἀπὸ τοῦ ἀγροῦ, δύο χηλὰς ἔχοντα παρεοικότα τοῖς ξυλευομένοις. τούτοις δὲ φησὶ δικροῖς τὴν εἰρήνην ὤθουν.

E CHR. Ἐξ μέδιμνον κυψέλην.] Diſtraherem in duas voces ἓξ μεδίμνων. Eſt autem medimnus menſura capiens 48. choenicas, id eſt 108. libras ſiccorum: vt rectè Callimachus Cererem dixerit πολυμέδιμνον. At κυψέλη vas eſt figlinum & teſtaceum (quamuis etiam fierent ex vitilibus) ſic dictum ab obſcuritate διὰ τὸ κεκρύφθαι τὸν ἥλιον. Aliud eſt κυψελὶς, ſordes ſcilicet aurium. Οὐκ ἐλάνθανεν.] Duplicem lectionem admittit Scholiaſtes, F nam etiam ἐμάνθανεν probat, vt dicat Mercurius Agricolas poſtquàm bello coacti vrbes cœperunt colere, cognouiſſe proditorum artes improbas. Si ἐλάνθανε legis, tacitè magnificantur Agricolæ qui Reip. calamitates ipſis vrbanis melius præſenſerunt. Ἄνευ γιγάρτων.] Pro vuis dixit gigarta. Nam victus hic erat Agricolarum vua cum ficu. Eſt autem gigartum granum in acino & ſemen, ſed impropriè ſemen. Nulli enim vſui eſt gigartum, immò vites agigartæ dulciores. Δικροῖς ὤθουν.] Prouerbiale eſt, Latini dicunt furcillis oiicere G vt Catullus, vel vt Horatius furca expellere. Dicitur etiam δικράνοις, ſunt enim δίκρα vel δίκρανα perticæ bifidæ & bifines quaſi δύο τέλη ἔχοντα. Quod autem iungit cum κεκράγμασι, propter Demagogos facit, qui magnis clamoribus agebant, ne Pax conciliaretur. Et præter expectationem hoc dixit cùm debuiſſet ξύλοις, vel prodiis tores innuit & bilingues. corrigendus hoc loco Gloſſographus Græcus ῥήτορες δημηγορεῦντες: Tu A lege meo periculo, δημηγοροῦντες, niſi malis δημαγωγοῦντες.

Πολλάκις φανεῖσαν αὐτὴν τῆσδε τῆς χώρας πόθῳ,
Τῶν δὲ συμμάχων ἔσειον τοὺς παχεῖς καὶ πλουσίους,
Αἰτίας ἂν προστιθέντες, ὡς φρονεῖ τὰ Βρασίδου.
Εἶτ' ἂν, ὑμεῖς τοῦτον ὥσπερ κυνίδι' ἐσπαράττετε.
Ἡ πόλις γὰρ ὠχριῶσα κἀν φόβῳ καθημένη,
Ἅττ' ἂν διαβάλλοι τις αὐτῇ, ταῦτ' ἂν ἥδιστ' ἤσθιεν;
Οἱ δὲ, τὰς πληγὰς ὁρῶντες ἃς ἔτυπτον, οἱ ξένοι,
Χρυσίῳ τῶν ταῦτα ποιούντων ἔβυον τὸ στόμα,
Ὥστ' ἐκείνους μὲν ποιῆσαι πλουσίους. ἡ δ' Ἑλλὰς ἂν C
Ἐξερημωθεῖσ' ἂν ὑμᾶς ἔλαθεν. ταῦτα δ' ἦν ὁ δρῶν
Βυρσοπώλης. Τρ. Παῦε παῦ' ὦ δέσποθ' Ἑρμῆ μὴ λέγε.
Ἀλλ' ἔα τὸν ἄνδρ' ἐκεῖνον οὗπέρ ἐστ' εἶναι κάτω.
Οὐ γὰρ ἡμέτερος ἔτ' ἐστ' ἐκεῖνος ἀνήρ, ἀλλὰ σός.

Exhibentem identidem ſe: amabat hæc loca:
Deinde de confœderatis incitabant diuites,
Multa cauſſantes ſtatúmque nuntiantes Braſidæ,
Vos catellorum inſtar illum lamberaſſetis facul: B
Namque morbo pallida vrbs, metuq́ deſes maximo
Suaue digerit cibos quos ingerit calumnia.
Cúmque mox plagas viderent publicas illi exteri,
Ora tunc auro obſtruebant volnera infligentium
Affatímque ditabant, nec videbatis tamen
Græciam reddi exinanitam: Auctor iſtius mali.
Pellio fuit. TRY. *Sed mitte, Mercuri, iſta, deſine:*
Quin ab inferis virum hunc ne quæſo turbaſſis ſuum:
Nam nec ille noſter eſt nunc amplius, verùm tuus.

D

Σχόλια. Πολλάκις φανεῖσαν.] μετὰ γὰρ τὰ ἐν Πύλῳ, ἐπρέσβευσαν περὶ διαλλαγῶν Λακεδαιμόνιοι, οἱ δὲ Ἀθηναῖοι οὐ προσεῖχον. Τὰ Βρασίδου.] ἀντὶ τοῦ Λακεδαιμονίων, ἅμα δὲ ὅτι ἐπὶ αὐτοῦ πολλοὶ τῶν ὑπηκόων προσεχώρουν. Ἡ πόλις γὰρ ὠχριῶσα.] οὐ παρὰ τὸ φοβουμένην ὠχριῶσα. ἀλλ' ἴσως καὶ ἀσθενοῦσα ἀπὸ μεταφορᾶς τῶν νοσούντων. οὕτω γὰρ εἶπε φοβουμένην. τὸ γὰρ ἑξῆς, τοῦτο δηλοῖ. Ἅττ' ἂν διαβάλλοι.] ἀντὶ τοῦ εἰπεῖν παραβάλλοι ὡς ἐπὶ τροφῆς, διαβάλλοι εἶπε διὰ τοὺς διαβάλλοντας.

CHR. Ἅττ' ἂν διαβάλλοι.] ſalsè & Satyricè E διαβάλλειν dixit pro παραβάλλειν. Nos in interpretatione vtrumque exprimere voluimus. Melius autem conſuletur modulo ſi legatur ἅττα διαβάλλοι, &c. ſic enim fluidior erit verſus ſublato quaſi obice, vt cum Plinio loquar. Illa verò κἀν φόβῳ intelligo pro καὶ ἐν φόβῳ.

Σχόλια. Οἱ δὲ τὰς πληγάς.] τὸ δὲ ἑξῆς οἱ δὲ ξένοι τὰς πληγὰς ὁρῶντες ἃς ἐτύπτοντό τινες τῶν δημοτῶν παρὰ τῶν δημαγωγῶν, χρυσίον προσέφερον τοῖς ταῦτα ποιοῦσι. λέγει δὲ τοῖς ῥήτορσιν. F Ἔβυον.] ἐπλήρουν. ἐνέφραττον. Ὁ βυρσοπώλης.] ἐπεὶ μάλιστα ὁ Κλέων ἐνίστατο τῇ εἰρήνῃ. σεσημείωται δὲ ὅτι νεκροὺς κωμῳδεῖ. διὸ ἐπεὶ ἐμνήσθη αὐτοῦ ὁ Ἑρμῆς, παῦε παῦε φησὶν ὁ Τρυγαῖος. ἀποθανὼν γὰρ ἦν. καὶ οὐκ ἔξεστι τεθνηκότας κωμῳδεῖν.

CHR. Ἔβυον τὸ στόμα.] Auaritiam Rhetorum tangit cùm ait χρυσίῳ, ſed & fortaſſis nefandam libidinem; puta oris illuſionem vel buccæ offenſionem. Apud Sudam ἔβυον habes quod G non omnino reiiciendum puto, cùm βύειν auctore Heſychio ſit in ore aliquid tenere. Βυρσοπώλης] Cleonem intelligit, quem ab iſto ſpurco officio exagitat, vt noſcatur à quibus artibus impetum fecerit ad principalem magiſtratum. Quem verò Attici σκυτοδέψην vocant, Aſiani βυρσοδέψην dicunt, & Paphlagones (vnde Cleonis origo) βυρσία & σκυτία. In Equitibus βυρσαίετον vocat, tum propter pelles, tum à rapacitate. Rapax enim aquila. Sed quia non ſolum Carthago Byrſa dicta eſt, ſed etiam Athenæ ipſæ ab Ariſtophane noſtro ἐν δράμασι (ſic lego voce βύρσα apud Heſychium, non ἀράμασι, vt Niobem vel Centaurum fabulas intelligat. Sæpè enim citatur ἐν δράμασιν ἢ Κενταύρῳ, E ἐν δράμασιν ἢ Νιόβῃ, teſte Athenæo) quid ni putem βυρσαίετον eſſe vrbis voraginem & populi furem? Apud Sudam voce σκυτοδέψης inuenio Cleonem imperatorem furioſum hominem Cleæneti βυρσοδέψου filium. Ἀλλ' ἔα τὸν ἄνδρ'.] Inuehebatur in Cleonem Mercurius, quaſi gratificans hanc iniuriam ciuibus, nam paci contrarius erat (lege in Scholiis Græcis ἀνθίστατο non ἐνίστατο) vt antè dictum eſt. Sed Trygæus, vt bonum virum & innoF centem decet, non patitur vituperari mortuum, & (quod Chriſtiani ſolemus in precationibus & ſolemnibus noſtris) requiem orat defunctis, vt rectè antea de ſe gloriatus ſit, οὐ συκοφάντης οὐδ' ἐραστὴς πραγμάτων, & tamen tacitè cum ſuis coloribus depingit artificiosè admodum & Rhetoricè. Tanto enim odio flagrauit in illum à quo poſtulatus fuerat, quaſi exterus non ciuis eſſet, vt Equites fabulã in eum ſcripſerit: cúmque propter Cleonis impotentem & tyrannicam potentiam non inueniG ret qui perſonam Cleonis effingere vellet aut mimum qui agere, ipſe Ariſtophanes effinxerit & mimum ſub perſona Cleonis egerit.

Σχόλια. Οὐ γὰρ ἡμέτερος ἔτ' ἐστίν.] ὅτι χθόνιος ὁ Ἑρμῆς καὶ καταιβάτης παρὰ Ῥοδίοις καὶ Ἀθηναίοις.

A Βυσρτυς. Διπλῆ καὶ εἴσθεσις εἰς μέλος τροχαϊκόν, ἐν ᾗ πέντε ἐστὶ κῶλα δίμετρα ἀκατάληκτα. τὸ ς´ ἑφθημιμερές. εἶτα ἰαμβεῖον τρίμετρον ἀκατάληκτον.

Ἀτὰρ ἀκούω λέγῃς ἐκεῖνον
Κεἰ πανοῦργος ἦν ὅτ' ἔζη,
Καὶ λάλος, καὶ συκοφάντης,
Καὶ κύκηθρον καὶ τάρακτρον,
Ταῦθ' ἅπαξ ἅπαντα νυνὶ
Τοὺς σαυτοῦ λοιδορεῖς,
Ἀλλ' ὅ,τι σιωπᾷς, ὦ πότνια, κάτειπέ μοι.

Quicquid ergo in hunc loquaris,
Vixerit licet scelestus,
Et loquax calumniator,
B Cuncta turbans atque miscens,
Quicquid inquam eris locutus
Hoc omne est in tuos.
Sed ô verenda fare quid tantum siles?

Σχόλια. Ἀτὰρ ἀκούω λέγῃς.] διπλῆ καὶ εἴσθεσις εἰς μέλος τροχαϊκόν. ἐν ᾗ πέντε μὲν ἐστὶ κῶλα δίμετρα ἀκατάληκτα. τὸ δὲ ς´ ἑφθημιμερές. ἐν ἐκθέσει δὲ ἰαμβεῖον ὑφ' ἓν αἱ ἀμφοτέρωθεν ἔξω διπλαῖ. Κεἰ πανοῦργος ἦν.] λελησμένως κωμῳδεῖ αὐτὸν ὡς ζῶντα πάλιν, καὶ ταῦτα ἀξιοῖ ἐκεῖνον μὴ λοιδορεῖν αὐτόν. Ἀλλ' ὅτι σιωπᾷς.] πρὸς τὴν εἰρήνην φησί. κωφὸν γὰρ εἰσάγει τὸ πρόσωπον.

CHR. Ἀτὰρ ἀκούω] Sequentes sex versus Dimetri sunt Trochaici, sed ultimum ἑφθημιμερὲς esse puto, proptereáque legendum σαυτοῦ non ἑαυτοῦ. Ἀλλ' ὅτι σιωπᾷς.] Redit ad Senarios. Compellat autem ipsam Deam Irenam quæ hic est κωφὸν πρόσωπον: vocátque μισοπορπακιστάτην novo & insolenti vocabulo. A parte armorum bellica ipsum C bellum innuens, id est μισοπόλεμον. πόρπαξ ferrum est quod medio clypeo hæret: quódque manu prehenditur. Alias est fibula & πόρπη.

Διπλῆ, καὶ εἴσθεσις εἰς ἰαμβικὰ τρίμετρα ἀκατάληκτα οβ.

Ἑρ. Ἀλλ' οὐκ ἂν εἴποι πρός γε τοὺς θεωμένους,
Ὀργὴν γὰρ αὐτοῖς ὧν ἔπαθε πολλὴν ἔχει.
Τρ. Ἡ δ' ἀλλὰ πρὸς σὲ μικρὸν εἰπάτω μόνον.
Ἑρ. Εἴφ' ὅ,τι νοεῖς αὐτοῖσι πρὸς ἔμ' ὦ φιλτάτη,
Ἴθ' ὦ γυναικῶν μισοπορπακιστάτη,
Εἶεν γ' ἀκούω. ταῦτ' ἐπικαλεῖς; μανθάνω,
Ἀκούσαθ' ὑμεῖς ὧν ἕνεκα μομφὴν ἔχει,
Ἐλθοῦσά φησιν αὐτομάτη μετὰ τἀν Πύλῳ,
Σπονδῶν φέρουσα τῇ πόλει κίστην πλέαν,
Ἀποχειροτονηθῆναι τρεῖς ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ.
Τρ. Ἡμάρτομεν ταῦτ', ἀλλὰ συγγνώμην ἔχε,
Ὁ νοῦς γὰρ ἡμῶν ἦν τότ' ἐν τοῖς σκύτεσιν.
Ἑρ. Ἴθι νυν ἄκουσον οἷον ἄρτι μ' ἤρετο,
Ὅστις κακόνους αὐτῇ μάλιστ' ἦν ἐνθάδε,
Χ' ὅς τις φίλος κἀσπούδαζεν εἶναι μὴ μάχας.
Τρ. Εὐνούστατος μὲν ἦν μακρῷ Κλεώνυμος.
Ἑρ. Ποῖός τις οὖν εἶναι δοκεῖ τὰ πολεμικὰ
Ὁ Κλεώνυμος; Τρ. Ψυχήν γ' ἄριστος, πλήν γ' ὅτι
Οὐκ ἦν ἄρ' ὥσπερ φησὶν εἶναι τοῦ πατρός.
Εἰ γάρ ποτ' ἐξέλθοι στρατιώτης, εὐθέως
Ἀποβολιμαῖος τῶν ὅπλων ἐγίνετο.
Ἑρ. Ἔτι νυν ἄκουσον οἷον ἄρτι μ' ἤρετο,
Ὅς τις κρατεῖ νῦν τοῦ λίθου τοῦ 'ν τῇ Πνυκί.

D MER. Nihil loquetur illa spectatoribus,
Irata quîs est pro tot anclatis malis.
TRY. Dicat tibi ipsa tantum in aurem si quæ volt:
MER. Depone apud me, amica, mentem animi tui,
Age fœminarum scutifugientissuma:
Tantum est, querelas iam tuas intellego.
E Audite quæso quid querens expostulet:
Post res Pyli actas sponte vobis adfuit,
Plenamq́ue cistam cùm tulisset fœderum
In concione se ter explosam autumat.
TR. Peccauimus, sed est quod ignoscat Dea,
Nam tota erat tunc nostra mens in pellibus.
MER. Age rursus audi quid modò ex me quæreret,
Ecquos habebat qui sibi vellent malè,
F Ecquos amicos nec studentes prælijs.
TR. Fauentem habebat oppidò Cleonymum.
MER. Qualem esse censes Martio in discrimine
Cleonymum illum? TRY. mente præditum optima.
Sed non parentis quo superbit filium:
G Nam militatum si profectus est, statim
Supposita proles arma ponens deserit.
MER. Aduerte rursus quale sciscitata sit:
Quis potitur in frequente suggestum Pnyce?

Σχόλια. Ἀλλ' οὐκ ἂν εἴποι] διπλῆ καὶ εἴσθεσις μετὰ τὸ τετράμετρον εἰς ἰαμβικὰ τρίμετρα οβ. μετὰ δὲ τὰ λ

ἐστι προσαναφώνημα τὸ ὢ ὤ. Ὀργὴν γὰρ αὐτοῖς] Ἀττικῶς. ἀντὶ τοῦ ὀργίζεται. λείπει δὲ ἡ ὑπέρ. ὑπὲρ ὧν ἔπαθεν. Μισοπορπακιστάτη.] ἀντὶ τοῦ μισοπόλεμος περὶ τὸν πόρπακα. πόρπαξ δὲ κατά τινας μὲν ὁ ἀναφορεὺς τῆς ἀσπίδος. ὡς δέ τινες, τὸ δίηκον μέσον τῆς ἀσπίδος σιδήρεον ᾧ κρατεῖ τὴν ἀσπίδα ὁ στρατιώτης. Εἶεν. ἀκούω.] ὡς τῆς εἰρήνης καλεσάσης τὸν Ἑρμῆν, καὶ λαλησάσης αὐτῷ. τὸ δὲ ἐπικαλεῖς, ἀντὶ τοῦ ἐγκαλεῖς. Ἐλθοῦσά φησι.] Φιλόχορος φησὶν οὕτως. Λακεδαιμόνιοι περὶ διαλύσεων ἐπέμψαντο πρέσβεις πρὸς Ἀθηναίους, σπονδὰς ποιησάμενοι πρὸς τοὺς ἐν Πύλῳ. καὶ τὰς ναῦς αὐτῶν παραδόντες οὔσας ξ. Κλέωνος δὲ ἀντειπόντος τῇ διαλύσει, στασιάσαι λέγεται τὴν ἐκκλησίαν. ἐρωτῆσαι δὲ συνέβη τὸν ἐπιστάτην. ἐνίκησαν δὲ οἱ πολεμεῖν βουλόμενοι. ἄλλως. ἐπὶ Κλέωνος γὰρ πρεσβευσαμένων Λακεδαιμονίων, ἐστασίαζεν ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ. Μετὰ τἀν Πύλῳ] μετὰ τὰ ἐν Πύλῳ καὶ τοὺς αἰχμαλώτους οὓς ἔλαβεν ὁ Κλέων, ἔπεμψαν Λακεδαιμόνιοι πρὸς Ἀθηναίους ἐπαγγελλόμενοι δώσειν τὰς τριήρεις ἃς εἰλήφεσαν τῶν Ἀθηναίων ἐν τῷ πολέμῳ. ἅμα δὲ καὶ περὶ εἰρήνης καὶ σπονδῶν. ἐντεῦθεν οὖν τότε Κλέων, καὶ τοῦ ἐπιστάτου τρίτον ἐρωτήσαντος τὴν βουλήν, τί βούλεται εἰρήνην ἢ πόλεμον, εἵλετο ἡ βουλὴ τὸν πόλεμον ὅπως στῆναι. Κίστην πλέαν.] ἢ ἄρα κυτίδα. κυτίδας δὲ ἐκάλουν τὰς κίστας. πλέαν δὲ προσέθηκεν, ὅτι ἐξῆν τοῖς Ἀθηναίοις τότε ἐκ περιουσίας τὴν εἰρήνην ποιήσασθαι, ὥστε λαμπρῶς τῷ πολέμῳ κεκρατηκόσι. Ἀποχειροτονηθῆναι τρεῖς.] τρεῖς ἀποχειροτονηθείσης. καὶ διὰ τούτων δὲ σεμνύνει τοὺς Ἀθηναίους, ὡς ἐξουσίαν ἐσχηκότας ποιῆσαι εἰρήνην. Ἐν τοῖς σκύτεσι.] διὰ τὴν δειλίαν. ἡ παροιμία. ἐπὶ σκύτη βλέπει. ἡ σκύτη. ἀντὶ τοῦ πρὸς τὰ πολιτικά. ἢ πρὸς τὸν Κλέωνα, ὅτι σκυτεὺς ἦν. ἀντὶ τοῦ ἐν τῷ φόβῳ τοῦ Κλέωνος ὁ νοῦς ἦν ἡμῶν. Εὐνούστατος μὲν ἦν] ὅτι ῥίψασπις καὶ δειλὸς ἦν. Ψυχήν γ' ἄριστος.] τοῦτο μετ' εἰρωνείας. ὡς δηλοῖ καὶ τὸ ἑξῆς. καὶ ὅτι κατέλειπε τὸν λόγον μηδὲν αὐτῷ ἐπαγαγών. Οὐκ ἦν ἄρ' ὥσπερ φησίν.] οὔτε γνήσιος ἦν τῷ πατρί. ἀλλὰ καὶ ῥίψασπις ἦν, τὰ δ' οὖν οὐ προσρίψαι. Ἀποβολιμαῖος.] ἅμα μέν, καὶ διὰ τὸ ἀποβάλλειν τὰ ὅπλα, καὶ διὰ τὸ ὑποβολιμαῖος εἶναι.

A CHR. Μετὰ τἀν Πύλῳ.] Lacedæmonij pacem orabant poſt res geſtas in Pylo, & naues quas bello ceperant, reddere pollicebantur. Cleone ſatagente, obtinuit eorum ſententia qui bellum malebant. Cæterùm notandum in Vlyſſea Homeri Telemachi peregrinationem à Criticis vocari τὰ ἐν Πύλῳ. Ἐν τοῖς σκύτεσι.] Prouerbiale eſt σκύτη βλέπει, vt ait Scholiaſtes, quod ego ad ſeruorum metum flagra & lora cogitantium refero cum B doctis viris. Aliud Prouerbium eſt ὁ νοῦς ἐν σκύτεσι, etſi illi agnatum, quod vel de clypeis & ſcutis συνεκδοχικῶς intelligendum, id eſt, de miſeriis bellicis, vel de Cleone qui pellio & σκυτεύς. Nos cùm vertimus in pellibus, vtrumque ſenſum complexi ſumus, & ſanè ſic deſignatur militaris dormitio, nam ἀπὸ τῶν δερμάτων Latinum dormire, quod etiam iamdiu notarunt docti viri. Ψυχήν γ' ἄριστος.] Per Ironiam dictum, vel qua ratione dicimus minimè malus, Cleonymum hunc ſale C Comico aſpergit tanquam ſpurium & timidum. In Auibus vocat eum κατωφαγᾶν epitheto aui conueniente vel propter edacitatem, vel παιδεραστίαν. Eum κολακώνυμον vocatum ait Heſychius quia κόλαξ erat & ἀπατεών. Ἀποβολιμαῖος.] Qua ratione dicitur ὑποβολιμαῖος ſuppoſititius, ſic formauit ἀποβολιμαῖον abdititium, Nam vtrumque voluit. In Auibus dixit ἀσπιδαποβλῆτον λόγον: Sic enim ῥιψάσπιδα innuit. Τοῦ λίθου τοῦ 'ν πυκνί.] Pnyx locus Athenis vbi conciones agebantur à frequé D tia dictus (ſic enim malo quàm crebritate) fuitque antiquus: Thucydides πύκνα vocat (neſcio an illic melius πνύκα, non enim audeo in rebus incertis certum quid pronunciare) Neque verò illic tãtum fiebant conciones, ſed & in theatro Dionyſiaco, & in ipſo foro, adeò ſanè vt ἀγορὰν pro concione acceperint Quem verò hîc vocat lapidem, profectò βῆμα eſt & ſuggeſtus in tribunali: quæ erat προέδροις Prytaneis & Epiſtatis aſſignata, olim è la-E pide, qua ratione etiam altare dicitur λίθος.

Τρ. Ὑπέρβολος νῦν τοῦτ' ἔχει τὸ χωρίον,
Αὕτη, τί ποιεῖς, τὴν κεφαλὴν ποῖ περιάγεις;
Ερ. Ἀποστρέφεται τὸν δῆμον, ἀχθεσθεῖσ' ὅτι
Αὑτῷ πονηρὸν προστάτην ἐπεγράψατο.
Τρ. Ἀλλ' οὐκ ἔτ' αὐτῷ χρησόμεσθ' οὐδέν, ἀλλὰ νῦν
Ἀπορῶν ὁ δῆμος ἐπιτρόπου καὶ γυμνὸς ὤν,
Τοῦτον τέως τὸν ἄνδρα περιεζώσατο.
Ερ. Πῶς οὖν ξυνοίσει ταῦτ', ἐρώτα, τῇ πόλει.
Τρ. Εὐβουλότεροι γενησόμεσθα τρόπῳ τινί.
Ὅτι τυγχάνει λυχνοποιὸς ὤν· πρότερον μὲν οὖν
Ἐψηλαφῶμεν ἐν σκότῳ τὰ πράγματα.

TRY. Hyperbolus nunc hunc locum regnans tenet.
Hem Pax, quid iſtuc eſt? quid auertis caput?
MER. Auerſa plebem refugit, & ſuffragio
Dolet creaſſe præſtitem nulli rei.
F *TRY. Parcemus uti poſtidhac, ſed nuda plebs,*
Diſcincta inopsq; prorſus à tutoribus,
Hoc vſa cinctu eſt ſic coacta tempore.
MER. Quod ciuitatis commodum inde ſit rogas.
TRY. Meliora porrò conſilia agitabimus:
ſolet hic lucernas fabricare, & nos prius
Sueti in tenebris publicas tractare res,

G

Σχόλια. Ὑπέρβολος νῦν.] ὅτι μετὰ τὸν Κλέωνα, Ὑπέρβολος ἐπολιτεύσατο. Χρέμιδος δὲ υἱὸς ἦν Ὑπέρβολος, ἀδελφὸς δὲ Χάρωνος, λυχνοπώλης, φαῦλος τοὺς τρόπους. μετὰ μὲν τὴν τοῦ Κλέωνος δυναστείαν, διεδέξατο τὴν δημαγωγίαν. ἀπ' αὐτοῦ δὲ πρώτου ἤρξαντο οἱ Ἀθηναῖοι φαύλοις παραδιδόναι τὴν πόλιν καὶ τὴν δημαγωγίαν, πρότερον δημαγωγούντων πάνυ λαμπρῶν πολιτῶν. προείλετο δὲ τοὺς τοιούτους ὁ δῆμος. ἀπιστῶν διὰ τὸν πόλεμον τὸν πρὸς Λακεδαιμονίους, τοῖς ἐνδόξοις τῶν πολιτῶν. μὴ τὴν δημοκρατίαν καταλύσωσιν. ἐξωστρακίσθη δὲ οὗτος, οὐ διὰ δυνάμεως φόβον καὶ ἀξιώματος, ἀλλὰ πονηρίαν καὶ αἰσχύνην τῆς πόλεως. ἐν Σάμῳ δὲ διατρίβων, ὑπὸ τῶν Ἀθηναίων ἐχθρῶν ἐπιβουλευθεὶς ἀπέθανε, καὶ τὸν νεκρὸν αὐτοῦ βαλόντες εἰς σάκκον, ἔρριψαν

εἰς τὸ πέλαγος. Περιάγεις.] δυσχεραίνει τὸ ὄνομα τοῦ Ὑπερβόλου ἀκούσασα ἡ Εἰρήνη. Ἐπεγράψατο.] ἀντὶ τοῦ ἐχειροτόνησε. κατέστησεν. ἡ δὲ μεταφορὰ ἀπὸ τῶν μετοίκων, τοὺς προστάτας προσγραφόντων ἑαυτοῖς. Καὶ γυμνὸς ὤν.] τοῦ προστάτου δηλονότι. Περιεζώσατο.] οἱ γὰρ γυμνοὶ ἐπιθυμοῦσι κἂν περιζώματος τυχεῖν. ὁ δὲ νοῦς. δι' ἀνάγκην τέως οὖν τοῦτον ἐζώσατο μὴ ἔχουσα πολυτελέστερον. Πῶς οὖν ξυνοίσει.] ἐν ἴσῳ εἴρηκε τούτῳ. πῶς ταῦτα ἡ πόλις οἰκονομήσει, καὶ δύσεται. τὸ δὲ ἑξῆς, πῶς συνοίσει τῇ πόλει ταῦτα, ἐρωτᾷ. Ἐψηλαφῶμεν.] ἀπὸ τοῦ συμβεβηκότος εἴληφε τὸ ἐψηλαφῶμεν. οἱ γὰρ ἐν σκότει ζητοῦντες, τοῦ ζητουμένου τὴν ἀκριβῆ ὄψιν οὐχ ὁρῶντες, ψηλαφῶντες ἀνευρίσκουσιν αὐτό.

CHR. Ὑπέρβολος.] Hyperbolus filius Chremidis & Charonis frater poſt Cleonem magiſtratum geſſit, vir pernicioſus, & qui deinde viam ſtrauit perditiſſimis ſucceſſoribus in Reip. adminiſtratione. De quo legendus Plutarchus in Alcibiadis vita, & Thucydides libr. 8. Etiam M. Tullius in libr. de claris oratoribus, Saturninum quẽdam ait ſimilem Athenienſis Hyperboli, qui notatur in Atticorum Comœdiis tanquam φιλόδικος qui litigium emat. In hunc Hyperbolum ſcripſerat Eupolis Maricam fabulam (malè apud Erotianum μαρίᾳ pro μαρικᾷ) vt in Cleonem Equites ſuos hic noſter. Πονηρὸν προστάτην.] In Equitibus habes de Hyperbolo,

Ἄνδρα μοχθηρὸν πολίτην, ὀξίνην Ὑπέρβολον,

id eſt,

Perditum vappam, pretíque nulli Hyperbolum.

Nam quòd illic ſcholiaſtes intelligit ὀξίνην propter ὀξυβαφίαν & λυχνοποιίαν, fruſtra eſt, & indi- A gnum ſcholion docto Grammatico fidẽ nõ facit. De hoc Hyperbolo homine nihili & verè vappa rectè cenſet Plutarchus in Nicia, cùm ait non ab opibus ad audaciam, ſed ab audacia ad opes ſibi viam feciſſe. Euectũ verò ad illam προστασίαν poſt Cleonem à populo, quòd non ſatis fideret nobilioribus ciuibus bellua illa multorum capitum, ſed metueret ne eorum potentia & dignitate efflueret ſtatus Democraticus. Is poſtea conſilio B Niciæ oſtraciſmo damnatus eſt, pœna, vt ait Plato Comicus, indigna ipſius moribus & factis, οὐ γὰρ τοιούτων οὕνεκ' ὄστραχ' εὑρέθη. Nullus enim antehac hoc exilij genere improbus aut ignobilis mulctatus fuerat. Itaque poſt eum deſiit oſtraciſmus: cúmque paulò poſt Sami exularet, occiſus eſt, & cadauer eius ſacco impoſitum in mare abreptum eſt. Λυχνοποιός.] Fabricator lucernarum erat, ſed vitio & dolo fabricabat. Nam quò maioris eſſent ponderis & pretij, non ex ære ſolido, ſed C plumbo addito faciebat. Talis enim in Nebulis deſcribitur & κωμῳδεῖται. Ἐψηλαφῶμεν] Quod accidit iis qui per tenebras, ne offendant, manum prætendunt, & omnia pertrectant. Sic nos antea, inquit, obſcurè res gerebamus, nunc clara erunt conſilia noſtra, quando qui rebus pręeſt conſulendis lucernas fabricat. Salsè hominem tangit. Aliàs ψηλαφᾶν verbum eſt flagitij κλειτορίζεσθαι & σιφνιάζειν, eſt enim ἀκολάστως ἅπτεσθαι (ſic apud Suidam corrigo voce μύρτον, ne legas ἵπτεσθαι) & inde D veriloquium ἀπὸ τῆς ἁφῆς καὶ τοῦ ψάλλειν, quod eſt τίλλειν, id eſt à tractu & tactu. Hinc Bacchus apud Æſchulum χοιροψάλας. Pertrectandi autem vel pertractandi verbũ ſic vſurpãt Petronius & Auſonius.

Νυνὶ δ' ἅπαντα πρὸς λύχνον βουλεύσομεν.
Ἑρ. Ὦ ὦ,
Οἷα μ' ἐκέλευσεν ἀναπυθέσθαι σου. Τρ. Τὰ τί.
E Ἑρ. Πάμπολλα, καὶ τἀρχαῖ' ἃ κατέλιπεν τότε,
Πρῶτον δ' ὅ, τι πράττοι Σοφοκλέης ἀνήρετο.
Τρ. Εὐδαιμονεῖ. πάσχει δὲ θαυμαστόν. Ἑρ. Τὸ τί.
Τρ. Ἐκ τοῦ Σοφοκλέους, γίνεται Σιμωνίδης.
Ἑρ. Σιμωνίδης; πῶς. Τρ. Ὅτι γέρων ὢν καὶ σαπρὸς,
F Κέρδους ἕκατι κἂν ἐπὶ ῥιπὸς πλέοι.
Ἑρ. Τί δὲ Κρατῖνος ὁ σοφός ἐστιν; Τρ. Ἀπέθανεν,

Nunc ad lucernam cuncta conſultabimus.
MER. Prob
Qualia ex te me iubet rogare. TRY. Quæ?
MER. Antiqua multa quæque tunc reliquerat.
Primum Sophocles quid facit rerum, rogat.
TRY. Agit beatum, & res in illo eſt mira. ME. Quæ?
TRY. Quod de Sophocle factus eſt Simonides.
MER. Simonidéſne? quomodo? TRY. exitus ſenex
Tegeti innatabit ſi lucri ſpes fulgeret.
MER. Sapiens Cratinus quid facit? TRY. Denatus eſt

Σχόλια. Πρὸς λύχνον βουλευσόμεθα.] ὅτι λυχνοπώλης ὁ Ὑπέρβολος. τινὲς δέ φασιν αὐτὸν Σύρον. καὶ Κρατῖνος δὲ ἐν Πυτίνῃ. Ὑπέρβολον δὲ ἀποσβέσας ἐν τοῖς λύχνοις γράψον. Ὅ, τι πράττει Σοφοκλῆς.] γελοῖα ταῦτα. ὡς γὰρ περὶ σπουδαίων τὴν ἔμφασιν ποιούμενος ἐπιλελόγχεν, ὅτι περὶ Σοφοκλέους ἐπύθετό μου. Ἐκ τοῦ Σοφοκλέους γίνεται.] ὅτι ἐπὶ μισθῷ ἔγραψε τὰ μέλη. ὁ γὰρ Σιμωνίδης δοκεῖ πρῶτος σμικρολογίαν εἰσενεγκεῖν εἰς τὰ ᾄσματα. καὶ γράψαι ᾆσμα μισθοῦ. τοῦτο δὲ καὶ Πίνδαρός φησιν αἰνιττόμενος. οἱ μὲν πάλαι ὦ Θρασύβουλε φῶτες οἱ χρυσάμπυκες ἐς δίφρον μοισᾶν ἔβαινον, κλυτᾷ φόρμιγγι συναντόμενοι. ῥίμφα παιδείους ἐτόξευον μελιγάρυας ὕμνους. ἁ μοῦσα γὰρ οὐ φιλοκερδάς. τὸ μέντοι περὶ κιβωτῶν περὶ Σιμωνίδου λεγόμενον, ὅτι κεκτημένος εἶχε δύο. τὴν μὲν, κενήν. τὴν δὲ G μεστήν. καὶ τὴν μὲν κενὴν, χαρίτων ἔλεγεν εἶναι. τὴν δὲ, χρήσιμον, ἀεὶ φερομένην εὑρίσκεσθαι. καθ' ἱστορίαν γὰρ οὐδεὶς εὕρηκεν. ἄλλως. ὁ Σιμωνίδης διεβέβλητο ἐπὶ φιλαργυρίᾳ. καὶ τὸν Σοφοκλέα οὖν διὰ φιλαργυρίαν, ἐοικέναι τῷ Σιμωνίδῃ. λέγεται δὲ ὅτι ἐκ τῆς στρατηγίας τῆς ἐν Σάμῳ ἠργυρίσατο. χαριέντως δὲ πάνυ αὐτῷ λόγῳ διέσυρε τοὺς β' ἰαμβοποιούς. καὶ μέμνηται ὅτι σμικρολόγος. ὅθεν Ξενοφάνης κίμβικα αὐτὸν προσαγορεύει. μήποτε δὲ ἐδόκει Σοφοκλῆς περὶ τοὺς μισθοὺς καὶ τὰς νεμέσεις ἐψὲ ὥστε φιλοτιμότερος. Γέρων ὢν] ἀρχαῖος καὶ παλαιός. ὅτι γηράσας, φιλάργυρος ἐγένετο. Κἂν ἐπὶ ῥιπὸς πλέοι.] φρυγάνου. ψιάθου. λέγοιτο δ' ἂν ἐπὶ φιλοκερδείας, λέγεται δὲ καὶ ἄλλως. Θεοῦ θέλοντος, κἂν ἐπὶ ῥιπὸς πλέοις. ῥίψ δὲ ὅθεν ἱμαντώδεις φυτὸν παρὰ τὸ ῥίπτω ῥίψ καὶ ῥίψ. καὶ ῥίπεσι τοῖς ἰτέας κλάδοις.

CHR. Σιμωνίδης] Duorum ſimul poetarum præſtantium auaritiam vno ſtylo perſtringit, in ſimonide ſatis vulgatam vel ex arculis illis, de quibus Theocritus in Gratiis. Fertur enim primus carmina mercede ſcripſiſſe, & primus poeſim dehoneſtaſſe auaritiæ ſordibus, imo in Mercedem Aſina ſcripſiſſe: vt meritò à Pindaro tacitè ſuggillatus fuerit, qui Muſam ipſius vocat φιλοκερδῆ. Et Ariſtoteles in Rhetoricis lepidam hiſtoriam eò pertinentem refert, Ait enim, Simonidem accepta exigua mercede ab eo qui vicerat mulis, carmen ſcribere noluiſſe, quaſi turpe eſſet in mulas ſcribere, ſed accepto maiori pretio, ſic ceciniſſe, χαίρετ' ἀελλοπόδων θύγατρες ἵππων. De Sophoclis auaritia non adeò res certa, cùm poſtulatus olim à ſuis fuerit malè adminiſtratæ rei familiaris. Tamen ferunt ex Prætura quam cum imperio in Samo geſſit, grandem eum pecuniam conflaſſe. Vnde Xenophanes vocauit eum κίμβικα, eſt enim κίμβιξ ὁ λίαν μικρολόγος περὶ τὰ χρήματα. Origo ἀπὸ τῶν κιμβίων quæ ſunt σφηκιαὶ vel μελίσσια, ab apibus quas parcas rectè Virgilius vocat. Corrigendus obiter Heſychius qui ait, κιμβία σκύφια, lego enim σφηκιά, etſi σκυφία, non omnino abſurdum, quia cymbium & ſcyphus non longè diſtant. & idem Heſychius κύμβιον per υ agnoſcit eſſe μικρολόγον, vt ab aluearibus quæ ſunt velut cymbia deriuatum ſciamus. Apud Athenæum quoque Chamæleon ſimonidem vocauit κίμβικα & αἰσχροκερδῆ. Miror autem Ariſtophanis inconſtantiam, qui maximum & prudentiſſimum poëtam & Theatri Scenici Principem ita perſtringat & vellicet, quem opere maximo laudarit in Nebulis. Sanè temperare ſibi debuit ab hac ſcabie, præſertim cùm tantus olim fuerit ei honos habitus vel ab hoſtibus, vt cùm bello Siculo multi captiui eſſent Athenienſes, pleriſque tamen parſum fuerit propter communicatas ipſis ſophocleas fabulas. Sed priſca comœdia ſatyra fuit tota, & quod diximus antea, ἱκανῶς λέγειν Ἀττικὸν ἐπὶ μέλι. Nec amicis quidem parcebant A Comici. Ἐπὶ ῥιπὸς] Senarius eſt integer Prouerbialis

Θεοῦ θέλοντος κἂν ἐπὶ ῥιπὸς πλέοις,
id eſt,
In tegete nabis cum diis volentibus.

Eſt autem ῥίψ teges vel ſtoria ex calamis, à ῥίπτω deducit Scholiaſtes, puto à ῥέπτω, quia res eſt leuis abiecta & ſpreta, quæ etiam dicitur ψίαθος & φρύγανον vel cremium, quo nomine etiam vocantur ſaligni ramuſculi. Itaque nare in tam leui re eſt B quaſi τῶν ἀδυνάτων, vt ſumma ſit auaritia eius qui extremo ſe periculo committit propter lucrum. Sed auri ſacra fames quid non cogit? Hinc impiger mercator ſe credit vndis & pericula temnit. Hinc Perſio cenſente ſpes doloſi nummi, coruos & poetas transformat in luſcinias. Κρατῖνος] Cratinus antiquæ Comœdiæ ſcriptor, & qui poſt Suſarionem inuentorem, primus partes Comœdiæ diſtinxit, actus diſpoſuit, & perſonarum numero temperauit, apertus cætera conuitiator & repre- C henſor, ſplendidum characterem amans, Æſchylique imprimis æmulus, vinoſus & φιλοπότης audiit, vt apparet ex Equitum fabula, vbi velut Connas dicitur coronarum ſatis abũdans, ſed ſiti ſemper enectus, tum ex fabula ipſius πυτίνη ſic vocata ab œnophoro picato, ex qua verſus habemus apud Athenæum ſanè elegantes, quamuis comicos & populares, quos adſcribo.

Πῶς αὐτὸν ἀποπαύσειε τῆς λίαν πότου,
Ἐγᾦδα, συντρίψω γὰρ αὐτοῦ τοὺς χοάς
D Καὶ τοὺς καδίσκους συγκεραυνώσω σποδῶν,
Καὶ τ' ἄλλα πάντ' ἀγγεῖα τὰ περὶ τὸν πότον,
Κοὐδ' ὀξύβαφον οἰνηρὸν ἔτι κεκτήσεται.

Neque verò ſolũ vinoſus, ſed permictor ab Ariſtophane in Equitibus κωμῳδεῖται, cùm ait κατουροίμην ἐν Κρατίνου κῴδιον. Miror etiã quòd homo tã φίλοινος vinoſum Homerum exagitauerit, nã ad hoc ſuos Vlyſſeas dicitur ſcripſiſſe. Habemus in Cratinum Epigramma ex Anthologia, quod exſtat etiã apud Athenæum. Auctor Niceratus, vel vt alij Chæreſtrat', vel etiã Theætetus, & incipit οἶνός τοι χαρίεντι, E &c. vbi quod antea de coronis diximus, firmatur: ait enim, τοὶ γάρ τοι στεφάνων δόμος ἤρινος, εἶχε δὲ κιττῷ μέτωπον ὡς σὺ, Βάκχε, κεκροκωμένον. Hunc Cratinum quòd eſſet timidior & duxerit ordines Oenideſis tribus Epeum vocabãt. Nam Epeus timidus fuit. Lege apud Heſychium δειλὸς ἦν, non δείλαιον, vt non mirer ſi Bacchum ipſum timidum fecerunt.

Ὅθ' οἱ Λάκωνες ἐνέβαλον. Ερ. Τί παθών; Τρ.
Ὅ, τι;
Ὠχριάσας, ἐγὼ γὰρ ἐξελιπόμην,
Ἰδὼν πίθον καταγνύμενον οἴνου πλέων,
Χ' ἅτερα πόσ' ἄττ' οἴει γεγένηθ' ἐν τῇ πόλει,
Ὥστ' οὐδέποτ' ὦ δέσποιν' ἀφεξόμεσθά σου.
Ερ. Ἴθι νῦν ἐπὶ τούτοις τὴν Ὀπώραν λάμβανε,
Γυναῖκα σαυτῷ τήνδε, κᾆτ' ἐν τοῖς ἀγροῖς
Ταύτῃ ξυνοικῶν, ἐκποιοῦ σαυτῷ βότρυς.
Τρ. Ὦ φιλτάτη δεῦρ' ἐλθὲ καὶ δός μοι κύσαι,
Ἆρ' ἂν βλαβείην διὰ χρόνου τί σοι δοκῶ,
Ὦ δέσποθ' Ἑρμῆ, τῆς Ὀπώρας κατελάσας;
Ερ. Οὐκ, εἴ γε κυκεῶν' ἐπιπίοις βληχωνίας.

Vrbem Lacones cùm premebant. MER. Quomodo?
F *TR. Pallore tactus deliquo; nec ſuſtinens*
Fractum videre Liberi plenum cadum.
Quàm multa in vrbe facta cenſes talia?
Ne, diua, mihi ſit te relicta viuere.
MER. Abi ergo ſis actutum, & vxorem tibi
Hanc accipe Auctumnam, arua cuius conſerens
G *Educ tibi vuas fertilem propaginem.*
TR. Mellita adeſdum iunge mecum baſia.
Cenſen' male eſſe tu mihi, Rex Mercuri,
Qui tanto amicam tempore haud ſubegerim?
MER. Non potionem pulegi ſi ſumpſeris:

Σχόλια. Ἐνέβαλεν.] ἀντὶ τοῦ ἐπῆλθεν τῇ πόλει. Ὡρακιάσας.] ὠχριάσας, ἢ ἐκλυθείς, ἢ λειποψυχήσας, ἢ ἀθυμήσας. ὡς φιλοπότην δὲ πάλιν διαβάλλει τὸν Κρατῖνον, μετὰ ἐκλύσεως ἐσκοτωμένον. ᾧ ἴσως ἀκολουθεῖ καὶ τὸ, ὡρακιάσας. τοιοῦτοι δὲ οἱ λειποψυχοῦντες. ὠχροὶ γὰρ αὐτῶν ἡ χροιά. Λυκόφρων δὲ τὸ ὡρακιᾶν, ἀντὶ τοῦ ὠχριᾶν. Ἐρατοσθένης δὲ, τὸ ὑπὸ ἐκλύσεως ἐσκοτῶσθαι. ὅτι δὲ φίλοινος ὁ Κρατῖνος καὶ αὐτὸς ἐν τῇ Πυτίνῃ λέγει σαφῶς. Χ' ἅτερα πόσ' ἂν οἴει.] ὥσπερ ἐκπλαγείσης τῆς εἰρήνης ἐπήγαγε τὸ, καὶ ἕτερα τοιαῦτα γέγονεν ἐν τῇ πόλει. Ἴθι νυν.] μίαν τῶν συνανελθουσῶν τῇ εἰρήνῃ, πρὸς γάμον αὐτῷ δίδωσι. προειρήκαμεν δὲ, ὅτι συνανειλκύσθησαν αὐτῇ, ἥ τε Ὀπώρα καὶ ἡ Θεωρία. ἦσαν δὲ, ἑταῖραι. Ἐκποιοῦ σαυτῷ.] ἵνα ἔχῃς τοὺς παῖδας, ἀλλὰ τοὺς βότρυς διὰ τὴν Ὀπώραν. Διὰ χρόνου τί σοι δοκῶ.] ὅτι οἱ διὰ χρόνου ἐσθίοντες ὀπώραν πολλὴν, βλάπτονται, καὶ οἱ συνουσιάζοντες συνεχῶς. ἐπεὶ οὖν ἐδόκει Ὀπώρα εἶναι καὶ ἡ πόρνη, πρὸς ἀμφότερα ἔπαιξεν. Βληχωνίαν.] βλήχωνα Ἀττικοὶ διὰ τοῦ β, οὐ διὰ γ. οἱ δὲ πολλὴν ὀπώραν ἐσθίοντες, ἐὰν κυκεῶνα βληχωνίαν πίνωσιν, οὐ βλάπτονται. βρέχοντες οὖν γλήχωνα ἐπιπίνουσι. διὰ τὸ ὑπὸ τοῦ ὀποῦ τὴν καρδίαν κατεσθίεσθαι. ἵνα οὖν ἡ δριμύτης ἀποξύφῃ, γλήχωνας ἐλάμβανον. ἄλλως. οἱ ὀπώραν πολλὴν ἐσθίοντες κυκεῶνα πίνουσιν ὑπὲρ τοῦ πῆξαι τὴν τροφὴν καὶ μὴ ναυτιᾶν. καὶ γὰρ τὸ πολὺ τῆς ὀπώρας προσίσταται τῷ στομάχῳ. ἄλλως. τοὺς ὑπὸ τῆς ὀπώρας βαρυνομένους ἰᾶσθαί φασιν οἱ ἀποβρέξαντες γλήχωνα εἰς ὕδωρ πίοιεν. ἰᾶσθαι γὰρ οὕτω τοὺς καρδιῶν πόνους.

CHR. Ὠρακιάσας.] Deliquium animi & pallorem notat cum dissolutione & vertigine. Illud censet Lycophron qui ὠχριᾶν idem facit, vt & Eratosthenes. Grammatici etymon dant quasi ὥραν αἰκίζειν, nam pallor vultum & formam turpat. Causam verò mortis ridiculam adfert, Quia, inquit, cùm Lacedæmonij primò obsiderent mœnia, non sustinuit videre dolium vini plenum, effractum. Alij tamen alio genere mortis mortuum faciunt propter Baptas fabulam, & vinctum ab iis quos in Comœdia amarè perstrinxerat, in mare proiectum & demersum, titulum suæ fabulæ reipsa repræsentasse. Τῆς ὀπώρας κατελάσας.] Rectè Hesychius interpretatur συνουσιάσας & κατατήξας. Vtrumque enim hîc conuenit, tam ad Oporam scortum (cui τὸ ἐλαύνειν vel μύλλειν, accidens est maximè proprium) quàm ad pulegium quod κατατρίβεται, & cuius succo aquæ mixto cordis dolores qui ex pomorum aut vindemiæ nimio vsu A asciscuntur, sanari dicuntur. Hunc autem ferè sensum accipit Enarrator Græcus, quasi dicat, Censen' tu Mercuri mihi malè esse aut fore ex nimio oporæ vsu. Mihi nondum placere aut satisfacere potuit ista mens. Quomodo enim malè esset ei qui iamdudum oporam non cognouit? Censeam potius, (sententiæ veniam peto pudentem) per hęc nefandam libidinem innui, & κυκεῶνα βληχωνίαν fructum esse, vt ait Plautus, fullonium, vel vt hic B noster alibi, ἀπόπτυστον δρόσον, vt hic ferè sit sensus auctoris, Putásne mihi malè esse quòd tandiu (hoc est διὰ χρόνου) caruerim oporâ? Non, inquit ille, si Cyceon blechonius buccam tuam offenderit, hanc enim tertiam pœnam barbatis resignat Ithyphallicus magister in Catalectis (quæ Virgiliana non puto, nihil enim illa ad Partheniam) nam ea etiam potione recreata fuit Ceres filiæ suę vestigatrix cùm monstrasset Baubo res suas. Sanè enim βλήχωνα etiam esse τὸ ἐφήβαιον vel seueri non C nesciunt Catones. Aliàs vulgaris notitiæ herba, Origanum quidam vocant, & Blechona quia pecoribus balatum excitat, cùm eam gustant florentem; calefacit & extenuat, & viscosus crassósque humores è thorace & pulmone amolitur. Sed ad obscœna transferri etiam hic noster alibi testatur, vbi & πεδίον pro horto venerio, & pulegium huc refert: nam Bœotiam pulegio abundasse constat, & hortorum culturam amasse. Postea cùm de anguillis Bœotiis loquitur, fortassis alludit ad ve- D retrum, nam & ὄφις dicitur. Vt autem βληχὼ verbum est flagitiosum, sic Opora & Theoris, imò & Εἰρήνη nomina sunt aut prostibulorum aut amicarum. Sophocles Theorida scortum amauit, & Opora fuit ἑταίρα cuius nomine fabulam docuit Alexis & Plutarchus Irenam quandam ἀσελγαίνουσαν recenset lib. vi. de virtutibus mulierum. Quin & Ptolemęus Philadelphi Irenam habuit amicam constantem & συναποθνήσκουσαν. Etiam in Constitutionibus Imperatoriis Imperatoris Isaaci An- E geli, vbi de nuptiis septimi gradus agitur, Irenem habes Imperatoris sororem quæ nupsit Ioanni Cantacuzeno Cæsari, quæ fortassis eadem cum solutum esset propter ætatem matrimonium, ritè coniuncta postea fuit Theodoro, vti in sanctionibus Pontificiis Theodorus censuit. Nimis multa fortassis de his dicta sunt, quæ lector eruditus non assis faciet, mihi quidem, verè dicam, non satisfacio.

Ἀλλ' ὡς τάχιστα τήνδε τὴν Θεωρίαν,
Ἀπάγαγε τῇ βουλῇ λαβὼν, ἧς πέρ ποτ' ἦν.
Τρ. Ὦ μακαρία σὺ βουλὴ τῆς Θεωρίας,
Ὅσον ῥοφήσεις ζωμὸν ἡμερῶν τριῶν,
Ὅσας δὲ κατέδει χόλικας ἑφθὰς καὶ κρέα;
Ἀλλ' ὦ φίλ' Ἑρμῆ, χαῖρε πολλά. Ἑρ. Καὶ σύ
γε
Ὤνθρωπε χαίρων ἄπιθι, καὶ μέμνησό μου.
Τρ. Ὦ Κάνθαρ', οἴκαδ' οἴκαδ' ἀποπετώμε-
θα.
Ἑρ. Οὐκ ἐνθάδ' ὦ τᾶν ἐστι. Τρ. Ποῖ γὰρ οἴχε-
ται;
Ἑρ. Ὑφ' ἅρματ' ἐλθὼν Ζηνὸς, ἀστραπηφορεῖ.
Τρ. Πόθεν οὖν ὁ τλήμων ἐνθάδ' ἕξει σιτία.

F *Sed propera & istam quàm citò spectaculam,*
Duc ad Senatum, cuius & quondam fuit.
TR. Felix senatus ob tuam spectaculam.
Quantum vorabis iusculi per tres dies?
Quàm cocta mandes ilia, & carnes boum!
Sed iam valebis Hermes amice. MER. Tu
quoque
Mi homo facesse lætus & memineris mei.
G *TR. Nunc auolemus Canthare ocyus domum.*
MER. Frustra hicce quæris Cantharum. TRY.
Nam quorsum ijt?
MER. Currum Iouis subiit, & fulmen gerit.
TRY. Vnde ille suetam sumet infelix dapem

Ερ. Τὴν τοῦ Γανυμήδους ἀμβροσίαν σιτήσεται.
Τρ. Πῶς δῆτ' ἐγὼ καταβήσομαι; Ερ. Θάρρει καλῶς.
Τῃδὶ παρ' αὐτὴν τὴν θεόν. Τρ. Δεῦρ' ὦ κόραι,
Ἕπεσθον ἅμ' ἐμοὶ θᾶττον, ὡς πολλοὶ πάνυ
Ποθοῦντες ὑμᾶς ἀναμένουσ' ἐστυκότες.

A *MER. Sufficiet illi ambroſia Catamiti poti.*
TR. Sed qui pote vt diſcedam? MER. age audacter potes
Diuam hanc ſecutus proximè. TR. huc adeſte vos
Puellæ ſequimini me ſtatim: Pol plurimi
Multum incitatæ vos manent cupidine.

Σχόλια. Τὴν Θεωρίαν] τοῖς μὲν γεωργοῖς φέρειν, τὴν Ὀπώραν δίδωσι. τῇ δὲ βουλῇ τὴν Θεωρίαν ἀπονέμει. ἐδόκει γὰρ ἡ βουλὴ τῆς θεωρίας. Τῆς θεωρίας] ἡ γὰρ βουλὴ τὰς θεωρίας ἐξέπεμπε. τινὲς δὲ στίζουσιν εἰς τὸ βουλῇ· καὶ συνάπτουσι τὸ οὗ τῆς θεωρίας ὅσον ζωμὸν ῥοφήσεις, ὡς ψηφισαμένης τῆς βουλῆς θύειν ἐπὶ τούτοις. Ἡμερῶν τριῶν.] ἐπὶ γ γὰρ ἡμέρας ἐψηφίσατο ἡ βουλὴ βοῦς θύειν. ἀφ' ὧν καὶ ἕτερα ζῶα. Χόλικας.] τὰ τῶν βοῶν παχέα ἔντερα. ταῦτα γὰρ οὐχ ἱερουργεῖτο, ὡς τὸ ἄλλο σῶμα. τινὲς δὲ χόλικά φασιν εἶδος ἰχθύος. Ἀστραπηφορεῖ.] ὁ στίχος ἐκ Βελλεροφόντου Εὐριπίδου, παρὰ τὸ ἀστραπαῖς ὑπηρετεῖν. Τὴν τοῦ Γανυμήδους ἀμβροσίαν] ἀντὶ τοῦ τὴν κόπρον. ὅτι οὗτος μόνος θνητὸς ἐν θεοῖς. τινὲς δὲ, διὰ τὸ ἐν ἀρχῇ ῥηθὲν αὐτῷ. ἑτέραν παιδὸς ἡταιρηκότος. ἐδόκει γὰρ καὶ ὁ Γανυμήδης ἐρώμενος τοῦ Διός. Τῃδὶ παρὰ τὴν θεόν.] τινὲς οὐ παρὰ τὴν Εἰρήνην. λέγεται γὰρ ἐν τῷ οὐρανῷ μένειν, καὶ ἐκεῖθεν ἐπαρήγειν, ὥσπερ καὶ τὸν πόλεμον. οὐδαμοῦ γὰρ αὐτοῦ μέμνηται ἐν τοῖς ἑξῆς ὡς κατελθούσης. παρὰ τὴν θεὸν οὖν τὴν Ἀθηνᾶν. ἄγαλμα γὰρ ἦν ἐν τῷ θεάτρῳ τῆς Ἀθηνᾶς. Δεῦρ' ὦ κόραι] [illegible] Εἰρήνῃ καὶ τῇ Θεωρίᾳ καὶ τῇ Ὀπώρᾳ λέγει. Ἕπεσθον ἅμ' ἐμοί.] καταλύουσι τοῦ οὐρανοῦ τὴν ὑπόκρισιν. κάτεισι γὰρ ἐπὶ D τὴν ὀρχήστραν κλίμακι. ἐχόμενος δὲ τῆς Εἰρήνης καταβαίνει ὁ πρεσβύτης ἐπὶ τὴν ὀρχήστραν. ἴσως δὲ καὶ χορὸς ἀνῆλθεν εἰς τὴν ἀναγωγὴν τῆς Εἰρήνης. Ἐστυκότες] ἔδει εἰπεῖν ἑστῶτες, τὸ δὲ ἐστυκότες ἐχρήσατο, διὰ τὴν Ὀπώραν καὶ τὴν Θεωρίαν, ὥσπερ διὰ τὸ γαμηθῆναι αὐτῇ, τὴν μὲν τῷ Τρυγαίῳ, τὴν δὲ τῇ βουλῇ. πόρναι γάρ εἰσιν [illegible].

CHR. Τῆς θεωρίας.] Conuenienter Theoriam Senatui applicat. Nam Senatus quos extra fines ad ſacra, vel ad ludos ſolemnes, vel ad oracula mit-E tebat oratores, θεωροὺς vocabant, nauim qua vehebant θεωρίδα. Sacrificium θεωρίαν, quod per tres dies continuos pro Pace fieri iuſſerat boum & aliorum animantium. Propterea dixit ἡμερῶν τριῶν. Sunt autem qui diſtinguant poſt βουλὴ, & intelligunt ὅσον οὐ τῆς θεωρίας ζωμὸν, &c. ego malo μαντεία τῆς θεωρίας. Χόλικας.] Craſſa ſunt boum inteſtina quæ non ſacrificantur cum reliquo corpore, quæ & χολάδες vel παρὰ τὴν χύσιν, vel quia ſecundùm naturam recipiunt τὸ χολῶδες τοῦ ἥπατος: F hàc enim confluit flaua bilis, vnde hepar χολεῖον dicitur. Sunt qui genus piſcis χόλικα putent. Suidas ait χόλιξ fœminino genere ἰχθύδιον eſſe, ſed puto reſpicere ad Cholidas populum Leontidis tribus, vt ait Stephanus, vel qui Onomaſticon Ethnicon ſcripſit, quo loco Diogenes Laertius (vel Laertienſis vt ipſe ait) citatur lib. 2. φιλοσόφου ἱστορίας, vbi malim φιλοσόφων: tamen voce ἰατρὸς etiam ait φιλοσόφου ἱστορίας. Sed & erratum memoriæ eſt in G libri numero, nam apud Diogenem illud χολλιδεὺς, reperitur lib. 3. niſi aliter auctor ille Ethnicus diſtinguit Diogenis libros. Hoc erratum etiam deprehenſum video ab eruditiſſimo iuuene Iſacio Hortibono qui Notas diligentiæ & iudicij plenas edidit in Diogenem, non ita pridem ad me nuper Lutetia miſſas, dum has quiſquilias muginor: neque dubito quin ex bono illo Horto aliquando B flores & fructus grandiores exeant quos literatus orbis ſuauiter odoretur. Ita faueo ſtudioſæ iuuētuti vt malignè laudare neſciam. Τὸ ἅρματ'] Verſum hunc ex Bellerophonte Euripidis accōmodat. Solens hoc facit non ſolùm ex hoc auctore, ſed ex aliis quorū teſtimonia ſæpè ludos facit. Veri autem ſimile eſt dictum illud ἀστραπηφορεῖ de Aquila, qui, vt ait Claudianus, fulminis eſt heres & gerulus. Sed cùm Cantharus adeò potens fuerit vt oua aquilę deiecerit, quidni à Ioue in illius locum C ſufficiatur? Imò cùm ſit κοπροφάγος conuenit magis Ganymedeo raptori. Dixit autem ἅρματα pro ἅρμα. Tamen fuit cùm putarem diſtinguendum ποῖ γάρ, vt Mercurius οἴχεται ὑφ' ἅρματ' ἐλθών, vt ſit ἅρματο. Ἀμβροσίαν] Voluit κόπρον. Sed maledicētiſſimus Comicus & Satyricos etiā deos aceto ſuo perfundit. Vult n. Ganymedis κόπρον eſſe Ioui ἀνθοσμίαν, & ſanè eò ſpectat quod initio dixit παιδὸς ἡταιρηκότος. Piget in flagitiorū interpretatione vlterius ingenium extēdere, imò tædet obeſtque magis. Τῇ δὲ D παρ' αὐτ.] Legendū τῃδί. Vult aūt Schol. τὴν θεὸν eſſe Mineruam cuius imago erat in theatro. Nō puto, nam Pallas potius ἡ κόρα vel παρθένος dicta. Et quid ni ipſam Pacē intelligamus? per quā & aſcenſus & deſcenſus vbiq; liberi. ſanè non temerè, vt opinor, inuenias τὴν θεὸν pro Minerua, niſi de ea præceſſerit ſermo. Solus Phœbus abſolutè ſolis nomine ab antiquis indigitatus ὁ θεὸς, vnde Dei annus apud Cenſorinum. apud Homerū de Inſula ſolis habes E in Vlyſſ. θεοῦ νῆσον ἱκόμεθ'. Qua de re dubiū & hæſitantē doctiſſ. virū Lud. Carrionē ita cōfirmaui, vt nō dubitarit poſtea opinionem meā tāquā κυρίαν δόξαν admittere in librum ſecundū Emēdationū ſuarum. Cùm enim quis eſſet Dei annus me cōſuleret, non ſolùm ex Herodoto locos in teſtimonium citaui, ſed vnico Euripidis verſu quē Ennius verterat, dubitationem omnem ſuſtuli, ſcriptóq; ad eum miſſo feſtinanter probaui. Non ſum venditator ingenij virium: (quas in me quàm ſint exiguæ infirmæque & ſentio & nimis patefacio) ſed profectò erudito illi viro tenebræ erāt in illo Cēſorini loco, neq; Deus ille ὁ τοῦ ἐν ἄστροις οὐρανοῦ [illegible], ſecūdo eum lumine afflauerat. Quòd ſi quis hæc non neceſſariò hîc ſcripta exiſtimet, nō valdè contrà pertendam. ſed tamen petam ab eo, vt viciſſim exiſtimet me non ſine legitima cauſa impulſum vt chartæ huic committerem. Hoc tantū dicam, Ignorantiæ confeſſionem profitētur pauci admodum. Ego in hac profeſſiòne familiam duco, G neque confeſſionem vnquam ſi ſapiam erubeſcā, potius ignorantiam. Ἑστηκότες] Facilè eſt ex ſcholiaſta diuinare legendum ἐστυκότες, quod nos & iamdudum aduertimus, & præterea Cāterus monuit in ſuis Notis. Nam quia duas ſecum illas πόρνας adducit, τὸ στύειν (quod nomen nunquam indigitatum eſt in ſacris Veſtaliū quæ nupta verba nō amant) maximè hîc eſt proprium & conueniens.

Tamen propius Scholiastæ verba timanti, qui ait dicendum fuisse ἑστῶτες, mihi videtur de industria propter expectatam & expetitam Pacem dictum ἑστηκότες, nihilque muto, neque negauerim adludere A Aristophanem ad illud flagitiosum. sed profectò etiam τὸ stare non est inobscœnum, & rubet ille hortorum Deus non temerè in catalectis iocosis, vocatur stator libidinosus.

BISETVS. Χοροῦ κομμάτιον στίχων ἀναπαιστικῶν τετραμέτρων καταληκτικῶν ε.

Χο. Ἀλλ' ἴθι χαίρων, ἡμεῖς δὲ τέως τάδε τὰ σκεύη παραδόντες,
Τοῖς ἀκολούθοις δῶμεν σῴζειν, ὡς εἰώθασι μάλιστα,
Περὶ τὰς σκηνὰς πλεῖστοι κλέπται κυπτάζειν καὶ κακοποιεῖν.
Ἀλλὰ φύλαττε σὺ ταῦτ' ἀνδρείως, ἡμεῖς δ' αὖ τοῖσι θεαταῖς,
Ἣν ἔχομεν ὁδὸν λόγων εἴπωμεν, χ' ὅσα τε νοῦς αὐτὸς ἔχει.

B CH. *I Pede fausto: At vos interibi adseculis hæc tradite, rapta*
Ne pereant fortaßis, nam permulti fuenere frequentes
Celebrare istas clàm fures scenas damnis afficientes.
Ergo age fortiter hæc serua tu. Nos spectatoribus ipsis
Interim aperiemus iter verborum & quicquid mens tegit alta.

C

Σχ. Ἀλλ' ἴθι χαίρων] ὁ χορὸς ὑμῶν, ποιεῖ παράβασιν οὐ τελείαν, ἀλλὰ κομμάτιον μέν ἐστι τοῦ χοροῦ, ὧν τετράμετρα καταληκτικὰ τέσσαρα μὲν ἐν ἐκθέσει πάρεστι ταύτας. ὅτι εἰσὶν ἀναπαιστικοὶ τελευταῖοι τροχαῖοι οἱ καὶ κάτισοι τοῖς ἄλλοις. ἄλλως. ἡ παράβασις αὕτη οὐκ ἔστι τελεία. τοῦ γὰρ ἐπιρρήματος καὶ ἀντεπιρρήματος ἐστέρηται. ἔστι τοίνυν τὸ μὲν κομμάτιον στίχων ἀναπαιστικῶν τετραμέτρων καταληκτικῶν ε. τὸ δὲ μακρὸν ὁμοίων στίχων λγ. ἡ δ' ἔκθεσις δέκα διμέτρων πλὴν τοῦ τελευταίου καταληκτικῶν. ἐπὶ πᾶσι παράγραφος.

Bis. τὰ παλαιὰ σχόλια οὕτως ἐπανόρθωσεν. Ἀλλ' ἴθι χαίρων] ὁ χορὸς ὑμῶν ποιεῖ παράβασιν οὐ τελείαν. ἀλλὰ κομμάτιον μέν ἐστι τοῦ χοροῦ, ὧν τετράμετρα ἀναπαιστικὰ καταληκτικὰ πέντε μὲν ἐν ἐκθέσει. παρὰ δὲ ταῦτα εἰσὶν ἀναπαιστικοὶ τελευταῖοι καταληκτικοί, καὶ κάτισοι τοῖς ἄλλοις. Ἄλλως. ἡ παράβασις αὕτη οὐκ ἔστι τελεία. τοῦ γὰρ ἐπιρρήματος, καὶ ἀντεπιρρήματος ἐστέρηται. ἔστι τοίνυν τὸ μὲν κομμάτιον στίχων ἀναπαιστικῶν τετραμέτρων καταληκτικῶν ε. τὸ δὲ μακρὸν ὁμοίων στίχων λ. ἡ δὲ ἔκθεσις ιϛ. διμέτρων ἀκαταλήκτων, πλὴν τοῦ ϛ. καὶ τοῦ τελευταίου καταληκτικῶν ὄντων. ἐπὶ πᾶσι παράγραφος.

CH. Ἀλλ' ἴθι χαίρων] Sequuntur Anapæstici Tetrametri Catalectici quinque. Quod metrum Aristophanicum vt vocaretur obtinuit iamdudum, quia plurimus eo vsus Aristophanes. Etsi ante eum & Cratinus & Epicharmus atque adeò Aristoxenus vsi, imò etiam Teleclides & Pherecrates teste Athenæo lib. 4. Non est autem hæc Parabasis, sed potius commatiō, nam in Parabasi τελείᾳ, vt mox D sequitur, Epirrhema & Antepirrhema inseritur. Cæterùm lego ἡμεῖς non ὑμεῖς. Ὁδὸν λόγων] Hic versus vltimus ex quinque illis qui Commatium faciunt, non videtur constare suis numeris, legendum fortasse νοῦς ἔχει αὐτός. Neque verò λόγων, qui est Iambus, turbare debet: Nam magister Hephæstion testatur apud Tragicos & Comicos iambū inter Anapæstos locum habere.

Σχόλια. Τὰ σκεύη] τὰς ὅπλας. τὰ χοινία. γυμνὸν γὰρ ποιοῦσιν οἱ κωμικοὶ τὸν χορὸν ἵνα ὀρχῆται. E Κυπτάζειν] κρυφαίως διατρίβειν καὶ κρύπτεσθαι.

ΠΑΡΑΒΑΣΙΣ.

Χρῆν μὲν τύπτειν τοὺς ῥαβδούχους, εἴ τις κωμῳδοποιητὴς,
Αὑτὸν ἐπῄνει πρὸς τὸ θέατρον παραβὰς ἐν τοῖς ἀναπαίστοις,
Εἰ δ' οὖν εἰκός τινα τιμῆσαι, θύγατερ Διὸς, ὅστις ἄριστος

PARABASIS, *vel Excursio.*

Dignum certè est quem cadant lictores Comœdopoëta
Ante theatrum qui se Anapæstis solitus diuertere laudat.
F *Quòd si quisquam meruit laudem, ô Ioue nata patrima virago,*

Σχ. Χρῆν μὲν τύπτειν.] νῦν παραβάσει κέχρηται ὁ χορὸς, μηδὲν περὶ τῆς προκειμένης λέγων ἢ τὸν ποιητὴν ἐπαινῶν. παράβασιν δὲ τοῦτο ἐκάλουν, ἀπὸ τοῦ παραβαίνειν τὸν χορὸν ἀπὸ τῆς νενομισμένης στάσεως εἰς τὴν καταντικρὺ τοῦ θεάτρου ὄψιν, ὁπότε ἐβούλετο ὁ ποιητὴς διαλεχθῆναί τι ἔξω τῆς ὑποθέσεως, ἄνευ τῆς ὑποκριτῶν πρὸς τὸ θέατρον διὰ τοῦ χοροῦ. ἐστρέφετο δὲ ὁ χορὸς καὶ ἐγίνετο στίχοι. εἶτα διελθόντες τὴν καλουμένην παράβασιν, ἐστρέφοντο πάλιν εἰς τὴν προτέραν στάσιν. δῆλον δὲ αὐτοὶ ποιοῦσιν οἱ ποιηταὶ, τὸ στρέφεσθαι σημαίνοντες καὶ τὸ παραβαίνειν. Πλάτων ἐν τῷ Παιδαρίῳ. εἰ μὲν μὴ λίαν ἄνδρες ἠναγκαζόμην στρέψαι δεῦρο, οὐκ ἂν παρέβην εἰς λέξιν τοιάνδ' ἐπῶν. ἄμφω σημαίνας, τὸ στρέφεσθαι καὶ τὸ παραβαίνειν. Κρατῖνος δὲ, ἐν τῇ Πυλαίᾳ δηλοῖ, ὅτι ἐξ ἐπὶ ζυγὰ τοῦ χοροῦ. ὁ δὲ νοῦς. ἐχρῆν μὲν εἴ τις κωμῳδοποιητὴς ἑαυτὸν ἐπῄνει παραβαίνων χρώμενος, τοὺς ῥαβδούχους ἐκείνους τύπτειν αὐτὸν, ὡς ἀπρεπές τι μεταχειριζόμενον. εἰ δ' ἐπρέπεν ἐστὶν ὃν μοῦσα ἑαυτῆς ἐπαινέσαι τινὰ G φησὶν, ὁ διδάσκαλος ἡμῶν, τουτέστιν ὁ Ἀριστοφάνης ἄξιός ἐστι πολλῆς τιμῆς. ὅς τις Ἀριστοφάνης, ἄριστος γεγένηται. ἦσαν δὲ ἐπὶ τῆς θυμέλης ῥαβδοφόροι τινὲς, οἱ τῆς εὐκοσμίας ἐμέλοντο τοῦ θεάτρου. ἢ ῥαβδούχους εἶπε τοὺς κριτὰς τοῦ ἀγῶνος. οὓς ὁ ποιητὴς αἰσυμνήτας εἶπεν.

CHR. χρῆν μὲν.]Nunc incipit Parabaſis quę Excurſio vel Digreſſio, etiam Epirrhema, qua vti ſolebant Comœdi, & in qua mouetur chorus è ſuo loco,& ad populum conuerſus, aut ex ſua aut poetæ perſona dicit aliquid de ſe, de ſuis ſtudiis, de furtis ineptiiſve aliorum poetarum. Eius partes ſeptem conſtituit Princeps non ſolùm Veronenſium, ſed omnium Criticorum, quorum intereſt vacare Muſis, Iulius Cæſar ſcaliger (neque enim huic Magiſtro habeo ne ex veteribus quidem quem opponam,& vno tantum minor Ariſtotele mihi videtur.)nempe Commation: Secunda pars Anapæſtica, quia olim ex ſolis Anapæſtis conficiebatur,poſt ſuppoſitis aliis pedibus nihilò ſecius nomen retinuit. Tertiam vocarunt μακρὸν, non propter tractum productionis, erat enim breuiſſima,ſed quią vnico impetu ſine reſpiratione abſoluendum eſſet. Poſt eam erat Stropha cui Antiſtropha reſpondebat,huic Epodos ſuccedebat aut Epirrhema,cui Antepirrhema reſpōdebat, quódque ſedecim non amplius verſibus conſtare lex fuit. Auxit numerum tamen Ariſtophanes. Quòd ſi non è ſcena,ſed è choro vnus loquebatur vt hic, παρασκήνιον hoc dictum eſt, quia extra chori & propoſitum & numerum id fiebat, velut fecit Æſchulus in Agamemnone. Aliquando Parabaſis quartæ perſonæ attribuebatur, quod tunc παραχορήγημα dicebatur, propterea quod diuerſum erat à materia ſcenica. Erat enim illa perſona ſcenica. Sed ego id miror & cum illo maximo Heroë puto è choro παραχορήγημα, è ſcena παρασκήνιον eſſe, vt produnt ipſa nomina. Ῥαβδοῦχος.] Vel magiſtratus fuit ſimilis Ædilibus vel Ædilium apparitoribus. ſcholiaſtes cenſet intelligendum de iudicibus certaminis quos Poeta αἰσυμνῆτας vocat. Ego ſimpliciter de lictoribus accipio, qui operam

A dabant ne quid noui fieret inter Spectatores, vtque ſuo quiſque ſederet loco, qualem Oceanum Martialis nominat. Vetus Gloſſarium virgarium vocat ῥαβδοῦχον,quia virgæ & Commotacula inſignia lictorum qui magiſtratibus apparent. Sed eædem Gloſſæ habent ῥαβδοῦχος, rector:procliue eſt emendare lictor. Sed quidni lictorem ab officio & regimine ſic vocauerit, quia regerent turbantes. Ibi enim inuenias ἀρχιραβδοῦχον eſſe ſum-

B mum lictorem, id eſt Principem potius quàm primum,imò qui Proximus dictus. Sed de hoc genere qui poſt Lipſium (non ſolum vnicum Belgarum lumen, ſed alterum litteratæ οἰκουμένης columen, & cum ſcaligero meo geminum) aliquid ſcribere volet, næ is faciet λυχναψίαν ἐν μεσημβρίᾳ. Ita enim accuratè hanc rem tractauit ille in Electis ſuis, vt alienæ induſtriæ locum non reliquerit. Sic cenſeo, vel, vt dictum de Mutio, ambigebam. Πρὸς τὸ θέατρον.]Chori vicem fiebant παραβάσεις,

C in quibus aliorum poetarum dicta & ſcripta traducebantur ſine maleficij crimine, aut pœnæ ſuſpicione vt hîc, vbi chorus à propoſita materia diuertit,& ſtans ἀντιπροσωπιστὶ alloquitur ſpectatores. Ideò ait πρὸς τὸ θέατρον.

Σχόλια. Παραβὰς ἐν τοῖς ἀναπαίστοις] πᾶσαν παράβασιν ἀνάπαιστον καλεῖ.

CH. Παραβὰς ἐν τοῖς ἀναπαίστοις.] Parabaſim vocat Anapæſtum. Quia, vt dicebamus, erat quædam Anapæſtica Parabaſis quæ ſolis olim & me-

D ris conſtabat Anapæſtis. Plato Comicus Strophen & Parabaſin ita miſcuit vt στρεφόμενος loqueretur, & verſus erat ſtrophe, ſermo Parabaſis: vt patet ex his, εἰ μὲν μὴ λίαν ἄνδρες, ἠναγκαζόμην στρέψαι δεῦρο, οὐκ ἂν παρέβην εἰς λέξιν τοιάνδ' ἐγώ. Θύγατερ Διός.] Vel Mineruam vel Muſam innuit. Illud ſimilius vero, quia Athenis.

Κωμῳδοδιδάσκαλος ἀνθρώπων καὶ κλεινότατος γεγονὼς,
Ἄξιος εἶναί φησ' εὐλογίας μεγάλης ὁ διδάσκαλος ἡμῶν
Πρῶτον μὲν τοὺς ἀντιπάλους μόνος ἀνθρώπων κατέπαυσεν,
Ἐς τὰ ῥάκια σκώπτοντας ἀεὶ, καὶ τοῖς φθειρσὶ πολεμοῦντας,
Τούς θ' Ἡρακλέας τοὺς μάττοντας, καὶ τοὺς πεινῶντας ἐκείνους,
Τοὺς φεύγοντας κἀξαπατῶντας καὶ τυπτομένους ἐπίτηδες
Ἐξήλασ' ἀτιμώσας πρῶτος, καὶ τοὺς δούλους κατέλυσεν,
Οὓς ἐξῆγον κλάοντας ἀεὶ καὶ τούτους οὕνεκα τουδὶ,

Interque bonos cluet antiſtans comœdus iure magiſter
E *Hic ſibi magnam deberi laudem noſter iure poeta*
Dixerit. Ac primum hominum ſolus potuit prohibere inimicos
Vilia pannorum ridentes & pedibus bella mouentes,
Atque voraces Herculeos ſemper nec minus eſurientes,
F *Tum fugientes & verberibus caſos & decipientes*
Iſte vituperans primus depulit, & ſerui vincula ſoluit
Quos inducere ſemper amabant plorantes, atque ob id vnum

CHR. Διδάσκαλος]propriè dixit. Nam docere dictum de fabulis. Horat.

Vel qui docuere togatas.

Cic. Bruto, Liuius qui primus fabulā docuit. Vtūtur Athenæus & ſudas. ſic ab Iſocrate orat. de Pace qui docēt Comœdias κωμῳδοδιδάσκαλοι dicūtur, ab Ariſt. qui Tragœdias, τραγῳδοδιδάσκαλοι. Plutarch. lib. de Muſica διδασκάλους ſimpliciter dixit.

Σχόλια. Ἐς τὰ ῥάκια.] ὡς τοιαῦτα εἰσαγόντων τῶν

G ἄλλων κωμικῶν ῥακοφοροῦντας. αἰνίττεται δὲ καὶ εἰς Εὔπολιν. Καὶ τοῖς φθειρσίν.] ἀντὶ τοῦ εὐτελεῖς καὶ ἀδόξους ἄνδρας. Τούς θ' Ἡρακλέας.] μάττειν τὸ πολλὰ ἐσθίειν. ἀπὸ τῆς ματτομένης ζύμης. αἰνίττεται δὲ ταῦτα εἰς Εὐριπίδην. ὃς ἐποίησε τὸν Ἡρακλέα πεινῶντα. καὶ Διόνυσον δειλόν. καὶ Δία μοιχὸν καὶ δοῦλον κλαίοντα. τινὲς δέ φασιν εἰς Κρατῖνον αἰνίττεσθαι, ὡς τοιαῦτα ποιοῦντα

δράματα. ὑπεκόλαζον τότε ταῦτα τὰ λήμματα. καὶ αὐτὸς δὲ Ἀριστοφάνης ὡς γαστρίμαργον τὸν Ἡρακλέα κωμῳδεῖ καὶ ἐν Ὄρνισι, καὶ ἐν Αἰολοσίκωνι, καὶ ἐν τοῖς Σφηξὶ περὶ τούτων φησὶ, τόν τε Ἡρακλέους καὶ τὸν δούλων. ὑπεκόλαζε γὰρ τότε ταῦτα. Ἡρακλῆς πεινῶν, καὶ Διόνυσος δειλός, καὶ μοιχὸς Ζεύς. ὥστε καὶ αὐτοὺς δοκεῖν ἄχθεσθαι. Κρατῖνος. ὑπὸ δὲ Ἡρακλέους πεινῶντος ἄγειν ταῦτα καὶ σκώπτοντος, οὐ βέβαιόν ἐστι. περὶ δὲ τῶν δούλων καὶ ἐν Βατράχοις φησίν.

CHRIST. τούς θ' Ἡρακλέας] Hæc in

A Euripidem, vel vt alij, in Cratinum dicta exiſtimant, qui tales dederunt fabulas in quibus Hercules famelicus & vorax inducitur, Bacchus timidus, Iuppiter mœchus & ſeruus. Herculem autem voracem vel in cunis fuiſſe etiam teſtatur Theocritus, qui ait illi pro cibo carnes elixas fuiſſe & panem Doricum qui φυτοσκάφῳ ſatis fuiſſet. Itaque rectè βουθοίνας dictus eſt potius à βοῦ particula αὐξητικῇ quàm quia boues ederet.

Ἵν' ὁ σύνδουλος σκώψας αὐτοῦ τὰς πληγὰς ἐπανέροιτο.
Ὦ κακόδαιμον, τί τὸ δέρμ' ἔπαθες; μῶν ὑστριχὶς εἰσέβαλέν σοι
Εἰς τὰς πλευρὰς πολλῇ στρατιᾷ, κἀδενδροτόμησε τὰ νῶτα;
Τοιαῦτ' ἀφελὼν κακὰ, καὶ φόρτον, καὶ βωμολοχεύματ' ἀγεννῆ
Ἐποίησε τέχνην μεγάλην ἡμῖν, κἀπύργωσ' οἰκοδομήσας
Ἔπεσιν μεγάλοις καὶ διανοίαις, καὶ σκώμμασιν οὐκ ἀγοραίοις,
Οὐκ ἰδιώτας ἀνθρωπίσκους κωμῳδῶν, οὐδὲ γυναῖκας,
Ἀλλ' Ἡρακλέους ὀργήν τιν' ἔχων, τοῖσι μεγίστοις ἐπιχειρεῖ,
Διαβὰς βυρσῶν ὀσμὰς δεινὰς, κἀπειλὰς βορβοροθύμους.
Καὶ πρῶτον μὲν μάχομαι πάντων αὐτῷ τῷ καρχαρόδοντι
Οὗ δεινόταται μὲν ἀπ' ὀφθαλμῶν Κύννης ἀκτῖνες ἔλαμπον,
Ἑκατὸν δὲ κύκλῳ κεφαλαὶ κολάκων οἰμωξομένων ἐλιχμῶντο
Περὶ τὴν κεφαλήν, φωνὴν δ' εἶχε χαράδρας ὄλεθρον τετοκυίας,
Φώκης δ' ὀσμήν, Λαμίας ὄρχεις ἀπλύτους, πρωκτὸν δὲ καμήλου.
Τοιοῦτον ἰδὼν τέρας οὐ κατέδεισ', ἀλλ' ὑπὲρ ὑμῶν πολεμίζων,
Ἀντεῖχον ἀεὶ, καὶ τῶν ἄλλων νήσων,, ὧν εἵνεκα νῦν
Ἀποδοῦναι τὴν χάριν εἰκὸς ὑμᾶς, καὶ μνήμονας εἶναι.
Καὶ γὰρ πρότερον πράξας κατὰ νοῦν, οὐχὶ παλαίστρας
Παῖδας ἐπείρων, ἀλλ' ἀράμενος τὴν σκευὴν, εὐθὺς ἐχώρουν,

B *Vt conſeruus ridens pragnates huic tumices, roget iſta:*
Miſer heu, tua quid patitur pellis? num tibi duri populauit
Lori latera exercitus atrox, & tergi arbuſta ſecauit?
Hæc ille ergo incommoda & ignobilia dicteria tollens
C *Magnam inſtituit nobis artem & fundatam ſuſtulit altè*
Senſibus & verbis magnidicis, pérque iocos non triuiales,
Non circa humiles miſeros vel mulieres amat ille morari,
Sed gerit animos Herculis & virtute ferox maxima tentat,
D *Per graue olentes pelles cœnúmque minax veſtigia ponens:*
Ac primum ex omnibus ipſum certans prouocat Aſperidentem
Cuius ab oculis truculentum acies meretricis fulſit,
Cui debita fletui adulatorum capitum turba catillans
Centena ambibat caput: illi duri torrentis erat vox,
E *Odor vt phocæ, illoti Lamiæ colei, culúſque cameli.*
Non timui iſtuc monſtri intuitus, ſed reſtiti & aſpera moui
Pro vobis bella, aliiſque locis vicinis, pro quibus æquum eſt
Vos nobis gratiam habere atque rependentes nunc meminiſſe
F *Si quidem ex animo cùm prius egi, pueros tentare palæſtra*
Non ſtudui, ſed ſcenica tollens actutum aulæa receſſi,

Σχόλια. Ἵν' ὁ σύνδουλος σκώψας.] ἀντὶ τοῦ, καὶ τότε τοὺς συνδούλους ἐξέφερον, κλαίοντας τούτου ἕνεκα, ἵνα ὁ σύνδουλος χλευάζων, ἀνέρηται αὐτόν. Ὑστριχίς.] ἡ ἐξ ὑείων τριχῶν μάστιξ. ἔστι δὲ καὶ ὑστριχὶς θηρίον τρίχας ἔχον ὑὸς, ἃς ἐν τῷ διώκεσθαι ἐξακοντίζει κατὰ τῶν διωκόντων. Εἰσέβαλεν.] ἀπὸ μεταφορᾶς λέγει τῶν εἰς πόλεις πορθουμένων, εἰσέβαλεν. καὶ ἔμεινεν ἐν τῇ τροπῇ. κυρίως γὰρ εἰσβαλεῖν ἐστὶ, τὸ πολεμίους τινὰς εἰσελθεῖν εἰς τὴν πόλιν. Βωμολοχεύματα.] τουτέστι βωμολόχα σκώμματα, ἅ ἐστι σκώπτοντας εὐτελεῖς τινας καὶ ἀσθενεῖς ἄνδρας.

G Ἐποίησε τέχνην.] τοῦτο καὶ Φερεκράτης ἐποίησε τὸν Αἰσχύλον λέγοντα ἐν τοῖς Κραπατάλοις, ὅς τις αὐτοῖς παρέδωκε τέχνην μεγάλην, ἐξοικοδομήσας. Κἀπύργωσεν.] ὕψωσεν. ηὔξησεν, ἐμεγάλυνεν. ἠσφαλίσατο. καὶ τὸ ἐπὶ σεμνότερον τὰ ποιήματα ἤγαγεν. καὶ ἐν ἄλλοις περὶ αὐτοῦ φησίν. ἀλλ' ὦ πρῶτος τῶν Ἑλλήνων πυργώσας ῥήματα σεμνά. Οὐκ ἀγοραίοις.] οὐ κατημαξευμένοις.

CHRIS. φόρτον καὶ βωμολοχεύματ' ἀγεννῆ] Rectè addidit ἀγεννῆ, quia auctore Ariſtotele in Rhetoricis τῶν εἰδῶν τοῦ γέλωτος, ἄλλο μὲν ἁρμόττει τῷ

ἐλευθέρῳ, ἄλλο δὲ τῷ βωμολόχῳ. Sunt autem propriè βωμολόχοι qui in ſacrificiis aras frequentant (qualis poſtea Hierocles) & cum adulatione aliquid petunt & mendicant. Heſychius ἱεροσύλους vocat, quia inſidiantur aris. Moſchopulus definit qui ficto luſu vtuntur ad fraudem. Tales etiam dicuntur tibicines & diuini & æruſcatores, denique per tralationem εὔκολοι καὶ ἐπιτήδειοι ἄνθρωποι, καὶ πᾶν ὁτιοῦν ὑπομένοντες ἐπὶ κέρδει διὰ τὸ παίζειν καὶ σκώπτειν. Rectè autem hic φόρτον addidit, & puto dictum, vt illud, *Pateris libamus & auro*, vt intelligas βωμολοχίαν φορτικήν. Eſt enim βωμολοχία, γένος κολακείας φορτικὸν καὶ γελωτοποιόν. Quamuis φόρτος apud hunc noſtrum in Pluto ſit χλεύη. Sanè hic & Cratinum & Eupolidem irridet, eorúmque fabulas tanquam φορτικὰς traducit, vt dixit in Veſpis, vbi & de Megarenſibus σκῶμμα φορτικὸν dicit. Apud Sudam de Hermogene, πλεῖστα διελέχθη καὶ ὡς βωμολόχα, id eſt inepta & ridicula, φορτικὰ καὶ γελοῖα. Κἀπύργωσ' οἰκοδομήσας] Parabaſi vtebantur Comici ad proprias laudes & in aliorum conuicia. Pherecrates in Κραπατάλλοις de Æſchylo iiſdem ferè verbis dixit, nempe cum tradidiſſe, atque adeo ædificaſſe magnam artem. Sic verbum πυργῶσαι vſurpauit etiam Antipater (optimus me iudice Epigrammatum ſcriptor, & qui in Gręca Anthologia palmam facilè feret.) Ait enim de Æſchylo,

Ὁ τραγικὸν φώνημα καὶ ὀφρυόεσσαν ἀοιδὴν
Πυργώσας στιβαρῇ πρῶτος ἐν εὐεπίῃ.

Οὐκ ἀγοραίοις.] Nati in triuiis & pænè forenſes Horatius dixit. ἀγοραῖοι hic ſunt viles & pauperes, dicti ab antiquis Latinis Canalicolæ, quòd conſiſterent ad canales fori.

Σχόλια. Ἀλλ' Ἡρακλέους ὀργήν.] ἐνδόξως πάλιν παρέλαβεν αὐτὸς τὸν Ἡρακλέα. λέγει γάρ, οὐ κατὰ τοὺς ἄλλους ποιητὰς μετρίους τινὰς καὶ φαύλους λοιδορεῖν καὶ κωμῳδεῖν προειλόμην. ἀλλ' ὥσπερ Ἡρακλῆς τοὺς μεγάλους ἄθλους ὑπέστη, οὕτω κἀγὼ τοὺς ἀρίστους καὶ μέγα δυναμένους παρ' ἡμῖν, κωμῳδεῖν εἱλόμην. Ἡρακλέα γὰρ μιμούμενος, οὐκ εὐτελεῖς ἄνδρας κωμῳδεῖν ἐπεχείρησα. Διαβὰς βυρσῶν ὀσμάς.] ὡσανεὶ ἔλεγε ποταμοὺς ἢ χαράδρας. διὰ δὲ τὸν Κλέωνα ταῦτα. εἰκὸς γὰρ ἦν αὐτὸν ἀπειλεῖν τῷ Ἀριστοφάνει διὰ τὰς ὕβρεις. τὸ βαρβαρῶδες δὲ τοῦ Κλέωνος δηλοῖ. διὰ τοὺς βαρβαρισμούς. Παφλαγὼν γὰρ ἦν. τοῦ Ἡρακλέους δὲ μνημονεύσας, ἐξῆς τό, βυρσῶν ὀσμὴν ἐπήγαγεν. ἐπειδὴ δοκεῖ ὁ Ἡρακλῆς τὴν Αὐγέου κόπρον ἐκκεκαθαρκέναι. Οὗ δεινότατα] Ἐρατοσθένης ἀγνοήσας τὰ κατὰ τὴν Κύνναν, κυνὸς γράφει. κυνὸς ὡς ἀκτῖνες ἐλάμποντο. Κύννα δὲ καὶ Σαλαβακχὼ πόρναι Ἀθήνησι. ἀναίδειαν δὲ αὐτοῦ καὶ τραχύτητα τῶν τρόπων δείκνυσι διὰ τῶν ὄψεων. ὡς καὶ Ὅμηρος. ὄσσε δέ οἱ πυρὶ λαμπετόωντι ἐΐκτην. τῆς δὲ Κύννης μέμνηται καὶ ἐν τοῖς Ἱππεῦσι λέγων. καὶ Κύνναν καὶ Σαλαβακχώ. ἄλλως. Κύννη ἑταίρα ἐστίν. δῆλον δέ, ὅτι καὶ ἀναιδὴς καὶ πόρνης ὀφθαλμοὺς ἔχει. Ἑκατὸν δὲ κύκλῳ.] ὡσεὶ ἔλεγεν ὄφεων. εἰκὸς γὰρ πλῆθος κολάκων ἔχειν τὸν Κλέωνα. χαράδρα δέ ἐστι διαίρεσις εἴτε διῶρυξ πηλοῦ μεστή. ὄλεθρον δὲ εἶπεν οὐχ ὕδωρ ἔχουσαν. δέον δὲ εἰπεῖν ἐλιχμῶντο, ἐλιχνῶντο εἶπε. διὰ τὸ λίχνον τῶν κολάκων. ἄλλως. εἰκὸς γὰρ σύστημα τὸν Κλέωνα ἔχειν μέγα δυνάμενον. τῶν ὑποτρεχόντων αὐτῷ καὶ θεραπευόντων. ὁ δὲ εἶπεν, ὡσεὶ ἔλεγεν δρακόντων ἑκατὸν κεφαλαῖς αὐτὸν καθωπλίσθαι. καὶ τοῦτο πρόσεστι τῶν Ἡρακλέους εἰς τὸν μῦθον ἄθλων. τὴν ἑκατοντακέφαλον ὕδραν. καὶ γὰρ Τυφῶνα αὐτὸν εἶπεν ἐν τοῖς Ἱππεῦσι. τοσαύταις δὲ ἐκεῖνος κεφαλαῖς ὥπλιστο, ἢ διὰ τοὺς περὶ αὐτὸν κόλακας. A Χαράδρας.] ἀντὶ τοῦ χειμάῤῥου ποταμοῦ. κατάγνυσι δὲ ὅσα παντοῖα μετὰ τοῦ ῥεύματος. οὐκ εἶπε δὲ πηλόν, ἀλλ' ὄλεθρον. Φώκης δ' ὀσμήν.] θαλάσσιον ζῶον ἡ φώκη. Ὅμηρος φωκάων ἁλιοτρεφέων ὀλοώτατος ὀδμή.

CHRIST. Βυρσῶν ὀσμὰς δεινάς] Et de Hercule contra quàm alij loquantur & ſe fortiſſimo heroi & ἀλεξικάκῳ comparat. Nam velut ille B magnos labores hauſit, magnáque pericula obiuit, vt magna & illuſtria facinora ederet: Sic Ariſtophanes Cleonem & Lamachum, nihil eorum minis aut potentia deterritus exagitauit. In Cleonem verò inuehitur, cùm ait βυρσῶν ὀσμάς, quia ille βυρσοδέψης: & ſic ad Augiæ fimeta reſpicit. Βορβοροθύμους] Scholiaſtes videtur agnoſcere βαρβαροθύμους, vt notetur Cleonis barbaries, erat enim Paphlagon: Sed non malè de cœno intelligemus, vt mentem Cleonis cœnoſam fuiſſe cre- C damus, præſertim cùm poſtea ſubiiciat χαράδρας. Καὶ πρῶτον] Sequentes verſus etiam habes in Parabaſi Veſparum. Καρχαρόδοντι] Quaſi Hercules Cerbero. Canem autem Cleonem vocat ab impudentia, & ex oculorum aſpectu, vt apud Poetam κυνώπης, vel κυνὸς ὄμματ' ἔχων. Quod autem ait μάχομαι, dixit alibi in Veſpis ξυστὰς tralatiuè à lucta. Κύννης] Cynna & Salabaccho ſcorta fuerunt Athenis. De Cynna ſuprà in Equitibus meminit. Tamen Eratoſthenes legebat hîc non Κύννης, ſed κυνὸς ὡς vt Canem ſemper appellet, alij D πυρός. Duplicem autem impudentiam Cleoni tribuit & caninam & meretriciam, vt dictum olim de impudente, non κόρας in oculis, ſed πόρνας habere. In Scholiis in Veſpas mendum eſt cùm ait Eratoſthenem pro Κύννης legiſſe κοινᾶς, legendum illic κυνός. Ἑκατὸν δὲ κύκλῳ] Hydra bellua centiceps Herculis fuit labos. Sed detorſit δράκοντας ad κόλακας quibus ſtipatus erat Cleō, quem Typhonem in Equitibus vocauit. Quod autem legitur ἐλιχνῶντο in Veſpis habes ἐλιχμῶντο, vtrūque conuenit, nam & vorant & lambunt. Tamen ἐλιχνῶντο agnoſcere videtur Heſychius. Χαρά- E δρας] Præcipitium innuit, cùm ait ὄλεθρον quamuis pro πηλὸν dixerit, nam torrentes ſecum, vt ait Callimachus trahunt πολλὸν συρφετόν. Seu vocem irridet ſonoram & fractam quæ καχλάσματα, id eſt cachinnos imitabatur. Tamen interpres Veſparum de aſperis moribus & inæquali vita intellexit. Sed ad vocem referendum eſſe auſim probare vel ex Pherecrate, qui in Ἐπιλήσμονι vel Θαλάσσῃ dixit, ἂν δ' ἀποχεσθῶ οἴμοι τάλας, φησί, χαράδρα F κατελήλυθεν, præceps, puto, reſponſum innuens. Φώκης δ' ὀσμήν] Etiam graucolentiam illi exprobrat & tetrum odorem, tam fortaſſis à libidine quàm arte βυρσοδέψου. Tetrum verò odorem eſſe Phocæ ſiue vituli marini etiam Homerus teſtatur qui dixit φωκάων ὀλοώτατος ὀδμή. & alibi πικρὰν ὀδμὴν ipſas ἀποπνεῖν dixit.

Σχόλια. Λαμίας ὄρχεις.] δραστικοὶ γὰρ οἱ ὄρχεις. Δίδυμος δέ, εἰδωλοποιεῖ τινας ὄρχεις Λαμίας. θῆλυ γὰρ ἐντεῦθεν καὶ Λάμος ἡ πόλις τῶν Λαιστρυγόνων. λέγεται G ἡ Λαμία Βήλου καὶ Λιβύης θυγάτηρ. ταύτης ἐρασθῆναι τὸν Δία φασί. μεταγαγεῖν δὲ αὐτὴν ἀπὸ Λιβύης εἰς Ἰταλίαν, ἀφ' ἧς καὶ πόλις ἐν Ἰταλίᾳ Λάμια προσαγορεύεται. ἔνθεν αὐτῇ συνελθὼν ὁ Ζεύς, οὐκ ἔλαθε τὴν Ἥραν. ἥτις ζηλοτυποῦσα τὴν Λαμίαν, τὰ γενόμενα αὐτῆς τέκνα ἀνῄρει. ἡ δὲ ἀποθνησκόντων αὐτῆς τῶν παιδίων βαρυθυμοῦσα, τὰ τῶν ἄλλων παιδία διὰ φθόνον ἐκκλέπτουσα ἀνῄρει.

ἀτηρά. διὰ τοῦτο καὶ τὰς τίτθας ἐκφοβούσας τὰ βρέφη καλεῖν ἐπ' αὐτοῖς τὴν Λαμίαν. μυθεύεται δὲ ὡς ἄυπνος αὕτη διατελεῖ βουλήσει Ἥρας, ἵνα καὶ ἡμέρας καὶ νύκτας ἐν τῷ πένθει ᾖ, ἕως οὗ αὐτὴν ἐλεήσας ὁ Ζεὺς, ἀφαιρετοὺς αὐτῆς καὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς ἐποίησεν, ὅπως ἐν αὐτῇ ᾖ ἐξαιρεῖσθαι καὶ πάλιν θεῖναι. λέγεται δὲ ἰσχηκέναι παρὰ Διὸς, καὶ τὸ μεταμορφοῦσθαι εἰς ὅ,τι οὖν βούλεται. ἀλλόκοτον δέ τι τέρας ὑποστήσασθαι βούλεται τὸν Κλέωνα. τὴν γὰρ Λαμίαν φησὶν ἄγριον εἶναι ζῷον καὶ δύσοσμον καὶ ἀτήμερον. ὡς ἑρμαφροδίταις δὲ τούτοις αὐτὸν εἰκάζει μόνοις· προσέθηκεν ἀπλύτους, ἵνα μᾶλλον αὐξήσῃ τὴν περὶ τὸν Κλέωνα δυσφημίαν. Τοιοῦτον ἰδὼν τέρας] εἰρηκὼς τῶν σκωμμάτων αὐτοῦ τὸ κατ' εἶδος, ἔσκωψεν αὐτὸν πάλιν ἐπὶ τὸ ψυχικὸν ἀναδραμών. δι' ὃ τέρας αὐτὸν καλεῖ μείζονα δόξαν τῶν προειρημένων, καταλιπὼν ἔχειν τοῖς ἀκηκόσι περὶ αὐτοῦ. Παῖδας ἐπείρων.] ὡς τῶν ἄλλων ἐξιόντων καὶ δεομένων καὶ νέων καὶ τῶν παίδων, εἰς τὸ σπουδάζειν αὐτούς, ἵνα νικήσωσιν. εἰώθασι δὲ καὶ παιδεραστεῖν ἀβρυνόμενοι τῇ νίκῃ. αἰνίττεται δὲ εἰς Εὔπολιν καὶ τοὺς περὶ αὐτὸν ὡς παίδων ἐρῶντας καὶ παλαίστρας περιερχομένους.

CHRIST. Λαμίας ὄρχεις ἀπλύτους] Lamiã belluam perhibent olentem & feram, ſic dictam à granditate gutturis λαιμίαν & λαμίαν. In eam transformata fertur formoſa femina Lamia Beli & Libyæ filia quæ è Libya in Italiam venit, vbi vrbs Lamia inde dicta. Eam, vt ait Duris in ſecũdo hiſtoriæ Libycæ, compreſſit Iuppiter. Iuno zelotypa partum necauit, vnde illa præ dolore necati partus ex formoſiſſima deformis facta eſt, & Iunonis exemplo aliarum infanticida exiſtimatur: vnde nutriculæ quæ terrorem infantibus incutere ſolent, de Lamia interminantur. Lamiam autem illam fabulantur volente Iunone aſſiduò vigilaſſe, & noctes diéſque in dolore fuiſſe, donec miſeratus Iuppiter exemptiles illi oculos fecit, quos aſſumeret & poneret cùm vellet. Qua de re elegans opuſculum exſtat Politiani viri ſuo ſeculo incomparabilis. Hic verò notandum, finxiſſe Ariſtophanem quod non eſt. Nam cùm Lamia femina ſit, ei tamen ὄρχεις tribuit, & vt Cleonis ſpurcitiem arguat, ἀπλύτους, id eſt vt ait Plautus, illutibili odore. Cæterùm fuit Lamia olim etiam Atticum ſcortum, cuius dictum Ælianus memorat, Græcos Leones, Epheſi eſſe Vulpes, vt infrà dicemus. Καμήλου] Salacem Camelum & θερμόσπορον exiſtimant. Corrigendus autem obiter Sudas voce σφυκτὸς, vbi καμήλου legendum non καμίνου. Aliud eſt κάμιλος, nempe παχὺ σχοινίον, vt putem καμηλαύκιον Sudæ vel σκιάδειον inde dictũ, niſi ἀπὸ τοῦ καῦμα ἐλαύνειν, vel κάματον potius. Nã eſt πιλίδιον. Ἀποδοῦναι] Hic verſus cum ſequenti non videtur integer. Nam pede curtus eſt. Sequens, ſyllaba tantum. Qui verò ſequuntur in vnum iungi debent, nam decem ſequentes, qui faciunt ἔκθεσιν, Dimetri ſunt. Sed quia Scholiaſtes hoc longum Commation ſiue Parabaſin 33. verſibus Tetrametris Catalect. conſtare dixit, aut error eſt in numero, aut duo deſiderantur. Παῖδας ἐπείρων] Nihil hic Comicus maledicentiæ & inſectationis poëtarum reliqui facit. Nam ecce Eupolin & alios poëtas inſimulat παιδεραστίας: πειρᾶν verbum proprium libidinoſis, qui quauis via expugnare tentant pudicitiam. Apud Lucianum Iuppiter de Ixione Iunonẽ precãte, ait μου ἐπείρα.

Παῦρ' ἀνιάσας, πόλλ' εὐφράνας,
Πάντα παρασχὼν τὰ δέοντα.
Πρὸς ταῦτα χρεών ἐστι μετ' ἐμοῦ,
Καὶ τοὺς ἄνδρας καὶ τοὺς παῖδας,
Καὶ τοῖς φαλακροῖσι παραινοῦμεν
Ξυσπουδάζειν περὶ τῆς νίκης.
Πᾶς γάρ τις ἐρεῖ νικῶντος ἐμοῦ
Κἀπὶ τραπέζῃ καὶ ξυμποσίοις,
Φέρε τῷ φαλακρῷ, δὸς τῷ φαλακρῷ
Τῶν τρωγαλίων, καὶ μὴ ἀφαίρει,
Γενναιοτάτου τῶν ποιητῶν
Ἀνδρὸς τὸ μέτωπον ἔχοντος.

Pauca nocens & multa oblectans
Exhibui cuncta decenter:
Hæc ita cùm ſint decet æquanimos
Hic mihi adeſſe viros & pueros:
Quin & caluis de victoria
Moneo vt nobis æque ſtudeant:
Nam per menſas & conuiuia
Dicetur, ſi victor clueo,
Age da caluo, fer huic caluo
Hæc bellaria, néve poëtam
Generoſe bonum quid defrudes,
Frontem egregium virum habentem.

Σχόλια. Παῦρ' ἀνιάσας.] ὡς τῶν νικώντων ταῦτα ποιούντων καὶ εἰς ὕβριν ἐξελκομένων. ὀλίγα κωμῳδήσας ἢ οὐδὲν λυπήσας. ὁμοίως τῷ, ἦ ὀλίγον οἷ παῖδα ἐοικότα γείνατο Τυδεύς. Πρὸς ταῦτα χρεών.] διὰ ταῦτα ὑμᾶς ἀξιῶ συλλαμβάνεσθαι, ἢ δι' αὐτὰ τὰ δίκαια. Καὶ τοῖς φαλακροῖσι.] τοῦτο εἰς ἑαυτόν. φαλακρὸς γὰρ ἦν ὁ Ἀριστοφάνης. τρωγαλίων δὲ τῶν τραγημάτων. οὕτως οἱ παλαιοί. Καὶ μὴ ἀφαίρει γενναιοτάτου] μηδὲν ἀφαίρει τῶν προκειμένων. ἀλλὰ πάντα παράθες. τὸ δὲ σχῆμα, ἀττικόν τὸ γενικὴν εἰπεῖν ἀντὶ αἰτιατικῆς. ὡς νῦν εἶπε τῶν τρωγαλίων, ἀντὶ τοῦ τὰ τρωγάλια.

CHRIST. Πρὸς ταῦτα] Hæc velut eſt peroratio. Sanè enim Parabaſes iſtæ ſunt tanquam δημηγορίαι ſcenicæ. Καὶ τοῖς φαλακροῖσι] Quod Satyrici ſolent hoc facit Ariſtophanes (quid enim aliud iſtæ fabulæ quàm Satyræ?) vt quò liberius alios inſectentur, ſibi ipſis non parcant. Fuit enim genere caluus Ariſtophanes: quod teſtatur Plutarchus cap.1. lib.2 Sympoſ. διὸ καὶ τῶν κωμικῶν ἔνιοι τὴν πικρίαν ἀφαιρεῖν δοκοῦσι τῷ σκώπτειν ἑαυτούς. ὡς Ἀριστοφάνης εἰς τὴν φαλακρότητα καὶ τὴν ἄγαν οἴνου δίψαν. Sed fortaſſis hæc ſpectant Eupolidem: nam in Scholiis quæ ſunt ad Equites, habes, ἄγε, φησὶν Εὔπολις, ξυμποίησον τῷ φαλακρῷ. Nomen calui, olim videtur pauperem & miſerum deſignaſſe. Nam Myconios qui caluitij morbo laborabant, pauperes fuiſſe teſtatur Athenæus, & inuocatos ad conuiuia venire ſolitos, ita vt Myconij dicti fuerint vulgò omnes ἄκλητοι, de quibus Stephanus & Donatus ad Terentium, vbi laudatur illud Lucilij, *Myconi omnis calua iuuentus*. Heſychius, μυκώνιοι ἐπὶ γλισχρότητι διεβέβλωντο, lego διεβέβληντο. Neque verò per caluos, pauperes ſolùm innuebãtur, ſed etiam ſtulti & fatui, vnde illud μωρὸν ὁρῶ φαλακρόν. Syneſius in encomio caluitij per ἀστεϊσμὸν vocari eos σιλλώνια dixit quod traduci po-

teſt ad ſtultitiam: Tamen quia luna dicta à ſplendore & luce, & calui ea parte videntur ſplendere, propterea σελήνια dicti, & ab ipſa luna amari dicuntur, vel quod in orbe lunæ omnia contraria huic orbi ſunt, & caluities illic tã familiaris quàm hîc cæſaries. Κἀπὶ τραπέζῃ] In conuiuiis ſæpè in caluos dicta iocularia iaciebantur. Petronius in Satyrico. Cùm Eumolpus & ipſe vino ſolutus dicta velut in caluos ſtigmoſóſque iaculari. Quamuis illic putem ſtigmoſos vocari qui nęuos habẽt. & caluos qui raſi: nam apud poëtas præſertim hęc promiſcuè vſurpantur. Τρωγαλίων] Bellaria ſic vocantur ab edendo quæ & τραγήματα ab eadem origine τρώγω, nam inde τράγος quia rodere ſo-
A let, vt dicitur, *Rode caper vitem*: etſi differre putat Athenæus lib. 14. vbi τραγημάτων multa nomina: Nam ἐπιδορπίσματα, & μεταδόρπια, & ἐπιφορήματα & ἐπιτραπεζώματα & δευτέρας τραπέζας vocat, imò & ἐπάϊκλα (ſic enim corrigo Athenæum vbi legitur ἐπίκλεια. ſanè enim αἶκλον, conuiuium) quãuis doctiſs. Dalechampius ἐπαΐκλα legat, neſcio vnde id verbi expiſcatus. Nam Heſychius variat qui cum αἶκλον conuiuium eſſe dixerit, poſtea ait ἀναίκλεια ἄδειπνα, niſi mendum eſt & legendum
B ἀναίκλεια idem Athenæus libr. 4. κοπίδα ait fuiſſe apud Laconas cœnam εὐτελῆ & propriè vt αἶκλον ex Eupolide in εἵλωσι. Poſſint etiam vocari ἐπιδαιτρα quæ placentas deſignant.

Ωδὴ, καὶ στροφὴ κώλων κβ'.

Χο. Μοῦσα, σὺ μὲν πολέμους
Ἀπωσαμένη μετ' ἐμοῦ
Τοῦ φίλου χόρευσον,
Κλείουσα θεῶν τε γάμους,
Ἀνδρῶν τε δαῖτας,
Καὶ θαλίας μακάρων.
Σοὶ γὰρ τάδ' ἐξ ἀρχῆς μέλει,
Ἢν δέ σε Καρκίνος ἐλθὼν,
Ἀντιβολῇ μετὰ τῶν παί-
δων χορεῦσαι,
Μήθ' ὑπακούσῃς, μήτ' ἔλ-
θῃς συνέριθος αὐτοῖς,
Ἀλλὰ νόμιζε πάντας
Ὄρτυγας οἰκογενεῖς,
Γυλιαύχενας ὀρχηστὰς
Νανοφυεῖς, σφυράδων
Ἀποκνίσματα,
Μηχανοδίφας.
Καὶ γὰρ ἔφασχ' ὁ πατὴρ
Ὃ παρ' ἐλπίδας
Εἶχε τὸ δρᾶμα, γαλῆν
Τῆς ἑσπέρας ἀπάγξαι.

Ch. *Muſa age bella quidem*
C *Repelle odioſa, choros*
Mecum agens decentes
Diuûm cane connubia, &
Cœnas virorum
Atque epulas superûm:
Nempe iſta curas primitus:
Sin venit huc quoque Cancer
Cum pueriſque vocet te has
D *Ad choreas*
Abnueas audire aut
Suppetias dare illis:
Quin genus hocce vernas
Ortygas eſſe puta
Saltos breuiceruicos
Nanigenas, ſimiles
Capriſtrundius,
Machinicrepas.
E *Nam pater ipſus ait*
Sibi fabulam
Veſpere mirificam
A fele ſtrangulatam.

Σχόλια. Μοῦσα σὺ μὲν πολέμους.] τὸ χορὸς τὴν ἀλλαγὴν τοῦ μέτρου. αὕτη δὲ πλοκή ἐστι καὶ ἔλαθεν. σφόδρα δὲ γλαφυρὸν εἴρηται. καὶ ἔστι στησιχόρειον. Μοῦσα. σὺ μὲν] ἡ ᾠδὴ αὕτη καὶ στροφὴ κώλων ἐστὶ κβ. τοσούτων δὲ καὶ ἡ ἀντῳ-
F δὴ καὶ ἀντιστροφή. οὐ γὰρ διῄρηνται, ἀλλ' ἐχόμεναι εἰσὶν ἀλλήλων. ἐπεὶ οὐ κεῖται μεταξὺ τὸ ἐπίρρημα. τὰ μὲν οὖν α ς ιδ ιε ιθ κα. δακτυλικὰ πενθημιμερῆ. τὰ δὲ β δ. προσοδιακὰ δίμετρα ἀκατάληκτα ἐκ παίωνος β καὶ χοριάμβου. τὸ δὲ γ τροχαϊκὸν ἰθυφαλλικόν. τὸ ε ἰαμβικὸν πενθημιμερές. τὸ δὲ ζ ἀκατάληκτον δίμετρον. τὰ η θ ιά δακτυλικὰ τρίμετρα. τὸ ι τροχαϊκὴ βάσις. τὰ ιβ ιγ χοριαμβικὰ εἰς βακχεῖον περαιούμενα δίμετρα. τὸ ιϛ ἀναπαιστικὸν δίμετρον βραχυκατάληκτον. τὰ ιζ κ ἀναπαιστικαὶ
G βάσεις. τὸ ιθ δακτυλικὸν δίμετρον. τὸ τελευταῖον ἰαμβικὸν ἑφθημιμερές. ἐπὶ τῷ τέλει τῆς μὲν στροφῆς παράγραφος. τῆς δ' ἀντιστροφῆς, κορωνίς. Κλείουσα θεῶν τε γάμους.] ὅτι σύνηθες ἦν τοῖς παλαιοῖς, ᾄδειν θεῶν τε καὶ ἀνθρώπων γάμους. σημειοῦται δὲ ταῦτα ὁ μόχθος πρὸς τοὺς ἀθετοῦντας τὴν ἐν Ὀδυσσείᾳ Ἄρεος καὶ Ἀφροδίτης μοιχείαν. Ἢν δέ σε Καρκίνος] Καρκίνος τραγῳδίας ποιητής. ὃς εἶχε ταπεινούς τινας παῖδας. ἐν δὲ τῷ ἀντιγράφῳ παροξύτονον εὗρον τὸ Καρκίνος. ἴσως οὖν συνέστελλεν αὐτό, ὡς καὶ Ἄρατος. παῖδες δὲ Καρκίνου τρεῖς, Ξενοκλῆς. Ξενότιμος. Ξέναρχος. τραγικοὶ δὲ οὗτοι χορευταί, οἵτινες διὰ τὴν σμικρότητα τῶν σωμάτων ὄρτυγες ἐκαλοῦντο. Ὄρτυγας οἰκογενεῖς] δέον ὄρνιθας οἰκογενεῖς εἰπεῖν, ὄρτυγας εἶπε. πρᾶγμα τῆς φύσεως ἀλλότριον, πλὴν εἰμὴ ὡς μαχίμους διαβάλλει τοὺς παῖδας τοῦ Καρκίνου. φιλεριστικὴ γὰρ τῶν ἀρρένων ὀρτύγων ἡ φύσις. οἰκογενεῖς δὲ, ἀντὶ τοῦ ἡμέρους ἐν οἴκῳ τεθραμμένους. παρείρηται δὲ περὶ τῶν Καρκίνου υἱῶν, ὅτι μικροί. ἀεὶ μέντοι τὸ ὄρτυγας ἐκτείνεται. νῦν δὲ διὰ τὸ μέτρον συνέσταλται. Γυλιαύχενας.] αὐχένας ἴσα ἔχοντας, ὥσπερ ὁ γύλιος. οἱ σμικροὺς δὲ καὶ γογγυλοειδεῖς σκώπτει. ἐχόρευον δὲ οὗτοι τῷ πατρί. ἄλλως. μακροτραχήλους. γύλιος γὰρ πλέγμα ἐστὶ στρατιωτικὸν ἐπίμηκες. τουτέστιν εἰς ὀξὺ λῆγον. κολοβοὶ οὖν εἰκὸς ἦσαν τὸ ὅλον σῶμα, καὶ μόνον τὸν τράχηλον μακρόν. ἄλλως. γύλιος πλεκτόν τι σκεῦος στρατιωτικόν. στενόστομον. ἐν ᾧ τὰ σιτία ἐμβάλλουσι. διαβάλλει δὲ αὐτοὺς ὡς λεπροὺς καὶ λεπτούς, καὶ μακροὺς τραχήλους ἔχοντας. ἐν τοῖς ἐπιφερομένοις δὲ ἐξηγε-

δὲ ἐξηγήσεται, ὅτι ἔστι τὸ γυλιαύχενας. ὀρχηστὰς δὲ, εἰσέφερε γὰρ αὐτοὺς ὁ πατὴρ ἐν τοῖς δράμασιν ὀρχουμένους. Ναννοφυεῖς.] νάννοι γὰρ λέγονται, οἱ κολοβοὶ τῶν ἀνθρώπων· οἱ δὲ κολοβοὶ τῶν ἵππων, ὕννοι λέγονται. Σφυράδων ἀποκνίσματα.] ταπεινούς, καὶ μικρούς. οὐδὲ ὅλας σφυράδας. σφυράδες δέ εἰσι, τὰ τῶν αἰγῶν καὶ προβάτων ἀποπατήματα. Εὔπολις αἰξί. σφυράδων πολλῶν ἀναμέστη. ἡ δὲ σφυρὰς κυάμου ἔχει τὸ μέγεθος. ταύταις οὖν ἀπεικάζει αὐτούς. μᾶλλον δὲ οὐδὲ ταύταις, ἀλλὰ τοῖς ἀποκνίσμασιν αὐτῶν καὶ ἀποτμήμασιν. εὐτελίζει οὖν αὐτοὺς διὰ τὸ βραχύ. ἡ γὰρ τῶν μικρῶν μοιρὰς μικρὰ, οὐδ᾽ ἐν ὤν.

CHRIST. Μοῦσα σὺ μὲν.] In hac oda ſunt Stropha & Antiſtropha, in vtraque verſus 22. Sed priores verſus ſex vtriuſque ſunt ex Steſichori Oreſtea πλοκῆ. Quæ vltrà ſunt, in Tragicos poëtas ſcribuntur, puta Carcinum eiúſque filium, Melãthium & Morſimum. Ferunt autem primum Steſichorum inſtituiſſe chorum ad citharæ cantum. Vnde illud ipſi nomen, cùm antea vocaretur Tiſias. Cæterùm Oreſtea Steſichori ex Xantho μελοποιῷ videtur ſumpta, ſi credimus Athenæo, lib. 12. Scripſerat autem, vt aiunt, Helenę vituperium, vnde oculis captus eſt, poſteà viſum recuperauit cùm ceciniſſet Palinodiam, ex qua idem auctor Athenæus verſus aliquot laudat lib. 3. & 10. Θεῶν τε γάμους.] Vt Martis & Veneris, quorum coniugium vel adulterium potius in Vlyſſea, ſunt qui Homeri eſſe negent. Καρκῖνος] Tragicus fuit poëta cuius filij tres, Xenocles, Xenotimus & Xenarchus, viles perſonæ & ludij Tragici, qui propter ſtaturæ breuitatem vocati ſunt ὄρτυγες. Carcini fabulam Thyeſtam laudat Ariſtoteles in de Poetica, cùm agit de recognitione quæ fit ex ſignis συμφύτοις Notandum autem hoc nomen factum hic licentiosè προπαροξύτονον, vt fecit etiam Aratus, nam aliàs ſecundam ſyllabam producit. Ἀντιβολεῖ] Verſus hic longior eſt, & ſecandus in duos, vt alter ſit δεῦν χορεῦσαι. Aliter enim hæc Stropha conſtaret tantum 21. verſibus, neque par eſſet Antiſtrophæ quæ ſequitur. Ὄρτυγας οἰκογενεῖς] Cùm dicendum eſſet ὄρνιθας, maluit ὄρτυγας, vt ſic magis inſectetur Carcini liberos tanquam contentioſos, ſunt enim Coturnices mares natura φιλεριστικοί. Cæterùm hic verſus citatur ab Athenæo lib. 9. qui ait fœminas coturnices ab Alexandro Myndio eſſe λεπτοτραχήλους (lego enim illic λεπτοτραχηλοτέρους) Solent autem Attici producere mediam, & τυ longum facere, vt teſtatur Ixion Demetrius apud illum Dipnoſophiſtam, perinde ac δοίδυκα & κήρυκα. Sed hic noſter Comicus breuiauit propter metrum. Dixit autem οἰκογενεῖς, id eſt domi & in vmbra educatos. Sudas σκιατραφουμένους dixit. Γυλιαύχενας] Nullum vel oblongum collum deſignat. Quid eſſet γύλιος notatũ à nobis ſuprà: Cophinus ſcilicet militaris paruus & vegrandi collo. Sanè irridet iſta Carcinomata tãquam pumilos & Nanos, qui tamen operam patri præbebant ad ſaltandum in fabulis ſuis. Corrigendus itaque locus Sudæ, in voce καρκῖνος, vbi ait de filiis ἐχόρευον δὲ τῷ παιδὶ, lego πατρί: Error ortus ex compendiaria ſcriptura: πρί. quæ ſic fortaſſis ſcripta πμ̄ι. degenerãte littera hirriente in antiquum ν. qui ſic μ. figuratus quaſi in ρ. nã ſic multa Notarij & ταχυγραφεῖς ſcribebant. Contrarius illi error viſitur apud eũdem Grammaticum vo-

A ce κυρῖνος. i. Quirinus: Nam vbi habes Ιούλιος τὶς πάτροκλος legendum πρόκλος. eſt enim Iulius Proculus. & hiſtoria eſt de Quirino vel Romulo quẽ aſcendentem in cælum ille iuratus vidiſſe ſe dixerat. Putarunt poſtea compendio ſcriptum πρόκλος, & legendum πάτροκλος, librarij hoſpites in hiſtoria Romana. Ναννοφυεῖς] Nani in hominibus pumili dicũtur, mutilique & murci in equis, B hinni, quos tamen alij gynnos vocant. Inde genus panis parui & placentarij Nanus. Credibile verò eſt Ariſtophanem ad grãde eorum veretrum reſpexiſſe, quia pumilis μέγα αἰδοῖον. Mimnermus poëta Elegiacus νάννους ſcripſit, ſi Dalechampio credimus, qui pumiliones vertit, quamuis vetuſta Athenæi exemplaria habent ναννοῖ & ναννώ, quæ meretrix fuit & ipſius Elegiographi amica, vt titulus non ſit temerè abdicandus. Nam & Ephip- C pus Comicus fabulæ nomen fecit Philyram meretricem. Quò magis credam facit vox σφυράδων quæ ſequitur, quibus capratum ſtercora ſignificãtur. Fuit autem Nannion meretrix (ſi tamen eadem eſt) vocata Capra, quia vt Capræ θαλλοὺς qui ramuſculi ſunt libenter eſitant, ſic illa Nannion Thallum quendam cauponem bonis exhauſerat, vt Plautina Phroneſium Dinarchum. Ἀποκνίσματα] Mirum in modum paruitatem & breuitatem, ac verò vilitatem eorum exagitat, quos etiam ramentis & ſtrigmentis ſtercoris caprini D comparat. Corrigendus Sudæ locus non rectus, apud quem Scholiaſtæ Græci verba ad verbum leguntur, vbi legendum ἀποτμήμασιν pro ἀποτυχήμασιν. Hîc autem etiam legi poteſt ὑποκνίσματα.

Σχόλια. Μηχανοδίφας.] ἀπὸ μέρους τούτου. Ξενοκλῆς γὰρ ὁ Καρκίνου, δοκεῖ μηχανὰς καὶ τερατείας εἰσάγειν ἐν τοῖς δράμασι. Πλάτων σοφισταῖς. Ξενοκλῆς ὁ δωδεκαμήχανος ὁ Καρκίνου παῖς τοῦ θαλαττίου. μηχανοδίφας δὲ εἶπεν αὐτούς, ἐπειδὴ πολλάκις ὡς τραγῳδοὶ μηχανὰς προσέφερον, ἡνίκα θεοὺς ἐμιμοῦντο ἀνερχομένους, ἢ κατερχομένους ἐκ τοῦ οὐρανοῦ. Ὁ παρ᾽ ἐλπίδας] τοῦτο πρὸς τὸ ἄνω μήτ᾽ ἔλθῃς αὐτοῖς συνέριθος. καὶ γὰρ εἶχεν ὁ πα- E τὴρ γαλῆν τινα τῆς ἑσπέρας ἀπάγξαι τὸ δρᾶμα αὐτοῦ ὅπερ εἶχε, παρὰ προσδοκίαν. τουτέστιν ὁ μὲν μοιχὸν συνεχάψατο, διαβάλλει δὲ αὐτὸν ὡς νόθον περὶ τὰ κλέμματα. δρᾶμα δὲ ἐποίησε τοὺς μύας. διὰ τοῦτο καὶ γαλῆν εἶπεν ἀπάγξαι. Γαλῆν τῆς ἑσπέρας.] ἀντὶ τοῦ ὑπὸ τῆς γαλῆς τὸ δρᾶμα ἀπαγχθῆναι. δρᾶμα δὲ ποιήσας ὁ Καρκῖνος ἢ ὁ Ξενοκλῆς παρῆλθε μέγα καυχώμενος ἐπ᾽ αὐτῷ, καὶ παρελθὼν ἡττήθη. ὡς ἡττηθέντος οὖν εἶπεν, ἐν ᾧ μεγάλας ἐλπίδας εἶχε δρᾶμα. ἐπειδὴ δὲ αἱ γαλαῖ F τοὺς μῦς νύκτωρ πνίγουσι, διὰ τοῦτο παίζει.

CHRIST. Μηχανοδίφας] Carcini filius Xenocles machinas & oſtenta in fabulas induxit, vt teſtatur Plato Comicus, qui δωδεκαμήχανον vocat. Machinas enim adhibebant, cùm Deos deſcendentes de cælo aut diſcedentes repræſentabant. Γαλῆν τῆς ἑσπέρας] Scripſerat, credo, Carcinus Mures fabulam, quæ non ſtetit, ſed exacta eſt, fuerúntque actores μισθούμενοι. Quanquam magna exſpectatio fuerat illius fabulæ, ait enim παρ᾽ G ἐλπίδας & fortaſſe reſpexit ad Prouerbium Anapæſticum ὤδινεν ὄρος, τὸ δ᾽ ἔτικτεν μῦν. Itaque ſalsè ridet Tragicum, & Mures ait ſtrangulatos à fele. Vt enim qui placuerunt populo, liberam ſibi auram videntur haurire, ſic qui exiguntur, ſuffocari. Fortaſſis autem alium qui vicerat Carcinum etiã traducere voluit nomine γαλῆς quaſi felem pullariam vocet, Morſimū, puta, vel Melanthium, quos vt cinædos paulò poſt tangit, nam muribus A ſtrangulandis conuenit τὸ μόρσιμον.

Ἀντῳδὴ καὶ ἀντιστροφὴ κώλων κβ.

Τοιάδε χρὴ Χαρίτων
Δαμώματα καλλικόμων.
Τὸν σοφὸν ποιητὴν
Ὑμνεῖν, ὅταν ἠρινᾷ μὲν
Φωνῇ χελιδὼν
Ἑζομένη κελαδῇ.
Χορὸν δὲ μὴ 'χῃ Μόρσιμος,
Μηδὲ Μελάνθιος, οὗ δὴ
Πικροτάτην ὄπα γηρύ-
σαντος ἤκου-
σ', ἡνίκα τῶν τραγῳδῶν
Τὸν χορὸν εἶχον, ἀδελ-
φός τε καὶ αὐτὸς ἄμφω,
Γοργόνες, ὀψοφάγοι,
Βατιδοσκόποι, ἅρπυιαι,
Γραοσόβαι, μιαροὶ
Τραγομάσχαλοι,
Ἰχθυολῦμαι,
Ὧν καταχρεμψαμένη
Μέγα καὶ πλατὺ
Μοῦσα θεὰ, μετ' ἐμοῦ
Ξύμπαιζε τὴν ἑορτήν.

Iſta decet Charitum
Volgaria pulcricoma-
B *rum catum poëtam*
Laudare, cum amica veris
Queſtus hirundo
Leue ſedens iterat,
Chorúſque deſit Morſimo
Atque Melanthio, acerbam
Cuius ego ante loquentis
Audij vo-
cem, tragicum Tragœdi
C *Quando habuere chorum*
Frater & hic, vterque
Gorgonij gumiæ,
Batidiſpices, Harpyæ,
Qui vetulas ſubigunt
Et olent caprum,
Piſcibus hoſtes,
Quos vbi deſpueris
D *Numerò, ampliter*
Mecum age Muſa Dea
Feſtiuitate gaude.

Σχόλια. Τοιάδε Χαρίτων.] τῇ στροφῇ ἀποδίδωσι τὴν ἀντίστροφον. πάλιν γὰρ ἐπὶ τὸν οἰκεῖον ἐπανέδραμεν ἔπαινον, φάσκων ὅτι διὰ ταῦτα πάντα χρὴ τοὺς θεατὰς μετὰ πάσης εὐνοίας ἀποδέχεσθαι τὰ ὑπ' αὐτοῦ ποιήματα. εἴδομεν οὖν τὴν στροφὴν τί ἐστι, καὶ πῶς τὴν ἀντιστροφὴν ἐπήγαγε. κἀν ταῖς Νεφέλαις δὲ εἴπομεν, ὅτι δεῖ πάντως ἀνταποδίδοσθαι τῇ στροφῇ τὴν ἀντίστροφον. εἶτα ἀμφοτέραις ἐπάγεσθαι τὴν ἐπῳδόν. ἐκ τούτων γὰρ τὰ χορικὰ συνίσταται. στροφῆς. ἀντιστρόφου. ἐπῳδοῦ. ἀντίστροφος δὲ εἴρηται διὰ τὸ ἀναστρέφειν ἐπὶ τὸν ἐξ ἀρχῆς νοῦν τὸν λόγον μεταξὺ λεγομένων τῶν περιττῶν, καὶ ὥσπερ ἐντεθειμένων καὶ δυναμένων ὑπεξαιρεῖσθαι, οὐδὲν ἧττον τῆς ἀκολουθίας σωζομένης. ἔχει δὲ οὕτως. ἀνδρῶν τ' ἐς δαῖτας καὶ θαλίας μακάρων. σοὶ γὰρ τάδ' ἐξ ἀρχῆς μέλει. εἶτα, τοιάδε χρὴ Χαρίτων. διὰ μέσου δὲ τὰ περὶ τῶν Καρκίνου παίδων. ἔστι δὲ ταῦτα Στησιχόρου ἐκ τῆς Ὀρεστείας. τοιάδε χρὴ Χαρίτων δαμώματα καλλικόμων ὑμνεῖν, Φρύγιον μέλος ἐξευρόντα ἁβρῶς ἦρος ἐπερχομένου. δαμώματα δὲ τὰ δημοσίᾳ ᾀδόμενα. Ὅταν ἠρινᾷ.] καὶ αὕτη πλοκὴ Στησιχόρειος. φησὶ γὰρ οὕτως. ὅταν ἦρος ὥρᾳ κελαδῇ χελιδών. Μόρσιμος μὴ δὲ Μελάνθιος.] τραγικοὶ ποιηταὶ ἀμφότεροι. ὁ δὲ Μόρσιμος Φιλοκλέους τοῦ τραγικοῦ υἱὸς, πονηρὸς καὶ ἄμετρος. ὁ δὲ Μελάνθιος κωμῳδεῖται εἰς μαλακίαν καὶ ὀψοφαγίαν. καὶ πολὺ μᾶλλον ἐν τοῖς Κόλαξιν Εὔπολις, ὡς ἥδιον αὐτὸν διαβάλλει καὶ κόλακα. ἀλλὰ καὶ ὡς λευκὰς ἔχοντα καὶ λεπρὰς Ἀριστοφάνης ἐν Ὄρνισιν. ὡς ἐκ ἰδὼν βδελύττομαι τὸν λέπρον ἀπὸ Μελανθίου. Ἀδελφός τε καὶ αὐτός.] ὡς καὶ τοῦ ἀδελφοῦ τοῦ Μελανθίου τραγικοῦ ὄντος ἀσήμου. ὡς τὸ αὐτό. δέχονταί τινες ὡς καὶ τοῦ ἀδελφοῦ τοῦ Μελανθίου τραγικοῦ ποιητοῦ ὄντος. ἄσημοι δ' εἰσίν. ἀνάγκη δὲ διαιρεῖν ἐν ποιῶ, πρὸς τὸ, τὸν χορὸν ἔχειν τὸ, ἀδελφός τε καὶ αὐτός. ἀλλὰ τὰ μὲν πρῶτα, ἰδίᾳ περὶ τοῦ Μελανθίου μέχρι τοῦ χορὸν ἔσχον. ἀπ' ἄλλης δὲ ἀρχῆς περί τε αὐτοῦ καὶ τοῦ ἀδελφοῦ, τὰ εἰς ὀψοφαγίαν. ὅτι δὲ ὁ Μελάνθιος ὀψοφάγος, ἱστορεῖται δὲ παρ' Εὐπόλιδι ἐν Ἀστρατεύτοις. Ἄμφω.] στικτέον εἰς τὸ ἄμφω. ὅτι τραγικοὶ ἀμφότεροι, Μελάνθιος καὶ ὁ τούτου ἀδελφὸς, δῆλον. τὸ δὲ Γοργόνες καὶ ὀψοφάγοι, ἐπὶ Μελανθίου μόνου. τοῦτον γὰρ ἀεὶ διαβάλλει. τινὲς δὲ εἰς τὸ εἶχον στίζουσιν, ἵνα Μελάνθιος μὲν ἔχῃ τὸν χορὸν, ἀμφότεροι δὲ ὦσιν ὀψοφάγοι.

E CHRIST. Τοιάδε χρή] Hoc eſt principiū Antiſtrophæ, & ſex priores verſus ſunt item πλοκὴ Στησιχόρειος ex eadem Oreſtea, iiſdem ferè verbis. Sic enim Steſichorus (quem σοφὸν ποιητὴν videtur vocare) τοιάδε χρὴ Χαρίτων δαμώματα καλλικόμων ὑμνεῖν. φρύγιον μέλος ἐξευρόντα ἁβρῶς ἦρος ἐπερχομένου. Deinde ὅταν ἦρος ὥρᾳ κελαδῇ χελιδών. Ἠρινᾷ μὲν φωνῇ] Quid ſi μομφωλῇ? Sanè ſic mallem vt F querulos cantus innuat. Μόρσιμος μηδὲ Μελάνθιος] De Morſimo Tragico poëta inepto & frigido, ſed oculorum non malo, vt ferunt, medico, Philoclis Tragici (qui poſt Sophoclis Tereum Πανδιονίδα ſcripſit) filio, & patre Amphidamantis ſupra in Ranis & Equitibus meminit. De Melanthio item tragico gulone, cinædo & leproſo, in Auibus. Vtrumque diris imprecationibus ſemper immiſcet. Nam in Ranis, poſt furta, ſtupra, cædes, parricidia ſubiicit de Morſimo, G ἢ Μορσίμου τις ῥῆσιν ἐξεγράψατο. In Equitibus, ſi fallat, imprecatur ſibi hoc modo, καὶ διδασκοίμην προσᾴδων Μορσίμου τραγῳδίαν, tanquam hic Morſimus ſit in fabula, præcipuéque in choro, μοχθηρὸς καὶ θανατηφόρος. In Auibus autem dixit βδελύττομαι τὸν λέ-

προν

αριον ἀπὸ Μελανθίου. Γοργόνες ὀψοφάγοι.] Gorgones cum magnis malis dentibúſque pingebantur & fingebantur. Vnde voraces & Manduci Gorgones vocati & Gumiæ. Tales in exodiis Atellanarum perſonæ pallentes & Hiantes erant, quæ riſum mouebant & pueris terrorem incutiebant, vt ait Iuuenalis. Hîc addidit ὀψοφάγους, vt non temerè dixerit Varro Manducum vocari obſoniū. Suſpicor tamē aliquid deeſſe in exēplaribus Varronis, quaſi ſcripſerit Obſonium mādentem vocari Manducum, vt ſit ὀψοφάγος. Obſonium verò cū de piſcibus propriè & quaſi vnicè dicatur, vel teſte Plutarcho, non malè hic conueniet, quum præſertim ſequantur βατιδοσκόποι & ἰχθυολῦμαι. Nihil tamen in loco Varronis affirmo: Tantùm Senatus Critici ſententias per Saturam exquiro. Agitur enim de ſaturitate & ὀψοφαγίᾳ.

Σχόλια. Βατιδοσκόποι.] βατὶς εἶδος ἰχθύος. ἢ καθόλου οἱ ἰχθύες. ἅρπυιαι δὲ, ἅρπαγες τῶν ἰχθύων. ἅρπυια γὰρ ἁρπακτικὸν ζῷον. Γραοσόβαι] ἀπὸ τῶν ἰχθύων ἀποσοβοῦντες γραΐδας, ὡς μὴ ἀγοράζειν. ἢ γραῒ συγκοιμώμενοι. σοβάδας γὰρ τὰς πόρνας λέγουσιν. Εὔπολις. ποῦ δὲ τῆδε σὺ τῇ σοβάδι κατήγου. ὡς γραοφίλους δὲ αὐτοὺς εἰσάγει. καὶ περὶ γραῶν ἔρωτα ἐπτοημένους, ἀντὶ τοὺς γραῦς ὀχεύοντας. Τραγομάσχαλοι.] δύσοσμοι. οἱ γὰρ ἄρρενες τῶν αἰγῶν, τοιοῦτοι. Ἰχθυολῦμαι] οἱ γὰρ Ἀθηναῖοι τοὺς ἰχθύας εἶχον ὡς μέγα ἥδυσμα. Καταχρεμψαμένη.] μέγα καταπτύσασα αὐτῶν ὦ Μοῦσα τῶν προειρημένων ποιητῶν καὶ τῶν παίδων τοῦ Καρκίνου.

CHRIST. Βατιδοσκόποι] Piſcibus libenter veſcebantur Athenienſes. Inter eos Batis excellit, & ſanè Sannyrion in Riſu fabula inter menſarum delicias hunc piſcem appellat hoc ſemi-verſu, ὦ βατίδες ὦ γλαυκῶν κάρα. Et Archeſtratus culinarius poëta quomodo ſit apparāda Batis docet libro 7. Athenæi. Ait enim καὶ βατίδ' ἑφθὴν ἐσθίειν μοι χειμῶνος ἐν ὥρῃ, Καὶ ταύτῃ τυρὸν καὶ σίλφιον ἄττα τε σῶμα, μὴ πίειραν ἔχει πόντου τέκνα. Innuit enim περιφραστικῶς cartilagineum piſcem vt facit Ariſtoteles, qui contra Archeſtrati ſententiam Rajas & cartilagineum genus condi hiberno tantùm tempore ait, & capi frigore negat. Γραοσόβαι μιαροὶ] Olidos hircos vocat qui vetulis capris naturam, vt ait ille, ligurriunt. Sunt enim σοβάδες ἅβραι παλλακίδες ancillæ meretrices. Eupolis, ποῦ δὲ τῆδε σὺ τῇ σοβάδι κατήγου. Malo enim hoc interpretari de initu vetularum, quàm de abigendis ipſis à piſciū propola, ne præſtinēt. Ὧν καταχρεμψάμενοι] Quos ineptos poëtas, inquit, ſputis & verberibus ſpernere debes ô Muſa.

ΤΡΥΓΑΙΟΣ, ΘΕΡΑΠΩΝ.

TRYGÆVS, FAMVLVS.

Κορωνὶς στίχων ἰαμβικῶν τριμέτρων ἀκαταλήκτων λζ.

Τρ. Ὡς χαλεπὸν ἦν ἐλθεῖν ἄρ' εὐθὺ τῶν θεῶν,
Ἔγωγέ τοι πεπόνηκα κομιδῇ τὼ σκέλη,
Μικροὶ δ' ὁρᾶν ἄνωθεν ἦτ' ἔμοιγέ τοι,
Ἀπ' οὐρανοῦ φαίνεσθε κακοήθεις πάνυ,
Ἐντευθενὶ δὲ, πολύ τι κακοηθέστεροι.
Θε. Ὦ δέσποθ' ἥκεις; Τρ. Ὡς ἔγωγ' ἐπυθόμην τινός.
Θε. Τί δ' ἔπαθες. Τρ. Ἤλγουν τὼ σκέλη μακρὰν ὁδὸν
Διεληλυθώς. Θε. Ἴθι νυν κάτειπέ μοι. Τρ. Τὸ τί.
Θε. Ἄλλον τιν' εἶδες ἄνδρα κατὰ τὸν ἀέρα
Πλανώμενον πλὴν σαυτόν; Τρ. Οὔκ, εἰ μή γέ που
Ψυχὰς δύ' ἢ τρεῖς διθυραμβοδιδασκάλων.
Θε. Τί δ' ἔδρων; Τρ. Ξυνελέγοντ' ἀναβολὰς ποτώμεναι,
Τὰς ἐνδιαεριαυερινηχέτους τινάς.

TR. QVantùs labos eſt cælites accedere,
Defeſſa crura iam oppidò dolēt mihi.
Ac vos videbam ex aëre exiguos nimis,
Cælum intuetur vos malignos plurimum,
Sed hinc malignos ſat videre impenſius.
FAM. Here ergo ventum video te? TR. ſic audio.
FAM. Satiſne ſalue. TR. Crura defeſſo dolēt
Itinere longo. FAM. age ergo ſis, age dic. TR. quid eſt?
FAM. Vidiſtin' alium quempiam per aëra
Hominem vagantem præter vnicum te? TRY. haud quidem
Ni tres duóſue dithyrambôn ſpiritus.
FAM. Rogo quid agentes? TR. colligebant præpetes
Principia quædam inaninugicrepiſona.

Σχόλια. Ὡς χαλεπόν.] κορωνίς. ποιοῦσι γὰρ οἱ ὑποκριταί. καὶ τὰ πρῶτα ἰαμβικὰ τρίμετρα ἀκατάληκτα λζ. ἐπὶ τῷ τέλει κορωνίς. ὁ Τρυγαῖος δὲ ὡς κατελθὼν ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, καὶ λοιπὸν τῇ οἰκίᾳ πλησιάσας. καὶ τὸν κόπον, ὃν ὑπέστη, διηγεῖται.

BISETVS. Τοῦτο δὲ κατὰ τὸ Ἡσιόδειον,
Τῆς ἀρετῆς ἱδρῶτα θεοὶ προπάροιθεν ἔθηκαν
Ἀθάνατοι. μακρὸς δὲ, καὶ ὄρθιος οἶμος ἐπ' αὐτήν,
Καὶ τρηχὺς τὸ πρῶτον, ἐπὴν δ' εἰς ἄκρον ἵκηται,
Ῥηϊδίη δ' ἤπειτα πέλει χαλεπή περ ἐοῦσα.

Σχόλια. Κακοήθεις πάνυ] ἀνθυπήλλαξεν. ἀντὶ τοῦ εἰπεῖν μικρότεροι. παρ' ὑπόνοιαν διαβάλλων Ἀθηναίους ὡς κακουργεῖν ἑτοίμους. δοκοῦσι δὲ καὶ τοῖς ἄνω τὰ κάτω μικρὰ φαίνεσθαι. Ἐπυθόμην τινός] ἀντὶ τοῦ εἰπεῖν ὡς νομίζω, ὡς περὶ ἄλλου φησί. Ψυχὰς δύ' ἢ τρεῖς.] διαβάλλει αὐτοὺς ὡς μετεώρους. ἐπεὶ περὶ τῶν νεφελῶν λέγουσι πολλά. συνεχῶς δὲ κωμῳδοῦσι τοὺς διθυραμβοποιούς, ὡς ἐκ τοῦ ἀέρος καὶ τῶν νεφελῶν σπῶντας τὰς λέξεις, διὰ τὸ συνθέτους εἶναι παρ' αὐτοῖς. Ἀναβολάς.] τὰς ἀρχὰς τῶν ᾀσμάτων. Ὅμηρος. ἤτοι ὁ φορμίζων, ἀνεβάλλετο καλὸν ἀείδειν. Τὰς ἐνδιαεριαυερινηχέτους.] κωμῳδεῖ τοὺς διθυραμβοποιούς. ὡς ἀπὸ τοῦ ἀέρος ἀρχομένους, καὶ λέξεις τινὰς αὐτῶν διαβάλλει, ὡς τοιαῦτα λεγόντων. Δίδυμος δὲ πεπλάσθαι λέγει ἀνεμονηχέτας. οὐ γὰρ λέγουσιν ἀέρα οὕτως. συνεχῶς δὲ αὐτοὺς κωμῳδοῦσιν ὡς αἰθέρας καὶ νεφέλας, καὶ τὰ ἐκ τούτων σύνθετα ποιοῦντας. μήποτε ἢ οὐκ ἀστέρας μόνον, ἀλλὰ καί τινας τῶν διθυραμβοποιῶν λέξεις χλευάζει. ἄλλως. τὰ προοίμια τῶν διθυραμβοποιῶν, ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ἀπάδοντά ἐστι, καὶ οὐδὲν πρὸς τὸ πρᾶγμα δηλοῖ. τὸ δὲ τοιοῦτον μετεώρων ἀνδρῶν.

CHRIS. Ὡς χαλεπὸν] Hæc Coronis eſt. Prodeunt verò de nouo perſonæ. Et Trygæus deſcẽdit è cælo: & ad penates ſuos redit, narrans quantum laboris hauſerit in aſcẽſu & deſcenſu. Κακοήθεις] Eſt quidem hic Anthypallage pro μικρότατοι, tamen viſus vitio qui in locis celſioribus ſunt, inferiora pro puſillis habent, vt oram ſoluentibus videntur terræ recedere. κακοήθεια eſt malignitas. Iã malignũ apud Latinos, pro parco & paruo ſumitur, vt maligne laudare, & apud Horatiũ maligni caupones. Sic autẽ Athenienſes quaſi malo aſſuetos traducit, quique vt dictum eſt, ſciunt quæ recta ſunt, ſed facere nolunt. Propterea dicit ἐντευθενί, id eſt, propius ſpectanti mihi etiam eſtis impenſius vel maligni vel malitioſi. Ἐπυθόμην τινός] Vt ſit Senarius verſus Iambicus videtur τινὸς eſſe περιττόν. Sed meo iudicio tamen retinendum. Eſt enim genus dicendi & Atticũ & Comicum & ruſtico dignum. Sic vernacula lingua dicimus, *On le dit*. Itaque malo exſulet illud τινὸς ne Senarius corrũpatur. Ἀναβολὰς] Sic dicta Principia τῶν ᾀσμάτων. Homerus ἀνεβάλλετο καλὸν ἀείδειν imo omnia προοίμια. Nugantur Grãmatici qui dicunt ἀναβαλλόμενος & ἀναβαλόμενος per vnicum λ. differre. Illud eſſe cunctari: hoc verò ordiri. Pindarus in Nemeis καταβολὰν dixit in 2. ᾠδῇ. Eſt enim καταβολή, καὶ ἐνάρχησις, & καταβάλλεσθαι verbũ fundamentale. Euripides Bacchis καλὸν τὸ θῦμα καταβαλοῦσα δαίμοσιν de primitiis loquitur. Ἐνδιαεριαυερινηχέτους] Audaces, vt Horatius vocat, in dithyrambis compoſitiones ridet, præcipuéque eas quæ ex aëre & nubibus fiunt vt hic, quibus principia ſua fulciunt quæ vt plurimum diſconuenientia ſunt, vana & inutilia. Omnino Attico perfundit aceto poëtas Dithyrambicos quos alij ἀμφιάνακτας vocant à proœmiis quæ incipiebant ἀμφί μοι ἄναξ, & inde ἀμφιανακτίζειν dicebãt pro προοιμιάζειν. Magnus verò ſubſãnator proœmiorũ Ariſtophanes, qui in Ranis Æſchulũ inducit omnia ferè Euripideatũ fabularũ exordia corrũpẽtem ἀπὸ ληκυθίου.

Θε. Οὐκ ἦν ἄρ' οὐδ' ἃ λέγουσι κατὰ τὸν ἀέρα;
Ὡς ἀστέρες γιγνόμεθ' ὅταν τις ἀποθάνῃ;
Τρ. Μάλιστα. Θε. Καὶ τίς ἐστιν ἀστὴρ νῦν ἐκεῖ.
Τρ. Ἴων ὁ Χῖος, ὥσπερ ἐποίησε πάλαι,
Ἐνθάδε τὸν ἀοῖόν ποθ' ὥς τε γ' ἦλθ' εὐθέως,
Ἀοῖον αὐτὸν πάντες ἐκάλουν ἀστέρα.
Θε. Τίνες γάρ εἰσ' οἱ διατρέχοντες ἀστέρες,
Οἳ καόμενοι θέουσιν. Τρ. Ἀπὸ δείπνου τινὲς
Τῶν πλουσίων οὗτοι βαδίζουσ' ἀστέρων,
Ἰπνοὺς ἔχοντες, ἐν δὲ τοῖς ἰπνοῖσι πῦρ.
Ἀλλ' εἴσαγ' ὡς τάχιστα ταυτηνὶ λαβὼν
Καὶ τὴν πύελον κατάκλυζε, καὶ θέρμαιν' ὕδωρ,
Στόρνυτέ μοι καὶ τῇδε κουρίδιον λέχος.
Καὶ ταῦτα δράσας, ἧκε δεῦρ' αὖθις πάλιν,
Ἐγὼ δ' ἀποδώσω τήνδε τῇ βουλῇ τέως.
Θε. Πόθεν δ' ἔλαβες ταύτας σύ; Τρ. Πόθεν; ἐκ τοῦ οὐρανοῦ.
Θε. Οὐκ ἂν ἔτι δοίην τῶν θεῶν τριώβολον,
Εἰ πορνοβοσκοῦσ' ὥσπερ ἡμεῖς οἱ βροτοί.
Τρ. Οὔκ. ἀλλὰ κἀκεῖ ζῶσιν ἀπὸ τούτων τινές.
Θε. Ἄγε νῦν ἴωμεν. εἰπέ μοι, δῶ καταφαγεῖν
Ταύτῃ τι; Τρ. Μηδέν, οὐ γὰρ ἐθελήσει φαγεῖν
Οὔτ' ἄρτον, οὔτε μάζαν, εἰωθυῖ' ἀεὶ
Παρὰ τοῖς θεοῖσιν ἀμβροσίαν λείχειν ἄνω.
Θε. Λείχειν; ἆρ' αὐτῇ καὶ κάτω σκευαστέον.

FAM. *Verúſne magnum rumor eſt per æthera*
Nos ſidera eſſe quando mortui ſumus?
TR. *Ita eſt.* FA. *Quis illic ſidus eſt nouiſſimũ?*
TR. *Ion Chius qui ſcriptor olim exordium*
Suum hic Eoum docuit, ex quo protinus
Omnes Eoum ſidus illum nuncupant.
FAM. *Sed, quæ videmus aſtra ſcintillantia?*
Stelláſque longis promicantes tractibus?
TR. *A lautiorum ſiderum conuiuio*
Redeunt, & ignem nocte laternis ferunt.
At tu citò iſtam deduc intrò, & trulleo
Sumpto calentes ſuggerens vndas laua:
Et mihique ſterne genialem torum,
Quibus peractis huc reuerſo te eſt opus,
Curabo mox hanc reddier Senatui.
FAM. *Vnde iſta habes tu?* TR. *vnde? ex locis*
cæleſtibus.
FAM. *Non ego teruncii facio diuos, ſi fouent*
Alúntque ſcorta quale mortales ſolent.
TR. *Non ita, ſed illic quidam ab iſtis victitãt.*
FA. *Age nunc eamus, dic mihi, num quid dum*
Huic exedendum. TR. *Nil opus, faſtidiet*
Panem vel offam, ſueta ſemper antea
Lincta ſuperne viuere ambroſia deũm.
FAM. *Lincta: ergo lãces & caniſtra parabimus.*

Σχόλια. Ἴων ὁ Χῖος.] διθυράμβων καὶ τραγῳδίας καὶ μελῶν ποιητής. ἐποίησεν ᾠδήν, ἧς ἡ ἀρχή, ἀοῖον ἀεροφοίταν ἀστέρα μείνομεν ἀελίου λευκοπτέρυγα πρόδρομον. φαίνεται δὲ τετελευτηκὼς ἐκ τούτων. παίζων οὖν ὁ Ἀριστοφάνης, ἀοῖον αὐτόν φησιν ἀστέρα κληθῆναι. ἀφειδέστερος δὲ ἐγένετο. ἔγραψε δὲ καὶ κωμῳδίας καὶ ἐπιγράμματα καὶ παιᾶνας καὶ ὕμνους καὶ σκολιὰ καὶ ἐλεγεῖα. καταλογάδην τὸν πρεσβευτικὸν λεγόμενον, ὃν νόθον ἀξιοῦσί τινες εἶναι, οὐχὶ αὐτοῦ. φαίνεται δὲ αὐτοῦ καὶ κτίσις, καὶ κοσμολογικός. καὶ ὑπομνήματα. καὶ ἄλλα τινά. καὶ πάνυ δόκιμος ἦν. φασὶ δὲ αὐτὸν ὁμοῦ διθύραμβον καὶ τραγῳδίαν ἀγωνισάμενον Ἀθήνησι καὶ νικήσαντα, ἑκάστῳ τῶν Ἀθηναίων δοῦναι Χῖον κεράμιον. υἱὸς δὲ ἦν Ὀρθομένους ἐπίκλησιν δὲ Ξούθου. ἤρξατο δὲ τὰς τραγῳδίας διδάσκειν ἐπὶ τῆς ὀγδοηκοστῆς δευτέρας ὀλυμπιάδος. δράματα δὲ αὐτοῦ δώδεκα. οἱ δὲ τριάκοντα. ἄλλοι δὲ τεσσαράκοντά φασιν. ὡς δ' ἦλθεν ἐνθάδε, ἀντὶ τοῦ εἰς τὸν οὐρανὸν ἀπέθανεν.

CHRIST. Ἴων ὁ Χῖος] Dithyrambicus & Tragicus, & Melicus hic poëta fuit. Imò Comœdias ſcripſit & Epigrammata & Pæanas & Hymnos & Scholia & Elegias: fuit autem Orthomenis, quem Xuthum vocarunt, filius, qui Tragœdias docere cœpit octogeſima ſecunda Olympiade. Cúmque Athenis in Dithyrambicorum & Tragicorum certamine victor euaſiſſet, populo Athenienſi viritim donauit vaſculum A Chium. Scripſerat autẽ oden Dithyrambicam, cuius initium erat, ἀοῖον ἀεροφοίταν ἀστέρα μείνομεν ἀελίου λευκῇ πτέρυγι πρόδρομον. Propterea Eoum ἀστέρα eum vocauerunt: Aut fortaſsè alludit ad Meteora de quibus ſcripſerat Ion teſte Suda. Sed multum operæ poſuerat in Dithyrambicis, quos vt ambitioſè conditos lancinat hic Comicus, vt & Philoxeni στρεπταίγλαν. Ionis autem Chij titulo Dialogũ ſcripſit Plato philoſophus.

Σχόλια. Ἀοῖον αὐτόν.] ὅτι ὁ μὲν Ἴων ἤδη τέθνηκε, B δῆλον. ἐν ἀδήλῳ δὲ ἐστι, ὅτι πρὸς τὸ ὑπ' αὐτοῦ ἔν τινι τῶν διθυράμβων λεγόμενον τὸ ἀοῖον ἀστὴρ, παίζει. Οἱ καόμενοι] οἱ ἀποσπινθηρίζοντες. οἱ καλούμενοι διάττοντες. οἱ ἐν τῷ λάμπειν τοὺς σπινθῆρας πέμποντες. Ἰπνούς] οὓς νῦν ἡμεῖς λαμπτῆρας ἢ φανοὺς καλοῦμεν. τοὺς δὲ νῦν φανοὺς καλουμένους λύχνους τινάς φασι λέγειν τῶν παλαιῶν. τὰς δὲ λαμπάδας, τοὺς τραβικοὺς, φανούς, ἢ πανοὺς διὰ τοῦ π.

Christ. Ἀοῖον] Pro ἠοῖον, vt ἀώς pro ἠώς quæ & ἠοίη. Alia verò eſt origo τῶν ἠοιῶν qui titu- C lus eſt Poematij Heſiodei, cuius fragmentum videtur eſſe Scutum Herculis. Nam in illo Poematio ἠοιῶν, Heroinarum recenſetur Catalogus: & ſic dictæ quia Aſcræus ille de nobilibus feminis comparatis identidem ſcripſerat ἢ οἵη. Διατρέχοντες] Ariſtoteles in Meteorologicis, διάττοντας & διαθέοντας ἀστέρας & δαλοὺς vocat, fierique ait ex exhalatione in longitudinem & latitudinem ducta & didita. Sic autem vocantur qui, vt ait idem magnus magiſter, ταχείας ἔχουσι τὰς φαντασίας, ita D vt eorum φορὰν, ῥῖψιν eſſe exiſtimauerit obliquã. Eam διαδρομὴν etiam lychnis cõparat in primo Meteoron. Ἰπνούς] Laternæ ſunt, quia ait ἐν δὲ τοῖς ἰπνοῖσι πῦρ. Significat autem ἰπνὸς etiam furnum & caminum, puto quia in formam laternæ camini fuerint olim canales ſtructiles, & etymon crediderim à flatu quaſi ἐμπνοὴν, quæ etymi ratio etiam in vocibus Laconicis αἶτας & εἴσπνηλος (vt obiter hoc dicam) locum habet. Hoc verò loco eſt λαμπτὴρ vel λυχνός. Nam Lychnus non eſt inuentum adeò antiquum, πανὸν dicebant, vel φανὸν E potius, quia φαίνει. Tamen πανὸς vſurpatur ab Æſchylo in Agamemnone, teſte Athenæo. Sed ego apud illum Tragicum reperio tantum φανὸς, puto reponendum πανὸς, & irrepſiſſe Gloſſema. Heſychius δίλετρον vocat laternam, qua voce vſus Oppianus in Halieuticis, ſed vt opinor quaſi δίλεαρ. Sunt qui putent Gallicam vocem *Fallot*, eſſe detortam à φανὸς, quaſi dicendum ſit *Fanot*. Nõ habent eius ſententiæ auctores me aſtipulatorem. Nam laternæ illæ quæ hærent tereti ligno & ſu- F blimes ſurſum feruntur, lingua noſtra *Fallots* vocantur, fortaſſis quia velut Phalli vel etiam Ithyphalli, ab imitatione geſtationis illius Orthopallicæ vt nomen ipſum prodit. Quin φάλαι ſpeculæ ſunt & loca celſa. Heſychius φάλαι, ὀρῶν σκοπιαί, ſic enim lego, non vt mendoſè illic legitur ὄρα σκόπι. Sic vox fuit vetuſta ἰπνὸς pro lampade. Apud eũdem Heſychium corrige meo periculo alium nõ rectum locum voce ἴπνια, exponit enim τὰ καθίσ- G ματα τοῦ ἴπνου, lego καθάρματα, nam ſic Callimachus σὺ δ' ἄμυδις φορυτόν τε καὶ ἴπνια λύματ' ἀείρειν, & fortaſſe eò reſpectum ab illo Grammatico.

Σχόλια. Ταυτηνὶ λαβών.] ἐλέγετο ὅτι δύο πόρνας εἶχε τῇ Εἰρήνῃ συναφθείσας τήν τε Ὀπώραν καὶ τὴν Θεωρίαν. ὧν τὴν μὲν Ὀπώραν, ἐδίδου τοῖς γεωργοῖς. τῇ δὲ βουλῇ τὴν Θεωρίαν. τούτων οὖν τὴν μὲν Ὀπώραν τοῖς οἰκέταις ὁ Τρυγαῖος δίδωσιν ἀπάγειν εἰς τὴν οἰκίαν, ὡς αὐτὸς αὐτὴν γαμήσων. καὶ παρακελεύεται τὰ πρὸς τοὺς γάμους αὐτῆς εὐτρεπίσαι. τὴν δὲ Θεωρίαν αὐτὸς φησὶν ἀπομόσας δώσειν τῇ βουλῇ. ἴσως δὲ ἡ Εἰρήνη, ἐν τῷ οὐρανῷ ἔμεινεν.

Bisetus. Κουρίδιον λέχος] κυρίως οὕτω καλεῖται τὸ λέχος, εἰς ὃ ὁ ἀνὴρ ἄγει τὴν γυναῖκα κόρην ἔτι οὖσαν, ἣν Ὅμηρος κουριδίην ἄλοχον ὀνομάζει.

Σχόλια. Πορνοβοσκοῦσι.] πιθανῶς ἐδήλωσεν, ὅτι πόρναι ἦσαν, ἡ Ὀπώρα καὶ ἡ Θεωρία. Οὐκ, ἀλλά.] οὐχ ὡς ἐν ἀποφάσει ἀλλ' ὥσπερ εἶπεν οὐχὶ κἀκεῖ τινες εἰσὶν ἀπὸ τούτων ζῶντες ἐπεὶ πᾶς ἀπαρνησάμενος ὁμοῦ τίθεται πάλιν. Ἄγε νυν.] ὁ θεράπων λέγει τῇ Ὀπώρᾳ, εἶτα ἐρωτᾷ τὸν δεσπότην περὶ τῆς Ὀπώρας. Λείχειν ἄνω.] τοῦτο καὶ τὸ ἑξῆς διὰ τὸ κακέμφατόν τινες παραιτοῦνται. ὅτι ἐπαμφοτερεῖ, οὕτως λέλεκται, καὶ πρὸς τὸ πρᾶγμα καὶ πρὸς τὸ ἀσελγές. Κανᾶ.] κανίσκια.

Biset. Γράφεται Λείχειν γὰρ αὐτῇ κἀνθάδε σκευαστέον. Ὁ σχολιαστὴς μὲν ὅτι εἰ τὴν προτέραν γραφὴν σώζων ἑρμηνεύει. εἰ δὲ ἐκείνη καλῶς ἔχει, ὑπακουστέον, τῆς ἀμβροσίας, τουτέστι, δεῖ τοίνυν αὐτῇ καὶ κανᾶ ἀμβροσίας ἐνταῦθα παρασκευάζειν, ἵν' ἔχῃ λείχειν. εἰ δὲ ἑτέραν γραφὴν φυλάττειν ἐθέλῃς, ταῦτα ληπτέον οὕτω, κἀνταῦθα, καὶ ἐν ταύτῃ τῇ γῇ. τουτέστιν, ἐπειδὴ τὴν ἀμβροσίαν ἐν τοῖς οὐρανοῖς εἰώθει λείχειν, καὶ ἐνταῦθα δεῖ ἀμβροσίαν αὐτῇ σκευάζειν, πορίζειν, καὶ παρέχειν. ἀλλὰ ταῦτα ἀμφιβολίαν ἔχει. καὶ γὰρ τὸ ἁπλοῦν πρᾶγμα ἀσέλγειαν, καὶ πορνείας τινὸς ἀρρήτου αἰσχρότητα δηλοῦσθαι δύναται.

Christ. Πύελον] Labrũ eſt quod etiã πλύελον vocat Heſychius, qui ait vas eſſe ad lauacrum. Mox στόρνυθι lego diſtinctim pro στορεσόν τε. nõ autẽ plurali numero, quia ſequitur ἥκει δ' ἐὼρ αὖθις πάλιν quæ Attica eſt phraſis, neque ſimilẽ ταυτολογίαν nõ amauit Phœnix poëtarũ Maro, qui dixit, *Tellus prius ima dehiſcat, Ante pudor quàm te violẽ*, &c. ſic infrà αὖθις νέος ὢν πάλιν. Εἰ πορνοβοσκοῦσι] Apparet Oporã & Theoriã Scorta eſſe. Euripides autẽ citãte Plutarcho in De Stoicis cõtrarietatibus dixit in hãc ſententiam, εἰ θεοί τι δρῶσιν αἰσχρὸν, οὐκ εἰσὶ θεοί, id eſt, *Si turpia admittunt Dij, non ſunt Dij.* Λείχειν ἄνω] Duos hos verſus propter obſcœnitatẽ & cacephaton, ſunt qui nõ recipiant. Puto tamẽ eſſe Ariſtophanis, nã talium verborũ ſolens eſt adſectator. Sed τὸ κακέμφατον in verbo non eſt, ſed in re. Nã lingere ſuperne, etſi liguritores ſolẽt & cõuiuantes, tamẽ in obſcœna libidine ponitur. Vnde iocus ille & alluſio in Epigrammate ἀνθολογίας, λείχει & χείλη. Καὶ κανᾶ] Antea in Germanico exẽplari ad quẽ hæc ſcribebãmus, legebatur καὶ κἀνθάδε, lego κανᾶ. Et ſic legẽdum procliue eſt ex Scholiaſta augurari, qui exponit κανίσκια. Perſtat in Metaphora lingẽdi. Nã caniſtra lingũtur. Quid ſi alludere voluit ad fidicinem illũ nobilẽ qui Κοννᾶς vocatus, quique Socratẽ, vt ait Cicero, fidibus docuit? etſi in erudita ad Pętũ epiſtola per us efferatur, nõ per as, quod ne cõmitteret Cacephatõ verecũdus Parthenias dixit, *Nox cum* &c. Sũt autem κανᾶ caniſtra quæ virgines nobiles primũ tulerũt regnãte Erychthonio, & inde dictę κανηφόροι. In illis caniſtris ex auro factis primitias omnes & res ſacras imponebant in Panathenaicis aliiſque pompis. Hoc autem puto factum in honorem Mineruæ, nam τῇ θεῷ ait Suidas. Ac illæ Canephoræ cùm ad Eleuſinia veniebant σκιάδιον habebant, quod καμηλαύκιον vocabant.

A

Στροφὴ ἀμοιβαία κώλων ζ.

BISETVS. Ὁ χορὸς τὴν Τρυγαίου τύχην, καὶ εὐπραγίαν ἐπαινῶν μακαρίζει.

Χο. Εὐδαιμονικῶς γ' ὁ πρεσ-
βύτης ὅσαγ' ὧδ' ἰδεῖν,
Τανῦν τάδε πράττει.
Τρ. Τί δῆτ' ἐπειδὰν νυμφίον μ' ὁρᾶτε λαμπρὸν ὄντα.
Χο. Ζηλωτὸς ἔσῃ γέρον
Αὖθις νέος ὢν πάλιν,
Μύρῳ κατάλειπτος.

CH. *Feliciter ô senex.*
Quantum hic licet intue- B
ri perficit ista.
TR. *Quid cùm elegantem me videbitis statim maritum?*
CH. *Felix ter & amplius*
Rursum iuuenis senex
Vnguenta oliturus.

Σχόλια. Εὐδαιμονικῶς.] στροφὴ ἀμοιβαία κώλων ζ. ἔχει δὲ καὶ ἀντιστροφὴν τὸ ἦ χρηστὸς ἀνήρ. καὶ εἰσὶ τῶν μὲν χοροῦ τὰ κῶλα ἰωνικὰ ἀπὸ μείζονος, τὰ μὲν β. δίμετρα ἀκατάληκτα. τὸ δὲ γ ἡμιόλιον. ὁ δὲ τοῦ ὑποκριτοῦ στίχος ἰαμβικὸς τετράμετρος καταληκτικός, καὶ αὖθις τὰ τοῦ χοροῦ τρία τοῖς ἄνω κάτιτα κώλοις. ὑφ' ἃ παράγραφος καὶ ἡ ἔσω διπλῆ. ἑξῆς δ' ἐν εἰσθέσει σύστημα κατὰ περικοπὴν στίχων ἰαμβικῶν τετραμέτρων καταληκτικῶν ι. ὑφ' οὓς κορωνίς. C

BISETVS. Ὅτε γ' ὧδ' ἰδεῖν] ὅτε ἐνταῦθα πάρεστιν ὁρᾶν. τὸ δὲ νέος ὢν πάλιν, ἴσως σκωπτικῶς εἴρηται. δὶς γὰρ κατὰ τὴν παροιμίαν, δὶς παῖδες οἱ γέροντες.

CHR. Εὐδαιμονικῶς] Stropha est Amœbæa versuum septem, cuius Antistropham habes infra, quæ incipit ἦ χρηστὸς ἀνήρ. Sunt autem Cola Ionica à maiore, duo priora dimetra Acatalectica. Tertium ἡμιόλιον, Quartus versus qui est Trygæi ὑποκριτοῦ Iābicus Tetrameter Catalect. Mox tres reliqui similes tribus prioribus. Legendum autem in illo Tetrametro λαμπρὸν non λαμπρός.

D

Σύστημα κατὰ περικοπὴν στίχων ἰαμβικῶν τετραμέτρων καταληκτικῶν ι.

Τρ. Οἶμαι, τί δῆθ' ὅταν ξυνὼν τῶν τιτθίων ἔχωμαι,
Εὐδαιμονέστερος φανεὶς τῶν Καρκίνου στροβίλων.
Οὔκουν δικαίως, ὅστις εἰς ὄχημα κανθάρου βάς,
Ἔσωσα τοὺς Ἕλληνας, ὥστ' ἐν τοῖς ἀγροῖσιν αὐτοὺς
Ἅπαντας ὄντας, ἀσφαλῶς βινεῖν τε καὶ καθεύδειν. E

TR. *Sic credo, sed quid cùm cohærens comprimam papillas,*
Beatior quàm Carcini asperi & rudes stolones?
Et iure certe, quippe Cantharo inuehens volanti
Qui Græciam seruauerim, quæ tota nunc in agris
Secura viuit, liberéque dormit atque depsit.

Σχόλια. Εὐδαιμονέστερος.] κακοδαιμονέστερος ἐν εἰρωνείᾳ. στροβίλους δέ φησι τούτους, ἢ διὰ τὸ τραχὺ τοῦ σώματος, ἢ πρὸς τὸ τοῦ Καρκίνου ὄνομα παίζων. ὀστρακόδερμοι γὰρ οἱ καρκίνοι, καθάπερ καὶ οἱ στρόβιλοι. τουτέστιν οἱ κοχλίαι ἢ οἱ θαλάττιοι κήρυκες. ἢ διὰ τὸ ἐν τῇ ὀρχήσει στροβεῖσθαι. ἐπειδὴ καὶ οἱ στρόβιλοι τοῦτο ἐπέχουσι δίνην. στρόβιλος δέ ἐστιν ἡ συστροφή. στροβίλους οὖν εἶπε καθὰ καὶ ἀλλαχοῦ γυλιαύχενας.

CHRIST. Στροβίλων] Per Ironiam dixit εὐδαιμονέστερος: Sed per στροβίλους intelligit Cancri illius vel Carcini filios quos duros & asperos vocat instar Nucis pineæ quæ στρόβιλος, quia turbinata, vnde fastigium & συστροφὴ capillorum, vbi erant τεττίγων ἐνέρσεις, κρώβυλον quasi στρόβιλον dixerunt à forma coni. Hic verò ad Cancrum respicit: nam cochleæ illæ marinæ sunt ὀστρακόδερμοι: vel propter orbiculatas eorum saltationes hoc dixit, est enim στρόβιλος etiam genus ὀρχήσεως, & propterea vocauit antea eos γυλιαύχενας. F Corrigendus Sudas voce στρόβιλος, vbi habes γλυκυτραχήλους, lege γυλιοτραχήλους. Ὥστ' ἐν τοῖς] Lege ὥς τ' ἐν τοῖς, ita postulante versu.

Κορωνὶς ἑτέρα ἐξ ἰάμβων τριμέτρων ἀκαταλήκτων μα.

BISETVS. Ὁ Τρυγαίου θεράπων τῷ δεσπότῃ σημαίνει τὰ τῶν γάμων πάντα ἤδη παρεσκευασμένα εἶναι.

Θε. Ἡ παῖς λέλουται, καὶ τὰ τῆς πυγῆς καλά.
Ὁ πλακοῦς πέπεπται, σησαμῆ ξυμπλάττεται.

FAM. *Puella lota est, optimè nates habent.*
Placenta cocta est, & parata Sesama,

Σχόλια. Ἡ παῖς λέλουται.] κορωνὶς ἑτέρα εἰσιόντων τῶν ὑποκριτῶν. ἐξ ἰαμβείων μα´. ἐπὶ τῷ τέλει κορωνίς. Σησαμῆ.] περὶ τὸ ἐν τοῖς γάμοις ἔθος. ἐδόκουν γὰρ ἐν τοῖς γάμοις, σήσαμον διδόναι. ὅς ἐστι πλακοῦς γαμικὸς ἀπὸ σησάμου πεποιημένος διὰ τὸ πολύγονον. ὥς φησι Μένανδρος. σησαμοῦς δὲ καὶ σησαμῆ διαφέρει. σησαμοῦς μὲν εἶδος πλακοῦντος. σησαμῆ δὲ, ἣν φαμὲν ἡμεῖς σησαμίδα. σήσαμα δὲ καὶ μήκωνες καὶ σισύμβρια φύλλα εἷς στεφανοῦνται οἱ νυμφίοι. καὶ σησαμοῦντα πόπανα.

CHRIST. Σησαμῆ] Ex Sesamo (sunt qui putent esse quem vocamus Risum vel oryzam) fiebant placentæ nuptiales, & eas dari mos erat in nuptiis propter fœcunditatem, vt ait Menander. est enim πολύγονος & vt ait Theophrastus, λιπαρός. vocabatur autem σησαμοῦς, placenta illa siue πλακοῦς siue πόπανον. Et solebant sponsi coronari foliis sesami, papaueris & sisymbrij. Apud Athenæum lepida est historia lib. 14. Nam fiebant, inquit, Syracusis ex Sesamo & melle Eugia muliebria (sic verto ἐφήβαια) ea vocabant μυλλοὺς in Sicilia, & spectaculis exhibebant. Testatur Heraclides Syracusius. Sanè apud veteres nihil mellitum aut dulce fuit, quod non esset Sesamo sparsum & papauere. Vnde Petronius elegans dicendi & bibendi arbiter, mellitos verborum globulos, omniáque dicta quasi papauere & sesamo sparsa. Apud Hesychium corruptissimus est locus σησαμοῦς

A ἱππακῦραι πόα ἰσχυρὰ ἤεσγλριτι, cuius loci restitutionem præstare non possum. Sed coniecturam pro fulmenta supponam, τῶν σησαμοῦ κύρῃ πόα ἰσχυρὰ ἠεσγμένῳ, vel ἠρυγγίῳ. Nam ἠρυγγίτης est panis & herba. Eò audacior fui in coniectãdo quòd sciam Sesamino oleo & σινύῳ vnctos fuisse Cyri commilitones. Ἀνύσαντε] Cum aspiratione ἁνύειν est σπεύδειν quod hîc conuenit. Audiendus etiã Sudas qui ait ἀνύσασθαι, παρὰ τοῖς ἄρχουσι διαπράξασθαι, καὶ ὁμοίως πάλιν τὸ τοὺς ἄρχοντας προσδέξασθαι τοῖς

B ὑπηκόοις. Ἐπαιόμεθα] Hic pro ἐλαύνειν, & συνουσιάζειν. & inde verbum pauire, & pauimenta quia sũt πατητά, & tripudium quasi terripauium. Sic enim Festus cùm de pulte agit. Βραυρῶνάδ'] Brauron vrbs Attica vbi Dionysia fiebant, & vnde multa scorta vino madidi deducebant. Ibi Artemidi sacra erant & capra immolabatur, solebántque illic olim Rapsodi Iliadem cantare, ibíque nupturæ virgines initiabãtur Dianæ, quod ἀρκτεύειν, illi dicebãt, qua de re lepida historia est apud Sudã,

C & meminit Hesychius voce δεκατεύειν. Erãt autẽ illa Dionysia quinto quoque anno. Pollux ait decẽ sacrificos sacra quinquennalia fecisse in Delo, Braurone & Eleusine, Propterea addit πρωκτοπεντετηρίδα, sed ista Dionysia sũt Aphrodisia. Pausanias Atticis, testatur Brauronẽ nõ longè à Marathone olim cũ Diana Taurica Iphigeniã venisse.

Καὶ τἄλλ' ἅπαξ ἅπαντα, τοῦ πέους δὲ δεῖ.
Τρ. Ἴθι νυν ἀποδῶμεν τήνδε τὴν Θεωρίαν,
Ἀνύσαντε τῇ βουλῇ. Θε. Τίς ἐσθ' αὕτη, τί φῄς;
Τρ. Αὕτη Θεωρία 'στὶν, ἣν ἡμεῖς ποτὲ
Ἐπαιόμεθα Βραυρῶνάδ' ὑποπεπωκότες,
Σάφ' ἴσθι, κἀλήφθη γε μόλις. Θε. Ὦ δέσποτα,
Ὅσην ἔχει τὴν πρωκτοπεντετηρίδα.

Et cætera omnia, expetenda mentula est.
D TR. *Age properemus reddere hanc Spectaculũ Senatui.* FAM. *Quænam illa quæso quam vocas?*
TR. *Nempe hæc Theoria illa: nos olim antea*
Braurone potabundi eam depuimus:
Et capta vix est si quid es memor. FA. *ô here*
Prob. qualis illi culiquinquennalitas.

Σχόλια. Βραυρῶνάδ' ὑποπεπωκότες] Βραυρὼν, πόλις τῆς Ἀττικῆς ἐν ᾗ τὰ Διονύσια ἤγοντο. καὶ μεθύοντες πολλὰς πόρνας ἥρπαζον.

BISETVS. Σουίδας. Βραυρὼν, τόπος τῆς Ἀττικῆς, ἐν ᾧ τὰ Διονύσια ἤγοντο, καὶ μεθύοντες πολλὰς πόρνας ἥρπαζον. τὸ δὲ ὑποπεπωκότες, τουτέστι μεθύοντες, καὶ πολὺν οἶνον πιόντες, παρὰ τὸ ὑποπίνω.

Σχόλια. Πρωκτοπεντετηρίδα] παρόσον διὰ πεντετηρῦς χρόνου ἤγοντο αἱ θεωρίαι τῶν Διονυσίων.

E BISETVS. Τὸν ζωμὸν αὐτῆς] οὕτως ὁ ποιητὴς τὸν Ἀριφράδην ἐν τοῖς ἀφροδισίοις ἀρρήτῳ στόματος μολυσμῷ αἰσχρουργὸν δηλοῖ. Ἄγε δὴ σὺ κατάθου] Ὁ Τρυγαῖος πρὸς τὴν Θεωρίαν στραφεὶς ταῦτα λέγει, καὶ ἅμα τὰ αὐτῆς αἰδοῖα ἀποκαλύψας τοῖς θεαταῖς γέλωτος χάριν ἐπιδεικνύει.

BISETVS. Ὁ Τρυγαῖος πρὸς τοὺς θεατὰς στραφεὶς ταῦτα λέγει.

Τρ. Εἶεν, τίς ἐσθ' ὑμῶν δίκαιος, τίς ποτε,
Τίς διαφυλάξει τήνδε τῇ βουλῇ λαβών;
Οὗτος τί περιγράφεις; Θε. Τὸ δεῖν' ἐς Ἴσθμια,
Σκηνὴν ἐμαυτοῦ τῷ πέει καταλαμβάνω.

F TR. *Agedum ergo quisquis iustus inter vos fuat.*
Hanc sumat & Senatui custodiat.
Heus tu quid istbic rerũ agis? FA. *ad Isthmia*
Præoccupo interim inguinis tentorium.

CHRI. Τί περιγράφεις] Quid inquit deles vel expũgis? Notũ quid sit circũscribere magistratu, is enim vel M. Tullio auctore circũscriptus dicitur cui honor & imperium abrogantur. Ἐς Ἴσθμια σκηνήν] Famulus ille fortassis τῶν αἰδοίων περιμετρείαν faciebat, & mirum ni per τὰ Ἴσθμια innuat τὴν στρυμαλίαν τοῦ ἐφηβαίου γυναικείου: nam Corinthi (vnde Isthmus) multæ erãt meretrices, & inter has nobilis Lais. Idẽ Aristophanes alibi dixit ἴσθμον τιν' ἔχε ἄνθρωπ' ἄνω τε καὶ κάτω τὸ πέος διέλκεις πυκνότερον Κορινθίων, puto hoc fuisse ἰσθμιάζειν vel διισθμονίζειν. G Hîc tamẽ respõdet ille famul' quasi de sede cogitet ad spectacula Isthmiaca, vbi in honorẽ Neptuni γυμνικὸς ἀγὼν erat. Dixit autẽ σκηνὴν καταλαμβάνειν, vt solẽt boni auctores Græci θέαν καταλαμβάνειν. Quorũ testimonia non arcessam ne actum agam, & eruditi Leopardi supellectilem conuasem, qui in Emendationum libris caput integrum huic phraseos obseruationi impendit.

BISET. Ὁ Τρυγαῖος τὴν Θεωρίαν προσφωνεῖ, καὶ αὐτῇ ταῦτα λέγει.

Τρ. Οὔπω λέγεθ' ὑμεῖς τίς ὁ φυλάξων; δεῦρο σύ,
Καταθήσωμαι γὰρ εἰς μέσους αὐτοὺς ἄγων.
Θε. Ἐκεινοσὶ νεύει. Τρ. Τίς. Θε. Ὅστις; Ἀριφράδης,
Ἄγειν παρ' αὐτὸν ἀντιβολῶν. Τρ. Ἀλλ' ὦ μέλε,
Τὸν ζωμὸν αὐτῆς προσπεσὼν ἐκλάψεται.
Ἄγε δὴ σὺ κατάθου πρῶτα τὰ σκεύη χαμαί.
Βουλή, Πρυτάνεις, ὁρᾶτε τὴν Θεωρίαν;
Σκέψασθ' ὅσ' ὑμῖν ἀγαθὰ παραδώσω φέρων,
Ὥστ' εὐθέως ἄραντας ὑμᾶς τὼ σκέλη
Ταύτης μετέωρα καταγαγεῖν ἀνάρρυσιν.
Τουτὶ δ' ὁρᾶτε τοὐπτάνιον ὑμῖν ὡς καλόν.
Διὰ ταῦτα καὶ κεκάπνικ' ἄρ', ἐνταῦθα γὰρ
Πρὸ τοῦ πολέμου τὰ λάσανα τῇ βουλῇ ποτ' ἦν,
Ἔπειτ' ἀγῶνά γ' εὐθὺς ἐξέσται ποιεῖν
Ταύτην ἔχουσιν αὔριον καλὸν πάνυ,

A TR. *Eſtiſne dicturi quis hanc ſeruare velit?*
Eho tu adeſdum, nam lubet deponere
In medium eorum. FA. *ille annuit.* TR. *quis?*
FA. *Ariphrades,*
Abducere orans ſecum. TR. *at ô ſtultiſſime,*
B *Ius lambet iſti, & accidens liguriet.*
Age ergo primum vaſa deponas humi.
Videte Curia, Prytanes, Spectaculum:
En quanta vobis affero & trado bona,
Sublimia vt vos crura tollentes. ſtatim
Tingatis huius ſacra patrantes focum.
En pulcra quàm coquina quàm fumo nigra,
Hinc ille nidor: ante bellum hic ſcilicet
Trulla ſtetere in gratiam Senatus:
C *Exin licebit hanc puellam habentibus*
Certare cras pulcerrimo certamine,

CHRIST. Ἀριφράδης] Ariſtophanes Comicorum & Satyricorum τωθαστικώτατος & διασυρτικώτατος Ariphradem citharœdum antea in Equitibus miſerrime ſuggillat, tanquam opicum & ἀρρητοποιὸν, atque adeò λεσβιάζοντα. Simul etiam Arignotum citharœdum fratrem, tum Polymneſtum & Oeonichum. Poſtea in Concionatricibus tanquam mulierculis immiſtum inducit & λαλίστατον facit. Ait enim Ἀρίφραδες παῦσαι λαλῶν. Ariphradæ (huius puto) mentionem iniicit Ariſtoteles in libr. de Poetica tanquam Tragœdos ſuggillantis de nihilo & ineptè. Βουλὴ, πρυτάνεις] Prytanes erant 50. Nam Senatui Atheniẽſium Quinquentumvirum & Concioni, Prytanes, Proedri & Epiſtatæ præfuerũt: Prytanes, inquam, 50. Proedri 9. Epiſtatæ duo, vnus Senati, alter populi. Hi magiſtratus erant κληρωτοὶ, in ſortem cõiecti, Senatúmque & Concionem indicebant, conuocabant, dimittebant. Ἄραντας ὑμᾶς τὼ σκέλη] Sic in Concionatricibus mulier ait, εἰθισμένας γὰρ ἴσμεν αἴρειν τὰ σκέλη. Et Martialis in hunc ſenſum dixit, *Tolluntúrque pedes*: vt & Nonius Atellanarum ſcriptor apud Noniũ dixit, *Mammas teneas, pedes extollas*, quę obſcęnitatis & nequitię plena omnia.

Σχόλιον. Ἀνάρρυσιν] ἀνάρρυσις κυρία τῶν Ἀπατουρίων ἡμέρα. Ἀπατούρια δὲ ἑορτὴ παρ' Ἀθηναίοις τὸ συμβὰν δηλοῦσα τῇ προσηγορίᾳ. καὶ ἀναρρύειν τὸ ἐπιθύειν. ἀντὶ τοῦ θυσίαν ἐπιτελεῖν. τρεῖς δὲ ἦσαν αἱ ἡμέραι τῶν Ἀπατουρίων. Δόρπεια. Κυριῶτις. Ἀνάρρυσις. τὴν δ' αἰτίαν καίπερ ἐν ἄλλοις ῥηθεῖσαν ἡμῖν οὐ χεῖρον κἀνταῦθα θεῖναι. Ἀθηναίων γὰρ περὶ Μελαινῶν πρὸς Βοιωτοὺς πόλεμον αἱρουμένων Ξάνθιος Βοιωτὸς προεκαλέσατο τὸν Ἀθηναίων βασιλέα Θυμοίτην. καὶ ὃς μὲν οὐκ ἐδέξατο. Μέλανθιος δέ τις Ἀρκὰς τὸ γένος ἐν Ἀττικῇ ὢν καὶ οἰκῶν, ὑπέστη τὸ μονομάχιον. καὶ κατελθόντων αὐτῶν εἰς τὸ ἀφωρισμένον πεδίον ἐπὶ τὸ μονομαχῆσαι, ὁ Μελάνθιος δόλῳ ἀναιρεῖ τὸν Ξάνθιον. προσιόντι γὰρ αὐτῷ ἔφη. ἀδικεῖς ὦ Ξάνθιε μόνος φήσας παραγενέσθαι, καὶ δεύτερος παραγενόμενος. ἐφ' ᾧ στραφεὶς ὁ Ξάνθιος, ὡς θεασόμενος τὸν ἥκοντα, ἐτρώθη παρὰ Μελανθίου καὶ ἀπώλετο. ἀφ' οὗ καὶ τὴν ἑορτὴν Ἀθηναῖοι ταύτην ἄγουσιν ἀπὸ τῆς ἀπάτης Μελανθίου, ἀπατούρια προσαγορεύσαντες. τινὲς δέ φασι παρεστάναι τῷ Ξανθίῳ σὺν αἰγοινικῷ χάματι, ὃν θεασάμενος Μελάνθιος, τὰ εἰρημένα διεπράξατο. ὅθεν καὶ αὐτῷ ἦγον τὴν ἑορτὴν ταύτην. Τοὐπτάνιον] τὸ μαγειρεῖον, ὅπου τῇ βουλῇ σκευάζεται μετὰ τὰς θυσίας κρέα· ὅπερ καὶ μᾶλλον τὸ αἰδοῖον αὐτῆς δείκνυσι. τὸ κεκάπνικε δὲ, ἐπειδὴ μέλαν ἐστὶ διὰ τὰς τρίχας. καὶ αὐτὴ διαφέρει ἡ ἐξήγησις τοῦ λέγοντος αὐτὴν ἀποπνευματίσαι, ἣν καὶ ἐπλάσαντο τὴν ἄλλην μὴ νοήσαντες. Καὶ κεκάπνικ'] ὡς D ἀποπνευματισάσης. τὸ δὲ κεκάπνικεν, ὡς ἐπὶ ὀπτανίου. Τὰ λάσανα] ὅτι οὕτως οἱ χυτρόποδες. ἐπὶ δὲ εἶπε τὸ ὀπτανεῖον, ἐπήγαγε καὶ τὰ λάσανα. δηλοῖ δὲ τοὺς δασεῖς αὐτῆς μηρούς. δηλοῖ δὲ καὶ τὰ μαγειρεῖα, ὅπου τῇ βουλῇ σκευάζεται μετὰ τὰς θυσίας κρέα.

CHRIS. Ἀνάρρυσιν] Alludit proculdubio ad μιαρὰν ῥανίδα & libidinoſã αὐτομάτην. Eſt autem ἀνάρρυσις ſacrificiũ, & ἀναρρύειν eſt mactare & ſacra patrare, τὸ θυσίαν ἐπιτελεῖν. Heſychius, ἀνάρρυσιν τὴν τέλω τὴν emẽdo facilè ἀνάρρυσιν τὴν τελετήν. E Eſt ἀνάρρυσις dies Apaturiorũ. Nã Apaturia feſta Atheniẽſiũ ſacra, dicta quia fraude Xãthũ ſuſtulerat Melãthus qui poſtea Rex. In Nebulis Scholiaſtes dicta ait ἀπατόρια, quæ apud Romanos Saturnalia, eadẽq; facit cũ Croniis. Suidas cẽſet quaſi ὁμοπατόρια, vt ἄκοιτις, ἄλοχος, ἄβιοι apud Stephanum. Apaturiorũ dies fuerũt tres, nẽpe δόρπια cùm Curiales epulabantur inter ſe, κουρεῶτις cùm pueri & puellæ inter Curiales referebãtur, & ἀνάρρυσις cũ F Ioui & Minervę ſacra fiebãt, de quibus Proclus in Timæũ Platonis. Grãmatici addũt quartã ἐπίβδαν, ἐπίβδαι, αἱ μεθέορτοι ἡμέραι, vel quia ἐπιβάλλουσι ταῖς ἑορταῖς, vel addito β, quia ἐπὶ τῇ δαιτὶ καὶ ἑορτῇ ἄγονται. Eas ego nominarẽ Repotia vel repotialia. Τοὐπτάνιον] Vſtrina vel coquina τὸ μαγειρεῖον. Sed impudẽtiſſimus iſte obſcœnas interea partes Theoriæ mõſtrat. Propterea dixit κεκάπνικε, nã pars illa exhalat opaca Mefitim & fumo nigra eſt διὰ τὰς G τρίχας. Vtinã pueris & inueſtibus hæc ſint σκοτεινά. Nos certè inuiti his obſcuris lucem addimus in quis nulli dij, vt σκοτεινὸς Heraclitus dicebat. Λάσανα] Quia dixit de culina, rectè addidit τὰ λάσανα, quæ ſunt trullæ & χυτρόποδες: &, ne recedat à flagitio, ſic etiã vocantur femorũ poſteriores partes quia δασεῖαι. Heſychius voce λάσανα addit, διὰ τὸ βάραθρα τὰς ἀφροδισίους δίφρους, nõ intelligo, loquitur tamen tur tamen de ſellis familiaricis, putémque legendum βάθρα non βάκαθρα, vel potius ὑποβάθρα aut ὑποβάθρας, quæ ſunt Suda teſte non ſolùm τὰ λάσανα & χυτρόποδες ſed τὰ μαγειρεῖα ὅπου τῇ βουλῇ σκευάζεται μετὰ τὰς θυσίας κρέα. Cenſebunt eruditi quorum oculis hæc ſubiicio non vt diſcant, ſed vt dicant ſententiam.

Σχόλια. Ἐξεῖναι ποιεῖν.] οὐδὲν εὐφυέστερον τῆς παρενθέσεως, ἵνα ἐπὶ πλεῖον χρήσασθαι δυνηθῇ τοῖς μίξοις ῥήμασιν.

Ἐπὶ γῆς παλαίειν, τετραποδηδὸν ἑστάναι,
Καὶ παγκράτιόν γ' ὑπαλειψαμένοις νεανικῶς,
Παίειν, ὀρύττειν, πὺξ ὁμοῦ καὶ τῷ πέει.
B Τρίτῃ δὲ μετὰ ταῦθ' ἱπποδρομίαν ἄξετε,
Ἵνα δὴ κέλης κέλητα παρακελητιεῖ,
Ἅρματα δ' ἐπ' ἀλλήλοισιν ἀνατετραμμένα,
Φυσῶντα καὶ πνέοντα προσκινήσεται,
Ἕτεροι δὲ κείσονταί γ' ἀπεψωλημένοι,
Περὶ δὲ ταῖσι καμπαῖς ἡνίοχοι πεπτωκότες.
Ἀλλ' ὦ Πρυτάνεις, δέχεσθε τὴν Θεωρίαν,
Ἴθ' ὡς προθύμως ὁ Πρυτάνις παρεδέξατο.
Ἀλλ' οὐκ ἂν εἴ τι προῖκα προσαγαγεῖν σ' ἔδει. C
Ἀλλ' εὗρον ἄν σ' ὑπέχοντα τὴν ἐκεχειρίαν.

Luctari arena, deinde quadrupede ſtatu
Atque inde pancratio, inſtar vnctu puberum,
Pulſare, fodere, pene, pugnis tundere:
B *Die vacandum tertia Circenſibus,*
Vbi ſingulator ſingulatorem premet,
Currúſque demum mutuo obuerſi ſimul
Seſe admonebunt anhelanti ſpiritu:
Alij retecto langüidi Mutonio
Verpa iacebunt accidentes flexibus
Auriga. At ô Prytanes capite Theoriam.
En vt libenter Prytanis ille iſtam accipit. C
At gratis introducere haud oportuit,
Quem ſæpe vidi inducias prætendere.

Σχόλια. Ἐπὶ γῆς παλαίειν.] ἅπαντα ὡς ἐπὶ συνουσίας σχημάτων καὶ θεωρίας. Πὺξ ὁμοῦ.] παρὰ τὸ λεγόμενον πὺξ ὁμοῦ καὶ τῷ σκέλει. παρὰ προσδοκίαν τῷ πέει, ἀντὶ τοῦ τῷ σκέλει. δεικνύς τε τὰ μὲν ὡς ἐπὶ παλαισμάτων, τὰ δὲ ὡς ἐπὶ γυναικείων σχημάτων. Ἱπποδρομίαν.] τὸ γὰρ παλαιὸν ταῖς ὑστέραις ἡμέραις τὰς ἱπποδρομίας ἦγον ἐν τοῖς ἀγῶσι. Κέλης κέλητα.] παρὰ τὴν συνουσίαν καὶ τοὺς κέλητας ἵππους οἵ εἰσι μονάτορες. Ἅρματα.] ἀντὶ τοῦ εἰπεῖν σώματα περικείμενα ἀλλήλοις, ἅρματα εἶπε. τῇ δὲ τρίτῃ τῶν ἀπατουρίων ἱπποδρομία ἄγεται. Προσκινήσεται.] ὅρα τὸ ἀστεῖον. δῆλον γάρ ἐστιν ὃ διὰ τῆς τροπῆς λέγει. Καμπαῖσι.] συστροφαῖς καὶ καμπτὸς δρόμος οὐκ εὐθὺς καὶ ἁπλοῦς, ἀλλὰ καμπὰς ἔχων. Ἀλλ' ὦ Πρυτάνεις.] τοῖς Πρυτάνεσιν ἔθος ἦν προσάγειν τοὺς δεομένους εἰς τὴν βουλήν. καὶ δῆλον ὅτι ἐδωροδοκοῦντο παρὰ τῶν χρῃζόντων προσελθεῖν. καὶ εἰ μέν τις αὐτοὺς ἐχρημάτιζε προθύμως συνεπελαμβάνοντο. τοὺς δὲ προῖκα προσιέναι θέλοντας, οὐκ ἔτι μετ' ἴσης σπουδῆς προσῆγον. σκώπτει γοῦν αὐτοὺς λήμματος. Ἀλλ' οὐκ ἂν εἴ τι προῖκα.] τοῖς Πρυτάνεσιν ἔθος προσάγειν τοὺς δεομένους πρόσοδον ἐν τῇ βουλῇ. καὶ ἐδωροδοκοῦντο δὲ παρὰ τῶν δεομένων. τὴν δὲ ἐκεχειρίαν ἅμα μὲν, ὡς προφασιζομένων ὅτι ἐκεχειρία ἐστὶν οὐ δυνάμεθα τήμερον προσάγειν. καὶ μὴ προσαγόντων τῇ βουλῇ καὶ μὴ διδωκότων αὐτοῖς τοῖς δεομένοις. ἅμα δὲ πρὸς τὸ ὑπέχειν τὰς χεῖρας ἐπὶ τῷ λαβεῖν. ἀναβάλλονται γὰρ ἐπὶ τῶν μηδὲν διδόντων οὕτως. ἐκεχειρία δὲ ἡ ἀνοχὴ τοῦ πολέμου παρὰ τὸ ἀπέχειν τὰς χεῖρας. νῦν δὲ παίζει τὸ ἔχειν τι τῇ χειρὶ παρὰ τῶν δεομένων. Ἀλλ' εὗρον ἂν ὑπέχοντα.] ἀλλὰ κατέλαβόν σε ὑπέχοντα ἑτοίμην χεῖρα πρὸς τὸ λῆμμα. ἐπὶ ἐκεχειρίας τοῦτο πρὸς τοὺς Λάκωνας ἦσαν αὐτοῖς. πρὸς ὃ τὸ ἔπαιξεν. ἅμα δὲ καὶ σκώπτει αὐτοὺς ὡς ἥττους λήμματος. Τὴν ἐκεχειρίαν.] ἐκεχειρία ἡ ἀνοχή. ὅτι δεῖ τὰς χεῖρας ἀπέχειν τῶν ἔργων. νῦν δὲ παίζει πρὸς τὸ ἔχειν τι ἐν τῇ χειρί. παρὰ τὴν χεῖρα δὲ παίζει. ἐπεὶ εἰώθασι λέγειν. ἐκεχειρία ἐστὶν οὐ δυνάμεθα σήμερον εἰσάγειν.

CHR. Τετραποδηδὸν ἑστάναι.] Quæ ſequuntur omnia, & ad ſpectacula referuntur, & ad συνουσίαν. Καὶ τῷ πέει.] Vulgarium eſt Hemiſtichium πὺξ ὁμοῦ καὶ τῷ σκέλει. Detorſit, & παρὰ προσδοκίαν dixit πέει, pugnos ſimul ad luctam prætendens, & inferiora ad pugnam veneriam, vel potius Luciani palæſtram illam quam ſcriptor ille Mileſiarum antiquarius Forida dixit, quæ lampadion dici poterat niſi in alluſione nequitiam quæſiuiſſet, quę ex mutatione o literæ in u, reperitur. Ὀρύττειν.] [illegible] fodere etiam eſt in obſcænis, & Lucillio, foſſor, ſubulo, pullipremo, eadem. Etiam pro pungere dixit Virgilius,

Foderet calcaribus armos.

ſic σπαίρειν Græci. Τρίτῃ.] Vltimis enim diebus Antiqui Circenſes ludos edebant in certaminibus. Κέλης κέλητα.] Solum puta cum ſola, & reuera ſunt binei. Solitarius autem dicebatur ἱππαστὴς, idémque aureax ex veteribus gloſſis. Idem etiam μονάτωρ. Προσκινήσεται.] ſic Lyſiſtrata κακῶς παρέξω, κοὐχὶ προσκινήσομαι, id eſt, vt ait Martialis,

Nec motu dignabor opus.

Inde κίναιδος. Ἀπεψωλημένοι.] Propriè ἀποσκολυμμένοι τὸ αἰδοῖον quos καλάβους vocat Heſychius. Nam καλαβοῦσθαι eſt περισπᾶν τὰ ἰσχία. Idem Grammaticus voce εὔνουχος, mendum habet, malè enim κάλαμος, & legendum κάλαβος, errore ex antiqua ſcriptura ſolenter orto quæ τὸ β deſignat vt μ literam ſine cauda. Iidem ſunt ψωλοὶ, id eſt Verpi, & qui glande ſunt nudata. Hinc rectè idem Grammaticus ἀποσκολύπτειν, ἀπέσκευον τὸ δέρμα, & ἀπογυμνοῦν τὸ αἰδοῖον. Sudas ait, κόλλυς γὰρ ἡ ἐπὶ τῆς ἄκρας θρὶξ, quam intonſam ſeruabant vt diis offerrent, velut Beronice Cæſariem, & inde σκολύπτειν eſt κολούειν & τίλλειν. Sed abuſiuè & tralatiuè vſurpatur ἐπὶ τοῦ ἀπογεγυμνωμένου. Περὶ δὲ ταῖσι.] Expunge illud δὲ, vocat autem καμπὰς flexus qui fiebant poſt euitatam metam ad carceres, vnde dixit Horatius,

Feruidis rotis.

Nam ipſa meta flexus dicitur, Campſa in Gloſſis veteribus, vnde Campſare & flectere promontorium. Sic Campi dicti, quia libera erat planities, & flectendis equis apta, & ſanè Hippodromus à Siculis, Campus dictus teſte Heſychio. Quod autem ait πεπτωκότας, cōgeniculationem, vt puto, innuit;

nam ſupra dixit ὑποπεπτωκότες. Οὐκ ἂν ἐστι περίσα.] Notat Prytaneorum auaritiam qui gratis in conſilium non admittebant petitores, ſed induciarum nomen prætexebant. Vulgò autem dicebant, ἐκεχειρία ἐστὶν, οὐ δυνάμεθα εἰσάγειν. Induciæ ſunt, non licet introducere. Quod ego non ad inducias tantùm belli, neque enim ſi prouerbiale fuit, in pace valuit, ſed ad ferias & munerum vacationes referendum puto. Eſt autem ἐκεχειρία propriè τῶν χειρῶν ἀνοχὴ, cùm feriatur bello apta manus. vt ait Auſonius, & otia ducit. vnde χείριος potitus hoſtium. Dicta autem quaſi ἔχουσα χεῖρας, id eſt retinens manus. nam τὸ ἔχειν id eſſe, imò ſeruare etiam Homerus teſtis ὃς Κίλλαν ἔχεις, tum qui Mineruam πολιοῦχον dixerunt. ſic qui bellum prouocarunt dicti ἄρξασθαι χειρῶν ἀδίκων. Hîc autem non tam ait amari à Prytaneis ἐκεχειρίαν quàm τοὺς ἔχοντάς τι ἐν ταῖς χερσίν. Apud Pauſaniam in Eliacis prioribus libro quinto, Iphitus deſcribitur coronam accipiens ab vxore Ecechiria quam præſidem induciarum vertit illic Romulus.

A B

BISETVS. Ἀντιστροφὴ κώλων ζ.

Χο. Ἦ χρηστὸς ἀνὴρ πολί-
της ἐστὶν ἅπασιν, ὅσ-
τις γ' ἐστὶ τοιοῦτος.
Τρ. Ὅταν τρυγᾶτ' εἴσεσθε πολλῷ μᾶλλον οἷός C
εἰμι.
Χο. Καὶ νῦν σύ γε δῆλος εἶ.
Σωτὴρ γὰρ ἅπασιν ἀν-
θρώποις γεγένησαι.

CH. Certè is meritus bene eſt
De ciuibus omnibus
Qui talis in illos.
TR. At ſcibitis qui ſim magis vindemia appetente.
CH. Iam nunc ſatis id patet.
Seruator enim omnium
Mortalium haberis.

Σχόλια. Ἡ χρηστὸς ἀνήρ.] ἰδοὺ ἡ ἀντιστροφὴ τῆς εὐδαιμονικῆς στροφῆς ἄλλα τε ὅσα ἐκείνη καὶ τὸ κατὰ περικοπὴν ἔχουσα σύστημα. ἐπὶ τῷ τέλει αἱ ἀμφοτέρωθεν ἔξω διπλαῖ τῆς ἀντιστροφῆς. τὰ γὰρ τετράμετρα τῶν ἰαμβείων παραγράφῳ γράφεται.

CHR. Ἡ χρηστός.] Hęc eſt Antiſtropha reſpondens ſuperiori ſtrophæ εὐδαιμονικῆς, omninóque eodem genere verſuum conſtat.

Σχόλια. Πολίτης ἐστίν.] οὔτε συμπολίτην, οὔτε συνδημόπολιν λέγουσιν. ὁ μέν τοι Εὐριπίδης που λέγει D ὦ ἐμπολῖται τῇτε βοσκούσῃ χθονὶ καὶ τῇ τεκούσῃ νῦν τιν' ἀρκέσαι χρεών.

BISETVS. Σύστημα κατὰ περικοπὴν στίχων τετραμέτρων καταληκτικῶν ε.

Τρ. Φήσεις ἐπειδὰν ἐκπίῃς οἴνου νέου λεπα- E
στήν.
Χο. Καὶ πλήν γε τῶν θεῶν, ἀεί σ' ἡγησόμεσθα
πρῶτον.
Τρ. Πολλῶν γὰρ ὑμῖν ἄξιος Ἀθμονεὺς ἐγώ,
Δεινῶν ἀπαλλάξας πόνων τὸν δημότην ὅμι-
λον
Καὶ τὸν γεωργικὸν λεὼν, Ὑπέρβολόν τε παύ-
σας.

TR. Dices lubens vbi hauſeris muſti noui
lepeſtam.
CH. Nos te ſecundùm cælites primum colemus
vſque.
TRY. Nempe Athmonenſi multa debetis mi-
hi,
Qui liberata tot malis plebeia coborte
Et gente agros colente, tandem Hyperbolum re-
preſsi.

F

Σχόλια. Λεπαστήν.] εἶδος ποτηρίου μεῖζον ἢ κύλιξ. οὕτω Σύμμαχος. ὁ δὲ Παλαμήδης τὸ πιθάκιον ἀποδέχεται.

BISETVS. Ἐν τισι τῶν παλαιῶν ἀντιγράφων γράφεται.

Φήσεις τί δῆτ' ἐπειδὰν ἐκπίῃς οἴνου λεπαστήν;
Ἀλλ' ἴσως βέλτιον οὕτω γράφειν,
Τί δῆτ' ἐπειδὰν ἐκπίῃς οἴνου νέου λεπαστήν;
Οὕτω καὶ ἄνω,
Τί δῆτ' ἐπειδὰν νυμφίον μ' ὁρᾶτε λαμπρὸν ὄν- G
τα;
Καὶ ἐν Ἀχαρνεῦσι.
Τί δῆτ' ἐπειδὰν τὰς κίχλας ὀπτωμένας ἴδητε;

καὶ γὰρ καὶ ἐκεῖ, καὶ ἐνταῦθα ἔλλειψίς ἐστι τοῦ ῥήματος, φήσεις, ὅπερ ῥᾳδίως ὑπακούεται. τὸ δὲ σχῆμα Ἀττικόν.

CHR. Λεπαστήν.] ſpecies eſt poculi maius calice. Alij tamen pro doliolo & πιθαρίῳ accipiunt. Lepeſtam Varro videtur vocaſſe in libro de vita populi Romani. Vtebantur hoc poculi genere antiqui cùm dapſilius ſeſe inuitare volebant, & λαφύκται dicti, quia ab eo poculo ἔλαπτον, id eſt, adfatim bibebant, & in modum canum qui lingua ſonum edente bibentes λάπτειν dicuntur. Ego puto ſic pateram dictam qua ratione λεπὰς genus oſtrei dicitur patella, niſi δεπαστὴν malumus à δέπας: ſed λεπαστὴ ſanè diuerſum eſt aliquid, de qua vide apud Athenæum multa. Anaxandrides Proteſilao (niſi locus mendoſus apud illum Dipnoſophiſtam) vbi conuiuium narrat datum in nuptiis Coryis Thraciarum Regis filiæ, dixit in

Tetramet. [illegible]. Tamẽ duo esse puto. Ceterùm versus hîc corruptus est apud eundem Athen. Πρῶτον] Sic dixit Theocritus de Daphnide. ἐν ποιμέσι πρᾶτος ἔγεντο. i. magni Pastor nominis & tantum non Dei nomine dignus. Hoc voluit Maro in Bucolicis, ſed non expreſſit, & reticere maluit,

Ex illo Corydon Corydon eſt tempore nobis.

A Conatus eſt eruditiſſ. Nannius perſuadere legendum Noblis pro nobilis. In quo fruſtra fuit apud bonos cenſores qui certò ſcio illi non ſunt creduli. Πολλῶν γὰρ.] Alludit ad Pſephiſmata quibus cauſæ eiuſmodi redduntur, Quare hic vel ille ornandus ſit à populo.

Σχόλια. Δημότην.] δημοτικόν.

B

ΧΟΡΟΣ, ΤΡΥΓΑΙΟΣ.

Bisét. Κορωνὶς ἑτέρα στίχων ἰαμβικῶν τριμέτρων ἀκαταλήκτων ιζ. εἶτα τετράμετρος καταληκτικός. μεθ' ὧν δύο κῶλα, καὶ ἰαμβικὸς τετράμετρος καταληκτικός.

Χο. Αγε δὴ τί νῷν ἐντευθενὶ ποιητέον; Τρ. τί δ' ἄλλο γ' ἢ ταύτην χύτραις ἱδρυτέον.
C Χο. Χύτραισιν, ὥσπερ μεμφόμενον Ἑρμίδιον;
Τρ. Τί δαὶ δοκεῖ, βούλεσθε λαρινῷ βοΐ;
Χο. Βοΐ; μηδαμῶς ἵνα μὴ βοηθεῖν ποι δέοι.
Τρ. Ἀλλ' ὑῒ παχείᾳ καὶ μεγάλῃ; Χο. Μὴ μή. Τρ. τιή.
Χο. Ἵνα μὴ γένηται Θεαγένους ὑηνία.
Τρ. Τῷ δὴ δοκεῖ σοι δῆτα τῶν λοιπῶν; Χο. Οἶ.
D Τρ. Οἶ; Χο. Ναὶ μὰ Δί'. Τρ. Ἀλλὰ τοῦτό γ' ἔστ' Ἰωνικὸν
τὸ ῥῆμά γ'. Χο. Ἐπίτηδές γ' ἵν' ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ

CHORVS, TRYGÆVS.

CH. Quid iam deinceps expedit factu bonum?
TRY. Quid aliud iſtam quàm locare ollis decet?
CH. Ollisne tanquam viliores Hermulas?
TR. Quid tum videtur? an iuuenco larino?
CH. Abſit iuuenco, ne iuuentur prælia.
TR. Suine pingui maxima? CH. Non. TR. Cur ita?
CH. Ne ſpurca fiat Theagenis ſuilitas.
TR. Cui potius ergo victima cenſes? CH. Oui.
TR. Ouine? CH. certè. TR. At iſtud eſt Ionicum
Verbum. CH. vt gerenda bella cùm quis dixeris

Σχόλια. Ἄγε δὴ τί νῷν.] κορωνὶς ἑτέρα ὁμοία τῇ ῥηθείσῃ. ἧς οἱ μὲν ιζ. στίχοι ἰαμβικοὶ τρίμετροι ἀκατάληκτοι. ὁ ιη. ὅμοιος τετράμετρος καταληκτικός. τὰ ἑξῆς δύο κῶλα ἀναπαιστικὰ δίμετρα. ὧν τὸ μὲν ἀκατάληκτον, τὸ δ' οὔ. ὁ τελευταῖος, ἰαμβικὸς τετράμετρος ἀκατάληκτος. ὑφ' ὃν κορωνίς. Χύτραις ἱδρυτέον.] ὅτε μὲν τὰς χύτρας ὄσπρια ἧψον. ὅτε δὲ ἄλλο τι πολυτελέστερον ἱερεῖον, καὶ οὕτως ἵδρυον. καὶ πρὸς τὸ θυόμενον ἔλεγον, βοῒ ἱδρύσασθαι, ἢ αἰγί, ἢ προβάτῳ. ἢ ὅ,τι ἂν ᾖ τὸ ἱερεῖον. ὥσπερ E ἐν Πλούτῳ. ἄλλως. ἔθος εἶχον Ἑρμᾶς ἱδρύοντες πρὸ τῶν θυρῶν, καὶ ἄλλα τινὰ ἀγάλματα, ὑπὲρ τοῦ μὴ βραδύνειν τὴν ἀνάστασιν, χύτραις ἀθάρας ἱδρύσασθαι, καὶ ἄλλοις τισίν. ἄλλως. ὁπότε μέλλοιεν βωμοὺς καθιδρύειν, ἢ ἀγάλματα θεοῦ, ἕψοντες ὄσπρια ἀπήρχοντο, τούτοις τοῖς ἀφιδρυμένοις χαριστήρια ἀπονέμοντες τῆς πρώτης διαίτης. ὡς οὗτος εἶπεν ἐν Δαναΐσι. μαρτύρομαι δὲ Ζηνὸς ἑρκείου χύτρας. μεθ' ὧν ὁ βωμὸς οὗτος ἱδρύθη ποτέ. ποτὲ δὲ καὶ πολυτελεστέρῳ ἱερείῳ ἀφιδρύοντο ὡς φησὶ καὶ ἐν τοῖς ἑξῆς. μεμφόμενοι δὲ ὡς πολυτίμητον οὖσαν ἄλλαις ἱερουργίαις αὐτὴν ἱδρύσαντο. ὡς οἱ μὲν ξίφος ὀξὺ ἀπωσάμενοι πολέμοιο εἰρήνην εἵλοντο, καὶ ἱδρύσανθ' ἱερείῳ. F ἐν δὲ τῷ Πλούτῳ, τὰς χύτρας αἷς τὸν θεὸν ἱδρυσόμεθα, λαβοῦσα ἐπὶ τῆς κεφαλῆς φέρε. Χύτραισιν.] ὥσπερ μεμφόμενοι ἢ γανακτήσαντες ἐν χύτραις ἀκούσαντες ἱδρύσασθαι τὴν εἰρήνην, ὡς εὐτελοῦς οὔσης τῆς θυσίας διὰ τῶν ἄλλων. G διό φασιν ἄλλαις ἱερουργίαις αὐτὴν ὑπερπολυτίμητον θεραπευσαμένην. ἐν δὲ τοῖς ἑξῆς, ἱερείῳ φησίν, ἱδρύσασθαι οὕτως αὐτήν. ὡς οἱ μέν, ξίφος ἐχθρὸν ἀπωσάμενοι πολέμοιο. εἰρήνην εἵλοντο, καὶ ἱδρύσανθ' ἱερείῳ.

CHR. Χύτραισιν.] Per ollas videtur olera vel legumina tantùm, aut pultem ptiſanámve ex frugibus quæ ἀθάρα dicitur, intelligere, & ollis illis fictilibus viliores deos, vt Mercurium, accipiebãt. Aliquando tamen ſumptuoſiorem hoſtiam ſtatuebant, puta bouem, capram aut ouem, & dicebant hoc, facere boue vel bidente vel ſue vel capra. Sic Maro *Cùm faciam vitula* (etſi Priſcianus meus manuſcriptus vitulam habet) Sed quid ſi τὸ Pro frugibus dixerit propter τὰς χύτρας & ὄσπρια & ἀθάρας quæ fruges erant, vt dicat, Nunc maiorem hoſtiam ſacrificabo. Non me latet frugum cauſſa ſacrificaſſe antiquos, & ambaruale feciſſe ſacrificium. Sed quid periculi eſt acuere ingenium ad inueſtigandos antiquiores ritus? Quòd ſæpius dixi, iterúmque iterúmque monebo. Nihil me temerè adfirmare, quod ne hoc loco quidem facio, vt iſti ſpicilegi vitilitigatores (quorum ſeges in hoc ſeculo denſa eſt) ne habeant quo me audaciæ & inſcitiæ ſimul poſtulare meritò poſſint.

Σχόλια. Ἑρμίδιον.] ἀντὶ τοῦ εὐτελές. ὡς τοῦ Ἑρμοῦ χύτραις ἱδρυμένου ἐπὶ πολὺ ὡς μέμφεσθαι αὐτόν. Λαρινῷ βοΐ.] ἐπεὶ ἑώρα αὐτοὺς πρὸς τὴν διὰ τῶν χυτρῶν καθίδρυσιν ἀχθεσθέντας, ἄλλον τρόπον καθιερώσεως ὑποτίθεται. καὶ φησίν, βούλεσθε λαρινῷ βοΐ. περὶ δὲ τῶν λαρινῶν βοῶν, Λύκος μὲν ὁ Ῥηγῖνος, ἐπὶ τῆς πρὸς Ἀλέξανδρον φησὶν ἀπὸ Λαρινοῦ τινος βουκόλου ταύτην αὐτοὺς τὴν προσηγορίαν ἐσχηκέναι. εἰσὶ δ' ἔτι τινές, οἳ παρὰ τὸ λαρὸν ἀξιοῦσιν αὐτοὺς οὕτω καλεῖσθαι. οἱ δὲ τὴν ρι συλλαβὴν δασύνουσιν. ἵν' ᾖ λαρινοὺς τοὺς μεγαλοφυεῖς. ἐν δὲ τῷ

Χαονίᾳ φασὶ τοιούτους εἶναι βοῦς, οὓς καὶ Κεστρίνους καλοῦσιν. ἄλλως. μεγάλῳ καὶ εὐτραφεῖ. τοὺς δὲ ἠπειρωτικοὺς βοῦς, οὕτω λέγουσιν ἀπό τινος Λαρινοῦ βουκόλου, παραλαβόντος παρὰ Ἡρακλέους τοὺς Γηρυόνου βοῦς, καὶ θρέψαντος εἰς εὐεξίαν. τοῦτο δὲ Ἡρωδιανὸς ὀξύνει ἐν τῷ ζ. τῆς καθόλου. Λαρινὸς ὡς ἀληθινός. ὥς τι παραπαίστως τὴν δ' ὀπτικὴν λαρινοῦ. Βοηθεῖν.] ἐπὶ μάχην δραμεῖν. Θεαγένους ὑηνία.] μωρία, ἀμαθία. διεβάλλετο γὰρ ὁ Θεαγένης εἰς μαλακίαν, καὶ ὡς μωρὸς, καὶ ὑώδης. ἦν δὲ ἐκ Πειραιῶς. ἐδόκει δὲ καὶ πένης εἶναι. θρύπτεσθαι δὲ ἐπὶ πλούτῳ. ἦν δὲ τὸ σῶμα παχὺς καὶ λοίδορος. τὴν δὲ ὑηνίαν, τὴν δυσωδίαν ἐκ τῶν ὑῶν. ἅπερ διαφόροις ἰδιώμασι χρώμενα, δυσώδη ἀποπατεῖ. καὶ εἰς βορβόρους δὲ κυλίεται. ἔστι δὲ καὶ ἄλλος Θεαγένης, ὁ εἰς Ὅμηρον γράψας. ὃς καὶ ἐπὶ μαλακίᾳ διεβάλλετο καὶ ἄλλοι πολλοί. Ἰωνικόν.] οἱ γὰρ Ἴωνες, δισυλλάβως λέγουσι τὸ οἴ. οἱ δὲ Ἀττικοὶ μονοσυλλάβως τὰς οἴς, καὶ πολλὰ τοῦ αὐτοῦ γένους οἱ Ἀττικοὶ συναιροῦντες τὸ ὄϊν τὸ οἶν. οἱ γὰρ Ἴωνες πολλὰ διῃρημένως φασίν.

CHR. Λαρινοῖς βοΐ.] Pro magno & amplo boue Larinum dixit. Sic Xenophanes in Elegis Taurum Larinum, & Lucillius Lucanum quia in Lucania magni. Dicti autem Larini boues, vel à Larino bubulco, vt ait Lycus Rheginus qui ab Hercule acceptos Geryonis boues ampliter saginauerat. Sunt autem Epirotici boues, & à chaonia quæ pars Epiri prius Cestrina dicta, vbi tales nutricabátur & crescebant) κεστρινοὶ vocati. Et Arist. eiusmodi tauros laudat in libris de historia Animal. vbi verbum ἀτιμαλιάζειν quod est compescere vel potius dispescere, vsurpat. Alij dictos volunt quasi μεγαλοείνας. Nam λα designat τὸ μέγα, vt βου particula. Athenæus lib. 9. ait Eratosthenem in Anterinnyde sues Larinos vocasse à bubus Larinis qui sic dicti, vel quia λαρινεύεσθαι est σιτίζεσθαι, A id est, saginari & pinguescere (vt dixit sophron, βόας δὲ λαρινεύοντας) vel à Larina pago Epirotico, vel à a pastore Larino. Ludit autem hîc in ambiguitate vocabuli. Nam quia βοὴ clamor est bellicus, vnde βοηθεῖν, imò ipsum bellum sic vocatur, vt dixit Homerus βοὴν ἀγαθὸς Μενέλαος. Theocritus βοὴν ἱστάντο. i. pugnam: Propterea auersatur hostiam bouis. Θεαγένους ὑηνία.] Theágenes pauper erat luxuriosus obeso corpore & suillo (mendum B est in Scholiis Græcis, τὸ σῶμα παχὺς καὶ λοίδορος, corrige καὶ χοιρώδης.) Ita stultè vanus mendax & iactator, nam diuitem simulabat, vt vulgo καπνὸς dictus fuerit (corrigendus etiam Sudas vbi legitur καρπὸς, nam reponendum καπνός.) Propterea ὑηνίαν illi tribuit, id est stultitiam, & ignorantiam, & impudentiam, quamuis propriè sit δυσωδία, à suibus spurcis & sordidis, quibus, vt ait Varro, requies in luto. Alius est Theagenes qui in Homerum scripsit: Alius Megarensium Rex Cylonis so-C cer, vt ait Thucydides. In Dramate equitum Schóliastes ait Cylonem Theagenis vxorem duxisse in matrimonium. Ego Thucydidi potius hæreo. Οἴ.] Iones qui διαίρεσιν amant ὄϊν dicunt δισυλλάβως, Attici (qui pars Ionum tamen sunt) synæresi contrà gaudent, & οἶν faciunt monosyllabum. Itaque placuit agrestibus vox Ionica, vel propter ouiculæ simplicem naturam & mansuetá (cupit enim populum Atheniensem esse ἀμνὸν τοὺς τρόπους) vel quia οἴ exclamatio est pathetica hominũ mœ-D rentium & metuentium malum, aut pericula imminentia. Verbum habemus Franci quod huic simile est, sed συμφωνητικὸν & ἀποκειτικόν. Dicimus enim *Oy*. Etiam in metu mali ipsum vsurpamus *Oy* & *hóla*, quod idem est, vt *ohe* Romanis: ὢ ἔξ Græcis proprium.

Ὡς χρὴ πολεμεῖν λέγῃ τις, οἱ καθήμενοι
Ὑπὸ τοῦ δέους λέγωσ' Ἰωνικῶς, οἴ.
Τρ. Εὖ τοι λέγεις. Χο. Καὶ τἄλλα γ' ὦσιν ἤπιοι. E
Ὥστ' ἐσόμεθ' ἀλλήλοισιν ἀμνοὶ τοὺς τρόπους,
Καὶ τοῖσι συμμάχοισι πρᾳότεροι πολύ.
Τρ. Ἴθι νῦν, ἄγ' ὡς τάχιστα τὸ πρόβατον λαβών.
Ἐγὼ δὲ πορίσω βωμὸν ἐφ' ὅτου θύσομεν.
Χο. Ὡς πάνθ' ὅσ' ἂν θεὸς θέλῃ γε, χ' ἡ τύχη κατορθοῖ,
F Χωρεῖ κατὰ νοῦν, ἕτερον δ' ἑτέρῳ
Τούτων κατὰ καιρὸν ἀπαντᾷ.
Τρ. Ὡς ταῦτα δῆλά γ' ἔσθ', ὁ γὰρ βωμὸς θύρασι καὶ δή.
Χο. Ἐπείγετε νῦν ἐν ὅσῳ

In concione tum sedentes præ metu
Ionicum affectent loqui, & dicant Oï.
E *TRY. Benè inquis. CH. Et sint mitiores cætera:*
Quapropter erimus inuicem agni moribus,
Et mansuetes plurimùm sodalibus.
TR. I nunc ouemque duc prehensam, ego interim
Aram expedibo ad quam immolabitur pecus.
CH. O quàm volente cuncta numine, adiuuante sorte
F *Bene procedunt, aliisque alia*
Horum oportuna recurrunt.
TR. Hæc vera certò sunt, & ara extemplo paranda est,
CH. Sed ite agedum citò, dum

Σχόλια. Οἱ καθήμενοι ὑπὸ τοῦ δέους.] ἵνα ἐπιστῶσι τοῦ εἰσηγουμένου πόλεμον. τὸ γὰρ οἴ ὀδυρομένων ἐστὶν ἐπίφθεγμα καὶ δυσχεραινόντων. Δίδυμος δὲ ἐν ἐκθέσει. οἱ γὰρ φοβούμενοι οὕτω λέγουσιν. Ἀμνοὶ τοὺς τρόπους.] εὐήθεις δηλονότι ὡς οἱ κριοί. ἢ πρᾳεῖς καὶ μαλακοί. τὸ γὰρ ἄρρεν πρόβατον, ὅταν ἔχῃ τὴν μέσην ἡλικίαν, ἀμνὸς καλεῖται. εἰ δὲ, τὸ ἐνιαύσιον ἄρνα, ἀμνὸν καλοῦσιν. Ὡς πάνθ' ὅσ' ἂν θεὸς θέλῃ.] ὁ χορὸς ταῦτα θαυμάζων ὅτι ηὐτύχησεν ὁ γέρων καθ' ἑαυτόν. εἶτα πρὸς τὸν πρεσβύτερον φησὶ τό, χωρεῖ κατὰ νοῦν. εἶτα τὰ ἑξῆς ἐπάγων ἴδια. τινὲς δὲ οὕτως. ὁπόσ' ἂν θελήσωσιν οἱ θεοί, καὶ ἡ τύχη κατορθοῖ. G Ὡς ταῦτα δῆλά γ' ἐστί.] ἀπὸ τούτων καταδηλόν ἐστιν εἶναι χρὴ τεκμαίρεσθαι τοῖς παροῦσι. τὸ δὲ θύρασι, ἀντὶ τοῦ ἐξ ἑτοίμου.

CH. Θύρασι καὶ δή.] id est ἐξ ἑτοίμου in promptu vel extemplo, quod est verbum sacrorum, vt ilicet fori & iudiciorum.

Σχόλια. Ἐπείγετε.] τὰ τοιαῦτα εἴδη καλεῖται ἀλλοιο-

λοιόστροφα. εἰσὶ γοῦν τῆς μὲν πρώτης στροφῆς κῶλα ἀνα- A
παιστικὰ δέκα ἐπιμεμιγμένα προκελευσματικοῖς. τούτων δὲ ἃ μὲν δίμετρά εἰσιν ἀκατάληκτα. ἃ δὲ ἑφθημιμερῆ, καὶ βάσεις. μετὰ δὲ ταῦτα ἰαμβεῖα ζ. τῆς δευτέρας στροφῆς τὰ κῶλα τρία. ὧν τὸ μὲν πρῶτον ἰαμβεῖον. τὰ δὲ ἄλλα ἀναπαιστικά. δίμετρα μὲν ἄμφω. τὸ δέ τοι δεύτερον καταληκτικόν. ὁ ἑξῆς τῆς ὑποκρίσεως στίχος ἰαμβικὸς τετράμετρος καταληκτικός. τῆς τρίτης στροφῆς τὰ κῶλα ἀναπαιστικὰ τέσσαρα πλὴν τῆς τελευταίας ἀκατάληκτα. οἱ ἑξῆς αὖθις τῆς ὑποκρίσεως ἰαμβικοὶ τετράμετροι κατα- B
ληκτικοί. τῆς δὲ τετάρτης στροφῆς τὰ κῶλα ἰωνικὰ ἀπὸ μείζονος ϛ, ἐπιμεμιγμένα παίωσι καὶ κρητικοῖς, ἀκατάληκτα πλὴν τῆς πέμπτης καταληκτικοῦ καὶ τῆς ϛ ἡμιολίου. ἐφ᾽ ᾧ αἱ ἀμφοτέρωθεν ἔξω διπλαῖ. τιθέασι δὲ κατὰ τὴν ἀπόθεσιν αἱ παράγραφοι, ἐν ὅσῳ δέ φησιν. ἐκ τῶν θεῶν τὰ κατὰ τὸν πόλεμον διαπέπρακται καὶ λελώφηκεν, σπουδάσωμεν ἱδρύσασθαι τὴν Θεωρίαν, τῶν τῆς εἰρήνης ἀγαθῶν ἀντεισαχθέντων.

Bisetus. Οὐ ῥᾴδιον κατὰ τὸν σχολιαστὴν τὰς στροφὰς διορίζειν, καὶ τὰ κῶλα, καὶ τὰ μέτρα, καὶ τὴν τούτων ποιότητα, καὶ τὸ σχῆμα διαγινώσκειν. διὸ βέλτιον ἀκίνητα ἐᾶν τὰ τοῦ ποιητοῦ, ἢ ἀσαφῆ, καὶ ἀσύστατόν τι γράφειν.

CHR. Ἐπείγετε.] Stropha est ex Anapæstis
B mista Proceleusmaticis. Iubet autem hic properare, vt statuatur Theoria dum cessat bellum volente deo, dúmque Pacis bona inuicem inducuntur. Propterea verò pro foribus hæ statuebantur aræ: ὑπὲρ τοῦ μὴ βραδύνειν τὴν ἀνάστασιν dixit modò Scholiastes.

Σοβαρὰ θεόθεν,
Κατά γε πολέμου
Μετάτροπος αὔρα.
Νῦν γὰρ δαίμων φανερῶς
Εἰς ἀγαθὰ μεταβιβάζει.
Τρ. Τὸ κανοῦν πάρεστιν, ὀλὰς ἔχον καὶ στέμμα, καὶ μάχαιραν
Καὶ πῦρ γε τουτί, κοὐδὲν ἴσχει πλὴν τὸ πρόβατον ἡμᾶς.
Χο. Οὐκοῦν ἁμιλλήσεσθε,
Ὡς ἢν Χαῖρις ὑμᾶς ἴδῃ
Πρόσεισιν αὐλήσων ἄκλητος,
κᾆτα τοῦτ᾽ εὖ οἶδ᾽ ὅτι
Φυσῶντι καὶ πονουμένῳ
Προσδώσετε δήπου.
Τρ. Ἄγε δὴ τὸ κανοῦν λαβὼν σὺ καὶ τὴν χέρνιβα
Περίιθι τὸν βωμὸν ταχέως ἐπὶ δεξιά.
Θερ. Ἰδού, λέγοις ἂν ἄλλο, περιελήλυθα,

Retinente Deo
Vaga cessat atrocis
aura Gradiui.
Nam sors diuina palàm
C *Omnimoda bona reponit.*
TR. En vellera & secespitam & molas habens canistrum:
Adest & ignis, nilque nos nunc extra ouem moratur.
CH. Est ergo maturandum?
Nam vos Charis vt viderit
Accedet inuocatus huc:
D *Et vos ei certo scio*
Flanti labore maximo
Sacrum bocce daturos.
TRY. Age cum canistro sume aqualem trulleum,
Arámque lustrans dextro-versum extemplò obi.
FAM. Ecce aram obiui, cæterum aliud impera.
E

Σχόλια. Σοβαρά.] σεσοβημένη εὐκίνητος. μετάτροπος δὲ ἀντὶ τοῦ εὔκραιος μεταβληθεῖσα. Ὀλάς.] ἀντὶ τοῦ κριθάς. ὅτι ἐνέκρυπτο ἐν τῷ κανῷ ἡ μάχαιρα τῆς ὀλαῖς καὶ τοῖς στέμμασι. καὶ ἐντεῦθεν κανοῦν, ἀπὸ τοῦ κνᾶν. Πλάτων Παιδαρίῳ. φέρε τοῦτ᾽ ἐμοὶ δεῖξον τὸ κανοῦν μοι δεῦρο. ποῦ μάχαιρ᾽ ἔνι. Χαῖρις.] τῶν περὶ τὰς θυσίας αὐλητῶν ἦν ὁ Χαῖρις. ἦν δὲ καὶ ἕτερος κιθαρῳδός. Περίιθι.] τοῦτο πρῶτον ἐποίουν καθαίροντες τὸν βωμόν.

CHR. τὸ κανοῦν.] In canistro culter conde- F
batur, & οὐλοχύται & στέμματα, quæ vellera sunt vel velamina. Erat autem canistrum illud ex auro, & ingenuæ nobiléſque virgines Dionyſiis illud ferebant, ſic dictum ἀπὸ τοῦ κνεῖν. Plato Comicus Puſione, φέρε τοῦτ᾽ ἐμοὶ δεῖξον τὸ κανοῦν μοι δεῦρο, ποῦ μάχαιρ᾽ ἔνι. Nam σμῆγμα adhibebant ad eradendas ſordes manuum. Aliud etymon τοῦ κανοῦ Heſychius adfert, atque eſſe ἀπὸ τοῦ καίνειν, à cæde hoſtiarum. Et tamen κανοῦν vocat etiam μαγίδα, id eſt, χειρόμακτρον, manubrium ex lino, & vere, σμῆ- G
γμα illud de quo Antiphanes Coryco, ἀπονίψασθαι δότω τις δεῦρ᾽ ὕδωρ καὶ σμῆγμα. Ὡς ἢν χαῖρις ὑμᾶς.] ſudas legit ἡμᾶς, melius ὑμᾶς. Neque tamen magni intereſt vtram lectionem ſequamur. De Chæride alias dixit: Eſt autem tibicen ſacrorum ἄμουσος, quémque hic notat Comicus impudentiæ paraſiticæ. Sanè videtur iſtud genus hominum ludibrium debuiſſe antiquis illis. Nam prouerbiale ferè fuit quod Athenæus ſine auctore citat lib. 8.

Ἀνδρὶ μὲν αὐλητῆρι θεοὶ νόον οὐκ ἐνέφυσαν,
Ἀλλ᾽ ἅμα τῷ φυσᾶν καὶ νόος ἐκπέταται.

Vbi pulchrè adluſum ad φύσιν & φυσᾶν. Latinè
F verba reddere non pote, nos mentem tentauimus.

Nam tibicinibus mentem natura negauit,
Nempe illi dum flant, auolat illa ſimul.

Alius fuit Chæris citharœdus. Καὶ τὴν χέρνιβα.] Aquale eſt vel trulleum, Aquæ manale apud Nonium vrceolum eſt quod influebat in trulleum. Vetus Gloſſarium Aquimanile, & putarem melius vt à manu ſit. Sed illius Grammatici auctoritas fulta Varronis teſtimonio, præpollet: Nam
G manale ſacrum eſſe dubitari non vult. Sed vas eſt ad eluendas manus, vt vox & etymon declarant. Ad pedes lauãdos proprium verbum Peluis, Græcè πέλυς & ποδόνιπτρον, vt deſinant ineptire qui peluim à perluendo dictum autumant. Ab antiquis Niptra vel νίμματα dicta ipſa aqua; vnde Ni-

pera titulus fabulæ Pacuuianæ. At χέρνιψ vel χερόνιπτρον videtur fuiſſe quod Franci vocant *Baſſin*, quaſi baſſus vel humilis ſinus. Nam prius quàm ſacrificarent, liquore expiatorio vel aqua manali abluebantur. Etiam dicitur χερνίβιον, & ſic Ariſtophanes ipſe Heroibus. Hinc luſtralis vnda qua etiam vtuntur Chriſtiani, & quam ſacerdos ſpargit circa populum antequam ſacra peragat. Propterea A hîc dicitur δᾳδίον. Certum enim eſt multas etiam veteres, etſi paganas ceremonias à Chriſtiana militia ſeruatas eſſe, velut ambarualium & τῆς λυχναψίας veſtigia retinemus. Aqua autem illa ſpargi, veteres vocabant χερνίπτεσθαι. Lege Athenæum lib. 9. vbi multa de hoc antiquo ritu diſces, neque operæ tuę leue erit pretium conſultus ille Dipnoſophiſta.

Τρ. Φέρε δὴ τὸ δᾳδίον τόδ' ἐμβάψω λαβών,
Σείου σὺ ταχέως, σὺ δὲ πρότεινε τὴν ὀλάν,
Καὐτός τε χερνίπτου παραδοὺς ταύτην ἐμοί,
Καὶ τοῖσι θεαταῖς ῥίπτε τῶν κριθῶν. Θερ. Ἰδού.
Τρ. Ἔδωκας ἤδη. Θε. Νὴ τὸν Ἑρμῆν, ὥστε γε
Τούτων ὅσοι πέρ εἰσι τῶν θεωμένων,
Οὐκ ἔστιν οὐδεὶς ὅστις οὐ κριθὴν ἔχει.
Τρ. Οὐχ αἱ γυναῖκες ἔλαβον. Θε. Ἀλλ' ἐς ἑσπέραν
Δώσουσιν αὐταῖς ἄνδρες, ἀλλ' εὐχώμεθα,
Τίς τῇδε ποῦ ποτ' ἐστί; Θε. πολλοὶ κἀγαθοί.
Τοῖσι φέρε δῶ, πολλοὶ γάρ εἰσι κἀγαθοί.
Τρ. Τούτους ἀγαθοὺς ἐνόμισας; Θε. Οὐ γὰρ οἵτινες
Ἡμῶν καταχεόντων ὕδωρ τοσουτονὶ
Ἐς ταυτὶ τοῦθ' ἑστᾶσ' ἰόντες χωρίον.
Ἀλλ' ὡς τάχιστ' εὐχώμεθ', εὐχώμεσθα δή.

B *TR. Cedo hucce torrem actutum, vt vndis imbuam:*
Quate ocyus tu, tu molam pratendito,
Ipſe expiator hanc mihi tradens facem,
Spectantibúſque diſiice ordea. FA. Faciam.
TR. Igitur dediſti. FAM. At plurimum, vt nunc omnium,
Te teſtor Herme, quotquot hic ſpectantium,
Nemo vnde poſſit molere, habere non queat.
C *TRY. At non dediſti fœminis. FAM. dabunt viri*
ſub veſperam ipſis. TRY. Sed precari iam expetau,
Quis adeſt, vbi illi quive? FAM. plurimi & boni.
Age demus iſtis, plurimi qui ſunt boni.
TR. Iſtos putaſti tu bonos? FA. an illi enim
D *Non ſunt, qui aquarum quando tantum effudimus*
In hunc eundem ventitant ſtantes locum?
Sed vota maturemus & preces ſacras.

CHR. Φέρε δὴ] Quia famulus poſtea dicit ἰδού, hîc neceſſe eſt loqui Trygæum. Eſt autem δᾳδίον, torris vel titio qui ab ara vbi ſacrum fiebat, ſumebatur, & aquali tingebatur, ſicque aſtantes luſtrabant & purabant. Nam aqua & ignis vera februa & purgationes, vnde extorres dicebātur, quia torris ille aqua tinctus nec exſtinctus intelligitur.

Σχόλια. Τὸ δᾳδίον.] τὸ ὕδωρ ἰδόντες ἀποβάπτοντες τοῦ πυρός. καθαρτικὸν γὰρ πάντων τὸ πῦρ. ὡς καὶ Εὐριπίδης ἐν Ἡρακλεῖ. Ὅστις οὐ κριθὴν] πρὸς τὴν κριθὴν παίζει, ὅτι τὸ τῶν ἀνδρῶν αἰδοῖον, κριθὴν ἔλεγον. τὸ δὲ γυναικεῖον, κύαθον. Τῇδε.] σπένδοντες γὰρ ἔλεγον τίς τῇδε. ἀντὶ τοῦ τίς πάρεστιν. εἶτα οἱ παρόντες εὐφημιζόμενοι ἔλεγον. πολλοὶ κἀγαθοί. τοῖς χορευταῖς. καταχεῖ δὲ αὐτῶν ὕδωρ ἐπὶ γέλωτι πρὸς οὐδὲν ἕτερον.

CHR. Ταύτην ἐμοί] An facem intelligit τὴν δᾷδα, an oporam potius, an τὴν χέρνιβα? Vix eſt vt putem de face, cùm dixerit δᾳδίον, tamen hoc loquendi genus inſolens non eſt. Τῶν κριθῶν.] Videtur in vſu fuiſſe poſitum, vt ordei ſparſiones fierent in populum. Sic & apud Romanos ludis floralibus omnia ſemina ſpargebantur in populum, vt Tellus ſuis muneribus placaretur, vnde Perſius, *Vigila & cicer ingere largè Rixanti populo.* ſed hoc loco interpretatus ſum Molam, ne recedat ab obſcœno ſenſu, nam molere quid ſit ſciunt vel γέροντες φιλοῖφαι. Et κριθὴ pars illa qua viri ſumus. Ipſi medici, in quîs Aetius, κριθὴν vocant ποσθίαν: & recenſent inter tubercula quæ ſub ciliis, E tranſlatiuè tamen. Sanè ipſe Medicinæ Genius Hippocrates κρίμνας vocat τὰ χείλη τῆς κύστεως γυναικείας ab eo quòd κρίμνα eodem auctore ſunt ἁδρὰ ἄλφιτα. Nam κριθὴ primùm κρῖ dicebatur, & τὸ μνα non magis adiuuat vocem quã apud Latinos men, vel mētum, ber & vndus, verbi gratia fulmē, fulmentum, fiber, errabundus, quibus & crum addi poteſt, vt fulcrum, ſepulcrum, imò ipſum pulcrum, etſi docti quidam deriuant quaſi πολύχειρ, vnde Virgilius Pulcher Auentinus, i. fortis. F Τίς τῇδε] In Libamentis dicere ſolebāt. Quis præſeſt? Reſpondebant *Præſentes* per εὐφημίαν, Multi boníque, etiam ſi eſſent (vt ait ille ſapiens) οἱ πλεῖστοι κακοί. Fundit verò aquam in ſpectantes, vt ex hac tolerantia boni tantum exiſtimandi ſint. ſed Ariſtophanes ex hac ſparſione riſum captare voluit. Mox legēdum εὐχώμεσθα δή, addito vtrobique ſibilo. Tamen ex animi mei ſententia, etiam ſi τὸ δὴ habeat certam nec inelegantem emphaſin, tamen G in quinta ſede dactylus durus, Anapęſtus dulcior, neque nego licere id Comicis, ſed ſanè in iſta ſede rarus pes digitalis.

B [illegible] Ὁ Τρυγαῖος καὶ ὁ [illegible] θεράπων ἐναλλὰξ [illegible] ἐν μέρει χεόμενοι ἑκάτερος τῇ Εἰρήνῃ εὐχὰς ποιοῦνται, καὶ ταύτην [illegible] αὐτῇ [illegible] παρ' ἑαυτοῖς βεβαίως εἰς τὸ λοιπὸν μένειν αἰτοῦσι.

Ὦ σεμνο-

Τρ. Ὦ σεμνοτάτη βασίλεια θεὰ
Πότνι' Εἰρήνη
Δέσποινα χορῶν, δέσποινα γάμων,
Δέξαι θυσίαν τὴν ἡμετέραν.
Θε. Δέξαι δῆτ' ὦ πολυτιμήτη
Νὴ Δία, καὶ μὴ ποίει γ' ἅπερ αἱ
Μοιχευόμεναι δρῶσι γυναῖκες.
Καὶ γὰρ ἐκεῖναι παρακλίνασαι
Τῆς αὐλείας παρακύπτουσι,
Κἄν τις προσέχῃ τὸν νοῦν αὐταῖς,
Ἀναχωροῦσι,
Κᾆτ' ἢν ἀπίῃ, παρακύπτουσι.
Τούτων σὺ ποίει μηδὲν ἔθ' ἡμᾶς.
Τρ. Μὰ Δί' ἀλλ' ἀπόφηνον ὅλην σαυτὴν
Γενναιοπρεπῶς τοῖσιν ἐρασταῖς
Ἡμῖν, οἵ σου τρυχόμεθ' ἤδη,
Τρία καὶ δέκ' ἔτη.
Λῦσον δὲ μάχας, καὶ κορκορυγάς,
Ἵνα Λυσιμάχην σε καλῶμεν.
Παῦσον δ' ἡμῶν τὰς ὑπονοίας
Τὰς περικόμψους, αἷς στωμυλλόμε-
θ' εἰς ἀλλήλους. μῖξον δ' ἡμᾶς
Τοὺς Ἕλληνας πάλιν ἐξ ἀρχῆς
Φιλίας χυλῷ. καὶ συγγνώμῃ
Τινὶ πρᾳοτέρᾳ κέρασον τὸν νοῦν.
Καὶ τὴν ἀγορὰν ἡμῶν ἀγαθῶν
Ἐμπλησθῆναι μεγάλων σκορόδων,
Σικύων, πρώων, μήλων, ῥοιῶν,
Δούλοισι χλανισκιδίων μικρῶν.
Κἀκ Βοιωτῶν γε φέροντας ἰδεῖν,
Χῆνας, νήττας, φάττας, τροχίλους,
Καὶ Κωπαΐδων ἐλθεῖν σπυρίδας,
Καὶ περὶ ταύτας ἡμᾶς ἀθρόους
Ὀψωνοῦντας τυρβάζεσθαι,
Μορύχῳ, Τελέᾳ, Γλαυκέτῃ, ἄλλοις
Τένθαις, πολλοῖς, κᾆτα Μελάνθιον
Ἥκειν ὕστερον εἰς τὴν ἀγοράν.
Τὰς δὲ πεπρᾶσθαι, τὸν δ' ὀτοτύζειν,
Εἶτα μονῳδεῖν ἐκ Μηδείας.
Ὀλόμαν ὀλόμαν ἀποχειρωθεὶς,
Τᾶς ἐν τευτλοῖσι λοχευομένας,
Τοὺς δ' ἀνθρώποις ἐπιχαίρειν.
Ταῦτ' ὦ πολυτίμητ' εὐχομένοις ἡμῖν δίδου.

ATR. O Veneranda ô Regina Dea,
Reuerenda ô Pax,
Quæ domina choros facis & nuptias,
Accipe noſtra hæc ſacra libamina.
FA. Accipe pretioſiſſima per Iouem,
Accipe, nec fac quod facere ſolent
Dum mœchantur fœminæ adulteræ,
Quæ recluſis paulum foribus
B Vix ſe oſtendunt deſpicientes,
Si quis ad ipſas ſtudioſe venit,
Regrediuntur:
Qui ſi abſceſſerit, iterum interuident.
Tu nihil in nos fac Dea eimodi.
TR. Quin potius te pandas totam,
Prout adiecet ingenuas, nobis
Quos tuus annos iam torſit amor
C Tres atq; decem.
ſoluas bella acreſq; tumultus,
Te Bellilusam vt vocet omnis:
Reprimas noſtras ſuſpiciones
Nimis audaces, & quas inuicem
Agimus nugas, ac nos temperes
Græcos renouans atq; reformans
Bono amicitiæ ſucco, vt noſtros
Mitior animos venia immiſceat:
D Vt noſtra bonis nunc fora abundent,
Et ſint fœta ingentibus alliis,
Pomisq; & cucumeribus præcoquis,
Et cunctis ſeruorum tunicis:
Vt Bœotia deferat ad nos
Anates, trochilos, atque palumbes,
Cumq; anſeribus veniant ſportulæ
Anguillarum Copaidarum
E Vbi dent turbas obſonantes
Circum Morychum, Teleas, Glaucetes,
Multiq; catillones alij,
Deinde Melanthius vltimus adſit,
Venum anguillis qui lacrumet datis:
Mox aſſus canat è Medea,
Perij heu perij quando è manibus
Mihi betarum elapſa ſodalitas
F Vnde id gaudere videntes:
Hæc diua nobis ſupplicantibus dato.

CH. Ὦ σεμνοτάτη] Sequūtur Anapæſtici verſus 42. vſq; ad Ταῦτ' ὦ πολυτίμητ'. Nos verſus verſib. reddidimus, verba neque potuimus neque voluimus.

Σχόλια. Παρακλίνασαι] παρανοίξασαι. Ὅμηρος ἀνακλῖναι πυκινὸν νέφος.

BIS. Ἐν τούτοις δὲ χαρίεσσαν γυναικείας ἀκολασίας περιγραφὴν παρατίθησι. καὶ γὰρ ὁ ποιητὴς τοὺς τῶν γυναικῶν τρόπους, καὶ τὰ ἤθη καλῶς ἡμῖν χαρακτηρίζει, καὶ πρὸ ὀμμάτων μονονουχὶ τίθησιν. αὗται ἰσχυρῶς ὑπὸ τῶν ἀνδρῶν ὁρᾶσθαι ἐπιθυμοῦσιν, ἀλλ' ὅμως πλαστῇ, καὶ προσποιητῇ τινι σωφροσύνης ἐπιθυμίᾳ φεύγειν τοὺς παρερχομένους σκήπτονται ὡς αὐτοὶ τὴν ὄψιν ὑπὸ τῆς αἰδοῦς φοβούμεναι. διὰ τοῦτο ἐπὶ ὅτι τὰς θύρας, ἢ τὰς θυρίδας ἡμισέως ἀνοίγουσιν ὅπως τοὺς ἄλλους ὁρῶσαι μὴ ὁρῶνται εἰ μὴ ὡς ἐν παρόδῳ, καὶ ἀψιμάχως. καὶ ποτὲ μὲν τὴν κεφαλὴν παρακύπτουσαι, καὶ νενευκυῖαι ἐξαίρουσι, ποτὲ δὲ καὶ εἰς τοὐπίσω ἀνέλκουσιν, ἵνα ἐν τοῖς αὐτὰς θεωμένοις μείζω ἐπιθυμίαν ἐξεγείρωσιν. ἐν δὲ τῷ παρακλίνω, καὶ τῷ παρακύπτω, ἡ παρὰ πρόθεσις μείωσίν τινα σημαίνει. Τῆς αὐλείας.] αὐλεία καθ' Ἡσύχιον, ἡ τῆς αὐλῆς θύρα. Σουΐδας, ἀρσενικῶς, αὔλειος, ἡ ἀπὸ τῆς ὁδοῦ πρώτη θύρα τῆς οἰκίας. G παρακύπτουσι δὲ, τουτέστιν ἐπικλινοῦς πλαγίως, καὶ ἐν τάχει παραβλέπουσι.

CHR. Παρακλίνασαι] Ambiguum eſt: Nā & accubare ſignificat. Hic autem eſt παρανοίξειν, & eo ſenſu dixit Hom. ἀνακλῖναι πυκινὸν νέφος. Notandū autē eſt τὸ παρὰ notā eſſe cōparationis. Id propriè dicitur , Iuxtà vel iuſtà potius, vnde Latina Par,

Non

pariter, compar. Cæterùm vt hic Comicus dixit & iungit παρακλίνειν & παρακύπτειν: ſic Theophraſtus ἐπικύπτειν & ἐπικλίνειν, id eſt inclinari & conquiniſcere. Plato in Phædro ἀνακύπτειν dixit de anima quæ ſeſe erigit. Dubium autem mihi eſt an de matronis mœchis, an de meretricibus intelligat. Nam magna differentia eſt. Eruditiſſimus Dalechampius in Athenæo ſuo fœminas ἐπὶ τῶν οἰκημάτων (legendum illic cenſeo ἀπὸ) vertit, fœminis quæ domi ſunt, cùm debuerit, meo iudicio, meretricibus. Ait enim illic præſtare peccare in togata quàm prætexta, vt ait Horatius. Sanè τὸ οἴκημα eſſe proſtibulum & lupanar ſciunt vel mediocriter literas Gręcas docti. Τῆς αὐλείας.] Puta τῆς θύρας. Sed cùm αὐλαία ſit etiam παραπέτασμα τῆς σκηνῆς, Aulæa dicunt Latini, fortaſſis eò alluſum.

Σχόλια. Ποίει μηδέν.] μὴ κατὰ ταῦτα ὀλίγον χρόνον ποιήσῃς ἡμᾶς ἀπολαῦσαί σου. ἀλλ' εἰς τέλειον φανερὰν ἡμῖν σαυτὴν ποίησον.

CHR. Ἀλλ' ἀπόφηνον] *Pandas* dixi in interpretatione, nam Pandere eſt τὸ φαίνειν, & inde etymō, neque hoc ſolùm, ſed & Pax indidem. Quin in vetere Gloſſario Panda dicitur εἰρήνη θεός.

BISET. Τρυχόμεθα] κακοπαθοῦμεν. καταπονούμεθα. ταλαιπωρούμεθα.

CH. Τρία καὶ δέκ' ἔτη.] Durauit tamen amplius bellum Peloponneſiacum, quippe tres nouenarios ex fatali oraculo. Sed Ariſtophanis temporibus decimus tertius fuit, & Pax illa poſt Cleonis & Braſidę mortèm, pauſa tantum belli fuit; &, vt ait prudentiſſimus ſcriptor Tacitus, Non tam bellū deſierat, quàm pax fieri cœperat. Hac imagine ſępe compellimur Franco Galli, qui Paces habuimus belli tantùm pauſas. Faxit Deus vt aliquando verá & integram Pacem: Quod vt accidat, nos Trygæi preces tanquam verba ſolemnia vſurpemus erga ſummum illum Pacis & belli arbitrum, Deum inquam, παῦσον δ' ἡμῶν τὰς ὑπονοίας, τὰς περικόμψους.

Σχόλια. Κορκορυγάς] τὰς βοάς. τὰς ταραχάς, τοὺς θορύβους. Ὑπονοίας] ἵνα μὴ ὑπονοῶσι τὰς ἀλλήλων σπονδάς.

BIS. Τὰς περικόμψους] τουτέστιν εὐκόσμους, καὶ παγκάλως μεμελετημένας. ἀλλὰ τοῦτο εἰρωνικῶς λέγεται. ἀντὶ τοῦ κατεσκευασμένας, ἐπιπλάστους, πρεσβευτικὰς, ἀκριβῶς πεπλασμένας. Αἷς στωμυλλόμεθα] φλυαροῦμεν. στωμύλος παρὰ [illegible] λάλος, πολύκομψος, πιθανολόγος, εὐτράπελος, ἴδρις τῶν λόγων, ἀπατεών, κόλαξ, φλύαρος, ὅθεν τὸ στωμύλλεσθαι, ἀντὶ τοῦ φλυαρεῖν.

Σχόλια. Μῖξον δ' ἡμᾶς] εἰς φιλίαν. Φιλίας χυλῷ] ὡς ἐπὶ κεκερασμένων. χυλῷ ὡς ἀπὸ τοῦ ῥοφήματος. Ἡμῖν ἀγαθῶν] τουτέστιν ἀφθονίαν ἡμῖν τῶν ὠνίων παράσχες. ἁρμόδιον δὲ τοῦτο τῇ Εἰρήνῃ. Σικύων πρῴων] ἐν εἰρήνῃ ὄντος πολλὴν δι' ἐπιμέλειαν καὶ πρώϊα σικύα γίνονται. ὅτι δὲ καλοὶ οἱ πρώϊμοι σικύαι καὶ ἡ παροιμία δηλοῖ. ἀρχομένων σικύων, καὶ ληγουσῶν κολοκυνθῶν. Κὰκ Βοιωτῶν γε] ὅτι ὀρνιθοτρόφος ἡ Βοιωτία. καὶ ἐν Ἀχαρνεῦσι φησίν. ὥσπερ ὁ χειμὼν ἦλθες ὀρνίθων εἰς τὴν ἀγορὰν φέρων. ὅτι ἐπὶ τοῦ Βοιωτοῦ λέγει. Καὶ Κωπαΐδων] Κωπαῒς λίμνη Βοιωτίας, ἐν ᾗ μεγάλαι ἐγχέλεις γίνονται, ὡς καὶ ἐν Ἀχαρνεῦσι. πρέσβειρα πεντήκοντα Κωπαΐδων κορᾶν.

BIS. Σπυρίδας] σπυρὶς τὸ τῶν πυρῶν ἄγγος. παρὰ τὸ πυρὸς, οὗ δεκτικαί εἰσιν αἱ σπυρίδες. Ὀψωνοῦντας τυρβάζεσθαι] τουτέστι περὶ τὴν ὀψωνιείζειν, καὶ φιλοψωνεῖν. Μορύχῳ] Μόρυχος, Τελέας, Γλαυκέτης, ὀνόματα κύρια. οὗτοι ἐπὶ μαγγανείᾳ διεβέβληντο. Κατὰ Μελάνθιον] περὶ τούτου ἐν τοῖς Ὄρνισι προείρηται. Ὀλοτύζειν] A θρηνεῖν.

CHR. Σικύων πρῴων.] In Pace multus hortorum cultus, curáque, ita vt maturè cucumeres creſcant. πρώϊον & ὄψιον vel ὄψιμον contraria. Hoc pręcoquum & tempeſtiuum, vel feſtinatè maturū dicitur, illud ſerotinum. vtitur his vocibus Theophraſtus. Magnam autem commendationem eſſe primorum cucumerum teſtatur verſiculus vulgarius, ἀρχομένων σικύων καὶ ληγουσῶν κολοκυνθῶν. i. B *Dum nouus eſt cucumis, dum longa cucurbita deſit.* Attici cucurbitas Colocynthas vocant, vt teſtatur Athenæus libr. 2. vel ex hoc noſtro Comico ἐν ὥραις. Nam alij etiam σικύας vocabant, vt & Nicander ſecundo Georgicorum: σικυοῦ verò nomine & Cucumerem & peponem dixerunt. Καὶ Κωπαΐδων] In Bœotia quæ eſt alituum ferax & altrix, vt eſt in Acharnenſibus, palus eſt anguillis abundās, quarum magna eſt commendatio, & quas apud Athenæum, veteres illi poetæ Epicharmus, C Eubulus, Alexis, & Dorion opere magno laudant. Sunt enim grandes adeò & nitidæ, vt victimarum vicem eas habuerint Bœoti. Imò in Acharnenſibus ſexennes memorantur, vnde verſus ex Æſchyli Armorum iudicio lepidè & parodicè interpolatus, πρέσβειρα πεντήκοντα Κωπαΐδων κορᾶν, ſcripſerat enim vetus ille poeta Tragicus δέσποινα πεντήκοντα Νηρῄδων χορῶν. Cęterum in hanc paludem fertur olim ſe conieciſſe Argynnus puer formoſus, vt flammam amoris extingueret quo vrebatur D Agamemnon, qui Bœotiam venerat ad venandum reti venerio Argynnum, vt refert Plutarchus in opuſculo de Brutorum ratione. Ὀψωνοῦντας.] Propriè & ſignatè de Piſcibus obſonari. Plinius lib. 18. cap. 11. ait de panibus aliàs ab obſoniis appellati vt oſtrearii ergo piſces obſonium imò oſtrea. Nam ὄψον & ὀψάρια, non temerè apud Gręcos reperias aliud eſſe quàm piſces. Sic poſt Menandrum Terentius obſonium dixit. ſic *Æmilius* Probus: *S*ic Lucius ille Madaurenſis de Magia E ſuſpectus in prima Apologia qua ſuſpicionē magiæ amolitur cùm de piſcibus emptis loquitur dixit. Quis enim à Cupediariis obſonare audebit? Sed & in prima Mileſia dixi. *S*iquid obſonare cupis, quod explicat cùm ſubiicit, qui cœnæ affatim piſcatum proſpexeramus. Apud Ath. lib. 7. Dipn. cū aliquis quęſiſſet num ante Sophoclem alius dixiſſet ἐλλοὺς ἰχθῦς, velut ipſe vſurpauit in Aiace μαστιγοφόρῳ. Reſpondit Zoilus, Ego quidem non ſum ὀψοφαγίστατος (verbum hoc vſurpauit Xenophon in ἀπομν.) F *S*ed auctor Titanicæ pugnæ ſiue Eumelus ſiue Aretinus lib. 2. dixit χρυσώπιδες ἰχθύες ἐλλοί. *S*ic Philo Iudęus, πρῶτον αἰθυιῶν κατοψοφαγοῦσι, quia fulicę & mergi è mari viuunt. Denique vbique ferè ὀψοφάγοι ſunt φιλίχθυες. Vt mirer nuper extitiſſe ex Tranſalpinis hominibus quendam faſtuoſæ doctrinæ plenum, qui ex hac obſeruatione tanquam re noua, & non à Victorio aliiſque agitata, memores lectores doctos monuerit. Ipſe quidem dudum monitus, multúmque monendus, Priuatas vt quæ- G rat opes, inſtar illius Horatiani celſi. Quicquid enim ferè notat, aut notum eſt, aut notatum fuit: Locos obſcuros & intactos ne adit quidem. Quare? Quia Celſi prętereunt obſcura poemata Rhamnes. Περάσασθαι] differt à πωλῆσαι. Eſt enim quod Galli dicimus *eſtre liuré*, cùm conſtituit pretium, & auffert licitator quod pollicitus.

Σχόλια. Ἐκ Μηδείας.] μὴ πολὺ ἐκ τῆς Εὐριπίδου Μηδείας παραγράφει ἐκεῖνα. ὦ δύστηνος ἐγὼ μελέα τι πόνων, πῶς ἂν ὀλοίμαν. οἱ δὲ αὐτοῦ τοῦ Μελανθίου φασὶν εἶναι Μήδειαν, ἐξ ἧς ταῦτα.

BISETVS. Ἀποχειρωθεὶς] ἐστερημένος τῆς κωπαΐδος, ἃς ἤδη ἐν χερσὶν ἔχειν ἐνόμιζε. τὸ δὲ χειρόω, ῶ, καὶ τὸ ἀποχειρόω, ῶ, ἀλλήλων διαφέρουσιν, ὡς τὸ τυγχάνω, καὶ τὸ ἀποτυγχάνω. τὸ γὰρ χειροῦν δηλοῖ τὸ ταῖς χερσὶν ἁλίσκειν. τὸ δὲ ἀποχειροῦν, καὶ ἀποχειροῦσθαι λέγεται περὶ τῶν ἐν ταῖς χερσί τι πρότερον ἐχόντων, καὶ τούτου ὑπ' ἄλλων ἔπειτα στερουμένων, οἳ τοῦτο ἀπὸ τῶν χειρῶν ἀφαιροῦνται. καὶ ἀποχειροῦσθαι λεγόμεθα ὅταν ἅπερ ἐν ταῖς ἡμετέραις χερσὶν εἴχομεν, ἐκ χειρῶν ἢ πίπτειν, ἢ ἀφαιρεῖσθαι ἐῶμεν, ἢ καὶ ὅταν ἡμεῖς τῆς ἐλπίδος ἀποτυγχάνομεν.

B Σχόλια. Λοχευομένας.] καὶ ἐν τοῖς Ἀχαρνεῦσιν ἔφαμεν, τοὺς μαγείρους μετὰ τεύτλων ἕψειν τὰς ἐγχέλεις. ἔπαιξε δὲ εἰπὼν λοχευομένας, ἀντὶ τοῦ ἑψομένας. ἡδίστη δὲ ἡ ἔγχελυς ἐν τεύτλοις ἐστίν. Τοὺς δ' ἀνθρώπους ἐπιχαίρειν] τοὺς ὁρῶντας ἐπιχαίρειν αὐτῷ θρηνοῦντι.

CHR. Ὀλόμαν.) Lege vtrobique ὀλόμαν per o paruum, vt ſint Anapæſti. ſunt autem qui exiſtiment hęc ex Medea Euripidis eſſe, vbi habes, Ὦ δύστηνος ἐγὼ μελέα τι πόνων, πῶς ἂν ὀλοίμαν. Ego puto ex ipſius Melanthij Medea quam hic amaro ioco perlinit, ſumpta eſſe, vt non ſolùm malum eſſe poetam oſtendat, ſed raponem & guloſum probet, & in cute curanda plus operatum quàm colendo Apolline. Ἀποχειρωθεὶς.) Sic verti, quaſi ploraret Melanthius elapſam è manibus ſibi anguillam. Eſt enim piſcis lubricus, & qui facilè capturam fallit: neque tamen malè legeretur ἀποχηρωθεὶς per η. ſed ſic τὰς λοχευομένας non eſſet quartus caſus pluralis, ſed ſecundus ſingularis qui Doricè proferendus cum accentu circunflexo τᾶς, &c. Malè enim apud Sudam habes χειρωθεὶς. ἐρημωθεὶς, legendum χηρωθεὶς. Cæterùm vt ex Acharnenſium fabula magis patet, anguillæ cum betis coctæ, cibus erat ſuauiſſimus. Dixit autem λοχευομένας cùm debuiſſet ἑψομένας. Antea in eadem Acharn. fabula vocauit ἔγχελυν ἐντετευτλανωμένην. De betarum generibus legendus Athenęus libris 9. & 11. vbi ex Euphorione in Ἀποδιδοῦσι ait τεῦτλον vocari etiam σεῦτλον vel σευτλίον, vt φακία τὴν φακῆν. Notandum quoque ἔγχελυν apud Atticos dici per υ, apud Bœotos per ι paruum. Alexis neutro genere extulit ἐγχέλεια in Vlyſſe texente. Τοὺς δ' ἀνθρώπους.) Hęc ſunt verba non Melanthij ſed Trygęi, deſinúntque Anapęſtici hac coronide. C Sequuntur ſeptem Senarij Iambici. Sed non dubito quin iſta λαβὲ τὴν μάχαιραν dicantur ex perſona Famuli. Notandæ verò rudioribus Græca ἔλλειψις & Atticis familiaris etiam in πεζῷ λόγῳ, phraſis, εἶθ' ὅπως, deeſt enim & ſubintelligitur ὅρα vel quid ſimile.

* * *

D BISETVS. Ὁ Τρυγαίου θεράπων, καὶ ὁ Τρυγαῖος δεσπότης πρὸς τὴν θυσίαν, ἣν τῇ Εἰρήνῃ ποιεῖσθαι θέλουσιν, ἑαυτοὺς παρασκευάζουσι.

Θε. Λαβὲ τὴν μάχαιραν. εἶθ' ὅπως μαγειρικῶς
Σφάξεις τὸν οἶν. Τρ. ἀλλ' οὐ θέμις. Θε. τιὴ τί δή;
Τρ. Οὐχ ἥδεται δήπουθεν Εἰρήνη σφαγαῖς.
Οὐδ' αἱματοῦται βωμός. ἀλλ' εἴσω φέρων
Θύσας, τὰ μηρί' ἐξελὼν δεῦρ' ἔκφερε
Χ' οὕτω τὸ πρόβατον τῷ χορηγῷ σώζεται.
Χο. Σὲ δὴ θύραισι χρὴ μένοντα τοίνυν
Σχίζας δευρὶ τιθέναι ταχέως
Τά, τε πρόσφορ' ἅπαντ' ἐπὶ τούτοις.
Τρ. Οὔκουν δοκῶ σοι μαντικῶς τὸ φρύγανον τίθεσθαι;
Χο. Πῶς δ' οὐχί, τί γάρ σε πέφευγ' ὅσα χρὴ
Σοφὸν ἄνδρα. τί δ' οὐ σὺ φρονεῖς ὁπόσα
Ἐστὶ χρεὼν τόν γε σοφῇ δόκιμον
Φρενὶ καὶ πορίμῳ τῇ τόλμῃ.

FA. Ergo accipe clunaclum & immolans ſacrem
Macta. TR. Sed iſtud non licet. FA. quid ni licet?
TRY. Nec cæde gaudet ſancta Pax, nec victimis
E *Amat cruentis Pacis ara tingier.*
Sed ſacrifica intus oſſa clunium efferens,
Sic præbitori tota ſeruatur pecus.
CH. Te oportet ergo ianuæ imminentem
Huc fiſſa ſtatim ligna reponere, &
Quibus indiget inſuper vſus.
TRY. Ecquid vides me fomitem appoſiſſe vatis inſtar!
F *CHO. Quidni? quid enim te fugit omnium*
Quæ ſcire ſagacem opus eſt? an non
In te eſt quicquid vir habet ſapiens
Animo intrepido atq; audenti?

BISETVS. Λαβὲ τὴν μάχαιραν.] ταῦτα ὁ τοῦ Τρυγαίου θεράπων πρὸς τὸν ἑαυτοῦ δεσπότην ὡς τῇ Εἰρήνῃ ἱερευτὴν ὄντα, καὶ θυσίαν ποιοῦντα λέγει. Σφάξεις τὸν οἶν] φῶ τὸ φονεύω, ὅθεν φάζω, ὡς ἐκ τοῦ βῶ τὸ βάζω. καὶ πλεονασμῷ τοῦ σ φάζω, σφάζω, τὸ κτείνω, καὶ ἀναιρῶ. λέγεται καὶ σφάττω. ἐντεῦθεν τὸ ποιητικὸν, φάσγανον, ἤγουν τὸ ξίφος, ἡ μάχαιρα, οἱονεὶ σφάγανον, ὅτι τούτῳ σφαγὰς ποιοῦμεν. ἀντὶ δὲ τοῦ οἶν, τινὲς ὖν γραπτέον οἴονται. ἀλλὰ μηδὲν κίνει. τί δὲ ὁ ὗς, καὶ τί ἡ οἶς, φανερόν. ἡ δὲ τῆς συντάξεως ὁλοκληρεία αὕτη, ὅρα, σκόπει ὅπως τὴν οἶν μαγειρικῶς σφάξεις.

Σχόλια. Οὐχ ἥδεται.] ταῦτα πρὸς τὸ ἔθος. G φασὶ γὰρ τῇ τῶν συνοικεσίων ἑορτῇ, θυσίαν τελεῖσθαι Εἰρήνῃ. τὸν δὲ βωμὸν μὴ αἱματοῦσθαι Ἑκατομβαιῶνος μηνὸς ἕκτῃ ἐπὶ ι. τινὲς δέ φασιν ἐκ τῆς παρούσης αἰτίας οὕτως αὐτοὺς θύειν, αἵματος αὐτοὺς ἀπαλλαξάσῃ. ἄλλως. πρὸς σύγκρισιν τοῦ πολέμου καλῶς ἔφασαν μὴ χαίρειν τὴν Εἰρήνην σφαγαῖς.

μόνοι γὰρ οἱ πολέμιοι αἵμασι καὶ φόνοις χαίρουσι. καὶ τοῦτο οὖν πρὸς σύγκρισιν τοῦ πολέμου, ὃς αἵμασι χαίρει. Οὐδ' αἱματοῦται.] ἐν γὰρ τῇ τῶν συνοικεσίων ἑορτῇ οἱ μέν φασιν Εἰρήνῃ θυσίαν τελεῖσθαι, ἧς ὁ βωμὸς οὐχ αἱματοῦται. οἱ δὲ ἱστοροῦσιν. ὡς ἄρα τότε σώζεται. καὶ ἰδίως ἀναιμακτὶ Εἰρήνῃ θύουσι. Χ' οὕτω τὸ πρόβατον] διὰ τὸ μὴ θύεσθαι ἐν τῷ θεάτρῳ, ἀλλὰ τὸν χορηγὸν τῷ δοκεῖν θύειν ἀποκερδαίνοντα τὸ θῦμα. τῶν γὰρ ἐντοσθίων αἱρουμένων παρὰ τῶν θυόντων, τὸ λοιπὸν σῶμα σωθήσεται τῷ ἱερεῖ ἐὰν θύσωσιν. Τῷ χορηγῷ σώζεται] ἤγουν ὅτι τῶν σπλάγχνων καὶ τῶν ἐντοσθίων ὑφαιρουμένων δοκοῦσι μέρος τι τοῦ ἱερείου κερδαίνειν οἱ θύοντες. Σχίζας.] σχίζας κυρίως ἔλεγον οἱ παλαιοὶ τὰ ἐπὶ ταῖς θυσίαις τιθέμενα ξύλα. ὡς καὶ Ὅμηρος. καῖε δ' ἐπὶ σχίζῃ ὁ γέρων. Μαντικῶς τὸ φρύγανον.] οἱ γὰρ ἀπὸ τοῦ πυρὸς μαντευόμενοι τὰ φρύγανα ὑποτιθέασιν εἰς τὸ ἐξάψαι κατὰ ἐπιστήμην τὴν ἑαυτῶν. Πῶς δ' οὐχί.] τοῦτό φησιν, ἐπεὶ ἐπέβαλε φρύγανα πρὸς τὸ ἀνάψαι, ὡς οἱ μάντεις. αὐτοὶ γὰρ ἐπ' αὐτοῖς καὶ τὰ φρύγανα τιθέασι πρὸς ἐπιστήμην αὐτῶν. Ὅσα χρή.] σὺ γὰρ ποιεῖς ὅσα χρὴ τοὺς ἐπιστήμονας.

CHR. Σὺ δὴ θύρασι.] Hic verſus videtur eſſe Trimeter Iambicus Catalecticus, ſequentes duo Anapæſtici, ſed videndum an θύρασι ſit ex ἐναίως, vt ſuprà. Σχίζας.] Sic antiqui vocabant propriè ligna quæ ſacrificiis adhibebantur quæ fiſſilia (inde enim etymon σχίζειν) & vſtilia erant. Hom. καῖε δ' ἐπὶ σχίζῃς ὁ γέρων. Τὸ φρύγανον.] Igniſpices & pyromanticæ artis periti, vt flammam excitarent, cremia vel φρύγανα ſupponebant quæ fomitum inſtar erant, & velut ſtipulę vel ſtuppæ ſtatim flammam concipiebant, & ſic σχίζας accendebant. τὸ φρύγανον medium eſt aliquid inter fruticem & arborem quaſi Althęa, & dictum ἀπὸ τοῦ φρύγειν quod torrere eſt. Inde enim fruges quæ primùm bruges & frumenta quæ antiqui torrebant. Πορίμῳ τόλμῃ] Sic Æſchylus Prometheo Deſmota dixiſſe videtur ἄπορα πόριμος. Eſt enim propriè πόριμος perrumpere amans Horatio, vel etiam peruius.

Τρ. Ἡ σχίζα γοῦν ἐνημμένη, τὸν Στιλβίδην πιέζει,
Καὶ τὴν τράπεζαν οἴσομαι, καὶ παιδὸς οὐ δεήσει.
Χο. Τίς οὐκ ἂν ἐπαινέσει-
εν ἄνδρα τοιοῦτον, ὅσ-
τις, πόλλ' ἀνατλὰς, ἔσω-
σε τὴν ἱερὰν πόλιν,
Ὥστ' οὐχὶ μὴ παύσει ποτ' ὢν
Ζηλωτὸς ἅπασιν.

TRY. Incenſus ecce Stilbidem fomes premit ligelli,
Lubetq́ menſam ferre, nec miniſtro opus eſt Camillo.
CH. Quis ergo homo non colens
Canat virum eiuſmodi?
Qui multa tulit, ſacri vt
Salus foret oppidi?
Quare ille ſemper audiet
Felix apud omnes.

Σχόλια. Στιλβίδην.] ὁ Στιλβίδης, εὐδόκιμος καὶ περιβόητος μάντις, τῶν τοὺς παλαιοὺς χρησμοὺς ἐξηγουμένων. ἀστειότατα δὲ τοῦτο παρέπλεξε τὴν φλόγα λέγων διὰ τὸ στίλβειν. ἅμα δὲ καὶ παρὰ τὸν μάντιν Στιλβίδην, ὅν φησι Φιλόχορος ἀκολουθῆσαι ἐν Σικελίᾳ, ἡνίκα ἐπολέμουν Ἀθηναῖοι καὶ ἐν Σικελίᾳ ἐστράτευον. μέμνηται δὲ αὐτοῦ καὶ Εὔπολις Πόλεσιν. ὡς αὖ τίν' ἔλθω δῆτά σοι τῶν μάντεων. πότερος ἀμείνων ἀμφοτέρων, ἢ Στιλβίδης. Πιέζει] λυπεῖ. ὡς λοιπὸν ἐκείνου ἀπορουμένου διὰ τὸ τοῦτον εὐδοκιμῆσαι. Καὶ παιδὸς οὐ δεήσει.] ἐμαυτῷ φησιν ὑπηρετῶ, καὶ χρεία οὐκ ἔσται παιδός. φιλοτιμεῖται δὲ περὶ τὰς ὑπηρεσίας κατὰ πάντα τὸν Στιλβίδην πλεονεκτεῖν, καὶ θύων καὶ ὑπηρετῶν. ἄλλως. φιλοτιμεῖται περὶ τὰς ὑπηρεσίας, ἵνα κατὰ πάντα τὸν Στιλβίδην πλεονεκτεῖν δοκῇ, καὶ θύων καὶ ὑπηρετῶν. ἐγὼ οὖν φησὶν οἴσω καὶ τράπεζαν ὡς μὴ δεῖσθαι παιδός.

CHR. Τὸν Στιλβίδην πιέζει.] Quia laudauerat ille tantoperè huius ſolertiam, & ſapientem vocauerat, propterea ſe Stilbidem vocat. Erat autem ſtilbides vates clariſſimus, oraculorum veterum interpres, quem Plutarchus in Nicia hariolum fuiſſe ait, ipſius Niciæ familiarem, quique multum ei ſuperſtitionis detrahebat. Eum hic obiter tangit Comicus noſter tanquam in ſacrificando & miniſtrando φορτικόν. Philochorus ait, eum fuiſſe in expeditione ſicilienſi, cùm Athenienſes in Sicilia exercitum haberent. Eius meminit Eupolis in vrbibus. ὡς αὖ τίν' ἔλθω δῆτά σοι τῶν μάντεων, πότερος ἀμείνων ἀμφοτέρων, ἢ Στιλβίδης; Credibile autem eſt (quod ait Græcus ſchol.) alluſiſſe Comicum hunc (lego enim apud eum gloſſographũ παρέπαιξε non παρέπλεξε) ad flammam, quæ cùm ſit lucida & στίλβουσα, facetè dicitur στιλβίδης. Verbũ πιέζειν hic eſt κακοῦσθαι & malè habere, ſic enim Theophraſtus hæc duo coniungit. Et in Euãgelio eſt maleficiis onerare, tranſlatiuè à veterinis, vt in Ranis videre eſt, vbi Xanthias ait πιέζομαι, propriè Maro, *ditione premebat*: vt qui iniquo põdere premuntur, ſi onus poſuerint verbo σεισάχθειας vti poſſint, quod verbum Athenienſes per hanc Metaphorã ſolonis diuino commento vſurpauerũt. Καὶ παιδὸς οὐ δεήσει] Notum eſt etiam Latinos pueri nomen pro miniſtro vel famulo vſurpaſſe. Vnde Varro citatur in Marcipore, id eſt Marci puero, & proinde famulo.

BISETVS. Κορωνὶς ἐπὶ στίχων πζ.

Θε. Ταυτὶ δέδραται, τίθεσο τὼ μηρὼ λαβών.
Ἐγὼ δ' ἐπὶ σπλάγχν' εἶμι καὶ θυλήματα.
Τρ. Ἐμοὶ μελήσει ταῦτά γ', ἀλλ' ἥκειν ἐχρῆν.
Θε. Ἰδοὺ πάρειμι. μῶν ἐπισχεῖν σοι δοκῶ;
Τρ. Ὄπτα καλῶς νῦν ταῦτα, καὶ γὰρ οὑτοσὶ

FA. HÆc ſunt peracta, crura jam curãs cape.
Nã viſo ad exta, diisq́; pollũctũ paro.
TR. Curabitur, ſed ventum oportuit ſtatim.
FA. Mox venio & adſũ, nũ ſtrigans videor tibi?
TR. Nunc illa ritè aſſare cures, neſcio

Προσέρχεται δάφνῃ τις ἐστεφανωμένος.
Τίς ἆρα ποτ' ἐστίν; Θε. Ὡς ἀλαζὼν φαίνεται,
Μάντις τίς ἐστιν; Τρ. Οὐ μὰ Δί', ἀλλ' Ἱεροκλέης.
Θε. Αὐτός γε που 'σθ' ὁ χρησμολόγος, οὐξ Ὠρεοῦ.
Τί ποτ' ἆρα λέξει; Τρ. Δῆλός ἐσθ' οὗτος γ' ὅτι
Ἐναντιώσεταί τι ταῖς διαλλαγαῖς.
Θε. Οὔκ, ἀλλὰ κατὰ τὴν κνίσαν εἰσελήλυθεν.
Τρ. Μὴ νῦν ὁρᾶν δοκῶμεν αὐτόν. Θε. Εὖ λέγεις.
Ιε. Τίς ἡ θυσία ποθ' αὑτηὶ, καὶ τῷ θεῶν;
Τρ. Ὄπτα σὺ σιγῇ, κἄπαγ' ἀπὸ τῆς ὀσφύος.
Ιερ. Ὅτῳ δὲ θύετ' οὐ φράζεθ'; Τρ. Ἡ κέρκος ποιεῖ
Καλῶς. Θε. Καλῶς δῆτ' ὦ πότνι' Εἰρήνη φίλη.
Ιε. Ἄγε νῦν ἀπάρχου, κᾆτα δὸς τἀπάργματα.
Τρ. Ὀπτᾶν ἄμεινον πρῶτον. Ιερ. Ἀλλὰ ταυταγὶ

A *Quis iſte lauro qui coronatus venit.*
Quis ille tandem eſt? FA. quàm videtur arrogans!
Vatem puto eſſe. TRY. Non is eſt, ſed Hierocles.
FA. Sortilegus ille forſan eſt ex Oreo:
Quid vult ſibi ergo? TR. apparet infeſtum bonis
B *ſentire contra ſancta pacis fœdera.*
FA. Minimè, ſed illum nidor iſte perculit.
Fingamus hunc nos non videre. TRY. Rectè ais.
HIE. Quæ ſacra ſunt hæc, cui Deo fit victima?
TR. Tu tacitus aſſans dimoue à luſtralibus.
HIE. Dicturin' eſtis cui litetis? TRY. En benè eſt
C *De Pene. FA. Amica diua Pax, multùm benè.*
HIE. Nunc ergo pollucę atq; proſicias dato.
TR. Inſtare præſtat aſſari primùm. HIE. ſed hæc

Σχόλια. Ταυτὶ δέδραται] κορωνὶς εἰσιόντων ἑτέρων ὑποκριτῶν. οἱ δὲ στίχοι εἰσὶ πζ. ὧν οἱ μὲν κδ ἰαμβικοὶ τρίμετροι ἀκατάληκτοι. οἱ ἑξῆς μα δακτυλικοὶ ἑξάμετροι, ἑξῆς τούτων κῶλον ὅμοιον ἐκ σπονδείων. οἱ ἑξῆς ι δακτυλικοὶ ἑξάμετροι. μεθ' οὓς ἰαμβεῖα ιβ. ὧν τελευταῖον. ὡς ἀποπετάσει θᾶττον εἰς Ἐλύμνιον. ἐπὶ τῇ ἀποθέσει παράγραφος, ἐπὶ τῷ τέλει κορωνίς. δέδραται δὲ ἀντὶ τοῦ δέδαρται. καὶ Ὅμηρος, περὶ δ' ἔδρα τὰ σώματα τῆσι. ὁ δὲ λόγος ταῦτα πάντα παρεσκεύασται καὶ πέπρακται. Θυλήματα] τὰ τοῖς θεοῖς ἐπιθυόμενα ἄλφιτα. ἐπιρραίνεται δὲ οἴνῳ καὶ ἐλαίῳ. Τηλεκλείδης Στερροῖς. ὦ δέσποθ' Ἑρμῆ κάπτε τῶν θυλημάτων.

BISET. Σ. θυλήματα, πέμματα, ἀπαρχαί, ἄλφιτα, ἃ ἔμισγον οἴνῳ καὶ ἐλαίῳ εἰς θυσίαν ἀναφέροντες.

CHR. θυλήματα] Farinę ſunt quę Diis offerebantur litæ vino & oleo. Teleclides, Στερροῖς ὦ δέσποθ' Ἑρμῆ κάπτε τῶν θυλημάτων, vt antea citauimus. Propterea putant quidam apud Feſtum legendum pollucere Mercurio, non autem Merces, quaſi verò non etiam aliis diis pollucerctur, vt apud Catonem Ioui dapali, & Varronem, qui pollucti nomen generaliter & largè diffundit, vt docuit doctiſſimorum maximus Ioſephus Scaliger. Μὴ ἐπισχεῖν.) Exponit Sudas κρατῆσαι & βραδῦναι. F Propriè eſt ſtrigare, vt in Aiace Maſtigophoro ἐπισχὼν χρυσόνωτον ἡνίαν. Nam qui ſtrigare volunt aurigæ, habenas retinent (hoc eſt κρατῆσαι) & ſic βραδύνουσι. Sic vtraque Sudæ expoſitio vera.

Σχόλια. Δάφνῃ τις ἐστεφανωμένος.] οἱ ἱερεῖς καὶ οἱ μάντεις δάφνῃ ἐστεφανοῦντο, εἰς γνώρισμα τῆς τέχνης. Ὡς ἀλαζών.] ὡς ἀπὸ τῆς ὄψεως ἀλαζὼν φαίνεται. Ἱεροκλῆς] ὡς ἀπὸ τοῦ ὀνόματος αὐτοῦ γινωσκομένου μᾶλλον, ἤπερ ἀπὸ τῆς τέχνης. ἔστι δὲ μάντις οὗτος καὶ χρησμολόγος, τοὺς προγεγονημένους ἐξηγούμενος. ὡς ἀφυῆ δὲ καὶ ἀνεπιστήμονα μάντιν αὐτὸν κωμῳδεῖν βούλεται καὶ ὅρα πῶς καθαιρεῖ. G ἐκείνου γὰρ εἰπόντος ὅτι μάντις πρόσεισιν, ὁ ἕτερος οὐ συγκατέθετο, ἀλλ' ἔφησεν, οὐ μὰ Δί' ἀλλ' Ἱεροκλῆς ἐστιν. ὡς ἀπὸ τοῦ ὀνόματος αὐτοῦ γινωσκομένου μᾶλλον, ἢ τῆς τέχνης. καὶ Εὔπολις Πόλεσιν. Ἱερόκλεες βέλτιστε χρησμῳδῶν ἄναξ. Οὐξ Ὠρεοῦ.] διαβάλλει αὐτὸν ὡς οὐ πολίτην, ἀλλ' Εὐβοέα. διὸ δηλοῖ, ὅτι ὡς ξένος οὐκ εὐνοεῖ τῇ Εἰρήνῃ. Ὠρεὸς δὲ Εὐβοίας πόλις. ἣν Ὅμηρος Ἱστίαιαν φησίν. Δῆλός ἐσθ' οὗτος γ' ὅτι] προσποιούμενος γὰρ περὶ Εὐβοέων. ὡς ἂν ἧττον προθυμουμένων τῇ Εἰρήνῃ. Κατὰ τὴν κνίσαν] ὡς διὰ προφάσεως τοῦ σχήματος τῆς μαντείας, ὑπεισιόντος Ἱεροκλέους καὶ μετέχοντος τῶν εὐωχιῶν. D Μὴ νῦν ὁρᾶν δοκῶμεν.] μὴ προσποιησώμεθα αὐτὸν ἑωρακέναι. μηδὲ αὐτῷ προσλαλήσωμεν. ἵνα ἀπορηθεὶς, παρέλθῃ μηδὲν ἐνοχλήσας ἡμῖν. Τίς ἡ θυσία] Ἱεροκλῆς ἐπιστὰς ἄκλητος, καὶ ταῦτα περιεργαζόμενος, τίνι οὖν φησὶ τῶν θεῶν. Ὄπτα σὺ σιγῇ.] ἀπαλλαγῆναι αὐτοῦ ποίει, μὴ προσέχων, μηδὲ ἀκηκοέναι προσποιούμενος. ἤτοι, μηδὲν ἀποκρίνου πρὸς τὸ ἐρωτηθέν. Ἀπὸ τῆς ὀσφύος.] ἐπὶ τοῦ βωμοῦ τὰ σπλάγχνα ὄπτα ἐν σιγῇ. λέγει οὖν, ἀπὸ τῆς ὀσφύος τὸν ὀβελίσκον ἀνάγαγε. ἤτοι πρόσεχε μὴ ἅψῃ αὐτοῦ. ταύτῃ γὰρ E μαντεύονται. εἰς τὸ αὐτό. ἀναχώρει ἀπὸ τῶν ἱερείων καὶ ἀπόστηθι φησίν. Ἡ κέρκος ποιεῖ] ἡ οὐρὰ καλὰ σημαίνει. ἔθος γὰρ εἶχον τὴν κέρκον ἐπιτιθέναι τῷ πυρί. καὶ ἐξ αὐτῆς σημειώσεις τινὰς κατανοεῖν. εἰ εὐπρόσδεκτος ἡ θυσία. καὶ ἄλλα τινὰ πρὸς τὰ νεύματα σημεῖα λαμβάνειν, περὶ ὧν τὴν θυσίαν ἐποίουν. Τἀπάργματα.] τὰς ἀπαρχὰς ἃς εἰώθασιν οἱ ἱερεῖς λαμβάνειν. ὁ Ἱεροκλῆς ταῦτα σημαίνει.

CH. Ἱεροκλέης.] Ex lauri corona ſacerdotem & vatem arguebant, ſed nec ſemper tiara Regem, nec thyrſus Bacchum, nec laurus vatem oſtendit. Nam Hieroclem iſtũ nobiliorem facit ex nomine & vulgi opinione magis quã ab arte. Itaque facetè tãquam ineptum & vanum hariolum perſtringit. Cùm enim famulus dixerit, Vatem eſſe puto, negat Trygæus, atque, Non eſt vates, ſed Hierocles tantùm. Velut ſi temporibus noſtris obuius fiat aliquis ex futilib. iſtis Noſtradamis, & dicat alius, En Prophetã, en Prognoſticũ, iurè dixerim, Imò Noſtradamus. Sanè enim bonũ vatem eſſe & Noſtradamum non contingit eſſe in eodẽ ſubiecto; imò ſunt ex diametro cõtraria. Οὐξ Ὠρεοῦ] Oreũ vrbs Bœotiæ quã Homerus Iſtięã vocat. Quia verò Euboici pacẽ non optabant, propterea Hieroclẽ paci aduerſantem, non ciuem facit, ſed hoſpitem & exterum, ac verò ex Eubœa. Ἀπὸ τῆς ὀσφύος.] Per ὀσφὺν (quam vel cum Ariſtotele ἰξὺν vel cum

Apollodoro ὀσφύας) intelligo terga perpetua lustralia, ut diximus in Prometheo Æschuleo. Vult A autem cauere, ne hanc partem tangat hariolus tanquam diuinationi maximè accommodam.

Ἤδη 'στὶν ὀπτά. Τρ. πολλὰ πράττεις ὅς τις εἶ.
Κατάτεμνε. ποῦ τράπεζα; τὴν σπονδὴν φέρε.
Ιε. Ἡ γλῶττα χωρὶς τέμνεται. Τρ. μεμνήμεθα.
Ιε. Ἀλλ' οἶσθ' ὃ δρᾶσον. Θε. ἢν φράσῃς. Τρ. μὴ διαλέγου
Νῷν μηδέν. Εἰρήνῃ γὰρ ἱερὰ θύομεν.
Ιε. Ὦ μέλεοι θνητοὶ καὶ νήπιοι. Τρ. Ἐς κεφαλὴν σοί.
Ιε. Οἵτινες ἀφραδίῃσι θεῶν νόον οὐκ ἀΐοντες,
Συνθήκας πεποίησθ' ἄνδρες χαροποῖσι πιθήκοις.
Θε. Αἰβοῖ αἰβοῖ. Τρ. τί γελᾷς. Θε. ἥσθην χαροποῖσι πιθήκοις.
Ιε. Καὶ κέπφοι τρήρωνες, ἀλωπεκιδίοσι πέποιθε.

Satis assa. TR. multa quisquis es satagis nimis:
Age prosecato, ubi ara? libamenta fer.
HIE. Linguam seorsum incidite. TR. memores mones.
HIE. Scin quid tu agas? FA. si dixeris. TR. verbum caue
B *Faxis modo unum, sacra nam Paci damus.*
HIE. O miseros stultósque homines. TR. Hoc deprecor in te.
HIE. Qui diuôm ignari mẽtis (socordia tãta est)
Terrificis cum simiolis sic fœdus initis.
FA. Papæ. TR. Quid rides? FA. de simiolis metuendis.
HIE. Volpibus atque leues voltis confidere mergi,
C

Σχόλια. Πολλὰ πράττεις.] ἀντὶ τοῦ πολλὰ ἐργάζῃ καὶ πολυπραγμονεῖς. Γλῶττα χωρὶς τέμνεται.] καὶ τοῦτο παροιμιακὸν ἀπὸ Ὁμήρου. ἀλλ' ἄγε τέμνετε μὲν γλώσσας. ὥς φησι Καλλίστρατος. καὶ τοῦτο δὲ Ἱεροκλέους πρὸς τὸ ἦθος. προειρήκαμεν γὰρ, ὅτι χρησμολόγος Ἱεροκλῆς. διόπερ νῦν χρησμοῦ τινος αὐτὸν προάγει μνημονεύοντα. Ἐς κεφαλὴν σοί.] ὡς καταρωμένου αὐτοῦ καὶ βλασφημοῦντος φησίν, εἰς τὴν κεφαλὴν ἔλθοι σοι τὸ δεινόν. τουτέστι σεαυτῷ μαντεύσαιο ὅπερ εἶπας δυσχερές. μιμεῖται δὲ τοὺς χρησμολόγους. διόπερ νῦν τινος χρησμοῦ μνημονεύει. Οὐκ ἀΐοντες.] οὐ νοοῦντες. οἵτινες διὰ τὴν ἀβουλίαν τὴν ἑαυτῶν τῆς τῶν θεῶν οὐ συνίενται προνοίας. Χαροποῖσι.] φοβεροῖς πιθήκοις δὲ τοῖς Λακεδαιμονίοις. ἀντὶ τοῦ εἰπεῖν λέουσιν. Αἰβοῖ. αἰβοῖ.] παρεπιγραφή. ἀκούσαντες γὰρ τοῦ χρησμοῦ ἐγέλασαν. γέλωτος γάρ ἐστι τοῦτο τὸ μίμημα.

CHR. Πολλὰ πράττεις.] curiosum vocat & πολυπράγμονα. Nos lingua vernacula dicimus, *Tu te mesles de beaucoup de choses.* Hoc erat satagere, velut Afer ille apud Fabium Quintilianum Manlium Suram in agendo multum discursantem E & salientem non agere, sed satagere dixit. Κατάτεμνε.] Puto hic loqui Hieroclem, & nihilominus illa ἡ γλῶττα χωρὶς τέμνεται. quod prouerbiale est, ex Homero fluxum, qui Ὀδυσ. γ, dixit, ἀλλ' ἄγε τάμνετε μὲν γλώσσας, vbi aiunt esse pro fauere linguis. Sanè linguas sacras esse Mercurio etiam testatur Athenæus libr. 1. & Sudas, vbi habes ἡ γλῶσσα τῷ κήρυκι τούτων τέμνεται. Quin & Callistratum laudat, quod facit Græcus Scholiastes, vt mihi vi- F deatur aliquid deesse in Græcis glossis ex suda petendum, qui nihil aliud in farragine illa sua inculcat quàm quæ ex Aristophanis interprete accepit. Vide Plutum fabulam, & Erasmum in adagiis, Lingua seorsum inciditur. Interpres Apollonij Rhodij Allegoricam rationem edit, quare linguæ Mercurio sacræ. Ἀλλ' οἶσθ' ὃ δρᾶσον] Imperatiuus hic videtur esse pro indicatiuo, quod Atticũ esse adnotat Corinthus ex Euripidis Hecuba. Sed G non malè legatur δράσων. Sic enim Sophocles, οἶσθ' ὡς ποιήσων. in Oedipo Rege. Sic noster Comicus in Auibus οἶσθ' οὖν ὃ δράσον. genus loquendi frequens Euripidi. Sic Latini, Scis quid facturus. Cæterùm neque malè hæc potius loquatur Trygæus, & νῷν fortassis melius quàm νῶν. Adhuc ambigo. Ἐς κεφαλὴν σοί.] Deprecatur in illius caput, & hæc est apud Græcos deprecandi vulgaris forma. Alludit autem ad verba exsecrationis quæ habes apud Herodotum Euterpe. Nam Ægyptij sacrificantes, si quid vel sibi vel ipsi Ægypto mali protendebatur, vertatur, aiebant, in caput victimæ, ἐς κεφαλὴν ταύτην τραπέσθαι. Apud Homerum D in vini libatione, deprecationem habemus. Αἰβοῖ.] Interiectio hic est θαυμαστικὴ, vt quidem puto: Nam quamuis sæpe sit σχετλιαστικὴ, & pro οἴμοι vsurpetur, imò etiam Lætantis, vt in Auium Dramate, tamen etiam τάττεται ἐπὶ θαυμαστοῦ, teste Hesychio. Miror autem Græcum Scholiastam notare hic esse Parepigraphen, cùm ipsa aliud sit, & interiectio potius sine qua versus modulis suis constat. At hîc non item, vt verear ne olim exscriptor acceperit παρεπιγραφὴν ἀντὶ τοῦ ἐπιρρήματος. Videtur autem hæc interiectio ex duabus composita αἰ & οἰ, additúmque β, nam αἰ & οἰ in οἴμοι sunt E ah & heu, vel fortassis quia β, antiquum simile erat τῷ μ decurtato: fuerat olim αἴμοι, quod idem cum οἴμοι. Iudicent litterati viri, neque vitio vortant si fortean offendimus in his minutiis.

Σχόλια. Καὶ κέπφοι.] εὐήθες ζῷον ὁ κέπφος. οὗ μέμνηται καὶ Νίκανδρος καὶ Ἄρατος. περὶ τῶν διοσημείων διαλεγόμενοι. καὶ Καλλίμαχος ἐν τοῖς ἰάμβοις. ἐστι γὰρ τῆς θαλάσσης ζῷον αὐτὸ λέγουσιν, ἐσθίοντα τὸν ἀφρόν. εἶτα δὲ αὐτὸ, πολὺν μὲν ἐν τοῖς πτεροῖς ἁλίζειν, ἐν δὲ τοῖς κρέασι, καὶ κε- F κραγέναι ὠδίνοντα. ὅθεν γίνεσθαι τὴν παροιμίαν κέπφος ὠδίνει. ἐπὶ τῶν ἐπαγγελλομένων μὲν μεγάλα, μηδὲν δὲ ἄξιον τῆς ἐπαγγελίας ποιούντων. Τρήρωνες.] οὐκ ἐπὶ τοῦ κέπφου. ἀλλὰ καθ' αὑτό. κέμφοι γὰρ οἱ κοῦφοι ἀπὸ τῶν ὀρνίθων, ὅθεν καὶ τοὺς ἐλαφροὺς ταῖς φρεσὶ, κούφους καλοῦμεν.

CH. Καὶ κέπφοι.] Nõ putat Grecus Schol. τρήρωνας Epithetõ esse τοῦ κέπφοι, sed absolutè dictum, vt sit sensus, Ita leues & futiles estis, vt tanquã columbæ simplices vulpibus dolosis fidẽ habeatis. sed vide- G tur κέπφοι epitheti esse loco pro κοῦφοι. Nã ab illis auibus leuissimis dicũtur homines leues & futiles κοῦφοι & κέμφοι. Est autẽ κέπφος animalculum εὐήθες & εὐτελὲς (vtraque enim lectio apud Grammaticos reperitur, neque hanc in illã muto, nam & simplex est auicula & vilis nulliúsque ferè cõmendationis) è mari è mari victitans, & ſpumas eſitans. Cæterum plumoſo admodū corpore, ſed carne ſtrigoſa & quaſi oſſea. Eum, aiunt, dum parturit clamore littora implere, vnde prouerbium κέπφος ὠδίνει, quod dictum de magnis promiſſoribus, nihilque adferentibus dignum tanto hiatu. Quale illud, *Parturiēt montes*, Quod Tarches Rex Ægypti illudēs Ageſilao qui paruus erat & auxilio illi venerat, vſurpauerat per Anapæſticos, ὤδινεν ὄρος, Ζεὺς ἐφοβεῖτο, τὸ δ' ἔτικτεν μῦν, quod ſcommna non impunè acceptum ab Ageſilao. Putem autem (ſi huius auiculæ etymon rimari etiam mihi liceat) dictum κέπφον quaſi κύοντα ἐν φωνῇ. De Ceppho Aratus in Prognoſticis, meminit, & Nicander, & verò Callimachus in Iambis. Sed mirum quantum diſſident & veteres & recentiores in interpretatione huius vocis. Nam alij mergum, quidam fulicam, non nemo Ardeam: Sunt & qui confundant αἴθυιαν cum laro & gauia. Mihi gauia videtur eſſe καύηξ, & indidem origo vocis, ſiue quia καῦρος id eſt κῦφος per epentheſim τοῦ κ ab aura, ſiue ἀπὸ τῆς κάβης, id eſt τροφῆς, vnde κάπτειν, eſt enim vorax & ἀδηφάγος. Larus autem dicta vel quia λάλος, eſt enim clamoſa, vel quaſi λάβρος ab impetu vorandi. Qua ratione αἴθυια dici potuit, nam & Eryſichthon dictus αἴθων ab ardente fame: etſi quidam à calore αἴθυιαν ἐτυμολογοῦσι. Sunt enim gauiæ aliæ albæ, aliæ fuſcæ: & Ardeam fortaſſis eadem ratione dictam non ineptè exiſtimemus ab ardore, quamuis alij quaſi arduam ἀπὸ τοῦ ἀέρα δύειν quòd altè volat. Vulgus Græcorum κέπφον hodiéque vocant λῦφα, ſanè detortum ex κύφα. Nos Galli fulicam, *Foulque*, inuersè fortaſſis quaſi *Coufe*, id eſt κύφα.

Ὦν δόλιαι ψυχαί, δόλιαι φρένες. Τρ. Εἴθε σου ἐστὶ	*Mens animi quibus alta dolus pectúſque. TR. vtinam tu*
Ὤφελεν, ὦ 'λαζὼν οὑτωσὶ θερμὸς ὁ πλεύμων.	*Tam caldo pulmone fuas iactator inanis.*
Ιερ. Εἰ γὰρ μὴ νύμφαι γε θεαὶ Βάκιν ἐξαπάτασκον,	*HIE. Namque Bacim Nymphæ niſi decepere docentes,*
Μηδὲ Βάκις θνητοὺς, μηδ' αὖ νύμφαι Βάκιν αὐτόν.	*Nec Bacis ipſe homines, ſi nec Nympha Bacim ipſum.*
Τρυ. Ἐξώλης ἀπόλοι' εἰ μὴ παύσαιο βακίζων.	*TRY. Dij te eradicent, niſi deſinis vſque baciſſans.*
Ιερ. Οὔπω θέσφατον ἦν εἰρήνης δέσμ' ἀναλῦσαι,	*HIE. Nondum erat in fatis diſſolui vincula Pacis,*
Ἀλλὰ τόδε πρῶτον. Τρ. Τοῖς ἁλσί γε πασέα τουτί.	*Hoc tamen imprimis. TRY. decet hæc ſale ſpargere primum.*
Ιερ. Οὐ γάρ πω τοῦτ' ἐστὶ φίλον μακάρεσσι θεοῖσιν,	*HIE. Nondum etenim vt fiat bellorum miſſio amicum eſt*
Φυλόπιδος λῆξαι, πρίν κεν λύκος οἶν ὑμεναιοῖ,	*Diis ſuperis prius antè lupo quàm nupſeris agna.*
Ὡς ἡ σφονδύλη φεύγουσα πονηρότατον βδεῖ,	*Vt male olet fugiens & viſſit putida blatta,*
Χ' ἡ κώδων ἀκαλανθὶς ἐπειγομένη, τυφλὰ τίκτει,	*Vt generat cæcos properans arguta acalanthis:*
Τουτάκις οὔπω χρῆν τὴν εἰρήνην πεποιῆσθαι.	*Tempora ſic nondum pacis matura fuerunt.*
Τρ. Ἀλλὰ τί χρῆν ἡμᾶς, οὐ παύσασθαι πολεμοῦντας;	*TRY. Quid faceremus enim, non finem imponere bellis?*
Η διακαυνιάσαι, πότεροι κλαυσούμεθα μεῖζον;	*An ſortiri vtri noſtrum grauiora dolerent?*
Ἐξὸν σπεισαμένοις κοινῇ, τῆς Ἑλλάδος ἄρχειν.	*Imperium in Græcos fœdus cùm ſpondeat iſtud?*

Σχόλια. Ὦν δόλιαι ψυχαί.] ἀεὶ τοὺς Λακεδαιμονίους εἰς τοῦτο κωμῳδοῦσιν, καὶ Εὐριπίδης. Σπάρτης ἔνοικοι δόλια βουλευτήρια. Θερμὸς ὁ πλεύμων] κεκαυμένος.] ἐσθίοντες γὰρ τὰ σπλάγχνα θερμὰ ὄντα, τοῦτό φασι πρὸς Ἱεροκλέα. Ἀττικῶς δὲ διὰ τοῦ λ. ὁ πλεύμων. Εἰ γὰρ μὴ νύμφαι.] αἱ ἔφοροι τῆς μαντικῆς νύμφαι. οὕτω δὲ εἶπεν, ὡσεὶ ἔλεγεν ἐξεπαίδευον. Βάκις.] χρησμολόγος ὁ Βάκις. Βάκιδες δὲ τρεῖς. ὁ πρεσβύτατος ἐξ Ἐλεῶνος τῆς Βοιωτίας. ὁ δὲ δεύτερος, Ἀττικός. τρίτος Ἀρκὰς ἐκ πόλεως Καφύης. ὃς καὶ Κύδας ἐκαλεῖτο καὶ Ἀλήτης ὥς φησι Φιλητᾶς ὁ Ἐφέσιος. Θεόπομπος δὲ ἐν τῇ θ. τῶν Φιλιππικῶν, ἄλλα τε πολλὰ περὶ τούτου τοῦ Βάκιδος ἱστορεῖ παράδοξα καὶ ὅτι ποτὲ τῶν Λακεδαιμονίων τὰς γυναῖκας, μανείσας ἐκάθηρεν. Ἀπόλλωνος τούτοις τοῦτον καθαρτὴν δόντος. ἔστι δὲ καὶ ἐπίθετον Πεισιστράτου. Βακίζων.] εἰ μὴ παύσαιο μεμνημένος Βάκιδος. Βάκιδας μνημονεύων. Τοῖς ἁλσί γε.] ἐπίτηδες ἀποκεκοφὼς τὸν λόγον λέγει. φησὶ δέ. τὰ κρέα χρῆσαι πρότερον τοῖς ἁλσὶ πασθῆναι τὰ ὠπτημένα. Ὑμεναιοῖ.] εἰς γάμους ἄγοιτο. τὸ ἀδύνατον δὲ εἶπε διὰ τὸ ὡς οὐκ ἔστι λύκοις καὶ ἀνδράσιν ὅρκια πιστά. οὐδὲ λύκοι τε καὶ ἄρνες ὁμόφρονα θυμὸν ἔχουσιν. Ὡς ἡ σφονδύλη] σίλφη τίς ἐστιν ἡ σφονδύλη, ἡ βδέλλῃ προσόμοια, δυσώδης ὄντως. ἄρχεται δὲ ἀδιανόητα λέγειν τοὺς χρησμῳδοὺς μιμούμενος κατὰ τὸ τῶν χρησμῶν λοξόν.

BISETVS. Πιθανώτερον ἴσως εἰ γράφοις σπονδύλη. σπονδύλη δὲ κατὰ τὸν Ἡσύχιον ἰουλὴ παρὰ τοῖς Ἀττικοῖς καλεῖται. τινὲς δὲ τῶν λεξικογράφων καὶ σπονδύλην, καὶ σφονδύλην ταυτὸν εἶναι λέγουσι.

CHRIST. Ὦν δόλιαι ψυχαί] A doloſa & vulpina mente malè audiebant Lacedæmonij. Nam & Euripides Andromacha, Σπάρτης ἔνοικοι δόλια βουλευτήρια. i. *Spartæ incolæ doloſa conciliabula.* Βάκις] Inter hariolos & χρησμολόγους principē olim locum obtinuit Bacis. Fuerunt autem tres Bacides (quod & Ælianus confirmat in varia Hiſtoria.) Antiquiſſimus ex Eleone Bœotica, Secundus ex Attica. Tertius ex Arcadiæ ciuitate Capua, qui & Cydas dictus & ἀλήτης. i. erro. vt ait Philetas Epheſius, vbi mendoſus fortaſſis Græcus Scholiaſtes. nam χύδας melius legeretur pro κύδας, vt ſit quaſi χυδαῖος qui eſt veluti ἀλήτης. Theopompum aiunt libr. 9. Philippicarum, de hoc Bacide multa mira retuliſſe, præcipuéque purgaſſe eum Lacedæmoniorum mulieres ex Apollinis numine, qui hunc illis purgatorem dedit. Ab hoc Bacide χρησμολόγῳ reſponſum olim eſt Æſopo fabularum ſcriptori de diuitiis oraculum rogāti, Ἀλλ' ὅταν οἰκήσωσι λύκοι πολιαί τε κορῶναι ἐν ταὐτῷ, τὸ μεταξὺ Κορίνθου καὶ Σικυῶνος, &c. Fuit autem etiam Bacis epitheton Piſiſtrati. Meminit Bacidos χρησμῳδοῦ & Plato in Theage. Ὑμεναιοῖ] Apud Sudam Prouerbium habes, λύκος οἶν ποιμανεύσει de re impoſſibili, ſecundum illud ὡς οὐκ ἔστι λέουσι καὶ ἀνδράσιν ὅρκια πιστά, οὐδὲ λύκοι τε καὶ ἄνδρες ὁμόφρονα θυμὸν ἔχουσι. Σφονδύλη] Genus eſt τίφης vel σίλφης irudini ſimile, ſed mali odoris. Proinde & σίλφιον planta eſt graueolēs perinde atque Aſſa teſte Aretęo, quod ego miror cùm antiquis fuerit ſuaue ſpirās. Apud Heſychium habes, σφονδύλη, ὅμοιόν τι φασὶ σιλαφίῳ εἶναι ὀσμὴν φαύλην προϊέμενον, ἐάν τις ἅψηται αὐτῆς: Neſcio an auſim emendare σίλφῃ ζωφίῳ, vel σιλφίῳ: Sanè enim quid ſit σιλάφιον iuxtà ſcio cum imperitiſſimis. Incipit autem hic oraculorum more, res obſcuras & φορτικὰς blatterare. Πονηρότατον βδεῖ] Irudini ſimilis eſt ἡ σφονδύλη. Irudo autem βδέλλα fortaſſis quia πονηρότατον βδεῖ. Quanquam Grammatici quaſi βδάλλουσαν, id eſt, ἀμέλγουσαν τὸ αἷμα dixerint, vt Nicander καὶ σαυίδ' ἕλμαι ἰὸν γλάγος.

Σχόλια. Χ' ἡ κύδων.] ἀντὶ τοῦ κραυγαστικὸν, ἡ κύων τὸ ζῷον. ἔστι δὲ ἄδηλα. ὅμως καὶ τοῦτο, διὰ τὴν παροιμίαν, ἡ κύων σπεύδουσα τυφλὰ τίκτει. τὸ δὲ ἀκαλανθὶς εἶδος ὀρνέου. τινὲς δὲ, τὸ ἀκαλανθὶς, ὑφ' ἕν. ταύτας δὲ τὰς ἀκαλανθίδας τινὲς βασιλίσκους ὀνομάζουσι. κύδων δὲ εἶπεν, ὅτι λάλον τὸ ζῷον. ταῦτα δὲ πάντα, ἐπίτηδες ἀδιανοήτως ἔφρασεν, τὸ ἀσαφὲς τῶν χρησμῶν μιμούμενος. ἐπεὶ καὶ παρ' ἱστορίαν λελέχθαι δοκεῖ. οὐδὲν γὰρ τῶν ζῴων ὅτι μὴ κύων, σπεύδουσα τὰς ὠδῖνας, τοὺς σκύμνους τίκτει τυφλούς. Ἀκαλανθίς.] ὄνομα κυνὸς ἐπισήμου. οἱ δὲ, ὀρνέου. ὁ δὲ νοῦς τοιοῦτος, ὡς φυσικῶς ἀπαλλάττειν τὰ εἰρημένα οὕτως ἀμετάπτωτα τὰ λεγόμενα. διὸ φησὶ τὴν εἰρήνην, οὐκ ἔδει σπείσασθαι.

Bisetus. Ἀκαλανθὶς, εἶδος ὄρνιθος, ἢ κύων, διὰ τὸ ἀγκάλλειν ἴσως τοὺς γνωρίμους, ὑλακτεῖν δὲ τοὺς ξένους. Σ.

Σχόλια. Ἡ διακαυνιάσαι.] ἢ διακληρώσασθαι, πότερος ἐξ ἡμῶν τέλεον διαφθαρήσεται. καῦνον γὰρ τὸν κλῆρόν φασι. καὶ ἐν ἄλλοις. πόθος ἴδ' ὁ καῦνος. τὸ δὲ λεγόμενον, τοιοῦτόν ἐστιν. οὐκ ἐχρῆν ἡμᾶς σπεῖν καταπείθεσθαι τὸν πόλεμον οὐδὲ ὑπείκεσθαι ἀλλὰ προσμένειν. ἕως εἷς ἐξ ὑμῶν ἄρδην ἀπόληται. ἄλλως. καυνιάσαι. κληρώσασθαι. ὁ δὲ νοῦς. ἔδει ἡμᾶς μὴ εἰρήνην ἄγειν, ἀλλὰ κληρωσαμένους, ἐπὶ τὸ γνῶναι τίνες ἡμῶν δυστυχήσουσι, καὶ τῶν πολεμίων. καὶ Κρατῖνος Πυτίνῃ. ἀπὸ προτέρου τὸν καῦνον ἀειθυμάσσεις. ἄλλως. ἀντὶ τοῦ κληρωθῆναι. ὡς τῶν καυνίων μάλιστα χρωμένων, καὶ σιφνιάζειν καὶ λεσβιάζειν. Κοινῇ τῆς Ἑλλάδος.] ἐξ ἀρχῆς γὰρ οἱ Λακεδαιμόνιοι τῆς γῆς ἐκράτουν. οἱ δὲ Ἀθηναῖοι τῆς θαλάσσης.

Christ. Χ' ἡ κύδων ἀκαλανθὶς] Acalanthidem alij auem quæ & ἀκανθὶς qui βασιλικὸς, Gallis *Roytelet*, quæ & ἀκανθυλλὶς, & ἀστραγαλῖνος, & Carduelis vet. Gloſſario. Alij canem faciūt, aut nomen nobilis canis. Sanè Heſychius vtrumque exponit & celerem canem, & auiculam. Vox autem κύδων pro Epitheto eſt. Nam vel canem intelligit nictantem & vlulantem acutè inſtar tubę vel tintinabuli, vel clamoſam auem. Neque verò nimis anxiè hæc veſtiganda, cùm de induſtria Comicus ineptum hūc βωμολόχον inducat obſcura & ſibi ipſi incognita effutientem. Ἐπειγομένη τυφλὰ τίκτει] Nullum animal præter canem fertur ex feſtinatione cęcos fœtus edere. Rationem adfert Eraſmus in Adagiis. Profectò canem potius eſſe putem ἀκαλανθίδα cùm Heſychius dicat eſſe ταχεῖαν κύνα. Antiqui celeriter natos olim vocabant Numerios, & Numeriam propterea Deā indigitabant. Nam numerò aliquid fieri dicebāt cum citò fiebat. Διακαυνιάσαι] Verbum licenter & facetè nouauit. Eſt autem κληρωθῆναι, ſorte duci: Nam καῦνος eſt κλῆρος, vt alibi dixit πόθος ἴδ' ὁ καῦνος; etiam Cratinus Pityna, ἀπὸ προτέρου τὸν καῦνον ἀειθυμάσσεις. i. ſorticulam, τὸν πάλον. Sic & κυαμεύειν dicebant. Fuit autem in Prouerbium Caunius Amor, de iis qui infelicem Amorem ſortiti ſunt, quia Byblis cùm fratrem Caunum perditè amaret, repulſamque à caſto iuuene tuliſſet, ſibi ipſa manus intulit. Ab illo Caunus dicta Cariæ inſula quæ olim morboſa fuit: vnde citharœdus Stratonicus cùm incolas videret malè habitos & morbum iurantes, dixit falsè & venuſtè, οἵηπερ φύλλων γενεὴ, τοίη δὲ καὶ ἀνδρῶν. Tamen videntur olim inde fuiſſe commendabiles ficus. Sed ille qui Cauneas cùm audiuiſſet, accepit ὁμωνυμίαν vocis contractæ, & putauit ſibi dici, Caue ne eas, peſtilentem fortaſſis eius gentis regionem innuebat.

Ἱερ. Οὔποτε ποιήσεις τὸν καρκίνον ὀρθὰ βαδίζειν.	*HIE. At nunquam rectà efficias incedere cancrum.*
Τρ. Οὔποτε δειπνήσεις τοῦ λοιποῦ γ' ἐν Πρυτανείῳ,	*TRY. Non te poſtidea victus manet in Prytaneo.*
Οὐδ' ἐπὶ τῷ πραχθέντι ποιήσεις ὕστερον οὐδέν.	*Arſque tua effecta tandem irrita Pace.*
Ἱερ. Οὐδέ ποτ' ἂν θείης λεῖον τὸν τραχὺν ἐχῖνον.	*HIE. Non facias vnquā vt lęuis fiet aſper echinus.*
Τρ. Ἆρα φενακίζων ποτ' Ἀθηναίους ἔτι παύσει;	*TRY. Nondum etiam hic noſtras ceſſabit fallere Athenas.*
Ἱερ. Ποῖον γὰρ κατὰ χρησμὸν ἐκαύσατε μῆρα θεοῖσιν;	*HIE. Quo freti oraclo diuorum incenditis aras?*
Τρ. Ὅνπερ κάλλιστον δήπου πεποίηκεν Ὅμηρος,	*TRY. Quod vates faciens pulchrè reſpōdit Homerus.*

A Σχόλια. Οὔποτε ποιήσεις τὸν καρκίνον.] οὔτε τοὺς Λακεδαιμονίους δηλονότι ὀρθὰ καὶ ἁπλᾶ φρονεῖν. Οὔποτε δειπνήσεις.] ὅτι καὶ οἱ χρησμολόγοι μετεῖχον τῆς ἐν Πρυτανείῳ σιτήσεως, δῆλον ἐκ τοῦ Λάμπωνος, ὃς τούτου ἠξίωτο. φησὶν οὖν, οὐκέτι ἔσται πόλεμος. τούτου γὰρ μὴ ὄντος, οὐδὲν ἐλάμβανεν ἐκ τοῦ δημοσίου ἔτι. ἐπὶ γὰρ τοῦ πολέμου χρεία τῶν μάντεων. Ἐπὶ τῷ πραχθέντι] ἐπὶ τῷ γενέσθαι τὴν εἰρήνην. Τὸν τραχὺν ἐχῖνον] οὐδ᾽ ὑμεῖς φιλίαν πρὸς Λακεδαιμονίους. ἄλλως. κάλλιστα πάμπαν τὸ εἰρημένον εἰς τὸ αὐτῶν μετενήνοχαν πρόσωπον. οὐκοῦν φησίν. οὔτε ὑμᾶς πείσαις ἄν ποτε μεταδοῦναί τι τινὸς, οὐδ᾽ ἠπίους τε γεγονέναι, ὥσπερ οὐδ᾽ ἄν ποτε λεῖος ὁ τραχὺς ἐχῖνος γένοιτο.

CHRIST. Ἐν Πρυτανείῳ] Harioli & aruſpices habebant victum ex publico, vt habuit Lampon, ſed præcipuè belli tempore. Nam eorũ tunc vſus erat maximus. Itaque non mirum ſi Hierocles iſte pacem auerſatur.

B

Ὡς οἱ μὲν νέφος ἐχθρὸν ἀπωσάμενοι πολέμοιο,
Εἰρήνην εἵλοντο, καὶ ἱδρύσανθ᾽ ἱερείῳ.
Αὐτὰρ ἐπεὶ κατὰ μῆρ᾽ ἐκάη, καὶ σπλάγχν᾽ ἐπάσαντο,
Ἔσπενδον δεπάεσσι, ἐγὼ δ᾽ ὁδὸν ἡγεμόνευον.
Χρησμολόγῳ δ᾽ οὐδεὶς ἐδίδου κώθωνα φαεινόν.
Ἱερ. Οὐ μετέχω τούτων, οὐ γὰρ ταῦτ᾽ εἶπε Σίβυλλα.
Τρ. Ἀλλ᾽ ὁ σοφός τοι νὴ Δί᾽ Ὅμηρος δεξιὸν εἶπεν, C
Ἀφρήτωρ, ἀθέμιστος, ἀνέστιός ἐστιν ἐκεῖνος,
Ὃς πολέμου ἔραται ἐπιδημίου ὀκρυόεντος.
Ἱερ. Φράζεο δή, μή πώς σε δόλῳ φρένας ἐξαπατήσας
Ἰκτῖνος μάρψῃ. Τρ. Τουτὶ μέντοι σὺ φυλάττου.
Ὡς οὗτος φοβερὸς τοῖς σπλάγχνοις ἐστὶν ὁ χρησμός,
Ἔγχει δὴ σπονδήν, καὶ τῶν σπλάγχνων φέρε δευρί.
Ἱερ. Ἀλλ᾽ εἰ ταῦτα δοκεῖ κἀγὼ ᾽μαυτῷ βαλανεύσω.
Τρ. Σπονδὴ, σπονδή.
Ἱερ. Ἔγχει δὴ κἀμοὶ καὶ σπλάγχνων μοῖραν ὄρεξον.
Τρ. Ἀλλ᾽ οὔπω τοῦτ᾽ ἐστὶ φίλον μακάρεσσι θεοῖσιν, E
Ἀλλὰ τόδε πρότερον σπένδειν ἡμᾶς, σὲ δ᾽ ἀπελθεῖν.
Ὦ πότνι᾽ εἰρήνη παράμεινον τὸν βίον ἡμῖν.

Sic inimica illi bellorum nube fugata
Pacem acceperant, & ſuppoſuere bidenti:
Ac tandem toſtis ſtrebulis, extiſque comeſis,
Libarunt pateras læti præeunte viam me:
Sed nullum vati memini præbere culignam.
HIE. Hæc ego non capio, nec enim eſt effata Sibylla.
TRY. At ſapiens quondam ritè hoc prædixit Homerus,
Exſors ille domus, paupérque, extorris & exlex,
Quem bellum ciuile iuuat, crudele, nefandum.
HIE. Aſpice, ſis, ne quid per fraudem frauſus in extis
Subripiat miluus. TRY. quin hæc tua cautio ſola eſt:
D *Nempe iſthuc metuant oraclum viſcera, verùm*
Infunde huc libamen, & extra huc prouidus infer.
HIE. Si placet hoc vobis, mihi ero meus ipſe miniſter.
TR. Liba liba.
HIE. Funde etiam nobis, extorum & porrice partem.
TR. At nondum ſuperis placet immortalibus iſtuc,
Sed libare prius nos expedit, ipſe faceſſe.
O Dea pax tecum da poſſe extendere vitam.

Σχόλια. Ὡς οἱ μέν.] ἀστείως πάνυ παρέπλεξε τὰ Ὁμήρου. Ἱδρύσανθ᾽ ἱερείῳ.] οὐ χύτραις ὡς ἄνω ἔλεγον. Ὁδὸν ἡγεμόνευον.] τῆς θυσίας ἠρξάμην. Κώθωνα.] νῦν τὸ ποτήριον, ἀλλαχοῦ δὲ κάνθαρον. διὰ δὲ τὸ ἠπορῆσθαι τὸν μάντιν ἐκ τῆς θυσίας αὐτὸν μηδὲν ταύτης ἀπομερισθῆναι, ἀλλὰ μηδὲ σπονδῆς μεταχεῖν, τοῦτο ἔπαιξε. κώθωνα δὲ λέγει τὸν νῦν λεγόμενον κύθον εἶδος ποτηρίου λακωνικοῦ μονώτου ὀστρακίνου, ὃν [illegible] καλοῦσι πλυτήριον. ἐπειδὴ μεστὸν ὕδωρ ἐλάμβανον οἱ ναῦται, κώθωνας εἶχον. καὶ κωθωνίσαι μεθύσαι ὡς τὸ ἐρῶ δὲ καὶ κωθωνιζόμενος ἀφ᾽ ἡμέρας. Σίβυλλα] οὐ γὰρ κεῖται ταῦτα παρὰ Σιβύλλῃ τῷ χρησμολόγῳ. G ἄλλως. τὰ ἔπη φησὶ ταῦτα μὴ ἐπιγινώσκειν. μόνα δὲ εἰδέναι τὰ σιβύλλεια. οὐ γὰρ κεῖται ταῦτα παρὰ Σιβύλλῃ.

CHRIST. Κώθωνα] κώθων vel κύαθος aut κύτλος ſecundum Heſychium genus eſt poculi Laconici teſtacei monotæ, i. vnicam anſam habentis: vocatur etiam [illegible] πλυτήριον. Sumitur etiam ἐπὶ τοῦ ἀκράτου & μεθυστοῦ, vnde κωθωνίζειν. Puto ego κώθωνα & κολίχνην, quæ culigna eſt, F non multum differre. Οὐ γὰρ ταῦτ᾽ εἶπε Σίβυλλα] Sapit hoc Prouerbium: Et Dion Chryſoſtomus dixit, οὐδ᾽ ἂν ἀληθέστερα εἴποι τῆς Σιβύλλης ἢ Βάκιδος.

Σχόλια. Ἐπιδημίου.] τὸ ἐπιδήμιον οὐκ ἔστι πρὸς τὰ προκείμενα, πρὸς ἀλλοχώρους γὰρ ἦν ὁ πόλεμος, ἀλλὰ μᾶλλον πρὸς τὸ πολέμου ἔραται. εἰ μὴ ἄρα τῇ τῶν Ἑλλήνων ὀνομασίᾳ, ἐπιδήμιος δόξει Λακεδαιμονίοις καὶ Ἀθηναίοις ὁ πόλεμος. Ὡς οὗτος φοβερός.] ἀντὶ τοῦ εἰπεῖν ὁ ἰκτῖνος, χαλεπὸς γὰρ οὗτος τοῖς σπλάγχνοις. ἄλλως. εἰώθασι γὰρ οἱ μάντεις μετὰ τὴν ἔκβασιν τῶν πραγμάτων λέγειν, ὅτι προῄδειν τοῦτο τὸ ἐσόμενον. πρὶν δὲ γενέσθαι οὔτε προΐσασιν οὐδὲν ὅτι λέγουσιν. Βαλανεύσω] διακονήσω, ὑπουργήσω, καὶ ἐγχέω ἐμαυτοῦ τῶν σπονδῶν, ἀπὸ τῶν ἑαυτοῖς ἐπιχεόντων ὕδωρ, ἢ τοὺς βαλανεῖς κρυπτόντων [illegible]. τὸ δὲ σπονδὴ, παρεπιγραφὴ ἐν ἐνίοις πάλιν [illegible].

A Ιερ. Πρόσφερε τὴν γλῶτταν. Τρ. Σὺ δὲ τὴν σαυτοῦ γ' ἀπένεγκε.
Ιερ. Σπονδή. Τρ. Καὶ ταυτὶ μετὰ τῆς σπονδῆς λαβὲ θᾶττον.
Ιερ. Οὐδεὶς δώσει μοι τῶν σπλάγχνων; Τρ. Οὐ γὰρ οἷόν τε
Ημῖν πρὶν διδόναι, πρὶν καὶ λύκος οἶν ὑμεναιοῖ.
B Ιερ. Ναὶ πρὸς τῶν γονάτων. Τρ. Αλλως ὦ τᾶν ἱκετεύεις,
Οὐ γὰρ ποιήσεις λεῖον τὸν τραχὺν ἐχῖνον,
Αγε δὴ θεαταὶ δεῦρο συσπλαγχνεύετε
Μετὰ νῷν. Ιερ. Τί δαὶ 'γωγε; Τρ. Τὴν Σίβυλλαν ἔσθιε.
Ιερ. Οὔτοι μὰ τὴν γῆν, ταῦτα κατέδεσθον μόνω,
C Αλλ' ἁρπάσομαι σφῷν αὐτά, κεῖται δ' ἐν μέσῳ.
Τρυ. Παῖε παῖε τὸν Βάκιν. Ιερ. Μαρτύρομαι.
Τρυ. Κἀγώ γ' ὅτι τένθης εἶ σὺ κἀλαζὼν ἀνήρ.
Παῖ' αὐτὸν ἐπέχων τῷ ξύλῳ τὸν ἀλαζόνα.
Θε. Σὺ μὲν οὖν, ἐγὼ δὲ τουτονὶ τῶν κῳδίων
D Α λάμβαν' αὐτὸς ἐξαπατῶν, ἐκβολβιῶ.
Οὐ καταβαλεῖς τὰ κῴδι' ὦ θυηπόλε;
Ιερ. Ηκουσας, ὁ κόραξ οἷος ἦλθ' ἐξ Ωρεοῦ;
Θε. Οὐκ ἀποπετήσει θᾶττον εἰς Ελύμνιον.

HIE. Cedò ſis linguam. TR. ipſe tuam refer atque remitte.
HIE. Libamen. TR. ſed & hæc citò cum libamine ſume.
HIE. Nemóne exta mihi? TR. nulla id ratione queamus
Ante lupus quàm connubio ſib iunxerit agnam.
HIE. At ſupplex oro. TR. fruſtra oras ſupplice voce:
Non facias etenim vt lęuis ſiet aſper echinus.
Agite ergo qui ſpectatis huc adeſte vos,
Vna exta edemus. HIE. nil ne ego? TR. Sibyllam vt lubet.
HIE. Haud, Ecere, iſta ſoli edetis inſimul.
Sed rapiam & ipſe quippe quæ in medio iacent.
TR. Feri feri Bacin. HIE. hominum teſtor fidem.
TRY. At ego quòd es lurco atque vanus arrogans:
Fuſte arrogantem reprimens iſtum feri.
FAM. *Potes quidem iſtud, aſt ego hunc quas accipis*
Deceptor ille ebulbitabo pellibus:
Pelléſne haruſpex haſce dimiſſurus es?
HIE. Audin' quis ille coruus eſt ex Oreo?
FAM. *Non auolabit ocyus in Elymnium.*

Σχόλια. Πρόσφερε τὴν γλῶτταν.] κἀκ τούτου δηλοῖ ὅτι ἰδίᾳ τετμημένη προσεφέρετο ἡ γλῶττα κατὰ τὴν παλαιάν. Απένεγκε.] ἀπόπεμπε. ἤτοι μὴ γευσάμενον τῶν σπλάγχνων μηδὲ μετασχοῦσαν τῆς σπονδῆς ὡς βλάσφημα καὶ πονηρὰ μαντευόμενον. Πρὶν καὶ λύκος οἶν ὑμεναιοῖ] ἀντεμπαίζουσιν αὐτῷ, αὐτοὺς τοὺς στίχους ἀποκρινόμενοι πρὸς αὐτὸν κατὰ τὰς ἀξιώσεις αὐτοῦ, οὓς ὀλίγω πρότερον αὐτοῖς εἶπεν, ὡς ἐπιτρίψοντος ἤδη τὴν εἰρήνην γενέσθαι. Αλλως ὦ τᾶν.] ἀντὶ τοῦ μάτην. οὐ γὰρ πείσεις. Συσπλαγχνεύετε.] συγγεύεσθε τῶν σπλάγχνων. Αλλ' ἁρπάσομαι.] παρεπιγραφή. ταῦτα γὰρ εἰπών. χλευάζει, καὶ ἀναιδῶς ἁρπάζει. καὶ ἐπιδραμοῦντες κατέλαβον καὶ ἐτύπτησαν. Τὸν Βάκιν.] τὸν Βάκιδος χρησμοὺς λέγοντα. τυπτόμενος δὲ λέγει ὁ Ιεροκλῆς μαρτύρομαι. Τένθης.] λίχνος.] τένθειν γὰρ τὸ ἐσθίειν. Α λάμβαν' αὐτὸς] ἃ ἐλάμβανεν αὐτός, ὡς τῶν μάντεων ἐξαπατώντων καὶ οὐδὲν ὄντως κερδαινόντων τὰ κῴδια. Εκβολβιῶ] ἐξορύξω. ἀπὸ τῶν τοὺς βολβοὺς χαμόθεν ἐκβαλλόντων ἡ μεταφορά. ἐπὶ γῆς γὰρ ὄντες κἀκεῖνοι ὀρύσσονται. Εξ Ωρεοῦ] κόρακα εἶπεν ἐπειδὴ ἥρπαζεν. Ελύμνιον] Καλλίστρατός φησι τόπον Εὐβοίας τὸ Ελύμνιον. Απολλώνιος δὲ, ναὸν φησιν εἶναι πλησίον Εὐβοίας. νυμφικὸν δέ τινες αὐτό φασιν, ὅτι ὁ Ζεὺς τῇ Ηρᾳ ἐκεῖ συνεγένετο. μέμνηται καὶ Σοφοκλῆς, πρὸς πέτραις Ελυμνίαις. καὶ ἐν Ναυπλίῳ, νυμφικὸν Ελύμνιον.

G CHRIST. Παῖε παῖε Βάκιν] Hi duo verſus videntur eſſe Trochaici Catalectici, tamen tanquã Iambicos verti, & putaui aut σὺ addẽdum, σὺ παῖε, aut legendum, vt mox poſtea, παῖ' αὐτὸν, &c. Bacin autem vocat qui Bacidem æmulatur & oracula vana deblatterat. Εκβολβιῶ] Tranſlatum à cepis & bulbis, qui vt legantur, effodiuntur, dixit ergo ebulbitare pro effodere. Οὐ καταβαλεῖς] Puto poſitum pro οὐκ ἐκκαταβαλεῖς per aphæreſin τοῦ ε. Per θυηπόλον autem aruſpicem intelligit. Is enim eſt qui exta curat, vt augur eſt auſpiciorum. Ηκουσας] E Verſus hic laudatur ab Æſchuli Scholiaſta in ſeptem Theb. ad locum illum κτύπον δέδορκα. Notat enim illic tranſlatos eſſe ſenſus remotiores ad præſentiores, quia dictum illic δέδορκα non ἤκουσα, hic contra ἤκουσας pro δέδορκας. Εξ Ωρεοῦ.] Oreus oppidum Eubœæ, quod Atheniẽſes in totius Eubœę defectione etiam tenuerunt, cùm res eorum afflictæ & proſtratę eſſent à victoribus Peloponnenſibus, vt videre eſt apud Thucyd. 8. ξυγγραφῆ. Olim quidem eò cum Chalcidenſibus & Mega- F renſibus exercitum duxerant ipſi Atheniẽſes, ibique Philiſtidem tyrannum interfecerant, Oritáſque in libertatem aſſeruerant. Sed ſub belli Peloponneſiaci finem, magnam cladem acceperunt, amiſſis 23. nauibus, & plurimis occidione occiſis, pluribus captis, vnde Piræo nauali multùm metuebant, & de Alcibiade reuocando ſtatuerunt. Huc videtur alludere hic hariolus, & cùm corui mentionem inijcit, pugnam & cladem rurſus portendere. Ελύμνιον] Locus eſt prope Eubœam auctore Calliſtrato. Apollonius templũ facit quod νυμφικὸν quidam vocant, quia Iuppiter illic Iunonem. Vnde Theocritus, πάντα γυναῖκες ἴσαντι καὶ ὡς Ζεὺς ἠγάγεθ' Ηραν. quod mihi prouerbiale videtur, etſi magnum de hoc apud Parœmiographos ſilentium. Meminit Sophocles, qui ait πρὸς πέτραις ἐλυμνίαις.

ἀλυμνίαις. Et in Nauplio, τυμφικὸν ἀλύμνιον. Stephanus inſulam facit Eubœæ quæ oppidum A habeat, feminino genere ἀλυμνίαν etiam indigitat.

Ὠιδὴ, καὶ στροφὴ κώλων ιγ'.

Χο. Ἥδομαι ἥδομαι,
Κράνους ἀπηλλαγμένος,
Τυροῦ τε καὶ κρομμύων.
Οὐ γὰρ φιληδῶ μάχαις,
Ἀλλὰ πρὸς πῦρ διέλκων
Μετ' ἀνδρῶν ἑταίρων φίλων.
Οὐκ ἐᾶς τῶν ξύλων ἅττ' ἂν ᾖ
Δανότατα τοῦ θέρους
Ἐκπεπρισμένα,
Κἀνθρακίζων τοὐρεβίνθου,
Τήν τε φηγὸν ἐμπυρεύων,
Χ' ἅμα τὴν Θρᾷτταν βινῶν,
Τῆς γυναικὸς λουμένης.

CH. *Gaudeo gaudeo,*
Carere capiꝫ licet
B *Et caſeo & caſſide,*
Pugnas enim non amo,
Sed placeret me ſimul cum
Reliquis eſſe ſodalibus
Vuidis inferentem foco
Vſtilia Cocula
Quæ arida preſſeris
Æſtus: Et cicer iuuat me
Vrere, & torrere fagum,
C *Permolentem Threiciam,*
Dum lauat coniux mea.

Σχόλια. Ἥδομαι] κἀνταῦθα παράβασίς ἐστιν. ἀλλ' οὐκ ἔχει πάντα τὰ μέρη. μόνην δὲ τὴν ᾠδὴν καὶ στροφὴν. τὸ ἐπίρρημα. τὴν ἀντῳδὴν καὶ ἀντιστροφὴν καὶ τὸ ἀντεπίρρημα. ἔστι γοῦν τῆς παρούσης ᾠδῆς καὶ στροφῆς τὰ κῶλα ιγ. τὰ α θ χοριαμβικὰ ἡμιόλια. τὰ β γ δ ε ὅμοια ἑφθημιμερῆ ἐξ ἐπιτρίτων. τὸ ϛ ἀντισπαστικὸν γλυκώνειον. τὸ ζ ὅμοιον ὑπερκατάληκτον. τὸ η παιωνικὸν δίμετρον D ἀκατάληκτον. τὰ ι ια τροχαϊκὰ δίμετρα ἀκατάληκτα. τὰ γὰρ λοιπὰ ἑφθημιμερῆ. τὸ τελευταῖον παραγραφέσθω καὶ τῇ ἔσω διπλῇ σημειούσθω. τῇ αὐτῇ καὶ τὸ ἐπίρρημα. τοῦτο δὲ δῆλον ὡς τροχαϊκῶν ἐστι τετραμέτρων ιϛ. ἔχον καὶ ἐν ἐκθέσει κῶλα ὅμοια τρία. πλὴν τοῦ γ δίμετρα ἀκατάληκτα. ὡσαύτως δὲ καὶ τὸ ἀντεπίρρημα. ἐφ' ὃ ἡ ἔξω διπλῆ.

BISETVS. Κράνους ἀπηλλαγμένος] Σ. κράνος, οὐδετέρως, ἐπικεφαλαία.

Σχόλια. Πρὸς πῦρ.] συμπίνω καὶ εὐωχοῦμαι πρὸς τὸ πῦρ. τουτέστι μέσον τῆς οἰκίας καθεζόμενος. Διέλκων] διάγων παρὰ τῇ ἑστίᾳ. ἅμα τὸ θερμαινόμενος. καὶ τῆς τοῦ E θερμοῦ διακονίας πλησίον ὤν.

BISETVS. Τινὲς δὲ ἐνταῦθα οὐ διέλκων, ἀλλὰ διελθὼν γραπτέον νομίζουσιν, ὅπερ ἐστὶ τῶν προηγουμένων, καὶ τῶν ἑξῆς ἴσως εἰκάσαντες. εἰ δὲ διέλκων γράψῃς, ὑπακουστέον, τὸν χρόνον, ὡς ἐν τῷ διατρίβω. ἤγουν διάγων, καὶ διατρίβων τὸν χρόνον. ἑκατέρας δὲ γραφῆς ὁ αὐτός ἐστι νοῦς. εἰς λόγους μετὰ φίλων ἐλθὼν, φίλοις ἐντυγχάνων, καὶ ταῖς μετὰ τούτων ἐντεύξεσι, καὶ ὁμιλίαις, καὶ φιλικῆς λόγων κοινωνίαις τὰς τοῦ βίου δυσχερείας, καὶ κακοπαθείας κουφίζων, καταπραΰνων, καὶ τὸν χρόνον οὕτω διάγων. Φιληδῶ F μάχαις] εὐφραίνομαι, χαίρω, ἥδομαι ταῖς μάχαις. Ἐκκέας] παίζειν δοκεῖ πρὸς τὸ Ὁμηρικὸν Ὀδ. Ι.

Ἔνθαδε πῦρ κείαντες ἐθύσαμεν. καὶ Ἰλ. Ι.
Ἔνθαδε πῦρ κείαντο, τίθεντο δὲ δόρπον ἕκαστος.

Εὐστάθιος δὲ τὸ κείαντες ἑρμηνεύει, καύσαντες. ἀπὸ δὲ τοῦ κάω γίνεται κείω, ὃ δηλοῖ τὸ καίω, καὶ τὸ ἀνάπτω. Ἄλλως. τινὲς γράφουσιν, εὖ κεάσας. κεάσαι δὲ κατὰ τὸν αὐτὸν Εὐστάθιον ἐπὶ τῶν ξύλων σημαίνει τὸ κόψαι, ὡς ἐν Ὀδυσσείας Υ.

Εὖ, καὶ ἐπισταμένως κέασεν ξύλα.

G Καὶ δανὰ ξύλα, τὰ εἰς τὸ δαίεσθαι, εἴτε καίεσθαι ἐπιτήδεια, τουτέστι ξηρά. ὅθεν τὸ ὑπερθετικὸν, δανώτατα, τραπέντος τοῦ ο εἰς ω κατὰ τοὺς γραμματικοὺς κανόνας. καὶ τὰ ξύλα τὰ εὐκέαστα, τὰ εὔκλαστα, καὶ ξηρὰ, ἃ καὶ κάγκανα, καλεῖται οὕτω. κάγκανα δὲ παρὰ τὸ καίειν, καὶ καίνειν, ὅτι εἰς τὸ καίεσθαι καίνονται, ἤγουν κόπτονται. Ἐκπεπρισμένα] ὁ τῶνδε νοῦς ὅδε. τὰ ξύλα καλῶς καίων, ξύλα τοῦ θέρους ἐκκεκομμένα, κεαθέντα, καὶ σωρευθέντα, ὥστε ἄλλα ὑπ' ἄλλων ἐν τοῖς σωροῖς πιεσθῆναι. οὕτω δὲ δηλοῖ τὰ ξηρότατα ξύλα, καὶ πρὸς τὸ καίεσθαι ἐπιτηδειότατα. ὅπερ συμβαίνει τοῖς ξύλοις τοῦ θέρους ἐκκομμένοις, καὶ σωρευθεῖσι, καὶ διὰ τὸ θέρος ξηρανθεῖσι.

CHRIS. Ἀλλὰ πρὸς πῦρ] Ex Scholiaſta legerem πρὸς τὸ πῦρ, & Dimetrum Trochaicum facerem, niſi doctior aliquis cum ratione contrà pertendat. Μετ' ἀνδρῶν] Malim reponere ἄλλων. Οὐκ ἐᾶς τῶν ξύλων] Nullum ex his verbis bonum ſenſum venari poſſum, cúmque diutiùs me torſiſſet hic locus, conquiſiui quā potui exemplaria manu ſcripta. Atque adeò cùm aditus mihi patuiſſet in Bibliothecam Mediceam quæ Pariſiis eſt, quámque ſub Reginæ matris præſtantiſſimæ heroinæ auſpiciis & ſtipendiis diligenti cuſtodia tanquam vigil draco mala aurea tuetur & ſeruat vir doctus & optimus Bellebranchæus Antiſtes; incidi in exemplaria vetuſta duo, ſed incertior inde diſceſſi quàm eram. Nam lectionem hanc deprehèndi in ἐκδόσει noſtra adhuc peiorem. Scio manuſcriptos libros magnū adferre has litteras tractantibus auxilium, ſed profectò ſæpè accidit vt falſas lectiones & corruptas quas habent plerunque vetuſtè ſcripti codices, amplectantur qui iudicio prauō paruóque lectionis vſu præditi accedunt ad veteres illas tabulas, & quaſi litterarum naufragia. Hoc eò dico quia in hoc quaſi funambulo iuuentus noſtra hodie tota ferè occupatur, & ſunt qui ex manuſcriptis ſuis tantummodo ſapere ſe poſtulent, nomẽnque docti ex aliorū cōmendatione quibus libros ſuos vltrò commodāt, aucupantur, ipſi vix grammaticalibus principiis imbuti venditant nobis manuſcriptiones, & quāuis ſint audaciſſima inſcitiæ mancipia, impudentibus tamen vindiciis emancipari geſtiunt, litterarúmque fontes ſe habere autumant, ipſi pumicibus & ſpongiis expreſſis ſicciores & inaniores; ac denique in diſciplinarum cenſu aſſidui eſſe volunt, licet pauperes proletarij aut etiā capite cēſi:

Hoc ineptum genus hominum inſolentium & ἀλαζόνων quantum mihi diſpliceret, non potui quin huic chartæ committerem, tum vt tumores ab exemplo & eiuſmodi κακοζηλίᾳ ſi poſſem auerterem, tum vt animo tandem morem gererẽ meo, indignitate etiã permotus, cùm meminerim ſciolum quẽdam ex iſta gente (poſthac mihi grauius appellandum) etiam doctiſſimo viro Hadriano Turnebo olim ita impoſuiſſe, vt à ſimpliciſſimo viro, veréque Romano, pœnitenda elogia extorſerit. Sed de his aliàs. Ne lectorem pluribus morer, manuſcriptionis auxilio deſtitutus confugi ad coniecturam quæ mihi hic viſa eſt εὐστοχωτάτη, & acie mentis rectè collineaſſe. Ex tribus verbis ἐκ λᾶς τῶν quę malè diſtracta erãt, feci εὐκεαστῶν. quod Epitheton eſt τῶν ξύλων. Mutaui tantùm priorem litteram ο in ε, qui facilis & frequens lapſus: Nam ε maiuſculum in ſemicirculi formam ab antiquis deſignatum, fefellerit exſcriptorem. Quomodo in epiſtola quadam Ariſtæneti malè legitur ὑπομελῆ οὐ σπέρτον pro εὐσπαρτῶν. Eſt autem εὐκέαστον εὔσχιστον (ſic corrige Sudam & Heſychium) ξηρὸν & εὔκαυστον vel εὐκέατον (nam vtrumque dicitur, vt apud Theocritum ſub finem Herculis Leonicidæ ἱεροῦ εὐκεάτοιο.) Itaque ligna εὐκεαστὰ ſunt καύσιμα, quæ Heſychius vocat ἄζηα, quæ alij κάγκανα, Latini Cocula, Sudas κᾶλα τὰ λεπτά. Nã κᾶλον lignum vnde calones, vnde καλόπους pes ligneus: Et fortaſſis καλιὰ inde quaſi οἶκος ξυλινός, quin & καλάμην ab eadem origine puto τῆς καύσεως. Δανότατα] Heſychius interpretatur denſum & vtile, puto quia δαίειν eſt καίειν. Sed Callimachus dixit δανὰ ξύλα κέασαι. i. ξηρὰ σχίσαι. Nam & Erotianus in lexico notat ſic Hippocratem vſurpaſſe κέασαι. i. σχίσαι. Quin Hom. Odyſſ. σ. ἀμφὶ δὲ τε ξύλα δανὰ κέασαι. Sic enim lego non vt vulgo legitur editionis Herragianæ pag. 180. ἀνακεάσαι.

Σχόλια. Κἀνθρακίζων.] φρύγων τὸν ἐρέβινθον, καὶ ξηρὸν ποιῶν. ταῦτα γὰρ ἐπιτήδεια προτρέπεται εἰς πότον. Τὴν φηγόν.] φηγὸς εἶδος φυτοῦ, ὃ τὰς ἀγρίας βαλάνους φασὶν ἔχειν. ἀφελῶς ἀλληγορικῶς δὲ τὸ αἰδοῖον βούλεται λέγειν. ἐπεὶ καὶ αὐτό τινες βάλανον καλοῦσιν.

Bisetus. Τὴν Θρᾷτταν] Θρᾷττα, Θρᾳκικὴ δούλη, ἐκ Θρᾴκης. λέγεται καὶ κοινῶς δούλη. Σ.

Christian. Τὴν τε φηγὸν] Antiquam Ruſticorum εὐτέλειαν laudat, qui cicere & glande fagina victitabant. Tamen per legumen ἐρέβινθον, & per arborem fagum obſcœnas partes intelligit. Nam ἐρέβινθος etiam eſt αἰδοῖον, & βάλανος quæ eſt in fagis non recedit ab ea parte. Quin teſte Galeno ἐρέβινθος veneream excitat, & ſemen generat. Ait enim ἐπεγείρει καὶ τὰς πρὸς συνουσίας ὁρμὰς, πεπιστευμένος ἅμα τῷ καὶ σπέρματος εἶναι γεννητικός, lib. primo de Alimentis. Quo loco diſtinguerem potius poſt πεπιστευμένος, legeréque aduerbialiter, aut delerem τὸ καὶ. Dixit autem ἀνθρακίζειν pro φρύγειν. i. torrere vnde fruges, & ſimiliter addit ἐμπυρεύειν, vt ſcilicet cùm ſicca eſitauerint, ad bibendum proni ſint, vt poſtea ſequitur.

Ἐπίῤῥημα στίχων ις'. καὶ κώλων γ'.

Χο. Οὐ γάρ ἐστιν ἥδιον, ἢ τυχεῖν μὲν ἤδη ᾽σπαρμένα.
τὸν θεὸν δ᾽ ἐπιψεκάζειν, καί τιν᾽ εἰπεῖν γείτονα.
Εἰπέ μοι τί τηνικάδε δρῶμεν ὦ Κωμαρχίδη,
Ἐμπιεῖν ἔμοιγ᾽ ἀρέσκει, τοῦ θεοῦ δρῶντος καλῶς.
Ἀλλ᾽ ἄφαυε τῶν φασήλων ὦ γύναι τρεῖς χοίνικας
τῶν τε πυρῶν μῖξον αὐτοῖς, τῶν τε σύκων ἔξελε,
τόν τε Μανῆν ἡ Σύρα βωστρησάτω ᾽κ τοῦ χωρίου,
Οὐ γὰρ οἷόν τ᾽ ἐστὶ πάντως οἰναρίζειν τήμερον,
Οὐδὲ τυντλάζειν, ἐπειδὴ παρδακὸν τὸ χωρίον,
Κἀξ ἐμοῦ δ᾽ ἐνεγκάτω τις τὴν κίχλην καὶ τὼ σπίνω.

Ch. Nam nihil ſuauius quã conſequi quæ iam ſata,
Quæq́; cùm Deus rigarit, inquiat vicinia,
Dic mihi quid nunc agamus interim ò Comarchida,
Me iuuet potare dum ſatis Deus ſatisfacit.
Cæterum tres frige ſemodios faſelûm, ò fœmina,
Inq́; fruges adde mixtas, ac ſimul ficus lege.
Syra ſeruum ſiſtat huc, clamétque nobis ex agro:
Non enim vel pampinare hodie licebit cuipiam,
Vel repaſtinare cùm ſit vda tellus imbribus.
Hucce turdus atque fringillæ afferantur è domo,

Bis. Οὐ γάρ ἐστιν] κατὰ τὸν παλαιὸν λόγον. ἄλλοι μὲν σπείρουσιν. ἄλλοι δ᾽ ἀμῶνται. τούτων δὲ ὁ νοῦς οὗτος. οὐδέν ἐστιν ἥδιον ἢ τὸ μετὰ πόνου καὶ ἐπιμελείας πρῶτον γεωργήσαντα, καὶ ἤδη ἐσπαρμένων, ἐν καιρῷ τυγχάνειν, καὶ ἀπολαύειν. Τηνικάδε] τότε δή. ὦ Κωμαρχίδη] παίζει τῇ τῆς λέξεως ἀμφιβολίᾳ. κώμη γὰρ, ἄμφοδον, χωρίον δηλοῖ. καὶ κατὰ τὸν Σουίδαν οἱ πλεῖστοι κώμην καλοῦσι τὸν στενωπὸν, καὶ τὴν οἱονεὶ γειτνίασιν. οἱ δὲ τοὺς ἐν τῇ πόλει δήμους, κώμας φασὶ προσαγορεύεσθαι, καὶ κωμήτας, τοὺς ἐν τῇ πόλει οἱονεὶ δημότας ἐν τῇ αὐτῇ τάξει, καὶ μοίρᾳ τῆς πόλεως οἰκοῦντας. κώμη γὰρ ἡ γειτονία. καὶ κωμῆται, οἱ γείτονες. καὶ κωμήτας οἱ παλαιοὶ τοὺς ἐκ τοῦ αὐτοῦ ἀμφόδου, καὶ τόπου ἐκάλουν. ὅθεν κώμαρχος, καὶ κωμάρχης, ὁ τῆς κώμης ἄρχων. κῶμος δὲ, ἡ μέθη, καὶ ὁ ὀρχηθμὸς, καὶ μεθυστικὸς αὐλὸς, ἐγχειρίζοντες τοῦ οἴνου ὀρθίζων τὴν ἡδυπάθειαν. καὶ κωμάζω, κῶμον ᾄδω. ὑβρίζω μετὰ μέθης. κωμαρχίδης οὖν, ὁ τοῦ κώμου ἄρχων, ἢ ὁ τοῖς κώμοις χαίρων, καὶ εὐφραινόμενος, τουτέστι φιλοπότης. ὅπερ ἐστὶν ἐπίθετον πατρωνυμικῷ τύπῳ αἰολικῶς χαρακτηριζόμενον, οἷα καὶ ἐν Ἀχαρνεῦσι, σπουδαρχίδης, στρατωνίδης, καὶ μισθαρχίδης.

Chris. Κωμαρχίδη] Videtur eſſe Epitheton blandientis. Quia enim Trygæus pacem conciliaſſe videtur populo Athmonenſi, Græcóſque omnes, vt ipſe antea dixit, ſeruauit ſua ad cælum itione. Propterea quaſi metuerit principatum gerere totius vici, vocat κωμαρχίδην. Hæc mihi veriſimilia videntur. Tamen dubitanter ſcribo neque affirmo, retinuíque in interpretatione nomen Comarchidæ exemplo Plautino qui palliata verba veſtit ſæpè tunica Romana.

Σχόλια. Εμπιεῖν ἐμοί.] τοῦ θεοῦ ὕοντος, ἀρέσκει μοι τὸ σχολάζειν περὶ ποτόν. Αφαυε] φρύξον. τινὲς γράφουσι ἀφαύειν ἀντὶ τοῦ. Τὤντε πυρῶν.] ἀντὶ τοῦ ἐμβαλοῦσα καὶ μίξασα καὶ τῶν πυρῶν σὺν αὐτοῖς. δοκοῦσι γὰρ ἐφέλκεσθαι τὸ ποτόν. τὸ δὲ ἔξελε, ἀντὶ τοῦ ἄφελε. ἀνάλεξον τὰ σῦκα. Οἰναρίζειν.] τὸ ἀποφυλλίζειν. οἴναρα γὰρ τὰ φύλλα τῆς ἀμπέλου. τινὲς γράφουσιν ἀμπελουργεῖν οὐκ ὀρθῶς. οἰναρίζειν δὲ τὰς οἴνας ἐργάζεσθαι. καὶ οἴναρα τὰ φύλλα. Τιωτλάζειν.] πηλοπατεῖν. τιώτλος γὰρ ὁ πηλός. ἀντὶ τοῦ βωλοκοπεῖν. παρδακὸν δὲ δίυγρον. οὕτω γὰρ καὶ Ἀρχίλοχος καὶ Σιμωνίδης. Σπίνου.] σπίνος εἶδος στρουθοῦ.

CHRIS. Τόν τε Μανῆν ἡ Σύρα] Manes pro ſeruo quolibet vſurpatur etiã à Demoſthene, & Diogenes hoc nomine ſeruũ habuit, ſtatuáque fuit in A Cottabiſmo ſic dicta. Puto autẽ Syrę nomine ſeruã intelligi, niſi ſic vocauerit Thraciã illã quam dũ lauat vxor, paulo antè volebat perdepſere. Nã & Virgilius in Moreto ſeruã Simulo fecit Scybalen Afrã. Tamẽ apud Terentiũ Syra dominæ & matronę nomẽ eſt fortaſſis à veſtis ſyrmate dictũ. Οἰναρίζειν] οἴναρα ſunt vitis folia, & οἰναρίζειν, ἀποφυλλίζειν. i. folia decerpere, vt Soli ſint apertæ vuæ. τιωτλάζειν autem eſt βωλοκοπεῖν, ego verti paſtinare: Propriè τιώτλος eſt lutum, aliàs apud B Grammaticos τιωτλάζειν eſt αὐτὸ καὶ αὐτὸ λέγειν. Sed miror quod τὸ τιωτλώδεις exponunt ὑλώδεις, niſi τιώτλες etiam eſt genus illud herbarum quo ſegetes dicuntur infeſtari, & ὑλομανεῖν. Aut ſi non eſt, legerem πηλώδεις non ὑλώδεις. Παρδακὸν] Hoc eſt δίυγρον. Sed Ariſtophanes de induſtria hæc duo obſcura vocabula vſurpat, fortaſſis ad inſectationem poëtæ cuiuſdam qui talibus verbis cum adfectatione vſus eſt.

Ἦν δὲ καὶ πυός τις ἔνδον, καὶ λαγῷα τέτταρα,
Εἴ τι μὴ 'ξηνέγκεν αὐτῶν ἡ γαλῆ τῆς ἑσπέρας.
Ἐψόφει γοῦν ἔνδον, οὐκ οἶδ' ἅττα κἀκυδοιδόπα,
Ὧν ἔνεγκ' ὦ παῖ τρί' ἡμῖν, ἓν δὲ δοῦναι τῷ πατρί,
Μυρρίνας αἴτησον ἐξ Αἰσχινάδου τῶν καρπίμων.
Χ' ἅμα τῆς αὐτῆς ὁδοῦ, Χαρινάδην τις βωσάτω,
Ὡς ἂν ἐμπίῃ μεθ' ἡμῶν,
Εὖ ποιοῦντος κὠφελοῦντος
Τοῦ θεοῦ τ' ἀρώματα.

C
Lacte preſſum habemus atque quattuor lepuſculos,
Ni quid ipſa forte feles vindicarit veſperi:
Namque turbantis ſonorem neſcio quem audiuimus,
Fer puer tres hincce nobis, & patri fer vnicum.
D *Poſce myrtos ſume defer floridas Æſchinadis:*
Tum via caletur vna proximus Charinades,
Qui diem ſimul bibendo
Tranſigat, bono adiuuante
Noſtra arata numine:

Σχόλια. Πυός.] τὸ πρῶτον γάλα.] ὃ καὶ ἑψόμενον πήγνυται. καὶ ἡμεῖς χυτεῖαν λέγομεν. τὸ μεταβεβληκὸς αἷμα τὸ γαλακτῶδες ὑγρόν. γάλα νέον μετὰ χθεσινοῦ γάλακτος ἀμελχθέν.

BISETUS. Κἀκυδοιδόπα] καὶ ἐκυδοιδόπα. κυδοιδοπᾶν, συνταράττειν. καὶ θορυβεῖν, ἢ μετὰ ταραχῆς καὶ θορύβου τι λέγειν, ἢ πράττειν. ἴσως δὲ παρὰ τὸν κυδοιμὸν, ὃ δηλοῖ τὸ θόρυβον. καὶ τὸν δοῦπον, ὃ σημαίνει τὸν ψόφον, ἢ τὸν βαρὺν ἦχον. τινὲς δὲ νομίζουσι λέγεσθαι παρὰ τὸ κυκᾶν, τὸ συνταράττειν, καὶ τὸν δοῦπον, τὸν θόρυβον, οἱονεὶ κυκοιδοπᾶν. περὶ δὲ τούτου ἐν ταῖς Νεφέλαις ἤδη προείρηται. τὸ δὲ ἑξῆς δοῦναι, ἀντὶ τοῦ δός, ἰωνικῶς λέλεκται.

Σχόλια. Αἰσχινάδου.] ὡς τοῦ Αἰσχινάδου μᾶλλον τῶν ἄλλων ἔχοντος καρπίμους μυρρίνας. ἢ ἀπὸ τῶν καρπῶν. ἢ ὄνομα κύριον αὐλητοῦ, ἢ φίλου. βωσάτω δὲ, βοησάτω. Τἀρώματα.] τὰ ἀροτριάματα παρὰ τὸ ἀροτριοῦν τὰ προηροτριασμένα. λέγουσι δὲ ἔνιοι, τὰ ἄλφιτα καὶ τὸν λιβα- E νωτὸν, ἀρώματα ὡς παρ' Εὐπόλιδι. καὶ εὐθὺ τῶν ἀρωμάτων ἀντὶ τοῦ τῶν ἀλφίτων. ἐντεῦθεν δὲ διὰ τὴν συναλοιφήν.

BISETUS. Ἀρώματα, οὐ τὰ θυμιάματα οἱ Ἀττικοὶ καλοῦσιν, ἀλλὰ τὰ ἐσπαρμένα. Σ. ἀλλὰ διὰ τοῦ ο γραπτέον ὡς ἀπὸ τοῦ ἀρόω, ῶ. ἀρόσω, τὸ ἀροτριῶ, πρὸς διαστολὴν τοῦ ἀρώματος, ὃ τὸ θυμίαμα δηλοῖ.

CHRIS. Κἀκυδοιδόπα] Pro καὶ ἐκυδοιδόπα. Eſt autem κυδοιδοπᾶν turbare, & omnia miſcere, ταράττειν & κυκᾶν interpretãtur Heſychius & Sudas, nam inde origo, vel potius à κύδοιμος & δοῦ- F πος. In Nebulis dixit ἄνω κάτω κυδοιδοπᾷς. Μυρρίνας] Nam pueri in conuiuiis ſumpto laureo aut myrteo ramo cantabant. Auctor Sudas. Χαρινάδην] Charinades iſte tardus erat & νωθὴς, vnde Prouerbium κρεῖττον τοῦ χαρινάδης βαδίζειν, de iis qui gradum habent teſtudineum non grallatorium, qualis Callipides apud Tranquillum.

Ἀντῳδὴ, καὶ ἀντιστροφὴ κώλων ιγ'.

Ἡνίκ' ἂν ἀχέτας
Ἄιδῃ τὸν ἡδὺν νόμον
Διασκοπῶν ἥδομαι
Τὰς Λημνίας ἀμπέλους,
Εἰ πεπαίνουσιν ἤδη.

G
Dumque ſuum melos
Reſonans cicada integrat
Videre me conſitas
Vites iuuat Lemnias
Iámne maturuerint,

Σχόλια. Ἠρία ἂν] ἡ ἀντῳδὴ αὕτη καὶ ἀντιστροφὴ κώλων ἐστὶν ὁμοίων τοῖς τῆς στροφῆς ιγ καὶ ἰσομέτρων. ἐπὶ τῷ τέλει αἱ δύο διπλαῖ. Ἀχέτας.] ὁ τέττιξ παρὰ τὸ Ἡσιόδειον. ἦμος δὲ σκόλυμός τ' ἀνθεῖ καὶ ἠχέτα τέττιξ. A τοὺς ἄρρενας δὲ ᾄδοντας τῶν τεττίγων, οὕτως Ἀρίσταρχος.

Bisetus. Αἰδῃ] ᾄδῃ. ἀρχαϊκῶς δὲ τὸ ι οὐχ ὑπογράφη, ἀλλὰ παραγράφη.

Σχ. Τὰς λημνίας] εἶδος ἀμπέλου ὡς ἱστορεῖ Ἀνδροτίων.

Τὸ γὰρ φίτυ πρῷον φύει
Τόν τε φήληχ' ὁρῶν οἰδάνον-
τ', εἶθ' ὁπόταν ᾖ πέπων,
Ἐσθίω κἀπέχω,
Χ' ἅμα φήμ', ὧραι φίλαι, καὶ
Τοῦ θύμου τρίβων κυκῶμαι,
Κᾆτα γίνομαι παχὺς
Τηνικαῦτα τοῦ θέρους.

(Nam præcoqua hæc sunt germina)
Tum tumentes innat me grossos
Cernere, deinde edam
Quando maturi erunt:
B *Tum inquiens, amica tempora,*
E thymo intritum expedibo,
Vnde fio pinguior
Sole dum dies calent,

Σχόλια. Φίτυ] σπέρμα καὶ φυτεῦσαι γεννῆσαι. καὶ τὸ γέννημα φίτυμα. Εὔπολις Αὐτολύκῳ. αὐτὰρ ἤγαγες καρπὸν φίτυμα βοῶν. Πρῷον] πρώϊμον δισυλλάβως. Φήληκα] τὸν ὄλυνθον. κυρίως μὲν σῦκον ὁ ἤδη σκληρὸς καὶ πάρωρος. ὁ ὄψιν μὲν πεπάνσεως ἔχων, ἄωρος δὲ ὤν. καὶ μήποτε φήληξ τίς ἐστιν ὁ ἀπατεὼν καὶ ψευδόμενος τὴν ὄψιν C τοῖς βρῶσιν καὶ φῆλος ὁ ἀπατεών. Μένανδρος Ἁλιεῦ. δύ' οἰκίας φηλῶν γερόντων. καὶ φηλώματα ἐξαπάτας παρ' Ἀντιφῶντι.

Bisetus. Φήληξ ὁ ὄλυνθος, σῦκον ἄωρον, καὶ σκληρόν. καὶ φήληξ ὁ ἀπατεὼν μεταφορικῶς. ὅθεν φηλεῖν, καὶ φηλοῦν, τὸ ἀπατᾶν. Εὐστάθιος. φήληκες λέγονται τὰ τῶν σύκων, ὅσα τὸ πέπον ψεύδονται. καὶ φήληκες οἱ ἀπατεῶνες. Ἀπολλώνιος τῶν Ἀργον. γ.

D
Ἀμφαδίην ἀγόρευε, καὶ εἴρεο. μηδέ με τερπνοῖς
Φηλώσῃς ἐπέεσσιν. καὶ Εὐριπίδης ἐν Ἱκέτισι,
Γλώσσαις πονηρῶν προστατῶν φηλούμενοι. τουτέστιν ἀπατώμενοι. καὶ φηλητὴς, ὁ ἀπατεών. Εὐριπίδης ἐν Ῥήσῳ,
Πέμψειεν Ἑρμῆς, ὅσπερ φηλητῶν ἄναξ.

Σχόλια. Κἀπέχω] τῷ στόματι προσάγω. καὶ Ὅμηρος. ὄψα ἅλις μὲν προθέμεν. καὶ οἶνον ἐπισχεῖν.

Bisetus. Κἀπέχω] τὸ πλῆρες, καὶ ἐπέχω. ἐπέχειν δὲ, καὶ παρέχειν, καὶ προσάγειν πολλάκις ἰσοδυναμεῖ οὕτω καὶ ἡ τροφὸς τῷ βρέφει μαστὸν ἐπέχειν λέγεται. Διονύσιος Ἁλικαρνασσεὺς ἐν τῷ α. τῆς ῥωμαϊκῆς ἀρχαιολογίας. E ἀπίθανόν φασι καὶ τῆς λυκαίνης τὸ τιθασὸν, ἣ τοὺς μαστοὺς ἐπέσχε τοῖς παιδίοις.

Σχόλια. Κυκῶμαι.] κυκεῶνας ἐσθίω. ἄνω μὲν αὐτῷ ἐπὶ τῆς γλήχωνός φησι χρῆσθαι πρὸς τὴν ὀπώραν. νυνὶ δὲ τῷ θύμῳ χρῆσθαι. μετὰ δὲ τὸ τὴν ὀπώραν φαγεῖν, κυκεῶνα πίνουσι, καὶ οὐ βλάπτονται ἀλλὰ καὶ παχεῖς γίνονται. Γίνομαι παχὺς] ἐπειδὴ ἀργοῦσιν οἱ γεωργοὶ τότε τῷ ἀμητῷ. ὡς Ἡσίοδός φησιν. δμῶας ἀναψῦξαι φίλα γούνατα.

F
CHR. Τὸ γὰρ φίτυ πρῷον φύει] φίτυ vel φίτυμα est γέννημα & σπέρμα. Eupolis Autolyco, ἀτὰρ ἤγαγες καρπὸν φίτυμα τῶν βοῶν: sic enim corrigo, & Trimetrũ facio. πρῷον autem dixit quod alij πρώϊμον. Sunt enim quædã vites quæ prægerminãt, de quibus Theophrast. lib. 5. de causis, Proinde vt in genere ficuũ Prodromi. Φήληξ] Ficus est immatura, sed quæ speciẽ præ se fert maturitatis. Ea est ὄλυνθος πάρωρος. i. grossus immaturus, quanquã differre ait ὄλυνθον & πάρωρον Theophrast'. Iulius Cesar Scaliger (heros & princeps nũquã sine honoris præfatione nominandus) mauult apud Theophrastũ legere πρόωρον, differréque vult à Prodromis, q̃ hi maturitatẽ cõsequãtur; at nõ grossi πάρωροι. Ab ea cruda ficu quæ φήληξ dictus impostor & deceptor etiã φήληξ & φῆλος, fortassis à σφάλλω, ἔσφηλα, vnde fallo, sibilo exẽpto. Menander in Piscatoribus, δύ' οἰκίας. φηλῶν γερόντων ὡς λέγεις ἀβελτέρων. i. *duas domos: Decipere stultiorũ vt autumas senum.* Sic enim supplendus versus ex Suda, apud quẽ φηλοῦν habes. i. ἀπατᾶν, & melius. Nam quomodo senes illi esse possent φηλοὶ & ἀβέλτεροι? Corrigẽdus tamẽ Sudas voce φιλάκιστα, ἄγρια σῦκα, inquit τῇ δήξει πέπειρα. Lego φήληκες τὰ ἄγρια σῦκα: deinde legendum τῇ δείξει non δήξει. Habent enim ὄψιν πεπάνσεως, speciem vt diximus maturitatis. Ἐσθίω κἀπέχω] Hic ἐπέχειν est ori admouere quasi ἔχειν ἐπὶ τῷ στόματι. Sic Homerus οἶνον ἐπισχεῖν. Κυκῶμαι] Id est Cyceona haurio. Prius dixit pulegij potione vti se in remedium fructuum esitatorum, nunc thymo vtitur. Fructibus autem & pomis esitatis, qui potionem illam hauserunt, tantùm abest vt lædantur, vt potius inde pinguescant. Τοῦ θέρους] Nam æstiuo tempore dum messis est, feriantur coloni & vinitores, & iubent, vt ait Hesiodus, etiam famulos ἀναψῦξαι φίλα γούνατα καὶ βόε λῦσαι.

Ἀντεπίρρημα στίχων ιϛ'. καὶ κώλων γ'.

Μᾶλλον ἢ θεοῖσιν ἐχθρὸν ταξίαρχον προσβλέπων
G Τρεῖς λόφους ἔχοντα καὶ φοινικίδ' ὀξεῖαν πάνυ,
Ἣν ἐκεῖνός φησιν εἶναι βάμμα Σαρδιανικόν.
Ἢν δέ που δέῃ μάχεσθαι ἔχοντα τὴν φοινικίδα,

Plus quidem quàm si viderem Diis ducem inuisum omnibus
Cassidem cristis gerentem punicam insignem tribus,
Quam vocare suēuit infectam ille Sardianicum,
Sin simul cum purpurissa dimicandum forte sit,

CHRIST. ταξίαρχον] Contrà, dicit ſe timore & aſpectu belli macreſcere. Tribunū militum ſunt qui ταξίαρχον interpretentur, vetus Gloſſarium Euocatum.

Σχόλια. Φοινικίδα.] περικεφαλαίαν φοινικῷ χρώματι βεβαμμένην. οἱ δὲ, κόκκινα περιβλήματα. ταῖς γὰρ φοινικίσιν ἐχρῶντο Λακεδαιμόνιοι, ἵνα μὴ αἰσθάνωνται τοῦ αἵματος διὰ τὴν ὁμοιότητα. καὶ ἵνα τρωθέντες, μὴ νοηθῶσι τοῖς πολεμίοις. Σαρδιανικόν.] διαφέρουσι γὰρ αἱ κυζικηναὶ βαφαί.

CHRIST. Φοινικίδα] Vel Galea eſt puniceo colore ornata, vel de coccineis ſagis intelligit. Nā ruſſati olim pręliabātur, propter vulnera & cruoris aſperſiones, vt falleret ipſos hoſtes ſanguinis concolor veſtis. Sanè teſtatur Ariſtoteles in Lacedæmoniorum πολιτείᾳ (vt citatur à veteribus Grāmaticis) eos φοινικίδι vti ſolitos in præliis, tū quia color ille virum decet, tum vt condiſcerent ex colore cruento, ſanguinis fuſionem parui facere. Hodie colorem illum ſibi ſequeſtrarunt Eccleſiæ Romanæ proceres, quos Cardinales vocāt, & ritus huius originem ab antiqua Eccleſia militante quæ fortes & viros & ἀριστεύοντας eos olim habebat, & intrepidos matris Eccleſię propugnatores, ad hoc enim ille color vel à Lacedæmonijs ipſis accerſitus. Videtur autem Græcorū ἱππεῖς: fuiſſe hæc φοινικὶς, quam Latini Trabeam Troſſulam dixerunt cocco purpuráque prætextam, quæque Auguralis dicta, & qualis ſagus Punicus, quod non neſcire ſe maximi patris maximus filius ſatis oſtendit ad Feſtum, Ioſephus inquam Scaliger. Sanè χιτὼν κόκκινος vel φοινικοῦς vexillum olim fuit in tabernaculo ducis poſitum (verumque ſic vocat Plutarchus) id eſt, vt ait Iſidorus, tunica coccinea vel phœnicea quæ poſtea Ruſſata dicta, quáque vſi Romani milites dicti Ruſſati. Ea ſolebat, vt ait idem Grammaticus, in ante principia poni ad futuræ pugnę indicium & inlicium. Quo Iſidori loco principia accipio pro Prætorio, nam & Principium pro Magiſtratu dicitur à vet. Gloſſario. Βάμμα Σαρδιανικὸν] Sardoę tincturæ magna fuit commendatio: Nam eximiæ illic purpurę. Antea in Acharnenſibus dixit, ἵνα μή σε βάψω βάμμα Σαρδιανικόν. i. μή σε πληγαῖς φοινίξω ne tibi plagas cruētas & prægnates inſtigā. Quod autem ait κυζικηνὸν βάμμα tangit ſalsè ducem, puta Cleonymum quem ὀξυκέφαλον notat, cùm ait ὀξεῖαν φοινικίδα, deinde obiicit illi κιναιδείαν. Erāt autem Cyziceni infames illa libidine, & volſura, & vt ait Heſychius, διὰ τὸ ἴσως ἐκωμῳδοῦντο ἐπὶ μαλακίᾳ.

Τηνικαῦτ' αὐτὸς βέβαπται βάμμα κυζικηνικόν.
Κᾆτα φεύγει πρῶτος ὥσπερ ξουθὸς ἱππαλεκτρυὼν
Τοὺς λόφους σείων, ἐγὼ δ' ἔστηκα λινοπτώμενος.
Ηνίκα δ' αὖ οἴκοι γένωνται, δρῶσιν οὐκ ἀνασχετά,
Τοὺς μὲν ἐγγράφοντες ἡμῶν, τοὺς δ' ἄνω τε καὶ κάτω,
Εξαλείφοντες δὶς ἢ τρὶς, αὔριον γ' ἔσθ' ἡ 'ξοδος,
Τῷ δὲ σιτί' οὐκ ἐώνητ', οὐ γὰρ ᾔδειν ἐξιών,
Εἶτα προσστὰς πρὸς τὸν ἀνδριάντα τὸν Πανδίονος,
Εἶδεν αὑτὸν, κἀπορῶν, ἔθει τὸ κακὸν βλέπων ὀπόν.
Ταῦτα δ' ἡμᾶς τοὺς ἀγροίκους δρῶσι, τοὺς δ' ἐξ ἄστεος,
Ηττον, οἱ θεοῖσιν οὗτοι κἀνδράσι ῥιψάσπιδες.
Ων ἔτ' εὐθύνας ἐμοὶ δώσουσιν ἢν θεὸς θέλῃ.
Πολλὰ γὰρ δή μ' ἠδίκησαν,
Οντες οἴκοι μὲν λέοντες,
Εν μάχῃ δ' ἀλώπεκες,

Tum colore Cyziceno tinctus actutum patet,
D *Ac pedem primus ſtruens, rubens vt Hippalectryon,*
Concutit criſtas, ego interim ſto ſeruans retia,
Hi domum tandem reuerſi, non ferendas res agunt,
Nempe de nobis vel hos ſcribunt, vel illos ter quater,
Et ſupra delent & infra. Cras quidem profectio eſt,
Cùm profecturum tamen ſe neſciens nec triticum
E *Comparans ſuum videret nomen in Pandionis*
Scriptum imagine, ac deinde mentis impos curſitat
Peſſimum virus videns. ſic nos malè agreſtes habent.
Haud ita vrbanos fugaces Diis & inuiſi viris.
F *Pòſt mihi pœnas daturi, ſi Deus iuuans volet,*
Plurimum læſere nam me,
Qui domi inſtar ſunt leonum,
Inq; bello vulpium.

Σχόλια. Κυζικηνικόν.] εἰς κιναιδίαν διαβάλλεται. ὥστε μηδὲ τῶν ἀναγκαίων κρατεῖν δύνασθαι. Ωσπερ ξουθός.] ὡς φοινικᾶ πτερὰ ἔχοντα δηλοῖ. ὅτι τοῦ παρ' Αἰσχύλῳ κληθέντος ἱππαλεκτρυόνος ἐν Μυρμιδόσι μέμνηται.

BISETVS. Ιππαλεκτρυὼν, κατὰ τὸν Ησύχιον, ὁ μέγας ἀλεκτρυὼν, ἢ ὁ γραφόμενος ἐν τοῖς περσικοῖς περιστρώμασι. γράφουσι δὲ οἱ μὲν, γρῦπας. οἱ δὲ, γῦπας.

CHRIST. Ιππαλεκτρυών] Sic apud Theocritum in Dioſcuris ἀλεκτρυόνες vocantur ὄρνιθες φοινικολόφοι. Æſchylus in Myrmidonibus Hippalectryonis meminit rubras alas habentis, ad quem alludit. Tamen Heſychius exponit μέγαν ἀλεκτρυόνα, qua ratione τὸ ἱπ in compoſitione, magnum ſignificat. Sic antea ἱπποκάνθαρον dixit, id eſt magnum & Ætnæum, quamuis pro equo fuerit: vel intelligendum de Pictura Periſtromatum veterum, vbi grypes & vultures, vt ait idem Heſychius, vel hoc ait propter τρυφάλειαν ἱππόκομον, equina ſeta ornatam. Corrige & diſtingue apud Heſychium, ἱππόκομον τρυφάλειαν ἐξ ἱππείων τριχῶν τὸν λόφον ἔχουσαν. Male enim vulgò λόγεια.

A Σχόλια. Ἐγὼ δ᾽ ἕστηκα λινοπτώμενος.] ἐγὼ δ᾽ ἕστηκα ἐν τῷ αὐτῷ τόπῳ παρατηρῶν καὶ περιβλεπόμενος ὥστε ἀπαχθῶ. λινόπτας γάρ φησιν Ἀριστοτέλης, τοὺς τὰ θηρευτικὰ λίνα φυλάττοντας. ὡς καὶ οἰνόπτας τοὺς οἰνοφύλακας. ἀπείρως δὲ ἀπὸ τῶν εἰς τὰ λίνα πιπτόντων ὀρνίθων. οἱ δὲ περιεργότεροι τὸ λίαν κατωπτευχέναι, τοῦτο λινοπτᾶσθαι λέγουσιν.

CHRIST. Λινοπτώμενος] Qui retia ſeruant, vt ait Maro, λινόπται dicũtur Ariſtoteli, vt qui tẽdunt παλευταί. Nam videre antiquis eſt ſeruare, tueri vtrumque ſignificat: ſic in epigrammate θῖνας ἐπιβλέπετε. i. φυλάττετε. Hinc Epiſcopi nomen. Sic & οἰνόπται dicuntur vinearum cuſtodes. In illa Noua vetere Quercoli Comœdia, retia obſidere dicitur. *Retia voſmet obſidete, dum percurro cubilia*, vbi notanda vis Præpoſitionis Ob, quę eſt pro circum, vt obſtetrix, etſi alij pro Adſtetrix. Sic Horatius vſus præpoſitione poſt. *Poſt equitem ſedet atra cura*. i. circa equitem. & ſic dixerat Theocritus ἐφεπτάμεναι μελεδῶναι in Piſcatoribus. Ἐγγράφοντες ἐξαλείφοντες] Scriptus miles & deletus Liuio dicitur lib. 7. cùm legis ſacratæ militaris meminit quę lata fuit C. Marcio & Q. Seruilio Coſſ. & ſic concepta eſt: Ne cuius militis ſcripti nomẽ niſi ipſo volẽte deleretur. Delere autem militem ex Catalogo armatorum officiũ erat Taxiarchi, quem facio Tribunum militum. Nam deni ταξίαρχοι ex tribubus ſingulis fuerunt.

Σχόλια. Ἐξαλείφοντες.] ὅτι τοὺς μὲν ἐξήλειφον. τοὺς δὲ ἐνέγραφον εἰς τὸν κατάλογον τῶν πολεμίων.

BISETVS. Ἤξοδος] τὸ πλῆρες ἡ ἔξοδος.

Σχόλια. Οὐ γὰρ ᾔδειν.] ἀττικῶς ἀντὶ τοῦ ᾔδει. ὡς τὸ ὁ δὲ θεὸς ὑμῖν οὐ προσῄδειν. Πρὸς τὸν ἀνδριάντα.] εἷς ἐστι τῶν ιβ ἀνδριάντων ἐν οἷς ἐγράφοντο οἱ στρατιωτικοὶ κατάλογοι καὶ τὰ κηρύγματα. διὸ ἐν ὅσῳ φησὶ τὸ ἑαυτοῦ ὄνομα γεγραμμένον τῷ ἀνδριάντι τοῦ Πανδίονος. Ὀπόν] δριμύτητα καὶ πικρότητα. ὀπὸς δὲ τὸ τῶν δένδρων δάκρυον. καὶ τὸ ἀπόσταλαγμα τοῦ γάλακτος. Οἴκοι λέοντες.] παροιμία κατὰ τοὺς ἐν Ἀσίᾳ Λάκωνας ἀτυχήσαντας. οἴκοι λέοντες, ἐν Ἐφέσῳ δὲ Λάκωνες.

CHRIST. Τὸν Πανδίονος] Duodecim ſtatuæ erant quibus militum nomina ſcribebantur. Pan- B dionis ſtatua vna erat ex illis 12. & fortaſſis ſcriptꝰ ille ex Pandionide erat tribu, ex qua fuit etiam Ariſtophanes. Ἔθει τὸ κακὸν] Delerem τὸ, & κακῶν libenter legerem. Eſt autem ὀπὸς arborum lacryma & lactis ſtilla vel πιτύα. Hîc ſudorem illũ intellige qui in ſtatuis ligneis viſitur ex Auſtrina tẽpeſtate ortus, imò in æreis & marmoreis templorum ſignis pendentes guttæ ſudantium præbent ſpeciem, quoties aër tepidus illis adhæreſcens, & C nactus ſuperficiei frigus aliquod cogitur velut in lacrymas. Corrigendus interea apud Heſychium locus vbi ait λάγανον ὀδὸς δριμύς, lego λάχανον, ὀπὸς δριμύς. Ὧν ἔτ᾽ εὐθύνας] etiam εὐθύναι ſunt δίκαι & τιμωρίαι. vnde ἀπευθύνειν eſt κολάζειν & pœnas repoſcere. ſic Euripideis Bacchis. Οἴκοι μὲν λέοντες] Prouerbialis eſt Senarius οἴκοι λέοντες, ἐν Ἐφέσῳ δ᾽ ἀλώπεκες. Sic enim lego, non δὲ λάκωνες. Hoc verò dictũ de Lacedæmoniis, ſi Æliano credimus, auctorem habet Lamiam ſcortum Athe- D nienſe, quæ Lyſandro ſeuerè & frugaliter ex Lycurgi legibus antea viuenti, poſtea in Ionia molliter & delicatè ſe habenti, hoc obiecit.

* * *

Κορωνὶς ἐκ στίχων ἰαμβικῶν τριμέτρων ἀκαταλήκτων ἑξ. πλὴν τοῦ α. διμέτρου ὄντος.

Τρ. Ἰοὺ, ἰού.
Ὅσον τὸ χρῆμ᾽ ἐπὶ δεῖπνον ἦλθ᾽ ἐς τοὺς γάμους,
Ἔχ᾽, ἀποκάθαιρε τὰς τραπέζας ταυτηί,
Πάντως γὰρ οὐδὲν ὄφελός ἐστ᾽ αὐτῆς ἔτι,
Ἔπειτ᾽ ἐπεισφέρε τὰς ἀμύλους, καὶ τὰς κίχλας,
Καὶ τῶν λαγῴων πολλά, καὶ τοὺς κολλάβους.

TRY. Hui hui.
Hem quanta nuptiale res conuiuium
E *Acceſſit, heus tu verre menſas, accipe hanc.*
Nam nullus huius vſus eſſe iam poteſt:
Appone turdos & placentas inſuper,
Panes puſillos atque leporum plurima:

Σχόλια. Ἰοὺ ἰού.] κορωνὶς εἰσιόντων τῶν ὑποκριτῶν. οἱ δὲ στίχοι εἰσὶν ἰαμβικοὶ τρίμετροι ἀκατάληκτοι ἑξ. τὸ μέν τοι πρῶτον, μονόμετρόν ἐστιν. ἐπὶ ταῖς ἀποθέσεσι παράγραφος. ἐπὶ δὲ τῷ τέλει κορωνίς. Ἔχ᾽ ἀποκάθαιρε τὰς τραπέζας ταυτηί.] περικεφαλαίαν δίδωσιν ἵνα τοῖς λόφοις ἀπομάττῃ τὴν τράπεζαν. ἔστι δὲ παρεπιγραφή. Ὄφελος ἔστ᾽ αὐτῆς ἔτι] πεπαυμένου γὰρ τοῦ πολέμου, οὐκ ἔστιν οὐδεμία χρεία τῶν πολεμικῶν. Τὰς ἀμύλους] ἄμυλοι. πλακοῦντές τινες. οἱ δὲ, ζωμοὶ πλακουντώδεις. ὃν νῦν ἀμυλατόν φασιν. Κολλάβους.] εἶδος ἄρτων. εἰσὶ δὲ μικροὶ ἀρτίσκοι, ἐκ τῶν μεγάλων κεκολλαβισμένοι, οὓς καθάπαξ ἄρτους οὐκ ἠξίουν καλεῖν. καὶ ἐν Βατράχοις μέμνηται. ἄρτους ἔπειτα κολλάβους. χύματος δέ ἐστιν ὄνομα. ὥσπερ κολλύραν λέγουσί τινες.

CHRIST. Ἀμύλους] Inter Placentarum genera recenſentur Amyli ab Athenæo libr. 4. dicti fortaſſis quia ſine molæ opera facti. Galenus neutro genere extulit τὸ ἄμυλον, cuius vires & qualitates (ſi tamẽ qualitatem habet quod eſt ἄποιον) deſcribit in lib. 1. de Alimẽtis vbi p̱ ἀπάλους ὕδας legerẽ ὠμὰς cũ bona medicorũ venia, qui ſi Scaligerũ filiũ ab Hippocrate emendando arcent, multo magis me à Galeno? Et tamen ſumus F ἰατρῶν παῖδες, nõ βυρσοδεψῶν. Collabi autẽ paſtilli ſunt è maioribus formati in quadrangulũ quatratione vocati κόλλικες ἄρτοι. Eos ex nouo frumẽto fieri ſolitos teſtatur apud Athenæũ Philyllius in Auge (lego illic αὐγῇ nõ αὐτῇ) his verſibus πυρῶν ἐκδόντες τεμαχίων. γαλακτοχρῶτας κολλάβους θερμούς. Nã calidos edebãt, vel vt ait Ariſtophanes in Ταγηνισταῖς Dramate, χλιαρούς. Dicti autem collabi quia facti inſtar citharę clauorũ circa quos tẽduntur neruię qui claui collabi etiã dicti & κόλλοπες. G Nã bouis ſpinę pars κόλλα dicta vel κόλλοψ. vnde κολλᾶν ita iũgere vt ęgrè diuellas, & inde exoleti olĩ vocati κόλλοπες quia iã induruerĩt, & in illa κόλλῃ occalluerint. Apud Plautũ Trinũmo legitur, *Ne bubuli cottabi in te crepẽt*, vbi reponit Alciatꝰ Collabi, & pro neruis accipit quibus obnoxium

ſeruile

ſeruilè tergus. Cæterùm quod collabis iunxit lepores, nec Teleclides σιλφίοις eoſdem iungit Amy- A lis iſto verſu, χαίρει λαγῳοῖς ἐπ' ἀμύλῳ καθημένοις. i. Iacens in amylo oppidò iuuat lepus.

Δρ. Ποῦ ποῦ Τρυγαῖός ἐστιν. Τρ. Ἀναβράττω
   κίχλας.
Δρ. Ὦ φίλτατ' ὦ Τρυγαῖ' ὃς ἡμᾶς τἀγαθὰ
Δέδρακας, εἰρήνην ποιήσας, ὡς πρὸ τοῦ,
Οὐδεὶς ἐπρίατ' ἂν δρέπανον οὐδὲ κολλύβου,
Νυνὶ δὲ πεντήκοντα δραχμῶν ἐμπολῶ,
Ὁδὶ δὲ τριδράχμους τοὺς κάδους εἰς τοὺς ἀγρούς. B
Ἀλλ' ὦ Τρυγαῖε, τῶν δρεπάνων τι λάμβανε,
Καὶ τῶνδ' ὅ,τι βούλει, προῖκα γὰρ ταυτὶ δέχου,
Ἀφ' ὧν γ' ἂρ ἀπεδόμεσθα κἀκερδαίνομεν,
Τὰ δῶρα ταυτί σοι φέρομεν εἰς τοὺς γάμους.
Τρ. Ἴτε νυν καταθέμενοι παρ' ἐμοὶ ταῦτ', εἴσιτε
Ἐπὶ δεῖπνον ὡς τάχιστα. καὶ γὰρ οὑτοσὶ
Ὅπλων κάπηλος ἀχθόμενος προσέρχεται.
Λο. Οἴμ' ὡς προθέλυμνόν μ' ὦ Τρυγαῖ' ἀπώ-
   λεσας. C

FAL. *Vbi eſt Trygæus?* TR. *verſo turdos, vt*
   vides.
FAL. *Chariſſime ô Trygæe quantis ô bonis*
Nos afficis cùm pace confecta hic ades:
Falcem terunci nullus emiſſet prius,
Nunc vendo drachmis quinquies decem facul;
B *Et iſte in agris iam tribus drachmis cados:*
Aſt ô Trygæe ſume quas falces fero,
Cape gratis ex his quod animo libitum eſt tuo.
Nam de lucello mercium venalium
Tibi dona ferimus iſta nuptialia.
TR. *Deferte in ædes hæc meas, ite & ſtatim*
Adeſte cœnæ, namque triſtior prope
Vides vt ille cocio armorum venit?
CRI. *Quàm me Trygæe perdidiſti fundi-*
C   *tus.*

CHRI. Ἀναβάττω τὰς κίχλας] lego ἀναβράττω. i. verſo turdos vt coquantur: qua voce vſus eſt in Acharnenſibus, & in Ranis dixit κρέα ἀναβραστά. i. coctas carnes. βράσσειν propriè eſt κινεῖν & σείειν, vel potius κοχλάζειν μετὰ κινήματος. Vnde dicta βραχέα vada in mari quæ malè Breuia vulgò vocãt, & potius Fremia dicerẽ cũ Principe Critico. Et ἀποβράσματα dicta purgamẽta frugũ per cribũ D vel ramenta, & furfures farinæ per linũ colatæ, dixit enim Callimachus, οὐδὲν ἀπόβρασμα φαῦλον ἀλετρίς. Hinc mẽs infirma neque cõſiſtẽs dicta βράσσων νόος. Sed βράσσον exponitur etiã βραδύτερον. Et Grãmatici τὸ βράσσειν vel βράττειν dicunt non ſolũ eſſe ζέειν, ſed & ἀναβάλλειν, vt Heſychiũ corrigendum exiſtimem, voce βράττειν. Nam ait eſſe πλαθύνειν, & βαρύνειν, puto [illegible], βραδύνειν, niſi me fallit mea coniectura, quod ſæpè nimis accidere poteſt. Nã arſura & coctura illa fit ἀμβολάδην, vel (vt ait Latinus poëta) in numerũ. Nos idio E mate Gallico hoc verbũ vſurpamus cùm vulgò dicimus, *Braſſer quelque choſe*, quod ad brachia referendum non puto: Idque verbũ in Ceruiſię confectione propriè vſurpatur, nam ea fit verſando & motando quaſi in trua, vt ab hac origine Elei τορύνην quæ Trua eſt vocare ſoliti ſint βραττάναν, teſte Heſychio. Cæterùm κιχλῶν vel Syracuſana lingua κιχηλῶν, tria genera facit Ariſtoteles, ἰξοφάγους quæ picis ſimiles, τριχάδες quæ merulis, & ἰλλάδες vel τυλάδες quæ ſunt συναγελαστικαί, vt ait A- F leſander Myndius, & nidificãt inſtar hirundinũ. Galli plures ſpecies agnoſcũt *Griue, Raſle, Mauuis*. Miror cùm lingua Gallo Francorum ſit Romanenſis, Turdi nomen quod genus eſt nõ agnoſci niſi apud Vaſconas Aquitanos qui *Tourd* vocãt: Sed profectò Regio illa Aquitanię pars (quod pauci Francorũ aut norunt aut fatentur) integriore vtitur Romanenſi lingua quàm nos. Cæterùm Epicharmus vocat κίχλας ἐλαιοφυλλοφάγους, quia G vt Lentiſci & Myrti, ſic olearum baccis crebro & libenter victitant. Homerum autem ferunt Epyllion ſcripſiſſe titulo ἐπικιχλίδων, quia à poetis donatus fuit turdis cùm illud ἐπύλλιον cecinisset.

Σχόλια. Οὐδὲ κολλύβου] εἶδος εὐτελοῦς νομίσματος. ἀντὶ τοῦ οὐδὲ ὀβολοῦ. Τοὺς κάδους εἰς τοὺς ἀγρούς] πιπράσκει δηλονότι, καδοποιὸς γὰρ ἦν ὁ σὺν αὐτῷ. Τῶν δρεπάνων] χαλκεὺς ὤν, δρέπανον αὐτοῦ διὰ τὴν εἰρήνην πρότερον, καὶ ὁμολογεῖ χάριν, ὡς τῆς τέχνης αὐτοῦ χρηματιζούσης. Καὶ τῶνδ' ὅ,τι βούλει.] σαφῶς ἄγαν ἐπὶ τοῦ δράματος τὸ κέντρον ἐγκατέλιπε τοῖς ἀκροωμένοις. ἐν τούτῳ δηλοῖ γὰρ ἐκεῖνον, τά τε τοῦ πολέμου ἔργα καὶ τῆς εἰρήνης αὐτῆς ἄγων ὑπ' ὄψιν. ἵνα εἰς ὃ βούλεται μᾶλλον αὐτοὺς ἀγάγῃ. τὴν δὲ κατασκευὴν τοῦ δράματος ἐποίησεν ὁμοίαν τοῖς Ἀχαρ- D νεῦσιν, ἐπεὶ κἀκεῖ τῷ μὲν πρυτανεύσαντι τὴν εἰρήνην, δῶρα δίδοται παρὰ πάντων ὡς εἰπεῖν τῶν Ἑλλήνων. τῷ δὲ Λαμάχῳ οὐδέν.

CHRIST. Καὶ τῶνδ' ὅ,τι βούλει] Cados intelligit, nam aderat καδοποιός, neque malè forſitan legatur κάδων δ' ὅτι &c. Aduertenda autẽ Dramatis Oeconomia ex hoc loco & ijs quæ ſequuntur, nã vt populi animum quò cupit deducat, inducit corã & belli & pacis operas & artifices. Similẽ Dramatis κατασκευὴν exhibet in Acharnenſibus. Nam E & illic Pacis conciliatori dona dari iubet ab omnibus Gręcis. At non Lamacho bellum ſuadenti. Ἀπεδόμεθα] Ex lucro, inquit, noſtrò & rebus venditis dona tibi ferimus & gratum animum exhibemus. ἀπόδοσις eſt venditio hoc loco & alibi ſæpe. Emẽdandus Heſychius ἀπέδοντο, ἀπώλοντο. lege ἐπωλοῦντο. Nam ἀποδόσθαι eſt πιπράσκειν & πωλῆσαι. Ὅπλων κάπηλος] Sic καπηλεύειν μάχην Æſchulus dixit, & poſtea Ennius Cauponare bellũ.

Σχόλια. Προθέλυμνον.] ὅ ἐστιν ἄρδην ἀπώλεσάς F με τὴν εἰρήνην προξενήσας. φαίνεται δὲ καὶ οὗτος, καὶ ἄλλοι πολλοί, τὸ προθέλυμνον, ἀντὶ τοῦ πρόρριζον ἀκούειν. καὶ παρ' Ὁμήρῳ. πολλὰ δ' ὅγε προθέλυμνα, Ἀρίσταρχος δὲ, τὸ συνεχὲς καὶ ἄλλο ἐπ' ἄλλῳ δηλοῦσθαί φησι. φράξαντες δόρυ δουρί, καὶ σάκος σάκει προθελύμνῳ. καὶ σάκος ἑπτὰ τετραθέλυμνον. τουτέστι τέσσαρας ἐπ' ἀλλήλων ἔχον πτύχας. καὶ ὁ λοφοποιὸς δὲ ἐναντία τοῦ δρεπανουργοῦ φρονῶν, ἤρξατο καταβοᾶν τοῦ Τρυγαίου ὡς πεποιηκότος εἰρήνην, καὶ μηδὲν χρησιμευούσης τῆς τέχνης αὐτοῦ.

BISETUS. Εὐστάθιος. προθέλυμνα δένδρα G καταβάλλεσθαι λέγονται, ἤγουν πρόρριζα, καὶ ἐξ αὐτῆς τῆς θέσεως. καὶ προθέλυμνοι τρίχες, αἱ συνεχεῖς καὶ πυκναί. καὶ προθέλυμνον σάκος, οὗ αἱ τῶν βυρσῶν θέσεις ἀλλεπάλληλοι, καὶ πυκναί. ἀλλαχοῦ δὲ προθέλυμνα σάκεα, αἱ πυκναί, καὶ ἀλλεπάλληλοι ἀσπίδες κατὰ τὸν συνασπισμόν.

A Τρ. τί δ' ἐστὶν ὦ κακόδαιμον; οὔτι που λοφᾷς;
Λο. Ἀπώλεσάς μου τὴν τέχνην, καὶ τὸν βίον,
Καὶ τουτωὶ, καὶ τῷ δορυξῷ κεινωί.
Τρ. Τί δαὶ ταυτοινὶ καταθῶ σοι τοῖν λόφοιν. (μαι.
Λο. Αὐτὸς σὺ τί δίδως; Τρ. Ὅ τι δίδωμ' αἰσχύνο-
Ὅμως δ' ὅτι τὸ σφήκωμ' ἔχει πόνον πολὺν,
Δοίην ἂν αὐτοῖν ἰσχάδων τρεῖς χοίνικας,
Ἵν' ἀποκαθαίρωμαι τὴν τράπεζαν τουτοΐ.
Λο. Ἔνεγκε τοίνυν εἰσιὼν τὰς ἰσχάδας,
Κρεῖττον γὰρ ὦ τᾶν ἐστιν ἢ μηδὲν λαβεῖν.
Τρ. Ἀπόφερ' ἀπόφερ' ἐς κόρακας ἐκ τῆς οἰκίας,
Τριχορρυεῖτον, οὐδέν ἐστον τὼ λόφω,
Οὐκ ἂν πριαίμην οὐδ' ἂν ἰσχάδος μιᾶς.
Θω. Τί δαὶ δεκάμνῳ τῷδε θώρακος σκύτει
Ἐνημμένῳ κάλλιστα χρήσομαι τάλας;
Τρ. Οὗτος μὲν οὐ μή σοι ποιήσῃ ζημίαν,
Ἀλλ' ἆρά μοι τοῦτόν γε τῆς ἰσωνίας,
Ἐναποπατεῖν γάρ ἐστ' ἐπιτήδειος πάνυ.

TRY. Quid eſt miſelle, an deſita eſt criſtatio?
CR. *Et vitam & artem prorſus occidis mihi,*
Et iſti & illi quem vides haſtario.
TR. Quãti indicas vtraſque tam criſtas mihi?
CR. *Quãti es daturus? TR. me quidẽ pretij piget,*
Tamen quòd huius multus eſt nodi labor,
Modios tibi tres ficuum forſan duim,
Vt me vnde menſam tergeam deſit mihi.
B CR. *Deprome ficus ergo quas reddas mihi,*
Nam præſtat illas ferre quàm prorſus nihil.
TR. Abi, faceſſe, elimina in malam crucem.
Fluxere ſeta, criſta vtraque nulli eſt rei,
Vtramque ſane haud empſitem fico vnica.
LOR. *Quid hacce lorica optima & facta fabrè*
Decem æſtimata iam minis faciam miſer?
TR. At tu vide ſis ne tibi hæc fraudi fuat,
Quin adfer illam & tantidem precij accipe.
Nam prorſus ad quam conquiniſcã idonea eſt.
C

Σχόλια. Λοφᾷς] λόφους πολλοὺς ἔχεις ἐν πράσει. ὄνομα δὲ πεποίηκε νοσήματος. ὡς λέγομέν τινα ὑδεριᾶν. σπληνιᾶν. χαλαζᾶν. σημαίνει δὲ τὸ, πλῆθος ἔχειν λόφων.

BISETVS. Δορυξῷ] κατ' ἀττικὴν συναίρεσιν μέτρου χάριν, ἀντὶ τοῦ δορυξόου. ἢ κατὰ συγκοπὴν εἴρηται. κεινουὶ δὲ, ἐκείνου. ὡς τουτοὶ, τούτῳ. τί ποτε δώσω σοι τούτοιν τοῖν λόφοιν ἕνεκα;

Σχόλια. Αἰσχύνομαι.] ἐλάχιστον γάρ ἐστιν ὃ μέλλω δοῦναι τίμημα. Τὸ σφήκωμα.] τόπος τῆς περικεφαλαίας ὅπου τὰ πτερὰ δέδεται. ἄλλως. τὸ πλέγμα δὲ ὅτι ἐπιμελῶς τοῖς ἱμᾶσιν ἐνδέδεται. καὶ Ὅμηρος. πλοχμοί θ' οἳ χρυσῷ τε καὶ ἀργύρῳ ἐσφήκωντο. ὅτι οὐ μόνον πρὸς γενικὴν τῶν ἰσχάδων, ἀλλὰ καὶ πρὸς αἰτιατικὴν λέγουσιν. Τριχορρυεῖτον] δύο, ὡς ἐπιμελῶς συνδεδεμένοι εἰσίν. ἀπὸ τοῦ χρόνου γὰρ [illegible] καὶ αἱ τρίχες τῶν ἵππων αἱ ἐν τοῖς λόφοις μένουσιν.

CHRIS. Οὔτι πού λοφᾷς] Verbum nouauit riſus captandi gratia, quaſi dicas criſtare, vt veteres dixerunt aliquando Galeare & clypeare. Hic λοφᾷς eſt λοφοπωλεῖς, An, inquit, multas habes criſtas quas des venum. Apud Græcos reperio λοφοπωλεῖν vſurpatum pro ἐπινεύειν: quia vt emptores inducerent ſolebant capiti imponere criſtas, & hoc pacto innuebãt emptoribus integras eſſe ſetas & ἀβρώτους (malè puto ἀβρόχους apud Sudam) vt ſic emerent. Crediderim tamen adluſum ad verbum λωφᾶν quod eſt deſinere, & nihilominus finxit (quia malè per pacẽ eſt illis artificibus) morbi nomen λοφᾶν, vt ὑδερᾶν, σπληνιᾶν χαλαζᾶν. Nã & medici agnoſcunt in partibus humani corporis λοφίαν eminentiam illam quæ ſub Atlante eſt, & dorſum reſpicit quæ & ἀσφάλεια & λοφασία. Quin & μεταλοφία cauitas illa eſt quæ μέχρι τέρθρου. Nam τέρθρον & λόφος extremitates & ſummitates. Cæterùm λοφᾶν etiam dicitur de auibus ἐπιτυμβιδίοις, i. quæ tumulum & velut cucullũ habẽt ſuper capite. Auctor incertus (ſed Babriũ eſſe autumo μυθογράφον) dixit de Galerita vel caſſita.

καὶ παῖδας εἶχε ληΐου κόμῃ θρέψας
λοφῶντας ἤδη καὶ πτεροῖσιν ἀκμαίους. id eſt,
Segete in comanti habebat altiles pullos
Iam criſta adulta, iam volatili pluma.

Et innuit, puto, pullos Caſſitæ quæ congeſſerat in tempeſtiuiorem ſegetem. Apologus eſt Æſopicus quem venuſtè recitat Gellius, vel, vt aliquid νεωτερίζω, Agellius. Καταθῶ] κατατίθεσθαι deponere eſt & exſoluere pretium pollicitum: Heſychius καταθεῖναι τὴν τιμὴν, ἐκλυτῶσαι. Putarem ἐκλῦσαι vel ἐκτῖσαι i. exſoluere. Σφήκωμα] Locus galeæ in qua ſetę alligãtur, quẽ Heſychius vocat λόφουρον quaſi criſtę caudã. Gręci milites ex cauda equina criſtas ornabant. Inde ἱππουρις galea dicta, vnde & illud,
D *galeáq; hirſutus equina.* At Romanorũ militũ criſtę erãt è pẽnis elegãtioris auitij. Apud Polybiũ id videre eſt. Nã πτέρινον φάλον vocat. Malè autẽ Laſcaris illic legebat πτερίνῳ στεφάνῳ ꝓ τῷ φάλῳ. Tamẽ Lipſius li.3. de Militia Rom. p.191. nihil mutat & retinet στεφάνῳ vt ſit στεφάνη & propriè apex. Abſurdũ enim eſt corona plumea ornari militũ galeas. Quod meritò reprehẽdit aduerſus Titij cõtrouerſos locos Yuo Aremoricus in ſuis in locos illos Animaduerſis. Cuius viri eximiã doctrinã &
E inſuperabile ingeniũ ex aureolo illo libello tãquã ex vngue leonẽ admirari cogor. Et ſanè vnus ille aut alter eſt (dicã liberè quod ſentio, cũ bona, vt ſpero, magni amici venia) quẽ cũ Ioſepho Scaligero cõparãdũ habemus, cuiq; omnes magnã gratiã habere debemus Ciſalpini, quòd Itali aceti & libera Francorũ ingenia nimiũ aſtringẽtis vim retuderit & acrimoniã remolliuerit, feceritq; vt Titius ille Horatianus *Faſtidire lacus & riuos auſus*
F *apertos, Iã ſit auis Titia, aut moueat cornicula riſum.* Sanè iſtius plumas iã nõ ego empſitẽ titiuillitio. Τί δαὶ] Atticè ꝓ τί δέ. Dixit autẽ θώρακος σκύτει ꝓ θώρακι Periphraſticè: Nam thoracũ alij ἁλυσιδωτοὶ (ferreę ſũt ex annulis tunicę, nos vocamus *Cottes de maille*) alij στατοί. Hîc στατὸν deſignat, cõparat enim λασάνῳ σταθεῖσι, i. ollæ vel trulleo, ꝓ ſella familiarica. Et fortaſſis cũ ait δεκάμνῳ, ad στατῆ alluſit qui eſt πέντε μνῶν. Tamẽ ſine Periphraſi ꝓpriè
G dixit σκύτει (aliàs κύτει, neq; malè, quia τὸ κοῖλον τοῦ θώρακος innuit) & rectè, nã lorica eſt tegmẽ de loro factũ, vnde ſcutum. Virgilius lib.11. de Ornito, *Cui pellis latos humeros exempta iuuenco Pugnatori operit.* Sic à Capra Ægis dicta, éſtque munimen corporis æreum. diciturque Ægis cùm numinis pectus operit, cùm hominis, Lorica.

Σχ. Θώρακος σκύτει] περιφραστικῶς οὕτω ἀντὶ τοῦ, θώρακι.

ρακα. τινὲς δὲ εἰς τὸ κοῖλον τῶν θωράκων. εἰσὶ γάρ τινες τῶν θωράκων ὀλυνθιδωτοί. τινὲς δέ φασιν ὅτι ἀνειμένοι οἱ ὀρθοὶ καὶ τετμημένοι, οὓς εἰς θυσίαν ὑπεδίδουν. Ἐντετμημένων.] ἀντὶ τετετμημένων. ἐῤῥωγμένων. ἄλλως δέ ἐστιν ὀλοφυρομένης, ὅτι μὴ δύναται αὐτὸν τῆς ἀξίας ἀποδόσθαι τιμῆς. Ἀλλ' αἰρέ μοι τοῦτόν γε.] ὅτι ἐντεῦθεν ἐπὶ τοῦ πρόσθεν καὶ ἐπὶ αἰδοῦς. ἴσως δὲ διὰ τὸ εἰπεῖν τῆς ἰσωνίας τοὺς Ἴωνας σκώπτει, ὡς ἁβροδιαιτωμένους καὶ πολλὰ ἀποπατοῦντας, ὡς δηλοῖ τὸ ἑξῆς. Τῆς ἰσωνίας.] τῆς ἰ-
A σης τιμῆς. καὶ ὅθεν σὺ καθίστασαι ἀπώλεσας ἄλλῳ.

CHR. Τῆς ἰσωνίας.] id est tantidem pretij. sed interim non abludit ab Ionia, & Athenienses, qui Iones perstringit tanquam deliciis immersos, & propterea carè & abundè cacantes.

Σχόλια. Ἐναποπατεῖν γάρ ἐστ' ἐπιτήδειος πάνυ.] δηλονότι οὐκ ἔστιν ἀλυσιδωτὸς, ἀλλ' ὁ λεγόμενος στατός. εἰκάζει γὰρ αὐτὸν λασάνῳ ὀρθῶς σταθέντι.

B Θω. Παῦσαί μ' ὑβρίζων τοῖς ἐμοῖσι χρήμασι.
Τρ. Ὡδὶ παραθέντι τρεῖς λίθους οὐ δεξιάς.
Θω. Ποίᾳ δ' ἀποψήσει ποτ' ὦ 'μαθέστατε;
Τρ. Τηδὶ διεὶς τὴν χεῖρα διὰ τῆς θαλαμιᾶς,
Καὶ τῃδὶ ἅμ'. Θω. ἀμφοῖν δῆτ'. Τρ. ἔγωγε νὴ Δία,
Ἵνα μή γ' ἁλῶ τρύπημα κλέπτων τῆς νεώς.
C Θω. Ἔπειτ' ἐπὶ δεκάμνῳ χεσεῖ καθήμενος;
Τρ. Ἔγωγε νὴ Δί' ὦ 'πίτριπτ', οἴει γὰρ ἂν
Τὸν πρωκτὸν ἀποδόσθαι με χιλίων δραχμῶν;
Θω. Ἴθι δὴ 'ξένεγκε τ' ἀργύριον. Τρ. ἀλλ' ὦ 'γαθὲ
Θλίβει τὸν ὄρρον. ἀπόφερ'. οὐκ ὠνήσομαι.
Σαλ. Τί δ' ἄρα τῇ σάλπιγγι τῇδε χρήσομαι;
D Ἣν ἐπριάμην δραχμῶν ποθ' ἑξήκοντ' ἐγώ.
Τρ. Μόλιβδον ἐς τουτὶ τὸ κοῖλον ἐγχέας,
Ἔπειτ' ἄνωθεν ῥάβδον ἐνθεὶς ὑπόμακρον,
Γενήσεταί σοι τῶν κατακτῶν κοττάβων.

B *LOR. Vah contumelia auffer vti in res meas.*
TR. Modò huc nec aptè tres petras induxero.
LOR. sed vnde inepte quáve parte tergeas?
TRY. Manum in columbarij foramen transigens
Et hanc & illam. LOR. vtramque. TR. vtramque, scilicet
Clepsisse nauis ne foramen indicer.
C *LOR. Quid tum? cacares insidens decem minis?*
TR. Sceleste quippini? an meum tu podicem
Non æstimare mille me drachmis putas?
LOR. Ibi ergo & argentum adfer huc. TR. Ah ô bone
Premis vropygium, auffer hinc, non præstino.
TV. sed quis mihi vsus esse iam potest tuba,
D *Olim mihi emptæ sexies drachmis decem?*
TR. Vbi plumbum in hocce infuderis longum cauum
Virgamq́ longam desuper conieceris,
Lusus habebis cottabi dependulos.

Σχόλια. Τρεῖς λίθους] καὶ γὰρ παροιμία, τρεῖς εἰσιν ἱκανοὶ πρωκτὸν ἐκμάξαι λίθοι. τινὲς δὲ προστιθέασι καὶ τοῦτο. ὥς φασιν ἂν ὦσι τραχεῖς, ἂν δὲ λεῖοι τέτταρες. ἔνιοι δέ φασι τοῦτο λελέχθαι, ἐπεὶ οἱ χέζοντες, τρεῖς λίθους παρατιθέασι, καὶ ὥσπερ λάσανον ὑπ' αὐτῶν ποιοῦσιν. ἀναγκαιοτέρα δὲ ἡ πρώτη ἐστὶν ἐξήγησις. Ποίᾳ δ' ἀποψήσει] ποίου μέρους τὸν πρωκτὸν ἀπομάξασθαι δυνήσῃ.

Bis. Ὦ 'μαθέσταθ'. τὸ πλῆρες ὦ ἀμαθέστατε. τουτέστιν ἀπειρότατε, καὶ ἀνοητότατε.

CHR. Τρεῖς λίθους οὐ δεξιῶς.] Putabam primùm pro οὐ legendum οὖ, sed quia tres lapides videtur sumere velle læua imò vtraque manu, vt τὸν πρωκτὸν tergeat, nihil muto. sunt qui putent tres illos lapides accipi positos pro λασάνῳ & sella ad quam conquiniscant ἀποπατοῦντες: Sed præstat intelligere de Prouerbio quod duobus Senariis comprehenditur:

Τρεῖς εἰσὶν ἱκανοὶ πρωκτὸν ἐκμάξαι λίθοι,
Ἂν ὦσι τραχεῖς. ἂν δὲ λεῖοι τέτταρες.

id est,

Ad tersionem podicis, tres asperæ
Petræ satis sunt, siue léues quatuor.

Nam in Pluto dixit ἀποψάμεθα οὐ λίθοις ἀλλὰ σκοροδίοις.

Σχόλια. Διὰ τῆς θαλαμιᾶς.] θαλαμίας. διὰ τῆς ἐκβολῆς τῆς χειρὸς τῆς ἐν τῷ θώρακι τὴν αὐτοῦ χεῖρα καθῆκεν. θαλαμιὰ δὲ εἴρηται διὰ τὸ ἐοικέναι νεὼς τρυπήματι. κυρίως γὰρ ἡ κάτω τῆς νεὼς τρώγλη, θαλαμία λέγεται.

Bisetus. Τινὲς ταύτην τὴν φωνὴν ὀξυτονοῦσι, θαλαμιά. τινὲς δὲ παροξυτονοῦσι λέγοντες, θαλαμία. ὅθεν τὸ ἰωνικὸν ἐν Ἡροδότου πέμπτῳ, θαλαμίη.

CHR. Θαλαμιᾶς.] Foramina quæ in ima
E sunt naui, ad quæ alligantur remi, vocantur θαλαμιαὶ vnde θαλαμῖται vel etiam θαλαμακεῖς, vltimus ordo nempe remigum qui ad proram. ζυγὸς media pars quæ est περὶ τὸ κατάστρωμα vnde ζυγῖται. Et θρᾶνος pars superior ad puppim. Quamuis in his variant & dissentiunt Grammatici. Ea foramina Vitruuius vocat columbaria quia facta sunt instar τῶν τῆς περιστερεῶνος τρωγλῶν. Erat autem θαλαμιὰ inferior pars nauis quæ θαλαμίτας vel θαλα-
F μίους habebat.

Σχόλια. Ἵνα μή γ' ἁλῶ.] τοῦτό φησιν εἰς τοὺς τετράρχους. ὅτι ἀπέφραττον τινὰ τρυπήματα, ἵνα τὸν μισθὸν τῶν ναυτῶν κερδαίνωσιν. ἐκ δὲ τῆς ὄψεως τῶν τρυπημάτων μὴ ἐλέγχωνται. γελοίως οὖν ἀμφοτέραις ταῖς χερσί φησιν ἀποψήσας τὸν πρωκτὸν, ἵνα μὴ ὡς τετράρχοι, κρύπτων τρῆμα τῆς νεὼς ἁλῶ. ἠνάγκαζον γὰρ οἱ ναύκληροι, τοσούτους ναύτας μισθοῦσθαι ὅσα εἶχε τρυπήματα τετράρης. ἔπειτα οἱ τετράρχοι λαμβάνοντες τὸν μισθὸν τοῦ πληρώ-
G ματος, ἀπέφραττον τὰ τρυπήματα τῶν ἐρετμῶν. ἵνα μὴ ἐλέγχωνται κλέπτοντες ἐρέτας, ἐκ τοῦ τὰς θαλαμίας ἰδεῖν κενάς. ἑξῆς δὲ τοῦτο ἀστείως ἐπήγαγεν, διὰ τὸ προειρημένον ὑπ' αὐτοῦ. τῃδὶ διεὶς τὴν χεῖρα διὰ τῆς θαλαμιᾶς. Ἔπειτ' ἐπὶ δεκάμνῳ.] καὶ ὑπομνήσεις φησὶ τοσοῦτον ἀργύριον αὐτοῦ διδοὺς, ὥστε λασάνῳ ἀγγείῳ χρήσασθαι.

Bis. Δεκάμνουν δὲ καλεῖ τὴν δέκα μνῶν τιμὴν, ἢ μισθόν. τὸ δὲ χεσεῖ, δωρικῶς περισπᾶται, ἀντὶ τοῦ χέσει, εἴτε χέσεις. ἅπερ κοινότερα, καὶ μᾶλλον ἐν χρήσει. οἱ γὰρ παλαιοὶ Ἀττικοὶ τὰ δεύτερα πρόσωπα τῶν παθητικῶν, καὶ μέσων ῥημάτων εἰς η κοινῶς ληγόντων, διὰ τῆς ει διφθόγγου ἐκφέρειν εἰώθασι, καὶ τοῖς παθητικοῖς, ἢ μέσοις, ἀντὶ τῶν ἐνεργητικῶν, καὶ πάλιν τοῖς ἐνεργητικοῖς, ἀντὶ τῶν παθητικῶν πολλάκις χρῶνται. ὡς δὲ τὸ χεσεῖ, οὕτω καὶ κλαυσεῖ, ἀντὶ τοῦ κλαύσῃ λέγεται, τουτέστι κλαύσεις.

CHR. Ἵνα μὴ γ' ἁλῷ.] In Trierarchos inuehitur, quorum munus erat nauium armamenta procurare victúmque remigum, id est farinam, cæpe, & caseum. Imperabant autem singuli Trierarchi singulis triremibus, & in remiges imperium habebant, vt Prætores in ipſos Trierarchos. Nos hodie videmur vocare Comitem. Solebant autem ſæpè Trierarchi obturare nauis aliquot foramina vt ſic lucrifacerent ſtipendium remigum, quod à publico accipiebant. Drachmam enim merebant quæ quatuor ſolidis Turonenſibus æquatur. Etſi variant etiam auctores, nam alij duos vel tres obolos mercedem dixerunt eſſe remigis. ſed arbitror tres illos remigum ordines non ex æquo meruiſſe, nam reperio in veterum gloſſis Thalamitas exiguam mercedem retuliſſe, quia breuibus & curtatis remis vtebantur, neque tantum laboris haurirent, vnde θαλαμίδιοι κῶπαι à Grammaticis dicuntur αἱ ἠρέμα ἐλαυνόμεναι. At θρανῖται quia longiores remos habebant, vexabantúrque maiore labore, ſæpè præter publicum ſtipendium, donatiuum etiam à Trierarchis auferebant. Cogebantur autem ductores nauium tot ſufficere remiges quot nauis habebat foramina. Itaque nonnulla obturabantur, ne fraudare viderentur remiges ſi vacuæ eſſent θαλαμιαί. Χιλίων δραχμῶν.] Decem minæ eò redeunt. Nam mina vel mna pendit drachmas Atticas centum, & cùm drachma ſit quatuor ſolidorum Turonenſium ſumma erit circiter Centum aureorum ſcutiferorum ex Budæi ſupputatione. Quod quidem mihi immane pretium videtur, & Prætore vel Imperatore tantum modo dignum.

Σχόλια. Θλίβει τὸν ὄρρον.] μιμεῖται τοὺς ἐπ' ἀληθείᾳ ἐνδυομένους τοὺς θώρακας. καὶ διὰ τὸ μὴ ἀρέσκειν, θλίβειν λέγοντας τὸν τράχηλον, ἢ τοὺς ὤμους. τοιαῦτα δέ φασι, βουλόμενοι διὰ τοῦ[illegible] τὸ τίμημα. ὄρρος δέ ἐστιν, ὁ ὑποκείμενος τοῖς σφαιρώμασι τόπος. δῆλον ὅτι λαβὼν τὸν θώρακα, ἐνεκάθισεν αὐτῷ ὡς ἐν λασάνῳ, ἵνα μᾶλλον [illegible].

CHR. Θλίβει τὸν ὄρρον.] Imitatur eos qui experimenti cauſa thoracem induunt, quique ὠνοῦνται, aut quia iniquius eſt pretium, neque placet indicatura, ſimulant premi ſe aut collo aut humeris tenus. Hic ſumpto thorace Trygæus inſidet eum quam trullæ vbi aſſellet, ad mouendum ſpectatoribus riſum. Eſt autem ὄρρος qui & ὀρροπύγιον teſte Galeno ἱεροῦ ὀστέου τὸ πέρας. i. ſpinæ terminus, vt ait Apuleius. Nos vocamus *le croppion*. Alius τράμις vel [illegible], vel ὑπόταυρος, quæ linea ſubeſt per medium veſicæ diſcurrens, ſed propriè pars illa ſic definitur quæ τοῖς σφαιρώμασι. i. natibus ſubiacet. Inde verbum ὀρρωδεῖν vel à timore vel à ſudore, quia timentibus ex horrore pars illa præcipuè ἱδρόει id eſt ἱδροῖ. Hippocrates vocauit τράμιν, vt teſtis Erotianus, & ſic Hipponax & Archilo-

A chus vſurparunt. Lyſimachus σφυκτῆρα dixit, ſi verè refert ille Hippocraticus λεξικογράφος, neque potius legendum σφιγκτῆρα, vt olim corrigebamus. Neque audiendi ſunt qui & τράμιν & ἰσχία confundunt. Sanè enim τράμις verè eſt illa linea, vnde ἐπίλιασμοι Athenienſes videntur tanquam ἰδιῶς πυγὴν ἂν ἔχοντες. Strattis fœminam hoc defectu notam διάτραμιν rectè dixit. Ἣν ἐπριάμην.] Videtur potius eſſe tubicen & σαλπιγκτὰς quam σαλ-B πιγγοποιὸς, quando ait ſe tubam emiſſe 60. drachmis. id eſt ſemina & quinta parte ſeminæ.

Σχόλια. Μόλυβδον ἐς τὴν.] ἀντὶ τοῦ μολυβδώσας τὸν κώδωνα τῆς σάλπιγγος πληρώσας. τὸν κώδωνα δὲ τῆς σάλπιγγος συμβουλεύει αὐτῷ πληρῶσαι μολίβδῳ, καὶ ἐν μέσῳ ἐνεῖναι ῥάβδον. ἵνα γένηται κατακτὸς ὁ κότταβος. ξύλον γὰρ αἰωρήσαντες ἐκ τοῦ μέσου, καθάπερ πλάστιγγα, ἐξ ἑκατέρων μερῶν ἐξῆπτον ἐλλύχνια καὶ κυμβία κοῖλα καὶ τι ἀγγεῖον ἐτίθεσαν ὕδατος πλῆρες. εἶτα καθάπερ ἐπὶ τρυτάνης τὸ ἕτερον βαρύνοντες μέρος, C προΐζειν ἐποίουν. ὥστε πληρωθῆναι τὰ ἐλλύχνια. εἶτα τὸ ἕτερον πάλιν βαρύνοντες μέρος, ἀνάγκην ἐποίουν ἀνεγειρομένου, καὶ ἀνασπωμένου τοῦ πεπληρωμένου, ἐκ τῶν ἐλλυχνίων ἀναπέμπειν τὸ ὕδωρ. ὑπέκειντο δὲ τὰ κυμβία τοῖς ἐλλυχνίοις. ὥστε εἰς ταῦτα πάλιν ἐμπίπτειν τὸ ὕδωρ. καὶ ὁ τῶν πλειόνων ἐπιψαύσῃ κυμβίων, ἐδόκει νικᾶν. κατακτοὶ δὲ ἐκλήθησαν, ἀπὸ τοῦ κατάγειν καὶ αὖ πάλιν ἀνάγειν τὸν κότταβον. περὶ μὲν οὖν τὴν ῥάβδον Ἕρμιππος ἐν Στρατιώταις. ῥάβδον ὄψει τὴν κοτταβικὴν, ἐν τοῖς ἀχύροισι κυλινδομένην. μέμνηται δὲ καὶ Φερεκράτης ἐν Παν-D νυχίδι τῶν κυμβίων, καὶ τῆς κατακτοῦ κοττάβου. περὶ δὲ τῆς πάντων τούτων κατασκευῆς καὶ χρήσεως, ἐξῆκται καὶ ἐν ταῖς ἐκλογαῖς. ἄλλως. τὸν κώδωνα συμβουλεύει τῆς σάλπιγγος αὐτῷ πληρῶσαι μολίβδῳ. καὶ ἐν μέσῳ ἐνεῖναι ῥάβδιον. οὕτω γὰρ ἡ χαλκῆ λάταξ ἐν μέσῳ ἐτίθετο ἠρτημένη. ὥς φασιν, ἀπὸ μὲν τῆς ὀροφῆς, ἀπὸ δὲ τοῦ αὐλοῦ τοῦ μέσου, ὥστε ἀποκοτταβίζειν εἰς αὐτήν. νῦν δὲ καὶ [illegible] κότταβον εἴρηκε. κατακτὸν δὲ, ἀπὸ τοῦ κατάγειν ἄνω ἐν τῇ χειρί. Τῶν κατακτῶν κοττάβων.] διττὸς ὁ τρόπος τῶν κοττάβων. ὧν ὁ μὲν ἕτερος, τοιοῦτος. ἱστᾶσι ξύλον τι λυχνίῳ E παραπλήσιον ἐν μέσῳ, καὶ ἐπ' ἐκείνου ὀρθὸν τὸ ἀγγεῖον ὀνομαζόμενον ὀξύβαφον. εἰς ὃ τὸ καταλειπόμενον ἐν τῷ ποτηρίῳ ἐκόντιζον. καὶ ὁ ἐπιτυχὼν, ἐνίκα. ὁ δὲ ἕτερος, τοιοῦτος. μέσῳ τοῦ συμποσίου ἐτίθεσαν ἀγγεῖον ὅμοιον λεκάνῃ, ὕδατος πλῆρες. καὶ ἐν τῷ ἀγγείῳ τούτῳ, ἔμβιόν τι ποτήριον ἐπινήχουσαν. καὶ κύκλῳ τῆς λεκάνης μυρσίνας. καὶ ἔβαλλον εἰς τὸ ποτήριον, ἐκεῖνο τὸ ἀπολειπόμενον. καὶ ὁ καταδύσας τὸ ποτήριον ἐνίκα. νῦν δὲ αὐτὸ τὸ ἀγγεῖον κότταβον κατακτὸν εἴρηκεν ἀπὸ τοῦ κατάγειν. ἄλλως. τῶν κοττάβων δύο εἴδη εἰσί. τὸ μὲν τοῦ κατακτοῦ λεγομένου. ἦν δὲ ἐπὶ λυχνίον F ὑψηλόν. ἔχον ἐν αὐτῷ προσώπιον ὃ μάνην ἐκάλουν. ἐφ' ὃ ἔδει πεσεῖν καταχθεῖσαν τὴν πλάστιγγα. ἕτερον δὲ ἀγγεῖόν τι ἴσον λεκάνῃ πλῆρες ὕδατος. ἐν ᾧ ὀξύβαφα ἦν ἐπιπλέοντα, τὸ πλῆθος ὅπερ καταδύειν τῇ λάταξι ἐπειρῶντο. ἄλλως. κότταβος, Ἀθήναιος ἐν τῇ ιε. φησὶν ὅτι Σικελική τις ἐστὶ παιδιὰ, πρώτων εὑρόντων Σικελῶν. ὥς φησι Κριτίας ἐν τοῖς ἐλεγείοις. κότταβος ἐκ Σικελῆς ἐστὶ χθονὸς ἐκπρεπὲς ἔργον. Δικαίαρχος δὲ ὁ Μεσσήνιος, Ἀριστοτέλους μαθητὴς ἐν τῷ περὶ Ἀλκαίου, καὶ τὴν λάταγα αὐτήν φησι Σικελικὴν εἶναι λέξιν. λάταγη δέ ἐστι τὸ ὑπολειπό-G μενον ἐκ τοῦ ἐκποθέντος ποτηρίου ὑγρὸν ὃ συνεστραμμένῃ τῇ χειρὶ, ἄνωθεν ἐρρίπτουν οἱ παίζοντες εἰς τὸ κοττάβιον. κότταβος δὲ ἐκαλεῖτο, καὶ τὸ τιθέμενον ἆθλον τοῖς νικῶσιν ἐν τῷ πότῳ, καὶ τὸ ἀγγεῖον εἰς ὃ ἐνέβαλλον τὰς λάταγας. ὡς Κρατῖνος ἐν Νεμέσει δείκνυσιν. ὅτι δὲ καὶ χαλκοῦν ἦν, Εὔπολις ἐν Βάπταις λέγει χαλκοῦ περὶ κοττάβου. Πλάτων δὲ, ἐν Διὶ κακουμένῳ, παιδιᾶς τινος πα-

παροίνιον κότταβον εἶναι ἀποδίδωσιν. ἐν ᾧ ἐξίσταντο καὶ τῶν σκευαρίων οἱ διακυβεύοντες. ἐκάλουν δὲ ἀγκύλην τὴν τοῦ κοττάβου πρόεσιν. διὰ τὸ ἐπαγκυλοῦν τὴν δεξιὰν χεῖρα ἐν τοῖς ἀποκοτταβισμοῖς. καὶ ἀγκυλητοὺς ἔλεγον κοττάβους. ὅτι δὲ ἆθλον προὔκειτο τῷ προϊεμένῳ, προείπομεν. ἐλέγοντο δέ τινες καταχτοὶ κότταβοι. ἦν δὲ λύχνιον ἀγόμενον, πάλιν τε συμπίπτον ὑψηλὸν ἔχον τὸν μάνην καλούμενον. ἐφ᾽ ὃν τὴν κυβαλλομένην ἐπιπεσεῖν πλάστιγγα, ἐντεῦθεν δὲ ἐμπίπτειν εἰς λεκάνην ὑποκειμένην πληγεῖσαν τῷ κοττάβῳ. καί τις ἦν ἀκριβὴς εὐχέρεια τῆς βολῆς. τοῦ δὲ μάνου πολλοὶ μέμνηνται. ἦν δὲ ἕτερον εἶδος παιδιᾶς τὸ ἐν λεκάνῃ. αὕτη δὲ ὕδατος πληροῦται. ἐπέκειτο δὲ ἐπ᾽ αὐτῇ ὀξύβαφα κενά. ἐφ᾽ ἃ βάλλοντες τὰς λάταγας ἐκ καρχησίων ἐπειρῶντο καταδύειν. ἀνῃρεῖτο δὲ τὰ κοττάβια, ὁ πλείω καταδύσας. ὅτι δὲ τῶν ἐρωμένων ἐμέμνηντο ἀφιέντες ἐπ᾽ αὐτοὺς τοὺς λεγομένους κοττάβους, δῆλον ποιεῖ Ἀχαιὸς καὶ Καλλίμαχος,

Πολλοὶ καὶ φιλέοντες Ἀκόντιον ἧκαν ἔραζε
Οἰνοπόται Σικελὰς ἐκ κυλίκων λάταγας.

Σικελὰς δὲ αὐτὰς, οὐκ ἀπεικότως ὠνόμασεν, ἐπεὶ ὡς προείπομεν, Σικελῶν τὸ εὕρημα. καὶ ἐσπούδασται σφόδρα παρ᾽ αὐτοῖς ὁ κότταβος.

B BIS. Ἀλλὰ τί κότταβος, τί κοτταβὶς, καὶ κοτταβίζειν, διὰ πλειόνων Ἀθήναιος ἐν τῷ ἑνδεκάτῳ διδάσκει. ὅπου καὶ ἑρμηνεύει τὸ τοῦ λάταγος ὄνομα, λέγων οὕτω καλεῖσθαι τὸ ἐκ τῆς κύλικος ἐκπῖπτον ὑγρόν. ἐν δὲ τῷ ιε΄. περὶ τούτων ἀκριβέστερον.

CHR. Καταχτῶν κοττάβων] De cottabis nos ſuprà ſatis multa. Addemus καταχτοὺς vocatos qui κάτω ἄγονται. Aliud autem eſt Ariſtotelis καταχτοῦ in Meteoris, vbi diſtinguit θραῦσιν & κάταξιν. Nam illic fractio eſt, hîc demiſſio pendula.

Σαλ. Οἴμοι καταγελᾷς. Τρ. ἀλλ᾽ ἕτερον παραινέσω.
C Τὸν μὲν μόλιβδον, ὥσπερ εἶπον, ἔγχεον.
Ἐντευθενὶ δὲ σπαρτίοις ἠρτημένην
Πλάστιγγα περάθες, κᾆυτό σοι γενήσεται
Τὰ σῦκ᾽ ἐν ἀγρῷ τοῖς οἰκέταισιν ἱστάναι.
Κρ. Ὦ δυσκάθαρτε δαῖμον ὅς μ᾽ ἀπώλεσας
Ὅτ᾽ ἀντέδωκά γ᾽ ἀντὶ τῶνδε μνᾶν ποτε.
Καὶ νῦν τί δράσω; τίς γὰρ αὔτ᾽ ὠνήσεται;
Τρ. Πώλει βαδίζων αὐτὰ τοῖς Αἰγυπτίοις.
D Ἔστι γὰρ ἐπιτήδεια συρμαίαν μετρεῖν.
Δο. Οἴμοι ὦ κρανοποιὲ ὡς ἀθλίως πεπράγαμεν.
Τρ. Οὗτος μὲν οὐ πέπονθεν οὐδέν. Κρ. ἀλλὰ τί
Ἔτ᾽ ἐστὶ τοῖσι κράνεσιν ὅ,τι τις χρήσεται.
Τρ. Ἐὰν τοιαυτασὶ μάθῃ λαβὰς ποιεῖν,
Ἄμεινον ἢ νῦν αὔτ᾽ ἀποδώσεται πολύ.
E Κρ. Ἀπίωμεν ὦ δορυξέ. Τρ. μηδαμῶς, ἐπεὶ
Τούτῳ γ᾽ ἐγὼ τὰ δόρατα ταῦτ᾽ ὠνήσομαι.
Δο. Πόσον δίδως δῆτ᾽. Τρ. εἰ διαπρισθείη δίχα
Λάβοιμ᾽ ἂν αὔτ᾽ ἐς χάρακας ἑκατὸν τῆς δραχμῆς.
Δο. Ὑβριζόμεσθα, χωρῶμεν ὦ τᾶν ἐκποδών.
Τρ. Νὴ τὸν Δί᾽ ὡς τὰ παιδία γ᾽ ἤδη ᾽ξέρχεται
Οὐρησόμενα τὰ τῶν ἐπικλήτων δεῦρ᾽ ἵνα
F Ἅττ᾽ ᾄσεται, προαναβάληται μοι δοκεῖ.
Ἀλλ᾽ ὅ,τι περ ᾄδειν ἐπινοεῖς ὦ παιδίον
Αὐτοῦ παρ᾽ ἐμὲ στὰν πρότερον ἀναβαλοῦ ᾽νθαδί.
Π. Λ. Νῦν αὖθ᾽ ὁπλοτέρων ἀνδρῶν ἀρχώμεθα. Τρ. παῦσαι
Ὁπλοτέρους ᾄδων. καὶ ταῦτ᾽ ὦ τρισκακόδαιμον
Εἰρήνης γ᾽ οὔσης. ἀμαθές γ᾽ εἶ καὶ κατάρατον.
G Π.Δ. Οἱ δ᾽ ὅτε δὴ σχεδὸν ἦσαν ἐπ᾽ ἀλλήλοισιν ἰόντες,
Σὺν ῥ᾽ ἔβαλον ῥινούς τε καὶ ἀσπίδας ὀμφαλοέσσας.

Tv. Rides ebeu me. TR. at conſilium aliud dabo:
C *Tu nempe plumbum, vt ante dixi, immittito,*
Atque hinc patellam penſilem addens ſpartea
Reſti reuinctam, habebis vnde ſeruulis
Ficus in agris poſſies appendere.
GAL. O impiate dæmon vt per te occidi!
Olim vicem horum quæ vides minam dedi.
Quid nunc miſer faciam, quis iſta nunc emat?
D *TR. Faceſſe in Ægyptum, atque vende Ægyptiis,*
Syrmæam vt iſta metiantur caſſides.
HAS. Quàm miſera noſtra eſt conditio Galeariæ?
TR. At non malè iſti eſt. GAL. Sed quis eſt qui Caſſides
Vt tempora hæc ſunt vtier poſthac volet.
TR. Si diſcat anſas iſte galeis addere,
E *Tum poterit illas carius diuendere.*
GAL. Abeamus ô Haſtariæ. TR. minimè id quidem,
Nam lubet ab iſto præſtinare lanceas.
HAS. Quid polliceri vis pretij? TRY. Findat modo
Centumq; drachma ridicas mox emero.
HAS. Iniuria iſta eſt, quàm citò diſcedimus?
F *TR. Nam per Iouem video puerulos egredi*
Mictumq; euntes, forſan ad conuiuium
Meditata quærunt quæ canant exordia.
At ô puerule carminis ſi quid paras
Prius hic apud me expertus age nunc incipe.
PVER. Rurſus ab armigeris nunc incipiamus. TR. Abi auffer
Cantare armigeros, infeliciſſime, pacis
G *Tempore præſertim indocte, exſecrande puelle.*
PVER. Illi autem cùm iam propè inirent prælia iuncti,
Abijciunt ſcuta & clypeos vmbonibus acres.

Σχόλια. Σπαρτίοις ἠρτημένην] τὸ μεσαίτατόν φασιν ἐκδεθὲν σπάρτιον ἵνα τρυτάνη γένηται ἐν τῷ αὐλῷ τοῦ

σάλπιγγος. Οὓς ἀντέδωκα.] τότε μ' ἀπώλεσας. ὅτε καὶ ἀντὶ τούτων μετανέδωκα. Συρμαίαν μετρεῖν.] οἱ μὲν ἀξιοῦσι χυλὸν βοτάνης εἶναι τὴν συρμαίαν, ᾗ χρῶνται Αἰγύπτιοι πρὸς διάρροιαν. ἄλλως. φαίνεται τοῦ χυλοῦ τῆς συρμαίας πίνειν οἱ Αἰγύπτιοι πρὸς διάρροιαν. ὡς Δίδυμος. ἀλμαία ἐκ ῥαφανίδων Αἰγυπτιακή, πρὸς κάθαρσιν ἐπιτήδειος.

BISETVS. Συρμαία κατὰ Σουΐδαν, κρίθινόν ἐστι πόμα. ᾧ χρῶνται Αἰγύπτιοι. ἥπερ σημασία ἐνταῦθα μᾶλλον προσήκει.

CHR. Καυλὸς ἐπιγνώσεται.] Si non mendoſa eſt lectio, referendum ad μόλιβδος, ſed vereor vt legendum ſit καυλὸς pro τὸ αὐλὸς, vt ſit tubæ tibia. Quanquam neque malè καυλὸς legatur vt ſit στατήρ, præſertim cùm ſequatur ἱστάναι quod eſt expendere & σταθμίζειν. Etiam aliquando δανείζειν. ſanè alteram lectionem videor mihi odorari & augurari ex verbis Græci Gloſſographi. Sed nec malè κᾆτα legas pro καὶ εἶτα, & ſic contumacem modulo ſyllabam non habebis. Συρμαίαν μετρεῖν] syrmæa ſuccus eſt herbæ, qua potione Ægyptij vti ſolent ad curandas diarrhœas. Herodotus Euterpe συρμαΐζειν dixit pro purgare. Sudas alicubi potionem facit hordeaceam, quin etiam cibum ex adipe & melle. Erotianus ait longam eſſe ῥαφανίδα, quam quidam cum ſale eſitantes purgantur, quod & Didymus priùs dixerat. Hinc συρμαϊσμὸς Hippocrati.

Σχόλια. Λαβὰς ποιῶν.] ὠτάρια τοῖς κράνεσιν, ἵνα γίνωνται κάδοι. δείκνυσι δὲ τὰ ὦτα αὐτοῦ καὶ ἔστι παρεπιγραφή.

BISETVS. Ὦ δορυξέ] ἐκ τοῦ δορυξόος, δορυξὸς, κατὰ συγκοπὴν γίνεται. καὶ ἄνω τὸ δορυξοῦ, ἀντὶ τοῦ δορυξόε.

CHR. Λαβὰς ποιῶν.] Anſas galeis fieri vult vt vertantur in cados qui anſati vel auriti erant, vnde Dyotæ dicti Horatio.

Σχόλια. Τούτῳ γ' ἐγὼ τὰ δόρατα.] Ἀττικῶς ἔστι τούτῳ ὠνήσομαι. ἀντὶ τοῦ παρὰ τούτου ὠνήσομαι. Ἀλλ' ᾄσεται] τὸ ἑξῆς. δοκεῖ δέ μοι ἵνα δεῦρο προοιμιάσωνταί τινα μέλη ᾆσαι καὶ προμελετῆσαι. Νῦν αὖθ' ὁπλοτέρων ἀνδρῶν] οὐδὲν ἀστειότερον τῆς εὑρέσεως. δύο γὰρ δῆθεν ἔστησε παιδία ᾄδοντα, ἵνα ἀφορμὴν ἔχῃ τοῖς πατράσιν αὐτῶν ὀνειδίσαι καὶ διαβαλεῖν, τὸν μὲν ὡς φιλοπόλεμον ὄντα, τὸν δὲ, ὡς ῥίψασπιν. πρῶτον οὖν πεποίηκε τὸ τοῦ φιλοπολέμου ᾆδον παιδίον. καὶ θέσθαι ὡς πρόσφορα αὐτῷ προσέθηκε πράγματα. ἀρχὴ δὲ τῶν Ἐπιγόνων Ἀντιμάχου. Ὁπλοτέρους] παρὰ τὸ ὅπλον παίζει.

BIS. Ὁπλότερος κυρίως λέγεται ὁ νέος, ὁ τὰ ὅπλα αἴρειν, καὶ φέρειν δυνάμενος. σημειωτέον δὲ ὅτι τούτων τῶν παίδων ὁ μὲν πρότερος, παῖς ἐστι Λαμάχου. ὁ δὲ δεύτερος,

A παῖς Κλεωνύμου. διὸ καὶ τὰ τοῦ δράματος πρόσωπα οὕτω δεῖ γράφειν. Π.Λ. ὃ σημαίνει, παῖς Λαμάχου. καὶ Π. Κλ. ὃ δηλοῖ παῖς Κλεωνύμου. ἐκ δὲ τῶν ᾀδομένων ὑφ' ἑκατέρου δῆλον τίς ὁ Λαμάχου, καὶ τίς ὁ Κλεωνύμου. ὁ τοῦ Λαμάχου, ὡς φιλοπολέμου πατρὸς φιλοπόλεμος ὢν παῖς, τὰ πολεμικὰ ᾄδει. ὁ δὲ τοῦ Κλεωνύμου, ὡς δειλὸς, καὶ δειλοῦ, καὶ ῥιψάσπιδος πατρὸς ἔκγονος, τὸν πόλεμον ψέγει, καὶ τὴν φυγὴν, καὶ αἰσχρὰν σωτηρίαν ἐπαινεῖ. ἐν τούτοις δὲ τὸ πρέπον φυλάττεται. καὶ τῆς ἑκατέρου φύσεως, καὶ τρόπων ἀληθινοὶ χαρακτῆρες δηλοῦνται. ἄμφω δὲ καὶ ἐν τοῖς ἄνω πολλάκις B διαβαλλόμενοι κωμῳδοῦνται. Οἱ δ' ὅτε δή.] Ὅμηρος Ιλ.Ζ.

Γλαῦκος δ' Ἱππολόχοιο πάϊς, καὶ Τυδέος υἱὸς
Ἐς μέσον ἀμφοτέρων συνίτην μεμαῶτε μάχεσθαι.
Οἱ δ' ὅτε δὴ σχεδὸν ἦσαν ἐπ' ἀλλήλοισιν ἰόντες.

Σὺν ῥ' ἔβαλον] Ιλ.Δ.

Οἱ δ' ὅτε δή ῥ' ἐς χῶρον ἕνα ξυνιόντες ἵκοντο,
Σὺν ῥ' ἔβαλον ῥινούς, σὺν δ' ἔγχεα, καὶ μένε' ἀνδρῶν
Χαλκεοθωρήκων. καὶ τὰ ἑξῆς.

C CHR. Τούτῳ γ' ἐγώ.] Atticè pro παρὰ τούτου, ſic Latini *Regnata Lycurgo* pro à Lycurgo, & ſic dictum, *diſpari domino dominaris*. Χάρακας ἐκεῖ] Sunt pali, ridicæ, vel pedamenta quibus fulcitur vitis. Aliàs χάραξ vallum eſt militare, quod boni olim & fortes milites patienter etiam per longa itinera portabant, vnde Muli Mariani. Hodie ipſa arma oneri ſunt nec honori Neoptolemis noſtris, imò etiam ipſis fere lixis & calonibus. Periit enim omnis diſciplina militaris, & iuſti belli forſitan D legitimæ cauſæ. Ὦ τᾶν ἐκποδών.] Lege ἐκποδὼν Aduerbialiter, & vno verbo. Οὐρησόμενα.] Aut mingunt hîc puerul, (quemadmodum vertimus) aut potius obſeruant & meditantur quæ canenda ſunt. Nam οὐρεῖν accipio pro ὠρεῖν quod eſt φυλάττειν, niſi malumus ſeruare eos res conuiuarum, quod non puto. Nam & Catullus in Epithalamio pueros canentes inducit & meditantes quod canant. προαναβάλλεσθαι autem eſt vox cantaturis propria, nam vt antea diximus, ἀναβολαὶ ſunt principia carminum, & velut præludia. Et E mox ἀναβαλοῦ dicet pro incipe. Ingenioſè autem & feſtiuiter excogitauit puellos duos Lamachi & Cleonymi filios, vt inde occaſionem accipiat ipſos inſectandi, illum tanquam φιλοπόλεμον, hunc tanquam ῥιψάσπιδα. Vſurpat autem prior puerulus principium Epigonorum Antimachi. Ὁπλοτέρους.] Sic vocantur iuuenes & tyrones qui militię dare nomen incipiunt: Sed quia ab armis ducta vox eſt quaſi armites dicas. Propterea Trygæus abominatur. Lego autem ᾄδων, non εἴδων.

F

Τρ. Ἀσπίδας; οὐ παύσει μεμνημένος ἀσπίδας ἡμῖν;	*TR. Quid clypeos? pergin' ſcuta hæc memorare quietus?*
Π.Λ. Ἐνθάδ' ἅμ' οἰμωγή τε καὶ εὐχωλὴ πέλεν ἀνδρῶν.	*PVER. Tum fletus ſimul atque audiri vota virorum.*
Τρ. Ἀνδρῶν οἰμωγή; κλαύσει νὴ τὸν Διόνυσον Οἰμωγὰς ᾄδων, καὶ ταύτας ὀμφαλοέσσας.	*TR. Quid fletúſne virûm? per Bacchum, ô puſio, flebis,* *Quippe canens fletus lacrymasq́; vmbone fluentes.* G
Π.Λ. Ἀλλὰ τί δῆτ' ᾄδω; σὺ γὰρ εἰπέ μοι, οἷς τινι χαίρεις.	*PVER. Quid potius canerem? tu dic quo carmine gaudes.*
Τρ. Ὣς οἱ μὲν δαίνυντο βοῶν κρέα, καὶ τὰ τοιαυτί. Ἄριστον προτίθεντο καὶ ἅττ' ἥδιστα μάσασθαι.	*TR. Nempe boum carnes epulantur, talia canta.* *Inſtaurantq́; dapes & edulia dulcia mandunt.*

Π.Λ. Ὡς οἱ μὲν δαίνυντο βοῶν κρέα. κ' αὐχένας ἵππων
Ἔκλυον ἱδρώοντας ἐπεὶ πολέμου ἐκόρεσθεν.
Τρ. Εἶεν, ἐκόρεσθεν, τοῦ πολέμου κατήσθιον.
Ταυτὰ δὲ, ταῦθ' ὡς κατήσθιον κεκορημένοι.
Π.Λ. Θωρήσσοντ' ἄρ' ἔπειτα πεπαυμένοι. Τρ. Ἀσμένοι.
Π.Λ. Πύργων δ' ἐξεχέοντο. βοὴ δ' ἄσβεστος ὀρώρει.
Τρ. Κάκιστ' ἀπόλοιο παιδάριον αὐταῖς μάχαις,
Οὐδὲν γὰρ ᾄδεις, πλὴν πολέμους τοῦ καί ποτ' εἶ.
Π.Λ. Ἐγώ; Τρ. σὺ μέντοι νὴ Δί'. Π.Λ. υἱὸς Λαμάχου.
Τρ. Αἰβοῖ,
Ἦ γὰρ ἐγὼ θαύμαζον ἀκούων εἰ σὺ μὴ 'ης
Ἀνδρὸς βουλομάχου, καὶ κλαυσιμάχου τινὸς υἱός,
Ἄπερρε, καὶ τοῖς λογχοφόροισιν ᾆδ' ἰών.
Ποῦ μοι τὸ τοῦ Κλεωνύμου 'στὶ παιδίον;
Ἆσον πρὶν εἰσιέναι τι, σὺ γὰρ εὖ οἶδ' ὅτι
Οὐ πράγματ' ᾄσεις, σώφρονος γὰρ εἶ πατρός.
Π.Κ. Ἀσπίδι μὲν Σαΐων τις ἀγάλλεται, ἣν παρὰ θάμνῳ
Ἔντος ἀμώμητον κάλλιπον, οὐκ ἐθέλων.
Τρ. Εἰπέ μοι ὦ πόσθων, εἰς τὸν σαυτοῦ πατέρ' ᾄδεις;
Π.Κ. Ψυχὴν δ' ἐξεσάωσα. Τρ. Κατήσχυνάς γε τοκῆων,
Ἀλλ' εἰσίωμεν, εὖ γὰρ οἶδ' ἐγὼ σαφῶς
Ὅτι ταῦθ' ὅσ' ᾖσας ἄρτι περὶ τῆς ἀσπίδος,
Οὐ μὴ 'πιλάθῃ πότ' αὖ ἐκείνου τοῦ πατρός.
Ὑμῶν τὸ λοιπὸν ἔργον ἤδη 'νταῦθα τῶν μενόντων
Φλᾶν ταῦτα πάντα καὶ σποδεῖν,
Καὶ μὴ κενὰς παρέλκειν,
Ἀλλ' ἀνδρικῶς ἐμβάλλετε,
Καὶ σμώχετ' ἀμφοῖν ταῖν γνάθοιν·
Οὐδὲν γὰρ ὦ πόνηροι
Λευκῶν ὀδόντων ἔργον ἐστὶν,
Ἢν μή τι καὶ μασῶνται.
Χο. Ἡμῖν μελήσει ταῦτά γ', εὖ ποιεῖς δὲ καὶ σὺ φράζων.
Τρ. Ἀλλ' ὦ πρὸ τοῦ πεινῶντες, ἐμβάλλεσθε τῶν λαγῴων,
Ὡς οὐχὶ πᾶσαν ἡμέραν,

A *PVER. Ergo epulabantur taurinam, & fumida equorum*
Soluebant colla exſatiati ſanguine belli.
TR. Bene ſatiati prælio, intenti eſui.
Hæc ſunt canenda, ſaturitas, eſus, dapes.
PVER. Ergo illi pectus ſaturi munire. TR. libentes.
PVER. Turribus hinc ſeſe effundunt, it clamor
B *ad auras,*
TR. Putille dî te perduint cum prælijs,
Nihil canentem bella præter: quoius es?
PVER. Egone? TR. te inquam. PVER. filius Trebellij.
TR. Papæ?
Mirabar ſi non, cùm audiui, filius eſſes
Bellinoli cuiuſdam aut certè Lacrymipugni.
Abi ergo & iſta prælia haſtiferis cane.
C *Vbi eſt mihi alter filius Cleonymi?*
Cane igitur aliquid antè quàm ingrederis, nihil
Canes moleſti tam cato ſatus patre.
PV. Scutum aliquis potitur Saius non ſponte relictum,
Ad dumeta fuit quod mihi labe carens.
D *TR. Dic putille mihi, ánne tuo canis iſta parenti?*
PV. At ſeruaui animam. TR. Sed dedecus hocce parentum eſt:
Intrò eſt eundum, nam diſertim, ſat ſcio,
Quæcunque dixti iam modo ad clypeum canens,
Non poſſe eiuſmodi patrem obliuiſcier.
E *Nunc noſtræ erunt partes vt omnia hæc nos hîc manentes,*
Rumpamus & teramus, &
Fruſtra ore nil trahamus:
Incumbite ergo gnauiter,
Vtriſque malis mandite:
Nam vana candidorum
Sunt dentium otia, ô miſelli,
Si nil habent edendum.
F *CH. Curabimus ritè illa, tu tamen probè mones nos.*
TR. Vos qui eſuribatis prius lepuſculos, adite.
Nam nec licet totos dies

Σχόλια. Ἔκλυον ἱδρώοντας.] ἀπέλυον. ἐξέλυον. εἰσὶ δὲ ἐν ἐκθέσει στίχοι ἰαμβικοὶ τρίμετροι ἀκατάληκτοι ιβ. Θωρήσσοντ' ἄρ' ἔπειτα.] ἀντὶ τοῦ ἔπινον παρὰ τὸ εἰς τὸν θώρακα πίνειν. Ἀσμένοι.] οἶμαι πρὸς τὸ πεπαυμένοι, οὐ πρὸς τὸ θωρήσσοντο. εἰ μὴ ὅτι ὁμωνύμως θωρήσσεσθαι ἔλεγον καὶ πίνειν παρὰ τὸν θώρακα. ὅτι αὐτὸ τοὐχὸν λέγεται. Υἱὸς Λαμάχου.) τοῦ ἀεὶ βουλομένου μάχεσθαι. ἔπαιξε δὲ παρὰ τὸ τέλος τοῦ Λαμάχου ὀνόματος. τὸ δὲ αἰβοῖ γελῶν λέγει.

Bis. Υἱὸς Λαμάχου.] Λάμαχος ἐκ τῶν προηγουμένων ἱκανῶς ἅπασι δῆλος. τὸ δὲ αἰβοῖ ὁ Τρυγαῖος ἐπὶ τῷ γελᾶν λέγει. ἀλλαχοῦ δὲ σχετλιαστικόν ἐστιν ἐπίρρημα. Ἀνδρὸς βουλομάχου.] τοῦ ἀεὶ βουλομένου μάχεσθαι. κλαυσίμαχος δὲ, εἴπερ ἡ γραφὴ καλῶς ἔχει, λέγεται παρὰ τὸ κλαίω, κλαύσω. καὶ οὕτω καλεῖται ὁ ἐν ταῖς μάχαις κλαύσων, ἢ θρηνῶν, ἢ ὁ τοὺς ἄλλους ἐν ταῖς μάχαις κλαίειν, ἢ θρηνεῖν ποιῶν. τινὲς δὲ παρὰ τὸ κλαυσιᾶν εἰρῆσθαι νομίζουσιν. οὗ χρῆσις ἐν Πλούτῳ, Τὸ θύριον ἄλλως κλαυσιᾷ, θέλεις κατὰ Σουίδαν αὐτομάτη ἤχῳ. κλαυσίμαχος οὖν κατὰ τοῦτο λέγεται οἱονεὶ πολεμόκλονος, ὁ τὰς μάχας ἐν στό-

ματι ἀεὶ ἔχων, καὶ φθεγγόμενος. τινὲς δὲ καὶ καυσίμαχον γράφουσι. παρὰ τὸ καίω, καύσω. ἄλλοι δὲ κρυσίμαχον, ἀπὸ τοῦ κρύω. ἀλλ' ὁποιασοῦν ἂν εἴη τῆς λέξεως ἐτυμολογία, ἢ γραφή. τούτοις τοῖς ἐπιθέτοις ἄνθρωπον θορυβώδη τε καὶ ὀχλώδη, καὶ πολεμικόν, καὶ ἀλαζόνα σημαίνεσθαι δῆλον. ὁ δὲ τούτων νοῦς, οὗτος. Ἐγὼ γὰρ ὦ παῖ, τῶν σῶν ᾀσμάτων ἀκούσας ἐθαύμαζον εἰ σὺ μὴ εἴης υἱὸς ἀνδρός τινος φιλοπολεμωτάτου καὶ ὃς ἀεὶ ἐν τῇ βουλῇ δημηγορῶν, ἢ ἐν τῇ γνώμης ἀποφάνσει, ἢ ἐν ταῖς ψηφοφορίαις οὐδὲν ἄλλο ἢ πολέμους φρονεῖ τε, φωνεῖ, καὶ συμβουλεύει, καὶ τοὺς πολίτας ταῖς αὐτοῦ λαμπροφωνίαις ἑκάστοτε οἱονεὶ σάλπιγξι πρὸς πολέμους ἀκονᾷ, καὶ παρορμᾷ. ἔπαιξε δὲ ὁ ποιητὴς παρὰ τὸ τέλος τοῦ Λαμάχου ὀνόματος. οὕτω καὶ ἐν Ἀχαρνεῦσι, καὶ μαχῶν, καὶ Λαμάχων ἀπαλλαγείς.

CHR. Ἀσμένοι.] Hoc referendum eſt ad πεπαυμένοι, non ad θωρήσσεσθαι, quanquam neque ſic malè, & melius fortaſſis, nam θώρηξις eſt ebrietas, vox Hippocrati medicorum deo & deorum (quales antiqui paganorum) medico familiaris. Fuit cùm putarem legendum πεπαρμένοι, vt eſſet idem ac κεκορημένοι, & quaſi Echo daret illi reſponſum ἄσμενοι. Tamen nihil muto, & calidum fortaſſe nimis hoc inuentum. Coniectura tantum fuit, in quo facile aberraſſe à ſcopo in quem conijcimus: Sanè enim (neque dolo nec ambitione dico) verum veſtigo, ruſpinor, percontor. Is meus eſt finis. Cæterùm videtur huic verſui, vt Hexameter ſit, deeſſe vltimus ſpondæus, velut οὕτως aut quid ſimile. Λαμάχου.] Particula λα intentionis eſt & αὐξήσεως vt βου. Lamachum hunc ex nomine facit βουλόμενον μάχεσθαι, (fuit enim φιλοπόλεμος, cætera vir fortis) Nam λῆς etiam Dores pro βούλει, vel θέλεις vſurpant. Ego audacter ſatis Trebellium ex Lamacho feci in interpretatione, ad hoc tantum vt ad bellum alluderem.

Σχόλια. Οὐ πράγματ' ᾄσεις.] οὐδὲν τῆς εἰρωνείας ἥδιον. καὶ γὰρ ὡς κιναιδιζόμενον τὸν Κλεώνυμον κωμῳδεῖν βούλεται. Ἀσπίδι μὲν Σαΐων.] καὶ ἐλεγεῖον Ἀρχιλόχου, καὶ στίχοι ἐπικοὶ β. Ἀρχιλόχου δέ ἐστι τὸ δίστιχον. οὕτως δὲ [illegible] ἐπὶ τῇ ἀποῤῥίψει τῆς ἀσπίδος. ἐπιτηδείως δὲ καὶ ἐπὶ τῶν πρὸς ῥίψασπιν εἴρηται. ἄλλως. ἀσπίδι μὲν Σαΐων Ἀρχίλοχος ποιητὴς ἦν καὶ πάντας διέβαλλεν. (Bis. Ὅθεν ἡ παροιμία. Ἀρχίλοχον πατεῖς, ἐπὶ τῶν κακηγόρων, καὶ λοιδόρων.)

Καὶ Πίνδαρος Πυθίων ᾠδῇ B.

Εἶδον γὰρ ἑκὰς ἐὼν τὰ πόλλ'
Ἐν ἀμαχανίᾳ
Ψογερὸν Ἀρχίλοχον βαρυλό-
γοις ἔχθεσιν πιαινόμενον.

Ἄλλως. οὗτος ὁ Ἀρχίλοχος ἐξῆλθεν εἰς πόλεμον ἐν τῇ πρὸς Σαΐους μάχῃ. ἔστι δὲ ἔθνος Θρᾴκης. καὶ φοβηθείς, ἔφυγε ῥίψας ἑαυτοῦ τὰ ὅπλα. αὐτὸν οὖν διαβάλλων λέγει.

CHR. Ἀσπίδι μὲν Σαΐων.] Vt ſuprà puerulus Lamachi incepit à principio Epigonorum Antimachi, puta quia μάχας canebat. ſic iſte alter Cleonymi ab Archilochi Elegidio, qui poeta melior fuit quàm miles. Nam & ipſe ſuorum vitiorum præco fuit (in quo culpatur à Critia apud Ælia-
A num,) ac ne turpiſſimum quidem omnium quod eſt ignauiæ & imbelliæ ῥίψασπιδος indictum eſſe voluit. Quod Horatius æmulatus videtur cùm ait in Odis, *Senſi relicta non bene parmula:* illud enim, *Non bene,* ignauiam prodit & facinus ὡς ἀμώμητον. Notum eſt Archilochum in pugna contra Saos Thraciæ gentem id perpetraſſe quod in Elegia ſua ſatis teſtatur. Ψυχὴν δ' ἐξεσάωσα.] Etiam Archilochi eſt Hemiſtichion, initiumque diſtichi al-
B terius, quod integrum reperitur apud Plutarchum ad hunc modum,

Ψυχὴν δ' ἐξεσάωσα φυγών, ἀλλ' ἀσπὶς ἐκείνη
Ἐρρέτω, ἧς αὖθις κτήσομαι οὐ κακίω.

id eſt,

Seruaui fugiens animam, clypeúmque valere
Iuſſi: haud peiorem nempe parare licet.

Hinc Demoſthenes fugam, vt opinor, ſuam vnde excuſaret habuit: Notum enim illud illius, ἀνὴρ δὲ φεύγων καὶ πάλιν μαχήσεται. id eſt, *Rurſus poteſt pugna-*
C *re qui fugit ſemel.*

Σχόλια. Πόσθων.] ὑποκοριζόμενοι οὕτως ἔλεγον τὰ παιδία. ἢ οὕτω λέγεται [illegible] τὸ αἰδοῖον. Εἰς τὸν σαυτοῦ πατέρ' ᾄδεις.] ὡς αἰσχροῖς. εἰς τὸν Κλεώνυμον, ὅτι ῥίψασπις.

Bis. Φλᾶν] φλᾶν ἀντὶ τοῦ μετὰ ψόφου ἐσθίειν. οὕτως ἐν Πλούτῳ,

Κἀγὼ τότ' ἤδη τῆς ἀθάρης πολλὴν ἔφλων.

ἀλλαχοῦ φλᾶν ἀντὶ τοῦ θλᾶν Ἀττικῶς. Καὶ σποδεῖν] ταῦτα μεταφορικῶς εἴρηται. σποδεῖν γὰρ κυρίως τὸ τοὺς
D βωμοὺς καθαιρεῖν. τούτων δὲ ὁ νοῦς οὗτος, Ἡμῖν τῶν ἐνθάδε μενόντων τὸ λοιπὸν ἔργον ἐστί, ταῦτα πάντα καταφαγεῖν, καὶ τὰς τραπέζας ἀπομάττειν, ὥστε μηδὲν ἔτι περιλείπεσθαι. Κενὰς παρέλκειν.] τὰς γνάθους δηλονότι. Ἐμβάλλεσθε, καὶ σμήχετε] Σ. ἐμβάλλεσθαι, τὸ κατεσθίειν. ἐμφορεῖσθαι, ἐμπίμπλασθαι. σμήχειν κατὰ τὸν Ἡσύχιον, ἐνεργεῖν μετὰ σπουδῆς. ὅθεν τὸ σμήχετε μεταφορικῶς ἀντὶ τοῦ σπουδαίως μασᾶσθε. ἀλλαχοῦ δὲ σμήχειν, τὸ λοιδορεῖν. ἀπὸ τοῦ καθάπτεσθαι τῶν σμωμένων, ὥς φησι Σουΐδας. σμήχειν δὲ, τὸ καθαίρειν, ὥς φησιν Εὐστάθιος. ἀμ-
E φότερα δὲ παρὰ τὸ σμῶ.

CHR. Ὦ πόσθων.] Non ſolum puerorum τὰ αἰδοῖα, ſed & ipſi puerculi ſic vocantur, putilli nomine. ſic apud Virgilium in Catalectis potus rectè vocatur πόσθων vt notauit Scaliger. Sed profectò diſſimulandum non eſt illic Virgilium de induſtria breuiaſſe priorem ſyllabam τοῦ Potus, & luſiſſe in homonymia vocis quæ & Bacchum & Venerem (qualis Silenus Bacchicus voluit apud Euripidem) deſignat. Heſychius non ſolum πό-
F σθων ait, ſed ποσθωνεύς. Quin & σμορδωνὺς & σάθων, quæ omnia ſunt ὑποκοριστικὰ & dicta ἐπὶ τοῦ αἰδοίου τῶν παίδων, niſi mendoſa illic exemplaria. Καὶ μὴ κενὰς παρέλκειν.] Puto intelligi de maxillis. Nos vernacula lingua dicimus, *Maſcher à vuide.* Σμήχετε.] Legitur σμώχετε apud Sudam, quod eſt μασᾶτε, ſed idem etiam σμήχετε. Lego autem ſequenti verſu εὔδειν non εὔδει. Eſt enim verſus Anacreonticus Dimeter Catalecticus.

G

Πλακοῦσιν ἐστὶν ἐντυχεῖν πλανωμένοις ἐρήμοις.	*Frui placentis dulcibus deſerta peruagantes:*
Πρὸς ταῦτα βρύκετ', ἢ τάχ' ὑμῖν φημὶ μεταμελήσειν	*Verùm iſta deuorate, mandite, aut vos pœnitebit.*
Εὐφημεῖν χρὴ καὶ τὴν νύμφην ἔξω τινὰ δεῦρο κομίζειν	*Linguis quippe fauendum eſt, atque huc opus adducere nympham,*

Δᾷδας

Δᾷδάς τε φέρειν, καὶ πάντα λεὼν συγχαίρειν κά-πιχηδεῖν	A *Et ferre faces, & populum omnem gaudere, deinde iubere.*
Καὶ τὰ σκεύη πάλιν εἰς τὸν ἀγρὸν νῦν χρὴ πάντα κομίζειν.	*Nunc omnia vasa iterum portanda in agros, omnisq́ supellex,*
Ὀρχησαμένους καὶ σπείσαντας καὶ Ὑπέρβολον ἐξελάσαντας.	*Postquam saltatum & libatum est, & Hyperbolus hinc procul actus.*
Κἀπευξαμένους τοῖσι θεοῖς	*Postquam & superis vota tetulimus,*
Διδόναι πλοῦτον τοῖς Ἕλλησι.	*Opibus Græcos vt fœlicitent,*
Κριθάς τε ποιεῖν ἡμᾶς πολλὰς	B *Vt multa ordea suppetant*
Πάντας ὁμοίως, οἶνόν τε πολὺν	*Pariter nobis, vino & ficubus*
Σῦκά τε τρώγειν.	*Annus abundet:*
Τάς τε γυναῖκας τίκτειν ἡμῖν.	*Etiam nobis pariant fœmina,*
Καὶ τἀγαθὰ πάνθ' ὅσα ἀπωλέσαμεν,	*Quæcunque etiam bona perdidimus*
Συλλέξασθαι πάλιν ἐξ ἀρχῆς.	*Collecta omnia nunc reparentur,*
Λῆξαι δ' αἴθωνα σίδηρον.	*Et vis ferri fera cesset.*
Δεῦρ' ὦ γύναι εἰς ἀγρόν.	*Heus tu mulier veni,*
Χ' ὅπως μετ' ἐμοῦ καλὴ	*Cura pueram meo*
Καλῶς κατακείσει.	*Toro accubituram.*
Ὑμὴν Ὑμέναι' ὦ Ὑμὴν Ὑμέναι' ὦ.	C *Hymen Hymenæe ô Hymen Hymenæe,*
Ὦ τρισμάκαρ ὡς δικαίως	*O te quater ô beatum*
Τἀγαθὰ νῦν ἔχεις	*Et meritum hæc bona,*
Ὑμὴν Ὑμέναι' ὦ	*Hymen Hymenæe ô*
Ὑμὴν Ὑμέναι' ὦ	*Hymen Hymenæe.*
Τί δράσομεν αὐτήν;	*Quid ei faciemus?*
Τί δράσομεν αὐτήν;	*Quid ei faciemus?*
Τρυγήσομεν αὐτήν.	*Eam ergo metemus?*
Τρυγήσομεν αὐτήν.	D *Eam ergo metemus?*
Ἀλλ' ἀράμενοι φέρωμεν,	*Nos altum agite ô feramus,*
Οἱ προτεταγμένοι οἱ χορευταὶ ἀναλαβόντες	*Quorum ista munia ludi Chorici, agite ergo*
Τὸν νυμφίον ὦ 'νδρες.	*sponsam accipiamus.*
Ὑμὴν Ὑμέναι' ὦ Ὑμὴν Ὑμέναι' ὦ.	*Hymen Hymenæe ô Hymen Hymenæe,*
Οἰκήσετε γοῦν καλῶς,	*Securi habitabitis*
Οὐ πράγματ' ἔχοντες,	*Turbisq́ carentes,*
Ἀλλὰ συκολογοῦντες	*Atq́ ficulegentes.*
Ὑμὴν Ὑμέναι' ὦ Ὑμὴν Ὑμέναι' ὦ	E *Hymen Hymenæe ô Hymen Hymenæe,*
Τοῦ μὲν μέγα καὶ παχύ,	*Ingentem habet hic quidem*
Τῆς δ' ἡδὺ τὸ σῦκον.	*Ficum, illa suauem.*
Φήσεις γοῦν ὅταν ἐσθίῃς,	*Ac dices vbi sumpseris*
Οἶνόν τε πίῃς πολὺν	*Multumq́ meri hauseris,*
Ὑμὴν Ὑμέναι' ὦ Ὑμὴν Ὑμέναι' ὦ.	*Hymen Hymenæe ô Hymen Hymenæe,*
Λείπει:	Desunt quædam,
Πλακοῦντας ἐσθίετε.	F *Vorate placentas.*

Bis. Βρύκετ'] βρύκειν τὸ τραχέως, καὶ μετ' ἤχου ποιοῦ ἐσθίειν. ὁ αὐτὸς Εὐστάθιος. Ὑπέρβολον] οὗτος δημαγωγὸς ἦν Ἀθηναίων, ὃν ὁ Θουκυδίδης ἐν τῇ η'. ἐξωστρακίσθαι λέγει.

CH. Πρὸς ταῦτα βρύκετ'] Etiã βρύκειν est λάβρως ἐσθίειν. vsus est Hipponax, ἐν λάγως κατεβρύκεν. Κἀπευξαμένους] Anapæstici sunt. Propterea legerem εὐξαμένους, sine præpositione ἐπί. Ὦ τρισμάκαρ.] Puto hîc chorum loqui, quia mox ait ἀναλαβόντες τὸν νυμφίον, vel quia dicitur τρυγήσομεν αὐτήν, quod etsi abesse à quibusdã exemplarib. Scholia testẽtur Græca, tamen lepida sunt, & ad nomen Trygæi ipsius alludunt, qui ὀπώραν τρυγήσει. Nam ὀπώρα etsi fructus omnes molliores comprehendit, tamẽ pro racemis præcipuè accipitur. Et sic apud Philostratum in imaginibus apud quem titulo ξένια non paruum erit pretium operæ studiosis, ficuum cõmendationem & dignitatẽ legendo agnoscere.

Ex. Τρυγήσομεν αὐτήν] ἐντεῦθεν οὐ φέρεται δύο τὰ μέτρα.

Bis. Τρυγᾷν νῦν μεταφορικῶς λέγεται, ἀντὶ τοῦ ἀπολαύειν. Συκολογοῦντες] συκολογεῖν κυρίως τὸ τὰ σῦκα συλλέγειν. ἢ περὶ σύκων λόγους ποιεῖσθαι. ἀλλ' ἐνταῦθα ὁ ποιητὴς κωμικῶς, ὡς εἴωθε, τῇδε τῇ λέξει παίζων ἐχρήσατο. συνουσίαν αἰνίξασθαι βουλόμενος. καὶ γὰρ διὰ τούτων, τοῦ μὲν μέγα καὶ παχὺ, τὸ τοῦ νυμφίου πέος νοεῖ. σῦκον δὲ καλεῖ τὸ τῆς νύμφης αἰδοῖον.

G CH. Τοῦ μὲν μέγα καὶ παχὺ] Nõ obscurũ quid sibi velit, quãuis res in obscuro sitę sint. Et sanè nequitiæ plenus est hic locus. Neque frustra hortorum ille

cuſtos ficulnus factus eſt. Nos autem εὐφημεῖν καλόν. Itaque ſinem his Collectaneis faciemus, lectorem obſecrati ut Chriſtiani meſſoris operam boni conſulat, neque vitio vertat, ſi plurimum ſpicum in hac meſſe reliquerit, in quo legendo plus fortaſſis laudis reportabit, ſpicilegorum ὀπισθοβάτις, quàm ipſius meſſoris improbus labor.

ΤΕΛΟΣ. FINIS.

ΑΡΙΣΤΟΦΑΝΟΥΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΖΟΥΣΑΙ.

Ἀριστοφάνους γραμματικοῦ ὑπόθεσις δι' ἰάμβων.

Ἐν τοῖς Σκίροις τὰ γύναι' ἔκρινεν ἐν στολαῖς
Ἀνδρῶν προκαθίζοντα γινομένης ἐκκλησίας,
Περιθέμεναι πώγωνας ἀλλοτρίων τριχῶν.
Ἐποίησαν οὕτως. ὑστεροῦντες οὖν στολαῖς
Ἄνδρες γυναικῶν ἐκάθισαν· καὶ δὴ μία
Δημηγορεῖ περὶ τοῦ λαβούσας τὴν ὅλων
Τὴν ἐπιτροπὴν βέλτιον ἄρξειν μυρίων.
Ἐκέλευσέ τ' εἰς τὸ κοινὸν εἰσφέρειν ὅλα
Τὰ χρήματ' ἄνδρας ὡς κακεῖσθαι τοῖς νόμοις.

ΑΛΛΩΣ.

Αἱ γυναῖκες συνέθεντο πάντα μηχανήσασθαι εἰς τὸ δόξαι ἄνδρες εἶναι, καὶ ἐκκλησιάζουσαι πεῖσαι παραδοῦναι σφίσι τὴν πόλιν δημηγορησάσης μιᾶς ἐξ αὐτῶν. αἱ δὲ μηχαναὶ τοῦ δόξαι αὐτὰς ἄνδρας εἶναι, τοιαῦται· ἀνδρείαν ἀναλαμβάνουσι στολὴν, προασκήσασαι, καὶ προνοήσασαι τὸ σῶμα ἑαυτῶν, ὡς ὅτι μάλιστα ἀνδρικὸν εἶναι δόξαι, μία δὲ ἐξ αὐτῶν Πραξαγόρα λύχνον ἔχουσα, προέρχεται καὶ τὰς συνθήκας, καὶ φησὶν ὦ λαμπρὸν ὄμμα.

Νέα τῶν ἐκκλησιαζουσῶν ὑπόθεσις.

Αἱ Ἀττικαὶ γυναῖκες τὰ τῆς πόλεως πράγματα διοικεῖν ἐπιθυμοῦσαι πρὸς τὴν Πραξαγόραν τούτου τοῦ τολμήματος ἡγεμόνα, τῶν ἀνδρῶν ἔτι κοιμωμένων, ἐκ τῶν οἰκιῶν περιάπτατα συνέρχονται, ἵνα μετ' αὐτῆς περὶ τῆς πολιτείας μεταβολῆς βουλεύσωνται. Τέλος δὲ βουλευσάμεναι, καὶ τὰς τῶν ἀνδρῶν καθευδόντων ἐσθῆτας λάθρα λαβοῦσαι, καὶ ταύτας ἐνδυσάμεναι, καὶ πώγωνας ἀνδρείους τοῖς προσώποις περιαψάμεναι, καὶ ἐν τοῖς ἄλλοις ἅπασι τὸν κόσμον, καὶ τὸ σχῆμα τῶν ἀνδρῶν ψευσάμεναι εἰς τὴν ἐκκλησίαν οὕτω συνέρχονται. Ἐκεῖ δὲ ἡ Πραξαγόρα τῶν ἄλλων γυναικῶν πολλῷ ἱκανωτέρα, καὶ περὶ τὸ λέγειν δεινοτέρα, μακρὰν δημηγορίαν ἤδη προμεμελετημένην, καὶ ταῖς γυναιξὶ προδιδηλωμένην, πρὸς τὸν δῆμον ποιεῖται. ταύτης δὲ τὸ κεφάλαιον ἦν, πολλῶν ἕνεκα τὰ τῆς πόλεως πράγματα, καὶ τὴν τούτων διοίκησιν, καὶ ἐπιτροπὴν ταῖς γυναιξὶ δεῖν ἐπιτρέπειν. οὕτω γὰρ τὴν πόλιν εὐδαιμονεστάτην ἔσεσθαι. τούτων δὲ τῷ τοῦ δήμου γυναικείοις δόλοις ἀπατηθέντος ψήφοις κυρωθέντων, αἱ γυναῖκες τὰ προσωπεῖα, πᾶν τε σχῆμα, καὶ κόσμον ἀνδρεῖον καταθεῖσαι, λάθρα εἰς τοὺς ἰδίους οἴκους ἐπαναχωροῦσιν. Ἐν ταύτῃ δὲ τῇ ἐκκλησίᾳ παρῆν ἀνήρ τις ὄνομα Χρέμης, ὅς τισιν ἄλλοις ἀνδράσι περὶ τῆς τῶν ἰδίων γυναικῶν νυκτερινῆς ἀπουσίας ἐν ἀλλήλοις μεμφομένοις, καὶ λυπουμένοις, τὰ ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ κυρωθέντα δηλοῖ. ἡ δὲ Πραξαγόρα ὡς χειροτονηθεῖσα στρατηγὶς, καὶ τῆς πόλεως κυβερνήτρια τὴν τῆς πολιτείας ἰδέαν, καθ' ἣν εἰς τὸ λοιπὸν δεῖ τοὺς πολίτας ζῆν, προστάττει. τῆς δὲ καινῆς πολιτείας ταῦτά ἐστι τὰ κεφάλαια. πρῶτον μὲν ἡ Πραξαγόρα κελεύει πάντας τοὺς πολίτας πάντα τὰ ἑαυτῶν χρήματα, καὶ πᾶσαν οὐσίαν εἰς ἀγορὰν ἀποφέρειν, ἵνα μηδεὶς μηδὲν ἴδιον, καὶ οἰκεῖον ἰδίᾳ ἔχῃ, ἀλλὰ πάντα πᾶσιν ὦσι κοινά. Ἔπειτα δὲ κελεύει τὰς γυναῖκας ἐν ταῖς ἐξόδοις πᾶσιν αὐτῶν χρῆσθαι βουλομένοις, περὶ καὶ τὴν συνουσίαν χαρίζεσθαι. ἵνα δὲ μὴ αἱ παλαιαὶ, καὶ δυσειδεῖς γυναῖκες ἀμεληθεῖσαι μένωσι, ψήφισμα ἐποίησε μηδενὶ τῶν ἀνδρῶν ἐξεῖναι πρὸς τὰς νεωτέρας, καὶ καλλίους γυναῖκας προσέρχεσθαι, πρὶν ἂν πρὸς τὰς παλαιὰς, καὶ δυσειδεῖς γυναῖκας προσελθεῖν. διὰ τοῦτο δὲ μέγας θόρυβος, καὶ βοὴ περὶ τὸ χρῆμα ἐγείρεται. Νέος γάρ τις νέαν ζητῶν ὑπὸ τινῶν παλαιῶν καὶ δυσειδῶν γυναικῶν καταλαμβάνεται, καὶ ἀθλίως ἕλκεται, καὶ τὸν τῆς Πραξαγόρας νόμον φυλάττειν, καὶ πληροῦν ἀναγκάζεται. ἐν δὲ τῷ τοῦ δράματος τέλει θεράπαινά τις εἰς τὴν σκηνὴν εἰσάγεται. καὶ τοὺς τοιαύτῃ πολιτείᾳ χρωμένους μακαρίζει, καὶ τὸν ἑαυτῆς δεσπότην (κτῶ. τούτου δὲ ἀριστεῖ τος ἅπαντες μετὰ τοῦ χοροῦ ἐκ τοῦ θεάτρου ἀπήρχον), καὶ τῷ δράματι τέλος οὕτως ἐπιτίθεται. ὁ δὲ Ἀριστοφάνης διὰ τούτων τοὺς φιλοσόφους, οἷς ἐχθρὸς ἦν, μάλιστα δὲ τὰ τοῦ Πλάτωνος περὶ πολιτείας βιβλία ψέγειν, σκώπτειν, καὶ κωμῳδεῖν δοκεῖ.

ARISTOPHANIS CONCIONANTIVM

ARGVMENTVM.

Andreæ Diui Iuſtinopolitani.

Mulieres pactæ ſunt omnia excogitare, vt viderentur viri eſſe, & concionantes perſuadere, tradere ipſis ciuitatem concionante vna ex ipſis. Hæ autem excogitationes opinãdi ipſas viros eſſe tales, virilem recipiunt veſtem, exercitantes & prouidentes corpus ipſarum, tanquam maximè virile eſſe opinari. Vna autem ex ipſis Praxagora lucernam tenens, præit ſecundùm pacta, & dicit, O ſplendide ocule.

Τὰ τοῦ Δράματος πρόσωπα.	*Perſona Dramatis.*
Πραξαγόρα.	Praxagora.
Γυνή τις.	Mulier quædam,
Ἑτέρα γυνή.	Alia mulier.
Ἄλλη γυνή.	Alia mulier.
Ἄλλη γυνή.	Alia mulier.
Ἄλλη γυνή.	Alia mulier.
Βλέπυρος ἀνὴρ τῆς Πραξ.	Blepyrus vir.
Χορὸς γυναικῶν.	Chorus mulierum.
Ἕτερος ἀνήρ.	Alius vir.
Χρέμης.	Chremes.
Φειδωλὸς, ἢ ὁ μὴ καταθείς.	Pheidolus.
Κῆρυξ.	Præco.
Γραῦς.	Anus.
Ἑτέρα γραῦς.	Alia anus.
Νέα.	Iuuencula.
Νέος.	Iuuenis.
Ἄλλη γραῦς.	Alia anus.
Ἄλλη γραῦς.	Alia anus.
Ἄλλη γραῦς.	Alia anus.
Θεράπαινα.	Famula.
Δεσπότης.	Dominus.

Σημείωσαι ἐν τούτῳ τῷ δράματι πολλὰς, καὶ διαφόρους γραῦς ὑπὸ τοῦ ποιητοῦ χαριέντως εἰσάγεσθαι, αἳ πᾶσαι νεανίαν τινὰ, ὃς νέαν ἐρωμένην ἐζήτει, ἐπιχειροῦσι, καὶ πρὸς ἑαυτὴν ἑκάστη τοῦτον αὐτὸν ἕλκειν πειρᾶται, ὅπως τῷ τῆς Πραξαγόρας ψηφίσματι πείθωνται. διὸ καὶ τὰ τούτων διάφορα πρόσωπα ἐν τῷ δράματι κατὰ καθήκουσαν ἑκάστα τάξιν ἀκριβῶς διωρισμένα γράφειν ἐνομίσαμεν ἀναγκαῖον.

A

ΑΡΙΣΤΟΦΑΝΟΥΣ
ΕΚΚΛΗΣΙΑΖΟΥΣΑΙ.

ΠΡΑΞΑΓΟΡΑ.

Ὦ Λαμπρὸν ὄμμα τοῦ τροχηλάτου λύχνου.
Κάλλιστ' ἐν εὐσκόποισιν ἐξητημένον.
Γονάς τε γὰρ σὰς καὶ τύχας δηλώσομεν.
Τροχῷ γὰρ ἐλαθεὶς κεραμικῆς ῥύμης ἄπο,
Μυκτῆρσι λαμπρὰς ἡλίου τιμὰς ἔχεις.
Ορμα φλογὸς σημεῖα τὰ ξυγκείμενα.
Σοὶ γὰρ μόνῳ δηλοῦμεν εἰκότως· ἐπεὶ
Κἀν τοῖσι δωματίοισιν Ἀφροδίτης τρόπων
Πειρωμέναισι πλησίον παραστατεῖς.
Χορδευμένων σωμάτων ἐπιστάτην,
Ὀφθαλμὸν οὐδεὶς τὸν σὸν ἐξείργει δόμων.
Μόνος δὲ μηρῶν εἰς ἀπορρήτους μυχοὺς
Λάμπεις ἀφαύων τὴν ἐπανθοῦσαν τρίχα.
Στοάς τε καρποῦ Βακχίου τε νάματος,
Πλήρεις ὑποιγνύσαισι συμπαραστατεῖς.
Καὶ ταῦτα συνδρῶν, οὐ λαλεῖς τοῖς πλησίον.
Ἀνθ' ὧν συνοίσει καὶ τὰ νῦν βουλεύματα,
Ὅσα Σκίροις ἔδοξε ταῖς ἐμαῖς φίλαις.
Ἀλλ' οὐδεμία πάρεστιν ἃς ἥκειν ἐχρῆν.
Καίτοι πρὸς ὄρθρον γ' ἐστὶν ἡδ' ἐκκλησία.
Αὐτίκα μάλ' ἔσται καταλαβεῖν ἡμᾶς ἕδρας,

ARISTOPHANIS
CONCIONANTES.

PRAXAGORA.

O ſplendide ocule tornatilis lucerna,
B *Optimè in bene. ſpeculatoribus expetite:*
Generationesq́; enim tuas & fortunas oſtendemus.
Trocho enim mota ſigulino impetu, ab
Naſis ſplendidos ſolis honores habes,
Moue flammæ ſigna coniacentia.
Te enim ſola oſtendimus decenter, quoniam
C *Et domunculis Veneris mores*
Tentantibus prope aſtas,
Motorumq́; corporum auxiliatorem
Oculum nullus tuum prohibet domibus.
Sola autem crurum in arcana conclauia
ſplendes, illuminans pullulantem pilum:
Porticusq́; fructus, Bacchanalisq́; vini
Plena ſub politibus ſimul aſtas.
Et hæc ſimul faciens, non loqueris hic propè,
D *Pro quibus conferent & nunc conſilia,*
Quæcunque Sciris apparuerunt meis amicis.
Sed nulla adeſt, quas venire oportebat,
Tamen ad diluculum eſt hoc concilium,
Statim valde erit recipere nos ſedes,

Σχόλια. Ὦ λαμπρόν.] Πραξαγόρα λύχνον ἔχουσα προέρχεται. πιστεύεται δὲ ὁ ἴαμβος ἢ τοῦ Ἀγάθωνος, ἢ τοῦ Δικαιογένους, διὰ τὰς ἑταίρας ἐγκαθιζομένας. πρὸς ὃ οὐδὲν εἶπεν, ἀλλὰ μόνον ὅτι τὰς ἑταίρας δεῖ πῶς. βούλεται δὲ εἰπεῖν, ὅτι τοὺς ἄνδρας προλάβωμεν εἰς τὴν ἐκκλησίαν. Τοῦ τροχηλάτου] διὰ τὸν κεράμεον τροχόν. καταχρηστικῶς δὲ εἶπεν. οὐ γὰρ ἐν τροχῷ ἐλαύνεται, ἀλλὰ τύπῳ γίνεται.

BISETVS. Θαυμαστὸν διὰ τί τὰ παλαιὰ σχόλια λέγει, τοῦτο τὸ ἐπίθετον καταχρηστικῶς τοῦ λύχνου κατηγορεῖσθαι. τίς γὰρ οὕτως ἄπειρος, ὃς οὐκ οἶδε τὰ σκεύη τὰ κεραμικὰ, καὶ ἐκ μετάλλων τυπωθέντα, καὶ μάλιστα τὰ κυκλοτερῆ, τροχῷ, καὶ τόρνῳ τορνοῦσθαι, τὰ μὲν, ἵνα ξέωνται, καὶ λεαίνωνται, τὰ δὲ, ἵν' οὕτω τυπῶνται; καὶ αὐτὸς ὁ ποιητὴς αὐτίκα ἐπιφέρει,

Τροχῷ γὰρ ἐλαθεὶς κεραμικῆς ῥύμης ἄπο.

ὅπερ φανερῶς ἐλέγχει τὰ παλαιὰ σχόλια οὐ καλῶς ἔχοντα.

Σχόλια. Κάλλιστ' ἐν] ἡ ἔννοια, κάλλιστα τοῖς σοφοῖς εὑρημένον, τοῖς εὖ σκεπτομένοις. οἱ δὲ, τοῖς φύλαξιν, ὅτι μετὰ λύχνου σκοποῦσιν. ῥύμης δὲ, τῆς ὁρμῆς.

BIS. Ἐξητημένον] πεποθημένον, μυκτῆρας δὲ μεταφορικῶς καλεῖ τὴν ἐξοχὴν τοῦ λύχνου, εἰς ἣν τὸ ἐλλύχνιον ἐμβάλλομεν. λαμπρὰς δὲ τιμὰς ἡλίου, τὸν λύχνον λέγει, ὅτι νυκτὸς ὁ λύχνος ἡμῖν φῶς λαμπρὸν χορηγεῖ, ὡς ὁ ἥλιος τῆς ἡμέρας. διὰ τὸν λύχνον διὰ τὴν τοῦ φωτὸς νυκτερινὴν ἐπιχορηγίαν ἡμῖν χρησιμωτάτην σφόδρα τιμῶμεν.

Σχόλια. Ὅρμα φλογός.] σύμβολον ἡμῖν δίδου περὶ τῶν συγκειμένων διὰ τῆς φλογός. Χορδευμένων] κινουμένων. τοῦτο λέγει, ἐπειδὴ οἱ συνουσιάζοντες κινοῦνται.

BISETVS. Σουίδας τούτου μέμνηται, ἀλλὰ παρ' αὐτῷ γέγραπται λορδουμένων τε σωμάτων, ὡς καὶ οὕτω γραπτέον. λορδὸν δέ φησι τὸ ὑπόκυρτον, καὶ ἀπεσιμωμένον, ἐναντίον τῷ κυρτῷ, ὃ καὶ κυφὸν καλεῖται. καὶ λορδὸς ὁ ἀντεξυλωμένος, καὶ συγκεκαμμένος τὸ σῶμα. καὶ Εὐστάθιος, λορδοῦν παρὰ τοῖς κωμικοῖς ἀσμένως πως σχηματίζειν τὸ σῶμα.

Σχόλια. Ἀπορρήτους μυχούς] τὸ αἰδοῖον τῆς γυναικὸς λέγει, διὰ τὸ μηδένα αὐτὸ βλέπειν. Ἀφαύων] ἀποξυρῶν. Τρίχα.) τοῦ αἰδοίου τὴν ἐπικειμένην τρίχα.

BIS. Σημείωσαι ὅτι ἡ τοιαύτη τῶν γυναικείων αἰδοίων κατασκευή, καὶ ψίλωσις οὐ μόνον ἐν χρήσει παρὰ τοῖς παλαιοῖς ἦν, ἀλλὰ καὶ τρυφῆς, καὶ χλιδῆς ἕνεκα ποιεῖσθαι εἰώθει, ὡς ἐκ πολλῶν τοῦδε τοῦ ποιητοῦ τόπων δῆλον.

Σχόλια. Στοάς.) τὰ ταμεῖα ἐν αἷς ὁ σῖτος στοὰς λέγουσι. καὶ γὰρ περιμήκη.

BIS. Ὑποιγνύσαισι) ὑποιγνυούσαις, ὑπανοιγούσαις. ὑποιγνύω, καὶ ὑποίγνυμι ταυτὸ τῷ ὑπανοίγω, τουτέστι λάθρα, καὶ κλεπτικῶς ἀνοίγω. Συνοίσει.) συνείσει γραπτέον. τούτων δὲ ἐστὶν ὁ νοῦς ὅτι τὰ ἡμῶν κακουργήματα, ἅπερ ὁρᾷς πολλάκις, οὐκ ἀποκαλύπτεις, διὰ τοῦτο νῦν τῶν παρόντων ἡμετέρων βουλευμάτων ἔσῃ μέτοχος, καὶ κοινωνός. τὸ δὲ συνείσει δεύτερόν ἐστι πρόσωπον τοῦ μέλλοντος συνείσομαι, παρὰ τὸ συνειδῶ. τὸ δὲ ει ἀντὶ τοῦ ῃ Ἀττικὸν, καὶ ἀρχαϊκὸν σχῆμα.

Σχόλια. Σκίροις.] Σκίρα ἑορτή ἐστι τῆς Σκιράδος Ἀθηνᾶς. Σκιροφοριῶνος ιβ΄. οἱ δὲ, Δήμητρος καὶ Κόρης, ἐν ᾗ ὁ ἱερεὺς τοῦ Ἐρεχθέως φέρει σκιάδειον λευκὸν, ὃ λέγεται σκίρον. ἄλλως. Σκίρα ἑορτὴ παρ' Ἀθηναίοις ἀφ' ἧς καὶ ὁ μὴν Σκιρροφοριών. φασὶ δὲ οἱ γράψαντες περὶ τε μηνῶν καὶ ἑορτῶν τῶν Ἀθήνησιν ὡς τὸ σκίρον σκιάδιόν ἐστι. μεθ' οὗ φερομένου ἐξ ἀκροπόλεως εἴς τινα τόπον καλούμενον Σκίρον, πορεύονται ἥ τε τῆς Ἀθηνᾶς ἱέρεια καὶ ὁ τοῦ A Ἡλίου. κομίζουσι δὲ τοῦτο Ἐτεοβουτάδαι. σύμβουλον δὲ τοῦτο γίνεται τοῦ δεῖν οἰκοδομεῖν. καὶ σκέπας δὲ ποιεῖν ὡς τοῦ χρόνου ἀρίστου ὄντος πρὸς οἰκοδομίαν. καὶ Ἀθηνᾶν δὲ Σκιρράδα τιμῶσιν Ἀθηναῖοι, ἣν Φιλόχορος μὲν ἐν δευτέρῳ Ἀτθίδος ἀπὸ Σκίρου τινὸς Ἐλευσινίου μάντεως κεκλῆσθαι, Πράξιον δὲ ἐν δευτέρῳ Μεγαρικῶν ἀπὸ Σκίρωνος τοῦ συνοικίσαντος Σαλαμῖνα. Σκιράδα δὲ Ἀθηνᾶν Θησεὺς ἐποίησεν ὅτε ἐπανήει ἀποκτείνας τὸν Μινώταυρον.

Ἃς Σφυρόμαχός ποτ' εἶπεν, εἰ μέμνησθ' ἔτι,
Δεῖ τὰς ἑταίρας κἀγαθιζομένας λαθεῖν.
Τί δῆτ' ἂν εἴη. πότερον οὐκ ἐρραμμένους
Ἔχουσι τοὺς πώγωνας οὓς εἴρητ' ἔχειν.
Ἢ θοἰμάτια τἀνδρεῖα κλεψάσαις λαθεῖν
Ἦν χαλεπὸν αὐταῖς. ἀλλ' ὁρῶ τουτὶ λύχνον
Προσιόντα. φέρε νυν ἐπαναχωρήσω πάλιν,
Μὴ καί τις ὢν ἀνὴρ ὁ προσιὼν τυγχάνῃ.

B *Quas Sphyromachus quondam dixit, si meministis adhuc*
Oportet meretrices & bonas latère.
Quid igitur erit? utrum non sutas
Habent barbas, quas dictum est habere?
Vel vestes viriles furantibus, latère
Fuit difficile ipsis. Sed video hanc lucernam
Aduenientem, age nunc recedam iterum,
Ne & aliquis existens vir adueniens contingat.

Σχόλια. Ἃς Σφυρόμαχος γράφεται] ἃς Λεόμαχος. καὶ φασὶ Κλεόμαχον τραγικὸν ὑποκριτὴν εἶναι. δοκεῖ φαίνεται ὑποκρινόμενός ποτε εἰρηκέναι τι ἐν δράματι καὶ ἐσκῶφθαι διὰ τὸ κακέμφατον. ὁ δὲ Σφυρόμαχος ψήφισμα εἰσηνέγκατο, ὥστε δεῖν τὰς γυναῖκας τὰς ἑταίρας χωρὶς τῶν ἐλευθέρων καθέζεσθαι. οἱ δὲ ὅτι τὰς γυναῖκας καὶ τοὺς ἄνδρας χωρὶς καθίζειν.

Bis. Κἀγαθιζομένας.] καὶ ἀγαθιζομένας, ἤγουν C ἀγαθὰ λεγούσας λαθεῖν. ὁ δὲ νοῦς [illegible] ἴδει ἡμᾶς ἤδη προκαταλαβεῖν τὰς τῆς ἐκκλησίας ἕδρας. ὡς ὁ Κλεόμαχος εἶπέ ποτε τὰς γυναῖκας χωρὶς τῶν ἀνδρῶν λαμβάνειν. δεῖ γὰρ τὰς ἑταίρας καίπερ ἀγαθὰ λεγούσας, καὶ περὶ ἀγαθῶν πραγμάτων διαλεγομένας, λαθεῖν, καὶ μὴ φανερῶς παρόντων ἀνδρῶν, καὶ ἄλλων μὴ φίλων γυναικῶν τὰ ἑαυτῶν βουλεύματα δηλοῦσαι.

ΓΥΝΗ ΤΙΣ ΠΡΑΞΑΓΟΡΑ. ΕΤΕρα Γυνή. Ἄλλη Γυνή.

Γυ. Ὥρα βαδίζειν, ὡς ὁ κῆρυξ ἀρτίως
Ἡμῶν προσιόντων, δεύτερον κεκόκκυκεν.
Πρ. Ἐγὼ δὲ γ' ὑμᾶς προσδοκῶσ' ἐγρηγόρειν
Τὴν νύκτα πᾶσαν. ἀλλὰ φέρε τὴν γείτονα
Τήνδ' ἐκκαλέσωμαι θρυγανῶσα τὴν θύραν.
Δεῖ γὰρ τὸν ἄνδρ' αὐτῆς λαθεῖν. Ετ. Γ. ἤκουσά τοι
Ὑποδουμένη τὸ κνῦσμα τῶν σῶν δακτύλων.
Ἅτ' οὐ καταδαρθοῦσ'. ὁ γὰρ ἀνὴρ ὦ φιλτάτη
Σαλαμίνιος γάρ ἐστιν ᾧ ξύνειμ' ἐγώ,
Τὴν νύχθ' ὅλην ἤλαυνέ μ' ἐν τοῖς στρώμασιν.
Ὥστ' ἄρτι τουτὶ θοἰμάτιον αὐτοῦ λαβεῖν.
Καὶ μὴν ὁρῶ καὶ Κλειναρέτην καὶ Σωστράτην
Προσιοῦσαν ἤδη τήνδε καὶ Φιλαινέτην.
Πρ. Οὐκοῦν ἐπείξεσθ' ὡς Γλύκη κατώμοσε
Τὴν ὑστάτην ἥκουσαν οἴνου τρεῖς χοᾶς
Ἡμῶν ἀποτίσειν κἀρεβίνθων χοίνικα.
Τὴν Σμικυθίωνος οὐχ ὁρᾷς Μελιστίχην
Σπεύδουσαν ἐν ταῖς ἐμβάσιν καί μοι δοκεῖ
Κατὰ σχολὴν παρὰ τἀνδρὸς ἐξελθεῖν μόνη.
Γυ. Τὴν τοῦ καπήλου δ' οὐχ ὁρᾷς Γευσιστράτην

D MULIER QUÆDAM, PRAXAgora. Alia mulier. Alia mulier.

AL. M. *Hora eundi quoniam præco nuper*
Nobis procedentibus, secundo clamauit.
PR. *Ego autem vos expectans vigilo*
Noctem omnem. sed age vicinam
E *Hanc vocabo, leniter pulsans ianuam,*
Oportet enim virum ipsius latère. MV. *Audiui*
Calceans fricationem tui digitorum,
Tanquam non dormiens. hic enim vir, ô dilectissima,
Salaminius enim est, quo cum versor ego,
Noctem totam commouit me in lectis,
Ad nunc hanc vestem ipsius capere.
Et quidem video & Clinaretem & Sostratem
F *Aduenientem, hanc & Philænethem.*
PR. *Igitur festinate, quòd Clice iurauit*
Vltimam venientem, vini tres mensuras
Nostrûm soluere, & cicerum mensuram.
Hanc smicythionis non vides Melistichan
Festinantem in soleis? & mihi videtur
Per otium à viro exire sola.
AL. M. *Hanc Capeli autem nõ vides Geusistratẽ*

Σχόλια. Ὥρα βαδίζειν.] μία τῶν ἐρχομένων πρὸς τὴν Πραξαγόραν ταῦτα λέγει. Θρυγανῶσα.] ἡσύχως κνῶσα. Ὑποδουμένη] ὑποδήματα βάλλουσα. τὸ κνῖσμα δὲ τὸν ἠρεμαῖον γνασμόν. Σαλαμίνιος] ὡς ναυτικῶν ὄντων τῶν Σαλαμινίων ἢ καταφερῶν. δύναται δὲ καὶ ἀπὸ τῆς Σα- G λαμινίας νεὼς νοεῖσθαι ὁ Σαλαμίνιος. ὡς ἀπὸ τοῦ πελάγους πάραλος. Κἀρεβίνθων] ὑποπίνοντες ἔκαπτον φρυκτοὺς ἐρεβίνθους. Τὴν Σμικυθίωνος] λείπει γυναῖκα. Ἐμβάσιν] ἐμβὰς ἀνδρεῖον ὑπόδημα. Γευσιστράτην.] παρὰ τὴν Λυσιστράτην εἴρηκεν.

Ἔχουσαν ἐν τῇ δεξιᾷ τὴν λαμπάδα.
Καὶ τὴν Φιλοδωρέτου τε καὶ Χαρητάδου;
Πρ. Ὁρῶ προσιούσας χἀτέρας πολλὰς πάνυ
Γυναῖκας, ὅτι περ ἔστ' ὄφελος ἐν τῇ πόλει.
Αλ.Γ. Καὶ πάνυ ταλαιπώρως ἔγωγ' ὦ φιλτάτη
Ἐκδρᾶσα παρέδυν. ὁ γὰρ ἀνὴρ τὴν νύχθ' ὅλην
Ἔβηττε, τριχίδων ἑσπέρας ἐμπλησμένος.
Πρ. Κάθησθε τοίνυν ὡς ἀνέρωμαι τάδε
Ὑμᾶς, ἐπειδὴ συλλελεγμένας ὁρῶ,
Ὅσα Σκίροις ἔδοξεν, εἰ δεδράκατε.
Γυ. Ἔγωγε. πρῶτον μέν γ' ἔχω τὰς μασχάλας
Λόχμης δασυτέρας καθάπερ ἦν ξυγκείμενον.
Ἔπειθ' ὁπότ' ἀνὴρ εἰς ἀγορὰν οἴχοιτό μου,
Ἀλειψαμένη τὸ σῶμ' ὅλον δι' ἡμέρας,
Ἐχλιαινόμην ἑστῶσα πρὸς τὸν ἥλιον.
Ετ.Γ. Κἄγωγε τὸ ξυρὸν δέ γ' ἐκ τῆς οἰκίας
Ἔρριψα πρῶτον, ἵνα δασυνθείην ὅλη,
Καὶ μηδὲν εἴην ἔτι γυναικὶ προσφερής.
Πρ. Ἔχετε δὲ τοὺς πώγωνας, οὓς εἴρητ' ἔχειν
Πάσαισιν ἡμῖν ὁπότε συλλεγοίμεθα;
Γυ. Νὴ τὴν Ἑκάτην καλόν ἔγωγε τουτονί.
Ετ.Γ. Κἄγωγ' Ἐπικράτους οὐκ ὀλίγῳ καλλίονα.
Πρ. Ὑμεῖς δὲ, τί φατέ. Γυν. φασὶ κατανεύουσι γοῦν.
Πρ. Καὶ μὴν τά γ' ἄλλ' ὑμῖν ὁρῶ πεπραγμένα.
Λακωνικὰς γὰρ ἔχετε καὶ βακτηρίας
Καὶ θοιμάτια τἀνδρεῖα καθάπερ εἴπομεν.
Γυ. Ἔγωγέ τοι τὸ σκύταλον ἐξενεγκάμην
Τὸ τοῦ Λαμίου τουτὶ καθεύδοντος λάθρα.
Πρ. Τοῦτ' ἔστ' ἐκεῖνο τῶν σκυτάλων ὧν πέρδεται.
Νὴ τὸν Δία τὸν σωτῆρ', ἐπιτήδειός γ' ἂν ἦν,
Τὴν τοῦ πανόπτου διφθέραν ἐνημμένος,
Εἴπερ τις ἄλλος βουκολεῖν τὸν δήμιον.
Γυ. Λέγοιθ' ὅπως καὶ τἀπὶ τούτοις δράσομεν,
Ἕως ἔτ' ἐστὶν ἄστρα κατὰ τὸν οὐρανόν.
Ἡ 'κκλησία δ', εἰς ἣν παρεσκευάσμεθα
Ἡμεῖς βαδίζειν, ἐξ ἕω γενήσεται;
Πρ. Νὴ τὸν Δί' ὥστε δεῖ σε καταλαβεῖν ἕδρας
Ὑπὸ τῷ λίθῳ τῶν Πρυτανέων κατ' ἀντικρύ.
Αλ.Γ. Ταυτί γέ τοι νὴ τὸν Δί' ἔφερον ἵνα
Πληρουμένης ξαίνοιμι τῆς ἐκκλησίας.
Πρ. Πληρουμένης τάλαινα. Γυ. νὴ τὴν Ἄρτεμιν
Ἔγωγε. τί γὰρ ἂν χεῖρον ἀκροῴμην ἅμα
Ξαίνουσα; γυμνὰ δ' ἐστί μου τὰ παιδία.
Πρ. Ἰδού γέ σε ξαίνουσαν, ἣν τοῦ σώματος

A Habentem in dextera & lampadam,
Et hanc Philodoritiq; & Charetadi?
PR. Video accedentes & alteras multas valde
Mulieres, quòd adest utilitas in ciuitate.
MV. Et valde miserè ego ô dilectissima,
Fugiens adueni. hic enim vir noctem totam
Tussiuit, piscibus vespere plenus.
PR. Sedete igitur, vt interrogem hæc
B Vos, postquam collectas video,
Quæcunq; Sciris apparuerunt, si fecistis.
MV. Ego primùm quidem habeo sub alas
Virgultu densiores, sicut erat compositum.
Postea quando vir in concionem ibat mei,
vncta corpus totum per diem,
Calefiebam stans ad solem.
MV. Et ego nouaculam ex domo
C Proieci primùm vt densarer tota,
Et nihil essem amplius mulieri similis.
PR. Habetis autem barbas, quas dictum est habere
Omnibus nobis, quando congregaremur?
MV. Per Lunam pulchram ego hoc.
AL. M. Et ego Epicrate non paulo pulchriorem.
PR. Vos autem quid dicitis? MVL. Dicunt, annuunt igitur.
D PR. Et quidem alias vobis video res.
Laconicos enim habetis & baculos,
Et indumenta virilia, sicut diximus.
MV. Ego baculum exportaui
Illum Lamy hunc dormientis clàm.
PR. Hic est ille baculorum, quibus peditur.
Per Iouem seruatorem, aptus erat
Panopti pelliceam indutus,
E Si quis alius decipere carnificem.
MV. Dicatis, quomodo & in his faciemus,
Quousque adhuc sunt astra per cælum.
Concilium autem, in quod apparamur
Nos ire, ex aurora fiet.
PR. Per Iouem ergo oportet te accipere sedes
Sub lapide Prytaneorum è regione.
AL. M. Hæc per Iouem portabam, vt
F Perfecto diuidam concilio.
PR. Perfecto misera. MV. Per Dianam
Ego. quid enim peius audire possum certè
Diuidens, nudi autem sunt mei filij.
PR. Ecce te diuidentem, quam corpore

Σχ. Τὴν λαμπάδα] τὴν δᾷδα λέγει. διὰ τὸ εἶναι νύκτα. Ἔστ' ὄφελος] τουτέστιν εὐγενεῖς. Τριχίδων] λέγεται τινῶν τῶν καλουμένων θριασσῶν. αὗται ἐσθιόμεναι βῆχα ἀναγείρουσιν. Ἔχω τὰς μασχάλας] ἔθρεψαν γὰρ τρίχας ἵνα ὅταν χειροτονῶσι δοκῶσιν ἄνδρες εἶναι. Πρὸς τὸν ἥλιον.] ὥστε μελανθεῖσαι ὡς ὁ ἀνήρ. ἔρριψα. ἵνα μὴ βλέπουσα αὐτὸ ἐρεθιζοίμην. Ἐπικράτους] οὗτος εἰς δασύτητα κωμῳδεῖται. ἦν δὲ ῥήτωρ καὶ δημαγωγός, οὗτος μέγαν πώγωνα ἔχων, ἐπεκαλεῖτο σακεσφόρος. καὶ Πλάτων ὁ κωμικός φησι, ἄναξ ὑπήνης Ἐπίκρατες σακεσφόρε. Λακωνικάς] εἶδος ὑποδήματος. Λαμίου) Λάμιός τις πένης καὶ ἀπὸ ξυλοφορίας ζῶν. διὸ καὶ βακτηρίαν ἐξενηνοχέναι αὐτόν φησιν εἶναι. κωμῳδεῖται γὰρ καὶ ὡς δεσμοφύλαξ. ἐρωτικῶς δὲ τὴν Λαμίαν. ὑπὲρ ἧς ὁ Φερεκράτης λέγει ἐν τῷ ὁμωνύμῳ δράματι ὅτι σκυτάλην ἔχουσα ἐπέρδετο. Ὧν πέρδεται] ἀντὶ τοῦ ὃν φέρει. ἢ ἴσως ὑπὸ τοῦ βάρους ἐπέρδετο. Τὴν τοῦ πανόπτου) τοῦ τὴν Ἰὼ φυλάττοντος. αἰνίττεται δὲ ὡς ὄντος αὐτοῦ δεσμοφύλακος. ἀναφέρει δὲ τοῦτον ἐπὶ τὸν παρὰ Σοφοκλεῖ ἐν Ἰνάχῳ Ἄργον. Ὑπὸ τῷ λίθῳ.) τῷ βήματι. Ταυτί γέ τοι.) γυνὴ ἔρχεται φέρουσα καὶ ἔρια, καὶ ξαίνουσα αὐτά, πρὶν ἀναλαβεῖν ξαίνειν. Πληρουμένης.) φθάσαι γάρ φησι δεῖ, καὶ μὴ μένειν ἕως πληρωθῇ.

G

Οὐδὲν παραφῆναι τοῖς καθημένοις ἔδει,
Οὐκοῦν καλά γ' ἂν πάθοιμεν εἰ πλήρης τύχῃ
Ὁ δῆμος ὤν. κἄπειθ' ὑπερβαίνουσά τις
Ἀναβαλλομένη δείξειε τὸν Φορμίσιον.
Ἢν δ' ἐγκαθιζώμεσθα πρότεραι λήσομεν
Ξυστειλάμεναι θοἰμάτια, τὸν πώγωνά τε
Ὅταν καθῶμεν ὃν περιδησόμεσθ' ἐκεῖ.
Τίς οὐκ ἂν ἡμᾶς ἄνδρας ἡγήσαιθ' ὁρῶν;
Ἀγύρριος γ' οὖν τὸν Προνόμου πώγων' ἔχων
Λέληθε. καίτοι πρότερον ἦν οὗτος γυνή.
Νυνὶ δ' ὁρᾷς πράττει τὰ μέγιστ' ἐν τῇ πόλει.
Τούτου γέ τοι νὴ τὴν ἐπιοῦσαν ἡμέραν
Τόλμημα τολμῶμεν τοσούτου γ' οὕνεκα.
Ἤν πως παραλαβεῖν τῆς πόλεως τὰ πράγματα
Δυνώμεθ' ὥστ' ἀγαθόν τι πρᾶξαι τὴν πόλιν.
Νῦν μὲν γὰρ οὔτε θέομεν οὔτ' ἐλαύνομεν.
Γυ. Καὶ πῶς γυναικῶν θηλύφρων ἐξουσία
Δημηγορήσει; Πρ. Πολὺ μὲν οὖν ἄριστά που.
Λέγουσι γὰρ καὶ τῶν νεανίσκων, ὅσοι
Πλεῖστα σποδοῦνται, δεινοτάτους εἶναι λέγειν.
Ἡμῖν δ' ὑπάρχει τοῦτο κατὰ τύχην τινά.
Γυ. Οὐκ οἶδα. δεινὸν δ' ἐστὶν ἡ μὴ 'μπειρία.
Πρ. Οὐκοῦν ἐπίτηδες ξυνελέγημεν ἐνθάδε.
Ὅπως προμελετήσωμεν ἅ 'κεῖ δεῖ λέγειν.
Οὐκ ἂν φθάνοις τὸ γένειον ἂν περιδουμένη.
Ἄλλαι θ' ὅσαι λαλεῖν μεμελετήκασί που.
Γυ. Τίς δ' ὦ μέλ' ἡμῶν οὐ λαλεῖν ἐπίσταται;
Πρ. Ἴθι δὴ σὺ περιδοῦ. καὶ ταχέως ἀνὴρ γενοῦ.
Ἐγὼ δὲ θεῖσα τοὺς στεφάνους περιδήσομαι
Κ'αὐτὴ μεθ' ὑμῶν, ἤν τι μοι δόξῃ λέγειν.
Γυ. Δεῦρ' ὦ γλυκυτάτη Πραξαγόρα σκέψαι τάλαν
Ὡς καὶ καταγέλαστον τὸ πρᾶγμα φαίνεται.
Πρ. Πῶς καταγέλαστον; Γυ. ὥσπερ εἴ τις σηπίαις
Πώγωνα περιδήσειεν ἐσταθευμέναις.
Πρ. Ὁ περιστίαρχος περιφέρειν χρὴ τὴν γαλῆν.
Πάριτ' ἐς τὸ πρόσθεν. Ἀρίφραδες παῦσαι λαλῶν.
Κάθιζε παριών. τίς ἀγορεύειν βούλεται;

A *Nihil oſtendere ſeſſuris decebat.*
Igitur bona patiemur, ſi plenus contigerit
Populus exiſtens, & poſtea aſcendens aliqua
Reijciens oſtendet pudenda.
Si autem ſedemus priores, latebimus
Contrahentes veſtes barbamq́;
Quando ſedebimus, quod circumligabimus illic,
B *Quis non nos viros putabis videns?*
Agyrrius igitur Pronomi barbam habens
Latuit, tamen prius erat hic mulier.
Nunc autem vides, facit maxima in ciuitate
Huius per præſentem diem
Audaciam audemus tanti gratia,
Si quomodo accipere ciuitatis res
Poterimus, ad bonum aliquid facere ciuitati.
C *Nunc quidem enim neque currimus, neque impellimus.*
MVL. *Et quomodo mulierum fœminilis poteſtas*
Concionabitur? PRA. *multum quidem igitur optimè*
Dicunt, & iuuenum quicunque
Multum mouentur, grauiſſimos eſſe dicere:
D *Nobis autem ineſt hoc ſecundum fortunã quandam.*
MVL. *Non ſcio, graue eſt mea experientia.*
PRA. *Igitur aptè congregatæ ſumus hic,*
Vt præmeditemur, quæ illic oportet dicere,
Non præuenies barbam circumligans?
Aliæ quæcunque loqui meditatæ ſunt.
MVL. *Quæ autem miſera noſtrum non loqui ſcit?*
PRA. *Age tu circumliga, & citò vir fias.*
E *Ego autem ponens coronas circumligabo*
Et ipſa vobiſcum, ſi mihi videbitur dicere.
MVL. *Age, ô dulciſſima Praxagora, conſidera miſera,*
Quòd & ridiculoſa res videtur.
PRA. *Quomodo ridiculoſa?* MVL. *tanquam aliquis ſepijs*
Barbam circumligaret combuſtis.
PRA. *Periſtiarchus circumferre oportet muſtelam,*
F *Abite ante: Ariphrades ceſſa loquens,*
Sede adueniens. quæ concionari vult?

Σχόλια. Παραφῆναι] δεῖξαι. Ὑπερβαίνουσα] ἐπὶ τὸ βῆμα ἀναβαίνουσα. Φορμίσιον] καὶ οὗτος δασὺς ἦν. αἰνίττεται δὲ τὸ γυναικεῖον αἰδοῖον. Ἀγύρριος.] στρατηγὸς θηλυδριώδης ἄρξας ἐν Λήμνῳ καὶ τὸν μισθὸν καὶ τῶν ποιητῶν συνέτεμε καὶ πρῶτος ἐκκλησιαστικὸν δέδωκεν. ὁ δὲ Πρόνομος αὐλητὴς μέγαν ἔχων πώγωνα. Ἀγύρριος δὲ εὐρύπρωκτος. οὗτος οὖν τὸν Προνόμου ἔχων πώγωνα, λανθάνει ὢν γυνή. Τούτου γέ τοι.] ὑπερβατὸν καὶ τὸ ἑξῆς. τούτου γέ τοι ἕνεκα τοσοῦτον τόλμημα τολμῶμεν νὴ τὴν ἐπιοῦσαν ἡμέραν ἤν πως παραλαβεῖν. Νῦν μὲν γάρ.] ἐπὶ τῇ παροιμίᾳ ὁ ἀργύρειον ἢ πάντα θεῖ κἀλαύνεται. ὅ ἐστιν, οὔτε ἀνέμοις οὔτε κώπαις πλέομεν.

BISETVS. Τὰ σχόλια οὕτως ἐπανορθωτέον. ἐπὶ τῇ παροιμίᾳ, ὅπου ἀργύρειον ᾖ, πάντα θεῖ, κἀλαύνεται. Οὔτε θέομεν, οὔτ' ἐλαύνομεν] ὁ νοῦς οὗτος, οὐδὲν προκόπτομεν. ἡ δὲ μεταφορὰ ἀπὸ τῶν πλεόντων, οἵπερ οὔτε τοῖς ἀνέμοις, οὔτε ταῖς κώπαις χρώμενοι, μηδὲν προκόπτουσι, καὶ τὴν πορείαν οὐ ποιοῦνται.

G Σχόλια. Σποδοῦνται.] βινοῦνται.

BISETVS. Σποδεῖν, κυρίως τοὺς βωμοὺς καθαίρειν. ταύτῃ τῇ λέξει ὁ ποιητὴς ἐν Βατράχοις ἐχρήσατο. καὶ ἀλλαχοῦ, τὸ τύπτειν ὁμοθυμαδόν. Σουίδας προφέρει τὸ τοῦ Ἀριστοφάνους παράδειγμα τὸ ἐν Ὄρνισι, A

Σποδεῖν ἅπαντας τοὺς ἀλαζόνας δοκεῖ. σποδεῖν, κινεῖν, βινεῖν, συνουσιάζειν. σποδοῦνται τρίτην, βινοῦνται.

Σχόλια. Κατὰ τύχην.] ἤγουν κατὰ συνήθειαν. Ἡ μὴ 'μπειρία] τὸ πλῆρες, ἡ μὴ ἐμπειρία] Περιδούμενον] περιδεσμούμενος τὴν τριχίνην γενειάδα. γένειον γὰρ ὁ τόπος. Περίδου] περίθες. Περιδήσομαι.] ὅτι οἱ δημαγωγοὶ ἐστέφοντο. Τάλαν.] παρέλκει τὸ τάλαν. Καταγέλαστον] τὸ ἡμᾶς πώγωνας ἔχειν. Σηπίαις] σηπία εἶδος ἰχθύος. ἀπρόσλογος δὲ ἡ εἰκασία. ἰσαθυμήσαις δὲ, ἐξ ἐπιπολῆς ἐπιθείσαις. σταθεύειν γὰρ τὸ μὴ λίαν ὀπτῆσαι. ἢ χλιανθείσαις πυρί. Περιστίαρχος.] ὁ τὴν καθαρσίαν προηγούμενος ἐν ταῖς ἐκκλησίαις, περιστίαρχος ἐκαλεῖτο. περίστια γὰρ, τὰ καθάρσια. B

BISETVS. Οὗτος ὁ τοῦ ποιητοῦ στίχος οὕτω γραπτέος. „Ὁ περιστίαρχος περιφέρειν χρὴ τὴν γαλῆν. τοῦτο δὲ ἀττικῶς, ἀντὶ τοῦ, ὦ περιστίαρχε, ὥσπερ καὶ ἐν τοῖς Ἐκκλησ. ὁ παῖς, ἀντὶ τοῦ ὦ παῖ. περιστίαρχος δὲ κατὰ τὸν Σουίδαν λέγεται ὁ περικαθαίρων τὴν ἑστίαν καὶ τὴν ἐκκλησίαν, καὶ τὴν πόλιν. ἀπὸ τῆς ἑστίας, ἢ τοῦ περιστείχειν. [illegible] καθάρσιον, τοῦτ' ἔστι τὸν τῆς παλαιᾶς καθ' [illegible] τρόπον ἦν. ὅτι οὕτω δηλοῖ, ἔθος ἦν Ἀθήνησι καθαίρειν τὴν ἐκκλησίαν, καὶ τὰ θέατρα, καὶ ὅλας τὰς τοῦ δήμου συνόδους μικροῖς πάνυ χοιριδίοις, ἅπερ ὠνόμαζον καθάρσια. τοῦτο δὲ ἐποίουν οἱ λεγόμενοι περιστίαρχοι, εἴτ' οὖν [illegible] κληθέντες, ἢ ἀπὸ τοῦ περιστείχειν, ἢ ἀπὸ τῆς ἑστίας. τὸ δὲ γαλῆν περιφέρειν, ἴσως παρὰ προσδοκίαν, καὶ γελοίως [illegible] εἴρηται, δέον εἰπεῖν, τὸ χοιρίδιον. ἀλλ' ὡς πρὸς καινὸν πρᾶγμα καινῷ καθαρσίῳ χρῆσθαι ἔδει. καινὸν γὰρ τὸ τὰς γυναῖκας ἐκκλησιάζειν, καὶ τὰ τῆς πόλεως πράγματα [illegible] ἤθελε, τοὺς ἄνδρας ἀπὸ τῆς ἀρχῆς ἀπωθεῖσαι.

Σχόλια. Ἀρίφραδες] ὡς ἀναισχυντοῦμεν αὐταῖς. λοιδορεῖται δὲ πρὸς γυναῖκας ἀρχὰς ἐν κιθαρῳδοῖς.

C

Γυ. Ἐγώ. Πρ. περίθου δὴ τὸν στέφανον τύχ' ἀγαθῇ.
Γυ. Ἰδού. Πρ. λέγοις ἄν. Γυ. εἶτα πρὶν πιεῖν λέγω;
Πρ. Ἰδοὺ πιεῖν. Γυ. τί γὰρ ὦ μέλ' ἐστεφανωσάμην.
Πρ. Ἄπιθ' ἐκποδὼν τοιαῦτ' ἂν ἡμᾶς εἰργάσω
Ἐκεῖ. Γυ. τί δ' οὐ πίνουσι κἀν τῇ 'κκλησίᾳ.
Πρ. Ἰδού γέ σοι πίνουσι. Γυ. νὴ τὴν Ἄρτεμιν. D
Καὶ ταῦτά γ' εὔζωρον. τὰ γοῦν βουλεύματα
Αὐτῶν ὅσ' ἂν πράξωσιν ἐνθυμουμένοις
Ὥσπερ μεθυόντων ἐστὶ παραπεπληγμένα.
Καὶ νὴ Δία σπένδουσί γ'. ἢ τίνος χάριν
Τοσαῦτά γ' ηὔχοντ' εἴπερ οἶνος μὴ παρῆν.
Καὶ λοιδοροῦνταί γ' ὥσπερ ἐμπεπωκότες.
Καὶ τὸν παροινοῦντ' ἐκφέρουσ' οἱ τοξόται.
Πρ. Σὺ μὲν βάδιζε καὶ κάθησ'. οὐδὲν γὰρ εἶ.
Γυ. Νὴ τὸν Δί' ἦ μοι μὴ γενειᾶν κρεῖττον ἦν.
Δίψει γὰρ ὡς ἔοικεν ἀφαυανθήσομαι. E
Πρ. Ἔσθ' ἥτις ἑτέρα βούλεται λέγειν; Γυ. ἐγώ.
Πρ. Ἴθι δὴ στεφανοῦ, καὶ γὰρ τὸ χρῆμ' ἐργάζεται.
Ἄγε νυν ὅπως ἀνδριστὶ καὶ καλῶς ἐρεῖς,
Διερεισμένη τὸ σχῆμα τῇ βακτηρίᾳ.
Γυ. Ἐβουλόμην μὲν ἕτερον ἂν τῶν ἠθάδων,
Λέγειν τὰ βέλτισθ' ἵν' ἐκαθήμην ἥσυχος.
Νῦν δ' οὐκ ἐάσω, κατά γε τὴν ἐμὴν μίαν, F
Ἐν τοῖσι καπηλείοισι λάκκους ἐμποιεῖν
Ὕδατος. ἐμοὶ μὲν οὐ δοκεῖ μὰ τὼ θεώ.
Πρ. Μὰ τὼ θεὼ τάλαινα ποῦ τὸν νοῦν ἔχεις;
Γυ. Τί δ' ἐστίν; οὐ γὰρ δὴ πιεῖν ᾔτησά σε.
Πρ. Μὰ Δί' ἀλλ' ἀνὴρ ὢν τὼ θεὼ κατώμοσας.
Καίτοι τά γ' ἄλλ' εἰποῦσα δεξιώτατα.

MVL. *Ego.* PRA. *Circumpone coronam Fortuna bona.*
MVL. *Ecce.* PRA. *Dicas.* MVL. *poſtea antè bibere dicam?*
PRA. *Ecce bibe.* MVL. *quid enim miſera coronata ſum?*
PRA. *Abi longè, talia nobis feciſti*
Illic. MVL. *Quid autem, non bibunt & in eccleſia?*
D PRA. *Ecce tibi bibunt.* MVL. *per Dianam*
Et hac merum. Hæc igitur conſilia
Ipſorum quæcunque faciunt reminiſcentibus,
Tanquam ebriorum ſunt ſtupefactiua.
Et per Iouem ſacrificant, an alicuius gratia
Tot ſupplicant, ſiquidem vinum non adeſſet.
Et cauillantur valde bibentes,
Et ebrium efferunt ſagittarij.
PRA. *Tu quidem vade, & deſede, nil enim es.*
MVL. *Per Iouem, certè mihi non barbam facere melius fuiſſet,* E
Siti, vt videtur, ſiccabor.
PRA. *Eſt, quæ altera velit dicere?* MVL. *ego.*
PRA. *Age, iam coronare, etenim res operatur.*
Age nunc, vt viriliter & bene dicas,
Confirmata habitum baculo.
MVL. *Volebam quidem alteram conſuetarum*
Dicere optima, vt ſederem tacita.
F *Nunc autem non ſinam, ſecundum meam vna*
In cauponis lacus facere
Aqua, mihi quidem non videtur per Deos.
PRA. *Per Deos miſera, vbi mentem habes?*
MVL. *Quid autẽ eſt? non enim bibere petij te.*
PRA. *Per Iouẽ, ſed vir exiſtẽs per Deos iuraſti,*
Tamen alia dicens aptiſſima.

Σχόλια. Μεθύοντ' ἐστί.] διαβάλλει τοὺς Ἀθηναίους, ὡς ἀεὶ κακὰ βουλευομένους. Ἀφαυανθήσομαι] ξηρανθήσομαι. ὡς καὶ ἀλλαχοῦ. τοὺς ἀλλοτρίους ἀμητοὺς στάχυς, τούτους ἐν ξύλῳ δήσας, ἀφαύειν. Ἐργάζεται.] ἀνύεται ὅπερ λοιπὸν ἵνα ἂν γένοιτο. Διερεισμένη.] διαζωσαμένη ἀσφαλισαμένη. Τῶν ἠθάδων.] τῶν ἔθος ἐχόντων λέγειν. Ἐμὴν μίαν.] λείπει γνώμην. Λάκκους G ἐμποιεῖν.] Ἀθηναῖοι καὶ οἱ ἄλλοι τῶν Ἑλλήνων ὀρύγματα ὑπὸ τὴν γῆν ἐποίουν ἴσως εὐρύχωρα καὶ στρογγύλα καὶ τετράγωνα, καὶ ταῦτα κονιῶντες οἶνον ὑπεδέχοντο καὶ ἔλαιον εἰς αὐτά. καὶ ταῦτα λάκκους ἐκάλουν. Μὰ τὼ θεώ.] ἐπειδὴ ἦν γυναικῶν ὁ ὅρκος. παίζει. οὐ γὰρ δεῖ σε φησὶν ὑποκρινομένην ἄνδρα γυναικεῖον ὅρκον ὀμνύναι τοῖς θεοῖς.

Γυ. Ὢ νὴ

Γυ. Ω νὴ τὸν Απόλλω. Πρ. παῦε τοίνυν ὡς ἐγὼ
Εκκλησιάζουσ' οὐκ ἂν προβαίην τὸν πόδα
Τὸν ἕτερον, εἰ μὴ τοῦτ' ἀκριβωθήσεται.
Γυ. Φέρε τὸν στέφανον. ἐγὼ γὰρ αὖ λέξω πάλιν.
Οἶμαι γὰρ ἤδη μεμελετηκέναι καλῶς.
Εμοὶ γὰρ ὦ γυναῖκες αἱ καθήμεναι.
Πρ. Γυναῖκας αὖ δύστηνε τοὺς ἄνδρας λέγεις;
Γυ. Μὰ Δί' Επίγονόν γ' ἐκεῖνον. ἐπιβλέψασα γὰρ
Εκεῖσε πρὸς γυναῖκας ᾤόμην λέγειν.
Πρ. Απερρε καὶ σὺ καὶ κάθησ' ἐνταυθοῖ.
Αὐτὴ γὰρ ὑμῶν γ' ἕνεκά μοι λέξειν δοκῶ.
Τονδὶ λαβοῦσα τοῖς θεοῖς μὲν εὔχομαι
Τυχεῖν κατορθώσασα τὰ βεβουλευμένα.
Εμοὶ δ' ἴσον μὲν τῆσδε τῆς χώρας μέτα,
Οσονπερ ὑμῖν. ἄχθομαι δὲ καὶ φέρω
Τὰ τῆς πόλεως ἅπαντα βαρέως πράγματα.
Ορῶ γὰρ αὐτὴν προστάταισι χρωμένην
Αεὶ πονηροῖς. κἄν τις ἡμέραν μίαν
Χρηστὸς γένηται, δέκα πονηρὸς γίνεται.
Επέτρεψας ἑτέρῳ. πλείον' ἔτι δράσει κακά.
Χαλεπὸν μὲν οὖν ἄνδρας δυσαρέστους νουθετεῖν,
Οἳ τοὺς φιλεῖν μὲν βουλομένους δεδοίκατε.
Τοὺς δ' οὐκ ἐθέλοντας ἀντιβολεῖθ' ἑκάστοτε.
Εκκλησίαισιν ἦν ὅτ' οὐκ ἐχρώμεθα
Οὐδὲν τὸ παράπαν. ἀλλὰ τόν γ' Αγύρριον
Πονηρὸν ἡγούμεσθα. νῦν δὲ χρωμένων,
Ο μὲν λαβὼν ἀργύριον, ὑπερεπῄνεσεν,
Ο δ' οὐ λαβὼν εἶναι θανάτου φήσ' ἀξίους,
Τοὺς μισθοφορεῖν ζητοῦντας ἐν τῇ 'κκλησίᾳ.
Γυ. Νὴ τὴν Αφροδίτην εὖ γε ταυταγὶ λέγεις.
Πρ. Τάλαιν' Αφροδίτην ὤμοσας, χαρίεντά γ' ἂν
Εδρασας εἰ τοῦτ' εἶπας ἐν τῇ 'κκλησίᾳ.
Γυ. Αλλ' οὐκ ἂν εἶπον. Πρ. μηδ' ἐθίζου νῦν λέγειν.
Γυ. Τὸ συμμαχικὸν αὖ τοῦθ' ὅτ' ἐσκοπούμεθα
Εἰ μὴ γένοιτ' ἀπολεῖν ἔφασκον τὴν πόλιν.
Οτε δή γ' ἐγένετ' ἤχθοντο. τῶν δὲ ῥητόρων
Ο τοῦτ' ἀναπείσας εὐθὺς ἀποδρὰς ᾤχετο.
Ναῦς δεῖ καθέλκειν, τῷ πένητι μὲν δοκεῖ,
Τοῖς πλουσίοις δὲ καὶ γεωργοῖς οὐ δοκεῖ.
Κορινθίοις ἄχθεσθε. κἀκεῖνοί γέ σοι.
Νῦν εἰσὶ χρηστοί, καὶ σὺ νῦν χρηστὸς γενοῦ.
Αργεῖος ἀμαθής, ἀλλ' Ιερώνυμος σοφός.

A *MVL. O per Apollinem. PRA. ceſſa igitur; quòd ego*
Concionans non præmonebo pedem
Alterum, niſi hoc diligenter conſiderabitur.
MVL. Fer coronam. ego enim rurſus dicam iterum:
Puto enim iam meditata eſſe bene,
Mihi enim ô mulieres ſedentes.
B *PRA. Mulieres iterum infelix, viros dicis?*
MVL. Per Iouem, Epigonum illum, ſi quid aſpiciens enim
Illic, ad mulieres putabam dicere.
PRA. Pereas & tu, & ſedete illic.
Ipſa enim veſtrûm gratia mihi dicere videor,
Hanc accipiens, deis quidem ſupplico
Accidere dirigens conſilia.
Mihi autem æquale quidem ciuitate cum,
C *Quam vobis. doleo autem, & fero*
Has ciuitatis omnes grauiter moleſtias.
Video enim ipſam præſtantibus vtentem
Semper malis, & ſi quis die vna
Bonus fit, decem autem malus fit.
Commiſiſti alteri, plura adhuc faciet mala:
Difficile quidem viros malos admonere,
Qui amare volentes timetis:
D *Illos autem non volentes orare ſemper.*
Concilijs erat, quando vtebamur
Nil omnino, ſed argentum
Malum putabamus: nunc autem vtentium,
Hic quidem capiens argentum laudauit.
Non autem capiens eſſe morte dicit dignos,
Mercedem ferre quærentes in concilio.
MVL. Per Venerem, bene hæc dicis.
PRA. Miſera Venerem nominaſti, gratioſa
E *Feciſti, ſi hoc dixiſti in concilio.*
MVL. Sed non dicam. PRA. Neque conſueſce nunc dicere,
MVL. Auxiliatorium rurſus hoc quando conſiderabamus,
Si non fieret, perire dicebant ciuitatem.
Quando autem factum fuit, dolebãs. horum autem rhetorum
F *Hic quando hoc perſuadens, ſtatim fugiens iuit.*
Naues iam detrahere pauperi quidem videtur;
Diuitibus autem & agricolis non videtur,
Corinthiis doletis. & illi tibi
Nunc ſunt boni, & tu nunc bonus fies,
Argeus rudis, ſed Hieronymus ſapiens.

Σχόλια. Ακριβωθήσεται.] ἀκριβῶς μελετήσεται. Επίγονόν γ' ἐκεῖνον.] οὗτος κωμῳδεῖται ὡς μαλακὸς καὶ ὡς μετὰ γυναικῶν ἀεὶ εὑρισκόμενος. Τὰ τῆς πόλεως] ἐντεῦθεν ἡ ὑπόκρισις τῆς δημηγορίας. Τοὺς μισθοφορεῖν] τοὺς μισθοὺς βουλομένους λαβεῖν. καὶ γὰρ παρὰ τῶν δημαγωγῶν λαμβάνουσι καὶ ὁ μὴ λαβὼν μισοῦ θέλων λαβεῖν. Τὸ συμμαχικόν] ἡ μὲν γνώμη τίς ἦν, καὶ ὑπό τινος, ἄδηλον. περὶ δὲ τοῦ συμμαχικοῦ Φιλόχορος ἱστορεῖ ὅτι πρὸ δύο ἐτῶν ἐγένετο συμμαχία Λακεδαιμονίων καὶ Βοιωτῶν.

G BISETVS. Εκ τῶν προηγουμένων δῆλον ὅτι ταῦτα ὑπὸ τῆς Πραξαγόρας δημηγορούσης λέγεσθαι. διὸ καὶ τὸ τῆς γυναικὸς πρόσωπον δεῖ ἀπαλείφειν, ὡς ἐποιήσαμεν. καὶ μετ' ὀλίγον ἀντὶ τοῦ προσώπου τῆς Πρ. τὸ τῆς γυναικός, εἶτα τὸ τῆς Πρ. γραπτέον.

Σχόλια. Ο τοῦτ' ἀναπείσας] Κόνωνα λέγει. Γεωργοῖς.] ἐβαροῦντο γὰρ ταῖς τριηραρχίαις. Κορινθίοις.] ἦσαν γὰρ διάφοροι. τὸ δὲ σοι, ὡς πρὸς τὸν δῆμον. Ιερώνυμος σοφός.] κατ' εἰρωνείαν. ὁ γὰρ Ἀργεῖος σοφός. ὁ δ' Ἱερώνυμος, ἀμαθής. ταῦτα δὲ εἰς τὸ κωμῳδεῖσθαί τινας. τὸ A δὲ Ἀργεῖος ὄνομα κύριον.

Σωτηρία παρέκυψεν, ἀλλ' ὀργίζεται
Θρασύβουλος αὐτὸς οὐχὶ παρακαλούμενος.
Γυ. Ὡς ξυνετὸς ἀνήρ. Πρ. νῦν καλῶς ἐπήνεσας.
Ὑμεῖς γ' ἄρ' ἐστ' ὦ δῆμε τούτων αἴτιοι.
Τὰ δημόσια γὰρ μισθοφοροῦντες χρήματα,
Ἴδια σκοπεῖσθ' ἕκαστος ὅτι τις κερδανεῖ.
Τὸ δὲ κοινὸν ὥσπερ Αἴσιμος κυλίνδεται.
Ἢν οὖν ἐμοὶ πείθησθε, σωθήσεσθ' ἔτι.
Ταῖς γὰρ γυναιξὶ φημὶ χρῆναι τὴν πόλιν
Ὑμᾶς παραδοῦναι. καὶ γὰρ ἐν ταῖς οἰκίαις
Ταύταις ἐπιτρόποις καὶ ταμίαισι χρώμεθα.
Γυ. Εὖγ' εὖγε νὴ Δί' εὖγε. λέγε λέγ' ὦγαθέ.
Πρ. Ὡς δ' εἰσὶν ἡμῶν τοὺς τρόπους βελτίονες
Ἐγὼ διδάξω. πρῶτα μὲν γὰρ τἄρια
Βάπτουσι θερμῷ κατὰ τὸν ἀρχαῖον νόμον
Ἁπαξάπασαι, κοὐχὶ μεταπειρωμένας
Ἴδοις ἂν αὐτάς. ἡ δ' Ἀθηναίων πόλις
Εἰ τοῦτο χρηστῶς εἶχεν, οὐκ ἂν ἐσῴζετο
Εἰ μή τι καινὸν ἄλλο περιειργάζετο.
Καθήμεναι φρύγουσιν ὥσπερ καὶ πρὸ τοῦ.
Ἐπὶ τῆς κεφαλῆς φέρουσιν ὥσπερ καὶ πρὸ τοῦ.
Τὰ Θεσμοφόρι' ἄγουσιν ὥσπερ καὶ πρὸ τοῦ.
Τοὺς ἄνδρας ἐπιτρίβουσιν ὥσπερ καὶ πρὸ τοῦ.
Μοιχοὺς ἔχουσιν ἔνδον ὥσπερ καὶ πρὸ τοῦ.
Αὑτοῖς παροψωνοῦσιν, ὥσπερ καὶ πρὸ τοῦ.
Τὸν οἶνον εὔζωρον φιλοῦσ' ὥσπερ πρὸ τοῦ.
Βινούμεναι χαίρουσιν, ὥσπερ καὶ πρὸ τοῦ.
Ταύταισιν οὖν ὦνδρες παραδόντες τὴν πόλιν
Μὴ περιλαλῶμεν μηδὲ πυνθανώμεθα
Τί ποτ' ἄρα δρᾶν μέλλουσιν. ἀλλ' ἁπλῷ τρόπῳ
Ἐῶμεν ἄρχειν σκεψάμενοι ταυτὶ μόνα.
Ὡς τοὺς στρατιώτας πρῶτον οὖσαι μητέρες
Σῴζειν ἐπιθυμοῦσιν. εἶτα σιτία
Τίς τῆς τεκούσης μᾶλλον ἐπιπέμψειεν ἄν.
Χρήματα πορίζειν εὐπορώτατον γυνή.
Ἄρχουσά τ' οὐκ ἂν ἐξαπατηθείη ποτέ.
Αὐταὶ γάρ εἰσιν ἐξαπατᾶν εἰθισμέναι.
Τὰ δ' ἄλλ' ἐάσω. ταῦτα κἂν πείθησθέ μοι,
Εὐδαιμονοῦντες τὸν βίον διάξετε.

Salus declinata eſt, ſed terminat
Thraſybulus ipſe non aduocatus.
MVL. Valde intelligens vir. PRA. nunc bene laudaſti.
Vos igitur eſtis ô popule, horum cauſa
Publicas mercedem ferentes res,
B *Propria conſideratis vnuſquiſque, quid quis lucratur.*
Hoc autem commune velut Æſimus voluitur.
Si igitur mihi perſuademini, ſaluabitis adhuc.
His enim mulieribus dico opus eſſe ciuitatem
Vos tradere, etenim in domibus
His commiſſariis & gubernatoribus vtimur.
MVL. Bene, bene per Iouem, dic, dic ô bone.
C *Quod autem nobis moribus meliores,*
Ego docebo. primùm quidem enim lanas
Tingunt calida, ſecundum antiquam legem
Omnes, non iterum tentantes
Videbas ipſas. hæc autem Athenienſiũ ciuitas,
Si hoc bene habet, non ſaluabitur,
Si non quid nouum aliud operabitur.
Sedentes ſiccant vt & prius,
In capite ferunt ſicut & prius.
D *Theſmaphora agunt ſicut & prius,*
Viros fricant ſicut & prius.
Mæchos habent intus ſicut & prius,
Ipſis obſoniant ſicut & prius,
Vinum merum amant ſicut & prius,
Subagitatæ gaudent ſicut & prius,
His igitur ô viri tradentes ciuitatem
Non nugemur, neque interrogemus,
E *Quid aliquando facere volunt. ſed ſimplici more*
Sinamus imperare, conſiderantes hæc ſola,
Quòd exercitus primùm exiſtentes, matres
Saluare cupiunt, poſtea cibos
Quis pariente magis immittat.
Res præbere facillimum mulier,
Imperans non decipietur vnquam.
Ipſæ enim ſunt decipere conſuetæ.
F *Hæc autem alia ſinã. hæc ſi perſuadebimini mihi,*
Bene fortunati vitam degetis.

Σχόλια. Θρασύβουλος.] οὗτος αὐθάδης καὶ δωροδόκος. ὑπερόπτης ὢν τοῦ δήμου, ἐβούλετο δι' αὐτοῦ πάντα πράττεσθαι. Τὰ δημόσια γὰρ μισθοφοροῦντες.] ὅπως μὲν αὐτοὶ κερδανεῖ τι σκοπεῖσθε. ὅπως δὲ φροντίσετε περὶ τῶν κοινῶν ἐξ ὧν μισθοφορεῖτε ἀμελεῖτε τοῦ κοινοῦ. Αἴσιμος.] χωλὸς ἄτιμος καὶ ἀμαθής.

Bisetvs. Αἴσιμος, ὄνομα κύριον ἀνδρός τινος ἀτίμου καὶ ἀμαθοῦς, καὶ χωλοῦ. διὸ καὶ τὰ πράγματα κυλίνδεσθαι, τουτέστι χωλεύειν, ὥσπερ τὸν Αἴσιμον λέγει. αἴσιμος δὲ ἐπιθετικῶς ληφθὲν σημαίνει τὸν ἄνδρα τὸν τηροῦντα τὸ αἴσιον, ἤγουν τὸ καθῆκον, καὶ τὸ δίκαιον.

Σχόλια. Σωθήσεσθ' ἔτι.] παρέλκει τὸ ἔτι παρὰ τοῖς Ἀττικοῖς. Ταμίαις.] ἐφόροις. φύλαξι. διοικητρίαις. Βάπτουσι.] πλύνουσι. Εἰ μή τι καινὸν ἄλλο.] ἀντὶ τοῦ εἰ μὴ ἐπολυπραγμόνει καὶ καινὰς ἐφίει πολιτείας. Φρύγουσι.] λείπει τὸ κρίθας. Ἐπιτρίβουσι.] μοιχεύουσιν ἢ ἐν τῷ μηδὲν πράττειν. Παροψωνοῦσιν.] ἀντὶ τοῦ λάθρα ὀψωνοῦσιν. Εὔζωρον.] ἄκρατον. Μὴ περιλαλῶμεν.] φλυαρῶμεν. Σκεψάμενοι.] διὰ τῶν ἐπαγομένων λογισάμενοι. Πορίζειν.] εὑρίσκειν. συνάγειν. Τὰ δ' ἄλλα.] μετὰ τὸ ἐάσω στικτέον. τὸ δὲ ταῦτα, διὰ ταῦτα συμβουλεύων. ἐν ταῖς φυγαῖς. τόπος τοῦ δικαστηρίου ἀποκεκρυμμένος.

G

Γυ. Εὖγ' ὦ γλυκυτάτη Πραξαγόρα καὶ δεξιῶς. A
Πόθεν ὦ τάλαινα ταῦτ' ἔμαθες οὕτω καλῶς;
Πρ. Ἐν ταῖς φυγαῖς μετ' ἀνδρὸς ᾤκησ' ἐν Πυκνί.
Ἔπειτ' ἀκούουσ' ἐξέμαθον τῶν ῥητόρων.
Γυ. Οὐκ ἐτὸς ἄρ' ὦ μέλ' ἦσθα δεινὴ καὶ σοφή.
Καί σε στρατηγὸν αἱ γυναῖκες αὐτόθεν
Αἱρούμεθ', ἢν ταῦθ' ἃ 'πινοεῖς κατεργάσῃ. B
Ἀτὰρ ἢν Κέφαλός σοι λοιδορῆται προσφθαρείς,
Πῶς ἀντερεῖς πρὸς αὐτὸν ἐν τἠκκλησίᾳ;
Πρ. Φήσω παραφρονεῖν αὐτόν. Γυ. ἀλλὰ τοῦτό γε
Ἴσασι πάντες. Πρ. ἀλλὰ καὶ μελαγχολᾶν.
Γυ. Καὶ τοῦτ' ἴσασιν. Πρ. ἀλλὰ καὶ τὰ τρύβλια
Κακῶς κεραμεύειν. τὴν δὲ πόλιν εὖ καὶ καλῶς. C
Γυ. Τί δ' ἢν Νεοκλείδης ὁ γλάμων σε λοιδορῇ;
Πρ. Τούτῳ μὲν εἶπον ἐς κυνὸς πυγὴν ὁρᾶν.
Γυ. Τί δ' ἢν ὑποκρούωσί σε; Πρ. προσκινήσομαι
Ἅτ' οὐκ ἄπειρος οὖσα πολλῶν κρουμάτων.
Γυ. Ἐκεῖνο μόνον ἄσκεπτον, ἢν σε τοξόται
Ἕλκωσιν ὅ,τι δράσεις ποτέ. Πρ. ἐξαγκωνιῶ. D
Ὡδί, μέση γὰρ οὐδέποτε ληφθήσομαι.
Γυ. Ἡμεῖς δέ γ' ἢν αἴρωσ', ἐᾶν κελεύσομεν.
Πρ. Ταυτὶ μὲν ἡμῖν ἐντεθύμηται καλῶς.
Γυ. Ἐκεῖνο δ' οὐ πεφροντίκαμεν ὅτῳ τρόπῳ
Τὰς χεῖρας αἴρειν μνημονεύσομεν τότε.
Εἰθισμέναι γὰρ ἐσμὲν αἴρειν τὰ σκέλη.
Πρ. Χαλεπὸν τὸ πρᾶγμ', ὅμως δὲ χειροτονητέον, E
Ἐξωμισάσαις τὸν ἕτερον βραχίονα.
Ἄγε νυν ἀναστέλλεσθ' ἄνω τὰ χιτώνια,
Ὑποδεῖσθε δ' ὡς τάχιστα τὰς Λακωνικάς.
Ὥσπερ τὸν ἄνδρα θεᾶσθ', ὅτ' εἰς ἐκκλησίαν
Μέλλοι βαδίζειν ἢ θύραζ' ἑκάστοτε.
Ἔπειτ' ἐπειδὰν ταῦτα πάντ' ἔχῃ καλῶς, F
Περιδεῖσθε τοὺς πώγωνας. ἡνίκ' ἂν δέ γε
Τούτους ἀκριβώσητε περιηρμοσμέναι

A MVL. *Bene ô dulcissima Praxagora, & aptè.*
Vnde ô misera hæc didicisti sic bene?
PRA. *In Phygis cum viro habitaui in Pycni.*
Postea audiens, ex didici rhetoribus.
MVL. *Non incassum ô misera os eloquens & sapiens,*
Et te ducem mulieres illinc
Eligimus, si hæc quæ cogitas facies.
B *Sed si Cephalus tibi nugatur corruptus,*
Quomodo contradices ad ipsum in concione?
PRA. *Dicam desipiscere ipsum.* MVL. *sed hæc*
Sciunt omnes. PRA. *sed & furere.*
MVL. *Et hoc sciunt.* PRA. *sed & scutellas*
Male fingere, hanc autem ciuitatem bene & pulchre.
C MVL. *Quid si Neoclides Glamon te mordet?*
PRA. *Huic quidem dixi in canis culum videre.*
MVL. *Quid autem si verberabunt te?* PRA. *Admouebor,*
Tamen non inexperta existens multorum verberum.
MVL. *Illud solum inconsideratum, si tibi sagittarij*
D *Trahent, quicquid facies aliquando.* PRA. *explicabo*
Sic, media enim nunquam capiar.
MVL. *Nos autem si eleuant, sinere iubebimus.*
PRA. *Hæc quidem nobis memorata sunt bene.*
MVL. *Illud autem non considerabimus, quomodo*
Manus eleuare meminerimus tunc,
E *Consueta enim sumus extollere crura.*
PRA. *Difficilis res, tamen autem consentiendum*
Extollentibus alterum brachium.
Age nunc trahite supra vestes,
Subligate quàm citissimè Laconicas,
Quemadmodum virum videtis, quando in concilium
Vult ire, vel foras semper:
F *Posteaquam hæc omnia habeas bene,*
Induimini barba, quando
Hæc feceritis circumaptata.

Σχόλια. Ἐν Πυκνί.] ἀντὶ τοῦ ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ. ὡς ἀποκεκρυμμένων ἐκείνων τῶν ἱερῶν καὶ δυναμένων ἐκεῖ κρύπτεσθαι ὑπὸ τὰς φυγὰς τῶν τριάκοντα. Ὦ μέλ' ἦσθα.] παρέλκει τὸ μέλε. Αὐτόθεν.] ἀπὸ τοῦ παρόντος χρόνου. Κέφαλός σοι] δημαγωγός ἐστιν ἕτερος οὐχ ὃν λέγει Δημοσθένης ἀλλὰ λοίδορος. Τρύβλια] εἶδος ὀξυβάφου τὸ τρύβλιον. Κεραμεύειν] ἀπὸ κοινοῦ τὸ κεραμεύειν. ἀντὶ τοῦ κατεργάζεσθαι. ἦν δὲ κεραμέως πατρὸς ὁ Κέφαλος. ἐλέγετο δὲ κεραμεύειν, καὶ τὰ κακῶς ποιοῦντα κοινά. Νεοκλείδης ὁ γλάμων] ὁ ἔχων τοὺς ὀφθαλμοὺς μεστοὺς ἀκαθαρσίας. ὁ λημῶν. ἐκωμῳδεῖτο δὲ, ὡς συκοφάντης καὶ ξένος G καὶ κλέπτης. Ἐς κυνὸς πυγὴν] παροιμία. ἐς κυνὸς πυγὴν ὁρᾶν καὶ τριῶν ἀλωπέκων. λέγεται δὲ ἐπὶ τῶν ὀφθαλμιώντων. Ὑποκρούσωσί σε.] ὑποβάλλωσί σε. λαμβάνωνταί σου. Πολλῶν κρουμάτων] ἔπαιξε παρὰ τὴν ὁμωνυμίαν τῆς συνουσίας. Ἐξαγκωνιῶ] τοὺς ἀγκῶνας ὑπὸ ταῖς πλευραῖς ποιήσω. οὐδέποτε γὰρ οὕτω μέση ληφθήσομαι. ἄλλως. παρεκτείνω ἵνα τῶν χειρῶν ἕλκῃ με καὶ μὴ μέσην ἄρας με, γνῷ ὅτι γυνή εἰμι διὰ τῶν τιτθίων. Τὰς χεῖρας αἴρειν] ὥσπερ οἱ ῥήτορες οἱ χειρονόμενοι. Ἐξωμισάσαις] ἄχρι τῶν ὤμων γυμνωθείσαις. Ὑποδεῖσθε] ὑποδεσμεύσατε.

A Καὶ θοἰμάτια τἀνδρεῖα τἄπερ ἐκλέψατε
Ἐπαναβάλλεσθε κᾆτα ταῖς βακτηρίαις
Ἐπερειδόμεναι, βαδίζετ' ᾄδουσαι μέλος
Πρεσβυτικόν τι. τὸν τρόπον μιμούμεναι
Τὸν τῶν ἀγροίκων. Γυ. εὖ λέγεις. ἡμεῖς δέ γε
Προΐωμεν αὐτῶν. καὶ γὰρ ἑτέρας οἴομαι
B Ἐκ τῶν ἀγρῶν εἰς τὴν Πύκν' ἥξειν ἄντικρυς
Γυναῖκας. ἀλλὰ σπεύσαθ' ὡς εἴωθ' ἐκεῖ
Τοῖς μὴ παροῦσιν ὀρθρίως ἐς τὴν Πύκνα,
Ὑπαποτρέχειν ἔχουσι μηδὲ πάτταλον.

A *Et vestes viriles quas furati estis,*
Suprà iacite, & postea baculis
Firmatæ, ite canentes cantum,
Senilem aliquem morem imitantes
Illum agrestium. MVL. *bene dicis. nos autem*
Praeamus ipsis, etenim alias puto
B *Ex agris in Pnycem venire apertè*
Mulieres. sed festinate, quòd consuetum est illic
Non præsentibus diluculò in Pnycem,
Reuerti habentibus neque palum.

Σχόλια. Προΐωμεν αὐτῶν] προηγησώμεθα τῶν λοιπῶν γυναικῶν. Ὑπαποτρέχειν] ὀπίσω τρέχειν. Πάτταλον] τὸ τυχόν. οἱ γὰρ ὕστεροι ἐλθόντες, οὐκ ἐλάμβανον τὸ C ἐκκλησιαστικόν.

Bisetvs. Παροιμιακῶς τοῦτο λέγεται. τουτέστι μηδὲ μικρότατόν τι. τινὲς δὲ πάσσαλον, ἢ πασπάλιν χάφυσιν, ὅπερ τὸ τοῦ ἀλεύρου λεπτότατον σημαίνει. τινὲς δὲ πάτταλον τὸν κέγχρον καλοῦσι, ὃς τοὺς κόκκους ἐλαχίστους ἔχει. ἀλλὰ καὶ τοῦτο καλῶς ἔχει.

ΧΟΡΟΣ ΓΥΝΑΙΚΩΝ.

CHORVS MVLIERVM.

Bisetvs. Αἱ γυναῖκες ἀνδρείᾳ κατασκευῇ, καὶ σχήματι κεκοσμημέναι, καὶ ἐν ἀλλήλαις προμελετῶσαι ἃ καὶ λέγειν καὶ πράττειν ἔμελλον, εἰς τὴν ἐκκλησίαν προέρχονται.

Χο. Ὥρα προβαίνειν ὦνδρες ἡμῖν ἐστι. τοῦτο γὰρ χρὴ
Μεμνημένας ἀεὶ λέγειν ὡς μή ποτ' ἐξολίσθῃ
Ἡμᾶς. ὁ κίνδυνος γὰρ οὐχὶ μικρὸς ἢν ἁλῶμεν
Ἐνδυόμεναι κατὰ σκότου τόλμημα τηλικοῦτον.
Χωρῶμεν εἰς ἐκκλησίαν ὦνδρες. ἠπείλησε γὰρ
E Ὁ θεσμοθέτης ὡς ἂν μὴ πρῴ πάνυ τοῦ κνέφους,
Ἥκῃ κεκονιαμένος βλέπων ὑπότριμμα,
Στέργων σκοροδάλμην μὴ δώσειν τριώβολον.
Ἀλλ' ὦ Χαριτιμίδη καὶ Σμίκυθε καὶ Δράκη
Ἕπου κατεπείγων σαυτὸν προσέχων ὅπως
Μηδὲν παραχορδιεῖς ὧν δεῖ σ' ἀποδεῖξαι.
Ὅπως δὲ τὸ σύμβολον λαβόντες ἔπειτα πλησίοι
καθεδούμεθ' ὡς ἂν χειροτονῶμεν
F Ἅπανθ' ὁπόσ' ἂν δέῃ τὰς ἡμετέρας φίλας.
Καίτοι τί λέγω. φίλους γὰρ χρῆν ὀνομάζειν.
Ὅρα δ' ὅπως ὠθήσομεν τούσδε τοὺς ἐξ ἄστεως

D CHO. *Hora procedere ô viri nobis est, hoc enim oportet.*
Memores semper dicere, ut non aliquando labefaciat
Nos. periculum enim non paruum, si capti erimus,
Indutæ in tenebris audaciam talem.
Eamus in concilium ô viri, minatus est enim
Præco, ut non mane valde tenebris
E *Veneris pulueratus, aspiciens toruè*
Amans pultem non dare triobolum.
Sed ô Chariti una, vel Smicythe & Drace
Sequere urgens te ipsam, attendens ut
Nil discors, quæ oportet te ostendere.
Vt autem symbolum capientes postea propinqui sedeamus, ut feramus sententias,
Omnia quæ cum oportet nostras amicas.
F *Tamen quid dico? amicos enim oportebat me nominare.*
Vide autem, ut expellamus hos ex ciuitate

Bisetvs. Ἐξολίσθῃ] ἀντὶ τοῦ ἡμᾶς ἐκφύγῃ. ἐκ τῆς ἡμῶν ψυχῆς, καὶ μνήμης ὀλίσθῃ, τουτέστιν ἐκπέσῃ. τὸ δὲ μεταφορικόν.

Σχόλια. Ἐνδυόμεναι] καταδυόμεναι εἰς τηλικοῦτον τόλμημα λάθρᾳ. Χωρῶμεν] τοῦτ' ἐστὶ τὸ μέλος, ὃ εἶπεν ἔνδον αὐταῖς τὸ ἀγροικικόν. Θεσμοθέτης] ἄρχοντες G Ἀθήνῃσιν ἓξ ὄντων τὸν ἀριθμόν. καίτοι ἐκ τῶν καλουμένων ἐννέα ἀρχόντων. καλοῦνται δὲ οὕτως ὅτι τῶν νόμων τὴν ἐπιμέλειαν εἶχον. ὅτι δὲ τοὺς νόμους οὗτοι διώρθουν κατ' ἐνιαυτὸν ἕκαστον, εἴρηκεν Αἰσχίνης ἐν τῷ κατὰ Κτησιφῶντος. πρῴ δὲ μονοσυλλάβως, ἀντὶ τοῦ πρωΐ. ἔτι κνέφους ὄντος. Ὑπότριμμα] δριμὺ· οἱ γὰρ δικάζοντες ὀφείλουσι δριμεῖς εἶναι.

Bisetvs. Οὕτως καὶ βλέπειν νάπυ, ἢ ὀρίγανον λέγονται οἱ δριμεῖς ἄνθρωποι, ὡς φησιν Εὐστάθιος. καὶ βλέπειν Ἄρη, ἀντὶ τοῦ πολεμικόν, καὶ ἄγριον ἀποβλέπειν. ὑπότριμμα δὲ, ὥς φησιν ὁ Σουίδας, καὶ Ἡσύχιος, ἥδυσμα ποιὸν ἦν, ὃ ἔκ τε φοινίκων, καὶ μέλιτος, καὶ κυμίνου, καὶ ἄλλων τινῶν ἀρτυμάτων ἐποιεῖτο. ἀλλὰ πως ἡ λέξις ἐνταῦθα πικρότερόν τι, καὶ ὀξύτερον σημαίνειν ἔοικε. τούτων δὲ πάντων αὕτη ἐστὶν ἡ σύνταξις. ὁ θεσμοθέτης γὰρ βλέπων ὑπότριμμα, καὶ στέργων σκοροδάλμην ἠπείλησε μὴ δώσειν τριώβολον ἐκείνῳ δηλονότι, ὃς ἂν μὴ πάνυ πρῴ τοῦ κνέφους ἥκῃ κεκονισμένος, οὔτε κεκονιαμένος. καὶ

ἐγκονῶν, καὶ εἰσιέναι δεῖ τὴν ἄγαν σπουδὴν κόπτως πεπληρωμένος. A

Σχόλια. Στίρξων] ἐνδόμενος σκορόδοις, καὶ τοῦτο ἀγροικικόν.

Bisetus. Ω Χαριτιμίδη] ὦ Χαριτιμίδη, ἐν μιᾷ λέξει γραπτέον, ὅπερ, ὡς καὶ τὰ ἑξῆς, ὄνομα κύριον.

Σχόλια. Μηδὲν παραχορδίσῃς.] παρὰ ῥυθμὸν ποιήσῃς, μηδὲν παραφθέγξῃ. ἀλλὰ δεῖ εἰπεῖν ὅπως. (Bisetus. Ἡ μεταφορὰ ἀπὸ τῶν μουσικῶν ὀργάνων, ὧν οἱ ἄπειροι χορδὰς ἀντὶ χορδῶν παρὰ τὸν ῥυθμὸν, καὶ μελῳδίαν σκαιῶς κρούουσι.) σύμβολον δέ τι δηλοῖ φανερὸν ἤδη. Ὁρᾷ δ' ὅπως] ὁρᾷ ἄνδρας προσιόντας ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ.

Ἥκοντας. ὅσοι πρὸ τοῦ μὲν ἡνίκ' ἐλθόντ' ἔδει
Λαβεῖν ὀβολὸν μόνον, κάθηντο λαλοῦντες. B
Νυνὶ δ' ἐνοχλοῦσ' ἄγαν. ἀλλ' οὐχὶ Μυρωνίδης
Ὅτ' ἦρχεν ὁ γεννάδας, οὐδεὶς ἂν ἐτόλμα
Τὰ τῆς πόλεως διοικεῖν, ἀργύριον φέρων.
Ἀλλ' ἧκεν ἕκαστος ἐν ἀσκιδίῳ φέρων
Πιεῖν ἅμα τ' ἄρτον αὖ καὶ δύο κρομμύω.
Καὶ τρεῖς ἂν ἐλάας. νυνὶ δὲ τριώβολον
Ζητοῦσι λαβεῖν, ὅταν πράττωσί τι κοινὸν ὥσ- C
περ πηλοφοροῦντες.

Venientes, quicunque antea quidem, quãdo venientem oportebat
Capere obolum ſolum, ſedebant loquentes.
Nunc autem turbant valde. Sed non Myronides,
Quando imperabat ille generoſus, nullus audebat
Hæc ciuitatis gubernare argentum ferens:
Sed veniebat ſingulus in vtriculo ferens
Bibere, ſimulq́; panem rurſus, & duas cepas,
Et tres oliuas: nunc autem triobolum
Quærunt accipere, quando faciunt aliquid commune, tanquam
Lutum ferentes.

Σχόλια. Μυρωνίδης.] τῶν εὐδοκιμωτάτων ἦν ὁ στρατηγός. Ἐν ἀσκιδίῳ.] πρὸς τὸ ἀρχαῖον ἔθος σιτωμένοι. Πηλοφοροῦντες.] ὡς χειροτέχναι καὶ μισθωτοί.

ΒΛΕΠΥΡΟΣ ΑΝΗΡ ΠΡΑΞΑΓΟΡΑΣ, ΕΤΕΡΟΣ ΑΝΗΡ. D

BLEPYRVS VIR PRAXAGORÆ, ALIVS VIR.

Bisetus. Βλέπυρος ὁ Πραξαγόρας ἀνὴρ εἰς τὸ προσκήνιον προέρχεται, καὶ μετὰ τινος ἄλλου ἑαυτοῦ γείτονος περὶ τῆς γυναικὸς ἀπουσίας διαλεγόμενος ἀγανακτεῖ καὶ δυσφορεῖ. ὁ δὲ ταὐτὸν ἑαυτῷ συμβῆναι λέγει.

Βλ. ΤΙ τὸ πρᾶγμα. ποῖ ποθ' ἡ γυνὴ φρούδη 'στί μοι;
Ἐπεὶ πρὸς ἕω νῦν γ' ἐστὶν, ἡ δ' οὐ φαίνεται.
Ἐγὼ δὲ κατάκειμαι πάλαι χεζητιῶν
Τὰς ἐμβάδας ζητῶν λαβεῖν ἐν τῷ σκότῳ E
Καὶ θοἰμάτιον, ὅτε δὴ δ' ἐκεῖνο ψηλαφῶν
Οὐκ ἐδυνάμην εὑρεῖν, ὁ δ' ἤδη τὴν θύραν
Ἐπεῖχε κρούων ὁ Κοπρεαῖος, λαμβάνω
Τουτὶ τὸ τῆς γυναικὸς ἡμιδιπλοΐδιον.
Καὶ τὰς ἐκείνης Περσικὰς ὑφέλκομαι.
Ἀλλ' ἐν καθαρῷ ποῦ ποῦ τις ἂν χέσας τύχοι.
Ἢ πανταχοῦ τοι νυκτός ἐστιν ἐν καλῷ;
Οὐ γάρ με νῦν χέζοντά γ' οὐδεὶς ὄψεται.
Οἴμοι κακοδαίμων, ὅτι γέρων ὢν ἠγόμην F
Γυναῖκ'. ὅσας εἴμ' ἄξιος πληγὰς λαβεῖν.
Οὐ γάρ ποθ' ὑγιὲς οὐδὲν ἐξελήλυθε
Δράσουσ'. ὅμως δ' οὖν ἐστιν ἀποπατητέον.
Αν. Τίς ἐστιν; οὐ δήπου Βλέπυρος ὁ γειτνιῶν,
Βλ. Νὴ τὸν Δί' αὐτὸς δῆτ' ἐκεῖνος. Αν. εἰπέ μοι
Τί τοῦτό σοι τὸ πυρρόν ἐστιν; οὔ τί που
Κινησίας σου κατατετίληκεν. Βλ. πόθεν;
Οὐκ. ἀλλὰ τῆς γυναικὸς ἐξελήλυθα G
Τὸ κροκωτίδιον ἀμπισχόμενος, ὃ 'νδύεται.

BLE. *QVa res? vbi vbi mulier inanis eſt mihi,*
Quoniam ad aurora nunc eſt, hæc non apparet.
Ego autem iaceo diu cacaturiens,
Calceamenta quærens capere in obſcuritate,
Et pallium. quando autem & illud palpans
Non potui inuenire, hoc iam portam
Tenebat pulſans inteſtinum, capio
Hanc mulieris ſemineſtem,
Et illius perſicas traho.
Sed in puro vbi vbi aliquis cacans continget?
Certè vbique nocte eſt in bono.
Non enim me nunc cacantem nullus videbit.
Hei mihi infelici, quòd ſenex exiſtens duxi
Vxorem, quot ſum dignus plagas capere.
Non enim vnquam ſanum nil exiuit
Faciens, tamen autem eſt cacandum.
VIR. *Quis eſt? nõ Blepyrus ille propè habitans?*
BLE. *Per Iouem ipſe certè ille.* VIR. *dic mihi,*
Quid hoc tibi rubrum eſt? non
Cineſias te incacauit molliter? BLE. *vnde?*
Non, ſed muliere exiui,
Veſtulam indutus quam induebatur.

Σχόλια. Ὁ Κοπρεαῖος] βούλεται εἰπεῖν ὡς ὅτι ἐπειγόμενος ἀποπατῆσαι.

Bisetus. Παίζει δὲ ὄνομα πεποίηκε παρὰ τὸν κόπρον, τουτέστι τὸ ἀποπάτημα, ὅπερ ἐθέλων ἀποπατεῖν λέγει τὴν θύραν τοῦ πρωκτοῦ ὑπὸ τοῦ Κοπρεαίου κρούεσθαι.

Σχόλια. Ἡμιδιπλοΐδιον] τὸ γυναικεῖον ἱμάτιον.

ἢ ἀναβόλαιον γυναικῶν. Περσικάς.] εἶδος ὑποδήματος. Ὑφέλκομαι] ἀντὶ τοῦ ὑφειλκυσμένομαι. ὑποδέδεμαι. Ἐν καθαρῷ.] ἐν ἐρημίᾳ. Κροκώτιον] ὑποκο-

A εισινοῦς. εὕρηται δ' ἐν Βατράχοις ὅτι ἔνδυμά ἐστι διονυσιακὸν ὁ κροκωτός. ἐνταῦθα δὲ δῆλον ὡς γυναικεῖον. ἐμπισχόμενος δὲ, περιβεβλημένος.

Αν. Τὸ δ' ἱμάτιόν σου ποῦ 'στιν; Βλ. οὐκ ἔχω φράσαι.
Ζητῶν γὰρ αὐτ' οὐχ ηὗρον ἐν τοῖς στρώμασιν.
Αν. Εἶτ' οὐδὲ τὴν γυναῖκ' ἐκέλευσάς σοι φράσαι;
Βλ. Μὰ τὸν Δί' οὐ γὰρ ἔνδον οὖσα τυγχάνει.
Ἀλλ' ἐκτετρύπηκε λαθοῦσά μ' ἔνδοθεν.
Ὃ καὶ δέδοικα μή τι δρᾷ νεώτερον.
Αν. Νὴ τὸν Ποσειδῶ, ταυτὰ τοίνυν ἄντικρυς
Ἐμοὶ πέπονθας. καὶ γὰρ ἣ ξύνειμ' ἐγώ,
Φρούδη 'στ' ἔχουσα θοἰμάτιον ὃ 'γὼ 'φόρουν.
Κοὐ τοῦτο λυπεῖ μ', ἀλλὰ καὶ τὰς ἐμβάδας.
Οὔκουν λαβεῖν γ' αὐτὰς ἐδυνάμην οὐδαμοῦ.
Βλ. Μὰ τὸν Διόνυσον, οὐδ' ἐγὼ γὰρ τὰς ἐμὰς
Λακωνικάς. ἀλλ' ὡς ἔτυχον χεζητιῶν,
Ἐς τὼ κοθόρνω τὼ πόδ' ἐνθεὶς ἵεμαι.
Ἵνα μὴ 'γχέσαιμ' ἐς τὴν σισύραν. φανὴ γὰρ ἦν.
Αν. Τί δῆτ' ἂν εἴη; μῶν ἐπ' ἄριστον γυνὴ
Κέκληκεν αὐτὴν τῶν φίλων; Βλ. γνώμην γ' ἐμήν.
Αν. Οὔκουν πονηρά γ' ἐστὶν ὅτι κἄμ' εἰδέναι.
Ἀλλὰ σὺ μὲν ἱμονιάν τιν' ἀποπατεῖς. ἐμοὶ
Δ' ὥρα βαδίζειν ἐστὶν εἰς τὴν ἐκκλησίαν,
Ἤνπερ λάβω θοἰμάτιον ὅπερ ἦν μοι μόνον.
Βλ. Κἀγώ γ' ἐπειδὰν ἀποπατήσω. νυνὶ δέ μου
Ἀχράς τις ἐγκλείσασ' ἔχει τὰ σιτία.
Αν. Μῶν ἣν Θρασύβουλος εἶπε τοῖς Λακωνικοῖς;
Βλ. Νὴ τὸν Διόνυσον ἐνέχεται γοῦν μοι σφόδρα.
Ἀτὰρ τί δράσω; καὶ γὰρ οὐδὲ τοῦτό με
Μόνον τὸ λυποῦν ἐστιν. ἀλλ' ὅταν φάγω,
Ὅποι βαδιεῖταί μοι τὸ λοιπὸν ἡ κόπρος.
Νῦν μὲν γὰρ οὗτος βεβαλάνωκε τὴν θύραν,
Ὅστις ποτ' ἐστ' ἄνθρωπος Ἀχραδούσιος.
Τίς ἂν ἰατρόν μοι μετέλθοι καὶ τίνα;
Τίς τῶν καταπρώκτων δεινός ἐστι τὴν τέχνην;
Ἆρ' οἶδ' Ἀμύνων. ἀλλ' ἴσως ἀρνήσεται.
Ἀντισθένην τις καλεσάτω πάσῃ τέχνῃ.
Οὗτος γὰρ ἁνὴρ ἕνεκά γε στεναγμάτων
Οἶδε τί πρωκτὸς βούλεται χεζητιῶν.
Ὦ πότνι' Εἰλείθυια μή με περιίδῃς
Διαρραγέντα μηδὲ βεβαλανωμένον.
Ἵνα μὴ γένωμαι σκωραμὶς κομῳδική.

VIR. Illa autē vestis tui vbi est? BLE. non possum dicere,
Quærens enim ipsam non inueni in lectis.
VIR. Postea neque vxorem iussi te ducere.
BLE. Per Iouē, nō enim intus existens cōtingit,
B *Sed per foramen exiuit latens me intus.*
Quod & timui, ne quid faciat nouius.
VIR. Per Neptunum, eadem igitur apertè
Mihi passus es: etenim qua cum habitabam ego,
Vana est habens pallium quod ego ferebam.
Et non hoc tristificat me, sed & calceamenta
Non capere ipsa potui nullo modo.
BLE. Per Dionysium, neque ego enim mea
Laconica, sed vt euenit cacaturiens
C *In cothurnum pedes imponens mitto,*
Vt nō cacarem in vestem, splendida enim erat.
VIR. Quid igitur fuerit? nūquid ad cœnā mulier
Vocauit ipsā amicorū? BLE. sententiam meam.
VIR. Non mala sunt, quantum & me scire.
Sed tu quidem chordam vnam cacas, mihi
Autem hora ire est in concilium,
Si capiam, quod erat mihi solum.
D *BLE. Et ego postquā cacauero, nunc autem meos*
Pyrum syluestre quoddam serans tenet cibos.
VIR. Nūquid quod Thrasybulus dixit Laconicis?
BLE. Per Bacchū, inest igitur mihi vehemēter.
Sed quid faciam? etenim neque hoc me
Solum tristificans est, sed quando comedo,
Quò it mihi deinceps stercus?
Nunc quidem enim hic sernauit portam,
Quicunque vnquam est homo pyrificus.
E *Quis igitur medicum mihi aduocabit, & quem?*
Qui dilatantium culum peritus est artes?
Certè scio Amynon. sed forte negabit,
Antisthenem aliquis vocato omni industria.
Hic enim vir gratia suspirationum
Scit, quid culus vult cacaturiens.
O veneranda Lucina, ne me spernas,
F *Disruptum neque inclusum,*
Vt non fiam catinus ebrialis.

Bɪsᴇᴛᴠs. Ἐκτετρύπηκε] Ἡσύχιος. ἐκτετρυπηκέναι, ἐξελθεῖν λεληθότως. ἐκτρυπᾶν δὲ κυρίως λέγεσθαι δοκεῖ ἐπὶ μυῶν, οἵπερ ἐκ τῶν τρυπημάτων μάλιστα νυκτὸς λάθρα ἐξέρχεσθαι φιλοῦσι.

Σχόλια. Κοθόρνω.] κόθορνος εἶδος ὑποδήματος ἁρμόζον ἀμφοτέροις ποσί. Τὴν σισύραν] τὸ μαλλωτὸν στρῶμα. φανὴ δὲ, λαμπρὰ καθαρά. Γνώμην ἐμὴν] κατὰ τὴν ἐμὴν γνώμην καὶ οἴησιν. Ἱμονιάν] ἱμονιὰ καλεῖται τὸ σχοινίον ἐν ᾧ ἀρύονται τὸ ὕδωρ. τοῦτο δὲ λέγει, ὡς αὐτοῦ μακρὰ ἀποπατοῦντος καὶ χέζοντος. Ἀχράς τις] στένωσιν τῇ γαστρὶ παρέχει ὁ λεγόμενος παρ' ἡμῖν ἄπιος. οὕτω γὰρ καὶ Πλάτων ἐν νόμοις ἀπίους εἴρηκεν. οὐ μόνον δὲ ἀλλὰ καὶ παρ' Ἀλέξιδι καὶ ἐν ἀγρίοις Φερεκράτους. πρὶν ἀνακυκῆσαι τοὺς ἀπίους ἁρπαζέτω. ἐπέχει δὲ τὴν γαστέρα ἡ ἀχράς. Θρασύβουλος.] οὗτος ἀντιλέγειν μέλλων τοῖς Λακεδαιμονίοις πρέσβεσι περὶ σπονδῶν ἐληλυθόσιν, εἶτα δωροδοκήσας, ἀχράδας προσεποιήσατο βεβρωκέναι καὶ μὴ δύνασθαι λέγειν. Ἀλλ' ὅταν φάγω.] ἀγωνιᾷ δὲ ἐὰν φάγω οὕτω τὴν γαστέρα στενούμενος εἰς ποῖον τόπον χωρήσει ἡ ἔνδον κόπρος. Βεβαλάνωκεν] ἀπέκλεισε. βάλανος γὰρ τὸ εἰς τὸν μοχλὸν ἐνιέμενον ὃ καλοῦμεν μάγγανον. ταῦτα δ' εὕρηται καὶ ἐν ἄλλοις.

G

Bɪsᴇᴛᴠs. Ἀχραδούσιος] γέλωτος χάριν ὡς ἀνθρώπου ἀπό τινος δήμου ὄνομα τοῦτο ἔπλασε παρὰ τὴν ἀχράδα. ἀντὶ τοῦ ἡ ἀχράς. ἀχραδοῦς δὲ, δῆμος τῆς Ἀττικῆς. ὁ δημότης, ἀχραδούσιος. τοῦτο οὖν παίζων λέγει, ὡς καὶ κατωτέρω ἄνθρωπον ἀναφλύστιον καλεῖ, παρὰ τὸ ἀναφλᾶν.

τῶν καταφρύκτων] καὶ ἐνταῦθα ἐξ ἔθους ὁ ποιητὴς αἰσχρᾷ εὐτραπελίᾳ χρῆται παίζων πρὸς τὰ φάρμακα ἃ καταπαστὰ καλοῦνται. τοὺς δὲ ἰατροὺς ὡς καταπύγωνας αἰνίττεται. ὁ δὲ νοῦς οὗτος, τίς ἐστι τῆς καταπυγοσύνης ἐμπειρότατος; ἢ, ὃ καὶ ἁπλούστερον, τίς κάλλιστα οἶδε τὰ φάρμακα τῷ πρωκτῷ τῷ νοσοῦντι χρησιμώτατα; A

ΧΡΕΜΗΣ, ΒΛΕΠΥΡΟΣ.

B

BISETVS. Χρέμης ἐκ τῆς ἐκκλησίας ἐπανελθὼν

Χρ. Οὗτος τί ποιεῖς, οὔτι που χέζεις; Βλ. ἐγώ.
Οὐ δῆτ' ἔτι γε μὰ τὸν Δί', ἀλλ' ἀνίσταμαι.
Χρ. Τὸ τῆς γυναικὸς δ' ἀμπέχει χιτώνιον.
Βλ. Ἐν τῷ σκότῳ γὰρ τοῦτ' ἔτυχον ἔνδον λαβών.
Ἀτὰρ πόθεν ἥκεις ἐτεόν; Χρ. ἐξ ἐκκλησίας.
Βλ. Ἤδη λέλυται γάρ; Χρ. νὴ Δί' ὄρθριον μὲν οὖν.
Καὶ δῆτα πολὺν ἡ μίλτος ὦ Ζεῦ φίλτατε
Γέλων παρέσχεν ἣν προσέρραινον κύκλῳ.
Βλ. Τριώβολον δῆτ' ἔλαβες; Χρ. εἰ γὰρ ὤφελον.
Ἀλλ' ὕστερος νῦν ἦλθον, ὥστ' αἰσχύνομαι
Μὰ τὸν Δί' οὐδὲν ἄλλον ἢ τὸν θύλακον.
Βλ. Τὸ δ' αἴτιον τί. Χρ. πλεῖστος ἀνθρώπων ὄχλος
Ὅσος οὐδεπώποτ' ἦλθεν ἁθρόως ἐς τὴν Πνύκα.
Καὶ δῆτα πάντες σκυτοτόμοις εἰκάζομεν
Ὁρῶντες αὐτούς. οὐ γὰρ ἀλλ' ὑπερφυῶς
Ὡς λευκοπληθὴς ἦν ἰδεῖν ἡ 'κκλησία.
Ὥστ' οὐκ ἔλαβον οὔτ' αὐτὸς οὔτ' ἄλλοι συχνοί.
Βλ. Οὐδ' ἄρ' ἂν ἐγὼ λάβοιμι νῦν ἐλθών; Χρ. πόθεν;
Οὐδ' εἰ μὰ Δία τότ' ἦλθες, ὅτε τὸ δεύτερον
Ἀλεκτρυὼν ἐφθέγγετο. Βλ. οἴμοι δείλαιος
Ἀντίλοχ' ἀποίμωξόν με τοῦ τριωβόλου
Τὸν ζῶντα μᾶλλον. τἀμὰ γὰρ διοίχεται.
Ἀτάρ, τί τὸ πρᾶγμ' ἦν ὅτι τοσοῦτον χρῆμ' ὄχλου
Οὕτως ἐν ὥρᾳ ξυνελέγη; Χρ. τί δ' ἄλλο γ' ἢ
Ἔδοξε τοῖς Πρυτάνεσι περὶ σωτηρίας
Γνώμας καθεῖναι τῆς πόλεως. κᾆτ' εὐθέως
Πρῶτος Νεοκλείδης ὁ γλάμων παρείρπυσεν.
Κἄπειθ' ὁ δῆμος ἀναβοᾷ πόσον δοκεῖς.
Οὐ δεινὰ τολμᾶν τουτονὶ δημηγορεῖν,
Καὶ ταῦτα περὶ σωτηρίας προκειμένου.
Ὡς αὐτὸς αὑτῷ βλεφαρίδ' οὐκ ἐσώσατο.
Ὁ δ' ἀναβοήσας καὶ περιβλέψας ἔφη,
Τί δαί με χρὴ δρᾶν. Βλ. σκόροδ' ὁμοῦ τρίψαντ' ὀπῷ,
Τιθύμαλλον ἐμβαλόντα τοῦ Λακωνικοῦ
Σαυτῷ παραλείφειν τὰ βλέφαρα τῆς ἑσπέρας,
Ἔγωγ' ἂν εἶπον εἰ παρὼν ἐτύγχανον.

Σχόλια. Οὗτος τί ποιεῖς] ἀνήρ τις ἐπανιὼν ἀπὸ τῆς ἐκκλησίας Χρέμης. Ἡ μίλτος] κύκλῳ γὰρ τῷ αἱρετῷ ἐνέβαλλον εἰς ἐκκλησίαν τοὺς Ἀθηναίους μεμιλτωμένῳ σχοινίῳ. μίλτος δὲ χρώματος εἶδος ἐρυθροῦ. καὶ Ὅμηρος νῆας μιλτοπαρῄους. προσέρραινον δὲ προσέβαλον. θύλακον δὲ ἀρτοθήκην σημαίνει καὶ ἐν Πλούτῳ ζητητέον. αἰσχύνομαι φησὶν ἐπεὶ κενός ἐστι. Σκυτοτόμοι.] ἐπεὶ ἐν σκιᾷ καθεζόμενοι ἐργά- G

A Σχόλια. Ἀμύνων] ῥήτωρ ἑταιρηκώς. ἢ ἰατρὸς ὁ Ἀμύνων. καὶ ὁ Ἀντισθένης δὲ ἰατρὸς θηλυδρώδης. Εἰλείθυια.] ἐπεὶ αἱ ὠδίνουσαι ἐπικαλοῦνται τὴν Εἰλείθυιαν. καὶ αὐτὸς οὖν στενοχωρούμενος ἐπικαλεῖται αὐτήν. Σκωραμίς] ἀμὶς μὲν ἐν ᾧ οὐροῦσι. σκωραμὶς δὲ ἐν ᾧ ἀποπατοῦσιν.

CHREMES, BLEPYRVS.

τὰ ἐν αὐτῇ πεπραγμένα τῷ Βλεπύρῳ διηγεῖται.

CHR. Hic quid facis? non cacas? BLE. ego,
Non certè adhuc per Iouem, ſed reſurgo.
C CHR. Mulieris autem indutus es tribonium.
In tenebra enim hoc contigit intus capiens.
Sed vnde venis verè? CHR. ex concilio.
BLE. Iam ſolutum eſt enim? CHR. per Iouem diluculo quidem igitur, (ctiſſime,
Et certè multum terram rubram ô Iupiter dile-
Riſum præbuit, quam diſperſit circulo.
BLE. Triobolum igitur accepiſti? CHR. vtinam enim debuiſſem,
Sed vltimus nunc iui. quare erubeſco
D Per Iouem nil aliud quàm vtrem. (turba
BLE. Hæc cauſa quæ? CHR. plurima hominũ
Quanta nunquam venit denſè in Pnyca.
Et certè omnes coriarij aſſimulamus
Videntes ipſos. non enim, ſed eximiè,
Valde albam multitudinẽ erat videre conciliũ,
Quare non accepi, neque ipſe, neque alij denſi.
BLE. Neque ego capiã nunc iens. CHR. vnde?
Neque ſi per Iouem tunc veniſſes, quãdo ſecũdo
Gallus cantaſſet. BLE. hei mi,er,
E Antiloche, luge triobolo
Viuentem magis, mea enim præterierunt.
Sed quæ res fuit, quòd tanta res multitudinis
Sic in hora cõgregata eſt? CHR. quid aliud, quã
Viſum eſt gubernatoribus circa ſalutem
Sententias deponere ciuitatis? & poſtea ſtatim
Primus Neoclides luſcus ſerpſit,
Et poſtea populus reclamat (quantum putas?)
F Non eloquentia audire hunc concionari.
Et maximè circa ſalutem præiacente,
Quòd ipſe ſibiipſi palpebras non ſaluauit.
Hic autem reclamans, & circumſpiciens dixit,
Quid autẽ me oportet facere? BL. allia ſimul te-
Lactariã iniicientẽ Laconici, (rentẽ lacte ficus
Tibi ipſi vngere palpebras veſpere,
Ego dixiſſem, ſi præſens contigiſſem.

G ζονται, τοῦτο ἔφη. Τὸ δεύτερον.] ὁ γὰρ ἀλεκτρυὼν τρίτον φθέγγεται. Ἀποίμωξόν με] παρὰ τὰ ἐξ Αἰσχύλου Μυρμιδόνων. Ἀντίλοχ' ἀποίμωξόν με τοῦ τεθνηκότος τὸν ζῶντα μᾶλλον. Τἀμὰ γὰρ διοίχεται.] ἀντὶ τοῦ ἀπόλωλα. Ἐν ὥρᾳ.] τῷ ὄρθρῳ δηλονότι. Τοῖς Πρυτάνεσι.] τὸ δέκατον μέρος τῆς βουλῆς τῶν πεντακοσίων πεντήκοντα ἄνδρες ἀπὸ μιᾶς φυλῆς οἱ διοικοῦντες ἅπαντα τὰ ὑπὸ τῆς φυλῆς πρυτανευόμενα. ἐπρυτάνευον δὲ ἐκ διαδοχῆς ἀλλήλοις αἱ δέκα φυλαί, κλήρῳ λαχοῦσαι. Παρεύρηκεν.] ὡς ἐπὶ ὄφεως εἶπεν. ἐπειδὴ τυφλὸς ἦν. Ὀπὸν] πάνυ γὰρ δριμύτατος ὁ ὀπός. τιθύμαλλον δὲ εἶδος βοτάνης δριμυτάτης. ἴσως δὲ αὕτη παρὰ Λάκωσιν εὑρίσκεται. εἰώθασι δὲ οἱ ἰατροὶ καὶ ἐκ πατρίδος ὡς ἀλαζονεύονται τὰς βοτάνας ὀνομάζειν. οἷον, κυρηναϊκὸν ὀπὸν καὶ σμυρναϊκόν. ἦν μέντοι διαβόητος ὁ Λακωνικὸς τιθύμαλλος.

Χρ. Μετὰ τοῦτον Εὐαίων ὁ δεξιώτατος
Παρῆλθε γυμνὸς ὡς ἐδόκει τοῖς πλείοσιν·
Αὐτός γε μέντοι 'φασκεν ἱμάτιον ἔχειν,
Κἄπειτ' ἔλεξε δημοτικωτάτους λόγους.
B Ὁρᾶτε μέν με δεόμενον σωτηρίας
Τετραστατήρου κ' αὐτόν, ἀλλ' ὅμως ἐρῶ,
Ὡς τὴν πόλιν καὶ τοὺς πολίτας σώσετε.
Ἢν γὰρ παρέχωσι τοῖς δεομένοις οἱ κναφῆς
Χλαίνας ἐπειδὰν πρῶτον ἥλιος τράπῃ,
Πλευρῖτις ἡμῶν οὐδέν' ἂν λάβοι ποτέ.
Ὅσοις δὲ κλίνη μή 'στι, μηδὲ στρώματα
Ἰέναι καθευδήσοντας ἀπονενιμμένους
C Ἐς τῶν σκυλοδεψῶν· ἢν δ' ἀποκλείῃ τῇ θύρᾳ
Χειμῶνος ὄντος, τρεῖς σισύρας ὀφειλέτω.
Βλ. Νὴ τὸν Διόνυσον χρηστά γ' εἰ δ' ἐκεῖνά γε
Προσέθηκεν οὐδεὶς ἀντεχειροτόνησεν ἄν,
Τοὺς ἀλφιταμοιβοὺς τοῖς ἀπόροις τρεῖς χοίνικας
Δεῖπνον παρέχειν ἅπασιν. ἢ κλάειν μακρά·
Ἵνα τοῦτ' ἀπέλαυσαν Ναυσικύδους τἀγαθόν.
Χρ. Μετὰ τοῦτο τοίνυν δ' εὐπρεπὴς νεανίας
Λευκός τις ἀνεπήδησεν ὅμοιος Νικίᾳ,
D Δημηγορήσων, κἀπεχείρησεν λέγειν,
Ὡς χρὴ παραδοῦναι ταῖς γυναιξὶ τὴν πόλιν.
Εἶτ' ἐθορύβησαν κἀνέκραγον ὡς εὖ λέγοι
Τὸ σκυτοτομικὸν πλῆθος. οἱ δ' ἐκ τῶν ἀγρῶν
Ἀνεβορβόρυξαν. Βλ. νοῦν γὰρ εἶχον νὴ Δία.
Χρ. Ἀλλ' ἦσαν ἥττους. ὁ δὲ, κατεῖχε τῇ βοῇ.
Τὰς μὲν γυναῖκας πόλλ' ἀγαθὰ λέγων. σὲ δὲ
Πολλὰ κακά. Βλ. καὶ τί εἶπε. Χρ. πρῶτον μὲν σ' ἔφη
E Εἶναι πανοῦργον. Βλ. καὶ σέ; Χρ. μή πω τοῦτ' ἔρῃ.
Κἄπειτα κλέπτην. Βλ. ἐμὲ μόνον; Χρ. καὶ νὴ Δία
Καὶ συκοφάντην. Βλ. ἐμὲ μόνον; Χρ. καὶ νὴ Δία
Τωνδὶ τὸ πλῆθος. Βλ. τίς δὲ τοῦτ' ἄλλως λέγει;
Χρ. Γυναῖκα δ' εἶναι πρᾶγμ' ἔφη νουβυστικόν,
Καὶ χρηματοποιόν· κοὔτε τἀπόρρητ' ἔφη
Ἐκ Θεσμοφόροιν ἑκάστοτ' αὐτὰς ἐκφέρειν.
F Σὲ δὲ καὶ μὲ βουλεύοντε τοῦτο δρᾶν ἀεί.

CHR. *Poſt hunc Euaon aptiſsimus*
Aduenit nudus, vt apparebat pluribus:
Ipſe quidem non dicebat veſtem habere,
Et poſtea dixit ciuiliſsimos ſermones.
B *Videte quidem me indigentem ſalutis*
Quatuor librarum & ipſe: ſed tamen dicam,
Quòd ciuitatem & eius ciues ſaluabitis.
Si enim prabeant indigentibus fullones
Veſtes, poſtquam primum ſol reuerſus eſt,
Dolor laterum noſtrûm nullum caperet vnquã.
Quibuſcunque autẽ lectica non eſt, neque lecti,
Ire dormituros lotos (*ianua,*
C *In claudorum tinctorum: ſi autem abeſt lectus.*
Hyeme exiſtente, tres veſtes debitum ſit.
BLE. *Per Dionyſium bona: ſi autem illa*
Appoſuiſſet, nullus loco illum diceret
Farinarum venditores egenis tres menſuras
Cœnam tradere omnibus, vel lugere longè,
Vbi hoc acceperunt Nauſicydis bonum.
CHR. *Poſt hoc igitur pulcher adoleſcens,*
Albus quidam inſiluit ſimilis Niciæ,
D *Concionans, & incœpit dicere,*
Quòd oportet tradere mulieribus ciuitatem.
Poſtea turbati ſunt, & clamauerũt quod bene dicas
Sutorica multitudine, hi autem ex agris (*Iouẽ.*
Clamauerunt BLE. *mentẽ enim habebant per*
CH. *Sed erãt minores. hic autẽ detinebat voce*
Has quidẽ mulieres multa bona dicẽs, tibi autẽ
Multa mala. BLE. *& quid dixit?* CHR. *Primùm quidem te dixit* (*roga.*
E *Eſſe malum.* BLE. *& te?* CHR. *ne hoc inter-*
Et poſtea furem. BLE. *me ſolum?* CHR. *& per Iouem,*
Et criminatorem. BLE. *me ſolum?* CHR. *& per Iouem* (*dicit*
Horum multitudinẽ. BLE. *quis autẽ hoc aliter*
CHR. *Mulierem autem dixit rẽ eſſe ſapientem,*
Et rem facientem, & non ſecreta dixit
Ex iudicibus ſemper ipſas efferre:
F *Te autem & me ſeruientes hoc facere ſemper.*

BISETVS. Εὐαίων] ὄνομα κύριον παρὰ τῷ Δημοσθένει ἐν τῷ κατὰ Μειδίου. ἴσως δὲ ἐνταῦθα πλασθέν ἐστιν, ὃ δηλοῖ τὸν ἡδυπαθοῦντα, καὶ ταῖς ἡδυπαθείαις μόνον δουλεύοντα. καὶ πασῶν φροντίδων παντελῶς ἀμελοῦντα, καὶ τῆς ἡδονῆς ἐπιμελούμενον, ἵνα τὸν αἰῶνα, εἴτε τὸν βίον εὖ, καὶ μεθ' ἡδονῆς ἅπαντα διάγῃ. ὁ δὲ Σοφοκλῆς ἐν τῷ Φιλοκτήτῃ τὸ εὐαίωνα ἐπιθετικῶς λαμβάνει, ὕπνον εὐαίωνα καλῶν, ὅπερ ὁ σχολιαστὴς ἑρμηνεύει, εὐμενῆ, καλῶς ἄγοντα ἡμῖν τὸν αἰῶνα.

G Σχόλια. Ἥλιος τράπῃ] εἰς χειμερινὴν δηλονότι τροπήν. Κλάειν μακρά.] τοῦτο λέγει γέλωτος χάριν. Ναυσικύδης.] οἱ μὲν ὅτι ἀλφιταμοιβός. οἱ δὲ ὅτι πένης. οἱ δὲ, ὅτι οἱ ἀλφιταμοιβοὶ τοῦ Ναυσικύδους τοῦτο ἀπέλαυσαν.

BISETVS. Εὐπρεπὴς νεανίας λευκός τις] οἷς τούτων ἡ Πραξαγόρα [illegible] δηλοῦται. Νικίας δὲ ἦν Ἀθηναῖος στρατηγός, ὃς τὰ Κύθηρα νῆσον εἷλε, καὶ περὶ τὴν Σπάρτην εἰς φόβον κατέστησε τοὺς Λακεδαιμονίους. καὶ φρουρὰν [illegible] τῇ πόλει κατέστησεν. εἰρήνην δὲ ὀκτὼ ἔτη τοῦ πολέμου ἐπρυτάνευσεν. ἦν γὰρ εἰρηνικός, ὡς καὶ [illegible] διὰ τὸ νομίζεσθαι. [illegible] Σκυτοτομικὸν πλῆθος] δηλοῖ τὸ τῶν γυναικῶν πλῆθος, αἳ τεχνίτην καὶ κόσμιον τὸν ἀνδρεῖον ἐνδυσάμεναι μετὰ τῆς Πραξαγόρας εἰς τὴν ἐκκλησίαν ἦλθον. ὁ δὲ Χρέμης τὰς γυναῖκας δὲ ἔλεγε, ἢ προσποιούμενος αὐτὰς ἄνδρας [illegible] ἠγνόει, καὶ διὰ τοῦτο αὐτὸν ταῦτα λέγει.

Σχόλια. Ἀνεβορβόρυξαν.] ἀνέκραξαν. Νοῦν γὰρ εἶχον νὴ Δία.] αἱ γυναῖκες εἰς ἄνδρας διασκευασθεῖσαι. Νουβυστικόν.] νοῦ πεπληρωμένον.

Βλ. Καὶ νὴ τὸν Ερμῆν τοῦτό γ' οὐκ ἐψεύσατο.
Χρ. Επειτα συμβάλλειν πρὸς ἀλλήλας ἔφη.
Ιμάτια, χρυσί', ἀργύριον, ἐκπώματα.
Μόνας μόναις οὐ μαρτύρων γ' ἐναντίον.
Καὶ ταῦτ' ἀποφέρειν πάντα κοὐκ ἀποστερεῖν.
Ημῶν δὲ τοὺς πολλοὺς ἔφασκε τοῦτο δρᾶν.
Βλ. Νὴ τὸν Ποσειδῶ μαρτύρων τ' ἐναντίον.
Χρ. Οὐ συκοφαντεῖν. οὐ διώκειν. οὐδὲ τὸν
Δῆμον καταλύειν. ἀλλὰ πολλά τε κἀγαθὰ
Ετερά τε πλεῖστα τὰς γυναῖκας εὐλόγει.
Βλ. Τί δῆτ' ἔδοξεν; Χρ. ἐπιτρέπειν σε τὴν πόλιν
Ταύταις. ἐδόκει γὰρ τοῦτο μόνον ἐν τῇ πόλει
Οὔπω γεγενῆσθαι. Βλ. καὶ δέδοκται; Χρ. φήμ' ἐγώ.
Βλ. Απαντά τ' αὐταῖς ἐστι προστεταγμένα
Α τοῖσιν ἀστοῖς ἔμελεν; Χρ. οὕτω ταῦτ' ἔχει.
Βλ. Οὐδ' εἰς δικαστήριον ἄρ' εἶμ' ἀλλ' ἡ γυνή.
Χρ. Οὐδ' ἔτι σὺ θρέψεις οὓς ἔχεις, ἀλλ' ἡ γυνή.
Βλ. Οὐδὲ στένειν τὸν ὄρθρον ἔτι πρᾶγμ' ἄρα μοι.
Χρ. Μὰ Δί' ἀλλὰ ταῖς γυναιξὶ ταῦτ' ἤδη μέλει.
Σὺ δ' ἀστενακτὶ περδόμενος οἴκοι μενεῖς.
Βλ. Εκεῖνο δεινὸν τοῖσιν ἡλίκοισι νῷν.
Μὴ παραλαβοῦσαι τῆς πόλεως τὰς ἡνίας,
Επειτ' ἀναγκάζωσι πρὸς βίαν. Χρ. τί δρᾶν;
Βλ. Βινεῖν ἑαυτάς. Χρ. ἢν δὲ μὴ δυνώμεθα;
Βλ. Τὸ πρὸς βίαν δεινότατον. Χρ. ἀλλ' εἰ τῇ πόλει
Τοῦτο ξυνοίσει, ταῦτα χρὴ πάντ' ἄνδρα δρᾶν.
Λόγος τί τοι τίς ἐστι τῶν γεραιτέρων,
Οσ' ἂν ἀνόητα καὶ μῶρα βουλευσώμεθα,
Απαντ' ἐπὶ τὸ βέλτιον ἡμῖν ξυμφέρειν.
Καὶ ξυμφέροιγ' ὦ πότνια Παλλὰς καὶ θεοί.
Αλλ' εἶμι, σὺ δ' ὑγίαινε. Βλ. καὶ σύ γ' ὦ Χρέμης.

A BLE. *Et per Mercurium hoc non mentitus eſt.*
CHR. *Poſtea commodare inter ſe dixit*
Veſtes, aurea, argentum, pocula,
Solas ſolis non martyribus contra,
Et has auferre omnes & non priuare.
Noſtrum autem multos dixit hoc facere.
BLE. *Per Neptunum martyribus contrà.*
CHR. *Non criminari, non accuſare, non autem*
Populum deſtruere, ſed multaq́; & bona,
B *Aliaq́; multa mulieribus bene dicit.*
BEL. *Quid igitur viſum eſt?* CHR. *Committere ciuitatem*
His, viſum eſt enim hoc ſolum in ciuitate
Nunquam factũ eſſe. BLE. *& viſum eſt?* CHR. *dico ego.*
BLE. *Omnia ipſis ſunt præordinata,*
Quæ ciuibus curæ erant. CHR. *ſic hæc habent.*
C BLE. *Nullus iudicium igitur vado, ſed mulier?*
CHR. *Neque nutries quos habes, ſed mulier.*
BLE. *Neque ſuſpirare diluculo amplius res mihi.*
CHR. *Per Iouem, ſed mulieribus hæc iam curæ ſunt,*
Tu autem ſuſpiranter pedens domi manebis.
BLE. *Illud graue coætaneis nobis,*
Ne accipientes ciuitatis habenas
D *Poſtea cogant ad vim.* CHR. *quid facere?*
BLE. *Mouere ſeipſas.* CHR. *ſi autem non poterimus, prandium non dabunt.*
BLE. *Tu verò per Iouem fac, hæc vt prandeatis, & moues ſimul*
Ad vim grauiſſimum. CHR. *ſed ſi ciuitati*
Hoc conferet, hæc oportet omnia virum facere.
Sermoq́; aliquis eſt ſeniorum,
E *Quæcunque inſcita & ſtulta conſultamus,*
Omnia in melius nobis conferre.
Et conferebant ô veneranda Minerua & Dei.
Sed diſcedo, tu autẽ vale. BL. *& tu ô Chremes.*

Σχόλια. Συμβάλλειν] μεταδιδόναι καὶ χρᾶν. Φήμ' ἐγώ] ὡς φιλοψεύστων αὐτῶν τὰ μὴ γινόμενα καινοποιεῖν. Τοῖσιν ἡλίκοισι.] τοῖς γέρουσι. Λόγος τί τοι τίς ἐστι] λέγεται ὡς ὁ Ποσειδῶν καὶ ἡ Ἀθηνᾶ ἐφιλονείκησαν περὶ τῆς Ἀττικῆς, νικῆσαι τὴν Ἀθηνᾶν. καὶ φασὶν ἡττηθέντα τὸν Ποσειδῶνα καὶ λυπηθέντα καταρᾶσθαι τῇ πόλει καὶ λέγειν αὐτὸν ὅτι γένοιτο τοὺς Ἀθηναίους ἀεὶ κακῶς βουλεύεσθαι καὶ ἐπιτυγχάνειν.

F

ΧΟΡΟΣ, ΠΡΑΞΑΓΟΡΑ.

CHORVS, PRAXAGORA:

BISETVS. Αἱ γυναῖκες πάντα ἐν ἐκκλησίᾳ κατὰ γνώμην πράξασαι ἀπέρχονται, καὶ περὶ τῶν πραχθήσεσθαι μελλόντων μετὰ τῆς Πραξαγόρας βουλεύονται.

Χο. Εμβα, χώρει.
Αρ' ἐστι τῶν ἀνδρῶν τις ἡμῖν ὅς τις ἐπακολουθεῖ.
Στρέφου, σκόπει.
Φύλαττε σαυτὴν ἀσφαλῶς. πολλοὶ γὰρ οἱ πανοῦργοι
Μή πού τις ἐκ τοὔπισθεν ὢν, τὸ σχῆμα καταφυλάξῃ.

CHO. *INi, procede.*
Nunquid eſt virorum aliquis, nos qui ſequatur?
G *Vertere, conſidera,*
Serua te ipſam tute: multi enim mali,
Ne quis à tergo exiſtens habitum obſeruet.

Σχόλια. Εμβα, χώρει.] ἐξέρχεται ὁ χορὸς ἀπὸ τῆς ἐκκλησίας.

Ἀλλ' ὡς μάλιστα τοῖν ποδοῖν ἐπικτυπῶν βάδιζε.
Ὑμῖν δ' αἰσχύνην φέρει
Πάσαισι, παρὰ τοῖς ἀνδράσι τὸ πρᾶγμα τοῦτ' ἐλεγχθέν.
Πρὸς ταῦτα συστέλλου σεαυτήν.
Καὶ περισκοποῦ μὴ κἀκεῖσε καὶ τἀπ' ἐκ δεξιᾶς,
Μὴ ξυμφορὰ γενήσεται τὸ πρᾶγμα.
Ἀλλ' ἐγκονῶμεν. τοῦ τόπου γὰρ ἐγγύς ἐσμεν ἤδη,
Ὅθεν περ εἰς ἐκκλησίαν ὡρμώμεθ' ἡνίκ' ἦμεν.
Τὴν δ' οἰκίαν ἔξεσθ' ὁρᾶν ὅθεν περ ἡ στρατηγὸς
Ἐσθ' ἡ τὸ πρᾶγμ' εὑροῦσ' ὃ νῦν ἔδοξε τοῖς πολίταις.
Ὥστ' εἰκὸς ἡμᾶς μὴ βραδύνειν ἔτ' ἐπαναμενούσας.
Πώγωνας ἐξηρτημένας. μὴ καί τις ὄψεθ' ἡμᾶς,
Χ' ἡμῶν ἴσως κατείπῃ. ἀλλ' εἶα δεῦρ' ἐπὶ σκιᾶς,
Ἐλθοῦσα πρὸς τὸ τειχίον παραβλέπουσα θατέρῳ
Πάλιν μετασκεύαζε σαυτὴν αὖθις ἥπερ ἦσθα.
Καὶ μὴ βράδυν'. ὡς τήνδε καὶ δὴ τὴν στρατηγὸν ἡμῶν
Χωροῦσαν ἐξ ἐκκλησίας ὁρῶμεν. ἀλλ' ἐπείγου
Ἅπασα, καὶ μίσει σάκον πρὸς ταῖν γνάθοιν ἔχουσα
Χ' αὗται γὰρ ἥκουσι πάλαι τὸ σχῆμα τοῦτ' ἔχουσαι.
Πρ. Ταυτὶ μὲν ἡμῖν ὦ γυναῖκες εὐτυχῶς
Τὰ πράγματ' ἐκβέβηκεν, ἃ 'βουλεύσαμεν.
Ἀλλ' ὡς τάχιστα πρίν τιν' ἀνθρώπων ἰδεῖν
Ῥιπτεῖτε χλαίνας, ἐμβὰς ἐκποδὼν ἴτω.
Χάλα συναπτοὺς ἡνίας Λακωνικάς.
Βακτηρίας ἄφεσθε καὶ μέν τοι σὺ μὲν
Ταύτας κατευτρέπιζ', ἐγὼ δὲ βούλομαι
Εἴσω παρερπύσασα πρὶν τὸν ἄνδρα με
Ἰδεῖν, καταθέσθαι θοἰμάτιον αὐτοῦ πάλιν,
Ὅθεν περ παρέλαβον, τ' ἄλλα θ' ἃ 'ξηνεγκάμην.
Χο. Κεῖται δὴ πάνθ' ἅπερ εἶπας, σὸν δ' ἔργον τἄλλα διδάσκειν
Ὅτι σοι δρῶσαι ξύμφορον ἡμᾶς δόξομεν, ὀρθῶς ἐπακούειν,
Οὐδεμιᾷ γὰρ δεινοτέρᾳ σου ξυμμίξας οἶδα γυναικί.
Πρ. Περιμείνατε νῦν ἵνα τῆς ἀρχῆς ἣν ἄρτι κεχειροτόνημαι
Ξυμβούλοισιν ἁπάσαις ὑμῖν χρήσωμαι. καὶ γὰρ ἐκεῖ μοι
Ἐν τῷ θορύβῳ καὶ τοῖς δεινοῖς ἀνδρειόταται γεγένησθε.

A Sed quàm maximè pedibus ſonans vade,
Nobis autem pudorem ferat
Omnibus, apud viros res hæc dicta.
Ad hæc contrahe te ipſam,
Et circum aſpiciens & illinc, & quæ in dextera,
Ne ærumna fiat res.
Sed feſtinemus, locum enim prope ſumus iam,
B Vnde ad concilium ruimus quando ibamus.
Hanc domum licitum eſt videre, unde hæc dux
Eſt, rem inueniens quæ nunc apparuit ciuibus.
Quare decens, nos non tardare expectantes,
Barbas aptatas, ne aliquis videat nos,
Et nobis fortè inuehat. Sed eia huc in umbra
Veniens ad murum perſpiciens altero,
C Rurſus reordinate ipſam iterum, ubi eras,
Et non tarda, quod hanc & iam ducem noſtram
Procedentem ex concilio videmus. ſed feſtina
Omnis, & odio habe barbam ad maxillas habens,
Et hæ enim veniunt diu habitum hunc habentes.
D PRA. Hæ quidem nobis ô mulieres, fortunatè
Res euenerunt, quæ conſultabamus.
Sed quàm citiſſimè ante aliquem hominum videre
Iacite veſtes, calceamentum longè eat.
Deponite colligata ligamenta Laconica,
Baculos dimittite: & tamen tu quidem
Has ordina, ego autem volo
Intro ſerpens ante virum me
E Videre, deponere pallium illic iterum
Vnde accepi, aliaq́ quæ comportauimus.
CHO. Parata ſunt iã omnia, quæ dixiſti. tuum autem opus omnia docere,
Quod tibi facere conferens nobis apparuit rectè audire.
Nulla enim grauiora mixta ſcio mulieri.
F PRA. Expectate nũc, ut imperij quòd nuper comprobaui,
Conſultatricibus omnibus vobis utar: etenim illic mihi
In turba & grauibus viriliſſimæ factæ eſtis.

Σχόλια. Παραβλέπουσα] ἀντιστρέφουσά φησιν. ἀλλὰ τῷ ἑτέρῳ ὀφθαλμῷ βλέπουσα. Σάκον.] τὸν πώγωνα λέγει. Συναπτούς.] τὰς συναπτομένας καὶ δεσμούσας τὰ ὑποδήματα. Παρερπύσασα.] ἠρέμα εἰσελθοῦσα.

G

ΒΛΕΠΥΡΟΣ, ΠΡΑΞΑΓΟΡΑ.

BLEPYRVS, PRAXAGORA.

Βισέτυς. Ὁ Βλέπυρος τῇ γυναικὶ ἐντυχὼν, πυνθάνεται πόθεν ἔρχεται. καὶ διὰ τί τὰς ἑαυτοῦ ἐσθῆτας λαβοῦσα ἀπῴχετο. Τέλος δὲ πολλῶν λόγων ἀμφοτέρωθεν εἰρημένων ὁ Βλέπυρος αὐτῇ διηγεῖται ἃ περὶ τῶν ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ πραχθέντων διὰ τοῦ χρήματος ἤκουσε.

Α.

Αν. ΑΥτη πόθεν ἥκεις Πραξαγόρα. Πρ. τί A
δ' ὦ μέλε
Σοὶ τοῦθ'; Αν. ὅ, τι μοὶ τοῦτ' ἐστίν; Πρ. ὡς εὐηθικῶς.
Οὔτοι παρὰ τοῦ μοιχοῦ γε φήσεις; Αν. οὐκ ἴσως
Ενός γε. Πρ. καὶ μὴν βασανίσαι τουτογί σοι
Εξεστι. Αν. πῶς; Πρ. εἰ τῆς κεφαλῆς ὄζω μύρου.
Αν. Τί δ' οὐχὶ βινεῖται γυνὴ κἄνευ μύρου; B
Πρ. Οὐ δὴ τάλαιν' ἔγωγε. Αν. πῶς οὖν ὄρθριον
Ωχου σιωπῇ θοἰμάτιον λαβοῦσά μου.
Πρ. Γυνή μέ τις νύκτωρ ἑταίρα καὶ φίλη
Μετεπέμψατ' ὠδίνουσα. Αν. κᾆτ' οὐκ ἦν ἐμοὶ
Φράσασαν ἰέναι; Πρ. τῆς λεχοῦς δ' οὐ φροντίσαι C
Οὕτως ἐχούσης ὦνερ; Αν. εἰποῦσάν γέ μοι.
Αλλ' ἐστιν ἐνταῦθα τὶ κακόν. Πρ. μὰ τὼ θεώ.
Αλλ' ὥσπερ εἶχον ᾠχόμην. ἐδεῖτο δὲ
Ηπερ μετῆλθέ μ' ἐξιέναι πάσῃ τέχνῃ.
Αν. Εἶτ' οὐ τὸ σαυτῆς ἱμάτιον ἐχρῆν σ' ἔχειν;
Αλλ' ἐμ' ἀποδύσασ' ἐπιβαλοῦσα τοὔγκυκλον, D
Ωχου καταλιποῦσ' ὡσπερεὶ προκείμενον,
Μονονοὺ στεφανώσασ' οὐδ' ἐπιθεῖσα λήκυθον.
Πρ. Ψῦχος γὰρ ἦν, ἐγὼ δὲ λεπτὴ κἀσθενής.
Επειθ' ἵνα λεαίνοιμι τοῦτ' ἠμπισχόμην.
Σὲ δ' ἐν ἀλέᾳ κατακείμενον καὶ στρώμασι
Κατέλιπον ὦνερ. Αν. αἱ δὲ δὴ λακωνικαὶ
Ωχοντο μετὰ σοῦ, καὶ κατὰ τί χ' ἡ βακτηρία;
Πρ. Ινα θοἰμάτιον σώσαιμι μεθυπεδησάμην E
Μιμουμένη σε καὶ κτυποῦσα τοῖν ποδοῖν,
Καὶ τοὺς λίθους παίουσα τῇ βακτηρίᾳ.
Αν. Οἶσθ' οὖν ἀπολωλεκυῖα πυρῶν ἑκτέα;
Ον χρῆν ἔμ' ἐξ ἐκκλησίας εἰληφέναι.
Πρ. Μὴ φροντίσῃς. ἄρρεν γὰρ καὶ ἔτεκε παιδίον.
Αν. Η'κκλησία; Πρ. μὰ Δί' ἀλλ' ἔγωγ' ᾠχόμην
Ατὰρ γεγένηται. Αν. Ναὶ μὰ Δί' οὐκ ᾔδεισθά με
Φράσαντά σοι χθές; Πρ. ἄρτι γ' ἀναμιμνήσκομαι. F
Αν. Οὐδ' ἄρα τὰ δόξαντ' οἶσθα. Πρ. μὰ Δί' ἔγω μὲν οὔ.
Αν. Κάθησο τοίνυν σηπίας μασωμένη.
Υμῖν δέ φασι παραδεδόσθαι τὴν πόλιν.
Πρ. τί δρᾶν, ὑφαίνειν; Αν. οὐ μὰ Δί ἀλλ' ἄρχειν.
Πρ. τίνος;
Αν. Απαξαπαξάπαντων τῶν κατὰ πόλιν πραγμάτων.

A VIR. HÆc unde venis Praxagora. PR. quid ô miser
Tibi hoc? VIR. Quod mihi hoc est? PR. valde fatue,
Non de mœcho dices? VIR. Non fortè
Vno. PR. Et quidem experiri hoc tibi
Licet. VIR. Quomodo. PR. Si capite oleo unguento.
B VIR. Quid autem non ſubagitatur mulier & ſine vnguento?
PR. Non miſera ego. VIR. Quomodo igitur diluculo
Iuiſti ſilentio pallium accipiens mihi?
PR. Mulier me quædam nocte ſocia & amica
Aduocauit parturiens. VIR. Et poſtea non erat mihi
C Dicentem ire. PR. Parturientis autem non habes curam
Sic habentis ô vir? VIR. Dicentem mihi.
Sed eſt hic aliquid malum? PR. per Deos,
Sed ſicut fui iui, precata eſt autem,
Quæ dimiſit me exire omni arte.
VIR. Poſtea non tui ipſius veſtem oportebat te habere,
Sed me exuens, capiens veſtem
D Iuiſti, relinquens tanquam mortuum.
Non coronans, neq; imponens lecythum.
PR. Frigus enim erat. ego autem tenuis & impotens,
Poſtea vt calefierem, hanc induta ſum.
Te autem in calore iacentem & lectis
Reliqui ô vir. VIR. Hæc autem calceamenta
Iuerunt tecum, & detinuit baculum?
E PR. Vt veſtem ſaluarem, ligaui,
Imitans te. ſonans pedibus,
Et lapides verberans baculo.
VIR. Scis igitur perdens triticorum menſuram,
Quam decebat me ex concilio capere?
PR. Non curabis, maſculum enim peperit puerum.
VIR. Concilium. PR. per Iouem ſed dixi ego, iui;
F Et factum eſt. VIR. ita per Iouem, non ſcis me
Dicentem tibi heri? PR. nunc reminiſcor.
VIR. Non igitur apparentia ſcis? PR. per Iouem ego quidem non.
VIR. Sede igitur ſepias mandens.
Vobis autem dicunt traditam eſſe ciuitatem.
PR. Quid facere, texere? VIR. Non per Iouem, ſed dominari. PR. Qua in re?
VIR. In omnibus circa ciuitatem rebus.

G

Σχόλια. Προκείμενον.] νεκρόν. Στεφανώσασα] εἰώθασι γὰρ ἐπὶ τῶν νεκρῶν τοῦτο ποιεῖν. Αλεαίνοιμι) θερμαίνοιμι.

BISETVS. Σηπίας μασωμένη.] Σ. οἱονεὶ τρυφῶσα διὰ τὴν ἐξουσίαν. οἱ λέγουσι τὰς σηπίας πάλαι παρὰ τοῖς ἀφροδισίοις ἐν τιμῇ γίνεσθαι. περὶ δὲ τούτων ὁ Ἀθήναιος ἐν τῷ η. τῶν Δειπνοσοφ. ταῦτα παραδίδωσιν, ἡ δὲ σηπία, φησί, καὶ ἑψομένη μὲν ἁπαλή, καὶ εὔστομος, καὶ εὔπεπτος, ἔτι δὲ καὶ εὐκοίλιος. ὁ αὐτὸς Σουίδας μαρτυρεῖ τοὺς προσήκοντας τοῖς προσήκουσιν, ὅταν ἡ ἀμφιδρομία ἐποιεῖτο, ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον πολύποδας, καὶ σηπίας δῶρα πέμπειν εἰωθότας.

A Πρ. Νὴ τὴν Ἀφροδίτην, μακαρία γὰρ ἡ πόλις
Ἔσται τὸ λοιπόν. Αν. κατὰ τί; Πρ. πολλῶν οὕνεκα.
Οὐ γὰρ ἔτι τοῖς τολμῶσιν αὐτὴν αἰσχρὰ δρᾶν
Ἔσται τὸ λοιπόν. οὐδαμοῦ δὲ μαρτυρεῖν.
Οὐ συκοφαντεῖν. Βλε. μηδαμῶς πρὸς τῶν θεῶν
Τουτὶ ποιήσῃς, μηδ' ἀφέλῃς μου τὸν βίον.
B Αν. Ὦ δαιμόνι' ἀνδρῶν, τὴν γυναῖκ' ἔα λέγειν.
Πρ. Μὴ λωποδυτῆσαι, μὴ φθονεῖν τοῖς πλησίον.
Μὴ γυμνὸν εἶναι, μὴ πένητα μηδένα.
Μὴ λοιδορεῖσθαι, μὴ 'νεχυραζόμενον φέρειν.
Αν. Νὴ τὸν Ποσειδῶ, μεγάλα γ' εἰ μὴ ψεύσεται.
Πρ. Ἀλλ' ἀποφανῶ τοῦθ' ὥστε μοί γε μαρτυρεῖν,
Καὶ τοῦτον αὐτὸν μηδὲν ἀντειπεῖν ἐμοί.

PR. Per Venerem, beata enim ciuitas
Erit posthac. VIR. Circa quid? PR. Multorum gratia.
Non enim amplius audentibus ipsi turpia facere
Erit posthac, nullo modo testificari,
Non criminari. BLE. Nequaquam per Deos
Hoc facies, neque auferes mei vitam.
VIR. O misere virorum, mulierem sine dicere.
PR. Non vestes furari, non inuidere his propè,
Non nudum esse, non pauperem nullum,
Non conuiciari, non pignoratum ferre.
VIR. Per Neptunum magna, si non mentietur.
PR. sed ostendam hoc ad mihi testificari,
Et hunc ipsum nil contradicere mihi.

Σχόλια. Μηδ' ἀφέλῃς μου τὸν βίον.] διοικοῦσα μετὰ τῶν ἄλλων γυναικῶν.

C Bisetus. Ὦ δαιμόνι' ἀνδρῶν.] Ἄλλος τις ἀνὴρ προσελθὼν τῷ Βλεπύρῳ, ὃς τοὺς τῆς ἑαυτοῦ γυναικὸς Πραξαγόρας λόγους διέκοπτεν, ἐπιπλήσσει.

Σχόλια. Μὴ 'νεχυραζόμενον.] ἔθος γὰρ ἦν τοῖς δικαζομένοις ἐνέχυρα φέρειν καὶ διδόναι τὴν ἑαυτῶν οὐσίαν.

ΧΟΡΟΣ, ΠΡΑΞΑΓΟΡΑ, Βλέπυρος.

Chorus, Praxagora, Blepyrus.

D Biset. Περὶ τῆς ἐσομένης πολιτείας διαλέγονται.

Χο. Νῦν δὴ δεῖ σε πυκνὴν φρένα καὶ φιλόσοφον ἐγείρειν φροντίδ' ἐπισταμένην
Ταῖσι φίλαισιν ἀμύνειν. κοινῇ γὰρ ἐπ' εὐτυχίαισιν
Ἔρχεται γλώττης ἐπίνοια, πολίτην
Δῆμον ἐπαγλαϊοῦσα, μυρίαισιν εὐτυχίαισι βίου
Δηλοῦν ὅ,τι περ δύναται καιρός.
E Δεῖται γάρ τοι σοφοῦ τινος ἐξευρήματος ἡ πόλις ἡμῶν.
Ἀλλὰ πέραινε μόνον μήτε δεδραμένα, μή-
Τ' εἰρημένα πω πρότερον.
Μισοῦσι γὰρ ἢν τὰ παλαιὰ πολλάκις θεῶνται.
Ἀλλ' οὐ μέλλειν ἀλλ' ἅπτεσθαι. καὶ δὴ χρὴ ταῖς διανοίαις
Ὡς τὸ ταχύνειν Χαρίτων μετέχει πλεῖστον παρὰ τοῖσι θεαταῖς.
F Πρ. Καὶ μὴν ὅτι μὲν χρηστὰ διδάξω, πιστεύω. τοὺς δὲ θεατὰς
Εἰ καινοτομεῖν ἐθελήσουσι καὶ μὴ τοῖς ἠθάσι λίαν
Τοῖς τ' ἀρχαίοις ἐνδιατρίβειν, τοῦτ' ἔσθ' ὃ μάλιστα δέδοικα.
Βλ. Περὶ μὲν τοίνυν τοῦ καινοτομεῖν μὴ δείσῃς, τοῦτο γὰρ ἡμῖν

CH. Nunc iam oportet te prudentem mentem &
Sapientem suscitare, curam scientem
Amicis auxiliari: communiter enim in bonis fortunis,
Venit lingua prudentia, ciuilem
Populum illustrans multis bonis fortunis vitæ,
Declarare quod potest tempus:
Indiget enim sapientis alicuius inuentionis ciuitas nostrûm.
Sed perfice solum, neque facta, ne-
Que dicta prius.
Oderunt enim, si antiqua sæpè vident.
Sed non tardare, sed tangere & iam oportet sententijs,
Quòd festinare Gratiarum participat plurimum apud spectatores.
PR. Et quidem quòd quidem bona docebo, credo. hos autem spectatores
Si noua facere volunt, & non consuetis valdè,
His antiquis inde morari, hoc est, quod maximè timeo.
BLE. Circa igitur noua facere non timebis: hoc enim nobis

G Bisetus. Ἀλλ' οὐ μέλλειν.] στίχοι ἀναπαιστικοὶ τετράμετροι καταληκτικοὶ εἰς συλλαβήν, ὧν ὁ τελευταῖος μὴ ἐξελκυσθῇ καθὸ [illegible]. τούτους ἀπελῶσιν ἅπαντας. καλεῖται δὲ ὥς φησιν Ἡφαιστίων, τοῦτο τὸ μέτρον Ἀριστοφάνειον, διὰ τὸ τὸν Ἀριστοφάνην αὐτῷ κεχρῆσθαι πολλάκις. καὶ κατὰ πᾶσαν χώραν δέχεται σπονδεῖον, ἀνάπαιστον. σπανίως δὲ καὶ προκελευσματικόν. παρὰ δὲ τοῖς δραματοποιοῖς καὶ ἴαμβον, καὶ δάκτυλον. Εἰ καινοτομεῖν ἐθελήσουσι] τῶν Ἀθηναίων ὡς καινοτόμων, καὶ περὶ τοὺς νεωτερισμοὺς ἐσπουδακότων καθάπτεται, καὶ τὰ τούτων ἤθη διασύρει.

Δρᾶν ἀντ' ἄλλης ἀρχῆς ἐστι, τῶν δ' ἀρχαίων ἀμελῆσαι. A
Πρ. Μή νυν πρότερον μηδεὶς ὑμῶν ἀντείπῃ μηδ' ὑποκρούσῃ,
Πρὶν ἐπίστασθαι τὴν ἐπίνοιαν, καὶ τοῦ φράζοντος ἀκοῦσαι.
Κοινωνεῖν γὰρ πάντας φήσω χρῆναι, πάντων μετέχοντας.
Κἀκ ταὐτοῦ ζῆν. καὶ μὴ τὸν μὲν πλουτεῖν, τὸν δ' ἄθλιον εἶναι. B
Μηδὲ γεωργεῖν τὸν μὲν πολλήν, τῷ δ' εἶναι μηδὲ ταφῆναι.
Μηδ' ἀνδραπόδοις τὸν μὲν χρῆσθαι πολλοῖς, τὸν δ' ἀκολούθῳ.
Ἀλλ' ἕνα ποιῶ κοινὸν πᾶσι βίοτον, καὶ τοῦτον ὅμοιον.
Βλ. Πῶς οὖν ἔσται κοινὸς ἅπασι. Πρ. κατεδεῖ σπέλεθον πρότερός μοι.
Βλ. Τῶν σπελέθων κοινωνοῦμεν; Πρ. μὰ Δί' ἀλλ' ἔφθης μ' ὑποκρούσας. C
Τοῦτο γὰρ ἤμελλον ἐγὼ λέξειν. τὴν γῆν πρώτιστα ποιήσω
Κοινὴν πάντων, καὶ τἀργύρεον. καὶ τἄλλ' ὁπόσ' ἐστὶν ἑκάστῳ.
Εἶτ' ἀπὸ τούτων κοινῶν ὄντων ἡμεῖς βοσκήσομεν ὑμᾶς
Ταμιευόμεναι καὶ φειδόμεναι καὶ τὴν γνώμην προσέχουσαι. D
Βλ. Πῶς οὖν ὅστις μὴ κέκτηται γῆν ἡμῶν, ἀργύρεον δὲ
Καὶ Δαρεικούς, ἀφανῆ πλοῦτον; Πρ. τοῦτ' ἐς τὸ μέσον καταθήσει
Καὶ μὴ καταθεὶς ψευδορκήσει. Βλ. κἀκτήσατο γὰρ διὰ τοῦτο.
Πρ. Ἀλλ' οὐδέν τοι χρήσιμον ἔσται πάντως αὐτῷ. Βλ. κατὰ δὴ τί; E
Πρ. Οὐδεὶς οὐδ' ἐν πενίᾳ δράσει, πάντα γὰρ ἕξουσιν ἅπαντες.
Ἄρτους, τεμάχη, μάζας, χλαίνας, οἶνον, στεφάνους, ἐρεβίνθους.
Ὥστε τί κέρδος μὴ καταθεῖναι. σὺ γὰρ ἐξευρὼν ἀπόδειξον.
Βλ. Οὔκουν καὶ νῦν οὗτοι μᾶλλον κλέπτουσ' οἷς ταῦτα πάρεστι;
Πρ. Πρότερόν γ' ὦ 'ταῖρ' ὅτε τοῖσιν νόμοισι διεχρώμεθα τοῖς προτέροισιν. F
Νῦν δ' ἔσται γὰρ βίος ἐκ κοινοῦ, τί τὸ κέρδος μὴ καταθεῖναι;
Βλ. Ἢν μείρακ' ἰδὼν ἐπιθυμήσῃ, καὶ βούληται τοῦτον σκαλαθῦραι,
Ἕξει τούτων ἀφελὼν δοῦναι: τῶν ἐκ κοινοῦ δὲ μεθέξει
Ξυγκαταδαρθών. Πρ. ἀλλ' ἐξέσται προῖκ' αὐτῷ ξυγκαταδαρθεῖν. G

Facere pro alia dominatione eſt, hac autem antiqua negligere.
PR. Non nunc prius nullus veſtrûm contradicat, neq; interrumpat,
Ante ſcire opinionem & dicente audire.
Communicare enim omnes dicam oportere omnium participantes,
Et ex ipſo viuere, & non hunc quidem diteſcere, illum autem miſerum eſſe.
Neque agricolare hunc quidem multam, huic autem eſſe neque ſepeliri.
Neque mancipÿs hunc quidem vti multis, illum autem ſequentem.
Sed vnam faciam communem omnibus vitam, & hanc æquam.
BLE. Quomodo igitur erit communis omnibus? PR. Comedes ſtercus prior mihi.
BLE. Hæc ſtercora communicabimus? PRA. per Iouem, ſed præueniſti me interrumpens,
Hoc enim volebam ego dicere, terram primum faciam
Communem omnium, & argentum, & alia quæcunque ſunt vnicuique.
Poſtea ab his communibus exiſtentibus, nos paſcemus vos
Gubernantes, & parcentes, & opinionem attendentes.
BLE. Quomodo igitur qui non poßidet terram noſtrum, argentum autem
Et Daricos latentes diuitias? PR. Hoc in medium deponet,
Et non deponens mentietur. BLE. Et poſſedit enim propter hoc?
PR. Sed nil vtile erit omnino ipſi. BLE. ſecundùm quid?
PR. Nullus neque in paupertate faciet, omnia enim habebunt omnes,
Panes, partes placentas, veſtes, vinum, coronas, cicera.
Quare quod lucrum, non deponere? tu enim excogitans oſtende.
BLE. Non & nunc hi magis furantur, quibus hæc adſunt?
PR. Prius ô amice, quando his legibus vtebamur prioribus.
Nunc autem, erit enim vita ex communi, quod lucrum, non deponere?
BLE. Si adoleſcentulam videns cupiet, & volet hunc ſubagitare,
Habebit horum facilium dare? eorum ex communi participabit
Simul dormiens? PR. ſed licebit dotem ipſi ſimul dormire.

Σχόλια. Σπέλεθον.] κόπρον. καὶ ἀλλαχοῦ. ἐν ὅσῳ τις λάβοι τῇ χειρὶ σπέλεθον ἀρτίως [illegible]. Ἔφθης μ' ὑποκρούσας.] ὅτι ὑπεκρούσω καὶ ἐρωτᾷς πρότερός μου.

Καὶ Δαρεικούς.] εἰσὶ μὲν χρυσοῖ στατῆρες οἱ Δαρεικοί. ἠδύνατο δὲ ἕκαστος αὐτῶν ὅπερ ὁ παρὰ τοῖς Ἀττικοῖς ὀνομαζόμενος χρυσοῦς. ἀπὸ Δαρείου τοῦ Ξέρξου πατρὸς ἀλλ' ἀφ' ἑτέρου τινὸς παλαιοτέρου βασιλέως ὠνομάσθησαν. λέγουσι δέ τινες δύνασθαι τὸν Δαρεικὸν δραχμὰς ἀργυρίου εἴκοσιν. ὡς τοὺς πέντε Δαρεικοὺς δύνασθαι μνᾶν ἀργυρίου. Ἐν πενίᾳ δράσει.] ἀντὶ τοῦ οὐδεὶς αἰσχρόν τι δράσει ἢ ἐργάσεταί τι παρακειμένων ἀφθόνως ἁπάντων. Σκαλαθύραι.] συνουσιάσαι. μείρακα δ' ἐπὶ τῶν θηλυκῶν ἀρσενικῶς εἴρηται, καίτοι Ἀμμωνίου λέγοντος μειράκιον καὶ μείρακα ταύτῃ διαφέρειν ὅτι τὸ μὲν μειράκιον A ἐπὶ ἀρσενικοῦ, τὸ δὲ μεῖραξ ἐπὶ θηλυκοῦ. ὁ πρὸς τὸ γυναικῶδες τῶν κιναίδων. ἐρείδειν δὲ συνουσιάζειν.

Bis. Σκαλαθύραι.) σκαλαθύρειν κατὰ τὸν Ἡσύχιον δηλοῖ τὸ κινεῖν, ἀναστρέφειν, ἐρύασειν. καὶ τοῦτον ἐστὶν ὅτε τῷ ἁπλῷ σκαλεύειν, ὃ σημαίνει καὶ τὸ λάθρα πλησιάζειν, καὶ ἀκολασταίνειν. τινῶ κωμικῶς πέπλασται, καὶ σύγκειται ἐκ τοῦ σκάλλειν, τὸ σκαλεύειν, καὶ τοῦ θύρας, ὃ νῦν τὸ [illegible] μεταφορικῶς σημαίνει.

Καὶ ταύτας γὰρ κοινὰς ποιῶ τοῖς ἀνδράσι ξυγκατακεῖσθαι	B Et has enim communes faciam viris condormire,
Καὶ παιδοποιεῖν τῷ βουλομένῳ. Βλ. πῶς οὖν εἰ πάντες ἴασιν	Et filios facere volenti. BLE. Quomodo igitur ſi omnes iuerint
Ἐπὶ τὴν ὡραιοτάτην αὐτῶν καὶ ζητήσουσιν ἐρείδειν;	In pulcherrimam ipſarum, & quærent contendere?
Πρ. Αἱ φαυλότεραι καὶ σιμότεραι παρὰ τὰς σεμνὰς καθεδοῦνται,	PR. Turpiores & camuiores apud pulchriores ſedebunt,
Κᾆτ' ἢν ταύτης ἐπιθυμήσῃ, τὴν αἰσχρὰν πρῶθ' ὑποκρούσει.	C Et poſtea ſi hanc deſiderabit, turpem primùm ſubagitabit.
Βλ. Καὶ πῶς ἡμᾶς τοὺς πρεσβύτας ἢν ταῖς αἰσχραῖσι ξυνῶμεν	BLE. Et quomodo nos ſenes, ſi turpibus coniungemur,
Οὐκ ἐπιλείψει τὸ πέος πρότερον, πρὶν ἐκεῖσ' οἷ φῂς ἀφικέσθαι.	Non relinquet teſticulum prius ante illas, vbi dicis abire?
Πρ. Οὐχὶ μαχοῦνται; Βλ. περὶ τοῦ. Πρ. τοῦ μὴ ξυγκαταδαρθεῖν.	PRA. Non pugnabunt circa hoc non ſimul dormire.
Βλ. Καί σοι τὸ περὶ τούτου δὴ μάχεσθαι.	BLE. Et tibi tale erit.
Πρ. Τὸ μὲν ἡμέτερον γνώμην τιν' ἔχει. προβεβούλευται γὰρ ὅπως ἂν	D PR. Hoc quidem noſtrûm ſententiam aliquam habet præconſultatum eſt enim quomodo
Μηδεμιᾶς ᾖ τρύπημα κενόν. Βλ. τὸ δὲ τῶν ἀνδρῶν τί ποιήσει.	Nullius ſit foramen vacuum. BLE. illud autem virorum quid faciet,
Φεύξονται γὰρ τοὺς αἰσχροὺς, ἐπὶ δὲ τοὺς καλοὺς βαδιοῦνται.	Fugient enim turpes, in autem pulchros ibunt.
Πρ. Ἀλλὰ φυλάξουσ' οἱ φαυλότεροι τοὺς καλλίους ἀπιόντας	PR. Sed ſeruabunt turpiores, pulchriores abeuntes
Ἀπὸ τοῦ δείπνου καὶ τηρήσουσ' ἐπὶ τοῖσι δημοσίοισιν	E A cœna, & ſeruabunt in publicis
Οἱ φαυλότεροι. κοὐκ ἐξέσται παρὰ τοῖς καλοῖς καταδαρθεῖν	Turpiores: & non licebit apud hos pulchros dormire
Ταῖς γυναιξὶ πρὶν τοῖς αἰσχροῖς καὶ τοῖς μικροῖς χαρίσωνται.	Mulieribus antequam turpibus & paruis gratificabuntur.
Βλ. Ἡ Λυσικράτους ἄρα νυνὶ ῥὶς, ἴσα τοῖσι καλοῖσι φρονήσει.	BLE. Lyſicratis igitur nunc naſus, æqualia pulchris ſapiet.
Πρ. Νὴ τὸν Ἀπόλλω καὶ δημοτικὴ ἡ γνώμη καὶ καταχήνη	F PR. Per Apollinem, & publica ſententia & ridiculum,
Τῶν σεμνοτέρων ἔσται πολλὴ, καὶ τῶν σφραγῖδας ἐχόντων.	Pulchriorum erit multum ſigillum habentium,
Ὅταν ἐμβάδι γ' εἴπῃ προτέρῳ παραχώρει, κᾆτ' ἐπιτήρει	Quando calceamento dicet, prior da locum. & poſtea ſerua,
Ὅταν ἤδη 'γὼ διαπραξάμενος παραδῶ σοι δευτεριάζειν.	Quando iam ego operatus tradam tibi ſecundare.
Βλ. Πῶς οὖν οὕτω ζώντων ἡμῶν τοὺς αὑτοῦ παῖδας ἕκαστος	BLE. Quomodo igitur ſic viuentium noſtrûm ipſius filios vnuſquiſque
Ἔσται δυνατὸς διαγινώσκειν; Πρ. τί δὲ δεῖ. πατέρας ἅπαντας	G Erit potens dignoſcere? PR. Quid opus eſt? patres omnes

Bis. Οὐχὶ μαχοῦνται;] Οὗτοι οἱ δύο στίχοι ἐν πᾶσι τοῖς ἐκτυπωθεῖσιν ἀντιγράφεις διεφθαρμένοι, καὶ κολοβοὶ καὶ προσώπων ἀναστροφὴν ἔχοντες ἀναγινώσκονται. ὥσπερ μὲν ἄλλην ἀσάφειαν τούτῳ τῷ τόπῳ φέρει, καὶ τὴν ἀληθινὴν τοῦ ποιητοῦ ἔννοιαν διαφθείρει, καὶ πᾶσαν αὐτοῦ ὡραιότητα, καὶ τὴν Ἀριστοφανικὴν εὐτραπελίαν,

καὶ σκώμματα ἀναφαίνει. πρῶτον μὲν ἐν τῷ προτέρῳ στίχῳ ἐλλείπουσι τινά, ἃ καὶ αὐτὸς ὁ νοῦς, καὶ ἡ τοῦ μέτρου ὁλοκληρεία ἀπαιτεῖ. ὁ δὲ δεύτερος ἐν τοῖς τῶν παλαιῶν ἀντιγράφων χειρὶ γραφέντων ἴσως εἰς δύο μέρη κακῶς διαιρεθεὶς, δύο ἡμιστίχια γραμμαῖς κεχωρισμέναις κεχαραγμένα ἐποίει, καὶ ἀμφοῖν ἡ αὐτὴ ἀρχὴ ἦν, καὶ μονονουχὶ ὁ αὐτὸς νοῦς. τὸ δὲ τοῖς τυπογράφοις τοῖς τὸ πρᾶγμα ἀμελέστερον ἐξετάζουσι παρέσχεν ἀφορμὴν τοῦ τηρεῖν τῶν δύο ἡμιστιχίων τὸ ἕτερον, καὶ τὸ ἕτερον ὡς περιττὸν παραλείπειν. καὶ γὰρ ἔν τισι τῶν ἐκτυπωθέντων ἀντιγράφων οὕτω γράφεται ,, Καὶ τοι τοιοῦτον ὑπάρξει. ἐν ἄλλοις δὲ ,, Καὶ τοι τὸ περὶ τούτων δὴ μάχεσθαι. εἰ δὲ ταῦτα συνάψῃς μίαν, ἢ δύο συλλαβὰς μεθαρμόζων ὁλόκληρον στίχον ποιήσεις. οὕτως οὖν γραπτέον,

Οὐχὶ μαχοῦνται. Πρ. περὶ τοῦ; Βλ. περὶ τοῦ μὴ πρώτας ξυγκαταδαρθεῖν.
Καὶ τοι τοιοῦτον ὑπάρξει. Πρ. καὶ τοι τὸ περὶ τῶνδε μάχεσθαι.

Τὸ μὲν ἡμέτερον.

Ἵνα δὲ ταύτης τῆς ἡμετέρας ἐπανορθώσεως ὁ λόγος, καὶ ἡ πίστις καλῶς ἔχῃ, τὸ πρᾶγμα ἄνωθεν ἐξ ἀρχῆς ἐπαναληπτέον, καὶ ἐπιμελέστερον ἐξεταστέον. πρῶτον μὲν τίποτε τοὺς ἄνδρας ποιεῖν ἡ Πραξαγόρα ἤθελε, δῆλον ἐκ τῶν προηγουμένων. Βλέπυρος ταῦτα ἀδύνατα ὄντα νομίζων, καὶ τοὺς λόγους προφέρων, οἷς πεισθεὶς οὕτως ἐφρόνει, νῦν πρὸς τούτοις λέγει καὶ ζητεῖ, Οὐχὶ μαχοῦνται; A γυναῖκες δηλονότι. ἡ δὲ Πραξαγόρα ἀποκρίνεται. περὶ τοῦ; περὶ τίνος; ὁ δὲ Βλέπυρος λέγει, μὴ πρώτας ξυγκαταδαρθεῖν. τουτέστι περὶ τῶν ἐν τοῖς ἀφροδισίοις πρωτείων. αὕτη ἐπιφέρει καὶ τοι τοιοῦτον ὑπάρξει. τί; τὸ ὑπὲρ τούτων μάχεσθαι. διὰ τούτων δὲ ὑποσημαίνει αὐτὴν γραῦν, καὶ δυσειδῆ γυναῖκα εἶναι. ἡ δὲ τὸ τοιοῦτο καὶ αὐτὴ τῷ αὐτῷ σκώμματι χρησαμένη ἀποκρίνεται. Καὶ τοι τὸ περὶ τῶνδε μάχεσθαι. τουτέστιν ἡ αὐτὴ περὶ τῶν αὐτῶν μάχη καὶ τοι ὑπάρξει. περὶ τῶν αὐτῶν καὶ σοὶ ἀντιλογεῖν, φιλονεικεῖν, ἐρίζειν δεήσει. ὁρᾷς νῦν πῶς ἅπαντα κατὰ ταύτην τὴν γραφὴν B καλῶς ἔχει. εἴ τις μὲν τοῖς προτέροις σφάλμασιν ἀκολουθεῖν, καὶ ταῦτα φυλάττειν βούλεται, οὐ διαμαχήσομαι τούτῳ. Τὸ μὲν ἡμέτερον.] ἡ Πραξαγόρα πρὸς τὸν ἐν ἀρχῇ προτεθέντα λόγον ἐπανερχομένη διαμαρτυρεῖ φανερῶς ὅτι τῶν μὲν ἀνδρῶν ὀλίγην, μᾶλλον δὲ οὐδεμίαν ἔχουσα φροντίδα, τοῦτο μόνον διαπράξασθαι ἐβούλετο. ὅπως τὰ τῶν γυναικῶν πράγματα εὐτυχίας τύχῃ μεγίστης. τουτέστι περὶ τοῦτο μάλιστα ἐκ παντὸς τρόπου ἐσπούδαζεν ὅπως οὐδεμία τῶν γυναικῶν οὕτως εἴη δυστυχής, ὥστε μὴ ἔχειν ᾧ τινι συνουσιάζειν δύναιτο. τὸ δὲ τρύπημα C νῦν μεταφορικῶς λαμβάνει ἀντὶ τοῦ γυναικείου αἰδοίου, ὃ καὶ τρῆμα καλεῖται.

[illegible] τοῦ τὸ τρῆμα.

Λυσικράτης] ὁ Λυσικράτης κατὰ τὸν Σουίδαν, σιμός, αἰσχρός, κλέπτης. καὶ ἄσημος ἦν.

Σχόλια. Καταχήνη] καταγέλως.

Τοὺς πρεσβυτέρους αὐτῶν εἶναι τοῖσι χρόνοισι, νομιοῦσιν.	Seniores ipsorum esse temporibus putabunt.
Βλ. Οὐκοῦν ἄγξουσ' εὖ καὶ χρηστῶς ἑξῆς τὸν παῖδα γέροντα	D BLE. Non strangulabunt bene & utiliter ordinatim omnem senem
Διὰ τὴν ἄγνοιαν, ἐπεὶ καὶ νῦν γιγνώσκοντες πατέρ' ὄντα	Per ignorantiam: quoniam & nunc cognoscentes patrem existentem
Ἄγχουσι. τί δῆθ' ὅτ' ἀγνὼς ᾖ πῶς οὐ τότε κἀπιχεσοῦνται.	Strangulant. quid certè quando ignorans sit, quomodo non tunc & cacabunt?
Πρ. Ἀλλ' ὁ παρεστὼς οὐκ ἐπιτρέψει. τότε δ' αὐτοῖς οὐκ ἔμελ' οὐδὲν	PR. Sed astans non committet, tunc autem ipsis non me nil
Τῶν ἀλλοτρίων ὅς τις τύπτοι. νῦν δ' ἢν πληγέντος ἀκούσῃ,	Alienorum qui verberabit: nunc autem si percussum audiet,
Μὴ αὐτὸν ἐκεῖνον τύπτῃ δεδιὼς, τοῖς δρῶσι τοῦτο μαχεῖται.	E Non ipsum illum verberabit, timens facientibus hoc pugnabit.
Βλ. Τὰ μὲν ἄλλα λέγεις οὐδὲν σκαιῶς. εἰ δὲ προσελθὼν Ἐπίκουρος	BLE. Hæc quidem alia dicis nil rude, si autem adueniens Epicurus,
Ἢ Λευκόλοφος πάππαν με καλεῖ, τοῦτ' ἤδη δεινὸν ἀκοῦσαι.	Vel Leucolophus auum me vocabit, hoc iam graue audire.
Πρ. Πολὺ μέντοι δεινότερον τούτου τοῦ πράγματός ἐστι. Βλ. τὸ ποῖον;	PR. Multò quidem grauius hac re est. BLE. Qua?
Πρ. Εἴ σε φιλήσειεν Ἀρίστυλλος φάσκων αὐτοῦ πατέρ' εἶναι.	PR. Si te osculabitur Aristyllus, dicens ipsius patrem esse.
Βλ. Οἰμώζοι γ' ἂν καὶ κωκύοι. Πρ. σὺ δέ γ' ὄζοις ἂν καλαμίνθης.	BLE. Lugebo & flebo. PR. Tu autem oles calaminthum.
Ἀλλ' οὗτος μὲν πρότερον γέγονε πρὶν τὸ ψήφισμα γενέσθαι.	Sed hic quidem prius natus est ante sententias factas esse,
Ὥστ' οὐχὶ δέος μή σε φιλήσῃ. Βλ. δεινὸν μέντ' ἂν ἐπεπόνθειν.	Quare non timor, ne te osculetur. BLE. Graue passus sum,
Τὴν γῆν δὲ τίς ἔσθ' ὁ γεωργήσων; Πρ. οἱ δοῦλοι. σοὶ δὲ μελήσει	G Terram autem quis est culturus? PR. Serui. tibi autem cura eris,

Σχόλια. Καλαμίνθης.] δυσῶδες βοτάνη ἡ καλαμίνθη, καὶ ὄφεις ἐλαύνει καιομένη.

Ὅταν ᾖ δεκάπουν τὸ στοιχεῖον λιπαρῶς χωρεῖν ἐπὶ δεῖπνον. A
Βλ. Περὶ δ' ἱματίων τίς πόρος ἔσαι; καὶ γὰρ τοῦτ' ἔστιν ἐρέσθαι.
Πρ. Τὰ μὲν ὄνθ' ὑμῖν πρῶτον ὑπάρξει. τὰ δὲ λοίφ' ἡμεῖς ὑφανοῦμεν.
Βλ. Ἓν ἔτι ζητῶ· πῶς ἤν τις ὄφλῃ παρὰ τοῖς ἄρχουσι δίκην τῳ;
Πόθεν ἐκτίσει; οὐ γὰρ τῶν κοινῶν γ' ἐστὶ δίκαιον. B
Πρ. Ἀλλ' οὐδὲ δίκαι πρῶτον ἔσονται. Βλ. τουτὶ πόσους ἐπιτρίψει.
Πρ. Κἀγὼ ταύτην γνώμην ἐθέμην. τοῦ γὰρ τάλαν οὕνεκ' ἔσονται;
Βλ. Πολλῶν ἕνεκεν νὴ τὸν Ἀπόλλω. πρῶτον δ' ἑνὸς εἵνεκα δήπου
Ἤν τις ὀφείλων ἐξαρνῆται. Πρ. πόθεν οὖν ἐδάνεισ' ὁ δανείσας;
Ἐν τῷ κοινῷ πάντων ὄντων. Βλ. κλέπτων δήπου 'στ' ἐπίδηλος. C
Πρ. Νὴ τὴν Δήμητρ' εὖ γε διδάσκεις. Βλ. τουτὶ τοίνυν φρασάτω μοι·
Τῆς αἰκίας οἱ τύπτοντες πόθεν ἐκτίσουσιν, ἐπειδὰν
Εὐωχηθέντες ὑβρίζωσι. τοῦτο γὰρ οἶμαί σ' ἀπορήσειν.
Πρ. Ἀπὸ τῆς μάζης ἧς σιτεῖται. ταύτης γὰρ ὅταν τις ἀφαιρῇ, D
Οὐχ ὑβριεῖται φαύλως οὕτως τῇ γαστρὶ κολασθείς.
Βλ. Οὐδ' αὖ κλέπτης οὐδεὶς ἔσαι. Πρ. πῶς γὰρ κλέψαιμι τὸ μαυτοῦ.
Βλ. Οὐδ' ἀποδύσουσ' ἄρα τῶν νυκτῶν. Πρ. οὐκ ἢν οἴκοι γε καθεύδῃς.
Οὐδ' ἤν γε θύραζ' ὥσπερ πρότερον. βίοτος γὰρ πᾶσιν ὑπάρξει. E
Ἢν δ' ἀποδύῃ γ' αὐτὸς δώσει. Τί γὰρ αὐτῷ πρᾶγμα μάχεσθαι.
Ἕτερον γὰρ ἰὼν ἐκ τοῦ κοινοῦ, κρεῖττον κομιεῖται ἐκείνου.
Βλ. Οὐδὲ κυβεύσουσ' ἄρ' ἄνθρωποι. Πρ. περὶ τοῦ γὰρ τοῦτο ποιήσει;
Βλ. Τὴν δὲ δίαιταν τίνα ποιήσεις. Πρ. κοινὴν πᾶσι. τὸ γὰρ ἄστυ
Μίαν οἴκησιν φημὶ ποιήσειν συρρήξασ' εἰς ἓν ἅπαντα, F
Ὥστε βαδίζειν ὡς ἀλλήλους. Βλ. Τὸ δὲ δεῖπνον ποῦ παραθήσεις;
Πρ. Τὰ δικαστήρια καὶ τὰς στοιάς, ἀνδρῶνας πάντα ποιήσω.
Βλ. Τὸ δὲ βῆμα, τί σοι χρήσιμον ἔσαι; Πρ. τοὺς κρατῆρας καταθήσω,
Καὶ τὰς ὑδρίας, καὶ ῥαψῳδεῖν ἔσαι τοῖς παιδαρίοισι G

A Quando fuerit decem cubitorum elementum pingue ire ad cœnam.
BLE. Circa autem veſtes quæ inuentio erit? etenim hoc eſt interrogare.
PR. Ha quidem exiſtentes vobis, primùm erunt, has autem reliquas nos texemus.
BLE. Vnum adhuc quæro, quomodo ſi qui debet apud dominos pœnam alicui,
B Vnde poſſidebit hanc? non enim communium eſt iuſtum.
PR. Sed neque pœnæ primum erunt. BLE. Hoc quot conſumet?
PR. Et ego hanc opinionem poſui. cuius enim miſer gratia erunt?
BLE. Multorum gratia per Apollinem. primùm autem vnius gratia.
Si quis debens negat. PR. Vnde igitur mutuauit mutuans,
C In communi omnibus exiſtentibus. BLE. Fur eſt manifeſtus.
PR. Per Cererem bene doces. BLE. Hoc igitur dicatur mihi,
Verberationes fures vnde poſſidebunt? poſtquam
Conuiuantes iniuria afficiunt, hoc enim te puto dubitare.
D PR. A placenta quam comedit. hanc enim quando quis aufert,
Non iniuria afficitur malè ſic ventre punitus.
BLE. Neque rurſus fur nullus erit. PR. Quomodo enim furabor meum ipſius?
BLE. Neque ſpoliabunt igitur noctibus? PRA. Non ſi domi dormires
E Neq; ſi foras ſicut prius, victus enim omnibus erit.
Si autem ſpoliabit, ipſe dabit: quæ enim ipſi res pugnare?
Alterum enim iens ex communi melius portabit illo.
BLE. Neq; talis ludent igitur homines. PR. Circa quid enim hoc faciet?
BLE. Modum autem viuendi quem facies? PR. F Communem omnibus. nam ciuitatem
Vnam habitationem dico facere ſimul, rumpens in vnum omnia,
Vt coeant inter ſe. BLE. Cœnam autem vbi parabis?
PRA. Fora iudicialia & porticus, diuerſoria omnia faciam,
BLE. Sedes autem quæ tibi vtilis erit? PR. Crateras deponam, G
Et hydrias, & cantare erit pueris

Σχόλια. Δεκάπουν.] τοῦ ἡλίου σκιά, ὅταν ᾖ δέκα ποδῶν. θέλει οὖν εἰπεῖν ὅτε γίνεται ὀψέ. ἄλλως. τὸ παλαιὸν καλοῦντες ἐπὶ δεῖπνον καὶ καλούμενοι παρεσημαίνοντο τὴν σκιάν· καὶ οὕτως οἱ μὲν ἔμελλον τοὺς κληθέντας. οἱ δὲ ἀπήντων ἐπὶ τὰς ἑστιάσεις οὐδ' ὑπὸ ἐπιτρόπως οὔσης αἰτίας, ἐφ' ἧς οἷόν τι ἦν τεκμήρασθαι εἰς πόσας ὥρας προήκοι.

γνώμην ἰδίαν.] ἀντὶ τοῦ κἀμοὶ δοκεῖ τοῦτο συμφέρον εἶναι τὸ μὴ εἶναι δικαστήρια. Τῆς αἰκίας.] ἀτιμία εἶδος δίκης ἐπὶ ἰδιωτικόν. ἐπὶ πληγαῖς λαγχανομένης. ἧς τὸ τίμημα ἐν τοῖς νόμοις οὐκ ἔστιν ὡρισμένον. ἀλλ' ὁ μὲν κατήγορος τίμημα ἐπιγράφεται, ὁπόσου δοκεῖ A ἄξιον εἶναι ἀδίκημα. οἱ δὲ δικασταὶ κρίνουσιν. Ἀπὸ τῆς μάζης) ἀπὸ τῆς τροφῆς φησὶν ἧς λαμβάνει ἀπὸ τοῦ δημοσίου δώσουσι τὴν ζημίαν. Αὐτὸς δώσει.] ὁ ἀποδυόμενος ἱμάτιον ἐξὸν αὐτῷ βέλτιον λαβεῖν.

Τοὺς ἀνδρείους ἐν τῷ πολέμῳ. κεἴ τις δειλὸς γεγένηται
(χάριέν γε.
Ἵνα μὴ δειπνῶσ' αἰσχυνόμενοι. Βλ. νὴ τὸν Ἀπόλλω
Τὰ δὲ κληρωτήρια ποῖ τρέψεις; Πρ. εἰς τὴν ἀγορὰν B
καταθήσω.
Κᾆτα στήσασα παρ' Ἁρμοδίῳ κληρώσω πάντας
ἕως ἂν (τι δειπνεῖ.
Εἰδὼς ὁ λαχὼν ἀπίῃ χαίρων ἐν ὁποίῳ γράμμα-
Καὶ κηρύξει τοὺς ἐκ τοῦ βῆτ' ἐπὶ τὴν στοὰν ἀκολουθεῖν
Τὴν βασίλειον δειπνήσοντας. τὸ δὲ θῆτ' ἐς τὴν
παρὰ ταύτην. (ἀλφιτόπωλιν,
Τοὺς δ' ἐκ τοῦ κάππα εἰς τὴν στοὰν χωρεῖν τὴν
Ἵνα κάπτωσι. Βλ. μὰ Δί' ἀλλ' ἵν' ἐκεῖ δειπνῶσιν, C
ὅτῳ δὲ τὸ γράμμα
Μὴ 'ξελκυσθῇ καθ' ὃ δειπνήσει, τούτους ἀπελῶσιν
ἅπαντες.
Πρ. Ἀλλ' οὐκ ἔσται τοῦτο παρ' ἡμῖν.
Πᾶσι γὰρ ἄφθονα πάντα παρέξομεν.
Ὥστε μεθυσθεὶς αὐτῷ στεφάνῳ
Πᾶς τις ἄπεισι τὴν δᾷδα λαβών.
Αἱ δὲ γυναῖκες κατὰ τὰς διόδους
Προσπίπτουσαι τοῖς ἀπὸ δείπνου, D
Τάδε λέξουσιν. δεῦρο παρ' ἡμᾶς.
Ἐνθάδε μεῖραξ ἔστ' ὡραία.
Παρ' ἐμοὶ δ' ἑτέρα φήσει τις ἄνω-
θ' ἐξ ὑπερῴου καὶ καλλίστη
Καὶ λευκοτάτη. πρότερον μέντοι
Δεῖ σε καθεύδειν αὐτῆς παρ' ἐμοί.
Τοῖς δ' εὐπρεπέσιν ἀκολουθοῦντες
Καὶ μειρακίοις οἱ φαυλότεροι E
Τοιάδ' ἐροῦσιν. ποῖ θεῖς οὗτος;
Πάντως οὐδὲν δράσεις ἐλθών.
Τοῖς γὰρ σιμοῖς καὶ τοῖς αἰσχροῖς
Ἐψήφισται προτέροις βινεῖν.
Ὑμᾶς δὲ τέως θρῖα λαβόντας διφόρου συκῆς
Ἐν τοῖς προθύροισι δέφεσθαι. (πάνυ.
Φέρε νυν φράσον μοι ταῦτ' ἀρέσκει σφῷν; Βλ.
Πρ. Βαδιστέον ἄρ' ἐστὶν εἰς ἀγορὰν ἐμοί
Ἵν' ἀποδέχωμαι τὰ προσιόντα χρήματα F
Λαβοῦσα κηρύκαιναν εὔφωνόν τινα.
Ἐμὲ γὰρ ἀνάγκη ταῦτα δρᾶν ᾑρημένην
Ἄρχειν. καταστῆσαί τε τὰ ξυσσίτια
Ὅπως ἂν εὐωχῆσθε πρῶτον σήμερον.
Βλ. Ἤδη γὰρ εὐωχησόμεσθα. Πρ. φήμ' ἐγώ.
Ἔπειτα τὰς πόρνας καταπαῦσαι βούλομαι
Ἁπαξαπάσας. Βλ. ἵνα τί. Πρ. δῆλον τοῦτο τί.
Ἵνα τῶν νέων ἔχωσιν αὗται τὰς ἀκμάς. G

Fortes in bello, & si quis timidus fuerit,
Vt non cœnent verecundia ducti. BL. per Apollinem generosum,
B *Sorte autem iudicia vbi vertes? PRA. in forum deponam,*
Et postea apud congruum sorte eligam omnes, quousque
Sciens sortitus abeat, gaudẽs in qua litera cœnet,
Et præco illos ex beta in porticum sequi
Regalem cœnantes. hæc theta in apud ipsam,
Hos autem ex cappa, in porticum ire farinam vendentem
C *Vt inclinent. BL. Per Iouem, sed vt illic cœnent, cui litera*
Non extracta sit secundum quam cœnet, hos minantur omnes.
PR. Sed non est hoc apud nos,
Omnibus enim opulenta omnia præbebimus,
Vt ebriatus ipsa corona
Omnis abit tædam capiens.
Hæ autem mulieres per biuia
D *Cadentes, his à cœna*
Hæc dicent, veni ad nos
Huc, puella est pulchra.
Apud me autem altera dicet aliqua desu-
Per ex tabulato & pulcherrima,
Et albissima, prius tamen
Oportet te dormire hac apud me:
Hos autem per decentes sequentes,
E *Et adolescentulis turpiores*
Talia dicent. quò curris hic.
Omnino neque facies veniens?
His enim simis & turpibus
Decretum est prioribus subagitare.
Vos aũt interim folia capiẽtes bis fructiferæ ficus
In vestibulis tingi.
Age nũc, dic mihi, hæc placent vobis? BL. Valdè.
PR. Eundum igitur est in forum mihi,
F *Vt suscipiam aduenientes opes,*
Capiens lyram nouam bene sonantem aliquam.
Me autem necessitas hæc facere electam
Dominari, constituere q́ obsonia.
Vt comedatis primùm hodie.
BL. Iam enim conuiuabimur. PR. Dico egò.
Postea meretrices sedare volo
Omnes. BL. Propter quid? PR. Manifestum hoc,
G *Vt iuuenum habeant ipsæ flores.*

Σχ. Κληρωτήρια.] τὰς κληρωτικὰς ἀρχάς. Γράμματι δειπνεῖ.) δέον εἰπεῖν δικάζειν, εἶπε δειπνεῖν. Ἐς τὴν παρὰ ταύτην.) τοὺς θῆτας. τοὺς μισθωτοὺς εἰς τὸ Θησεῖον. ἐπεὶ πάλιν ἀπὸ τοῦ θῆτα ἄρχεται. Ἵνα κάπτωσιν.) ἀπὸ τοῦ κ διὰ τὸ ἐπὶ τῶν ἐκ τοῦ κ εἶναι. Διόδους.) ὁδούς. ἀπὸ τοῦ διοδεύειν. Διφόρου συκῆς.) ἡ παρὰ τὴν δίκην τοῦ διφόρου. ἢ ὅτι καὶ δίφοροί εἰσι. τοῦτο δὲ ἵνα κνησμὸν αὐτοῖς τὸ φύλλον ἐμποιῇ.

Καὶ τάς γε δούλας οὐχὶ δεῖ κοσμουμένας
Τὴν τῶν ἐλευθέρων ὑφαρπάζειν Κύπριν,
Ἀλλὰ παρὰ τοῖς δούλοισι κοιμᾶσθαι μόνον,
Κατωνάκῃ τὸν χοῖρον ἀποτετιλμένας.
ΒΛ. Φέρε νυν ἐγώ σοι παρακολουθῶ πλησίον,
Ἵν' ἀποβλέπωμαι καὶ λέγωσί μοι ταδί·
Τὸν τοῦ στρατηγοῦ τοῦτον οὐ θαυμάζετε;

A *Et seruas non oportet ornatas*
Liberarum subripere Venerem,
Sed apud seruos dormire solum.
Pelle porcum euellentes.
BL. Age nunc, ego te sequor propè,
Vt aspiciar, & dicant mihi hæc,
Ducis hunc, non admiramini?

Σχόλια. Κατωνάκη.] ἱμάτιόν ἐστιν ἐκ τῶν κάτω μερῶν νάκος τουτέστι διφθέραν προσερραμμένον. ἔστι δὲ B δουλικὸς καὶ ἀνελεύθερος χιτών.

ΑΝΗΡ Ο ΚΑΤΑΘΕΙΣ, ΦΕΙΔΩΛΟΣ
ὁ μὴ καταθείς.

VIR DEPONENS, PHEIDOLVS
Vir non deponens.

BIS. Εἶτα δύο ἄνδρες εἰσάγονται, ὧν ὁ μὲν τῷ τῆς Πραξαγόρας ψηφίσματι καὶ κηρύγματι πείθεται, καὶ πᾶσαν τὴν αὐτοῦ οὐσίαν εἰς τὴν ἀγορὰν ἀποφέρει καὶ κατατίθησιν. C ὁ δὲ, ταυτὸ ποιεῖν ἀναδύεται πρὶν ἢ γιγνώσκειν διὰ τί τοῦτο προσαχθείη. καὶ περὶ τούτων ἐν ἀλλήλοις διαλογιζόμενοι φιλονείκως ἐρίζουσι.

* * *

Οχ. Ἐγὼ δ' ἵν' εἰς ἀγοράν γε τὰ σκεύη φέρω,
Προχειριοῦμαι κἀξετάσω τὴν οὐσίαν.
Χώρει σὺ δεῦρο Κιναχύρα καλὴ καλῶς,
Τῶν χρημάτων θύραζε πρώτη τῶν ἐμῶν,
Ὅπως ἂν ἐντετριμμένη κανηφορῇς
Πολλοὺς κάτω δὴ θυλάκους στρέψασα ἐμούς.
Ποῦ 'σθ' ἡ διφροφόρος. ἡ χύτρα δεῦρ' ἔξιθι.
Νὴ Δία μέλαινά γ' οὐδ' ἂν εἰ τὸ φάρμακον
Ἕψουσ' ἔτυχες ᾧ Λυσικράτης μελαίνεται.
Ἵστω παρ' αὐτήν, δεῦρ' ἴθι κομμώτρια
Φέρε δεῦρο ταύτην τὴν ὑδρίαν. ὑδριαφόρε
Ἐνταῦθα. σὺ δὲ δεῦρ'. ἡ κιθαρῳδὸς, ἔξιθι
Πολλάκις ἀναστήσασά μ' εἰς ἐκκλησίαν
Ἀωρὶ νύκτωρ διὰ τὸν ὄρθριον νόμον.
Ὁ τὴν σκάφην λαβὼν προΐτω τὰ κηρία.
Κόμιζε τοὺς θαλλοὺς καὶ καθίστη πλησίον.
Καὶ τὼ τρίποδ' ἐξένεγκε καὶ τὴν λήκυθον.
Τὰ χυτρίδι' ἤδη καὶ τὸν ὄχλον ἀφίετε.
ΦΕ. Ἐγὼ καταθήσω τἀμά; κακοδαίμων ἄρα
Ἔσομαι καὶ νοῦν ὀλίγον κεκτημένος;
Μὰ τὸν Ποσειδῶ γ' οὐδέποτ', ἀλλὰ βασανιῶ
Πρώτιστον αὐτὰ πολλάκις καὶ σκέψομαι.
Οὐ γὰρ τὸν ἐμὸν ἱδρῶτα καὶ φειδωλίαν
Οὐδὲν πρὸς ἔπος ἀνοήτως ἐκβαλῶ,
Πρὶν ἐκπύθωμαι πᾶν τὸ πρᾶγμ' ὅπως ἔχει.

V. D. Ego autem vt in forum vasa feram,
Ordinor, & exquiram substantiam.
Veni tu huc Cinachyra bona bene,
Rerum foras prima mearum,
Vt consueta canistrum portes,
Multa inferius iam vasa vertens mea.
Vbi est Diphrophorus, olla huc exi,
D *Per Iouem nigra, neque in medicinam*
Coquere contigisti, qua Lysicrates nigratur.
Sta apud ipsam, huc veni commotrix.
Fer huc istam hydriam hydriaphore
Huc, tu autem huc citharœda exi,
Sæpe suscitans me ad concilium
Importuna noctibus per dilucularem legem.
Scapham capiens affer ceras,
E *Porta ramos, & sede propè.*
Et duas ollulas autem effer & lecythum.
Cito ollulas iam & multitudinem dimitte.
PH. V. N. D. Ego deponam mea? infelix igitur
Ero, & mentem paucam possidens,
Per Neptunum nunquam, sed experiar
Primùm ipsa sæpe, & considerabo.
Non enim meum sudorem & parcitatem
F *Neque ad verbum inscienter eyciam,*
Antequàm discã omnem rem quomodo habet.

Σχόλια. Προχειριοῦμαι] εὐτρεπίσω. Κιναχύρα] ὄνομα δούλης. Ἐντετριμμένη] ἐμμηχθεῖσα, ἢ εἰδυῖα. στρέψασα δὲ, κλέψασα.

BIS. Βέλτιον οἶμαι μετοχὴν στρέψασα, ἀναφέρῃς πρὸς τὸ κάτω. κάτω δὲ στρέφειν ἀντὶ τοῦ ἀνατρέπειν. τὸ δὲ ἐντετριμμένη ἀντὶ τοῦ εἰωθυῖα, καὶ καλῶς εἰδυῖα.

Σχ. Διφροφόρος] ἢ τὸ σελλίον ἢ τὸ καθιστάμενον βαστάζουσα. Ἡ χύτρα δεῦρ' ἔξιθι.) ὡς ἐν κωμῳδίᾳ καὶ τὴν χύ- G τραν ἔξω καλεῖ χάριν γέλωτος. Μελαίνεται] ὡς τοῦ Λυσικράτους φαρμάκῳ μελαίνοντος αὐτοῦ τὰς πολιάς. Κομμώτρια.] ἐμπλέκτρια ἢ κοσμοῦσα τὰς γυναῖκας. Κιθαρῳδὸς] ἡ ἀλεκτρυών. Τὸν ὄρθριον νόμον] οὕτω καλούμενος νόμος κιθαρῳδικὸς ὄρθριος. Τὰ κηρία] ἴσως τοὺς κηρῶνας λέγει.

BIS. Τὰ κηρία κυρίως, ὥς φησιν Ἡσύχιος, τὸ τῆς μελίσσης, καὶ εἶδος πλακοῦντος. ἀλλ' ἴσως ἐνταῦθα κηρία καλοῦνται δᾷδες ἐκ κηροῦ πεποιημέναι, ἃς οἱ Ῥωμαῖοι κατὰ τὴν ἐπιχώριον γλῶτταν κηρέους παρὰ τὸν κηρὸν ὀνομάζουσι. χρῆται δὲ τῷ Πλουτάρχῳ οὕτω χαριέστερον δοκεῖ οὐχ ὥσπερ χρᾶται κηρίωνας. ζητεῖ γὰρ ἐν τοῖς Ῥωμαϊκοῖς φησι, πέντε λαμπάδας ἅπτουσιν ἐν τοῖς γάμοις, ἃς κηρίωνας ὀνομάζουσι. Κόμιζε θαλλοὺς] παίζει πρὸς τὴν τῶν Παναθηναίων πομπὴν, ἐν ᾗ οἱ γέροντες θαλλοὺς ἔχοντες ἐπόμπευον, ὡς ὁ σχολιαστὴς μαρτυρεῖ ἐν Σφηξίν.

Σχ. Καθίστη πλησίον.] τοὺς ἐλαίας κλάδους ὡς ἐν πομπῇ. Πρὸς ἔπος] ἀντὶ τοῦ ὡς ἔτυχεν, ἕνεκα μηδενός.

BI. Οὗτος ὁ στίχος ἐλλιπής ἐστιν, ἀλλ' ὁ Σουΐδας οὕτω πληροῖ γράφει, οὐδὲν πρὸς ἔπος, οὕτως ἀνοήτως ἐκβαλῶ.

Οὗτος, τί τὰ σκευάρια ταυτὶ βούλεται;
Πότερον μετοικιζόμενος ἐξενήνοχας
Αὔτ᾽ ἢ φέρεις ἐνέχυρα θήσων; Αν. οὐδαμῶς.
Φρ. Τί δῆτ᾽ ἐπὶ στοίχου ᾽στὶν οὕτως, οὔ τι μὴ
Ἱέρωνι τῷ κήρυκι πομπὴν πέμπετε;
Αν. Μὰ Δί᾽ ἀλλ᾽ ἀποφέρειν αὐτὰ μέλλω τῇ πόλει
Εἰς τὴν ἀγορὰν κατὰ τοὺς δεδογμένους νόμους.
Φρ. Μέλλεις ἀποφέρειν; Αν. πάνυ γε. Φρ. κακοδαίμων ἄρ᾽ εἶ
Νὴ τὸν Δία τὸν σωτῆρα. Αν. πῶς; Φρ. πῶς; ῥᾳδίως.
Αν. Τί δ᾽ οὐχὶ πειθαρχεῖν με τοῖς νόμοισι δεῖ;
Φρ. Ποίοισιν ὦ δύστηνε. Αν. τοῖς δεδογμένοις.
Φρ. Δεδογμένοισιν; ὡς ἀνόητος ἦσθ᾽ ἄρα.
Αν. Ἀνόητος; Φει. οὐ γάρ; ἠλιθιώτατος μὲν οὖν
Ἁπαξαπάντων. Αν. ὅτι τὸ ταττόμενον ποιῶ;
Τὸ ταττόμενον γὰρ δεῖ ποιεῖν τὸν σώφρονα;
Μάλιστα πάντων. Φρ. τὸν μὲν οὖν ἀβέλτερον.
Αν. Σὺ δ᾽ οὐ καταθεῖναι διανοεῖ; Φρ. φυλάξομαι,
Πρὶν ἄν γ᾽ ἴδω τὸ πλῆθος ὅ τι βουλεύεται.
Αν. Τί γὰρ ἄλλο γ᾽ ἢ φέρειν παρεσκευασμένοι
Τὰ χρήματ᾽ εἰσίν; Φρ. ἀλλ᾽ ἰδὼν ἐπειθόμην.
Αν. Λέγουσι γοῦν ἐν ταῖς ὁδοῖς. Φρ. λέξουσι γάρ.
Αν. Καὶ φασὶν οἴσειν ἀράμενοι. Φρ. φήσουσι γάρ.
Αν. Ἀπολεῖς ἀπιστῶν πάντ᾽. Φει. ἀπιστήσουσι γάρ.
Αν. Ζεύς σ᾽ ἐπιτρίψειεν. Φρ. ἐπιτρίψειε γάρ.
Οἴσειν δοκεῖς τιν᾽ ὅστις αὐτῶν νοῦν ἔχει;
Οὐ γὰρ πάτριον τοῦτ᾽ ἐστίν. ἀλλὰ λαμβάνειν
Ἡμᾶς μόνον δεῖ νὴ Δία. καὶ γὰρ οἱ θεοί.
Γνώσει δ᾽ ἀπὸ τῶν χειρῶν τε, καὶ [ἀγαλμάτων]
Ὅταν γὰρ εὐχώμεσθα διδόναι τἀγαθά,
Ἕστηκεν ἐκτείνοντα τὴν χεῖρ᾽ ὑπτίαν,
Οὐχ ὥς τι δώσοντ᾽, ἀλλ᾽ ὅπως τι λήψεται.
Αν. Ὦ δαιμόνι᾽ ἀνδρῶν, ἔα με τῶν προὔργου τι δρᾶν.
Ταυτὶ γάρ ἐστι συνδετέα. ποῦ μοὔσθ᾽ ἱμάς;
Φρ. Ὄντως γὰρ οἴσεις. Αν. ναὶ μὰ Δία, καὶ δὴ μὲν οὖν
Τωδὶ ξυνάπτω τὼ τρίποδε. Φρ. τῆς μωρίας.
Τὸ μηδὲ περιμείναντα τοὺς ἄλλους ὅ,τι
Δράσουσιν, εἶτα τηνικαῦτ᾽ ἤδη. Αν. τί δρᾶν;
Φρ. Ἐπαναμένειν, ἔπειτα διατρίβειν ἔτι.
Αν. Ἵνα δὴ τί; Φρ. σεισμὸς εἰ γένοιτο πολλάκις
Ἢ πῦρ ἀπότροπον, ἢ διάξειεν γαλῆ,
Παύσαιντ᾽ ἂν εἰσφέροντες, ὦ ᾽μβρόντητε σύ.
Αν. Χαρίεντα γοῦν πάθοιμ᾽ ἂν εἰ μὴ ᾽χοιμ᾽ ὅποι
Ταῦτα καταθείμην. Φρ. μὴ γὰρ οὐ λάβοις ὅποι
Θάρρει. καταθήσεις κἂν ἔνης ἔλθῃς. Αν. τιή;

A Hic quid vaſa hæc volunt?
Nunquid mutans domum exportaſti
Ipſa, an portas pignora poſiturus? VIR. nequaquam.
PH. Quid certè in ordine eſt hic? non ne non
Hieroni præconi pompa mittitur?
VIR. Per Iouem, ſed auferre ipſa volo ciuitati,
In forum ſecundum apparentes leges.
B PH. Vis auferre? VIR. valde. PH. infelix es
Per Iouem ſeruatorem. VIR. Quomodo? PH. Quomodo? facilè.
VIR. Quid autem non obedire legibus oportet?
PH. Quibus ô infelix? VIR. apparentibus.
PH. Apparentibus? valde rudis es igitur.
VIR. Rudis? PH. non ſtolidiſſimus quidẽ igitur
Omnium. VIR. Quòd ordinatum facio.
Ordinatum enim oportet facere prudentem
C Maximè omniũ. PH. hũc quidem igitur peiorẽ.
VIR. Tu autẽ nõ deponere cogitas? PH ſeruabo
Antequam videam multitudinem, quid vult.
VIR. Quid enim aliud, quàm ferre parati
Res ſunt? PH. ſed videns credam.
VIR. Dicunt igitur in viis. PH. Dicent enim.
VIR. Et dicũt portare eleuãtes PH. Dicẽt enim.
VIR. Peribis non credens omnia. PH. non credent enim.
D VIR. Iupiter te cõterat. PH. Cõterent enim.
Portare putas aliquem. VIR. Qui ipſorum mentem habet.
PH. Non enim patrium hoc eſt. VI. ſed ſumere
Nos ſolum decet. PH. per Iouem etenim Dei.
Cognoſces autem à manibusq́; & ſtatuis.
Quando enim ſupplicamus dare bona,
Stant extendentes manum ſupinam,
Nõ tãquam aliquid dãtes, ſed vt aliquid capiãt.
E VIR. O infelix virorum, ſine me excellentem aliquid facere.
Hæc enim ſunt dãda, vbi mei eſt ligamen?
PH. Certè enim portabis. VIR. ita per Iouem, & iam quidem igitur.
Hos ſimul ligabo tripodes. PH. ſtultitia
Hoc, neq; expectãtem alios quid
Facient, poſtea tũc iam. VIR. Quid facere?
PH. Expectare, poſtea demorari adhuc.
F VI. Vt iam quid? PH. Terræmotus ſi fieret crebrò,
vel ignis euitabilis, vel trãſiret catta,
Ceſſarent inferentes ô tonitruate tu.
VI. Gratioſa igitur patiar, ſi nõ habebo, vbi
Hæc deponam. PH. Nõ enim nõ capies vbi
Fide, ſi depones, etſi primus veneris. VI. Cur

Σχ. Πέμπεται] ὁ κῆρυξ οὗτος ὅστις τὰ πρατόμενα ἐκήρυττε. τὸ δὲ τοιοῦτον αὐτὰ εἰς τὸ πομπεῖον ἐξάγει. Ἀβέλτερον] ἀνόητον, ἀσύνετον. Διὸ καὶ ταῦτα, ἐπεὶ τὸ πλεῖστον τὰ ἀγάλματα τῶν θεῶν ὑπτίας τὰς χεῖρας ἔχουσιν. Ὦ δαιμόνι᾽ ἀνδρῶν] τοῦτό φησιν ὁ θέλων καταθεῖναι.

G Bis. Συνδετέα] ἔν τισι τῶν παλαιῶν ἀντιγράφων γέγραπται συνδετία. ὃ καὶ πολὺ βέλτιον.

Σχ. Εἰ γένοιτο] εἰ γένοιτό τι σύμβολον, οὐκ ἐπιτελοῦσι τὰ δόξαντα. Εἰ μὴ ᾽χοιμ᾽ ὅποι] ἐὰν ἐμβραδύνω, μὴ δὲ ὅπου καταθῶ αὐτὰ εὕρω.

Φε. Ἐγᾦδα, τούτους χειροτονοῦντας μὲν ταχὺ,
Ἅττ᾽ ἂν δὲ δόξῃ, ταῦτα πάλιν ἀρνουμένους.
Αν. Οἴσουσιν ὦ τᾶν. Φε. ἢν δὲ μὴ κομίσωσι, τί;
Αν. Ἀμέλει, κομιοῦσι. Φε. ἢν δὲ μὴ κομίσωσι, τί;
Αν. Μαχούμεθ᾽ αὐτοῖς. Φε. ἢν δὲ κρείττους ὦσι, τί;
Αν. Ἄπειμ᾽ ἐάσας. Φε. ἢν δὲ πωλῶσ᾽ αὐτὰ, τί;
Αν. Διαῤῥαγείης. Φει. ἢν διαῤῥαγῶ δὲ, τί;
Αν. Καλῶς ποιήσεις. Φει. σὺ δ᾽ ἐπιθυμήσεις φέρειν;
Αν. Ἔγωγε. καὶ γὰρ τοὺς ἐμαυτοῦ γείτονας
Ὁρῶ φέροντας. Φε. πάνυ γ᾽ ἂν οὖν Ἀντισθένης
Αὔτ᾽ εἰσενέγκοι. πολὺ γὰρ ἐμμελέστερον
Πρότερον χέσαι πλεῖν ἢ τριάκονθ᾽ ἡμέρας.
Αν. Οἴμωζε. Φε. Καλλίμαχος δ᾽ ὁ χοροδιδάσκαλος
Αὐτοῖσιν εἰσοίσει τί πλέω Καλλίου;
Ὤνθρωπος οὗτος ἀποβαλεῖ τὴν οὐσίαν.
Αν. Δεινά γε λέγεις. Φε. τί δεινὸν ὥσπερ οὐχ ὁρῶν
Ἀεὶ τοιαῦτα γινόμενα ψηφίσματα;
Οὐκ οἶσθ᾽ ἐκεῖνο οὔδοξε τὸ περὶ τῶν ἁλῶν;
Αν. Ἔγωγε. Φε. τοὺς χαλκοῦς δ᾽ ἐκείνους ἡνίκα
Ἐψηφισάμεθ᾽ οὐκ οἶσθα; Αν. καὶ κακόν γέ μοι
Τὸ κόμμ᾽ ἐγένετ᾽ ἐκεῖνο. πωλῶν γὰρ βότρυς,
Μεστὴν ἀπῇρα τὴν γνάθον χαλκῶν ἔχων.
Κἄπειτ᾽ ἐχώρουν εἰς ἀγορὰν ἐπ᾽ ἄλφιτα.
Ἔπειθ᾽ ὑπέχοντος ἄρτι μου τὸν θύλακον
Ἀνέκραγ᾽ ὁ κῆρυξ μὴ δέχεσθαι μηδένα
Χαλκοῦν τὸ λοιπόν. ἀργύρῳ γὰρ χρώμεθα.
Φε. Τὸ δ᾽ ἔναγχος οὐχ ἅπαντες ὠμνύμεν
Τάλαντ᾽ ἔσεσθαι πεντακόσια τῇ πόλει
Τῆς τεσσαρακοστῆς, ἣν ἐπόρισ᾽ Εὐριπίδης.
Κεὐθὺς κατεχρύσου πᾶς ἀνὴρ Εὐριπίδην.
Ὅτε δ᾽ ἤδη ἀνασκοπουμένοις ἐφαίνετο
Ὁ Διὸς Κόρινθος καὶ τὸ πρᾶγμ᾽ οὐκ ἤρκεσεν,
Πάλιν κατεπίττου πᾶς ἀνὴρ Εὐριπίδην.
Αν. Οὐ ταὐτὸν ὦ τᾶν. τότε μὲν ἡμεῖς ἤρχομεν.
Νῦν δ᾽ αἱ γυναῖκες. Φε. ἅς γ᾽ ἐγὼ φυλάξομαι
Νὴ τὸν Ποσειδῶ μὴ κατουρήσωσί μου.
Αν. Οὐκ οἶδ᾽ ὅ, τι ληρεῖς. φέρε σὺ τἀνάφορον ὁ παῖς.

Σχόλια. Καλλίμαχος] οὗτος ποιητὴς καὶ χοροδιδάσκαλος. αὐτοῖσι δὲ σὺν αὐτοῖς. Καλλίου.) Καλλίας τις ἐγένετο πλούσιος. ὃς εἰς πόρνας ἑαυτοῦ οὐσίαν κατηνάλωσε καὶ λοιπὸν πένης ἐγένετο. Ψηφίσματα.) ἐψηφίζετο, γὰρ αὐτοὺς εὐπορωτέρους εἶναι. καὶ τὸ ψήφισμα ἄκυρον γέγονε. Τῆς τεσσαρακοστῆς] οὗτος ἔγραψε τεσσαρακοστὴν εἰσενεγκεῖν ἀπὸ τῆς οὐσίας εἰς τὸ κοινόν.

ΚΗΡΥΞ, ΦΕΙΔΩΛΟΣ, Ο Καταθείς.

Bis. Ὁ Κῆρυξ δεῖπνον, καὶ δημοσίαν ἑστίασιν ἀνακηρύττει.

Κη. Ὦ πάντες ἀστοί. νῦν γὰρ οὕτω ταῦτ᾽ ἔχει.
Χωρεῖτ᾽, ἐπείγεσθ᾽ εὐθὺ τῆς στρατηγίδος

A PH. Ego ſcio hos ſentētiā ferētes quidē veloces,
Quæ autem apparuerunt, hæc iterum negantes
Portabunt ô amice. PH. ſi autē nō portabūt, quid?
VIR. Ne cures, portabunt. PH. ſi autem non portabunt, quid?
VIR. Pugnabimus his. PHI. ſi autem meliores fuerint, quid?
VIR. Abibo ſinēs. PH. ſi autem vendant ipſa, q̃d?
B VIR. Rumparis. PH. ſi diſrumpar autem, quid?
VIR. Bene facies. PH. tu autem cupies portare?
VIR. Ego quidem etenim hos mei ipſius vicinos
Video portantes. PH. Valde igitur Antiſthenes
Ipſa inferet. multo enim aptius
Prius cacare plus quàm triginta dies.
VIR. Luge. PH. Callimachus tripudij præceptor
Ipſis inferet. quid plura? Callia,
Homo hic abyciet ſubſtantiam.
VIR. Grauia dicis. PH. Quid graue, tanquam
C non videns
Semper tales factas ſententias?
Non ſcis illud, quod apparuit de ſalibus?
VIR. Ego quidem. PH. Æreos autē illos quando
Sententia confirmauimus, non ſcis? VIR. & malum mihi
Sectio fuit illa. multorum enim racemos
Plenam eleuaui peram æreorum habens.
D Et poſtea iui in forum ad farinas.
Poſtea tenente nuper me vas,
Clamauit præco non ſuſcipere nullum
Æs in futurum, argento enim vtimur.
PH. Hoc autem nuper non omnes iuramus,
Talenta fore quingenta ciuitati
Quadragenaria, quam inuenit Euripides,
Et ſtatim deaurabat omnis vir Euripidem.
E Quando autem hæc conſiderantibus apparuit
Iouis Corinthus, & res non placuit,
Iterum pice liniebat omnis vir Euripidem:
VIR. Non idem ô amice, tunc quidem nos dominabamur,
Nunc autem mulieres. PH. Quas ego obſeruabo
Per Neptunum ne demingant me.
VIR. Non ſcio quod nugaris, age tibiq́ ſupra pondus ô puer.

F

Bis. Κατεχρύσου] καταχρυσοῦν ἐνταῦθα μεταφορικῶς ληπτέον ἀντὶ τοῦ ἐπαινεῖν, μεγαλύνειν, εἰς μέγεθος αἴρειν. τὸ δὲ ἐναντίον, κατεπίττου, ἀντὶ τοῦ εὐτελίζειν, λοιδορεῖν, κακολογεῖν.

Σχ. Φυλάξομαι] ὥστε ἐπιμέλειαν ποιεῖσθαι ὑμῶν. Ἀνάφορον] ἀνάφορον ξύλον ἀμφίκοιλον, ἐν ᾧ τὰ φορτία ἐξαρτήσαντες οἱ ἐργάται βαστάζουσιν.

G

PRAECO, PHEIDOLVS, Vir deponens.

PR. O Omnes ciues, nunc enim ſic hæc habent.
Ite, feſtinate recta ductrice,

A Ὅπως ἂν ὑμῖν ἡ τύχη κληρουμένοις
Φράσῃ καθ' ἕκαστον ἄνδρ' ὅποι δειπνήσετε.
Ὡς αἱ τράπεζαί γ' εἰσὶν ἐπινενασμέναι
Ἀγαθῶν ἁπάντων καὶ παρεσκευασμέναι.
Κλῖναί τε σισυρῶν καὶ δαπίδων νενασμέναι.
Κρατῆρα συγκιρνᾶσιν αἱ μυροπώλιδες
Ἑστᾶσ' ἐφεξῆς τὰ τεμάχη ῥιπίζεται.
Λαγῷ' ἀναπηγνύασι πόπανα πέττεται.
B Στέφανοι πλέκονται. φρύγεται τραγήματα.
Χύτρας ἔτνους ἕψουσιν αἱ νεώταται.
Σμοῖος δ' ἐν αὐταῖς ἱππικὴν στολὴν ἔχων
Τὰ τῶν γυναικῶν διακαθαίρει τρύβλια,
Γέρων δὲ χωρεῖ χλανίδα καὶ κονίποδα
Ἔχων. καχάζων μεθ' ἑτέρου νεανίου.
Ἐμβὰς δὲ κεῖται καὶ τρίβων ἐρριμμένος.
Πρὸς ταῦτα χωρεῖθ' ὡς ὁ τὴν μᾶζαν φέρων
Ἕστηκεν. ἀλλὰ τὰς γνάθους διοίγνυτε.
C Φει. Οὐκοῦν βαδιοῦμαι δῆτα. τί γὰρ ἕστηκ' ἔχων
Ἐνταῦθ' ἐπειδὴ ταῦτα τῇ πόλει δοκεῖ;
Κη. Καὶ ποῖ βαδιεῖ σὺ μὴ καταθεὶς τὴν οὐσίαν;
Ο μ. Ἐπὶ δεῖπνον. Κη. οὐ δῆτ' ἤν γ' ἐκείναις νοῦς ἐνῇ
Πρίν γ' ἀπενέγκῃς. Ο μ. ἀλλ' ἀποίσω. Κη. ὁπηνίκα;
Ο μ. Οὐ τοὐμὸν ὦ τᾶν ἐμποδὼν ἔσται. Κη. τί δή;
D Ο μ. Ἑτέρους ἀποίσειν φημ' ἔθ' ὑστέρους ἐμοῦ.
Κη. Βαδιεῖ δὲ δειπνήσων ὅμως; Ο μ. τί γὰρ πάθω;
Τὰ δυνατὰ γὰρ δεῖ τῇ πόλει ξυλλαμβάνειν
Τοὺς εὖ φρονοῦντας. Κη. ἢν δὲ κωλύσωσι, τί;
Ο μ. Ὁμόσ' εἶμι κύψας. Κη. ἢν δὲ μαστιγῶσι, τί;
Ο μ. Καλούμεθ' αὐτάς. Κη. ἢν δὲ καταγελῶσι, τί;
Ο μ. Ἐπὶ ταῖς θύραις ἑστώς. Κη. τί δράσεις; εἰπέ μοι.
E Ο μ. Τῶν εἰσφερόντων ἁρπάσομαι τὰ σιτία.
Ο κ. Βάδιζε τοίνυν ὕστερος. σὺ δ' ὦ Σίκων
Καὶ Παρμένων αἴρεσθε τὴν παμπησίαν.
Ο μ. Φέρε νῦν ἐγώ σοι ξυμφέρω. Ο κ. μή, μηδαμῶς.
Δέδοικα γὰρ μὴ καὶ παρὰ τῇ στρατηγίδι
Ὅταν κατατιθῶ, προσποιῇ τῶν χρημάτων.
F Ο μ. Νὴ τὸν Δία δεῖ γοῦν μηχανήματός τινος
Ὅπως τὰ μὲν ὄντα χρήμαθ' ἕξω. τοῖς δέ γε
Τῶν ματτομένων κοινῇ μεθέξω πως ἐγώ.
Ὀρθῶς ἔμοιγε φαίνεται. βαδιστέον
Ὁμόσ' ἐστὶ δειπνήσοντα κοὐ μελλητέον.

A *Vt nobis fortuna sorte electis,*
Dicat ad vnumquemque virum, vbi cœnabitis,
Quòd mensa sunt abundantes,
Bonis omnibus & praparata,
Lectiq; vestibus & tapetibus pleni.
Crateram miscent vnguentaria,
Stant ordinatim, partesq; assantur.
Lepores figuntur, placentula pinsuntur,
B *Corona plicantur, siccantur bellaria,*
Ollas faba lixata coquunt iuuenissima.
Smœus in ipsis equestre ornamentum habens,
Mulierum purgat catinos.
Senex autem procedit, vestem & calceamentum
Habens, cachinnans cum alio adolescentulo:
Iens autem iacet, & terens proiectus.
Ad hac ite quòd massam ferens
Stetit, sed maxillas aperite.
C VIR. *Igitur ibo certè. quid enim steti habens*
Hic, postquam hac ciuitati apparent?
PR. *Et quò vades, tu non deponens substantiam?*
V.N.D. Ad cœnam. PR. *non certè si illis mens*
insit
Antequam auferas? V.N.D sed auferam. PR.
Quando?
V.N.D. Non meum heus tu, impedimento erit.
PR. *Quidnam?*
D *V.N.D. Alios asportare dico adhuc posteriores (me.*
PR. *Ibis autem cœnaturus quomodo? V.N.D.*
Quid enim passus sum?
Grauia enim oportet ciuitati comportare
Sapientes. PR. *si autem prohibebunt, quid?*
V.N.D. simul ibo inclinans PR. *si autem verberabunt, quid?*
V.N.D. Vocabo ipsas. PR. *si autem deridebunt,*
quid?
E *V.N.DEP. In ianuis stans.* PR. *Quid facies? dic*
mihi.
V.N.D. Inferentium rapiam cibos.
V.D. Vade igitur posterior, tu autem ô Sicon
Et Parmeno auferte omnem substantiam.
V.N.D. Age nunc tibi confero. V.D. nequaquam.
Timui enim ne & apud ductricem
Quando deponam, appropries res.
F V.N.D. *Per Iouem igitur inuentione aliqua*
Vt quidem existentes res habeam, has autem
Pistarum communiter participem ego.
Rectè mihi videtur eundum,
Simul est cœnaturum, & non tardandum.

Σχόλια. Ἐπινενασμέναι.] ἀναπεπληρωμέναι. Σισυρῶν.] μαλλωτῶν στρωμάτων. δαπίδων δὲ τῶν ταπήτων. Ῥιπίζεται.] ἀντὶ τοῦ ὀπτᾶται. τὸ γὰρ πῦρ οἱ ἄνθρωποι ἐρρίπιζον, ἵνα ὀπτήσωσι. Τραγήματα] τὰ τραγάλια λέγει. ἔτνος δὲ εἶδος ἀθάρας ἀπὸ ὀσπρίων. Σμοῖος.] κύριον ὄνομα. αἰσχροποιὸς εἰς γυναῖκας. καὶ ἱππεύσας πρότερον καὶ τοῖς ταύταις διανέμων τὰ τρύβλια. Κονίποδα] στενὸν σανδάλιον.

G Bis. Ο μ. Ἐπὶ δεῖπνον.] ταῦτα τὰ γράμματα, Ο μ. δηλοῖ Ὁ μὴ καταθεὶς τὴν οὐσίαν. ἴσως ὠνομασμένος δὲ ὁ Φειδωλός. ταῦτα δὲ τὰ γράμματα, Ο κ. σημαίνει, ὁ καταθεὶς τὴν ἑαυτοῦ οὐσίαν.

Σχ. Ἢν δὲ κωλύσωσιν] ἐξὸν ἀπελθεῖν αὐτὸς ὁ κελευόμενος τὴν οὐσίαν καταθεῖναι ἐπηρώτα. Παμπησίαν] τὴν πᾶσαν κτῆσιν. Προσποιῇ.] μὴ προσποιῇ διαφθείρειν. Τῶν ματτομένων] τῶν ψωμάτων.

A

ΓΡΑΥΣ, ΑΛΛΗ ΓΡΑΥΣ, Νέα.

Bisetus. Αἱ γυναῖκες κατὰ τὸ τῆς βουλῆς δόγμα ἐν ταῖς ἐξόδοις φανερῶς προΐστανται ἄνδρας παραλαμβάνεσθαι· ἐν δὲ τῷ μεταξὺ χρόνῳ περὶ τῆς πρωτείας φιλονείκως διαγωνίζονται.

Γρ. Τί ποτ' ἄνδρες οὐχ ἥκουσιν, ὥρα δ' ἦν πάλαι.
Ἐγὼ δὲ καταπεπλασμένη ψιμυθίῳ
Ἕστηκα καὶ κροκωτὸν ἠμφιεσμένη,
Ἀργὸς, μινυρομένη τι πρὸς ἐμαυτὴν μέλος.
Παίζουσ' ὅπως ἂν περιλάβοιμ' αὐτῶν τινὰ
Παριόντα. Μοῦσαι δεῦρ' ἴτ' ἐπὶ τοὐμὸν στόμα,
Μελύδριον εὑροῦσαί τι, τῶν Ἰωνικῶν.
Ἀλλ. Γρ. Νῦν μέν με παρακύψασα προὔφθης ὦ σαπρά.
Ὤου δ' ἐρήμας οὐ παρούσης ἐνθάδε
Ἐμοῦ, τρυγήσειν καὶ προσάξεσθαί τινα
Ἄδουσ'. ἐγὼ δ' ἢν τοῦτο δρᾷς ἀντᾴσομαι.
Κεἰ γὰρ δι' ὄχλου τοῦτ' ἐστὶ τοῖς θεωμένοις,
Ὅμως ἔχει τερπνόν τι, καὶ κωμῳδικόν.
Γρ. Τούτῳ διαλέγου κἀποχώρησον. σὺ δὲ
Φιλοττάριον αὐλητὰ τοὺς αὐλοὺς λαβὼν
Ἄξιον ἐμοῦ καὶ σοῦ προσαύλησον μέλος.
Γρ. Εἴ τις ἀγαθὸν βούλεται
Παθεῖν τι, παρ' ἐμοὶ χρὴ καθεύδειν
Οὐ γὰρ ἐν νέαις τὸ σοφὸν ἔ-
νεστ', ἀλλ' ἐν ταῖσι πεπείροις.
Οὐδέ τις στέργειν ἂν ἐθέλοι
Μᾶλλον ἢ 'γὼ τὸν φίλον
ᾯπερ ξυνείην ἀλλ' ἐφ' ἕτερον ἂν πέτοιτο.
Νε. Μὴ φθόνει ταῖσι νέαισι.
Τὸ τρυφερὸν γὰρ ἐμπέφυκε
Τοῖς ἁπαλοῖς μηροῖς.
Κἀπὶ τοῖς μήλοις ἐπανθεῖ. σὺ δ' ὦ
Γραῦ, παραλέλεξαι κἀντέτριψαι τῷ
Θανάτῳ μέλημα.
Γρ. Ἐκπέσοι σου τὸ τρῆμα
Τό τ' ἐπίκλιντρον ἀποβάλοις,
Βουλομένη σποδεῖσθαι

ANVS, ALIA ANVS Iuuencula.

AN. Quid viri non veniunt? hora iam erat diu.
B *Ego autem fucata fuco*
Steti, & rubra induta,
Ocioſa canens ad me ipſam cantum
Ludens, vt acciperem ipſorum aliquem,
Aduenientem. Muſæ huc venite ad meum os,
Cantilenulam inuenientes aliquam Ionicarum.
AL. A. *Nunc quidem me inclinans præuenisti ô marcida.*
C *Putaſti autem ſolitarijs non præſente hic*
Me vindemiare, & adducere aliquem
Canens, ego autem quæ hoc facienti canam.
Illic enim per turbam, hoc eſt ſpectatoribus,
Tamen habet delectabile quid & ridiculoſum.
AN. *Huic diſputa & obedi: tu autem*
Amicabilem tibicen tibias capiens,
Dignum me & te accine cantum.
D AL. A. *Si quis bonum vult*
Pati quid, apud me oportet dormire.
Non enim in iuuenibus ſapientia in-
Eſt, ſed in expertis.
Neque amare velit
Magis quàm ego amicum,
Cui coniungar, ſed in alterum volet.
IVV. *Ne inuide iuuenculis,*
Delicatum enim natum eſt
E *Teneris cruribus,*
Et in ouibus floret. tu autem ô
Anus collige, & frica
Morti curam.
AN. *Excidat tui ornatus,*
Et ornatum abijcias,
Volens ſubagitari,

Σχόλια. Μινυρομένη] ἀντὶ τοῦ ἠρέμα ᾄδουσα. Τῶν Ἰωνικῶν.] τῶν τρυφηλῶν· Ἴωνες γὰρ τρυφηλοί.

Biset. Ἐρήμας] λείπει [illegible] ,, Ἀλλ' ἐρήμας ᾤου οὕτω ῥᾳδίως τρυγήσειν. Τὰ δὲ σχόλια τοῦτο οὕτως ἑρμηνεύει, παροιμία, ἐπ' ἐρήμας τρυγήσεις ἐπὶ τῶν ἀδεῶς τι πραττόντων, ὡς μηδενὸς αὐτοῖς ἀντιπράττοντος, ἐρήμας τρυγήσειν, ὑπακουστέον δὲ τὰς ἀμπέλους. ἔστι γὰρ ἀπὸ τῶν τὰς ἀμπέλους ἀφροντίστως φρουρούντων.

Σχόλια. Τὸ σοφόν.] ἤγουν τὸ ἔμπειρον. Γραῦ.] τὰς πολιάς σου παραλέλεξαι. ἢ ἐκλέξαι τὰς τρίχας μίαν παρὰ μίαν.

Bis. Ἡσύχιος, παραλέξαι παρὰ τὸ τὰς ὑπερεχούσας τῆς ὀφρύος τρίχας παραλέγειν. ἀλλ' ἴσως βέλτιον χάριν παραπέπλεξαι. ὡς ἐκ τῆς ἐννοίας δῆλον, ἤγουν τὰς σου τρίχας μίαν παρὰ μίαν ἐν ἐξω κοσμιότατος, καὶ κομψότητος ἕνεκα. τὸ δὲ κἀντέτριψαι, ἀντὶ τοῦ καὶ ἐντέτριψαι ἀπαλειφομένη τῷ ψιμμυθίῳ, ἵνα καλλίων φαίνῃ, ὡς ἀλ-

F λαχοῦ δηλοῦται. ἀλλὰ παρ' ὑπόνοιαν γέλωτος χάριν ἐπιφέρεται τῷ θανάτῳ μέλημα. μέλημα δὲ τὸ φρόντισμα, ἢ μελέτη. οὕτω δὲ καὶ ὁ Ἀνακρέων ῥόδον ἔαρος μέλημα καλεῖ. οὗ τὸ ἔαρ φροντίζει.

Σχ. Τρῆμα] τὸ τοῦ κόσμου λέγει. ἢ αὐτὸ τὸ τρῆμα τὸ αἰδοῖον. ἐπίκλιντρον δὲ, εἶδος κοσμίου. φασὶ δὲ ἢ τὸ αἰδοῖον.

Biset. Βέλτιον ἴσως τὰ τοῦ σχολιαστοῦ ἐστὶ διεφθαρμένα οὕτως ἐπανορθοῦν, ἢ τὸ τοῦ κλισμοῦ, ἢ αὐτὸ τὸ τρῆμα τὸ αἰδοῖον. ἐπίκλιντρον δὲ, εἶδος κλισμοῦ, ὥς φησι Πολυδεύκης ἐν τῷ α. οὕτω γράφων, τὸ δὲ καλούμενον ἀνάκλιντρον, ἐπίκλιντρον Ἀριστοφάνης εἶπε, τοῦ-
G τον τὸν τόπον [illegible]. τρῆμα δὲ ἐνταῦθα ἴσως σημαίνει τὸν πρωκτόν, ὡς ἐν ταῖς Θεσμοφοριαζούσαις τρῆμις ὀνομάζεται ὅπου λέγεται, ,, Λίθος γεγένημαι πάντα περὶ τὴν τρῆμιν. Ἄλλως. τὸ τρῆμα νῦν τροπικῶς ληφθὲν οὐδὲν ἄλλο δηλοῖ ἢ τὸ γυναικεῖον αἰδοῖον ὅπερ ἔστιν ἢ τρύπημα καλεῖται. κατὰ δὲ [illegible] χροιὰς τοῦτο ἢ πάθος συμβαίνειν ἐπεύχεται ὅ τινας τῶν γυναικῶν παχυ-

φασὶν, εἰς τὴν ὄπισθεν ἀμφιμήκης τε ἐκεῖθεν προεξέρχεται, ὁ A αὐτὸς τοῦ αἰδοίου στόμα φράττον, καὶ ἐπιπεδοῦν τὰς συνουσιάζειν ἐπιθυμούσας ἐκ ἔτι. τοῦτο αἱ μαῖαι μήτραν καλοῦσι σῦκον νομίζειν, καὶ καλὸν δοκοῦσιν. ἄλλως δὲ καὶ τὸ ἑξῆς ἴσως λυπηρὸν, τὸ ἐπὶ κλίνης ὄφιν ἀποβαλεῖν. καὶ ὄφιν εὑρεῖν.

Κἀπὶ τῆς κλίνης ὄφιν εὕροις
Καὶ προσελκύσαιο βουλομένη φιλῆσαι.
Νε. Αἰ. αἰ. τί ποτε πείσομαι. οὐχ ἥκει μοὐταῖρος.
Μόνη δ' αὐτοῦ λείπομαι, ἡ
Γάρ μοι μήτηρ ἄλλῃ βέβηκε.
Καὶ τἄλλ' οὐδέν με ταῦτα δεῖ λέγειν.
Ἀλλ' ὦ μαῖ' ἱκετεύομαι
Κάλει τὸν Ὀρθαγόραν, ὅπως
Σαυτῆς κατόναι' ἀντιβολῶ σε.
Γρ. Ἤδη τὸν ἀπὸ Ἰωνίας
Τρόπον τάλαινα κνησιᾷς.
Δοκεῖς δέ μοι καὶ λάβδα κατὰ τοὺς Λεσβίους.
Ἀλλ' οὐκ ἄν ποθ' ὑφαρπάσαιο
Τἀμὰ δὲ παίγνια. τὴν δ' ἐμὴν
Ὥραν οὐκ ἀπολεῖς, οὐδ' ἀπολήψει.
Νε. Ἆδ' ὁπόσα βούλει καὶ παράκυφθ' ὥσπερ γαλῆ.
Οὐδεὶς γὰρ ὡς σὲ πρότερον εἴσεισ' ἀντ' ἐμοῦ.
Γρ. Οὔκουν ἐπ' ἐκφοράν γε; Νε. καινόν γ' ὦ σαπρά.
Γρ. Οὐ δῆτα. Νε. τί γὰρ ἂν γραῦς τάλαινά τις λέγοι.
Γρ. Οὐ τοὐμὸν ὀδυνήσει σε γῆρας. Νε. ἀλλὰ τί.
Γρ. Ἡ ἄγχουσα μᾶλλον καὶ τὸ σὸν ψιμύθιον.
Νε. Τί μοι διαλέγει; Γρ. σὺ δὲ τί διακύπτεις;
Νε. ἐγώ;
Γρ. Ἄδω πρὸς ἐμαυτὴν Ἐπιγένει τὠμῷ φίλῳ.
Νε. Σοὶ γὰρ φίλος τίς ἐστιν ἄλλος ἢ Γέρης.
Γρ. Δείξει γε καὶ σοί. τάχα γὰρ εἶσιν ὡς ἐμέ.
Ὁδὶ γὰρ αὐτός ἐστιν οὐ σοῦ γ' ὤλεθρε
Δεόμενος οὐδέν. Νε. νὴ Δί' ὦ φθίνυλλα σὺ
Δείξει τάχ' αὐτὸς, ὡς ἔγωγ' ἀπέρχομαι.
Γρ. Κἄγωγ' ἵνα γνῷς ὡς πολύ σου μεῖζον φρονῶ.

Et in lecto serpentem inuenias,
Et attraharis volens osculari.
IVVEN. *Heu heu, quid patiar, non venit mei vrina,*
Sola autem hic relinquor. hac
B *Enim mihi mater aliò iuit,*
Et alia nil me hac oportet dicere.
Sed ô nutrix precor,
Voca Orthagoram, vt
Tui ipsius inues, precor te.
ANVS. *Iam ab Ionia*
Morem misera pruris,
Videris autem mihi & labda secundum Lesbios, C
Sed non rapies
Meos ludos. hanc autem meam
Horam non perdes, neque auferes.
IVVEN. *Canta quaecunque vis, & inclina vt catta.*
Nullus enim ad te prius ingredietur loco mei.
ANVS. *Non in elatione?* IVVENC. *Nouum ô marcida?*
D ANVS *Non certè.* IVVEN. *quid enim anus misera, quae dicis?*
ANVS. *Non mea dolebit te senectus.* IVVEN. *sed quid?*
ANVS. *Fucus magis magis & tua cerusa.*
IVVEN. *Quid mihi disputas?* ANVS. *tu autē quid inclinas?* IVV. *ego?*
ANVS. Canto ad me ipsam Epigenem meum amicum.
E IVV. *Tibi enim amicus aliquis est alius, quàm Geres?*
ANVS. Ostendat & tibi, citò enim ibit ad me.
Hic enim ipse est, non tui ô perniciose
Indigens nihil. IVVE. *per Iouem ô corrupta tu,*
Ostendet citò ipse, quòd ego discedo.
ANVS. Et ego vt cognoscas, quòd multo te maius sapio.

BISETVS. Ὄφιν εὕροις] ὄφις ἐν τούτῳ τῷ τόπῳ λαμβάνεται ἀντὶ τοῦ αἰδοίου, οὐ τεταμένου δηλαδὴ, ἀλλ' ἀνειμένου. οὕτω γὰρ τρόπον τινὰ ὁμοίως σχῆμα παρέχει. ἢ ἁπλῶς ἀντὶ τοῦ ζώου λυπηρόν.

Σχόλια. Ἀλλ' ὦ μαῖα.] πρὸς τὴν γραῦν. Ὀρθαγόραν δὲ τὸ αἰδοῖον.

BISETVS. Παρὰ τὸ ὀρθοῦσθαι, καὶ ἐγείρεσθαι πρὸς τὴν συνουσίαν, ὄνομα κύριον πεποίηται.

Σχόλια. Τὸν ἀπὸ Ἰωνίας] ὡς μαλακῶν ἐκείνων ὄν- G F των. Λάβδα.] λαικάζουσιν οἱ Λέσβιοι ἀπὸ τοῦ πρώτου στοιχείου. Τἀμὰ δὲ παίγνια] τοὺς ἐμοὺς ἐραστάς. Ἐπ' ἐκφοράν γε.] ὅτι τῶν γραϊδίων ἐκφέρουσι τὴν οὐσίαν οἱ ἐρώμενοι.

BISETVS. Ἢ ἐπ' ἐκφορὰν, ἤγουν τὴν ταφὴν, ἐφ' ἣν ἐκφέρουσι.

Σχόλια. Ἥγχουσα.] ἡ ἄγχουσα μᾶλλον, βοτάνη ἐστὶ χρῶνται εἰς τὸ πρόσωπον αἱ γυναῖκες. Γέρης.] φαλακρὸς οὗτος ὁ πένης. οὐ γὰρ παρὰ τὸ γῆρας. ἀπέρχομαι ἵνα G αὐτὸν ἐρεθίσω.

ΝΕΟΣ, ΓΡΑΥΣ, ΑΝΗΡ, ΝΕΑ.

IVVENIS, ANVS, VIR, IVVENCVLA.

BISETVS. Νέος τὶς, γραῦς, ἀνὴρ, καὶ νέα εἰσάγονται, οἱ ἀλλήλων σκώμμασι, καὶ πικροῖς λόγοις τα

ἀπόλλυνται. πρὸς δὲ τούτοις καὶ ἄλλαι γρᾶες τινὲς πα- A λαίτεραι προσέρχονται, ἐν αἷς καλὸς ἀγὼν ποικίλων ὡραϊσμῶν, καὶ σκωμμάτων μεστὸς ἐγείρεται.

Νε. Εἴθ' ἐξῆν παρὰ τῇ νέᾳ καθεύδειν
Καὶ μηδὲν πρότερον διασποδῆσαι,
Ἀνάσιμον ἢ πρεσβυτέραν· οὐ γὰρ ἀνασχετὸν
Τοῦτό γ' ἐλευθέρῳ.
Γρ. Οἰμώζων ἄρα νὴ Δία σποδήσεις.
Οὐ γὰρ τἀπὶ Χαριξένης τάδ' ἐστίν.
Κατὰ τὸν νόμον ταῦτα ποιεῖν
Ἐστὶ δίκαιον εἰ δημοκρατούμεθα.
Ἀλλ' εἶμι τηρήσουσ' ὅτι καὶ δράσεις ποτέ.
Αν. Εἴθ' ὦ θεοὶ λάβοιμι τὴν καλὴν μόνην
Ἐφ' ἣν πεπωκὼς ἔρχομαι πάλαι ποθῶν.
Νε. Ἐξηπάτησα τὸ κατάρατον γραΐδιον.
Φρούδη γάρ ἐστι, οἰομένη μ' ἔνδον μενεῖν.
Νε. Ἀλλ' οὑτοσὶ γὰρ αὐτὸς οὗ μεμνήμεθα
Δεῦρο δὴ δεῦρο δή, φίλον ἐμὸν δεῦρό μοι
Πρόσελθε, καὶ ξυνευνός μοι
Τὴν δ' εὐφρόνην ὅπως ἔσῃ. πάνυ γάρ τις ἔρως
με δονεῖ
Τῶνδε τῶν σῶν βοστρύχων.
Ἄτοπος δ' ἔγκειταί μοί τις πόθος
Ὅς με διακναίσας ἔχει.
Μέθες, ἱκνοῦμαί σ' ἔρως. καὶ ποίησον τόνδ' ἐς
εὐνὴν
Τὴν ἐμὴν ἱκέσθαι. Νε. δεῦρο δή. δεῦρο δὴ καὶ
σύ μοι
Καταδραμοῦσα τὴν θύραν ἄνοιξον
Τήνδ'· εἰ δὲ μὴ καταπεσὼν κείσομαι.
Φίλον, ἀλλ' ἐν τῷ σῷ βούλομαι κόλπῳ
Πληκτίζεσθαι μετὰ τῆς σῆς πυγῆς.
Κύπρι τί μ' ἐκμαίνεις ἐπὶ ταύτῃ;
Μέθες, ἱκνοῦμαί σ' ἔρως. καὶ ποίησον τήνδ' ἐς εὐνὴν
Τὴν ἐμὴν ἱκέσθαι. καὶ ταῦτα μέν μοι μετρίως
Πρὸς τὴν ἐμὴν ἀνάγκην εἰρημένα ἐστί. σὺ δέ μοι
Φίλτατον ὦ ἱκετεύω,
Ἄνοιξον, ἀσπάζου με. διά τοι σε πόνους ἔχω.
Ὦ χρυσοδαίδαλον ἐμὸν μέλημα.
Κύπριδος ἔρνος, μέλιττα Μούσης. Χαρίτων
θρέμμα. Τρυφῆς πρόσωπον.
Ἄνοιξον, ἀσπάζου με, διά τοι σε πόνους ἔχω.
Γρ. Οὗτος τί κόπτεις; μῶν ἐμὲ ζητεῖς; Νε.
πόθεν;
Γρ. Καὶ τὴν θύραν γ' ἤραττες. Νε. ἀποθάνοιμ'
ἄρα.
Γρ. Τοῦ δαὶ δεόμενος δᾷδ' ἔχων ἐλήλυθας;
Νε. Ἀναφλύστιον ζητῶν τιν' ἄνθρωπον. Γρ. τίνα;
Νε. Αὐτόν σε βινούμεθ' ὃν σὺ προσδοκᾷς ἴσως.
Γρ. Νὴ τὴν Ἀφροδίτην ἤν τε βούλῃ γ' ἤν τε μή.
Νε. Ἀλλ' οὐχὶ νυνὶ τὰς ὑπερεξηκοντέτεις

IVVEN. *Vtinam liceret apud iuuenculam dormire,*
Et nil prius ſubagitare,
Informem vel ſenem. non enim intolerabile
B *Hoc libero.*
AN. Lugens igitur per Iouem ſubagitabis,
Non enim in Charixene hæc ſunt.
Secundum legem hæc facere
Eſt iuſtum, ſi publicè dominatur.
Sed vado, obſeruans quod & facies aliquando.
VIR. *Vtinam ô Dei capiam pulchram ſolam,*
In quam potus venio diu deſiderans.
C IVV. *Decepi maledictam vetulam,*
Inanis enim eſt, putans me intus manere.
IVV. *Sed hic enim ipſe, cuius meminimus.*
Eia iam, eia iam, amicum meum age mihi
Adueni, & coniunx mihi
Voluptate vt ſis. valde enim aliquis amor me agitat
Iſtorum tuorum capillorum.
Abſurdum enim iniacet mihi aliquod deſiderium,
D *Quod me triſtificans habet.*
Sine, peruenio tibi Amor, & fac hunc in lectum
Meum venire. IVV. *Eia iam, eia iam & tu mihi*
Currens ianuam aperi
Hanc. ſi autem non, decidens iacebo
Amicum, ſed in tuo volo ſinu
Verberari cum tuo culo.
Venus cur me infurias in hac?
E *Sine, precor te amor, & fac hunc in lectum*
Meum venire, & hæc quidem mihi modicè
Ad meam neceſſitatem dicta ſunt. tu autem mihi
Dilectiſſimum ô ſupplico,
Aperi, oſculare me, propter te labores habeo.
O aurum varium, mea cura,
Veneris ramus, apes Muſæ, Gratiarũ nutrimentum, deliciarum vultus.
F *Aperi oſcularéque, propter te labores habeo.*
AN. Hic quid pulſas? nunquid me quæris? IVV. *vnde.*
AN. Et ianuam pulſas? IVV. *moriar igitur.*
AN. Quo indigens tedam habens veniſti?
IVV. *Teſticulos tractantem quærens hominem. AN. quem?*
IVVEN. *Ipſum te ſubagitantem quem tu expectas forte.*
AN. Per Venerem ſiue velis, ſiue non.
IVV. *Sed non nunc ſupra quinquaginta annos*

Σχόλια. Τὰ ἐπὶ Χαριξένης] εὐήθης καὶ μωρὰ ἡ Χαριξένη. Κείσομαι] ὑπὸ τοῦ ἔρωτος δηλονότι. Ἀναφλύστιον.] παρὰ τὸ ἀναφλᾶν παίζει.

BISETVS. Τὰς ὑπερεξηκοντέτεις] παίζει παρὰ τὸ τῶν δικαστῶν ἔθος, οἳ τῶν δικῶν τὰς μὲν ἀναβάλλονται, καὶ εἰς ἕτερον χρόνον ἀναφέρουσι, τὰς δὲ αὐτοχρῆμα

μα εἰσάγουσι, καὶ εὐθὺς ἐνδικάζουσι. ἀλλὰ χαριέντως ὁ Ἀριστοφάνης περὶ γυναικῶν ταῦτα λέγει ὡς οἱ περὶ δι- A κῶν ὁ λόγος ἐποιεῖτο.

Εἰσάγομεν, ἀλλ' εἰσαῦθις ἀναβεβλήμεθα.
Τὰς ἐντὸς εἴκοσιν γὰρ ἐκδικάζομεν.
Γρ. Ἐπὶ τῆς προτέρας ἀρχῆς γε ταῦτ' ἦν ὦ Γλύκων.
Νυνὶ δὲ πρῶτον εἰσάγειν ἡμᾶς δοκεῖ.
Νε. Τῷ βουλομένῳ γε κατὰ τὸν ἐν Παιτοῖς νόμον.
Γρ. Ἀλλ' οὐδὲ δειπνεῖς κατὰ τὸν ἐν Παιτοῖς νόμον. B
Νε. Οὐκ οἶδ' ὅ,τι λέγεις. τήνδε δή μοι κρουστέον.
Γρ. Ὅταν γε κρούσῃς τὴν ἐμὴν πρῶτον θύραν.
Νε. Ἀλλ' οὐχὶ νυνὶ κρησέραν αἰτούμεθα.
Γρ. Οἶδ' ὅτι φιλοῦμαι. νῦν δὲ θαυμάζεις ὅτι
Θύραισί μ' εὗρες ἀλλὰ πρόσαγε τὸ στόμα. C
Νε. Ἀλλ' ὦ μέλε ὀῤῥωδῶ τὸν ἐραστήν σου. Γρ. τίνα;
Νε. Τὸν τῶν γραφέων ἄριστον. Γρ. οὗτος δ' ἐστὶ τίς;
Νε. Ὃς τοῖς νεκροῖσι ζωγραφεῖ τὰς ληκύθους.
Ἀλλ' ἄπιθ' ὅπως μή σ' ἐπὶ θύραισιν ὄψεται.
Γρ. Οἶδ' ὅ,τι βούλει. Νε. καὶ γὰρ ἐγώ σε νὴ Δία.
Γρ. Μὰ τὴν Ἀφροδίτην ἥ μ' ἔλαχε κληρουμένη D
Μή 'γώ σ' ἀφήσω. Νε. παραφρονεῖς ὦ γραΐδιον.
Γρ. Ληρεῖς, ἐγὼ δ' ἄξω σ' ἐπὶ τἀμὰ στρώματα.
Νε. Τί δῆτα κρεάγρας τοῖς κάδοις ὠνοίμεθ' ἄν,
Ἐξὸν καθέντα γραΐδιον τοιουτονὶ,
Ἐκ τῶν φρεάτων τοὺς κάδους ξυλλαμβάνειν.
Γρ. Μὴ σκῶπτέ μ' ὦ τάλαν, ἀλλ' ἕπου δεῦρ' ὡς ἐμέ. E
Νε. Ἀλλ' οὐκ ἀνάγκη μοὐστίν. εἰ μὴ τῶν ἐμῶν
Τὴν πεντακοσιοστὴν κατέθηκας τῇ πόλει.
Γρ. Νὴ τὴν Ἀφροδίτην, δεῖ γε μέντοι γ' ὡς ἐγὼ
Τοῖς τηλικούτοις ξυγκαθεύδουσ' ἥδομαι.
Νε. Ἐγὼ δὲ ταῖς γε τηλικαύταις ἄχθομαι,
Κοὐκ ἂν πιθοίμην οὐδέποτ'. Γρ. ἀλλὰ νὴ Δία F
Ἀναγκάσει τουτί σε. Νε. τοῦτο δ' ἐστὶ τί;
Γρ. Ψήφισμα καθόσε δεῖ βαδίζειν ὡς ἐμέ.

Inducimus, sed iterum non volumus,
Intra viginti enim eligimus.
AN. In priori dominatione hæc erant ô Glycon.
Nunc autem primùm inducere nos videtur.
IVV. Volenti secundum in Patis legem.
AN. Sed neque cœnabis secundum in Patis legem.
IVV. Non scio, quod dicis, hanc autem mihi pulsandum.
AN. Quando pulsaueris meam prius ianuam.
IVV. Sed non nunc indumentum cophinorum petimus.
AN. Scio, quòd osculabor. nunc autem admiraris, quòd
Ianuis me inuenisti, sed ad os.
IV. Sed ô misera timeo amatorem tui. ANVS. quem?
IVV. Pictorum optimum. AN. hic autem est quis?
IV. Qui mortuis depingit lecythos.
Sed abi, vt non te in ianuis videas.
AN. Scio scio, quid vis. IV. etenim ego te per Iouem.
AN. Per Venerem quæ me sortita est sorte eligens,
Non ego te dimittam. IV. desipis ô vetula.
AN. Nugaris, ego autem ducam te in meos lectos.
IV. Quid certè forcipes cadis emimus?
Existente deponentes vetulam hanc,
Ex puteis cados accipere.
AN. Non cauillare me ô miser, sed sequere huc ad me.
IV. Sed non necessitas mei est, si non meorum
Quinquagenarium deposuisti ciuitati.
AN. Per Venerem oportet te tamen, quòd ego
Talibus condormiens lætor.
IV. Ego autem talibus doleo,
Et non persuadebor vnquam. AN. sed per Iouem
Coget hoc te. IV. hoc autem est quid?
AN. Sententia, in quantum te oportet venire ad me.

Σχόλια. Εἴκοσι γάρ.] ἀπὸ τῶν δικῶν. ἔλεγον γὰρ δεῖ τὰ πρὸ τούτων ἐντῶν δικάζομεν.

BISETVS. Γλύκων] ὁ εὐήθης. Ἡσύχ.

Σχόλια. Παιτοί.] ἔθνος μέν ἐστι Θρᾳκικόν. ἔπαιξε δὲ παρὰ τὸ παίζειν. Κρησέραν.] τὸ περιβόλαιον τῶν κοφίνων. ἔστι οὖν δι' ἔρωτος τοῦτο πρὸς γραῦν.

BISETVS. Πολυδεύκης ἐν τῷ ϛ. κεφ. ια. τὸ δὲ ἐργαλεῖον, φησίν, ἐν ᾧ τὰ ἄλευρα διηθεῖτο, τὸ μὲν ἐκ σχοινίων πλέγμα, κόσκινον. εἰ δὲ τοῦ κοσκίνου κύκλῳ ἀντὶ τοῦ σχοινίου λινοῦν τι σινδόνιον εἴη ἐξηρτημένον, ὡς ἀκριβέστερον τὸ ἄλευρον καθαίροιτο, ἀλευροτήσιος ἐκαλεῖτο. ἡ δὲ ἐξ ἐρίων, κρησέρα. μεταφορικῶς νῦν τῇδε τῇ λέξει κέχρηται Ἀριστοφάνης παίζων περὶ τὸ χρέος ἐνταῦθα πολλάκις εἰρημένον.

G Σχόλια. Ζωγραφεῖ.] τοιαῦτα γάρ τινα ἐν τοῖς μνήμασιν ἔγραφον. Ἔγωγε νὴ Δία.] βούλομαί σε ἀπιέναι ἐπὶ θάνατον. πρὸς γὰρ τοῦτο παίζει. Μὰ τὴν Ἀφροδίτην.] ὡς ἑταίρα οὖσα τοῦτό φησι. Τί δῆτα κρεάγρας.] τοῦτο ὅτι στεῤῥῶς αὐτοῦ εἴχετο ὡς κρεάγρα. Τὴν πεντακοσιοστὴν] εἰ μὴ ὑπὲρ ἐμοῦ κατέβαλες τὴν πεντακοσιοστήν. νόμος γὰρ τοῦ μὴ φέροντος τὴν οὐσίαν εἶναι.

BISTETVS. Τὰ παλαιὰ σχόλια ἐλλείπειν ἐνταῦθα δοκεῖ. βέλτιον δ' ἴσως οὕτω γράφειν. νόμος γὰρ ἦν τοῦ μὴ φέροντος, τὴν οὐσίαν εἶναι δημοσίαν. ἤγουν, νόμος ἐπὶ τὴν οὐσίαν τοῦ μὴ φέροντος τόδε τὸ τέλος τῇ πόλει ὀφειλόμενον. ἤγουν δημοσίαν, εἴτε δημοσιεύεσθαι. ὃ καὶ δηλοῖ Σουίδας ἐν τῷ πωληταί. πωληταί, φησι, τῶν ὀφειλόντων τῷ δημοσίῳ κατὰ προθεσμίαν, καὶ μὴ ἀποδιδόντων, ἐπίπρασκον τὰς οὐσίας. ὑπέκειντο δὲ τοῖς πωληταῖς καὶ ὅσοι τὸ διαγραφὲν ἀργύριον ἐν πολέμῳ μὴ εἰσέφερον. ἔτι καὶ οἱ ξενίας ἁλόντες, καὶ ὁ μέτοικος, καὶ προστάτην οὐκ ἔχων, καὶ ὁ ἀποστασίου γραφείς. τούτων γὰρ τὰς οὐσίας πωλοῦντες παρακατέβαλον εἰς τὸ δημόσιον. Ἁρποκρατίων δὲ περὶ τῆς πεντηκοστῆς ταῦτα λέγει. πεντηκοστή, καὶ πεν- A τηκοστεύεσθαι, καὶ πεντηκοστολόγοι. πεντηκοστὴ μὲν, τέλος τι. καὶ πεντηκοστολόγοι, οἱ τοῦτο τὸ τέλος ἐκλέγοντες. πεντηκοστεύεσθαι δὲ, ἀντὶ τοῦ πράττεσθαι τὴν πεντηκοστήν. ταῦτα δὲ ἔστιν εὑρεῖν ἔν τε τῷ κατὰ Μειδίου, καὶ ἐν τῷ πρὸς τὴν Λακρίτου παραγραφὴν Δημοσθένους. καὶ Ὑπερείδου ἐν τῷ περὶ τῶν Εὐβούλου δωρεῶν. ταυτὸν καὶ ὁ Σουίδας γράφει. ἐνταῦθα δὲ ὁ Ἀριστοφάνης ἴσως γέλωτος χάριν πεντακοσιοστὴν, ἀντὶ τοῦ πεντηκοστὴν εἶπεν. ὁ μέντοι τούτων νοῦς ἐστι, πρὸς τοῦτο ἐμὲ ἀναγκάζειν οὐ δύνῃ, εἰ μὴ τὴν πεντακοσιοστὴν ὑπὲρ ἐμοῦ τῇ πόλει κατέθηκας.

Νε. Λέγ' αὐτὸ τί ποτε κἄστι. Γρ. καὶ δή σοι λέγω.
Ἔδοξε ταῖς γυναιξὶν, ἢν ἀνὴρ νέος
Νέας ἐπιθυμῇ, μὴ σποδεῖν αὐτὴν, πρὶν ἂν
Τὴν γραῦν προκρούσῃ πρῶτον· ἢν δὲ μὴ θέλῃ
Πρότερον προκρούειν, ἀλλ' ἐπιθυμῇ τῆς νέας,
Ταῖς πρεσβυτέραις γυναιξὶν ἔστω τὸν νέον
Ἕλκειν ἀνατὶ λαβομένας τοῦ πατάλου.
Νε. Οἴμοι Προκρούστης τήμερον γενήσομαι.
Γρ. Τοῖς γὰρ νόμοις τοῖς ἡμετέροισι πειστέον.
Νε. Τί δ' ἢν ἀφαιρῆταί μ' ἀνὴρ τῶν δημοτῶν
Ἢ τῶν φίλων ἐλθόντες; Γρ. ἀλλ' οὐ κύριος
Ὑπὲρ μέδιμνον ἔστ' ἀνὴρ οὐδεὶς ἔτι.
Νε. Ἐξωμοσία δ' οὐκ ἔστιν. Γρ. οὐ γὰρ δεῖ στροφῆς.
Νε. Ἀλλ' ἔμπορος εἶναι σκήψομαι. Γρ. κλάε σύ.
Νε. Τί δῆτα χρὴ δρᾶν; Γρ. δεῦρ' ἀκολουθεῖν ὡς ἐμέ.
Νε. Καὶ ταῦτ' ἀνάγκη μοὔστι. Γρ. Διομήδειά γε.
Νε. Ὑποστόρεσαι νυν πρῶτα τῆς ὀριγάνου
Καὶ κλήμαθ' ὑπόθου συγκλάσασα τέτταρα,
Καὶ ταινίωσαι, καὶ παράθου τὰς ληκύθους.
Ὕδατός τε κατάθου τοὔστρακον πρὸ τῆς θύρας.
Γρ. Ἦ μὴν ἔτ' ὠνήσει σὺ καὶ στεφάνην ἐμοί.
Νε. Νὴ τὸν Δί' ἤν περ ᾖ γέ που τῶν κηρίων.
Οἶμαι γὰρ ἔνδον διαπεσεῖσθαί σ' αὐτίκα.

B IV. *Dic, ipſum quid eſt?* AN. *& iam tibi dico,*
Apparuit mulieribus, ſi vir iuuenis
Iuuenem cupiat, non ſubagitare ipſam, antequam
Vetulam pulſet primùm: ſi autem non velit,
Prius pulſare, ſed cupiat iuuenem,
Vetulis mulieribus ſit iuuenem
C *Trahere in aliquid capientes claui.*
IV. *Hei mihi, verberator hodie fiam?*
AN. *His enim legibus noſtris obediendum.*
IV. *Quid autem, ſi auferet me vir ciuium*
Vel amicorum venientes? AN. *ſed non dominus,*
Super menſuram eſt vir nullus amplius.
IV. *Periurium autem non eſt.* AN. *non enim*
D *opus eſt verſione.*
IV. *Sed mercator eſſe cauſabor.* AN. *Fleas tu.*
IV. *Quid certè oportet facere?* AN. *Huc ſequi ad me.*
IV. *Et hæc neceſſitas mei eſt.* AN. *Diomedea.*
IV. *Sterne nunc primùm origano,*
Et vites ſuppone frangens quatuor,
Et coronam, & appone lecythos,
E *Aquaque pura lagenam ante ianuam.*
AN. *Certe quidem emes tu & coronam mihi.*
IV. *Per Iouem ſi circa cerea,*
Puto enim intus cadere te ſtatim.

Σχόλια. Ἀνατί.] μὴ τιμωρουμένας ὑπὸ τῆς βίας. Προκρούστης.] ἐπεὶ πολλάκις εἴρηται τὸ κρούειν.

BISETUS. Προκρούστης ἐπωνυμία λῃστοῦ τινος, οὗ μέμνηται Παυσανίας ἐν τοῖς Ἀττικοῖς οὕτω γράφων, πρὸς τούτῳ τῷ Κηφισσῷ λῃστὴν Πολυπήμονα ὄνομα, Προκρούστην δὲ ἐπίκλησιν Θησεὺς ἀπέκτεινεν. πρὸς τοῦτον δ' ἴσως Ἀριστοφάνης παίζει. F

Σχόλια. Ὑπὲρ μέδιμνον] νόμος ἦν ταῖς γυναιξὶν, ὑπὲρ μέδιμνον τι μὴ συναλλάττειν. οὐκ ἔσονται οὖν φησιν οἱ ἄνδρες ὑπὲρ μέδιμνον κύριοι ἐπειδὴ ἀντέστραπται ἡ πολιτεία. Ἐξωμοσία] ἔνορκος παραίτησις δι' εὔλογον αἰτίαν. ἐξωμοσία ὅταν τις φάσκῃ ἢ ὑπὲρ ἑαυτοῦ ἢ ὑπὲρ ἑτέρου ἐκκαλούμενος μὴ δεῖν εἰσάγεσθαι δίκην. εἶτα καὶ τὴν αἰτίαν δι' ἣν οὐκ εἰσαγώγιμος ἡ δίκη, εἰ δοκεῖ κατὰ λόγον ἀξιοῦν, ἐδίδοτο αὐτῷ ἐξωμοσίᾳ χρῆσθαι. καὶ οὕτως διεγράφετο ἡ δίκη. καὶ ἐξωμόσατο ἀπηγόρευσε. καὶ ἐξωμόσασθαι τὸ μεθ' ὅρκου ἀπαρνήσασθαι πρᾶξίν τινα διὰ νόσον ἢ πρόφασιν ἑτέραν τινά. Ἔμπορος] προφασίσομαι εἶναι ἔμπορος ἐπεὶ οὐκ ἐστρατεύοντο οἱ ἔμποροι. Διομήδεια] ὅτι Διομήδης ὁ Θρᾷξ, πόρνας ἔχων θυγατέρας τοὺς παριόντας ξένους ἐβιάζετο αὐταῖς συνεῖναι, ἕως οὗ κόρον σχῶσι καὶ ἀναλωθῶσιν οἱ ἄνδρες. ὡς καὶ ὁ μῦθος ἵππους ἀνδροφάγους εἶπεν. Ταινίωσαι] στεφανώσαι ὡς οἱ νεκροί. Στεφάνην.] εἶδος κοσκίνου. διαπεσεῖσθαι δὲ, τεθνήξεσθαι.

G

ΕΤΕΡΑ ΝΕΑ, ΓΡΑΥΣ, ΝΕΟΣ.

Νε. Ποῖ τοῦτον ἕλκεις σύ; Γρ. τὸν ἐμαυτῆς εἰσάγω.

ALIA IUVENCULA, ANUS, IUVENIS.

IUVE. *Quò hunc trahis tu?* AN. *hunc mei ipſius induco.*

Νε. Οὐ σωφρονοῦσά γ'· οὐ γὰρ ἡλικίαν ἔχει
Παρά σοι καθεύδειν τηλικοῦτος ὤν. ἐπεὶ
Μήτηρ ἂν αὐτῷ μᾶλλον εἴης ἢ γυνή.
Ως' εἰ καταστήσεσθε τοῦτον τὸν νόμον,
Τὴν γῆν ἅπασαν Οἰδιπόδων ἐμπλήσετε.
Γρ. Ω παμβδελύρα. φθονοῦσα τόνδε τὸν νόμον
Εξηῦρες. ἀλλ' ἐγώ σε τιμωρήσομαι.
Νε. Νὴ τὸν Δία τὸν σωτῆρα κεχάρισαί γέ μοι
Ω γλυκύτατον, τὴν γραῦν ἀπαλλάξασά μου.
Ως' ἀντὶ τούτων τῶν ἀγαθῶν ἐς ἑσπέραν,
Μεγάλην ἀποδώσω καὶ παχεῖάν σοι χάριν.

A IVV. *Non ſapiens, non enim ætatem habet*
Apud te dormire talis exiſtens: quoniam
Mater ipſi magis eſſes quàm vxor.
Quare ſi conſtituiſtis hanc legem,
Terram omnem Oedipodis implebitis.
AN. *O tota odioſa inuidens hanc legem,*
Inueniſti, ſed ego te puniam.
IVV. *Per Iouem ſeruatorem, gratificare mihi*
B *O dulciſsime, anum à pellens me,*
Quare pro his bonis ad veſperam
Magnam reddam & pinguem tibi gratiam.

Σχόλια. Οἰδιπόδων] ἐπεὶ ὁ Οἰδίπους τὴν μητέρα ἔγημε.

BISETVS. Εξηῦρες] τινὲς γραπτέον νομίζουσιν ἐξῆρες παρὰ τὸ ἐξαίρειν, ὅπερ μετ' ὀλίγον παραβαίνειν λέγεται, ὅπου ὁ ποιητής φησι, παραβᾶσα τόνδε τὸν νόμον. ἀλλὰ μηδὲν κινητέον.

Σχόλια. Παχεῖαν τὴν χάριν] κακεμφάτως.

C

ΑΛΛΗ ΓΡΑΥΣ, ΝΕΟΣ.

Αλ. Γρ. ΑΥτη σύ. ποῖ παραβᾶσα τόνδε τὸν νόμον,
Ελκεις. παρ' ἐμοὶ τῶν γραμμάτων εἰρηκότων
Πρότερον καθεύδειν αὐτόν. Νε. οἴμοι δείλαιος
Πόθεν ἐξέκυψας ὦ κάκισ' ἀπολουμένη.
Τοῦτο γὰρ ἐκείνου τὸ κακὸν ἐξωλέστερον
Γρ. Βάδιζε δεῦρο. Νε. μηδαμῶς με περιίδῃς
Ελκόμενον ὑπὸ τῆσδ', ἀντιβολῶ σ'. Γρ. ἀλλ' οὐκ ἐγώ.
Αλλ' ὁ νόμος ἕλκει. Νε. οὐκ ἐμέγ', ἀλλ' Εμπουσά τις
Εξ αἵματος φλύκταιναν ἠμφιεσμένη.
Γρ. Επου μαλακίων δεῦρ' ἀνύσας, καὶ μὴ λάλει.
Νε. Ιθι νυν ἔασόν ἐς ἄφοδον πρώτιστά με
Ελθόντα θαρρῆσαι πρὸς ἐμαυτόν. εἰ δὲ μὴ
Αὐτοῦ τι δρῶντα, πυρρὸν ὄψει μ' αὐτίκα
Υπὸ τοῦ δέους. Γρ. θάρρει, βάδιζ' ἔνδον, χεσεῖ.
Νε. Δέδοικα κἀγὼ μὴ πλέον ἢ βούλομαι.
Αλλ' ἐγγυητάς σοι καταστήσω δύο,
Αξιόχρεως. Γρ. μή μοι καθίστη. Αλ. Γρ. ποῖ σύ; ποῖ
Χωρεῖς μετ' αὐτῆς; Νε. οὐκ ἔγωγ' ἀλλ' ἕλκομαι
Ατὰρ ἥτις εἶγε πόλλ' ἀγαθὰ γένοιτό σοι
Οτι μ' οὐ περιεῖδες ἐκτριβέντ'. ὦ Ηράκλεις.
Ω Πᾶνες. ὦ Κορύβαντες. ὦ Διοσκόρω.
Τοῦτ' αὖ πολὺ τούτου τὸ κακὸν ἐξωλέστερον.

ALIA ANVS, IVVENIS.

ANVS. *HÆc tu, quò tranſgrederis hanc legem*
Trahis apud me ſcripturis dicentibus,
Priorem dormire ipſum? IV. *heu mihi miſero.*
D *Vnde declinaſti ô peſsime perdita?*
Hoc enim illo malum exitioſius.
AN. *Veni huc.* IVVE. *nullo modo me deſpicias*
Tractum ab hac, precor te. AN. *ſed non ego,*
Sed lex trahit. IVV. *non me, ſed Empuſa quadam,*
Ex ſanguine bullam indutam.
AN. *Sequere molliens huc feſtinans, & non loquere.*
E IVV. *Age, nunc ſine in latrinam primùm me*
Euntem conſidere ad meipſum. ſi autem non
Illic quid facientem, rubrum videbis me ſtatim
Præ timore. ANVS. Confide, veni intus, cacabis.
IVV. *Timeo & ego, ne plusquàm volo.*
Sed fideiuſſores tibi conſtituam duos
Dignos. AN. non mihi conſtitue. ALIA ANVS. quò tu quò
F *Vadis cum ipſa?* IVV. *non ego, ſed trahor.*
At ſi qua es, multa bona fient tibi,
Quòd me non deſpexiſti conſumptum. ô Hercules,
O Panes, ô Corybantes, ô Dioſcuri,
Hoc multo hoc malum pernicioſius.

Σχόλια. Εμπουσά τις.] τὴν καλουμένην νῦν, ὀνοσκελίδα. θέλει οὖν εἰπεῖν δαίμονα. Φλύκταιναν] ὡς G ἐχούσης τῆς γραὸς κροκωτὸν, ἢ ὡς ἕλκος ἐχούσης. Μαλακίων] μαλακὸς ὑποκοριστικῶς. Μὴ πλέον.[τουτέστι μὴ πλέον με ἀναγκάσῃς συνελθεῖν ἤπερ βούλομαι. τὸ δὲ κἀγὼ ἴσως διὰ τὴν εἰρημένην ἀνωτέρω ἱστορίαν περὶ τῶν Διομήδους θυγατέρων.

BISETVS. Γραῦς τῶν ἄλλων πασῶν δυσειδεστάτη εἰσάγεται διὰ νέον, ὃν πρὸς ἑαυτὴν ἀνθέλκειν πειρᾶται, πρὸς ἄλλας γυναῖκας διαμαχομένη. Ἀξιόχρεως] ἐν τῷ ω μεγάλῳ λέγουσι, καὶ οὐδετέρως ὁμοίως. τὸ δὲ ἀξιόχρεον, βάρβαρον. ἀξιόχρεως οὖν, ἱκανὸς, ἐχέγγυος, ἀξιόπιστος. Σ.

Ἀτὰρ τί τὸ πρᾶγμ' ἔστ' αἰτηβολεῖ τουτί ποτε.
Πότερον πίθηκος ἀνάπλεως ψιμυθίου;
Ἢ γραῦς ἀνεστηκυῖα παρὰ τῶν νεκρῶν;
Γρ. Μὴ σκῶπτέ μ', ἀλλὰ δεῦρ' ἕπου. Αλ. Γρ. δευρὶ μὲν οὖν.
Γρ. Ὡς οὐκ ἀφήσω σ' οὐδέποτ'. Αλ. Γρ. οὐδὲ μὴν ἐγώ.
Νε. Διασπάσεσθέ μ' ὦ κακῶς ἀπολούμεναι.
Γρ. Ἐμοὶ γὰρ ἀκολουθεῖν σ' ἔδει κατὰ τὸν νόμον.
Αλ. Γρ. Οὔκ, ἢν ἑτέρα γε γραῦς ἔτ' αἰσχίων φανῇ.
Νε. Ἢν οὖν ὑφ' ὑμῶν πρῶτον ἀπόλωμαι κακῶς,
Φέρε πῶς ἐπ' ἐκείνην τὴν καλὴν ἀφίξομαι;
Γρ. Αὐτὸς σκόπει σύ. τάδε δέ σοι ποιητέον.
Νε. Ποτέρας προτέρας οὖν κατελάσας ἀπαλλαγῶ.
Γρ. Οὐκ οἶδα. βαδιεῖ δεῦρ'. Νε. ἀφέτω νυνί μ' αὐτηί.
Αλ. Γρ. Δευρὶ μὲν οὖν ἴθ' ὡς ἐμέ. Νε. ἢν ἡδί γ' ἀφῇ.
Γρ. Ἀλλ' οὐκ ἀφήσω νὴ Δία σ'. Αλ. Γρ. οὐδὲ μὴν ἐγώ.
Γρ. Χαλεπαί γ' ἂν ἦστε γενόμεναι πορθμῆς. Γρ. τιή.
Νε. Ἕλκοντε τοὺς πλωτῆρας ἂν ἀπεκναίετε.
Γρ. Σιγῇ βάδιζε δεῦρο. Αλ. μὰ Δί', ἀλλ' ὡς ἐμέ.
Νε. Τουτὶ τὸ πρᾶγμα κατὰ τὸ Καννώνου σαφῶς
Ψήφισμα βινεῖν δεῖ με διαλελημμένον.
Πῶς οὖν δικωπεῖν ἀμφοτέρας δυνήσομαι;
Γρ. Καλῶς ἐπειδὰν καταφάγῃς βολβῶν χύτραν.
Νε. Οἴμοι κακοδαίμων ἐγγὺς ἤδη τῆς θύρας
Ἑλκόμενός εἰμι. Αλ. ἀλλ' οὐδὲν ἔσται σοι πλέον,
Ξυνεισπεσοῦμαι γὰρ μετὰ σοῦ. Νε. μὴ πρὸς θεῶν
Ἑνὶ γὰρ ξυνέχεσθαι κρεῖττον ἢ δυοῖν κακοῖν.
Γρ. Νὴ τὴν Ἑκάτην, ἐάντε βούλῃ ἤντε μή.
Νε. Ὦ τρισκακοδαίμων, εἰ γυναῖκα δεῖ σαπρὰν
Βινεῖν ὅλην τὴν νύκτα καὶ τὴν ἡμέραν.
Κἄπειτ' ἐπειδὰν τῆσδ' ἀπαλλαγῶ πάλιν
Φρύνην ἔχουσαν λήκυθον πρὸς ταῖς γνάθοις.
Ἆρ' οὐ κακοδαίμων εἰμί; βαρυδαίμων μὲν οὖν
Νὴ τὸν Δία τὸν σωτῆρ' ἀνὴρ καὶ δυστυχής,
Ὅστις τοιούτοις θηρίοις ξυνήξομαι.

A *At quæ res eſt precor hæc?*
Nunquid ſimia repleta fucatione,
An anus reſurgens à mortuis?
AN. Ne anullare me, ſed huc ſequere. ALIA AN. huc quidem igitur.
AN. Quod non dimittam te nunquam. ALIA AN. neque quidem ego.
B *IV. Laceraſtis me ò male perdita.*
AN. Me enim ſequi te oportet ſecundum legem.
AL. AN. Non, ſi altera anus adhuc turpior apparuerit.
IV. Si igitur à vobis primùm perdar mala.
Age quomodo in illam pulchram adibo?
C *ANVS. Ipſe conſidera tu, hæc autem tibi faciendum.*
IVV. Vtras vtras igitur expellens liberabor?
ANVS. Non ſcis, veni huc. IV. dimittat nunc meipſa.
AL. AN. Huc quidem igitur veni ad me. IVV. per Iouem dimiſerit.
AN. Sed non dimittam per Iouem te. AL. AN. neque quidem ego.
IVV. Difficiles eſtis factæ portitores. AN. cur?
D *IVV. Trahentes nauigatores corrumpitis.*
AN. Silentio veni huc. AL. AN. per Iouem, ſed ad me.
IVV. hæc res ſecundum canonis manifeſtè
Sententiam ſubagitare oportet me in medio captum,
Quomodo igitur bis remigare ambas potero?
ANVS. Bene poſtquam deuoraueris bulborum ollam.
IVV. Hei infelix prope iam ianuam
E *Tractus ſum. AL. AN. ſed non erit plus.*
Cadam enim tecum. IVV. non per Deos.
Vnum enim haberi melius certè duobus malis.
AN. Per Lunam ſiue vis, ſiue non.
IVVE. O ter infelix, ſi mulierem oportet marcidam
Subagitare totam noctem & diem.
Et deinde poſtquam hac liberatus fuero, rurſus
F *Phrynem habentem lecythum ad maxillas.*
An non infelix ſum? grauifelix quidem igitur
Per Iouem ſeruatorem, vir & infortunatus,
Qui talibus feris cedam.

BISETVS. Ψιμυθίου] καὶ ψιμύθιον δι' ἑνὸς μ, καὶ ψιμμύθιον, διὰ δυοῖν μμ. λέγεται.

Σχόλια. Παρὰ τῶν νεκρῶν] παρὰ τῶν πλειόνων.

BISETVS. Καὶ τὰ τοῦ ποιητοῦ, καὶ τὰ τῶν παλαιῶν σχολίων ἐπανορθώσεως δέονται. παρὰ τοῦ ποιητοῦ γὰρ μέτρου χάριν γραπτέον ὡς καὶ παρὰ τῷ Σουίδᾳ καλῶς γέγραπται, παρὰ τῶν πλειόνων. καὶ τὰ σχόλια οὕτω γραπτέον, Παρὰ τῶν πλειόνων] παρὰ τῶν νεκρῶν. αὕτη γάρ ἐστιν ἡ ἐπεξήγησις τοῦ τῶν πλειόνων. πλείονας δὲ τοὺς νεκροὺς καλεῖ, ὅτι ἀληθῶς οἱ νεκροὶ τῶν ζώντων εἰσὶ πολὺ πλείους.

Σχόλια. Πορθμῆς.] ἐπειδὴ οἱ πορθμεῖς τοὺς παρόντας ἀναγκάζουσιν εἰς τὰ ἴδια πλοῖα ἐμβαίνειν. Ἀπεκναίετε.] διεφθείρετε. Κατὰ τὸ Καννώνου.] ψήφισμα γὰρ γράφει κατεχόμενον ἑκατέρωθεν ἀπολογεῖσθαι τὸ κατ' εἰσαγγελίαν ἀποκρινόμενον. Κρατῖνος δὲ καὶ πρὸς κλεψύδραν κελεύοντας. G Ξενοφῶν δὲ εἰς τὸ βάραθρον ἐμβληθέντα ἀποθανεῖν. καὶ τὴν ὕστερον ἀπολύσαντα τὸ ἄνθος. καὶ ὁ Κρατῖνος ἐν τοῖς ἰδίοις τὰς θείας μορφὰς ἐν ἀρχῇ φανείσας.

BISETVS. Κατὰ τὸ Καννώνου] οἱ μὲν Καννώνου, οἱ δὲ Κανώνου γράφουσιν. ὄνομα δὲ κύριον εἶναι δοκεῖ τινος ἀνθρώπου ψήφισμα τοιοῦτο ποιησαμένου. τίς δ' ἦν, οὐ ῥάδιον εἰπεῖν. τὸ δὲ μέτρον, Καννώνου ἀπαιτεῖ.

Σχόλια. Διειλημμένον.] μέσον εἰλημμένον.

BISETVS. Διωπεῖν] διαπλατύνεται τοῦτο τὸ ῥῆμα ἐν τῷ δὶς, καὶ κωπεῖν ἀρχῆς ὡς, ἀντὶ τοῦ κωπηλατεῖν. ὁ δὲ νοῦς οὗτος. πῶς οὖν ἀμφοτέρας κατελαύνειν, διαβαλεύειν, καὶ ὑπουργεῖν ἅμα δυνήσομαι;

Σχόλια. Βολβῶν χύτραν.] ἐπιτήδειοι πρὸς συνουσίαν οἱ βολβοί. Φρύνην.] Φρύνη ἀρχαία γυνή. οἱ δὲ πορνίς. λήκυθος δὲ εἶδος ἀγγείου.

BISETVS. Φρύνην ἔχουσαν λήκυθον] Φρύνη παλαιὰ ἑταίρα. λήκυθος δὲ μυροθήκη, ἣν οἱ Ἀττικοὶ ἀλάβαστρον καλοῦσι. μύρων δὲ παρὰ παλαιοῖς πολλὴ καὶ συνεχὴς χρῆσις ἦν. καὶ μὴν οὐ μόνον τρίχας, καὶ τοὺς πλοκάμους, ἀλλὰ καὶ ὅλον τὸ πρόσωπον καλλωπισμοῦ, καὶ εὐοσμίας χάριν ἀλείφειν εἰώθεσαν. ὅθεν λήκυθον πρὸς ταῖς γνάθοις ἔχειν, μετωνυμικῶς εἴρηται ἀντὶ τοῦ τὰς γνάθους ἄδην καὶ κατακόρως μύροις ἐσμηγμένας ἔχειν. Σκαλίδας δὲ τούτων μιμούμενος λέγει, λήκυθον ἔχουσαν, τουτέστι διαδήματα τὸ πρόσωπον. Ὅστις τούτοις· οὗτοι οἱ δύο στίχοι ἐν προτοῦ κακῶς ἔχοντες, οὕτως ἐπανορθωτέοι,

Ὅστις τοιούτοις θηρίοις συνείξομαι
B Ἄκων. ὅμως δ' ἐάν τι πολλάκις πάθω, καὶ τὰ ἑξῆς.

Ὅμως δ' ἐάν τι πολλάκις πάθω,
Ὑπὸ ταῖνδε ταῖν Κασαλβάδοιν δεῦρ' ἐσπλέων
Θάψαι μ' ἐν αὐτῷ τῷ στόματι τῆς ἐσβολῆς.
Καὶ τὴν ἄνωθεν ἐπιπολῆς τοῦ σήματος
Ζῶσαν καταπιττώσαντας. εἶτα τὼ πόδε
Μολυβδοχοήσαντας κύκλῳ περὶ τὰ σφυρὰ,
Ἄνω 'πιθεῖναι πρόφασιν ἀντὶ ληκύθου.
Θε. Ὦ μακάριος μὲν δῆμος εὐδαίμων δ' ἐγὼ
Αὐτή τέ μοι δέσποινα μακαριωτάτη.
Ὑμεῖς δ' ὅσαι παρέστατ' ἐπὶ ταῖς θύραις,
Οἵ γείτονές τε πάντες οἵ τε δημόται
Ἐγώ τε πρὸς τούτοισιν ἡ διάκονος.
Ἥτις μεμύρισμαι τὴν κεφαλὴν μυρώμασιν
Ἀγαθοῖσιν ὦ Ζεῦ. πολὺ δ' ὑπερπέπαικεν αὖ
Τούτων ἁπάντων τὰ Θάσι' ἀμφορείδια.
Ἐν τῇ κεφαλῇ γὰρ ἐμμένει πολὺν χρόνον.
Τὰ δ' ἄλλ' ἀπανθήσαντα πάντ' ἀπέπτατο.
Ὥστ' ἐστὶ πολὺ βέλτιστα, πολὺ δῆτ' ὦ θεοί.
Κέρασον ἄκρατον. εὐφρανεῖ τὴν νύχθ' ὅλην
Ἐκλεγομένας ὅτι ἂν μάλιστ' ὀσμὴν ἔχῃ.
Ἀλλ' ὦ γυναῖκες φράσατέ μοι τὸν δεσπότην
Τὸν ἄνδρ' ὅπου 'στὶ τῆς ἐμῆς κεκτημένης.
Χο. Αὐτοῦ μένουσ' ἡμῖν γὰρ ἐξευρεῖν δοκεῖς.
Θε. Μάλισθ', ὁδὶ γὰρ ἐπὶ τὸ δεῖπνον ἔρχεται.
Ὦ δέσποτ' ὦ μακάριε καὶ τρισόλβιε.
Δεσ. Ἐγώ. Θε. σὺ μέντοι νὴ Δί' ὥς γ' οὐδεὶς ἀνήρ.
Τίς γὰρ γένοιτ' ἂν μᾶλλον ὀλβιώτερος
Ὅς τις πολιτῶν πλεῖον ἢ τρισμυρίων
Ὄντων τὸ πλῆθος οὐ δεδείπνηκας μόνος.
Χο. Εὐδαιμονικόν γ' ἄνθρωπον εἴρηκας σαφῶς.
Θε. Ποῖ ποῖ βαδίζεις; Θε. ἐπὶ τὸ δεῖπνον ἔρχομαι.

Tamen autem ſi quid ſæpe paſſus fuero,
Sub his meretricibus huc innauigans,
Sepeliam in ipſo ore ingreßionis.
ANVS. *Et horum deſuper in ſuperficie ſepulchri*
Viuentem pixe linientes, poſtea pedes
Plumbo fundentes circumcirca talos,
C *Supra imponere excuſationem pro lecytho.*
SERVA. *O beate quidē popule, fortunata autem & ego,*
Hæcq́; mihi domina beatißima.
Vos autem quæcunque adeſtis in ianuis,
Vicini omnes hi ciuium,
Ego præterea ſerua,
Quæ vncta ſum capite vnguentis
D *Bonis, ô Iupiter. multum autem ſuperabundant*
His omnibus thaſiæ amphorulæ:
In capite enim manent multo tempore.
Hæ autem aliæ deflorentes volauerunt,
Quare ſunt quàm iam optimæ multo certè ô Dei
Miſce merum, lætificabit noctem totam
Electas, quæ maximè odorem habet.
Sed ô mulieres, dicite mihi dominum
Virum, ubi eſt meæ dominæ.
E CHO. *Illic manens, nobis enim inuenire appares.*
SERV. *Maximè, hic enim ad cœnam venit.*
O domine ô beate, & terbeate.
DOMIN. *Ego?* SER. *tu quidem per Iouem vt nullus vir.*
Quis enim factus eſt magis beatior,
Qui ciuibus plus quàm tribus millibus
Exiſtentibus, multitudine non cœnaſti ſolus?
F CHO. *Fortunatum hominem dixiſti apertè.*
SERV. *Quò quò vadis?* DO. *ad cœnam venio.*

Σχόλια. Κασαλβάδοιν.] Κασαλβὰς ἡ πόρνη ἀφ' οὗ ποιεῖ. αἱ γὰρ πόρναι καλοῦσι μὲν οὐκ ἔχουσαι τοὺς ἐραστάς. βοῶσι δὲ τοὺς ὄντας ἵνα ἄλλους λάβωσι. παρὰ τὸ καλεῖν οὖν καὶ τὸ βοᾶν.

BISETVS. Θάψαι μ' ἐν αὐτῷ] ἀττικὸν σχῆμα τὸ ἐνεργητικὸν ἀντὶ τοῦ παθητικοῦ ταφῆναι, ἢ μᾶλλον, θαψαίμην. Ζῶσαν καταπιττώσαντας] οὗτος, καὶ οἱ δύο ἑξῆς στίχοι διὰ τὴν ἀσυνταξίαν, καὶ τὸ τῆς ἐννοίας μετέωρον ἔχουσιν ἀσάφειαν Οἰδίποδός τινος δεομένην. Ὦ μακάριος] θεράπαινά τις νῦν εἰσάγεται μακαρίζουσα τοὺς κατὰ τὴν πολιτείαν χρωμένους. Ὑπερπέπαικεν] ὑπερπαίειν, ὑπερβαίνειν, πλεονάζειν. Σ. Ἀπανθήσαντα] κακῶς πρότερον ἀπανθήσαντα ἦν γεγραμμένον. καὶ πάντα πέπλατο, ἀντὶ τοῦ πάντ' ἀπέπτατο, ὡς παρὰ τῷ Σ. καλῶς γράφεται. τὸ δὲ ἀπανθήσαντα, ἀντὶ τοῦ ξηρανθέντα. ὡς ἐπὶ τῶν ἀνθῶν εἶπεν, διαφέρει δὲ τὸ ἀπανθεῖν, καὶ τὸ ἀπανθίζειν. ἀπανθεῖν γὰρ, τὸ τὰ ἄνθη ἀποβάλλειν. ἀπανθίζειν δὲ κατὰ τὸν Σ. τὸ τὰ ἄνθη συλλέγειν. Φράσατέ μοι τὸν δεσπότην] χαριεστέρως εἴρηται ἀντὶ φράσατέ μοι ὅπου ἐστὶν ὁ δεσπότης καὶ ἀνὴρ τῆς ἐμῆς κεκτημένης, ἤγουν τῆς ἐμῆς δεσποίνης. Τῆς ἐμῆς κεκτημένης] τουτέστι τῆς δεσποίνης ἐμοῦ, ἢ ἑαυτῷ κτησαμένης. Ἡμῖν γὰρ] τὸ γὰρ νῦν ἀττικῶς παρέλκει.

Σχόλια. Οὐ δεδείπνηκας μόνος] πρὸς ὑπόνοιαν· ἔδει γὰρ εἰπεῖν ὅτι μόνος εὐτυχεῖς τῶν πολιτῶν.

Θε. Νὴ τὴν Ἀφροδίτην, πολύγ᾽ ἁπάντων ὕστατος.
Ὅμως δ᾽ ἐκέλευσε συλλαβοῦσάν μ᾽ ἡ γυνὴ
Ἄγειν σε καὶ τασδὶ μετὰ σοῦ τὰς μείρακας.
Οἶνος δὲ Χῖος ἐστὶ περιλελειμμένος
Καὶ τἄλλ᾽ ἀγαθά. πρὸς ταῦτα μὴ βραδύνετε,
Καὶ τῶν θεατῶν εἴ τις εὔνους τυγχάνει,
Καὶ τῶν κριτῶν εἰ μή τις ἑτέρωσε βλέπῃ,
Ἴτω μεθ᾽ ἡμῶν, πάντα γὰρ παρέξομεν.
Οὐκοῦν ἅπασι δῆτα γενναίως ἐρεῖς,
Καὶ μὴ παραλείψῃς μηδέν. ἀλλ᾽ ἐλευθέρως
Καλεῖν γέροντα μειράκιον παιδίσκον. ὡς
Τὸ δεῖπνον αὐτοῖς ἐστ᾽ ἐπεσκευασμένον
Ἁπαξάπασιν, ἢν ἀπίωσιν οἴκαδε.
Ἐγὼ δὲ πρὸς τὸ δεῖπνον, ἤδη 'πείξομαι
Ἔχουσά τοι καὶ δᾷδα ταυτηνὶ καλῶς.
Τί δῆτα διατρίβεις ἔχων; ἀλλ᾽ οὐκ ἄγεις
Τασδὶ λαβών; ἐν ὅσῳ δὲ καταβαίνῃς ἐγὼ
Ἐπᾴσομαι μέλος τι μελοδειπνικόν.

A *SER. Per Venerem, multo omnino ultimus.*
Tamen autem iuſsit comprehendens me mulier
Ducere te, & has tecum adoleſcentes.
Vinum autem Chium eſt relictum,
Et alia bona ad hæc, ne tardate.
Et ſpectatorum ſi quis beneuolus eſt,
Et iudicum ſi non quis alio reſpiciat,
B *Veniat mecum, omnia enim præbebimus.*
Igitur omnibus certè generoſe dices,
Et non relinques nullum, ſed liberè
Vocare ſenem adoleſcentulam puellam ad
Cœnam, ipſis eſt præparatum
Omnibus, ſi abibunt domum.
Ego autem ad cœnam iam feſtinabo,
Habens & tædam hanc bene.
Quid igitur moraris habens? ſed non ducis
C *Has capiens? interim dum autem deſcendis, ego*
Cantabo cantum aliquem cœnaticum.

Σχόλια. Τασδὶ τὰς μείρακας] τὰς τοῦ χοροῦ.

BISETVS. Ἤδη 'πείξομαι] τὸ πλῆρες ἤδη ἐπείξομαι, ἤγουν μετὰ σπουδῆς ἐλεύσομαι. Μέλος μελλοδειπνικόν] τὸ τοῦ μέλλοντος, ἢ [illegible] δείπνου μέλος. οὕτω γὰρ διὰ διπλοῦ λλ γραπτέον.

D

ΠΑΡΑΒΑΣΙΣ.

PARABASIS.

BISETVS. Ἐν ταύτῃ τῇ παραβάσει ὁ Χορὸς εἰς δύο διῃρημένος τὰ ἑξῆς λέγει.

Σμικρὸν δ᾽ ὑποθέσθαι τοῖς κριταῖσι βούλομαι,
Τοῖς σοφοῖσι μὲν τῶν σοφῶν μεμνημένοις κρίνειν ἐμέ.
Τοῖς γελῶσι δ᾽ ἡδέως, διὰ τὸν γέλων κρίνειν ἐμέ.
Σχεδὸν ἅπαντας οὖν κελεύω δηλαδὴ κρίνειν ἐμέ,
Μηδὲ τὸν κλῆρον γενέσθαι μηδὲν ἡμῖν αἴτιον
Ὅτι προείληχ᾽. ἀλλ᾽ ἅπαντα ταῦτα χρὴ μεμνημένους
Μὴ 'πιορκεῖν. ἀλλὰ κρίνειν τοὺς χοροὺς ὀρθῶς ἀεί.
Μηδὲ ταῖς κακαῖς ἑταίραις τόν γε τρόπον προσεικέναι
Αἳ μόνον μνήμην ἔχουσι τῶν τελευταίων ἀεί.
Ὦ ὦ ὥρα δὴ φίλαι.
Γυναῖκες εἴπερ μέλλομεν τὸ χρῆμα δρᾶν
Ἐπὶ τὸ δεῖπνον ὑπανακινεῖν. κρητικῶς οὖν τὼ πόδε
Καὶ σὺ κίνει. Ημι. τοῦτο δρῶ.

Parum autem conſultare iudicibus volo.
Sapientibus quidem ſapientum recordantes iudicare me,
E *Ridentibus autem dulciter per riſum iudicare me.*
Manifeſtè omnes igitur iubeo videlicet iudicare me,
Non autem ſortem fieri nil nobis cauſam,
Quòd ſortita ſum, ſed omnia hæc oportet recordantes
F *Non peierare, ſed iudicare choros rectè ſemper:*
Neque malis meretricibus more aſsimilari,
Quæ ſolum memoriam habẽt ultimorum ſemper.
O ô hora dilecta
Mulieres, ſi volumus rem facere,
G *Ad cœnam mouete. creticè igitur pedes,*
Et tu moue. SEMICH. *hoc facio,*

Σχόλια. Μὴ τὸν κλῆρον] ἐπὶ τοῦ πρώτου εἰπόντος ὡσπερεὶ ἐμιαίνετο. τὰ ποιήματα δὲ τῶν ἐκλεγόντων. Προείληχα] πρῶτος εἰπεῖν ἐλάχθην. τὸ χρῆμα δρᾶν ἐξιέναι.

BISETVS. Προσεικέναι] προσεοικέναι, ὁμοίους εἶναι. Τὸ χρῆμα δρᾶν] ἐξιέναι. ἐπὶ τὸ δεῖπνον ἐλθεῖν. Κρητικῶς] Σ. κρητικὸς ῥυθμός ἐστιν οὕτω καλούμενος.

Ημι. Καὶ τάσδε νυνὶ λαγαρὰς
Τοῖν σκελίσκοιν τὸν ῥυθμόν, τάχα γὰρ ἔπεισι
Λοπαδοτεμαχοσελαχογαλεο-
Κρανιολειψανοδριμυποτριμματο-
Σιλφιοπαραομελιτοκατακεχυμενο-
Κιχλεπικοσσυφοφαττοπεριστερα-
Λεκτρυονοπτεκεφαλλιοκιγκλοπε-
Λειολαγῳοσιραιοβαφητραγανοπτερύγων.
Σὺ δὲ ταῦτ' ἀκροασάμενος ταχὺ καὶ ταχέως
Λαβὲ τρύβλιον. εἶτα λαβὼν κόνισαι
Λέκιθον ἵν' ἐπιδειπνῇς.
Ημι. Ἀλλὰ λαιμάττουσί που.
Αἴρεσθ' ἄνω. ἰαὶ εὐαί.
Δειπνήσομεν εὐοῖ εὐαί.
Εὐαίως ἐπινίκι εὐαί. εὐαί. εὐαί. εὐαί. εὐαί.

A Et hæc nunc leues
Cruribus numero. citò enim venient
Ollæ, ſuccidiæ, cartilaginea, muſteli,
Caluariarum reliquiæ acri cum intrito,
Laſer melle interfuſo,
Motacillæ, merulæ, columbæ,
Gallarum toſta capitula, motacillarum,
Columbarum, leporum intinctu inſperſa vnà cum aliis:
B Tu autem hæc audiens citò & citò
Cape ſcutellam, poſt capiens ordina
Ouum, vt cœnes.
SEMI. Sed deuorant.
CHO. Eleuamini, euge, euge, euge.
Cœnemus, euge, euge, euge,
Ruenter in victoria, euge, euge, euge, euge, euge, euge, euge, euge.

C BISETVS. Τάσδε νυνὶ λαγαράς] τὰς ὑποκένους, ὅτι δηλονότι οὐδέπω ἐδεδειπνήκεισαν. Τοῖν σκελίσκοιν τὸν ῥυθμόν] ἡ σύνταξις αὕτη. ταῦτα μὲν τῶν προηγουμένων συναπτέον, καὶ ὥρα δή ἐστι τάσδε νυνὶ λαγαρὰς τοῖν σκελίσκοιν κατὰ ῥυθμὸν αὐτὰς ὑπανακινεῖν, τουτέστι μετὰ ῥυθμοῦ, καὶ ἐμμελῶς ὀρχεῖσθαι. ῥυθμὸς δὲ κατὰ τὸν Σουίδαν, τάξις ἔμμελος ἀκολούθου ἁρμονίας. μέλος εὔφωνον. σύγκρουσις. πατὴρ μέτρου ῥυθμός. καὶ ὅτι ἀρχαία ἡ τῶν μέτρων, καὶ ῥυθμῶν διδασκαλία. „ Ο δὲ τὰς αὐλητρίδας κελεύει ῥυθμόν D τινα βαρβαρικὸν ἐπαυλῆσαι σοί. διαφέρει δὲ ῥυθμὸς μέτρου. τῷ τὸν μὲν γενικώτερον εἶναι. τὸ δὲ μέτρον ὑπάρχειν εἶδος τοῦ ῥυθμοῦ. θεωρεῖται γὰρ ὁ ῥυθμὸς καὶ ἐπὶ τῶν κροτούντων ταῖς χερσί, καὶ τοῖς ποσίν. ὅταν γὰρ ἡ ταχεῖα, καὶ βραδεῖα τῶν ποδῶν ἄρσις, καὶ θέσις λόγον ἔχουσι πρὸς ἄλληλα, ῥυθμὸς γίνεται. καὶ ἐντεῦθεν ἀπὸ μεταφορᾶς τούτων ἡ τοιάδε συλλαβῶν συμπλοκή, ἣν παραλαμβάνομεν πρὸς τὴν τῶν μέτρων γένεσιν, πόδες ἐκλήθησαν. καὶ ἐπὶ αὐλῶν, καὶ τῶν ἄλλων τῶν τοιούτων ὁ ῥυθμὸς λέγεται, συμμετρία ὢν E τοῦ χρόνου, ἐν ᾧ ἡ κίνησις γίνεται. καὶ γὰρ τῶν τρημάτων τῶν αὐλῶν τὰ μὲν ἐπὶ πλεῖστα χρόνον τοῖς δακτύλοις ἐπιπωματίζουσι. τὰ δὲ ἐπ' ἐλάττονα. καὶ οὕτω τῶν ἀπηχήσεων τὴν μὲν μακροτέραν ποιοῦσι. τὴν δὲ βραχυτέραν. καὶ ἔτι τῶν τρημάτων τὰ μὲν, μείζονά εἰσι, τὰ δὲ, ἐλάττονα. καὶ τὰ μὲν, ἐγγυτέρω τῆς ἐπιγλωττίδος. τὰ δὲ, πορρωτέρω. καὶ τὰ μὲν, στενότερα, ὀξύτερά εἰσι τῶν εὐρυτέρων. διὸ καὶ αἱ τῶν παίδων φωναί, καὶ αἱ τῶν γυναικῶν ὀξύτεραι. τὰ δὲ εὐρύτερα, βαθύτερα. Ὁμοίως καὶ τὰ ἐγγυτέρω τῶν πορρωτέρων ὀξύτερα. ἐν τῇ συμμετρίᾳ ἁρμονία, καὶ τὸ μέλος γίνεται. ῥυθμὸς δὲ τῇ τοῦ ταχέως, καὶ βραδέως. ὁ μὲν οὖν ἐπὶ τῶν ἄλλων ῥυθμὸς, κατὰ τὸ βραχὺ, καὶ βραδὺ χαρακτηρίζεται. ὁ δὲ ἐπὶ τοῦ προφορικοῦ λόγου, κατὰ τὸ μακρὸν, καὶ βραχύ. ὅσπερ μόνος καὶ μέτρον λέγεται. οὐκ ἐπὶ τῶν ποιητικῶν δὲ ταῦτα μόνον θεωρεῖται, ἀλλὰ καὶ ἐπὶ τῶν ῥητορικῶν.

Σχόλια. Κόνισαι] γυμνάσθητι.

BISETVS. Λέκιθον] Εὐστάθιος. λέκιθος ἀρσενικῶς εἶδος ὀσπρίου ὁμωνύμως τῷ ἐν τοῖς ᾠοῖς κροκώδει. καὶ λεκιθίτης πλακοῦς, ᾧ καὶ ᾠοῦ λέκιθος παραμέμικται. Σ. δὲ, λέκιθος εἶδος ὀσπρίου, ὃ καλεῖται πισός, διὰ τὸ ἐοικέναι τὴν χρόαν λεκίθῳ ᾠοῦ. Λαιμάττουσι] Σ. λαιμάσσειν, ἀμέτρως ἐσθίειν. ἀττικῶς δὲ λαιμάττειν. λέγεται δὲ παρὰ τὸν λαιμὸν, δι' οὗ τὰς τροφὰς εἰς τὴν γαστέρα εἰσβάλλομεν. λαιμὸς δὲ κατὰ τὸν Ἡσύχιον ταυτὸν τῷ φάρυγξ, λάρυγξ, καὶ βρόγχος. Εὐαίως ἐπινίκια] ἐπινίκια τὰ ποτὲ μὲν εὐωχίαν νίκης τινὸς ἕνεκα ποιουμένην σημαίνει, ὡς δηλοῖ Ἀθήναιος ἐν τῷδε τοῦ Ἀριστοφάνους στίχῳ ἐκ τῶν Πελαργῶν,

Ἀττάγας ἥδιστον ἕψειν ἐν ἐπινικίοις κρέας.

ποτὲ δὲ ᾄσματα, καὶ ᾠδὰς ἐπινικίους, αἳ σὺν λύρᾳ ᾄδεσθαι εἰώθεσαν. καὶ ἀμφοτέραν ἑρμηνείαν ὅδε ὁ τόπος προσδέχεται. εὐαίως δὲ, εὐμοίρως, μακαρίως.

ΤΕΛΟΣ.

ΑΡΙΣΤΟΦΑΝΟΥΣ ΘΕΣΜΟΦΟΡΙΑΖΟΥΣΑΙ.

Bisetus. Εἰς τὰς Ἀριστοφάνους Θεσμοφοριαζούσας σχόλια ἐκ παλαιῶν, καὶ διαφόρων ξυγγραφῶν, ὑπομνημάτων, καὶ λεξικῶν ἀρίστων μετὰ πλείστης ἐπιμελείας συλλεχθέντα, καὶ νῦν πρῶτον ἐκτυπωθέντα.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ ΤΩΝ ΘΕΣΜΟΦΟΡΙΑΖΟΥΣΩΝ.

Εὐριπίδης ἐν τοῖς Θεσμοφορείοις ὑπὸ γυναικῶν κατηγορηθεὶς τὴν Ἀγάθωνος τοῦ πάντων κακίστου ποιητοῦ βοήθειαν, καὶ προστασίαν ἐπικαλεῖσθαι ἠναγκάσθη. αὐτὸν γὰρ ἐν τῷ τῶν ἑαυτοῦ παλαιῶν φίλων ἀριθμῷ ἐτίθει, καὶ διὰ τὸ αὐτὸν μαλακώτατον εἶναι, τῆς ἰδίας δυστυχίας δεινότατον αὐτῷ προστάτην ἐνόμιζεν ἔσεσθαι. πρὸς τοῦτον οὖν μετὰ Μνησιλόχου κηδεστοῦ προσῆλθε δεησόμενος ἐν τῷ δικαστηρίῳ τὴν ἑαυτοῦ, καὶ ἁπάσης τῆς οὐσίας προστασίαν λαβεῖν, καὶ τὰς τῶν κατηγόρων κατηγορίας ἀποκρούειν. ἵνα δὲ μᾶλλον αὐτὸν ἐπὶ τοῦτο προτρέπῃ, τὰς καλὰς ὑποσχέσεις, ἃς πολλάκις Ἀγάθων αὐτῷ ἐποιήσατο, εἰς μνήμην ἀνακαλεῖ, καὶ τὴν αὐτοῦ βοήθειαν, καὶ πίστιν νῦν ἀπαιτεῖ. ἀλλ᾽ ὅπερ καὶ πάλαι ὑπώπτευεν, αὐτῷ παθεῖν συνέβη. καὶ γὰρ Ἀγάθων αὐτῷ παρεῖναι, καὶ συνδικεῖν οὐκ ἐθέλησεν.

Ἀλλὰ Μνησίλοχος ὁ βέλτιστος, καὶ πιστότατος κηδεστὴς τῷ καιρῷ, καὶ τῷ καθήκοντι προσαχθεὶς, καὶ τὸ τοῦ κινδύνου μέγεθος ὁρῶν, εἰς ὃν ὁ Εὐριπίδης αὐτίκα πεσεῖν ἂν ἐδόκει, ἄσμενος, καὶ ἐθελοντὴς τὴν αὐτοῦ προστασίαν αὐτῷ ὑπέσχετο, καὶ γυναικείαν ἐσθῆτα πανούργως ἐνδυσάμενος, πρὸς τὴν τῶν Θεσμοφορείων ἑορτὴν ἦλθε, καὶ ἐκεῖσε μεγίστῳ γυναικῶν πλήθει τὴν δίκην ὑπὲρ Εὐριπίδου γενναίως ὑπεῖχε, καὶ τὰ τῶν κατηγόρων ἐγκλήματα πιθανῶς ἤρξατο διαλύειν. ἀλλ᾽ ἀναγνωρισθεὶς αὐτὸς ὢν ἐν σχήματι γυναικὸς τὴν τῆς φυλακῆς ἐψηφισμένην ζημίαν αὐτίκα φυγεῖν οὐκ ἐδυνήσατο. καὶ γὰρ αἱ γυναῖκες ὀργῇ ἐπιζέσασαι αὐτὸν εἰς φυλακὴν πικρῶς τιμωρήσουσαι παρέδωκαν, ἀλλὰ μετ᾽ ὀλίγον ἀπάταις, καὶ τέχναις ποὶν ἐκεῖθεν ἀβλαβὴς Εὐριπίδου συνεργοῦντος ἀπέφυγεν.

Τὰ τοῦ Δράματος πρόσωπα.	*Personæ Dramatis.*
Μνησίλοχος ὁ Εὐριπίδου κηδεστής.	Mnesilochus ſocer Euripidis.
Εὐριπίδης.	Euripides.
Ἀγάθωνος θεράπων.	Miniſter.
Ἀγάθων.	Agathon.
Χορός.	Chorus.
Κῆρυξ.	Præco.
Γυνή τις.	Mulier quædam.
Ἑτέρα γυνή.	Altera mulier.
Ἄλλη γυνή.	Altera mulier.
Κλεισθένης.	Cliſthenes.
Ἡμιχόριον γυναικῶν.	Semichorus mulierum.
Μνησίλοχος ὡς Ἑλένη.	Mneſilochus vt Helena.
Εὐριπίδης ὡς Μενέλαος.	Euripides vt Menelaus.
Πρύτανις.	Prytanis.
Τοξότης ὁ καὶ Σκύθης.	Scytha.
Εὐριπίδης ὡς Περσεύς.	Euripides vt Perſeus.
Μνησίλοχος ὡς Ἀνδρομέδη.	Mneſilochus vt Andromeda.
Εὐριπίδης ὡς Ἠχώ.	Echo.
Εὐριπίδης ὡς γραῦς.	Euripides vt anus.

Σημείωσαι ἐν ταύτῃ τὴν τῶν προσώπων ἀπαρίθμησιν· ὁσάκις Εὐριπίδης, ἢ Μνησίλοχος καινὸν καινοῦ προσώπου σχῆμα ἐνδύονται, τοσάκις τούτους ὡς διάφορα πρόσωπα ληπτέον, ἐπεὶ τὸν ἀριθμὸν τῶν ιθ΄ τούτου τοῦ δράματος προσώπων πληροῦσιν, ὡς ἐξ αὐτῆς τῆς ἀπαριθμήσεως δῆλον. καὶ γὰρ τὸ πρᾶγμα οὕτω νοητέον, ὡς εἰ αὐτὰ τὰ πρόσωπα, ὧν οὗτοι τὴν μορφὴν ἐλάμβανον, εἰς τὸ θέατρον εἰσήχθησαν.

Τούτῳ τῷ δράματι ἐπιγραφή ἐστι Θεσμοφοριάζουσαι, τουτέστι γυναῖκες τὰ Θεσμοφόρια ποιοῦσαι, καὶ τελοῦσαι. θεσμὸς, νόμος. θεσμοφόρος, ὁ θεσμοὺς, ἤγουν νόμους φέρων. οὕτω δὲ ἐλέγετο ἡ Δημήτηρ, ὡς πρώτη τοῖς ἀνθρώποις νόμους ἐνεγκοῦσα καὶ Θεσμοφόρια τὰ τῆς Δήμητρος μυστήρια, ἢ ὄνομα ἑορτῆς. ἣ νύκτωρ ὑπὸ γυναικῶν μόνων ἐτελεῖτο. ὅθεν τὸ ῥῆμα τὸ θεσμοφοριάζω. τουτέστι τὴν τῆς Δήμητρος ἑορτὴν ἐπιτελῶ. ἐντεῦθεν δὲ τοῦτο τὸ δρᾶμα Θεσμοφοριάζουσαι ἐπιγέγραπται.

Hanc fabulam τὰς προτέρας θεσμοφοριαζούσας A. Gellius appellat cap.20.libr.15. vbi de Euripidis genere, vita, moribus, morte.

ARGVMENTVM FABVLÆ, CEREALIA CELEBRANTES.

EX ANDREÆ DIVI INTERPRETATIONE.

EVRIPIDES in feſtis Cerealibus à mulieribus capitis accuſatus, in eum locum adducitur, vt opem atque auxilium petat ab Agathone peſſimo ac effœminatiſſimo omnium poeta. nam cum non nullum in veteribus amicis multis, tum ſummum in eo (quòd erat effœminatiſſimus) præſidium ſuis calamitatibus conſtitutum eſſe arbitrabatur. Ad hunc igitur cum Mneſilocho propinquo accedens, rogat & orat vt ſuarum fortunarum omnium cauſam, defenſionémque ſuſpiciat. eum ſæpe eſſe pollicitum, ſæpe oſtendiſſe dicit, ſi quod tempus accidiſſet quo tempore aliquid ab eo requireret, commodis eius non defuturum. Ad eius igitur fidem quam habebat ſpectatam iam & diu cognitam, confugiſſe eum defenſorem fortunarum ſuarum, actorem cauſæ ſuæ ex omnibus delegiſſe. Cum verò Agathon exorari minimè potuiſſet, Mneſilochus optimus, atque adeò fideliſſimus propinquus tempore atque officio coactus, vltrò ſe offert Euripidi, ac veſte muliebri indutus, ad feſta Cerealia accedit, ibique in maximo mulierum conuentu Euripidem præſenti animo defendit: ſed tamen efficere non poteſt, quo minus in carcerem conijciatur, qui tamen non multo pòſt dolis & fallaciis quibuſdam è carcere aufugit.

ΦΡΑΓΚΙΣΚΩ ΤΩ ΤΗΣ ΦΡΑΓΚΙΑΣ ΒΑΣΙΛΕΙ, ΤΩΝ ΧΡΙΣΤΙΑΝΩΝ, ΜΟΝΑΡΧΩΝ ΤΩ ΠΑΝΥ ΣΕΒΑΣΜΙΩ Χ' ΙΕΡΟΠΡΕΠΕῖ, Αἰγίδιος ὁ Βουρδῖνος εὖ πράττειν καὶ τὰ δόξαντα ἐπιτελεῖν.

ΠΑΣ μὲν ὁ ἀνθρώπινος νοῦς, ὦ μέγα δυνάμενε καὶ ἀξιοπρεπέστατε βασιλεῦ, τοιοῦτόν τι θείως πως πάσχει, καὶ τοῦτο δὴ χρῆμα ἡ φύσις αὐτὴ τοῖς ἀγράφοις νομίμοις, καὶ τοῖς ἀνθρωπίνοις ἤθεσι δεδώρηκεν καὶ ἐνεχάραξεν, ὥστε τῶν ἀνθρώπων ἕκαστον τότε μεγίστην τινὰ ὑπερβολὴν καὶ τελειοτάτην ἡδονὴν παραλαβεῖν καὶ ἀρύσασθαι, ὅταν τοῦ προαιρεθέντος πράγματος, καὶ προθυμηθέντος ἔργου τινὰ καρπὸν καὶ ἀποτελείωσιν εὐτυχῆ ἐφορᾷ. Καὶ γὰρ, ὥς φασιν οἱ φιλόσοφοι, ἐν πᾶσιν ἔργοις τὸ τέλος καὶ ἀποτέλεσμα μάλιστα πάντων περισκοπούμενον καὶ τοῦ εἵνεκα, ὡς παραγορεύει ὁ Ἀριστοτέλης, βέλτιστον καὶ τέλος τῶν ἄλλων ἐντελεῖ ἐστί. Ἐπὶ τούτῳ δὲ λογισμῷ τῶν βασιλέων καὶ μοναρχούντων σὺν μὲν πολλοὺς μεγίστων ἅψασθαι πραγμάτων θεώμεθα, ἵνα τὴν δόξαν, ὡς τελικὴν τῆς ἐπιχειρήσεως ἑαυτῶν αἰτίαν, τοῖς ἐπιγιγνομένοις καταλίποιεν, καὶ τοὔνομα αὐτῶν διὰ τῶν εὐτυχημάτων καθάπερ τῇ μνήμῃ τῶν ἀνθρώπων καθιερώσαιεν. Ἑτέρους δὲ προαιρουμένους ἐπὶ πρὸ τὰς βασιλείας αὐτῶν καὶ μοναρχίας πᾶσι τοῖς ἔθνεσιν ἐνδοξοτέρας καὶ αἰδεστέρας παρέχειν, πάντας κινδύνους ὑπομείναντας, καὶ πᾶν μέρος τοῦ σώματος ἑαυτῶν, καὶ τὴν ψυχὴν αὐτὴν προϊεμένους. Ἐκείνους δὲ, πάντας τότε μόνον ἐπιστάμεθα μεγίστην καὶ ἀληθεστάτην εὐφροσύνην ἀπολαῦσαι, ὅτε τὸ τέλος προαιρεθὲν καὶ προορασθὲν, καὶ τὴν δόξαν τῷ ὀνόματι καὶ τῇ βασιλείᾳ ἑαυτῶν ἐνιδρυμένην καὶ ἐπικειμένην ἑωράκασι. Ταῦτα δὲ σοι γνωριμώτατα ὄντα, ὦ βασιλεῦ, τοῖς ἀξιολόγων ἀνδρῶν παραδείγμασιν οὐκ ἄξιον ἐπαυξάνειν, ἀλλὰ καὶ ἐπὶ τοῖς μικροῖς οὐ μεμπτὸν ἐπιδεῖξαι. Καὶ γὰρ γιγνώσκομεν ἡμεῖς καὶ τοὺς γεωμόρους καὶ γεωπόνους γεωργοῦντάς τι τότε μάλιστα χαίρειν, ὅταν ἐπιθεῶνται τινὰ καρπὸν ἢ ἀπαρχὰς τοῦ ἱδρῶτος ἑαυτῶν. Καὶ οὕτω δῆλόν ἐστι παροξύνεσθαι τοιούτοις νεανικῷ καρπῷ, ὥστε εἰς τὸν ἐπιγιγνόμενον ἐνιαυτὸν ἔτι μετὰ μείζονος σπουδῆς καὶ ἐρρωμενέστερον ἐφίστασθαι τοῖς ἑαυτῶν πόνοις, καὶ ὥσπερ δὴ μελίττας τοῖς ἑαυτῶν ἔργοις καὶ κηρίοις ἀδιαλείπτως προσλιπαρεῖν καὶ ἐπικύπτειν τοῦ ἔτι καρπώσασθαι τοὺς ἑαυτῶν πόνους δύνασθαι. Τούτοις δὲ ἐπαρθέντες, ὦ σεβάσμιε βασιλεῦ, παρ' ἡμῖν ἀκριβῶς ὑπελογισάμεθα τὴν σὴν ὑπερβολικὴν φιλομουσίαν, καὶ ὡς σεμνῶς καὶ βασιλικῶς τὴν σου βασιλείαν τῶν ῥητόρων γε καὶ φιλοσόφων καὶ πανσόφων ἀνδρῶν διατριβαῖς διακοσμεῖν καὶ λαμπρὰν καθίστασθαι τὸ παράπαν ἠθέλησας. Καὶ ἐν τούτῳ τῇ προξενίᾳ γνησιωτάτῃ χρησάμενος τοῦ ἐπισκόπου καὶ ἀρχιερέως τῶν Ματισκονέων πάντας ἀριθμοὺς τῆς ἐγκυκλοπαιδείας περιλαβόντος οὕτως ἐπιφανῶς καὶ ἀξιοπρεπῶς προστάτην εἶχες σαυτὸν, ὥστε μηδεμίαν δωρεὰν ἐπιλιπεῖν, καὶ μηδέποτε φείδεσθαι χρημάτων, τοῦ τῶν γραμμάτων ἔξοχόν τινα διάθλησιν καὶ διαγυμνασίαν ἐν πάσαις τῆς βασιλείας σου πόλεσι καταστῆσαι. Ἡμεῖς δὲ τούτων δὴ πάντων λογισμὸν ποιησάμενοι, τοιοῦτόν τι διενοησάμεθα ἀχαριστίας σημεῖον μέγιστον εἶναι καὶ διαβολὴν δικαιοτάτην, εἰ τοιούτου εὐεργετήματος χάριν τινὰ οὐ παρέχοιεν, οὐδ' ἀνταμείβοιντο οἱ δοῦλοι σου. Καὶ ἔτι οὕτως ἔπεισα ἐμαυτὸν σὲ μέγα καὶ βασιλικὸν φρονοῦντα ἐπὶ τοῖς τῆς ἀρετῆς ἔργοις βασιλέα, οὐκ ἄν ποτε ἡδονήν τινα ἀντάξιαν τῶν πόνων σου ἀπολήψεσθαι, εἰ μὴ καρπόν τινα ἀνατεθηλότα τῆς διακριβοῦς γεωργίας σου ἐπίδοις, καὶ ἀποσκίασμά τι τοῦ ἀποτελέσματος μετὰ ταῦτα γενησόμενον, ὡς μὴ ματαίως τοσούτους πόνους ἀναλῶσαι δοκῇς. Διὰ ταῦτα ἔγωγε καίπερ θαρραλεώτερον, ὅμως γέμων γενναῖόν τι πνέων, τοῦτο δὴ τὸ βιβλίον ὥσπερ νεόν τι φυτὸν καὶ βλάστημα τῆς γεωργίας σου ἀναθέσθαι ἠθέλησα, ὅπως σύ τινα καρπὸν τοῦ ἱδρῶτος σου ἐπιθεάσασθαι οἷός τε ᾖς. Καὶ ἐκ τούτου τεκμήριόν σε τόδε μέγιστον συλλέξεσθαι ἐνόμισα, ὅτι εἴπερ ἐγὼ ἐν δικαστηρίοις τε καὶ ἀγοραῖς καλινδούμενος καὶ συστρεφόμενος τοιούτου τινὸς ἐλαφροῦ ἔργου, καίπερ μικρᾶς διερμηνεύσεως ἅψασθαι ἐπεχείρησα, ὅσα δὴ ἀποτελέσαι καὶ τούτων μείζονα καὶ ἐπιφανέστερα δύναιντο οἱ φιλόσοφοι ὑπὸ σοῦ αἱρεθέντες, οἱ συνεχῶς τοῖς ἑλληνικοῖς ἐνδιατρίβοντες, καὶ οὐδενὶ ἄλλῳ ἢ τοῖς γράμμασιν ἐπιθυμητικῶς προσκεκυφότες. Ἔργον δὲ τοῦτο σὺ, ὦ βασιλεῦ μέγιστε, ἴσως ὑπαναιδὲς καὶ φαῦλον νομίσῃς, τὸ τὸν κελτικὸν ἄνδρα τὰ ἑλληνικὰ ἑλληνικῶς διερμηνεῦσαι. ἀλλὰ τοιοῦτον δὴ αἴτιον ἐγένετο, ὅτι ὁ Ἀριστοφάνης παλαιὸς δὴ καὶ ἐνδοξότερος τῶν κωμικῶν σχολιαστοῦ γνησίου ἐπιτυχὼν ἐπὶ πάσαις ἑαυτοῦ κωμῳδίαις, ἐν ταύτῃ μόνῃ καὶ τῇ Λυσιστράτῃ ἀπέτυχεν. διὰ τοῦτο οὐκ ἀνάξιον οὐδὲ μεμπτὸν εἶναι ἔδοξε τὸν Κελτὴν ἢ Φράγκον ἄνδρα ὑπὸ σοῦ διδαχθέντα Ἕλληνα κωμῳδοποιὸν ἑλληνικῇ διαλέκτῳ διερμηνεύειν. Καὶ γὰρ ἐπιδεῖξειν ἐν μικρῷ διενοησάμην τὴν ἐμαυτοῦ εὐχαριστίας ὑπερβολὴν, καὶ πρὸς τούτοις, ὅσον ἐν τῇ σαυτοῦ βασιλείᾳ, διὰ τὴν σοῦ φιλοχρηστίαν τε καὶ φιλοδωρείαν καὶ φιλοκαλίαν τῶν μουσῶν θέατρον ἀνέπηξας καὶ κατέστησας.

Ἔρρωσο κύριε ἐπιεικέστατε καὶ σεβασμιώτατε, καὶ διὰ βίου εὐημέρει. Ἐκ Παρισίων, ἔτει ἀπὸ θεογονίας χιλιοστῷ πεντακοσιοστῷ τεσσαρακοστῷ πέμπτῳ.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ

ΥΠΟΘΕΣΙΣ ΤΩΝ ΤΟΥ ΑΡΙΣΤΟΦΑΝΟΥΣ ΘΕΣΜΟΦΟΡΙΑΖΟΥΣΩΝ.

Ὁ Εὐριπίδης ἀδιαλλάκτως ταῖς γυναιξὶν ἐχθρὸς ὤν, διὰ τὴν αὐτοῦ ἐπιπολάζουσαν ἐπὶ πάσαις τραγῳδίαις καθ' ἐκείνων ἐφυβριστικήν τινα κακηγορίαν κακολογίαν τε, εἰσηγγέλθη τὴν ἀγγελίαν τοῦ θανάτου ἐν θεσμοφορίοις ὑπὸ τῶν γυναικῶν θεσμοφοριαζουσῶν κατὰ τὰ πάτρια ἔθη τῶν Ἀθηναίων. Ἀκούων δὲ ὁ Εὐριπίδης τὴν μεγίστην ἀπορίαν ὅτι χρήσεται αὐτῷ, καὶ ὅπως ἀποφύγειεν εἰ οἷός τ' εἴη ταύτην τὴν εἰσαγγελίαν, καὶ διαλλαγὰς ποιῆσαι πρὸς τὰς δὲ γυναῖκας θεσμοφοριαζούσας καταφεύγει σὺν τῷ Μνησιλόχῳ, κηδεστῇ αὐτοῦ πρὸς τὸν Ἀγάθωνα, κάκιστον δὴ πάντων τῶν ποιητῶν, γυναικοπρόσωπόν τι καὶ θηλυπρεπῆ· καὶ δεῖται ἐκείνου ὥστε θέλειν ὑπὲρ αὐτοῦ ἀπολογεῖσθαι παρὰ ταῖς δὲ θεσμοφοριαζούσαις γυναιξίν. ἀλλ' ὁ δὲ Ἀγάθων μετὰ τῆς δυσχερείας ἀπαρνεῖται, καὶ οὐ φάσκει ἀπολογήσασθαι ὑπὲρ τοῦ Εὐριπίδου. διὰ τὸ τοῦ Εὐριπίδου ἔτι μᾶλλον ἀποροῦντος καὶ ταλαντευομένου, ὁ Μνησίλοχος πιστεύσας αὐτοῦ φίλος ὢν καὶ κηδεστής, τὸ γυναικεῖον κόσμημα ἀμφιβληθεὶς καὶ ὑποδυσάμενος εἰσέρχεται εἰς τὰ θεσμοφόρεια, ὡς γυνὴ γυναικὸς δὴ σχῆμα περιέχων, καὶ καρτερῶς ἀνδρείως τε ὑπεραγωνίζεται καὶ ὑπεραπολογεῖται τοῦ Εὐριπίδου. γνωσθεὶς δὲ τελευταῖον ὑπὸ τῶν θεσμοφοριαζουσῶν, ὅτι ἀνήρ ἐστι, καὶ εἷς τῶν τοῦ Εὐριπίδου φίλων, ἀπάγεται καὶ ἐμβάλλεται εἰς τὸ δεσμωτήριον τοῦ Πρυτανείας ἐπιτάξαντος, ὅστις μετεπέμφθη ὑπὸ τῶν δὲ θεσμοφοριαζουσῶν ἐπὶ τῇ τιμωρίᾳ τοῦ δὲ Μνησιλόχου, ἀλλ' ἐκ τούτων δεσμῶν ἐξέρχεται, καὶ ἀπολύεται διὰ τῶν ποικίλων σοφισμάτων καὶ μηχανημάτων τοῦ Εὐριπίδου, ὅστις πάντα περιβάλλεται τὰ εἴδη καὶ πρόσωπα τοῦ μὴ γιγνώσκεσθαι, καὶ οὕτω ῥᾳδίως διασώζειν τὸν τοῦ Μνησίλοχον. Σημαίνει δ' αὐτὴ ἡ κωμῳδία ἠθικόν τι, δηλονότι, τὸν φίλον ὑπὲρ ἡμῶν κινδυνεύσαντα οὐδ' ἐστὶ προδοτέον, οὐδ' ἂν ἀποθανεῖν μέλλωμεν, ἀλλὰ πᾶσαν δεῖν πεῖραν πειρᾶσθαι, ὥστε ἐκεῖνον σώζειν καὶ ἐκλύεσθαι τῶν κινδύνων.

ΑΡΙΣΤΟΦΑΝΟΥΣ ΘΕΣΜΟΦΟΡΙΑΖΟΥΣΑΙ.

ΘΕΣΜΟΦΟΡΙΑ τὰ τῆς Δήμητρος μυστήρια λέγεται, καὶ ὄνομα μιᾶς τῶν τῆς Δήμητρος τελετῶν ἐστίν, ὡς μαρτυρεῖ ὁ Ἀθηναῖος. τὰς γὰρ τῆς Δήμητρος ἑορτάς φησι καλεῖσθαι παρ' Ἕλλησι Δημήτρια, Θεσμοφόρια, καὶ Ἐλευσίνια. Ἡρόδοτος δὲ τὰ τῆς Δήμητρος μυστήρια ὑπὸ τῶν Ἑλλήνων ὀνομάζεσθαι λέγει Θεσμοφόρια, οἱονεὶ θεσμῶν φοράς, τουτέστι, νόμων θέσεις. καὶ γὰρ θεσμὸς παρὰ παλαιοῖς νόμον σημαίνει. ὅθεν καὶ Ἀνδοκίδης ἐν τοῖς αὐτοῦ λόγοις τοὺς τοῦ Δράκοντος θεσμοὺς ὀνομάζει, καθάπερ καὶ τοὺς Σόλωνος νόμους. καὶ οἱ θεσμοθέται παρ' Ἀθηναίοις ἐκαλοῦντο, οἵπερ καθ' ἕκαστον ἐνιαυτὸν διώρθουν τοὺς θεσμούς, τουτέστι νόμους ἐν τῷ δημοσίῳ, ὥς φησιν ὁ Αἰσχίνης ἐν τῷ κατὰ Κτησιφῶντος, καὶ τοῦτο θεσμοθετῶν ἀνάκρισις ἐκαλεῖτο. Θεσμὸς δὲ ἱερὸν καὶ ὅσιον νόμον δηλοῖ καὶ θεῖον, καθάπερ ὁ Ἀριστοτέλης ἐν τῷ περὶ κόσμου τοὺς τοῦ θεοῦ θεσμοὺς καλεῖ, δηλονότι θείους νόμους, καὶ οἱ προνοίας εἱμαρμένης τε θεσμοὶ λέγονται, τουτέστι θεῖοι νόμοι καὶ ἀνεπίζευκτοι. φέρεται δὲ κατὰ τὸν Διόδωρον Σικελιώτην λόγος δηλονότι Δημήτηρ πρὸς τῇ τῶν σιτηρῶν εὑρέσει θέσθαι καὶ ἐνεγκεῖν τοῖς ἀνθρώποις τοὺς θεσμοὺς θείους καὶ ὁσίους ἐπὶ τῷ νομίμως δικαίως τε καὶ ἐννόμως ζῆν, καὶ πᾶσαν ἐν ἑαυτοῖς δικαιοσύνην καὶ ἰσονομίαν ὁμαλίαν τε διαφυλάττεσθαι, καὶ διὰ τοῦτο λέγει τὴν Δήμητρα θεσμοφόρον κεκλῆσθαι ἀπὸ τῆς δὲ τῶν θεσμῶν φορᾶς καὶ θέσεως, ὅτι παρέσχεν ἀνθρώποις, οὐ μόνον σωματικῆς τροφῆς καὶ αὐξήσεως εὐπορίαν, ἀλλὰ καὶ τοὺς νόμους τοῦ καλῶς καὶ ἀγαθῶς ζῆν. οἱ δὲ Ἀθηναῖοι τιμᾶν βουλόμενοι τὴν Δήμητρα οὕτω μεγάλως καὶ καθ' ὑπερβολὴν πάντας ἀνθρώπους εὐεργετήσασαν (ὡς δὴ ἐνόμιζον) ταύτην τὴν ἑορτὴν θεσμοφορίων ἐτέλουν διὰ τῶν γυναικῶν ἐπὶ τῇ τιμῇ τῆς Δήμητρος θεσμοὺς ἐνεγκαμένης. φησὶ γὰρ ἔτι ὁ Διόδωρος, ὡς ἄξιον δὲ παραλιπεῖν τῆς θεοῦ ταύτης τὴν ὑπερβολὴν τῆς εἰς τοὺς ἀνθρώπους εὐεργεσίας. χωρὶς γὰρ τῆς εὑρέσεως τοῦ σίτου τήν τε κατεργασίαν αὐτοῦ τοὺς ἀνθρώπους ἐδίδαξε, καὶ νόμους εἰσηγήσατο, καθ' οὓς δικαιοπραγεῖν εἰθίσθησαν, δι' ἣν αἰτίαν αὐτὴν θεσμοφόρον ἤτοι δικαιοφόρον ἐπονομασθῆναι. τούτων δὲ εὑρημάτων οὐκ ἄν τις εὕροι τὴν εὐεργεσίαν μείζονα· ἢ γὰρ τὸ ζῆν καὶ τὸ καλῶς ζῆν περιέχουσι. Ἐν δὲ τοῖς θεσμοφορίοις αἱ γυναῖκες Ἀθηναῖαι ἑορτάζουσαι, ὡς οἷόν τε ἦν μάλιστα ὁσίως καὶ ἱερῶς ἁγνῶς τε διῆγον καὶ διετέλουν. καὶ γὰρ κατὰ τὸ τῶν Αἰγυπτίων ἔθος τῶν σιτίων ἀπείχοντο, καὶ χαμαὶ ἔκειντο, ὡς μαρτυρεῖ ὁ Πλούταρχος, καὶ τὰς κλίνας ὑπεστρώννυσαν αὐτῶν ἐκ τῶν τῆς βοτάνης καλουμένης ἄγνου καὶ λύγου φύλλων. βουλόμεναι οὕτως ἐν τούτοις τοῖς μυστηρίοις πᾶσαν τῆς ἁγνείας καὶ σωφροσύνης δόξαν παρέχειν Ἀθηναίοις τε καὶ θεοσεβεῖς, θεοφιλεῖς τε φαίνεσθαι. αἱ δὲ γυναῖκες τὴν τῶν θεσμοφορίων ἑορτὴν ἑορτάζουσαι καὶ τελοῦσαι θεσμοφοριάζουσαι ἐκαλοῦντο, ὧν δὴ ἐνταῦθα μέμνηται ὁ Ἀριστοφάνης. καὶ γὰρ θεσμοφοριάζειν σημαίνει θεσμοφόρια τελεῖν.

A

ΑΡΙΣΤΟΦΑΝΟΥΣ ΘΕΣΜΟΦΟΡΙΑΖΟΥΣΑΙ.

Προλογίζει Μνησίλοχος, κηδεστὴς Εὐριπίδου.

B

Ω Ζεῦ. χελιδὼν ἆρα πότε φανήσεται;
Ἀπολεῖ μ' ἀλοῶν ἄνθρωπος ἐξ ἑωθινοῦ.
Οἷόν τε πρὶν τὸν σπλῆνα κομιδῇ μ' ἐκβαλεῖν,
Παρὰ σοῦ πυθέσθαι ποῖ μ' ἄγεις ὦ Ὑριπίδη.
Ευ. Ἀλλ' οὐκ ἀκούειν δεῖ σε πάνθ' ὅσ' αὐτίκα C
Ὄψει παρεστώς. Μν. πῶς λέγεις αὖθις φράσον.
Οὐ δεῖ μ' ἀκούειν; Ευ. οὐχ ἅ γ' ἂν μέλλῃς ὁρᾶν.
Μν. Οὐδ' ἆρ' ὁρᾶν δεῖ μ'. Ευ. οὐχ ἃ ἂν ἀκούειν δέῃ.
Μν. Πῶς μοι παραινεῖς; δεξιῶς μέντοι λέγεις. D
Οὐ φῂς σὺ χρῆναί μ' οὔτ' ἀκούειν οὔθ' ὁρᾶν;
Χωρὶς γὰρ αὐτοῖν ἑκατέρου 'στιν ἡ φύσις
Τοῦ μήτ' ἀκούειν, μήθ' ὁρᾶν; Ευ. εὖ ἴσθ' ὅτι.
Μν. Πῶς χωρίς; Ευ. οὕτω ταῦτα διεκρίθη τότε.
Αἰθὴρ γὰρ ὅτε τὰ πρῶτα διεχωρίζετο.
Καὶ ζῷ' ἐν αὐτῷ ξυνετίκτε κινούμενα.
Ὧ μὲν βλέπειν χρὴ πρῶτα μηχανήσατο E
Ὀφθαλμὸν ἀντίμιμον ἡλίου τροχῷ,
Ἀκοῇ δὲ χοάνης ὦτα διετετρήνατο.

ARISTOPHANIS SACRA CERERIS Celebrantes.

Proloquitur Mnesilochus, socer Euripidis.

Iupiter, hirundo igitur, quando apparebis?
Perdet me errare faciens homo ex matutino.
Fierine potest priusquam lienem valdè ego eijciam,
A te audire, quò me ducis ô Euripides?
EVR. Sed non audire oportet te omnia, qui statim
Videbis præsens. MN. Quomodo dicis? rursum dicito,
Non oportet me audire? EVR. non quæ quidem vtique futurus es videre.
MN. Neque quidem videre oportet me. EV. non quæ quidem vtique audire oportuerit.
MN. Quomodo me admones? dexterè tamen dicis.
Non inquis tu oportere me neque audire, neque videre:
Separatim enim ipsorum vtriusque est natura
Neque audiendi, neque videndi. EV. Benè scias quòd.
MN. Quomodo separatim? EV. Ita hæc distincta sunt tunc.
Æther enim cùm primùm diuisus est,
Et animalia in ipso congenerabat mota:
Quo quidem cernere oportet, primum machinata est
Oculum similem solis rotæ:
Auditum autem infusorij aures perforauit.

BOVRDINVS. Ὦ Ζεῦ.] σχετλιαστικὸν τὸ προοίμιον τοῦ Μνησιλόχου προλογίζοντος, τὸν δὲ Δία παρέλαβε κατ' ἐξοχὴν τῶν ἄλλων θεῶν, καθάπερ καὶ ἐν Πλούτῳ, Ὡς ἀργαλέον πρᾶγμά ἐστιν ὦ Ζεῦ καὶ θεοί. Χελιδὼν ἄρα.] Τουτέστιν ἡμέρα δή ποτε φανήσεται. ἐπεὶ γὰρ ἡ χελιδὼν ᾄδει ᾆσμά τι ἐνδόσιμον καὶ κελευστικὸν πρὸς ἔργα, ἅπερ γε καθ' ἡμέραν καὶ ἕωθεν πράττεσθαι φιλεῖ, καὶ ἄρχεται τούτων ἡ πρᾶξις ἀπὸ τοῦ ἑωθινοῦ τῆς ἡμέρας, ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον. ὅθεν καὶ ἡ παροιμία, μία χελιδὼν ἔαρ οὐ ποιεῖ, τουτέστι, μία ἡμέρα. Ἀπολεῖ μ' ἀλοῶν ἄνθρωπος.] Εὐριπίδης (φησὶ Μνησίλοχος) ἀπολεῖ με ἀπὸ τοῦ ἕωθεν ἔξω καὶ κύκλῳ περιάγων, ὡς οἱ ἐν τῇ ἅλωνι διαπονοῦντες ποιοῦσιν. τοῦτο γὰρ σημαίνει ἀλοῶν. δηλοῖ τε τύπτειν καὶ κόπτειν. μεταφέρεται δὲ τὸ ῥῆμα ἀπὸ τῶν τριβόντων, καὶ κοπτόντων στάχυας. ὅθεν καὶ παρὰ Ξενοφῶντι ἀλοητὸς τρῖμμα λέγεται. καὶ ὁ Θεόφραστος καλεῖ τὰ ἀλοηθέντα σπέρματα συντριβέντα, καὶ ὁ σῖτος ἀλοώμενος, πατούμενος καὶ συντριβόμενος λέγεται. Ἀπὸ ταύτης δὲ μεταφορᾶς σημαίνει τοῦτο τὸ ῥῆμα ἀλοῶ, στροβλοῦν, περιάγειν καὶ περιστρέφειν ἐπὶ πολλὰς περιόδους, στροφάς, καὶ μεταβολάς, ὥσπερ οἱ πατοῦντες καὶ τρίβοντες στάχυας. Ἐξ ἑωθινοῦ.] ἀπὸ τοῦ ἕωθεν. ταῦτα δύο ἔπη παρ' αὐτῷ ἔλεγεν ὁ Μνησίλοχος περὶ τοῦ Εὐριπίδου, μέλλοντος αὐτὸν περιάξειν εἰς πολλοὺς τόπους. καὶ διὰ τοῦτο ἐσχετλίαζεν καὶ ἠγανάκτει. Πρὶν τὸν σπλῆνα ἐκβαλεῖν.] λέγει ὁ Μνησίλοχος, ἔστιν ἆρά γε δυνατὸν παρὰ σοῦ ἀκούειν ὦ Εὐριπίδη ποῖ μ' ἄγεις πρὶν τὸ παράπαν ἀποβαλεῖν τὸν σπλῆνα, τουτέστι τὴν ἡδονὴν τῆς ψυχῆς, καὶ εἶτα ὀργίζεσθαι. οἱ γὰρ σπλῆνα ἔχοντες πολὺν λέγονται τῇ φύσει πολυγέλωτες καὶ ἀεὶ ἡδόμενοι, οἱ δὲ ἀποροῦντες τοῦ σπληνός, ἀγέλαστοι καὶ μελαγχολικοί. ὅθεν καὶ σπληνιᾶν, λέγεται ἀμέτρως γελᾶν. καὶ φάρμακον ἄσπληνον τὸ εὑρεθὲν πρὸς τὸ θεραπεύειν καὶ ἰᾶσθαι τοὺς σπληνιῶντας καὶ ἀμέτρως γελῶντας. ἔλλειψις γοῦν καὶ ἀποβολὴ τοῦ σπληνός, τὴν ἡδονὴν πᾶσαν ἀποβάλλει, καὶ οὕτως ὀργὴν ἐπιβάλλει καὶ εἰσάγει. Πυθέσθαι.] τουτέστιν ἀκούειν. Ἀλλ' οὐκ ἀκούειν] ἐν τῷ λέ-

F G

γει ὁ Εὐριπίδης, ὅτι οὐκ ἀκούειν δεῖ ὑπὸ πυθέσθαι ἐκείνων ἅπερ μέλλομεν παραχρῆμα ὁρᾶν, ὄψις γὰρ πιστοτέρα καὶ κρείσσων τῆς ἀκοῆς. ἃ μὲν οὖν οὐ δυνάμεθα ὁρᾶν, τούτων δεῖ ἀκούειν, ὄψεως δὲ παρούσης οὐδὲν δεῖ τῆς ἀκοῆς. Ὁμοίως ὥσπερ ἀκυστία καὶ διὰ τῆς ἀκοῆς ἀποτελεῖται, οὐ χρὴ ὁρᾶν γε τούτων. Πῶς μοι παραινεῖς;] παρακαλεῖς καὶ διδάσκεις. Δεξιῶς.] γνησίως καὶ εὐπόρως λέγεις. Χωρὶς γάρ.] τουτέστι κεχώρισται καὶ διακέκριται ἡ φύσις ἑκατέρου, τοῦ μήτ᾽ ἀκούειν, μήθ᾽ ὁρᾶν. Διεκρίθη] ἐχωρίσθη. Αἰθήρ.] αἰθέρα προσωνόμασαν οἱ παλαιοὶ τὸν ἀνωτάτω τόπον, ἀπὸ τοῦ θεῖν ἀεὶ τὸν ἀΐδιον χρόνον, τὴν ἐπωνυμίαν θέμενοι αὐτῷ, ὥσπερ φησὶν ὁ Ἀριστοτέλης ἐν τῷ πρώτῳ περὶ οὐρανοῦ. Ἀναξαγόρας δὲ λέγει τούτῳ τῷ ὀνόματι καταχρησάμενος καλοῦντα αἰθέρα πῦρ. αἰθὴρ δὲ οὐρανὸν σημαίνει, ὅτε δή φησιν ὁ Εὐριπίδης, πρῶτον ὁ αἰθὴρ διεχωρίζετο καὶ διεκρίνετο. Καὶ ξυνέτικτεν.] τουτέστι συνέτικτεν καὶ συνέτριφεν τὰ ζῶα, περιαγόμενα καὶ μετακινούμενα ἐν ἑαυτῷ. Μηχανήσατο.] ἐτεκτήνατο καὶ κατεσκεύασεν. Ἀντίμιμον.] τουτέστιν, ὅμοιον καὶ μιμητὴν τοῦ τροχοῦ ἡλίου. οὕτω γὰρ ὁ ὀφθαλμός ἐστι στρογγύλος εὔστροφος καὶ περιφερὴς, ὡς καὶ ὁ ἡλίου τροχὸς, καὶ οὕτω διαλάμπει, ἐπιφανής τ᾽ ἐστὶ ὥσπερ καὶ ὁ ἥλιος. Χοάνης.] χοάνη καὶ χώνη, ἀπὸ τοῦ χεῖσθαι λέγεται. ἔστι δὲ τύπος εἰς ὃν μεταχεῖται τὸ χωνευόμενον καὶ κοίλωμα ἢ ὁ πήλινος τύπος. τὸ χοανεύειν χωνεύειν τι δηλοῖ καταχεῖν, εἰς χῶνον ἐμβάλλειν. ὅθεν χῦτες οἱ χωνευταὶ λέγονται καὶ χωνεῖον, τὸ χωνευτήριον. χωνίον δὲ τὸ ἐργαλεῖον. Διετετρήνατο.] διετρυπήσατο, διανέῳγε. τετραίνεσθαι γὰρ τρυπᾶν σημαίνει. λέγει γοῦν ὁ Εὐριπίδης, ὁ αἰθὴρ διετρυπήσατο τὰ ὦτα τῆς χοάνης ἐπὶ τῷ μηχανᾶσθαι, καὶ κατασκευάζειν τὴν ἀκοὴν, καὶ τὸν ὀφθαλμὸν ἐπὶ τῷ ἐφορᾶν μιμητὴν τοῦ τροχοῦ ἡλίου κατεσκεύασεν.

BISETVS. Ω Ζεῦ χελιδών.] ἡ τοῦ δράματος εἴσθεσις ἐξ ἰαμβείων τριμέτρων ἀκαταλήκτων λή. ὧν ὁ τελευταῖος,

Προθυμούμενος ἴσως τῆς ποιήσεως.

Μνησίλοχος δὲ προλογίζει, καὶ δυσχεραίνων ἑαυτὸν ὑπ᾽ Εὐριπίδου μάλα πρωῒ δεῦρο, κἀκεῖσε μάτην ἄγεσθαι, μετ᾽ ἀγανακτήσεως ταῦτα προφέρει,

Ω Ζεῦ, χελιδὼν ἆρα ποτὲ φανήσεται;
Ἀπολεῖ μ᾽ ἀλοῶν ἅνθρωπος ἐξ ἑωθινοῦ.

οὕτω γὰρ μέτρου, καὶ τῆς ἐννοίας χάριν γραπτέον. σημειωτέον δὲ ἐν τῷ χελιδὼν τὸ ι ἐκτεινόμενον. ταῦτα δὲ Μνησίλοχος λέγει ὅτι αἱ χελιδόνες ἔαρος ἀρχομένου φαίνεσθαι εἰώθασι, καὶ πρωῒ τῆς ἡμέρας περὶ τὸ ὄρθρον ᾄδειν. πρὸς δὲ τούτοις ἔαρος ἀρχομένου, ὡς ἐν ταῖς Νεφέλαις δεδήλωται, τὰ Διονύσια, καὶ ἅμα αἱ κωμῳδίαι ἐγίνοντο. δι᾽ αἰνίγματος δὲ βούλεται δηλοῦν, πότε τοίνυν ἔσται ἐμὲ περιάγων, καταπονῶν, καὶ λυπῶν παύσεται; πότε τὸ ποθεινὸν ἔαρ ἐλεύσεται, καθ᾽ ὃ αἱ χελιδόνες φαίνονται; πότε ταύτης τῆς λύπης ἀπαλλάξομαι; ἐκ τῶν ἑξῆς τοῦτο φανερόν. δεῦρο τείνει τὸ παροιμιακῶς λεγόμενον, μετὰ τὸν ὑετὸν ἡ αἰθρία εἶτα εὐδία ἥκει. τοῦτο δὲ λέγεται ὅταν μετὰ πολλὰς, καὶ μακρὰς, καὶ πολυχρονίους κακοπαθείας βελτίω πραγμάτων κατάστασιν, βελτίω τύχην προσδοκῶμεν. Ἀπολεῖ μ᾽ ἀλοῶν.] εἴπερ ἡ γραφὴ καλῶς ἔχει, τὸ ἀλοᾶν νῦν οἱονεὶ ἀλοῶντα, τύπτοντα, ἤγουν καταπονοῦντα, πλανᾶν, δεῦρο, κἀκεῖσε μάτην περιάγειν σημαίνει. βέλτιον δ᾽ ἴσως ἀλῶν. παρὰ τὴν ἄλην, τουτέστι τὴν πλάνην, ὅθεν τὸ ἀλῶ, τὸ πλανῶ, καὶ τὸ ἀλᾶσθαι, τὸ πλανᾶσθαι. ἀλλαχοῦ δὲ ἀλοᾶν, καὶ ἀλοιᾶν, τὸ τύπτειν, ὅθεν πατραλοίας, καὶ μητραλοίας, ὁ τὸν πατέρα καὶ τὴν μητέρα ἀλοῶν, εἴτε τύπτων. ἀλοᾶν δὲ δασυνόμενον δηλοῖ τὸ ἀλᾶν, καὶ τοὺς πυροὺς ἐν τῇ ἅλῳ τύπτειν, καὶ ἐκκοκκίζειν. Ἐξ ἑωθινοῦ.] τὸ πλῆρες. ἐξ ἑωθινοῦ χρόνου. ἕως, ἡ ἠώς, ὁ ὄρθρος. ἑωθινὸς, ὀρθρινὸς, ἢ ὄρθριος. Οἷόν τε] ὁ νοῦς ἐστιν. ὦ Εὐριπίδη, οἷόν τέ ἐστι, ἤγουν ἆρα δυνατόν ἐστιν ἐμοὶ παρὰ σοῦ πυθέσθαι ποῖ μ᾽ ἄγεις πρὶν ἐμὲ τὴν σπλῆνα κομιδῇ ἐκβαλεῖν διὰ τὴν μου συνεχῆ πεῦσιν, καὶ ἐρωτήσεως ἐπίτασιν; τοσάκις ἤδη ἐπυθόμην μετὰ μεγάλης, καὶ συνεχοῦς βοῆς ποῖ μ᾽ ἄγεις, ὥστε, εἰ μὴ θᾶσσον τὸ ζητούμενον δηλοίης, διὰ τὸ τῆς βοῆς, καὶ πεύσεως σύντονον βίαιον ἐγὼ τὴν σπλῆνα κομιδῇ ἐκβαλῶ. τοῦτο δὲ καθ᾽ ὑπερβολὴν εἴρηται. τὸ δὲ κομιδῇ, ἐπίρρημα, ὃ σημαίνει λίαν, ἄγαν, πάνυ, σφόδρα, παντελῶς. Εὐστάθιος, καὶ Σουίδας. Παραινεῖς] κακῶς πρότερον παραινοῖς ἐγράφετο. ἀλλὰ παραινεῖς γραπτέον, τουτέστι συμβουλεύεις. ὅθεν παραίνεσις, ἡ συμβουλὴ, καὶ λόγος παραινετικὸς, ὁ συμβουλευτικός. Διεκρίθη] διεχωρίσθη. διῃρέθη. Ἀντίμιμον.] παραπλήσιον, ὅμοιον, ἰσόμιμον. Ἀκοὴν δὲ χοάνης] εἴπερ ἡ γραφὴ καλῶς ἔχει, καθ᾽ ὑπαλλαγὴν, γέλωτος χάριν, τοῦτο εἴρηται, ἀντὶ τῆς ἀκοῆς χοάνην. ταῦτα δὲ οὕτω μετάταττε, διετετρήνατο τὰ ὦτα, χοάνην ἀκοῆς. τουτέστιν ὥσπερ τῆς ἀκοῆς χοάνην ἰσόμενα. ἀκοὴ δὲ τότε μὲν τὴν τοῦ ἀκούειν αἴσθησιν. τοτὲ δὲ, τὸ τοῦ ἀκούειν ὄργανον, δι᾽ οὗ ἀκούομεν, εἰς ὃ ἡ φωνὴ πίπτει, τουτέστι τὸ οὖς σημαίνει. ἀλλαχοῦ δὲ τὴν φήμην, δι᾽ ἧς τι ἀκούομεν. χοάνη δὲ, ἡ χώνη, ὁ τύπος, εἰς ὃν μεταχεῖται τὸ χωνευόμενον. Ἡσύχιος. καὶ χοανεύειν, τὸ χωνεύειν. τὰ δὲ χόανα, τὰ μέταλλα, παρὰ τὸ χεῖσθαι. Διετετρήνατο.] διατετραίνω, ἐκ τοῦ τορέω, ῶ, τὸ τρυπῶ, γίνεται τρῶ, κατὰ συγκοπὴν, ὅθεν τραίνω, ὡς ἀπὸ τοῦ ῥῶ, ῥαίνω, καὶ κατ᾽ ἀναδιπλασιασμὸν τετραίνω, τετρανῶ, ἐτέτρανα κοινῶς, καὶ ἐτέτρηνα Ἀττικῶς, ὅθεν ὁ μέσος πρότερος ἀόριστος ἐτετρηνάμην, ω, ατο. καὶ μετὰ τῆς διὰ προθέσεως, διετετρήνατο.

Μν. Διὰ τὴν χοάνην οὖν μήτ᾽ ἀκούω μήθ᾽ ὁ-
ρῶ.
Νὴ τὸν Δί᾽ ἥδομαι γὰρ τουτὶ προσμαθὼν,
Οἷόν τι πού ᾽στιν αἱ σοφαὶ ξυνουσίαι.
Πόλλ᾽ ἂν μάθοις τοιαῦτα παρ᾽ ἐμοῦ. Μν. πῶς ἂν
οὖν;
Εὐ. Πρὸς τοῖς ἀγαθοῖς τούτοισιν ἐξεύροιμ᾽ ὅπως
Ἔτι προσμάθοι, μὴ χωλὸς εἶναι τὼ σκέλη.
Βάδιζε δευρὶ καὶ πρόσεχε τὸν νοῦν. Μν. ἰ-
δού.
Εὐ. Ὁρᾷς τὸ θύριον τοῦτο. Μν. νὴ τὸν Ἡρακλέα

MN. Propter infuſoriam igitur neque audio, ne-
que video.
Per Iouem lætor quidem hoc, cùm inſuper didi-
cerim,
Quale quidem eſt ſapientes congreſſus.
EV. Multa vtique diſceres talia à me. MN. quo-
modo vtique igitur?
EV. Ad bona hæc inuenirem, quomodo
Adhuc addiſceres non claudus eſſe crure:
Vade huc, & adhibe mentem. MN. Ecce.
EV. Vides oſtiolum hoc? MN. per Herculem

BOVRDINVS. Διὰ τὴν χοάνην.] λέγει δὲ ὁ Μνησίλοχος, ἑαυτὸν ἥδεσθαι προσμαθεῖν, ὅτι διὰ τὴν χοάνην οὔτ᾽ ἀκούει, οὔθ᾽ ὁρᾷ. καὶ ἔπειτα ἐπιφωνήματι χρῆται τούτῳ, οἷόν τί πού ἐστιν αἱ σοφαὶ ξυνουσίαι, τουτέστιν ἡ

ἓν δὴ χρῆμά ἐστι τοῖς σοφοῖς καὶ τοιούτοις ἔχουσιν ἀνθρώποις ὁμιλεῖν συνεῖναί τε καὶ συγγίγνεσθαι, ἐς λόγους τ' ἐλθεῖν. ὑπ' αὐτῶν γὰρ ἀεὶ ἀγαθόν τι ἀεὶ προσμανθάνομεν καὶ διδασκόμεθα, καρπούμεθά τε τὴν σοφίαν αὐτῶν προσομιλήσαντες καὶ συνδιαγενόμενοι ἐκείνοις. κάλλιστον δὲ τοῦτο ἐπιφώνημα. καὶ συνομολογεῖ πολλαῖς τῶν παλαιῶν φιλοσόφων γνώμαις, ὡς γάρ φησιν ὁ Θέογνις, Ἀγαθοῖσι δεῖ αἰεὶ ἔχεσθαι καὶ ἐκείνοις προσομιλεῖν, ἐσθλῶν μὲν γὰρ ἄπ' ἐσθλὰ ἀεὶ μανθάνομεν καὶ οὕτως ἀπὸ σοφῶν σοφὰ πολλά. τοῦ γὰρ σοφοῦ στόματος ἀνοιχθέντος, ἔλεγεν ὁ Σωκράτης, καθάπερ ἱεροῦ τῆς ψυχῆς καταβλέπεται ἀγάλματα, ἅπερ φῶς δεινὸν παρέχει τοῖς παροῦσι καὶ θαυμαστὸν ἔρωτα τοῦ ὀρθοδοξεῖν καὶ ὀρθῶς ζῆν. Χωλὸς A τὼ σκέλη.] ἐνταῦθα καταγελᾷ ὁ Ἀριστοφάνης Εὐριπίδου, ὡς ἀλαζονευομένου, καὶ ὑπὸ ἀλαζονείας μείζω τῆς δυνάμεως αὐτοῦ προσποιουμένου, ὥσπερ τοῦ διορθοῦντος φύσει χωλὸν ἄνθρωπον.

BISETVS. Τυτθὸν προσμαθεῖν.] ὅμοιον τὸ τοῦ Σόλωνος,

Αἰεὶ γηράσκω πολλὰ διδασκόμενος.

Οἷόν τι ποῦ.] τοῦτο χαριεντιστέστερον. αἱ σοφαὶ ξυνουσίαι οἷόν τι πού ἐστι πρᾶγμα. μετὰ θαυμασμοῦ. μᾶλλον δὲ μετὰ B χλευασμοῦ, καὶ εἰρωνείας τοῦτο λέγεται. φεῦ τῆς μαθήσεως! φεῦ τῆς σοφίας! ὡς καλὸν πρᾶγμα αἱ μετὰ τῶν σοφῶν συνουσίαι, καὶ ἐντεύξεις! ὅτι γὰρ τῷ σοφῷ Εὐριπίδῃ ξυνέσομαι, καὶ πρὸς αὐτὸν διαλέγομαι, νῦν ἔμαθον, ὃ πρότερον ἠγνόουν.

Οἶμαί γε. Εὐ. σίγα νυν. Μν. σιωπῶ τὸ θύριον.
Εὐ. Ἄκουε. Μν. ἀκούσω καὶ σιωπῶ τὸ θύριον.
Εὐ. Ἐνταῦθ' Ἀγάθων ὁ κλεινὸς οἰκῶν τυγχάνει,
Ὁ τραγῳδοποιός. Μν. ποῖος οὗτος Ἀγάθων;
C Ἔστιν τις Ἀγάθων; μῶν ὁ μέλας, ὁ καρτερός;
Εὐ. Οὐκ ἀλλ' ἕτερός τις, οὐχ ἑώρακας πώποτε;
Μν. Μῶν ὁ δασυπώγων; Εὐ. οὐχ ἑώρακας πώποτε;
Μν. Μὰ τὸν Δί' οὔτοι γ' ὥστε κἀμέ γ' εἰδέναι.
Εὐ. Καὶ μὴν βεβίνηκας σύ γ', ἀλλ' οὐκ οἶσθ' ἴσως.
D Ἀλλ' ἐκποδὼν πτήξωμεν, ὡς ἐξέρχεται
Θεράπων τις αὐτοῦ πῦρ ἔχων καὶ μυρρίνας.
Προθυσόμενος ἔοικε τῆς ποιήσεως.

Puto quidem. EV. *Tace nunc.* MN. *Taceo oſtiolum*
EV. *Audi.* MN. *Audiam, & taceo oſtium.*
EV. *Hic Agatho inclytus habitans eſt,*
Tragœdiarum poeta. MN. *Qualis hic Agatho*
Eſt, quisnam Agatho? nunquid niger, fortis?
EV. *Non, ſed alter quidam, non vidiſti unquam?*
MN. *Nunquid barbatus.* EV. *Non vidiſti unquam?*
MN. *Non per Iouem, non quidem ut & ego ſciam.*
EV. *Verùm ſubagitaſti tu quidem, ſed neſcis fortaſſe.*
Sed è pedibus fugiamus, quoniam egreditur
Seruus quidam ipſius, ignem habens & virgas myrteas,
Præſacrificaturus videtur poeſi.

BOVRDINVS. Οἰκῶν τυγχάνει.] τουτέστιν οἰκεῖ. Ἀγάθων.] οὗτος ἦν ὁ τραγικός, ὃς ἐκωμῳδεῖτο καὶ διεσύρετο ἐπὶ τῇ μαλακίᾳ καὶ θηλύτητι, ἐκλύσει τε ὑπερφυεῖ. E τούτου δὲ μέμνηται ὁ Ἀριστοφάνης καὶ ἐν ἄλλαις κωμῳδίαις. ἦν δὲ ἀγαθὸς τὸν τρόπον καὶ ποθεινὸς τοῖς φίλοις, καὶ τὴν τράπεζαν λαμπρός, καί φασί τινες τὸ τοῦ Πλάτωνος συμπόσιον ἐν ἑστιάσει αὐτοῦ γεγράφθαι, πολλῶν ἅμα φιλοσόφων παραχθέντων, κωμῳδοποιὸς δὲ ἦν Σωκράτης διδασκάλου. Μῶν ὁ μέλας ὁ καρτερός.] ἐνταῦθα εἰρωνεύεται ὁ Ἀριστοφάνης, καὶ καταχλευάζει τοῦ Ἀγάθωνος, μέλανα καὶ καρτερὸν αὐτὸν ὀνομάζων, ὃς δὴ ἐπὶ θηλύτητι μάλιστα διεβάλλετο ὥσπερ προείρηται. Δασυπώγων.] δασὺν πώγωνα ἔχων. Ὥστε κἀμέ γ' εἰδέναι.] F ἡ γνώμη ἐστί, οὐχ ἑώρακα αὐτὸν ὥστε μεγίστην καὶ πιστοτάτην αὐτοῦ γνῶσιν ἔχειν, καὶ διὰ τοῦτο διαζητῶ, ποῖός ἐστιν τοῦ ἀκριβεστέραν αὐτοῦ διάγνωσιν ἔχειν, σὺ δ' ὦ Εὐριπίδη διαφθείρας ἐκεῖνον, οὐκ οἶσθ' ἴσως. Βεβίνηκας.] κατεπόρνευσας καὶ ἡταίρηκας. βινεῖν γὰρ τὸ συνουσιάζειν καὶ πορνεύειν δηλοῖ. τούτῳ δὲ ῥήματι καὶ ταύτῃ αἰσχρολογίᾳ ἐνταῦθα χρῆται ὁ Ἀριστοφάνης, βουλόμενος τὸν Εὐριπίδην τῆς κιναιδίας κατηγορεῖν, καὶ ἔτι μᾶλλον ἐλέγχειν καὶ διαβάλλειν τὴν θηλύτητα μαλακίαν τε τοῦ Ἀγάθωνος. ὃς παρὰ πᾶσι ἐχλευάζετο ἐπὶ τῇ ἀνανδρείᾳ, ὥσπερ καὶ ἀλλαχοῦ τι φησὶ ἐπὶ τοῦ Κλεισθένους, ὃς ὁμοίως διεβάλλετο ἐπὶ τῇ ἐκλύσει, οὐκ ἔστιν ὅπως μὴ Κλεισθένην συνήσομεν. ὁ δὲ Ἀριστοφάνης βούλεται ὡς προείρηται καὶ διὰ τούτου ῥήματος κωμῳδεῖν αὐτὸν Εὐριπίδην, ὡς μισογυνοῦντα, καὶ ἐπὶ τούτῳ τοῖς ἀνδράσιν αἰσχρῶς, καὶ ἑταιρικῶς ὁμιλοῦντα καὶ συγγινόμενον. Ἐκποδὼν πτήξωμεν.] ἐκ τοῦ μέσου ὑποστειλώμεθα καὶ φύγωμεν. ἐξέρχεται γὰρ ὁ θεράπων. ἐκποδὼν δὲ τὸ πρὸς ὀλίγον χρόνον ὑποστέλλεσθαι δηλοῖ φεύγειν τε καὶ ἐξαλείφεσθαι ἐκ τοῦ μέσου. Πτήσσειν δὲ κυρίως σημαίνει τὸ φεύγειν καὶ φοβεῖσθαι καὶ κρύπτεσθαι διὰ δειλίαν, πίπτειν τε διὰ φόβον. ῥῆμα δὲ τοῦτο μετηνέχθη ἀπὸ τῶν ὀρνίθων, αἳ περιφοβούμεναι ὡς τάχιστα φεύγουσι. καὶ παροιμία, πτήσσει Φρύνιχος, ἐπὶ τῶν δεδοικότων τι κακὸν καὶ πασχόντων. τοῦτο δὲ μετηνέχθη ἀπὸ τραγικοῦ Φρυνίχου, ὃν Ἀθηναῖοι χιλίαις ἐζημίωσαν ἅλωσιν Μιλησίων τραγῳδήσαντα, ὡς λέγει ὁ αὐτὸς Ἀριστοφάνης ἐν Σφηξί. Πῦρ ἔχων καὶ μυρρίνας.] μυρρίνη εἶδος φυτοῦ. ἐστεφανοῦντο δ' οἱ ἄρχοντες μυρρίνῃ, καὶ οἱ παῖδες ἐν τοῖς συμποσίοις, κλῶνα δάφνης ἢ μυρρίνης λαμβάνοντες ᾖδον. ὅθεν καὶ μυρρινοῦν ἐλέγετο ὁ τῆς ἀρχῆς ἐπιθυμῶν, σύνηθές τε ἦν παρ' Ἀθηναίοις διδόναι τοῖς κατακειμένοις ἐκ διαδοχῆς κλάδον μυρρίνης ὑπὲρ τοῦ ἄρξασθαι τῆς ᾠδῆς ἀντὶ τοῦ βαρβίτου. διὰ τοῦτο οὐκ ἀκύρως ἔλεξεν τοῦτο ὁ Ἀριστοφάνης, μυρρίνας ἔχων, ἐπὶ τοῦ προθυσομένου καὶ παρασκευαζομένου ἐπὶ τὸ θύειν. καὶ γὰρ παρασκευασμόν τινος θύματος προδηλοῦσι, καὶ προσημαίνουσι αἱ μυρρίναι, καὶ τὸ πῦρ. G Προθυσόμενος ἔοικε τῆς ποιήσεως.] τουτέστι, πρὸ τῆς ποιήσεως θυσόμενος, ὥστε εὐτυχῆ ἀρχὴν καὶ τελευτὴν γενέσθαι, καὶ μηδὲν ποιήσασθαι ἀθύτως, καὶ ἀκαλλιερήτως, ὡς φησιν Αἰσχίνης ἐν τῷ κατὰ Κτησιφῶντος.

BISETVS. Οὗτος ὠγάθων] τὸ πλῆρες, ὁ Ἀγάθων. μέτρου χάριν, καὶ τὸ ἄρθρον οὐ παρέλκει, ἀλλ'

ἐξε-

ἐπιτήδες προσέθη, ἵνα δηλοῖτο ὡς αὐτὸς ἀδελφοῦ ὁ λόγος ποιεῖται· καὶ ἰδοὺ ὁ ποιητὴς τῇδε τὴν λέξιν, Ἀγάθων καὶ ἀγαθὸς, ἀγχιστίᾳ παίζει, ὡς δι' αἰνίγματος δηλοῦν οὐδένα εἶναι ἀγαθόν. Μῶν ὁ μέλας, ὁ καρτερός.] ταῦτα παρὰ προσδοκίαν, ἢ κατ' ἀντίφρασιν καὶ εἰρωνικῶς· ὁ γὰρ Ἀγάθων, ὥς φησι Σουΐδας, ἐπὶ μαλακίᾳ διεβέβλητο, καὶ εἰς θηλύτητα ἐκωμῳδεῖτο. Ὥστε κἀμέ γ' εἰδέναι.] ἀντὶ τοῦ, ὅπερ καὶ ἐγὼ εἰδείην. ὅπερ καὶ ὑμεῖς γινώσκομεν εἶναι. Ἐκποδὼν πτήξωμεν.] ἐκποδὼν φύγωμεν. A ἐκποδὼν γενέσθαι, φεύγειν, ἢ ἐξαλείφεσθαι, ἢ ἐκ τοῦ μέσου γενέσθαι. Σουΐδας. πτήσσειν δὲ, τὸ φεύγειν, καὶ φοβεῖσθαι κυρίως σημαίνει. πτήσσειν κατὰ τὸν Εὐστάθιον, τὸ μετὰ φόβου συστέλλεσθαι. ὁ δὲ νοῦς, ἐντεῦθεν φεύγωμεν, καὶ ἡμᾶς κρύπτωμεν, ἵνα μὴ ὁ θεράπων ἡμᾶς ὁρῴη. κάλλιον δ' ἴσως ἐκποδὼν, ὀξυτόνως, ὡς καὶ τὸ ἐμποδὼν, ἢ διαζευγνύντας, ἐκ ποδῶν, ἐκτὸς ποδῶν. ἐμποδὼν, ἐν ποδῶν, ἐπιρρήματα ἀλλήλοις ἀντικείμενα.

B

ΘΕΡΑΠΩΝ ΑΓΑΘΩΝΟΣ, Μνησίλοχος, Εὐριπίδης.

SERVVS AGATHONIS, Mnesilochus, Euripides.

BISETVS. Ὁ τοῦ Ἀγάθωνος θεράπων ἐκ τῆς οἰκίας προελθὼν τὸν δῆμον εὐφημεῖν, καὶ σιωπᾶν κελεύει. αὐτὸς δὲ τὸν ἑαυτοῦ δεσπότην λαμπροῖς ἐπαίνοις ἐπαίρει. ἀλλ' ὁ Μνησίλοχος αὐτὸν λάθρα σκώπτει, καὶ χλευάζει. οἱ δὲ στίχοι μικτοὶ, καὶ διάφοροι λ'. ὧν ὁ τελευταῖος, Τυτὶ τὸ πέος χοιρίον.

Θε. Εὔφημος πᾶς ἔστω λεὼς
Στόμα συγκλείσας. ἐπιδημεῖ γὰρ
Θίασος Μουσῶν ἔνδον μελάθρων
Τῶν δεσποσύνων μελοποιῶν.
Ἐχέτω δὲ πνοὰς νήνεμος αἰθὴρ
Κῦμα δὲ πόντου μὴ κελαδείτω
Γλαυκόν.
Μν. Βομβάξ.
Εὐ. Σῖγα, τί λέγεις.
Θε. Πτηνῶν τε γένη κατακοιμάσθω,
Θηρῶν τ' ἀγρίων πόδες ὑλοδρόμων
Μὴ λυέσθων.
Μν. Βομβαλοβομβάξ.
Θε. Μέλλει γὰρ ὁ καλλιεπὴς Ἀγάθων
Πρόμος ἡμέτερος.

C SE. *Bene ominans totus sit populus*
Os claudens, inualescit enim
Tripudium Musarum intra atria
Herilia Musica.
Habeat autem flatus tranquillus æther,
Vnda autem maris ne resonet
Cærulea.
MN. *Bombax.*
EV. *Tace, quid dicis?*
D SER. *Volatiliumq́; genera consopiantur,*
Ferarumq́; syluestrium pedes per syluas currētiū
Ne soluantur.
MN. *Bombalobombax.*
SER. *Futurus enim est pulchriloquus Agatho*
Primus noster.

BOVRDINVS. Εὔφημος πᾶς ἔστω λεώς.] τὸ δὲ ῥῆμα τοῦτο ἐστὶ τῶν προθυόντων, καὶ ἱερόν τι διαπραξάντων καὶ καλλιερουμένων, τουτέστιν εὐφημείτω, σιωπάτω, μὴ λαλείτω, καὶ ἀχρειολογείτω ὁ δῆμος. εὐφημεῖν γὰρ σημαίνει σιγᾶν καὶ σιωπᾶν διὰ εὐφημίας, καὶ ἡ ἡδονὴ εὔφημος ἡ σιωπηλὴ λέγεται. λέγει δὲ ἢ ὁ θεράπων, σιγάτω ὁ πᾶς δῆμος τὸ στόμα συγκλείσας, ὥστε μὴ ἐπιλαλεῖν καὶ ἀχρειολογεῖσθαι. Ἐπιδημεῖ.] τουτέστι, πάρεστι καὶ παρέρχεται. Θίασος.] χορὸς ἱερὸς μουσῶν. σημαίνει γὰρ τοῦτο τὸ ὄνομα τὴν τοῦ χοροῦ ἱεροῦ καὶ μὴ ἱεροῦ σύστασιν καὶ σύλλογον, καὶ τὸ ψιλὸν πλῆθος καὶ ἑσμὸν γυναικῶν ἢ ἀνδρῶν. καλεῖται δὲ ἀπὸ τῆς συνελεύσεως, καὶ γὰρ ἢ ἀπὸ τοῦ θέειν τουτέστι τρέχειν, ἢ ἀπὸ τοῦ ἐνθουσιᾶν μετάγεται τουτὶ τὸ ὄνομα. λέγεται δὲ καὶ περὶ παντὸς τοῦ πλήθους ἀθροιζομένου ἐπὶ τέλει καὶ τιμῇ θεοῦ, περὶ παντός τ' ἄλλου ἀθροίσματος. ὅθεν καὶ θιασῶται ἐκαλοῦντο, οἱ χορευταὶ, καὶ οἱ μετέχοντες κοινωνοῦντές τε τῆς θιάσου, καὶ ὅλως πάντες ἐρανισταὶ, εἰλαπινασταὶ, ὁμοσίτοι καὶ συνουσιασταί. καὶ θιασῶνες ἐλέγοντο οἱ οἶκοι, ἐν οἷς συνεδείπνουν οἱ θιασῶται. Μελοποιῶν.] μελῳδούντων. Νήνεμος.] ἡσυχὸς, ἄπνους. νηνεμία, γαλήνη καὶ ἡσυχία. νηνεμεῖσθαι, καθίστασθαι ἐκ ταραχῆς καὶ ἀτρεμεῖν. Ἐχέτω πνοάς.] τουτέστι, ἐπεχέτω καὶ ἀπειργέτω, κωλυέτω τε, ὥστε ἠρεμίαν ἄγειν. ἔχειν γὰρ ἀντὶ τοῦ ἐπέχειν τίθεται πολλάκις. Κῦμα μὴ κελαδείτω.] τουτέστι, κτυπείτω, ἠχείτω τε, ὥς τε δὴ πάντα εἶναι ἡσυχάζοντα. Βομβάξ.] παρεμβολοειδές ἐστι τοῦτο ἐπίρρημα, καὶ σημαίνει διασυρμόν. βομβάζειν γὰρ δηλοῖ διασύρειν, τωθάζειν, σκώπτειν, καὶ χλευάζειν, λοιδορεῖν τε. Κατακοιμάσθω.] ἡσυχαζέτω, ἠρεμείτω. Ὑλοδρόμων.] δι' ὕλης δραμόντων. Λυέσθων.] βαδιζέτων, τρεχέτων. ταῦτα πάντα ἡσυχίας σημαντικὰ προλέγει ὁ θεράπων, ὥστε μείζονα δὴ καὶ ὑπερβολικωτέραν ἀνασημαίνειν τὴν ἡσυχίαν. Βομβαλοβόμβαξ.] κέχρηται ὁ Ἀριστοφάνης ἐν τούτῳ τῷ ἐπιρρήματι ταύτῃ τῇ παρρησίᾳ, ὅπερ εἴωθεν ἐν τῇ τῶν ῥημάτων, ὀνομάτων, καὶ ἐπιρρημάτων συνθέσει καὶ συμπλοκῇ χρῆσθαι. καὶ γὰρ βουλόμενος μᾶλλον ἐπιδεικνύναι τὸν τοῦ Μνησιλόχου διασυρμὸν καὶ τωθασμὸν, συνέταξεν καὶ συνέπλεξεν οὕτως τουτὶ ἐπίρρημα βομβαλοβόμβαξ, ὅπερ οὐδὲν ἄλλο δηλοῖ ἢ βομβὰξ, βομβάξ. ἀλλ' εὐηχέστερόν ἐστι τοῦτ' ἐπίρρημα βομβαλοβόμβαξ, ἢ λέγειν βομβὰξ, βομβὰξ, κατὰ διαφορὰν καὶ μὴ συνθετικῶς. Καλλιεπὴς Ἀγάθων.] ὁ καλῶς λέγων. καλλιέπεια, καλλιλεξία. Πρόμος.] τουτέστιν, ὁ προαγωνιστὴς, ἢ προστάτης καὶ προηγούμενος ἡμῶν καὶ πρόμαχος. καὶ παρὰ Ῥωμαίοις τὸ παλαιὸν οἱ προμάχοντες προκόπτοντες ἐκαλοῦντο, ὡς λέγει ὁ Ἀθηναῖος.

BISETVS. Ἐπιδημεῖ.] ἔνεστι. θίασος δὲ κατὰ τὸν Σουΐδαν ὁ ἱερὸς χορός. καὶ θιασώτης ὁ χορευτής. ἀπὸ τοῦ θεὸν, ὅ ἐστι θύειν. ὁ δὲ χορὸς ἀπὸ τῆς συνελεύσεως. θέειν γὰρ τὸ τρέχειν. ἢ ἀπὸ τοῦ ἐνθουσιᾶν, ὅθεν θιασῶται κυρίως οἱ περὶ τὸν Διόνυσον. Ἁρποκρατίων δὲ ἐν τῷ τῶν δέκα ῥητόρων λεξικῷ οὕτω λέγει. θίασος παρὰ Δημοσθένει ἐν τῷ κατ' Αἰσχίνου, καὶ Ξενοφῶντι ἐν τῷ Β. τῶν ἀπομνημον. ἐστὶ τὸ ἀθροιζόμενον πλῆθος ἐπὶ τελετῇ, καὶ τιμῇ θεῶν. Τῶν δὲ ἐν Ὀμφάλῃ; κοινῶς ἐπὶ παντὸς ἀθροίσματος ἔταξε A τὸ κώμασμα. θιασῶται δὲ ἐκαλοῦντο οἱ τὴν θίασον κοινωνοῦντες. Ἔνδον μελάθρων] μέλαθρον κυρίως λέγεται τὸ μέσον τῆς στέγης ξύλον, τὸ ὑπέρτονον καλούμενον. ἀπὸ τοῦ μελαίνεσθαι ὑπὸ τοῦ καπνοῦ. τινὲς δὲ τὴν ὀροφήν. διὰ δὲ τοῦτο καὶ ὁ ὅλος οἶκος μέλαθρον καλεῖται, ὡς καὶ ἀπὸ τῆς ἑστίας τῆς τοῦ πυρὸς τὸ ὅλον οἴκημα ἑστία ὀνομάζεται. Ἐχέτω.] κατεχέτω. τουτέστιν αἰθὴρ νήνεμος μενέτω, καὶ μηδεὶς ἄνεμος κατὰ τὸν ἀέρα πνεέτω. νήνεμος, ἀνέμους οὐκ ἔχων. νηνεμία, ἀνέμου ἡσυχία. κῦμα δὲ, ὕδατος ἐπιδρομὴ βιαία λέγεται· καὶ τὸ ἔτι ὂν ἐν τῇ κοιλίᾳ, καὶ τὸ γεννώμενον κύημα. γλαυκὸν δὲ, λευκὸν, κυάνεον. Σ. B Βομβάξ] ἐπίρρημα ποιητικῶς πλασθὲν, παρὰ τὸ βομβεῖν, τὸ ποιὸν ἦχον ἀποτελεῖν. κυρίως δὲ αἱ μέλισσαι βομβεῖν λέγονται. λέγεται καὶ ἡ βροντὴ βομβεῖν. οὕτως καὶ τὸ βομβαλοβομβάξ. εἰσὶ δὲ λέξεις ὠνοματοπεποιημέναι πρὸς μίμημα τῆς αὐτῆς ἀπηχήσεως. Εὐστάθιος. Μνησίλοχος οὖν τὴν τοῦ θεράποντος ὀγκώδη ματαιολογίαν, καὶ μεγαλορρημοσύνην οὕτως εἰρωνεὶ θαυμάζων καταγελᾷ. Πράμος ἡμέτερος.] εἴπερ ἡ γραφὴ καλῶς ἔχει, τὸ πράμος ἀντὶ τοῦ πρόμος λέγεται. πρόμος δὲ κατὰ συγκοπὴν ἀπὸ τοῦ πρόμαχος. ἢ ἐκ τῆς πρὸ προθέσεως, καὶ τοῦ μῶ, τὸ προθυμοῦμαι σύγκειται ἡ λέξις, ἵν' ᾖ πρόμος ὁ πρὸ τῶν ἄλλων προθυμούμενος. Εὐστάθιος. καὶ παρὰ τῷ Ἡσυχίῳ, πρόμος, πρόμαχος, προασπιστὴς, προηγούμενος.

Μν. Μῶν βινεῖσθαι;
Θε. Τίς ὁ φωνήσας.
Μν. Νήνεμος αἰθήρ.
Δρυόχους τιθέναι δράματος ἀρχάς.
C Κάμπτει δὲ νέας ἁψῖδας ἐπῶν.
Τὰ δὲ τορνεύει. τὰ δὲ κολλομελεῖ
Καὶ γνωμοτυπεῖ, κἀντονομάζει.
Καὶ κηροχυτεῖ, καὶ γογγυλίζει.
Καὶ χοανεύει.
Μν. Καὶ λαικάζει.
Θε. Τίς ἀγροιώτας πελάθει θριγκοῖς;
Μν. Ὃς ἕτοιμος σοῦ τοῦ τε ποιητοῦ
Τοῦ καλλιεποῦς, τοῦ θριγκοῦ,
D Γογγυλίσας, καὶ συστρέψας
Τουτὶ τὸ πέος χοανεῦσαι.
Θε. Ἦπου νέος ἀγὰν ἦσθ' ὑβριστὴς ὦ γέρον.
Εὐ. Ὦ δαιμόνιε τοῦτον μὲν ἔα χαίρειν, σὺ δὲ
Ἀγάθωνά μοι δεῦρ' ἐκκάλεσον πάσῃ τέχνῃ.
Θε. Μηδὲν ἱκέτευ'· αὐτὸς γὰρ ἔξεισιν τάχα.
E Καὶ γὰρ μελοποιεῖν ἄρχεται. χειμῶνος οὖν

MN. Nunquid ſubagitari?
SER. Quis locutus?
MN. Quietus æther,
Clavos ponere fabulæ principia,
C *Flectit autem nova ſcuta verborum.*
Alia verò tornat.
Alia verò conglutinat membratim.
Et ſententias format, & antonomaſiis utitur.
Et ceram infundit, & rotundat in modum rapi,
Et infundit.
MN. Et fucat.
SER. Quis agreſtis accedit ad atria?
MN. Qui promptus tibi & poeta,
D *Pulchriloquo atrij*
Rotundans in modum rapi, & contorquens
Hoc veretrum infundere.
SER. Nunquid novum certamen fuiſti contumeliator ô ſenex?
EV. O bone, hunc quidem ſine valere, tu verò
Agathonem mihi huc evoca omni arte.
SER. Nihil precare, ipſe enim egredietur citò,
E *Etenim modulari incipit. hyeme enim*

BOVRDINVS. Μῶν βινεῖσθαι.] ὥσπερ καὶ πρότερον τούτῳ τῷ ῥήματι χρῆται, θέλων δακνεῖν, καὶ ἐπιδεικνύναι τὴν θηλύτητα, ἔκλυσιν, καὶ ἀνανδρείαν τοῦ Ἀγάθωνος. Φωνήσας] τίς ἀνήχησεν καὶ ἀνεφώνησεν. Νήνεμος.] ἥσυχος. Δρυόχους τι. δρα. ἀρχάς.] γνώμη ἐστὶν ἥδε, μέλλει, φησὶν ὁ θεράπων, Ἀγάθων ὁ δεσπότης ἐμὸς τιθέναι ἀρχὰς δράματος δρυόχους, τουτέστι, συμπηγνύναι, προσκολλῶντι τὴν ἀρχὴν τοῦ δράματος. Δρυόχους γὰρ F καλοῦμεν κυρίως, τὰς ὀπὰς τῶν σιδηρῶν πελεκίνων, εἰς ἃς τὸ στελεὸν ἐνείρεται. καὶ πασσάλους, οἳ ἐντίθενται τῇ ναυπηγουμένῃ. δρυόχους δὲ καὶ ὁ Πλάτων καλεῖ ἐν Τιμαίῳ, τὰ στηρίγματα τῆς πηγνυμένης νεώς. Στόλου δὲ (λέγει) ἐκ δρυόχων ναυπηγουμένου καθ' ἕνα ἕκαστον, λαθεῖν ἀδύνατον. ἀκύρως δ' ἐνταῦθα καλεῖ τὰ προοίμια ὁ Ἀριστοφάνης καὶ καταχρηστικῶς. Κάμπτει δὲ νέας ἀψῖδας ἐπῶν.] τουτέστι συγκαμπίζει καὶ συνάπτει καινούς τινὰς λόγους, καὶ κατασκευάζει τινὰ συγκαμπισμὸν ῥημάτων, ὥσπερ ἀλλότι συλλέξει ὁ Ἀριστοφάνης, ἄλλοι δ' ἀναγινώσκουσι G ἀψῖδας τῶν ἐπῶν, ὅπερ σημαίνει τὰ κύκλα τῶν τροχῶν τὰς περιφερείας. καὶ οὕτω κάμπτειν ἀψῖδας ἐπῶν, σημαίνει ἂν συστρέφειν λέξεις καὶ περιστρόφως λαλεῖν. Τορνεύει.] στρογγυλοῖ καὶ γλύφει ῥήματι μετάγεται δὲ τοῦτο τὸ ῥῆμα ἀπὸ τοῦ ἐργαλείου τεκτονικοῦ, ᾧ τὰ στρογγύλα σχήματα περιγράφεται, ὅπερ δὴ καλεῖται τόρνος. ὅθεν καὶ τὸ τορνεῦσαι, περιγράψαι καὶ κυκλῶσαι σημαίνει, τορνεύειν δὲ καὶ κατασκευάζειν δηλοῖ. Κολλομελεῖ.] κατὰ μέλη συγκολλᾷ, καὶ συρράπτει, καὶ συνδεῖ, καὶ συναρμόζει. κόλλα δ' ἐστὶ νοτιαῖον δέρμα βοὸς, ὅθεν καὶ τοῦτο ῥῆμα μετῆκται κολλᾶν. Γνωμοτυπεῖ.] τυποῖ τὰς γνώμας, γνωμολογεῖ ἀκριβῶς. ὅθεν καὶ γνωμοτυπία, γνωμολογία ἀκριβής. Κἀντονομάζει.] ὀνόματα ἀντ' ὀνομάτων τίθεται. ὅθεν καὶ ἀντονομασία σχῆμά τι ῥητορικὸν, ὅταν ὀνόματα ἀντὶ ὀνομάτων τιθέμεθα. Κηροχυτεῖ.] τουτέστι, εὖ πλάττει. κηροῦ γὰρ οὐδὲν εὐπλαστότερον, οὐδὲ εὐμεταχειριστότερον. λέγεται δὲ τοῦτο ἐπὶ τῶν ῥᾳδίως τι ποιούντων καὶ εὐπλάστως. ὅτι κηροχυτοῦσι δηλονότι οὕτω ὀξέως καὶ ῥᾳδίως μεταχειρίζονται καὶ πλάττουσι, ἢ τὸ πρᾶγμα ποιηθὲν ἢ τὸ ῥῆμα λεχθὲν ὑπ' αὐτῶν. ὡς εἰ κηρινὰ εἶεν καὶ χέοιεν κηρὸν, ὅ ἐστι πρᾶγμα πάντων ῥᾷστον. Γογγυλίζει.] συστρέφει. γόγγυλος, στρόγγυλος λέγεται, καὶ γογγυλεύματα, στρογγυλεύματα, ὥσπερ καὶ ἄλλοθί πού φησιν ὁ Ἀριστοφάνης, ὅτι αἱ γυναῖκες ἵνα μὴ δοκοῖεν πολυφάγοι εἶναι ποιοῦσι μάζας γογγύλας, τουτέστι στρογγύλας. Χοανεύει.] καταχεῖ, εἰς χῶνον ἐμβάλλει. Χῶνος, τὸ χωνεῖον λέγεται· καὶ χῶνες οἱ χωνευταί. Λαικάζει.] ἐξαπατᾷ. Λαικαστὴς ὁ πορνὸς λέγεται. καὶ λαικάστρια, ἡ πόρνη. σημαίνει δὲ τοῦτο τὸ ῥῆμα φινακίζειν, ὅτι αἱ πόρναι εἰώθασι χρῆσθαι τοιούτοις τισὶ φινακισμοῖς καὶ παραχρεύουσιν

πρὸς

πρός τε ἐξαπατᾷν καὶ παρακρούεσθαι ἄνδρας. αἵπερ δὴ πόρναι, λαικάστριαι ὀνομάζονται. Θριγκοῖς πελάθει] τῇ οἰκίᾳ καὶ τῷ προθύρῳ ἐκείνης. Θριγκὸς δὲ σημαίνει πολλά, δηλοῖ γὰρ τὸ περίφραγμα τοῦ οἴκου καὶ περίβολον μικροῦ τείχους τῶν τε οἰκιῶν τὸ ἀνώτατον. Τουτὶ τὸ πέος.] τουτὶ τὸ αἰδοῖον κυλίσας, καὶ συστραφών. ταῦτα ῥήματα τοῦ Μνησιλόχου μέχρι τούτων ἐπῶν. Ἤπου] ἅπερ λέγει ὁ θεράπων μέχρι τούτων (ὦ δαιμόνιε.) Νέος ἄγαν ἦσθ' ὑβριστὴς ὦ γέρον.] σὺ δή που ὦ γέρον ὑβρίζεις καὶ αἰσχρολογεῖς, καὶ διὰ τὴν ὕβριν αἰσχρολογίαν τε νέον ἀγένειον ῥαπίζεις καὶ ἀνερεθίζεις. Τοῦτον μὲν ἔα χαίρειν.] ἔασον δὴ τοῦτον, καὶ κέλευε πολλ' ἐρρῶσθαι.

Bisetus. Δρυόχους] δρύοχοι, ὥς φησιν Εὐστάθιος, κυρίως λέγονται πάσσαλοι, ἐφ' ὧν στοιχηδὸν διατιθεμένων ἡ τρόπις ἵσταται τῶν ναυπηγουμένων πλοίων διὰ ἰσότητα. καὶ ἄλλως δὲ εἰπεῖν, δρύοχοι, πάσσαλοι ἐκ δρυός, ὅ ἐστιν ἁπλῶς ξύλου, καθιστῶντες τὴν τρόπιν ἐν τῷ πῆξαι αὐτὴν συνέχειν. Σουίδας δὲ τούτων τῶν Ἀριστοφανείων στίχων μνημονεύων οὕτω λέγει, δρύοχοι, πάσσαλοι, οἱ ἐντιθέμενοι ναυπηγουμένης νεώς. καταχρηστικῶς δὲ τὰ προοίμια. Ἁψῖδας ἐπῶν.] ἁψῖδες κατὰ τὸν Ἡσύχιον τὰ κύκλα τῶν τροχῶν, αἱ περιφέρειαι, ἢ καμάραι. κατὰ δὲ τὸν Εὐστάθιον ἁψῖδες λέγονται αἱ δικτύου καμπαί, καὶ ἀγκάλαι, καὶ οὕτω καλεῖται ὁ ξύλινος τροχοῦ κύκλος. νῦν δὲ μεταφορικῶς ἁψῖδας ἐπῶν λέγει τὰς τῶν λόγων σκολιάς, καὶ στρογγυλιώδεις συμπλοκάς. οὕτω δὴ τὴν Ἀγάθωνος περὶ τοὺς λόγους σκολιότητα, καὶ βαρβαρισμὸν αἰνιγματικῶς δηλοῖ. Κολλομελεῖ] μέλη, καὶ ᾠδὰς κολλᾷ, συρράπτει, συνάπτει. γνωμοτυπεῖ, γνώμας τυποῖ, σχη- A ματίζει, χαρακτηρίζει, ἀντονομάζει, ὀνόματα ἀντὶ ὀνομάτων λέγει. Κηροχυτεῖ.) κηρὸν διατήκει κυρίως. νῦν δὲ μεταφορικῶς ληπτέον ἀντὶ τοῦ, μαλακὰ ὥσπερ τὰ τοῦ κηροπλάστου ἔργα ποιεῖ. γογγυλίζει δὲ, μεταστρέφει, ἢ ὡς μάζας γογγύλας ἤγουν στρογγύλας ποιεῖ, καὶ καινοτομεῖ. Λαικάζει] πορνεύει. παρὰ τὸ λα ἐπιτατικὸν, καὶ τὸ κάζειν, τὸ κοσμεῖν ὅθεν λαικάστρια, ἡ πόρνη. Πελάθει θριγκοῖς] πελάζει, πλησιάζει, ἐγγίζει. θριγκὸς δὲ, τὸ περίφραγμα τοῦ οἴκου. στεφάνη. μικρὸν τειχίον. περίβολος. ἢ B τῶν οἰκιῶν τὰ ἀνώτατα. ἡ μεταφορὰ ἀπὸ τῶν ἀνθρώπων, ὅτι τὰ ἀνώτατα αὐτῶν σώματα θριξὶ περιπέφρακται. Σ. καὶ θριγκὸς κατὰ τὸν Εὐστάθιον. φραγμός, ἢ περίβολος ὑπερκείμενος. καὶ τειχῶν δίκην κοσμῶν. παρὰ τὴν τείχους γενικήν. Τοῦ θριγκοῦ.] τινὲς οὐκ ἀπιθάνως γραπτέον οἴονται, τοῦ τραγικοῦ, τοῦτο τεκμαιρόμενοι ἐκ τῶν δὴ τῶν προηγουμένων. τοῦ τε ποιητοῦ, τοῦ καλλιεποῦς, εἶτα ἐπιφέροντες, τοῦ τραγικοῦ. ἀλλὰ τῆς γραφῆς καλῶς ἐχούσης οὗτος ὁ νοῦς εἴη. Μνησίλοχος παίζων πρὸς τὰ ὑπὸ τοῦ θεράποντος εἰρημένα,

Τίς ἀγροιώτας πελάθει θριγκοῖς;

τὴν αὐτὴν λέξιν εἰς Ἀγάθωνα καταφρονητικῶς ἀναστρέ- C φει, καὶ οὐκ ἐξετάζων τὴν αὐτοῦ σημασίαν, σκωπτικῶς μόνον οὕτω παρῳδεῖ. Ἤπου νέος.] στίχοι ἰαμβικοὶ τρίμετροι ἀκατάληκτοι λδ. ὧν ὁ τελευταῖος. Μύρμηκος ἀτραπούς, ἢ τί διαμινυρίζεται. τούτου δὲ τοῦ στίχου ὁ νοῦς οὗτος, ὦ γέρον, τῷ ὄντι δηλοῖς ὅτι νέος ὢν, ἄγαν ἦσθα ὑβριστής. τουτέστι λοίδορος. κακηγόρος, λωβητήρ, ἢ μοιχευτής, διαφθορεύς, διακορευτής. τὸ δὲ νέος τῷ γέροντι καλῶς ἀντιτίθησι, καὶ τὸ γέρον νῦν ἐπὶ λοιδορίας λαμβάνεται.

Ὄντος κατακάμπτειν τὰς στροφὰς οὐ ῥᾴδιον
Ἢν μὴ προΐῃ θύραζε πρὸς τὸν ἥλιον.
Μν. Τί οὖν ἐγὼ δρῶ; Ευ. περίμεν' ὡς ἐξέρχεται.
Μν. Ὦ Ζεῦ τί δρᾶσαι διανοεῖ με τήμερον;
Νὴ τοὺς θεοὺς ἐγὼ πυθέσθαι βούλομαι.
Τί τὸ πρᾶγμα τουτί; τί στένεις; τί δυσφορεῖς;
Οὐ χρῆν σε κρύπτειν, ὄντα κηδεστὴν ἐμόν.
Ευ. Ἔστιν κακόν μοι μέγα τι προπεφυραμένον.
Μν. Ποῖόν τι; Ευ. τῇδε θ' ἡμέρᾳ κριθήσεται,

D *Exiſtente flectere conuerſiones non facile,*
Niſi proceſſerit foras ad ſolem.
MN. *Quid igitur ego faciam?* EV. *Expecta, quoniam egreditur.*
MN. *O Iupiter, quo afficere cogitas me hodie?*
EV. *Per Deos ego audire volo*
Quidnam res hæc. quid gemis, quid ægrè fers?
E *Non ne oportebat te celare exiſtentem ſocerum meum.*
MN. *Eſt malum mihi magnum quoddam præparatum.*
EV. *Qualenam?* MN. *hac die indicabitur,*

Bourdinus. Κατακάμπτειν, τὰς στροφὰς οὐ ῥᾴδιον.] αἱ στροφαὶ λέγονται, αἱ ἀντίστροφαι καὶ ἀντιλογίαι κατὰ διαιρέσεις τῶν μελῶν. χαλεπὸν δὲ, φησίν, ἐστὶ κάμπτειν χειμῶνος ὄντος τὰς στροφάς, διὰ τὸ φρικῶδες τραχὺ καὶ ῥιγῶδες τοῦ χειμῶνος ψυχροῦ. καὶ γὰρ τὰ θερμὰ ῥᾷον κάμπτονται, καὶ μεταστρέφονται, μετασχηματίζονταί τε διὰ θερμότητα μαλακύνουσαν, ἢ τὰ ψυχρὰ διὰ τὴν ψυχρότητα σκληραίνουσαν, καὶ δυσμετάστρεπτον οὖσαν. Προΐῃ θύραζε πρὸς τὸν ἥλιον.] τοῦ πρόσωπον μαλακύνειν καὶ διαθερμαίνειν ἕνεκα. Δυσφορεῖς.] βαρύνεις, χαλεπαίνεις, καὶ πικρῶς ἔχεις. Κηδεστὴν ἐμόν] κηδεσταί, πενθεροὶ λέγονται. οἱ τῆς κόρης γονεῖς, καὶ οἰκεῖοι συγγενεῖς τε τῶν γαμούντων. Προπεφυραμένον.) προπαρασκευασθὲν, διαμιχθὲν, καὶ συγκερασθέν. φύρειν γὰρ μολύνειν δηλοῖ. ἐμβρέχειν τε. ἐνταῦθα δὲ καταχρηστικῶς δηλοῖ προφυρᾶν, προκατασκευάζειν, συγχεῖν. Κριθήσεται] κρίσις γενήσεται καὶ δικασθήσεται.

Bis. Κηδεστὴν ἐμόν] κῆδος ἡ ἐπιγαμία κατὰ Θουκυδίδην, καὶ κηδεία κατὰ Δημοσθένην. καὶ κηδεύματα κατὰ Πλάτωνα. ὅθεν κηδεσταί, οἱ τὸ κῆδος συνάψαντες, καὶ πηοὶ κατὰ F τοὺς ποιητάς. καὶ προσκηδεῖς καθ' Ἡρόδοτον. ταῦτα ὁ Πολυδεύκης ἐν τῷ γ. Σουίδας δὲ τούτου τοῦ στίχου μνημονεύων κηδεστής, φησίν, ὁ κατ' ἐπιγαμβρίαν οἰκεῖος. ἢ πενθερός. οὐ μόνον δὲ ὁ διδούς, ἀλλὰ καὶ ὁ λαμβάνων. Ἄλλως. κηδεσταὶ λέγονται, ὅ, τε πατὴρ τῆς γεγαμημένης, καὶ αὐτὸς ὁ γαμβρός. κῆδος γάρ ἐστιν ἡ κατ' ἐπιγαμίαν συγγένεια. ἐπεὶ ἐκ προνοίας, καὶ κηδεμονίας συνίσταται. γίνεται δὲ παρὰ τὸ κήδω, τὸ φροντίζω. ἐτυμολογικὸν μέγα. καταχρηστικῶς, οἱ συγγενεῖς. Ἢν μὴ προΐῃ] οὗτος ὁ στίχος οὕτω γραπτέος

G Ἢν μὴ προΐῃ θύραζε πρὸς τὸν ἥλιον.

Προπεφυραμένον,] φυρᾶν, ζυμοῦν. ὅθεν φύραμα, τὰ ζυμούμενα ἄλφιτα. τὸ δὲ παρὰ τὸ φύρειν, τὸ ἐμβρέχειν, πλύνειν, μολύνειν ἐστὶν ὅτε κατὰ Σουίδαν σημαίνει. τὸ δὲ σύνθετον προφυρᾶν, ὁ μεταφορικῶς δηλοῖ τὸ, προπαρασκευάζειν, καὶ προμηχανᾶσθαί τι κατά τινος. προπεφυραμένον οὖν, προπαρεσκευασμένον.

Εἴτ' ἔστ' ἔτι ζῶν, εἴτ' ἀπόλωλ' Εὐριπίδης.
Μν. Καὶ πῶς; ἐπεὶ νῦν γ' οὔτε τὰ δικαστήρια
Μέλλει δικάζειν, οὔτε βουλῆς ἔσθ' ἕδρα.
Ἐπεὶ τρίτη 'στὶ Θεσμοφορίων ἡ μέση.
Εὐ. Τοῦτ' αὐτὸ γάρ τοι κἀπολεῖν με προσδοκῶ.
Αἱ γὰρ γυναῖκες ἐπιβεβουλεύκασί μοι,
Κἀν Θεσμοφορείοιν μέλλουσι περὶ 'μοῦ τήμερον
Ἐκκλησιάζειν ἐπ' ὀλέθρῳ. Μν. τιὴ τί δή.
Εὐ. Ὁτιὴ τραγῳδῶ καὶ κακῶς αὐτὰς λέγω.
Μν. Νὴ τὸν Ποσειδῶ καὶ δίκαι' ἂν πάθοις.
Ἀτὰρ τίν' ἐκ ταύτης σὺ μηχανὴν ἔχεις.
Εὐ. Ἀγάθωνα πεῖσαι τὸν τραγῳδοδιδάσκαλον
Ἐς Θεσμοφορεῖ' ἐλθεῖν. Μν. τί δράσοντ' εἰπέ μοι.
Εὐ. Ἐκκλησιάσοντ' ἐν ταῖς γυναιξὶν, κἂν δέῃ
Λέξονθ' ὑπὲρ ἐμοῦ. Μν. πότερα φανερὸν ἢ λάθρα;
Εὐ. Λάθρα, στολὴν γυναικὸς ἠμφιεσμένον.
Μν. Τὸ πρᾶγμα κομψὸν, καὶ σφόδρ' ἐκ τοῦ σοῦ τρόπου.
Τοῦ γὰρ τεχνάζειν, ἡμέτερος ὁ πυραμοῦς.
Εὐ. Σίγα. Μν. τί δ' ἔστιν. Εὐ. Ἀγάθων ἐξέρχεται.

A *Siue est adhuc viuens, siue perijt Euripides.*
Ev. *Et quomodo? quoniam nunc quidem neque iudicia*
Iudicatura sunt, neque senatus erit sedes,
Quoniam tertia est dies Cerealium media.
MN. *Hoc ipsum enim,*
Et perire me expecto.
Mulieres enim insidiatae sunt mihi,
B *Et in sacris Cereris futurae sunt hodie*
Concionari de caede mea. Ev. *qua de causa verò?*
MN. *Quoniam Tragœdias facio, & male ipsis dico.*
Ev. *Per Neptunum vel iusta patereris.*
Sed quámnam ex hac die tu machinationem habes?
MN. *Agathonem persuadere Tragicum poetam*
Ad sacra Cereris ire. Ev. *Quid facturum? dic mihi.*
C MN. *Concionaturum inter mulieres, & si opus fuerit*
Dicturum pro me. Ev. *Vtrum manifestò, an clàm?*
MN. *Clàm veste mulieris indutam:*
Res venusta & valde ex tuis moribus.
Machinandi enim nostra est placenta.
Ev. *Tace.* MN. *Quid verò est?* Ev. *Agatho egreditur.*
D

Bourdinus. Καὶ πῶς] λέγει γὰρ ὁ Εὐριπίδης πῶς οἷόν τε ἐστὶ ταύτην τὴν κρίσιν, τῇδε ἐν ἡμέρᾳ γενέσθαι περὶ Εὐριπίδου; οὐ γὰρ δεῖ αὐτὸν κρίνεσθαι ἢ ἐν τοῖς δικαστηρίοις, ἢ ἐν τῇ βουλῇ, ἀλλὰ τήμερον οὔτε τὰ δικαστήρια δικάζει, οὔθ' ἕζεται ἡ βουλὴ ἐπὶ τὸ βουλεύσασθαι περὶ πραγμάτων τῆς πόλεως, καὶ περὶ τῶν ἁμαρτημάτων δοκιμασίαν ἢ ἐξέτασιν ποιεῖσθαι. ὅτι τήμερον τρίτη ἐστὶ Θεσμοφορίων ἡ μέση, ἐν ᾗ ἡμέρᾳ παρὰ τοῖς Ἀθηναίοις οὐδὲ δικαστήρια ἐδίκαζον, οὔτε συνεκαλεῖτο βουλὴ, ἀλλὰ σχολὴν ἦγον. Βουλῆς ἕδρα] ἕζεται, καὶ συγκαλεῖται τήμερον ἡ βουλή. E Ἐκκλησιάζειν] ἐκκλησίαν συνάξειν, καὶ βουλεύσασθαι ἐπὶ τῷ ὀλέθρῳ, ἐπὶ τῷ ἀπολλύειν με. Τιὴ τί δή] διὰ τί δή. Τραγῳδῶ.] ἐν ταῖς τραγῳδίαις λοιδορῶ, καὶ διασκώπτων καταγελῶ τ' αὐτάς. ταῦτα δὴ συναρμόττει τῷ Εὐριπίδῃ, ὅστις ἐπὶ κακολογίαις τῶν γυναικῶν ἐν ταῖς τραγῳδίαις πολὺς ἦν. Μηχανὴν ἔχεις] τί δὴ μηχανᾷ, τί διανοεῖ καὶ λογίζει πρὸς τοῦτο. Τραγῳδοδιδάσκαλον] διδάσκοντα τὰς τραγῳδίας, παρὰ γὰρ τοῖς παλαιοῖς διδάσκαλος ἐκαλεῖτο πᾶς ὁ ἐνεργῶν τι περὶ τὴν δραματοποιΐαν καὶ τὴν κυκλίων χορῶν παρασκευήν. F Λέξονθ'] ἀπολογησόμενον ὑπὲρ ἐμοῦ. Στολὴν γυναικός.] ἐσθῆτα περιδυθέντα. Πρᾶγμα κομψόν] εὔσχημον καὶ πανούργως ἐπιχειρῶς τι συντεταγμένον. Πυραμοῦς.] εἶδος πλακοῦντος ἐκ μέλιτος ἑφθοῦ καὶ πυροῦ πεφρυγμένου, ὃν τ' εἰώθασι τιθέναι ἆθλον τοῖς διαγρυπνοῦσιν ἐν τοῖς συμποσίοις, καὶ διαγρυπνήσας μέχρι τῆς ἕω, πυραμοῦντ' ἐλάμβανεν. ἐνταῦθα δὲ λέγει μεταφορικῶς πλακοῦντα τοῦ τεχνάζειν τὸν διαφέροντα, βραβεύοντα, καὶ ἀρχηγὸν τοῦ τὰς τεχνὰς ποιεῖσθαι. Πανουργεύεσθαι, ἀπατηλόν τέ τι μηχανᾶσθαι καὶ κατασκευάζειν.

Bisetus. Ἐπεὶ τρίτη 'στι, Θεσμοφορίων ἡ μέση.] ἐκ τούτων τινὲς ἀξιοπίστως τεκμαίρονται τὴν τῶν Θεσμοφορίων ἑορτὴν πέντε ἡμερῶν γίνεσθαι, ὥσπερ ἡ τρίτη ἦν μέση. Ἡσύχιος μέντοι τούτου μνημονεύων ταῦτα λέγει. ζητεῖται πῶς ἅμα μὲν λέγει τρίτην Θεσμοφορίων εἶναι, ἅμα δὲ μέσην, τεττάρων οὐσῶν ἡμερῶν. Τοῦτ' αὐτό.] ταῦτα οὕτω σύνταξον. προσδοκῶ γάρ τοι καὶ τοῦτ' αὐτὸ ἀπολεῖν, τουτέστιν ἀπολέσειν ἐμέ. Κἀν Θεσμοφόροιν.] τὸ πλῆρες, κατὰ τὴν Θεσμοφόροις. ταῦτα δὲ μετωνυμικῶς ληπτέον δοκεῖ, ἀντὶ τοῦ ἐν τοῖς Θεσμοφορίοις, τουτέστιν ἐν τῇ ἑορτῇ τῶν Θεσμοφορίων τῶν τελουμένων εἰς τὴν τιμὴν τῆς Δήμητρος καὶ τῆς Κόρης ἤγουν τῆς Περσεφόνης. E Θεσμοφόρους δὲ αὐτὰς καλεῖ, ὅτι ἡ Δημήτηρ πρώτη τοῖς ἀνθρώποις θεσμοὺς εἴτε νόμους ἐνεγκεῖν πεπίστευται· ὃ δὲ τῆς μητρὸς ἴδιον, τοῦτο κατά τινα κοινωνίαν τιμῆς τῆς ἀμφοῖν κοινῆς καὶ τῇ τῆς Δήμητρος θυγατρὶ προσάπτεται. πιθανὸν δὲ καὶ τροπικῶς αὐτὸν τὸν τόπον νοεῖσθαι, εἰς ὃν αἱ γυναῖκες Θεσμοφόρια τελοῦσαι συνῆλθον. καὶ τοῦτο δῆλον ἐξ ὧν ἐν ταῖς Ἐκκλησιαζούσαις περὶ γυναικῶν λέγεται,

κἆτ' ἀπόρρητ' ἔφη
F Ἐκ Θεσμοφόροιν ἑκάστοτ' αὐτὰς ἐκφέρειν.

Τραγῳδῶ.] ἐν ταῖς μου τραγῳδίαις αὐτὰς κακῶς λέγω. φανερὸν δὲ, φανερῶς. Ἡμέτερος ὁ πυραμοῦς.] πυραμοῦς, εἶδος πλακοῦντος ἐκ μέλιτος ἑφθοῦ, καὶ πυροῦ πεφρυγμένου ὡς σησαμοῦς ὁ διὰ σησάμου. ταῦτα δὲ ἐτίθεσαν ἆθλα τοῖς διαγρυπνοῦσιν ἐν τοῖς συμποσίοις. καὶ ὁ διαγρυπνήσας μέχρι τῆς ἕω ταῦτα ἐλάμβανεν ἔπαθλον. Σ. τινὲς δὲ καὶ ἐν τοῖς Θεσμοφορίοις τὸν πυραμοῦντα ταῖς διαγρυπνησάσαις γυναιξὶν ἔπαθλον δίδοσθαι λέγουσιν. G ὁ δὲ τούτων νοῦς ἐστί. ἐγώ, φησὶν Εὐριπίδης, τοῦ τεχνάζειν, καὶ καινοτομεῖν ἀεί τι καλῶς, ἀνάντλων εἰμὶ ἐμπειρότατος. τοιγαροῦν δεῖ με τὸν πυραμοῦντα τῆς νίκης ἔπαθλον λαμβάνειν. διὰ τὴν τῆς ἐμῆς καλῆς καινοτομίας,

ἐ

καὶ τεχνασμάτων ἐμπειρίαν ὁ πυραμοῦς ἐστιν ἡμῖν, καὶ τὸ τῆς νίκης ἆθλον ὀφείλεταί μοι. ταῦτα δὲ Εὐριπίδης αὐτοῖς περὶ αὑτοῦ σεμνολογεῖ. ὁ πανοῦργος ὑπὸ τοῦ Ἀρι-
A στοφάνους αὐτοῦ σκώπτειν, καὶ κωμῳδεῖν ἐθέλοντος εἰσάγεσθαι πεποίηται. Ἀγάθων ἐξέρχεται] μέτρου χάριν χαρίεντως ὡγάθων, ἀντὶ τοῦ ὁ Ἀγάθων.

ΜΝ. Καὶ ποῖός ἐστιν οὗτος; ΕΥ. ὁ ὑκκυκλούμενος.
ΜΝ. Ἀλλ' ἦ τυφλὸς μέν εἰμι. ἐγὼ γὰρ οὐχ ὁρῶ
Ἄνδρ' οὐδέν' ἐνθάδ' ὄντα. Κυρήνην δ' ὁρῶ.
ΕΥ. Σίγα. μελῳδεῖν αὖ παρασκευάζεται.
ΜΝ. Μύρμηκος ἀτραπούς, ἢ τί διαμινυρίζεται.

MN. Et quiſnam eſt iſte? EV. Ille euolutus.
MN. Sed profectò cæcus quidem ſum: ego enim non video
Virum nullum hic exiſtentem, Cyrenem autem
B *video.*
EV. Tace. modulari utique paratur.
MN. Formicæ vias aut quid cantillat.

BOVRDINVS. Οὑκκυκλούμενος.] ὁρῶν. κύκλοι γὰρ καὶ ὀφθαλμοὶ λέγονται, καὶ διὰ τοῦ ἐκκυκλοῦσθαι δηλοῖ διασκεπτεῖν τῇ περιφορᾷ καὶ περιστροφῇ τῶν ὀφθαλμῶν. οὐχ ὁρᾷς φησὶν ὁ Εὐριπίδης, ὦ Μνησίλοχε. Κυρήνην δ' ὁρῶ.] ὁ Ἀριστοφάνης παρασημαίνει τῇ διαβολῇ ἀνανδρείας, μαλακίας καὶ ἐκλύσεως τοῦ Ἀγάθωνος. λέγει γὰρ ὁ Μνησίλοχος οὐδένα ἄνδρα ἐνταῦθα ὁρῶ, περὶ τοῦ Ἀγάθωνος λαλῶν. ἀλλὰ τὴν γυναῖκα. Κυρήνη γὰρ πόρνη τις οὕτως ἐκαλεῖτο δωδεκαμήχανος, διὰ τὸ τοσαῦτα σχήματα ἀφροδισίων ποιεῖν. Μελῳδεῖν.] μέλη ᾄδειν. Ἀτραπούς.] τὰς ὁδούς. Μύρμηκος διαμινυρίζεται.] βουλόμενος ἀεὶ δεικνύειν τὴν μαλακίαν τοῦ Ἀγάθωνος, χρῆται τούτῳ τῷ ῥήματι τῷ μινυρίζεσθαι. μινυρίζειν γὰρ σημαίνει θρηνεῖν, τὸ ἠρέμα ᾄδειν, παρὰ τὸ μεῖον ὀλίγῃ φωνῇ καὶ καθεστηκυίᾳ χρῆσθαι. ὡς καὶ Πλάτων χρῆται τούτῳ τῷ ῥήματι ἐν τῷ γ. τῆς πολιτείας μινυρίζων τε καὶ γεγανωμένος ὑπὸ τῆς ᾠδῆς. καὶ γὰρ μινυρίζεσθαι σημαίνει κλαίειν, θρηνεῖν, καὶ ὀδύρεσθαι.

BIS. Ὁ ὑκκυκλούμενος.] τὸ πλῆρες, ὁ ἐκκυκλούμενος. ἔκκυκλον, ἢ ἔγκυκλον, γυναικεῖον ἦν ποτε φόρημα. Παυσανίας δέ φησιν ὅτι ἔγκυκλον περιπόρφυρον ἱμάτιον, καὶ χιτὼν γυναικεῖος, ὃν ἔνδοθεν ἐνδύονται γυναῖκες, εἶτα τὸ ἔνδυμα. ὑπ' ἐνίων δὲ λέγεται ἐπιγονατίς, διότι μέχρι τῶν γονάτων διήκει. ὅθεν τὸ ῥῆμα ἐγκυκλέω,
C ῶ. ἐκκυκλοῦσθαι δ' εἶναι, τὸ τοιοῦτον ἱμάτιον φέρειν τῶν γυναικῶν δίκην. οὕτω δὲ ὁ ποιητὴς τὸν Ἀγάθωνα σκώπτει ὡς μαλακὸν καὶ θηλυδρίαν. δῆλον δὲ ἐκ τῶν ἑξῆς ὅταν Κυρήνην αὐτὸν καλεῖ. Κυρήνη δὲ, πόρνη ἐπίσημος δωδεκαμήχανος ἐπικαλουμένη διὰ τὸ τοσαῦτα σχήματα ἐν τῇ συνουσίᾳ ποιεῖν. Μύρμηκος ἀτραπούς.] περὶ Ἀγάθωνός φησι τοῦ ποιητοῦ ὡς λεπτά, καὶ σκολιὰ ἀνακεκαμμένα μέλη. τοιαῦται γὰρ αἱ τῶν μυρμήκων ὁδοί. ὁ δὲ Ἀγάθων κατὰ τὸ [illegible] ὑποκεκαμμένα μέλη ἐποίει, καὶ αὐτὰς ὑπεκρίνετο. μινυρίζειν δὲ θρηνεῖν. ἢ τὸ ἠρέμα ᾄδειν. παρὰ τὸ μεῖον.
D Εὐστάθιος δὲ, μινυρίζειν, τὸ ὑφειμένως κλαίειν παρὰ τὸ μινυρὸν, ὅ ἐστι πιθανώτερον.

ΑΓΑΘΩΝ, ΧΟΡΟΣ.

AGATHON, CHORVS.

BISETVS. Ἀγάθων μελῳδεῖν ἄρχεται, καὶ αὐτῷ ὁ χορὸς συνᾴδει. ἀμοιβαίως δὲ θεούς τινας ὑμνοῦσιν. οἱ δὲ στίχοι μικτοὶ λῶν ὁ τελευταῖος. ὀλολύζεις γ' ἱερόν. ταῦτα δὲ οὕτω συντακτέον. κοῦραι δεξάμεναι ἱερὰν λαμπάδα ξὺν ἐλευθέρᾳ πατρίδι χθονίαις χορεύσασθε βοάν. ἀντὶ τοῦ, ὦ κοῦραι, καὶ παρθένοι δεξάμεναι ἱερὰν λαμπάδα ξὺν ἐλευθέρᾳ πατρίδι χορεύσασθε, εἴτε χορεύσατε τὰς κατὰ χθονίας θεαῖς, τῇ Δήμητρι δηλονότι, καὶ τῇ Περσε-
E φόνῃ αὐτῆς θυγατρί. λαμπάδας δὲ ἐν ταῖς Θεσμοφορίαις ἐφέροντο, ὅτε ἡ Δημήτηρ τὴν ἑαυτοῦ θυγατέρα ζητοῦσα λαμπάδας ἐμμένας ἐφόρει. ἱερὰν δὲ καλεῖ, διὰ τὸ ἐν τῇ τῶν Θεσμοφορίων ἑορτῇ φέρεσθαι. χορεύσασθαι δὲ, Αἰολικῶς, καὶ Ἰωνικῶς ἀντὶ τοῦ προστακτικοῦ χορεύσασθε, εἴτε χορεύσατε. τὸ δὲ βοὰν εἴρηται κατ' ἔλλειψιν τῆς κατὰ προθέσεως.

Αγ. Ἱερὰν χθονίαις δεξάμεναι
Λαμπάδα κοῦραι. ξὺν ἐλευθέρᾳ
Πατρίδι χορεύσασθε βοάν.
Χο. Τίνι δαιμόνων ὁ κῶμος λέγε νυν.
Εὐπίστως δὲ τοὐμὸν
Δαίμονας ἔχει σεβίσαι.
ΑΓ. Ἄγε νῦν ὄπλιζε Μοῦσα
Χρυσέων ῥύτορα τόξων
Φοῖβον ὃς ἱδρύσατο χώρας
Γύαλα Σιμουντίδι γᾷ.

AG. SAcram infernis deabus Cereri & Proſerpinæ accipientes,
F *Facem puellæ cum libera,*
Patri tripudiate cum clamore.
CH. Cuinam deorum comeſſatio & tripudium dic, nunc fiat?
Fideliter autem quoad meum officium,
Deos potes colere.
AG. Age nunc arma Muſa
Aureorum præſidem arcuum
G *Phœbum, qui extruxit regionis*
Colles Phrygiæ terræ.

BOVRDINVS. Χθονίαις.] κατὰ χθονίαις θεαῖς. ἐντεῦθεν ἄρχεται μελῳδεῖν ὁ Ἀγάθων. Ὁ κῶμος.] ἡ ὄρχησις χόρευσίς τε. Τοὐμόν.] ἐμοῦ γε δὲ τέκνα. Σεβίσαι.] σέβεσθαι. Ῥύτορα τόξων.] φύλακα, σωτῆρα, καὶ φύλακα παρὰ τὸ ἐρύειν. Ἱδρύσατο.] κατεσκεύασε, κατέστησε. Γύαλα.] ὄρη.

BISETUS. Τίνι δαιμόνων.] τίνι δαιμόνων ἐστὶν ὁ κῶμος ἄγεται; εἰς τίνος τὴν δαιμόνων τιμὴν ἐστὶν ὁ κῶμος ἰὼν ἄγεται; κῶμος δὲ κατὰ τὸν Σουίδαν, ἡ μέθη, καὶ ὁ ὀρχηθμός. κατὰ δὲ τὸν Ἡσύχιον, κῶμος δηλοῖ τὰ ἀσελγῆ, καὶ πορνικὰ ᾄσματα, τὰς συμποσιακὰς ᾠδάς. ἔστι καὶ εἶδος ὀρχήσεως. Εὐστάθιος δὲ κῶμον εἶναι λέγει τὸν ἐν συμποσίῳ χορόν, δι' οὗ καταφέρεταί τις εἰς κῶμα, τουτέστιν ὕπνον. ὅθεν κωμάζειν, τὸ κατὰ τοὺς μεθύοντας ἐπεισέρχεσθαι αὐθαδέστερον. Ἄλλως. κωμάζειν κυρίως τὸ ἐπὶ τὸ κοιμᾶσθαι βαδίζειν ἐκ τοῦ κῶμος κωμάζω. κῶμος δὲ ὁ καιρὸς ὁ ἀπὸ τοῦ δείπνου πρὸς ὕπνον καλῶν. γίνεται γὰρ παρὰ τὸ κῶ, τὸ κοιμῶμαι. καὶ τοῦτο τὸ ῥῆμα ἐμφαίνει τὸν ἀπὸ δείπνου, καὶ μέθης ἐπὶ τὸ κοιμηθῆναι βαδίζειν καιρόν. καὶ οἱ ἐρῶντες πρὸς τὰς ἐρωμένας συγκοιμηθησόμενοι ὅταν ἔρχωνται, πρὸς ταύτας κωμάζειν λέγονται. ὡς καὶ παρὰ Θεοκρίτῳ,

Κωμάσδω ποτὶ τὰν Ἀμαρυλλίδα.

καὶ κῶμος μεθυστικὸς αὐλὸς ἐγχρονίζων οἴνοις, καὶ κυμβάλοις, καὶ αὐλοῖς κατεθέλγων τοὺς δαιτυμόνας. Εὐπίστως.] εὖ, καὶ πιστῶς. τὸ μὲν δὲ, κατὰ τὸ ἐμὸν μέρος. ὅσον ἐν ἐμοὶ ἐστι. δαίμονας ἔχεις σεβίζειν. δαίμονας δὲ ὤφειλες σεβίζειν, σεβάζειν. Ῥύτορα τόξων.] τόξων φύλακα. Φοῖβον γὰρ οἱ ποιηταὶ ὡς τοξότην, καὶ χρυσότοξον, καὶ ἀργυρότοξον, καὶ διὰ τὸ ἑκηβόλον μυθεύουσι. τινὲς δὲ ῥύτορα, ἢ ῥυτῆρα τόξων καλοῦσι παρὰ τὸ ἐρύεσθαι, τουτέστιν ἕλκειν, καὶ τείνειν τὰ τόξα, ὅπερ ἀξιοπιστόν. Γύαλα.] τὰ ἄκρα, τὰς ἐξοχάς. οἱ δὲ τὰ κοῖλα. Σιμουντίδι γᾷ, τῇ γῇ, τῇ χώρᾳ τῇ Σιμουντίδι, τουτέστι τῇ Φρυγίᾳ τῇ ἀπὸ τοῦ Σιμόεντος ποταμοῦ ὀνομασθείσῃ. Σιμόεις κατὰ συναίρεσιν Σιμοῦς, ὅθεν τὸ θηλυκὸν Σιμουντίς, ἰδίως. τὸ δὲ ἀρσενικὸν Σιμουντίος, ὡς ἀπὸ τοῦ Ὀπόεις, Ὀποῦς, Ὀπούντιος, Ὀπουντίς.

Χο. Χαῖρε καλλίσταις ἀοιδαῖς
Φοῖβ' ἐν εὐμούσοισι τιμαῖς.
Γέρας ἱερὸν προφέρων.
Αγ. Ταῖς τ' ἐν ὄρεσι δρυογόνοι-
σι κόραν ἀείσατ' Ἀρ-
τεμιν ἀγροτέραν.
Χο. Ἕπομαι κλῄζουσα σεμνὸν
Γόνον ὀλβίζουσα Λατοῦς
Ἄρτεμιν ἀπειρολεχῆ.
Αγ. Λατώ τε, κρούματά τ' Ἀσιάδος
Ποδὶ παράρυθμ' εὔρυθμα Φρυγίων
Διανεύματα Χαρίτων.
Χο. Σέβομαι Λατώ τ' ἄνασσαν
Κίθαρίν τε ματέρ' ὕμνων
Ἄρσενι βοᾷ δοκίμῳ.
Τᾷ φάος ἔσσυτο δαιμονίοις ὄμμασιν.
Ἡμετέρας τε δι' αἰφνιδίου ὀπός
Ὧν χάριν ἄνακτ' ἄγαλλε Φοῖβον τιμᾷ.
Χαῖρ' ὄλβιε παῖ Λατοῦς.
Ὀλολύζεις γέρον.

CH. Salue pulcherrimis cantilenis
Phœbe, in canoris honoribus
C *Munus sacrum praeferens.*
AG. Et laudate eam quæ in montibus nemorosis versatur virginem, canentes Dianam agrestem.
CH. Sequor celebrans venerandam,
Prolem beatam prædicans Latonæ,
Dianam expertem lecti & virginem.
AG. Latonamq́; laudate, saltationes Asiaticæ terræ
D *Pede exercete discordes, concordes, & numerosas,*
Nutus & rotationes Gratiarum.
CH. Colo Latonamq́ reginam,
Citharam matrem hymnorum,
Masculo clamore approbato.
Qua lux excitata est diuinis oculis
Nostram per subitam vocem,
E *Quorum hymnorum regem vnusquisque Phœbum honorat.*
Salue beate fili Latonæ, iubilas ô senex.

BISETUS. Χαῖρε καλλίσταις.] ταῦτα οὕτω συντακτέα, χαῖρε Φοῖβε προφέρων ἱερὸν γέρας ἐν τιμαῖς εὐμούσοισι, καλλίσταις ἀοιδαῖς. ὁ δὲ νοῦς ἐστι. Χαῖρε ὦ Φοῖβε, ὃς τὰ πρωτεῖα τῆς τιμῆς, καλλίσταις, καὶ ἡδίσταις ἀοιδαῖς, ἤγουν ᾠδαῖς ἔχεις.

BOURDINUS. Γέρας προφέρων.] προτιμώμενος, ἐξοχὰς πάντων. Ὄρεσι δρυογόνοισι] δρυσὶ συμπεφυτευμένοις. Κλῄζουσα.] φημίζουσα, καλοῦσα, ὑμνοῦσα. Ὀλβίζουσα] εὐδαιμονίζουσα καὶ μακαρίζουσα. Ἀπειρολεχῆ] ἄπειρον λέχους, τουτέστι παρθένον καὶ ἄπειρον τῆς συνουσίας ἀνδρῶν. Κρούματα] στυπήσεις καὶ χορεύσεις. Παράρυθμα] ἄρυθμα, μὴ ῥυθμικῶς ἔχοντα. εὔρυθμα δὲ, τὰ τῶν Φρυγίων διανεύματα. Τὰς δὲ καταστροφὰς καὶ περιστολὰς κυλίσεις τε εὐρύθμους. Κίθαριν.] [illegible] κίθαριν. Ἄρσενι βοᾷ δοκίμῳ] ἀνδρείᾳ τῇ κραυγῇ. Δι' αἰφνιδίου] τὰ ἐξαίφνης φθέγματα. Ἄγαλλε] ἐπάγαλλε. Ὀλολύζεις.] θρηνεῖς μετὰ κραυγῆς. κυρίως γὰρ τὸ ῥῆμα λέγεται, ἐπὶ τῶν γυναικῶν μετὰ κραυγῆς εὐχομένων, καὶ πενθουσῶν, θρηνουσῶν.

Bis. Δρυογόνοισι] τὰς δρῦς γεννῶσι, καὶ φέρουσι, καλὸν ὄρους ἐπίθετον. ἀπὸ δὲ τῶν δρυῶν καὶ πᾶν ἄλλο δένδρον λέγεται. Ἀγροτέραν δὲ τὴν Ἄρτεμιν καλεῖ διὰ τὸ ἐν ἀγροῖς, καὶ ἐν ὄρεσι περὶ τὴν τῶν θηρίων ἄγραν, καὶ θήραν κατὰ τοὺς ποιητὰς ἀσχολάζειν. ἀλλαχοῦ δὲ συνωνύμως Ἀχαία καλεῖται. Κλῄζουσα] κλέος, ἡ δόξα. κλεΐζειν, καὶ κλῄζειν, δοξάζειν, ὑμνεῖν. Ὀλβίζουσα δὲ, μακαρίζουσα. Ἄρτεμιν ἀπειρολεχῆ, ἣν ἄπειρον λέχους. [illegible]. διὸ καὶ λέγεται Ἄρτεμις, οἷον ἀτεμής, ἄδμητος. παρθένος [illegible]. Λατώ τε] ταῦτα οὕτω ληπτέον. ἕπομαι τῷ ποδὶ, εἴτε ποσὶ, κλῄζων τὴν Λατὼ καὶ τὰ κρούματα τῆς Ἀσιάδος ἤγουν τῆς Ἀσίας, τὰ παρὰ τὸν ῥυθμὸν, καὶ εὔρυθμα, διανεύματα Χαρίτων. διὰ δὲ τούτων ὁ ποιητὴς τὸν Ἀγάθωνα σκώπτει ὡς κιναιστὴν μαλακόν, καὶ τὰ ἐναντία ἀλλήλοις ῥαψῳδοῦντα. τὸ γὰρ παράρυθμον τῷ εὐρύθμῳ ἐναντίον. διανεύματα δὲ Φρυγίων Χαρίτων καλεῖ τὰ κρούματα, καὶ τὰς [illegible], ἅπερ αἱ Χάριτες [illegible] ἐχαρίσαντο τῷ Ἀγάθωνι. τινὲς δὲ τὸ παράρυθμα, καὶ εὔρυθμα, ἐπιρρηματικῶς λαμβάνοντες λέγουσιν, ἀντὶ τοῦ παραρύθμως, καὶ εὐρύθμως. Ἄλλως. Ἕπομαι κλῄζων τὴν Λατὼ, καὶ τὰ κρούματα τῷ ποδὶ παράρυθμα, καὶ εὔρυθμα, τουτέστι τὰ κρούματα τὰ [illegible] τὰ μὲν εὐρύθμως, τὰ δὲ παρὰ τοὺς ῥυθμούς, ἤγουν τὰ σχήματα, τὰς ὀρχήσεις τὰς [illegible], ποτὲ μὲν εὐρύθμως, ποτὲ δὲ παρὰ τοὺς ῥυθμούς.

ταῦτα δὲ λέγεται ὅτι οἱ ὀρχούμενοι τὴν γῆν ἐν τῷ ὀρχεῖσθαι κρούουσιν, ἐνίοτε μὲν, κατὰ τοὺς ῥυθμοὺς, ἐμπείρως, ἐνίοτε δὲ παρὰ τοὺς ῥυθμούς, ἀπείρως. κρημαία λέγεται τῆς Ἀσιάδος, δηλονότι χώρας, εἴτε τῆς Ἀσίας. Ἀσιὰς δὲ ἡ σύντονος καὶ τὸ ὅλον. ἡ δὲ Φρυγία μέρος αὐτῆς τῆς Ἀσίας, καὶ τὸ συντονώτερον. τὰ δὲ ἑξῆς, κατὰ προσθήκην λέγεται, Φρυγίων Χαρίτων διανύματα. καὶ γὰρ οὐχ ἅπασιν αἱ Χάριτες τὸ καλῶς, καὶ εὐρύθμως ὀρχεῖσθαι, ἢ μελῳδεῖν χαρίζονται, ἀλλ' ἐκείνοις, οὓς ἀγαπῶσιν. ὁ δὲ νοῦς περὶ ῥυθμὸν δι' ἑνὸς ρ, ἄλλως δὲ τὸ εὔρυθμον διὰ δυοῖν ρρ. διὰ τὴν σύνθεσιν γράφεται. Κίθαριν τε ματέρ' ὕμνων] εὐσταθῶς. κίθαρις, ἡ κιθάρα κατὰ τὴν Αἰολικὴν διάλεκτον παρὰ τὸ κινεῖν τοὺς ἔρωτας. ματέρα δὲ τῶν ὕμνων εἶπε μεταφορικῶς, ὅτι οἱ κιθαρῳδοὶ κρέκοντες, τουτέστι τὴν κιθάραν κρούοντες, καὶ ψάλλοντες τοὺς ὕμνους γεννῶσί πως, καὶ εἰς θεοὺς ἀναπέμπειν φαίνονται. Πίνδαρος δὲ τῶν Ὀλυμπιονικῶν εἴδει β. τοὺς ὕμνους ἀναξιφόρμιγγας καλεῖ τοὺς διὰ τῶν φορμίγγων, ἢ ἐν τῇ φόρμιγγι ἀνάσσοντας, εἴτε βασιλεύοντας. Ἄρσενι βοᾷ δοκίμῳ.] ἀσύνδετον ἀντὶ τοῦ ἄρσενι, καὶ δοκίμῳ βοῇ. τουτέστι τῇ θαυμαστῇ, καὶ δεδοκιμασμένῃ φωνῇ ὥς φησι Σουΐδας. Τῷ φῶς ἔσσυτο] ἡ κίθαρις, ἡ κιθάρα φῶς ὥρμησεν ὄμμασι δαιμονίοις. τοῦτο δὲ λέγει ὅτι τὸ λαμπρὸν τῆς φωνῆς ἐν ταῖς μάχαις μάλιστα τοὺς ἄνδρας ἐξεγείρει, καὶ αὐτοῖς ὥσπερ δαιμόνιόν τι φῶς φέρει. διὰ τούτων δὲ ὁ ποιητὴς καταγελᾷ τοῦ Ἀγάθωνος μεγαλορρημονοῦντος, καὶ ἄχρηστα, καὶ ἀσύστατα προφέροντος. τοῦτο δὲ ἐκ τῶν ἑξῆς δῆλον. τὸ δὲ ἔσσυτο οὕτω σχηματίζεται. σεύω, τὸ ὁρμῶ. ὁ μέλλων σεύσω. ὁ ἀόριστος α. ἔσσευσα. παρακείμενος σέσευκα, καὶ κατὰ μετάθεσιν ἔσσυκα. ὅθεν τὸ παθητικὸν ἔσσυμαι, καὶ ὁ ὑπερσυντέλικος ἐσσύμην, καὶ κατ' ἐκβολὴν τοῦ ε. ἐσσύμην, ἔσσυσο, ἔσσυτο. τοῦτο δὲ ποιητικόν. Ὀπὸς.] ὢψ, ὠπός, διὰ τοῦ ω μεγάλου, τὸ πρόσωπον. ὂψ δὲ ὀπός, διὰ τοῦ ο μικροῦ, ἡ φωνή. Σ. ἐνίοτε μέντοι καὶ ὂψ τὸ πρόσωπον σημαίνει, ὅταν κατ' ἀποκοπὴν ἐκ τοῦ ὄψις γίνεται. ὅταν δὲ τὴν φωνὴν δηλοῖ, τότε παρὰ τὸ ἔπος λέγεται κατὰ συγκοπήν, καὶ τροπήν, ἔπς, ἔψ, ὄψ. ἔπος δὲ ὁ μῦθος, ὁ λόγος. Ὧν χάριν.] ὧν ὕμνων χάριν, εἴτε ἕνεκα. διὰ τοὺς ὕμνους. Ἀλλὰ Φοῖβον τίμα] ἤτοι ἡ γραφὴ διεφθαρμένη, καὶ ἀγνώστος. ἀλλὰ πιθανῶς ἴσως γραπτέον, ἄλλος Φοῖβον τιμᾷ. ἀντὶ τοῦ πᾶς τις. πᾶς γὰρ ὅστις πᾶς τις τὸν Φοῖβον διὰ τοὺς ὕμνους, καὶ τὴν μουσικήν. ἧς ἡγεμὼν καὶ προστάτης ἐστίν, εἰώθει τιμᾶν. τινὲς γράφουσιν ἕκαστος. Ὀλολύζετε γέρον.] τινὲς ὀλόλυζε γράφουσιν. εἰς δὲ τὴν θηλύτητα καὶ λαγνείαν αὐτοῦ ἀποβλέπων τοῦτο λέγει. τὸ γὰρ ὀλολύζειν παρ' Ὁμήρῳ τὸ τρανοτέρᾳ φωνῇ εὔχεσθαι καὶ θεοὺς ἐπιβοᾶσθαι, ἀεὶ γυναικῶν λεγόμενον. παρὰ δὲ τοῖς ὕστερον τὸ θρηνεῖν, οἱονεὶ τὸ ὅλον λύζειν. καὶ ὀλολυγή, γυναικεία εὐχὴ μετ' ἐνθουσιασμοῦ, καὶ ἐμμελοῦς τινος, καὶ λείου ἤχου, Εὐστάθιος. καὶ ὀλολύζειν. τὸ μετὰ κραυγῆς εὔχεσθαι, Ὅμηρος. Αἱ δ' ὀλόλυξαν.
Σ. καὶ ὀλολυγή, φωνὴ γυναικῶν, ἣν ποιοῦνται ἐν τοῖς ἱεροῖς εὐχόμεναι. καὶ ἄνθος τι παρὰ λίμναις γινόμενον. καὶ ὀλολυγμός, ὁ θρῆνος, καὶ κλαυθμός. Ἡσύχ.

ΜΝΗΣΙΛΟΧΟΣ, ΑΓΑΘΩΝ,
Εὐριπίδης.

MNESILOCHVS, AGATHON,
Euripides.

BISETVS. Στίχοι ἰαμβικοὶ τρίμετροι ἀκατάληκτοι, ρξζ΄. ὧν ὁ τελευταῖος,
Δούλοις γὰρ οὐκ ἔξεστ' ἀκούειν τῶν λόγων,
Μνησίλοχος δὲ τὴν τοῦ Ἀγάθωνος μελῳδίαν εἰρωνικῶς ἐπαινεῖ. Εὐριπίδης δὲ τὴν αἰτίαν τῆς πρὸς αὐτὸν παρουσίας δηλοῖ, τὸν δὲ Ἀγάθωνα σκληρόν, καὶ ἀκίνητον ὄντα, καὶ μηδὲν Εὐριπίδου χάριν κατὰ τὰς παλαιὰς ὑποσχέσεις ποιεῖν ἐθέλοντα λοιδοροῦσι, καὶ ὡς κάκιστον ψέγουσι.

ΜΝ. Ὡς ἡδὺ τὸ μέλος ὦ πότνιαι γενετυλλίδες
Καὶ θηλυδριῶδες, καὶ κατεγλωττισμένον
Καὶ μανδαλωτὸν ὥστ' ἐμοῦ γ' ἀκροωμένου
Ὑπὸ τὴν ἕδραν αὐτὴν ὑπῆλθε γάργαλος;
Καί σ' ὦ νεανίσχ' ἥτις εἶ κατ' Αἰσχύλον,
Ἐκ τῆς Λυκουργίας ἐρέσθαι βούλομαι
Ποδαπὸς ὁ γύννις; τίς πάτρα τίς ἡ στολή;
Τίς ἡ τάραξις τοῦ βίου; τί βάρβιτος
Λαλεῖ κροκωτῷ; τί δὲ λύρα κεκρυφάλῳ;

MN. Qvam ſuauis cantilena, ô veneranda genitabiles,
Et effœminata & laſciua
Et molle, vt mei quidem audientis
Sub ſedem ipſam ſubierit titillatio.
Et te ô adoleſcens, quiſnam ſecundum Æſchylum
Ex Lycurgia tragœdia interrogare volo,
Cuias ſemiuir? quænam patria? quis amictus?
Quænam confuſio vitæ? quid barbitos
Loquitur cum crocotula? quid verò lyra cum vita?

BOVRDINVS. Ὦ πότνιαι γενετυλλίδες.] δαίμονες. γενετυλλὶς γὰρ δαίμων λέγεται ὁ περὶ τὴν ἀφροδίτην τῆς γενέσεως αἴτιος. ἀπὸ τῆς γενέσεως τῶν τέκνων ὠνομασμένος. Θηλυδριῶδες.] τὸ κατακεκλασμένον, τὸ τεθηλυμμένον, διὰ τὸ ἐξάγειν ἡδονήν. καὶ θηλυδρίαι, τεχαλασμένοι εἰσίν. Κατεγλωττισμένον] πάσῃ μαλακίᾳ γλωττῶν μεμιγμένον, τουτέστι λέξεων. Γλῶττα γὰρ λέξιν σημαίνει. καταγλωττισμοὶ δὲ λέγονται αἰσχρὰ καὶ ἄσημα φιλήματα καλλωπίσματα, παντοῖαι μυραλοιφίαι ἢ φιλήματα, καὶ εἶδος φιλήματος λέγεται, ὡς Ἀριστοφ. χρῆται ἐν Νεφ. μύρου κρόκου καταγλωττισμάτων. κυρίως δὲ καταγλώττισμα λέγεται, ὅταν ἐν τῷ καιρῷ τῆς συνουσίας ὁ ἀνὴρ τὴν γλῶτταν ἐν τῷ τῆς γυναικὸς ἐμβάλλῃ στόματι. Καὶ μανδαλωτὸν] εἶδος φιλήματος ποικίλον καὶ ἡδύ. Ἀριστοφάνης δὲ βουλόμενος ἐξελέγχειν τεχνικῶς τὴν μαλακίαν καὶ θηλύτητα τοῦ Ἀγάθωνος, ἐποίησε τὸν Μνησίλοχον ἀκούοντα ᾀσμάτων τοῦ Ἀγάθωνος, ἐπαινεῖν τε ἐκείνου μέλη, διὰ τῶν ῥημάτων μαλακῶν, ἔχαιρον καὶ ἀλύτως.

Γάργαλος.] τουτέστιν ἐρεθισμός τις κίνησις, ἡδυπάθεια καὶ παρόρμησις τῆς γελᾶν ὑπῆλθέ με ὑπέδυσε. Γαργαλίζειν γὰρ σημαίνει προτρέπειν, ἐρεθίζειν, κινεῖν, καὶ παρορμᾶν. Γύννις.] μαλακὸς καὶ θηλυκὸς ἔκλυτός τε. τὸ λ ἡ. ἰθύς. Τάραξις τοῦ βίου.] ἐπιτήδευσις καὶ μελέτη. Βάρβιτος.] εἶδος ὀργάνου μουσικοῦ, οὗ μέμνηται ὁ Ἀθήναιος ἐν τῷ τετάρτῳ βιβλίῳ, καὶ Σαπφὼ Ἀνακρέων τε μνημονεύουσι. Λαλεῖ κροκωτῷ.] κροκωτόν ἐστι Διονυσιακὸν φόρημα ἢ γυναικεῖον ἐκ πλήνης ἔνδυμα καὶ ἱμάτιον, οὗ μέμνηται ὁ Ἀθήναιος ἐν τῷ τετάρτῳ, ἐνδυόμενον λέγων τινὰ κροκωτὸν, καὶ σικυώνια ὑποδυόμενον ἐπιτελεῖν ὀρχούμενον. Κεκρυφάλῳ.] κεκρύφαλος λέγεται ἡ κοιλότης ἀρκυοειδὴς κεφαλόδεσμός τε. ὀνομάζονται δὲ καὶ οἱ κεκρύφαλοι αἱ τῶν ἵππων κορυφαστῆρες καὶ δεσμότριχα.

BISETVS. Ὦ πότνια Γενετυλλίδος.] Γενετυλλὶς, δαίμων περὶ τὴν Ἀφροδίτην γενέσεως αἴτιος. ἀπὸ τῆς γενέσεως τῶν παίδων ὠνομασμένος. πεποίηται δὲ τὸ ὄνομα παρὰ τὴν γένεσιν. οἱ δὲ περὶ τὴν Ἄρτεμίν φασι τὰς τεκούσης ἐφόρους. καὶ πάλιν περὶ τὴν γένεσιν. Σ. πότνια δὲ, καὶ ποτνία, σεβαστὴ, ἔντιμος. καὶ ποτνιᾶσθαι, τὸ προσπίπτειν, καὶ παρακαλεῖν. κυριώτερον δ' ἄν τις φήσειεν ἐπὶ γυναικῶν, ὅταν ἡ γυνὴ κακόν τι πάσχῃ. καὶ θήλειαν θεὸν ἱκετεύῃ, καὶ ὦ πότνια λέγῃ. ποτνιᾶσθαι δὲ ὅταν εἴπῃ τις ἄνδρα περὶ γυναικὸς ἁμαρτάνει. ἐτυμολογικὸν μέγα. ἐκ τούτων δὲ Μνησίλοχον ὡς θηλυδρείαν ἐν τούτῳ σκώπτει, δῆλον. Θηλυδριῶδες, καὶ κατεγλωττισμένον.] κατεγλωττισμένον κατὰ τοὺς γραμματικοὺς κανόνας κοινῶς γραπτέον. ἀλλ' εὐφωνίας χάριν κατεγλωτισμένον λέγεται. Ἀττικοὶ δὲ πολλάκις, ὥς φησιν Εὐστάθιος, γλυκείας ἀπηχήσεως ἕνεκα ἀποσκευάζονται τὸ τῆς αὐξήσεως κατάρχον σύμφωνον, ὡς ἐν τῷ ἐσούλευκα, ἀντὶ τοῦ βεβούλευκα. οὕτω καὶ ἐν ἄλλοις μυρίοις. Σουίδας δὲ τούτου τοῦ στίχου μνημονεύων ταῦτα λέγει, κατεγλωττισμένον, ἀντὶ τοῦ πολλαῖς γλώτταις μεμιγμένον. γλῶτται δέ εἰσι καὶ αἱ λέξεις. δι' ὧν δηλοῦν δοκεῖ τὰ τοῦ Ἀγάθωνος μέλη ἐκ περιέργων, καὶ πεποικιλμένων λέξεων συγγραφθέντα εἶναι.

A ἢ (ὃ καὶ πολὺ βέλτιον) ὁ ποιητὴς οὕτω τὸν Ἀγάθωνα, καὶ αὐτοῦ τὰ μέλη ὡς μαλθακὰ, ὡς θηλυδριώδη, καὶ οὐδὲν ἀνδρικὸν ἔχοντα ἀποδεῖξαι βούλεται, καὶ χλευάζων αὐτὸν, καὶ αὐτοῦ τὰ ποιήματα σκώπτων παίζει πρὸς τὰ φιλήματα τὰ καλούμενα καταγλωττίσματα, καὶ μανδαλωτὰ, περὶ ὧν Σουίδας ταῦτα παραδίδωσι. καταγλώττισμα, περιεργότερον εἶδος φιλήματος. μανδαλωτὸν δὲ, εἶδος φιλήματος ποικίλον, καὶ ἡδύ. ἀλλαχοῦ δὲ καταγλωττίζειν, βλασφημεῖν. ὡς ἐν Ἀχαρνεῦσι,

Ψευδῆ κατεγλώττιζέ μου.

B Γάργαλος.] Γάργαλος, ὁ γαργαλισμός. γαργαλίζει, δοτικῇ. κινεῖ, ὑποσημαίνει. προτρέπει. ἐρεθίζει. Σ. καὶ ἐρεθίζει, φησὶν ἀπὸ τοῦ στόματος, ὥστε ἐμέσαι. τοῦτο δὲ παρὰ προσδοκίαν εἶπεν ὁ Μνησίλοχος ἀντὶ τοῦ εἰπεῖν. ὥστε μου ἀκροωμένου μεγίστη ἡδονὴ ὑπ' αὐτὴν τὴν καρδίαν ὑπῆλθε. τὴν ἕδραν δὲ, τὸν πρωκτὸν σημειωτικῶς καλεῖ. ὁ δὲ νοῦς ἐστί. τῇ σου μελῳδίᾳ τοιοῦτον πάθην. ἐκ τῶν μελῶν, ἅπερ ᾖδες, τοσαύτην ἔλαβον ἡδονὴν ἀκούων αὐτὰ, ὥστε μεγίστην ἐπιθυμίαν τοῦ χέζειν τὸν ἐμὸν πρωκτὸν ὑπελθεῖν. ἢ καὶ, ὥστε ὑφ' ἡδονῆς ἐμὲ χεζητιᾷν, εἴτε χεσείειν. C ταῦτα τοίνυν τοῦ Ἀγάθωνος καταγελῶν λέγει. Λυκουργίας.] Λυκουργία, Αἰσχύλου δρᾶμα οὕτω καλούμενον. Γύννις.] ἀνδρόγυνος. μαλακός. δειλὸς, ἄνανδρος, θηλυδρίας. Βάρβιτος.] βάρβιτος κατὰ Σουίδαν εἶδος ὀργάνου μουσικοῦ. κατὰ δὲ τὸν Ἡσύχιον, εἶδος κιθάρας ἢ λύρα. Ἄλλως. Βάρβιτος, εἶδος μουσικοῦ ὀργάνου, ψαλτήριον, ἢ κιθάρα. εἴρηται δὲ οἱονεὶ βαρύμιτός τις ὤν. ὁ βαρεῖαν αὐτὴν τὴν φωνὴν καὶ τὸν φθόγγον ἀποτελῶν. μίτους γὰρ τὰς νευρὰς ἔλεγον, ὅτι πρὸ τῆς χρήσεως τῆς νευρᾶς λινοῖς στήμοσιν ἐκέχρηντο. ὅθεν καὶ οἱ Αἰολεῖς βάρμιτον αὐτὸ διὰ D τοῦ μ φασι. ἐτυμ. μ. Κεκρυφάλῳ.] κεκρύφαλος, ὥς φησιν Εὐστάθιος, κόσμος γυναικεῖος πλεκτὸς περὶ τὴν κεφαλὴν κροκύφαντος λεγόμενος. κατὰ δὲ τὸν Σουίδαν, καὶ Ἡσύχιον, κεκρύφαλος, σαβακάθιον, δεσμότριχον. κεφαλοδέσμιον καὶ εἶδος κοιλίας τῶν μηρυκαζομένων ζώων. ἴσως δὲ εἴρηται παρὰ τὸ κρύπτειν, καὶ καλύπτειν τὴν κεφαλήν.

Τί λήκυθος, καὶ στρόφιον ὡς οὐ ξυμφόρον;	Quid lecythus, vel olearia ampulla & strophium: quoniam non congruum est.
Τίς δαὶ κατόπτρου καὶ ξίφους κοινωνία;	Quænam verò speculi ac ensis societas?
Τίς δ' αὐτὸς ὦ παῖ; πότερον ὡς ἀνὴρ τρέφει;	E Quisnam verò ipse ô adolescens, utrum tanquam vir aleris,
Καὶ ποῦ πέος, ποῦ χλαῖνα, ποῦ Λακωνικαί;	Et ubinam est penis: ubi læna? ubi Laconicæ?
Ἀλλ' ὡς γυνὴ δῆτ' εἶτα, ποῦ τὰ τιτθία;	Sed tanquam mulier profectò aleris, deinde ubi papillæ?
Τί φῄς; τί σιγᾷς; ἀλλὰ δῆτ' ἐκ τοῦ μέλους	Quid dicis? quid taces? sed profectò ex cantu
Ζητῶ σ', ἐπειδή γ' αὐτὸς οὐ βούλει φράσαι.	Quæro & excutio te, quoniam quidem ipse non vis dicere.

F

BISETVS. Λήκυθος.] λήκυθος ἀρσενικῶς, καὶ θηλυκῶς τὸ ἐλαιοδόχον ἀγγεῖον, τὴν δὲ τοῦ μύρου οἱ Ἀττικοὶ ἀλάβαστρον καλοῦσι. Σ.

BOVRDINVS. Στρόφιον.] τὸ ζωνάριον στρόγγυλον καὶ γυναικεῖον, τὸ περὶ τὴν κεφαλὴν ἐριοῦν. Ἡρόδοτος, στρόφιον ὃ ἱερεῖς φοροῦσι. ὁ δὲ Πολυδεύκης λέγει σημαίνειν στρόφιον καλλώπισμά τι καὶ κόσμημα γυναικεῖον, δηλονότι ζώνιον. Ἀριστοφάνης, ἀλλὰ τὸ στρόφιον λυθὲν τὰ κόρυμβα μου ἐξέπιπτεν. Ὡς οὐ συμφόρον.] οὐ συναρμόζον καὶ πρέποντως συμβαῖνον. Κοινωνία.] πῶς συναρμόττει καὶ καλῶς συμφέρεται τὸ ξίφος καὶ κάτοπτρον. Λακωνικαί.] ὑποδήματα, ἅπερ καλεῖται ἀμυκλάδες, τουτέστιν ἀνδρεῖα ὑποδήματα. λακωνικὸν γὰρ, στερεὸν καὶ ἀνδρεῖον σημαίνει. λέγει δὲ ὁ Μνησίλοχος, ποῦ ἐστι τὰ τεκμήρια τῆς ἀνδρείας σου καὶ μεγαλοψυχίας ἀνδρικῆς. ἅ τε δὴ τὸ πέος τ' αἰδοῖον ἡ χλαῖνα ἐσθὴς ἀνδρικὴ, καὶ Λακωνικαὶ ὑποδύσεις. Τιτθία.] λέγει τοῦτο βουλόμενος ἀεὶ ἐξελέγχειν τὴν μαλακίαν καὶ ἀνανδρείαν θηλύτητά τε τοῦ Ἀγάθωνος. Ζητῶ σ'.] γνώσομαι ἐκ τοῦ μέλους. Ἐπειδὴ οὐ βούλει] δηλοῦν πότερον εἶ ἀνὴρ ἢ γυνὴ, καὶ κατὰ γυναικεῖον ἢ ἀνδρεῖον τρόπον τρέφῃ.

G BIS. Χλαῖνα] χλαῖνα, τὸ παχὺ, καὶ χειμερινὸν ἱμάτιον, παρὰ τὸ χλιαίνω. χιτὼν δὲ, τὸ λεπτὸν ἱμάτιον, τὸ ὑποκάμισον. παρὰ τὸ ἐγχεῖσθαι τοῖς μέλεσι. Λακωνικαὶ δὲ, ἀνδρεῖα ὑποδήματα. Σ. ταῦτα δὲ κατὰ τὸν Ἡσύχιον ἀμυκλάδες καλοῦνται. Ψόγον δὲ, τὴν κακολογίαν. Σ.

Αγ. Ὦ πρέσβυ πρέσβυ τοῦ φθόνου μὲν τὸν ψόγον
Ἤκουσα, τὴν δ' ἄλγησιν οὐ παρεσχόμην.
Ἐγὼ δὲ τὴν ἐσθῆθ' ἅμα γνώμῃ φορῶ.
Χρὴ ποιητὴν ἄνδρα πρὸς τὰ δράματα
Ἃ δεῖ ποιεῖν, πρὸς ταῦτα τοὺς τρόπους ἔχειν.
Αὐτίκα γυναικεῖ' ἢν ποιῇ τις δράματα
Μετουσίαν δεῖ τῶν τρόπων τὸ σῶμ' ἔχειν.
Μν. Οὐκοῦν κελητίζεις, ὅτ' ἂν Φαίδραν ποιῇς.
Αγ. Ἀνδρεῖα δ' ἂν ποιῇ τις ἐν τῷ σώματι
Ἔνεσθ' ὑπάρχον τοῦθ', ἃ δ' οὐ κεκτήμεθα.
Μίμησις ἤδη ταῦτα συνθηρεύεται.
Μν. Ὅτ' ἂν Σατύρους τοίνυν ποιῇς καλεῖν ἐμὲ
Ἵνα συμποιῶ σ' ὄπισθεν ἐστυκὼς ἐγώ.
ΑΓ. Ἄλλως τ' ἄμουσόν ἐστι ποιητὴν ἰδεῖν
Ἀγρεῖον ὄντα καὶ δασύν. σκέψαι δ' ὅτι
Ἴβυκος ἐκεῖνος κ' Ἀνακρέων ὁ Τήϊος,
Κ' Ἀλκαῖος, οἵπερ ἁρμονίαν ἐχύμισαν,
Ἐμιτροφόρουν τε καὶ διεκίνουν Ἰωνικῶς.
Καὶ Φρύνιχος, τοῦτον γὰρ οὖν ἀκήκοας,
Αὐτός τε καλὸς ἦν καὶ καλῶς ἠμπέχετο
Διὰ τοῦτ' ἄρ' αὐτοῦ καὶ καλὰ ἦν τὰ δράματα.
Ὅμοια γὰρ ποιεῖν ἀνάγκη τῇ φύσει.
Μν. Ταῦτ' ἄρ' ὁ Φιλοκλῆς αἰσχρὸς ὢν αἰσχρῶς ποιεῖ.
Ὁ δ' αὖ Ξενοκλῆς ὢν κακὸς κακῶς ποιεῖ.
Ὁ δ' αὖ Θέογνις ψυχρὸς ὢν ψυχρῶς ποιεῖ.

A AG. *O ſenex ſenex, inuidiæ quidem vituperium*
Audiui, dolorem autem & moleſtiam tibi non præbui:
Ego verò veſtem ſimul cum ſententia geſto.
Oportet poetam virum ad fabulas
B *Quas oportet facere & repræſentare, ad has mores habere.*
Statim mulicbres ſi fecerit aliquis fabulas,
Participationem oportet morum corpus habere.
MN. *Igitur equo veheris, & eũ agitas, cũ Phædram feceris.*
AG. *Viriles autem fabulas ſi fecerit aliquis, in corpore*
Ineſt exiſtens hoc: quæ verò non poſſidemus,
C *Imitatio iam hæc conquiris.*
MN. *Cum Satyros igitur repræſentaris, voca me,*
Vt adiuuem te à tergo erectus in Venerem ego.
AG. *Præterea inſcitia res eſt, poetam videre*
Agreſtem exiſtentem, & villoſum. cõſidera verò quòd
Ibicus ille, & Anacreon Teius,
D *Et Alcæus, qui circa muſicam & cõcentum verſati ſunt,*
Muliebres mitras geſtabántque, & mouebant ſe Ionica,
Et Phrynichus: hunc enim quidem audiſti,
Ipſeq́; pulcher erat, & pulchrè induebatur.
Ob id igitur ipſius & pulchra erant poemata.
Similia enim facere neceſſe eſt naturæ.
MN. *Propterea igitur Philocles turpis exiſtens, turpiter facit:*
E *Et rurſus Zenocles exiſtens malus, male facit:*
Et rurſus Theognis frigidus exiſtens, frigidè facit.

BOVRDINVS. Ὦ πρέσβυ.] λέγει ὁ Ἀγάθων, ἐγὼ δὴ, ὦ πρέσβυ ἐπυθόμην τὸν ψόγον σου, ἀλλὰ οὐδεμίαν ἄλγησιν οὐδὲ δυσπάθειαν τοῦτο παρέσχον. καὶ γὰρ ἐγὼ ἐνδύομαι ἐσθῆτα ἀξιοπρεπῆ ταῖς τῷ ὑποκειμένῳ δράματι. Ἅμα γνώμῃ φορῶ ἐσθῆτα.] τουτέστιν, ἁρμόττουσαν τῇ γνώμῃ. Ἃ δεῖ ποιεῖν.] δηλονότι ἀξιοπρεπῶς καὶ ὡς δεῖ ἀξίως εὐαρμόστως τε προσφέρεσθαι πρὸς τὰ δράματα καὶ τοὺς τρόπους ἑαυτοῦ σχήματά τε πάντα ἐναρμόττειν ἀποτυποῦν τε πρὸς τὰ ὑποκείμενα δράματα. Αὐτίκα.] τουτέστι, παραδείγματος ἕνεκα. εἰώθασι γὰρ οἱ ἀττικοὶ τούτῳ τῷ ἐπιρρήματι χρῆσθαι ἐπὶ τούτοις ἐφ' οἷς προθυμίαν τῆς ἀποδείξεως ποιεῖσθαι βουλόμεθα τοῦ ἀξιώματος προτιθέντος, ἢν τις ποιῇ γοῦν φησὶ τὰ δράματα γυναικεῖα, δεῖ τὸ σῶμα τοῦ ποιοῦντος ἔχειν μετουσίαν, καὶ μετέχειν, μετεῖναί τε τῶν τρόπων γυναικείων, καὶ ὁμοίως δὲ ἀνδρεῖα δράματα ποιοῦντα μετεῖναι τρόπων ἀνδρείων. Κελητίζεις.] κέλητας ἐλαύνεις, τουτέστιν ἵππον. καὶ γὰρ κέλης σημαίνει τὸν μόνον ἵππον καὶ ἐπὶ τούτου φερόμενον τὸν σελλάριον γυμνὸν, ὡς καὶ λέγει Ὅμηρος, ὅτ' ἀνὴρ ἵπποισι κελητίζειν εὖ εἰδώς. κέλης δὲ σημαίνει καὶ τὸ πλοῖον μικρὸν ἀπὸ μεταφορᾶς τοῦ κέλητος ἵππου, ᾧ εἷς ἀνὴρ ἐπικάθηται. αὕτη δὲ γνώμη ἐστὶ, φησὶ Μνησίλοχος. ἐπειδὴ χρὴ τοὺς τὰ γυναικεῖα δράματα ποιοῦντας γυναικείων τρόπων μετέχειν, σὺ δὴ ὦ Ἀγάθων ὅτε τὸ Φαίδρας δρᾶμα ποιεῖς τῆς ἐλαφρᾶς γυναικὸς, καὶ εὐμεταχειρίστου κελητίζεις, κέλητας ἐλαύνεις, ὥστε μιμεῖσθαι ἐκείνης ἐλαφρότητα, ἰσχνότητα, καὶ εὐμεταχειριστίαν. Ἃ δ' οὐ κεκτήμεθα.] ἃ δὴ, λέγει ὁ Ἀγάθων, οὐκ ἔχομεν ἐνυπάρχοντα τῇ φύσει, οὐδὲ πεφύκαμεν ἔχειν, ἡ μίμησις τεχνικὴ καὶ παρὰ φύσιν. Συνθηρεύεται.] τουτέστιν, ἐπάγει, ἐπιφέρει, καὶ ἔξωθεν συλλέγει διὰ τέχνης. Σατύρους.] τοὺς χορευτὰς εὐτραπελίας τι καὶ ἀφροδισιαστικὸν ἐν τῷ χορεύειν σημαίνοντας. ὅθεν καὶ σατύρειον λέγεται πόα συνεργὸς πρὸς τὰς ἀφροδισίας ὁρμάς. Συμποιῶ σε.] συνουσιάζων σοι καὶ πλαζόμενος μιμοῦμαι, καὶ βοηθῶ πρὸς τὸ μιμεῖσθαι τοὺς σατύρους. Ἄμουσον.] ἀπρεπὲς καὶ ἀνάξιον τῶν μουσῶν. Δασύν.] παχύδερμον καὶ πυκνόσαρκον. ἐκείνη γὰρ παχυδερμία καὶ ἀγρία σώματος διάθεσις ἀντίκειται, καὶ ἀναρμοστεῖ τῇ μαλακίᾳ πρεπούσῃ τοῖς φιλομούσοις ποιηταῖς· καὶ γὰρ αἱ μοῦσαι ἀεὶ ἡδεῖαι καὶ μαλακαὶ ποιοῦνται εἶναι. Ἴβυκος.] ἦν τοῦ Φυτίου παῖς. οἱ δὲ Πολυζήλου τοῦ Μεσσηνίου ἱστοριογράφου, οἱ δὲ Κέρδαντος φασὶ, Ῥηγῖνος ἐκ τῆς ἑαυτοῦ πατρίδος εἰς Σάμον ἦλθεν, ὅτε αὐτῆς ἦρχεν ὁ Πολυκράτης ὁ τοῦ A τυράννου πατὴρ κατὰ τοὺς τοῦ Κροίσου χρόνους. γέγονε δὲ ἐρωτομανέστατος περὶ τὰ μειράκια, καὶ πρῶτος εὗρε τὴν καλουμένην σαμβύκην, καὶ διὰ τοῦτο ἐνταῦθα ὁ Ἀριστοφάνης φησὶν, μελετῆσαι περὶ τὴν ἁρμονίαν. ἐκεῖνος δὲ ὁ Ἴβυκος ὑπὸ τῶν λῃστῶν ληφθεὶς ἐπ' ἐρημίας ἔφη, κἂν τὰς γεράνους ἃς ἔτυχεν ὑπερπτῆναι ἐκδίκους γενέσθαι. καὶ αὐτὸς μὲν ἀνῃρέθη. μετὰ ταῦτα δὲ τῶν λῃστῶν εἷς ἐν τῇ πόλει θεασάμενος γεράνους, χλευάζων εἶπεν, αἱ δ' αἱ Ἰβύκου ἔκδικοι. ἀκούσαντος δέ τινος, καὶ ἐπεξελθόντος τῷ εἰρηκότι ὁ λῃστὴς τὸ γεγονὸς ἁμάρτημα διωμολόγησε καὶ δί- B κας ἔδωκαν οἱ λῃσταί. ὅθεν καὶ γέγονε παροιμία, αἱ Ἰβύκου γέρανοι. Ἀνακρέων] οὗτος λυρικὸς Σκυθίνου υἱὸς, οἱ δὲ Εὐμήλου, οἱ δὲ Παρθενίου, οἱ δὲ Ἀριστοκράτους. γέγονε κατὰ Πολυκράτην Σάμου τύραννον. βίος δὲ ἦν αὐτῷ πρὸς ἔρωτας παίδων καὶ γυναικῶν, καὶ συνέγραψε παροίνια μέλη καὶ ἰάμβους, καὶ τὰ καλούμενα ἀνακρεόντεια. γέγονε δὲ φιλόμουσος, καὶ διὰ τοῦτο ἐμνημόνευσεν αὐτοῦ ὁ Ἀριστοφάνης ἐν τοῖς φιλομούσοις. Ἀλκαῖος.] οὗτος ὁ Ἀθηναῖος τραγικὸς, ὅν τινες θέλουσι πρῶτον τραγικὸν γεγονέναι. ἔστι δὲ καὶ ἄλλος τις Ἀλκαῖος Μιτυληναῖος, καὶ ἄλλος Ἀθηναῖος C κωμικὸς τῆς ἀρχαίας κωμῳδίας πέμπτος, υἱὸς δὲ Μίκκου, ὅστις ἔγραψε δράματα δέκα. Οἵπερ ἁρμονίαν ἐχύμ.] τουτέστι, διεμελέτησαν τὴν μουσικὴν ἁρμονίαν ἀκριβῶς, καὶ ὥσπερ ἐξεδίδοσαν ἐξέχεάν τι αὐτοὺς ἐπὶ τὴν ἐκείνην ἐπιμελέτησιν. χυμεῖν γὰρ ἀπὸ τοῦ χεῖν λέγεται, καὶ χυμοὶ αἱ γεύσεις λέγονται. Ἐμιτροφόρουν.] αἱ μίτραι διαδήματα. αἱ ζωναὶ, καὶ ἀλουργῆ, ἢ ὑποδήματα. Καὶ διεκίνων.] καὶ κίνησιν ἐποίουν ἰωνικὴν. τουτέστι μαλακὴν καὶ κατακεκλασμένην καὶ χαλαρὰν διὰ τὴν ἀνανδρείαν καὶ θηλύτητα. Ἰωνικῶς γάρ τι ποιεῖν σημαίνει ἁβρῶς, θη- D λυκῶς καὶ μαλακῶς ἐργάζεσθαι, ἀπὸ τῆς Ἰωνίας χώρας ἥπερ διέφερε πασῶν τῶν χωρῶν τῇ ἐκλύσει μαλακίᾳ τε ἐν τοῖς ἔργοις καὶ λόγων ἡδυπαθείαις. Ἰωνίας δὲ πόλεις τότε ἦσαν ιβ. αἷς ὁ Δαρεῖος ὡς φύλαξιν ἐχρήσατο ἐπὶ Σκύθας τοὺς ἐπὶ τοῦ Ἴστρου ἐκτομίας δὲ αὐτῶν τοὺς εὐγενεστάτους ἐποίησε καὶ παλλακὰς τὰς θυγατέρας. ἀπὸ δὲ τούτων πάντων μετηνέχθη τοῦτο τὸ ῥῆμα, τὸ ἰωνικίζειν, ἀντὶ τοῦ πράττειν τι ἰωνικῶς, τουτέστι μαλακῶς καὶ ἐκλύτως. Φρύνιχος.] ὁ Ἀθηναῖος τραγικὸς, ὅστις πρῶτος εἰσήγαγε γυναικεῖον πρόσωπον ἐν τῇ σκηνῇ, καὶ ἐγένετο τοῦ τετραμέτρου E εὑρετής. Ἠμπίσχετο.] ἠμφιβάλλετο, καὶ ἠμφιέννυτο μαλακῶς, ὡς ἔπρεπε τῇ τραγῳδίᾳ μαλακῇ οὔσῃ καὶ γυναικομανεῖ, καὶ οὐκ ἀνδρείαν τινα ῥώμην ἐχούσῃ ἢ ῥυπαρότητα. Ὅμοια γάρ.] φησὶν ὁ Ἀγάθων ὅτι δεῖ τὸν ἄνδρα κωμῳδοποιὸν καὶ δραματουργοῦντα ποιεῖν τὰ δράματα πρέποντα τοῖς τρόποις αὐτοῦ καὶ φύσει, καὶ μηδενὸς πειρᾶσθαι παρὰ τὴν φύσιν ποιεῖν, ἀκούσας τῆς Ἀθηνᾶς. ὡς παροιμία ἐστίν. Ὁ Φιλοκλῆς αἰσχρός.] οὗτος δ' ἐστὶν ὁ Φιλοκλῆς κωμῳδοποιὸς αἰσχροπρόσωπος καὶ προκέφαλος ὡς ἐπὶ τὸ ὀξυκέφαλος, Αἰσχύλου ἀδελφῆς υἱός. οἱ δὲ F ἁλμίωνα αὐτὸν φασὶν ἐπιθετικῶς διὰ τὸ πικρόν. ἅλμη γὰρ ἡ πικρία λέγεται. ἔστι δὲ καὶ ἄλλος ὁ Φιλοκλῆς ὁ Πολυπείθους Ἀθηναῖος τραγικὸς τοὺς χρόνους μετ' Εὐριπίδην, ὅστις ἐπεκαλεῖτο χολὴ, διὰ τὸ πικρόν. ὁ δ' αὖ A Ξενοκλῆς κακὸς ποιητὴς ἐγένετο, καὶ ἐπὶ ταύτῃ τῇ κακίᾳ παρὰ πᾶσιν Ἀθηναίοις διεβάλλετο. Θέογνις.] οὗτος τραγῳδοποιὸς πάνυ ψυχρὸς, ὅστις ἀπὸ ταύτης τῆς ψυχρότητος ἐν τῷ γράφειν χιὼν ἐλέγετο, ὡς δὴ καταψύχων τοῖς αὐτοῦ λόγοις τοὺς ἀνθρώπους οὐχ ἧττον ἢ χιών.

BISETVS. Ἀλγυσιν οὐ παρεχόμενον] ἄλγησις, ἄλγος, λύπη. ὁ δὲ νοῦς οὗτος. ὦ πρέσβυ ταύτας τὰς κακολογίας, καὶ λοιδορείας νῦν ἤνεγκα, καὶ ὅσα ἐπιφθόνως σκώμματα παρὰ τὴν ἀξίαν κατ' ἐμοῦ ἔλεξας. οὐ γὰρ πώποτε οὔτ' ἔργοις, οὔτε λόγοις σε ἠδίκησα, ἢ ἐλύπησα, οὔτε μηδε- B μίαν λύπης ἀφορμὴν τὸ παρεχομένην, εἴτε παρέχον. τὸ δὲ σχῆμα ἀττικόν, τὸ παθητικόν, ἢ μέσον ἀντὶ τοῦ ἐνεργητικοῦ. Κελητίζεις] κελητίζειν, κέλητα ἐλαύνειν. κέλης δὲ, ὁ καταμόνας ἵππος, καὶ ὁ ἐπὶ τούτου φερόμενος ἤγουν ὁ ἱππεύς. συνωρὶς δὲ, δύο ἵπποι συνεζευγμένοι. Σ. Φαίδραν] Φαίδρα καὶ Σάτυροι, δραμάτων τινῶν ὑπ' Ἀγάθωνος πεποιημένων ὀνόματα. ἢ ταῦτα Ἀριστοφάνης αὐτῷ ψευδόμενος προσάπτει. Ἵνα συμποιῶ] τούτου ὁ νοῦς, καὶ ἡ ἑρμηνεία πλείστην ἔχει ἀσέλγειαν, καὶ αἰσχρότητα κωμικῆς ἀκολασίας ἄξιον. περὶ δὲ τοῦ στύω, καὶ C στύομαι, ἐν τοῖς ἄνω ἀρκούντως εἴρηται. Οἵπερ ἁρμονίαν ἐχύμισαν] ἀντὶ τοῦ ἔγχυμον ἐποίησαν, ὡς ὁ Σουίδας ἑρμηνεύει. Χυμὸς οὖν ἐνθάδε κυρίως ἡ γεῦσις, τὸ γεῦμα. ὅθεν οἶνος ἄχυμος ὁ ἀσθενὴς, καὶ ὀλιγοφόρος, καὶ διὰ τὴν ἀσθένειαν, ὅτι οὐδένα χυμὸν, καὶ οὐδεμίαν χυμοῦ ὀξύτητα ἔχει, τῇ γεύσει ἀναίσθητος ὢν ὑπάρχει. τούτῳ δ' ἐναντίος ἐστὶν ὁ εὔχυμος λεγόμενος. καὶ χυμίζω παρὰ τῷ ποιητῇ ἐνταῦθα, τὸ ἔγχυμον ποιῶ, καὶ οἱονεὶ χυμὸν ἐντίθημι. ταῦτα δὲ μεταφορικῶς νῦν οὕτω νοητέον. οἵπερ τῆς ποιητικῆς ἐμπειρότατοι. τὴν ἁρμονίαν τέως πρόσθεν ξηράν πως, D καὶ ἀηδῆ ἤδη οὕτω θάλλειν ἐποίησαν, καὶ ἐκόσμησαν, ὥστε πολλῷ γλυκυτέραν, καὶ τερπνοτέραν ἀποδεῖξαι. τινὲς μέντοι οὕτω γράφουσιν, οἳ περὶ ἁρμονίαν ἐχύμισαν, τὸ χυμίζειν ἀντὶ τοῦ χυλίζειν λαμβάνοντες. χυμὸς γὰρ, καὶ χυλὸς παρὰ πολλοῖς ταυτόν. οὕτως οὖν ἑρμηνεύουσιν, οἳ περὶ ἁρμονίαν ἐχύμισαν, τουτέστιν ἐσπούδασαν, ἁρμονίαν ἀκριβῶς ἐξήτασαν, καὶ αὐτὴν ἐπιμελῶς ἤσκησαν. ἡ δὲ μεταφορὰ ἀπὸ τῶν τοὺς χυλοὺς ἐκπιεζόντων, καὶ διυλιζόντων, οἳ περὶ τούτους καὶ τὴν τούτων γνῶσιν, καὶ μάλιστα περιέργως σπουδάζουσιν. ἀμφοτέρων ἡ διάνοια καλῶς ἔχει, καὶ εἰς E ἓν τείνει. ἀλλ' ἡ προτέρα γραφὴ, καὶ ἡ ταύτης ἑρμηνεία ἐπιτηδειοτέρα φαίνεται. περὶ δὲ τῆς ἁρμονίας ἐν τοῖς ἱππεῦσιν ἱκανῶς εἴρηται. Σουίδας δέ φησι τὸν Ἀριστοφάνη ἁρμονίας τὰ ποιήματα τροπικῶς καλεῖν, ὥσπερ τάχα κἀνταῦθα νοητέον, ἐχύμισαν ἁρμονίαν, ἤγουν τὴν ποίησιν, τὰ ποιήματα. Ἰωνικῶς] ἁβρῶς, τρυφερῶς. τοιοῦτοι γὰρ οἱ Ἴωνες. Ἠμπίσχετο] ἀμπίσχω τὸ ἐνδύομαι. ἀόριστος β. μ. ἠμπισχόμην, ου, ετο. ἀμπίσχειν δὲ σύγκειται ἐκ τῆς ἀμφὶ προθέσεως, καὶ τοῦ ἴσχω, τροπῇ τοῦ φ εἰς π. ὅπερ ἐν τῷ μέλλοντι οὐ τρέπεται. καὶ γὰρ ἀμφέξω λέγουσιν. ἀμπέχειν οὖν F λέγεται οἱονεὶ ἀμφισχεῖν κατ' ἐκβολὴν τοῦ ι καὶ τροπὴν τοῦ δασέος στοιχείου εἰς ψιλόν. ἀμπίσχειν δὲ παρὰ τοῖς ποιηταῖς συνωνύμως εὕρηται. Ὁ Φιλοκλῆς] περὶ τούτου ἐν Ὄρνισι προείρηται. περὶ δὲ τοῦ Ξενοκλέους, ἐν Βατράχοις. καὶ περὶ τοῦ Θεόγνιδος, ἐν Ἀχαρνεῦσι.

Αγ. Ἅπασ' ἀνάγκη. ταῦτα γάρ τοι γνοὺς ἐγὼ
Ἐμαυτὸν ἐθεράπευσα. Μν. πῶς πρὸς τῶν θεῶν;
ΑΓ. Παῦσαι βαΰζων. καὶ γὰρ ἐγὼ τοιοῦτος ἦν
Ὢν τηλικοῦτος ἡνίκ' ἠρχόμην ποιεῖν.
Μν. Μὰ τὸν Δί' οὐ ζηλῶ σε τῆς παιδεύσεως.
Ἀλλ' ὧνπερ οὕνεκ' ἦλθον ἔα μ' εἰπεῖν. Αγ. λέγε.

AG. *Omnis necessitas est ita facere. hac igitur cognoscens ego,*
Meipsum curaui. MN. *quomodo obsecro?*
G AG. *Desine baubare: etenim ego talis eram,*
Existens tā grandis natu, cœpi fabulas agere.
MN. *Non per Iouem non æmulor, & admiror te ob eruditionem.*
Sed quib⁹ de causis veni, sine me dicere. AG. *dic.*

BOVRDINVS. Ἐμαυτὸν ἐθεράπευσα.] ἐκόσμησα, διεκαλλωπισάμην. Βαύζων.] ἀπὸ τοῦ βαύζειν, σημαίνει δὲ ὑλακτεῖν. τοῦτο δὲ ῥῆμα μετῆκται ἀπὸ τοῦ ψόφου τῶν κυνῶν ὑλακτούντων. Τηλικοῦτος.] εἰς τοῦτο τῆς ἡλικίας ἐλθὼν καὶ ἀφικόμενος. Ζηλῶσαι τῆς A παιδεύσεως.] ἔνια.

BISETVS. Παῦσαι βαύζων] ὑλακτῶν. ποιῶν δὲ δηλονότι τὰ ποιήματα, τὰ δράματα, καὶ ποιητὴς αὐτὸ τὸ ποιεῖν εἴρηται.

Μν. Ἀγάθων σοφοῦ πρὸς ἀνδρὸς, ὅς τις ἐν βραχεῖ
Πολλοὺς καλῶς οἷός τε συντέμνειν λόγους.
Ἐγὼ δὲ καινῇ ξυμφορᾷ πεπληγμένος
Ἱκέτης ἀφῖγμαι πρὸς σέ. Αγ. σοῦ χρείαν ἔχων;
Μν. Μέλλουσί μ' αἱ γυναῖκες ἀπολεῖν τήμερον,
Τοῖς Θεσμοφορείοις, ὅτι κακῶς αὐτὰς λέγω.
Αγ. Τίς οὖν παρ' ἡμῶν ἐστιν ὠφέλειά σοι;
Μν. Ἡ πᾶσα. ἐὰν γὰρ ἐγκαθεζόμενος λάθρα
Ἐν ταῖς γυναιξὶν ὡς δοκεῖν εἶναι γυνὴ,
Ὑπεραποκρίνῃ μου σαφῶς σώσεις ἐμέ.
Μόνος γὰρ ἂν λέξειας ἀξίως ἐμοῦ.
Αγ. Ἔπειτα πῶς οὐκ αὐτὸς ἀπολογεῖ παρόν.
Μν. Ἐγὼ φράσω σοι. πρῶτα μὲν γινώσκομαι.
Ἔπειτα πολιός εἰμι καὶ πώγων' ἔχω.
Σὺ δ' εὐπρόσωπος λευκὸς ἐξυρημένος.
Γυναικόφωνος, ἁπαλὸς, εὐπρεπὴς ἰδεῖν.
Αγ. Εὐριπίδη. Ευ. τί ἐστιν. Αγ. ἐποίησάς ποτε;
Χαίρεις ὁρῶν φῶς. πατέρα δ' οὐ χαίρειν δοκεῖς.
Ευ. Ἔγωγε. Αγ. μὴ νῦν ἐλπίσῃς τὸ σὸν κακὸν
Ἡμᾶς ὑφέξειν. καὶ γὰρ μαινοίμεθ' ἄν.
Ἀλλ' αὐτὸς ὅ γε σόν ἐστιν οἰκείως φέρε.
Ταῖς συμφοραῖς γὰρ οὐχὶ τοῖς στενάγμασιν
Φέρειν δίκαιον, ἀλλὰ τοῖς παθήμασιν.
Μν. Καὶ μὴν σύ γ' ὦ καταπύγων εὐρύπρωκτος εἶ

MN. Agatho, sapientis est viri officium, quicunque in breui
Multas bene potest comprehendere orationes:
B *Ego autem communi calamitate percussus,*
Supplex perueni ad te. AG. *Cuius nam rei opus habens?*
MN. *Mulieres me perditurae sunt hodie*
In Cerealibus festis, quoniam male ipsis dico.
AG. *Quod nam igitur à nobis esse potest auxilium tibi?*
MN. *Omne, si enim sedens clàm*
Inter mulieres quasi visus esse mulier,
C *Responderis pro me, planè seruabis me.*
Solus enim diceres dignè pro me.
AG. *Deinde quomodo non ipse defendis te, & causam tuam dicis praesens?*
MN. *Ego dicam tibi, primùm quidem agnoscor,*
Deinde canus sum, & barbam habeo:
Tu verò formosus, candidus, derasus,
D *Muliebri voce praeditus, mollis, speciosus ad videndum.*
AG. *Euripides.* EV. *quid est?* AG. *scripsistine aliquando,*
Laetaris videre lucem, patrem autem non laetari putas?
EV. *Equidem hoc scripsi in quadam Tragoedia.*
AG. *ne nunc speres tuum malum*
Nos subituros esse, etenim insaniremus.
E *Sed ipse quod tuum est familiariter feras:*
Calamitates enim non gemitibus
Ferre iustum est, sed passionibus.
MN. *Verùm tu quidem ò impudice laxipodex es, & cinaedus*

BOVRDINVS. Σοφοῦ πρὸς ἀνδρός.] ἔστι, φησὶν, ἔργον σοφοῦ ἀνδρὸς, καὶ νουνεχοῦς ὅστις δύναται συνάγειν καὶ συντέμνειν πολλοὺς λόγους βραχεῖ καὶ συντόμῳ λόγῳ. ὥσπερ οἱ Λακεδαιμόνιοι, οἵπερ τῇ βραχυλογίᾳ τὴν πολυλογίαν συνελάμβανον, ὥς φησιν ὁ Πλάτων ἐν τοῖς νόμοις. καὶ γὰρ ὡς λέγει ὁ Ἀπολλόδωρος, οἱ κράτιστοι τῶν ἀνθρώπων βραχυλογώτατοι ἐγένοντο, οἱ δὲ κακοὶ ἀδολέσχαι. Συντέμνειν δὲ σημαίνει βραχέως καὶ συντόμως ἐξαγγέλλειν. Πεπληγμένος.] πληχθεὶς, δηχθείς. Ἱκέτης ἀφῖγμαι.] ἱκέτευσα. Τοῦ χρείαν ἔχων.] τινὸς ἕνεκα. Κακῶς λέγω.] κακολογῶ καὶ κατηγορῶ. Ὠφέλεια.] βοήθεια, ἀρωγὴ ἢ καὶ εὕρεσμα παρὰ σοῦ. Ὑπεραποκρίνῃ.] ὑπὲρ ἐμαυτοῦ ἀπολογῇ. Ἀξίως.] ὡς δεῖ ὑπὲρ ἐμοῦ, εὐπρόσωπος, ὡραῖος, εὐειδὴς, καὶ καλόμορφος, ὥστε μᾶλλον ταῖς γυναιξὶ ὁμοιοῦσθαι καὶ ἐοικέναι. Ἐξυρημένος.] ἀποτετμημένος τὰς τρίχας. Ἁπαλὸς] μαλακόδερμος καὶ θηλυκός. Χαίρεις ὁρῶν φῶς.] τουτέστι, σὺ δὴ ὦ Εὐριπίδη χαίρεις ζῶν καὶ φῶς ὁρῶν, οὐ νομίζεις δὲ καὶ τὸν πατέρα χαίρειν, φῶς ὁρῶντα καὶ βλέποντα. Ὑφέξειν τὸ σὸν κακόν.] ὑπομενεῖν καὶ τλήσειν ἢ ἀνέξειν. Μαινοίμεθ' ἄν.] ἡμεῖς δὴ ἐμμανεῖς γενοίμεθα εἰ τὸ σὸν κακὸν ὑπομένοιμεν, F σὺ δὲ οὐδὲν κακὸν ὑπέχοις οὐδ' ὑπομένοις. Οἰκείως.] πρᾴως καὶ εὐμενῶς. Φέρε.] τὸ ἴδιον κακὸν σοῦ. Τὰς γὰρ συμφοράς.] οὐ γάρ, φησι, δεῖ φέρειν τὰς συμφορὰς, ὑπομένειν τε ταῖς στεναγμαῖς, τοῖς κλαυθμοῖς, τοῖς δακρύοις, ἀλλὰ τῷ πάσχειν καρτεροῦντα καὶ ὑπομένειν ἀνδρείως.

BISETVS. Σοφοῦ πρὸς ἀνδρός] δηλονότι ἔστιν ἀνδρὸς ἔστι σοφοῦ τὸ δύνασθαι πολλὰ πράγματα καλῶς ἐν βραχεῖ λόγῳ διὰ βραχέων, καὶ συντόμως δηλῶσαι. Καινῇ ξυμφορᾷ] καινῇ, ἢ κοινῇ γραπτέον, ὡς ἀπὸ G τῆς ἐννοίας δῆλον. Τοῦ χρείαν ἔχων;] τίνος χρῄζων; τίνος δεόμενος; Ἐξυρημένος] τὴν κόμην ἀποβαλών. ἔστι ἀπὸ τοῦ ξυρέω, ῶ, ἢ ξυράω, ῶ. Ἐποίησάς ποτε] ἔν τινι σου δράματι ἔγραψας.

BOVRDINVS. Ὦ καταπύγων.] ὦ ἀσελγὲς καὶ πόρνε. τοῦτο δὲ ὄνομα μετενήνεκται ἀπὸ τῶν ἀλφιτῶν οὕτως λεγομένων ἰχθύων, ὅτι ἕπονται κατ' οὐράν. καὶ καταπυγοσύνη λέγεται μαλακία, διὸ οὐ μεγάλη ἢ καταπυγ στερος, μαλακώτερος, πορνικώτερος καὶ καταπύγων, κιναίδοι ἐκαλοῦντο καὶ καταπυγῶντες, κατασελγαίνοντες. σημαίνει δὲ κυρίως τοῦτο τὸ ὄνομα καταπύγων, τὸν εὐρύπρωκτον, ὡς καὶ ἄλλοθί που λέγει ὁ Ἀριστοφάνης, ἐκ δεξιᾶς πέπαρδεν ὁ καταπύγων ἀνήρ. Εὐρύπρωκτος δὲ σημαίνει τὸν εὐρὺν καὶ πλατὺν πρωκτὸν ἔχοντα.

Οὐ τοῖς λόγοισιν ἀλλὰ τοῖς παθήμασιν.
Ευ. Τί δ' ἐστὶν ὅτι δέδοικας ἐλθεῖν αὐτόσε;
Αγ. Κάκιον ἀπολοίμην ἂν ἢ σύ. Ευ. πῶς; Αγ. ὅπως;
Δοκῶν γυναικῶν ἔργα νυκτερείσια
Κλέπτειν, ὑφαρπάζειν τε θήλειαν Κύπριν.
Ευ. Ἰδού γε κλέπτειν. νὴ Δία βινεῖσθαι μὲν οὖν.
Ἀτὰρ ἡ πρόφασίς γε νὴ Δί' εἰκότως ἔχει.
Αγ. Τί οὖν ποιήσεις ταῦτα. Ευ. μὴ δόκει γε σύ.
Αγ. Ὦ τρισκακοδαίμων ὡς ἀπόλωλ' Εὐριπίδης.
Μν. Ὦ φίλτατ' ὦ κηδεστὰ μὴ σαυτὸν προδῷς.
Ευ. Πῶς οὖν ποιήσω δῆτα. Μν. τοῦτον μὲν μακρὰ
Κλάειν κέλευ'. ἐμοὶ δ' ὅ,τι βούλει χρῶ λαβών.
Ευ. Ἄγε νῦν ἐπειδὴ σαυτὸν ἐπιδίδως ἐμοὶ
Ἀπόδυθι τουτὶ θοἰμάτιον. Μν. καὶ δὴ χαμαί.
Ἀτὰρ τί μέλλεις δρᾶν με; Ευ. ἀποξυρεῖν ταδί.
Τὰ κάτω δ' ἀφεύειν. Μν. ἀλλὰ πρᾶττ' εἴ σοι δοκεῖ.
Ἢ μὴ διδόναι γ' ἐμαυτὸν ὤφελόν ποτε.
Ευ. Ἀγάθων, σὺ μέντοι ξυροφορεῖς ἑκάστοτε.
Χρῆσόν γε νῦν ἡμῖν ξυρόν. Αγ. αὐτὸς λάμβανε
Ἐντεῦθεν ἐκ τῆς ξυροδόκης. Ευ. γενναῖος εἶ.
Κάθιζε, φύσα τὴν γνάθον τὴν δεξιάν.
Μν. Ὤμοι. Ευ. τί κέκραγας; ἐμβαλῶ σοι πάτταλον
Ἢν μὴ σιωπᾷς. Μν. ἀτταταῖ, ἀτταταῖ.

Non verbis, sed passionibus.
EV. *Quid verò est quòd times ire illuc?*
AG. *Peius perire quàm tu.* EV. *quomodo?* AG. *quomodo*
Visus mulierum opera nocturna
Furari, surripereque fœmineam Venerem.
EV. *Hei furari? per Iouem subagitari, immò dicere debebas,*
Sed prætextus profectò rectè se habet.
Quid igitur facies hæc? AG. *ne existima quidem tu.*
EV. *O infelicissimum me, quàm perij Euripides.*
MN. *O charissime ô socer, ne te ipsum prodas.*
EV. *Quomodo igitur faciam profectò?* MN. *hunc quidem longum*
Flere iube, me verò quomodocunque vis utere accipiens.
EV. *Age verò, quando teipsum offers mihi*
Exuere hoc pallio. MN. *& profectò humi adiicio,*
Sed quid facturus es mihi? EV. *Abradere has partes,*
Inferiores autem exurere. MN. *sed fac, si tibi videtur.*
Vel nisi volebam pati hæc, non dare me ipsum debebam unquam.
EV. *Agatho, tu quidem nouaculam gestas frequenter,*
Bonam aliquam nunc nobis nouaculam da. AG. *ipse sume*
Hinc ex theca nouacularia. EV. *Egregius es,*
Sede infla buccam dexteram.
MN. *Heu mihi.* EV. *quid clamasti? iniiciam tibi paxillum,*
Nisi taceas. MN. *at at, papæ.*

BOVRDINVS. Οὐ τοῖς λόγοισιν, ἀλλὰ τοῖς παθήμασι.] οὐ τῷ λέγειν ἀλλὰ τῷ πάσχειν εὐρύπρωκτος. Ἔργα νυκτερείσια.] νυκτερινὰ ἔργα ὑφαρπάζειν, ἀποκλέπτειν, καὶ ὑφελεῖν. Δοκῶν.] νομίζων τι τὴν κύπριν θήλειαν, ἀφροδίτην. Πρόφασις.] τὸ πρόσχημα καὶ προκάλυμμα. Εἰκότως.] πιθανῶς καὶ καλῶς ἔχει. Μακρὰ κλάειν.] τουτέστι, κέλευε τοῦτον πολλὰ ἐρρῶσθαι, οἰμώζειν καὶ δακρύειν ἔασον τοῦτον, καὶ μηδὲ φρόντιζε ἐκείνου. ἐμὲ δὲ κέλευσον ποιεῖν ὅ,τι θέλει, καὶ χρῶ ἐμοὶ κατὰ τὴν σὴν βούλησιν καὶ θέλησιν. Ἀποξυρεῖν ταδί.] ὥστε μᾶλλον ἐοικέναι ταῖς γυναιξὶν ἐοικέναι καὶ ἀθεμοιτάτων, χ' οὕτω ἐκείνας ἐξαπατᾶν ῥᾷον. Ἀφεύειν.] τουτέστι ἅπτειν καὶ ἐμπυρεῖν τρίχας κάτωθεν οὔσας καὶ καίειν. Ὤφελόν ποτε.] ὤφελον, φησίν, ἐδόκει ἐμαυτὸν σοί, εἰ μὴ ἐβουλόμην ταῦτα πάσχειν ἃ δὴ θέλεις. Ξυροφορεῖς.] πρὸς τὸ ἀεὶ ἀποτίλλειν τρίχας καὶ ἀποξυρεῖν φέρεις ξυρόν, τουτέστι ἐμβάλλειν, ξυράτιον, καὶ λεπτότατον πρὸς τὸ τριχοτομεῖν, καὶ τίλλειν ξυρόν τε βάλλει. διὸ Ἀριστοφάνης ἐξελέγχει ἀεὶ θηλύτητα τοῦ Ἀγάθωνος, ἐκάστοτε σπουδάζει μάλιστα πάντων ἀεὶ εἶ ἐξυρημένος καὶ ἀποτετιλμένος τρίχας καὶ τὸ γένειον, ὥστε μᾶλλον φαίνεσθαι μαλακὸς καὶ θῆλυς. Ἐκ τῆς ξυροδόκης.] ἐκ τῆς θήκης τῶν ξυρῶν. Φύσα τὴν γνάθον.] ἵνα ῥᾷον ἀποξυρεῖσθαι καὶ ἀποψιλοῦσθαι τῷ ξυρῷ τὸν πώγωνα. Κέκραγας.] ὀλολύζεις. Ἐμβαλῶ σοι πάτταλον.] λέγει ὁ Εὐριπίδης. ἵνα μὴ οὕτω μέγα κράζῃς καὶ ὀλολύζῃς, ἐγώ σοι πατταλώσω τὸ στόμα. εἴωθε δὲ ὁ Ἀριστοφάνης τοιαύτῃ τῇ λέξει χρῆσθαι πολλάκις ἐν ταῖς αὑτοῦ κωμῳδίαις, ὥσπερ ἐν Ἱππεῦσι, ἐμβαλόντες αὐτῷ πάτταλον μαγειρικῶς εἰς τὸ στόμα, τὸ ἐπέχειν διεγείρων καὶ ὀλολυγμόν. παροιμία δὲ μετῆκται ἀπὸ τῶν χοίρων, οἷσπερ ἐμβάλλονται οἱ πάτταλοι ὅταν ἐξετασμὸς καὶ κρίσις ποιῆται πότερα χαλαζῶδεις εἰσὶν ἢ ὑγιεῖς. Ἀτταταῖ.] ἐπίρρημα σχετλιαστικόν, ἀλγητικόν, καὶ θρηνητικόν.

BISETVS. Οὐ τοῖς λόγοισιν, ἀλλὰ τοῖς παθήμασιν] Μνησίλοχος πρὸς τὸ προειρημένον, „Τὰς συμφορὰς, καὶ τὰ ἑξῆς. παίζων πορνικῶς, καὶ ταῦτα ἐπιφέρει, „Οὐ τοῖς λόγοισιν, ἀλλὰ τοῖς παθήμασιν, τὴν Ἀγάθωνος κιναιδίαν, καὶ αἰσχρουργίαν σκωπτικῶς, καὶ κωμικῶς ἀποσημαίνων. Ὦ τρισκακοδαίμων] Εὐριπίδης τῆς ἐλπίδος ἀποτυχὼν, ἣν περὶ Ἀγάθωνος τῆς αὐτοῦ προστασίας ληψόμενος εἶχε, δυσφορεῖ, καὶ διὰ τὴν οἰκείαν δυστυχίαν λυπεῖται. τοῦτον μέντοι Μνησίλοχος παραμυθεῖσθαι πειρᾶται. καὶ πᾶσαν τὴν ἑαυτοῦ ὑπηρεσίαν, καὶ συνδίκησιν αὐτῷ ἄσμενος ὑπισχνεῖται. ἵνα δὲ ῥᾷον αὐτῷ τῷ ἔργῳ τὴν ὑπόσχεσιν ἀποτελοίη, τὸν ἑαυτοῦ πώγωνα τίλλεσθαι, καὶ πάσας τὰς τρίχας ἀποξυρᾶσθαι, καὶ ἄλλα πολλὰ πάνυ γελοῖα ἐν τῷ ἑαυτοῦ σώματι ποιεῖσθαι μεγαλοψύχως ἐᾷ, πρὸς τὸ δοκεῖν εἶναι γυνή. μετὰ δὲ ταῦτα φόρημα γυναικεῖον ἐνδυσάμενος μετὰ τῶν γυναικῶν εἰς τὴν Θεσμοφορείων ἑορτὴν, καὶ εἰς τὴν ἐκκλησίαν ὑπὲρ Εὐριπίδου ἀποκρινόμενος, καὶ αὐτῷ κατὰ δύναμιν συνδικήσων χωρεῖ. Χαμαὶ] ἐπὶ τῆς γῆς. ἐπὶ τὴν γῆν ἤδη ἀπέβαλον. παρεπιγραφή. τοῦτο γὰρ ἅμα λέγων, τὸ ἱμάτιον ἐκδύει, καὶ χαμᾶζε καταβάλλει. Η μὴ διδόναι γ' ἑαυτὸν] ὁ νοῦς οὗτος. πρᾶττε πᾶν, ὅπερ σοι δοκεῖ. καὶ γὰρ εἰ μή σε ταῦτα δρᾶν ἤθελον ἐᾶν, οὐκ ἄν ποτε ἐμαυτόν σοι ἐπέδωκα, οὐδ' ἐπέτρεψα, ὅπως ἐμὲ πάντα κατὰ γνώμην δράσειας. Ξυροδόκης] τινὲς γράφουσι ξυροδόχης. τουτέστι τῆς ξυροθήκης, ἣ τὸ ξυρὸν δέχεται. ὡς μέντοι καὶ ξενοδόχος, καὶ ξενοδόκος εὑρίσκεται, τί κωλύει καὶ ξυροδόχην, καὶ ξυροδόκην λέγεσθαι; ἀμφότερα γὰρ νενόμισται. ἀλλὰ τὸ μὲν ξυροδόχη, κοινόν, τὸ δὲ ξυροδόκη ἰωνικόν. πολλαὶ δὲ τῶν ἰωνικῶν λέξεων καὶ παρὰ τοῖς ἄλλοις εἰσὶν ἐν χρήσει. Ἐμβαλῶ σοι πάτταλον] τοῦτο κυριολεκτεῖται περὶ τῶν ὑῶν, εἰς ὧν τὸ στόμα πάτταλον ἐμβαλλόμεθα, ἵνα τὰς γλώττας ἐξείρωμεν, καὶ σκεψώμεθα εἰ χαλαζῶσιν, ὡς ἐν τοῖς Ἱππεῦσι προείρηται. νῦν δὲ τοῦτο ὁ Εὐριπίδης γελοίου χάριν τῷ Μνησιλόχῳ ἀπειλεῖ, ἵνα σιωπᾶν αὐτὸν ἀναγκάζῃ. Ἀτταταῖ ἰατταταῖ] σχετλιαστικὰ ἐπιρρήματα, ὡς δῆλον ἐν ταῖς Νεφέλαις. ταῦτα δὲ τοῖς κωμικοῖς συνήθη.

C Ευ. Οὗτος σὺ ποῖ θεῖς; Μν. εἰς τὸ τῶν σεμνῶν θεῶν.
Οὐ γὰρ μὰ τὴν Δήμητρα ἐνταυθοῖ μενῶ
Τεμνόμενος. Ευ. οὐκ οὖν καταγέλαστος δῆτ' ἔσει
Τὴν ἡμίκραιραν τὴν ἑτέραν ψιλὴν ἔχων.
Μν. Ὀλίγον μέλει μοι. Ευ. μηδαμῶς πρὸς τῶν θεῶν
Προδῷς με. χώρει δεῦρο. Μν. κακοδαίμων ἐγώ.
D Ευ. Ἔχ' ἀτρέμα σαυτὸν, κἀνάκυπτε. ποῖ στρέφει;
Μν. Μῦ. μῦ. Ευ. τί μύζεις; Μν. πάντα πεποίηται καλῶς.
Οἴμοι κακοδαίμων. ψιλὸς αὖ στρατεύσομαι.
Ευ. Μὴ φροντίσῃς. ὡς εὐπρεπὴς φανεῖ πάνυ.
Βούλει θεάσασθαι σεαυτόν; Μν. εἰ δοκεῖ φέρε.
E Ευ. Ὁρᾷς σεαυτόν; Μν. οὐ μὰ Δί' ἀλλὰ Κλεισθένην.
Ευ. Ἀνίστασ' ἵν' ἀφεύσω σε κἀγκύψας ἔχε.
Μν. Οἴμοι κακοδαίμων δελφάκιον γενήσομαι.
Ευ. Ἐνεγκάτω τις ἔνδοθεν δᾷδ' ἢ λύχνον.
F Ἐπίκυπτε. τὴν κέρκον φυλάττου νῦν ἄκραν.

EV. Heus tu, quonam curris? MN. *in templum ſeuerarum Dearum.*
Non enim non per Cererem hic manebo
Caſus. EV. *nónne igitur ridiculus profectò eris*
Malam alteram lauem habens?
MN. *Parum cura eſt mihi.* EV. *nequaquam obſecro,*
Prodas me, veni huc. MN. *infelix ego.*
EV. *Habe quietè teipſum, & ſuſpice, quà auerteris facie.*
MN. *My, My.* EV. *quid muſsitas?* MN. *omnia facta ſunt bene.*
Heu me miſerum, leuis armatura miles rurſus militabo.
EV. *Ne ſollicitus ſis, quoniam ſpecioſus videberis valde.*
Vis ſpectare te ipſum ad ſpeculum? MN. *ſi videtur, age.*
EV. *Vides teipſum?* MN. *non per Iouem, ſed Cliſthenem.*
EV. *Surge vt aduram te, & ſurſum aſpiciens te habe.*
MN. *Heu me miſerum, porcellus vel pudendũ muliebre fiam.*
EV. *Afferat aliquis ab interiori parte facem, vel lucernam.*
Inclina & deſpice, caudam cuſtodi nunc ſummam.

BOVRDINVS. Σεμνῶν θεῶν.] εὐμενίδων. Ἐριννύες γὰρ οὕτω ἐκλήθησαν κατ' εὐφημισμόν, καίπερ ὁ Φιλήμων ὁ κωμικὸς ἑτέρας ἔφησεν εἶναι σεμνὰς θεὰς τῶν εὐμενίδων, ἁμαρτάνων δὴ ἐν τούτῳ. Ἡμίκραιραν.] ἥμισυ μόνον κεκαρμένην καὶ ἀποτετιλμένην. ὅπερ δὴ ἐστι καταγέλαστον, καὶ γελοῖον. Μῦ] τὸ φώνημα ἐστι θρηνητικόν, ὅθεν καὶ μύζειν παρῆκται, ὅπερ σημαίνει θρηνεῖν καὶ G τοῖς μυκτῆρσιν ἀποτελεῖν ἦχόν τινα θρηνητικὸν καὶ παθητικόν. τοῦτο δὲ φώνημα σημαίνει ἔκλυσίν τινα ἀφροδισιαστικήν. ὅθεν καὶ μύται, ἐλέγοντο τὸ παλαιὸν ἀφροδισιασταὶ καὶ ἔκλυτοι καὶ γυναικομανεῖς. Ψιλός.] ἄνευ τριχῶν, καὶ ἀποτετιλμένος. Εὐπρεπής.] εὐειδής, ὡραῖος. Κλεισθένην.] Κλεισθένης οὗτος, ὡς γυναικώδης διεβάλλετο καὶ διεσύρετο. ὅθεν καὶ ἐν παροιμίαις Κλεισθένους ἀκρατέστερος ἐλέγετο, ὅς τις ἐπὶ κιναιδείᾳ διεβάλλετο καὶ ἐγυναικίζετο. ἐνταῦθα δὲ βουλόμενος δεικνύναι θηλύτητα καὶ μαλακίαν τινά, λαμβάνει τὴν πρόφασιν ἐπὶ τοῦ Κλεισθένους, ὡς παρὰ πᾶσι ἐπὶ τῇ κιναιδείᾳ κωμῳδουμένου καὶ ἐπιξυρωμένου. Ἐγκύψας ἔχε.] ἔγκυψον σεαυτόν. λέγων δὴ ὁ Μνησίλοχος οὐχ ὁρᾶν νῦν δὴ ἑαυτὸν οἷος ἦν τὸ πρόσθεν, ἀλλὰ Κλεισθένην τὸν γυναικομανῆ καὶ μαλακώτερον τοῦ δέοντος. Δελφάκιον.] τουτέστι, μικρὸς δέλφαξ, καὶ χοῖρος γενήσομαι, οὕτω ἀπεξυρημένος, καὶ ἀποτετιλμένος. Κέρκον.] κέρκος λέγεται ἡ τοῦ ἑρπετοῦ οὐρὰ καὶ παντὸς ζώου, παρὰ τὸ σκαίρειν καὶ ἕρπειν. ἐνταῦθα δὲ δηλοῖ τὸ ὀρροπύγιον.

BISETVS. Τῶν σεμνῶν θεῶν] τῶν Ἐριννύων. αὐτὰς γὰρ Ἀθηναῖοι οὕτω καλοῦσι. Σ. Τὴν ἡμίκραιραν) τὸ ἡμίκρανον. κραίρα γὰρ ἡ κεφαλή, κυρίως ἡ ὀρθία. περὶ τὸ κάρη, ὅ ἐστιν ἡ κεφαλή, καὶ τὸ αἴρειν, τὸ ὑψοῦν, οἱονεὶ A κεραίρα, καὶ κατὰ συγκοπὴν κραίρα. τὸ δὲ τῆς κεφαλῆς ἥμισυ οἱ Ἀττικοὶ ἡμικραίραν καλοῦσιν, ὡς Εὐστάθιος λέγει. Τί μύζεις;] ἀπὸ τοῦ μῦ παρῆκται τὸ μύζειν, ὃ δηλοῖ τοῖς μυκτῆρσιν ἦχον ἀποτελεῖν. Σ. Ψιλὸς αὖ στρατεύσομαι] τοῦτο εἶπεν ὅτι ἐψίλωτο. ψιλὸς δὲ, τάξις ἀγυμναστάτη, ἥτις προβάλλεται ἔμπροσθεν τοῦ στρατοπέδου, τῶν γυμνῶν καὶ ἀόπλων. καὶ ἐὰν ταραχή τις γένηται, ἐκείνη πρώτη ἀναιρεῖται. καὶ ψιλοί, οἱ μὲν καθωπλισμένοι μέν, ἐν καιρῷ δὲ τῆς μάχης τῷ παρατυχόντι ἢ λίθῳ ἢ ξύλῳ, ἢ ἄλλῳ τινὶ ὀργάνῳ χρώμενοι. ἢ ταράττονται, παρὰ τὸ σκεύῃ ψιλῇ χρῆσθαι. Σ. B Κἀγκύψας ἔχε] καὶ ἀνακύψας ἔχε. τουτέστιν ἀνάκυψον, καὶ ἀνακύψας μένε. ἀνακύπτειν δὲ, ἄνω τὴν κεφαλὴν αἴρειν, καὶ ὁρᾶν, ἔστι τὰ ἄνω θεᾶσθαι. τοῦτο δὲ λέγειν εἰώθασιν οἱ κουρεῖς τοῖς κειρομένοις, καὶ τοῖς ἀποξυρουμένοις, ἵνα ῥᾷον, καὶ ἀσφαλέστερον τὰς αὐτῶν ὑπὸ τῷ γενείῳ τρίχας ἀποξυρῶσι. νῦν ὡς περὶ χοίρων, ὧν τὰς τρίχας καίειν βουλόμεθα, τοῦτο λέγεται, ὡς ἐκ τῆς ἑξῆς δῆλον. Δελφάκιον] οὕτω καλεῖται ὁ μικρὸς χοῖρος. τοῦτο δὲ εἴρηκεν ἀφευθεὶς ἤδη τὸν πρωκτόν. μετὰ γὰρ τὸ τυθῆναι δελφάκια φλογίζονται, ἵνα ψιλωθῶσι. Σ. Τὴν κέρκον] κέρκος, θηρίδιον τὰς ἀμπέλους βλάπτον. καὶ οὐρὰ, καὶ ἀνδρεῖον αἰδοῖον, ἢ ἀλεκτρυών, ἢ ἀρουραῖος μῦς. νῦν δὲ τὸ ἀνδρεῖον αἰδοῖον, ὃ καὶ οὐρὰν καλοῦσι. κάομαι δὲ, ἀττικῶς ἀντὶ τοῦ καίομαι, ὡς κλάω, ἀντὶ τοῦ κλαίω.

Μν. Εμοὶ μελήσει νὴ Δία. πλήν γ' ὅτι κάομαι.
Οἴμοι τάλας ὕδωρ ὕδωρ ὦ γείτονες
Πρὶν ἀντιλαβέσθαι πρωκτὸν τῆς φλογός.
Ευ. Θάρρει. Μν. τί θαρρῶ καταπεπυρπολημένος; C
Ευ. Ἀλλ' οὐκ ἔτ' οὐδὲν πρᾶγμά σοι. τὰ πλεῖστα γὰρ
Ἀποπεπόνηκας. Μν. φεῦ ἰοὺ τῆς ἀσβόλης.
Αἰθὸς γεγένημαι πάντα τὰ περὶ τὴν τράμιν.
Ευ. Μὴ φροντίσῃς, ἕτερος γὰρ αὐτὰ σπογγιεῖ.
Μν. Οἰμώξετ' ἄρ' εἴ τὸν ἐμὸν πρωκτὸν πλυνεῖ. D
Ευ. Ἀγάθων ἐπειδὴ σαυτὸν ἐπιδοῦναι φθονεῖς.
Ἀλλ' ἱμάτιόν γ' οὖν χρῆσον ἡμῖν τουτοί
Καὶ στρόφιον. οὐ γὰρ ταῦτά γ' ὡς οὐκ ἔστ' ἐρεῖς.
Αγ. Λαμβάνετε, καὶ χρῆσθ' οὐ φθονῶ. Ευ. τί οὖν λάβω;
Αγ. Ο,τι; τὸν κροκωτὸν πρῶτον ἐνδύου λαβών. E
Ευ. Νὴ τὴν Ἀφροδίτην ἡδύ γ' ὄζει ποσθίου.
Αγ. Σύζωσον ἀνύσας. αἶρε νῦν στρόφιον. Ευ. ἰδού.
Μν. Ἴθι νῦν κατάστειλόν με τὰ περὶ τὼ σκέλη.
Ευ. Κεκρυφάλου δεῖ καὶ μίτρας. Αγ. ἡδὶ μὲν οὖν
Κεφαλὴ περίθετος, ἣν ἐγὼ νύκτωρ φορῶ. F

MN. Mihi cura erit profectò, niſi hoc curæ mihi eſſe non debet quòd vror.
Heu me miſerum, aquam aquam ô vicini,
Priuſquàm apprehendat podex flammam.
EV. Confide. MN. quid confidam igni conſumptus.
EV. Sed non amplius vlla res & moleſtia tibi ſupereſt. plurima enim
Exantlaſti. MN. heu ob fuliginem,
Exuſtus factus ſum omnes partes eas quæ ſunt circa anum.
EV. Ne labores, alter enim ipſas ſpongia abſterget.
MN. Flebitur igitur, ſi meum podicem lauabit alter.
EV. Agatho quando teipſum tradere recuſas,
Saltem pallium accommoda nobis huic,
Et pectoris ornamentum: non enim hæc quidem quòd non ſunt, dices.
AG. Sumite & vtimini, non recuſo. EV. quid igitur ſumam?
AG. Quidnam? Crocotulam primùm induere accipiens.
EV. Per Venerem ſuaue quidē olet membrum virile.
AG. Succinge expediens, tolle nunc pectoris ornamentum. EV. Ecce.
MN. Age nūc compone me, & indue in his partibus, quæ ſunt circa crura.
EV. Reticulo opus eſt & mitra. AG. hæc quidem eſt
Capiti quæ circumponitur, quam ego noctu geſto.

BOVRDINVS. Ἀντιλαβέσθαι.] πρὶν φλεγῆναι καὶ ἐμπυρευθῆναι τὸν πρωκτόν. Καταπεπυρπολημένος.] κατακαυθείς. Ἀποπεπόνηκας.] μετὰ πόνου ὑπέμεινας. Ἀσβόλης.] ἄσβολος λέγεται αἰθάλη τοῦ πυρὸς ἢ στακτή. Τράμιν. πρωκτόν. φησὶ γοῦν ὁ Μνησίλοχος, ὁ πρωκτὸς τὸ παράπαν περικέκαυται. Σπογγιεῖ.] ἀποψήσει, ἀποπλυνεῖ. Φθονεῖς.] οὐκ ἐθέλεις καὶ ἀξιοῖς. Στρόφιον.] τὸ στρογγυλὸν ζωνάριον, οὗ πρότερον μεμνήμεθα. Οὐ γὰρ ταῦτα.] καὶ γὰρ οὐκ ἀπαρνήσει ὅτι ταῦτα ἐστὶ σοί. Κροκωτόν.] εἶδος χιτῶνος, ἔνδυμα τὸ ἐγκύκλιον ἱμάτιον. Ποσθίου] τοῦ αἰδοίου πέος. Κατάστειλον] περίστειλον.

BISETVS. Πρὶν ἀντιλαβέσθαι] ἀντὶ τοῦ πρὶν τὴν φλόγα ἀντιλαβέσθαι τοῦ πρωκτοῦ. πρὶν τὴν φλόγα ἀνάπτειν, πυροῦν, καὶ καίειν τὸν πρωκτόν. τοῦτο γὰρ καθ' ὑπαλλαγὴν εἰρῆσθαι δοκεῖ. Τῆς ἀσβόλου] ἀσβόλη, καὶ ἄσβολος, ἡ αἰθάλη τοῦ πυρός. Σ. λέγεται δὲ παρὰ τὸ τὴν ἄσιν βάλλειν. ἄση δὲ διὰ τοῦ η, καὶ ἄσις διὰ τοῦ ι. ὁ ῥύπος. Ευσταθ. αἰθὸς δὲ κατὰ τὸν αὐτόν, ὁ ἀπηνθρακωμένος καλεῖται. G Τὴν τράμιν] τὸν πρωκτόν. Σ. ἀλλὰ παρὰ τούτῳ ἀρσενικῶς λέγεται ὁ τράμις. σπογγιεῖ δὲ, ἀττικῶς, ἀντὶ τοῦ σπογγίσει, κοινῶς. σπογγίζειν, τῷ σπόγγῳ, ἔστι τῇ σπογγιᾷ ἀποψήχειν, ἀπομάττειν. Ἡμῖν τουτοί) εἴπερ ἡ γραφὴ καλῶς ἔχει, λεκτέον τὸ ἡμῖν γενικώτερον. τὸ δὲ τουτοί, εἰδικώτερον, καὶ ἀποδεικτικῶς πρὸς τὸν Μνησίλοχον ἀναφέρεσθαι, ἐν δὲ ἑαυτοῖς Εὐριπίδης. καὶ οὕτω δεῖ στίζειν μετὰ τὸ ἡμῖν. ἡμῖν, τουτοΐ. ἢ τουτοῒ [illegible], καὶ σὺν τῷ ἱμάτιον, συναπτέον. ἀλλ' ἡ προτέρα γραφὴ βελτίων φαίνεται. Στρόφιον] τὸ στρογγύλον ζωνάριον. λέγεται καὶ στρόφος, τὸ περὶ τὴν κεφαλὴν στρόφιον, ὅ ἐστιν ἐριοῦν. ἐριοῦν δὲ, κλῶσμα τῶν μαλλῶν. Σ. Ποσθίον] πόσθη, καὶ πόσθιον, τὸ ἀνδρεῖον αἰδοῖον. Σ. Σύζωσον ἀνύσας] θᾶττον σεαυτὸν σύζωσον. ἔστι δὲ παρὰ τὸ συζωννύω, συζώννυμι, συζώσω. Κατάστειλον] Σ. παράστειλον. ἀλλ' ἴσως βέλτιον ἑρμηνεύειν, κόσμησόν μου τὰ μέρη τὰ περὶ τὰ σκέλη, ἵνα μᾶλλον γυνὴ εἶναι δοκῶ. Κεφαλὴ περίθετος] Εὐστάθιος. φέρεται παρὰ τοῖς παλαιοῖς κόσμος γυναικεῖος ὃν περίθετον κεφαλὴν ἐκάλουν. Ἀριστοφάνης, φησὶ, Θεσμοφοριαζούσαις. κεφαλὴ περίθετος, ἣν ἐγὼ νύκτωρ φορῶ. ἄδηλον δὲ, εἴτε κρήδεμνον αὐτὴ, εἴτε ἄμπυξ, εἴτε κεκρύφαλον, εἴτε ὁμοῦ πάντα ταῦτα μετὰ τῆς ἀναδέσμης. ἡ δὲ ῥηθεῖσα περίθετος κεφαλὴ, καὶ περικεφαλαία, ὥς φασιν ἐλέγετο. καθὰ καὶ παρὰ προσωπὶς ἡ παρὰ τῷ προσώπῳ τιθεμένη. ἧς καθ' ὁμοιότητα καὶ προσώπια τὰ ὀφθαλμοῖς ἵππων περιτιθέμενα δερμάτια, καὶ τὰ χάριν σκιᾶς ἀντήλια τὰ προβεβλημένα δηλαδὴ τῶν προσώπων τοῖς ἡλιαζομένοις.

Ευ. Νὴ τὸν Δί' ἀλλὰ κἀπιτηδεία πάνυ.
Μν. Ἦρ' ἁρμόσῃ μοι. Αγ. νὴ Δί' ἀλλ' ἄριστ' ἔχει.
Ευ. Φέρ' ἔγκυκλον. Αγ. τουτὶ λάμβαν' ἀπὸ τῆς κλινίδος.
Ευ. Ὑποδημάτων δεῖ. Αγ. τἀμὰ ταυτὶ λάμβανε.
Μν. Ἆρ' ἁρμόσει μοι. Αγ. χαλαρὰ γοῦν χαίρεις φορῶν.
Σὺ τοῦτο γίνωσκ' ἀλλ' ἔχεις γὰρ ὧν δέει.
Μν. Εἴσω τις ὡς τάχιστά μ' εἰσκυκλησάτω.
Ευ. Ἀνὴρ μὲν ἡμῖν οὑτοσὶ καὶ δὴ γυνὴ
Τό γ' εἶδος. ἢν λαλῇς δ' ὅπως τῷ φθέγματι
Γυναικιεῖς εὖ καὶ πιθανῶς. Μν. πειράσομαι.
Ευ. Βάδιζε τοίνυν. Μν. μὰ τὸν Ἀπόλλω οὐκ ἤν γε μὴ
Ὀμόσῃς ἐμοί. Ευ. τί χρῆμα. Μν. συσσώσειν ἐμὲ
Πάσαις τέχναις ἤν μοι τι περιπίπτῃ κακόν.
Ευ. Ὄμνυμι τοίνυν αἰθέρ' οἴκησιν Διός.
Μν. Τί μᾶλλον, ἢ τὴν Ἱπποκράτους ξυνοικίαν.
Ευ. Ὄμνυμι τοίνυν πάντας ἄρδην τοὺς θεούς.
Μν. Μέμνησο τοίνυν ταῦθ' ὅτι ἡ φρὴν ὤμοσεν.
Ἡ γλῶττα δ' οὐχ ὀμώμοκ'. οὐδ' ὥρκωσ' ἐγώ.

EV. *Per Iouem, ſed & conueniens valde.*
MN. *Nunquid conueniet mihi?* AG. *profectò, ſed optime ſe habet.*
EV. *Age veſtem rotundam.* AG. *hanc ſume è lectulo.*
EV. *Calceis opus eſt.* AG. *meos hos accipe.*
MN. *Nunquid congruent mihi?* AG. *laxos quidem calceos non gaudes geſtare,*
Tu hoc cognoſce. veruntamē habes, quibus opus eſt tibi.
MN. *Intrò aliquis quàm citiſſimè me inuoluat.*
EV. *Vir quidem nobis hic & iam fœmina eſt*
Hac ſpecie ſi autem locutus fueris, vide vt locutione
Mulierem agas bene & veriſimiliter. MN. *conabor.*
EV. *Vade igitur.* MN. *non per Apollinem, non, ſiquidem non*
Iuraueris mihi. EV. *Quam nam rem?* MN. *conſeruaturum te eſſe me*
Omnibus modis, ſi mihi aliquod acciderit malum.
EV. *Iuro igitur atherem, habitationem Iouis,*
MN. *Quid magis quā Hippocratis cōtubernium?*
EV. *Iuro igitur omnes funditus deos.*
MN. *Memento igitur hæc, quòd mens iurauit:*
Lingua autem non iurauit, neque iureiurando obſtrinxi te ego.

BOVRDINVS. Ἔγκυκλον.] τουτέστιν ἱμάτιον κυκλῶδες καὶ περιφερὲς, ὥσπερ καὶ πού ἐν τινι κωμῳδίᾳ ἄλλῃ λέγει καὶ χρῆται ὁ Ἀριστοφάνης. ἔγκυκλα δὲ λέγεται καὶ τὰ ἐγκυκλούμενα τοῦ βίου καὶ συνήθη. Κλινίδος.] κλινὶς βάθριον λέγεται ἐκτεταμένον ἔγκυκλον. καὶ κλινίδιον ὑποκοριστικῶς. λέγεται δὲ καὶ νυμφικὴ καθέδρα ἐπὶ τῆς ἁμάξης. Χάλαρα.] ὑποδήματα. τουτέστι χαυνὰ, μαλακὰ καὶ θηλυκά. φησὶν ὁ Ἀγάθων, καίπερ οὐ χαίρεις ὦ Μνησίλοχε φέρων ὑποδήματα μαλακὰ καὶ χαλαρά. ὅμως γε μὴν δεῖ ταῦτα νῦν φέρειν, καὶ γὰρ ἐπιτήδεια ἐστιν ἁρμόττοντά τε τῷ παρόντι χρόνῳ καὶ καιρῷ. Εἰσκυκλησάτω.] ἀμφιεννύσθω καὶ ἐνδυσάσθω. Γυνὴ εἶδος.] γυναικεῖον νῦν πρόσωπον ἔχεις. Γυναικιεῖς.] γυναῖκα μιμήσει τῇ φωνῇ καὶ τῷ φθέγματι, ὅθεν καὶ γυναίκισις λέγεται καὶ γυναικισμὸς, ἡ γυναικεία μίμησις. Περιπίπτῃ.] συμβαίνῃ κακόν. Ἱπποκράτους ξυνοικίαν,] οἴκησιν. πολλοὶ γεγόνασι Ἱπποκράτεις ὄνομα ἔχοντες, πολλοὶ δ' ἰατροὶ τοῦτο τ' ὄνομ' ἔχοντες. ἐνταῦθα δ' Ἱπποκράτους τινὸς μνημονεύει, ὅσπερ ἐν οἰκίᾳ ἑαυτοῦ πάντα εἶχεν ἀγάλματα, καὶ εἴδη τῶν θεῶν. διὰ τοῦτο καταγελῶν ὁ Εὐριπίδης φησὶν, ὄμνυμι, οὐ μόνον τὸν Δία, ἀλλὰ καὶ πάντας τοὺς θεούς. οἵπερ δὴ ἱστᾶσι ἐν συνοικίᾳ τοῦ Ἱπποκράτους. Μέμνησο τοίνυν.] ἐνταῦθα κωμῳδεῖ καὶ χλευαστικῶς καταγελᾷ τοῦ Εὐριπίδου. ὅστις ἐν τῷ Ἱππολύτῳ στεφανωτῷ εἰσήγαγε τὸν Ἱππόλυτον τοιαῦτα μοχθηρά τινα λέγοντα τῇ τροφῷ τῆς Φαίδρας, ἡ γλῶσσα μὲν ὤμοσεν, ἡ φρὴν δ' ἀνώμοτος. Ὤρκωσ' ἐγώ.] οὔτε εἰσέπραξα τὸν ὅρκον.

BISETVS. Ἔγκυκλον] εἶδος γυναικείου φορήματος, τοῦ ὑπὸ τῷ ἐνδύματι φορουμένου. περὶ δὲ τούτου ἤδη προείρηται. Τῆς κλινίδος] κλινὶς κυρίως τὸ ἐπὶ τῆς ἁμάξης καταστρωννύμενον, ὅταν μετίωσι τὰς νύμφας, ἐφ' οὗ κάθηται ἡ νύμφη μεταξὺ τοῦ παρόχου, καὶ τοῦ νυμφίου. Πολυδεύκης. καὶ κλινὶς βάθρον τι, καὶ ὑποκοριστικῶς κλινίδιον. Σ. Χαλαρά] χαῦνα. ἐνταῦθα δὲ ὁ ποιητὴς αἰσχράν τινα διάνοιαν ὑποσημαίνειν δοκεῖ. Εἰσκυκλησάτω] εἰσκυκλεῖν, κυρίως, τὸ κύκλῳ, καὶ τρογγύλον διάγειν, καὶ ὠθεῖν εἴς τινα τόπον. νῦν δὲ ἁπλῶς τὸ εἰσάγειν, ἢ εἰσφέρειν. οὕτω γὰρ ὁ ποιητὴς γέλωτος χάριν εἶπε. A Γυναικιεῖς] τὰς γυναῖκας λαλούσας καὶ τῇ φωνῇ τοῦ, καὶ παντὶ τρόπῳ, καὶ σχήματι καλῶς μιμήσῃ. γυναικίζω, τὰς γυναῖκας μιμοῦμαι. γυναίκισις, ἡ γυναικεία μίμησις. Ἡ γλῶττα] Ἀριστοφάνης τὸν Εὐριπίδην ἐνταῦθα σκώπτειν δοκεῖ, ὃς ἐν Ἱππολύτῳ τῷ στεφανηφόρῳ ἔγραψεν,

Ἡ γλῶσσ' ὀμώμοχ', ἡ δὲ φρὴν ἀνώμοτος.

Bisetus. Παρεπιγραφὴ πρὸς τὸ δηλοῦν τὰ τότε ἐν τῷ θεάτρῳ ποιούμενα. τοιοῦτον καὶ τὸ ἐν τοῖς Βατράχοις. „ Αὐλεῖ τις ἔνδον. καὶ αὖθις. „ Διαύλιον προσαυλεῖ. καὶ ἐν Ὄρνισι. „ Αὐλεῖ τις. Ἐνταῦθα νῦν αἱ γυναῖκες ὀλολύζουσι, καὶ τὰ πρὸς τὴν ἱερουργίαν, καὶ ἑορτὴν νομιζόμενα παρασκευάζειν ἄρχονται. ἅπερ ὁρῶν, καὶ ἀκούων Εὐριπίδης ταῦτα Μνησιλόχῳ λέγει, „ Ἔκσπευδε ταχέως. καὶ τὰ ἑξῆς.

Ὀλολύζουσι γυναῖκες. Ἱερὸν ὠθεῖται.

Ευ. Ἔκσπευδε ταχέως. ὡς τὸ τῆς ἐκκλησίας
Σημεῖον ἐν τῷ Θεσμοφορείῳ φαίνεται.
Ἐγὼ δ' ἄπειμι. Μν. δεῦρό νυν ὦ Θρᾷττ' ἕπου,
Ὦ Θρᾷττα θέασαι. καομένων τῶν λαμπάδων C
Ὅσον τὸ χρῆμ' ἀνέρχεθ' ὑπὸ τῆς λιγνύος.
Ἀλλ' ὦ περικαλλῆ Θεσμοφόρω. δέξασθέ με
Ἀγαθῇ τύχῃ. καὶ δεῦρο πάλιν οἴκαδε.
Ὦ Θρᾷττα τὴν κίστην κάθελε. κᾆτ' ἔξελε
Τὸ πόπανον ὅπως λαβοῦσα θύσω ταῖν θεαῖν.
Δέσποινα πολυτίμητε Δήμητερ φίλη.
Καὶ Περσέφαττα. πολλὰ πολλάκις μέ σοι D
Θύειν ἔχουσαν. εἰ δὲ μή. ἀλλὰ νῦν λαθεῖν.
Καὶ τὴν θυγατέρα χοῖρον ἀνδρός μοι τυχεῖν
Πλουτοῦντος ἄλλως τ' ἠλιθίου κἀβελτέρου.
Καὶ πρὸς θάλλικον νοῦν ἔχειν μοι καὶ φρένας. E
Ποῦ ποῦ καθίζωμ' ἐν καλῷ τῶν ῥητόρων
Ἵν' ἐξακούω. σὺ δ' ἄπιθ' ὦ Θρᾷττ' ἐκποδών.
Δούλοις γὰρ οὐκ ἔξεστ' ἀκούειν τῶν λόγων.

Iubilant & clamant mulieres, & ſacra pōpa paratur & agitur.

EV. *Feſtina citò, quoniam concionis*
Signum in templo Cereali apparet:
Ego verò abibo. MN. *huc veni nūc ô Threicia ancilla ſequere*
O ancilla ſpecta, ardentium facum
Quanta copia aſcendit è fuligine.
Sed ô perpulchra Ceres & Proſerpina, ſuſcipite me
Bona fortuna, & huc rurſus domum concedite redire
O ancilla ciſtam detrahe, & depone, & deinde detrahe
Placentam, vt accipiens ſacrificem deabus.
Domina veneranda Ceres chara,
Et Proſerpina, concede multa ſæpenumero me tibi
Sacrificare habentem: ſin minus, ſaltem nunc latere,
Et fac filiam meam puellam nubilem virū mihi conſequi
Diuitem, alioqui ſtolidum & ſtultum,
Et ad rem Veneream animum habere mihi & mentem.
Vbi vbinam ſedeam in opportuno loco, Rhetores
Vt exaudiam? Tu verò abi ô ancilla è medio,
Seruis enim non licet audire verba.

Bourdinus. Ὀλολύζουσι.] κράζουσι. Ὠθεῖται.] παρασκευάζεται, ἀνακινεῖται, καὶ μετατίθεται. Θρᾷττα.] ἐκ Θρᾴκης δούλη. Ὅσον χρῆμα ἀνέρχεθ' ὑπὸ τῆς λιγνύος.] F ὅσος φησὶ Μνησίλοχος ἀναδίδοται καπνός. Λιγνὺς γὰρ σημαίνει τὴν ἀνάδοσιν τοῦ καπνοῦ. Ἀλλ' ὦ περικαλλῆ.] εὔχεται δὴ ὁ Μνησίλοχος τὴν εὐτυχῆ ἔξοδον τοὺς θεοὺς ἑαυτῷ διδόναι. Τὸ πόπανον.] λέγεται πλακουντιόν τι πλατὺ καὶ λεπτὸν καὶ περιφερές. τούτοις γὰρ τοῖς ποπάνοις καὶ πλακουντίοις ἔθος εἶχον αἱ γυναῖκες θεσμοφοριάζουσαι ταῖς θεαῖς προθύειν τοῦ εὐπραγεῖν καὶ εὐτυχεῖν. Φερσέφαττα.] Περσεφόνη δὸς μοι νῦν λαθεῖν, λάθρα εἰσελθεῖν εἰς τὰ Θεσμοφόρεια. Χοῖρον.] G αἰδοῖον, γυναικεῖον καλοῦσί ποτε οἱ Ἕλληνες. ἐνταῦθα δὲ αἰτεῖται τὴν ἑαυτοῦ θυγατέρα τυγχάνειν ἀνδρὸς πλουσίου καὶ πολυχρημάτου. λίθι.] ἄγαν. Ἀβέλτερον.] ἀνόητον, ἀσύνετον, τὸ βέλτιον μὴ γιγνώσκοντα. Καὶ πρὸς θάλλικον νοῦν ἔχειν.] τουτέστι, προσέχειν τοῖς ἀφροδισιασμοῖς καὶ ταῖς τῶν γυναικῶν συνουσίαις. Ἐν καλῷ.] ἐν ἁρμοστῷ καὶ καιρίῳ τόπῳ πρέποντί τε, ὥστε πυθέσθαι τῶν ῥητόρων. Δούλοις γάρ.] καὶ γὰρ οὐκ ἐξὸν ταῖς θεραπαίναις ἢ τοῖς δούλοις εἰσέρχεσθαι εἰς τὰ Θεσμοφόρεια διὰ τὴν σεμνότητα καὶ ἁγιότητα τῆς ἑορτῆς, καὶ ἀκούειν, ἢ πυθέσθαι τῶν λόγων ἐνταῦθα λεγομένων.

Bisetus. Σημεῖον] ὅτι ἔμελλε γίνεσθαι ἐκκλησία, σημεῖον ἐτίθετο. Σ. Ἐν τῷ Θεσμοφορείῳ] ἐν τῷ τῶν Θεσμοφορείων ἱερῷ. τουτέστιν ἐν ᾧ τὰ Θεσμοφόρεια ἐτελεῖτο, καὶ αἱ γυναῖκες ἐκκλησιάζειν ἔμελλον. Δεῦρο νῦν] Εὐριπίδης τὸν Μνησίλοχον καταλιπὼν ἀπῆλθεν. ὁ δὲ Μνησίλοχος πρὸς τὰ Θεσμοφόρεια χωρήσων εὐχὰς ποιεῖται. εἶτα τὴν θεράπαιναν οἴκαδε ἀποπέμπει. Θρᾷττα δὲ, θρᾳκικὴ δούλη, ἡ ἐκ Θρᾴκης. λέγεται καὶ κοινῶς δούλη. Σ. λιγνὺς δὲ, ἡ τοῦ καπνοῦ ἀνάδοσις.

Ὅπως λάθωμαι] Μνησίλοχος νῦν περὶ ἑαυτοῦ ὡς γυναικὸς ὄντος ταῦτα λέγει, ἵνα γυνὴ εἶναι νομίζοιτο, καὶ ἐκ τῆς ἐκκλησίας μὴ ἐξελαύνοιτο. τοῖς γὰρ ἀνδράσιν οὐκ ἐξῆν τοῖς Θεσμοφορίοις παρεῖναι. Περσέφαττα] ἀττικῶς διὰ δύο ττ. Περσέφασσα δέ, Περσεφόνη, καὶ Περσέφαττα, ὅτι φέρει, καὶ τὸ φόνος, ὡς ἐκείνης ἀποφέρονται οἱ πεφονευμένοι κατὰ τὴν ἐτυμολογίαν. ἢ παρὰ τὸ πέρθω, πέρσω, καὶ τὸ φόνος. ἡ πέρθουσα, καὶ φονεύουσα τοὺς ἀνθρώπους. πάντα γὰρ ὁ θάνατος διαφθείρει. Πολλὰ πολλάκις] τὸ πλῆρες. ὥστε ἐμὲ ἔχειν πολλά, πολλάκις τοῖς θεοῖς. λαθεῖν δὲ λέγει, ἵνα μὴ ἀναφανείη. ἀναγνωσθεὶς γὰρ ἂν ἀπώλετο. Καὶ τὴν θυγατέρα χοῖρον] τοῦτο ἀσυνάρτητον καὶ χαριεντιστερον. ἀντὶ τοῦ, τῆς θυγατρὸς χοῖρον. ἢ κατὰ προσθήκην, καὶ ἐπεξήγησιν μεγαλωτέραν λέγει, τὴν θυγατέρα χοῖρον, ἤγουν τὸν αὐτῆς χοῖρον. τινὲς δὲ ὡς ἀπιθάνως Χοῖρον ἐνταῦθα ὄνομα κύριον αὐτῆς εἶναι νομίζουσιν. ὃ χαριέντως προστίθησιν, ὥσπερ καὶ ἐν Σφηξὶ γέρων τις γυναῖκα προσφωνῶν, Χοιρίον καλεῖ. ταῦτα δὲ κωμικώτερον, καὶ ἀσελγέστερον γέλωτος χάριν εἴρηται. χοῖρος γὰρ παρὰ Κορινθίοις, τὸ γυναικεῖον αἰδοῖον. ὅθεν καὶ ἡ παροιμία, ἀκροκορινθία ἔοικας χοιροπωλήσειν. ἀντὶ τοῦ, ἔοικας μεθαρμόσειν ἐν Κορίνθῳ. πολλαὶ γὰρ ἐκεῖ ἑταῖραι. τινὲς δὲ

A χαπλίον αἰδοῖον, τὴν θυγατέρα καίριον, ἤγουν ὡραίαν γάμου εἶτε ἐπίγαμον, ὅπερ καὶ πιθανόν. Πρὸς θάλακον] ταύτην τὴν γραφὴν διεφθαρμένην εἶναι δοκεῖ. τὸ γὰρ θάλακον παρ' οὐδενὶ τῶν λεξικογράφων εὑρίσκεται. καλῶς μέντοι τὴν λέξιν διορθοίης εἰ φαλλικὸν γράψεις. φαλλικὸς δὲ ὡς ἐν τῷ μεγάλῳ ἐτυμολογικῷ παραδίδοται, λέγεται αὐτοσχέδιον ποίημα ἐπὶ τῷ φαλλῷ ᾀδόμενον. ἀλλαχοῦ δὲ φαλλικὸν καλεῖται. ὡς ἐν Ἀχαρνεῦσι, ᾆσμα τὸ φαλλικόν. ὁ δὲ φαλλός, ἢ καὶ φαλῆς ἤτοι [illegible], ἢ φάλης, φάλητος, βαρυτόνως, ταυτόν. ἦν γὰρ [illegible]
B σκύτινον αἰδοῖον. τὸ ἐκ δερμάτων ἐρυθρῶν αἰδοίου σχῆμα. ἢ ξύλον ἐπίμηκες ἔχον ἐν τῷ ἄκρῳ σκύτινον αἰδοῖον. γράφεται δὲ καὶ δι' ἑνὸς λ. καὶ διὰ δυοῖν λλ. ἐπειδὴ δὲ ὁ ποιητὴς ἐν τῇ Λυσιστράτῃ θηλυκῶς, καὶ δι' ἑνὸς λ γραφομένῃ ταύτῃ τῇ λέξει ἐχρήσατο, ὅπου λέγει, ἀπάγονται τε φαλήτων, τινὲς κἀνταῦθα φάλητα γραπτέον οἴονται. καὶ νῦν ἁπλῶς τὸ ἀνδρεῖον αἰδοῖον σημαίνειν δοκεῖ. ὅπως δή ποτε δὲ ταῦτα λάβοις, ὁ τούτων νοῦς ὅδε. καὶ δός μοι τὴν θυγατέρα μου νέαν, καὶ φρένας ἔχειν πρὸς τὴν συνουσίαν, καὶ τὰ ἀφροδισιασμούς, καὶ μηδενὸς ἄλλου φροντίζειν. τὸ δὲ
C νεῶν, καὶ φρένας νῦν συνωνύμως Ἀριστοφάνης εἰπεῖν δοκεῖ. ἐν καλῷ δέ, δηλονότι χωρίῳ.

ΚΗΡΥΞ, ΧΟΡΟΣ, ΓΥΝΗ ΤΙΣ, ΑΛΛΗ ΓΥΝΗ, ΜΝΗΣΙΛΟΧΟΣ.

Κη. Εὐφημία ἔστω
Εὐφημία ἔστω
Εὔχεσθε ταῖν Θεσμοφόροιν.
Τῇ Δήμητρι καὶ τῇ Κόρῃ
Καὶ τῷ Πλούτῳ καὶ τῇ Καλλιγενείᾳ
Καὶ τῇ Κουροτρόφῳ τῇ γῇ.
Καὶ τῷ Ἑρμῇ, καὶ Χάρισιν.
Ἐκκλησίαν τήνδε, καὶ σύνοδον τὴν νῦν,
Κάλλιστα καὶ ἄριστα ποιῆσαι·
Πολυωφελῶς μὲν πόλει τῇ Ἀθηναίων
Τυχηρῶς δ' ἡμῖν αὐταῖς·
Καὶ τὴν δρῶσαν, τὴν ἀγορεύουσαν
Τὰ βέλτιστα περὶ τὸν δῆμον τῶν Ἀθηναίων
Καὶ τὸν τῶν γυναικῶν
Ταύτην νικᾶν.
Ταῦτ' εὔχεσθε. καὶ ὑμῖν αὐταῖς τἀγαθά,
Ἰὴ παιών. ἰὴ παιών. ἰὴ παιών. χαίρωμεν.
Χο. Δεχόμεθα καὶ θεῶν γένος
Λιτόμεθα ταῖσδ' ἐπ' εὐχαῖς
Φανέντας ἐπιχαρῆναι.
Ζεῦ μεγαλώνυμε. χρυσολύρα τε

PRÆCO, CHORVS, MVLIER QVÆdam, Altera mulier, Mnesilochus.

PRAE. Bona ominatio esto,
Bona ominatio esto,
D *Preces fundite legiferis,*
Cereri & Proserpinæ.
Et Pluto deo diuitiarum & nobilitati,
Et altrici puerorum terræ,
Et Mercurio & Gratiis.
Concionem hanc & conuentū hunc præsentem
Pulcherrime & optime facere,
Ad multā vtilitatem quidē ciuitati Atheniēsiū,
Fortunatè autem nobisipsis.
E *Et precamini ex his mulieribus facientem, dicentem*
Optima circa populum Atheniensium,
Et circa populum mulierum
Hanc vincere.
Hæc precamini & vobisipsis bona.
Io Pæan, iô Pæan, iô Pæan gaudeamus.
CHO. *Admittimus & deorum genus;*
F *Precamur has ob preces*
Apparentes lætari.
Iupiter magni nominis, aureaq́; lyra vtens,

BOVRDINVS. Εὐφημία ἔστω.] εὐφημείτω, σιγάτω ὁ πᾶς. εὐφημίᾳ δὲ αἰεὶ χρῶνται οἱ κωμῳδοί, ὅταν εὐχὴν ἢ θυσίαν εἰσάγειν βούλωνται, ὡς καὶ πρότερον εἴρηται. Εὔχεσθε.] εὐχαὶ δὴ κήρυκος κάλλισται ἐπ' ὠφελείᾳ, καὶ φιλοκαλίᾳ, ἅπερ δὴ ἐν κόσμῳ ἐστὶν κυριώτατα. Καλλιγενείᾳ] ταύτῃ δὲ θύειν πρῶτον λέγουσιν Ἐριχθόνιον ἐν ἀκροπόλει. καὶ βωμὸν ἱδρύσασθαι χάριν ἀποδιδόντα τῇ γῇ τῆς τροφείας. καὶ ταύτην πρὸς ἐκείνην τιμὴν ἀγαγεῖν, ὥς τι τὸ νόμιμον θύεσθαι τοὺς θύοντας τῇ θεῷ ταύτῃ προθύειν, ὡς δὴ ὑπερεχούσῃ, ὑπερφερούσῃ, καὶ διὰ χρόνον ὠφελησάντι. Κουροτρόφῳ.] τρεφούσῃ κούρους καὶ παῖδας. Σύνοδον τὴν νῦν.] τὴν παροῦσαν. Ἐκκλησίαν.] ἐπ' ὠφελείᾳ τῆς πόλεως Ἀθηναίων. Τυχηρῶς δέ.] εὐτυχῶς δέ, καὶ εὐμαρῶς. τουτέστιν, ἐπ' εὐτυχίᾳ ἡμῶν. Ἀγορεύουσαν] λέγουσαν τὰ βέλτιστα, καὶ κάλλιστα. Ἰὴ παιών] πρόσφθεγμα ἐπὶ χαίροντος εἴτε ὁμοίως τοῦ ἀνδρὸς ἢ γυναικός. Παιὼν δὲ ἀντὶ τοῦ παιάν, ὅπερ δὴ σημαίνει Βάκχον καὶ Διόνυσον. Λιτόμεθα.] ἱκετεύομεν
G καὶ δεόμεθα, προσευχόμεθα θεοὺς μεθ' ἱκεσίας. Ἐπιχαρῆναι.] χαίρειν καὶ εὐφραίνεσθαι ἐπὶ ταῖς εὐχαῖς καὶ λιτανείαις ἡμῶν. Ζεῦ.] ἄρχεται ἀπὸ Διός, ὥσπερ καὶ πάντες εἰώθασιν οἱ ποιηταὶ ἔνδοξοι καὶ μεγαλώνυμοι. Μεγαλώνυμε.] μεγαλόδοξε. Χρυσολύρα τε.] χρυσῆν λύραν ἔχων.

BISETVS. Εὐφημία ἔστω] ὁ κῆρυξ εἰς μέσον προελθὼν πάντας εὐφημεῖν κελεύει. εἶτα μετὰ τοῦ χοροῦ συνᾴδοντος, ἁρμοδίως εὔχεται· μετὰ δὲ ταῦτα τὸ τῶν γυναικῶν ψήφισμα, καὶ τίνος χάριν ἡ ἐκκλησία ἐποιεῖτο, δηλοῖ, A καὶ τίς τούτων πρώτη ἐκκλησιάζειν βούλεται, φανερῶς ἐρωτᾷ. τέλος δὲ γυνή τις περιλαθοῦσα ἑαυτὴν λέγειν ἑτοίμην εἶναι ἀποφαίνεται. ταύτην οὖν ὁ κῆρυξ κατ' ἔθος στεφάνῳ στεφανώσας, ἤδη λέγειν καὶ σιωπὴν πᾶσι κηρύττει. εἰσὶ δὲ στίχοι μικτοὶ, καὶ ποικίλοι λϛ΄. μεθ' οὓς ἰαμβικοὶ τρίμετροι ἀκατάληκτοι κα΄. καὶ πάλιν στίχοι μικτοὶ κ΄. οἷς ἕπονται στίχοι ἰαμβικοὶ τοῖς προηγουμένοις ὅμοιοι, θ. καὶ μετὰ τούτους ἰαμβικοὶ τετράμετροι καταληκτικοὶ β΄. ὧν τελευταῖος, Ὅπερ ποιοῦσ' οἱ ῥήτορες. Τῇ Καλλιγενείᾳ] οἱ μὲν τροφὸν τῆς Δήμητρος, οἱ δὲ ἀκόλουθον εἶναι λέγουσιν. Ἡσύχιος. τινὲς δὲ καὶ ἀντὶ τῆς εὐγενείας λαμβάνουσιν, ὅπερ ἐστὶν ὅτι τῷ πλούτῳ ἀκολουθεῖ. Τῇ κουροτρόφῳ] κουροτρόφος, παιδοτρόφος. ταύτῃ δέ φασι πρῶτον Ἐριχθόνιον ἐν ἀκροπόλει θῦσαι, καὶ βωμὸν ἱδρύσασθαι, χάριν ἀποδιδόντα τῇ γῇ τῶν τροφείων. καταστῆσαι δὲ νόμον τοὺς θύοντάς τινι θεῷ, ταύτῃ προθύειν. Σ. Ἰὴ παιὰν] ἐπιφώνημα λεγόμενον ἐν τόποις, ὅ- B που τὸ θεῖον τιμᾶται. ἔστι δὲ ἐπῳδὸς τοῦ παιανικοῦ ὕμνου. Εὐστάθιος. μεγαλώνυμε δὲ, μεγαλόδοξε. Ἡσύχιος. Χρυσολύρα τε] Ἀπόλλων οὕτω ἐπιθετικῶς καλεῖται. χρυσολύρης, ὁ χρυσήρης, ἤτοι χρυσῆν λύραν ἔχων.

Δῆλον ὃς ἔχεις ἱεράν.
Καὶ σὺ παγκρατὲς κόρα
Γλαυκῶπι χρυσόλογχε,
Πόλιν οἰκοῦσα περιμάχητον ἐλθὲ δεῦρο.
Καὶ πολυώνυμε, θηροφόνε παῖ
Λατοῦς χρυσώπιδος ἔρνος.
Σύ τε πόντιε σεμνὲ Πόσειδον
Ἁλιμέδον, προλιπὼν
Μυχὸν ἰχθυόεντ' οἰστροδίνητον
Νηρέος ἐνάλιοί τε κόραι.
Νύμφαι τ' ὀρείπλαγκτοι.
Χρυσέα τε φόρμιγξ. ἰαχήσειεν ἐπ' εὐχαῖς
Ἡμετέραις. τελέως
Δ' ἐκκλησιάσαιμεν Ἀθηναίων
Εὐγενεῖς γυναῖκες.
Κη. Εὔχεσθε τοῖς θεοῖσι τοῖς ὀλυμπίοις
Καὶ ταῖς ὀλυμπίαισι. καὶ τοῖς πυθίοις
Καὶ ταῖσι πυθίαισι. καὶ τοῖς δηλίοις
Καὶ ταῖσι δηλίαισι. καὶ τοῖς ἄλλοις θεοῖς
Εἴ τις ἐπιβουλεύει τι τῷ δήμῳ κακὸν,
Τῷ τῶν γυναικῶν. ἢ 'πικηρυκεύεται
Εὐριπίδῃ, Μήδοις ἐπὶ βλάβῃ τινὶ,
Τῇ τῶν γυναικῶν. ἢ τυραννεῖν ἐπινοεῖ.
Ἢ τὸν τύραννον συγκατάγειν. ἢ παιδίον
Ὑποβαλλομένης κατεῖπέν τις, ἢ δούλη τινὸς

Delum qui habes sacram.
Et tu omnipotens Puella
Diana, cæsia oculos, aurea lancea utens,
Vrbem habitans celeberrimam, & de qua omnes certant veni huc.
C *Et celebris Pythonis feræ interfector fili,*
Latonæ, aureos oculos habentis germen.
Túque maxime venerande Neptune
Mari imperans, relinquens
Secessum piscosum, tempestuosum:
Nerei marinæq; filiæ,
Nymphæq; montiuagæ,
Aureaq; lyra polleat in precibus
Nostris perfecteq;
D *Concionemur Atheniensium*
Nobiles mulieres.
PRAE. *Preces fundite diis cælestibus,*
Et deabus Olympiis & Pythiis,
Et Pythiis deabus, & Deliis,
Et Deliis deabus, & reliquis diis:
Si quis per insidias struit aliquod populo malũ,
Populo inquã mulierũ, vel inducias & amicitias
Cũ Euripide & Medis, ob dãnũ aliquod (facit
Mulierum, vel tyrannidem occupare cogitat.
E *Vel tyrannum restituere: vel infantem*
Supponentẽ indicauit aliqua, vel serua alicuius

BISETVS. Δῆλον ὃς ἔχεις] ὃς Δήλου βασιλεύεις. ὃς ἐν Δήλῳ τιμᾷ. ὅθεν καὶ Δήλιος ἐπωνομάσθη.

BOVRDINVS. Ἔχεις.] κατέχεις, καὶ ἄρχεις Δήλου ἱερᾶς. Παγκρατὲς.] πανδύναμε. Περιμάχητον.] πολεμικὴν καὶ ῥωμαλέαν. Ἁλιμέδον.] εὐποντομέδον. Μυχόν.] μυχὸς ὁ σκοτεινὸς τόπος ὁ ἐνδότατος καὶ καταδύσεις. παρῆχθαι δὲ τοῦτο τὸ ὄνομα ἀπὸ τοῦ νὺξ νυχὸς καὶ τροπῇ ἢ μεταβολῇ τοῦ ν εἰς μ, μυχὸς λέγεται. Ἰχθυόεντα.] πλεονιχθύων. F Οἰστροδίνητον.] ὑπ' ἀνέμων δινούμενον, ἐλαυνόμενον, ταραττόμενόν τε. οἶστρος γάρ ἐστιν ἐρεθισμὸς βίαιος, καὶ πύρωσις, ἔκκαυσίς τε, πύρωσις ὁρμητική. λέγεται δὲ κυρίως ὁ οἶστρος μυῖα ὑπόχαλκος, ἐγχρίμπτουσα ἐν τῷ καύματι τοῖς βουσὶ, καὶ ποιοῦσ' ἐλαυνιᾶν. Ἐνάλιαι.] θαλάσσιαι. Ὀρείπλαγκτοι.] πλαζόμεναι, τουτέστι πλανώμεναι ἐν ὄρεσι. Ἰσχύσειεν.] ἰσχύοι ἰσχὺν καὶ δύναμιν. Τελέως.] παντελῶς καὶ καλῶς. Εὔχεσθε.) αἱ ἀραὶ κήρυκος καὶ εὐχαί. ἐν ταύταις δ' ὑπερβαλλόντως ὁ Ἀριστοφάνης διασώζει τὸ πρέποντος, καὶ γὰρ συναρμόττοντας τοῖς ζητουμένοις καὶ μαν- G θανομένοις τῶν γυναικῶν πάντας ἐκείνων ἀσεβεῖς ἀδίκους καὶ γοητευτικὰς πράξεις εὐχάς τε διασημαίνει, καὶ οὐδὲν ἄλλο διαζητούσας ἢ λαθεῖν κακῶς πραττούσας, δόξαν δὲ εὐσεβείας μόνον παρεχούσας. Ἐπικηρυκεύεται.) κηρυκείαν τινὰ ποιεῖται, καὶ πέμπει Εὐριπίδῃ ἐπὶ κακῷ τῶν γυναικῶν. Μήδοις.) οἵπερ ἔχθιστοι πάσῃ τῇ Ἑλλάδι γεγόνασι, καὶ ἐλευθερίας ἐκείνης ἀφελέσθαι ἐπιχειρήσαντες. τούτῳ δὲ χρῆται ὁ Ἀριστοφάνης ἐπὶ τῷ μᾶλλον ἐξελέγξαι τὸ ἔχθος γυναικῶν κατ' Εὐριπίδου. Ὑποβαλλομένης.) ὑποτιθεμένης. ὅθεν καὶ λέγεται παῖς ὑποβολιμαῖος ὁ ὑποτεθείς, ὡς καὶ χρῆται Δημοσθένης ἐν τῷ λόγῳ τῶν φιλιππικῶν ϛ.

BISET. Καὶ σὺ παγκρατὲς] ταῦτα πάντα τῆς Ἀθηνᾶς ἐστὶν ἐπίθετα. σημειωτέον δὲ τὸ παγκρατὲς, ὅπερ ἡ χρεία καλῶς ἔχει, παρὰ τὸ παγκρατὴς εὐθεῖαν ἐξάγειν, ὅπερ καινότερον. διὸ τινὲς παγκρατὴς γράφειν νομίζουσιν. ὃ καὶ βέλτιον, καὶ κοινότερον. παγκρατὴς δὲ, ὁ πάντα κρατῶν, ἢ ὁ πάντων κρατῶν. γλαυκῶπις δὲ, ἡ τοὺς ὦπας, ἤγουν ὀφθαλμοὺς ἔχουσα τὸ χρῶμα γλαυκοῦ, καὶ καταπληκτικούς. χρυσόλογχος δὲ, ἡ χρυσῆν ἔχουσα λόγχην. Πόλιν οἰκοῦσα περιμάχητον] περιφραστικῶς τὰς Ἀθήνας οὕτω καλεῖ. περιμάχητον δὲ λέγεται τὸ πολυτίμητον, περὶ ὃ τινὲς ἐν ἀλλήλοις διαμάχονται, ἵνα τούτου κρατῶσι, καὶ τοῦτο κτήσωνται. Θηροφόνε] θηροκτόνε. τὸν Ἀπόλλωνα δηλοῖ, ὃς καὶ τοξότης, καὶ θηρίων διώκτης, καὶ φονεύς. τὸ δὲ ἔρνος, [illegible] ὁ κλάδος. τὸ στέλεχος. δένδρον εὐθαλές. βλάστημα. φυτόν. ἐνταῦθα δὲ μεταφορικῶς τὸν υἱὸν σημαίνει. χρυσῶπις δὲ, ἡ χρυσοῦς ὦπας, χρυσοῦς ὀφθαλμούς, τουτέστι χρυσοῦ δίκην καλοὺς ἔχουσα ὀφθαλμούς. καλὴ οὖσα. Ἁλιμέδον] Ποσειδῶνος ἐπίθετον. ὁ τῆς ἁλὸς μέδων, ὁ τῆς θαλάσσης ἄρχων, καὶ βασιλεύς.

Μυχόν]

Μυχὸν] μυχὸς, ὁ μύχος, ἐσώτατος τόπος. μυχὸς δὲ εἰστροδίνητος (οὕτω γὰρ παρὰ τῷ Σουίδᾳ) ὁ ὑπὸ τῆς ἀνέμων ἐν ἀνακινήσει. οἶστρος γὰρ, ἐρεθισμὸς, ἔκκαυσις, πύρωσις ἐμμανής. καὶ οἰστρεῖν καὶ οὕτω πάθει κίνησιν. καὶ οἶστρος, ἐρεθισμὸς, ὁ λεγόμενος μύξα, μανία ἀφροδισίων, λύσσα, φόβος, καὶ εἶδος πλινθοῦ, ὑφ' οὗ αἱ βοῦς κεντριζόμεναι σκιρτῶσιν, ὃ μύωψ καλεῖται. Ἡσύχιος. ἀλλὰ καὶ τὸ οἰστροδόνητος, καὶ τὸ οἰστροδίνητος ταυτόν. τὸ μὲν παρὰ τὸ δονεῖν. τὸ δὲ παρὰ τὸ δινεῖν. ἀμφότερα δὲ ταυτὰ τὸ κινεῖν δηλοῦσι. Ὀρεσιπλαγκτοι] ἐν τοῖς ὄρεσι πλανώμεναι. παρὰ τὸ πλάζεσθαι, τὸ πλανᾶσθαι. Εὔχεσθε] στίχοι ἰαμβικοὶ τετράμετροι ἀκατάληκτοι κά. ὧν ὁ τελευταῖος, Εὔχεσθε πάσαις. Εἴ τις ἐπιβουλεύει] εἴ τις κακόν τι βουλεύει κατὰ τοῦ δήμου. ἢ, εἴ τις κακόν τι τῷ δήμῳ κατ' ἐπιβουλὴν μηχανᾶται. Ἐπικηρυκεύεται] διὰ κήρυκός τινος συνθήκας τινὰς, ἢ πρεσβείας ποιεῖται, ἢ φιλίαν σπένδεται. Τύραννον συγκατάγειν] τύραννόν τινα ἤδη ἐκβεβλημένον εἰς τὴν πατρίδα πάλιν ἐπανάγειν, καὶ ἀποκαθιστάναι. Κατεῖπεν] Σ. κατηγόρησεν. προαγωγὸς δὲ, διδάσκαλος κακῶν, μαστροπὸς, μαυλιστὴς, πορνοβοσκός. Ἡσύχιος. ἀρσενικῶς δὲ, καὶ θηλυκῶς λέγεται.

Προαγωγὸς οὖσ' ἐνεθρύλλισεν τῷ δεσπότῃ.
Ἢ πεμπομένη τις ἀγγελίας ψευδεῖς φέρει.
Ἢ μοιχὸς εἴ τις ἐξαπατᾷ ψευδῆ λέγων.
Καὶ μὴ δίδωσιν ἃ ἂν ὑπόσχηταί ποτε.
Ἢ δῶρά τις δίδωσι μοιχῷ γραῦς γυνή.
Ἢ καὶ δέχεται προδιδοῦσ' ἑταίρα τὸν φίλον.
Κεἴ τις κάπηλος, ἢ καπηλὶς τοῦ χοὸς
Ἢ τῶν κοτυλῶν τὸ νόμισμα διαλυμαίνεται
Κακῶς ἀπολέσθαι τοῦτον αὐτὸν καὶ οἰκίαν
Ἀρᾶσθε. ταῖς δ' ἄλλαισιν ὑμῖν τοὺς θεοὺς
Εὔχεσθε πάσαις πολλὰ δοῦναι κἀγαθά.
Χο. Ξυνευχόμεσθα τέλεα μὲν
Πόλει, τέλεα τε δήμῳ
Τάδ' εὔγματα γενέσθαι.
Τὰ δ' ἄριστ' ὅσαις προσήκει
Νικᾶν λεγούσαις, ὁπόσαι
Δ' ἐξαπατῶσι παραβαίνου-
σί τε τοὺς ὅρκους
Τοὺς νενομισμένους
Κερδῶν ἕνεκ' ἐπὶ βλάβῃ,
Ἢ ψηφίσματα καὶ νόμον
Ζητοῦσ' ἀντιμεθιστάναι,
Τἀπόρρητά τε τοῖσιν ἐ-
χθροῖς ἡμετέροις λέγουσιν,
Ἢ Μήδους ἐπάγουσι τῆς
Χώρας οὕνεκ' ἐπὶ βλάβῃ.
Ἀσεβοῦσιν, ἀδικοῦσίν τε τὴν
Πόλιν. ἀλλ' ὦ παγκρατὲς

Lena inuulgauit domino:
Vel missa aliqua nuncios falsos affert,
Vel adulter si quis decipit falsa dicens.
Et non dederit, quæ pollicitus fuerit unquam:
C *Vel dona aliqua dederit adultero anus mulier,*
Vel etiam accipit prodens meretrix amicum:
Et si quis caupo, vel cauponis uxor mensuram,
Vel heminarum institutum & morem lædit,
Male perire hunc ipsum & domum
Precamini. reliquis verò vobis deos
D *Precamini omnibus multa dare bona.*
CHO. *Simul precamur ratas quidem*
Vrbi, perfectásque populo
Has preces fieri.
Et fieri quoque ratas, optima quibuscunque conuenit,
Vincere dicentibus & consulentibus. & fieri ratas his quæcunque
Decipiunt, violántque fœdera & iuramenta
E *Sancita ac constituta legibus*
Lucrorum causa in damnum.
Vel decreta & legem
Quærunt immutare,
Arcanáque
Hostibus nostris dicunt.
Vel Persas inducunt
In regionem nostram: quoniam in detrimentum,
F *Impiè se gerunt, iniuriáque afficiunt*
Ciuitatem. Sed ô omnipotens

BOVRDINVS. Προαγωγός.] τουτέστιν, ἡ προάγουσά τινα γυναῖκα πορνευομένην, καὶ διδάσκαλος πορνείας οὖσα κακῶν. Ἐνεθρύλλισεν.] ἐνεψιθύρισεν, ἀσήμως καὶ λάθρα ἐλάλησε. Τοῦ χοός.] χοῦς μέτρον ἀττικὸν χωροῦν ὀκτὼ κοτύλας. κοτύλη δὲ ἡμίξεστον λέγεται, παρὰ τὸ ἐκκεκοιλᾶσθαι τὴν ὕλην. εἶδος δ' ἐστὶ ποτηρίου ὁμωνύμου τῷ ἀγγείῳ τῷ ὑγρῷ ὡς χοῖνιξ. καὶ εἶδος τοῦ μέτρου, καὶ τὸ κοῖλον τοῦ ὀστέου ἔνθα ἡ κεφαλὴ τοῦ μηροῦ περιστρέφεται. καὶ εἶδος τοῦ ξύλου ἐφ' οὗ τὰ φορτία βαστάζουσι, ὅπερ πρῶτος ἐφεῦρεν ὁ [illegible] φορτοφόρος ὤν. Τὸ νόμισμα.] τὸ μέτρισμα. ἀκύρως δὲ τούτῳ τῷ ὀνόματι χρῆται. Διαλυμαίνεται.] διαφθείρει καὶ παραβόλως ἀπατηλῶς τε διαστρέφει. Ἀρᾶσθε.] κακὰ εὔχεσθε ἐκείνῳ. Νενομισμένους.] τεταγμένους, ὡρισμένους. Ἀντιμεθιστάναι.] ἀντιμεταβάλλειν καὶ μετατιθέναι, μεταποιεῖν τι.

G **BISET.** Ἐνεθρύλλισεν] ἐνθρυλλίζειν καὶ ἐνθρυλλεῖν ταυτόν. διαφημίζειν. Τὸ νόμισμα] τὸ δίκαιον, καὶ τὸ κατὰ τοὺς πατρίους νόμους μέτρον τεθὲν, ὃ παραβαίνειν, καὶ διαφθείρειν οὐ θέμις. τὸ μέτρον τὸ νενομισμένον. Ξυνευχόμεσθα] στίχοι μικτοὶ κ'. ὧν ὁ τελευταῖος. Καίπερ γυναιξὶν οὔσαις. Τάδ' εὔγματα] τάσδ' ἢ ταύτας τὰς εὐχάς.

Ζεῦ ταῦτα κυρώσειας, ὡς
Θ' ἡμῖν θεοὺς παραστατεῖν
Καίπερ γυναιξὶν οὔσαις.
Κη. Ἄκουε πᾶς. ἔδοξε τῇ βουλῇ τάδε
Τῇ τῶν γυναικῶν. Τιμόκλει' ἐπεστάτει.
Λύσιλλ' ἐγραμμάτευεν. εἶπε Σωστράτη
Ἐκκλησίαν ποιεῖν ἕωθεν τῇ μέσῃ
Τῶν Θεσμοφορίων, ἣν ἄλις ἔσθ' ἡμῖν σχολή.
Καὶ χρηματίζειν πρῶτα περὶ Εὐριπίδου
Ὅ, τι χρὴ παθεῖν ἐκεῖνον. ἀδικεῖν γὰρ δοκεῖ
Ἡμῖν ἁπάσαις. τίς ἀγορεύειν βούλεται;

A Iupiter hæc confirmes, vt
Nobis dij aſsistant,
Quamuis mulieribus exiſtentibus.
PRÆ. Audi vnuſquiſque, viſa ſunt ſenatui hæc,
Mulierum inquam ſenatui. Timocles præerat,
Lyſilla ſcriba officium exercebat. Dixit Soſtrata,
Concionem facere mane media die
Cerealium feſtorum, quæ erat ſatis nobis ocium,
B Et agere primum de Euripide. (enim videtur
Quidnam oporteat pati illum, iniuriam facere
Nobis omnibus. quis concionari vult?

BOURDINUS. Κυρώσειας.] κύρια ποιήσειας, καὶ τοῖς ἔργοις οὕτω δεῖν ἔχειν δηλώσειας. Παραστατεῖν.] παρεστάναι, βοηθεῖν, ἀρήγειν ἢ ἐπιβοηθεῖν. Ἐπεστάτει.] ὑπῆρχε, προήδρευε ἐπίστατο ὅλης. καὶ γὰρ παρ' Ἀθηναίοις ἐπιστάτης ἐκαλεῖτο ἐκεῖνος, ὅστις ἐκ τῶν προέδρων μίαν ἡμέραν ἦρχεν, ἐν ᾗ τὰς κλεῖς τῆς ἀκροπόλεως ἐπιστεύετο, καὶ πάντα τὰ χρήματα τῆς πόλεως. τοῦτον γὰρ ἐποίουν οἱ Ἀθηναῖοι μίαν μόνην ἡμέραν ἄρχειν, ἵνα μὴ ἐρασθῇ τυραννίδος, ἐὰν πολὺν χρόνον ἄρχῃ ἔχων τοσαῦτα C χρήματα καὶ πᾶσαν ἀρχὴν τῆς πόλεως ὑφ' ἑαυτῷ. ἐστὶ δὲ ἐπιστάτης ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ προεδρεύει ἐν βουλῇ ὡς ὑπέρτατος ὢν καὶ ὑπέρτερος ἄλλων. Ἐγραμμάτευε.] γραμματεὺς γέγονε. Ἦν σχολή.] ἡσυχία καὶ ἀσχολία. Χρηματίζειν.] ἐπιχρηματίζειν ἐπιψηφίζειν, τουτέστι, περὶ τούτου πρῶτον βουλεύεσθαι, καὶ διαλέγεσθαι ἐρωτῶντι. ὅθεν ἐπιχρηματισμὸς καὶ ἐπιψηφισμὸς τοιαύτη ἐπιζήτησις ἐλέγετο, καὶ ἐπιχρηματισταὶ, καὶ ἐπιψηφισταὶ οἱ τοιαῦτα δοκιμάζοντες D καὶ ἐπιζητοῦντες ἐλέγοντο. Εἶπε.] [illegible] δὲ ἐγένετο δὲ ἡ Σωστράτη μία τῶν γυναικῶν. Ὅτι χρὴ παθεῖν.] περὶ τοῦ σώματος ὡς δεῖ διδόναι δίκας. Τίς ἀγορεύειν βούλεται.] τουτέστι δημηγορεῖν. αὕτη δὲ ἦν ἐρώτησις ἥνπερ ἐχρῆτο ὁ κῆρυξ [illegible] ἐπὶ δημηγορίαν τοὺς [illegible].

BISETUS. Ἄκουε πᾶς.] κωμικὴ, καὶ χαριεστάτη μίμησις τῶν κηρυγμάτων τῶν ἐν τῇ τῶν Ἀθηναίων βουλῇ ποιεῖσθαι εἰωθότων. Τιμόκλει' ἐπεστάτει.] Τιμόκλεια ἐπεστάτει. ἐπιστάτης, βραβευτὴς, ἔφορος. καὶ ἐπίστασις, ἢ ἐπιστασία, ἡ E κηδεμονία. καὶ τὸ ῥῆμα, ἐπιστατεῖν, ἐφορεύειν, βραβεύειν. ὁ δὲ ἐπιστάτης ἐστὶν εἷς τῶν Πρυτάνεων ὁ κλήρῳ λαχών. δὶς δὲ οὐκ ἔξεστι γενέσθαι τὸν αὐτὸν ἐπιστάτην. ἔχει δὲ οὗτος τὰς κλεῖς τῶν ἱερῶν, ἐν οἷς τὰ χρήματα, καὶ τὰ γράμματα. καὶ ὅταν οἱ Πρυτάνεις τὸν δῆμον, ἢ τὴν βουλὴν συνάγωσι, οὗτος ἐξ ἑκάστης φυλῆς προέδρους ἐννέα κληροῖ, μόνην τὴν πρυτανεύουσαν ἀφιείς. Πολυδεύκης. ὁ δὲ κῆρυξ ἐνταῦθα, ὡς εἴρηται, περὶ τῆς τῶν γυναικῶν ἐκκλησίας, καὶ βουλῆς, ὡς περὶ τῆς τῶν ἀνδρῶν, ταῦτα πάντα λέγει, ὥσπερ οἱ ἄνδρες ἐν τ' ἑαυτῶν βουλαῖς, καὶ ἐκκλησίαις ποιεῖν εἰώθεισαν. εἶχον γὰρ καὶ τοὺς ἄρχοντας, καὶ τοὺς Πρυτάνεις, καὶ τοὺς ἐπιστάτας, καὶ τοὺς γραμματεῖς, καὶ τοὺς συμβούλους, καὶ τὰ λοιπὰ, καθάπερ ἐν τῇ τῶν γυναικῶν ἐκκλησίᾳ νῦν ὁρῶμεν. Ἐγραμμάτευσεν.] γραμματεὺς ὁ κατὰ πρυτανείαν κληρωθεὶς ὑπὸ τῆς βουλῆς ἐπὶ τῷ τὰ γράμματα φυλάττειν, καὶ τὰ ψηφίσματα. καὶ ἕτερος ἐπὶ τῷ τοὺς νόμους φυλάττειν ὑπὸ τῆς βουλῆς χειροτονούμενος. ὁ δὲ ὑπὸ τοῦ δήμου C αἱρεθεὶς γραμματεὺς ἀναγινώσκει τῷ τε δήμῳ, καὶ τῇ βουλῇ. Πολυδεύκης καὶ κατὰ Σουίδαν γραμματεὺς, πράξεως μὲν οὐδεμιᾶς ἦν κύριος, ὑπαναγινώσκει δὲ τῇ βουλῇ, καὶ τῷ δήμῳ τὰ προσπεμπόμενα. καὶ παρὰ τῷ Ἡσυχίῳ γραμματεὺς ὁ ἀναγνώστης, οἷον τὸ ῥῆμα γραμματεύειν γράφειν, ἀναγινώσκειν. Τῇ μέσῃ τῶν Θεσμοφορίων.] τουτέστι τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ. καὶ γὰρ εἰς τὴν τῶν Θεσμοφορίων ἑορτὴν πέντε ὅλας ἡμέρας ἀναλίσκειν ἦν ἔθος. τῶν δὲ πέντε ἡμερῶν ἡ μέση ἐστὶ τρίτη, καὶ ἡ τρίτη μέση, ὥσπερ ἐν τοῖς ἄνω προείρηται. Ἣν ἄλις ἔσθ' ἡμῖν σχολή.] ἐὰν ἄλις σχολῆς ἡμῖν ἔστι. D ἐστὶν ἱκανὴν, καὶ ἀρκοῦσαν σχολὴν πρὸς τὸ τὴν ἐκκλησίαν ποιεῖν κατὰ διατριβὴν ἔχωμεν. Χρηματίζειν.] χρηματίζειν, καὶ χρηματίζεσθαι διαφέρουσι. τὸ μὲν γὰρ χρηματίζεσθαι δηλοῖ τὸ τὰ χρήματα πράττεσθαι, ὃ πλουτεῖν, ἢ χρήματα πορίζειν. ὅθεν χρηματιστὴς, ὁ τῶν χρημάτων πόρος, ὁ τὰ χρήματα πορίζειν λέγεται, ἢ ὁ τῶν χρημάτων συναγωγή. καὶ χρηματιστὴς χρημάτων ποριστὴς ὁ ῥᾳδίως χρήματα πορίζων. χρηματίζειν δὲ, τὸ πράγμασι χρηστοῖς εἶναι [illegible], ἡ βουλὴ χρηματίζει, ὁ δῆμος, τουτέστι πράγμασι σχολάζει. χρηματίζειν δ' ἐστὶ, τὸ ἀποκρίνεσθαι. Ἀππιανὸς ὁ ἱστορικὸς, τοῖς E πρέσβεσιν ἐχρημάτιζε. χρηματίζειν ἐστὶ καὶ λόγους διδόναι ἀλλήλοις, καὶ τὸ πρᾶγμα διοικεῖν. τινὲς δὲ καὶ ἀντὶ τοῦ ὑπάρχειν εἰλήφασι. [illegible] χρηματίζεσθαι, χρήματα λαβεῖν. καὶ χρηματίζειν λέγεται τὸ πρᾶξαι. χρηματίσαντες δὲ, πρὸ ὅτου περὶ [illegible]. καὶ χρηματισάμενοι, πραγματευσάμενοι. τὸ χρηματίζειν περὶ Εὐριπίδου νῦν σημαίνει τὸ περὶ τοῦ πράγματος καὶ τῆς δίκης τοῦ Εὐριπίδου συμβουλεύειν, καὶ ψηφίζεσθαι.

F

ΓΥΝΗ ΤΙΣ.

Ἐγώ. Κη. περίθου νῦν τόνδε πρῶτον πρὶν
λέγειν. (ἤδη
Σίγα. σιώπα. πρόσεχε τὸν νοῦν. χρέμπτεται γὰρ
Ὅπερ ποιοῦσ' οἱ ῥήτορες. μακρὰν ἔοικε λέξειν.
Γυν. Φιλοτιμίᾳ μὲν οὐδεμιᾷ μὰ τὼ θεὼ
Λέξουσ' ἀνέστην ὦ γυναῖκες. ἀλλὰ γὰρ
Βαρέως φέρω τάλαινα, πολὺν ἤδη χρόνον
Προπηλακιζομένας ὁρῶσ' ὑμᾶς ὑπὸ
Εὐριπίδου τοῦ τῆς λαχανοπωλητρίας,
Καὶ πολλὰ καὶ παντοῖ' ἀκουούσας κακά.

MULIER QUÆDAM.

EGo. PRÆ. Circumpone nunc hoc indumentum primum priuſquam dicas. (iam,
MUL. Tace, ſile, adhibe mentem. exſcreat enim
Quod quidem faciunt oratores. longam orationē videtur dictura. (Cererē & Proſerpinā,
MUL. Ambitione quidem nulla non per deas
G Grauiter fero miſera, multum iam tempus
Contumeliis affectas videns vos ab
Euripide, filio olerum venditricis,
Et multa & varia audiens maledicta.

BOURDINUS. Περίθου νῦν τόνδε πρῶτον.] ἀμφίβαλλε περίβαλλε τόνδε χιτῶνα, πρὶν εἰπεῖν. καὶ γὰρ οὐκ ἐξῆν τοῖς ῥήτορσι ἀγορεύειν εἰ μὴ ἐνδυσαμένοις τὸ ἀξιοπρεπὲς καὶ [illegible] ἱμάτιον. Προσέχε τὸν νοῦν.] ταῦτα πάντα ἐστὶν ἐπαρθηκὰ καὶ παρεξηγητικὰ πρὸς τὸ προθύμως ἀκούειν ταῦτα τῆς γυναικὸς μελλούσης λέγειν. Χρέμπτεται.] ἀποπτύει γὰρ κατὰ μίμησιν τῶν ῥητόρων, οἵπερ εἰώθασι χρέμπτεσθαι πρὸ τοῦ λόγου, ὥστε ῥᾷον καὶ εὐφωνότερον

ρον καὶ λαμπρότερον δημηγορεῖν ἢ λέγειν μακρότερόν τινα λόγον. Φιλοτιμίᾳ μὲν οὐδεμιᾷ.] φασὶν ἡ γυνὴ, ἤγουν προσῆλθον λέξειν ὦ γυναῖκες θεσμοφοριάζουσαι οὐκ ἐπὶ τῷ τιμᾶσθαι, οὐδὲ φιλοδοξίας τινὸς χάριν, ἀλλὰ ἐπὶ κοινῷ ἀγαθῷ ἡμῶν πασῶν γυναικῶν. μιμεῖται δὲ ἐν τούτῳ ὁ Ἀριστοφάνης τοὺς παλαιοὺς ῥήτορας. ἐκεῖνοι γὰρ ἀρχόμενοι τῶν λόγων, ὥστε μᾶλλον αὐτοῖς προσέχειν τοὺς ἀκροατὰς καὶ πίστιν ἐκείνοις μείζονα ἐμβάλλειν, ἐπιμαρτυρόνται τοὺς θεοὺς, ὡς μάρτυρας ἐχόμενοι, ὅτι οὐκ ἐν ἔχθρᾳ, φιλίᾳ, ἢ φιλοτιμίᾳ τινὶ λέγειν ἤρχοντο, ἀλλὰ ἐπὶ τῷ συμφέροντι καὶ σωτηρίᾳ τῆς πολιτείας ἐν ᾗ διατρίβουσιν, ὡς ὁ Δημοσθένης ἐν τῷ περὶ στεφάνου, καὶ ἐν τῷ τῶν Φιλιππικῶν τετάρτῳ. Προπηλακιζομένας.] ὑβριζομένας, κακιζομένας, κακολογουμένας τε. Τοῦ τῆς λαχανοπωλητρίας.] ὁ ποιητὴς ἀεὶ ὀνειδίζει καὶ κατακλευάζει τὸ τῆς Εὐριπίδου μητρὸς διὰ ταύτην τὴν βάναυσον καὶ ῥυπαρὰν ἔχειν ἐργασίαν τε τὰ λάχανα πωλεῖν, καὶ ἀεὶ καταγελῶν τοῦ Εὐριπίδου χρῆται τοῖς ῥήμασι φρονῶν, ὅτι ποτέ τι ταύτης τῆς λαχανοπωλίας.

BISETVS. Περίθου νυν.] ἤγουν τὸν στέφανον. τὸν A στέφανον λαβὲ, καὶ τῇ σου κεφαλῇ περίθες. ἔθος γὰρ ἦν τοῖς λέγουσι στεφανοῦσθαι πρῶτον. περίθου δὲ ὅπερ ἡμῖν σύνηθες ἐπὶ τοῦ λέγειν. Σίγα, σιώπα.] οὗτοι οἱ δύο στίχοι εἰσὶν ἰαμβικοὶ τετράμετροι καταληκτικοί. τὸ δὲ χρέμπτεται δηλοῖ τὸ φλέγμα ἀποπτύει ἐκ τοῦ στήθους καὶ τοῦ στόματος, ὅπερ οἱ λέγειν μέλλοντες, ἵνα λαμπρότερον φωνῶσι, ποιεῖν εἰώθασι, νῦν δὲ τῶν ῥητόρων καθάπτεται. καὶ καταγελᾷ. τὸ δὲ πεσοῦσι, ἀντὶ τοῦ ποιοῦσι, μέτρου χάριν, ποιητικόν. Φιλοτιμίᾳ μὲν οὐδεμιᾷ.] αὕτη ἡ πρώτη γυνὴ μακρᾷ δημηγορίᾳ τοῦ Εὐριπίδου κατηγορεῖ, καὶ B πικροτάτης τιμωρίας, καὶ θανάτου ἄξιον εἶναι ἀποφαίνει. τὴν δὲ τούτων αἰτίαν δηλοῖ, ὅτι τὰς γυναῖκας ἀεὶ προπηλακίζει, καὶ κακῶς λέγει. εἰσὶ δὲ οἱ στίχοι ἰαμβικοὶ τρίμετροι ἀκατάληκτοι· ὧν ὁ τελευταῖος, τὰ δ' ἄλλα μὲν συγγραμματέας συνεγραψάμην. Προπηλακιζομένας.] προπηλακίζειν, αἰσχύνειν, ὑβρίζειν, διασύρειν, ἐξουθενοῦν, καὶ προπηλακισμὸς, ὕβρις. εἴρηται δὲ ἀπὸ τοῦ πηλὸν ἐπιχεῖσθαι τὰ πρόσωπα τῶν ἀτιμίαν καὶ ὕβριν καταψηφιζομένων, οὓς ὀρτίως ἀποβόλῳ χρῶσι. Σ.

C

Τί γὰρ τοῦθ' ἡμᾶς οὐκ ἐπισμῇ τῶν κακῶν;
Ποῦ δ' οὐχὶ διαβέβληχ' ὅπουπερ ἐν βραχὺ
Εἰσὶν θεαταὶ καὶ τραγῳδοὶ καὶ χοροί·
Τὰς μυχοτρόπους, τὰς ἀνδρεραστρίας καλῶν.
Τὰς οἰνοπότιδας, τὰς προδότιδας, τὰς λάλους.
Τὰς οὐδὲν ὑγιές, τὰς μέγ' ἀνδράσι κακόν.
Ὥς τ' εὐθὺς εἰσιόντες ἀπὸ τῶν ἰκρίων
Ὑποβλέπουσ' ἡμᾶς, σκοποῦνταί τ' εὐθέως
Μὴ μοιχὸς ἔνδον ᾖ τις ἀποκεκρυμμένος.
Δρᾶσαι δ' ἔθ' ἡμῖν οὐδὲν ὥσπερ καὶ πρὸ τοῦ
Ἔξεστι· τοιαῦθ' οὗτος ἐδίδαξεν κακὰ
Τοὺς ἄνδρας ἡμῶν, ὥστ' ἐάν τις πλέκῃ
Γυνὴ στέφανον, ἐρᾶν δοκεῖ· κἂν ἐκβάλῃ
Σκεῦός τι κατὰ τὴν οἰκίαν πλανωμένη,
Ἀνὴρ ἐρωτᾷ, τῷ κατέαγεν ἡ χύτρα;
Οὐκ ἔσθ' ὅπως οὐ τῷ Κορινθίῳ ξένῳ.
Κάμνει κόρη τις; εὐθὺς ἀδελφὸς λέγει.
Τὸ χρῶμα τοῦτό μ' οὐκ ἀρέσκει τῆς κόρης.
Εἶεν, γυνή τις ὑποβαλέσθαι βούλεται,
Ἀποροῦσα παίδων· οὐδὲ τοῦτ' ἔστιν λαθεῖν.
Ἄνδρες γὰρ ἤδη παρακάθηνται πλησίον.
Πρὸς τοὺς γέροντάς θ', οἳ πρὸ τοῦ τὰς μείρακας
Ἤγοντο, διαβέβληκεν, ὥστ' οὐδεὶς γέρων
Γαμεῖν θέλει γυναῖκα διὰ τοῦτο τοὔπος.
Δέσποινα γὰρ γέροντι νυμφίῳ γυνή.
Εἶτα διὰ τοῦτον ταῖς γυναικωνίτισιν
Σφραγῖδας ἐπιβάλλουσιν ἤδη καὶ μοχλούς
Τηροῦντες ἡμᾶς, καὶ προσέτι Μολοττικοὺς

Quo enim iſte nos non inſpergit conuiciorum?
Vbi verò non vituperauit? vbi quidem in breui & paruo
Sunt ſpectatores & Tragœdi & chori,
Doloſas & mores occultantes: meretrices appellans
Vinolentas, proditrices, loquaces,
D *Nihil ſanum vel bonum, magnum viris malum.*
Quare ſtatim ingredientes à tabulatis theatri
Torue aſpiciunt nos, explorantq́ue protinus,
Num mœchus intus ſit aliquis occultatus.
Facere autem amplius nobis nihil quemadmodum & antehac
Licet. Talia iſte docuit mala
E *Viros noſtrûm, vt ſi aliqua texat*
Mulier coronam, amare videatur. & ſi eiecerit
Vaſculum aliquod per domum errans,
Maritus interrogat, cuinam fracta eſt olla?
Non eſt, quomodo non Corinthio hoſpiti.
Laborat morbo virgo aliqua. ſtatim frater dicit,
Color hic mihi non placet puellæ.
F *Eſto, mulier aliqua ſupponere vult,*
Carens filijs: ne hoc quidem licet occultum eſſe,
Viri enim iam aſſident propè.
Ad ſeneſq́ue, qui antehac puellas
Ducebant, vituperauit, vt nullus ſenex
Ducere velis vxorem propter carmen hoc,
Domina enim ſeni ſponſo vxor.
Deinde ob id mulieribus cubiculis
G *Signacula iniiciunt, & obſignant iam & peſſulos,*
Obſeruantes nos, & inſuper moloſſos

BOVRDINVS. Ἐπισμῇ τῶν κακῶν.] τί γὰρ τῶν κακῶν φησὶν ὁ ποιητὴς, τοῦτο οὐκ ἐμβάλλει καὶ καταπλύνει ἡμῶν, ἢ τίνα λοιδορίαν οὐκ ἐπιφέρει. τί τοῦτο οὐ προσφέρει ἀδικημάτων καθ' ἡμῶν. ἐπισμᾶν δὲ κυρίως

σημαίνει ἐπιχεῖν, ἐπιξύειν, σμῆξαι· ἄρ᾽ ἐστι τὸ τὸν ῥύπον ἀποξύσαι. μεταφορικῶς δὲ καὶ καταχρηστικῶς, ἀντὶ τοῦ σκώπτειν καὶ ἐπηρεάζειν, λοιδορεῖν ἐτέθη, ἀπὸ τοῦ καθαίρεσθαι τῶν σμωμένων ἡ μεταφορὰ μετενεχθεῖσα. Διαβέβληκε.] διαβολὰς εἴληφε. Μοιχοτρόπους.] τὰς μοιχικοὺς τρόπους ἐχούσας. ἄλλοι δὲ ἀναγινώσκουσι μυχοτρόπους, ἀντὶ τοῦ κακούργους, καὶ λάθρα τὴν ἑαυτῶν κακουργίαν ἀποκρυπτούσας ἀριστεύοντας εἰς προειρημένην. Ἀνδρεραστρίας καλῶν.] ἀνδρῶν ἐρώσας καὶ φιλούσας, τουτέστιν καὶ πόρνας. Οἰνοπότιδας.] ἀντὶ τοῦ ἀκρατεῖς καὶ ἀμέτρως ἐξυβριζούσας διὰ τῆς παροινίας, καὶ οἰνοποσίας, ἀπὸ τοῦ τὸν οἶνον πίνειν ἢ ποτίζειν, τουτὶ ῥῆμα μετηνέχθη. ἄλλοι δὲ ἀναγινώσκουσιν, οἰνοπίπας μεθύσους, ἀπὸ τοῦ πιπίζειν, ὅ ἐστι μύζειν ἢ μύσαι. Προδότιδας.] προδιδούσας. Τὰς λάλους.] τὰς πολυλαλούσας. Ἀπὸ τῶν ἰκρίων.] ἴκρια ὀρθὰ λέγεται ξύλα, ἢ σανιδώματα τῆς νεὼς καὶ τὰ τῶν θεάτρων, ἅπερ ἦσαν καὶ ἐν ταῖς ἐκκλησίαις. ἐπὶ ξύλων γὰρ ἐκάθηντο πρὶν γενέσθαι θέατρον ξύλα δεσμεύοντες, καὶ οὕτως θεωροῦντες, προβλήματα δὲ τῶν ξύλων κατὰ τῶν ἡμιτελέστων ἐφιστάντες καὶ ἴκρια προσμίξαντες διαβάσεις πρὸς σφᾶς ἐμηχανῶντο. νῦν δὲ λαμβάνει ὁ ποιητὴς τὰ ἴκρια ἀντὶ τῶν σανίδων τοῦ θεάτρου. γνώμη γὰρ ἤδη, οἱ ἄνδρες ἡμῶν, ἀκούσαντες τῶν λοιδοριῶν καὶ κακῶν προβληθέντων ἡμῖν ὑπὸ τοῦ Εὐριπίδου ἐν τῷ θεάτρῳ καὶ δημοσίᾳ, ἐπανελθόντες ἀπὸ τοῦ θεάτρου εἰς τὴν οἰκίαν δεινόν τι βλέπουσιν ἡμᾶς, ὡς χαλεπαίνοντες ἡμῖν, καὶ διερευνῶσι πότερον μοιχὸς λανθάνει. Μὴ μοιχός.] ἐνταῦθα ἐνδείκνυται κακὰ συμβαίνοντα ἐκείναις διὰ τὴν κακολογίαν τοῦ Εὐριπίδου, καὶ μέμφεται πᾶσαν τὴν ἐλευθερίαν αὐτῶν ἀφαιρεθεῖσαν τοῦ δρᾶν τι τῶν ἔμπροσθεν ἐθισθέντων πραχθῆναι ὑφ᾽ αὐτῶν. Πλέκη στέφανον.] ὑφαίνῃ ἢ διακοσμῇ τὸν στέφανον. Πλανωμένη.] οὐκ ἐκ τῆς προαιρέσεως, ἀλλὰ διὰ πλάνησιν καὶ ἀβλεψίαν ἐν τῷ πλανᾶσθαι καὶ περιπατεῖν. διὰ τούτων δὲ ἐλέγχει καὶ κατηγορεῖ ἡ γυνὴ τὴν γλισχρότητα τῶν ἀνδρῶν ἐπενεχθεῖσαν ὑπὸ τοῦ Εὐριπίδου. Κατέαγεν ἡ χύτρα.] ἐφθάρη. Οὐκ ἔσθ᾽ ὅπως.] ἐστὶν ἀδύνατόν τινα κόρην τῷ ξένῳ κορινθίῳ ὑποβάλλεσθαι, καὶ κρύφα συγγίνεσθαι. Κάμνειν.] ἀντὶ τοῦ ὑποκάμνειν. Οὐκ ἀρέσκει τῆς κόρης.] οὐκ ἀρέσκομαι τοιούτῳ τινὶ χρώματι, φησὶν ὁ ἀδελφός, ὑποπτεύων τινὰ ὑποψίαν κακοῦ, ὡς ὑπολανθάνοντος ἐν τῇ κόρῃ ἐκ τοῦ συμμεμῖχθαι καὶ συγγεγενῆσθαι ἀνδράσι τισί, καὶ οὕτως συνάξασαν τοῦτο τὸ χρῶμα. Ὑποβαλέσθαι.] τουτέστιν ὑποθέσθαι, ὅθεν καὶ παῖδες ὑποβολιμαῖοι καλοῦνται ὑπὸ Δημοσθένους ἐν τῷ κατὰ Φιλίππου ϛ´. λόγῳ, οἱ ὑποτιθέντες. Ἀποροῦσα παίδων.] ἐρήμη τέκνων, ἄπαις, ἄτεκνος. Λαθεῖν.] λάθρα ποιεῖν. Δέσποινα γὰρ γέροντι.] ἐθέλει, φησί, δεσπόζειν, καὶ ἄρχειν τοῦ γέροντος νυμφίου ἡ γυνὴ νέα. τοιαῦτα δὲ ῥήματα καὶ τραγῳδήματα ἐκώλυσε τοὺς ἄνδρας γέροντας τὸ πρόσθεν τὰς μειρακίσκας λαμβάνοντας. Εἶτα.] ζηλοτυπίας σημεῖα ἐνταῦθα ἐξαγορεύει καὶ διερμηνεύει τῆς γυναικωνίτισι τῆς οἰκίας τῶν γυναικῶν. Σφραγῖδας ἐπιβάλλουσι.] ἐπισφραγίζουσι, καὶ ἐπιμοχλοῦσι τοὺς μὴ μοιχοὺς εἰσελθεῖν. Μολοττικοὺς κύνας.] τοὺς ποιμενικοὺς καὶ μεγάλους φοβερούς τε τοῖς εἰσιοῦσι τὰς οἰκίας.

BISETVS. Ἐπισμῇ.] ἐπιχείει. ἐπιξύει. σμῆξαι A δέ ἐστι τὸ τὸν ῥύπον ἀποξύσαι. οἱ δὲ μεταφορικῶς ἀπὸ τοῦ μάσσειν, ὅ ἐστιν, ἐπιτρίβειν. σφοδρὰ γάρ τινα τρίψιν, καὶ σμῆξιν ἔχει. τάχα δὲ καὶ τὴν σμώδικα εἰρηκὼς ἀπὸ τούτου. οἱ δὲ ἐξ ἔθους γλωσσηματικὴν ἔχει τὴν λέξιν, καὶ οὐκ ἔστιν ἐπιτρίβειν, ἀλλὰ τύπτειν, καὶ σκώπτειν τὸ σμώχειν. ἔστι δὲ λοιδορία (ἡ μεταφορὰ) ἀπὸ τοῦ καθάπτεσθαι τῶν σμωμένων. Σ. Ἐπισμῇ δὲ, τρίτον πρόσωπον ὑποτακτικοῦ ἀπὸ τοῦ ἐπισμῶ, ῶ, ἢ καὶ ἐπισμάω, ῶ. ὅπερ ἐνταῦθα ἀντὶ τοῦ ἐπιχρίω, ἐπιπάσσω, ἐπιρραίνω λεπτὸν δοκεῖ. καὶ τοῦτο μεταφορικῶς. Ἔμ- B βραχυ.] τινὲς χαπτέον νομίζουσιν, ἐν βραχεῖ, δηλονότι λόγῳ. ἔμβραχυ δὲ ὡς ἀλλαχοῦ εἴρηται. Ἀττικὴ δὲ συνήθεια, ἡ οὐδὲν ἄλλο δηλοῖ ἢ τὸ βραχύ. ὁ δὲ νοῦς ἐστὶν ἵνα δὲ διὰ βραχέων, καὶ συντόμως τὸ πᾶν εἴπω, ποῦ ποτε εἰσὶ θεαταί, καὶ τραγῳδοί, καὶ χοροὶ ὅπου ὑμᾶς ὁ Εὐριπίδης οὐ διαβέβληκε; καὶ γὰρ ἑκάστοτε ἐν τῷ θεάτρῳ τῆς αὐτοῦ τραγῳδίαις ὑμᾶς κακῶς λέγει, καὶ διαβάλλει. Τὰς μυχοτρόπους.] τὰς τοὺς τρόπους ἐν μυχῷ ἐχούσας. τὰς ἐχούσας τοὺς τρόπους μυχίους, καὶ οἱονεὶ τὰς κρυπτούσας τοὺς ἑαυτῶν τρόπους ἐν μυχοῖς, ἵνα μὴ γνωσθῶσι. τουτέ- C στι τὰς δυσγνώστους. ἀνδρεραστρίας δὲ, τῶν ἀνδρῶν ἐραστρίας. τῶν ἀνδρῶν ἐρώσας. ἐράστρια θηλυκὸν τοῦ ἀρσενικοῦ ἐραστής. Τῶν ἰκρίων.] ἴκρια προπαροξυτόνως τὰ τῶν νεῶν καταστρώματα, καὶ τὰ ἐγκοίλια τῆς νεώς. καὶ τὸ μέρος τοῦ καταστρώματος, ἔνθα ὁ τοῦ κυβερνήτου τόπος, καὶ ὁ ἱστὸς τῆς νεώς. καὶ ἴκρια τὰ ἐν τῇ ἀγορᾷ, ἀφ᾽ ὧν ἐθεῶντο τὸ παλαιὸν τοὺς Διονυσιακοὺς ἀγῶνας, πρὶν ἢ κατασκευασθῆναι τὸ ἐν Διονύσου θέατρον. Εὐστάθιος. Ἄλλως. Ἴκρια, ὀρθὰ ξύλα, ἢ σανιδώματα τῆς νεώς. καὶ τὰ τῶν θεάτρων, ἃ ἦσαν καὶ ἐν ταῖς ἐκκλησίαις. ἐπὶ ξύλων γὰρ ἐκάθηντο D πρὶν γενέσθαι τὸ θέατρον. ξύλα ἐδέσμευον, καὶ οὕτως ἐθεώρουν. προβλήματα δὲ ξύλων ἡμιτελέστων ἐφιστάντες καὶ ἴκρια προσπήξαντες διαβάσεις πρὸς σφᾶς ἐμηχανῶντο. Σ. Ἰκριώματα δὲ, τὰ ἔξωθεν τῶν τειχῶν προβεβλημένα ἐπ᾽ ἀσφαλείᾳ, καὶ ἀντερείσει. Εὐστάθιος. σημειωτέον δὲ καὶ ἴκρια παροξυτόνως παρὰ πολλοῖς εὑρίσκεσθαι. νῦν δὲ, τὰ ἐν τῷ θεάτρῳ, ἐν οἷς ἐκάθηντο, καὶ ἀφ᾽ ὧν ἐθεώρουν. καὶ ἀπὸ τῶν ἰκρίων ἐνταῦθα ληπτέον ἀντὶ τοῦ ἀπὸ τοῦ θεάτρου, ἢ τῆς ἐκκλησίας συνεκδοχικῶς δηλαδὴ τὸ μέρος ἀντὶ τοῦ ὅλου. Τῷ Κορινθίῳ ξένῳ.] ξένος, ὁ ἀλλοδα- E πός, ἢ ὁ ἀλλοδαπὸν ἀποδεχόμενος. νῦν δὲ ξένον Κορίνθιον ἴσως καλεῖ τὸν μοιχόν. ἐν Κορίνθῳ γὰρ πολλοὶ μοιχοί, καὶ πολλαὶ πόρναι ἦσαν. Κάμνει κόρη τις.] κάμνειν, ἐπὶ τοῦ ποιεῖν, καὶ ἐργάζεσθαι, καὶ ἐπὶ τοῦ νοσεῖν, ὡς ἐνταῦθα λέγεται. λέγεται δὲ καὶ ἐπὶ τῶν ἀποθανόντων. εἴδωλα καμόντων. προσέλαβε δὲ τὴν ἀπὸ πρόθεσιν, σημαίνει τὸ ἀπειπεῖν. ἀπαγορεῦσαι. καὶ ἀπογνῶναι. ὅθεν ἀπέκαμον τουτέστι. Σ. Δέσποινα γὰρ.] ὅδε ὁ στίχος τοῦ αὐτοῦ Εὐριπίδου ἐστὶν ἐν τῷ Φοίνικι. ὡς παρὰ Στοβαίῳ σεσημείωται. ὁ δὲ νοῦς ἐστίν. ἡ γὰρ νεωτέρα γυνὴ τοῦ γέροντος νυμ- F φίου ἐστὶ δέσποινα. αὐτοῦ δεσπόζει, αὐτοῦ κρατεῖ, καὶ δεσποσύνην ἔχει, διὰ τὸ αὐτῆς νέον, καὶ τὸ αὐτοῦ γῆρας. Γυναικωνίτισιν.] γυναικωνῖτις, ὁ τόπος, οἰκία τῶν γυναικῶν. Σ. Μολοττικὸς δὲ κύων, ὁ ποιμενικός, καὶ μέγας. μορμολύκεια δὲ, τὰ τῶν τραγῳδιῶν προσωπεῖα. καὶ τὰ τῶν ὑποκριτῶν, ἃ Δωριεῖς γόργια καλοῦσιν, ἔνθεν καὶ τὸ μορμολύξασθαι, τὸ ἐκφοβῆσαι. Σ.

Τρέφουσι μορμολύκεια τοῖς μοιχοῖς κύνας.
Καὶ ταῦτα μὲν ξυγγνωστά· ἃ δ᾽ ἦν ἡμῖν πρὸ τοῦ
Αὐταῖς ταμιεύεσθαι προαιρούσαις λαβεῖν.

G *Alunt, larvas ac terricula adulteris canes.*
Et hæc quidem cognoscite affatim nobis antehac,
Ipsis cellam promptuariam custodiri proponentibus & volentibus accipere.

Ἄλφιτον. ἔλαιον. οἶνον. οὐδὲ ταῦτ' ἔτι
Ἔξεστιν. οἱ γὰρ ἄνδρες ἤδη κλειδία
Αὐτοὶ φοροῦσι κρυπτὰ κακοηθέστατα,
Λακωνίκ' ἄττα τρεῖς ἔχοντα γομφίους.
Πρὸ τοῦ μὲν οὖν ἦν ἀλλ' ὑποῖξαι τὴν θύραν
Ποιησαμέναισι δακτύλιον τριωβόλου.
Νῦν δ' οὗτος αὐτοὺς ὠκότριψ Εὐριπίδης
Ἐδίδαξε θριπήδεσ' ἔχειν σφραγίδια
Ἐξαψαμένοις. νῦν οὖν ἐμοὶ τοῦτο δοκεῖ
Ὄλεθρόν τιν' ἡμᾶς κυκανᾶν ἁμῶς γέ πως
Ἢ φαρμάκοισιν, ἢ μιᾷ γέ τι τέχνῃ,
Ὅπως ἀπολεῖται, ταῦτ' ἐγὼ φανερῶς λέγω·
Τὰ δ' ἄλλα μετὰ τῆς γραμματέως συγγράψομαι.
Χο. Οὐπώποτε ταύτης
Ἤκουσα πολυπλοκωτέρας
Γυναικὸς οὐδὲ δεινότερον λεγούσης.
Πάντα γὰρ λέγει δίκαια. πάσας δ' ἰδέας
Ἐξήτασεν. πάντα δ' ἐβάστασεν φρενὶ
Πυκνῶς τε ποικίλους λόγους
Ἀνεῦρεν εὖ διεζητημένους.
Ὥστ' ἂν εἰ λέγοι παρ' αὐτὴν Ξενοκλῆς ὁ Καρκίνου
Δοκεῖν ἂν αὐτὸν
Ὡς ἐγῶμαι πᾶσιν ὑμῖν ἄντικρυς μηδὲν λέγειν.

A *Farinam, oleum, vinum, ne hæc quidem amplius*
Licet. viri enim iam clauiculas
Ipsi gestant occultas, callidissimas, ac maxime malignas,
Laconicas quasdam treis habentes clauiculos.
Sed prius quidem certè licebat aperire fores,
Facientibus annulum triobolo & vili precio.
B *Nunc verò iste ipsos verna Euripides*
Docuit minuta, & quasi à tineis corrosa habere sigilla
Appensa habentes. Nunc igitur mihi hoc videtur
Perniciem aliquam nos miscere ac moliri quomodocunque
Vel venenis, vel vna quidem arte,
Vt pereat. hæc ego apertè dico,
C *Reliqua verò cum scriba simul scribam.*
CH. *Nunquam hac*
Audiui callidiorem
Mulierem, neque facundius dicentem.
Omnia enim dicit iusta, omnesq́ species eloquentiæ
Examinauit, omniaq́ gestauit mente,
Denseq́ & prudenter varias orationes
Inuenit bene exquisitas:
D *Vt si diceret ad comparationem ipsius Xenocles, filius Carcini,*
Videretur ipse,
Vt ego puto, omnibus vobis planè nihil dicere.

BOVRDINVS. Μορμολύκεια.] τὰ τῶν τραγῳδῶν προσωπεῖα καὶ τῶν ὑποκριτῶν, ὅθεν καὶ τὸ μορμολύττεσθαι, ἐκφοβεῖσθαι, ἐκπλήττειν, τῇ αἰτιατικῇ. Ταμιεύσασθαι.] διατίθεσθαι, διοικεῖν κατὰ τὴν γνώμην, ὅθεν καὶ ταμιεύονται καὶ ταμιευτήρια. Προαιρουμέναις.] βουλομέναις. Ἔξεστι.] ἀφῄρηται ἡμῶν αὕτη ἡ ἐξουσιότης τοῦ δύνασθαι διοικεῖν καὶ διατίθεσθαι ταῦτα, ἄλφιτον, ἔλαιον, οἶνον. Κακοηθέστατα.] δυσχερέστατα πρὸς τὸ μιμηθῆναι, ὥστε δύνασθαι ἀνοίγειν τὰς ἐλαιοθήκας καὶ ἀλφιτοθήκας τοῖς ψευδοκλειδίοις. Οἰκότριψ.] τουτέστιν ὁ οἰκογενὴς δοῦλος κατὰ διαφορὰν τῶν οἰκετῶν αἰχμαλώτων, ἢ λέγεται ὁ δοῦλος ἀπὸ γονέων. σύγκειται δὲ τὸ ὄνομα ἐκ τοῦ οἴκου καὶ τρίβειν. σημαίνει δὲ συνεχῆ τινὰ περικύλισιν καὶ πλάνησιν διατριβήν τινα ἐν τῇ οἰκίᾳ δεσπότου. ἄλλοι δὲ ἀναγινώσκουσι ὠκότριψ, τουτέστι, οὕτως ὁ Εὐριπίδης κατεδούλωσεν αὐτούς, καὶ τῇ οἰκοτριβίᾳ τινὶ καὶ σμικρολογίᾳ περιέπλεξεν. ἐγὼ δὲ ταύτην ἀνάγνωσιν ἀληθεστέραν εἶναι νομίζω. Θριπήδεστα.] λέγεται κυρίως τὰ ξύλα βεβρωμένα καὶ διεφθαρμένα ἀπὸ τῶν θριπῶν. θρὶψ δέ ἐστι ζῶον κατεσθίον ξύλα καὶ κατεδηδοσμένα κέρατα ξύλων, ἐνταῦθα δὲ καλεῖ σφραγίδια θριπήδεστα, πολλοῖς καὶ μικροῖς τρυπήμασι τρυπηθέντα, ὡς δὴ καταβρωθέντα ὑπὸ τῶν θριπῶν καὶ σκωλήκων, βουλόμενος τὴν λεπτότητα τούτων, καὶ ἰσχνότητα καὶ ἔτι διατρύπησιν δεικνύναι, καὶ διὰ τοῦτο τὴν δυσχερῆ μίμησιν ἐκείνων καὶ παρασφράγισιν. καὶ γὰρ χαλεπόν ἐστι τὰ σφραγίδια διατετρυπημένα παρασφραγίζειν μάλιστα πολλοῖς καὶ μικροῖς διατρυπήμασι τρυπηθέντα. Κυρκανᾶν.] τουτέστι, διακυκᾶν, κατασκευάζειν καὶ ἐπάγειν. κυρίως γὰρ λέγεται τοῦτο τὸ ῥῆμα ἐπὶ τῶν φαρμάκων λυγρῶν καὶ θανατοφόρων, ἅπερ μίγνυται διωθούμενά τινι ἐπὶ θανάτῳ, ὥστε μᾶλλον βλαβερὰ καὶ ὀλέθρια γίγνεσθαι. E Ἁμῶς γέ πως.] ὅπως δήποτε καὶ ἐκ παντὸς τρόπου. ὁ ποιητὴς ἐνταῦθα ἐλέγχει τὴν κακοτροπίαν τῶν δὲ γυναικῶν, αἵπερ λάθρα διαμηχανῶνται τὰ βίᾳ καὶ φανερῶς ὑπ' αὐτῶν διαπράττεσθαι οὐ δυνάμενα. Πολυπλοκωτέρας.] πολυτροπωτέρας καὶ παλιμβολωτέρας. πολύπλοκος γὰρ σημαίνει τὸν πολύτροπον, καὶ ἐπὶ πολλὰ τρεπόμενον, ἢ τὴν ἑαυτοῦ διάνοιαν τρέποντα ἐφ' ἕνα καιρὸν, καὶ τὸν ποικιλόφρονα οὕτω. Δεινότερον.] μετὰ μείζονος τέχνης. Ἐξήτασε.] ἐβασάνισε, ἐξεδοκίμασε, διηρεύνησε. F Διεζητημένους.] ἐξευρημένους, καὶ σοφῶς καλῶς τε βασανισθέντας. Πυκνῶς.] σωφρόνως, συνετῶς, καὶ σοφῶς. Παρ' αὐτὴν Ξενοκλῆς ὁ Καρκίνου.] ὥστε φησὶν ὁ Ἀριστοφάνης, ἐὰν λέγῃ ὁ Ξενοκλῆς παραβληθεὶς καὶ συγκριθεὶς ταύτῃ τῇ γυναικὶ οὕτως ἐμφυσῆ δεινῶς καὶ σοφῶς οὐδὲν δοκῇ ἂν λέγειν καὶ οὐδενὸς ἄξιος ῥήτωρ εἶναι κατ' ἀντεξέτασιν ταύτης τῆς γυναικός. οὗτος δὲ Ξενοκλῆς υἱὸς ἦν τοῦ Καρκίνου ποιητοῦ Ἀττικοῦ, ὅστις ἐσκώπτετο ὁμοίως καὶ ἐκείνου παῖδες. ἐνομίζετο γὰρ ἐπὶ τῇ βωμολοχίᾳ G καὶ ἐλαφρότητι τῆς φύσεως ἀεὶ τὰ τερατικὰ καὶ [illegible] [illegible], πρῶτος μηχανὰς καὶ τερατείας εἰσαγαγεῖν ἐν τοῖς δράμασιν, καὶ διὰ τοῦτο ὁ Πλάτων ἐκάλει ἐκεῖνον δωδεκαμήχανον, ἐπεὶ καὶ πολλάκις ὡς μηχανικὸς εἰς θέατρον εἰσέφερεν μηχανήματά τινα, ἡνίκα θεοὺς ἐμιμεῖτο ἀνερχομένους ἢ κατερχομένους ἐκ τοῦ οὐρανοῦ. Ἄντικρυς.] φανερῶς καὶ ἀναμφισβητήτως μηδὲν ἄξιον λόγου εἰπεῖν.

BISETVS. Ἃ δ' ἦν.] ἀντὶ τοῦ ἃ δ' ἐξῆν. τὸ δὲ ταμιεῦσαι καλοῦσι, τινὲς ὡς ἀπιθάνως ἑρμηνεύουσι, τὰ κεκρυμμένα, τουτέστι κατὰ τὴν οἰκίαν προαιρεῖσθαι, καὶ ἴδια μὲν, ὅπερ δὴ ὁ ἀνὴρ λανθάνειν. ἄλλως δὲ τὸ ταμιεύειν, τὸ ταμιεύειν λαβοῦσαν, εἴτε πρὸς αὐτὴν διοικεῖν. Κακοηθέστατα.] ἐπιβουλότατα. δυσεπιβούλευτα ἐστὶ μεταφορικῶς. Εὐστάθιος. Λακωνικὰ δὲ λέγει, ἐπεὶ αἱ Λακωνικαὶ κλεῖδες κατὰ τὰς σχίδας ἀποβλέπουσαι ἦσαν. γομφίους δὲ καλεῖ τοὺς ὀδόντας. τὰς κλειδώσεις. μεταφορικῶς καὶ τοῦτο νῦν λέγεται. ὑποῖξαι δὲ, λάθρα, καὶ κλεπτικῶς ἀνοῖξαι. Οἰκότριψ.] τὸ πλῆρες, ὁ οἰκότριψ. τουτέστιν ὁ ἐν τῇ οἰκίᾳ θρεπτός. διαφέρει δὲ οἰκέτης οἰκοτρίβου. ὁ μὲν γὰρ οἰκότριψ ἀπὸ γονέων δοῦλος. ὁ δὲ οἰκέτης, οὐ πάντως, ἀλλὰ καὶ ὁ αἰχμάλωτος, καὶ ὁ ἐν οἰκίᾳ ὤν. Ἄλλως. οἰκότριψ ὁ ἐν τῇ οἰκίᾳ διατριβόμενος ὃν ἡμεῖς θρεπτὸν καλοῦμεν. οἰκέτης δὲ, ὁ δοῦλος, ὁ ὠνητός. Ἡσύχιος. οἰκότριψ δὲ λέγεται διὰ τὸ τρεφόμενον ἐν τῇ οἰκίᾳ τρίβειν, εἴτε διατρίβειν, στρέφεσθαι, μένειν, καὶ διάγειν. Θριπήδεστα.] Σουίδας. θριπήδεστα διὰ τοῦ η. οὕτω δὲ καλεῖται τὰ ξύλα ὑπὸ θριπῶν βιβρωμένα, οἷς ἐσφράγιζον. θρὶψ γὰρ ζῶόν ἐστι κατεσθίον ξύλα, καὶ κέρατα. καὶ θριπήδεστον Ὑπερείδης τὴν Ἑλλάδα εἶπεν, ἀντὶ τοῦ διεφθαρμένην, ἀπὸ τῶν ὑπὸ θριπῶν καταβεβρωμένων ξύλων. Ἄλλως. Παυσανίας λέγει ὅτι θριπήδεστα ξυλήφια τὰ ὑπὸ θριπῶν βεβρωμένα, ὡς ἀπὸ τοῦ ἔδω. οἷς ἐχρῶντο, φησὶν, οἱ σφόδρα οἰκονομικοὶ ἀντὶ γλυπτῶν σφραγίδων. Εὐστάθιος. τινὲς δὲ αὐτὰ πεντασυλλάβως θριπήδεστα καλοῦσι. διαφέρει δὲ τὸ σφραγίδιον τοῦ δακτυλίου. ὅτι κατὰ τὸν Ἡσύχιον δακτύλιον μὲν τὸ ἁπλοῦν δακτυλίδιον ἐκάλουν. τὸ δὲ γλυφὴν ἔχον, σφραγίδιον. Κυκανᾶν.] ἔν τισι παλαιῶν ἀντιγράφων, καὶ παρὰ τῷ Σουίδᾳ γέγραπται κυρκανᾶν μετὰ τοῦ ρ. δηλοῖ δὲ τὸ ταράττειν, καὶ κυκᾶν, ἀπὸ τοῦ κυκάω, ῶ. διὸ βέλτιον ἴσως γράφειν κυκανᾶν ἄνευ τοῦ ρ. Οὐπώποτε.] τὴν γυναῖκα τὴν Εὐριπίδου καταδραμοῦσαν, καὶ κατηγορήσασαν ὁ χορὸς ἐπαινεῖ. εἰσὶ δὲ στίχοι δέκα μικτοί. Πολυπλοκωτέρας.] πολύπλοκος, πολύτροπος ὁ ἐπὶ πολλὰ τρεπόμενος, ἢ τρέπων τὴν ἑαυτοῦ διάνοιαν ὑφ' ἕνα καιρόν. Ἡσύχιος. οὕτω καὶ παρὰ Θεόγνιδι [illegible],

Πουλύπου ὀργὴν ἴσχε πολυπλόκου, ὃς ποτὶ πέτρῃ
Τῇ προσομιλήσει, τοῖος ἰδεῖν ἐφάνη.

Ἐν δὲ τοῖς κάτω νόημα πολύπλοκον καλεῖται τὸ πολύτροπον. Ξενοκλῆς ὁ Καρκίνου.] περὶ τούτων εἴρηται ἐν Βατράχοις, καὶ ἀλλαχοῦ.

ΕΤΕΡΑ ΓΥΝΗ.

ALTERA MVLIER.

BISETVS. Ἡ νῦν παρελθοῦσα γυνὴ τὰ ὑπὸ τῆς πρώτης κατ' Εὐριπίδου ἄρτι λεχθέντα συντόμως ἐπιψηφίζουσα, ἓν μόνον προστίθησιν, ἤγουν ὅτι ἀσεβὴς, καὶ ἄθεος ὢν, τὸν δῆμον διδάσκει ἐν ταῖς ἑαυτοῦ τραγῳδίαις μὴ εἶναι θεούς. εἰσὶ δὲ στίχοι τρίμετροι ἀκατάληκτοι ιϛ'.

ΕΤ.Γ. Ὀλίγων ἕνεκ' αὐτὴ παρῆλθον ῥημάτων.
Τὰ μὲν γὰρ ἄλλα, αὕτη κατηγόρηκεν εὖ.
Ἃ δ' ἐγὼ πέπονθα ταῦτα λέξαι βούλομαι.
Ἐμοὶ γὰρ ἀνὴρ ἀπέθανεν μὲν ἐν Κύπρῳ.
Παιδάρια πέντε καταλιπὼν, ἃ 'γὼ μόλις
Στεφανηπλοκοῦσ' ἔβοσκον ἐν ταῖς μυρρίναις.
Τέως μὲν οὖν ἀλλ' ἡμικάκως ἐβοσκόμην,
Νῦν δ' οὗτος ἐν ταῖσι τραγῳδίαις ποιῶν
Τοὺς ἄνδρας ἀναπέπεικεν οὐκ εἶναι θεούς.
Ὥστ' οὐκέτ' ἐμπολῶμεν οὐδ' εἰς ἥμισυ.
Νῦν οὖν ἁπάσαισι παραινῶ καὶ λέγω,
Τοῦτον κολάσαι τὸν ἄνδρα πολλῶν οὕνεκα.
Ἄγρια γὰρ ἡμᾶς ὦ γυναῖκες δρᾷ κακὰ
Ἅτ' ἐν ἀγρίοισι λαχάνοις αὐτὸς τραφείς.
Ἀλλ' εἰς ἀγορὰν ἄπειμι. δεῖ γὰρ ἀνδράσιν
Πλέξαι στεφάνους συνθηματιαίους εἴκοσιν.
Χο. Ἕτερον αὖ τι λῆμα τοῦτο
Κομψότερον ἔτ' ἢ τὸ πρότερον ἀναπέφηνεν.
Οἷα κατεστωμύλατο
Οὐκ ἄκαιρα φρένας ἔχουσα.
Καὶ πολύπλοκον νόημα οὐδ' ἀσύνετ' ἀλλὰ
Πιθανὰ πάντα. δεῖ δὲ ταύτης

AL.M. Paucorum causa ipsa prodij verborum,
Alia enim hæc accusauit bene.
Quæ verò passa sum, hæc dicere volo.
Mihi enim vir mortuus est quidem in Cypro,
Puerulos quinque qui reliquit, quos ego vix
Coronas texens pascebam in Myrtis.
Tunc quidem igitur, sed semimale alebar,
Nunc vero iste in Tragœdijs faciens,
Viros persuasit non esse Deos.
Vnde non amplius vendimus ne dimidium quidem coronarum.
Nunc igitur omnes admoneo, & dico
Hunc punire virum multis de causis.
Agrestibus enim nos ô mulieres, afficit malis,
Vtpote in agrestibus oleribus ipse nutritus.
Sed in forum abibo, oportet enim viris
Texere coronas consacrificatorias viginti.
CH. Altera rursus quædam audacia hæc
Facundior adhuc quàm prior apparuit.
Qualia facunde dixit,
Non importuna, mentem habens,
Et varium multiplicémq; sensum, neque imprudentia, sed
Probabilia omnia. oportet autem huius

BOVRDINVS. Ὀλίγων ἕνεκ.] ἐγὼ, φησὶν ἡ γυνὴ, βούλομαι βραχυλογεῖσθαι καὶ ὀλίγα εἰπεῖν. πα-

θοῦ-

θυτικῶς δὲ καὶ μετ' ἐλλειπτικῆς τινὸς κατηγορεῖ τῆς τοῦ Εὐριπίδου ἀσεβείας. ἄρχεται γὰρ ἀπὸ τῆς βοσκήσεως τῶν παίδων, καὶ μέμφεται τοῦ Εὐριπίδου, ὅτι διὰ τὴν ὑπερβολὴν τῆς ἀσεβείας αὐτοῦ εἰς τοὺς θεοὺς ἀφείλετο τὴν εὐπορίαν τῶν παίδων ἐκείνης, οὓς δὴ αὐταρκῶς ἔτρεφεν ἐκ τῆς στεφανοπλοκίας πρὸ τῆς κακηγορίας καὶ κακολογίας τοῦδε Εὐριπίδου, ὃς ἀναπέπεικε θεοὺς μὴ εἶναι, χ' οὕτω στεφάνων οὐ δέονται. Στεφανηπλοκοῦσα.] τουτέστι πλέκουσα τοὺς στεφάνους, ὑφαίνουσα καὶ διακοσμοῦσα. Ημικάκως.] τουτέστιν οὔτε λαμπρῶς, οὔτε πονηρῶς, ἀλλὰ μετρίως. Νῦν δ' οὗτος.] ἐνταῦθα ἡ γυνὴ διασύρει καὶ ὀνειδίζει τὴν ἀσέβειαν τοῦ Εὐριπίδου, ὃς ἄθεός ἐστι. Εἰς ἥμισυ] ὅσον περιῃρέθημεν, ὅτι θεοὺς οὐ νομίζουσιν εἶναι πολλοὶ ἀναπεισθέντες καὶ ψευδοδοξηθέντες ὑπ' Εὐριπίδου, καὶ διὰ τοῦτο οὐκ ἐθέλουσι πριᾶσθαι τῶν στεφάνων. Ἄγρια.] τουτέστι, χαλεπὰ κακοήθη, ἀπὸ μεταφορᾶς τῶν ἀγρίων λαχάνων, ἅπερ ἐστὶ τὴν γεῦσιν καὶ πέψιν χαλεπὰ δύσκολά τε καὶ αὐστηρὰ καὶ δυσάρεστα. ἐνταῦθα δὲ καταγελᾷ τῆς μητρὸς τοῦ Εὐριπίδου, ἥπερ λαχανοπωλεῖν λέγεται, ὡς προείρηται. Στεφάνους συνθηματιαίους.] τοὺς ἐκδοτικούς, εἰργολαβημένους, ἐκδεδομένους, ἢ ἐκδοσίμους, κατὰ τὸ σύνθημα συμβληθέν. σύνθημα γὰρ δηλοῖ τὴν ὁμολογίαν συνθήκην, ἀπὸ τοῦ συντίθεσθαι, καὶ συνάλλαγμα. Λῆμα.] ἡ μεγαλοψυχία, καὶ ἀνδρεία, τὸ θάρσος τῆς ψυχῆς. Κομψότερον.] εὐσχημονέστερον, ἀξιοπρεπέστερον, εὐτακτότερον. Ἀπεπέφηνεν.] ἀπεφάνη. Κατεστωμύλατο.] ἐφλυάρησεν, ἐφλυαρεύσατο. ὅθεν καὶ στωμύλματα, φλυαρεύματα καὶ λαλήματα λέγεται. Οὐκ ἄκαιρα.] τουτέστι, καίρια. Φρένας ἔχουσα, καὶ πολύπλοκον νόημα.] νουνεχής, φρονίμη, καὶ ποικιλόνους, ποικίλα τε νοήματ' ἔχουσα. Ἀσύνετα.] ἄφρονα, καὶ πίστιν οὐκ ἔχοντα. Πιθανά.] πιστότητος ἄξια πάντα.

BISETVS. Παιδάρια.] παιδάριον, οὐ μόνον ἐπὶ τῶν ἀρρένων κέχρηνται τῷ ὀνόματι οἱ ῥήτορες, ἀλλὰ καὶ ἐπὶ τῶν παρθένων. Σ. Ἄλλως. παιδάρια, τὰ μείζονα, καὶ τὰ ἀρτίως γεγονότα. Ἡσύχιος. Ἐν ταῖς μυρρίναις] μυρρίνη, ἢ καὶ μυρσίνη, εἶδος φυτοῦ, ἐξ οὗ στέφανοι ἐποιοῦντο. καὶ τούτοις οἱ ἄρχοντες ἐστεφανοῦντο. Ἐμπολώμεθα.] ἐμπολᾶν, ἀγοράζειν, πιπράσκειν, πωλεῖν. ἐμπολᾶσθαι δὲ, πρίασθαι, ὠνεῖσθαι. Στεφάνους συνθηματιαίους] Σ. οὓς ἡμεῖς λέγομεν ἐκδοτικούς. Ἄλλως. συνθηματιαῖοι, οἱ ἠργολαβημένοι, καὶ ἐκδιδόμενοι. Ἡσύχιος. ἀλλὰ βέλτιον εἰ καλοίης στεφάνους συνθηματιαίους τοὺς ἐκ συνθήματος, εἴτε συνθήκης τοῦ τε πιπράσκοντος, καὶ τοῦ ὠνουμένου πεποιημένους. καὶ οὓς ἐν τῇ συντεθειμένῃ συνδοκούσῃ, καὶ διωρισμένῃ ἡμέρᾳ ἀποδίδοσθαι δεῖ. πᾶν γὰρ ὅπερ ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου δίδοται, καὶ ὑπὸ τοῦ ἐργολάβου λαμβάνεται κατὰ συνθήκας ἑκατέρωθεν πεποιημένας, τὸ τοιοῦτον ἔργον συνθηματιαῖον κυρίως λέγεσθαι δύναται. τουτέστι κατὰ συνθήκας, ὥσπερ ἐνταῦθα. τὸ γὰρ σύνθημα, εἴτε σύνθεμα, καὶ συνθήκη ταυτόν. τούτων καὶ Ἀθήναιος ἐν τῷ ιε' τῶν δειπνοσοφ. μέμνηται. συνθηματιαῖοι στέφανοι, φησὶν, ἠργολαβημένοι, καὶ ἐκδόσιμοι. Ἀριστοφάνης ἐν Θεσμοφοριαζούσαις,

Πλέξαι στεφάνους συνθηματιαίους εἴκοσιν.

Ἕτερον αὖ τι λῆμα.] στίχοι μικτοὶ ἑπτά. τὸ δὲ λῆμα, ἀξία, ἀνδρεία, φρόνημα, κέρδος.

Τοιοῦτον γὰρ ὁ παῖς ὅδε λῆμα φαίνεται.

Ἀριστοφάνης ἐν Νεφέλαις,

Λῆμα μὲν πάρεστι τῷδε οὐκ ἄτολμον.

ἤγουν τολμηρὸν καὶ λῆμα θούριον, τὸ πολεμικὸν φρόνημα. Σ. σημείωσαι μέντοι τὸ λῆμα, ὅταν κέρδος σημαίνει ἐν δυσὶν λλ γράφεσθαι. λῆμμα παρὰ τὸ λαμβάνω. Κατεστωμύλατο.] στωμύλος, λάλος, πολύκομψος, πιθανολόγος, εὐτράπελος, ἔφεδρος τῶν λόγων, ἀπατεών, κόλαξ, φλύαρος. ὅθεν τὸ ῥῆμα στωμύλλω, καὶ στωμύλλομαι, καὶ καταστωμύλλομαι. καὶ στωμυλία, ἡ κατὰ ἀστειότητα ἀπάτη προερχομένη. οὐκ ἄκαιρα δὲ, τουτέστι καίρια, καὶ κατὰ καιρὸν λεχθέντα.

Τῆς ὕβρεως ἡμῖν τὸν ἄνδρα περιφανῶς δοῦναι δίκην.	*Iniuriæ nobis virum manifeſtò dare pœnas.*
Μν. Τὸ μὲν ὦ γυναῖκες ὀξυθυμεῖσθαι σφόδρα	*MN. Quòd quidem ô mulieres acriter iraſcamini admodum*
Εὐριπίδῃ τοιαῦτ' ἀκουσάσας κακὰ	E *Euripidi, talia audientes conuicia,*
Οὐ θαυμαστόν ἐστ' οὐδ' ἐπιζεῖν τὴν χολήν.	*Non mirum eſt, neque quòd inferueſcat bilis.*
Κἀυτὴ γὰρ ἔγωγ' οὕτως ὀναίμην τῶν τέκνων,	*Etenim ipſa ego ita adiuuer filiorum cauſa, & ipſis fruar*
Μισῶ τὸν ἄνδρ' ἐκεῖνον εἰ μὴ μαίνομαι.	*Odi virum illum, niſi inſanio.*
Ὅμως δ' ἐν ἀλλήλαισι χρὴ δοῦναι λόγον.	*Verumtamen inter nos inuicem oportet dare & reddere rationem,*
Αὐταὶ γάρ ἐσμεν κοὐδεμί' ἔκφορος λόγου.	F *Ipſæ enim ſumus, & nulla enunciatrix orationis noſtra.*
Τί ταῦτ' ἔχουσαι κεῖνον αἰτιώμεθα,	*Quid hæc vitia habentes, illum accuſamus?*
Βαρέως τε φέρομεν, εἰ δύ' ἡμῶν ἢ τρία	*Grauiterq́; ferimus, ſi duo noſtrûm vel tria*
Κακὰ ξυνειδὼς, εἶπε δρασάσας μυρία.	*Mala cognoſcens dixit, cùm feceris infinitas fabulas.*
Ἐγὼ γὰρ αὐτὴ, πρῶτον ἵνα μὴ ἄλλην λέγω	*Ego enim ipſa primùm, vt ne aliam dicam,*
Ξύνοιδ' ἐμαυτῇ πόλλ' ἐκεῖνο δ' οὖν	*Conſcia ſum mihiipſi multorum malorum. Illud verò certè*
Δεινότατον ὅτε νύμφη μὲν ἦν τρεῖς ἡμέρας,	G *Indigniſſimum eſt, cùm ſponſa quidem fui tres dies,*
Ὁ δ' ἀνὴρ παρ' ἐμοὶ καθεῦδεν ἦν δέ μοι φίλος	*Et maritus apud me erat dormiens, erat mihi amicus,*

BOVRDINVS. Ὕβρεως.] ἀσελγείας. Περιφανῶς.] ἄντικρυς καὶ ἐμφανῶς. Ὀξυθυμεῖσθαι.] βαρέως

καὶ χαλεπῶς ὀργίζεσθαι, καὶ ὀξέως τοῦ θυμοῦ χρῆσθαι. Ἐπιζεῖν τὴν χολήν.) τουτέστιν ἐκθερμαίνεσθαι, ῥιπίζεσθαι. καὶ μεγάλως διαθερμαίνεσθαι τὴν ὀργὴν καὶ τὸν θυμόν. καὶ γὰρ αὐτὴ χολὴ διάπυρος οὖσα καθ' ὑπερβολὴν διαθερμαίνει. ἐνταῦθα δὲ ὁ κηδεστὴς προσποιούμενος καὶ προφασιζόμενος μισεῖν τὸν Εὐριπίδην μετὰ γυναικῶν δὴ ὄντα, ὅμως γε μὴν βούλεται παρ' αὐτοῦ μόναις συλλογίζεσθαι καὶ συλλαμβάνειν διὰ τῆς ἀναμνήσεως τῶν κακῶν ἃ πρὸ οὖσιν αἱ γυναῖκες, ὡς δικαίως ἀκούουσι κακῶς κακὰ πολλὰ ποιοῦσαι. Ὀναίμην τῶν τέκνων.) ἀπολαύσαιμι τῶν τέκνων, οὕτως καρπωσαίμην τὰ τέκνα καὶ εὐτυχοίην ἐν ἐκείνοις. B Μαίνομαι.] ἐκμανής εἰμι καὶ ἔκφορος. Ὅμως δ' ἐ) καὶ περ (φησὶν) ὀργιζόμεθα τῷ Εὐριπίδῃ, οὕτω κακολογοῦντι καὶ κακηγοροῦντι ἡμῶν ὅμως γέ μην δ' ἀπάσης τῆς ἔχθρας ἀφαιρεθείσης χρῆσθαι τῷ λογισμῷ ἐν ἡμῖν, καὶ ἐπ' ἐκεῖνον ἀεὶ ἐπανελθεῖν. Αὐταὶ γὰρ ἐσμέν.) καὶ γὰρ ἡμεῖς ἐσμὲν λογιστικαί. Κοὐδ' εἰμὶ ἔκφορος λόγου.) τουτέστιν ἐκμανής, ἄφρων, ἀλόγιστος, καὶ ἔξω τῶν φρενῶν λογισμῶν τι. ἐκφορὰ γὰρ μανίαν τινὰ δηλοῖ, ἔκστασίν τε τοῦ λογισμοῦ. καὶ ἐκφέρεσθαι λέγεται ὁ ἔξω τῶν λογισμῶν ὢν καὶ φρενῶν, ὡς καὶ ἐξίστασθαι λέγομεν ἁπλῶς τὸν ἔξω τοῦ λογισμοῦ C ὄντα. Τί.) διὰ τί. Ἔχουσαι.) ταῦτα κακά, ἅπερ ἡμῖν προφέρει ὁ Εὐριπίδης, βαρυνόμεθα καὶ ὀργιζόμεθα λέγοντος ἐκείνου τάδε. Δράσας μυρία.) ἀνεύθυντα κακά. Ἐγὼ γάρ.) τεχνικῶς ὁ κηδεστὴς κακηγορεῖ τῶν γυναικῶν, καὶ γὰρ πίστιν παρέχων ἐκείναις, ὅτι γυνή ἐστιν, ἄρχεται ἀπ' αὐτοῦ, ὡς δὴ γυναικὸς ὄντος, κακὰ καὶ τὰ ἀδικήματα τῶν γυναικῶν ἐρεῖν, ἵνα ἄλλαι δὴ γυναῖκες νομίζουσαι ἐκεῖνον ὡς ἀληθῶς εἶναι γυναῖκα, μὴ ὀργίζωνται ἀκούσασαι τῆς ἀναμνήσεως κακίας τῶν γυναικῶν.

BISETVS. Τὸ μὲν ὦ γυναῖκες.) Ὁ Μνησίλοχος γυναικεῖον σχῆμα ἐνδυσάμενος, καὶ τὰ γυναικῶν κατ' Εὐριπίδου ἐγκλήματα μετὰ μεγάλης προσοχῆς ἀκούσας, ὑπὲρ τοῦ φεύγοντος γενναίως ἀποκρίνεται, καὶ τὸν Εὐριπίδην ξυγγνώμης ἄξιον εἶναι λέγειν, ἀποφαίνων, καὶ διισχυριζόμενος αὐτὸν οὐδὲ μυριοστὸν μέρος φανερῶσαι τῶν ἀνόμων, καὶ ἀνοσίων ἔργων, ἅπερ αἱ γυναῖκες ποιοῦνται. B εἰσὶ δὲ στίχοι ἰαμβικοὶ τρίμετροι ἀκατάληκτοι νϛ. ὧν τελευταῖος,

Οὐδὲν παθοῦσαι μεῖζον ἢ δεδράκαμεν.

Κοὐδ' εἰμὶ ἔκφορος λόγου.] καὶ ἡμῶν οὐδεμία ἐστὶν ἔκφορος λόγου, ὃν ἐν ταύτῃ τῇ ἐκκλησίᾳ λέξω. οὐδεμία φαίνεται θέλειν τὸν ἐμὸν λόγον ἐντεῦθεν ἐκφέρειν, καὶ τοῖς ἀνδράσι ἀποφαίνειν. ταῦτα Μνησίλοχος τῷ Εὐριπίδῃ πανούργως συνδικῶν, ὡς γυνὴ καὶ αὐτὸς ὢν περὶ ἑαυτοῦ, καὶ τῶν λοιπῶν γυναικῶν μετὰ πλείστης παρρησίας ὁμολογῶν λέγει. Δράσας μυρία] δηλονότι δράματα, ἤγουν τραγῳδίας. C Ξύνοιδ' ἐμαυτῇ] τοῦτον τὸν στίχον ὅλῳ ποδὶ μεμειωμένον οὕτως ἐκπληρωτέον.

Ξύνοιδ' ἐμαυτῇ πόλλ'. ἐκεῖνο δ' οὖν, ὅ, τι
Δεινότατον.

τουτέστιν ἰδοὺ ἐμαυτῇ πολλὰ ξύνοιδα κακά, ἐκεῖνο δὲ μάλιστα, ὅπερ ἐστὶ δεινότατον. Ἵνα μὴ ἄλλῳ λέγω.) τὸ πλῆρες, ἵνα μὴ ἄλλῳ λέξω.

Ὅσπερ με διεκόρευσεν ἑπτέτιν οὖσαν. D
Οὗτος πόθῳ μ' οὔκνυε ἐλθὼν τὴν θύραν.
Κᾆτ' εὐθὺς ἔγνων. εἶτα καταβαίνω λάθρα.
Ὁ δ' ἀνὴρ ἐρωτᾷ. ποῖ σὺ καταβαίνεις. ὅποι;
Στρόφος μ' ἔχει τὴν γαστέρ' ὦνερ κ' ὠδύνη.
Ἐς τὸν κοπρῶν' οὖν ἔρχομαι. βάδιζέ νυν. E
Κᾆθ' ὁ μὲν ἔτριβεν, κεδρίδας. ἄνηθον. σφάκον.
Ἐγὼ δὲ καταχέασα τοῦ στροφέως ὕδωρ,
Ἐξῆλθον ὡς τὸν μοιχόν. εἶτ' ἠρειδόμην
Παρὰ τὸν ἀγυιᾶ κύβδ' ἐχομένη τῆς Δάφνης.
Ταῦτ' οὐδεπώποτ' ἐφωρᾶτ' Εὐριπίδης.
Οὐδ' ὡς ὑπὸ τῶν δούλων τε κ' ὀρεωκόμων F
Σποδούμεθ' ἢν μὴ 'χωμεν ἕτερον οὐ λέγει.
Οὐδ' ὡς ὅταν μάλισθ' ὑπό του βινώμεθα,
Τὴν νύχθ' ἕωθεν σκόροδα μασώμεθα.
Ἵν' ὀσφραινόμενος ἁνὴρ ἀπὸ τοῦ τείχους εἰσιὼν
Μηδὲν κακὸν δρᾶν ὑποπτεύηται. ταῦθ' ὁρᾷς
Οὐπώποτ' εἶπεν. εἰ δὲ Φαίδραν λοιδορεῖ G
Ἡμῖν τί τοῦτ' ἐστ'; οὐδ' ἐκεῖν' εἴρηκέ πω.
Ὡς ἡ γυνὴ δεικνῦσα τ' ἀνδρὶ τοὔγκυκλον

D *Qui quidem me vitiauit ſeptem annorum exiſtentem*
Hic deſiderio & amore mei leuiter pulſabat, cùm veniſſet fores,
Et deinde protinus agnoui, deinde deſcendo clàm.
Vir autem rogat, quonam tu deſcendis? quò?
Tormina me habent circa ventrem ô marite, & dolor,
E *Ad latrinam igitur eo. vade nunc.*
Et deinde hic quidem terebat fructus cedri, anethum & ſphacum,
Ego verò cùm infudiſſem ſupra cardinem aquam,
Egreſſa ſum ad mœchum, deinde innixa ſum
Iuxta viam fortiter adhærens lauro.
Hæc nunquam deprehendit Euripides,
F *Neque quòd à ſeruisq́; & mulionibus*
Subagitamur, ſi non habuerimus alterum, non dicit.
Neque quòd cùm maximè ab aliquo ſubagitatæ fuerimus
Nocte, mane allia mandimus,
Vt olfaciens vir à muro vrbis ingreſſus domum
Nihil mali facere ſuſpicetur, hæc videns
G *Nunquam dixit. ſi verò Phædra maledicit,*
Nobis quid hoc eſt? neque illud dixit vnquam,
Quòd vxor oſtendens viro circularem tunicam,

BOVRDINVS. Διεκόρευσεν.) διέφθειρε. Πόθῳ μου.) διὰ τὸν ἔρωτα, ὅνπερ δὴ εἶχεν ἐμοῦ. Ἔκνυεν.) ἐλαφρῶς καὶ ἰσχυρῶς ἠρέμα τε ἔκοπτεν τὴν τῆς οἰκίας θύραν, βουλόμενος καὶ ποθῶν εἰσελθεῖν, καὶ ἐμοὶ συγγενέσθαι, ἀλλ' οὐ τολμῶν φανερῶς καὶ θαρραλέως πατάττειν τὴν θύραν τοῦ εἰσακούεσθαι δεδοικώς. Κνύειν γὰρ κυρίως σημαίνει κνήθειν καὶ ξύειν, ἀπὸ τοῦ κνῦ, ὅπερ δὴ τὸ ἐλάχιστον σημαίνει. καὶ τὸ κνυθὸν σμικρὸν λέγεται. χ' ἡ κνύθος, ἄκανθα μικρά. Στρόφος μ' ἔχει τὴν γαστέρα.] στρέφεταί μοι τὴν γαστέρα καὶ περιωδυνῶς ἔχω. ἐνταῦθα κατηγορεῖ ὁ Ἀριστοφάνης τῆς ἀπάτης τῶν γυναικῶν, αἵπερ εὐμήχανοί εἰσιν πρὸς τὸ προφασίζεσθαι καὶ περιστέλλεσθαι τὰ κακά, καὶ σοφαὶ τέκτονες τῶν κακῶν εἰσίν, ὥς φησιν ὁ Εὐριπίδης ἐν τῇ Μηδείᾳ. Κοπρῶνα.] εἰς τὸ κοπρῶδες χωρίον, εἰς τόπον τοῦ κόπρου ἔρχομαι τοῦ ἐκλῦσαι τὴν κοιλίαν, καὶ παύεσθαι ταύτης τῆς διαστροφῆς τῆς γαστρός. Επεισθεν] ἐπείθετο. ἐντεῦθεν καταγελᾷ τῆς ἁπλότητος τῶν ἀνδρῶν, οἵπερ εἰσὶν εὐεξαπάτητοι. Κεδρίδας.] τοὺς καρποὺς κέδρου. οἵπερ ἐκλύειν στρόφον παρ' ἰατροῖς νομίζονται, καθάπερ καὶ ἄνηθος, ὥσπερ ὥς φησιν ὁ Παῦλος Αἰγινήτης, τὰ πνεύματα διασύρει καὶ διαλύει. Σφάκον.] ἀντὶ τοῦ ἐλελίσφακον, ὡς ἐπιτήδειον πρὸς τὸ παῦσαι στρόφον. Τοῦ στροφέως.] τοῦ στρόφιγγος. Ερειδομένην.] ἐπερειδομένην. Ὠρεοκόμων] ἐπιμελουμένων τῆς κόμης καὶ καλλωπιζομένων κοροπλαστῶν τε. κορεῖν γὰρ ἐπιμελεῖσθαι δηλοῖ καὶ κοσμεῖν. καὶ κορήματα, κοσμήματα λέγεται. Σποδούμεθ'.] βινούμεθα καὶ ὑποκινούμεθα. Σκορόδια.] τουτέστι σκορόδων φύλλα. σκόροδον δὲ λέγεται ὥσπερ σχιστόν τι ῥόδον ὂν παρὰ τὸ σχιστὸν ἔχειν. Μασώμεθα.] φάγωμεν. Ἵν' ὀσφραινόμενος.] αὕτη ἡ γνώμη, ἵνα ὁ ἀνὴρ διὰ τὴν δυσωδίαν τῶν σκορόδων ὑποψίαν πᾶσαν ἀποβάλληται τοῦ τι κακὸν πεπρᾶχθαι ὑπὸ γυναικός. Τ' ἔγκυκλον.] τὸ ἐγκύκλιον ἱμάτιον.

BISETVS. Διεκόρευσεν.] διεπαρθένευσεν ἑπτέτιν οὖσαν, καὶ κόρην διέφθειρεν. σημειοῦσθαι δέ, εἴπερ ἡ γραφὴ καλῶς ἔχει, ὅτι ὁ στίχος οὗτος παρὰ τὸν τοῦ μέτρου νόμον, ἐν τῇ ἕκτῃ χώρᾳ σπονδεῖον ἀντὶ ἰάμβου ἔχει. οὕτω μὲν τοῦτον διορθοῦσθαι δύναται,

Ὅσπερ με διεκόρευσεν οὖσαν ἑπτέτιν.

Πόθῳ μου 'κνυεν] τὸ πλῆρες, πόθῳ μου ἔκνυεν. Εὐστάθιος εἰς τὸ Ν. τῆς Ὀδυσσείας περὶ τοῦ κνύω ταῦτα λέγει. κνύω, ὃ δηλοῖ τὸ ξύω, δυσεύρετον μέν ἐστι. προφέρεται δὲ καὶ παρὰ τοῖς Ἀττικοῖς, καὶ Ἰωσιν. οὗ χρῆσις καὶ παρὰ τῷ κωμικῷ ἐν Θεσμοφοριαζούσαις,

Οὗτος πόθῳ μου 'κνυεν ἐλθὼν τὴν θύραν.

ἤγουν διὰ τὸν μου πόθον ἔκνυεν, ἔξυε τὴν θύραν. ἀλλ' ἐκεῖ ἔλκων ἀντὶ τοῦ ἐλθὼν διεφθαρμένως γράφεται. ἐκ δὲ τοῦ κνύω τὸ κνύζω, ἤγουν ἐξ ἐπιπολῆς, καὶ ἰσχνῶς καταξύω. Κᾆθ' εὐθύς.] καὶ εἶτα εὐθύς. ἔπειτα δὲ ταχέως. Στρόφος] στρόφος, νόσημά τι τῆς γαστρός. οἱ δὲ στρόφοι κατὰ τοὺς φυσικοὺς γίνονται διά τε δῆξιν ἰσχυράν, καὶ πνεῦμα φυσῶδες οὐκ ἔχον διέξοδον, ἀλλ' ἐν ταῖς τῶν ἐντέρων ἕλιξιν ἐναπειλημμένον. Κεδρίδας.) τοῦ κέδρου τοὺς καρπούς. Ἡσύχιος, σφάκον δὲ ἐλελίσφακον. ταῦτα δὲ ὁ εὐήθης ἀνήρ, καὶ ὑπὸ τῆς κόρης ἀπατώμενος ἔτριβεν, ὡς ἐπιτήδεια παῦσαι τὸν στρόφον. Καταχέασα τοῦ στροφέως ὕδωρ.] ἵνα μὴ ὁ στροφεὺς τῆς θύρας, περὶ ὃν ἡ θύρα στρέφεται, ἐν τῷ ἀνοίγεσθαι καὶ στρέφεσθαι ψόφον ποιήσῃ, καὶ τὴν μου τέχνην δηλώσῃ. ἀλλαχοῦ δὲ τῷ ἐλαίῳ πρὸς τοῦτο χρῶνται οἱ τὰς θύρας ἄνευ ψόφου λάθρα ἀνοίγειν ἐθέλοντες. Ερειδόμενον] ἐρείδειν, κατὰ τὸν Σουίδαν, συνουσιάζειν. τοῦτο δὲ μεταφορικῶς. ἐρειδομένην τοίνυν βινουμένην, κινουμένην. Ἀγυιεὺς δέ ἐστι κίων εἰς ὀξὺ λήγων, ὃν ἱστᾶσι πρὸ τῶν θυρῶν. ἰδίους δέ φασιν αὐτοὺς εἶναι Ἀπόλλωνος. οἱ δέ, Διονύσου. οἱ δέ, ἀμφοῖν. ἔστι δὲ ἴδιον Δωριέων. εἶεν δ' ἂν οἱ παρὰ τοῖς Ἀττικοῖς λεγόμενοι ἀγυιεῖς, οἱ πρὸ τῶν οἰκιῶν βωμοί. Ἄλλως. ἀγυιεὺς ὁ πρὸ τῶν αὐλείων θυρῶν κωνοειδὴς κίων, ἱερὸς Ἀπόλλωνος καὶ αὐτὸς θεός. τὸ δὲ ἐρείδειν, ἀντὶ τοῦ συνουσιάζειν. καὶ ἐρείδειν γυναῖκα, ἀντὶ τοῦ βινεῖν, παρὰ κωμικοῖς ἐν χρήσει. Κυνηδ' ἐχομένην τῆς δάφνης.] τὸ πλῆρες, κυνηδὰ ἐχομένην τῆς δάφνης. κυνηδὰ δέ, κατὰ συγκοπήν, ἀντὶ τοῦ κυνηδά, ἤγουν κυνηδόν. κυνὸς δίκην, ἀναιδέστατα ὡς κύων. τούτῳ δὲ τῷ ἐπιρρήματι ὁ κωμικὸς τὸν αἰσχρὸν συνουσίας τρόπον δηλοῖ, ὥσπερ οἱ κύνες εἰώθασι χρῆσθαι. τὸ δὲ κυνηδά, ἔστι κυνηδὰ ἐκ τοῦ κυνηδὸν γίνεται, ὡς ἐκ τοῦ ἀμφαδόν, τὸ ἀμφαδά. καὶ ἐκ τοῦ ἀποσταδόν, ἀποσταδά. καὶ ἄλλα μυρία. τὸ δὲ ἐφωρᾶτο, κατέμαθε, κατέλαβε. Ὀρεωκόμων] ὀρεωκόμος, καὶ ὀρεοκόμος ταυτόν. ὁ τῶν ὀρέων, εἴτε τῶν ἡμιόνων ἐπιμελητής. καὶ τὸ μὲν ὀρεωκόμος οὕτω σχηματίζεται ἀπὸ τῆς Ἀττικῆς γενικῆς ὀρέως, ὡς βασιλέως. ἐν δὲ τῇ συνθέσει τὸ σ ἐκβάλλεται. τὸ δὲ ὀρεοκόμος ἀπὸ τῆς κοινῆς γενικῆς ὀρέος, ὡς βασιλέος. ὀρεὺς δέ, ὀρέως, καὶ τὸ πληθυντικὸν ὀρῆες, ὀρεῖς, ἡμίονος. Ὅμηρος Ιλ. Α.

Οὐρῆας μὲν πρῶτον ἐπῴχετο, καὶ κύνας ἀργούς.

Εὐστάθιος οὐρεὺς ὁ ἡμίονος, παρὰ τὸ ὄρος ἰωνικῇ ἐπενθέσει τοῦ υ. ἢ παρὰ τὸ οὖρον, τὸν ἄνεμον, διὰ τὸ τοῦ σπέρματος ἄκαρπον τῶν τοιούτων ζώων. οὐρεὺς μέντοι καὶ ὁ φύλαξ ὁμωνύμως. ἀλλὰ τὸ πρότερον ἔτυμον πολλῷ πιθανώτερον. καὶ γὰρ οἱ ἡμίονοι τῶν ἄλλων ζώων τῶν σκευοφόρων, καὶ τῶν ὑποζυγίων ἐπιτηδειότεροι πρὸς τὸ δι' ὀρῶν πορείαν ποιεῖσθαι διά τε τὸ σθένος αὐτῶν, καὶ τὸ καρτερικόν. Σποδούμεθα] κινούμεθα, βινούμεθα. ἢν μὴ 'χωμεν, ἢν μὴ ἔχωμεν. ὑπό του, ὑπό τινος. Ἀπὸ τείχους.) ἐκεῖ γὰρ νυκτερινὴν φυλακὴν ποιησάμενοι ἐρχομένης ἠοῦς οἴκαδε ἐπαναστρέφειν εἰώθασι. τεῖχος δὲ παρ' Ὁμήρῳ, ὥς φησιν Ἡσύχιος, τὸ τῆς πόλεως, τειχίον δὲ (ὃ καὶ τοῖχος ἀρσενικῶς λέγεται) τὸ τῆς οἰκίας. Ἀττικοὶ δὲ τὸν περίβολον τῶν χωρίων οὕτω καλοῦσιν. ὑποτοπῆσαι, ὑπονοῆσαι. ὑποτοπεῖν, καὶ ὑποτοπάζειν ὑπονοεῖν, ὑπολαβεῖν, ὑποπτεύειν. Δεικνῦσα] τῷ ἀνδρὶ τὸ ἔγκυκλον δείξασα. περὶ δὲ τοῦ ἐγκύκλου, ἐν τοῖς ἄνω εἴρηται.

Ὑπ' αὐγὰς οἷόν ἐστιν ἐγκεκαλυμμένον
Τὸν μοιχὸν ἐξέπεμψεν. οὐκ εἴρηκά πω.
Ἑτέραν δ' ἐγᾦδ' ἣ φάσκεν ὠδίνειν γυνὴ
Δέχ' ἡμέρας ἕως ἐπρίατο παιδίον.
Ὁ δ' ἀνὴρ περιῄρχετ' ὠκυτόκι' ὠνούμενος.

Ad radios solis qualis est, occultatum
Adulterum emisit, non dixit vnquam:
Alteram verò noui, quæ dicebat dolores partus habere mulier
Per decem dies, donec emit infantem.
Maritus autem obibat vrbem medicamenta celerem partum facientia emens,

BOVRDINVS. Τὸν μοιχόν.] γράφεται παρ' ἄλλοις μοιχόν, καὶ βέλτιον ἐστί. ἡ γνώμη, ὅτι ἡ γυνὴ διαλεγομένη τῷ ἀνδρὶ καὶ ὁ στειλαμένη τὴν ἑαυτῆς ἐσθῆτα ἐκείνῳ ἐπὶ ταύτῃ τῇ προφάσει ἐκπέμπει τὸν μοιχόν, λάθρα τοῦ ἀνδρὸς καὶ ἀφανῶς. Ὠδίνειν] ὠδῖνας ἔχειν, ὡς τικτουμένην τὸν παῖδα. Ὠκυτόκεια.] τουτέστι φάρμακα ἐπαρτικὰ καὶ παροξυντικὰ πρὸς τὸ ταχέως δηλονότι αὐτὴν τίκτειν καὶ παιδοποιεῖσθαι.

BISETVS. Ὠκυτόκεια.] φάρμακα τοῦ τόκου ταχύνοντα, καὶ τὰς γυναῖκας τὰς ὠδινούσας ὠκέα, εἴτε ὠκέως, καὶ ταχέως τίκτειν ποιοῦντα. ὠδίνειν δὲ κυρίως λέγονται αἱ γυναῖκες ἐπὶ τοκετοῦ. ἀλλαχοῦ δὲ καὶ ἁπλῶς ἀλγεῖν,

A καὶ λυπεῖσθαι δηλοῖ. ἔστι δὲ καὶ διὰ στολῆς χάριν ὀδύνησιν ὠδίνειν λέγεται. ἀντὶ δὲ τοῦ τὸ δ' εἰσέφερε, βέλτιον ἴσως γράφειν, τότ' εἰσέφερε, τουτέστι τότε. ἢ τὸ ἕτερον τῶν ἄρθρων Ἀττικῶς πλεονάζει.

Τὸ δ' εἰσέφερε γραῦς ἐν χύτρᾳ τὸ παιδίον
Ἵνα μὴ βοῴη κηρίῳ βεβυσμένον.
Εἶθ' ὡς ἔνευσεν ἡ φέρουσ' εὐθὺς βοᾷ·
Ἄπελθ' ἄπελθ'. ἤδη γὰρ ὦ 'νερ μοι δοκῶ
Τέξειν. τὸ γὰρ ἦτρον τῆς χύτρας ἐλάκτισεν.
Χ' ὁ μὲν γεγηθὼς ἔτρεχεν, ἡ δ' ἐξέσπασεν
Ἐκ τοῦ στόματος τοῦ παιδίου. τὸ δ' ἀνέκραγεν.
Εἶθ' ἡ μιαρὰ γραῦς ἣ 'φερε τὸ παιδίον
Θεῖ μειδιῶσα πρὸς τὸν ἄνδρα, καὶ λέγει.
Λέων λέων σοι γέγονεν αὔτ' ἔκμαγμα σόν.
Τά τ' ἄλλ' ἁπαξάπαντα καὶ τὸ πόσθιον
Τῷ σῷ προσόμοιον στρεβλὸν ὥσπερ κύτταρον.
Ταῦτ' οὐ ποιοῦμεν τὰ κακά; νὴ τὴν Ἄρτεμιν
Ἡμεῖς γε. κᾆτ' Εὐριπίδῃ θυμούμεθα
Οὐδὲν παθοῦσαι μεῖζον ἢ δεδράκαμεν.
Χο. Τουτὶ μέντοι θαυμαστὸν
Ὁπόθεν εὑρέθη τὸ χρῆμα
Χ' ἥτις ἐξέθρεψε χώρα
Τήνδε τὴν θρασεῖαν οὕτω.
Τάδε γὰρ εἰπεῖν τὴν πανοῦργον
Κατὰ τὸ φανερὸν ὧδ' ἀναιδῶς
Οὐκ ἂν ᾠόμην ἐν ἡμῖν οὐδὲ τολμῆσαι ποτ' ἄν.
Ἀλλ' ἅπαν γένοιτ' ἂν ἤδη.
Τὴν παροιμίαν δ' ἐπαινῶ
Τὴν παλαιάν. ὑπὸ λίθῳ γὰρ
Παντί που χρὴ μὴ δάκῃ ῥήτωρ ἀθρεῖν.
Ἀλλ' οὐ γάρ ἐστι τῶν ἀναισχύντων φύσει γυναικῶν
Οὐδὲν κάκιον εἰς ἅπαντα πλὴν ἄρ' ἢ γυναῖκες.
Γυν. Οὔτοι μὰ τὴν Ἄγραυλον ὦ γυναῖκες εὖ φρονεῖτε

Intulit autem anus in olla infantem,
Vt ne clamaret cerula obturatum.
Deinde vt annuit capite anus quæ ferebat, uxor
B *statim clamat,*
Abi abi: iam enim ô vir mihi videor
Paritura esse, imum ventrem enim infans calcibus percussit.
Et hic quidem lætatus cucurrit, hæc verò traxit
Ex ore infantis cerulam, ille verò clamauit.
Deinde scelesta anus quæ ferebat infantem,
C *Currit ridens ad maritum, & dicit,*
Leo leo tibi natus est, ipsa effigies tua,
Et in reliqua omnia, & membrum virile
Tuo persimile tortum & compactum quemadmodum nucamentum.
Hæc si facimus mala per Dianam,
Nos quidem contra Euripidem irascimur,
Nihil passæ plus quàm fecimus.
CH. Hoc tamen mirum est,
D *Vnde inuenta sit res hæc,*
Et quænam educarit regio
Hanc arrogantem ita.
Hæc enim dicturam fuisse versutam
Apertè ita impudenter,
Non existimassem inter nos, neque ausuram fuisse vnquam,
Sed omne fieri & euenire posset iam.
E *Prouerbium autem laudo*
Vetus, Sub lapide enim
Omni alicubi oportet, ne mordeat orator, spectare.
Veruntamen est impudentibus natura mulierib.
Nihil peius ad omnia, præterquam scilicet mulieres.
MVL. Non per agrestem & venatricem Dianam ô mulieres, bene sapitis.
F

BOVRDINVS. Κηρίῳ βεβυσμένον.] τουτέστιν μικρῷ μορίῳ κηροῦ πεφραγμένον καὶ κεκαλυμμένον, ὥστε εἰσείργειν τὴν βοήν. ἔνθεν καὶ ἀκρόβυστος, ὁ τὸ ἄκρον βεβυσμένον ἔχων. Ἔνευσε.] προσένευσε. Τὸ ἦτρον.] τὸ μέρος ὑπὸ τὸν ὀμφαλόν, καὶ τὸ κάλυμμα τῆς μήτρας ὃ καλεῖται ἄλλως ἦτρον, καὶ ἐκπέτασμα τῆς χύτρας, ὁ παῖς ὁ ἐν τῇ χύτρᾳ ὤν. καὶ γὰρ οἱ παλαιοὶ τὰ παιδία ἐξέφερον καὶ ἐτίθεντο ἐν ταῖς χύτραις, τουτέστιν ἐν κεραμικοῖς σκεύεσιν. γνώμη δὲ ἡ αὐτή ἐστιν, ἄπερχου δὴ ὦ ἄνερ, καὶ γὰρ δοκῶ μοι εὐθὺς τέξειν τὸ παιδίον. ὁ γὰρ παῖς ὃν ἐνέφερεν ἡ γραῦς ἐν χύτρᾳ ἀγνο- G οοῦντος τοῦ ἀνδρός. καὶ διὰ τοῦτο χύτραν καλεῖ, τιθεὶς τὸ συνέχον ἀντὶ τοῦ συνεχομένου, ἐλάκτισε πρὸς τὸ ἦτρον ὡς ἐθέλων καὶ σπουδάζων ἤδη ἐξελθεῖν. Γεγηθώς.] χαίρων, ἐπιχαρής. Ἐξέσπασεν.] ἐξέτιλε ἐκ τοῦ στόματος τοῦ παιδίου τὸ κηρίον, ὅπερ δὴ ἐβέβυστο ὑπὲρ τοῦ μὴ ὀλολύζειν, ἵνα ἐκσπασθέντος ἐκείνου ἀνακεκράγῃ, ὡς τεχθέν.

Μειδιῶσα.] γελῶσα. Ἔκμαγμα σόν.] τὸ ἀπείκασμα σόν, τὸ ἀφομοίωμα, ὁ παῖς πλασθεὶς εἰς τὴν σοῦ ὁμοιότητα. Τὸ πόσθιον.] τὸ αἰδοῖον. Στρεβλόν.] διεστραμμένον, καὶ καμπυλόν. Κύτταρον.] κύτταρος λέγεται τὸ πῶμα τῆς βαλάνου, ὅπου ἐγκάθηται ἡ βάλανος, ἢ τῆς βαλάνου πυελίς, ἢ τὸ τῆς ῥοιᾶς προεξάνθημα. λέγεται καὶ ἐν τοῖς κηρίοις τῶν μελισσῶν πυελίς, καὶ κατάτρησις. ἢ τὸ κρανίου μέρος ὑψηλότατον καὶ ἀκροκόρυφον. ἐν τούτῳ ὁ Ἀριστοφάνης ἀξιομισεῖ τοὺς ἄνδρας εἴπερ οὕτω ἐξαπατώμενοι ὑπὸ γυναικῶν εὑρίσκονται τοιούτοις μαγγανεύμασι καὶ δελεάσμασιν. Κᾆτ'.] καὶ εἶτα, σχετλιαστικὸν τοῦτο ἐπίρρημα. ὀργιζόμεθα τῷ Εὐριπίδῃ οὐδὲν χαλεπώτερον καὶ μεῖζον παθοῦσαι ἤπερ δὴ ἐποιήσαμεν καὶ εἰργασάμεθα. Τουτὶ μέντοι θαυμαστόν.] θαυμάζει ὁ χορὸς καὶ ἐκπλήττεται ὑπὸ θρασύτητος ταύτης τοῦ κηδεστοῦ οὕτω φανερῶς κατηγοροῦντος καὶ κακολογοῦντος τῶν γυναικῶν. θαυμαστόν, φησίν, ἐστὶν ὁπόθεν εὑρέθη τοιόνδε τὸ χρῆμα τῆς γυναικός. τουτέστι τοιαύτη γυνή, Ἀττικῶς.

τὴν πανοῦργον.] παλίμβολον. Ἀλλ' ἅπαν γένοιτ' ἂν ἤδη.] ἀλλὰ πάντα δυνατά ἐστι ποιεῖσθαι καὶ οὐδὲν ἀδύνατον. Παροιμίαν τὴν παλαιὰν ὑπὸ λίθῳ γάρ.] ταύτῃ τῇ παροιμίᾳ χρῶνται πολλοὶ τῶν παλαιῶν, καὶ αὐτὸς ὁ Σοφοκλῆς. φησὶ γὰρ ἔν τινι τραγῳδίᾳ, ἐν παντὶ τοῦ σκορπίον φρουρεῖν λίθῳ. ἥτις παροιμία δηλοῖ καὶ σημαίνει, οὐδὲν ἀσφαλὲς οὐδὲ πιστὸν καὶ στάσιμον εἶναι ἐν τῷ βίῳ ἀνθρωπίνῳ. καὶ διὰ τοῦτο πάντα εἶναι φυλακτέα, σκοπητέα, καὶ διαθρητέα ὡς ἀκριβέστατα, ἵνα μὴ ἀφύλακτοι κακόν τι πάσχωμεν, καὶ εὐλαβητέον εἶναι, μὴ ἀπερισκέπτως λέγωμέν τι. πολλάκις γὰρ δάκνειν ταύτην τὴν ἀπερισκεψίαν λανθάνοντα ὑπὸ λίθῳ ῥήτορα μεμήνυται. διὸ αὐτὴ ἡ παροιμία εἴρηται ἐκ φύσεως τοῦ σκορπίου, ὅστις λανθάνει κείμενος ἐν τοῖς λίθοις, ὥστε ἐάν τις ἀφροντιστότερον ἀφέληται καὶ μὴ εὐλαβῶς, εὐθὺς δακεὶς κακόν τι μέγα πάσχει ὥς φησι Νίκανδρος, Σκορπίος ἀκροΐδης ὀλίγῳ ὑπὸ λᾶϊ λοχήσας. Πλὴν ἄρ' ἢ γυναῖκες.] οὕτως ἀναιδεῖς θρασεῖαι καὶ ἀναίσχυντοί εἰσι τῇ φύσει. Μὰ τὴν Ἄγραυλον.] τὴν Ἄρτεμιν, ἐν ἄγρῳ διανυκτερεύουσαν. Εὐφρονεῖτε.] σωφρονεῖτε.

Bisetus. Ἵνα μὴ βοῴη.] περὶ τούτων ἐν Ἀχαρνεῦσιν οὕτω προείρηται,

Δός μοι χυτρίδιον σφογγίῳ βεβυσμένον.

τὰ χόλια. χύτραν φέρουσιν, ἐν ᾗ σφόγγος πεπληρωμένος μέλιτος, καὶ τιθέασιν ἐν τῷ στόματι τῶν παιδίων ὅπως σιωπήσωσι ζητοῦντες τροφήν. τὸ δὲ βοῴη Ἀττικῶς ἀντὶ τοῦ βοάοι, βοᾷ. Τὸ γὰρ ἦτρον.] ἦτρον, τὸ ὑπὸ τὸν ὀμφαλὸν μέρος, καὶ τὸ κάλυμμα τῆς μήτρας ὃ καλοῦσιν ἔλυτρον. γελοίως δὲ εἶπεν, ἦτρον τῆς χύτρας. ἐν χύτραις γὰρ τὰ παιδία ἐξετίθεσαν. Σ. Ἄλλως. τὸ μέντοι ὑπὸ τὸν ὀμφαλὸν πᾶν ἔχει τῶν ὑπὲρ αἰδοῖα τεταγμένων ἦτρον τι, καὶ ὑπογάστριοι καλοῦσι. Πολυδεύκης. Ἐξέσπασεν ἐκ τοῦ στόματος] δηλονότι τὸ κηρίον, ὃ τὸ τοῦ παιδίου στόμα πρότερον ἐβύσατο. τὸ δὲ ἀνέκραγε, τὸ παιδίον τὸ στόμα ἔχον ἤδη ἐλεύθερον. θεῖ δὲ, τρέχει. Λέων, Λέων.] Σ. λέων λέων σοὶ γέγονεν ἔκμαγμα σόν. ἐπὶ τῶν μοιχευομένων δὲ, καὶ τικτουσῶν γυναικῶν τοῦτο λέγεται. ἀλλὰ καὶ παρὰ τῷ Σουΐδᾳ ὁ στίχος οὗτος ἐλλειπὴς γράφεται, ἐν οὕτω καλῶς ἀναπληρώσειας,

Λέων, λέων σοὶ γέγονεν αὐτ' ἔκμαγμα σόν.

Ὁ δὲ Μνησίλοχος τοὺς κακίστους τῶν μοιχευομένων γυναικῶν τρόπους διὰ τούτων ἡμῖν χαρακτηρίζει. αὗται γὰρ τοὺς ἄνδρας ἀπατηλῶς ἀπατῶσαι λέγουσιν, ὡς καλὸν τὸ παιδίον, ὡς τῷ πατρὶ προσόμοιον ἀληθῶς κατὰ πάντα τοῦ σώματος μέρη. οὕτω καὶ ἡ γραῦς νῦν ταῦτα λέγει. ὁ δὲ A νοῦς ὅδε. ὦ πάτερ, πάτερ τόδε τοῦ παιδίου, ὅρα, ὅρα πῶς σθεναρὸν, καὶ ῥωμαλέον λέοντος δίκην εἶναι φαίνεται τὸ παιδίον, ὃ νῦν σοι γέγονεν, αὐτὸ τὸ ἔκμαγμα, καὶ αὐτὴ ἡ ἀληθινὴ εἰκὼν σου. ἐκμάττειν δὲ δηλοῖ τὸ ἐκτυποῦν, καὶ χαρακτηρίζειν τινὸς εἰκόνα. ὅθεν τὸ ἔκμαγμα ταυτὸ δηλοῖ τῷ ἐκτυπώματι. ὅπερ καὶ ἐκμαγεῖον, καὶ εἶγμα, καὶ εἰκὼν συνωνύμως καλεῖται. καὶ ἐκμάξασθαι, τὸ ἐκτυπῶσαι. εἶγμα δὲ ἡ εἰκών, παρὰ τὸ εἴκειν, τὸ ὅμοιον ποιεῖν, ἢ ὅμοιον εἶναι. στρεβλὸν δὲ, καμπύλον. κύτταρον δὲ, τὸ πῶμα τῆς B βαλάνου, ὅπου ἐγκάθηται ἡ βάλανος. Θεόφραστος δέ φησι κυρίως λέγεσθαι τὴν προσάνθησιν τῆς πίτυος ἥτις ἐστὶν ὁ μικρὸς στάχυς ἐκ μεγάλων πυρῶν. ξηραινόμενος δ' ἐκφυλακοῦται, καὶ ἀποπίπτει λέγεται καὶ κύτταρος ἡ τοῦ αἰδοίου βάλανος. Τουτὶ μέν τοι.] στίχοι κωλοὶ ια'. ὁ δὲ χορὸς τὴν τοῦ Μνησιλόχου ὃν γυναῖκα εἶναι ἐνόμιζε θρασύτητα, καὶ παρρησίαν ἐν τῷ οὕτω φανερῶς τὰ τῶν γυναικῶν κακουργήματα, καὶ πανουργίας ἀποκαλύπτειν ἀκούσας, μετὰ θαυμασμοῦ, καὶ ἐκπλήξεως ταῦτα λέγει. Ὠόμην.] χαριεντίζων ᾤμην, παρὰ τὸ οἴομαι, τὸ νομίζω. ὁ δὲ στίχος ἐστὶ τροχαϊκὸς τετράμετρος καταληκτικός. βέλτιον δ' ἴσως καὶ τὸ ἡμῖν ὀξυτονεῖν, ἵν' ᾖ τροχαῖος, ὥσπερ καὶ C οἱ λοιποὶ πόδες, πλὴν τοῦ ἕκτου, ὅς ἐστι σπονδεῖος. Ὑπὸ λίθῳ γάρ.] πρὸς τὴν παροιμίαν παίζει, ὑπὸ παντὶ λίθῳ σκορπίος. ἐλλείπει δὲ τὸ ὕπεστι. τοῦτο δὲ λέγεται ἐπὶ τῶν ἐριστικῶν, καὶ κακοήθων. παραινεῖ δὲ μὴ προπετῶς λαλεῖν τοῦ μὴ δηχθῆναι. Σοφοκλῆς Αἰχμαλώτοις,

Ἐν παντὶ γάρ τοι σκορπίος φρουρεῖ λίθῳ.

Σ. τοῦτο δὲ γελοίως, καὶ παρὰ προσδοκίαν εἴρηται, δέον γὰρ εἰπεῖν, μὴ δάκῃ σκορπίος, εἶπε, μὴ δάκῃ ῥήτωρ. οἱ D γὰρ ῥήτορες τοῖς σκορπίοις ὅμοιοι διὰ τὸ κακόηθες, καὶ φαρμακῶδες τῶν λόγων, οἷς χρῶνται. Ἀλλ' οὐ γάρ ἐστι.] στίχοι ἰαμβικοὶ τετράμετροι καταληκτικοὶ μγ'. ὧν ὁ τελευταῖος,

Σιγᾶθ' ἵν' αὐτ κοσμίως.

Οὐ μὰ τὴν Ἄγραυλον.] αἱ γυναῖκες τῷ τοῦ Μνησιλόχου λόγῳ σφόδρα πικρανθεῖσαι, καὶ ὀργισθεῖσαι, αὐτοῦ καταβοῶσι, καὶ τῆς ἀνυποστάτου τόλμης, καὶ ἀναιδοῦς παρρησίας αὐτὸν δοῦναι δίκην ἀξιοῦσιν. ἐκ δὲ ταύτης τῆς ἀντιλογίας, καὶ ἀλλήλων κατηγορίας μέγας θόρυ- E βος ἐν αὐταῖς ἠγέρθη. Τὴν Ἄγραυλον.] περιφραστικῶς οὕτω καλεῖ τὴν Ἄρτεμιν ὡς ἐν τοῖς ἀγροῖς διὰ τὰς θήρας ἐναυλοῦσαν, καὶ διάγουσαν. ἣν καὶ ἀγροτέραν, καὶ ἀγραίαν οἱ ποιηταὶ συνωνύμως καλοῦσι.

Ἀλλ' ἢ πεφάρμαχθ' ἢ κακόν τι μέγα πεπόνθατ' ἄλλο.	*Sed vel venenatae estis, vel malum aliquod maius passae estis aliud,*
Ταύτην ἐάσετε τὴν φθόρον τοιαῦτα περιυβρίζειν	*Hanc permittentes perniciem talibus iniurijs afficere*
Ἡμᾶς ἁπάσας. εἰ μὲν οὖν τίς ἐστιν. εἰ δὲ μὴ ἡμεῖς	F *Nos omnes. si igitur aliqua est, sin minus, nos*
Αὐταί γε καὶ τὰ δουλάρια τέφραν ποθὲν λαβοῦσαι,	*Ipsae quidem & ancillulae cinerem alicunde accipientes,*
Ταύτης ἀποψιλώσομεν τὸν χοῖρον, ἵνα διδαχθῇ	*Huius expilabimus vuluam, ut doceatur*
Γυνὴ γυναῖκας οὖσα μὴ κακῶς λέγειν τὸ λοιπόν.	*Mulier mulieres existens non vituperare posthac.*
μν. Μὴ δῆτα τόν γε χοῖρον ὦ γυναῖκες. εἰ γὰρ οὔσης	G *SOC. Ne profectò genitale muliebre ò mulieres: si enim existente*

Bourdinus. Πεφάρμαχθε] ὑπὸ φαρμάκων τὴν διάνοιαν βέβλαφθε. φαρμάττειν γὰρ σημαίνει φαρμάκοις γοητεύειν, καὶ ποτίζειν. καὶ λέγεται παρὰ Δημοσθένει φαρμακᾶν ὁ ὑπὸ φαρμάκων βεβλαμμένος, οὕτω καὶ Θεόφραστος χρῆται τούτοις τοῖς ῥήμασι. τοιοῦτον δέ τι λέγει ὁ Δημοσθένης ἄλλοις ῥήμασι ἐν τῷ κατὰ Φιλίππου, Ἀθηναίους φάσκων αὐτοὺς τελυτᾶσθαι καὶ μανδραγόραν πεπωκόσι ἐοικέναι ἀνθρώποις, βουλόμενος ἐκείνων δηλοῦν τὴν ἀπραξίαν καὶ ἀναισθησίαν. Περιυβρίζειν.) ὑβριστικῶς προσχλευάζειν, καὶ προπηλακιστικῶς προσφέρεσθαι ἡμῖν. Ἀποψιλώσομεν.] ἀποτιλοῦμεν. ἐκτιλοῦμεν τὰς τρίχας τῆς γαστρὸς ἢ μήτρας. βούλονται δὴ αἱ γυναῖκες τιμωρήσασθαι καὶ λαμβάνειν τὴν δίκην ταύτης τῆς στωμυλίας καὶ ἀσελγείας τοῦ Μνησιλόχου, ὅνπερ γυναῖκα εἶναι ἐνόμιζον. Χοῖρον.] προείρηται τί σημαίνει. Μὴ δῆτα.] συλλογίζεται δὴ ἐνταῦθα οὕτως ὁ A κηδεστὴς, ἑκάστῃ ἡμῶν ἐδόθη παρρησία καὶ ἐξουσία τοῦ λέγειν καὶ ἐρεῖν, ὅ,τι γιγνώσκει. δίκαιον οὖν ἐστὶ εἰ ἐγὼ εἶπον παρρησιαζόμενος ὑπὲρ Εὐριπίδου, ἃ ἡγούμην ἐν ἐκείνῳ εἶναι δίκαια, καὶ τῷ ἀγαθῷ ἀνδρὶ ἁρμόττοντα, διὰ τοῦτο κακόν τι παθεῖν. καὶ γὰρ ἔδει ἂν τὴν δίκην λαβεῖν, καὶ τιμωρίαν τῆς παρρησίας ἡμῖν ἐλευθέρως δοθείσης.

BISETVS. Πεφάρμαχθε.) φαρμάσσειν, εἴτε φαρμάττειν νῦν δηλοῖ τὸ φαρμάκοις τισὶ, καὶ γοητείαις τὸν νοῦν τινος δηλήσασθαι, βλάψαι, γοητεῦσαι, καὶ ἐπῳδαῖς διαφθείρειν. Τὸν χοῖρον] τὸ γυναικεῖον αἰδοῖον. τοῦτο δὲ κατὰ τοῦ Μνησιλόχου, ὡς κατὰ γυναικὸς λέγεται. οὐ γὰρ δῆλον ἦν τίς ποτ' ἂν εἴη. ἀλλ' αἱ γυναῖκες αὐτὸν γυναῖκα εἶναι ἐνόμιζον.

Παῤῥησίας κἀξὸν λέγειν ὅσαι πάρεσμεν ἀσταί,
Εἶτ' εἶπον ἃ γίγνωσκον ὑπὲρ Εὐριπίδου δίκαια
C Διὰ τοῦτο τιλλομένην με δεῖ δοῦναι δίκην ὑφ' ὑμῶν;
Γυν. Οὐ γάρ σε δεῖ δοῦναι δίκην. ἥτις μόνη τέτληκας
Ὑπὲρ ἀνδρὸς ἀντειπεῖν ὡς ἡμᾶς πολλὰ κακὰ δέδρακε
Ἐξεπίτηδες εὑρίσκων λόγοις ὅπου γυνὴ πονηρὰ
D Ἐγένετο, Μελανίππας ποιῶν Φαίδρας τε. Πηνελόπην δὲ
Οὐπώποτ' ἐποίησεν ὅτι γυνὴ σώφρων ἔδοξεν εἶναι.
Κη. Ἐγὼ γὰρ οἶδα τ' αἴτιον. μίαν γὰρ οὐκ ἂρ εἴποις
Τῶν νῦν γυναικῶν Πηνελόπην. Φαίδρας δ' ἁπαξαπάσας.
E Γυν. Ἀκούετ' ὦ γυναῖκες οἷ' εἴρηκεν ἡ πανοῦργος
Ἡμᾶς ἁπάσας αὖθις αὖ. Μν. Κη. καὶ νὴ Δί' οὐδέπω γε
Εἴρηχ' ὅσα ξύνοιδ', ἐπεὶ βούλεσθε πλεῖον εἴπω;
Γυν. Ἀλλ' οὐκ ἂν ἔτ' ἔχοις. ὅσα γὰρ ᾔδεις ἐξέχεας ἅπαντα.
F Κη. Μὰ Δία οὐδὲ τὴν μυριοστὴν μοῖραν ὧν ποιοῦμεν.
Ἐπειτά γ' οὐχ' εἴρηχ' ὁρᾷς ὡς στλεγγίδας λαβοῦσαι

Dicendi libertate, & cùm liceat dicere omnibus quæcunque adſumus ipſæ,
Deinde dixi, quæ ſentiebam pro Euripide iuſta,
C *Propter hoc vulſam me oportet dare pœnas à vobis?*
MVL. Non enim te oportet dare pœnas, quippe quæ ſola auſa es
Pro viro contradicere, qui nos multis malis affecit,
Dedita opera excogitans verba vbi mulier improba
D *Fuit Menalippas, repræſentans Phædrasq́ue, Penelopemq́ue,*
Nunquam egit, quòd mulier temperans viſa eſt eſſe.
SOC. *Ego enim ſcio cauſam. vnam enim non ſcilicet diceres*
Huius ætatis mulierum Penelopem, Phædras ſimul omnes.
E *MVL. Audite ô mulieres, qualia dixit ſceleſta*
Nobis omnibus rurſus. SOC. *Et profectò nondum quidem*
Dixi, quæcunque cognoſco: nam vultis, plus dicam?
MVL. Sed non amplius poſſes, quæcunque enim ſciebas, effudiſti omnia.
SOC. *Non per Iouem, ne milleſimam quidem*
F *partem eorum quæ facimus,*
Deinde quidem non dixi: vides, quòd ſtrigiles accipientes,

BOVRDINVS. Τέτληκας] ὑπέμεινας. Ἐξεπίτηδες] ἐκ προνοίας, ἐκ προαιρέσεως, ἐξ ἐπιβουλῆς. Μελανίππας ποιῶν Φαίδρας τε.] ἅσπερ δὲ γυναῖκες κακῶς ἤκουσαν καὶ διεβλήθησαν διὰ πορνείαν καὶ τὴν ὑβριστικὴν τῶν σωμάτων διαφθοράν. καὶ γὰρ ἡ Φαίδρα διὰ τὴν ἐπιθυμίαν αἰσχρὰν καὶ πορνικὴν αὐτῆς, αἰτία ἐγένετο τοῦ θανάτου τοῦ Ἱππολύτου, ὡς λαμπρῶς συνέγραψεν ὁ Εὐριπίδης ἐν Ἱππολύτῳ στεφανωτῷ. γνώμη δὲ ἥδε, ὅτι ὁ Εὐριπίδης βουλόμενος ἀεὶ προπηλακίζειν καὶ ἐξυβρίζειν τὰς γυναῖκας ἐν ταῖς ἑαυτοῦ τραγῳδίαις, εἰσάγει ἑκάστοτε ἢ Μελανίππην ἢ Φαίδραν αἰσχρόν τι ἢ πορνικὸν διαπραττομένας, οὐδαμοῦ δὲ ποιεῖ Πηνελόπην ἥπερ δὴ σώφρων καὶ μετρία ἐγένετο, ἧς ἀεὶ μέμνηται Ὅμηρος μεγάλῳ σὺν ἐπαίνῳ, ἵνα μὴ ἐπαινετὸν τιν' οὖν ἔπαινον καὶ ἐγκώμιον ταῖς γυναιξίν. Πηνελόπην] πιστὴν, σώφρονα καὶ εὔκοσμον. Φαίδρας] ἀκρατεῖς, ἀμέτρους, πόρνας. ἐνταῦθα δ' ὁ κηδεστὴς τοιούτοις τοῖς ῥήμασιν ὑβριστικοῖς παροξύνει καὶ ἐποτρύνει τὰς ἄλλας γυναῖκας G πρὸς τὸ ἐπαλλήλως προπηλακίζειν καὶ ὑβρίζειν ἑαυτὸν, μεμνημένον δὴ τὴν γυναῖκα καὶ σχηματισθέντ' ὄντ', ἀλλ' ὁμολογουμένην κακολογοῦντα καὶ ἐνυβρίζοντα ἐκείνας. Ἐξέχεας.) ἐλάλησας, ἐξήπλωσας. Στλεγγίδας.) στλεγγίδες λέγονται τὸ κτένιον, ὃ καὶ στλεγγὶς ὀνομάζεται.

BIS. Τ' αἴτιον) τὸ αἴτιον. Στλεγγίδας] στλεγγὶς, ίδος, ἧς αὐτοῦ ἡ χρῆσις, ἐν τοῖς Ἱππεῦσιν εἴρηται, ἐν τῷ ἀποστλεγγιστηρίῳ. ς.

Ἔπειτα σιφωνίζομεν τὸν σῖτον. Γυν. ἐπιτριβείης.
Κη. Ὡς τ' αὐτὰ κρέ' ἐξ Ἀπατουρίων ταῖς μαστροποῖς διδοῦσαι
Ἔπειτα τὴν γαλῆν φαμεν. Γυν. τάλαιν' ἐγὼ φλυαρεῖς.
Κη. Οὐδ' ὡς τὸν ἄνδρα τῷ πελέκει γυνὴ κατεπόδησεν.
Οὐκ εἶπον. οὐδ' ὡς φαρμάκοις ἑτέρα τὸν ἄνδρ' ἔμηνεν.
Οὐδ' ὡς ὑπὸ τῇ πυέλῳ κατώρυξέν ποτε. Γυν. ἐξόλοιο.
Κη. Ἀχαρνικὴ τὸν πατέρα. Γυν. ταυτὶ δῆτ' ἀνεκτ' ἀκούειν;
Κη. Οὐδ' ὡς σὺ τῆς δούλης τεκούσης ἄρρεν. εἶτα σαυτῇ
Τοῦθ' ὑπεβάλου. τὸ σὸν δὲ θυγάτριον παρῆκας αὐτῇ.
Γυν. Οὔτοι μὰ τὼ θεὼ σὺ καταπροίξει λέγουσα ταυτὶ
Ἀλλ' ἐκποκιῶ σου τὰς ποκάδας. Μν. Κη. οὐ δὴ μὰ Δία σύ γ' ἅψει.
Γυν. Καὶ μὴν ἰδού. Μν. καὶ μὴν ἰδού. λάβε θοἰμάτιον Φιλίστη.
Μν. Κη. Πρόσθες μόνον. κἀγώ σε νὴ τὴν Ἄρτεμιν. Γυν. τί δράσεις;
Μν. Κη. Τὸν σησαμοῦνθ' ὃν κατέφαγες τοῦτον χέσειν ποιήσω.
Χο. Παύσασθε λοιδορούμεναι. καὶ γὰρ γυνή τις ἡμᾶς
Ἐσπουδακυῖα προστρέχει. πρὶν οὖν ὁμοῦ γενέσθαι,
Σιγᾶθ' ἵν' αὐτῆς κοσμίως πυθώμεθ' ἅττα λέξει.

A *Poſtea quaſi per ſiphonem & fiſtulam attrahimus cibum.* Mv. *Perdaris.*
So. *Quodq; ipſas carnes Apaturijs feſtis lenis dantes,*
Deinde felem diximus abſtuliſſe. Mvl. *Miſeram me, nugaris.*
So. *Neque quòd maritum ſecuri uxor percuſſit,*
B *Non dixi: neq; quòd potionibus altera maritum inſanire fecit,*
Neque quod ſub ſolio deſodit olim. Mvl. *Pereas.*
So. *Atharnica patrem.* Mvl. *Hæc verò tolerabilia ſunt ne ad audiendum?*
So. *Neque quòd tu ancilla pariente marem, deinde tibiipſi*
Hunc ſuppoſuiſti, tuam verò filiolam dimiſiſti ipſi.
C Mvl. *Non per deas tu impunè feres, dicens hæc,*
Sed euellam tui pilos.
So. *Neque per Iouem tu quidem attinges me.*
Mvl. *Verùm ecce, verùm ecce te tangam, ſume pallium Philiſta ancilla.*
So. *Accede modo, & ego te per Dianam.* Mvl. *Quid facies?*
D So. *Seſaminam placentam quam deuoraſti, hanc cacare faciam.*
Cho. *Deſinite conuiciantes; etenim mulier quædam ad nos*
Feſtinans accurrit: priuſquam igitur ſimul ſiamus,
Tacete, vt ipſam modeſte audiamus quæ nam dicet.
E

Bovrdinvs. Σιφωνίζομεν τὸν σῖτον.] σιφωνίζειν δὲ κυρίως σημαίνει ἀποσπᾶν ἐπὶ τῶν ὑγρῶν. ἐν δὲ τούτῳ ὁ Ἀριστοφάνης κατεχρήσατο ἐπὶ τοῦ σίτου. τὸ δὲ ῥῆμα μετῆκται ἀπὸ τοῦ σίφωνος, ὃ σημαίνει τὸ κάδισκον, ὥσπερ χρῶνται οἱ κάπηλοι πρὸς τὸν οἶνον, καὶ ὄργανόν τι εἰς πρόεσιν ὑδάτων ἐν τοῖς ἐμπρησμοῖς, καὶ σιφώνιον τὸ αὐτὸ δηλοῖ. Κρέ'.] κρέατα ἐν τῇ ἑορτῇ τῶν Ἀπατουρίων διδόασι ταῖς προαγωγοῖς, ἔπειτα γαλῆν ἀφελέσθαι προφασίζονται. Ἀπατούρια δ' ἑορτὴ ἦν δημοτελὴς ἥπερ ἤγετο παρ' Ἀθηναίοις τρεῖς ἡμέρας. πρώτη μὲν ἐκαλεῖτο δορπεία, ἡ δευτέρα ἀνάθυσις, ἀπὸ τοῦ θύειν. ἡ τρίτη κουρεῶτις, ἀπὸ τοῦ τοὺς κόρους καὶ τὰς κούρας ἐγγράφειν εἰς τὰς φρατρίας. φασὶ δέ τινες Ἀπατούρια ὀνομάζεσθαι, οἷον ὁμοπατόρια τῶν πατέρων ὁμοῦ συνερχομένων διὰ τὰς τῶν παίδων ἐγγραφάς. Ταῖς μαστροποῖς.] μαυλιστρίαις καὶ πορνοβοσκοῖς. Γαλῆν.] ἀφελέσθαι δηλονότι. Κατεπόδησεν.] ἐπάταξεν, ἔτυψεν. Ἔμηνεν.] μανῆναι ἐποίησεν, εἰς μανίαν ἐνέβαλεν. Πυέλῳ.] ὀρύγματι, ἐμβάτῃ θήκῃ, ἔνθα ἀπολούσεις ποιοῦνται. Ἀχαρνικὴ τὸν πατέρα.] δηλονότι κατώρυξεν ὑπὸ τῇ πυέλῳ. Οὐδ' ὡς σύ.] πρότερον ὁ Ἀριστοφάνης ἐξηγεῖτο τὰς ἀκρατείας καὶ ἀσελγείας τῶν γυναικῶν, ἐνταῦθα δ' ἐξαγορεύει τὴν κακουργίαν ἐκείνων. Ὑπεβάλου.] ὑπέθου. Καταπροίξει.] προῖκα ἐκφεύξει, ἢ καταφρονήσεις καταγελῶσα τῆς ἡμῶν χωρὶς ζημίας. προῖκα γὰρ ἔλεγον καὶ τὴν ζημίαν οἱ παλαιοί. Ἐκποκιῶ.] ἐκτιλῶ, ἐκσπάσω, ἀποξυρῶ τὰς ποκάδας τὰς δηλονότι ἐμφύους τρίχας σου. Σησαμοῦνθ'.] σησαμοῦς τὸ πέμμα, εἶδος πλακοῦντος.

Bis. Σιφωνιζόμεθα.] σιφωνίζειν, κυρίως ἐπὶ τῶν ὑγρῶν τὸ ἀποσπᾶν. Ἀριστοφάνης δὲ κατεχρήσατο εἰπὼν, σιφωνίζομεν τὸν σῖτον. Σ. σιφωνίζειν δὲ τὸν σῖτον τὸν ἀχυρμὸν, ὡς δηλοῖ τὴν τροφὴν ὥσπερ διὰ σίφωνος καὶ σύριγγος, ἢ ὀχετοῦ τινος ἕλκειν, καὶ εἰς τὴν γαστέρα ἐμβάλλειν. F Ὥς τ' αὐτὰ κρέ' ἐξ Ἀπατουρίων.] τὸ πλῆρες ὅτι αὐτὰ κρέα ἐξ Ἀπατουρίων. ἔπειτα φαμὲν τὴν γαλῆν αὐτὰ λαβεῖν, κλέψαι, καὶ φαγεῖν. περὶ δὲ τῶν Ἀπατουρίων ἐν Ἀχαρνεῦσιν εἴρηται. κατεπόδησεν δὲ, ἔτυψεν, ἔπληξεν. Ἔμηνεν.] μανῆναι ἐποίησεν. εἰς μανίαν ἐνέβαλε. τὸ γὰρ μαίνειν ἐνεργητικῶς λαμβάνεται. Ὑπὸ πυέλῳ.] Σ. πύελος, ὄρυγμα, ἐμβάτη, ἔνθα ἀπολούονται. Ἡσύχιος δὲ τὴν ἀσάμινθον, ἢ λάρνακα οὕτω καλεῖ. Ἀνεκτ' ἀκούειν.] ἀνεκτὰ ἀκούειν. ἀνεκτὸν, φορητὸν ὑπομονητικόν. Ἡσύχιος. καὶ ἀνεκτὰ, ἀντὶ τοῦ ἀνεκτῶς, ἢ ὑπο- G μονῆς ἄξια. Καταπροίξει.] Ἀττικῶς, ἀντὶ τοῦ καταπροίξῃ, τουτέστι κατὰ δωρεὰν, καταγελάσῃ μου χωρὶς ζημίας. προῖκα γάρ, φησιν, ἔλεγον καὶ τὴν ζημίαν. Ἡρόδοτος. Οὐ γὰρ δὴ ἐμέ γε οὐδεὶς λωβησάμενος καταπροίξεται. καὶ ἐν Σφηξὶ ταύτῃ τῇ λέξει Ἀριστοφ. ἐχρήσατο. τὰ δὲ σχόλια οὕτως αὐτὴν ἑρμηνεύει. ἡ μὴ καταφρονήσεις. παρὰ τὴν προῖκα. τουτέστιν, ἡ δωρεὰ μου ἐγχανῇ. καὶ ἐν Νεφέλ. ταὐτόν.

ἐν δὲ τῷ μεγάλῳ Ἐτυμολογικῷ οὕτω γράφεται. καταπροίξασθαι ἀπὸ τῆς προικός, ἣν διαιροῦντες οἱ Ἴωνες πρόϊκα λέγουσιν. ὥσπερ οὖν ἡ προὶξ δωρεὰν δίδοται, οὕτω φασίν, οὐ δωρεὰν καταγνώσεταί τις, ἀλλ' ἀποδώσει μισθόν, ἀνθ' ὧνπερ ἔξει. τινὲς μὲν τὸ τοῦ ῥήματος τὸ θέμα νομίζουσιν εἶναι καταπροίκομαι. ὅ ἐστι προχωρῶ, προβαίνω, πορευτέον χωρῶ. ἀγεννέστερον δὲ εἰ μὴ ἐν τῷ μέλλοντι, καταπροίξομαι. καὶ τούτου ἡ χρῆσις ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ἐν τῇ ἀπειλῇ ἐστιν. διὸ οὐ καταπροίξει νῦν ἀντὶ τοῦ ἀτιμωρητὶ ἐντεῦθεν ἀπαλλάξῃ, οὐδ' ἀζήμιος ἀπολύσῃ ταῦτα λέγων. Ἐκποκιῶ.] τὰς τρίχας ἐκσπάσω. ποκάδες, αἱ διεκτενισμέναι τρίχες. ἐπὶ γυναικείων τριχῶν ὡς τὸ πολὺ παρὰ τὸ μαλλὸν εἶναι τὸν πόκον. λοχάδας δὲ ἁπλῶς τὰς τρίχας. ἐμπλοκὴ δέ τις φαίνεται, καὶ πλοκαμίδας σπανίως ἐπὶ τῶν ἀνδρῶν λέγεται. Σ. τὸ δὲ ἐκποκιῶ, Ἀττικόν, ἀντὶ τοῦ κοινοῦ ἐκποκίσω, παρὰ τὸ ἐκποκίζω, ὡς τὸ νομιῶ παρὰ τὸ νομίζω. Ἅττα] ἅττα Ἀττικῶς, ἅσσα κοινῶς, τρία σημαίνει. τὸ ἅτινα, καὶ τὸ ὅσα, καὶ τὸ τινά. καὶ ὅτι μὲν ἰσοδυναμεῖ τῷ ἅτινα, ἢ τῷ ὅσα, δασύνεται. ἔστι φράζε ἅσσα ἐθέλησθα. καὶ ἅσσ' ἐστὶν ὁμοῖα περ αὐτῇ. ὅτε δὲ κεῖται ἀντὶ τοῦ τινά, ψιλοῦται. ἰστέον δὲ ὅτι τὸ ἅσσα, ὃ δηλοῖ τὸ ἅτινα, ἐκ τοῦ ἅ γίνεται, ὅπερ ἐστὶν ἄρθρον οὐδέτερον ὑποτακτικὸν πληθυντικόν. καὶ ἐκ τοῦ σα, ὃ Μεγαρεῖς καὶ Δωριεῖς τινὰ δηλοῖ. διὸ καὶ δασύνεται ὁμοίως τῷ B ἅτινα. φασὶ δὲ οἱ παλαιοὶ περὶ τοῦ ἄττα, ὅτι καὶ τὸ πάτερ σημαίνει, ἢ τὸ ἰσοδυναμοῦν τούτῳ. Ἀριστοφάνης, πυθοῦ χελιδὼν πλείων ἄττα φαίνεται. ἔστι καὶ προσφώνημα νεωτέρων πρὸς πρεσβυτέρους τῇ Θετταλῶν διαλέκτῳ. Εὐστάθιος.

ΚΛΕΙΣΘΕΝΗΣ, ΧΟΡΟΣ, ΓΥΝΗ,
Ἄλλη Γυνή.

CLEISTHENES, CHORVS, MVLIER,
C ALTERA MVLIER.

Bisetus. Ὁ θηλυδριώδης, καὶ γυναιμανὴς Κλεισθένης πρὸς τὴν τῶν Θεσμοφοριαζουσῶν ἐκκλησίαν προστρέχει δηλώσων αὐταῖς ἅπερ ἤκουσεν ἔκ τινων. περὶ τῆς ἀπάτης ἣν τὰς γυναῖκας Εὐριπίδης ἀπατᾶν ἐγχειρεῖ. αὐταῖς οὖν παραινεῖ τὰς Εὐριπίδου τέχνας ἐπιμελῶς φυλάξασθαι. αἱ δὲ ῥᾳδίως πείθονται τὸν Μνησίλοχον ὑποδηλοῦσθαι, περὶ οὗ ὁ τοιοῦτος λόγος διεπέρα, καὶ ὃν ὁ Κλεισθένης ὑποσημαίνειν ἤθελεν. ἀνθ' ὧν αὐτὸν ἐπιμελέστερον σκοπεῖν, καὶ τοὺς αὐτοῦ λόγους ἀκριβέστερον ἐξετάζειν ἄρχονται. οἱ δὲ στίχοι ἰαμβικοὶ τετράμετροι ἀκατάληκτοι πάντες, ὧν ὁ τελευταῖος,

Ἐγὼ δὲ ταῦτα ταῖς πρυτάνεσιν ἀγγελῶ.

D

Κλ. Φίλαι γυναῖκες, ξυγγενεῖς τοὐμοῦ τρόπου.
Ὅτι μὲν φίλος εἴμ' ὑμῖν, ἐπίδηλος ταῖς γνάθοις.
Γυναικομανῶ γάρ, προξενῶ θ' ὑμῶν ἀεί.
Καὶ νῦν ἀκούσας πρᾶγμα περὶ ὑμῶν μέγα
Ὀλίγῳ τι πρότερον, κατ' ἀγορὰν λαλούμενον
Ἥκω φράσων τοῦτ' ἀγγελῶν θ' ὑμῖν ἵνα
Σκοπῆτε καὶ τηρῆτε, καὶ μὴ προσπέσῃ
Ἡμῖν ἀφάρκτοις πρᾶγμα δεινὸν καὶ μέγα.
Χο. Τί δ' ἐστὶν ὦ παῖ; παῖδα γάρ σ' εἰκὸς καλεῖν
Ἕως ἂν οὕτως τὰς γνάθους ψιλὰς ἔχῃς.

CL. *Charæ mulieres cognatæ meorum morum,*
Quod quidem amicus sum vobis, manifestus sum malis.
Ob imitationem enim mulierum insanio, interpresq; vestrûm sum semper.
Et nunc cùm audierim rem de vobis magnam,
Paulo quid prius in foro prædicatam,
Venio dicturus hoc, nunciaturúsque vobis, ut
E *Videatis & obseruetis, & ne accidat*
Nobis imperatis & immunitis res grauis & magna.
CH. Quid verò est ô puer? puerum enim te conueniens est appellare,
Quousque ita genas depiles habueris.

Bourdinus. Φίλαι γυναῖκες.] ὁ Ἀριστοφάνης ἐνταῦθα ἄρχεται τῆς καταμηνύσεως τῶν τεχνῶν καὶ μηχανημάτων τοῦ Μνησιλόχου, ὅπως ταῦτα ἐξαγγέλλεται καὶ ἐκφέρεται ὑπὸ τοῦ Κλεισθένους ὄντος. ἐνταῦθα καταφρονεῖ καὶ καταχλευάζει ὁ Ἀριστοφ. τοῦ Κλεισθένους ἐπὶ τῇ ἐκλύσει, μαλακίᾳ, ἀνανδρείᾳ τε αὐτοῦ, ὅτι μᾶλλον γυναιξὶν ἀνὴρ ὢν ὁμοιοῦται καὶ εἰκάζεται ἢ ἀνδράσιν, ὥσπερ καὶ πρότερον προείρηται. Συγγενεῖς τοὐμοῦ τρόπου.] ὁμοιότροποι τὰς γνάθους, μαλακαῖς δὴ οὔσαις καὶ ἐκλύτοις ὥσπερ καὶ αἱ τῶν γυναικῶν. Γυναικομανῶ.] ἐκμαίνομαι περὶ τὰς γυναῖκας, ὑπὸ τῆς ἀμέτρου φιλίας καὶ ἐπιθυμίας. G Προξενῶ θ' ὑμῶν ἀεί.] προΐσταμαι, προστατῶ, προβάλλομαι, καὶ προαγωνίζομαι ὑμῶν. πρόξενος δὲ κυρίως ἐκαλεῖτο παρὰ παλαιοῖς ὁ τεταγμένος εἰς τὸ τοὺς ξένους ὑποδέχεσθαι ἐξ ἀλλοτρίων πόλεων ἱκομένους, καὶ ὑπὲρ τῆς ξενίας ἐπιμελεῖσθαι, ὅθεν καὶ μεταφορικῶς πρόξενος καλεῖται φίλος, ὥσπερ ὁ ἐν τῇ αὐτοῦ ξενίᾳ προϊστάμενος. Λαλούμενον.] θρυλλούμενον. F Ἀφάρκτοις.] ἀπροβλήτοις, καὶ μὴ προορᾶσι, ἀφυλάκτοις τι καὶ οὐ φροντίζουσι πρὸς τὴν ἄπειρξιν τοῦ μέλλοντος, καὶ συμβησομένου κακοῦ. ἀπὸ τοῦ φράττειν. Προσπέσῃ.] ἐπιπέσῃ, γένηται δ' ἤδ' ἐστίν. ἵνα ὑμεῖς προϊδόντες τὸ μέλλον κακόν, καὶ προφυλάττησθε. ἀφύλακτοι δὲ μὴ πάθητε ὑπερφυές τι καὶ φοβερὸν κακόν. Τὰς γνάθους ψιλάς.] ἀποτετιλμένας, ἀτρίχους, ἀπεξυρημένας.

Bisetus. Προξενῶ θ' ὑμῶν.] Σ. τούτου τοῦ Ἀριστοφανείου στίχου μνημονεύων, τὸ ῥῆμα αἰτιατικῇ συντάσσει, οὕτω γράφων, προξενῶ θ' ὑμᾶς, ἀντὶ τοῦ προΐσταμαι. εἶτα πρὸς διαστολήν, προξενῶ φησίν, ἀντὶ τοῦ ἐπιτάττω, γενικῇ. Εὐστάθιος δὲ τόνδε τὸν στίχον,

Τοὺς δ' ἐγὼ ἐξείνισσα, καὶ ἐν μεγάροισι φίλησα,

ἑρμηνεύων, ἐξείνισσα, φησί, καὶ ἐν μεγάροισι φίλησεν, ἤτοι ἐφιλοφρονήσατο, καὶ ἐξένισεν, ὅπερ οἱ ὕστεροι προξενῆσαι λέγουσι.

λέγουσι, μετὰ γενικῆς τὸ ῥῆμα συντάσσοντες. ἀλλ' ἴσως A προξενῶ δ' ἐνταῦθα οὐκ ἀπιθάνως ἂν λαμβάνοιτο, ἀντὶ τοῦ πρόξενός εἰμι, ἤγουν μεσίτης, μηνυτής, ἢ ἐπίτροπος, ἐπιμελητὴς, κηδεμών. Ἀφράκτοις] ἀφυλάκτοις, οὐ πεφραγμένοις. ἐνταῦθα δὲ μεταφορικῶς. αἱ νῆες ἄφρακτοι, αἱ ἐμβολὰς μὴ ἔχουσαι. Ἡσύχιος. [illegible] δὴ, παρὰ προσδοκίαν, καὶ ἀφνιδίως συμβῇ.

Κλ. Εὐριπίδην ἔφασ' ἄνδρα κηδεστήν τινα
Αὐτοῦ γέροντα, δεῦρ' ἀναπέμψαι τήμερον.
Χο. Πρὸς ποῖον ἔργον ἢ τίνος γνώμης χάριν;
Κλ. Ἵν' ἅττα βουλεύοισθε καὶ μέλλοιτε δρᾶν,
Ἐκεῖνος εἴη τῶν λόγων κατάσκοπος.
Χο. Καὶ πῶς λέληθεν ἐν γυναιξὶν ὢν ἀνήρ;
Κλ. Ἀφεῦσεν αὐτὸν κἀπέτιλλ' Εὐριπίδης,
Καὶ τἄλλ' ἅπανθ' ὥσπερ γυναῖκ' ἐσκεύασεν.
Κη. Πείθεσθε τούτῳ ταῦτα; τίς δ' οὕτως ἀνὴρ
Ἠλίθιος, ὅστις τιλλόμενος ἠνείχετο;
Οὐκ οἴομ' ἔγωγ'. ὦ πολυτιμήτω θεώ.
Κλ. Ληρεῖς. ἐγὼ γὰρ οὐκ ἂν ἦλθον ἀγγελῶν,
Εἰ μὴ 'πεπύσμην ταῦτα τῶν σάφ' εἰδότων.
Χο. Τὸ πρᾶγμα τουτὶ δεινὸν εἰσαγγέλλεται.
Ἀλλ' ὦ γυναῖκες οὐκ ἐλινύειν ἐχρῆν,
Ἀλλὰ σκοπεῖν τὸν ἄνδρα καὶ ζητεῖν ὅπου
Λέληθεν ὑμᾶς κρυπτὸς ἐγκαθήμενος.
Καὶ σὺ ξυνέξευρ' αὐτὸν ὡς ἂν τὴν χάριν
Ταύτην τε κἀκείνην ἔχῃς ὦ πρόξενε.
Κλ. Φέρ' ἴδω τίς εἶ πρώτη σύ; Μν. Κη. ποῖ τις τρέψεται;
Κλ. Ζητητέαι γάρ ἐστε. Μν. Κη. κακοδαίμων ἐγώ.
Γυ. Ἔμ' ἥτις εἴμ' ἤρου; Κλεωνύμου γυνή.
Κλ. Γιγνώσκεθ' ὑμεῖς ἥτις ἔσθ' ἤδ' ἡ γυνή;
Χο. Γιγνώσκομεν δῆτ', ἀλλὰ τὰς ἄλλας ἄθρει.
Κλ. Ἡδὶ δὲ δὴ τίς ἐστιν ἡ τὸ παιδίον
Ἔχουσα; Γυ. τίτθη νὴ Δί' ἐμή. Μν. διοίχομαι.
Κλ. Αὕτη σὺ ποῖ στρέφει; μέν' αὐτοῦ. τί τὸ κακόν;
Μν. Ἔασον οὐρῆσαί μ'. Κλ. ἀναίσχυντός τις εἶ.
Σὺ δ' οὖν ποίει τοῦτ', ἀναμενῶ γὰρ ἐνθάδε.
Χο. Ἀνάμενε δῆτα καὶ σκόπει γ' αὐτὴν σφόδρα.

CLI. *Euripidem dixit quidam virum socerum quendam*
B *Ipsius senem huc misisse hodie.*
CHO. *Ad quam nam rem, vel cuiusnam consilij causa?*
CLI. *Vt quaenam consuleretis, & factura essetis,*
Ille esset verborum & consiliorum explorator.
CHO. *Et quomodo latuit inter mulieres existēs vir?*
CLI. *Adussit ipsum, & euellit pilos Euripides,*
C *Et in aliis omnibus quasi mulierem induit & ornauit.*
SOC. *Creditisne isti haec? quis verò ita vir*
Stultus, qui sibi pilos euelli pateretur?
Non arbitror equidem quenquam esse ita stultum, ô veneranda dea.
CLI. *Nugaris, ego enim nō venissē nūciaturus,*
Nisi audiuissem haec ab his qui certò sciunt.
CHO. *Res haec grauis & indigna annunciatur.*
Sed ô mulieres non morari oportet:
D *Sed explorare virum & quaerere, ubi*
Latuit nos occultus sedens.
Et tu simul inuent ipsum, vt gratiam
Hancq; & illam habeas ô amice.
CLI. *Age videam quaenam es prima tu?* SOC. *quò aliquis vertet se?*
CLI. *Excutiendae enim estis & inuestigandae.* SOC. *miser ego.*
MVL. *Me quaenā es, rogasti? Cleonymi uxor sū.*
E CLI. *Cognoscitis vos quaenam est haec mulier?*
CHO. *Cognoscimus profectò, sed alias inspice.*
CLI. *Ista verò quaenam est infantem*
Habens? MVL. *nutrix ista est mea.* SOC. *pereo.*
CLI. *Heus tu, quò verteris, & fugis? mane hic, quid malum?*
SOC. *Sinito mingere me.* CLI. *impudens es.*
F *Tu igitur fac hoc, expecto enim hic.*
CH. *Expecta verò, & inuestiga ipsā vehemēter,*

BOVRDINVS. Κατάσκοπος.] ἵνα ἐπισκοπῇ καὶ ἐξετάζῃ, δοκιμάζῃ τε τίνας ἐν ὑμῖν λόγους διαλέξησθε καὶ τί βουλεύσησθε. Λέληθεν.] αὐτὸν, τουτέστι λάθρα εἰσῆλθεν, ὥστε ὑφ' ὑμῶν ἀγνοηθῆναι. Ἀφεῦσεν.] ἐφλόγισεν αὐτόν. Ἐπέτιλλ'.] ἔτιλλε τρίχας, ὥστε μᾶλλον τῇ γυναικὶ ἀφομοιοῦσθαι, καὶ οὐδὲν ἀνδρεῖον φρονεῖσθαι, καὶ πᾶσαν ὑπόνοιαν ἀφιλεῖν τοῦ ἄνδρα εἶναι. Ἐσκεύασεν.] καὶ G πᾶσι τοῖς ἄλλοις σκεύεσιν ὥσπερ γυναῖκα κατεσκεύασε. Ἠλίθιος.] ἄφρων καὶ τῆς σοφίας ἔρημος. Ὦ πολυτιμήτω] πολλῆς τιμῆς ἀξίω. ἐπιτελεστικὸν δὴ καὶ θαυμαστικόν πως. Πεπύσμην] ἤκουσα. Ἐλινύειν ἐχρῆν] τουτέστιν ἡσυχάζειν, βραδύνειν, παύεσθαι, χρονίζειν. ἀργίαιος. αἱ δὲ κατάσκοποι οὐδέν τι ἐλινύουσαι ζητοῖντο, οὐ χρὴ φησὶν ὁ χορὸς ἐν ἡσυχίᾳ εἶναι καὶ ἀναπαύεσθαι, ἀλλὰ δεῖ διαζητεῖν ἀκριβῶς ἀπὸ πάντων. Συνέξευρε.] διαζήτει καὶ διερεύνα τοῦτον ἐκεῖνον. Στρέφει.] ἀπέρχει καὶ ἀνακαλινδεῖ.

BIS. Κατάσκοπος] κατάσκοποι, κατοπτεύοντες, ἐπίβουλοι, ἢ δόλων ἐξιχνευταί, δόλεροι, δόλιοι. Ἡσύχιος. νῦν δὲ λόγων κατάσκοπον καλεῖ τὸν τοὺς λόγους σκοποῦντα, καὶ τηροῦντα, ἵνα τούτους ἐκφαίνοι τοῖς ἄλλοις, ἢ τούτους διαλύῃ, καὶ ἐλέγχῃ. Ἀφεῦσεν] ἐφλόγισεν, ἔκαυσεν. Ἐλινύειν.] σχολάζειν, λήγειν, ὀκνεῖν, ἀναπαύεσθαι, διατρίβειν, ἡσυχάζειν, βραδύνειν. Σ. Ἡσύχ. Ἄθρει] ὅρα, βλέπε, ἴδε, νόει. Σ. Διοίχομαι] διαφθείρομαι. διέφθορα. ἀπόλωλα. οὕτω καὶ ἐν τῇ Λυσιστράτῃ. „ ἐπ' ὀλίγον γὰρ οἴχετο.

BOVRDINVS. Σκόπει.] ἄθρει καὶ ἐξέταζε. A

Μόνην γὰρ αὐτὴν ὦνερ οὐ γιγνώσκομεν.
Κλ. Πολύν γε χρόνον οὐρεῖς σύ. Μν. νὴ Δί' ὦ μέλε.
Στραγγουριῶ γάρ. ἐχθὲς ἔφαγον κάρδαμα.
Κλ. Τί καρδαμίζεις; οὐ βαδιεῖ δεῦρ' ὡς ἐμέ;
Μν. Τί δῆτά μ' ἕλκεις ἀσθενοῦσαν; εἰπέ μοι.
Κλ. Τίς ἐστ' ἀνήρ σοι. Μν. τὸν ἐμὸν ἄνδρα πυνθάνει;
Τὸν δεῖνα γιγνώσκεις τὸν ἐκ Κοθωκιδῶν;
Κλ. Τὸν δεῖνα ποῖον; ἔσθ' ὁ δεῖν' ὃς καί ποτε;
Μν. Τὸν δεῖνα τὸν τοῦ δεῖνα. Κλ. ληρεῖν μοι δοκεῖς.
Ἀνῆλθες ἤδη δεῦρο πρότερον; Μν. νὴ Δία.
Κλ. Ὁσ' ἔτη γε; καὶ τίς σοῦ'στι συσκηνήτρια;
Μν. Ἡ δεῖν' ἔμοιγε. Κλ. οἴμοι τάλας οὐδὲν λέγεις.
Γυ. Ἄπελθ', ἐγὼ γὰρ βασανιῶ ταύτην καλῶς.
Ἐκ τῶν ἱερῶν τῶν πέρυσι. σὺ δ' ἀπόστηθί μοι
Ἵνα μὴ 'πακούσῃς ὢν ἀνήρ. σὺ δ' εἰπέ μοι.
Ὅτι πρῶτον ἡμῖν τῶν ἱερῶν ἐδείκνυτο.
Φέρ' ἴδω τί πρῶτον ἦν. Μν. ἐπίνομεν.
Γυ. Τί δὲ μετὰ τοῦτο δεύτερον. Μν. προὐπίνομεν.
Γυ. Ταυτὶ μὲν ἤκουσας τινος; τί δὲ τρίτον;
Μν. Σκάφιον ξένη μ' ᾔτησεν. οὐ γὰρ ἦν ἀμίς.
Γυ. Οὐδὲν λέγεις, δεῦρ' ἐλθὲ δεῦρ' ὦ Κλείσθενες,
Ὅδ' ἐστὶν ἀνὴρ ὃν λέγεις. Κλ. τί οὖν ποιῶ;
Γυ. Ἀπόδυσον αὐτὸν, οὐδὲν ὑγιὲς γὰρ λέγει.
Μν. Κἄπειτ' ἀποδύσετ' ἐννέα παίδων μητέρα;
Γυ. Χάλα ταχέως τὸ στρόφιον ὦ 'ναίσχυντε σύ.
Ὡς καὶ στιβαρά τις φαίνεται καὶ καρτερά.

Solam enim ipſam ô vir, non cognoſcimus.
CL. Multam quidem tempus mingis tu. SOC. Profectò ô miſer,
Vrinæ enim ſtillicidium patior, heri comedi naſturtia.
CL. Quid, naſturtia? nónne venies huc ad me?
B *SOC. Quid verò me trahis ægrotantem? dic mihi.*
CL. Quiſnam eſt maritus tibi? SOC. meũ maritum rogas?
Ipſum illum noſti ex Cothocidis?
CL. Ipſum illum quem? éſtne ipſe ille, qui & olim?
SOC. Certum quendam filium certi cuiuſdam. CL. nugari mihi videris.
Aſcendiſtine iam huc ad hoc myſterium prius?
C *SO. Per Iouem aſcendi.*
CL. Quot anni quidem ſunt? & quænam eſt tua contubernalis?
SO. Certa quædam mihi quidem. CL. heu me miſerum, nihil dicis.
MVL. Abi, ego enim torquebo, & examinabo hanc adductam ad quæſtionem bene,
Ex ſacris ſuperioris anni: tu verò diſcede mihi,
D *Vt ne audias exiſtens vir. Tu vero dic mihi,*
Quódnam primùm nobis ſacrorum oſtendebatur.
Age videam, quidnam primum erat? SO. bibebamus.
MVL. Quid verò poſt hoc ſecundùm? SO. propinabamus.
MVL. Hæc quidem audiſti de quo? quid verò tertium?
E *SO. Vaſculum peregrina mulier à me petiit, non enim erat matella.*
MVL. Nihil dicis. huc veni huc ô Cliſthenes,
Hic eſt vir, quem dicis. CL. quid igitur faciam?
MVL. Exue ipſum, ſanum enim & verum nihil dicit.
F *SO. Et deinde exuetis nouem filiorum matrẽ?*
MVL. Relaxa citò strophium ô impudens tu.
Quàm & robuſta quædam videtur & fortis,

BOVRDINVS. Στραγγουριῶ.] δυσουρῶ γὰρ, καὶ μετ' ἀλγήσεως οὐρῶ. στραγγουρία δὲ ἡ δυσουρία. τούτοις δὲ ῥήμασι καὶ προφάσεσι χρῆται ὁ Εὐριπίδης βουλόμενος ἐκφεύγειν εὐσχημόνως ἐκ τῶν χειρῶν τῶν γυναικῶν. Ἔφαγον κάρδαμα.] καὶ γάρ ἐστιν ἐπισχετικὰ καὶ ἐφεκτικὰ οὔρων τὰ κάρδαμα καὶ πτυσμάτων. καὶ διὰ τοῦτο φασὶν τοὺς Πέρσας χρῆσθαι αὐτοῖς ὅτι θέλουσι καὶ σπουδάζουσι φυλάττεσθαι τὸ μὴ πολλὰ πτύειν, οὐρεῖν τε καὶ ἀπομύττεσθαι. καὶ γὰρ παρ' αὐτοῖς ὀνειδίζεται ἡ πτύσις πολλὴ οὔρησίς τε καὶ ἀπόμυξις, ὅτι φασὶ σημεῖον εἶναι τῆς καχεξίας. οὐδὲν δὲ βέλτιόν ἐστιν ἴαμα πρὸς τὸ ἀπείργειν ταύτην τὴν ἀμετρίαν οὐρήσεως πτυσμάτων καὶ ἀπομυγμάτων τοῦ κάρδαμον. Καρδαμίζεις.] τουτέστι βλέπεις κάρδαμα, καὶ δριμὺ [illegible] τε, ὡς ἀλλοθί του λέγει ὁ ποιητὴς ἐν ἱππεῦ. Ἐκ Κοθωκιδῶν.] δῆμος οὗτος. Συσκηνήτρια.] συμποτοῦσα, συνοῦσα καὶ συγγινομένη, καὶ συνερχομένη ἐπὶ ταύτην τὴν ἑορτὴν τῶν Θεσμοφορίων. Βασανιῶ.] δοκιμάσω, ἐρευνήσω καὶ ἐξετάσω. μεταφορὰ δὲ ἀπὸ βασάνου λίθου ᾗ τινι [illegible] χρῆσθαι πρὸς τὴν τοῦ χρυσοῦ ἀνάκρισιν. Ἀπόστηθι.] ἄπιθι, ἐκποδὼν καὶ χωρὶς τοῦ
G μὴ εἰσακούειν τῶν μυστηρίων ταύτης τῆς ἑορτῆς, ἅπερ οὐκ ἔστι θέμις ἀνδράσιν εἰδέναι. Τὸ σκάφιον.] ἔκπωμα, ποτήριον κοῖλον, σκάφῃ ὅμοιον. Ἀμίς.] τὸ ἀγγεῖον κατεσκευασμένον πρὸς τὸ ἐπουρεῖν, καὶ ἔπειτα [illegible] ἐστὶν ἐπίρρημα τῶν οὐκ ἐθέλοντας ποιεῖν ὅ,τι βούλεται ἄλλος μετὰ δυσχερείας. Στρόφιον.] τὸ στρογγύλον ζωνάριον. λέγεται δὲ καὶ τὸ περὶ τὴν κεφαλὴν στρόφιον, ὅπερ ἐστὶν ἱερέων,

καὶ τούτῳ

καὶ τούτου τοῦ ὀνόματι οὕτως χρῆται ὁ Ἡρόδοτος. Στίβαρα] A ἰσχυρά, στερρά.

BISETVS. Στραγγυρία] στραγγυρία, ἡ δυσουρία, ὅθεν τὸ στραγγουριάω, ῶ. ἐπιχείρικα δὲ ἐπὶ οὔρων τὰ κάρδαμα, καὶ πλύσματος. καὶ διὰ τοῦτό φασι τοὺς Πέρσας αὐτοῖς χρῆσθαι. συνάπτεται γὰρ πολλὰ πλύσειν, καὶ οὐρεῖν καὶ ἀπομύττεσθαι. Σ. Τί καρδαμίζεις] κάρδαμον, δριμυτάτης βοτάνης εἶδος. κωμικῶς δέ, καὶ γέλωτος χάριν Ἀριστοφάνης τὸ ῥῆμα καρδαμίζω ἐσχημάτισεν. ὁ δὲ νοῦς τοιοῦτος. Τί νῦν κάρδαμα προφασίζεις; τί νῦν ὀξυδερκῶς, καὶ δριμέως τὰ κάρδαμα προβάλλεις, καὶ περὶ τούτων σοφίζῃ; ἐν δὲ τῇ λέξει κάρδαμον. καὶ τῷ ἀπ' αὐτῆς παραγωγῷ B ῥήματι ὁ κωμικὸς παίζει. Τὸν δεῖνα] τὸ δεῖνα τοῖς ἄρθροις τοῖς προτακτικοῖς οὕτω συντάσσεται, ὁ, ἡ, τὸ δεῖνα. τοῦ, τῆς, τοῦ δεῖνος, καὶ δείνατος. τῷ, τῇ, τῷ δεῖνι, καὶ δείνατι. τὸν, τὴν, τὸ δεῖνα. λέγεται καὶ ὁ, τοῦ, τῷ, καὶ τὸν δεῖνα ἀκλίτως. ταύτῃ δὲ τῇ λέξει χαριέντως χρώμεθα ὅταν περὶ τινὸς λαλοῦντες, τοῦ κυρίου ὀνόματος οὐ μνημονεύομεν, ἢ οὐ μνημονεύειν προσποιούμεθα, οὐκ ἐθέλοντες, καὶ ἀποροῦντες τοῦτο λέγειν. ἢ παντελῶς ἐνδοιαζόμεθα. ὅπερ ἐνταῦθα τῷ Μνησιλόχῳ ἀπρεπόντως συνέβη. Ἐκ Κοθωκιδῶν] C Κοθωκίδαι, δῆμος. τούτου Δημοσθένης μνημονεύει ἐν τῷ περὶ στεφάνου, οὕτω λέγων. Πρέσβεις ᾑρέθησαν Εὔβουλος Ἀναφλύστιος, Αἰσχίνης Κοθωκίδης, Κηφισοφῶν Ῥαμνούσιος, Κλέων Κοθωκίδης. Συσκηνήτρια] σύσκηνος, σύνοικος. τὸ θηλυκὸν συσκηνήτρια, ὡς προμνήστρια. Σκαφίον] Πολυδεύκης ἐν τῷ τοῦ δεκάτου κεφαλαίῳ, ὅ ἐστι περὶ τῶν εἰς ἀπόπατον ἀναγκαίων, οὕτω γράφει. καὶ δίφρον δ' ἂν εἴποις τὰ λάσανα εὐφημότερον, καὶ διφρίσκον. Τῇ δὲ γυναικί, σκαφίον αὐτῇ παρῆν ἄμφω δὲ παράλληλα ἐν Πολυείδῳ Ἀριστοφάνους. σκαφίον Ξένυλλ' οὔρησεν. οὐ γὰρ ἦν ἀμίς. ἐκ δὲ τούτων δῆλον τὸ σκαφίον εἶδός τι γενέσθαι ἀγγείου B πρὸς τὸ ἐναποπατεῖν, ἢ ἐνουρεῖν ἐπιτήδειον. ἐν τῷ μεγάλῳ ἐτυμολογικῷ γέγραπται σκαφίς, ὁ κάδισκος, ἐν ᾧ καταχέονται (ἢ καταχίζονται.) αἱ γυναῖκες. ἐκαλεῖτο δὲ οὕτως, ἐπεὶ καὶ σκάφη εἶδός τι πλοίου. καὶ ὁμοιότροπός ἐστι τῷ πλοίῳ ὁ κάδισκος. Ἄλλως. σκαφίς, ξύλινον ἀγγεῖον, στρογγύλον, γάλακτος, ἢ ὀροῦ δεκτικόν. σημείωσαι δὲ ἐνταῦθα ἴσως γραπτέον ὡς ἐν τῷ Πολυδεύκει Σκαφίον Ξένυλλ' οὔρησεν. ὡς τὸ Ξένυλλα ὄνομα κύριον εἴη τινὸς γυναικός. Τὸ στρόφιον] τὸ στρογγύλον ζωνάριον. στιβαρὰ δέ, εὔρωστος, εὔτονος, ἰσχυρά. ἀλλαχοῦ δὲ στιβαρός, ὁ στερρός, C καὶ βαρύς.

Καὶ νὴ Δία τιτθούς γ' ὥσπερ ἡμεῖς οὐκ ἔχει.
Μν. Στερεφὴ γάρ εἰμι κοὐκ ἐκύησα πώποτε.
Γυ. Νῦν τότε δὴ μήτηρ ἦσθα παίδων ἐννέα.
Ἀνίστασ' ὀρθός. ποῖ τὸ πέος ὠθεῖς κάτω.
Μν. Τοδὶ δή. Γυ. ἔκυψε καὶ μάλ' εὔχρων ὦ τάλαν.
Κλ. Καὶ ποῦ 'στιν; Γυ. αὖθις ἐς τὸ πρόσθεν οἴχεται.
Κλ. Οὐκ ἔνγε ταυθί; Μν. ἀλλὰ δεῦρ' ἥκει πάλιν.
Κλ. Ἰσθμόν τιν' ἔχεις ὤνθρωπε. ἄνω τε, καὶ κάτω
Τὸ πέος διέλκεις πυκνότερον Κορινθίων.
Γυ. Ὦ μιαρὸς οὗτος ταῦτ' ἄρ' Εὐριπίδου
Ἡμῖν ἐλοιδορεῖτο. Μν. κακοδαίμων ἐγώ.
Εἰς οἷ' ἐμαυτὸν εἰσεκύλισα πράγματα.
Γυ. Ἄγε δὴ τί δρῶμεν; τουτονὶ φυλάττετε
Καλῶς· ὅπως μὴ διαφυγὼν οἰχήσεται.
Ἐγὼ δὲ ταῦτα τοῖς Πρυτάνεσιν ἀγγελῶ.

Et profectò mammas quidem ſicùt nos non habet.
SOC. Sterilis enim ſum, & non vterum geſtaui vnquam.
MVL. Nunc dicis te eſſe ſterilem, tunc verò mater eras puerorum nouem.
D *Surge erectus, quò membrum virile impellis deorſum?*
Hoc iam veretrum inclinauit, & bene magnum & coloratum eſt ò miſer.
CL. Et vbinam eſt? MN. rurſus in anteriorem partem abit.
CL. Nónne hic eſt? MN. ſed huc venit rurſus.
E *CLI. Veretrum diſtrahis frequentius Corinthijs,*
MVL. Sceleſtus hic propterea igitur pro Euripide
Nobis conuicia faciebat. MN. miſer ego,
In quas meipſum rotaui & impuli moleſtias.
MVL. Age verò quid faciamus? hunc cuſtodite
Bene, vt ne fugiens & elapſus abeat.
Ego verò hæc conſulibus nunciabo.

BOVRDINVS. Τιτθούς.] τιτθοὶ οἱ μαστοὶ ἢ τῶν μαστῶν τὰ ἄκρα. Στερεφή.] μὴ τίκτουσα τοὺς παῖδας, καὶ διὰ τοῦτο οὐκ ἔχω μαστούς, ὥσπερ αἱ ἄλλαι γυναῖκες αἱ παῖδας τίκτουσαι. Τὸ πέος.] τὸ αἰδοῖον. Ὠθεῖς] προωθεῖς καὶ καταβάλλεις. Εὔχρων] εὖ κεχρωματισμένον. Οἴχεται.] ἐπανέρχεται. Διέλκεις] διασπᾷς, διαστρέφεις καὶ καλινδεῖς. Κορινθίων.] οἵπερ κακῶς ἀκούουσιν καὶ διαβάλλονται ἐπὶ τῇ πορνείᾳ καὶ ἀμετρίᾳ περὶ τὰς αἰσχίστας ἡδονάς. Εἰσεκύλισα.] κατέστησα, ἐνεβαλόμην, ἐνέπλεξα. Τοῖς πρυτάνεσιν ἀγγελῶ.] ὥστε δίκην καὶ τιμωρίαν λαβεῖν τούτου τοῦ ἀδικήματος τοῦ κηδεστοῦ. Πρυτάνεις δ' ἦν τὸ δέκατον μέρος τῆς βουλῆς τῶν πεντακοσίων δηλονότι πεντήκοντ' ἄνδρες, ἀπὸ μιᾶς φυλῆς διοικοῦντες πάντα τὰ ἐπιτεταγμένα ὑπὸ τῆς βουλῆς. ἐπρυτάνευον γὰρ ἐκ διαδοχῆς ἀλλήλαις αἱ δέκα φυλαὶ κλήρῳ λαχοῦσαι, F ὡς Αἰσχίνης ἐν τῷ κατὰ Κτησιφῶντος λέγει, καὶ ἐκ τούτου πρυτανεύειν ἀντὶ τοῦ διοικεῖν τίθεται.

BISETVS. Στερεφή] στεῖρα, ἡ μὴ τεκοῦσα. Σ. Ἰσθμόν τιν' ἔχεις] οὗτος ὁ στίχος ἐν πᾶσι τοῖς Ἀριστοφάνους ἀντιγράφοις ἐλλείπει. νῦν δὲ τοῦτον ἐκ τοῦ Σουίδα κατὰ τὴν ἑαυτοῦ ἰδίαν τάξιν καταχωρίζειν πάρεστιν. οὕτω γὰρ ἐκεῖνος ἐν τῷ Ἰσθμός. Ἰσθμός, φησι, θάλασσα μεταξὺ δύο γαιῶν. πορθμὸς δέ, γῆ μεταξὺ δύο θαλασσῶν. G Ἀριστοφάνης.

Ἰσθμόν τιν' ἔχεις ἄνθρωπ'. ἄνω τε, καὶ κάτω
Τὸ πέος διέλκεις πυκνότερον Κορινθίων.

ἐπεί, φησιν ὁ Σουίδας, τὰς ναῦς διὰ τοῦ ἰσθμοῦ εἷλκον οἱ Κορίνθιοι, ὥστε μὴ [illegible]. τοῦτο δὲ διισθμίζειν ἐκάλουν.

ΧΟΡΟΣ.

Ἡμᾶς τοίνυν μετὰ τοῦτ' ἤδη τὰς λαμπάδας ἁψαμένας χρὴ
Ξυζωσαμένας εὖ κἀνδρείως, τῶν θ' ἱματίων ἀποδούσας
Ζητεῖν εἴπου κἄλλός τις ἀνὴρ εἰσελήλυθεν, καὶ περιθρέξαι
Τὴν Πύκνα πᾶσαν. καὶ τὰς σκηνὰς καὶ τὰς διόδους ἀθρῆσαι.

A

CHORVS.

Nos igitur post hoc iam faces accensas habentes oportet,
Succinctas bene & viriliter, indumentísque exutas
Quærere, sicubi num alius aliquis vir ingressus est, & circumcurrere
B Curiam totam, & scenas & transitus lustrare.

BISETVS. Ἡμᾶς τοίνυν] στίχοι ἀναπαιστικοὶ τετράμετροι καταληκτικοὶ δ΄. ὧν ὁ τελευταῖος προσόδιον, ὡς ἀνάπαιστον παραλήγοντα ἔχει, ὃν τινες Λακωνικὸν καλοῦσιν ὥς φησιν Ἡφαιστίων. εἶτα τροχαϊκοὶ τετράμετροι καταληκτικοὶ δ΄. μεθ' οὓς στίχοι μικτοὶ κδ΄. καὶ αὖθις τροχαϊκοὶ τετράμετροι καταληκτικοὶ δύο. ὁ δὲ χορὸς ἐνταῦθα κατὰ τὴν ἐκκλησίαν μεθ' ἡμμένων λαμπάδων (τὰ γὰρ Θεσμοφόρια νύκτωρ ἐτελεῖτο) ζητεῖ εἴπου καί τις ἄλλος ἀνὴρ λέληθεν εἰσελθών. Ἀποδούσας] κατ' ἐκβολὴν τοῦ υ. ἀντὶ τοῦ ἀποδυούσας, ἀποδυσαμένας. ἀποδύειν, ἀποδῦναι, ἀποδύσασθαι, ἐκδύειν, ἐκδύσασθαι δηλοῖ. τὸ δὲ Πύκνα, κατὰ μετάθεσιν, ἀντὶ τῆς Πνύκα. περὶ δὲ ταύτης ἤδη πολλὰ προείρηται. τὸ δὲ ἀθρῆσαι, τὸν στίχον τελειοῖ, ὃς Λακωνικὸς καλεῖται, ὡς ἄνω εἴρηται. περιθρέξαι δὲ, περιδραμεῖν. ἐξορμᾶν πόδα, κινεῖν, ἐκκινεῖν, ἐκφέρειν. τουτέστιν ὁρμᾶσθαι, μετὰ σπουδῆς ἔρχεσθαι. ἀνόσια, οὐχ ὅσια, βέβηλα, ἄδικα, ἄνομα, ἀσεβῆ.

C **BOVRDINVS.** Περιθρέξαι.] περισκοπεῖν, περιαθρεῖν καὶ διερευνᾶν. Πνύκα.] πνὺξ τόπος ἦν ἐν Ἀθήναις ἔνθα ἡ ἐκκλησία συνεκροτεῖτο, παρὰ τὸ πυκνοῦσθαι ἐκεῖ τοὺς βουλευτάς, ἢ ἀπὸ τοῦ πεπυκνῶσθαι ταῖς καθέδραις, ἢ ἀπὸ τῆς τῶν λίθων πυκνότητος. τὴν πνύκα δὲ ἐνταῦθα καλεῖ τὴν σύνοδον καὶ ἐκκλησίαν ἅπασαν. Διόδους.] τὰς ἀμφόδους.

ΗΜΙ. ΓΥΝΑΙΚΩΝ.

Εἶα δὴ πρώτιστα μὲν χρὴ κοῦφον ἐξορμᾶν πόδα
Καὶ διασκοπεῖν σιωπῇ. μόνον δὲ χρὴ πανταχῇ
Μὴ βραδύνειν, ὡς ὁ καιρός ἐστι μὴ μέλλειν ἔτι.
Ἀλλὰ τὴν πρώτην τρέχειν χρὴ ὡς τάχιστ' ἤδη κύκλῳ.
Εἶα νῦν ἴχνευε. καὶ μάτευε ταχὺ πάν-
Τ' εἴ τις ἐν τόποις ἑδραῖος ἄλλος αὖ λέληθεν ὤν.
Πανταχῇ διάρριπτον ὄμμα.
Καὶ τὰ τῇδε, καὶ τὰ δεῦρο πάντ' ἀνασκόπει καλῶς.
Ἢν γὰρ μὴ λάθῃ, δράσας ἀνόσια:
Δώσει τε δίκην. καὶ πρὸς τούτῳ
Τοῖς ἄλλοις ἅπασιν ἔσται
Παράδειγμ' ὕβρεως ἀδίκων τ' ἔργων,
Ἀθέων τε τρόπων.
Φήσει δ' εἶναί τε θεοὺς φανερῶς.
Δείξει τ' ἤδη
Πᾶσιν ἀνθρώποις, σεβίζειν δαίμονας
Δικαίως τ' ἐφέποντας

D

SEMICHORVS MVLIERVM.

Eia verò, primùm quidem oportet leuem excitare pedem,
Et dispicere silentio: solum autem oportet quocunque
Non tardare, quoniam occasio est non morandi amplius:
E Sed primo quoque tēpore currere oportet quàm citissimè iam circumcirca.
Eia, nunc inuestiga, & inquire celeriter omnia,
Si quis in locis subsessor alius rursus latet existens,
Quocunque disiice oculum:
Et quæ hac parte sunt, & illa omnia explora bene.
Si enim non latuerit nos agens iniqua & impia,
Dabitque pœnas, & ad hoc
F Alys omnibus erit
Exemplum iniuriæ, iniustorúmque operum
Impiorúmque morum.
Dicet autem esséque deos manifestò,
Ostendétque iam
Omnibus hominibus colere deos,
Iustéque administrantes,

BOVRDINVS. Εἶα.] ἐπίρρημα προθυμίας μεστὸν καὶ παροξυντικὸν πρὸς τὴν πρᾶξιν. Κοῦφον ἐξορμᾶν πόδα.] τουτέστι κούφως βαδίζειν χ' ἠρέμα, ὥστε σπουδῇ ἐν [illegible] Βραδύνειν.] μέλλησιν τινα ποιεῖσθαι. Ἴχνευε.] [illegible] Μάτευε.] ματάνιζε, ἐξέταζε. Ἑδραῖος.] λαθραιάζεται ἐν τόποις. Διάρριπτον ὄμμα.] ἀμφιβάλου G καὶ περιφέρε τ' ὄμματα. Ἀνασκόπει.] διάθρει. Παράδειγμα.] οὕτως πληγῶσιν καὶ τοιαύτην δώσει δίκην, ὥστε πᾶσι ἔνδειγμα εἶ καὶ παράδειγμα πρὸς τὴν ἔκπληξιν. Σεβίζειν.] σεβαστικῶς προσφέρεσθαι πρὸς τοὺς δαίμονας. Ἐφέποντας.] ὑπηρετοῦντας, διοικοῦντας.

BISETVS. Ἐφέποντας] διέποντας, διοικοῦντας.

τας, ἐνεργοῦντας. ἀλλαχοῦ δὲ ἐφίεσθαι δηλοῖ τὸ καθίστασθαι, διατάττειν, διακοσμεῖν. Σ. τὸ δὲ μηδομένους, ἀντὶ τοῦ βουλευομένους. Σ. μήδεσθαι δὲ, τὸ βουλεύεσθαι νοεῖ. ἀλλαχοῦ δὲ, τὸ μηχανᾶσθαι, καὶ ἐπιβουλεύειν. παρὰ τὸ μῆδος, ὃ σημαίνει τὴν φροντίδα, τὴν βουλὴν, καὶ τὴν ἐπιβουλήν. ἔστιν ὅτε βουλὴ, καὶ μῆδος συνωνύμως τίθεται. Ὅμηρος Ἰλ. Β. A

Ἐν πυρὶ δὴ βουλαί τε γενοίατο, μήδεά τ' ἀνδρῶν.

Μήδεα καὶ τὰ αἰδοῖα καλεῖται. Ὅμηρος Ὀδυσ. Σ.

Μήδεά τ' ἐξερύσας δώῃ κυσὶν ὠμὰ δάσασθαι.

καὶ Ἡσίοδος ἐν Θεογονίᾳ „ φίλα δ' ἀπὸ μήδεα πατρὸς,

Ἐσσυμένως ἤμησε. τοῦ δὲ μήδεσθαι, ὅταν δηλοῖ τὸ μηχανᾶσθαι, καὶ ἐπιβουλεύειν, παράδειγμα ἔχομεν Ὁμήρου Ἰλ. Ζ.

Ὤπασεν. αὐτάρ οἱ Προῖτος κάκ' ἐμήσατο θυμῷ.

B καὶ ἐν τῷ Η.

Παννύχιος δέ σφιν κακὰ μήδετο μητίετα Ζεύς.

Ὅσια καὶ νόμιμα μηδομένους
Ποιεῖν ὅ τι καλῶς ἔχει.
Κἂν μὴ ποιῶσι ταῦτα τοιάδ' ἔσται.
Αὐτῶν ὅτ' ἂν ληφθῇ τις ἀνόσια
δρῶν
Μανίαις φλέγων
Λύσσῃ παράκοπος.
Εἴ τι δρῶν πᾶσιν ἐμφανὴς ὁρᾶν
Ἔσται γυναιξὶ καὶ βροτοῖς
Ὅτι τὰ παράνομα τά τ' ἀνόσια θεὸς
Ἀποτίνεται.
Παραχρῆμά τε γίνεται.
Χο. Ἀλλ' ἔοιχ' ἡμῖν ἅπαντά πως διεσκέφθαι
καλῶς.
Οὐχ ὁρῶ μὲν γ' οὖν ἔτ' ἄλλον οὐδέν' ἐγκαθήμενον.

Sanctè & legitima conſulentes,
Facere quod bene ſe habet.
Et ſi non fecerint hæc, talia ſupplicia erunt.
Ipſorum deprehenſus fuerit aliquis, impia faciens,
Furoribus ardens,
C *Rabie inſanus & furioſus,*
Si quid faceret omnibus manifeſtus viſu
Erit mulieribus & mortalibus,
Quòd iniqua & impia Deus
Vlciſcitur,
Statimque fit vltio.
CHO. *Sed videntur nobis omnia quodammodo explorata fuiſſe bene,*
Non video quidem igitur alium nullum ſedentem. D

BOVRDINVS. Μηδομένους.] φροντίζοντας καὶ ἐπιμελουμένους. Μανίαις φλέγων.] καθ' ὑπερβολὴν μαινόμενος, ἐκκαυθεὶς τῇ μανίᾳ. Λύσσῃ παράκοπος] τουτέστι φρενιτιάζων. λέγεται γὰρ ἡ φρενῶν παρακοπὴ φρενίτισις, καὶ παρακοπῆναι τὸν νοῦν, ἔστι τὸ παρεκτραπῆναι, ἐκτραπῆναι, ἐκστῆναι, καὶ ἐξεληλύθαι τῶν φρενῶν. Ἀποτίνεται.] θεὸς, φησὶν, τιμωρίαν ἀπαιτεῖ, λαμβάνει καὶ ἐκδικεῖ εἴ τ' ἀνόσια καὶ παράνομα βίαιά τε καὶ ἄδικα ἔργα. ἀποτίνεσθαι γὰρ σημαίνει τὸ τὴν δίκην ἀπαιτεῖν καὶ τιμωρεῖν. ἀποτίσεις δὲ καὶ αἱ τῶν τιμωριῶν λήψεις καὶ ἀπαιτήσεις λέγονται. Παραχρῆμα.] παραυτίκα παρ' αὐτὸ τὸ χρῆμα, καὶ πρᾶγμα, ὅπερ ἐστὶν ἐν τῷ παρόντι, ἀπαιτεῖ τούτων τὴν δίκην. Διεσκέφθαι.] διερευνῆσθαι καὶ διεζητῆσθαι καλῶς.

BISETVS. Λύσσῃ παράκοπος] λύσσα, εἴτε λύσση, ἡ μανία. λύσσῃ παράκοπος, μανίᾳ παρακοπείς. παρακοπὴ φρενῶν, ἡ φρενίτισις. Ἀποτίνεται] τιμωρεῖ ἀδικοῦ. καὶ ἀξι. τὸ δὲ ἀποτίνεσθαι, ἀντὶ τοῦ ἀποτίνειν. ὃ καὶ ἀποτιννῦναι, καὶ ἀποτιννύσθαι λέγεται ἀττικῶς. τούτου δὲ πολλὰς σημασίας παρ' Εὐσταθίῳ εὑρήσεις. παραχρῆμα, παραυτίκα, εὐθέως. E

ΓΥΝΗ, ΜΝΗΣΙΛΟΧΟΣ, ΧΟΡΟΣ, ΑΛΛΗ ΓΥΝΗ.

Γυ. Ἀᾶ. ποῖ σὺ φεύγεις; οὗτος, οὗτος οὐ μενεῖς;
Τάλαιν' ἐγὼ τάλαινα, καὶ τὸ παιδίον
Ἐξαρπάσας μοι φροῦδος ἀπὸ τοῦ τιτθίου.
Μν. Κέκραχθι, τοῦτο δ' οὐδέποτε σὺ ψωμιεῖς
Ἢν μή μ' ἀφῆτ'. ἀλλ' ἐνθάδ' ἐπὶ τῶν μηρίων
Πληγὲν μαχαίρᾳ τῇδε φοινίας φλέβας
Καθαιματώσει βωμόν. Γυ. ὦ τάλαιν' ἐγώ.
Γυναῖκες οὐκ ἀρήξετ'; οὐ πολλὴν βοὴν
Στήσεσθε καὶ τροπαῖον; ἀλλὰ τοῦ μόνου
Τέκνου με περιόψεσθ' ἀποστερουμένην;

MVLIER, MNESILOCHVS, CHORVS, Altera mulier.

MVL. *Ah ah, quò tu fugis, heus tu, heus tu non manebis?*
F *Miſera ego miſera, & infantem*
Cū eripueris mihi à papilla, euanidus eſt, & fugit.
MN. *Clama, hunc verò nūquā tu Manſa nutries,*
Niſi me dimiſeritis. ſed hic in cruribus
Vulneratus gladio hoc, rubeas & cruentas venas
Cruentabit aram. MVL. *O miſeram me,*
Mulieres nónne auxiliabimini? nónne per permultum clamorem
G *Erigetis trophæum, ſed vnico*
Filio me negligetis priuatam?

BOVRDINVS. Ἀᾶ] ἐνταῦθα ἐπίρρημά ἐστι μεστὸν ἐκπλήξεως, καὶ ταραχῆς. Φροῦδος.] φεύγει καὶ ἀφανής ἐστιν. Ψωμιεῖς.] ἀττ. ψω. τοῦτο δὲ ῥῆμα κυρίως ἐπὶ τῶν τιτθῶν τρεφουσῶν τὰ παιδία καὶ κατὰ μικρὸν αὐτοῖς φαγεῖν παρεχουσῶν καὶ ψώμια διδουσῶν, τουτέστι μικροὺς ψωμοὺς τοῦ ῥᾳδίως καταφαγεῖν. κατὰ μεταφορὰν δὲ καὶ τὸ ψωμίζειν, σημαίνει φενακίζειν ἐξαπατᾶν τε καὶ παραχρήσασθαι, ἀπὸ τῶν μικρῶν παιδίων ἅπερ ὑπάγεται τῇ τῶν διδόντων ἐξουσίαν καὶ διαφοινικίσει. Καθαιματώσει.] αἵματι μιανεῖ καὶ προπηλακίσει. Ἀρύξετε.] βοηθήσετε. Πολλὴν βοὴν] οὐ μετὰ πολλῆς βοῆς καὶ κραυγῆς ἀναστήσεσθε, καὶ ἐκβοηθήσετε. ἀλλὰ ἄρα σχετλιαστικὸν καταφρονήσετε καὶ τλήσεσθέ με ἀποστερηθεῖσαν μόνου καὶ ἀγαπητοῦ τέκνου.

BISETVS. Ἆ ἆ] σχετλιαστικὸν ἐπίρρημα. καὶ μετὰ τοῦτο στίχοι ἰαμβικοὶ τρίμετροι ἀκατάληκτοι ὀκτώ. ἡ δὲ ἔννοια τούτου τοῦ ἐπιφωνήματι γραμμένη γυνή, καὶ τὰ ἑξῆς λέγουσα, μία ἐστὶ τῶν φυλαττουσῶν τὸν Μνησίλοχον τὸν εἰς φυλακὴν παραδεδομένον. ἐν ᾧ δὲ χρόνῳ αἱ τοῦ χοροῦ γυναῖκες μετὰ πάσης ἀκριβείας, καὶ σπουδῆς ζητοῦσιν, εἴπη τις ἄλλος ἀνὴρ παρὰ τοῦτον ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ λαθὼν εἴη, Μνησίλοχος ἐν τούτῳ καλὸν φυγῆς καιρὸν φυλάξας, ἀσκὸν οἴνου πλέων, ὅν τις τῶν γυναικῶν παιδίον δῆθεν ἐσπαργανωμένον εἰς τὴν ἐκκλησίαν ἤνεγκε, καὶ ἐν κόλπῳ ἐβάσταζεν, ἁρπάσας φεύγει. διὰ δὲ ταύτην τοῦ ἀσκοῦ ἁρπαγὴν θόρυβος εὐτραπελίας, καὶ γέλω- A τος πολλοῦ μεστὸς ἐγείρεται. τοῦ δὲ Μνησιλόχου αὐτὸν οὐκ ἀφήσειν λέγοντος, εἰ μὴ καὶ αὐτὸς ὑπὸ τῶν γυναικῶν ἐλεύθερος, καὶ ἀβλαβὴς ἀφεθείη. γελοῖα δὲ καὶ τὰ περὶ τοῦ ἀσκοῦ ὡς περὶ κόρης λεγόμενα. ἐν δὲ τούτῳ τῷ στίχῳ χαρίεν, ὡς εἴρηται, Ποῖ, ποῖ σὺ φεύγεις; τὸ δὲ γὰρ παρέλκον ἔσται, ὡς καὶ πολλάκις ἀλλαχοῦ εὕροις. ἐν δὲ τῷ φροῦδος, ἔλλειψις ἐστὶ τοῦ οἴχεται. ἢ ἀπῆλθε. Κέκραχθι] κράζω, κράξω. ὁ β. ὁ μέλλ. παρακείμενος κέκραγα, ὅθεν θέμα κεκράγω, κεκράξω, ὡς ἀπὸ τοῦ πλήττω, πλήξω, πέπληγα, τὸ πεπλήγω. ὅπερ ἐκ τοῦ παρακειμένου εἰς B ἐνεστῶτα ἀνήχθη. ἀπὸ δὲ τοῦ κεκράγω γίνεται τὸ κεκέκραγμαι, καὶ κατὰ συγκοπὴν κέκραγμαι, ὅθεν ὁ α. ἀόριστος παθητικὸς ἐκεκράχθην. καὶ τὸ προστακτικὸν κεκράχθητι, καὶ κατὰ συγκοπὴν κέκραχθι. φωνήσεις δέ, ψειμίσεις. θρύψεις. Πολλὴν βοὴν] κατὰ πολλὴν βοήν, μετὰ πολλῆς, καὶ μεγάλης βοῆς τρόπαιον στήσεσθε. περὶ δὲ τροπαίων ἐν τῷ Πλούτῳ ἱκανῶς προείρηται. περιόψεσθε δέ, καταφρονήσετε.

Χο. Ἔα ἔα.
Ὦ πότνιαι μοῖραι. τί δεδέρκομαι
Νεοχμὸν αὖ τέρας.
Ὡς ἅπαντ' ἐστὶν τόλμης ἔργα κἀναισχυντίας.
Οἷον αὖ δέδρακεν ἔργον, οἷον αὖ φίλαι τόδε.
Μν. Οἷον ὑμῶν ἐξάρξω τὴν ἄγαν αὐθαδίαν.
Χορ. Ταῦτα δῆτ' οὐ δεινὰ πράγματ' ἐστὶ καὶ περαιτέρω.
Γυ. Δεινὰ δῆθ' ὅστις γ' ἔχει μου 'ξαρπάσας τὸ παιδίον.
Χο. Τί ἂν οὖν εἴποι πρὸς ταῦτά τις. ὅτε
Τοιαῦτα ποιῶν ὅδ' ἀναισχυντεῖ;
Μν. Κοὔπω μέντοι γε πέπαυμαι.
Γυ. Ἀλλ' οὖν ἥκεις γ' ὅθεν ἥκεις.
Φαύλως τ' ἀποδρὰς οὐ λέξεις
Οἷον δράσας διέδυς ἔργον.
Λήψει δὲ κακόν.
Μν. Τοῦτο μέντοι μὴ γένοιτο μηδαμῶς ἀπεύχομαι
Χο. Τίς οὖν σοι τίς ἂν σύμμαχος ἐκ θεῶν
Ἀθανάτων ἔλθοι ξὺν ἀδίκοις ἔργοις.
Μν. Μάτην λαλεῖτε. τὴν δ' ἐγὼ οὐκ ἀφήσω.

CHO. *Sine sine*
C *O venerandae Parcae quid autem video*
Nouum rursus prodigium?
Quàm totum enim est audacia opera & impudentia,
Qualem rursus fecit rem, qualem rursus amica hanc?
MN. *Qualiter vestrûm initiabo nimia insolentia?*
D CHO. *Hae verò nónne indignae res sunt & ulterius.*
MVL. *Indigna quidem, quòd habet mei, cum eripuerit infantem.*
CHO. *Quid igitur diceret adhac aliquis, cum*
Talia faciens hic non erubescit?
MN. *Et nondum quidem cessaui.*
MVL. *Sed certè venisti, vnde non dices, quòd abis.*
E *Facileque aufugis, non dices.*
Quale cum feceris, subterfugisti facinus?
Accipies autem poenas.
MN. *Hoc tamen ne fiat, nequaquam abominor.*
CHO. *Quis igitur tibi, quis adiutor ex dijs*
Immortalibus venire cum iniustis factis?
MN. *Frustra loquimini, hanc autem puellam ego non dimittam.*
F

BISETVS. Ἔα, ἔα] ἐκπληκτικὸν ἐπίρρημα. εἶτα στίχοι μικτοὶ κϛ'. μεθ' οὓς τροχαϊκοὶ τετράμετροι καταληκτικοὶ δύο μετὰ δὲ τούτους ἰαμβικοὶ τρίμετροι ἀκατάληκτοι μή. ὧν ὁ τελευταῖος, „ Ξύλον γέ τοι καὶ τ' αὐτά, κἀκεῖνο ἦν ξύλον. Τί δὲ δέρκομαι] ἔν τισι τῶν ἀντιγράφων οὕτω γράφεται, μιᾷ λέξει, τί δεδέρκομαι. ὅπερ ἴσως ἐξεπίτηδες ὁ ποιητὴς ἐποίησεν, ὅπως τὸ καινὸν τῆς λέξεως θαυμαστότερον εἴη, καὶ τὸ ἦθος τῆς γυναικὸς ἐκπλαγείσης μᾶλλον ἐκτυποῖτο.

BOVRDINVS. Νεοχμὸν] νέον, καινόν, ξένον. Τόλμης ἔργα κἀναισχυντίας.] τουτέστι τολμήματα καὶ ἀναισχυντήματα. Ἐξάρξω.] πῶς δὴ ἄρξομαι λέγειν καὶ ᾄδειν τὴν ὑπερβολικὴν θρασύτητα αὐθαρέσκουσαν καὶ μεγαλοφρονοῦσαν. ὑπερηφανίαν τοῦδε τοῦ κηδεστοῦ. Καὶ περαιτέρω] τὰ ὑπερβατικὰ, μείζονα, καὶ θηριωδέστερα. Δεινά.] ἄξια τιμωρίας. Διέδυς.] ἔλαθες ὑπέδυς. Ἀπεύχομαι.] τοῦτο εὐχῆς ἀποστρέφομαι. Ξὺν ἀδίκοις ἔργοις.] γνώμη ἥδε, τίς σοι θεῶν συμβοηθήσει καὶ συνεργάσει ἐπὶ τοῖς πονηροῖς καὶ ἀδίκοις ἔργοις. καὶ γὰρ οἱ θεοὶ οὐ κακῶν εἰσιν αἴτιοι οὐδὲ συμπράκτορες ἢ συμβοηθοί, ἀλλὰ μόνον τοῖς ἀγαθὰ προαιρουμένοις συμπράττουσι καὶ συνεργάζονται καὶ συλλαμβάνουσιν. οὐδὲν γὰρ ἀπατηλόν, οὐδ' ἀτελεύτητον οὐδ' ἄπρακτον ἐν τῷ θεῷ, ὅτι κεν θέλῃ, ὡς λέγει ὁ Ὅμηρος.

G BISETVS. Τέρας] τέρας, τὸ παρὰ φύσιν γινόμενον παράπλασμα. τὸ παρὰ φύσιν τεχθέν, ἢ σημεῖον. νεοχμὸν δέ, παράδοξον, ἀτοπίας, ἢ θαύματος πλέον. Αὐθαδίαν] αὐθάδης, αὐτάρεσκος, θυμώδης, θρασύς, ὑπερόπτης. καὶ κλίνεται αὐθάδους, ὡς ὀξώδης, ὀξώδους. καὶ αὔθαδες ἡ κλητική, παράλογον δὲ τὸ αὔθαδες. Σ. ἐκ δὲ τοῦ αὐθάδης, αὐθάδεια κοινῶς, καὶ αὐθαδία Ἰωνικῶς. Καὶ περαιτέρω] ἀντὶ τοῦ πλέον ἢ ὃ δεινά. Τουτέστιν, οὐ μό-

νον

γον δεινὰ, ἀλλὰ καὶ δεσπότας. τὸ δὲ, ἔχει ἐξαρπάσας, ἀντὶ τοῦ ἐξήρπασεν. ἢ, ἔχει, κατέχει. Ἀλλ᾽ εἰς ὦ ἥκεις] Σ. ἥκεις, φασὶν, εἰς τὰς χεῖρας ἡμῶν, ὅθεν οὐ φεύξῃ. τούτων δὲ ὁ νοῦς οὗτος. ὅθεν δ᾽ ἢ πόθ᾽ ἥκεις ὀλίγου μοι μέλει. οὐ φροντίζω πόθεν ἐλήλυθας. ἀλλ᾽ ἐπειδὴ δεῦρο ταῖς ἡμῶν χερσὶν ἐνέτυχες, οὐ ῥᾳδίως ἀποδραστεύσεις, καυχώμενος ἂν εἴποις, ὅτι ἐπιχείρημα τολμήσας, ἀβλαβὴς, καὶ ἀτιμώρητος ἐκπέφευγας. δίκην γὰρ ἡμῖν δώσεις. Φαύ- A λως δὲ ἐνταῦθα λαμβάνει αὐτὸ ἀντὶ τοῦ εὐχερῶς, ἁπλῶς, ἡσυχῆ. ἀποδρὰς δὲ, μετοχὴ ἐκ τοῦ δρῆμι, ὡς τὸ ἱστὰς, ἐκ τοῦ ἵστημι. διέδυς. α. β. τοῦ διαδύμι. διαδῦναι δὲ, εἴτε διαδύειν, καὶ διαδύεσθαι, τὸ διαφυγεῖν, καὶ οἱονεὶ διὰ πλήθους, καὶ ὄχλου τινὸς διολισθεῖν, καὶ ἀπαλλάττεσθαι. Ἀπεύχομαι] ἀπεύχεσθαι, εὔχεσθαι τι μὴ συμβαίνειν ἡμῖν. εὔχεσθαί τι ἀφ᾽ ἡμῶν ἀπωθεῖν, ἀποτρέπειν.

B
Χο. Ἀλλ᾽ οὐ μὰ τὼ θεὼ τάχ᾽ οὐ
Χαίρων ἴσως ἐνυβρίσαις
Λόγοις τε λέξεις ἀνοσίοις.
Ἀθέοις ἔργοις γὰρ ἀντα-
Μειψόμεσθά σ᾽ ὥσπερ εἰκὸς αὐτὴ τήνδε.
Τάχα δὲ σε μεταβαλοῦ-
σ᾽ ἐπὶ κακὸν ἑτερότροπον
Ἐπέχει τις τύχη.
C
Ἀλλὰ τάσδε μὲν λαβεῖν χρὴν σ᾽ ἐκφέρειν τε τῶν ξύλων,
Καὶ καταίθειν τὸν πανοῦργον, πυρπολεῖν θ᾽ ὅσον τάχος.
Ἴωμεν ἐπὶ τὰς κληματίδας ὦ Μανία.
Κἀγώ σ᾽ ἀποδείξω θυμάλωπα τήμερον.
Μν. Ὕφαπτε. καὶ κάταιθε. σὺ τόδε τὸ κρητικὸν
D
Ἀπόδυθι ταχέως. τοῦ θανάτου δ᾽ ὦ παιδίον.
Μόνην γυναικῶν αἰτιῶ τὴν μητέρα.
Τουτὶ τί ἐστιν. ἀσκὸς ἐγένεθ᾽ ἡ κόρη
Οἴνου πλέως. καὶ ταῦτα περσικὰς ἔχων.
Ὦ θερμόταται γυναῖκες. ὦ ποτίσταται.
Κἀκ παντὸς ὑμεῖς μηχανώμεναι πιεῖν.
Ὦ μέγα καπήλοις ἀγαθὸν ἡμῖν δ᾽ αὖ κακόν.
Κακὸν δὲ καὶ τοῖς σκευαρίοις, καὶ τῇ κρόκῃ.
E
Γυ. Παράβαλλε πολλὰς κληματίδας ὦ Μανία.
Μν. Παράβαλλε δῆτα. σὺ δ᾽ ἀπόκριναί μοι τοδί.

CHO. *Sed non per Cererem & Proserpinam, fortaſſe non*
Gaudens, fortaſſe inquam inſultabis,
Verbáque dices impia,
Impijs factis enim re-
Munerabimus te, quemadmodum par eſt procá.
Fortaſſe autem te mutata,
In malum diuerſum
Inhibebit aliqua fortuna.
Sed hæc quidem accipere oportet te, efferréque lignorum,
Et comburere maleficam, ignéque conſumere quàm celerrimè.
Eamus ad ſarmenta vitium ô Mania ancilla,
Et ego te reddam titionem hodie.
MN. *Succende & combure. Tu ô puella hoc Cretico indumento*
Exure citò: mortis autem ô infans,
In ſolam mulierum culpam confer matrem.
Hoc quidnam eſt? uter facta eſt puella
Vini plenus, præſertim habens Perſicos calceos,
O callidiſſimæ mulieres, ô bibaciſſimæ,
Et omni arte machinantes bibere.
O magnum cauponibus bonum, vobis autẽ rurſus malum.
Malum autem & vaſculis & opibus noſtris, & ſubtegmini veſtium.
MVL. *Admoue multa ſarmenta ô Mania,*
Admoue ac projce profectò. MN. *tu verò reſponde mihi hoc,*

BOVRDINVS. Οὐ χαίρων.] ἀτιμωρήτως καὶ ἀποινεί. Ἀνταμειψόμεθα] ἀνταμοιβὴν δώσομεν, καὶ ἀνταμυνούμεθα κακοῖς ἔργοις κακὰ ῥήματα ἴσως εἰπόντα. Ἑτερότροπον.] ἑτέρως τρεπτόν. Ἐπέχει.] ἀναμένει, φυλάσσει. Καταίθειν.] κατακαίειν, πυρπολεῖν, κατασμύχειν τῷ πυρί. Τὰς κληματίδας.] τοὺς ἐκ τῶν ἀμπέλων F φακέλλους. Ἀποδείξω] ποιήσω θυμάλωπα, κατακαύσω σε. θυμάλωπες λέγονται ξύλα ἐκκαυθέντα ἢ ἄνθρακες ἡμικαυστοὶ καὶ ἐκπυρωθέντες. ταῦτα πάντα ῥήματα λέγεται ὑπὸ τοῦ χοροῦ τῶν γυναικῶν βουλομένων δίκας λαμβάνειν περὶ τοῦ Μνησιλόχου. Ὕφαπτε] τὸ κρητικὸν ἱμάτιον καὶ ἔνδυμα ἐσθῆτος. Αἰτιῶ.] τουτέστι ἀναφέρε τὴν αἰτίαν. Περσικάς.] τουτέστι, περσικὰ ὑποδήματα. Θερμόταται] ὑπὸ τῆς οἰνοποσίας καὶ ἀμέτρου ἐξοινώσεως. Ποτίσταται.] πλεῖστον πίνουσαι. G Μηχανώμεναι.] σπουδάζουσαι καὶ ἐκπονοῦσαι μετὰ σπουδῆς. Τοῖς σκευαρίοις.] μικροῖς σκεύεσιν. Καὶ τῇ κρόκῃ.] ὅτι μεθύουσαι καὶ ποτιζόμεναι κακῶς κρούουσιν καὶ μεταχειρίζονται τὴν κρόκην. Παράβαλλε κληματίδας.] προστίθει τοὺς τῶν ἀμπέλων φακέλλους.

BISETVS. Μεταβαλοῦσα] ὁ νοῦς οὗτος. τάχα δὲ, ἴσως δὲ τύχη τὶς μεταβαλοῦσα ἐπὶ κακὸν ἑτερότροπον, εἴτε ἑτεροτρόπως, ἐφέξει, καθέξει σε, καὶ τὰ σοῦ ἀνόσια ἔργα παύσει. ἡ γὰρ τύχη πολλάκις μεταβάλλει, καὶ ἐν τῷ αὐτῷ οὐκ ἀεὶ ἐμμένει κατὰ τὸ θρυλλούμενον,

Ὡς ποικίλον πρᾶγμ᾽ ἐστὶ, καὶ πλάνον, τύχη.

Κληματίδας] τὰς ἐκ τῶν κλημάτων δέσμας. Ἡσύχιος δὲ κληματὶς παρὰ τῷ Σουίδᾳ ἡ ἄμπελος. Θυμάλωπα] θυμάλωψ, ἡ λιγνυώδης τοῦ πυρὸς ἀναφορά. τινὲς δὲ ξύλον κεκαυμένον, δαλόν. Ἡσύχιος. κατὰ δὲ τὸν Σουίδαν, θυμάλωπες, ἢ καέντα ξύλα, ἢ σπινθῆρες, ἢ διακεκαυμένοι ἄνθρακες. ἄλλως. θυμάλωπες, οἱ ἀπολελειμμένοι τῆς φλέξεως ἄνθρακες, οἱ ἡμίκαυστοι.

Σὺ τόδε τὸ κρητικόν.] ὁ Μνησίλοχος πρὸς τὸν ἀσκὸν ἀποστραφεὶς, ὡς πρὸς κοράσιον, ταῦτα λέγει. τὸ κρητικὸν δὲ, εἶδος χιτῶνος, ἀπὸ τῆς Κρήτης. Ἄλλως. κρητικὸν, ἱμάτιον λεπτὸν, καὶ βραχύ. τὰ γὰρ τοιαῦτα, κρητικὰ ἔλεγον. καὶ ἀλλαχοῦ, κρητικὸν, γένος ὀρχήσεως. Ἡσύχιος, Σουίδας.

Αἰτιῶ τ̃ μητέρα] ὀρθῶς. ὁ παιδίον πᾶσαν τ̃ θανάτου αἰτίαν πρὸς τὴν σου μητέρα ἀναφέρει, καὶ αὐτὴν τ̃ σου θανάτου μόνην, οὐκ ἄλλην αἴτιον εἶναι λέγε. τὸ δὲ αἰτιῶ, προστακτικὸν, ἀπὸ τὸ αἰτιάομαι, ῶμαι. αἰτιάου, ῶ. Τουτὶ τί ἐστιν;] ὁ Μνησίλοχος τ̃ ἀσκὸν οἴνου πλέων, καὶ παιδίου δίκην ἐσπαργανωμένον ὑποδύει, καὶ ἀποκαλύπτει, καὶ ἐκ τούτου πολὺν γέλωτα τοῖς θεωμένοις κινεῖ. Ἀσκὸς ἐγένεθ' ἡ κόρη] τουτέστιν, αὕτη ἡ κόρη, ἣν αἱ γυναῖκες κόρην ἐσπαργανωμένην ἐνόμιζον εἶναι, ἐκ κόρης, καὶ παιδίου μεταβαλοῦσα, καὶ μεταμορφωθεῖσα ἐγένετο ἀσκὸς οἴνου πλέως, καὶ μεστός. περσικαὶ δὲ, εἶδος γυναικείων ὑποδημάτων. Καπήλοις ἀγαθόν] καὶ γὰρ αἱ γυναῖκες αἱ πανουργόταται, καὶ ποτικώταται πρὸς τοὺς καπήλους οἶνον ὠνησόμεναι πολλάκις προσέρχονται. οἱ δὲ πωλοῦντες μέγα κέρδος ποιοῦνται. τὸ δὲ κέρδος αὐτοῖς ἀγαθὸν ὑπάρχει. Ἡμῖν δ' αὖ κακόν] ἡμῖν δὲ τοῖς ἀνδράσι τὸ τ' αὐτὸ πάλιν, τοὐναντίον μέγα κακόν ἐστι. καὶ γὰρ αἱ γυναῖκες αἱ τῷ οἴνῳ χαίρουσαι τὸν οἶκον, καὶ τὰ χρήματα ταῖς εἰς τὸν οἶνον δαπάναις διαλυμαίνονται. τὸ δὲ κρόκη, στέμματος εἶδος, ὃ ῥοδάνην δηλοῖ. Ἡσύχ. τὸ δὲ ἀπόκειρε, ἀντὶ τ̃ ἀποκεῖραι, ὃ κοινότερον. ἀλλ' ἴσως ἀπόκειραι γραπτέον, ὃ πιθανώτερον. ἔστι δὲ προστακτικὸν τοῦ α. ἀορίστου μέσου. ἀπόκειραι, ἀποκειράσθω.

Τουτὶ τεκεῖν φῂς; Γυ. καὶ δέκα μῆνας αὐτ' ἐγὼ
Ἤνεγκον. Μν. ἤνεγκας σύ; Γυ. νὴ τὴν Ἄρτεμιν.
Μν. Τρικότυλον ἢ πῶς; εἰπέ μοι. Γυ. τί μ' εἰργάσω;
Ἀπέδυσας ὦ 'ναίσχυντέ μου τὸ παιδίον
Τυννοῦτο ὄν. Μν. τυννοῦτο; Γυ. μικρὸν νὴ Δία.
Μν. Πόσ' ἔτη δὲ γέγονεν; Γυ. τρεῖς χοᾶς ἢ τέτταρας;
Γυ. Σχεδὸν τοσοῦτον, καὶ ὅσον ἐκ Διονυσίων.
Ἀλλ' ἀπόδος αὐτό. Μν. μὰ τὸν Ἀπόλλω τουτονί.
Γυ. Ἐμπρήσομεν τοίνυν σε. Μν. πάνυ γ' ἐμπίπρατε.
Αὕτη δ' ἀποσφαγήσεται μάλ' αὐτίκα.
Γυ. Μὴ δῆθ' ἱκετεύω σ'· ἀλλ' ἔμ' ὅ τι χρῄζεις ποίει,
Ὑπέρ γε τούτου. Μν. φιλότεκνός τις εἶ φύσει.
Ἀλλ' οὐδὲν ἧττον ἥδ' ἀποσφαγήσεται.
Γυ. Οἴμοι τέκνον. δός μοι τὸ σφαγεῖον Μανία.
Ἵν' οὖν τό γ' αἷμα τοῦ τέκνου τοὐμοῦ λάβω.
Μν. Ὕπεχ' αὐτὸ, χαριοῦμαι γὰρ ἕν γε τοῦτό σοι.
Γυ. Κακῶς ἀπόλοι'. ὡς φθονερὸς εἶ καὶ δυσμενής.
Μν. Τουτὶ τὸ δέρμα τῆς ἱερείας γίγνεται.
Γυ. Τί τῆς ἱερείας γίγνεται; Μν. τουτὶ λαβέ.
Αλ. Γυ. Ταλαντάτη Μίκα, τίς ἐξεκόρησέ σε
Τίς τὴν ἀγαπητὴν παῖδά σου 'ξῃρήσατο;
Γυ. Ὁ πανοῦργος οὗτος. ἀλλ' ἐπειδήπερ πάρει
Φύλαξον αὐτὸν ἵνα λαβοῦσα Κλεισθένη,
Τοῖσιν Πρυτάνεσιν ἃ πεποίηχ' οὗτος φράσω.

Hanc puellulam peperisse dicis? MVL. *Decem menses ipsam ego*
Gestaui MN. *Gestasti tu?* MVL. *per Dianam.*
MN. *Tres heminas capientem, an qui? dic mihi.* MVL. *quid mihi fecisti?*
Exuisti impudens ó meam puellulam
Tantulam existentem? MN. *tantulam?* MVL. *paruam profectò.* *(quatuor?*
MN. *Quot annos verò nata est? tres congios, an*
MVL. *Ferè tantum, & quantum spacium temporis, ex Liberalibus est.*
Sed redde ipsam. MN. *non per Apollinem hanc quidem puellam.*
MVL. *Incendemus igitur te.* MN. *valde quidē incendite,*
Hac autem iugulabitur valde statim.
MVL. *Ne profectò precor te, sed me quocunque vis affice,*
Pro hac quidem puellulla mea. MN. *indulgens in liberos quedam es natura,*
Sed nihilominus hæc iugulabitur.
MVL. *Heu mihi ó filia, da mihi vas ad excipiendum sanguinem ó Mania,*
Vt saltem quidem sanguinē filia mea excipiam.
MN. *Subiice ipsum vas, gratificabor enim vnū quidem hoc tibi.*
MV. *Male pereas, quàm inuidus es & inimic⁹.*
MN. *Hæc pellis sacerdotis est.*
MVL. *Quid nū sacerdotis est?* MN. *hanc accipe.*
AL. MVL. *Miserrima Mica, quis puella priuauit te?*
Quis dilectam & vnicam puellam tui abstulit?
MVL. *Scelestus iste. Sed posteaquam ades hic,*
Custodi ipsum, vt assumens Clisthenem,
Consulibus quæ fecit iste, dicam.

BOVRDINVS. Δέκα μῆνας.] λέγει δὲ τοῦτο κατὰ τὸ εἰλεῖν. παλαιῶν διαμφισβητήσεων περὶ τὰ χρόνου τῆς τῶν ἀνθρώπων κυήσεως, ἑτέρων φασκόντων δεκάμηνον τὴν γέννησιν, ὡς λέγει ὁ Μένανδρος, γυνὴ κυεῖ δεκάμηνος. ἄλλων δὲ ἐνδεκάμηνον καὶ δωδεκάμηνον, ὡς γράφει Ὅμηρος, τοῖσδ' ἔπεσι, χαῖρε γυνὴ φιλότητι, περιπλομένου δ' ἐνιαυτοῦ τέξεις ἀγλαὰ τέκνα ἐπεὶ οὐκ ἀποφώλιοι εὐναὶ ἀθανάτων. ἔστι δὲ ὡς λέγει ὁ Ἱπποκράτης ἐν τῷ περὶ τροφῆς ἑπτάμηνος καὶ ὀκτάμηνος γόνιμος, καὶ πολλαὶ ἄλλαι εἰσὶ διαφοραὶ κατ' Ἀριστοτέλην, καὶ τοὺς συγγραφέας. Τρικότυλον.] τρικότυλος οἶνος λέγεται οὗ τρεῖς κοτύλαι ὀβολοῦ πωλοῦνται. ἐνταῦθα δὲ χλευάζει καὶ σκώπτει τῆς γυναικὸς φιλοινίας, παῖδ' ἐνδείκνυσι ξενικῶς πότερον οἶνον τρικότυλον μᾶλλον ἢ τὸ τέκνον. Τυννοῦτο] τηλικοῦτον, τόσον δή, οὕτω μικρόν. Ἔμ' ὅ τι χρῄζεις ποίει.] ἀλλὰ χρῶ ἐμοὶ ὅν τινα τρόπον δὴ βούλει. Φιλότεκνος.] φιλοῦσα τέκνα. Σφαγεῖον.] τ' ἀγγεῖον πρὸς τὸ δέχεσθαι αἷμα τοῦ παιδός. ἀπὸ τοῦ σφάττεσθαι ὅπερ σημαίνει θύειν. Ἱερείας] τῆς ἱερευούσης, καὶ τοῖς θεοῖς σφαττούσης, θυούσης τε. Λαβέ.] ἀνάλαβε. Ἐξεκόρησεν.] τουτέστι τῆς κόρης ἐστέρησε. ἐκκορεῖν δὲ σημαίνει καὶ διαφθείρειν καὶ ἐκκαλλύνειν, καὶ παντελῶς ἀφανίζειν, ὡς καὶ φησιν ὁ Μένανδρος ἐκκορηθείης σύ γε. Ἐξῃρήσατο.] ἀφείλετο, ἀπὸ τοῦ ἐξαιρεῖσθαι. ἀφαιρεῖσθαι. Πανοῦργος.] κατάρατος, καὶ μιαρὸς οὗτος.

λαβοῦσα.] παραλαβοῦσα πρὸς τὴν βοήθειαν. Φράσω τοῖς πρυτάνεσιν.] ἀδικήματα τούτου· ἵνα δίκην λάβωσι, καὶ οὕτως τιμωρηθήσεται.

BISETUS. Τοσουτονί] μικρόν. οὕτω μικρόν. δεικτικῶς. Φιλοπότις τις εἶ φύσει] παίζει πρὸς τὸ φοινικοῦν στρόφιον, καὶ τὴν φύσει τῆς γυναικὸς φιλοποσίαν καὶ φιλοινίαν. περὶ δὲ τοῦ ἀσκοῦ, ὡς περί τινος κόρης ταῦτα ἐπιχαριέντως λέγεται. Τὸ σφαγεῖον] σφαγεῖον τὸ αἵματος δεκτικὸν ἀγγεῖον. ὅπερ ὁ ποιητὴς ἀμνεῖον εἶπε. σφαγεῖον δὲ, εἴτε σφάγιον λέγεται παρὰ τὸ σφάζω,

A εἴτε σφάττω, μ. ξ. ω. α. β. ἔσφαγον, ὅθεν καὶ σφαγή, ἡ φονή, εἴτε φόνος, ὅτι τῶν σφαζομένων τετραπόδων, καὶ ἱερείων αἷμα δέχεται. Σ. Εὐσταθ. Τῆς ἱερείας] ἱέρεια, θηλυκὸν τοῦ ἱερεύς. Πλούταρχος. ἡ τῆς Πολιάδος ἱέρεια. καὶ Ἡρόδοτος. τὰς τῆς ἱερείας ζώνας κατώρυττον. διὰ δὲ τούτων, τουτέστι τὸ δέρμα, δηλοῖ τὸν ἀσκὸν ἤδη διακενωθέντα, εἴτε κενωθέντα, παίζων πρὸς τοὺς τὰ ἱερεῖα σφάζοντας. Μίκα] κύριον ὄνομα, ὡς καὶ τὸ Μανία. ἐξεκόρησεν δὲ, τῆς κόρης ἀπεστέρησεν. τοῦ ἐξηρύσατο, τὸ πλῆρες, τοῦ ἐξηρύσατο, ἐξείλετο.

Μν. Ἄγε δὴ τίς ἔσται μηχανὴ σωτηρίας,
Τίς πεῖρα, τίς ἐπίνοια; ὁ μὲν γὰρ αἴτιος
Κἄμ' ἐγκυλίσας ἐς τοιαυτὶ πράγματα
Οὐ φαίνετ' οὔπω. φέρε τίν' οὖν ἄγγελον
Πέμψαιμ' ἐπ' αὐτόν. οἶδ' ἐγὼ καὶ δὴ πόρον
Ἐκ τοῦ Παλαμήδους. ὡς ἐκεῖνος τὰς πλάτας
Ῥίψω γράφων. ἀλλ' οὐ πάρεισιν αἱ πλάται.
Πόθεν οὖν γένοιντ' ἄν μοι πλάται. πόθεν;
Τί δ' ἂν εἰ ταδὶ τἀγάλματ' ἀντὶ τῶν πλατῶν
Γράφων διαρρίπτοιμι. βέλτιον πολύ.
Ξύλον γέ τοι καὶ ταῦτα, κἀκεῖν' ἦν ξύλον.
Ὦ χεῖρες ἐμαί.
Ἐγχειρεῖν χρὴ ἔργῳ ποείμῳ.
Ἄγε δὴ πινάκων ξεστῶν δέλτοι
Δέξασθε σμίλης ὁλκούς
Κήρυκας ἐμῶν μόχθων. οἴμοι
Τουτὶ τὸ ῥῶ μοχθηρόν.
Χώρει. χώρει. ὁποίαν αὔλακα
Βάσκετ' ἐπείγετε πάσας καθ' ὁδούς
Κείνᾳ. ταύτᾳ ταχέως χρή.

B MN. *Age verò, quis erit mod⁹ ſalutis: (enim,*
Quæ experiētia & conat⁹, quæ excogitatio? autor
Et qui me inuoluit in talia negocia, (ciū
Non apparet nondum. age quémnam igitur nū-
Mitterem ad ipſum, noui ego & iam viam.
Ex Palamede ad illum remos
Mittam ſcribens, ſed non adſunt remi.
Vnde igitur fierent mihi remi, vnde?
C *Quid verò, ſi ſtatuas & ſimulacra pro remis*
Scribens tranſmitterem? melius multo eſſet.
Lignum quidem & hæc, & illa erant lignum.
O manus meæ,
Aggredi oportet re expedita,
Age verò tabellarum leuigatarum pagina,
Accipite cultri ſutorij tractus & verſus,
Nuncios meorum laborum. hei mihi,
D *Hæc rho litera praua eſt.*
Vade, vade, qualicunque via & ſulco.
Ite, feſtinate per omnes exitus viarum,
Et illà & hac citò oportet.

BIS. Ἄγε δή] ταῦτα Μνησίλοχος ὑφειμένῃ φωνῇ μεθ' ἑαυτοῦ μόνου, ὡς περὶ τοῦ τρόπου τῆς σωτηρίας βουλευόμενος λέγει. πόρον δὲ, τὸν τῆς φυγῆς καὶ σωτηρίας τρόπον.

BOUK. Μηχανή] τὸ μηχάνημα, πόρισμα, εὕρημα. Πεῖρα, εὕρημα, τὸ πείραμα, τὸ ἐπινόησις καὶ ἐπίσκεψις. Ἐγκυλίσας] ὁ Εὐριπίδης ἐγκυλινδήσας, καὶ ἐμβαλὼν καὶ ἐμμίξας τούτοις τοῖς κινδύνοις, ἀπὸ τοῦ κυλίω, τουτέστι κυλινδεῖν, ἐπιφέρειν. Οὐ φαίνεται.] ἀναφαίνεταί πω, οὔπω ἐμφανής ἐστι, καὶ πίστιν οὐ διασώζει, καὶ διαφυλάττει. Πόρον.] τὴν ὁδόν. Ἐκ τοῦ Παλαμήδους.] ἐνταῦθα ἄρχεται μηχανᾶσθαι πῶς ἂν διασώζοι ἑαυτὸν ὁ Μνησίλοχος, καὶ πρῶτον πῶς γράψει καὶ ἀναγγελεῖ τὸν ἑαυτοῦ κίνδυνον τῷ Εὐριπίδῃ, ὥσπερ φησὶ Παλαμήδης ἀπορρίψαι γράφων τὰς κώπας, τουτέστι πλάτας. Αἱ πλάται.] αἱ κῶπαι καὶ εἶδος πλοίου ὥσπερ Παλαμήδης φησίν, ῥίψω γράφων τὰς πλάτας Ναυπλίῳ, τουτέστιν ὥσπερ ὁ οἴαξ τῷ Ναυπλίῳ τῷ πατρί, τοῦ Παλαμήδους ἐν διαφόροις πλάταις γράψας, καὶ ῥίπτει εἰς θάλασσαν, ὥστε μιᾷ γέ τινι Ναυπλίῳ περιτυχεῖν. οὗτος δὲ Παλαμήδης Ναυπλίου, καὶ Κλυμένης [illegible] ἐποποιός, καὶ ἀνεψιὸς τοῦ βασιλέως Ἀγαμέμνονος πρὸς πατρός. ὅστις ἔχων εὐφυῶς πρὸς φιλοσοφίαν καὶ ποιητικήν. ἠφανίσθη δὲ τὰ τοῦ Παλαμήδους ποιήματα διὰ βασκανίαν ὑπὸ Ὁμήρου. ἅπτεται γὰρ καὶ μεγίστων ἀνδρῶν ὁ φθόνος. Πινάκων ξεστῶν.] ξυσθεισῶν, ὁμαλισμένων. ἀπὸ τοῦ ξέω, ὁμαλίζω. Δέλτοι.] πινακίδιον, τετράγωνον, γραμματεῖον. Σμίλης ὁλκούς.] τουτέστι γραφέντα σημεῖα τῶν γραμμάτων. κατὰ μεταφοράν, σμίλη γὰρ κυρίως ἐστὶν ἐργαλεῖον σκυτοτομικόν. ὅθεν καὶ τὰ σμιλεύματα. εἴρηται τὰ ἐκβαλλόμενα ὑπὸ σμίλης καὶ διαγλύμματα ἐρεθίσματά τε. Κήρυκας.] ἀγγέλους. Τουτὶ τὸ ῥῶ μοχθηρόν] τουτέστιν, οὐ καλῶς περιγραφέν, οὔτε περιχαραχθέν. καὶ γὰρ ἡ σμίλη ἦν ἀνάρμοστος, καὶ ἀνεπιτήδειος, πρὸς τὸ γλύψασθαι καὶ ἐγχαράξασθαι τὰ ῥήματα. Βάσκετε.] βαίνετε.

Ἐπείγετε.] σπουδάζετε ὦ τὰ γράμματα, σπεύδετε διὰ πασῶν ὁδῶν. Κείνᾳ.] καὶ ἐκείνην, καὶ ταύτην ὁδὸν δεῖ ταχέως σπεύδειν καὶ ἐπείγεσθαι. ταῦτα δὲ πάντα εἰσὶ ῥήματα τοῦ Μνησιλόχου πρὸς τὰ γράμματα διαχαραχθέντα. ἐπειδήπερ οὐκ ἦν αὐτῷ ἀνὴρ ἢ φίλος πιστός, ᾧ τινι τότε οἷός
E τ' ἦν πιστεύειν τὰ ἑαυτοῦ ἀπόρρητα.

BIS. Ἐκ τοῦ Παλαμήδους] Παλαμήδης, υἱὸς Ναυπλίου. περὶ δὲ τούτου οὕτω Σουΐδας. Οἶδα δ' ἐγὼ καὶ δὴ πρότερον ἐκ τοῦ Παλαμήδους, καὶ τὰ ἑξῆς. ἀλλὰ καὶ παρὰ τῷ Σουΐδᾳ γραπτέον ὡς ἐνταῦθα παρὰ τῷ ποιητῇ ἔχομεν. ὁ δὲ Παλαμήδης λέγεται τῷ πατρὶ Ναυπλίῳ τὸν κίνδυνον, ἐν ᾧ κατείχετο διὰ τὰς διαβολάς, καὶ συκοφαντίας τῶν Ἑλλήνων, μάλιστα δὲ διὰ τὸν Ὀδυσσέα, γράψαι ἐν διαφόροις πλάταις, καὶ εἰς τὴν θάλασσαν αὐτὰς ῥίψαι, ὥστε μιᾷ γέ τινι τὸν πατέρα
F ἐντυχεῖν, καὶ τὸν μέγιστον τοῦ τέκνου κίνδυνον μαθεῖν, καὶ κατὰ δύναμιν αὐτῷ βοηθεῖν. τὰ οὖν τοῦ Μνησιλόχου δεῦρο τείνει, καὶ αὐτὸς ὅμοιόν τι ποιεῖν ἐπιθυμεῖ, ἵνα τὸν ἑαυτοῦ κίνδυνον τῷ Εὐριπίδῃ ἀπὸ τούτου διὰ ταχέων δηλώσῃ, καὶ ἐκ τῆς φυλακῆς ἐκφεύγῃ. Πόθεν οὖν γένοιντο] οὗτος ὁ στίχος ὅλῳ ποδὶ μεμψόμενος σκάζει. οὕτω μέντοι διορθοῦσθαι δύναται. ,, Πόθεν οὖν γένοιντ' ἄν μοι πλάται; πόθεν πλάται; ἢ ,, Πόθεν οὖν γένοιντ' ἄν μοι πλάται; πόθεν ξύλον; Ξύλον γέ τοι καὶ ταῦτα] ἐκ τούτων φανερὸν ὅτι ἐν τοῖς θεάτροις ξύλινά τιν' ἀγάλματα πάλαι ἐτίθεντο. Ὦ χεῖρες ἐμαί] στίχοι
G μικτοὶ β'. τὸ δὲ ἔργῳ ποείμῳ, τουτέστιν ἄνυσιν, καὶ ἐπίνοιαν ἔχοντι κατὰ Σουΐδαν. ἀλλ' ἴσως ποείμον ἔργον νῦν καλεῖται, τὸ πορίζεσθαι, καὶ ποιεῖσθαι δυνάμενον. Ἡσύχιος δὲ, πόριμον, εὐπόριστον, περιουσίον. Σμίλης ὁλκούς] ἀντὶ τοῦ, τὰ γραφέντα σημεῖα τῶν γραμμάτων. Σ. σμίλη, ἐργαλεῖον, γραφεῖον, ᾧ τὰ γράμματα γράφοντες ἕλκομεν, καὶ χαρακτηρίζομεν. ἀνθ' ὧν καὶ σμίλης ὁλκούς, φησὶν ὁλκάς, ἢ ἕλξεις τινὰς δηλῶν εἶπεν.

τουτὶ τὸ ῥῶ] ὁ Μνησίλοχος ἐν τοῖς ξυλίνοις ἀγάλμασιν, ὅπερ ἐδόκει διαχαράψας, ἀφαμαρτούσας ἐνιαχοῦ τῆς χειρὸς, ἀπειροκάλως, καὶ ἀτέχνως τὸ ρ στοιχεῖον χαρακτηρίσας ἔτυχεν. ὅπερ ἔπειτα σκεψάμενος οὕτως ἐπιφωνεῖ. οἴμοι τουτὶ τὸ ῥῶ. καὶ τὰ ἑξῆς. τούτων ὁ νοῦς ἐστὶν ἁπλούστερος εἶναι δοκεῖ. ἀλλ' ἴσως ἐν τῇ τοῦδε τοῦ γράμματος ἐκλογῇ ἢ τοιούτων ἄλλων αὐτὸ τοῦτο ὄντων, παίγνιον, ἢ σκῶμμά τι ὑπολανθάνει ὅπερ εἰκασμοῦ καταλαμβάνειν οὐ ῥᾴδιον. Χώρει] νῦν ὁ Μνησίλοχος τὸν Παλαμήδην μιμούμενος, καὶ τὰ ξύλα ῥίπτων, ταῦτα ὥς τινας ἀγγελιαφόρους ὑφ' αὐτοῦ πεμπομένους οὕτω προσφωνεῖ. Ποίαν αὔλακα] τινὲς γράφουσιν, ὁποίαν αὔλακα. ὃ βέλτιον δοκεῖ. ὁ δὲ νοῦς οὗτος. ὁποίαν ποθ' ὁδοιπορίαν ἔχητε, ὁποίαν πορείαν ποιῆσθε, σπεύδετε, καὶ περιέρχεσθε, καὶ πάσας καθόδους ἐξετάζετε, ταύτῃ ἀμείνω περισκεψάμενοι. ταχέως γὰρ ὑμᾶς δεῖ πορεύεσθαι. αὖλαξ δὲ, ἡ ἐπιμήκης τομὴ τῆς γῆς ἐξ ἀρότρου. νῦν δὲ μεταφορικῶς ληπτέον. κάθοδος, ἀγωγὴ, κύκλος, περίοδος. τινὲς δὲ διῃρημένως γράφουσι καθ' ὁδούς.

Παράβασις στίχων ἀναπαιστικῶν τετραμέτρων καταληκτικῶν κθ'.

PARABASIS, VEL PROgreſſus.

Bisetvs. Ὁ χορὸς ταύτῃ τῇ παραβάσει τῶν γυναικῶν προστατεῖ, καὶ τὰς τῶν ἀνδρῶν κατηγορίας, καὶ ἐγκλήματα διαλύειν, καὶ τὰς γυναῖκας πολὺ βελτίους ἀποδεῖξαι πειρᾶται. εἰσὶ δὲ στίχοι ἀναπαιστικοὶ τετράμετροι καταληκτικοὶ κθ'. ὧν ὁ τελευταῖος,

Φορμὸν πυρῶν τ' ἀνδρὸς κλέψασ' αὐθημερὸν αὔτ' ἀποδέδωκεν. τί δὲ παράβασις, καὶ πόσα παραβάσεων εἴδη, ἐν τοῖς πρὸ τούτων σχολίοις ἀρκούντως εἴρηται.

Χο. Ἡμεῖς τοίνυν ἡμᾶς αὐτὰς εὖ λέξομεν παραβᾶσαι.
Καίτοι πᾶς τις τὸ γυναικεῖον φῦλον κακὰ πόλλ' ἀγορεύει·
Ὡς πᾶν ἐσμὲν κακὸν ἀνθρώποις, κἀξ ἡμῶν ἐστιν ἅπαντα.
Ἔριδες, νείκη, στάσις, ἀργαλέα λύπη, πόλεμος. φέρε δὴ νῦν
Εἰ κακόν ἐσμεν, τί γαμεῖθ' ἡμᾶς, εἴπερ ἀληθῶς κακόν ἐσμεν.
Κἀπαγορεύετε μήτ' ἐξελθεῖν, μήτ' ἐγκύψασαν ἁλῶναι.
Ἀλλ' οὑτωσὶ πολλῇ σπουδῇ τὸ κακὸν βούλεσθε φυλάττειν.
Κἂν ἐξέλθῃ τὸ γύναιόν ποι, κᾆθ' εὕρητ' αὐτὸ θύρασιν,
Μανίας μαίνεσθ' οὓς χρῆν σπένδειν καὶ χαίρειν, εἴπερ ἀληθῶς
Ἔνδοθεν εὕρετε φροῦδον τὸ κακὸν, καὶ μὴ καταλαμβάνετ' ἔνδον.
Κἂν καταδαρθῶμεν ἐν ἀλλοτρίων παίζουσαι καὶ κοπιῶσαι,
Πᾶς τις τὸ κακὸν τοῦτο ζητεῖ, περὶ τὰς κλίνας περινοστῶν.

Cho. *Nos igitur vos ipſas commendabimus progreſſæ,*
Et ſi vnuſquiſque muliebri generi mala multa dicit,
Quòd omne ſumus malũ hominibus, & ex nobis ſunt omnia:
Lites, cõtentiones, ſeditiones, difficilis moleſtia, bellum. age verò nunc,
Si malum ſumus, quid ducitis vxores nos, ſi modò reuera malum ſumus?
Et prohibetis ac præcipitis neque egredi, neque proſpicientem è feneſtra deprehendi.
Sed ita multo ſtudio malum vultis cuſtodire.
Et ſi egreſſa fueris mulercula aliquò, & deinde inueneritis ipſam foris,
Inſanias inſanitis, quas oportet ſacrificare & lætari. ſi modo reuera,
Ab interiori parte inueniſtis euanidum malum, & non offenditis intus.
Et ſi dormierimus in alienarum mulierum ædibus ludentes, elaborantes ac feſſæ,
Vnuſquiſque malum hoc quærit, circa lectos obambulans.

Bovrdinvs. Ἡμεῖς τοίνυν.] ἀπολογεῖται δὲ ὁ χορὸς χαριέστατά τε πάντων καὶ ὀξύτατα ὑπὲρ γυναικῶν. ὡς οὐκ εἰσὶν πεφυκυῖαι εἰς πᾶν κακὸν, ὥσπερ λέγουσι πάντες οἱ ἄνδρες. Τὸ γυναικεῖον φῦλον.] ἔθνος. Ἀγορεύει.] κατηγορεῖ. Ἀργαλέα λύπη.] ἐπαχθὴς, χαλεπὴ, καὶ ἀλγηρά. Εἰ κακόν ἐσμεν.] ἐνταῦθα συλλογίζεται μετὰ πολλῆς φρονήσεως ὁ χορὸς, ὅτι οὐκ εἰσὶν κακαὶ αἱ γυναῖκες. λέγει γὰρ, εἰ ἡμεῖς αἱ γυναῖκές ἐσμεν κακαὶ, ὥς φασιν ἄνδρες πολλοὶ, θαυμαστὸν δὴ ἦν διὰ τί ὑμεῖς ὦ ἄνδρες γαμεῖθ' ἡμᾶς. καὶ γὰρ, ἄφρονός ἐστιν ἀνδρὸς περιπίπτειν ἑκούσιον τῷ κακῷ, ὅπερ φάσκει καὶ προγνῶναι καὶ φροντίσασθαι. Ἐγκύψασαν.] τουτέστιν ἀνακύψασαν ἐκ τῆς θυρίδος, καὶ τὰ ὄμματα κεφαλήν τε προφέρουσαν λαμβάνεσθαι καὶ ἁλίσκεσθαι, τοῦ φυλάττειν ἡμᾶς, εἴπερ δὴ δόξαν ἔχειν οὐ δυνάμεθα τῆς κακίας. Πολλῇ σπουδῇ.] μετὰ πολλῆς σπουδῆς. Μανίας μαίνεσθ' οὓς χρῆν σπένδειν.] ἄφρονές ἐστε καὶ ἐκμαίνεσθε ὑπ' ὀργῆς καὶ ἐξίστασθε ἡμῶν αὐτῶν, οὓς ἔδει γε σπονδὰς σπένδεσθαι καὶ ἐπιχαρῆναι. Φροῦδον τὸ κακὸν] ἀπεῖναι, ἐκκεχωρηκέναι, καὶ μὴ παρεῖναι. Καταλαμβάνετε.] ἁλίσκετε καὶ ἐπιλαμβάνετε. νοῦς δ' ὅδε, ὑμεῖς ὦ ἄνδρες ἀντὶ τοῦ χαίρειν ἐπὶ ἀπουσίᾳ ἡμῶν, ὥσπερ γε εἰκός ἐστιν, εἰ κακαὶ γενόμεθα, ἐκφρονεῖτε καὶ καθ' ὑπερβολὴν μέχρι τῆς μανίας ἐξίστασθε, εἴπερ τις ἡμῶν ἢ ἄπεισιν, ἢ μόνον ἀνακύπτει ἐξ αὐτῆς θυρίδος, καὶ διὰ τοῦτο, σημεῖον ἀρκοῦν δὴ παρέχετε τοῦ ἀγαθοῦ ἡμῶν οὐ τῆς κακίας. Καταδαρθῶμεν.] εὕδωμεν ἐν ἀλλοτρίων γυναικῶν οἰκίαις. Κοπιῶσαι] ὑπὸ πόνου ἀλύουσαι ἀπειρηκυῖαί τε. Τὸ κακὸν τοῦτο] τὴν γυναῖκα δηλονότι ἔνδον γεγενημένην. Περινοστῶν.] περιπολῶν.

A **Bisetus.** Μάτ' ἐγκύψασαν] τούτων ὁ νοῦς ἐστι. Οὐ μόνον ἡμῖν ταῖς γυναιξὶν ἀπαγορεύετε μὴ οἴκοθεν ἐξελθεῖν, ἀλλὰ καὶ μήτε ἐκ θύρας, ἢ θυρίδος εὐθὺ μικρὸν ὅσον προβλέψασαν καταλιπεῖν. τὸ δὲ ἀλῶναι α. β. ἀπὸ τοῦ ἁλῶμι, ἅλων. ὡς ἀπὸ τοῦ γνῶμι τὸ ἔγνων, καὶ τὸ γνῶναι.

Κἂν ἐκ θυρίδος παρακύπτωμεν, ζητεῖ τὸ κακὸν θεάσασθαι.
Κἂν αἰσχυνθεῖσ' ἀναχωρήσῃ, πολὺ μᾶλλον πᾶς ἐπιθυμεῖ
Αὖθις τὴν παρακύψασαν ἰδεῖν τὸ κακόν. οὕτως ἡμεῖς ἐπιδήλως
B Ὑμῶν ἐσμὲν πολὺ βελτίους. βάσανός τε πάρεστιν ἰδέσθαι.
Βάσανον δῶμεν πότεροι χείρους. ἡμεῖς μὲν γὰρ φαμὲν ὑμᾶς.
Ὑμεῖς δ' ἡμᾶς. σκεψώμεθα δὴ κἀντιτιθῶμεν πρὸς ἕκαστον
C Παραβάλλουσαι τῆς τε γυναικὸς καὶ τἀνδρὸς τοὔνομ' ἕκαστον.
Ναυσιμάχης μὲν ἥττων ἐστὶ Χαρμῖνος, δῆλα δὲ τἄργα.
Καὶ μὲν δὴ καὶ Κλεοφῶν χείρων πάντως δήπου Σαλαβακχοῦς.
Πρὸς Ἀριστομάχην δὲ χρόνου πολλοῦ πρὸς ἐκείνην τὴν Μαραθῶνι,
Καὶ Στρατονίκην ὑμῶν οὐδεὶς οὐδ' ἐγχειρεῖ πολεμίζειν.
D Ἀλλ' Εὐβούλης τῶν πέρυσιν τίς βουλευτής ἐστιν ἀμείνων,
Παραδοὺς ἑτέρῳ τὴν βουλείαν. οὐδ' αὐτὸς τοῦτό γε φήσεις.
Οὕτως ἡμεῖς πολὺ βελτίους τῶν ἀνδρῶν εὐχόμεθ' εἶναι.
Οὐδ' ἂν κλέψασα γυνὴ ζεύγει κατὰ πεντήκοντα τάλαντα
E Ἐς πόλιν ἔλθοι τῶν δημοσίων. ἀλλ' ἢν τὰ μέγιστ' ἀφέληται,
Φορμὸν πυρῶν τ' ἀνδρὸς κλέψασα αὐθημερὸν αὔτ' ἀπέδωκεν.

Et ſi ex feneſtra proſpexerimus, quæris malum ſpectare.
Et ſi erubeſcẽs receſſerit, multo magis vnuſquiſque cupit
Rurſus promouentem caput videre malum. Ita nos perſpicuè
Vobis ſumus multo meliores, experimentúmque adeſt, vt videatur.
Quæſtionem ac periculum damus, vtri peiores. nos enim dicimus vos,
Vos verò nos. Conſideremus verò & contendamus, ac comparemus ad vnamquamque rẽ,
Comparantes & mulieris ac viri nomen vnũquodque.
Nauſimacha quidem inferior eſt Charmino; manifeſta quidem ſunt facta vtriuſque.
Et Cleophon quidem peior omnino videlicet Salabaccha meretrice.
Aduerſus Ariſtomachen tempore multo præterito aduerſus illam, quæ pugnauit in Marathone,
Et aduerſus Stratonicem veſtrûm nemo audet bellare.
Sed Eubule ex ſenatoribus ſuperioris anni quis ſenator, eſt melior,
Tradens alteri conſilium? ne ipſe hoc quidem dices.
Ita nos multo meliores viris gloriamur eſſe.
Neque ſi furata mulier accuſatur, ad quinquaginta talenta
In vrbem veniret ex publicis pecuniis. ſed ſi maxima ſurripuerit,
Sportulam triticorum viri furata, eodẽ die ipſa ea quæ furata ſit, reddidit.

Bourdinus. Παρακύπτωμεν.] ἐκκύπτωμεν, ἀνακύπτωμεν, τὰ θεᾶσθαι ἕνεκα. Ἀναχωρήσῃ.] ὑποχωρήσῃ. Παρακύψασαν.] τὴν γυναῖκα. Βάσανος.] ἡ πεῖρα, ἐξέτασις, ἡ δοκιμασία. Βάσανον δῶμεν.] βασανίζωμεν καὶ ἐξετάζωμεν. Ἀντιτιθῶμεν.] ἀνεξετάζωμεν, ἀντιπαραβάλλωμεν. Παραβάλλουσαι.] συγκρίνουσαι, συμβάλλουσαι. δευτέρα δὲ ἀπολογία ἐστὶ διὰ ἀντιθέσεως τῶν ἀνδρῶν καὶ γυναικῶν καθ' ἕκαστον. F Ναυσιμάχης μέν.] τουτέστι κρατεῖται δὴ ὑπὸ τῆς γυναικὸς ὁ Χαρμῖνος, καὶ ὁ κρατεῖται καὶ διὰ τοῦτο χείρων ἐστὶ γυναικός. αὕτη γὰρ ἡ φράσις ἐστὶ τῶν Ἀττικῶν, ὅταν τινὰ κρατεῖσθαι δηλοῦν βούλωνται, ἥττονα ἐκεῖνον λέγοντες τοῦδε ὑφ' οὗ κρατεῖται. διαβάλλει δ' ἐνταῦθα ὁ ποιητὴς τὴν μαλακίαν καὶ ἔκλυσιν πάντων τῶν γυναικοκρατουμένων ἀνδρῶν ὀνομαζομένων ἐν τούτοις τοῖς στοιχείοις. Κλεοφῶν χείρων.] ὁμοίως ὁ Κλεοφῶν κρατεῖται καὶ ἡττᾶται ὑπὸ τῆς Σαλα- G βακχοῦς. Σαλαβακχὼ δὲ πόρνης ἦν ὄνομα καθ' ὑπερβολὴν ἐνυβριζούσης. καὶ ἀπὸ ταύτης διὰ τὴν πολλὴν καὶ ἀσέλγειαν θαυμαστὴν ἐκάλουν οἱ παλαιοὶ πάσας τὰς γυναῖκας κατωφερεῖς εἰς τὰ ἀφροδίσια καὶ πορνευούσας, τούτῳ τῷ ὀνόματι. Τὴν Μαραθῶνι.] τὴν μαχεσαμένην ἐν Μαραθῶνι. ἐνταῦθα ὁ χορὸς ἀπὸ τῆς ἀνδρείας ἐγκωμιάζει καὶ ἐπαινεῖ τὰς δύο γυναῖκας. αἱ δύο γυναῖκες Ἀριστομάχη καὶ Στρατονίκη μαχιμώταται ἐγένοντο. καὶ ἡ μὲν αὐτῶν, ἀπὸ τοῦ ἄριστα μάχεσθαι, ἡ δὲ ἀπὸ τοῦ νικᾶν ἐν στρατοῖς ἐκλήθη. Πολεμίζειν.] πολεμεῖν, μάχεσθαι, καὶ ἀγωνίζεσθαι. πρὸς ταύτην οὐδείς, φησίν, ἀνδρῶν ὑμῶν, οὐδὲ τολμᾷ διαμάχεσθαι πρὸς ταύτας τὰς γυναῖκας. διότιπερ κρείττονες ἦσαν καὶ ἐκράτουν τῶν ἀνδρῶν. Εὐβούλης.] Εὐβούλη ὄνομα γυναικός, ἥπερ ἐκλήθη ἀπὸ τοῦ εὖ βουλεύεσθαι. ἐνταῦθα δὲ τὴν βουλὴν τῶν γυναικῶν προτιμᾷ τῇ βουλῇ ἀνδρῶν. Οὐδ' ἂν κλέψασα.] ἄρχεται καὶ τοῦ ἐπαίνου τῶν γυναικῶν ὁ χορὸς ἀπὸ τῆς ἁμαρτίας τοῦ τ' ἀλλότρια κλέπτειν καὶ ἀφελέσθαι. καὶ γὰρ λέγει ὅτι γυναῖκες ὥσπερ οἱ ἄνδρες οὐ κλέπτουσι τ' ἀλλότρια, ἀλλ' ἀπέχονται μεγίστης ἐκείνης δυσχερεστάτης, κλοπῆς καὶ αἰσχροκερδείας. Φεύγει.] κρίνεται, κατηγορεῖται. Κατὰ πεντήκοντα τάλαντα.] τουτέστιν ἐγγράφοιτο εἰς τὸ δημόσιον ὥσπερ ὀφείλουσα τῷ δημοσίῳ πεντήκοντα τάλαντα διὰ τὴν τῆς κλοπῆς ἁμαρτίαν. καὶ ταύτην τὴν ζημίαν καταθεῖσα κατέλθοι εἰς τὴν πόλιν. καὶ γὰρ οἱ ὀφείλοντες τῷ δημοσίῳ ἐνεγράφοντο εἰς δημόσιον, ὥς φησιν ὁ Δημοσθένης, εἰ τοῖς μοι ἠθροισμένοις ἐγγράψας εἶναι τὸ διπλοῦν τῷ δημοσίῳ, καὶ διὰ τοῦτο ἐγγράφονται οἱ καταδίκοι ἢ ὀφλόντες ἐζημιωμένοι τε ὄντες. Ὑφέληται.] ὑφαρπάζῃ. Φορμόν.] ψιαθόν ἢ σπυρίδιόν τι.

Bisetus. Κἂν ἐκ θυείδος] ἐνταῦθα φανερώτερον τὰ τῶν γυναικῶν ἤθη, ἡ συνήθεια χαρακτηρίζεται. αὐταὶ τὴν λεκάνην ἐκ θυείας ἐξαιροῦσαι τοῦ εἰς τὰς ἀγυιὰς ἀποβλέπειν, κατὰ μικρόν, καὶ ἐν μέρει ἐκκρούουσιν, ἐπὶ ταύτας ἀναστέλλουσιν, ἵνα μὴ τῆς τῶν παρερχομένων ὄψεως ἐπιθυμοῦσαι φαίνοιντο. Βάσανος] δοκιμασία. βάσανος λίθος λέγεται ἐν ᾧ τὸ χρυσίον παρατριβόμενον δοκιμάζουσι. οὕτως Ἀντιφῶν, καὶ Πίνδαρος, καὶ Σοφοκλῆς. Ὑπερβολικῶς δὲ τὰς ἐν ταῖς βασάνοις εἰρημένας ὑπὸ τῶν βασανιζομένων, καὶ ἀναγραφομένων, βασάνους ὀνόματι. καὶ παροιμία, Βάσανος λίθος, ἐπὶ τῶν ἐξεταζόντων τι λόγους, ἢ ἔργα εἰς. παρόσον ἡ Λυδία λίθος τὸν χρυσὸν δοκιμάζει. Σ. Ἣν δὲ ἐνταῦθα Σαλαβακχὼ καλεῖ, ταύτην ἐν τοῖς Ἱππεῦσιν ὁ αὐτὸς Σαλαβάκχαν ὀνόμασε. τοῦτο δὲ ἦν ἐπισήμου πόρνης ὄνομα κύριον. Τὴν Μαραθῶνι] τὴν ἐν Μαραθῶνι. ταῦτα δὲ τῶν γυναικῶν ὀνόματα νῦν ἐπίτηδες πεπλασμένα δοκεῖ τοῦ δεῖξαι τὰς τοιαύτας γυναῖκας καὶ τοῖς ὀνόμασι, καὶ τοῖς ἔργοις τῶν ἀνδρῶν πολὺ βελτίους εἶναι. Τὴν βουλείαν] βουλεία, ὥς φησιν Ἁρποκρατίων, τὸ ἐκ τῆς βουλῆς ὄντα πράττειν, ἃ τοῖς βουλευταῖς προσήκει. Ἄλλως. Βουλεία, ἡ τοῦ βουλευτηρίου, καὶ τοῦ βουλεύειν ἀρχή. Οὐδ' ἂν κλέψασα γυνή] ἐπειδήπερ ἐν ὅλῃ τῇδε τῇ παραβάσει ὁ χορὸς τοῦτο μάλιστα σπουδάζει, ὡς ἀποδείξῃ τὰ τῶν γυναικῶν κακουργήματα καθόλου πολὺ μείω εἶναι, τὰ δ' ἀνδραγαθήματα πολὺ μείζω, ἢ τὰ τῶν ἀνδρῶν, μετρίως τὴν τῶν κλοπῶν μνήμην ποιουμένων, ταῦτα λέγει. ἡ δὲ σύνταξις αὕτη. οὐδ' ἐὰν γυνὴ κλέψασα φύγῃ, κατὰ πεντήκοντα τάλαντα τῶν δημοσίων ἐς πόλιν ἂν ἔλθοι. τουτέστιν ἡ αὐτῆς κλοπὴ εἰς τοσοῦτο τιμήματος οὐκ ἂν ἥκοι. ἀλλ' ἢν τὰ μέγιστα ὑφέληται, φορμὸν πυρῶν τοῦ ἀνδρὸς κλέψασα αὐθημερὸν αὐτὸ ἀποδέδωκεν. τὸ δημοσίων νῦν προστέθειται πρὸς τὴν τοῦ ἁμαρτήματος αὔξησιν. ὥσπερ εἰ λέγοι, εἴ τις τὰς γυναῖκας πρὸς ἄνδρας ἀκριβῶς ἐξετάσειεν, εὑρήσει τὰς γυναῖκας οὐ κλεπτούσας κλοπάς, οἵας οἱ τῶν ἀνδρῶν κλέπτειν φιλοῦσιν ἀλλὰ τὰς τῶν ἀνδρῶν μεγίστας, καὶ ἀξιολόγους. τὰς δὲ τῶν γυναικῶν ἐλαχίστας, οὐδ' ἀξιομνημονεύτους. νῦν δὲ αἱ ἰσχάδες φεύγει, καὶ κλοπῆς κατηγορεῖται, ταῦτα. καὶ γὰρ ὁ φεύγων, κατηγορούμενος λέγεται. ἐν δὲ πᾶσι τοῖς μέχρι τοῦδε ἀντιγράφοις διεφθαρμένως φύγῃ, ἀντὶ τοῦ φεύγῃ γέγραπται. Φορμὸν πυρῶν τἀνδρὸς κλέψασα] τ' ἀνδρός, τὸ πλῆρες, τοῦ ἀνδρός. νῦν δὲ διὰ τῆς κλοπῆς τὴν μοιχείαν χαριέντως δηλοῦν φαίνεται. φορμὸς κυρίως ἀγγεῖόν τι πλεχθὲν ἐκ ψιάθων, ὡς κόφινος. καὶ κατὰ Σουίδαν φορμός, ἀγγεῖον ἐκ πλοκῆς, ἐν ᾧ εἰώθασιν ἰσχάδας κομίζεσθαι. πυρὸς δὲ ἡ κριθή, παρὰ τοῖς Κωμικοῖς πολλάκις αἰσχρολογίας ἕνεκα σημαίνεται, καὶ τὸ δεῖνα ὑποδηλοῖ, οὗπερ αἱ γυναῖκες τυχοῦσαι μάλιστα χαίρουσιν. ὡς ἐν τῇ Εἰρήνῃ.

Οὐκ ἔστιν οὐδεὶς ὅστις οὐ κριθὴν ἔχει.

τὰ αἰδοῖα. πρὸς τὴν κριθὴν παίζει, ὅτι τὸ τῶν ἀνδρῶν αἰδοῖον, κριθὴν ἔλεγον. ἐνταῦθα δ' εἶναι καὶ φορμός, καὶ πυρὸς κωμικῶς λέγεται. καὶ τὸ μὲν πρὸς τὸ γυναικεῖον, τὸ δὲ πρὸς τὸ ἀνδρεῖον αἰδοῖον ἀναφέρεται. ὁ δὲ νοῦς ἐστίν. εἴπερ ποτὲ μοιχευθεῖσα γυνὴ ποῦ πορεύεται, καὶ ἰδίᾳ τὴν τοῦ αὐτῆς ἀνδρὸς λάθρα πρὸς ἄλλον ὑφαιρεῖ, οὐδὲν ὅλως ἐντεῦθεν οὔτε τῶν δημοσίων, οὔτε τῶν τοῦ ἀνδρὸς χρημάτων μειοῦται. αὐθημερὸν γὰρ οἴκαδε ἐπαναστρέψασα τὸ ἀφῃρημένον ἐπαναφέρει, καὶ ἀποδίδωσιν. αὐτὸ ἀποδέδωκεν δὲ ἀντὶ τοῦ, αὐτὸ ἀποδίδωσιν, ὃ πρὸς τὸ σημαινόμενον δεῖ ἀναφέρειν, τουτέστιν αὐτὸ τὸ, ὅπερ ἔκλεψεν. αἰνίττεται δὲ τὸ μέρος, ἐν ᾧπερ αἱ γυναῖκες τρυφᾶς ποιοῦνται. ἐνταῦθα σημειωτέον ὅτι Ἀριστοφάνης γελοίως, καὶ δὴ καὶ πανούργως ἐξετάζει τὰ τῶν γυναικῶν πλημμελήματα μικρὰ προσποιούμενος ταῦτα μᾶλλον αὔξει, καὶ βαρύτερα ἀποδείκνυσι. καὶ γὰρ τὸ τῆς μοιχείας ἔγκλημα μεῖζον, καὶ αἴσχιον, ἢ τὸ τῆς κλοπῆς, καὶ τὰς γυναῖκας μᾶλλον αἰσχύνει.

Ἀλλ' ἡμεῖς ἂν πολλοὺς τούτων
Ἀποδείξομεν ταῦτα ποιοῦντας,
Καὶ πρὸς τούτοις γαστρίδας ἡμῶν
Ὄντας μᾶλλον, καὶ λωποδύτας.
Καὶ βωμολόχους κἀνδραποδιστάς.
Καὶ μὲν δήπου καὶ τὰ πατρῷά γε
Χείρους ἡμῶν εἰσιν σώζειν.
Ἡμῖν μὲν γὰρ σῶν ἔτι καὶ νῦν
Τἀντίον, ὁ κανών, οἱ καλαθίσκοι
Τὸ σκιάδειον.
Τοῖς δ' ἡμετέροις ἀνδράσι τούτοις,
Ἀπόλωλε μὲν πολλοῖς ὁ κανὼν
Ἐκ τῶν οἴκων αὐτῇ λόγχῃ.
Πολλοῖς δ' ἑτέροις ἀπὸ τῶν ὤμων
Ἐν ταῖς στρατιαῖς
Ἔρριπται τὸ σκιάδειον.

Sed nos multos ex his
Ostenderemus hac facientes,
E *Et ad hac helluones vobis*
Existentes magis, & fures,
Et scurras, & predones.
Et quidem profecto etiam paterna quidem bona
Peiores nobis sunt servare.
Nobis enim salua adhuc etiam nunc est
Phiala, regula vel calamistrus, quasilli,
Vmbella.
Nostris autem viris his
F *Periit quidē multis lorum & retinaculum scuti*
E domibus cum ipsa lancea:
Multis vero alijs ab humeris
In militijs
Proiectum est scutum.

Bisetus. Ἀλλ' ἡμεῖς] στίχοι μακροὶ ις'.

Bour. Γαστρίδας] περὶ τὴν γαστέρα περιττεύοντας καὶ ἀμετρεῖς μᾶλλον. Καὶ λωποδύτας.] λῶπος ἱμάτιον, ἔνθεν λωποδύται οἱ τὰ ἱμάτια κλέπτοντες, ἢ κλέπτειν ἱμάτια τὸ λωποδυτεῖν. Καὶ βωμολόχους] καὶ πανούργους κόλακας τε καὶ εὐτελεῖς πᾶν ποιοῦντας ὑπὲρ τοῦ κέρδος τι αἰσχρὸν λαβεῖν καὶ συναπολαῦσαι. βωμολόχοι δὲ λέγονται ὥσπερ οἱ περὶ τοὺς βωμοὺς λοχῶντες ὑπὲρ τοῦ λαβεῖν τι παρὰ τῶν θυόντων. Κἀνδραποδιστάς.] τοὺς ἀνδραποδιζομένους, τοὺς ἀποδεσμένους ἄνδρας. καὶ τούτῳ τῷ ῥήματι χρῶνται ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον οἱ ποιηταὶ πρὸς τὸ δηλῶσαι τὴν εὐτέλειαν, καὶ σμικροπρέπειάν τινος ἀνθρώπου. καὶ γὰρ ἀνδραποδισταὶ ἐκαλοῦντο, οἵπερ τοὺς ἐλευθέρους ἄνδρας ἀπεδίδοντο καὶ ἐπίπρασκον, ὅπερ ἦν θανάτου κατὰ τοὺς νόμους παλαιούς. Χείρους εἰσὶ σώζειν.] καίτοι εἰσὶν ἀφρονέστεροι καὶ ἀπρονοητότεροι πρὸς τὸ σώζειν τὰ πατρῷα. Τἀντίον.] τουτέστι τὸ ὕφασμα. Κανών.] πρὸς τὸ διορθοῦν καὶ λεαίνειν τὰς τρίχας γυναικῶν. Οἱ καλαθίσκοι.] οἱ μικροὶ κάλαθοι.

λαθοι. Τὸ σκιάδειον.] μικρὰ σκιά ἦν τινα ἐφόρουν αἱ παρθένοι κανηφόροι ἐρχόμεναι εἰς ἐλευσῖνα τὸ μὴ ἐκκαίεσθαι διὰ τὸ ἔγκαυμα τοῦ ἡλίου. καλεῖται δὲ ἀπὸ τοῦ κώμ' ἐλαύνειν καμηλαύκιον. Καιρὸν.] ὁ τρίποστηρ, ὁ ἔχων τὴν εἰσίδια τῶν αὐτῇ χρ. τὸ σκιάδειον, ἡ μὴ γὰρ ἐνταῦθα κατηγορεῖ τῶν ῥιψασπιδῶν καὶ ἀποβαλόντων τὰς ἀσπίδας.

Bisetus. Γάστριδας.] γάστρις, ὁ γαστρίμαργος ἢ πολυφάγος, καὶ περὶ τὴν γαστέρα ἀκρατής. οὕτω γὰρ καὶ τὰς ἕλμινθας ἔχοντας καλεῖ Φιλῖνος. Σ. τῇ δὲ τῇ λέξει καὶ ἐν Ὄρνισιν Ἀριστοφάνης ἐχρήσατο.

Τί ὦ κακόδαιμον ἠλίθιος καὶ γάστριδες εἶ;

Λωποδύτας.] λωποδύτας, ἱματίων κλέπτας. λῶπος γὰρ ἡ λώπη τὸ ἱμάτιον. καὶ λώπιον, τὸ εὐτελὲς ἱμάτιον. καὶ λωπίζω, ἀποδύω. καὶ λωποδυτεῖν, τὸ ἱμάτια κλέπτειν. καὶ τὸ τοὺς νεκροὺς ἀποδύειν. οἱ δὲ τῶν Περσῶν λιθοῦντες λωποδυτούμενοι, καὶ ταφῆς ἀμοιροῦντες τοῖς θρεΐοις ἐστίασις ἦν αὐτοσχέδιος. Σ. Τὰ πατρῷα.] Σ. πατρῷα λέγουσιν οἱ ῥήτορες, ὅταν αὐτοῖς ὁ λόγος ᾖ περὶ χρημάτων, ἃ τούτων ἴδιος. Ἀποφαίνω γὰρ ὑμῖν οὐκ ἐκ ἴσου τῷ δημοσίῳ [illegible] τὸ νῦν ὄντα, οὐδὲ ἐγώ ποτε, ἀλλ' ὡς ἦν πατρῷον Ἀντιφῶντι τῷ πατρὶ Μενεκράτους. ὁ δὲ Λυσίας [illegible] τὰ πατρῷα τά, τὰ Πατρῷα δὲ ἔγωγε τὰ ἔθη καὶ τὰ νόμιμα, καὶ τὰ συστήματα καὶ τὰς ἑορτάς. Ἀντιφῶν. τὸ δὲ, τοὺς νόμους εἶναι πατρίους, καὶ παλαιοὺς ὄντας ὑμῖν. Πατρικὸν δὲ, ὅταν περὶ προσώπου τιμᾶται ὁ λόγος. καὶ τούτων ἀξιωθεὶς διὰ τὸ πατρικὸς αὐτῷ φίλος εἶναι. Αἰσχίνης ἐν τῷ κατὰ Κτησιφῶντος. Σ. Σὺν ἴτι, καὶ τοῦ τ' ἀντίον] τὸ πλῆρες, ἄντιον, ἢ σὺν τῷ ἀντίον. ἀντίον δέ, ἔνθα ὑφαίνουσιν αἱ γυναῖκες. καὶ ἄντιον, φιάλης εἶδος. τινὲς δὲ ἀντίον εἶναι λέγουσι τὸ στρογγύλον ξύλον, ὅπερ οἱ ἱστουργοὶ περιάγοντες, καὶ περιστρέφοντες τῶν ἱστῶν τοὺς μίτους ἐπιτείνουσιν, ἵνα ῥᾷον ὑφαίνειν δύναιντο. Ὁ κανὼν.] ὁ κλωὸς, ἢ τὸ ξύλον, περὶ ὃ ὁ μίτος. καὶ αἱ τῆς ἀσπίδος ῥάβδοι, ἀφ' ὧν ὁ τελαμὼν ἐξῆπτο. Ἡσύχιος. Ἄλλως. ἔοικεν εὐθὺ ξύλον εἶναι ὁ ἐνθεὶς κανών, τορευτὸν οἷα εἰκός, ὁμώνυμον τῷ ἀπορθοῦντι τὰ ξεόμενα κανόνι, χρήσιμον γυναιξὶν, ἢ κλώθειν, ἢ ἄλλως νῆμα ἐξέλκειν ἐν τῷ πρὸ τοῦ στήθους. ἢ κρατεῖσθαι, ἢ ἵστασθαι. σαφὲς γάρ τι οὐκ ἐντυγχάνομεν γνῶναι ἀπὸ τοῦ μαθεῖν κάλαμον μίτων τὸν κανόνα εἶναι, ἢ ἐργαλεῖον ἠλακατῶδες. οὕτως Εὐστάθιος εἰς τὸ Ιλ. Υ. Τὸ σκιάδειον] λέγεται καὶ σκιάδιον ἄνευ διφθόγγου. περὶ τούτου ἐν Ἱππεῦσι καὶ ἐν Ὄρνισι ἤδη εἴρηται. Πολλοῖς ὁ κανών.] κανὼν ἐστὶ [illegible] ἀπὸ τοῦ τελαμῶνος καὶ λαβὰς τῆς ἀσπίδος, αὐτὴ ἡ ἀσπὶς νοεῖται. ὅπερ ἐκ τῶν ἑξῆς δῆλον. ὁ νοῦς. πολλοὶ γὰρ τῶν [illegible] ἀνδρῶν τὰς ἀσπίδας ὡς δειλοὶ κακῶς ἀπέβαλον καὶ ἀπώλεσαν. αὐτοὺς τοίνυν ὁ χορὸς ῥιψάσπιδας καλεῖ. μεταφέρει δὲ τὸ σκιάδειον ἀντὶ τοῦ [illegible], ὅτι τὴν ἀσπίδα λέγει. ἀσπὶς γὰρ τοῖς στρατιώταις σκιὰν παρέχει, καὶ ταύτῃ οἱ στρατιῶται σκιαδείου δίκην χρῶνται πρὸς τὸ σῶμα σκιάζειν ἤτοι σκεπάζειν. καὶ [illegible] τοῦ δ' ὄντος τῶν ὀνομάτων ἡ ἀμφιβολία ἐν τῇ διαφορᾷ σημασίας [illegible]. ταῦτα δὲ γελοίως χαριεντίζεται, αὐτὴ λέγουσα, [illegible] αὐτῇ τὴν λόγχην.

ΕΠΙΡΡΗΜΑ ἐκ στίχων τετραχαϊκῶν καταληκτικῶν ις'. D

Bisetus. Τί ποτ' εἴη τὸ ἐπίρρημα, πόθεν εἴρηται οὕτι, καὶ τίνος χάριν οἱ ποιηταὶ αὐτῷ χρῶνται, πολλάκις ἤδη ἀλλαχοῦ προείρηται.

Πολλ' ἂν αἱ γυναῖκες ἡμεῖς ἐν δίκῃ μεμψαίμεθ' ἂν
Τοῖσιν ἀνδράσιν δικαίως, ἓν δ' ὑπερφυέστατον. E
Χρῆ γὰρ ἡμῶν εἰ τέκοι τις ἄνδρα χρηστὸν τῇ πόλει,
Ταξίαρχον ἢ στρατηγὸν, λαμβάνειν τιμήν τινα.
Προεδρίαν ταύτῃ δίδοσθαι, Θησείοισι, καὶ Σκίροις
Ἔν τε ταῖς ἄλλαις ἑορταῖς, αἷσιν ἡμεῖς ἤγομεν.
Ἢν δὲ δειλὸν πονηρὸν ἄνδρα τις τέκοι γυνὴ F
Ἢ τριήραρχον πονηρὸν, ἢ κυβερνήτην κακὸν,
Ὑστέραν αὐτὴν καθῆσθαι σκάφιον ἀποκεκαρμένην
Τῆς τὸν ἀνδρεῖον τεκούσης. τῷ γὰρ εἰκὸς ὦ πόλις,
Τὴν Ὑπερβόλου καθῆσθαι μητέρ' ἠμφιεσμένην G
Λευκὰ καὶ κόμας καθεῖσαν πλησίον τῆς Λαμάχου.
Καὶ δανείζειν χρήματ' ἣν χρῆν, ἂν ἣν δανείσοι τινί.

REPREHENSIO, VEL INuectiuus ſermo. D

Multa mulieres nos iure accuſare poſſemus
E In viris iuſtè, vnum verò ſupra modum maximum.
Oportet enim noſtrûm, ſi pepererit aliqua virum bonum & frugi ciuitati,
Centurionem vel imperatorem exercitus, accipere honorem aliquem,
Primamq́ ſellam & honoratiorem locum ipſi dari in Theſis & ſciris feſtis,
F Et in aliis feſtis, quæ nos agere & celebrare ſolemus.
Si verò timidum & malum virum aliqua pepererit mulier,
Vel trierarcham prauum, vel gubernatorem improbum.
Poſteriorem ipſam ſedere ſcaphio detonſam,
Ea quæ fortem pepererit. Qua enim ratione par
G eſt ô ciuitas,
Hyperboli ſedere matrem indutam
Albis indumentis, & capillos demiſſos habentem prope matrem Lamachi?
Et fœnori dare pecunias, cui oportebat ſi fœnori daret alicui,

A Καὶ τόκον πράττοι τὸ διδόναι μηδέν' ἀνθρώπων τόκον
Ἀλλ' ἀφαιρεῖσθαι βίᾳ τὰ χρήματ' εἰπόντας τοδί.
Ἀξία γοῦν εἶ τόκου τεκοῦσα τοιοῦτον τόκον.

Et fœnus exigeret, dare nullum hominum fœnus,
Sed auferre vi pecunias dicentes hoc,
Digna scilicet es fœnore, cùm pepereris talem fœtum.

BOVRDINVS. Ἐν δίκῃ.] δικαίως φησίν. ἐπεὶ ταύτην προτιμῶν ἄλλων καὶ προσεῖπεν, ὅτι περ στρατηγὸν ἄνδρα καὶ ταξίαρχον ἔτικτεν. καὶ γάρ, ὥς φησιν ὁ Πλούταρχος ἐν τῷ περὶ Πελοπίδου, οἱ τῶν Ἑλλήνων νομοθέται τὸν ῥίψαντα κολάζουσιν οὐ τὸ ξίφος, οὐδὲ λόγχην προϊέμενον, διδάσκοντες ὅτι τοῦ μὴ κακῶς παθεῖν πρότερον ἢ ποιῆσαι τοὺς πολεμίους, ἑκάστῳ μέλλειν προσήκει. Σκίροις.] σκίρα ἑορτὴ παρ' Ἀθηναίοις, ἀφ' ἧς καὶ ὁ μὴν σκιροφοριών. φασὶ δὲ οἱ γράψαντες περὶ τε μηνῶν καὶ ἑορτῶν τῶν Ἀθήνησιν, ὡς τὸ σκίρον σκιάδιόν ἐστι, μεθ' οὗ φερόμενοι ἐξ ἀκροπόλεως εἴς τινα τόπον καλούμενον σκίρον πορεύονται ἥ τε Ἀθηνᾶς ἱέρεια, καὶ ὁ τοῦ Ποσειδῶνος ἱερεύς, καὶ ὁ τοῦ ἡλίου. ἐκόμιζον δὲ τὸ σκίρον ἐτεοβουτάδαι. σύμβολον δὲ τοῦτο ἐγίνετο τοῦ δεῖν οἰκοδομεῖν, ὡς τούτου τοῦ χρόνου ὄντος ἀρίστου πρὸς οἰκοδομίαν. καὶ Ἀθηνᾶν δὲ σκιράδα τιμῶσιν οἱ Ἀθηναῖοι ἀπὸ σκίρου τινὸς Ἐλευσινίου μάντεως κληθεῖσαν. τὴν δὲ καὶ σκίρα σκιάδειον, ἑορτὴ τῆς ἀγομένης τῇ Ἀθηνᾷ, ὅτι σκιάδεια ἐφρόντιζον, ἐν ἀκμῇ τοῦ καύματος. σκίρα δὲ τὰ σκιάδεια. Σκάφιον.] εἶδος κουρᾶς, ἐσήμαινε δὲ τοῦτο τὸ εἶδος κουρᾶς αἰσχρόν τι καὶ φαῦλον ἀνάξιόν τι καὶ ῥυπαρόν. Εἰκός.] δίκαιον δὲ πῶς ἐστι; πῶς δὲ ἄξιόν ἐστι ἐν ταυτῷ καθέζεσθαι τὴν μητέρα τοῦ Ὑπερβόλου αἰσχίστου καὶ πονηροτάτου, καὶ τὴν μητέρα τοῦ γενναιοτάτου πάντων Λαμάχου. Λευκά.] τοῦτο δηλοῖ σημεῖον τῆς εὐγενείας καὶ καθαρότητος. Κόμας.] καθεῖσαν κόμας, ὃ [illegible] διὰ τὴν χώραν καὶ λαμπρότητα ἦν· καὶ γὰρ ἡ κουρὰ παρὰ παλαιοῖς ἐσήμαινε πένθιμόν τι καὶ κλαυστικόν. Ὑπερβόλου] Ὑπέρβολος ἐστὶ ἦν ἔχθιστος θεοῖς καὶ ἀνθρώποις καὶ μιαρώτατος, καὶ διὰ τὴν αὐτοῦ μιαρείαν πονηρίαν τε ἐξοστρακισθεὶς καὶ διαλοιδορηθεὶς ὑπὸ πλείστων τῶν κωμικῶν. Λαμάχῳ.] ὃς γενναῖος στρατηγὸς ἦν καὶ μαχιμώτατος, [illegible] ἀεί τι πολεμικόν, οὗπερ μέμνηται ὁ Θουκυδίδης ἐν τῷ ἕκτῳ βιβλίῳ τῆς ἱστορίας αὐτοῦ, καὶ θανάτου ἐκείνου Λαμάχου. διεκαλεῖτο δ' ὁ Λάμαχος ἐπὶ μεγάλῃ θρασύτητι καὶ ἀπρεπεῖ τοῦ φρονίμου στρατηγοῦ. Δανείζειν.] ἀντὶ ἐνεργ. [illegible] τὰ χρήματα. Τόκον.] ὁ λάθριον ἔργον καὶ κέρδος τῶν χρημάτων. Εἰπόντας τοδί.] χλευαστικῶς. Γοῦν.] κατηγορικὸν καὶ εἰρωνευτικὸν ἐπίρρημα. τουτέστι σὺ ἀξία εἶ τοὺς τόκους εἰσπράττειν ὅταν τοιοῦτον τέκῃς ἄνδρα.

BISETVS. Ὑπερφυέστατον] ὑπερφυὴς κυρίως δηλοῖ τὸ ὑπὲρ τὴν φυήν, εἴτε φυάν, ἤγουν φύσιν. ἀλλαχοῦ δέ, ὡς κἀνταῦθα, τὸ μέγιστον, ὃ τὸ τῆς φύσεως μέτρον, καὶ μέγεθος ὑπερβάλλει. ἁπλῶς τὸ μέγιστον. Ταξίαρχον.] ταξίαρχος ἡγεμών, στρατοπεδάρχης. στρατηγοὶ δὲ B δέκα ἦσαν, οἱ καθ' ἕκαστον ἔτος χειροτονούμενοι. Προεδρίαν] προεδρεία, τιμῆς ἐστιν ὄνομα, ὅτε τοῖς ἐξῆν διὰ τοῖς τιμῇ ταύτης τυχοῦσι, καὶ ἐν τῷ βουλευτηρίῳ, καὶ ἐν ἐκκλησίᾳ, καὶ ἐν παντὶ ἄλλῳ συλλόγῳ τοὺς προλαμβάνοντας μεταβιβάσαι, ἢ ἐξανιστάντας αὐτούς, εἰς τὸν ἐκείνων καθίζειν τόπον. πεποίηται δὲ τὸ ὄνομα ἀπὸ τῆς πρώτης αὐτῆς ἕδραν ἔχειν. Σ. τὸ δὲ ταύτην δηλονότι ἔδει γυναῖκα χρηστὸν ἄνδρα τεκοῦσαν τῇ πόλει. Θεσμοφορίοισι, καὶ Σκίροις.] Θεσμοφόρια, καὶ Σκίρα ἑορτῶν ὀνόματα παρὰ τοῖς Ἀθηναίοις. περὶ δὲ τῶν Θεσμοφορίων ἐν Πλούτῳ διὰ πλειόνων εἴρηται. περὶ C δὲ τῶν Σκίρων ἐν ταῖς Ἐκκλησιαζούσαις. ἐν ἴσῳ δὲ τῶν ἀντιγράφων διεφθαρμένων Θεσμοφορίοισι γέγραπται. ὃ πολλῷ ἄμεινον. Τριήραρχον] τριήρεις, πλοῖα πολεμικά. καὶ τριήραρχος, τριήρους ἄρχων ὅλον τριηραρχεῖν. καὶ τριηραρχία, λειτουργία παρ' Ἀθηναίοις δαπανηρά. ἔδει γὰρ τὴν τριήρη πάντα ἔχειν πρὸς πόλεμον εὐτρεπῆ. ἅπερ παρεσκεύαζεν ὁ εἰς τὴν λειτουργίαν ταύτην προβληθείς. Σ. κυβερνήτης δὲ ὅλου πλοίου ἡγεμών. Σ. Σκάφιον] κουρᾶς εἶδος, περὶ οὗ ἐν Ὄρνισιν εἴρηται. Τῷ γὰρ εἰκὸς ὦ πόλις.] ὁ τῆς αὐτοῦ δέ. διὰ τί, τίνος χάριν ὦ πόλις εἰ- D κός ἐστι τὴν Ὑπερβόλου μητέρα ἐφεξῆς καθῆσθαι λευκὰς ἔχουσαν, καὶ κόμας καθειμένας κοσμηθεῖσαν καθῆσθαι πλησίον τῆς μητρὸς τῆς Λαμάχου; ὁ γὰρ Ὑπέρβολος δειλός, καὶ πονηρός. ὁ δὲ Λάμαχος, πολεμικός, καὶ ἀνδρεῖος. Καὶ εἰκός ἐστι τὴν Ὑπερβόλου μητέρα δανείζειν χρήματα, ἢ μᾶλλον ἔχειν (ὑπὲρ τοῦ δανείζειν, καὶ τὸν τόκον ἐκπράττειν) πάντα ἀποθανεῖν, καὶ μηδένα τῶν ἀνθρώπων εὑρίσκεσθαι, ὃς τοῦτο αὐτῇ δοίη, ἀλλ' ἔχειν αὐτὴν ταῦτα ἀφαιρεῖσθαι βίᾳ, αὐτὴν οὕτω προσαγορεύσαντας. ἀξία γοῦν. καὶ τὰ ἑξῆς. τὸ δὲ τῆς φράσεως χαριέστερον διαφαίνεται ἐν τῷ E [illegible], τοὺς δὲ [illegible] στίχους οὕτω γράφειν.

Καὶ δανείζειν χρήματ', ᾗ χρῆν, εἴ τι δανείσειέ τῳ,
Καὶ τόκον πράττοιτο, διδόναι μηδέν' ἀνθρώπων τόκον.
Ἀλλ' ἀφαιρεῖσθαι βίᾳ τὰ χρήματ', εἰπόντας τοδί,
Ἀξία γοῦν εἶ τόκου, τεκοῦσα τοιοῦτον τόκον.

Τὸ δέ τινες εἶναι τοῦτον εἰρωνικῶς. οἱ δὲ καὶ ἀποφατικῶς, καὶ μετὰ τῆς ἀρνητικῆς μορίου γράφοντες οὕτως, Ἀξία γ' οὐ. ἀντὶ τοῦ ἀξία γοῦν. ὅπερ ἴσως ἐστὶν ἀπίθανον. τόκος δὲ κυρίως ἡ γέννησις. μεταφορικῶς δὲ τὸ δάνεισμα. ἐν τῷ δὲ τῇ λέξει ἀμφιβόλῳ σημασίᾳ τῇ ἐν ἑνὶ F στίχῳ διχῶς χρώμενος παίζει.

ΜΝΗΣΙΛΟΧΟΣ, ΓΥΝΗ.

MNESILOCHVS, MVLIER.

Bis. Στίχοι ἰαμβικοὶ τρίμετροι ἀκατάληκτοι. Μνησίλοχος δὲ φυλαχθεὶς ἐπὶ τῇ τοῦ Εὐριπίδου ἀπόντος μελλήσει δυσχεραίνων ταῦτα καθ' ἑαυτοῦ λέγει. ἰλλὸς δέ ἐστι στρεβλός, στραβός, διεστραμμένος ἢ τυφλός. προσδοκῶν δέ, περιμένων, ἀναμένων, τὸν Εὐριπίδην δηλονότι. G τούτων δὲ ὁ νοῦς ὅδε, στρεβλὸς μονονοὺ γεγένημαι, ὄμματα δεῦρο, κἀκεῖσε διαστρέφων, καὶ μάτην πανταχόσε περιβλέπων, εἴποθεν Εὐριπίδης ἔλθοι.

ΜΝ. Ἴλλος γεγένημαι προσδοκῶν, ὁ δ' οὐδέπω.

MN. Strabo factus sum, expectans Euripidem, hic verò nondum venit.

Τί δῆτ' ἂν εἴη τοὐμποδών; οὐκ ἔσθ' ὅ- A
πως
Οὐ τὸν Παλαμήδην ψυχρὸν ὄντ' αἰσχύνε-
ται.
Τῷ δῆτ' ἂν αὐτὸν προσαγαγοίμην δρά-
ματι;
Ἐγᾦδα. τὴν καινὴν Ἑλένην μιμήσομαι.
Πάντως ὑπάρχει μοι γυναικεία στολή.
Γυν. Τί αὖ σὺ κυρκανᾷς; ἢ τί κοικύλλεις ἔ- B
χων;
Πικρὰν Ἑλένην ὄψει τάχ' εἰ μὴ κοσμίως
Ἕξεις ἕως ἂν τῶν Πρυτάνεών τις φανῇ.

Quid verò esse posset impedimento, non est quo-
modo
Non Palamedem frigidum existentem non e-
rubescat.
Qua verò ipsum adducerem fabula?
Ego scio, nouam fabulam, Helenam imitabor.
Prorsus adest mihi muliebris amictus.
MVL. Quid rursus tu moliris, vel quid machi-
naris?
Amaram Helenam videbis citò, nisi modeste
Te habebis, donec supremorum magistratuum
aliquis apparuerit.

Bourdinus. Ἴλλος.] στρεβλός, στραβός, τυφλός. Προσδοκῶν.] Εὐριπίδην, ὅστις οὐδέπω ἐπανέρχεται. Ἂν εἴη ἐμποδών.] ἐμποδίζοι. Ψυχρὸν ὄντα.] ἐνταῦθα καταχλευάζει ὁ Ἀριστοφάνης τινὸς τῶν τραγῳδιῶν τοῦ Εὐριπίδους, ἐν ᾗ εἰσήγαγε τὸν Παλαμήδην τὰ αὑτοῦ παθήματα ὀδυρόμενον. ψυχρὸν δὲ καλεῖ διὰ τὴν ψυχρότητα καὶ ἀπειροκαλίαν ταύτης τῆς τραγῳδίας. ψυχρὰ γὰρ λέγονται τὰ ἀπείρως γραφέντα, καὶ τοὺς ἀκροατὰς οὐ C παροξύνοντα, οὐδ' ἐπεγείροντα, οὔτ' ἐπιχάριτάν τινα ἐπιφέροντα. Προσαγαγοίμην.] προσελκοίμην, προτρεποίμην, παρορμοίην ἂν δράματι. Καινήν.] νέαν τινὰ τραγῳδίαν. Στολή.] ἐσθής, ἱμάτιον γυναικεῖον, ὥστε μιμεῖσθαι, δύνασθαι ταύτην τὴν Ἑλένην, γυναῖκα οὖσαν. Τί αὖ σὺ κυρκανᾷς, ἢ τί κοικύλλεις ἔχων;] τουτέστι τί κακοτεχνεῖς, τί μηχανᾷ καὶ κατασκευάζεις κακόν, D καὶ τί περιβλέπεις. κατὰ μεταφοράν. κυρκανᾶν γὰρ κυρίως σημαίνει διακυκᾶν, ταράσσειν. κοικύλλειν δ' ἐστὶ τὸ περιβλέπειν. κύλα γὰρ τὰ ἐπάνω τῶν ὀφθαλμῶν ὀνομάζεται. οἱ δὲ, τὸ περιστρέφεσθαι καὶ διατρίβειν περιβλεπόμενον, ἄλλοι δὲ, φθονεῖν. κοίκας δὲ καλοῦνται ἐν Αἰθιοπίᾳ τὰ πεπλεγμένα ἐκ τῶν φύλλων τοῦ δένδρου σκεύη, καὶ φορμοί. Πικράν.] χαλεπήν τε καὶ δυσάρεστον. Ἕξεις.] προβήσῃ κοσμίως, καὶ παρέξεις ἑαυτὸν εὐάρμοστον εὔτακτόν τε.

τῶν Πρυτάνεων] τῶν ἀρχόντων.

Bisetus. Ὁ δ' οὐδέπω.] τουτέστιν ὁ Εὐριπίδης οὐδέπω με ἐλευθερώσων ἦλθε. κατ' ἔλλειψιν τοῦ ῥήματος. τοὐμποδὼν δὲ, τὸ ἐμποδών. τί ποτ' ἂν εἴη τὸ κώλυμα, τί κωλύει τὴν αὐτοῦ παρουσίαν; Αἰσχύνεται] τινὲς κακέμφατόν τι διὰ τούτου νοεῖσθαι νομίζουσιν. ἀλλ' ἴσως τοῦτο ληπτέον ἁπλῶς, ἀντὶ τοῦ αἰσχύνεσθαι διὰ τὸ ἄγαν ψυχρὸν Παλαμήδην, τουτέστι δι' ἐμὲ τὸν Μνησίλοχον, ὃς τὸν Παλαμήδην ἐν τῇ γραφῇ μου, καὶ τῇ ἀγγελίᾳ τῇ πρὸς αὐτὸν πεμφθείσῃ ψυχρῶς ἄγαν ἐμιμησάμην. διὸ νῦν καινὴν Ἑλένην μιμήσομαι, ὅπως τὸ πρᾶγμα βέλτιον ἐμοὶ χωροίη. καινὴν δὲ νῦν λέγει, ὅτι καὶ αὐτὸς Εὐριπίδης ἐποίησε δρᾶμα, ὃ Ἑλένη καλεῖται. Τί κοικύλλεις ἔχων.] τί περιβλέπεις ἢ κακοτεχνεῖς. τὸ δ' ἔχων, Ἀττικῶς περιττόν. κοικύλλειν, περιβλέπειν. οἱ δὲ τὸ περιστρέφεσθαι καὶ διατρίβειν περιβλεπόμενον. κύλα δὲ, καὶ κυλάδες κατὰ τὸν Εὐστάθιον, τὰ ὑπὸ τοὺς ὀφθαλμούς, ἐπικύλια δὲ, τὰ ἐπάνω τῶν ὀφθαλμῶν λέγεται. ὅθεν τὸ κυλοιδιᾶν, τὸ τὰ κύλα οἰδεῖν. Θεόκριτος εἰδ. α.

αἱ δ' ὑπ' ἔρωτος δηθὰ κυλοιδιόωντες.

ἐνταῦθα δὲ παρὰ τὴν λέξεως ἐτυμολογίαν διὰ δύο λλ μέτρου χάριν ἴσως γέγραπται. Πρυτάνεων.] περὶ τούτων ἤδη διὰ πλειόνων εἴρηται.

E

ΜΝΗΣΙΛΟΧΟΣ, ὡς ΕΛΕΝΗ.

Μν. Νείλου μὲν αἵδε καλλιπάρθενοι F
ῥοαί,
Ὃς ἀντὶ δίας ψακάδος Αἰγύπτου πέ-
δον
Λευκῆς νοτίζει μελανοσυρμαῖον λεών.
Γυν. Πανοῦργος εἶ νὴ τὴν Ἑκάτην τὴν φωσφό-
ρον.
Μν. Ἐμοὶ δὲ γῆ μὲν πατρὶς οὐκ ἀνώνυμος,
Σπάρτη. πατὴρ δὲ Τυνδάρεως. Γυν. Σοί γ' ὤλε-
θρε G
Πατὴρ ἐκεῖνός ἐστι; Φρυνώνδας μὲν οὖν.
Μν. Ἑλένη δ' ἐκλήθην. Γυν. αὖθις αὖ γίγνῃ
γυνή,
Πρὶν τῆς ἑτέρας δοῦναι γυναικίσεως δί-
κην.

MNESILOCHVS vt HELENA.

MVL. Nili quidem hæc pulchra virginea
fluenta sunt,
Qui pro cœlesti pluuia Ægypti solum
Candida humectas, & irrigas nigrum popu-
lum.
MVL. Scelestus es per Hecaten luciferam.
MN. Mihi verò terra quidem patria non igno-
bilis
Sparta, pater verò Tyndarus. MVL. Tibiq́ ô
pernicies
Pater ille est, Phrynondas immò.
MN. Helena verò appellata sum. MVL. Rursus
sis fœmina,
Priusquàm alterius des simulationis muliebris
pœnas?

Μν. Ψυχαὶ δὲ πολλαὶ δι' ἐμ' ἐπὶ Σκαμανδρίαις A
Ῥοαῖσιν ἔθανον. Γυν. ὤφελες δὲ καὶ σύ γε.
Μν. Κἀγὼ μὲν ἐνθάδ' εἰμ' ὁ δ' ἄθλιος πόσις
Οὑμὸς Μενέλαος οὐδέπω προσέρχεται.
Τί οὖν ἔτι ζῶ τῶν κοράκων πονηρίᾳ. B
Ἀλλ' ὥσπερ αἰκάλλει τι καρδίαν ἐμήν.
Μὴ ψεῦσον ὦ Ζεῦ τῆς ἐπιούσης ἐλπίδος.

MN. Animæ autem multæ propter me in Scamandrijs
Fluentis perierunt. MVL. Vtinam verò tu quoque.
MN. Et ego quidem hîc sum, miser verò maritus
Meus Menelaus nondum accedit.
Quid igitur amplius viuam coruorum improbitate?
Sed quasi blanditur quædam res cordi meo,
Ne frustreris ô Iupiter superuenturæ spe.

BOVRDINVS. Νείλου.] ἐντεῦθεν ὁ Μνησίλοχος ἄρχεται εἰπεῖν καὶ μιμεῖται ταύτην τὴν καινὴν περὶ Ἑλένης τραγῳδίαν. μέμνηται δὲ Νείλου τοῦ Αἰγυπτίου ποταμοῦ ὅστις θαυμαστῶς πως κατακλύζει πᾶσαν τὴν Αἴγυπτον καὶ ταύτην μαλακὴν εὐεργετικήν τε παρέχει πρὸς τὸ καταβάλλεσθαι τὰ σπέρματα καὶ ἀροθῆναι. Καλλιπάρθενοι ῥοαί.] λαμπραὶ αἱ ῥοαὶ τοῦ Νείλου. Ὃς ἀντὶ δίας.] τουτέστιν οὐρανίας. Ψακάδος.] ὑετοῦ βρέγματος, σταλαγμοῦ ὁ καταβαίνει ἐκ τοῦ πολλοῦ ὑετοῦ οὐρανίου. Νοτίζει.] κατακλύζει. Μελανοσυρμαῖον.] τουτέστι Αἰγύπτιον μέλανα καὶ συρμαϊζόμενον τουτέστι καθαιρόμενον λεὼν Αἰγυπτίων. συρμαία δέ ἐστιν ἔκπωμα καθαρτικὸν δι' ἐμέτων καὶ κοιλίας καὶ ἀγών τις ἦν ἐν Λακεδαίμονι ἔπαθλον ἔχων συρμαίαν ἥπερ ἦν βρωμάτιον διὰ στέατος καὶ μέλιτος. ἐλέγετο δὲ καὶ συρμαισμὸς, καὶ ἦν πρὸς κάθαρσιν πόμα δι' ὕδατος καὶ ἁλῶν. καὶ σύρμαστις στρατιὰ ἐκαλεῖτο, ἢ τὰ συμψήματα καὶ φρύγανα σύρφετα, καὶ συλλέγουσα καὶ σύρμιον λαχανόν τι σελίνῳ ἐοικὸς, καὶ συρμιστὴρ ξυλοπώλης. Πανοῦργος.] κακοῦργος καὶ μιαρὸς ἡ γυνὴ ἀεὶ κατηγορεῖ τῆς κακίας καὶ πονηρίας τοῦ Μνησιλόχου. ἐκεῖνος δὲ ὡς ἄλλο τι προτιθεὶς μιμεῖται καὶ ὑποκρίνεται τὴν τραγῳδίαν τὴν περὶ Ἑλένης. Οὐκ ἀνώνυμος] εὐώνυμος. Ὤλεθρε.] ὠλέθριε καὶ ἐπάρατε. Γυναικίσεως] τῆς τῶν γυναικῶν ψευδοπροσποιήσεως, καὶ διαψευδοῦς μιμήσεως. Ψυχαί.) ἄνδρες δὲ πολλοὶ ἀπέθανον παρ' ὄχθας καὶ ῥοὰς Σκαμάνδρου. Ὤφελε] εἴθε ἂν καὶ σὺ ἀπέθανες. Τῶν κοράκων πονηρίᾳ) διὰ τὴν τῶν κοράκων πονηρίαν. οἵπερ ὤφελον με κατεδηδέσθαι; Αἰκάλλει.) ἐπεγείρει, ὑποτρωύει, παραμυθεῖται τὴν ἐμαυτοῦ ψυχὴν, ἐμβάλλει τε τὴν ἐλπίδα. Ψεῦσον.) ἐξαπάτησον ἐμὲ καὶ ἐξέλου τὴν ἐπιοῦσαν ἐλπίδα. Ὡς Περσεύς.) Εὐριπίδης ὑποκρίνεται δὴ ὡς Μενέλαος προσφθεγγόμενος τὴν Ἑλένην.

BISETVS. Νείλου μὲν αἵδε.] ὁ Μνησίλοχος ἑαυτὸν Ἑλένην τὴν Μενελάου γυναῖκα εἶναι σκήπτεται, καὶ αὐτὴν λαλοῦσαν μιμεῖται ὅπερ καταμαθὼν ὁ Εὐριπίδης, καὶ αὐτὸς Μενέλαον ἑαυτὸν εἶναι προσποιεῖται ἵνα ταύτῃ τῇ τέχνῃ τὸν Μνησίλοχον ἐκ τῶν χειρῶν τῶν γυναικῶν ἐξέλοι. ταῦτα δὲ ἐκ τοῦ προλόγου τῆς Ἑλένης τοῦ Εὐριπίδου, ἐν ᾧ ψακάδος γράφεται. ἀλλὰ ταὐτὸν δύναται τῷ ψακάδος. ὁ δὲ ἑξῆς στίχος οὕτω γράφεται,

Λευκῆς τακείσης χιόνος, ὑγραίνει γύας.

ἀντὶ δίας ψακάδος λέγει, ὅτι ἐν τῇ Αἰγύπτῳ ὁ Ζεὺς οὐχ ὕει, ἀλλ' ὁ Νεῖλος τῷ ἑαυτοῦ ὕδατι κατά τινας ἔτους ὥρας πλημμυρῶν πᾶσαν τὴν Αἴγυπτον βρέχει. Ἄλλως. ἡ Αἴγυπτος κατ' ἔτος οὐκ ὄμβροις, καὶ ὑετοῖς οὐρανίοις ἄρδεται, ἀλλὰ τοῦ Νείλου τῇ πλημμύρᾳ βρέχεται, καὶ τοῖς αὐτοῦ ἰλυώδεσιν ὕδασιν ὑγραίνεται, καὶ πιαίνεται. Λευκῆς νοτίζει.] Ἡσύχιος. λευκὴ, θάλασσα ἡ κατακλυζομένη. παραπλησίως οὖν καὶ ἐνταῦθα λευκὴ τὸ τοῦ ποταμοῦ κατακλυζόμενον ὕδωρ οὐκ ἀπιθάνως σημαίνει. χαριέντως δὲ ταῦτα ἀλλήλοις ἀντιτίθεται, λευκὴ, καὶ μελανοσυρμαῖον. τὸ δὲ νοτίζειν, ὑγραίνειν, καὶ νότιος, ὑγρός. ὁ γὰρ Νότος, ἄνεμος τοιοῦτος διὰ τὴν νοτίαν, ἤγουν ὑγρασίαν, ἣν τῷ αὐτοῦ προσφέρει. μελανοσυρμαῖον δὲ, περιφραστικῶς τοὺς Αἰγυπτίους, μέλανας ὄντας, καὶ συρμαϊζομένους οὕτω καλεῖ. συρμαία δὲ καθαρτικόν τι πόμα, ὅπερ οἱ Αἰγύπτιοι χρῶνται. Σ. Ἑκάτην φωσφόρον] οἱ ποιηταὶ τὴν Περσεφόνην, τὴν Ἑκάτην, τὴν Φοίβην, τὴν Ἄρτεμιν, καὶ τὴν Εἰλείθυιαν τὴν αὐτὴν θεὸν εἶναι νομίζουσι. διὸ καὶ νῦν τὴν Ἑκάτην φωσφόρον καλεῖ. Ἐμοὶ δὲ γῆ μέν.] ἐν τῷ τοῦ Εὐριπίδου Ἑλένης προλόγῳ ταῦτα οὕτως ἔχει,

Ἡμῖν δὲ γῆ μὲν πατρὶς οὐκ ἀνώνυμος
Σπάρτη, πατὴρ δὲ Τυνδάρεως. ἔστι δὲ δὴ
Λόγος τις, ὡς Ζεὺς μητέρ' ἔπτατ' εἰς ἐμὴν
Λήδαν, κύκνου μορφώματ' ὄρνιθος λαβών.

Τυνδάρεως.] ὃς καὶ Τυνδάρης λέγεται, υἱὸς Οἰβάλου ὃς ἦρχε τῶν Λακεδαιμονίων. Φρυνώνδας.] οὗτος ἦν τῶν ἐπὶ πονηρίᾳ διαβεβοημένων, ὃς ξένος ὢν κατὰ τὰ Πελοποννησιακὰ διέτριβεν Ἀθήνησιν. Ἀριστοφάνης Ἀμφιαράῳ,

Ὦ μιαρὲ καὶ Φρυνώνδα καὶ πονηρὲ σύ.

ἐκ τούτου τοὺς πονηροὺς Φρυνώνδας καλοῦσι. κακοήθης ὁ Φρυνώνδας. οὗτος καὶ πανοῦργος μαθοῦ τινας μηχανὰς πραγμάτων ἐπὶ κακοῖς ῥᾳδίως συντιθεὶς, ὥς φησιν Εὔδημος. καὶ αὖθις. ἀλλ' οἶμαι οὔτε Φρυνώνδας, οὔτε Εὐρύβατος, οὐδ' ἄλλος πώποτε τῶν πάλαι πονηρῶν. οὗτος μάγος καὶ γόης. Σ. Ἑλένη δ' ἐκλήθην.] καὶ τοῦτο ἐκ τοῦ αὐτοῦ προλόγου. γυναικίσιν δὲ καλεῖ τὴν γυναικείαν μίμησιν. Ὤφελες δέ.] θανεῖν δηλονότι. οὕτω γὰρ τὸ ὤφελον συντάσσεται. ὤφελον ἐγὼ θανεῖν, ὤφελες σὺ θανεῖν, ὤφελεν ἐκεῖνος θανεῖν. Αἰκάλλει.] θωπεύει, κινεῖ, προτρέπεται, βαίνει ὁ νοῦς. ἀλλ' ἔστι τι, ὃ τὴν μου καρδίαν πως θωπεύει, καὶ κινεῖ. Ἄλλως. ἔχω ἐλπίδα τινὰ, ἣ τὴν ἐμὴν καρδίαν θάλπει, θωπεύει, κινεῖ. ἀλλ' ὦ Ζεῦ μὴ ψεῦσον ἐμὲ τῆς ἐπιούσης ἐλπίδος, ἣν ἔχω.

ΕΥΡΙΠΙΔΗΣ ὡς ΜΕΝΕΛΑΟΣ.

Τίς τῶνδ' ἐρυμνῶν δωμάτων ἔχει κράτος

EVRIPIDES TANQVAM

Menelaus.

QVis harum occlusarum ædium habet imperium

Ος τις ξένοις δέξαιτο ποντίῳ σάλῳ
Κάμνοντας ἐν χειμῶνι καὶ ναυαγίαις.
Μν. Πρωτέως τάδ' ἐστὶ μέλαθρα. Εὐ. ποίου Πρωτέως;
Γυν. Ω τρισκακόδαιμον ψεύδεται νὴ τὼ θεώ.
Επεὶ τέθνηκε Πρωτέας ἔτη δέκα.
Εὐ. Ποίαν δὲ χώραν εἰσεκέλσαμεν σκάφει;
Μν. Αἴγυπτον. Εὐ. ὢ δύστηνος οἷ πεπλώκαμεν.
Γυν. Πείθει τι τῷ κακῶς ἀπολουμένῳ,
Ληροῦντι λῆρον Θεσμοφόρειον τουτονί.
Εὐ. Αὐτὸς δὲ Πρωτεὺς ἔνδον ἔστ' ἢ 'ξώπιος.
Γυν. Οὐκ ἔσθ' ὅπως οὐ ναυτιᾷς ἔτ' ὦ ξένε.
Ος τις ἀκούσας ὅτι τέθνηκε Πρωτέας,
Επειτ' ἐρωτᾷς ἔνδον ἔστ' ἢ 'ξώπιος.
Εὐ. Αἰαῖ. τέθνηκεν. ποῦ δ' ἐτυμβεύθη τάφῳ;
Μν. τόδ' ἐστὶν αὐτοῦ σῆμ' ἐφ' ᾧ καθήμεθα.
Γυν. Κακῶς ἄρ' ἐξόλοιο, κἀξολεῖ γέ τοι
Ος τις γε τολμᾷς σῆμα τὸν βωμὸν καλεῖν.
Εὐ. Τί δὲ σὺ θάσσεις τάσδε τυμβήρεις ἕδρας
Φάρει καλυπτὸς ὦ ξένη. Μν. βιάζομαι
Γάμοισι Πρωτέως παιδὶ συμμίξαι λέχος.
Γυν. Τί ὦ κακόδαιμον ἐξαπατᾷς αὖ τὸν ξένον.
Οὗτος πανουργῶν δεῦρ' ἀνῆλθεν ὦ ξένε
Ως τὰς γυναῖκας, ἐπὶ κλοπῇ τοῦ χρυσίου.
Μν. Βαΰζε τοὐμὸν σῶμα βάλλουσα ψόγῳ.
Εὐ. Ξένη. τίς ἡ γραῦς ἡ κακορροθοῦσά σε.
Μν. Αὕτη Θεονόη Πρωτέως. Γυν. μὰ τὼ θεώ.
Εἰμὴ Κριτύλλα γ' Ἀντιθέου Γαργηττόθεν,
Σὺ δ' εἶ πανοῦργος. Μν. ὁπόσα τοι βούλει λέγε.
Οὐ γὰρ γαμοῦμαι σῷ κασιγνήτῳ ποτε,
Προδοῦσα Μενέλαον τὸν ἐμὸν ἐν Τροίᾳ πόσιν,
Εὐ. Γύναι. τί εἴπας. στρέψον ἀνταυγεῖς κόρας.

A *Qui hoſpes exciperet hoſpitio marina agitatione fluctuans*
Laborantes in procella & naufragijs?
MN. *Protei hæc ſunt palatia.*
EV. *Cuiuſnam Protei?*
MVL. *O infeliciſſimum, mentitur per Cererem & Proſerpinam,*
Quoniam mortua eſt Proteas mulier annos iam decem. B
EV. *In quam autem regionem appulimus nauigio?*
MN. *In Ægyptum.* EV. *O infelicem me, quò nauiganimus?*
MVL. *Credis ne aliquid malè perdito*
Nuganti nugas? delubrum Cereris hoc quidem eſt.
C EV. *Ipſe verò Proteus eſt, an externus & abſens?*
MVL. *Non eſt, quomodo non nauſeam patiaris adhuc ô hoſpes,*
Quippe qui cùm audieris, quòd mortua eſt Proteas.
Deinde rogas, intus eſt, an abſens?
EV. *Heu heu, mortua eſt. vbi verò tumulata eſt tumulo?*
D MN. *Hoc eſt ipſius ſepulchrum, in quo ſedemus.*
MVL. *Malè quidem perdaris, & perderis quidem,*
Quippe qui audes ſepulchrum, aram appellare.
EV. *Quid verò tu ſedes haſce ſepulchrales ſedes*
Pallio tecto, ô hoſpita? MN. *Cogor*
Nuptijs Protei filio commiſcere lectum.
E MVL. *Quid ô miſer decipis ipſum hoſpitem?*
Iſte verſutè ſe gerens huc aſcendit ô hoſpes,
Ad mulieres ob furtum pecuniæ.
MN. *Bauba meum corpus feriens vituperio.*
EV. *Hoſpita, quænam eſt hæc anus vituperans te?*
MN. *Hæc Theonoe Protei filia.* MVL. *Non per Deas*
F *Sum Critylla quidem loco dea Theonoes è Gargete vico,*
Tu verò es ſceleſtus. MN. *Quæcunque quidem vis, dic.*
Non enim nubam tuo fratri vnquam,
Prodens ac deſtituens Menelaum meum in Troia maritum.
EV. *Mulier, quid dixiſti? conuerte aduerſa acie oculorum pupillas.*

G

BOVRDINVS. Ερυμνοῦ δωμάτων.] τῆς κραταιοῦ τούτων τῶν δωμάτων ἠσφαλισμένων. ἀπὸ τοῦ ἐρυμνοῦ ὅπερ σημαίνει ἀσφαλίζειν. Δέξαιτο.] ὑποδέξαιτο. Σάλῳ.] τῷ κλύσματι, κύματι. Κάμνοντας.] κυματουμένους, ἐλαθέντας, ταραχθέντας. τοῖς κύμασι, καὶ θαλασσίοις ναυαγίων κινδύνοις, καὶ τῷ μεγέθει τῶν κινδύνων ἀπειρηκότας. Εἰσεκέλσαμεν.] ποῦ γῆς καὶ χώρας διὰ σκάφους ὑπωκείλαμεν, ὑπεισήλθομεν, καὶ προσέσχομεν. Απολουμένῳ.] διὰ τὴν αὐτοῦ πονηρίαν. Ναυτιᾷς.] ναυτιᾷν δὲ κυρίως λέγεται τὸ ἐν νηὶ ἐμεῖν, ἀντὶ τοῦ παραφρονεῖς καὶ παρανοεῖς. Ετυμβεύθη.] ἐτάφη. τύμβος γὰρ τάφον σημαίνει, ἀπὸ τοῦ τύφω, ὅ ἐστι καίω. καὶ γὰρ παρὰ παλαιοῖς τὰ τῶν τεθνηκότων σώματα ἔκαιον, καὶ τὰ λείψανα τῶν περικαυθέντων διεσώζετο. Σῆμα.] μνημεῖον, τάφος καὶ τύμβος. Θάσσεις.] κάθησαι. Τυμβήρεις ἕδρας.] τῶν τύμβων ἕδρας. Φάρει καλυπτός.] περικεκαλυμμένη, ἀμφιεσμένη τῷ φάρει. φάρος δὲ σημαίνει τὸ ἱμάτιον, καὶ περιβόλαιον, ἀπὸ τοῦ φέρεσθαι. ἢ τῷ ὑφῇ ἀρηρέναι. λέγεται δὲ κυρίως ἐπὶ γυναικός. Συμμίξαι λέχος.] τουτέστι συμμιγνύσθαι καὶ συγγίνεσθαι. Πανουργῶν.] ὁ πανούργως προσφερόμενος καὶ πανουργευόμενος. Ἐπὶ κλοπῇ τοῦ χρυσίου.] ἐπὶ τὸ κλέπτειν καὶ ὑφαρπάζειν τὸ χρυσίον. B Βαΰζει.] ἐστὶ φωνὴ τοῦ ὑλακτοῦντος καὶ ἀσαφῶς λέγοντος. βαΰζειν γὰρ σημαίνει ὑλακτεῖν καὶ ἀσαφῶς λέγειν. Βάλλουσα ψόγῳ.] ψέγουσα τοὐμὸν σῶμα. Κακορροθοῦσα.] κακολογοῦσα, κακηγοροῦσα, λοιδοροῦσα, ὑβρίζουσα. ῥοθιάζειν δὲ κυρίως σημαίνει τὸ ἀθρόως καὶ μετὰ κτύπου φωνῆς ὁρμᾷν, καὶ ἐσθίειν, ἢ διαλέγεσθαί τι, ἢ ποιεῖν τι ἄλλο. λέγεται δὲ καὶ περὶ τῶν ἐρετῶν εὐτόνως ἐρεσσόντων. ῥόθιον γάρ ἐστι τὸ κῦμα μετὰ ψόφου ῥέον καὶ ἤχου ὁρμητικῶς τε καὶ ὀξυρρόπως, παρὰ τὸ ῥόθον τὸν ἐκ τῶν κωπῶν ἀκουόμενον, ὅταν σφοδρῶς ἐλαύνωσι. Γηπόθεν] ἐκ γῆς που γεγωνυῖα. C Ἀνταυγεῖς κόρας.] τουτέστι τὰς ἀντιπροσώπους σοῦ κόρας μοὶ στρέψον καὶ περίστρεψον. Ἀνταυγεῖν γὰρ λέγονται τὰ ἀντίαν αὐγὴν ἀποδιδόντα καὶ ἀνταυγάζοντα. ὥσπερ ἐγράφη παρὰ τῷ Πολυβίῳ, καὶ δι' ἀνταύγειαν χιόνος καὶ σκληρότητα τῆς ἀναβαλλομένης ἀνακλάσεως ἐφθείροντο, τουτέστι διὰ τὴν λαμπρότητα καὶ ἐναντίαν αὐγὴν ἀντικλασθεῖσαν. καὶ ἀνταυγάζειν λέγεται τὸ ἐναντίον φῶς παρέχειν καὶ ἀποδιδόναι.

B I S E T V S. Τίς τῶνδ' ἐρυμνῶν.] Εὐριπίδης, ὡς προείρηται, προσποιούμενος εἶναι Μενέλαος, ὡς ξένος χειμῶνι, D καὶ ναυαγίαις πονούμενος προσέρχεται, καὶ ταῦτα λέγει, Τίς τῶνδ' ἐρυμνῶν. καὶ τὰ ἑξῆς. ἔστι δ' ὁ στίχος ἐστὶν ἐν τῇ Εὐριπίδου Ἑλένῃ. ὁ δὲ Μνησίλοχος, ὡς ἤρχετο, τὴν Ἑλένην μιμούμενος, αὐτῷ συνᾴδει, καὶ συμφωνεῖ. καὶ τέλος ἀλλήλους ἀναγνωρίζοντες εἰς ἓν συνέρχονται, καὶ χαρᾶς ἐμπλήρεις διαλέγονται. ἐν τούτῳ δὲ ἡ γυνὴ ἡ τὸν Μνησίλοχον φυλάττουσα τοὺς αὐτῶν λόγους διακόπτουσα ψευδολογίας καὶ φλυαρίας εἶναι φησί. ταῦτα δὲ πάντα προσποιήσεως, καὶ θαυμασμοῦ μεστά, τοῦ τὰς θεσμοφοριαζούσας γυναῖκας ἐξαπατᾶν, καὶ δολίως ἐκ τῆς αὐτῶν E φυλακῆς ἐκφεύγειν. πότε δέ, καὶ πῶς ἡ Ἑλένη εἰς Αἴγυπτον ἦλθε, δῆλον ἐκ τῆς Ἑλένης Εὐριπίδου. Ἐρυμνῶν.] Ἡσύχιος. ἐρυμνόν, ἰσχυρόν, μέγα, ὑψηλόν, καὶ ὀχυρόν. οὗ ταχέως οὐδεὶς ἐπιβαίνει. ἢ σκοτεινόν. Πρωτέως τάδε.] ὁ ποιητὴς παίζων πρὸς τὸ Πρωτέως ὄνομα παρεισάγει τὴν γυναῖκα ἐπιφέρουσαν τό, Πρωτέας τέθνηκε. καὶ τὸ μὲν εὐθεῖαν ἔχει Πρωτεύς, τὸ δέ, Πρωτέας. Εἰσεκέλσαμεν.] εἰσκέλλειν παρὰ τὴν πρόθεσιν εἰς, καὶ τὸ κέλλειν. οὗ ὁ μέλλων, κελῶ, ὡς στέλλω, στελῶ. αἰολικῶς δὲ κέλσω. ὡς φθείρω, φθερῶ, καὶ αἰολικῶς φθέρσω. F ὁ ἀόριστος α. ἔκελσα. κέλλειν δὲ κατὰ τὸν Ἡσύχιον, τὸ εἰς γῆν ἐκτιθέναι τὴν ναῦν, καὶ ἐξοκέλλειν. εἰσεκέλσαμεν οὖν, ἐλλιμενίσαμεν, προσωρμίσαμεν. Θεσμοφόρειον τουτοί.) A τουτοὶ Ἀττικῶς ἀντὶ τοῦ τοῦτο. τὸ δὲ Θεσμοφόρειον, ὁ τῆς Θεσμοφόρου Δήμητρος ναός, ἐν ᾧ τὰ Θεσμοφόρεια ἐτελεῖτο. οὐδετέρως δὲ λεχθείη, ὡς τὸ Ἡραῖον, ὁ τῆς Ἥρας ναός. Ἐξάπιος.) τὸ πλῆρες, ἢ ἐξώπιος. τουτέστιν ἀπών, ἐξώπιος, ὁ ἔξω τῆς ὠπός, ὁ ἔξω τῆς ὄψεως. ὁ πόρρω τῶν ὀφθαλμῶν, καὶ τῆς ὄψεως. τούτῳ δὲ ἐναντίον τὸ ἐνώπιος, ὁ παρών, καὶ ἐν ὄψει ὤν. Φάρει καλυπτός.) φάρος, ἱμάτιον, περιβόλαιον. ἀπὸ τοῦ φέρεσθαι. ἢ τῷ ὑφῇ ἀρηρέναι. λέγεται δὲ ἐπὶ γυναικός. Σ. Ἄλλως. φάρος, μανδυοειδές τι περίβλημα, οὐ δυτόν, ἀλλ' ἀναπτόν. καὶ φᾶρος, τὸ ἁπλῶς ὕφασμα, εἴτουν ἱμάτιον, B παρὰ τὸ ὑφῇ ἀρηρέναι, ἢ καὶ περισπᾶται διὰ τὴν συναίρεσιν. Εὐστάθιος. εὑρίσκεται μέντοι καὶ φάρος παροξυτονούμενον, καὶ τὸ φα συστελλόμενον, ὡς παρὰ τῷ Ἀπολλωνίῳ τῶν Ἀργοναυτικῶν Γ.

Λευγαλέῃ ἐνὶ νυκτὶ σὺν ὀρφναίοις φαρέεσσι,

τοῦ δὲ προπερισπωμένου παράδειγμα ἔχεις παρ' Ὁμήρῳ, Ιλ. Β.

Ἕζετο δ' ὀρθωθείς. μαλακὸν δ' ἔνδυνε χιτῶνα,
Καλόν, νηγάτεον. περὶ δ' αὖ μέγα βάλλετο φᾶρος.

C Ἀλλαχοῦ δὲ Φάρος, ἐν. ἀρσενικῶς, κύριον ὄνομα τοῦ ναυκλήρου τοῦ ἐξελομένου τὴν Ἑλένην ἐκ τῆς Πρωτέως φυλακῆς πρὸς τὸ ἀποκαταστῆσαι αὐτὴν εἰς Λακεδαίμονα· καὶ νῆσος Αἰγύπτου ἀπ' ἐκείνου ὀνομασθεῖσα, ὅτι ὑπ' ὄφεως δηχθεὶς, καὶ θανὼν ἐν αὐτῇ ἐτάφη. Εὐστάθιος. Ἄλλως, Φάρος, νῆσος ἐν τῇ Ἀδρίᾳ ποταμὸν ὁμώνυμον ἔχουσα. ἔστι δὲ κτίσμα Φαρίων, ὡς Ἔφορος λέγει. ἔστι καὶ πόλις Ἰλλυρίας, ὡς Πολύβιος γ. ἔστι καὶ νῆσος πρὸ τῆς Ἀλεξανδρείας, ἐφ' ἧς ὁ Σωστράτου τοῦ Δεξιφάνους πύργος, ὁμωνύμως D λεγόμενος Φάρος, παρὰ τὸ φαίνεσθαι αὐτὴν πρὸ τῆς Αἰγύπτου. ἢ ἐπὶ τοῦ πυρὸς τοῦ πόρρω τοῖς πλέουσι φαινομένου, ὅτι τοῖς πλέουσι φῶς ἀνάπτειν εἰώθεσαν, ὅπερ καὶ νῦν ἐν πλείστοις τόποις ἐστὶν ἐν χρήσει. σημείωσαι δὲ ὅτι κατὰ τὸ μέγα Ἐτυμολογικόν, φάρος, εἰ μὲν ἀρσενικῶς, σημαίνει τόπον. εἰ δὲ θηλυκῶς, τὴν πόλιν. εἰ δὲ οὐδετέρως, τὸ ἱμάτιον. Κακορροθοῦσα.] ῥόθος κυρίως ἦχος ὁ ἐκ τῶν κωπῶν ἀκουόμενος. μεταφορικῶς, θόρυβος, καὶ ῥόθιον λέγεται κῦμα τὸ κατατεταχυμένον τῇ ῥοῇ, καὶ ἁπλῶς τὸ κῦμα, καὶ ἡ σφοδρὰ τῶν κωπῶν κίνησις, παρὰ τὸν ῥόθον τὸν ἐκ E τῶν κωπῶν ἀκουόμενον. ὅθεν ῥοθεῖν παρὰ τῷ Ἡσυχίῳ, ὁρμᾶν, τρέχειν, λέγειν, διώκειν, καὶ τὸ σύνθετον κακορροθεῖν, κακολογεῖν, καὶ μεθ' ὁρμῆς λοιδορεῖν, καὶ ὑβρίζειν. καὶ ῥοθιάζειν, ἐλαύνειν, ἀπὸ τοῦ ψόφου τῆς εἰρεσίας. οἱ δὲ ἀνακοπὴν τοῦ ὕδατος ῥόθον φασί. καὶ ῥόθιον. ῥεῦμα, κῦμα τὸ μετὰ ψόφου γινόμενον. καὶ ῥόθιον, ταχύ, ὁρμητικόν. Ἡσύχιος. Θεονόη δὲ τοῦ Πρωτέως, δηλονότι θυγάτηρ. Εἰμὶ Κριτύλλα.) ὁ νοῦς. οὐκ εἰμὶ Θεονόη, ἀλλὰ Κριτύλλα ἡ τοῦ Ἀντιθέου τοῦ Γαργηττίου θυγάτηρ. Ἀντίθεος ἐνταῦθα κύριον ὄνομα, ὡς καὶ τὸ Κριτύλλα. Γαργηττὸς F δὲ πόλις καὶ δῆμος τῆς Αἰγηΐδος φυλῆς. ὁ δημότης, Γαργήττιος καὶ τὸ ἐπίρρημα ἐκ τόπου, Γαργηττόθεν. Στέφανος. Ἀνταυγεῖς κόρας.) τὰς σου κόρας ἀντιπροσώπους μοι στρέψον. Σ.

Μν. Αἰσχύνομαί σε ταῖς γνάθοις ὑβρισμένη.	MN. Erubesco, te maxillas iniurÿs affecta.
Ευ. Τουτὶ τί ἐστιν. ἀφασία τίς τοί μ' ἔχει.	EV. Hoc quid est? Silentium quoddam ac stupor me habet.
Ὦ θεοί. τίν' ὄψιν εἰσορῶ. τίς εἶ γύναι;	G O Dÿ quamnam faciem video, quaenam es mulier?
Μν. Σὺ δ' εἶ τίς. αὐτὸς γάρ σε κἄμ' ἔχει λόγος.	MN. Tu verò quisnam es? eadem enim te & me habet oratio.
Ευ. Ἑλληνὶς εἶ τίς. ἢ 'πιχωρία γυνή;	EV. Graecanica es aliqua, an indigena mulier?

A Μν. Ἑλληνίς. ἀλλὰ καὶ τὸ σὸν θέλω μαθεῖν.
Ευ. Ἑλένῃ σ' ὁμοίαν δὴ μάλιστ' ἴδον γυναῖ.
Μν. Ἐγὼ δὲ Μενέλαον ὅσα γ' ἐκ τῶν ἀφύων.
Ευ. Ἔγνως ἄρ' ὀρθῶς ἄνδρα δυστυχέστατον.
B Μν. Ὦ χρόνιος ἐλθὼν σῆς δάμαρτος ἐς χάρας.
Λάβε με. λάβε με πόσι.
Περίβαλλε δὲ χέρας.
Φέρε σε κύσω ἄπαγέ μ' ἄπαγ' ἄπαγέ με.
Λαβὼν τάχυ πάνυ. Γυν. κλαύσετ' ἄρα νὴ τὼ θεὼ
Ὅς τις σ' ἀπάξει τυπτόμενος τῇ λαμπάδι.
Ευ. Σὺ τὴν ἐμὴν γυναῖκα κωλύεις ἐμέ.
C Τὴν Τυνδάρειον παῖδ' ἐπὶ Σπάρτην ἄγειν.
Γυν. Οἴμ' ὡς πανοῦργος καὐτὸς εἶναί μοι δοκεῖς.
Καὶ τοῦδέ τις ξύμβουλος. οὐκ ἐτὸς πάλαι
Ἠγυπτιάζετ'. ἀλλ' ὅδε μὲν δώσει δίκην.
Προσέρχεται γὰρ ὁ Πρύτανις χ' ὦ τοξότης.
Ευ. Τουτὶ πονηρὸν ἀλλ' ὑπαποκινητέον.
D Μν. Ἐγὼ δ' ὁ κακοδαίμων τί δρῶ. Ευ. μένε ἥσυχος.
Οὐ γὰρ προδώσω σ' οὐδέποτ' ἤνπερ ἐμπνέω,
Ἢν μὴ προλείπωσ' αἱ μυρίαι με μηχαναί.
Γυν. Αὕτη μὲν ἡ μήρινθος οὐδὲν ἔσπασεν.

MN. *Græcanica, ſed & tuum genus volo diſcere.*
EV. *Helenæ te ſimilem quidem maximè vidi mulier.*
MN. *Ego verò Menelaum, quantum quidem colligere poſſum ex ſupercilÿs.*
EV. *Cognouiſti igitur rectè virum infortunatiſſimum.*
MN. *O tardius, qui veniſti tuæ vxoris in manus.*
Apprehende, apprehende me ô marite,
Circumÿceq; manus.
Age, te oſculabor. abduc me, abduc abduc me,
Apprehendens citò valde. MVL. *plorabis profectò,*
Quicunq; te abducet verberatus face.
EV. *Tu meam vxorem prohibes me*
Tyndaream filiam in Spartam ducere?
MVL. *Hei mihi, quàm verſutus & tu eſſe mihi videris.*
Et huiuſce aliquis ſocius conſiliorum. non temerè dudum
De Ægypto multa dicebatis ſed hic quidem dabit pœnas,
Accedit enim conſul & ſatelles.
EV. *Hoc malum eſt, ſed latenter diſcedendum.*
MN. *Ego verò infelix quid faciam?* EV. *mane quietus:*
Non enim prodam te vnquam, ſi modò ſpirauero & vixero,
Niſi deſtituerint infinitæ me machinationes.
MVL. *Hic quidem funis piſcatorius nihil traxit.*

BOVRDINVS. Αἰσχύνομαι] ἐρυθριῶ. Ὑβρισμένην τὰς γνάθους] τουτέστι τὰς γνάθους ὑβρισμένας καὶ προπηλακιζομένας ἔχουσα. Ἀφασία] τουτέστι ἀφωνία, σιωπὴ, δυσχέρεια τοῦ εἰπεῖν, ἢ λέγειν τι ὑπὸ τῆς αἰσχύνης καὶ ἐρυθριάσεως. Αὐτὸς γάρ] ταὐτὸ γὰρ δὴ ἀπόκειται ἡμῖν ἀμφοῖν. Ἐπιχωρία] ἐκ ταύτης τῆς χώρας καὶ πατρίδος. Τὸ σὸν] γένος καὶ τὴν σὴν πατρίδα. Ὅσον γε ἐκ] ἐφ' ὅσον οἷόν τι ἐστὶ γιγνώσκεσθαι. Ἐκ τῶν ἀφύων] ὀφρύων. Περίβαλλε] ἀμφίβαλλε καὶ περικύκλωσον τὰς χεῖρας. ἐντεῦθεν ἡ γυνὴ αἰσθάνεται τῆς κακουργίας τοῦ Εὐριπίδου ἀπάξαι βουλομένου τὸν Μνησίλοχον. Πανοῦργος.] συμπανουργῶν ἐκείνῳ καὶ συμμηχανώμενος τι κακόν. Ἐτὸς] μάτην, ἄνευ αἰτίας. Ἠγυπτιάζετο] περὶ τῶν Αἰγυπτίων πολλ' ἐλέγετο καὶ ἐματαιολογεῖτο. Πρύτανις] ὁ τιμωρήσων καὶ δίκην ληψόμενος τῆς τούτου μοχθηρίας. Ὑπαποκινητέον.) τουτέστι κατὰ μικρὸν δεῖ ἀπέρχεσθαι καὶ λάθρα, ὥστε τὴν γυναῖκα μὴ αἰσθέσθαι. Ἥσυχος] ἀτρεμὴς καὶ ἡσυχάζων. Ἤνπερ.) τουτέστι ἕωσπερ ἐμπνέω, καὶ πνοὴν ἔχω, τουτέστι μέχρι θανάτου. τοῦτο γὰρ κοινῶς λέγεται. Προλείπωσι] ἐπιλείπωσι. Μηχαναί.] τέχναι τοῦ λάθρα ἀπέρχεσθαι. Μήρινθος.] ἔστι τὸ Σπάρτης χοινίον, δεσμὸς, βρόχος. ἐνταῦθα δὲ σημαίνει τὸ χοινίον ἁλιευτικόν. Ἔσπασεν.) καθείλκυσεν. αὕτη δὲ ἡ παροιμία λέγεται περὶ τῶν ἐπιχειρούντων τι ποιεῖν μετὰ σπουδῆς πολλῆς, ἀποτυγχανόντων δὲ, ὅπερ δὴ συμβαίνει τοῖς ἁλιεῦσι.

BISETVS. Τὰς γνάθους ὑβρισμένην.) καὶ γὰρ ἀνοίδοι,

-Βιάζομαι

Γάμοισι Πρωτέως παιδὶ συμμῖξαι λέχος.

γυνὴ οὖν ἐπιφέρει τὸ ὑβρισμένη, ὡς διὰ τὸ μὴ θέλειν τὸ E ἐπιτεταγμένον ποιεῖν, ταύτην τὴν ὕβριν καὶ βίαν περὶ τὰς γνάθους δρυφθείσας, καὶ ἀμυχθείσας παθοῦσα. Ἀφασία.) ἀναυδία. σιωπή. Ἡσύχιος. ὁ δὲ νοῦς οὗτος. ταῦτα ἀκούων, καὶ ὁρῶν, ὑπὸ θαυμασμοῦ τῶν παρὰ προσδοκίαν ἐμοὶ συμβάντων, φάναι, τουτέστι φωνεῖν οὐ δύναμαι. Ὦ χρόνιος.) τούτων ὁ δὲ νοῦς. ὦ φίλτατε πόσις χρόνιος ἐλθὼν ἐς χαρὰς τῆς σῆς δάμαρτος, τουτέστιν εἰς ἀπολαύσεις, εἰς ἡδονὰς, καὶ εὐφροσύνας, ἃς τῷ ἀνδρὶ ἡ φιλοῦσα, καὶ φιλουμένη γυνὴ τῇ ἑαυτοῦ παρουσίᾳ παρέχειν εἴωθε, λάβε με, λάβε με, καὶ τὰ ἑξῆς. δάμαρ δὲ, εἴτε δάμαρτος, ἡ ἀνδρὶ συνεζευγμένη, F καὶ δεδαμασμένη γυνή. παρὰ τὸ δαμάζεσθαι. χαρὰ δὲ, ἡδονὴ, εὐφροσύνη, ἀγαλλίασις, τέρψις, καὶ τῆς ψυχῆς διάχυσις. Ἡσύχιος. Σ. Εὐστ. τινὲς μέν τοι ἐς χέρας, οὐκ ἐς χαρὰς γράφουσιν. ἀλλὰ μηδὲν κίνει. Λάβε με.) ταῦτα τὰ δύο κῶλα, καὶ τὸ ἑξῆς ἐκ βραχειῶν συλλαβῶν ἐξεπίτηδες πεποιημένα δοκεῖ πρὸς τὸ δηλοῦν τὴν ταχύτητα, τὴν ὑπερχαιρούσης γυναικὸς διάθεσιν, καὶ τὸ πάθος μᾶλλον πρὸ τῶν ὀμμάτων τιθέναι. ἀλλ' ἴσως βέλτιον ταῦτα οὕτω διορίζειν, καὶ γράφειν,

G Λάβε με, λάβε με πόσι.
Περίβαλε δὲ χέρας.
Φέρε σε κύσω.
Ἄπαγέ με. ἄπαγ', ἄπαγέ με.

Ὅμοιον τούτοις τὸ παρὰ Λαερτίῳ ἐν τῷ τοῦ Διογένους βίῳ.

Δισχιλίους ἄγε, λέγε, τίς ἔλαβέ σε μόρος;
Ἐς Ἀΐδος ἔλαβέ με κεινὸς ἄχριον ὀδάξ.

οἱ δὲ ἑξῆς στίχοι εἰσὶν ἰαμβικοὶ τρίμετροι ἀκατάληκτοι λα΄, ὧν ὁ τελευταῖος,

Κοὐκ ἔστιν ἔτ' ἐλπὶς οὐδεμία σωτηρίας.

Οὐκ ἴδες.] οὐ μάτην. αἰγυπτιάζειν δὲ, τὸ πανουργεῖν καὶ κακοτροπεύεσθαι. τοιοῦτοι γὰρ οἱ Αἰγύπτιοι. Σ. ἀλλ' ἴσως οὕτω ταῦτα βέλτιον ληφθείη. Οὐ μάτην σου πανοῦργ' ὡς ὂν ὑμῖν ταῦτα περὶ τῆς Αἰγύπτου πρότερον εἴπατε. Νεῖλος μὲν αἵδε καὶ Αἴγυπτος. καὶ τὰ ἑξῆς. τίνες δ' ἦσαν οἱ B

A Πρυτάνεις, καὶ τίνες οἱ τοξόται ἤδη προείρηται. ὅρα δὲ τὴν φράσιν. Μέν' ἥσυχος] Εὐριπίδης αἰσθόμενος τὴν τοῦ Πρυτάνεως πάροδον ἀποχωρεῖ, τὸν Μνησίλοχον θαρσύνων, καὶ αὐτῷ μεγάλην ἐλπίδα τῆς αὐτοῦ προστασίας, καὶ βοηθείας παρέχων. καὶ μὴ πρὶν αὐτὸν καταλείψειν λέγει, ἢ αὐτὸν ὑπὸ τῶν δόλων, καὶ τεχνῶν σεσῶσθαι καταλειφθῆναι. Αὕτη μὲν ὁ μήρινθος] τοῦτο λέγεται ἐπὶ τῶν ἐπιχειρούντων, καὶ ἀποτυγχανόντων. ἀντὶ τοῦ, αὕτη ἡ μηχανὴ οὐδὲν ἀνύουσιν. διὰ μεταφορᾶς τῶν σχοίνοις θηρευόντων, ἢ ἁλιευόντων. μήρινθος δὲ, σπάρτος, ἤτοι σχοινίον, δεσμὸς, βρόχος. Σ. Εὐς.

B

ΠΡΥΤΑΝΗΣ, ΜΝΗΣΙΛΟΧΟΣ.

Πρ. Ὅδ' ἔσθ' ὁ πανοῦργος, ὃν ἔλεγεν ἡμῖν
Κλεισθένης. C
Οὗτος, τί κύπτεις; δῆσον αὐτὸν εἰσάγων,
Ὦ τοξότ', ἐν τῇ σανίδι κἄπειτ' ἐνθαδὶ
Στήσας φύλαττε. καὶ προσιέναι μηδένα
Ἔα πρὸς αὐτόν· ἀλλὰ τὴν μάστιγ' ἔχων
Παῖ', ἢν προσίῃ τις. Γυν. νὴ Δί', ὡς νῦν δῆτ' ἀνήρ.
Ὀλίγον μ' ἀφείλετ' αὐτὸν, ἱστιορράφος.
Μν. Ὦ Πρύτανι, πρὸς τῆς δεξιᾶς ἥνπερ φιλεῖς D
Κοίλην προτείνειν ἀργύριον ἤν τις διδῷ,
Χάρισαι βραχύ τί μοι, καίπερ ἀποθανουμένῳ.
Πρ. Τί σοι χαρίσωμαι; Μν. Γυμνὸν ἀποδύσαντά με
Κέλευε πρὸς τῇ σανίδι δεῖν τὸν τοξότην.
Ἵνα μὴ κροκωτοῖς καὶ μίτραις γέρων ἀνὴρ E
Γέλωτα παρέχω τοῖς κόραξιν ἑστιῶν.
Πρ. Ἔχοντα ταῦτ' ἔδοξεν τῇ βουλῇ σε δεῖν,
Ἵνα τοῖς παροῦσι δῆλος ᾖς πανοῦργος ὤν.
Μν. Ἰαππαπαιάξ. ὦ κροκώθ' οἷ' εἴργασαι.
Κοὐκ ἔστιν ἔτ' ἐλπὶς οὐδεμία σωτηρίας.

PRYTANIS, MNESILOCHVS.

PR. Hic est maleficus, quem dicebat nobis
Clisthenes. C
Hem tu quid fugitas? liga ipsum introducens
O lictor in assere, & deinde hic
Constituens custodi, & accedere neminem
Sine ad ipsum: sed flagellum habens
Feri, si accesserit aliquis. MVL. Per Iouem recte facis, quoniam nunc certè vir
Ferè mihi abstulit ipsum,
Vela & fraudes suens.
D *MN. O Prytani per dexteram, quam quidem soles*
Concauam porrigere, pecuniam si quis dederit,
Gratificare, & concede paruam quandam rem mihi quanquam morituro.
PRY. Quid tibi gratificabor? MN. Nudum exuentem me
E *Iube ad tabulam vincire satellitem,*
Vt ne crocotulis & mitris senex vir
Risum præbeam, coruis conuiuium exhibens.
PRY. Habentem hæc visum est Senatui te ligare,
Vt præsentibus manifestus sis maleficus existens.
MN. Papæ ô Crocotula, qualia fecisti?
Et non est amplius spes vlla salutis.

F

BOVRDINVS. Πρύτανις.] ὁ Πρύτανις πάρεστι δίκην ληψόμενος τῆς ἀδικίας τοῦ Μνησιλόχου. Ἔλεγεν.] ἀνήγγειλεν. Κύπτεις.] ἀνακύπτεις. ἵνα μή τις σε ἐπίδοι. Ἐν σανίδι] ἐν θύρᾳ. σανίδες γὰρ θύραι λέγονται. καὶ σανὶς παρ' Ἀθηναίοις ἐκαλεῖτο λεύκωμα, ἐν ᾧ αἱ γραφαὶ Ἀθήνησιν ἐγράφοντο πρὸς τοὺς κακούργους. λίθος δὲ καὶ ἐπὶ τοῦ ταύρου. Φύλαττε] φύλαξον, μὴ προσίῃ μηδείς. Πρὸς αὐτὸν] χ' ἵνα μὴ ἐξέλθῃ. Μάστιγ' ἔχων] μαστιγοφορῶν. Ἱστιορράφος] ὁ πανοῦργος. μεταφορὰ δὲ ἀπὸ τῶν τὰ ἄρμενα ῥαπτόντων. καὶ γὰρ Αἰγύπτιοι λινοποιοί εἰσι καὶ ἱστίων συρραφεῖς. Προτείνειν] προβάλλεσθαι κοίλην, ἵνα μὴ ἀργύριον ἐξέλθῃ. καὶ γὰρ σφίγξις τῆς χειρὸς τὸ διδόμενον καὶ περιεχόμενον φυλάττει. Χάρισαι.] δός τι μοι χαριζόμενος. Κροκωτοῖς.] κροκωτὸς εἶδος χιτῶνος καὶ ἐνδύματος γυναικείου. Μίτραις] μίτρα διάδημα ἢ ζώνη. ταῦτα δὲ εἴδη ἐσθήτων ἐστὶν ἁρμόζοντα ταῖς γυναιξὶν οὐ τοῖς ἀνδράσι. Γέλωτα παρέχω] γελοῖος ὤν. Ἑστιῶν] τὴν βορὰν παρέχων. Δῆλος ᾖς.] καὶ γὰρ αὕτη ἦν γνώμη παλαιῶν ἐν ταῖς τιμωρίαις, τὸ δεῖν τιμωρεῖσθαι τὸν ἀδικόν τι πράξαντα, οὐ διὰ τὸ πρᾶγμα καὶ ἀδίκημα ποιηθὲν, ὅπερ ἐστὶν ἀνίατον, ἀλλὰ ἐπὶ τῷ ἐκπλῆξαι τοὺς ἄλλους, ἵνα μὴ τοιοῦτόν τι ἁμαρτάνωσιν ὥς φησιν ὁ Πλάτων ἐν νόμοις. Ἰαππαπαιάξ] σχετλιαστικὸν ἐπίρρημα. Κροκῶθ.] γυναικεῖον ἔνδυμα. Οὐκ ἔστιν ἐλπίς] ἀνέλπιστος δ' ἡ ἐστὶν ἡ σωτηρία.

Bis. Ὅδ' ἔσθ' ὁ πανοῦργος] ὁ Πρύτανις ὑπὸ Κλεισθένους κληθεὶς ἔρχεται, καὶ τὸν Μνησίλοχον ἐν σανίδι δεσμευθέντα φυλάττεσθαι κελεύει. Πρύτανις δὲ ὁ διοικητής. προστάτης. φύλαξ. βασιλεύς. ἄρχων. ταμίας. ἔξαρχος. Σ. Κύπτεις δὲ, κάμπτεις, ἑαυτὸν κλίνεις. Ἡσυχ. Ἐν τῇ σανίδι.] σανὶς, οἱονεὶ τανὶς, παρὰ τὸ τετάσθαι ἐπιμήκες ξύλον. νῦν δὲ κυρίως σανὶς λέγεται ἐν ᾗ τοὺς κακούργους δεθέντας ἐφύλαττον. καὶ ἐν ᾗ τὰς δίκας ἐχάραττον. Εὐς.

ους. ἀλλαχοῦ δὲ σανίς, θύρα. καὶ λεύκωμα, ἐν ᾧ αἱ γραφαὶ Ἀθήνησιν ἐγράφοντο πρὸς τοὺς κακούργους. Ἡσύχιος. καὶ σανίδες, ἐν αἷς ἐγράφοντο οἱ ὀφείλοντές τι, καὶ οἱ ἀδικηκότες τι. Ε.Μ. Ὡς νῦν δὴ τ' ἀνήρ.] ἀνὴρ, Εὐριπίδης δηλονότι, ὁ προσποιούμενος εἶναι Μενέλαος ὁ Ἑλένης πόσις. αὐτὴ δὲ, τὸν Μνησίλοχον, τὸν σχηματιζόμενον εἶναι Ἑλένην. ὀλίγου δεῖ, σχεδὸν, μονονουχί. ἱστιορράφος δὲ, πανοῦργος. ἀπὸ μεταφορᾶς τῶν τὰ ἄρμενα ῥαπτόντων. καὶ Αἰγύπτιοι δὲ λινοποιοί εἰσι. Σ. Τοῖς κόραξιν ἱστιῶν] τουτέστιν ἑστίασιν παρέχων. ἑστιᾷν, ὡς ἑστιῶσιν. τρέφειν. ἑστιᾶσθαι, τρέφεσθαι, εὐωχεῖσθαι. σημείωσαι δὲ τὸ ἑστιᾷν νῦν μετὰ δοτικῆς λαμβάνεσθαι ἀντὶ τοῦ ἑστίασιν, καὶ εὐωχίαν παρέχειν. ὅπερ σπανιώτατον. Ἰαππαπαιάξ.] ἐπίρρημα σχετλιαστικόν. ὅπερ ἀλλαχοῦ ἰατταταιὰξ γράφεται. ὦ κροκώθ' οἷ' εἴργασαι, τὸ πλῆρες, ὦ κροκωτὲ οἷα εἴργασαι. περὶ δὲ τοῦ κροκωτοῦ ἐν τοῖς ἄνω εἴρηται.

ΣΤΡΟΦΗ.

Χο. Ἄγε νῦν ἡμεῖς παίσωμεν ἅπερ νόμος ἐνθάδε
ταῖς γυναιξὶν,
Ὅτ' ἂν Ὄργια σεμνὰ, θεαῖν ἱεραῖς ὥραις ἀνέχωμεν ἅπερ καὶ
Παύσων σέβεται καὶ νηστεύει.
Πολλάκις αὐταῖν ἐκ τῶν ὡρῶν
Ἐς τὰς ὥρας ξυνευχόμενος
Τοιαῦτα μέλλειν θαμ' ἑαυτῷ.
Ὅρμα χώρει
Κοῦφα ποσὶν ἄγ' ἐς κύκλον,
Χειρὶ σύναπτε χεῖρα ῥυθμὸν χορείας
Ὕπαγε πᾶσα. βαῖνε καρπαλίμοιν ποδοῖν,
Ἐπισκοπεῖν δὲ πανταχῇ
Κυκλοῦσαν ὄμμα χρὴ χοροῦ κατάστασιν.
Ἅμα δὲ καὶ
Γένος ὀλυμπίων θεῶν
Μέλπε καὶ γέραιρε φωνῇ πᾶσα χορομανεῖ τρόπῳ.
Εἰ δέ τις
Προσδοκᾷ κακῶς ἐρεῖν
Ἐν ἱερῷ γυναῖκά μ' οὖσαν ἄνδρας,
Οὐκ ὀρθῶς φρονεῖ.
Ἀλλὰ χρὴ,
Ὥσπερ ἔργον αὖ τι καινόν.

CONVERSIO.

CH. AGe, nunc nos feriamus terram, & tripudiemus, quæ quidem lex hic est
Mulieribus,
Cum Orgia veneranda dearum Cereris, & Proserpinæ sacris temporibus celebrauerimus:
Quas quidem sacras saltationes etiam
Pauson colit, & ieiunat
Sæpenumero unà cum ipsis ex temporibus,
In tempora simul precans,
Talia tripudia curæ esse frequenter sibi ipsi.
Incita te, procede.
Leniter pedibus duc te in orbem.
Manui coniunge manum, rhythmum choreæ
Subduc unaquaque. incede celeribus pedibus.
Explorare autem, quamcunque in partem
Voluentem oculum oportet choreæ constitutionem & ordinem:
Simul autem &
Genus cœlestium Deorum
Cane, & venerare voce unaquaque tripudiatorio furentiq́ue more.
Sive ò aliquis
Sperat maledicturam
In templo hoc mulierem me existentem viris,
Non rectè sentit.
Sed oportet
Quasi rem rursus quondam nouam

BOURDINUS. Ὄργια.] μυστήρια ἱερά. ὀργιάζειν, θύειν, καὶ τελετὴν τελεῖν. Παύσων.] ὄνομα πένητος. ἦν δὲ καὶ ζωγράφος τις, ὅστις ἐπὶ πενίᾳ διατεθρύλλητο. Νηστεύει.] ἀσιτεῖ. Σύναπτε.] συνέγγιζε. τὴν χεῖρα. ἢ τῇ χειρὶ συμβάλλε. Καρπαλίμοιν.] ταχίστοιν καὶ μετὰ ποδῶν ἐλαφρότητος ὀξύτητός τε. Κυκλοῦσαν.] ὄψιν περιφέρουσαν ὄμματά τε περιστρέφουσαν. Γέραιρε.] σέβου. Χορομανεῖ.] μαινομένῳ τρόπῳ. ἐπιμανεῖ τε τῆς χορείας.

BISETUS. Ἄγε νῦν ἡμεῖς] στροφὴ τοῦ χοροῦ ᾄδοντος, καὶ ὀρχουμένου κατὰ ἔθος τὸ τῶν κωμῳδιῶν. ἐν τούτῳ δὲ ὁ Μνησίλοχος ἐδεσμεύετο. εἰσὶ δὲ στίχοι μικτοὶ ϛ΄. ὧν ὁ τελευταῖος. Εὐπέταλος ἕλικι θάλλει. παίσωμεν, τὴν γῆν, εἴτε τὴν χθόνα δηλονότι. τὸ γὰρ ἐλλειπτικῶς εἴρηται. οἱ δὲ ὀρχούμενοι τὴν γῆν ποσὶ παίειν εἰώθασι. παίσωμεν τοίνυν, τουτέστι χορεύσωμεν. παίειν χθόνα, χορεύειν. Ὅμηρ. Ὀδ. θ. Ἀλλ' ἄγε Φαιήκων βητάρμονες, ὅσσοι ἄριστοι, Παίσατε. Εὐστάθ. τινὲς τὸ παίσατε, ἀντὶ τοῦ τύψατε, ὃ ἐπὶ ὀρχηστικῶς κρούσατε τὴν γῆν. καὶ κάτω. τὸ παίσατε δηλοῖ ἐλλειπτικῶς τὸ τύψατε ποσὶ τὴν γῆν. Ἅπερ καὶ Παύσων] ἅπερ ὄργια, ἃ μυστήρια, ἃς Δήμητρος, καὶ Κόρης τελετὰς καὶ ὁ Παύσων σέβεται. καὶ μείζονος εὐσεβείας χάριν νηστεύει, μὴ ἐσθίει, τροφὴν οὐ λαμβάνει, σιτίων, καὶ τροφῆς ἀπέχεται, ἵνα ῥᾷον, καὶ εὐσεβέστερον τὰ τοιαῦτα ὄργια τελοίη. τοῦτο δὲ ἐν τοῖς κάτω δηλοῦται. Παίσωμεν αἱ γυναῖκες οἷάπερ νόμος, νηστεύομεν δὲ πάντως. κωμικῶς δὲ τὸν Παύσωνα σκώπτων ταῦτα λέγει. οὗτος γὰρ καὶ ἐν Πλούτῳ ἐπὶ πενίᾳ κωμῳδεῖται. ὅθεν καὶ ἡ παροιμία, Παύσωνος πτωχότερος. σέβεται δὲ, σέβει. αὐταῖν, σὺν αὐταῖν, ἔστι γὰρ ἔλλειψις τῆς σὺν προθέσεως, θαμὰ δὲ, συνεχῶς. πυκνῶς. διηνεκῶς. Σ. Κοῦφα ποσὶν] ὀρχήσεως, καὶ εὐρύθμου χορείας καλὴ περίφρασις, καὶ περιγραφή. κοῦφα δὲ, ἀντὶ τοῦ ἐπιρρήματος, κούφως, ἤγουν ἐλαφρῶς, γοργῶς, ταχέως. Καρπαλίμοιν.] καρπάλιμος, ταχύς. κυκλοῦσαν δὲ, στρέφουσαν. κυκλοῦν, στρέφειν. κυκλοῦν δὲ, περιλαμβάνειν, ὡς τοῖς παλαιοῖς σχολίοις εἰς Αἴαντα μαστιγοφόρον Σοφοκλέους γέγραπται. Χοροῦ κατάστασιν.] τοῦτο πρὸς τὸ ἐπισκοπεῖν δεῖ ἀναφέρειν. τοῦ δὲ χοροῦ κατάστασιν καλεῖ τὴν στάσιν, τὸν κόσμον, τὸν τρόπον, τὸ ἦθος, καὶ τὴν χορείαν, ἤγουν τὴν χοροστασίαν.

Γέραιρε.] τίμα, σέβε, δόξαζε. χορομανῆ δὲ πρῶτον καλεῖ, καθ' ὃν ἐν τῷ χορεύειν δεῖ τοὺς συνιόντας ὀρχήσεσθαι ὁ χορεύων A μαίνεσθαί πως δοκεῖ. Χορομανὴς δὲ, ὡς γυναιμανὴς ὁ περὶ τὰς γυναῖκας μαινόμενος.

Πρῶτον δ᾽ εὐκύκλου χορείας εὐφυῆ στῆσαι βάσιν.
Πρόβαινε ποσὶ, τὸν εὐλύραν,
Μέλπουσα, καὶ τὴν τοξοφόρον
Αρτεμιν ἄνασσαν ἁγνήν.
Χαῖρ᾽ ὦ ἑκάεργε ὄπαζε δὲ νίκην.
Ηραν τε τὴν τελείαν
Μέλψωμεν. ὥσπερ εἰκός.
Η πᾶσι τοῖς χοροῖσιν ἐμ-
Παίζει τε, καὶ κλῇδας γάμου φυλάττει.
Ερμῆν τε Νόμιον ἄντομαι,
Καὶ Πᾶνα. καὶ Νύμφας φίλας.
Επιγελᾶσαι προθύμως
Ταῖς ἡμετέραις χαρέντα χορείαις.
Εξαιρε δὴ προθύμως
Διπλῆν χαίρειν χορείας.
Παίσωμεν ὦ γυναῖκες οἷ-
Απερ νόμος. νηστεύωμεν δὲ πάντως.
Αλλ᾽ εἶ᾽ ἐπ᾽ ἄλλ᾽ ἀναστρέφ᾽ εὐρύθμῳ ποδὶ
Τόρευε πᾶσαν ᾠδὴν,
Ηγοῦ δέ γ᾽ ὧδ᾽ αὐτός.

Primùm benè orbicularis, & rotunda choreæ aptum ac concinnum constituere gressum.
Procede pedibus aurea lyra utentem, Apollinem
Canens, & arciferam
B *Dianam, reginam castam.*
Salue ô longe feriens Apollo, præbe autem victoriam,
Iunonemq́; perfectam.
Canamus quemadmodum operæ precium est,
Quæ omnibus choris
Colluditq́; & claues nuptiarum seruat:
Mercuriumq́; pastoralem precor,
Et Pana, & Nymphas charas
C *Arridere promptè*
Nostris lætatas choreis.
Extolle autem promptè
Duplicibus manibus choream:
Feriamus terram ô mulieres,
Quale quidem est institutum nostrum, ieiunemus autem prorsus.
Sed eia, ad alia genera saltationis conuerte te
D *concinno pede:*
Torna, & concinna totam cantilenam.
Dux sis autem ita ipse

BOVRDINVS. Εὐκύκλου χορείας.) τουτέστιν εὖ καὶ ἀξιοπρεπῶς χορευούσης. Εὐφυῆ.] ἁρμόζουσαν, ἐπιπρεπῆ. Στῆσαι.] καθιστάναι. Εὐλύραν.] χρυσῆν λύραν ἔχοντα Απόλλωνα. Οπαζε.] πάρεχε. Εκάεργε.] ἕκαθεν βάλλων, καὶ τοξεύων. Εμπαίζει.] ἀναπαίζει, καὶ ἀναπηδᾷ. Κλῇδας.] κλεῖς γάμου διαφυλάττει. Νόμιον.] νομῶν φύλακα. Επιγελᾶσαι.] ἐφήδεσθαι, ἐπιχαρῆναι. Προθύμως.] μετὰ πάσης προθυμίας. Αντομαι.] εὔχομαι. Διπλοῖν χαίρειν.] ὥστε μᾶλλον δεικνῦναι τὴν προθυμίαν. καὶ γὰρ οἱ προθύμως ἐφαλλόμενοι δυαῖς χερσὶν ἐξαίρουσι τὴν χορείαν. Παίσωμεν.] τοῦτο τὸ στοιχεῖον ἐστὶν ἐμβόλιμον. Νηστεύωμεν.] σωφρονῶμεν καὶ κοσμίως προσφερώμεθα κατὰ νόμους. Τόρευε.] τορῶς καὶ τρανῶς λέγε. τορεύειν δὲ κυρίως σημαίνει τὸ γλύφειν, λιθοξεῖν.

BISETVS. Εὐκύκλου.] τῆς εὐρύθμου, καὶ ἐγκυκλίου χορείας, ἣν αἱ γυναῖκες εἰς κύκλον περιϊστάμεναι ἐποίουν. εὐφυῆ στῆσαι βάσιν, ἀντὶ τοῦ εὐφυῶς, καὶ καλῶς, καὶ εὐρύθμως βαίνειν ὀρχεῖσθαι, χορεύειν ἵστασθαι. εὐφυὴς, ὁ καλὴν φύσιν ἔχων ὁ ὡραῖος, ὁ ἐπιεικὴς καὶ σπουδαῖος. Σ. Τὸν εὐλύραν.) τὸν Φοῖβον περιφραστικῶς λέγει, τὸν ἀγαθὴν, καὶ καλὴν ἔχοντα λύραν. ἀλλαχοῦ δὲ τὸν αὐτὸν εὔλυρον καλεῖ. Ω ἑκάεργε] ἑκάεργος λέγεται Απόλλων, ὡς ἕκαθεν εἴργων ὡς τοξότης. ἢ ὁ ἕκαθεν ἐργαζόμενος, ὡς τὰ περὶ τὴν γῆν ὡς ἥλιος καθωμίληται τοῖς παλαιοῖς. Εὐστάθ. ὄπαζε δὲ, πάρεχε. ὀπάζειν τὸ διδόναι, καὶ τὸ κατόπιν διώκειν. ἔστιν ὅτε καὶ δηλοῖ τὸ ὀπαδὸν, ἤγουν ἀκόλουθον διδόναι. καὶ ὀπάζεσθαί τινα, ὀπαδὸν ἐλθεῖν. Εὐς. Ηραν τελείαν] Ηρα τελεία, καὶ Ζεὺς τέλειος ἐτιμῶντο ἐν τοῖς γάμοις ὡς πρυτάνεις ὄντες τῶν γάμων. Σ. καὶ τέλος, ὁ γάμος. ὅθεν τελείους τοὺς γεγαμηκότας ἔλεγον. Εὐς. Εμπαίζει.) εἴπερ ἡ γραφὴ καλῶς ἔχει, ἐμπαίζειν ἐνταῦθα λαμβάνεται ἀντὶ τοῦ συμπαίζειν. ἢ ἐμπαίζει χοροῖς, ἤγουν ἐν χοροῖς παίζει. τινὲς δὲ γράφουσιν ἐμπάζεται, ἤγουν ἐντρέπεται, φροντίζει, ἐπιστροφὴν ποιεῖται. οὕτω παρ' Ομήρῳ

Οὐκ ἐμπάζετο ἱρῶν.

ὅπερ Εὐστάθιος ἑρμηνεύων, οὐκ ἐπεστρέφετο τῆς θυσίας. E ἐν τούτῳ δὲ διαφέρουσιν οὗτοι, ὅτι Ομηρος μὲν μετὰ γενικῆς, Αριστοφάνης δὲ μετὰ δοτικῆς τοῦτο τὸ ῥῆμα συντάσσει. [illegible] εἴρηται δὲ παρὰ τὸ ἔμπαξ, ἔμπακος, ὡς ἀπὸ τοῦ ἅρπαξ, ἁρπάζω. ἔμπαξ δὲ εὑρίσκεται ἐν τῷ Σοφ. Αἴαντι. Τεῦκρον ἀμφί σοι λείψω, τροφῆς ἄοκνον ἔμπακα. τὰ σχόλια, ἀντὶ τροφῆς πρόθυμον φροντιστήν. Τὰς κλῇδας) τὰς τοῦ γάμου κλεῖδας φυλάττει. διὸ καὶ Τελεία καλεῖται. Ερμῆν τε νόμιον.] Ερμοῦ ἐπίθετον, παρὰ τὸ νέμειν, τὸ βόσκειν, καὶ τρέφειν. ὅτι τῶν νομέων ἔφορος, καὶ φύλαξ. ἄντομαι δὲ ἱκετεύω ἄντω, καὶ ἄντομαι, ὡς φησιν Εὐστάθιος κατὰ F τὴν τῶν βαρυτόνων παρ' Ομήρῳ. παρὰ δὲ τοῖς ὕστερον, ἀντῶ περισπώμενον, οὗ μέλλων ἀντήσω. τοῦ δὲ ἄντω ὁ μέλλων οὐχ εὑρίσκεται. Χαρέντα χορείαις] χαρέντες χαρέντας, καὶ πρὸς τὸν Πᾶνα, καὶ τὰς Νύμφας ἀνοιστέον. τὸ δὲ ἀρσενικὸν γένος ὡς τιμιώτερον καὶ τὸ θηλυκὸν πολλάκις ὡς καὶ τοῦτο συνέχει. Διπλῆν χαίρειν χορείας.] διπλῆν χάριν χορείας γραπτέον. ὁ νοῦς. νῦν οὖν ἔξαιρε προθύμως τὰς χορείας. τουτέστι χόρευε οὐχ ἅπαξ μόνον, ἀλλὰ καὶ δίς, ὥστε καὶ διπλῆν χάριν, καὶ χαρὰν, καὶ εὐφροσύνην ἐκ τῆς χορείας ἡμᾶς λαβεῖν. Ησύχιος δὲ Διπλῆν, G ὀρχήσεως, ἢ κρούματος εἶδός τι λέγει. τινὲς δὲ καὶ ταῦτα γράφουσιν οὕτω, Διπλαῖς χερσὶν χορείαις. ἀλλὰ διπλοῖς ποσὶν χορείας μᾶλλον ἂν ἐκλεκτέον, ὃ πολὺ πιθανώτερον, εἴ τι κεκρίσθαι. Αλλ' εἶ' ἐπ' ἄλλ'.] τὸ πλῆρες, ἀλλὰ εἶα ἐπὶ ἄλλα ἀνάστρεφε εὐρύθμῳ ποδί. τόρευε δὲ, τορῶς, τρανῶς, καὶ σαφῶς λέγε. Σ. κισσοφόρον δὲ καλεῖ τὸν Διόνυσον, παρὰ τὸν κισσὸν, ὃν φορεῖ. κισσὸς ᾗ, ἄνθος φυτοῦ, ἢ βλάστημα ἑλισσόμενον, ὁ Βάκχῳ ἱε- A ρὸν ἦν. ὅθεν καὶ κισσοφόρος εἴρηται.

Σὺ κισσοφόρε Βάκχειε δέσποτ᾽, ἐγὼ δὲ κώ-
μοις
Σὲ φιλοχόροισιν μέλψω
Εὔιον ὦ Διόνυσε
Βρόμιε καὶ Σεμέλας παῖ,
Χοροῖς τερπόμενος, κατ᾽ ὄρεα Νυμ-
φᾶν
Ἐρατοῖς ἐν ὕμνοις
Εὔιον. εὔιον. εὐοῖ ἀναχορεύων
Ἀμφὶ δὲ σοὶ κτυπεῖται
Κιθαιρώνιος ἠχὼ
Μελάμφυλλά τ᾽ ὄρη δάσκια, καὶ νά-
παι
Πετρώδεις βρέμονται.
Κύκλῳ δὲ περί σε κισσὸς
Εὐπέταλος ἕλικι θάλλει.

Tu hederifer Bacche domine, ego verò comessa-
tionibus
Te choreaïbus celebrabo:
Euion ô Bacche,
Bromie, & Semeles fili,
B *Choris qui oblectaris per montes Nympha-*
rum
Amabilibus in hymnis.
Euion Euion, Euæ tripudians.
Circa te verò crepitat
Citheronia responsatio,
Nemorosiq́; montes, densi atque umbrosi, &
colles
Saxosi strepunt.
C *In orbe autem circum te hedera*
Frondosa capreolo floret.

BOVRDINVS. Κώμοις.] κῶμος, ἡ μέθη καὶ ὀρχησμὸς λέγεται. καὶ ὁ μεθυστικὸς αὐλὸς, ἐρεθίζων τὴν ἡδυπάθειαν καὶ θέατρον ἔγκωμον ποιῶν, τὸ συμπόσιον. ὅθεν καὶ κῶμοι ἐγχώστεις μετὰ μέθης λέγονται. καὶ ἀσελγῆ, ᾄσματα καὶ πορνικὰ καὶ συμπόσια καὶ ᾠδαί. Εὔιον.] τὸν Διόνυσον Βάκχον. μέμνηται δὲ τούτου ὀνόματος ὁ Δημοσθένης ἐν τῷ περὶ στεφάνου, καὶ ὁ Στράβων ἐν τῇ Γεωγραφίαις. πολλάκις γὰρ ἐν τῇ ὀρχήσει τῶν Ἀθηναίων οἱ κωμῳδοῦντες ἐπικαλοῦντο τὸν Εὔιον, τουτέστι Βάκχον καὶ ἐβόων εὐοῖ καὶ σαβοῖ, οὐδὲν ἄλλο δηλοῦντες, οὐδὲ σημαίνοντες, ἢ τὸν Βάκχον. D Βρόμιος.] ὁ Διόνυσος λέγεται ὁ γεωργὸς τῶν καρπῶν, ὥσπερ παρὰ τὴν βορὰν βόρεμος βρόμος δὲ οἰκείως ὁ τοῦ πυρὸς ἦχος λέγεται. Ἀναχορεύων] χορεύων. Κτυπεῖται.] κτύπον καὶ θόρυβον, καὶ ἦχον παρέχει. Κιθαρώνιος.] ὁ ἐν κιθαρῶνι ὄρει τῆς Βοιωτίας. Ὀρη δάσκια.] μακρὰ ὄρη σκιασθέντα τοῖς δένδροις. Μελάμφυλλα.] μελαινόμενα τοῖς φύλλοις. καὶ παχέα ὄντα δασκά τε. E Καὶ νάπαι πετρώδεις.] οἱ ὀρεινοὶ τόποι καὶ ἀναπεπταμένοι. Βρέμονται.] διακτυποῦσιν, παταγοῦσιν, ψιθυρίζουσιν. Εὐπέταλος.] εὐπεταλθεὶς, ὁ πεταννύμενος. Ἕλικι.] ὁ ἕλιξ ὀνομάζεται Αἰγίλωψ. Θάλλει.] ἀεὶ θάλλει, ἐπανθεῖ, περιανθεῖ. Τοξότης] ὡς σκυθικῇ λέξει χρῆται, καὶ χαρακτῆρι.

BISETVS. Εὔιον.] εὔιος Βάκχου ἐπίθετον παρὰ τὸ μεθύεσθαι τοὺς παλαιοὺς εἰς εὐφροσύνην, καὶ ἄνεσιν ἐν τῷ τιμᾶν τὸ θεῖον. τὸ μὲν ποτὲ ἐκαλεῖτο μέθυ, καθ᾽ ὃ δηλαδὴ μεθυόμεθα, καὶ ὁ τοῦτο δοὺς θεὸς, Μεθυμναῖος, F καὶ Λυαῖος. καὶ Εὔιος, καὶ Ἤιος. ὡς καὶ ὁ μὴ σκυθρωπὸς, καὶ εὔθυμος, ἱλαρός. διὸ καὶ τὸ δαιμόνιον ἵλεων ἠξίουν, ἐπιφωνοῦντες, ἰὴ, ἰή. Εὐστάθιος. ἐξ Ἀθηναίου. Βρόμιος δὲ ὁ Διόνυσος, ὁ γεωργὸς τῶν καρπῶν, παρὰ τὸ βορὰ, βόρεμος, καὶ ὑπερθέσει βρόμιος. Σ. οἱ δὲ παρὰ τὸ βρέμειν λέγεσθαι νομίζουσιν, ὃν δηλονότι οἱ μεθύοντες ποιοῦσι. Βρόμος δὲ κυρίως ὁ τοῦ πυρὸς ἦχος. καὶ βρομεῖν, τὸ τοιοῦτον ἦχον ποιεῖν γενικῶς δὲ, καὶ ἁπλῶς πᾶς ὅτις ψόφος οὕτω καλεῖται. Κιθαιρώνιος ἠχώ.] Κιθαιρὼν, ὄρος Βοιωτίας ὅθεν καὶ Κιθαιρώνιος. Σ. τούτου μέμνηται, καὶ Σοφοκλῆς ἐν Οἰδίποδι τυράννῳ,

Βοῆς δὲ τῆς σῆς ποῖος οὐκ ἔσται λιμὴν;
Ποῖος Κιθαιρὼν οὐχὶ σύμφωνος τάχα;

Μελάμφυλλα.] μελάμφυλλος, ὁ τὰ φύλλα μέλανα ἔχων. ὄρη δὲ μελάμφυλλα νῦν καλεῖ διὰ τὴν δασύτητα, καὶ πυκνότητα τῶν δένδρων ἐν αὐτοῖς ὄντων, καὶ σκιὰν μέλαιναν ποιούντων. διὸ καὶ κατ᾽ ἐπεξήγησιν ἵνα ἐπιφέρει τὸ δάσκια. δάσκιος ὕλη παρὰ τῷ ποιητῇ λέγεται, ἡ δασύσκιος. καὶ δασεῖαν σκιὰν ἔχουσα, ὅθεν καὶ κατὰ συγκοπὴν εἴρηται. Νάπαι.] νάπος, οὐδετέρως, καὶ νάπη θηλυκῶς, ὀρεινὸς ὑλώδης τόπος, οἱονεὶ νάφη, ὡς μὴ ἔχουσα φῶς διὰ δάσος. Ξενοφῶν δὲ οὐδετέρως λέγει τὸ νάπος, ὡς τὸ ἔδαφος. ἐπεί, φησιν, οἱ ἡγεμόνες ἐγένοντο ἐπὶ νάπει δυσβάτῳ, καὶ μεγάλῳ, ἔστησαν ἀγνοοῦντες εἰ διαβατέον τὸ νάπος. Σ. Ἄλλως. νάπος καὶ νάπη, τόπος φαραγγώδης, παρὰ τὸ νη στερητικὸν, καὶ τὸ πῶ, ὃ ἐστι πίνω, λέγεται. ἢ παρὰ τὸ νη στερητικὸν, καὶ τὸ φῶ, ὃ ἐστι φαίνω, καὶ λάμπω. Εὐπέταλος.] πέταλα, καὶ πέτηλα, πετάλων, τὰ πλατέα φύλλα. παρὰ τὸ διαπεπετάσθαι. εὐπέταλος οὖν κισσὸς, ὁ πολλὰ, καὶ καλὰ πέταλα πανταχόθεν ἔχων. Ἕλικι.] ἕλιξιν. ἕλικες δὲ τὰ περὶ τοὺς καρποὺς ψέλλια, ἢ ἐνώτια. Σ. λέγονται δὲ παρὰ τὸ ἑλίσσειν, τὸ ἐνεῖραι, ἐνειλεῖν, ἐμπλέκειν.

ΤΟΞΟΤΗΣ.

G

SATELLES QVI LOQVItur Scythicè.

ΕΝταῦθα νῦν οἰμώζοι πρὸς τὴν αἰθρίαν.
ΜΝ. Ὦ τοξόθ᾽ ἱκετεύω σε. ΤΟΞ. μή μ᾽ ἱκέτευε σύ.

HIc nunc plorabis sub dio.
MN. O Satelles rogo te. SAT. Ne me roges tu.

Μν. Χάλασον τὸν ἧλον. Τοξ. ἀλλὰ ταῦτα δρᾷς ἰγώ. A
Μν. Οἴμοι κακοδαίμων· μᾶλλον ἐπικρούσεις σύ γε.
Τοξ. Ἔτι μᾶλλον βούλῃς. Μν. ἀτταταῖ. παππαταῖ
Κακῶς ἀπόλοιο. Τοξ. σῖγα κακοδαῖμον γέρον
Πέρ᾽ ἐγὼ ξενίξι πορμὸς ἵνα πυλάξη σοι. B
Μν. Ταυτὶ τὰ βέλτιστ᾽ ἀπολέλαυκ᾽ Εὐριπίδου.
Ἔα θεοί. Ζεῦ σῶτερ, εἰσὶν ἐλπίδες.
Ἀνὴρ ἔοικεν οὐ προδώσειν, ἀλλά μοι
Σημεῖον ὑπεδήλωσεν Περσεὺς ἐκδραμὼν
Ὅτι δεῖ με γενέσθ᾽ Ἀνδρομέδαν, πάντως δέ μοι
Τὰ δέσμ᾽ ὑπάρχει. δῆλον οὖν ἔσθ᾽ ὅτι
Ἥξει με σώσων. οὐ γὰρ ἂν παρέπτατο.

A MN. Relaxa clauum. SAT. ſed hac faciam ego?
MN. Hei mihi miſero, magis infiges tu quidem.
SAT. Adhuc magis vis. MN. Ai ai, papa papa
Male pereas. SAT. Tace infelix ſenex,
Age ego feram ſtoream, ut cuſtodiam te.
B MN. Hac optima conſequutus ſum ab Euripide.
Sine ô dij, Iupiter ſeruator, ſunt ſpes,
Vir videtur non proditurus, ſed mihi
Signum latenter oſtendit Perſeus prætercurrens,
Quod oportet me fieri Andromedam, prorſus autem mihi
Vincula adſunt. perſpicuum igitur eſt, quòd
Veniet me ſeruaturus, non enim prætervolaſſet.

BOVRDINVS. Ἐνταῦθα.] προσέρχεται δὲ ὁ Τοξότης, ὡς μαστίξων τὸν Μνησίλοχον. Οἰμώξει.] δακρύσεις κλαύσεις. Πρὸς τὴν αἰθρίαν.] ὑπὸ τῷ Διί. Χάλα.] ἄνες καὶ μὴ ἐπὶ ῥοῦβον οὕτω τὸν ἧλον. Ἐπικρούσεις.] ἐπιπατάξεις. ἐπιθήσεις, ἀμπήξεις, καὶ ἐμβαλεῖς. Ἀτταταῖ.] σχετλιαστικόν. Πέρ᾽ ἐγώ.] τοῦτο τὸ ῥῆμα ἐπὶ χαφθὲν ἐν σκυθικῇ γλώττῃ, σημαίνει, ἐγὼ δὴ οἴσω φορμὸν, ἵνα φυλάξω σε. Πορμός.] ἀντὶ τοῦ φορμός. Πυλάξη.] φυλάξη. Μνησίλ.] ταῦτα τὰ ἔπη παρ᾽ αὐτῷ λέγει ὁ Μνησίλοχος. Ἀπολέλαυκα.] ταύτην τὴν βελτίστην ἀπόλαυσιν ἔλαβον ἐκ τοῦ Εὐριπίδου. τοῦτον τὸν καρπὸν συνέλαβον ἐκ τῆς συνουσίας καὶ ὁμιλίας τοῦ Εὐριπίδου. Ὑπεδήλωσεν.] ὑπέδειξεν, ὑπέφηνε, τὸ δεῖγμα παρέσχεν. Ἀνδρομέδαν.] τουτέστιν, ἀπαλλάττεσθαι καὶ ἐκλύεσθαι τούτου κινδύνου, ὥσπερ ἐξέλυσεν ὁ Περσεὺς τὴν Ἀνδρομέδαν προβληθεῖσαν τοῖς ἰχθύσιν εἰς βορὰν γενομένην, καθάπερ οἱ ποιηταὶ ἐμυθολόγησαν.

BISETVS. Ἐνταῦθα νυνί.] ὁ Τοξότης τὸν Μνησίλοχον δεσμεύων, καὶ τῇ σανίδι ἐπισφίγγων ταῦτα λέγει. ἐπεὶ δὲ Σκύθης ὢν τὸ γένος, ὡς βάρβαρος βαρβαρίζει, καὶ τούτου τοὺς βαρβαρισμοὺς ὁ ποιητὴς ἡμῶν καλῶς χαρακτηρίζει. τὸ γὰρ οἰμώξει, ἀντὶ τοῦ οἰμώξεις εἴρηται. αἰτρίαν δὲ, ἀντὶ τοῦ αἰθρίαν. ἱκετεύση δὲ, ἀντὶ τοῦ ἱκετεύσῃς, ἢ ἱκετεύσεις. δρᾷς ἐγὼ, δράσω ἐγώ. βούλῃς δὲ, βούλει, ἐθέλεις. Πέρ᾽ ἐγώ.] ταῦτα πάντα βάρβαρος βαρβαρικῶς καὶ προφέρει, καὶ συντάσσει. ἑλληνικῶς δὲ λέξειεν οὕτω. φέρ᾽ ἐγὼ ἐξενέγκω φορμὸν ἵνα φυλάξω σε. φέρε ἐγὼ φορμὸν ἐξοίσω, ἵνα σὲ φυλάξω. τί δὲ φορμός, ἤδη προείρηται. σημείωσαι δὲ παρὰ πολλοῖς καὶ τῶν νῦν βαρβάρων τὸ π ἀντὶ τοῦ φ. καὶ ἀνάπαλιν τὸ φ, ἀντὶ τοῦ π ἐν χρήσει εἶναι. τινὲς δ᾽ ἦσαν οἱ τοξόται, καὶ ἄνω δεδήλωται. τούτοις, καὶ τοῖς δορυφόροις οἱ βασιλεῖς σωματοφύ- C λαξι τῆς ἑαυτῶν ἀσφαλείας, καὶ σωτηρίας ἕνεκα φιλοῦσι χρῆσθαι. Ταυτὶ τὰ βέλτιστα.] εἰρωνεία, ἀντὶ τοῦ ταῦτα τὰ δεινότατα κακὰ διὰ τὸν Εὐριπίδην ἀπολαύω, τουτέστιν ἔπαθον. ταῦτα δὲ λέγει Μνησίλοχος τὸν πρόδηλον κίνδυνον ὁρῶν, καὶ ἐν τῇ τοῦ Σκύθου τοξότου φυλακῇ κατὰ τὴν τοῦ Πρυτάνεως ἐπιταγὴν ὤν. ἐν μεγάλῃ τοίνυν ἀθυμίᾳ εὑρίσκεται, καὶ ὑπὸ τοῦ Εὐριπίδου ἑαυτὸν καταλειφθῆναι, καὶ προδοθῆναι νομίζει. ἐν ᾧ δὲ κεῖνος οὕτως ἀθυμεῖ, καὶ πολλὰ ἄτοπα περὶ τοῦ Εὐριπίδου καθ᾽ D ἑαυτὸν ἀναπεμπάζει, ἰδοὺ ὁ Εὐριπίδης καινὴν σωτηρίας τέχνην ἐξευρὼν προσέρχεται, ὃν ἀναγνωρίσας ὁ Μνησίλοχος τοῖς ἄλλοις τὸ πρᾶγμα μὴ δηλῶν ἀναπνεῖ, καὶ τὴν ἐλπίδα τὴν μικροῦ ἀποβληθεῖσαν περὶ τῆς ἑαυτοῦ σωτηρίας ἀναλαμβάνει, καὶ εὔχεται τοὺς θεοὺς αὐτῷ παρεῖναι σωτῆρας. Περσεὺς ἐκδραμών.) τὸν Εὐριπίδην οὕτω καλεῖ, ὃς πανούργως τὸ τοῦ Περσέως προσωπεῖον ἐνεδύσατο, καὶ Περσεὺς εἶναι προσποιούμενος πρὸς τὸν Μνησίλοχον ὡς πρὸς Ἀνδρομέδην αὐτὴν σώσων ἐχώρει. ἵνα δὲ τὴν Ἀριστοφάνους γνώμην βέλτιον γινώσκωμεν, ἰστέον E ὅτι Περσεὺς τὰ Ἑρμοῦ πέδιλα ὑποδεδεμένος ἔπτατο πρὸς τὴν Ἀνδρομέδην κάτω, θαλασσίῳ θηρίῳ παραβεβλημένην, καὶ αὐτὴν τοῦ θανάτου ἀπέλυσεν. τὸν δὲ Περσέα τὴν Ἀνδρομέδην σωθεῖσαν ἀπαγαγεῖν δὲ βουλόμενον, Κηφεὺς ὁ αὐτῆς πατὴρ μετ᾽ Ἀγήνορος, ᾧ πρότερον ἦν ἐνεγγυημένη, λάθρα κτείνειν ἐπεχείρησεν. ὁ δὲ τὴν αὐτῶν ἐπιβουλὴν καταμαθὼν, τὴν Γοργόνος κεφαλὴν αὐτοῖς ἔδειξε, καὶ πάντας ἀνθρωπίνης φύσεως, καὶ μορφῆς στερήσας εἰς λίθους μετεμόρφωσεν. Εὐριπίδης οὖν ἐνταῦθα τοιούτῳ τρόπῳ, καὶ καινῇ τέχνῃ τὸν Μνησίλοχον σώ- F ζειν πειρᾶται. Ἀνδρομέδαν.) Ἀνδρομέδα, Λήδα, Φιλομήλα, καὶ ἄλλα πολλὰ δωρικῶς λέγονται. κοινῶς δὲ Ἀνδρομέδη, Λήδη, Φιλομήλη.

ΕΥΡΙΠΙΔΗΣ ὡς ΠΕΡΣΕΥΣ, ΜΝΗΣΙΛΟΧΟΣ, ὡς Ἀνδρομέδη.

G

EVRIPIDES TANQVAM Perſeus. Mneſilochus, tanquam Andromeda.

Εὐ. Φίλαι παρθένοι φίλαι,
Πῶς ἂν ἀπέλθοιμι, καὶ
Τὸν Σκύθην λάβοιμι.

EV. Chara virgines chara,
Quomodo abirem, &
Scytham comprehenderem?

BOVRDINVS. Φίλαι.] ὁ Εὐριπίδης τοῦ Περσέως σχῆμα περιλαβὼν, ἐπικαλεῖται τὰς θεὰς, ὥστε δυνηθῆναι σώζειν καὶ ἐκλυθῆναι τοῦ κινδύνου τὸν Μνησίλοχον πεσόντα εἰς μεγάλην κινδύνων περιπλοκήν.

BISETVS. Φίλαι παρθένοι] Εὐριπίδης ὡς Περσεὺς ταῦτα προφέρει, καὶ ζητεῖ πῶς ἂν τὸν Μνησίλοχον σώζειν δυνηθείη. ὁ δὲ Μνησίλοχος παραπλησίως τὰς ἑαυτοῦ συμφορὰς βαρέως φέρει, καὶ σχετλιάζει, ἄλλοτε, καὶ ἄλλοτε τὸ πρόσωπον μεταβαλλόμενος, ποτὲ μὲν, ὡς Ἀνδρομέδη, ποτὲ δὲ, ὡς αὐτὸς ὁ Μνησίλοχος. A ἑκάστοτε δὲ τοὺς λόγους συγχέων κατὰ τὴν τῶν κωμῳδουμένων, ὡς τεταραγμένων ἀνθρώπων μίμησιν. ταῦτα δὲ ἀκριβῶς παρατηρητέον. καὶ γὰρ ἄλλως μεγάλην ἀσάφειαν, καὶ σύγχυσιν ἐν τούτοις ἂν εὕροις, διὰ τὴν γραφὴν ἐν πολλοῖς διεφθαρμένην. πρῶτον οὖν ὡς Περσεὺς τὰς Νύμφας προσφωνεῖ λέγων, φίλαι παρθένοι. καὶ τὰ ἑξῆς. εἰσὶ δὲ στίχοι μικτοὶ μα΄. ὧν τελευταῖος, Νίκησιν ἐπὶ πορεῖαν. B Τὸν Σκύθην] τὸν τοξότην. οἱ γὰρ τοιοῦτοι τοξόται, ἢ δημόσιοι ὑπηρέται, καὶ φύλακες, ὡς ἐπιτοπλεῖστον τὸ γένος Σκύθαι ἦσαν.

Κλύεις ὦ
Προσᾴδουσα τὰς ἐν ἄντροις
Καταίνεσον, ἔασον ὡς
Τὴν γυναῖκά μ' ἐλθεῖν.
ΜΝ. Ἄνοικτος ὅς μ' ἔδησε τὸν
Πολυπονώτατον βροτῶν,
Μόλις δὲ γραῖαν ἀποφυγὼν
Σαπρὰν ἀπωλόμην ὅμως.
Ὅδε γὰρ ὁ Σκύθης φύλαξ
Πάλαι ἐφέστηκ' ὀλοὸν
Ἄφιλον. ἐκρέμασε κόραξι
Δεῖπνον, ὁρᾷς. οὐ χορεῖσιν
Οὐδ' ὑφ' ἡλίκων νεανίδων.
Ψήφων κημὸν ἕστηκ' ἔχου-
Σ', ἀλλ' ἐν πυκνοῖς δεσμοῖσιν ἐμπεπλεγμένη
Κήτει βορὰ τῷ γλαυκέτῃ πρόκειμαι.
Γαμηλίῳ μὲν οὐ ξυμ-
Παιῶνι. δεσμίῳ δὲ
Γοᾶσθέ μ' ὦ γυναῖκες ὡς
Μέλεα μὲν πέπονθα. μέλεος
Ὦ τάλας ἐγὼ τάλας.
Ἀπὸ δὲ συγγόνων ἄλλ' αὖ
Ἄνομα πάθεα φῶτα λιτομένας.
Πολυδάκρυτον ἀΐδα γόον φεύγουσαν
Αἰ αἰ αἰ αἰ
Ὃς ἐμ' ἀπεξύρησε πρῶτον,
Ὃς ἐμὲ κροκόεντ' ἐνέδυσεν,
Ἐπὶ δὲ τοῖσδε τόδ' ἀνέπεμψεν
Ἱερὸν ἔνθα γυναῖκες.

Audias utinam Diana, quæ inspicis Nymphas
tuas in antris,
Annue, sine ad
Vxorem me ire.
MN. Inclemens, qui me vinxit
C *Multo laboriosissimam mortalium.*
Vix autem anum cum effugerim
Putidam, perij tamen.
Hic enim Scytha custos
Iamdiu assistit, perditam,
Ab amicis destitutam, suspendit cornicib.
Cœnam, vides? non choreis,
Neque cum æqualibus adolescentulis
Suffragiorum cistam sto habens.
Sed in densis vinculis implicata,
D *Ceto cibus cæruleo exposita sum.*
Nuptiali quidem non cum
Carmine, sed vinculari, & nexili versu.
Deplorate me ô mulieres, quoniam
Misera quidem passa sum, misera,
O misera ego misera.
Ab autem cognatis, sed
Impias calamitates, virum precantem
Lachrymosum Plutonis gemitum fugientem.
E *Heu heu heu heu*
Qui me totondit primùm,
Qui me croceis vestimentis induit.
Ad hæc verò hoc emisit
Ad templum, ubi mulieres.

BISETVS. Κλύεις ὦ] χαρίεν ἴσως, κλύοις ἂν ἀντὶ τοῦ εὐθὺ κλύεις, ἤγουν ἀκούσαις ἂν ἐπιθυμῶ. ἢ κατάνευσόν μοι. τὸ δὲ προσᾴδουσα, διεφθαρμένον ἐστὶν. ἀνθ' οὗ τινες προσιδοῦσα γράφουσι, καὶ πρὸς τὴν Ἄρτεμιν ἀναφέροντες οὕτως ἑρμηνεύουσιν. ἣ τὰς Νύμφας ἐν ἄντροις οἰκούσας προσορᾷς. ἄλλοι πρὸς τὴν Ἠχὼ ἀναφέρουσιν, ἣ καὶ αὐτὴ ἐν ἄντροις οἰκεῖ, καὶ τὰς φωνὰς ἐν αὐτοῖς ποιουμένας ἀναπέμπει, ὥστε τοῖς προσᾴδουσιν ἐξακουστὸς εἶναι. καὶ τοῦτο πιθανώτερον. εἰσὶ καὶ τινὲς, οἳ προσιδοῦσα ὡς ἀπιθάνως χαρίεν νομίζουσιν, οὕτως ἑρμηνεύοντες, ἥπερ, Ἠχὼ δηλαδὴ, τὰς ἐν ἄντροις οἰκούσας Νύμφας ἐκφαίνεις, ἢ δηλοῖς τὰς αὐτῶν φωνὰς μιμουμένη. καὶ τοῖς προσᾴδουσιν ἀποτέμνουσα. Ἠχὼ γὰρ, ὡς καὶ παρὰ τῷ Σουΐδα γέγραπται, γίνεται κατ' ἀνάκλασιν τὴν ἀπὸ τῶν τύ- G πων, καὶ λείων σωμάτων, μάλιστα δὲ κοίλων, πληγέντος ὑπὸ τῆς φωνῆς ἀέρος. ὁ γὰρ διαλεγόμενος ὠθεῖ μὲν χεόμενον πάντα τὸν πέριξ ἀέρα. μάλιστα δὲ τὸν ἔμπροσθεν. διὸ μᾶλλον ἀκούομεν πρὸς ἡμᾶς ὁρῶντος τοῦ διαλεγομένου, ἢ ἀπεστραμμένου. ὅταν δὴ ὁ ἔμπροσθεν ἀὴρ ὠθούμενος ἐὰν ἐνεχθῇ ἐπί τι ἀντίτυπον ἔχον κοιλότητα, οἷα ἐστὶ τὰ ἄντρα, συνεχὴς ὤν, καὶ ἀδιασκέδαστος, διὰ τὸ μὴ εἰσχεῖσθαι ὑπὸ τοῦ κοιλώματος, προσαπτόμενος αὐτῷ ἀντιτύπῳ ὄντι σώματι εἰς τοὔμπαλιν, ὥσπερ ἡ ῥιπτομένη κατὰ F τοῖχον σφαῖρα, καὶ οὕτως ἐπαναστρέφει ἐπὶ τὸν πλήξαντα, ἀντιτυποῦντος δηλονότι τοῦ ἀέρος δι' ἀμφότερα κατὰ τὴν ἀρχὴν αὐτοῦ δύναμιν.

BOVRDINVS. Προσιδοῦσα] Ἄρτεμιν. Κατάνευσον] πρόσνευσον. Ἄνοικτος] σκληρὸς, ἀνελεήμων, ἀνήλεος. ἀπαραπλησίως τὸ τῆς Ἀνδρομέδης σχῆμα μιμούμενος. Πολυπονώτατον.] ταλαιπωρότατον, πολλῶν πόνων μεστόν. Σαπράν.] σηπομένην ὑπὸ γήρως ἢ ἀπορρέουσαν. καθ' ὑπερβολὴν ὑπεργηράσκουσαν. Ὀλοόν.] ὀλέθριον, κακὸν, χαλεπόν. Ἄφιλον.] ἔρημον ὑπὸ φίλων. G Ἐκρέμασε.] ἀνεκρέμασε. ψῆφον. Κημόν.] κημὸς ἐλέγετο παρὰ Ἀθηναίοις τὸ πῶμα συμπεπλεγμένον καὶ παρόμοιον τῷ χώνῃ, ὅπερ ἐπετίθετο τῇ τῶν δικαστηρίων ὑδρίᾳ, ὅτε δὲ ἔμελλον δικάζεσθαι, καὶ ψῆφον φέρειν. ἐνταῦθα δὲ ὁ Μνησίλοχος, ἔτι προσποιούμενος εἶναι γυνή, οἰμώζει φάσκων, ὅτι οὐκ ἔχει τὸν ψήφων κημὸν, ὥσπερ αἱ ἥλικες νεανίδες, ἀλλ' ἐν δεσμοῖς ἐστιν, ἀντὶ ταύτης τῆς ἐλευθερίας.

Ἐμπεπλεγμένη.] ἐνδεθεῖσα. Κῆτος.] κῆτος θηρίον ἐστὶ θαλάσσιον πολυειδές. Γλαυκέτῃ] γλαυκῷ. Παιᾶσι.] ᾠδῇ, ᾄσματι γαμικῷ. Δεσμίᾳ δὲ] ἀλλὰ σὺν δεσμοῖς γοᾶσθε καὶ κλαύσασθε, πενθήσατε. Μέλεα πέπονθα.] ἄθλια ἔπαθον. Λιτομέναν.] ἐξαιτουμένην. Πολυδάκρυτον.] πολλῶν δακρύων μεστὸν, πολλῆς οἰμωγῆς καὶ κλαυθμοῦ. Αἲ αἲ αἴ.] θρηνητικὸν καὶ διακλαυστικόν. Ἀπεξύρησε.] ἀπέτιλε τὰς τρίχας.

BISETVS. Ὡς τὴν γυναῖκα] γυναῖκα καλεῖ τὸν Μνησίλοχον, ὡς Ἀνδρομέδαν τὴν Περσέως γυναῖκα. Ἄνοικτος ὅς μ' ἔδησε] Μνησίλοχος ἤδη δεσμευθεὶς ὑπὸ Σκύθου τοῦ φύλακος ταῦτα καθ' ἑαυτοῦ λέγει, τὴν οἰκείαν δυστυχίαν μετὰ βαρείας μέμψεως ἀποφαίνων. ἄνοικτος δὲ, ἄνευ οἴκτου, καὶ ἐλέους, νηλὴς, ὠμός ἐστιν ὁ τοξότης, ὅς με πολυπονώτατον, καὶ δυστυχέστατον πάντων ἀνθρώπων ἔδησεν. ἐνταῦθα δὲ τὴν πυκνὴν τοῦ προσώπου μεταβολὴν ᾗ Μνησίλοχος χρῆται, περιτήρει. ἐφίστηκ' ὀλοὸν, ἔστηκεν ἐπί με τὸ ὀλοὸν, ἤγουν ἀπολώλεκα, καὶ φίλων ἁπάντων ἔρημον. Οὐ χοροῖσιν] Μνησίλοχος νῦν ὡς παρθένος Ἀνδρομέδη, ἅπερ αὐτῇ πάλαι παθεῖν συνέβη, περὶ αὐτοῦ λέγει. ὑφ' ἡλίκων δὲ, ἀντὶ τοῦ μεθ' ἡλίκων νεανίδων, σὺν ἥλιξι νεάνισιν. ὁ δὲ νοῦς ἐστὶν. οὐ χορείας ἕνεκεν, οὐδὲ μεθ' ἡλίκων νεανίδων κημὸν ψῆφον ἔχουσα, ἀλλὰ δεσμευθεῖσα πρόκειμαι, τῷ κήτει δηλαδὴ βορὰ ἐσομένη. Ψῆφον κημόν.] κημὸς, λέξις πολύσημος. νῦν δὲ ἁπλῶς τὸν καλαθίσκον σημαίνειν δοκεῖ, ἐν ᾧ τὰς τῆς παιδιᾶς ψήφους τιθέναι εἰώθεσαν. ἦν γὰρ παρὰ τοῖς παλαιοῖς, ὡς καὶ παρὰ τοῖς νεωτέροις, ἡ ψήφων παιδιά τις. Ἐμπεπλεγμένη] βέλτιον ἴσως ἐμπεπλεγμένη, παρὰ τὸ ἐμπλέκειν. οὕτω δὲ τὸν πρόδηλον κίνδυνον δηλοῖ. Γλαυκέτῃ] Γλαυκέτης, Μόρυχος, καὶ Τελέας ἐπὶ μαγγανείᾳ, ὀψοφαγίᾳ, καὶ γαστριμαργίᾳ παρὰ τῷ Ἀριστοφάνει καὶ ἐν τῇ Εἰρήνῃ, καὶ ἀλλαχοῦ διαβάλλονται. ἐνταῦθα οὖν τὸν Γλαυκέτην ὡς τοιοῦτον ὄντα σκώπτειν βουλόμενος, αὐτὸν κατὰ προσθήκην γέλωτος χάριν κῆτος καλεῖ. Γαμηλίῳ] καὶ γὰρ ἐν τοῖς τῶν πλουσιωτέρων γάμοις παιᾶνες, εἴτε παιᾶνες, ᾠδαί, καὶ μολπαὶ ἀκούεσθαι εἰώθασιν. Γοᾶσθέ με] Μνησίλοχος πρὸς ἑαυτὸν ἐπανελθὼν, ὡς ἀνὴρ ταῦτα λέγει. ἅπερ οὕτω σύνταξον. ὦ γυναῖκες γοᾶσθέ με, ὡς μέλεος μέλεα μὲν πέπονθα. καὶ τὰ ἑξῆς. μέλεος δὲ κατὰ τὸν Σουίδαν μάταιος, ἄθλιος, ταλαίπωρος, δυστυχής. ὁ μὲν ποιητὴς ἐπὶ τοῦ ματαίου ἐκδέχεται τὸ μέλεος. οἱ δὲ τραγικοὶ ἐπὶ τοῦ οἰκτροῦ. ὁ δὲ νοῦς ἐστὶν. ὦ μέλεος, καὶ τάλας ἐγὼ, ὃς ὑπὸ συγγόνων (τὸν Εὐριπίδην αἰνιττόμενος, ὃν σώζειν ἐβούλετο) τοιαύτας ὕβρεις, καὶ

A κακὰ πάσχω. σύγγονος δὲ καὶ τὸν ἀδελφὸν, καὶ τὴν ἀδελφὴν δηλοῖ. καὶ γενικῶς πάντα συγγενῆ. ὑπὸ συγγόνων δὲ λέγει αὐξήσεως χάριν. εἰ γὰρ ὑπὸ τοῦ προστυχόντος ἀδικεῖσθαι βαρὺ, ὑπὸ τῶν ὁμαίμων, τῶν συγγενῶν, καὶ οἰκείων ἀδικεῖσθαι πολὺ βαρύτερον ὑπάρχει. τινὲς δὲ οὐχ ὑπὸ συγγόνων, ἀλλ' ἄπο συγγόνων, ἤγουν πόρρω συγγόνων, χαριέστερον νομίζουσιν. ὅπερ οὐκ ἀπίθανον. Ἀλλ' ἂν ἄνομα] ταῦτα Μνησίλοχος ὡς Ἀνδρομέδη λέγειν δοκεῖ. ὅπερ εἰκάσειεν ἄν τις ἐκ τῶν γενικῶν, τοῦτ' ἔστι λιτομέναν λέγω, καὶ τῆς φώγυσαν. ἔστι δὲ ὁ λόγος ἐλλειπτι- B κός ἐστι. διὸ καὶ μεγίστην ἀσάφειαν, καὶ σύνταξιν ἀνακόλουθον ἔχειν δοκεῖ. ἀλλὰ ταῦτα πάντα εἰκός ἐστιν ἐκ τῆς Ἀριστοφάνους Ἀνδρομέδης ληφθέντα. εἰ δὲ τοῦτο τὸ δρᾶμα νῦν εὑρίσκετο, πλεῖστον ἂν φῶς τούτοις προστεθείκοι. Φῶτα] φὼς, φωτὸς, ἀρσενικῶς, καὶ ὀξυτόνως, ὁ ἄρρην ἄνθρωπος. παρὰ τὸ φῶ τὸ λαλῶ, καὶ φθέγγομαι. φῶς δὲ οὐδετέρως, καὶ περισπωμένως, τὸ φωτίζον, καὶ λαμπρόν. ὃ καὶ παρὰ ποιηταῖς φάος κατὰ πλεονασμὸν τοῦ ο λέγεται. Ἄλλως. φὼς ὀξύτονον κυριολεκτεῖται περὶ τῶν λαμπρῶν, καὶ ἐνδόξων ἀνδρῶν, οἵπερ ἐν ταῖς πόλεσιν ὡς C φῶς, καὶ λαμπηδὼν ὑπάρχουσι διὰ τὸν πλοῦτον, διὰ τὰς ἀρετὰς, καὶ τὴν μεγαλοπρέπειαν. γενικῶς δὲ καὶ περὶ παντὸς ἀνθρώπου καταχρηστικώτερον λέγεται. Φῶς δὲ περισπώμενον, τὸ σέλας, ἡ αὐγὴ, ἡ αἴγλη, ἡ λαμπηδὼν, ἡ λαμπρότης. Ἀΐδα δὲ, δωρικῶς, ἀντὶ τοῦ Ἀΐδου, κοινῶς. ἀΐδης, δὲ καὶ ᾅδης, ὁ Πλούτων, καὶ ὁ τῶν τεθνεώτων βασιλεύς. καὶ αὐτὸς ὁ τῶν θανόντων τόπος οὕτω καλεῖται. παρὰ τὸ α στερητικὸν, καὶ τὸ ἰδεῖν, τὸ ὁρᾶν, διὰ τὸν σκότον ἰδεῖν τοῖς κάτω τόποις ὄντα. γόον, θρῆνον. πολυδάκρυτον, πολλῶν δακρύων μεστὸν, ἢ πολλῶν δακρύων ἄξιον. D Αἶ, αἶ] ὁ Μνησίλοχος πρὸς ἑαυτὸν πάλιν ἐπαναχωρήσας τῷ Εὐριπίδῃ δικαίαν μέμψιν μέμφεται, ὅτι ὑπ' αὐτοῦ ξυρηθεὶς, καὶ γυναικείοις ἐσθῆσι κοσμηθεὶς εἰς τὸ Θεσμοφόρειον ἀπεστάλη. τοιαύτην δὲ προσώπων, ἅπερ ἐστὶ πυκνῶς ἐνδύεται, μεταβολὴν, καὶ ἐναλλαγὴν Ἀριστοφάνης ἴσως ἐξεπίτηδες ἐνταῦθα παρεισάγει, καὶ τοὺς λόγους οὕτως ἀσαφεῖς. καὶ συμπεφυρμένους, ἵνα τὰ τῶν τεταραγμένων ψυχῶν πάθη μᾶλλον χαρακτηρίσῃ. αἶ, αἶ δὲ, ἐπίρρημα θρηνητικὸν διπλασιαζόμενον, περισπᾶται δὲ, καὶ ψιλοῦται κατὰ Σουίδαν. τούτων δὲ ὁ νοῦς ὅδε E φαίνεται εἶναι. ὦ τάλας ἐγὼ διὰ τὴν ἐμὴν ἀβουλίαν, καὶ εὐήθειαν. ὁ δὲ Εὐριπίδης σκληρὸς, καὶ ὠμὸς, ὃς ἐμὲ πρῶτον μὲν ἀπεξύρησεν, εἶτα δὲ κροκωτὸν ἐνδυσάμενον, εἰς τοῦτον τὸν ναὸν αὐτῷ συνδικήσοντα, καὶ ὑπὲρ αὐτοῦ ἐν τοσούτῳ γυναικῶν πλήθει ἀποκρινούμενον ἔπεμψεν.

Ἰώ μοι μοίρας ἄτεγκτε δαῖμον.
Ὦ κατάρατος ἐγώ. τίς ἐμὸν οὐκ ἐπόψεται
Πάθος ἀμέγαρτον ἐπὶ κακῶν παρουσίᾳ.
Εἴθε με πυρφόρος αἰθέρος ἀστὴρ
Τὸν βάρβαρον ἐξολέσειεν.
Οὐ γὰρ ἔτ' ἀθανάταν φλόγα λεύσσειν
Ἐστὶν ἐμοὶ φίλον ὡς ἐκρεμάσθην
Λαιμότμητ' ἄχη δαιμόνων αἰόλαν
Νέκυσιν ἐπὶ πορείαν.

Hei mihi, fati mei dura & aſpera fortuna.
O ſceleſtam me, quis meam non intuebitur
F *Calamitatem ingentem ob malorũ præſentiam!*
Vtinam me ignita ætheris ſtella
Barbarum perdat:
Nõ enim amplius immortalem flammã videre
Eſt mihi gratum, quoniam ſuſpenſus ſum,
Guttur abſcindentes dolores, dæmonum nigrum
Inter mortuos ad iter.

BOVRDINVS. Ἰώ.] πενθητικὸν καὶ κλαυστικόν. Μοίρας.] τὰς δυσμοιρίας. μοίρας γὰρ ἡγοῦντο παλαιοὶ, πάσης εὐτυχίας ἢ δυστυχίας ἡγεμόνας, καὶ ἀρχούσας εἶναι. Ἐπόψεται.] ἐλεήσεται. Ἐξολέσειεν.] ἀπολέσειεν. οὔτε γὰρ ζῆν ἔτι μοί ἐστι φίλον. Λεύσσειν.] ὁρᾶν. Λαιμότμητα.] θανάσιμα, θανατόφορα, τέμνοντα λαιμοὺς, τουτέστιν ἀφαιροῦντα τὸν βίον. Αἰόλαν] ποικίλην, πολυειδῆ καὶ ποικιλόμορφον. Ἐπιπορείαν.] ὁδόν.

G **BISETVS.** Μοίρας ἄτεγκτε δαῖμον] τινὲς γράφουσιν ἀτέγκτη, καὶ πρὸς τὸ μοίρας ἀναφέρουσιν. ἄτεγκτος δὲ παρὰ τὸ α στερητικὸν, καὶ τὸ τέγγειν, τὸ βρέχειν, ὁ ἄβροχος, ὁ σκληρός. ἀσυμπαθὴς, ἄθραυστος, ἄτεγκτος ἄνθρωπος παρηγορήμασιν. ὁ μὴ βρεχόμενος, μήτε προσιέμενος παραμυθίαν, ἀλλὰ σκληρὸς ὢν ὡς πέτρα, ἢ ἄλλο τι τῶν σκληρῶν, ὡς μηδὲ ὑπὸ ὕδατος βρέχεσθαι. Σ. κατάρατος δὲ, κατάρας ἄξιος. Ἀμέγαρτον] ἀμέγαρτος ὁ εὐτελὴς, καὶ

ἄτυχος,

ἐπίτιχος δὲ, ὅπως ἄν τις φθονήσειεν. ἀμέγαρτος, πένος, ὁ εἰς μέγα ἀνηυξημένος, ὁ πολὺς, καὶ μέγας. ᾧ οὐδεὶς μεγαίρει, ἤτοι φθονεῖ. πάθος οὖν ἀμέγαρτον, τὸ μέγα, τὸ ἀξιόλογον, καὶ ἀφθόνητον. Τὸν βάρβαρον] ἴσως γελοῖον, καὶ τὸ βάρβαρον, ἤγουν τὸν Σκύθην, ὃν καὶ τοξότην ἐκάλεσεν. Ἀθανάταν φλόγα] δωρικῶς, ἀντὶ τοῦ ἀθανάτην, ὡς καὶ αἰόλαν, ἀντὶ τοῦ αἰόλην. ἀθανάτην δὲ φλόγα καλεῖν δοκεῖ τὸν ἀθάνατον ἥλιον, οὗ ἐστὶν ἡ φλὸξ, καὶ τὸ φῶς ἀθάνατον. Ὡς ἐκρεμάσθην] τούτων ὁ νοῦς οὐδεὶς εἶναι δοκεῖ. καὶ γὰρ διὰ τὰ ἄχη τὰ λαιμότμητα κατὰ τῶν δαιμόνων αἰόλην πορείαν ἐπὶ νέκυσιν ἐκρεμάσθην. ἄχη δὲ λαιμότμητα καλεῖ τὰς λύπας τὸν λαιμὸν, ἤτοι τὴν φάρυγγα, τεμνούσας, ἃς Ὅμηρος ἄλλῃ κέρτομα, καὶ κερτόμια εἴποι. οὐ γὰρ τὸ λαιμότμητον ἐνεργητικῶς μᾶλλον, ἢ παθητικῶς ληπτέον, ὡς ἐκ τῆς τούτων ἐννοίας δῆλον. ἄχη δὲ κατ' ἔλλειψιν τῆς διὰ, καὶ ἐν τῷ πορείαν, ἔλλειψις τῆς κατὰ προθέσεως. αἱ δὲ τοιαῦται τῶν προθέσεων ἐλλείψεις πλεῖσται παρ' Εὐριπίδῃ. νέκυσιν ἐπὶ, βέλτιον νέκυσιν ἐπὶ, ὅτι ἡ πρόθεσις τὴν οἰκείαν χώραν μετέβαλεν. αἰόλην δὲ, τὴν σκοτεινὴν, καὶ μέλαιναν. Ἄλλως. Ἐκρεμάσθην ἴσως λέγει, ὅτι Μνησίλοχος προσποιεῖται τὴν Ἀνδρομέδαν πρὸς θαλασσίῳ σκοπέλῳ δεθεῖσαν, καὶ κρεμασθεῖσαν. διὸ καὶ κάτω Εὐριπίδης λέγει, ὦ παρθέν' οἰκτείρω σε κρεμαμένην ὁρῶν. ταῦτα δὲ οὕτω ληπτέον. ὡς ἐγὼ κρεμασθεῖσα ἀνέχω, φέρω, πάσχω ἄχη παρὰ τὰ, καὶ τὸν λαιμὸν τέμνοντα ὑπὸ δαιμόνων. τουτέστι τῆς Δήμητρος, καὶ τῆς Κόρης, εἰς ὧν τιμὴν τὰ Θεσμοφόρια ἐτελεῖτο, ἐπιτιμηθεῖσα. πῶς κατὰ πορείαν αἰόλην ἐπὶ νέκυσι. τὴν δὲ τούτων ἀσάφειαν τίκτει τὸ καινοπρεπὲς τῆς φράσεως, καὶ τῆς συντάξεως, καὶ ἡ τοῦ λέγοντος ἀσύστατος, ἄδηλος, καὶ τεταραγμένη ῥῆσις. καὶ γὰρ ὁ Μνησίλοχος ποτὲ μὲν, ὡς Μνησίλοχος περὶ ἑαυτοῦ πολλὰ λέγει, ποτὲ δὲ, ὡς μία τῶν Θεσμοφοριαζουσῶν γυνὴ, ποτὲ δὲ, ὡς Ἀνδρομέδη, καὶ διάφορα πάθη τούτοις τοῖς διαφόροις προσώποις κατὰ διαφόρους καιροὺς συμβάντα συνάγει, ἅπερ ἐπιμελῶς ἐξετασθέντα, καὶ διορισθέντα, οὐ τοσαύτην μεγάλην ἔχει διαφοράν. ὁ τοίνυν βουλόμενος τούτων ἀκρίβειαν σαφέστερον ἔχειν, πάντα καλῶς σκοπείτω, καὶ διακρινέτω τίς ὁ λέγων, τίς ὁ τοῦ λόγου τρόπος, τίς ἡ αἰτία, καὶ πῶς ἕκαστα χωρὶς, ἢ σὺν ἀναμὶξ ληπτέον. τινὲς δὲ τὴν τούτων ἀσάφειαν καὶ δυσχέρειαν καταμαθόντες, ἀντὶ τοῦ δαιμόνων, γράφουσιν (οἶμαι) διαμείβων, καὶ ταῦτα οὕτω συντάττουσιν, ὡς ἐκρεμάσθην διαμείβων ἄχη λαιμότμητα, ἐπὶ πορείαν αἰόλην νέκυσιν. ὅπερ οὐκ ἀπίθανον. οὕτω γὰρ τὸ τῶν ἐλλείψεων πλῆθος φεύξεις, καὶ μηδὲν καινοῦ λέξεις. τὸ δὲ δαιμόνων ἐνταῦθα ὡς τὸ ἁπλοῦν μόνον ληπτέον, ὡς ἐν τῷ ἡσιοδείῳ, μείναντες χειμῶνα, ἀντὶ τοῦ ὑπομείναντες, ἐνεγκόντες, παθόντες. οὕτω πάντα καλῶς ἂν ἔχοι.

ΕΥΡΙΠΙΔΗΣ ΩΣ ΗΧΩ, ΜΝΗΣΙΛΟΧΟΣ ΩΣ ΑΝΔΡΟΜΕΔΗ, ΣΚΥΘΗΣ.

D Χαῖρ' ὦ φίλη παῖ. τὸν δὲ πατέρα Κηφέα,
Ὅς σ' ἐξέθηκεν, ἀπολέσειαν οἱ θεοί.
Μν. Σὺ δ' εἶ τίς ἥτις τοὐμὸν ᾤκτειρας πάθος.
Ηχ. Ἠχὼ λόγων ἀντῳδὸς ἐπικοκκύστρια.
Ἥπερ πέρυσιν ἐν τῷδε ταὐτῷ χωρίῳ
Εὐριπίδῃ καὐτὴ ξυνηγωνιζόμην.
E Ἀλλ' ὦ τέκνον. σὲ μὲν τοσαῦτα χρὴ ποιεῖν,
Κλάειν ἐλεεινῶς. Μν. σὲ δ' ἐπικλάειν ὕστερον.
Ηχ. Ἐμοὶ μελήσει ταῦτά γ'. ἀλλ' ἄρχου λόγων.
Μν. Ὦ νὺξ ἱερά.
Ὡς μακρὸν ἵππευμα διώκεις
Ἀστεροειδέα νῶτα διφρεύουσ'
Σ' αἰθέρος ἱερᾶς,
F Τοῦ σεμνοτάτου δι' Ὀλύμπου. Ηχ. Δι' Ὀλύμπου.
Μν. Τί ποτ' Ἀνδρομέδα περίαλλα κακῶν
Μέρος ἐξέλαχον. Ηχ. Μέρος ἐξέλαχον.
Θανάτου τλήμων. Ηχ. Θανάτου τλήμων.

EVRIPIDES TANQVAM ECHO, Mneſilochus tanquā Andromeda, Scytha.

Salue ô chara filia, patrem autem Cepheum
Qui te expoſuit, perdant dij.
MN. *Tu verò quaenam es, quae meam miſerata es calamitatem?*
ECHO. *Echo verborum reſonans aſsibilatrix,*
Quae quidem ſuperiori anno in hoc eodem loco
Euripidem & ipſa defendi.
Sed ô filia, te quidem tot oportet facere,
Flere miſerabiliter. MN. *te verò in*
Fletu reſpondere poſtea.
ECHO. *Mihi erunt curae quidem haec, ſed incipe & auſpicare verba.*
MN. *O nox ſacra,*
Quàm longam equitationem impellis,
Stellata dorſa curru
Pertranſiens aetheris ſacri,
Venerabiliſsimū per Olympū. ECH. *per Olympū.*
MN. *Quidnam ego Andromeda de alijs malis*
Partem ſortita ſum? ECH. *Partē ſortita ſum.*
MN. *Mortis miſera.* ECHO. *Mortis miſera.*

BISETVS. Χαῖρ' ὦ φίλη παῖ] Εὐριπίδης ὡς Ἠχὼ τὸν Μνησίλοχον ὡς Ἀνδρομέδην προσφωνεῖ, καὶ ταῦτα λέγει. ἐξέθηκεν δὲ, παρέβαλε τῷ κήτει, περὶ οὗ ἐν τοῖς ἄνω προείρηται.

BOVRDINVS. Κηφέα.] ὅστις πατὴρ ἦν Ἀνδρομέδης, καὶ αὐτὴν ἐξέθηκε τῷ κήτει, ὡς βορὰν γενησομένην. Ἐξέθηκεν] προὔβαλλε τῷ. Ἀντῳδός.] ἀντᾴδουσα λόγοις. ἀνταποδιδοῦσα τοὺς λόγους. Ἐπικοκκύστρια.] ἐπικοκκύζουσα, ἀντικατᾴδουσα κοκκάζειν, ἐπᾴδειν, ἀπὸ τοῦ ψόφου τὸ ῥῆμα μεταχθέν. Ξυνηγωνιζόμην.] συνελάμβανον. συνέπραττον. Ἵππευμα.] ἱππεύσεις, τουτέστιν εἰς μακρὰν διαπορεύεις, διώκεις, ἐλαύνεις. Ἀστεροειδέα] ἄστροις λάμποντα φαίνεις. Διφρεύουσα] διελαύνουσα καὶ διαβαίνουσα. Τοῦ σεμνοτάτου.] τοῦ πολυσέμνου, καὶ λαμπροτάτου. G Ἐξέλαχον.] ἐνέτυχεν κακῷ.

BISETVS. Ἠχὼ λόγων] Εὐριπίδης τὴν ἠχὼ μεμιμημένος, ἵνα μὴ ὑπὸ τῶν γυναικῶν, καὶ τοῦ τοξότου τοῦ Μνησίλοχον φυλάττοντος ἀναγνωρισθείη, ἐνταῦθα νοητέος. ἐπικοκκύστρια δὲ, παρὰ τὸ ἐπικοκκύζειν. κοκκύζειν δὲ κυρίως λέγεται ὁ κόκκυξ ὄρνεον. καταχρηστικῶς δὲ καὶ περὶ

ἢ ἀνθρωπίνης φωνῆς λέγεται, ὅταν τις τὴν κόκκυγα μιμούμενος κοκκύζει, κωκύει, καὶ θρηνεῖ. Ἧπερ πέρυσιν] ἐντεῦθεν δῆλον τραγῳδίαν ἐπιγραφὴν Ἀνδρομέδαν ὑπὸ Εὐριπίδου ποιηθεῖσαν. Ξυνηγωνιζόμην] ξυναγωνίζεσθαί τινι, σύνδικον εἶναι τινι, καὶ παρεῖναί τινι ἐν τῷ δικαστηρίῳ, καὶ προστατεῖν αὐτοῦ. ἡ δὲ μεταφορὰ ἀπὸ τῶν ἐν τοῖς πολέμοις, καὶ μάχαις ξυναγωνιζομένων. Ἵππευμα] ἱππασίαν, πορείαν. τοῦτο δὲ ποιητικόν. οἱ γὰρ ποιηταὶ τὴν νύκτα ὡς θεὰν μυθεύουσι καὶ ἵππους, καὶ ἅρματα, καὶ ἱππασίας νυκτερινὰς αὐτῇ περιάπτουσι. Περίαλλα] ἐπιρρηματικῶς τοῦτο ληπτέον ἀντὶ τοῦ περιάλλως, τουτέστιν ἐξόχως, κατ' ἐξοχὴν, διαφερόντως. περιάλλα τίνων ἀντὶ τοῦ, παρὰ πάσας τὰς ἄλλας γυναῖκας. Μνησίλοχος δὲ ὡς Ἀνδρομέδη περὶ τῆς αὐτοῦ μεγίστης δυστυχίας ταῦτα λέγει, καὶ θρηνεῖ. διὰ τί ποτε ἐγὼ δυστυχὴς κακῶν μέρος ἐξέλαχον, ἐκληρωσάμην πολὺ μεῖζον, ἢ αἱ ἄλλαι γυναῖκες; διὰ τί μόνη πασῶν εἰμι δυστυχεστάτη; Θανάτου τλήμων] ὦ τλήμων ἐγὼ ἕνεκα τοῦ θανάτου, ὃν ἤδη ἀθυμοῦσα περιμένω.

Μν. Ἀπολεῖς μ' ὦ γραῦ στωμυλλομένη.
Ηχ. Στωμυλλομένη.
Μν. Νὴ Δία. ὀχληρά γ' εἰσήρρηκας
Λίαν. Ηχ. Λίαν.
Μν. Ὦ 'γάθ' ἔασόν με μονῳδῆσαι.
Καὶ χαριεῖ μοι.
Παῦσαι. Ηχ. Παῦσαι.
Μν. Βάλλ' ἐς κόρακας. Ηχ. Βάλλ' ἐς κόρακας.
Μν. Τί τὸ κακόν. Ηχ. Τί τὸ κακόν.
Μν. Ληρεῖς. Ηχ. Ληρεῖς.
Μν. Οἴμωζε. Ηχ. Οἴμωζε.
Μν. Ὀτότυζε. Ηχ. Ὀτότυζε.
Σκ. Οὗτος τί λαλεῖς; Ηχ. Οὗτος τί λαλεῖς.
Σκ. Πρυτάνεις καλέσω. Ηχ. Πρυτάνεις καλέσω.
Σκ. Σὶ κακόν. Ηχ. Σὶ κακόν.
Σκ. Πωτετοπωνή. Ηχ. Πωτετοπωνή.
Σκ. Σὶ λαλεῖς. Ηχ. Σὶ λαλεῖς.
Σκ. Κλαύσαιμι. Ηχ. Κλαύσαιμι.
Σκ. Κακκάσκιμοι. Ηχ. Κακκάσκιμοι.
Σκ. Μὰ Δί' ἀλλὰ γυνὴ πλησίον αὕτη. Ηχ. Πλησίον αὕτη.
Σκ. Ποῦ 'σθ' ἡ μιαρά.
Καὶ δὴ φεύγει.
Ποῖ ποῖ φεύγεις, οὐ καιρήσεις.
Ἔτι γὰρ γρύζεις. Ηχ. Ἔτι γὰρ γρύζεις.
Σκ. Λάβε τῇ μιαρᾷ. Ηχ. Λάβε τῇ μιαρᾷ.
Λαλοκαικαταρατογυναῖκα.

MN. Perdis me ô anus blaterans.
ECH. *Blaterans.* *(cem ingressa es*
MN. Profecto molesta quidem in malam cru-
Valde. ECH. *Valde.*
MN. *O bone, sine me naniam canere,*
Et gratificaberis mihi.
Desine. ECH. *Desine.*
MN. *Abi in malã rẽ.* ECH. *Abi in malam rem.*
MN. Quidnam est hoc malum? ECH. *Quidnam est hoc malum?*
MN. Nugaris. ECH. *Nugaris,*
MN. Plora. ECH. *Plora.*
MN. Geme. ECH. *Geme.* *(nugaris?*
SC. *Heus tu quid nugaris?* ECH. *Heus tu quid*
SC. *Principes ciuitatis vocabo.* ECH. *Principes ciuitatis vocabo.*
SC. *Quidnam hoc malum est?* ECH. *Quidnam hoc malum est?* *(hac vox?*
SC. Quaenam est hac vox? ECH. *Quaenam est*
SC. Quid nugaris? ECH. *Quid nugaris?*
SC. Plorabis. ECH. *Plorabis.*
SC. Lamentaberis. ECH. *Lamentaberis.*
SC. Non per Iouem, sed mulier propè hac.
ECH. *Propè hac.*
SC. Vbi est scelesta? & quidem fugit,
Quò quò fugis? nónne capies?
Adhuc enim mussas? Ech. Adhuc enim mussas?
SC. Cõprehẽde scelestã. Ech. Cõprehẽde scelestã,
Loquacem & scelestam mulierem.

BOVRDINVS. Στωμυλλωμένη.] πολυλαλοῦσα, ἀμετρολογοῦσα, καὶ στωμύλματα λέγουσα. Ὀχληρά.] ἐπαχθὴς, χαλεπὴ καὶ ἄχαρος. Εἰσήρρηκας.] εἰσέβης, εἰσελήλυθας. ἐρρεῖν γὰρ σημαίνει ἥκειν, ἔρχεσθαι. Λίαν] πάνυ. Μονῳδῆσαι.] τουτέστι μόνην ᾄδειν καὶ θρηνεῖν. Χαριεῖ μοι.] χάριν ποιήσεις. τοῦτο δὲ ἀδύνατόν ἐστιν. καὶ γὰρ ἡ ἠχὼ ἀεὶ ἀντᾴδει καὶ ἀντηχεῖ, ἀντικτυπεῖ τε. Βάλλ' ἐς κόρακας.] ἔρρε ἐς κόρακας. Ὀτότυζε.] λέγε, θρήνει. Πωτετοπωνή.] τουτέστι αὕτη δὲ τίς ἐστι φωνή, πόθεν δὲ αὕτη ἡ φωνή. Κακκάσκιμοι.] τουτέστι κλαύσεις καὶ πενθήσεις, καὶ γοάσεις. κακκάζειν δὲ λέγουσιν οἱ Ἀττικοὶ τὰς ὄρνεις πρὸς τὸ τίκτειν φθεγγομένας. Γρύζεις] κράζεις, κραυγάζεις, βοᾷς, ἀπὸ τοῦ γρῦ ἥτις ἐστὶ φωνὴ τῶν χοίρων. Λαλοκαικαταρατογυναῖκα] λαλοῦσαν καὶ κατάρατον τὴν γυναῖκα.

BISETVS. Στωμυλλωμένη] φλυαροῦσα. στωμύλος, ὁ φλύαρος, καὶ λάλος. στωμυλία, ἡ φλυαρία. καὶ στωμυλλᾶσθαι νῦν ταυτὸν τῷ στωμύλλειν, καὶ στωμυλλεῖσθαι, ἤγουν φλυαρεῖν, καὶ ἄγαν, καὶ ἀκαίρως λαλεῖν. Εἰσήρρηκας] μετὰ τῆς σου φθορᾶς δεῦρο εἰσεπήδησας. ὡς τὴν σὴν φθορὰν εἰσῆλθες. περὶ δὲ τοῦ εἰσέρρειν, περὶ οὗ ἐν τοῖς ἄνω πολλὰ προείρηται. Μονῳδῆσαι] θρηνεῖν. μονῳδία, θρηνώδης ᾠδῆς. μονῳδεῖν δὲ κυρίως λέγεται ὅταν εἷς μόνος τὴν ᾠδὴν ᾄδει, καὶ οὐχ ὁμοῦ ὁ χορὸς ὅλος. Σ. νῦν δὲ μεταφορικῶς ἀντὶ τοῦ μόνον θρηνεῖν λαμβάνεται. χαριεῖ δὲ, χαρίσῃ, χάριν δώσεις, παρέξεις. Ὀτότυζε] ὀτοτύζειν, λέγειν, θρηνεῖν. Ἡσύχιος. Σὶ κακόν;] ὁ Σκύθης κἀνταῦθα, καὶ ἐν τοῖς ἑξῆς, ὡς βάρβαρος βαρβαρίζει. ὅθεν σὶ κακόν; τί κακόν ἐστι; πωτετοπωνή; πόθεν αὕτη ἡ φωνή; σὶ λαλεῖς; τί λαλεῖς; τί φωνεῖς; τί λέγεις; κλαύσαιμι. κλαύσῃ. κλαύσεις, οἰμώξεις. κακκάσκιμοι, καγχάζεις. Λάβε τῇ μιαρᾷ] λάβε τὴν μιαρὰν λάλον, καὶ κατάρατον γυναῖκα.

A

ΕΥΡΙΠΙΔΗΣ ΩΣ ΠΕΡΣΕΥΣ, Σκύθης.

Ὦ Θεοί, τίν' ἐς γῆν βαρβάρων ἀφίγμεθα
Ταχεῖ πεδίλῳ; διαμέσου γὰρ αἰθέρος
Τέμνων κέλευθον πόδα τίθημι ὑπόπτερον,
Περσεὺς πρὸς Ἄργος ναυστολῶν τὸ Γοργόνος
Κάρα κομίζων. Σκ. τί λέγι τῆ Γοργόνος πέρ;
Τὸ γραμματέο σὺ τῆ κεφαλῆ τὴν Γοργόνος.
Ευ. Ἐγωγε φημί. Σκ. Γοργό τοι κἀγὼ λέγι. C
Ευ. Ἔα. τίν' ὄχθον τόνδ' ὁρῶ, καὶ παρθένον
Θεαῖς ὁμοίαν ναῦν ὅπως ὡρμισμένην;

EVRIPIDES VT PERSEVS, Scytha.

O Dij quámnam in terram Barbarorũ peruenimus
B Celeri talari? per medium enim atherem
Secans viam, pedem pono alatum
Perſeus ad Argos nauigans, Gorgonis
Caput ferens. SC. Quid dicis tu Gorgone de?
Horribile tu caput Gorgonis?
EV. Equidem dico. SC. Gorgonem quidem etiam ego dico.
EV. Sine quémnam aggerem hunc video & virginem
Deabus ſimilem, nauim tanquam appulſam & littori alligatam?

BOVRDINVS. Ὡς περσεύς.] πεδίλῳ ποδὶ τέμνων κέλευθον βαδίζων πάσῃ ἀπόπτερον. Τίθημι.] τουτέστι, διίπταμαι. Ναυστολῶν.] ναυηγῶν. Τὸ γοργόνος κάρα.] ὥστε πάντας ἐκφοβεῖσθαι δεινότητι ταύτης τῆς κεφαλῆς καὶ ἀποκτεῖναι τοὺς μοι ἀντιστάντας, ὥσπερ ἐποίησεν ὁ περσεύς. ὅτε δ' ὁ περσεὺς ἀνεῖλε τὴν γοργόνα λοξοδρεπάνῳ ἐπικρύψας ἑαυτόν, ὥστε μὴ ὁραθῆναι τῇ τοῦ D ἄδου κυνῇ. Τί λέγει.] ἡ γνώμη δὲ αὕτη ἐστί, τί λέγεις περὶ γοργόνος ἐκείνης. Κάρα] τὴν κεφαλὴν δεινὴν οὖσαν φοβεράν τε. Ὡρμισμένην] πορευομένην, καὶ ὁρμῶσαν ταῖς ὄχθαις.

BISETVS. Ὦ θεοί] Εὐριπίδης τὸ Περσέως πρόσωπον πάλιν ἐνδυσάμενος εἰς τὸ προσκήνιον προέρχεται, καὶ ὡς πλείστου θαύματος ἔμπλεως, καὶ τῶν τόπων, εἰς οὓς ἀφίκετο, ἄπειρος, ταῦτα λέγει, καὶ ταύταις ταῖς τέχναις τὸν Μνησίλοχον ἐκ τῶν τοῦ Σκύθου χειρῶν ἐξελεῖν πειρᾶται, ἀλλὰ μάτην. καὶ γὰρ ὁ Σκύθης βαρβαρικῶς ἀνταγωνίζεται, καὶ αὐτοῦ τὸ ἐπιχείρημα τελειοῦσθαι ἐπιτρέπει. E Ναυστολῶν] ναυστολία, ὁ πλοῦς. ναυστολεῖν, πλεῖν. παρὰ τὴν ναῦν, καὶ τὸ στέλλειν. εἴτε στέλλεσθαι, τὸ διὰ θαλάσσης πορεύεσθαι. νῦν δὲ μεταφορικῶς ληπτέον ἀντὶ τοῦ ἵπτασθαι. Κάρα κομίζων] τὴν κεφαλήν. καὶ τὸ κάρα μὲν οὐδέτερον κοινῶς. ἰακῶς δὲ κάρη. παρὰ δὲ τοῖς νεωτέροις καὶ κάρη, κάρης θηλυκῶς λέγεται. Καλλίμαχος,

Ἐκπρεπὲ τοι προέχυτο κάρης εὐρεῖα καλύπτρη.

κάρα δὲ κατὰ μετάθεσιν εἴρηται ἐκ τοῦ ἄκρα. ἡ γὰρ κεφαλὴ ἐν τῷ σώματι ἄκρα τις, καὶ οἱονεὶ ἀκρόπολις ὑπάρχει. Τί λέγει] τί λέγεις σὺ περὶ τῆς Γοργόνος; τίνες δὲ, καὶ πόσαι, F καὶ ποῖαι ἦσαν αἱ Γοργόνες, πότε, διὰ τί, καὶ πῶς αὐτὰς ὁ Περσεὺς ἀνεῖλε, δηλοῦσι τὰ παλαιὰ σχόλια εἰς τὸν Ἀπολλώνιον τῶν Ἀργοναυτικῶν γ. ἐν τῇ ἐξηγήσει τούτων τῶν ἐπῶν.

Εὖτε γὰρ ἰσόθεος Λιβύην ὑπερέπτατο Περσεὺς
Εὐρυμέδων (καὶ γὰρ τὸ κάλεσκε μιν οὔνομα μήτηρ)
Γοργόνος ἀρτίτομον κεφαλὴν βασιλῆϊ κομίζων.

καὶ τὰ ἑξῆς. τούτων καὶ Ἡσίοδος ἐν Θεογονίᾳ μνημονεύει, καὶ περὶ τῆς Μεδούσης ταῦτα λέγει,

Τῆς δ' ὅτε δὴ Περσεὺς κεφαλὴν ἀπεδειροτόμησεν,

καὶ τὰ ἑξῆς.

Τὸ γραμματέο] τούτων ὁ νοῦς οὗτος εἶναι δοκεῖ. τὸ γραμματέως σὺ τὴν κεφαλὴν τῆς Γοργόνος καλεῖς; Ἀριστοφάνης δὲ διὰ τούτων αἰνιγματικῶς τινὰ τῶν δημοσίων γραμματέων, τῶν τότε θεωμένων σκώπτειν φαίνεται, καὶ πονηρὸν αὐτὸν καλεῖν, καὶ ἀποφαίνειν ἄξιον ταυτὰ τῇ Γοργόνι παθεῖν. πῶς τοίνυν σὺ λέγεις ταύτην τὴν γραμματέως κεφαλήν, Γοργόνος εἶναι κεφαλήν; ἴσως δὲ καὶ τὴν τούτου τοῦ γραμματέως δυσμορφίαν, καὶ αἰσχρότητα, καὶ τῶν ὀφθαλμῶν γοργότητα δηλοῦν οὕτως ἐθέλει, δεικνύων αὐτὸν τῇ Γοργόνι ὅμοιον. Γοργό τοι, ἀντὶ τοῦ Γοργώ τοι κἀγὼ λέγω. Ὄχθον] ὄχθος, κρημνός, πέτρα, τὸ ὑψηλὸν τοῦ ποταμοῦ, ἢ τῆς γῆς. ἢ τὸ ἀπόκρημνον στόμα θαλάσσης. κυρίως δὲ, αἱ ποταμῶν ἄκρα. Ἡσύχιος. Ἄλλως. ὄχθη καὶ ὄχθος. παρὰ τὸ ἴσχειν, ἤγουν ἐξέχειν λέγεται πλεονασμῷ τοῦ θ. ὄχθαι θαλάσσης ἀκύρως, ἀντὶ τοῦ αἰγιαλοί. ὄχθαι εἰσι, τὰ χείλη, καὶ αἱ ἀνασκαφαί. καὶ ὀχθεῖν, τὸ ἄχθεσθαι, καὶ ὑψοῦν θυμόν, παρὰ τὸν ὄχθον, ὃ δηλοῖ ἐπανάστημα. Εὐστάθιος. Ναῦν ὅπως] ὥσπερ ναῦν. ὡρμισμένην δὲ, πρὸς τὸν ὅρμον κατενεχθεῖσαν. ὁρμίζειν, τὸ εἰς ὅρμον ἱστᾶν. ὁρμεῖν δὲ, τὸ ἐν ὅρμῳ ἵστασθαι. ταῦτα δὲ διαφέρει ὡς τὸ πλουτίζειν, καὶ τὸ σωφρονίζειν, τοῦ πλουτεῖν, καὶ σωφρονεῖν. ὁρμεῖ μὲν γὰρ ἡ ναῦς. ὁρμίζει δὲ ἄλλος νῆα. Εὐστάθιος.

ΜΝΗΣΙΛΟΧΟΣ ΩΣ ΑΝΔΡΟΜΕΔΗ.

Ὦ Ξεῖνε κατοίκτειρόν με τὴν παναθλίαν.
Λῦσόν με δεσμῶν. Σκ. οὐκὶ μὴ λαλῆς σύ.
Κατάρατο τολμᾷς ἀποθανουμένη λαλᾷς.
Ευ. Ὦ παρθέν'. οἰκτείρω σε κρεμαμένην ὁρῶν.
Σκ. Οὐ παρτέν' ἐστίν, ἀλλ' ἁμαρτωλὴ γέρον

MNESILOCHVS TANQVAM Andromeda.

G

O Hoſpes miſerere mei miſerrime,
Solue me vinculis. SC. ne nugeris tu,
Sceleſta audes? moritura nugaris.
EV. O virgo miſereor te ſuſpenſam videns eſſe.
SC. Non virgo eſt, ſed ſceleſtus ſenex,

BISETVS. Ὦ ξένε] Μνησίλοχος ὡς Ἀνδρομέδη τὴν τοῦ Εὐριπίδου βοήθειαν ὡς Περσέως ἐπικαλῶν αἰτεῖ.

BOVRDINVS. Κατοίκτειρον] ἐλέησον. Λῦσον.] ἔκλυσον ἐκ τῶν δεσμῶν. Λαλεῖς.] φλυαρεῖς. Κατάρατε τολμᾷς.] ἐπάρατος οὖσα τολμᾷς. Ἀποθανούμενον λαλεῖς] φλυαρεῖς. Παρθένα.] ἀντὶ τοῦ παρθένος. Γέρων ἁ- A μαρτωλὴ] ἐφαμαρτάνων.

BISETVS. Οὐκὶ μι] καὶ ταῦτα βαρβάρως εἴρηται, ἀντὶ τοῦ, οὐκὶ λαλῇς σύ. ὦ κατάρατε λαλεῖν τολμᾷς; ἀποθανούμενος λαλεῖς; Οὐ παρθέν' ἐστιν] καὶ ταῦτα βάρβαρα. ἀλλ' οὕτως ἑλληνιστί. αὕτη οὐκ ἔστι παρθένος, ἀλλὰ γέρων ἁμαρτωλὸς, καὶ κλέπτης, καὶ πανοῦργος.

Καὶ κλέπτω καὶ πανοῦργο. Ευ. ληρεῖς ὦ Σκύθα
Αὕτη γάρ ἐστιν Ἀνδρομέδα παῖς Κηφέως
Σκ. Σκέψαι τὸ σκῦτο μῆτι μικτὸν παίνεται.
Ευ. Φέρε. δεῦρο. δεῦρό μοι τὴν χεῖρ' ἵν' ἅψωμαι κόρης.
Φέρε. Σκύθ' ἀνθρώποισι γὰρ νοσήματα
Ἅπασιν ἐστίν. ἐμὲ δὲ καὐτὸν τῆς κόρης
Ταύτης ἔρως εἴληφεν. Σκ. οὐ ζηλῶ τί σε·
Ἀτὰρ εἰ τὸ πρωκτὸ δεῦρο περιεστραμμένον
Οὐκ ἐφθόνησας αὐτὸ πυγίζεις ἄγων.
Ευ. Τί δ' οὐκ ἐᾷς λύσαντά μ' αὐτὴν ὦ Σκύθα
Πεσεῖν ἐς εὐνὴν καὶ γαμήλιον λέχος.
Σκ. Εἰ σφόδρ' ἐπιθυμεῖς τὴν γεροντοπύγισο
Τὴ σανιδοτρήσας ἐξοπισθοπρώκτισον.
Ευ. Μὰ Δί' ἀλλὰ λύσω δέσμα. Σκ. μαστιγῶ σ' ἄρα.
Ευ. Καὶ μὴν ποιήσω τοῦτο. Σκ. τὸ κεπαλῆς ἄρα
Τὸ ξιπομάχαιρον ἀποκεκόψοι τουτοΐ.
Μν. Αἰαῖ τί δράσω, πρὸς τίνας στρεφθῶ λόγους;
Ἀλλ' οὐκ ἂν δέξαιτο βάρβαρος φύσις.
Σκαιοῖσι γάρ τοι καινὰ προσφέρων σοφὰ
Μάτην ἀναλίσκοις ἄν, ἀλλ' ἄλλην τινὰ
Τούτῳ πρέπουσαν μηχανὴν προσοιστέον.
Σκ. Μιαρὸς ἀλώπηξ οἷον ἐπιθηκίζει μοι.
Μν. Μέμνησο Περσεῦ μ' ὡς καταλείπεις ἀθλίαν.
Σκ. Ἔτι γὰρ σὺ τὴν μάστιγα ἐπιθυμεῖς λαβεῖν.
Χο. Παλλάδα τὴν φιλόχορον ἐμοὶ
Δεῦρο καλεῖν νόμος ἐς
Χορὸν, παρθένον
Ἄζυγα κόρην,

Et fur, & maleficus. EV. *Nugaris ô Scytha,*
Hæc enim est Andromeda filia Cephei.
B SC. *Specta virile membrum, nunquid paruũ videtur?*
EV. *Age huc huc mihi manum, vt tangam puellam.*
Age Scytha, hominibus enim morbi
Omnibus sunt, me verò etiam ipsum puellæ
Huius amor cepit. SC. *Non æmulor quicquam te:*
Sed si podicem huc conuersum
C *Non inuidisses, ipsum subagitares abducens.*
EV. *Quid verò non permittis soluentem me ipsam ô Scytha*
Cadere & in lectum, & in nuptiale cubile?
SC. *Si valde cupis, senem subagita:*
Tabulam perforans à tergo subagita.
EV. *Non per Iouem, sed soluam corpus.* SC. *flagellabo te quidem.*
D EV. *Verùm faciam hoc.* SC. *caput igitur*
Ensis abscindet hic.
MN. *Heu heu, quid faciam? ad quásnam conuertar rationes & consilia?*
Sed non admitteret barbara natura.
Imperitis enim & asperis noua afferens consilia,
E *Frustra tempus & laborem consumeres: sed aliud quoddam*
Huic conueniens consilium afferendum est.
SC. *Scelesta vulpes vt simiam agit mihi.*
MN. *Memento Perseu, me quòd deseres miseram.*
SC. *Adhuc enim tu flagellum cupis accipere.*
CHO. *Palladem amicam choreárum mihi*
Huc vocare lex est,
F *Ad chorum, virginem,*
Inconiugatam puellam,

BOVRDINVS. Καὶ κλέπτω καὶ πανοῦργο] τουτέστι κλέπτων καὶ πανουργευόμενος. Σκέψαι.] σκυθικῶς τοῦτο λέγεται. σημαίνει δὲ σκέψαι τὸ αἰδοῖον πότερα μικρὸν σοι φαίνεται. Ἅψωμαι] ἐφάπτωμαι. Νοσήματα.] ὑπὸ τοῦ ἀφροδισιαστικοῦ ἔρωτος. Ἐπιφθόνησας.] ἐφθόνησας. Πυγίζεις ἄγων.] ἐπύγισας, διέφθειρας, αἴσχιστα εἰργάσω. Γαμήλιον] τουτέστι γαμετὴν ἐκείνη. Γεροντοπύγισο] πύγισον τὸν γέροντα. Σανιδοτρήσας.] τρήσας τὴν σανίδα ἢ διατρυπήσας αὐτός. Ἐξοπισθοπρώκτισον] ἐξόπισθεν καταπύγισον, καὶ καταπρώκτισον. Τὸ ξιπομάχαιρον.] γνώμη ἐστίν. τὴν σοῦ κεφαλὴν ἢ κάρα τοῦτο τὸ ξίφος ἀποκόψει. Στρεφθῶ.] στραφῶ. Σκαιοῖσι γάρ.] καὶ γάρ φησιν ἀγροίκοις καινήν τινα προσφέρων σοφίαν, μάτην ἂν ὑποπονοῖς. Ἀναλίσκοις] πόνον, τουτέστι ποιήσεις, σπουδάσεις. Ἀλλ' ἄλλην τινὰ] ἀλλὰ δεῖ καινῆς τινὸς μηχανῆς καὶ βουλεύματος, εὑρήματός τε πρέποντος τούτῳ. Μιαρὸς] διὰ τὴν κακουργίαν. Ἐπιθηκίζει μοι.] ἀντὶ τοῦ ἐπιπιθηκίζει, ὡς δὴ πιθηκὸν μιμεῖται, καὶ με φενακίζειν, ἐξαπατᾶν τε βούλεται. Ἄζυγα.] μήπω ζευχθεῖσαν μηδὲ γαμηθεῖσαν.

G BISETVS. Σκέψαι τὸ σκῦτο] σκέψαι τὸ σκύτος, μή τι μικρὸν φαίνεται; σκύτος δὲ, τὸ δέρμα. ἀλλὰ διεζωσμένοι εἰσῄεσαν οἱ κωμικοὶ ὑποκριταί. οἱ δὲ αἰδοῖα δερμάτινα γελοίου χάριν ἐπὶ τοῖς τῶν ἰσχίων, καὶ τῶν αἰδοίων περικείμενοι. καὶ τοῦτ' ἐστίν, ὅπερ ὁ Σκύθης ἐνταῦθα νοεῖ. Ἀτὰρ εἰ] ἀτὰρ εἰ τὸν πρωκτὸν δεῦρο ἐστραμμένον μὴ ἐφθόνησας, αὐτὸν πύγιζε ἄγων. ἄγε πυγίζων. τοῦτο γὰρ καθ' ὑπαλλαγὴν εἰρῆσθαι δοκεῖ. τὸ δὲ πυγίζω, πυγὴ δὸν ἐχείω.

ἰχνεύω. Εἰ σφόδρα] εἰ σφόδρα ἐπιθυμεῖς τὸν γέροντα πυγίζειν, τὴν σανίδα περιθεὶς ἐξόπισθεν πρώκτιζε, πρώκτιζον, τουτέστι πύγιζον. Αλλὰ λῦσαι δεσμά] ὁ δεσμὸς, οὗ. ἀρσενικῶς, καὶ ἐν τῷ πληθυντικῷ οἱ δεσμοὶ, τοὺς δεσμοὺς, καὶ τὰ δεσμὰ οὐδετέρως. οὕτω γὰρ, ὥς φησιν Εὐστάθιος, καὶ τοὺς λύχνους, καὶ τοὺς δίφρους, λύχνα, καὶ δίφρα οἱ παλαιοὶ ἔλεγον. γράφεται καὶ δέμας ἀντὶ τοῦ δεσμά. ἀλλὰ τὸ μέτρον ταύτην τὴν γραφὴν προσδέχεσθαι οὐ δύναται. Τὸ κεφαλῆς ἄρα] τὴν κεφαλὴν ἄρα αὐτοῦ ὁ ξιφομάχαιρα ἀποκόψει. Αἰαῖ τί δράσω;] Εὐριπίδης τῆς ἐλπίδος ἁμαρτὼν ταῦτα μόνος αὐτὸς μεθ' αὑτοῦ λέγει, καὶ πρὸς καινὰς τέχνας, καὶ ἀπάτας αὐτὸν προγυμνάζει. A Ολον ἐπιθηκίζεις μοι] ὅλον με πιθηκίζεις, καὶ ἀπατᾶν πειρᾶται ὥσπερ μιαρὰ ἀλώπηξ. πιθηκίζειν δὲ παρὰ τὸν πίθηκον εἴρηται. πίθηκος, ζῷον, ὃ μιμεῖ, παρὰ τὸ πείθειν ἡμᾶς. ὅθεν τὸ πιθηκίζειν, τὸ τὸν πίθηκον δόλοις, ἀπάταις, καὶ κολακεύμασι μιμεῖσθαι. Ως καταλεοπεῖς] ὥσπερ ἡ γραφὴ καλῶς ἔχει, ὡς παρὰ τὸ τύπτω, τὸ τυπτήσω γίνεται, οὕτω καὶ παρὰ τὸ καταλείπω, τὸ καταλειπήσω ἀείποτε ἄμεινον. τοῦτο δὲ ἀττικῶς. τὸ δὲ ἐπιτυμεῖς ἀντὶ τοῦ ἐπιθυμεῖς εἴρηται τῷ βαρβάρῳ. Παλλάδα] ἑτέρα χοροῦ ᾄδοντος, καὶ ὀρχουμένου στροφή. στίχοι δὲ μικτοί εἰσι κα'. B Αζυγα κόρην] τὴν γάμῳ μὴ ζευχθεῖσαν. ἄζυγες ἵπποι, οἱ μὴ ἐζευγμένοι.

Η πόλιν ἡμετέραν ἔχει,
Καὶ κράτος φανερὸν μόνη,
Κληδοῦχός τε καλεῖται.
Φάνηθ' ὦ τυράννους
Στυγοῦσ' ὥσπερ εἰκός.
Δῆμός τοί σε καλεῖ γυναι-
Κῶν. ἔχουσα δέ μοι μόλοις
Εἰρήνην φιλέορτον.
Ηκετ' εὔφρονες, ἵλαοι
Πότνιαι, ἄλσος ἐς ὑμέτερον
Οὗ δὴ ἀνδράσιν οὐ
Θεμιτὸν εἰσορᾷν
Οργια σεμνὰ θεαῖν.
Ινα λαμπάσι φαί-
Νετον ἄμβροτον ὄψιν.
Μόλετον. ἔλθετον. αἰτόμεθ' ὦ
Θεσμοφόρω πολὺ πότνια.
Εἰ γὰρ καὶ πρότερόν ποτ' ἐπηκόω
Ηλθετον, νῦν ἀφίκε-
Σθον ἱκετεύομεν ἐνθάδ' ἡμῖν.

Quæ vrbem nostram habet,
Et imperium manifestum sola,
Tutelarisque appellatur.
Appare ô tyrannos
Odio prosequens, quemadmodũ conueniens est,
C *Populus quidem te inuocat*
Mulierum, habens autem mihi venias,
Pacem amicam festorum.
Venite lætæ, propitiæ,
Venerandæ lucum in vestrum.
Cuius quidem viris non
Fas est intueri
Sacra veneranda Dearum,
Vt facibus
D *Luceatis immortali aspectu.*
Venite, accedite precamur,
O Ceres & Proserpina longè veneranda.
Si prius vnquam propitiæ & exaudientes
Venistis, nunc venite,
Oramus huc nobis.

BISETVS. Η πόλιν ἡμετέραν ἔχει] ὅθεν πολιοῦχος Ἀθηνᾶ.

BOVRDINVS. Κληδοῦχος.] τουτέστι κλεῖς ἔχουσα τῆς πόλεως καὶ ἐκείνας πιστευθεῖσα. Στυγοῦσα] μισοῦσα. Δῆμος.] τὸ πλῆθος. Φιλέορτον.] φιλοῦσαν ἑορτάς. Ιλαοι.] εὐμενεῖς, πρᾶαι, φιλάνθρωποι, ἐπιχαρίσαται. Οργια σεμνὰ] σεμνὰς ἑορτάς. Αμβροτον ὄψιν.] ἀθάνατον. Αἰτόμεθα] εὐχόμεθα. Επηκόω.] τουτέστι πρᾴως καὶ εὐμενῶς ἀκούσατε.

BISETVS. Κληδοῦχος] ἡ κληῖδας, εἴτε κλεῖδας ἔχουσα. ἐπίθετον Ἀθηνᾶς, ἣν νῦν δέσποιναν, καὶ τὰς τῆς πόλεως κλεῖδας ἔχουσαν, καὶ τηροῦσαν δηλοῖ, στυγοῦσα δὲ, μισοῦσα. μόλοις, ἔλθοις. παρὰ τὸ μολεῖν τὸ ἔρχεσθαι. πότνιαι δὲ, σεβασταὶ, ἔντιμοι, καὶ δέσποιναι. ὅθεν E τὸ ποτνιᾶν, καὶ ποτνιᾶσθαι, τὸ ἱκετεύειν. ἄλσος δὲ, τόπος σύνδενδρος οὕτω καλεῖται. ἄλσεα, τεμένη. οἱ κάθυγροι, καὶ σύμφυτοι λειμῶνες, καὶ τόποι κατάδενδροι, πρὸς ἄλσιν, καὶ αὔξησιν τῶν φυτῶν ὄντες ἐπιτήδειοι. Θεαῖν] τῆς Δήμητρος, καὶ τῆς Κόρης, ἃς καλεῖ θεσμοφόρω πολὺ πότνια. αἰτόμεθα δὲ, ὅπερ ἡ γραφὴ καλῶς ἔχει, μέτρου χάριν εἴρηται, ἀντὶ τοῦ αἰτούμεθα. δεόμεθα, ἱκετεύομεν. Επηκόω δὲ, ἀπὸ τοῦ ἐπήκοος, ὅπερ ἐνταῦθα ληπτέον ἀντὶ τοῦ ἵλαος, εὐμενής. ἀλλαχοῦ δὲ ἐπήκοοι κατὰ τὸν Ἡσύχιον, οἱ κριταὶ, καὶ οἱ μάρτυρες, καὶ οἱ δικάζοντες λέγονται.

F

ΕΥΡΙΠΙΔΗΣ, ΧΟΡΟΣ.

Ευ. Γυναῖκες εἰ βούλεσθε τὸν λοιπὸν χρόνον
Σπονδὰς ποιήσασθαι πρὸς ἐμὲ, νυνὶ πάρα.
Εφ' ᾧ τ' ἀκοῦσαι μηδὲν ὑπ' ἐμοῦ μηδαμὰ
Κακὸν τὸ λοιπὸν ταῦτ' ἐπικηρυκεύομαι.
Χο. Χρείᾳ δὲ ποίᾳ τόνδ' ἐπεισφέρεις λόγον.

EVRIPIDES, CHORVS.

EV. *MVlieres, si vultis in reliquum tempus*
Fœdera facere mecum, nunc licet
Hac conditione, vt audiatis nullum à me vnquam
G *Malum posthac, hæc fœdera compono.*
CHO. *Qua verò necessitate hanc affers nobis orationem?*

BOVR. Σπονδὰς ποιήσασθαι,] σπείσασθαι. Εφ' ᾧ.] τουτέστι ἐπὶ τῷ ἀκοῦσαι μηδὲν ὑπ' ἐμοῦ μηδαμῶς. Επικηρυκεύομαι] ταῦτα τὰ κηρύγματα ποιῶ. Χρείᾳ δὲ ποίᾳ] τουτέστι ἐπὶ ποίᾳ χρείᾳ. Επεισφέρεις] ἐπάγεις τοῦτον τὸν λόγον.

Bisetvs. Γυναῖκες εἰ βούλεσθε] Ἐνταῦθα Εὐριπίδης καταμαθὼν τὸν Μνησίλοχον τοῖς ἑαυτοῦ δόλοις, καὶ τέχναις ἐκ τῆς γυναικείας φυλακῆς ἐκφεύξεσθαι, καὶ συνιδὼν ἀδύνατον ὄντα, τέλος ἅπαν τὸ πρᾶγμα, καὶ τὴν αὐτοῦ γνώμην φανερῶς ταῖς γυναιξὶ δηλοῖ, καὶ παρ' αὐτῶν εἰρήνην αἰτεῖ, ἐφ' ᾧ τὸν Μνησίλοχον ὑπ' αὐτῶν ἀπολυθῆναι, καὶ ἀβλαβῆ ἀφεθῆναι, αὐτὸν δὲ τὸν Εὐριπίδην εἰς τὸ λοιπὸν τὰς γυναῖκας κακολογοῦντα, λοιδοροῦντα, καὶ τοῖς αὐτοῦ δράμασιν ὑβρίζοντα παυθῆναι. ῥᾳδίως δὲ τῶν ἀξιωμάτων, καὶ τῆς διαλλαγῆς αὐτῷ τοῦ γυναικείου ἔτυχεν, ὑφ' ᾧ τὸν καὶ τὸν Σκύθην τὸν Μνησιλόχου φύλακα πρὸς τοῦτο προσαγαγόντα πεῖσαι. ὕστερον δὲ καὶ τοῦτον τοῖς συνήθεσι δόλοις, καὶ τέχναις χρησάμενος, εἰς γραῦν μεταμορφωθεὶς, μετά τινος νεανίδος αὐτῇ ἀκολουθούσης ἵνα ἄνευ πολλοῦ τῶν θεατῶν γέλωτος ἀπῆλθεν ἀπατήσας. Ἐπικηρυκεύομαι] Ἐπικηρυκεύεσθαι κυρίως λέγονται αἱ πόλεις, ὅταν κήρυκας ἐπὶ συμβάσεσι, καὶ σπονδαῖς πέμπωσι. καὶ ἐπικηρυκεία, ὅταν κήρυκας πέμπωνται, ἀνοχὰς ἢ εἰρήνην αἰτούμενοι.

Ευ. Οδ' ἐστὶν ἐν τῇ σανίδι κηδεστὴς ἐμός.
Ην οὖν κομίσωμαι τοῦτον, οὐδὲν μήποτε
Κακῶς ἀκούσαιτ', ἢν δὲ μὴ πείθησθέ μοι,
Α νῦν ὑποικουρεῖτε, τοῖσιν ἀνδράσιν
Απὸ τῆς στρατιᾶς παροῦσιν ὑμῶν διαβαλῶ.
Χο. Τὰ μὲν παρ' ἡμῶν ἴσθι σοι πεπεισμένα.
Τὸν βάρβαρον δὲ τοῦτον αὐτὸς πεῖσαι σύ.

B EV. *Hic eſt quidem tabulæ alligatus ſocer meus,*
Si igitur accepero hunc, nihil vnquam
Malè audietis: ſi verò non parueritis mihi,
Quæ domi occultè agitis, maritis
Ab exercitu reuerſis & præſentibus veſtrûm calumniabor.
CHO. *Quæ quidem à nobis deſideras, ſcias à te perſuaſa eſſe, è nobis.*
C *Barbarum autem hunc ipſe perſuadendo moueto.*

Bovrdinvs. Τῇ σανίδι] πρὸς τῇ σανίδι δεθείς. Κομίσωμαι.] ἀνακομίσωμαι. Διαβαλῶ.] ἀναγγελῶ. Ὑποικουρεῖτε.] λάθρα ποιεῖτε οἰκουροῦσαι ἐν οἴκοις μένουσαι.

Bisetvs. Ὁ ἐν τῇ σανίδι] ὁ ἐν τῇ σανίδι δεθεὶς, ἐμός ἐστι κηδεστής. κομίσωμαι δὲ, ἀπολάβω, ἀναλάβω. Ὑποικουρεῖτε] ἃ νῦν λαθραίως συμβουλεύετε, καὶ πράττετε. διαβαλῶ δὲ μετὰ διαβολῆς, καὶ κατηγορίας φανερώσω. Πεῖσαί σε] πεῖθε, πεῖσον. προστακτικὸν τοῦ ἀορ. α. μέσου. ὡς τύψαι, τυψάσθω. Ἀττικῶν δέ ἐστι τὸ μέσοις, καὶ παθητικοῖς ῥήμασιν ἀντὶ τῶν ἐνεργητικῶν χρῆσθαι. ἀλλ' ἐνταῦθ' ἴσως μέτρου χάριν, πεῖθε γραπτέον.

D

ΕΥΡΙΠΙΔΗΣ ὡς ΓΡΑΥΣ.

Ευ. Ἐμὸν ἔργον ἐστὶ καὶ σὸν ὦ 'Λάφιον ἅ σοι
Καθ' ὁδὸν ἔφραζον, ταῦτα μεμνῆσθαι ποεῖν.
Πρῶτον μὲν οὖν δίελθε κἀνακόλπασον.
Σὺ δ' ὦ Τερηδὼν ἐπαναφύσα Περσικόν.
Σκ. Τί τὸ βόμβο τοῦτο. κωμό τις ἀνεγείρει μοι.
Ευ. Η παῖς ἔμελλε προμελετᾶν ὦ τοξότα.
Ορχησομένη γὰρ ἔρχετ' ὡς ἄνδρας τινάς.
Σκ. Ορχῆσι. καὶ μελετῆσι οὐ κωλύσ' ἐγώ.
Ως ἐλαφρὸς ὥσπερ ψυλλοκατὰτοκώδιο.

Evripides vt Anvs.

EV. *Meum quidem officium eſt & tuum, ô Elaphion, quæ tibi*
In itinere dixi, hæc recordari facere.
Primùm igitur procede ad ſaltandum, & ſuccinge veſtem.
E *Tu verò ô Teredon inſla Perſicum in morem.*
SC. *Quiſnam bombus hic eſt? comeſſationem & ſaltationem quis excitat mihi?*
EV. *Puella præluſura eſt ô Satelles,*
Saltatura enim venit ad viros quoſdam.
SC. *Saltet & præludat, non prohibebo ego.*
Quàm agilis, tanquam pulex ſuper pellem & ſtragulum cum villis.

Bisetvs. Ἐμὸν ἔργον ἐστὶ] Εὐριπίδης γραὸς πρόσωπον ἐνδυσάμενος τὴν νεάνισιν, ἃς μεθ' αὐτοῦ προσάγει, τὸν Σκύθην ἐξαπατήσων, ἀποφαίνει, καὶ ἐπιτάττει περὶ αὐτῆς ποιεῖν δεῖν. Ὦ 'Λάφιον, ὦ Ἐλάφιον. τὸ κύριον ὄνομα Κόρης, ὡς καὶ τὸ Τερήδων. Τερηδὼν δὲ ὀξύτονον, σκώληξ οἰκῶν ἐν ξύλῳ. Ἡσύχιος.

Bovrdinvs. Ἀνακόλπασον] τὸ ἔνδυμα σοῦ ὑποζώννυε, ἀνάστειλον. Ἐπαναφύσα] ἀναφύσα, ἀνάπνει κατὰ περσικὸν τρόπον. Βόμβο.] τοῦτο βόμβος ὁ κτύπος παταγὸς ὥσπερ τῶν σαλπιγγῶν βομβούντων καὶ ψοφούντων. γνώμη δ' ἥδε, τίς ἐστι βόμβος ὅστις ἀνερεθίζει μοι καὶ ἀνεγείρει τὸν κῶμον. Προμελετᾶν] προπαίζειν. Ὀρχῆσι καὶ μελετῆσι] ὀρχείσθω καὶ μελετάτω. Ἐλαφρὸς] ἐλαφρός. Ὥσπερ ψυλλοκατὰτοκώδιο] ὥσπερ ἐπὶ ψύλλα ἐν τῷ κωδίῳ, τουτέστι τῷ δέρματι μετὰ τριχῶν.

Bisetvs. Κἀνακόλπισον] τουτέστι τὰς ἐσθῆτας σου εἰς τινα κόλπον σύλλεγε, σύστελλε, ἵνα πρὸς τὴν ὄρχησιν ὦσιν ἐπιτήδειοι. ἐν τισι γράφεται κἀνακόλπασον, ἀλλὰ διεφθαρμένως. Σὺ δ' ὦ Τερ.] ὦ Τερηδὼν, σὺ δὲ νῦν ἐπαναφύσα περσικὸν ᾆσμα. τουτέστιν, ᾆδε βαρβαρικόν τε μέλος, βαρβαρικήν τινα μολπήν, καὶ ᾠδὴν, ὥσπερ ἡ τῶν Περσῶν βαρβάρων ἀνθρώπων. τὸ δὲ ἀναφυσᾶν κυρίως μὲν λέγεται περὶ τῶν σαλπικτῶν καὶ αὐλητῶν, ἅπερ ἐν τῷ αὐτῷ σαλπίζειν, καὶ αὐλήσει τῇ φυσήσει χρῶνται, καὶ σαλπίζουσι, καὶ αὐλοῦσι φυσῶντες. νῦν δὲ τὸ ἀναφυσᾶν, ἁπλῶς δοκεῖ ληπτέον ἀντὶ τοῦ ᾄδειν, καὶ τὴν αὐτὴν ᾠδὴν πολλάκις λέγειν. ἡ γὰρ ἀνὰ πρόθεσις ἐνταῦθα τοιαύτην φέρει ἐπανάληψιν, καὶ ἀνακαίνωσιν σημαίνει. Τί τὸ βόμβο] τίς ἐστιν ὁ βόμβος; κῶμον τίς ἀνεγείρει μοι; ὁ Σκύθης ὑπὸ τῆς αὐλήσεως ψόφον ἀκούων ταῦτα λέγει. Προμελετᾶν] μελετᾶν, ἀσκεῖν, ἐπιμελεῖσθαι, γυμνάζεσθαι. μελέτη γὰρ, ἄσκησις, ἐπιμέλεια. ὅθεν καὶ σύνθετον ῥῆμα προμελετᾶν. Ὀρχῆσι] ὀρχείσθω, καὶ μελετάτω. ἐγὼ οὐ κωλύσω. Ὡς ἐλαφρός] ὡς ἐλαφρός. ὥσπερ ψύλλος κατὰ τὸ κώδιον. ἐλαφρὸς, κοῦφος. ψύλλος, καὶ Ἀττικῶς ψύλλα, ζῷον πάνυ γνωστόν. κώδιον δὲ, τὸ ἅμα τοῖς ἐρίοις δέρμα σκευαζόμενον. καὶ τὸ τοῦ προβάτου δέρμα. Σ.

Ευ. Φέρε θοιμάτιον ἄνωθεν ὦ τέκνον τοδί. A
Καθιζομένη δ' ἐπὶ τοῖς γόνασι τοῦ Σκύθου
Τὼ πόδε πρότεινον ἵν' ὑπολύσω. Σκ. ναῖκι ναί
Κάθησο. κάθησο. ναῖκι. ναὶ τυγάτριον.
Οἴμ' ὡς τέρα τὸ τιττί' ὥσπερ γογγύλη.
Γρ. Αὔλει σὺ θᾶττον. ἔτι δέδοικας τὸν Σκύθην. B
Σκ. Καλό γε τὸ πυγή. Γρ. κλαυσεῖ γ' ἂν μὴ ἴνδον μένῃς.
Ἀνακύπτει καὶ παρακύπτει ἀπεψωλημένος.
Σκ. Εἶεν καλὸ τὸ σχῆμα περὶ τὸ ποσθίον.
Γρ. Καλῶς ἔχει. λαβὲ θοιμάτιον ὥρα 'στὶ νῷν
Ἤδη βαδίζειν. Σκ. τί; οὐκὶ φιλήσει πρῶτά με;
Γρ. Πάνυ γε. φίλησον αὐτόν. Σκ. παπαπαπαῖ C
Ὡς γλυκερὸ τὸ γλῶσσ'. ὥσπερ ἀττικὸς μέλις
Τί οὐ κατεύδει παρ' ἐμέ. Γρ. χαῖρε τοξότα.
Οὐ γὰρ γένοιτ' ἂν τοῦτο. Σκ. ναὶ γράδιον
Ἐμοὶ χάρισος τοῦτο. Γρ. δώσεις οὖν δραχμήν.
Σκ. Ναὶ ναῖκι δῶσι. Γρ. τἀργύριον τοίνυν φέρε. D
Σκ. Ἀλλ' οὐκ ἔχ' οὐδὲν ἀλλὰ τὸ συβήνην λάβε.
Γρ. Ἔπειτα κομιεῖς αὐτοῖς. Σκ. ἀκολούτι τέκνον.
Σὺ δὲ τοῦτο τήρει τὴν γεροντογράδιο.
Ὄνομα δέ σοι τί ἐστιν. Γρ. Ἀρτεμισία.
Σκ. Μεμνῆσι τοίνυν τοὔνομ' Ἀρταμουξία.

A Age pallium sursum ô filia hoc,
Sedensque in genibus Scytha,
Pedes protende, vt detraham tibi calceos. SC. certè certè
Sede, sede, na na filiola.
Hei mihi, quàm dura & solida papilla tanquam rapum.
B EV Infla tibiam tu citò, adhuc times Scytham.
SC. Pulchra quidem sunt nates. MVL. plorabis quidem nisi intus manseris.
Extrahis & attrahis penem nudatus & erectus.
SC. Esto, pulchra est forma circa præputium.
MVL. Rectè se habet res, sume pallium, hora est nobis
C Iam abeũdi. SC. quid nõ osculaberis primùm me?
EV. Valde quidem osculare ipsum. SC. Papæ papæ,
Quàm dulcis lingua tanquam Atticum mel,
Quid non dormis apud me? MVL. Vade Satelles.
Non enim fieri posset hoc. SC. Na anicula
Mihi gratificare hoc. MVL. dabis igitur drachmam?
D SC. Na na dabo tibi. MVL. Pecuniam igitur affer.
SC. Sed non habeo quicquam, sed concumbere accipe.
MVL. Deinde fers ipsis? SC. sequere filia, hunc
Tu verò hunc serua senem.
Nomen verò tibi quódnã est? MVL. Artemisia.
SC. Memento igitur nomen Artomuxia.

BOVRDINVS. Ὑπολύσω] ἐκδύσω τοὺς πόδας, ἀφαιρήσομαι θ' ὑποδήματα. Τερρὸ τὸ τιττί] ὡς ἔστι τὰ τιτθία στερεά, καὶ σκληρὰ καὶ γογγύλα, ὡς γογγύλη. Ἀπεψωλημένος] ἀποτετιλμένος, ἀκρόνεκρωμένος τὴν ψώλην. Σκῶμμα δ' οὗτος. Ποσθίον] πόσθιον. Ἐπιλύσει] ἐπικύψεις. Παπαπαπαῖ] ἐπίρρημα τοῦ ὑπερμέτρως χαίροντος γ' ἡδομένου. Κάρισος] τουτέστι χάρισαι. Συβήνην] τὴν ξύμβασιν, τὴν συνουσίαν.

BISETVS. Ναῖκι ναί] ναί, ναί κάθησο. ναί, ναί θυγάτριον. οἴμοι ὡς στερεὰ τὰ τιτθία ὥσπερ γογγύλη. γογγύλη δὲ, μάζη μεμαγμένη στρογγυλοειδής. ἔστι δὲ λαχάνου εἶδος. Καλό γε τὸ πυγή] καλή γε ἡ πυγή. Κλαυσεῖ γ' ἐὰν] κλαυσεῖ γε ἐὰν μὴ μένῃς ἔνδον. τοῦτο παροιμιακῶς εἰρῆσθαι φασί. ἀντὶ τοῦ κλαύσεις, οἰμώξεις, εἰ μὴ σαυτὸν κατέχῃς ἐντὸς τῶν τῆς σωφροσύνης ὅρων. τουτέστιν εἰ μὴ σωφρονῇς ἀπὸ τοιαύτης ἀσελγείας ἀπεχόμενος. τοῦτο δὲ λέγει ὅτι ὁ Σκύθης οὐ μόνον αἰσχροῖς λόγοις, ἀλλὰ καὶ ἀπρεπέσιν ἀφαῖς ἀσχήμως σπουδάζων συνεῖναι τῇ Τερηδόνι, ἧς τὸ κάλλος ἀλλὰς ἰνδάλλετο. ἀλλ' Εὐριπίδης ὡς γραῦς αὐτῷ ἀπειλητικῶς ἐπιτιμᾷ. τοῦτο δὲ ἐκ τῶν ἑξῆς δῆλον. καὶ γὰρ ὁ τοξότης τῆς συνουσίας ἐπιθυμίᾳ ἀνακύπτων, καὶ παρακύπτων ἀπεψωλημένος πολλὰ παρὰ τὸ πρέπον ἠσχημόνει. ψωλὸς δὲ, ὁ γυμνόδερμος ὀξυτόνως. καὶ ἀκρόψωλος, ὁ ἐπὶ βραχὺ τοιοῦτος. ἢ ὁ ἀσχήμων κατὰ παράτασιν τοῦ μορίου. ὅθεν τὸ ἀποψωλεῖν, τὸ ψωλὸν ποιεῖν. Εἶεν. καλὴ τό.] εἶεν. καλὸν τὸ σχῆμα περὶ τὸ ποσθίον. Τί; οὐκί] τί; οὐχὶ φιλήσεις πρῶτον ἐμέ; τοῦτο ὁ λαγνότατος Σκύθης λέγει. καὶ γὰρ κατὰ τὸν Θεόκριτον,

Ἔστι καὶ ἐν κενεοῖσι φιλάμασιν ἁδέα τέρψις.

Ὡς γλυκερὸ] ὡς γλυκερὸν ἡ γλῶσσα. ἢ ὡς γλυκερὰ ἡ γλῶσσα, ὥσπερ ἀττικὸν μέλι δηλονότι. τί οὐ καθεύδεις παρ' ἐμοί; γλυκερὰν γλῶσσαν καλεῖ τὸ καταγλώττισμα, καὶ φιλήματος αἰσχροῦ εἶδος, ὅ τινες φίλημα περιστερῶν καλοῦσι. E Ναὶ γράδιον] οὕτω γραπτέον μέτρου χάριν. γράδιον δὲ, ὑποκοριστικὸν τοῦ γραῦς. γραός. ἐκ τούτου δὲ δῆλον ὅτι ἐνταῦθα, καὶ ἄνω ἀντὶ τοῦ γυ. γραπτέον γρ. τουτέστι γραῦς, ἤγουν Εὐριπίδης ὡς γραῦς, καὶ γραῦς εἶναι προσποιούμενος. χάρισος δὲ, βάρβαρον, ἀντὶ τοῦ χάριζε μοι. ναὶ ναῖκι δῶσι. ἀντὶ τοῦ, ναί. ναὶ δώσω σοι. Ἀλλ' οὐκ ἔχ' οὐδὲν] ἀλλ' οὐκ ἔχω οὐδέν. ἀλλὰ λάβε τὴν συβήνην. συβήνη δὲ, ἡ δερματίνη αὐλοθήκη, ἢ φαρέτρα. Σ. Ἄλλως. συβήνη, αὐλοθήκη, ἢ τοξοθήκη, ἢ F ὁ ναυτικὸς χιτών. κομιεῖς δὲ, κομίσεις. ἀττικὸν σχῆμα. κομίσεις οὖν τὸ ἀργύριον δηλονότι, ὃ νῦν οὐκ ἔχειν λέγεις. Ἀκολούτι τέκνον] ἀκολούθει τέκνον. ὦ κόρη ἀκολούθει μοι. τὴν γεροντογράδιο δέ, τὸ γέρον γράδιον, τὸ παλαιὸν γράδιον. τοῦτο δὲ ὁ τοξότης λέγει πρὸς τὸν Εὐριπίδην, ὃς γραῦς εἶναι ἐσκήπτετο. ὦ γραῦ τήρει, καὶ φύλασσε τοῦτο τὸ παλαιὸν γράδιον, τουτέστι τὸν Μνησίλοχον, ὃς διὰ τὸ πλῆθος τῶν ἐτῶν, ἴσως δὲ καὶ διὰ τὸ τοῦ φορήματος, καὶ σχήματος εἶδος γραῦς εἶναι ἐδόκει. ὁ βάρβαρος τοίνυν ἀμελῶν τῆς τοῦ Μνησιλόχου G φυλακῆς ὑπὸ τοῦ Πρυτάνεως ἐπιτεταγμένης, τῇ λαγνείᾳ ἀναρπασθεὶς οὐδὲν παθεῖν ἔγνω, ὅπερ τῆς ἀπολύσεως, φυγῆς, καὶ σωτηρίας αἴτιον ἐγένετο τῷ πρότερον δεθέντι, καὶ φυλαχθέντι. ὁ δὲ τοξότης τὸν Μνησίλοχον, τοτὲ μὲν, ὡς γυναῖκα, γραῦν καλεῖ. τοτὲ δὲ, ὡς ἄνδρα, γέροντα ὀνομάζει. Μεμνῆσι] μέμνησο τοῦ ὀνόματος. Ἀρτεμουξία, ἀντὶ τοῦ Ἀρτεμισία.

A

ΕΥΡΙΠΙΔΗΣ, ΜΝΗΣΙΛΟΧΟΣ.

Ευ. Ερμῆ δόλιε. ταυτὶ μὲν ἔτι καλῶς ποεῖς.
Σὺ μὲν οὖν ἀπότρεχε παιδάριον τουτὶ λαβών.
Εγὼ δὲ λύσω τόνδε. σὺ δ' ὅπως ἀνδρικῶς
Οτ' ἂν λυθῇς τάχιστα φεύξει καὶ τενεῖς
Ως τὴν γυναῖκα καὶ τὰ παιδί' οἴκαδε.
Μν. Εμοὶ μελήσει ταῦτα, ἢν ἅπαξ λυθῶ.
Ευ. Λέλυσο. σὸν ἔργον. φεῦγε πρὶν τὸν τοξότην
Ηκοντα καταλαβεῖν. Μν. ἐγὼ δὴ τοῦτο δρῶ.

B

BISETVS. Ερμῆ δόλιε] τοῦ Σκύθου πρὸς ἡδυπάθειαν, καὶ λαγνείαν ἀβούλως, καὶ ἀπερισκέπτως τραφέντος, καὶ μετὰ κόρης ἀποχωρήσαντος, ἵνα τὸ ἐπιθυμούμενον πληρώσῃ, ὁ Εὐριπίδης καλλίστης εὐκαιρίας τυχὼν, ἔργον ἐπιχειρεῖ, ὅπερ ἐκτελεῖν ὑπόθετο, καὶ τὸν βάρβαρον οὕτως ἀπατήσας, τὸν κηδεστὴν τῶν δεσμῶν ἀπολύει, καὶ κατὰ τάχος ἀποφυγεῖν κελεύει, πρὶν τὸν Σκύθην ἐπαναχωρεῖν πρὸς τὴν προτέραν φυλακὴν, ἣν Εὐριπίδῃ ἀγνώστῳ ὑπέστρεψεν Ἀφροδίτῃ χαρισάμενος. ὅτι δὲ τὸ πρᾶγμα τῷ Εὐριπίδῃ δόλοις χρησαμένῳ καλῶς ἐχώρησεν, ὁ αὐτὸς πρῶτον μὲν τὸν Ερμῆν δόλιον, τουτέστι δόλων ἔφορον, εὑρετὴν καὶ τοῖς δολίοις συλλαμβάνοντα, ὡς καλῶς ποιοῦντα ἐπαινεῖ. ἔπειτα δὲ τὸ λοιπὸν ἐπιχειρεῖ. καὶ πρὸς τὸν τοξότην στραφεὶς ταῦτα λέγει. σὺ μὲν οὖν λαβὼν τοῦτο τὸ παιδάριον ἀπότρεχε. τὰ δ' ἑξῆς πρὸς τὸν Μνησίλοχον. παιδάριον δὲ κατὰ Σουΐδαν οὐ μόνον ἐπὶ τῶν ἀρρένων, ἀλλὰ καὶ ἐπὶ παρθένων λέγεται. ἀπότρεχε δὲ, κατὰ τάχος, ἢ ὡς τάχιστα ἀπόφευγε.

C

BOVRDINVS. Απότρεχε] ἄπελθε ταχέως. Τενεῖς] πορεύσει καὶ σπουδάσεις.

BISETVS. Τενεῖς] γ' ἐχρῆν τενεῖ. ἀλλὰ μηδὲν κίνει. τὸ γὰρ τενεῖς καλῶς ἔχει. τείνειν δὲ νῦν δηλοῖ τὸ συντόνως ποι χωρεῖν. Σὸν ἔργον] ὁ νοῦς. ἐπειδὴ νῦν παρὰ πᾶσαν ἐλπίδα λέλυσαι, ἐπεὶ ἐλύθης ἐκ τῶν δεσμῶν, ἐν οἷς πρότερον δεθεὶς κατείχου, τὸ σὸν ἔργον ποίει, καὶ ὡς τάχιστα ἐντεῦθεν ἀπόφευγε πρὶν τὸν τοξότην ἐπανελθεῖν δεῦρο, καὶ σὲ καταλαβεῖν. σημείωσαι δὲ καὶ αὐτὸν τὸν Εὐριπίδην κατὰ τὸ σιωπώμενον ἅμα τῷ Μνησιλόχῳ ἀπελθεῖν, ἵνα μὴ ὑπὸ τοῦ Σκύθου καταληφθεὶς, τῶν ἑαυτοῦ δόλων, καὶ τεχνῶν κακόν τι πάθοι.

D

ΣΚΥΘΗΣ, ΧΟΡΟΣ.

Σκ. Ω γρᾴδι' ὡς χαρίεντό σοι τὸ τυγάτριον,
Κοὐ δύσκολ' ἀλλὰ πρᾶο. ποῦ τὸ γρᾴδιο;
Οἴμ' ὡς ἀπόλωλον. ποῦ τὸ γέροντ' ἐντευτενί. E
Ω γρᾴδι' ὦ γρᾶο. οὐκ ἐπαινῶ γρᾴδιο.
Αρταμουξία
Διέβαλλέ μ' ὁ γραῦς. ἀπότρεχ' ὡς τάχιστα σύ.
Ορθῶς δὲ συβήνη 'στι. καταβηνῆσι γάρ.
Οἴμοι. τί δράσω ποῖ τὸ γρᾴδιο.
Αρταμουξία.
Χο. Τὴν γραῦν ἐρωτᾷς. ἣ φέρεν τὰς πηκτίδας.
Σκ. Ναὶ ναίχι. εἶδες αὐτό. Χο. ταύτῃ γ' οἴχεται F
Αὐτή τ' ἐκείνη, καὶ γέρων τις εἵπετο.

BOVRDINVS. Δύσκολ'.] χαλεπὴ, δυσάρεστος. Εντ[illegible]ενὶ] ἐντεῦθεν ἦλθεν. Καταβηνῆσι] ἐξηπάτησε γὰρ καὶ παρεκρούσατο ἐμέ. Πηκτίδας] εἶδος ὀργάνου κιθαρῳδικοῦ, ἢ ἀκολάστου σχήματος.

BISETVS. Ω γρᾴδι] ὁ Σκύθης τὰς Εὐριπίδου τέχνας οὐ καταμαθὼν, μετὰ τὸ πληρῶσαι τὰ τῆς ἐπιθυμίας ἐπανῆλθε πρὸς τὴν γραῦν, ἢ τοῦ γέροντος Μνησιλόχου φυλακὴν ἐπέτρεψε, ἀγνοῶν τὸν Εὐριπίδην γραὸς πρόσωπον λαβόντα. ἐπανελθὼν δὲ ἤδη, καὶ νομίζων ταύτην τὴν γραῦν εὑρήσειν, ἐν αὐτῇ τῇ ὁδῷ ὤν, πόρρωθεν ὁ βάρβαρος βαρβαρικῶς, τοῖς ἐστιν ἀβούλως, καὶ ἀνοήτως πρὸς τὴν ἀπιοῦσαν, ὡς πρὸς παροῦσαν ταῦτα λέγει. ὦ γρᾴδιον, ὡς χαρίεν σοι τὸ θυγάτριον, κοὐ δύσκολον, ἀλλὰ πρᾶον. Οὐχ εὑρὼν δὲ οὔτε τὴν γραῦν, ἥπερ Αρτεμισία καλεῖσθαι προσεποιεῖτο, οὔτε τὸν γέροντα εἰς φυλακὴν αὐτῇ παραδοθέντα καὶ πιστευθέντα, τότε δὴ ἀναβοῶν ταῦτα προφέρει, ποῦ τὸ γρᾴδιον; οἴμοι ὡς ἀπόλωλα. ποῦ ὁ γέρων ἐντεῦθεν ἀπέδρα; ὦ γρᾴδιον. ὦ γραῦ. οὐκ ἐπαινῶ τὸ γρᾴδιον. ὦ Αρτεμισία. τότε ὁ γραῦς ἐφενάκισε, καὶ ἐξηπάτησέ με. ἀπότρεχε ὡς τάχιστα σύ. Τὸ δ' ἀπότρεχε ὁ Σκύθης πρὸς αὑτὸν λέγει, προτρέπων ἑαυτὸν πρὸς ταχίστην ἀναζήτησιν τοῦ ἀποφυγόντος. Τοῦτο δὲ ποιεῖ, καὶ ἀπολωλέναι λέγει, ὅτι τοῖς φύλαξιν, ἐὰν τοὺς φυλαττομένους

G

EVRIPIDES, MNESILOCHVS.

EV. *Mercuri fraudum præſes, hæc quidem hactenus rectè facis.*
Tu igitur celeriter aufuge, puellã hanc accipiens.
Ego verò ſoluam hunc. tu verò da operam, ut viriliter
Cum ſolutus fueris, citißimè aufugias, & tendas
Ad uxorem & liberos domum.
SOC. *Mihi curæ erunt hæc, ſi ſemel ſolutus fuero.*
EV. *Soluare, tuum eſt officium, fuge priuſquam ſatelles* (*facio.*
Veniens comprehendas. SOC. *Ego quidem hoc*

SCYTHA, CHORVS.

SC. *O anicula, quàm venuſta tibi filiola,*
Et non moroſa, ſed mitis. ubinam eſt anicula?
Hei mihi quàm perÿ, ubi eſt ſenex hinc?
O anicula ô anus, non laudo ô anicula Artamuxia.
Decepit me anus, curre quàm celerrimè tu.
Rectè autem tu concumbis, defraudaſti enim.
Hei mihi, quidnam faciam? quo anicula Artamuxia?
CHO. *Anum rogas, quæ attulit tibias & ſonos?*
SC. *Na na, vidiſti ipſam?* CHO. *Hàc quidem abit.* (*batur.*
SC. *Ipſáque illa.* CHO. *& ſenex quidam ſeque-*

μεμήνυκε διὰ τὴν ἑαυτῆς ἀμέλειαν, καὶ ὀλιγωρίαν ἀποφυγεῖν ἰδόντα, οἱ τῶν Ἀρχόντων ζημίαν ἐπιτιθέασιν. ἀλλὰ ταῦτα πάντα, ἅπερ ὁ βάρβαρος βαρβάρως ἐκπροφέρει, ὡς καὶ τὰ ἄνω, καὶ τὰ ἑξῆς μέχρι τοῦ τέλους, ἑλληνικῶς οὕτως ἑρμηνευτέον. Ὀρθῶς δὲ] ὁ τούτων νοῦς οὗτός ἐστι φαίνεται. ὁ Σκύθης τέλος καταμαθὼν τὰς τῆς γραὸς δόλους, ἐνόμιζε καὶ τὴν συβήνην, ἣν πρότερον ἀντὶ τοῦ ἀργυρίου, ὃ ὑπὲρ τῆς κόρης διδόναι ὤφειλεν, ὑπ' αὐτῆς ἁρπασθεῖσαν. ἀλλὰ παρὰ προσδοκίαν εὑρὼν αὐτὴν ταῦτα λέγει. ὀρθῶς ἔχει ἡ συβήνη. ὡς εἰ λέγοι, καὶ γὰρ ἐν ᾧ B χωρίῳ αὐτὴν ἐντεῦθεν ἀπερχόμενος ἔλιπον, ἐν τῷ αὐτῷ καὶ νῦν εὗρον. τὸ δὲ ἑξῆς καταβήνησο, ἄδηλον. εἰ μὴ ἀντὶ τοῦ κατέβη ληφθείη. ὅπερ ὡς καὶ τὰ λοιπὰ βαρβάρως ὑπὸ βαρβάρου λεχθείη. τοῦτο δὲ τὸ σύνθετον ἀντὶ τοῦ ἁπλοῦ ἔβη, ἢ καὶ ἀντὶ τοῦ ἀπέβη, ἤγουν ἀπῆλθε, ληπτέον. ἡ γραῦς οὖν ἀπῆλθεν. ἀλλὰ ἐπιφέρει, οἴμοι τί A δράσω; ποῖ τὸ γραΐδιον ἀποφεύγει; Ἀρταμουξία τὸν γέροντα ἐπάταξε, καὶ ἀπόδος. Τὴν γραῦν ἐρωτᾷς] ὁ τῶν γυναικῶν χορὸς τὸν Σκύθην δεῦρο, κἀκεῖσε μάτην ὁρμώμενον, καὶ ἀποροῦντα ποῖ τράπηται, καὶ τίνα πορείαν μετέλθοι, ὅπως Εὐριπίδην φεύγοντα διώκῃ, καταλάβῃ, καὶ ἀνέλκῃ, πάντα τρόπον καταγελᾷ, καὶ σκώπτει. Τὰς πηκτίδας] πηκτίς, πηκτίδος, πανδοῦρα: μάχαιρα κρεωκόπος. παρὰ δὲ τῷ Ἀριστοφάνει ἐν ταῖς Θεσμοφοριαζούσαις, εἶδος ὀργάνου κιθαρῳδικοῦ. ἢ εἶδος ἀπολάστου σχήματος. καὶ ἐν ἐπιγράμματι,

Αὖ ὑ μέλος, τὸν Πᾶνα τὸν Ἀρκάδα, πηκτίδι μέλπων.

Σ. ἄλλως. πηκτίς, πανδούριον, ψαλτήριον, σύριγξ, ὄργανον. καὶ πηκτίδες, καὶ σύριγγες, ὄργανα μουσικά. Ἡσύχιος. ἐκ δὲ τούτων ἴσως εἰκάσειεν ἄν τις παρὰ τῷ Σουίδᾳ γραπτέον διὰ δυοῖν φωναῖν διεζευγμένην, πανδοῦρα μάχαιρα κρεωκόπος.

Σκ. Κροκωτ' ἔκοντο τῇ γέροντο; Χο. φήμ' ἐγώ.
Ἔτ' ἂν καταλάβοις, εἰ διώκοις ταυτηΐ. C
Σκ. Ὦ μιαρὸ γραῦ. πότερα τρέξι τὴν ὁδό
Ἀρταμουξία.
Χο. Ὀρθὴν ἄνω δίωκε. ποῖ θεῖς; οὐ πάλιν
Τῇδε διώξεις; τοὔμπαλιν τρέχεις σύ γε.
Σκ. Κακόδαιμον ἄλλα τρέξι Ἀρταμουξία.
Χο. Τρέχε νυν κατὰ τοὺς κόρακας ἐπουρίσας. D
Ἀλλὰ πέπυσαι μετρίως ἡμῖν. ὥσθ' ὥρα δή 'στι βαδίζειν
Οἴκαδ' ἑκάστῃ.
Τὼ Θεσμοφόρω δ' ἡμῖν ἀγαθὴν
Τούτων χάριν ἀντιδοίτην.

SC. Crocotulam habebat ne ſenex? CHO. *aſſero ego.*
Adhuc ipſum comprehenderes, ſi inſequereris hàc.
SC. *O ſceleſta anus, vtrum excurris hac via*
Artamuxia?
CHO. *Recta via ſurſum inſequere, quò curris? nónne rurſus*
Hàc inſequeris? contrario modo curris tu.
SC. *Infelix ego, alià aufugit Artamuxia.*
CHO. *Curre nunc in coruos, ſecundo vento profectus.*
Sed auditum eſt ſatis nobis, vnde tempus quidem eſt abeundi
Domum vnicuique. *(nam*
Ceres autem & Proſerpina legiferæ, nobis bo-
Horum gratiam retribuant.

Bisetus. Κροκωτ' ἔκοντο] ταῦτα μετ' ἐρωτήσεως. ἀντὶ τοῦ, ὁ γέρων ἐκεῖνος κροκωτὸν εἶχε;

Bourdinus. Ἔκοντο] εἶχεν ὁ γέρων, σκυθικῇ διαλέκτῳ. Τοὔμπαλιν] ἐπὶ τοὐναντίον τρέχεις. Ἐπουρίσας.] ἐπακολουθήσας, οὐρίῳ, καὶ εὐτυχεῖ πνεύματι. Ἀντιδοῖτον.] ἀντιδοῖεν τούτων ἀγαθὴν χάριν.

Bisetus. Ὦ μιαρὸ γραῦ] ὦ μιαρὰ γραῦ. πότερον τρέχεις κατὰ τήνδε τὴν ὁδόν; ἢ, πότερον ταύτῃ ἀπέδραμεν, ἢ ἄλλῃ; Ἄλλα τρέξι] ἄλλῃ, δι' ἄλλης ὁδοῦ τρέχει, ἢ ἀπέδραμεν. Ἐπουρίσας] οὐρίῳ ἀνέμῳ ὁρμηθείς, ἢ φερόμενος. τουτέστιν, ὡς τάχιστα νῦν ἐς κόρακας ἔρρε. ἡ δὲ μεταφορὰ ἀπὸ τῶν πλεόντων, καὶ οὐρίῳ ἀνέμῳ κατὰ τὸν πλοῦν χρωμένων. οὖρος γὰρ ὁ ἄνεμος, παρὰ τὸ ὀρούειν, ὅ F ἐστι παρορμᾶν, καὶ προπέμπειν τὴν ναῦν. καὶ οὐρίζειν, τὸ ἐξ οὐρίων, ἤγουν δεξιῶν πνευμάτων πλεῖν. Εὐστάθιος. νῦν δὲ σημείωσαι τὸ ἐπουρίζειν οὐκ ἐνεργητικῶς, ἀλλὰ παθητικῶς ληπτέον, ὅπερ ἀττικὸν σχῆμα. Πέπυσαι] εἴπερ ἡ γραφὴ καλῶς ἔχει, ἑρμηνεύσομεν. ἀλλὰ μετρίως ἡμεῖς ἤδη πεπύσμεθα, καὶ ἠκούσαμεν σκώμματα καὶ γελοίους λόγους. ὥστε νῦν ὥρα, καὶ καιρός ἐστιν ἑκάστην οἴκαδε βαδίζειν. ἀλλὰ βέλτιον γράφειν, πέπαισται, ὡς ἀπὸ τοῦ παίζω, οὗπερ ὁ μέλλων ἀττικῶς μέν, G παίσω. δωρικῶς δέ, παίξω. ὅτι δὲ καὶ τὸ παίξω, καὶ τὸ παίσω ἐν χρήσει μαρτυρεῖ καὶ Εὐστάθιος εἰς τὸ Ὀδυσσείας θ. ὅπου τούτων πέρι ἀκριβολογεῖ. ἢ ἀπὸ τοῦ παίω, παίσω, ὅπερ ἑλληνικῶς δηλοῖ τὸ τοῖς ποσὶ τὴν γῆν τύπτειν, εἴτε κρούειν. ἡ δὲ λέξις ἀπὸ τοῦ E παρακολουθοῦντος εἴρηται, ἐπειδὴ οἱ ὀρχούμενοι τὴν γῆν τοῖς ποσὶ παίειν, τύπτειν, κρούειν φιλοῦσιν. Ἀντιδοίτην] κακῶς πρότερον ἀνταδοῖτον ἐγέγραπτο. ἀλλὰ φανερὸν σφάλμα διορθοῦν οὐ νεμεσητόν. τὸ δὲ ἀντιδοίτην ἐστὶ τρίτον δυϊκὸν πρόσωπον ἀορίστου β. κατὰ συγκοπὴν ἐσχηματισμένον ἐκ τοῦ ἀντιδοιήτην. ἀπὸ τοῦ ἀντιδοίην, ἀντιδοίης, ἀντιδοίη, ἀντιδοίητον, ἀντιδοιήτην, ἤγουν ἀνταποδοίτην, ἡ Δημήτηρ δηλονότι, καὶ ἡ Κόρη. ὁ δὲ νοῦς ἐστὶν ἀντὶ τούτων, ἃ νῦν ποιοῦμεν, ἡ Δημήτηρ, καὶ ἡ Κόρη καλὴν ἡμῖν χάριν ἀποδοίτην. εἰ δὲ ἀντιδοῖτον γράψῃς, (ὃ τῆς παλαιᾶς γραφῆς ἐγγύτατα χωρεῖ) δυϊκὸν F δεύτερον ἔστι πρόσωπον κατὰ συγκοπὴν ἐσχηματισμένον. τοῦτο δὲ κατ' ἀποστροφὴν πρὸς τὴν Δήμητρα, καὶ τὴν Κόρην λεχθείη. ὑμεῖς ὦ θεαὶ ἀντιδοίητον ἡμῖν τοῖς ταῦτα ποιοῦσι, καὶ ὑμᾶς τιμῶσιν, ἀντιδοίητον λέγω καλὴν ἀνταπόδοσιν, καὶ καλὴν χάριν. τινὲς δὲ καὶ νομίζουσιν ὡς τὸ χρυσοίτην, χρυσοῖτην, οὕτω καὶ τὸ ἀντιδοοίτην, ἀντιδοίτην λέγεσθαι, παρὰ τὸ ἀντιδόω, ῶ, τὸ ἀντιδίδωμι. ἀλλὰ τοῦτο μὲν ἐν χρήσει, ἐκεῖνο δὲ ἀχρηστότερον. ὁ μέντοι νοῦς, ὅπως δ' ἄποτε γράψῃς, ἐστὶν, οἷος ἐν τοῖς προειρημένοις G δεδήλωται. ἡ μὲν οὖν πρώτη, καὶ δευτέρα τῆς διεφθαρμένης γραφῆς ἐπανόρθωσις μεγίστην ἔχει πιθανότητα. ἡ δὲ τελευταία σκληρῶς, βιαίως, ἀχρήστως, καὶ ἀπιθάνως τετολμῆσθαι δοκεῖ.

ΤΕΛΟΣ.

ΚΑΙΝΗ ΥΠΟΘΕΣΙΣ ΤΗΣ ΑΡΙΣΤΟΦΑΝΟΥΣ ΛΥΣΙΣΤΡΑΤΗΣ.

Λυσιστράτη τὰς τῶν Ἀθηναίων, καὶ τὰς τῶν Βοιωτῶν, καὶ τῶν Πελοποννησίων γυναῖκας εἰς ἐκκλησίαν συγκαλεῖ. καὶ πρῶτον μὲν τοῦ πολέμου τὸ μέγεθος, τὰς συμφόρας, καὶ τοὺς κινδύνους αὐταῖς ἀποδεικνύει. ἔπειτα δὲ τὸν τρόπον δηλοῖ τοῦ καταπαῦσαι τὸν πόλεμον, καὶ εἰρήνην ποιεῖσθαι. καὶ γὰρ ὑπὸ τοὺς αὐτοὺς χρόνους ἡ Ἑλλὰς σχεδὸν ἅπασα δεινοτάτοις πολέμοις ἐκακοῦτο. ταύτης δὲ τῆς συμβουλῆς περὶ τῆς εἰρήνης οὔσης χαλεπωτάτης, καὶ τῶν γυναικῶν πολλὰς, καὶ διαφόρους γνώμας περὶ τούτου προσενεγκουσῶν, καὶ τέλους τῇ συμβουλῇ οὐκ ἐπιτιθεμένου, ἀλλὰ τοῦ χρόνου μάτην ἀναλισκομένου, τὸ τελευταῖον αἱ γυναῖκες κατὰ τὴν Λυσιστράτης παραίνεσιν, καὶ γνώμην ἐγνώκασι τοῖς ἑαυτῶν ἀνδράσιν οὔποτε συγκοιμᾶσθαι πρὶν ἢ τοὺς Ἀθηναίους εἰρήνην πρὸς τοὺς Λακεδαιμονίους ποιήσασθαι. ὅτι δὲ τοῦτο ἀδύνατον ἐδόκει, τὸ τὰς γυναῖκας οἴκοι ἀεὶ μενούσας τοῖς ἑαυτῶν ἀνδράσι μὴ συγκοιμᾶσθαι, καὶ συνεῖναι θέλειν, ἀλλ' αὐτοὺς ἀπώσασθαι, διὰ τοῦτο τὴν Ἀκρόπολιν κατέλαβον, ἐν ᾗ τῆς πόλεως ἦν τὰ χρήματα. Οἱ δὲ Ἀθηναῖοι τὴν Ἀκρόπολιν μεγάλῃ δυνάμει πολιορκεῖν ἐπιχειρήσαντες, καὶ ἐκπολιορκεῖν οὐ δυνησάμενοι, τὰ μὲν διὰ τὴν ἀνέλπιστον χρημάτων ἀπορίαν, τὰ δὲ διὰ τὴν ἰδίων γυναικῶν ἐπιθυμίαν, καὶ ἔρωτα, ὃς αὐτοὺς ἔκαιεν, οὕτως ἀναγκασθέντες τὸν πόλεμον καταλύουσι, καὶ εἰρήνην πρὸς τοὺς Λακεδαιμονίους ποιοῦνται.

HYPOTHESIS, VEL ARGVMENTVM, VT VOCANT LYSISTRATÆ, FABVLÆ ARISTOPHANICÆ

Græcis Iambis & in Acroſtichidem facta.

per Q. Sep. Fl. Chr.

Λ λίαν λακώνων ἠδ' ἀθηναίων πόλεις
Υ ὑφ' ὅλμον ἀρὰς δηθάκις τριβομένας
Σ σὺν ταῖς γυναιξὶν ἑλλάδος λυσιστράτη
Ι ἰδοῦσα κ' οἰκτείρασα ξυμβουλεύεται.
Σ συνώμοσαν δ', ἀεί γ' ἀπωμότους μένειν,
Τ τούς τ' ἄνδρας ἕξειν ἐκποδὼν ἑστηκότας,
Ρ ῥίψασπις εἰ μὴ πᾶσιν εἰρήνη φανῇ.
Α ἀκρόπολιν οὕτως εἷλον ἠδὲ χρήματα
Τ τὰ πάντα, καὶ γέροντας ἐχθροὺς ἔπλυναν.
Η ἥσθη δ' ἄρ' εὔφρων κύπρις ἐν διαλλαγαῖς.

ALIVD ARGVMENTVM LATINIS IAMBIS AB EODEM.

L ongo duello Græcia quum lumina
V rbes Athenæ & Sparta ſe colliderent
S eceſſionem fœminis Lyſiſtrata
I ndicit vt de publico deliberent.
S parſo inde libant atque coniurant mero
T andem, femur ſe nemini applicaſſere,
R edire Græci ni velint in gratiam:
A rx occupatur atque Theſaurus, ſenes
T umultuantes cum Probulo nil agunt:
A t cum Lacone Pax fit, & redit Venus.

Τὰ τοῦ Δράματος πρόσωπα.	*Personæ Dramatis.*
Λυσιστράτη.	Lyſiſtrata.
Καλονίκη.	Calonice.
Μυῤῥίνη.	Myrrhina.
Λαμπιτώ.	Lampito.
Χορὸς ἀνδρῶν γερόντων.	Chorus ſenum.
Δράκης.	Draces.
Στυμμόδωρος.	Scymmodorus.
Χορὸς γυναικῶν.	Chorus mulierum.
Στρατυλλίς.	Stratyllis.
Πρόβουλος.	Probulus.
Ἄγγελος γερόντων.	Nuntius ſenum.
Ὑπηρέτης.	Miniſter.
Ἄλλη τις γυνή.	Alia quædam Mulier.
Κινησίας.	Cineſias.
Ἀθηναῖος.	Athenienſis.
Λάκων.	Laco.
Θεράπων.	Seruus.
Χορὸς Λακεδαιμονίων.	Chorus Lacedæmoniorum.

Η ἔκθεσις τοῦ παρόντος Δράματος ἐκ στίχων ἰαμβικῶν τριμέτρων στί. ὧν ὁ τῆς δὲ τοιός
Ἄμαχοι γυναῖκες, καὶ μιαραὶ κεκλήμεθ' ἄν.

A

ΑΡΙΣΤΟΦΑΝΟΥΣ
ΑΘΗΝΑΙΟΥ ΠΟΙΗΤΟΥ ΚΩμῳδοποιοῦ τῶν ἐξοχῶν Λυσιστράτη.

Καὶ εἰς αὐτὴν σχόλια καινά.

Προλογίζει Λυσιστράτη καλέσασα τὰς πολίτιδας.

ΛΥΣΙΣΤΡΑΤΗ, ΚΑΛΟνίκη.

Λυ. Ἀλλ' εἴ τις εἰς Βακχεῖον αὐτὰς ἐκάλεσεν,
Ἢ 'ς Πανὸς, ἢ 'πι Κωλιάδ' ἢ 'ς Γενετυλλίδος. C
Οὐδ' ἂν διελθεῖν ἦν ἂν ὑπὸ τῶν τυμπάνων.
Νῦν δ' οὐδεμία πάρεστιν ἐνταυθοῖ γυνὴ
Πλὴν ἥ γ' ἐμὴ κωμῆτις ἥδ' ἐξέρχεται.
Χαῖρ' ὦ Καλονίκη. Κα. καὶ σύ γ' ὦ Λυσιστράτη.
Τί συντετάραξαι. μὴ σκυθρώπαζ' ὦ τέκνον.
Οὐ γὰρ πρέπει σοι τοξοποιεῖν τὰς ὀφρῦς.
Λυ. Ἀλλ' ὦ Καλονίκη κάομαι τὴν καρδίαν. D
Καὶ πόλλ' ὑπὲρ ἡμῶν τῶν γυναικῶν ἄχθομαι.
Ὁτιὴ παρὰ μὲν τοῖς ἀνδράσιν νενομίσμεθα
Εἶναι πανοῦργοι. Κα. καὶ γὰρ ἐσμὲν νὴ Δία.
Λυ. Εἰρημένον δ' αὐταῖς ἀπαντᾶν ἐνθάδε
Βουλευσομέναισιν οὐ περὶ φαύλου πράγματος,
Εὕδουσι κ' οὐχ ἥκουσιν. Κα. ἀλλ' ὦ φιλτάτη E
Ἥξουσι. χαλεπή τι γυναικῶν ἔξοδος.
Ἡ μὲν γὰρ ἡμῶν περὶ τὸν ἄνδρ' ἐκύπτασεν.
Ἡ δ' οἰκέτην ἤγειρεν. ἡ δὲ παιδίον
Κατέκλινεν. ἡ δ' ἔλουσεν. ἡ δ' ἐψώμισεν.
Λυ. Ἀλλ' ἕτερα γὰρ ἦν τῶνδε προυργιαίτερα
Αὐταῖς. Κα. τί δ' ἐστὶν ὦ φίλη Λυσιστράτη,
Ἐφ' ὅτι ποθ' ἡμᾶς τὰς γυναῖκας συγκαλεῖς;

ARISTOPHANIS
LVSISTRATA. EX VERSIOne Q. Sept. Flor. Chriſt.

Cum caſtigationibus & obſeruationib. eiuſdem.

B

Proloquitur Luſiſtrata, conuocatis conciuibus.

LVSISTRATA, CALOnica.

LVS *At ſi quis ipſas Enÿ ad ſacra aduocet*
Aut Panos, aut Coliados, aut Genetullidos,
Vix colloqui eſſet, ſic ſonarent tympana:
Nunc nulla prorſum fœmina hoc adeſt loco,
Niſi iſta quam video egredi è vicinia,
Calonica ſalue. CA. *Tu quoque ô Luſiſtrata*
Quid turbulenta es, quidve triſtis, filia?
Ah deſine, haud contracta te frons addecet.
LVS. *Mihi Calonica, pectus imum accenditur,*
D *Noſtriq́; ſexus multa contriſtor vicem,*
Quòd verſipelles eſſe nos putant viri
Vafrasq́; CAL. *Tales quippe per Iouem ſumus.*
LV. *Quumq́; huc loci prodire dictum illis ſiet,*
Vt nempe de re non leui deliberent,
Tamen venire negligunt, & dormiunt.
CAL. *Venient ſed illæ, fœminis haud eſt facul*
E *Eliminare: vel vir iſtam detinet,*
Vel illa ſeruum exſuſcitat, vel collocat
Puſum in cubili, aut ingerit cibum, aut lauit.
LV. *His omnibus res ſerias præuortere*
Debent mulieres. CAL. *Sed quid eſt Luſiſtrata*
Quod nos in vnum conuocaſti fœminas?

F

BISETVS. Ἀλλ' εἴ τις εἰς Βακχεῖον.] Ἐν τούτῳ τῷ προλόγῳ ὁ ποιητὴς τὴν Λυσιστράτην εἰς τὸ προσκήνιον πρώτην παρεισάγει. ἡ δὲ διὰ τὴν ἄγαν βραδυτῆτα τῶν γυναικῶν εἰς ἐκκλησίαν ἐν ὥρᾳ συνελθεῖν κελευσθεισῶν ἀγανακτοῦσα, καὶ δυσφοροῦσα, τούτους τοὺς λόγους ἄνευ προοιμίου συνήθους ἀπαρακαλύπτως προφέρει. τὸ δὲ κακὸν γυναικῶν ἦθος ἐν τούτῳ πικρῶς ψέγει. καὶ γὰρ αὐτὰς τῶν μὲν σπουδαίων, καὶ μεγάλων πραγμάτων ἀμελεῖν ἀποφαίνει. τῶν δὲ μικρῶν, καὶ φαύλων θεαμάτων πολὺ μᾶλλον φροντίζειν λέγει. καὶ εἴ τις αὐτὰς εἰς τινα θέαν οὐδενὸς ἀξίαν καλοίη, κατὰ τάχος οὕτω πυκνάς, καὶ συνεχεῖς συνδραμεῖν, ὥστε διὰ ῥύμην ὑπὸ πλήθους τῶν ἀνεμποδίστως διελθεῖν οὐκ ἐξεῖναι. G Βακχεῖον.] εἰς τὸν τοῦ Βάκχου ναόν. τὰ δὲ Βακχεῖα, τῶν βακχείων, ἑορτὴ Βάκχου. τὰ Διονύσια. Ἢ 'ς Πανός) τὸ πλῆρες, ἢ ἐς Πανός. λείπει ναόν. ὡς καὶ ἐς Γενετυλλίδος. περὶ δὲ τῆς Ἀφροδίτης Κωλιάδος, καὶ Γενετυλλίδος, ἄνω διὰ πλειόνων προείρηται. καὶ περὶ τούτων Ἀθήναιος, Παυσανίας, Εὐστάθιος, καὶ Σουίδας πολλὰ ἀξιομνημόνευτα παραδεδώκασι. Ὑπὸ τῶν τυμπάνων.] τύμπανον ἐκ δερμάτων ἐστὶ γινόμενον, καὶ κρούεται. ὃ κατέχον αἱ Βάκχαι. παρὰ τὸ τύπτω, τύπανον. καὶ πλεονασμῷ τοῦ μ. τύμπανον. ἔστι δὲ καὶ τι τοῦ δεσμίου ξύλον περὶ οὗ ἐν τῷ Πλούτῳ εἴρηται. Μὴ σκυθρώπαζε] σκυθρωπός, ἀπὸ τοῦ σκυθρὸς οὖ, καὶ ὤψ, ὠπός. ὁ σκυμαίνων τὸ πρόσωπον. ὂψ γὰρ ἡ φωνὴ, διὰ τοῦ ο μικροῦ. σκυθρὸς δὲ παρὰ τῷ Ἡσυχ. ἑρμηνεύεται στυγνὸς τὰς ὄψεις, χαλεπὸς, ὠμός. ὅθεν τὸ ῥῆμα σκυθρωπάζω, καὶ σκυθράζω. στυγνάζω. Τοξοποιεῖν τὰς ὀφρῦς.] ἀντὶ τοῦ σκυθρωπάζειν. ἀπὸ παρακολουθοῦντος. τοιοῦτον γὰρ τὸ πρόσωπον τῶν ἐν μερίμνῃ ὄντων. Σ. Ἡσύχιος δὲ, συστρέφειν τάς τὰς ὀφρῦς. ἡ δὲ μεταφορὰ ἀπὸ τῶν τὰ τόξα τεινόντων. τοξοποιεῖν σου τὰς ὀφρῦς δηλοῖ τὸ ποιεῖν τὰς ὀφρῦς ὥσπερ τόξον τεινόμενον, καὶ καμπτόμενον. τουτέστι τὰς ὀφρῦς συστέλλειν. ὅπερ ἀνθρώπων σφόδρα μεριμνώντων, καὶ λυπουμένων ἐστὶ σαφὲς τεκμήριον. Εἰρημένον] Ἀττικῶς. ἀντὶ τοῦ, εἰρημένης γὰρ ἁπάσαις δεῦρο βουλευσομέναις συνελθεῖν. Εκύπτασεν.] κυπτάζειν, διατρίβειν, καὶ περί τι πονεῖσθαι. περί τι ἀσχολεῖσθαι. Εψώμισεν.] ψωμός, κόμμα ἄρτου. παρὰ τὸ ψῶ, τὸ λεπτύνω. Εὐστ. γενικῶς δὲ καὶ πᾶσαν τροφὴν σημαίνει. ὅθεν τὸ ψωμίζειν, ψωμὸν παρέχειν, καὶ τρέφειν, ὡς ἐνταῦθα. Προυργιαίτερα.] προυργιαίτερον, ἀναγκαιότερον. τὸ γὰρ πρὸ ἔργου αἱρετώτερον. τοῦτο δὲ παρὰ τὸ προὔργου, ὅ ἐστι πρὸ ἔργου. ἄλλως. προυργιαίτερον, προκεκριμένον, προτιμότερον, κρεῖττον, ἀναγκαιότερον, ὠφελιμώτερον. Ησυ.

CHR. Ἡ ς Πανός] Panos ſacellū quod Paneum dicebatur in Attica ſitum eſſe, ſimúlque ædem Coliadis, iuxta Anaphlyſtum, teſtatur Strabo lib. IX. Quare autem dicatur Venus Colias aut Genetyllis habes ſuprà in Nubibus Scholiaſtam iſta enarrantem. Sane locus κωλιὰς dictus (teſte Heſychio) quia humano κώλῳ eſt ſimilis. Τοξοποιεῖν] Quia ſagittarij collineantes, frontem & oculorum neruos contrahere ſolent, propterea mœſtos & animi dolore rugas contrahentes, audaci ſanè B Metaphora & Tragicum ſpirante dixit τοξοποιεῖν. Χαλεπή τε γυναικῶν ἔξοδος.) Qui olim Venerem pinxerat, pede prementem teſtudinem, ſatis oſtendit, emanſiones & eliminationes fœminis non eſſe honeſtas, imò ipſis debere eſſe οἴκοι φίλου & ἀρίστου. Legerem autem pro τε, τοι.

Τί τὸ πρᾶγμα πηλίκον τι; Λυ. μέγα. Κα. μῶν καὶ παχύ;
C Λυ. Καὶ νὴ Δία παχύ. Κα. κᾆτα πῶς οὐχ ἥκομεν.
Λυ. Οὐχ οὗτος ὁ τρόπος. ταχὺ γὰρ ἂν ξυνήλθομεν.
Ἀλλ' ἔστιν ὑπ' ἐμοῦ πρᾶγμα ἀνεζητημένον,
Πολλαῖσί τ' ἀγρυπνίαισιν ἐρριπτασμένον.
Κα. Ἦ πού τι λεπτόν ἐστι τοὐρριπτασμένον.
Λυ. Οὕτω γε λεπτὸν, ὥσθ' ὅλης τῆς Ἑλλάδος
D Ἐν ταῖς γυναιξίν ἐστιν ἡ σωτηρία.
Κα. Ἐν ταῖς γυναιξίν. ἐπ' ὀλίγου γὰρ οἴχετο.
Λυ. Ὡς ἔστ' ἐν ἡμῖν τῆς πόλεως τὰ πράγματα
Ἢ μηκέτ' εἶναι μηδὲ Πελοποννησίους.
Κα. Βέλτιστα τοίνυν μηκέτ' εἶναι νὴ Δία.
Λυ. Βοιωτίους τε πάντας ἐξολωλέναι.
Κα. Μὴ δῆτα πάντας. ἀλλ' ἄφελε τὰς ἐγχέλεις.
E Λυ. Περὶ τῶν Ἀθηναίων δ' οὐκ ἐπιγλωττήσομαι
Τοιοῦτον οὐδέν. ἀλλ' ὑπονόησον σύ μοι.
Ἢν δὲ ξυνέλθωσ' αἱ γυναῖκες ἐνθάδε
Αἵ τ' ἐκ Βοιωτῶν, αἵ τε Πελοποννησίων,
Ἡμεῖς τε, κοινῇ σώσομεν τὴν Ἑλλάδα.
Κα. Τί δ' ἂν γυναῖκες φρόνιμον ἐργασαίατο,
Ἢ λαμπρόν. αἳ καθήμεθ' ἐξηνθισμέναι.
Κροκωτὰ φοροῦσαι καὶ κεκαλλωπισμέναι
F Καὶ κιμβερίκ' ὀρθοστάδια, καὶ περιβαρίδας,
Χ' ἤγχουσα, καὶ τὰ διαφανῆ χιτώνια.
Λυ. Ταῦτ' αὐτὰ γάρ τοι κἄσθ' ἃ σώσειν προσδοκῶ.
Τὰ κροκωτίδια, καὶ τὰ μύρα, καὶ περιβαρίδες.
Κα. Τίνα δὴ τρόπον ποθ'. Λυ. ὥστε τῶν νῦν μηδένα
Ἀνδρῶν ἐπ' ἀλλήλοισιν αἴρεσθαι δόρυ.

Quæ tanta cauſa? Lv. *Magna.* CAL. *Num craſſa eſt quoque?*
C Lv. *Et craſſa certè.* CA. *Quid niſi ergo accedimus?*
Lv. *Non ſic ſolent, nam conueniremus citò:*
Excogitatum ſed mihi eſt negotium
Iactumq́; cura inſomniaq́; plurima.
CA. *Forſan minutum eſt ſi quid eſt iactum tibi.*
LVS. *Adeò eſt minutum, vt vniuerſa Græcia*
D *In fœminis iam tota verſetur ſalus.*
CA. *In fœminisne? quippe paulatim perit.*
LVS. *Res vrbis huius ſunt manu in noſtra ſita,*
Et nulla Peloponneſiorum gens erit.
CA. *At vtile eſſet, eſſe nullam per Iouem.*
LVS. *Pereant & omnes funditus Bœotij.*
CA. *Nolim quidem omnes, excipe anguillas modò.*
E LVS. *Aduerſum Athenas tale nil effutiam.*
Tu ſuſpicaci mente mecum cogita.
Sin huc vocatæ fœminæ conuenerint.
Bœotiæ ſimulq́; Peloponneſiæ.
Communiter nos Græciam ſeruabimus.
CA. *Quod facinus auſint fœminæ illuſtre aut catum*
Cultu ſedentes quæ nitemus florido
F *Comptis capillis & crocota lutea*
Tunicam gerentes rectam & altos mulleos
Et purpuriſſum, transque lucentes ſinus?
LVS. *Hæc ipſa ſunt ſeruanda quæ nobis puto*
Crocotula atque vnguenta, & alti calcei.
CA. *Qui fiet iſtud?* LVS. *vt vir iſto tempore*
Nemo auſit haſtam tollere aduerſus virum.

BISETVS. Πρᾶγμ' ἀνεζητημένον.] τὸ ἀναζητεῖν ἐνταῦθα δηλοῖ τὸ αὐτὸ πρᾶγμα πολλάκις ζητεῖν, ὥσπερ οἱ μάλα τι νοοῦντες, καὶ ἐν τῇ ψυχῇ ἀναπεμπάζοντες ποιεῖν εἰώθασιν. Ἐρριπτασμένον.) ἐκ τοῦ ῥίπτω γίνεται τὸ ῥιπτάζειν, ὃ μεταφορικῶς καὶ περὶ τῶν βουλευμάτων λέγεται, ὅ τις ἐν τῷ βουλεύεσθαι πολλάκις κινεῖ, στρέφει, καὶ ὡς εἰπεῖν, ῥίπτει. τὸ οὐρριπτασμένον, ἀντὶ τοῦ, τὸ ἐρριπτασμένον. ἄλλως. ἐρριπτασμένον, γεγυμνασμένον, εὑρημένον, ὥστε μεριμνῶντα μὲν ῥιπτάζεσθαι, καὶ στρέφεσθαι. τοιοῦτοι γὰρ οἱ μεριμνῶντες. βέλτιον γὰρ ἀπὸ τῶν κύβων τὴν μεταφορὰν ποιεῖν ἀνερριμμένων, ὅπως ἂν εὖ ἔλθῃ. καὶ γὰρ ἐπὶ τοῦ κύβου ἀναβαλλόμεθα ἄχρις ἂν εὑρεθῇ τὸ προκείμενον βληθῆναι. Σ. λεπτὸν δὲ, μικρὸν, ἐλαφρὸν, φαῦλον. Ἐπ' ὀλίγου γὰρ] σχεδὸν γὰρ ᾤχετο. τουτέστι ἀπόλωλεν. οἴχεσθαι γὰρ, τὸ ἀπελθεῖν. καὶ τὸ θανεῖν. καὶ ἁπλῶς ἀφανισθῆναι. ὅθεν οἱ οἰχόμενοι, καὶ ἀποιχόμενοι οἱ θανόντες. Ευς. ὀρθῶς. λέγεις τῆς Ἑλλάδος ἁπάσης σωτηρίαν ἐν ταῖς γυναιξὶν εἶναι; ἡ Ἑλλὰς οὖν σχεδὸν ἀπόλωλε, διὰ τὴν γυναικῶν ἀσθένειαν. τὸ ἢ γὰρ, ἀντὶ τοῦ συν[illegible] δοκεῖ. Μηκέτ' εἶναι] ἤγουν τεθνάναι, ἀφανισθῆναι, φθαρῆναι, ἀπολωλέναι. Ἐπιγλωττίσομαι] φλυαρήσω. Σ. ἐπιγλωττίσασθαι. καὶ τὸ λοιδορεῖν. καὶ λοιδορίαις γλώσσῃ προφερομέναις τινὰ καθυβρίζειν. νῦν δὲ ἐπιγλωττίσασθαί τι περί τινος, λαμβάνεται ἀντὶ τοῦ λοιδορεῖν, καὶ κακολογεῖν, καὶ τῇ γλώσσῃ τι προφέρειν κατά τινος. Ὑπονόησόν σύ μοι] ἀλλ' ἐμοῦ ὦ ταύτης δ' εἰ μόνον ἕνεκα τῶν φροντίδων ὑπονοεῖν, καὶ ἐν σεαυτῇ φρονεῖν ἐμοῦ μηδὲν τοιοῦτο κατὰ τῶν Ἀθηναίων φλυαρεῖν ἐθέλειν. τὸ γὰρ αὐτῶν ἀπώλειαν ἐπιθυμεῖν ἀνόσιον. αἱ γὰρ Ἀθῆναι πατρὶς ἡμῶν ὑπάρχει. Ἐξηνθισμέναι.] ἐξανθίζειν, τὸ βάπτειν καὶ οἱονεὶ χρώματος ἀνθηροῦ ποιεῖν. χρώμασιν ἀνθηροῖς χρωματίζειν, καὶ κοσμεῖν ὅπερ αἱ γυναῖκες καλλωπισμοῦ ἐπιθυμοῦσαι ποιοῦσιν, ἵνα τὴν ὄψιν καλλίους φαίνωνται. ἐξανθεῖν δὲ, τὸ βλαστάνειν. καὶ γὰρ ἐξανθεῖν κυρίως λέγεται ὅταν ἐκ τοῦ ἑαυτοῦ κόλπου τὰ ἄνθη ἐξανατέλλει, καὶ ἀναδιδῶσιν ἡ φύσις. τινὲς δὲ καὶ τὸ ἐξανθίζειν λαμβάνουσιν ἀντὶ τοῦ ἁπλοῦ ξανθίζειν, τουτέστι ξανθὸν ποιεῖν. καὶ τὰς τρίχας ξανθίζειν αἱ γυναῖκες εἰώθασιν, ἵνα τὸ τῆς φύσεως ἐλλειπὲς πρὸς τὸν καλλωπισμὸν ἐπανορθῶσι, καὶ τοῦ κάλλους μέρη κατὰ δύναμιν καὶ οὕτω πληρῶσι. Κροκωτὰ φοροῦσαι.] δηλονότι ἐσθήματα, ἢ ἐνδύματα χρώματος κροκίνου, οἷς αἱ τῶν πλουσιωτέρων ἀνδρῶν γυναῖκες πάλαι κόσμου χάριν ἐχρῶντο. λέγεται δὲ καὶ κροκωτὸς, οὗ, ἁπλῶς οὐδετέρως. καὶ ἐπιθετικῶς κροκωτὸν καὶ τὸ ἔνδυμα, ἢ ἔσθημα, ἢ ἱμάτιον πρὸς τὴν τῆς ὁράσεως ἐκπλήρωσιν ὑφαντικόν. περὶ τούτου καὶ ἐν ἴσοις ἄνω προείρηται. κεκαλλωπισμέναι δὲ, κοσμηθεῖσαι. καλλωπίζω δὲ ἐκ τοῦ κάλλος, καὶ τοῦ ὤψ, ὠπὸς, τὸ πρόσωπον. Καὶ κιμβερικὰ ὀρθοστάδια] Ἡσύχιος κιμβερικὸν ὀξυτόνως, χιτωνίσκου εἶδος πολυτελοῦς εἶναι λέγει. ὃ καὶ στατὸς λέγεται. Σουίδας δὲ κιμβερικὸν διὰ τοῦ ν προπαροξυτόνως γράφει, καὶ ἔστι λέγει εἶδος ἱματίου, ἀπὸ τόπου οὕτω κληθέν. ὁ δὲ Πολυδεύκης κιμβερικὸν διὰ τοῦ α γράφων, διαφανῆ χιτωνίσκον ἑρμηνεύει. καὶ ὀρθοστάδιος, κατὰ τὸν αὐτὸν, καλεῖται ὁ οὐ ζωννύμενος χιτών. καὶ τοὺς τοιούτους χιτωνίσκους, φησὶν, Ἀριστοφάνης ὀρθοστάδιας καλεῖ. τοῦτον τὸν τόπον, ὡς οἶμαι, αἰνίττεσθαι βουλόμενος. ὅθεν, εἴπερ ἡ γραφὴ καλῶς ἔχει, ὀρθοστάδιας ὀρθοστατικῶς ἂν λέγοιτο, ὡς τὸ Αἰτωλίας ἐν τῇ αἰτιατικῇ πληθυντικῇ. ἀλλὰ Σουίδας ἀξιοπιστοτέρως, ὀρθοστάδιους χιτῶνας καλεῖσθαι λέγει, τοὺς στατούς. ὡς τοὺς συρτοὺς, τοὺς συρομένους.

A Καὶ παρὰ τῷ Εὐσταθίῳ, ὀρθοστάδιοι χιτῶνες, οἱ στα[δ]αῖοι. συρτοὶ δὲ οἱ συρόμενοι λέγονται. Ἐκ τούτων οὖν δῆλον ἐστιν, ὀρθοστάδια νῦν ἐπιθετικῶς ληπτέον εἶναι, παρὰ τὸ ὀρθῶς ἵστασθαι. Ἐν τισὶ δὲ τῶν παλαιῶν βιβλίων ἔστιν ὁρᾶν κιμβερικορθοστάδια μιᾷ λέξει γραφόμενον. ὅπερ οὐκ ἄτοπον. καὶ ἴσως Ἀριστοφάνην οὕτω γεγραφέναι οὐκ ἀπίθανον. Καὶ περιβαρίδας.] ὑποδημάτων γυναικείων εἶδος. Ἡσυχ. Ἄγχουσα δὲ, κατὰ τοὺς Ἀττικοὺς, ἀντὶ τοῦ κυρίως ὄγχουσα. ἄγχουσα δὲ, εἶδος βοτάνης, ἧς ἡ ῥίζα ἐρυθρὰ, ἣ ἐρυθραίνουσι τὰ πρόσωπα αἱ γυναῖκες. B Ἄλλως. ὄγχουσα. ῥίζα ᾗ φυκοῦνται αἱ γυναῖκες. χιτώνια δὲ διαφανῆ, οὐ τὰ λαμπρὰ, ἀλλὰ τὰ ἰσχνὰ, δι' ὧν διεφαίνετο τὰ σώματα τῶν γυναικῶν. Σ. Ἢ σώσειν προσδοκῶ] ταῦτα οὕτω σύνταξον, καὶ γάρ τοι ταῦτ' αὐτά ἐστιν ἃ προσδοκῶ σώσειν τὴν Ἑλλάδα δηλαδὴ. ἃ προσδοκῶ δὲ, ἐλπίζω. κυρίως δὲ τὸ [illegible], καὶ προσδέχομαι δηλοῖ. Αἴρεσθαι δόρυ.] ὥστε μηδένα τῶν νῦν ἀνθρώπων πολεμεῖν ἀλλήλοις. δόρυ δὲ, τὴν λόγχην, καὶ πᾶν βέλος πολεμικὸν συνεκδοχικῶς σημαίνει.

CHR. Ἀνεζητημένον.] Vno verbo lego ἀνεζητημένον. C Quod autem ſequitur ἐξηρευνημένον, nihil aliud eſt quàm meditari & exercitatione ſolerti aliquid extundere & inuenire. Translationem veriſimile eſt ſumptam à cubis aut teſſeris quæ iaciuntur vt rectè cadant: hoc vt ſuſpicer faciunt grāmatici qui hunc locum videntur innuere apud Sudam λεξικογράφον. Fortaſſis autem non malè intelligimus de minutis & tenuibus partibus quæ eiiciuntur & ablegantur, vt ſunt proſiciæ, & puto nequiſſimas fœminas cùm dicunt πρᾶγμα μέγα D παχὺ, λεπτὸ innuere partem illam qua viri ſumus & πρακτικοὶ vel ἀνυστικοί: & nos idem ferè vſurpamus Idiotiſmo Francico, proinde vt Græci χρῆμα & Latini res dixerunt, vt apud Arnobium formatas inguinibus res. ſane ſi falſa eſt hæc coniectura, vitio humanitatis ingenioſi ſumus in nequitiis explicandis. Mox pro οἴχετο, lego aut οἴχεται aut ᾤχετο. Οὐκ ἐπιγλωττίσομαι.] Hoc verbū nihil hoc loco aliud ſignificat quàm φλυαρίαν vel βλασφη- E μίαν, & quod vernaculè dicimus *languard ou babillard.* Περιβαρίδας] Iul. Pollux lib. 7. ait eſſe ancillarum calceos. Hic calciamenta ſunt ingenuarum & nobilium. Cæterum de Anchuſa vide Dioſcoridem lib. 4. cap. 23. 24. & 25. vbi videbis tres Anchuſæ ſpecies.

Κα. Κροκωτὸν ἄρα νὴ τὼ θεὼ 'γὼ βάψομαι.	CA. *Ergo crocotam per deos infecerim.*
Λυ. Μηδ' ἀσπίδα λαβεῖν. Κα. κιμβερικὸν ἐνδύσομαι.	F *Lvs. Clypeúmve ſumas.* CA. *indutámque caſtulam.*
Λυ. Μηδὲ ξιφίδιον. Κα. κτήσομαι περιβαρίδας.	*Lvs. Paruum vel enſem.* CAL. *Poßidebo calceos.*
Λυ. Ἆρ' οὐ παρεῖναι τὰς γυναῖκας δῆτ' ἐχρῆν.	*Lvs. Nónne hic adeſſe fœminas oportuit?*
Κα. Οὐ γὰρ μὰ Δί' ἀλλὰ πετομένας ἥκειν πάλαι.	CA. *Imò volantes conuenire iam diu.*
Λυ. Ἀλλ' ὦ μέλ' ὄψει τοι σφόδρ' αὐτὰς Ἀττικὰς,	*Lvs. At prorſus ipſas eſſe noris Atticas*
Ἅπαντα δρώσας τοῦ δέοντος ὕστερον.	*Nil non agentes, præter id quod expedit,*
Ἀλλ' οὐδὲ Παράλων οὐδεμία γυνὴ πάρα	*ſed ex maritimis nulla præſeſt fœmina*
Οὐδ' ἐκ Σαλαμῖνος. Κα. ἀλλ' ἐκεῖναί γ' οἶδ' ὅτι	G *Neque ſalamine. CA. Quas tamen certò ſcio*
Ἐπὶ τῶν κελήτων διαβεβήκασ' ὄρθριαι.	*Luce appetente progredi è celocibus.*
Λυ. Οὐδ' ἃς προσεδόκων κἀλογιζόμην ἐγὼ	*Lvs. Tum quas priores affore autumaueram*
Πρώτας παρέσεσθαι δεῦρο τὰς Ἀχαρνέων	*ſperaueramque nempe Acharnenſes nurus,*

Γυναῖ-

A Γυναῖκας, οὐχ ἥκουσιν. Κα. ἥ γ' οὖν Θεαγένους
Ὡς δεῦρ' ἰοῦσα τἀκάτιον ἤρετο.
Αὐτὰρ αἵδε καὶ δή σοι προσέρχονταί τινες
Αἵδ' αὖθ' ἕτεραι χωροῦσι τινές. ἰοὺ ἰού.
Πόθεν εἰσίν. Λυ. Ἀναγυρουντόθεν. Κα. νὴ τὸν
Δία
Ὁ γοῦν Ἀνάγυρός μοι κεκινῆσθαι δοκεῖ.

Desiderantur. CA. uxor at Theagenis
Lembum rogabat huc velut contenderet.
Sed cerne vt illæ fæminæ adueniant tibi
Aliaque rursum feminæ accedant, hui.
Vnde esse dicam? Lvs. *Ab Anagyro.* CAL. *ergo*
per Iouem
Commotus esse Anagyrus apparet mihi.

B Bisetvs. Τοῦ δέοντος ὕστερον] βραδύτερον τοῦ δέοντος. βραδύτερον ἢ ἔδει αὐτὰς ποιεῖν. ἡ παρὰ τὸ δέον. Παράλων.] πάραλοι, οἵτινες ἐν τῇ νηὶ Παράλῳ πλέοντες, καὶ οἱ τὴν Παραλίαν τῆς Ἀττικῆς κατοικοῦντες οὕτω καλοῦνται. Πάραλος δὲ, τριήρης ἱερὰ καλεῖται, ἥτις συνεχῶς τὰς ἀναγκαίας χρείας ὑπηρέτει. καὶ Παραλία μία τῶν τεσσάρων μοιρῶν εἰς ἃς διῄρητο πάλαι ἡ Ἀττική. Πανδίων γὰρ δεξάμενος Κέκροπα, προσκτησάμενος δὲ καὶ τὴν Μεγαρίδα, ἔνειμε τὴν χώραν τοῖς παισὶν εἰς τέσσαρας μοίρας. Αἰγεῖ μὲν, τὴν παρὰ τῷ ἄστει μέχρι Πυθίου. Πάλαντι δὲ, τὴν Παραλίαν. Λύκῳ δὲ, τὴν Διακρίαν. Νίσῳ δὲ, τὴν Μεγαρίδα. Σ.Β. Σαλαμὶς δὲ, ἡ πρὸς τῇ Ἀττικῇ νῆσος καὶ πόλις. ὁ πολίτης Σαλαμίνιος, καὶ Σαλαμινία. Στεφ. πάρα δὲ, πάρεισι. Τῶν κελήτων.] κέλης, εἶδος πλοιαρίου μικρόν. καὶ κέλης ὁ ἵππος κατὰ μόνας ἐλαυνόμενος, καὶ μὴ ἐζευγμένος. καὶ δὴ καὶ τὸ γυναικεῖον αἰδοῖον παρὰ τοῖς Κωμικοῖς κέλης καλεῖται. Εὐστ. λέγει οὖν αὐτὰς ἐν πλοίῳ ὀρθρίας ἤδη διαβεβηκέναι. καὶ τῇ ἀμφιβόλῳ λέξεως σημασίᾳ παίζειν φαίνεται. Οὐδ' ἃς.] τὸ πλῆρες οὕτω νοητέον. οὐδ' αἱ γυναῖκες αἱ τῶν Ἀχαρνέων ἥκουσιν, ἃς ἐγὼν, εἴτε ἐγὼ πρώτας προσεδόκων, καὶ ἐλογιζόμην δεῦρο παρέσεσθαι. ἀλλὰ τὸ σχῆμα τῆς συντάξεως, καινοπρεπέστερον, καὶ Ἀττικώτερον. ἡ Θεαγένους γυνὴ δηλονότι. τἀκάτιον δὲ, τὸ ἀκάτιον. τὸ δὲ ἦν εἶδος πλοίου ἁλιευτικοῦ. ἤρετο δὲ, ταῖς χερσὶν ἔλαβεν, ἀνέλαβεν. ἀπὸ τοῦ ἀναίρομαι. Χωροῦσι τινές.] τινὲς αὖτε, εἴτε αὖ. καὶ πάλιν τινὲς δεῦρο χωροῦσι. Ἀναγυρουντόθεν.] Ἀναγυροῦς, δῆμος τῆς Ἀττικῆς, τῆς Ἐρεχθηΐδος φυλῆς. ὁ πολίτης δὲ Ἀναγυράσιος διὰ τοῦ α. ὡς Φλυεῦς, Φλυάσιος. ἐπιρρήματα δὲ, τὸ ἐκ τόπου, Ἀναγυρουντόθεν. εἰς τόπον Ἀναγυροῦντάδε, καὶ τὸ ἐν τόπῳ Ἀναγυροῦντι. Ἔνθα δὲ καὶ φυτὸν δυσῶδες φύεται, ἀνάγυρος. καὶ παροιμία ἐντεῦθεν, κινεῖς τὸν ἀνάγυρον. ἐπὶ τῶν ἐπισπωμένων ἑαυτοῖς τὰ κακά. ἔστι δὲ τὸ φυτὸν ἀνάγυρος ἀλεξίκακον, καὶ δυσῶδες, καὶ δριμύ. θερμῆς τε, καὶ διαφορητικῆς δυνάμεως. τὸ δὲ σπέρμα λεπτομερέστερόν τι, καὶ ἐμετικόν. οἱ δὲ ὀνόγυρον αὐτό φασι. Σ.

CHR. Κιμβερικὸν.] Genus esse vestis à loco nomen habentis putant ex Grammaticis quidam, Alij χιτωνίσκον qui στατὸς dicitur, quæ Plinio recta est tunica. Αὐτὰς Ἀττικάς.] Hoc, vt puto, ait, quia C Athenienses sciunt quæ facienda sunt, sed facere nolunt. Ἐπὶ τῶν κελήτων.] Præter alia significata species est parui nauigij celox vel κέλης, actuarius scil. faselus, dictus ab equo cui vir inuehitur singularis, vt apud Pindarum sæpè habes vincere κέλητι. Vnde κελητίζειν quod etiam ante Homeri tempora in vsu fuit. Paulo post lego ἀτὰρ αἵδε non αὐτάρ. Ὁ γοῦν ἀνάγυρος.] Prouerbium est non indictum Erasmo, κινήσω τὸν ἀνάγυρον. Hesychius ἀναγυράσιον scribit non ἀνάγυρον, si non sunt D mendosi codices, & meminit prouerbij Stephanus in Ethnicis suis, quod dictum putant in eos qui sibi malum (vt ait Plautus) arcessunt iumento suo. Scribitur ἀνάγυρον, herbam esse vel florem ἀλεξίκακον, δριμὺ & δυσώδη, & crescere apud cognominem populum tribus Erechteidos. Alij ὀνόγυρον vocant. Apud Sudam habes κινεῖν τὸν ὀνόγυρον, facitque speciem λυγώδους φυτοῦ, & significare ait μάστιγα κινεῖν.

E

ΜΥΡΡΙΝΗ, ΛΥΣΙΣΤΡΑΤΗ, ΛΑΜΠΙΤΩ, Καλονίκη.

MVRRINA, LVSISTRATA, Lampito, Calonica.

Μυ. Μῶν ὕστεραι πάρεσμεν ὦ Λυσιστράτη;
F Τί φῄς; τί σιγᾷς; Λυ. οὐκ ἐπαινῶ Μυρρίνη
Ἥκουσαν ἄρτι περὶ τοιούτου πράγματος.
Μυ. Μόλις γὰρ εὗρον ἐν σκότῳ τὸ ζώνιον.
Ἀλλ' εἴ τι πάνυ δεῖ, ταῖς παρούσαισιν λέγε.
Λυ. Μὰ Δί' ἀλλ' ἐπαναμείνωμεν ὀλίγου γ' εἵνεκα
Τάς τ' ἐκ Βοιωτῶν, τάς τε Πελοποννησίων,

MVR. *Ecquid venimus posterà à Lysistrata?*
Quid ais, tacésne? LVS. *Non pudet te Murrina*
Nunc tantùm adesse, cùm vocarit res seria?
Mv. *Vix in tenebris cinctus inuentus mihi est,*
Sed si quid instat, fare iam præsentibus.
LVS. *Imò parumper potius exspectemus hic,*
Bœotiæ donècque Peloponnesiæ.

G

Bisetvs. Μῶν ὕστεραι πάρεσμεν.] Cæteræ à diuersis locis singulatim aduentant mulieres, quibus Lysistrata consilium suum aperit. Ac tandem post longam deliberationem, iurisiurandi formula concepta, ac verbis præeunte ipsa Lysistrata, omnes iurant sese facturas quicquid præscripserit. Μῶν ὕστεραι] μὴ οὖν δὴ ἄρα. μῶν δὲ σημαίνει [illegible] ἐπιζητητικόν. τὸ γὰρ μῶν, ζητεῖ. ὕστεραι δὲ, ἀντὶ τοῦ ὀψίστεραι, ἢ ὀψιαίτεραι. τουτέστιν ὀψιαίτερον. ζώνιον δὲ, γυναικεῖον ζῶμα. Ὀλίγου.] τὸ πλῆρες, χρόνου τινός.

ὀλίγον χρόνον. μικρὸν χρόνον. ὅπερ μᾶλλον ἐν χρήσει. τὸ δὲ εἵνεκα συναπτέον πρὸς τὸ ἐλθεῖν. καὶ νῦν δηλοῖ τὸ, A ἕως ἄν. μέχρις οὗ δεῦρο συνέλθωσιν, αἱ ἐκ Βοιωτίας, καὶ αἱ ἐκ Πελοποννήσου γυναῖκες.

Γυναῖκας ἐλθεῖν. Μυ. πολὺ σὺ κάλλιον λέγεις.
Ἡδὶ δὲ καὶ δὴ Λαμπιτὼ προσέρχεται.
Λυ. Ὦ φιλτάτη Λάκαινα χαῖρε Λαμπιτοῖ.
Οἷον τὸ κάλλος ὦ γλυκυτάτη σου φαίνεται.
Ὡς δ' εὐχροεῖς, ὡς δὲ σφριγᾷ τὸ σῶμά σου.
Κἂν ταῦρον ἄγχοις. Λα. μάλα γ' οἰῶ ναὶ τὼ σιὼ
Γυμνάδδομαί γα καὶ ποτὶ πυγὰν ἅλλομαι.
Λυ. Ὡς δὴ καλὸν τὸ χρῆμα τιτθίων ἔχεις.
Λα. Ἅπερ ἱερεῖόν τοί μ' ὑποψαλάσσετε.
Λυ. Ἡδὶ δὲ ποδαπὴ 'σθ' ἡ νεᾶνις ἡτέρα.
Λα. Πρέσβειρά τοι ναὶ τὼ σιὼ Βοιωτία
Ἵκει ποθ' ὑμέ. Λυ. νὴ Δί' ὦ Βοιωτία
Καλόν γ' ἔχουσα τὸ πεδίον. Λα. καὶ νὴ Δία
Κομψότατα τὰν βληχώ γε παρατετιλμένη.
Λυ. Τίς δ' ἡτέρα παῖς. Λα. χαΐα μὲν ναὶ τὼ σιὼ
Κορινθία δ' αὖ. Λυ. χαΐα νὴ τὸν Δία
Δήλη 'στὶν οὖσα ταυταγὶ τ' ἀντευθενί.
Λα. Τίς δ' αὖ ξυναλίαξε τόνδε τὸν στόλον
Τὸν τᾶν γυναικῶν. Λυ. ἅδ' ἐγώ. Λα. μυσίδδέ τοι,
Ὅ τι λῇς ποθ' ἁμέ. Λυ. νὴ Δί' ὦ φίλη γύναι.
Μυ. Λέγε δῆτα τὸ σπουδαῖον ὅ τι τοῦτ' ἐστί σοι.
Λυ. Λέγοιμ' ἂν ἤδη πρὶν λέγειν ὑμᾶς τοδί.
Ἐπερήσομαί τι μικρόν. Μυ. ὅ,τι βούλει γε σύ.
Λυ. Τοὺς πατέρας οὐ ποθεῖτε τοὺς τῶν παιδίων
Ἐπὶ στρατιᾶς ἀπόντας. Μυ εὖ γὰρ οἶδ' ὅτι
Πάσαισιν ὑμῖν ἐστὶν ἀποδημῶν ἀνήρ.
Λυ. Ὅ γ' οὖν ἐμὸς ἀνὴρ πέντε μῆνας ὦ τάλαν
Ἄπεστιν ἐπὶ Θρᾴκης φυλάττων Εὐκράτην.
Μυ. Ὁ δ' ἐμός γε τελέους ἑπτὰ μῆνας ἐν Πύλῳ.
Λα. Ὁ δ' ἐμός γα κἂν ἐκ τᾶς ταγᾶς ἔλσῃ πόκα
Πορπακισάμενος φροῦδος ἀμπτάμενος ἔβα.
Λυ. Ἀλλ' οὐδὲ μοιχοῦ καταλέλειπται φεψάλυξ.
Ἐξ οὗ γὰρ ἡμᾶς προὔδοσαν Μιλήσιοι
Οὐκ εἶδον οὐδ' ὄλισβον ὀκτωδάκτυλον.
Ὃς ἦν ἂν ἡμῖν σκυτίνη 'πικουρία
Ἐθέλοιτ' ἂν οὖν εἰ μηχανὴν εὕροιμ' ἐγὼ
Μετ' ἐμοῦ καταλῦσαι τὸν πόλεμον; Μυ. νὴ τὼ θεὼ

Adſint mulieres. MVR. *Euge dicis optimè.*
Sed en Lacæna Lampito tibi aduenis.
LVS. *Lacæna ſalue Lampito, ô chariſſima,*
Mellita, qualis hæc tua eſt formoſitas!
Vt corpus habitum polles, ut nites cutis!
B *Vel colla tauri ſtrangules.* LA. *Pol me labor*
Exercet uſque, & podici adſultant pedes.
LVS. *O bellula iſta quas habes papillulæ.*
LA. *At vos manu explorate ceu ſacrum ſolent.*
LVS. *At altera hæc iuuencula, unde gentium.*
LA. *Veneranda multum Ecaſtor eſt Bœotia,*
Et viſit ad vos. LVS. *per Iouem ô Bœotia*
Horto eleganti prædita es. LA. *Quin per Iouem* C
Benè compta vulſis pulegi ramuſculis.
LVS. *Quænam altera eſt puella?* LA. *per Deos bona eſt,*
Atque è Corintho. LVS. *ſtirps vetuſta & optima,*
Taliſq́ certè apparet & nata indidem.
LA. *Verùm quis iſtum conuocauit ordinem*
D *Tot fæminarum?* LVS. *Ego ipſa.* LA. *Quid nos velis*
Iam fare. LVS. *Faber per Iouem ô dulciſſima.*
MVR. *Dic ſerium illud quod te habere dixeras.*
LVS. *Dicam repentè, ſed priuſquam dixerim,*
Eſt quod rogem vos paululum. MVR. *ut lubet roga.*
LVS. *Nunquid patres deſideratis liberûm*
E *Exercitum nunc incolentes?* MVR. *nam procul*
Ceſſere noſtri ab omnibus nobis viri.
LVS. *Iam quinque menſes vir mihi infelix abeſt*
Thracumq́ in aſpris ſeruat oris Eucratem.
MVR. *Menſem at meus iam ſeptimum exegit Pyli.*
F LA *Meus at cohortes fortè ſi reliquerit,*
Statim arma ſumit, & reuerſus auolat.
LVS. *Quin nulla mœchi reſtat hic ſcintillula,*
Nam tempore ex quo nos fides Mileſia
Prodens fefellit, ex eo ad palmos duos
Non vidi olisbum, (ſcorteum auxilium fuit)
Vultis ne mecum, ſi quid hic inuenero,
Bella iſta prorſus ſoluere? MVR. *Hoc, teſtor deos,*
G

Βισετ. Οἷον τὸ κάλλος.] οὐ καλῶς ἔχει ἡ γραφή. σημειωτέον ὅτι ἐν τῇ ἕκτῃ τούτου τοῦ στίχου χώρᾳ, παρὰ τὸν νόμον νῦν δάκτυλος ἀντὶ τοῦ ἰάμβου, ἢ τριβράχεος, ἢ ἀναπαίστου τίθεται. ἀλλ' ἴσως βέλτιον εἰ τὸ ὦ ἐκβληθείη, καὶ οὕτω γράφοιτο. Οἷον τὸ κάλλος σοῦ γλυκυτάτη φαίνεται. ἢ οὕτως. Οἷον τὸ κάλλος ὦ γλυκυτάτη φαίνεται. τοῦ σοῦ ἀποβαλλομένου. Εὐχροεῖς.] εὐσωματεῖς, ἢ καλὴν ἔχεις τὴν χροιὰν ἔχεις. εὔχροια καὶ τὸ χρῶμα. σφριγᾷ δὲ, νεάζει, ἀκμάζει, ἀνθεῖ, ἰσχυρόν ἐστι. τὸ σφριγᾶν κυρίως δηλοῖ τοὺς μαστοὺς γάλακτος μεστοὺς, καὶ λίαν οἰδοῦντας ἔχειν,

μετὰ

A μεταφορικῶς δὲ λέγεται ἐπὶ τῆς ψυχῆς, ἀντὶ τοῦ φυσᾶσθαι. καὶ οἰδεῖν, καὶ ὀγκοῦσθαι. τὸν ταῦρον δὲ ἐνταῦθα ἀμφιβόλως λέγει, καὶ τὸ ζῶον, καὶ τὸ τοῦ ἀνδρὸς αἰδοῖον, ταῦρον καλούμενον. ὅθεν αἱ ταυρῶται, ἡ ἄμικτοι. καὶ ἁγνή. αὐτὴν οὖν ὡς λαγνοτάτην, καὶ εὐπερίφορον εἰς τοὺς ἀφροδισιασμοὺς αἰνιγματικῶς σκώπτει. Ναὶ σιώ.] Λαμπιτώ, ὡς Λάκαινα οὖσα, οὐ μόνον Δωρικῶς, ἀλλὰ δὴ καὶ τῷ τῆς Λακωνικῆς χώρας ἰδιώματι, τὴν ὅλην αὐτῆς φράσιν σχηματίζει καὶ ἐκφωνεῖ. ὅπερ ἀκριβέστατα παρατηρητέον δοκεῖ, ἔν τε τοῖς αὐτῆς λόγοις ἅπασι, καὶ ἐν τοῖς τῶν ἄλλων Λακώνων B εἰς προσκήνιον εἰσαγομένων, καὶ διαλεγομένων, μή τις ἐν τῇ γραφῇ σφάλμα εἶναι ὑπονοῇ. Οὐ μὴν ἀλλὰ καί, ὡς Κόρινθος ἐν τοῖς περὶ διαλέκτων φησίν, εἰδέναι δεῖ ὅτι Δωρίδες πολλαί εἰσιν ὑποδιαιρέσεις τοπικαί. ἄλλως γὰρ Κρῆτες διαλέγονται. καὶ ἄλλως Ῥόδιοι. καὶ ἄλλως Ἀργεῖοι. καὶ ἄλλως Λακεδαιμόνιοι. ἑτέρως δὲ Συρακούσιοι, καὶ Σικελοί. καὶ ταῦτ' εἰς τὸ ἅπαξ ὑπομνῆσαι ἐπαρκείσθω. Σιὼ οὖν ἐνταῦθα ἀντὶ τοῦ θεώ. τουτέστι, τὼ Διοσκούρω, τὸ γὰρ θ εἰς σ τρέπειν Δωρικόν ἐστι, καὶ ζ εἰς δύο δδ. ὡς γυμνάδδομαι, πλάδδω, μάδδα. ἀντὶ τοῦ γυμνάζομαι, πλάζω, μάζα. C Ποτὶ πυγάν] Δωρικῶς πρὸς πυγήν. πρὸς δὲ ἐνταῦθα μετὰ γενικῆς, ἀντὶ τοῦ, ἐκ. τινὲς μέντοι γράφουσι ποτὶ πυγάν. τουτέστιν εἰς πυγήν. τὸ δὲ ἀμφίβολον. καὶ γὰρ πρός τε γυμνάσια, καὶ πρὸς τὰ ἀφροδίσια δύναται ἀναφέρεσθαι. καὶ εἰς τὴν πυγὴν ἅλλομαι ἐν τῷ γυμνάζεσθαι, καὶ εἰς τὴν πυγὴν ἅλλομαι ἐν τῷ συνουσιάζειν. Τὸ χρῆμα τιτθίων.] ἀντὶ τοῦ, τὰ τιτθία. ὡς καλὰ ἔχεις τὰ τιτθία. σημειωτέον δὲ τὸ χρῆμα μετὰ γενικῆς, ὅτε μὲν τὸ μέγεθος δηλοῦν. ὡς τὸ χρῆμα τῆς γυναικός, τουτέστι μεγάλη γυνή. ὅτε δὲ ἐξοχήν τινα, καὶ θαῦμα, ὡς, καλόν τι D χρῆμα τῆς παρθένου, ἀντὶ τοῦ, ἡ παρθένος κάλλος ἔξοχον ἐξαίρετον. καὶ θαυμάσιον ἔχει. οὕτω καὶ ἐνταῦθα νοητέον. τιτθία δέ, ὑποκοριστικὸν ἀπὸ τοῦ τιτθοῦ. ὡς καλοὺς ἔχεις τοὺς μαστούς. τὸ δὲ μικροὺς μαστοὺς ἔχειν, ἐν κάλλους μέρει τίθεται. τὸ δὲ μεγάλους ἔχειν μαστούς, αἰσχρόν τι, καὶ δυσειδὲς ἐν ταῖς γυναιξὶ νομίζεται. τοῦτο γὰρ τῆς φύσεως εὐπρεπέστερον. Ἅπερ ἱερεῖον.] καθάπερ ἱερεῖον ὑποψηλαφᾷς τι. τὰ γὰρ ἱερεῖα μέλλοντες θύειν ἐψηλάφων εἰ λιπαρά ἐστι. Σ. ὑποψαλάσσω δέ, τὸ ἐλαφρῶς καὶ κούφως ψηλαφίζω. ἅπερ δέ, Ἀττικῶς, καθάπερ. Ἡ δ' ἑτέρα.] ἡ δ' ἑτέρα ποδαπή 'σθ' ἡ νεᾶνις ἡ ἑτέρα; ἀντὶ τοῦ, ἡ δὲ ἑτέρα νεᾶνις ποδαπή ἐστι; ποδαπὸς δὲ κατὰ τὸν Εὐστάθιον, ποίου ἐδάφους, ἤγουν E χώρας, παρὰ τὸ ποῖον, καὶ τὸ ἔδαφος λέγεται. ἀντὶ δὲ τοῦ νεᾶνις ὀξυτόνως γραπτέον νεανίς, νεάνιδος προπαροξυτόνως, ὡς Σουίδας φησί. πρέσβειρα δέ, ἔντιμος, προτιμητική, ἀρχηγέτις. ποθ' ὑμέ, πρὸς ὑμᾶς. πεδίον, χωρίον. Βληχώ γε παρατετιλμένη.] βλήχων, ωνος, καὶ βληχώ, οῦς, ἡ γλήχων. τὸ δὲ γ εἰς β ἐτράπη Ἀττικῶς. γλήχων δέ, εἶδός ἐστι βοτάνης, ὅ τινες ὀρίγανον καλοῦσι. γληχώ, θηλυκῶς οἱ Ἀττικοὶ τὸ ὀρίγανον. καὶ τὸ ἐφήβαιον ὁ Ἀριστοφάνης οὕτως ὀνομάζει. ἐφήβαιον δὲ καλοῦμεν καὶ αὐτὴν τὴν ἥβην, καὶ τὴν τῆς ἥβης ἡλικίαν, καὶ τὰς τρίχας περὶ τὸ αἰδοῖον τῶν ἐφήβων πρῶτον F φαινομένας, καὶ φυομένας. ἴσως οὖν τὸ κατέμφατον ἐνταῦθα νοεῖται. καὶ γὰρ ἡ φωνὴ τοῦτο λαμβάνεται ἀντὶ τοῦ παρατετιλμένη, ἤγουν παρατίλασα γλήχωνα, τουτέστιν ὀρίγανον τὸ ἑαυτῆς χωρίον. καὶ ἀντὶ τοῦ παρατίλασα τὰς τοῦ αἰδοίου τρίχας. ὅπερ παρὰ παλαιοῖς ἐν τρυφῇ ἦν. ὡς ἀλλαχοῦ προείρηται. Χαΐα μέν.] χαῖος, ἀγαθός, εὐγενής. καὶ χαὸς ἰδιωτικὴ τῶν Λακεδαιμονίων λέξις, ἀφ' ἧς σχηματίζεται τὸ χαΐος, χαΐα, χαΐον. κατ' ἐπένθεσιν τοῦ ι. καὶ ἐν τοῖς τοῦ Αἰσχύλου παλαιοῖς σχολίοις, οἱ εὐγενεῖς χαοὶ καλοῦνται. G καὶ βαθυχάϊοι, οἱ μεγάλως εὐγενεῖς. Αἰσχύλος ἐν Ἱκέτισιν, Ἄργος ἐγὼ βαθυχάϊος. Κορινθία δέ, τουτέστι πόρνη, ἐπεὶ ἡ Κόρινθος ἐπληθύνετο πόρναις. Δήλη 'στί.] δήλη ἐστὶν οὖσα κατὰ ταῦτα τὰ ἐντεῦθεν. ὁ νοῦς. Νὴ τὸν Δία αὕτη δήλη ἐστὶν οὖσα τοιαύτη, καὶ ἐκ τῆς Κορίνθου, τουτέστι Κορινθία, διὰ ταῦτα ἃ ποιεῖ, καὶ λέγει. τί δὲ ταῦτα, οὐ δηλοῦται. ἀλλὰ κατὰ τὸ σιωπώμενον δεῖ νοεῖν αὐτὴν καὶ τοῖς λόγοις, καὶ τοῖς τοῦ σώματος σχήμασι, καὶ τὴν πατρίδα, καὶ τοὺς τρόπους φανεροῦσαν, οὓς καταμαθοῦσα ἡ Λυσιστράτη ταῦτα περὶ ταύτης λέγει. Ξυνάλιαξε.] Δωρικῶς τὸ η εἰς α μακρὸν ἐτράπη, ἀντὶ τοῦ ξυνήλιαξε. ξυνηλιάζειν δέ, ταὐτὸ τῷ ξυναλίζειν, ἤγουν συναθροίζειν. ὅθεν τὸ ἁλίσας, συναθροίσας, ἢ κυλίσας, κοιλίσας. καὶ ἁλισθεῖσα συναθροισθεῖσα. ἡ δὲ Σεμίραμις ἁλίσασα τὴν δύναμιν, τὴν πόλιν αἱρεῖ κατὰ κράτος. τὸν στόλον δέ, τὸ πλῆθος. ἁδ' ἐγώ, ἥδε ἐγώ, ἐγὼ αὐτή. Μυσιδδέτω.] βέλτιον ἴσως διὰ δευτέρου προσώπου τοῦ προστακτικοῦ γράφειν οὕτω, μυσίδδετε, ἀντὶ τοῦ τοῦτο. ἐκ δὲ τῶν ἑξῆς τοῦτο δῆλον. μυσίδδετε Δωρικῶς ἀντὶ τοῦ μυθίζετε, ἢ μυθίζου, ἢ μύθησαι. ἅπερ μᾶλλον ἐν χρήσει. τὸ δὲ θ εἰς σ ἐτράπη, καὶ τὸ ζ εἰς δύο δδ. ὡς προείρηται. ὁ νοῦς. μύθησαι τοίνυν, εἰπέ, λέξον τοῦτο, ὅ, τι περ ἐβούλετο πρὸς ἡμᾶς λέγειν. λῇς δέ, ὡς τὸ ζῇς. παρὰ τὸ λάω, λῶ, τὸ θέλω. Θεόκρ. εἰδύλ. α.

Λῇς ποτὶ τᾶν Νυμφᾶν, λῇς αἰπόλε τεῖδε καθίξας.

Σημειωτέον δέ, τινὰς μὲν τὸ λῇς μετὰ τοῦ ι ὑπογραφομένου λέγειν. τινὰς δέ, καὶ τούτου ἀμελεῖν. αἱ δὲ τοῦ ι ὑποχαρίσεις τῶν Ἀττικῶν, καὶ τῶν Ἰώνων εἰσὶν ἴδιαι. καθάπερ δῆλον ἐκ τῶν τοῦ Κορίνθου διαλέκτων. εἰ δὲ τὸ μυσιδδέτω καλῶς ἔχει, ἑρμηνευτέον, εἰπέτω, λεξάτω. ἀλλ' ἡ σύνταξις ἀνακόλουθος φαίνεται. τοῦτο μέντοι, σκληρόν, καὶ ἀνακόλουθον φράσεως σχῆμα τοὺς ἀπαιδεύτους τρόπους, καὶ τὴν ἀσύστατον φύσιν τῶν γυναικῶν δηλώσει. καὶ γὰρ ἔδει λέγειν ἤ, μυσίδδετε ὅ, τι λῇς. ἤ, μυσιδδέτω ὅ, τι λῇ, ἐκείνη δηλονότι ἥπερ ἡμᾶς δεῦρο συνήγαγε. Λέγοιμ' ἂν ἤδη.] αὐτίκα λέξω. πρὶν δὲ τοῦτο λέγειν, ὑμᾶς μικρόν τι ἐπερήσομαι, ἐρωτήσω ὑμᾶς τοῦτο μικρὸν ἐρώτημα. τί δὲ τοῦτο, ἔπειτα δηλοῖ. Ὁ δ' ἐμός γα.] ταῦτα Δωριστὶ λέλεκται. κοινῶς δ' οὕτως ἑρμηνευτέον. ὁ δὲ ἐμός γε καὶ ἐκ τῆς τάξεως, εἴτε τάξεως, καὶ στρατείας ἔλθῃ ποτὲ πορπακισάμενος, φροῦδος ἀναπτάμενος ἔβη. τουτέστιν ὁ δ' ἐμὸς ἀνὴρ μόλις ἐκ τοῦ πολέμου ἐπανῆλθε, καὶ εὐθὺς πάλιν φροῦδος ἀπῆλθεν εἰς νέαν τινὰ στρατείαν. πόρπαξ δέ, ᾧ τὴν ἀσπίδα κατέχουσιν ὁ λεγόμενος ὄχανος. ἄλλως. πόρπαξ κατὰ μέν τινας ὁ ἀναφορεὺς τῆς ἀσπίδος. ὡς δέ τινες τὸ διῆκον μέσον τῆς ἀσπίδος σιδήρεον ᾧ κρατεῖ τὴν ἀσπίδα ὁ στρατιώτης. Σ. ὅθεν τὸ πορπακίσασθαι, τὸ πορπακοφορεῖν, καὶ πόρπακι τὸ σῶμα συντάξειν. Φιψάλυξ.] φέψαλος, καὶ φεψάλυξ, σπινθὴρ ὁ ἀναφερόμενος ἐκ τῶν καιομένων ξύλων. οὕτω Σουίδας ὃς τούτων μνημονεύει. ὄλισβον δὲ καλεῖ τὸ αἰδοῖον δερμάτινον, ᾧ ἐχρῶντο αἱ Μιλήσιαι γυναῖκες, ὡς τριβάδες, καὶ αἰσχρουργοί. ἐχρῶντο δ' αὐτῷ καὶ αἱ χῆραι γυναῖκες. Σ. σκυτίνην δ' ἐπικουρίαν καλεῖ, τὴν σκυτίνην βοήθειαν, εἴτε τὴν δερματίνην βοήθειαν, τὴν πληροῦσαν ἐπιθυμίαν ἀντὶ τῶν ἀνδρῶν. τοῦτο δὲ ποιοῦσιν αἱ ἀκόλαστοι γυναῖκες. σκυτίνην δὲ ἐπικουρίαν λέγει παρὰ τὴν παροιμίαν. συκίνη ἐπικουρία. ἐπὶ τῶν ἀσθενῶν βοηθημάτων. καὶ ἴσως ἐνταῦθα γραπτέον, συκίνην ἀντὶ τοῦ σκυτίνην.

CHR. Κἂν ταῦρον ἄγχοις.] Ad Milonem fortiſſimum ex Crotone athletam hæc ſpectare videtur qui tauros & ſtrangulabat & vorabat. Quæ animalia viribus non celeritate pollent: ſuſpicor autem hoc fuiſſe prouerbiũ, etſi inductum Parœmiographis, quod quidem ſciam. Hinc autẽ ſcire liquet quod apud Xenoph. in Lacedæmoniorum Republica ſcriptum eſt, etiam puellis & virginib. ſua fuiſſe gymnaſia ſeparata & ludos palæſtræ. Itaque maſculũ inde colorem cõtrahebãt virgines,

Vt videre eſt in Pallados Lutris apud Callimachum. εὐχροεῖν & σφριγᾶν verba propria athletis benè habitis. Æſchylus in Prometheo vincto, poſteriore vſus eſt, σφριγῶντα θυμὸν ἰσχναίνει βίᾳ, id eſt, adoleſcentem & vireſcentem. Cæterùm legerem τὸ κάλλος γλυκύτατον, &c. vel ὦ γλυκυτάτη φαίνεται. Μάλα γὰρ οἴω ναὶ σιώ.] Fœminarum propriũ eſt iurare μὰ τὼ θεώ, qui ſunt Dioſcuri, ſic & apud Latinos non temerè reperias Ecaſtor iurari niſi à mulieribus, vt apud Terentium illa, Perecaſtor ſcitus puer natus eſt Pamphilo. Nam Ædepol & Pol etiam à viris video vſurpari. Hoc autem loco, οἴω videtur per parentheſin dictum pro οἴομαι. vt inferius præco Lacedæmonius ait, ἀλλ' ἀρχὰ μὲν οἴω Λαμπιτώ. quæ verba corrupta habes apud Sudam. Putabam aliquando οἴω intelligendum μόνω. Ποτὶ πυγὰν ἅλλομαι.] Lego πυγὰν pro πυγὴν vt habet Sudas. Hoc autem dicit, quia in exercitatione ſolebant ſaltare, & pedes ſaltantis attingere vropygium. Hoc genus ſaltationis vel ἐμμελείας dicebatur apud Laconas βίβασις, vbi ita ſaltabatur vt calce nates ferirentur. Prouerbium eſt ἐς κενὰς πυγὴν ὁρᾶν καὶ τρεῖς ἀλωπέκων huc nihil pertinens, ſed ὀφθαλμιῶντας tantùm innuens. Rectè autem Principem matronam Laconicam vocat Lampito. Plato enim in Alcibiade primo bit Lampido, eámque facit filiam Leotychidæ, Archidami vxorem, Agidis matrem. Ἅπερ ἱερεῖον.] Velut hoſtiam, nam ſacrificaturi & litaturi victimam contrectabant, explorantes num pinguis eſſet & nitida: Meminit Sudas voce ψηλαφᾶν, & ὥπερ legit non ἅπερ, ſed ἅπερ melius quia Spartana loquitur. Puto autem defendam vocem τῶν & legendum ὡς δὴ καλὸν τὸ χρῆμα τιτθίων ἔχεις. niſi malis τῶν τιτθῶν, vt τιτθὴ & τιτθίον eadem ſint. Καλόν γ' ἔχουσα τὸ πεδίον.] Eam rem circumlocutus Plautus vocauit ſeptum, Auctor obſcœni carminis hortum, vtrumque ἀντὶ τοῦ ἐφηβαίου, Ludit autem in voce βληχὼ quod etiam γληχὼ vocatur (quaſi deſiderium dicas) & pubem omnino per pulegium deſignat quo abundabant præcipuè Bœoti, hortorum cultui vacantes. Χαΐα μὲν] Hic A τὸ χάϊον generoſum, nobile & bonum valet, vt & vſurpat Theocritus in 8. Idyllio. Videtur autem antiqua nobilitas fuiſſe ab Athenis quia αὐτόχθονες, propterea ait τάντουθινὶ, & à Corintho, vt idē Theocritus in Ἀδωνιαζούσαις ait Κορίνθιαι ἦμες ἄνωθεν. Μυσιδδέτω ὅτι λῇς.] Puto legendum μυσιδδέτω pro μυθιζέτω. niſi malis μύσιδδε τὸ ὅτι λῇς pro μύθιζε ὅτι ποτὲ ἡμᾶς βούλει. Ὅ γ' ἐμὸς ἀνήρ.] Simile quid habes apud Theocritum in Idyllio fœminarum Adonidis feſtum celebrantium. B Εὐκράτης.] Hic Eucrates dictus eſt στύπαξ, quem exagitat etiam Ariſtophanes in Equit. Πορπακισάμενος.] Pro πορπακισάμενος vt in Pace, μισοπορπακιστάτη. φεψάλυξ autem eſt ſcintilla & ζωπύρημα, & ſic Mileſii exagitantur tanquam mœchi. Ὄλισβος.] Scorteum erat veretrum quo Mileſiæ vtebantur mulieres Tribades & turpificæ, interdum etiam viduæ. Sunt qui peſſaria vocent, nō ego, qui ſciam iſta non ad libidinem ſed medelam fuiſſe in vſu. Octodactylum autem quod vocat puto eſſe C ſeſquipedale, etſi ſciam, quid ſit pes antiquus, quid palmus, quid digitus, nam δάκτυλον hic pro pollice quem vocamus in Architectonica, accipio. Alludit tamen ad inteſtinum illud quod Dodecadactylū dicitur, & quod πυλωροῦ & ἐκφύσεως nomine meruit apud Medicos. Σκυτίνη ἐπικουρία] Adludit proculdubio ad συκίνην ἐπικουρίαν. Cuius meminit Eraſmus in Adagio Ficulnus. ſed legit in hoc loco συκίνη non σκυτίνη. Rectum tamen eſt σκυτίνη, Nam quia peſſi illi ſiue oliſbi erant ex corio vel aluta, D propterea σκυτίνη dixit, per parodiam ad συκίνη. Itaque monitor Eraſmus quique illi hac in parte aſtipulātur monendi mihi ſunt cum hoc interdicto, μὴ κακουργεῖν τὴν κεστιλήν, Quod tamen cū bona ipſorum venia dictum velim, nam & Eraſmi memoriam colo, & eius ingenium magni facio. Sed impoſuit illi Veneta editio huius fabulæ quæ hic habuit συκίνη. Sanè φαλλὸς (vnde follis) veretrū erat geſtatum in pompa Liberi quod primùm ex ficu fiebat, deinde ex aluta rubra, & tunc dictum πολίον, E vnde polimenta, teſticuli porcini, vt docuit Scal. ad Varronem, Scaliger inquam Varro alter.

Ἐγὼ δέ γ' ἂν κἂν εἴ με χρῆ, τοὔγκυκλον
Τουτὶ καταθεῖσαν ἐκπιεῖν αὐθημερόν.
Κα. Ἐγὼ δέ γ' ἂν κἂν ὥσπερ ἡ ψῆτταν δοκῶ
Δοῦναι ἂν ἐμαυτῆς παρατεμοῦσα θ' ἥμισυ.
Λα. Ἐγὼ δὲ καίκα ποττὸ Ταΰγετόν γ' ἄνω
Ἔλσοιμ'. ὅσα μέλλοιμί γ' εἰράναν ἰδεῖν.
Λυ. Λέγοιμ' ἄν. οὐ δεῖ γὰρ κεκρύφθαι τὸν λόγον.
Ἡμῖν γὰρ ὦ γυναῖκες εἴπερ μέλλομεν
Ἀναγκάσειν τοὺς ἄνδρας εἰρήνην ἄγειν.
Ἀφεκτέ' ἐστιν. Κα. τοῦ φράσον. Λυ. ποιήσετ' οὖν;
Κα. Ποιήσομεν κἂν ἀποθανεῖν ἡμᾶς δέῃ.
Λυ. Ἀφεκτέα τοίνυν ἡμῖν ἐστιν τοῦ πέους.

Velim libenter, vel ſi opus ſit, linquere
Munimen illud, integrum vt potem diem.
CA. *Ego more Rhombi diuidi in partes duas*
Nunquam recuſem, vt bella prorſus occidant.
LA. *At ego, vt amica Pacis ora conſpicer*
Aſcendere auſim longa Taygeti iuga.
F LVS. *Nunc eloquar, nec illa vos celauerim,*
Nam ſi velimus vt viri pacem colant
Nobis carendum & abſtinendum ô fœminæ.
CA. *Quid imperas nos facere?* LV. *nū parebitis?*
CA. *Faciemus, & ſi nos mori neceſſe ſit.*
LVS. *Eſt ergo nobis abſtinendum mentula.*

BISETVS. Ἐγὼ δέ γ' ἂν] Ἐγὼ δέ γε ἂν κἂν εἴ με χρὴ καταθεῖσαν τὸ ἔγκυκλον, ἐκπιεῖν αὐθημερὸν ὁ νοῦς. Ἐγὼ δὲ, καὶ εἴ με χρὴ καταθεῖσαν τὸ ἔγκυκλον, αὐθημερὸν G ἐκπιεῖν τοῦτο, ἤγουν αὐτοῦ τὴν τιμὴν, ἐθέλω ποιεῖν ὅ, τι περ κελεύσεις. ἐκπιεῖν γὰρ τὸ ἔγκυκλον ἐνταῦθα τοῦτο δηλοῦν δοκεῖ. τὸ δὲ ἢ, νῦν ἰσοδυναμεῖ τῷ καί. περὶ δὲ τοῦ ἐγκύκλου, ταῦτα παρὰ τῷ Εὐσταθίῳ λέγεται, ἱστέον ὅτι καθάπερ ὁ ἑανὸς, οὕτω καὶ τὸ ἔγκυκλον, ἢ ἔγκυκλος, οὗ καὶ ὁ Κωμικὸς μέμνηται, γυναικεῖον ἦν ποτε φόρημα. φησὶ γοῦν Παυσανίας ὅτι ἔγκυκλον, περιπόρφυρόν ἐστιν ἱμάτιον, καὶ χιτὼν γυναικεῖος, ὃν ἔνδοθεν ἐνδύονται γυναῖκες εἶτα τὸ ἔνδυμα. λέγεται δὲ, φησὶν, ὑπ' ἐνίων ἐπιστάτης, διότι μέχρι στεφάνων δήκει. καταθεῖσαν δὲ, ἀποδύσασαν, ἀποτιθεῖσαν. ἢ ἐνεχυράζουσαν. ἐνεχύρου ἕνεκα διδοῦσαν, ἵνα αὐθημερὸν ἐκπίω. Ὥσπερ ἡ ψῆτταν.] ψῆττα τῶν πλατέων ἰχθύων εἶδός τι, τινὲς δὲ βούγλωσσον αὐτὴν λέγουσι. δοκεῖ δέ τισι

ἐν

τὰ δύο συγκεῖσθαι δερμάτων τὴν ἰδέαν. διῃρῆσθαι δὲ κατὰ τὸ μέσον, ὡς οἱ σφῆκες. ἢ ὄρνεόν ἐστι τετμημένον κατὰ τὸ μέσον, ὡς οἱ σφῆκες. Παρταμοῦσα θ' ἥμισυ.] οὕτω καὶ Συνέδιας γράφει. καὶ κάτω, Ἔφασκες σαυτῆς κἂν παρατεμεῖν θ' ἥμισυ. ἀντὶ τοῦ, τὸ ἥμισυ. παρταμοῦσα δέ, μέσον ἢ ἀπὸ τοῦ παρατέμνω, παρέταμον, παραταμών. καὶ παρταμών, οὗ θηλυκὸν παρταμοῦσα. καὶ συγκοπῇ παρταμοῦσα. Ἐγὼ δὲ κἂν εἰ.] ἐγὼ δὲ καὶ ἄνω πρὸς τὸ Ταΰγετον ἔλθοιμι ἄν. ἀλλὰ γυνὴ Λάκαινα Λακωνίζει καὶ Δωρίζει. κἀἴκα, κἤκα, ποτὶ τό, πρὸς τό. ἔλσοιμι, ἔλθοιμι. Ταΰγετον δέ, ὄρος τῆς Λακωνικῆς. Ὅμηρος.

Ἢ κατὰ Τηΰγετον περιμήκετον, ἢ Ἐρύμανθον.

λέγεται δὲ καὶ οὐδετέρως, καὶ οὐκ ἑτέρως. Σχέρ. Ὅπα μέλλοιμι γ' ... ὅπα μέλλοιμι. ἀντὶ τοῦ ὅπη, ὅπου ἐν τῷ Ταϋγέτῳ μέλλοιμι ἰδεῖν εἰρήνην. ὁ νοῦς. εἴπερ δυναίμην τὴν εἰρήνην ἰδεῖν, καὶ αὐτῆς τυχεῖν, καὶ εἰς ὑψηλότατον ὄρος ἀναβαίην. Τοὔγκυκλον.] τινὲς ἐφεστρίδα αὐτό. Ἡμῖν ἐστι.] μέτρου χάριν οὕτω γράφουσι. τὸ γὰρ μὲν περισπώμενον μακρόν ἐστι. τὸ δὲ μὲν ὀξυτονούμενον παρὰ ποιηταῖς μέτρου χάριν γράφεται, ἵνα συστέλληται.

CHR. Τυτὶ καταθεῖσα.] Lego καταθεῖσ' ἄν.

A Quod autem vocat τὸ ἔγκυκλον, Pylus eſt vt & poſtea ſub finem Comœdiæ ſatis declarat, ſic dicta propter ambitum murorum, per Metaphoram τῶν περιβολαίων, id eſt τὴν ἔχουσαν ἐν ᾗ περιβαλόμεθα. Neque de nihilo addit ἐκπιεῖν, quaſi τὸ ἔγκυκλον ſit poculum rotundum quod exhaurire ipſa velit ea lege vt bellum deſinat. Eſt etiam teſte Polluce ἔγκυκλον veſtis muliebris. Ὥσπερ ἡ ψῆττα.] Lege ὥσπερ εἰ, deinde δοῦναι ἐμαυτῆς παρταμοῦσα θ' ἥμισυ, id eſt, etiamſi contingat ſcindi dimidium mei. Nam B θ' ἥμισυ eſt τὸ ἥμισυ, vt θοἰμάτιον pro τὸ ἱμάτιον. Videndum autem num Rhombi mentionem fecerit propter ſagas mulieres quæ eo vtuntur in maleficis cantationibus, vnde Martialis,

Secto Luna vapulat Rhombo,

Nam Pſetta vel paſſer ferè idem cum Rhombo, De ea ſic apud Suidam, Piſcis eſt latus, nonnulli bugloſſum vocant, qui videtur quibuſdam conſtare ex duabus pellibus, mediúmque habere diuiſum vt veſpæ. Sanè ψῆτταν vocari à Romanis C Rhombum teſtatur Athenæus, vbi videbis ψήττας & βουγλώσσους differre.

Τί μοι μετάστρέφεσθε; ποῖ βαδίζετε;
Αὗται, τί μοι μυᾶτε κἀνανεύετε;
Τί χρὼς τέτραπται; τί δάκρυον κατείβεται;
Ποιήσετ' ἢ οὐ ποιήσετ'; ἢ τί μέλλετε;
Μυ. Οὐκ ἂν ποιήσαιμ', ἀλλ' ὁ πόλεμος ἑρπέτω.
Κα. Μὰ Δί' οὐδ' ἐγὼ γάρ. ἀλλ' ὁ πόλεμος ἑρπέτω. D
Λυ. Ταυτὶ σὺ λέγεις ὦ ψῆττα; καὶ μὴν ἄρτι γε,
Ἔφασκες σαυτῆς κἂν παρατεμεῖν θ' ἥμισυ.
Κα. Ἀλλ' ἄλλ' ὅ,τι βούλει· κἄν με χρῇ διὰ τοῦ πυρὸς
Ἐθέλω βαδίζειν. τοῦτο μᾶλλον τοῦ πέους.
Οὐδὲν γὰρ οἷον ὦ φίλη Λυσιστράτη.
Λυ. Τί δὲ σύ; Λαμ. Κἀγὼ βούλομαι διὰ τοῦ πυρός.
Λυ. Ὦ παγκατάπυγον θ' ἡμέτερον ἅπαν γένος.
Οὐκ ἔτος ἀφ' ἡμῶν εἰσιν αἱ τραγῳδίαι. E

Quid nunc abitis, quidve vultum auertitis?
Quid contrahentes ora me refellitis?
Quid pallida eſtis, lachrymas q; funditis?
Hoc agitis, an non? quid iuuat cunctarier?
MVR. Non fecerim iſtud, bella pergant protinus.
CAL. Nec ego iſtud, inquam, ſigna mauelim canant.
LVS. Túne iſta dicas lingulaca? quæ modò
Medium inquiebas corporis ſecaſſere?
CAL. Aliud iubeto quod libet, parata ſum
Potius per ignes ire, quàm ſic mentula
Carere, cui nil compares Lyſiſtrata.
LVS. Quid tu Lacæna? LAM. vellem in ignes non minus.
LVS. Quàm fœmina omnes vrimur libidine!
Abominantur iure nos Tragœdia,

Βις. Τί μοι μεταστρέφεσθε.] αἱ γυναῖκες τὴν Λυσιστράτην ἂν λέγουσαν περὶ τῆς εἰρήνης ἀκηκόασι καὶ κατὰ τὴν Λυσιστράτης γνώμην τῶν ἀφροδισίων ἀφεκτέα, δυσφοροῦσι, καὶ ἀποστρέφονται λυπούμεναι διὰ τὴν χαλεπότητα τῆς βουλῆς, καὶ μηδὲν ἀποκρινόμεναι ἐσιώπων. ἡ δὲ Λυσιστράτη αὐτὰς λυπουμένας καταμαθοῦσα ζητεῖ τί ποτε ποιεῖν μέλλουσι, καὶ αὐτὰς τὴν ἑαυτῆς γνώμην φυλάττειν κελεύει. διὰ τούτων δὲ ὁ ποιητὴς αὐτῶν τῶν γυναικῶν τοὺς τρόπους, καὶ φύσιν εἰς τὰ ἀφροδίσια καλῶς χαρακτηρίζει. Αὗται.] ἀντὶ τοῦ, ὦ ὑμεῖς. μυᾶτε δέ, κατὰ ... μυᾶν ἐστι τὰ χείλη πρὸς ἄλληλα συμμύειν. τὸ δὲ αὐτὸ καὶ μύλλειν λέγεται. τινὲς δέ, τοὺς ὀφθαλμοὺς συνάγετε δυσαρεστούμεναι. ἢ ὥσπερ μύες κατανεύετε ... καλεῖται δέ, καταλείβεται. ἐν τοῖς ὀφθαλμοῖς κατανεύεται. Ἀλλ' ὁ πόλεμος.] ὁ νοῦς. τὸν πόλεμον προαιροῦμαι μᾶλλον ἢ τῆς ἀνδρὸς ὁμιλίας καὶ συνουσίας ἀπέχεσθαι. Ψῆττα δέ, οὐ μόνον ἰχθὺν δηλοῖ, ἀλλὰ καὶ πόρνης τινὸς ὄνομα ... ὡς καὶ τὸ τῆς Μεγαίρας. Ἀλλ' ἄλλ' ὅ,τι.] λέγε ἄλλο ὃ θέλεις, οὐ δεῖ ἡμᾶς ἀπέχεσθαι. ἀλλὰ λέγε ἄλλο πᾶν, ὅπερ βούλει. οὐ δεῖ ἡμᾶς ἀπέχεσθαι. ἐγὼ γὰρ καὶ διὰ τοῦ πυρὸς προαιροῦμαι μᾶλλον βαδίζειν, εἰ τοῦτο χρὴ ποιεῖν, ἢ τῆς ἀνδρὸς συνουσίας ἀπέχεσθαι. τοῦτο γὰρ ἀδύνατόν μοι φαίνεται. Ὦ πᾶν.] θ' ἡμέτερον, τὸ ἡμέτερον. καταπύγων δέ, ὁ λάγνος. ἡ δὲ μεταφορὰ ἀπὸ τῶν ἁλιευομένων ἤτοι λεγομένων ἰχθύων, ὅτι ἐστὶν κατ' οὐράν. ἢ παρὰ τὸ καταπύγωνος. καὶ αἱ ἄλλαι πλάσεις εὕρηνται, καὶ τὸ θηλυκὸν εὕρηται καταπύγων. καὶ ἡ πρᾶξις καταπυγοσύνη τουτέστιν, ἡ μαλακία. καταπύγων, ὁ κίναιδος. Σ. ἄλλως. καταπύγος, καταπύγης, καὶ καταπύγων, ὁ κίναιδος, ὁ μαλακός. ὁ ἀσελγής. ὁ εἰς συνουσίας καταφερής. διὰ τούτου δὲ τοῦ ἐπιφωνήματος ἡ Λυσιστράτη τοῦ γυναικείου πικρῶς καθάπτεται, καὶ αὐτῶν λίαν ἀσέλγειαν, καὶ ἀκολασίαν ὀνειδίζει. οὐκ ἐτὸς δέ, ἀντὶ τοῦ οὐκ ἀδίκως τοίνυν οἱ ποιηταὶ ἡμᾶς διὰ ταύτας τὰς κακίας τραγῳδοῦσι, καὶ κωμῳδοῦσι.

CHR. Ἀλλ' ὁ πόλεμος ἑρπέτω.] Auguſtus Cęſar in illo Feſcenninæ licentiæ epigrammate & Romanæ ſimplicitatis vt ait Martialis, in hanc ſententiam dixit, Quid quod mihi vita Charior eſt ipſa mentula? Signa canant. Mauult enim Marte decertare quàm Fuluiæ libidini obtemperare. His G Myrrina contra bellum mauult quàm Venerem quietam. Οὐκ ἔτος ἀφ' ἡμῶν.] Muta accentum & lege ἐτὸς quod eſt pro ἐτώσιον, vt dicat, Non fruſtra contra nos loquuntur Tragici, innuens Euripidem μισογύναιον, Legendum autem paulò antè τί δαί non τί δέ, vt metro conſulas.

Οὐδὲν γάρ ἐσμεν πλὴν Ποσειδῶν καὶ σκάφη.
Ἀλλ' ὦ φίλη Λάκαινα, σὺ γὰρ ἐὰν γένῃ
Μόνη μετ' ἐμοῦ, τὸ πρᾶγμ' ἂν σωσαίμεθ' ἔτι
Ξυμψήφισαί μοι. Λα. χαλεπὰ μὲν ναὶ τὼ σιώ.
Γυναῖκας ὑπνοῦν ἐστ' ἄνευ ψωλᾶς μόνας
Ομως γέ μ' ἂν δεῖ. τᾶς γὰρ εἰράνας μάλ' αὖ.
Λυ. Ὦ φιλτάτη σὺ καὶ μόνη τούτων γυνή.
Κα. Εἰ δ' ὡς μάλιστ' ἀπεχοίμεθ' οὗ σὺ δὴ λέγεις,
Ο μὴ γένοιτο, μᾶλλον ἂν διὰ τουτογὶ
Γένοιτ' ἂν εἰρήνη. Λυ. πολύ γε νὴ τὼ θεώ.
Εἰ γὰρ καθήμεθ' ἔνδον ἐντετριμμέναι
Κἀν τοῖς χιτωνίοισι τοῖς ἀμοργίνοις
Γυμναὶ παρίοιμεν δέλτα παρατετιλμέναι,
Στύοιντ' ἂν ἄνδρες κἀπιθυμοῖεν πλεκοῦν,
Ημεῖς δὲ μὴ προσίοιμεν, ἀλλ' ἀπεχοίμεθα,
Σπονδὰς ποιήσαιντ' ἂν ταχέως εὖ οἶδ' ὅτι.
Λα. Ογ' ὢν Μενέλαος τᾶς Ελένας τὰ μᾶλά πο
Γυμνᾶς παρενιδὼν ἐξέβαλ' οἰῶ τὸ ξίφος.
Κα. Τι δ' ἢν ἀφιῶσ' ἄνδρες ἡμᾶς, ὦ μέλε.
Λυ. Τὸ τοῦ Φερεκράτους κύνα δέρειν δεδαρμένην.
Κα. Φλυαρία ταῦτ' ἐστὶ τὰ μεμιμημένα.
Εὰν λαβόντες δ' ἐς τὸ δωμάτιον βίᾳ
Ελκωσιν ἡμᾶς. Λυ. ἀντέχου σὺ τῶν θυρῶν.
Κα. Εὰν δὲ τύπτωσιν. Λυ. παρέχειν χρὴ κακῶς.

A *Nam præter æquor alueosq́; nil ſumus.*
Aſt ô Lacæna, namq́; ſi mecum voles
Vel ſola adeſſe, noſtra erit res in vado,
Tuum adde noſtro calculum. LA. *Durum eſt nimis*
Dormire ſolas mentula abſque fœminas,
Tamen neceſſe eſt, Pax enim valde expedit.
LVS. *O omnium harum ſola dulcis fœmina.*
B CA. *Quòd ſi abſtinemus maximè à re quam modo*
Dixti (quod abſit) Paxne propterea ſtatim eſt
Ventura nobis? LVS *per deas multò magis:*
Nam ſi ſedemus intus exterſa cute
Stamusq́; nudæ linea in ſubucula,
Vulſis nitentes Eugy ex horto pilis,
Tunc arrigentes iungere ardebunt viri,
Sed temperemus abnuentes iungier,
C *Fœdus ferire mox volent, certò ſcio.*
LA. *Sic mala nuda quum videret coniugis*
Abiecit enſem victus Atrides minor.
CA. *Quid ſi, ô miſella, nos viri reliquerint?*
LV. *Glubas canem degluptam ait Pherecrates.*
CA. *Nugæ iſta tantùm & ſtulta ſunt ſimulamina,*
Quid ſi in cubiculum nos trahant ingratijs
Manu prehenſas? LV. *ad fores obnitere.*
D CA. *Si verberaſſint?* LVS. *Tum malignè illud duis*

BISETVS. Οὐδὲν γάρ ἐσμεν] ἀντὶ τοῦ, οὐδὲν γὰρ ἄλλο ἐσμὲν πλὴν θάλασσα, καὶ σκάφη ἐν αὐτῇ πλέοντα, μετωνυμικῶς δὲ Ποσειδῶνα εἶπεν ἀντὶ τὴν θάλασσαν. οὕτω δὲ τὴν γυναικῶν κουφόνοιαν, καὶ τῆς γνώμης ἀστασίαν δηλοῖ. ὡς γὰρ τῆς θαλάσσης, καὶ τῆς σκάφης ἀνέμοις λαμπροτέροις κινουμένης οὐδὲν ἀστατώτερον. τούτῳ δὲ παραπλήσιον καὶ τὸ θρυλλούμενον.

Πῦρ, καὶ θάλασσα, καὶ γυνὴ κακὰ τρία.

ὥσπερ γὰρ τὸ πῦρ, καὶ ἡ θάλασσα φθείρει πλεῖστα τῶν χρημάτων τοῖς ἀνθρώποις χρησιμωτάτων, καὶ πλείστων κακῶν τοῖς ἀνθρώποις ἐστὶν αἴτιος, οὕτω καὶ περὶ τοῦ θηλυκοῦ γένους φρόνει, καὶ γίνωσκε. τούτων καὶ ὁ Σουίδας μνημονεύων λέγει παροιμίαν εἶναι ἐπὶ τῶν ἐγκυλινδουμένων τῷ αὐτῷ πράγματι, ἄλλο δὲ μηδὲν νοεῖν ἀνεχομένων. ὁ δὲ νοῦς ἐστί. πρὸς οὐδὲν ἄλλο ἐσμὲν ἐπιτήδειοι εἰ μὴ πρὸς τὸ συνουσιάζειν, καὶ τίκτειν. ὁ γὰρ Ποσειδῶν ἐμίγη τῇ Τυροῖ, καὶ ἐγέννησε Νηλέα, καὶ Πελίαν. Σ. Ξυμψήφισαί μοι.] ξυμψηφίζειν, καὶ ξυμψηφίζεσθαί τινι, κυρίως μὲν δηλοῖ τὸ σύν τινι ψήφους φέρειν, καὶ αὐτῷ ἐν τῇ ψηφοφορίᾳ, καὶ τῶν πραγμάτων ἐπικυρώσει συλλαμβάνειν, ὡς καὶ ὀνομάζεται. δύναται μέντοι σημαίνειν καὶ τὴν ἁπλῶς συγκατάθεσιν ἥν τις συγκατατίθεται ἑτέρῳ ἔν τινι πράγματι, ὅτε διὰ τὴν συνδόκησιν, ὅτε καὶ διὰ τὴν χάριν, καὶ εὐνοίας, καὶ φιλίας ἕνεκα τοῖς ἄλλοις χαρίζεσθαι βούλεται. ξυμψηφίζειν οὖν μεταφορικῶς τὸ τὴν αὐτὴν γνώμην ἔχειν, τὸ συμφωνεῖν, τὸ συνᾴδειν. Χαλεπὰ μέν.] ὁ τούτων νοῦς ὅδε. ναὶ τὼ θεὼ χαλεπὸν μέν ἐστι γυναῖκας ὑπνοῦν καὶ κοιμᾶσθαι μόνας ἄνευ ψωλῆς, καὶ πέους. ὅμως δὲ τοῦτο ποιεῖν δεῖ, δίδωμι τοῦτο ποιεῖν, τῆς γὰρ εἰρήνης μάλα πάλιν ἐπιθυμῶ. Λάκαινα δὲ Λακωνικῶς ταῦτα προφέρει. Ὦ φιλτάτη σὺ καὶ μόνη.] καὶ μόνη τούτων ἁπασῶν τῶν δεῦρο συνελθουσῶν ἀξία καλεῖσθαι γυνή. σοὶ μόνῃ τὸ τοῦ γυναικὸς ὄνομα σὺν δίκῃ πρέπει καὶ προσήκει. Εἰ δ' ὡς μάλιστα.] ταῦτα τουτέστιν οὕτως. εἰ δὲ ὡς μάλιστα ἡμεῖς ἀπεχοίμεθα, οὗ σὺ λέγεις, τουτέστι τοῦ πέους. ἤ, εἰ ὡς μάλιστα ἀπεχοίμεθα τῆς συνουσίας, ἧς ἀφιστᾶν νῦν σὺ λέγεις (ὃ μὴ γένοιτο. οὐ γὰρ πολὺν χρόνον τούτου ἀπέχεσθαι

E δυναίμεθα) ἆρα διὰ τοῦτο, διὰ τοιαύτην ἐγκράτειαν μᾶλλον, καὶ ῥᾷον, ἢ θᾶττον εἰρήνη γένοιτο ἄν; Ενδον ἐντετριμμέναι.] οἴκοι κεκαλλωπισμέναι. ἐντρίβεσθαι τὸ πρόσωπον. τὸ ψιμμυθιοῦσθαι. τῷ ψιμμυθίῳ τὸ πρόσωπον χρίειν, ἵνα τὸ κάλλος μεῖζον δοκέῃ. Τοῖς ἀμοργίνοις.] ταύτης τῆς λέξεως πολλαὶ παρὰ τοῖς λεξικογράφοις εὑρίσκονται σημασίαι. οὕτω γὰρ ὁ Στέφανος περὶ πόλεων. Ἀμοργὸς, νῆσος μία τῶν Κυκλάδων ἔχουσα πόλεις τρεῖς. καὶ μετ' ὀλίγον. τὸ δὲ ἀμόργινος χιτὼν, χρώματος ἴδιον. ὁ δὲ Σουίδας. Ἀμόργεια χρώματος εἶδος, ἀπὸ

F νήσου Ἀμοργοῦ οὕτως, ὡς Θήραια ἀπὸ Θήρας νήσου. ὁ αὐτὸς, Ἀμόργινον, ὅμοιον βύσσῳ, καὶ πολυτελές. λέγεται καὶ ἀμοργῖνα θηλυκῶς. καὶ ἀμοργὶς κυρίως ἡ λινοκαλάμη, ἐξ ἧς γίνεται ἐνδύματα ἀμόργινα λεγόμενα. ἔστι δὲ ἡ ἀμοργὶς ὅμοιον ἀλεπίστῳ λίνῳ. περιλεπίζουσι δὲ αὐτὸ, καὶ ἐργάζονται. ἔστι δὲ σφόδρα λεπτὸν ὑπὸ τὴν βύσσον ἢ τὴν Κάρπασον. Εὐστάθιος δὲ, ἀμόργη, πορφύρα κατὰ γλῶσσαν. Ἡσύχιος δὲ, Ἀμοργὶς, καλάμη τις, ἐξ ἧς ἔνδυμα γίνεται, ἢ ὕφασμα, ἢ χιτών. καὶ τὸ μέγα Ἐτυμολογικὸν, ἀμόργινος χιτωνίσκος, παρὰ τὸ ἀμόργιν. ὃ ἔστιν εἶδος χρώματος

G ὅμοιον βύσσῳ, καθὰ καὶ Θηραῖον, τὸ ἀπὸ Θήρας τῆς νήσου. ἐκ δὲ τούτων ἁπάντων δῆλον τοὺς ἀμοργίνους χιτῶνας, εἴτε ἀπὸ τόπου εἴτε ἀπὸ χρώματος, εἴτε ἀπὸ τῆς ὕλης ὄνομα ἔλαβον, εἶδος πολυτελοῦς ἐνδύματος γενέσθαι, ὅπερ αἱ πλούσιαι, τρυφεραί, καὶ ἀβροδίαιτοι γυναῖκες χρῆσθαι ἐφίλουν.

Παρείημεν] παρέλθοιμεν, ἢ καὶ προέλθοιμεν. δέλτα δὲ καλεῖ τὸ γυναικεῖον αἰδοῖον. Σ. τὸ δὲ τὰς γυναῖκας τὸ ἐφήβαιον, καὶ τὸ αἰδοῖον οὕτω παρατετιλμένον ἔχειν πάνυ ἐν τρυφῇ πάλαι ἐτίθετο. ἀλλὰ τοῦτο παντελῶς αἰσχρὸν, καὶ γυναικὸς λίαν ἀσχημονούσης τεκμήριον. Στύοιντ' ἂν ἄνδρες] στύοιντο ἄν. στύειν, καὶ στύεσθαι, τὸ αἰδοῖον ἐντείνειν. ὅθεν τὸ στῦμα, ἡ τοῦ αἰδοίου τάσις, ὅταν ἀνὴρ τῆς συνουσίας ἐπιθυμεῖ. καὶ ἄστυτος, ὁ στύειν μὴ δυνάμενος. ὁ ἀργὸς ἐν ταῖς συνουσίαις, καὶ ἄστυτος οἶκος, ἐν ᾧ οὐκ ἔστιν ἀνήρ. τουτέστιν ἄκαρπος καὶ ἄγονος. παρὰ τὸ στύειν στερητικῶς καὶ οἶκος ἄστυτος, ὁ μὴ ἔχων ἄνδρα, ὃς ἔχοι ἂν λέγειν τό, στύομαι τριέμβολον. ἀλλὰ μᾶλλον τό, Ἀστύαναξ γίγνομαι, τουτέστι μὴ εὐφυῶς ἱκανὸς ἐντείνειν τὸ αἰδοῖον, κατὰ τὴν ἀπορίαν τῆς συνουσίας χάριν. Εὐστάθιος. πλεκοῦν δὲ, πλέκεσθαι, συμπλέκεσθαι. συνουσιάζειν. μὴ προσίοιμεν δὲ, μὴ προσέλθοιμεν τοῖς ἀνδράσι μιγῆναι ἐπιθυμοῦσιν, ἀλλὰ τῆς συνουσίας ἀπεχοίμεθα. Ὁ γ' οὖν Μενέλαος.] ὁ Μενέλαος οὖν παρενιδών ποτε τὰ μῆλα τῆς Ἑλένης γυμνῆς, τὸ ξίφος ἐξέβαλεν οἴω, οἶμαι, νομίζω. ἀλλὰ Δωρικῶς τοῦτο λέλεκται. ὢν ἀντὶ τοῦ οὖν. μῆλα δὲ καλεῖ μεταφορικῶς τοὺς μαστοὺς, διὰ τὴν τῶν μήλων, τῶν καρπῶν, καὶ τῶν μαστῶν ὁμοιότητα. οἱ δὲ μαστοὶ μηλοειδεῖς καλοὶ νομίζονται. τὸ δὲ πο, ἀντὶ τοῦ πόκα, ὅ ἐστι ποτὲ, πάλαι, εἴρηται κατ' ἀποκοπήν. μόνον δὲ ἐγκλιτικόν. οἴω δὲ ποιητικὸν, καὶ Δωρικὸν ἐκ τοῦ οἴω, ὅθεν τὸ οἴω, ὦ. ἀφαιρούμενον. ὃ καὶ Ἀττικῶς ἂν λεχθείη. οἴειν δὲ, τὸ νομίζειν, καὶ δοκεῖν, καὶ οἴεσθαι. κατὰ διάλυσιν ποιητικῶς οἴειν. τὸ παρενιδὼν ἀορ. β΄ ἡ μετοχὴ ἀπὸ τοῦ παρενείδω. Ἢν ἀφίωσι] διὰ τὴν σύνθεσιν ὁ τόνος ἀνέλκεται. τινὲς μέντοι ἀφιῶσι χαριεντίζονται. ἀφιέναι δὲ νῦν καταλιπεῖν. ὁ νοῦς. τί δὲ λέξεις, τί ποιήσεις ὦ μωρά σὺ ἐὰν οἱ ἄνδρες ἡμᾶς καταλίπωσι. Κύνα δέρειν δεδαρμένην.] ὁ νοῦς. σὺ ποιήσεις. τὸ τοῦ Φερεκράτους. τοῦτο δέ ἐστιν ἀκόλαστον σχῆμα εἰς τὸ αἰδοῖον. εἴρηται δὲ ἐπὶ τῶν ἄλλο παθόντων αὖθις ἐφ' οἷς πεπόνθασιν ἡ παροιμία. Σ. τοῦτο μὲν ἴσως λέγεσθαι δύναται καὶ περὶ τῶν τὰ ἤδη πεπραγμένα πράττειν ἐθελόντων, ὅπερ σημαίνει τὰ ἀνωφελῆ ποιεῖν, ὡς καὶ τό, ἀσκὸν δέρειν. Φερεκράτης δὲ, κατὰ τὸν Σουίδαν, Ἀθηναῖος κωμικὸς ὃς Ἀλεξάνδρῳ συνεστράτευσε. Φλυαρία ταῦτ' ἐστί.] καὶ μέτρου, καὶ ἐννοίας χάριν οὕτω γραπτέον, Φλυαρία ταῦτ' ἐστὶ τὰ οὐ μεμιμημένα. ἢ, Φλυαρία ταῦτ' ἐστὶν τὰ μὴ μεμιμημένα. τὸ πλῆρες τὰ ἐστὶν μεμιμημένα. ταῦτα ἃ σὺ λέγεις, φλυαρία, καὶ λῆρος ὑπάρχει. ταῦτα λέγω τὰ οὔπω μεμιμημένα. ἤγουν ἅπερ οὐδεὶς πω ἐμιμήσατο, εἴτε τῶν ἄλλων παράδειγμα μεμιμημένος ἐποιήσατο. δωμάτιον δὲ, τὸ οἰκημάτιον, τὸν θάλαμον, τὸν κοιτῶνα ἐν ᾧ οἱ ἄνδρες μετὰ τῶν ἰδίων γυναικῶν κοιμᾶσθαι καὶ τεκνοποιεῖν εἰώθασιν, ὡς ἐντεῦθεν νοητέον. Ἀντέχου.] ἀντέχομαι retineo. quaſi contra teneo, adhæreo. ἀντέχου τῶν θυρῶν hoc eſt ita

A adhære foribus, vt ab eis te auelli non ſines. Παρέχειν χρὴ κακῶς.] τοῖς ἀνδράσι δηλονότι χαριζομέναις δεῖ κακῶς, τουτέστι μόγις, καὶ χολῇ, καὶ φειδωλῶς παρέχειν συνουσίαν. οὐδεμία γὰρ ἡδονή ἐστιν ἐν τοιαύτῃ συνουσίᾳ βιαίᾳ, καὶ παρὰ τὴν γνώμην τῶν γυναικῶν γενομένῃ.

CHR. Πλὴν Ποσειδῶν καὶ σκάφη.] Inter Pro-

B uerbia hanc ſententiam Euripideam recenſet Suidas, & valere vult in eos qui rem tantum vnam exercent, neque aliud quicquam cogitare aut meditari norunt. Hic verò nihil aliud intelligit per hanc Metaphoram quàm τὸ συνουσιάζειν καὶ τίκτειν. Neptunus enim qui ſe iunxit cum Tyro, procreauit Nelea & Peliam. Tamen ego arbitror per Neptunum deſignari naturã in fœmina humidiſſimam, Per ſcapham autem veneream libidinem, quæ vt dixit Auguſti filia, tollit vectorem etiam

C cum nauis eſt plena. Ὅμως γε μ' ἂν δεῖ.] Lego ὅμως γε μὴν pro μέν. Paulò pòſt lege per interrogationem (ὃ μὴ γένοιτο) μᾶλλον ἄν. Malè autem in Veneta editione habes ὅ μοι γένοιτο. Ἔνδον ἐντετριμμέναι.] Id eſt σμηχθεῖσαι deterſæ & lotæ, niſi mauis referre ad tritum ψιμμύθιον. Δέλτα παρατετιλμέναι.] Quid ſit δέλτα, neque ipſæ neſciunt Veſtales, nam περίφρασις eſt τοῦ γυναικείου αἰδοίου, cui barbam vellere ſolent, & volſellis vtũtur non ſolum ad compeſcendam ſuperciliorum luxuriem. Verbum autem στύειν, omnino venereum eſt, &

D tentiginoſum, quo multus vtitur Ariſtophanes, ſed ſæpè accidit vt pro ἐστυκὼς legatur ἑστηκώς, malè, quamuis etiam ſit ſtator libidinoſus. Prouerbiale dictum eſt οὐδὲν μέγα φρονεῖ ἐστυκὼς ἀνήρ. Quam ſententiam ſapiens Hebræus videtur innuiſſe cùm ſcripſit: Adulteros propter cordis inopiam perdere animam ſuam. Lege autem ἀπεχοίμεθα non ἀπεχόμεθα. Ἐξέβαλε οἴω τὸ ξίφος.] Etiam vt ſupra οἴω per parentheſin lego pro οἶμαι. Apud Andromacham Euripidis, ſic Peleus Menelaum propter hanc ignauiam increpat, ἀλλ' ὡς ἐσεῖδες μαστὸν, ἐκβαλὼν ξίφος φίλημ' ἐδέξω, neque

E dubito quin eò reſpexerit Ariſtophanes. Τὸ τοῦ Φερεκράτους.] Schema aiunt libidinoſum, εἰς τὸ αἰδοῖον, & dictum Prouerbium in eos qui præter mala quibus infeſtantur, nouorum acceſſione torquentur. Eſt ſanè teſte Heſychio, etiam κύων pars illa qua viri ſumus. Puto autem per hæc Lyſiſtratam innuere ὀλίσβους de quibus antea dictum, & ficta illa veretra vel Tribadum nequitias. ait enim poſtea ταῦτα τὰ μεμιμημένα.

F

Οὐ γὰρ ἔνι τούτοις ἡδονὴ τοῖς πρὸς βίαν:
Κἄλλως ὀδυνᾶν χρὴ κἀμέλει ταχέως πάνυ.
Ἀπεροῦσιν. οὐ γὰρ οὐδέποτ' εὐφρανθήσεται
Ἀνήρ, ἐὰν μὴ τῇ γυναικὶ συμφέρῃ.
Κα. Εἴ τοι δοκεῖ ταῦτα σφῷν ταῦτα χ' ἡμῖν ξυνδοκεῖ.

Nam vis vbi adſit, & voluntas exſulet
Quin & dolendum eſt, illicò illi maximè
Tum defetiſcent, non enim oblectarier
Poterit vir vnquam, fœminam hoc ſi non iuuat.
CA. *Vos ſi probatis iſta, nos probabimus.*

Bis. Ἀπεροῦσι] ἀπαγορεύσουσι, οὐ δυνήσονται φέρειν πλείονα χρόνον τὰς λύπας, καὶ πράγματα, ἅπερ αὐτοῖς αἰεὶ παρέξομεν. συμφέρῃ δὲ, λυσιτελῇ, δηλονότι ἡ τοιαύτη μίξις καὶ συνουσία. τουτέστιν ἐὰν ἡ γυνὴ μὴ θέλῃ συνουσιάζειν. διὰ τὸ νομίζειν τὸ τοιοῦτο ἑαυτῇ οὐ συμφέρειν. οὕτω δὲ τὴν γυναικῶν κακίαν, καὶ τρόπους κακοήθεις ὁ ποιητὴς ἡμῖν δηλοῖ.

G CHR. Ἀπεροῦσιν.] id eſt ἀπαγορεύσουσι & παύσονται τοῦ πολέμου. Paulò poſt εἴ τοι δοκεῖ ταῦτα σφῷν Dele prius ταῦτα, vt rectè deeſt in Veneta edit.

Bis. Εἴ τοι δοκεῖ σφῷν] οὕτω καὶ ἐν Ὀρέστῃ: Εἴ τοι δοκεῖ σφῷν, ταῦτα κἀμοὶ ξυνδοκεῖ. ὁ νοῦς ἐστὶ, εἰ οὖν ταῦτα ὑμῖν δοκεῖ, καὶ ἡμῖν ξυνδοκεῖ. Ἐν τισὶ δὲ βιβλίοις διωρθωμένοις, καὶ παρὰ τὸν τοῦ μέτρου νόμον, οὕτως

ἐγχάφιζε, Εἴ τι δοκεῖ ταῦτα σοφόν, ταῦτα χ' ἡμῖν ξυνδοκεῖ. διὸ τὸ πρότερον ταῦτα μέτρῳ χάειν ἐκβλητέον ἐδόκει.

A τὸ δὲ σοφόν, ἡ νικὴ δ' ὅλη ἐστὶ τὸ σὺ σοφόν, σοφόν. τουτέστι Λυσιστράτῃ καὶ Λαμπιτοῖ.

Λα. Καὶ τὼς μὲν ἁμῶν ἄνδρας ἁμὲς πείσομες
Παντᾷ δικαίως ἄδολον εἰρήναν ἄγειν.
Τὸν τῶν Ἀσαναίων γαμαὲ ῥυγχάχετον,
Πᾶ κή τις ἂν πείσειεν αὖ μὴ πλαδδιῆν.
Λυ. Ἡμεῖς ἀμέλει σοι τά γε παρ' ἡμῖν πείσομεν.
Λα. Οὐ λιαπόπυγας ἔχοντι ταὶ τριήρεες
Καὶ τἀργύριον τὤβυσσον ᾖ πὰρ τᾷ σιῷ.
Λυ. Ἀλλ' ἔστι καὶ τοῦτ' εὖ παρεσκευασμένον.
Καταληψόμεθα γὰρ τὴν ἀκρόπολιν τήμερον.
Ταῖς πρεσβυτάταις γὰρ προστέτακται τοῦτο δρᾶν;
Ἕως ἂν ἡμεῖς ταῦτα συντιθώμεθα,
Θύειν δοκούσαις καταλαβεῖν τὴν ἀκρόπολιν.
Λα. Πάντα κ' ἔχοι καὶ τάδε γὰρ λέγεις καλῶς.
Λυ. Τί δῆτα ταῦτ' οὐχ ὡς τάχιστα Λαμπιτοῖ
Ξυνωμόσαμεν, ὅπως ἀναρρήκτως ἔχῃ.
Λα. Πάρφαινε μὰν τὸν ὅρκον ὡς ὀμώμεθα.
Λυ. Καλῶς λέγεις, ποῦ 'σθ' ἡ Σκύθαινα. ποῖ βλέπεις.
Θὲς ἐς τὸ πρόσθεν ὑπτίαν τὴν ἀσπίδα.
Καί μοι δότω τὰ τόμια τις. Κα. Λυσιστράτη.
Τίν' ὅρκον ὁρκώσεις ποθ' ἡμᾶς. Λυ. ὅντινα;
Εἰς ἀσπίδ' ὥσπερ φάσ' ἐν Αἰσχύλῳ ποτὲ,
Μηλοσφαγούσας. Κα. μὴ σύ γ' ὦ Λυσιστράτη
Εἰς ἀσπίδ' ὀμόσῃς μηδὲν εἰρήνης πέρι.
Λυ. Τίς ἂν οὖν γένοιτ' ἂν ὅρκος. Κα. εἰ λευκόν ποθεν
Ἵππον λαβοῦσαι τόμιον ἐκτεμοίμεθα.
Λυ. Ποῖ λευκὸν ἵππον. Κα. ἀλλὰ πῶς ὀμούμεθα
Ἡμεῖς. Λυ. ἐγώ σοι νὴ Δί' ἢν βούλει φράσω.
Θεῖσαι μέλαιναν κύλικα μεγάλην ὑπτίαν.
Μηλοσφαγοῦσαι Θάσιον οἴνου σταμνίον
Ὀμόσωμεν ἐς τὴν κύλικα μὴ 'πιχεῖν ὕδωρ.
Κα. φεῦ δᾶ τὸν ὅρκον ἄφατον ὡς ἐπαινιῶ.
Φερέτω κύλικά τις ἔνδοθεν καὶ σταμνίον.
Λυ. Ὦ φίλταται γυναῖκες κεραμεὼν ὅσος.
Ταύτην μὲν ἄν τις εὐθὺς ἡσθείη λαβών.
Καταθεῖσα ταύτην, προσλαβοῦ μοι τοῦ κάπρου.
Δέσποινα Πειθοῖ, καὶ κύλιξ φιλοτησία
Τὰ σφάγια δέξαι ταῖς γυναιξὶν εὐμενής.
Κα. Εὔχρων γε θαἷμα κἀποπυτίζει καλῶς.
Λα. Καὶ μὰν ποτόδδει γ' ἁδὺ ναὶ τὸν Κάστορα.
Λυ. Ἐᾶτε πρώτην μ' ὦ γυναῖκες ὀμνύναι.
Κα. Μὰ τὴν Ἀφροδίτην οὐκ ἐάν γε μὴ λάχῃς.

LA. *Et iſta noſtris nos viris ſuadebimus*
Vt abſque fraude Pacem vbique ſanciant:
Nam quis poteſſet hunc Athenienſium
Torrentem abactum arcere ne nos impetat.
B LVS. *Tecum hoc apud nos exſequemur ſedulo.*
LA. *Non quo modo triremibus ſunt fœdera*
Cum copia auri ſub dea templo latet.
LVS. *At optime iſti iam rei prouidimus,*
Hodie vrbis arces huius occupabimus,
Mandata quippe ſenibus hæc prouincia eſt,
Arces potiri, ſacra dum patrant deæ
Conſulta donec iſta perfecerimus.
C LA. *Pulchrè iſta dicis, & benè hæc ſe res habet.*
LVS. *Cur Lampito ergo, iureiurando hæc ſimul*
Non ſanximus nos vt ſient firma & rata?
LA. *Iuremus vt nos, verba iuranda incipe.*
LVS. *Benè ais, vbi eſt Scythana? quò nunc reſpicis?*
Clypeum ſupinum ponito anteriùs ferens,
Quis hoſtias huc ſiſtet? CAL. *ô Lyſiſtrata,*
D *Cui alligas nos iureiurando?* LVS. *Cui?*
Quod ſcitè latum in Æſchylo ferunt, ſuper
Clypeo pecus mactabimus. CA. *Lyſiſtrata*
Iurare Pacem aut fœdus in clypeo caue.
LVS. *Quod ergo iuſiurandum erit?* CA. *ſi fortè equum*
Album exſecantes immolemus victimam.
E LVS. *Sed vnde equum album?* CA. *at quo modo iurabimus?*
LVS. *Iam per Iouem iſtud ſi lubet dicam tibi,*
Si ſtet ſupinum grande nigrum poculum,
Thaſii immolantes ſeriam ſuper meri
Iuremus illuc nil aquæ inſtillaſſere.
CA. *Quàm ſuauis & laudanda coniuratio eſt!*
LVS. *Huc ſiſtat aliquis poculum cum ſeria:*
F *Proh quanta, chara fœmina, fidelia eſt*
Quam nempe ſi quis ſumpſerit, lætabitur,
Porcum apprehendens tu meum, pone amphoram
O Suada Domina, tum propinator calix
Cape has benignè victimas nobis fauens.
CA. *Color cruoris optimus pulcrùm ſtrepit.*
LA. *Quin & ſuauis eſt perecaſtor odos.*
LVS. *Vt prima iurem, ô fœmina, concedite.*
G CA. *Ni forte cedat, per Cyprin non ſiuerim.*

BYSETVS. Καὶ τώς.] ὁ Ἀριστοφάνης ἐν ὅλῳ τῷ δράματι τούτῳ, τὸ πρεπῶδες ἑκάστοις προσώποις ἀκριβῶς τηρεῖ, καὶ γὰρ τὰς Ἀττικὰς γυναῖκας Ἀττικῶς λαλούσας, τὰς δὲ Λακαίνας, τῇ πατρίῳ, τουτέστι τῇ Λακωνικῇ διαλέκτῳ χρωμένας εἰσάγει. ὡς καὶ ἐν τούτοις δῆλον. ταῦτα καὶ οὕτως ἑρμηνευτέον. τοὺς μὲν ἡμῶν ἄνδρας ἡμεῖς πείσομεν κατὰ πάντα τὴν εἰρήνην ἄδολον, δικαίως ἄγειν, καὶ φυλάττειν. τὰ δὲ, τώς, ἀμῶν, ἀμές, πείσομες, καὶ εἰράναν, Δωρικά ἐστιν.

αὐτῇ

ἀντὶ τοῦ, τούς. ἁμῶν, ἡμῶν. ἡμεῖς, πείσομεν, καὶ ἐρμηνεύομεν. τὸ δὲ, Ἀσαναίων, ἀντὶ τοῦ Ἀθηναίων. καὶ γα ἀντὶ τοῦ γε, τοῖς Λάκωσι ἴδια ἐστίν, ὡς καὶ τὸ μάν, καὶ τὸ πᾶ. ἀντὶ τοῦ μὴν καὶ πῆ, ἤγουν πῶς. ὁ νοῦς. τόν γε μὴν τῶν Ἀθηναίων ὄχλον τίς καὶ πῶς ἂν πείσειεν αὖ μὴ πλανᾶν, καὶ ἀπατᾶν τοὺς ἄλλους; Ῥυάχετον.) ἐν τῇ τῆσδε λέξεως γραφῇ διαφέρονται οἱ λεξικοί. ὁ μὲν Σουίδας, ταύτης μνημονεύων, ῥυχάχετον ἄνευ τοῦ γ γράφει καὶ ἑρμηνεύει θόρυβον, συρφετόν. ὁ δὲ Ἡσύχιος, τοῦ προτέρου χ ἀφαιρεθέντος, ῥυάχετον γράφει. καὶ ὁμοίως ἑρμηνεύει θόρυβον. ἢ τὰ ῥέοντα ὀχετόν. ἀλλ' ὅπως ἂν εἴη, διὰ ταύτης ἡ Λάκαινα πρὸς τὰς Ἀθηναίους ἐναντίως διακειμένη, τὸν αὐτῶν δῆμον, ὡς ἀκατάστατον, ταραχώδη, φλύαρον, πολυλόγον, καὶ φαῦλον σκώπτει. καὶ πρὸς τί, ὡς οἱ μὲν Λάκωνες διὰ τὴν τῆς βραχυλογίας εὐστοχίαν καλῶς ἤκουον, καὶ ἐπῃνοῦντο, οὕτω καὶ τοὐναντίον οἱ Ἀθηναῖοι διὰ τὴν ἑαυτῶν πολυλογίαν, καὶ λίαν φλυαρίαν, καὶ ἀσχολίαν, κακῶς ἤκουον, καὶ ἐψέγοντο. καὶ ἄνω ἐν τοῖς Σφηξί, καταφρονητικῶς τούτους, τὸν Ἀθηναίων κολοσυρτόν τις λέγει. τινὲς μέντοι ῥυχάχετον ἐνταῦθα γραπτέον οἴονται. καὶ τὸν Κλέωνα δηλοῦσθαι λέγουσιν. ὃς διὰ τὰς ἁρπαγάς, ῥύγχος αἰετοῦ, εἴτε ἀετοῦ ἔχειν ἐλέγετο. διὸ καὶ ἐν Ἱππεῦσιν Βυρσαίετος ἀγκυλοχείλης καλεῖται. καὶ τοῦτο ἐκεῖ ἀπέθεμεν. Μὴ πλαδδιῆν.] φανερὸν σφάλμα ἐν τῇδε τῇ γραφῇ. πλαδδιῆν γάρ, λέξις ἄγνωστός ἐστιν. ἐν τῷ Σουίδᾳ πλαδιᾶν διὰ τοῦ ι γραφόμενον ἑρμηνεύεται παραφρονεῖν, πλημμελεῖν, πληστιάζειν. καὶ παρὰ τῷ Ἡσυχίῳ, πλαδιῇ, ματαιάζει, ὑβρεύεται. ἐξ ὧν καὶ ἐν τῷ Σουίδᾳ, οὐ πληστιάζειν, ἀλλὰ πλεονάζειν ἴσως γραπτέον δοκεῖ. καὶ τοῦτο, ἀντὶ τοῦ ἀλαζονικῶς ἐπαίρεσθαι ὡς καὶ ἐν τῷ δ' τοῦ Δημοσθένους κατὰ Φιλιπ. ἐπὶ τοῦ πλεονάζειν ἐπὶ χείροσιν. καὶ δὴ αἵδε αἱ ἑρμηνεύσεις, ἐπιτήδειον τὸν νοῦν ἐνταῦθα ποιοῦσι. πρὸς δὲ τὴν τῆς γραφῆς διόρθωσιν, τινὲς μὲν πλαδδιοῦν γραπτέον οἴονται, ἀντὶ τοῦ πλαγιοῦν. ὅπερ μεταφορικῶς ληφθέν, δηλοῖ τὸ πλαγίως, ἤγουν δολίως ἄγειν. τὸ δὲ γ εἰς δ Δωρικῶς τρέπειν λέγουσιν, ὡς ἐν τῷ δᾶ ἀντὶ τοῦ γᾶ, τουτέστι γῆ. καὶ δνόφος ἀντὶ τοῦ γνόφος καὶ τὸ ἕτερον δ μέτρου χάριν ἐπεντεθέν. ὅπερ ἀπίθανον. Ἄλλοι δέ, ὃ καὶ ἀξιοπιστότερον, γραπτέον νομίζουσι πλαδδιῶν, τουτέστι πλανᾶν, καὶ ἀπατᾶν. κοινῶς γὰρ λέγεται πλάζειν. Δωρικῶς πλάσδειν, ὡς συρίζειν, συρίσδειν. καὶ Λακωνικῶς ἰδιαίτερον πλάδδειν. τοῦ ζ εἰς δύο δδ τραπέντος. ὡς ἄνω προείρηται ἐν τῷ γυμνάδδομαι. ὅθεν ῥήματα περισπώμενα φαίνεται ἐσχηματίσθαι πλαδδέω, καὶ πλαδδάω, καὶ κατ' ἐπένθεσιν τοῦ ι πλαδδιάω. ὅ ἐστι Δωρικὸν ἀντὶ τοῦ πλαδδιοῦν, ὡς τὰ ὑπνιῶν, ῥιγιῶν, ἀντὶ τοῦ ὑπνοῦν, ῥιγοῦν. οὕτω καὶ Μῶσα, ἀντὶ τοῦ Μοῦσα λέγουσιν οἱ Δωριεῖς, ἐν πλείστοις τὴν ου δίφθογγον εἰς ω τρέποντες. Σημειωτέον δὲ τοὺς Ἀθηναίους ὡς ἀπατεῶνας, καὶ δολίους, καὶ ἀπίστους, καὶ παρασπόνδους νομίζεσθαι. τοῖς δὲ τῶν Ἀθηναίων τρόποις δολίοις, τὴν τῶν Λακώνων ἁπλῆν καὶ ἄδολον φύσιν ἀντιτίθησιν. Ἡμεῖς, ἀμέλει.] ταῦτα γραπτέον καὶ διαστικτέον οὕτως,

Ἡμεῖς. ἀμέλει. τάδε παρ' ἡμῖν πείθομεν.

τουτέστιν ἡμεῖς. μὴ τούτων φρόντιζε. μὴ ἀθύμει. τὰ ἐν ἡμῖν ὄντα. τὰ ἐν ἡμετέρᾳ χειρὶ κείμενα, εἰς τὴν σὴν χάριν, τὸν δῆμον Ἀθηναίων πείθομεν. τινὲς δὲ καὶ οὕτω γράφουσιν,

Ἡμεῖς, ἀμέλει σύ, τά γε παρ' ἡμῖν πείθομεν.

ὃ πιθανόν. καὶ οὕτως ἑρμηνευτέον, κατὰ τὰ παρ' ἡμῖν ὄντα, τουτέστι κατὰ τὴν ἡμῶν δύναμιν. ὅσον ἐν ἡμῖν ἐστι, τόν τε δῆμον τῶν Ἀθηναίων πείθομεν. ἀμέλει σύ. μὴ φρόντιζε, μηδ' ἀθύμει ἀλλὰ θάρρει. τὸ δὲ ἀμέλει ἐπιρρηματικῶς μὲν ληφθέν, δηλοῖ τὸ πάντως, καὶ συγκατάθεσιν σημαίνει, καθάπερ Εὐστάθιος λέγει. ὅταν δὲ προστακτικόν ἐστι τοῦ ῥήματος ἀμελεῖν, τῷ ἐπιμελεῖσθαι, καὶ φροντίζειν ἀντίκειται. Οὐ λισπόπυγας.] καὶ ἐνταῦθα τῶν παλαιῶν A βιβλίων ἡ γραφὴ διεφθαρμένως εἶχεν. οὕτω γὰρ τὸ πρὶν ἐν πᾶσιν ἐγράφετο,

Οὐχ' ὡς ἀσπίδας.

ἀλλὰ καὶ ἐννοίας, καὶ μέτρου χάριν, οὕτω γραπτέον, ὡς νῦν ἔχομεν. ταύτην δὲ τὴν ἐπανόρθωσιν βεβαιοῖ τὰ εἰς τοὺς Ἱππεῖς σχόλια, ὅπου τοῦτον τὸν στίχον ἑρμηνεύει,

Πολλοῖς γ' ὑπολίσποις πυγιδίοισιν ἐχαρίσω.

Οἱ γὰρ Ἀθηναῖοι, φησί, πάντες λεπτοὶ ἐτύγχανον τὰ ὀπίσθια ἀπὸ Θησέως, ὑπόλισπα δὲ τὰ τετριμμένα. κοινῶς οὖν τοὺς Ἀθηναίους λισπόπυγας φασί. καὶ πλάττεται B τὸν περὶ Θησέως μῦθον, ὅτι ἑλκόμενος ἀπὸ τοῦ Ἡρακλέους κατέλιπεν ἐπὶ τὴν πέτραν τὴν πυγήν. νῦν δὲ οἰκείως εἶπεν ἐπὶ τῶν ἐρεττόντων. διὰ τὴν καθέδραν λεπτοπύγων ὄντων. καὶ λισπόπυγοι, οἱ λεῖοι τὴν πυγήν. τοιαῦται δὲ αἱ πυγαὶ τῶν ναυτῶν διὰ τὴν συνεχῆ ἕδραν, καὶ εἰρεσίαν. Καὶ Πολυδεύκης, οἱ δὲ ἐνδεῶς τῶν πυγῶν ἔχοντες, λίσποι, καὶ ὑπόλισποι καλοῦνται, καὶ λισπόπυγοι. ἐφ' ᾧ μάλιστα οἱ Ἀθηναῖοι κωμῳδοῦνται. ἐκ τούτων οὖν δῆλον, ταῦτα μετ' ἐρωτήσεως οὕτω γραπτέον.

Οὐ λισπόπυγας ἔχοντι ταὶ τριήρεις,
C Καὶ τ' ἀργύριον τἄβυσσον ᾖ πὰρ τᾷ σιῷ;

ὁ νοῦς. αἱ τριήρεις οὐκ ἔχουσι λισπόπυγας, ἤγουν Ἀθηναίους ὑπολίσπους τὴν πυγήν; ἢ οὖν αἱ τριήρεις οὐκ ἔχουσιν ἐρέτας, οὐχὶ τοῖς ἐρέταις καθωπλισμέναι εἰσί; καὶ τὸ ἀργύριον τὸ ἄβυσσον, καὶ ἄπειρον ἆρα παρὰ τῇ θεᾷ ἐστί; ταὶ τριήρεις ἔχοντι, Δωρικῶς ἀντὶ τοῦ αἱ τριήρεις ἔχουσι. Τ' ἀργύριον τἄβυσσον.] τινὲς τἀργύριον, ὡς τἄβυσσον γραπτέον οἴονται. τῆς γὰρ γραφῆς τὸν αὐτὸν λόγον εἶναι λέγουσι. οὕτω καὶ τἀμπέχονον, καὶ τἄγαλμα, ἀντὶ τοῦ τὸ ἀμπέχονον, καὶ τὸ ἄγαλμα. ἀλλὰ ταῦτα μὲν κατὰ κρᾶσιν τῶν ο καὶ α εἰς α D γίνεται. τὸ δὲ τἀργύριον, οὐ κατὰ κρᾶσιν, ἀλλὰ κατ' ἀποβολὴν τοῦ ο τοῦ ἄρθρου προτακτικοῦ. διὸ βέλτιον ἴσως κατά τινας γράφειν διὰ τοῦ τ ἀπόστροφον ἔχοντος, οὕτω, τ' ἀργύριον. ἵνα δῆλον ᾖ μηδεμίαν εἶναι κρᾶσιν. ἄβυσσον δὲ αὐδ ἑτέρως, καὶ ἐπιθετικῶς ἐστὶν ὑπέρμετρον, ἄπειρον. μεταφορικὴ λέξις. ἄβυσσος γὰρ κατὰ τὸν Σουίδαν, ἡ οὐδεὶς εἰσέρχεται διὰ τὸ βάθος. καὶ Εὐστάθιος λέγει ἄβυσσον συγκεῖσθαι ἐκ τοῦ α ἐπιτατικοῦ, καὶ τοῦ βυσσός, ὅ ἐστι βυθός. Ἡ παρὰ τᾷ σιῷ.] ἀπὸ τοῦ εἰμί, τὸ ὑπάρχω, γίνεται παρατατικὸς ἦν, καὶ Ἀττικῶς ἄνευ τοῦ ν. ὅπερ, ὡς E μαρτυρεῖ ὁ Σουίδας, τίθεται καὶ ἐπὶ τρίτου προσώπου. ὡς ἐνταῦθα. ταὶ σιαὶ δέ, γραπτέον ἴσως, τᾷ σιῷ, ἀντὶ τοῦ τῇ σιῷ, τουτέστι τῇ θεῷ. καὶ τοῦτο μὲν ἀρχαϊκῶς. τὸ γὰρ ι, οὐχ ὑπογράφεται, ἀλλὰ παραγράφεται. τὴν δὲ θεόν καλεῖ τὴν Ἀθηνᾶν. τούτων δὲ σαφεστέραν ἐξήγησιν ἔχομεν ἐν Πλούτῳ, ὅπου τὰ σχόλια ἐξηγεῖται τούσδε τοὺς δύο στίχους.

Τὸν πλοῦτον, οὗπερ πρότερον ἦν ἱδρυμένος,
Τὸν ὀπισθόδομον ἀεὶ φυλάττων τῆς θεοῦ.

Ὄπισθεν γάρ, τοῦ νεώ, διπλοῦς ἦν τοῖχος τῆς καλουμένης F πολιάδος Ἀθηνᾶς, ἔχων θύραν, ὅπου ἦν θησαυροφυλάκιον. ἐπεὶ τὰ χρήματα ἐν τῷ ὀπισθοδόμῳ ἀπέκειτο. μέσον δέ ἐστι τῆς ἀκροπόλεως, ἔνθα ἦν τὸ ταμιεῖον ὄπισθεν τοῦ τῆς Ἀθηνᾶς ναοῦ. τούτων καὶ Σουίδας μνημονεύειν δοκεῖ, ὅπου τὴν λέξιν ἄβυσσον ἑρμηνεύων, τέλος λέγει, Ἕως ἂν ᾖ τὸ ἀργύριον τὸ ἄβυσσον παρὰ τῇ θεῷ. ἵνα εἰρηνεύσωσιν. ἐν γὰρ τῇ ἀκροπόλει, χίλια τάλαντα ἀπέκειτο. Παρεσκευασμένον.] τοῦ μὲν τέχναις δηλονότι. νῦν γὰρ τὸ παρασκευάζειν, καὶ τὸ συντίθεσθαι, τὸ τεχνᾶσθαι, καὶ μηχανᾶσθαί τι σημαίνει. καὶ ταῦτα συνωνύμως λέγεται. λεγό- G μεθα δὲ συντιθέναι, ἀντὶ τοῦ δόλους, καὶ μηχανὰς κατά τινος ῥάπτειν. καὶ ἐπιβουλεύειν τινί. Σοφ. Οἰδ. Τυρ.

Κλαίων δοκεῖς μοι καὶ σὺ χ' ὡ συνθεὶς τάδε
Ἀγηλατήσειν.

Πάντα κ' ἔχοι.] ἤδη ἡ γραφὴ οὐ καλῶς ἔχει; καὶ γὰρ τὸ μέτρον χωλάζει. τινὲς οὖν οὕτω διορθοῦσι καὶ ἀναπληροῦνι. Πάντα κεν ἔχοιτ' ἄν. καὶ τάδε γὰρ λέγεις καλῶς. ἤ, Πάντα κεν ἔχοι. καὶ ταῦτα γὰρ λέγεις καλῶς. τουτέστι, πάντα καλῶς ἂν ἔχοι, καὶ καλῶς χωρήσει, ταῦτα γὰρ σὺ καλῶς λέγεις. Τί δῆτα.] ἀλλὰ τί οὖν ὦ Λαμπιτοῖ ὡς τάχιστα περὶ τούτων, περὶ ταύτης τῆς ἡμῶν βουλῆς ἣν ξυνωμόσαμεν, ὅπως ἂν ἀρρήκτως ἔχῃ; ἀλλὰ τί οὐχ ὡς τάχιστα ταύτην τὴν ἡμῶν καλὴν βουλὴν πίστει, καὶ ὅρκῳ ξυνωμόσασαι βεβαιοῦμεν ὥστε μένειν ἀρρήκτους. Πάρφαινε μάν.] παράφαινε μὴν τὸν ὅρκον ὡς ὀμνύμεθα. ἀπόδειξον οὖν τὸν ὅρκον, ὃν ἡμᾶς ὀμνύειν δεῖ. ὡς ἡμᾶς ὁρκοῦν ἐθέλεις. πάρφαινε δὲ κατ' ἀποκοπὴν ποιητικήν. Ποῦ 'σθ' ἡ Σκύθαινα.] τὸ πλῆρες, ποῦ ἐστὶν ἡ Σκύθαινα. τουτέστιν ὑπηρετίς, εἴτε θεράπαινα, ὄνομα ἀπὸ τοῦ ἔθνους, ὡς καὶ ἄνω, ἡ Θρᾶττα. Τὰ τόμια.] τὰ τομία, τὰ ἀποτμήματα, καὶ ἀκρωτηριάσματα τῶν νεκρῶν. οἱ δὲ τὰ ἱερά, ἃ σφάζοντες ὀμνύουσι. καὶ οἱ μὲν τὴν λέξιν παροξυτονοῦσιν ὡς ἐνταῦθα, οἱ δὲ προπαροξυτονοῦσιν, ὡς παρὰ τῷ Εὐσταθίῳ, ὃς λέγει τόμια μὲν, καὶ ἔντομα καλεῖσθαι τὰ τοῖς νεκροῖς σφαγιαζόμενα. τὰ δὲ τοῖς θεοῖς, ἱερεῖα. οὕτω καὶ μετ' ὀλίγον, ἵππον λαβοῦσαι, τόμιον ἐκτεμοίμεθα. ἴστε μέντοι τόμια καὶ τὰ ἱερεῖα ἁπλῶς καλοῦμεν, ἅπερ σφάζομεν, εἴτε θεοῖς, εἴτε τοῖς νεκροῖς. παρὰ δὲ τὸ τέμνειν λέγεται. καὶ σφάγια συνωνύμως καλεῖται. Ὁρκώσεις.] ὅρκος, παρὰ τὸ εἴργω, τὸ συγκλείω λέγεται. ὅθεν καὶ τὸ ἕρκος. ἢ παρὰ τὸ ὅρος ὅ ἐστιν ὁρισμός. ὅθεν καὶ τὸ ὁρκοῦν, ὃ δηλοῖ τῷ ὅρκῳ καταλαμβάνειν, καὶ συγκλείειν, καὶ εἴργειν τὸν ὀρνύμενον. τὰ δὲ ἐπὶ τοῖς ὅρκοις σφαγέντα ἀθέμιτον ἦν εἰς τροφὴν προσίεσθαι. οἱ δὲ Ἀθηναῖοι πρὸς τὰ ὅρκια τρισὶ τούτοις ἐχρῶντο, κάπρῳ, κριῷ, καὶ τράγῳ. Εὐστ. Μηλοσφαγοῦσαι.] μηλοσφαγίαι, ὡς παρὰ τῷ Σουΐδᾳ καὶ Ἡσυχίῳ, θυσίαι προβάτων. ὅθεν καὶ τὸ ῥῆμα μηλοσφαγέω, ῶ. ἀφ' οὗ Μηλοσφαγοῦσαι, ὄνομα τραγῳδίας τινὸς τοῦ Αἰσχύλου, ὡς τοῦ Ἀριστοφάνους Ἐκκλησιάζουσαι. Μὴ σύ γ' ὦ Λυσιστράτη.] ἡ Καλονίκη ἐκ τῆς Λυσιστράτης ἀποκρίσεως μαθοῦσα εἰς ἀσπίδα δεῖν ὀμόσαι, τῇ τῆς ἀσπίδος μνήμῃ καταπεπληγμένη ὡς ἐναντίῳ σημείῳ πρὸς τὸ παρὸν τῆς αὐτίκα ποιηθησομένης εἰρήνης πρᾶγμα, μή, φησιν, ἱκετεύω, ἐπεὶ περὶ τῆς εἰρήνης λόγους ποιούμεθα, ἡμᾶς εἰς τὴν ἀσπίδα, ὅπλον πολεμικόν, καὶ τῇ εἰρήνῃ ἐναντίον ὀμόσαι ἀναγκάσῃς. Θάσιον οἴνου σταμνίον.] καθ' ὑπαλλαγὴν τοῦτο εἴρηται. ἀντὶ τοῦ, οἴνου Θασίου σταμνίον. ἤγουν ἀμφορέα. σταμνία γάρ, καὶ στάμνους, τοὺς ἀμφορεῖς τοῦ οἴνου φασίν. διαφέρει δὲ ὁ Θάσιος οἶνος, περὶ οὗ πολλὰ λέγεται ἐν τοῖς Ἀθηναίου Δειπνοσοφ. Μὴ 'πιχεῖν ὕδωρ.] παρὰ προσδοκίαν γέλωτος χάριν τοῦτο λέλεκται, μὴ ἐπιχεῖν ὕδωρ. οὕτω δὲ καὶ τὴν τῶν γυναικῶν ἀκρατῆ φιλοποσίαν δηλοῖ. Φεῦ δᾶ] Δᾶ, γῆ. Δωρικῶς. ἆ γῆ, ὦ Δήμητερ, φεῦ τοῦ θαυμαστοῦ ὅρκου, ὃν ἐπαινεῖν λίαν ἐπιθυμῶ. τὸ δὲ ἐπαινιῶ, τινὲς μὲν οἴονται παρὰ τὸ ἐπαινίζειν γίνεσθαι, καὶ ἐν τῷ μέλλοντι ἐπαινιῶ, ὡς νομιῶ Ἀττικῶς λέγεσθαι. τινὲς τοῦ ἐνεστῶτος εἶναι λέγουσι, ὡς τὸ χεζητιάω, χεζητιῶ, ἀντὶ τοῦ χεσείω. καὶ ἐπιθυμίαν τοῦ ἐπαινεῖν σημαίνειν. ἀλλ' ὅμως γοῦν τοῦτο τὸ ῥῆμα σχηματίσεως, σημειοῦσθαι, οὐδὲ τοῖς ἄλλοις ὂν ἐν χρήσει ἐστί. βέλτιον δ' ἴσως, καὶ πολὺ πιθανώτερον εἰ γράψεις ἐπαινετιῶ. ἔπαινος, ἐπαινέω, ῶ, ἐπαινετός, ὁ ἐπαίνου ἄξιος. ὅθεν τὸ ἐπαινετιῶ, τὸ ἐπαινεῖν ἐπιθυμῶ. ἔστι ὁ σχηματισμὸς μεγάλην, καὶ ἀξιόπιστον ἀναλογίαν ἔχει πρὸς τὸ χεζητιῶ ῥῆμα ἐπιθυμητικόν. ἐν δὲ τῇ ς' τούτου τοῦ στίχου χώρᾳ εἶναι ἀνάπαιστος, κατὰ τὸν τοῦ ἰαμβικοῦ μέτρου νόμον, ὃς ἐν τῇ τελευταίᾳ χώρᾳ, καὶ ἴαμβον, καὶ τρίβραχυν, καὶ ἀνάπαιστον δέχεται, καθάπερ Ἡφαιστίων διδάσκει. τὸ δὲ ἄφατον, ἀμήχανον, πολύ, ἄρρητον, ἀμέτρητον, δεινόν. Ἡσυχ.

CHR. Ῥυγχάχιτον.] Lege ῥυχάχιτον vel potius ῥυάχετον cum Heſychio & Veneta editione, A id eſt, θόρυβον, & συρφετόν, quaſi ῥέοντα ὀχετόν. At pro πλαδδιῆν lego πλαδδιεῖν quod eſt πλαδιάζειν. Sunt tamen qui πολεμεῖν aut ταραχοποιεῖν intelligant, & Heſychius exponit ματαΐζειν & σοβαρεύεσθαι. Qui, inquit, aliter poſſumus facere ne Athenienſes nos rurſum turbatum veniant? Οὐχ ἅς σπουδὰς.] Non eſt quin putem hæc verba aut mendoſa eſſe, aut non ſuo loco poſita, & fortaſſis σπονδὰς pro σπουδὰς legendum eſt. Κἀργύριον τὤβυσσον.] B Ex antiquis Grammaticis qui apud Sudam, hunc ex his verbis ſenſum elicio, Quandiu argenti copia abſtruſa erit in templo Deæ, nunquam de Pace cogitabunt. Nam in Acropoli depoſita erant millia talentûm. Mox ait abyſſum, locum eſſe ſacrum Proſerpinæ vbi magna auri copia ex omni tempore aſſeruetur, χρυσὸς inquit ἄβυσσος, id eſt, ἀόρατος & ἄθικτος, quia in terra altè defoſſum. Σκυτιθώμεθα.] In Veneta editione melius σκυτιζώμεθα, quod tamen quid hic ſibi velit neſcio, nam Grammatici σκυθίζειν exponunt σπαράσσειν. Fortaſſis autem hic verſus transferendus ante illum καὶ C τἀργύριον. Quid ſi verò legamus σκῦτε θώμεθα, duabus vocibus, vt ſit donec has pelles deponamus, vel potius ſcuta induamus, quia ſequitur ἀσπίδα. Niſi σκυθιζώμεθα ſit apparere, metaphora ſumpta à Scythis Liturgis & ſeruis apparitoribúſque publicis, vt poſtea ἡ Σκύθαινα eſt ὑπηρέτις. Πάντα κ' ἔχοι καὶ τάδε.] Pro πάντη dicit πάντα Doricè, & τᾶδε pro τῆδε, id eſt ὧδε. Paulo pòſt lego diſtinctè ἂν ἀρρήκτως. Τὰ τομία.] Sacræ ſunt vi- D ctimæ ad quarum mactationem iuſiurandum fieri ſolebat, Sic vſus eſt Dionyſ. Halicarnaſſeus lib. 7. Hiſtor. Ἐν Αἰσχύλῳ ποτ'] Locus eſt in Septem Thebana Tragœdia ταυροσφαγοῦντες εἰς μελάνδετον σάκος, id eſt vt olim vertebamus, Clypeo ſuper nigrante mactantes bouem. Φεῦ δᾶ τὸν ὅρκον.] Malè in Germanica editione hic appoſita eſt perſona Calonicæ, quum loquatur Lampito, & verba meram Spartam olcant ex Dialecto Dorica.

E BISETVS. Ὦ φίλταται γυναῖκες κεραμέων ὅσος] τοῦ νοῦ, καὶ μέτρου χάριν ἔοικεν ὁ στίχος οὕτω διορθωτέος,

Ὦ φίλταται γυναῖκες ὁ κέραμος ὅσος!

ἐκ δὲ τῶν προηγουμένων τοῦτο δῆλον. ἡ γὰρ Καλονίκη εἰρήκει,

Φερέτω κύλικά τις ἔνδοθεν καὶ σταμνίον.

ἡ δὲ Λυσιστράτη τὸ τοῦ ἀγγείου παράδοξον μέγεθος ἰδοῦσα, καὶ θαυμάσασα οὕτως ἀνεβόα, ὦ φίλταται γυναῖκες, καὶ τὰ ἑξῆς. τούτων δὲ αὕτη ἡ ἔννοια, ὦ φίλταται γυναῖκες φεῦ τοῦ μεγέθους τῆς κύλικος. F ἐκ πάσης τῆς τῶν κεραμείων σκευῆς ὡς ἡλίκον τόδε τὸ κεραμικὸν ἄγγος τὸ νῦν προσενεχθέν! τὸ γὰρ ὅσος κυρίως οὐ πρὸς τὸν ἀριθμόν, ἀλλὰ πρὸς τὴν ποιότητα, καὶ μέγεθος ἀναφέρεται, καὶ ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον μετὰ θαυμασμοῦ, ὡς ἐν Βατράχοις,

Ὦ Ζεῦ βασιλεῦ τὸ χρῆμα τῶν κωπῶν ὅσον!

καὶ ἐν Νεφέλαις,

Ὦ Ζεῦ βασιλεῦ τὸ χρῆμα τῶν νυκτῶν ὅσον
Ἀπέραντον!

G κέραμος δέ, ὡς φησι Πολυδεύκης, καλεῖται πᾶσα ἡ τῶν κεραμείων ἀγγείων ὕλη. Προσλαβοῦ μοι τοῦ κάπρου.] μικρὸν πρότερον εἴρηται ὅτι οἱ Ἀθηναῖοι πρὸς τὰ ὅρκια τρισὶ τούτοις ἐχρῶντο, κάπρῳ, κριῷ, καὶ τράγῳ. νῦν δὲ ἡ Λυσιστράτη παίζουσα, περὶ σταμνίου καὶ κύλικος, ὡς περὶ

κάπρω

κάπρου τοῦτο λέγει. κάπρος δὲ, ὁ ἐνόρχος, καὶ τέλειος. A ὅσπερ ἐστὶ ζῶον συνουσιαστικόν. ὅθεν καπρᾶν, καὶ καπρίζειν, τὸ ἔχειν πρὸς τὴν ὀχείαν ὁρμητικῶς. καὶ κυρίως καπρᾶν, τὸ ὀρέγεσθαι κάπρου τὴν ὗν. ὡς ταυρᾶν, τὸ ταύρου ἐφίεσθαι τὴν βοῦν. μεταφορικῶς δὲ, καὶ ἐπὶ γυναικῶν λέγεται. ὅθεν καπρῶσα γυνὴ, ἡ μάχλος, ἡ ἀσελγὴς καὶ μίξεως ἐφιεμένη. ὡς ἐν Πλούτῳ

Γραὸς καπρώσης τὰς φύσας κατεσθίειν,

ἢ κάπρος, ὥς φησι Σουΐδας, τὸ αἰδοῖον τοῦ ἀνδρός. ταῦτα τοίνυν ἕνεκα γέλωτος χάριν λέλεκται. Δέσποινα Πειθοῖ.] B τὴν Πειθὼ οἱ ποιηταὶ θεὸν εἶναι μυθεύουσιν, ἥπερ τοῦ πείθειν ἔχει δύναμιν. Εὐριπίδης ἐν Εκάβῃ,

Τί δῆτα θνητοὶ τἄλλα μὲν μαθήματα
Μοχθοῦμεν ὡς χρὴ πάντα, καὶ μαστεύομεν,
Πειθὼ δὲ τὴν τύραννον ἀνθρώποις μόνην,
Οὐδέν τι μᾶλλον ἐς τέλος σπουδάζομεν
Μισθοὺς διδόντες μανθάνειν, ἵν' ἦν ποτε
Πείθειν ἅ τις βούλοιτο, τυγχάνειν θ' ἅμα;

Ταύτην οὖν ἐπικαλεῖται ἡ Λυσιστράτη, ὅτι αἱ γυναῖκες τοὺς αὐτῶν ἄνδρας μέλλουσαι πείθειν εἰρήνην ἄγειν, C τῆς πειθοῦς χρείαν εἶχον, πρὸς τὸ ῥᾷον αὐτοὺς ἀναπεῖσαι. Καὶ κύλιξ φιλοτησία.] οὕτω καλεῖται ἡ φιάλη ἡ διδομένη ἐν τοῖς πότοις. ἐν γὰρ τοῖς συμποσίοις φιλοφρονούμενοι ἀλλήλοις ἐπεδίδοσαν οἴνου κύλικα, ἣν φιλοτησίαν ἐκάλουν, ὡς Ὑπερίδης φησὶ, καὶ Ἄλεξις, καὶ Ὅμηρος ἐν τῷ Δ. τῆς Ἰλ.

Νέκταρ ἐῳνοχόει. τοὶ δὲ χρυσέοις δεπάεσσι
Δειδέχατ' ἀλλήλους. καὶ αὖθις, Ἐγχεῖται τὶς τούτῳ φιλοτησίαν. καὶ φιλοτησίας, τὰς δεξιώσεις διὰ τῆς φιλίας. καὶ D φιλοτησίαν προπίνειν ἐστὶν ἡνίκα τὶς ἐν ἀρίστῳ ἀπὸ τῆς δοθείσης αὐτῷ φιάλης πιὼν μέρος, τὸ λοιπὸν παρέχῃ τῷ φίλῳ, καὶ τὴν φιάλην χαριζόμενος. Τὰ σφάγια δέξαι.] τὰ θύματα. τὴν θυσίαν. τοῦτο δὲ λέγει ἡ Λυσιστράτη οἶνον εἰς τὴν κύλικα εἰσχέουσα. ταύτην δὲ τὴν οἴνου χύσιν, γελοίου χάριν, σφάγια καλεῖ. μεταφορικῶς δὲ τοῦτο ὡς καὶ τὰ ἑξῆς. τὸν γὰρ ἀσκὸν οἴνου πλέων, εἴτε σταμνίον, κάπρον καλεῖ. τὴν οἴνου εἰς κύλικα ἔκχυσιν, σφάγιον ὀνομάζει. πρὸς ὃ παίζουσα ἡ Καλονίκη εἰς τὴν κύλικα τὸν οἶνον ἐκχεόμενον ἐκδεχομένη, ὡς θύματος αἷμα, E ἐπιφέρει, ὡς ἐπὶ κάπρου σφαγέντος, καὶ αἱματοῤῥοοῦντος,

Εὔχρων γε θ' αἷμα, κἀποπυτίζει καλῶς.

Κἀποπυτίζει.] καὶ ἀποπυτίζει. τινὲς χαριέστερον λέγουσιν ἀποπυλίζει. τὸ δὲ ἀποπυτίζειν ταυτὸ τῷ ἀποπτύειν, ὃ πρωτότυπον τοῦ ἀποπυτίζειν. ἀποπυτίζει τοίνυν δηλονότι ὁ κάπρος σφαγεὶς τὸ αἷμα καλῶς ἀποπτύει διὰ τοῦ λαιμοῦ. καὶ διὰ τῆς σφαγῆς τὸ αἷμα καλῶς ἐκβάλλει. τουτέστιν ὁ ἀσκὸς ἐκ τοῦ δέρματος τοῦ κάπρου σκευασθεὶς, ἢ F μᾶλλον τὸ σταμνίον, τὸν οἶνον εὔχρων καλῶς ἐκχεῖ. τὸ δὲ πυτίζειν οὕτως ἐσχηματίσθαι φαίνεται. πτύω, πτύζω, καὶ πυτίζω κατὰ μετάθεσιν τῶν στοιχείων καὶ κατ' ἐπένθεσιν τοῦ ι. εἰ δὲ ἀποπυτλίζει γράψεις, τὸ ἕτερον τοῦ μέτρου χάριν προσληφθὲν λέξεις. ὅπερ οὐκ ἄτοπον, οὐδὲ καινόν. πολλὰ γὰρ τούτου καινότερα, καὶ τολμηρότερα, παρὰ τοῖς ποιητ εὑρήσεις. Καὶ μήν.] ταῦτα κατ' ἰδίαν γελῶσαι. καὶ μὴν προσβάζει γ' ἡδὺ, νὴ τὸν Κάστορα. τουτέστιν ὄζει, καίπερ ἢ κάπρος. ὅμως ὀσμὴν ἡδεῖαν ἔχει. ἐκ δὲ τούτου δῆλον, ὅτι ἕνεκα τὸν οἶνον νοεῖσθαι. ἀλλὰ ταῦτα πάντα ἀλληγορικῶς, γελοίου χάριν, εἴρηται. Εάν γε μὴ λάχῃς.] ἐὰν μὴ κληρωθῇς. ἐὰν μὴ αὐτῇ ὁ κλῆρος τοῦ τὸ πρῶτον εἰπεῖν ἐπιτρέψῃ. πάλαι γὰρ, ὥσπερ καὶ νῦν, οἱ πράγμασι μεγάλοις ἐπιχειροῦντες, ἵνα μήτις φιλονεικία, καὶ στάσις διὰ τὴν προτίμησιν γένοιτο, τοῖς κλήροις ἐχρῶντο, καὶ ὁ λαχὼν ἐνίκα. τοῦτο δὲ μάλιστα ἐν ταῖς ἀρχαιρεσίαις ἀκριβῶς ἐτηρεῖτο. B λαχεῖν δὲ, τὸ ἀπολαχμὸν κτήσασθαι, καὶ τὸ ἁπλῶς τυχεῖν. παρ' Ὁμήρῳ πολὺ μὲν αἰτιατικῇ συντάσσεται, ὡς ἐν τῷ

Τὸ γὰρ λάχομεν γέρας ἡμεῖς.

πολὺ δὲ γενικῇ, ὡς ἐν τῷ, Δώρων ἐκ Πριάμοιο λάχῃ. καὶ λαχεῖν ἀπὸ ψήφου, καὶ λαχεῖν ἀπὸ κλήρου κατὰ συνήθειαν λέγεται. καὶ λαχεῖν τι, κατὰ τὸ λάχος, εἴτε κατὰ κλῆρον λαβεῖν.

CH. Προσλαβοῦ μου τοῦ κάπρου.] Obſcurus mihi C eſt hic locus, & quamuis ſciam κάπρον pro parte obſcœna accipi plerunque, non puto tamen hic locum habere. Porcum tamen verti, ſiue ad illas partes referre vis, ſiue ad animal quod fortaſſis Lyſiſtrata habuit velut τόμιον & ἱερεῖον. Nam ſacres vocabant porcos. Miror tantum ſub voce μηλοσφαγεῖν contineri etiam ſues qui ſiue caſtrati ſiue ſecti poſt mactationem rectè τομίαι vel τόμιοι dicuntur. Sanè incedo hic tanquam per tenebras D aut ignes ſuppoſitos cineri doloſo. Non enim mihi licet aut liquet. Κύλιξ φιλοτησία.] Calicem qui in conuiuiis mutuò dabatur, amoris & beneuolentiæ ergo, vocabant φιλοτησίαν, quæ propriè erat δεξίωσις vt dixit Homerus δείδεχατ' ἀλλήλους, ſic vſus Hyperides Alexis, Ælianus & alij, vnde ſcriptum eſt ab Hiſtorico quodam (teſte Suda) Ætolos quondam vinum Athenas deportaſſe, quum vellent, vt ait ille, φιλοτησίας τε ἐκ τοῦ θεοῦ κοινωνῆσαι καὶ τοῖς τῆς Ἀθηνᾶς τροφίμοις, ſignificans E φιλικὴν δεξίωσιν. Si Heſychio credimus, videtur fuiſſe poculum illud ſecundæ menſæ, (quod quidem placuit Seruatori noſtro Domino Ieſu Chriſto) quum libatum calicem præbemus amico aſſidenti. ait enim eſſe πρόποσιν μετὰ δεῖπνον φιλίας ἕνεκα. Κἀποπυτίζει καλῶς.] In Veneta editione melius ἀποπιτυλίζει & videtur πιτυλίζειν ſonum facere quem πίτυλον dicunt, & eſſe πιτυλίζειν quod inter exercitationum genera retulit Galenus in lib. de ſeruanda bona valetudine, vt & ἀκροχειρί- F ζειν. Vnde Iuuenalem ſuum pityliſma nobis obtruſiſſe cenſet D. Iul. Cæſar Scaliger, excluſis Grammaticorum nugis iactabundis. Hoc loco Ariſtophanes iocatur & verè χαριεντίζεται, cùm tanquam de animali, ſanguinem εὔχρουν, & ſonum è recenti cæde edente, ſic de vino loquitur.

Κα. Λάζυσθε πᾶσαι τῆς κύλικος ὦ Λαμπιτοῖ,
Λεγέτω δ' ὑπὲρ ὑμῶν μί' ἅπερ ἂν κἀγὼ λέγω.
Ὑμεῖς δ' ἐπομεῖσθε ταὐτὰ κἀμπεδώσετε.
Οὐκ ἔστιν οὐδεὶς οὐδὲ μοιχὸς οὐδ' ἀνήρ.
Κα. Οὐκ ἔστιν οὐδεὶς οὐδὲ μοιχὸς οὐδ' ἀνήρ.

LVS. Calicem hunc age omnes ſumitote, Lampito
G *Sequatur vna verba pro cunctis mea*
Iurabitis poſt atq; habebitis rata.
Nullus ſit, inquam, ſiue adulter ſiue vir.
CAL. Nullus ſit, inquam, ſiue adulter ſiue vir.

Bisetus. Λάζυσθε.] ἡ Λυσιστράτη τὰς γυναῖκας ἐν ἐπαύλεσιν εἰς ἐκκλησίαν συνελθούσας δηλοῖ τὸν ὅρκον, ὃν αὐτὰς ὁρκοῖ· καὶ ἡ Καλονίκη ὑπὲρ τῶν ἄλλων τοῖς αὐτοῖς χρῆται λόγοις, οἷσπερ ἡ Λυσιστράτη, ἥτις τὸν ὅρκον προταχθέντα λαμβάνει, καὶ κατὰ τὴν αὐτῆς ἐπιταγὴν ὀμνύει καὶ ὑπὲρ αὐτῆς, καὶ ὑπὲρ τῶν λοιπῶν γυναικῶν. λάζυσθε δὲ, λάβετε. λάζεσθαι τὸ λαμβάνειν, αἰτιατικῇ παρ' Ὁμήρῳ συντάσσεται δὲ τοῖς πλείοσι· καὶ γενικῇ ἐν συνθέσει τὸ ἀντιλάζυ πόνων, καὶ γηραιᾶς χειρὸς προσλαζύμεθα. παρ' Εὐριπίδῃ λέγεται δὲ καὶ λάζω, καὶ λάζυμι, καὶ λάζυμαι παρὰ τὸ λάζω, τὸ λαμβάνω. Εὐσταθ. Ἐμπεδώσετε.] ἐμπεδώσεσθε, καὶ ἐμπεδώσετε, ἔμπεδον, καὶ A βέβαιον ποιήσετε. βεβαιώσετε. ταῦτα δὴ, τὰ αὐτά, ἅπερ ἐγὼ λέγω, καὶ ὀμνύω. τὸ δὲ ὀμεῖσθε δεύτερόν ἐστι πρόσωπον πληθυντικὸν τοῦ β. μέλλοντος ὑπομοῦμαι, ῇ, εῖται, ὡς παρὰ τὸ ἀρχαῖον ὄμω, ὀμῶ, ἀντὶ τοῦ ὀμόω, ῶ, ὀμόσω, ἢ ὀμνύω, καὶ ὄμνυμι ἐν χρήσει. Οὐκ ἔστιν οὐδείς.] ἐντεῦθεν ἐξάρχεται τὸ τῆς ὁρκωμοσίας σχημάτιον. διὰ τούτων δὲ αἰνιγματικῶς τὴν συνήθη μοιχείαν, καὶ πορνείαν τῶν ἀκρατῶν γυναικῶν ὁ ποιητὴς δηλοῖ καὶ ταύτας ὀνειδίζει.

B **Chr.** Οὐκ ἔστιν οὐδείς.] Veri eſt ſimile Comicum non ſolum ad antiquum iuſiurandum, ſed ad veteris poetæ verſus παρῳδεῖν.

Λυ. Ὅς τις πρὸς ἐμὲ πρόσεισιν ἐστυκώς. λέγε.
Κα. Ὅς τις πρὸς ἐμὲ πρόσεισιν ἐστυκώς. παπαί.
Ὑπολύεταί μου τὰ γόνατ' ὦ Λυσιστράτη.
Λυ. Οἴκοι δ' ἀταυρώτη διάξω τὸν βίον.
Κα. Οἴκοι δ' ἀταυρώτη διάξω τὸν βίον.
Λυ. Κροκωτοφοροῦσα καὶ κεκαλλωπισμένη. C
Κα. Κροκωτοφοροῦσα καὶ κεκαλλωπισμένη.
Λυ. Ὅπως ἂν ἁνὴρ ἐπιτυφῇ μάλιστά μου.
Κα. Ὅπως ἂν ἁνὴρ ἐπιτυφῇ μάλιστά μου.
Λυ. Κοὐδέποθ' ἑκοῦσα τἀνδρὶ τῷμῷ πείσομαι.
Κα. Κοὐδέποθ' ἑκοῦσα τἀνδρὶ τῷμῷ πείσομαι.
Λυ. Ἐὰν δέ μ' ἄκουσαν βιάζηται βίᾳ.
Κα. Ἐὰν δέ μ' ἄκουσαν βιάζηται βίᾳ.
Λυ. Κακῶς παρέξω κοὐχὶ προσκινήσομαι.
Κα. Κακῶς παρέξω κοὐχὶ προσκινήσομαι.
Λυ. Οὐ πρὸς τὸν ὄροφον ἀνατενῶ τὰ Περσικά.
Κα. Οὐ πρὸς τὸν ὄροφον ἀνατενῶ τὰ Περσικά.
Λυ. Οὐ στήσομαι λέαινα ἐπὶ τυροκνήστιδος.
Κα. Οὐ στήσομαι λέαινα ἐπὶ τυροκνήστιδος.
Λυ. Ταῦτ' ἐμπεδοῦσα μὲν, πίοιμ' ἐντευθενί.
Κα. Ταῦτ' ἐμπεδοῦσα μὲν, πίοιμ' ἐντευθενί.
Λυ. Εἰ δὲ παραβαίην ὕδατος ἐμπλησθῇ κύλιξ.
Κα. Εἰ δὲ παραβαίην ὕδατος ἐμπλησθῇ κύλιξ.
Συνεπόμνυθ' ὑμεῖς ταῦτα πᾶσαι; Μυ. νὴ Δία.
Λυ. Φέρ' ἐγὼ καθαγίσω τήνδε. Κα. τὸ μέρος γ' ὦ φίλη.
Ὅπως ἂν ὦμεν εὐθὺς ἀλλήλων φίλαι.
Λα. Τίς ἡ ὀλολυγή; Λυ. τοῦτ' ἐκεῖν' οὐγὼ 'λεγον.
Αἱ γὰρ γυναῖκες τὴν ἀκρόπολιν τῆς θεοῦ

LVS. Rigente nervo qui mihi accedat. Taces?
CAL. Rigente nervo qui mihi accedat. Papæ.
Genua mihi eheu ſuccidunt, Lyſiſtrata.
LVS. *Innupta degam poſtea ætatem domi.*
CA. *Innupta degam poſtea ætatem domi.*
LVS. *Crocotam amicta, ornata, compta maximè.*
CAL. *Crocotam amicta, ornata, compta maximè.*
LVS *Vt vir meus me vehementer ardeat.*
CAL. *Vt vir meus me vehementer ardeat.*
LVS. *Nec ſpontè morem coniugi geram meo.*
CAL. *Nec ſpontè morem coniugi geram meo.*
LVS. *Sin fortè per vim cogat inuitam ferox.*
D CAL. *Sin fortè per vim cogat inuitam ferox.*
LVS. *Dabo hoc malignè, nec me habebit mobilem.*
CAL. *Dabo hoc malignè, nec me habebit mobilem.*
LVS. *Neque in lacunar ſandala extollam pedum.*
CAL. *Neque in lacunar ſandala extollam pedum.*
E LVS. *Nec ceu leæna ſtatuar in ſeceſpita.*
CAL. *Nec ceu leæna ſtatuar in ſeceſpita.*
LVS. *Hæc ſanciens firmánſque nunc illinc bibam.*
CAL. *Hæc ſanciens firmánſque nunc illinc bibam.*
LVS. *Quòd ſi ſciens fallo, impleatur aqua calix.*
F CAL. *Quòd ſi ſciens fallo, impleatur aqua calix.*
Et iſta vos iuratis? MVR. *Iſta per Iouem.*
LVS. *Age ergo liuem ſacrimam.* CA. *partem modò*
O chara, amica vt ſimus extemplò inuicem.
LA. Quis ille clamor? LVS. *Quem tibi antè dixeram,*
G *Nam fœminæ arcem poßidentes Palladis*

Bisetus. Πρόσεισιν.] προσέρχεται, προσελεύσεται συνουσίας χάριν. ὅπερ φανερὸν ἐκ τοῦ ἐστυκώς. τί δὲ τὸ στύειν, ὅθεν ἡ μετοχὴ τοῦ παρακειμένου, ἐστυκώς, ἐστυκότος, ἔστι τὸ στύομαι, διὰ πλειόνων ἄνω προείρηται. καὶ Εὐστάθιος ἐν τῷ ἐστυκότος ἐξηγεῖται. Λέγε.] ἡ Καλονίκη ἀνταλαγεῖσα τοῖς τῆς Λυσιστράτης λόγοις, ὡς ἔοικε, ἀποφαίνεται ὅταν ἐπιφωνεῖ τὸ, παπαί· καὶ τὰ ἑξῆς. μαλακισθεῖσα ἐσιώπα. διὸ ἡ Λυσιστράτη παρακελεύεται λέγειν. τὸ δὲ πακαὶ σχετλιαστικόν ἐστιν ἐπίρρημα. Ἀταυρώτη.] ἄμικτος, ἁγνή. ταῦρος γάρ, τὸ αἰδοῖον τοῦ ἀνδρός. κροκωτοφοροῦσα δέ, κροκωτὰ φοροῦσα. κεκαλλωπισμένη, κοσμηθεῖσα. Ἐπιτυφῇ.] τρίτον πρόσωπον τοῦ ὑποτακτικοῦ τοῦ ἀορίστου παθητικοῦ δευτέρου οὕτω σχηματιζόμενον. ἐπιτύφω, ἐπέτυφον, ἐπετύφην, ἐὰν ἐπιτυφῶ, ῇς, ῇ. ἐπιτυφῇ οὖν, ἐπικαῇ, ἐκπυρωθῇ, ἐπιπυρωθῇ. τουτέστιν ἀφίξομαι, τῆς συνουσίας τοῦ ἀνδρός, ἵνα τῷ ἔρωτι, καὶ τῇ ἐπιθυμίᾳ τῆς συμμίξεως μάλιστα καίοιτο, καὶ ἐμοῦ τυχεῖν ἐπιθυμοίη. λέγεται δέ, ἐπιτύφεσθαί τινος, καὶ τύφεσθαι ἐπί τινος, ἤγουν καίεσθαι τῇ ἐπιθυμίᾳ τοῦ συμμιγῆναι ἐκείνῃ ἧς ἐρώμενος. Τἀνδρὶ τὠμῷ.] τὸ πλῆρες, τῷ ἀνδρὶ τῷ ἐμῷ. ἀλλαχοῦ δὲ γέγραπται, τἀνδρός, τἀνδρί, ἀντὶ τοῦ, τοῦ ἀνδρός, τῷ ἀνδρί. Κακῶς παρέξω.] σχολῇ, μόγις, οὐχ ἑκοῦσα, οὐδ' εὐθὺς αὐτῷ ἐμὲ κινηθησομένην παρέξω. ἢ οὐ ῥᾳδίως, οὐκ εὐχερῶς, ἀλλὰ φειδωλῶς, καὶ χαλεπῶς αὐτῷ παρέξω τό μου σῶμα πρὸς τὸ συμμιγῆναι. τουτέστιν οὐ προσπλεύσομαι αὐτῷ. οὐδὲ κινηθήσομαι ὅπως πρὸς αὐτὸν ἔλθω. καὶ οὐκ ἐάσω ῥᾳδίως ἐμὲ ὑπ' αὐτοῦ κινεῖσθαι. προσκινήσομαι δέ, συνουσιάσω αὐτῷ δηλονότι. Οὐ πρὸς τὸν ὄροφον.] τὰ περσικά, εἶδος ὑποδήματος γυναικείου, ἃ καὶ περσικαὶ θηλυκῶς λέγονται. ὡς καὶ ἐν Νεφέλαις δεδήλωται. ὄροφος δέ, ἀρσενικῶς, ἡ ὀροφὴ θηλυκῶς, ἡ στέγη. ἀλλὰ τί τοῦτο βούλεται, τὸ ἀνατείνειν τὰ περσικὰ πρὸς τὸν ὄροφον; τοῦτο σφόδρα ἀσαφές. εἰ μὴ κακέμφατόν τι συνουσίας εἶδος, διὰ τούτων δηλοῖ. ἔστιν οὖν ὁ νοῦς. οὐκ ἀρῶ τά μου ὑποδήματα πρὸς τὴν ὀροφήν, εἴτε τὴν τοῦ οἴκου στέγην, ἵνα δηλαδὴ ὁ ἀνὴρ ἐμοὶ ὑποκειμένῃ ῥᾷον καὶ ἐσφιγμενώτερον καὶ στενώτερον συμμιγῇ. ἀπὸ δὲ τῶν περσικῶν, μετωνυμικῶς αὐτοὺς τοὺς πόδας τὰ περσικὰ φοροῦντας νοητέον. ὁπωσοῦν ἂν εἴη, ταῦτα αἰνιγματικῶς εἴρηται, ἀληθὲς δὲ γυναικῶν ἑταιρικόν, καὶ λίαν ἀσελγὲς σχῆμα συνουσίας ὑποσημαίνειν δοκεῖ. Οὐ στήσομαι.] οὐ στήσομαι λέαινα, τουτέστιν ὡς λέαινα. ὁ Σουίδας τούτου μνημονεύων, παροιμίαν εἶναι λέγει, καὶ οὕτως ἑρμηνεύει, τυρόκνηστις, ἡ μάχαιρα. ἐπὶ δὲ τῶν λαβῶν τῶν μαχαιρῶν ἐλέφαντες καὶ λέοντες ἐγλύφοντο ὀκλάζοντες, ὅπως μὴ ἀποθραύοιντο αὐτῶν οἱ πόδες, εἰ ὀρθοὶ ἑστῶτες γλύφοιντο. λέγει οὖν, ὅτι οὐκ ἐπ' ἀνδρὶ στήσομαι πορνεύουσα ὡς λέαινα ἐπὶ τυροκνήστιδος. σχῆμα δέ ἐστιν ἀκόλαστον, καὶ ἑταιρικόν. ταῦτα παρὰ τῷ Σουίδᾳ. Ἄλλως. οὐχ ὑποτάξω με τῷ ἀνδρὶ πρὸς συνουσίαν, οὐδὲ μιμήσομαι τὰς λεαίνας ἐπὶ τῶν μαχαιρῶν γλυφομένας, αἵπερ οὐκ ὀρθαί, ἀλλ' ὀκλὰξ ἑστᾶσιν. οὕτω δὲ ἀπρεπέστερον συνουσίας εἶδος δηλοῦται, οἷα καὶ ἐν Εἰρήνῃ.

Ἐπὶ γῆς παλαίειν, τετραποδηδὸν ἑστάναι.

τυρόκνηστις δέ, κατὰ τὸν Πολυδεύκην ἐν μαγειρικοῖς μαχαιρίοις καταριθμεῖται, οὕτω, ἐν δὲ τούτοις καὶ τυρόκνηστις, ἣν καὶ σόβυλιν καλοῦσιν. Εὐστάθιος δὲ ἐν τῷ ΙΛ. λ. περὶ τῆς λέξεως ταῦτα γράφει, κνῆστις ἰδίως ἡ τυροτόμος μάχαιρα, ἣν ὁ Κωμικὸς συνθέτως τυρόκνηστιν λέγει, Ὁμήρου διαλελυμένως κατὰ τρόπον ἐτυμολογίας εἰπόντος τό, ἐπὶ δ' αἴγειον κνῆ τυρὸν κνήστι χαλκείῃ. καὶ γίνεται ἀπὸ τοῦ κνάω, ῶ, τὸ κόπτω καὶ αὖθις μετ' ὀλίγον, συνθέτως δέ, τυρόκνηστις μαγειρικὸν σκεῦος ἦν. καὶ Ἡσύχιος. κνῆστις, κοπὶς σιδηρᾶ. ξυστήρ, ἐν ᾧ ξύουσι τὸν τυρόν. ἐκ τούτων οὖν φανερόν ἐστι τί ποτ' ἦν κυρίως ἡ τυρόκνηστις, μαχαίριον δηλαδή, ἢ ἄλλο τι μαγειρικὸν ὄργανον, ᾧ τὸν τυρὸν ἢ ξύουσιν, ἢ κόπτουσιν ἢ ὁπωσδήποτε τέμνειν εἰώθεσαν. Καθαγίσω τήνδε.] δηλονότι τὴν κύλικα. καθαγίζειν δέ, ἀφιεροῦν καίειν. Σ. νῦν δὲ ἀμφιβόλως εἴρηται. δύναται γὰρ λαμβάνειν τοῦτο, ἀντὶ τοῦ καύσω, ὡς θῦμα· ὡς ἱερεῖον καύσω τήνδε τὴν κύλικα καὶ ἀντὶ τοῦ ἱερώσω τῇ Πειθοῖ. ἀλλ' ὁ νοῦς ἐστι, ταύτην τὴν κύλικα κενώσω τὸν οἶνον πιοῦσα. διὸ καὶ ἡ Καλονίκη ταῦτα πρὸς τὴν Λυσιστράτην λέ-

A γει, τὸ μέρος ὦ φίλη. καθαγιεῖς δηλονότι. τουτέστι, μὴ πίῃς πάντα τὸν τῆς κύλικος οἶνον, ἀλλὰ μόνον αὐτοῦ μέρος. τὸ δὲ λοιπὸν δός μοι πιεῖν, ἵνα ταχέως ἀλλήλων ὦμεν φίλαι.

Τίς ἡ 'λολυγή ἐστι; Λυ. τοῦτ' ἐκεῖν' οὑγὼ 'λεγον.]

τὸ πλῆρες. ταῦτα ἐκεῖνα ἃ ἐγὼ ἔλεγον, μετ' ἐρωτήσεως. ὅμοιον δὲ τούτῳ τὸ τῆς Εἰρήνης, Τοῦτ' ἐστὶ δῆτα τὸ κακὸν αὔθ' ὃ 'γὼ λέγω. ἀντὶ τοῦ, αὐτὸ ὃ ἐγὼ λέγω. τίς οὖν ἡ ὀλολυγή, καὶ τίς θόρυβος, καὶ βοή; ὀλολυγὴ νῦν δηλοῖ τὰς φωνάς, ἅς τινες διὰ τὰς καλὰς πράξεις, καὶ διὰ τὴν ἀ- B νέλπιστον εὐτυχίαν ἱεῖσιν. Ἡσύχιος δέ, ὀλολυγὴν καλεῖ τὴν φωνὴν γυναικῶν, ἣν ἐν τοῖς ἱεροῖς εὐχόμεναι ποιοῦσιν. Ἐν ᾧ δὲ χρόνῳ αἱ γυναῖκες αὗται ἐν ἐκκλησίᾳ πρὸς ἀλλήλας διελέγοντο, καὶ ὑπὸ τῆς Λυσιστράτης ὡρκοῦντο, ἐν τούτῳ βοὴ μεγάλη ἐξηκούετο, ἣν αἱ πρεσβῦται τὴν ἀκρόπολιν κατὰ πρόσχημα θυσίας ἀπὸ συνθήματος καταλαβοῦσαι ἐποίουν. ἡ Λαμπιτὼ τοίνυν ζητεῖ τίς αὕτη ἡ βοή. ἡ δὲ Λυσιστράτη τὸ ζητούμενον αὐτῇ δηλοῖ. καὶ παραινεῖ εἰς τὴν πατρίδα ὑποχωρεῖν, καὶ κατὰ δύναμιν πάντα ποιεῖν ὅπως ὁ πόλεμος καταλύοιτο, καὶ εἰρήνη C ποιοῖτο. ἡ δὲ τὰς λοιπὰς τῶν Λακαινῶν, ἃς ὁμήρους πρὸς τὴν Λυσιστράτην προσήγαγε, καταλιποῦσα παρ' αὐτῇ, εἰς τὴν Σπάρτην ἐπανῆλθε. ταύτης δὲ ἤδη ἀπελθούσης ἡ Λυσιστράτη πρὸς τὰς ἄλλας γυναῖκας ταῦτα λέγει, Ἡμεῖς δὲ ταῖς ἄλλαισι καὶ τὰ ἑξῆς.

CH. Ἑστικῶς] lege vbique ἑστυκώς. Eſt enim vt ante diximus στύω verbum tentiginis prurientis. Ἀταυρώτη.] Id eſt ἄμικτος & vt ait Ariſtoteles in Politico primo ἄζυξ. Nam ταῦρον hic pro iugo ar- D bitror poſitum, quamuis non ignorem, per hanc vocem notari ſæpe τὸ μόριον ſiue ἀνδρεῖον, ſiue γυναικεῖον, vnde λάσταυροι, mœchi dicebantur, malè enim apud Heſychium habes λαστάρται. Κοὐχὶ προσκινήσομαι.] Sic in Pace dicit Metaphoricè ἅρματα φυσῶντα καὶ πνέοντα προσκινήσεται, proculdubio innuens τὸ συνουσιάζειν. Sic Martialis dixit,

Nec motu dignatur opus,

Neque alio reſpexiſſe putẽ Horatium cum dixit, Motus doceri gaudet Ionicos, vt taceam illud ex E iocoſo carmine ſiue Albij Tibulli, ſiue Val. Catulli, verſet arte mobilem natem. Plura pudet addere, & ex fumo iſto dare lucem pudentis hominis non eſt nedum Chriſtiani. Ἀνατενῶ τὰ περσικά.] Sic ille Epigrammatum Princeps, Tolluntúrque pedes. Sunt autem Perſica ex genere calciamentorum, vt & habes inferius Laconica. Λέαινα ἐπὶ τυροκνήστιδος.] Spurcam aiunt eſſe figuram meretricij concubitus, quales credo fuiſſe in Elephantidos illius libellis quam Catalecta Ver- F gilij memorant, neque arbitror ignotam Aretino qui omnes has nequitias deſcribens, etiam cum charta omnia (vt ait ille) monſtra facit. Sciẽdum autem pingi olim ſolitos in manubriis gladiorum elephantes & leones ingeniculatos, ne ſi recti pedes eſſent comminuerentur, & frangerentur. Itaque ait, Non ſtabo mœcha ad placitum viri, vt Leæna ad enſem vel machæram, quam vocat τυροκνήστιδα. Hunc autem verſum pro Parœmia laudat Sudas, ex cuius farragine hæc conglutina- G ui, & meminit Eraſmus in Adagiis. Fuit autem hoc nomine, Leæna meretrix Attica quã amauit Demetr. de qua Machõ Comicus dixit in Chriis, ὑπερβαλεῖ διὰ τὸ λεαίνης σχήματι, Quúmque Lamiam agitaſſet idem Rex Demetrius & ſupra modum laudaſſet, reſpondit ipſa Lamia, πρὸς ταῦτα καὶ λέαι-

ραν, οἱ βούλει, κράτει. Landatur & Leæna meretrix amata Harmodio tyrannicidæ, quia contumacem aduerſus Hippiæ tormenta fidem habuerit. Καθαγίσω τησδί.] Eadem ſunt ἁγίζειν & ἁγιάζειν, quæ Sudas interpretatur, θύειν, καθιερῶσαι, καρπῶσαι.

A Sed & τὰ ἱερὰ ἰδεῖν exponit Heſychius. Hic libare eſt exhaurire. Τίς ἡ ὀλολυγή.] Propriè mulierum clamor, vt Homerus, αἱ δ' ὀλολυγῇ πᾶσαι Ἀθήνῃ χεῖρας ἀνέσχον. Salluſtius vocat ſupplicia muliebria.

Ἤδη κατειλήφασιν. ἀλλ' ὦ Λαμπιτοῖ,
Σὺ μὲν βάδιζε καὶ τὰ παρ' ὑμῶν εὖ τίθει.
Τασδὶ δ' ὁμήρους κατάλειφ' ἡμῖν ἐνθαδί.
Ἡμεῖς δὲ ταῖς ἄλλαισι ταῖσιν ἐν πόλει
Ξυνεμβάλωμεν εἰσιοῦσαι τοὺς μοχλούς.
Κα. Οὔκουν ἐφ' ἡμᾶς ξυμβοηθήσειν οἴει
Τοὺς ἄνδρας εὐθύς; Λυ. ὀλίγον αὐτῶν μοι μέλει.
Οὐ γὰρ τοσαύτας οὐδ' ἀπειλὰς οὐδὲ πῦρ
Ἥξουσ' ἔχοντες, ὥστ' ἀνοῖξαι τὰς πύλας
Ταύτας, ἐὰν μὴ 'φ' οἷσιν ἡμεῖς εἴπομεν.
Κα. Μὰ τὴν Ἀφροδίτην οὐδέποτέ γ', ἄλλως γὰρ ἂν
Ἄμαχοι γυναῖκες καὶ μιαραὶ κεκλήμεθ' ἄν.

Hæc iubila edunt: nunc amica Lampito
Domum faceſſe, reſq; veſtras dirige,
B *Nobis relinquens interim iſtas obſides,*
Nos cæteris quæ ſunt in vrbe fæminis
Repagula inferamus ingreſſa ſimul.
CA. Virósne cenſes non fore iſtis adiunos
Vt opprimant nos? LVS. Quin eos parui æſtimo.
Nec eſt vt vllis vel minis vel ignibus
Cogi poteſſe nos putent, vt hæ fores
Pateant niſi illa lege quam rogauimus.
C *CA. Nunquam, per almam Cyprin, vt ne nos vocent*
Fruſtra ſceleſtas atque inexpugnabiles.

BISETVS. Εὖ τίθει.] εὖ διατίθει, διοίκει, ποίει. ἐν δὲ τῷ τασδὶ, τὸ ι μακρὸν οὐδεία ποιητικῇ ὡς ἐν τῷ, τουτὶ καὶ ταυτὶ πολλάκις ἂν εὕροις παρὰ τῷ Ἀριστοφάνει. Ἐν Εἰρήνῃ Ἰκτῖνος μάρψῃ. Τρ. τουτὶ μὲν τοι σὺ φυλάττε. καταλειφ' ἡμῖν. τὸ πλῆρες κατάλιπε ἡμῖν. προστακτικὸν ἀορίστου δευτέρου ἐνεργητικοῦ. τοῦ καταλείπω. μοχλοὺς δέ. ἵνα πρὸς τὴν τῶν ἀντιπάλων βίαν ῥᾷον ἀντέχωμεν. μὴ 'φ' οἷσιν. τὸ πλῆρες, μὴ ἐφ' οἷσιν ἡμεῖς εἴπομεν. Κεκλήμεθα.] λείπεται, κεκλήμεθ' ἄν. τινὲς δὲ καὶ κεκλῄμεθ' ἂν γράφειν οἴονται, ὥσπερ τῶν εὐκτικῶν, ὡς λελοιποίμεθα.

CHRIST. Μιαραὶ κεκλήμεθ' ἄν.] In editione Veneta habes κεκλήμεθα, melius vt puto, quamuis & iſtud κεκλύμεθα non malè: nam vt
D Latinis dicitur, talis audio & vocor, ſic κλύειν & κεκλῆσθαι.

Χορὸς ἀνδρῶν γερόντων.

Chorus virorum ſenum.

ΔΡΑΚΗΣ, ΣΤΥΜΜΟΔΩΡΟΣ.

E

DRACES, STRVMMODORVS.

Χο. Χώρει Δράκης, ἡγοῦ βάδην, εἰ καὶ τὸν ὦμον ἀλγεῖς,
Κορμοῦ τοσουτονὶ φέρων βάρος χλωρᾶς ἐλαίας.
Δρ. Ἦ πόλλ' ἄελπτ' ἔνεστιν ἐν
Τῷ μακρῷ βίῳ. φεῦ.
Ἐπεὶ τίς ἄν ποτ' ἤλπισ' ὦ
Στυμμόδωρ' ἀκοῦσαι.
Γυναῖκας ἃς ἐβόσκομεν
Κατ' οἶκον ἐμφανὲς κακὸν,
Κατὰ μὲν ἅγιον ἔχειν βρέτας,
Κατά τ' ἀκρόπολιν ἐμὰν λαβεῖν.
Μοχλοῖσι δὲ καὶ κλήθροισιν,
Τὰ προπύλαια πακτοῦν.
Στ. Ἀλλ' ὡς τάχιστα πρὸς πόλιν σπεύσωμεν ὦ Φιλοῦργε,

CH. PRæ gradum lentum Draces humero licet dolente
Hunc ponderoſum ſtipitem glauca gerens oliuæ.
DR. Quàm multa poſſant ſenes
Præter ſpem videre.
F *Quis hoc putaſſet obſecro,*
Strummodore demùm
Vt fæmina (certum malum
Quod educauimus domi)
Sacrum obtinerent delubrum,
Et vrbis arcem inuaderent?
Et clauſtris repagulíſq;
Aditus obſerarent?
G *ST. Sed quàm citiſſimè petamus vrbem, age ô Philurge,*

BISETVS. Χώρει Δράκης.] στίχοι ἰαμβικοὶ τετράμετροι καταληκτικοὶ δύο. εἶτα στίχοι μικροὶ δέκα.

καὶ αὖθις τετράμετροι καταληκτικοὶ πέντε. ἄλλοι στίχοι A μικτοὶ δέκα. καὶ πάλιν τετράμετροι ὅμοιοι τοῖς πρώτοις. οἷς ἕπονται ἄλλοι στίχοι μικτοί. καὶ οἱ ἑξῆς, τετράμετροι, ὧν ὁ τελευταῖος Τὸ νῦν παρεστῶτος θράσους θεᾶσθαι τρίταιον ὑμᾶς. ὁ δὲ τῶν πρεσβυτέρων χορὸς αἰσθόμενος τῆς ὀλολυγῆς ἣν αἱ γυναῖκες τὴν ἀκρόπολιν καταλαβοῦσαι ἐποίησαν πρὸς τὴν βοήθειαν ἀλλήλους προτρέπουσι. καὶ πρὸς τὴν τῆς ἀκροπόλεως πολιορκίαν αὐτοὺς παρασκευάζουσιν, ὅπως τὸ καταληφθὲν χωρίον ἀπολάβωσι, καὶ τὰς γυναῖκας ἐκεῖθεν ἐξωθῶσι. ξύλα δὲ καὶ φρύγανα, καὶ πῦρ φέρουσιν, ἵνα τὰς ἀκροπόλεως πύλας καύσωσι, B καὶ κατὰ κράτος αὐτὴν αἱρῶσιν. ἀλλ' αἱ γυναῖκες τὴν πολιορκίαν, τὰς ἐπιχειρήσεις καὶ βιαίας τούτων ὁρμὰς ἀνδρείως ἀνεδέξαντο, καὶ τοὺς ἄνδρας γενναίως ἀπεκρούσαντο. αὕτη δὲ τῆς πολιορκίας, καὶ πολεμικῆς παρασκευῆς θέα, μεγίστην τοῖς θεωμένοις ἡδονὴν παρέχει. χώρει δὲ, βάδιζε. πορεύου. ἡγοῦ, ἡγεμόνευε, πρῶτος ἴθι. κορμὸς δὲ, κατὰ τὸν Ἡσύχιον, πλάτη. ὅ ἐστιν εἶδος πλοίου. ἀπὸ τοῦ εἰς ὀλίγον κεκορμῆσθαι. καὶ ἕδρα. καὶ κώπη, καὶ τὸ εἰς βραχὺ συντετμημένον ξύλον. ὅπερ ἐνταῦθα νοητέον. ὅθεν τὸ ῥῆμα κορμάζειν, τὸ τέμνειν. καὶ σύνθετον, κατακορμάζειν, κατακόπτειν. C Η πολλ' ἄελπτα] τῷ ὄντι ἐν τῷ μακρῷ βίῳ, πολλά ἐστιν ἄελπτα. τούτοις παραπλήσιον τὸ τοῦ Εὐριπίδου, ἐπὶ τῷ τέλει τῆς Μηδείας,

Πολλῶν ταμίας Ζεὺς ἐν Ὀλύμπῳ,
Πολλὰ δ' ἀέλπτως κραίνουσι θεοί.
Καὶ τὰ δοκηθέντ' οὐκ ἐτελέσθη,
Τῶν δ' ἀδοκήτων πόρον εὗρε θεός. M.X.

Τοιόνδ' ἀπέβη τόδε πρᾶγμα. καὶ Σοφ. ἐν Αἴαντι μαστιγ.

Η πολλὰ βροτοῖς ἐστιν ἰδοῦσι γνῶναι. πρὶν ἰδεῖν δ', οὐδεὶς μάντις τῶν μελλόντων ὅ,τι πράξει. Κατὰ μὲν ἅγιον] τμῆσις. ἀντὶ τοῦ κατέχειν μὲν ἅγιον βρέτας. τουτέστι τὸ ἄγαλμα τοῦ θεοῦ. βρέτας γὰρ κατὰ Σουίδαν δηλοῖ τὸ εἴδωλον, τὸ ἄγαλμα. παρὰ τὸ ἐοικέναι βροτῷ. κατὰ τ' ἀκρόπολιν B λαβεῖν. τμῆσις, ὡς καὶ ἄνω. ἀντὶ τοῦ καταλαβεῖν τε τὴν ἀκρόπολιν. Καὶ κλήθροισιν] κλειδώμασι. κλεῖθρον δὲ, ἢ κλῄθρον, καὶ κλῆθρον παρὰ τὴν κλεῖδα, ὅτι κλεὶς λέγεται. καὶ κλειδὸς καὶ κλῃΐδος, καὶ κλῃδός. τὰ προπύλαια δὲ, τὰ πρόθυρα. πακτοῦν δὲ, κλείειν, ἀσφαλίζεσθαι. Σ. εὖ. τὰ πρέμνα. πρέμνον, στέλεχος, βλαστὸς, πᾶν ῥίζωμα δένδρου τὸ γηράσκον. Σ. Ησ.

CHR. Η πολλ' ἄελπτ' ἐστίν.] Ex Euripide omnino ſumptum, qui multas hac ſententia fabulas clauſit. Ω Φιλοῦργε.] Philurgus prodigus cùm eſſet, tamen deprehenſus eſt in ſacrilegio, & Gorgonem Palladis abſtulit vt ait Iſocrates. Huius etiam meminit Æſchines.

Οπως ἂν αὐτοῦ ἐν κύκλῳ θέντες τὰ πρέμνα ταυτί	*Vt trunca in orbem robora iſta noſtra collocantes*
Οσαι τὸ πρᾶγμα τοῦτ' ἐνεστήσαντο καὶ μετῆλθον	*Pyram aggregemus fœminis quotquot negotium iſtud*
Μίαν πυρὰν νήσαντες ἐμπρήσωμεν αὐτόχειρες	*Nobis faceſſunt, propriáq; nos manu crememus*
Πάσας. ὑπὸ ψήφου μιᾶς. πρώτην δὲ τὴν Λύκωνος. D	*Omnes & ordine vno, & imprimis Lyconis illam.*
Οὐ γὰρ μὰ τὴν Δήμητρ' ἐμοῦ	*Nam me, Ecere, ludibrio*
Ζῶντος ἐγχανοῦνται.	*Non videntem habebunt.*
Ἐπεὶ οὐδὲ Κλεομένης ὃς αὐτὴν	*Nec enim ipſe Cleomenes ea*
κατέσχε πρῶτος	*Qui prius potitus*
Ἀπῆλθεν ἀψάλακτος. ἀλλ'	*Inultum id abſtulit: tamen*
ὅμως Λακωνικὸν πνέων	*Laconicè ſuperbiens*
Ὤχετ' ὅπλα παραδοὺς ἐμοὶ E	*Ceſſit, armáq; dedit mihi*
Σμικρὸν ἔχων πάνυ τριβώνιον.	*Palliolum tolerans ſciſſile*
Πινῶν. ῥυπῶν. ἀπαράτιλτος.	*Impexus, inluuie & ſquale*

CH. Οσαι τὸ πρᾶγμα] ὁ νοῦς. τούτοις τοῖς πρέμνοις, καὶ ξύλοις περιλαβόντες, καὶ πανταχόθεν κυκλώσαντες πάσας τὰς γυναῖκας, ὅσαι τοῦτο τὸ παρανόμον, καὶ τολμηρὸν πρᾶγμα ἐπεχείρησαν καὶ μετῆλθον, μίαν πυρὰν σωρεύσαντες ταῖς ἡμετέραις χερσὶν ἐμπρήσωμεν. ὑπὸ ψήφου μιᾶς δέ. ἀντὶ τοῦ, ὡς μιᾷ ψήφῳ πάσας ὑφ' ἡμῶν καταδικασθείσας. ὁμοφρόνως, ἐξ ἡμῶν ἁπάντων ὁμοφρονούντων μιᾶς, καὶ συμφώνου γνώμης. Τὴν Λύκωνος] θυγατέρα δηλαδὴ, ἢ γυναῖκα. ἴσως δὲ ἐστὶν ὁ Λύκων ἦν πατὴρ τῆς Λυσιστράτης, ἢ ἀνήρ. αὕτη γὰρ καὶ κάτω δυνατὰ πράγματα τοῦδε, καὶ βουλεύματος καλεῖται. διὸ ὁ τῶν γερόντων χορὸς, ἀναιρήσειν αὐτὴν νῦν ἀπειλεῖ. Ἀλλαχοῦ δὲ καὶ Λύκων Ἀθηναίων στρατηγός τις, ὃς αὐτοὺς προδέδωκεν, ὡς μαρτυρεῖ Κτησίας ἐν τῇ τῶν Περσικῶν ἐκλογαῖς, οὕτω λέγει. λαμβάνουσι δὲ οἱ τοῦ βασιλέως στρατηγοὶ χρήμασι Λύκωνα, καὶ τοὺς Ἕλληνας, καὶ ἀφιστῶσι Πισσούθνου. καὶ μετ' ὀλίγον, ἔλαβε δὲ Λύκων καὶ πόλεις, καὶ χώρας ὑπὲρ τῆς προδοσίας. ὡς ἂν τύχοι. εἰκός ἐστι τὸν τοῦ Λύκωνα, εἴτε αὐτοῦ τὴν θυγατέρα, ἢ γυναῖκα κατὰ τοὺς Λεισοφαίους γράφει καλῶς ἀκηκοέναι. καὶ ἐντεῦθεν κακῶς εἰδέναι. ἐγχανοῦνται δὲ, ἀντὶ τοῦ ἐγχανοῦσαι καταγελάσουσιν ἡμῶν ἢ ἐγγελάσουσιν ἡμῖν. Κλεομένης] τούτου καὶ Ἡρόδοτος ἐν Τερψιχόρῃ οὕτω μνημονεύει. Ἀντιστασιώτας δὲ τῆς βουλῆς, καὶ ὁ βουλομένης πείθεσθαι, ὅ,τε Κλεομένης, καὶ ὁ Ἰσαγόρας, καὶ οἱ στασιῶται αὐτοῦ καταλαμβάνουσι τὴν ἀκρόπολιν. Ἀθηναίων δὲ οἱ λοιποὶ τὰ αὐτὰ φρονήσαντες ἐπολιόρκεον αὐτοὺς ἡμέρας δύο. τῇ δὲ τρίτῃ ὑπόσπονδοι ἐξέρχονται ἐκ τῆς χώρας, ὅσοι ἦσαν αὐτῶν Λακεδαιμόνιοι. Ἀψάλακτος] ἀπαθὴς, ἀτι- F μώρητος. ἀψάλακτον γὰρ τὸ ἄθικτον. παρὰ τὸ α στερητικὸν καὶ τὸ ψαλάσσειν, τὸ ψηλαφᾶν καὶ τῇ χειρὶ ἅπτεσθαι, θίγειν, ψαύειν. ἐν τοῖς ἄνω, ἅπερ ἱερεῦσι τοῖς μὴ ὑποψαλάσσεται. Λακωνικὸν πνέων.] Λακωνικὸς, ὁ στερρὸς, ὁ ἀνδρεῖος. τοιοῦτοι γὰρ οἱ Λάκωνες. καὶ Λακωνικὸν πνέων, ἀντὶ τοῦ, ἰσχυρὸν, ἢ τὰ τῶν Λακώνων φρονῶν. Σ. ἄλλως. Λακωνικὸν πνέων, ἀντὶ τοῦ Λακωνικῶς μέγα φρονῶν. οἱ γὰρ Λάκωνες εἰς ἀνδρείαν μέγα ἐφρόνουν. καὶ Λακωνίζειν, τὸ μέγα φρονεῖν, καὶ ὀγκοῦσθαι. Παραδοὺς ἐμοί] ὁ χορὸς ὡς τὴν βουλὴν τῶν Ἀθηναίων, καὶ τὴν ὕπατον ἀρχὴν ἀνέχων, καὶ παρεστὰς ταῦτα περὶ αὐτοῦ λέγει. ἡ γὰρ βουλὴ συνέκειτο ἐκ τῶν τῆς πόλεως πρεσβυτάτων, καὶ τιμιωτάτων ἀνδρῶν. G τριβώνιον δὲ, πάλλιον, περιβόλαιον τι εὐτελὲς. καὶ τριβώνιον, φόρημα κοινὸν, ἱμάτιον παλαιόν. Σ. ἀπαράτιλτος δὲ, δασὺς, ἄκοσμος τὰς τρίχας. παρατίλλειν, τὰς τρίχας τίλλειν. παρατιλμὸς, ὁ τῶν τριχῶν τιλμός. καὶ παράτιλτος, ὃς τὰς τρίχας παρατετιλμένας ἔχει. ὃ τοὐναντίον, ὁ ἀπαράτιλτος

Ἐγχανοῦνται] id eſt, καταγελάσουσι, Quaſi dicas inhiabunt quod in cachinno vluuenit. Eſt autem ἀ-A ψάλακτος, idem quod ἀτιμώρητος vel ἄθικτος.

Ἑξ ἐτῶν ἄλυτος.
Οὕτως ἐπολιόρκησ' ἐγὼ τὸν ἄνδρ' ἐκεῖνον ὠμῶς
Ἐφ' ἑπτακαίδεκ' ἀσπίδων πρὸς ταῖς πύλαις καθεύδων.
Τασδὶ δὲ τὰς Εὐριπίδῃ, θεοῖς τε πᾶσιν ἐχθρὰς
Ἐγὼ οὐκ ἄρα σχήσω παρὼν τολμήματος τοσούτου.
Μή νυν ἔτ' ἐν Τετραπόλει τοὐμὸν τρόπαιον εἴη.
Ἀλλ' αὐτὸ γάρ μοι τῆς ὁδοῦ
Λοιπόν ἐστι χωρίον
Τὸ πρὸς πόλιν τὸ σιμὸν οἷ σπουδὴν ἔχω.
Χ' ὅπως ποτ' ἐξαμπρεύσομεν
Τοῦτ' ἄνευ κανθηλίου.
Ὡς ἐμοῦγε τὼ ξύλω τὸν ὦμον ἐξιπώκατον.
Ἀλλ' ὅμως βαδιστέον
Καὶ τὸ πῦρ φυσητέον
Μή μ' ἀποσβεσθὲν λάθῃ πρὸς τῇ τελευτῇ.
Φῦ. φῦ.
Ἰοὺ ἰοὺ τοῦ καπνοῦ
Ὡς δεινὸς ὦναξ Ἡράκλεις
Προσπεσόν μ' ἐκ τῆς χύτρας,
Ὥσπερ κύων λυττῶσα τὠφθαλμὼ δάκνει.
Κἄστιν Λήμνιον τὸ πῦρ
Τοῦτο πάσῃ μηχανῇ.
Οὐδὲ γὰρ ποθ' ὧδ' ὀδὰξ ἔβρυκε τὰς λήμας ἐμοῦ.
Σπεῦδε πρόσθεν ἐς πόλιν
Καὶ βοήθει τῇ θεῷ
Εἴποτ' αὐτῇ μᾶλλον ἢ νῦν ὦ Λάχης ἀρήξομεν.
Φῦ. φῦ.
Ἰοὺ ἰοὺ τοῦ καπνοῦ.

Sex onuſtus annos.
Certè virum illum obſedi ego expugnans licet cubarem ad
Portas ſuper ſeptemdecim ſcutis ſopore vinctus:
Hoſtes ſed has Euripidaque & omnium deorum
B *Non ergo præſens reprimam ferociámque tantã,*
Ne rurſus in Tetrapoli proſtet meum trophæum?
Sed reſtat acclinis mihi
Tractus hic adhuc viæ
Vt vrbs petatur auia quo mens aduolat:
An hocce protelum pote vt
Abſque iumento traham?
Tam mihi ſunt preſſa colla ligni iniquo põdere.
Metiendum iter tamen,
C *Atque flandus ignis eſt*
Ne mihi exſtinguatur ille incogitanti.
Fu fu
Faſa faſa, vah fumus
Quàm ſæuus ô Rex Hercules.
Qui mihi ex olla accidens
Oculos momordit acta vt in rabiem canis:
At certè omnibus modis
Ignis iſte eſt Lemnius
D *Non enim ſic mordicus lemas meas inuaderet.*
Occupa vrbem concitus
Ocyus fer Diuæ opem
Si quid in nobis opis ſit, ô Laches, nunc quam expetit.
Fu fu.
Faſa faſa acer fumus.

BISETVS. Ἐξ ἐτῶν ἄλυτος] τινὲς οἴονται ἐξ ἐτῶν ἄλυτος χαλεπὸν, καὶ πολλοῖς ὑπακουστέον. ἀλλὰ καὶ παρὰ τῷ Σουίδᾳ ἓξ δασυνόμενον γράφεται. ἀντὶ τοῦ, ἓξ ἔτη ἄλουτος ὑπάρχων. παρατήρει δὲ τὴν τοῦ χρόνου συνέχειαν οὐ μόνον αἰτιατικῇ, ἀλλὰ καὶ δοτικῇ καὶ γενικῇ χαίρει ὡς ἐνταῦθα, καὶ ἐν Εἰρήνῃ ἐν τῷ, Μὴ δ' ἐντεῦθεν, μηδ' ἐχέζεθ' ἡμερῶν τριῶν. Τὰς Εὐριπίδῃ] Εὐριπίδῃ γυναῖκας ἐχθρὰς καλεῖ, ὅτι ὁ Εὐριπίδης αὐτὰς τραγῳδεῖ, καὶ κωμῳδεῖ. Σχήσω παρὼν] ἀντὶ τοῦ κατασχήσω, καθέξω καὶ τὰ τοιαῦτα τολμώσας παύσω. τολμήματος δὲ τὸ πλῆρες ἕνεκα τοσούτου τολμήματος, ἤγουν τοσαύτης τόλμης, καὶ ἔργου τοσούτου τολμηροῦ. τόλμημα γὰρ, τὸ ἔργον τῆς τόλμης ἐστὶ πλέον. ἢ καθάπερ λέγομεν παύειν τινὰ ἀρχῆς, καὶ τινος ἀρχὴν, οὕτω καὶ σχεῖν, καὶ σχῆσαί τινα τολμήματος, καὶ τινὸς τόλμημα σχεῖν. τὸ δὲ πιθανώτερον. Μή νυν] τὸ νῦν παρέλκει καὶ γὰρ παραπληρωματικὸν μόριον. τετράπολιν δὲ καλεῖ, ἣν οἱ Ἀττικοὶ εἶχον δήμους, καὶ πόλεις τέτταρας, Οἰνόην, Προβάλινθον, Τρικόρυθον, καὶ Μαραθῶνα. Στέφ. Τὸ σιμόν.] νῦν τὸ σιμὸν καλεῖ τὸ πρόσαντες τοῦτο τόπον. καὶ ἐν Βαβυλωνίοις, ὁ αὐτὸς Ἀριστοφάνης κατὰ Σουίδαν λέγει, Μίσθου ἔρδε πρὸς τὸ σιμὸν, καὶ πλατύ. οἷ σπουδὴν ἔχω. εἰς ὃν τόπον σπεύδω. Ἐξαμπρεύσομεν] ἀντὶ τοῦ ἑλξόμεθα τὸ ξύλον ἄνευ ὄνου. ἄμπρον σχοινίον τι, μεθ' οὗ εἰώθασιν ἕλκειν, ἤτοι μετὰ ὄνου κομίζειν μεγάλα φορτία. ἀμπρεύειν δὲ κυρίως τὸ μετὰ ἁμάξης φορτίζεσθαι. καταχρηστικῶς δὲ καὶ ἐπὶ τῶν νωτοφόρων ζώων λαμβάνεται. ἢ ἀμπρεύειν, τὸ τῷ ἕλκοντι ζεύγει συνθεῖν. καὶ ἄμπρον σχοινίον, ὅπερ διὰ τῶν ζυγῶν διατείνουσι, καὶ φορτία ἐφ' ἁμάξης κομίζουσιν, ὥστε ἑπομένους ἀπὸ τῶν ζυγῶν ἕλκειν. ἄμπρον ἐστὶν, τὸ διαπερῶν τὸ ζυγὸν δεσμὸν Σουίδ. Ἐξιπώκατον] θλίβουσιν, ἢ ἔθλιψαν. Σ. τοῦτο δὲ σύγκειται ἐκ προθέσεων ἐξ, καὶ ἐπὶ, καὶ τοῦ ῥήματος ὠθέω, ὠθήσω. καὶ ὤσω, ὁ παρακείμενος ὦκα, ας, ε. ἀχρηστότερον ἁπλῶς, ὡς παρὰ τὸ ὤθω. τὸ δὲ δυϊκὸν, ὤκατον. ὡς τετύφατον. καὶ μετὰ τῶν ἄνω προθέσεων, ἐξιπώκατον, ἀντὶ τοῦ τεθλίφατον. νῦν δὲ ἀντὶ τοῦ ἐθλιψάτην, ἢ ἔθλιψαν ληπτέον. αἱ δὲ προθέσεις αὗται ἐπιτάσεως δύναμιν ἐνταῦθα δηλοῦσιν, ἤγουν βαρέως πιέζουσιν, ἢ σφόδρα βαρύνουσι. τῇ τελευτῇ δὲ, δηλονότι τῆς ὁδοῦ, τῆς πορείας. Φῦ, φῦ] φωνὴ πεπλασμένη πρὸς τὸ σαφέστερον δηλοῦν τὴν μίμησιν ἀνθρώπου πῦρ φυσῶντος, καὶ τῷ πνεύματι ἀνεγείροντος, καὶ ἀναζωπυροῦντος, ὃς ἐν τῷ φυσᾶν τοιοῦτον ἦχον ποιεῖ, φῦ, φῦ. καὶ Σουίδας ἐν τῷ ἔπος τοῦτο μνημονεύων οὕτω λέγει, φῦ φῦ, ἐπὶ τῶν φυσώντων τὸ πῦρ. Ἐντεῦθεν δὲ ῥᾴδιόν ἐστι τεκμαίρεσθαι, ποία τις ἦν πάλαι ἡ παλαιὰ, ἤτοι γνησία καὶ ἀληθινὴ προφορὰ τοῦ φωνήεντος υ. ὅπερ νῦν ὑπὸ πολλῶν καὶ τῶν ἡμετέρων, καὶ εὐπαιδεύτων ἀνδρῶν, κακῶς, καὶ διεφθαρμένως ἐκφωνεῖται. Κἄστιν] καὶ ἔστιν. ἐν Λήμνῳ δὲ πυρὸς ἀναφορὰ χαλεπή τις ἦν. διὸ πῦρ Λήμνιον καλεῖ. Σ. Ἔβρυκε.] βρύκειν τὸ λαύρως ἐσθίειν. ἀπὸ τοῦ βρύζειν τοὺς ὀδόντας. οἱ δὲ μασᾶσθαι. λήμη δὲ λευκὸν ὑγρὸν ἐν ὀφθαλμοῖς

σύνω

ἀναγόμενον, καὶ ἀμβλυνθὲν ἐπισκευάζειν. παρὰ τὸ λεύσσειν, τὸ βλέπειν, καὶ τὸ μή. Σ. ἐκ καπνοῦ δὲ ἐστὶ, ὡς καὶ ἐλαιωτικῶς λέγεται. τὸ γὰρ στικα ὑπεστεντέον.

CH. Τὸν ἄνδρ' ἐκεῖνον ὅμως] Tranſponerem τὸν ἄνδρ' ὅμως ἐκεῖνον. vel in ὅμως prima producitur, quia liquida vt in μέλεος. Τολμήματος τοσούτου] Puto hic notam interrogationis apponendam, vt ſit à maiori ad minus.* Si viros ſuperaui, non compeſcerem audaciam ſceleſtarum fœminarum, vel quia conſcius eſt ſibi ſuæ imbelliæ, ait Nolo ego ipſe præſens, hoc facinus vlciſci, ne de me trophæum erigant. Μή νυν ἔτ' ἐν τετραπόλει] Ne inquit in Tetrapoli ſit mihi trophæum. μή νυν pro μὴ δὴ, vel νῦν ἀμφώς. Eſt autem Tetrapolis vrbs in Attica ex duodecim illis quas primus Cecrops condidit vt Cariam & Bœotiam diſterminaret, vt ait Strabo lib. 9. Huic Stephanus tribuit quatuor populos vel δήμους ſiue πόλεις, nempe Οἰνόην, Προβάλινθον, Τρικόρυθον, Μαραθῶνα. Alia eſt Tetrapolis Seleucia

A puto. Τὸ σιμὸν οἷ σπουδὴν ἔχω.] Locus accliuis σιμὸς dicitur, etiam neutro genere τὸ σιμὸν, vt hic noſter Comicus in Babyloniis μέσην ἐρείδει πρὸς τὸ σιμὸν καὶ πλατύ. Et in alia fab. Victoriis, τετὶ προσαναβῆναι τὸ σιμὸν ἀεί. Ἐξαμπρεύσομεν] Lege in futuro ἐξαμπρεύσομεν. i. ἕλξομεν ζυγὸν ἄμπρῳ ὄντα, Protelo ducamus Latinè dici poteſt vt hoc loquendi genus obſeruauit Ioſephus Scaligerorum Principum δαιμόνιον σκυλάκευμα, in catalectis Virgilianis. Τὼ ξύλω.] Lego τῷ ξύλῳ non τὼ in duali. B At ἐξιπώσατον, eſt ἐκθλίψατε vel θλίβετον. Προσπεσὸν μ' ἐκ τῆς χύτρας.] Qua lacryma ſeniorum magnas lemas facit, In Nubibus dixit λημᾶν κολοκύνταις, & Lucianus ſatis audacter χύτραις λημᾶν in opuſculo πρὸς ἀπαίδευτον. Quod autem ait κύων λυττῶσα, notandum eſt λύττα vermiculum eſſe in lingua canum vel Plinio teſte. Κἄστιν] lege κἄστι vt ſit Trochæus. Mox ἀράξαμεν non autem ἀράξομεν.

Τουτὶ τὸ πῦρ ἐγρήγορεν ἕκατι καὶ ζῇ.
Οὐκ οὖν ἂν οὖν τὰ μὲν ξύλα θώμεσθα πρῶτον
αὐτοῦ,
Τῆς ἀμπέλου δ' ἐς χύτραν τὸν φανὸν ἐγκαθέντες,
Ἅψαντες, εἶτ' ἐς τὴν θύραν κριηδὸν ἐμπέσοιμεν,
Κἂν μὴ καλούντων τοὺς μοχλοὺς χαλῶσιν αἱ
γυναῖκες.
Ἐμπιπράναι χρὴ τὰς θύρας καὶ τῷ καπνῷ πιέζειν.
Θώμεσθα δὴ τὸ φορτίον. φεῦ τοῦ καπνοῦ βαβαιάξ.
Τίς ξυλλάβοιτ' ἂν τοῦ ξύλου τῶν ἐν Σάμῳ στρα-
τηγῶν;
Ταυτὶ μὲν ἤδη τὴν ῥάχιν θλίβοντά μου πέπαυται.
Σὸν δ' ἐστὶν ἔργον ὦ χύτρα τὸν ἄνθρακ' ἐξεγείρειν
Τὴν λαμπάδ' ἡμμένην ὅπως πρώτιστον ἐμοὶ
προσοίσεις.
Δέσποινα Νίκη ξυγγενοῦ τῶν τ' ἐν πόλει γυναικῶν
Τοῦ νῦν παρεστῶτος θράσους θέσθαι τρόπαιον ἡ-
μᾶς.

C *Hic viuit ignis, atque adhuc vigil videt.*
Nunc robora ergo noſtra deponamus hic vter-
que,
Et lampada olla viteam immittamus excitan-
tes,
Et ianuas more arietum pulſemus incidentes
Ni fœminæ laxauerint repagula atque funes,
Fumo opprimenda ſunt fores & funditus cre-
D *manda*
Collum leuemus faſce, va fuligini Babæ.
Quis ex Sami Prætoribus rursus prehendet iſtud?
Iam pondus illud deſiit dorſum quod hoc pre-
mebat.
Nunc, olla, partes ſunt tuæ, fac carbo vt excitetur
Tedamq́; ſuccenſam mihi fer primitus propin-
quans,
E *Adſis hera ô Victoria adiuua & fauens, trophæū*
De fœminarum audacia per vrbē vt efferamus.

BIS. Ἕκατι] ἑκουσίως, αὐτομάτως, ἑκοντί. τινὲς δὲ χαριέντως νομίζουσιν, ἐστί τι, τουτέστιν ἔτι. Οὐκοῦν ἂν] βέλτιον καὶ τῆς ἐννοίας, καὶ τῆς συντάξεως χάριν οὕτω γράφειν. Οὐκοῦν ἂν οὖν τὰ μὲν ξύλα θώμεσθα πρῶτον αὐτοῦ. τουτέστιν ἐὰν οὖν πρῶτον μὲν ταῦτα τὰ ξύλα, ἃ φέρομεν, αὐτοῦ θώμεθα, ἐκεῖ, αὐτόθι τιθέμενοι. ξύλα δὲ λέγειν δοκεῖ, οἷσπερ ὡς κριῷ πρὸς τὴν τειχομαχίαν χρήσασθαι ἔμελλον, ὅπερ δὲ δῆλον ἐκ τοῦ ἐξῆς ἐπιρρήματος κριηδόν. τούτων δὴ ὁ νοῦς τοιοῦτος, ἀνάψαντες τῆς ἀμπέλου τὸν φανὸν τὸν ἐν τῇ χύτρᾳ, ἐντεῦθεν εἰς τὴν τῆς ἀκροπόλεως θύραν ἐμπέσοιμεν. ἐγκαθέντες δὲ, ἀντὶ τοῦ ἐγκαθιέντες. παρὰ τὸ ἐγκαθιέναι συγκείμενον ἐκ τῶν ἐν καὶ κατὰ προθέσεων, καὶ τοῦ ῥήματος ἱέναι, τὸ πέμπειν, καὶ τὸ βάλλειν. φανὸν δὲ, πᾶν τὸ φαῖνον ἐκάλουν. ἐκ δὲ τῶν ἀμπελίνων τὰς λαμπάδας κατεσκεύαζον. διὸ λέγεται φανὸς ἀμπέλου. Σουίδας. ἄλλως. φανὸς, καὶ πανὸς διὰ τοῦ π ὁ πυρσός. καὶ φανὸς ἡ ἐκ κληματίδων λαμπάς, καὶ φανοὶ παρ' Ἀθηναίοις ἐλέγοντο δᾳδες, ἤγουν αἱ λαμπάδες ἐκ δέσμης ἐσχισμένων ξύλων γινόμεναι. Εὐστ. τὸ δὲ κριηδὸν, κριοῦ δίκην. τούτοις τοῖς ξύλοις ὡς κριῷ χρώμενοι. κριὸς δὲ, καὶ τὸ ζῶον. καὶ τὸ μηχάνημα τὸ πολιορκητικόν. καλεῖται δὲ οὕτως ὅτι ὥσπερ κριὸς συμπίπτει καὶ πάλιν ἐπαναίρεται. καὶ τὸ σύνεγγυς ὥσπερ μαχόμενος ποιεῖ. ἔστι δὲ κεραία μεγάλη κεκρωμένη. καὶ αὐτὸ τὸ προέχον τῆς ἐμβολῆς σιδηροῦται ἐπὶ σωλῆνος. τριτομὴ λέγεται τὸ ἔμπροσθεν μέρος αὐτοῦ. ἔστι δὲ τοῦ κριοῦ ἡ κατασκευὴ τοιάδε. Δοκὸς ὑπερμεγέθης ἱστοῦ νηὸς παραπλησία. ἐστόμωται δὲ σιδήρῳ παχεῖ κατ' ἄκρον ἐς κριοῦ προτομήν. ἀφ' οὗ καλεῖται τετυπωμένος. καταιωρεῖται δὲ κάλοις μέσοις ὥσπερ ἀπὸ πλάστιγγος ἑκατέρας δοκοῦ. σταυροῖς ἑκατέρωθεν ἱδρυμένοις ὑπερεισμένος. ὠθούμενος ὑπὸ πλήθους ἀνδρῶν εἰς τὸ κατόπιν. τῶν αὐτῶν πάλιν ἀθρόως εἰς τοὔμπροσθεν ἀνταιωρηθέντων, F τύπτει τὰ τείχη τῷ προέχοντι σιδήρῳ. Σουίδ. Κἂν μὴ] καὶ ἐὰν αἱ γυναῖκες ἡμῶν αὐτὰς καλούντων μὴ χαλῶσι τοὺς μοχλοὺς, καὶ τὰς θύρας ἡμῖν προσιοῦσιν ἀνοίξωσι, τὰς θύρας ἐμπιπράναι, καὶ πυροῦν, καὶ αὐτὰς τὰς ἡμῖν ἀντιμαχομένας τῷ καπνῷ πιέζειν δεῖ. Θώμεσθα δὲ, ἀντὶ τοῦ, ἀποθώμεθα, καὶ καταθώμεθα. Τίς ξυλλάβοιτο] τίς τῶν ἐν Σάμῳ στρατηγῶν ξυλλάβοιτο τοῦ ξύλου, ὅπερ ἐγὼ κατὰ τῶν ὤμων φέρω; τίς τῶν πάλαι ἐν Σάμῳ στρατηγησάντων ἐμοὶ βοηθήσει ἐν τῇ ἀποθέσει τούτου τοῦ ξύλου, ὃ τοὺς ἐμοὺς ὤμους βαρέως πιέζει; Ταυτὶ μὲν] ὁ νοῦς. ταῦτα μὲν τὰ φορ- G τία τοὺς ὤμους πρότερον θλίβοντα, νῦν ἀποτεθέντα οὐκ ἔτι θλίβει. ῥάχιν δὲ, κατὰ Σουίδαν, ὀσφὺν ἢ τὸ νωτιαῖον μέρος. ἡ εὐθεῖα ἡ ῥάχις, ῥάχεως, ῥάχει, ῥάχιν. ἄχρηστον. ῥάχι δὲ, ἐν χρήσει, διαθέσει τοῦ νώτου. καὶ ῥαχίζειν, τὸ διαιρεῖν τὰ ἰσχία, καὶ μέρη τῆς ῥάχεως, ἤτοι διακόπτειν. καὶ ῥαχίζειν, τὸ σφάζειν, καὶ τὸ ἀλαζονεύεσθαι. ὅθεν ῥαχιστὴς, ὁ ἀλαζών.

Συγγενοῦ.] ξυμβάλλε, ξυλλαβοῦ μοι. θίγε δὲ, τὸ πλῆρες. ἐφάψαι δέ μοι θίγε, καὶ ἀντίστηθι πρὸ πάντων τῶν γυναικῶν, τῶν ἐν τῇ πόλει, ἤγουν ἀκροπόλει οὐσῶν, ἕνεκα τοῦ παρεστῶτος, ἢ παρόντος θορύβου.

CHR. Ἔκατι καὶ ζῇ.] In Veneta editione legitur ἔτι non ἕκατι. Sic autem dixit Plautus, Si viuit ignis, tu exſtingue extempulò. Τῷ μὲν ξύλῳ] In eadem editione melius τὼ μὲν ξύλω θώμεσθα πρῶτον αὐτοῦ. Sed vel cum ſtipite vult fumum compeſcere, vel vterque ſtipitem ſuum deponere, quod magis arridet quia poſtea habes θώμεσθα τὸ φορτίον. Τῆς ἀμπέλου δ' ἐς χύτραν.] Lege ἐς τὴν χύτραν Carminis gratia, vt & habes in editione Veneta. Eſt autem φανὸς ἀμπέλου, fax & lampas ex palmitibus viteis, vt ſolebant olim faces componere. Sic Cicero dixit, Malleolos ad incendendam vrbem faceſque comparare, ſumpſitque ex Thucydide vt puto qui lib. 7. ait ὁλκάδα παλαιὰν κληματίδων καὶ δᾳδὸς γεμίσαντες. ſunt enim κληματίδες malleoli & faſces ex palmite veteri. Eſt etiã ἄμπελος machina obſidionalis quæ etiam dicta vinea. Sed hic nihil ad rem. Κειηδὸν ἐμπεσόμεθα.] Legendum proculdubiò κριηδὸν, id eſt, arietis more quæ machina eſt etiam obſidionalis. Κἂν μὴ καλούντων.] Vel lege καλόντων vt funes intelligas, qui κάλως dicuntur, vel intellige vocantes ſenes. Mox vbi habes καὶ τῷ καπνίζειν, lege καὶ τῷ καπνῷ πιέζειν. Nam & ſic ſenſus rectus & integer verſus. Πρῶτον ἐμοὶ προσβίους] Vt conſtet verſus lege ἐμοὶ πρῶτον vel πρώτην ἐμοί.

ΧΟΡΟΣ ΓΥΝΑΙΚΩΝ.

Ἡμίχορος Γυν.

Χο. Γυν. Ὡς πυρὸς καομένου σπευστέον ἐστὶ θᾶττον
Λιγνὺν δοκῶ μοι καθορᾶν καὶ καπνὸν ὦ γυναῖκες.
Ημ. Γυν. Πέτου πέτου Νικοδίκη.
Πρὶν ἐμπεπρῆσθαι Καλύκην
Τέ, καὶ Κρίτυλλαν περιφυσήτω
Υπό τε νόμων ἀργαλέων,
Υπό τε γερόντων ὀλέθρων.
Ημ. Ἀλλὰ φοβοῦμαι τόδε. μῶν ὑστερόπους βοηθῶ;
Νῦν δὴ γὰρ ἐμπλησαμένη τὴν οἰκίαν κνεφαία
Μόλις ἀπὸ κρήνης ὑπ' ὄχλου καὶ θορύβου,
Καὶ πατάγου χυτρείου,
Δούλησιν ὠστιζομένη
Στιγματίαισθ' ἁρπαλέως

CHORVS MVLIERVM.

Semichorus mul.

CH. M. Ocyus nunc properandum, ruit ignis ardens
O fœmina; fuliginem & fumum puto intueri.
SEM. Vola vola Nicodica
Prius quàm vratur Calyce,
D *Simul Critulla, atque eas abſumant*
Malitia legum aſpera, tum
Miſera ſenum pernicies.
SEM. Quàm metuo hoc! an venio huc ſerior adiuuatrix,
Nam vix aquale è fonte vas impleueram in tenebris
(Adeò erat ingens tumultus, turbaq́; fri-
E *ctiſque ſonus per ollas)*
Quum preſſam iniquis ſpacijs
Stigmatia me & famula

BISETVS. Ὡς πυρὸς] Ὁ τῶν Ἀθηναίων γυναικῶν χορὸς τὸν θόρυβον τῶν ἀνδρῶν τὴν ἀκρόπολιν πολιορκούντων αἰσθόμενος, καὶ τὸν τοῦ ἐμπρησμοῦ καπνὸν ἰδὼν, μετὰ πάσης προθυμίας ταῖς ἤδη πολιορκουμέναις καὶ κινδυνευούσαις κατὰ κράτος ἁλῶναι, βοηθεῖν παρασκευάζεται. ἐν ὑδρείαις δὲ φέρει ὕδωρ ὅπως τὸ πῦρ καιόμενον ἀποσβέσῃ. Περιφυσήτω] συνετόν ἐστι τὸ περιφυσήτῳ ὡς ἐπιτὸ πανταχόθεν φυσώμενος, καὶ πνεύμασι πιεζόμενος. ὁ νοῦς ἐστί. πρὶν τὴν Καλύκην καὶ τὴν Κρίτυλλαν παντελῶς ἐμπρησθῆναι, ἃς ἤδη οἱ γέροντες περιεθύμιασαν πανταχόθεν τῷ τοῦ πυρὸς καπνῷ, καὶ σχεδὸν ἀπέπνιξαν. νῦν δὲ τὸν καπνὸν νοεῖ, ὃν οἱ γέροντες τὸ πῦρ ἅπτοντες, καὶ φυσῶντες πρὸς τὰς γυναῖκας ἔπεμπον. ἵνα τῷ καπνῷ πιεσθείσας, τὴν ἀκρόπολιν καταλιπεῖν ἀναγκάσωσιν. νόμους δὲ ἀργαλέους λέγει τοὺς τῆς πόλεως νόμους, ὧν οἱ γέροντες, ὡς ἄρχοντες, ἦσαν φύλακες, καὶ ὑπὲρ ὧν καὶ δι' οὓς τῇ πόλει βοηθεῖν, καὶ αὐτὴν σώζειν αὐτοὺς ἔδει. ἢ καὶ νόμους γυναικῶν καλεῖ τὸ ἔθος, τὸν τρόπον ᾧ τότε κατὰ τῶν γυναικῶν ἐχρῶντο. ἀργαλέων δὲ χαλεπῶν, δεινῶν, λυπηρῶν ταῖς πολιορκουμέναις. ὀλέθρων δὲ, τῶν ὀλεθρίων, ἢ τῶν ὀλέθρου ἀξίων. Καλύκη, καὶ Κρίτυλλα κύρια ὀνόματα. Ὑστερόπους] οὕτως λέγεται ὁ ὑστέρῳ ποδὶ ἐρχόμενος, ἤγουν ὁ ὑστερῶν, καὶ βραδύτερα βαδίζων. ὑδρία δὲ, τὸ ὑδροφόρον ἀγγεῖον. Κνεφαία.] οὐ καλῶς γράφεται προπερισπωμένως, ἐπιρρηματικῶς λαμβάνον ἀντὶ τοῦ κνεφαίως. ἀλλὰ βέλτιον ἴσως κνεφαία, ὡς δικαία, κεφαλαία, καὶ πολλὰ τοιουτότροπα κατὰ τοὺς τῶν γραμματικῶν κανόνας. κνεφαῖος δὲ σκοτεινὸς, ἀέραιος. νῦν δὲ ὄρθριος, ἑωθινὸς, παρὰ τὸ κνέφας, κνέφατος, ὃ δηλοῖ τὸ σκότος, ἢ τὴν νύκτα. λέγεται καὶ κνέφας τὸ καλούμενον λυκόφως. καὶ κνεφαῖος ἦλθεν, ἀντὶ τοῦ ὑπὸ σκότους, ἢ ὄρθριος, ἑωθινός. Σ. ἄλλως. κνέφας, ἡ βαθεῖα ἑσπέρα. ἢ πρωϊνὴ κνέφας, ὡς ἀπὸ τοῦ κνέφους εὐθείας. λέγεται δὲ παρὰ τὸ κενὸν φάους εἶναι. Εὐς. Δούλησιν ὠστιζομένη.] ἀντὶ τοῦ ταῖς δούλαις, ἤτοι σὺν ταῖς δούλαις στενοχωρουμένη. τί δὲ τὸ ὠστίζειν, καὶ ὠστίζεσθαι, παρὰ τὸ ὠθεῖν λεγόμενον, καὶ ἐν τοῖς ἄνω προείρηται. στιγματίας δὲ καλεῖ τοὺς δούλους στιζομένους, οὓς καὶ στίγωνας καλοῦσιν, ὥσπερ τοὺς μαστιγουμένους, μαστιγίας. στίγματα δὲ, πληγαὶ, τραύματα, ἢ ποικίλματα. Σ. καὶ Πολυδεύκης.

CHR. Τὴν οἰκίαν κνεφαία.] Lege ὑδρίαν vt in Veneta editione, Mox ὠστιζομένη eſt στενοχωρουμένη.

Αγω.

Ἀραμένη ταῖσιν ἐμαῖς
Δημότισιν καομέναις
Φέρουσ᾽ ὕδωρ βοηθῶ.
Ἤκουσα γὰρ τυφογέροντας
Ἄνδρας ἔρρειν στελέχη
Φέροντας ὥσπερ βαλανεύσοντας
Ἐς πόλιν ὡς τριτάλαντον βάρος,
Δεινότατ᾽ ἀπειλοῦντας ἐπῶν.
Ὡς πυρὶ χρὴ τὰς μυσαρὰς γυναῖκας ἀνθρακεύειν.
Ἃς ὦ θεὰ μήποτ᾽ ἐγὼ πιμπραμένας ἴδοιμι.
Ἀλλὰ πολέμου καὶ μανιῶν ῥυσαμένας
Ἑλλάδα καὶ πολίτας.
Ἐφ᾽ οἷσπερ ὦ χρυσολόφα
Πολιοῦχε σὰς ἔσχον ἕδρας
Καί σε καλῶ σύμμαχον ὦ
Τριτογένει᾽ ἤν τις ἐκείνας
Ὑποπίμπρησιν ἀνήρ,
Φέρειν ὕδωρ μεθ᾽ ἡμῶν.

A *Eripiant, vnde meis*
Auxilians nunc fero aquam
Tribulibus propinquas.
Audiui enim non benè ſanos
Huccevenisse ſenes
Sudéſque in vrbem tetuliſſe ad ta-
Lenta velut tria pondo graues.
Verbáque minati grauia.
B *Fœminas eſſe igne malo ſceleſtas vſtulandas.*
Ne ſiris, ô Dina, vt eas intuear crematas,
Sed ſubitò bellis furijsq́; eripiant
Helladáque incoláſque:
Ob hac tuas vrbico. a ô
Galeata ſedes teneo
Téque voco nunc ſociam ô
Tritogeneia, vt ſi quis eas vir
C *Populare igne velis*
Aquam feras vt & nos.

Bis. Ἀραμένη.] ἡ ἐπάρασα τὴν ὑδρίαν. οὕτω Σουΐδας. ὅθεν καὶ δῆλον ἄνω, ἀντὶ τῆς οἰκίας, ὥς τινες βίβλοι κακῶς ἔχουσι, ὑδρίαν γραπτέον. Τυφογέροντας.] οὕτω καλεῖν εἰώθασι τοὺς ἤδη παραληροῦντας, καὶ ὀξέως τετύφθαι. τὰ σχόλια τῶν Σφηκῶν ταύτην τὴν λέξιν οὕτως ἑρμηνεύει. Ἄλλως. Τυφογέρων, ὁ ἐσχατόγηρος, ἢ ὑπερήφανος, τετυφωμένος γέρων. τῦφος γὰρ ἡ ἀλαζονεία. Σ. Ἄλλως. τυφογέρων παρὰ τὸν τῦφον ἐκ τοῦ πολλὰ εἰδέναι λέγεται. ἢ παρὰ τὸ τύφειν, ὅ ἐστι καίειν, ὃ παρακολουθεῖ τοῖς νεκροῖς, οἷς οἱ γέροντες προσεγγίζουσιν. Εὐστ. Βαλανεύσοντας.] βαλανεύειν κυρίως μὲν τὸ διακονεῖν ἐν τῷ βαλανείῳ, καὶ τὸ ὕδωρ παρέχειν τοῖς εἰς τὸ βαλανεῖον ἐλθοῦσι. νῦν δὲ τὸ θερμαίνειν, ἢ τὸ καίειν δηλοῖ, ὃ ποιεῖν εἰώθασιν οἱ τὸ τοῦ βαλανείου ὕδωρ τοῖς λουομένοις παρέχοντες. πόλιν δὲ, τὴν ἀκρόπολιν. οὕτω γὰρ καὶ ὁ Θουκυδίδης ἐν τῷ δευτέρῳ τῆς ξυγγραφῆς δηλοῖ. τὸ δὲ πρὸ τούτου ἡ ἀκρόπολις ἡ νῦν οὖσα, πόλις ἦν. τριτάλαντον δὲ βάρος, τὸ τριῶν ταλάντων βάρος. τάλαντον δὲ, φωνὴ πολύσημος. καὶ γὰρ σημαίνει τὸ σταθμικὸν ὄργανον, καὶ τὸ σταθμώμενον πρᾶγμα. καὶ παρὰ τὸ τλάω, καὶ καρτερικὸν τῆς ἐργασίας λέγεται. καὶ τάλαντον ὁ ζυγός, ὃν στατῆρα καλοῦμεν. καὶ σταθμὸς τις χρυσοῦς σύμμετρος παρ᾽ Ὁμήρῳ. οὐχ ὡς παρὰ τοῖς ὕστερον ἑξήκοντα μνῶν. Εὐστ. δεινότατα ἐπῶν, ἀντὶ τοῦ, ἐπὶ δεινότατα. Ῥυσαμένας.] ῥύσασθαι, λυτρώσασθαι. Σ. ῥύειν, καὶ ῥύεσθαι, τὸ ἕλκειν, καὶ τὸ φυλάσσειν. ῥύεσθαι δὲ ἀπὸ τοῦ ἐρύεσθαι. ὁ νοῦς ἐκ τοῦ πολέμου, καὶ τῆς μανίας τῆς πολεμικῆς, τὴν Ἑλλάδα, καὶ τοὺς πολίτας ῥυσαμένας, σωσάσας. Χρυσόλοφα δὲ χρυσολόφη, χρυσοῦν λόφον ἐν τῇ σου περικεφαλαίᾳ φέρουσα. Τριτογένεια δὲ, ἡ Ἀθηνᾶ, εἴτε διὰ τὸ παρὰ τῷ Τρίτωνι Λιβύης ποταμῷ γεννηθῆναι, ἢ παρὰ τὸ τριτώ. ὃ παρὰ Κρησὶ τὴν κεφαλὴν σημαίνει. οἱ γὰρ ποιηταὶ τὴν Ἀθηνᾶν ἐκ τῆς κεφαλῆς τοῦ Διὸς γεννηθῆναι μυθεύουσιν. ἢ διὰ τὸ τρεῖν, ἤγουν τρόμον ἐγγεννᾶν τοῖς ἐναντίοις.

CH. Ὥσπερ βαλανεύσοντας.] Vſitatum eſt βαλανεύειν pro διακονεῖν vt in Irena, hic puto eſſe τὴν βάλανον, id eſt, μοχλὸν ἀνοῖξαι. Eſt quidem in Epigrammate βαλανίζειν glandem decutere, ἄλλην δρυὸς βαλάνιζε. Sed Heſychii interpretatio notanda eſt qui ait eſſe Clara voce vti τὸ βαλανεύειν, quia balnearij aquam ferentes, vocales ſunt & clamoſi.

ΣΤΡΑΤΥΛΛΙΣ, ΧΟΡΟΣ ΓΕΡΟΝΤΩΝ. Χορὸς Γυναικῶν.

STRATVLLIS, CHORVS SENUM VIRORUM. Chorus mulierum.

Στρ. Ἔασον ὦ. τουτὶ τί ἦν. ὦ ἵδρες πονωπόνηροι.
Οὐ γὰρ ποτ᾽ ἂν χρηστοί γ᾽ ἔδρων οὐδ᾽ εὐσεβεῖς ταδὶ ἄνδρες.

ST. *Dimittite ô, quid iſtud? ô nequam viri malique,*
Nam nec bonorum hæc facta poſſunt eſſe nec piorum.

Bis. Ἔασον ὦ.] Γυνή τις ἐκ τῶν ὕδωρ πρὸς τὴν τοῦ ἐμπρησμοῦ σβέσιν φερουσῶν. Στρατυλλὶς ὄνομα, τοὺς γέροντας τοὺς τὸ πῦρ τῆς ἑαυτῶν φυσήσεως ἀναζωπυροῦντας ὀνειδίζει. εἶτα πολλῶν λοιδοριῶν ἀμφοτέρωθεν εἰρημένων, τὸ πρᾶγμα ἀπὸ τῶν λόγων, πρὸς τὰς πληγὰς μονονοὺ προέρχεται. εἰσὶ δὲ στίχοι ἰαμβικοὶ τετράμετροι καταληκτικοί. Πονωπόνηροι.] πόνηρος προπαροξυτόνως ὥς φησιν Εὐστ. ὁ ἐπίπονος, πονηρὸς δὲ ὀξυτόνως, καὶ κατά τινας πονῆρος προπερισπωμένως, ὁ φαῦλος, κακός, μοχθηρός. πονωπόνηροι, ἀντὶ τοῦ πονηρότατοι. τινὲς δὲ διῃρημένως γράφουσι, πόνῳ πονηρός, καὶ ἑρμηνεύουσι σφόδρα πονηρός.

CHR. Ὦ ἵδρες πονωπόνηροι.] Vſus eſt hac voce in Veſparum fab. ὦ πονωπόνηροι καὶ μελαμμουίας vbi Scholiaſtes monet eſſe ἀσκήσει, & μελέτῃ πεπονημένοι, id eſt, vſu & meditatione factæ ad nequitiã & tyrannidis affectationem.

Χο.αν. Τουτὶ τί τὸ πρᾶγμα ἡμῖν ἀπροσδόκητον ἥκει. A
Ἑσμὸς γυναικῶν οὑτοσὶ θύρασιν αὖ βοηθεῖ.
Χο.Γυν. Τί βδύλλεθ' ὑμᾶς; οὔ τί που πολλαὶ δοκοῦμεν εἶναι.
Καὶ μὴν μέρος γ' ἡμῶν ὁρᾶτ' οὔπω τὸ μυριοστόν.
Χο.αν. Ὦ Φαιδρία, ταύτας λαλεῖν ἐάσομεν τοσαυτί; B
Οὐ περικατάξαι τὸ ξύλον τύπτοντ' ἐχρῆν τιν' αὐτάς;
Χο.Γυν. Θώμεσθα δὴ τὰς κάλπιδας χ' ἡμεῖς. ὅπως ἂν
Ἢν προσφέρῃ τὴν χεῖρά τις, μὴ τοῦτό μ' ἐμποδίζῃ.
Χο.αν. Εἰ νὴ Δία τὰς γνάθους τούτων τις ἢ δὶς ἢ τρίς C
Ἔκοψεν ὥσπερ Βουπάλου, φωνὴν ἂν οὐκ ἂν εἶχον.
Στρ. Καὶ μὴν ἰδοὺ παταξάτω τίς· καὶ στᾶσ' ἐγὼ παρέξω.
Κοὐ μήποτ' ἄλλη σου κύων τῶν ὀρχέων λάβηται.
Χο.αν. Εἰ μὴ σιωπήσει, θένων ἐκκοκκιῶ τὸ γῆρας σου.
Στρ. Ἅψαι μόνον Στρατυλλίδος τῷ δακτύλῳ προσελθών. D
Χο.αν. Τί δ' ἢν σποδῶ τοῖς δακτύλοις, τί μ' ἐργάσει τὸ δεινόν;
Στρ. Βρύκουσά σου τοὺς πνεύμονας καὶ τἄντερ' ἐξαμήσω.
Χο.αν. Οὐκ ἔστ' ἀνὴρ Εὐριπίδου σοφώτερος ποιητής.
Οὐδὲν γὰρ ὧδε θρέμμ' ἀναιδές ἐστιν, ὡς γυναῖκες. E

CH.S.V. *Quid hoc negotij ingruit? repente nobis*
En fœminarum examina adiutantia hæc propinquant.
CH.M. *Quid temnitis nos? forsitan videmur esse pauca.*
At non decem-millesimam cohortium videtis.
CH.S.V. *O Phædria; an sinemus has garrire tam superbè?*
Non frangere his oportuit fustem reuerberandis?
CH.M. *Ponamus & nos hydrias, vt si manum quis*
Nobis nocentes inferat, nil impedire poſſit.
CH.S.V. *At per Iouem si biſue terue verberentur*
Iſtis genæ (vt mulis ſolet) vox clara deſit ipſis.
STR. *Accedat ergo verberator, præbeo os & adſto,*
Faxo vt canis te nulla porrò teſtibus prehendat.
CH.S.V. *At, ni taces, diſpuluerabo iam tuam ſenectam.*
STR. *Tantùm Stratyllida attigas, & indicem propinques.*
CH.S.V. *Quid ſi manu te comprimam? quod mi malum parabis?*
STR. *Euiſcerem te protinam pulmonibus voratis.*
CH.S.V. *Iam nullus eſt Euripida præſtantior poeta*
Qui fœminis nil cenſet impudentius per orbem.

BISETUS. Τουτὶ τί τὸ πρᾶγμα.] οὗτος ὁ στίχος πεπήρωται. ὁλόκληρος δ' ἂν καλῶς εἴη, εἰ οὕτω γράφοιτο, μετ' ἐπανορθώσεως.

Τουτὶ τί τὸ πρᾶγμ' ἡμῖν τὸ πᾶν ἀπροσδόκητον ἥκει;

ὁ δὲ χορὸς γερόντων ἀπρονοήτως ὁρῶν τὸ τῶν γυναικῶν πλῆθος, αἳ εἰς βοήθειαν τῶν πολιορκουμένων παρεσκευάζοντο, ταῦτα λέγει. Ἑσμὸς γυναικῶν.] μεταφορικῶς νῦν, ἀντὶ τοῦ πλῆθος, ὄχλος. κυρίως δὲ ἑσμὸς δασυτόνως, τὸ σμῆνος τῶν μελισσῶν. παρὰ τὸ ἅμα ἐπτοημένας ἵεσθαι. Σ. Εὐστ. Θύρασιν.] γράπτεον θύρασιν, ὡς ἐν Εἰρήνῃ. θύρασι δὲ, πρὸ τῶν θυρῶν. ἢ παρὰ τὰς θύρας. ἢ ἐξ ἑτοίμου, ὡς ὁ Σουίδας ἑρμηνεύει. βέλτιον δ' ἴσως θύρασι γράφειν. Τί βδύλλεθ' ἡμᾶς;] οὕτω λέγεται. φοβεῖσθε. τρέμετε. Σ. καὶ βδύλλειν, δεδιέναι, τρέμειν, ἢ βδεῖν. Ἡσυχ. ἄλλως. βδύλλεσθαι τὸ ὑπὸ τοῦ φόβου βδεῖν, ἢ πέρδειν. Οὐ περικατάξαι.] ταῦτα οὕτω σύνταξον. οὐκ ἐχρῆν τινα περικατάξαι τὸ ξύλον, πῶς; τύπτοντ' αὐτάς. ἵνα τὸ τύπτοντα πρὸς τὸ τινὰ συνάπτῃς. ἀντὶ τοῦ, οὐκ ἔδει πάλαι τινὰ ἡμῶν τῷ ξύλῳ τύπτοντα αὐτὰς, τὸ ξύλον ταῖς πληγαῖς περικαταρρῆξαι; περικαταγνύω, περικατάγνυμι, περικατάξω. παρὰ τὸ περικατάγω, τὸ περικαταρρήγνυμι. ἡ περὶ, νῦν τὸ πανταχόθεν δηλοῖ. Θώμεσθα δή.] καὶ οὗτος ὁ στίχος ἐλλιπής ἐστι. καλῶς δὲ ἀναπληροῦται, εἰ τὸ ἡμῖν προστιθῇς γράφων οὕτω.

Θώμεσθα δὴ τὰς κάλπιδας χ' ἡμεῖς, ὅπως ἂν ἡμῖν
Ἢν προσφέρῃ τὴν χεῖρά τις. καὶ τὰ ἑξῆς.

Εἰ νὴ Δία.] καὶ τούτου τοῦ στίχου ἐλλελειμμένου, καὶ διεφθαρμένου ἡ γραφὴ δήλη ἐστίν. ἀλλὰ μετατεθεισῶν τινῶν λέξεων, καὶ μιᾶς προσθήκῃ, καλῶς ἀναπληρωθήσεται οὕτως,

Εἰ νὴ Δία τὰς τούτων γνάθους, τις ἡμῶν ἢ δὶς ἢ τρίς
Ἔκοψεν. καὶ τὰ ἑξῆς.

Βούπαλος δὲ, ὁ ὄνος. Σ. τινὲς δὲ, Βουβάλου γράπτεον οἴονται. βούβαλος δὲ καὶ βούβαλις, ὡς δάμαλις, εἶδος ζῴου. Θένων ἐκκοκκιῶ.] θένων, κόπτων, τύπτων. ἐκκοκκιῶ δὲ, ἐκκοκκίσω, ἐξεντερίσω. ἀπὸ μεταφορᾶς ῥοιῶν τῶν τοὺς κόκκους καθαιρουμένων. ἄλλως. τό σου γῆρας, ὡς τῶν ῥοιῶν κόκκους τρίψας πληγαῖς ἐκβαλῶ. τουτέστιν ὀλέσω. Τί δ' ἢν σποδῶ.] σποδεῖν, τύπτειν, κόπτειν. Τἄντερα.] γράφεται καὶ τὰ ἦτρα. ἀντὶ τοῦ, τὰ ἔντερα. ἐξαμήσω δὲ, ἀποκόψω, ἀποτεμῶ. ἀπὸ μεταφορᾶς τῶν ἀμώντων, καὶ θεριζόντων, καὶ τὸ θερισμὸν ἐξαμώντων. ἤγουν ἐκτεμνόντων, καὶ χαμαὶ τμηθέντα βαλλόντων. Εὐριπίδου σοφώτερος] κατὰ τὸ θρυλλούμενον,

Σοφὸς Σοφοκλῆς. σοφώτερος δ' Εὐριπίδης.
Ἀνδρῶν δὲ πάντων Σωκράτης σοφώτατος.

CHR. Τουτὶ τί τὸ πρᾶγμα.] In Veneta editione habes τουτὶ τὸ, putem legendum τουτὶ τὸ πρᾶγμ' ἡμῖν. Sed erit versus Trimeter & Hypercatalecticus, nec similis ceteris: similem habes paulo post θώμεθα δὴ, nisi & hic & illic aliquid desit ad supplendum Tetrametrum Catalecticum. Est autem hic θυρᾶσιν vel ad portas vel ἐξ ἑτοίμου. Et βοηθεῖν quod primigenia notione fuit currere ad clamorem & tumultum, hic etiam videtur idem notare, Postea dixerunt succurrere. Τί βδύλλεθ' ἡμᾶς.] Hoc verbi accipiunt pro ἀπειλίζειν & κακοῦν tum pro terrefacere. Sed video etiam cum terminatione deponentis (vt aiunt minutuli Grammatistæ) paſsiuam ſumere ſignificationem. Hoc ſi eſſet, legendum eſſet ἡμεῖς non ἡμᾶς. Sed nulla opus eſt mutatione, tantum legendum βδύλλετ' ἡμᾶς non βδύλλεσθε, & rectus eſt ſenſus, Quid nos ſpernitis, & terrefacere putatis noſtram paucitatem. Τύπτοντ' ἐχρῆν.] Legendum τύπτοντ' ἐχρῆν pro τύπτοντα vt referat ad Phædriam. ſic etiam rectum eſſe poſtea probaui ex exemplari Venetæ editionis. Εἰ νὴ Δία τὰς γνάθους.] Hic etiam verſus laborat à defectu pedis vt ſit Tetrameter Catalecticus, Itaque Trimetrum vt alios duos ſupra, puto eſſe Hypercatalecticum, ſi tantùm legas εἰ νὴ Δία γνάθους delendo τὰς, vel εἰ νὴ Δία τὰς γνάθους, vt vnica ſit ſyllaba τοῦ Δία quod tamen & durum & inſolens mihi ſemper videbitur. Ὥσπερ Βουπάλου.] Bupalum pro aſino vel mulo dixerunt antiqui vt Hipponax λάβετέ μου θοἰμάτιον, κόψω Βουπάλου τὸν ὀφθαλμόν. Eupolis ὄνου γνάθον dixit de edacitate & πολυφαγίᾳ. Nam particula βου Græcis ſemper ſigni- A ficauit τὸ πολὺ, vt Hercules βουθοίνας & βουφάγας non quia boues, ſed quia multum aut eſuriret aut ederet. Apud Gloſſographum Heſychium habes, Βούπαλον μέγα καὶ ὄνομα, Putem corrigendum μέγαν ὄνον, καὶ ὄνομα, vt & grandem aſinum notet, & Bupali nomen qui hoſtis dicitur Hipponactis, ſed hoſti illi exiſtimo Hipponacta, Bupali nomē indidiſſe vt aſinum & ἀπαίδευτον argueret, Paulo poſt vbi habes παταξάτω τις deleo τὸ τὶς vt noxium menſuræ verſus, præſertim cùm modò di- B xerit τούτων τις ἢ δὶς ἢ τρίς. Quod autem ait παρέξω in eodem verſu, puto ſanè valere idem atque os præbere (vt ait Martialis) & morigerum eſſe. Gallico Idiotiſmo *Enſter*. Herodotus de hac puſilli animi nota dixit, κρέσσον γὰρ ποιεῦμαι, καὶ ἐμμεμαῶτας τελευτῆσαι, ὑπὲρ παρέχοντας διαφθαρῆναι αἴσχιστῳ μόρῳ. Κύων τῶν ὄρχιων λάβηται.] Puto adludi ad Prouerbium Canis corio guſtato metuendus, Atque haud ſcio an huc reſpexerit Horatius Satyra quinta lib. 2. Quæ ſi ſemel vno de ſene guſta- C rit, deinde, Vt canis à corio nunquam abſterrebitur vncto. Τὸ γῆρας βοῦ.] Delendum puto τὸ βοῦ, vel hic loqui chorum mulierum, vel, ſi virorum, hunc eſſe ſenſum: Ego meum ſenium conſumam potius quàm te patiar ſic loquentem. Τί δ' ὦ ποδηλοῖς δακτύλοις.] Non eſt quin adludat ad libidinem ſpurcæ contrectationis. Nam ποδίζεσθαι eſt βινεῖσθαι, & ſenes quibus Venus eſt quieta digitis potius rem peragunt. Heſychius leuiter videtur emendandus, ποδεῖν, παίειν, συγγίνεσθαι, lege D παίειν, Nam id eſt pauire & concutere.

Στ. Αἰρώμεθ' ἡμεῖς ὕδατος τὴν κάλπιν ὦ Ῥοδίππη.	*STR. At nos aqualem hunc urceum tollamus ô Rhodiſpa.*
Χο. ἀν. Τί δ' ὦ θεοῖσιν ἐχθρὰ σὺ δεῦρ' ὕδωρ ἔχουσ' ἀφίκου.	*CH. s. v. O dira dijsq; inuiſa fœmina, ad quid huc aquam fers?*
Στ. Τί δὲ σὺ πῦρ ὦ τύμβ' ἔχων ὡς σεαυτὸν ἐμπυρεύσων.	*STR. At tu quid ignem ô buſtuarie, vt paratus vri?*
Χο. ἀν. Ἐγὼ μὲν ἵνα νήσας πυρὰν τὰς σὰς φίλας ὑφάψω.	E *CH. s. v. Vnam pyram nunc inſtruens, vram tuas amicas?*
Στ. Ἐγὼ δέ γ' ἵνα τὴν σὴν πυρὰν τούτῳ κατασβέσαιμι.	*STR. Pyram tuam illam exſtinxerim facul fluente riuo.*
Χο. ἀν. Τοὐμὸν σὺ πῦρ κατασβέσεις. Στ. τοὔργον τάχ' αὐτὸ δείξει.	*CH. s. v. Ignem meum tu exſtinxeris? STR. hoc res ſtatim docebit.*
Χο. ἀν. Οὐκ οἶδας εἰ τῇδ' ὡς ἔχω τῇ λαμπάδι σταθεύσω.	*CH. s. v. At ſtulta neſcis quo modo fax quam gero iſta torret.*
Στ. Εἰ ῥύμμα τυγχάνεις ἔχων, λουτρὸν ἐγὼ παρέξω.	F *STR. Si ſqualidas ſordes habes, en balneum parabo.*
Χο. ἀν. Ἐμοὶ σὺ λουτρὸν ὦ σαπρά; Στ. καὶ ταῦτα νυμφικόν γε.	*CH. s. v. Tu ſpurca balneum mihi? STR. Quin-imò nuptiale.*
Χο. ἀν. Ἤκουσας αὐτῆς τοῦ θράσους. Στ. ἐλευθέρα γάρ εἰμι.	*CH. s. v. Audin' ferocem audaciam. STR. ſum nempe libera, inquam.*
Χο. ἀν. Σχήσω σ' ἐγὼ τῆς νῦν βοῆς. Στ. ἀλλ' οὐκ ἔθ' ἡλιάξεις.	*CH. s. v. Has comprimam voces tibi. STR. At iam deſines foro vti.*
Χο. ἀν. Ἔμπρησον αὐτῆς τὰς κόμας. Στ. σὸν ἔργον ὦ Ἀχελῷε.	G *CH. s. v. Huius comam vre teda. STR. Accingere, vnda, iam labori.*
Χο. ἀν. Οἴμοι τάλας.	*CH. s. v. Hei hei mihi.*
Στ. Μῶν θερμὸν ἦν;	*STR. Num feruet hoc?*
Χο. ἀν. Ποῖ θερμόν; οὐ παύσει; τί δρᾷς;	*CH. s. v. Quò feruor? auffer, quid facis?*

A Στ. Ἄρδω σ' ὅπως ἀναβλαστάνῃς.
Χο. αἱ. Ἀλλ' αὖός εἰμ' ἤδη τρέμων.
Στ. Οὐκοῦν ἐπειδὴ πῦρ ἔχεις σὺ χλιανεῖς σεαυτόν.

A *STR. Nam te irrigo ut regermines.*
CH S.V. Quin aridus ſum & iam tremens.
STR. Ignem ergo qui geras, habebis unde mox tepeſcas.

B I S E T V S. Ὦ τύμβε.] τύμβον καλεῖ τὸν γέροντα, διὰ τὸ γήρως ἔσχατον, καὶ τύμβου ἄξιον. ὡς τυφογέροντα οὖν αὐτὸν λοιδορεῖ. ταῦτα δὲ συντακτέον οὕτω, Τί δὴ ὦ τύμβε πῦρ ἔχων ὡς σαυτὸν ἐμπυρεύσων, καὶ σὺ δεῦρο ἀφίκου δηλαδή. ἐμπυρεύσων δὲ, σαυτὸν πυρώσων, καύσων τῷ πυρὶ φερομένῳ. Ἵνα νήσας.] αὐτὸς σωρεύσας. B Τούτῳ κατασβέσωμαι.] τούτῳ τῷ ὕδατι. Σταθεύσω.] σταθεύειν, πυροῦν. καὶ πυρὶ ἡσύχως χλιαίνειν κρέας, καὶ ὀπτῆσαι. Ἡσύχιος, περὶ τούτου καὶ ἐν Ἀχαρνεῦσι, σηπίας στάθευε, τουτέστιν ὄπτα. καὶ ἐν Ἐκκλησιαζούσαις, σηπίας ἐσταθευμένας, ἤγουν ὀπτηθείσας, ἢ πυρὶ χλιανθείσας. ἄλλως, σταθεύειν, τὸ ἡσύχως, καὶ βραδυνόντι πυρὶ ὀπτᾶν. Εἰ ῥύμμα.] ῥύμματα, τρίμματα, σμήγματα, καθάρματα. Σ. ἄλλως. ῥύμμα, ῥύπον, σπίλον, ἀκαθαρσίαν. C σὺ λουτρὸν, δηλονότι παρέξεις; δ' ὥσπερ· νυμφικὸν δὲ λουτρὸν λέγει, ὅτι αἱ νύμφαι νεωστὶ γημάμεναι πρὶν ἢ μετὰ τῶν νυμφίων κοιμᾶσθαι καθαρότητος μείζονος ἕνεκα λουτροῖς ἐχρῶντο. Ἡλιάξεις.] ἡλιάζω κυρίως ἐν τῷ ἡλίῳ ἁπλῶσαι. ἢ θερμαίνεσθαι ἐν ἡλίῳ. Ἡσύχιος. ὅθεν Ἡλιαία τὸ μέγιστον δικαστήριον Ἀθήνησιν. οὕτω καλούμενον, διὰ τὸ ἐν ὑπαίθρῳ εἶναι τόπῳ, καὶ ὑπὸ τοῦ ἡλίου βάλλεσθαι. ἡλιάζεσθαι δὲ ὅθεν καὶ ἡλιασταί, ἐπὶ τὸ ἐν Ἡλιαίᾳ δικάζεσθαι καὶ ἡλιασταί, οἱ ἐν Ἡλιαίᾳ δικασταί. καὶ τὸ ἡλιάξεις ἐνταῦθα λέγει ἀντὶ τοῦ ἐν Ἡλιαίᾳ δικάσεις ἤγουν ἔτι δικαστὴς ἔσῃ, D οὐδὲ τῆς Ἡλιαίας δικαστής. ἢ καὶ ἁπλῶς, ἐπεὶ ἔτι δικαστὴς εἶ. ἡλιάζειν δὲ ἐν τῷ μέλλοντι ἡλιάσω, καὶ ἡλιάξω. ὡς παίζω, παίσω, καὶ παίξω. Σὸν ἔργον ὦ Ἀχελῷε.] ὦ Ἀχελῷε σὸν ἔργον ἐστί. νῦν ὦ Ἀχελῷε δεῖ σε κατὰ τούτου ποιήσασθαι τὸ σὸν ἔργον, ἤγουν τούτους τοῖς σοῖς ὕδασι βρέχειν. ἡ δὲ Στρατυλλὶς ὕδωρ εἰς τὴν τοῦ γέροντος κεφαλὴν ἐκχέουσα τοῦτο λέγει. τὸν δὲ Ἀχελῷον ὡς θεὸν προσφωνεῖ. Ἀχελῷος δὲ ποταμὸς Ἀρκαδίας. καὶ πᾶν ὕδωρ οὕτω λέγεται. Ἄρδω σ' ὅπως.] ἄρδω, βρέχω. ἄρδειν ἀλλαχοῦ τὸ ποτίζειν. εἰς ἵππον ἄρδειν. Εὐστ. αὖος δὲ, ὅθεν τὸ αὐαλέος, αὐανθεὶς ξηρανθείς. ξηρός. χλιανεῖς δὲ, θερμανεῖς. ὅτι δὲ ὁ χορὸς γερόντων εἶπε, τρέμων, πρὸς τοῦτο ἡ Στρατυλλὶς ἐπιφέρει, σὺ τοίνυν πῦρ ἔχων, σὺ χλιανεῖς. οὕτως αὐτὸν σκώπτει.

CHRIST. Τί δ' αὖ σὺ πῦρ.] Legerem τί δαὶ σὺ πῦρ ὦ τύμβ' ἔχων, ὡς σαυτὸν, &c. Eſt autem ὦ τύμβε C quaſi ô ſilicernium. Sed & verſu proximè praecedenti, ſi conſtare vis ſuis numeris qui Tetrametrum efficiant catalecticum, deleam σὺ & legam ὦ θεοῖσιν ἐχθρὰ δεῦρ'. Ἐγὼ μὲν ἵνα νήσας.] Lego ἐγὼ μίαν νήσας πυρὰν, & verſu proximè ſequenti ἵν' δὴ μίαν τὴν σὴν, &c. Quia antea ſic locutus eſt, μίαν πυρὰν νήσαντες. Εἰ ῥύμμα.] Sordes per hanc vocem intelligit, quae etiam σμήγματα, τρίμματα & καθάρματα, ſed in hoc verſu tranſponerem verba D ultima & legerem ἐγὼ λουτρὸν παρέξω. Neq; mihi dubium eſt quin λουτρὸν hic ſit lotium, ſeu puellare ſeu virgineum, quod vocat νυμφικόν. Ἄρδω σ' ὅπως] Lego ἄρδω σ' ut & legitur in Veneta edit.

ΠΡΟΒΟΥΛΟΣ, ΑΓΓΕΛΟΣ
Γερόντων.

Πρ. Ἆρ' ἐξέλαμψε τῶν γυναικῶν ἡ τρυφὴ, E
Χ' ὠ τυμπανισμὸς χ' οἱ πυκνοὶ Σαβάζιοι.
Ὅ, τ' Ἀδωνιασμὸς οὗτος οὑπὶ τῶν τεγῶν.
Οὗ 'γώ ποτ' ὢν ἤκουον ἐν τῇ κκλησίᾳ.
Ἔλεγεν δ' ὁ μὴ ὥρασι μὲν Δημόστρατος
Πλεῖν εἰς Σικελίαν. ἡ γυνὴ δ' ὀρχουμένη
Αἰαῖ Ἄδωνιν φησίν. ὁ δὲ Δημόστρατος
Ἔλεγεν ὁπλίτας καταλέγειν Ζακυνθίων. F
Ἡ δ' ὑποπεπωκυῖα, ἡ γυνὴ 'πὶ τοῦ τέγους
Κόπτεσθ' Ἄδωνιν φησίν. ὁ δ' ἐβιάζετο
Ὁ θεοῖσιν ἐχθρὸς, καὶ μιαρὸς Χολοζύγης
Τοιαῦτ' ὑπ' αὐτῶν ἐστιν ἀκόλαστ' ᾄσματα.
Αγγ. Τί δῆτ' ἂν εἰ πύθοιο καὶ τὴν τῶνδ' ὕβριν
Αἳ τἄλλα θ' ὑβρίκασι κἀκ τῶν καλπίδων
Ἔλουσαν ἡμᾶς. ὥστε θαἰματίδια G
Σείειν πάρεστιν, ὥσπερ ἐνουρηκότας.
Πρ. Νὴ τὸν Ποσειδῶ τὸν ἁλυκὸν δίκαιά γε.
Ὅταν γὰρ αὐτοὶ ξυμπονηρευώμεθα

PROBVLVS vel PROVISOR,
Nuntius à ſenibus.

E PROB. *Ergo ille luxus fæminarum promicat*
Sonuſq; tympani & frequens bacchatio
Adoniduſq; leſſus in tectis ſtrepens
In concione nuper auditus mihi,
Dum ſe in Sicanos autumat Demoſtratus
Haud tempori ire, ſaltat uxor interim
Eheuq; Adoni dicit, armites viros
F *Zacynthiorum idem inquijt Demoſtratus*
Legiſſe, ut uxor temulenta per domum
Lugeri Adonin inquit: at vi ducitur
Odium deorum ille improbus Cholozuges:
Has cantiones impudicas efferunt.
NVN. *Quid ſi ô Probule caeteras iniurias*
Quas hæ patrarunt reſcias? lauere nos
Suis matellis, ſuntq; noſtra pallia
G *Quaſſanda terſim, ut illa quum permiximus.*
PR. *Teſtor marinum Troſſuli numen dei,*
Iure iſta patrant, namq; nos cùm nequiter

B I S E T V S. Ἆρ' ἐξέλαμψε.] στίχοι ἰαμβικοὶ τρίμετροι ἀκατάληκτοι. Πρόβουλος εἰς τὴν σκηνὴν προελθὼν θεῖν, τῶν τότε γυναικῶν κατατρέχει, καὶ τὰς τούτων τρυφὰς, καὶ τὴν ἀκολασίαν ψέγει. καὶ δὴ καὶ τούτων τινὰς ὀνόμασι χαρακτηρίζει. Πρόβουλος δὲ νῦν, ὁ ἔξαρχος τοῦ βουλευτηρίου, ἢ ὁ προεστηκτόμενος. Ἡσύχιος. ἀλλαχοῦ δὲ Πρόβουλος ἀρχή τις παρὰ τοῖς Ἀθηναίοις μετὰ τὴν ἐν Σικελίᾳ συμφορὰν καταστᾶσα. ὡς δῆλον ἐκ τῆς ὀγδόης τῆς Θουκυδίδου ξυγγραφῆς. Ὅμως δέ, φησιν, ὡς ἐκ τῶν ὑπαρχόντων ἐδόκει χρῆναι μὴ ἐνδιδόναι, ἀλλὰ παρασκευάζεσθαι καὶ ναυτικὸν, ὅθεν ἂν δύνωνται ξύλα ξυμποριζομένους, καὶ χρήματα, καὶ τὰ τῶν ξυμμάχων ἐς ἀσφάλειαν ποιεῖσθαι. καὶ μάλιστα τὴν Εὔβοιαν, τῶν τε κατὰ τὴν πόλιν τι ἐς εὐτέλειαν σωφρονίσαι. καὶ ἀρχήν τινα πρεσβυτέρων ἀνδρῶν ἑλέσθαι, οἵτινες περὶ τῶν παρόντων ὡς ἂν καιρὸς ᾖ προβουλεύσουσι. Σαβάζιοι.] Σαβάζιος, ὁ αὐτός ἐστι τῷ Διονύσῳ. ἔτυχε δὲ τῆς προσηγορίας ταύτης παρὰ τὸν γινόμενον περὶ αὐτὸν θειασμόν. τὸ γὰρ εὐάζειν, οἱ βάρβαροι σαβάζειν φασίν. ὅθεν καὶ τῶν Ἑλλήνων τινὲς ἀκολουθοῦντες τὸν εὐασμὸν σαβασμὸν λέγουσιν. ἔνθεν Σαβάζιος, ὁ Διόνυσος. Σάβους ἔλεγον καὶ τοὺς ἀφιερωμένους αὐτῷ τόπους, καὶ τοὺς βάκχους αὐτοῦ. Σ. περὶ τούτων δὲ, καὶ ἐν ἀρχῇ τῶν Σφηκῶν, καὶ ἐν Ὄρνισι διὰ πλειόνων εἴρηται. Ὅ, τ' Ἀδωνιασμός.] τίς μὲν γέγονεν ὁ Ἄδωνις, τίνος υἱὸς, καὶ ἅ τινα περὶ αὐτοῦ οἱ ποιηταὶ μεμυθεύκασι, μηδενὶ ὡς οἶμαι, ἄγνωστον. Ἀδώνιον δὲ, τὸ τοῦ Ἀδώνιδος εἴδωλον. Ἀδώνια δὲ θηλυκῶς, ἤτοι τὰ Ἀδώνια πληθυντικῶς, ἑορτή τις τῷ Ἀδώνιδι, καὶ τῇ Ἀφροδίτῃ ἀγομένη. ὡς εἴρηται ἐν τῇ Εἰρήνῃ, ἐν τῷ

Πέμπετε τὰς ἄλλας τελετὰς τὰς τῶν θεῶν,
Μυστήρι' Ἑρμῇ, διπόλει', Ἀδώνια.

ὅθεν καὶ τὸ ῥῆμα Ἀδωνιάζω, τὸ ταύτην τὴν ἑορτὴν ἄγω. ἀφ' οὗ καὶ ὄνομα ῥηματικὸν, Ἀδωνιασμός. ὡς συμποσιασμὸς ἀπὸ τοῦ συμποσιάζω χαρακτηρίζεται. ταῦτα δὲ πάντα, ἴσως, ὅτε τὸν θρῆνον, τὸν ἐπὶ τῷ Ἀδώνιδος θανάτῳ ποιούμενον ἤκουσε. καὶ οὕτως ἐντεῦθεν ληπτέον, ἐκ τῶν ἑξῆς φαίνεται οὖσα ἐπὶ τῶν τεγῶν, τὸ πλῆρες. ἐπὶ τῶν τεγῶν. τέγη δὲ, καὶ στέγη. τέγος καὶ στέγος ταὐτὸ, οἴκημα. Ἡσύχιος. οὗ γώ ποτ' ἤκουον. τὸ πλῆρες, οὗ ἐγώ ποτε ἤκουον. καὶ ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ. ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ. Μὴ ὥραισι.] ὥραισι, ἐν ὥραις. ἐν ὥρᾳ. ἐν καιρῷ ἐπιτηδείῳ. ὁ νοῦς. ὁ δὲ Δημόστρατος ἔλεγεν αὐτοὺς οὐκ ἐν ὥρᾳ, ἀλλ' ἀκαίρως εἰς τὴν Σικελίαν πλεῖν. Ὁπλίτας καταλέγειν.] καταλέγειν ὁπλίτας, τὸ διαγράφειν, τὸ καταγράφειν. Ξενοφῶν. Ὁπλίτας τε αὖ καταλέξασθαι χιλίους ἐπεψηφίσαντο. καὶ αὖθις. μετὰ δὲ ταῦτα κατελέξαντο τὴν στρατιάν. ὁπλῖται δὲ, πελτασταὶ, ψιλοὶ τῆς πεζικῆς εἰσι καὶ μαχίμου δυνάμεως. ἔχουσι δὲ διαφοράς. ὁπλῖται μὲν γὰρ λέγονται, οἱ βαρυτάτῃ ὁπλίσει κεχρημένοι, κατὰ τὸν Μακεδονικὸν τρόπον, ἀσπίσι περιφερέσι, καὶ δόρασι περιμηκεστέροις. ψιλοὶ δὲ, οἱ κουφοτάτῃ κέχρηνται, τόξοις, καὶ ἀκοντίοις, καὶ λίθοις ἐκ σφενδόνης ἢ ἐκ χειρός. οἱ δὲ πελτασταὶ μέσῃ πως κέχρηνται σκευῇ. ἔστι γὰρ πέλτη, μικρά τις ἀσπιδίσκη, καὶ κούφη. καὶ τὰ δόρατα πολὺ τῶν ὁπλιτῶν λειπόμενα. Σ. Ζακυνθίων.] Ζάκυνθος ἀρσενικῶς καὶ θηλυκῶς παρ' Ὁμήρῳ ὡς μαρτυρεῖ Στέφανος περὶ πόλεων πόλις ἐστίν, ἀπὸ Ζακύνθου τοῦ Δαρδάνου. ὁ πολίτης Ζακύνθιος. Θουκυδίδης δὲ ἐν δευτέρῳ τῆς ξυγγραφῆς, τάδε λέγει, γράφων οὕτως. Οἱ δὲ Λακεδαιμόνιοι, καὶ οἱ ξύμμαχοι τοῦ αὐτοῦ θέρους ἐστράτευσαν ναυσὶν ἑκατὸν ἐς Ζάκυνθον τὴν νῆσον, ἣ κεῖται ἀντιπέρας Ἤλιδος. εἰσὶ δὲ Ἀχαιῶν τῶν ἐκ Πελοποννήσου ἄποικοι, καὶ Ἀθηναίοις ξυνεμάχουν. ὑποπεπωκυῖα δὲ, μεθύουσα. ὑποπίνειν γὰρ, μεθύσκεσθαι. Κόπτεσθ' Ἄδωνιν.] κόπτειν, κοινῶς μὲν τὸ διαιρεῖν. παρ' Ἀττικοῖς δὲ, τὸ κρούειν, καὶ πλήσσειν ἐστί. κόπτειν τὴν θύραν. καὶ κόπτειν, τὸ ἐλαύνειν, καὶ σφυροκοπεῖν. κόπτεσθαι δὲ κεφαλὴν χερσὶν, ὅτι ἐντελῶς λέγεται, κόπτεσθαι κατὰ μόνας ἁπλῶς. καὶ κόπτεσθαι, τὸ πενθεῖν, ὅθεν κοπετὸς, τὸ πένθος, ὁ θρῆνος. κόπτεσθε

A τοίνυν τὸν Ἄδωνιν, ἀντὶ τοῦ πενθεῖτε, καὶ θρηνεῖτε. ἐβιάζετο δὲ, δηλονότι τὴν αὐτοῦ γυναῖκα, πρὸς βίαν ἔφθειρεν. ἢ πρὸς βίαν αὐτῇ συνῆν. ἀκόλαστα δὲ ᾄσματα, καὶ ἀσελγῆ, οὐδ' ἀκουστὰ ὑπ' αὐτῶν, ὑπ' αὐτῶν ᾄδεται. διὰ πάντων δὲ τούτων ὁ Πρόβουλος δηλοῖ τὴν γυναικῶν ἀκολασίαν, καὶ κακίαν, ὑφ' ἧς καὶ πρὸς τοῦτο τὸ πραττόμενον καὶ τόλμης ἐσχάτης ἔργον αὐτὰς προαχθείσας οὐδὲν θαυμαστὸν εἶναι λέγει.

CHR. Πρόβουλος.] Hic erat cum pluribus aliis ἔξαρχος τοῦ βουλευτηρίου, Herodotus vocat eo no- B mine quos Prouiſores dicimus, Hi videbant ne quid ipſi nouem magiſtratus contra Rempublicam facerent. Eoſdem fuiſſe Νομοφύλακας etiam putauit magnus Budæus, Principes Senati vocare poſſumus. Sudas in illa ſua Collectaneorum farragine viginti primùm fuiſſe, deinde plures creatos ſcribit poſt cladem Siciliæ qui cauerent ne quid Reſpub. caperet detrimenti. Eos maximus magiſter Ariſtoteles conuenire magis ſcribit in dominatu paucorum quàm in ſtatu multi- C tudinis, cuius Reipublicæ proprius ordo eſt βουλὴ non προβουλή. vide ipſum lib. 4. Politicon. Meminit idem τῶν προβούλων lib. 3. Rhetoricorum vbi Sophoclem πρόβουλον conſuiſſe ait cum aliis προβούλοις, conſtituendos 400. Archontas. Ibi Græcus interpres προβούλους eſſe vult eos qui de rerũ euentis conſulunt & deliberãt. Ὅ τ' Ἀδωνισμ.] Legẽdũ omnino Ἀδωνιασμός. Sic enim vel Heſychio teſte, dicitur lugubris Nenia quæ ſuper Adonide celebratur. Mox vbi habes ὥραισι, in Veneta edi- D tione legitur ὥραισι, vtrouis modo legas, ciccum, vt ait ille, non interduim. Ἡδ' ὑποπεπωκυῖα.] Id eſt probè appota vt loquitur Latinitatis eligentiſſimus M. Plautus, Malè autem Veneta editio ὑποπεπτωκυῖα. Qui error occupauit Irenam fabulam, neque à me animaduerſus fuit etſi monitori Leopardo doctiſſimo viro, iamdudum auſcultandum fuerat qui cap. 23. libr. 9. Emendationum ſuarũ totus eſt in huius vocis explicatione. Quod paulò poſt ait de Cholozyge, nondum liquido mihi conſtat de ſenſu recto huius loci.

BISETVS. Τί δῆτ' ἂν εἰ.] ἔρχεται ὁ τῶν γερόντων E ἄγγελος, ὃς ἀγγέλλει ἅπερ αὐτοὶ ὑπὸ τῶν γυναικῶν ἔπαθον. ὁ δὲ Πρόβουλος καὶ αὐτὸς καταγγέλλας τά τινα διηγησάμενος, τούτων αἰτίαν εἶναι λέγει, τὴν ἄγαν τῶν ἀνδρῶν πρὸς τὰς ἑαυτῶν γυναῖκας φιλοστοργίαν, καὶ ἄνεσιν. εἶτα καὶ ἑαυτὸν ὑπὸ γυναικῶν ἐκκλεισθέντα μέμφεται. τέλος δὲ, καὶ τινῶν δημοσίων ὑπηρετῶν προσκληθέντων ἅπαντας πρὸς τὴν ἀκρόπολιν, τὰς αὐτῆς πύλας διαρρήξαντες ὁρμῶνται. Ἔλουσαν.] τῷ ὕδατι ἐκ τῶν καλπίδων ἐκχεομένῳ ἡμᾶς ἔβρεξαν ὥστε λοῦσαι δοκεῖν. Ὥστε θοἰμα- F τίδια.] τοῦ νοῦ, καὶ μέτρου χάριν, ταῦτα γραπτέον οὕτως. ὥστε θοἰμάτιδια. θοἰμάτιον Ἀττικῶς, ὅπερ κοινῶς, τὸ ἱμάτιον καλεῖται. ἐντεῦθεν δὲ τὸ ὑποκοριστικὸν θοἰματίδιον, τὸ ἱματίδιον. Ὥσπερ ἐνεουρηκότας.] ὁ νοῦς. τὰ ἡμῶν ἱματίδια τῷ ὕδατι οὕτως ἔβρεξαν, ὥστε ἡμᾶς φαίνεσθαι ἐνουρηκότας αὐτοῖς. ὥστε αὐτὰ τῷ ἡμῶν οὔρῳ βεβαπτίσθαι δοκεῖν. τὸ δὲ ἐνεουρηκότας Ἀττικῶς εἴρηται ἀντὶ τοῦ ἐνουρηκότας, παρὰ τὸ ἐνουρεῖν. Τὸν ἁλυκόν.] ἁλυκόν. ὀξύτονον καὶ δασυνόμενον. ἁλυκὴ, κατὰ τὸν Ἡσύχιον. ἐὰν μὲν τὸ α δα- G σύνηται, ἡ θάλασσα. ἐὰν δὲ ψιλῆται, ἀλύκεος μὴ ἔχουσα. ὁ αὐτὸς, ἁλυκὸν, ἁλμυρόν. τὸ δὲ μέγα ἐτυμολογικὸν, ἁλυκὸς, ἁλμυρὸς, παρὰ τὴν ἅλα. ἁλικὸς καὶ ἁλυκὸς, ὡς τρυφάλεια, τρυφάλεια. διὸ καὶ οὐκ ἀπιθάνως τεκμαίροιτό τις εἶναι τὸ ἁλυκὸν ταὐτὸ τῷ ἁλυκὸν, ἤγουν ἅλιον, καὶ θαλάσσιον εἶναι. ἔστι δὲ τὸ ἐπίθετον τοῦ Ποσειδῶνος τοῦ πρὸς ἀντιδιαστολὴν τοῦ Ἱππικοῦ, εἴτε Ἱππίου, ὡς ἐν Νεφέλαις,

Νὴ τὸν Ποσειδῶ τουτονὶ τὸν Ἵππιον,

καὶ τῶν ἄλλων ἐπιθέτων εἴρηται. ἁλυκὸς δὲ λέγεται διὰ τὸ τῆς ἁλὸς, εἴτουν τῆς θαλάσσης ἀνάσσειν. ἁλυκοῦ δέ ἐστι τὸ ἁλυκὸν Ἀττικῶς ἀντὶ τοῦ ν, ἐν τῷ τῆς τετάρτης κλίσεως ἐπὶ τῆς αἰτιατικῆς, ὡς καὶ τὸ, τὸν λαγὼ, τὸν Ἄθω, τὴν Κῶ, τὴν Τέω, καὶ ἄλλα πολλὰ παρὰ τοῖς τῶν παλαιῶν Ἀττικῶν, ἃ διὰ A τοῦ ω κοινῶς ἐκφέρεται. ἀλλὰ τοῦτο σημειωτέον ὡς καινότερον, καὶ ὀχηρότερον.

CHRIST. Ωσεὶ θ' αἱματίδια.] Lege θ' ἁματίδια pro τὰ ἱματίδια, qua ratione θοιμάτιον dicitur τὸ ἱμάτιον, & ille locus ſiue adluſio apud Laertium, ἐν ἀλειμματίοις, & ἐν ἀλλοιματίοις, hinc fluxit. Paulo poſt pro ὃν ἐσκεύασας legerem ὃν τ' vel ὡς.

Ταῖσι γυναιξὶ καὶ διδάσκωμεν τρυφᾶν,
Τοιαῦτ' ἀπ' αὐτῶν βλαστάνει βουλεύματα.
Οἱ λέγομεν ἐν τῶν δημιουργῶν τοιαδί.
Ω χρυσοχόε τὸν ὅρμον ὃν ἐσκεύασας
Ορχουμένης μου τῆς γυναικὸς ἑσπέρας,
Η βάλανος ἐκπέπτωκεν ἐκ τοῦ τρήματος.
Εμοὶ μὲν οὖν ἔστ' ἐς Σαλαμῖνα πλευστέα.
Σὺ δ' ἢν σχολάσῃς πάσῃ τέχνῃ πρὸς ἑσπέραν
Ελθὼν, ἐκείνῃ τὴν βάλανον ἐνάρμοσον.
Ετερος δέ τις πρὸς σκυτοτόμον ταδὶ λέγει
Νεανίαν καὶ πέος ἔχοντ' οὐ παιδικόν.
Ω σκυτοτόμε, τῆς μου γυναικὸς τοὺς πόδας
Τὸ δακτυλίδιον πιέζει τὸ ζυγὸν,
Αθ' ἁπαλὸν ὄν. τοῦτ' οὖν σὺ τῆς μεσημβρίας
Ελθὼν χάλασον ὅπως ἂν εὐρυτέρως ἔχῃ.
Τοιαῦτ' ἀπαντᾷ εἰς τοιαυτὶ πράγματα.
Οτέ γ' ὢν ἐγὼ πρόβουλος ἐκπορίσας ὅπως
Κωπῆς ἔσοντ'. τἀργυρίου νυνὶ δέον
Υπὸ τῶν γυναικῶν ἀποκέκλεισμαι τῶν πυλῶν.
Αλλ' οὐδὲν ἔργον ἑστάναι φέρε τοὺς μοχλοὺς
Οπως ἂν αὐτὰς τῆς ὕβρεως ἐγὼ σχέθω.
Ποῖ κέχηνας ὦ δύστηνε; ποῖ δ' αὖ σὺ βλέπεις;
Οὐδὲν ποιῶν ἀλλ' ἢ καπηλεῖον σκοπῶν.
Οὐχ ὑποβαλόντες τοὺς μοχλοὺς ὑπὸ τὰς πύλας
Εντεῦθεν ἐκμοχλεύσετ', ἐνθένδ' ἐγὼ
Συνεκμοχλεύσω. Λυ. μηδὲν ἐκμοχλεύετε.
Εξέρχομαι γὰρ αὐτομάτη τί δεῖ μοχλῶν.
Οὐ γὰρ μοχλῶν δεῖ μᾶλλον ἢ νοῦ καὶ φρενῶν.

B *Hortemur illas vivere, ac vitam parem*
Agemus, inde exempla manant talia.
Nam ſic opifices ſape compellant viri,
Quod aurifex monile fabricaveras,
Dum noſtra ſero ſaltat uxor veſpere
Elapſa pendens fibula è foramine eſt,
Mihi Salamina navigandum protinus:
Quod ſi tibi opera eſt, te rogo ut prima face
C *Viſens ad hanc ſpinther reconcinnes fluens:*
Quidam alter iſta verba ſutori inquiet
Iuveni, & habenti grandiorem mentulam,
O ſutor, urit coniugis meæ pedem
Corrigia nexi calcei ſubſtrictior
Tenella nempe: ſed veni ad meridiem
Et laxiorem redde ſodes, annulum.
Ego incidi iſtis iſta deſignantibus:
D *Poſtquam ergo victum comparavi in remiges*
Proviſor, & nunc uſus argenti expetit,
Mihi impudentes fœminæ occludunt fores.
Quid ſtamus ocioſi? age huc vectes cedo
Ut arceam harum faſtu contumeliam.
Quid oſcitas miſelle, quóve reſpicis?
Nihil facis, tantúmque cauponæ immines:
Vectes age iſtos ianuis ſupponite,
E *Revellite iſthinc, hinc ego evellam ſimul*
Et adiuvabo. LYS. *Parcite hoc convellere,*
Ultrò egredi parata ſum, quid vecti opus?
Plus mente ſana nunc opus quàm vectibus.

BISETUS. Ἐκ τῶν δημιουργῶν.] Δημιουργοὶ, ὥς φησιν Εὐστάθιος, οἱ χειροτέχναι, ἤγουν οἱ δημόσια ἐργαζόμενοι ἐπὶ μισθῷ. παρὰ Δωριεῦσι δὲ, οἱ τοῦ δήμου προεστῶτες, δημιουργοὶ ἐλέγοντο. Ἀττικοὶ δὲ καὶ τὰς πωλούσας τὰ τίμια τῶν γυναικῶν, δημιουργοὺς ἔλεγον. καὶ τὰς ἐν τοῖς γάμοις [illegible] ὁμοίως. καὶ ὁ αὐτὸς ἀλλαχοῦ, δημιουργοὶ γυναῖκες αἱ δημιόσιαι, εἴτουν αἱ πόρναι. νῦν δὲ ἁπλῶς, τοὺς χειροτέχνας οὕτω καλεῖ. τούτων δὲ ἡ σύνταξις καὶ ἐν [illegible]. ἡμεῖς τοῖς τῶν δημιουργῶν. ἤγουν ἡμεῖς τοῖς δημιουργοῖς εἴπομεν τοιαῦτα, τὰ [illegible]. Τὸν ὅρμον.] ὅρμος, νῦν ὁ γυναικεῖος [illegible] ἢ ἄλυσις [illegible] κόσμος. παρὰ τὸ εἴρειν, ὅ ἐστιν [illegible]. [illegible] βάλανοι δὲ, τὰ ἐξαρτήματα τῶν ὅρμων [illegible] βάλανος κυρίως λέγεται ὁ τῶν δρυῶν καὶ τῶν φοινίκων καρπός. καὶ [illegible] τὸ ἄκρον τοῦ αἰδοίου. καθ' ὁμοιότητα. καὶ ἰατροὶ τὰ ἐντιθέμενα τῇ ἕδρᾳ, βαλάνους

[illegible]

F λέγουσι. ἐκ τοῦ τρήματος δὲ τοῦ ὅρμου δηλονότι, ὅπου πρότερον ἦν ἡρμοσμένος. τρῆμα δὲ, τὸ τρύπημα. κοινῶς παρὰ τὸ τορεῖν, [illegible] κατὰ συγκοπὴν τρεῖν. ὅ ἐστι τρυπᾶν. ἡ δὲ τούτων σύνταξις οὕτω. ὦ χρυσοχόε, ἡ βάλανος τοῦ ὅρμου, ὃν ὅρμον ἐσκεύασας, ἐκπέπτωκε, καὶ τὰ ἑξῆς. ἀλλὰ τὸ σχῆμα χαριέστερον.

CHR. Ἡ βάλανος.] Heſychius rectè τὰς βαλάνους exponit τὰ ἐξαρτήματα τῶν ὅρμων περὶ τὸν τράχηλον. Sed quia βάλανος etiam pro parte obſcena accipitur plerumque, videtur Comicus eo alludere voluiſſe, & in voce τρήματος, intellexiſſe illam Sotadicam τρυπαλίαν [illegible] τὸ [illegible]. G Quod autem ait poſtea τὴν βάλανον ἐνάρμοσον vel potius diuiſim ἐν ἅρμοσον, quis neget antiquum hoc reſpexiſſe Comicum Latinum, cum dixit Menechmis, Iubeántque nouum ſpinther reconcinnarier.

Bis.

Bisetus. Ἐλθὼν, δι' αἰτήν.] στιλπνὸν μὲν τὸ ἐλθών. καὶ τὸ ἐκείνῃ πρὸς τὸ ἐνάρμοσον ἀνοιστέον, οὕτω, πρὸς ἑσπέραν ἐλθὼν, ἐκείνῃ, τῇ μὲν γυναικὶ δηλονότι, ἐνάρμοσον τὴν βάλανον τῷ τρήματι αὐτῆς. ἀλλ' ἐκ τούτων, καὶ τὰ ἀνωτέρω τῆς βαλάνου, καὶ τοῦ τρήματος λεγόμενα δῆλον ἔχειν ἀμφιβολίαν κακεμφάτου, καὶ διὰ τούτων τὴν τῆς συνουσίας ἀσέλγειαν ὑποσημαίνεσθαι. καὶ γὰρ ἡ βάλανος τὸ τοῦ ἀνδρὸς, καὶ τὸ τρῆμα τὸ τῆς γυναικὸς αἰδοῖον σημαίνειν δύναται. καὶ αὕτη ἡ τοῦ βαλάνου ἅρμοσις πρὸς τῇ γυναικὶ, παιδιᾶς καὶ γέλωτος χάριν ἀμφιβόλως τὴν βάλανον ἐκ τοῦ τρήματος τοῦ ὅρμου ἐκπεσοῦσαν, εἶτα ὑπὸ τοῦ δημιουργοῦ πάλιν ἐναρμοσθεῖσαν, καὶ τὸν τῆς συνουσίας τρόπον ἴσως δηλοῖ. τούτων δὲ ὁ νοῦς οὗτος. Εἴτε ἀπὸ τῆς εὐσεβείας, καὶ σωφροσύνης νόμον αἱ ἡμῶν γυναῖκες ἀσελγέστερον ἁμαρτάνουσιν, ἁμαρτήματος τοιούτου τὴν αἰτίαν ἡμᾶς ἀνέχειν ἐχρῆν. καὶ γὰρ ἡμεῖς αὐτοὶ ταῖς ἡμετέραις γυναιξὶ ξυμπονηρευόμεθα, καὶ τρυφᾶν, καὶ ἀσελγαίνειν αὐτὰς διδάσκομεν καὶ πάσης ἀκολασίας ἀφορμὴν αὐταῖς παρέχομεν. τὸ μὲν, τῇ τῶν λόγων ἀπρεπεστέρᾳ συνηθείᾳ. τὸ δὲ, τῇ τῶν ἔργων ἀναιδεστέρᾳ ἀποδείξει. οὐ τοίνυν αὐτὰς, ἀλλ' ἡμᾶς αὐτοὺς ὡς τούτων ἁπάντων αἰτίους δικαίως αἰτιατέον. Ἐν τισὶ δὲ τῶν ἀντιγράφων ἀντὶ τοῦ εὖ ἅρμοσον, γέγραπται ἐνάρμοσον. ὃ καὶ καλῶς ἔχει. Τὸ ζυγόν.] ταῦτα ληπτέον οὕτω, τὸ ζυγὸν πιέζει τοὺς πόδας κατὰ τὸ δακτυλίδιον. ζυγὸν δὲ, ὃ καὶ ἀρσενικῶς ζυγὸς, ὁ παρακείμενος ἱμὰς τοῖς δακτύλοις πλαγίοις ἐπὶ τῶν σανδαλίων. καὶ τὸ ἁπαλὸν ὄν. ἅτε ἀντὶ τοῦ ὡς, ὡς δηλαδή. πιέζει δὲ, θλίβει, σφίγγει. ἀλλ' ἴσως βέλτιον γράφειν ὑποπιέζει. καὶ τοῦ νοῦ καὶ τοῦ μέτρου χάριν, ἐὰν τὸ πρότερον ἰῶτα τοῦ δακτυλίδιον συστέλλεται. τὸ γὰρ ι φύσει κοινόν. Ὅπως ἂν εὐρυτέρως ἔχῃ.] καὶ ταῦτα κακεμφάτου πολλὴν ἀμφιβολίαν, καὶ φανερὰν ὑποτύπωσιν ἔχει τῶν μὲν τὴν συνουσίαν ταῖς γυναιξὶ συμβαίνειν εἰωθότων. Ἐκποριστάς. ὅμοιος. Ἐγὼ τῆς βουλῆς ὢν ἔξαρχος, ἤγουν ἄρχων. καὶ παρασκευαστὰς ὅπως πλεῖστοι κωπῆς ὦσι, νῦν ὅτε τῶν χρημάτων χρείαν ἔχομεν μεγάλων, A ὅμως ὑπὸ τῶν γυναικῶν ἀποκέκλεισμαι τῶν πυλῶν τῆς ἀκροπόλεως, ὅπου τὰ χρήματα τῆς πόλεως ἐν τῷ ταμιείῳ κεῖται. ἄλλως, ἐκποριστὰς τἀργύριον, ἤτοι τὰ χρήματα συλλέξας, χρημάτων εὐπορίαν συλλέξας ὅπως πλείστους κωπῆς, ἤτοι κωπηλάτας, ἤγουν ἐρέτας ἕξομεν, νῦν ἡμῶν μεγάλων χρημάτων χρείαν ἐχόντων, ὑπὸ τῶν γυναικῶν, καὶ τὰ ἑξῆς. ὅπως κωπῆς ὦσι] λέγει, ὅτι πρὸς τὸν πόλεμον, καὶ τὰς ναυτικὰς στρατείας πολλῶν κωπηλατῶν ἐδέομεν. πολλοὺς δὲ κωπηλάτας ἄνευ χρημάτων ἔχειν ἀδύνατον. χρήματα δὲ τοῖς κωπηλάταις παρέχειν οὐκ ἐδύνατο, τῆς ἀκροπόλεως ὑπὸ τῶν γυναικῶν καταληφθείσης. κωπῆς δὲ Ἀττικῶς, ὡς τὸ ἱππῆς. παρὰ δὲ τὴν κώπην, κωπεὺς εἴρηται. καὶ τὸν κωπηλάτην σημαίνει. Ἀλλ' οὐδὲν ἔργον ἑστάναι.] οὐ δεῖ τὸν χρόνον μάτην ἔτι τρίβειν. Ὅπως ἄν.] ὅπως τὴν αὐτῶν ὕβριν σχήσω, καὶ παύσω. Ποῖ κέχηνας] ἡ δὲ ἡ γραφὴ οὐ καλῶς ἔχει. καὶ μέτρου χάριν γραπτέον, Τί κέχηνας; Μηδὲν ἐκμοχλεύετε.] ἡ Λυσιστράτη, τοὺς ἄνδρας ἤδη τὰς τῶν πυλῶν διαρρήξειν ἐπιχειροῦντας ἰδοῦσα, τῶν μοχλῶν ἀφιέναι κελεύει, αὐτὴ πρὸς αὐτοὺς, αὐτομάτως αὐτίκα προσελευσομένας.

C **Chr.** Πιέζει τὸ ζυγόν.] Explanat Heſychius cùm ait ἱμάντα eſſe παρακείμενον τοῖς δακτύλοις ἐπὶ τῶν σανδαλίων, ſed addit Sudas πλαγίοις δακτύλοις. Mox cùm ait ἐκποριστὰς, intellige ἐξανύσας. Ὅπως κωπῆς ὦσι.] Aut falli me neceſſe eſt (quod ſæpè nimis accidit) aut innuit de Trierarchia, Nā qui iſtud muneris obibat & ad nauale bellum neceſſaria ſuppeditabat, τριηραρχεῖν dicebatur, victum autem remigibus ſufficiebant Trierarchi. Ποῖ κέχηνας ὦ.] Hic verſus Trimeter eſt Trochaicus Catalect. Tamen ſi ποῖ exſulare facis, aut παραπεγραφῆς locum obtinere vis, ſimilis erit verſus cęteris Trimetris Iambicis. Mox verò pro ὑποβαλόντα lego ὑποβαλόντες. verſus autem ille οὐ γὰρ μοχλῶν δεῖ, niſi fallit me memoria, parodia eſt ad verſus Euripidæ.

E

ΠΡΟΒΟΥΛΟΣ, ΛΥΣΙΣΤΡΑΤΗ, Στρατυλλίς.

Πρ. Ἄληθες ὦ μιαρὰ σύ. ποῦ 'σθ' ὁ τοξότης;
Ξυλλάμβαν' αὐτὴν κ' ὀπίσω τὼ χεῖρε δεῖ.
Λυ. Εἴτ' ἄρα νὴ τὴν Ἄρτεμιν τὴν χεῖρά μοι
Ἄκραν προσοίσει δημόσιος ὢν κλαύσεται.
Πρ. Ἔδεισας οὗτος; οὐ ξυναρπάσει μέσην;
Λυ. Καὶ σὺ μετὰ τούτου κ' ἀνύσαντε δήσετον.
Στ. Εἴτ' ἄρα νὴ τὴν Πάνδροσον ταύτῃ μόνον
Τὴν χεῖρ' ἐπιβαλεῖς, ἐπιχεσεῖ πατούμενος.
Πρ. Ἰδού γ' ἐπιχεσεῖ. ποῦ 'στιν ἕτερος τοξότης;
Ταύτην προτέραν ξύνδησον ὁτιὴ καὶ λαλεῖ.
Λυ. Εἴτ' ἄρα νὴ τὴν Φωσφόρον τὴν χεῖρ' ἄκραν
Ταύτῃ προσοίσεις, κύαθον αἰτήσεις τάχα.

PROBVLVS, LVSISTRATA, Stratullis.

PROB. *Placet nefanda? lictor arcitenens ubi eſt?*
Heus tu prehende hanc & liga à tergo manus.
F *LVS.* *Teſtor Dianam, ſi quis admorit manum*
Liturgus in me tantulum, flebit nimis.
PR. *Quid extimeſcis? non prehendis ocyus?*
Non tibis & tu colligaturus ſtatim?
STR. *Per Pandroſon, ſi tu manum iſti inieceris*
Vel paululùm calcatus hic cacans eris.
G *PR.* *Hui cacans! ubi alter eſt ſagittifer?*
Prius volo iſtam vinciat quæ ſic blatit.
STR. *Per albicantis lucis auctorem deam,*
Si taxis iſtam, forſit ut cotulam petat.

Πρ. Τουτὶ τί ἦν. ποῦ τοξότης. ταύτης ἔχου.
Παύσω τιν' ὑμῶν τῆσδ' ἐγὼ τῆς ἐξόδου.
Στ. Εἴτ' ἄρα νὴ τὴν Ταυροπόλον ταύτῃ πρόσει,
Ἐκκοκιῶ σου τὰς στενοκωκύτους τρίχας.
Πρ. Οἴμοι κακοδαίμων ἐπιλέλοιφ' ὁ τοξότης.
Ἀτὰρ οὐ γυναικῶν οὐδέποτ' ἔσθ' ἡττητέα
Ἡμῖν. ὁμόσε χωρῶμεν αὐταῖς ὦ Σκύθαι,
Ξυνταξάμενοι. Λυ. νὴ τὼ θεὼ γνώσεσθ' ἄρα
Ὅτι καὶ παρ' ἡμῖν εἰσὶ τέτταρες λόχοι
Μαχίμων γυναικῶν ἔνδον ἐξωπλισμένων.
Πρ. Ἀποστρέφετε τὰς χεῖρας αὐτῶν ὦ Σκύθαι.
Λυ. Ὦ ξύμμαχοι γυναῖκες ἐκθεῖτ' ἔνδοθεν
Ὦ σπερμαγοραιολεκιθολαχανοπώλιδες
Ὦ σκοροδοπανδοκευτριαρτοπώλιδες.
Οὐκ ἐξέλκετ'. οὐ παιήσετ'. οὐκ ἀρήξετε.
Οὐ λοιδορήσετ'. οὐκ ἀναισχυντήσετε.
Παύσασθ'. ἐπαναχωρεῖτε. μὴ σκυλεύετε.
Πρ. Οἴμοι κακῶς πέπραγέ μου τὸ τοξικόν.
Λυ. Ἀλλὰ τί γὰρ ᾤου. πότερον ἐπὶ δούλας τινὰς
Ἥκειν ἐνόμισας ἢ γυναιξὶν οὐκ οἴει
Χολὴν ἐνεῖναι; Πρ. μὰ τὸν Ἀπόλλω καὶ μάλα
Πολλὴν, ἐάν γε πλησίον κάπηλος ᾖ.
Χο. Ὦ πόλλ' ἀναλώσας ἔπη Πρόβουλε τῆσδε γῆς
Τί τοῖσδε σαυτὸν εἰς λόγον τοῖς θηρίοις συνάπτεις;
Οὐκ οἶσθα λουτρὸν οἷον αἵδ' ἡμᾶς ἔλουσαν ἄρτι
Ἐν τοῖσιν ἱματιδίοις. καὶ ταῦτ' ἄνευ κονίας.
Χο.Γ. Ἀλλ' ὦ μέλ'. οὐ χρὴ προσφέρειν τοῖς πλησίοισιν εἰκῆ
Τὴν χεῖρ'. ἐὰν δὲ τοῦτο δρᾷς, κοιλιδιᾶν ἀνάγκη.
Ἐπεὶ θέλω 'γὼ σωφρόνως ὥσπερ κόρη καθῆσθαι
Λυποῦσα μηδὲν ἐνθαδὶ κινοῦσα μηδὲ κάρφος.
Ἢν μή τις ὥσπερ σφηκιὰν βλίττῃ με κἀρεθίζῃ.

A PR. *Quid istud est? vbi ille lictor? heus istam tene,*
Eruptionem hanc perfacul repressero.
STR. Per Tauricam si pergis huc accedere
Crines reuellam flebilem in modum tuos.
PR. Heu me misellum, hic arquitum penuria est,
At non oportet fœminis sic cedere,
B *Age irruamus, ô Scytha, instructo ordine*
Aduorsus illas. LVS. Per deos videbitis
Lectas cohortes esse nobis quattuor
Pugnacium intus fœminarum & armitum.
PR. Vos fœminarum auertite, ô Scytha, manus.
LVS. Exite sociæ fœminæ, huc concurrite
Vos seminiforipisolecipola, simul
Vos allicaupopanivendula aduoco.
Ecquid venitis, caditis, succurritis,
C *Conuiciamini, impudenter pergitis?*
Cessate, cessim abite, ner prædemini.
PR. Cessit meus, eheu, male sagittarius.
LVS. Nam quid putabas? rem tibi cum seruolis
Fore autumabas? tune bilem fœminis
Non esse credis? PR. Imò per Phœbum adfatim
D *Inesse credo, caupo si prope adsiet.*
CH. S.V. O multa frustra verba qui mutaueris
Probule, cur his applicans te bestiis moraris?
Nescisne quali balneo nos alluere nuper
Per nostra pallia, idque labe sordidata nulla?
CH. MVL. Nam proximo stultè suo vis inferenda non est
Miselle, quòd si feceris, os vapulans tumebis
E *Velim quidem modestè, & instar virginis sedere*
Nulli molesta, ne quidem festuculam mouendo,
Dum ne quis, vt vespariam irritans clepat meum mel.

Bisetus. Ἀληθὲς ὦ μιαρὰ σύ] ὑπηρέτης γνωριμώτερόν ἐστιν ὄνομα, καὶ παρὰ τῷ Σουίδᾳ, καὶ τῷ Ἡσυχίῳ ἑρμηνεύεται δοῦλος. τὸ δὲ μέγα Ἐτυμολογικὸν λέγει ἐκ τῆς ὑπὸ προθέσεως, καὶ τοῦ ἐρέσσειν, τὸ κωπηλατεῖν γίνεσθαι τὸ ὑπηρέτης, ἐκβολῇ τοῦ σ διὰ τοῦ ο, καὶ τροπῇ τοῦ ε εἰς η, ὑπηρέτης κυρίως γὰρ ὁ ναύτης. ἔστι δὲ, εἰδικώτερον ὑπηρέτης νοητέος ἐστὶν, ὡς εἷς ὢν ἐκ τῶν δημοσίων δούλων, περὶ ὧν ὁ Πολυδεύκης ἐν τῷ ὀγδόῳ οὕτω γράφει. οἱ πρὸ τῶν δικαστηρίων, καὶ τῶν ἄλλων συνόδων δημόσιοι ὑπηρέται, οἷς ἐπιτέτακτο ἀνείργειν τοὺς ἀκοσμοῦντας, καὶ τοὺς μὴ δέον λέγοντας ἐξαίρειν, καὶ Σκύθαι καὶ Τοξόται, καὶ Σπευσίνιοι ἐκαλοῦντο, ἀπὸ τοῦ πρώτου συντάξαντος τὴν περὶ αὐτοὺς ὑπηρεσίαν. τούτων οὕτως ἐχόντων, δῆλον τὸν ὑπηρέτην, τὸν Τοξότην, καὶ τὸν Σκύθην συνωνύμως λέγεσθαι. διὸ καὶ ἀπιθάνως τινὲς τετμημένοι εἰσὶ, καὶ ἐνταῦθα, καὶ ἐν τοῖς ἑξῆς τὸ τοῦ ὑπηρέτου πρόσωπον, ἀντὶ τοῦ προσώπου τοῦ Προβούλου διεφθαρμένως γράφουσι. τούτῳ γὰρ τὸν εἰκασμὸν βεβαιοῦσιν ὁ νοῦς, καὶ ὁ τῶν λαλούντων λόγος, μάλιστα δὲ, τὰ ὑπὸ τοῦ χοροῦ κάτω λεγόμενα,

Ὦ πόλλ' ἀναλώσας ἔπη Πρόβουλε τῆσδε γῆς.

τοῦ Προβούλου γὰρ ὡς ἄρχοντός τινος ὄντος, ἦν τοῖς ὑπηρέταις ἐπιτάττειν, οὐ τῶν ὑπηρετῶν τῷ Προβούλῳ. καὶ διὰ ταῦτα βέλτιον ἴσως τὸ φανερὸν σφάλμα διορθοῦν. οἱ δὲ πλεῖστοι τῶν παλαιῶν τὴν τούτων τῶν προσώπων γραφὴν σώζειν βουλόμενοι, λέγουσι τοὺς τοξότας τοῖς ὑπηρέταις ὑποτετάχθαι, ὡς τοὺς ἥττους τοῖς κρείττοσι, καὶ τοὺς ἀτιμοτέρους τοῖς τιμιωτέροις. καὶ τὸν ὑπηρέτην εἶναι τὸν ἐκεῖνον, ᾧ μικρῷ πρότερον ὁ Πρόβουλος ἔλεξε, Τὸ κάχλωνας ὁ δύστηνος, καὶ τὸν αὐτὸν ὑπηρέτην νῦν ταῦτα λέγειν

γαν, ἀληθὲς ὦ μιαρὰ σύ. εἶτα ζητεῖν, ποῦ ἐστιν ὁ τοξότης; καὶ αὐτῷ ὡς ὑπηρετοῦντι τέλος προστάττειν ταύτην, ξυλλαμβάνειν αὐτὴν καὶ τὰ ἑπόμενα.

Ἀλλὰ τίς τούτων ὁ ἐγγυητὴς ἀξιόχρεως ἔσται;

ὥσπερ οὐδὲν ἀπερισκέπτως, καὶ ἀβεβαίως κινητέον. σοφῶν οὖν ἐστιν ἀνδρῶν ἐν τοῖς ἀδήλοις, καὶ τοῖς ἐπὶ ὀλίγον ἀπορίαν ἔχουσι, μηδὲν ἀβούλως κινεῖν. ἀλλὰ τὴν παλαιὰν γραφὴν ἀκριβῶς τηρεῖν, ἕως ἂν βελτίονος τύχωσι. τὰς μέντοι τῶν ἐμπειροτέρων ἀνδρῶν γνώμας, καὶ διαφόρους ἐξηγήσεις δηλοῦσαι πάνυ καλὸν, καὶ λυσιτελές. ὁ δὲ νῦν λαλῶν, ὅστις ποτ᾽ ἂν εἴη, εἴτε ὁ Πρόβουλος, εἴτε τις ὑπηρέτης, τὴν Λυσιστράτην ἐκ τῆς ἀκροπόλεως ἐξελθοῦσαν ἰδὼν, αὐτὴν ὑπὸ τῶν τοξοτῶν ταχέως ξυλλαμβάνεσθαι, καὶ δεσμεύεσθαι κελεύει. ἡ δὲ, καὶ ἡ Στρατυλλὶς ἀλλήλαις συνεργοῦσαι, καὶ βοηθοῦσαι γενναίως ἀπομάχονται, καὶ τὴν ἀντιπάλων βίαν ἀπωθοῦσι, τὰς ἄλλας τὰς ἐν τῇ ἀκροπόλει οὔσας προσκαλεσάμεναι. δεῖ, δῆσον. ἐκ τοῦ δέε κατὰ κρᾶσιν. Δημόσιος ὤν.] δημοσίους λέγουσιν, ὥς φησι Σουΐδας, τοὺς τῆς πόλεως δούλους. τοιοῦτοι οἱ ὑπηρέται καὶ τοξόται, καὶ Σκύθαι. Ἔδεισας ἄρα.] ἐφοβήθης. παρὰ τὸ δέος ὅ ἐστι φόβος, παράγεται τὸ δείδω, δείσω. τὸ φοβοῦμαι. ξυναρπάσει δὲ, Ἀττικῶς ἀντὶ τοῦ ξυναρπάσεις. ἀνύσαντε δὲ, ἀνύσαντε μετὰ σπουδῆς ξυλλαβόντε, ταχέως δεῖτον ταύτην ἐν δυϊκῷ ἀριθμῷ. Νὴ τὴν Πάνδροσον.] Σουΐδας Πάνδροσος ὄνομα κύριον γυναικός ἐστι γράφει. τίς δ᾽ αὕτη οὐ δεδήλωκε. Παυσανίας δὲ τὴν Πάνδροσον μίαν τῶν τοῦ Κέκροπος θυγατέρων εἶναι λέγει. τῷ ναῷ δὲ τῆς Ἀθηνᾶς ὁ Πανδρόσου ναὸς συνεχὴς ἦν. ὥσπερ καὶ αὐτὸς ὁ Παυσανίας μαρτυρεῖ. ταύτην οὖν ἐνταῦθα νοητέον. ἐπιχεσεῖ δὲ Δωρικῶς, ὅπερ Ἀττικῶς ἐπιχέσει. καὶ ἐπιχέσῃ. κοινῶς δὲ, ἐπιχέσεις. Ἰδοὺ ἐπιχεσεῖ.] τὸ ἰδοῦ περισπώμενον, ὃ καὶ ἴδε ποιητικῶς, προστακτικόν ἐστι τοῦ εἶδον ῥήματος ὃ ἐν τῷ ἀορίστῳ β. καὶ εἶδον, καὶ παρὰ τοῖς ποιηταῖς ἴδον ἄνευ διφθόγγου, ὅθεν ὁ β. ἀόριστος μ. ἰδόμην, ου, ετο. καὶ ἐν τῷ προστακτικῷ ἰδοῦ, ἰδέσθω, ὡς τὸ τυποῦ, τυπέσθω. ἰδοὺ δὲ ὀξυτονούμενον, ἐπίρρημα δεικτικὸν κοινῶς. παρὰ δὲ τῷ Ἀριστοφάνει ἰδίαν τινὰ, καὶ χαρίεσσαν ἔχει χρῆσιν, ὅταν τὸ τέλος τῶν ὑπ᾽ ἄλλου τινὸς λεγομένων ἐπαναλαμβάνοντες εἰρωνικῶς αὐτῷ συγχωροῦμεν, ὡς ἐνταῦθα. καὶ γὰρ ἡ Στρατυλλὶς ταύτας ἀπειλὰς ἐπιτείνουσα, ἐπιχεσεῖ πατούμενος, ὁ ὑπηρέτης ἀποκρινόμενος, καὶ αὐτὴν καταγελῶν, καὶ σκώπτων, αὐτίκα τὰς αὐτῆς τελευταίας λέξεις ἐπαναλαμβάνων ἐπιφέρει μετ᾽ ἀγανακτήσεως τινος, ἰδοὺ ἐπιχεσεῖ. τοῦτο δὲ παρὰ τοῖς ῥήτορσι, διὰ τῶν, ὡς ἔοικεν, εἰρωνικῶς ληφθέντων, συνωνύμως ἀποφαίνεται. οὕτω καὶ ἐν τῇ Εἰρήνῃ, ἀγροικοῦ τινος Τρυγαίου ἐρωτῶντος ποῖ γῆς οἱ θεοί εἰσιν, ὁ Ἑρμῆς χλευάζων, καὶ εἰρωνευόμενος αὐτῷ ἀποκρίνεται, ἰδοὺ γῆς. τήν τε ἀνδρὸς ἀπειρίαν καὶ ἄγνοιαν μεμφόμενος, ὅτι περὶ τῶν θεῶν ὡς περὶ τῶν ἀνθρώπων ἐφρόνει. καὶ ἐν Ἐκκλησιαζούσαις γυνή τις ἐκκλησιάζουσα λέγει,

Εἶτα πρὶν πιεῖν λέγω;

ἄλλη δὲ γυνὴ ἀποκρίνεται, Ἰδοὺ πιεῖν. οὕτω δὲ ταύτην αὐτὴ ψέγει. ὡς ἀκαίρως, καὶ ἀτόπως περὶ πότου λόγους ποιουμένην. καὶ μετ᾽ ὀλίγον ἡ αὐτὴ αὖθις λέγει,

Τί δ᾽ οὐ πίνουσι κἀν τῇ ᾽κκλησίᾳ. ἡ δὲ ἐπιφέρει,
Ἰδού γε σοὶ πίνουσι.

καὶ δὴ καὶ πλείστοις ἄλλοις ἐν χωρίοις παρὰ τούτῳ τῷ ποιητῇ, πλεῖστα ταύτης τῆς σημασίας παραδείγματα εὕροις. ἔστιν ὅτε καὶ οὕτω λέγομεν καταφρονοῦντες τῶν λόγων, ὧν ἀκούομεν, καὶ παρ᾽ οὐδὲν αὐτοὺς ἡγούμενοι. Κύαθον αἰτήσεις.] ἵνα δηλαδὴ, προσθῇ τοῖς γνάθοις, οὕτως ὑπό τινος ὠθηθῇς, καὶ τυφθήσῃ ὑφ᾽ ἡμῶν. γεμίζουσι γὰρ κυάθους θερμοῦ, καὶ προσκολλῶσι τοῖς οἰδήμασι, καὶ θεραπεύουσι. ταῦτα παρὰ τῷ Σουΐδᾳ, ὧν καὶ σαφεστέραν ἔχεις ἐξή- A γησιν ἐν τῇ Εἰρήνῃ. ἐν τοῖς δὲ, κυάθοις προσκείμεναι, ὅπου τὰ σχόλια οὕτω γράφει, τοῖς γὰρ χαλκοῖς ὀξυβάφοις τὰ ὑπώπια ἀναλείβοντες, ἀφανῆ ποιοῦσι. τοιούτοις γὰρ τοὺς ἐκ πληγῶν ἐθεράπευον μώλωπας. ἔστι δὲ μετωνυμίας σχῆμα. τὸ γὰρ ἑπόμενον, ἀντὶ τοῦ προηγουμένου λαμβάνεται. τὸ προηγούμενόν ἐστι, τὸ τύπτεσθαι. τὸ δὲ ἑπόμενον, τὸ τοιούτοις κυάθοις προσκολληθεῖσι θεραπεύεσθαι. ὅμοιον τούτῳ καὶ τὸ λέγειν, οἰμώξεις, καὶ κλαύσεις. κύαθος δὲ, ὡς αὐτὸς ὁ Σουΐδας φησί, μέτρον ὑγροῦ, ὀγκιῶν β. ἢ κοχλιάρια. παρὰ τὸ χύω, χύαθος. καὶ κατὰ τροπὴν τοῦ δασέος B εἰς ψιλὸν κύαθος. Τὴν Ταυροπόλον.] τῆς Ἀρτέμιδος ἐπίθετον, ἢ ὅτι ἐν Ταύροις Σκυθίας ἔθνει ἐτιμᾶτο, ἢ ὅτι τῶν ταύρων, καὶ τῶν ἄλλων τετραπόδων ἐπιστατεῖν μυθεύεται. περὶ δὲ τούτου τοῦ ἐπιθέτου Εὐριπίδης ἐν Ἰφιγενείᾳ τῇ ἐν Ταύροις ταῦτα λέγει,

Ἐνταῦθα τάξας ναὸν, ἵδρυσαι βρέτας
Ἐπώνυμον τῆς Ταυρικῆς, πόνων δὲ σῶν,
Οὓς ἐξεμόχθεις περιπολῶν καθ᾽ Ἑλλάδα,
Οἴστροις Ἐριννύων, Ἄρτεμιν δέ νιν βροτοὶ
Τὸ λοιπὸν ὑμνήσουσι Ταυροπόλον θεάν.

C νῦν δὲ τὸ ἐπίθετον ἀντὶ τοῦ ὀνόματος κυρίου κατ᾽ ἀντονομασίαν ἐτέθη. πρόσει δὲ, προσελεύσῃ, προσέλθῃς. Ἐκκοκκιῶ.] ἐκτιλῶ, ἐκσπάσω, ἀνασπάσω. στενοχωρήσω τὰς τρίχας, ἐν αἷς τιλλομένη στενάξει. Σ. ἄλλως. τὰς σοῦ τρίχας ὡς κόκκους ἐκ τῶν ῥοιῶν σπάσας κατὰ μίαν ἐκ τῆς κεφαλῆς ἐκτιλῶ, ἐκσπάσω, ὧν ἐκτιλλομένων σὲ κοκκύζειν, στενάζειν, θρηνεῖν, καὶ βοᾶν ποιήσω. Ἐπιλέλοιφ᾽ ὁ τοξότης.] ἐκ τούτων, καὶ ἐκ τῶν ἑξῆς, Ὁμόσε χωρῶμεν αὐτοῖς ὦ Σκύθαι, τινὲς τεκμαίρονται τοὺς τοξότας τῶν Σκυθῶν διενεγκεῖν. καὶ τοὺς τοξότας οὐ τοὺς αὐτοὺς τοῖς Σκύθαις γεγονέναι. D ἀλλὰ οὐδὲν κωλύει τὴν μὲν ὑπηρεσίαν τὴν αὐτὴν γενέσθαι, τὰ δὲ τῶν ὑπηρετούντων ὀνόματα, καὶ τὴν αὐτῶν ὅπλισιν διάφορον. τὴν δὲ τιμὴν ἁπάντων ὁμοίαν γεγονέναι. ἅπαντες γὰρ ἦσαν ὑπηρέται, καὶ φύλακες δημόσιοι. εἰ δέ τις ἄλλην περὶ τούτων ἔχοι γνώμην, πρὸς τοῦτον φιλονείκως οὐ διαμαχητέον. τίς δὲ τῶν τόξων, καὶ τοξοτῶν, καὶ τῶν ὁπλιτῶν διαφορὰ, τίς ἔπαινος, ἢ ψόγος, Εὐριπίδης διὰ πολλῶν ἐν τῷ Ἡρακλεῖ μαινομένῳ δηλοῖ. Γυναικῶν οὐδέποτ᾽ ἔσθ᾽ ἡττητέα.] ἧττα, ἡ νίκη, ᾗ νικώμεθα, ἡ τροπὴ, ἡ ἐλάττωσις, καὶ ἡ νίκη, ᾗ τοὺς ἄλλους νικῶντες ἥττω, καὶ ὑποδεέστερον ποιοῦμεν. τουτέστιν ἐλαττοῦμεν. ὅθεν τὸ ἡτ- E τᾶν, ἥττω, ἐλάττω τιθέναι, ἐλαττοῦν, νικᾶν. ἡττᾶσθαι τινος, νικᾶσθαι ὑπό τινος, καὶ αὐτοῦ ἥττω γίνεσθαι. ὁ νοῦς, οὐ δεῖ ἡμᾶς ἐᾶν ἡττᾶσθαι τῶν γυναικῶν, ἤγουν ὑπὸ τῶν γυναικῶν κρατεῖσθαι, καὶ νικᾶσθαι. ὅπερ αἰσχύνην ἡμῖν μεγίστην φέροι. τοῦτο δὲ εἴρηται ὡς καὶ τὸ γαστρὸς ἡττᾶσθαι. καὶ τῆς ἡδονῆς ἡττᾶσθαι. τὴν δὲ αὐτὴν σύνταξιν τὸ ῥῆμα τοῦτο φυλάττει, ἥνπερ αὐτὸ τὸ ὄνομα. ὡς ὅταν λέγομεν ἡδονῆς, ἔρωτος, ἢ γαστρὸς ἥττων. Ὁμόσε χωρῶμεν.] ὁμόσε χωρεῖν, πολεμικῶς, ἢ ἐριστικῶς συμβάλ- F λειν, μάχην πρός τινα συνάπτειν. πολεμικῶς ἐπιχειρεῖν τινι, μάχεσθαι. Ἔνδον.] ἢ ἐν πόλει, ἢ ἐν ἀκροπόλει ὃ καὶ πιθανώτερον. ἐκθεῖτε ἔνδοθεν, ἐκ τῆς ἀκροπόλεως ἐκτρέχετε βοηθήσουσαι. ἐξωπλισμένων δὲ, τουτέστι καλῶς ὡπλισμένων, καὶ πᾶσαν πολεμικὴν ὅπλισιν, καὶ παρασκευὴν ἐχουσῶν. ἡ γὰρ ἐξ πρόθεσις ἐνταῦθα οὐκ ἔξω, οὐδὲ στέρησιν, ἀλλὰ παρασκευῆς τι πλήρωμα σημαίνει. Ὦ σπέρμα.] τουτέστιν, ὦ σπερμάτων, καὶ λεκίθων, καὶ λαχάνων ἀγοραιοπώλιδες. ἤγουν ὦ γυναῖκες σπέρματα, λεκίθους, καὶ λάχανα ἐν τῇ ἀγορᾷ πω- G λοῦσαι. ἐκ τῆς γὰρ ἀγορᾶς, τὸ ἀγοραῖος. ὅθεν τὸ σύνθετον γίνεται. λεκιθόπωλις δὲ, γυνὴ πωλοῦσα ᾠά. καὶ λέκιθος, εἶδος ὀσπρίου ὃ καλεῖται πισὸς, διὰ τὸ ἐοικέναι τὴν χρόαν λεκίθῳ ᾠοῦ. καὶ λεκιθόπωλις, ἡ ὀσπριόπωλις, ὡς ἐνταῦθα. Σ.

Ὦ σκοροδοπανδ.] ὦ πανδοκεύτριαι σκόροδα, καὶ ἄρτους πωλοῦσαι. πανδοκεύτρια δὲ ἡ καπηλὶς, παρὰ τὸ πάντας δέχεσθαι. καπηλὶς δὲ παρὰ τὸ κακωύειν τὸν πηλόν. πηλὸς δὲ, ὁ οἶνος. ὅθεν καὶ ἄμπελος οἱονεὶ ἔμπηλος οὖσα, ἡ ἐν αὑτῇ ἔχουσα τὸν πηλόν. παιήσετε, πλήξετε. Παύσασθε] ἐκ τῶν ἤδη λεχθέντων καὶ αὐτίκα λεχθησομένων, δηλονότι, Οἴμοι κακῶς πέπραγέ μου τὸ τοξικόν, φανερὸν εἶδός τι πολεμικῆς συμπλοκῆς, καὶ μάχης, γέλωτος χάριν, ἐν τοῖς ἀνδράσι καὶ ταῖς γυναιξὶ ἀπεικονίσθη, καὶ ἀνεπλάσθη. ἐν ᾧ οἱ ἄνδρες τὰς τῶν γυναικῶν ὁρμὰς, τὰς ἐφόδους, καὶ βίαν ὑπομένειν οὐ τολμήσαντες αἰσχρῶς ἔφυγον. ἡ δὲ Λυσιστράτη τοῦτο καταμαθοῦσα, τοὺς γενναίους στρατηγοὺς μιμησαμένη (οἵπερ τὴν τῆς νίκης δόξαν μάλιστα ἀγαπῶντες, τὸ ἀνακλητικὸν σημαίνουσι, καὶ τοὺς αὑτῶν στρατιώτας ἀπὸ τῆς τῶν ἡττηθέντων πολεμίων σκυλεύσεως ἀποτρέπουσι) ταὐτὸ ποιεῖ. καὶ τὰς γυναῖκας ἤδη νικώσας, ὡς τοὺς νενικημένους ἐλαυνούσας, πρὸς αὐτὴν στρατηγικῶς ἀνακαλεῖ. τοῦτο δὲ μεγίστην ἡδονὴν τοῖς θεωμένοις ἔφερε. Μὴ σκυλεύετε.] σκῦλον, ὡς Εὐστάθιός φησι, τὸ δέρμα λέγεται. ἀφ' οὗ ἴσως καὶ σκυλεύειν, κυρίως τὸ ἐν πολέμῳ βύρσας, ὅ ἐστι βοείας ἀσπίδας λαμβάνειν. ἐξ οὗ καὶ ἀπὸ μέρους, καὶ ἐπὶ πάσης πολεμικῆς σκευῆς ἐλέχθη. δοκεῖ δ' αἰολικὸν εἶναι τὸ σκῦλον, ὡς φαίνεται ἐκ ῥητορικοῦ λεξικοῦ. Ἐάν γε πλησίον κάπηλος ᾖ.] τοῦτο λέγει σκώπτων τὰς γυναῖκας εἰς φιλοποσίαν. καὶ γὰρ ὁ πολὺς οἶνος τὴν χολὴν, καὶ τὴν ὀργὴν τῇ ἑαυτοῦ θερμασίᾳ κινεῖ.

CHR. Ποῦ 'σθ' ὁ τοξότης.] Erant τοξόται Scythæ Liturgi, miniſtri publici, cuſtodes vrbis, olim mille numero medium incolebant forum, caſaſque vel σκηνὰς illic ſtructas habebant. Poſtea tranſierunt in Areopagum, vocabantúrque non ſolùm ſcythæ ſed etiam Speuſinij à ſpeuſino quodam qui eos conſtituerat. Καὶ σὺ μετ.] Puto hæc verba continuari ab Hypereta vel miniſtro & dirigi ad alterum τοξότην. Νὴ τὴν Πάνδροσον.] Mulieris nomen eſt apud Sudam. Hic vel Luna eſt vel Matuta, fortaſſis ſic dicta quia roſida, & πανάπαλος. cyprij tamen δρόσους vocant ὀχεῦες. ſanè puto Artemin tantùm intelligi etiam per Epitheta ſequentia φωσφόρον & ταυροπόλον. Tamen Minerua etiam dicta eſt ταυροβόλος. Euripides autem Artemin dixit φωσφόρον, quamuis hac voce propriè indigitetur ſtella Veneris, Luciférque dicatur. Ἐπιχεσεῖ πατούμενος.] Quia alloquitur ὑπηρέτην ſuſpicor hoc de induſtria dictum, vocabatur autem ἀμὶς vel familiarica ſella etiam ὑπηρέσιον, quamuis propriè magis ſit locus vbi remiges ſeſſitant. Hoc autem genere loquendi vſus eſt in alia fabula Ariſtophanes, Πατούμενοι ὑπὸ τοῦ γέροντος πολλαπλασίονα χέζομεν. Κύαθον αἰτήσεις τάχα.] Minatur illi verbera, Ita inquit pugnorum velitatione contuſum te faciam vt neceſſe ſit tibi cyatho vel cotula quam ſupponas oculis tuis vt detumeſcant. Sic dixit in Pace de vrbibus ὑπωπιασμέναι καὶ κυάθους προσκείμεναι. Vide (ſi operæ putas pretium) quæ illic iamdudum notauimus. Hic autem locus ſic apud Sudam explanatus reperitur. ἵνα προσθῇς ταῖς γνάθοις, οὕτως ὑπωπιασθήσῃ καὶ τυφθήσῃ ὑφ' ἡμῶν, γεμίζουσι γὰρ κύαθον θερμοῦ, καὶ προσκολλῶσι τοῖς οἰδήμασι, καὶ θεραπεύουσι. id eſt, cyathum poſces quod maxillis tuis apponas, Ita nos te ſupprimemus & verberibus tundemus, Nam cyathum vel cotulam calore implent, & tumoribus applicant, ſicque medicinam faciunt. Στενοκωκύτους τρίχας.] ſic lege στενο. per o paruum, ſignificat autem hęc vox comam vel crines in quibus στενάζει ἡ τιλλομένη plorat quæ ſcinditur & vellitur. Quid ſit ἐκκοκιεῖν (pro ἐκκοκκιεῖν dixit, ſed alterum Cappa exemit metri cauſa) diximus in Pace idem eſſe quod Gallofranci dicimus *egrainer*, poſſemus Latinè exciccare, quia ciccus κόκκος, ſed hic dixit ἐκκοκιῶ ἀντὶ τοῦ ἐρημώσω, vel potius ἐκτιλῶ & ἀνασπάσω. Ὦ σπερμαγοραιο.] Epitheton fictum & factum è mulieribus quæ vendunt in foro omne genus ſemina oua piſa & olera, ſequens ex alliis caupona & pane. In Pluto vel Diuite fabula ſupra omnes mulieres, clamoſas exiſtimat τὰς πανδοκευτρίας & λεκιθοπώλιδας. Euripidis matrem λαχανοπώλιδα fuiſſe dicunt vel ſaltem σκανδικοπώλιδα, id eſt, olera vendidiſſe, vel ſcandycem quam Cichorij ſpeciem fuiſſe liquet ex Theophraſti Hiſtoriarum lib. 7. cap. 10. ne diutius Grammatici crucem ſibi figant in ignotæ herbæ explicatione, vt nos docuit maximus in Rep. literaria dictator Iulius Cæſar Scaliger. Eſt autem mihi monendus Lector, de ſecundo verſu ὦ σκοροπανδο. legendum videri ὦ σκοροδοπανδο. Οὐκ ἐξέλκετ', οὐ παιήσετ'.] Sequor Venetum exemplar quod habet ἐξέλθετ', ſed lego οὐ 'ξέλθετ' pro οὐκ ἐξέλθετε, vt metrum habeamus integrum niſi mauis οὐκ ἔλθετ'. Sed quòd ait παιήσετ' notandum eſt etiam παίειν eſſe πᾶν ὁτιοῦν συντόνως ποιεῖν, vt in Acharnenſibus vſus eſt hic noſter. Dicebant autem Attici παίσω & παιήσω, vt in Nebularum fabula, τοιαύτας σφενδόναις παιήσομαι. Mox vbi habes πολλήν γ' ἐὰν πλησίον, legerem πολλήν ἐάν γε πλησ.

Bisetus. Ὦ πολλ' ἀναλώσας ἔπη.] ὁ τῶν ἀνδρῶν χορὸς τὸν Πρόβουλον προτρέπει πρὸς τὸ μήτε τοὺς λόγους, μήτε τὰ ἔργα μάτην ἔτι τρίβειν τοῖς γυναιξὶν ἀπρεπῶς ἐρίζοντα. πρὸς δὲ τούτοις σημείωσαι ὅτι ἐκ τῶνδε τῶν χοροῦ λόγων οὐκ ἀλόγως ταῦτα συμπεραίνεσθαι δυνάμεθα, τὰ ἐν τῇ ἄνω ὁμιλίᾳ, καὶ διαλόγῳ ἀπὸ ταύτης τῆς ἀρχῆς

Ἀληθὲς ὦ μιαρὰ σύ, ἄχρι τέλους λεγόμενα. οὐ πρὸς τὴν ὑπηρέτην, ἀλλὰ πρὸς τὸν Πρόβουλον ἀνοιστέα. καὶ εἰ μὴ οὐ πάντα, ἀλλ' ὅμως τὸ μεῖζον τούτων μέρος. τοὺς δὲ τῶν γυναικῶν λόγους, τὸ μὲν, πρὸς τοὺς ὑπηρέτας, τοὺς τὰ ὑπὸ Προβούλου ἐπιταττόμενα πείθεσθαι βουλομένους, τὸ δὲ, πρὸς αὐτὸν τὸν Πρόβουλον λέγεσθαι. ὃ ῥᾳδίως καταλάβοι ὅστις ἂν ἀκριβέστερον πάντα ἐξετάσῃ. ὅταν γὰρ αἱ γυναῖκες ὑβριστικώτερον, καὶ παῤῥησιαστικώτερον λαλοῦσι, ταῦτα πρὸς τοὺς ὑπηρέτας ἀναμφισβητήτως λέγεται. τὰ δὲ ὑπ' αὐτῶν ἐπιεικέστερον, καὶ μετ' εὐλαβείας τινὸς προφερόμενα, εἰκός ἐστι λέγεσθαι πρὸς τὸν Πρόβουλον, ὡς ἐν ἀρχῇ ὄντα. ταῦτα δὲ πάντα ἐπιμελῶς, καὶ προσηκόντως ἐσκεμμένα, μεγάλην σαφήνειαν, καὶ γέλωτος ἀφορμὴν τοῖς θεαταῖς παρέχει. Τί τοῖσδε ταυτ.] στίχοι ἰαμβικοὶ τετράμετροι καταληκτικοὶ η. Ἱματιδίοις.] οὕτω καὶ ἄνω εἶπεν

Ἔλουσαν ἡμᾶς ὥστε θοἰματίδια σείειν πάρεστι.

Ἄνευ κονίας.] κονία, τὸ ἐκ τέφρας καθιστάμενον ὑγρόν. Πολυδεύκης, κονίαν λέγει, ὅπερ Λατῖνοι λιξίβιον, εἴτε λιξιόνιον καλοῦσιν. Ἀλλ' ἀμέλει σὺ] τὸ πλῆρες ὦ μέλε. ταῦτα δὲ, οὐ πρὸς τὸν Πρόβουλον, ἀλλὰ πρὸς τὸν ἀνδρῶν χορὸν ὑπὸ γυναικείου χοροῦ λέγεσθαι δοκεῖ.

A κυλοιδιᾷν] τὰ κύλα, καὶ κυλάδες, τὰ ὑπὸ τοὺς ὀφθαλμοὺς. ἐπειδὴ κοῖλα δέ ἐστι τὰ ὑπὸ τῶν ὀφθαλμῶν. ὅθεν κυλοιδιᾷν παρ᾽ Ἀττικοῖς, τὰ κύλα τῶν ὀφθαλμῶν οἰδεῖν ἐκ μακρουπνίας, τυχὸν, ἀϋπνίας. Εὐστάθιος. ἐνίοτε δὲ κυλοιδιᾷν διὰ τὰ πλήγματα νοητέον. Κάρφος.] τὸ ξηρὸν ξυλήφιον. ξύλον λεπτότατον, καὶ ξηρότατον, καὶ κουφότατον. παρὰ τὸ κάρφω, τὸ ξηραίνω. κάρφος δὲ οἱ Ῥωμαῖοι κατὰ τὴν ἐπιχώριον διάλεκτον φιστοῦκαι ὀνομάζουσι, ὅπερ ὀνόματι μικρότατον, καὶ λεπτομερέστατόν τι δηλοῦσι. σφηκίαν δὲ, σφηκῶν ἐσμόν. βλίττειν δὲ, τὸ μέλι ἐκπιέζειν. τὸ μέλι ἀπὸ τῶν κηρίων ἀφαιρεῖν. τὰ τῶν μελιττῶν κηρία B θλίβειν. τὸ δὲ σφηκίαν βλίττειν, καὶ ἐρεθίζειν, παροιμιακῶς λέγεται περὶ τῶν αὐτοῖς κακόν τι παρὰ γνώμην ἀβούλως κτωμένων.

CHR. Κἀνταῦτ᾽ ἄνευ κονίας.] Abſque ſordibus, nam κονία & κονίον & κόνιτρον accipitur plerunque ἀντὶ τοῦ ῥύπους. Paulo poſt vbi habes κοιλοιδιᾷν lege κυλοιδιᾷν, vt eſt apud Theocritum primo Idyllio cùm de ſenibus loquitur fractis ocello patranti vt dixit Satyricus Perſius. Et cum ait λυποῦσα μηδὲν, intelligo μηδένα, Quòd verò ait βλίττειν, hoc verbum eſt mel è fauis eripere. Mox diſtinguo ἀνταλάσῃ, ἀλλά γε.

ΚΟΜΜΑΤΙΟΝ ΧΟΡΟΥ.

Χο. ἀν. Ὦ Ζεῦ τί ποτε χρησόμεθα
Τοῖσδε τοῖσι κνωδάλοις.
Οὐ γὰρ ἔτ᾽ ἀνεκτὰ τάδ᾽ ἀλλὰ βασανιστέον
Τόδε σοι τὸ πάθος μετ᾽ ἐμοῦ.
Ὅ,τι βουλόμεναί ποτε τὴν Κραναὰν
Κατέλαβον. ἐφ᾽ ὅ,τι τε
Μεγαλόπετρον ἄβατον
Ἀκρόπολιν ἱερὸν τέμενος.
Ἀλλ᾽ ἀνερώτα καὶ μὴ πείθου καὶ πρόσφερε
πάντας ἐλέγχους
Ὡς αἰσχρὸν ἀκωδώνιστον ἐᾶν τὸ τοιοῦτο πρᾶγμα D
μεθέντας.

COMMATION CHORI.

CH.V. O Iuppiter ecquid faciam
Talibus nunc beſtijs? C
Non enim hæ ferenda, ſed huius ineunda iam
Tibi cauſa mali, mihiq́;
Quid enim Cranai vrbem vt ita acciperent
Adigere potuit has?
Et Acropolin, aditu haud
Facilis vbi nemus petra habet?
Sed rogita, nec perſuadetor, quin omnibus vtere
elenchis,
Nam turpe quidem eſt ſi res eiuſmodi inexplorata ſinatur.

BISETVS. Ὦ Ζεῦ.] ὁ νοῦς. πῶς τούτοις τοῖς θηρίοις ἡμᾶς δεῖ προσφέρεσθαι; πῶς ταῦτα τὰ θηρία διαθώμεθα; τί περὶ τούτων γνωσόμεθα; τί δὲ τὸ κνώδαλον, ἐν τοῖς ἄνω ἐν ἀρχῇ τῶν Σφηκῶν προείρηται. Ἀλλὰ βασανιστέον.] νῦν ὁ τῶν ἀνδρῶν χορὸς πᾶν τὸ νεῖκος, καὶ ἔριν τὴν πρὸς γυναῖκας ἀφεὶς, πρὸς τὸν Πρόβουλον στραφεὶς πρὸς τὸ τῶν γυναικῶν τόλμημα ἀκριβῶς βασανίζειν προτρέπει. βασανίζειν δὲ, οὐ τὸ αἰκίζεσθαι, καὶ τιμωρεῖσθαι, καὶ μαστιγῶν σημαίνει παρὰ τοῖς Ἀττικοῖς, ἀλλὰ τὸ χωρὶς πληγῶν ἀνακρίνειν, καὶ ἐλέγχειν τἀληθὲς διὰ λόγων. ἀπὸ τῆς βασάνου τῆς χρυσοχοϊκῆς λίθου μεταφορικῶς. καὶ παροιμία, βάσανος λίθος, ἐπὶ ἐξεταζόντων ἐν λόγοις, ἢ ἔργοις. παρ᾽ ὅσον ἡ Λυδία λίθος τὸν χρυσὸν δοκιμάζει. Σ. Τὴν Κραναὰν] οὕτω τὰς Ἀθήνας ἐκάλουν, διὰ τὸ τραχὺ, καὶ λεπτόγεων. ἢ ἀπὸ Κραναοῦ βασιλέως. καὶ πληθυντικῶς Κραναῶν τῶν Ἀθηνῶν. Ἀριστοφ. ἐν Ὄρνισιν, Ἔπειτα μείζω τῶν Κραναῶν ζητεῖς πόλιν; καὶ κραναῶν πετρῶν, τῶν τραχειῶν. Σ. βέλτιον δ᾽ ἴσως Κραναὰν ὀξυτόνως γράφειν. F ἔστι δ᾽ ἔλλειψις τοῦ χώραν, ἢ πόλιν, ἢ ἀκρόπολιν, ὃ καὶ πιθανώτερον. κραναὴ δὲ χώρα ἡ τραχεῖα, καὶ πολλὴν ἔχουσα τραχύτητα, ὡς καὶ ἡ Ἀττική. Σ. καὶ Εὐ. τὸ δὲ κραναὰν, κοινόν. κραναὸν δὲ ἰωνικόν. Ἐφ᾽ ὅ,τι] τίνος ἕνεκα· διὰ τί; τί ποτε βουλόμεναι; τίνι γνώμῃ; ἄβατον δὲ, ἀπρόσιτον, ἀπόρευτον. Σ. Τέμενος] τεμένη, ναοὶ, ἱερὰ, ἄλση, ἢ τὰ ἀφωρισμένα τῇ τιμῇ χωρία. Σ. καὶ τέμενος παρ᾽ Ὁμ. πᾶν τὸ ἀφωρισμένον, εἴτουν ἀποτετμημένον τῆς πόλεως, καὶ εἰς κτῆσιν ἰδίαν τινὸς ἀφωρισμένον χωρίον. παρὰ δὲ τοῖς ὕστερον μόνα τὰ τοῖς θεοῖς ἀφωρισμένα χωρία, τεμένη λέγονται. E Εὐστάθιος. Ὅμηρος Ιλ. Ζ.

Καὶ μὴν οἱ Λύκιοι τέμενος τάμον ἔξοχον ἄλλων
Καλὸν φυταλιῆς, καὶ ἀρούρης. ὄφρα νέμοιτο.

Ἀκωδώνιστον.] ἀπείραστον, ἀβασάνιστον. κωδωνίσαι γὰρ τὸ διαπειραθῆναι. μετῆκται δὲ ἀπὸ τῶν περιπολούντων, καὶ κώδωσι διαπειρωμένων, εἰ ἐγρηγόρασιν οἱ ἐπὶ τῶν φυλακῶν τεταγμένοι. περὶ τούτων δὲ διὰ πλειόνων προείρηται ἐν τοῖς Βατράχοις.

CHR. Ἀκωδώνιστον ἐᾶν] id eſt, ἀπείραστον, ἀβασάνιστον, Metaphora ſumpta ab iis qui traxant vigilias & tubarum ſono explorant dormiántne cuſtodes. Alij à coturnicibus tranſlatum putant, nonnulli ab equis, quidam à vaſis, eſt autem διακωδωνίσαι idem quod δοκιμάζειν.

ΠΡΟΒΟΥΛΟΣ, ΛΥΣΙΣΤΡΑΤΗ,

Ἄλλη Γυνή.

G

Πρ. Καὶ μὴν αὐτῶν τοῦτ᾽ ἐπιθυμῶ νὴ τὸν Δία
πρῶτα πυθέσθαι
Ὅ,τι βουλόμεναι τὴν Ἀκρόπολιν ἡμῶν ἀπεκλείσατε μοχλοῖς.

PROBVLVS, LVSISTRATA,

Altera Mulier.

PR. Ergo hoc primùm cupio ſcitari ab eis
& quærere cauſas.
Quaſpe quidve petentes noſtram ferreo obice
clauditis vrbem?

Λυ. Ἵνα τἀργύριον σῶν παρέχωμεν καὶ μὴ πολε-
μοῖτε δι' αὐτό.
Πρ. Διὰ τἀργύριον πολεμοῦμεν γάρ; Λυ. καὶ
τἄλλα τε πάντ' ἐκυκήθη,
Ἵνα γὰρ Πείσανδρος ἔχοι κλέπτειν χ' οἱ τῶν ἀρχαῖς
ἐπέχοντες
Ἀεί τινα κορκορυγὴν ἐκύκων. οἱ δ' οὖν τοῦδ' οὕ-
νεκα δρώντων
Ὅτι βούλονται. τὸ γὰρ ἀργύριον τοῦτ' οὐκέτι μὴ κα-
θέλωσιν.
Πρ. Ἀλλὰ τί δράσεις; Λυ. τοῦτό μ' ἐρωτᾷς; ἡμεῖς
ταμιεύσομεν αὐτό.
Πρ. Ὑμεῖς ταμιεύσετε τἀργύριον; Λυ. τί δεινὸν
τοῦτο νομίζεις;
Οὐ καὶ τἄνδον χρήματα πάντως ἡμεῖς ταμιεύ-
ομεν ὑμῖν;
Πρ. Ἀλλ' οὐ ταὐτόν. Λυ. πῶς οὐ ταὐτόν; Πρ. πολε-
μητέον ἐστ' ἀπὸ τούτου.
Λυ. Ἀλλ' οὐδὲν δεῖ πρῶτον πολεμεῖν. Πρ. πῶς
γὰρ σωθησόμεθ' ἄλλως;
Λυ. Ἡμεῖς ὑμᾶς σώσομεν. Πρ. ὑμεῖς; Λυ. ἡμεῖς
μέντοι. Πρ. σχέτλιόν γε.
Λυ. Ἀλλ' ἀποδεκτέα ταῦτ' ἐστὶν ὅμως. Πρ. νὴ τὴν
Δήμητρ' ἄδικόν γε.
Λυ. Σωστέον ὦ τᾶν. Πρ. καὶ μὴ δέομαι. Λυ. τοῦδ' οὕ-
νεκα πολὺ μᾶλλον.
Πρ. Ὑμῖν δὲ πόθεν περὶ τοῦ πολέμου τῆς τ' εἰρήνης
ἐμέλησεν.
Λυ. Ἡμεῖς φράσομεν. Πρ. λέγε δὴ ταχέως ἵνα μὴ
κλάῃς. Λυ. ἀκροῶ δή
Καὶ τὰς χεῖρας πειρῶ κατέχειν. Πρ. ἀλλ' οὐ δύ-
ναμαι. χαλεπὸν γὰρ
Ὑπὸ τῆς ὀργῆς αὐτὰς ἴσχειν. Λυ. κλαύσει τοίνυν πο-
λὺ μᾶλλον.
Πρ. Τοῦτο μὲν ὦ γραῦ αὐτῇ κρώξαις, σὺ δέ μοι
λέγε. Λυ. Ταῦτα ποιήσω.

A LVS. *Seruemus vt argentum, nec propterea mala
bella geratis.*
PR. *Quid: an argentum cauſſa eſt belli?* LVS.
Quin omnia cætera turbat,
*Piſander enim Prætoresq́ vt quò furarentur
haberent,*
*Turbas ſemper mouere aliquas: nunc propter id
incipiant hi*
B *Quicquid libeat facere? argentum auferri am-
plius haud patiemur.*
PR. *Quid facis ergo?* LVS. *Rogas? nos ſcilicet
adſeruabimus illud.*
PR. *Vos aſſeruabitis argentum?* LVS. *Quid dici-
tis ineſſe pericli?*
*Nónne bona domeſtica opesq́ intus vobis ſerua-
re ſolemus?*
PR. *Haud eadem res.* LVS. *Cur non eadem?* PR.
C *Namque hinc eſt belligerandum.*
LVS. *At nil opus eſt belligerare.* PR. *vnde igitur
ſaluabimur omnes?*
LVS. *Nos veſtræ ſalus erimus.* PR. *vos?* LVS. *nos
certè.* PR. *Miſerum hoc equidem eſſet.*
LVS. *Tamen hæc conditio accipienda eſt.* PR.
Haud certè iurè, nec æquum eſt.
LVS. *Quærenda ſalus.* PR. *ſi non placet?* LVS. *hoc
ideò eſt mage ſolicitanda.*
D PR. *Sed quid vos tantopere pacem & bellum
curare coegit?*
LVS. *Age dicemus.* PR. *properatò opus eſt, ne
plores.* LVS. *admoneo aurem*
Conorq́ manus inhibere. PR. *at vix ego poſſum;
nam quis in ira*
Sibi temperet? LVS. *Ergò tantò magis ipſum te
flere iubebo.*
PR. *O vetula tibi hoc crocita, mihiq́ illa ediſſe-
re.* LVS. *Iam faciam iſtud:*
E

BISETVS. Καὶ μὴν αὐτῶν.] ὁ πρόβουλος κατὰ τὴν τῶν ἀνδρῶν χοροῦ παραίνεσιν, περὶ τῶν βουλευτῶν τε πάντων ἔλεγχον κατὰ τῶν γυναικῶν ἔργων ἐπιμελῶς ἐπιχειρεῖ. εἰσὶ δὲ στίχοι ἀναπαιστικοὶ τετράμετροι καταληκτικοὶ Ἀριστοφάνειοι καλούμενοι. ὡς καὶ οἱ προηγούμενοι δύο. Ἀλλ' ἀνερώτα. καὶ τὰ ἑξῆς. Ἵνα τἀργύριον.] τὸ πλῆρες, ἵνα τὸ ἀργύριον σῶον παρέχωμεν. ἵνα τὰ χρήματα σώσωμεν, καὶ σῶα φυλάξωμεν. τὸ δὲ σῶν μονοσύλλαβον ἀντὶ τοῦ σῶον, ἤγουν ὑγιὲς καὶ τέλειον, ἔστιν ἀνελλιπές. F περισπᾶται δὲ, ὅτι ἐκ τοῦ σάον, ἢ σῶον συνῄρηται. Πείσανδρος.] οὗτος γὰρ δειλὸς ἦν, φιλοπόλεμος δὲ, καὶ πολεμοποιὸς κερδῶν ἰδίων ἕνεκα. Σ. Ταῖς ἀρχαῖς ἐπέχοντες.] ἐπέχοντες, τουτέστι προσέχοντες. τῶν ἀρχῶν ἐπιθυμοῦντες, καὶ ταῖς ἀρχαῖς ἐπικείμενοι, αὐτῶν τυχόντες, ἀσφαλέστερον, καὶ ἀδεέστερον κλέπτειν ἔχοιεν. κορκορυγὴν ἐκύκων, τινὰς ταραχὰς ἐκίνουν. κορκορυγὴ γὰρ, ταραχὴν, βοὴν, κραυγὴν, καὶ θόρυβον δηλοῖ. Σ. Ἡσύχ. δρώντων δὲ, δράτωσαν. Ἀττικὸν σχῆμα. Ταμιεύσομεν.] ταμίαι δέκα τὸν ἀριθμὸν G ἄρχοντες ἦσαν Ἀθήνησι κληρωτοὶ ἀπὸ πεντακοσιομεδίμνων, οἳ τὰ ἐν τῷ ἱερῷ τῆς Ἀθηνᾶς ἐν ἀκροπόλει χρήματα ἱερά τε, καὶ δημόσια ἐφύλαττον. ἀλλὰ καὶ αὐτὸ τὸ ἄγαλμα τῆς Ἀθηνᾶς. Σ. καὶ ταμιεύειν, διοικεῖν, φυλάττειν. σχέτλιον δὲ, ἄτοπον, ἄδικον, ἢ ἀνυστόν. Ἀποδεκτέα.] ἀντὶ τοῦ ἀποδεκτέον Ἀττικῶς. ἀκροῶ, δὲ, ἄκουε. ἀκροᾶσθαι γὰρ, ἀκούειν. ὅθεν ἀκρόασις, καὶ ἀκροατής.

CHR. Τοῖς μοχλοῖς] Puto legendum τοῖσι μοχλοῖσι, & iungenda hæc duo vocabula cum præcedenti verſu vt verſum vnicum Ariſtophanicũ faciant. Mox lego cum Venet. edit. ἀργύριον γοῦν παρέχοιμεν, non σῶν παρέχωμεν, eſt autem γοῦν pro γ' οὖν. Κορκορυγὴν ἐκύκων.] Id eſt, ταραχὰς ἐκίνουν. F Sic in Pace vſus eſt, & ipſam pacem Lyſimacham vocat. Σωθησόμεθ' ἄλλως] Lege σωθησόμεσθ' ἄλλως, vt verſus ſit ἔμμετρος. Mox pro ἀποδεκτέα ταῦτα lege ἀποδεκτέα, Atticè pro ἀποδεκτέον, & ſic legitur in Veneto exemplari. τοῦ δ' οὕνεκα πολὺ μᾶλλον.] Legerem potius τοῦ δ' οὕνεκα καὶ πολὺ μᾶλλον. Et puto veram eſſe hanc lectionem, vt τὸ καὶ omiſſum propter præcedentem ſyllabam κα errori anſam dederit.

BISETVS. Τοῦτο μὲν ὦ γραῦ αὐ- G τῇ κρώξαις.] ἀπὸ μεταφορᾶς τῶν ὀρνίθων τῶν δυσοιωνίστων. κρώζειν δὲ κυρίως οἱ κόρακες καὶ αἱ κορῶναι λέγονται. ὅθεν καὶ κρωγμὸς τὸ μίμημα τῆς φωνῆς τῶν κοράκων. νῦν δὲ κρώζειν ἐπὶ τῶν μάτην θρυλλούντων ὡς αἱ κορῶναι.

CHR. Ω γραῦς αὐτῇ κρώζεις.]Emendo ὦ γραῦ σαυτῇ κρ. videtur autem hoc fuiſſe prouerbiale vt in Irena dixit εἰς κεφαλὴν σοί. Sic autem Virgilius exprimere voluit, Capiti cane talia demens Dardanio. Paulò poſt pro ἠνειχόμεθα lege ἠνεσχόμεθα A & pro ἅττ' ἂν ποιεῖτε, ἅττα ποιεῖτε, & pro ἤρεσκετ' ἡμᾶς, lego ἠρέσκετ' ἂν ἡμᾶς, nam etiam accuſatiuis iūgitur ὦ ἀρέσκομαι. Fluxit autem ex ſuperioris verſus fine, τὸ ἂν, quod illinc tollendum hic addēdum. Porrò illa ταῦτα ποιήσω, verſum abſoluunt eundē.

Ἡμεῖς τὸν μὲν πρότερον πόλεμον καὶ τὸν χρόνον ἠνεσχόμεθα		*Nos tempore belloq; ſuperiori omnia tolerauimus acta*
Ὑπὸ σωφροσύνης τῆς ἡμετέρας τῶν ἀνδρῶν ἅττ' ἂν ποιεῖτε.	B	*Veſtra, viri, tam fuimus patientes & mentis moderatæ*
Οὐ γὰρ γρύζειν εἰᾶθ' ἡμᾶς. κᾆτ' οὐκ ἤρεσκεθ' ἡμᾶς,		*Quum nos nec ſineretis muſſare, nihil tum gratificantes,*
Ἀλλ' ᾐσθανόμεσθα καλῶς ὑμῶν. καὶ πολλάκις ἔνδον ἂν οὖσαι		*Verùm fallere non poteratis, vos ſæpè audiuimus intus*
Ἠκούσαμεν ἄν τι κακῶς ὑμᾶς βουλευσαμένους μέγα πρᾶγμα		*Magna de re captantes peſſima conſilia, atque agitantes,*
Εἶτ' ἀλγοῦσαι τ' ἄνδοθεν ὑμᾶς ἐπανηρόμεθ' ἂν γελάσασαι.		*Deinde dolentes intus ſcitabamur, ſed non ſine riſu,*
Τί βεβούλευται περὶ τῶν σπονδῶν ἐν τῇ στήλῃ παραγράψαι	C	*A vobis, Quid de fœderibus conſultum hodie inq; columna*
Ἐν τῷ δήμῳ τήμερον ὑμῖν. τί δέ σοι ταῦτ' ἦ δ' ὃς ἀνήρ.		*Scriptum à populo eſt? quid pertinet hoc ad te, mox dixeras ille,*
Οὐ σιγήσει; κἀγὼ 'σίγων. Ἀλλ. Γυν. ἀλλ' οὐκ ἂν ἐγώ ποτ' ἐσίγων.		*Potiꝰ vt taceas? tacui actutum.* ΑL. M. *Certè nunquam tacuiſſem.*
Λυ. Κἂν ᾤμωζές γ' εἰ μὴ 'σίγας. τοιγὰρ ἔγωγ' ἐσίγων.		LVS. *Ni faceres, flendum erat, at fletum volui vitare ſilendo.*
Ἕτερόν τι πονηρότερον βούλευμ' ἐπεπύσμεθ' ἂν ὑμῶν,	D	*ſed longè aliud peius conſilium veſtrum audiuimus, inde*
Εἰ ἠρόμεθ' ἂν πῶς ταῦτ' ὦ 'νερ διαπράττεσθ' ὧδ' ἀνοήτως.		*Iſta rogabamus, Qui conſtituitis, ô vir, iam temerè illa:*
Ὁ δέ μ' εὐθὺς ὑποβλέψας ἔφασκ' εἰ μὴ τὸν στήμονα νήσω		*Tum me ille tuens torua minatur, niſi lana munia tracto*
Ὀτοτύξεσθαι μακρὰ τὴν κεφαλήν. πόλεμος δ' ἄνδρεσσι μελήσει.		*Mihi multa caput doliturum, Cura viris erit vnica belli.*
Πρ. Ὀρθῶς γε λέγων νὴ Δί' ἐκεῖνος. Λυ. πῶς ὀρθῶς ὦ κακόδαιμον	E	PR. *Huius bona certè verba viri.* LVS. *Quid bona fanatice cenſes?*
Εἰ μὴ δὲ κακῶς βουλευομένοις ἐξῆν ὑμῖν ὑποθέσθαι;		*Si neque monitis mala veſtra conſulta emendare licebat?*

BISETVS. Ἐν τῇ στήλῃ.] στήλη, λίθος, ἢ χαλκὸς ἐπιμήκης τετραγώνῳ σχήματι ἱδρυμένος, ἐν ᾗ γέγραπται ὁ τῶν στηλιτευομένων ὕβρεις. πολλάκις δὲ καὶ τῶν εὐεργετῶν τὰς εὐεργεσίας ἀνέγραφον. Σ. ἄλλως. οὐ μόνον τὰ προειρημένα ἐν ταῖς στήλαις ἐγράφοντο, ἀλλὰ καὶ πολλάκις τὰ περὶ τὰς συνθήκας, καὶ σπονδὰς δημοσίᾳ πρός τινας τῶν πόλεων πεποιημένας, ἵνα τούτων μνημονεύων ᾖ φανερώτερον, καὶ βεβαιότερον. Ἦ δ' ὃς ἀνήρ.] ἀντὶ τοῦ ἔφη δ' ἐκεῖνος ἀνήρ. ὁ νοῦς. ἐκεῖνος δὲ ἀνὴρ ὁ περὶ τῶν σπονδῶν ὑπὸ γυναικὸς ἐρωτώμενος αὐτῇ ἀπεκρίνετο, τί δὲ τοῦτο σοὶ μέλει, τί τούτων φροντίζεις; Ὑποβλέψας.] ὑποβλέπειν λέγονται οἱ ὀργιζόμενοι, τὸ ὑπόδρα βλέπειν. παραβλέπειν δὲ, οἱ στραβοί, οἱ καὶ παραβλῶπες ἐντεῦθεν λέγονται. Εὐστ. ὅθεν παρ' Ὁμήρῳ μυριάκις ἂν εὕροις, Τὸν δ' ἄρ' ὑπόδρα ἰδὼν προσέφη. στήμονα δὲ. τὸ ἱμάτιον. νήσω δὲ, ἀντὶ τοῦ νήθω, ὃ παρὰ τὸ νῶ, τὸ σωρεύω, ἐπεὶ σωρεύονταί πως τὰ νηθόμενα σώματα. Εὐστ. ὀτοτύξεσθαι δὲ. θρηνήσειν τὴν κεφαλὴν, δηλονότι κοπτομένην, τυπτομένην. ἔλλειψις δὲ τῆς κατὰ προθέσεως. Ὑποθέσθαι.] ὑμῖν ὑποθέσθαι, ἀντὶ τοῦ ὑμᾶς νουθετεῖν, καὶ τὰ δέοντα ὑμῖν ἐξηγεῖν.

CH. Εἶτ' ἀλγοῦσαι] Nihil mutandum cenſeo, ſed non malè putem λέγουσαι, nam quid eſt ἀλγοῦσαι γελάσασαι? quaſi ſit de riſu Sardonio. Ἐν τῇ στήλῃ] Puto στήλην eſſe quam in Nubibus vocat κύρβιν, Nā illis pilis vel etiam ſtelis (vt vocat Plinius) ſcribebantur fœdera. vide epiſtolam Philippi ad Demoſth. F Ἦ δ' ὃς ἀνήρ.] Modus loquendi Atticis & Platoni imprimis familiaris, Hic autem lego ἦ δ' ὃς ἂν ἀνήρ, vt etiam in Venet. legitur edit. Ἀλλ' οὐκ ἂν ἐγώ.] Hæc loquitur Alia mulier quàm Lyſiſtrata. Itaque ἄλλη τις γυνὴ grandioribus literis ſcribi debet aut eo denique modo ne contextum orationis adiuuare videantur. Εἰ τηρόμεθ'] Melius in Veneta editione εἶτ' ἠρόμεθ' ἄν. Ὀτοτύξεσθαι μακρὰ τὴν κεφαλήν.] Sic Hor. ô multa fleturum caput quaſi ad G verbū huic loco reſpondens. eſt autē ὀτοτύζειν, θρηνεῖν, vnde Interiectiones ὀτοτοῖ. Quod autem ſequitur πόλεμος δ' ἄνδρεσσι μελήσει, lepidè detortū & παρῳδημένον ex Hom. Ὑμῖν ὑποθέσθαι.] Valet συμβουλεύειν & νουθετεῖν. Sed pro ὅτε δ' ἤδ' ὑμῶν legitur in Venet. libris ὅτε δὴ δ' ὑμῶν, quod magis placet.

Ὅτι δ' ἤδη 'ν ὑμῶν ἐν ταῖσιν ὁδοῖς φανερῶς ἠκούομεν ἤδη.
Οὐκ ἔστιν ἀνὴρ ἐν τῇ χώρᾳ μὰ Δί' οὐ δῆθ' ἕτερός τις.
Μετὰ ταῦθ' ἡμῖν εὐθὺς ἔδοξεν σῶσαι τὴν Ἑλλάδα κοινῇ
Ταῖς γυναιξὶν συλλεχθείσαις. ποῖ γὰρ καὶ χρὴ ἀναμεῖναι.
Ἢν οὖν ἡμῶν χρηστὰ λεγουσῶν, ἐθελήσητ' αὖ ἀκροᾶσθαι
Κἀντισιωπᾶθ' ὥσπερ χ' ἡμεῖς, ἐπανορθώσαιμεν ὑμᾶς.
Πρ. Ὑμεῖς ἡμᾶς; δεινόν γε λέγεις κοὐ τλητὸν ἔμοιγε. Λυ. σιώπα.
Σίγ' ὦ κατάρατε. Πρ. σιωπῶ 'γώ; Λυ. καὶ ταῦτα καλύμματα φέρε
Περὶ τὴν κεφαλήν. Πρ. μή νυν ζῴην. Λυ. ἀλλ' εἰ τοῦτ' ἐμπόδιόν σοι,
Παρ' ἐμοῦ τουτὶ τὸ κάλυμμα λαβὼν
Ἔχε καὶ περίθου περὶ τὴν κεφαλήν,
Κᾆτα σιώπα.
Καὶ τουτονὶ τὸν καλαθίσκον.
Κᾆτα ξαίνειν συζωσάμενος
Κυάμους τρώγων.
Πόλεμος δὲ γυναιξὶ μελήσει.

A Vbi per noſtras hæc fama vias, liquidò iſtas accidit aures,
Certè in tota regione virum non eſt vllum reperire:
Hinc eſt quod nobis mulieribus viſum eſt communiter omnem
Hellada ſeruare coactis, nam quorſum durabimus vltrà?
B Quòd ſi nobis meliora ſuadentibus auſcultare velitis
Inq́; vicem muſſetis vt & nos, rem vobis reſtituemus.
PR. Vos nobis? mira quidem res & mihi non toleranda. LVS. ſile ergo.
Caue muſſes impie. PR. Ego vt ſileam? LVS. Quin hæc velamina cinge
Capiti tegmen. PR. potius moriar. LVS. Quòd ſi nimis impedit iſtuc,
C Cape, ſis, ricam tibi quam dedero
Circum caput hac inuolue tuum,
Deinde taceto.
Sume hunc manibus calathiſcum,
Cinctusq́; vna lanam carre
Fabulo veſcens.
Muliebre ſecus geret arma.

CHR. Οὐκ ἔστιν ἀνήρ.] Claudicat hic verſus vna ſyllaba, ſtabit rectus ſi pro ἐν τῇ χώρᾳ legere vis ἐν ταύτῃ χώρᾳ. Mox vt etiam ſtet verſus lege ταῖσι γυναιξὶν pro ταῖς, quod rurſus vt fiat lege etiam paulò poſt ἐπανορθωσαίμεθ' ἂν ὑμᾶς, malè enim deeſt illa particula ἂν vel quid ſimile.

BISETVS. Κἀντισιωπᾶθ' ὥσπερ.] καὶ ἀντισιωπᾶτε ὥσπερ καὶ ἡμεῖς. ἀντισιωπᾶν, τὸ ἐν μέρει σιωπᾶν, ὅπως καὶ τῶν ἄλλων ἀκούωμεν λεγόντων. Πρ. ὑμεῖς ἡμᾶς;] ταῦτα καὶ τὰ ἑξῆς, οὐχ ὑπὸ τοῦ Προβούλου, ἀλλ' ὑπό τινος ἐκ τοῦ χοροῦ λέγεσθαι δοκεῖ. Κυάμους τρώγων.] δικάζων. ἢ ἵνα μὴ κοιμήθῃς. γέρων γὰρ εἶ. ἢ κυαμοτρώξ, ὁ δικαστὴς τρεφόμενος ὑπὸ κυάμων. πρὸ γὰρ τῆς εὑρέσεως τῶν ψήφων, κυάμοις ἐχρῶντο ἐν ταῖς χειροτονίαις τῶν ἀρχόντων, καὶ ἐν ταῖς ἐκκλησίαις. ὡς οὖν τῶν ψηφιζόντων D ἀργύριον λαμβανόντων, καὶ χειροτονούντων τοὺς δόντας πλεῖον. Σ.

CHR. καλύμματα φέρε.] Vox σιώπα iungenda eſt cum præcedente verſu vt eum abſoluat. Hic verò verſus integer eſſe nequit, niſi accipias verbum φέρε prima producta propter liquidam vt in μέλος fecit Homerus, poſt quem non dubitauit audax Satyricus Choliambum facere in hac clauſula, Cantare credas Pegaſeium melos, ne Politiani nectareum commentum audiamus. Hoc ſi ita eſt, (quid ni autem?) non dubitem in E Callimacho ſub finem Hymni qui Cereri dictus, legere φέρε βόας, φέρε καὶ εἰράναν vbi hodie acutiores proſodici & συλλα[illegible], contra vetera exemplaria reponunt φέρβε.

ΧΟΡΟΣ ΓΥΝΑΙΚΩΝ.

Αἴρεσθ' ὦ γυναῖκες ἀπὸ τῶν καλπίδων ὅπως ἂν
Ἐν τῷ μέρει χ' ἡμεῖς τι ταῖς φίλαισι ξυλλάβωμεν.
Ἐγὼ γὰρ οὔποτε κἄμοιμ' ἂν ὀρχουμένη.
Οὐδὲ τὰ γόνατα κόπος ἕλοι μου καματηρός.
Ἐθέλω δ' ἐπὶ πᾶν ἰέναι
Μετὰ τῶνδ' ἀρετῆς ἕνεχ' αἷς
Ἔνι φύσις. ἔνι χάρις.

F CHORVS MVLIERVM.

HAurite, quæſo, è trulleis ô fœminæ & matellis
Vt adiuuemus fœminas de parte noſtra amicas.
Ego quidem vſque ſaliſubſula haud feſſa ſim,
Nec mea genua capiat ignauia laſſa,
Penitus mihi eundum ad eas,
G Simul eſſe iuuat quibus in-
Genita charis habitat

BISETVS. Αἴρεσθ' ὦ γυναῖκες.] ὁ τῶν γυναικῶν χορὸς τὸ τῆς Λυσιστράτης ἀνδραγάθημα μιμούμενος, ἵναλ-

ἐναλλὰξ ἑαυτὴν πρὸς τὴν μάχην, καὶ τὸν ἀγῶνα παροτρύνει. Ἐλᾶ μου.] αἱρήσει. τὸ δὲ ἐλᾶ μέλλων β. ἀπὸ τοῦ ἔλω θέματος ἀχρήστου. ἔνι δὲ, ἀντὶ τοῦ ἔνεστι.

CHR. Αἴρεσθ' ὦ γυναῖκες.] Si legamus ἀρύετ' ὦ vel ἀρύσατ' ὦ, hic erit verſus Tetrameter catalecticus Iambicus, ſimilis proximo ſequenti. A Paulò poſt lego ὁπόταν vna voce, & ἔνιχ' εἷς pro ἔνεισι non autem ἔνιχ' quaſi ab ἐνίχω.

Ἔνι δὲ θράσος. ἔνι δὲ
Σοφὸν, ἔνι φιλόπολις
Ἀρετὴ φρόνιμος.
Ἀλλ' ὦ τηθῶν ἀνδρειοτάτων καὶ μητριδίων ἀκαληφῶν.
Χωρεῖτ' ὀργῇ καὶ μὴ τέγγεσθ'. ἔτι γὰρ νῦν οὔρια θεῖτε.
Λυ. Ἀλλ' ἤνπερ ὁ γλυκύθυμος Ἔρως χ' ἡ Κυπρογένει' Ἀφροδίτη
Ἵμερον ἡμῶν κατὰ τῶν κόλπων καὶ τῶν μηρῶν καταπνεύσῃ
Κᾆτ' ἐντέξῃ τέτανον τερπνὸν τοῖς ἀνδράσι καὶ ῥοπαλισμοὺς,
Οἶμαί ποτε Λυσιμάχας ἡμᾶς ἐν τοῖς Ἕλλησι καλεῖσθαι.
Πρ. Τί ποιησάσας; Λυ. ἢν παύσωμεν πρῶτον μὲν ξυνόπλοισιν
Ἀγοράζοντας καὶ μαινομένους περ νὴ τὴν Παφίαν Ἀφροδίτην.
Νῦν μὲν γὰρ δὴ καὶ ταῖσι χύτραις καὶ τοῖς λαχάνοις ὁμοίως
Περιέρχονται κατὰ τὴν ἀγορὰν ξὺν ὅπλοις ὥσπερ Κορύβαντες.
Πρ. Νὴ Δία. χρὴ γὰρ τοὺς ἀνδρείους. Λυ. καὶ μὴν τό γε πρᾶγμα γέλοιον,
Ὅτ' ἂν ἀσπίδ' ἔχων καὶ γοργόνα τις, κᾆτ' ὠνῆται κορακίνους.
Ἀλλ. Γυν. Νὴ Δί' ἔγωγ' οὖν ἄνδρα κομήτην φυλαρχοῦντ' ἴδον ἔφιππον
Ἐς τὸν χαλκοῦν ἐμβαλλόμενον πῖλον λέκιθον παρὰ γραός.
Ἕτερος δὲ Θρᾷξ πέλτην σείων κἀκόντιον ὥσπερ ὁ Τηρεὺς
Ἐδεδίσκετο τὴν ἰσχαδόπωλιν, καὶ τὰς δρυπετεῖς κατέπινεν.
Πρ. Πῶς οὖν ὑμεῖς δύνασθε παῦσαι τεταραγμένα πράγματα πολλὰ
Ἐν ταῖς χώραις καὶ διαλῦσαι; Λυ. φαύλως πάνυ. Πρ. πῶς; ἀπόδειξον.
Λυ. Ὥσπερ κλωστῆρ' ὅτ' ἂν ἡμῖν ᾖ τεταραγμένος ὧδε λαβοῦσαι
Ὑπενεγκοῦσαι τοῖσιν ἀτράκτοις, τὸ μὲν ἐνταυθοῖ, τὸ δ' ἐκεῖσε,
Οὕτως καὶ τὸν πόλεμον τοῦτον διαλύσαιμεν, ἤν τις ἐάσῃ,
Διενεγκοῦσαι διὰ πρεσβειῶν, τὸ μὲν ἐνταυθοῖ, τὸ δ' ἐκεῖσε.

Quibus anima ſapit
Rigida, cata patria &
Pietatis amans.
B *Sed vos matricum vrticarum & generoſarum vetularum*
Ite iræ, nuſquam cedite, namq; ſecunda curritis aura.
LVS. *At ſi flexanimus Amor matérque Venus dea candida Cypris*
Noſtra in femora atque ſinus deſiderij dulce inlicium adflet
C *Dein ſuaue viris tentum ingeneret, rigidiq; rutabula penis,*
Nos Lyſimachas, vt opinor, Græcia quondam tota vocabit.
PR. *Ob quod facinus?* LVS. *ſi deſierint emere & mercarier armis*
Induti atque inſanis ſimiles Paphiæ per numen amicum.
Quippe ſolent nunc ollarum olerumq; inſtar circum ire macellum
D *Et in armis omne forum celebrare, putes eſſe hos Corybantas.*
PR. *Etenim fortes ſic ire decet.* LVS. *Sed certè hæc ridicula eſt res.*
Si quis clypeo & galea armatus mercetur deinde ſaperdas.
AL. M. *Vidi & ego Tribunum Celerum crinicomantem in equóq; vehentem*
E *Ouum à vetula quadam ſumptum in petaſum demittere ahenum:*
Alter quatiens peltam & iaculum velut eſſet Tereus alter
Terrebat anum ficus vendentem, maturasq; vocabat.
PR. *Qui vos igitur nunc poßitis turbata negotia multa*
F *Sedare & ſoluere?* LVS. *nil minus, at mihi demonſtra tamen illud.*
LVS. *Confuſa velut ſubtemina filorum perſæpe ſolemus*
Subducere fuſis, atque huc atque illuc deuoluere tracta
Sic huncce glomum belli facilè exſoluemus, ni prohibemur,
G *Diſtractum, & per feciales pacificos huc diditum & illuc.*

Bis. Ἀλλ' ὦ τήθων.] ὦ πλῆρες, οἷον τήθων ἀνδρειοτάτων, καὶ μητριδίων ἐκγεγονυῖαι. τήθας δὲ ἐκάλουν τὰς μάμμας, καὶ τηθίδας, τὰς θείας, τὰς πατρὸς ἢ μητρὸς ἀδελφάς. τήθας δὲ καὶ τὰς τροφούς. εἰσὶ δὲ καὶ ὄστρεα θαλάσσια, Ὅμηρος,

Πολλοὺς ἂν κορέσειεν ἀνὴρ ὅδε τήθεα διφῶν.

ἀκαλήφας δὲ λέγουσιν οἱ μὲν τὰς θαλασσίας. λέγουσι δὲ καὶ τὰς κνίδας Ἀττικοί. καὶ κνίδη μὲν ἐς ὅσον ἂν ἁπαλὴ ᾖ. ἐπὰν δὲ ἔχῃ τὰς μητέρας, τουτέστι τὰς τοῦ σπέρματος σφαίρας, ἀκαλήφη λέγεται. ἀκαλήφας οὖν τὰς χαίτας ἐκάλεσαν, ἐπεὶ στερραὶ ἦσαν καὶ γενναῖαι. καὶ γὰρ τὸ φυτάριον δάκνει. ἐπεὶ οὖν εἶπε τήθων, εἶπε καὶ μητρίδιον, τουτέστι τῶν ἐχουσῶν τὸ σπέρμα τῆς βοτάνης τῆς ἀκαλήφης. δάκνουσι γὰρ αὗται. τοιαῦται δὲ καὶ αἱ χαῖται. μητριδίας δὲ ἐκάλεσε τὰς ἐχούσας τὸ σπέρμα. σημειωτέον δὲ βέλτιον ἴσως γράφεσθαι ἂν τηθῶν, καὶ ἀκαληφῶν, ὡς τὸ Μουσῶν, Ἀηδῶν, καὶ τὰ παραπλήσια ἢ καὶ ταῦτα ἐξαίρετα, καὶ παρὰ τοὺς κοινοὺς τῶν γραμματικῶν κανόνας. ὡς τὸ ἀφύαι, ἀφύων, οὐκ ἀφυῶν. Οὔρια θεῖτε.] οὐρίως θεῖτε, τρέχετε, περαιοῦσθε. ἀπὸ μεταφορᾶς τῶν πλεόντων, καὶ πνεύμασιν οὐρίοις χρωμένων ὁ νοῦς. ἔτι γὰρ νῦν τὸ πρᾶγμα καλῶς χωρεῖ. Ἀλλ' ἥνπερ ὁ γλυκύθυμος.] ἡ Λυσιστράτη ἧς τὸν λόγον ὁ χορὸς συνέκοψε, πρὸς τὸ ἐξ ἀρχῆς ἐπανέρχεται, καὶ τῷ Προβούλῳ τὸ τῆς καινῆς πολιτείας σχῆμα διὰ πλειόνων, καὶ κατὰ μέρος ἀποφαίνει, καὶ πάντων γελοῖα παραδείγματα ἐκ γυναικείας ταλασιουργίας χαριέντως ἐπιφέρει. εἰσὶ δὲ στίχοι ἀναπαιστικοὶ καταληκτικοὶ εἰς συλλαβήν, Ἀριστοφάνειοι καλούμενοι. τοιοῦτοι καὶ οἱ δύο προηγούμενοι. Ἀλλ' ὦ – τήθων. καὶ χωρεῖτε. Κυπρογένεια Ἀφροδίτη, ἣν ἐν τῇ νήσῳ Κύπρῳ γεννηθῆναι μυθεύουσι. Ἐντείνῃ τέτανον.] τέτανος ἡ τοῦ αἰδοίου τάσις. ῥοπαλισμοὺς δὲ λέγει, ἐπεὶ ὡς ῥόπαλον γίνεται. Παφίαν Ἀφροδίτην.] ὅτι ἐν Πάφῳ τῆς Κύπρου πόλει τιμᾶται. Ὥσπερ Κορύβαντες.] ἔνιοι τοὺς Κουρῆτας καὶ τοὺς Κορύβαντας τοὺς αὐτοὺς ὑπειλήφασιν εἶναι. ἦσαν δὲ Διὸς τροφεῖς οὗτοι, καὶ φύλακες. τινὲς δὲ αὐτοὺς δέκα φασίν. ἄλλοι ἐννέα. ἦσαν δὲ τῆς Ῥέας παῖδες. Κορακίνους.] εἶδος ἰχθύων. φυλαρχοῦντα δὲ τὸν φύλαρχον λέγει. φύλαρχος δέ, ὁ κατὰ φυλὴν ἑκάστην τοῦ ἱππικοῦ ἄρχων. Σ. Ἐς τὴν χαλκοῦν.] χαλκοῦς πῖλος εἶδος περικεφαλαίας. Ἡσύχιος. λέκιθος δέ, ὀσπρίου εἶδος, ὃ καλεῖται πισόν, ἢ κατὰ τοὺς Ῥωμαίους πίσον. οὕτω γὰρ παρὰ τῷ Σουίδᾳ τινὲς γραπτέον οἴονται. Ἰστέον μέντοι καὶ πισσόν, καὶ πιθόν, καὶ πῖσον, καὶ πίσον ἐν πολλοῖς τῶν παλαιῶν βιβλίων ἀντὶ τῆς λεκίθου, τοῦ ὀσπρίου δηλοῦντος, εὑρίσκεσθαι γεγραμμένον. Ἕτερος δὲ Θρᾷξ.] Θρᾷξ, παρὰ τὸ θορεῖν, καὶ τὸ ἀΐσσειν, οἱονεὶ θοράϊξ. ὅθεν κατὰ συγκοπὴν θράϊξ. καὶ κατὰ συναίρεσιν θρᾷξ. διὸ καὶ περισπᾶται. ἔστι δὲ ἔθνους ὄνομα. πέλτας δὲ Θρᾴκιον ὅπλον, καὶ πέλτη ἰτεΐνη ὡς ἔχυσα. ἀκόντιον δέ, δοράτιον, μικρὰν λόγχην. Ἡσύχιος. Ἐδεδίσκετο.] ἐξεφόβει. δεδίσκομαι, καὶ πλεονασμῷ τοῦ ι δειδίσκομαι, τὸ ἐκφοβῶ. δειδίσκω δέ, τὸ δεξιοῦμαι παρ' Ὁμήρῳ. ἀπὸ τοῦ δέκω Ἰωνικοῦ, δίσκω, δεδίσκω, καὶ ἐπενθέσει τοῦ ι, δειδίσκω. λέγεται καὶ δειδίσσεσθαι ἀντὶ τοῦ ἐκφοβεῖν, καὶ καταπλήττειν. Ὅμηρος Ἰλ. ο.

Χερσὶ δὲ μήτε με πάγχυ κακὸν ὣς δειδίσσεσθαι.

Ἰσχαδόπωλιν δέ, τὴν ἰσχάδας πωλοῦσαν. τί δὲ ἰσχάς, καὶ ἄνω προείρηται. Δρυπέτεις.] βέλτιον ἴσως δρυπεπεῖς γράφειν. τὰς ἰσχάδας ἀπὸ δένδρου πεπτωκυίας, ὠμάς. Ἢ καὶ δρυπέτης, ὁ πέπειρος καρπὸς τῶν δένδρων. ἢ ἐπὶ δένδρου πεπανθεῖσα ἐλαία. ὡσαύτως καὶ ἰσχάς, καὶ δρύπεπα. τὴν δ' ἁλίπαστον δρύπεπα. τουτέστιν ἐλαίαν. Σ.

ἄλλως. αἱ μὲν δρυπέτεις, ἢ κατά τινας δρυπεπεῖς [illegible], οὕτω λέγονται παρὰ τὸ ἐν δρυῒ πεπανθῆναι ἤγουν ἐν φυτῷ ἐλαίνῳ. αἵτινες ἐλαῖαι καὶ γεργέριμοι κατά τινας ἐλέγοντο. καὶ ἁπλῶς πᾶς καρπὸς ἐπὶ δένδρου πεπανθεὶς δρυπέτης λέγεται. Εὐστ. φαύλως δέ, εὐχερῶς, ῥᾳδίως. κλωστὴρ δέ, ὁ ἄτρακτος, καὶ τὸ νῆμα. Σ.

CHR. Ἀλλ' ὦ τήθων, καὶ μητριδίων ἀκαληφῶν.] Hunc locum ſic inuenio expoſitum apud Grammaticos latentes in Suda. κνίδη λέγεται ὅταν ἁπαλὴ ᾖ, ἐπὰν δὲ ἔχῃ τὰς μητέρας, τουτέστι τὰς τοῦ σπέρματος σφαίρας, ἀκαλύφη λέγεται. ἀκαλύφας οὖν τὰς χαίτας ἐκάλεσαν ἐπεὶ στερραὶ ἦσαν καὶ γενναῖαι, καὶ γὰρ τὸ φυτάριον δάκνει. ἐπεὶ οὖν εἶπε τηθῶν, εἶπε μητριδίων τουτέστι τῶν ἐχουσῶν τὸ σπέρμα τῆς βοτάνης ἀκαλύφης, δάκνουσι δὲ αὗται. τοιαῦται δὲ καὶ αἱ χαῖται, μητριδίας δὲ ἐκάλεσε τὰς ἐχούσας τὸ σπέρμα. Legendum autem χωρεῖτ' ὀργῇ, vt quidem puto, non ὀργῆς in dandi vel auferendi caſu, & ſic vſus fuerit nomine collectiuo, propterea dixit χωρεῖτε, τέγγεσθε, οὔρια θεῖτε, id eſt, οὐριοδρομεῖτε. Sic in Veſparum fabula (quam nos nuper Latinam dedimus, aut ſaltem barbaram) dixit hic noſter comicus ἀπὸ τῆς ὀργῆς τὴν ἀκαλύφην ἀφελέσθαι. Καὶ ῥοπαλινοὺς] Legere malim ῥοπαλισμούς. Nam ῥόπαλον & ῥόπτρον quod eſt hoſtorium vel potius rutabulum, etiam ad veretrum transfertur. ſanè Næuius apud Feſtum ſic vſurpauit in obſcœnis, *Senis retritum rutabulum.* Φυλαρχοῦντ' εἶδον ἐφ' ἵππου.] Primum lego φυλαρχοῦντ' εἶδον ἐφ' ἵππου, deinde λέκιθον παρὰ γραός, & ſic apud ſudam reperio. Eſt autem teſte Harpocratione Phylarchus qui è ſingulis tribubus imperium habet in equites illius tribus. Ariſtoteles verbo φυλαρχεῖν vſus eſt lib. 4. de Repub. vbi malè alij φιλαρχ. legerunt. Erat tamen hic φύλαρχος ſubditus Ἱππάρχῳ. Quem autem hic vocant πῖλον, ornamen eſt & amictus capitis quem κυρβασίαν quidam, alij tiaram, nonnulli cidarin dixerunt. Καὶ τὰς δρυπέτεις.] Matura oliua & caduca dicitur δρυπετὴς, tamen diuerſum etymon, nam à caſu δρυπετὴς, à maturitate δρυπεπὴς, illa quaſi πεπτωκυῖα, hæc quaſi πέπειρος. Itaque & δρυπετᾶ & δρυπεπᾶ inuenias, hoc loco Veneta editio habebat δρυπέτεις. ſciunt omnes nomine δρῦς non omnem ſolum arborem ſed etiam fructum intelligi, hic non pro oliua ſed pro ficu accipio. Eſt autem δεδίσκειν terrefacere. Φαύλως πάνυ πῶς ἀποδείξοι] ſic in Venet. edit. nullis perſonis interiectis, ſed ſub Probuli perſona continuantur, neque verſum ſequentem ὥσπερ κλωστὴρ Lyſiſtrata incipit, ſed chorus mulierum. Διαλύσαιμεν ἥν τις] Lego διαλύσομεν, eſt autem διαλύειν quod Franci dicimus *Denider*, vel à diuidendo, vel deniduando vt monuit etiam vir maximus & mihi colendiſſimus frater Ioſ. Scaliger. Quin & Nicandri interpres ξαίνειν expoſuit διαλύειν, etſi putare propriè ſit & κροκοδύζειν.

Πρ. Ἐξ ἐρίων δὴ καὶ κλωστήρων καὶ ἀτράκτων
πράγματα δεινὰ
Παύσειν οἴεσθ' ὦ ἀνόητοι; Λυ. κἂν ὑμῖν γ' εἴ τις γ' ἐνῆν νοῦς
Ἐκ τῶν ἐρίων τῶν ἡμετέρων ἐπολιτεύεσθ' ἂν ἅπαντα.
Πρ. Πῶς δή; φέρ' ἴδω. Λυ. πρῶτον μὲν ἐχρῆν ὥσπερ πόκον ἐν βαλανείῳ

PR. Ergo ex penſis & ſtaminibus fuſiſque imponere finem,
O ſtulta credітis hiſce malis. LVS. ac mentis ſi quid ineſſet
Vobis, ex lanis prorſus gereretur reſpublica noſtris.
PR. Qui dum? videam. LV. Primùm vt quum impoſita eſt ſuccida lana lauacro,

Bis.

BISETVS. Πόκον ἐν βαλανείῳ.] πόκος, τὸ τῆς προβάτου ἔριον.

CHR. Πόκον ἐν βαλᾷ.] Error manifestarius, vt in voce nihili sic in metro, corrige βαλανείῳ. Eſt autem οἰσπώτη vel οἰσπάτη vel οἴσπη, purgamentum ouium & ſtercus, ouerdam poſſimus dicere qua ratione bucerda, muſcerda, ſucerda & ſimilia, Ratio etymi Græca ad manum eſt οἰσπώτη quaſi οἰὸς σπατίλη. **A** Aliud eſſe puto οἰσύπην, de qua multa apud Erotianum habes vocum Hippocraticarum doctum enarratorem. Quod autem ſequitur ἐπικλίνεις Veneta editio habet ἐπικλινὴς, ſed melius ἐπικλινεῖς accentu in vltima. i. ἐπιπίπτοντας καὶ ἐπιρρεπεῖς εἰς κακὸν, dixit autem, vt opinor, ἐκραβδίζειν quod Plutarchus ῥάβδοις ξαίνειν τὰ σώματα. i. virgis cędere.

Ἐκπλύναντας τὴν οἰσπώτην ἐκ τῆς πόλεως ἐπικλινεῖς	B	*Eluimus ſordes, ita oportuit auerſos pellere ab vrbe*
Ἐκραβδίζειν τοὺς μοχθηροὺς καὶ τοὺς τριβόλους ἀπολέξαι		*Homines nequam & prauos, & tribulos prorſus perdere duros*
Καὶ τούς γε συνισταμένους τούτους καὶ τοὺς θλίβοντας ἑαυτοὺς		*Et prenſatores iſtos, & qui præturæ ſtudio, ſe*
Ἐπὶ ταῖς ἀρχαῖσι διαξῆναι καὶ τὰς κεφαλὰς ἀποτῖλαι.		*Pilatim preſſant, carrere, tractimq; capita vellere, deinde*
Εἶτα ξαίνειν εἰς καλαθίσκον κοινὴν εὔνοιαν ἅπαντας,	C	*Nere in calatho atque operari communem omnes plebis amorem,*
Καταμιγνύντας τοὺς μετοίκους κεἴ τις ξένος ἢ φίλος ὑμῖν		*Commiſcentes ſiue quis aduena, ſeu peregrinus ſiet inter,*
Κεἴ τις ὀφείλει τῷ δημοσίῳ καὶ τούτους ἐγκαταμίξαι.		*Seu debitor ignominioſus, & hi ſunt hic annumerandi:*
Καὶ νὴ Δία τάς τε πόλεις ὁπόσαι τῆς γῆς τῆσδ᾽ εἰσὶν ἄποικοι		*Quin & medius fidius quaſcunque colonia noſtra habet vrbes*
Διαγινώσκειν ὅτι ταῦθ᾽ ἡμῖν ὥσπερ κατάγματα κεῖται,	D	*Dignoſcere ſingula quæque, iacent enim ceu lanea tracta*
Χωρὶς ἕκαστον. κᾆτ᾽ ἀπὸ τούτων πάντων τὸ κάταγμα λαβόντας		*Temerè huc illuc, mox omnia ſingillatim carpere oportet,*
Δεῦρο ξυνάγειν καὶ συναθροίζειν εἰς ἕν. κἄπειτα ποιῆσαι		*Atque huc glomerata referre, & in vnum cogere, lanitiúmque*
Τολύπην μεγάλην. κᾆτ᾽ ἐκ ταύτης τῷ δήμῳ χλαῖναν ὑφῆναι.		*Grande efficere, atque hinc vtibilem populo ſubtexere pallam.*
Πρ. Οὔκουν δεινὸν ταυτὶ ταύτας ῥαβδίζειν καὶ τολυπεύειν		*PR. Non mirum eſt ſi laudatur Pax & perficiatur ab iſtis*
Αἷς οὐδὲ μετῆν πάνυ τοῦ πολέμου. Λυ. καὶ μὴν ὦ παγκατάρατε	E	*Quas nulla ſolet pars tangere belli.* LVS. *Quin ô ter ſcelerate*
Πλεῖν ἤ γε διπλοῦν αὐτὸν φέρομεν. πρώτιστον μέν γε τεκοῦσαι		*Mage quàm duplex ferimus bellum, nam partus edere acerbos*
Κἀκπέμψασαι παῖδας ὁπλίτας. Πρ. σίγα μὴ μνησικακήσῃς.		*Solita, natos mittimus arma gerentes. PR. parce hæc memorare.*
Λυ. Εἶθ᾽ ἡνίκα χρῆν εὐφρανθῆναι καὶ τῆς ἥβης ἀπολαῦσαι,		*LVS. Et cùm potius lætari opus eſſet, & ætati dare ludum,*
Μονοκοιτοῦμεν διὰ τὰς στρατιάς. κᾆθ᾽ ἡμέτερον μὲν ἐᾶτε,	F	*Ob militiam ſolæ ſumus in lecto: ſed mittite noſtra,*
Περὶ τῶν δὲ κορῶν ἐν τοῖς θαλάμοις γηρασκουσῶν ἀνιῶμαι.		*Pro virginibus quæ veteraſcunt in thalamo, hoc maceror vnum.*
Πρ. Οὔκουν γ᾽ ἄνδρες γηράσκουσι; Λυ. μὰ Δί᾽ ἀλλ᾽ οὐκ εἶπας ὅμοιον.		PR. *Quid? nónne viros ſenium attingit?* LVS. *Sanè equidem non eadem hæc ſunt.*
Ὁ μὲν γὰρ ἥκων κἂν ᾖ πολιὸς ταχὺ παῖδα κόρην γεγάμηκε.		*Nam vir procus, & ſi canus erit, teneram tamen ille puellam*
Τῆς δὲ γυναικὸς μικρὸς ὁ καιρός. κἂν τούτου μὴ 'πιλάβηται,	G	*Nuptum accipiet: breuis ætas mulieribus, quæ ni potiantur,*

BISETVS. Οἰσπώτην.] Σουίδας. οἴσπη, ῥυπαρῶν προβάτων ἔρια. καὶ οἰσπώτη ὁ ῥύπος τῶν ἐρίων. λέγεται καὶ οἰσπάτη, καὶ οἴσυπος, καὶ οἰσυπίς. καὶ οἰσυπηρὰ ἔρια, τὰ ῥυπώδη παρὰ τὸ οἴσυπον. ΚΥΣ. Ἐπικλινεῖς

ἐκραβδίζειν.] ἐπικλινεῖς, καὶ τὸ ἐπικλινὲς, ἢ ἐπιῤῥεπὲς, ὅτι ὅδος ἐπικλινὴς, ἤγουν ἐπιῤῥεπής. νῦν δὲ μεταφορικῶς δηλοῖ τὸ ἐπικλινεῖς, κατωφερεῖς, τοὺς εἰς τὰ κακά τινα, καὶ τὰ τοιαῦτα χρεία ταχέως φερομένους ἐν τῷ ταῖς ῥάβδοις τυπτομένους ἐκ τῆς πόλεως ἐλαύνεσθαι. Τοὺς τριβόλους.] τρίβολος ἀκανθώδης, ἢ βοτάνης εἶδος κάκιστον, καὶ τοῖς ἄλλοις σπέρμασιν ἀσύμφορα ταῦτα. νῦν δὲ μεταφορικῶς τοὺς κακοὺς, τοὺς ἀνωφελεῖς, τοὺς ὀλεθρίους ἀνθρώπους δηλοῖ. Συνισταμένους.] τουτέστι συνηγόρους, ἢ τοὺς συμπεπλεγμένους, καὶ πιλουμένους. ἀπὸ μεταφορᾶς τῶν ἐρίων. ὥσπερ γὰρ πολλάκις τὸ ἕτερον τῷ ἑτέρῳ κολλᾶται ἐρίῳ, καὶ διαχωρίζουσιν αὐτὰ ἀπ' ἀλλήλων, οὕτως ἐπὶ τῶν κεκολλημένων ταῖς ἀρχαῖς ὀφείλετε ἀποχωρίζειν, καὶ εὔνοιαν πρὸς ἀλλήλους ἔχειν ἅμα Συ. (σφάλμα τί ἐστι δοκεῖ ἐν τοῖς τοῦ Σουΐδ.) Διαξῆναι] ἀντὶ τὸ διαξαίνειν. διαξῆναι. διαλῦσαι. καὶ γὰρ ἐρίων οἱ μάλλοι ἔχουσι τὰς ἀρχὰς, καὶ τὰς κορυφὰς πεπιλημένας, καὶ ἐὰν τιλτῶσι διαλύεται ὁ μάλλος. πρὸς ἑκάτερον οὖν καὶ τὰς κορυφὰς ἐρίων πεπιλημένας, ἐν τῷ πόκῳ, καὶ τὰς κεφαλὰς τῶν πονηρῶν συνισταμένων τοῖς πράγμασι, διαλῦσαι χρή. Σ. ἀλλαχοῦ, διαξαίνειν, ξαίνοντα διαλύειν, τύπτοντα διασπᾶν, πληγαῖς διασπᾶν. Τοὺς μετοίκους.] μέτοικος λέγεται ὁ ἐξ ἑτέρας πόλεως μεταστὰς, καὶ μετοικῶν ἐν ἑτέρᾳ, καὶ ἢ πρὸς ὀλίγον ἐπιδημῶν ὡς ξένος. ἀλλὰ τὴν οἴκησιν αὐτόθι κατακτησάμενος. ἐδίδοντο δὲ ὑπ' αὐτοῦ καθ' ἕκαστον ἔτος δραχμαὶ δώδεκα, ὅπερ ἐλέγετο μετοίκιον. κατάγματα δὲ, τὰ ἐρίων κατασπάσματα, ἢ μηρύματα. Σ. Τολύπην.] τολύπη, τὸ κατεσκευασμένον ἔριον. Ἡσύχ. ὅθεν τὸ τολυπεύειν, τὸ ἐκτελεῖν, ἢ κατεργάζεσθαι, ἢ πολλὰ εἰς ἓν τέλος συγκεφαλαιοῦν. τολύπη γὰρ τὴν ἐρίων σφαῖραν δηλοῖ. καὶ τολύπη τὸ κατειργασμένον ἔριον. καὶ τολύπη ἔριον ξανθὲν, καὶ ἀσκηθὲν εἰς τὸ κλωσθῆναι. Εὐς. Χλαῖναν ὑφῆναι.] χλαῖνα. τὸ παχὺ καὶ χειμερινὸν ἱμάτιον. παρὰ τὸ χλιαίνειν. χιτὼν δὲ, τὸ λεπτὸν ἱμάτιον. τὸ ὑποκάμισον. παρὰ τὸ ἐγκεῖσθαι τοῖς μέλεσι. ὑφῆναι δὲ, κατασκευάζειν. Σ. Αἷς οὐδὲ μετῆν.] αἳ τοῦ πολέμου παντελῶς μέτοχοι οὐκ ἦτε. αἳ τοῦ πολέμου πάνυ μηδὲν μέρος μηδεμίαν κοινωνίαν μεθ' ἡμῶν εἴχετε. πλεῖν ἐστι, πλέον, μᾶλλον. Ἀττικῶς. Μὴ μνησικακήσῃς.] μνησικακῆσαι, κατά τινας, τὸ τῆς παλαιᾶς ὕβρεως μνήμονα εἶναι. τὴν παλαιὰν ἀδικίαν ἀμνηστεῖν οὐ δύνασθαι, ἀλλὰ ταύτην βεβαίως κατέχειν. ἐνταῦθα δὲ, μᾶλλον ληπτέον δοκεῖ, ἀντὶ τοῦ, τὰ παρεληλυθότα κακὰ εἰς μνήμην ἐπανακαλεῖσθαι καὶ τούτων μνείαν ποιεῖσθαι. ὅπερ ἐκ τοῦ προηγουμένου, σιγᾷ. φανερόν ἐστιν. οὐ γὰρ ὁ Πρόβουλος τὴν γυναῖκα κελεύει τῶν κακῶν ἐπιλήσμονα ἔσεσθαι, ἀλλὰ σιωπᾶν, καὶ περὶ τούτων μνείαν μηδεμίαν ποιεῖσθαι. Μονοκοιτοῦμεν] ἐν ταῖς κοίταις μόναι κοιμώμεθα. Καθ' ἡμέτερον] καὶ ἔστω ἐᾶτε, ἐᾶτε τὸ ἡμέτερον πρᾶγμα. περὶ δὲ τῶν κορῶν, καὶ παρθένων ἐν θαλάμοις γηρασκουσῶν, διὰ τὸ αὐτὰς ἀγάμους μένειν διὰ τὰς τῶν ἀνδρῶν στρατείας, καὶ πολυχρονίους ἀποδημίας, ἀνιῶμαι. Κἂν τοῦτο μὴ πιλάβηται] καὶ ἂν μὴ ἐπιλάβηται τοῦτο. τοῦτο δὲ, ἀντὶ τοῦ τοῦτον τὸν καιρόν. ἀλλὰ πρὸς τὸ σημαινόμενον ἀναφέρεται. τινὲς A μέντοι, τοῦτον καιρὸν λέγουσιν. ὁ νοῦς. τῶν γυναικῶν πρὸς τοὺς γάμους ὁ καιρὸς βραχὺς, καὶ εἰ μὴ τοῦτον τὸν καιρὸν ἥκοντα ταχέως ἐπιλάβωνται, οὐδεὶς αὐτὰς ἔτι γῆμαι θέλει, ὅτι παρακμαζούσας ὁρᾷ.

CHR. Συνισταμένους.] id eſt, συνηγόρους, vel συμπεπλεγμένους καὶ πιλουμένους connexos & pilatos, tranſlatione ſumpta à lana, vt enim, inquit, adhæret lana lanæ dum carminatur, deinde diſcernitur à preſſu mutuo, ſic in iis qui magiſtrati- B bus applicantur & agglutinantur facere debetis, & compoſitos diuellere & ſecernere, vt mutua ſe beneuolentia proſequantur. Τοὺς μετοίκους.] Sic vocantur qui ex aliena ciuitate ad aliam emigrāt, non vt peregrini tranſmeantes aut ad breue tempus habitantes. Pendebant verò quotannis 12. drachmas quod μετοίκιον dicebatur, proinde vt ſerui manumiſsi etiam pendebant τὸ μετοίκιον. Iſæus viros drachmas 12. (Heſychius ait decem tantùm ſed τῷ τελώνῃ τριώβολον appēſum) fœminas 6. tantùm pependiſſe ait in Orat. contra Elpagorā & Demophanem. Qui μέτοικοι id tributum non C ſoluerant, ducebantur & venibant ἐν καρὸς αἴσῃ, vt ait Hom. id eſt, vt ſerui. Demoſth. in Philippicis, ait in naues inuehi ſolitos τοὺς μετοίκους (puta venalitios.) Eos autem Comici σκαφίας vocabant quia in pompis ſcaphas ferebant. Ariſtoph. dixit alibi, τοὺς γὰρ μετοίκους ἄχυρα τῶν ἀστῶν λέγει. Nam ciuium pars erant, ſed vileſsima, & vt paleę ordeaceæ, tamen πολίτας eſſe negat Ariſtot. lib. 3. Polit. Ait enim tantum κοινωνεῖν τῆς οἰκήσεως vt & ſerui, neque οἰκεῖν facere τὸν πολίτην. Erat autem neceſſe με- D τοίκοις νέμειν προστάτην (vt idem autumat Ariſtoteles, & poſtea cenſet Harpocration) id eſt ciuem Athenienſem, cuius auctoritate niterentur ipſi inquilini. Eſt autem hic verſus mutilus, ſic fortaſſis reſtaurandus. τούς τε μετ. κεἴ τις ξένος ἦν ἐφ. Καὶ τολυπεύειν] Lana pura puta eſt ἔριον τολυπευτόν, Nam τολύπη eſt ἐργασία, & τολυπεύειν, ἐργάζεσθαι. Sic autem dixit Homerus 4. ὀδυσσ. πόλεμον τολύπευσε, quod facit ad hunc locum, quia lanam bello com- E parat, neque fruſtra dixerat ῥαβδίζειν, virgis enim pauibant lanas vt ſordes deponerent, vnde paueratæ veſtes. Quod verò ait πλεῖν ἢ διπλοῦν, ſolens & ſuo more hac voce vtitur pro πλέον. Ὁ μὲν γὰρ ἥκων.] Lego, vt numeri conſtent ſibi, ὁ γὰρ ἥκων μέν, deinde οὐδεὶς ἐθέλει non θέλει, valet autem hic ὀττευομένη, idem ac μαντευομένη & κληδονιζομένη. Mox lego ἀλλ' ὅστις ἔτι στῦσαι δυνατὸς non ἐστί, ſed & notandum in Veneta editione appoſitam eſſe interrogationis notam poſt δυνατός. Legerem etiam τί παθὼν non μαθὼν & interrogatiuè pro- F nunciarem. Sicque memini in Epigrammatum Florilegio, dictum à Nicarcho aut alio, μή τι πέπονθ' Ἀΐδης, de longęuo nimis homine.

Οὐδεὶς θέλει γῆμαι ταύτην. ὀττευομένη δὲ κάθηται.
Πρ. Ἀλλ' ὅστις ἐστὶ στῦσαι δυνατός.
Ἀλλ. Γυν. Σὺ δὲ δὴ τί μαθὼν οὐκ ἀποθνήσκεις;
Χωρίον ἐστί· σορὸν ὠνήσει.
Μελιτοῦτταν ἐγὼ καὶ δὴ μάξω.
Λαβὲ ταυτὶ καὶ στεφάνωσαι.
Καὶ ταυτασὶ δέξαι παρ' ἐμοῦ.
Καὶ τουτονὶ λαβὲ τὸν στέφανον.

Non ſit qui ducere curet, ſed amat ſedem & vaticinatur.
Ni fortè qui poteſt arrigere.
AL. M. Age tu quid agis? nec moreris dum:
G *Nunc opus empta funeris arca,*
Ego melle teram reſperſam offam:
Cape tu hunc frontis honorem,
Iſtasq; à me pro munere habe,
Iſtámq; ſimul ſume coronam.

Τοῦ δέει; τί ποθεῖς;
Χώρει εἰς τὴν ναῦν.
Ὁ Χάρων σε καλεῖ.
Σὺ δὲ κωλύεις ἀνάγεσθαι.
Πρ. Εἶτ' οὐχὶ ταῦτα δεινὰ πάσχειν ἔστ' ἐμέ;
Νὴ τὸν Δί' ἀλλὰ τοῖς προβούλοις ἄντικρυς
Ἐμαυτὸν ἐπιδείξω βαδίζων ὡς ἔχω.
Λυ. Μῶν ἐγκαλεῖς ὅτι οὐχὶ προὐθέμεσθά σε;
Ἀλλ' ἐς τρίτην γ' οὖν ἡμέραν πρῷ πάνυ
Ἥξει παρ' ἡμῶν τὰ τρίτ' ἐσκευασμένα.

A *Quid eges, quid aues?*
Vade ad cymbam, se
Vocat ecce Charon,
Tamen oram soluere non vis.
PR. Non est vt istam diritatem vltrà feram,
Mihi ire certum est ad meos Proconsules
His me ipse coràm ostendam, & hunc rerum statum.
B *LVS. Te conlocatum non fuisse expostulas?*
Sed si die adsis tertia, ad diluculum
Parata habebis ad viaticum tria.

BISETVS. Ὀττευομένη δὲ κάθηται.] κληδονιζομένη, οἰωνιζομένη, μαντευομένη. ὅττα γὰρ καὶ ὄσσα, φήμη, μαντεία, θεία κληδών. καὶ ὀττεύεσθαι, τὸ μαντεύεσθαι. Σ. ἴσως δὲ διὰ τούτων ἡ Λυσιστράτη νοεῖ τὸ λεγόμενον ἐν τῷ Πλούτῳ περὶ τοῦ Δελφικοῦ τρίποδος, καὶ τῆς μαντείας. φασὶ γὰρ τὸ ἀρχαῖον, παρθένον διὰ τὸ ἁγνὸν θεσπιῳδεῖν εἰωθέναι. Ἄλλως. ὀττευομένη κάθηται, ἀντὶ τοῦ, σχηματίζεται, καὶ παλαιτέρα οὖσα καθῆσθαι, καὶ θρησκεύειν ἀναγκάζεται. ὅπερ αἱ γρᾶες ποιεῖν φιλοῦσι. Ἀλλ' ὅστις ἐστί.] ταῦτα ὁ Πρόβουλος πρὸς τὴν Λυσιστράτην λέγει, ὡς ἐκ τῶν ἑξῆς δῆλον, ὅτι ἡ γυνὴ τὸν γέροντα θνήσκειν ἐπιθυμεῖ, ὅτι οὕτω παρρησιάζεται, καὶ λόγοις ἀφροντιστέροις χρῆται. διὸ καὶ τὸ τοῦ Προβούλου πρόσωπον ἐνταῦθα γραπτέον. ὁ νοῦς. ἀλλὰ ὅστις δύναται στῦσαι, τουτέστιν, ὅστις πρὸς τὰς συνουσίας καὶ τοὺς ἀφροδισιασμοὺς ἐστὶν ἐπιτήδειος, οὗτος ταύτην γαμήσει. τινὲς δὲ, ταῦτα μετ' ἐρωτήσεως γραπτέον νομίζουσι. καὶ ὁ τις, ἀντὶ τοῦ ὅστις. οὕτως.

Ἀλλ' οὐ τίς ἐστι στῦσαι δυνατός; ὅπερ ἴσως οὐκ ἀπίθανον.

C Τί μαθὼν οὐκ ἀποθνήσκεις;] ἄλλη γυνὴ τοῖς τοῦ Προβούλου λόγοις ὀργισθεῖσα, ταῦτα πρὸς αὐτὸν λέγει. ἡ δὲ τούτων ἔννοια αὕτη. ταῦτα δὲ πόθεν ἔμαθες; διὰ τί οὐκ ἀποθνήσκεις θᾶττον ὡς τοῦ θανάτου ἄξιος ὤν; περὶ δὲ ταύτης τῆς μετοχῆς, μαθὼν, ἀλλαχοῦ διὰ πλειόνων προείρηται. τινὲς δὲ, ἀντὶ τοῦ μαθὼν, γράφουσι μόθων. μόθων δὲ, ὁ φορτικὸς, καὶ ἄτιμος. καὶ μόθωνες οἱ εὐτελεῖς. καὶ μόθωνας ἐκάλουν τοὺς παρεπομένους τοῖς ἐλευθέροις παῖδας οἱ Λάκωνες. τὸν Πρόβουλον τοίνυν ἡ γυνὴ λοιδορεῖ. ἔστι καὶ μόθων, εἶδος αἰσχρᾶς, καὶ δηλοπριστοῦς, καὶ φορτικῆς ὀρχήσεως. Σ. Χωρεῖόν ἐστί.] ἐκ τῆς ἐννοίας, καὶ τῶν προηγουμένων τινὲς γραπτέον νομίζουσι χωρεῖόν ἐστι. τουτέστι, νῦν καιρός ἐστι τοῦ ἀποθνήσκειν. διὸ δεῖ σε τάχα σορὸν ὠνεῖσθαι πρὸς τὴν σου θανόντος ἐκφοράν. οἱ δὲ ταύτην τὴν γραφὴν σώζειν βουλόμενοι, ἀποστρόφου σημεῖον τῇ λέξει προστιθέασιν, οὕτω, Χ' ὠρεῖόν ἐστι. καὶ γάρ, φασι, τὸ ὥριος, καὶ ὥριμος, καὶ ἔγκαιρος, καὶ ὡραῖος συνωνύμως λέγονται. Μελιτοῦτταν.] μελιτοῦττα, μᾶζα μέλιτι δεδευμένη, ἣν ἔφερον ὡς ἐδόκουν τοῖς ὄφεσι τοῖς ἐν Τροφωνίου οἱ μαντευόμενοι. Ἰστέον δ' ὅτι ἡ μελιτοῦττα ἐδίδοτο τοῖς νεκροῖς, ὡς εἰς τὸν Κέρβερον, καὶ ὀβολὸς μισθὸς τῷ πορθμεῖ. καὶ στέφανος ὡς τὸν βίον διηγωνισμένοις. Λαβὲ ταυτὶ] ἡ γυνὴ ἐν ᾧ ταῦτα λέγει, ἅμα καὶ ὕδωρ ἐς κεφαλὴν τοῦ γέροντος ἐκχεῖ. ὅπερ ἐκ τῶν ἑξῆς δῆλον. Τοῦ δέει;] παρὰ τὸ δέομαι, δέῃ κοινῶς, καὶ δέει Ἀττικῶς, ὡς καὶ τὸ ὠνήσει, ἀντὶ τοῦ ὠνήσῃ. τίνος χρείαν ἔχεις; τίνος ἐπιδεὴς εἶ; τίνος σοι δεῖ. Ἀνάγεσθαι.] ἐκ τοῦ λιμένος ἀποπλεῖν, καὶ εἰς τὰ ἄνω φέρεσθαι. οὗ ἐναντίον τὸ κατάγεσθαι, ὃ εἰς τὰ κάτω, καὶ εἰς τὴν γῆν φέρεσθαι. Τοῖς Προβούλοις.] ἐκ τούτων δῆλον οὐχ ἕνα μόνον, ἀλλὰ καὶ πλείους τῆς βουλῆς Προβούλους, καὶ προεστῶτας γίνεσθαι. προὐθέμεθά σε, σὲ πρὸ τῶν ἄλλων ἐθέμεθα, καὶ τῶν ἄλλων προετιμήσαμεν; ὁ δὲ νοῦς. μὴ ἡμῖν ἐγκαλεῖς ὅτι τὸ ὕδωρ εἰς τὴν σου κεφαλὴν οὐκ ἐξεχέαμεν πρότερον, ἢ πρὸ τῶν ἄλλων; εἰ τοίνυν ἡμᾶς διὰ τοῦτο μέμφει, δεῦρο εἰς τὴν τρίτην ἡμέραν ἐπαναχώρησον, ὅπως τὰ τριτεῖα, καὶ τρίτα, γέρατα, τουτέστι τὸ ὕδωρ παρεσκευασμένον λάβῃς.

D CHR. Χωρεῖον ἐστὶ σορόν.] In editione Veneta legitur χωρεῖον, & δὴ μάσσω, non δημάζω. Est autem τὸ ὠνήσει pro ὠνήσεις nisi mauis ὠνῆσαι vt sit tempus est emere ſandapilam, ego quidem pinſo tibi μελιτοῦτταν. Est autem epithetõ τῶν νεκρῶν. Et ſic vocatur μᾶζα μέλιτι δευομένη (propterea ait μάσσω) quam mortuis dabant vt Cerbero ferrent (vocauit Maro offam melle ſaporatam) & obolum vt portitori Charonti, & coronam vt qui vitæ bonum certamen vicerint: Sunt qui apud Virgilium ſoporatam offam legant, fruſtra ſi me audiunt. E nullus enim in melle ſopor, & quamuis ſoporatus ab offa fuerit triceps ille canis, factum eſt propter medicatas fruges & papauer aſperſum. Τοῦ δέει.] Lege vt in Veneta editione τοῦ δέῃ; τί ποθεῖς, ſuntque iſti Anapæſtici verſus, & poſtremus σὺ δὲ κωλύεις coronis Anapeſtica hac nota claudenda. > Οὐχὶ προὐθέμεθά σε;] Reſpicit vt puto, ad ea de quibus Sudas περὶ προθεσμίας qui mortis eſt terminus, niſi ſi προθέσθαι ſit mortuum conlocare, &, vt ait Perſius, rigidos calces in portam F extendere. Ἥξει παρ' ἡμῶν] Melius ἥξει vt & Veneta habet editio, deinde lego τὰ τρί' ἐσκευασμένα, nõ autem τὰ τρίτ'. Nã τὰ τρία τῆς εἰς θάνατον intelligit, quia morte dãnatis tria proponebant, gladiũ, laqueũ & cicutã. Quis nõ malit τὰ τρία στησιχόρου.

ΧΟΡΟΣ ΓΕΡΟΝΤΩΝ.

Οὐκ ἔτ' ἔργον ἐγκαθεύδειν ὅστις ἔστ' ἐλεύθερος.

G CHORVS SENVM.

Non decet nũc eſſe ſegnes qui ſciunt ſe liberos.

Αλλ' ἐπαποδυώμεθ' ἄνθρωποι τουτωὶ τῷ πράγματι	A Sed nos age incumbamus huic negotio
Ηδη γὰρ ὄζειν ταδὶ πλειόνων καὶ μειζόνων	Quod plura præſagire & maxima
Πραγμάτων μοι δοκεῖ.	Iam videtur mala:
Καὶ μάλιστ' ὀσφραίνομαι τῆς Ἱππίου τυραννίδος.	Maximè hac olent mihi nunc Hippiæ tyrannidem.
Καὶ πάνυ δέδοικα μὴ	Quin metuo prorſus vt
Τῶν Λακώνων τινὲς	B Huc Lacones ſtatim
Δεῦρο συνεληλυθότες	Fortè ſimul & veniant
Ανδρες ἐκ Κλεισθένοις	Cliſthenes alteri
Ταῖς θεοῖς ἐχθραῖς γυναῖκας ἐξεπαίρωσιν δόλῳ	Qui dolo malo incitent has impiatas fœminas,
Καταλαβεῖν τὰ χρήμαθ' ἡμῶν,	Rapere quas opes habemus
Τόν τε μισθὸν ἔνθεν ἔζων ἐγώ.	Præmium meiq́; victus.
Δεινὰ γάρ τοι τάσδε γ' ἤδη τοὺς πολίτας νουθετεῖν,	Prorſus hæc indigna res eſt, iam monent & increpant
Καὶ λαλεῖν γυναῖκας οὔσας ἀσπίδος χαλκῆς πέρι.	C Fœmina ciues, virúmque ſcuta & æra garriunt,
Καὶ διαλλάττειν πρὸς ἡμᾶς ἀνδράσιν Λακωνικοῖς	Ac volunt ferire fœdus gente cum Laconica
Οἷσι πιστὸν οὐδὲν εἰ μή περ λύκῳ κεχηνότι.	Gente non magis fideli quàm lupi patens gula.
Ἀλλὰ ταῦθ' ὕφηναν ἡμῖν ἄνδρες ἐπὶ τυραννίδι.	Iſta ſed ſtruxere nobis qui viri tyrannidi
Ἀλλ' ἐμοῦ μὲν οὐ τυραννεύσουσιν. ἐπεὶ φυλάξομαι	D Imminent, ſed non ero his obnoxius, cauens magis
Καὶ φορήσω τὸ ξίφος τὸ λοιπὸν ἐν μύρτου κλαδί.	Poſthidhac, enſémque clauſum fronde myrtea geram
Ἀγοράσω τ' ἐν τοῖς ὅπλοις ἑξῆς Ἀριστογείτονι.	In forúmque armatus ibo, poſt Ariſtogitona
Ὧδέ θ' ἑστήξω παρ' αὐτόν, αὐτὸς γάρ μοι γίνεται	Propter aſtans in ſtatu iſto, quippe fas erit mihi
Τοῖσι θεοῖσιν ἐχθρᾶς πατάξαι τῆσδε γραὸς τὴν γνάθον.	E Huius inuiſiſſimam Dijs verberare anus genam.
Χο. Γυν. Οὐ γὰρ εἰσιόντας οἴκαδ' ἡ τεκοῦσα γνώσεται.	CH.M. Tecta namq́; intro petentes non agnouerit parens.

BISETVS. Οὐκ ἔτ' ἔργον.] ὁ τῶν γερόντων χορὸς τῆς γυναικῶν σφόδρα καταπτήξας, ταύτην τὴν καινὴν πολιτείαν καινῆς τινος τυραννίδος ἀρχὴν ὑποπτεύει. ὥσπερ ὑποπτεύων, ἐπαποδυώμεθα δέ, ἐπιχειρήσωμεν. Σ. τοῦτο δὲ ἀπὸ μεταφορᾶς τῶν τὰς ἐσθῆτας παντελῶς ἀποδυομένων, καὶ ἐκδυόντων, ἵνα ῥᾷον τοῖς ἔργοις ἐπιχειρήσωσι, καὶ ταῦτα τελέσωσιν. ἐπαποδύεσθαι οὖν ἑαυτόν τινι πράγματι, ἀντὶ τοῦ, ἑαυτὸν παρασκευάζειν πρός τινος πράγματος ἐπιχείρησιν. Ὀσφραίνομαι.] ὅτι τὸ ὄζει εἶπε, διὰ τοῦτο καὶ τὸ ὀσφραίνομαι νῦν ἐπιφέρει, ὃ δηλοῖ τὸ δι' ὀσμῆς αἰσθάνεσθαί τι. Ἱππίου τυραννίδος.] τεσσάρων ὄντων τῶν Πεισιστρατιδῶν, ὁ Ἱππίας πρεσβύτερος τῶν ἄλλων ὤν, καὶ τυραννίδα ὑπέθετο, ὡς μαρτυρεῖ Θουκυδίδης ἐν τῷ τῆς ξυγγραφῆς ἕκτῳ, οὕτω γράφων, Πεισιστράτου γὰρ γηραιοῦ τελευτήσαντος ἐν τῇ τυραννίδι, οὐχ Ἵππαρχος (ὥσπερ οἱ πολλοὶ οἴονται) ἀλλ' Ἱππίας πρεσβύτατος ὤν, ἔσχε τὴν ἀρχήν. Ἐξεπαίρωσιν.] δολίως προτρέψωσιν, ἢ δολίως πείσωσι. Δεινὰ γάρ, ἀντὶ τοῦ δεινόν ἐστι.

CHR. Ἀλλ' ἐπαποδυώμεθ' ἄνθρωποι.] id eſt, ἐπιχειρήσωμεν. Puto autem meliorem Sudæ lectionem ἀλλ' ἐπαποδυώμεθα τουτωὶ τῷ πράγματι, vt ſit Senarius verſus qualis erit ſequens ſi demas F ταδὶ non neceſſarium. Nam τὸ δοκεῖ refertur ad τὸ πρᾶγμα. Ἄνδρες ἐκ Κλεισθένους.] Cliſthenes erat γυναικώδης, ſolebátque ferre χειρίδα vt dixit Sophocles, cuius verſus luculentos habes apud Sudam. Is raſa ſemper apparebat barba vt iunior videretur. Prouerbium hinc eſt, Cliſthene intemperantior, vel Cliſthenem video. Itaque quòd ait hic δόλῳ, eò pertinet quia raſi eſſent vt Cliſthenes. vide Sudam περὶ γῆς ἀποδημοῦς. Καταλαβεῖν.] G Duo hi verſus videntur mihi Dimetri Trochaici, etſi primi pes primus, sed illud ἐγώ quod in fine eſt alterius, tanquam gloſſema videtur tollendum.

BISETVS. Καὶ διαλλάττειν.] ταῦτα λεκτέον οὕτως, καὶ δεινόν ἐστι ταύτας νουθετεῖν τοὺς πολίτας, καὶ

γυναῖκας οὔσας περὶ πολέμου λαλεῖν. πρὸς δὲ τούτοις, καὶ ἡμᾶς διαλλάξειν τοῖς ἀνδράσι Λακωνικοῖς. ἢ λεῖπον διαλλάττειν τοὺς ἄνδρας Λακωνικοὺς πρὸς ἡμᾶς. εἰ μή τις ἀντίστροφον εἴη λέγοι, ὅπερ οὐκ ἀξιόπιστον. τὸ δὲ διαλλάττειν τινὰ τινί, ἢ πρός τινα, σημαίνει τὸ εἰς προτέραν φιλίαν καὶ χάριν πάλιν συνάγειν. Λύκῳ κεχηνότι.] ἡ παροιμία ἐπὶ τῶν ἀλλότρια διαρπαζόντων· ὃν γὰρ τρόπον λύκοις οὐκ ἔστι πίστις, οὐδὲ τούτοις. τὸ δὲ κεχηνότι ἐπὶ τῶν μάτην χαιρόντων. καὶ λύκος ἔχανεν, ἐπὶ τῶν ἐλπιζόντων τι ἕξειν, διαμαρτόντων δὲ τῆς ἐλπίδος. λέγουσι δὲ τὸν λύκον, ἐπειδὰν ἁρπάσαι τι βούληται, κεχηνότα περιάγεσθαι ἐπ' αὐτό. ὅταν οὖν μὴ λάβῃ ὃ προαιρεῖται, κατὰ κενὸν αὐτὸν χαίνειν φασίν. ἐπὶ οὖν τῶν συνελπιζόντων χρηματιεῖσθαι, διαμαρτόντων δέ, τοῦτο λέγουσι. Σ. Τὸ ξίφος] τουτέστιν, ἐν τῇ ἀγορᾷ διατρίψω μετὰ τοῦ Ἀριστογείτονος. ἐγγὺς Ἀριστογείτονος. ἐν μυρσίνου κλαδὶ τὸ ξίφος φορήσω ὥσπερ Ἁρμόδιος, καὶ Ἀριστογείτων. οὗτοι γὰρ ἀπὸ μυρσίνων κλάδων τὰ ξίφη ἀνασπάσαντες τύραννον κατέβαλον. τούτων δὲ σαφεστέραν ἐξήγησιν εὑρήσεις παρὰ Θουκυδίδῃ ἐν τῷ ἕκτῳ τῆς ξυγγραφῆς. τὸ δὲ κλαδί, ἀντὶ τοῦ κλάδῳ, ὡς ἀπὸ τῆς εὐθείας κλάς, κλαδός, ὅπερ χαριέστερον, καὶ ἀρχαιότερον. διὸ σημειωτέον. ἑστήξω δέ, βεβαίως στήσω, ὥστε στήσομαι ὡς τοῦ Ἀριστογείτονος ἀνδρειῶς. Αὐτὸς γάρ μοι εἴπερ ἡ γραφὴ καλῶς ἔχει, τοῦτο ἀσαφέστερον εἴρηται. εἰ μὴ ὑπακούσῃς τό, αἴτιος ἴσως δέ. καὶ αὐτοὺς ἀντὶ τοῦ αὐτὸς γραπτέον. [illegible] γὰρ ὁ νοῦς εἶναι φαίνεται. καὶ γὰρ αὐτός μοι αἴτιος γίνεται τοῦ πατάξαι τὴν γνάθον τῆσδε γραὸς θεοῖσιν ἐχθρᾶς. Ἄλλως. τὸν Ἀριστογείτονα μιμήσασθαι θέλω. καὶ γὰρ ὥσπερ ἐκεῖνος τὸν τύραννον πάλαι πατάξας, καὶ πλήξας ἀνεῖλεν, οὕτω κἀγὼ ταύτης τῆς ἀναιδεστάτης γραὸς τὴν γνάθον νῦν πατάξαι θέλω, βούλομαι, ἐπιθυμῶ. Οὐ γὰρ εἰσιόντας] οὐ γάρ φησιν, ἡ μήτηρ ἡμᾶς εἰς τὸν οἶκον εἰσιόντας γνώσεται. τουτέστιν οὐκ εἴσεται τὸ ἐξ ἡμῶν πεπραγμένον κατὰ ταύτης τῆς γραός, ἐὰν ἂν πατάξας τύχω. ἀλλά τι διὰ τούτου δηλοῦν βούλεται, οὐ ῥᾴδιον ἐστὶ τεκμαίρεσθαι. καὶ ἐλλείπειν τι δοκεῖ. ὡς ἐκ τούτου τῆς μωρίας γάρ, δῆλόν ἐστιν, ὁ γὰρ ἐν ἀρχῇ τοῦ λόγου τι θεῖναι εἴωθε.

CHR. Ἐπεὶ τυραννίδι] Legendum ἐπὶ & contra in ſequenti verſu ἐπεὶ φυλάξομαι non ἐπὶ, tum verò τυραννεύουσ' non τυραννεύσουσιν. Ἐν μύρτου κλαδί] Extant verſus antiqui (puto ſcholion fuiſſe) metro Phaleucio ἐν μύρτου κλαδὶ τὸ ξίφος φορήσω. &c. ſed arbitror hos ſenes adludere ad fœminarũ libidinem, Nam μύρτος pudendum muliebre ſæpè vocatur ab iſto præſertim Comico. Lego autem poſt ἀριστογείτονι non ἀριστογείτονος, vt in Veneta editione, Vtuntur verò Attici vt & Plato, τῷ ἑξῆς in datiuo vt hic ἑξῆς ἀριστογείτονι. Αὐτὸς γάρ μοι] Puto pro αὐτὸς melius legi αὕτως, niſi αὐτὸ ſit pro auctore, nam & in Ranis αὐτός eſt ὁ δεσπότης, & αὐτὸς ἔφα dixit Pythagoras de Deo, vel αὐτὸ lege. Ταῖσι θεοῖσιν ἐχθρᾶς.] Claudicabit verſus, vt rectum habeas, cenſeo legas τοῖς θεοῖς ἐχθρὰς vel ταῖς θεοῖς. &c. Οὐ γὰρ εἰσιόντας.] Hinc videtur incipiendũ, non ab illis ἀλλὰ θώμεθ', & eſt velut ἀντεπίρρημα, & omnes verſus ferè ſimiles, niſi quod in quibuſdã claudicatur, per errorẽ puto, librariorũ.

ΠΑΡΑΒΑΣΙΣ.

PARABASIS.

Bis. Ὁ τῶν γυναικῶν χορὸς, πρὸς τὸν δῆμον στραφεὶς ταῦτα λέγει, ἑαυτὸν συνιστάνων, καὶ μεγαλύνων. διὸ καί τινες πρὸ τούτων παρεπιγραφὴν Παραβάσεως τεθείκασιν. χλιδῶσαν δέ, τρυφῶσαν, τρυφερῶς διάγουσαν.

Ἀλλὰ θώμεθ' ὦ φίλαι γρᾶες ταδὶ πρῶτον χαμαί.
Ἡμεῖς γὰρ ὦ πάντες ἀστοὶ λόγων κατάρχομεν
Τῇ πόλει χρησίμων
Εἰκότως. ἐπεὶ χλιδῶσαν ἀγλαῶς ἔθρεψέ με.
Ἑπτὰ μὲν ἔτη γεγῶσα
Εὐθὺς ἠρρηφόρουν.
Εἶτ' ἀλετρὶς ἦ δεκέτις
Οὖσα τἀρχηγέτις
Καταχέουσα κροκωτὸν ἄρκτος ἦ Βραυρωνίοις.
Κἀκανηφόρουν ποτ' οὖσα
Παῖς καλὴ 'χουσ' ἰσχάδων ὁρμαθόν.

Primùm humi ponamus iſta, quæſo vos amicæ anus:
Nam principes occupamus loqui quod expedit
E *Ciuitati incolæ,*
Quæ me delicatè ſplendideq́ enutriÿt:
Erſigera eram, ſimul
Septuennis fui,
Mox vbi decennis eram,
Liba dux permolens
Tenuẽ amicta crocotulã vrſa erã in Brauronÿs
Quæ tuli caniſtra quondam
Scita puella habens fiſcinam ficuum.

F

Bis. Ἠρρηφόρουν] ἀρρηφορεῖα. ἑορτὴ ἐπιτελουμένη τῇ Ἀθηνᾷ ἐν τῷ Σκιροφοριῶνι μηνί. ὥσπερ ἀρρητοφορεῖα. διὰ τὸ ἄρρητα, καὶ μυστήρια ἐν κίσταις φέρειν. καὶ ἀρρηφόρος παρθένος, ἡ τὰ ἄρρητα τοιαῦτα μυστήρια φέρουσα, ἀπὸ ἐτῶν ἑπτά. κατὰ τὸ μέγα Ἐτυμολογικόν, μέχρις ἕνδεκα. καὶ τέσσαρες μέν, ὥς φησιν Ἁρποκρατίων, ἐχειροτονοῦντο δι' εὐγένειαν ἀρρηφόροι. δύο δὲ ἐκρίνοντο, αἳ τῆς ὑφῆς τοῦ πέπλου ἦρχον, καὶ τῶν ἄλλων τῶν περὶ αὐτόν. λευκὴν δὲ ἐσθῆτα ἐφόρουν. καὶ εἰ χρυσία περιέθεντο, ἱερὰ ταῦτα ἐγίνοντο. ὅθεν καὶ τὸ ἀρρηφορεῖν, ἀντὶ τοῦ ἀρρητοφορεῖν. Εἶτ' ἀλετρὶς] παρὰ τὸ ἀλέω, ὅ ἐστιν ἀλήθω. ἀλετρίδες δέ, [illegible] εὐδόκιμοι παρθένοι, αἳ τὰ εἰς ἱερὰ πόπανα ἄλευρα ἤλουν. ὅθεν τὸ ἀλετρεύειν, ἤγουν ἀλήθειν. Εὐστ. δεκέτις δέ, θηλυκῶς. ἀρσενικῶς δεκέτης, ὁ δεκαετής. τινὲς δὲ ἀντὶ τοῦ ἡ δεκέτις, γράφουσιν ἦ, τουτέστιν ἤμην Ἀττικῶς. ὡς καὶ κάτω ἄρκτος ἦ Βραυρωνίοις.

Ἀρχηγέτις] ἀρχηγέτης ἀρσενικῶς, ὁ ἡγεμών. ἄρχων. ἀρχηγέτις δέ, τὸ θηλυκόν. Καταχέουσα] ἐκ τῆς συντάξεως, καὶ τῆς τοῦ γράφειν οὕτω γραπτέον δοκεῖ, Καταχέουσα κροκωτὸν ἄρκτος ἦ Βραυρωνίοις. τὸ δὲ ἦ Ἀττικῶς ἀντὶ τοῦ ἤμην, οὕτως καὶ ἄνω ἐν τῷ Πλούτῳ, ἃ κρύπτειν ἦ παρεσκευασμένος. Βραυρὼν δέ, δῆμος τῆς Ἀττικῆς, ἀπὸ Βραύρωνος ἥρωος. ἀφ' οὗ Βραυρωνία ἡ Ἄρτεμις. καὶ Βραυρώνια ἑορτὴ Ἀρτέμιδι Βραυρωνίᾳ ἄγεται. ταύτην Ἀρτέμιδι ἐτέλουν παρθένοι ἀρκτευόμεναι κροκωτὸν ἠμφιεσμέναι, οὔτε πρεσβύτεραι δέκα ἐτῶν, οὔτε ἐλάττους πέντε, ἀπομειλισσόμεναι τὴν θεόν. ἐπειδὴ ἄρκτος ἀγρία ἐπιφοιτῶσα διέτριβεν ἐν τῷ δήμῳ Φλαυιδῶν. καὶ ἡμερωθεῖσαν αὐτὴν τοῖς ἀνθρώποις σύντροφον γενέσθαι. παρθένον δέ τινα προσπαίζειν αὐτῇ, καὶ ἀσελγαινούσης τῆς παιδίσκης παροξυνθεῖσαν τὴν ἄρκτον, καὶ καταξέσαι τῆς παρθένου. ἐφ' ᾧ ὀργισθέντας τοὺς ἀδελφοὺς αὐτῆς, κατακοντίσαι τὴν ἄρκτον.

καὶ διὰ τὸ λοιμώδη νόσον τοῖς Ἀθηναίοις ἐμπεσεῖν. A χρηστηριαζομένοις δὲ τοῖς Ἀθηναίοις, εἶπε λύσιν τῶν κακῶν ἔσεσθαι, εἰ τῆς τελευτησάσης ἄρκτου ποινὰς ἀρκτεύειν τὰς ἑαυτῶν παρθένους ἀναγκάσωσι. καὶ ἐψηφίσαντο οἱ Ἀθηναῖοι μὴ πρότερον συνοικίζεσθαι ἀνδρὶ παρθένον εἰ μὴ ἀρκτεύσειε τῇ θεῷ. καὶ ἀρκτεύειν ἔλεγον τὸ καθιερωθῆναι πρὸ γάμου τὰς παρθένους τῇ Ἀρτέμιδι. καὶ γὰρ ἀρκτευόμεναι παρθένοι, ἄρκτοι καλοῦνται. ὡς Εὐριπίδης, καὶ Ἀριστοφάνης δηλοῖ. καὶ ἀρκτεία, ἡ τῶν ἀρκτευομένων παρθένων τελετή. Σ. Κἀκανηφόρουν] καὶ ἐκανηφόρουν. B οὐ πάσαις δὲ ἐφεῖτο κανηφορεῖν, ἀλλ' ὥς φησιν Ἡσύχιος, κανηφόροι, ἐν ταῖς πομπαῖς, αἱ ἐν ἀξιώματι παρθένοι ἐκανηφόρουν, ὥσπερ καὶ ἐν τοῖς Παναθηναίοις. καὶ Σουΐδας περὶ κανηφόρων ταῦτα γράφει, Φιλόχορός φησιν ὡς Ἐριχθονίου βασιλεύοντος πρῶτον κατέστησαν αἱ ἐν ἀξιώματι παρθένοι φέρειν τὰ κανᾶ τῇ θεῷ, ἐφ' οἷς ἐπέκειτο τὰ πρὸς θυσίαν τοῖς τε Παναθηναίοις, καὶ ταῖς ἄλλαις πομπαῖς.

CHR. Ἠῤῥηφόρουν.] ἀῤῥηφορία vel ἐρσηφορία, ſacrificia ſunt quæ à virginibus ferebantur in honorem Erſes Cecropis filiæ vel deæ puta Dianæ, C & dicta ἀῤῥηφορία quaſi ἄῤῥητα ἐν κίσταις φερόμενα μυστήρια. Heſychius agnoſcit ἐῤῥηφόρους vt hic. Menander autem Comœdiam docuit titulo ἀῤῥηφόρου vel αὐλητρίδος vt teſtatur Athenæus, apud quem mendum eſſe arbitror lib. 3. cum de panibus agit, ait enim turundam illam quæ ναστὸς dicitur fieri ſolitam τοῖς ἀρσηφόροις, putem legendum ἀῤῥηφόροις. Ἦ δεκέτις.] Puto ἦ eſſe pro ἦα per Synæreſim, & hunc locum innui à Suda voce ἦ, aut poſitum eſt pro ἤμην. Ἄρκτος ἦ Βραυρωνίοις.] In edit. Veneta ἦν legitur, ſed malim ὢν pro ἦν, legerem autem καταχέουσα τὸν κροκ. Quid ſit autem ἄρκτος ἐν Βραυρωνίοις vide apud Sudam, virgines nupturæ ſacra faciebant Artemidi & hoc ἀρκτεύειν dicebatur vel δεκατεύειν, quia decennes erant virgines ἀρκτεύουσαι (neque enim minores quinque annorum vel maiores decem oportebat eſſe.) Corrigenda mihi videntur Heſychij Grammatici veteris exemplaria, vbi ait ἀρκτεία, τῶν ἀρκτευομένων παρθένων τελευτὴ, ἀρκτεύειν γὰρ καθιεροῦν. lege τελετὴ & ἀρκτεύειν. Paulo poſt vbi habes ἦν ἂν ἀμείνω delendum τὸ ἂν vt gloſſema τοῦ ἦν. Sed quod Probulus ait ſupra ἆρα προὐφείλω, in Veneta editione deeſt Probuli perſona, & loquitur Chorus mulierum.

Πρ. Ἆρα προὐφείλω τι χρηστὸν τῇ πόλει παραινέσαι;
Χο. Γυν. Εἰ δ' ἐγὼ γυνὴ πέφυκα τοῦτο μὴ φθονεῖτέ μοι
Ἢν ἀμείνω γ' εἰσενέγκω τῶν παρόντων πραγμάτων. D
Τοὐράνου γάρ μοι μέτεστι· καὶ γὰρ ἄνδρας εἰσφέρω,
Τοῖς δὲ δυστήνοις γέρουσιν οὐ μέτεσθ' ὑμῖν. ἐπεὶ
Τὸν ἔρανον τὸν λεγόμενον παππῷον ἐκ τῶν Μηδικῶν
Εἶτ' ἀναλώσαντες οὐκ ἀντεισφέρετε τὰς εἰσφορὰς
Ἀλλ' ὑφ' ὑμῶν διαλυθῆναι προσέτι κινδυνεύομεν. E
Ἆρα γρυκτὸν ἐστὶν ὑμῖν; εἰ δὲ λυπήσεις τί με
Τῷδέ γ' ἀψήκτῳ πατάξω τῷ κοθόρνῳ τὴν γνάθον.
Πρ. Ταῦτ' οὐχ ὕβρις τὰ πράγματ' ἐστὶ
Πολλή; κἀπιδώσειν μοι δοκεῖ
Τὸ χρῆμα μᾶλλον.
Ἀλλ' ἀμυντέον τὸ πρᾶγμ' ὅστις γ' ἐνόρχης ἔστ' ἀνήρ.

PR. Suadeámne ciuitati quod videtur optimum?
CH. MV. Ne mihi inuidete ciues nata quòd ſum fœmina
Si ſtatu præſente dicta ſaniora conferam,
Namque ſymbola mihi eſt iam cùm viros communicem,
vos ſenes iam non habetis tale, quippe ſymbolam
(Quæ Patrita nominatur) bella contra Medica
Deinde conſumpſiſtis, haud redhoſtientes munera:
Quin periculum eſt vt & nos abrogetis funditus.
Numquid ergo muſſitatis? Si moleſtus ſis mihi
Hoc tibi duro cothurno verberauerim genas.
PR. Sunt ne iſta contumelioſa
Valdè? res ſed hæc augeſcere
Magis videtur.
F *Sed tamē iam vindicanda, ſi tamen viri ſumus.*

BISETUS. Ἆρα προὐφείλω] ἆρα προοφείλω. σημείωσαι τὸ τοῦ Προβούλου πρόσωπον ἐν τούτῳ ἐν τισὶ βιβλίοις παραγεγραμμένον. καὶ τὸ τοῦ χοροῦ τῶν γυναικῶν ἐν τῷ ἑξῆς στίχῳ ἀχρείως, καὶ κακῶς τινὰ παραγεγράφθαι. διὸ καλῶς τινὲς ἑκάτερον ἀναλείφουσι, λέγοντες ταῦτα πάντα ὑπὸ τοῦ χοροῦ τῶν γυναικῶν προφέρεσθαι μέχρι τοῦ στίχου, οὗπερ ἀρχή. Ταῦτ' οὐχ ὕβρεις. ὅπου ὁ Πρόβουλος λαλεῖ. Τοὐράνου] [illegible] ἡ τοὐράνου, καὶ κρᾶσιν Ἀττικὴν ἔχει λέξις. ἢ ὃ καὶ πιθανώτερον, Τοὐράνου, ἀντὶ τοῦ, τοῦ ἐράνου. ἔστι δὲ τοῦ ε ἀφαίρεσις. G ἔρανος δὲ, ἡ ἀπὸ κοινῆς συμβολῆς, καὶ δαπάνης πολλῶν τινῶν γινομένη εὐωχία. ἀλλαχοῦ δὲ ἔρανος καλεῖται ἡ ἀπὸ τῶν συμβαλλομένων εἰσαγωγή. εἴτουν συναγωγή. καὶ λέγεται ἐκ τοῦ συνερᾶσθαι, καὶ συμφέρειν ἕκαστον. Εὐστ. ἐνίοτε δὲ καὶ τὴν ἁπλῶς εἰσφορὰν δηλοῖ, ὡς ἐν τούτῳ. ὁ νοῦς. δεῖ γάρ με ταύτης τῆς κοινῆς τῶν χρημάτων ἐπάντος εἰσφορᾶς μέρος ἔχειν. καὶ γὰρ ἄνδρας εἰσφέρω πρὸς τὰς στρατείας, ἐν αἷς τῶν πολεμίων τὰ χρήματα πορίζονται. Ἐκ τῶν Μηδικῶν.] ἐγένετο ἐπὶ τῶν Μηδικῶν ψήφισμα, ὥστε ἕκαστον κατὰ δύναμιν συμβάλλεσθαι εἰς τὰ κοινὰ χρήματα. ταῦτα δὲ ἔταξεν Ἀριστείδης δοῦναι τοῖς συμμάχοις εἰ τοῖς βαρβάροις πολεμοῖεν. Σ. Ἆρα γρυκτόν ἐστιν ὑμῖν;] τουτέστιν, ἆρα γρύξαι ὀφείλετε; ἢ παῤῥησίαν ἄγειν; Σ. Ἀψήκτῳ κοθόρνῳ.] ἀκαθάρτῳ. σκληρῷ, ἀμαλάκτῳ ὑποδήματι πατάξω τὴν γνάθον. Σ. παρὰ τὸ α στερητικὸν, καὶ τὸ ψήχειν. ὃ δηλοῖ τὸ καταμάσσειν, τὸ τρίβειν, ἢ ξύειν. κόθορνος δὲ, ὑπόδημα ἀμφοτέροις τοῖς ποσὶ πεποιημένον, ὃ καὶ ἀνδράσι, καὶ γυναιξὶ ἐφαρμόζει ὅθεν καὶ οὕτως ἐκαλεῖτο Θηραμένης Ἀθηναῖος ῥήτωρ, μαθητὴς Προδίκου τοῦ Κείου. εἴρηται δὲ ἐπὶ τῷ στρεφομένῳ συνεχῶς. δοκεῖ γὰρ καὶ τοῖς τριάκοντα συνίστασθαι, καὶ τῷ πλήθει. Σ.

ταῦτ' οὖν ἔθεντο [illegible] ταῖς τῶν [illegible] [illegible] [illegible] ἀνδρῶν καὶ τῶν [illegible], [illegible] κατ' ἄλλους [illegible] [illegible].

CHR. Τεθρανου γὰρ.] Caue de cœlo intelligas. Est enim pro [illegible]. Sic autem vocat τὴν ἐκ κοινοῦ [illegible]. Latine Collectam, Symbolum, Contributionem, munus. Postea enim vocat, ἔρανον τὸν [illegible] quod quid sit explicatur apud Suidam his verbis, [illegible] (sic autem Aristot. in Poet. dixit τὰ μηδικά) ψήφισμα, [illegible]

A κοινῇ [illegible] δύναμιν συμβάλλεσθαι εἰς τὰ κοινὰ χρήματα, ταῦτα διατάξαι Ἀριστείδης, δοῦναι τοῖς συμμάχοις καὶ τοῖς βαρβάροις πολεμεῖν. Quibus verbis intelligitur, temporibus belli Medici scitum fuisse, vt in ærarium conferret vnusquisque pro facultate certam pecuniam quæ [illegible] Aristidæ tribueretur sociis & auxiliaribus copiis quæ barbaros bello infestarent. Ἆρα χνοῦ.] Id est ἆρα χνοῦξαι [illegible] [illegible] ἄγεις; An, inquit, mussandi causa habetis aut liberius loquendi? Ἀψήκτῳ κατάξω.] Ver-B berabo inquit, genas tuas duro calciamento. est enim ἄψηκτον, σκληρὸν & ἀμάλακτον.

ΧΟ ΓΕ. Ἀλλ' ἄγε τὴν ἐξωμίδ' ἐκδυώμεθ' ὡς τὸν ἄνδρα δεῖ

Ἀνδρὸς ὄζειν εὐθύς. ἀλλ' οὐκ ἐντεθριῶσθαι πρέπει.

Ἀλλ' ἄγετε λυκόποδες

Οἵπερ ἐπὶ Λειψύδριον

Ἤλθομεν ὅτ' ἦμεν ἔτι

Νῦν δεῖ

Νῦν ἀνηβῆσαι πάλιν

Κἀναπτερῶσαι

Πᾶν τὸ σῶμα κἀποσείσα-

σθαι τὸ γῆρας τόδε.

Εἰ γὰρ ἐνδώσει τις ἡμῶν ταῖσδε κἂν σμικρὰν λαβὴν

Οὐδὲν ἐλλείψουσιν αὗται λιπαρᾶς χειρουργίας.

Ἀλλὰ καὶ ναῦς τεκτανοῦνται. κἀπιχειρήσουσ' ἔτι

Ναυμαχεῖν καὶ πλεῖν ἐφ' ἡμᾶς ὥσπερ Ἀρτεμισία.

Ἢν δ' ἐφ' ἱππικὴν τράπωνται διαγράφω τοὺς ἱππέας.

Ἱππικώτατον γάρ ἐστι χρῆμα κἄποχον γυνή.

Κοὐκ ἂν ἀπολίσθοι τρέχοντος. τὰς δ' Ἀμαζόνας σκόπει

Ἃς Μίκων ἔγραψ' ἐφ' ἵππων μαχομένας τοῖς ἀνδράσι.

Ἀλλὰ τούτων χρῆν ἁπασῶν ἐς τετρημένον ξύλον

Ἐγκαθαρμόσαι λαβόντας τουτονὶ τὸν αὐχένα.

CH.s. *Expeditè exomidem exuamus, omnino virum*

Qui vir est olere debet, nec decet circumtegi.

Verùm agite Lupipedes

C *Qui simul in Lipsydrium*

Venimus alacriter

Nunc est

Rursum opus pubescere,

Totumq. corpus

Tollere alte, & hanc senectæ

Sarcinam ponere.

Quippe si quis vel pusillam fœminis ansam duit

D *Nil remittent impudentis postmodum ferociæ,*

Quin statim instruéntque classem, seq. mox ad prælium

Comparabunt nauigantes instar Artemisiæ:

Sin equestris cura pugnæ, Trossulos nihil moror,

Namque equis perita gaudet, insidetque firmiter

E *Fæmina, haud cursu mouetur: non vides Amazonas*

Quas Micon equis sedentes pinxit, & contra viros

Præliantes fortiter. Quid multa? ceruix omnium

Fæminarum perforato est vincienda stipite.

BISETVS. Τὴν ἐξωμίδα.] ἐξωμὶς, χιτὼν ἑτερομάσχαλος [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Κωμικοί [illegible] [illegible] ἄλλως. ἐξωμὶς, χιτὼν [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Πολυδεύκης. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Λυκόποδες.] [illegible] [illegible] [illegible] λυκόποδες

F καὶ [illegible] [illegible] [illegible] ἐκ τοῦ [illegible] ἢ διὰ τὸ ἔχειν ἐπὶ τῶν ἀσπίδων λύκον. [illegible] δὲ Ἀριστοφάνης τοὺς Ἀλκμαιωνίδας φησίν. Οὗτοι γὰρ πόλεμον ἀράμενοι πρὸς Ἱππίαν τὸν τύραννον καὶ τοὺς Πεισιστράτου υἱεῖς, ἐτείχισαν Λειψύδριον τὸ ὑπὲρ Πάρνηθος, εἰς ὃ συνῆλθόν τινες τῶν ἐκ τοῦ ἄστεος, ὡς φησὶν Ἀριστοτέλης ἐν Ἀθηναίων πολιτείᾳ. Σ. ἄλλως. Λυκόποδες, οἱ Ἀλκμαιωνίδαι. οἱ μὲν τινες διὰ τὴν τῶν ποδῶν λευκότητα, [illegible] λευκόποδες. [illegible] γὰρ [illegible] [illegible] Ἡσύχιος. Ἐπὶ Λειψύδριον] Λειψύδριον G χωρίον ὑπὲρ τὴν Πάρνηθα, ὃ ἐτείχισαν οἱ φυγάδες τῶν τυράννων, οἱ δὲ Ἀλκμαιωνίδαι πρὸς Ἱππίαν. ἐκπολιορκηθέντων δ' αὐτῶν ὑπὸ τῶν περὶ Πεισίστρατον, σκόλιον εἰς αὐτοὺς ᾖδετο. Αἰαῖ Λειψύδριον προδωσέταιρον. Οἵους ἄνδρας ἀπώλεσας μάχεσθαι ἀγαθούς τε καὶ εὐπατρίδας οἳ τότ' ἔδειξαν οἵων πατέρων ἔσαν. Εὐσταθ.

Λυ. Ἵνα τἀργύριον σῶν παρέχοιμεν καὶ μὴ πολεμοῖτε δι' αὐτό.
Πρ. Διὰ τἀργύριον πολεμοῦμεν γάρ; Λυ. καὶ τἄλλα τε πάντ' ἐκυκήθη,
Ἵνα γὰρ Πείσανδρος ἔχοι κλέπτειν χ' οἱ ταῖς ἀρχαῖς ἐπέχοντες
Ἀεί τινα κορκορυγὴν ἐκύκων. οἱ δ' οὖν τοῦδ' ἕνεκα δρώντων
Ὅτι βούλονται. τὸ γὰρ ἀργύριον τοῦτ' οὐκέτι μὴ καθέλωσιν.
Πρ. Ἀλλὰ τί δράσεις; Λυ. τοῦτό μ' ἐρωτᾷς; ἡμεῖς ταμιεύσομεν αὐτό.
Πρ. Ὑμεῖς ταμιεύσετε τἀργύριον; Λυ. τί δὲ δεινὸν τοῦτο νομίζεις;
Οὐ καὶ τἄνδον χρήματα πάντως ἡμεῖς ταμιεύομεν ὑμῖν;
Πρ. Ἀλλ' οὐ ταυτόν. Λυ. πῶς οὐ ταυτόν; Πρ. πολεμητέον ἐστ' ἀπὸ τούτου.
Λυ. Ἀλλ' οὐδὲν δεῖ πρῶτον πολεμεῖν. Πρ. πῶς γὰρ σωθησόμεθ' ἄλλως;
Λυ. Ἡμεῖς ὑμᾶς σώσομεν. Πρ. ὑμεῖς; Λυ. ἡμεῖς μέντοι. Πρ. σχέτλιόν γε.
Λυ. Ἀλλ' ἀποδεκτέα ταῦτ' ἐστὶν ὅμως. Πρ. νὴ τὴν Δήμητρ' ἄδικόν γε.
Λυ. Σωστέον ὦ τᾶν. Πρ. καὶ μὴ δέομαι. Λυ. τοῦδ' εἵνεκα πολὺ μᾶλλον.
Πρ. Ὑμῖν δὲ πόθεν περὶ τοῦ πολέμου τῆς τ' εἰρήνης ἐμέλησεν.
Λυ. Ἡμεῖς φράσομεν. Πρ. λέγε δὴ ταχέως ἵνα μὴ κλάῃς. Λυ. ἀκροῶ δή
Καὶ τὰς χεῖρας πειρῶ κατέχειν. Πρ. ἀλλ' οὐ δύναμαι. χαλεπὸν γὰρ
Ὑπὸ τῆς ὀργῆς αὐτὰς ἴσχειν. Λυ. κλαύσει τοίνυν πολὺ μᾶλλον.
Πρ. Τοῦτο μὲν ὦ γραῦ αὐτῇ κρώξαις, σὺ δέ μοι λέγε. Λυ. Ταῦτα ποιήσω.

LVS. Seruemus vt argentum, nec propterea mala bella geratis.
PR. Quid? an argentum caussa est belli? LVS. Quin omnia cætera turbat,
Pisander enim Prætoresq; vt quò furarentur haberent,
Turbas semper mouere aliquas: nunc propter id incipiant hi
Quicquid libeat facere? argentum auferri amplius haud patiemur.
PR. Quid facies ergo? LVS. Rogas? nos scilicet adseruabimus illud.
PR. Vos asseruabitis argentum? LVS. Quid dicitis inesse pericli?
Nónne bona domestica opesq; intus vobis seruare solemus?
PR. Haud eadem res. LVS. Cur non eadem? PR. Namque hinc est belligerandum.
LVS. At nil opus est belligerare. PR. vnde igitur saluabimur omnes?
LVS. Nos vestrâ salus erimus. PR. vos? LVS. nos certè. PR. Miserum hoc equidem esset.
LVS. Tamen hæc conditio accipienda est. PR. Haud certè iure, nec æquum est.
LVS Quærenda salus. PR si non placet? LVS. hoc ideo est mage solicitanda.
PR. Sed quid vos tantopere pacem & bellum curare coegit?
LVS. Age dicemus. PR. properatò opus est, ne plores. LVS. admoneo autem
Conorq; manus inhibere. PR. at vix ego possum; nam quis in ira
Sibi temperet? LVS. Ergò tantò magis ipsum te flere iubebo.
PR. O vetula tibi hoc crocita, mihiq; illa edissere. LVS. Iam faciam istud:

BISETVS. Καὶ μὴν αὐτῶν.] ὁ Πρόβουλος κατὰ τὴν τῶν ἀνδρῶν χοροῦ παραίνεσιν, περὶ τῶν βασάνων καὶ πάντων ἐλέγχων κατὰ τῶν γυναικῶν ἔργῳ ἐπιμελῶς ἐπιχειρεῖ. εἰσὶ δὲ στίχοι ἀναπαιστικοὶ τετράμετροι καταληκτικοὶ Ἀριστοφάνειοι καλούμενοι. ὡς καὶ οἱ προηγούμενοι δύο. ἀλλ' ἀνηρτῶνται καὶ οἱ ἑξῆς. Ἵνα τἀργύριον.] τὸ πλῆρες, ἵνα τὸ ἀργύριον σῶον παρέχωμεν. ἵνα τὰ χρήματα σώσωμεν, καὶ σῶα φυλάξωμεν. τὸ δὲ σῶν μονοσύλλαβον ἀντὶ τοῦ σῶον, ἤγουν ὑγιὲς καὶ τέλειον, εἴτουν ἀνελλιπές. περισπᾶται δὲ, ὅτι ἐκ τοῦ σάον, ἢ σῶον συνῄρηται. Πείσανδρος.] οὗτος γὰρ δειλὸς ἦν, φιλοπόλεμος δὲ, καὶ πολεμοποιὸς κερδῶν ἰδίων ἕνεκα. Σ. Ταῖς ἀρχαῖς ἐπέχοντες.] ἐπέχοντες, τὸν νοῦν προσέχοντες. τῶν ἀρχῶν ἐπιθυμοῦντες, καὶ ταῖς ἀρχαῖς ἐπικείμενοι, αὐτῶν τυχόντες, ἀσφαλέστερον, καὶ ἀδεέστερον κλέπτειν ἔχοιεν. κορκορυγὴν ἐκύκων, ταραχὰς ἐκίνουν. κορκορυγὴ γὰρ, ταραχὴν, βοὴν, κραυγὴν, καὶ θόρυβον δηλοῖ. Σ. Ἡσύχ. δρώντων δὲ, δράτωσαν. Ἀττικὸν σχῆμα. Ταμιεύσομεν.] ταμίαι δέκα τὸν ἀριθμὸν ἄρχοντες ἦσαν Ἀθήνησι κληρωτοὶ ἀπὸ πεντακοσιομεδίμνων, οἳ τὰ ἐν τῷ ἱερῷ τῆς Ἀθηνᾶς ἐν ἀκροπόλει χρήματα ἱερά τε, καὶ δημόσια ἐφύλαττον. ἀλλὰ καὶ αὐτὸ τὸ ἄγαλμα τῆς Ἀθηνᾶς. Σ. καὶ ταμιεύειν, διοικεῖν, φυλάττειν. σχέτλιον δὲ, ἄτοπον, ἄδικον, οὐκ ἀνεκτόν. Ἀποδεκτέα.] ἀντὶ τοῦ ἀποδεκτέον ἑνικῶς. ἀκροῶ, δὴ, ἄκουσον. ἀκροᾶσθαι γὰρ, ἀκούειν. ὅθεν ἀκρόασις, καὶ ἀκροατής.

CHR. Τοῖς μοχλοῖς] Puto legendum τοῖσι μοχλοῖσι, & iungenda hæc duo vocabula cum præcedenti versu, vt versum vnicum Aristophanicũ faciant. Mox lego cum Venet. edit. ἀργύριον γῶν παρέχοιμεν, non σῶν παρέχωμεν, est autem γῶν pro γοῦν. Κορκορυγὴν ἐκύκων.] Id est, ταραχὰς ἐκίνουν. Sic in pace vsus est, & ipsam pacem Lysimacham vocat. Σωθησόμεθ' ἄλλως] Lege σωθησόμεσθ' ἄλλως, vt versus sit ἔμμετρος. Mox pro ἀποκτέα ταῦτα lege ἀποδεκτέα, Atticè pro ἀποδεκτέον, & sic legitur in Veneto exemplari. τοῦ δ' εἵνεκα πολὺ μᾶλλον.] Legerem potius τοῦ δ' εἵνεκα καὶ πολὺ μᾶλλον. Et puto veram esse hanc lectionem, vt τὸ καὶ omissum propter præcedentem syllabam κα errori ansam dederit.

BISETVS. Τοῦτο μὲν ὦ γραῦς αὐτῇ κρώξαις.] ἀπὸ μεταφορᾶς τῶν ὀρνέων τῶν δυσοιωνίστων. κρώζειν δὲ κυρίως οἱ κόρακες καὶ αἱ κορῶναι λέγονται. ὅθεν καὶ κρωγμὸς τὸ μίμημα τῆς φωνῆς τῶν κοράκων. νῦν δὲ κρώζειν ἐπὶ τῶν μάτην θρυλλούντων ὡς αἱ κορῶναι.

CHR. Ὦ χαῦε αὐτῇ παρόξυς.] Emendo ὦ χαῦ σὺ τῇ κρ. videtur autem hoc fuiſſe prouerbiale vt in Irena dixit εἰς κεφαλήν σοι. Sic autem Virgilius exprimere voluit, Capiti cane talia demens Dardanio. Paulò poſt pro ἠνιχόμεθα lege ἠνεσχόμεθα A & pro ἅττ' ἂν ποιεῖτε, ἅττα ποιεῖτε, & pro ἠρέσκετ' ἡμᾶς, lego ἠρέσκετ' ἂν ἡμᾶς, nam etiam accuſatiuis iūgitur τὸ ἀρέσκομαι, Fluxit autem ex ſuperioris verſus fine, τὸ ἄν, quod illinc tollendum hic addēdum. Porrò illa ταῦτα ποιήσω, verſum abſoluunt eundē.

Ἡμεῖς τὸν μὲν πρότερον πόλεμον καὶ τὸν χρόνον ἠνεσχόμεθα
Ὑπὸ σωφροσύνης τῆς ἡμετέρας τῶν ἀνδρῶν ἅττ' ἂν ποιεῖτε.
Οὐ γὰρ γρύζειν εἰᾶθ' ἡμᾶς. κἆτ' οὐκ ἠρέσκεθ' ἡμᾶς,
Ἀλλ' ᾐσθανόμεσθα καλῶς ὑμῶν. καὶ πολλάκις ἔνδον ἂν οὖσαι
Ἠκούσαμεν ἄν τι κακῶς ὑμᾶς βουλευσαμένους μέγα πρᾶγμα
Εἶτ' ἀλγοῦσαι τἄνδοθεν ὑμᾶς ἐπανηρόμεθ' ἂν γελάσασαι.
Τί βεβούλευται περὶ τῶν σπονδῶν ἐν τῇ στήλῃ παραγράψαι
Ἐν τῷ δήμῳ τήμερον ὑμῖν. τί δέ σοι ταῦτ' ἦ δ' ὃς ἀνήρ.
Οὐ σιγήσει; κἀγὼ 'σίγων. Ἀλλ. Γυν. ἀλλ' οὐκ ἂν ἐγώ ποτ' ἐσίγων.
Λυ. Κἂν ᾤμωζές γ' εἰ μὴ 'σίγας. τοιγὰρ ἔγωγ' ἐσίγων.
Ἕτερόν τι πονηρότερον βούλευμ' ἐπεπύσμεθ' ἂν ὑμῶν,
Εἰ τηρόμεθ' ἂν πῶς ταῦτ' ὦ 'νερ διαπράττεσθ' ὧδ' ἀνοήτως.
Ὁ δέ μ' εὐθὺς ὑποβλέψας ἔφασκεν κεἰ μὴ τὸν στήμονα νήσω
Ὀτοτύξεσθαι μακρὰ τὴν κεφαλήν. πόλεμος δ' ἄνδρεσσι μελήσει.
Πρ. Ὀρθῶς γε λέγων νὴ Δί' ἐκεῖνος. Λυ. πῶς ὀρθῶς ὦ κακόδαιμον
Εἰ μὴ δὲ κακῶς βουλευομένοις ἐξῆν ὑμῖν ὑποθέσθαι;

Nos tempore belloq; ſuperiori omnia tolerauimus acta
B *Veſtra, viri, tam fuimus patientes & mentis moderatæ*
Quum nos nec ſineretis muſſare, nihil tum gratificantes,
Verùm fallere non poteratis, vos ſæpè audiuimus intus
Magna de re captantes peſſima conſilia, atque agitantes,
Deinde dolentes intus ſcitabamur, ſed non ſine riſu,
C *A vobis, Quid de fœderibus conſultum hodie inq; columna*
Scriptum à populo eſt? quid pertinet hoc ad te, mox dixeras ille,
Potin' vt taceas? tacui actutum. AL. M. *Certè nunquam tacuiſſem.*
LVS. *Ni faceres, flendum erat, at fletum volui vitare ſilendo*
D *ſed longè aliud peius conſilium veſtrum audiuimus, inde*
Iſta rogabamus, Qui conſtituiſis, ô vir, iam temerè illa:
Tum me ille tuens torua minatur, niſi lana munia tracto
Mihi multa caput doliturum, Cura viris erit vnica belli.
E PR. *Huius bona certè verba viri.* LVS. *Quid bona fanatice cenſes?*
Si neque monitis mala noſtra conſulta emendare licebat?

BISETVS. Ἐν τῇ στήλῃ.] στήλη, λίθος, ἢ χαλκὸς ἐπιμήκης τετραγώνῳ σχήματι ἱδρυμένος, ἐν ᾧ γέγραπται ἡ τοῦ στηλιτευομένου ὕβρις. πολλάκις δὲ καὶ τῶν εὐεργετῶν εὐεργεσίαι ἀναγράφονται. Σ. ἄλλως. οὐ μόνον τὰ προειρημένα ἐν ταῖς στήλαις ἐγράφοντο, ἀλλὰ καὶ πολλάκις τὰ περὶ τὰς συνθήκας, καὶ σπονδὰς δημοσίᾳ πρός τινας τῶν πόλεων πεποιημένας, ἵνα τούτων μνημόσυνον εἴη φανερώτερον, καὶ βεβαιότερον. Ἦ δ' ὃς ἀνήρ.] ἀντὶ τοῦ ἔφη δ' ἐκεῖνος ἀνήρ. ὁ νοῦς. ἐκεῖνος δὲ ὁ ἀνὴρ ὁ περὶ τῶν σπονδῶν ὑπὸ γυναικὸς ἐρωτώμενος αὐτῇ ἀπεκρίνετο, τί δὲ τούτων σοι μέλει; τί τούτων φροντίζεις; Ὑποβλέψας.] ὑποβλέπειν λέγονται οἱ ὀργιζόμενοι, καὶ ὑπόδρα βλέπειν. παραβλέπειν δὲ, οἱ στραβοί. οἱ καὶ παραβλῶπες ἐντεῦθεν λέγονται. Εὐστάθ. ὅθεν παρ' Ὁμήρῳ συνεχῶς ἂν εὕροις,

Τὸν δ' ἄρ' ὑπόδρα ἰδὼν προσέφη. στήμονα δὲ, τὸ νῆμα. νήσω δὲ, παρὰ τὸ νήθω, ὃ παρὰ τὸ νῶ, τὸ σωρεύω, ἐπεὶ σωρεύονταί πως τὰ νηθόμενα σώματα. Εὐστ. ὀτοτύξεσθαι δὲ, θρηνήσειν τὴν κεφαλὴν, δηλονότι κοπτομένην. τυπτομένην. ἔλλειψις δὲ τῆς κατὰ προθέσεως. Ὑποθέσθαι.] ὑμῖν ὑποθέσθαι, ἀντὶ τοῦ ὑμᾶς νουθετεῖν, καὶ τὰ δέοντα ὑμῖν παραινεῖν.

CH. Εἶτ' ἀλγοῦσαι] Nihil mutandum cenſeo, ſed non malè putem λέγουσαι, nam quid eſt ἀλγοῦσαι γελάσασαι? quaſi ſit de riſu Sardonio. Ἐν τῇ στήλῃ] Puto στήλην eſſe quam in Nubibus vocat κύρβιν, Nā illis pilis vel etiam ſtelis (vt vocat Plinius) ſcribebantur fœdera. vide epiſtolam Philippi ad Demoſth. F Ἦ δ' ὃς ἀνήρ.] Modus loquendi Atticis & Platoni imprimis familiaris, Hic autem lego ἦ δ' ὃς ἂν ἀνήρ, vt etiam in Venet. legitur edit. Ἀλλ' οὐκ ἂν ἐγώ.] Hæc loquitur Alia mulier quàm Lyſiſtrata. Itaque ἄλλη τις γυνὴ grandioribus literis ſcribi debet aut eo denique modo ne contextum orationis adiuuare videantur. Εἰ τηρόμεθ'] Melius in Veneta editione εἶτ' ἠρόμεθ' ἄν. Ὀτοτύξεσθαι μακρὰ τὴν κεφαλήν.] Sic Hor. ô multa fleturum caput quaſi ad G verbū huic loco reſpondens. eſt autē ὀτοτύζειν, θρηνεῖν, vnde Interiectiones ὀτοτοῖ. Quod autem ſequitur πόλεμος δ' ἄνδρεσσι μελήσει, lepidè detortū & παρῳδημένον ex Hom. Ὑμῖν ὑποθέσθαι.] Valet συμβουλεύειν & νουθετεῖν. Sed pro ὅτε δ' ἦδ' ὑμῶν legitur in Venet. libris ὅτε δὴ δ' ἡμῶν, quod magis placet.

Οτε δ' ἤδη ὑμῶν ἐν ταῖσιν ὁδοῖς φανερῶς ἠκούομεν ἤδη.
Οὐκ ἔστιν ἀνὴρ ἐν τῇ χώρᾳ μὰ Δί' οὐ δῆτ' ἕτερός τις.
Μετὰ ταῦθ' ἡμῖν εὐθὺς ἔδοξεν σῶσαι τὴν Ἑλλάδα κοινῇ
Ταῖς γυναιξὶν συλλεχθείσαις. ποῖ γὰρ καὶ χρῆν ἀναμεῖναι.
Ην οὖν ἡμῶν χρηστὰ λεγουσῶν, ἐθελήσητ' ἀντακροᾶσθαι
Κἀντισιωπᾶθ' ὥσπερ χ' ἡμεῖς, ἐπανορθώσαιμεν ὑμᾶς.
Πρ. Υμεῖς ἡμᾶς; δεινόν γε λέγεις κοὐ τλητὸν ἔμοιγε. Λυ. σιώπα.
Σίγ' ὦ κατάρατε. Πρ. σιωπῶ γώ; Λυ. καὶ ταῦτα καλύμματα φέρε
Περὶ τὴν κεφαλήν. Πρ. μή νυν ζώην. Λυ. ἀλλ' εἰ τοῦτ' ἐμπόδιόν σοι,
Παρ' ἐμοῦ τουτὶ τὸ κάλυμμα λαβὼν
Εχε καὶ περίθου περὶ τὴν κεφαλήν,
Κᾆτα σιώπα.
Καὶ τουτονὶ τὸν καλαθίσκον.
Κᾆτα ξαίνειν συζωσάμενος
Κυάμους τρώγων.
Πόλεμος δὲ γυναιξὶ μελήσει.

A *Vbi per noſtras hæc fama vias, liquidò iſtas accidit aures,*
Certè in tota regione virum non eſt vllum reperire:
Hinc eſt quod nobis mulieribus viſum eſt communiter omnem
Hellada ſeruare coactis, nam quorſum durabimus vltrà?
B *Quòd ſi nobis meliora ſuadentibus auſcultare velitis*
Inque vicem muſſetis vt & nos, rem vobis reſtituemus.
PR. Vos nobis? mira quidem res & mihi non toleranda. LVS. *ſile ergo.*
Caue muſſes impie. PR. *Ego vt ſileam?* LVS. *Quin hæc velamina cinge*
Capiti tegmen. PR. *potius moriar.* LVS. *Quòd ſi nimis impedit iſtuc,*
C *Cape, ſis, ricam tibi quam dedero*
Circum caput hac inuolue tuum,
Deinde taceto.
Sume hunc manibus calathiſcum,
Cinctusque vna lanam carre,
Fabulo veſcens.
Muliebre ſecus geret arma.

D

CHR. Οὐκ ἔστιν ἀνήρ.] Claudicat hic verſus vna ſyllaba, ſtabit rectus ſi pro ἐν τῇ χώρᾳ legere vis ἐν ταύτῃ χώρᾳ, Mox vt etiam ſtet verſus lege ταῖσι γυναιξὶν pro τ̃, quod rurſus vt fiat lege etiam pauló poſt ἐπανορθώσαιμεν ἂν ὑμᾶς, malè enim deeſt illa particula ἂν vel quid ſimile.

BISETVS. Κἀντισιωπᾶθ' ὥσπερ.] καὶ ἀντισιωπᾶτε ὥσπερ καὶ ἡμεῖς. ἀντισιωπᾶν, τὸ ἐν μέρει σιωπᾶν, ὅπως καὶ τῶν ἄλλων ἀκούωμεν λεγόντων. Πρ. ὑμεῖς ἡμᾶς;] ταῦτα καὶ τὰ ἑξῆς, οὐχ ὑπὸ τοῦ Προβούλου, ἀλλ' ὑπό τινος ἐκ τοῦ χοροῦ λέγεσθαι δοκεῖ. Κυάμους τρώγων.] δικάζων. ἢ ἵνα μὴ κοιμηθῇς. γέρων γὰρ εἶ. ἢ κυαμοτρώξ, ὁ δικαστὴς τρεφόμενος ὑπὸ κυάμων. πρὸ γὰρ τῆς εὑρέσεως τῶν ψήφων, κυάμοις ἐχρῶντο ἐν ταῖς χειροτονίαις τῶν ἀρχόντων, καὶ ἐν ταῖς ἐκκλησίαις. ὡς οὖν τῶν ψηφιζόντων ἀργύριον λαμβανόντων, καὶ χειροτονούντων τοὺς διδόντας πλεῖον. Σ.

CHR. Καλύμματα φέρε.] Vox σιώπα iungenda eſt cum præcedente verſu vt eum abſoluat. Hic verò verſus integer eſſe nequit, niſi accipias verbum φέρε prima producta propter liquidam vt in μέλος fecit Homerus, poſt quem non dubitauit audax Satyricus Choliambum facere in hac clauſula, Cantare credas Pegaſeium melos, ne Politiani nectareum commentum audiamus. Hoc ſi ita eſt, (quid ni autem?) non dubitem in E Callimacho ſub finem Hymni qui Cereri dictus, legere φέρε βόας, φέρε καὶ εἰράναν vbi hodie acutiores proſodici & συλλαβοπιυστλαβενταὶ, contra vetera exemplaria reponunt φέρβε.

ΧΟΡΟΣ ΓΥΝΑΙΚΩΝ.

Αἴρεσθ' ὦ γυναῖκες ἀπὸ τῶν καλπίδων ὅπως ἂν
Ἐν τῷ μέρει χ' ἡμεῖς τι ταῖς φίλαισι ξυλλάβωμεν.
Ἐγὼ γὰρ οὔποτε κάμοιμ' ἂν ὀρχουμένη.
Οὐδὲ τὰ γόνατα κόπος ἕλοι μου καματηρός.
Ἐθέλω δ' ἐπὶ πᾶν ἰέναι
Μετὰ τῶνδ' ἀρετῆς ἕνεχ' αἷς
Ἔνι φύσις. ἔνι χάρις.

F CHORVS MVLIERVM.

Haurite, quæſo, è trulleis ô fœminæ & matellis
Vt adiuuemus fœminas de parte noſtra amicas.
Ego quidem vſque ſaliſubſula haud feſſa ſim,
Nec mea genua capiat ignauia laſſa,
Penitus mihi eundum ad eas,
G *Simul eſſe iuuat quibus in-*
Genita charis habitat

BISETVS. Αἴρεσθ' ὦ γυναῖκες.] ὁ τῶν γυναικῶν χορὸς τὸ τῆς Λυσιστράτης ἀνδραγάθημα μιμησάμενος, ἐπαλ-

ἐναλλὰξ ἑαυτὴν πρὸς τὴν μάχην, ἢ τὸν ἀγῶνα προτρέπει. A
Ἐλεῶ μου.] εἰρήσει. τὸ δὲ ἐλῶ μέλλων β. ἀπὸ τοῦ ἔλω θέματος ἀχρήστου. ἔνι δὲ, ἀντὶ τοῦ ἔνεστι.

CHR. Αἴρεσθ' ὦ γυναῖκες.] Si legantus ἀρύετ' ὦ vel ἀρύετ' ὦ, hic erit versus Tetrameter catalecticus Iambicus, similis proximo sequenti. Paulò post lego [illegible] vna voce, & ἔνιχ' αἷς pro ἔνεστι non autem ἔνιχ' quasi ab ἐνίχω.

Ἔνι δὲ θράσος. ἔνι δὲ
Σοφὸν, ἔνι φιλόπολις
Ἀρετὴ φρόνιμος.
Ἀλλ' ὦ τηθῶν ἀνδρειοτάτων καὶ μητριδίων ἀκαληφῶν. B
Χωρεῖτ' ὀργῇ καὶ μὴ τέγγεσθ'. ἔτι γὰρ νῦν οὔρια θεῖτε.
Λυ. Ἀλλ' ἤνπερ ὁ γλυκύθυμος Ἔρως χ' ἡ Κυπρογένει' Ἀφροδίτη
Ἵμερον ἡμῶν κατὰ τῶν κόλπων καὶ τῶν μηρῶν καταπνεύσῃ
Κᾆτ' ἐντέξῃ τέτανον τερπνὸν τοῖς ἀνδράσι καὶ ῥοπαλισμούς, C
Οἶμαί ποτε Λυσιμάχας ἡμᾶς ἐν τοῖς Ἕλλησι καλεῖσθαι.
Πρ. Τί ποιησάσας; Λυ. ἢν παύσωμεν πρώτιστον μὲν ξὺν ὅπλοισιν
Ἀγοράζοντας καὶ μαινομένους περ νὴ τὴν Παφίαν Ἀφροδίτην.
Νῦν μὲν γὰρ δὴ καὶ ταῖσι χύτραις καὶ τοῖς λαχάνοις ὁμοίως D
Περιέρχονται κατὰ τὴν ἀγορὰν ξὺν ὅπλοις ὥσπερ Κορύβαντες.
Πρ. Νὴ Δία. χρὴ γὰρ τοὺς ἀνδρείους. Λυ. καὶ μὴν τό γε πρᾶγμα γέλοιον,
Ὅτ' ἂν ἀσπίδ' ἔχων καὶ γοργόνα τις κᾆτ' ὠνεῖται κορακίνους.
Ἀλλ. Γυν. Νὴ Δί' ἔγωγ' οὖν ἄνδρα κομήτην φυλαρχοῦντ' εἶδον ἐφ' ἵππου
Ἐς τὸ χαλκοῦν ἐμβαλλόμενον πῖλον λέκιθον παρὰ γραός. E
Ἕτερος δ' αὖ Θρᾷξ πέλτην σείων κἀκόντιον ὥσπερ ὁ Τηρεὺς
Ἐδεδίσκετο τὴν ἰσχαδόπωλιν, καὶ τὰς δρυπέτεις κατέπινεν.
Πρ. Πῶς οὖν ὑμεῖς δυνάσεσθε παῦσαι τεταραγμένα πράγματα πολλὰ
Ἐν ταῖς χώραις καὶ διαλῦσαι; Λυ. φαύλως πάνυ. Πρ. πῶς; ἀπόδειξον. F
Λυ. Ὥσπερ κλωστὴρ ὅτ' ἂν ἡμῖν ᾖ τεταραγμένος ὧδε λαβοῦσαι
Ὑπενεγκοῦσαι τοῖσιν ἀτράκτοις, τὸ μὲν ἐνταυθοῖ, τὸ δ' ἐκεῖσε,
Οὕτως καὶ τὸν πόλεμον τοῦτον διαλύσαιμεν ἤν τις ἐάσῃ,
Διενεγκοῦσαι διὰ πρεσβειῶν, τὸ μὲν ἐνταυθί, τὸ δ' ἐκεῖσε. G

Quibus anima sapit
Rigida, cata, patria &
Pietatis amans.
Sed vos matricum vrticarum & generosarum vetularum
Ite ira, nusquam cedite, namque secunda curritis aura.
LVS. *At si flexanimus Amor materque Venus dea candida Cypris*
Nostra in femora atque sinus desiderij dulce inlicium adflet
Dein suaue viris tentum ingeneret, rigidique rutabula penis,
Nos Lysimachas, vt opinor, Græcia quondam tota vocabit.
PR. *Ob quod facinus?* LVS. *si desierint emere & mercarier armis*
Induti atque insanis similes Paphiæ per numen amicum.
Quippe solent nunc ollarum olerumque instar circum ire macellum
Et in armis omne forum celebrare, putes esse hos Corybantas.
PR. *Etenim fortes sic ire decet.* LVS. *Sed certè hæc ridicula est res.*
Si quis clypeo & galea armatus mercetur deinde saperdas.
AL. M. *Vidi & ego Tribunum Celerum crinicomantem in equoque vehentem*
Ouum à vetula quadam sumptum in petasum demittere ahenum:
Alter quatiens peltam & iaculum velut esset Tereus alter
Terrebat anum ficus vendentem, maturasque vocabat.
PR. *Quî vos igitur nunc possitis turbata negotia multa*
Sedare & soluere? nil minus, at mihi demonstra tamen illud.
LVS. *Confusa velut subtemina filorum persæpe solemus*
Subducere fusis, atque huc atque illuc deuoluere tracta
Sic huncce glomum belli facilè exsoluemus, ni prohibemur,
Distractum, & per feciales pacificos huc diditum & illuc.

Bis. Ἀλλ' ὦ τήθων.] τὸ πλῆρες, ὦ ἐκ τήθων ἀνδρειοτάτων, καὶ μητρειδίων ἐκγεγονυῖαι. τήθας δὲ ἐκάλουν τὰς μάμμας, ἢ τηθίδας, τὰς θείας, τὰς πατρὸς ἢ μητρὸς ἀδελφάς. τήθας δὲ καὶ τὰς τροφούς. εἰσὶ δὲ καὶ ὄστρεα θαλάσια, Ὅμηρος,
Πολλοὺς ἂν κορέσειεν ἀνὴρ ὅδε τήθεα διφῶν.

ἀκαλήφας δὲ λέγουσιν οἱ μὲν τὰς θαλασσίας. λέγουσι δὲ καὶ τὰς κνίδας Ἀττικοί. καὶ κνίδη μὲν ἐς ὅθεν ἂν ἁπαλὸν ᾖ. ἐὰν δὲ ἔχῃ τὰς μητέρας, τουτέστι τὰς τοῦ σπέρματος σφαίρας, ἀκαλήφη λέγεται. ἀκαλήφας οὖν τὰς γραίας ἐκάλεσεν, ἐπεὶ στιφραὶ ἦσαν καὶ γηραιαί. καὶ γὰρ τὸ φυτάριον δάκνει. ἐπεὶ οὖν εἶπε τήθων, εἶπε καὶ μητρίδιον, τουτέστι τὴν ἔχουσαν τὸ σπέρμα τῆς βοτάνης τῆς ἀκαλήφης. δάκνουσι δὲ αὗται. τοιαῦται δὲ καὶ αἱ γραῖαι. Μητριδίας δὲ ἐκάλεσε τὰς ἐχούσας τὸ σπέρμα. σημειωτέον δὲ βέλτιον ἴσως γράφεσθαι ἂν τηθῶν, καὶ ἀκαληφῶν, ὡς τὸ Μουσῶν, Αηδῶν, καὶ τὰ παραπλήσια ἃ καὶ ταῦτα ἐξαίρετα, καὶ παρὰ τοὺς κοινοὺς τῶν γραμματικῶν κανόνας, ὡς τὸ ἀφύαι ἀφύων, ἐκ ἀφυῶν. Οὔρια θεῖτε.] οὐρίως θεῖτε, τρέχετε, πορεύεσθε. ἀπὸ μεταφορᾶς τῶν πλεόντων, καὶ πνεύμασιν οὐρίοις χρωμένων ὁμοίως. ἔτι γὰρ νῦν τὸ πρᾶγμα καλῶς χωρεῖ. Ἀλλ' ἥνπερ ὁ γλυκύθυμος.] ἡ Λυσιστράτη ἧς τὸν λόγον ὁ χορὸς συνέκοψε, πρὸς τὸ ἐξ ἀρχῆς ἐπανέρχεται, καὶ τῷ Προβούλῳ τὸ τῆς γυναικῆς πολιτείας σχῆμα διὰ πλειόνων, καὶ κατὰ μέρος ἀποφαίνει, καὶ πάντων γελοῖα παραδείγματα ἐκ γυναικείας ταλασιουργίας χαριέντως ἐπιφέρει. εἰσὶ δὲ στίχοι ἀναπαιστικοὶ καταληκτικοὶ εἰς συλλαβήν, Ἀριστοφάνειοι καλούμενοι. τοιοῦτοι καὶ οἱ δύο προηγούμενοι. Ἀλλ' ὦ τήθαι, καὶ χωρεῖτε. Κυπρογένεια Ἀφροδίτη, ἣν ἐν τῇ νήσῳ Κύπρῳ γεννηθῆναι μυθεύουσι. Ἐντέξῃ τέτανον.] τέτανος ἡ τοῦ αἰδοίου τάσις· ῥοπαλισμοὺς δὲ λέγει, ἐπεὶ ὡς ῥόπαλον γίνεται. Παφίαν Ἀφροδίτην.] ὅτι ἐν Πάφῳ τῆς Κύπρου πόλει τιμᾶται. Ὥσπερ Κορύβαντες.] ἔνιοι τοὺς Κούρητας καὶ τοὺς Κορύβαντας τοὺς αὐτοὺς ὑπειλήφασιν εἶναι. ἦσαν δὲ Διὸς τροφεῖς οὗτοι, καὶ φύλακες. τινὲς δὲ αὐτοὺς δέκα φασίν. ἄλλοι ἐννέα. ἦσαν δὲ τῆς Ῥέας παῖδες. Κορακίνους.] εἶδος ἰχθύων. φυλαρχοῦντα δὲ ἀντὶ τοῦ φύλαρχον λέγεται. φύλαρχος δέ, ὁ κατὰ φυλὴν ἑκάστην τοῦ ἱππικοῦ ἄρχων. Σ. Εἰς τὸ χαλκεῖον.] χαλκοῦς πῖλος εἶδος περικεφαλαίας. Ἡσύχιος. λέκιθος δέ, ὄσπριον εἶδος, ὃ καλεῖται πισόν, ἢ κατὰ τοὺς Ῥωμαίους πῖσον. οὕτω γὰρ παρὰ τῷ Σουΐδᾳ τινὲς γραπτέον οἴονται. Ἰστέον μέντοι καὶ πιατόν, καὶ πισόν, καὶ πῖσον, καὶ πίσον ἐν πολλοῖς τῶν παλαιῶν βιβλίων ἀντὶ τοῦ λεκίθου, τοῦ ὀσπρίου δηλοῦντος, εὑρίσκεσθαι γεγραμμένον. Ἑτέρους δὲ Θρᾷξ.] Θρᾷξ. παρὰ τὸ θορεῖν, καὶ τὸ αἴσσειν, εἰσεὶ θοραῖξ. ὅθεν κατὰ συγκοπὴν θραῖξ. καὶ κατὰ συναίρεσιν θρᾷξ. διὸ καὶ περισπᾶται. ἔστι δὲ ἔθνους ὄνομα. πέλτης δὲ Θρᾴκιον ὅπλον, καὶ πέλτη ἰτέαν ἴτυν ἔχουσα. ἀκόντιον δέ, δοράτιον, μικρὰν λόγχην. Ἡσύχιος. Ἐδεδίσκετο.] ἐξεφόβει. δεδίσκομαι καὶ πλεονασμῷ τοῦ ι δειδίσκομαι, τὸ ἐκφοβῶ. δειδίσκω δέ, τὸ δεξιοῦμαι παρ' Ὁμήρῳ. ἀπὸ τοῦ δείκω Ἰωνικοῦ, δίσκω, δεδίσκω, καὶ ἐπενθέσει τοῦ ι, δειδίσκω. λέγεται καὶ δειδίσσεσθαι ἀντὶ τοῦ ἐκφοβεῖν, καὶ καταπλήσσειν. Ὅμηρος Ιλ. υ.

Χερσὶ δὲ μήτι με πάγχυ κακὸν ὣς δειδίσσεσθαι.

Ἰσχαδόπωλιν δέ, τὴν ἰσχάδας πωλοῦσαν. τὸ δὲ ἰσχάς, καὶ ἄνω προείρηται. Δρυπέτεις.] βέλτιον ἴσως δρυπεπεῖς γράφειν. τὰς ἰσχάδας ἀπὸ δένδρου πεπτωκυίας, ὠμάς. Ησ. καὶ δρυπέτης, ὁ πέπειρος καρπὸς τῶν δένδρων. ἡ ἐπὶ δένδρου πεπανθεῖσα ἐλαία. ὡσαύτως καὶ ἰσχάς. καὶ δρύπεπα. τὴν θ' ἁλίπαστον δρύπεπα, τουτέστιν ἐλαίαν. Σ. ἄλλως. αἱ μὲν δρυπέτεις, ἃ κατά τινας δρυπεπεῖς γεγραμμένας, οὕτω λέγονται παρὰ τὸ ἐν δρυῒ πεπανθῆναι ἢ οὔσας ἐν φυτῷ ἐλαΐνῳ. αἵτινες ἐλαῖαι καὶ γεργέριμοι κατά τινας ἐλέγοντο. καὶ ἁπλῶς πᾶς καρπὸς ἐπὶ δένδρου πεπανθεὶς δρυπέτης λέγεται. Εὐστ. φαύλως δέ, εὐχερῶς, ῥᾳδίως. κλωστὴρ δέ, ὁ ἄτρακτος, καὶ τὸ νῆμα. Σ.

CHR. Ἀλλ' ὦ τήθων, καὶ μητριδίων ἀκαληφῶν.] Hunc locum ſic inuenio expoſitum apud Grammaticos latentes in Suda. κνίδη λέγεται ὅταν ἁπαλὴ ᾖ, ἐὰν δὲ ἔχῃ τὰς μητέρας, τουτέστι τὰς τοῦ σπέρματος σφαίρας, ἀκαλήφη λέγεται. ἀκαλήφας οὖν τὰς γραίας ἐκάλεσεν ἐπεὶ στιφραὶ ἦσαν καὶ γηραιαί, καὶ γὰρ τὸ φυτάριον δάκνει. ἐπεὶ οὖν εἶπε τηθῶν, εἶπε μητριδίων τουτέστι τῶν ἐχουσῶν τὸ σπέρμα τῆς βοτάνης ἀκαλήφης, δάκνουσι δὲ αὗται. τοιαῦται δὲ καὶ αἱ γραῖαι, μητριδίας δὲ ἐκάλεσε τὰς ἐχούσας τὸ σπέρμα. Legendum autem χωρεῖτ' ὀργῇ, vt quidem puto, non ὀργῇ in dandi vel auferendi caſu, & ſic vſus fuerit nomine collectiuo, propterea dixit χωρεῖτε, τέγγεσθε, οὔρια θεῖτε, id eſt, οὐριοδρομεῖτε. Sic in Veſparum fabula (quam nos nuper Latinam dedimus, aut ſaltem barbaram) dixit hic noſter comicus ἀπὸ τῆς ὀργῆς τὴν ἀκαλήφην ἀφελέσθαι. Καὶ ῥοπαλινούς] Legere malim ῥοπαλισμούς. Nam ῥόπαλον & ῥόπτρον quod eſt hoſtorium vel potius rutabulum, etiam ad veretrum transfertur. ſanè Næuius apud Feſtum ſic vſurpauit in obſcœnis, Senis retritum rutabulum. Φυλαρχοῦντ' ἴδον ἐφίππον.] Primum lego φυλαρχοῦντ' εἶδον ἐφ' ἵππων, deinde λέκιθον παρὰ γραός, & ſic apud ſudam reperio. Eſt autem teſte Harpocratione Phylarchus qui è ſingulis tribubus imperium habet in equites illius tribus. Ariſtoteles verbo φυλαρχεῖν vſus eſt lib. 4. de Repub. vbi malè alij φιλαρχ. legerunt. Erat tamen hic φύλαρχος ſubditus Ἱππάρχῳ. Quem autem hic vocant πῖλον, ornamen eſt & amictus capitis quem κυρβασίαν quidam, alij tiaram, nonnulli cidarin dixerunt. Καὶ τὰς δρυπέτεις.] Matura oliua & caduca dicitur δρυπετὴς, tamen diuerſum etymon, nam à caſu δρυπετὴς, à maturitate δρυπεπὴς, illa quaſi πεπτωκυῖα, hæc quaſi πέπειρος. Itaque & δρυπετᾶ & δρυπεπᾶ inuenias, hoc loco Veneta editio habebat δρυπέτας. ſciunt omnes nomine δρυὸς non omnem ſolum arborem ſed etiam fructum intelligi, hic non pro oliua ſed pro ficu accipio. Eſt autem δειδίσκεσθαι terrefacere. Φαύλως πάνυ πῶς ἀπὸ δ' ἄξον] ſic in Venet. edit. nullis perſonis interiectis, ſed ſub Probuli perſona continuantur, neque verſum ſequentem ὥσπερ κλωστὴρ Lyſiſtrata incipit, ſed chorus mulierum. Διαλύσειμεν ἄν τις] Lego διαλύσαιμεν, eſt autem διαλύειν quod Franci dicimus *Deuider*, vel à diuidendo, vel deuiduando vt monuit etiam vir maximus & mihi colendiſſimus frater Ioſ. ſcaliger. Quin & Nicandri interpres ξαίνειν expoſuit διαλύειν, etſi putare propriè ſit & κροκοδύζειν.

Πρ. Ἐξ ἐρίων δὴ καὶ κλωστήρων καὶ ἀτράκτων
πράγματα δεινὰ
Παύσειν οἴεσθ' ὦ ἀνόητοι; Λυ. κἂν ὑμῖν γ' εἴ τις γ'
ἐνῆν νοῦς,
Ἐκ τῶν ἐρίων τῶν ἡμετέρων ἐπολιτεύεσθ' ἂν ἅ-
παντα.
Πρ. Πῶς δή; φέρ' ἴδω. Λυ. πρῶτον μὲν ἐχρῆν ὥ-
σπερ πόκον ἐν βαλανείῳ

PR. Ergo ex penſis & ſtaminibus fuſiſque impo-
nere finem,
O ſtulta, credıtis hiſce malis. LVS. ac mentis ſi
quid ineſſet
Vobis, ex lanis prorſus gereretur reſpublica no-
ſtris.
PR. Qui dum? videam. LV. Primùm vt quum
impoſita eſt ſuccida lana lauacro,

Bis.

Bisetus. Πόκον ἐν βαλανείῳ.] πόκος, τὸ τοῦ προβάτου ἔριον.

CHR. Πόκον ἐν βαλ.] Error manifeſtarius, vt in voce nihili ſic in metro, corrige βαλανείῳ. Eſt autem οἰσπώτη vel οἰσπάτη vel οἴσπη, purgamentum ouium & ſtercus, ouerdam poſſimus dicere qua ratione bucerda, muſcerda, ſucerda & ſimilia, Ratio etymi Græca ad manum eſt οἰσπάτη quaſi οἰὸς πατίλη. Aliud eſſe puto οἰσύπην, de qua multa apud Erotianum habes vocum Hippocraticarum doctum enarratorem. Quod autem ſequitur ἐπικλίνεις Veneta editio habet ἐπικλινῆς, ſed melius ἐπικλινεῖς accentu in vltima. i. ἐπικλίνοντας καὶ ἐπιρρεπεῖς εἰς κακόν, dixit autem, vt opinor, ἐκραβδίζειν quod Plutarchus ῥάβδοις ξαίνειν τὰ σώματα. i. virgis cędere.

Ἐκπλυνάντας τὴν οἰσπώτην ἐκ τῆς πόλεως ἐπικλινεῖς	B	*Eluimus ſordes, ita oportuit auerſos pellere ab vrbe*
Ἐκραβδίζειν τοὺς μοχθηροὺς καὶ τοὺς τριβόλους ἀπολέξαι		*Homines nequam & prauos, & tribulos prorſus perdere duros*
Καὶ τούς γε συνισταμένους τούτους καὶ τοὺς θλίβοντας ἑαυτοὺς		*Et prenſatores iſtos, & qui pratura ſtudio, ſe*
Ἐπὶ ταῖς ἀρχαῖσι διαξῆναι καὶ τὰς κεφαλὰς ἀποτῖλαι.		*Pilatim preſſant, carrere, tractimq́; capita vellere, deinde*
Εἶτα ξαίνειν εἰς καλαθίσκον κοινὴν εὔνοιαν ἅπαντας,	C	*Nere in calatho atque operari communem omnes plebis amorem,*
Καταμιγνύντας τοὺς μετοίκους κεἴ τις ξένος ἢ 'φ' ὑμῖν		*Commiſcentes ſiue quis aduena, ſeu peregrinus ſiet inter,*
Κεἴ τις ὀφείλει τῷ δημοσίῳ καὶ τούτους ἐγκαταμίξαι.		*Seu debitor ignominioſus, & hi ſunt hic annumerandi:*
Καὶ νὴ Δία τάς τε πόλεις ὁπόσαι τῆς γῆς τῆσδ' εἰσὶν ἄποικοι		*Quin & medius fidius quaſcunque colonia noſtra habet vrbes*
Διαγινώσκειν ὅτι ταῦθ' ἡμῖν ὥσπερ κατάγματα κεῖται,	D	*Dignoſcere ſingula quaque, iacent enim ceu lanea tracta*
Χωρὶς ἕκαστον. κᾆτ' ἀπὸ τούτων πάντων τὸ κάταγμα λαβόντας		*Temerè huc illuc, mox omnia ſingillatim carpere oportet,*
Δεῦρο ξυνάγειν καὶ συναθροίζειν εἰς ἕν. κᾆπειτα ποιῆσαι		*Atque huc glomerata referre, & in vnum cogere, lanitiúmque*
Τολύπην μεγάλην. κᾆτ' ἐκ ταύτης τῷ δήμῳ χλαῖναν ὑφῆναι.		*Grande efficere, atque hinc vtibilem populo ſubtexere pallam.*
Πρ. Οὔκουν δεινὸν ταυτὶ ταύτας ῥαβδίζειν καὶ τολυπεύειν		*PR. Non mirum eſt ſi laudatur Pax & perficiatur ab iſtis*
Αἷς οὐδὲ μετῆν πάνυ τοῦ πολέμου. Λυ. καὶ μὴν ὦ παγκατάρατε	E	*Quas nulla ſolet pars tangere belli.* LVS. *Quin ô ter ſcelerate*
Πλεῖν ἤ γε διπλοῦν αὐτὸν φέρομεν. πρώτιστον μέν γε τεκοῦσαι		*Mage quàm duplex ferimus bellum, nam partus edere acerbos*
Κἀκπέμψασαι παῖδας ὁπλίτας. Πρ. σίγα μὴ μνησικακήσῃς.		*Solita, natos mittimus arma gerentes. PR. parce hæc memorare.*
Λυ. Εἶθ' ἡνίκα χρῆν εὐφρανθῆναι καὶ τῆς ἥβης ἀπολαῦσαι,		*LVS. Et cùm potius lætari opus eſſet, & ætati dare ludum,*
Μονοκοιτοῦμεν διὰ τὰς στρατιάς. κᾆθ' ἡμέτερον μὲν ἐᾶτε,	F	*Ob militiam ſola ſtamus in lecto: ſed mittite noſtra,*
Περὶ τῶν δὲ κορῶν ἐν τοῖς θαλάμοις γηρασκουσῶν ἀνιῶμαι.		*Pro virginibus quæ veteraſcunt in thalamo, hoc maceror vnum.*
Πρ. Οὔκουν γ' ἄνδρες γηράσκουσι; Λυ. μὰ Δί' ἀλλ' οὐκ εἶπας ὅμοιον.		*PR. Quid? nónne viros ſenium attingit?* LVS. *Sanè equidem non eadem hæc ſunt.*
Ὁ μὲν γὰρ ἥκων κἂν ᾖ πολιὸς ταχὺ παῖδα κόρην γεγάμηκε.		*Nam vir procus, & ſi canus erit, teneram tamen ille puellam*
Τῆς δὲ γυναικὸς μικρὸς ὁ καιρός. κἂν τούτου μὴ 'πιλάβηται,	G	*Nuptam accipiet: breuis ætas mulieribus, quæ ni potiantur,*

Bisetus. Οἰσπώτην.] Σουΐδας. οἴσπη, ῥυπαρὸν προβάτων ἔριον. καὶ οἰσπώτη ὁ ῥύπος τῶν ἐρίων. λέγεται καὶ οἰσπάτη, καὶ οἴσυπος, καὶ οἰσυπίς. καὶ οἰσυπηρὰ ἔρια, τὰ ῥυπώδη ἀπὸ τοῦ οἰσύπου. Εὐς. Ἐπικλινεῖς

ἐρραβδίζειν.] ἐπικλινὴς, καὶ τὸ ἐπικλινὲς, τὸ ἐπιρρεπὲς, ὅθεν ὁ ἐπικλινὴς, ἤγουν ἐπιρρεπής. νῦν δὲ μεταφορικῶς δηλοῦσι τὰ ἐπικλινεῖς, καταφερεῖς, τοὺς εἰς τὰ κάταντη, καὶ ταπεινὰ χωροῦντα ταχέως φερομένους ἐν τῷ ταῖς ῥάβδοις τυπτομένους ἐκ τῆς πόλεως ἐλαύνεσθαι. Τοὺς τριβόλους.] τρίβολος ἀκάνθης, ἢ βοτάνης εἶδος κάκιστον, καὶ τοῖς ἄλλοις σπέρμασιν ἀσυμφορώτατον. νῦν δὲ μεταφορικῶς τοὺς κακοὺς τοὺς ἀσυμφιλεῖς, τοὺς ὀλεθρίους ἀνθρώπους δηλοῖ. Συνισταμένους.] τουτέστι συνηγόρους, ἢ τοὺς συμπεπλεγμένους, καὶ πιλουμένους. ἀπὸ μεταφορᾶς τῶν ἐρίων. ὥσπερ γὰρ πολλάκις τὸ ἕτερον τῷ ἑτέρῳ κολλᾶται ἐρίῳ, καὶ διαχωρίζουσιν αὐτὰ ἀπ' ἀλλήλων, οὕτως ἐπὶ τῶν κεκολλημένων ταῖς ἀρχαῖς ὀφείλετε ἀποχωρίζειν, καὶ εὔνοιαν πρὸς ἀλλήλους ἔχειν ἅμα. Σχ. (σφάλμα τί ἐστι δοκεῖ ἐν τοῖς τῆς Σχίδ.) Διαξῆναι] ἀντὶ τοῦ διαξαίνειν. διαξῆναι. διαλῦσαι. καὶ γὰρ ἔρια οἱ μαλλοὶ ἔχουσι τὰς ἀρχὰς, καὶ τὰς κορυφὰς πεπιλημένας, καὶ ἐπὰν τιλτῶσι διαλύεται ὁ μαλλός. πρὸς ἑκάτερον οὖν καὶ τὰς κορυφὰς ἐρίων πεπιλημένας, ἐν τῷ πόκῳ, καὶ τὰς κεφαλὰς τῶν πονηρῶν συνισταμένων τοῖς πράγμασι, διαλῦσαι χρή. Σ. ἀλλαχοῦ, διαξαίνειν. ξαίνοντα διαλύειν, τύπτοντα διασπᾶν, [illegible] διασπᾶν. Τοὺς μετοίκους.] μέτοικος λέγεται ὁ ἐξ ἑτέρας πόλεως μεταστὰς, καὶ μετοικῶν ἐν ἑτέρᾳ καὶ ἢ πρὸς ὀλίγον ἐπιδημῶν ὡς ξένος. ἀλλὰ τὴν οἴκησιν αὐτόθι καταστησάμενος. ἐδίδοντο δὲ ὑπ' αὐτοῦ καθ' ἕκαστον ἔτος δραχμαὶ δώδεκα, ὅπερ ἐλέγετο μετοίκιον. κατάγματα δὲ, τὰ ἐρίων κατασπάσματα, ἢ μηρύματα. Σ. Τολύπην.] τολύπη, τὸ κατεσκευασμένον ἔριον. Ἡσύχ. ὅθεν τὸ τολυπεύειν, τὸ ἐκτελεῖν, ἢ κατεργάζεσθαι. ἢ πολλὰ εἰς ἓν τέλος συγκεφαλαιοῦν. τολύπη γὰρ τῶν ἐρίων σφαῖραν δηλοῖ. καὶ τολύπη τὸ κατειργασμένον ἔριον. καὶ τολύπη ἔριον ξανθὲν, καὶ ἀσκηθὲν εἰς τὸ κλωσθῆναι. Εὐστ. Χλαῖναν ὑφῆναι.] χλαῖνα, τὸ παχὺ καὶ χειμερινὸν ἱμάτιον. παρὰ τὸ χλιαίνειν. χιτὼν δὲ, τὸ λεπτὸν ἱμάτιον. τὸ ὑποκάμισον. παρὰ τὸ ἐγκεῖσθαι τοῖς μέλεσι. ὑφῆναι δὲ, κατασκευάζειν. Σ. Αἷς οὐδὲ μετῆν.] αἱ τοῦ πολέμου παντελῶς μέτοχοι οὐκ ἦτε. αἱ τοῦ πολέμου πάνυ μηδὲν μέρος μηδεμίαν κοινωνίαν μεθ' ἡμῶν εἴχετε. πλεῖν δὲ, πλέον, μᾶλλον. Ἀττικῶς. Μὴ μνησικακήσῃς.] μνησικακῆσαι, κατά τινας, τὸ τῆς παλαιᾶς ὕβρεως μνήμονα εἶναι τὴν παλαιὰν ἀδικίαν ἀμνηστεῖν οὐ δύνασθαι, ἀλλὰ ταύτην βεβαίως κατέχειν. ἐνταῦθα δὲ, μᾶλλον ληπτέον δοκεῖ, ἀντὶ τοῦ, τὰ παρεληλυθότα κακὰ εἰς μνήμην ἀνακαλεῖσθαι, καὶ τούτων μνείαν ποιεῖσθαι. ὅπερ ἐκ τοῦ προηγουμένου στίχου, φανερόν ἐστιν. οὐ γὰρ ὁ Πρόβουλος τὴν γυναῖκα κελεύει τῶν κακῶν ἐπιλήσμονα ἔσεσθαι, ἀλλὰ σιωπᾶν, καὶ περὶ τούτων μνείαν μηδεμίαν ποιεῖσθαι. Μονοκοιτοῦμεν] ἐν ταῖς κοίταις μόναι κοιμώμεθα. Κᾆθ' ἡμέτερον] καὶ εἶτα ἐᾶτε, ἐάσατε τὸ ἡμέτερον πρᾶγμα. περὶ δὲ τῶν κορῶν, καὶ παρθένων ἐν θαλάμοις γηρασκουσῶν, διὰ τὸ αὐτὰς ἀγάμους μένειν διὰ τὰς τῶν ἀνδρῶν στρατείας, καὶ πολυχρονίους ἀποδημίας, ἀνιῶμαι. Κἂν τοῦτο μὴ 'πιλάβηται] καὶ ἂν μὴ ἐπιλάβηται τοῦτο. τοῦτο δὲ, ἀντὶ τοῦ τὸν καιρόν. ἀλλὰ πρὸς τὸ σημαινόμενον ἀναφέρεται. τινὲς

A μένοντα, τὸν καιρὸν λέγουσιν. ὁ νοῦς. τῶν γυναικῶν πρὸς τοὺς γάμους ὁ καιρὸς βραχὺς, καὶ εἰ μὴ τοῦτον τὸν καιρὸν ἥκοντα ταχέως ἐπιλάβωνται, οὐδεὶς αὐτὰς ἔτι γῆμαι θέλει, ὅτι παρηκμασμένας ὁρᾷ.

CHR. Συνισταμένους.] id eſt, συνηγόρους, vel συμπεπλεγμένους καὶ πιλοῦντας connexos & pilatos, tranſlatione ſumpta à lana, vt enim, inquit, adhæret lana lanæ dum carminatur, deinde diſcernitur à preſſu mutuo, ſic in iis qui magiſtrati- B bus applicantur & agglutinantur facere debetis, & compoſitos diuellere & ſecernere, vt mutua ſe beneuolentia proſequantur. Τοὺς μετοίκους.] Sic vocantur qui ex aliena ciuitate ad aliam emigrãt, non vt peregrini tranſmeantes aut ad breue tempus habitantes. Pendebant verò quotannis 12. drachmas quod μετοίκιον dicebatur, proinde vt ſerui manumiſsi etiam pendebant τὸ μετοίκιον. Iſæus viros drachmas 12. (Heſychius ait decem tantùm ſed τῷ τελώνῃ τριώβολον appẽſum) fœminas 6. tantùm pependiſſe ait in Orat. contra Elpagorã & Demophanem. Qui μέτοικοι id tributum non C ſoluerant, ducebantur & vænibant ἐν καρὸς αἴσῃ, vt ait Hom. id eſt, vt ſerui. Demoſth. in Philippicis, ait in naues inuchi ſolitos τοὺς μετοίκους (puta vænalitios.) Eos autem Comici σκαφίας vocabant quia in pompis ſcaphas ferebant. Ariſtoph. dixit alibi, τοὺς γὰρ μετοίκους ἄχυρα τῶν ἀστῶν λέγω. Nam ciuium pars erant, ſed viliſsima, & vt paleę ordeaceæ, tamen πολίτας eſſe negat Ariſtot. lib. 3. Polit. Ait enim tantum κοινωνεῖν τῆς οἰκήσεως vt & ſerui, neque οἴκησιν facere τὸν πολίτην Erat autem neceſſe με- D τοίκοις νέμειν προστάτην (vt idem autumat Ariſtoteles, & poſtea cenſet Harpocration) id eſt ciuem Athenienſem, cuius auctoritate niterentur ipſi inquilini. Eſt autem hic verſus mutilus, ſic fortaſſis reſtaurandus, τούς τε μετοίκους κεἴ τις ξένος ἦν ἐφ'. Καὶ τολυπεύειν] Lana pura puta eſt ἔριον τολυπευτόν, Nam τολύπη eſt ἐργασία, & τολυπεύειν, ἐργάζεσθαι. Sic autem dixit Homerus 4. ὀδυσσ. πόλεμον τολύπευσε, quod facit ad hunc locum, quia lanam bello com- E parat, neque fruſtra dixerat ῥαβδίζειν, virgis enim pauibant lanas vt ſordes deponerent, vnde paueratæ veſtes. Quod verò ait πλεῖν ἢ διπλοῦν, ſolens & ſuo more hac voce vtitur pro πλέον. Ὁ μὲν γὰρ ἥκων.] Lego, vt numeri conſtent ſibi, ὁ γὰρ ἥκων μὲν, deinde οὐδεὶς ἐθέλει non θέλει, valet autem hic ὀττευομένη, idem ac μαντευομένη & κληδονιζομένη. Mox lego ἀλλ' ὅστις ἔτι στῦσαι δυνατὸς non ἐστί, ſed & notandum in Veneta editione appoſitam eſſe interrogationis notam poſt δυνατός. Legerem e- F tiam τί παθὼν non μαθὼν & interrogatiuè pronunciarem. Sicque memini in Epigrammatum Florilegio, dictum à Nicarcho aut alio, μή τι πέπονθ' ἀίδης, de longęuo nimis homine.

Οὐδεὶς ἐθέλει γῆμαι ταύτην. ὀττευομένη δὲ κάθηται.
Πρ. Ἀλλ' ὅς τις ἔστι στῦσαι δυνατός.
Ἀλλ. Γυν. Σὺ δὲ δὴ τί μαθὼν οὐκ ἀποθνήσκεις.
Χωρίον ἐστι. σορὸν ὠνήσει.
Μελιτοῦτταν ἐγὼ καὶ δὴ μάξω.
Λαβὲ ταυτὶ καὶ στεφάνωσαι.
Κα' ταυτασὶ δέξαι παρ' ἐμοῦ.
Καὶ τουτονὶ λαβὲ τὸν στέφανον.

Non ſit qui ducere curet, ſed amat ſedem & vaticinatur.
Ni fortè qui poteſt arrigere.
AL. M. Age tu quid agis? nec moreris dum:
G *Nunc opus empta funeris arca,*
Ego melle teram reſperſam offam:
Cape tu hunc frontis honorem,
Iſtasq; à me pro munere habe,
Iſtámq; ſimul ſume coronam.

Τοῦ δέει; τί ποθεῖς;
Χώρει εἰς τὴν ναῦν.
Ὁ Χάρων σε καλεῖ.
Σὺ δὲ κωλύεις ἀνάγεσθαι.
Πρ. Εἶτ' οὐχὶ ταῦτα δεινὰ πάσχειν ἔστ' ἐμέ.
Νὴ τὸν Δί' ἀλλὰ τοῖς προβούλοις ἄντικρυς
Ἐμαυτὸν ἐπιδείξω βαδίζων ὡς ἔχω.
Λυ. Μῶν ἐγκαλεῖς ὅτι οὐχὶ προὐθέμεσθά σε;
Ἀλλ' ἐς τρίτην γ' οὖν ἡμέραν σοι πρῲ πάνυ
Ἥξει παρ' ἡμῶν τὰ τρίτ' ἐσκευασμένα.

A *Quid eges, quid anes?*
Vade ad cymbam, se
Vocat ecce Charon,
Tamen oram ſoluere non vis.
PR. Non eſt vt iſtam diritatem vltrà feram,
Mihi ire certum eſt ad meos Proconſules
His me ipſe coràm oſtendam, & hunc rerum ſtatum.
B *LVS. Te conlocatum non fuiſſe expoſtulas?*
Sed ſi die adſis tertia, ad diluculum
Parata habebis ad viaticum tria.

BISETVS. Ὀττευομένη δὲ κάθηται.] κληδονιζομένη, οἰωνιζομένη, μαντευομένη. ὄττα γὰρ καὶ ὄσσα, φήμη, μαντεία, θεία κληδών. καὶ ὀττεύεσθαι, τὸ μαντεύεσθαι. Σ. ἴσως δὲ διὰ τούτων ἡ Λυσιστράτη νοεῖ τὸ λεγόμενον ἐν τῷ Πλούτῳ περὶ τοῦ Δελφικοῦ τρίποδος, καὶ τῆς μαντείας. φασὶ γὰρ τὸ ἀρχαῖον, παρθένον διὰ τὸ ἁγνὸν θεσπιῳδεῖν εἰωθέναι. Ἄλλως. ὀττευομένη κάθηται, ἀντὶ τοῦ, πραγματεύεται, καὶ παλαιτέρα οὖσα καθῆσθαι, καὶ θρησκεύειν ἀναγκάζεται. ὅπερ αἱ γραῖες ποιεῖν φιλοῦσι. Ἀλλ' ὅστις ἐστί.] ταῦτα ὁ Πρόβουλος πρὸς τὴν Λυσιστράτην λέγει, ὡς ἐκ τῶν ἑξῆς δῆλον, ὅπως ἡ γυνὴ τὸν γέροντα θνήσκειν ἐπιθυμεῖ, ὅτι οὕτω παρρησιάζεται, καὶ λόγοις ἀφρονεστέροις χρῆται. διὸ καὶ τὸ τοῦ Προβούλου πρόσωπον ἐνταῦθα γραπτέον. ὁ νοῦς. ἀλλ' ὅστις δύναται στύεσθαι, τουτέστιν, ὅστις πρὸς τὰς συνουσίας καὶ τοὺς ἀφροδισιασμοὺς ἐστὶν ἐπιτήδειος, οὗτος ταύτην γαμήσει. τινὲς δὲ, ταῦτα μετ' ἐρωτήσεως γραπτέον νομίζουσι. καὶ οὔ τις, ἀντὶ τοῦ ὅστις. οὕτως.

Ἀλλ' οὔ τις ἐστὶ στῦσαι δυνατός; ὅπερ ἴσως οὐκ ἀπίθανον.

Τί μαθὼν οὐκ ἀποθνήσκεις;] ἄλλη γυνὴ τοῖς τοῦ Προβούλου λόγοις ὀργισθεῖσα, ταῦτα πρὸς αὐτὸν λέγει. ἡ δὲ τούτων ἔννοια αὕτη. ταῦτα δὲ πόθεν ἔμαθες; διὰ τί οὐκ ἀποθνήσκεις θᾶττον ὡς τοῦ θανάτου ἄξιος ὤν; περὶ δὲ ταύτης τῆς μετοχῆς, μαθὼν, ἀλλαχοῦ διὰ πλειόνων προείρηται. τινὲς δὲ, ἀντὶ τοῦ μαθὼν, γράφουσι μόθων. μόθων δὲ, ὁ φορτικὸς, καὶ ἄτιμος. καὶ μόθωνες οἱ εὐτελεῖς. καὶ μόθωνας ἐκάλουν τοὺς παρεπομένους τοῖς ἐλευθέροις παῖδας οἱ Λάκωνες. τὸν Πρόβουλον τοίνυν ἡ γυνὴ λοιδορεῖ. ἔστι καὶ μόθων, εἶδος αἰσχρᾶς, καὶ [illegible], καὶ φορτικῆς ὀρχήσεως. Σ. Χωρεῖον ἐστί.] ἐκ τῆς ἐννοίας, καὶ τῶν προειρημένων τινὲς γραπτέον νομίζουσι χωρεῖν ἐστί. τουτέστι, νῦν καιρός ἐστι τοῦ ἀποθνήσκειν. διὸ δεῖ σε τάχα σορὸν ὠνεῖσθαι πρὸς τὴν σοῦ θανόντος ἐκφοράν. οἱ δὲ ταύτην τὴν γραφὴν σώζειν βουλόμενοι, ἀποστρόφου σημεῖον τῇ λέξει προστιθέασιν, οὕτω, Χ' ὡρεῖόν ἐστι. καὶ γὰρ, φασὶν, τὸ ὥριος, καὶ ὡραῖος, καὶ ἔγκαιρος, καὶ καίριος συνωνύμως λέγονται. Μελιτοῦτταν.] μελιτοῦττα, μᾶζα μέλιτι δεδευμένη, ἣν ἔφερον ὡς ἐδίδοσαν τοῖς ὄφεσι τοῖς ἐν Τροφωνίου οἱ μαντευόμενοι. Ἰστέον δ' ὅτι ἡ μελιτοῦττα ἐδίδοτο τοῖς νεκροῖς, ὡς εἰς τὸν Κέρβερον, καὶ ὀβολὸς μισθὸς τῷ πορθμεῖ. καὶ στέφανος ὡς τὸν βίον διηγωνισμένοις. Λαβὲ ταυτί] ἡ γυνὴ ἐν ᾧ ταῦτα λέγει, ἅμα καὶ ὕδωρ ἐς κεφαλὴν τοῦ γέροντος ἐκχεῖ. ὅπερ ἐκ τῶν ἑξῆς δῆλον. Τοῦ δέει;] παρὰ τὸ δέομαι, δέῃ κοινῶς, καὶ δέει Ἀττικῶς, ὡς καὶ τὸ ὠνήσει, ἀντὶ τοῦ ὠνήσῃ. τίνος χρείαν ἔχεις; τίνος ἐπιδεὴς ὢν τυγχάνεις. C Ἀνάγεσθαι.] ἐκ τοῦ λιμένος ἀποπλέειν, καὶ εἰς τὰ ἄνω φέρεσθαι. οὗ ἐναντίον τὸ κατάγεσθαι, ὃ εἰς τὰ κάτω, καὶ εἰς τὴν γῆν φέρεσθαι. Τοῖς Προβούλοις.] ἐκ τούτων δῆλον οὐχ ἕνα μόνον, ἀλλὰ καὶ πλείους τῆς βουλῆς Προβούλους, καὶ προεστῶτας γίνεσθαι. προὐθέμεθά σε, σὲ πρὸ τῶν ἄλλων ἐθέμεθα, καὶ τῶν ἄλλων προετιμήσαμεν; ὁ δὲ νοῦς. μὴ ἡμῖν ἐγκαλεῖς ὅτι τὸ ὕδωρ εἰς τὴν σοῦ κεφαλὴν οὐκ ἐξεχέομεν πρότερον, ἢ, πρὸ τῶν ἄλλων; εἰ τοίνυν ἡμᾶς διὰ τοῦτο μέμφει, δεῦρο εἰς τὴν τρίτην ἡμέραν ἐπαναχώρησον, ὅπως τὰ τριτεῖα, καὶ τρίτα, γέρατα, τουτέστι τὸ ὕδωρ παρεσκευασμένον λάβῃς.

D CHR. Χωρεῖον ἐστὶ σορόν.] In editione Veneta legitur χωρεῖον, & δὴ μάττω, non δημάζω. Eſt autem τὸ ὠνήσει pro ὠνήσεις niſi mauis ὠνήσαι vt ſit tempus eſt emere ſandapilam, ego quidem pinſo tibi μελιτοῦτταν. Eſt autem epithetō τῶν νεκρῶν. Et ſic vocatur μᾶζα μέλιτι δευομένη (propterea ait μάττω) quam mortuis dabant vt Cerbero ferrent (vocauit Maro offam melle ſaporatam) & obolum vt portitori Charonti, & coronam vt qui vitæ bonum certamen vicerint: Sunt qui apud Virgilium ſoporatam offam legant, fruſtra ſi me audiunt. E nullus enim in melle ſopor, & quamuis ſoporatus ab offa fuerit triceps ille canis, factum eſt propter medicatas fruges & papauer aſperſum. Τοῦ δέει.] Lege vt in Veneta editione τοῦ δέῃ; τί ποθεῖς, ſúntque iſti Anapæſtici verſus, & poſtremus σὺ δὲ κωλύεις coronis Anapeſtica hac nota claudenda. > Οὐχὶ προὐθέμεθά σε,] Reſpicit vt puto, ad ea de quibus Sudas περὶ προθεσμίας qui mortis eſt terminus, niſi ſi προθέσθαι ſit mortuum conlocare, &, vt ait Perſius, rigidos calces in portam extendere. F Ἥξει παρ' ἡμῶν] Melius ἥξει vt & Veneta habet editio, deinde lego τὰ τρί' ἐσκευασμένα, nō autem τὰ τρίτ'. Nā τὰ τρία τὰ εἰς θάνατον intelligit, quia morte dānatis tria proponebant, gladiū, laqueū & cicutā. Quis nō malit τὰ τρία στησιχόρου.

ΧΟΡΟΣ ΓΕΡΟΝΤΩΝ.

Οὐκ ἔτ' ἔργον ἐγκαθεύδειν ὅστις ἔστ' ἐλεύθερος.

G

CHORVS SENVM.

Non decet nūc eſſe ſegnes qui ſciunt ſe liberos.

Ἀλλ' ἐπαποδυώμεθ' ἄνθρωποι τουτῳὶ τῷ πράγματι
Ἤδη γὰρ ὄζειν ταδὶ πλειόνων καὶ μειζόνων
Πραγμάτων μοι δοκεῖ.
Καὶ μάλιστ' ὀσφραίνομαι τῆς Ἱππίου τυραννίδος.
Καὶ πάνυ δέδοικα μὴ
Τῶν Λακώνων τινὲς
Δεῦρο συνεληλυθότες
Ἄνδρες ἐν Κλεισθένους
Τὰς θεοῖς ἐχθρὰς γυναῖκας ἐξεπαίρωσι δόλῳ
Καταλαβεῖν τὰ χρήμαθ' ἡμῶν,
Τόν τε μισθὸν ἔνθεν ἔζων ἐγώ.
Δεινὰ γάρ τοι τάσδε γ' ἤδη τοὺς πολίτας νουθετεῖν,
Καὶ λαλεῖν γυναῖκας οὔσας ἀσπίδος χαλκῆς πέρι.
Καὶ διαλλάττειν πρὸς ἡμᾶς ἀνδράσι Λακωνικοῖς
Οἷσι πιστὸν οὐδὲν εἰ μή περ λύκῳ κεχηνότι.
Ἀλλὰ ταῦθ' ὕφηναν ἡμῖν ἄνδρες ἐπὶ τυραννίδι.
Ἀλλ' ἐμοῦ μὲν οὐ τυραννεύσουσιν. ἐπεὶ φυλάξομαι
Καὶ φορήσω τὸ ξίφος τὸ λοιπὸν ἐν μύρτου κλαδί.
Ἀγοράσω τ' ἐν τοῖς ὅπλοις ἑξῆς Ἀριστογείτονι.
Ὧδέ θ' ἑστήξω παρ' αὐτὸν, αὐτὸς γάρ μοι γίνεται
Τοῖσι θεοῖσιν ἐχθρᾶς πατάξαι τῆσδε γραὸς τὴν γνάθον.
Χο. Γυν. Οὐ γὰρ εἰσιόντας οἴκαδ' ἡ τεκοῦσα γνώσεται.

A *Sed nos age incumbamus huic negotio*
Quod plura præſagire & maxima
Iam videtur mala:
Maximè hæc olent mihi nunc Hippiæ tyrannidem.
Quin metuo prorſus vt
B *Huc Lacones ſtatim*
Fortè ſimul & veniant
Cliſthenes alteri
Qui dolo malo incitent has impiatas fœminas,
Rapere quas opes habemus
Præmium meiq́ victus.
Prorſus hæc indigna res eſt, Iam monent & increpant
C *Fœminæ ciues, virûmque ſcuta & æra garriunt,*
Ac volunt ferire fœdus gente cum Laconica
Gente non magis fideli quàm lupi patens gula.
Iſta ſed ſtruxere nobis qui viri tyrannidi
D *Imminent, ſed non ero his obnoxius, cauens magis*
Poſthidhac, enſémque clauſum fronde myrtea geram
In forúmque armatus ibo, poſt Ariſtogitona
Propter aſtans in ſtatu iſto, quippe fas erit mihi
E *Huius inuiſiſſimam Dÿs verberare anus genam.*
CH.M. Tecta namq́ intro petentes non agnouerit parens.

BISETVS. Οὐκ ἔτ' ἔργον.] ὁ τῶν γερόντων χορὸς τοῦ γυναικείου σφόδρα κατατρέχει, ταύτην τὴν καινὴν πολιτείαν καινῆς τινος τυραννίδος ἀρχὴν [illegible] ὑπονοῶν. ἐπαποδυώμεθα δὲ, ἐπιχειρήσωμεν. Σ. τοῦτο δὲ ἀπὸ μεταφορᾶς τῶν τὰς ἀθλήτας παντελῶς ἀποδυομένων, καὶ ἐκδυόντων, ἵνα ῥᾷον τοῖς ἔργοις ἐπιχειρήσωσι, καὶ ταῦτα τελέσωσιν. ἐπαποδύεσθαι οὖν ἑαυτὸν τινι πράγματι, ἀντὶ τοῦ, ἑαυτὸν παρασκευάζειν πρός τινος πράγματος ἐπιχείρησιν. Ὀσφραίνομαι.] ὅτι τὸ ὄζειν εἶπε, διὰ τοῦτο καὶ τὸ ὀσφραίνομαι νῦν ἐπιφέρει, ὃ δηλοῖ τὸ δι' ὀσμῆς αἰσθάνεσθαί τι. Ἱππίου τυραννίδος.] τεσσάρων ὄντων τῶν Πεισιστρατιδῶν, ὁ Ἱππίας πρεσβύτερος τῶν ἄλλων ὢν, καὶ τυραννίδα ὑπέθετο, ὡς μαρτυρεῖ Θουκυδίδης ἐν τῷ ἕκτῳ τῆς ξυγγραφῆς, οὕτω γράφων. Πεισιστράτου γὰρ γηραιοῦ τελευτήσαντος ἐν τῇ τυραννίδι, οὐχ Ἵππαρχος (ὥσπερ οἱ πολλοὶ οἴονται) ἀλλ' Ἱππίας πρεσβύτατος ὢν, ἔσχε τὴν ἀρχήν. Ἐξεπαίρωσιν.] δολίως προτρέψωσιν, ἢ δολίως πείσωσι. δεινὰ γὰρ, ἀντὶ τοῦ δεινόν ἐστι.

CHR. Ἀλλ' ἐπαποδυώμεθ' ἄνθρωποι.] id eſt, ἐπιχειρήσωμεν. Puto autem meliorem Sudæ lectionem ἀλλ' ἐπαποδυώμεθα τουτῳὶ τῷ πράγματι, F vt ſit Senarius verſus qualis erit ſequens ſi demas ταδὶ non neceſſarium. Nam τὸ δοκεῖ refertur ad τὸ πρᾶγμα. Ἄνδρες ἐν Κλεισθένους.] Cliſthenes erat γυναικώδης, ſolebátque ferre χειρίδια vt dixit Sophocles, cuius verſus luculentos habes apud Sudam. Is raſa ſemper apparebat barba vt iunior videretur. Prouerbium hinc eſt, Cliſthene intemperantior, vel Cliſthenem video. Itaque quòd ait hic δόλῳ, eò pertinet quia raſi eſſent vt cliſthenes. vide sudam περὶ γῆς ἀποδημεῖς. Καταλαβεῖν] G Duo hi verſus vidẽtur mihi Dimetri Trochaici, etſi primi pes primus, sed illud ἐγὼ quod in fine eſt alterius, tanquam gloſſema videtur tollendum.

BISETVS. Καὶ διαλλάττειν.] ταῦτα ληπτέον οὕτως. καὶ δεινόν ἐστι ταύτας νουθετεῖν τοὺς πολίτας, καὶ

γυναῖκας ταύτας περὶ πολέμου λαλεῖν. πρὸς δὲ τούτοις, ἡμᾶς διαλλάξαι τοῖς ἀνδράσι Λακωνικοῖς. ἢ λείπει διαλλάττειν τοὺς ἄνδρας Λακωνικοὺς πρὸς ἡμᾶς. εἰ μή τις ἀντίπτωσιν ἐστὶ λέγοι, ὅπερ οὐκ ἀξιόπιστον. τὸ δὲ διαλλάττειν τινὰ τινί, ἢ πρός τινα, σημαίνει τὸ εἰς προτέραν φιλίαν καὶ χάριν πάλιν συνάγειν. Λύκῳ κεχηνότι.] ἡ παροιμία ἐπὶ τῶν ἀλλότρια διαρπαζόντων. ὃν γὰρ τρόπον λύκοις οὐκ ἔστι πίστις, οὐδὲ τούτοις. τὸ δὲ κεχηνότι ἐπὶ τῶν μάτην χαιρόντων. καὶ λύκος ἔχανεν, ἐπὶ τῶν ἐλπιζόντων τι ἕξειν, διαμαρτόντων δὲ τῆς ἐλπίδος. λέγουσι δὲ τὸν λύκον, ἐπειδὰν ἁρπάσαι τι βούληται, κεχηνότα περιέρχεσθαι ἐπ' αὐτό. ὅταν οὖν μὴ λάβῃ ὃ προαιρεῖται, καὶ κενὸν αὐτὸν χαίνειν φασίν. ἐπὶ οὖν τῶν συνεπιζόντων χρηματιεῖσθαι, διαμαρτόντων δὲ, τοῦτο λέγουσι. Σ. Τὸ ξίφος] τουτέστιν, ἐν τῇ ἀγορᾷ διατρίψω μετὰ τοῦ Ἀριστογείτονος. ἐγγὺς Ἀριστογείτονος. ἐν μυρσίνῳ κλαδὶ τὸ ξίφος φορήσω ὥσπερ Ἁρμόδιος, καὶ Ἀριστογείτων. οὗτοι γὰρ ἀπὸ μυρσίνων κλάδων τὰ ξίφη ἀνασπάσαντες τύραννον κατέβαλον. τούτων δὲ σαφεστέραν ἐξήγησιν εὑρήσεις παρὰ Θουκυδίδῃ ἐν τῷ ἕκτῳ τῆς ξυγγραφῆς. τὸ δὲ κλαδὶ, ἀντὶ τοῦ κλάδῳ, ὡς ἀπὸ τῆς εὐθείας κλάς, κλαδὸς, ὅπερ καινότερον, καὶ ἀχρηστότερον. διὸ σημειωτέον. ἑστήξω δὲ, βεβαίως στήσω, ἤτοι στήσομαι ὡς τοῦ Ἀριστογείτονος ἀνδριάς. Αὐτὸς γάρ μοι. εἴπερ ἡ γραφὴ καλῶς ἔχει, τὸ ἐλλειπέστερον εἴρηται. εἰ μὴ ὑπακούσῃς τὸ αἴτιος ἴσως δέ. καὶ αἴτιος ἀντὶ τοῦ αὐτὸς γραπτέον. δῆλος γὰρ ὁ νοῦς ἐστὶ φαίνεται. καὶ γὰρ αὐτός μοι αἴτιος γίνεται τοῦ πατάξαι τὴν γνάθον τῆσδε γραὸς θεοῖσιν ἐχθρᾶς. Ἄλλως. τὸν Ἀριστογείτονα μιμεῖσθαι θέλω. καὶ γὰρ ὥσπερ ἐκεῖνος τὸν τύραννον πάλαι πατάξας, A καὶ πλήξας ἀνεῖλεν, οὕτω κἀγὼ ταύτης τῆς ἀναιδεστάτης γραὸς τὴν γνάθον νῦν πατάξαι θέλω, βούλομαι, ἐπιθυμῶ. Οὐ γὰρ εἰσιόντας] οὐ γάρ φησιν ἡ μήτηρ ἡμᾶς εἰς τὸν οἶκον εἰσιόντας γνώσεται. τουτέστιν οὐκ εἴσεται τὸ ἡμῖν προπεπραγμένον κατὰ ταύτης τῆς γραός, ἣν ἂν πατάξας τύχω. ἀλλά τι διὰ τοῦτο ὁ ποιητὴς βούλεται οὐ ῥᾴδιόν ἐστι τεκμαίρεσθαι. καὶ ἐλλείπειν τι δοκεῖ. ὡς ἐκ τούτου τοῦ μορίου γὰρ, δῆλόν ἐστιν, οὐ γὰρ ἐν ἀρχῇ τοῦ λόγου τίθεσθαι εἴωθε.

CHR. Ἐπεὶ τυραννίδι] Legendum ἐπὶ & contra in sequenti versu ἐπεὶ φυλάξομαι non ἐπὶ, tum B verò τυραννοῦσ' non τυραννεύουσιν. Ἐν μύρτου κλαδὶ] Extant versus antiqui (puto scholion fuisse) metro Phaleucio ἐν μύρτου κλαδὶ τὸ ξίφος φορήσω. &c. sed arbitror hos senes adludere ad fœminarũ libidinem, Nam μύρτος pudendum muliebre sæpè vocatur ab isto præsertim Comico. Lego autem post ἀριστογείτονι non ἀριστόδετον, vt in Veneta editione, Vtuntur verò Attici vt & Plato, τῷ ἑξῆς in datiuo vt hic ἑξῆς ἀριστογείτονι. Αὐτὸς γάρ μοι] Puto pro αὐτὸς melius legi αὔτως, nisi αὐτὸ sit C pro auctore, nam & in Ranis αὐτὸς est ὁ δεσπότης, & αὐτὸς ἔφα dixit Pythagoras de Deo, vel αὐτὸ lege. Τοῖσι θεοῖσιν ἐχθρᾶς.] Claudicabit versus, vt rectum habeas, censeo legas τοῖς θεοῖς ἐχθρὰς vel τὰς θεοῖς. &c. Οὐ γὰρ εἰσιόντας.] Hinc videtur incipiendũ, non ab illis ἀλλὰ θώμεθ', & est velut ἀντεπίρρημα, & omnes versus ferè similes, nisi quod in quibusdã claudicatur, per errorẽ puto, librariorũ.

D

ΠΑΡΑΒΑΣΙΣ.

Bis. Ὁ τῶν γυναικῶν χορὸς, πρὸς τὸν δῆμον στραφεὶς ταῦτα λέγει, ἑαυτὸν συνιστάνων, καὶ μεγαλύνων. διὸ καὶ τινες πρὸ τούτων παρεπιγραφὴν Παραβάσεως τιθέναι ἐνόμισαν. χλιδῶσαν δὲ, τρυφῶσαν, τρυφερῶς διάγουσαν.

Ἀλλὰ θώμεσθ' ὦ φίλαι γρᾶες ταδὶ πρῶτον χαμαί.
Ἡμεῖς γὰρ ὦ πάντες ἀστοὶ λόγων κατάρχομεν
Τῇ πόλει χρησίμων
Εἰκότως. ἐπεὶ χλιδῶσαν ἀγλαῶς ἔθρεψέ με.
Ἑπτὰ μὲν ἔτη γεγῶσα
Εὐθὺς ἠρρηφόρουν.
Εἶτ' ἀλετρὶς ἦ δεκέτις
Οὖσα τἀρχηγέτις
Καταχέουσα κροκωτὸν ἄρκτος ἦ Βραυρωνίοις.
Κἀκανηφόρουν ποτ' οὖσα
Παῖς καλὴ ἔχουσ' ἰσχάδων ὁρμαθόν.

PARABASIS.

Primùm humi ponamus ista, quæso vos amicæ anus:
Nam principes occupamus loqui quod expedit
E *Ciuitati incolæ,*
Quæ me delicatè splendidéq; enutrijt:
Ersigera eram, simul
Septuennis fui,
Mox vbi decennis eram,
Liba dux permolens
Tenuẽ amicta crocotulã vrsa erã in Brauronijs
Quæ tali canistra quondam
Scita puella habens fiscinam ficuum.

F

Bis. Ἠρρηφόρουν] ἀρρηφόρια. ἑορτὴ ἐπιτελουμένη τῇ Ἀθηνᾷ ἐν τῷ Σκιροφοριῶνι μηνί. ὥσπερ ἀρρητοφόρια. διὰ τὸ ἄρρητα, καὶ μυστήρια ἐν κίσταις φέρειν. καὶ ἀρρηφόρος παρθένος, ἡ τὰ ἄρρητα τοιαῦτα μυστήρια φέρουσα, ἀπ' ἐτῶν ἑπτὰ κατὰ τὸ μέγα Ἐτυμολογικὸν, μέχρις ἕνδεκα. καὶ τέσσαρες μὲν ὥς φησιν Ἁρποκρατίων, ἐχειροτονοῦντο δι' εὐγένειαν ἀρρηφόροι. δύο δὲ ἐκρίνοντο, αἳ τῆς ὑφῆς τοῦ πέπλου ἦρχον, καὶ τῶν ἄλλων τῶν περὶ αὐτόν. λευκὴν δ' ἐσθῆτα ἐφόρουν. καὶ εἰ χρυσία περιέθεντο, ἱερὰ ταῦτα ἐγίνοντο. ὅθεν καὶ τὸ ἀρρηφορεῖν, ἀντὶ τοῦ ἀρρητοφορεῖν. Εἶτ' ἀλετρὶς] παρὰ τὸ ἀλέω, ὅ ἐστιν ἀλήθω. ἀλετρίδες δὲ Ἀθήνησιν εὐδόκιμοι παρθένοι, αἳ τὰ εἰς ἱερὰ πόπανα ἄλευρα ἤλουν. ὅθεν τὸ ἀλετρεύειν, ἤγουν ἀλήθειν. Εὐς. δεκέτις δὲ, θηλυκῶς. ἀρσενικῶς δεκέτης, ὁ δεκαετής. τινὲς δὲ ἀντὶ τοῦ ἡ δεκέτις, γράφουσιν ἦ, τουτέστιν ἤμην Ἀττικῶς. ὡς καὶ κάτω ἄρκτος ἦ Βραυρωνίοις.

Ἀρχηγέτις] ἀρχηγέτης ἀρσενικῶς, ὁ ἡγεμών. ἄρχων. ἀρχηγέτις δὲ, τὸ θηλυκόν. Καταχέουσα] κατὰ τὴν σύνταξιν, καὶ τὸ γράφειν οὕτω χρηστέον δοκεῖ, Καταχέουσα κροκωτὸν ἄρκτος ἦ Βραυρωνίοις. τὸ δὲ ἦ Ἀττικῶς ἀντὶ τοῦ ἤμην, οὕτως καὶ ἄνω ἐν τῷ Πλούτῳ, ἃ κρύπτειν ἦ παρεσκευασμένος. Βραυρὼν δὲ, δῆμος τῆς Ἀττικῆς, ἀπὸ Βραύρωνος ἥρωος. ἀφ' οὗ Βραυρωνία ἡ Ἄρτεμις. καὶ Βραυρώνια ἑορτὴ Ἀρτέμιδι Βραυρωνίᾳ ἄγεται. ταύτῃ Ἀρτέμιδι ἐτέλουν παρθένοι ἀρκτευόμεναι κροκωτὸν ἠμφιεσμέναι, οὔτε πρεσβύτεραι δέκα ἐτῶν, οὔτε ἐλάττους πέντε, G ἀπομειλισσόμεναι τὴν θεόν. ἐπειδὴ ἄρκτος ἀγρία ἐπιφοιτῶσα διέτριβεν ἐν τῷ δήμῳ Φλαυιδῶν. καὶ ἡμερωθεῖσαν αὐτὴν τοῖς ἀνθρώποις σύντροφον γενέσθαι. παρθένον δέ τινα προσπαίζειν αὐτῇ, καὶ ἀσελγαινούσης τῆς παιδίσκης παροξυνθεῖσαν τὴν ἄρκτον, καὶ καταξέσαι τῆς παρθένου. ἐφ' ᾧ ὀργισθέντας τοὺς ἀδελφοὺς αὐτῆς, κατακοντίσαι τὴν ἄρκτον.

καὶ διὰ τὸ λαμπάδα εἶδον τοῖς Ἀθηναίοις ἐμπεσεῖν. A καὶ χρηστηριαζομένοις δὲ τοῖς Ἀθηναίοις, εἶπε λύσιν τῶν κακῶν ἔσεσθαι, εἰ τῇ τελευτησάσῃ ἄρκτῳ τινὰς ἀρκτεύειν τὰς ἑαυτῶν παρθένους ἀναγκάσουσι. καὶ ἐψηφίσαντο οἱ Ἀθηναῖοι μὴ πρότερον συνοικίζεσθαι ἀνδρὶ παρθένον εἰ μὴ ἀρκτεύσειε τῇ θεῷ. καὶ ἀρκτεύειν ἔλεγον τὸ καθιερωθῆναι πρὸ γάμου τὰς παρθένους τῇ Ἀρτέμιδι. καὶ γὰρ ἀρκτευόμεναι παρθένοι, ἄρκτοι καλοῦνται. ὡς Εὐριπίδης, καὶ Ἀριστοφάνης δηλοῖ. καὶ ἀρκτεία, ἡ τῶν ἀρκτευομένων παρθένων τελετή. Σ. Κἀκανηφόρουν.] καὶ ἐκανηφόρουν. B οὐ πάσαις δὲ ἐφεῖτο κανηφορεῖν, ἀλλ' ὥς φησιν Ἡσύχιος, κανηφόροι, ἐν ταῖς πομπαῖς, αἱ ἐν ἀξιώματι παρθένοι ἐκανηφόρουν, ὥσπερ καὶ ἐν τοῖς Παναθηναίοις. καὶ Σουίδας ἀεὶ κανηφορεῖν ταύτας γράφει, Φιλόχορός φησιν ὡς Ἐριχθονίου βασιλεύοντος πρῶτον κατέστησαν αἱ ἐν ἀξιώματι παρθένοι φέρειν τὰ κανᾶ τῇ θεῷ, ἐφ' οἷς ἐπέκειτο τὰ πρὸς θυσίαν τοῖς τε Παναθηναίοις, καὶ ταῖς ἄλλαις πομπαῖς.

CHR. Ἠρρηφόρουν.] ἀρρηφορεία vel ἐρσηφορεία, sacrificia sunt quæ à virginibus ferebantur in honorem Erses Cecropis filiæ vel deæ puta Dianæ, C & dicta ἀρρηφορεία quasi ἄρρητα ἐν κίσταις φερόμενα μυστήρια. Hesychius agnoscit ἐρρηφόρους vt hic. Menander autem Comœdiam docuit titulo ἀρρηφόρου vel αὐλητρίδος vt teſtatur Athenæus, apud quem mendum eſſe arbitror lib. x. cũ.n de panibus agit, ait enim turundam illam quæ ναστὸς dicitur fieri ſolitam τῶν ἀρρηφόροις, putem legendum ἀρρηφόροις. Ἡ δ' οὖν τις.] Puto ἢ eſſe pro ἔα per Synæreſim, & hunc locum innui à Suda voce ἢ, aut poſitum eſt pro ἤμην. Ἄρκτος ἦ Βραυρωνίοις.] In edit. Veneta ἦν legitur, ſed malim ἂν pro ἦν, legerem autem καταχέουσα τὸν κροκ. Quid ſit autem ἄρκτος ἐν Βραυρωνίοις vide apud Sudam, virgines nuptuiæ ſacra faciebant Artemidi & hoc ἀρκτεύειν dicebatur vel δεκατεύειν, quia decennes erant virgines ἀρκτευόμεναι (neque enim minores quinque annorum vel maiores decem oportebat eſſe.) Corrigenda mihi videntur Heſychij Grammatici veteris exemplaria, vbi ait ἀρκτεία, τῶν ἀρκτευομένων παρθένων τελουμένη, ἀρκτεύειν γὰρ καθιεροῦν. lege τελετὴ & ἀρκτεύειν. Paulo poſt vbi habes ἦν ἂν ἀμείνω delendum τὸ ἂν vt gloſſema τοῦ ἦν. Sed quod Probulus ait ſupra ἆρα προὐφείλω, in Veneta editione deeſt Probuli perſona, & loquitur Chorus mulierum.

Πρ. Ἆρα προὐφείλω τί χρηστὸν τῇ πόλει παραι-
νέσαι;
Χο. Γυν. Εἰ δ' ἐγὼ γυνὴ πέφυκα τοῦτο μὴ φθο-
νεῖτε μοι
D Ἢν ἀμείνω γ' εἰσενέγκω τῶν παρόντων πρα-
γμάτων.
Τοὐράνου γάρ μοι μέτεστι· καὶ γὰρ ἄνδρας εἰσφέρω,
Τοῖς δὲ δυστήνοις γέρουσιν οὐ μέτεστ' ὑμῖν. ἐπεὶ
Τὸν ἔρανον τὸν λεγόμενον παππῷον ἐκ τῶν Μηδι-
κῶν
Εἶτ' ἀναλώσαντες οὐκ ἀντεισφέρετε τὰς εἰσφο-
ρὰς
E Ἀλλ' ὑφ' ὑμῶν διαλυθῆναι προσέτι κινδυ-
νεύομεν.
Ἆρα γρυκτὸν ἐστὶν ὑμῖν; εἰ δὲ λυπήσεις τί με
Τῷδέ γ' ἀψήκτῳ πατάξω τῷ κοθόρνῳ τὴν γνάθον.
Πρ. Ταῦτ' οὐχ ὕβρις τὰ πράγματ' ἐστὶ
Πολλή; κἀπιδώσειν μοι δοκεῖ
Τὸ χρῆμα μᾶλλον.
F Ἀλλ' ἀμυντέον τὸ πρᾶγμ' ὅστις γ' ἐνόρχης ἔστ'
ἀνήρ.

PR. Suadeámne ciuitati quod videtur optimum?
CH. Mu. Ne mihi inuidete ciues nata quòd ſum fœmina
Si ſtatu præſente dicta ſaniora conferam,
Namque ſymbola mihi eſt ius cùm viros communicem,
Vos ſenes ius non habetis tale, quippe ſymbolam
(Quæ Patrita nominatur) bella contra Medica
Deinde conſumpſiſtis, haud redhoſtientes munera:
Quin periculum eſt vt & nos abrogetis funditus.
Numquid ergo muſſitatis? Si moleſtus ſis mihi
Hoc tibi duro cothurno verberauerim genas.
PR. Sunt ne iſta contumelioſa
Valdè? res ſed hac augeſcere
Magis videtur.
Sed tamē iam vindicanda, ſi tamen viri ſumus.

BISETUS. Ἆρα προὐφείλω] ἆρα προσοφείλω. σημείωσαι τὸ τοῦ Προβούλου πρόσωπον ἐνταῦθα ἐν τισὶ βιβλίοις παραγεγραμμένον, καὶ τὸ τοῦ χοροῦ τῶν γυναικῶν ἐν τῷ ἑξῆς στίχῳ ἀκρίβως, καὶ κακῶς τινὰ παραγεγράφθαι. διὸ καλῶς τινὲς ἑκάτερον ἀναλείφουσι, λέγοντες ταῦτα πάντα ὑπὸ τοῦ χοροῦ τῶν γυναικῶν προφέρεσθαι μέχρι τοῦ στίχου, οὗπερ ἀρχή. Ταῦτ' οὐχ ὕβρις. ὅπου ὁ Πρόβουλος λαλεῖ. Τοὐράνου] χαριέστερον ἡ τοὐράνου, καὶ κρᾶσιν Ἀττικὴν εἶναι λέξεις. ἢ ὃ καὶ πιθανώτερον, τοὐράνου, ἀντὶ τοῦ, τοῦ ἐράνου. ἐν δὲ τῇ ἀφαιρέσει. G ἔρανος δὲ, ἡ ἀπὸ κοινῆς συμβολῆς, καὶ δαπάνης πολλῶν τινῶν γινομένη εὐωχία. ἀλλαχοῦ δὲ ἔρανος καλεῖται ἡ ἀπὸ τῶν συμβαλλομένων εἰσαγωγή. ἤγουν συναγωγή. καὶ λέγεται ἐκ τοῦ συνερᾶσθαι, καὶ συμφέρειν ἕκαστον. Εὐστ. ἐνίοτε δὲ καὶ τὴν ἁπλῶς εἰσφορὰν δηλοῖ, ὡς ἐνταῦθα. ὁ νοῦς. δεῖ γάρ με ταύτης τῆς κοινῆς τῶν χρημάτων ἀπὸ τοῦ εἰσφορᾶς μέρος ἔχειν. καὶ γὰρ ἄνδρας εἰσφέρω πρὸς τὰς στρατείας, ἐν αἷς τῶν πολεμίων τὰ χρήματα πορίζονται. Ἐκ τῶν Μηδικῶν.] ἐγένετο ἐπὶ τῶν Μηδικῶν ψήφισμα, ὥστε ἕκαστον κατὰ δύναμιν συμβάλλεσθαι εἰς τὰ κοινὰ χρήματα. ταῦτα δὲ ἔταξεν Ἀριστείδης δοῦναι τοῖς συμμάχοις εἰ τοῖς βαρβάροις πολεμοῖεν. Σ. Ἆρα γρυκτόν ἐστιν ὑμῖν;] τουτέστιν, ἆρα γρύξαι ὀφείλετε; ἢ παρρησίαν ἄγειν; Σ. Ἀψήκτῳ κοθόρνῳ.] ἀκαμάτῳ. σκληρῷ, ἀμαλάκτῳ ὑποδήματι πατάξω τὴν γνάθον. Σ. παρὰ τὸ α στερητικὸν, καὶ τὸ ψήχειν, ὃ δηλοῖ τὸ καταμάσσειν, τὸ τρίβειν, τὸ ξύειν. κόθορνος δὲ, ὑπόδημα ἀμφοτέροις τοῖς ποσὶ πεποιημένον, ὃ καὶ ἀνδράσι, καὶ γυναιξὶ ἐφαρμόζει ὅθεν καὶ οὕτως ἐκαλεῖτο Θηραμένης Ἀθηναῖος ῥήτωρ, μαθητὴς Προδίκου τοῦ Κείου. εἴρηται δὲ ἐπὶ τοῦ στρεφομένου συνεχῶς. ὅτε γὰρ καὶ τοῖς τριάκοντα συνίστατο, καὶ τῷ πλήθει. Σ.

Ταῦτ' οὖν ὁ θεός. ὁ Περικλῆς [illegible] ταῖς τῶν συμμάχων [illegible] φόρων, [illegible]. Εἶτα οἱ τῶν [illegible] ἀλλήλους [illegible], καὶ οὐκέτι [illegible] εἰς κατ' ἀλλήλων χρῆσθαι.

CHR. Τοὔρανον γάρ.] Caue de cœlo intelligas. Eſt enim pro [illegible]. Sic autem vocat τὴν ἐκ κοινοῦ εἰσφοράν. Latini Collectam, Symbolum, Contributionem, munus. Poſtea enim vocat, [illegible] quod quidem ſic explicatur apud Suidam his verbis, [illegible] (ſic autem Ariſtot. in Polit. dicit τὰ μαδικά) ψήφισμα, ὥστε A κατ' ἐνιαυτὸν συμβάλλεσθαι εἰς τὰ κοινὰ χρήματα, ταῦτα δὲ τάξαι Ἀριστείδης ἔταξε τοῖς συμμάχοις οἱ τοῖς βαρβάροις πολεμοῦντες. Quibus verbis intelligitur, temporibus belli Medici ſcitum fuiſſe, vt in ærarium conferret vnuſquiſque pro facultate certam pecuniam quæ a ſuo Ariſtide tribueretur ſociis & auxiliaribus copiis quæ barbaros bello infeſtarent. Ἆρα γρυκτόν.] Id eſt ἆρα γρύξαι ἐφεῖται ἢ παρρησίαν ἄγεις; An, inquit, mutiendi causa habes aut liberius loqueris? Ἀψήκτῳ κατάξω.] Verberabo, inquit, genas tuas duro calceamento. eſt enim ἄψηκτος, σκληρὸς & ἀμάλακτος.

ΧΟ ΓΕ. Ἀλλὰ τὴν ἐξωμίδ' ἐκδυώμεθ', ὡς τὸν ἄνδρα δεῖ
Ἀνδρὸς ὄζειν εὐθύς· ἀλλ' οὐκ ἐντεθριῶσθαι πρέπει.
Ἀλλ' ἄγετε λυκόποδες
Οἵπερ ἐπὶ Λειψύδριον
Ἤλθομεν ὅτ' ἦμεν ἔτι
Νῦν δεῖ
Νῦν ἀνηβῆσαι πάλιν
Κἀναπτερῶσαι
Πᾶν τὸ σῶμα κἀποσείσα-
σθαι τὸ γῆρας τόδε.
Εἰ γὰρ ἐνδώσει τις ἡμῶν ταῖσδε κἂν σμικρὰν λαβήν
Οὐδὲν ἐλλείψουσιν αὗται λιπαρᾶς χειρουργίας.
Ἀλλὰ καὶ ναῦς τεκτανοῦνται, κἀπιχειρήσουσ' ἔτι
Ναυμαχεῖν καὶ πλεῖν ἐφ' ἡμᾶς ὥσπερ Ἀρτεμισία.
Ἢν δ' ἐφ' ἱππικὴν τράπωνται, ἐξαγράψω τοὺς ἱππέας.
Ἱππικώτατον γάρ ἐστι χρῆμα κἄποχον γυνή,
Κοὐκ ἀπολισθοι τρέχοντος. τὰς δ' Ἀμαζόνας σκόπει
Ἃς Μίκων ἔγραψ' ἐφ' ἵππων μαχομένας τοῖς ἀνδράσι.
Ἀλλὰ τούτων χρῆν ἁπασῶν ἐς τετρημένον ξύλον
Ἐγκαθαρμόσαι λαβόντας τουτονὶ τὸν αὐχένα.

B *CH.s. Expeditè exomidem exuamus, omnino virum*
Qui vir eſt olere debet, nec decet circumtegi.
Verùm agite Lupipedes
C *Qui ſimul in Lipſydrium*
Venimus alacriter
Nunc eſt
Rurſum opus pubeſcere,
Totumque corpus
Tollere alte, & hanc ſenectæ
Sarcinam ponere.
Quippe ſi quis vel puſillam fœminis anſam dabit
D *Nil remittent impudentis poſtmodum ferociæ,*
Quin ſtatim inſtruentque claſſem, ſeque mox ad prælium
Comparabunt nauigantes inſtar Artemiſiæ:
Sin equeſtris cura pugnæ, Troſſulos nihil moror,
Namque equis perita gaudet, inuehitque firmiter
E *Fœmina, haud curſu mouetur: non vides Amazonas*
Quas Micon equis ſedentes pinxit, & contra viros
Præliantes fortiter. Quid multa? ceruix omnium
Fœminarum perforato eſt vincienda ſtipite.

BISETVS. Τὴν ἐξωμίδα.] ἐξωμὶς, χιτὼν ὁ [illegible] τὴν γὰρ ἑκατέρου χρείαν παρέχει καὶ [illegible] ἕτερον μέρος [illegible] Κρατῖνος [illegible]. ἄλλως. ἐξωμὶς, χιτὼν [illegible] ἐξωμὶς [illegible] Πολυδεύκης [illegible] ἀεὶ τούτων [illegible]. Λυκόποδες.] αὐτοὺς [illegible] τοὺς τυράννους [illegible] τινὲς γὰρ [illegible] λυκόποδας δὲ ἐκαλοῦντο ὅτι [illegible] τοὺς πόδας [illegible] F ἱμᾶσι κεκαλυμμένους, ὥστε μὴ ἐπικαλύπτεσθαι ἐκ τοῦ [illegible], ἢ διὰ τὸ ἔχειν ἐπὶ τῆς ἀσπίδος λύκον. [illegible] δὲ Ἀριστοφάνης τοὺς Ἀλκμαιωνίδας φησίν. Οὗτοι γὰρ πόλεμον ἀράμενοι πρὸς Ἱππίαν τὸν τύραννον καὶ τοὺς Πεισιστράτου υἱεῖς, ἐτείχισαν Λειψύδριον τὸ ὑπὲρ Πάρνηθος, εἰς ὅπερ συνῆλθον τινες τῶν ἐκ τοῦ ἄστεος, ὥς φησιν Ἀριστοτέλης ἐν Ἀθηναίων πολιτείᾳ. Σ. ἄλλως. Λυκόποδες, οἱ Ἀλκμαιωνίδαι, οἱ μὲν τινες διὰ τὴν τῶν ποδῶν λευκότητα, οἱ δὲ λευκόποδες [illegible] ἀεὶ ὑποδεδέσθαι. Ἡσύχιος. Ἐπὶ Λειψύδριον.] Λειψύδριον G χωρίον ὑπὲρ τῆς Πάρνηθος, ὃ ἐτείχισαν οἱ φυγάδες τῶν τυράννων, οἱ δὲ Ἀλκμαιωνίδαι προσῆλθον. ἐκπολιορκηθέντων δ' αὐτῶν ὑπὸ τῶν περὶ Πεισίστρατον, ἐκέλευον εἰς αὐτοὺς ᾆσμα. Αἰαῖ Λειψύδριον προδωσέταιρον, οἵους ἄνδρας ἀπώλεσας μάχεσθαι ἀγαθούς τε καὶ εὐπατρίδας, οἳ τότ' ἔδειξαν οἵων πατέρων ἦσαν. Εὐστάθιος

Νῦν ἀνηβῆσαι.] χαριέστερον ἴσως ἀνηβῆσαι. ἀνηβᾶν. ἐκ δευτέρου ἀνηβᾶν. νεάζειν. ἀναπτεροῦν δὲ, μετέωρον ποιεῖν. Ἡσύχιος. καὶ ἀναπτεροῦσθαι, χρηστοῖς ἐλπίσιν αἴρεσθαι, καὶ ἀναπτερῶσαι τὴν ψυχὴν, ἀντὶ ἀνασοβῆσαι. Σ. ἀποσοβεῖσθαι δὲ, ἀπορρίψασθαι. Ἡσύχιος. A Χειρουργίας.] Σκίδας, χειρουργίας, τόλμης. λειτουργίας δὲ ἐν ἐνίοις γράφουσι. παρὰ τὸ λίαν παρέστηκε. τινὲς δὲ χειρουργίαν ἀντὶ τοῦ λειτουργίαν λαμβάνουσι, καὶ τὴν λειτουργίαν, εἴτε δημοσίαν πραγμάτων διοίκησιν οὕτω καλοῦσι. ὡς καὶ ἐν τῷ [illegible]. λειτουργία κατὰ τὸν Σκίδαν κυρίως ἡ δημοσία ὑπηρεσία. παρὰ τὸ λειτὸν, τὸ δημόσιον, καὶ τὸ ἔργον. B Τεκταινοῦνται.] ὁ μέλλων τοῦ τεκταίνομαι. τὸ κατασκευάζω. Ὥσπερ Ἀρτεμισία.] αὕτη ἠρίστευσε κατὰ Περσῶν. δι' ἣν εἶπεν ὁ βασιλεὺς, ὡς οἱ ἄνδρες, γυναῖκες γεγόνασιν, αἱ δὲ γυναῖκες, ἄνδρες. Ἀρτεμισίαι δὲ δύο γεγόνασι Καρικαὶ γυναῖκες, βασιλίδες ἀμφότεραι. ὧν ἡ μὲν πρώτη γέγονε κατὰ Περσίδα. ἡ δὲ νεωτέρα, ἧς καὶ Δημοσθένης ἐν τῷ περὶ τῆς Ῥοδίων ἐλευθερίας μνημονεύει, θυγάτηρ μὲν ἦν Ἑκατόμνω, γυνὴ δὲ, καὶ ἀδελφὴ Μαυσώλου. Σ. Διαγράψαι τοὺς ἱππέας.] διαγράφειν, ἐντεῦθεν, διαξύειν, ἀπαλείφειν, ἀκυροῦν, ἀποδοκιμάζειν. Ἡσύχιος. C Ἱππικώτατον γάρ.] παίζει ὁ ποιητὴς τὰς γυναῖκας ὡς εὐκαταφερεῖς πρὸς τὰς συνουσίας, καὶ τοὺς ἀφροδισιασμοὺς αἰνιγματικῶς σκώπτει. ἱππικὴ γὰρ γυνὴ, ἡ τῆς ἱππικῆς ἔμπειρος, καὶ ἡ ἱππεύεσθαι, τουτέστι βινεῖσθαι ἐπιτήδειος, καὶ πρὸς τὴν ἀφροδισίαν καταφερής. καὶ ἐν τοῖς ἄνω τοὺς ἄνδρας ταῖς γυναιξὶν ὡς ἵπποις χρῆσθαι πρὸς τὰς συνελεύσεις εἶπεν. ὅμοιον δὲ τούτοις καὶ τὸ ἔποχον. ἔποχος γὰρ λέγεται καὶ ὁ ἐπὶ τοῦ ἵππου, ἤτοι ἐπὶ τοῦ ὄχου εἴτε ἵππος, ἡνιοχικοῦ ἅρματος, καὶ ἅρματος τοῦ ἄλλον ὀχεῖν, εἴτε φέρων, καὶ ὁ ὀχούμενος, καὶ φερόμενος. D μεταφορικῶς οὖν, καὶ αἰνιγματικῶς καὶ τὸ πρὸς τὰ ἀφροδίσια ἀναφέρεσθαι δύναται. ἵνα δὲ τὸ πρᾶγμα εἰς τὸ βέλτιον λάβωμεν. οὐκ ἂν εἴη τοῦτον ὁ νοῦς, αἱ γὰρ γυναῖκες τοῦ ἱππεύειν, καὶ τῆς ἱππικῆς, καὶ τοῦ ἔχεσθαι, καὶ τοῦ τοῖς ὀχήμασι φορεῖσθαι, καὶ ἐξ ὀχημάτων, καὶ πολεμικῶν ἁρμάτων πρὸς τοὺς ἀντιπάλους μάχας συνάπτειν ἐμπειρόταται, ἐπιτηδειόταται. διὸ καὶ δειναὶ, καὶ φοβερώταται. ὅτι ἀξιοπιστίας χάριν τὸ τῶν Ἀμαζόνων πολεμικωτάτων γυναικῶν παράδειγμα ἐπιφέρεται. κἄπεχοι δὲ, τὸ πλῆρες, καὶ ἔποχος. γυνὴ δὲ ἔποχος λεχθείη, ἡ καλῶς, καὶ E ἐμπείρως τῷ ὀχήματι φορουμένη, καὶ μὴ ἰδίᾳ ἐκ τούτου ῥᾳδίως κινεῖσθαι, καὶ καταβάλλεσθαι. Κοὐκ ἀναπολεῖσθαι τρέχοντος.] ταῦτα ληπτέον οὕτω, καὶ τούτου τοῦ χρήματος τῆς γυναικὸς τρέχοντος, ἀντὶ τοῦ, καὶ τῆς γυναικὸς ἀποτρεχούσης, οὐκ ἔξεστι ῥᾳδίως αὐτὴν ἀνακαλέσαι, ὥστε ἀναπολεῖσθαι. καὶ ἀναστρέφεσθαι. καὶ ἐπαναχωρεῖν ἐκεῖσε, ὅθεν τρέχειν ἤρξατο. ἄλλως. οὐκ ἰσχυρὶς ἐπὶ τὸ γυναικὸς ὀχουμένης, καὶ τρεχούσης τὸν δρόμον κωλύειν, καὶ κατέχειν αὐτὰς, ὥστε ἐπαναστρέφεσθαι, καὶ ἐπανελθεῖν F ἐκεῖσε ὅθεν τοῦ δρόμου τὴν ἀρχὴν ἐποιήσατο. καὶ τὸ ἀμφιβολίαν ἔχει. καὶ γὰρ πρὸς τὴν λίαν τῶν γυναικῶν ἀσελγείας, καὶ ἀκολασίας περὶ τὰς συνουσίας ἀναφέρεσθαι δύναται, ἃς οὐ ῥᾴδιον κατέχειν, καὶ παύειν. τινὲς δὲ καὶ ἀπολιβάζ γράφουσιν οἷον, καὶ τοῦτο λαμβάνουσιν οὕτω. καὶ τῆς γυναικὸς τρεχούσης οὐκ ἔστιν [illegible]. οὕτω τοῦ ἐποχεῖσθαι ἔμπειρός ἐστιν. ὥστε ὅταν σπουδαίως ἐπὶ τῶν ὀχημάτων φορουμένη τρέχῃ, μηδαμῶς δεῖν τὸ ἐκεῖθεν πεσεῖν, καὶ ἀπολέσθαι. σημείωσαι δὲ, ὅτι τὸ βέλτιον εἰ τὸ πρᾶγμα, καὶ ἡ ἔννοια ληφθείη, ταῦτα σύνταξιν ἐλλιπῆ, καὶ [illegible] οὐκ ἄνευ μεγάλης ἀσαφείας ἔχειν. G Ἃς Μίκων ἔγραψεν.] τούτου τοῦ Μίκωνος, καὶ τῆς δὲ τῆς ὑπ' αὐτοῦ ποικίλης γραφῆς, τῶν Ἀμαζόνων πρὸς Ἀθηναίους μαχομένων, Παυσανίας ἐν τοῖς Ἀττικοῖς μνημονεύει. Τετρημένον ξύλον.] τοῦτο εἶδος δεσμωτηρίου. ὡς καὶ ἐκ τῶν ἑξῆς δῆλον. περὶ δὲ τούτου, καὶ ἄνω προείρηται, ἐν τῇ τῶν κυφώνων ἐξηγήσει, εἰς τὸν Πλοῦτον.

A CHR. Ἀλλὰ τὴν ἐξωμίδα.] Erat tunicæ & pallij vicem ἡ ἐξωμὶς, id eſt, χιτῶνος & ἱματίου, Nam & indui poterat & ſuperindui, Puto fuiſſe quod Gallo-franco vocamus Idiotiſmo *Souquenie*. Itaque recte vocat Heſychius χιτῶνα δουλικὸν, Sed locus apud illum Grammaticum, mihi videtur corruptus & emendandus. Sudas quidem non ſatis ſibi conſtat cùm ait eſſe χιτῶνα ἐλευθέριον, & mox εὐτελῆ. Εἰς θριῶσθαι πρέπει.] B Metaphora ſumpta à cibis vel edulibus quæ circumuoluta foliis ficus quæ θρῖα dicuntur, Hinc verbum ἐκθριοῦσθαι pro [illegible], & ἐκτυλίχθαι. Galli dicimus *enuelopper*. Habes hanc vocem in Acharneſibus. Ἀλλ' ἄγετε λυκόποδες.] Lycopodes dicebantur ſtipatores Regij, & ſerui grandiores (quos Franci & Itali vocant *Eſtaffiers*) quia pedes haberent amictos pellibus lupinis (ne vrerentur ὑπὸ τῶν [illegible] vt ait Sudas, ſed verbis vt puto corrigendus) aut quia inſigne lupi gerebant in clypeis. Sed hoc loco Ariſtophanes intel- C ligit Alcmæonidas qui bellum inferebant Hippiæ tyranno & Piſiſtrati filiis, munimentúmque habebant τὸ Λειψύδριον τὸ ὑπὲρ Παρνηθος εἰς ὃ [illegible] ἐκ τοῦ ἄστεως, φησὶν Ἀριστοτέλης ἐν Ἀθηναίων πολιτείᾳ, vt idem ait Sudas. Dictum autem Lipſydrion mons Atticæ à defectu aquæ, quem muniuerat Alcmæon. Euſtathius in lib. 4. Iliad. huius hiſtoriæ meminit, cùm ait ἄργος πολυδίψιον vocari poſſe λιψύδριον & ab Agamemnone pu- D teos cauatos in Aulide & Attica: ſcoliúmque affert quo laudabantur Alcmæonidæ qui in Lipſydrij obſidione occubuerant, Id tale eſt, αἰαῖ Λειψύδριον προδωσέταιρον, οἵους ἄνδρας ἀπώλεσας μάχεσθαι ἀγαθούς τε καὶ εὐπατρίδας. vt Prouerbium hinc manarit Pugna ad Lipſydrium, Scribitque Heſychius Alcmæonidas λυκόποδας vocatos à quibuſdam propter pedum albedinem quia ſemper vincti erant. Ἦλθομεν ὅτ' ἦμεν ἔτι.] Puto legendum ἦμεν & ἀνηβῆσαι, quo modo legitur & in Veneta editio- E ne. Eſt autem ἀναπτερῶσαι μετέωρον ποιῆσαι. [illegible] χειρουργίας.] Nihil, inquit, remittet mulieres aſſiduæ operæ & audaciæ. eſt enim hic λιπαρεῖν, προσεχέσ dictum παρὰ τὸ λίαν παρεῖναι, Legendum potius ἐλινύσουσι in fut. Quod autē ait de Artemiſia, innuit proculdubio nobile illud ſtratagema quod auſa eſt regina illa Cariæ cū in portu ſuo captas Rhodiorū naues aſcendit, & ita Rhodū victrix ingreſſa eſt, quam hiſtoriam luculenter deſcribit Victruu. lib. 2. Διαγράψαι τοὺς ἱππέας.] improbabo & expū- F gam & delebo. Dicitur etiā περιγράφειν in Iren. qua ratione dixit M. Tul. circumſcribere magiſtratu. Κἄπεχον γυνὴ.] Pro καὶ ἔποχον quo nomine intelligitur, qui firmiter inuehitur equo. Sed ſuſpicor alludere Comicum ad ὀχείαν vel συνουσίαν, nam ὀχεύειν etiam eſt βινεῖν, vnde illa ἵππος, πῶλος, ὀχεύς. Equū aūt per metaphoram ad obſcœna tralatum teſtabitur ille verſus. Hectoreo quoties ſederat vxor equo. Sanè Heſychius ex eo (vt opinor) mœchos vocat φιλίππους. Κοὐκ ἀναπολεῖσθαι τρέχοντος.] Puto legendū G ἀναπαλεῖται & interpretor. Non veriatur currēte equo. ſed quid diſſimulē hic mihi nec lucere nec liquere? Expecto donec me labātem regat & ſubleuet felicius ingenium. Lego autem ἔγραψ' ἐφ' ἵππων non ἔγραψεν, vt metrum ſit rectum. Τετρημένον ξύλον.] Sic in Equitibus οἷς ἐν [illegible] τῷ ξύλῳ puta ποδοστράβῃ, quæ numella fuit.

Χ.Γυν. Εἰ νὴ τὼ θεώ με ζωπυρήσεις
Λύσω τὴν ἐμαυτῆς ὗν ἐγὼ δή. καὶ
Ποιήσω τήμερον
Τοὺς δημότας βωστρεῖν σ' ἐγὼ πεκτούμενον.
Ἀλλὰ χ' ἡμεῖς ὦ γυναῖκες θᾶττον ἐκδυώμεθα,
Ὡς ἂν ὄζωμεν γυναικῶν αὐτοδὰξ ὠργισμένων.
Νῦν πρόσιμ' ἴτω τις ἵνα
B Μήποτε φάγῃ σκόροδα,
Μηδὲ κυάμους μέλανας.
Ὡσεὶ
Καὶ μόνον κακῶς ἐρεῖς,
Ὑπερχολῶ γάρ,
Αἰετὸν τίκτοντα κάνθα-
Ρός σε μαιεύσομαι.
Αλλ.Γ. Οὐ γὰρ ἡμῶν φροντίσαιμ' ἂν ἢν ἐμοὶ ζῇ Λαμπιτὼ
C Ἥ τε Θηβαία φίλη παῖς εὐγενὴς Ἰσμηνία.
Οὐ γὰρ ἔσται δύναμις οὐδ' ἢν ἑπτάκις σὺ ψηφίσῃ
Ὅστις ὦ δύστην' ἀπήχθου πᾶσι καὶ τοῖς γείτοσιν.
Ὥστε κἀχθὲς τῇ Ἑκάτῃ ποιοῦσα παιγνίαν ἐγὼ

A *CH.M. Si bilem mihi adepol mouebis*
Emittam meam ipſa porcam in te,
Et hac faxo die, vt
Clames tribules vellicatus proximos
Verùm agè, & nos exuamur ò ſodales fæmina
Fæminas vt ſentiant nos oppidò iritabiles
Nunc veniat huc aliquis,
B *Non comedet allia poſt,*
Sed neque nigrum fabulum.
Quin ſi
Verba dixeris mala
Vt ira turget
Alitum regi tibi obſte-
Trix ero cantharus.
AL.M. Nam nihil vos ipſa curem, ſi valens eſt Lampito
C *Nobilis & nata Thebis chara alumna Iſmenia.*
Nam poteſtas defutura eſt, ſepties ſciſcas licet
Quum, miſer, te prorſus omnis oderit vicinia,
Quin heri dum feſta Diua ludicra inſtauro infe a.

BISETVS. Ζωπυρήσεις] ἐρεθίσεις. ζωπυρεῖν δὲ κυρίως ἐστὶ τὸ ἐκ μικροῦ σπινθῆρος φυσῶντα μεγάλην φλόγα ἀνάψαι. Λύσω τὴν ἐμαυτῆς ὗν] τί τοῦτο σημαίνει, ἄδηλον. παροιμιακῶς μέντοι λέγεσθαι φαίνεται. καὶ τὸ τότε γυναιξὶν ἡ παροιμία συνέπεσε, ἡμῖν νῦν ἄγνωστός ἐστιν. ἴσως δὲ ἡ γυνὴ παίζει ἐν τῷδε τῷ ὀνόματι ὗς, ὅπερ σύνηθες τοῖς Κωμικοῖς, μάλιστα δὲ παρὰ τῷ Ἀριστοφάνει, ἀντὶ τοῦ γυναικείου αἰδοίου, ὡς καὶ χοῖρος, λαμβάνεται. ἀπειλητικῶς οὖν, γέλωτος χάριν νῦν ταῦτα λέγειν δοκεῖ, ἀπὸ μεταφορᾶς τῶν ἐν τοῖς ἑαυτῶν οἴκοις, ἢ σταθμοῖς ἐχόντων τινὰς ἀγρίους καὶ κακούργους κύνας, ἢ ἄλλα τινὰ βλαπτικὰ τετράποδα, ἢ θηρία, ἅπερ ἐὰν ἀφιῶσι, τοὺς ἐντυγχάνοντας σφόδρα βλάπτουσιν. Ἄλλως. τοῦτο ἀπὸ μεταφορᾶς τῶν θηρευτῶν, οἱ πρὸς τὴν θήραν ἐρχόμενοι, τοὺς κύνας τὸν τράχηλον φορβειᾷ δεδεμένους ἄγειν εἰώθασιν, ὅπως αὐτοῖς ἐν καιρῷ χρῆσθαι καλῶς ἔχοιεν. καὶ ὅταν τοῖς θηρίοις ἐντύχωσι, τότε τοὺς κύνας λύουσι, καὶ τῶν δεσμῶν ἐλευθερωθέντας αὐτοῖς ἐπαφιᾶσιν, οἳ αὐτὰ ταχέως τοῖς ὀδοῦσι συναρπάσαντες αἱροῦσι. τοῦτον οὖν ὁ νοῦς ἔοικεν εἶναι δοκεῖ. Νὴ τὼ θεὼ εἴ με ἐρεθίσῃς, καὶ πρὸς ὀργὴν κινήσῃς, ἐγὼ τὴν ὕβριν ταύτην αὐτὴ σήμερον ἐκδικήσω, καὶ δεινῶς σε τιμωρήσω, πᾶσαν χολὴν κατὰ σοῦ χέουσα, καὶ τὴν ἐμὴν ὀργὴν ὡς ὗν ἄγριον, καὶ δεινὸν θηρίον λύσω, καὶ σοὶ ἐπαφήσω. τουτέστι πάντα τρόπον σε κακώσω, καὶ ὥσπερ τὰ θηρία ὑπὸ τῶν θηρευτήρων ἠρεθισμένα τοὺς αὐτοὺς πάσῃ δυνάμει διαλυμαίνονται, οὕτω καὶ ἐγώ σε τήμερον διαθήσομαι. Βωστρεῖν] καλεῖν, βοᾶν. πεκτούμενον δέ, τιλλόμενον, ξεόμενον, μεταφορικῶς. καὶ πεκτεῖν, κτενίζειν, τίλλειν, κείρειν, ξαίνειν. Ἡσύχιος. αὐτοδάξ, αὐτοῖς τοῖς ὀδοῦσι, πάνυ, παραχρῆμα. Σ. Νῦν πρόσιμ'] νῦν πρόσειμι, προσέρχομαι, τῷ ἀνταγωνιζομένῳ. ἴτω τις. ἄγε δεῦρό τις ἐλθέτω καὶ μάχην πρὸς ἐμὲ συναπτέτω. ἢ καί, νῦν πρὸς ἔμ' ἴτω τις, ἵνα. νῦν πρός με τις ἴτω, ἐλθέτω. ὁ εὐροχωρείτω μαχησόμενος, ὅπως ὑπ' ἐμοῦ δαρεὶς μήποτε φάγῃ μήτε σκόροδα μήτε μέλανας κυάμους. Ἐν τισι βιβλίοις γέγραπται οὕτω, Νῦν πρὸς ἔμ' ἴτω τις. Ὑπερχολῶ γάρ] ὑπὲρ τὸ μέτρον χολοῦμαι, σφόδρα χολοῦμαι. Αἰετὸν τίκτοντα.] παροιμία ἐπὶ τῶν ἡττόνων, οἳ κρείττοσι δολίως ἐπιχειρεῦσιν, ὥσπερ καὶ ὁ μῦθος φέρει περὶ τοῦ κανθάρου τῷ αἰετῷ πάλαι ἐπιχειρήσαντος. τούτου δὲ καὶ Ἀριστοφάνης ἄνω ἐν τῇ Εἰρήνῃ μνείαν ἐποιήσατο, καὶ τῷ Αἰσώπῳ τόνδε τὸν μῦθον ἀναφέρεται. Μαιεύσομαι.] μαῖαι καλοῦνται αἱ πρεσβύτεραι γυναῖκες, καὶ αἱ νεώτεραι τὴν ἡλικίαν τὰς ὠδινούσας, καί τι τούτοις παριστᾶσαι καὶ τὸ ῥῆμα μαιεύεσθαι δηλοῖ αὐτὴν τῶν τοιούτων γυναικῶν τὰς τικτούσας παριστῶσαν πρᾶξιν. μεταφορικῶς δέ, τὸ ζητεῖν, καὶ ἐρευνᾶν. Ἀπήχθου] ἀπέχθεσθαι, συγγίνεσθαι, μισεῖσθαι. παιγνίαν δέ, ἑορτήν. Σ.

CH. Λύσω τὴν ἐμαυτῆς ὗν] Si inquit me irritaſſis (eſt enim hic ζωπυρεῖν ἀνεγείρειν) ego ſuem meam laxabo. Puto reſpicere Prouerbium ὗν ὀρίνειν, niſi ſubturpiculum hic intelligit ſub nomine ſuis. eſt autem πεκτούμενον, ξαινόμενον, τιλλόμενον. Gallicus Idiotiſmus ſic pectendi verbo vtitur, cùm alicui minatur. Αὐτόδαξ.] Vtitur in Irena αὐτόδαξ τρόπον, Hic accipe pro παραχρῆμα vel πάνυ vt ſcribit Heſychius. Νῦν πρόσιμ' ἴτω.] Editio Veneta habet πρόσιμι, mallem πρὸς ἐμὲ duabus vocibus: quamuis nec illud caret bono ſenſu. Paulò poſt pro ὡσεὶ lege ὡς εἰ. Quod autem ſe Cantharum fore interminatur, referendum hoc ad Apologum Æſopi. Οὐ γὰρ ἡμῶν.] In Veneta editione legitur ὑμῶν, ſed nihil puto mutandum: Hoc enim vult alia illa mulier, de nobis, inquit, ſolicita eſſe deſinam, ſi viuit mihi Lampito illa inquam Spartana. Τῇ Ἑκάτῃ ποιοῦσα παιγνίαν] Propter metrum lege τῇ 'κάτῃ, eſt autem παιγνία ἑορτή. Xenophon dixit σὺν γέλωτι καὶ παιγνίᾳ. Hic ποιεῖν παιγνίαν eſt feſtum agere ludicrum & puerile, propterea ait ſe aduocaſſe ex vicinis tribulibus ſociam τοῖς παισὶν optimam puellam, Anguillam puta ex Copaide lacu Bœotiæ.

Τοῖσι παισὶ τὴν ἑταίραν ἐκάλεσ' ἐκ τῆς γειτόνων
Παῖδα χρηστὴν κἀγαπητὴν ἐκ Βοιωτῶν ἔγχελυν.
Οἱ δὲ πέμψειν οὐκ ἔφασκον διὰ τὰ σὰ ψηφίσματα.
Κοὐχὶ μὴ παύσησθε τῶν ψηφισμάτων πρὶν ἂν
Τοῦ σκέλους λαβὼν ἡμᾶς τις ἐκτραχηλίσῃ φέρων.

A *Fortè pusillis sodalem accersii de proximis*
Optimam puellulam anguillam velut Copaidam:
Séque missurum negarunt vestra propter scita, quæ
Vos senes nunquam rogare desinetis antequam
B *Crure sit qui vos prehenso præcipes pessum duit.*

BISETVS. Κἀγαπητὴν] τὸ πλῆρες, καὶ ἀγαπητήν. νῦν δὲ γέλωτος χάριν, τὴν ἔγχελυν, παῖδα χρηστὴν καὶ ἀγαπητὴν καλεῖ.

CHR. Καμπητὴν ἐκ Βοιωτῶν ἔγχελυν.] Etiam in Veneta editione habes hoc ſcripturæ vitium καμπητήν. Quod, quid ſit, neſcio. Præterea cùm non conſtet ſuis pedibus verſus Trochaicus, non dubitaui verſum fulcire correctione quam puto ἀναμφισβήτητον, & legere κωπαΐτιν. Nam à Copaide palude optimæ anguillæ, vt & in Irena antea vidimus. Paulò poſt pro λαβὼν ἡμᾶς malim ὑμᾶς.

C

ΓΥΝΗ ΤΙΣ, ΛΥΣΙΣΤΡΑΤΗ, Ἄλλη Γυνή, Ἄλλη, Χορὸς Γυναικῶν.

MVLIER QVÆDAM, LVSISTRATA, ALTERA MVLIER, Altera. chorus mulierum.

BISETVS. Μία τῶν γυναικείου χοροῦ, τὴν Λυσιστράτην ἐκ τῆς ἀκροπόλεως ἐξερχομένην, καὶ σκυθρωπὸν οὖσαν ὁρῶσα, ταῦτα λέγει. ταύτῃ δὲ ἡ Λυσιστράτη πολλὰ τῆς γυναικείου ἀκολασίας γελοῖα παραδείγματα μετὰ σφοδρᾶς μέμψεως διηγεῖται. ἐν τούτῳ δὲ, πολλαὶ τῶν αὐτῆς γυναικῶν ἀτάκτως, καὶ ἀκόσμως ἐξέρχονται, διαφόρους τῆς ἑαυτῶν ἐξόδου, καὶ ἀπολεύσεως, καὶ οἱονεὶ λειποταξίας προφάσεις οὐδενὸς ἀξίας, καὶ ματαίας προφέρουσαι. D

Γυν. Ἄνασσα πράγους τοῦδε καὶ βουλεύματος,
Τί μοι σκυθρωπὸς ἐξελήλυθας δόμων;
Λυ. Κακῶν γυναικῶν ἔργα καὶ θήλεια φρὴν
Ποιεῖ μ' ἄθυμον περιπατεῖν τ' ἄνω κάτω.
Ἀλλ. Γυν. Τί φής; τί φής;
Λυ. Ἀληθῆ, ἀληθῆ.
Ἀλλ. Γυν. Τί δ' ἐστὶ δεινόν; φράζε ταῖς σαυτῆς φίλαις.
Λυ. Ἀλλ' αἰσχρὸν εἰπεῖν, καὶ σιωπῆσαι βαρύ.
Ἀλλ. Γυν. Μή νύν με κρύψῃς, ὅ τι πεπόνθαμεν κακόν;
Λυ. Βινητιῶμεν, ἡ βράχιστον τοῦ λόγου.
Ἀλλ. Γυν. Ἰὼ Ζεῦ.
Λυ. Τί Ζῆν' ἀϋτεῖς; ταῦτα δ' οὖν οὕτως ἔχει.
Ἐγὼ μὲν οὖν αὐτὰς ἀπέχειν οὐκέτι
Οἵα τ' ἀπὸ τῶν ἀνδρῶν· διαδιδράσκουσι γάρ.

MVL. *Sed ô rei huius auctor atque conſilii.*
Quid vultuosa & triſtis egreſſa es foras?
LVS. *Muliebris animus, quæque deſignant mala*
E *Sua deque agunt me concitant ægritudine.*
AL. M. *Quid inquis? hem.*
LVS. At hæc vera verè.
AL. Fac vt ſciamus nos amicæ quicquid eſt.
LVS. Hoc turpe dictu eſt, & tacere res grauis.
AL. *Quod nos malum vrget? quæſo ne celaueris.*
F *LVS. Prurit libido noſtra, quid verbis opus?*
AL. M. *Quirites!*
LVS. Quorſum quiritare? iſta ſanè vera ſunt.
Non eſt vt illas à viris auellere
Poſſim furentes, praut inſtruunt fugam.

BISETVS. Βινητιῶμεν.] βινητιᾷν, συνουσίας ὄρεξιν ἔχειν. συνουσίας ἐπιθυμεῖν. Ἡ βράχιστον τοῦ λόγου] ἀντὶ τοῦ, ἵνα διὰ βραχίστου λόγου πᾶν τὸ πρᾶγμα δηλώσω. ἵνα διὰ βραχυτάτου πᾶν τὸ πρᾶγμα συμπεράνω. ἀϋτεῖς δὲ, ἐπιβοᾷς, ἐπικαλῇ. ἀΰω, τὸ ξηραίνω, καὶ τὸ φωνῶ, καὶ βοῶ. ὅθεν αὐτὴ, καὶ διαλύσει ἀϋτὴ, ἡ βοὴ, ἡ φωνή. καὶ τὸ ῥῆμα ἀϋτεῖν, φωνεῖν, βοᾶν, ἐπιβοᾶσθαι, ἐπικαλεῖσθαι. οἵα τε δὲ, ἱκανὴ, δυνατή. οὐκ ἔτι δύναμαι αὐτὰς ἀπὸ τῶν ἀνδρῶν G ἀπέχειν, εἴτε παύειν αὐτὰς τῆς ἀνδράσι συνουσίας.

CHR. Βινητιῶμεν.] Quî potuit breuius vel Attica ſimplicitate dignius morbi cauſam indicare? Non poſſis hanc breuiloquentiam Romano pede aſſequi, Niſi ſi dixeris Perpruriſcimus, atque

adeò addideris ex vnguiculis, quæ tamen tria verba, verbuli illius Græci ἔμφασιν non eſt vt exprimant: Sed bene quòd nupta verba non poſſunt A niſi tectè enunciari. Atque vtinam hominum nequitia ea non eſſet, vt ſtatim intelligeret τοῦτο (vt ait Æſchylus) ἐξ αἰνιγμάτων.

Τὴν μέν γε πρώτην διαλέγουσαν τὴν ὀπὴν
Κατέλαβον, ᾗ τοῦ Πανός ἐστι ταὐλίον.
Τὴν δ' ἐκ τροχιλίας αὖ κατειλυσπωμένην.
Τὴν δ' αὐτομολοῦσαν. τὴν δ' ἐπὶ στρουθοῦ μίαν B
Ἤδη πέτεσθαι διανοουμένην κάτω
Εἰς Ὀρσιλόχου χθὲς, τῶν τριχῶν κατέσπασα.
Πάσας τε προφάσεις ὥστ' ἀπελθεῖν οἴκαδε
Ἕλκουσιν. ἤδη γοῦν τις αὐτῶν ἔρχεται.
Αὕτη σὺ ποῖ θεῖς; Γυν. οἴκαδ' ἐλθεῖν βούλομαι.
Οἴκοι γάρ ἐστιν ἔριά μοι Μιλήσια
Ὑπὸ τῶν σέων κατακοπτόμενα. Λυ. ποίων σέων; C
Οὐκ εἶ πάλιν; Γυν. ἀλλ' ἥξω ταχέως νὴ τὼ θεὼ,
Ὅσον διαπετάσασα ἐπὶ τῆς κλίνης μόνον.
Λυ. Μὴ διαπετάννυε, μὴ δ' ἀπέλθῃς μηδαμῇ.
Ἀλλ' ἐᾶ 'πολέσθαι τἄρια, ἢν τούτου δέῃ.
Αλλ. Γυν. Τάλαιν' ἐγὼ, τάλαινα τῆς ἀμόργιδος. D
Ἣν ἄλοπον οἴκοι καταλέλοιπ'. Λυ. αὖθ' ἡτέρα
Ἐπὶ τὴν ἄμοργιν τὴν ἄλοπον ἐξέρχεται.
Χώρει πάλιν δεῦρο. Γυν. ἀλλὰ νὴ τὴν φωσφόρον
Ἐγὼ δ' ἀποδείρασ' αὐτίκα μάλ' ἀπέρχομαι.
Λυ. Μὴ μὴ 'ποδείρῃς. ἢν γὰρ ἄρξῃ τοῦτο σὺ
Ἑτέρα γυνὴ ταὐτὸ ποιεῖν βουλήσεται.
Αλλ. Γυν. Ὦ πότνι' Εἰλείθυι' ἐπίσχες τοῦ τόκου E
Ἕως ἂν εἰς ὅσιον μόλω 'γὼ χωρίον.
Λυ. Τί ταῦτα ληρεῖς; Γυν. αὐτίκα μάλα τέξομαι.
Λυ. Ἀλλ' οὐκ ἐκύεις σύ γε χθές. Γυν. ἀλλὰ τήμερον.
Ἀλλ' οἴκαδ' ἐμ' ὡς τὴν μαῖαν ὦ Λυσιστράτη
Ἀπόπεμψον ὡς τάχιστα. Λυ. τίνα λόγον λέγεις,
Τί τοῦτ' ἔχεις τὸ σκληρόν; Γυν. ἄρρεν παιδίον. F
Λυ. Μὰ τὴν Ἀφροδίτην οὐ σύγ' ἀλλὰ χάλκειον.
Ἔχειν τι φαίνῃ κοῖλον. εἴσομαι δ' ἐγώ.
Ὦ καταγέλαστ' ἔχουσα τὴν ἱερὰν κυνῆν
Κυεῖν ἔφασκες; Αλλ. Γυν. καὶ κυῶ γε νὴ Δία.
Λυ. Τί δῆτα ταύτην ἔχεις; Γυν. ἵνα μ' εἰ καταλάβοι G
Ὁ τόκος ἐν πόλει, τέκοιμ' εἰς τὴν κυνῆν.
Ἐσβᾶσα ταύτην, ὥσπερ αἱ περιστεραί.

Primùm hanc foramen fortè quum pertunderet
Modò apprehendi, ſepta quà ſunt Incubi,
Iſtámq; tractim deuolutam è trochlea,
Et illam ad hoſtes transfugam: vnam in paſſere
Iam cogitantem conuolare infra. & domum
Inuadere Orſilochi, retraxi crinibus;
Domuitionis nempe prætextum trahunt
Quemcunque: & iſta quærit hinc faceſſere.
Quò curris: heus tu? quóve abis? MVL. *domum peto,*
Lanæ mihi ſunt nam domi Mileſiæ
Vermes minuti quas ſecant. LVS. *Quid verminas?*
Potin' redire? MVL. *pol ſtatim reuertero,*
Super cubili ſi modò has extendero.
LVS. *Nec in cubili extende, nec pedem hinc moue,*
Lanam perire, ſi tibi eſt vſus, ſinas.
AL. MVL. *Heu me miſellam, cui ſeges byſſi intus eſt*
Nec delibrata. LVS. *Rurſus en tibi alteram*
Ad corticatam quæ faceſſit cannabin,
Reuortere huc. AL. MVL *per Noctilucam, poſtquam ego*
Deglubſero illam, huc ocyus conceſſero.
LVS. *Deglubere auffer, quippe ad exemplum tuum,*
Idem alia iuris poſtulabit fœmina.
AL. MVL. *Lucina quæſo, Diua partum ſuſtine*
Ad teſqua donec templa ſanctè acceſſero.
LVS. *Quid iſta tu nugaris?* AL. MV. *Inſtat partio.*
LVS. *At non eras heri inciens.* AL. M. *hodie fui,*
Sed iam domum me quam citò Luſiſtrata
Ad obſtetricem mitte. LVS. *Honeſta oratio*
Quid duri habes hic? AL. M. *Maſculum infantem puta.*
LVS. *Haud tu quidem illum, per Cyprin, ſed ferreum,*
Atq; id videtur concauum, experiar modò:
O rem iocoſam! caſſidem ſacram gerens
Vterum inquiebas ferre te. AL. M. *Et certè fero.*
LVS. *Cur hanc ferebas?* MVL. *partitudo vt ſi occupet*
In ciuitate, enixa fœtum congeram
In caſſidem iſtam ceu palumbes factitant.

BISETVS. Διαλέγουσαν.] διοικοδομοῦσαν, διορύττουσαν. ἢ ἄλλως, ἀναίγουσαν, διοχίζουσαν, διακείρουσαν. ὀπὴν δὲ, τὴν θυρίδα. διαλέγειν ὀπὴν, τὴν θύραν ἀνοίγειν. τινὲς δὲ διαλύουσαν γραπτέον οἴονται. Πανός ἐστι τ' αὐλίον.] τὸ αὐλίον. αὐλὴ κυρίως τόπος διαπνεόμενος, ὕπαιθρος πρὸ τῶν μεγάλων οἴκων. καὶ αὐλαὶ τὰ βασίλεια διὰ τὸ μεγάλας ἔχειν πρὸ τῶν οἴκων ὑπαίθρους τόπους, ὅθεν τὸ ὑποκοριστικὸν, αὔλιον προπαροξυτόνως κατὰ τὸν Εὐστάθιον. νῦν δὲ καταχρηστικῶς τὸν ναὸν οὕτω καλεῖ. τινὲς δὲ, ἀντὶ τοῦ ταὐλίον, ἢ τ' αὔλιον, γραπτέον λέγουσι, τὸ σπήλαιον. καὶ τοῦτο βεβαιοῦσιν, καὶ ἀξιόχρεων ἐγγυητὴν ὀνομάζουσι τὸν Παυσανίαν, ὃς ἐν τοῖς Ἀττικοῖς οὕτω λέγει. Ὀλίγον δὲ, φησὶν ἀπωτέρω τοῦ πεδίου, Πανός ἐστιν ὄρος, καὶ σπήλαιον θέας ἄξιον. εἴσοδος μὲν ἐς αὐτὸ στενή. παρελθοῦσι δέ εἰσιν οἶκοι, καὶ λουτρὰ, καὶ τὸ καλούμενον Πανὸς αἰπόλιον, πέτραι τὰ πολλὰ αἰξὶν εἰκασμέναι. ὁ νοῦς οὖν ἔσται τοιοῦτος, ἡ Λυσιστράτη δυσφορεῖ ἐπὶ τῷ τὰς γυναῖκας κατὰ τὸ μέρος, ὅπου ἦν ἱδρυμένον τὸ Πανὸς ἱερὸν, διὰ θυρίδος ἀνοιχθείσης πρὸς συνουσίαν ἀποφυγεῖν ἐπιχειρῆσαι. Ἐκ τροχειλίας.] τὸ ὄνομα διαφόρως γεγραμμένον εὕρηται, τροχαλία, τροχηλία, τροχιλία, τροχηλία, καὶ τροχειλία, ὡς ἐνταῦθα. ἀπὸ δὲ τοῦ τροχοῦ λέγεται, καὶ κατά τινας δηλοῖ τὸν τροχὸν, καὶ τὸ σχοινίον διὰ τοῦ τροχοῦ φερόμενον, ᾧ χρώμενοι ὕδωρ ἐκ τοῦ φρέατος ἀντλοῦμεν. Κατειλυσπωμένην.] μετοχὴ συγκειμένη ἐκ τῆς κατὰ προθέσεως ἢ κάτω ἐπιρρήματος, καὶ τοῦ ῥήματος εἰλυσπᾶσθαι, ὃ σημαίνει τὸ παραπλησίως τοῖς ὄφεσι, καὶ τοῖς σκώληξιν ἰέναι. καὶ εἰλυσπᾶσθαι. περὶ τὸν αὐτὸν τόπον μετὰ καμάτου στρέφεσθαι. καὶ εἰλύσπασμα, ἡ κατ' ὄφιν, ἢ σκώληκα κίνησις. παρὰ τὸ εἴλεσθαι, καὶ σπᾶσθαι, ὅ ἐστι κινεῖσθαι. εὕρηται δὲ καὶ ἰλυσπᾶσθαι διαφόρως γραφόμενον. Εὐστ. Ἐπὶ στρουθοῦ.] εἴπερ ἡ δὲ ἡ γραφὴ ὑγιής ἐστι, ταῦτα τούτοις ἰσοδυναμεῖ. στρουθοῦ δίκην. στρουθοῦ τρόπον, ὡς στρουθός. οὕτω καὶ ἐν Σφηξὶ στρουθὸς ὅδ' ἀνὴρ γίγνεται. ἐκπτήσεται. τὴν δὲ ἐνάργειαν καὶ σπανίαν τῆς προθέσεως ἐπὶ, ἐν ταύτῃ σημασίᾳ παρατήρει. τούτων δὲ ὁ νοῦς ἐστὶ, τὴν μίαν στρουθοῦ δίκην ἤδη πέτεσθαι, καὶ κάτω θατέρου φέρεσθαι διατεινομένην. χθὲς τῶν τειχῶν καθίπτασθαι. τινὲς γραπτέον τεκμαίρονται, ἐπὶ στρόφου. στρόφος δὲ, παρὰ τῷ Ἡσυχίῳ, σχοινίον ἐστραμμένος λαθρος, ἢ σχοινίον ἑρμηνεύεται, παρὰ τὸ ἐστράφθαι. ἀλλ' ὡς ἐμοὶ δοκεῖ μηδὲν κινητέον. Εἰς Ὀρσιλόχου.] εἶπον δηλαδὴ Ὀρσίλοχος ἐστὶ ὄνομα κύριον, ὃ παρῆκται ἀπὸ τοῦ ὄρω, ὀρῶ καὶ ὄρσω ἐν τῷ μέλλοντι. καὶ λόχος. τουτέστιν ὁ τοὺς λόχους ἐν πολέμῳ ὀρμῶν, ἤγουν παροξύνων, παρορμῶν. οὕτως καὶ Ὀρσίππος. Τῶν σέων.] τῶν σητῶν. σὴς, σητὸς, ὁ σκώληξ. σημείωσαι ταύτην τὴν φωνὴν σέων. παρὰ τοῖς ἄλλοις οὐχ εὑρίσκεσθαι. γίνεται δὲ ἀπὸ τῆς ἰωνικῆς εὐθείας ἀρχήστου σεὺς, ὡς βασιλεύς, ἀνθ' οὗ ὁ σὴς λέγεται. ἡ γενικὴ, τοῦ σέως, ὡς βασιλέως. ἀλλὰ τὸ σέων, ὡς βασιλέων, μόνον ἐν χρήσει, ὥσπερ ἐνταῦθα. ἰστέον δέ τινας παραδεδωκέναι καλῶς ὅτι ἕκαστον τῶν πραγμάτων ἓν ἔχει τὸ λυμαινόμενον. ὁ σίδηρος, τὸν ἰόν. τὸ ἔριον, τὸν σῆτα. θρὶψ δὲ, εἶδος σκώληκος ἐγγινομένου ἔνδον τῶν ξύλων. ἴψ δὲ, σκώληξ ἐστὶ κεράτων. ἴξ, ἀμπέλων. σὴς ἱματίων. τρὼξ ὀσπρίων. ψὴν σύκων. Οὐκ εἶ πάλιν.] οὐ πάλιν πορεύσῃ καὶ ἐπανέρχῃ ταῖς ἀναχωρεῖς. τὸ δὲ εἶ. ἀντὶ τοῦ δευτέρου προσώπου τοῦ εἶμι πορεύομαι. Ὅσον διαπετάσασα.] ἐὰν μόνον διαπετάσασα τὰ ἔρια δηλαδὴ ἐπὶ τῆς κλίνης τύχω. πετάζω, πεταννύω, καὶ πετάννυμι. ὁ μέλλων πετάσω, ὁ ἀόριστος ἐπέτασα, καὶ μετοχὴ πετάσας, πετάσασα. καὶ σὺν τῇ δια διαπετάσασα.

CHR. Διαλέγουσαν τὴν ὀπὴν.] Scio διαλέγεσθαι γυναιξὶν eſſe ὁμιλεῖν & συνουσιάζειν. Hoc loco eſt διορύττειν & οἰκοδομεῖν. veluti vſus eſt ipſe Thucydides, vt διαλέγειν ὀπὴν ſit foramen fodere & A feneſtram facere. In re Architectonica etiam ὀπὰς vocant tignorum & aſſerum cubilia & caua columbaria. Ἐκ τροχειλίας.] Legendum τροχιλίας vt ſit Tribrachus, eſt autem Trochlea indidem à Latinis fictum nomen. Rectè autem Veneta editio habet κατειλυσπωμένην per υ non per ι. Nam κατειλυσπᾶσθαι eſt εἰλούμενον σπᾶσθαι. Lycophron ait (teſte Heſychio) κατερπωμένην quod hic conuenit. Sed εἰλυσπᾶσθαι eſt ſerpentum & vermium mo-B re tractim incedere. Ἐπὶ στρουθοῦ μίαν.] Fortaſſis hic Libyca eſt auis Struthio, tamen στρουθὸς dicitur & impudicus & πόρνος, & pars illa quæ honeſtè nominari non poteſt. Εἰς Ὀρσιλόχου χθές.] Et obſcœnus & obſcurus hic mihi videtur locus, Tamen vt effugium inſcitiæ quærerem, interpretatus ſum εἰς Ὀρσιλόχου ad Orſilochi ædem, ſanè temerè faciens & ſine vllo rationis fulcro. χθὲς autem ſæpè eſt παρέλκον & πάρεργον. & ſic vſurpatum à Platone qui dixit, κατέβην χθὲς εἰς Πειραιᾶ.

BISETVS. Ἀλλ' ἰὼ πολιάδος.] εἰ καλῶς ἡ γρα-C φὴ ἔχει, τὸ σχῆμα Ἀττικόν, τὸ ἰὼ προστακτικὸν τοῦ παθητικοῦ, ἐάω, ἰῶ. ὡς τὸ βοάου, βοῶ. ἀντὶ τοῦ ἰαε, ἴα. ὡς τὸ βόαε, βόα. τὸ πλῆρες, ἀλλὰ ἔα ἀπολιάδος ἰοῦς. ἀλλὰ καὶ ἦν τούτου δεῖν, ἔα, ἴασον τὰ ἔρια ἀπολιάδος. σημείωσαι δὲ ὅτι ἀλλ' ἰὼ, ὅπερ ἐστὶ τρισύλλαβον, σπονδείως ποδίζεται. τὸ γὰρ ἰὼ, κατὰ συνίζησιν, μίαν μακρὰν συλλαβὴν ἀποτελεῖ. Τῆς Ἀμοργίδος.] περὶ τῆς Ἀμοργίδος καὶ τῶν ἀμοργίνων φορημάτων, καὶ ἐν τοῖς ἄνω διὰ πλειόνων εἴρηται ἐν τῇ ἐξηγήσει τούτου τοῦ στίχου. Κἂν τοῖς χιτωνίοισι τοῖς ἀμοργίνοις. τῆς Ἀμοργίδος, ἕνεκα δηλονότι. D Ἄλοπον.] ἀλέπιστον Ἡσύχιος. ἐκ τούτου δὲ τοῦ ἐπιθέτου δῆλόν ἐστι νῦν τὴν ἀμοργίδα λίνου τι εἶδος σημαίνειν, ὃ καὶ ἄμοργιν ὁ ποιητὴς καλεῖ, καθάπερ κάλπιδα, καὶ κάλπιν λέγομεν.

CHR. Τῆς Ἀμοργίδος.] Id eſt, λινοκαλάμης vel byſſi, Quinetiam poteſt accipi pro amictu tunicæ. Sed hic de lini ſegete accipiendum contendo: videtur hæc dictio ficta à verbo ἀμέργειν quod eſt decerpere & colligere, vt intelligas fuiſſe δρᾶγμα, & manipulum iſtius ſegetis. Ἦν ἄλοπον οἴ-E κοι.] Id eſt ἀλέπιστον, nam id genus lini velut deſquamatur & decorticatur quod ἀπολεπίζεσθαι dicitur, vt poſtea ab operariis mulieribus neatur & texatur. Apud Sudam vox hæc ἄλοπον cubat in mendo, Ego, excitatam emendabo facilè, nam pro ἴσως πιστὸν lego ἀλέπιστον: tamen ἄπιστον eſſe ἀλέπιστον & πτίσσειν τὸ λεπίζειν καὶ κόπτειν teſtatur Erotianus in Lexico Hippocratico, neque ſanè ego putem aliter dictam in Euangelio Nardum πιστικήν. Ludit autem hic in nominibus, ἄλοπον F & λέλοιπα, proinde vt in illo vulgari & prouerbiali Senario γλυκεῖ ὀπώρα φύλακος ἐκλελοιπότος. Paulò poſt lege χώρει πάλιν δεῦρ' vt elidatur o paruum propter τὸ ἀλλὰ ſequens.

BISETVS. Αὕθ' ἑτέρα.] ἀντὶ τοῦ, αὕτη ἡ ἑτέρα. τὴν φωσφόρον, ἢ τὴν Σελήνην, ἢ τὴν Ἄρτεμιν, ἣν καὶ Εἰλείθυιαν καλοῦσι. Ἀποδείρασα.] ὁ νοῦς ἐστὶν. ἐπεὶ τὴν ἀμοργίδα καλῶς ἀποδείρω, τότε δὴ δεῦρο πρὸς σὲ ἐπανελεύσομαι. ἐπέρχομαι δὲ, ἐν ταύτῃ ἀντὶ τοῦ ἐπανέρχομαι. G οὕτω καὶ ἐπῆλθε, ἀντὶ τοῦ ἐπανῆλθε παρὰ Θουκυδίδῃ ὁ Σουΐδας ἀναγινώσκει. ταῦτα δὲ καὶ κακέμφατόν τι ὑποσημαίνει. ὅπερ ἐκ τῆς ἀμοργίδος, καὶ τοῦ ἀποδείρειν δῆλον. διὰ τούτων γὰρ καὶ τὴν γυναικὸς, καὶ τοῦ ἀνδρὸς συνουσίαν νοητέον. ἡ γὰρ ἀσελγὴς, καὶ ἀκόλαστος γυνὴ ἐὰν ἔτι

ἐ

τῆς ἀφροδίτης ἀπέχεσθαι δυναμένη, εἶναι μαντικῶς ταῦτα λέγει, καὶ αὐτὴ τῶν ἀνδρῶν ἐπιθυμεῖ, ἀμφιδρόμια κατ' εἰρωνείαν καλεῖ, οὐ τολμῶσα εἰπεῖν, τί περ νοεῖ, ἀναιδῶς ὀνομάζειν. τὸ δὲ ἀποδρέπειν, εἴτε λεπίζειν, τὸ τῆς ἀφροδίτης ἔργα ποιεῖν. τοῦτο γὰρ πάσχουσιν οἱ τέλειοι, καὶ μὴ λειποδερμεῖ ὅταν ταῖς γυναιξὶ συμπλέκονται. Εἰλείθυια. ἡ ἐπίσκοπος, Ἄρτεμις φωσφόρος, ἡ εἰς τὸ φῶς ἐλεύσεως τῶν βρεφῶν ἔφορος. καὶ ἡ τοῖς τοκετοῖς παρεστῶσα θεά. Ὅμηρος πλείους Εἰλειθυίας ποιεῖ. Ἰλ. λ.

Ὡς δ' ὅταν ὠδίνουσαν ἔχῃ βέλος ὀξὺ γυναῖκα,
Δριμὺ, τό τε προϊεῖσι μογοστόκοι Εἰλείθυιαι,
Ἥρης θυγατέρες πικρὰς ὠδῖνας ἔχουσαι.

Ἐπίσχες τοῦ τόκου.] λέγεται καὶ ἐπισχεῖν μετ' αἰτιατικῆς, ἀντὶ τοῦ ἐπέχειν, κωλύειν, παύειν. ὅσιον δὲ νῦν καλεῖ τὸ βέβηλον, καὶ οὐχ ἱερὸν χωρίον. εἰς ὃ ἔξεστιν εἰσιέναι. καὶ ὅσια χρήματα τὰ μὴ ἱερά. Σ. Κυνέης.] κυνῆ, καὶ κυνεῖν, τὸ A φιλεῖν, καὶ τὸ κατὰ γαστρὸς φέρειν παρὰ τοῖς παλαιοῖς. τίκτειν δὲ, τὸ ἀπαλλαγῆναι τῆς κύησιν. παρὰ δὲ τοῖς μεταγενεστέροις καὶ αὐτὸ τὸ τίκτειν κύειν λέγεται. καὶ τὰ ἄλογα μόνα κύειν λέγονται. γεννᾷν δὲ, καὶ τίκτειν οὐ μόνον τὰ θήλεα, ἀλλὰ καὶ τὰ ἄρρενα. ὅθεν καὶ τοκεῖς, καὶ γεννήτορες λέγονται. Τὴν ἱερὰν κυνέην.] κυνῆ γενικῶς πᾶν εἶδος περικεφαλαίας ἀπὸ ἑνὸς εἴδους τῆς ἐκ κυνείου δέρματος πίλας γινομένης. καὶ κυνῆ τὸ κοινῶς λεγόμενον σκιάδιον ὅπερ ὁ Ἡσίοδος πῖλον ἀσκητὸν ὀνομάζει. διὰ τί δὲ νῦν ἱερὰν καλεῖ, ἄδηλον. τινὲς οἴονται μεγάλην σημαίνειν· B γὰρ ἱερὸν μεγάλην εἶναι πρὸς τὴν τοῦ βρέφους τεχθησομένου ὄγκον, ὅπερ ἴσως οὐκ ἀπίθανον.

CHR. Τί δῆτα ταύτην ἔχεις] Lege τί δῆτα ταύτην εἶχες non ἔχεις, ita flagitat ad priorem &. Mox lege, τόκος ἐν πόλει non ὁ τόκος.

Λυ. Τί λέγεις; προφασίζῃ· περιφανῆ τὰ πράγματα.
Οὐκ ἀμφιδρόμια τῆς κυνέης αὐτοῦ μενεῖς;
Ἀλλ. Γυν. Ἀλλ' οὐ δύναμ' ἔγωγ' οὐδὲ κοιμᾶσθ' ἐν πόλει.
Ἐξ οὗ τὸν ὄφιν ἴδον τὸν οἰκουρόν ποτε.
Ἀλλ. Γ. Ἐγὼ δ' ὑπὸ τῶν γλαυκῶν γε τάλαιν' ἀπόλλυμαι
Ταῖς ἀγρυπνίαισι κακκαβιζουσῶν ἀεί.
Λυ. Ὦ δαιμόνιαι παύσασθε τῶν τερατευμάτων.
Ποθεῖτ' ἴσως τοὺς ἄνδρας· ἡμᾶς δ' οὐκ οἴει
Ποθεῖν ἐκείνους; ἀργαλέας γ' εὖ οἶδ' ὅτι
Ἄγουσι νύκτας. ἀλλ' ἀνάσχεσθ' ὦγαθαί,
Καὶ προσταλαιπωρήσατ' ἔτ' ὀλίγον χρόνον,
Ὡς χρησμὸς ἡμῖν ἐστιν ἐπικρατεῖν, ἐὰν
Μὴ στασιάσωμεν. ἔστι δ' ὁ χρησμὸς οὑτοσί.
Ἀλλ. Γυν. Λέγ' αὐτὸν ἡμῖν ὅτι λέγει. Λυ. σιγᾶτε δή.
Ἀλλ' ὁπότ' ἂν πτήξωσι χελιδόνες εἰς ἕνα χῶρον,
Τοὺς ἔποπας φεύγουσαι, ἀπόσχωνται τε φαλήτων,
Παῦλα κακῶν ἔσται. τὰ δ' ὑπέρτερα νέρτερα θήσει
Ζεὺς ὑψιβρεμέτης. Γυν. ἐπάνω κατακεισόμεθ' ἡμεῖς.
Λυ. Ἢν δὲ διαστῶσιν κἀναπτῶνται πτερύγεσσιν
Ἐξ ἱεροῦ ναοῖο χελιδόνες, οὐκέτι δόξει
Ὄρνεον οὐδ' ὁτιοῦν καταπυγωνέστερον εἶναι.
Χο. Γυν. Σαφής ὁ χρησμὸς νὴ Δί' ὦ πάντες θεοί.
Μὴ νῦν ἀπείπωμεν ταλαιπωρούμεναι.
Ἀλλ' εἰσίωμεν. καὶ γὰρ αἰσχρὸν τουτογί,
Ὦ φίλταται, τὸν χρησμὸν εἰ προδώσομεν.

C LVS. *Quid ais amabò, & fingis apparentia!*
Non lustricum manebis in galea diem?
AL. MV. *Ego certe in vrbe non lubenter dormio,*
Ex quo mihi ille visus aedituus draco est.
AL. MV. *At me misellam perduéque macerant*
Somnoq́; priuant caccabantes noctuæ.
D LVS. *Ah mittite ista ostenta, vana, inania,*
Viros habere, credo, concupiscitis:
Nos nolle credis? cùm malas noctes trahant
Duro labore? at sustinete fortiter,
Et paululùm durate chara fæmina:
Diuina nam nos dictio imperare vult
E *Consentientes, tale certè oraculum est.*
AL. MV. *Effare quaeso, quid feras.* LVS. *Sileatis iam:*
Ast vbi hirundines se grex compellet in vnum
Atque Epopas fugiet, spernétque Ithyphallica iussa,
Pausa malorum aderit, tunc & supera ima locabit
F *Iuppiter altifremens.* MV. *Suprà ergo iacebimus & nos.*
LVS. *Sin fugiant, subitisq́; ex æde Chelidones alis*
Dissidium faciant sacra, tunc nulla volucris
Mobilior poterit vel clune salacior esse.
CH. MV. *Responsum apertum, testor omnes cælites:*
G *Nunquam ergo victæ defetiscamur: simul*
Regressæ eamus fæmina ò dulcissima.
Turpe esset illud prodere oraclum Dei.

BISETVS. Προφασίζῃ.] πρόφασις, ἡ μὴ ἀληθὴς ἀλλ' ἐπὶ πολλαῖς καὶ προ[illegible] φάσις, ὅθεν καὶ προφασίζομαι. [illegible] δὲ ταῦτα [illegible] αὐτῷ, τὰ [illegible] φαὶ πράγματα [illegible] προφάσει καλύπτειν πειρᾷ. Ἀμφιδρόμια. ἡμέρα ἀγομένη τοῖς παιδίοις, ἐν ᾗ τὸ βρέφος περὶ τὴν ἑστίαν [illegible] τρέχοντες κύκλῳ, καὶ ἐπετίθεσαν αὐτῷ ὄνομα ἔτι ὑπὸ τῶν οἰκείων, καὶ φίλων δῶρα ἐπέμπετο. Ἡσύχιος. καὶ ἀμφιδρόμια [illegible] ἄγουσι τοῖς βρέφεσιν, ἐν ᾗ ἀπονίζονται τὰς χεῖρας αἱ συναψάμεναι τῆς μαιώσεως. τὸ βρέφος περιφέρουσι τὴν ἑστίαν τρέχοντες. καὶ δῶρα πέμπουσιν οἱ προσήκοντες ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον πολύποδας, καὶ σηπίας. τῇ δεκάτῃ δὲ τοὔνομα τίθενται. Σουίδας. ἐν [illegible] δή, ἀμφιδρόμια [illegible] ρας, [illegible] ἰδιωτικῶς. αὐτὸ δέ, αὐτόθι, ἐν [illegible], ἀ[illegible]. πόλει, τῇ ἀκροπόλει. Οἰκουρόν.] οἰκουρὸν ὄφιν καλεῖ τὸν τῆς Πολιάδος φύλακα δράκοντα. καὶ οἱ μὲν ἕνα φασίν. οἱ δέ, δύο ἐν τῷ ἱερῷ τοῦ Ἐρεχθέως. τοῦτον δὲ φύλακα τῆς ἀκροπόλεώς φασιν, ᾧ καὶ μελιτοῦτταν παρατιθέασι. οἰκουρὸς δέ, ὁ φροντίζων, καὶ φυλάττων τὰ τοῦ οἴκου. οὗρος γὰρ ὁ φύλαξ λέγεται. Κακκαβίζουσιν.] κακκαβίζειν [illegible] περὶ τῶν γλαυκῶν [illegible] φωνῆς λέγεται. ἀλλαχοῦ δὲ περὶ τῶν περδίκων. ἃς τινες καὶ κακκάβας καλοῦσι. C Καὶ προσταλαιπωρήσατε.] τουτέστι, προσέτι ὑπομείνατε. [illegible] τὴν [illegible] καὶ δυσχερείας ἔτι ὑπομείνατε. Στασιάσωμεν.] στασιάζειν, [illegible] κινεῖν, ἀτακτεῖν. Ἡσύχιος. [illegible] δὲ μὴ δεῖν συστέλλεσθαι, καὶ [illegible] φύγωσιν εἰς ἕνα χῶρον. Φαλήτων.] τινὲς μὲν φαλῆς φαλῆτος λέγουσιν, ὡς Ἑρμῆς, Ἑρμῆτος. τινὲς δέ, φάλης, φάλητος, φάλητες. φαλήτων. ὁ καὶ φαλλὸς λέγεται. φαλλὸς δέ, ὡς καὶ ἐν τοῖς ἄνω προείρηται, καὶ τὸ ξύλον ὃ [illegible] ἔχον ἐν τῷ ἄκρῳ σκύτινον αἰδοῖον ἐξηρτημένον, καὶ αὐτὸ τὸ αἰδοῖον, καί τινες. D ταῦτα δέ, ἡ ἀνάπαυλα, ἀνάπαυσις. [illegible] βροντῆς. Σ. Ἢν δ' ἀποστῶσι.] μέτρου χάριν χωλόν.

Ἢν δ' ἂν ἀποστῶσι.

ἢ δὲ ἀνάπτυξις, ἡ συγκοπὴ εἴρηται ἐκ τοῦ ἀναπα- A ύσται, ἤτις ἐστὶ ποτώμεναι ἀποφύγωσι. τὸ δὲ ἑξῆς ἑξάμετρον, εἰ καλῶς ἔχει, τὸ ναοῦ πρώτην συλλαβὴν μακρὰν ἔχει, ὃ παρὰ τὴν χρῆσιν. διότι ἴσως οὕτω γράφουσιν, ἐξ ἱεροῖο ναοῖο. καλυπτογωνέστερον δέ, μαλακώτερον, περιττικώτερον.

CH. Οὔτ' ἀμφιδρόμια.] Dies hæc erat quinta post partum, qua lauant obstetrices & infantem cursu circumferunt per focum, Et qua munera natalitia feruntur à propinquis vt Polypodes & B sepiæ. Decima autem die nomen imponebatur. Τὸν ὄφιν ἴδον τὸν οἰκουρὸν.] Lege τὸν, Est autem οἰκουρὸς ὄφις draco custos ædis Poliadis quem nonnulli Acropolis custodem putant, alij vnum, alij duos esse dicunt in fano Erechthei. Κακκαβιζουσῶν ἀεί.] Perdices etiam vocantur κακκάβαι, proptereàque de his alitibus dicitur κακκαβίζειν & κακκαβάζειν. Sanè enim Perdix dicta est ab illo crepitu quem edit qui quasi est peditus aut cacatus. Tamen etiam ad alia animalia transfertur, vt ex Theophrasto recitat Athenæus, cauiamque addit de Noctuis, eas nempe interdiu cæcutire, noctu tantum vide- C re & venari, neque tamen omnino nocte, sed ἀμφικνέφας id est, manè & vesperi vt vult Aristoteles. Propterea Virgilius ait,

Seros exercet noctua cantus.

Sunt autem, teste eodem Athenæo qui existiment Musicæ primordia ab auibus sumpta per solitudines cantillantibus. Μὴ στασιάσωμεν.] Omnino legendum puto στασιάσωμεν, per στάσιν autem διχοστασίαν intelligit, vt & magnus magister in Politicis vsurpat. Χελιδόνας εἰς ἕνα χῶρον.] Sic à Lyco- D phrone in obscuro poemate ipsa Cassandra vocatur hirundo, [illegible] χελιδόνα. Sed & notandum est hac voce etiam designari τὸ γυναικεῖον μόριον. Ἢν δ' ἀποστῶσι.] est συγκοπὴ καὶ μακρὰ [illegible], sed legerem ἢν δ' ἄρ' ἀποστῶσι.

ΣΤΡΟΦΗ.

Χο.γε. Μῦθον βούλομαι λέξαι
Τίν' ὑμῖν, ὅν ποτ' ἤκου-
σ' αὐτὸς ἔτι παῖς ὤν
Οὕτως.
Ἦν νεανίσκος Μελανίων τις, ὃς
Φεύγων γάμον
Ἀφίκετ' εἰς ἐρημίαν, κἀν
Τοῖς ὄρεσιν ᾤκει.
Κᾆτ' ἐλαγοθήρει
Πλεξάμενος ἄρκυς
Καὶ κύνα τιν' εἶχεν.
Κοὐκέτι κατῆλθεν πάλιν οἴκαδ' ὑπὸ μίσους.
Οὕτω
Τὰς γυναῖκας ἐβδελύχθη
Κεῖνος, ἡμεῖς τ' οὐδὲν ἧττον
Τοῦ Μελανίωνος οἱ σώφρονες.
Πρ. Βούλομαι σε γραῦ κύσαι.
Κρόμυον γὲ οὐκ ἔδει.
Κἀνατείνας τὸ σκέλος λακτίσαι.

STROPHE.

E

CH.v. Quandam fabulam vobis
Volo enarrare, qualem
Audij ego pusus
Cùm essem.
Quidam adolescens Milanion fugiens nuptias
Iuga incolebat alta sola
F Adsiduus erro, ac
Sæpe leporem ibat
Decipere, reti
Sine cane captans.
Nec rediyt vnquam ad sua tecta paterna.
Tantum est
Fœminas abominatus
Et perosus: nec minus nos
G Quàm Milanion honesti sumus.
Te volo osculari anus.
CH.M. Quippe cepe non edis.
CH.V. Cumque tendens calcibus cadere.

Τὴν λόχμην πολλὴν φορεῖς.
Καὶ Μυρωνίδης γὰρ ἦν
Τραχὺς ἐντεῦθεν, μελάμπυ-
γός τε τοῖς ἐχθροῖς ἅπασιν
Ὣς δὲ καὶ Φορμίων.

A CH.M. At ſiluam denſam geris.
CH.V. Sic Myronides erat
Horridus ater natibus, ſed
Hoſtibus paſsim timendus
Vt fuit Phormio.

BISETVS. Μῦθον βούλομαι.] ἐντεῦθεν τινὲς στροφῆς ἐπιγραφὴν γράπτειον οἴονται, ὡς τὸν τελευταῖον στίχον εἶναι λέγουσι,

Τοῦ Μελανίωνος οἱ σώφρονες.

καὶ τὰ τοιαῦτα εἴδη, ὡς Ἡφαιστίων φησίν, ἑτερόστροφά ἐστιν, ἢ ἀλλοιόστροφα. καὶ διαιρεῖται ἤτοι εἰς δύο, ἢ εἰς πλείω. ἐὰν μὲν οὖν εἰς δύο διαιρεθῇ, καλεῖται ἑτερόστροφον. ἐὰν δὲ εἰς πλείονα, ἀλλοιόστροφον. Ἄλλως. ἐπεισόδιον. καὶ παρέκβασίς τις, ἐν ᾗ διπλοῦς μῦθος, ὁ μὲν ἐν τῇ στροφῇ, ὁ δὲ ἐν τῇ ἀντιστροφῇ. καὶ ὁ μὲν πρότερος ἔχει περί τινα νεανίσκον Μελανίωνα τὰς γυναῖκας μισοῦντα, καὶ διὰ τοῦτο ἐν ὄρεσιν οἰκοῦντα, καὶ θήραις χαίροντα. ὁ δὲ δεύτερος μνήμην ποιεῖται περὶ Τίμωνος τοῦ τοὺς πονηροὺς ἄνδρας μισοῦντος, καὶ ταῖς γυναιξὶν ὄντος φιλτάτου. ἐν τισι τῶν ἀντιγράφων φανερῶς γέγραπται Στροφή, πρὸ τούτου τοῦ πρώτου κώλου,

Μῦθον βούλομαι λέξαι.

καὶ Ἀντιστροφή, πρὸ τούτου τοῦ κώλου,

Κἀγὼ βούλομαι,

Ἀλλ' ἐν τούτοις διαφοράν τινα ἔχομεν, ὅτι τὰ κῶλα τῆς ἀντιστροφῆς, τὰ μέτρα, τὸ σχῆμα καὶ ἡ ποιότης οὐ καλῶς τοῖς τῆς στροφῆς κατὰ πάντα συμφωνεῖ. Κᾆτ' ἐλαγοθήρει.] καὶ αὐτὰ ἐλαγοθήρει. τουτέστι τοὺς λαγοὺς, ἔστι λαγὼς, καὶ λαγωοὺς ἐθήρα. ἀπὸ τοῦ ῥήματος λαγοθηρέω. Ὑπὸ μίσους.] τῶν γυναικῶν δηλαδή, καὶ τῶν γάμων. ἐβδελύχθη δὲ, ἐμυσάττετο, ἐμίσει, ἀπεστρέφετο. Βούλομαί σε] καὶ ταῦτα ὡς ἐπῳδὸν, τῇ στροφῇ ἐπιφέρεσθαι νομίζουσι. Οὐκ ἴδοις.] τὸ ἴδοις, δεύτερον πρόσωπον Ἀττικῶς γραφόμενον. κοινῶς δὲ, ἴδῃς, τουτέστιν ἴδοις, κατεθίεις. ὁ δὲ Πρέσβυλος. ἤ τις ἐκ τοῦ χοροῦ λέγει τὴν γραῦν οὐ φαγεῖν κρόμμυον, ὅτι κακὴν ὀσμὴν τοῦτο ἐσθιόμενον ποιεῖ. διὸ αἱ περὶ τὸν καλλωπισμὸν, καὶ τὸ κομψὸν σπουδάζουσαι, καὶ αἱ κύειν βουλόμεναι, τῶν κρομμύων, καὶ πάντων δυσωδῶν ἀπέχονται. λακτίσαι δὲ, νῦν δηλοῖ τὸ λὰξ, ἢ λακτισμῷ πλῆξαι. τοῦτο διὰ γέλωτος χάριν πρὸς τὴν γραῦν λέγεσθαι φαίνεται. Τὴν λόχμην.] τινὲς τοῦτο προστάττουσι τῷ χορῷ τῶν γυναικῶν. καὶ τοὺς ἑξῆς τέτταρας στίχους τῷ Προβούλῳ, εἴτε τῷ τῶν ἀνδρῶν χορῷ. ὃ καὶ ἀξιόπιστον. λόχμην δὲ πολλὴν φορεῖς, ὁ Σουίδας παροιμίαν εἶναι λέγει ἐπὶ τῶν λασίων. ἔστι δὲ, φησίν, ὁ Φορμίων τριχώδης ἦν, καὶ πυγὰς μελαίνας εἶχε. B λόχμη δὲ, δασὺς τόπος, πλάγια σύμφυτος, καὶ λοχμώδης. νῦν δὲ μεταφορικῶς λόχμην καλεῖ τὸ πλῆθος τῶν τριχῶν. Καὶ Μυρωνίδης.] Μυρωνίδης, καὶ Φορμίων δύο Ἀθηναίων στρατηγοὶ, ἀγαθοί τε, καὶ αὐστηροί. μελάμπυγος δὲ, ἀνδρεῖος. τοὺς γὰρ δασεῖς καὶ μελαίνας τὰς πυγὰς, ἀνδρείους ἐνόμιζον, τοὺς δὲ λευκοπύγους, ὡς γυναικώδεις, καὶ ἀνάνδρους ἐκωμῴδουν. ὡς Σουίδας καὶ Ἡσύχιος λέγουσι.

C CHR. Μελανίωνος.] Prouerbium eſt μελανίωνος σωφρονέστερος. Fortaſsis ille eſt Milanion de quo Propertius dixit,

Partheniis errabat in antris,
Ibat & hirſutas ſępè videre feras.

Sed quòd ait de leporum captura, crediderim adlusum ad Aquilæ ſpeciem illam quæ μελανάετος & λαγοθήρας dicitur. Lege autem κᾆτ' τοῖς ὄρεσι pro καὶ ἐν. Βούλομαι.] Hic verſus in Veneta editione profertur à choro virorum, vt D ſequens à choro mulierum, tertius à virorum choro, quartus à mulierum, quintus à virorum vſque ad illa κἀγώ. Κρόμμυον γάρ.] Id eſt, καὶ ἄνευ κρομμύων κλαύσεις, legóque τἄρ pro γάρ. Prouerbium eſt κρομμύων ὀσφραίνομαι, & κρόμμυα ἐσθίειν, vnde Bias cùm ab Alyatte acceſſeretur, dixit, Ἀλυάττῃ φημὶ κρόμμυα ἐσθίειν. Λόχμην πολλήν.] Id eſt, barba tibi velletur quam nimis denſam geſtas, hoc prouerbiale facit Sudas, aitque Phormionem E piloſum & hirſutum fuiſſe, & nates nigras habuiſſe, alibi Imperatorem ſtrenuum & Crotoniatem facit de quo meminerit Theopompus. Exiſtimabant autem fortes & viros τοὺς μελαμπύγους & δασυπύγους, nam pili nigredinem videntur facere. Contra imbelles & fœmineos τοὺς λευκοπύγους. Apud eundem Sudā, atq; Athen. reperias φορμίονος δασεῖς γνάθους, καὶ αἰνίττεται τὸ γυναικεῖον αἰδοῖον.

F

ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΗ.

Χο. Γυν. Κἀγὼ βούλομαι
Μῦθόν τιν' ὑμῖν ἀντιλέξαι
Τῷ Μελανίωνι.
Τίμων τις
Ἦν ἀΐδρυτος ἀβάτοισιν ἐν-
Σκώλοι-
σι τὸ πρόσωπον περιειργμένος
Ἐριννύων ἀπορρώξ.
Οὗτος οὖν ὁ Τίμων
Ὤχεθ' ὑπὸ μίσους
Πολλὰ καταρασάμενος ἀνδράσι πονηροῖς.
Οὕτω

ANTISTROPHE.

CH.M. At qui fabulam vobis
Libet narrare contrà
Hunc Melanionem.
Vir Timon
Ardua & obſita colebat loca
Spinis
G Malè ſedens ſeptus & vndique
Erinnydum propages:
Solus ergo Timon
Vixit, odióq;
Magno homines oderat abominans ſceleſtos,
Sicq;

Κεῖνος ὑμῶν ἀντεμίσει
Τοὺς πονηροὺς ἄνδρας ἀεί.
Ταῖσι δὲ γυναιξὶν ἦν φίλτατος.
Τὴν γνάθον βούλει θένω;
Χο.αν. Μηδαμῶς ἔδεισά γε.
Χο.Γυν. Ἀλλὰ κρούσω τῷ σκέλει.
Χο.αν. Τὸν σάκανδρον ἐκφανεῖς.
Χο.Γυν. Ἀλλ' ὅμως ἂν οὐκ ἴδοις
Καίπερ οὔσης γραὸς ὄντ' αὐ-
Τὸν κομήτην, ἀλλ' ἀπεψι-
λωμένον τῷ λύχνῳ.

A *Ille vos est exsecratus*
Et malos mores virorum:
Sed mulieres amabat,
Vin' genam vt pulsem tibi?
CH.V. Non metus me contrahit.
CH.M. Crure agam tantummodò.
Vt sit Eugium patens.
CH.M. Non videbis hoc tamen
B *(Etsi anus sum) nunc comans,*
Sed pilis cassum, atque purè
Ad lucernam comptum.

BISETVS. Κἀγὼ βούλομαι.] ταῦτα τινὲς ἀντίστροφον εἶναι οἴονται, τῇ προηγουμένῃ στροφῇ παντελῶς ὁμοίαν, ἑνὸς μόνου στίχου, ἑνδεκάτου δηλαδὴ, μεμειωμένην, ὃν μέντοι ἀξιοπίστῳ εἰκασμῷ ἐκπληροῦσιν οὕτω γράφοντες,

Κἀγὼ βούλομαι μῦθον
Τιν' ὑμῖν ἀντιλέξαι
Τῷ Μελανίωνι.
Τίμων
Τις ἦν, ἀνίδρυτος, ἀβάτοισιν ἐν
Σκώλοισι τὸ
Πρόσωπον περιειργμένος, Ἐ-
ριννύων ἀπορρώξ.
Οὗτος οὖν ὁ Τίμων
Ὤχεθ' ὑπὸ μίσους.
*Κοὐκέτι κατῆλθεν
Πολλὰ καταρασάμενος ἀνδράσι πονηροῖς.
Οὕτω
Κεῖνος ὑμῶν ἀντεμίσει
Τοὺς πονηροὺς ἄνδρας ἀεί.
Ταῖσι δὲ γυναιξὶν ἦν φίλτατος.

ὁρᾷς ὡς ἐν ταύτῃ τῇ γραφῇ, ἡ ἀντιστροφὴ τῇ στροφῇ κατὰ πάντα καλῶς συνᾴδει· ἀλλὰ μηδὲν ἀβεβαίως εἰκάζειν, ἄλλως τε καὶ τούτων ἀδήλων ὄντων. Τῷ Μελανίωνι.] ἐντεῦθεν δῆλον καὶ ἄνω τὸ τοῦ Μελανίωνος ὄνομα ἄνευ τῆς διφθόγγου γραπτέον εἰ μὴ μέτρου χάριν οὕτω γεγράφθαι λέγοις. Τίμων.] ὁ μισάνθρωπος καλούμενος. ἦν κατάρατος. ὅν φασιν ἀπὸ ἀχράδος πεσόντα χωλὸν γενέσθαι. μὴ προσιέμενον δὲ ἰατρὸν ἀποθανεῖν σαπέντα. καὶ μετὰ τὴν τελευτὴν αὐτοῦ τὸν τάφον ἄβατον γενέσθαι ὑπὸ θαλάσσης περιρραγέντα, καὶ ἐν ὁδῷ τῇ ἐκ Πειραιῶς εἰς Σούνιον ἀγούσῃ. ἄβατον δὲ, διὰ ἀκάνθαις τεθριγκωμένον, καὶ σκληροῖς σκώλοισι, καὶ παττάλοις ἠφανισμένον. σκῶλος δὲ, εἶδος ἀκάνθης. ἢ σκανδάλου. ἐν ἐπιγράμματι ὁ ὄνος πρὸς τὸν λύκον φησίν,

Ἔκ μοι σκῶλον ἔρυσον, ὅ μοι κακὸν ἔμπεσεν ὁπλῇ.

ἀντὶ τοῦ σκυθρωπὸς, καὶ μισάνθρωπος. Σ. Ἀνίδρυτος.] F γέγραπται καὶ ἀΐδρυτος, ὅπερ ταὐτὸ δηλοῖ. τουτέστιν ἀνεξίλαστος, ὡς Ἁρποκρατίων ἑρμηνεύει, ἐν τῷ Δημοσθένους κατ' Ἀριστογείτονος. λέγεται καὶ ἀνύδρωτος, ἀντὶ τοῦ ἄνευ ὕδατος, μεταφορικῶς δὲ ὁ ξηρὸς, ὁ αὐστηρὸς οὕτω καλεῖσθαι. ἀλλαχοῦ δὲ, ἀνίδρυτος, ἄστατος, ἀστήρικτος. Περιειργμένος.] περιείργειν, τὸ περικλείειν, τοὺς ἐμβαίνοντας. ἀπορρὼξ δὲ, ἀπόσπασμα ἔρους, ἀπόρρηγμα, καὶ γένους ἀπογονή. Θένω] τύψω, πατάξω. Τὸν σάκανδρον] σάκανδρος, παρὰ τῷ Σουίδᾳ, τὸ γυναικεῖον αἰδοῖον. σημειωτέον δὲ, ὅτι ἔν τισι τῶν βιβλίων διεφθαρμένως γράφεται τὸν σάκανδρ' ἐκφανεῖς. ἀλλὰ τοῦτο [illegible] τὸ μέτρον. ἔστι γὰρ τροχαϊκὸν δίμετρον καταληκτικὸν, τὸ καλούμενον Εὐριπίδειον, ἢ ληκύθιον, ὅμοιον τοῖς προηγουμένοις.

Τὴν γνάθον βούλει θένω, καὶ τοῖς ἑξῆς.

Ἀπεψιλωμένον.] περὶ ταύτης τῆς γυναικείου αἰδοίου ἀποψιλώσεως, διὰ πλειόνων προείρηται ἐν τῇ Ἐκκλ. ὁ δὲ C νοῦς οὗτος αὐτὸν τὸν σάκανδρον κομῶντα οὐκ ἴδοις ἂν ἐμοῦ καίπερ γραὸς οὔσης, ἀλλὰ τῷ λύχνῳ, καὶ τῇ τοῦ λύχνου φλογὶ καυθέντα, καὶ πάμπαν ἀπεψιλωμένον, καὶ τριχῶν ἐψιλωμένον, καὶ ἐρημωθέντα.

CHR. Ἀβάτοισιν ἐν σκώλοισι.] Lego ἐν σκώλοισι, Eſt autem σκῶλος genus ſpinæ, vnde in Apologo aſinus ad lupum ait Ἔκ μοι σκῶλον ἔρυσον ὅ μοι κακὸν D ἔμπεσεν ὁπλῇ. legendum autem ἀΐδρυτος vt & in Venet. edit. qua voce innuitur τὸ κακὸν καὶ ὅτι ἄλλοι αὐτοῖς οὐκ ἂν ἱδρύσαιντο. Cæterùm dicitur & σκόλος & σκόλον & σκόλοψ. Sed de vera huius loci lectione dubitandum non eſt, Nam apud Sudam ſic hunc locum explanatum reperio, τίμων τις ἀΐδρυτος ἀβάτοις ἐν σκόλοισι περιειργμένος, &c. Quẽ ait à pyro arbore lapſum, claudum fuiſſe, & mortuum ex putredine, cùm medicos nō admitteret, poſt mortem inacceſſum fuiſſe locum, circúmque à mari ruptum, ἄβατον inquit διὰ ἀκάνθαις τεθριγκωμένον καὶ σκληροῖς σκόλοψι καὶ παττάλοις ἠφανισμένον. E Ita erat σκυθρωπὸς & μισάνθρωπος. Hunc porrò ſecundum chorum mulierum, qui volet poterit reducere ad modos ſuperioris chori virorum, & fortaſſis fecerat Comicus noſter. Μηδαμῶς ἔδεισά γε.] in Venet. edit. habes ἔδεισα δή. Dubium autẽ mihi eſt, num poſt μηδαμῶς diſtinguendum ſit, vt dicat, Minimè gentium, te enim n metuo. Τὸν σάκανδρ' ἐκφανεῖς] Lego τὸν σάκανδρον, nam Trochaici ſunt verſiculi, Eſt autem σάκανδρος, γυναικεῖον αἰδοῖον. Heſychius σάκαν vocat. Ἀλλ' ἀπεψιλωμένον F τῷ λύχνῳ] Hoc graphicè admodum depingit initio ſtatim Concionatricum, & propriè eſt quod dixit Laberius cum Cano Eugio puellitarier. Nã Eugium vt Græcis εὐδιαῖον pars illa eſt inter muliebria naturalia. Ad eas partes purgandas Pſilothro vtebantur, itaque dixit ἀπεψιλωμένον, nam hirſutam illam ſpecum & pilis armatam, quaſi velitem faciebant & ψιλὴν curioſa conlucatione denſæ & nigræ iſtius ſegetis. Sed ohe dicamus & G huic fumo lucem dare deſinamus.

ΛΥΣΙΣΤΡΑΤΗ, ΓΥΝΗ ΤΙΣ,
Ἄλλη γυνὴ, Μυρρίνη.

LVSISTRATA, MVLIER QVÆdam, Altera mulier, Murrina.

Λυ. Ἰοὺ ἰοὺ γυναῖκες, ἴτε δεῦρ' ὡς ἐμὲ
Ταχέως. Γυν. τί δ' ἐστὶν εἰπέ μοι τίς ἡ βοή.
Λυ. Ἄνδρ' ὁρῶ προσιόντα παραπεπληγμένον,
Τοῖς τῆς Ἀφροδίτης ὀργίοις εἰλημμένον.
Ἀλλ. Γυν. Ὦ πότνια Κύπρου καὶ Κυθήρων καὶ Πάφου
Μεδίουσ' ἴθ' ὀρθὴν ἥνπερ ἔρχῃ τὴν ὁδόν.
Γυν. Ποῦ δ' ἐστὶν ὅς τις ἐστί. Λυ. παρὰ τὸ τῆς Χλόης.
Ὦ νὴ Δί' ἐστὶ δῆτα τίς κἄστιν ποτέ.
Ὁρᾶτε. γιγνώσκει τίς ὑμῶν. Μυ. νὴ Δία
Ἔγωγε κἄστιν οὑμὸς ἀνὴρ Κινησίας.
Λυ. Σὸν ἔργον εἴη τοῦτον ὀπτᾶν καὶ στρέφειν.
Κἀξηπεροπεύειν. καὶ φιλεῖν καὶ μὴ φιλεῖν.
C Καὶ πάνθ' ὑπέχειν πλὴν ὧν σύνοιδεν ἡ κύλιξ.
Μυ. Ἀμέλει, ποιήσω ταῦτ' ἐγώ. Λυ. καὶ μὴν ἐγὼ
Συνηπεροπεύσω παραμένουσ' ἐνθαδί.
Καὶ ξυσταθεύσω τοῦτον. ἀλλ' ἀπέλθετε.

A LVS. Heu fœmina eheu conuenite, adeſte dum
Omnes citò ad me. MVL. Dic quid eſt quod clamitas.
LVS. Virum furentem proximantem conſpicor:
Veneris rigente percitum myſterio.
AL. MV. O Diua Cyprum quæ tenes Cytheráque
B Paphumq́, rectam inſiſte quam graderis viam.
MVL. vbi ille quiſquis eſt? LVS. Propè eſt fanum Chloes:
Prò Iuppiter ſupreme certè aliquis vir eſt.
Videte, num quæ norit hunc. MVR. Ego per Iouem,
Meusq́, certè eſt ille vir Cineſias.
LVS. Aſſandus ergo nunc tibi & verſandus eſt,
C Fallendus etiam, amandus haud amandus eſt,
Nil abnuendum præter hæc quæ ſcit calix.
MVR. Ego iſta prudens exſequar. LVS. Quin hic ego
Etiam manebo, vnáque decipiam virum,
Aſſumq́, reddam, vos modò hinc abſiſtite.

BISETVS. Ἰοὺ, ἰοὺ γυναῖκες.] ἡ Λυσιστράτη τὸν Κινησίαν παρὰ προσδοκίαν, καὶ ἐξαιφνιδίως ἰδοῦσα, οὕτως D ἀναβοᾷ. Παραπεπληγμένον.] μαινόμενον, ἄφρονα. μεταφορὰ ἀπὸ τῶν κρουμάτων διαπεπτωκότων τοῦ ἐναρμονίου λυρισμοῦ. καὶ παραπλὴξ, ὁ μαινόμενος. παραπληξία, μανία. εἰλημμένον δὲ, λελημμένον συλληφθέντα. ὀργίοις δὲ, μυστηρίοις, ἱεροῖς. Τὸ τῆς Χλόης.] Χλόη, ἡ Δημήτηρ ἐπιθετικῶς. Χλόης γάρ φασι Δήμητρος ἱερὸν παρὰ τοῦ τὴν Ἀκρόπολιν. τὸ δὲ Χλόη αὐτῇ προσετέθη, διὰ τὸ κατ' ἀρχὰς χλοερὸν τῶν σπερμάτων. Εὐστ. καὶ Εὐχλόου Δήμητρος ἱερὸν ἐστι πρὸς τῇ Ἀκροπόλει, ὡς δῆλον ἐκ τῶν τοῦ Σοφοκλέους Κολωνῶν. καὶ τοῦτο ἐντεῦθεν νοητέον. Κινησίας] E ἐπὶ τῇ ἀσεβείᾳ, καὶ παρανομίᾳ διεθρυλλεῖτο. ἦν δὲ διθυραμβοποιός. Σ. Κἀξηπεροπεύειν.] τὸ πλῆρες, καὶ ἐξηπεροπεύειν. ἀντὶ τοῦ ἁπλοῦ ἠπεροπεύειν, τὸ δὲ ἡμέρου ὀπὸς, εἴτε φωνῆς ἡμέρῳ ἀπατᾶν παραλογίζεσθαι. λόγοις ἡμέροις, καὶ πράοις ἀπατᾶν. ὅθεν ἠπεροπευτὴς, ὁ ἀπατεὼν οἱονεὶ ἡμεροπευτὴς, ὁ διὰ ἡμέρου ὀπὸς ὑπαγόμενός τινα αἱμυλώτερον. κατὰ γὰρ τοὺς παλαιοὺς ὥς φησιν Εὐστάθιος, γίνεται ἐκ τοῦ ἥμερος, καὶ τοῦ ὄψ, ὀπὸς, ἡ φωνή. Ὑπέχειν.] τλῆναι, ἀνέχειν, πάσχειν, πλὴν ἐκείνων, ἅπερ ἡ κύλιξ σύνοιδεν, ἤγουν πάντα τῷ ἀνδρὶ εἶναι χαρίζει, τῆς δὲ συνουσίας μόνης ἀπέχει, καθάπερ ἐπὶ τῆς ἡμῶν ξυνωμοσίας ἐπὶ τῆς κύλικος ὑπέσχου ποιήσειν, ὅταν ἐκ τῆς αὐτῆς κύλικος ἅπασαι πιοῦσαι τὸν ὅρκον ὠρκώθημεν, οὕτω λέγουσαι, Οὐδ' ἐπὶ ποθ' ἑκοῦσα τἀνδρὶ τῷ 'μῷ πείσομαι, καὶ τὰ ἑξῆς. Ξυσταθεύσω.] ὀπτήσω, καύσω, πυρώσω, δηλονότι τῇ τῆς συνουσίας φλογὶ, καὶ κενῆς ἐλπίδος ἐπιθυμίᾳ μεταφορικῶς.

CHR. Ἄνδρ' ὁρῶ.] Legerem ἀλλ' ἄνδρ' ὁρῶ vel ἄνδρ' ἄνδρ' ὁρῶ, Sed videóne inquit virum furentem & verè μανικόν. Παρὰ τὸ τῆς Χλόης.] Cereris eſt epitheton Chloe cuius fanum fuit in Attica regione multis columnis ſeptum vt ait Heſychius. Sic autem dici poteſt, cùm meſſis adhuc eſt in herba. Κἀξηπεροπεύειν] Etiam legi poteſt per ν vt ſit pro καὶ ἐξηπεροπεύειν. Eſt autem ὑπέχειν hoc loco παρέχειν & morigeram eſſe, aliquando ὑφίστασθαι & ὑπομένειν vt Ariſtoteles, ῥᾴδιον ὑπέχειν τὰς δίκας. Ὧν σύνοιδεν ἡ κύλιξ.] Nam fœdus factum eſt inter eas per calicem & vinum, ne quæ virum ſuum aut alienum fouere vellet ὄρθρα ἐν ὄρθροις.

F

ΚΙΝΗΣΙΑΣ, ΛΥΣΙΣΤΡΑΤΗ, Μυῤῥίνη, Ὁ παῖς.

Κι. Οἴμοι κακοδαίμων οἷος ὁ σπασμός μ' ἔχει.
Χὠ τέτανος ὥσπερ ἐπὶ τροχοῦ στρεβλούμενον.
Λυ. Τίς οὗτος οὑντὸς τῶν φυλάκων ἑστώς; Κι. ἐγώ.
Λυ. Ἀνήρ; Κι. ἀνὴρ δῆτα. Λυ. οὐκ ἄπει δῆτ' ἐκποδών;

CINESIAS, LVSISTRATA, MVRtina, Puellus.

CIN. Heu quanta miſerum me tenet conuulſio!
G Tentigine eheu rumpor vt tortus rota.
LVS. Quis ille qui ſtas ante cuſtodes? CIN. ego.
LVS. Quid? virne? CIN. vir planè eſt. LVS. abin' hinc protinus?

Κι. Σὺ δ' εἶ τίς ἡ 'κβάλλουσά μ'; Λυ. ἡμεροσκόπος.
Κι. Πρὸς τῶν θεῶν νυν ἐκκάλεσόν μοι Μυρρίνην.
Λυ. Ἰδοῦ. καλέσω 'γὼ τὴν Μυρρίνην σοι. σὺ δὲ τίς εἶ;
Κι. Ἀνὴρ ἐκείνης, Παιονίδης Κινησίας.
Λυ. Ὦ χαῖρε φίλτατ' οὐ γὰρ ἀκλεὲς τοὔνομα
Τὸ σὸν παρ' ἡμῖν ἐστιν οὐδ' ἀνώνυμον.
Ἀεὶ γὰρ ἡ γυνή σ' ἔχει διὰ στόμα.
Κἂν ᾠὸν ἢ μῆλον λάβῃ, Κινησίᾳ
Τουτὶ γένοιτο φησίν. Κι. ὢ πρὸς τῶν θεῶν.
Λυ. Νὴ τὴν Ἀφροδίτην κἂν περὶ ἀνδρῶν γ' ἐμπέσῃ
Λόγος τις, εἴρηκ' εὐθέως ἡ σὴ γυνὴ,
Ὅτι λῆρός ἐστι τἆλλα πρὸς Κινησίαν.
Κι. Ἴθι νυν κάλεσον αὐτήν. Λυ. τί οὖν δώσεις τί μοι;
Κι. Ἔγωγε νὴ τὸν Δί' ἢν βούλῃ γε σύ.
Ἔχω δὲ τοῦθ' ὅπερ οὖν ἔχω δίδωμί σοι.
Λυ. Φέρε νυν καλέσω καταβᾶσά σοι. Κι. ταχὺ νυν πάνυ
Ὡς οὐδεμίαν ἔχω γε τῷ βίῳ χάριν,
Ἐξ οὗπερ αὕτη ξυνῆλθεν ἐκ τῆς οἰκίας.
Ἀλλ' ἄχθομαι μὲν εἰσιὼν ἔρημα δὲ
Εἶναι δοκεῖ μοι πάντα. τοῖς δὲ σιτίοις
Χάριν οὐδεμίαν οἶδ' ἐσθίων. ἔστυκα γάρ.
Μυ. Φιλῶ φιλῶ 'γὼ τοῦτον, ἀλλ' οὐ βούλεται.

A CIN. *Quæ me eijcis, quis est?* LVS. *Diurna sum vigil.*
CIN. *Nunc per Deos huc Murrinam mihi aduoca.*
LVS. *Bona verba, Murrinam vt tibi aduocem, hem quis es?*
CIN. *Vir illius Pæonides Cinesias.*
LVS. *O salue amice, cuius haud ignobile*
B *Ingloriúmve nomen est nobis quidem,*
Quum sis in ore semper vxoris tuæ,
Quæ si vel ouum sumpsit aut pomum manu,
Cinesia, inquit, seruo. CIN. *Dij vestram fidem.*
LVS. *Sin institutus de viris sermo incidat,*
Venerem fauentem sic habeßim, vt ait statim,
C *Hos esse nugas præ suo Cinesia.*
CIN. *Abi ergo, & illam accerse.* LVS. *Quid dabis mihi?*
CIN. *Quod habeo habebis si voles hoc per Iouem,*
Istud tibi inquam, quod habeo en dono libens.
D LVS. *Regressa, age hanc vocabo.* CIN. *sed propere admodum*
Ingrata namque vita prorsus est mihi
Ex quo vxor illa eliminauit, ac domum
Intrare tædet, nam videntur omnia
Deserta in illa, nec cibus alebribus
Iuuat frui scilicet tentus nimis.
MVR. *Amo hunc, amo inquam plurimum: hic à me tamen*
E

BISETVS. Οἴμοι κακοδαίμων.] ὁ Κινησίας, τὸ ἑαυτοῦ παιδίον ἐνέγκων, τὴν γυναῖκα Μυρρίνην οἴκαδε θᾶττον ἐπανέρχεσθαι ἀναπείθειν πειρᾶται, καὶ πρὸς τὴν συνουσίαν προτρέπει. ἡ δὲ, καθὼς τῇ Λυσιστράτῃ ὑπέσχετο, ποικίλοις τρόποις τὸν ἄνθρωπον κατέχει, καὶ αὐτὸν ἐμπαίζουσα φενακίζει. περὶ Κινησίου δέ, φασιν ὅτι καταφερὴς ἦν εἰς συνουσίαν. καλῶς οὖν ὁ ἄνθρωπος ἀφροδισιαστικὸς, καὶ περὶ τὰς συνουσίας ἀκόλαστος Κινησίας καλοῖτο ἄν. παρὰ τὸ κινεῖν, τὸ βινεῖν, καὶ συνουσιάζειν. Σπασμός.] διὰ τούτων μεγίστην συνουσίας ὄρεξιν ἐδήλωσε. τροχὸς δὲ, ξύλον ἦν, ἐν ᾧ δεσμούμενοι οἱ οἰκέται ἐκολάζοντο. στρεβλούμενοι δὲ, μαστιγούμενοι. Σ. Οὑντός.] τὸ πλῆρες ὁ ἐντός. ἡμεροσκόπος δὲ καλεῖται ὁ τὴν ἡμέραν σκοπῶν, καὶ τῇ ἡμέρᾳ φρουρῶν. Παιονίδης.] τουτέστιν ὁ Παίονος υἱὸς, ἢ ὁ ἐκ τῆς χώρας ἣ Παιονία ὀνομάζεται. τοῦτο δὲ, εἴτε πατρωνυμικὸν, εἴτε ἐθνικὸν, ἀμφιβολίαν τινὰ κακεμφάτου ἔχειν φαίνεται. σκώπτει γὰρ αὐτὸν ὡς εὐεπίφορον εἰς τὴν Ἀφροδίτην, καὶ Παιονίδην ἴσως ἀντὶ τοῦ σπονίδην, παρὰ τὸ πέος, τὸ ὄνομα σχηματίσας γέλωτος, καὶ παιδιᾶς χάριν ἐκάλεσε. διὸ καὶ αὐτὸν ἐστιν ἀεὶ ταῖς γυναιξὶ φίλον εἶναι, καὶ αὐτοῦ τὸ ὄνομα περιφέροντο ἐν ἐκείναις. Διὰ στόμα.] χαριεντιστέρως εἴρηται, ἀντὶ τοῦ κατὰ τὸ στόμα. ἐν τῷ στόματι, διὰ στόματος. τοῦτο μᾶλλον ἐν χρήσει. Ἔγωγε νὴ τὸν Δία.] ὁ νοῦς οὕτω, ἔγωγε δώσω σοί τι, ἐὰν σὺ θέλῃς τοῦτο λαβεῖν, ὅπερ μόνον ἔχω. καὶ δὲ τὸ σπευδόμενον τῇ Λυσιστράτῃ ἀναιδῶς δεικνύει τὴν ψωλὴν, ἣν αὐτῇ παρέχειν ὑπισχνεῖται ὅπερ ἐθέλοι. τὸ σχῆμα παρεπιγραφὴ καλεῖται. Τῷ βίῳ χάριν.] ὁ νοῦς. οὐδεμίαν χάριν, οὐδεμίαν ἡδονὴν ἐν τούτῳ τῷ βίῳ ἔχω. ἄνευ πάσης χάριτος ἄνευ πάσης ἡδονῆς τὸν βίον διάγων, ἀφ' οὗ αὕτη ἐκ τῆς οἰκίας ἐξῆλθεν. Αὕτη F 'ξῆλθεν.] τὸ πλῆρες, αὕτη ἐξῆλθεν, καὶ γὰρ τῆς ἐννοίας, τῆς συντάξεως, καὶ τοῦ μέτρου χάριν οὕτω γραπτέον. διεφθαρμένως δὲ ἔν τισι τῶν ἀντιγράφων γέγραπται, αὕτη ξυνῆλθεν. Ἔστυκα γάρ.] σπασμὸς γάρ, καὶ τέτανος ἔχει με. τῆς συνουσίας οὕτως ἐπιθυμῶ, ὥστε τὸν βίον ἐμοὶ παντελῶς εἶναι λυπηρὸν, καὶ ἀβίωτον, εἰ μὴ τῶν ἐπιθυμουμένων τύχω. ταύτην δὲ τῶν ἀφροδισίων τὴν λίαν ὄρεξιν ὁ σπασμὸς, καὶ τέτανος οὗτος δηλοῖ. περὶ δὲ τοῦ στύειν, καὶ στύεσθαι ἄνω προείρηται.

CHR. Οἷος ὁ σπασμός μ' ἔχει.] Multæ sunt cōuulsionum species secundùm partes affectas, Hęc in pene est, & dicitur *Satyriasis*. Nam & σάτυρον G Grammatici volunt vocari ἔντασιν. Quin satyrion herba dicta συνεργὸς πρὸς τὰς ἀφροδισίας ὁρμάς. Hic verò cinetias Dithyrambicus poeta perhibetur, & famosus propter impietatem & παρανομίαν. Qui Pæonides fuit, egendum

enim [illegible] non [illegible]. Tamen in Ranarum fabula Thebanus fuisse dicitur pessimus poëta, lento & pigro corpore, & in Sceleti formam facto. Is fertur Pyrricham fecisse, & propter frequentes motus nomen tulisse Motorium: id enim est ὁ Κινησίας. Comicorum iram in se traxit, nam conatus est facere vt essent ἀχορήγητοι. Ne multa vix audeam præstare coniecturam aut affirmare hunc esse Cinesiam hoc loco qui in Ranis tangi- A tur. Φέρε νυν καλέσω] Lege νιν, i. αὐτ. Paulò post pro αὐτὴ ξυνῆλθεν legerem αὐτή 'ξῆλθεν pro ἐξῆλθεν. Ἔστυκα γάρ] στύειν est tentigine laborare. prouerbiũ est apud Sudam, οὐδ' ἓν μέγα φρονεῖ ἐστυκὼς ἀνήρ; Eustathius magis integrum proponit ex Rhetore Ælio Dionysio. Meminit huius prouerbij vir doctus & diligens Had. Iunius, rectéque notat lactucam ab Atheniensibus ἄστυτιν dictam, quòd eius vsus laxos nec rigentes ad Venerem reddat.

B

Ὑπ' ἐμοῦ φιλεῖσθαι. σὺ δέ με τούτῳ μὴ κά-
λει.
Κι. Ὦ γλυκύτατον Μυῤῥινίδιον, τί ταῦτα δρᾷς;
Κατάβηθι δεῦρο. Μυ. μὰ Δί' ἐγὼ μὲν αὐτόσ' οὔ.
Κι. Ἐμοῦ καλοῦντος οὐ καταβήσει Μυῤῥίνη;
Μυ. Οὐ γὰρ δεόμενος οὐδὲν ἐκκαλεῖς ἐμέ.
Κι. Ἐγὼ οὐ δεόμενος; ἐπιτετριμμένος μὲν
οὖν.
Μυ. Ἄπειμι. Κι. μὴ δῆτ' ἀλλὰ τῷ γ' οὖν παι-
δίῳ
Ὑπάκουσον. οὗτος, οὐ καλεῖς τὴν μαμμίαν;
Παῖς. Μαμμία μαμμία μαμμία.
Κι. Αὕτη τί πάσχεις; οὐδ' ἐλεεῖς τὸ παιδίον
Ἄλουτον ὂν κἄθηλον ἕκτην ἡμέραν;
Μυ. Ἔγωγ' ἐλεῶ δῆτ' ἀλλ' ἀμελὴς αὐτῷ πατὴρ
Ἐστιν. Κι. κατάβηθ' ὦ δαιμονία τῷ παιδίῳ.
Μυ. Οἷον τὸ τεκεῖν. καταβατέον. Κι. τί γὰρ πά-
θω;
Ἐμοὶ γὰρ αὕτη καὶ νεωτέρα δοκεῖ
Πολλῷ γεγενῆσθαι κἀγανώτερον βλέπειν.
Χἃ δυσκολαίνει πρὸς ἐμὲ καὶ βρενθύεται,
Ταῦτ' αὐτὰ δή 'σθ' ἃ κἄμ' ἐπιτρίβει τῷ πό-
θῳ.

Non vult amari, ne me ad hunc vocaueris.
CIN. *Mellitula ô mea Myrrinilla, quid facis?*
Accede sis huc. MVR. *Non ego istuc per Iouem.*
CIN. *Non me vocante accedis huc ô Myrrina?*
MVR. *Nam tu vocas me nullius rei indigens.*
CIN. *Ego nullius egens? imò detritus magis.*
MVR. *Facesso.* CIN. *Noli, infantulum saltem ad-
dias.*
C
Heus tu pusille non vocabis Mammiam.
PVEL. *O mamma, mamma, mamma, mamma,
mammia.*
CIN. *Nec pusionis te, malum! miseret tui?*
Sex lacte egentis iam dies, & padidi.
MVR. *Miseret quidem me, verùm inertem ha-
bet patrem*
Segnemq́. CIN. *ades misella & ad puerum re-
di.*
D
MVR. *Proh parere quantiest! ergo eundum.* CI.
Quippini?
Mihi, vt videtur, hac puellascit magis
Magisq́, scita est, intuénsq́, pulcrius:
Sed quòd superbit, & mihi est morosula
Hec plus amore pectus exercet meum.

BISETVS. Σὺ δέ με τούτῳ.] ἡ Μυῤῥίνη πρὸς τὴν Λυσιστράτην καταβᾶσα, καὶ αὐτὴν καλέσασα, ὅπως πρὸς τὸν ἑαυτῆς ἄνδρα ἀναβαίη, ταῦτα λέγει, Σὺ δὲ ὦ Λυσιστράτη μὴ κάλει με τούτῳ. δηλονότι τῷ ἐμῷ ἀνδρί, ἀντὶ τοῦ, τούτου χάριν, ἵνα πρὸς τοῦτον ἔλθω. Κατάβηθι.] ἐκ τῶν τῆς Λυσιστράτης λόγων, Φέρε νυν καλέσω καταβᾶσα, δῆλον τὴν Λυσιστράτην ἐν τόπῳ ὑψηλοτέρῳ, τὴν δὲ Μυῤῥίνην ἐν ταπεινοτέρῳ πρότερον γενέσθαι. μετὰ δὲ τὴν ἀνδρὸς παρουσίαν δολίως εἰς τὰ ἄνω ἀναβῆναι, ἵνα πολὺ μείζω συνουσίας ἐπιθυμίαν ἐν τούτῳ ἀνάψῃ. διὸ ὁ ἀνὴρ αὐτὴν ἀναβᾶσαν ὁρῶν πρὸς τὴν σύνελευσιν, καταβῆναι κελεύει. τοῦτο δὲ κατὰ τὸ συντόμον οὕτω νοητέον. Αὐτόσ' οὔ.] αὐτόσε, ἐκεῖσε. λέγεται καὶ αὐτοῦ σε. Σ. Οὗτος οὐ καλεῖς τὴν μαμμίαν.] οὕτως οἱ Ἀττικοὶ τὴν μητέρα καλοῦσιν, ἀπὸ τοῦ τὰ παιδία μαμμᾶν τὸ φαγεῖν λέγειν. Σ. Κινησίας τῷ παιδαρίῳ τοῦτο λέγει. ὁ δὲ παῖς πειθόμενος, ἀναβοὴν τὴν διὰ τὴν φωνὴν ἐκφέρει, μαμμία, μαμμία, μαμμία. Κἄθηλον.] καὶ ἄθηλον. ἄνευ θηλῆς γεγονότα, οὐ τεθηλασμένον. γάλακτος μητρῴου οὐ πιόντα. θηλή, τὸ ἀκρότατον τοῦ μαστοῦ, ὃ χυδαϊκῶς ῥὰξ καλεῖται. καὶ θηλή, ὁ μαστὸς γαλακτώδης, ὅθεν τὸ θηλάζειν. θηλάζειν δὲ λέγεται καὶ ἡ μήτηρ τὰς θηλάς, καὶ τῶν μαστῶν τὸ γάλα τοῖς παισὶ τροφῆς χάριν παρέχουσα. καὶ τὰ παιδία τὰς μητέρας θηλάζειν λέγεται, τουτέστι τὸ γάλα ἐκ τῶν θηλῶν εἴτε μαστῶν τῷ στόματι ἐκπιέζειν, καὶ πιεῖν. Κἀγανώτερον βλέπειν.] ποτεινότερον, προσφιλέστερον. Σ. ἀγανοὶ λόγοι, οἱ προσηνεῖς, καὶ τὰ ἐπιτατικόν, καὶ τὸ γάννυσθαι, οἷς τις ἄγαν γάννυται, ἤγουν χαίρει. E ὅθεν γάνος, ἡ χαρά. καὶ ἀγανόν, τὸ καλόν, τὸ ἡδύ, τὸ προσηνές. πολὺ δὲ καὶ κατ' ἀντίφρασιν τὸ χαλεπόν. τὸ δὲ ἄγανον προπαροξυτόνως δηλοῖ τὸ κατεαγός. Δυσκολαίνει.] δυσφορεῖ. δύσκολος κυρίως λέγεται ὁ περὶ τὸ κόλον, εἴτε τροφὴν δυσάρεστος ὤν. καὶ γενικώτερον πᾶσιν δυσχερὴς ἀνὴρ οὕτω καλεῖται. ὅθεν τὸ δυσκολαίνειν, περὶ τὰς τροφὰς δυσαρεστεῖν, καὶ τὸ ἁπλῶς δυσαρεστεῖν, καὶ δυσφορεῖν. Βρενθύεται.] μεγαλοφρονεῖ, ὑπερηφανεύεται, ἐπαίρεται. Ἡσύχιος. καὶ τὸ βρένθος ἐπὶ τῆς ὑπερηφανίας παρὰ τῷ Κωμικῷ, ἐξ οὗ τὸ βρένθειον μύρον τι ἐκεῖνο προσαγορευόμενον, F καὶ τὸ βρενθύεσθαι, τὸ κατατρυφᾶν ἀλαζονικῶς. Ταῦτ' αὐτά.] τὸ πλῆρες, ταῦτα αὐτά δή ἐστιν ἃ καὶ ἐμὲ ἐπιτρίβει τῷ πόθῳ. τῆς συνουσίας δηλονότι.

CHR. Μαμμία.] Attici matrem vocabant μαμμίαν, quia infantes τὸ φαγεῖν vocabant μαμμᾶν, vt notant bonæ notæ Grammatici. Et sanè Latinum Mamma pro papilla hinc puto fluxisse. Τί γὰρ πάθω] Hæc aliquando putaui non à Cinesia vt notatur, sed a Myrrina dici. Nunc cohibeo as- G sensionem, & rectè arbitror proferri ab ipso viro. Est autem hic ἀγανόν, ἱλαρόν, καὶ καλόν. Χἃ δυσκολαίνει.] Hic τὸ δυσκολαίνειν est δυσφορεῖν, aliàs δυσκολία Aristoteli est ἀπόκρισις συλλογισμοῦ φθαρτική. Est autem βρενθύεσθαι, ἐπαίρεσθαι & προσποιητῶς ὀργίζεσθαι.

Ταῦτ᾽ αὐτὰ δ᾽ ἦθ᾽] puto δ᾽ ἦθα pro δ᾽ ἦν, Hæc, inquit, quæ me desiderio torquent, vel lege δῆτα, tamen ἦς pro ἦν dicitur, vt apud Theocritum ἀλλ᾽ ἦς οὐδὲν ἐλαφρόν. A

Μυ. Ὦ γλυκύτατον σὺ τεκνίδιον κακοῦ πατρός.
Φέρε σε φιλήσω γλυκύτατον τῇ μαμμίᾳ.
Λυ. Τί ὦ πόνηρα ταῦτα ποιεῖς χ᾽ ἀτέραις
Πείθει γυναιξὶν. κἀμέ τ᾽ ἄχθεσθαι ποιεῖς.
Κι. Αὕτη με λυπεῖ. Μυ. μὴ προσάγαγε τὴν χεῖρά μοι. B
Κι. Τὰ δ᾽ ἔνδον ὄντα τἀμὰ καὶ σὰ χρήματα
Χεῖρον διατίθησ᾽. Μυ. ὀλίγον αὐτῶν μοι μέλει.
Κι. Ὀλίγον μέλει σοι τῆς κρόκης φορουμένης
Ὑπὸ τῶν ἀλεκτρυόνων; Μυ. ἔμοιγε νὴ Δία.
Τὰ τῆς Ἀφροδίτης ἱέρ᾽ ἀοργίαστά σοι
Χρόνον τοσοῦτόν ἐστιν. οὐ βαδιεῖ πάλιν;
Μυ. Μὰ Δί᾽ οὐκ ἔγωγ᾽ ἢν μὴ διαλλαχθῆτέ γε, C
Καὶ τοῦ πολέμου παύσησθε. Κι. τοι γὰρ αἰ δοκῇ
Κἄγωγ᾽ ἄπειμι ἐκεῖσε. Μυ. νῦν δ᾽ ἀπομώμοκα.
Κι. Σὺ δ᾽ ἀλλὰ κατακλίθητι μετ᾽ ἐμοῦ διὰ χρόνου.
Μυ. Οὐ δῆτα. καίτοι σ᾽ οὐκ ἐρῶ γ᾽ ὡς οὐ φιλῶ.
Κι. Φιλεῖς; τί οὖν οὐ κατεκλίνης ὦ Μυρρίνιον. D
Μυ. Ὦ καταγέλαστ᾽ ἐναντίον τοῦ παιδίου;
Κι. Μὰ Δί᾽. ἀλλὰ τοῦτό γ᾽ οἴκαδ᾽ ὦ Μανῆ φέρε.
Ἰδοὺ τὸ μέν σοι παιδίον καὶ δὴ ᾽κποδών.
Σὺ δ᾽ οὐ κατακλίνει. Μυ. ποῦ γὰρ ἄν τις καὶ τάλαν
Δράσειε τοῦτο. Κι. ὅπου τοῦτο Πανὸς καλόν.
Μυ. Καὶ πῶς ἔθ᾽ ἁγνὴ δῆτ᾽ ἂν ἔλθοιμ᾽ ἐς πόλιν. E

MVR. O pulle dulcis improbi proles patris
Da basiem te, ô suaue mammia volup.
LVS. *Quid improba audes, fœminasq́ue obtemperans*
Alijs, mihi sic anxitudinem creas?
B CIN. *Mihi hæc molesta est.* MVR. *auffer hinc manum tuam,*
Iam tu meas res & tuas quæ sunt domi
Malè ordinasti. CIN. *Paululùm has curauerim.*
MVR. Parúmne curas alites quòd differant
Detexta pulli licia? CIN. *at certè parum.*
Sed sacra Veneris non celebrasti orgia
Consueta tanto tempore: ecquid ire vis?
C *MVR. Non iuerim vnquam bella ni cessent prius,*
Pacemq́ue componatis. CIN. *ergò si placet,*
Illuc abiero, iamq́ue deiurauero:
Mecum accuba ergo, iamdiu hoc non fecimus.
MVR. Non persuades, etsi amem, nam quid negem?
CIN. *Amas? age ergo Murrinilla decubes.*
D MVR. *Præsente pusione? numquid te pudet?*
CIN. *Imò hunc puellum seruus asportet domum:*
Manes abi & fer paruolum: en abest puer,
Nec decubas nunc. MVR. *obsecrò qua perfici*
Hoc sede possit? CIN. *Commodè ad Panos specum.*
E *MVR. Qui tandem in vrbem pura sic reuorterer?*

BISETVS. Χ᾽ ἀτέραις] καὶ ἑτέραις. κἀμ᾽ ἔτ᾽ ἄχθεσθαι ποιεῖς. Τὸ πλῆρες, καὶ ἐμὲ ἔτι ἄχθεσθαι ποιεῖς. Τὰ δ᾽ ἔνδον.] ἐν τούτοις πρότερον μεγάλη τῶν προσώπων ἦν σύγχυσις, ἣν κατὰ τὸ δυνατὸν ἀνείλομεν, καὶ προσώποις ἑκάστοις τὰ προσήκοντα, καὶ λόγους οἰκείους ἐδώκαμεν, καὶ τὰ πρόσωπα παρεγράψαμεν. ταῦτα οὖν ὁ Κινησίας πρὸς τὴν αὑτοῦ γυναῖκα λέγει. ἡ δὲ τούτων σύνταξις αὕτη, τὰ δὲ ἐμὰ, καὶ τὰ σὰ χρήματα ἔνδον ὄντα χεῖρον διατίθεται. ἀλλὰ καὶ ἡ σύνταξις, καὶ ἡ ἔννοια ἀτελής ἐστιν, ἣν ἡ γυνὴ λόγον ἐπιφέρουσα διέκοψε, καὶ διέρρηξεν. Τινὲς δὲ γράφουσι διατίθης, καὶ δεύτερον πρόσωπον ἀπὸ τοῦ διατίθημι ποιοῦσιν, ὅπερ ἁπλούστερον, καὶ βέλτιον δοκεῖ. Ὀλίγον αὐτῶν.] ἡ Μυρρίνη ταῦτα πρὸς τὸν αὑτῆς ἄνδρα λέγει. Ὀλίγον μέλει.] ὁ Κινησίας τῇ γυναικὶ ἐπιτιμῶν ταῦτα ἐπιφέρει. πρὸς ὃν ἡ γυνὴ ἀποκρίνεται, ἔμοιγε νὴ Δία. εἶτα ὁ Κινησίας ἐπιφέρει, τὰ τῆς Ἀφροδίτης, καὶ τὰ ἑξῆς. τούτων δὲ ὁ νοῦς ἐστι, τοσοῦτον δὲ χρόνον τὰ τῆς Ἀφροδίτης ὄργια ἀνοργίαστα μένοντα περιεῖδες. τοιγαροῦν δεῦρο, δεῦρο πρὸς ἐμὲ νῦν βάδιζε, ἵνα ταῦτα τελέσωμεν, τουτέστι συνέλθωμεν, καὶ μίξεως ἡδονὴν λάβωμεν. ἀλλὰ τοῦτο σεμνοπρεπέστερον εἴρηται. εἶθε δὲ καὶ τὴν αὐτὴν σεμνοπρέπειαν, καὶ εὐκοσμίαν τῶν λόγων ὁ Ἀριστοφάνης ἐν ἅπασι τοῖς ἑαυτοῦ δράμασιν ἐπιμελῶς ἐφύλαξεν. οὕτω γὰρ ὑπὸ τῶν σωφρόνων ἀνδρῶν ἐψέχθη. ἀλλὰ τῆς ἀσελγείας καὶ αἰσχρολογίας δίκαιος ὁ ψόγος. Νῦν δ᾽ ἀπομώμοκα.] ἀντὶ τοῦ ὀρκωμοσίαν πρὸς τὰς γυναῖκας πεποίηκα. Σ. ἄλλως. ὤμοσα τῆς συνουσίας ἀφέξειν. ὑποκοριστικὸν δὲ τὸ τῆς Μυρρίνης ὄνομα παραγραπτέον. Σὺ δ᾽ ἀλλά.] ταῦτα ὁ Κινησίας προφέρει. διὸ καὶ αὐτῷ τὸ πρόσωπον παραγραπτέον. Διὰ χρόνου.] διὰ χρόνου διῃρημένως παρὰ τῷ Σουΐδᾳ γράφεται, καὶ ἑρμηνεύεται, μετὰ πολὺν χρόνον. τούτων τοίνυν ὁ νοῦς εἴη, μετὰ τὴν σὴν πολυχρόνιον ἀπουσίαν, ἐπεὶ τοσοῦτον χρόνον τῆς συνουσίας ἀπέσχες, νῦν μετ᾽ ἐμοῦ κατακλίθητι, καὶ κοιμοῦ. τινὲς μέντοι τὸ διὰ χρόνου ἑτέρως λαμβάνουσιν, ἀντὶ τοῦ, ὀλίγον χρόνον, κατ᾽ ὀλίγον χρόνον. ἄλλοι δὲ τὸ διαχρόνου μιᾷ λέξει γραφόμενον ἑρμηνεύουσι, ἐν τούτῳ, ἐν τοσούτῳ, ἐν τῷ μεταξὺ, κατὰ τοῦτον τὸν χρόνον. ὅπερ ἴσως οὐκ ἀπίθανον. Ὦ Μανῆ] Μανῆς, ὄνομα δούλου. ἐν τῇ κλητικῇ Μανῆ, ὡς Ἑρμῆ. Δράσειε τοῦτο.] ἐκ τῶν ἄνω προειρημένων, ἐν τῷ, Ἡ Πανός ἐστι ταὔλιον, δῆλον ὅτι καὶ νῦν, καὶ μέτρου χάριν οὕτω γραπτέον,

Δράσειε τοῦτο; Κι. ὅπου τὸ Πανὸς αὔλιον. ἢ τὸ Πανὸς σπήλιον.

CHR. Τεκνίδιον κακοῦ πατρός.] Adludit ad verſum Æſchyli ex Prometheo ſoluto puto, cùm enim Prometheus liberatorem ſuum Herculem cum arcu & ſagittis auxiliaturum ſibi vidiſſet, dixit, ἐχθροῦ πατρός μοι τοῦτο φίλτατον τέκνον. i. Hęc chara proles patris inuiſiſſimi. Plutarchus vitam Pompeii ab hoc Æſchuleo verſu ordiri voluit. Paulò poſt pro διατιθεῖς' quaſi ſit pro διατιθεῖσα lego vt in Veneta editione διατιθεῖς, & mox ἀπειρήκεσον ex trito ι, & σύ δ' ἀλλά non ἄλλα. Δράσω τοῦτο.] Lege vel bis τοῦτο, vt ſit τοῦθ' ὅπου &c. vel δράσω τοῦθ' ὅπου 'στὶ Πανὸς καλόν. Sed nihilominus obſcurus mihi eſt locus, ac neſcio an πανόσκαλον meliùs de quo Heſychius, niſi quod per ω effert τὸ σκῶλον. Mihi autem videtur innui antrum Panos.

B

Κι. Κάλλιστα δήπου λουσαμένη τῇ Κλεψύδρᾳ.
Μυ. Ἔπειτ' ὀμόσασα δῆτ' ἐπιορκήσω τάλαν;
Κι. Εἰς ἐμὲ τράποιτο. μηδὲν ὅρκου φροντίσῃς.
Μυ. Φέρε νῦν ἐνέγκω κλινίδιον νῷν. Κι. μηδαμῶς.
Ἀρκεῖ χαμαὶ νῷν. Μυ. μὰ τὸν Ἀπόλλω μή σ' ἐγὼ
Καίπερ τοιοῦτον ὄντα κατακλινῶ χαμαί.
Κι. Ἡ δὴ γυνὴ φιλεῖ με. δήλη 'στὶ καλῶς.
Μυ. Ἰδοὺ κατάκεισ' ἀνύσας τι. κἀγὼ 'κδύομαι C
Καίτοι τὸ δεῖνα ψίαθός ἐστ' ἐξοιστέα.
Κι. Ποία ψίαθος. μή μοί γε. Μυ. νὴ τὴν Ἄρτεμιν.
Αἰσχρὸν γὰρ ἐπὶ τόνου γε. Κι. δός μοι νῦν κῦσαι.
Μυ. Ἰδού. Κι. παπαιάξ. Μυ. ἧκε νῦν ταχέως πάνυ. D
Ἰδοὺ ψίαθος. κατάκεισο καὶ δὴ 'κδύομαι.
Καίτοι τὸ δεῖνα προσκεφάλαιον οὐκ ἔχεις.
Κι. Ἀλλ' οὐ δέομ' οὐδὲν ἔγωγε. Μυ. νὴ Δί' ἀλλ' ἐγώ.
Κι. Ἀλλ' ἤτοι τὸ πέος τόδ' Ἡρακλῆς ξενίζεται.

CIN. Rectè atque bellè ad Clepſydram fontem lauans.
MVR. Anpeierem vis inepte quæ iurauerim?
CIN. Depone curam hanc, iſte erit mecum labor.
MVR. Ibo afferamq́; culcitam nobis. CI *ſine,*
Humus ipſa nobis ſufficit. MV. *nullo modo*
Ne te reclinem quamlibet grandem ſolo.
CI. *Apparet hanc me pulchrè amare fœminam.*
C MV. *Eia recumbe, quæſo, donec exuor,*
Tamen ferenda neſcio vnde ſtragula.
CI. *Quæ ſtragula: haud quidem mihi.* MV. *attamen*
In pelle turpe eſt per Dianam. CI. *Da oſculum.*
D *MVR. Eccum.* CI. *Papaax, nunc adeſdum huc ocyus.*
MVR. En ſtragula, en nunc accubes, mox exuar
Sed nullus hic puluillus eſt adhuc tibi.
CI. *Nil certè opus nunc eſt mihi.* MV. *Certè eſt mihi.*
CI *Niſi mentula inſtar hoſpitis ſit Herculis,*

BISETVS. Τῇ κλεψύδρᾳ.] κλεψύδρα, ἡ πηγή, διὰ τὸ ποτὲ μὲν πλημμυρεῖν, ποτὲ δὲ ἐνδεῖν. Σ. καὶ, Κλεψύδρα κρήνη ἥτις τὸ πρότερον Ἐμπεδὼ προσηγορεύετο. ἔχει δὲ τὰς ῥύσεις ἀνατελλούσας εἰς τὸν Φαληρέα δῆμον. Ἡσύχιος. τὰ χείλη εἰς Σφῆκας οὕτω, Κλεψύδρα, κρήνη ἐν τῇ Ἀττικῇ, ἥτις Ἐμπεδὼ προσηγορεύετο. καὶ ἐν Ὄρνισι, Κλεψύδρα, κρήνη ἐν Ἀρείῳ. καὶ Κλεψύδρα, κρήνη ἐν Ἀκροπόλει. ἀφ' ἧς νῦν ὁ λόγος εἶναι φαίνεται. οὕτω δὲ ὠνόμασται ἀπὸ τῶν ἀρχομένων τῶν Ἐτησίων πληροῦσθαι. παυομένων δὲ, λήγει. ἀλλαχοῦ δ' ἄλλα σημαίνει. ἐνταῦθα δὲ παίζει, καὶ δηλῶν τὸ χέειν τὸ ἀνδρὸς αἰδοῖον οὕτω καλεῖσθαι δοκεῖ, ὅτε καὶ τὸ τοῦ κλεψύδρας δίκην ὑγρὸν [illegible] λίαν καὶ ἄνω διὰ πλειόνων προσφέρεται. Εἰς ἐμὲ τράποιτο.] δηλονότι ἡ ἐπιορκίας ἡ κατάρα, καὶ τιμωρία. Νῷν ἐνέγκω] τινὲς μετ' ἐρωτήσεως ταῦτα γράφουσι. Κατακλινῶ.] κατακλινῶ νῦν ἐνεργητικῶς ληπτέον, ἀντὶ τοῦ, ἐγὼ μηδαμῶς σε χαμαὶ κατακλίνειν ποιήσομαι, καίπερ ὄντα τοιοῦτον, τουτέστιν ἐμοῦ οὕτως ἐρῶντα, καὶ τῆς συνουσίας ἐπιθυμοῦντα. Καίτοι τὸ δεῖνα.] ὅτε τι δυσχερὲς μέλλομεν λέγειν, εἰώθαμεν τοῦτο προστάττειν ὡς μὴ εὐθυρρημονοῦντες. ψίαθος δὲ χαμεύνη, καὶ τὸ φυτὸν ἐξ οὗ πλέκεται ψίαθος. ὅθεν ψιάθια, τὰ ἐν τοῖς δικαστηρίοις ἐπὶ τῶν καθεδρῶν ἐπεστρωμένα. Ἡσύχιος. καὶ ὁ ψίαθος ἀρσενικῶς, καὶ ἡ ψίαθος θηλυκῶς λέγεται. Ἐπὶ τόνου] τόνος, τὰ κραββάτου τὰ σχοινία. Σ. ὅτι δὲ ταῦτα τείνεται, ὅτε ἐπιτείνεται πρὸς τὸ δέχεσθαι τὰ στρώματα, διὰ τοῦτο καλεῖται τόνος. κῦσαι δὲ, φιλῆσαι. ὅθεν κῦμα, τὸ φίλημα. ἧκε δὴ, ἐλθέ. καὶ δὴ 'κδύομαι, καὶ δὴ ἐκδύομαι. ταῦτα δὲ πάντα τοῦ Κινησίου τὴν ἀκράτειαν, καὶ περὶ τὰς συνουσίας ἀκολασίαν δηλοῖ. E Ἀλλ' ἦ.] ἄλλως, κατ' ἄλλο μέρος. κατ' ἄλλην χώραν, ἢ κατὰ τὴν προσήκουσαν ξενίζεται καὶ ἀποδημεῖ. ὁ νοῦς οὗτος, τὸ πέος οὐκ ἐν τῇ ἑαυτοῦ χώρᾳ ἐστὶν, ἀλλὰ ξενίζεται, καὶ ἀποδημεῖ. τουτέστιν οὐκ εἰσέρχεται εἰς τόπον, εἰς ὃν πρότερον εἴωθεν εἰσελθεῖν. γράφεται καὶ ἀλλ' ἤ, ἤγουν ἀλλὰ ὄντως. τὸ γὰρ ἦ ψιλούμενον, καὶ περισπώμενον σύνδεσμον δηλοῖ παραπληρωματικὸν ἴσον τῷ δή. καὶ ἦ, ἀληθῶς, ὄντως. Ἡσύχιος. στρόφιον δὲ, τὸ γυναικεῖον ζωνάριον στρογγύλον. Σ.

F

CHR. Τῇ κλεψύδρᾳ.] Clepſydra fons Athenis quæ prius dicta ἐμπεδὼ (puto qua ratione οὖδας dicitur ἔμπεδος) & ſub terram fertur viginti ſtadiis ab Acropoli. Sic autem vocatur, ait Sudas, quia interdum exundat, interdum verò deficit. ſed verecundè arbitror ludere Comicum ad virilem penem qui etiam dicitur κλέψυδρος, quia ὕδωρ κλέπτει vt dixit in Veſparum fabula. Αἰσχρὸν γὰρ ἐπὶ τόνου γε.] Vox τόνου auctore ſuda, etiam ſignificat G τοῦ κραββάτου τὰ σχοινία. Sed lege hic cum Veneta editione ἐπ' ἐπιτόνου. Eſt autem ἐπίτονος δέρμα ᾧ κατασφάλισται ὁ ἱστὸς (ſic enim lego apud Heſychium non τὸ ἱστίον) τῆς νεώς. Sudas ad hunc locum dixit γελοῖον ἐπὶ δέρματος, ὅμηρος ἐπίτονος βέβλητο.

Ἀλλά τοι τὸ πέος] ἀλλ' εἰ pro εἰ μὴ vel ἄρα. delendum autem puto τοι. Prouerbium est ἡρακλῆς ξενίζεται. de tardè venientibus dictum, quia qui hospitio accipiebant Herculem, multum temporis exspectabant donec satur fieret, nam erat πολυφάγος & ἀδηφάγος, & cui illud Theocriti competeret πεινᾶντι μὲν οὐδ' ἔπο κ' ἔνθοις. Ait igitur, Non opus est mihi puluinari, nisi mentula sit velut Hercules A hospitio acceptus & diu moraturus, quasi dicat, statim expediuero. Tamen existimo per hoc prouerbium innui, properandum esse neque moram trahendam, Quia vbi accipitur Hercules magnus comedo, eò non tardè veniendum. Quod autem ait ὦ χρύσιον, notandum est apud Hesychium sic etiam dici τὸ τῶν παίδων αἰδοῖον.

Ἀνίστασ' ἀναπήδησον. Μυ. ἤδη πάντ' ἔχω.
Κι. Ἅπαντα δῆτα; δεῦρό νυν ὦ χρύσιον.
Μυ. Τὸ στρόφιον ἤδη λύομαι. μέμνησό νυν.
Μή μ' ἐξαπατήσῃς τὰς περὶ τῶν διαλλαγῶν.
Κι. Νὴ Δί' ἀπολοίμην ἄρα. Μυ. σισύραν οὐκ ἔχεις;
Κι. Μὰ Δί' οὐ δέομαί γ' ἀλλὰ βινεῖν βούλομαι.
Μυ. Ἀμέλει ποιήσεις τοῦτο. ταχὺ γὰρ ἔρχομαι.
Κι. Ἄνθρωπος ἐπιτρίψει με διὰ τὰ στρώματα.
Μυ. Ἔπαιρε σαυτόν. Κι. ἀλλ' ἐπῆρται τουτό γε.
Μυ. Βούλει μυρίσω σε; Κι. μὰ τὸν Ἀπόλλω μή μέ γε,
Μυ. Νὴ τὴν Ἀφροδίτην ἤν τε βούλει γ' ἤν τε μή.
Κι. Εἴθ' ἐκχυθείη τὸ μύρον ὦ Ζεῦ δέσποτα.
Μυ. Πρότεινε δὴ τὴν χεῖρα κἀλείφου λαβών.
Κι. Οὐχ ἡδὺ τὸ μύρον μὰ τὸν Ἀπόλλω τουτογί.
Εἰ μὴ διατριπτικόν τι κοὐκ ὄζον γάμων.
Μυ. Τάλαιν' ἐγὼ τὸ ῥόδιον ἤνεγκον μύρον.
Κι. Ἀγαθόν. ἔα αὔτ' ὦ δαιμονία. Μυ. ληρεῖς ἔχων.
Κι. Κάκιστ' ἀπόλοιθ' ὁ πρῶτος ἑψήσας μύρον.
Μυ. Λαβὲ τόνδε τὸν ἀλάβαστρον. Κι. ἀλλ' ἕτερον ἔχω
Ἀλλ' ᾠζυρὰ κατάκεισο καὶ μή μοι φέρε
Μηδέν. Μυ. ποιήσω ταῦτα νὴ τὴν Ἄρτεμιν.
Ὑπολύομαί γ' οὖν. ἀλλ' ὅπως, ὦ φίλτατε
Σπονδὰς ποιεῖσθαι ψηφιεῖ. Κι. βουλεύσομαι.
Ἀπολώλεκέν με κἀπιτέτριφεν ἡ γυνή.
Τάτ' ἄλλα πάντα, κἀποδείρασ' οἴχεται.
Οἴμοι τί πάθω. τίνα βινήσω
Τῆς καλλίστης πασῶν ψευσθείς;
Πῶς ταύτην παιδοτροφήσω;
Ποῦ χηναλώπηξ;
Μισθωσόν μοι τὴν κύστην.

B *Exsurge, prosili.* MVR. *Omnia hic parata sunt.*
CIN. *An omnia inquis? huc ades mea aurea.*
MVR. Strophium resolue pectorale, tu modò
Nec falle me, nec fœderum obliuiscere.
CIN. *Aut Iuppiter me perdat.* MVR. *Haud mastrucam habes.*
CIN. *Nihil necesse est, sed libens coiuerim.*
MVR. Hoc ergo facies, quippe mox illuc eo.
C CIN. *Homo iste propter stragula hic me deteret.*
MVR. Te te parumper surrige. CIN. *arrectum hoc quidem est.*
MVR. Vin' vt te inungam? CIN. *per Iouem nullus velim.*
MVR. *Per Cyprin almam, seu velis seu non velis.*
D CIN. *O si unguen illud effluat Rex Iuppiter.*
MVR. Manum ergo porrige, accipe istud vnctui.
CIN. *Per Apollinem ista vnguenta non sunt suauia,*
Intrita ni sint, nuptiasq́ olentia.
MVR. Rhodium vnguen eheu mecum inepta detuli.
E CIN. *Bonum est, sed aliud mitte, sis.* MVR. *nugas agis.*
CIN. *vtinam perisset primus vnguentarius.*
MVR. Alabastrum age istud suaue. CIN. *sed habeo alterum,*
Tantùm supina accumbe, vah ne quidquam mihi
Adferre cura. MVR. *Hoc exsequar per Artemin,*
F *En calceos resoluo, at ô charissime*
Vide vt illa fiant fœdera. CIN. *animum aduertero,*
Hæc perdidit me, & prorsus extritum dedit
Mulier facessens, meq́ nudum excodicans.
Heu me miserum! quam permolam, vbi
Formosissima me decepit?
G *An cum puero hanc ego tollam?*
Volpanser heus tu,
vuluam mi nunc conduce.

BISETVS. Ἄνθρωπος.] ὁ νοῦς ἐστὶ, ἡ γυνὴ αὕτη ἀπολέσει με διὰ τὰ στρώματα. καὶ γὰρ τότε μὲν στρωμαφάλαιον, τότε δὲ ψίαθον, σισύραν, ἢ ἄλλο τι τῶν χρημάτων ἐνέγκασθαι προφασιζομένη, καιρὸν ἀναβάλλεται, καὶ ἐπὶ μηκύνει, καί με τὸ Ἀφροδίτης ἔργον, οὗπερ ἐς σφόδρα ἐπιθυμῶ, ἀποτελεῖν ἐμποδίζει. Σημειωτέον δὲ τὸ ἄνθρωπος νῦν θηλυκῶς, ἀντὶ τοῦ γυνὴ λαμβάνεσθαι, ὡς καὶ παρὰ Διονυσίῳ τῷ Ἁλικαρνασεῖ τῆς ἀρχαιολογίας Ῥωμαϊκῆς πρώτῳ. Χρόνου δὲ προϊόντος, ὡς πολλὴν ζήτησιν εἶναι τῆς γυναικὸς ὑπὸ τῶν Λατίνων γινομένην, καὶ δι' αἰτίας ὄντα παρὰ τῷ πλήθει τὸν Ἀσκάνιον, ὡς ἀνῃρηκότα τὴν παιδίσκην. φράζει τῷ δήμῳ τὸ πρᾶγμα, καὶ τὴν ἄνθρωπον ἄγει. καὶ πάλιν, ἐκ παντὸς ὥρμητο τρόπου τὴν ἄνθρωπον ἀπολέσαι. Ἐπῆρται τοῦτό γε.] τοῦτο τὸ πέος δηλαδὴ ἀνώρθωται, ἔστυκε. Διατριπτικόν.] παρὰ τὸ διατρίβειν, καὶ ἀναβάλλεσθαι λέλεκται, ἀπὸ τῆς διατριβῆς γάμου, καὶ βραδυτῆτος. ἢ ὅτι ἐπιτριβόμενα ἔνια τῶν μύρων ἡδίω γίνεται. ἅμα δὲ καὶ πρὸς τὴν διατριβήν. Σ. ῥόδιον δὲ μύρον καλεῖ, ἢ τὸ ἐκ τῶν ῥόδων, ἢ τὸ ἐκ τῆς Ῥόδου νήσου. Ἐψάλας.] ἔψαεν. ἔψησε. καὶ ψᾶν ταὐτό. καὶ τῷ ἐπιπλάττειν ἀντίκειται, νῦν δὲ τὸ συντιθέναι, καὶ κυκᾶν, ἤτοι μίξει. καὶ ἑψήσει παρασκευάζειν δηλοῖ. Τὸν ἀλάβαστρον.] τοῦ μύρου τὸ ἄγγος λίθινον, λαβὰς οὐκ ἔχον. Σ. ὦ ζυρά. τὸ πλῆρες. ὦ οἰζυρά. ὦ τάλαινα. ὦ ἀθλία. Ἀλλ' ὅπως.] δηλονότι ὅρα, σκέπτου, ὅπως σπονδὰς ψηφίσῃ ποιήσασθαι. Ἀπόλωλεν.] ὁ Κινησίας ὑπὸ τῆς γυναικὸς καταλειφθεὶς ἐνταῦθα μέμφεται. αὐτὴ γὰρ μετὰ τούσδε τοὺς λόγους,

Ὑπολύομαί γ' οὖν, καὶ τὰ ἑξῆς,

τὸν ἄνδρα ἐστυκότα ψευσαμένη ἀπέλιπε. Κἀπιτέτριφεν.] καὶ ἐπιτέτριφεν. τάτ' ἄλλα πάντα, καὶ τἄλλα πάντα. καὶ ἀπεστέρησέ με ἀπελθοῦσα. τοῦτο δὲ κακέμφατόν τι ἔχει. ψευσθεὶς δὲ, ἀποτυχὼν, τῆς ἐλπίδος ἁμαρτὼν, καὶ τὴν ἐπιθυμίαν οὐκ ἀποτελέσας. Ταύτην δὲ παιδοτροφήσω, τὴν ψωλὴν δεικνύων τοῦτο λέγει. καὶ ἐπὶ παρεπιχαρῆ. ὁ δὲ νοῦς ἐστι. ὑπὸ τῆς ἐμῆς γυναικὸς ἀπατηθεὶς τίνι ἄλλῃ συνεῖναι δυνηθείην, ὅπως τὴν Ἀφροδίτης

A ἐπιθυμίαν παύσω; τοῦτο δὲ κωμικώτερον, καὶ ἐμφατικώτερον καλεῖ τῆς ψωλῆς παιδοτροφίαν. παιδοτροφήσω δὲ ὡς παῖδα θρέψω. τουτέστι ταύτῃ ὡς παιδὶ τροφὴν παρέξω. Ποῦ χηναλώπηξ.] χηναλώπηξ εἶδος ὀρνέου. οὕτω δὲ καὶ ὁ Λυσίστρατος ἐλέγετο, ὃς ἐπὶ μαλακίᾳ διεβέβλητο, ἦν δὲ πένης, καὶ κυβευτὴς ἐν ἀγορᾷ Χολαργέων. Χολαργεὺς δὲ, δῆμος τῆς Ἀττικῆς. Σ. Τὴν κύστιν.] ἀντὶ τοῦ, τὸν κύσθον, τουτέστιν αἰδοῖον γυναικεῖον. οἱ δὲ κύστιν χάσκουσι. καὶ τὴν οὐρήθραν, τὸ ἐφήβαιον, τὸ ὑπογάστριον. τὴν κοιλίαν, τὴν φῦσαν οὕτω καλοῦσιν. εἴρηται δὲ B φῦσα ἀπὸ τοῦ πάχεσιν πεφυκέναι.

CHR. Ἄνθρωπος ἐπιλείψει.] Poſſit aliquis putare hæc à Myrrina dici, vt ἄνθρωπον de ſuo viro dicat, ſed qui conſiderabit Heſychii verba quibus apud Laconas fœminam propriè vocari ἄνθρωπον conſtat, deinde quæ poſtea dicuntur ab ipſo Cineſia (vt puto) ἐπιτέτριφέ μ' ἡ γυνὴ, ſententiam mutabit neque Cineſiæ perſonam Myrrinæ perſona. Εἰ μὴ διατριπτικόν.] Vel propter moram C & tarditatem qua prudens vtitur coniux Myrrina, vnguentum illud vocat διατριπτικὸν, vel quia trita vnguenta ſunt ſuauiora. Notandum eſt autem per vnguentum Rhodium, adluſiſſe videri Comicum ad μόριον τῆς γυναικός, quia apud Mitylenæos ῥόδον & ῥοδωνιὰν ſic vocent, aliquando τὸ τοῦ ἀνδρὸς teſte Heſychio, vt etiam vocatur μύρτος τὸ γυναικεῖον. Ὑπολύομαί γ' οὖν.] Puto eſſe calceos demere, vt ὑποδύομαι contrà, facilis lapſus τοῦ Δ. & D τοῦ Λ. vt ne ſequaris editiones quæ habent ὑποδύομαι. Ποῦ χηναλώπηξ.] Species eſt auis. Hoc nomine vocatus eſt Lyſiſtratus mollis homo, pauper & alcator ἐν ἀγορᾷ Χολαργέων. nec id ſolum ſed Colax & adulator: Alij Theagenem dicunt, vtcr vter fuerit, ſiue Lyſiſtratus, ſiue Theagenes, certè artem exercuit leoniam.

E

ΧΟΡΟΣ ΓΕΡΟΝΤΩΝ.

Κινησίας.

Χο.Γε. Ἐν δεινῷ γ' ὦ δύστηνε κακῷ
Τείρει ψυχὴν ἐξαπατηθείς.
Κἄγωγ' οἰκτείρω σ'. αἰαῖ.
Ποῖος γὰρ ἂν ἢ νεφρὸς ἀντίσχοι;
Ποία ψυχή; ποῖοι δ' ὄρχεις;
Ποία δ' ὀσφῦς; ποῖος δ' ὄρρος
Κατατεινόμενος
Καὶ μὴ κινῶν τοὺς ὄρθρους.
Κι. Ὦ Ζεῦ δεινῶν ἀντισπασμῶν.
Χο.Γε. Ταυτί μέντοι νυνί σ' ἐποίη-
σ' ἡ παμβδελυρὰ καὶ παμμυσαρά.
Κι. Μὰ Δί' ἀλλὰ φίλη καὶ παγγλυκερά.
Χο.Γε. Ποία γλυκερά; μιαρὰ μιαρά.
Δῆτ' ὦ Ζεῦ, ὦ Ζεῦ.
Εἴθ' αὐτὴν ὥσπερ τοὺς θωμοὺς
Μεγάλῳ τυφῷ καὶ πρηστῆρι
Ξυστρέψας καὶ ξυγγογγυλίσας
Οἴχοιο φέρων. εἶτα μεθείης.

CHORVS SENVM.

Cineſias.

CH. S. Magno infelix angore animus
Tibi deceptus nunc cruciatur.
Miſeroŕq; tuam ſortem, heu heu
F *Quis enim iſtud ferre vien poſſit?*
Quæ mens? quod pectus? qui teſtes?
Quæ vis lumborum? qui penis
Ita diſtentus?
Atque in lucem productus.
CIN. *O tormina dira reuulſiua.*
CH. S. *Scilicet horum cauſa malorum eſt*
Mulier ſcelerata atque nefanda.
CIN. *Sed amica mihi totaq́; dulcis.*
G CH. *Qui dulcis? at execranda, mala.*
O diuûm rector
Tu fulminei turbine venti
Illam contorquens atque rotans
Sublime feras & agas, deinde

Ἡ δ' φέροιτ' αὖ πάλιν εἰς τὴν γῆν.
Κᾆτ' ἐξαίφνης
Περὶ τὴν ψωλὴν περιβαίη

A Mittat, illa in terram redeat
Atque subinde
Curtum penem undiq; fraxet.

BISETVS. Ἐν δεινοῖς.] ὁ τῶν γερόντων χορὸς τὴν Κινησίου ὑπὸ τῆς γυναικὸς παρὰ γνώμην καλεισφθέντος τύχην, καὶ τὴν ἀπροσδόκητον ἐλπισθείσης συνουσίας ἀποτυχίαν οἰκτείρει. τείρει δή, Ἀττικῶς, ἀντὶ τοῦ τείρῃ. τείρομαι, καταπονοῦμαι, τιμωροῦμαι. Ποία ψυχή.] τίς ἐκ ἀπεθάνας χαλεπώτερον οἴονται, ποία ψωλή; ψωλὴ B δὲ, τὸ ἀνδρὸς αἰδοῖον. ὁ νοῦς. διὰ ταύτην συνουσίας ἀνυπόστατον ἐπιθυμίαν, τίς ποτε τοῖς σπασμοῖς, καὶ τετάνοις τοιούτοις, καὶ τοσούτοις, οἵοις ὁ Κινησίας νῦν ὑπὸ τῆς γυναικὸς ψευσθεὶς διαρρήγνυται, ῥᾳδίως ἂν ἀντέχοι; τίς οὐ διαρραγείη ἀντισχεῖν δὲ, ἀπομεῖναι. Σ. Ποία δ' ὀσφύς.] ὀσφύς, ὁ παρὰ πλευρὸν διάκενος τόπος. Ἡσύχ. ἄλλως. ὀσφύς, τὰ πλησίον τοῦ γλουτοῦ ἢ ἡ ῥάχις. ἢ ἡ ψόα, ὡς μὲν Ἀριστοτέλης ἡ ἴση πρὸς τὰ ἄνω ἐμπεφυκυῖα, ἰσχύς τις οὖσα. ὡς δὲ Ἀπολλόδωρος, οἱονεὶ ὀστοφυὴς οὖσα. ὀστώδης γάρ ἐστιν. Σ. C Ὄρρος.] ὁ λεγόμενος ταῦρος, τὸ μεταξὺ τῶν διδύμων. Σ. παρὰ δὲ τῷ Ἡσυχίῳ, ὄρρος ἑρμηνεύεται ἡ τράμις. Καὶ μὴ κινῶν τοὺς ὄρθρους.] τί τοῦτο βούλεται σημαίνειν, οὐ δῆλον. πλὴν κακέμφατόν τι αἰνιγματικῶς νοεῖν φαίνεται. ὄρθρος, ὁ μικρὸν πρὸ τῆς τοῦ ἡλίου φαύσεως καιρός. παρὰ τὸ ὄρω, ὄρσω λεγόμενος, ἢ παρὰ τὸ τοὺς ἀνθρώπους εἰς ἔργα ἐγείρειν, καὶ ὀρθοῦν. αὐτὸς δὲ ὁ καιρὸς τῇ Ἀφροδίτῃ τερπνότατος, καὶ πρὸς τὰς συνουσίας ἐπιτηδειότατος, διὸ καὶ ἐν τοῖς ἑξῆς, ὁ τῶν γερόντων χορὸς τοῖς Ἀθηναίοις λέγει, D

Ἡ που πρὸς ὄρθρον σπασμὸς ὑμᾶς λαμβάνει;

ἴσως οὖν, καὶ νῦν τοὺς ὄρθρους τροπικῶς, καὶ ἀλληγορικῶς ὁ ποιητὴς καλεῖν δοκεῖ, αὐτὰς τὰς γυναῖκας, τὰς περὶ τὸν ὄρθρον κινουμένας. τίς οὖν (φησὶν) ἀντίσχοι τούτοις τοῖς σπασμοῖς, καὶ τετάνοις, μὴ ἔχων ὅπου τὴν τῆς ἐπιθυμίας κίνησιν κινεῖν, καὶ ἀσκεῖν δύναιτο. Ἄλλως. ἴσως ἐν τούτῳ παίζει πρὸς καλούμενον ὄρθιον νόμον, ἤγουν τρόπον ἐκεῖνον ᾠδῆς εἰς πόλεμον ἐρεθιστικόν, αἰνιττόμενος τὴν ὀρθρινὴν ἀφροδισιακὴν ἔντευξιν, καὶ συμπλοκήν. περὶ δὲ τῆς τοῦδε τοῦ ὀρθίου νόμου ἐνεργείας, καὶ δυνάμεως, E οὕτω παρὰ τῷ Εὐσταθίῳ γέγραπται. Τιμόθεος οὖν ὄρθιον ᾄσας, τοσοῦτο τὸν Ἀλέξανδρον ἄρεος ἔπλησεν, ὡς εἰς τὰ ὅπλα εὐθὺς ἐκεῖνον ἀναπηδῆσαι. Καὶ Σουΐδας, ἐν τῷ Τιμόθεος, ταῦτα γράφει. Τιμόθεος γὰρ ὁ αὐλητὴς ἔτι πρόσθεν. ὅν ποτε αὐλοῦντα λέγουσι, τὸν Ἀθηναῖος τὸν ὄρθιον νόμον ἐπικαλούμενον, ὡς τοσόνδε ἐκπλῆξαι τὸν Ἀλέξανδρον τοῖς μέλεσιν, ὥστε μεταξὺ ἀκούσαντα, ἀναΐξαι ἐπὶ τὰ ὅπλα. τὸ δὲ φάναι, ὅτι τοιαῦτα χρὴ εἶναι, τὰ βασιλικὰ αὐλήματα. Θωμεὺς.] σωρεὺς ξύλων. θωμοὶ δὲ λέγονται καὶ οἱ τῶν πυρῶν, καὶ τῶν ἀχύρων σωροί. τυφὼς δὲ, ἡ ἐξ ἀναθυμιάσεως τῆς γῆς συστροφὴ πρὶν ἐκπυρωθῆναι. Σ. πρηστὴρ δὲ, σφοδρὸς ἄνεμος, πῦρ ἀπ' οὐρανοῦ, ἢ νέφος. ξυγγογγυλίσας δὲ, μεταστρέψας, ξυμμεταστρέψας, ἢ γογγύλως διαλωμένας ῥίψας.

CHR. Ποῖος γὰρ ἂν ἢ νέφρος ἀντίσχοι.] Aristoph. Auibus dixit ἢ pro εἰ & in hac tabula, ἢ δεινέτις supra, est autem per synæresin vel crasin vt etiam habes in Vespis, ἆρα δεινὸς ἢ τότε. Sunt autem C νεφροὶ Rienes vel Nefrundines, εἰς οὓς νέφεται τὸ οὖρον. Sed & νεφροὶ sunt λογισμοί, ἐπεὶ τὰς ἀφροδισίους ὀρέξεις οἱ νεφροὶ διεγείρουσι, ἐντεῦθεν κινοῦνται τῆς ἐπιθυμίας οἱ λογισμοί. Cæterùm ἀντίσχοι est ὑπομεῖναι. Ποῖος δ' ἂν ὄρρος] Legerem propter metrum ποῖος δ' ὄρρος, Est autem ὄρρος, quæ dicitur τράμις vel ταῦρος ὁ μεταξὺ τῶν διδύμων. Et κατατεινόμενος est μακρότητα παρέχων. Καὶ μὴ κινῶν τοὺς ὄρθρους.] Nescio quid sit; Quid si legas καὶ μὴ κινῶν τοὺς ὄρθρους? quasi producant noctes ista vropygis. D Dicitur autem ὄρθρος & ὄρθρον. Reuocabo querelam imperitorum antiquam, Corruptus est locus, quem sanare non est opis meæ præsentis, tantum hoc addam, postea huc fortassis respicere, quòd ait πρὸς ὄρθρον σπασμὸς ὑμᾶς λαμβάνει. Ὥσπερ τὲς θωμοὺς] Acerui sunt lignorum vel spicarum, τυφὼς autem est συστροφὴ ἐξ ἀναθυμιάσεως τῆς γῆς. Hæc apud Sudam repetiuntur, non alia mente quam vt locum hunc exponant. Περὶ τὴν ψωλήν.] Perstat in Metaphora, nam ψωλὸς est titio vel torris: E huc autem adludit cùm ait ψωλήν, est etiam ψωλὸς & ἀπεσκολυμμένος, ὁ λεπτόδερμος καὶ περιτετμημένος.

ΚΗΡΥΞ ΛΑΚΕΔΑΙΜΟΝΙΩΝ,

Πρόβουλος, Ἀθηναῖος.

Κη. Πᾶ τᾶν Ἀσανᾶν ἐστιν γερωχία
Ἢ τοὶ πρυτάνιες. λῶ τι μυθίξαι νέον.
Πρ. Σὺ δ' εἶ τίς; πότερον ἄνθρωπος ἢ Κονίσαλος.
Κη. Κῆρυξ ἐγὼν ὦ κυρσάνιε ναὶ τὼ σιὼ
Ἔμολον ἀπὸ Σπάρτας περὶ τᾶν διαλλαγᾶν.
Πρ. Κἄπειτα δόρυ δῆθ' ὑπὸ μάλης ἥκεις ἔχων;
Κη. Οὐ τὸν Δί' οὐκ ἔγωγα. Πρ. ποῖ μεταστρέφει;

CADVCEATOR LACED. PRObulus, Atheniensis.

F

CAD. VBi est Senatus, Principésve qui regunt
Hanc vrbem Athenas, rem nouam fari volo.
PROB. verùm quis es tu, homóne es an Conissalus
CAD. Caduceator, ô puer, sum per deos
G Sparta profectus Pacis ergo & fœderum.
PR. Hastile, credo, subter axilla ferens.
CAD. Minimè, Iouem altum testor. PR. Ecquò verteris?

τί δὴ προβάλλει τὴν χλαμύδ᾽, ἢ βουβωνιᾷς
Ὑπὸ τῆς ὁδοῦ. Κη. πάλαι ὄρζα ταὶ τὰ Κάστορος
Ἄνθρωπος. Πρ. ἀλλ᾽ ἔστυκας ὦ μιαρώτατε.
Κη. Οὐ τὸν Δί᾽ οὐκ ἔγωγα. μὴ δ᾽ αὖ πλαδδίη.
Πρ. Τί δ᾽ ἐστί σοι τοδί. Κη. σκυτάλα Λακωνικά.
Πρ. Εἴπερ γε χ᾽ αὕτη ᾽στι σκυτάλα Λακωνική.
Ἀλλ᾽ ὡς πρὸς εἰδότα με σὺ τἀληθῆ λέγε.
Τί τὰ πράγμαθ᾽ ὑμῖν ἐστι τἀν Λακεδαίμονι;
Κη. Ὀρσὰ Λακεδαίμων πᾶα, καὶ τοὶ σύμμαχοι
Ἅπαντες ἐστύκαντι. πελλάνας δὲ δεῖ.
Πρ. Ἀπὸ τοῦ δὲ τουτὶ τὸ κακὸν ὑμῖν ἔπεσεν.
Ἀπὸ Πανός; Κη. οὐκ. ἀλλ᾽ ἀρχὰ μὲν οἰῶ Λαμπιτώ.
Ἔπειτα δ᾽ ἄλλαι ταὶ κατὰ Σπάρταν ἅμα
Γυναῖκες ἅπερ ἀπὸ μιᾶς ὑσπλάγιδος
Ἀπήλαον τὼς ἄνδρας ἀπὸ τῶν ὑσσάκων.
Πρ. Πῶς οὖν ἔχετε; Κη. μογίομες. αἱ γὰρ ταὶ πόλιν
Ἅπερ λυχνοφορίοντες ἀποκεκύφαμες.
Ταὶ γὰρ γυναῖκες οὐδὲ τῶ μύρτω θιγῆν
Ἐῶντι, πρὶν ἅπαντες ἐξ ἑνὸς λόγω
Σπονδὰς ποιησόμεθα ποττὰν Ἑλλάδα.
Ἀθην. Τουτὶ τὸ πρᾶγμα πανταχόθεν ξυνομώμοται
Ὑπὸ τῶν γυναικῶν ἄρτι νῦν μανθάνω.
Ἀλλ᾽ ὡς τάχιστα φράζε περὶ διαλλαγῶν
Αὐτοκράτορας πρέσβεις πέμπειν ἐνθαδί.
Ἐγὼ δ᾽ ἑτέρους ἐνθένδε τῇ βουλῇ φράσω
Πρέσβεις ἑλέσθαι, τὸ πέος ἐπιδείξας τοδί.
Κη. Πωτάομαι: κράτιστα γὰρ πάντα λέγεις.

A *Aut quò ſagum prætendis? an labor viâ*
Tibi inguen inflat. CAD. *Iamdiu ecaſtor homo*
Turgeſcit ardens. PROB. *at ſceleſte & arrigis.*
CAD. *Non certè ego, ah ne rurſus accedas propè.*
PR. *Quid hic habes?* CAD. *Laconicam Scytalam puta.*
B PROB. *Scytala iſte ramus ſi tamen Laconica eſt:*
Mihi vt ſcienti vera nunc ediſſere.
Quis eſt apud vos publicæ ſtatus rei?
CAD. *Arrecta tota eſt Sparta, neruus omnibus*
Socijs rigore tenditur, Pallena opus eſt.
C PROB. *Quis ergo vobis iſtud innexit mali?*
A Pane credo eſt. CAD. *Lampito princeps, puto*
Hoc fecit, vnà plurimaq; fœmina
Spartana in vrbe quæ viros ab Engijs
Vnà expulerunt miſſione carcerum.
PR. *Quid facitis ergo?* CAD. *vrgemur anxitudine,*
D *Totam per vrbem cernui ocquiniſcimus*
Vt qui lucernas præferunt: nam fœmina
Nos horto abarcent, donec armis deſtitis
Coeat in vnum fœdus tota Græcia.
ATH. *Hacpropter ergo vbique coniurauerant*
E *vno ordine iſtud fœminæ, iam intelligo.*
Sed iam faceſſe, dic ſtatim legent viros
Ius ſummum habentes, fœdera hæc qui ſanciant,
Alios Senatui ipſe dicam vt eligat
Hinc feciales, hoc rutabulum indicans.
CH. M. *Læta efferor, nam dicis omnino optima.*
F

BISETVS. Περὶ τᾶν.] ὁ τῶν Λακεδαιμονίων κῆρυξ Ἀθήναζε μολών, τὴν τῶν Λακωνικῶν πραγμάτων κατάστασιν τοῖς Ἀθηναίοις δηλοῖ. Λάκων δὲ Λακωνικῶς λαλεῖ. ὅθεν περὶ τᾶν Ἀσανᾶν, ἀντὶ τοῦ ὅπου ἐστὶν ἡ τῶν Ἀθηνῶν, ἤγουν τῶν Ἀθηναίων γερουσία; Γερωχία.] ὥσπερ ἡ λέξις καλῶς ἔχει, ἔστι τῆς Λακωνικῆς διαλέκτου ἡ φράσις. παρὰ δὲ τῷ Ἡσυχίῳ γέγραπται γερωσία, πρεσβυτέριον παρ᾽ ἤθεσι γερόντων. τινὲς δέ, ἐν τῇ γερουσίᾳ χρόνον τινὰ οἴονται. ὅπερ ἀξιόπιστον. λαβὲ τὸ μυθίξαι νέον. ἐθέλω νέον τι μυθίζειν, μυθίζεσθαι, λέγειν. Κονίσαλος.] λέγεται καὶ κονίσαλος, ὁ κονιορτός. ὁ Κονίσαλος δαίμων Πριαπώδης, ἐκ τοῦ μὴ ὀκνεῖν, καὶ ἐπὶ κόνεως μίγνυσθαι. Σ. καὶ κονίσαλος, σκίρτησις σατυρική, ἢ τῶν ἐντεταμένων τὰ αἰδοῖα. Ἡσύχιος. σὺ δὲ τίς [illegible] ἐστιν τὸ ῥῆμα ἐπ᾽, ὅπερ μάτρονα περὶ δ᾽ ἴχθαι.

CHR. Γερωχία.] Lege ἁ γερωχία, teſte Heſychio & γερωνία & γερωττία dicitur apud Laconas qui γεροάκτας vocabant τοὺς δημάρχους. Sed quid ſit γερουσία apud Spartanos, teſtantur & Demoſthenes εἰς λεπτίνην, & Ariſtoteles 2. libr. Politic. certè ſummus magiſtratus. Ἡ Κονίσαλος.] Deos minorum gentium vt Priapos ſic vocabant ἐκ τοῦ μὴ ὀκνεῖν καὶ ἐπὶ κόνεως μίγνυσθαι. ſanè Coniſſalus & L Orthanas Dij erant Athenis quales Priapi Latinis, de quibus Strabo lib. XIII. Geogr. & Athenæus lib. x. meminere. Apud Heſychium mendoſos arguo codices qui habent ὀρσοθανὰς, legendum enim ſuſpicor ὀρθάνης vel ὀρθάνας. Vocem autem

κοννίσαλον dicit eſſe ſaltationem ſatyricam, atque adeò ἐντεταμένον τὰ αἰδοῖα, vt Orthophallica intelligas. Ibi Heſychius etiam mendoſus (vt obiter id doceam) videtur voce κόννις, ait enim κόννις αὐλητής. Niſi inſanum in modum fallor, legendum eſt Κόννας αὐλητὴς vt ſit Connus tibicen, de quo Cicero in erudita & verecunda ad Pætum epiſtola. Initio huius verſus legendum cenſeo σὺ δὲ τίς; non σὺ δ᾽ ἄν.

BISETVS. Ὦ κυρσάνιε.] ἀντὶ τοῦ, ὦ νεανία, ὦ ἔφηβε, ἢ εὐτελέστατε. κύρσος γὰρ εὐτελὲς λάχανον. κυρσανίους δὲ καλοῦσιν οἱ Λάκωνες τὰ μειράκια, καὶ τοὺς εὐτελεῖς ἀνθρώπους. Σ. ὑπὸ μάλης δὲ ὑπὸ μασχάλης. καὶ μάλη, χλαῖνα, ὅθεν καὶ ὑπὸ μάλης τι ἔχειν, τουτέστιν ἀποκρύπτειν. ὅπερ τῷ δὲ τῷ τόπῳ μᾶλλον συναρμόζει. Ποῖ μεταστρέφει.] ὁ Πρόβουλος ταῦτα λέγει. διὸ καὶ αὐτοῦ τὸ πρόσωπον παραγραπτέον. βουβωνιᾷς δὲ, περὶ τὸν βουβῶνα νοσεῖς. βουβωνιᾶν, τοὺς βουβῶνας φλεγμαίνειν. καὶ βουβὼν, τὸ περὶ τοὺς βουβῶνας μετὰ φλεγμονῆς οἴδημα, καὶ [illegible]. Ὀργᾷ πάλαι.] μέτεισι χάριν ταῦτα οὕτω γραπτέον. ὀργᾷ πάλαι γὰρ ὁ Κάστορα ἄνθρωπος. ἀλλ᾽ ὁ κῆρυξ ὡς περὶ τρίτου τινὸς προσώπου λαλῶν, ταῦτα περὶ ἑαυτοῦ νοεῖ, καὶ λέγει. ὀργᾷν δὲ, τὸ ἐπιτεταμένως ἐπιθυμεῖν, ὀρεκτικῶς ἔχειν. ἀπὸ τοῦ ὀρέγω κατὰ συγκοπήν. ἐστύκας, σπασμὸν καὶ τέτανον ἔχεις. Πλαδδίῃ.] πλάζῃ, πλανᾷ. παρὰ τὸ πλαδδίεσθαι Λακωνικὸν ῥῆμα, ὅπερ, εἰ καλῶς ἔχει ἡ γραφὴ, τὸ πλανᾶσθαι, ψεύδεσθαι, καὶ ἀπατᾶσθαι δηλοῖ. ἐν τοῖς ἄνω πλαδδιῶν, ἀντὶ τοῦ πλαδδιεῖν, ἤγουν πλανᾷν, καὶ ἀπατᾷν εἰδόμενος. Σκυτάλα Λακωνικά.] περὶ δὲ τῆς σκυτάλης ἐν Ὄρνισι διὰ πλειόνων προείρηται. Εἴπερ γε.] ὁ Πρόβουλος πρὸς τὸν Λακωνικὸν κήρυκα, ταῦτα λέγει, καὶ ζητεῖ ἐν ποίᾳ καταστάσει, καὶ τύχῃ ἐστὶ τὰ ἐν Λακεδαίμονι πράγματα. Ὄρσα.] εἴπερ ἡ γραφὴ καλῶς ἔχει, ὄρσα Δωρικῶς εἴρηται ἄνευ αὐξήσεως, καὶ τοῦ ε τραπέντος εἰς α, ὡς ἐν τοῖς γα, αἶκα, ἀντὶ τοῦ γε, αἴκε. ἀπὸ τοῦ ὄρω, οὗ ὁ μέλλων ὀρῶ, καὶ ὄρσω. ὅθεν ἀόρ. α. ὦρσα. ὦρσας, ὦρσε. ὄρσα δὲ ἐνταῦθα παθητικὴν ἔχει σημασίαν, ἀντὶ τοῦ διεκινήθη, ἐταράχθη, παρωρμήθη. πᾶα δὲ, καὶ τοῦτο Λακωνικὸν, ὡς μῶα, ἀντὶ τοῦ πᾶσα, καὶ Μοῦσα. Πελλάνας δὲ δεῖ.] Πελλήνης. Πελλήνη δὲ κατὰ τὸν Στέφανον ἐν τῷ περὶ πόλεων, πόλις ἐστὶν Ἀχαΐας. καὶ κώμη. ὅθεν καὶ Πελληνικαὶ χλαῖναι, ἃς ἔπαθλα ἐτίθεσαν ἐν τοῖς ἐκεῖ ἀγῶσιν, ὡς Εὐστάθιός φησι. καὶ αἱ Πελληνικαὶ χλαῖναι, ὡς γράφει Πολυδεύκης, ἦσαν εὐδόκιμοι, ὡς καὶ τοῖς νικῶσιν ἆθλον δίδοσθαι. τινὲς δὲ ταῦτα νομίζουσιν ἀλληγορικῶς εἰρῆσθαι. ὅτι γὰρ αἱ Πελληνικαὶ χλαῖναι, μαλλωταὶ καὶ τετριχώδεις, καὶ δασεῖαι διὰ τὴν τριχῶν δασύτητα ἦσαν, διὰ τοῦτο νῦν τὸ γυναικεῖον αἰδοῖον αἰνιγματικῶς, διὰ τὴν περὶ αὐτὸ τρίχωσιν πεφυκυῖαν τοιῶσδε λέγουσιν. ὅπερ καὶ δῆλον ἐκ τῆς ἑπομένης λέξεως, ἐστύκαντι, οἱ γὰρ τοιαύτην τάσιν, καὶ σπασμὸν ἔχοντες, γυναικὸς χρείαν ἔχουσιν. ὅπως ἡ αὐτῶν ἐπιθυμία, καὶ στύμα παύσηται. καὶ δὴ τοῦτο οὐκ ἀπίθανον. Ἀπὸ Πανός;] παίζει πρὸς τὸ θρυλλούμενον, Πανικὸς φόβος, περὶ οὗ Παυσανίας ἐν τοῖς Φωκικοῖς οὕτω γράφει, Ἐν δὲ τῇ νυκτὶ φόβος σφίσιν ἐμπίπτει Πανικός. τὰ γὰρ ἀπὸ αἰτίας οὐδεμιᾶς δείματα ἐκ τούτου φασὶ γίνεσθαι. Ἀλλ᾽ ἀρχά.] τούτου τοῦ κακοῦ, ὡς οἴω, ὡς οἶμαι, ὡς νομίζω, ἡ Λαμπιτὼ ἡμῖν ἀρχὴ ἐγένετο. Ὑσπλάτιδος.] ὑσπλήτιδος. ὑσπλᾶτις, εἴτε ὑσπλῆτις ταυτὸ τῷ ὕσπληγξ, ὕσπληγγος. ὕσπληγξ δέ ἐστι κατὰ τὸν Πολυδεύκην ἐστὶν ὅθεν οἱ ἵπποι ἀφίενται. ὃ καὶ ἄφεσις, καὶ γραμμὴ, καὶ βαλβὶς καλεῖται. λέγεται δὲ καὶ ἀφετηρία. ἀπὸ μιᾶς δὲ ὑσπλάτιδος ἐστὶ μεταφορικῶς ληπτέον, ἀντὶ τοῦ ἀπὸ μιᾶς γνώμης, ὡς ἀπὸ μιᾶς ψήφου, καὶ μιᾶς γνώμης. ὁμοφρόνως, ὁμοθυμαδόν. ἡ δὲ μεταφορὰ ἀπὸ τῶν ἵππων ἐν ἀγῶσιν, ὅταν οἱ ἀγωνοθέται πάντας τοὺς ἵππους, καὶ τοὺς ἐπιβάτας κατὰ τὸν αὐτὸν χρόνον, ἐκ τῆς αὐτῆς ἀφετηρίας τὸ σημεῖον τοῦ δρόμου δόντες ἀφιᾶσιν. τὸ δὲ μέγα ἐτυμολογικὸν, περὶ τῆς δὲ τῆς λέξεως ταῦτα γράφει, Ὕσπληγξ, θραγέλιον, ἀφετηρία, βούκεντρον, ἡ μύωψ, ὁ πλήσσων τοὺς βοῦς. Ὕσπληγξ οὖν λέγεται παρὰ τὸ ἀπὸ τῶν τριχῶν τῶν ὑῶν, τουτέστι τῶν χοίρων γίνεσθαι τὴν μάστιγα. οἶμαι δὲ, καὶ ἡ ἀφετηρία, ἐκ τοῦ ἐκεῖσε πλήσσεσθαι τῇ μάστιγι τοὺς ἵππους. οὕτως ἐγώ. Ὥσπερ δὲ, παρὰ τὴν ὑπὸ πρόθεσιν, ὑπόπληγξ, συγκοπῇ τῆς πο συλλαβῆς, καὶ πλεονασμῷ τοῦ σ, ὕσπληγξ. Ἀπάλλαον τὼς ἄνδρας.] ἀπαλλάξωμεν τοὺς ἄνδρας. ἀπελᾶν, ἀπελαύνειν. ὑσσάκων ἐστὶ, τῶν γυναικείων αἰδοίων. ὕσσακος, ὁ πάσσαλος καὶ τὸ γυναικεῖον αἰδοῖον. μογίομες, μογοῦμεν, πονοῦμεν. κακοπαθοῦμεν. μογέω, κατὰ γλῶσσαν, τὸ μογέω. Ἂν γὰρ τὰν πόλιν.] ἀνὰ γὰρ τὴν πόλιν. αἴπερ, ὥσπερ. ἀντὶ τοῦ κοινοῦ ἅπερ. ὃ καὶ ἁπλῶς ἅπερ. ὃ λαμβάνεται ἀλλοιωτικῶς, ἀντὶ τοῦ καθάπερ, καὶ μιᾷ λέξει καθάπερ. ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον λέγεται ἤγουν καθώς. Λυχνοφορέοντες ἀποκεκύφαμες] λυχνοφοροῦντες ἀποκεκύφαμεν. ἤγουν κύπτοντες, κατωφερεῖς, καὶ κεκαμμένοι. κυρτοὶ, κεκυρτωμένοι πορευόμεθα. καὶ γὰρ ὡς Σκίδας φησὶ, λυχνοφοροῦντες ἀποκεκύφασι, διὰ τὸν ἄνεμον. λυχνοφορέοντες δὲ, εἴτε λυχνοφορέοντες, ὥς τινες γραπτέον νομίζουσιν, εἴπερ τοιαύτη γραφὴ ἄνευ σφάλματος τυγχάνει, Λακωνικὴ λέξις ἐστὶ σαφής. τοῦτο δὲ, εἴρηται ἀπὸ μεταφορᾶς τῶν νύκτωρ κατὰ πόλιν ἐρχομένων, καὶ παρ᾽ ἐλπίδα χρυσίον, ἢ πολυτίμιόν τι πρᾶγμα ἀπολεσάντων. καὶ μετὰ λύχνων, οὓς φέρουσιν, αὐτὸ χαμαὶ, καὶ κατὰ πάσας τὰς πόλεως ῥύμας, καὶ τοῦ ἐδάφους τρώγλας ἐπιμελῶς, καὶ κεκαμμένως ἀναζητούντων.

CHR. Κυρσάνιε.] Sic vocabant Lacedæmonij adoleſcentes atque adeò viles homines. Heſychium in ea voce audebo etiam emendare, ne verò emendationem præſtare ſine ſuperbia tamen, vt ait Comicus Afer: Nam pro κυρανίσκους non dubitem reponere μειρακίσκους. Ὑπὸ μάλης.] Vel χλαίνης, vel μασχάλης vt à maxilla, mala, ſic μασχάλη, μάλη. Ποῖ μεταστρέφει.) In Veneta editione habes hoc loco præpoſitam Probuli perſonam. Quòd autem ait βουβωνιᾷς. Sic in Ranis etiam vſus eſt ὑπαὶ κόπων γὰρ τὼς νεφρὼς βουβωνιῶ. Paulò poſt lege per vnicum λ σκυτάλα Λακωνικά. Ὄρσα Λακ. πᾶα.) Idiotiſmus Laconicus merè Doricus, pro ὤρθη Λακεδαίμων πᾶσα. Cùm verò ait Πελλάνας δὲ δεῖ; fortaſſis quia tunicæ Pelleneæ laudabiles: ex Pindaro Strabone & Heſychio, quæque feſtis Iunonis ferebantur. Nam poſtea ait οἱ σωφρονεῦντε, θοἰμάτια λάψεσθε. Ἀλλ᾽ ἀρχὰ μὲν οἴω Λαμπιτώ.) Lampito Lacedæmonia, Plinio teſte, fertur omnium fœminarum feliciſſima, quia fuit Regis filia, Regis vxor, Regis mater. Quod vltimum deeſt felicitati Margaritæ Regis noſtri cõiugis, Quæ ſi mater eſſet & ipſa felicius & nos omnes Galli viueremus. Ὑσπλάτιδος.) Sic vocat βαλβῖδα, ἀφετηρίαν & καμπτῆρα carceres Latini vocant. Ἀπὸ τῶν ὑσσάκων.) Certum eſt pudendum muliebre intelligi. Heſychius ſic vocat πάσσαλον κερατινόν: Puto ὕσσακον fictam vocem ab ὗς & σάκας vt ſuperius dixit. Αἴπερ λυχνοφορέοντι.) Id eſt ὥσπερ λυχνοφοροῦντες κεκύφασι διὰ τὸν ἄνεμον. Hoc ait quia tenti rigore nerui curuari coguntur.

BISETVS. Ταὶ παρ᾽ γυναῖκες.) αἱ γὰρ γυναῖκες οὐδὲ τοῦ μύρτου θιγεῖν ἐῶσι, πρὶν ἅπαντες ἐξ ἑνὸς λόγου

σπονδὰς ποιῆται μεθ' ἃ πρὸς τὴν Ἑλλάδα. μύρτον δὲ, τὸ γυναικεῖον αἰδοῖον. τὸ μύρτα, ἀντὶ τοῦ, τοῦ μύρτου. καὶ τὰ ἀντὶ τοῦ αἱ. Δωρικῶς εἴρηται. καὶ τὸ θιγῆν ἀντὶ τοῦ θιγεῖν, εἴτε ψαῦσαι, ἅπτεσθαι, ἐγγίσαι. οὕτω καὶ ἐξ ἑνὸς λόγω, ἀντὶ τοῦ, ἑνὸς λόγου. Ποθ' ἁν Ἑλλάδα.] πρὸς τὴν Ἑλλάδα. καὶ τοῦτο Δωρικώτατον. Τουτὶ τὸ πρᾶγμα.] Ἀθηναῖός τις τὰ τῶν γυναικῶν πράγματα ἀκούσας τὸν κήρυκα κελεύει πρέσβεις τινὰς ἐκ τῆς Λακεδαίμονος μεταπέμπειν, καὶ αὐτὸς ἐναλλὰξ ἐκ τῆς τῶν Ἀθηναίων βουλῆς ἄλλους τινὰς ἀποπέμψειν, ἐπαγγέλλει, ἵνα περὶ σπονδῶν ἅμα διαλογίζωνται. B

CHR. Τουτὶ τί τὸ πρᾶγμα.] Legendum puto τουτὶ τὸ πρᾶγμα, nam τὸ τὶ imprudenti exſcriptori fluxit ex ſyllaba præcedente: In illo autem verſu αὐτοκράτορας, exiſtimo legendum προπέμπειν, non ſimpliciter πέμπειν, & in verſu πωτάομαι, vel πάντα eſt pro πάντῃ vel legendum κράτιστα πάντα γὰρ λέγεις.

BISETVS. Αὐτοκράτορας.] αὐτοκράτωρ λέγεται ὁ πάντα ἀνυπεύθυνος. ὁ τῶν δογμάτων κρατῶν. ὃς πάντα κινεῖ ὅπου βούλεται, καὶ πάντα οἰκεῖται κατ' C

A τοιῶ. Ποτάομαι.] ὁ Κῆρυξ ταῦτα λέγει. διὸ τὸ αὐτὸ πρόσωπον παραγραπτέον, οὐ τοῦ τῶν γυναικῶν χοροῦ, ὡς πρότερον. ὁ δὲ νοῦς οὗτος. Ὁ Κῆρυξ ἀκούσας τοῦ Ἀθηναίου λέξαντος τοὺς Ἀθηναίους πρὸς τὰς διαλλαγὰς, καὶ σπονδὰς παντελῶς ἑτοίμους εἶναι, καὶ περὶ τούτου πρέσβεις αὐτοκράτορας ἀμφοτέρωθεν ὑπὸ τῶν πόλεων ἐλέσθαι δεῖν, χαρᾶς ἀνελπίστου ἔμπλεως λέγει, ἰδοὺ, πωτῶμαι, τουτέστιν εἰς τὴν μου πατρίδα κατὰ μέγιστον τάχος ἀναχωρῶ, ταῦτα τοῖς Λακεδαιμονίοις δηλώσων. καὶ γὰρ πάντα ἅπερ εἶπας, κράτιστα φαίνεται. πωτᾶσθαι δὲ, τὸ πέτεσθαι. ὃ νῦν μεταφορικῶς ληπτέον ἀντὶ τοῦ σπεύδειν, καὶ παντὶ τάχει χωρεῖν. Σημείωσαι δὲ, ὅτι ἐν τῷ, εἴτε πωτέομαι διὰ τοῦ ω μεγάλου γράφεις, εἴτε ποτέομαι διὰ τοῦ ο μικροῦ, ἀμφότερον γὰρ ἐν χρήσει, ἀδιάφορον ποιητικῶς, ἀναγκαίως τὸ α μακρὸν ἐστὶν, ὡς ἐν τῇ πρώτῃ μέτρου χώρᾳ. τροχαῖος, ἢ πυρρίχιος, ἀδιαφόρως μὴ τιθῶνται. οὕτως οὖν γραπτέον, ὡς οἱ πόδες καλῶς ἔχωσι. Πωτάομαι. κράτιστα γὰρ τὰ πάντα λέγεις. προστιθέντος τοῦ ἄρθρου τα. ἢ κράτιστα γὰρ πάντᾳ λέγεις. πάντᾳ δὲ, ἀντὶ τοῦ πάντη. οἱ γὰρ Δωριεῖς, ὥς φησι Κόρινθος, τῷ τ περισπῶσι, πάντᾳ λέγοντες. ὅπερ ἀλλαχοῦ πολλάκις ἂν εὕροις.

ΧΟΡΟΣ ΑΝΔΡΩΝ,

Χορὸς Γυναικῶν.

D Χο. ἀν. Οὐδέν ἐστι θηρίον γυναικὸς ἀμαχώτερον,
Οὐδὲ πῦρ, οὐδ' ὧδ' ἀναιδὴς οὐδεμία πάρδαλις.
Χο. Γυν. Ταῦτα μέντοι ξυνιεὶς εἶτα πολεμεῖς εἰπέ μοι;
Ἐξὸν ὦ πόνηρε σοὶ βεβαίαν νῷν μ' ἔχειν φίλην.
E Χο. ἀν. Ὡς ἐγὼ μισῶν γυναῖκας οὐδέποτε παύσομαι.
Χο. Γυν. Ἀλλ' ὅταν βούλῃ σύ. νυνὶ δ' οὔ σε περιόψομαι
Γυμνὸν ὄνθ' οὕτως. ὁρῶ γὰρ ὡς σὺ καταγέλαστος εἶ.
Ἀλλὰ τὴν ἐξωμίδ' ἐνδύσω σε προσιοῦσ' ἐγώ.
Χο. ἀν. Τοῦτο μὲν μὰ τὸν Δί' οὐ πονηρὸν ἐποιήσατε.
F Ἀλλ' ὑπ' ὀργῆς γὰρ πονηρᾶς καὶ τότ' ἀπέδυν ἐγώ.
Χο. Γυν. Πρῶτα μὲν φαίνει γ' ἀνήρ. εἶτ' οὐ καταγέλαστος εἶ.
Κἂν μή με λυπῇς, ἐγὼ σοῦ γ' ἂν τόδε τὸ θηρίον
Τοὐπὶ τὠφθαλμῷ λαβοῦσ' ἐξεῖλον ἂν ὃ νῦν ἔνι.
Χο. ἀν. Τοῦτ' ἄρ' ἦν τοὐπιτρῖβον ὁ δακτύλιος οὑτοσί.
G Ἐκσκάλευσον αὐτὸ, κᾆτα δεῖξον ἀφελοῦσά μοι.
Ὡς τὸν ὀφθαλμόν γέ μου νὴ τὸν Δία πάλαι δάκνει.
Χο. Γυν. Ἀλλὰ δράσω ταῦτα. καίτοι δύσκολος γ' ἔφυς ἀνήρ.

CHORVS SENVM,

Chorus Mulierum.

CH. SE. Nil inexpugnabile eſt præut mulier mulier improba
Sed nec ignis tam potens, nec fera adeò impudens.
CH. M. Qui ſciebas iſta, qui fit bella mihi vt excites?
Quum me amicam certam habere poſſes, moleſte homo.
CH. S. Quippe in omnem fœminam implacabile odium gero,
CH. M. Hoc quidem fac vt lubet, ſed nunc miſereor tui,
Cùm tuor nudum eſſe, ridendúmque penitus virum
Quin propinquans induam te exomide lacernula.
CH. SE. Per Iouem vos iſtud vnum non facitis improbe,
Nam mala ira bulliente depoſita veſtis eſt.
CH. MV. Iam videris eſſe vir, nec ludibrio habendus es,
Sin moleſtus non fuiſſes, hanc tibi ego beſtiam
Eruiſſem comprehenſam quæ tuo oculo ſedet.
CH. SE. Hinc premens hinc me atterebas annulus, age aſpice,
Excute atque oſtende primùm quum fueris eruta.
Namq; beſtia illa pungit iamdiu oculum meum.
CH. MV. Hæc ego exſequar licet ſis aſper homo & improbus:

A BISETVS. Οὐδέν ἐστι.] ἐν ὅσῳ ὁ Κῆρυξ τοὺς Λακεδαιμονίους πρέσβεις ἀποπέμψων ἐξέρχεται, οἱ τῶν ἀνδρῶν, καὶ τῶν γυναικῶν χοροὶ, λοιδορίαις, καὶ σκώμμασιν ἀλλήλων καθάπτονται. τέλος μέντοι διαλλαγὰς ποιοῦνται. εἰσὶ δὲ στίχοι τροχαϊκοὶ τετράμετροι καταληκτικοὶ τριάκοντα, ὧν ὁ τελευταῖος.

Οὐ παρασκευαζόμεθα τῶν πολιτῶν οὐδέν' ὦ 'ν-

Ἀμαχώτερον.] δυσκαταμαχητότερον. πάρδαλις δὲ, τὸ ζῶον. ἀρσενικῶς λέγεται πάρδος καὶ πάνθηρ. ξυνιεὶς δὲ, ξυνίης, συμμανθάνεις, κατανοεῖς. Ἔπειτα πολεμεῖς.] εἶτα, εἴτε ἔπειτα ἐπίρρημα χρόνου δηλωτικὸν, μετὰ ταῦτα. ἐνίοτε δὲ, ἐρωτῶντος ἐστὶ μόριον μετ' ἀγανακτήσεως, ὡς ἐνταῦθα. οὕτως καὶ παρὰ Ξενοφῶντι, Ἔπειτ' οὐκ οἴει φροντίζειν τοὺς θεοὺς τῶν ἀνθρώπων; ὁ δὲ Ὅμηρος, ὡς Σουίδας μαρτυρεῖ, ἀντὶ τοῦ δὴ κέχρηται τῷ ἔπειτα, ἐν τῷδε

Αὐτὰρ ἔπειτ' Αἴας τε μέγας καὶ δῖος Ὀδυσσεύς.

οὐκ ἔστι, φησί. μετὰ ταῦτα, ἅμα γὰρ ἀφῆκεν, ὁ μὲν τὸ οἰστόν. ὁ δὲ, τὸ δόρυ. Οὔ σε περιόψομαι.] οὔ σε περιίδω, καταφρονήσω. Καὶ ταύτην ἐνδύσω.] ταύτην, ἐξωμίδα δηλαδὴ, οὕτω γὰρ καὶ τῆς ἐννοίας, καὶ τοῦ μέτρου χάριν γραπτέον, καὶ οὐκ, ὡς ἐν ἀντιγράφοις, τοῦτο. Τουτὶ τὸ ὀφθαλμοῦ.] τὸ πλῆρες, οὐκ ἐπὶ τῷ ὀφθαλμῷ. ὃ νῦν ἔνι, ὃ νῦν ἔνεστι. ὁ νοῦς καὶ σύνταξις τοιαύτη. ἐγὼ λαβοῦσα τόδε τὸ θηρίον, τὸ δηλαδὴ ὅ ἐστιν ἐπὶ τῷ ὀφθαλμῷ ἐξελῶ. Ἐκτέλουτον] ἐκκαίνωτον, ἔξελκε κινήσας, ἐξωθεῖ.

CHR. Ὦ πονηρὲ σύ.] Malim σὺ, sed ἔχειν legendum esset vt & legitur in Veneta editione. Paulò post lego νῦν δ' οὐκ οὔ σε περιόψομαι & mox

B pro τότ' ἀποδύω legere τόδ'. Κἂν μή μοι] Lege κἄν μοι μὴ λυπῇς, vel potius κἄν μοι μὴ λύπεις. pro μὴ ἐλύπεις, nisi molestus fuisses mihi. Τοῦτ' ἄρ' ἦν τοὐπιτρῖβον] Lege τοῦτ' ἄρ' ἦν μοι τοὐπιτρῖβον &c. propter metrum, sed & adderem μ' ὃ vt sit τὸ ἐπιτρῖβόν με. est autem ἐκτέλουτον, ἐξέτηκον. Mox pro δύσκολος γ' ἔφυς ἀνὴρ lego δύσκολος ἔφυς ἀνήρ. Sic certè postulat mensura pedum.

C Ἦ μέγ' ὦ Ζεῦ χρῆμ' ἰδεῖν τῆς ἐμπίδος ἔνεστί σοι.
Οὐχ ὁρᾷς; οὐκ ἐμπίς ἐστιν ἥδε Τρικορυσία;
Χο. αν. Νὴ Δί' ὤνησάς γέ μ', ὡς πάλαι γέ μ' ἐφρεωρύχει.
Ὡς ἐπειδὴ 'ξηρέθη, ῥεῖ μου τὸ δάκρυον πολύ.
D Χο. Γυν. Ἀλλ' ἀποψήσω σ' ἐγώ. καί τοι γε πάνυ πονηρὸς εἶ.
Καὶ φιλήσω. Χο. αν. μὴ φιλήσῃς. Χο. Γυν. ἤν τε βούλῃ γ' ἤν τε μή.
Χο. αν. Ἀλλὰ μὴ ὤρασιν ἵκοισθ'. ὡς ἐστὲ θωπικαὶ φύσει
Κἄστ' ἐκεῖνο τοὔπος ὀρθῶς κοὐ κακῶς εἰρημένον.
Οὔτε ξὺν πανωλέθροισιν οὐδ' ἄνευ πανωλέθρων.
E Χο. Γυν. Ἀλλὰ νυνὶ σπένδομαί σοι τὸ λοιπὸν οὐκέτι
Οὔτε δράσω φλαῦρον οὐδὲν οὐδ' ὑφ' ὑμῶν πείσομαι.
Ἀλλὰ κοινῇ συσταλέντες τοῦ μέλους ἀρξώμεθα.
Οὐ παρασκευαζόμεθα τῶν πολιτῶν οὐδέν' ὦ 'ν-
δρες φλαῦρον εἰπεῖν οὐδέν.
F Ἀλλὰ πολὺ τοὔμπαλιν
Πάντ' ἀγαθὰ καὶ λέγειν
Καὶ δρᾶν. ἱκανὰ γὰρ τὰ κακὰ
Καὶ τὰ παρακείμενα.
Ἀλλ' ἐπαγγελλέτω
Πᾶς ἀνὴρ καὶ γυνὴ
Εἴ τις ἀργυρίδιον
Δεῖται λαβεῖν μνᾶς ἢ δύ' ἢ
G τρεῖς. ὡς πόλλ' ἔσω 'στὶν,
Κἄχομεν βαλάντια.
Κἄν ποτ' εἰρήνη φανῇ

Iuppiter, quàm magna res est qui tibi inerat culex,
Non vides? non hæc rogo est tipulla Tricorysia?
CH. S. Per Iouem multùm fuisti commoda mihi adiuua.
Iamdiu me lancinabat, nunc lacrymor adfatim.
CH. M. At te ego abstergam, licet sis vir malus & improbus,
Quin & osculabor. CH. S. auffer oscula. CH. M. imò ingratijs.
CH. S. Ne venite, namque noui vos adulanti nimis
Esse natura, & benè illud dicitur vulgarium,
Nec simul cum pessimis sis, sed nec absque pessimis.
Nunc libens tecum paciscor fœderatus, nec malum
Postmodum vobis creare, nec pati à vobis volo.
Nunc in vnum nos coacti age insecemus canticum.
CH. MVL. Neminem, ô viri, paramus ciuitatis lædere,
Oratione vel re
Sed potius oppidò
Omnimoda dicere, &
Patrare bona, præteriti
Quippe satis est mali:
Sed vir & fœmina
Omnis hic imperet:
Si quis sumere velit
Argentum egenus, binas minas
Aut tres, plurimi intus
Quos habemus sacculi.
Sin resurgat alma Pax

BISETVS. Ἐμπὶς Τρικορυσία.] ὡς ἐν Τετραρωνύθῳ πολλαὶ ἐμπίδων γενομένων. ἔστι γὰρ ἀλσώδης,

καὶ κάθυγρος ὁ τόπος. Σ. ἐμπὶς δὲ ἡ κώνωψ, ἢ εἶδος ζώου A περὶ τὰς ὕδασι γινόμενον, ὅμοιον κώνωπι, μεῖζον δέ. Ἡσύχιος. Τρικόρυσον δὲ οὐδετέρως Δίδυμος. καὶ Διόδωρος Διονύσιος ἀρσενικῶς. Εὐφορίων οὐδετέρως. ἔστι δὲ δῆμος τῆς Αἰαντίδος φυλῆς. ὁ δημότης Τρικορύσιος, καὶ θηλυκὸν Τρικορυσία. καὶ ὁ Στέφανος ἐν τῷ περὶ πόλεων. ἡ αὐτοῦ, ἄνευ τοῦ ι ἀλλαχοῦ Τρικόρυθον καλεῖ, οὕτω γράφων, Τετράπολις, ἣν Ἀθηναῖοι ἔχουσι δήμους, ἢ πόλεις τέτταρας, Οἰνόην, Προβάλινθον, Τρικόρυθον, Μαραθῶνα. Ὀπισθίας [illegible]: ὄπισθεν, ὄπιθε, ὀπίσω, ὅθεν τὸ ὀπισθίας, B [illegible]. ἐφρεωρύχει δὲ, ἀντὶ τοῦ τὸν ὀφθαλμὸν ὡς φρέαρ ὤρυσσε. φρεωρυχεῖν γὰρ, τὸ φρέαρ ὀρύσσειν. ἀντὶ τοῦ ἐξηρέθη, ἀντὶ τοῦ ἐξηρίθη. ἀπὸ ψάμμου δὲ, παρὰ τὸ ἀποψᾶν, ὃ ἐστιν ἀπομάσσειν. Μὴ ὡραίσιν ἵκοισθε] οὐδέ τε αὐτὰς ἀρχαϊκῶς ταῦτα γεγράφθαι φαίνεται, ἃ καὶ πολλάκις ὁ Λυσίστρατος ἐχρήσατο. ὡς ἐν τῷ Ἥρας καὶ Διὸς διαλόγῳ, ὅταν εἴπῃ, Ἀλλ᾽ ὅμως μὴ ὡραίσιν ἵκοιτο τῆς ὑπὲρ αὐτοῦ ἐπιθυμίας καὶ πάλιν ἐν τῷ περὶ ὀρχήσεως, Μὴ ὡραίσιν ἱκοίμην: εἴτι τοιοῦτον ἀναχθείην. καὶ αὖθις ἐν τοῖς Ἑταιρικοῖς, Μὴ ὡραίσιν ἵκοιτο ὁ λῃστὴς ἐκεῖνος. τοιαῦτα παιδιώδη τὸ μειράκιον. πλέον δέ. καὶ τόδε τὸ Ἀριστο- C φάνειον. διὸ θαρρῶ μὲν ὡς ἐν ἄλλοις ἀντιγράφοις γράφεται Μὴ ὥρας ἵκοισθε. ταῦτα δὲ ἡ σπονδὴ, καὶ θαυμασίως ἐπιλέγεται τὸν ἑαυτῶν, ἀλλὰ χαριέντως, τῶν γερόντων ὥσπερ εἰρηνευομένων, καὶ τῶν γυναικῶν εὐθυμιαθέντων. Θωπικοί] κολακευτικοί. θὼψ, θωπὸς, ὁ κόλαξ. ὁ μετὰ θαυμασμοῦ ἐγκωμιαστής. ὅθεν θωπεία, κολακεία. καὶ τὸ ῥῆμα θωπεύω, κολακεύω. Κἄστ᾽ ἐκεῖνο τοῦτο.] τὸ πλῆρες, καὶ ἔστιν ἐκεῖνο τὸ ἔπος. Καὶ πανωλέθροισιν.] ταῦτα δυσμενῶς γραπτέον, διὰ τοῦ ω μεγάλου. ἀμφότερα γὰρ ἐν D χρήσει πανόλεθρος, καὶ πανώλεθρος. ἀλλ᾽ ὕστερον χαρίεν τὸ τροχαϊκὸν μέτρον ἐκεῖνο ἀπαιτεῖ. τὸ δὲ πανώλεθρος, ὡς τὸ πανώλης ὅθεν πανωλεθρία, καὶ πανολεθρία, καὶ πανώλεια, καὶ πανωλία. ταῦτα δὲ παροιμιακῶς λέγεται, ὡς τὸ

Κακὸν γυναῖκες, ἀλλ᾽ ὅμως ὦ δημόται,
Οὐκ ἔστιν εὑρεῖν οἰκίαν ἄνευ κακοῦ. Σ.

Σπένδομαι] σπένδειν, καὶ σπένδεσθαι κυρίως θύειν, θυσιάζεσθαι καὶ σπένδομαι, ἀντὶ τοῦ συντίθεμαι, συναλλάττω. ἐπὶ φιλίᾳ γὰρ σπένδεσθαι, καὶ λείβεσθαι εἰώθασι. καὶ σπένδοντας, θύοντας, προσφέροντας τὰ ἐπὶ τῶν σπονδῶν, καὶ τὸ φιλιοῦσθαι. οὕτω γὰρ ἐκάλουν τὰς ἐπὶ τῶν πολεμίων συμβάσεις, καὶ σπονδὰς ἐτέρπους. Σ. σπένδειν δὲ ἐκ τοῦ σπένδειν παρῆκται τροπῇ τοῦ ι εἰς ε κατὰ γλῶσσαν Ἀργείων, καὶ Κρητῶν. Εὐστάθιος. Φλαῦρον.] φλαῦρον Ἀττικῶς. φαῦλον δὲ κοινῶς. κοῦφον κακόν. διαφέρει δὲ ὅμως φλαῦρον, καὶ φαῦλον. φλαῦρον μὲν γάρ ἐστι, τὸ μικρὸν κακόν. φαῦλον δὲ τὸ μέγα. Σ. Οὐ παρεσκευαζόμεθα.] ὁ τῶν γυναικῶν χορὸς ἤδη πρὸς τοὺς ἄνδρας διαλλαγεὶς ταῦτα λέγει, πολλὰς θεραπείας, καὶ φιλανθρωπίας αὐτοῖς ὑπισχνού- B μενος. ὤνδρες, ἀντὶ τοῦ ὦ ἄνδρες. οἱ δὲ ἑξῆς στιχίδιοι λεκτοὶ λα. Πόλλ᾽ ἔσω 'στιν.] πολλὰ ἔσω, εἴτε ἔνδον ἐστί. βαλάντια τά. βαλάντιον, μάρσυπος. Σ. ἀλλαχοῦ δὲ, βαλλάντιον, τὸ ἀκόντιον, διὰ τὸ βάλλειν τοὺς ἐναντίους. Ἐτυμ. μέγα.

CHR. Τρικορυσία.] Populus eſt Æantidis tribus Tricorynthon teſte Stephano qui hunc Comici noſtri diſerie locum laudat, eſt autem ἐλώδης & κάθυγρος τόπος vbi multæ ſunt ἐμπίδες. Didymus in fœminino genere effert, Diony- C ſius maſculino, Euphorion neutro. Strabo lib. 9. τρικόρυθον vocat. Ἐφρεωρύχει.] Hic pro fodere ſimpliciter vſurpatur, quod videntur facere beſtiolæ illæ quæ vacuas aures ingrediuntur, quas auriſcalpas vocare poſſumus, Nos Idiomate Gallico dicimus *Perſoreilles.* Fuit tamen gens Athenis τῶν φρεωρύχων vt notant Grammatici. Καὶ ταῦ γε πάνυ.] Dele illud γε vt noxium menſuræ pedum. Quod autem ait ὥρας ἵκοισθ᾽, puto eſſe ταχέως D vt in Veſpis ἡμῖν ἐς τ᾽ ἐν ὥρᾳ. Mox cùm ait τοὔμπαλιν, eſt ἀνάπαλιν & τὸ ἐναντίον. Ἀλλ᾽ ἐπαγγελλέτω.] Id eſt, αἰτείτω, ἐπιταγέτω, κελευέτω. Ὡς πόλλ᾽ ἔσω 'στιν] Malè vt puto in Veneta editione legitur ἐστῶσιν. Rectum enim ἔσω 'στιν intus ſunt, Paulò pòſt pro τέθυκ᾽ ὥστε, malim τέθυχ᾽ vt in eadem Veneta editione pro τέθυκα. Sed & πρωῒ quod ſequitur vnica ſyllaba metiendum puto, & pro μηδ᾽ ἔρχεσθαι, legendum μηδ᾽ ἐρέσθαι vt habent Veneta exemplaria. γεννικῶς autem eſt ἰσχυρῶς & γεν- E ναίως.

Ὅς τις αὖ νῷν δανείσηται
Παρ᾽ ἡμῶν ἂν λάβῃ
Μηκέτ᾽ ἀποδιδῷ.
Ἑστιᾶν δὲ μέλλομεν ξένους τινὰς Καρυ-
στίους
Ἄνδρας καλούς τε κἀγαθούς.
Κἄστιν ἔτνος τι. καὶ
Δελφάκιον ἦν τί μοι
Καὶ τοῦτο τέθυχ᾽ ὥστε τὰ κρέα
Ἔσεσθ᾽ ἁπαλὰ καὶ καλά.
Ἥκετ᾽ οὖν εἰς ἐμοῦ
Τήμερον. πρῲ δὲ χρὴ
Τοῦτο δρᾶν λελουμένους,
Αὐτούς τε καὶ τὰ παιδί᾽ εἶ-
τ᾽ εἴσω βαδίζειν.
Μὴ δ᾽ ἔρχεσθαι μὴ δ᾽ ἕνα
Ἀλλὰ χωρεῖν ἄντικρυς
Ὥσπερ οἴκαδ᾽ εἰς
Ἑαυτῶν γεννικῶς.
Ἴσως δ᾽ ἡ θύρα κεκλείσεται.

Fænerator quiſquis à nobis
Habebit, reddere
Inſuper habeat.
Quin & inuitamus ad cœnam hoſpites Carys-
ſtios
Frugi catos bonos viros.
F *Pultem habemus, & ſacres*
Porculus adeſt mihi
Mactatus: ita habebitis bonè
Et mollicula carnium.
Ergo adeſte huc mihi.
Hoc dic, manè agant,
Hoc idem qui lauerint
Ipſis ſimul puellulis.
G *Veniant & intus,*
Nec rogaſſint quempiam,
Sed palàm incedant, velut
In ſuam domum
Solent pugnariter.
Sic vobis aperta erit foris.

Bis. Καρυστίους.) Κάρυστος, πόλις τῆς Εὐβοίας, ἀπὸ Καρύστου τοῦ Χείρωνος χειρωνία καλουμένη. ἐκαλεῖτο καὶ Αἴγαια ἀπὸ Αἴγωνος τοῦ [illegible]. ἔστι καὶ Κάρυστος τόπος τῆς Αἰγύος πρὸς Ἀρκαδίαν. ἀφ' οὗ Καρύστιον οἶνον Ἀλκμὰν ἔφη, καθὰ Στράβων δεκάτῳ τῆς [illegible]. Ταῦτα ὁ Στέφανος ἐν τῷ περὶ πόλεων. Δελφάκιον) μικρὸς χοῖρος. τέθυχ' ὥστε, τέθυκα ὥστε· ἀντὶ τοῦ θύειν. θῦσαι γὰρ σφάξαι. θυηπολεῖν. εἰς ἐμοῦ. οἶκον δηλαδή. Μήδ' ἐριάζ') ἐριάζειν, τολμᾶσθαι, ἐρωτᾶν. Σημειωτέον δὲ τὸ μὴ ἀπαγορευτικὸν ἐπὶ ῥήματα ὑποτακτικὰ χωρεῖν. ἀεὶ ὀξυτονεῖσθαι. ἀλλὰ μετὰ τὸν δὲ σύνδεσμον διαφόρως γεγραμμένον εὑρεῖ. σχεδὸν φαντάζεται ἐν ἑνί. ὅτε μὲν, οὕτω, μήδ' ἵνα. ὅτε δὲ, μὴ δ' ἵνα. εὕρηται δὲ καὶ ἄνευ τόνου, μηδ' ἵνα. ὡς τὸ ἐν τῷ ἀλλὰ ποιεῖται, ἀλλ' ἵνα. καὶ ὅταν μὲν μήδ' ἵνα γραφῇ, ὁ τόνος τῆς ψιλῆς εἰς τὴν προτέραν συλλαβὴν ἀνεβιβάσθη, ὡς καὶ ἐν τῷ δ' ἵνα, ἀντὶ τοῦ δεινά ἐστιν ὅτι γὰρ διῃρημένως γράφεται. εἰ γὰρ γραφῇ καλῶς ἔχει, μὴ δ' ἵνα, τότε τὸ μὴ, μόνον παροξυτόνου ἀπὸ τῆς γ', τοῦ δὲ διὰ τὸ οἰκεῖον τόνον ἐν τῇ προφορᾷ φυλάττειν, καὶ τὸ γὰρ διὰ τὸ ἐγκλιτικὸν γενόμενον, τὸν ψιλὸν, καὶ τὸν ἴδιον τόνον ἀποβάλλει. ὅταν γὰρ γραφῇ μήδ' ἵνα, τότε ὁ σύνδεσμος γὰρ μηδεὶς ἐγκλιτικοῦ τόνον ἔχει, ὡς δῆλον ἐν τῷ τοιόνδε, καὶ οἴκαδε, καὶ τῷ [illegible] πλησίον. ταῦτα γὰρ πάντα πιθανόν τινα λόγον ἔχειν ἔοικε. Ἄντικρυς) ἀντικρὺ, καταντικρὺ, ἐξ ἐναντίας. ἄντικρυς γὰρ, δηλονότι, παντελῶς, φανερῶς. εἰ γὰρ [illegible]. Ἀπολλόδωρος ὁ Κυρηναῖος, τὸ ἕτερά φησι δηλοῦν· καὶ γὰρ διαμπερὲς, καὶ ἰθὺ, καὶ εὐθὺ, καὶ ἐπ' εὐθείας. καὶ ἰσχυρῶς· καὶ τελέως, καὶ ἀκριβῶς, καὶ ἁπλῶς. οἱ δ' ἔφασαν ἀκριβὲς ὅρον εἶναι, λέγοντες ὅτι μετὰ τοῦ σ λεγόμενον τὸ ἐπίρρημα δηλοῖ [illegible], ἄνευ δὲ τοῦ σ ἀντικρὺ τὸ καταντικρὺ μόνον καὶ ἐξ ἐναντίας. Σ.

CHR. Ἴσως δ' ἡ θύρα.] An ἴσως est fortaſsis & τάχα (vt de ſenibus omnia ambigentibus ſcribit Ariſtot. in Rhetoricis) an pariter, & ἰσοτίμως, vt ſit ſenſus, Tam vobis erit aperta hic ianua quam veſtra domeſtica.

* * *

ΧΟΡΟΣ ΓΕΡΟΝΤΩΝ, ΛΑΚΩΝΕΣ, ΑΘΗΝΑΙΟΙ ΛΥΣΙΣΤΡΑΤΗ.

Χο. γε. Καὶ μὴν ἀπὸ τῆς Σπάρτης οἱδὶ πρέσβεις ἕλκοντες ὑπήνας·
Χωροῦσιν ὥσπερ χοιροκομεῖον περὶ τοῖς μηροῖσιν
ἔχοντας.
Ἄνδρες Λάκωνες πρῶτα μέν μοι χαίρετε
Εἶτ' εἴπαθ' ἡμῖν πῶς ἔχοντες ἥκετε.
Λα. Τί δεῖ ποθ' ὕμμε, πολλὰ μυσίδδειν ἔπη.
Ὁρῆν γὰρ ἔξεσθ' ὡς ἔχοντες ἥκομες.
Χο. γε. Βαβαί. νενεύρωται μὲν ἥδε συμφορὰ
Δεινῶς. τεθερμῶσθαί γε χεῖρον φαίνεται.
Λα. Ἄφατα. τί κα λέγοι τις; ἀλλ' ὅπᾳ θέλει
Παντᾷ τις ἐλθὼν ἁμὶν εἰράναν σέτω.
Χο. γε. Καὶ μὴν ὁρῶ καὶ τούσδε τοὺς αὐτόχθονας
Ὥσπερ παλαιστὰς ἄνδρας ἀπὸ τῶν γαστέρων
Θοἰμάτι' ἀποστέλλοντας, ὥστε φαίνεται
Ἀσκητικὸν τὸ χρῆμα τοῦ νοσήματος.
Αθ. Τίς ἂν φράσειε ποῦ 'στιν ἡ Λυσιστράτη.
Ὡς ἄνδρες ἡμεῖς οὑτοιὶ τοιουτοιί.

CHORVS SENVM, LACONES, Athenienſes, Luſiſtrata.

CH S. EN adueniunt à Sparta legati, barbámque trahentes
Incedunt, circúmque femora habent paxillum immane rigentem.
Salutete primùm vos viri Laconici,
Dein vt valentes, huc venitis, dicite.
LA. Cur fruſtra amatis multa verba fundere,
Videre fas eſt quo venimus in ſtatu.
CH S. Papæ calamitas iſta nunc vireſcere
Videtur, atque in peius exardeſcere.
LA. Quid plura narres perperam? adſit qui volet
Modo ille nobis optimam pacem duit.
CH S. At verò, & iſtos intuor Aborigines
Quinquertionum more de finibus ſuas
Retrahere veſtes, prorſus hoc morbi genus
Videtur eſſe exercitamenti vicem.
ATH. Quis indicet nobis vbi eſt Lyſiſtrata?
Adeſſe dicat nos viros eiuſmodi.

Bisetvs. Καὶ μὴν) ὁ τῶν γερόντων χορὸς τοὺς Λακεδαιμονίους πρέσβεις, τοὺς ὑπὸ κήρυκος προαγγελθέντας ἀσπάζεται. περὶ τῆς διαλλαγῆς ἀλλήλοις ἐντυγχάνουσι, καὶ τὰ περὶ τούτων ἐπιλέξωσι τὴν Λυσιστράτην παρεῖναι κελεύουσι, καὶ τέλος ταύτης συμβουλῇ, καὶ παραινέσει εἰρήνην ποιοῦνται. ἐν ἀρχῇ τοῦδε τοῦ λόγου, δύο στίχοι τετράμετροι ἀναπαιστικοὶ καταληκτικοί. οἱ δὲ λοιποὶ ἰαμβικοὶ τρίμετροι ἀκατάληκτοι λβ'. εἶτα ἄλλοι ἀναπαιστικοὶ ὅμοιοι πρώτοις δ'. καὶ εὐθὺς ἰαμβικοὶ τετράμετροι [illegible] ὧν ὁ τελευταῖος, [illegible]. Ἕλκοντες ὑπήνας] ὑπήνη, μύσταξ, τὸ γένειον, ὁ πώγων, ἢ ἡ τῶν ἄνω χείλους τρίχωσις. τὸ γὰρ κάτω, πάππος. Σ. δῆλον γὰρ τοὺς τῶν Λακώνων ὑπερβολικῶς ἐντεταμένους, καὶ διὰ τὰς [illegible] χαρακτῆρας [illegible] ἔχοντες. Χοιροκομεῖον] οὕτως ἐκαλεῖτο πλέγμα ἀγγεῖον, ἐν ᾧ τοὺς νέους ἔτρεφον χοίρους περιδήσαντες. ἢ τὸ πάτταλον, ἐν ᾧ κρεμνῶντες τοὺς χοίρους ἔτρεφον. τοῦτο γὰρ λέγει ἀντὶ αἰδοίου ἐγκεκολπωμένα τὰ ἱμάτια ἔχοντες. Σ. [illegible] αἰδοῖον [illegible] ἐμφαίνων. καὶ διὰ τοῦτο τὸ νέος [illegible] αἰτίττειν [illegible]. Καὶ μὴν δὲ Ἀριστοφάνης τῇδε τῇ λέξει ἀναμφιβόλως [illegible] πρὸς τὰ τῆς συνουσίας ἔργα, ὡς τὸ μὲν γυναικεῖον, χοῖρον τὸ δὲ ἀνδρεῖον πάτταλον πολλάκις ἀλλαχοῦ ὀνομάζει οὕτως. [illegible], τοὺς τῶν Λακεδαιμονίων πρέσβεις, πρὸς τοὺς Ἀθηναίους ἰέναι φησὶ, διὰ τὴν τῆς συνουσίας ἐπιθυμίαν ἐντεταμένους καὶ τὰ αἰδοῖα [illegible] προβαλόντας. ὥστε τὸ ὑπὸ τοῖς ἱματίοις [illegible] κατακρύπτειν δοκεῖν, ὅπερ δῆλον ἔστιν ἐκ τῶν ἀπολεγομένων, Τί δὴ προβάλλεσθε τὴν χλαμύδα [illegible] ὑπὸ τῆς ὁδοῦ καὶ [illegible], ἀλλ' [illegible], [illegible] πάντα γέλωτος χρεία [illegible]. Τί δὲ ποθ' ὕμμε Λάκωνες Λακωνικῶς λαλοῦσι ταῦτα δ' οὕτως ἑρμηνεύονται, Τί δή ποτε πρὸς ὑμᾶς πολλὰ μυθίζειν ἔπη; πρὸς ὑμᾶς [illegible] ῥῆμα [illegible], καὶ Γεώργιος [illegible] ὁρᾶν δ' [illegible], ὁρᾶμες, ἥκομεν.

Ba-

Βαβαί.) ὁ τῶν γερόντων χορὸς ταῦτα λέγει. διὸ καὶ αὐτὸ τὸ ἀρχαῖον παρεχαττίον, ὅπερ ἐν τοῖς παλαιοῖς ἀντιγράφοις παρελελείπτο. νενεύρωται δέ, μεταφορικῶς, παρὰ τὸ νευροῦν, ὅ ἐστιν ἐμπεδοῦν, βεβαιοῦν, καὶ ἰσχυρὸν ποιεῖν, καὶ οἱονεὶ νεῦρος στομοῦν. τεθερμώσεται δὲ, πεπύρωται παρὰ τὸ θερμός, ὅθεν τὸ θερμαίνω καὶ τὸ θερμαίνεσθαι ἐστὶ μαινομένων. Ἀφατα.] ἄρρητα. ἐν τοῖς δὲ, τὸ τῶν Λακώνων πρόσωπον παρεχηπίον, ὅπερ ἐν τοῖς παλαιοῖς ἀντιγράφοις ἐλείπετο. ἀλλ᾽ ἀπὸ τοῦ ἥλιον, ὅτα δε, ὅπη, καὶ πάντῃ, ἀντὶ τοῦ παντῃ. τὸ σῖτω, ἀντὶ τοῦ σῖτον. ἅπερ πάντα Δωρικά ἐστι. Τοὺς αὐτόχθονας.] Τοὺς Ἀθηναίους, οἳ αὐτόχθονες εἶναι ἐκαυχῶντο. τούτους ὁ Εὐριπίδης παρ᾽ ὅσον τῶν οὕτω λαλεῖν [illegible].

Λαὶς γὰρ ἐναλίγκιος ἄλοθεν αὐτόχθονες ἐσμέν. αὐτόχθονες δὲ, ὡς Σουίδας φησὶν ἐκαλοῦντο, ἐπεὶ τὴν χθόνα, τουτέστι τὴν γῆν ἀργὴν οὖσαν, πρῶτοι εἰργάσαντο, ἢ διὰ τὸ μὴ εἶναι αὐτοὺς ἐπήλυδας. καὶ αὐτόχθονες κατὰ τὸν Ἡσύχιον, οἱ ἐν ἰδίᾳ γῇ, ἢ τόπῳ οἰκοῦντες. καὶ αὐτόχθων, ἐντόπιος ἐγχώριος, πολίτης γνήσιος. ἀσκητικὸν δὲ ὁ Σουίδας, τοῦτο τὸ λέξις ἀφ᾽ ἑτέρων μνημονεύων, ἑρμηνεύων, εἶχα. Τίς ἂν φράσειε] ἀτελὴς ἐστὶν ὁ τῶν Ἀθηναίων λόγος, πρῶτον γὰρ ὁ τῶν γερόντων χορὸς ἀπροόδως

διακόψατε. ὁπόθεν δὲ καὶ τοῦτο Ἀττικὸν σχῆμα, ἀντὶ τῶν οὕτως, καὶ τοιοῦτοι. ταῦτα δὲ, ὡς καυχώμενοι λέγουσι.

CHR. Ἑλκοῦντες ὑπήνας] Quidam codices habent ἀπήνας vt de curribus non barba intelligat: sed ὑπήνας rectum puto, nam syrma barbę dicitur, vt in Philosophis Hegesander dixit σκνιπομητρόφος. Χωροῦσιν ὥσπερ.] Lego propter metrum χωροῦσ᾽ ὥσπερ, & μηροῖσιν ἔχοντες vt in Veneta edit. & apud Suidam qui ait ἦλθον γὰρ ἐγκεκολπωμένοι τὰ ἱμάτια ἔχοντες, est aute[m] hic χοιροκομεῖον, πάτταλος, non vt in Vespis ἀγγεῖον καπνοῦ vel πλεκτόν. τί δῆτ᾽ ἐσθ᾽ ὑμῖν.] Legerem τί δεῖ, quid necesse est vos, &c. deinde ὁρᾶν γὰρ ἔξεσθ᾽, id est, videre licet quo in statu simus. Βαβαί, νενεύρωται.] Hic apponi debet persona Chori senilis, vt in illo ἄφατα Laconum. Est autem νενεύρωται, ἐντέταται. mox legendum ἄμμιν non ἀμὶν, breuis enim vltima, & σῖτα pro σῖτον. Puto etiam τεθέρμωται. Iste θερμανθῶσι qua ratione θερμασίαν, θέρμην vocat sæpe Hippocrates. Ἀσκητικὸν τὸ σχῆμα] Nam ἀθλητὴς & ἀσκητὴς olim idem erant. Et sic vsus est Hippocrates, vt notat Erotianus.

Χο.γε. Χ᾽ αὕτη ξυνάπτει χἀτέρα ταύτῃ νόσῳ.
Ἦπου πρὸς ὄρθρον σπασμὸς ὑμᾶς λαμβάνει;
Ἀθην. Μὰ Δί᾽ ἀλλὰ ταυτὶ δρῶντες ἐπιτετρίμμεθα.
Ὥστ᾽ εἴ τις ἡμᾶς μὴ διαλλάξει ταχὺ
Οὐκ ἔσθ᾽ ὅπως οὐ Κλεισθένη βινήσομεν.
Χο.γε. Εἰ σωφρονεῖτε, θοἰμάτια λήψεσθ᾽ ὅπως
Τῶν Ἑρμοκοπιδῶν μή τις ὑμᾶς ὄψεται.
Ἀθην. Νὴ τὸν Δί᾽ εὖ μέντοι λέγεις. Λα. ναὶ τὼ σιὼ
Παντᾶ γε. φέρε τὸ ἔσθος ἐμβαλώμεθα.
Ἀθην. Ὦ χαίρετ᾽ ὦ Λάκωνες. αἰσχρά γ᾽ ἐπάθομεν.
Λα. Ὦ Πολυχαρίδα. δεινά γ᾽ αὖ πεπόνθαμες,
Αἴκ᾽ εἶδον ἁμὲς ἄνδρες ἀναπεφασμένως.
Αθ. Ἄγε δὴ Λάκωνες αὔθ᾽ ἕκαστα χρὴ λέγειν.
Ἐπὶ τί πάρεστε δεῦρο. Λα. περὶ διαλλαγᾶν
Πρέσβεις. Ἀθην. καλῶς δὴ λέγετε. χ᾽ ἡμεῖς τουτογί.
Τί οὐ καλοῦμεν δῆτα τὴν Λυσιστράτην,
Ἥπερ διαλλάξειεν ἡμᾶς ἂν μόνη.

CH.S. Et ista morbo & altera isti concinit:
Estisne capti manè vos tentigine?
ATHEN. Minimè, sed ista, dum facimus, absumimur.
Quin si ista nemo bella componat statim
Nobis necesse est Clisthenem perdepsere.
CH.S. Si sapere vultis, induetis pallia,
Ne, signa qui truncare amant, vos viderint.
ATH. Bene per Iouem inquis. LA. Per gemellos cælites
Recte mones, amictus inducendus est.
ATH. Lacones ô saluete, turpia patimur.
LA. O Polycharida, quàm graue anclamus malum,
Mutoniatos si viri nos viderint!
ATH. Agedum, Lacones, sciscitemur singula,
Quare huc adestis? LAC. Pacis ergo & foederum
Legati. ATH. Honestus sermo, id ipsum quærimus.
Quid ni vocamus ocyus Lysistratam
Quæ sola foedus hoc ferire possiet?

BISETVS. Ξυνάπτει] συμφωνεῖ. χἀτέρα, ἡ ἑτέρα. Κλεισθένη] Κλεισθένη λέγει, ὅτι ὡς ἄνανδρος ἐκωμῳδεῖτο. Τῶν Ἑρμοκοπιδῶν] Ἑρμαῖ ἦσαν ἐν τῇ Ἀθηναίων πόλει λίθινοι ἐν προθύροις, καὶ ἱεροῖς, ἐπειδή φασι τὸν Ἑρμῆν λόγου, καὶ ἀληθείας ἔφορον εἶναι. διὰ τοῦτο καὶ τὰς εἰκόνας αὐτοῦ τετραγώνους καὶ κυβοειδεῖς κατεσκεύαζον. αἰνιττόμενοι τὸ τοιοῦτον σχῆμα ἐφ᾽ ὃ ἂν πέσῃ [illegible] βεβαίως, καὶ ὀρθὸν εἶναι. οὕτω καὶ ὁ λόγος, καὶ ἡ ἀλήθεια ὁμοία [illegible] πανταχόθεν αὐτὴ ἑαυτῇ. τὸ δὲ ψεῦδος πολύχουν, καὶ πολυσχιδὲς, καὶ ἑαυτῷ μάλιστα ἀσύμφωνον. Σ. καὶ Θουκυδίδης ἐν τῷ ἕκτῳ τῆς ἱστορίας ξυγγραφῆς περὶ τούτων ταῦτα παραδίδωσιν, ὅσοι δὲ ἦσαν Ἑρμαῖ λίθινοι ἐν τῇ πόλει τῇ Ἀθηναίων, εἰσὶ δὲ κατὰ τὸ ἐπιχώριον ἡ τετράγωνος ἐργασία πολλοί, καὶ ἐν ἰδίοις προθύροις, καὶ ἱεροῖς) μιᾷ νυκτὶ οἱ πλεῖστοι περιεκόπησαν τὰ πρόσωπα. Ἑρμοκοπίδαι οὖν ἐκαλοῦντο οἱ τοιούτους Ἑρμᾶς περικόψαντες. Οὕτως Ἰσίδωρος ἐν τοῖς νομικοῖς. Ὁ τῶν γερόντων χορός, τοὺς πρέσβεις ἰδόντας, καὶ τὰ αἰδοῖα ἀπὸ ἐντάσεως ὀρθά, πρὸς τὸ τῶν Ἑρμοκοπιδῶν ἔργον παίζων, εἰ σωφρονεῖτέ φησι, θοἰμάτια λήψεσθε, μήπως Ἑρμοκοπιδῶν τις ἰδὼν ὑμᾶς ἀκρωτηριάζῃ, καὶ ὥσπερ ἐκεῖνοι τοὺς Ἑρμᾶς περιέκοψαν, οὕτω καὶ ὑμᾶς ἐκτέμνωσι, καὶ εὐνουχίζωσι. Παντᾶ γε.) καὶ ἐνταῦθα τὸ παντᾶ, ἀντὶ τοῦ πάντως, παντελῶς. ὁ γὰρ Λάκων λακωνίζει. τὸ ἔσθος, ὅγουν ἐσθῆτα. ἐμβαλώμεθα, ἐνδυσώμεθα. Ὦ πολυχαρίδα.) ὦ πολυχαρίδη. ὄνομα κύριον ἀνδρὸς εἶναι φαίνεται. τινὲς δὲ ὥσπερ καὶ πιθανώτερον, νομίζουσιν εἶναι τῆς Λακωνικῆς διαλέκτου φωνὴν θαυ-

ποιητικὴν, καὶ κολακευτικὴν, ὥσπερ τοὺς φίλους προσφωνοῦντες ἐχρῶντο. δηλοῖ δὲ ταῦτα τῷ λέγοντι πρὸς ἄλλον, ὦ πολλὴν χάριν ἔχων, ὦ γλυκύτατε, ὦ φίλτατε, καὶ πλείστης χάριτος ἐμμελεῖ. ταύτης δὲ τῆς λέξεως, καὶ τὸ αὐτὸ σημαινούσης, οἶδεν, ὡς ἴσμεν, ἃν σεβαστικάς. ταύτῃ μὲν τοι πάλιν ὁ ποιητὴς ἐν τοῖς ἑξῆς κέχρηται. Αἴκεν ἴδον ἀμές.] εἴπερ ἴδοιεν ἡμᾶς ἄνδρες ἀναπεφλασμένους. εἴσω τὰ αἰδοῖα ἀνατετραμμένα ἔχοντας. ἀναφλᾶν γὰρ λέγουσιν οἱ Ἀττικοὶ, ὡς Ἡσύχιος γράφει, τὸ ἀναμαλάττειν τὰ αἰδοῖα. αἴκεν δὲ, ἀμὲς, καὶ ἀναπεφλασμένους. Δωρικῆς καὶ Λακωνικῆς εἰσὶ διαλέκτου. ἅπερ αὐτοῖς, αἴκεν, ἡμᾶς, καὶ ἀναπεφλασμένους.

CHR. Τῶν ἑρμοκοπιδῶν.] Hermarum mutilatores dicti fuerunt Hermocopidæ, hoc factum Athenis, tempore Peloponnesiaci belli Arimnesto Archonte, cùm in Siciliam nauigare vellent: Alcibiades teste Plutarcho in illius vita, cum suis consortibus falso crimine dictus est ἑρμοκοπίδης. Sanè eruditus scriptor inter Christianos Arnobius hominum fuisse formas ait & Hermas Alcibiadis nuncupat. lib. 6. contra Ethnicos. Eos autem Hermocopidas signorum violatores interpretatus est apud Plutarchum Cruserius, non satis, vt arbitror signatis vocabulis. Pausanias ait in συναγωγῇ Atticorum nominum sic vocatos qui Mercurij statuis, quas Hermas vocat, collum & pudenda præcidissent. Meminit Thucydides ξυγγραφῇ sexta, & annotat illa Scholiastes ipsius, citátque ipsum Pausaniam auctorem in vocabulorum Atticorum collecto compendio. Φέρε τὸ ἴθος.] Legendum hic τὸ ἔθος facilè diuinaueram sine codice Veneto. At πολυχαρείδαν vsurpat pro Atheniensi. Quia teste Hesychio sic vocabatur Athenis ἥρως ἐξ οὗ ἱερὸν τοῦ κραναοῦ. Ἀναπεφασμένους.] Potior est lectio Venetæ editionis quæ habet ἀναπεφλασμένους, neque tamen alteram reiiciendam puto. nam πεφασμένους qua est vsus voce Lysias, est φανερούς.

Λα. Ναὶ τὼ σιὼ κἂν λῆτε τὰν Λυσίστρατον.
Χο. Γυν. Ἀλλ' οὐδὲν ἡμᾶς ὡς ἔοικε δεῖ καλεῖν.
Αὕτη γὰρ ὡς ἤκουσεν ἥδ' ἐξέρχεται.
Χαῖρ' ὦ πασῶν ἀνδρειοτάτη. δεῖ δὴ νυνί σε γενέσθαι
Δεινὴν. ἀγαθὴν. φαύλην. σεμνὴν. ἀγανὴν. πολύπειρον
Ὡς οἱ πρῶτοι τῶν Ἑλλήνων τῇ σῇ ληφθέντες ἴυγγι,
Συνεχώρησάν σοι καὶ κοινῇ τἀγκλήματα πάντ' ἐπέτρεψαν.
Λυ. Ἀλλ' οὐχὶ χαλεπὸν τοὔργον εἰ λάβοι γέ τις
Ὀργῶντας, ἀλλήλων τε μὴ 'κπειρωμένους.
Τάχα δ' εἴσομαί 'γώ. ποῦ 'στιν ἡ Διαλλαγή.
Χο. Πρόσαγε λαβοῦσα πρῶτα τοὺς Λακωνικούς.
Καὶ μὴ χαλεπῇ τῇ χειρὶ μηδ' αὐθαδικῇ.
Μηδ' ὥσπερ ἡμῶν ἄνδρες ἀμαθῶς τοῦτ' ἔδρων
Ἀλλ' ὡς γυναῖκας εἰκὸς οἰκείως πάνυ,
Ἢν μὴ διδῷ τὴν χεῖρα, τῆς σάθης ἄγε.
Ἴθι καὶ σὺ τούτους τοὺς Ἀθηναίους ἄγε
Οὗ δ' ἂν διδῶσι, πρόσαγε τούτους λαβομένη.

LAC. Pol hunc vocate, & si lubet, Lysistratum.
CH. MVL. Sed nil necesse est hanc vocari, nam simul
Vestram aure vocem accepit, egredi incipit.
O salue mulier fortissima, certè nunc te decet esse
Formidandam atque bonam, prauam atque grauem, placidam atque peritam,
Nam flos Græcæ nobilitatis virtute tua inlice capti
In te vna spes nostras, & communes posuere querelas.
LVS. Sed facilis est res, si tamen possunt capi
Rigente neruo, nec calentes inuicem:
Intelligam mox Pacis & locum & modum.
CH. Duc & prehende Principes Laconicos,
Sed non molestè aut arroganter, nec velut
Nostri solebant, hoc inurbanè viri,
Sed beneuolè omnino, vt decet nos fœminas
Si quis manum non præbeat, duc mentula.
Athenienses deinde & illos accipe,
Et proxima illos parte ducens quam dabunt.

BISETVS. Τῇ σῇ ἴυγγι] τῷ σῷ πόθῳ. Τῇ σῇ θελγοῖ. ἴυγξ, τὸ ὄρνεον, τὸ λεγόμενον σεισοπυγὶς, ἢ κινάδιον. καὶ τὴν ἴυγγά φασι Καλλίμαχος Ἠχοῦς θυγατέρα. φαρμακεῦσαι δὲ τὸν Δία, ὅπως ἂν αὐτῇ μιχθῇ. ὅθεν ὑπὸ τῆς Ἥρας εἰς ὀρνίθιον μεταβαλεῖν, ἢ συνεργοῦσαν τῇ φαρμακείᾳ. ὅθεν ἡ ἴυγξ λέγεται τὸ ἐφελκὸν τὴν διάνοιαν εἰς ἐπιθυμίαν, καὶ ἔρωτα, ὅτι ὀρνεόν ἐστιν ἐπιτήδειον πρὸς τὰς τῶν φίλτρων κακίας. ἔστι δὲ καὶ ἐργαλεῖόν τι ἴυγξ καλούμενον, ὅπερ εἰώθασιν αἱ φαρμακίδες στρέφειν, ὡς καταγοητεύουσαι τοὺς ἀγαπωμένους. Σ. καὶ τοῦτο δῆλον ἐκ τῆς φαρμακευτρίας τοῦ Θεοκρίτου,

Ἴυγξ ἕλκε τὺ τῆνον ἐμὸν ποτὶ δῶμα τὸν ἄνδρα.

καὶ ἐν ἐπιγράμματι,

Ἴυγξ ἡ Νικοῦς, ἡ καὶ διαπόντιον ἄνδρα
Ἕλκειν, κ' ἐκ θαλάμων παῖδας ἐπισταμένη.

ἀπὸ δὲ τοῦ ὀρνέου, καὶ τὰ κατασκευαζόμενα εἰς ἔρωτας, ἴυγγας καλοῦσι. Συνεχώρησαν] τὸ συγχωρεῖν ἐνταῦθα οὐ τὸ συμπαθεῖν, ἀλλὰ μεταβατικῶς τὸ ἐπιτρέψαι σημαίνει, ὅπερ ὡς ἐπεξήγησις ἐπιφέρεται. ἐπιτρέψαι δέ τινι τὰ ἐγκλήματα, ἐστὶ δικαστὴν τῶν ἐγκλημάτων αὐτὸν αἱρεῖσθαι. Σ. Ὀργῶντας] ἐπιτεταμένους ἐπιθυμοῦντας ἐρωτικῶς ἔχοντας. πειρωμένους δὲ πεῖραν λαμβάνοντας. ἢ ἀσελγῶς τὸ λοιπόν. πειρᾶν γὰρ, τὸ λόγους περὶ συνουσίας προσφέρειν. καὶ προβλέπειν, τὸ ἀσελγεῖς λόγους ποιεῖν. Θουκυδίδης. Πειραθεὶς δὲ ὁ Ἁρμόδιος Ἱππάρχου τοῦ Πεισιστράτου, καταγορεύει τῷ Ἀριστογείτονι. σημαίνει ἡ λέξις καὶ τὸ ἄλλως διαπειρᾶσθαι. πειρᾶν γὰρ κυρίως, τὸ προσβάλλειν γυναικὶ ἐπὶ τῆς ἀφροδίτης. Σ. Αὐθαδικῇ.] αὐθάδης, ὅ ἐστιν αὐτάρεσκος, αὐθέκαστος, ὑπερόπτης, ὑπερήφανος. Σ. ἀμαθῶς δὲ, ἀπαιδεύτως, ἀκοσμήτως. οἰκείως, γνησίως, ἐπιεικῶς, φιλοφρόνως. Τῆς σάθης.] σάθη, κυρίως πόσθιον. καὶ σάθων, ὑποκόρισμα ἐπὶ παίδων ἀρρένων, ἐπὶ τοῦ αἰδοίου. σάθη γὰρ, ἡ σάθη, ὡς, τὸ αἰδοῖον. ὅθεν καὶ ἀνδροσάθων, ὁ μεγάλα ἔχων αἰδοῖα. [illegible]. Ἡσυχ.

οἱ

Οὐδ' ἂν διδῶσι.] τὸ ἑξῆς, πρόσαγε αὐτοὺς λαβομένη ἐκείνου τοῦ μέρους, οὐ διδῶσιν ἄν. ἀντὶ τοῦ, ὅ, τι οὖν αὐτοὶ διδῶσιν ἄν. καὶ ἐφέξουσιν, εἴτε τὴν σάθην, καὶ ψωλὴν ἀντὶ χειρὸς, εἴτε τὴν χεῖρα, τοῦτο, ὅπερ ποτ' ἂν εἴη, λαβομένη, δ' εὕροις πρόσαγε τούτους.

CHR. Τὸν Λυσίστρατον.] Fuit enim tempore Cimonis etiam Lyſiſtratus, de quo in bello Peloponneſiaco multa Thucydides. Paulò poſt pro οὐδ' ἐν ὑμᾶς legitur in Veneto codice οὐδὲν ὑμᾶς, vtraque lectio recipi poteſt. Μὴ ἀπειραμένας] Le- A gendum πεπειραμένας, quo verbo inſimulat iſtos παιδεραστείας. Error ſcripturæ fluxit ex repetita vocali finiente, η. Πρόσαγε λαβοῦσα.] Hic appoſita eſt in Germanica editione Chori perſona, quam non habet Veneta, & quamuis vtraque lectio poteſt defendi, tamen melius eſt continuari à Lyſiſtrata orationem quaſi imperante. Ἢν μὴ διδῷ τὴν χεῖρα, τῆς σάθης ἄγε.] Legerem τις vel διδῶσι. Si manum, inquit, non dent, duc eos pene, σάθη & B σάθον, veretrum. Heſychius obiter emaculandus eſt voce σάθα, μοῖρα, lego μόρια.

Λυ. Ἄνδρες Λάκωνες. στῆτε παρ' ἐμὲ πλησίον.
Ἐνθένδε θ' ὑμεῖς καὶ λόγων ἀκούσατε.
Ἐγὼ γυνὴ μέν εἰμι. νοῦς δ' ἔνεστί μοι.
Αὐτὴ δ' ἐμαυτῆς οὐ κακῶς γνώμης ἔχω.
Τοὺς δ' ἐκ πατρὸς τε καὶ γεραιτέρων λόγοις
C Πολλοῖς ἀκούσασ' οὐ μεμούσωμαι κακῶς.
Λαβοῦσα δ' ὑμᾶς λοιδορῆσαι βούλομαι
Κοινῇ δικαίως οἱ μιᾶς τε χέρνιβος
Βωμοὺς περιῤῥαίνοντες ὥσπερ ξυγγενεῖς,
Ὀλυμπίασιν ἐν Πύλαις. Πυθοῖ. πόσους,
Εἴποιμ' ἂν ἄλλους, εἴ με μηκύνειν δέοι.
Ἐχθρῶν παρόντων βαρβάρων στρατεύματι
Ἕλληνας ἄνδρας καὶ πόλεις ἀπόλλυτε.
Εἷς μὲν λόγος μοι δεῦρ' ἀεὶ περαίνεται.
D Ἀθην. Ἐγὼ δ' ἀπόλλυμαί γ' ἀπεψωλημένος.

LVS. Viri Lacones huc adeſte proximè,
En ſtate, & hunc audite ſermonem meum,
Mulier quidem ſum, mens ineſt tamen mihi,
Opinionem nec meam malam autumo:
Tum ſæpè dicta patris audiui mei
Atq; ſeniorum haud inſtituta perperam.
Nunc increpabo, & iure vos communiter
C *Probris laceſſam, quippe congeneres velut*
Altaria aſperſiſtis vno trulleo
Olympijs, Pylisq;, Pythÿsq;, quot
Referre poſſem, ſi velim eſſe longior.
Et barbarorum exercitu præſentium
Hoſtili, & vrbes perdidiſtis & viros
In Græcia, iſte hæc clauditur ſermo tenus.
D ATHEN. *At ego veretri glande nudata occidi.*

BISETVS. Ἄνδρες Λάκωνες.] ἡ Λυσιστράτη ἔνθεν καὶ ἔνθεν πρὸς τοὺς τῶν Λακεδαιμονίων τε, καὶ τῶν Ἀθηναίων πρέσβεις, ἀμοιβαδὶς ἀναστραφεῖσα, μετ' αὐτῶν τοὺς λόγους περὶ διαλλαγῶν ἄρχεται, καὶ τὸ τελευταῖον ἀμφοτέρους ἀναπείθει. Ἐγὼ γυνὴ μέν εἰμι.] ταῦτα οὕτω ληπτέον, ἐγὼ μὲν εἰ καὶ γυνὴ ἡγοῦμαι καὶ ἐξ αὐτοῦ τοῦ φύσεως ἀγήμονος, καὶ παρὰ τοῖς μὲν προγόνοις οὐ, καὶ καλῶς πεπαιδευμένη, σύνετη καὶ ὅλως ἡμῶν εἰμί. καὶ τὰ ἑξῆς, ἅπερ πρὸς τοὺς Ἀθηναίους λέγει. Νοῦς δ' ἔνεστί μοι.] παρὰ τῷ Σουίδᾳ γράφεται. μῦθα δ' ἔνεστί μοι. ὅπερ καλὸν μέν. οὐ μέντοι τὴν παροῦσαν γραφὴν κινητέον. οἱ δὲ κινεῖν θέλοντες, τὴν ἐπανόρθωσιν ταύτην ἐκ τοῦ ἑξῆς. οὐ μεμούσωμαι ληπτέαν οἴονται. μουσοῦσθαι δὲ, παρὰ Μουσῶν διδάσκεσθαι, καὶ ἁπλῶς τὸ παιδεύεσθαι, καὶ διδάσκεσθαι καὶ ἀσκεῖσθαι. τὸ δὲ λοιδορῆσαι, νῦν οὐ τὸ κακολογῆσαι, ἢ ὑβρίσαι, ἀλλὰ τὸ μέμφεσθαι, τὸ ὀνειδίζειν τινὰ καὶ αὐτῷ ἐπιτιμᾶν σημαίνει. Μιᾶς τε χέρνιβος.] Ἀθήναιος ἐν τῷ τῶν Δειπνοσοφιστῶν ἐνάτῳ περὶ τῆς χέρνιβος ταῦτα λέγει. ἔστι δὲ ὕδωρ, εἰς ὃ ἀπέβαπτον δαλὸν ἐκ τοῦ βωμοῦ λαμβάνοντες, ἐφ' οὗ τὴν θυσίαν ἐπετέλουν. καὶ τούτῳ περιῤῥαίνοντες τοὺς παρόντας, ἥγνιζον. τοῦτο δὲ νῦν οἱονεὶ παροιμιακῶς εἰρῆσθαι δοκεῖ, τὸ ἐκ τῶν αὐτῶν ἱερῶν, καὶ θυσιῶν τινας συγκοινωνεῖν, τοῦ τε πρὸς ἀλλήλους ἀντιτείνειν ἥκιστα, καὶ ὁμοφροσύνης σύμβολον νομίζεται. Ὅμηρος δὲ τὸ κατὰ χειρῶν διδόμενον ὕδωρ, χέρνιβα καλεῖ. καὶ χερνίπτεσθαι, τὸ τὰς χεῖρας νίπτεσθαι. τινὲς τὴν λέξιν ὀξυτόνως προφέρουσι χερνίψ, χερνιβός. ὡς φησιν Εὐστ. Ὀλυμπίασιν] ἐν Ὀλυμπίᾳ. Ὀλυμπία δὲ, ἡ πρότερον Πίσα λεγομένη, ἔνθα Ὀλύμπιος Ζεὺς τιμᾶται. ἀφ' οὗ τὰ Ὀλύμπια. ὁ ἀγών. τὰ τοπικὰ Ὀλυμπίασι. τὸ ἐν Ὀλυμπίᾳ. ἢ ἐν τοῖς Ὀλυμπιακοῖς εἴτε Ὀλυμπικοῖς ἀγῶσιν, Ὀλυμπιάζειν, καὶ Ὀλυμπίαθεν. λέγεται καὶ Ἀρπίνα, ὡς Νικάνωρ, ἀπὸ τῆς Οἰνομάου μητρός. Στεφ. Ἐν Πύλαις.] Πύλαι αἱ Θερμοπύλαι. ἐκλήθησαν δὲ οὕτω διὰ τὸ στενὴν εἶναι ταύτην τὴν εἴσοδον ἀπὸ Θετταλίας εἰς τὴν Φωκίδα πορευομένοις. Πυλαία δὲ ἐκαλεῖτο ἡ εἰς τὰς Πύλας σύνοδος τῶν Ἀμφικτυόνων. ἐπέμποντο δὲ ἐκ τῶν πόλεων τῶν μετε- E χουσῶν τῆς Ἀμφικτυονίας τινὲς, οἵπερ ἐκαλοῦντο Πυλαγόραι. Σ. Πυθοῖ.] Πυθώ, ἡ τοῦ Ἀπόλλωνος πόλις. ἐν Φωκίδι χώρᾳ ἐστὶ τῆς Ἑλλάδος, περὶ ἣν πόλις ἡ καλουμένη Δελφοί. περὶ ἣν πόλιν τὸ ἱερὸν ἦν τοῦ Ἀπόλλωνος, ὃ ἐκαλεῖτο Πυθῶ. ἐν ᾧ χαλκοῦς τρίπους ἵδρυτο. καὶ ὕπερθεν φιάλη, ἣ τὰς μαντικὰς εἶχε ψήφους, αἵ τινες ἐρομένων τῶν μαντευομένων ἥλλοντο. καὶ ἡ Πυθία ἐμφορουμένη, ἅττα ἐνθουσιῶσα ἔλεγεν, ἃ ἐξέφερεν ὁ Ἀπόλλων. Σ. λέγεται δὲ καὶ Πυθώ, όος, οῦς. καὶ Πυθὼν, ῶνος, ἡ Δελφὶς ὕστερον κληθεῖσα, καὶ Δελφοὶ τὸ περὶ αὐτὴν ἔθνος. παρὰ τὸ ἐκεῖ πυθέσθαι, ἤγουν σαπῆναι τὸν ὑπ' Ἀπόλλωνος τοξευθέντα δράκοντα. ἢ διὰ τὸ πυν- F θάνεσθαι τοὺς ἐκεῖ χρηστηριαζομένους. Πυθὼ δὲ, καὶ Πυθὼν, ἀλλαχοῦ τόπος Φωκίδος. ὅθεν τὰ ἐπιῤῥήματα, Πυθοῖ, ἐν τῇ Πυθῶνι. Πυθῶδε, εἰς τὴν Πυθῶνα. Εἴ με μηκύνειν δέοι.] τὸν λόγον δηλονότι, τουτέστιν εἰ δέοι μακρολογίᾳ χρῆσθαι, εἰ μακρηγορεῖν δέοι. Ἀπεψωλημένος] ἀποψωλεῖσθαι, τὴν ψωλὴν ἀποδείρεσθαι, καὶ τὸ τῆς ψωλῆς δέρμα δέρεσθαι. τὸ τῆς βαλάνου δέρμα περιτέμνεσθαι. νῦν δὲ τὸ ἁπλῶς ἔχειν τὴν ψωλῆς βάλανον γυμνὴν, καὶ δέρματος γυμνωθεῖσαν. ὅπερ τοῖς συνουσιάζουσι, καὶ τοῖς σπα- G σμοῖς, καί τισιν ἔχουσιν εἴωθε συμβαίνειν. τοῦτο δὲ τὴν ἀφροδισίων ἀκολασίαν, καὶ πάθος ἐκεῖσε σημαίνει.

CHR. Νοῦς δ' ἔνεστί μοι] Apud Suidam habes μῦθα δ' ἔνεστί μοι. voce μῦθα, malè, vt ego quidem puto. Quamuis poſtea ait οὐ μεμούσωμαι κακῶς id eſt πεπαίδευμαι, & ἤσκημαι.

Λυ. Εἶτ' ὦ Λάκωνες, πρὸς γὰρ ὑμᾶς τρέψομαι.
Οὐκ ἴσθ' ὅτ' ἐλθὼν δεῦρο Περικλείδης ποτὲ
Ὁ Λάκων Ἀθηναίων ἱκέτης καθέζετο
3 Ἐπὶ τοῖς βωμοῖς ὠχρὸς ἐν Φοινικίδι
Στρατιὰν προσαιτῶν. ἡ δὲ Μεσσήνη τότε
Ὑμῖν ἐπέκειτο χ' ὡ θεὸς σείων ἅμα.
Ἐλθὼν δὲ σὺν ὁπλίταισι τετρακισχιλίοις
Κίμων ὅλην ἔσωσε τὴν Λακεδαίμονα.
Ταυτὶ παθόντες τῶν Ἀθηναίων ὕπο
Δῃοῦτε χώραν ἧς ὕπ' εὖ πεπόνθατε.
Ἀθην. Ἀδικοῦσιν οὗτοι νὴ Δί' ὦ Λυσιστράτη.
Λα. Ἀδικοῦμες. ἀλλ' ὁ πρωκτὸς ἄφατος καὶ καλός.
Λυ. Ὑμᾶς δ' ἀφήσειν τοὺς Ἀθηναίους οἴει.
Οὐκ οἶσθ' ὅθ' ὑμᾶς οἱ Λάκωνες αὖθις αὖ
Κατωνάκας φοροῦντας, ἐλθόντες δορὶ
Πολλοὺς μὲν ἄνδρας Θετταλῶν ἀπώλεσαν.
Πολλοὺς δ' ἑταίρους ἱππίου καὶ ξυμμάχους
Ξυνεκμαχοῦντες τῇ τόθ' ἡμέρᾳ μόνοι
Κἀλευθέρωσαν, κἀντὶ τῆς κατωνάκης
Τὸν δῆμον ὑμῶν χλαῖναν ἤμπισχον πάλιν.
Λα. Οὔπω γυνῆκ' ὄπωπα χαϊωτέραν.
Ἀθην. Ἐγὼ δὲ κύσθον γ' οὐδέπω καλλίονα.
Λυ. Τί δῆθ' ὑπηργμένων τε πολλῶν κἀγαθῶν
Μάχεσθε κ' οὐ παύεσθε τῆς μοχθηρίας.
Τί δ' οὐ διηλλάγητε. φέρε τί τοὐμποδών;

A Lvs. *Deinde ô Lacones (namque vos nunc alloquor)*
Neſcitis ut quondam Periclides Laco
Oratione Athenienſes ſupplici
Sedens ad aram, in Punico pallens ſago
Exercitum rogabat: illo tempore
Meſſena vobis imminebat, & dei
Premebat ira; mille quattuor viris
B *Cimon coactis, univerſa reddidit*
Sparta ſalutem: vos tamen ſolum Atticum
In vos beneficum & nunc vaſtatis diu.
ATHE. Iniurij ſunt, per Iovem, ô Lyſiſtrata.
LAC. *Lata iſta culpa, at culus eſt latiſſimus.*
Lvs. *Nec culpa abeſſe Athenienſes dixerim.*
Neſcis ut olim vos quoque in Catonacis
C *(Servili amictu) adiuverint Laconici*
Armis coruſci, plurimisque Theſſalis
Occiſione perditis, socijs, equis
Deprœliantes fortiter, ſoli die
Vos, inquam, in illa liberarant pallio
Plebem induentes pro ſchema vilis preti.
LA. *Melior mihi unquam viſa non eſt fœmina.*
D Ath. *At vulva nunquam pulcrior viſa eſt mihi.*
Lvs. *Quum tot bona ergo accepta ſint & præbita*
Cur ſic libet pugnare, cur non deſinis
Ærumnæ? quid vos eſſe concordes vetat?

Bisetvs. Εἶτ' ὦ Λάκωνες] ἡ Λυσιστράτη μετὰ τὸν πρὸς τοὺς Ἀθηναίους λόγον μέχρι τοῦδε πεποιημένον, νῦν πρὸς τοὺς Λάκωνας ἀναστραφεῖσα, αὐτοὺς προσαγορεύει, καὶ πρὸς διαλλαγὰς προτρέπει. Περικλείδας.] τούτου μνημονεύει ὁ Πλούταρχος, ἐν τῷ τοῦ Κίμωνος βίῳ, καὶ τήνδε τὴν ἱστορίαν διεξοδικῶς διηγούμενος οὕτω γράφει. Πέμπουσιν οὖν οἱ Λακεδαιμόνιοι Περικλείδαν εἰς Ἀθήνας, δεόμενοι βοηθεῖν, ὅν φησι κωμῳδῶν Ἀριστοφάνης καθεζόμενον ἐπὶ τοῖς βωμοῖς, ὠχρὸν ἐν Φοινικίδι, στρατιὰν αἰτοῦντα. ἱκέτης ἐστὶ, κατὰ τὸν Σουίδαν, ὁ δουλοπρεπῶς προσκαλῶν, καὶ δεόμενος περί τινος. Ἐν Φοινικίδι.] Φοινικὶς, ἐσθῆτος εἶδος. Ἀριστοτέλης δέ φησι χρῆσθαι τοὺς Λακεδαιμονίους φοινικίδι πρὸς τοὺς πολέμους. τοῦτο μὲν, ὅτι τὸ τῆς χρόας ἀνδρεικόν. τοῦτο δὲ, ὅτι τὸ τοῦ χρώματος αἱματοειδὲς, τὸ τοῦ αἵματος ῥεύσεως καταφρονεῖν ἐθίζει. παίζει δὲ ὁ Κωμικὸς ἐν τῇ τῶν λέξεων ἀντιθέσει, ὠχρὸς ἐν Φοινικίδι. Ἡ δὲ Μεσσήνη.] Μεσσήνη, ὥς φησιν Εὐστάθιος, ἐπὶ τῶν Τρωικῶν ὑπὸ Μενελάῳ ἦν, μέρος οὖσα τῆς Λακωνικῆς. ὕστερον δὲ καὶ πόλις ἐκλήθη ἡ Μεσσήνη. ἦσαν δὲ οἱ Μεσσήνιοι πλησιόχωροι τοῖς Λακεδαιμονίοις, καὶ πολέμιοι. Χ' ὡ θεὸς σείων.] καὶ ὁ θεὸς σείων. περίφρασις τοῦ Ποσειδῶνος, ὃς σεισίχθων ἐπιθετικῶς καλεῖται. περὶ δὲ τούτου τοῦ ἐν Λακεδαίμονι σεισμοῦ, καὶ χασμάτων δι' αὐτὸν ἐν τῷ προῤῥηθέντι Πλουτάρχου τόπῳ μνήμην ποιεῖται. Δῃοῦτε] δῃοῦν, δαΐειν, τέμνειν, κακοῦν, καὶ πολεμικῶς διατίθεσθαι. οὕτω δὲ τοῦτο σχηματίζεται. δαΐω, ὃ δηλοῖ τὸ τέμνω, καὶ κείρω, καὶ καίω, καὶ ἅπτω, καὶ κακῶ, καὶ λάμπω, καὶ κατὰ διάλυσιν δαΐω, ὅθεν τὸ δάϊος. καὶ κατὰ τροπὴν τοῦ α εἰς η δήϊος, ὁ τμητικὸς, ὁ πολεμικός. ἐνίοτε καὶ ὁ ἔμπειρος. καὶ γὰρ E τὸ δαῆναι, ὅθεν δαέω, ῶ, δάημι, τὸ εἰδέναι, καὶ ἐπίστασθαι σημαίνει. καὶ δαήμων, ὁ ἐπιστήμων. καὶ δαημοσύνη, ἡ ἐπιστήμη, καὶ ἐμπειρία. ἐκ δὲ τοῦ δήϊος, τὸ ῥῆμα δηϊοῦν. καὶ κατὰ συναίρεσιν δῃοῦν, δῃώσω. τὸ δὲ, ἧς ὕπ' εὖ, ἀντὶ τοῦ ὑφ' ἧς εὖ πεπόνθατε. Ἀδικοῦμες.] ἀδικοῦμεν. τὰ δὲ ἑξῆς ἀσάφειαν ἔχει μεγάλην. τινὲς μέντοι, διὰ τοῦδε τοῦ κωμματίου, τῇ τῶν λέξεων παρονομασίᾳ, ἢ ποιᾷ τινὶ χρώματος ὁμοιότητι, τὸν Κωμικὸν νῦν αἰνίττεσθαι βούλεσθαι νομίζουσι, χωρίον τι, περὶ οὗ εἴτε Ἀθηναῖοι, καὶ οἱ Λάκωνες ἀμφισβητοῦντες ἐπολέμησαν. ὅπερ οὐκ ἀπίθανον. οὕτω F γὰρ καὶ κάτω τὴν Πύλον, ἔγκυκλον καλεῖ, καὶ τὰ Μεγαρικὰ σκέλη λέγει, διὰ τὴν ὁμοιότητα σχήματος δηλαδή. ἀλλὰ τί ποτε τοῦτο ἦν, ὃ ἐνταῦθα νοητέον, οὐ ῥᾴδιόν ἐστι τεκμαίρεσθαι. ἄφατον δὲ ὁ Ἡσύχιος ἑρμηνεύει, ἀμήχανον, πολὺ, ἄῤῥητον, ἀμέτρητον. δεινόν. καὶ ἄφατος, ἀνεκφώνητος, θαυμάσιος, καταπληκτικός. Ἄλλως. διὰ τούτων ἴσως τὴν τῶν Λακώνων ἀσέλγειαν ὁ ποιητὴς ὑποδηλοῦν θέλει, αἰνιττόμενος τὴν τῆς Ἀσπασίας, ἧς Περικλῆς ἠράσθη, ἁρπαγήν. ὅπερ ἀρχὴν τοῦ πολέμου γενέσθαι, ἐν τοῖς Ἀχαρνεῦσιν ἔφη, οὕτω λέγων,

G Κἀντεῦθεν ἀρχὴ τοῦ πολέμου κατεῤῥάγη
Ἕλλησι πᾶσιν ἐκ τριῶν λαικαστριῶν.

Οὕτως οὖν καὶ ἐνταῦθα νοητέον φαίνεται, ὁ Λάκων τὸ ἀδίκημα ὁμολογούμενος, ἅμα καὶ τὴν τούτου αἰτίαν ἀπολογεῖται, τὸ γυναικεῖον κάλλος, ὥσπερ ἂν εἰ λέγοι, ὁμολογοῦμεν ἡμᾶς ἠδικηκέναι, ἀλλὰ τὸ κάλλος ἀναπειστήριόν τι, καὶ ἐπαγωγόν ἐστι, ᾧ οὐ ῥᾳδίως τις ἀντίσχοι. Κωμικώτερον δὲ, καὶ γέλωτος χάριν, τοῦ κάλλους τὸ ἀτιμαζόμενον μέρος ὀνόμασεν, ἀντὶ τοῦ ὅλου. Οὕτω δὲ ὀλίγον ὕστερον, ὁ Ἀθηναῖος λέγει·

Ἐγὼ δὲ κύσθον γ' οὐδέπω καλλίονα.

παραπλησίως καὶ Ὅμηρος πολλάκις τὰς καλὰς γυναῖκας, καλλιπαρῄους, ἢ καλλισφύρους, ἀπὸ μέρους, καλεῖ. Ὑμᾶς δ' ἀφήσειν.] τὸ τῆς Λυσιστράτης πρόσωπον ἐνταῦθα παρεγκαπτεῖον, οὐ τὸ τῶν Λακώνων, ὡς πρότερον. ἴσθ' ὅτι, ἀντὶ τοῦ, ἴστε, οἴδατε ὅτι. τὸ δὲ αὖθις αὖ, ἐκ παραλλήλου, καὶ συνωνύμως εἴρηται, ἀντὶ τοῦ, πάλιν, ἐκ δευτέρου. Κατωνάκας.) κατωνάκη, ὡς ἐν ταῖς Ἐκκλησιαζούσαις προείρηται, δουλικὸς ἦν καὶ ἀνελεύθερος χιτών. δοκοῦσι δὲ τοῦτον ἀμφιέσασθαι Ἀθηναῖοι, τῶν περὶ Πεισίστρατον τυράννων ἐπαναγκασάντων, ἵνα ὑπὸ εὐτελείας μὴ κατίωσιν εἰς ἄστυ οἱ πολῖται. μέχρι γὰρ τῶν γονάτων ἦν [illegible]. ὁ δὲ νοῦς οὗτος, ἴσθ' ὅτι ἡ τῶν Λακεδαιμονίων βοήθεια, ὑμᾶς δουλικοῦ τοῦδε καὶ ἀνελευθέρου φορήματος, τουτέστι τῆς κατωνάκης ἐλευθερωθέντας, εἰθισμένην χλαῖναν αὖθις ἀμφιέσασθαι ἐποίησεν; ἀλλὰ τὴν τούτων ἐξήγησιν διὰ πλειόνων, καὶ ἀκριβέστερον εἰ δύναιο ἔξεστιν, ἐκ τοῦ Ἡροδότου, ἐν τῷ τῆς αὐτοῦ ἱστορίας πέμπτῳ. Πολλοὺς μὲν ἄνδρας.] καὶ γὰρ τῶν Θετταλῶν οἱ πλεῖστοι, τῷ Ἱππίᾳ ἐβοήθουν. διὸ ἐπιφέρει, πολλοὺς δ' ἑταίρους Ἱππίου. καὶ τούτων διεξοδικὴν ἱστορίαν ἔχεις, ἐν τῷ αὐτῷ τοῦ Ἡροδότου πέμπτῳ. Οὔπω.) οὔπω γυναῖκα χαϊωτέραν, ἤτοι εὐγενεστέραν ὄπωπα, ἤγουν εἶδον. τὸ δὲ ὄπωπα Δωρικῶς εἴρηται τοῦ ω μεγάλου εἰς α τραπέντος, ὡς ἐν τῷ

A πρᾶτος, καὶ πρᾶτον, ἀντὶ τοῦ πρῶτος, καὶ πρῶτον. ἔστι δὲ τοῦ χάϊος, κατὰ διάλυσιν χαῖος, ὅθεν τὸ χαϊώτερος παρῆκται. περὶ οὗ ἐν τοῖς ἄνω προείρηται. Ἐγὼ δὲ κύσθον.) κύσθος, καὶ κύβος, τὸ γυναικεῖον αἰδοῖον. ὃ καὶ χοῖρος καλεῖται. Ὑπηργμένων.) τὰ ὑπηργμένα λέγεται τὰ προκαταρξάμενα, τὰ πρότερον ἀρξάμενα εἴτε εὐεργετήματα, εἴτε καὶ κακουργήματα, ὧν τὴν ἀμοιβὴν ἀμείβεσθαι φιλοῦμεν. ὁ δὲ νοῦς. διὰ τί δὲ ὑμεῖς πολλὰ καὶ ἀγαθὰ ὑπ' ἀλλήλων ἤδη παθόντες, ὧν χάριν ἔδει ὑμᾶς ἀνταποδοῦναι, ἀλλήλοις ὅμως μάχεσθε; Τί τοὐμποδών.) B τί τὸ ἐμποδών ἐστι; τί τὸ ἐμπόδιον, καὶ κώλυμα, τὸ ὑμᾶς ποιῆσαι διαλλαγὰς κωλύει;

CHR. Περικλείδ[illegible] ποτέ.) Lego Περικλείδας ποτέ, Nam sic vocat Plutarchus in vita Cimonis & hos verſus Ariſtophanis laudat, atque Cimonem ſuaſiſſe hoc auxilium diſſuadente Ephiollo & prohibente. Ἡ δὲ Μεσσήνη τότε) Quum Ilotæ & Meſſenij inſurrexerunt, propter Ithomam arcem, tum Lacedæmonij opem petierunt C ab Athenienſibus qui Cimonem Miltiadis filium cum imperio miſerunt. vt præter Thucydidem lib. 1. diſertè Plutarchus narrat in vita ipſius Cimonis. Πολλοὺς δ' ἑταίρους.) Lege ἑταίρους & ξυμμαχοῦντας nam μαχῇν eſt pugnaturire. θέλειν μάχεσθαι. Χαιωτέραν.] Lacedæmonij χαιὰ vocant τὰ ἀγαθὰ, Sic ſuprà χαιὰ μὲν ναὶ τὼ σιώ. At ὑπηργμένων eſt κεχορηγημένων.

D

Λα. Ἀμές γε, λῶμες. αἴ τις ἁμὶν τοὔγκυκλον
Λῇ τοῦτ' ἀποδόμεν. Λυ. ποῖον ὦ ταν; Λα. ταὶ Πύλον.
Ὥσπερ πάλαι δεόμεθα καὶ βλιμάττομες.
Ἀθην. Μὰ τὸν Ποσειδῶ τοῦτο μέν γ' οὐ δράσετε.
E Λυ. Ἄφετ' ὦ 'γαθ' αὐτοῖς. Ἀθην. κᾆτα τίνα κινήσομεν;
Λυ. Ἕτερόν γ' ἀπαιτεῖτ' ἀντὶ τούτου χωρίον.
Ἀθην. Τὸ δεῖνα τοίνυν παράδοθ' ἡμῖν τουτονὶ
Πρώτιστα τὸν Ἐχινοῦντα καὶ τὸν Μηλιᾶ
Κόλπον τὸν ὄπισθεν, καὶ τὰ Μεγαρικὰ σκέλη.
F Λυ. Οὐ τὼ σιὼ οὐχὶ πάντα γ' ὦ λυσσάνιε.
Λυ. Ἐᾶτε. μηδὲν διαφέρου περὶ σκελοῖν.
Ἀθην. Ἤδη γεωργεῖν γυμνὸς ἀποδὺς βούλομαι.
Λα. Ἐγὼ δὲ κοπραγωγεῖν γα πρῶ ναὶ τὼ σιώ.
Λυ. Ἐπὴν διαλλαγῆτε ταῦτα δράσετε.
Ἀλλ' εἰ δοκεῖ δρᾶν ταῦτα βουλεύσασθε καὶ G
Τοῖς ξυμμάχοις ἐλθόντες ἀνακοινώσατε.
Ἀθην. Ποίοισιν ὦ ταν ξυμμάχοις; ἐστύκαμες.

LA. Hæc nos auemus, ſi quid illam reddere
Velis ambitum muniminis. LVS. *Sed quem?* LA. *Pylon*
Quam flagitantes iamdiu affectauimus.
ATH. *Te Conſe teſtor, nunquam id impetrabitis.*
LVS. *Concedite illis.* ATH. *Porrò quid mouebimus?*
LVS. *Huius vicem poſcendus eſt alter locus.*
ATH. *Cede ergo quemuis alterum, nobis date*
Echinunta primum, deinde Maliacum ſinum
Ponè adiacentem, & crura vtrinque Megarica.
LA. *Non per gemellos, omnia ô inſaniſſime.*
LVS. *At mittite hæc: pro cruribus ne ſit mora.*
ATH. *Me, nudus vt colam arua, prolubium ſubit.*
LA. *At, per Deos, me primum vt arua ſtercorem.*
LVS. *Mox iſta fient, pacta ſi ſint fœdera:*
Hoc ſi videtur expedire, inite iam
Conſilia, ſocios aduocate cæteris.
ATH. *Quos, quæſo, ſocios dicis? arrectiſſimi,*

BISETVS. Ἀμές γε λῶμεθα.] ἡμεῖς δὲ διαλλαγὰς ποιεῖσθαι βουλόμεθα, ὅπερ ἡμῖν τις ἐθέλῃ ἀποδοῦναι τοῦτο τὸ ἔγκυκλον. τί δὲ κυρίως τὸ ἔγκυκλον, ἄνω πολλάκις εἴρηται. νῦν δὲ μεταφορικῶς τὴν Πύλον οὕτω καλεῖ. ὥσπερ ἱμάτιόν τι κυκλοτερὲς, ὅ τις τὸ σῶμα περιβάλλει. Πύλος δὲ, κατὰ τὸν Στέφανον ἐν τῷ περὶ πόλεων, πόλις ἐστὶν ἐν Μεσσήνῃ, ἣ καὶ Κορυφάσιον ἐκαλεῖτο. βλιμάττομες δὲ, ψηλαφώμεθα, ἤγουν βλιμάζομεν, ὅπερ νῦν ἀντὶ τοῦ ἐπιθυμοῦμεν λαμβάνεται. οὕτω γὰρ παρὰ τῷ Σουΐδᾳ ἑρμηνεύεται. Κατὰ τίνα κινήσομεν;] κινήσομεν, περιέξομεν. τοῦτο δὲ λέγεται κατὰ τῶν Ἀθηναίων ὡς νεωτεροποιούντων. καὶ τῇ τῶν ἄλλων πόλεων ἐλευθερίᾳ, καὶ ἡσυχίᾳ ἀεὶ ἐπιβουλευόντων, καὶ πάντα ταραττόντων, ἵνα πλεονεκτῶσι. τοῦτο δὲ δῆλον ἐκ τῶν ἑξῆς λεγομένων

Νήφοντες εὐθὺς βλέπομεν ὅ,τι ταράξομεν.

Τὸν Ἐχινοῦντα.] Ἐχῖνος, ὡς λέγει Στέφανος, πόλις ἐστὶν Ἀκαρνανίας. καί τινες φασὶν Ἐχινοῦντα τὴν αὐτὴν εἶναι. Καὶ τὸν Μηλιᾶ.] Μῆλος, νῆσος μία τῶν Κυκλάδων, ὁμώνυμον ἔχουσα πόλιν. ἔστι καὶ κώμη τῆς Ἀκαρνανίας, ἧς τὸ ἐθνικὸν Μηλιεὺς, καὶ διὰ τοῦ α Δωρικῶς Μαλιεύς. λέγεται δὲ ἀπὸ τῆς Μήλου Μήλιος, Μηλιεὺς, καὶ Μηλιακός. καὶ Μηλὶς, ἡ χώρα. τὸ δὲ Μηλιᾶ, Ἀττικῶς, ὡς τὸ Πειραιᾶ, παρὰ Δημοσθένει ἐν τοῖς Φιλιππικοῖς. καὶ παρὰ Θουκυδίδῃ πολλάκις. τὰ δὲ σκέλη Μεγαρικὰ μεταφορικῶς καλεῖ τὸν τειχισμὸν τῶν Μεγάρων, τοῖς σκέλεσιν ἐοικότα, τουτέστι τὰ μακρὰ τείχη, ἃ πάλαι οἱ Ἀθηναῖοι μείζονος ἀσφαλείας ἕνεκα τὰ μακρὰ τείχη εἰς θάλασσαν ᾠκοδόμησαν. Ὦ λυσσάτη.] ὦ μαινομένη. Σ. λυσσατήριος νῦν ὁ λυσσώδης, καὶ λυσσαλέος. Ἐγὼ δὲ κοπραγωγήσω.] τὸν ςίχον, καὶ ἐννοίας καὶ μέτρου χάριν, οὕτω γραπτέον, Ἐγὼ δὲ κοπραγωγῆν γα, ναὶ τὼ Σιώ. κοπραγωγῆν ἀντὶ τοῦ κοπραγωγεῖν, ἀπὸ τοῦ κοπραγωγέω, ἤγουν κόπρον ἄγω, κόπρον ἐπιβάλλω, κοπρίω, εἴτε κοπρέω, καὶ κοπρίζω. γα Δωρικῶς ἀντὶ τοῦ γε. τὸ δὲ πρῳ μονοσυλλάβως, ἀντὶ τοῦ πρωῒ, κατὰ συναίρεσιν, ὡς καὶ ἐν τοῖς ἄνω δεδήλωται. πρωῒ, ἕωθεν, ἅμα τῇ ἡμέρᾳ, ἅμα τῇ ἕῳ. Ἐστύκαμες.] εἴπερ ἡ γραφὴ καλῶς ἔχει, ὁ Ἀθηναῖος γέλωτος χάριν λακωνίζει, ἐστύκαμες λέγων ἀντὶ τοῦ ἐστύκαμεν. καὶ τὴν ἄγαν ἐπιθυμίαν τῆς συνουσίας, τούτῳ τῷ ῥήματι σημαίνει. ἀμμῖσι δὲ, ὁ Λάκων ἐπιφέρει, ἀντὶ τοῦ ἡμετέροις.

CHR. Βλιμάττομες.] Propriè βλιμάζειν eſt τοὺς ὄρνιθας ἐκ τῶν ςηθῶν πειράζειν & ψηλαφᾶν, Inde ἐπιθυμεῖν teſte Suda. Heſychius βλίμασις, τιτθῶν (puto ςηθῶν vt prius) ἄλειψις lego θλίψις. Paulò poſt τούτου τοῦ χωρίου, dele ſecundum τοῦ, nociuum metro. Πρώτιςα τὸν Ἐχινοῦντα.] Echinus vrbs Acarnaniæ quam Echinunta à quibuſdam vocari ait Stephanus. Rhianus vocari ait ἔχιον ἄςυ. Exiſtimant tamen locum ſic dictum διὰ τὸ τραχὺ καὶ ὀξὺ, ab Echino animalculo. Sed quid ni à ſerpentibus? Nam Rhianus ἔχιον ἄςυ dixit. Idem Stephanus ait μῆλον etiam eſſe κώμην τῆς Ἀκαρνανίας præter alteram inſulam Cycladum ex qua Diagoras Melienſis, Socrates & Ariſtophanes. Echinum, Lamiam & Maliacum ſinum & Thaumacon in Theſſalia deſcribit Strabo lib. 9.

D

Οὐ ταὐτὰ δόξει τοῖσι συμμάχοισι ναί;
Βινεῖν ἅπασι. Λα. τοῖσι γοῦν ναὶ τὼ σιὼ
Ἀμοῖσι. Αθην. καὶ γὰρ ναὶ μὰ Δία Καρυστίοις.
Λυ. Καλῶς λέγετε. νῦν οὖν ὅπως ἁγνεύσετε.
Ὅπως ἂν αἱ γυναῖκες ὑμᾶς ἐν πόλει
Ξενίσωμεν ὧν ἐν ταῖσι κίσταις εἴχομεν.
E Ὅρκους δ' ἐκεῖ καὶ πίστιν ἀλλήλοις δότε.
Κἄπειτα τὴν αὑτοῦ γυναῖχ' ὑμῶν λαβὼν
Ἀπεισ' ἕκαστος. Αθην. ἀλλ' ἴωμεν ὡς τάχος.
Λα. Ἄγ' ὅπα τὺ λῇς. Αθην. νὴ τὸν Δί' ὡς τάχιστά γε.
Λυ. Στρωμμάτων δὲ ποικίλων καὶ χλανιδίων καὶ ξυστίδων,
F Καὶ χρυσίων ὅσ' ἐστὶν ἐμοὶ
Οὐ φθόνος ἔνεστί μοι
Πᾶσιν παρέχειν φέρειν τοῖς
Παισὶν ὁπότ' ἄν τε θυγάτηρ
Τινὶ κανηφορεῖ,
Πᾶσιν ὑμῖν λέγω.
Λαμβάνειν τῶν ἐμῶν
Χρημάτων νῦν ἔνδοθεν
G Κοὐδὲν οὕτως
Εὖ σεσημάνθαι, τὸ μὴ οὐχὶ τοὺς ῥύπους ἀνασπάσαι
Χ' ἅττ' ἔνδον ἦ φορεῖν.
Ὄψεται δ' οὐδὲν σκοπῶν, εἰ μή τις

Noſtris placebunt iſta militibus ſatis,
Pruritus omnes tentat LA. *Ecaſtor is eſt*
Senſus meorum. ATH. *Idem volunt Caryſtij.*
LVS. *Pulcrè refertis, interim expurgemini,*
Vt vos in vrbe muneremur fœminæ,
Et præbeamus lautia in ciſtis ſita:
E *Iurate & illic mutuam fidem date,*
Vnusq; veſtrûm quiſq; ſumpta coniuge
Exin faceſſat. ATH. *Ergo eamus quàm citò.*
LA. *Duc vt voles tu.* ATH. *Per Iouem citiſsimè.*
LVS. *Stragulas ſed diſcolores, ſiue vallas, lanulas*
F *Quicquid & auri ineſt mihi, non*
Inuideo hæc munera
Cunctis dare, liberiſq;
Ferre, vt habeas puera ſi-
Lia canephora.
Nempe dico omnibus,
Ex meo ſumere
Intus auro nunc licet:
G *Nil obſeratum*
Sic erit, quin ſigna vobis ſit facul reuellere
Simul quod intus eſt
Ferre, nil videbit hic ſcrutator

BIS.

Bisetus. Ὅσαις ἐγχωρεῖ.] δηλονότι σκοπεῖτε. ὁρᾶτε. τὸ δὲ ἐγχωρεῖν ἐνταῦθα δηλοῖ τὸ ἑαυτῷ ἀγρὸν παρέχειν, ἢ ἀγροὺς πάντα φέρειν. Κίσταις.] κίστη, ἡ κίστις, ἀγγεῖον ἐν ᾧ τὰ στρώματα κεῖται, ἢ ἱμάτιά τινα. τὸ τ ἀντὶ τοῦ θ. κλεῖθρον γάρ. Σ. ἄπεστι ἢ, ἀπολούσεται. Στρωμάτων δὲ ποικίλων.] οὕτω καλοῦνται τὰ πεποικιλμένα, τὰ ἐναλλὰξ ἐπισημασμένα, καὶ ζωγραφητὰ στρώματα. Ἡσύχιος. χλανίδιον δὲ, λεπτὸν ἱμάτιον. ξυστὶς δὲ, γυναικεῖος ποδήρης χιτών. Καὶ χρυσίων.] χρυσίον ἰδικῶς ὁ χρυσός. χρυσία δὲ πληθυντικῶς ὅτε μὲν νομίσματα, ὅτε δὲ
A σκεύη χρύσεα, ὅτε χρυσᾶ δηλοῖ καὶ πάντα τὰ ἄλλα τὰ ἐκ χρυσοῦ. σεσημάνθαι δὲ, ἐσφραγίσθαι. σημαίνειν γὰρ τὸ σφραγίζειν. ῥύπους δὲ οἱ Ἀττικοὶ τοὺς εἰς τὰς σφραγῖδας κηροὺς λέγουσιν. Ἡσύχιος.

CHR. Καλῶς λέγεται.] Legendum λήγεται vt ſit pes Tribrachus æquiparans Iambum. Cum autem ait ἐν ταῖσι κίσταις puto alluſionem fieri ad κύστιν. Τοὺς ῥύπους ἀνασπάσαι.] Melius Veneta editio τοὺς ῥύπους ἀνασπάσαι id eſt ſigna reuellere & diſſoluere.
B

Ὑμῶν ὀξύτερον ἐμοῦ βλέπειν.
Εἰ δέ τῳ μὴ σῖτος ὑμῶν ἐστι, βόσκει δ' οἰκέτας
Καὶ σμικρὰ πολλὰ παιδία,
Ἔστι παρ' ἐμοῦ λαβεῖν
Πυρίδια, λεπτὰ μέν,
Ὁ δ' ἄρτος ἀπὸ χοίνικος
C Ἰδεῖν μάλα νεανίας.
Ὅστις οὖν βούλεται
Τῶν πενήτων ἴτω
Εἰς ἐμοῦ, σάκους ἔχων καὶ κωρύκους. ὡς
Λήψεται πυρούς. ὁ Μανῆς δ' οὑμὸς αὐτοῖς ἐμβαλεῖ.
Πρός γε μέντοι τὴν θύραν
Προαγορεύω μὴ βαδίζειν τὴν ἐμήν,
D Ἀλλ' εὐλαβεῖσθαι τὴν κύνα.

Ni me fortè videt acutius:
Siu quis eſt veſtrum farinas non habens, ſeruos alens
Et puſa plura pignora,
Accipias hinc licet
Far tenue: Panis at
(Vt eſt ratio Chœnicis)
Erit valida magnitas:
Quiſquis ergo expetet
Pauperum, me petat
Cum caniſtris ſacciperijſq;:
Auferet fruges meus quas metietur ſeruulus:
Hoc tamen denuntio,
Petere vt nemo poſtulet portam meam,
Sed ſi ſapit, vitet canem.

Bisetus. Πυρίδια.] ἀπὸ τοῦ πυροῦ τὸ ὑποκοριστικὸν πυρίδιον, ἤγουν σιτίον, ἢ τοῦ σίτου ψωμίδιον, τουτέστι μικρότατον μέρος τοῦ σίτου. ἔστι ἄρτος. ἄρτος δὲ νεανίας νῦν μεταφορικῶς ὁ καρτερὸς, ἤγουν ὁ μέγας. οὕτω καὶ ἐν Πλούτῳ, κρέας νεανικὸν εἶπε τὸ μέγα, καὶ παχύ. Χοῖνιξ δὲ, ὡς Εὐστάθιός φησι σκεῦός τι μετρητικόν, καὶ αὐτὸ τὸ μετρούμενον. ὅθεν καὶ ἐπὶ τροφῆς τίθεται, καὶ χοῖνιξ καλεῖται. πᾶν ἀλφιτηρές. νῦν δὲ λέγει ἀπὸ χοίνικος, ἐπεὶ, ὡς ἄνω ἐν τοῖς εἰς Σφῆκας σχολίοις δεδήλωται, ἀπὸ χοίνικος τέσσαρες μεγάλοι ἄρτοι γίνονται, μικροὶ δὲ, ὀκτώ. Σάκους ἔχων.] τὸ σάκος ὑδετέρως, ἀσπίς, ὅπλον. σάκος δὲ ἀρσενικῶς διὰ τοῦ κ, ὁ θύλακος. Σουίδας. κώρυκες δὲ, πλέγμα δεκτικὸν ἄρτων. καὶ κωρύκιον, θυλάκιον, τὸ παρ' ἡμῖν βουλγίδιον. Ἡσύχιος δὲ, κώρυκος, θυλάκιον. ἔστι δέ, φησι, δερμάτινον ἀγγεῖον ὅμοιον ἀσκῷ. Ὁ Μανῆς.] ὁ ἐμὸς δοῦλος, ὁ θεράπων. προαγορεύω δὲ, ἀντὶ τοῦ φημί, καὶ ἐν ὥρᾳ κελεύω, ἀπαγορεύω. εὐλαβεῖσθαι δὲ, εὐλαβῶς φυλάττεσθαι. φεύγειν, ἐκκλίνειν.

CHR. Ἄρτος ἀπὸ χοίνικος.] Sic nos Gallo-Fraci dicimus *vn pain d'vn boiſſeau*. Chœnix Sextarij menſura eſt demenſum diurnum, propterea dictum ἡμεροτροφίον. Apud Heſychium habes ἀπὸ μέρους τροφὴ, non dubitem emendare ἡμέρας τροφή.
E Quod autem panem νεανίαν vocat, puto eſſe νεανικὸν & ſic grande vt ſaturare valeat νεανίαν, atque, vt ait Theocritus, ἄνδρα φυτοεργόν. Τοὺς κωρύκους.] κώρυκος vel κωρύκιον, calathus eſt plectilis quo panis conditur, vt inde vernaculè dixerimus *Panier*. σάκος autem vel σάκκος, ſimilis ferè θυλάκῳ. Ὁ Μανῆς.) Manes pro ſeruo vt habes in ludo Cottaborum de quibus nos abundè in Irena. At εὐλαβεῖσθαι τὴν κύνα dictum ex Prouerbio, Caue canem.

F

ΘΕΡΑΠΩΝ, ΧΟΡΟΣ,
Ἀθηναῖος, Λάκων.

Θε. Ἄνοιγε τὴν θύραν. οὐ παραχωρεῖν θέλεις;
Ὑμεῖς τί κάθησθε; μῶν ἐγὼ τῇ λαμπάδι
Ὑμᾶς κατακαύσω. φορτικὸν τὸ χωρίον.
Οὐκ ἂν ποιήσαιμι. εἰ δὲ πάνυ δεῖ τοῦτο δρᾶν,
Ὑμῖν χαρίσασθαι ταλαιπωρήσομεν.
Χο. Χ' ἡμεῖς γε μετὰ σοῦ ξυνταλαιπωρήσομεν.

FAMVLVS, CHORVS,
Athenienſis, Laco.

FAM. *Reclude ianuam, an recuſas cedere?*
G *Vos quid ſedetis? an manetis dum face*
Vos hic aduram? aſperrimus ſed eſt locus,
Nunquam iſtud auſim, ſed tamen ſi opus ſiet,
Veſtra adlaborem perlubenter gratia.
CH. Tecum labores hauriemus inſimul.

A **CHR.** Πολλὰ καλά.] An πάντα καλὰ ut ad deam referatur, an πολλὰ καλὰ, ad res egregias & pulcra facinora, πρὸς τὰ καλὰ ἔργα, an potius καλα sunt ligna, ut per ea naues intelligantur secundum responsum oraculi quod ligneos muros iubebat ædificare? μᾶλλον δὲ τὸ ὕστερον. Κάπρως θάγοντας.] Sic etiam de apro Philippus dixit in 4. lib. Florilegij Epigrammatarij θηκτὸν ὀδόντα βρύχοντα, nisi mea me fefellit coniectura quæ pro θηκτὸν reposuit θακτὸν in Epigrammate Philippi. Τὰς ψάμμας τοὺς Πέρσας.] Erant, inquit, Persæ (Medos vocat Thucydides, sed Medorum nomine Persæ innuuntur vel teste Horatio, Neu sinas Medos &c.) innumerabiles instar arenæ, ψαμμῶν enim puto esse ψάμμον vel ψάμαθον, aliàs significat ἄλφιτα. Hoc autē loco ἴω γὰρ τ' positum ἴω puto pro ἴσον.

Καὶ τᾶν αἱμυλᾶν ἀλωπίκων
Παυσαίμεθ' ὦ
Δεῦρ' ἴθι δεῦρ' ὦ
Κυναγὲ παρσένε.
Λυ. Ἄγε νυν ἐπειδὴ τἄλλα πεποίηται καλῶς
Ἀπάγεσθε ταύτας ὦ Λάκωνες, τάσδε τε
Ὑμεῖς. ἀνὴρ δὲ παρὰ γυναῖκα καὶ γυνὴ
Στήτω παρ' ἄνδρα. κᾆτ' ἐπ' ἀγαθαῖς συμφοραῖς
Ὀρχησάμενοι θεοῖσιν, εὐλαβώμεθα
Τὸ λοιπὸν αὖθις μὴ 'ξαμαρτάνειν ἔτι.
Πρόσαγε χορόν. ἔπαγε Χάριτας.
Ἐπὶ δὲ κάλεσον Ἄρτεμιν.
Ἐπὶ δὲ Δίδυμον ἄγε χορὸν ἰήιον
Εὔφρον' ἐπὶ δὲ Νύσιον.
Ὃς μετὰ Μαινάσι βάκχειος ὄμμασι
Δαίεται.
Δία τε πυρὶ φλεγόμενον
Ἐπί τε πότνιαν ἄλοχον ὀλβίαν.
Εἶτα δὲ δαίμονας οἷς ἐπιμάρτυσι
Χρησόμεθ' οὐκ ἐπιλήσμοσιν
Ἡσυχίας πέρι τῆς μεγαλόφρονος.
Ἣν ἐποίησε θεὰ Κύπρις.
Ἀλαλαὶ ἰὴ παιήων.
Αἴρεσθ' ἄνω ἰαί.
Ὡς ἐπὶ νίκῃ ἰαί.
Εὐοῖ εὐοῖ. εὐαὶ εὐαί.
Λάκων πρόφαινε δὴ σὺ μοῦσαν
Ἐπὶ νέᾳ νέαν.

B *Quin & desinamus volpium*
Fallaciam, ó
Huc agedum adsis
Canum ó virago dux.
LVS. Age ergò quando bellè habent se cætera
Abducite illas ó Lacones, hasq́ vos:
C *Vir fæmina adstet, & viro adstet fæmina:*
Exinde Diuis ritè perfecta simul
Saltatione, quod quidem vortat benè,
Porrò cauendum est ne quod erratum siet.
Age statue chorum, age Charitas,
Iterum & age, voca Artemin,
Etiam age, chorum Icion age Didymum
D *Lenificum, age Nysium.*
Cuique micantia cum Mænadum choro
Lumina, i-
gneq́ rutilum age Iouem, age,
Pariter inclytam sobole coniugem,
Indigetesq́ deos quibus utimur
Testibus hic meminentibus.
Pacis ad ardua consilia optima
E *Quam dea constituit Cypris.*
Alala io Pæana
Extollite altum, io
Victor ut omnis abit.
Euæ Euæ, Eua Euan.
Age effer ergo cantilenam
Laco nouissimam.

BISETVS. Τᾶν αἱμυλᾶν.] τῶν αἱμύλων. αἱμύλος, ἀστεῖος, πανοῦργος, ὀξὺς ἐν τῷ λέγειν, κόλαξ, ἀπατεών. αἵμυλος δὲ ὁ δόλιος καὶ αἱμύλιος δασύνεται κοινῶς, καὶ παρὰ τὸ αἷμα παράγεται. αἱμύλιοι λόγοι, οἱ τοῦ αἵματος ἁπτόμενοι. τῶν δὲ Αἰολέων ἐπὶ ψιλοῦν τὰς αὐτὰς δασυνομένας. οἱ δὲ Δωριεῖς καὶ αὐτοὶ τὰς δασυνομένας λέξεις χρώμενοι φαίνονται. Ἄγε νυν.] ἡ Λυσιστράτη τῶν πραγμάτων αὐτῇ κατὰ γνώμην καλῶς χωρησάντων, ὅτι ταῖς αὐτῆς συμβουλαῖς, καὶ λέγει εἰ Ἀθηναῖοι διαλλαγὰς πρὸς τοὺς Λάκωνας ἐποίησαν, πάντας τοῖς θεοῖς τούτων χάριν εὐχαριστεῖν καὶ θείας εὐνοίας ὅπως ὑμνεῖν, καὶ ἕκαστον ἄνδρα τὴν αὐτοῦ γυναῖκα οἴκαδε ἀπάγειν, καὶ μετ' αὐτῆς εἰρηνικῶς εἰς τὸ λοιπὸν ζῆν, καὶ μηδ' ὅλως τινὶ προσκρούσαντας ἀφορμὴν ἀλλήλοις παρέχειν πολέμου. Ἀπάγεσθε ταύτας.] ἅμα ταῦτα λέγουσα ἡ Λυσιστράτη, τοῖς τε Ἀθηναίοις, καὶ τοῖς Λάκωσιν ἰδίας γυναῖκας κατὰ μόνας παραδίδωσι. συμφοραῖς δὲ, τύχαις.

CHR. Κατ' ἀγαθαῖς συμφοραῖς.) Nomen συμφορᾶς est τῶν μέσων, sic Alcæus dixit σὺν τᾷ F συμφορᾷ id est ἀγαθῇ τύχῃ. Æschylus etiam in Agamemnone dixit συμφορᾶς χάριν, id est, εὐτυχίας.

BISETVS. Ἐπὶ δὲ Δίδυμον.) Δίδυμον ἐπιθετικῶς, καὶ κατ' ἀντονομασίαν αὐτὸν τὸν Φοῖβον καλεῖ, ὃν καὶ Διδυμαῖον, ὅτι ἡ Λητὼ, τῷ αὐτῷ τόκῳ τὸν Ἀπόλλωνα, καὶ τὴν Ἄρτεμιν διδύμους, ἢ διδυμάονας ἔτεκεν. ἀπὸ δὲ τοῦ δύο γίνεται δύμος. ὅθεν δίδυμος ἐν συνθέσει μετὰ τοῦ δὶς ἀριθμητικοῦ ἐπιρρήματος. διαφέρει δὲ δίδυμος τοῦ διδυμάονος. δίδυμοι γὰρ οἱ διπλοῖ, ἢ συμφυεῖς τοῖς σώμασιν, ὁποῖοι μυθεύονται οἱ Ἀκτορίωνες. καὶ ἁπλῶς οἱ δύο. καὶ δίδυμοι οἱ ὄρχεις ὁμωνύμως. διδυμάονες δὲ, οἱ G κεχωρισμένοι τοῖς σώμασιν. Εὐς. Ἰήιον.) ἰήιος, δασέως μὲν ὁ Ἀπόλλων, ἀπὸ τῆς ἀφέσεως, καὶ τοξείας. τουτέστιν ὁ τοξότης. ψιλῶς δὲ, ἀπὸ τῆς ἰάσεως. ἰατρὸς γὰρ ὁ θεός. ἀλλὰ περὶ τούτου τοῦ ἐπιθέτου, διὰ πλειόνων ἐν τοῖς ἄνω προείρηται. τινὲς ἴξιον γράφουσι, παρὰ τὸ Ἰξίαι, ὅπερ κατὰ τὸν Στέφανον, πολυθαυμαστικῶς χωρίον τῆς Ῥόδου, ἀπὸ Ἰξοῦ λιμένος

ὅθεν Ἴξιος Ἀπόλλων, ὥς φησιν Ἀρτεμίδωρος δεκάτῳ τῶν γεωγραφουμένων. τινὲς δὲ, καὶ ἴδιον χαρίτων νομίζουσι, καὶ πρὸς τὸν χορὸν ἀναφέρουσι. ἤγουν, ἴδιον, ἤτοι οἰκεῖον χορόν.

CHR. Ἀγέχορον ἰξίον.] Editio Veneta habet οἰκεῖον, malè vt arbitror. Nam ἰξίον videtur eſſe ab inſula quæ ἴξος dicitur vna ex Cycladibus, deinde metrum videtur poſtulare pedem Pyrrichium. ἐπὶ δ' ἐνύσιον autem mutarem libenter, & diuiderem in tria ἐπὶ δὲ νύσιον. Quod verò ait μετὰ μαινάσι nullus eſt error, nam præpoſitio hæc etiam datiuis iungitur vt Homerus, μετὰ τοῖσιν ἔβη, ſed mox pro δῖόν τε, legerem Δία τε vt ad Iouem referatur.

BISETVS. Ἐπὶ δὲ Νύσιον.] Νύσιον τὸν Διόνυσον καλεῖσθαι, καὶ ἄνω δεδήλωται. Νύσα γὰρ, ἡ Νύσα ὄρος Θρᾴκης, ὁ καὶ παρ' Ὁμήρῳ, Νυσήϊον, ἀφ' οὗ ὁ Διόνυσος παρωνομάσθαι δοκεῖ. Εὐσ. εὔφρονα δὲ τοῦτον καλεῖ, ὅτι τοῦ οἴνου εὑρετὴς καὶ δοτήρ. ὁ δὲ οἶνος τοὺς ἀνθρώπους εὐφραίνει. Εὐριπίδης ἐν Βάκχαις,

Ὁ δ' ἦλθ' ἐπὶ τἀντίπαλον, ὁ Σεμέλης γόνος,
Βότρυος ὑγρὸν πῶμ' εὗρε, κ' εἰσηνέγκατο
Θνητοῖς, ὃ παύει τοὺς ταλαιπώρους βροτοὺς
Λύπης, ὅταν πλησθῶσιν ἀμπέλου ῥοῆς.
Ὕπνον τε λήθην τῶν καθ' ἡμέραν κακῶν
Δίδωσιν, οὐδ' ἔστ' ἄλλο φάρμακον πόνων.

Μετὰ Μαινάσι.] Μαινάδες, αἱ Βάκχαι μαινόμεναι. συντόνως βακχεύουσαι, ἄφρονες. τὸ δὲ δαίεται, τινὲς ἑρμηνεύουσιν εὐωχεῖται. ἀλλὰ τοῦτο ἀπιθανώτερον. βέλτιον ἴσως ἑρμηνεύειν, λάμπει, πυρὸς δίκην τοῖς ὄμμασι βακχείοις, καὶ μανιώδεσιν ἐν μέσῳ τῶν Μαινάδων φέρεται. τῶν γὰρ μαινομένων τὰ ὄμματα, δεινὰ προσορᾷν, καὶ οἱονεὶ σπινθῆρας πυρὸς διὰ τὴν μανίαν ἐκβάλλει. Δία τε πυρὶ φλεγόμενον.] τούτων τὸ πλῆρές ἐστιν, ὡς ἐκ τῶν προηγουμένων δῆλον, καὶ ἐπικάλεσον τὸν Δία τε πυρὶ φλεγόμενον, ἀντὶ τοῦ φλέγοντα δηλονότι τοῖς κεραυνοῖς, καὶ σκηπτοῖς. Ἐπί τε πότνιαν ἄλοχον.] σεβασμίως τὴν Ἥραν τοῦ Διὸς γαμετὴν, οὕτω καλεῖ. ὡς δὲ ἐν τοῖς ἄνω τὸ ἐπὶ δὲ Νύσιον, λείπει ἀντὶ τοῦ, ἐπικάλεσον δὲ καὶ τὸν Νύσιον, ἤτοι Διόνυσον. οὕτω καὶ ἐνταῦθα. ἐπί τε πότνιαν, νοητέον ἀντὶ τοῦ, ἐπικάλεσον δὲ καὶ τὴν Ἥραν Διὸς σεβαστὴν καὶ ὀλβίαν γυναῖκα. Εἶτα δὲ δαίμονας.] τοὺς ἄλλους θεοὺς, καὶ τὴν αὐτῶν δύναμιν. ἐπικάλεσον, ἵνα τῶν συνθηκῶν μάρτυρες ὦσι, καὶ τοὺς παραβαίνοντας τοὺς τῶν σπονδῶν ὅρκους τιμωρῶσι, καὶ κακοὺς κακῶς ἀπολέσωσι. τὸ δὲ ἐπιμάρτυσιν, ποιητικώτερον ἡ δὲ δοτικὴ αὕτη πλαθεῖσα ἀπὸ τῆς εὐθείας ἑνικῆς, μάρτυς, υος, παρῆκται. ἀνθ' οὗ μάρτυρ, μάρτυρος καὶ μάρτυος, μαρτύρου ποιητικώτερον. οἷς ἐπιμάρτυσι. οἷς ἐπιμαρτύροις. Θεὰ Κύπρις.] ἡ Ἀφροδίτη. τοῦτο δὲ λέγει. ὅτι αἱ γυναῖκες τοὺς ἑαυτῶν ἄνδρας, εἰ τῆς συνουσίας ὁμιλίας καὶ συμπλοκῆς τυχεῖν ἐβούλοντο, τὰς διαλλαγὰς πρὸς τοὺς πολεμίους ποιεῖσθαι ἠνάγκασαν. Ἀλαλαί.] ἐπιφώνημα χοροῦ. καὶ ἀλαλαγμὸς, ἐπινίκιος ὕμνος ἡ φωνὴ ὑπὸ τῶν θαρραλεωτέρων κατὰ τῶν δεδιότων. ἀλαλαγμὸς ὁ τοῦ ὕψωμα φωνῆς, καὶ ἀλαλάξατε, κροτήσατε. καὶ ἀλαλὴ στρατιωτικὸς ἀλαλαγμὸς. ὃν ἀλαλὰν λέγουσιν οἱ Δωριεῖς, βοὴν οὖσαν πρὸ μάχης. Εὐσ. Ἰὴ παιήων.] παιανίζων ἤγουν ᾄδειν παιᾶνι Φοίβῳ ὕμνον παιᾶνα, οὗ ἐπῳδός τὸ, ἰὴ Παιάν, ὅπερ ἦν παιωνικόν τι ἐπίρρημα. ἔστι δὲ ὁ παιὰν, ὕμνος τις ὥς φασιν, εἰς Ἀπόλλωνα, οὐ μόνον ἐπὶ παύσει λοιμοῦ, ἀλλὰ καὶ ἐπὶ παύσει πολέμου, πολλάκις δὲ καὶ προσδοκωμένου τινὸς δεινοῦ ᾀδόμενος. καὶ ὁ μὲν Ὅμηρος παιήονα τοῦτον καλεῖ οἱ δὲ μετ' αὐτὸν, καὶ παιῶνα. ἀλλὰ περὶ τούτων, καὶ ἐν τοῖς ἄνω προείρηται. καὶ Εὐστάθιος διὰ πλειόνων ταῦτα διεξέρχεται. ἰαὶ δὲ, καὶ εὐοῖ, καὶ εὐαὶ ἐπιρρήματα τῶν ὀρχουμένων, καὶ ἀλαλαζόντων, καὶ ποικίλας φωνὰς ἐν τῷ ὀρχεῖσθαι φωνούντων. ὧν αἱ μὲν χαράν, αἱ δὲ παρακίνησιν πρὸς ὄρχησιν, ὡς ἔοικε, δηλοῦσι.

ΧΟΡΟΣ ΛΑΚΩΝΩΝ.

Ταΰγετον αὖτ' ἐραννὸν ἐκλιπῶα
Μῶσα
Μόλε Λάκαινα πρεπτὸν ἁμὶν
Κλέωα τὸν Ἀμύκλαις Ἀπόλλω σιὸν
Καὶ χαλκίοικον Ἀσάναν.
Τυνδαρίδας τ' ἀγασώς.
Τοὶ δὴ παρ' Εὐρώταν ψιάδδοντι
Εἶα μάλ' ἔμβη-
Ὢ ἴα κοῦφα πάλλων.
Ὡ Σπάρταν ὑμνιῶμες,
Τᾷ σιῶν χοροὶ μέλλοντι.
Καὶ ποδῶν κτύπος.
Ἇτε πῶλοι ταὶ κόραι
Πὰρ τὸν Εὐρώταν

CHORVS LACONVM.

Taygeti amata teſqua, Muſa nunc relinquens
Mihi Lacæna, ades nitentem
Apollinem in Amyclis celebrans deum
Canto, æreas & Athenas.
Tyndaridáſque bonos.
Qui propter Eurotam vacant ludis
Et leuia in altum ab-
Legmina multa vibrant.
O cantemus Spartam vrbem
Quæ choros amat deorum
Et pedum ſonos:
Tum puellæ atque innuptæ
Ad vada Eurotæ

BISETVS. Ταΰγετον.] Ὁ τῶν Λακώνων χορὸς, Λακωνικῇ κατὰ πάντα διαλέκτῳ χρώμενος, τοὺς πατρίους θεοὺς ὡς χαριστηρίοις ὑμνεῖ, καὶ οὕτω τῷ παρόντι δράματι τέλος ἐπιτίθησι. Ταΰγετον ὄρος τῆς Λακωνικῆς, ὡς προείρηται. ἐραννὸν δὲ, ἐρατεινὸν, ἐπέραστον, ποθεινὸν, τίμιον, καλόν. Ὅμηρος, Καλυδῶνος ἐραννῆς. Ἐκλιπῶα Μῶα.] περὶ τοῦ τῶν τοιούτων σχηματισμοῦ ἐν τοῖς ἄνω ἀρκούντως ἐρρέθη. ποιητικῶς, ἀντὶ τοῦ Μοῦσα. ὅμοιον καὶ τὸ ἑξῆς·

BISETVS. Οὐδέν ἐστι.] ἐν ὅσῳ ὁ Κῆρυξ τοὺς Λακεδαιμονίους πρέσβεις ἀποπέμψων ἐξέρχεται, οἱ τῶν ἀνδρῶν, καὶ τῶν γυναικῶν χοροὶ, λοιδορείαις, καὶ σκώμμασιν ἀλλήλων καθάπτονται. τέλος μέντοι διαλλαγὰς ποιοῦνται. εἰσὶ δὲ στίχοι τροχαϊκοὶ τετράμετροι καταληκτικοὶ τριάκοντα, ὧν ὁ τελευταῖος.

Οὐ παρασκευαζόμεθα τῶν πολιτῶν οὐδέν᾽ ὦ ᾽ν-

Ἀμαχώτερον.] δυσκαταμαχητότερον. πάρδαλις δὲ, τὸ ζῶον. ἀρσενικῶς λέγεται πάρδος καὶ πάνθηρ. ξυνιεῖς δὲ, ξυνίης, καταμανθάνεις, κατανοεῖς. Ἔπειτα πολεμεῖς.] εἶτα, εἶτε ἔπειτα ἐπίρρημα χρόνου δηλωτικὸν, μετὰ ταῦτα. ἐνίοτε δὲ, ἐρωτηματικός ἐστι μᾶλλον μετ᾽ ἀγανακτήσεως, ὡς ἐνταῦθα. οὕτως καὶ παρὰ Ξενοφῶντι, Ἔπειτ᾽ οὐκ οἴει φροντίζειν τοὺς θεοὺς τῶν ἀνθρώπων; ὁ δὲ Ὅμηρος, ὡς Σουίδας μαρτυρεῖ, ἀντὶ τοῦ δὴ κέχρηται τῷ ἔπειτα, ἐν τῷδε

Αὐτὰρ ἔπειτ᾽ Αἴας τε μέγας καὶ δῖος Ὀδυσσεύς.

οὐκ ἔστι, φησί. μετὰ ταῦτα, ἅμα γὰρ ἀφῆκεν, ὁ μὲν τὸ ὀϊστόν. ὁ δὲ, τὸ δόρυ. Οὔ σε περιόψομαι.] οὔ σε περιίδω, καταφρονήσω. Καὶ ταύτην ἐνδύσω.] ταύτην, ἐξωμίδα δηλαδὴ, οὕτω γὰρ καὶ τῆς ἐννοίας, καὶ τοῦ μέτρου χάριν γραπτέον, καὶ οὐκ, ὡς ἐν ἀντιγράφοις, ταυτί. Τουτὶ τὸ ᾽φθαλμοῦ.] τὸ πλῆρες, τὸ ἐπὶ τῷ ὀφθαλμῷ. ὁ νῦν ἔνι, ὃ νῦν ἔνεστι. ὁ νοῦς καὶ σύνταξις τοιαύτη. ἐγὼ λαβοῦσα τουτὶ τὸ θηρίον, τὸ δηλαδὴ ὃ ἔνεστιν ἐπὶ τῷ ὀφθαλμῷ ἐξελῶ. Ἐκτέλευθεν] ἐκκεκίνηκεν, ἐξεῖλκε κινήσας, ἐξῶσε.

A

CHR. Ὦ πονηρὸς σύ.] Malim σὺ, sed ἔχειν legendum eſſet vt & legitur in Veneta editione. Paulò pòſt lego νῦν δ᾽ ἐγὼ οὔ σε περιόψομαι & mox pro τότ᾽ ἀπείδω legere τόδ᾽. Κἂν μή με] Lege κἄν με μὴ λυπῇς, vel potius κἄν με μὴ ᾽λύπεις. pro μὴ ἐλύπεις, niſi moleſtus fuiſſes mihi. Τοῦτ᾽ ἄρ᾽ ἦν τοὐπιτρῖβον] Lege τοῦτ᾽ ἄρ᾽ ἦν μοι τοὐπιτρῖβον &c. propter metrum, ſed & adderem με ὁ vt ſit τὸ ἐπιτρῖβόν με. eſt autem ἐκτέλευθεν, ἐξέστηκεν. Mox pro δύσκολος γ᾽ ἔφυς ἀνὴρ lego δύσκολος ἔφυς ἀνήρ. Sic certè poſtulat menſura pedum.

B

Ἦ μέγ᾽ ὦ Ζεῦ χρῆμ᾽ ἰδεῖν τῆς ἐμπίδος ἔνεστί σοι.
Οὐχ ὁρᾷς; οὐκ ἐμπίς ἐστιν ἥδε Τρικορυσία;
Χο.ἀν. Νὴ Δί᾽ ὤνησάς γέ μ᾽ ὡς πάλαι γέ μ᾽ ἐφρεώρυχει.
Ὡς ἐπειδὴ ᾽ξῃρέθη, ῥεῖ μου τὸ δάκρυον πολύ.
Χο.Γυν. Ἀλλ᾽ ἀποψήσω σ᾽ ἐγώ. καί τοι γε πάνυ πονηρὸς εἶ.
Καὶ φιλήσω. Χο.ἀν. μὴ φιλήσῃς. Χο.Γυν. ἤν τε βούλῃ γ᾽ ἤν τε μή.
Χο.ἀν. Ἀλλὰ μὴ ὤρασιν ἵκοισθ᾽. ὡς ἐστὲ θωπικαὶ φύσει.
Κἄστ᾽ ἐκεῖνο τοὔπος ὀρθῶς κοὐ κακῶς εἰρημένον.
Οὔτε ξὺν πανωλέθροισιν οὔτ᾽ ἄνευ πανωλέθρων.
Χο.Γυν. Ἀλλὰ νυνὶ σπένδομαί σοι τὸ λοιπὸν οὐκέτι
Οὔτε δράσω φλαῦρον οὐδὲν οὐδ᾽ ὑφ᾽ ὑμῶν πείσομαι.
Ἀλλὰ κοινῇ συσταλέντες τοῦ μέλους ἀρξώμεθα.
Οὐ παρασκευαζόμεθα τῶν πολιτῶν οὐδέν᾽ ὦ ᾽ν-
δρες φλαῦρον εἰπεῖν οὐδέν.
Ἀλλὰ πολὺ τοὔμπαλιν
Πάντ᾽ ἀγαθὰ καὶ λέγειν
Καὶ δρᾶν. ἱκανὰ γὰρ τὰ κακὰ
Καὶ τὰ παρακείμενα.
Ἀλλ᾽ ἐπαγγελλέτω
Πᾶς ἀνὴρ καὶ γυνὴ
Εἴ τις ἀργυρίδιον
Δεῖται λαβεῖν μνᾶς ἢ δύ᾽ ἢ
Τρεῖς. ὡς πόλλ᾽ ἔσω ᾽στὶν,
Κἄχομεν βαλλάντια.
Κἄν ποτ᾽ εἰρήνη φανῇ

C *Iuppiter, quàm magna res eſt qui tibi inerat culex,*
Non vides? non hæc rogo eſt tipulla Tricoryſia?
CH.S. Per Iouem multùm fuiſti commoda mihi adiuua.
Iamdiu me lancinabat, nunc lacrymor adfatim.
D *CH.M. At te ego abſtergam, licet ſis vir malus & improbus,*
Quin & oſculabor. CH.S. auffer oſcula. CH.M. imò ingratijs.
CH.S. Ne venite, namque noui vos adulanti nimis
Eſſe natura, & benè illud dicitur vulgarium,
Nec ſimul cum peßimis ſis, ſed nec abſque peßimis.
E *Nunc libens tecum paciſcor fœderatus, nec malum*
Poſtmodum vobis creare, nec pati à vobis volo.
Nunc in vnum nos coacti age inſecemus canticum.
CH. MVL. Neminem, ô viri, paramus ciuitatis lædere,
Oratione vel re,
F *Sed potius oppidò*
Omnimoda dicere, &
Patrare bona, præteriti
Quippe ſatis eſt mali:
Sed vir & fœmina
Omnis hic imperet:
Si quis ſumere velit
Argentum egenus, binas minas
G *Aut tres, plurimi intus*
Quos habemus ſacculi.
Sin reſurgat alma Pax

BISETVS. Ἐμπὶς Τρικορυσία.] ὡς ἐν Τρικορύθῳ πολλῶν ἐμπίδων γινομένων. ἔστι γὰρ ἀλσώδης, A καὶ κάθυγρος ὁ τόπος. Σ. διὰ τὶς δὲ, κώνωψ, ἢ εἶδος ζώου πτηνοῦ τοῖς ὕδασι γεννώμενον, ὅμοιον κώνωπι, μεῖζον δέ. Ἡσύχιος. Τρικόρυνθον δὲ ὑδετέρως Δίδυμος, καὶ Διόδωρος Διονύσιος ἀρσενικῶς. Εὐφορίων θηλυκῶς. ἔστι δὲ ὁ δῆμος τῆς Αἰαντίδος φυλῆς. ὁ δημότης Τρικορύσιος, καὶ θηλυκὸν Τρικορυσία. Γράφει δὲ ὁ Στέφανος ἐν τῷ περὶ πόλεων. καὶ αὐτὸς ἄνευ τοῦ ν ἀλλαχοῦ Τρικόρυθον καλεῖ. οὕτω Χάρων, Τετράπολις, τῆς Ἀττικῆς, ἔχουσα δήμους, ἢ πόλεις τέτταρας, Οἰνόην, Προβάλινθον, Τρικόρυθον, Μαραθῶνα. Ὤνησάς γε] ὠφέλησας. ὀνάω, ὀνῶ, ὄνημι, ὀνήσω, ὅθεν τὸ ὀνήσας, ὠφελήσας, μετ. α, ὤνησας ὠφέλησας. ἐθριωρύχει δὲ, ἀντὶ τοῦ τὸν B ὀφθαλμὸν ὡς φρέαρ ὤρυττε. θριωρυχεῖν γὰρ, τὸ φρέαρ ὀρύσσειν. ἀπὸ τοῦ ἐξηρεῖν, ἀπὸ τοῦ ἐξηρεῖν. ἀποψήσω δέ. παρὰ τὸ ἀποψᾶν, ὃ ἐστιν ἀπομάσσειν. Μὴ ὡραίοισιν ἵκοισθε] εἰώθεσαν οἱ πατέρες ἀρχαϊκῶς ταῦτα γράφεσθαι φαίνεται, ᾧ καὶ πολλάκις ὁ Λουκιανὸς ἐχρήσατο. ὡς ἐν τῷ Ἥρας καὶ Διὸς διαλόγῳ, ὅταν εἴπῃ, Λαχαινα. μὴ ὡραίοισιν ἵκοιτο τῶν ὑπὲρ αὐτοῦ ἐπιθυμιῶν καὶ πάλιν ἐν τῷ περὶ ὀρχήσεως. Μὴ ὡραίοισιν ἱκοίμην: εἴ τι τοιοῦτον ἀνασχοίμην. καὶ αὖθις ἐν τοῖς Ἑταιρικοῖς, Μὴ ὡραίοισιν ἵκοιτο ὁ λῆρος ἐκεῖνος, τοσαῦτα παρελθὼν τὸ μειράκιον. πλεῖστον δέ. καὶ τόδε τὸ Ἀριστο- C φάνειον ἀπὸ θαρρῶμεν οἶμαι ἐν ἄλλοις ἀντιγράφοις γράφεται Μὴ ὥρας ἵκοισθε. ταῦτα δ' ἦν σπουδῇ, καὶ θαυμασίως λέγεσθαι τὸν ἴον ἐστὶ, ἀλλὰ χαριέντως, τῶν γερόντων ὑπ' αἰρεθέντων, καὶ τῶν γυναικῶν ἐπισυνελθόντων. Θωπικαὶ] κολακευτικαί. θώψ, θωπὸς, ὁ κόλαξ. ὁ μετὰ θαυμασμοῦ ἐγκωμιαστής. ὅθεν θωπεία, κολακεία. καὶ τὸ ῥῆμα θωπεύω, κολακεύω. Κἄστ' ἐκεῖνο τοὔπος.] τὸ πλῆρες, καὶ ἔστιν ἐκεῖνο τὸ ἔπος. Καὶ παναλέθροισιν.] ταῦτα διαιρετικῶς γραπτέον, διὰ τὸ ω μεγάλου. ἀμφότερα γὰρ ἐν D χρήσει πανώλεθρος, καὶ πανόλεθρος. καὶ ὕστερον γράφω τὸ τροχαϊκὸν μέτρον οὕτω ἀπαιτεῖ. τὸ δὲ πανώλεθρος, ὡς τὸ πανώλης· ὅθεν πανωλεθρία, καὶ πανολεθρία, καὶ πανώλεια, καὶ πανωλία. ταῦτα δὲ παροιμιακῶς λέγεται, ὡς τὸ

Κακὸν γυναῖκες, ἀλλ' ὅμως ὦ δαιμόνιε,
Οὐκ ἔστιν εὑρεῖν οἰκίαν ἄνευ κακοῦ. Σ.

Σπένδομαι] σπένδειν, καὶ σπένδεσθαι συνήθως θύειν, θυσιάζεσθαι. καὶ σπένδομαι, ἀντὶ τοῦ συνθέσθαι, συναλλάξαι. ἐπὶ φιλίᾳ γὰρ σπένδεσθαι, καὶ λείβεσθαι εἰώθασι. καὶ σπένδοντας, θύοντας, προσφέροντας τὰ περὶ τὴν σπονδὴν, καὶ τὸ φιλιοῦσθαι. οὕτω γὰρ ἐκάλουν τὰς ἐπὶ τῶν πολεμίων συμβάσεις, καὶ σπονδὰς ἐνέγραφον. Σ. σπένδειν δὲ ἐκ τοῦ σπείδειν παρῆκται τροπῇ τοῦ ι εἰς ν κατὰ γλῶσσαν Ἀργείων, καὶ Κρητῶν. Εὐστάθιος. Φλαῦρον.] φλαῦρον Ἀττικῶς. φαῦλον δὲ κοινῶς. καῦφον κακόν. διαφέρει δὲ ὅμως φλαῦρον, καὶ φαῦλον. φλαῦρον μὲν γάρ ἐστι, τὸ μικρὸν κακόν. φαῦλον δὲ τὸ μέγα. Σ. Οὐ παρασκευαζόμεθα.] ὁ τῶν γυναικῶν χορὸς ἤδη πρὸς τοὺς ἄνδρας διαλλαγεὶς ταῦτα λέγει, πολλὰς θεραπείας, καὶ φιλανθρωπίας αὐτοῖς ὑπισχνού- B μενος. ὦνδρες, ἀντὶ τοῦ ὦ ἄνδρες. οἱ δὲ ἑξῆς στιχίδιοι ἀκατάληκτοι. Πόλλ' ἔσω 'στιν.] πολλὰ ἔσω, ἤτοι ἔνδον ἐστὶ βαλάντια τά. βαλάντιον, μάρσυπος. Σ. ἀλλαχοῦ δὲ, βαλλάντιον, τὸ ἀκόντιον, διὰ τὸ βάλλειν τοὺς ἐναντίους. Ἐτυμ. μέγα.

CHR. Τρικορυσία.] Populus eſt Æantidis tribus Tricorynthon teſte Stephano qui hunc Comici noſtri diſertè locum laudat, eſt autem ἀλσώδης & κάθυγρος τόπος vbi multæ ſunt ἐμπίδες. Didymus in fœminino genere effert, Diony- C ſius maſculino, Euphorion neutro. Strabo lib. 9. τρικόρυθον vocat. Ἐθριωρύχει.] Hic pro fodere ſimpliciter vſurpatur, quod videntur facere beſtiolæ illæ quæ vacuas aures ingrediuntur, quas auriſcalpas vocare poſſumus, Nos Idiomate Gallico dicimus *Perſoreilles*. Fuit tamen gens Athenis τῶν θριωρύχων vt notant Grammatici. Καὶ τοί γε πάνυ.] Dele illud γε vt noxium menſuræ pedum. Quod autem ait ὥρας ἵκοισθ', puto eſſe ταχέως D vt in Veſpis ἡμῖν ἐφ' ὥρ' ἐν ὥρᾳ. Mox cùm ait τ' ἔμπαλιν, eſt ἀνάπαλιν & τὸ ἐναντίον. Ἀλλ' ἐπαγγελλέτω.] Id eſt, αἰτείτω, ἐπιταττέτω, κελευέτω. Ὡς πόλλ' ἔσω 'στιν] Malè vt puto in Veneta editione legitur ἐσῶσιν. Rectum enim ἔσω 'στιν intus ſunt, Paulò pòſt pro τέθυκ' ὥστε, malim τέθυχ' vt in eadem Veneta editione pro τέθυκα. Sed & πρωΐ quod ſequitur vnica ſyllaba metiendum puto, & pro μηδ' ἔρχεσθαι, legendum μηδ' ἔρεσθαι vt habent Veneta exemplaria. γεννικῶς autem eſt ἰσχυρῶς & ἀν- E δρείως.

Ὅς τις ἂν νυνὶ δανείσηται
Παρ' ἡμῶν ἂν λάβῃ
Μηκέτ' ἀποδιδῷ.
Ἑστιᾶν δὲ μέλλομεν ξένους τινὰς Καρυ-
 στίους
Ἄνδρας καλούς τε κἀγαθούς.
Κἄστιν ἔτνος τι. καὶ
Δελφάκιον ἦν τί μοι
Καὶ τοῦτο τέθυχ' ὥστε τὰ κρέα
Ἔσεσθ' ἁπαλὰ καὶ καλά.
Ἥκετ' οὖν εἰς ἐμοῦ
Τήμερον. πρῲ δὲ χρὴ
Τοῦτο δρᾶν λελουμένους,
Αὐτούς τε καὶ τὰ παιδί'. εἶ-
τ' εἴσω βαδίζειν.
Μὴ δ' ἐρέσθαι μὴ δ' ἕνα
Ἀλλὰ χωρεῖν ἄντικρυς
Ὥσπερ οἴκαδ' εἰς
Ἑαυτῶν γεννικῶς.
Ἴσως δὲ ἡ θύρα κεκλείσεται.

Fœnerator quiſquis à nobis
Habebit, reddere
Inſuper habeat.
Quin & inuitamus ad cœnam hoſpites Caryſtios
Frugi catos bonos viros.
F *Pultem habemus, & ſacres*
Porculus adeſt mihi
Mactatus: ita habebitis bona
Et mollicula carnium.
Ergo adeſte huc mihi.
Hoc die, manè agant,
Hoc idem qui lauerint
Ipſis ſimul puellulis,
G *Veniant & intus,*
Nec rogaßint quempiam,
Sed palàm incedant, velut
In ſuam domum
Solent pugnaciter.
Sic vobis aperta erit foris.

Bis. Καρυστίους.) Κάρυστος, πόλις τῆς Εὐβοίας. ἀπὸ Καρύστου τοῦ Χείρωνος χειρωνία καλουμένη. ἐκαλεῖτο καὶ Αἰγαία ἀπὸ Αἴγωνος τοῦ δυναστεύσαντος. ἔστι καὶ Κάρυστος τόπος τῆς Αἴγυος πρὸς Ἀρκαδίαν, ἀφ' οὗ Καρύστιον οἶνον Ἀλκμάν φησι, καθὰ Στράβων δεκάτῳ τῆς [illegible]. Ταῦτα ὁ Στέφανος ἐν τῷ περὶ πόλεων. Δελφάκιον) μικρὸς χοῖρος. τέθυχ' ὥστε, τέθυκα ὥστε, ἀντὶ τὸ θύειν θῦσαι δὲ, σφάξαι, θυσιάσαι. εἰς ἐμοῦ, οἶκον δηλαδή. Μηδ' ἔρηται) ἔρηται, πυνθάνεσθαι, ἐρωτᾶν. Σημειοῦνται δὲ τὸ μὴ ἀπαγορευτικὸν ἐπὶ ῥῆμα κατὰ μέσας χαθέν. οὐ ὀξυτονεῖσθαι. ἀλλὰ μετὰ τοῦ ἑνὸς συνδέσμου διαφόρως γεγραμμένον εὑρίσκεσθαι φασὶν ἐν τοῖς ἐπιμελέσιν. ὅτε μὲν, οὕτω, μηδ' ἕνα. ὅτε δὲ, μὴ δ' ἕνα. εὑρίσκετο δὲ καὶ ἄνευ τόνου, μηδ' ἕνα. ὡς καὶ ἐν τῷ ἀλλὰ ποιεῖται, ἀλλ' ἕνα. καὶ ὅταν μὲν μηδ' ἕνα γράφηται, ὁ τόνος τῆς ψιλῆς εἰς τὴν προτέραν συλλαβὴν ἀνάγεται, ὡς καὶ ἐν τῷ οὐδ' εἷς ἔπος, ἀντὶ τοῦ δεσπότου. ὅτε δὲ διῃρημένως γράφηται, εἴπερ ἡ γραφὴ καλῶς ἔχει, μὴ δ' ἕνα, τότε τὸ μὴ, μέσον ἀναχωρ-

A ισμένον ἀπὸ τοῦ δὲ, νοεῖται διὰ καὶ τὸ οἰκεῖον τόνον ἐν τῇ προφορᾷ φυλάττει, καὶ τὸ δὲ διὰ τὸ φωνῆεν ἐπαγόμενον, τὸ ε ψιλὸν, καὶ τὸ ἴδιον τόνον ἀποβάλλει. ὅταν δὲ γράφηται μηδ' ἕνα, ἴστε ὁ σύνδεσμος δὲ μορίου ἐγκλιτικοῦ τόνον ἔχει, ὡς δῆλον ἐκ τῶν τοιόνδε, καὶ οἴκαδε, καὶ τῶν παραπλησίων. ταῦτα δὲ πάντα πιθανὸν τινα λόγον ἔχειν ἔοικε. Ἄντικρυς) ἀντικρὺ, καταντικρὺ, ἐξ ἐναντίας. ἄντικρυς δὲ, διόλου, παντελῶς, φανερῶς. οἱ δὲ γραμματικοί. καὶ Ἀπολλόδωρος ὁ Κορκυραῖος, καὶ ἕτερα φασι δηλοῦν· καὶ γὰρ διαμπερὲς, καὶ ἰθὺ, καὶ εὐθὺ, καὶ ἐπ' εὐθείας, καὶ ἰσχυρῶς, καὶ σαφῶς, καὶ ἀκριβῶς, καὶ
B ἁπλῶς. οἱ δὲ φασιν ἀκριβέστερον, εἶναι, λέγοντες ὅτι μετὰ τοῦ σ λεγόμενον τὰ εἰρημένα δηλοῖ. ἄνευ δὲ τοῦ σ τὸ ἀντικρὺ τὸ καταντικρὺ μόνον καὶ ἐξ ἐναντίας. Σ.

CHR. Ἴσως δ' ἡ θύρα.] An ἴσως est fortassis & τάχα (ut de senibus omnia ambigentibus scribit Aristot. in Rhetoricis) an pariter, & ὁμοίως, ut sit sensus, Tam vobis erit aperta hic ianua quam vestra domestica.

C

ΧΟΡΟΣ ΓΕΡΟΝΤΩΝ, ΛΑΚΩΝΕΣ, Ἀθηναῖοι Λυσιστράτη.

Χο. Γε. Καὶ μὴν ἀπὸ τῆς Σπάρτης οἱδὶ πρέσβεις ἕλκοντες ὑπήνας
Χωροῦσ', ὥσπερ χοιροκομεῖον περὶ τοῖς μηροῖσιν ἔχοντες.
Ἄνδρες Λάκωνες, πρῶτα μέν μοι χαίρετε.
Εἶτ' εἴπαθ' ἡμῖν πῶς ἔχοντες ἥκετε.
Λα. Τί δεῖ ποθ' ὔμμε, πολλὰ μυσίδδειν ἔπη.
Ὁρῆν γὰρ ἔξεσθ' ὡς ἔχοντες ἥκομες.
Χο. Γε. Βαβαὶ, νενεύρωται μὲν ἥδε συμφορὰ
Δεινῶς, τεθερμῶσθαι γὰρ χεῖρον φαίνεται.
Λα. Ἄφατα. τί κα λέγοι τις; ἀλλ' ὅπα θέλει
Παντᾶ τις ἐλθὼν ἁμὶν εἰράναν σέτω.
Χο. Γε. Καὶ μὴν ὁρῶ καὶ τούσδε τοὺς αὐτόχθονας
Ὥσπερ παλαιστὰς ἄνδρας ἀπὸ τῶν γαστέρων
Θαἰμάτι' ἀποστέλλοντας, ὥστε φαίνεται
Ἀσκητικὸν τὸ χρῆμα τοῦ νοσήματος.
Αθ. Τίς ἂν φράσειε ποῦ 'στιν ἡ Λυσιστράτη;
Ὡς ἄνδρες ἡμεῖς οὑτοιὶ τοιουτοιί.

CHORVS SENVM, LACONES, Athenienses, Lysistrata.

CH S. EN adveniunt à Sparta legati, barbámque trahentes.
Incedunt, circúmque femora habent paxillum immane rigentem.
D Salvete primùm vos viri Laconici,
Dein ut valentes, huc venitis, dicite.
LA. Cur frustra amatis multa verba fundere,
Videre fas est quo venimus in statu.
CH S. Papae calamitas ista nunc virescere
Videtur, atque in peius exardescere.
LA. Quid plura narres perperam? adsit qui volet
Modo ille nobis optimam pacem duit.
CH S. At verò, & istos intuor Aborigines
E Quinquertionum more de finibus suas
Retrahere vestes, prorsus hoc morbi genus
Videtur esse exercitamenti vicem.
ATH. Quis indicet nobis ubi est Lysistrata?
Adesse dicat nos viros eiusmodi.

Bisetus. Καὶ μὴν) ὁ τῶν γερόντων χορὸς τοὺς Λακεδαιμονίους πρέσβεις, τοὺς ὑπὸ κήρυκος προαπαγγελθέντας ἀσπάζεται. περὶ δὲ διαλλαγῆς ἀλλήλοις ἐντυχάνουσι, καὶ τῆς περὶ τούτου ἐλθοῦσαν τὴν Λυσιστράτην παραφαίνεσθαι κελεύουσι, καὶ τέλος ταύτης συμβουλῇ, καὶ παραινέσει εἰρήνην ποιοῦνται. ἐν ἀρχῇ τοῦ δὲ τοῦ λόγου, δύο στίχοι τετράμετροι ἀναπαιστικοὶ καταληκτικοί. οἱ δὲ λοιποὶ ἰαμβικοὶ τρίμετροι ἀκατάληκτοι [illegible]. εἶτα ἄλλοι ἀναπαιστικοὶ ὅμοιοι πρώτοις δ'. καὶ εὐθὺς ἰαμβικοὶ τρίμετροι ἑβδομήκοντα ἑπτὰ. ὧν ὁ τελευταῖος, Ἄγ' ὅπα τὺ λῇς. Ἕλκοντες ὑπήνας] ὑπήνη, μύσταξ, τὸ γένειον, ὁ πώγων, ἡ τῶν ἄνω χειλέων τρίχωσις. τὸ δὲ κάτω, [illegible]. Σ. διὰ τὸ [illegible] δὲ τοὺς τῶν Λακώνων ὑπερβολικῶς ἐπιμήκεις, καὶ διὰ τοὺς πώγωνας χαριέντως· καὶ τὸ ἕλκοντες, ἕλκοι τις ἑαυτοὺς ἀντὶ τοῦ ἔχοντες. Χοιροκομεῖον] οὕτως ἐκάλουν [illegible] ἀγγεῖον, ἐν ᾧ τοὺς νέους ἔτρεφον χοίρους περιδήσαντες. ἢ τὸ φάττα λον, ἐν ᾧ δεσμεύοντες τοὺς χοίρους ἔτρεφον. τοῦτο δὲ λέγει ἐπεὶ ἦλθον ἐγκεκαλυμμένοι τὰ ἱμάτια ἔχοντες.

Σ. ἐν ἄλλῳ δὲ [illegible] περιέστελλον ἐμφαίνων. καὶ διὰ τούτου τὸ πέος τεταμένον αἰνίττεται [illegible]. Καὶ μὴν δὴ
G Ἀριστοφάνης τῇδε τῇ λέξει ἀναμφιβόλως [illegible] φαίνεται πρὸς τὰ τῆς εἰρήνης ἔργα, ὧν τὸ μὲν γυναικεῖον, χεῖρον τὸ δὲ ἀνδρεῖον, ὡς ἄλλοι πολλάκις ἀλλαχοῦ ὀνομάζει οὕτως. συννοητέον, τοὺς τῶν Λακεδαιμονίων πρέσβεις, πρὸς τοὺς Ἀθηναίους ἥκοντας διὰ τῆς συνουσίας ἐπιθυμίαν ἐστυκότας, καὶ τὰ ἱμάτια τῆς [illegible] οὕτως περιβαλόντας ὥστε τὸ ὑπὸ τοῖς ἱματίοις [illegible] κατακρύπτειν δοκεῖν. ὅπερ δῆλον ἐκ τῶν ἀνωτέρω λεχθέντων, Τί δὴ προβάλλει τῆς χλαμύδος [illegible] ὑπὸ τῆς ὁδοῦ καὶ μετ' ἄλλων, ἀλλ' ἐστυκὼς ὦ μιαρώτατε, ταῦτα δὲ
F πάντα γέλωτος χάριν εἴρηται. Τί δεῖ ποθ' ὔμμε) οἱ Λάκωνες Λακωνικῶς λαλοῦσι ταῦτα δὴ οὕτως ἑρμηνευτέον, Τί δέ ποτε πρὸς ὑμᾶς πολλὰ μυθίζειν ἔπη; τί πρὸς ὑμᾶς [illegible] ὑποτακτικὸν δὲ τὸ ῥῆμα δεῖ. ἡ δὲ γραφὴ πρὸς [illegible] σύνταξιν, καὶ [illegible] ὁρῆν ἀντὶ τοῦ ὁρᾶν, ἥκομες, ἥκομεν.

Be-

Βαβαὶ.) ὁ τῶν γερόντων χορὸς ταῦτα λέγει. διὸ καὶ αὐτὸ τὸ πρόσωπον παρακεχάρακται, ὅπερ ἐν τοῖς παλαιοῖς ἀντιγράφοις παραλέλειπται. νενευρωμένοι,) μεταφορικῶς, παρὰ τὸ νευρῶσαι, ὅ ἐστιν ἐμποδίσαι, βεβαιῶσαι, καὶ ἰσχυρὸν ποιεῖν, καὶ οἱονεὶ νεύροις στερεῶσαι. τεθερμώμεθα δὲ [illegible]) παρὰ τὸ θερμὸν, ὅθεν τὸ θερμαίνω καὶ τὸ θερμαίνεσθαι [illegible]. Ἀθηναῖοι.) [illegible] τὸ τῶν Λακώνων πρόσωπον παρακεχάρακται, ὅπερ ἐν τοῖς παλαιοῖς ἀντιγράφοις οὐκ ἦν. ἀλλὰ [illegible] ὅταν δὲ, ὅπη καὶ [illegible] τοῦ παντῇ. καὶ σιτῶ, ἀντὶ τοῦ θεῶ. ἅπερ [illegible] δωρικὰ εἴρηται. Τοὺς αὐτόχθονας.) τοὺς Ἀθηναίους, οἱ αὐτόχθονες εἶναι ἐκαυχῶντο. [illegible] ὁ Εὐριπίδης [illegible] οὕτω λαλοῦσιν [illegible].

Λαὶς ὡς ἐπαθες ἁ λοῦεν αὐτόχθονες ἔφυμεν.

αὐτόχθονες δὲ, ὡς Σουΐδας φησὶν ἐκαλοῦντο, ἢ ἐπεὶ τὴν χθόνα, τουτέστι τὴν γῆν [illegible], [illegible] ἢ διὰ τὸ μὴ [illegible] αὐτοὺς ἐπήλυδας. καὶ αὐτόχθονες [illegible] ἰδίᾳ γῇ, ἢ τόπῳ οἰκοῦντες. ἢ αὐτόχθων, ἐντόπιος ἐγχώριος. πολίτης γνήσιος. ἀσκητικὸν δὲ ὁ Σουΐδας, τοῦτο τὸ [illegible], ἑρμηνεύων, μέγα. Τίς ἂν φράσειε.] ἀτελής ἐστιν ὁ τῶν Ἀθηναίων λόγος, τοῦτον γὰρ ὁ τῶν γερόντων χορὸς [illegible]

A διακόσιοι. ὑποῖ δὲ, καὶ ταυτοῦ [illegible] χῆμα, ἀντὶ τῆς [illegible] ὅτοι, καὶ τοιοῦτοι. ταῦτα δὲ, ὡς [illegible] λέγουσι.

CHR. Ἑλκοῖτες ὑπήνας] Quidam codices habent ἀπήνας vt de curribus non barba intelligat: sed ὑπήνας rectum puto, nam syrma barbę dicitur, vt in Philosophis Hegesander dixit [illegible]. Χοροῦσιν ὥσπερ.] Lego propter metrum χορεύσ᾽ ὥσπερ, & μηροῖσιν ἔχοντες vt in Veneta edit. & apud Suidam qui ait ἦλθον γὰρ ἐγκεκολπωμένοι τὰ ἱμάτια ἔχοντες, est autem in hic χειροκομοῦντες, πάσσαλος, non vt in Vespis ἀγλειον κακόν vel πλεκτόν. Τί δὴ ποθ᾽ ὑμῖν.] Legerem τί δεῖ, quid necesse est vos, &c. deinde ὁρῶν γὰρ ἔξεσθ᾽, id est, videre licet quo in statu simus. Βαβαί, νενεύρωνται.] Hic apponi debet persona Chori senilis, vt in illo ἄφατα Laconum. Est autem νενεύρωνται, ἐνισχύρωνται. mox legendum ἄμμιν non ἁμῖν, breuis enim vltima, & σῖτα pro θεῖα, Puto etiam τεθέρμασθαι. sic θερμασθῆναι qua ratione θερμασίη, θερμωλὴν vocat serè saepe Hippocrates. Ἀσκητικὸν τὸ χρῆμα] Nam ἀθλητὰς & ἀσκητὰς olim idem erant. Et sic vsus est Hippocrates, vt notat Erotianus.

Χο.γε. Χ᾽ αὕτη ξυνάδει χἀτέρα ταύτῃ νόσῳ.
Ἦπου πρὸς ὄρθρον σπασμὸς ὑμᾶς λαμβάνει;
Αθην. Μὰ Δί᾽ ἀλλὰ ταυτὶ δρῶντες ἐπιτετρίμμεθα.
Ὥστ᾽ εἴ τις ἡμᾶς μὴ διαλλάξει ταχὺ
Οὐκ ἔσθ᾽ ὅπως οὐ Κλεισθένη βινήσομεν.
Χο.γε. Εἰ σωφρονεῖτε, θοἰμάτια λήψεσθ᾽ ὅπως
Τῶν Ἑρμοκοπιδῶν μή τις ὑμᾶς ὄψεται.
Αθην. Νὴ τὸν Δί᾽ εὖ μέντοι λέγεις. Λα. καὶ τὼ σιὼ
Παντᾶ γα. φέρε τὸ ἔσθος ἐμβαλώμεθα.
Αθην. Ὦ χαίρετ᾽ ὦ Λάκωνες. αἰσχρά γ᾽ ἐπάθομεν.
Λα. Ὦ Πολυχαρίδα. δεινά γ᾽ αὖ πεπόνθαμες.
Αἴκ᾽ ἴδον ἀμὲς ἄνδρες ἀναπεφασμένως.
Αθ. Ἄγε δὴ Λάκωνες αὔθ᾽ ἕκαστα χρὴ λέγειν.
Ἐπὶ τί πάρεστε δεῦρο. Λα. περὶ διαλλαγᾶν
Πρέσβεις. Αθην. καλῶς δὴ λέγετε. χ᾽ ἡμεῖς τουτογί.
Τί οὐ καλοῦμεν δῆτα τὴν Λυσιστράτην.
Ἥπερ διαλλάξειεν ἡμᾶς ἂν μόνη.

CH.S. Et ista morbo & altera isti concinit:
Estisne capti manè vos tentigine?
ATHEN. Minimè, sed ista, dum facimus, absumimur.
Quin si ista nemo bella componat statim
D *Nobis necesse est Clisthenem perdepsere.*
CH.S. Si sapere vultis, induetis pallia,
Ne, signa qui truncare amant, vos viderint.
ATH. Benè per Iouem inquis. LA. Per gemellos cælites
Rectè mones, amictus inducendus est.
ATH. Lacones ô saluete, turpia patimur.
LA. O Polycharida, quàm graue auclamus malum,
E *Mutoniatos si viri nos viderint!*
ATH. Agedum, Lacones, sciscitemur singula,
Quare huc adestis? LAC. Pacis ergo & federum
Legati. ATH. Honestus sermo, id ipsum quærimus.
Quid ni vocamus ocyus Lysistratam
Quæ sola fœdus hoc ferire poterit?

BISETVS. Συνάδει] συμφωνεῖ. χἀτέρα, καὶ ἑτέρα. Κλεισθένη] Κλεισθένη λέγει, ὅτι ὡς [illegible] ἐκωμῳδεῖτο. Τῶν Ἑρμοκοπιδῶν] Ἑρμαῖ ἦσαν ἐν τῇ Ἀθηναίων πόλει λίθινοι ἐν προθύροις, καὶ ἱεροῖς, ἐπειδή φασι τὸν Ἑρμῆν λόγου, καὶ ἀληθείας ἔφορον εἶναι· διὰ τοῦτο καὶ τὰς εἰκόνας αὐτοῦ τετραγώνους καὶ κυβοειδεῖς κατεσκεύαζον. αἰνιττόμενοι τὸ τοιοῦτον, [illegible] ἐφ᾽ ὅ τι ἂν πέσῃ [illegible] καὶ ἔστηκεν. οὕτω καὶ ὁ λόγος, καὶ ἡ ἀλήθεια ὁμοία [illegible] πανταχόθεν αὐτὴ ἑαυτῇ. τὸ δὲ ψεῦδος πολύχουν, καὶ πολυσχιδὲς, καὶ ἑαυτῷ μάλιστα ἀσύμφωνον. [illegible] Θουκυδίδης ἐν τῇ ἕκτῃ τῆς ἱστορίας ξυγγραφῆς περὶ τούτων [illegible] Ἑρμαῖ ἦσαν λίθινοι ἐν τῇ πόλει τῇ Ἀθηναίων [illegible] ἐπιχώριος [illegible] ἡ τετράγωνος ἐργασία πολλοὶ, καὶ ἐν ἰδίοις προθύροις, καὶ ἱεροῖς)

F μιᾷ νυκτὶ οἱ πλεῖστοι περιεκόπησαν τὰ πρόσωπα. Ἑρμοκοπίδαι οὖν ἐκαλοῦντο οἱ τοιούτους Ἑρμᾶς περικόψαντες. Οὕτως [illegible] νοητέον. Ὁ τῶν γερόντων χορὸς, τοὺς πρέσβεις ἐστυκότας, καὶ τὰ αἰδοῖα ἀποφαίνοντας ὁρῶν, πρὸς τὸ τῶν Ἑρμοκοπιδῶν ἔργον παίζων, εἰ σωφρονεῖτε φησὶ, θοἰμάτια λήψεσθε, μή τις Ἑρμοκοπιδῶν τις ἰδὼν ὑμᾶς ἀκρωτηριάζῃ, καὶ ὥσπερ ἐκεῖνοι τοὺς Ἑρμᾶς περιέκοψαν, οὕτω καὶ ὑμᾶς ἐκτέμωσι, καὶ εὐνουχίζωσι. Παντᾶ γα.) καὶ ἐνταῦθα τὸ παντᾶ, G ἀντὶ τοῦ πάντως, παντελῶς. ὁ γὰρ Λάκων λακωνίζει. τὸ ἔσθος, ὅ γοῦν ἐσθῆτα. ἐμβαλώμεθα, ἐνδυσώμεθα. Ὦ πολυχαρίδα.) ὦ πολυχαρίδη, ὄνομα κύριον ἀνδρὸς εἶναι φαίνεται. τινὲς δὲ [illegible] πιθανώτερον, νομίζουσιν εἶναι τῇ Λακωνικῇ διαλέκτῳ [illegible] ποστικὴν, καὶ κολακευτικὴν, ὥσπερ τοὺς φίλους προσφωνοῦντες ἔχομεν. δηλοῖ δὲ ταυτὸ τῷ λέγοντι πρὸς ἄλλον, ὦ πολλὴν χάριν ἔχων, ὦ χαριέστατε, ὦ φίλτατε, καὶ πλείστης χάριτος ἐμπλέω. ταύτης δὲ τῆς λέξεως, καὶ τῆς αὐτῆς σημασίας, οὐδεὶς, ὡς ἴσμεν, ἐστὶ βεβαιωτής. ταύτῃ μέντοι πάλιν ὁ ποιητὴς ἐν τοῖς ἑξῆς κέχρηται. Αἶκεν ἴδον ἀμᾶς.] αἴκεν ἴδωσιν ἡμᾶς ἄνδρες ἀναπεφλασμένους. ἤγουν τὰ αἰδοῖα ἀνατεταμένα ἔχοντας. ἀναφλᾶν γὰρ λέγουσιν οἱ Ἀττικοὶ, ὡς Ἡσύχιος γράφει, τὸ ἀναμαλάττειν τὰ αἰδοῖα. αἴκεν δὲ, ἀμὰς, καὶ ἀναπεφλασμένως. Δωρικῶς καὶ Λακωνικῶς εἰσὶ διαλέκτῳ. ἀντὶ τοῦ κοινῶς, ἐὰν, ἡμᾶς, καὶ ἀναπεφλασμένους.

CHR. Τῶν ἑρμοκοπιδῶν.] Hermarum mutilatores dicti fuerunt Hermocopidæ, hoc factum Athenis, tempore Peloponnesiaci belli Arimnesto Archonte, cùm in Siciliam nauigare vellent: Alcibiades teſte Plutarcho in illius vita, cum ſuis conſortibus falſo crimine dictus eſt ἑρμοκοπίδης. Sanè eruditus ſcriptor inter Chriſtianos Arnobius hominum fuiſſe formas ait & Hermas Alcibiadis nuncupat. lib. 6. contra Ethnicos. Eos autem Hermocopidas ſignorum violatores interpretatus eſt apud Plutarchum Cruſerius, non ſatis, vt arbitror ſignatis vocabulis. Pauſanias ait in συναγωγῇ Atticorum nominum ſic vocatos qui Mercurij ſtatuis, quas Hermas vocat, collum & pudenda præcidiſſent. Meminit Thucydides ξυγγραφῇ ſexta, & annotat illa Scholiaſtes ipſius, citátque ipſum Pauſaniam auctorem in vocabulorum Atticorum collecto compendio. Φέρε τὸ εἶδος.] Legendum hic τὸ ἦθος facilè diuinaueram ſine codice Veneto. At πολυχαρίδαν vſurpat pro Athenienſi. Quia teſte Heſychio ſic vocabatur Athenis ἥρως ἐξ οὗ ἱερεὺς τοῦ κραναοῦ. Ἀναπεφασμένους.] Potior eſt lectio Venetæ editionis quæ habet ἀναπεφλασμένους, neque tamen alteram reiiciendam puto. nam πεφασμένους qua eſt vſus voce Lyſias, eſt φανερούς.

Λα. Ναὶ τὼ σιὼ χἂν λῆτε τὰν Λυσίστρατον.
Χο. Γυν. Ἀλλ' οὐδὲν ἡμᾶς ὡς ἔοικε δεῖ καλεῖν.
Αὕτη γὰρ ὡς ἤκουσεν ἥδ' ἐξέρχεται.
Χαῖρ' ὦ πασῶν ἀνδρειοτάτη. δεῖ δὴ νυνί σε γενέσθαι
Δεινὴν. ἀγαθὴν. φαύλην. σεμνὴν. ἀγανὴν. πολύπειρον
Ὡς οἱ πρῶτοι τῶν Ἑλλήνων τῇ σῇ ληφθέντες ἴυγγι,
Συνεχώρησαί σοι καὶ κοινῇ τἀγκλήματα πάντ' ἐπέτρεψαν.
Λυ. Ἀλλ' οὐχὶ χαλεπὸν τοὔργον εἰ λάβοι γέ τις
Ὀργῶντας, ἀλλήλων τε μὴ πειρωμένους.
Τάχα δ' εἴσομαι 'γὼ, ποῦ 'στιν ἡ διαλλαγή.
Χο. Πρόσαγε λαβοῦσα πρῶτα τοὺς Λακωνικούς.
Καὶ μὴ χαλεπῇ τῇ χειρὶ μηδ' αὐθαδικῇ.
Μηδ' ὥσπερ ἡμῶν ἅνδρες ἀμαθῶς τοῦτ' ἔδρων
Ἀλλ' ὡς γυναῖκας εἰκὸς οἰκείως πάνυ,
Ἢν μὴ διδῷ τὴν χεῖρα, τῆς σάθης ἄγε.
Ἴθι καὶ σὺ τούτους τοὺς Ἀθηναίους ἄγε
Οὗ δ' ἂν διδῶσι, πρόσαγε τούτους λαβομένη.

LAC. Pol huc vocate, & ſi lubet, Lyſiſtratum.
CH. MVL. Sed nil neceſſe eſt hanc vocari, nam ſimul
Veſtram aure vocem accepit, egredi incipit.
O ſalue mulier fortiſſima, certè nunc te decet eſſe
Formidandam atque bonam, prauam atque grauem, placidam atque peritam,
Nam flos Græcæ nobilitatis virtute tua illice capti
In te vnas ſpes noſtras, & communes poſuere querelas.
LVS. Sed facilis eſt res, ſi tamen poſſunt capi
Rigente neruo, nec calentes inuicem:
Intelligam mox Pacis & locum & modum.
CH. Duc & prehende Principes Laconicos,
Sed non moleſtè aut arroganter, nec velut
Noſtri ſolebant, hoc inurbanè viri,
Sed beneuolè omnino, vt decet nos fœminas
Si quis manum non præbeat, duc mentula.
Athenienſes deinde & illos accipe,
Et proxima illos parte ducens quam dabunt.

BISETVS. Τῇ σῇ ἴυγγι.] τῷ σῷ πόθῳ. τῇ σῇ θελήσει. ἴυγξ, τὸ ὄρνεον, τὸ λεγόμενον σεισοπυγὶς, ἢ κιναίδιον. καὶ τὴν ἴυγγά φησι Καλλίμαχος Ἠχοῦς θυγατέρα. φαρμακεῦσαι δὲ τὸν Δία, ὅπως ἂν αὐτῇ μιχθῇ. ὅθεν ὑπὸ τῆς Ἥρας εἰς ὀρνίθεον μεταβαλεῖν, ἢ συνεργεῖν τῆς φαρμακείας. ὅθεν ἡ ἴυγξ λέγεται τὸ ἐφελκὸν τὴν διάνοιαν εἰς ἐπιθυμίαν, καὶ ἔρωτα, ὅτι ὄρνεόν ἐστιν ἐπιτήδειον πρὸς τὰς τῶν φίλτρων κακίας. ἔστι δὲ καὶ ἐργαλεῖόν τι ἴυγξ καλούμενον, ὅπερ εἰώθασιν αἱ φαρμακίδες στρέφειν, ὡς καλοῦσαι τοὺς ἐπιποθουμένους. Σ. καὶ τοῦτο δῆλον ἐκ τῆς Φαρμακευτρίας τοῦ Θεοκρίτου,

Ἴυγξ ἕλκε τὺ τῆνον ἐμὸν ποτὶ δῶμα τὸν ἄνδρα.

καὶ ἐν ἐπιγράμματι,

Ἴυγξ ἡ Νικοῦς, ἡ καὶ διαπόντιον ἄνδρα
Ἕλκειν, καὶ ἐκ θαλάμων παῖδας ἐπισταμένη.

ἀπὸ δὲ τοῦ ὀρνέου, καὶ τὰ κατασκευαζόμενα εἰς ἔρωτας, ἴυγγας καλοῦσιν. Συνεχώρησαν] τὸ συγχωρῆσαι ἐν τῷ ἢ τὸ συνελθεῖν, ἀλλὰ μεταβατικῶς τὸ ἐπιτρέψαι σημαίνει, ὥσπερ ὡς ἐκ τῆς ἑξῆς ἐπιφέρεται. ἐπιτρέψαι δέ τινι τὰ ἐγκλήματα, τὸ ἐπιστῆσαι δικαστὴν τῶν ἐγκλημάτων αὐτοῦ αἱρεθῆναι. Σ. Ὀργῶντας] ἐπιτεταμένως ἐπιθυμοῦντας ἐρωτικῶς ἔχοντας. πειρωμένους δὲ πεῖραν λαμβάνοντας. ἢ ἀσελγῶς τὸ ἐναντίον. πειρᾶν γὰρ, τὸ λόγους περὶ συνουσίας προσφέρειν. καὶ προβιβάζειν, τὸ αἰτεῖν λόγους τοιούτους. Θουκυδίδης. Πειραθεὶς δὲ ὁ Ἁρμόδιος Ἱππάρχου τοῦ Πεισιστράτου, καταγορεύει τῷ Ἀριστογείτονι. Σημαίνει ἡ λέξις καὶ τὸ ἄλλως διαπειρᾶσθαι. πειρᾶν γὰρ κυρίως, τὸ προσβάλλειν γυναιξὶν ἐπὶ τῆς ἀφροδίτης. Σ. Αὐθαδικῇ.] παρὰ τὸ αὐθάδης, ὅ ἐστιν αὐτάρεσκος, αὐθαίρετος, ὑπερόπτης, ὑπερήφανος. Σ. ἀμαθῶς δὲ, ἀπαιδεύτως, ἀκοσμήτως. οἰκείως, γνησίως, ἐπιεικῶς, φιλοφρόνως. Τῆς σάθης.] σάθη, κυρίως τὸ μόριον. καὶ σάθων, ὑποκόρισμα ἐπὶ παίδων ἀρρένων, ἐπὶ τοῦ αἰδοίου. σάθη γὰρ, ἡ σάθη, τὸ αἰδοῖον. ὅθεν καὶ ἀνδροσάθων, ὁ μέγα αἰδοῖον ἔχων αἰδοῖα. ἐστ. Ἡσυχ.

A Οὐδ' ἂν διδῶσι.] ὁ νοῦς· πρόσαγε δὲ τούτους λαβομένη ἐκείνου τοῦ μέρους, οὗ διδῶσιν ἄν. ἀντὶ τοῦ, ὅ,τι ποτ' οὖν διδῶσιν ἄν, καὶ ὀρέξωσιν, εἴτε τὴν σάθην, καὶ ψωλὴν ἀντὶ χειρὸς, εἴτε τὴν χεῖρα, τούτου, ὅπερ ποτ' ἂν εἴη, λαβομένη, [illegible] προσάγαγε τούτους.

CHR. Τὴν Λυσίστρατον.] Fuit enim tempore Cimonis etiam Lysistratus, de quo in bello Peloponnesiaco multa Thucydides. Paulò post pro οὐδ' ἐν ἡμᾶς legitur in Veneto codice οὐδ' ἐν ὑμᾶς, vtraque lectio recipi potest. Μὴ πεπειραμένους] Legendum πεπειραμένας, quo verbo insimulat istos παιδεραστείας. Error scripturæ fluxit ex repetita vocali finiente, ν. Πρόσαγε λαβοῦσα.] Hic apposita est in Germanica editione Chori persona, quam non habet Veneta, & quamuis vtraque lectio potest defendi, tamen melius est continuari à Lysistrata orationem quasi Imperante. Ἢν μὴ διδῷ τὴν χεῖρα, τῆς σάθης ἄγε.] Legerem τις vel διδῶσιν. Si manum, inquit, non dent, duc eos pene, σάθη & B σάθον, veretrum. Hesychius obiter emaculandus est voce σάθα, μοῖρα, lego μόρια.

Λυ. Ἄνδρες Λάκωνες. στῆτε παρ' ἐμὲ πλησίον.
Ἐνθένδε θ' ὑμεῖς καὶ λόγων ἀκούσατε.
Ἐγὼ γυνὴ μέν εἰμι. νοῦς δ' ἔνεστί μοι.
Αὐτὴ δ' ἐμαυτῆς οὐ κακῶς γνώμης ἔχω.
Τοῖς δ' ἐκ πατρός τε καὶ γεραιτέρων λόγοις
Πολλοῖς ἀκούσασ' οὐ μεμούσωμαι κακῶς.
Λαβοῦσα δ' ὑμᾶς λοιδορῆσαι βούλομαι
Κοινῇ δικαίως οἳ μιᾶς τε χέρνιβος
Βωμοὺς περιρραίνοντες ὥσπερ ξυγγενεῖς,
Ὀλυμπιᾶσιν ἐν Πύλαις. Πυθοῖ. πόσους,
Εἴποιμ' ἂν ἄλλους, εἴ με μηκύνειν δέοι.
Ἐχθρῶν παρόντων βαρβάρων στρατεύματι
Ἕλληνας ἄνδρας καὶ πόλεις ἀπόλλυτε.
Εἷς μὲν λόγος μοι δεῦρ' ἀεὶ περαίνεται.
Ἀθην. Ἐγὼ δ' ἀπόλλυμαί γ' ἀπεψωλημένος.

LVS. Viri Lacones huc adeste proximè,
En state, & hunc audite sermonem meum,
Mulier quidem sum, mens inest tamen mihi,
Opinionem nec meam malam autumo:
Tum sæpè dicta patris audiui mei
Atq; seniorum haud instituta perperam
Nunc increpabo, & iure vos communiter
C *Probris lacessam, quippe congeneres velut*
Altaria aspersistis vno trulleo
Olympijs, Pylisq;, Pythijsq; quot
Referre possem, si velim esse longior.
Et barbarorum exercitu præsentiam
Hostili, & vrbes perdidistis & viros
In Græcia, iste hac clauditur sermo tenus.
D ATHEN. *At ego veretri glande nudata occidi.*

BISETUS. Ἄνδρες Λάκωνες.] ἡ Λυσιστράτη ἔνθεν καὶ ἔνθεν πρὸς τοὺς τῶν Λακεδαιμονίων τε, καὶ τῶν Ἀθηναίων πρέσβεις, ἀμοιβαδὶς ἀναστραφεῖσα, μετ' αὐτῶν εἰς λόγους περὶ διαλλαγῶν ἔρχεται, καὶ τὸ τελευταῖον ἀμφοτέρους ἀναπείθει. Ἐγὼ γυνὴ μέν εἰμι.] ταῦτα οὕτω E ληπτέον, ἐγὼ μὲν εἰ καὶ γυνὴ [illegible] ὅμως καὶ ἐξ αὐτῆς τῆς φύσεως [illegible], καὶ παρὰ τοῖς μου προγόνοις εὖ, καὶ καλῶς πεπαιδευμένη, συνετὴ καὶ ἐπιστήμων εἰμί, καὶ τὰ ἑξῆς, ἅπερ πρὸς τοὺς Ἀθηναίους λέγει. Νοῦς δ' ἔνεστί μοι.] παρὰ τῷ Σουΐδᾳ γράφεται. μοῦσα δ' ἔνεστί μοι. ὅπερ καλὸν μέν. οὐ μέντοι τὴν παροῦσαν γραφὴν κινητέον. οἱ δὲ κινεῖν θέλοντες, τὴν ἐπανόρθωσιν ταύτην ἐκ τοῦ ἑξῆς, μεμούσωμαι ληπτέαν οἴονται. μουσοῦσθαι δὲ, παρὰ Μουσῶν διδάσκεσθαι, καὶ ἁπλῶς τὸ παιδεύεσθαι, καὶ διδάσκεσθαι, καὶ ἀσκεῖσθαι. τὸ δὲ λοιδορῆσαι, νῦν οὐ τὸ κακολογῆσαι, ἢ ὑβρίσαι, ἀλλὰ F τὸ μέμψασθαι, τὸ ὀνειδίζειν τινὰ καὶ αὐτῷ ἐπιτιμᾶν σημαίνει. Μιᾶς τε χέρνιβος.] Ἀθήναιος ἐν τῷ τῶν Δειπνοσοφιστῶν ἐννάτῳ περὶ τῆς χέρνιβος ταῦτα λέγει. ἔστι δὲ ὕδωρ, εἰς ὃ ἀπέβαπτον δαλὸν ἐκ τοῦ βωμοῦ λαμβάνοντες, ἐφ' οὗ τὴν θυσίαν ἐπετέλουν. καὶ τούτῳ περιρραίνοντες τοὺς παρόντας, ἥγνιζον. ταῦτα δὲ νῦν οἱονεὶ παροιμιακῶς εἰρῆσθαι δοκεῖ, τὸ δὲ τῶν αὐτῶν ἱερῶν, καὶ θυσιῶν τινας συγκοινωνεῖν, τοῦ τὸ πρὸς ἀλλήλους [illegible], καὶ ὁμοφροσύνης σύμβολον νομίζεται. Ὅμηρος δὲ τὸ κατὰ χειρῶν διδόμενον ὕδωρ, χέρνιβα καλεῖ. καὶ χερνίπτεσθαι, τὸ τὰς χεῖρας νίπτεσθαι. τινὲς G τὴν λέξιν ὀξυτόνως προφέρουσι χερνὶψ, χερνίβος. ὥς φησιν Εὐστ. Ὀλυμπιᾶσιν] ἐν Ὀλυμπίᾳ. Ὀλυμπία δὲ, ἡ πρότερον Πῖσα λεγομένη, ἔνθα Ὀλύμπιος Ζεὺς τιμᾶται. ἀφ' οὗ τὰ Ὀλύμπια. ὁ ἀγών. τὸ τοπικὸν Ὀλυμπιᾶσι τὸ ἐν Ὀλυμπίᾳ. ἢ ἐν τοῖς Ὀλυμπιακοῖς εἴτε Ὀλυμπικοῖς ἀγῶσιν, Ὀλυμπιάζε, καὶ Ὀλυμπίαθεν. λέγεται δὲ καὶ Ἄρπινα, ὡς Νικάνωρ, ἀπὸ τῆς Οἰνομάου μητρός. Στεφ. Ἐν Πύλαις] Πύλαι αἱ Θερμοπύλαι. ἐκλήθησαν δὲ οὕτω διὰ τὸ στενὴν εἶναι ταύτην τὴν εἴσοδον ἀπὸ Θετταλίας εἰς τὴν Φωκίδα πορευομένοις. Πυλαία δὲ ἐκαλεῖτο ἡ εἰς τὰς Πύλας σύνοδος τῶν Ἀμφικτυόνων. ἔπεμπον δὲ ἐκ τῶν πόλεων τῶν μετεχουσῶν τῆς Ἀμφικτυονίας τινὰς, οἵπερ ἐκαλοῦντο Πυλαγόραι. Σ. Πυθοῖ] Πυθώ, ἡ τοῦ Ἀπόλλωνος πόλις. καὶ Φωκὶς, χώρα ἐστὶ τῆς Ἑλλάδος, περὶ ἣν πόλις ἡ καλουμένη Δελφοὶ περὶ ἣν πόλιν τὸ ἱερὸν ἦν τοῦ Ἀπόλλωνος, ὃ ἐκαλεῖτο Πυθώ. ἐν ᾧ χαλκοῦς τρίπους ἵδρυτο, καὶ ὕπερθεν φιάλη, ἣ τὰς μαντικὰς εἶχε ψήφους, αἵ τινες ἐρωτωμένων τῶν μαντευομένων ἥλλοντο. καὶ ἡ Πυθία ἐμφορουμένη, ἤτοι ἐνθουσιῶσα ἔλεγεν ἃ ἐξέφερεν ὁ Ἀπόλλων. Σ. λέγεται δὲ καὶ Πυθὼ, όος, οῦς. καὶ Πυθὼν, ῶνος, ἡ Δελφὶς ὕστερον κληθεῖσα, καὶ Δελφοὶ τὸ περὶ αὐτὴν ἔθνος. παρὰ τὸ ἐκεῖ πύθεσθαι, ἤγουν σαπῆναι τὸν ὑπ' Ἀπόλλωνος τοξευθέντα δράκοντα. ἢ διὰ τὸ πυνθάνεσθαι τοὺς ἐκεῖ χρηστηριαζομένους. Πυθὼ δὲ, καὶ Πυθὼν, ἀλλαχοῦ τόπος Φωκίδος. ὅθεν τὰ ἐπιρρήματα, Πυθοῖ, ἐν τῇ Πυθῶνι. Πυθῶδε, εἰς τὴν Πυθῶνα. Εἴ με μηκύνειν δέοι.] τὸν λόγον δηλονότι. τουτέστιν εἰ δέοι μακρῷ λόγῳ χρήσασθαι. εἰ μακρηγορεῖν δέοι. Ἀπεψωλημένος] ἀποψωλεῖσθαι, τὴν ψωλὴν ἀποδέρεσθαι, καὶ τὸ τῆς ψωλῆς δέρμα δέρεσθαι. τὸ τῆς βαλάνου δέρμα περιτέμνεσθαι. νῦν δὲ τὸ ἁπλῶς ἔχειν τὴν ψωλῆς βάλανον γυμνὴν καὶ δέρματος γυμνωθεῖσαν. ὅπερ τοῖς συνουσιάζουσι, καὶ τοῖς σπασμοὺς, καὶ τετάνους ἔχουσιν εἴωθε συμβαίνειν. τοῦτο δὲ τὴν ἀφροδισίων ἀκολασίαν, καὶ πάθος ἰσχυρὸν σημαίνει.

CHR. Νοῦς δ' ἔνεστί μοι] Apud Suidam habes μοῦσα δ' ἔνεστί μοι. voce μοῦσα, malè, vt ego quidem puto. Quamuis postea ait οὐ μεμούσωμαι κακῶς id est πεπαίδευμαι, & ἤσκημαι.

Λυ. Εἶτ' ὦ Λάκωνες, πρὸς γὰρ ὑμᾶς τρέψομαι.
Οὐκ ἴσθ' ὅτ' ἐλθὼν δεῦρο Περικλείδης ποτὲ
Ὁ Λάκων Ἀθηναίων ἱκέτης καθίζετο
Ἐπὶ τοῖς βωμοῖς ὠχρὸς ἐν φοινικίδι
Στρατιὰν προσαιτῶν· ἡ δὲ Μεσσήνη τότε
Ὑμῖν ἐπέκειτο χ' ὡ θεὸς σείων ἅμα.
Ἐλθὼν δὲ σὺν ὁπλίταισι τετρακισχιλίοις
Κίμων ὅλην ἔσωσε τὴν Λακεδαίμονα.
Ταυτὶ παθόντες τῶν Ἀθηναίων ὕπο
Δῃοῦτε χώραν ἧς ὑπ' εὖ πεπόνθατε.
Ἀθην. Ἀδικοῦσιν οὗτοι νὴ Δί' ὦ Λυσιστράτη.
Λα. Ἀδικοῦμες. ἀλλ' ὁ πρωκτὸς ἄφατος καὶ καλός.
Λυ. Ὑμᾶς δ' ἀφήσειν τοὺς Ἀθηναίους οἴει.
Οὐκ οἶσθ' ὅθ' ὑμᾶς οἱ Λάκωνες αὖθις αὖ
Κατωνάκας φοροῦντας, ἐλθόντες δορὶ
Πολλοὺς μὲν ἄνδρας Θετταλῶν ἀπώλεσαν.
Πολλοὺς δ' ἑταίρους ἱππίους καὶ ξυμμάχους
Ξυνεκμαχοῦντες τῇ τόθ' ἡμέρᾳ μόνοι
Κἀλευθέρωσαν, κἀντὶ τῆς κατωνάκης
Τὸν δῆμον ὑμῶν χλαῖναν ἠμπίσχον πάλιν.
Λα. Οὔπω γυναῖκ' ὄπωπα χαϊωτέραν.
Ἀθην. Ἐγὼ δὲ κύσθον γ' οὐδέπω καλλίονα.
Λυ. Τί δῆθ' ὑπηργμένων τε πολλῶν κἀγαθῶν
Μάχεσθε κοὐ παύεσθε τῆς μοχθηρίας.
Τί δ' οὐ διαλλάγητε; φέρε τί τοὐμποδών;

A LVS. *Deinde ô Lacones (namque vos nunc alloquor)*
Nescitis ut quondam Periclides Laco
Oratione Athenienses supplici
Sedens ad aram, in Punico pallens sago
Exercitum rogabat: illo tempore
Messena vobis imminebat, & dei
Premebat ira; mille quattuor viris
B *Cimon coactis, universa reddidit*
Spartæ salutem: vos tamen solum Atticum
In vos beneficum & nunc vastastis diu.
ATHE. *Iniurij sunt, per Iovem, ô Lysistrata.*
LAC. *Læsa ista culpa, at culus est latissimus.*
LVS. *Nec culpa abesse Athenienses dixerim.*
Nescis ut olim vos quoque in Catonacis
C *(Servili amictu) adiuverint Laconici*
Armis corusci, plurimisque Thessalis
Occisione perditis, socijs, equis
Deprœliantes fortiter, solis die
Vos, inquam, in illa liberarant pallio
Plebem induentes pro schema vilis pretij.
LA. *Melior mihi unquam visa non est fœmina.*
D ATH. *At vulva nunquam pulchrior visa est mihi.*
LVS. *Quum tot bona ergo accepta sint & præbita*
Cur sic libet pugnare, cur non desinis
Ærumnæ? quid vos esse concordes vetat?

BISETVS. Εἶτ' ὦ Λάκωνες] ἡ Λυσιστράτη μετὰ τὸν πρὸς τοὺς Ἀθηναίους λόγον μέχρι τοῦδε πεποιημένον, νῦν πρὸς τοὺς Λάκωνας ἀναστραφεῖσα, αὐτοὺς προσαγορεύει, καὶ πρὸς διαλλαγὰς παρορμεῖ. Περικλείδας.] τούτου μνημονεύει ὁ Πλούταρχος, ἐν τῷ τοῦ Κίμωνος βίῳ, καὶ τὴν δὲ τὴν ἱστορίαν διεξοδικῶς διηγούμενος οὕτω γράφει, Πέμπουσιν οὖν οἱ Λακεδαιμόνιοι Περικλείδαν εἰς Ἀθήνας, δεόμενοι βοηθεῖν, ὅν φησι κωμῳδῶν Ἀριστοφάνης καθεζόμενον ἐπὶ τοῖς βωμοῖς, ὠχρὸν ἐν φοινικίδι, στρατιὰν ἀπαιτοῦντα. ἱκέτης δὲ ἦν, κατὰ τὸν Σουίδαν, ὁ δουλοπρεπῶς προσκαλῶν, καὶ δεόμενος περί τινος. E Ἐν φοινικίδι.] φοινικὶς, ἐσθῆτος εἶδος. Ἀριστοτέλης δέ φησι χρῆσθαι τοὺς Λακεδαιμονίους φοινικίδι πρὸς τοὺς πολέμους. τοῦτο μὲν, ὅτι τὸ τῆς χρόας ἀνδρεῖον. τοῦτο δὲ, ὅτι τὸ τοῦ χρώματος αἱματοειδὲς, τὸ τῆς τοῦ αἵματος ῥεύσεως καταφρονεῖν ἐθίζει. παίζει δὲ ὁ Κωμικὸς ἐν τῇ τῶν λέξεων ἀντιθέσει, ὠχρὸς ἐν φοινικίδι. Ἡ δὲ Μεσσήνη.] Μεσσήνη, ὥς φησιν Εὐστάθιος, ἐπὶ τῶν Τρωικῶν ὑπὸ Μενελάῳ ἦν, μέρος οὖσα τῆς Λακωνικῆς. ὕστερον δὲ καὶ πόλις ἐκλήθη ἡ Μεσσήνη. ἦσαν δὲ οἱ Μεσσήνιοι πλησιόχωροι τοῖς Λακεδαιμονίοις, καὶ πολέμιοι. Χ' ὡ θεὸς σείων.] καὶ ὁ θεὸς σείων. περίφρασις τοῦ Ποσειδῶνος, ὃς σεισίχθων ἐπιθετικῶς καλεῖται. περὶ δὲ τούτου τοῦ ἐν Λακεδαίμονι σεισμοῦ, καὶ χασμάτων δι' αὐτὸν ἐν τῷ προρρηθέντι Πλουτάρχου τόπῳ μνήμην ποιεῖται. Δῃοῦτε] δηιοῦν, δαΐζειν, τέμνειν, κακοῦν, καὶ πολεμικῶς διατίθεσθαι. οὕτω δὲ τοῦτο σχηματίζεται. δαΐω, ὃ δηλοῖ τὸ τέμνω, καὶ κείρω, καὶ καίω, καὶ ἅπτω, καὶ κακῶ, καὶ λάμπω. κατὰ διάλυσιν δαΐω, ὅθεν τὸ δάϊος. καὶ κατὰ τροπὴν τοῦ α εἰς η δήϊος, ὁ τακτικὸς, ὁ πολεμικός. ἔστι καὶ ὁ ἔμπειρος. καὶ γὰρ τὸ δαῆναι, ὅθεν δαίω, τὸ, δάημι, τὸ εἰδέναι, καὶ ἐπίστασθαι σημαίνει. καὶ δαήμων, ὁ ἐπιστήμων. καὶ δαημοσύνη, ἡ ἐπιστήμη, καὶ ἐμπειρία. ἐκ δὲ τοῦ δήϊος, τὸ ῥῆμα δηιοῦν, καὶ κατὰ συναίρεσιν δῃοῦν, δῃώσω. τὸ δὲ, ἧς ὑπ' εὖ, ἀντὶ τοῦ ὑφ' ἧς εὖ πεπόνθατε. Ἀδικοῦμες.] ἀδικοῦμεν. τὰ δὲ ἑξῆς ἀσάφειαν ἔχει μεγάλην. τινὲς μέντοι, διὰ τὸ δεινὸν τοῦ κακεμφάτου, τῇ τῶν λέξεων παρονομασίᾳ, ἢ ποιᾷ τινὶ χρώματος ὁμοιότητι, τὸν Κωμικὸν νῦν αἰνίττεσθαι βούλεσθαι νομίζουσι. χωρίον τι, περὶ οὗ εἴτε Ἀθηναῖοι, καὶ οἱ Λάκωνες ἀμφισβητοῦντες ἐπολέμουν. ὅπερ οὐκ ἀπίθανον. F οὕτω γὰρ καὶ κατωτέρω τὴν Πύλον, ἔγκυκλον καλεῖ, καὶ τὰ Μεγαρικὰ σκέλη λέγει, διὰ τὴν ὁμοιότητα σχήματος δηλαδή. ἀλλὰ τί ποτε τοῦτο εἴη, ὃ ἐνταῦθα νοητέον, οὐ ῥᾴδιόν ἐστι τεκμαίρεσθαι. ἄφατον δὲ Ἡσύχιος ἑρμηνεύει, ἀμήχανον, πολὺ, ἄρρητον, ἀμέτρητον, δεινόν. καὶ ἄφατος, ἀνεκφώνητος, θαυμάσιος, καταπληκτικός. Ἄλλως. διὰ τούτων ἴσως τὴν τῶν Λακώνων ἀσέλγειαν ὁ ποιητὴς ὑποδηλῶσαι θέλει, αἰνιττόμενος τὴν τῆς Ἀσπασίας, ἧς Περικλῆς ἠράσθη, ἁρπαγήν. ὅπερ ἀρχὴν τοῦ πολέμου γενέσθαι, ἐν τοῖς Ἀχαρνεῦσιν ἔφη, οὕτω λέγων,

G Κἀντεῦθεν ἀρχὴ τοῦ πολέμου κατερράγη
Ἕλλησι πᾶσιν ἐκ τριῶν λαικαστριῶν.

Οὕτως οὖν καὶ ἐνταῦθα νοητέον φαίνεται, ὁ Λάκων τὸ ἀδίκημα ὁμολογούμενος, ἅμα καὶ τὴν τούτου αἰτίαν ἀπολογεῖται, τὸ γυναικεῖον κάλλος, ὥσπερ ἂν εἰ λέγοι, ὁμολογοῦμεν ἡμᾶς ἠδικηκέναι, ἀλλὰ τὸ κάλλος ἀναπειστήριόν τι, καὶ ἐπαγωγόν ἐστι, ᾧ οὐ ῥᾳδίως τις ἀντίσχοι. Κωμικώτερον δὲ, καὶ γέλωτος χάριν, τοῦ κάλλους τὸ ἀτιμότατον μόριον ὠνόμασεν, ἀντὶ τοῦ ὅλου. Οὕτω καὶ ὀλίγον ὕστερον, ὁ Ἀθηναῖος λέγει·

Ἐγὼ δὲ κύσθον γ' οὐδέπω καλλίονα.

παραπλησίως καὶ Ὅμηρος πολλάκις τὰς καλὰς γυναῖκας, καλλιπαρῄους, ἢ καλλισφύρους, ἀπὸ μέρους, καλεῖ. Ὑμᾶς δ' ἀφέντων.] τὸ τῆς Λυσιστράτης πρόσωπον ἐνταῦθα παραγκάπτειν, ἢ τὸ τῶν Λακώνων, ὡς πρότερον. ἴσθ' ὅτι, ἀντὶ τοῦ, ἴστε, ἢ οἴδατε ὅτι. τὸ δὲ αὖθις αὖ, ἐκ παραλλήλου, καὶ συνωνύμως εἴρηται, ἀντὶ τοῦ πάλιν, ἐκ δευτέρου. Κατωνάκας.) κατωνάκη, ὡς ἐν ταῖς Ἐκκλησιαζούσαις προείρηται, δουλικὸς ἦν καὶ ἀνελεύθερος χιτών. δοκοῦσι δὲ τοῦτον ἀμφιέσασθαι Ἀθηναῖοι, τῶν περὶ Πεισίστρατον τυράννων ἐπαναγκασάντων, ἵνα ὑπὸ εὐτελείας μὴ κατίωσιν εἰς ἄστυ εἰ πολῖται. μέχρι γὰρ τῶν γονάτων ἦν δεινός. ὁ δὲ νοῦς οὗτος, ἢ ἴσθ' ὅτι ἡ τῶν Λακεδαιμονίων βοήθεια, ὑμᾶς δουλικοῦ τοῦδε καὶ ἀνελευθέρου φορήματος, τουτέστι τῆς κατωνάκης ἐλευθερωθέντας, εὐειμένην χλαῖναν αὖθις ἀμφιέσασθαι ἐποίησεν; ἀλλὰ τὴν τούτων ἐξήγησιν διὰ πλειόνων, καὶ ἀκριβέστερον εἰδέναι ἔξεστιν, ἐκ τοῦ Ἡροδότου, ἐν τῷ τῆς αὐτοῦ ἱστορίας πέμπτῳ. Πολλοὺς μὲν ἄνδρας.] καὶ γὰρ τῶν Θετταλῶν οἱ πλεῖστοι, τῷ Ἱππίᾳ ἐβοήθουν. διὸ ἐπιφέρει, πολλοὺς δ' ἑταίρους Ἱππίου. καὶ τούτων διεξοδικὴν ἱστορίαν ἔχεις, ἐν τῇ αὐτῇ τοῦ Ἡροδότου πέμπτῃ. Οὔπω.) οὔπω γυναῖκα χαιωτέραν, ἀντὶ εὐγενεστέραν ὄπωπα, ἤγουν εἶδον. τὸ δὲ ὄπωπα Δωρικῶς εἴρηται τοῦ ω μεγάλου εἰς α τραπέντος, ὡς ἐν τῷ

A πρᾶτος, καὶ πρᾶτον, ἀντὶ τοῦ πρῶτος, καὶ πρῶτον. ἐκ δὲ τοῦ χαῖος, κατὰ διάλυσιν χάϊος, ὅθεν τὸ χαϊώτερος παρῆκται. περὶ οὗ ἐν τοῖς ἄνω προείρηται. Ἐγὼ δὲ κύσθον.) κύσθος, καὶ κύβος, τὸ γυναικεῖον αἰδοῖον. ὃ καὶ χοῖρος καλεῖται. Ὑπηργμένων.) τὰ ὑπηργμένα λέγεται τὰ προκαταρξάμενα, τὰ πρότερον ἀρξάμενα εἴτε εὐεργετήματα, εἴτε καὶ κακουργήματα, ὧν τὴν ἀμοιβὴν ἀμείβεσθαι φιλοῦμεν. ὁ δὲ νοῦς. διὰ τί δὲ ὑμεῖς πολλὰ καὶ ἀγαθὰ ὑπ' ἀλλήλων ἤδη παθόντες, ὧν χάριν ἔδει ὑμᾶς ἀνταποδοῦναι, ἀλλήλοις ὅμως μάχεσθε; Τί τοὐμποδών.) B τί τὸ ἐμποδὼν ἐστι; τί τὸ ἐμπόδιον, καὶ κώλυμα; τί ὑμᾶς ποιεῖσθαι διαλλαγὰς κωλύει;

CHR. Περικλείδησιν ποτέ.) Lego Περικλείδας ποτέ, Nam sic vocat Plutarchus in vita Cimonis & hos verſus Ariſtophanis laudat, atque Cimonem ſuaſiſſe hoc auxilium diſſuadente Ephiollo & prohibente. Η δὲ Μεσσήνη τότε) Quum Ilotæ & Meſſenij inſurrexerunt, propter Ithomam arcem, tum Lacedæmonij opem petierunt C ab Athenienſibus qui Cimonem Miltiadis filium cum imperio miſerunt. vt præter Thucydidem lib. 1. diſertè Plutarchus narrat in vita ipſius Cimonis. Πολλοὺς δὲ ἑτέρους.) Lege ἑταίρους & ξυμμαχοῦντες nam μαχᾷν eſt pugnaturire. θέλειν μάχεσθαι. Χαιωτέραν.] Lacedæmonij χαιὰ vocant τὰ ἀγαθά, Sic suprà χαιὰ μὲν ναὶ τὼ σιώ. At ὑπηργμένων eſt κεχορηγημένων.

D

Λα. Ἀμές γε, λώμεσθ'. αἴ τις ἁμὶν τοὔγκυκλον
Λῇ τοῦτ' ἀποδῶμεν. Λυ. ποῖον ὦ τᾶν; Λα. τὰν Πύλον.
Ὥσπερ πάλαι δεόμεθα καὶ βλιμάττομες.
Αθην. Μὰ τὸν Ποσειδῶ τοῦτο μέν γ' οὐ δράσετε.
E Λυ. Ἄφετ' ὦ 'γάθ' αὐτοῖς. Αθην. κᾆτα τίνα κινήσομεν;
Λυ. Ἕτερόν γ' ἀπαιτεῖτ' ἀντὶ τούτου χωρίον.
Αθην. Τὸ δεῖνα τοίνυν παράδοθ' ἡμῖν τουτονὶ
Πρώτιστα τὸν Ἐχινοῦντα καὶ τὸν Μηλιᾶ
Κόλπον τὸν ὄπισθεν, καὶ τὰ Μεγαρικὰ σκέλη.
F Λα. Οὐ τὼ σιὼ οὐχὶ πάντα γ' ὦ Λυσσάνιε.
Λυ. Ἐᾶτε. μηδὲν διαφέρου περὶ σκελοῖν.
Αθην. Ἤδη γεωργεῖν γυμνὸς ἀποδὺς βούλομαι.
Λα. Ἐγὼ δὲ κοπραγωγῆν γα πρῴ ναὶ τὼ σιώ.
Λυ. Ἐπὴν διαλλαγῆτε ταῦτα δράσετε.
Ἀλλ' εἰ δοκεῖ δρᾶν ταῦτα βουλεύσασθε καὶ G
Τοῖς ξυμμάχοις ἐλθόντες ἀνακοινώσατε.
Αθην. Ποίοισιν ὦ τᾶν ξυμμάχοις; ἐστύκαμεν.

LA. Hæc nos aueimus, ſi quid illam reddere
Velit ambitam maximinus. LVS. *Sed quem?* LA. *Pylon*
Quam flagitantes iamdiu affectauimus.
ATH. *Te Conſe teſtor, nunquam id impetrabitis.*
LVS. *Concedite illis.* ATH. *Porrò quid mouebimus?*
LVS. *Huius vicem poſcendus eſt alter locus.*
ATH. *Cede ergo quemuis alterum, nobis date*
Echinunta primum, deinde Maliacum ſinum
Ponè adiacentem, & crura vtrinque Megarica.
LA. *Non per gemellos, omnia ô inſaniſſime.*
LVS. *At mittite hæc: pro cruribus ne ſit mora.*
ATH. *Me, nudus vt colam arua, prolubium ſubit.*
LA. *At, per Deos, me primum vt arua ſtercorem.*
LVS. *Mox iſta fient, pacta ſi ſint fœdera:*
Hoc ſi videtur expedire, inite iam
Conſilia, ſocios aduocate cæteris.
ATH. *Quos, quæſo, ſocios dicis? arrectiſſimus,*

BYSETVS. Ἀμές γε λῶμες τα.] ἡμεῖς δὲ διαλλαγὰς ποιεῖσθαι βουλόμεθα, ὅπερ ἡμῖν τις ἐθέλῃ ἀποδοῦναι τοῦτο τὸ ἔγκυκλον. τὸ δὲ κυρίως τὸ ἔγκυκλον, ἄνω πολλάκις εἴρηται. νῦν δὲ μεταφορικῶς τὴν Πύλον οὕτω καλεῖ. ὥσπερ ἱμάτιόν τι κυκλοτερὲς, ᾧ τις τὸ σῶμα περιβάλλει. Πύλος δὲ, κατὰ τὸν Στέφανον ἐν τῷ περὶ πόλεων, πόλις ἐστὶν ἐν Μεσσήνῃ, ἣ καὶ Κορυφάσιον ἐκαλεῖτο. βλιμάττομες δὲ, ψηλαφῶμεν, ἤγουν βλιμάζομεν, ὅπερ νῦν ἀντὶ τοῦ ἐπιθυμοῦμεν λαμβάνεται. οὕτω γὰρ παρὰ τῷ Σουΐδᾳ ἑρμηνεύεται. Κατὰ τίνα κινήσομεν;] κινήσομεν, ταράξομεν. τοῦτο δὲ λέγεται κατὰ τῶν Ἀθηναίων ὡς νεωτεροποιῶν ὄντων, καὶ τῇ τῶν ἄλλων πόλεων ἐλευθερίᾳ, καὶ B ἡσυχίᾳ ἀεὶ ἐπιβουλευόντων, καὶ πάντα ταραττόντων, ἵνα πλεονεκτῶσι. τοῦτο δὲ δῆλον ἐκ τῶν ἑξῆς λεγομένων

Νήφοντες εὐθὺς βλέπομεν ὅ, τι ταράξομεν.

Τὸν Ἐχινοῦντα.] Ἐχῖνος, ὡς λέγει Στέφανος, πόλις ἐστὶν Ἀκαρνανίας. καί τινες φασὶν Ἐχινοῦντα τὴν αὐτὴν εἶναι. Καὶ τὸν Μηλιᾶ.] Μῆλος, νῆσος μία τῶν Κυκλάδων, ὁμώνυμον ἔχουσα πόλιν. ἔστι καὶ κώμη τῆς Ἀκαρνανίας, ἧς τὸ ἐθνικὸν Μηλιεὺς, καὶ διὰ τοῦ α Δωρικῶς Μαλιεύς. λέγεται δὲ ἀπὸ τῆς Μήλου Μήλιος, Μηλιεὺς, καὶ Μηλιακός. καὶ Μηλὶς ἡ χώρα. τὸ δὲ Μηλιᾶ, Ἀττικῶς, ὡς τὸ Πειραιᾶ, παρὰ Δημοσθένει ἐν τοῖς Φιλιππικοῖς. καὶ παρὰ Θουκυδίδῃ πολλάκις. τὰ δὲ σκέλη Μεγαρικὰ μεταφορικῶς καλεῖ τὸν τειχισμὸν τῶν Μεγάρων, τοῖς σκέλεσιν ἐοικότα, τουτέστι τὰ μακρὰ τείχη, πάλαι οἱ Ἀθηναῖοι μείζονος ἀσφαλείας ἕνεκα τὰ μακρὰ τείχη ἐς θάλασσαν ᾠκοδόμησαν. Ὦ λυσσανίε.] ὦ μαινόμενε. Σ. λυσσάνιος ὁ λυσσώδης, καὶ λυσσαλέος. Ἐγὼ δὲ κοπραγωγῶ.] τὸν A στίχον, καὶ ἐννοίας, καὶ μέτρου χάριν, οὕτω γραπτέον, Ἐγὼ δ᾽ ἐκοπραγώγη γα, ναὶ τὼ σιώ. κοπραγωγῶ ἀντὶ τοῦ κοπραγωγεῖν, ἀπὸ τοῦ κοπραγωγέω, ἤγουν κόπρον ἄγω, κόπρον ἐπιβάλλω, κοπρέω, εἴτε κοπρίω, καὶ κοπρίζω. γα Δωρικῶς ἀντὶ τοῦ γε. τὸ δὲ πρῴ μονοσυλλάβως, ἀντὶ τοῦ πρωῒ, κατὰ συναίρεσιν, ὡς ἐν τοῖς ἄνω δεδήλωται. πρωῒ, ἕωθεν, ἅμα τῇ ἡμέρᾳ, ἅμα τῇ ἕῳ. Ἐστύκαμες.] εἴπερ ἡ γραφὴ καλῶς ἔχει, ὁ Ἀθηναῖος γέλωτος χάριν Λακωνίζει, ἐστύκαμες λέγων ἀντὶ τοῦ ἐστύκαμεν. τὴν ἄγαν ἐπιθυμίαν τῆς συνουσίας, τούτῳ τῷ ῥήματι σημαίνει. ἁμοῖσι δὲ, ὁ Λάκων ἐπιφέρει, ἀντὶ τοῦ ἡμετέροις.

CHR. Βλιμάττομες.] Propriè βλιμάζειν eſt τοὺς ὄρνιθας ἐκ τῶν στηθῶν πειράζειν & ψηλαφᾶν, Inde ἐπιθυμεῖν teſte Suda. Heſychius βλίμαξις, τιτθῶν (puto στηθῶν vt prius) ἄλειψις lego θλῖψις. Paulò poſt τούτου τοῦ χωρίου, dele ſecundum τοῦ, nociuum metro. Πρώτιστα τὸν Ἐχινοῦντα.] Echinus vrbs Acarnaniæ quam Echinunta à quibuſdam vocari C ait Stephanus. Rhianus vocari ait ἐχίων ἄστυ. Exiſtimant tamen locum ſic dictum διὰ τὸ τραχὺ καὶ ὀξὺ, ab Echino animalculo. Sed quid ni à ſerpentibus? Nam Rhianus ἐχίων ἄστυ dixit. Idem Stephanus ait μῆλον etiam eſſe κώμην τῆς Ἀκαρνανίας præter alteram inſulam Cycladum ex qua Diagoras Melienſis, Socrates & Ariſtophanes. Echinum, Lamiam & Maliacum ſinum & Thaumacon in Theſſalia deſcribit Strabo lib. 9.

D

Οὐ ταῦτα δόξει τοῖσι συμμάχοισι νῷν;
Βινεῖν ἅπασιν. Λα. τοῖσι γοῦν ναὶ τὼ σιὼ
Ἀμοῖσι. Ἀθην. καὶ γὰρ ναὶ μὰ Δία Καρυστίοις.
Λυ. Καλῶς λέγετε. νῦν οὖν ὅπως ἁγνεύσετε.
Ὅπως ἂν αἱ γυναῖκες ὑμᾶς ἐν πόλει
Ξενίσωμεν ὧν ἐν ταῖσι κίσταις εἴχομεν.
Ὅρκους δ᾽ ἐκεῖ καὶ πίστιν ἀλλήλοις δότε.
Κἄπειτα τὴν αὑτοῦ γυναῖχ᾽ ὑμῶν λαβὼν
Ἄπεισ᾽ ἕκαστος. Ἀθην. ἀλλ᾽ ἴωμεν ὡς τάχος.
Λα. Ἄγ᾽ ὅπᾳ τὺ λῇς. Ἀθην. νὴ τὸν Δί᾽ ὡς τάχιστά γε.
Λυ. Στρωμάτων δὲ ποικίλων καὶ χλανιδίων καὶ ξυστίδων,
Καὶ χρυσίων ὅσ᾽ ἐστὶν ἐμοὶ
Οὐ φθόνος ἔνεστί μοι
Πᾶσιν παρέχειν φέρειν τοῖς
Παισὶν ὁπότ᾽ ἄν τε θυγάτηρ
Τινὶ κανηφορεῖ,
Πᾶσιν ὑμῖν λέγω.
Λαμβάνειν τῶν ἐμῶν
Χρημάτων νῦν ἔνδοθεν
Κοὐδὲν οὕτως
Εὖ σεσημάνθαι, τὸ μὴ οὐχὶ τοὺς ῥύπους ἀνασπάσαι
Χ᾽ ἅττ᾽ ἔνδον ᾖ φορεῖν.
Ὄψεται δ᾽ οὐδὲν σκοπῶν εἰ μή τις

Noſtris placebunt iſta militibus ſatis,
Pruritus omnes tentat LA. *Ecaſtor is eſt*
Senſus meorum. ATH. *Idem volunt Caryſtij.*
LVS. *Pulcrè refertis, interim expurgemini,*
Vt vos in vrbe muneremur fœmina,
Et præbeamus lautia in ciſtis ſita:
E *Iurate & illic mutuam fidem date,*
Vnusq; veſtrûm quiſq; ſumpta coniuge
Exin faceſſat. ATH. *Ergo eamus quàm citò.*
LA. *Duc vt voles tu.* ATH. *Per Iouem citiſſimè.*
LVS. *Stragulas ſed diſcolores, ſiue vallas, lanulas.*
F *Quicquid & auri ineſt mihi, non*
Inuideo hæc munera
Cunctis dare, liberiſq;
Ferre, vt habeat puera fi-
Lia canephora.
Nempe dico omnibus,
Ex meo ſumere
Intus auro nunc licet:
Nil obſeratum
G *Sic erit, quin ſigna vobis ſit facul reuellere*
Simul quod intus eſt
Ferre, nil videbis hic ſcrutator

Bisetvs. Ὅσοις ἀγνεύσοντι.] δηλονότι σπονδὰς ποιήσαντι. τὸ δὲ ἀγνεύσειν ἐνταῦθα δηλοῖ τὸ ἑαυτοῦ ἁγνὸν παρέχειν, καὶ ἁγνῶς πάντα πράττειν. Κίσταις.] κίστη καὶ κίστις, ἀγγεῖον ἐν ᾧ τὰ στρώματα κεῖται, ἢ ἱμάτιά τινα. τὸ ν ἀντὶ τοῦ θ. κλῖθη γὰρ. Σ. ἀ'ποισ. ἢ, ἀπελεύσονται. Στρωμάτων δὲ ποικίλων.] οὕτω καλοῦνται τὰ πεποικιλμένα, τὰ ἀνακαλλωπισμένα, καὶ ζωγραφητὰ στρώματα. Ἡσύχιος. χλανίδιον δὲ, λεπτὸν ἱμάτιον. ξυστὶς δὲ, γυναικεῖος ποδήρης χιτών. Καὶ χρυσίων.] χρυσίον ἰσχυκῶς ὁ χρυσός. χρυσία δὲ πληθυντικῶς ὅτι μὲν νομίσματα, ὅτε δὲ A σκεύη χρύσεα, ὅτε χρυσοῦ δηλοῖ καὶ σύμπαντα τὰ ἄλλα ὅμοια ἐκ χρυσοῦ. σεσημάνθαι δὲ, ἐσφραγίσθαι. σημαίνειν γὰρ τὸ σφραγίζειν. ῥύπους δὲ οἱ Ἀττικοὶ τὸν εἰς τὰς σφραγῖδας κηρὸν λέγουσιν. Ἡσύχιος.

CHR. Καλῶς λέγεται.] Legendum λῆσιν vt ſit pes Tribrarchus æquiparans Iambum. Cùm autem ait ἐν ταῖσι κίσταις puto alluſionem fieri ad κύστιν. Τοὺς ῥύπους ἀνασπᾶσαι] Melius Veneta editio τύπους ἀνασπᾶσαι id eſt ſigna reuellere & diſſoluere.

B

Υμῶν ὀξύτερον ἐμοῦ βλέπει.
Εἰ δέ τῳ μὴ σῖτος ὑμῶν ἐστι, βόσκει δ᾽ οἰκέτας
Καὶ σμικρὰ πολλὰ παιδία,
Ἐστι παρ᾽ ἐμοῦ λαβεῖν
Πυρίδια λεπτὰ μὲν,
Ὁ δ᾽ ἄρτος ἀπὸ χοίνικος
Ἰδεῖν μάλα νεανίας.
Ὅς τις οὖν βούλεται
Τῶν πενήτων ἴτω
Εἰς ἐμοῦ, σάκους ἔχων καὶ κωρύκους. ὡς
Λήψεται πυρούς. ὁ Μανῆς δ᾽ οὑμὸς αὐτοῖς ἐμβαλεῖ.
Πρός γε μέντοι τὴν θύραν
Προαγορεύω μὴ βαδίζειν τὴν ἐμὴν,
Ἀλλ᾽ εὐλαβεῖσθαι τὴν κύνα.

Ni me fortè videt acutius:
Sin quis eſt veſtrum farinas non habens, ſeruis alens
Et paſſa plura pignora,
Accipiat hinc licet
Far tenue: Panis at
(Vt eſt ratio Chœnicis)
C *Erit valida magnitas:*
Quiſquis ergo expetet
Pauperum, me petat
Cum caniſtris ſacciperijſq́;
Auferet fruges meus quas metietur ſeruulus:
Hoc tamen denuntio,
Petere vt nemo poſtulet portam meam,
D *Sed ſi ſapit, vitet canem.*

Bisetvs. Πυρίδια.] ἀπὸ τοῦ πυροῦ τὸ ὑποκοριστικὸν πυρίδιον, ἤγουν σιτίον, ἢ τοῦ σίτου ψωμίδιον, τουτέστι μικρότατον μέρος τοῦ σίτου, ἤτοι ἄρτου. ἄρτος δὲ νεανίας νῦν μεταφορικῶς ὁ καρτερὸς, ἤγουν ὁ μέγας. οὕτω καὶ ἐν Πλούτῳ, κρέας νεανικὸν εἶπε τὸ μέγα, καὶ παχύ. Χοῖνιξ δὲ, ὡς Εὐστάθιός φησι σκεῦός τι μετρητικὸν, καὶ αὐτὸ τὸ μετρούμενον. ὅθεν καὶ ἐπὶ τροφῆς τίθεται, καὶ χοῖνιξ καλεῖται, ταὐτὸ ἡμερότροφις. νῦν δὲ λέγει ἀπὸ χοίνικος, ἐπεὶ, ὡς ἄνω ἐν τοῖς εἰς Σφῆκας σχολίοις δεδήλωται, ἀπὸ χοίνικος τέσσαρες μεγάλοι ἄρτοι γίνονται, μικροὶ δὲ, ὀκτώ. Σάκους ἔχων.] τὸ σάκος, οὐδετέρως, ἀσπὶς, ὅπλον. σάκος δὲ ἀρσενικῶς δι᾽ ἑνὸς κ, ὁ θύλακος. Σουΐδας. κώρυκες δὲ, πλέγματα δεκτικὰ ἄρτων. καὶ κωρύκιον, θυλάκιον, τὸ παρ᾽ ἡμῖν βουλγίδιον. Ἡσύχιος δὲ, κώρυκος, θυλάκιον. ἔστι δὲ, φησι, δερμάτινον ἀγγεῖον ὅμοιον ἀσκῷ. Ὁ Μανῆς.] ὁ ἐμὸς δοῦλος, ἢ θεράπων. προαγορεύω δὲ, ἀντὶ τοῦ προεῖπον, καὶ ἐν ἄρᾳ κελεύω, ἀπαγορεύω. εὐλαβεῖσθαι δὲ, εὐλαβῶς φυλάττεσθαι. φεύγειν, ἐκκλίνειν.

CHR. Ἄρτος ἀπὸ χοίνικος.] Sic nos Gallo-Fráci dicimus *vn pain d'vn boiſſeau*. Chœnix Sextarij menſura eſt demenſum diurnum, propterea dictum ἡμεροτροφίον. Apud Heſychium habes ἀπὸ μέρος τροφὴ, non dubitem emendare ἡμέρας τροφή. E Quod autem panem νεανίαν vocat, puto eſſe νεανικὸν & ſic grande vt ſaturare valeat νεανίαν, atque, vt ait Theocritus, ἄνδρα φυτοσκάφον. Τοὺς κωρύκους.] κώρυκος vel κωρύκιον, calathus eſt plectilis quo panis conditur, vt inde vernaculè dixerimus *Panier*. σάκος autem vel σάκκος, ſimilis ferè θυλάκῳ. Ὁ Μανῆς.) Manes pro ſeruo vt habes in ludo Cottaborum de quibus nos abundè in Irena. At εὐλαβεῖσθαι τὴν κύνα dictum ex Prouerbio, Caue canem.

F

ΘΕΡΑΠΩΝ, ΧΟΡΟΣ, Ἀθηναῖος, Λάκων.

Θε. Ἄνοιγε τὴν θύραν. οὐ παραχωρεῖν θέλεις;
Υμεῖς τί κάθησθε; μῶν ἐγὼ τῇ λαμπάδι
Υμᾶς κατακαύσω. φορτικὸν τὸ χωρίον.
Οὐκ ἂν ποιήσαιμ᾽. εἰ δὲ πάνυ δεῖ τοῦτο δρᾶν,
Υμῖν χαρίζεσθαι προσταλαιπωρήσομεν.
Χο. Χ᾽ ἡμεῖς γε μετὰ σοῦ ξυνταλαιπωρήσομεν.

FAMVLVS, CHORVS, Atheniensis, Laco.

Fam. *Reclude ianuam, an recuſas cedere?*
G *Vos quid ſedetis? an manetis dum face*
Vos hic aduram? aſperrimus ſed eſt locus,
Nunquam iſtud auſim, ſed tamen ſi opus fiet,
Veſtra adlaborem perlubenter gratia.
CH. Tecum labores hauriemus inſimul.

Θυ. Οὐκ ἄπιτε; κωκύσεσθε τὰς τρίχας μα-
κρά.
Οὐκ ἄπιθ'; ὅπως ἂν οἱ Λάκωνες ἔνδοθεν
Καθ' ἡσυχίαν ἀπίωσιν εὐωχημένοι.
Ἀθην. Οὔπω τοιοῦτον συμπόσιον ὄπωπ' ἐ-
γώ.
Ἦ καὶ χαρίεντες ἦσαν οἱ Λακωνικοί.
Ἡμεῖς δ' ἐν οἴνῳ ξυμπόται σοφώτατοι.
Χο. Ὀρθῶς γ', ὅτι νήφοντες οὐχ ὑγιαίνομεν.
Ἢν τοὺς Ἀθηναίους ἐγὼ πείσω λέγων,
Μεθύοντες ἀεὶ πανταχοῦ πρεσβεύσομεν.
Νῦν μὲν γὰρ ὅταν ἔλθωμεν εἰς Λακεδαίμονα
Νήφοντες, εὐθὺς βλέπομεν ὅ τι ταράξομεν.
Ὥσθ' ὅ τι μὲν ἂν λέγωσιν οὐκ ἀκούομεν,
Ἃ δ' οὐ λέγουσι ταῦθ' ὑπονενοήκαμεν.
Ἀγγέλλομεν δ' οὐ ταὐτὰ τῶν αὐτῶν πέρι.
Νυνὶ δ' ἅπαντ' ἤρεσκεν· ὥστ' εἰ μέν γε τις
Ἄδοι Τελαμῶνος Κλειταγόρας ᾄδειν δέον,
Ἐπῃνέσαμεν ἂν καὶ προσεπιωρκήσαμεν.
Ἀλλ' οὑτοιὶ γὰρ αὖθις ἔρχονται πάλιν
Ἐς ταυτὸν. οὐκ ἐρρήσετ' ὦ μαστιγίαι.
Θυ. Νὴ τὸν Δί' ὡς ἤδη γε χωροῦσ' ἔνδοθεν.
Λα. Ὦ Πολυχαρείδα. λαβὲ τὰ φυσατή-
ρια
Ἵν' ἐγὼ διποδιάξω γε κἀείσω καλὸν
Ἐς τὼς Ἀσαναίως τε καὶ ἡμᾶς ἅμα.
Ἀθην. Λαβὲ δῆτα τὰς φυσαλλίδας πρὸς τῶν
θεῶν
Ὡς ἥδομαί γ' ὁρῶν ὑμᾶς ὀρχουμένους.
Λα. Ὅρμαον
Τὼς κυρσανίως ὦ μναμόνα
Τὰν τεὰν μῶαν, ἅτις
Οἶδεν ἁμὲ τώς τ' Ἀσαναίως.
Ὅκα τοὶ μὲν ἐπ' Ἀρταμιτίῳ
Πρόκεον θείκηλοι
Ποττὰ κᾶλα, τὼς Μήδως τ' ἐνίκων.
Ἁμὲ δ' αὖ Λεωνίδας
Ἆγεν ἅπερ τὼς κάπρως
Θάγοντας οἰῶ τὸ ὀδόντα πολὺς
Δ' ἀμφὶ τὰς γένυας ἀφρὸς ἤνσεε
Πολὺς δ' ἅμα
Καὶ κατὰ τῶν σκελῶν ἀφρὸς ἵετο.
Ἦν γὰρ τὤνδρες οὐκ ἐλάσσως
Τᾶς ψάμμας τοὶ Πέρσαι.
Ἀγροτέρ' Ἄρτεμι σηροκτόνε
Μόλε δεῦρο παρσένε σιὰ
Ποττὰς σπονδάς, ὡς
Συνέχῃς πολὺν ἁμὲ χρόνον.
Νῦν δ' αὖ
Φιλία δ' αἰὲς εὔπορος εἴη
Ταῖσιν συνθήκαις.

A FAM. *Non hinc abitis? de capillis flebi-
tis:*
Abitis inquam? dum Lacones hospites
Intus quiescant, lautè & accepti sient?
ATH. *Nunquam antè tale videram conui-
uium,*
Fuere honesti scilicet Laconici,
Nosq́ inter ipsa vina conuiuae cati.
B CH. *Benè ista certè, sobrij insani sumus,*
Athenienses fortè si persuasero,
Legationem semper ebrij obibimus:
Nam sobrij cùm venimus Lacedamona
Statim videmus vnde turbemus nimis:
Quae sunt ab illis dicta non attendimus,
Quae dicta non sunt, suspicamur perperam
Renuntiantes aliter atque dicta sunt.
At nunc probantur omnia, ac si quis canat
C *Telamoniam pro Clitagorica nenia*
Laudemus atque deieremus falsiter.
FAM. *Sed ecce, ad vnum idémque nunc isti
simul*
Redeunt. abitin' flagriones ocyus?
*Nam per Iouem intro iámque procedunt vi-
ri.*
LA. *O Polycharida, sume sodes tibias,*
D *Saltatione bipede, vt adsultem tibi,*
Et Athenienses nósque pulcrè concinam:
ATH. *Tu sume potius tibias inflatiles,*
Sic nos iuuat videre saltantes simul.
LA. *O Musa*
Nunc puberibus monstra tuum
Canticum, notum nobis
Ciuibúsq́ notum Athenarum
Ob illustria ad Artemisium
E *Facta gens quae Attica*
Gessit illa, quum Medósque vicit,
Quúmque nos Leonidas
Duxit apros ceu truces
Dentem asperantes rigidum fluebat
Plurima vndique per ora spuma.
Simúlque per
Crura pedésque multa ferocia:
Namque immensa tanquam arena
F *Apparebant Persae.*
Artemi Diua ferarum tremor
Age virgo, age huc Dea veni
Ad foedus nostrum, vt
Sit vtrisque diu stabile,
Vt nunc
Animúsque aequus & facilis sit
Semper his pactis

G

Βισέτυς. Ἀπίωσι τὰς θύρας.) θεράπων ἐμμένων λαμπάδα [illegible] φησι, τοὺς αὐτῷ ἐντυγχάνοντας [illegible] χωρεῖν κελεύει, ὅπως ἡ ἔξοδος τοῖς Λάκωσιν ἐκ τοῦ συμποσίου [illegible] ῥᾷον εἴη. Φορτικὸν τὸ χωρίον.) χωρίς [illegible] λαμβάνει, ὡς ἐν τούτῳ [illegible] [illegible] χώρας ἐπέρχονται χαλεπῆς. τουτέστιν, ἐν ἔργοις [illegible] χαλεπαῖς. [illegible] καὶ φρούρια [illegible] Λάκωσι λαμβάνειν. τὰ δ' ἑξῆς, ὑμῖν χαριζόμενοι [illegible] γέλωτος χάριν εἴρηται, καὶ ὁ νοῦς [illegible] χαλεπὸν μὲν καὶ [illegible]

[illegible]

τόδε τῇ λαμπάδι καταχέειν, ὅμως δὲ, εἴπερ οὕτω ποιοῖτε, ταῦτα ὑμῖν χαρίζομαι ἀναγκαζόμενος, καὶ ὑπομένω. τοῦτο δ' ἐστὶ τῷ ῥήματι προσταλαιπωρεῖν, ὁ Κωμικὸς ἔδειξε καὶ ἄνω ἵνα λέγει

– Ἀλλ' ἀνάσχεσθ' ὦγαθοί,
Καὶ προσταλαιπωρήσατ' ὀλίγον χρόνον.

ἀλλὰ τοῦτο μᾶλλον χρηστότερον φαίνεται προσταλαιπωρήσωμαι ἀεὶ [illegible] γράφειν καὶ τὸ μέτρον ἀναιτεῖν ἐᾶσαι. καὶ ἴσως αὕτη ἡ ἔννοια βέλτιον ἂν ἔχοι. εἴπερ οὕτω λέξας. ἐάν γ' ἐγὼ τοῦτο ποιεῖν ἀναγκάζωμαι, ὑμῖν τοῦτο χαρίζεσθαι βουλόμενος, πρᾴως τὸν δε τὸν πόνον ἀσμένως ὑποφέρειμι. καὶ τὴν [illegible] τὴν ἔννοιαν βεβαιοῦν δια [illegible] ὑπὸ χοροῦ ἐπιφερόμενον ῥῆμα ξυνταλαιπωρήσομεν καὶ ἐν τῷ Σουΐδᾳ προσκεῖται προσταλαιπωρεῖ ἄνευ ἑρμηνείας, τοῦτο Ἀριστοφάνους ἴσως αἰτιώμενος. πρὸς τούτοις δὲ, καὶ ὁ στίχος σκάζει τὸ ἑκτὸν τῆς χώρας σπονδεῖον ἔχων παρὰ νόμον τοῦ μέτρου. ὅπερ χαριέστερον ἂν οὕτως μᾶλλον διορθοῖτο, εἴτις χρῷτο προσταλαιπωρήσομαι. εἴπερ ἐστὶν ὁ μέλλων μᾶλλον ἐνεργητικὸς λαμβάνεται.

CHR. Προσταλαιπωρήσομαι.] Vt constet pedibus suis versus Senarius, lego ταλαιπωρήσομαι.

BISETUS. Κωκύσετε γε τὰς.] κεκαυμένοι δηλαδή. κωκύειν δὲ, θρηνεῖν, κλαίειν μετὰ θρήνου ἀναβοᾶν. νῦν δὲ, κωκύσετε γε τὰς τρίχας μακρά, τουτέστι, ἐπὶ τῇ τῶν τριχῶν καύσει, πολλῷ χρόνῳ θρηνήσετε. τοῦτο δὲ λέγων ἅμα τὴν δᾷδα πρὸς τὴν αὐτῶν κεφαλὴν προσπελάζει. Οὕτω τοιοῦτον.] Ἀθηναῖός τις ὁ πρῶτος εἰς τὸ θέατρον εἰσελθὼν ἐκ τοῦ συμποσίου, τοὺς Λάκωνας ὡς ἐλθεῖν ἐπαίρει, καὶ δὴ καὶ περὶ ἀμφοτέρων τῶν δήμων ἐν ταῖς πρεσβείαις ἤθη, καὶ τρόπους τινὰς διηγεῖται, καὶ σκώπτων διατρίβει. Ἄδοι Τελαμῶνος.] ᾄδειν Τελαμῶνος παροιμιακῶς λέγεται ἀπὸ σκολίου μέλους, οὗ ἀρχὴ Παῖ Τελαμῶνος Αἶαν αἰχμητά, λέγουσί σε ἐς Τροίαν ἄριστον ἐλθεῖν Ἀχαιῶν μετ' Ἀχιλλέα. Εὐσταθ. Κλειταγόρας δέ. Κλειταγόρας, ποιήτρια Λακωνική, ὥς φησι Σουΐδας, καὶ Κλειταγόρα, ᾠδῆς τι εἶδος κατὰ τὸν Ἡσύχιον. ἐν τούτοις δὲ ἐστὶν ἔλλειψις. τὸ πλῆρες, ᾄδοι Τελαμῶνος μὲν τὴν ᾠδὴν ἢ μέλος. οὕτω καὶ δέον ᾄδειν Κλειταγόρας ᾠδὴν ἢ μέλος. ταῦτα δὲ ἐπὶ τῶν μὴ τὰ προσήκοντα τοῖς ὑποκειμένοις φλυαρούντων. ὡς καὶ τοῦτο, οὐδὲν πρὸς ἔπος. καὶ, οὐδὲν πρὸς τὸν Διόνυσον. Οὐκ ἐρρήσετε.] μετὰ φθορᾶς ἀποχωρήσετε. εἰς φθορὰν ἀπελεύσεσθε. ῥᾴδιον δὲ διαγινώσκειν πρὸς οὓς ταῦτα λέγεται. Ὦ πολυχαρείδα.] ὦ Ἀττικώτατε(?) καὶ Λάκων τις, ἐκ τοῦ αὐτοῦ συμποσίου ἱλαρὸς, καὶ ὑποπεπωκὼς ἐξελθὼν, πρὸς ὄρχησιν αὑτὸν παρασκευάζει, καὶ τοῖς ἄλλοις ταῦτα ποιεῖν παραινεῖ. Τὰ φυσατήρια.] τὰ φυσατήρια, τὰς φυσαλίδας, εἴτε τοὺς αὐλοὺς οἱ Δωριεῖς οὕτω καλοῦσιν, ὅτι οἱ αὐλοῦντες ἐν τῷ αὐλεῖν φυσῶσι πρὸς τὰς ᾠδὰς χρῆσθαι εἰώθασι. Διποδιάξω.] διποδία, ὄρχημα Λακωνικόν. ὅθεν τὸ διποδιάζειν, τὸ διποδίαν ὀρχεῖσθαι. ἄλλως. διποδία, ὀρχήσεως εἶδος, ὃ καὶ διποδισμός. Ἡσύχιος. καὶ εἴσω δὲ, καὶ ἀείσω.

CHR. σὺ θύρσε γ'.] Deest in Veneta edit. hic apposita chori persona & continuatur oratio ab Atheniensi. Ἄδοι Τελαμῶνος.] Canere de Telamone prouerbium est relatum ab Eustathio in Bœotia, & recenset Erasmus. Sed de Clitagora quæ fuit poetria Lesbia, certum est hoc nomine melos vocatum quoddam cuius initium fuerit Κλειταγόρα vt illius παῖ Τελαμῶνος, de quo in Vespis diximus. Ἀλλ' ἐπειδὴ γάρ.] In Veneta editione tres hos versus sequentes famulus vel θεράπων pronuntiat. Διποδιάξω.] διποδία vel διποδισμὸς, εἶδος ὀρχήσεως. Male apud Suidam διαποδία, erat autem saltatio in qua iunctis pedibus labore & conatu magno picas imitabantur. Sunt verò φυσαλίδες, αὐλοί.

BISETUS. Ἐς τὼς Ἀσαναίως.] εἰς τοὺς Ἀθηναίους. οὕτω γὰρ καὶ ἐνταῦθα, καὶ ἐν τοῖς ἑξῆς πανταχοῦ χαρίεντι (?) δεῖ, ἵνα τὸ τῆς Λακωνικῆς διαλέκτου ἰδίωμα ἀκεραίως φυλάττοιτο. Ὅρμαον.] Λάκων καλάς τινας πράξεις, καὶ ἀνδραγαθήματα τῶν τε Λακώνων, καὶ τῶν Ἀθηναίων, ἅποτε κατὰ τῶν βαρβάρων ἀνδρείως ἀπεδείξαντο, Λακωνιστὶ λαλῶν ἐπαινεῖ. ἡ δὲ τούτων ἑρμηνεία αὕτη. Ὅρμαον, ὅρμησον, ὅρμησον, ἐπαίρε, ἔξεγειρε. τὼς κυρσανίως, τοὺς κυρσάνιους, τοὺς νεανίας τὰ μειράκια περὶ δὲ ταύτης τῆς λέξεως καὶ ἄνω [illegible] ... ὦ Μναμόνα, ὦ Μνημοσύνη, ὦ Μνημοσύνη, ὦ Μνήμη. τὰν θεὰν Μῶσαν, τὴν σὴν Μοῦσαν. ἅτις οἶδεν ἁμὲ, τὼς τ' Ἀσαναίως, ἥτις οἶδεν ἡμᾶς, καὶ τοὺς Ἀθηναίους. Ὅκα τοὶ μέν.] ὅτι οἱ μὲν ἐπ' Ἀρτεμισίῳ προβάρμοι, προσθεῖν πρὸς ἔγειρον, θεοείκελοι πρὸς τὰ καλὰ, τοὺς Μήδους τ' ἐνίκων. Ἀρτεμίσιον δὲ, ἀκρωτήριόν τι τῆς Εὐβοίας πλησίον τῶν Θερμοπυλῶν, ὅπου Ἀρτέμιδος ἦν ἱερὸν, καὶ τὸ αὐτὸ ἄγαλμα Ἀρτεμίσιον καλούμενον, ὥς φησιν Ἁρποκρατίων. θεοείκελος δὲ, θεοῖς τὸ εἶδος ὅμοιος.

CHR. Ὅρμαον.) Fortassis pro ὅρμα σιοῦ. Quod autem ait Μναμόνα nescio quid sit nisi quod scribit Hesychius μναμόσι, μοῦσαι μνημόνες. Idem μῶαν esse ait ᾠδὴν ποιάν. Sed & pro οἶδεν legerem ᾄδειν. Ἐπ' Ἀρταμιτίῳ.) Artemisium promontorium Eubœæ, Philistus vocat Ἀρτεμίτιον. Θείκελοι.) Pro θεοείκελοι, vt puto, nam Hercules in bello ad Thermopylas Leonida duce dicitur ἀποθεωθῆναι.

BISETUS. Ἀμὲ δ' αὖ Λεωνίδας.] ἡμᾶς δὲ πάλιν ὁ Λεωνίδας ἦγεν ὥσπερ τοὺς κάπρους, θήγοντας, θήξαντας τοὺς ὀδόντας. Λεωνίδας δὲ, οὗτος Λεωνίδας Λακεδαιμονίων βασιλεὺς ἀνδρειότατος, οὗ Παυσανίας μνημονεύων ἐν τοῖς Λακωνικοῖς, οὕτω γράφει, Κλεομένους δὲ ἐκ ὄντων ἀρρένων παίδων, ἐς Λεωνίδαν τὸν Ἀναξανδρίδου δευτέρας ἀπ' ἀμφοτέρων ἀδελφῶν κατέβαινεν ἡ ἀρχή. καὶ Ξέρξης ἐπιστρατεύοντος ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα ἄγοντι τὸν λαὸν, καὶ Λεωνίδας τριακοσίοις ὁμοῦ Λακεδαιμονίων ἀπήντησεν ἐς Θερμοπύλας. ἀλλὰ καὶ τούτων διεξοδικὴ ἱστορία σώζεται παρὰ τῷ Ἡροδότῳ, ἐν τῇ ἑβδόμῃ. σημειωτέον δὲ, τὸ θήγοντας ἐστὶ μετοχὴν ἀορίστου δευτέρου ἐνεργητικοῦ ἀπὸ τοῦ θέματος θήγω, τὸ ἀκονῶ, καὶ ἐξ αὐτοῦ ἔθηγον δηλαδὴ ἀπὸ τοῦ τέλους, ἔτακον. ὅθεν τὸ θαγὼν σύγκοπον, θαγόντες ὅπερ σπανιώτερον. ἀφρὸς ἤνθει, ἀντὶ τοῦ ἤνθει. παρὰ τὸ ἀνθεῖν, ὁ μεταφορικῶς τῷ λαμβάνεται ἀντὶ τοῦ ἐγείρετο, ἀνέθορε, ἐσφρίγα. Ἦν γὰρ τῶν ἄνδρες) ἦσαν γὰρ τοὶ ἄνδρες, ἤγουν οἱ ἄνδρες, οἱ Πέρσαι οὐκ ἐλάσσους τῆς ψάμμου, τῆς ψάμμου. Σημειωτέον δὲ τὸ ἦν, ἀντὶ τοῦ ἦσαν κατὰ συγκοπὴν εἰρῆσθαι. οὕτω καὶ παρὰ τῷ Σοφ. ἐν Τραχ. Ἦν δ' ἀμφίπλεκτοι κλίμακες. ἀντὶ τοῦ ἦσαν. καὶ Ἡσίοδος,

Τῆς δ' ἦν τρεῖς κεφαλαί.

Σηροκτόνε.] θηροκτόνε ἡ γὰρ Ἄρτεμις τῇ θήραις χαίρει, καὶ τὰ θηρία βέλεσι διώκει. παρσένε, σιὰ, παρθένε θεὰ. πρὸς τὰς σπονδὰς μόλε. σπονδὴ δὲ ὁ τῆς θυσίας ἐπιχεόμενος οἶνος. συνθήκη, ὅρκος. καὶ εὐχαί. Ἡσύχιος. Ὡς συνέχοις.] ὅπως ἡμᾶς πολὺν χρόνον εἰρηναίως διάγοντας ἑνωμένους, καὶ ὁμοφρονοῦντας συνέχης. Αἰὲς ἀσύλορος.] αἰὲς, αἰὲν, αἰεί, ἀεί, διὰ παντός. ἀσύλορος δὲ, ἄφθορος.

CHR. Πάνθ' ἥκει καλά.] An πάντα καλὰ ut ad Deam referatur, an πάντα καλὰ, ad res egregias & pulcra facinora, πρὸς τὰ καλὰ ἔργα, an potius καλὰ sunt ligna, ut per ea naues intelligantur secundum responsum oraculi quod ligneos muros iubebat ædificare? μᾶλλον δὲ τὸ ὕστερον. Κάπρως θάγοντας.] Sic etiam de apro Philippus dixit in 4. lib. Florilegij Epigrammatarij θαγεῖν ἀδόντα βρύχοντα, nisi mea me fefellit coniectura quæ pro θαγεῖν reposuit θηγεῖν in Epigrammate Philippi. Τὰς ψάμμας τοὶ Πέρσαι.] Erant, inquit, Persæ (Medos vocat Thucydides, sed Medorum nomine Persæ innuuntur vel teste Horatio, Neu sinas Medos &c.) innumerabiles instar arenæ, ψαμμίω enim puto esse ψάμμον vel ψάμαθον, aliàs significat ἄλφιτα. Hoc autē loco ἦν γὰρ τ' positum ἦν puto pro ἦσαν.

Καὶ τᾶν πικυλᾶν ἀλωπέκων
Παυσαίμεθ' ὦ
Δεῦρ' ἴθι δεῦρ' ὦ
Κυναγὲ παρσένε.
Λυ. Ἄγε νῦν ἐπειδὴ τἆλλα πεποίηται καλῶς
Ἀπάγεσθε ταύτας ὦ Λάκωνες, τάσδε τε
Ὑμεῖς. ἀνὴρ δὲ παρὰ γυναῖκα καὶ γυνὴ
Στήτω παρ' ἄνδρα. κᾆτ' ἐπ' ἀγαθαῖς συμφοραῖς
Ὀρχησάμενοι θεοῖσιν, εὐλαβώμεθα
Τὸ λοιπὸν αὖθις μὴ 'ξαμαρτάνειν ἔτι.
Πρόσαγε χορόν. ἔπαγε Χάριτας.
Ἐπὶ δὲ κάλεσον Ἄρτεμιν.
Ἐπὶ δὲ Δίδυμον ἀγέχορον ἰήιον
Εὔφρον'. ἐπὶ δὲ Νύσιον.
Ὃς μετὰ Μαινάσι βάκχειος ὄμμασι
Δαίεται.
Δία τε πυρὶ φλεγόμενον
Ἐπί τε πότνιαν ἄλοχον ὀλβίαν.
Εἶτα δὲ δαίμονας, οἷς ἐπιμάρτυσι
Χρησόμεθ' οὐκ ἐπιλήσμοσιν
Ἡσυχίας πέρι τῆς μεγαλόφρονος.
Ἣν ἐποίησε θεὰ Κύπρις.
Ἀλαλαὶ ἰὴ παιήων.
Αἴρεσθ' ἄνω ἰαί.
Ὡς ἐπὶ νίκῃ ἰαί.
Εὐοῖ εὐοῖ, εὐαὶ εὐαί.
Λάκων πρόφαινε δὴ σὺ μοῦσαν
Ἐπὶ νέᾳ νέαν.

B *Quin & desinamus vulpium*
Fallaciam, ô
Huc agedum adsis
Canum ô virago dux.
LYS. Age ergò quando bellè habent se cætera
Abducite illas ô Lacones, hasq; vos:
C *Vir fæmina adstet, & viro adstet fæmina:*
Exinde Diuis ritè perfecta simul
Saltatione, quod quidem vortat benè,
Porrò cauendum est ne quod erratum siet.
Age statue chorum, age Charitas,
Iterum & age, voca Artemin,
Etiam age, chorum Icion age Didymum
D *Lenificum, age Nysium.*
Cuique micantia cum Mænadum choro
Lumina, i-
gneq; rutilum age Iouem, age,
Pariter inclytam sobole coniugem,
Indigetesq; deos quibus utimur
Testibus hic meminentibus.
Pacis ad ardua consilia optima
Quam dea constituit Cypris.
E *Alala io Pæana*
Extollite altum, io
Victor ut omnis abit.
Eua Eua, Eua Euan.
Age effer ergo cantilenam
Laco nouissimam.

BISETUS. Τᾶν αἱμυλᾶν.] τῶν αἱμύλων. αἱμύλος, ἀστεῖος, εὐτράπελος, ὀξὺς ἐν τῷ λέγειν, κόλαξ, ἀπατεών. αἱμύλος δὲ ο. ὅθ. ο. καὶ αἱμύλιος δασυνόμενοι κοινῶς, παρὰ τὸ αἷμα παράγεται. αἱμύλιοι λόγοι, οἱ τοῦ αἵματος ἀπτόμενοι. τῶν δὲ Αἰολέων ἔθει ψιλοῦν τὰ δασυνόμενα. οἱ δὲ Δωριεῖς καὶ αὐτοὶ τῇ δασυνομένῃ λέξει χρῆσθαι φαίνονται. Ἄγε νῦν.] ἡ Λυσιστράτη τῶν πραγμάτων αὐτῇ κατὰ γνώμην καλῶς χωρησάντων, ὅτι τῇ αὐτῆς συμβουλῇ, καὶ λέγοντες οἱ Ἀθηναῖοι διαλλαγὰς πρὸς τοὺς Λάκωνας ἐποιήσαντο, πάντας τοῖς θεοῖς ταύτην χάριν εὐχαριστῆσαι καὶ θείας εὐνοίας ὅπως ὑμνεῖν, καὶ ἕκαστον ἄνδρα παρὰ τὴν γυναῖκα οἰκεῖαν ἀπάγειν, καὶ μετ' αὐτῆς εἰρηνικῶς εἰς τὸ λοιπὸν ζῆν, καὶ μηδ' ὁμῶς τῆς προσηρεύσεως ἀφορμὴν ἀλλήλοις παρέχειν κελεύει. Ἀπάγεσθε ταύτας.] ἅμα ταῦτα λέγουσα ἡ Λυσιστράτη, τοῖς τε Ἀθηναίοις, καὶ τοῖς Λάκωσιν ἰδίας γυναῖκας κατὰ μόνας παραδίδωσι. συμφοραῖς δή, τύχαις.

CHR. Ἐπ' ἀγαθαῖς συμφοραῖς.) Nomen συμφορᾶς est τῶν μέσων, sic Alcæus dixit ἐπ' ἀγαθῇ συμφορᾷ id est ἀγαθῇ τύχῃ. Æschylus etiam in Agamemnone dixit συμφορᾶς χάριν, id est, εὐτυχίας.

F

BISETUS. Ἐπὶ δὲ Δίδυμον.) Δίδυμον ἐπιθετικῶς, καὶ κατ' ἀντονομασίαν αὐτὸν τὸν Φοῖβον καλεῖ, ὃν καὶ Διδυμαῖον, ὅτι ἡ Λητὼ, τῷ αὐτῷ τόκῳ τόν τε Ἀπόλλωνα, καὶ τὴν Ἄρτεμιν διδύμους ἤτοι συμμάδους ἔτεκεν. ἀπὸ δὲ τοῦ δύο γίνεται δύμος. ὅθεν δίδυμος ἐν συνθέσει μετὰ τοῦ δὶς ἀναδιπλασιαστικοῦ ἐπιρρήματος. διαφέρει δὲ δίδυμος τοῦ διδυμάονος. δίδυμοι γὰρ οἱ διπλοῖ, ἢ συμφυεῖς τοῖς σώμασιν, ὁποῖοι μυθεύονται οἱ Ἀκτορίωνες. καὶ ἁπλῶς οἱ δύο. καὶ δίδυμοι αἱ ὄρχεις ὁμωνύμως. διδυμάονες δὲ, οἱ κεχωρισμένοι τοῖς σώμασιν. Λύσ. Ἰήιον.) ἰήιος, ὁ παιὼν μὲν ὁ Ἀπόλλων, ἀπὸ τῆς ἀφέσεως καὶ τοξείας. τουτέστιν ὁ τοξότης. ψιλῶς δὲ, ἀπὸ τῆς ἰάσεως. ἰατρὸς γὰρ ὁ θεός. ἀλλὰ περὶ τούτου τοῦ ἐπιθέτου, διὰ πλειόνων ἐν τοῖς ἄνω προείρηται. τινὲς ἴξιον γράφουσι. παρὰ τὸ ἴξιαι, ὅπερ κατὰ τὸν Στέφανον, πληθυντικῶς χωρίον τῆς Ῥόδου, ἀπὸ Ἰξοῦ λιμένος,

G

ὅθεν

ἔνθεν Ἴξιος Ἀπόλλων, ὥς φησιν Ἀρτεμίδωρος δεκάτῳ τῶν γεωγραφουμένων· τινὲς δὲ, καὶ ἴδιον χωρίον νομίζουσι, καὶ πρὸς τὸν χορὸν ἀναφέρουσι. ἤγουν, ἴδιον, αὖτε οἰκεῖον χορόν.

CHR. Ἀγέχορον ἰξίον.] Editio Veneta habet οἰκεῖον, malè vt arbitror. Nam ἰξίον videtur eſſe ab inſula quæ ἴξος dicitur vna ex Cycladibus, deinde metrum videtur poſtulare pedem Pyrrichium. ἐπὶ δ' ἐνύσιον autem mutarem libenter, & diuiderem in tria ἐπὶ δὲ νύσιον. Quod verò ait μετὰ μαινάσι nullus eſt error, nam præpoſitio hęc etiam datiuis iungitur vt Homerus, μετὰ τοῖσιν ἔβη, ſed mox pro δ' ἅτε, legerem Δία τε vt ad Iouem referatur.

BISETVS. Ἐπὶ δὲ Νύσιον.] Νύσιον τὸν Διόνυσον καλεῖσθαι, καὶ ἄνω δεδήλωται. Νύσα γὰρ, ἡ Νύσα ὄρος Θρᾴκης, ὃ καὶ παρ' Ὁμήρῳ, Νυσήϊον, ἀφ' οὗ ὁ Διόνυσος παρωνομάσθαι δοκεῖ. Εὐσ. εὔφρονα δὲ τοῦτον καλεῖ, ὅτι τοῦ οἴνου εὑρετὴς, καὶ δοτήρ. ὁ δὲ οἶνος τοὺς ἀνθρώπους εὐφραίνει. Εὐριπίδης ἐν Βάκχαις,

Ὁ δ' ἦλθ' ἐπὶ τἀντίπαλον, ὁ Σεμέλης γόνος.
Βότρυος ὑγρὸν πῶμ' εὗρε, κεἰσηνέγκατο
Θνητοῖς, ὃ παύει τοὺς ταλαιπώρους βροτοὺς
Λύπης, ὅταν πλησθῶσιν ἀμπέλου ῥοῆς.
Ὕπνον τε λήθην τῶν καθ' ἡμέραν κακῶν
Δίδωσιν, οὐδ' ἔστ' ἄλλο φάρμακον πόνων.

Μετὰ μαινάσι.] Μαινάδες, αἱ Βάκχαι μαινόμεναι. ξυνοῦσαι βακχεύουσι, θυρσοφόροις. τὸ δὲ δαΐεται, τινὲς ἑρμηνεύουσιν εὐωχεῖται. ἀλλὰ τοῦτο ἀπιθανώτερον. βέλτιον ἴσως ἑρμηνεύειν, λάμπει, πυρὸς δίκην τοῖς ὄμμασι βακχείοις, καὶ μανιώδεσιν ἐν μέσῳ τῶν Μαινάδων φέρεται. τῶν γὰρ μαινομένων τὰ ὄμματα, δεινὰ προσορᾶν, καὶ οἱονεὶ σπινθῆρας πυρὸς διὰ τὴν μανίαν ἐκβάλλει. Δία τε πυρὶ φλεγόμενον.] τούτων τὸ πλῆρές ἐστιν, ὡς ἐκ τῶν προηγουμένων δῆλον, καὶ ἐπικάλεσαι τὸν Δία τε πυρὶ φλεγόμενον, ἀντὶ τοῦ φλέγοντα δηλονότι τοῖς κεραυνοῖς, καὶ σκηπτοῖς. Ἐπί τε πότνιαν ἄλοχον.] περιφραστικῶς τὴν Ἥραν τοῦ Διὸς γαμετὴν οὕτω καλεῖ. ὡς δὲ ἐν τοῖς ἄνω τὸ ἐπὶ δὲ Νύσιον, λειπτέον ἀντὶ τοῦ, ἐπικάλεσαι δὲ καὶ τὸν Νύσιον, ἤτοι Διόνυσον, οὕτω καὶ ἐνταῦθα ἐπί τε πότνιαν, νοητέον ἀντὶ τοῦ, ἐπικάλεσαι δὲ καὶ τὴν Ἥραν Διὸς σεβαστὴν καὶ ὀλβίαν γυναῖκα. Εἶτα δὲ δαίμονας.] τοὺς ἄλλους θεοὺς, καὶ τὴν αὐτῶν δύναμιν. ἐπικάλεσαι, ἵνα τῶν σπονδῶν μάρτυρες ὦσι, καὶ τοὺς παραβαίνοντας τοὺς τῶν σπονδῶν ὅρκους τιμωρῶσι, καὶ κακοὺς κακῶς ἀπολέσωσι. τὸ δὲ ἐπιμάρτυσι, ποιητικώτερον ἡ δὲ ὀ. τ. ἡ αὐτὴ πληθυντικὴ ἀπὸ τῆς εὐθείας ἑνικῆς, μάρτυς, υος, παρῆκται. ἀνθ', οὗ μάρτυς, μάρτυρος ἢ μάρτυρος, μαρτύρου κοινότερον. οἷς ἐπιμάρτυσι. οἷς ἐπιμαρτύροις. Θεὸ Κύπρις] ἡ Ἀφροδίτη. τοῦτο δὲ λέγει. ὅτι αἱ γυναῖκες τοὺς ἑαυτῶν ἄνδρας, εἰ τῆς συνουσίας ὁμιλίας, καὶ ἀπολαύσεως τυχεῖν ἐβούλοντο, τὰς διαλλαγὰς πρὸς τοὺς πολεμίους ποιεῖσθαι ἠνάγκαζον. Ἀλαλαί.] ἐπιφώνημα χοροῦ. καὶ ἀλαλαγμὸς, ἐπινίκιος ὕμνος ἢ φωνὴ ὑπὸ τῶν θαρραλεωτέρων κατὰ τῶν δειλοτέρων. ἀλαλαγμὸς οὖν ὕψωμα φωνῆς. καὶ ἀλαλάξατε, κροτήσατε. καὶ ἀλαλὴ στρατιωτικὸς ἀλαλαγμός. ὃν ἀλαλὰν ᾄδουσιν οἱ Δωριεῖς, βοὴν οὖσαν πρὸ μάχης. Εὐσ. Ἰὴ παιήων.] παιανίζων ἤγουν ᾄδων παιᾶνι Φοίβῳ ὕμνον παιᾶνα, οὗ ἐπῳδὸς τὸ, ἰὴ Παιών. ὅπερ ἐστὶ παιωνικόν τι ἐπίρρημα. ἔστι δὲ ὁ παιὼν, ὕμνος τις ὥς φασιν, εἰς Ἀπόλλωνα, οὐ μόνον ἐπὶ παύσει λοιμοῦ, ἀλλὰ καὶ ἐπὶ παύσει πολέμου. πολλάκις δὲ καὶ προσδοκωμένου τινὸς δεινοῦ ᾀδόμενος. καὶ ὁ μὲν Ὅμηρος παιήονα τοῦτον καλεῖ. οἱ δὲ μετ' αὐτὸν, καὶ παιῶνα. ἀλλὰ περὶ τούτων, καὶ ἐν τοῖς ἄνω προείρηται. καὶ Εὐστάθιος διὰ πλειόνων ταῦτα διεξέρχεται. ἰαὶ δὲ, καὶ εὐοῖ, καὶ εὐαὶ, ἐπιρρήματα τῶν ὀρχουμένων, καὶ ἀλαλαζόντων, καὶ ποικίλας φωνὰς ἐν τῷ ὀρχεῖσθαι φωνούντων. ὧν αἱ μὲν χαρὰν, αἱ δὲ παρόρμησιν πρὸς ὄρχησιν, ὡς ἐνταῦθα, δηλοῦσι.

ΧΟΡΟΣ ΛΑΚΩΝΩΝ.

Ταΰγετον αὖτ' ἐραννὸν ἐκλιπῶα
Μῶα
Μόλε Λάκαινα, πρεπτὸν ἁμὶν
Κλέοα τὸν Ἀμύκλαις Ἀπόλλω σιὸν
Καὶ χαλκίοικον Ἀσάναν.
Τυνδαρίδας τ' ἀγασώς.
Τοὶ δὴ πὰρ Εὐρώταν ψιάδδοντι
Εἶα μάλ' ἔμβη-
Ὤια κοῦφα πάλλων.
Ὡς Σπάρταν ὑμνίωμες;
Τᾷ σιῶν χοροὶ μέλοντι
Καὶ ποδῶν κτύπος.
Ἇ τε πῶλοι ταὶ κόραι
Πὰρ τὸν Εὐρώταν

CHORVS LACONVM.

Taygeti amata teſqua, Muſa nunc relinquens
Mihi Lacana, ades nitentem
Apollinem in Amyclis celebrans deum
Cantu, areas & Athenas.
Tyndaridáſque bonos.
Qui propter Eurotam vacant ludis
Et leuia in altum ab-
Legmina multa vibrant.
O cantemus Spartam vrbem
Quæ choros amat deorum
Et pedum ſonos:
Tum puella atque innuptæ
Ad vada Eurota

BISETVS. Ταΰγετον.] Ὁ τῶν Λακώνων χορὸς, Λακωνικῇ κατὰ πάντα διαλέκτῳ χρώμενος, τοὺς πατρίους θεοὺς εὐχαριστῶν ὑμνεῖ, καὶ οὕτω τῷ παρόντι δράματι τέλος ἐπιτίθησι. Ταΰγετον δὲ ὄρος τῆς Λακωνικῆς, ὡς προείρηται. ἐραννὸν δὲ, ἐραστὸν, ἐπέραστον, ποθεινὸν, τίμιον, καλόν. Ὅμηρος, Καλυδῶνος ἐραννῆς. Ἐκλιπῶα Μῶα] περὶ τῆς τοιούτων σχηματίσεως ἐν τοῖς ἄνω ἀρκούντως ἐρρέθη. λιποῦσα, ἐκλιποῦσα Μοῦσα. ὅμοιον καὶ τὸ [illegible]

κλεῦσα, ἀντὶ τοῦ κλείουσα, ἢ κλέουσα. ἀπὸ τοῦ κλέω, τὸ κλείω, ὑμνῶ, εὐφημίζω. σιρτὸν δὲ, σεβαστὸν, αἰδέσιμον, σεμνὸν, ὃν κλείειν, καὶ ὑμνεῖν πρέπει. Ἀμύκλαι δὲ, πόλις Λακωνικὴ τῶν ἑκατὸν πόλεων, ἣν ἔκτισεν Ἀμύκλας ὁ Λακεδαίμονος υἱός. Ἀπόλλω σιὸν, Ἀπόλλωνα θεόν. ταῦτα δὲ νοητέον οὕτω. ὦ Μοῦσα Λάκαινα ἐλθοῦσα τὸ Ταΰγετον, δεῦρο μόλε κλέουσα, ἢ κλείουσα, ἀντὶ τοῦ κλείουσα, καὶ ὑμνήσουσα τὸν σεβαστὸν θεὸν, Ἀπόλλωνα ἐν Ἀμύκλαις τιμώμενον. ἄλλως. τινὲς γραπτέον νομίζουσι κλεῶν ἀντὶ τοῦ κλεουσῶν, ὅπερ ἐστὶν ἀπαρέμφατος Δωρικῶς ἀπὸ τοῦ κλεόω, ῶ. καὶ οὕτω συντακτέον εἶναι λέγουσι, σιρτὸν ἁμὶν ἐστὶ δηλονότι, κλεῶν, τουτέστι πρέπον ἡμῖν ἐστὶν, ἡμῖν πρέπει κλέειν, καὶ ὑμνεῖν τὸν θεόν. καὶ τὰ ἑξῆς.

CHR. Πριτὸν ἁμὶν κλεῶα.] Mostella & imagines σιρτὰ vocat Helychius, & hic delubrum esse Apollinis puto. At κλεῶα mendosum suspicor, In editione Veneta legitur κλεῦσα, melius meo quidem iudicio, vt sit pro κλέουσα. Idem Grammaticus exponit ψιαδδεῖν, παίζειν, quod alij dicunt ἐψιάειν vel ἐψιάαδες.

BISETVS. Καὶ χαλκίοικον Ἀσάναν.] χαλκίοικος ἡ Ἀθηνᾶ ἐν Σπάρτῃ, ἢ ὅτι χαλκοῦν οἶκον εἶχεν, ἢ διὰ τοὺς χαλκιδεῖς ἐξ Εὐβοίας φυγάδας, αὐτὸν κτίσαι. Σουΐδας. Τυνδαρίδας δὲ, τοὺς Τυνδάρεως υἱοὺς, Κάστορα, καὶ Πολυδεύκην. ἀγασὼς δὲ, ἀγαθούς. Παρ' Εὐρώταν.] Εὐρώτας, ποταμὸς Λακωνικῆς. ψιάδδοντι δὲ, ψιάζουσι. τουτέστι μετὰ χαρᾶς παίζουσι. ψία γὰρ χαρὰ, γελοίασμα, παιγνιά. ὅθεν τὸ ῥῆμα ψιάζω. καὶ Λακωνιστὶ ψιάδδω. Εἶα μάλα ἔμβη.] εἶα, παρακελεύσεως ἐπίρρημα. τὸ ἔμβη δὲ, ἀντὶ τοῦ ἔμβηθι παρὰ τὸ ἔμβημι, τὸ εἰσέρχομαι. ἢ παρὰ τὸ ἐμβάω, ἔμβαε, ἔμβα, καὶ ἔμβη. οἱ γὰρ Δωριεῖς ἐνίοτε καὶ τὸ α εἰς η τρέπουσιν, ὡς δῆλον ἐκ τῶν σιγῆν, διψῆν, πεινῆν, ὁρῆν, ἀντὶ τῶν σιγᾶν, διψᾶν, πεινᾶν, ὁρᾶν. Ὠία κοῦφα πάλλων.] βέλτιον ἴσως διωρισμένως οὕτω γράφειν. ὢ ἰὰ ἀντὶ τοῦ ὢ ἰαὶ, ὡς ἐν τοῖς ὄρνισιν, ἢ, ἐκεῖνα, ὡς ἐν τῇ Εἰρήνῃ γέγραπται. πάλλων δὲ κινῶν, κραδαίνων, στρέφων. καὶ κοῦφα, ἐπιρρηματικῶς ἀντὶ τοῦ, κούφως, ἐλαφρῶς. κοῦφον δὲ, κατὰ τὸν Σουΐδαν, λέγεται τὸ ἐξ ἑαυτοῦ φερόμενον εἰς τὸν ἄνω τόπον. νοῦς δὲ τούτων οὗτος εἶναι φαίνεται. πάλιν ἡμῖν κατὰ γνώμην χωρούντων, εἶα, ἄγε πᾶς τις ἡμῶν ἐλθέτω, βαδιζέτω, καὶ ἀλαλαζέτω, καὶ κούφως παλλόμενος, κούφῳ ποδὶ φερόμενος εἰς τὴν Σπάρτην, καλῶν διαλλαγῶν τυχὼν ἐπανελθέτω, καὶ χαρᾶς ἐμπλέως ἀλαλαζέτω. διὸ καὶ ἐπιφέρει, ὦ Σπάρταν ὑμνίωμες, ἐν τὰν ἡμετέραν πατρίδα, τὴν Σπάρταν λέγω, χαίροντες ὑμνήσωμεν, ὑμνήσωμεν. Τὰ σιῶν

A χορεῖ μέλοντι.] ἢ οἷς τῶν θεῶν χοροὶ μέλουσιν ἤτοι Σπάρτα φροντίζει τῶν χορῶν, οἳ τοῖς θεοῖς τελοῦνται. Καὶ ποδῶν κτύπος.] καὶ ᾧ μέλει ὁ ποδῶν κτύπος. αἱ χοροκτυπίαι, αἱ τῶν χορῶν ὀρχήσεις, ἐν αἷς ὁ τῶν ποδῶν κτύπος ἐξακούεται. καὶ γὰρ οἱ χορεύοντες κτύπον, καὶ ψόφον ἀποτελοῦσι. Αἴτε πῶλοι ταὶ κῶραι.] εἴπερ ἡ γραφὴ καλῶς ἔχει. αἴτε νῦν ἀντὶ τοῦ ἅτε, τουτέστι καθάπερ εἰώθαμεν λέγειν. τὸ αἱ ἀντὶ τοῦ κοινοῦ ἡ. πῶλοι δὲ, κατὰ τὸν Σουΐδαν, κυρίως τὰ γεννήματα τῶν ἵππων, καὶ τῶν ἄλλων B κτηνῶν, ἅπερ ἔθος ἔχομεν καταψᾶν, καὶ κολακεύειν. Μεταφορικῶς δὲ, πῶλοι λέγονται καὶ οἱ νεανίαι καὶ νεάνιδες. ὅθεν καὶ Εὐριπίδης πολλαχοῦ πῶλον ἄζυγα καλεῖ, παρθένον γάμου ἄπειρον. Καὶ Ἀνακρέων, Πῶλε Θρῃκίη, τί δή με λοξὸν ὄμμασι βλέπουσα, Νηλεῶς φεύγεις; καὶ τὰ ἑξῆς. τινὲς δὲ, αἴτε, ἄρθρον πληθυντικὸν, μετὰ τοῦ συνδέσμου τε συνεζευγμένον ληπτέον νομίζουσι, καὶ τὸ, ταὶ κῶραι, κατὰ προσθήκην ἐπιφερόμενον. ὅπερ ἴσως οὐκ ἀπίθανον. ἄλλοι δὲ, οὕτω γραπτέον οἴονται, Ταί τε πῶλοι, καὶ ταὶ κῶραι. ἀλλ' ὁποῖον ποτ' ἂν εἴη, τούτων ὁ νοῦς οὗτος φαίνεται, κῶραι καὶ αἱ παρθένοι, πώλων δίκην ἢ οἱ πῶλοι, τουτέστι νεανίαι, καὶ αἱ παρθένοι, ἅμα χορεύοντες C δηλαδὴ, παρὰ τῷ Εὐρώτᾳ, πυκνοῖς ποσὶν ἀναπάλλουσι, τουτέστιν ἀναπάλλονται, ἐλαφρῶς κινοῦνται, τοῖς ποσὶν ἐν τῷ χορεύειν ἀγκονεύουσαι, καὶ σπουδῇ, εἴτε ταχείᾳ καὶ συντόνῳ κινήσει χρώμεναι. ἢ ἀναπάλλουσιν, ἀναπηδῶσιν. ἀγκονεύουσαι, μετὰ σπουδῆς ἐνεργοῦσαι. παρὰ τὸν Εὐρώταν, καὶ τοῦτο Δωρικόν. τὴν γὰρ παρὰ πρόθεσιν, καὶ συμφώνου ἐπιφερομένου, οἱ Δωριεῖς συγκόπτουσιν, ὥς φησι Κόρινθος.

D CHR. Εἶα μάλα ἐμβῶσα κοῦφα πάλλων.] Puto ὠὰ paleas esse & aceres, & ἐμβῶσα altum petentes, quod ait propter pugilum & equorum certamina, in quibus multus in cœlum attollitur puluis. Nam antiquos dixisse ὠὰ quæ nunc ὑπερῷα, scripsit Clearchus in Amatoriis (vt recenset Athenęus) vnde Helena quę in altis ędibus educata fuit, crędita est ex ouo genita olorino vel anserino potius vt est apud eundem Dipnosophistam. Dixit autem πάλλων per Enallagen nu-E meri, nam debuit πάλλοντες. Legerem autem μέλοντι non μέλλοντι. Cui, inquit curæ chori deorum. At verò πῶλοι κόραι sunt παρθένοι aliàs ἑταῖραι, quas ἀγκονεούσας ait, id est, ἐγκονούσας, verbo ficto, à labore per puluerem, Nam vetus poeta inter exercitia Laconum ait Eurotas, puluis, labor: Ab eo verbo ἄγκονος est δοῦλος & ὑπηρέτης, & fortassis ancillari inde, quanquam alij ἀπὸ τοῦ ἀγκῶνος.

Ἀμπάλλοντι πυκνὰ ποδοῖν
Ἀγκονίωντι.
Ταὶ δὲ κόμαι σείοντ' ἅπερ Βακχᾶν
Θυρσαδδωσᾶν καὶ παιδδωσᾶν.
Ἁγῆται δ' ἁ Λήδας παῖς
Ἁγνὰ χοραγὸς εὐπρεπής.
Ἀλλ' ἄγε κόμαν
Παραμπυκίδδετε.
Χειρὶ ποδοῖν τε πᾶδη
Ἅτις ἔλαφος·
Κρότον δ' ἅμα π[illegible]
Ἡ χορωφελήτας
Καὶ τὰν σιὰν δ' αὖ τὰν κρατίσταν

F *Alternante crebrò pede*
Puluerem vibrant.
His coma quassatur ceu Bacchis
Cum thyrso & hasta percitis.
Dux est Leda alma proles
Præsul chori pulcherrima.
Cui coma nitet
Plicata nexibus.
G *Et manus & pes ardet*
Ceruæ veluti:
Sonum simul e-
dens terripauium,
Ipsámque diuam præpotentem

Χαλ.

Χαλκίοικον ὕμνει
Ταὶ πάμμαχον.

A *Cantat are tectam, &*
Fortissimam.

BISETVS. Ταὶ δὲ κόμαι.] αἱ δὲ κόμαι τουτέστι σείονται, τουτέστι σείονται κινοῦνται. ἔστι γὰρ καὶ τὸ ἐνεργητικὸν ἀντὶ τοῦ παθητικοῦ, ὅπερ, ὡς ἐν τοῖς ὁρῶμεν, οὐ μόνον τοῖς Ἀττικοῖς, ἀλλὰ καὶ τοῖς Δωριεῦσι συνηθές. Ἆπερ Βακχᾶν.] καθάπερ, ὥσπερ τῶν Βακχῶν. ὥπερ κοινῶς, Δωρικῶς δὲ ἆπερ. καὶ ἀρχαϊκῶς ᾆπερ, τοῦ ι οὐχ ὑπογραφομένου, ἀλλὰ παραγραφομένου. Βακχᾶν δὲ, ἀντὶ τοῦ Βακχῶν. Θυρσαδδωᾶν, καὶ παδδωᾶν.] θυρσαζουσῶν. καὶ πηδωσῶν. θύρσος, βακχικὴ ῥάβδος, ἢ κλάδος, ἢ λαμπὰς ἣν ἐβάσταζον εἰς τιμὴν τοῦ Διονύσου. ὅθεν τὸ ῥῆμα θυρσάζειν, εἴτε θυρσοφορεῖν. ὅπερ εἰώθεσαν αἱ Βάκχαι ὀργιάζουσαι. Βάκχαι δὲ, καὶ Σάτυροι, καὶ Πᾶνες, καὶ Σιληνοὶ, ὀπαδοὶ Διονύσου. πηδάω δὲ, ἅλλομαι, σκιρτάω. ταῦτα δὲ, καθάπερ πολλάκις ἤδη προδεδήλωται, οὕτω σχηματίζεται. πρῶτον ἐν τῷ θυρσαζουσῶν, τὸ ζ εἰς δύο δδ, καὶ ἡ δίφθογγος ου, εἰς ω μέγα τρέπονται. εἶτα κατ᾽ ἐκβολὴν τοῦ δευτέρου σ, καὶ τροπὴν τοῦ ω μεγάλου εἰς α, ὡς ἐν τῷ μωσᾶν, ἀντὶ τοῦ μουσῶν, γίνεται θυρσαδδωᾶν. γραφόμενον διὰ τοῦ ω μεγάλου, ὅπερ τοῦ Δωρικοῦ μᾶλλον ὄζει. ἢ καὶ διὰ τοῦ ο μικροῦ, ὡς ἔν τισι τῶν ἀντιγράφων εὕρηται. ἀπὸ δὲ τοῦ κοινοῦ πηδῶ, οἱ Δωριεῖς σχηματίζονται τὸ αὐτὸ ῥῆμα παδᾶν, καὶ παδδᾶν προσλήψει τοῦ ἑτέρου δ. καὶ ἐν τῇ γενικῇ πληθυντικῇ τῆς μετοχῆς, κοινῶς μὲν πηδωσῶν, Δωριστὶ δὲ παδδωσᾶν. καὶ παδδωᾶν, ὅπερ Δωρικώτατον. διπλασιάζεται δὲ τὸ δ, ὡς ἀπὸ τοῦ ῥήματος τὸ ζ, εἰς δύο δδ Δωρικῶς διαλύοντος ὡς ἐν τῷ πλάζω, πλάδδω. ἀλλὰ ταῦτα καὶ λεπτότερα, καὶ περιεργότερα οὕτως εἴπερ μηδὲν ἐν τῇ γραφῇ σφάλμα ἔνεστιν. οὐδεὶς γὰρ, ὅπερ ἡμῖν νῦν ἐστι δῆλον, περὶ τούτων ἀκριβέστερόν τι παραδέδωκεν, ὥστε ἡμᾶς τοσούτων χαλεπωτέρων, καὶ ἀχρηστοτέρων Δωρισμῶν τινὰς κανόνας βεβαίους, καὶ ἀναμφιβόλους ἔχειν. ταῦτα μέντοι ἐν πλείστοις παρὰ τοὺς τοῦ Πινδάρου, καὶ Θεοκρίτου, καὶ τῶν ἄλλων Δωρισμοὺς εἰρῆσθαι δοκεῖ.

CHR. Θυρσαδδοᾶν καὶ παδδωᾶν.] Nescio quid sit παδδωᾶν, nisi Paduas intelligat Bacchas, id est, saltantes. Est quidem πάδος arbor vel frutex de quo Theophrastus lib. 4. cap. 1. Histor. Plinius lib. 3 cap. 16. Pades ait quam esse aliam putem arborem, nam illam Theophrasti Padum, Pinum vel abietem sunt qui esse velint. Sed & παδὸς est remus & lignum teres, qui fortassis fuit pro hasta Mænadibus thyrsigeris.

BISETVS. Ἁγῆται δὲ ἁ Λήδας παῖς.] ἁγῆται ἀντὶ τοῦ ἡγεῖται, κατὰ τροπὴν Δωρικὴν τοῦ η εἰς α, καὶ τῆς ει διφθόγγου εἰς η, ὡς πολλάκις ἐν τοῖς ἄνω προείρηται. ὁ δὲ νοῦς, ἡ Λήδας παῖς ἁγνὴ χορηγὸς, καὶ τοῦ χοροῦ, εἴτε F χορείας ἡγεμών ἐστιν. Ἀλλ᾽ ἴσως ἀντὶ τοῦ Λήδας γραπτέον Λατοῦς παῖς, ἵνα δηλονότι ἡ Ἄρτεμις. καὶ τοῦτο δὲ τὸν εἰκασμὸν βεβαιοῖ τὸ ἐπιφερόμενον ἐπίθετον ἁγνὴ ὅπερ τῇ Ἀρτέμιδι οἰκεῖόν ἐστι. τῇ δὲ Λήδας παιδὶ, τουτέστι τῇ Ἑλένῃ οὐδαμῶς ἁρμόζειν δοκεῖ. Παραμπυκίδδετε.] τουτέστιν, ὡς Εὐστάθιος, καὶ Σουίδας ἑρμηνεύουσι, τὰς τρίχας περιπλέκετε. ἔστι δὲ ἄμπυξ ἐρωτικῶς κατὰ τοὺς παλαιοὺς διάδημά τι πρὸς ἀνάδεσιν τριχῶν. καὶ ἀμπυκίζειν τὸ τὰς ἐμπροσθίας τρίχας ἀναδεῖν. καὶ ἄμπυξ, ὡς αὐτὸς Εὐστάθιός G φησι, ἐκαλεῖτο σειρὰ κατάχρυσος, τὰς περὶ τὸ μέτωπον τῶν ἵππων τρίχας συνδέουσα. ἐξ ἧς καὶ οἱ τῶν ἡρώων ἵπποι, χρυσάμπυκες λέγονται. καὶ ἄμπυξ χαλινός. ὅθεν χρυσάμπυκας ἵππους, ὁ αὐτὸς Σουίδας ἑρμηνεύει χρυσοχαλίνους. καὶ ἀμπυκάσαι, τὸ χαλινῶσαι, τὸ ἀναδῆσαι, τὸ στεφανῶσαι. ἔστι καὶ ἄμπυξ κόσμος τῆς γυναικείας δ᾽ ἐστὶ περὶ τὴν κεφαλὴν προκύψαντος, ὅμοιος, διὸ καὶ παραμπυκίζειν ὅμοιον φαίνεται. ἀντὶ τοῦ, τοιούτῳ κόσμῳ γυναικείῳ ἑαυτὰς κοσμεῖν. ὅπερ καὶ παραμπυκία ἐκαλεῖτο, ὡς φησιν Εὐστάθιος.

CHR. Παραμπυκίδδετε.] Lego B παραμπυκίδδεται, id est, παραπλέκεται τὰς τρίχας.

BISETVS. Χερὶ ποδοῖν τε.] οἱ γὰρ χορεύοντες, καὶ τὰς χεῖρας, καὶ τοὺς πόδας κινεῖν καὶ κραδαίνειν φιλοῦσι. τινὲς δὲ, ταῦτα διαστίζουσιν οὕτω, παραμπυκίδδετε χερί. εἶτα ποδοῖν τε πᾶ δή ἀλλά τι τόδε τὸ πᾶ δὴ, νῦν βούλεται σημαίνειν ἄδηλον. ἴσως ταῦτα σαφέστερον, καὶ διὰ μιᾶς λέξεως ἐκφωνητέον παδδη ὅπερ ἔσται προστακτικόν, ἀπὸ τοῦ κοινοῦ πήδα, πήδα καὶ κατὰ τοὺς προδεδηλωμένους κανόνας, πάδδη. διὰ πλεονασμοῦ τοῦ δ, καὶ τροπῇ τοῦ α εἰς η ὡς ἔμβα καὶ ἔμβη ἀπὸ τοῦ ἔμβηθι ὡσαύτως καὶ κάτω ποίη, ἀντὶ τοῦ ποίει τῆς διφθόγγου ει εἰς η τραπείσης. ἔσται δὲ καὶ μετάβασις ἀπὸ πληθυντικοῦ εἰς τὸ ἑνικόν. πρῶτον μὲν γὰρ πρὸς πάσας πληθυντικῶς εἶπε παραμπυκίδδετε, νῦν δὲ κατ᾽ ἰδίαν προτρέπων, καὶ παροξύνων λέγει πήδα, καὶ ποίει, καὶ ὕμνει. δηλονότι πᾶς τις τῶν ἐνθάδε παρόντων. Ἀλλ᾽ εἰ δὲ καὶ τὰ παδδῆ, καὶ ποιῆ διεσταλμένως γράφοντες, ὑποτακτικὰ ταῦτα λέγουσι Δωρικῶς ἐσχηματισμένα, ἀντὶ τῶν κοινῶν, πηδᾷ, καὶ ποιῇ τουτέστι πᾶς τις πηδάτω. καὶ ποιείτω. αἱ γὰρ ἐξαιρέσεις D τοῦ ι, οὐ μόνον τῶν Ἀττικῶν, ἀλλὰ καὶ τῶν Ἰώνων, καὶ τῶν Αἰολέων, καὶ τῶν Δωριέων εἰσὶ, καθάπερ ἐν ταῖς Κορίνθου διαλέκτοις ἐστὶν εὑρεῖν. ἔσται δὲ μετάβασις ἀπὸ τοῦ δευτέρου προσώπου, εἰς τρίτον. καὶ ἀόριστον πρόσωπον. καὶ πάλιν ἀπὸ τοῦ τρίτου εἰς δεύτερον, ἐν τῷ ὕμνει, εἴπερ γε ἡ γραφὴ πανταχοῦ καλῶς ἔχει. Αἴ τις ἔλαφος.] αἵ τις ἀρχαϊκῶς τοῦ ι παραγραφομένου, οὐχ ὑπογραφομένου ἔχει. ἀντὶ τοῦ κοινοῦ ᾗ τις τὸ δὲ ᾗ ἀντὶ τοῦ ὅπερ, ὥσπερ, καθάπερ. οὕτως καὶ ἄνω, αἵτε πῶλοι ταὶ κῶραι. ἔλαφος δὲ λέγει, ὅτι τοῦτο τὸ ζῶον E ἐλαφρότατον, κουφότατον, καὶ τάχιστον τῶν ἄλλων τετραπόδων εἶναι νομίζεται. ὅθεν καὶ ἡ παροιμία, ἐλαφοῦ κουφότερος, ἢ ταχύτερος, ἐπὶ τῶν τῷ τάχει διαφερόντων. Χορωφελήταν.] χορωφελήτην τὸν κρότον καλεῖ, τὸν ὠφελοῦντα τὸν χορὸν, ἤγουν τοὺς ὀρχουμένους καὶ χορεύοντας πρὸς συντονωτέραν χορείαν προτρέποντα, καὶ παροξύνοντα. τινὲς δὲ τοῖς χοροῖς, τοῖς χορεύουσι πρέποντα ἑρμηνεύουσιν. ὁ δὲ κρότος τῶν τε χειρῶν, καὶ τῶν ποδῶν, καὶ ὁ τῶν μουσικῶν ὀργάνων ἐμμελὴς καὶ εὔρυθμος ἦχος, τοῖς ὀρχουμένοις ἀρέσκει, καὶ τὰς αὐτῶν ψυχὰς πρὸς συντονωτέρας κινήσεις, F καὶ χορείας μακροτέρας παρορμᾷ. Τὰν παμμάχον] παμμάχον θεὸν, τὴν Ἀθηνᾶν καλεῖ, τουτέστι πᾶσι τοῖς ἀντιπάλοις μαχομένην, καὶ τούτους καταπολεμοῦσαν. οὕτω δὲ θεὰν πολεμικὴν, καὶ πολέμων ἔφορον ὀνομάζει ὁ δὲ τούτων ἁπάντων νοῦς οὗτος εἶναι δοκεῖ. Ἐπειδὴ τῶν πολεμικῶν συμφορῶν ἠλευθερώθημεν, καὶ τῆς ἐρασμιωτάτης εἰρήνης τέλος ἐτύχομεν. νῦν μετὰ πλείστης εὐφροσύνης καὶ χαρᾶς τὴν καλλίστην Ἄρτεμιν ἡμετέραν χορηγὸν, ἐλάφου δίκην πηδῶσαν, καὶ χορεύουσαν G μιμώμεθα καὶ τὴν κεφαλὴν στεφανώσαντες, χερσὶ, καὶ ποσὶ κρότον ποιοῦντες πηδῶμεν, χορεύωμεν, ἀλαλάζωμεν, παιανίζωμεν. καὶ τὴν Ἄρτεμιν ἡμετέροις χοροῖς παροῦσαν, καὶ χορηγοῦσαν ᾄδωμεν. καὶ τὴν Ἀθηνᾶν κρατίστην, καὶ δυνατωτάτην θεὰν, ἡμᾶς ἀπὸ τῶν πολεμικῶν κακῶν ἐλευθερώσασαν ὑμνῶμεν.

CHR. Πᾶ δῆ ἀΐτις ἔλαμψες.] Puto vno verbo παδῆ esse ποῦ δή, At ἀΐτις eſt ἑταῖρις, vt apud Laconas dicitur, & antea habes non ſemel. Quid ſit autem χοροφελίδας nondum ſcire potui. Χαλκίοικον.] Minerua Spartana ſic dicta vel ab æreis ædibus, vel quia Chalcidenſes condidit in Eubœa, ſed & χαλκίνοικος vocata eſt. Apud Arnobium Chriſtianum de Gentilitate ſcriptorem habes Chalcidicum bis deformatum in Chalcioecum, ſed ſanè apparet vel ex Homero Chalcidica dicta deorum aulas & domicilia & ὑπερῷα non à Chalcide ſed ab ære ſic dicta vt dixit idem Princeps poeta χαλκοβατὲς δῶ. Auſonius ex eo dixit Chalcidicum ædificium cæleſte. Cuius vocis etiã Victruuius meminit, vbi nollem à doctiſſ. Philandro mutari in Cauſidicam.

ΤΕΛΟΣ.

Π Ι-

◆

ΠΙΝΑΞ ΑΠΑΝΤΩΝ ΤΩΝ ΑΞΙΟΛΟΓΩΝ ΑΦΘΟΝΩΤΑΤΟΣ.

A

Ἆ 102.a.b
Ἀᾶ 804.a.a
Ἄ 14.a.g
Αἶ, αἶ 423.a.b
Ἀβέλτεροι 191.b.c
Ἀβέλτερον 747.a.g
Ἄβατος 217.b.c
Ἀγαθοῦ δαίμονος 293.a.d. 466.a.g. 642.a.c
Ἀγάθων 214.b.g. 766.a.d. 771.a.& b. 772.b.f
Ἀγαλούμενον 649.a.c
Ἀγαμήδης 155.a.f
Ἀγανὸς 535.a.b. 891.b.e
Ἀγανοφροσύνη 535.a.b
Ἀγέλη 597.b.c
Ἀγνείας [illegible] 669.a.c
Ἄγειν 66.a.c
Ἀγέλαστος πέτρα 335.a.g
Ἀγκυλητοὶ κότταβοι 717.a.a
Ἀγκύλη 717.a.a. 302.b.a
Ἀγκυλίων 515.b.b
Ἀγκυλοχείλης 298.a.f
Ἀγκυρίσας 302.b.a
Ἀγκύρισμα 302.b.b
Ἀγλῖθες 408.b.f. 479.a.g. 48.a
Ἀγνοεῖν 909.a.a
Ἀγνῶτες 255.b.g
Ἆγις 66.a.c
Ἀγορὰ 372.a.b
Ἀγοράζειν 400.b.c. 406.a.c
Ἀγοράκριτος 296.a.f
Ἀγορανόμοι 406.a.c. 531.b.b
Ἀγορὰ 408.a.e
Ἀγορητὴς 372.a.b
Ἄγραυλος Ἄρτεμις 795.b.d
Ἀγρία 791.a.b
Ἄγριοι 146.b.e
Ἀγριοπαγοὶ 315.a.g
Ἄγριος 290.a.f
Ἄγριος ἀνελόμενος 892.a.g
Ἀγροικότατος 404.a.a
Ἀγροῖκος καὶ ἀγροίκως 125.b.e
Ἀγρῖνος 669.a.d
Ἀγροτέρα 328.a.f
Ἀγροτέρα Ἄρτεμις 772.a.g
Ἀγυιαὶ 361.a.f. 493.a.f
Ἀγυιεὺς 361.b.f
Ἀγυιεὺς Ἀπόλλωνος 493.a.c
Ἀγύρριος 727.a.f
Ἀγχιστεία 616.b.f
Ἀγχόνη 376.b.g
Ἄγχουσα 751.b.f
Ἀγκὼν 376.a.a
Ἀγκύρισμα 669.a.e
Ἀγωνίσματα αὐτοῦ 555.b.a
Ἀγοραῖος 680.a.d
Ἄγω 32.a.a
Ἀγώνισμα 225.a.g
Ἀδεκάτευτα 304.b.e
Ἀδείμαντος 282.b.e
Ἄδειν 489.a.d
Ἄδειν τελαμβόος 911.a.d
Ἀδελφὰς ἔξεστι γαμεῖν 200.a.a
Adeſſe 531.a.a
Ἀδμήτου μέλος 418.a.d
Ἀδμήτου λόγος 519.a.d
Ἀδολεσχία 204.a.d
Ἄδοντες ἐν συμποσίοις. 199.a.g
Ἀδώνια 650.b.f
Ἀδωνιασμὸς 861.a.c
Ἀειναοὶ 140.b.f
Ἀεροβατῶ 136.a.e
Ἀερονηχεῖς 145.b.g
Ἀέροπες 605.a.a
Ἀετοὶ 594.b.d
Ἀετὸς 298.a.f
Ἀετὸς ἐν σκήπτροις 565.b.f
Ἀετὸς καὶ κάνθαρος 633.a.g
Ἄζυμα 595.a.g
Ἀζήνιες 29.a.c
Ἀζυγακέρην 829.b.a
Ἀηδὼν 550.b.d
Ἀηδόνιος νόμος 244.a.d
Ἀὴρ 139.a.f. 581.b.a
Ἀὴρ [illegible] 597.b.f
Æſculapius 44.a.e
Ἀετώματα 594.b.d
Ἀθαλάσσωτος 221.a.d
Ἀθάμας 138.a.e. 532.a.c
Ἀθανασία 612.a.a
Ἀθάρα 71.b.c
Ἀθηνᾶ σκίῤῥας 725.b.a
Ἀθηνᾶ 180.a.e
Ἀθῆναι 79.b.f
Ἀθῆναι εὐσεβεῖς 142.b.g
Ἀθηναία 580.a.f
Ἀθηνᾶς ἄγαλμα 666.b.f
Ἀθηνᾶς πέπλος 580.a.f
Ἀθηνᾶς ἐπίθετα 784.b.e
Ἀθηναῖοι 142.a.f. 179.a.f. 190.b.a. 280.a.& b. 290.b.f. 297.b.f. 324.a.e.& b.f. 328.a.e.f. 334.b.f. 336.a.f.& b.a. 361.a.f. 362.b.a. 363.b.g. 373.a.a. 382.a.f
Ἀθηναῖοι αὐτόχθονες 179.a.g. 640.a.b
Ἀθηναῖοι τολμηροὶ 229.b.e
Ἀθηναίων τὸ προβατῶδες 433.b.e
Ἀθηναίων δῆμος 326.a.f
Ἀθηναίων δυσβουλία 161.a.e
Ἀθηναῖοι κιθαρισταὶ 178.a.g
Ἀθηναῖοι ταχύβουλοι 401.a.e
Ἀθηναίων φυλαὶ καὶ διαστάσεια 29.b.f. 95.a.f
Ἀθηναίων πλῆθος 482.a.d
Ἀθηναῖοι [illegible] 363.b.g
Athenienſis ager 19.b.e
Ἀθὴρ ἢ ἀθάρα 629.a.f
Ἀθμονεὺς 636.a.e.& b.d
Ἄθυρμα 164.a.f
Αἰβοῖ αἰβοῖ 702.a.d
Αἰβοῖ 173.a.e. 300.a.c. 604.a.f
Αἰγιβότας 223.a.b
Αἰγίθαλος 583.b.e
Αἴγινα 229.b.f
Αἰγινήτης 198.b.g
Αἰγίπυρος 227.a.a
Αἰγύπτιοι 227.b.f
Αἰγυπτιάζειν 187.a.b. 818.a.a
Αἰγύπτιοι ἀχθοφόροι 595.b.f
Αἴγυπτος 187.a.a
Ἀΐδα 824.b.c
Ἀΐδης 824.b.c
Αἰξωνεὺς 494.b.g
Αἴθειν 139.a.f
Αἰθὴρ 139.a.f. 160.b.d. 765.a.a
Αἰκάλλει 298.b.g
Αἰκάλλειν 291.a.d. 582.b.c. 814.a.e & b.f
Αἰκία 745.a.a
Αἰλῶς 409.a.a
Ἀΐοντες 702.a.d
Αἰόλη 824.a.g
Αἱματοπότης 298.b.f
Αἱμύλος 912.a.f
Αἶνος 521.a.b
Αἲξ καὶ αἴδνες. Αἰδωνεὺς 234.a.c
Αἴσιμος 730.a.g
Αἰτεῖν 8 5.a.f
Αἰσχινάδης 709.a.f
Αἰσχίνης κάπνος 461.a.e
Αἰσχίνης 451.a.c. 452.a.b. 579.b.f
Αἰσχίνης Σέλλου 521.b.f
Αἰσχροκερδεῖς 668.b.f
Αἰσχύλος 253.a.g
Αἰσχύλου μυρμιδόνες 578.b.g

Αἰσχύλου ἀδύνατα 554.a.e
Αἰσχύλου τελευτὴ 37.b.g
Αἰσχύλου ῥήματα 199.b.f
Αἰσωπικοὶ μῦθοι 521.a.a
αἴσωπος 469.a.g. 521.a.a.534.a.b.563.a.g
αἰτιατικὴ ἀντὶ γενικῆς 9.a,d
αἰτιατικὴ ἀντὶ εὐθείας 600.a,g
αἰτία 465.a.e
αἰτναῖον 629.a.c.e
αἰτῶ καὶ αἰτοῦμαι 17.a,c
αἰψηρός 193.a,c
αἰπολόπωλοι 168.b.f
ἀκαδημία 181.a.a
ἀκαλανθὶς 704.a,d
ἀκαλανθὶς Ἄρτεμις 582.b.e
ἀκαλήφη 312.a.g.493.b,f
ἀκαρὶς 26.a.e
ἀκαρῆ 467.a,d.481.b.c
ἀκαρῶς 26.a,f
ἄκαστος 183.a,f
ἀκαταβλήτως 193.a.e
ἄκατος 333.b.e
ἀκέστορος 5 8 a.e
ἀκέστωρ 543.b.e
ἀκίδες 652.a,g
ἄκοιτις 378.b,f
ἀκλινὴς 586.b,f
ἀκοὴ 765.b,d
ἀκολασταίνειν 599.a,b
ἀκόλαστον 599.a,b
ἀκόλαστος 228.b.b.599.b.a
ἄκολος 302.b,b
ἀκόρητος 125.b,f
ἀκρατῶς 191.a,f
ἀκρατισμὸς 33.a.e
ἀκράχολος 290.a,f
[illegible] 729.a,g
ἀκρίδες 549.a.g
ἀκρόβυστος 794.a.f
ἀκρόδρυα 328.b.f
ἀκροθώρακες 516.b,d
ἀκρόψωλος 346.a.a
ἀκροῶ 868.b,a
ἄκυρος κάδος 500.b,g
ἀκωδώνιστον 867.b,a
ἀλάβαστρον 421.b,g.895.a,c
ἀλαδρόμος 606.a,g
ἀλαζονεία 374.b,f
ἀλάζονες 129.a,e
ἀλαζόνευμα 374.b.f
ἀλαζὼν 225.a,f 302.a,f
ἀλαλαγμὸς 587.b,c
ἀλάμβρος 606.a,g
ἀλιαδὸν 37.b.b
ἀλᾶται 586.a.f
ἄλδησις 776.b,a
ἀλαλὴ 587.b,c
ἀλεισὸν 512.a.d
ἀλεκτρυὼν ἀλεκτρύαινα 166.a,f
ἀλεκτρυὼν 497.b,d
ἀλεκτρυόνων φυσικὸν 545.a.g
ἀλεκτρυόνων μῦθος 580.b,f
ἀλεκτρυόνες 488.b,c
ἅλες 408.a,g
ἀλεξάνδρεια 123.b,e
ἀλεξίκακος 200.a,a
ἀλεξίκακος Ἡρακλῆς 650.b.f
ἀλετρίβανον 640.a,a
ἀλετρὶς 640.a.a.877.a,g
ἄλευρον 481.a,g
ἄληθες 14.a,a
ἀλεωρὴ 474.b,a
ἄληθες ἢ ἀληθὲς 173.b,f
ἀλήτης 703.a,f
ἀλιαίετος 584.a,a
ἀλιρρόθιος 181.a,b
ἄλιβας 583.b,e
ἀλίζειν 124.b,f
ἀλιμέδων 784.b.g
ἀλίμβρος 6 6.b
ἀλιμοῦς 565.b,a
ἀλινδήθρα 104.b,c.254.b,e
ἀλίσκεσθαι 494.a,f
ἀλιτήριοι 314.b,e
ἀλιτραίνειν 314.b,e
ἀλκάθους 409.a,b
ἀλκαϊκὸν κῶλον 227.b,f
ἀλκαῖος 776.a,b
ἀλκιβιάδης 434.a,f 653.a.d.& 654.a,b
ἀλκιβιάδης καταπύγων 405.b.f
ἀλκιβιάδαι πατέρες 278.a.g
ἀλκμάνειον μέτρον 153.b,g
ἀλκυόνες 273.a.g
ἀλκυονίτιδες 273.a,g
ἀλκυονίτιδες ἡμέραι 552.b,f
ἀλκυονίδες 614.b,f
ἀλκυὼν 552.a,f
ἄλλαντον 207
ἀλλαντοπῶλαι 298.b,f
ἀλλοιόστροφα 271.a.d 695.a.a
ἀλλόκοτον 547.a,g
ἀλλόκοτος 434.a,g
ἄλλως 376.b,c
ἅλμα 555.b,f
ἀλμαία 718.a,a
ἅλμη 538.a,a.554.b,f
ἁλμίων 461.b.e
ἀλοᾶν 765.b,b
ἀλοηθέντα 764.a,g
ἀλοητὸς 764.a,g
ἄλοκες 491.b,f
ἀλοκίζειν 491.a,f
ἀλοτομοῦντες 612.a,f
ἀλόητο 568.a,f
ἀλότερον 640.a,a
ἀλυργὶς ἐσθὴς 412.b.d
ἄλυτον 612.a,f
ἀλοῶν 764.a,f.& b,a
ἀλυργὶς 346.a,b
ἄλοχος 378.b.d
ἀλουμβρος 764.a,g
ἄλβος 829.b,e
ἀλύειν 438.a,g
ἀλυκὸν 861.b,f
ἀλύσσεται 494.a.e
ἄλφιτα 24.a,e
ἀλφιταμοιβὸς 164.b.e
ἀλφιτοπώλις 397.b.b
ἄλωξ 551.b.f
ἀλῶαι 809.b.a
ἀλωπεκίζειν 520.a,a
ἀλώπηξ 351.a,f
Ἀμαι 642.a.c
Ἀμαλδυνθήσομαι 648.b.a
Ἀμάξα 142.a.a.315.b.f
Ἀμαξὶς 174.b.e
Ἀμαξουργοὶ 315.a,g
Ἀμάμαξυς 451.b.g
Ἀμαρτωλίαι 650.a.f
Ἀμβῶτι 407.a,b
ἄμβροτος 620.a,d
Ἀμβροτον ὄψον 829.a,e
Ἀμέγαρτος 824.b.g
Ἀμέλδειν 3 6.a.b.c
Ἀμέλει 155.a.a
Ἀμενηνὸς 573.b.g
Ἀμηγέπη 400.a.c
Ἀμης 97.a,f
Ἀμιλλητήρια 124.a.f
Ἀμὶς 374.a.g.& b.d.488.b.g.735.b.a.800.b.g
Ἀμίδες 374.b.d
Ἄμμωνος μαντεῖον 570.b.g
Ἀμνοκῶν 302.b.c
Ἀμοιβεῖ τοὺς τρόπους 694.a.g
Ἀμοὶς καμήλου 613.a.b
Ἀμνὸς 694.a.g
Ἀμολγὸς 345.b.g
Ἀμοργίδες 884.b.c
Ἀμοργίνοις 844.b.e
Ἀμπελίδος ὄρχος 419.b.a
Ἀμπελὰς 556.a.b
Ἄμπελος 45.b.f.320.a.f
Ἀμπεχόνιον 547.a.f
Ἀμπισχόμενος 734.b.a
Ἄμπυξ 403.b.c
Ἀμυγδαλῆ 489.a.a
Ἀμύλατον 712.a.f
Ἄμυλοι 712.a.f
Ἀμειψίας 124.b.d.167.a.e.322.a.g.436.a.c.461.b.f.521.b,f
Ἀμίων 735.b.a
Ἄμυστις 428.a.d
Ἀμφώτης 189.a.d
Ἀμφιάνακτες 161.a.g
Ἀμφιανακτίζειν 161.b.g.686.b.b
Ἀμφίδαμας 218.a.e
Ἀμφιδρόμια 886.a,a.& ibid.b,a
Ἀμφιβαλῆς 619.a.d
Ἀμφίθεος 375.a.b
Ἀμφίκαυτις 357.a.e
Ἀμφίμαλλον 55.b.d
Ἀμφιμάσχαλος 342.a.f
Ἀμφεπιττυβίζειν 551.b.f
Ἀμφιχαλκοφάλαρα 412.a.f
Ἀμφορεῖς 637.b.b
Ἀμφορεῖς δύο ἐν διαστρείοις 500.a.f
Ἀν 15.a.e
Ἀναβάδην 107.a.b.391.b.d.392.b.a
Ἀναβαίνειν 296.a,a
Ἀνάβαστρα 238.b.g
Ἀναβολαὶ 685.b.f.686.b.a
Ἀναβραστὰ 713.a.c
Ἀναβράττειν 419.b.e
Ἀνάγυξ 875.b.e
Ἀνάγυρος 839.b.d
Ἀναγυροντόθεν 839.a.d
Ἀναδεῖν 63.a.a
Ἀναδενδρὰς 451.b.f.452.a.a
Ἀναδεσμὴ 63.a.a
Ἀνάδετος 63.a.a
Ἀναζυγοῦν 169.a.g
Ἀνακογχυλιάζειν 671.b.g
Ἀνακρούειν πόδας 457.a.f
Ἄνακτες 578.b.b
[illegible] 776.a.b
Ἀνάκτορα 578.b.b
Ἀνακύπτειν 780.b.b
Ἀναλδὴς 506.a.e
Ἀναμασσώμενοι 487.a.e
Ἀνανταπόδοτον 49.b.f
Ἀνανεύειν 376.a.f
Ἄναξ ὁ βασιλεὺς 47.a.b
Ἄναξ 630.a.g
Ἀναπαιστικὸν μέτρον 51.a.d
Ἀνάπαιστος 156.a.f
Ἀναπονίπτης 308.a.d
Ἀναπτέρωμαι 561.b.f
Ἀναρριχᾶσθαι 628.b.g
Ἀνάρρυσις 378.a.c
Ἀναρρυγοὺς 326.a.d
Ἀναρρύειν 690.a.f
Ἀνάρρυσις 690.a.e.& b.d
Ἀνασυλλεγόμενος 435.a.d
Ἀνασχήσομαι 386.a.f
Ἀνατυρβακὸς 305.b.a
Ἀναφλᾶν 232.b.c
Ἀναφλύστιον 752.a.g
Ἀναφλύστιος 232.b,c
Ἀνάφορον 210.a.e.748.b.f

Ανεχνοανθῆ 409.b.f
Ανάψαι 63.a.b
Ανδραποδίσαι 810.b.f
Ανδραποδιστὴς 54.b.f.g
Ανδράποδον 54.b.d
Ανδράχνη 547.a.f
ἄνδραχνον 547.a.f
ἄνδρες 374.a.f
ἀνδριὰς 712.b.a
ἀνδροδαΐκτος 271.a.d
ἀνδροκλῆς 516.a.a
ἀνδρομέδη 822.b.c
ἀνεβορβόρυξαν 736.b.g
ἀνεζητημένον 837.a.g
ἀνειπεῖν 662.a.f
ἀνεῖσιν 371.a.a
ἀνεκὰς 432.b.f
ἀνεκτὸν 797.b.f
ἀνελεύθερος 63.b.a
ἀνεμίδιον 574.a.g
ἀνένευσεν 376.a.f
ἀνερπύσαι 665.a.f
ἀνερωτᾶν 52.b.b
ἀνέστιος 43.b.a
ἀνημιωβολιμαῖα 238.a.g
ἀνησιδώρα 588.b.f
ἄνθεια 144.b.f
ἄνθεμα 419.a.a
ἀνθέμιον 419.a.b
ἀνθεστήρια 417.a.d
ἀνθεσμίας 266.b.e
ἄνθρακις 652.a.f
ἀνθρακίδες 403.a.c 612.a.c
ἀνθρακίζων 708.a.b
ἀνθρῆναι 177.b.c
ἀνθρήνια 508.a.e
ἀνθρώπια 640.a.f
ἄνκαθεν 431.a.g
ἀνίδρυτος 888.a.f
ἄννες 374.b.f
ἀνευταίνειν 151.a.g
ἄνοικτος 824.a.b
ἄνοντος 455.b.c
ἀνορταλίζων 362.a.g
ἀνταποπαρδεῖν 141.a.g
ἀνταυγεῖν 816.a.c
ἄντεια 261.b.g
ἄνταιον 408.b.f
ἀντιπίρρημα 156.a.f 162.a.f
ἀντέχου 845.a.e
ἀντιβολεῖν 420.b.f
ἀντιβολῶ 12.a.c.129.b.f
ἀντιγραφαὶ 154.a.g
ἀντιδοσίαι 833.b.e
ἀντίθεος 816.b.e
ἄντικρυς 790.a.a 902.b.a
ἀντικτείνειν 261.b.g
ἀντιλέων 349.a.d
ἀντίμαχος 181.b.g
ἀντίμαχος ψακὰς 425.a.d
ἀντίμιμον 765.a.b.& b.d
ἀντίον 811.b.a
ἀντισθένης 735.b.a
ἀντιστροφὴ 161.a.g
ἀντίστροφοι 145.a.c
ἀντίστροφος 156.a.g. 684.a.e
ἀντιφῶν 522.a.b
ἀντιψάλλειν 551.b.b
ἄντομαι 820.b.e
ἀντονομάζειν 768.b.e
ἀντονομασία 768.b.e
ἀντλητὴρ 661.b.e
ἀντλία 313.b.d. 625.b.f
ἀντῳδὴ 156.a.f 162.b.b
ἀντωμοσία 505.b.c
ἀντωμοσίαι 467.a.g
ἀνύειν 689.b.a
ἀνύσας 641.a.b
ἀνύσας ἀττικοὶ δασύνονται 433.b.e
ἀνύσαιτο 352.b.a
ἄνυτος 117
ἀνύω 64.b.f
ἄνω 455.b.c
ἀνωκίσαντο 637.b.b
ἀνωνόμαστος 6 8 b.d
ἀποδείρασα 884.b.f
ἄξας 316.b.g
ἀξιοπροπίνειν 889.a.e
ἄξιον καὶ ἀνάξιον 370.a.g
ἄξιον 327.b.d 464.a.b
ἀξιόχρεως 755.b.g
ἀξιῶ 297.b.f
ἀξιώσεως 563.b.b
ἀοῖον ἀστὴρ 687.a.b
ἀπαιολεῖν 188.a.g
ἀπαιόλη 188.a.g
ἀπαιόλημα 168.b.f
ἀπανθίζειν 757.b.f
ἀπαξάπαντες 12.b.f.23.a.d
ἀπαράτιλτος 853.b.g
ἄπαρτι 42.a.f
ἀπαστία 163.a.e
ἀπατούρια 149.b.f 378.a.b 690.a.f
ἀπατηνείων ἑορτὴ 797.a.f
ἀπέβλισε 565.a.f
ἀπεροπολεσχῆς 772.b.e
ἀπέμυξαν 413.b.c
ἀπεκναίετε 756.b.f
ἀπελλῆς ζωγράφος 42.a.b
ἀπελῶ 438.b.d
ἀπειλοπωλούμενοι 389.b.g
ἀπένιψε 706.a.d
ἀπεσπαλίξατο 382.a.a
Ἄπερ δὲ Atticè καθάπερ.
Ἄπερ 408.a.f
Ἀπέρατον 122.a.e
Ἀπεριλάλητον 252.b.a
Ἀπεσλεγγισμένοι 327.b.a
Ἀπευθυνέον 712.b.c
Ἀπεύχεσθαι 805.b.a
Ἀπήλαον 898.b.b
Ἀπηθέω 256.b.g
Ἄπιος 734.a.a
Ἁπλοΐς 484.d e
Ἁπλῶς 477.a.b
ἀποβολιμαῖος 672.a.d
ἀπὸ βαλβίδων 468.a.e.
ἀποθρέμματα 713.a.c
ἀποδίδοσθαι 54.b.f
ἀποδόσθαι 310.a.g 441.a.f
ἀποδρασιππίδας 442.a.e
ἀποθριάζειν 378.b.f
ἀποκεκρουσμένον 394.a.a
ἀποκινδυνεύοντες 264.b.e
ἀπόκινος 289.a.g
ἀποκναίειν 480.a.a
ἀπολεῖν 764.a.f
ἀπολέπειν 172.b.b
ἀποληκυθιῶ 271.a.b
ἀπολιβάζειν 609.a.a
ἀπολιγαίνειν 417.b.e
ἀπολιταργίζειν 194.b.d
ἀπόλλων 161.b.g. 162.b.a
ἀπόλλων πατρῷος 203.a.f 611.b.g
ἀπόλλων ἀλεξίκακος 493.a.e. 650.b.g
ἀπόλλωνος τέχναι 3.a.d
ἀπομορμυρίσαι 432.a.d
ἀπομύξαι 343.b.d
ἀπομωκότες 574.b.g
ἀπομώμοκα 892.b.e
ἀπομορχθεὶς 469.a.e
ἀπονίψασθαι 518.a.d
ἀπ' ὄνου 195.a.g
ἀπόπαθος 374.a.g
ἀπορίω 269.b.d
ἀποραφανιδώσῃς 18.a.b
Ἄπορον 167.b.f
Ἀπόρρητα 229.b.f
Ἀπόρρητον 327.b.f
ἀποσκλῆναι 441.a.c
ἀποστερῶ 40.b.d
ἀποστραφῆναι 641.a.d
ἀποσῶσι 886.a.d
ἀποσυκάζειν 302.a.a
ἀποσποδῆσαι 541.a.g
ἀποστλεγγισμένοι 323.b.a
ἀπόστητε 800.b.g
ἀποτίνεσθαι 803.a.d & b.d
ἀποτέθρακεν 378.a.f
ἀποτρόπαιος 39.b.c
ἀποτίσεις 803.a.d
ἀποφυσᾶν 451.b.g
ἀποχειροβίωτοι 470.b.f
ἀποχειρόω 699.a.a
ἀπόχρη 50.b.c
ἀποψῆν 255.a.e
ἀποψωλεῖσθαι 905.b.f
ἀποψιλωθέντα 796.a.a
Ἀπραγμοσύνη 188.a.e
Ἀπύλωτον 252.a.a
Ἀραχνιῶ 628.b.g
Ἀργαλέον 523.a.a
Ἀργαλέως 1.a.d
Ἀργεῖοι 656.a.c
Ἀργεῖος 730.a.e
Ἀργέλοφοι 478.a.e.& b.f
Ἀργιλλὰ 478.b.f
Ἀργὸς 619.b.g
Ἀργῆτες 329.a.g
Ἀργίνουσα 211.b.f 245.b.d
Ἄργος 546.a.g 726.b.g
Ἀργύρεος 19.a.e
Ἀργυραμοιβοὶ 164.b.e
Ἀρύεσθαι 170.a.d
Ἄρδω 860.b.b
Ἄρεως ἱερὸν 605.b.b
Ἄρεως νεοττὸς 580.b.f
Ἄρης 616.a.f 654.b.d
Ἄρης μόρσιμος 554.a.f
Ἀρθῆναι 398.a.e
Ἄρθρα 1.b.e
Ἀρίγνωτος 359.a.d 523.a.a
Ἀριζήλωτοι 362.a.b
Ἀριθμὸς ἡμερῶν 187.a.g
Ἀρισταγόρας 173.a.f
Ἀριστερὸν τῶν γραμμάτων 558.b.d
Ἀριστεῖος 342.b.g
Ἀριστίζων 320.a.f
Ἀριστογείτων 335.b.f 418.a.d
Ἀριστόκλειτος 179.a.b
Ἀριστείδης 362.a.a
Ἀριστοκρατεῖσθαι 547.b.e
Ἀριστοκράτης 268.a.e 547.b.e
Ἀριστοκρατία 547.b.f
Ἀριστοφάνειον μέτρον 90.a.e

Ἀρίσυλλος 55.b.e
Ἀριφράδης 690.a.c
Ἀρίφραδες 728.b.b
Ἀριφράδης 359.a.d.523.a.a
Ἀρίων μηθυμναῖος 606.b.f
Ἀρκάδες 149.b.g
Ἀρκὰς 703.a.f
Ἀρκτεύειν 689.b.b
Ἄρκτος 877.b.f
Ἁρμόδιος 335.b.f
Ἁρμοδίου μέλος 418.a.d 520.b.b
Ἁρμονία 320.a.b.347.b.a
Ἁρμοσταὶ 590.b.g
Ἀρνακὶς 168.b.f
Ἄρυλα 414.b.a
Ἅρπυιαι 685.a.b
Ἀρπίνα 905.a.g
Ἀῤῥίχη 602.b.e
Ἀρσάκας 518.a.e
Ἀρταβάζος 335.a.e
Ἀρτάβη 375.a.b.376.a.c
Ἄρτεμις 63.b.f. 269.b.f,275.b.g
Ἄρτεμις ἀγροτέρα 328.a.f
Ἄρτεμις κολαινὶς 582.b.d
Ἄρτεμις, σελήνη 650.a.c
Ἀρτέμιδος ναὸς 162.a.d
Ἀρτεμισία 880.a.b
Ἀρτεμίσιον 911.b.e
Ἀρτέμων 412.a.d
Ἄρτι 131.b.c
Ἀρτιάζειν 83.a.f
Ἄρτι καὶ ἀρτίως 188.a.g
Ἀρτομουξία 831.b.g
Ἀρτοπώλιον 216.a.g
Ἀρτοπώλις 530.a.g
Ἄρτος 57.a.c
Ἄρτος νεανίας 909.a.d
Ἀρυβάλλος 351.b.d
Ἀρύειν 492.a.a
Ἀρυστὴρ 492.a.a
Ἀρύστιχος 492.a.a
Ἄρυσις 492.a.a
Ἀρύταινα 351.a.d. 492.a.a
Ἀρχαὶ 191.a.e
Ἀρχαϊκὰ 172.b.g
Ἀρχαῖοι 172.b.g
Ἀρχαιομελισιδωνοφρυνιχήρατα 444.b.d
Ἀρχεῖον 199.a.e
Ἀρχίλας 296.b.f
Ἀρχίννος 569.a.a
Ἀρχιπτόλεμος 306.a.d. 336.a.f.
Ἀρχηγέτας 877.b.f
Ἀρχηγέτιδος Ἀθηνᾶς ἄγαλμα 566.b.a
Ἀρχίας 351.a.d.& b.c
Ἀρχίδημος 231.a.g
Ἀρχίππου ὄνου σκιὰ 442.b.g
Ἀρχίδιον 590.b.d
Ἀρχιλόχεια μέτρα 140.a.c
Ἀρχιλόχειον 333.a.c
Ἀρχίλοχος 720.a.e
Ἀργυράγχη Δημοσθένους 488.b.a
Ἀρώματα 709.a.f. & b.c
Ἄσακος 519.b.d
Ἀσαλαμίνιος 221.a.d
Ἀσαναῖοι 911.b.a
Ἄσβολος 780.a.f. & b.f
Ἀσέβεια 374.b.g
Ἀσέβημα 374.b.g
Ἀσέλγεια 435.a.e
Ἀσθενοῦντες 669.b.d
Ἄσιος 374.a.a
Ἀσκαλαβώτης 132.b.g
Ἀσκαρδάμυκτος 304.a.d
Ἀσκάντης 164.b.d
Ἀσκληπιοῦ παῖδες 69.a.b
Ἀσκληπιοὶ δύο 66.a.f
Ἀσκληπιοῦ ἱερὸν 438.b.f
Ἀσκώλια 108.a.d
Ἀσκωλιάζειν 108.a.d
Ἄσκωμα 230.a.d. 376.a.a
Ἀσκώνδας 516.b.a
Ἀσκὸς ἐν ἑορτῇ χοῶν 419.a.e
Ἀσματοκάμπτης 345.a.d
Ἀσπάσασθαι 77.a.f
Ἀσπασία 396.b.f
Ἀσπίδες κυκλικαὶ 432.b.f
Ἀσπὶς 432.b.f
Ἄσπληνον φάρμακον 764.b.g
Ἀσταὶ 640.a.g. & 641.a.a
Ἀστεροπῇ ἡ στρατιὰ 619.b.f
Ἀστὴ Ἀθῆναι 580.a.f
Ἀστράγαλοι 450.a.b
Ἀστράπτειν 474.b.d
Ἀστρατεία 660.b.e
Ἀστυδάμας 554.a.f
Ἀστυδάμεια 183.b.f
Ἀσφάλειος ποσειδῶν 404.a.b
Ἀσφαλῆς 556.b.f
Ἀσύστατον μέτρον 156.b.f
Ἀσύστατον 199.b.f
Ἀσωπόδωρος 543.a.e
Ἀταλάντης 269.b.f
Ἀταυρώτη 851.a.a. & ibidem b.c.
Ἄτεγκτος 824.b.g
Ἀτέκμαρτος 549.b.b
Ἀτενὴς 484.a.d
Ἀτεράμονος 830.a.b
Ἀτεράμων 484.a.d.& c
Ἀτέραμνα 484.a.d
Ἀτεχνῶς 12.a.f. 109.b.g.216.a.f
Ἄτλας 150.a.b
Ἀτραφαξὶς 326.b.d
Ἀτρέμα, καὶ ἀτρέμας 169.a.f
Ἄττα, ἢ, ἅττα 798.b.a
Ἄττα, παρέλκει 611.b.a
Ἀτταγᾶς 447.a.e. & b.b. 552.b.c. 577.b.c
Ἀτταγῆν 447.a.f
Ἀτταταὶ 778.b.g.779.b.b
Ἀττικὴ 374.a.f
Ἀττικίων 637.b.g
Ἀττικῆς τρεῖς τάξεις 518.b.b
Ἀττικοὶ 190.b.a
Ἀττικωνικοὶ 637.b.g
Ἀττικὸς 703.a.f
Αὔειν 495.a.g.
Αὐ[illegible] 378.a.c
Αὐαίνου λίθος 220.a.f.& b.f
Αὐθαδία 904.b.g
Αὖλαξ 818.b.a
Αὐλεία 697.b.f
Αὐλίον 884.a.a
Αὐλωνὶξ ὁσίων 413.a.f
Αὐλὸς 661.b.a
Αὐγὴ 227.a.a
Αὖτε 161.b.g
Αὐτίκα 303.a.g. 549.b.a. 775.a.f
Αὐτοδὰξ 667.a.b
Αὐτοκράτορας 899.a.b
Αὐτέμβολος 522.a.e
Αὐτομολῆσαι 289.a.g
Αὐτομόλοι 653.b.f
Αὐτοπώλης 110.a.g
Αὐτόσιφα 734.b.e
Αὐτὴ 572.b.g
αὐτόσπορος 49.a.a
Αὐτόχθονες 903.a.a
Αὐχμὸς 85.a.d
Αὔω 263.b.g
Ἀφανίζειν 158.a.e
Ἀφοσία 817.a.e
Ἀφαῖα 903.a.a
Ἀφανὴς 709.a.a
Ἀφανισθήσομαι 728.a.g
Ἀφαύων 724.b.e
Ἀφελὴς 319.b.e
Ἀφελῶς 319.b.e
Ἀφοβοσπλαγχνος 235.a.c
Ἀφράκτοις 798.b.f. 799.a.a
Ἀφρῖτις 327.a.g
Ἀφροδίτης ἱερὸν ἐν Κορίνθῳ 16.a.f
Ἀφροδίτη χάρισι φίλη 419.a.a
Ἀφύαι, καὶ ἀφύης 401.b.f
Ἀφύαι 327.a.e. 464.a.e.& b.b
Ἀφθιτεία 354.b.g
Ἀφρὸς 327.a.f
Ἀχαιὰ Δημήτηρ 405.a.f
Ἀχάνη 376.a.e
Ἀχαρνεῖς 387.b.g. 400.a.c
Ἄχειρος 525.a.d
Ἀχέτας 593.a.f. 710.a.a
Ἀχιλλεῖαι 338.b.b
Ἀχιλλεὺς 164.a.f
Ἄχνη 437.b.a
Ἀχράδες 734.b.g
Ἀχραδούσιος 734.b.g
Ἀχρὰς 734.a.g
Ἀχυρμιὰ 525.a.d
Ἀχυρῶναι 525.a.d
Ἀψάλακτος 852.b.e
Ἀψήκτῳ 878.b.f
Ἀψίδες 769.a.c
Ἄωρα 372.a.c
Ἀωρία 372.a.c

B

Βαβαὶ βαβαιὰξ 639.a.f
Βαβυλὼν ἐν πλίνθοις 567.a.f
Βάδην 597.a.a
Βαδίζειν 544.a.e
Βάδος 544.a.e
Βαδιστέα 391.a.e
Βάζω 699.a.g
Βάθρον 436.b.g
Βαΐα 484.d.e
Βάκις 703.a.f.706.a.e
Βακίζειν 700.a.e
Βάκιδες τρεῖς 294.b.g. 588.a.f
Βακτηρία 29.a.e. 601.a.e
Βακχεῖον 836.a.g.
Βάκχος 311.b.d
Βαλανάγρα 440.a.g.

Βαλανεῖον 705.b.g
Βαλανεύονται 857.a.d
Βάλανοι 596.a.d
Βάλανος 440.a.g.441.a.b 734.b.g.862.a.g
Βαλανοῦν 734.b.f
Βαλάντιον 548.b.f
Βαλβὶς 354. b.g. 394. b.f. 468.a.e
Βάλλ' ἐς κόρακας 80.a.e. 131.a.b
Βαπτὰ ἱμάτια 55.b.g
Βάραθρον 46. a.e.f. 363. a.g
Βάρβαροι οἳ ἅλας σέβουσι 650.a.c
Βάρβαροι 550.a.e
Βάρβιτος 319.a.a.774.a. a.& b.e
Βάσσαρες 331.b.e
Βαρυαχὴς 140.b.g
Βαστάζειν 241.b.f
Βαστάζων 401.b.g
Βαστακτέον 867.a.d
Βαστακοὶ 800.b.f
Βάστακες 810.a.b
Βασιλεία 612.a.a
Βασιλεὺς 373.b.d
Βασιλεὺς ἀρτάτης 428. b.b
Βασιλέως ὀφθαλμὸς 375. a.f
Βασιλικοὶ 704.a.e
Βάσκα 583.b.e
Βάσκανος 60.a.g
Βάταλον 98.a.g
Βατιδοσκόποι 685.a.b
Βατὶς 465.a.e. 685. a.b
Βατοσκόποι 465.a.e
Βατράχειον 319.a.a
Βατραχὶς 364.b.f
Βατραχὺς 319.a.b
Βάττος 91.b.g
Βάτυλος 98.a.f
Βαΰζα 816.a.b
Βαΰζειν 777.a.a. 816. a.b
Βαῦνοι 574.b.e
Βαυρωνία 582.b.d
Βδέειν 19.a.f
Βδεῖν 634.a.f
Βδέλλα 704.a.d
Βδελυκλέων 429.439. a.c
Βδελυρὸς 152.b.f
Βδελύττεσθαι 152.b.f
Βδύλλειν 299.a.f
Βδύλλεσθε 858.a.f
Βεβαλάνωται 440.a.g 596.a.d
Βεβυσμένον 594.b.a
Βὶξ ἢ βικοστάλινος 149. b.f
Βιβλιοπώλης 19.a.b
Βελλεροφόντης 629.b.a
Βέλος 389.a.a
Βέλτερος 191.b.e
Βέμβιξ 538.a.c
Βέμβιξ 608.b.f
Βέμβικες 539.a.c
Βεμβικίζειν 538.a.c
Βεμβικιᾶν 538.a.c
Βερέσχεθοι 326.b.f
Βινεῖν 247.a.g.766.a.f
Βινητιῶμεν 882.a.g
Βιοτεύμασιν 160.b.d
Βλακικὸς 603.a.c
Βλὰξ καὶ βλακικά 36.b.e
Βλαῦται 342.b.f
Βλαυτίον 342.b.f
Βλέπειν 491.b.b
Βλέπος 190.a.a
Βλεψίδημος 37.b.e
Βληχῶδες 32.a.b
Βληχὼ 413.a.e. 841. a.c
Βληχωνία 675.a.b
Βλιμάζειν 566.a.g. 908. b.b
Βλιμάζοντες 566.a.g
Βλίμασις 908.b.b
Βλιτομάμας 180.b.f
Βλίτον 180.b.f
Βλίττειν 336.a.f
Βόψα 255.b.g
Βοηθεῖν 694.a.a
Βοιωτοὶ 549.b.f
Βοιώτιον μέλος 371.a.b
Βοΐδας 128.b.g
Βοιωτία μεταξὺ Πυθοῦς καὶ Ἀττικῆς 549.b.f
Βόλβιτος 226.b.a
Βολβοὶ 134. a.g. 757. a.a
Βόλιτοι 328.a.e
Βόλιτον, ἢ βόλβιτον 420. a.g
Βόλιτος 226.a.a
Βομβάζειν 767.a.g.768. b.b
Βομβαλοβόμβαξ 767.b.e
Βόμβαξ 767.a.g. & 768. a.a
Βομβαύλιος 413.a.g
Βομβεῖν 56.b.e
Βομβύκια 132.b.f
Βομβυλιὸς 413. a.g. 438. a.f
Βωμολοχία 176.a.e
Βορβοροτάραξις 305.a.a
Βόρειος 448.a.b
Βόσκημα 410.b.d
Βόσκειν 301.b.f
Βοτὰ 202.a.f
Βοτρυόδωρος 660.a.e
Βούλευμα καὶ βούλημα 92. a.a
Βουλιμιᾶν 87.b.f
Βοῦ 87.b.f.694.a.d
Βούβαλος 858.b.f
Βουβωνιᾶν 898.a.b
Βουβωνιῶ 272.a.a
Βουβωνιῶν 449.a.b
Βουγάϊος, βούγλωσσος 87. b.f
Βουθυσία 83.b.b
Βουκάνη 625.a.d
Βουκέφαλοι καὶ Βουκέφαλος 123.b.e
Βουκολεῖν 432.b.e
Βουκόλημα 634.a.g
Βουκολιάσονται 634.a.g
Βουλαία 810.a.c
Βουλευτικὸς 578.a.g
Βούλημα & βούλευμα 52. a.b.
Βουλυτὸς 437.b.f.610.a.g
Βούνομοι 277.a.f
Βούπαις 517.a.b
Βοῦς νόμισμα 594.a.d
Βούζειν 439.b.b
Βοῦς Βοιωτικοὶ 74.a.c
Βουταλίων 258.b.e
Βούτομον 223.b.f
Βουτόμος 572.a.g
Βουφόνια 179.a.f
Βράσσειν 713.a.c
Βρασίδας 462.a.f. 641. a.d
Βρατάνα 713.a.e
Βραυρῶν 689.b.b.& a.d
Βραχία 713.a.c
Βράχιστον 882.a.g
Βρενθύειν 147.b.f
Βρενθύεσθαι 626.a.e
Βρενθύεται 891.b.e
Βρέται 290.a.c
Βριτομάρτυς 275.b.g
Βριμᾶσθαι 340.a.g
Βρόγχος 594.b.d
Βρομία χάρις 143.a.e
Βρομᾶσθαι 474.a.d
Βρόμος 821.b.c
Βρόμιος 821.a.d.& f
Βροντεῖον 141.b.f
Βρεντὸ 619.b.f
Βρύκειν 721.a.f
Βρύκουσα 543.b.e
Βρύλλειν 352.a.g
Βυβλίον, καὶ βιβλίον 591. b.b
Βύειν 41.a.d
Βυζαντίων νόμισμα 137. b.g
Βυθὸν ἢ βύσσον 217.b.e
Βυῶν 670.a.f
Βυρσαίετος 298.a.f.& b.f
Βυρσίνη 291.b.f.315.b.a
Βυρσοδέψας 290.b.f. 670. b.d
Βυρσοπώλης 627.a.g
Βυρσοπώλης Κλέων 640. a.g
Βῦσαι 525.a.a
Βύσσα 586.a.b
Βύσσον 696.a.e
Βώλιον 444.a.a
Βῶλος 444.a.a
Βωμολοχεύματα 679.a.g
Βωμολόχος 176.a.e.356. b.a. 229.b.e. 343. b.a. 680.a.a.810.a.g
Βωσάτω 709.a.f
Βωστρεῖν 553.b.g.881.a.f

Γ

Γαλεώτης 132.b.g
Γαλλίων 226.b.e
Γαμεῖν ἀδελφὰς ἔξεστι 200.a.a
Γαμψοὶ 145.b.f
Γαμψῶνυξ 558.b.e
Γάμων ᾠδαὶ 519.a.d
Γάνος 370.a.f.891.a.g
Γάνυμαι 370.a.c
Γανυμήδης 676.a.e
Γαργαίρει 370.a.e
Γαργαλίζειν 774.a.a.& b.b
Γάργαρα 370.a.b.& b.a
Γάργαλος 774.a.a.& b.b
Γαργήττιος 816.b.f
Γαστρίδες 810.a.f.811.a.b
Γαστρίζεσθαι 302.b.g.539. b.a
Γάστρων 221.a.d
Γαῦλος 570.a.f
Γαῦρον 225.a.g
Γέλα 399.b.g
Γελοῖον 210.a.g
Γέλωτος εἴδη 679.b.g
Γένειον 728.a.a
Γένεσις 574.b.a
Γενετυλλὶς 126.b.d.773.a. f.774.a.b
Γεννάδας 478.b.d
Γενναῖος 555.a.a
Γενναιότερον 494.a.b
Γέννημα 195.b.g
Γεραιστὸς 321.b.f
Γέρανοι 595.b.f
Γέρανοι λίθοι ἀδελφικοὶ 608.b.a
Γεράνων λίθοι 595.b.g
Γέρας 399.b.g.751.b.f
Γέρων 674.a.a
Γεροντάγωγεῖν 351.a.g
Γεροντικῶς 512.b.a
Γεροντοχαίδιο 831.b.f
Γερόντων φιλοινία 389. b.g
Γερόντων τιμαλία τὸ πάλαι 473.b.d
Γερουχία. att. pro γερουσία 897.a.f
Γῆτος 16.a.d.& 45.a.e
Γεωργοὶ 420.b.g
Γήδιον 664.a.a
Γηθεῖν 174.a.d
Γῆμαι καὶ γήμασθαι 123. b.e
Γῆρας 19.b.a

Γήθυον 328.b.f
Γήτειον 241.b.g.464.b.a
Γίγαρτα 669.b.c.185.b.a
Γλάμων 240.a.c.731.a.g
Γλάνις 347.a.g
Γλαῦξ 351.b.d. 509.a.c. 553.a.b
Γλαῦξ ὄρνεον καὶ νόμισμα 594.a.d
Γλαῦξ Ἀθηνᾶς ὄρνεον 566.b.a
Γλαῦκ' Ἀθήναζε 555.b.g
Γλαχὼ 413.b.f
Γλάχων 413.a.e
Γληχὼ 413.a.e
Γλισχεία 937.a.a
Γλίσχρος 393.b.g. 656.b.b
Γλίσχρον 637.a.a
Γλισχρῶς 637.a.a
Γλοιὸς 153.a.d
Γλυκερὸ 831.b.d
Γλυκὺ 166.b.f
Γλυκώνειον 160.a.a
Γλῶττα 531.b.a.773.a.g
Γλῶττα τῷ Ἑρμῇ δίδοται 106.a.a
Γλῶττα ἰδία τετμημένη 706.a.d
Γλώττας χωρὶς τέμνειν ἔθος 617.b.f
Γλωσσηματικὸν φαλίσκον 593.a.c
Γλῶσσ' ὀμώμοχε 391.a.d
Γλωττοστροφεῖν 171.a.e
Γνάφις 17.b.g
Γνωμοτυπεῖν 768.b.c
Γνῶναι 291.a.d
Γνωσιμαχῆσαι 567.a.g
Γογγύλη 626.b.f.831.a.c
Γογγυλίζειν 626.b.f.768.b.f
Γόγγυλος 626.b.f.768.b.f
Γοητεία 35.a.e
Γόμφοι 315.a.f
Γομφοπαγῆ 251.b.a
Γόμφιος 791.a.b
Γονιμὸς 215.b.c
Γοργίας 459.b.d
Γόργονες 663.a.a. 685.a.a
Γοργολόφα 398.b.c
Γοργολόφη 355.a.g
Γοργολόφας 663.a.b
Γόργων 817.a.c
Γοργόνωτος 424.a.g
Γραΐδιον 831.b.c
Γραμματεὺς 780.b.b
Γραμμαὶ δικαστῶν 438.b.d
Γράμματα 297.b.g
Γραμμὴ 394.b.c.468.a.f
[illegible] 685.a.b
Γραῦς 115.a.f
Γραφαὶ 404.a.a
Γράφομαι 631.a.d
Griphorum genera 433.a.d
Γρῖφοι 433.a.c
Γρῦ 3.b.f. 341.b.g
Γρύζειν 64.a.g.826.a.g
Γρυλλίζειν 407.b.c
Γρυπαίετος 255.b.g
Γρυτάρης 3.b.g
Γρύτη 3.b.g
Γρύλλος 341.b.g
Γύαλα 772.b.b
Γυλιαυχένες 682.b.f
Γύλιον 660.b.c.661.a.b
Γύλιος 423.a.g.682.b.g
Γυμναστικῶς 517.b.b
Γυμνικὸς ἀγὼν 112.a.b
Γυναικίζειν 782.a
Γυναίκισις 781.a.g
Γυναικισμένων 798.a.f
Γυναικωνῖτις 788.b.f
Γυάδις 774.a.a
Γυπάρια 336.a.a
Γῦπες 604.a.g
Γωνιασμὸς 257.a.c

Δ

Δᾶ 848.a.e
Δαὶ 17.b.a
Δᾴδιον 696.a.d.e
Δαίμονες 10.a.c
Δαίμονες [illegible] 138.a.c
Δαίμων 201.b
Δαιομένη 251.b.c
Δαὶς 529.b.b
Δαιταλεῖς 157.a.g
[illegible] 592.b.d
Δάκος 490.a.c
Δάκνειν 487.b.a
Δακρυόμενος 123.a.c
Δακτυλίδιον 790.b.a
Δακτύλιος φαρμακίτης 88.a.f
Δάμαρις 817.b.f
Δαμασίας 614.a.b
Δαμώματα 684.a.f
Δανὰ ξύλα 707.a.g
Δανεισταὶ 137.a.d
Δᾶος 384.a.b
Daphne 2.b.f
Δαπίδες 479.a.f.749.a.e
Δαρδανὶς 529.a.d
Δαρεικοὶ 741.b.g
Δαρεικὸς 564.a.g
Δασυπόγων 766.a.e
Δάτος 179.b.g
Δᾶτις 335.a.e 642.a.b
Δατισμὸς 642.a.c
[illegible] 341.b.g
Δαρεῖος ὁ Ὑστάσπου 531.b.f
Δάφνῃ στεφανούμενοι 701.a.f
Δὲ ἀντὶ γὰρ 569.b.f
Δέδηγμαι 371.a.a
Δέδρακται 701.a.d
Δεῖα 875.b.b
Δειδίττω 22.a.c
Δεῖγμα δικῶν 346.b.g
Δείλαιος 123.a.c
Δειλακρίων 548.b.636.a.c
Δειλὸς 603.b.c
Δείματα 244.b.g
Δεῖπνα 425.b.b. 811.a.b
ἡ Δεῖπνα 346.b.a
Δειπνεῖν 157.a.f
Δείπνων πολλὰ εἴδη 501.b.g
Δεῖπνον 457.b.f
Δεκάμηνος 76.a.a
Δεκάτους 744.a.g
Δεκάται 314.b.c
Δεκάτα 565.a.a
Δελφάκια 278.b.f
Δεξίμβολος 600.b.a
Δέλεαρ 339.b.f
Δέλτα 845.a.a.& b.c
Δέλτοι 807.a.f
Δέλτος 30.a.a
Δέλφακες 407.a.d
Δελφάκιον 779.b.g.902.a.a
Δελφίνιον 333.b.c
Δελφικὸν μαντεῖον 2.b.d
Δελφινοφόρος 333.b.d
Δελφὶς 333.b.c 905.b.e
Δελφοὶ 570.b.g.534.a.b.905.b.e
Δέμας 829.a.a
Δεξίθεος 371.a.b
Δεξιοὶ 265.a. 435.b.f.656.a.e.& b.e.
Δεξιὸν τραγημάτων 558.b.d
Δεξιότης 506.b.f
Δεξιοῦσθαι 78.a.c
Δεξιῶς 765.a.a
Δεξιώτερον 435.b.c
Δεριάδης καὶ ὁ ἵμερον 463.a.f
Δερκύλος 456.a.e
Δεσμὰ 827.a.a
Δέσποινα Ἄρτεμις 640.a.g
Δετὰ 527.a.a
Δέω 529.a.a
Δεφόμενος 289.b.e
Δὴ 371.a.a
Δήμαρχοι 187.a.e
Δημήτηρ 8.b.e.327.b.f
Δημήτηρ Ἀχαιὰ 405.a.f
Δήμαρχος τιμὴ παρ' Ἀθηναίοις 373.a.a
Δημίζοντες 481.b.b
Δημόπρατα 294.a.c.477.b.c
Δημιουργικῶς 327.b.f.631.a.g
Δημιουργοὶ 327.b.f.65 b.f
Δημιουργῶν 862.a.e
Δημολογουμένων 451.a.f
Δημοσιοῦσθαι 165.b.e
Δημὸς 345.a.e
Δῆμος 165.a.b
[illegible] 16.a.g.291.a.g
Δημόσιος 850.a.b
Δημόσιοι 553.a.c
Δημώτης 6.a.a
Δηίον 906.a.g
Δηὼ 54.a.c
Διχαλὰ 172.b.f
Διὰ ἀντὶ τοῦ ἀνὰ 87.a.g
[illegible] 11.a.g
Διαβάλλειν 670.a.e
Διαβάλλεσθαι 66.a.e
Διαβαλῶ 830.a.c.& b.c
Διαβάτης 250.a.b.133.a.f
Διαγιγνώσκειν a.e
Διάγορας 227.a.f
Διαγόρας ὁ Μήλιος 592.b.f.173.a.c
Διαχεῖσθαι 173.b.g
Διάδημα 63.a.a
Διαδρασιπολίται 260.a.a
Διάθεσις 674.a.e
Δίαιτα 466.a.f
Διακαυνιάσαι 704.b.a
Διακεκαρμένος 525.b.f
Διακεκνισμένος 129.b.g
Διακναισθήσεται 649.a.g
Διακονία 518.b.e
Διακόνων τάξις 518.b.e
Διάκονος 143.b.f
Διάλεξις 144.a.f
Διαλελειμμένον 757.a.a
[illegible] 514.a.f
Διαλύσαιμι 872.a.f
Διαμάττειν 503.a.f
Διάμετρος 251.a.a
Διαμασήσασθαι 573.a.a
Διαμυλλαίνειν 545.b.f
Διαξέσαι 874.a.b
Διαπατταλευθᾶσι 309.a.d
Διαπιέσθαι 754.b.f
Διαπλέκειν 577.a.e
Διαστήσασα 834.a.f
Διασαλακωνίζειν 514.a.f
Διάσια 150.b.g.174.a.e.179.a.f.314.b.f
[illegible] 289.a.f
Διασείω 591.a.g
Διασμηχθεὶς 193.a.f
[illegible] 641.a.d
Διατρυφήσομαι 297.a.f
Διατίθεμαι 502.a.e
[illegible] 451.b.g
Διάτραμις 716.b.a
Διατρίβω 96.b.g
[illegible] 875.a.b
Διαύλιον 270.b.f
Διαυλοδρομοῦντες 555.a.a
Δίαυλος 555.a.b

Διαφορεῖν

Διαφορεῖν 304.a.d
Διαφρύττετε 550.b.a
Διαψαίρειν 618.b.d
Διδάξομαι καὶ διδάξω 130.a.g
Διδάσκαλος 678.a.g. 770 a.f
Διδάσκειν 198.a.b
Δίδημι 165.a.a
Δίδυμος 912 b.f
Διεζωσμένος 789.b.f
Διὶ 412.a.c
Δίειμι 606.a.f
[illegible] 793.a.d
[illegible] 765.b.d
Δίλεων 707.a.e
[illegible] 573.b.g
[illegible] 418.b.a
Διξίφιον 355.a.b
Διωρισμένη 728 a.g
Δίφρος 551.b.a
Διεῤῥυηκέναι 513.b.f
[illegible] 669.a.b
[illegible] 508.a.d
Διηκριβοῦτο 765.a.c.& b.c
Διθυραμβοποιοὶ 145.a.e
Διθύραμβοι εἰς ἀγῶνα ἐσαγωγῆς.
Διπάλαια 650.a.g 179.a.f
Διστάναι 434.a.d
Διτροφὴς 578.b.f 608.a.f
Δίκροος 5.b.a
Δικαίως καὶ δίκως 25.b.c
Δικασταὶ παρ' Ἀθηναίοις 29.b.g
Δικαστήρια ἐν Ἀθήναις 29. b.g
Δικαστικοὶ τόκοι δ. 438. b.e
Δικαστῶν χάμμαι 438. b.d
Δικλίδες 327.a.e
[illegible] 608.a.a
Δίκρα 669.b.d. Δικροὶ ibidem
Δίκερατα 669.b.d
Δικτυωτὰ 275.b.g 455.a.b
[illegible] 757.a.a
Δίμιτα 243.a.e
[illegible] 399.b.g
Διὸς σωτῆρος πόμα 642. a.c
Δῖνος 148.b.g 474.a.d
Δίοδοι 745.b.g
Διπλαῖα 409.a.b
Διπλᾶς ibid.
Διοίχομαι 799 b.g
[illegible] 4 4.b.f
Διολισθεῖν 152.b.c
[illegible] 2 8.a.e
[illegible] 754.b.f
Διονυσιὼς 243.a.e
Δίομος 243. .e
Διονύσου [illegible] 573.b.c
Διονύσια 122.b.g 380.a.f 58 b.f 765.a.c
Διονύσου ἑορτὴ 390.a.c
Διονύσιος 58.a.d
Διονυσίων ἀγὼν 395.a.g
Διόνυσος 162.a.d 221.a.d 532.a.b. 640. a.f
Διόνυσος ταυροφάγος 229. b.a
Διονύσου ἐπίθετα 583.a.a
Διονύσου ἀγάλματα 383. b.f
Διοπείθης 351.a.b 455.b.f 589.a.a
Διὸς Κόρινθος 232.a.f
Διὸς γνήσιοι υἱοὶ 616.a.f
Διὸς μετὰ τῆς Σεμέλης συνουσία 162.b.c
Διοσκόρω 641.a.e
Διόσκουροι 574 a g
Διοσημία 379.b c
Διπλῆ, καὶ τόποι αὐτῆς 156. a.& b
Διποδία 911.a.f
Διποδιάζειν ibid.
Δίπυρος 276.b.a
Δίρρυθμον μέλος 304. a.g
Δὶς παῖδες 201.a.g
Διφθέρα 127.b.c
Δίφιλος 128 b.g
Δίφορος συκῆ 745.b.g
Δίφρος καὶ διφρευτικὸς 124. a.g
Διφροφόρος 746.a.g
Διωκάθω 516.b.g
Διώκειν 314.a.f
Διώκειν 495.a.e
Διωμοσία 505.b.c
Δοθιὴν 515.a.a
Δοίδυξ 74.a.f
Δοίδυξ 347.a.a 640. a.a
Δοκιμασία 470.a.f
Δοκὸς 443.b.d
Δόλιχος 555.b.a
Δολιχόδρομοι ib.a,b
Δόλος 111.b.a
[illegible] 630.b.e
Δοξάσαι 632.a.e
Dormire, διὰ δορμάτων 432.a.g
Δόρπα 437.b.d
Δορπεία 378.a,b 690.a.f
Δόρπος ἢ δόρπον 437.b.e
Δορπηστὸν 437.b.d
Δόρυ 560.a,c 838.b.b
[illegible] 714.a.c
Δοχμαῖον 516.b.d
Δοχμὴ 305.b.d
[illegible] 2.a.b
[illegible] 85 .b.f
Δοῦλος 524.a.g
Δούλιος Ζεὺς 248.a.b
Δοῦλος Ἀλκιβιάδης 653. a.f
Δούλοις οὐκ ἐξῆν ἐκ τῶν Θεσμοφορίων [illegible] 782. b.f
Δούλων πιστότατον ἔθος 78. a.g
Δούλων συμμαχία 211.b.e & 22 .b.d
Δούρειος ἵππος 595.a.f
Δρᾷ 596.b.c
Δράκοντες 76.a.g
Δρακοντίδης 441.a.b. & b.a. 460 b.a
[illegible] 442.a,e
Δραχμὴ 219.a.e 480,a.g
Δράω 1.a.g
Δρέπανον 713.b.c
Δρυοκολάπτης 564.a.f
Δρύοχοι 768.a.f 769.a,b
Δρύοψ 556.a.b
Δρυπετεῖς 872 a.f
Δρῦς 150.a.f 328.b.f 564.a.f
Δρύφακτοι 328 b.e 456.a.e
Δρύφακτος 489.b.e
[illegible] 42.b.a
Δυσβουλία Ἀθηναίων 761. a.c
Δυσδαίμων 2,a.c
[illegible] 399.a.f
[illegible] 891.b.c
[illegible] 392,b,f
Δυσφορεῖς 769,a,f
Δῶρα 565,b,f
Δωρεὰ ibid.b,g
Δωριεῖς, καὶ δωριεῖς 42, b.a
Δωρικὰ ῥήματα 407, b.c
Δώριος 347,b,a
Δωριεῖς ἑξάπολις 42,b.a
Δωροδοκεῖν 292 a,c 339.a,a
Δωροδοκία 565,b,f

E

Ἔα, ἔα 804.a,f
Ἔβρος 578.a,b
[illegible] 370.a,e
Ἐγγαστρῖται 503,a,a
Ἐγγεγραμμένοι 811,a,a
Ἐγγλωττοτυπεῖν 335.a,e
Ἐγγλωττογάστορες 617. b,f
Ἐγκεφαλὶς 327.a,f
Ἐγγὺς 477.b.c,& a g
Ἐγκαλοσκελῆς 656,b.c
Ἐγκάναξον 294,a,f
Ἐγκάπτειν 488.a.b 625 b.a
Ἔγκαφος 625.b.a
Ἐγκέφαλος 217.a.g
[illegible] 608.a.f
Ἐγκεχέδασι 474.b.e
[illegible] 132.b.e
Ἐγκέλαδος 322.a.f
Ἐγκοίλια 355 b.f
Ἐγκονεῖν 423.a.f
Ἐγκρυσίχολοι 327 a.g
Ἐγκρατεῖν 23 . e
Ἐγκρυφιάζειν 338.b.c
Ἐγκολαβεῖν 302.b b
Ἐγκύκλιος χορεία 820. a.f
Ἐγκύκλιος παιδεία 298. a.a
Ἔγκυκλον 731.a,c.& b.f
Ἐγκυλίω 771.b.c
Ἐγκυλίσας 807.a.d
[illegible] 502,a.a
Ἐγχανοῦται 36 .b.f
Ἐγχέω 421.b.g
Ἐγχεῖ 593.b.b
Ἐγχέλεια 421 b.b
Ἐγχέλεις 159 b d 341.a.g
Ἐγχέλεις ἐντετευτλανωμέναι 414.a.e
Ἐγχέλυς, ἡ ἔγχελις ibid. b.a
Ἐγχύτριαι 449.a.e
Ἐγχυτρίζειν 449.b.e
Ἐγχυτριεῖς ibid.a.e
Ἐγωγί 16.a.c.d
Ἔδαφος 355.b.f
[illegible] 872.a.e
[illegible] 865.a.b
[illegible] 364.b.f
[illegible] 2 5.a.c
[illegible] 810.a.a
[illegible] 486.b.c
Εἶα 802.a.g
Εἴδω 350.a.f
Εἰδάλιμος 583.b.a
Εἰκάδες 123.a.f
Ἑκάεργος 820.a.f
Εἰκὰς φθίνοντος 188.a.b
[illegible] 728.a.b
Εἰκελόνειροι 574.a.a
[illegible] 33 b.f
Εἰκοστολόγος 229.b.g
[illegible] 525.b.g
[illegible] 735.b.a 885,a.a
[illegible] 598 b.g
εἴλη 486.a,f
εἰλητὴ 228,b,d
εἰλεῖ καὶ εἰλῶ 170,a,e
Εἰλῶτες [illegible] 395 b,f
Εἴλω 164,a,f
Εἶναι 217,a,e
Εἴξασιν 546 a,g
[illegible] 335,a,g

Εἰρεσιώνῃ 332.a.a.457. a.f
Εἰρεσιώνη 102.a.g
Εἰρημένον 836.b.g
Εἰρήνην Ἀφροδίτῃ φίλην 419.a.a
Εἶρξας 388.a.e
Εἴρων 153.a.d
Εἰσβαλεῖν 679.a.g
Εἰσβολαί 340.b.g.422. a.g
Εἰσεκύλισε 801.a.f
Εἰσήρρηκας 826.a.f.& b.f
Εἰσέρρησεν 288.b.e
Εἰσκεκύληκεν 535.a.e
Εἰσκίλλειν 816.a.e
Εἰσκυρύττεσθαι 377.a.g
Εἰς κεφαλὴν ἔλθοι 411. b.d
Εἴσοδος 555.a.f
Εἴσομαι 388.a.f
Εἴω 164.a.f
Ἑκάτερον 488.a.g
Ἑκάτη 63.b.f.273.b.g. 641.a.c.814.b.c
Ἑκατήσιον 488.a.g
Ἑκατόμβη 83.b.b
Ἑκατοσταὶ 477.a.b & b.a
Ἐκβάτανα 351.a.c 373.b.e 513.b.a.
Ἐκβίβασον 572.a.g
Ἐκβολβοῦ 706.a.f
Ἔκδερον 309.a.d
Ἐκεῖνος. τὸ αὐτὸς 134.b.e
Ἐκεχειρία 691.a.f
Ἐκεχλεύασαν 327.b.g
Ἐκηρυτίας 362.b.f
Ἐκζωπυρῆσαι 643.a.g
Ἐκθέσεις τῶν παιδίων 167. a.f
Ἐκκαλαμᾶσθαι 473.b.f
Ἐκκαλαμᾶσθαι 456.a.e.f
Ἐκκαυλίζειν 338.a.g
Ἐκκλησιάζειν 433.b.e
Ἐκκλησίαι νόμιμοι Ἀθήνησιν 371.a.g
Ἐκκοκκιεῖ 858.b.f
Ἐκκοκκίσας 628.a.g
Ἐκκοκκίζειν 426.a.f
Ἐκκρούειν 372.b.d
Ἐκκύκλημα 392.a.a
Ἐκκυκλεῖν 771.b.b
Ἐκκοκκιεῖ 797.a.e.798. a.b
Ἐκκορεῖν 806.b.g
Ἐκλακτίζειν 537.a.b
Ἐκλάκτισμα 537.a.b
Ἔκλειψις 650.a.d
Ἔκλυσον 719.a.f
Ἔκοισον 523.a.e
Ἐκνομίως 96.a.c
Ἔκοπτο 833.a.d
Ἐκπολεμῶσθαι 239.b.e
Ἐκπορδῆσαι 577.b.d
Ἐκποδὼν 766.b.d
Ἐκτετοξεῦσθαι 6.a.b
Ἐκστρέψας ἱμάτιον 128.a.e
Ἐκτελέσαι 503.b.f.& g
Ἐκτέτρηται 216.a.g
Ἐκτρυφᾶν 734.a.f
Ἐκύσας 885.a.b
Ἐκφέρεσθαι 792.a.b
Ἐκφθαρεὶς 629.a.c
Ἐκφθαρῆναι 629.a.d
Ἐκφορὰ 109.a.b 792.a.b
Ἐκφρήσετε 440.b.f
Ἔκφορος 314.b.b
Ἐκφυσᾶν 667.b.b
Ἐλάα 258.a.e
Ἐλαγοθήρει 887.a.d
Ἐλαία 62.a.b
Ἐλαῖαι μορίαι 181.a.a
Ἐλαία 258.a.e
Ἐλαιολόγοι 483.a.a
Ἔλαιον ἐν ἵνεσι 614.a.f
ἐν Ἐλαίῳ μαντεύοντες 424. b.e
Ἐλαφρὸς 830.a.g
Ἐλασᾶς 583.b.e
Ἐλασίβροντα 326.a.c
Ἐλατὴρ 355.a.g.348.b.b
Ἐλαύνειν 506.a.g
Ἐλεᾶς 556.a.a
Ἔλεγοι 551.b.b
Ἐλεήμων 650.b.g 651.b.b
Ἐλεῶ 871.a.a
Ἐλεῖαι 552.b.b
Ἐλελελὶς 559.a.a
Ἐλελιζόμενον 551.b.a
Ἐλεοὶ 296.a.f
Ἐλευθῆραι 383.b.f
Ἐλευσίνια 142.b.d
Ἐλευσίνιος νόμος 85.a.c
Ἕλη 486.a.f
Ἕλικες 821.b.f
Ἐλινύειν 799.a.g.& b.g
Ἐλιχμῶντο 514.b.d
Ἕλκειν κόρδακα 644.a.f
Ἑλλάνιος Ζεὺς 357.b.f
Ἐλλεβοριᾶν καὶ ἐλλεβορίζειν 536.b.e
Ἐλλέβορος 536.b.e
Ἔλλειψις ἀττικὴ 49.a.g
Ἕλλη 138.a.f
Ἑλλήσποντος 138.a.f
Ἐλλύχνιον 706.a.f
Ἔλυτρον 424.a.f
Ἐμβάδες 437.b.f 513.b.f.
Ἐμβαλεῖν 324.b.d
Ἐμβάλλεσθαι 720.b.d
Ἐμβὰς 725.b.g
Ἔμβασις 440.b.a
Ἐμβατὰ 35[illegible].a.c.440.b.a
Ἔμβραχυ 511.b.e
Ἐμὸν 585.b.f
Ἐμμέλεια 158.a.d.537.a.a
Ἐμπεδοῦν 820.a.g
Ἐμπεδῶ 492.b.a
Ἐμπεπορπημένον 433.b.g
Ἐμπίδες 132.a.g.& b.g. 552.b.c
Ἐμπίπλη 602.b.e
Ἐμπίπλαμαι 383.b.a
Ἐμπὶς 901.a.a
Ἐμποδίζειν 332.b.e
Ἐμπολαῖος 110.a.f.410.b.e
Ἐμπολᾶν 647.a.e.653.a. c.791.b.a
Ἐμπολὴ 416.b.a.647.a.e
Ἐμπολῖται 692.b.d
Ἔμπορος 54.a.g.110.a.g
Ἔμπουσα 225.b.f.755.a.f
Ἐμφαγεῖν 511.b.e
Ἐμφανὴς 484.b.e
Ἐμφορεῖσθαι 720.b.d
Ἐναγώνιος 111.a.g
Ἐναποτίσαι 543.b.g
Ἐναπιδοῦσθαι 389.a.g
Ἐνδεικνύναι 303.a.d
Ἔνδειξις 510.a.f
Ἔνδεκα 510.a.f
Ἐνδύεσθαι 732.a.f
Ἐνδύμιον 150.a.a
Ἐνδυστυχῆσαι 511.b.e
Ἐνέβαλον 675.a.a
Ἐνεβυσάμην 439.b.b
Ἐνεθρύλλησεν 785.a.f & b.f
Ἐνεουρηκότας 861.b.f
Ἐνεσκιρῶσθαι 496.b.g
Ἐνέχυρα φέρειν ἔθος 740. b.c
Ἐνεχυράζομαι 137.a.e
Ἕνη 400.a.d
Ἕνη καὶ νέα 188.a.b.190.a.b. 191.a.e
Ἕνη καὶ παλαιὰ 739.b.c
Ἐνημμένος 715.a.a
Ἐνήρυγε 496.b.b
Ἔνθες 514.a.e
Ἐνιαυτὸς μέτωνος 589.b.f
Ἐν μέρει 525.b.g
Ἐν τῷ μέρει 211.b.e
Ἐνόπλιος 165.b.f
Ἐνόπλιος ὄρχησις 180.a.e
Ἐνσυκάσασθαι 390.b.d
Ἐντεθειᾶσθαι 879.a.f
Ἐντερόνεια 355.a.g
Ἐντετευτλανωμένον 414. a.e
Ἐντετυλίχθαι 179.b.g
Ἐντετριμμένον 746.a.f
Ἐντετοκυῖα 476.a.e
Ἐντεθεῖσα 355.b.g
Ἐντόμια 132.b.f
Ἔντραγε 291.a.f
Ἐντρυφᾶν 173.b.f
Ἐνυάλιος 654.b.d
Ἐξ 68.a.d
Ἐξαγκωνιῶ 731.b.g
Ἐξαλίσαι 324.b.c
Ἐξαμβλῶσαι 131.a.f
Ἐξαμφιεύσομαι 854.g
Ἐξαπίνας 38.a.d
Ἐξαράττω 200.b.a
Ἐξαρχητικὸς 189.a.g
Ἔξεδρος 554.b.a
Ἐξεθρεψάμην 669.b.a
Ἐξεῖ 1.642.f
Ἐξεῖλον 709.a.b
Ἐξεπίτηδες 91.a.d
Ἐξεπιάκατον 854.b.e
Ἐξεράσαι 501.b.a
Ἐξεράσαιτο 388.b.f
Ἐξεφρειόμεθα 439.b.a
Ἐξηκεστίδης 542.b.d.577. a.c
Ἐξηράσατο 806.b.g
Ἐξήτασε 789.b.e
Ἐξίδισε 578.a.f
Ἐξικόμεθα 267.a.f
Ἐξίσων 400.b.d
Ἑξμέδιμνος 669.b.b
Ἐξόδια 539.b.d
Ἐξολισθεῖν 635.b.b
Ἐξολῶ 295.b.g
Ἐξομόρξεται 411.b.g
Ἐξοστρακισμὸς 340.b.e
Ἐξυρημένος 777.a.g.& b.g
Ἐξωδικὰ μέλη 448.a.f
Ἐξωθισμένη 838.a.b
Ἐξωμίδα 879.a.f. & 880. b.a
Ἐξωμίδες 460.b.f
Ἐξωμισάσθαι 731.b.g
Ἐξωμόσασθαι 754.b.e
Ἐξωμοσία 505.b.c.754. a.f
Ἐξωμμάτωται 68.a.d
Ἐξωστρακίσθαι 498.a.d
ἑορτὴ Διονυσίων 390.a.c
ἐπαιρεῖν 77.a.f
ἐπαρεῖ 848.a.e
ἐπαιρόμενον 689.b.b
ἐπ᾽ ἄκρων τῶν ὀνύχων 401 b.e
ἐπακτώσαμεν 439.b.b
ἐπάλξεις 374.a.d
ἐπαμμένοντας 298.a.a
ἐπανακυρῶσαι 572.a.a
ἐπανακύρωσις 572.b.a
ἐπαναφύσα 830.a.f
ἐπανθεῖν 189.b.g
ἐπανθρακίδες 403.a.c
ἐπανθρακίζειν 612.a.c
ἐπαυλεῖν 143.a.e
ἐπ᾽ αὐτοφώρῳ 48.b.d
ἐπαυχήσας 571.b.c
ἐπαφρόδιτοι λέξεις 452.a.a
Ἐπιχάψαι 673.a.a
ἐπεισφέρεις 829.b.g
ἔπειτα 900.a.a
ἐπένευσε 376.a.f
ἔπεσα 581.a.a
ἐπέχω 200.b.c
ἐπίτροπος 318.b.f
ἐπίτας 318.b.g
ἐπίχθε 198.b.g
ἐπίχεον 710.a.d
ἐπέχοντες 868.a.f
ἐπιπάσω 807.b.e
ἐπιπείλασα 578.b.c.& d
ἔπεα πτερόεντα 485.a.f

ἐπὶ 276.b.d
ἐπὶ αὐτὶ [illegible] 135.b.f
Ἐπι[illegible] 196.a.c
ἐπιβάλλειν 486.a.e
Ἐπιβατεύειν 212.b.e
Ἐπιβολὴ 486.a.e
ἐπιβουλὰς 41.a.d
ἐπιγλωττίζομαι 818.a.a & b.d
ἐπιγράφεται 291.a.d
Ἐπιγονατὶς 771.b.b
ἐπιγόνειον 729.a.g
ἐπιδεῖνα 187.188
ἐπίδεσμος 534.a.a
ἐπιδέξια 767.a.e
ἐπίδικα 471.a.g
ἐπιδικάζεσθαι 471.b.c
ἐπίδικος 471.a.g
ἐπιεικεῖν 792.a.a
ἐπιθαυμάζειν 188.a.f
ἐπίθημα 530.b.f
Ἐπίθετα παροιμιακὰ [illegible] 399.a.g.708.b.f
ἐπιθακίζειν 829.b.a
ἐπιθ[illegible] 523.b.f
ἐπικαλεῖς 672.a.a
ἐπι[illegible]ος 301.a.b
ἐπικεχοδωκὼς 545.a.f
ἐπικηρυκεύομαι 829.a.g. & 830.b.a
ἐπίκληρος 471.a.c.616.a.e
ἐπικαλεῖν 698.a.a
ἐπικλινὴς 874.a.a
ἐπικλιντῆρον 750.b.f
ἐπικοινῶ 614.b.b
ἐπικρατῶσιν 566.b.f
ἐπικοκκύστρια 825.b.g
ἐπικόψω 829.a.c
ἐπικύλια 813.b.d
ἐπικύπτειν 698.a.a
ἐπικράτης 726.a.g
ἐπικωμάσας 411.a.c
ἐπίκωπος 382.a.f
ἐπιλήναιος 580.b.f
ἐπιλύσμα 171.a.e
ἐπιμάνδρα 20.a.b
ἐπιμύειν 497.b.d
ἐπινεύειν 376.a.f
ἐπιξένιος 387.a.e
ἐπίπαστα 294.a.e
ἐπίπροικος 471.a.g
[illegible] 471.a.d
ἐπίρρημα 156.a.f
ἐπιρρήματος εἶδος 229.a.e
ἐπιρρήματα 117.156.a.f. 162.a.a
ἐπιρρέοντος ἀγαθοῦ δεόμενος 466.a.g.467.a.a
ἐπισίζειν 481.a.g.482.a.a
ἐπισκυνίον 251.a.a
ἐπίσπαστον 590.b.g
ἐπισείεται 251.b.a
ἐπισυειν 787.b.g
ἐπισπᾶμαι 608.b.a
ἐπιστάσεις 766.a.e
ἐπιστατεῖν 786.a.e
ἐπιστάτης 562.a.b.786.a.b.e
ἐπίστιχες 885.a.b
ἐπίταγμα 530.b.f
ἐπιτρίψαι 424.a.e
ἐπιτέτευξε 66.a.b
ἐπιτεῖψαι 647.a.f
ἐπιτροπεύειν 299.a.a
ἐπιτυφῇ 851.a.a
ἐπὶ τυχόντος 276.b.d
ἐπίχαλκος 432.b.e
ἐπίχειρα 470.b.e
ἐπιχαρίεντα 414.b.a
ἐπιχαρίτως 413.b.c
ἐπιχειλὴς 338.a.b
ἐπιχυσεῖ 865.a.d
ἐπιχρηματισμὸς 786.a.e
ἐπιχωριάζειν 489.b.f
ἐπιχωρίως 492.a.e
ἐπιφυλλίδες 215.a.f
ἐπιψηφισμὸς 786.a.c
Ἐπολολύξαι 325.b.f
Ἐπομάσθε 850.a.b
Ἐποποῖ 544.b.e
Ἐποπτεύειν 247.b.f
Ἔπος 164.b.e.290.b.c
Ἐπιπείσας 833.a.e
Ἔποψ 546.a.f
Ἐπύλλια 391.a.e
Ἐπύλλια Εὐριπίδου 661.b.b
Ἐπύλλιον 256.a.g
Ἐπύργωσε 679.b.f
Ἐπῳδικὰ μέλη 448.a.f
Ἐπῳδοὶ 145.a.c
Ἐπῴδιμος 652.a.f
Ἐπῴζειν 553.a.f.& g
Ἐπωμοσία 75.b.e
Ἐρᾷ 47.b.e.501.b.a
ἐρᾶν 107.a.d
Ἔρανοι 427.b.g
Ἐρασινίδης 268.a.f
Ἐραστῶν ἴδιον 378.a.a
Ἐργασίαν 516.a.g
Ἔργον 1.a.d
Ἔρδεις 533.a.e
Ἐρέβινθος 238.b.b.410.a.d 708.b.c
Ἐρεβοδιφῶ 134.b.d
Ἐρέψασα 62.b.a
Ἐρεθίσματα 143.a.f
Ἐρείδειν 626.b.d.627.a.a.793.b.a
Ἐρεικόμενος 476.a.e
Ἐρεικτὰ 476.a.e
Ἐρεπτόμενον 359.b.g
[illegible] 902.a.a
Ἐρισάντων κέλευσμα 606.a.f
Ἐρετμῶν τάξεις τρεῖς 263.b.a
Ἐρείδειν 626.a.f.742.b.a
Ἐρέψιμον 594.a.e
Ἐρήμας 750.a.f
Ἐρήμας τρυγήσεις 475.a.a
Ἐρημὸς 47.b.e
Ἐρετίμων 348.a.f
Ἔρια φρύγια 565.a.a
Ἔρια οἰσυπηρὰ 426.a.e
Ἐρίθακος 497.a.d
Ἐριθεὺς 497.a.d
Ἐρίθυλος 497.a.d
Ἐρινεὸν 669.a.d
Ἐρίννυς 45.a.c.139.a.g. 779.a.f
Ἐρινύων ἱερὸν 360.b.f
Ἐριοπωλικῶς 277.a.f
Ἐριουργὸς 265.a.e
Ἐρισάλπιγξ 583.b.e
Ἐρίσκον 705.a.f
Ἐρίτιμος 348.a.f
Ἐριχθόνιος 783.a.g
Ἐριώλη 318.a.g.513.a.g
Ἑρμαῖα 607.b.g.608.b.a
Ἑρμοῦ ἐπίθετα 110.a.e
Ἑρμῆς ἀγοραῖος 304.b.c
Ἑρμῆς ἐμπολαῖος 410.b.e
Ἑρμῆς νόμιος 820.b.e
Ἑρμοῦ κλῆροι 647.a.d
Ἑρμίδιον 693.b.f
Ἑρμιονεὺς 531.b.f
Ἕρμιππος 159.a.e
Ἑρμοκοπίδαι 577.a.c
Ἑρμοκοπιδῶν 903.a.f. 904.a.b
Ἔρνος 784.b.g
Ἐρόεις 552.b.c
Ἕρπει 665.a.f
Ἐῤῥιπτασμένον 837.a.g
Ἐρυθρὰ θάλασσα 548.b.a
Ἐρυθραία Σιβύλλα 291.b.g
Ἐρυθρὸν 157.b.g
Ἐρυθρόπους 556.a.a
Ἔρυξις 256.a.f
Ἐρωδιοὶ 596.a.a
Ἔρως Ζεύξιδος 419.a.a
Ἔρως ἐν ναῷ Ἀφροδίτης 419.a.a
Ἐσβαλεῖν 408.b.c
Ἐσβολαὶ 264.b.e.324.a.e
ἐς κεφαλὴν 702.a.c.& b.c
Ἐσκευασμένοι 374.b.a
Ἐσκοροδίσας 345.a.a
Ἔσπασεν 441.b.g.442.b.a
Ἐσφάκιξα 356.b.g
Ἑστία 43.a.c & b.a.491.a.c.582.a.d
ἀφ᾽ ἑστίας ἄρχου 491.a.c
[illegible] 890.b.f
Ἐστυκότες 676.a.d
Ἐσχάρα 414.b.a
ἑταῖραι ἐν Κορίνθῳ 16.a.f
ἑταιρεῖον 625.a.b
Ἐτεὸν 290.a.e
ἑτέρα 625.a.b
ἑτερόμαλλοι 55.b.e
ἑτερομάσχαλος 342.a.f
ἔτυμος 495.a.g
ἔτυς 8.b.g
ἔτι μάλα 655.a.f
ἔτι παρίλαος 730.b.f
ἐτνήρυσις 384.a.b
ἔτνος 213.b.g.236.a.f.294.a.e. 384.b.a.545.b.f. 749.a.g
ἐτὸς 43.b.e
εὖ ἀντὶ δὺς 70.a.g
εὐαγγέλιον 106.b.c
εὐαγγελίζεσθαι 327.a.e
εὐάγητος 140.b.f
εὐάζειν 583.a.a
εὔαθλος 405.b.d
εὔαθλος ῥήτωρ 472.a.d
εὐαίως 759.b.e
εὐαίων 736.a.f
εὔανδρος 142.a.g
εὔβαιος 583.a.a
εὐβίεια 135.b.e
Εὐβούλη 809.b.f
εὖγε 191.a.g
εὐδαιμονέστερος 688.a.e
εὔδαμος 88.a.f
εὔελπις 540
εὔηρος 547.a.e
εὔζωρον 730.b.g
εὐθημῶς 194.b.d
εὐθυμίας 712.b.e
εὐθυμῶ 469.b.e
εὐθυμίαις 373.b.g
εὐΐος 821.a.c.& e
εὐκέλαδος 143.a.e
εὔκολος 214.b.g
εὐκράτης 295.a.f.301.a.c. & b.c
εὐλογῆσαι 312.a.e
εὐλύρας 820.a.f
εὐμενίδες 139.a.g
εὔνοιας 69.a.b
εὐοδία 282.b.g
εὐπάλαμοι 319.b.g
εὐπέταλος 821.b.f
εὐπόλεως κόλακες 554.b.f
εὐπολίδειον μέτρον 156.b.f
εὔπορος 54.a.g.911.b.g
εὖ πράσσειν 163.a.a
εὔπυρος 171.b.e
εὐρὼξ 600.b.b
εὑρεῖν 311.a.d
εὐρυκλῆ 503.a.a
Εὐρύλοχος 503.a.a
Εὐριπίδης 252.a.e
Εὐριπίδης κατηγορεῖται 766.a.f
Εὐριπίδου μήτηρ 289.a.f. 394.a.a
Εὐριπίδειον μέλος 305.b.g
Εὐριπίδου ἐπύλλια 661.b.b
Εὐριπίδου Οἰνεὺς 392.a.g
εὖσπα 357.a.e
εὐτράπελος 462.a.b
εὐτράπελος λόγος 462.b.f

Εὐφημεῖν 767.a.e
Εὐφυὴς 820.a.f
Εὐφάμιος 472.b.c
Εὐφρόνιος 473.a.d
Εὐχαρίδες 479.b.g
Εὐχειρῆς 467.a.c
Εὐχρεῖς 840.b.g
Εὐωχεῖσθαι 65.a.e
Εὐωχίαι 65.a.e
Εφορος 377.b.f
Εφέσια 605.a.f
Εφέσιον 805.a.a
Εφεσοντίας 802.b.g
Εφεσις 452.a.g
Εφηβος 162.a.d
Εφέξειν 452.a.f
Εφεξις 452.b.g
Εφέστιος Ζεὺς 43.a.c
Εφίδου ναὸς 161.a.c
Εφεστρὶς 711.b.a
Εφεδικὸς 578.b.e
Εφηβος 492.a.b
Εφῆλιξ 517.a.b
Εφήμερος 136.a.d
Εφθημιμερὴς 34.b.a.159.
b.g
Εφοδεύει 596.a.d
Εφόδιον, ἐφόδια 596.a.d
Εφοδος ἢ ἐφοδία 99.a.f
Εφολκὶς 448.a.a
Εφ᾽ ὅ, τι 867.b.d
Εφεδρίου 516.b.a
Εφιωρύχει 901.b.c
Εφυβρίζειν 661.a.g
Εχει τι 168.b.g
Εχειν ἀντὶ ἐπέχειν 767.
a.g
Εχθὲς 640.a.a
Εχθρῶν φόβος 559.b.f
Εχῖνος 318.b.a.533.a.c,
908.a.b.& b.c
Εχων, φέρων 400.a.d.
813.b.d
Εψήματα διαφέρειν ἔθος
421.a.f
Εψίας 895.a.b
Εψητὸς 479.b.e
Εψάλισεν 837.a.a
Εώνημαι 2.a.d

Z

Ζεὶς ἰδοὺ δ. 407.a.d
Ζεύξωρος 588.b.f
Ζευγῖται 378.b.g
Ζεύξιδος ἱερὸς 419.a.a
Ζεὺς 1.a.d.764.a.c
Ζεὺς ἀγοραῖος 317.b.d
Ζεὺς Ελλάνιος 357.b.f
Ζεὺς ἐν Αθήναις 203.a.f
Ζεὺς καταιβάτης 627.a.c
Ζεὺς πατρῷος 203.a.f
Ζεὺς πολιεὺς 650.a.g
Ζημία 29.a.e.627.a.c
Ζήσεσθαι ἄγαγον 641.a.c
Ζητεῖν 289.b.a
Ζυγῖται 263.b.b.715.b.e
Ζυγὸν 863.a.c
Ζυγὸς 715.b.e
Ζυγομαθρίζειν 169.b.d
Ζωγρεῖον κατωτ 491.a.b
Ζωμεύματα 303.a.d
Ζωμοὶ 712.a.f

H

Η 225.a.a. Η 226.a.f
ἦ Atticè pro ἦν 847.a.c
ἢ ἀντὶ τοῦ ἤμην 9.b.e
Ηβη 492.a.b
Ηβυλλιῶσι 236.b.g
Ηγχυσα 751.b.f
Ηγέλοχος 226.a.g
Ηγεμόνιος Ερμῆς 111.a.d
Ηγκυλωμένους 597.b.c
Ηδη 488.b.c
Ηδ᾽ ὅς 488.b.c
Ηδυσμα 463.a.g
Ηδύοσμον 263.b.b
Ηθάδες 728.a.g
Ηγῆμαι 3.b.b
Ηκηκόειν 667.b.d
Ηκιστα πάντων 47.a.e
Ηλεκτρα 320.a.a
Ηλεκτρος 170.a.g
Ηλι 486.a.g
Ηλιαία 174.b.d.301.a.f.
& b.f.343.a.a. 436.b.f.
486.a.g
Ηλιάζειν 486.a.g
Ηλιάζεις 860.a.c
Ηλιασταὶ 546.b.f
Ηλιασταὶ 343.a.a
Ηλιαστικὸν 174.b.e
Ηλιθιάζειν 352.a.g
Ηλίθιος 352.a.g
Ηλωμαι 809.b.a
Ημέραι τινὲς θεοῖς ἱεραὶ
107.a.c
Ημεῖς 419.b.b
Ημιρραγέσι 597.a.c
Ημεροτροφίον 909.a.d
Ημιδιπλοίδιον 733.b.g
Ημιεκτέον 164.b.f
Ημίκραιρα 78.a.a
Ημιξέστιον 78.b.g
Ημιλίτριον 76.a.d
Ημιχόεια 323.b.f
ἧμος 710.a.a
Ημπείχετο 776.b.c
ἠμπόληκα 647.a.e
ἦν ἀντὶ ἦσαν 911.b.f
ἤνεγκα καὶ ἤνεγκον 273.
b.a
ἦν pro ἦν 9.b.d
ἦσθαι ἀντὶ ἦσθε 911.b.e
ἤϋσεν 308.b.a.355.a.
g
Ηπάτησα 523.b.g
ἦτορ 389.b.e
ἠπίαλος 426.a.a.505.a.a
ἠπιαλῶν 426.a.a
Ηρα τελεία 820.a.g
Ηρακλῆς 45.b.a.385.a.f
Ηράκλεια λουτρὰ 183.a.e
ἡρακλέους ἀπληστία 485.
a.d
Ηρακλῆς 435.a.d
Ηρακλῆς ἀδηφάγος 216.
a.f
Ηρακλῆς ἀλεξίκακος 650.
b.g
Ηρακλέους ἱερὸν 235.b.d
ἠρέμα 630.a.a
Ηρεμίζειν 631.a.a
Ηρήμωται 614.b.b
Ηρρηφορεῖν 877.a.f.&
878.a.b
Ηρω 415.a.g
Ηρωες 609.b.g
Ηρωτας 143.a.g
Ηθλει 543.a.f
Ηλαιμακὰς 625.a.c
ἦτρον 794.a.f.795.a.c
ἦτια 865.b.d
ἦτιος 211.b.f
Ηφαίστεια 263.b.e
ἥφαιστος 616.a.f
Ηχὼ 823.a.f

Θ

Θαρρόντας 911.b.c
Θάκος 128.b.e
Θαλαμακοῖς 715.b.e
Θαλάμακος 263.b.a
Θαλαμία 715.a.g
Θαλαμῖται 263.b.a.715.
b.e
Θαλάμοις 377.a.a
Θάλασσα κλύζει πάντα
70.b.e
Θαλάττια 603.b.f
Θαλῆς 590.a.d
Θαλῆς Μιλήσιος 133.b.e
Θαλίαι 143.a.a
Θαλλοφόροι 467.a.e
Θάμνοι 570.b.g
Θαρρελαΐδης 543.a.e
Θασία 403.a.c
Θάσιον 403.b.b
Θάσιος οἶνος 99.a.f
Θαψίαι 532.a.b
Θάψος 532.a.b
Θεὰ 114.b.c
Θεαγένης 579.b.f.595.a.f.
694.a.a
Θεαγένης Σύενεως 647.a.c
Θεῖον ἀρέτη 516.b.c
Θέμις 141.b.g
Θεμιστοκλῆς 292.b.d.337.
a.g.338.b.b
Θεόδωρος ὁ Διομειεὺς 399.
b.e
Θεόγνις 515.b.f
Θέογνις 371.a.a.377.b.f.
776.b.a
Θεοσεχθρία 238.a.g
Θεοὶ 10.a.e.14.b.e
Θεοὶ πρεσβυτικοὶ 102.a.a
Θεολογεῖον 635.b.d
Θεομισὴς 612.b.b
Θεὸς 676.b.d
Θεὸς ἐμφανὴς 484.d.e
Θεοσεχθρία 459.b.a
Θεοσεβὴς 5.a.a
Θεράπαινα 486.a.c
Θερίζειν 416.b.e
Θερμὸν 45.a.a
Θέσεις 190.b.g
Θεσμοθέτης 486.b.f.&
487.a.a.732.a.g
Θεσμοφόριον 816.b.a
Θεσμοφορείων ἑορτὴ 770.
a.g.786.b.c
Θεσμοφύλακες 510.a.f
Θιασὶς 535.a.a
Θιασιωδεῖν 2.b.e.f
Θετταλὸς 522.b.b
Θέτις 184.a.e
Θετταλοὶ 54.b.d.169.b.e
Θέουσι 316.b.g
Θεωρία 675.a.b.676.a.
b.& e
Θεωροὶ 644.b.f
Θέωρος 324.b.g.377.a.f.
434.a.f
Θεόφραστος 525.b.f
Θῆκαι 316.b.f
Θηλυδριώδης 773.a.g
Θηραμένης 257.b.f.237.
b.d
Θηρίον 489.a.d
Θησεῖα 67.a.c.& b.g.812.
b.b
Θησεῖον 360.b.f
Θησεὺς 67.a.d
Θησεὺς μῦθος 364.a.a
Θῆτες 326.a.f
Θίασος 53.b.c.228.a.b.&
767.a.c & b.f
Θιασῶται 228.a.b.767.a.f
& b.f
Θὶς 481.b.b
Θλίαι 861.a.c
Θνησιμαῖα κρέα 566.b.g
Θοἰμάτιδια 861.b.f
Θοάζειν 624.a.f
Θορὸς 631.b.b
Θουκυδίδης 415.a.d
Θουκυδίδαι τέτταρες 405
a.d
Θουκυδίδης 498.a.c. τέσσαρες
ibid.
Θουριάτης 358.b.d
Θούριος οἶνος 144.b.f
Θουριομάντεις 144.
b.d
Θηκεῖον 333.a.e
Θνεῖος 272.b.e
Θρᾶκες 378.a.f
Θράκη 605.b.b
Θρᾷτται 378.b.g
Θρᾳΐτης 378.b.g

Θρα-

Θρᾶνοι & Θρανίτια 216.b
Θρᾶνος 57.a.f.309.a.c.& 715.b.e
Θρᾷξ 873.a.d
Θρᾶνα 244.a.c
Θρασύβουλος 58.a.d.110.a.a.268.a.e.733.a.f.& 734.b.f
Θρᾶττα 489.a.g.708.b.b.782.b.g
Θρανῖται 563.a.g
Θρεττανελό 32.b.a
Θρέττε 289.a.e
Θρὴ ἰακχολιδαὶ 244.a.c
Θριῶνις 216.b.e
Θριῶσι 551.b.b
Θρία 217.b.d.378.a.f
Θριγκός 769.a.a.& b.b
Θριάζειν 572.a.a
Θρίνακες 663.a.g
Θρινακίς 663.b.b
Θρίξ 423.b.g
Θρῖοι 314.b.b
Θρῖον 345.a.e.f.& 423.b.f
Θριπήδεστα 789.a.f.790.a.b
Θράτται 726.a.f
Θρίδαι 328.a.f.397.a.d
Θρίψ 789.a.f
Θρίων ψόφος 459.b.c.460.b.a
Θρόνος ἀκαφὴς 467.a.d
Θρυαλλίδες 126.b.g.161.a.d & 415.b.f
Θρυαλλὶς 447.a.d
Θρυγονᾶν 725.a.f
Θρώσκειν 624.a.f
Θυγατὴρ ἐπίκληρος 616.a.f
Θυεία 496.b.c.735.a.g.638.b.a
Θύελλα 145.b.f
Θυηπόλος 706.b.d
Θύλακον 72.a.f
Θύλακες 5.9.b.b.& d
Θυλήματα 701.a.d
Θυμαιτὶς 532.a.a
Θυμάλωψ 387.b.f
Θυμαλωπὶς 805.a.f.& b.f
Θύμβρα 151.b.g
Θυμβρεπίδειπνος 152.a.a
Θύμβρον 384.a.f
Θυμβροφάγος 384.a.c
Θυμέλικοι 111.b.g
Θυμοδακὴς 370.a.a
Θυμίτης & θυμιτίδες ἅλες 409.a.a
Θυμοίτης 690.a.f
Θύματα, θυμὸς 27.b.c
θυμὸς 252.a.f
Θυμὸς ὀξίνης 5.8.b.g
Θυμόσοφος 175.a.c.523.a.a
Θυννάζοντες 509.b.b
Θυννοσκόποι 305.a.d
Θυοσκοὸς 292.a.d
Θυρᾶσιν 858.a.f
Θυρῶσαι 57.a.f
Θυσία ἐντελὴς 83.b.b
Θύειον 105.a.g
Θύω 292.a.d
Θωμὸς 896.b.b
Θωπεύων 402.b.c
Θωπικοὶ καὶ Θώψ 901.a.c
Θώρακες 516.b.c
Θώρακος εἶδος 714.b.f
Θώραξ 424.b.f.516.b.c
Θωρήξασθαι 424.b.f.516.b.d
Θώρηξις 720.a.b
Θωρήσαντες 719.a.f
Θωρυκίων 229.b.f
Θωρύσσειν 424.b.f

I

Ιαθροὶ 521.a.a
Ιαοναῦ 376.b.a
Ἰάς 560.b.d
Ἰασὼ 73.a.g
Ἰατταταὶ 167.a.g.283.a.c
Ἰαῦ 225.b.a
Ἴακχος 227.a.f
Ἶβις 602.a.d
Ἰβυκὸς 775.b.g
Ἰγδὶς 496.b.e
Ἴδη 275.b.g
Ἰδίης 631.a.e
Ἰδιώτης 233.a.f
Ἰδοὺ 637.a.b.865.a.d
Ἵδμων 326.a.e
Ἱεραὶ ἡμέραι 1.7.a.c
Ἱέραξ 594.b.d
Ἱέραξ Ἀπόλλωνος αἰσιοφόρος 566.b.a
Ἱέρεια 807.b.a
Ἱεροκλῆς 701.a.g.& 702
Ἱερομνήμονες 163.a.f
Ἱερὸν 91.a.g
Ἱερὸς πόλεμος 567.b.g
Ἱερόσυλοι 680.a.a
Ἱερόσυλος 5.a.c
Ἱερώνυμος 390.a.f.730.a.a
Ἱερώνυμος ὁ Ξενοφάντου 146.b.c
Ἰὴ ἰοῦ 526.a.f
Ἰὴ ἰὴ 637.a.a
Ἰῆιος 9.2.b.g
Ἰὴ παιὼν 654.a.f.& b.a.784.b.a
Ἴθι 24.b.f.235.a.e
Ἰθυφαλλικὸν μέτρον 447.a.b
Ἰθύφαλλος 446.a.g
Ικάνων 50.b.e
Ἰκάριον πέλαγος 135.a.f
Ἴκαρος 135.a.f
Ἱκετηρία 41.b.f
Ἰκμάς 136.b.c
Ἴκρια 788.a.b.& b.c
Ἴκριον 517.b.f
Ἰκτερικῶν ἴαμα 553.a.g
Ἴκτερος 127.b.f
Ἰκτῖνες 414.a.a
Ἰκτῖνος ἔαρ ἐσήμαινε 565.a.f
Ἰκτῖνος 575.b.a
Ἴλαοι 829.a.e
Ἰλλαοὶ 262.a.g
Ἰλιγγιᾶν 428.a.b
Ἰλιγγιῶ 398.b.g
Ἴλιγγος 398.b.g.428.b.a
Ἰλλὸς 813.a.b
Ἰλλύριοι 611.a.f
Ἰλλωπτεῖν & Ἰλλωπίζειν 304.a
Ἱμάτιον 273.a.a
Ἱμᾶν καὶ Ἱμῶν 273.a.a
Ἱμάντες 406.b.c
Ἱμονιά 273.a.a.734.a.f
Ἵνα ἀντὶ ὅπως 141.a.b
Ἴναρος 19.b.a
Ἵν' ἀλλάξῃ 442.a.e
Ἰνὼ 532.a.b
Ἴξιος 912.b.g
Ἰόλαος 413.a.g
Ἰαοναῦ 376.b.a
Ἴον 362.a.a.664.a.f
Ἰοστέφανοι 362.a.a.401.a.g
Ἰοὺ ἰοὺ 121.a.d.197.a.g.643.b.g
Ἰοφῶν 214.a.g
Ἶπες 344.a.f
Ἰπνία 490.a.e
Ἰπνοὶ 687.a.b.& d
Ἰπνὸς 82.a.g.440.a.a.490.a.c.562.a.a.661.b.c
Ἰπνότης 440.a.c
Ἰπνύμβροι 344.a.f
Ἱππάδες 326.a.f
Ἱππαλεκτρυὼν 256.b.a.578.b.g.711.a.g
Ἱππάζεσθαι 123.a.e
Ἱππαπαὶ 324.b.e
Ἱππαρχίδης 399.b.g
Ἱππασίαι 426.a.a
Ἱππαστὴς 691.b.d
Ἵππερος 127.b.f
Ἱππεῖς 299.a.f.326.a.f
Ἵππευμα 826.a.a
Ἱππίας 315.a.a.464.b.d
Ἱππικώτατον 880.a.c
Ἱππίας τύραννος 464.b.d
Ἱππόβινος 232.b.d
Ἱππόδαμος 306.a.c
Ἱπποδρομία 691.a.d
[illegible] 246.b.a
Ἱππικῶς 714.b.e
Ἴσβλη 127.b.e
Ἴσθμια 325.b.a
Ἰσθμὸς 801.b.f
Ἰσμηνίας, ἢ Ἰσμηνιχὸς 416.b.f
Ἰσὸν ἴσῳ 389.b.b
Ἴστω 543.a.f
Ἱστία 701.b.c
Ἱστιορράφος 818.a.f
Ἱστόβοα 274.a.f
Ἴσω 372.b.c
Ἰχῶδες 332.b.e
Ἰχὰς 41.a.e
Ἴχει 377.b.a
Ἰχνά 394.a.e
Ἰχνὸς 41.a.e
Ἴσχομαι 398.b.e
Ἰσωνία 715.a.a
Ἴσως 16.a.d
Ἴτης 152.b.f
Ἰτέα 423.a.f
Ἴττω 415.a.f
Ἴτυς 244.a.d.651.a.a
Ἴττω 413.a.c
Ἴυγξ 904.a.f
Ἰχθυολύμη 685.b.a
Ἰὼ 414.a.f
Ἰῶγα 414.a.f
Ἴων πολέμαρχος 611.b.g
Ἴων ὁ Χῖος 686.a.f
Ἴωνες 376.b.a
Ἴωνες τρυφηλοὶ 750.a.f
Ἰωνία 664.a.f
Ἰωνικὰ 750.a.f
Ἰωνικὸς 628.a.a
Ἰωνικῶς τι ποιεῖν 776.a.e

K

Καβείρων μυστήρια 641.a.c
Καγκανώτερον 891.a.g
Κάγκανα 707.a.g
Κάγκελα 328.b.f
Καγκελωτὰ 438.b.f
Κάγχρυς 301.b.c
καδίσκοι 451.a.d
καδίσκοι δύο τῶν ψήφων 500.a.f.501.b.a
Κάδμῳ δοθεὶς χρησμὸς 269.a.c
κάδοι 591.a.b
καθαγίζω 851.a.g.& 852.a.a
καθαπτὸς 268.b.f
κάθαρμα 373.a.a
καθάρματα 48.b.d.f.353.b.b
καθαρὸν 502.a.g
καθαρὸς λιμὴν 635.b.f
καθάρσεως τρόπος 728.b.a
καθάρσιος 373.a.a

Κάθετον 891.a.f
Καθιεῖν 313.a.c
Καθίμα 455.b.e
καιαχὴ 294.a.f
καικίας 314.a.b
καιρὸς 438.b.f
Κακὰ κακῶς 298.a.a
Κακὸν 578.a.f
Κακκαφόρεω 878.a.a
Κάκκη 578.a.f
Κακκάζειν 826.a.f
Κακίζειν 578.a.f
Κακκαβίζουσιν 886.a.b
Κάκκαβος 634.b.f.635.a.c
Κακοδαίμονες 142.b.a
Κακοδαίμων 2.a.c
Κακοήθεια 686.b.b
Κακοηθίσματα 790.a.a
Κακορροθεῖσθαι 816.a.b
Κακὸς 5.a.b.578.a.f
Κάκοσμον 627.a.b
Κακωνεῖν 45.b.f
καλαβῦσθαι 691.b.c
Καλαμάϊξ 456.a.e
Καλάμισκος 420.b.g
κάλαμος 223.a.c
Καλαμίνθη 743.a.g
Καλαμόφθογγα 223.a.e
Καλάσιρις 601.b.g
Καλῆσαι 691.b.e
Κάλοι θεῶν 234.b.c
Καλιός 50.a.d
Καλκιδεῖς 300.a.c
Καλοιωνίσοι 575.a.f
Κάλλαια 291.a.d.317.b.b
Καλλίας 127.a.d.232.b.d & 554.b.g.748.a.f
Καλλιβύζα 783.a.g
Καλλίμαχος ὁ πολέμαρχος 328.a.f.748.a.f
καλλιστέφανος 61.a.b
Καλλίστρατος 441.a.b
Καλοκαγαθία 238.b.g
Καλόποδες 575.a.f
Καλοποδιάκη 146.b.e
Καλὸς 656.b.e
Καλουμένων 856.b.a
Καλλιωπτεῖον 628.b.c
Κάλπις 451.a.e
Κάλων κινεῖν 333.a.e
Καμαρίνα 399.b.g
Καμελαύκιον 393.a.f
Καμηλαυτίον 811.a.a
Κάμηλος 505.a.a
Καμίνιαιον 661.b.c
Κάμματα 15.a.f
Κάμνειν 788.b.c
Καμπαὶ 691.b.f
Κάμπιος δρόμος 691.a.d
Καμπίειν 248.b.f
Κανᾶ 687.b.b.& f
Κανᾶ καὶ Κανηφόροι 383.a.g
Κανακόν τι 830.a.g
Canceliare 439.a.a
Cancellaria 439.a.a
Κάνδυλος 633.a.c
Κανηφόροι 612.b.c
Κάνθαρος 625.a.a.630.b.b
Κάνθαροι πόντιοι ἄρρενες 624.b.f
Κάνθαρος ὁ ἰχθὺς 633.a.g
Κανθάρου λιμὴν 633.b.c
Κανθήλιοι 441.a.f.442.a.a
Κάνθων 630.b.b
Κάνναι ἢ Κάννας 457.a.b
Κάννις 411.b.d
Κάνοπος 250.a.a
Κανοῦν 695.a.e
Καπνισωσᾶθε 870.a.d
Κανὼν 811.a.a.& b.a
Κάνωπ 491.a.b
Καύμβροι 687.a.b
Καπίθη 525.a.d
Κάπη 625.a.d
Καπηλικῶς 103.a.e
Κάπηλοι 103.a.e
Κάπηλος 110.a.g.601.b.e.653.a.c
Κάπηλις 45.b.f
Κάπηλις, ἢ καπηλὶς 46.a.g
Καπνοτέτριφεν 895.a.c
Κάπνα 440.a.b
Καπνία 440.a.b.& a.f.& b.g
Καπνὸς 138.a.d.144.a.a.461.a.e
Κάπνιον 880.b.f
Καπνοκοττίζειν 849.a.e.& b.e
Κάπος 625.b.a
Κάπρος 848.b.g.& 849.b.c
Κάπτειν 488.a.c.552.b.c.625.a.d
Κεραμόλαος 555.b.a
Καρδία 609.b.c
Καταβεβλακωμένως 36.b.e
Καταβροχθίσας 308.a.d
Καταγέλα 399.b.g
Καταγοητεύσας 385.b.a
Καταγλωττίζειν 390.a.d
Καταγλώττισμα 126.a.f
Καταγλωττισμοὶ 773.a.g.774.a.b
Κάταγμα 66.a.f
Καταγνῶναι 291.a.d
Καταδακτυλίζειν 662.a.g
Καταδακτυλικὸς 364.b.a
Καταδαρθεῖν 55.a.g.125.a.g
κατὰ θεῖον 296.a.a
Καταιβάται 329.a.g
Καταιβάτης 627.a.c
Κατακλιτεὶς, ὁ κατακλιθεὶς 167.a.e
Κάτακτοι κότταβοι 716.b.c
Κατακράζειν 348.b.f
Καταλέγειν 422.b.b
Καταλοπᾶς 829.b.a
Καταληπτικὸς 364.b.a
Κατάληψις 143.b.g
Κατάλογοι 364.a.a
Καταλύειν 173.b.f
Καταλοχίσαι 422.a.g
Κατάλυμα 15.b.c
Καταλύω 15.a.g
καταμαλθακοῦ 353.b.g
Καταμισθοφορῆσαι 363.a.f
Καταμύειν 497.b.d
Κατάντη 217.a.d
Καταντλῆ 463.a.f
Καταξαίνειν 387.a.g
κατάπαστος 317.b.e
Κατάπυγος 480.a.a
Καταπύγιον 843.a.g
Κατάρδειν 402.b.c
Καταράξαι 520.a.e
Καταρράκτης 583.b.e
Καταρρέοντες 372.a.d
Καταρρινεῖν 254.b.d
Κατασκελίζειν 496.a.b
Κατάσκιοι λόφοι 417.b.d
Κατάσκοπος 799.a.f.& b.f
Κατασπᾶν 331.b.a
κατὰ σπουδὰς 364.a.a
Καταστείλων 781.a.a
Καταστωμύλλομαι 791.b.d
Κατατίθεσθαι 714.b.c
Κατωφαγᾶς 625.a.c
Καταφαγεῖν 624.b.g.625.a.c
Καταστρέψεις 794.b.f
Καταφρύγειν 149.b.e
Καταχεῖν 351.a.d
Καταχλιδῶν 470.a.c.743.b.c
Κατάχυσμα 566.b.f
Καταχριμψαμένον 685.b.a
Καταχυσμῶν 748.b.f
Καταχύσματα 78.b.g
Καταχυτρίσαι 449.a.c
Καταχώσαι 386.a.f
Καταψῶν 627.b.c
Κατέαγε 426.a.f
Κατεαγὼς 57.a.f
Κατέαξαν 32.a.a
Κατεγλωττισμένα 307.b.f
κατηγχίνοι 427.a.f
κατειλυσπωμένην 884.a.c
κατέκνισας 499.b.e
κατεμελίτωσεν 551.b.b
κατένασθε 477.b.g
κατένευσεν 376.a.f
κατενόπλιος 165.a.f
κἄτερα. cetera. 615.b.f
κατερείξαι 476.a.e
κατερρῆχθαι 267.a.f
κατήθιον 669.a.c
κατῆλιψ 239.a.d
κατέτιλας 591.b.f
κατήρυγον 515.b.f
κατήκιον 488.b.g
κατοξεῖα 461.b.g
κατόπιν 326.a.c
κάτοπτρον ἀφεσταλκέναι 169.b.f
καττύματα 71.a.e.305.b.d.514.a.a
κατωκάρα 634.a.g
κατωνάκη 746.a,b.907,a.b
κατωφαγᾶς 555.a.a
καυνάκη 512.a.d & b.f
καυνάκης 512.a.d
καυνιάσαι 704.b.a.& b.d
καῦνοι 704.b.a.& b.d
καύστριος 374.a.a
καχλάζειν 600.a.a
καχυποτοπεῖσθαι 257.a.e
κάχρυς 99.a.f
καχρύων 525.a.c
κάρδαμα 136.b.f.460.b.f.461.a.b.800.a.g.
καρδαμίζειν 800.a.g.801.a
καρδιανοὶ 609.b.d
καρδόπη 166.b.f
καρδοπεῖον 515.b.b,
καρικεύματα 307.a.e
καρὶς 555.b.a
καρία 297.b.f
καρικὰ αὐλήματα 273.a.e
καρινάδες 445.a.f
καρκαίρω 370.a.c
καρκίνιον 537.b.c
καρκίνοι 688.a.e
καρκίνος 194.b.g.324.b.f.370.a.c.537.b.c.682.b.e
καρκίνου παῖδες 194.b.g
κάρπιμοι 306.a.c
καρλεγγύνα 297.b.f
καρύκη 307.a.e
καρυκκοποιεῖν 307.a.e
καρυστῖνες 902.a.a
καρυστίων 449.a.d
καρύων παιδιὰ 103.a.d
κάρφη 572.a.a
κάρφος 867.a.a
καρχαρόδοντα 348.b.f
καρχηδὼν 297.b.f.360.a.f
κασαβάς 757.a.f
κασαλβάδες 308.a.a
κασαλβάζειν 308.a.a
κασαλβάζουσα 514.a.g
κασάλβια 359.b.d
κασαυρεῖα 359.b.d
κασάξα 500.a.e
κασσαίρειν 296.b.a
κασαβᾶσθαι 891.a.e

κα-

κεκίνη, κελάνυεις 556.a,b
κεβεσίνες 567.a.g
καὶ ἐκεῖσες 793.a,b,& b.a
κεκιαντες 707.a.f
κεκευὴ 714.a.c
κεκεῖα 576.b,e
κεκάπνικα 690.b.e
Κεκασμένον 329.a.b
Κεκλαμμένος 434.b.g
κεκραξιδάμας 472.b.d
Κεκράχθι 804.b.a
κικεσότις 611.a.g
κεκροπίδαι 79.a,c
κεκροπίδης 349.b.f
κέκροψ 79.a.c.459.b.e
κεκρύφαλος 308.b.a.774.a.b.& b.c
κεκτημένος 1.b,c
κελβύτυεις 556.a.b
κελεὸς 373.b.a
κελευσταὶ 601.b.a
κελευστὴς 397.a,c
κέλης 123.a.c.464.b.f.775.a,g
κέλητες ἵπποι 601.a,d
κελητίζειν 464,b.f.775.a.g.776 b.b
κελήτων 839.a,e
κέλλειν 816,a.e
κέλυφος 467.a.d
κέμφοι 702.b.f
κενέβρειον 566.b.g
κενταυρικῶς 212,a.c
κέντρα 577.b.a
κεντροτύπος 153.b.d
κέντρων 153.b.c
κέπφος 91.a.d.702.b.e.& 703.a.b
κεραμευτικαὶ πληγαὶ 264.b.b
κεραμευτικὸς 217.a.d.560.b.c
κεραμευτικοὶ 334.b.e
κεραμευτικὸν 264.b.a
κεραμεύειν 731.a.g
κεραμεῦς 264.b.a
κεραβῦσε 62.b.a
κεραυνοὶ 329.a.g
κεραυνὸς Διὸς βέλος 618.a,d
κεραυνὸς 14.a.e.149 b.e
κεραυνῶν εἴδη 14.a.e
κερασβολεῖν 362.b.f
κερβέριοι 220.a.g
κερδ.. τὸ κερδαίνειν 350.a.f
κέρκος 343.a.d.7..1.b.e.779 b.g 780.b.a
κερκουραία μάστιξ 608.b.f
κέρκυρος 633.b.c
Cer.s 54.a,c
κέρματα 41.a.d
κερματίζειν 41.a.d
κεροβάτης 223.a.b
κηρυτικὸν 362.b.f
κήρυχα 556.b,a
κηρυκεὶς 570.a.a
κεστρίαι 145.b.g
κεστρεὺς 145,b.g
κεστρῖνος 488.a.b
κεστρεῖνοι βοῦς 694.a.a
κεφάλαιον 252.b.g
κεφάλαιον ῥαφανίδος 179.a.c
κεφαλὴ τοιάδε 781.a.b
κεφαλῆς 564.a.f
κέφαλος 488.a.b.731.a.f.& a.g
κεχάρυκα 485.b.f
κεχλιῶν 370.b.f.485.d.g
κεχῆνα 372.b.a
κεχλιωνέναι 549.b.a
κηδεστὴς 769.a.f
κῆδος 769.a.g
κηθάρια 478.a.e.479.a.a
κηθάριον 478.a.e
κηθὶς 478.a.e
κάθιον 478.a.f
κηκίδες 179.a.f
κημὸς 353.a.c.437.a.f.452.b.c.823.b.g.824.a.e.
κημοῦσθαι 353.b.f
κῆπος 579.a.e
κήπορος 343.a.a
κρεία 746.a.g
κηροχυτεῖν 768.b.f
κηρύττειν 898.a.a
κηρύλος 552.b.f
Κηρύλος, ἢ Κείρυλος 555.a.g
Κῆτος 824.a.a
Κήυξος 55..f
Κηφεὺς 822.a.c.825.a.g
Κηφισοῖς 511.a.e
Κηφισόδημος 405.a.c
Κηφισοδότῳ 257.a.a.277.b.g
Κιβδηλία 548.b.g
Κιβωτοὶ δύο Σιμωνίδου 673.b.g
κιβωτὸς 356.a.g
κιγκλὶς 327.a.c.438 b.f
Κιθαρῳδότατος 522 b.f
κιθαρίζειν ἐν τῷ πότῳ 199.a.f
Κιθαρίζειν οὐκ ἐπίσταται 499.a.e
κίθαρις 77..a.b
κιθαρίζοντες 821.b.c
Κικιννατος, ἢ κικιννώδης 131.a.c
Κικίννοι 907.a.e
Κικκαβαῦ 553.a.b
Κικκαβαῦ 553.a.b
Κικκαβάδες 553.a.b
Κιλλίβαντες 424.a.f
Κιλλικῶν 647.a.c
Κιμβερικὰ 838.a.d.
Κιμβερικὸν 839.b.b
Κίμβιξ 674.a.c
Κίμμωδις 553.a.b
Κιμωλία 246.a.b
Κινάβρα, ἢ Κιννάβαρα 33.a.c
Κιναβρῶντες 33.a.c
κίναδος 253.b.a.561.b.e
κιναχύρα 746.a.f
Cincias 890.b.g
Κινησίας 218.a.e.279.a.f.605.a.g
Κινύμβροι 185.b.e
Κινύρεσθαι 289.a,a
Κίρκη 34..a,f
Κίστη 356.a,g.672.a.c
Κίσσις 423,a,f,424,b,g,909,a,a
Κισσὸς 821,a,a
Κισσοφόρος 820,b,g
Κίττα 453,b,f,454,a,b,658,a,a
Κιττᾶν 658.a,a
κιττῶ 453.a.g
Κιττῶντες 658.a.a
Κίχλαι 661.b.b.713.a.c
Κιχλίζειν 179.a.f
Κιῶθος 162.a.c
Κλάδος 552.a.c
Κλάειν 126.b.g
Κλαίειν 460.a.c
Κλαστάζειν 296.b.g
Κλαστήρειον 296.b.g
Κλαύματα 639.a.f
Κλαυσίμαχος 719.b.f
Κλεαινέτος 322.b.g
Κλεανδρίδης 174.a.e
Κλεοβίνης 246.a.b
Κλεονημίδης 249.a.f
Κλείζειν 585.a.d
Κλεισθένης 147.b.b.232.a.f.376.b.f.516.a.a
Κλειταγόρας 520.b.b.779.a.g.911.a.c
Κλεῖτος 146.b.e
Κλειτοφῶν 257.b.f
Κλειτὼ μήτηρ Εὐριπίδου 394.a.a
Κλεόμαχος 725.a.c
Κλεομβρότης 145.a.b.853.a.g
Κλεοκρίτης 583.a.c
Κλεοφῶν 282.a.e.283.a.b.244.a.c.809.a.f
Κλέων Ἀθηναῖος 650.a.a
Κλεπτομένων 4.b.f
Κλέπτης 4.b.f
Κλέων [illegible] 627.a.g
Κλέων & Βρασίδας 641.
a.e
κλεώνυμος 147.a.b.166.b.f.345.b.f.364.a.a.375.a.b.412.a.c.435.b.a.& a.f.472.a.a.489.a.f.555.a.a.609.a.d.652.b.d.
Κληρούχος 829.a.e
κλήζω 505.a.d
Κληματὶς 815.b.f
Κληθρολύτην 855.b.b
Κλῆρος 471.a.c
Κλῆροι Ἑρμοῦ 647.a.d
Κληρονόμος 471.a.c
κληρύχου 134.b.g
κληρωτεία 745.a.g
Κληρωτὶς 485.a.e
κλῆσις 174.b.f.19..b.e
Κλητὴρ 531.b.b.607.b.g
Κλητῆρες 442.a.f
Κλῖναι ἀρχαῖαι 320.a.a
Κλινὶς 781.a.f.&b.f
κλοιὸς 50.a.d
Κλυζεῖν 538.a.f
Κλωβὸς 494.b.g
Κλωπίδαι 292.a.g
Κναίειν 565.b.f.639.a.g
Κναφεύειν 17.b.g
Κναφεὺς 17.b.g
Κνεφαῖα 856.b.e
κνεφαῖος 275.a.g.438.b.f
κνέφας 275.a.g
κνίδαι 312.a.g
κνίδη 493.b.f
κνιδυργεῖς 633.b.c
κνῖπος 570.b.a
κνίσμα 725.a.g
κνισμὸς 96.a.e.
κνῖσα 599.b.b
κνῆστις 639.b.f
κνῦ 739.a.a
κνύειν 793.a.a
κνυθὸν 793.a.a
κνύθος 793.a.a
κνυζηθμὸς 500.a.e
κνύζημα 500.a.e
κνύω 793.a.d
κνώδαλον 431.b.g.432.a.a
Κοάλεμος 326.b.f
κοάλεμος 298.a.g
κόβαλα 302.a.g.312.a.e
κοβαλεία 312.a.e
κοῖ 407.b.c
Κοίκας 813.a.d
Κοικύλλειν 813.a.d.& b.d
κοιλία 190.b.f
κοινὸς 496.a.e
κοίρανος 394.a.f
κοιρανεῖν 394.a.f
κοισύρα καὶ κοισυροῦσθαι 125.b.g.400.a.c.653.a.f.& b.g.

Κοσυραῖος 653.b.a
Κοισυροπώλις 126.a.d
κόκκυ 565.a.g
Κοκκύζειν 276.b.g. Κόκκυξ. ibid.
Κοκκύζειν 564.b.g.825.b.g 489.a.d
Κόκκυξ & κόκκυγες 399.b.f.565.a.g
Κολᾷ 315.b.b
Κολαζόμεθα 458.a.a
Κολαβρὶς 582.b.d
Κόλαβρος 582.b.d
Κολακώνυμος 472.a.d
Κολετρᾶν 158.b.f
Κολίανδρον 328.b.f
κολιὰς 126.a.g
Κόλιξ 239.b.d.413.b.f
Κόλλα 712.b.g.768.b.c
Κόλλαβοι 236.a.g.712.a.f
Κολλᾷν 712.b.g
Κολλάειον 494.b.g
Κολλικοφάγοι 413.b.f
κολλομελῶν 768.b.c
κολλύβος 713.a.g
κολλύρα 633.a.a.712.a.f
Κολλοψ, κόλλοπες 469.b.g
κόλλοψ 712.b.g
Κολόκυμα 329.a.c
Κόλον 158.b.f
Κόλλοπες 712.b.g
κολοσυρτὸν 56.a.g
κολοσυρτὸς 56.a.c.478.a.b
κολύμβοι 446.b.d
Κόλυμβος ὁ θύννος 419.a.f
κολυμβὶς 556.b.a
Κομᾶν 18.a.c 60 b.e.323.b.a.461.b.f.525.b.f.584.a.g
Κόμαροι 570.b.g
Κομαροφάγα 551.b.b
Κόμης 462.a.a
Κομητεμμανίας 461.b.f.462.a.a
Κομμοῦν 765.b.c
Κομμωτὴς 831.b.f
Κόμμα 87.a.a
Κομμάτιον 51.a.d.156.a.b.317.b.e.502.a.d
Κομμώτρια 746.a.g
Κομπασμὸς 595.a.f
Κομπολακεῖν 257.a.c
Κομπολακύθης 399.a.f
κομποφακελορρήμων 252.b.a
Κομψεία 550.a.d
Κομψοὶ 289.a.f
Κομψὸν 550.a.c
Κόμψος 165.a.f
Κονία 866.b.g
Κονδυλίζειν 639.b.b
Κόνδυλος 537.b.a.639.b.b
Κονδύλω 445.a.f.& b.f
κονίσεως 749.a.g
κονίλας 759.b.d
κονίσαλος 897.a.g
κοννᾶς 320.a.b
κόννος 478.b.e.479.a.c
κόντυλος 639.b.b
Κόνων 18.b.f
κονιᾶν 575.b.g
Κόππα 123.b.e
Κοππατίας 192.b.c
Κοππαλίας 123.b.d
Κοπραγωγῶ 908.b.a
Κοπραῖος 733.a.g
Κοπρεὼν 624.a.f
Κοπρολόγοι 625.a.a
Κοπρολόγος 343.a.a
Κοπρῶν 793.a.b
Κόπτειν 131.a.a
Κόπτεσθαι 861.a.f
Κόρα 534.a.a
ἐς κόρακας 658.a.e
Κόρακες 604.a.g
Κορακιὰς 669.a.g
Κορακῖνος 349.a.g
Κοράκιον 669.a.f
Κοράμβλη 320.a.f
Κόρδαξ 158.a.d
Κορδύλαι 661.b.c
Κορδύλη 122.b.f
Κορεῖν 125.b.f.628.b.a.793.a.c
Κόριον 57.a.b
Κόρημα 627.b.f
Κορήματα 793.a.c
Κορησοφόροι 302.b.f
κορίαννον 328.b.f
κορίνθιοι 167.a.g.801.a.f
Κόρινθος 16.b.c
Κόριννα 406.a.c
Κόρκορος 445.b.g
Κορκορυγαὶ 698.a.d
Κορκορυγῶν 149.a.g
κορος ἡ κόραι 628.b.b
Κόροιβος 258.b.e
κορυβαντιᾶν 432.b.d
κορυβάντες 641.a.c
κορυβαντίζειν 418.b.c
κορυδὸς 556.a.a.563.b.g.602.a.a
κόρυμβος 179.b.e
κορύβαντες 872.a.c
κορυφαῖος 93.a.f
κορυφάστιον 134.a.e
Κορώνεια 669.b.a
κορωνέως 669.a.f
Κορώνης πολυχρονιότης 570.b.f
κορωνὶς 27.a
κόσσα 370.b.a
Κοσκύλματα 291.a.c
κότινος 93.a.e.570.b.g
κότινος ἡ κότος 62.a.e
κοτίνοις, κοτινοτράγων 552.a.c
κοτινεῦσι 62.a.e
κόττος 292.a.f
κοτταβίζειν 644.b.f
κότταβοι 716.b.b.& d.184.b.g
κόττυβος 396.a.f
κοττάβους 644.b.f.645.a.c
κοτύλη 76.b.g.785.a.f
κοτυληδὼν 537.a.d
κοτωκίδαι 801.a.c
κουρὰ 812.a.d
Κουρᾶς δύο εἴδη 579.a.e
κουρεῖα 38.a.d
κουρεῖον 249.b.f
Κουρεῶτις 378.a.c.609.a.f.470.b.d
κουρίδιον λέχος 687.b.a
κοῦφα 819.b.f
κοῦφοι 702.b.f
κοχώνη 312.b.f
κόψιχοι 593.b.a
Κραδιᾶν καὶ κραδαίνειν 417.b.e
Κράδαι 669.a.e
Κραδαίνειν 417.b.d
κράδη 544.a.d.635.b.d
κραδία 669.a.d
κραδοφάγος 669.a.d
κραιπάλη 33.b.b.385.b.a
κραιπαλόκωμος 222.b.b
κραίρα 779.g
Κράμβη 310.a.f
κραμβότατος 320.a.f
κραναὰ 547.a.g
κραναὰ πόλις 374.a.f
κραναοὶ 547.a.g
κρανάαν 867.a.e
κραναὸς 374.a.f
Κρᾶσις οἴνου ἀρίστη 356.a.a
κρατάνιδα 462.a.d
κρατεῖν 2.a.a
κρατὴρ 416.a.e
Κράτος 320.a.e
κρατῖνος 310.a.g.412.a.c.674.b.b.675.a.a
Κριάγχα 334.b.e
Κρεμαστὴ 135.b.g
Κρὲξ 595.b.g
Κρημνοὶ 326.b.c
Κρημνοποιὸς 199.b.g
Κρεῶναι 216.a.g
Κρησίων 753.a.g
Κρῆτες 275.b.f
Κρητικὰ ῥύθμα 305.a.g
Κρητικὸν 805.b.g
Κρητικὸς 165.a.g
Κριβανῖται 424.a.f
Κριβανίτης ἄρτος 374.b.e
Κρίβανον 374.b.e
Κρίβανος 78.a.b
Κριθὴ 611.b.f
Κριθὸν 855.a.g.& 856.b.a
Κριθὴ 810.b.b.696.a.e
κριθοτραγεῖν 551.b.f
Κρίμνον 178.a.g
κριμνώδης 178.a.g
Κρισσαία 664.b.f
Κριὸς 572.a.a
Κριὸς χρυσόμαλλος 138.a.f
Κριόθεν 572.a.a
Κρόκη 513.b.a.806.b.a
Κροκωτὰ 838.a.c
Κροκωτὸν 212.a.f
Κροκώτιον 734.a.a
Κροκοτοφορεῖν 851.a.a
Κροκωτῶ 774.a.a
Κρομμύων ἐσφαιρῶσθαι 243.a.f
Κρόνια 149.b.f
Κρόνιππος 184.b.f
Κρόνοι 535.b.f
Κρόνος 63.b.f.376.b.f.535.b.f
κρόταλος 138.b.f. κρόταλον 139.a.a.153.b.a.
Κρότων 665.a.a
κροτώνη 669.a.c
κροτωνιάται 351.b.c
κρούειν 573.a.c
Κρουστικὸς 364.b.a
Κρουνὸς & κρουνοχυτρολήραιον 293.a.f
Κρούσεις 143.b.e
Κρυφῆ 587.a.c
κρύος 170.b.d
κρώβυλος 179.a.g.528.b.f
κρώζειν 40.b.e
κρώξαις 868.b.g
κρωπίδαι 292.a.g
Κτησιφῶν 419.a.e
Κτησίας 411.b.g
Κτυπητὴς 479.b.e
κύαθον 865.a.g
κύαμοι 331.b.g
κυάμους 870.a.d
κυαμοτρώξ 290.a.f
κυανέμβολοι 274.a.f.321.a.g
κυανοῦν 321.a.g
κύβδα 308.b.f
κύβιλα ἔφη 583.a.b
κυβέλη 583.a.c
κυβερνήτης 812.b.c
κυβιώσιον εἶδος 277.b.f
κυδαιλεανὸς 494.a.g
κυδᾶς 703.a.f
κυδοιμὸς 639.b.a
κυζικηνικὸν 711.a.f
κυκᾷν 790.b.a
κυκεῶν 308.b.f
κύκλεια 585.b.a
κυκλιοδιδάσκαλος 606.b.e
κύκλιοι χοροὶ 606.b.e

Κυκλοφόρος 295.a.g.390.b.b
Κύκλος 295.a.g
Κύκλωψ 32.a.f
Κύκνοι 257.a.f
Κυκῶμαι 710.a.c
Κύλα & κυλάδες 815.b.d
Κυλινδεῖν 807.a.d
Κυλίνδετε 357.b.c
Κυλίνδεται 463.a.g
Κύλιξ φιλοτησία 849.a.c
Κυλικεῖον 394.a.a
Κυλίσκιον ib.
Κυλίσκοι 492.a.a
Κυλίχνιον 343.a.d
Κυλλήνη 350.b.f
Κυλλὸς 605.b.f
Κυλλοὶ 351.a.c
Κυλοιδιᾶν 813.b.d.867.a.a
Κύλων 314.b.e
Κύμινδις 553.b.b.597.b.d
Κυμινοπρίστης 528.a.g
Κυνῶν ὀμνύοντες 436.b.d
Κυνῶν ὀμνύειν ἔθος 566.a.e
Κυνεῖ 460.b.f.461.a.a
Κυνίδα 793.b.b
Κυνεία 598.b.g
Κύνειος 445.a.c.& b.f
Κυνεῖον 303.a.g
Κυνὶ 139.b.g 598.a.g
Κυνιδίῳ 885.b.a
Κυνὸς 504.b.d
Κυνίαι 445.b.f
Κυνεῖν 427.a.g
Κυνοῦ, κυνίας 595.a.g
Κυνία 334.a.e.504.b.d
Κυνία 680.a.f
Κυνοκέφαλος 312.a.c
Κυναλώπηξ 241.a.f
Κυνοκοπεῖν 303.a.g
Κύπειρος 223.a.g
Κύπελλος 343.a.a
Κυπελλὶς 419.a.a
Κύπρος 343.a.a
Κυπτάζειν 155.a.e.677.b.c
Κυρβασία 563.b.f
Κυρηβασία 322.b.f
Κύρβεις 152.b.g
Κυρβαῖς 604.b.f
Κυράθια 301.a.c.499.b.f
Κυρίως 16.a.f.275.a.a.777.a.& b.
Κυρία ἐκκλησία 371.b.g
Κυρία ἡμέρα 372.a.a
Κυρίαι ἐκκλησίαι 371.a.g
Κύριος 654.b.e
Κύριος ἀντὶ Κῦρος 346.b.a
Κύριος παῖδος 500.b.g
Κύριος ἀμφορεὺς 500.a.f
Κυρκανᾶν 789.b.d.813.a.d
Κύρμα 561.b.e
Κῦρος 230.a.c.346.b.a
Κυρώσεως 786.a.b
Κυσὼ 895.b.a
Κύαθος 409.a.f.705.a.f.907.b.a
Κύστις 150.b.f
Κυτίδες 672.a.c
Κύτταροι 511.a.d.637.a.b
Κύτταρος 794.b.f
Κυφὸν 724.b.e
Κυφὸς 28.b.e
Κύφων 50.a.d.64.b.f
Κυφωνισμὸς 50.a.d
Κύψελα 669.b.a
Κυψέλη 669.b.b.& e
Κύων 303.a.g.704.d.d
Κωβῖτις 327.a.g
Κώδιον 310.a.g
Κώδων 704.a.d.716.b.b
Κωδωνοφαλαροπῶλαι 257.a.f
Κωδωνοφορεῖται 596.a.d
Κωδωνοφορῶν 581.a.b
Κωδωνίζω 214.b.f.246.a.b
Κώθων 705.a.f
Κώθωνες 324.a.c
Κωθωνίσαι 324.a.f.705.a.f
Κωκύειν 911.a.c
Κῶλα 107.b.f
Κωλακρέτης 480.b.g.481.a.612.a.b
Κωλιὰς 126.a.g & b.c
Κῶλον 199.b.a.276.a.a
Κωλυφ 372.b.d
Κωλωνὸς 589.b.c
Κωμάζειν 772.a.b
Κωμάζω 708.b.f
Κωμαρχίδες 708.b.f
Κώμαρχος 708.a.g
Κωμαστὰς 162.b.d
Κώμη 708.a.f
Κωμήτης 708.a.g
Κωνίας 445.a.e.& b.e
Κωμικοὶ ποιηταὶ 142.a.a
Κωμικὰ 158.a.d
Κωμικοῖς ἔθος 299.b.e
Κῶμος 100.b.f.162.b.d.708.b.f.772.a.a.821.a.c
Κωμῳδίας σκώμματα 127.a.e
Κωνεῖον 472.b.f
Κώνιον 216.b.g
Κώνωπες 56.b.f
κωπαὶς 414.a.a.698.a.f
κωπίαι 397.a.c
κώπη 382.b.f
κώρυκος 909.a.e
κωφὸς 404.a.b

Λ.

Λα particula 694.a.d
Λαβαὶ 718.a.c
Λάβδα 751.b.f
Λαβδακίζειν 527.b.b
Λάβης 490.a.d
Λάβραξ 308.a.f
Λαγὼς 343.a.d
Λάγαρα 478.a.f
Λαγαρίζειν 478.a.f
Λαγαρίζεσθαι 478.a.g
Λαγαριζόμενον 478.a.f
Λαγαρώδεις 384.b.b
Λαγῶα 482.a.c
Λαιθαργοὶ κύνες 351.a.f
Λαικάζειν 297.a.f.768.b.g.769.b.a
Λαικασταὶ 374.a.f
Λαικαστὴς 768.b.g
Λαικάστρια 297.a.f.374.a.f.768.b.g
Λαῖμα, λαῖμος 613.a.c
Λαιμαργεῖν 759.b.d
Λαιμότμητα 824.a.g
Λαῒς 16.a.f.19.b.f.20.a.34.a.e
Λαισποδίας 614.a.a
Λακεδαιμόνιοι 374.b.d.386.b.f
Λακεῖν 392.b.a
Λακίδες 392.b.f
Λακὶς 151.b.a
Λάκκοι 728.b.g
Λακκοκαταπύγων 402.b.f
Λακρατίδης 382.b.c
Λακτίσαι 887.a.e
Λάκωνες 461.b.f
Λάκωνες αἰσχροκερδεῖς 608.b.f
Λακωνικαὶ 726.a.g
Λακωνικὴ ἐπιστολὴ 601.a.c
Λακωνομανεῖν 601.a.d
Λακωνικὰ 791.a.a
Λακωνίζειν 461.b.f.462.a.d
Λακωνικαὶ 513.b.g.774.a.g
Λάμαχος 261.a.g.385.a.b.644.a.a.812.a.d.& b.d
Λάμια 329.b.d.504.b.g.68 .b.g
Λάμιος 726.a.g
Λάμος 680.b.f
Λαμπάδας χαίρειν ἔθος 529.b.d
Λαμπαδηδρομίαι 217.a.d
Λαμπάδιον 426.a.e
Λαμπάδος ἀγὼν 263.b.e
Λαμπαδουχεῖν 263.b.e
Λαμπάδων ἀγὼν 516.b.g
Λαμπροκλέους ᾆσμα 178.b.f
Λάμπων 144.b.c.566.a.e.589.a.a
Λάμπρου μέλος 418.a.e
Λαμὸς 292.a.d
Λάπτω 126.a.g
Λαρινὸν 563.a.f
Λαρινὸς 693.b.f
Λαρινῶν 563.a.f
Λάρισσα 388.a.g
Λάρος 91.a.d.161.b.c.345.b.f.568.b.g
Λάροι 604.a.g
Λάρυγξ 363.b.g
Λάσανα 690.b.g
Λάσιον 421.b.b
Λᾶσος 531.b.f
Λάταξ 396.a.f
Λάταγες 644.b.f
Λαῦραι 630.b.f
Λαφυγμὸς 126.a.f
Λαφύκται 692.b.f
Λαφύσσω 126.a.g
Λαχανοπωλητρία μήτηρ Εὐριπίδου 787.a.b
Λάχης 490.a.d.& 849.b.a
Λαχήτης 446.a.a
Λαχὼν 590.a.g
Λέαινα 16.a.f
Λεαινοειδὴς 739.a.g
Λέαρχος 532.a.b
Λειμὼν 228.b.f
Λειριόεντα 62.b.g
Λείριον 62.a.g
Λειτουργία 343.b.g.880.a.a
Λειψόδειπνον 879.b.g.& 88 b.d
Λεκάναι 596.a.a
Λεκάνη 596.a.a
Λεκάνια καὶ λεκανίδες 423.b.f
Λεκάνιον 423.b.f
Λέμβος 45.b.f.759.b.d
Λελάμπρυνται 65.a.e
Λεοντὴ 212.a.g
Λεοντῖνος 531.b.g
Λέπαδνα 334.a.f
Λεπὰς 104.b.e.437.b.g.692.b.f
Λεπαστὴ 692.a.f
Λέπτον 406.a.d
Λεπίδες 488.a.b
Λέπρεος Λεπρεάτης 548.a.f
Λέπριον 406.a.e
Λεπτοὶ 406.a.e
Λεπτὴ 169.a.e
Λεπτολογεῖν 144.b.a
Λεπτολογιστὰ 556.b.f
Λεπτολόγος 169.a.e
Λεπτὸς 449.a.d
Λεσβιάζειν 273.b.e
Λεσβιεῖν 527.a.c
Λέσβιοι 273.b.c.527.a.c
Λεύκη 181.b.c.814.b.b
Λευκοθέα 532.a.c
Λευκόλοφος 282.b.d
Λευκόπρωκτος 548.b.f
Λευκοτέρα 593.b.f
Λευχειμονεῖν 420.a.g
Λεωγόρας 129.b.c.522.a.a
Λεωνίδας 291.b.d.911.b.d

Λεωνίδου ἀπόφθεγμα 579.a.c
Λεωτροφίδης 606.b.f
Λήδα 22.a.c
Ληδάριον 575.a.e
Λήδιον 357.a.f
Ληκυθίζειν 268.a.f.399.a.g
Ληκύθιον 305.b.g.399.a.g
Λήκυθοι 82.a.g
Λήκυθος 422.a.a.757.a.b.774.a.f
Λήκυθος καὶ ληκύθιον 268.a.f
Λῆμα 235.a.e.& b.c.791.a.c
Λημματιᾶν 235.a.c
Λήμη 61.a.e.144.a.f
Λημνίαι 710.b.a
Λῆναι 321.a.b.390.a.d.395.a.g.580.b.f
Ληναΐτης 321.a.b
Λῆρος 4.b.c.62.a.g
Λῆρον ληρεῖν 54.a.f
Λησταί 608.b.a
Λίβανος λιβανωτός 73.b.f
Λιβάς 609.a.a
Λίβυες 545.a.c.570.b.g
Λιβύη πολύκερως 545.a.c
Λιβυκόν 545.a.c
Λιγύς 599.a.g.782.a.f
Λιγὺ 407.b.c
Λιγύμοχθος 605.b.g
Λιγύμυθος 605.b.g
Λιγύφθογγος 605.b.g
Λίθον ἕψειν 440.a.b
Λίθος 404.a.c
Λίκηξ 420.b.g
Λικύμνια 599.b.g
Λίμναι 222.a.c
Λίμνη 604.a.f
Λιμὸς μήλιος 549.b.f
Λιμώττειν 657.a.a
Λινοπῶλαι 712.a.a
Λιπαρά 142.a.f
Λιπαράμπυξ 403.b.c
Λιπαρεῖν 393.b.g
Λίσπαι 251.a.c
Λίσποι 251.a.c
Λισπόπυγες 363.b.g
Λισπόπυγοι 363.b.g
Λιταργίζειν 663.a.a
Λιταργισμοί 194.b.d
Λίτρα 194.b.d
Λιτοῦργοι 663.a.d
Λίχνοι 191.a.f
Λογίδιον 435.b.e
Λόγοι χλωροί 381.a.c
Λοιδορεῖν καὶ λοιδορεῖσθαι 372.b.d
Λοιδορῆσαι 915.a.e
Λοιδοροῦμαι 49.a.c
Λοξίας 2.a.f
Λοπάς 82.a.g.437.b.g
Λοπίδες 488.a.b
Λορδὸν 724.b.e
Λουτρὸν 364.b.f
Λοφᾶν 714.a.c.& f
Λοφνία 714.a.f
Λοφεῖον 169.b.f.423.b.f
Λόφος 422.a.g.714.a.f
Λόφουρος 714.b.c
Λοχαγός 422.a.f
Λοχευθῆναι 699.a.b
Λοχμαία 576.a.e
Λόχμη 550.b.c
Λοχμώδη 887.a.e
Λόχος 422.a.f.569.b.g
Λυγίζειν 536.a.f
Λυγίσας 535.b.g
Λυγισμοί 248.b.f
Λύγες 536.a.a
Λύζειν 404.b.c
Λυκάβαντος 262.a.f
Λύκειον 646.a.e
Λύκειος Ἀπόλλων 559.a.g
Λύκιος 210.b.f
Λύκοι 498.b.f
Λυκοκτονεῖν 559.a.g
Λυκοκτόνος Ἀπόλλων 559.a.g
Λυκόποδες 879.a.g
Λύκον φοβεῖσθαι 559.a.g
Λύκος παιδίσκος 518.b.e
Λύκος ὀρεγόμενος 693.b.g
Λύκου κρέας 457.a.a
Λύκου ἱερόν 457.a.a
Λυκουργία 774.b.c
Λυκοῦργος 518.b.e.601.b.f
Λύκῳ κεχηνότι 877.a.a
Λυκῖνος 853.a.f
Λύμη 252.a.g
Λύραν λαβεῖν 198.a.g
Λυρικοὶ ποιηταί 144.a.d
Λύριον 273.b.d
Λυσίμαχος 528.a.a
Λυσανίας 189.b.d
Λυσιτελῆς 334.a.e
Λυσιστράτης 565.b.g.745.b.c
Λύσσα 803.b.d
Λυσσητήρ 908.a.c
Λυσίστρατος 358.b.d.412.b.d.487.b.f.905.a.a
Λυχνοφοροῦντες 898.b.b
Λυχνοῦχος 416.a.e
Λυχνάμματα 426.a.e
Λυχνεύς 23.a.f
Λώπη καὶ λώπιον 17.b.f
Λωπίζειν 17.b.f
Λωποδύται 810.a.f
Λωποδυτεῖν 811.a.b
Λωποδύτης 17.b.f
Λῶπος 810.a.f.811.a.b

M

Μᾶ 38.b.d
Μαγδαλιά 312.b.a
Μαγδαλία 35.a.e
Μάγδαλιν 35.a.e.440.a.g
Μάγνες 319.a.a
Μαδιστήριον 357.a.e
Μαδᾶν 28.b.e
Μᾶζα 22.a.a.57.a.c.624.a.c.&b.c.663.a.f.745.b.a
Μαζίσκη 355.a.a
Μαθητιῶ 133.b.g
Μαιεύομαι 881.b.d
Μαιώτης λίμνη 140.b.b
Μακαρία 354.a.f
Μακαρῖται ibid.
Μακαρίτης 59.a.a
Μακάρων εὐωχία 215.a.e
Μάκελλος 295.b.e
Μακκοᾶν 310.a.g
Μακκώ 292.a.d.310.a.g
Μακός 414.b.f
Μακρά 13.a.a
Μακρὰ τείχη 338.b.a
Μακρὰ χαίρειν, καὶ οἰμώζειν 313.a.g
Μάκελος 135.a.e
Μακελεὺς ib.
Μακρὸν 156.a.f
Μάκρος ἀντὶ μῆκος 595.b.f
Μάκτρα 57.b.a.166.b.f
Μάλα 247.b.g
Μαλακίων 755.a.g.637.b.g
Μάλιστα πάντων 47.a.e
Μᾶλλον ἢ μαίνομαι 25.b.g
Μαλλωτὸν 513.a.e
Μαμμάκυθοι 258.b.e
Μαμμάκυθος 258.b.c
Μαμμᾶν 210.b.c
Μαμμία 891.a.f
Μαμμόθρεπτοι 258.b.e
Μανδαλωτὸν 417.a.f.773.b.g.774.a.b
Μάνης 566.a.f.604.b.c.645.a.a.709.a.b.716.b.f
Μανθάνειν 456.b.e
Μανία 628.b.g
Μαντεία 570.b.g
Μάντεις 575.b.e
Μαντικά 603.a.f
Μαραθὼν 334.a.c
Μαραθωνομάχοι 179.b.f
Μαργίτης 584.b.g
Μαριλάδης 400.a.c
Μαρίλη 389.b.a.400.a.d
Μαρψίας 404.b.f
Μάσθλης 153.a.c.312.a.f
Μασταρύζειν 404.b.c
Μάστιξ 608.b.f
Ματιολοιχὸς 153.b.e
Μὰ τὸν 876.a.d
Μὰ τὸν Δία 21.a.d
Μάττειν 338.a.c
Ματτομβύων 749.b.g
Ματτὼν 320.b.e
Μέγατος 537.a.e
Μεγαβάζος 19.b.d
Μεγάβυζος 564.a.g
Μεγαίνετος 257.a.g
Μεγακλῆς 125.b.g.400.a.c.518.b.c
Μεγαρεῖς 396.a.397.a.410.b.d.639.a.b.656.b.c
Μεγαρεῖς λοιποὶ 406.b.c
Μεγαρέων σκώμματα 434.b.e
Μεγαρίζειν 411.a.d
Μεγαρικὴ μηχανὴ 407.a.d
Μεγαρικὴ σκοροδοφόρος 639.a.b
Μεγαρικὸν 434.b.e
Μεγαρόθεν 434.b.f
Μίδας βασιλεὺς 18.a.c.f
Μέδιμνος 164.b.f.483.b.b.669.b.e
Μεθ' ἡμέραν 92.a.g
Μεθίημι 6.b.f
Μεθύειν 143.b.a
Μεθυσοκότταβοι 396.a.f
Μειαγωγεῖν 249.b.f
Μειαγωγὸς 249.b.f
Μειδιῶντες 887.b.e
Μειλίχιος Ζεὺς 150.b.g
Μειράκιον 742.a.a
Μεῖραξ 742.b.a
Μεῖστον 67.b.d
Μελαγχολία 3.a.g
Μέλαθρον 768.a.a
Μελάμπυγος 887.b.e
Μελάμφυλλος 821.b.d
Μέλαν 529.b.d
Μελάνθος 592.a.f
Μελάνθιος 548.a.g.684.a.f.690.a.f
Μελανίππη 769.a.g
Μελανοκάρδιος 234.a.e
Μελανοτειχέων 275.a.b
Μελανοσυρμαῖον 814.b.c
Μέλι παράλιον 731.a.f
Μελίοχος 269.b.f
Μέλιος 124.b.g.824.a.e
Μέλις 582.a.a
Μέλι Ἀττικὸν 639.b.f
Μελικέρτης 532.a.c
Μελισσονόμοι 271.a.g
Μελίτη 235.a.f.589.b.e
Μελιτίδης 258.b.e
Μέλητος 273.b.d
Μελιττοῦταν 875.a.f
Μελιττοῦτα 155.a.e.568.b.g
Μελιττοῦται 568.b.g
Μελλονικιᾶν 571.a.g
Μέλος στάσιμον 272.a.b
Μεμακκοκὼς 292.a.d
Μεμβράς 463.a.g
Μέμηλε 591.b.g
Μεμιλτωμένον 372.a.b

Μεμ-

Μεσοῦ ἐλλομβρίοι 67.b.d
Μέμνων 163.a.e
Μεμυῆσθαι 641.a.c
Μεμυημένοι τιμά 228.b.b
Μενετοὶ θεοὶ 615.a.f
Μὲν οὖν 32.a,c
Μεριμνοφροντισταὶ 131.a.f
Μέρμερα 432.a.d
Μερμερίζειν 432.a.e
Μεσημβρινοὶ 372.b.d
Μέσος 438.b.f
Μεσαβὸν 906.a.f
Μεσομφαλὰ μέλη 448.a,f
Μεταβολεῖς 110.a.g
Μετάβολοι 191.a.f
Μέταλλα Ἀθηναίων 308.b.e
Μετάρχιον 663.b.f.664.a,b
Μεταμαθεῖν 91.b.g
Μετάτροπος 695.a.e
Μέτειμι 171.b.e
Μετέπεμψα 479.b.g
Μετέχω 15.a.c.109.a.g
Μετέωρα 136.a.g
Μετεωροκοπεῖν 630.b.c
Μετεωροφένακες 145.a.d
Μέτοικοι 307.b.f
Μετοίκους 874.a.c
Μέτριος ἀνὴρ 126.a.g
Μετρέεσθαι, μετρεῖσθαι 420.a.f
Μετρεῖν 164.b.e
Μέτρον ἀσύστατον ἐπιτελέσειν 156.b.e
Μέτωπον 589.a.f
Μέτωπον ταγμάτων 558.b.d
Μὴ 643.b.g
Μῆδος 412.b.e
Μήδεια 803.a.b
Μήδεια φαρμακὶς 169.b.c
Μηδικοὶ ἀλεκτρυόνες 580.b.f
Μηδίζειν 878.b.f
Μῆδος 554.a.f
Μήκων 549.a.a
Μήκωνες 689.a.a
Μῆλα 173.a.f.179.b.a
Μῆλα λίθοις βάλλειν 506.b.f
Μηλεοῦς 908.a,c
Μήλοις 173.a.f.549.b.f
Μηλοβολεῖν 180.b.e
Μηλολόνθιον 526.b.f
Μηλολόνθη 170.a.f
Μῆλον 180.b.e
Μῆλοι 549.b.f.908.a.b
Μηλοσφαγοῦσι 848.a.c
Μὴν τεσσαράκοντα ἡμερῶν 412.b.d
Μήνισκοι 504.b.e
Μήρινθος 817.a.f.818.b.a
Μηρυκάζειν 308.b.a
Μηρυκαζόντων κοιλίαι 308.b.a
Μεσαύλειοι 906.a.f
Μήτρα 355.b.g
Μητραλοίας 765.b.b
Μητρίδιον 872.a.a
Μηχανοποιὸς 635.b.d
Μίδας 32.a.b.459.b.f.& a.g
Μίκα 807.b.a
Μίκων 880.a.g
Μίλαξ 181.a.e
Μιλήσιοι 97.a.f
Μιλήσια στρώματα 238.a.b
Μιλησίων πόλεμος 449.a,c
Μίλητος προδοθεῖσα 647.a.c
Μιλτιάδης 362.a.a
Μίλτος 735.a,g
Μίμαρκυς 423.b.g
Μίμας 14.a.b.b
Μίνθη 263.b.b
Μίνθος 35.a.f
Μινθῶσαι 263.b.b
Μίλων Κροτωνιάτης 212.
Μινυὸν 444.a.e
Μινυρίζειν 444.a.c.771.a.c.& b.c
Μινυρωδὸν 750.a.f
Μισητὴ γυνὴ 615.a.f
Μισητία 96.a.f.615.a.f
Μισθοφόροι 321.a.g
Μισθοπορτανιστάτη 671.b.b.672.a
Μιστύλη 67.b.c.e
Μιστυλλᾶν 67.b.d
Μιθραρχίδης 399.b.f
Μίτος 774.b.c
Μίτρα 818.a.g
Μιτυλήνη 339.a.b
Μνησικλείδης 874.a.d
Μνήμονες 163.b.e
Μνησίλοχος 383.a.f
Μόθων 31.a.d.316.b.f.& 329.b.f
Μοῖραι 824.a.g
Μοιχίδιον συκίδιον 666.b.a
Μοιχείας δίκη 18.a.b
Μοιχὸς 412.a,d
Μοιχοτρόπως 788.a.a
Μοιχῶν θανάτου τιμὴ 18.a,b
Μοχλοῖς 868.b.e
Μόλγης 345.b.g
Μολγὸς 345.b.f
Μόλοις 829.b.d
Μόλωνες δύο 212.
Μόλων 213.a.a
Μονότροπος 589.b.f
Μονοκοιτουμένη 874.a.d
Μονῳδῆσαι 826.b.f
Μορμὼ 181.a.a
Μορμολύξιον 788.b.f
Μορμολύκεια 656.a.b.788.b.f.789.a,a
Μορμολύκειον 329.b.d
Μορμύσσεσθαι 656.a.e
Μορμορωπὰ 255.b.g
Μορμὼ 329.b.d.399.a.f.656.a.b.
Μόρσιμος 218.a.e.311.a.c.684.a.f
Μορύξαι 465.b.d
Μόρυχος 414.b.a.465.a.e.513.a.b.824.a.d
Μοσχεύματα 419.b.a
Μόσχος 419.b.a.666.b.a
Μουνυχιῶν 591.a.g
Μουνυχιῶνι μηνὶ δίκαι δικάζονται 607.b.d
Μουσικὴ 21.b.c.297.b.g
Μουσικῆς περὶ τίς πρῶτος ἔγραψε 531.b.g
Μουσόμαντις 554.a.e
Μουσῶδες 905.a.e
Μοχθηρία 12.b.d
Μῦ 779.a.f
μῦ μῦ 229.a.a
μυᾶττε 842.a.f
μυδῶν 28.b.c
μύειν 233.a.f
μῦθοι Αἰσώπειοι 563.b.f
μῦθος 521.a.b
μύθων εἴδη 521.a.a
μύκητες 447.a.f
μυκτῆρες 254.b.b
μυκώνιοι 681.b.f
μύλλον 689.a.b
μυλωθρὸς 640.a.a
μυοθηλευτὰ 307.a.e
μύξα 343.b.d
μύραινα 234.a.e
μυρεψεῖ 635.b.a
μυριάμφορος 660.a.e
μύρμηξ 282.a.e
μύρον 364.a.b
μύρων χρῆσις 757.a.b
μυρρίναι 492.a.e
μυρρίνη 766.b.f.791.b.a
μυρρίνης κλάδος 199.a.g
μυρρίνων 346.a.a
μυρρινοῦς δῆμος 62.b.a
μυρρινῶν 492.a.e.766.b.f
μύρτα 877.b.b
μύρτον 346.a.b.899.a.a
μυρωπίδες 733.a.c.887.b,b
μύσιος 518.a,e
μύστιλλος 148.a.f.551.b.c
μυστιπολεῖν 440.a.a
μυστίδιον 84.a.b
μύσται 247.b.g
μυστήρια 233.a.e.407.b,c.529.a.c
μυστήρια μικρὰ καὶ μεγάλα 98.b.f
μυστήρια Δήμητρος 85.a.e
μυστίλη 338.b,f
μύστιλλος 338.b.f
μυστιλλᾶσθαι 338.b,f
μυστοδόκος 142.b.e
μύστρον 67.b.d
μυττωτὸς 435.b.d
μῦται 779.a.g
μυττωτεύειν 435.a.g.& b.d
μυττωτὸν 314.b.d.379.a.g
μυχὸς 784.a.c.785.a.a
μυχοῖς 371.a.b
μῶλυ 34.a.f
μωμᾷ 5 9.b.b
μῶρα 13.a.g
μῶρος ib.

N

Νάνοι 683.a.a
Νανώ 683.b.c
Ναξιουργὴς 633.b.b
Νάξος 454.b.b
Ναπύ 326.b.d
Ναστὸς 109.a.c.& b.c
Ναύκραροι 125.a,e
Ναυμαχεῖν 462.b.f
Ναυπηγεῖν 54.a.e
Ναῦς μακρὰ 363.b.g
Ναυσικύδης 763.a.g
Ναυσιμάχη 809.a.f
Ναυστολεῖν 827.a.e
Ναυφάντης 360.b.e
Ναυτιᾶν 815.b.g
Ναυφρακτὸν 322.a.f
Νεκρῶν σῶμα 150.b.f
Νεώτερος 125.b.f
Νεώνητος 288.a.f
Νεώριον 415.b.g
Νῆμα 869.a.f
Νεομηνία 226.b.e
Νήτων 129.a.e
Νησιωτικὰ 607.b.g
Νῆττα 508.b.f
Νίγλαρος 397.b.e
Νίκαρχος 414.b.f
Νίκη 569.a.a
Νικόβουλος 325.b.d
Νικόμαχος 282.b.d
Νόμος 577.a.a
Νόμος ἐν ᾠδῇ 248.a.g
Νόθος ἱπποτροφία 137.a.f
Νότος 314.a.b
Νουβυστικὸν 736.b.g
Νουμηνία 188.a.b
Νυκτερὶς 613.b.c
Νυμφίων βίος 549.a.b
Νυνὶ 625.a.c
Νυσαῖος 222.a.d
Νυστακτὴς 432.b.g
Νῶ 43.a.f
Νωδὸς 28.b,e.405.b.f

Ξ

Ξαίνειν 387.a,g
Ξανθίας 247.b.a,384.a.b
Ξανθίζειν 421.a.g
Ξενικὸς 81.b.e
Ξενήλατος 215.a.e
Ξενηλασίας 194.b.g
Ξένος 788.b.e
Ξενότιμος 215.a.e
Ξηρὸς 150.a.f
Ξουθὴ 576.b.d
Ξύλον 309.a.c.656.b.e
Ξύμβολος ὄρνις 575.a.f

Ξυμβολ 219.a.f
Ξυμποδίσας 282.b.d
Ξυμφέρεται 844.a.f
Ξυναγωνίζεσθαι 820.a.a
Ξυναλιάζει 841.a,a
Ξυναρπάσαι 865.a.c
Ξυναρπᾶσθαι 656.a.a
Ξυναυλία 288.b.f
Ξυνεργὸς 323.a.f
Ξυνίετε 765.a.b
Ξυνήγορος 463.a.f.& b g
Ξυνθιασώτης 53.b.e
Ξυνώδοι 283.a.b
Ξυνουσίαι 347.a.g
Ξυνουσιαστικὸς 517.b.e
Ξυνωμόται 453.a.g
Ξυνωμότες 498.b.g
Ξυνωρὶς 123.a.e
Ξύσιτος 64.b.f
Ξυστὶς 127.a.g.909.a,a

O

Οβελίας ἄρτος 454.a.d
Οβελίσκος 454.a.d.560.a.c
Ὀβολοὶ τρεῖς 481.a.a
Ὀβολοστατεῖν 189.b.a
Ὀβολὼ δύο μισθὸς 217.b.f
Ὀγκύλλεσθαι 655.a.f
Ο [illegible] μισθα 245.b.e
Ὀδὰξ ἔχει 498.a.c
Ὀδελὸς 409.b.g
Ὀδόμαντες 378.a.f
Ὀδύρσα 428.a.d
Ὀδύρτα 428.a.d
Ὀδυσσεὺς 34.a.e
Ὀδυσσεὺς οὖτις 442.a,e
Ὀθόνια 426.a.c
Οἱ 537.b.h,694.a.f
Οἷα μελίτος, ἢ ὁ ἐν μελίτῃ 235.b.d
Οἴαγρος 470.b.d
Οἰδίποδι δοθεὶς χρησμὸς 267.a.g
Οἰζυρὸς 537.b,b
Οἰζύω 537.b,b
Οἴκαδες 407.b,b
Οἰκέται 122.a.g
Οἰκέτης 790.a.b
Οἰκετῶν ὀνόματα 384.a,b
Οἰκογενὴς 682.b.f
Οἶκοι λέοντες 712.b.a
Οἰκοτρίψ 789.a.c.790.a,b
Οἰκουρὸν 886.a,b
Οἰκτροχοῦντες 468.a,f
Οἴμοι 170.b.f
Οἰμώζειν 538.a,f
Οἰμώζειν μακρὰ 313.a,g
Οἰνάνθη 274.a,g.569.b,g
Οἴναρα 709.a.b
Οἰναρίζειν 709.a,b
Οἰνεὺς 269.b.e.392.a.g
Οἰνήρυσις 422.b b
Οἰνοπότιδες 788.a.b
Οἰνόπται 712.a,a
Οἶνος 520.a.f
Οἴνῳ πρὸς κρατῆρας πίνειν 531.b.c
Οἰνοῦττα 107.a.b
Οἷον, ἀντὶ ὅμως 330.a,e
Οἷον 526.a.f.588.a g
Οἷς ἢ οἷς 694.a.b
Οἰσπώτη 873.a.g
Οἰσύπη 426.a,e
Οἰσυπηρὸς 426.a.e
Οἰστροδίνητος 784.a.f.785.a.a
Οἶστρος 784.a.f.785.a.a
Οἴω 842.a.a
Οἰωνίχος 359.b.d
Οἰωνοὶ 575.a.c
Ὀκέλλειν 425.b.e
Ὀκλαδίας 364.b.b
Ὀλαὶ 355.a.a.695.a,e
Ὀλέκρανον 652.a.f
Ὀλκάδες 297.a.g
Ὀλιγοδρανέες 573.b.g
Ὀλιγοφόρον 86.a.f
Ὀλμειὸς 445.a.f
Ὄλμος 2.bb.445.a.f
Ὀλολυγὰ 851.b.a
Ὀλολύζειν 630.b.f.772.a.g.773.b.b
Ὀλολύξατε 372.a.b
Ὀλυμπία 905.a,g
Olympia 62.a.a
Ὀλυμπίαζε 905.a.g
Ὀλυμπίασιν 529 b.f
Ὀλύμπιος 396.b.f
Ὀλύμπιος Ζεὺς 905.a.g
Ὄλυμπος 288.b.g
Ὄλυνθος 669.a.f
Ὀμβροφόροι 142.a.d
Ὄμπρα 387.b.g
Ὀμίχλη 337.a,a
Ὄμμα αἰθέρος 141.a,c
Ὄμνυμι 562.b.d
Ὀμνύοντες χῆνα καὶ κύνα 566.a.e
Ὁμομαστιγίας 248.a.f
Ὀμόρξασθαι 581,b.f
Ὁμότροφα 557.b.c
Ὀμοῦ 301.b.g
Ὀμοῦμαι 137.a.f
Ὄμφακες 389.b.b
Ὀμφακία 389.b,b
Ὀνειροπολεῖν 123.a.f.124.a.c.337.a.f
Ὀνειρώττειν 123.a,f
Ὀνίδιος 624.b.f
Ὀνόκωλος 225.b.g
Ὄνος 474.a.a
Ὄνου σκιὰ 442.a.f.443.a
Ὄνου πόκαις 220.a.f
Ὀνοσκελὶς ἔμπουσα 755.a.f
Ὀνοκίνδιος 612,b.f
Ὀξίδες 279.b.e.360.a.f
Ὀξὺς 82.a.g.537.b.c
Ὄξος 529.b d
Ὀξυβάφα 360.a.f
Ὀξίνη 360.a.f
Ὀξύστομος 552.b.b
Ὀπάζειν 820.a.g
Ὀπία 454.a.c
Ὀπισθόδομος 114.a.d
Ὁπλαὶ 407.b.b
Ὁπλίτας 86.a.e
Ὁπλίτης 555.b.a
Ὁπλίτης δρόμος 555.b.a
Ὁπλότερος 718.a.e
Ὀπὸς 75.b.a.712.b,a
Ὀπὸς κυρηναϊκὸς 736.a,a
Ὀπούντιος 548.b,f.601.b.f
Ὀποῦς 548.b.f
Ὀπτάνιον 349.a,a
Ὀπώρα 675.a.b.721.a.g
Ὅπως 4.a.c.15.a.f.22.b.c
[illegible] 561.a.e
Ὀργᾷ ab ὀργάω 898.a.c
Ὀργάδων 181.a,a
Ὀργὴ 252.a.f.290.a.f.581.a,a
Ὄργια σεμνὰ 829.a.e
Ὀργιάζειν 819.a.e
Ὀργίζεσθαι 581.a,a
Ὀργῶντες 904.b.f
Ὀρειπλάγκτοι 785.a.b
Ὀρέστης 293.b.c.426.b.a.575.b.a
Ὀρέστης ὁ Τιμοκράτους 609.a.g
Ὀρεστεία 265.a.g
Ὀρεὺς 793.b.d
Ὀρεικόμος 793.b.c
Ὀρθαγόρας 751.a.f
Ὀρθιάσματα 421.a,b
Ὄρθιος νόμος 371.a.b
Ὀρθοστάδια 838.a.d
Ὀρθοφοιτοσυκοφαντοδικοταλαίπωροι 465.a.d
Ὄρθριος νόμος 746.a.g
Ὄρθρος 896.a,c
Ὀρίγανον 240.a.g
Ὀρίγανον βλέπων 413.g
Ὅρκος γυναικεῖος 718 b.g
Ὅρκοι ὡς ἔθος ἀρχαίοις 276.a.d
Ὁρμάσεις 848.a.c
Ὅρμενον 511.b,b
Ὅρμον 862.a.f
Ὀρνεοπάτριοι 415.a.f
Ὄρνεα ἱκέτα θεῷ αἰτούμενα 566 b.a
Ὀρνίας 541 b.g
Ὀρνίθαι 560.b,d
Ὄρνιθες ἐν σκάφαις 565.b.f
Ὀρνιθίας 413.b.g
Ὀρνίθων γάλα 465.a.e
Ὄρνις 8.a.g.& b.d.545.a.g
Ὅρος 374.a.g
Ὀρρὸς 517.a.f
Ὄροφος ἢ ὀροφὴ 133.a.d
Ὀροφίας 444.a.a
Ὀρόφη 362.b.f
Ὄρρος 13.b.f.222.a.f.716.a,e.896,a.c
Ὄρρον ἱδρῶν 222.b.f
Ὀρροπύγιον 508.a.e
Ὀρρωδεῖν 13.b g.222.b.f.295.a.f
Ὄρσα 898.a.d.ab ὄρω
Ὀρσιλόχω 884.a.e
Ὀρταλίζειν 362.a.g
Ὀρτίζω 362.a.g
Ὄρτος 362.a.g
Ὄρτυγες 682.b.f
Ὄρτυξ 602.b.d
Ὀρτῶ 362.a.g
Ὀρχεῖς 505.a,a
Ὀρχήσεως εἶδη 158.a.d
Ὀρχηστρίδες 423.a g
Ὀρχίλος 537.b.g.568.b.g
Ὄρχοι 663.b.f
Ὀρχόμενος 15.a,a
Ὄρχος ἢ ὄρχατος 419 b.a
Ὀρφανὸς 605.a,a
Ὀρφεὺς 260.b.f
Ὀρφὼς 463.a.g.464.a,b
Ὄρω 362.a.g
Ὃς λάγοντα 377.b g
Ὅσα, ἀντὶ πολλὰ 370.a,a
Ὄσσα 72.a.f
Ὀσμὴ 636.a.d
Ὄσπρια 484.a.d
Ὄστινα 413.a.f
Ὄστρακα 273.b.d
Ὀστρακισμὸς 340.b.f.458.a,d
Ὀσφὺς 896.a,b
Ὀσφραίνεσθαι 235.a.d
Ὀσφραίνομαι 876.a.f
Ὀσφρόμενος 488.b,a
Ὅτι 122.b.e
Ὅτι ἀντὶ τοῦ, τὸ 433.a.f
Ὀτοτύζειν 591.a.f
Ὀτοτύξιοι 591.a,f
Ὀτρηροὶ 584.b.g
Ὀτλευομένην 875.a.b
Οὗ 247.b.a
Οὐ γὰρ ἀλλὰ 136.b.e
Οὖλες 263.a.a
Οὐτῶς 890.a.f
Οὖπα 907.a.c
Οὐπτάνιον 690.b.c
Οὐράνιον [illegible] 246.a.f
Οὐρανομήκης 154.a.f
Οὐρητιάσας 488.b.g
Οὐρία 872.a.b
Οὖρος, οὐρίῳ 833.a.e
Οὖτις 442.a.e
Ὀφθαλμία 13.a.c
Ὀφθαλμὸς βασιλέως 375.a.c
Ὄφις 750.b.f.751.a.f
Ὀφλόντες 810.a.a
Ὀφρύαγμος 439.a.d
Ὀφρυάζειν 439.a.d
Ὀφρῦς 78.a.d.439.a.d
Ὀφρῦς ἔχοντα 255 b.g

Ὀρφεὺς ἀνάγειν 160.b.g
Ὀχαῖος 34.a.f
Ὀχθεῖν 82.b.e
Ὄχθος 827.b.c
Ὄχος 98.b.f
Ὀχοῦμαι 98.b.f
Ὄψ 771.b.a
Ὄψιον 698.b.a
Ὄψον 352.a.a.479.a.f

Π

Παγκράτιον 555.b.a
Πάγουροι 324.b.c.537.b.b
Παιὰν 68.a.c.662.a
Παιανίζειν 493.b.a.631.a.a
Παιδάριον 791.a.d
Παιδαριῶδες 504.a.b
Παῖδες αὐτοὶ ibid.
Παιδικὰ 504.a.a
Παίδων δοκιμασία 470.a.c
Παίειν 404.b.a
Παιδοπίπης 311.b.c
Παιδοτρίβαι 317.a.b
Παιανιστὴς 89.a.f
Παιπάλη 138.b.f.139.b.a
Παιπάλημα 561.b.c
Παιβὶ 753.a.g
Παιὼν 62.a.b.d
Παιώνια 428.a.a
Παιανίδαν 361.a.f
Παιανισταὶ 311.b.c
Παλαιρὰς 662.a.f
Πακτῶται 439.b.a
Παλάθη 664.a.c
Παλάθαι ἢ παλλάθαι 664.b
Πάλαι 28.b.a
Παλαμήδης 279.482.b.f.a.c.809.a.f.& b.c
Παλαισταὶ 712.a.b
Πάλη 551.a.b
Πάλιν 542.a.f
Παλλὰς πολιοῦχος 323.a.c
Παλληνεῖς 385.a.a
Παλλήνη 383.b.a
Παλαιὸν 139.b.a
Παλαίμων 532.a.c
Παλαιὸν δρᾶμα 392.a.f
Παλαισματῶδες 133.a.c
Παλαμησαμβος 630.b.f
Παλαιοῦν 593.a.c
Παλιγκάπηλος 110.a.g
Παλίγκοτος 649.a.c
Παλλάδια 397.b.a
Παλλακίαι 664.a.c
Παμμαχία 749.b.g
Παμβελεῖς 42.b.a
Πάμφιλος 19.a.42.a.a
Πάμφιλος ζωγράφος 42.a.a
Πᾶν 223.b.c.576.b.d
Παναθήναια 179.b.g
Παναθήναια 149.a.c.203.b.e.650.a.f.651.a.b
Παναίτιος 300.a.c.562.a.d.562.a.d
Πανδοσία 663.a.f
Πανδέλετος 176.b.e
Pandiculari 475.a.f
Πανδίων 293.b.c.518.b.c.551.a.a
Πανδοκεύτρια 45.b.f.& 46.a.a.433.b.f.866.a.a
Πάνδροσον 865.a.c.866.a.d
Πανδώρα 588.b.f
Πανθεῖον 62.a.d
Πάνθηρον 228.b.g
Πανθοινία 501.b.f
Πανὸς 687.a.c.837.a.b
Πανηγυρικῶς 770.a.f
Πανήγυριν 110.a.f
Πανήγυρις 6.a.d
Πανηγυριαρχίδες 399.b.f
Πανσαγία 398.a.g
Πανσέληνον 374.b.a
Πανταλέων 261.a.g
Πάντα pro πάντῃ Dorice 848.b.c
Παντὶ σθένει 542.b.g
Παντὸς ἐξορίζειν 901.a.c
Πενία 449.b.g
παππάζειν 632.a.f
παπαπαππαῖ 831.a.c
πάππας 632.a.f
πέττες 577.a.c
παρὰ 1.a.f.413.a.c.697.b.g
παραβαλεῖν 627.b.a
παραβάλλειν 627.a.b
παράβασις 156.a.e
παροίνιοι ᾠδαὶ 156.a.e.310.a.a.677.a.c
παραβατικὰ 521.a.f
παραβολίζουσα 738.a.f
παραβηνίδιον 616.a.e
παράβολος 443.a.c.& b.a
παράβυστος 438.b.f
παραχεῖρος 27.a.f.156.b.c
παραδρομὴν 363.a.e
παραινέσις 765.a.a
παραιτοῦμαι 520.b.f
παρακαλοῦντες 444.a.e
παρακαταβολὴ 194.b.d
παρακεκομμένα 395.b.g
παρακελεύειν 467.a.a
παρακλίνεσθαι 697.a.f
παρακλίνειν 698.a.a
παρακοντίζεται 813.a.d
παρακούειν 248.b.a
παρακρούσασθαι 341.a.f
παρακρουστικὸν 341.a.f
παράκρουσις 341.a.f
παρακύπτειν 698.a.a
παραλειπόμενον 563.b.a
παραλυρῶν 24.b.e
παράλιος 725.b.g
παραλλήλων τάξις 518.b.e
πάραλος 263.a.b.350.b.e.425.b.c.548.b.a.599.a.a
παραλογία 714.a.f
παράλων 839.a.b
παραζωνία 25.b.f
παράξυστον 59.b.b
παραπαίω 530.c
παραπεπληγμένον 889.a.d
παράπληξ 26.a.c
παραπολὺ 47.b.c
παράσημος ῥήτωρ 395.b.g
παραστάδες 393.b.f
παραστατῶν 786.a.b
παράστηθι 531.a.a
παρασημοῦσα 893.a.a
παρατέλευτον 64.a.c.154.a.c.492.b.e
παρατίλλεσθαι 18.a.c
παρατίλλομαι 372.b.b
παρατιλμὸς 18.a.c
παρατύπωσα 395.b.g
παραχορηγῆς 731.b.a
παράφωναι 727.a.f
παραχορηγεῖται 395.b.g
παραχορηγήματα 632.b.a
παρδακὸν 709.a.b
πάρδαλαι 600.a.c
πάρδαλις 900.a.a
πάρδος 73.a.f
πάρεδρος 620.a.c
παρειὰς 73.a.b
παρεισόδιον 164.b.f
παρεκδοτὴν 337.b.a
παροψὶς 371.a.b
παρεξευλενῶδες 404.a.b
παρεπιτυγχάνειν 296.a.g
παρεμπορεύσασα 738.b.f
παρεσκευασμένον 847.a.f
παρηγορήματα 221.a.b
παρητήσαντο 520.b.f
παρθένια 585.b.a
παρθένια μύρτα 593.b.f
παριανοὶ 389.a.b
παριανὸς 389.a.b
πάρνης 144.a.d.389.a.b
πάρνοπες 378.a.d.549.a.g
πάρνοψ 525.b
παροιμίαι 3.b.f.& 7.a.f.& 8.b.f.& 17.a.f.& 21.b.f.& 23.a.a.& 35.b.f.& 37.a.d.& 40.a.g.& 61.a.c.& 6.b.f.& 91.a.d.92.a.a.97.b.f.107.a.d.12.b.g.131.a.b.142.a.a.168.a.c.195.b.f.215.a.g.218.b.c.220.a.f.2 6.b.c.232.a.a.& a.f.247.a.f.247.b.a.257.b.g.259.b.a.279.b.f.298.a.a.312.a.c.320.b.a.327.a.f.328.a.c.332.a.d.347.a.a.340.b.g.350.a.c.351.b.d.354.a.g.359.a.c.& b.d.374.b.f.376.a.g.377.a.a.401.b.c.405.a.d.412.b.c.413.a.f.416.a.c.421.b.g.442.a.f.446.a.a.449.a.b.454.a.c.454.b.d.462.b.f.464.a.c.465.a.c.473.a.d.475.a.a.& a.c.478.b.c.484.a.d.491.a.c.497.a.c.& d.499.a.c.510.a.c.520.a.g.523.b.g.525.a.d.531.a.c.533.a.c.535.b.f.530.b.f.537.a.d.545.b.f.5 .b.a.a.555.b.g.559.a.g.565.a.g.570.a.g.575.b.g.577.a.g.584.b.c.594.a.c.596.a.b.601.b.c.605.b.a.606.a.f.607.a.g.608.b.a.612.b.f.615.b.f.639.b.b.642.a.c.672.a.d.698.a.f.702.a.c.& b.f.704.a.d.708.a.f.709.b.f.712.b.a.715.a.d.727.a.g.731.b.f.732.a.c.750.a.f.764.a.f.765.b.a.766.b.c.776.a.b.& a.c.778.b.f.779.a.g.783.a.b.795.a.a.810.a.b.817.a.g.819.b.f.911.a.d
παροιμιακὸν δίμετρον 492.a.g
παροιμιακὸν μέτρον 64.a.c
παροίνιος 418.a.c
παροξύνας 626.b.f
πάρον 516.a.c
παρορᾶν 563.b.a
πάροχοι 619.a.d
παροψωνοῦσιν 750.b.g
παρφαίνει 848.a.a
παρῳδία 37.a.f
παρῳδικὰ μέλη 448.a.f
πάρων 633.b.c
πασσάλω 436.b.g
παστὸν 74.b.f
πάσχειν 130.b.f
πάταξ 400.b.f
παταγεῖν 148.b.f
πάταγος 148.b.f
πᾶ τᾶν 897.a.f
πατάξ 600.b.b
πατάξαι 520.a.c
πατεῖν 544.a.c
πατελίζειν 476.a.c
πατῆσαι 563.b.a
πάτος 374.a.g.544.a.c
πάτρα 301.a.g
πατραλοίας 765.b.b
πατρεία 811.a.c
πατρίδιον 528.a.g
πατρικὸν 811.a.c
πατροκλέους 578.a.f
πατραλῴας 10.b.d
πατροῦχος 471.a.d
πατρῷα 811.a.b
πατρῷος Ἀπόλλων 611.b.g
πατταλεύειν 778.b.f.779.b.b
πάτταλος 397.b.b.732.a.c
παύεσθαι 866.a.a
παύσων 64.b.f.819.a.c.& b.f
παφίαν 872.a.c
παφλαγὼν 288.a.a.433.b.g
παφλαγόνες 149.b.f
παφλάζειν 344.a.a.600.a.a.643.b.g

Παχὺς 353.b,c.449.a.d
πεδάρσιον 397.b.f
πεδίων τάξις 518.b.e
πειθὼ 277.a.f
πεινῆν 397.a,a
πειραιεὺς 653.b.e
πειραθῆναι 904.b.f
Πειραιεὺς 338.a.f
πειρᾶν 318.b.f
πειρώμενοι 904.b.f
πεῖσαι 830.b.c
Πείσανδρος 612.a.f
Πεισθέταιρος 540
Πεισιστρατίδαι 464.b.e
Πεισίστρατος 315.b,a.518.b.e
πελάζειν 198.b.g.575 b.a
πελαιοὶ 384 b.b
πέλανος 71.a.e
πελαργικὸν τεῖχος 580.a.g.& b.g
πελαργικὸς, ἢ, πελασγικὸς 582.a.c
πελαργοὶ 596 a.a
πελαργοὶ δικαιοπραγοῦς 605.a.a
πελεθὸν 426.b.a
πελεκᾶν 583.b.e
πελεκᾶντες 596.a.e
πελεκᾶς 583.b.e
πελλάνας 898.a.d
Πελλήνη 607.b.f
Πέλοψ 373.b.a
πέλτη 378.b.g
πέλυς 695.b.g
πελώριον πρᾶγμα 556.b.g
πέμματα 187.188
πενθημιμερὲς μέτρον 140.a.f
πενέσται 522.b.a
πενία 58.a.a
πενία χειροτέχνων 56.b.a
πεντακοσιομέδιμνοι 326.a.f
πεντεσύριγγον 349.a.f
πεντηκοστὴ, πεντηκοστὺς ξύδων 754.a
πέος 347.b.f.422.b.a
πεπᾶναι 476.a.d
πέπειρον 389.b.b
πέπαται 586.b.f
πεπάτακας 563.b.f
πεπνιγμένον 465.a.f
πέπλος 322.a.e
πέπλος Ἀθηνᾶς 580.a.f
πέπορδα 644.a.g
πεπραδᾶξ 698.b.g
πεπτὰ 355.a.g
πέπυσται 833.a.f
πέπων 302.a.b.396 b.a
περαντικὸς 364.b.a
πέρδων 19.a.f.634.a.f
πέρδιξ 601.b.e
περδίκων πατρυγία 577.b.d
περιαιρεῖν 303 b.g
περίαλλα 826.a.b
περιαλουργὸς 412.b.d
Περίανδρος 531.b.f
περίαπτα 63.a.b
περιάπτω 63.a.b
Περιβασίδας 838.b.e
περίδοξ 165.b.a.335.b.g
περιγίνεξ 58.b.f
περιδίνει 164.b.g
περιηρημένος 888.a.f
περικόκκυσα 329 b.f
περινενοτισμένον 395.b.f
περιέρχομαι 353.a.e
περιθρίξαι 802.b.c
περικατάξαι 858.a.f
περίοικοι 463.a,a
Περικλείδας 906.a.e
Περικλῆς 174.a.e. 268.a.e. 272. 280. 396.a.g.397.a.666.& 967.a
περικόμματα 309.a.d
περικυκλώσας 624.b.g
περίλεξις 143.b.f
περιμάχητος 784.b.f
περίναιον 716 a.g
περιψῶμαι 900.a.b
περίπατος 257 a.a
περιπέττειν 17 b.b
περιτεθεὶς 478.a,a
περιπίσματα 125.b.f.& 337.b
περίπολοι 597.a.d
περιπόνηρος 412.a.d
περισοβῶν 6.8.a,a
περιστειδεῖς 413.a.g
περιστίαρχος 728.a.b
περίτριμμα 138.b.c
περιυβρίζειν 796.a.a
περιφλύειν 149 b.e
περιφορεῖ 136 a.f
περιφυσήτω 856.a.f
περιψῶ 343.b.d
Πέρσαι 297.b.f
Πέρσαι μέλλοντες βουλεύεσθαι μεθύουσι 203.b.d
Πέρσαι λίθοις καλυμμένοι 564.b.f
Περσεὺς 822.b.d.827.a.c
περσέφαττα 783.a,a
Περσεφόνη 814.b.c
Περσεφόνης ἁρπαγὴ 335 b.e
Περσικὰ 575.a,a
Περσικαὶ 132.a.f.734.a,a.575.a,a.564.b.f
πέταλα, ἢ πέτηλα 821.b.e
πέζας 384.a.b
πέζεβος 598 b.g
πέτεαξ 766.b.e
ἐπὶ πέτρας κάθηνται 372.a.d
πεύκη 360,b.f
πευκέδανον 360.b.f
πευκίνιοι 373.a.e
πεφάσμαχθος 795.a.g
πεφυτευμένος 396.a.g
πηγάσιον 629.b.c
πήγανος 383.b.f
πηδάλιον 575.b.a.633.b.b
πηκτὰ δωμάτων 394.b.e
πηκταὶ 566.a.g
πηκτίδα 833.b,a
Πηλεὺς 183.a.f
Πηλέως παῖδες 184.a.e
πηλὸς 46.b.e
πημανοῦνται 411.b.g
[illegible] 796.b.f
πηνέλοψ 602.b.d
πηνίκα 610.a.g.611.a.a
πηνίσματα 274.a.f
πῖε 536.b.e
πιέζειν 700.a.c.& b.e
πιθάκνη 335.b.g
πιθηκίζειν 523.b.f
πίθηκοι 702.a.d
πίθηκος 263 b.c.376.b.f
πῖθι 536 b.e
πιθοιγία 417.a.d
πιλᾶσθαι 874.a.f
πίναξ 543.a.a
πινακίδιον 251.b.a
πινακοπώλης 543.a.a
Πίνδαρος χλευάζεται 385.b.f
πίνειν κακὸν 520.a.f
πίνειν σπονδὰς 380.b.e
πίννα 537.b.d
πιννοτήρης 537.b,c
πῖνος 392.b.f
πίομαι 380.b.e
πίπλημι 602 b.e
πιππίζειν 556.b.b
Πισίας 577.b.c
πίσον 46 b.c
πίσσα, πισσώσεις 581.a,a
πίσσης ὄζειν 380.a.e
πισσίζειν 380.a.e
πισσοκονία 472.b.g
πισσοκόνιτος 742.b.f
πιστὸν 74.b.f
Πίτταλος 420.b.g.533.a.c
πιττοῦν 104.b.d
πιτυλεύειν 479 b.a
πιτυλίζειν 479.b.c
πίτυλος 479.b.a
πιτυοῦσα 62.b.a
πιτυώδης 62.b.b
πιτύρα 624.a.e
πλαδᾶν 898.a.c
πλαδαρὸς 847.a.c
πλαίσιον 250.a.a
πλανυττόμενος 542.a.f
πλάστιγξ 276.a.g
πλαστὸν, ἢ καταπλαστὸν 74.b.f
πλαταγύζειν 338 b.g
πλάται 807.a.e
πλαταιεῖς 245.a.e
πλάτες 377.a.b
πλέα 672.a.c
πλέγμα 714.a.d
πλεῖν 542.a.f
Πλειστοάναξ 174.a.e
πλέκος 395.b.g.660.b.g
πλεκτάνη 618.b.d
πλεύμων 703.a.f
πλέως 352.b.g
πλῆκτρον 577.a,a.605.b.a
πλήθω 383.b.a
πλέω 56.a.f
πλεύνος, & πλεύμος 103.a.e
πλίγματα 382.a,a
πλίνθοι 507.a.f
πλὶξ 382.a.a
πλοῖον 598.a.g
πλουθυγίεια 351.a.d
πλοῦτος 15.b.g
πλυτῶν 76.a.c
πλοχμοὶ 714.a.d
πλυντήρια 795.a.f
πλῶ καὶ πλεύμω 383.b.b
πνιγεὺς 128.b.e.589.b.g
πνιγηρὰ 216.b.f
πνῖγος 156.a.f
πνὺξ 290.b.e.672.b.c.333.a.c.372,a.a.802.b.c
πόα μηδικὴ 324.b.f
Ποδαλείριος 62.b.g
ποδαλγοῦντες 59.a.d
πόδες 314.a.a
ποδῶνες 478.a.c
ποδοκάκη 309.a.c.656.b.e
ποδάνιπτρον 695.b.g
ποθεῖν 107.a.d
ποῖ καὶ ποῖ 47.b.e
ποῖ 103.a.c
ποικίλος 333.b.c.511.a.d
πόκος 873.a.a
πόλεις πλείους παραβάλλονται 433.a.g & b.d
πολέμαρχος 505.b.e
πολεμιστήρια 124.a.f
πολιοῦχος 323.a.e
πολῖτις Ἀθηνᾶ 580.a.f
πῶλοι 597.a.d
πῶλος 549.a.f
πολλάκις 241.b.f
Πολυκράτης 333.a.d
πολυθρύλητον 490.b.d
πολυκτήστεια 359.b.d
πολύπλοκος 789.b.e.790.b.b
πολυπραγμονεῖν 91.a.f
πολυειδεῖς 350.a.f
πολύῤῥοτοι 138.b.e
πολυσχημάτιστα μέτρα 162.a
πολύτριμμα 138.b.e
πολύφορον 86.a.f
πομφόλυγες 224.a.a
Πολυχαρίδα 903.b.g
πόνηροι 6.9.a.c
πόνηρος 14.a.g.24.a.g.129.a.e
ποντοποσειδὼν 102.a.a

ποτα-

[illegible] 857.a.g
ποντοπόρος 461.b.f
πόπανον 782.a.f
ποππύζειν 382.b.g.474.
b.d
πορθμεῖς 756.a.g
πορθμὸς 801.b.f
πορίζειν 730.b.g
πορισμὸς 700.b.b
πορισταὶ 282.a.c
πόρναι 757.a.f
πόρος 54.a.g.450.
a.e
πόρπαξ 340.a.f.671.
b.c
πόρπη 671.b.c
πόρρω τέχνης 447.a.c
πορφυρίων 609.a.c
πορφυρεῖς 556.a.b
Ποσειδῶν 102.a.a.160.
a.d
Ποσειδῶν ἵππιος 324.
a.c
Ποσειδῶνος ἀσφαλείου ἱερὸν 395.b.f
πόσθη 181.b.f
πόσθων 727.b.c
ποτὸν 4.a.d
πότης 126.b.f
ποτίδαια 314.a.b
πότνια 829.b.d
ποττὰν 407.a.b
ποτῖαν Doricè pro, πρὸς τὴν 899.a.a
πράγματα 4.a.d.70.
a.d
πράγματα κἀντιχαρά
154.a.g
πραγματοδίφης 607.
b.g
πραΰνειος 294.a.f
πρᾶμος 767.b.f.768.
b.b
πρασιαὶ 639.a.a
πράσον 241.b.g
πρέμνον 556.b.g
πρέπειν 411.b.g
πρέσβεις & πρεσβεῖς 375.
a.c
πρεσβῦται 147.a.e
πρηγορεὼν 594.b.d
πρημαίνουσαι 145.b.f
πρῆσαι 145.b.f.433.
b.g
πρηστὴρ 434.a.d
πρίαμος 565.b.g
πριονίδες 400.a.e
πρίνινος 380.a.a
πρῖνος 253.b.a 380.a.b.
400.a.e.403.a.c
πριονώδης 456.a.e
πρίω 372.b.c
πριάμενοι 269.b.d
πρίων 372.b.c
πρίασθαι 797.a.g
προαγωγὸς 785.b.a.
& a.f
προαιρεῖν 790.a.a
προβάλλειν 12.b.d
προβατίνα βοῦς 91.b.g
προβατώδεις 302.b.c
πρόβολοι 12.b.d
προβούλοις 875.b.c
πρόβουλος 860.b.g.&
861.b.a
προβύσαντα 446.b.g
προγράφειν 562.b.e
πρόδικος 147.a.f
προεδρεία 323.a.a, 812.
b.b
προείπερ 643.a.f
προειλημμένοις 319.b.f
προειλημμένον 713.b.f
προθύματα 71.a.d
προϊέναι 192.a.g
προϊκτεύεσθαι 313.b.f
προίκα 551.a.b.559.
a.f
προκρόσσας 754.a.c
προκυλινδεῖσθαι 565.
a.f
πρόλοβος 594.b.d
προμνηστῶν 830.b.g
προναύπλια 263.b.e
προνήστρια 125.b.d
πρόξενοι 767.b.f
πρόπομος 727.a.f
προξενήτρια 125.b.d
προξενίδας 451.a.e.595.
a.f
πρόξενοι 590.a.f
προξενεῖν 798.a.g
προπεπορφυρωμένον 769.a.g
προπεφύρηται 563.a.f
προπηλακιζόμενοι 787.
a.b
προπηλακίζειν 787.
b.b
πρόπολος 71.b.g.152.
a.c
πρόσαιμι 881.a.f
προσαιτεῖν 392.b.g
προσαλειψόμεθα 404.
b.f
προσλάβεσθε 625.a.a
προσαυλεῖν 143.a.c
προσβιβάζειν 290.a.c
προσβολὴ 627.a.c
προσδοκᾶν 838.b.b
προσεικέναι 798.b.g
προσελεῖν 150.a.a
πρὸς ἔπος 746.b.g
πρόσθε 332.a.f
προσίεσθαι 485.a.d
προσήνως 667.b.c
προσκαλεῖσθαι 505.
b.c
προσκαλούμενος 239.b.e
προσήκοντος 667.b.c
προσκλήσεις 505.b.
c,e
προσποιούμενος 568.a.f
Προσῳδία 581.b.g
προσῳδοὶ 242.b.g
προσφιλίας καρπὸς 766.
a
προσωπεῖον 290.a.b
πρόσπαλος 275.a.b
προστάτις 352.b.g
προσφθεγκτὸς 165.b.f
προτένθεια 191.a.e
προτένθαι 191.a.e
πρότερος κάδος 500.b.g
προτιμᾶν 88.a.f.242.a.g
προυργιαίτερον 837.a.b
προύφαλος 431.b.f
προφασίζῃ 886.a.a
προφορᾶ 542.a.f
προχειρότεμαι 746.a.f
προχοῦται 312.b.g
προσοδιακὰ μέλη 448.a.f
πρύμναν ἀνακρούειν 457
a.f
πρυτανεῖα 188.b.a.477.
a.b
πρυτανεῖον 297.a.f.303.b.c
πρυτάνεις 690.a.d.735.b.
g.801.a.f
πρυτανεύειν 8.a.b.g
πρυτανείων ἔθος 691.a.d
πρωὶ 547.b.f.732.a.g
πρωὶ πάνυ 437.b.g
πρωΐας 447.b.g
πρώϊον 698.b.a
πρώϊμος 698.a.f
πρωκτὸς καμήλου 505.a.a
πρωκτὸς κοινὸς 413.a.f
πρωκτὸς λευκὸς 473.a.d
πρωκτοτηρεῖν 341.b.g
πρῶον 710.a.b
πρωρεὺς 397.b.d
πρῶτον ξύλον 372.a.d.436.
b.g
Πυανέψια 331.b.g
πύανα 331.b.g
πυαλίτης 482.a.g
πύγαια 312.b.g
πυγίζω 828.b.g
πυδικὸ 555.b.a
πυδαρίζειν ἢ ποδαρίζειν
329.b.f
πυελὶς 794.b.f
πύελοι 440.a.a
πύελον ἢ πτύελον 687.
b.d
πύελος 350.a.e.797.b.f
πυθάγγελος 215.a.f
πυθαύλης 582.a.a
πυθικὸς 764.b.g
πυθίω 2.b.b.& 6.b.c
πυθικὴ ᾠδὴ 581.b.g
πύθιον μέλος 582.a.a
πύθιος 370.a.e
πυθοῦς χρησμὸς 348.a.f
πυθὼ 905.b.e
πύθων 6.b.c
πυθὼ 905.b.e
πυκνοὶ 731.a.f
πυκνίτης 290.a.g
πυκνὸν 510.a.g
πυκνότης 353.a.b
πυλαγόραι 163.a.f.905.
b.d
πυλάδης 169.a.f
πύλαι 905.b.d
πυλαία 905.b.d
πύλος 134.a.d.291.b.c.
350.b.a.638.a.a.908.
a.a
πύλου τρεῖς ὀνομαστοὶ 4.134
a.e
πυνθάνομαι 4.b.e.360.
a.e
πυξίδιον 343.a.d
πύος 482.a.e.709.a.e
πῦρ 7.7.a.d
πῦρ, εὐωχίας σημαντικὸν
408.a.e
πῦρ καθαρτικὸν 696.a.a
πυραμίς 642.a.c
πυραμοῦς 303.a.d.770.a.
g.804.b.f
πυργίδες 679.b.f.680.
a.c
πυργίσκος 259.b.b
πυρεῖα 505.a.b
πυριάτης 482.a.e
πυρίδιον 909.a.d
πυριέφθον 482.a.e
πυριλάμπους δῆμος 437.
a.e
πυροὶ 531.a.g
πυρορραγὴς 416.b.a
πυροὺς τῇ Ἀφροδίτῃ θύειν
568.a.g
πυρρανδρος 343.b.a
πυρρίας 247.b.a
πυρρίον 16.a.f
πυρρίχη 112.a.a.596.a.g
πυρρωπίωνος 311.b.e
Pythica laurus 24.a.a
πταρμὸς 35.a.f.242.b.g
πτερὰ 579.a.e.& 594.
b.d
πτεροδόνητα 606.a.f
πτεροδόνητος 606.b.e
πτερὸν τοῖς δυσμενέσι 399.
a.f
πτερυγίζειν 60.b.f
πτήσσειν 536.b.f.766.b.e
πτίλα 579.a.e
πτίλον 426.b.f
πτισάνη 395.b.f
πτίσσειν 395.b.f
πτωχίστερος 392.b.f
πτωχὸς 58.a.a
πωλεῖσθαι 698.b.g
πώλιον 442.a.e.629.b.c
πῶλοι 629.b.c
πωλουμένων διαφοραὶ 110.
a.g
πώμαλα 9.b.a
πῶρος 5.b.f
πωτῶμαι 899.a.a

ἐκ Ῥᾳ καταλέγεσθαι 227.b.a
Ῥάβδοι 566.a.g
Ῥαβδοῦχοι 677.b.g.678.a.d
Ῥαθαπυγίζειν 336.b.f
ῥάϊος 231.b.e
Ῥαμνοῦς ἢ ῥαμνούσιοι 62.b.a
Ῥάμφος 558.a.e
Ῥαφανιδωθῆναι 185.a.a
ῥαφανὶς 57.a.e
Ῥεῖν 576.b.d.583.a.b
Ῥέγχειν 122.a.g.294.a.f
Ῥέπειν 7.b.e
Ῥήτορες 5.a.e
Ῥητορικὸν 143.b.f
Ῥιζῶν 460.b.f.586.b.b
Ῥιγῶντι 425.b.b
Ῥίνα 254.b.d
Ῥιπίδιον 403.a.c
Ῥιπίζεται 749.a.f
Ῥιπὶς 414.b.a
ῥὶψ 674.a.a
Ῥοδωνιὰ 664.a.f
Ῥοθιάζειν 410.a.e.816.a.b.& b.d
Ῥόθιον 320.b.g.816.a.b
Ῥόθος 816.b.d
Ῥόπαλον 212.b.e
Ῥοφῶμαι 489.b.a
Ῥυγχάχετον 847.a.a.& 848.a.g
Ῥυγχία 407.b.c
Ῥύγχος 407.b.c.558.a.e
Ῥυθμὸς 164.b.e
Ῥύμη 597.b.d.724.a.e
Ῥύμμα 860.a.b.& ibid. b.c
Ῥύμματα 371.b.b
ῥυπαρὸς 153.a.e
Ῥυπᾶν ἢ ῥυπώειν 28.b.e
Ῥυποπώλης 3.b.g
Ῥῦπος 371.b.b
Ῥυποφορεσῶντες 612.a.f
Ῥυπῶσαι 263.b.a.324.b.e.495.b.f
Ῥύπταξ 371.b.b
Ῥυσαμβρίαι 857.b.c
Ῥύτηρ 772.b.a
ῥωπὶς 757.a.a

Σ

Σαβάζειν 583.a.a
Σαβάζιος 432.b.e.483.a.a.861.a.b
Σαβοὶ 432.b.e
Σάγη 398.a.g
Σάγμα 512.a.e.513.a.b
Σάγμα 398.a.g
Σάϊοι 72.a.e
Σάκανδρον 888.a.f
Σάκος 518.a.e.543.b.e
Σάκος 543.b.e
Σακεσφόρος 726.a.g
Σάκος 411.a.d.738.a.f.909.a.g
Σάκτας ὁ σάκκος 72.a.f
Σαλαβάκχα 334.a.e.809.a.g
Σάλακων 514.a.f
Σαλακωνεύεσθαι 514.a.f
Σαλακωνίσαι 514.a.g
Σαλαμινία 221.a.e.& 263.a.b.548.b.a.599.a.a
Σαλαμίνιαι 350.b.e
Σαλαμίνιος 725.b.g
Σαλαμὶς 335.a.g
Σάμη 324.b.f
Σαμίων 408.a.f
Σαμίων πόλεμος 449.a.c
Σαμοθρᾴκιοι δαίμονες 641.a.c
Σαμφόραι 123.b.d.324.b.e
Σαμφόραι ἵπποι 130.a.c
Σανίδες 453.b.f.454.a.b.491.b.c.818.a.f.& b.g
Σαΐς 126.a.e
Σαπρὸν 423.b.f.526.b.f.662.a.f
Σαρδανάπαλος 590.b.c
Σάρδεις 513.a.a
Σαρδιανικὸς 376.a.g
Σαρδιανικὸν βάμμα 711.b.b
Σαρδὼ 376.a.f
σαρδώνιος 576.a.g
σαρκάζοντες 656.b.b.657.a & b
σαρκασμοπιτυοκάμπται 257.a.g
σαρκοκύων λιμὸς 656.b.c
Σαρπηδὼν 163.a.e
σατάνιοι 163.b.e
Σατυρνάλια 149.b.f
σατυρικὰ 158.a.d
σατύριον 775.b.f
σάτυροι 775.b.f
σαῦλον 515.a.b
σαυλοπρωκτιᾶν 515.a.b
σεβῖνος 232.b.c
σέβομαι 141.a.g
σελαγεῖν 162.a.e
σέλαχα 435.a.e
σελίνω 63.b.f
σελήνη ἄρτεμις 650.a.c
σελήνη 681.b.g
σεληνῖται 150.a.a
σεληνιακὸς 136.a.e
σειραφόρος 196.b.c
σείων 906.a.g
ὁ Σιληνὸς 462.b.f.463.a
σελλίζειν 451.b.e.579.b.g
σελλοὶ 579.b.f
σέλλος 451.a.e.461.a.e
σεμίραμις 567.a.g
σεμναὶ θεαὶ 779.a.f
σεμνὸς 570.b.g
σεμνὸν 139.a.g.439.a.d
σέρφος 397.b.a
Serpentes Æſculapio ſacri 76.b.d
Seruorum origo 16.a.f
σέρφος 454.a.c.d.545.b.f.569.a.a
σεσυρέναι 495.b.b
σεσυρότες 495.b.b.668.a.f
σηδέχωσις 149.b.f
σήθειν 600.b.a
σηὸν 884.a.d
Σηκὶς 486.a.c
Σηκὸς 486.a.d
Σέλη 869.a.e
Σηλία 100.a.d
Σημαίνειν 909.b.a
Σηπία 728.a.b.389.b.a
Σηραστίνα 911.b.f
Σησάμη 423.a.f
Σησαμίας 739.a.g
Σησαμῆ 689.a.a
Σησαμὶς 423.a.f
Σήσαμον 689.a.a
Σησαμοῦς 303.a.d.423.a.f.689.a.a.797.b.c
Σησύμβρια 689.a.a
Σθένελος 585.b.f
Σιβύλλα 291.b.g
Σιβύλλαι τρεῖς 588.a.f
Σιβυλλιᾷν 291.b.g
Σιδηροβελεῖς 277.b.f
Σιδηροῦν 349.a.f
Σιδηροῦς πῦρ 395.a.b
Σίδια 175.a.c
Σιδὼν 269.a.d
Σιδώνια μῆλα 444.b.d
Σίζειν 344.a.g
Σίζυγα 425.b.e
Σικελία 490.b.d.639.a.f.& b.d
Σικελίζειν 483.b.f
Σικελικὸν 496.a.b
Σίκινις 158.a.d
Σίκιννος 494.b.g
Σικυὼν 493.b.f
Σίκυος 396.a.a
Σιλλικὸς 184.b.f
σίλφη 415.b.f
σίλφιον 92.a.b.342.b.g.566.b.f.614.b.b.704.a.e
σιμαίθα σόρια 396.a.f
σίμβλον 446.a.b
σιμαντὶς 772.b.b
σίμων 146.b.f.854.a.f
σιμωνίδης 531.b.g.673.a.g.674.b.b
Σιναμωρουμένη 184.b.e
Σινάμωρος ibid.
σίνωπις 326.b.d
σίνις 184.b.f
σινάπι 16.a.f
σιπύη 82.a.f
Σίραιον 493.b.f
Σισύμβριον 349.a.b
Σισύρα 122.b.f.280.a.e.484.d.e.513.a.a.749.a.f
Σισύρνα 484.d.e
Σισύρνα, ἢ σισύρα, ἢ σίσυς 547.a.f
Σίσυφος 390.a.f
Σιτάλκης 378.a.b
σίτησις 322.b.f
σιτία 323.a.b
σῖτον 574.b.g
Σιφνιάζειν 662.b.c
Σιφὼν 797.a.e
Σιφωνίζειν 797.a.c.& b.e
σιὼ 414.b.c.637.a.f.841.a.a
Σιωπᾷν 235.a.d
Σιωπηλὸν 139.a.g
σκαιὸς 164.a.c
σκαλαθύραι 742.a.a
σκαλαθυρμάτια 164.a.c
Σκαλαθύρειν 652.b.g
σκαλεύειν 652.a.f
σκαλμὸς 397.b.b
σκάλωπες 414.a.a
σκαμβωνίδης 436.a.g
σκανδάληθρα 404.b.b
σκάνδιξ 289.a.g.394.b.e
σκαρδαμυκτεῖν 304.a.d
σκαριφεύειν 281.b.e
σκαριφήματα 164.a.f
σκαριφισμοὶ 281.b.d
σκάτος 74.a.c
σκατοφάγος 74.a.c
σκαφηφόροι 497.a.c
σκάφαι 360.b.f
σκάφιον 579.a.e.800.b.g.811.b.a.812.a.c
σκέλος 539.a.c
σκέλλιος 547.b.f
σκηπτόμβρος 169.a.e
σκερβόλλειν 338.b.c
σκευὴ 474.b.a.677.b.e
σκέψασθε 414.b.a
σκηνικοὶ 111.b.f
ἐν σκήπτροις ἀντωπῶν ὀρνίθας ἴθος 565.b.f
σκιὰ ὄνου 442.a.f.443.a
σκιάδειον 610.b.g.811.a.a.& b.b
σκιάδιον 362.b.g
σκιαὶ 138.a.d
σκιάποδες 612.a.e
σκιμαλίζειν 393.a.g
σκιμαλίσαι 662.a.e
σκιμπάζειν 138.a.d
σκιμπόδιον 138.a.d
σκίμποντες 484.a.d
σκινδαλμοὶ 130.b.f
σκινδαλμὸς 251.b.f
σκίρα 725.a.a.812.a.b.& b.b
σκιρὰς Ἀθηνᾶ 725.a.a
σκιρρὰς 497.a.a
σκῖρον 725.a.a
σκίρρον 495.b.f
σκιροφοριὼν 725.a.a.812.a.b
σκίρον 725.b.a

σκιλ-

σκίταλος 326.b.f
σκίτων 326.b.f
σκιώνη 444.a.d.& b.a
σκλῆναι 441.a.c
σκολιὰ 273.a.c.519.a
σκολιὰ δέξει 518.a.f
σκόλιμος 710.a.a
σκολιῶν τρία εἴδη 518.b.b
σκολύπτειν 691.b.f
σκαμάροι 347.b.f
Σκοπιωρῶν 454.b.b
Σκορδινῶμαι 372.b.a
Σκόροδα 317.b.a.379.b.a.& c.793.a.c.
Σκοροδάλμη 298.b.f
Σκοροδίζεσθαι 317.b.a
Σκόροδον 83.b.a.793.a.c
Σκορόδυταν 866.a.a
Σκύζεσθαι 251.b.a
Σκῦθαι 373.a.c,823.b.b
Σκύθαι ἔρημοι 405.a.d
Σκυλοδέψης 251.a.b
Σκύλος 251.a.b
Σκυτάλη 601.a.e
σκυτάλιον 601.a.c
σκύτη 672.a.d
σκύτη βλέπειν 475.a.c
σκυτοδέψης 670.b.d
σκύφος 828.b.g
σκωπτόλης 487.a.f
σκωραμὶς 735.b.a
σκὼρ 218.a.c
σμίλη 807.a.g.& b.g
σμιῶες 142.b.a.459.a.f
σμῆξαι 788.a.a.& b.a
σμηχόμενοι 193.a.f
Σμικύθης 346.b.a
σμιλεύματα 250.b.g
σμερὶς 749.a.g
σομάδες 685.a.c
σοβαρὰ 695.a.c
σοβαρὸς 631.b,b
σοῦν 444.a.b
Soliar 440.b.a
Σόλωνος τάξεις 518.b.e
σοροπηγὸς 173.b.g
σορὸς 29.a,a
σοῦ σοῦ 444.a.b
σουνιάρατος 582.a.c
σουνιέρακος 582.a.c
σουσίον 321.b.e
σοῦσα 351.a.c
σοῦθι 461.a.e
σοφαὶ ξυνουσίαι 766.a.a.& b.a
σοφία 33.b.g.170.b.c
σοφίαι 304.b.d
σοφίζειν 304.b.d
σοφίσματα 17.a.e
σοφισταὶ 144.a,g
σοφιστὴς 197.a.b
Σοφοκλῆς 214
Σοφοκλέους μέλη 661.b.a
Σοφοκλέους δευτέρα τυρὼ 554.a,a
Σοφοκλῆς μέλιττα 461.a.f
σοφὸν 750.a.f
σπαδῶνες 364.b.b
σπαθᾶν 126.b.e
σπάλακες 414.a.a
σπαργᾶν 581.a.a
σπασμὸς 890.b.f
σπατίλη 627.a.g
σπελῦν 104.a.d
σπίκλωμα 104.a.d
σπέλεθον 741.a.g
σπένδομαι 901.a.d
σπερμολόγοι 560.a.f
σπίζω 432.b.f
σπινθαρος 577.b.c
σπίνοι 593.a.b
σπῖνος 7 9 a.b
σπλαγχνεύειν 588.b.g
σπλῆνα ἀποβαλεῖν 764.b.f
σπληνιᾶν 714.a.c.764.b.f
σπογγίζειν 780.b.g
σποδεῖν 243 b.f.720.b.c
σποδίζειν 451.b.g.452.b.a
σποδοῦται 727.b.g.793.a.c
σπόδρα 829.a.a
σπολὰς 586.a.b
σπονδαὶ Ἀθηναίοις 364 a.c
σπονδαὶ διὰ οἴνου 380.b.e
σπονδύλη καὶ σφονδύλη 703.b.f
σπόργιλος 555.b.f
σπορτοῦλα 188.b.a
σπορδαχίδης 399.a.g.708.b.g
σπυρὶς 435.a.a.698.a.g
σταδιοδρόμοι 555.b.a
στάδιος 555.b.a
σταθεύειν 421.a.b.800.a.b.728.a.b
σταθμοὶ 393.b.f
σταὶς 312.b.a
σταμνία, καὶ στάμνοι 111.a.c.848.a.d
στάμνιος Ζεὺς 57.b.a
στάμνος 57.b,d
στάμνου κεφαλὴ 57.b.a
στάσεις 319.b.e
στασιάζειν 323.b.f.886.a.c
στάσιμα μέλη 448.a.f
στάσιμον μέλος 272.a.b
στατὴρ 83.a.f
στατίλη 627.a.g
σταφύλη 250.a.b
στέγειν 525.a.c
στέμφυλα 125.b.f.337.b.a
στείβεια 261.b.g
στενοκαύτης 865.b.c.& 868.a.g
στενολεσχεῖν 144.a.a
στεάτη 801.b.f
στέρφον 382.a.c
στεφάνη 754.b.f
στεφανηπλοκοῦσα 791.a.a
στέφανοι ἐκ μυρρίνης 766.b.f
στέφανοι πυθίας 6.a.f
στέφανοι συνθηματιαῖοι 791.b.a
στέφανοι τῶν εὐωχουμένων 563.a.f
στεφανοῦσθαι ἰδίως 787.b.a
στεφανοφορία 42.e
στῆθος 516.b.c
στῆλαι 152.b.g
στιβάδες 646.a.d
στιβαρὰ 801.a.a.& b.c
στίβας, καὶ στιβάδιον 57.a.b
στίβειν 380.a.a
στιζόμενος 525.a.b
στίλη 444.a.d.& b.b
Στιλβίδης 700.a.c
Στιλβωνίδης 548.a.a
στιπτοὶ 380.a.a
στίφος 340.a.f
στλεγγὶς 323.b.a.796.b.g
στοαὶ 724.b.f
στομόω 186.a.b
στόμφαξ 483.b.g
στομφάσαι 483.b.c
στραγγεύομαι 131.a.a
στραγγεία 488.b.g.800.a.f
στρὰγξ 131.a,a
στραγγεύεσθαι 800.a.f.801.a.a
στρατηγοὶ 812.b.b
στράτιον 474.a.d
στρατιωτῶν τροφὴ ἡμέρων τριῶν 350.a.f
στράτων 376.b.f
Στρατωνίδης 399.b.f,708.b.g
στρεπταίγλα 145.a.e
στρέψασα 746.a.f
στρέφειν 396.a.e
Στρεψιάδης 152.a.c.192.a.b
στρεψοδικῆσαι 152.a.c
στρεψοδικοπανουργία 609.b.a
στριβιλικίγξ 420.b.g
στρίβος 420.b.g
στροβεῖν 567.b.f
στροβεὺς 310.b.a
στροβεῖσθαι 250.b.f
στρόβιλοι 688.a.c
στρόγγυλα πλοῖα 363.b.g
στρογγύλη 626.b.f
στρόγγυλα 404.b,b
στρουθίος 593.a.b
στρουθοκάμηλος 583.a.b
στρουθόπους 583.a.c
στρουθὸς 583.b.a.884.a.d
στροφαὶ 145.a.c
στροφαῖος 110.a.e
στροφὴ 117.156.a.f.159.a.g.389 a.a
στρόφιγξ 193.b.d.254.b.a.359.a.a
στρόφιον 774.a.f.800.b.g
στροφεὺς 153 b,d
στρόφος 793.a.c
στρυφνὸς ἄρτος 605.a.f
στύραξ 428.b.a.845.a.a
στύμφαξ 199.b.g
στύππαξ 295.a.f
στυππειοπώλης 295.a.f
στυφελισμὸς 320.a.e
στυφοκόμπος 602.b.d
στύομαι 600.b.b
στωμυλεῖν 398.a.g
στωμυλεύεσθαι 398.a.g.826.b.c
στωμυλία 263.a.b
στωμύλλεσθαι 698.a.c.826.a.c
στωμύλματα 791.a.c
στωμύλος 698.a.c
σὺ 42.b.f
συβωτικοὶ μῦθοι 521.a.563 b.f
συγγενεῖς 667.b.d
συγκινεῖσθαι 202.a.f
σύγγιοι ἵπποι 130.a.b
σύγκλητοι 37.b.g
σύζυγος 93.b.f
συγχωρεῖν 904.a.g
σῦκα 270.a.c
συκάζειν 302.a.a
συκῆ 489.a.a
σύκινον 93.a.e
σύκινον ξύλον 440.a.b
συκίον 698.b.a
συκολογεῖν 721.b.f
συκοφάνται 5.a.d
συκοφάντης 302.a.a
συκοφάντης. συκαστής. συκόβιος. συκαρὸς. συκολέγος 87.b.f
συκοφάντρια 95.a.e
συλλαβεῖν 381.b.c
συλλογισμὸς 59.b.g
συμβάλλειν 435.b.g.737.a.c
συμβάλλοντες 627.a.b
συμβεβυσμένοι 510.a.g
συμβολὴ 427.b.g
σύμβολον 575.a.f
συμπεραίνω 59.b.g
συμπέρασμα 59.b.g
συμπολίτης 692.b.d
συμποσίων ὧδαι 519.a.e
συμφορὰ 327.b.g.912.a.g
συμφῦσαι 199.b.a
συναγόμεναι ἐκκλησίαι 371.b
συναπτοὶ 738.b.f
συνδημόπολις 692.b.d
συνείρων 593.a.b
συνωμοτία 391.a.c
συνεργατικὸς 364.b.a
συνέτριψε 506.a.g
συνεθῆ 610.b.f
συνήγοροι 481.a.b
συνθῆκαι διὰ τριῶν ταλάν-

ται 386.b.g
συνθηματιαῖοι σίφωνες 791.a.b & b.a
σύνθημα 791.a.b
σύντομος 550.a.g
συντέμνειν 777.a.f
συντηρούμενα 316.b.f
συρακόσιος 602.a.d
συρακουσίων πόλις 351.b.c
σύριγξ 223.a.c
σύρικτος, σύριγμα, συρίζειν 73.a.a
σύρματα 718.a.a.814.a.c. & b.c
συρματὶς 814.a.c
συρμαιστὴρ 814.a.d
συσκηνήτρια 800.b.801.b
συσκήνια 831.b.e
σύσπαστος χιτὼν 706.a.e
σῦς 60.b.b
σφαγεῖον 806.b.f.807.a
σφαγία 849.a.d
σφάζω 699.a.g
σφαιριστεία 134.a.c
σφένδαμνος 380.b.a
σφενδόνη 380.b.a
σφενδάμνινος 380.b.a
σφῆκες 413.a.f.592.d
σφηκίσκοι 33.b.f.34.a.a
σφηκώδεις 33.b.g
σφάκον 793.a.b
σφήκωμα 714.a.d
σφήττιοι 75.a.e.f.75.132. a.g
σφίγξ 272.b.e
σφραγίδιον 790.b.a
σφύρα 663.a.g & b.c
σφυράδες 683.a.a
σφυρὸν 426.a.e
σφυρόμαχος 725.a.c
σῶ 29.a.a
σώζεσθαι 348.b.e
σώζειν 349.a.f
σωθῆναι 868.b.f
σωκρατεῖν 601.a.d
σωκράτης 131.b.f.132.a.e. 133.a.g.281.a.e
σωκρατικοὶ ὄρεις 566.a.e
σωκράτης διαλεγεῖν 505.b
σωκράτης γινώσκειν, ὅτι μηδὲν οἶδε 129.b.a
σωκράτης ὄψις 136.a.d.137 b.d
σωκράτης λιθογλύφος 170. b.e
σῶν ἢ σόον 811.b.a
σωσίαι δύο 436.a.c
σωσίας 384.a.b
σωσικράτης 166.b.g
σωρὸς 29.a.a
σωτὴρ Iouis epithetum. 88.b.a

T

Τάγματα 55.b.d
Τάγηνος 344.a.g
Τάγος 296.a.g
Ταινία 62.b.b.231.b.a
Ταινιοῦσθαι 231.b.a
Ταινιοῦσαι 754.b.f
Ταλαίπωρος 5.b.f
Τάλαντα 22.b.b
Τάλαντον 857.a.e
Ταλαοὶ 574.a.a
τάλαρος 136.a.f
ταλαύρινος 417.b.d.638. b.g
ταμίαι 730.b.f
Ταμίας 612.a.b
ταμιεύεσθαι 788.a.d
ταμιεύουσα 499.b.e
ταμιευόμενα 868.a.f
ταναόθειρα 552.b.f
ταίναρον 395.b.f
τ' ἄνθηρα 858.b.f
τάξεις πολιτεύματος Ἀθήνησιν 518.b.d
τάξεις τρεῖς Ἀττικῆς 518. b.b
Ταξίαρχος 812.b.a
ταργύνειον 847.a.c
Ταραξιππόστρατος 300.b.g
Τάρταρος 134.b.d
Ταρτησσία 234.a.f
Ταρτησσὸς 234.a.f
Ταραξικάρδιος 387.a.e
Ταρίχη 417.b.e
Ταρὶς 136.a.f.g
ταυ' ἅματα 328.b.c
ταυλωτὰ 456.a.f
ταυροφάγος 229.a.f
ταυροπόλον 865.b.b
ταφαὶ 232.a.d
ἐς τάχος 404.b.b
τάχυς ἵππακος 594.b.d
ταχὺ 603.b.a
ταχύβουλοι 401.a.c
ταώς 373.b.c.546.a.g
τὲ, πεπραττῶς 552.a.f
τειχίον 793.b.e
τεῖχος 793.b.e
τεκμήριον 29.a.c
τεκταινοῦνται 88.a.b
τέκτονες 319.b.g
τελέας 549.b.a.624.a.d
τελεῖται 650.a.c
τέλματα 614.a.g
τέλος διδόναι ἔθος 414.a.c
τελώνης 301.b.a.304.b.g
τεμάχη 237.a.a
τέμαχος 146.a.a.303.b.e
τέθμιος 867.b.d
τενθεύειν 314.a.c
τενθῆς 832.b.c
τενθεία 617.b.d
τένθειν 706.a.e
τέρας 804.b.g
τερατεία 143.b.f
τερπνόντες 360.b.c
τέρθρον 714.a.f
τέρπανδρος 372.a.b
τέτανος 872.a.c
τετορήσω 648.a.c
τέττιξ 132.b.c.593.b.f
τέττιγες 179.a.f
Τεττιγοφόρος 362.a.b
τετράμετρον ἰσοπονδάκτυλον 27.a.d
τέτραξ 583.b.e
τετραπτερυλλίδες 413. b.f
τετράπτιλος 423.a.a
τετρὰς 107.a.c.188
τετριμμένον 148.a.g
τετριμμένα 141.b.f
τετρώβολον 639.a.g
τευθὶς 344.a.g
τέφρα 133.a.e
τεχνάζομαι 17.a.d
τέχναι 17.a.d.216.a.f
τέχνη 12.a.f.143.b.g
τῇδε 381.a.b
τηθαλαὶ 373.b.a
τήθη 373.b.a
τήθων 871.a.g
τηλύγετος 34.a.g
τηλεκλείδης 516.a.a
τηλεφανεῖς 141.a.b
τήλεφος 176.a.f
τήλεφος Εὐριπίδου 394. 395
τηλέφου πιλίδιον 393.a.f
τηλία 100.a.d.440.a.f
τηλικοῦτος 172.b.f
τιμαλφεῖς 170.a.f
τήμερον 167.a.f
τηνάλλως 376.b.e
τεῦτλα 428.b.d.620.b.f
τεύταλος 303.a.c
τεῦχος 75.a.d
τηρεὺς 546.b.f.551.a.a
τηρεὺς δρᾶμα 551.a.g
τήρας 378.a.b
τῆτες 163.b.c
τῆτες, ὁ τῆδες 371.a.b
τιάραι 373.b.e
τίβιος 384.a.b
τί δαί 17.b.a
τὶν τί δη 170.a.d
τιθασευτὴς 481.a.g
τιθραύσης 234.b.e
τιθύμαλλος 736.a.a
τιθωνὸς 404.b.c
τί λέγεις σύ 189.b.g
τίλλειν ἑαυτὸν 662.b.a
τίλλεσθαι 555.a.a
τιμᾶν 491.b.b
τιμωρεῖν 441.a.f.442. a.a
τιμόθεος 20.a.e
τιμοκρέων 273.a.c.396.b.g
τίμων 612.b.c.838.a.e
τὶς ταυτὸν τῷ οὐδεὶς 52. b.a
τισαμενὸς 399.b.f
τισαμενοφαίνιππος 399. b.f
τίτθαι 303.b.f
τιτθίον 841.a.c
τιτθοὶ 801.a.f
τιτθὴ 831.a.d
τιτραίνεσθαι 765.a.c
τίφη 415.b.f
τίφης δαίμων 505.a.a
τλεγίδες 796.b.g
τληπόλεμος 195.a.g
τόκων ἀποδίδοσις 169. b.g
τολύπην 874.a.c
τομία 848.a.b
τομὴν 355.a.g
τονθορύζοντες 404.a.b
τονθορύζων 248.a.a
τόνος 32.a.a
τόνω 893.a.g
τοξεία εὐτελὴς 405.b.d
τοξοποιεῖν τὰς ὀφρῦς 836. b.g.&837.b.a
τοξόται 405.b.d
τοξόται Ἀθήνησιν 373.a.e
τοξότης 866.a.c
τοπάζειν 436.a.c
τοπάζεσθαι 435.b.g.436. a.c
τόποι δὲ ἐν δικαστηρίῳ 438.b.g
τύμπαλιν 833.a.e
τωτάριον 349.a.a
τορεύειν 820.a.e
τορνευτασπιδολυροπηγοί, 565.a.a
τορνεύεσθαι 768.a.g
τορεία 263.a.g.347.a.a 545.b.f.713.a.c
τορνεύειν 768.a.g
τορετίγξ 553.b.f
τόρνος 768.a.g
τορῶς 648.a.c
τορώνη 878.a.f.&879.a.a
τραγαλιζόμενος 478.a.g
τράγανα 410.a.e
τραγαλαῖος 412.b.c
τραγήματα 21.b.f.682.a. b.749.a.g
τραγικὴ 158.a.d
τραγικώτερος 633.b.b
τραγοθάμνον 223.a.b
τραγομάσχαλοι 685.a.c
τράγος 682.a.b
τραγῳδία 370.b.f
τραγῳδικὸν 370.b.f
τραγῳδὸς 770.a.e
τρόμος 716.a.f.780.b.g
τραυλίζων 200.a.c
τραυλίσας 174.b.d
τραυλισμὸς 434.a.g
τραυλοὶ 434.a.f
τραχήλια 497.b.f
τράχηλος 499.b.f
τρασιὰ 126.a.e
τραγὶ 525.a
τρῆμα 576.b.a.750.b.f 862.b.f

τρημάτων

Τριαιτειῶ 664.a.a & c
Τριακὰς 188.a.b.191.a.e
Τριακοντήτιδες 364.a.e
Τριστατῆρες 664.b.b
Τριὸς ἱππικὴ 6.9.a.b
Τριβαλλοὶ 611.a.g & b.g. 615.b.g
τριβὴ 548.b.g
Τριβολεκτράπελον 180.b.g
Τριβῶνες 874.a.a
Τρίβων 525.b.d.533.a.e
Τριβώνιον 74.b.d
τριβωνικῶς 512.b.e
τρίγωνος 438.b.f
τριέμβολος 60.b.a
τριηραρχία 812.b.c
τριήραρχος 397.b.a.& a.e. 812.b.c
Τρικορυθία 900.a.g
Τριόστυλος 806.a.g
Τρῖμμα 138.b.e.561.b.e
Τριναρία 663.b.b
Τρίναξ 663.b.b
Τριόρχης 539.b.d.597.b.d
Τρίπους Ἀπόλλωνος 2.b.f
Τριπτῆ 624.b.d
Τριπτὴρ 416.a.e
Τρίτος οἶνος 373.a.a
Τρίπους ἐν Δελφοῖς 348.a.f
Τρισωματήριος 491.b.d
Τριτογένεια 18.a.e
Τριτογένεια Ἀθηνᾶ 857.b.d
Τριτὼ 180.a.e.
Τρίτων 356.b.a
Τρίφυλλος 324.b.f
Τρίχες 714.a.d
Τριχίδες 328.a.f.397.a.d 726.a.f
Τριχοβρῶτες 423.b.g
Τριχιναίου 463.a.c.& b.a
τριχορρύπτου 714.a.d
Τρίψων 571.b.d
Τριψημερεῖν 491.b.d
Τριώβολα 612.a.b
Τριωβολὸς 14.a.d
Τριώροφον 291.a.f.3..b.f
[illegible] 491.b.f
[illegible] 884.a.b
Τρόχος 987.a.c
[illegible] 48.a.d
Τροχαλὶς 410.b.d
Τρόπις 355.b.g.423.b.d
τρόπαια 397.b.b
Τροπαιοφόρος 397.a.b
τροχαῖον μέτρον 196.b.f
τροχὸς 8..b
ὁ ἐπὶ τροχοῦ 633.f
Τροχαλὶς 490.b.d
Τροχίλος 455.a.e
τροχηλάτης 724.a.e
τροχίλος 545.b.f
τρύβλια 327.b.f.731.a.g.
τρυγαῖος 621.628.a.g. 636.a.e & g
Τρύβλιον 343.a.d
Τρυγᾶν 721.b.f
τρυγοδαίμονες 142.a.a
Τρύγοιπος 104.b.d
τρυγῳδεῖν 476.b.f
τρυγῳδία 391.b.d.395.a.f
τρύμα καὶ τρῦμα 153.b.a
τρὺξ 4.b.d.391.b.d.395.a.f.664.a.g
Τρύπανον 153.b.a
τρυσίβιον 151.b.g
τρυφὴ 392.a.g
τρυφερώτερος 468.a.f
Τρυφερανθεὶς 480.a.g
Τρυχόμεθα 698.a.c
τρωγάλια 682.a.b
τροπωτὴρ 397.b.b
Τρωχάζειν 663.a.d
τὺ αὐλισοῦ 356.b.g
τυκίζειν 595.b.g
τύκος 595.b.g
τύλη 416.b.f
τύλος 397.a.e.413.a.d
τύμβει 860.a.a
Τυμβεύειν 815.b.g
τύμβος 815.b.g
τύμπανα 50.a.c.e
τύμπανον 836.b.f
[illegible] 149.a.g
τυντλάζειν 709.a.b
τύντλος 709.a.b
τυραννὶς 14.b.a
τύραννος 373.b.d
τυρβάσαι 375.b.a
τυροκνῆστις 851.a.c.& ibid. b.c
τυροπωλῆσαι 276.b.b
τυτθὸν 217.b.c
τῦφοι 461.b.f
τυφεδανὸς 529.a.c
Τυφλὸς 7.a.f
τύφλωσις 13.b.a
τυφογέροντες 529.a.c.857.a.c
τυφῶν 145.b.c
τυφῶς 252.a.g.318.a.f
τυχηρὸς 783.b.f
τωθάζω 529.a.a

Υ

Ὗ, ὗ 89.a.f
Ὕαλος 170.a.g
Ὗς 583.a.b
Ὑγιαίνειν 163.a.a
Ὑγιὲς 6.a.e
Ὑδρεία 497.a.a
Ὑδρεύειν 704.a.c
Ὑδρεῖα 497.a.a
Ὑδροφόροι 497.a.c
Ὑδρορρεῖ 439.b.a
Ὑδρορροὰ 415.b.g.426. b.f
Ὑδροπίνειν 307.b.e
Ὕδωρ κατὰ χειρὸς 518.a.d
Ὑλωρεία 347.a.a
Ὑθλεῖν 271.a.e
Ὕθλον 528.a.g
Ὕλας 107.a.d
Ὑμὴν ὦ ὑμέναιε 619.a.f
Ὕννον 683.a.a
Ὑομουσία 347.a.a
Ὑπαιγιὺς 596.b.a
Ὑπαὶ 417.b.e.608.a.a
Ὑπαιθριάζειν 610.b.f
Ὑπαλείφειν 421.b.f
Ὑπασσάττω 19.a.e
Ὑπεκπετρίχειν 732.a.b
Ὑπερτριᾶν 664.b.a
Ὑπερακοντίζειν 558.f
Ὑπεραιωρίζομαι 356.b.c
Ὑπερβαίνουσα 727.a.f
Ὑπερβάλλω 12.b.c
Ὑπέρβολος 183.b.g.239.a.a.331.b.a.360.b.c.363.b.g.412.a.a.512.a.a 672.a.g.673.b.b.812.a.d.& b.d
Ὑπερέχειν 355.a.a 625.b.f
Ὑπερπαίειν 757.a.g
Ὑπερπυππάζειν 328.b.g
Ὑπέρτονος 189.b.a
Ὑπερχολᾶν 881.a.g
Ὑπερῷον 83.a.b
Ὑπεύθυνοι 302.a.a.437.b.d
Ὑπηνίας 92.a.f
Ὑπήνη 462.a.c.& b.c
Ὑπηνίμια 574.a.g
Ὑπεβάλλω 12.b.c
Ὑποβάλλομαι 81.b.d
Ὑποβλέψαι 869.a.f
Ὑποβολιμαῖος 784.b.e
Ὑπογάστριον 443.a.c
Ὑποδεξιὼς 545.a.e
Ὑποδεῖν 63.a.a
Ὑποδεῖσθαι 731.b.g
Ὑπόδημα 63.a.a
Ὑποδυμβία 725.a.g
Ὑποδύω 831.a.d
Ὑποζώματα 303.a.d
Ὑποθυμὶς 556.a.a
Ὑποθυμιάσας 401.b.f
Ὑποΐξαι 791.a.b
Ὑποκορίζεσθαι 127.a.g
Ὑποκρατὴρ 830.a.c.& b.c
Ὑποκρίνειν 372.b.d
Ὑπόλισπα 363.b.g
Ὑπονυμφίδες 327.b.f
Ὑποπίνω, καὶ ὑποπίνομαι 724.b.f
Ὑποπεπλασμένος 438.a.f
Ὑποσκαλεύειν 419.b.g
Ὑπόσταθμα 664.a.g
Ὑποτείνειν 402.b.e
Ὑποτίθεσαν 304.a.e
Ὑποτοπεῖν 793.b.e
Ὑποτρίμμα 732.a.g.& b.f
Ὑποφθάλμιον 661.b.d
ὑποχωρεῖν ἀμέλει 448.a.f
Ὑποψωρᾶν 411.b.g
Ὑπώπια 397.a.d.529.b.g 691.b.c
Ὑπωπισομβρίας 661.b.c
Ὑπωρόφιος 274.a.a
Ὗς 417.b.b
Ὕρχαι 477.a.e
Ὑσπλάτιδος 898.a.f
Ὕσπακον 898.b.f
Ὑστερότους 856.a.g
Ὕστερος κάδος 50.b.g
Ὑστριχὶς 679.a.f
Ὑφαίνειν 55.b.e
Ὑφαλέμβω 526.b.f
Ὑφέλκομαι 734.a.a
ὑφ' ἓν 416.b.e
ὑφεῖξαν 452.a.f
ὑφιὰξ 268.b.g
Ὑφιᾶθε 452.a.f
Ὑψιλόφος 250.b.f
Ὑψοῦ 350.a.f

Φ

Φαγεῖν 614.b.g
φαεινὸς 358.a.b
φάζω 699.a.f
Φαῖθι 289.b.e
Φακῆ 22.b.a.98.b.g.489.a.a
Φάκελοι 252.b.a
Φακὸς 22.b.a
Φαίαξ 364.a.b
Φαιδρὰ 252.b.f.796.a.g
Φαιδρὸν 634.b.f
Φαίνειν 87.a.g.302.a.a. 358.a.b.416.a.e
Φαίνιππος 399.b.f
Φάλαγξ 274.b.a.537.b.c
Φάλαι 687.a.f
Φάλαινα 433.b.f
Φαλακρὸς 681.a.f
Φαλαρίδες 413.b.g
Φάλκες 783.b.a
Φαλῆς 384.b.f
Φαλήτων 856.a.f
Φαληρεὺς 327.a.g.545.b.f
Φαλαρὶς 568.b.f
Φαλλικὰ 384.b.
Φαλλοὶ 127.b.d
Φαλλὸς 383.b.f
Φαναὶ 617.b.f
Φανὴ 412.a.e.734.a.g
Φανόπτης 347.a.g
Φανὸς 358.a.b.687.a.e
Φάνος ἢ φανὸς 69.a.c
Φαντάζομαι 411.a.d
Φανῶν 414.b.f
Φάραγξ 311.b.a
Φάρμακα 74.b.f
Φαρμακίδες Θέτταλαι 169.b.e
φαρμακᾶν 796.a.

Φαρμακοπῶλαι 170.a.f
φαρμάττειν 795.b.g.796.b.a.
Φαρνάκης 591.a.b
Φάρος 816,a.a.& b.a
φάρβαλος 522,b.a
φάρυγξ 309.b,c.363.b.g
Φασγάνιον 699.a.g
φασιανὸς 129.a.g.406.b.d.545.a.g
φασιά 62.b.b
φάσσαι 129.a.g.406.b.d.411.a.c
φάβον 422.b.a
φάτις ὠκεῖα 585.a.f
φαῦλλος 381.b.g.517.a.b
φαῦλον 626.a.f
φαυλότερον 299 a.a
φαύλως 382.a.a.626.a.e.805.b.a
Φειδίας 666.b.f
φειδωλὸς 25,a.f
φελλεύεται 127.b.e
φελλεὺς 385.a.c
φέλλος 127.b.d
φελλοὺς 385.a.c
φενάκη 29.a.d,326.b.e
φενακίζειν 145.a.d
φενακισμὸς 326,b.e
Φέρε 135.b.f
Φερεκράτειον 321.a.f
Φερεκράτειον αὐλὸς 153.a.g
φέρων 375.a.b
φεῦ 125.a.g
φεῦ,φεῦ 549.a.b
φεύγειν 314.a.f
φεύγων 494.a.f
φέψαλοι 385.b.b
φεψάλυξ 385.b.b.841.b.e
Φηγὸς 708.b.b.
φηλεῖν ἢ φηλοῦν 710.a.c
φῆληξ 710.a.c
φῆλος 710.b.c
φθοίας 397.a.c
φθοίη 556.b.a
Φθεῖρες 678.b.g
Φθεῖρα 64.a.g
Φθόϊος 10.b.g
Φθοῖς 72.a.e
Φιαλεῖν 527.a.d.
Φιαλεὺς 651.b,g
Φίβαλις 410.a.d
Φιδίτια 336.a.a
Φίλαυλος 274.a.f
Φιλεῖν 172.b.b
Φιλέορτον 829,a.e
Φιλέψιος 19.a.f
Φιλολιαστὴς 436.b.f
Φίλιος Ζεὺς 407.a.a
Φιλίππος 464.b.c
φιλλύρα 605.a.g.b.e
φίλε 436.a.c
Φιλοθύεται 436.a.g
φιλοκερδὴς 63.b.a
Φιλοκλέεις δύο 554.a.f.776.a.e
Φιλοκλέων 439.a.c
φιλομήλα 184.a.g.551.a.b
Φιλοκρέων 429
Φιλοκτήτης 392.b.f
Φιλοκτήμων 520.a.e
Φιλωνίδης 20.a.a
Φιλόξενος ὁ διθυραμβοποιὸς 32.b.b
Φιλόξενος 145.a.c
Φιλοπατρία 535.a.b
Φιλόπολις καὶ Φιλόπατρις 90.a.d.436.a.g
Φιλόστρατος 350,a.f
Φιλοποσία 418.b.d
Φιλόχορος 382.b.e
Φιλοχρηματία 668.b.f
Φιλύριος 614.a.a
Φίλων 124.a.d
Φιλωνίδης 34.a.e
Φιμὸς 353.a.g
Φιτύβαι 710.a.b
Φιτῦ 710.a.b
Φίτυμα 710.a.b
Φλεῖν 73.a.c.75.a.c.720,b.c
Φλάττο 272.b.g
Φλαῦρον, Attic. pro Φαῦλον 901.b.a
Φλαῦρον 630.b.f
Φλέγραι; πεδίον 579.b.g.580.a.a
Φλεγυρὸν 403.a.b
φλέξις 583.b.e
Φλέως 223.a.g.272.b,g
Φλιάσιος καὶ Φλιασία 203.b.g
φλέων 272.b.g
φλυαρεῖν 436 b.e
φλυαρία 845.a.d
φλύειν 436.b,e
φλοιὸς 445.a.f
φλύκταινα 223.b,c.511.b.d
φοβεσιστράτη 355.a.f
Φοῖβος 772.b.a
Phœbus 3.a.a
φοινικικὰ κακὰ 643.a.g
Φοινικιοῦς 551.b.g
Φοινικόεις & φοινίκεος 553.b.g
Φοινικὶς 783.a.a.906.a.f
φοῖνιξ 392.a.g
φοινὸν βλέπει 387 b.f
Φορβειὰ 582 b.a
Φορβειαί 470.b.f
Φόρβιον 582.b.a
Φορμὶς 435.a.a
Φορμίσιος 257.a.f.277.a.f
Φορμίων 321.b.f.646.a.d.887.b.b
Φορμὸς 57.a.c.810.b.b
φόρος 482.b.e
φορτία 239.b.c.531.a.g
Φόρτος 660.a.b
Φορτικὸν 435.b.f
φορυτὸς 416.a.a
Φραγέλλια 406.b.c
Φραττίδες 516.a.a
Φράτορες 301.a.g.577.a.d
Φρατρία 577.a.e.d
Φρατρίζειν 577.a.d
Φράτριος Ζεὺς 301.a.g
Φρέαρ 664.b.g
Φρενοτέκτων 250.b.g
φρεσὶ ἀνώμοτες 391.a.d
Φρεωρὶς 179,a.a
Φράτερ 577.a.d
Φροντίζω 169.a.d
Φροντιστὴς 128.b.e
Φροντιστήριον 128.b.d
Φρῦδος 168.a.f
Φρυγὰς ᾄδειν 168.a.c
φρυγεῖν 605.b.a
Φρύαγμα 439.a.d
Φρύγανα 572.a.a
Φρύγανον 700.b.b
Φρυγία 138.a.g.772.b.b
Φρύγια ἱερὰ 565.a.a
Φρύγες 150.b.b
φρυγίλος 583.a.a
Φρύγιον μέλος 371.a.b
φρυκτοὶ 596.a.d
φρυκτωρίαι 596.a.d
φρύνη 757.a.a
φρυνίχειον 538.a.f
Φρύνιχος 185.a.e.159,a.d.210.b.f.254.b.g.273.b.a.444.b.d.525.a.c.536.b.f.776.a.d
Φρύνιχοι τρεῖς 210.b.f
Φρύνιχοι δ' 576.b.d
Φρυνίχου Σάτυροι 436.b.c
Φρυνώνδας 814.b.e
Φρὺξ 459.a.g.& b,f
Φρύξος 138.a.f
Φῦ 854.b.f
φυγὴ 498 a.d
Φυλαὶ Ἀθηναίων 29 b.f
Φυλαὶ Διονύσου 606.b.f
Φυλακαὶ πυργίαν ἔχουσι 581,a,b
φύλακες 590,b.g
Φύλαρχος 871.a.d
φυλακτικὸς 384.a,f
φυλέτης 559.a.f
φυλάττει 420.a.g
Φυλάσιος 110.a.a
Φυλὴ 110.a.a.420.a.f
Φυλλάδες 457,a.e
φυλλεῖα 394.a.e
φύρειν 769.a,g
Φύβα 150.b.f
φυσᾶν 667.b.d
φυσατήρια 911.a.e
Φύσκη 511.b.f
φύσκαι 308.b.f
φύσιγξ 396.a,g
Φύσις οἰωνοῦ 574.b.a
φυσίθα 396.a.g
φυστὴ μᾶζα 471.b.g
Φύτωρ 771.b.g
Φῶ 699.a.f
φῶδες 56.a.f
φώκη 680.b.a
φώκης ὀσμὴ 504.a.g
Φωκὶς 905.b.e
Φὼρ 48.b.e
Φῶς 824.b.b
Φωσφόρος 228.a,g

X

Χάβρας 445.a.f
X 241.b,g
Χαία 841.a,f& 842,b.a
Χαίρειν 163.a.a
χαίρειν μακρὰ 313,a.g
χαιρίας 480.a.g
χαιρεφῶν 131,b,f.132.a.e.155.a.e.531,b,c,602.a.d.613.b,c
χαιρηδὼν 370,b.b
χαίρει 371.b,a.413,a.f.582,a.a,695.a.e
χαιρεισθεὶς 413.a.g
χαίρω χαίρομαι 642,a.b
χαιρῶ 485,b.f
χαιωτίρας 907,b,e
χάλαζα 309,b,c
χαλαζᾶν 309,b.d.714.a.c
χαλαρὰ 781,a.f
χαλάσας 477.a,b
χαλεπώτατος 567,b,e
χαλκεύεται 316,f
χαλκεύειν 17.a,f
χαλκιδεῖς 300,a.b
χηλαὶς 553.a.b
χαμευνάδες 600,b,b
χαμεύνη 579,b.e
χανεῖν 952.a.g
χάνος 192,a,g,599.b,g
χάος 152,a,a,550.a.a.599.a.b
χαράδραι 504,b,d,553 a,f
χαραδριοὶ 596.a,a
χαράδριος 553 a.f
χάρακος 418.b,d
χάραξ 426,a,f,516,a,g.718,b,c
χαρβίνος 531 b.f
χάρης 399.b.f
χαριξένα 752,a,g
χάριτες 170.b,e
χάρμα καὶ χάρμη & χαρμοσύνη 485.d.g

χαρο-

Χαροπὸς 702.a.d
Χασκάζειν 480.b.g
Χαῦνον 579.b,f
Χαυνοπολίτης 401.a.g
Χαύνωσις 174.b.f
Χεῖρα ἐμβάλλειν 468.a.f
Χειρόμακτρον 312.b.a
Χέρσω 699.a.a
Χείρων 183.a.f
Χειρόνιπτες 470.b.f
Χειροτόμοι 111.b.g
Χειρουργία 880.a.a
Χεῖσθαι 351.b.e
Χελικὼν 509.a.c
Χελιδὼν 312.a.f
Χελιδόνες 596,b.a
χελιδονίζειν 617.b,c
Χελιδόνων μουσεῖα 215.a.g
Χελᾶι 86.a.d
Χελῶναι 459.b.e
Χερνίβιον 696.a.a
Χερνίπτεσθαι 696.b.a
Χέρνιψ 581,b.a.696.a.a.
905.a.f
Χερρόνησος 302.a.c
Χεσεῖσθαι 497.b.d
Χηναλώπηξ 412.b.d.602.
a.a.895.b.a
Χῆνα ὀμνύειν ἔθος 566.
a.e
Χῆνα ὀμνύοντες 436.b.d
Χῆνες ἀποτύπτοντες 596.
a.a
Χθονίαι βρονταὶ 619.b.f
Χθόνιος 266,b.e
Χίδρα 337.a.a
Χίδναλα 549.a.a
Χιλίαι 482.a.d
Χίμετλον 514.a.e
Χιονόβλητα 14.a.b
Χῖοι εὐρύπρωκτοι 635.b.c
Χῖος 583,b.b
Χιτὼν κόκκινος 711.b.a
Χιλώνιον 587.b.a
Χίων νομίσματα 549.a.a
Χλαῖνα 280.a.c,607.b.f.
774.b.g
Χλόη 889.a.d
Χλωρὸς 382.a.c
Χνοῦς 409.b.f
Χοῦ ὑποφέρειν ἔθος 423.a.f
Χόαι 417.a.d
Χοανεύειν 765.a.c
Χοάνη 765.a.c.&b.d
Χοὲς ἑορτὴ 417.a.e.422.
b.f
Χοιὺς 193.b.f
Χοῖνιξ 29.b.e.46.a.f.
483.b.b.909.a.d.&b.d
χοιρίδια θύοντες 647.a.f
Χοιρῖναι 353.a.f.362.b.a.

452.a.a
Χοιρεῖον 528.b.b
Χοιρογρύλλιος 660.b.e
Χοιροθλίψ 529.a.d
χοῖρος Δημήτερι θύεται 407
b.c
Χοῖροι τῇ Δημήτερι ἐθύοντο 228.a.d
Χοιροκομεῖον 902.a.g
χοῖρος 407.b.a.409.a.a
Χοιροφάλας 528.b.b
Χολᾶν 3.a.f
Χολάδες 513.a.c.676.a.c
Χολαῖον 676.a.f
Χόλιξ 513.a.e.676.a.f
Χόλικες 355.a.f.676.a.b
Χολλίδης 391.b.c
Χολοεργεῖς 412.b.d
Χορδαὶ 223.b.b
Χορδεύειν 299.b.a
Χορδεύματα καὶ χορδαὶ
305.a.c.424.a.f
Χοροθύμβοι 724.b.d
Χορικῶν μελῶν εἴδη 448.
a.f
Χορὸς ἐξ ὧν συνεστήκει 323.
a.f
χοῦς 293.b.e
Χρηματίζεσθαι 786.b.d
Χρηματιστὴς 786.b.d
Χρησμοὶ 588.b.a
Χρησμὸς δοθεὶς Ἀθηναίοις
350.b.a
Χρησμὸς Ἀθηναίοις δο-
θεὶς περὶ ἀετοῦ 588.b.g
Χρηστόμυλον 526.b.f
Χρηστὰ 261.a.f
Χρησταὶ 237.a.d
Χρηστὸν ἔδεσμα 307.a.f
Χροιὰ χροιά 189.a.g
Χρυσᾶ ὄρη 374.a.g
Χρυσήλατος 3.b.b
Χρυσὶς 650.b.g
Χρυσίον καὶ χρυσία 909.
a.a
Χρυσολύρατος 784.b.b
Χρυσομηλολόνθιον 526.
a.g
Χρυσόξυλον 532.a.b
Χρυσὸς 520.a.e
Χρυσοτελίαιος 321.b.f
Χρωτίζεσθαι 156.b.c
Χύλος 252.a.g.698.a.f
Χυμίζω 776.b.c
Χυτλάζειν 517.b.b
Χύτλασθαι 517.b.b
Χύτρα 417.a.d
χυτρισμῶ 203.b.f
Χυτρίδιον 394.a.a
χυτρίζειν 267.b.g
χύτρινοι 222.b.c

χυτρίτις 709.a.e
χύτροι 222.b.b
χύτροι καὶ χόες ἑορταὶ 422.
b.f
χυτρόποδες 690.b.g
χωλοὶ 351.a.c
χωλὸς 605.b.f
χώνη 765.a.c
χωνίον 765.a.c
χωρεῖ 551.b.b
χωρίον 875.a.d

Ψ

Ψαίρειν 618.b.d
Ψαιστὸν 15.a.e
Ψακὰς 425.a.d.e.633.a.a
Ψαλία 634.b.f
Ψάλλειν καὶ ψάλλεσθαι
319.b.a
Ψαλμὸς 551.b.b
Ψαμμάτιχος 150.b.a
Ψαμμακοσιογάργαρα 370
a,b
Ψαρὸς 193.a.e
Ψευδαμάμαξυς 451.b.f.
452.a
Ψευδαρτάβας 375.a.b
Ψευδατραφάξιος 326.b.c
Ψευδατράφαξις 326.b.d
Ψευδίσωμα 322.b.e
Ψῆκτρα 629.b.d
Ψηλαφᾷν 673.b,c
Ψῆτται 842.b.g.& 843.
b.a
Ψηφίζειν 477.a.b
Ψηφίσματα 455.b.e
Ψῆφοι 477.a.b
Ψῆφοι κυρίαι 500.b,g
Ψήφῳ δικῶν 390.a.b
Ψίαθοι 239.a.e
Ψιθυρίζειν 181.a,f
Ψίθυρος λόγος 181.a.g
Ψιλὸς 780,a.a
Ψολοέντες 329.a,g
Ψολοκομπίαι 329.a,g
Ψοφεῖν 131.a.b
Ψυδεῖον 132.a.f
Ψύλλα 56.a.g.132.b.a
Ψυχρὰ 813.a.c
Ψωλοὶ 565.a.g.691.
b.e
Ψωλὸς 28.b.f.346.
a.a
Ψωμίζειν 803.a.g
Ψωμίζεσθαι 330.b,f

Ω

Ω 45.a,a
Ωδεῖον 510,a,f

Ωδὴ 156.a,f
Ωδὴ καὶ στροφὴ 159.
a.g
Ωδίνειν 794.a.a
Ωδὸς 518,b.b
Ωδῶν γένη τρία 273,a.d.
519.a.d,e
Ωζουσιν 538.a.f
Ωκύπτερα 579.a.e
Ωκυτόκια 793.b.g.&
794.a,a
Ω μέλε 328.b.e
Ωμὰ 302.a.b
Ωμοὶ 170.b.f
Ωμοσπάρακτον 307.
a.f
Ων 6.a.c
Ωνοσὰς 91.a.b
Ωὸν 220,a.d.221,b.
e.606.a.f
Ωίπαυλις 45.b.f
Ωπὶς 74.b.d
Ωρα 385.a.c.446.
a.b
Ωραι 654.b.a
Ωραῖον 385.a.c
Ωραῖος Διόνυσος 231.
a.b
Ωρακιάσας 675.
a.a
Ωραιζόμενον 793.a.c
Ωρικὸν 385.a.c
Ωρισμέναι θαλάσσαι 371.
b.g
Ωρχιπέδ' ὥρας 548.
b.a
Ως 1.a.c.4.a.c.& 5.b.e.
41.a.g
Ωστια 37.a.f.g
Ωστιεῖν 412.a.c
Ωστιζόμενοι 856.b.f
Ωστίζω 72.a.c
Ωστρακοφοροῦντες 340.
b.f
Ωσφροντο 380.a.a
Ωτα βασιλέως 375.a.c
Ωτακουσταὶ 248.a.a.375.
a.c
Ωτα ὄνου 32.a.b
Ω τᾶν 8.b.f
Ωτων 414.b.a
Ωφελε 125.b.d
Ωφλήσθη 608.
a,g
Ωχετεῖα 670.
a.d
Ωψ 773.b,a
Ωψώνει 537.
b.b
Ωψωνοῦντες 698.a.g &
b.d

ΤΕΛΟΣ.

A01 1465108

Digitized by Google

Digitized by Google

H.29.

Digitized by Google

A 6

Digitized by Google